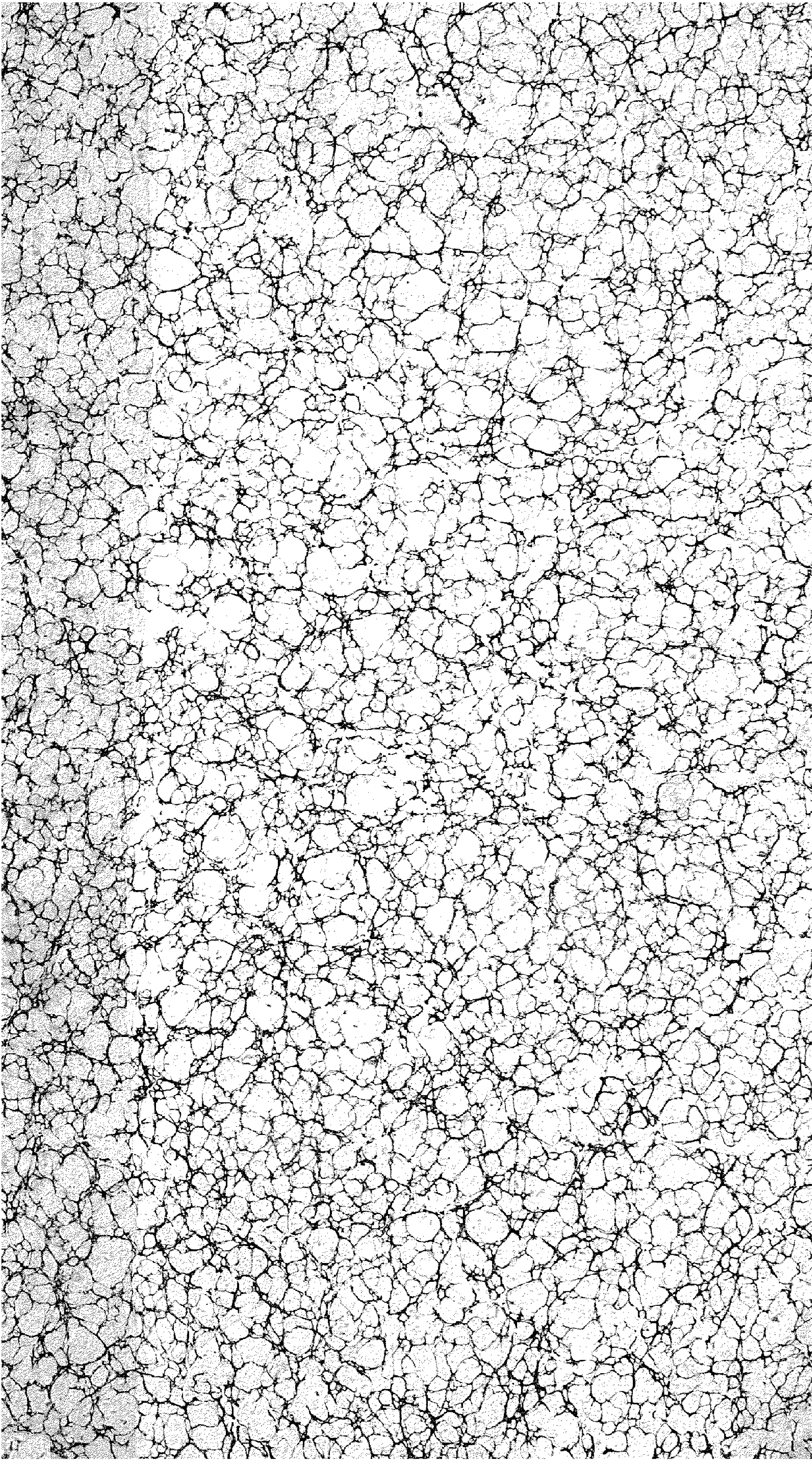
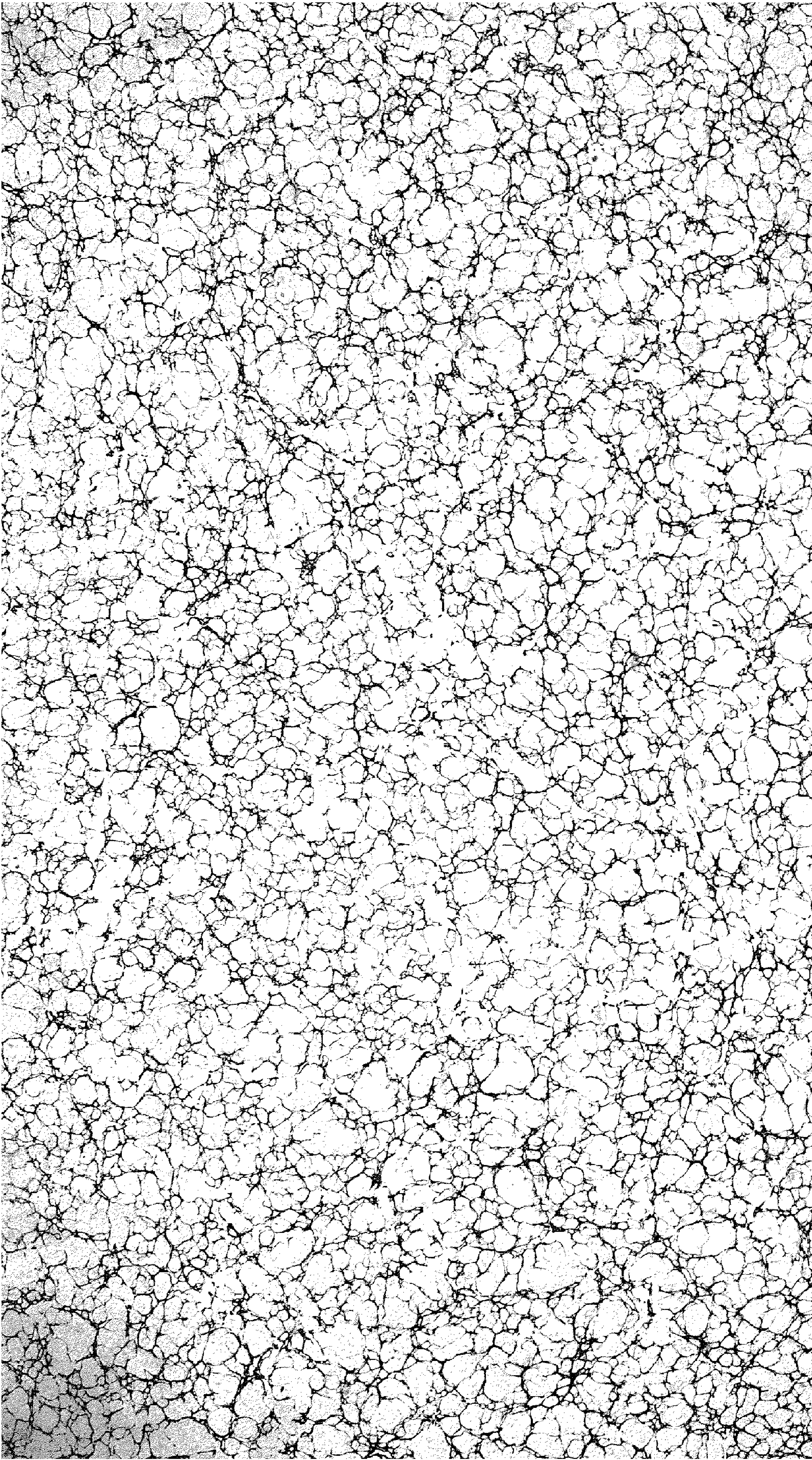

مفتاح ما فى الكتاب

خفى اولميه كه اشبو كتاب مستطاب جمع وتأليف لغت قنده احسن نظام واجمل انتظام اوزره بسط وتمهيد اولنوب اولا جواهر كلمات اولان حروف اصليه‌دن لام الفعلده واقع حروف اخيره‌يه نظر اولنوب كتاب مزبور حروف هجا وقفنجه يكرمى سكز باب اوزره تأسيس اولنمشدر انجق غفلت اولنميه كه اواخرنده همزات اصليه بولنديغى كلمات باب همزه‌ده ايراد اولنوب اواخر كلماتده واودن و يادن مبدله اولان همزات والفات باب الواو والياءده ايراد اولنمشدر و برشىء دن منقلبه اولميان الفات لينه دخى افراد بالبيان قلنوب بربابده درج ويكرمى سكز باب بو نسكله تمام اولمشدر ثانيا حروف اصليه‌نك فاء الفعلنده اولان حروف اولنه نظر ايله فصول ترتيب اولنوب وفق حروف هجايه مراعت برله فصول ابواب دخى لغت عربده بولنديغنه كوره كاه يكرمى سكز فصل وكاه نقصان كلمشدر ثالثا كلماتده واقع حروف اصليه‌نك حروف ثانيه سنه نظر اولنوب بونده دخى لغات عربيه ده بولنديغنه كوره ترتيب حروف هجايه رعايت اولنوب مطلوب اولان ابواب وفصوله وصول سهل الحصول اولمق ايچون فهرست ترتيب اولنوب ترقيم اولنمشدر

فهرس الجلد الاول من ترجمة القاموس من باب الهمزة الى فصل الصاد من باب الراء

اسبح الله واقدسه واستمحه التوفيق والتمسه حامداله جل ثناؤه وهوالمحمود فى كل اللسان وعائذا به وعابدا لحضرته جم عطاؤه وهو المعبود على الحقيقة فى جميع الملل والاديان وهوالجواد المنان الذى قلس جوده كقاموس وجوده متفسح عن ساحل امكان البيان لايجرى فيه فلك القلم ولايجترى على عوم حومته سباحة بنان العقل والاذعان لمجارى الانفاس منسدة عن احصاء حصاة ساهرة آلائه ومسارى سفائن مدركات الاكياس منصدة عن جواز المجاز من معبر تعبير نعمائه فما اعظم شانه وما افخم سلطانه ومصليا على النبى الهادى الامين الذى انزل عليه القرآن بلسان عربى مبين فما نطق عن الهوى وما ضل وما غوى وبه مناطق نواطق المعارضين قد انطوى وانشق شقة لواء المترفعين المعترضين ثم التوى وانخرقت اشداق البلغاء المتشدقين وانفلقت اكباد البلغاء المفلقين فما قروا وبعد ما اصروا بانما هولبس الاوحى يوحى وهونقطة دائرة الكون والمكان وكعبة زائرة حريم الوجود والامكان مليك ملك لولاك سلطان سرير وما ارسلناك محرم لسر سرادق اوادنى حاوعلى فحواى مسئلة ما اوحى نبى نبيل نبيه بسيم صفى اصيل وجيه وسيم محمد المحمود الممدوح السير مبتدأ مؤخر مقدم الخبر وهوالذى لاتسع نعوت كمالاته حوصلة الارقام ولوان ما فى الارض من شجرة اقلام ومسلما على آله الكرام وصحبه اصحاب المجد والاحترام الذينهم حماة الملة الزهراء وهداة الطريقة الحقيقة البيضاء وفراس ميادين الدين المبين وحراس شوارع الشرع المستبين وداعيا لجانب الخليفة على الحقيقة كريم الخليقة وطيب السليقة وهوالسلطان الاعظم والخاقان الاكرم مالك رقاب الامم ساحب اذيال الشوكة والحشم الذى بيد اقتداره مقاليد الزمان وفى كف كفايته ازمة مصالح نوع الانسان ماحى آثار ظلام الظلم والعدوان حامى حوزة الاسلام عن غمام غموم الجور والطغيان المجاهد المجتهد فى امر الدين الغازى فى سبيل الله الغاذى لنفوس المرابطين قامع ارومة الكفرة قالع جرثومة الخوارج والفجرة فاتح الحرمين المحترمين مطهر البلدين المكرمين سناء الدولة المحمدية ضياء الملة الاحمدية سيد الاسلام ونير الايام سيف الله المسلول على اعدائه وصيب الرحمة المستغاث المبعوث لمصالح عباده من اوليائه وهوولى نعم العالم بل انه عالم النعم مبسوط لعامة الامم عالم عامل يحب العلماء فاضل كامل يربى الفضلاء والعرفاء ماجت بشرطة عنايته عيالم العلوم وزاجت بتعهد عاطفته بضايع المنطوق والمفهوم جبل جودى فى الجود والسخاء ساحب سحب نيسان على نيسان فى الاحسان والعطا لمناظمه

* خليفة كاسمه المهد وح محمود * * سر الخلافة حقا فيه موجود *

* فليس لى حد تعريف حقيقته * * فهل يرى من يقول الروح محدود *

خلد الله تعالى ايام دولته امدا مديدا وصير سيفه وسنانه لمعير الكفر والطغيان سدا سديدا وجعل اعداءهم عمره واقباله

عن حد العد والاحصاء بعدد كل لياليه من اليمن والبلغ قدرا وجميع ايامه سعيدا فاصبح مصباح صباح
شوكته وعلائه سراجا ... وجه اعدائه من كان ... التكاية (هوشنا ...) اما بعد اشبو شناى جلد ...
... فن ... الكمال ... عصمه الله تعالى عن ... القواصم ... ازين
... توفيق هداية ... زبان فارسيه قاموس العجم ايله موسوم ... لولان برهان قاطع نام كتاب
... خصوصنده ... رأس المال ... و بعده ... تيان نافع در ترجمهٔ برهان قاطع
اسميله ... ده ... اولنشيدى شاه مشار اليه اسبغ الله رحمته عليه حضرتلرى دخى
... مبنى طبع وتمثيل خصوصنه امر واقدام وايسر المده ... الاكلامه
... اولوجهله كافهٔ ممالك اسلاميه نسخهلرى منتشر وشايع و بالجمله طلاب وكتابه ...
... الى هذا الآن اول سماط مبسوط احساندن نواله خوار منافع اولنلرك اذكار بهيه وادعيهٔ
خيريه ... شاد وخرم اولمقده در بعد برهة من الايام بوكينهٔ كنام يت رشتهٔ بركرديم افكنده
دوست ... كه خاطر خواه اوست ❊ كشا كشيله سيرو سفر عرصهٔ بستان نو بزمان مصر وشام وحلب اقليملرنده
جولان ... مبلغنده دعوت روحانيهٔ ابراهيميه به على نبينا وعليه الصلوات الوفيه لبيك زن اجابت و برمدت
جامهٔ احرام ... آشيانهٔ سيروش آستانهده ابوا كزين اقامت اولدیغمز خلال لی اختيالالندهٔ صفاى بال
وتفاى ... فرع ... عبوديت ... كبى قيام مقام ضراعت ايده رك قبلهٔ حاجاته توجه واستقبال واستثابهٔ
شئونماضى وحالهمقارن ميزاب رحمت آسا كردنفراز تسليم وابتهال وچاه زمزم مثال دهنكشاى نياز وسؤال اولهرق
استنزال مواهب رحمت واستدرار غيوث فيض ورأفت آثارنده نديدو نظيرى ناديده وموائد فوائدى منبهه وخير عديده
برابر جليل و❊ باقى قلان بوقبه ده برخوش صدا ايمش ❊ نداسنجه موجب بقاى نام ودامنكش دهرپى م وام
اولدقدنصكره ذكرياالخير ايله مستوجب استرحام اوله جق بريادكار رجيل رجاسى امامهٔ سبحهٔ اهتد عامز
اولدیغه خارق عادهتفصيلى اطنابه سرداده ترجمهٔ قاموس محيطتعبير معنو يسيله سركوش سرى سامعه زد روح
ومرآت ملهمهٔ فؤادده معانئ متجسمه كبى صورتغاى سنوح اولمقدنخالى اولمازايدى رفته رفته رطوبت
كاغد نشاف آسا اطراف صحايف حواس وقوايه سارى وجستهجسته ماهيت ثابته كبى پذيراى تعين اضطرارى
اولدى كرچه برفحواى صاحب الدار ادرى بمافيها خانهٔ خلل آباد استعداد نهادمزده ملك موجود فقيرانهمز اولان
اثاث ورثاث ملكه و بضاعت سنجيدهٔ ميزان اعتبار وكشيدهٔ معيار تخمين واختبارمز اولمغله ابن الثريا من يد المتناول
تباعدى بورسمه خلجانوهيجاندن تقاعدى ايما ايده رك لطمه زن دهان آباو تحيا ولسانزماندخى بيت وازكجا وتمناى
وصل اوهيهات ❊ كجا بصحبت خورشيد ميرسد ذرات ❊ سرزنشيله كريبانكراى لعل وعسى اولور ايدى والحاصل
بوساحل نشينٔ بى بهركئ صناعته نسبت اول عباب قعر نايابده دستبازئ سياحت غير مقدور واقبال مدبر فطرى
وثروت مفلس طبيعى كبى حيز امكاندن دور اولوب لكن ❊ امثال اين زقدرت يزدان بعيد نيست ❊ تسليه سنجه
پرتوداد خدايه قابليت ومايه غير مشروط واشكال باهرة الاشكال امورمعضله سرپنجهٔ قدرت قاهرهٔ ربانيه
مأسور ومضبوط اولمغله حقيقت كنزاغده خلق جديد استعداد وابداع قوت نوايجاد بر له بوامر دشوار
اسهل من شرب الماء اوله جغنى دخى عقل فعال دمبدم بال پربالله تلقين والهام وناطقهٔ قدسيته تبين وافهام
ايدر ايدى (وماذلك على الله بعزيز) وقتا كه مدينهٔ منوره به على ساكنها الصلوات المزهره عود وارتحال وخاك پاك
تابناك روضهٔ مطهره ديدهٔ مسكنت وابتهاله اكتحال اولندقده بعض نجباى عباد ارشاديله رعايت سنت سنيه
استخاره اولنمغله بعض مرتبه اشارهٔ موجب البشاره تجلبسى معناى سانحهٔ معهوده يى تأكيد ومبناى مايحه
مسروده يى تشييد ايلمشيدى بعد قضاء الوطر جاذبهٔ قسمت مقدر ايله سارع شارع آستانهٔ سعادت اثر اولوب
غب الورود بعض اعزهٔ ذوى الاحترامه اشمام شمامهٔ شيوهٔ مشهود اولندقده ❊ اين حالتلز بدايع قدرت غريب
نيست ❊ مسهله سنى ايراد ايله تسهيل اسباب معدات وتنسيق ادوات مهمات خصوصنى اراءته وانيا ومن صمم العزيمه
ساعده التوفيق وعاضده التلفيق مساعده سنى ايما ايده رك تشويق واغرا ايلمر يله هادى السبل دركاهنه توكل
وسلطان الرسل روحانيتنه توسل برله نيت خالصه وعزيمت صادقه يه مقرون حسبة لله تعالى بيك ايكيوز يكرمى سنه سى
رمضان شريفى غره سى كوننده اول بحر بيكرانه كشتى ران ابتدار واعتنا يعنى قاموس محيطك ترجمهٔ مصممه سنه
بسمله كش شروع وابتدا اولنوب بحكمته تعالى حوزهٔ قلمدن بيرون وحيطهٔ رقمدن افزون لاينقطع تصادم
امواج مواثع وتراحم افواج زوادع تحدث وتكوندن خالى اولمازايدى با اين همه يارئ حضرت بارى ايله بازوى

اقدام مارضة فتور ورخاوتدن مصون ونيروى اهتمام مثابهٔ كسل وملالتدن مامول اولوب بنجم سالهٔ قرنيب بلوغ شاملدن بلوغ بامه وطلوع شفقتدن مقطع فلقه ذلك مانند قضايای متصله ی تنكشه ترابنی وقافسله مرق همت بيهما وافراغ مساعئ وسع وسيعة الانحاء ايدرك الحمد لله تعالى اشبو ايكنور يكرمی بش سنه‌سنه فی ذی القعده سنك ليلهٔ بدرنده رسيدهٔ درجهٔ حسن انتها اولمغله ☼ الاوقيانوس البسيط ☼ فی ترجمة القاموس المحيط اسميله مسما اولدی وچون علوم عربيه بجلهٔ آداب شعار شرعيه يی مشتمل وكافهٔ اسرار نواميس وقضية الهيئه يی متكفل اولوب حريم كعبهٔ حصولنه وصول وواوج رتبای بقاء لغت عربيه موقوف وشرفات غرفات معرفته شراف وعروج اول زبان مهذبله صورتپذير اولديغی معلوم عامهٔ اهل وقوفدر والحالة هذه كتاب قاموس بلا مبالغه كافهٔ لغات عربيه يی حاوی وقاطبهٔ امثال واستعمالات ادبيه يی محتوی اولديغی لاعطر بعد عروس فايحه سنجه بالجمله اصحاب حس وشعوره محسوسدر مؤلف مرحومك ديباجه ده تصريحی اوزره التمش جلد اصل جامعك خلاصه وصفوه سی وايكی بيك عدد كتب عربيه‌نك صريح ونقاوه سی اولوب ورسيدهٔ رتبهٔ اعجاز افراط قصر وايجاز وضيق عباره وجز ولايتجزی منابه سنده لمحه واشاره لری والحاصل دانهٔ خردله كرهٔ عالم كنجيده وحوصلهٔ قطره‌يه عنصر آب آكيده اولمق مسئله سنی مذكر ومعنا اولديغی مطالعه كذارانه مستغنی عن الاشهادر درتيوز اللی سنه‌يی متجاوزدر كه الی الآن اساتذهٔ پيشين وجهابذهٔ ديرينه‌دن برصاحب فضل وبيان كتاب بحر قومك ترجمه‌سی خصوصنه تصدی واول خطهٔ خطيره‌يه پای افراز عزم وتعدی ايلدی لدی التحرير سرآورده طبع حقير اولان اشبو

☼ جرت عنی بجرعة باقية ☼ ☼ من فضل ذاك المجلس الفاخر ☼

☼ فقلت سؤر اقال لی اشرب وقل ☼ ☼ كم ترك الاول للآخر ☼

تضمينی اوزره بمنه تعالى محضا توفيق ربانی وتوفيق يزدانيله اول نعمت عظيمه وفياضهٔ جسيمه ايله بو بنده لری بهره‌مند ومقدما برهان قاطع وبو دفعه قاموس محيط ترجمه‌لرينه مظهريتله لغت عرب وعجم ملكتنك فتح وتسخيری نصيب عبد مستمند اولدی (ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء) وبو اثر شريف وكتاب منيف محض موهبهٔ رب لطيف اولديغی امر مقرر وبخصوصه علم حديث وتفسيره عين عون اولمغله شرع مطهره مظاهرتی كالشمس فی الظواهر اظهردر بوملابسه‌يه مبنی دائما ظل ظليل عاطفت شاهانه‌لرنده آسودهٔ آسيب روزكار والوان نعم والطاف پادشاهانه‌لريله دلسير وبرخوردار اولديغمز حالا اريكه آرای خلافت عظمی واورنك پيرای سلطنت كبرا اولان شهريار عالم وشهنشاه اكرم افندمز حضرتلرينك حسنات ايام سعيده لرندن معدود بلكه حسنهٔ مجسمهٔ زمان بهبود خسروانه لری اولديغی وارستهٔ قيود شهود اولمغله انشاء الله الرحمن مجلای فيوضات غيبيه وملهمهٔ شؤنات قدسيه اولان قلب انور شاهی وضمير صفاپرور پادشاهيلرينه صورت طبع وتمثيلی باالهام الهی روتمون واولوجهله طلاب شريعته بسط سماط مكرمت روزافزون بيورملری مانند اوراد صبح ومسا هميشه عامهٔ اسلاميانك مشول ومستند عالم بدر وليل ونهار مستغرق تيار عنايت عليه لری اولديغمزه متشكرا اسم سامئ خسروانه لری ديباجهٔ پرابتهاج بلكه كتاب مستطابه سرتاج قلنمغله نام نامئ شاهانه لری صفحهٔ بقا ودوامه قيد وادراج اولندی علی الحقيقه اول اكرم خليفه برخليفهٔ اعظم دركه مسند مشيد خلافت ومركز مهد سلطنت وجود محمود وعنصر مسعودلريله رشك علیين وغبطه كاه عرش برين اولدقلری هنكام خجسته انجامدنبرو اقصای مطالب ودلخواهلری لوای كلمة اللهی اعلا وقصارای مقاصد دل آكاهلری احكام شريعت غرايی احكام واجرا واقدم كافهٔ اجتهادلری غزو جهاد واهم قاطبهٔ اراده وارتيادلری تأمين وترويح عباد وعمدهٔ افكار صائبه لری قطع بنيان كفر وعناد وزبدهٔ اذكار صادقه لری رفع شوائب شر وفساد ايلمكدر وبرسلطان رفيع الشان ومنيع العنواندر كه شرفهٔ عرش رفعتلرينه رسايئ كمند خيل محض ووهم خيال محال وفراز طاقديس جاه وجلالتلرينه حرمان درك وتقرب حسرتيله عقل فعال پيچيدهٔ عقال انفعالدر وبرقهرمان صف شكن ودشمن فكندردر كه رمح خطارلری همواره ميانهٔ جان دشمنانده خاطرهٔ درون كبی جائل وتير خارا كذارلری جكركاه اعداء وبدخواهانه قسمت ازليه اولمغله هميشه سهم صائب كبی واصل اولمقده دراكر دركاه فلك باركاه خسرويلرينه جمشيد پيشدادی رهياب ادراك ونؤل اولايدی البته جامنی كجكول جر وسؤال ايلرايدی وكاووس كيانی ديوانخانهٔ كردون اشتباه داوريلرنده مهتركوس زن اولمق امنيه سنه كوكسی كورلمكله دسته چوب تحسر ايله سينه سن دوكر ايدی

☼ شه شاهان جهان حضرت سلطان محمود ☼ ☼ كه درش پادشهانراست همه جای سجود ☼

☼ غزنوی مشد اكر عهده رسای عهدش ☼ ☼ چواياز خصكیٔ دردركاهش بود ☼

سما شراع سلاحدارلغی هواسیله حالا بحر خضرای فلکده سمك وار مضطرب و بیقرار و برجبس فضائل انیس دار السلطنه سنیه‌لری قضاسنه درر یا خود در مکنون کتابلرندن امتحان داعیه‌سیله طرف جناب فتوی پناهی یه بالتوسل مشتری وطلبکار وماه تابدار اظهار ماهیتیله رکاب مستطابلرنده التون اسکملی بیك دوان اولمغی جویان وعطارد معارفشعار دیوان سپهر ایوانلرنده کاتب السر یاخود وقعه‌نویس اولمق خولیا سیله خامه کبی پویان اولمقده در فی الواقع عامهٔ عالمیانه ظاهر وساطعدرکه اول شهریار کریم الشمائل جامع محسنات اخلاق وخصائل ومجمع انشاب کمالات وفضائل اولوب علم وهنر ومعرفت وتقید احکام شریعت ودیانت وخط وقلم وکتابت خصوصا بحر بلاغتده اجرا ایلدکاری جواری منشأت ترسل وانشاء ایسه نفایس تعاریق بدیعه ایله مشحون وفقرات براعت آیات منثورهٔ متلالیاتی برخوای (اذا رأیتهم حسبتهم لؤلؤا منثورا) درر دری ضیا نمون اولمغله فن آشیان فصاحته لکنت فرمای حیرت اولمقده در وفن فروسیت وشهسواری وشیوهٔ جرید بازی ونیزه کذاری وتفنك اندازی وتیغ پردازی ولطف وعطا وکرم ورأفت وسخا ورشد وروبت ودربت ودرایت وعقل کامل وذهن وذکاء شامل وقدر ردانیٔ ارباب علم وکمال وعیار آشنایی اصحاب فضل ومقال والحاصل مکارم خصال ومحامد سجایاء وفعالده دور هوشنکدنبرو سلاطین سالفه‌ده عدیلی عدیم الورود وتواریخ سابقده نظیر وجودی ناموجود در اول پادشاه اسلام وظل الله علی الانام خلیفهٔ بی خلاف خدیو مملکت عدل وانصاف اجل ملوك عالم افضل سلاطین امم شهریار کرد وتخت تاجدار پیرداتش وجوانبخت فریدهٔ صدف جهانبانی کزیدهٔ نسل نبیل خاقانی تمیمهٔ بازوی ملت بیضاء تعویذ کردن شریعت سمحاء الغازی فی سبیل الله المجاهد لاعلاء لواء کلمة الاله فاتح البلدین خادم الحرمین مسخر حصن بلغراد مخلص دار الجهاد عن استیلاء اهل الکفر والعناد ناظم المالك حاسم عروق القطاع عن الطرق والمسالك السلطان ابن السلطان الغازی العدلی محمود خان ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان ادام الله وجوده وابقاه ووفقه لمایریده ویتمناه حضرتلرینك الی هذا الان ابراز بیوردقلری مأثر جلیله ومفاخر جمیله بیکانهٔ حد وپایان وهربری برشهنامهٔ منقبت عنوان اولمغه شایاندر همان جناب مجیب الدعوات ومفیض الحاجات جل شانه ودل برهانه اول پادشاه بیهمتا وشهریار جهانکشا حضرتلرینك باعث آسایش اکوان وموروث آرامش عالمیان اولان سایهٔ همایایهٔ همایونلرینی مانند ظل طوبا مدید ویمن وسعادت واقبال وبخت وفیروزی واجلال روزافزونلرینی مثال نعیم جنة المأوی مزید برمزید ایلدیکی حالده شانهٔ تدبیرزود تأثیرلریله کیسوی مجعد احوال جهانی تسریح ودائما فوز ونصرت وامن وامان وراحتله سرجملهٔ اسلامیانی تنشیط وتفریح ووجود عالمسود شاهانه‌لرینی سریر سلطنتده الی یوم القیام قائم ونیر فروشوکت پادشاهانه‌لرینی بیت الشرف سعد ومیمنتده پاینده ودائم ایدوب دستخوش جنان وشمامهٔ دل وجانلری اولان شهزادکان نجابت نشانلرینی همیشه طول عمر وعافیتله احداث کردوندن محفوظ وعین وقایهٔ صمدانیله ملحوظ وصبح ومسا دیدار ضیامدار خجسته لقالریله دیدهٔ جهاندیدهٔ داوریلرینی روشنا وطبع مکارم منبع خدیویلرینی پرصفا واکسیر عجیب التأثیر نظر عنایت پرورکریمانه‌لرینی زمرهٔ علماء وفرقهٔ فضلاء حقلرنده تسویغ وارزانوقدر وحیثیتلرینه حرمت ورعایتلرینی کماکان مستمر وجاودان ایلیه اللهم ادم دعة الاسلام بادامة ذاته ذی العز والاحترام وانم عیون الانام بایقاظ سیف سطوته الحسام علی مر اللیالی والایام واجعل التوفیق مقارنا له فی جمیع حرکاته وسکناته والفوز والنصر تابعا لارائه ومتابعا لراياته آمین ثم آمین بحرمة خاتم الانبیاء والمرسلین

مم

م

الحمد لله الذى شرح صدرى لشرح ديباجة القاموس والصلوة والسلام على المصطفى الذى انزل عليه الناموس وعلى آله وصحبه ذوى نفايس النفوس ماغردت عنادل الاقلام على ايك السطور فى رياض الطروس ❊ اما بعد معلوم اصحاب فهومدركه ديباجهٔ قاموس خليج اوقيانوس اولان بحرهر مزمثال اجناس جواهر زواهر ايله مالامال وغواص فكر واندیشه یه قعر وغورينه وصول ممتنع الاحتمال منابه سنده اولوب الفاظ وعبارا تنده مندمج وفقرات وسجعاتنده مندرج اولان حسن انسجام والطف جزالت وسلاست وانتظام وفنون محسنات وصنوف مزينات ومبينات واستعارات وترصيعات ومعانئ بديعة البيان ومبانئ متينة الاركان وصنايع عربيه وروايع ادبيه وانواع فصاحت واصناف بلاغت بالجمله شناور دريای علم وفضيلت عندنده روشنا وترجمه سى خصوصى مقامات حريرى ترجمه سى كبى اهدار اصل اصيل اولهجغى ارباب نهايه مستغن عن الانهادر بنابران ديباجهٔ مرقومه نك ترجمه سى امرى استهجان ومفيد ومضبوط وموجز ومربوط شرح اولنمسى سنجيدهٔ ميزان استحسان اولنمغله وجه مذكور اوزره ملخص ومخلص اشبو شرح دلكشا متوكلا على الله تعالى ترقيم واملا وهر فقره نك متضمن اولديغى صنايعى فردا فردا ايضاح وتطبيق وتصريح وتحقيق ايلمك دخى اطناب واملالى موجب اولمغله بعض اهمنه تلميح وتلويحله اكتفا اولندى وقبل الشروع مؤلف اصل اصيل فاضل فاقد العديل عليه رحمة الرب الجليل حضرتلرينك تراجم احوالى عصرينك فريدى اولان شارح قاموس السيد مرتضى الزبيدى مرحومك تحرير وبيانى موجبنجه بومحلده رسم وترقيمى حسبان وموافق وجدان اولمغله اول ميدانده يكران كلك سريع الجريانه ارخاى عنان قلندى خفى اولميه كه مؤلف عليه الرحمه حضرتلرينك كنيه لرى ابوطاهر واسم ساميلرى محمد بن يعقوب بن محمد بن يعقوب بن ابراهيم بن عمر بن ابى بكر بن محمود بن ادريس بن فضل الله بن الشيخ ابى اسحق ابراهيم بن على بن يوسف الشيرازى در ولقبى مجد الدين وسلسلهٔ نسبى خليفهٔ كزين صديق اكبر رضى الله عنه حضرتلرينه پيوسته در ايرانده شيراز ايالتنده واقع فيروز آباد نام بلده اعمالندن كازرون نام قصبه ده يديوز يكرمى طقوز تاريخنده مشيمهٔ نيسانيدن سرنمون ساحهٔ هستى اولدى يدى ياشنه قدر قرآن كريمى ازبر وسكز ياشنه واردقده پدرلريله شيرازه نقل ورحلت وآنده پدرلرندن وقوام الدين عبد الله بن محمود ومحمد بن يوسف الزرندى وسائر اعلام علمادن برمدت استحصال مقدماته سعى ومبادرت ايلدكدنصكره عراق سمتنه توجيه وجههٔ عزيمت ايدوب دار السلام بغداد بهشت ارتسامده نظاميه مدرسى قاضى شرف عبد الله بن بكتاش نام سرامد فضلاء وفحولك مجلس شرفشموللرينه رخصتياب دخول وبرزمان اول شمس منير علم وعرفاندن استفاضهٔ انوار معقول ومنقوله

اشتغال اولدی بعده بلاد شرقیه وهندیه وشام ومصر وروم ده جائل وزنبور عسل بی کسل کبی هر شکوفه دن
اثال حظ شامل اولوب واکحاصل عامه علوم وکافه فنون منطوق ومفهومده بارع وکامل وخاصه لغت وادبیده
فضل فاضل فاضلی فاضل اولمشیدی ویدا یعنی اولهرق فرط ذهن وذکا ایله قوت حافظه ده بی جامع برو جوهر رائع ایدی
حتی سیر وسیاحتی خلالنده دخی کل لیله ایکیوز سطر حفظ ایلمدکجه سرنهاده بالین راحت اولمدیغی رسیده رتبهٔ
صحتدر وبالجمله اعلام علما معاصرین عندلرنده صک صحیح الثبوت فضل وکمالی ممضا وکلیات و جزئیات علومده
مهر منیر آسا فر دکالی اولدیغی روشن وهویدا اولمشدر وسیر وسیاحتنده مرور ایلدیکی بلاد وقصبات اهالیسی
وولاة وحکامی تأدیه حق اسم تکریم وحاجلال له استقبال ولوازم اکرام واحترامی حقلرنده بذل واکمال ایدرلر ایدی
خصوصا سلاطین زمانندن آذربیجان شاهی شاه شجاع وسلطان مصر اشرف وصاحب بغداد ابن اویس
وامیر تیمور حقلرنده اجرای حق توقیر وایفای عطایای غیر حصیر ایلدیلر خصوصا اساطین عثمانیه وسلاطین
خاقانیه دن سلطان یلدرم بایزید خان ابن سلطان مراد علیهما رحمة الرب الجواد حضرتلری تختگاه بروسه ده
فرما نفرمای مملکت اسلام ایکن موحی الیه دار السلطنه یه ورود وطرف اوضح الشرف شاهانه دن فوق المحوظ
استیفای حظوظ نامحدود ایلدیلر بعده جناح مغفرت پرداز طرفنه جاذه ران شوق واهتزاز وحرمین محترمینده
برمدت مجاورتله مظهر بلغه اعتزاز اولوب اوراده قاموس محیطی تلخیص وتدوین ایلدکدنصکره یمن واقبالله
یمن سمتنه توجه واعتزامله اول اقطار واقطانی دخی مغبوط بهشت برین ایلدی اول تاریخده حکمران مملکت
یمن اولان دودمان رسولیه دن ملک اشرف اسمعیل عندنده نائل حسن تلقی و وقت یسیر ده ماهیتی مهر تابان کبی
نزد مشار الیهده دخی عیان اولمغله درجهٔ وقع واعتباری فلک چارمینه مترقی اولوب اول وهله ده زبید قضاسنی توجیه
وقاضی القضاة عنوانیله پایهٔ قدر ومنزلتنی تنویه ایلدیلر بعده ملک مشار الیه کندیلرندن تلمذ وکریمهٔ مکرمه لرینی دخی
نکاح ایلمکله دوبالا آمیزش والتیام والحاصل قریب ایلمده مملکت یمنده شیخ الاسلام وقبلهٔ خاص وعام اولدی
یکرمی سنه مقداری زبید شهرنده قرار ایدوب اوخلالده دخی گاه و بگاه زیارت بیت حضرت آله قصدیله مکررا
حرمینه تردد وینه زبیده آمدشد ایدر ایدی وملک اشرف حضرتلرینک طرف موحی الیهه علاقهٔ تام وارتباط
مالا کلاملری اولمغله همیشه دیدارلریله مبتهج ومتجمل ولحظهٔ مفارقتلرینه غیر متحمل ایدی حتی بهر سال
بالوکاله روضهٔ مطهرهٔ سید الانام علیه الصلوة والسلام طرفنه ابلاغ تحفهٔ تحیت ایچون بر برید ارسال ایلمک
دأبملوک اولمغله مؤلف علیه الرحمه اول سنه بریدمرسول کندیلری اولمق نیازیله طرف مشار الیهه اشبو رقیمه یی تحریر
وایصال ایلدی که صورتی بودر بعد العنوان * وکان من عادة الخلفاء سلفا وخلفا انهم کانوا یبردون البرید بقصد
تبلیغ سلامهم الی حضرة سید المرسلین صلی الله علیه وسلم فاجعلنی جعلنی الله فداک ذاک البرید فانی لا اشتهی
شیئا سواه ولا اریده * پس بو مضمونده عریضهٔ مذکوره واصل دست اشرفی اولدقده کندی دست خطیله تحریر
ایلدیکی جوابنامه نک صورتی بودر بعد الالقاب * ان هذا شیء لا ینطق لسانی ولا یجری به قلمی فبالله علیک
الا ما وهبتنا هذا العمر والله یا مجد الدین یمینا بارة انی اری فراق الدنیا ونعیمها ولا فراقک انت الیمن واهله * ومؤلف
مرحومک مدت عمری طقسانه متناهی اولوب اصلا قوی وحواسنه وهن وخلل طاری وشعور وحفظنه خبط
وذلل ساری اولمدی سکزیوز اون یدی شوالنک یکرمنجی ثلثا گیجه سی مصحف حیاتی رسیدهٔ حد ختام و بلدهٔ
مزبوره ده اعزهٔ کرامدن شیخ اسمعیل الجرتی تربه سی حضیره سنده اول کتبخانهٔ علوم وفضائل کرچه دفین خاک
سیه فام اولوب لکن عمر ثانی اولان آثار جلیله لریله الی یوم القیام پاینده و بر دوام اولمشدر تغمده الله برحمته ومتعنا
من اثر علمه وفضیلته ومرحومک آثار علمیه وتصانیف علیه لری حوزهٔ حد واحصادن بیرون وقیاس مقیاس
عقل واندیشه دن افزون اولمغله محض کرامته محمول قوت قدسیه اولدیغی امضا کردهٔ اصحاب عقول ونقولدر از جمله
اصل کتاب قاموس اولان اللامع المعلم العجاب الجامع بین المحکم والعباب نام تألیفی که دیباجه ده اشعار ایلدیکی اوزره التمش
جلد اولوب بعده قاموسی اندن تلخیص وبنیان مرصوص کبی ترصیص ایلدی وایکی جلدده بصائر ذوی التمییز فی لطائف
کتاب الله العزیز نام تفسیری که بو ترجمه ده اندن خیلی استمداد وجابجا نفایس شریفه نقل وایراد اولندی ودرت جلدده
تنویر المقباس فی تفسیر ابن عباس و بر جلدده الدر النظیم المرشد الی مقاصد القرآن العظیم وحاصل کورة الخلاص
فی فضائل سورة الاخلاص وشرح قطبة الخشاف فی شرح خطبة الکشاف ودرت جلدده شوارق الاسرار
العلیه فی شرح مشارق الانوار النبویه ومنح الباری لسیل الفیح الجاری فی شرح صحیح البخاری که ربع العبادات
یکرمی جلده بالغ اولمشدر ولوبیج جلدده الاسعاد بالاصعاد الی درجة الاجتهاد وایکی جلدده عدة الاحکام

فى شرح عمدة الحكام وبر جلد ده اقتضاض السهاد فى افتراض الجهاد والنفحة العنبريه فى مولد خير البريه والصلات والبشر فى الصلوة على خير البشر والاصابة فى اسماء الصحابة والوصل والمنى فى فضل منى والمغانم المطابه فى معالم طابه وتهييج الغرام الى البلد الحرام وروضة الناظر فى درجة الشيخ عبد القادر والمرقاة الوفيه فى طبقات الحنفيه والمرقات الرافعيه فى طبقات الشافعيه والبلغه فى تراجم ائمة النحو واللغه ونزهة الاذهان فى تاريخ اصفهان وتعيين الغرفات للمعين على عرفات ومنية المسئول فى دعوات الرسول ومقصود ذوى الالباب فى علم الاعراب والمتفق وضعا المختلف صنعا والدر الغالى فى الاحاديث العوالى والتجاريح فى فوائد متعلقة باحاديث المصابيح وتحبير الموشين فيما يقال بالسين والشين والروض المسلوف فيماله اسمان الى الالوف وتحفة القماعيل فيمن يسمى من الملائكة اسمعيل واسماء السراح فى اسماء النكاح والجليس الانيس فى اسماء الخندريس وانواء الغيث فى اسماء الليث وترقيق الاسل فى تصفيق العسل وزاد المعاد فى بانت سعاد وقصيدهٔ مرقومه نك شرحى والتحف والظرائف فى النكت الشرائف واحاسن اللطائف فى محاسن الطائف والفضل الوفى فى العدل الاشرفى واشارة الحجون الى زيارة الحجون وفى الدرة من الخرزه فى فضل السلامة على الخيره ✽ سلامه وخيره طائف قضاسنده ايكى قريه‌در وتسهيل طريق الوصول الى الاحاديث الزائدة على جامع الاصول كه درت جلد ده درملك ناصر بن اشرف ايچون تأليف ايلدى وتحفة الأبيه فيمن نسب الى غير ابيه و بش جلدده مثلث كبير و بعده آنك مختصرى واسماء العاده فى اسماء الغاده وسفر السعاده و بونلردن ماعدا مطول ومختصر تأليفاتى خصوصا رسائل متنوعه‌لرى حيرتبخش اولى الالباب خارج ازحساب حسابدر ومنقولدركه ديار رومده اولدقلرى اثناده علماء وقتايله غاص برنادئ فضائل اختصاصده حضاردن بريسى مؤلف مرحومدن امام على كرم الله وجهه حضرتلرى كاتب ديوان بلند ايوانلرينى تربيه ضمننده آوردهٔ بيان بيوردقلرى اشبو ✽ الصق روانفك بالجبوب وخذ المزبر بشنا ترك واجعل خندوربتك الى قيهلى حتى لاانبغ نبغةً آلاوقدوعيتها فى حماطة جلجلانك عبارتيله صادر اولان امر شريفلرينك معناسنى سئوال ايلدكده بالبداهه اشبو الزق عضرطيك بالصلة وخذ المسطر باباخسك واجعل جحمتيك الى اثعبانى حتى لاانبس نبسةً آلاوعيتها فى لمظة رباطك تعبيريله تفسير ايلديلرودمشق شامده باب النصر و باب الفرج بيننده نعل نبوى يه متوجها صحيح مسلمى اعلام محدثيندن ناصر الدين ابو عبد الله محمد بن جهبل عليه الرحمه حضرتلريندن بطريق الضبط والاتقان اوچ كون ظرفنده بالتمام قرأت واخذ ايلديكنى كنديسى اشبو ابياتنده اشعار و بيان ايلمشدر

✽ قرأت بحمد الله جامع مسلم ✽ ✽ بجوف دمشق الشام جوفا لاسلام ✽

✽ على ناصر الدين الامام ابن جهبل ✽ ✽ بحضرة حفاظ مشاهير اعلام ✽

✽ وتم بتوفيق الاله وفضله ✽ ✽ قرأة ضبط فى ثلاثة ايام ✽

خلاصهٔ مقال لايدرك شأوه ولايشق غباره مثل ونديدى ناديده ونشيدهٔ ادعاى نظيرى ناشنيده آية من الايات ومعجزة من المعجزات بر وجود همامهمال وبر عنصر عنقامثال ايدى ومعاصرين ادباء كنديلرينك وجليلهٔ آثارلرى اولان قاموس محيطك روضهٔ مدح وتقريظلرنده انواع نظم ونثرايله عندليب آسا كويا ونغمه سرا اولديلر ازجمله اديب ماهر نور الدين على بن محمد بن العليف المكى كه عليق ايله مشتهردر اشبو قطعهٔ لطيفه ايله وجه مديحى ترشيح ايلدى

✽ مذمد مجد الدين فى ايامه ✽ ✽ من بعض ابحر علمه القاموسا ✽

✽ ذهبت صحاح الجوهرى كانها ✽ ✽ سحر المداين حين القا موسا ✽

وابو عبد الله الفيومى عليه رحمة القيومى اشبو قطعه ايله رخسارهٔ وصف قاموسى توشيح ايلمشدر

✽ لله قاموس بطيب وروده ✽ ✽ اغنى الورى من كل معنى ازهرى ✽

✽ نبذ الصحاح بلفظه والبحر من ✽ ✽ عاداته يلقى صحاح الجوهرى ✽

وفقيه جمال الدين محمد بن صباح الصباحى بوابياتله صباحتبخش جمال تقريظ وتمديح اولدى

✽ من رام فى اللغة العلو على السها ✽ ✽ فعليه منه ما حوى قاموسها ✽

✽ مغن عن الكتب النفيسة كلها ✽ ✽ جامع شمل شتيتها ناموسها ✽

✽ فاذا دواوين العلوم تجمعت ✽ ✽ فى محفل للدرس فهو عروسها ✽

✽ لله مجد الدين خير مؤلف ✽ ✽ ملك الائمة وافندته نفوسها ✽

لامعه ✽ شارح نحرير ابو الفيض محمد مرتضى الحسينى الهندى الزبيدى المصرى عليه رحمة الرب القدير اسانيد مسلسله ايله سلسلهٔ اجازت علميه‌لرينى مؤلف مرحومه متصل ومنتهى ايلمشدر كذلك اشبو مترجم حقيرك دخى

طريقى خاصه‌لرك شارحه ومؤلفه منتهى اولمغله جهت جامعهٔ معنويه شارحى شرح طرقنه و بو فقيرى ترجمه سمتنه ارشاد وتوفيق وتيسر تسبيبى اظهار وتحقيق ايلدى والحمد لله على فضله العظيم والصلوة والسلام على نبيه الكريم وآله وصحبه اجمعين وهذا القدر يكفى فى هذا المقام الخطير فان القليل يدل على الكثير والقطرة تنبئ عن الغدير

قال المؤلف الفاضل تغمده الله تعالى بغفرانه الشامل بعد الابتداء بالبسملة الشريفة (الحمد لله منطق البلغاء باللغى فى البوادى ومودع اللسان السن اللسن الهوادى (منطق) كلمه‌سى انطاقدن اسم فاعلدر كه بالقوه ياخود بالفعل سوبلجى قلق وسويلتمك معناسنه‌در (البلغاء) علماء وزننده بليغك جمعيدر كه بلاغتدن وصفدر و بلاغت ايله كلام متصف اولور كه مقتضاى حاله موافقتدن عبارتدر ومتكلم متصف اولور واول متكلمده برملكه وقوتدر كه انكله كلام بليغ تأليفنه مقتدر اولور (اللغى) لامك ضمى والفك قصريله لغت لفظندن جمعدر بوده برى كلمه‌لرى كبى ولغت عند المؤلف شول اصواته دينور كه انكله هر قوم وطائفه غرض ومقصودلرينى تعبير ايدرلر و بعضلر معنايه موضوع لفظ ايله تعريف ايلديلر (فى البوادى) البلغاء لفظندن حالدر زيرا مضاف مضاف اليهده عاملدر وبوادى باديه‌نك جمعيدر كه يابانه دينور (المودع) ايداعدن اسم فاعلدر برنسنه‌يى برآدمه امانت طريقيله ويرمك معناسنه‌در واطلاق وتقييد علاقه‌سيله اعطا معناسنده استعمال اولنور (اللسان) قولى لسانهم سبكنده‌در كه ضمير بلغايه راجعدر ولسان دله دينور ولغت معناسنه كلور (الالسن) احمر وزننده فصاحت معناسنه اولان لسن ماده‌سندن وصفدر اجود اللسان وافصح ديمكدر مودع لفظنك مفعول ثانيسيدر (اللسن) ضمتيله لسانك جمعيدر (الهوادى) هاديه‌نك جمعيدر هر نسنه‌دن متقدم اولانه دينور بوراده مراد امر فصاحتده فائق و راجح وجمله لسانه متقدم ديمكدر اللسن لفظنك مضاف اليهيدر مفهوم كلام حمد وثنا اول زمرهٔ بلغايى باديه نشين اولدقلرى حالده لغات كثيره ايله انطاق ياخود نطقه اقدار ولسان بلغايه لغات فائقه و راجحه‌نك افصح واجودنى ايداع وايثار ايدن ذات اجل واعلايه مخصوصدر و باديه ايله تقييدى لسانلرى شائبهٔ اختلاط واختلالدن مصون ومأمون اولمغله كلاملرى معول عليه اولديغندن احتجاج واستشهاد اولنديغنه مبنيدر

* حسن الحضارة مجلو بتطرية * * وفى البداوة حسن غير مجلوب *

ولسان كلمه‌سندن لغت مراد اولنوب والسن كلمه‌سى سينك ضميله لسان لفظنك جمعى اولوب واللسن كلمه‌سى لامك ضمى وسينك سكونيله لسن لفظندن كه لامك فتحى وسينك كسريله وصفدر واول لسن لفظندن كه طلاقت لسان معناسنه‌در مأخوذدر وهوادى هدايتدن مأخوذ اولمق جائزدر بوكا كوره مفهوم فقره حمد وثنا اول فطرتلرنده طلاقت وجزالت مركوز اولان قومك لسانلرينه ارشاد ودلالت مراد ايدن لغتى ايداع ايليان ذات ذو المنه مخصوصدر ديمك اولور وهوادى‌يدن ايكى احتماله كوره ده متقدم معناسنه اولمق محتملدر زيرا حضرت آدم على نبينا وعليه السلام جنتده اولدقلرى حينده لسان عربيله تكلم و بعد النزول انسلاب عربيتله سريانى‌يه محول و بعد قبول التوبه حقلرنده بنه عربيه الهاميله الطاف الهيه دركار ومكمل اولديغى مرويدر وفقرهٔ مزبوره صنايع بديعيه‌دن براعت استهلالى وارصاد وجناس مفروق وجناس محرف وناقص وحسن مطلع وسجع وترصيع واعنات صنعتلرينى متضمن اولديغى آشنايان ادبيه‌يه غير خفيه‌در بسط وتفصيللرى موجب اكثار وتطويل اولمغله ايماايله اكتفا اولندى (ومخصص عروق القيصوم وغضا القصيم بما لم ينله العبهر والجادى ومفيض الايادى بالروائح والغوادى للمجتدى والجادى (المخصص) تخصيصدن اسم فاعلدر كه برشيئ آخرك مشاركى اولميه جق خصوصله تميز وافراد ايلمك معناسنه‌در (العروق) عرقك جمعيدر برنسنه‌نك اصلنه وكوكنه دينور (القيصوم) طيفور وزننده باديه نباتندندر تركيده آيه وطنه ديرلر (الغضا) غين معجمه ايله فضا وزننده اشجار باديه‌دندر فارسيده تاغ وتركيده سكسوك اغاجى دينور (القصيم) قافله خصيم وزننده قصيمه‌نك جمعيدر كه شجر غضا بيتى اولان قومساله دينور (بما لم ينله) قولنده ما لفظى سر و مخصوصدن عبارتدر (ينل) كلمه‌سى نيلدن مضارعدر اصلى ينال اولمغله لم كلمه‌سى جزم ايدوب اجتماع ساكنين محذور يله الفى ساقط اولمشدر ونيل ظفر واصابت معناسنه‌در (العبهر) عنبر وزننده زرين وترکس تعبير اولنان چچكه دينور (الجادى) جيم ودال مهمله ايله زعفرانه دينور (المفيض) ميمك ضميله افاضه‌دن اسم فاعلدر طاشوب دوكرك ويرمك معناسنه‌در (الايادى) يد لفظندن جمعدر كه نعمت معناسنه‌در (الروائح) رائحه‌نك جمعيدر كه اخشام وقتى ياغان يغموره دينور (الغوادى) غاديه‌نك جمعيدر كه صباح يغمورينه دينور روباء جاره سببيه عاديه وظرفيه اولمق محتملدر امطار ظروف نعم اولمق مناسبتيله ياخود مراد عموم اوقاتدر كه * وسبحه بالعشى والابكار * آيت كريمه‌سى قبيلندندر ذكر اولنان ايكى وقته تخصيصى غالبه مبنيدر (المجتدى) اجتداء ماده‌سندن

جود وعطيه اسملك معناسنهدر اسم فاعلدر (الجادى) جيمله جدا وجدوى يلده سندن اسم فاعلدر عطيه ايتمك ديمكدر يقال اجتداه اذا سئله الجدوى بخدا ماى اعطاء وجدوى كذا وسائل معناسنهدر كذلك مجتدى چوق اسقيان وجادى ؛ ازاسئيان ديمك دخى ممكندر ومجتديدن بهايم وجمادات وجاديدن نوع انسان مراد اولنمق دخى جائزدر مفهوم كلام حمد وثنا اول باديه نباتندن قيصوم ديدكلرى نباتك وقصيم نام قومسالى يردبتن غضا ديدكلرى شجرلك كوكلرينى حاضره نباتندن زرين وزعفرانك نائل اولمدقلرى خاصه ايله تخصيص وافراد واخشام وصباح يغمورلرى سببيله حاصل اولان ياخود اخشام وصباح يغمورلرنده مكنون اولان نعمتلرينى كمسر اد دائم الاوقات ادرار اولنان نعم بيشمار در فقير اولوب غيره اعطا شاننده اولميان طالب حاجاته وغنى اولوب سائره اعطا شاننده اولان ذوات ياخود چوق وازاسئيانلره ياخود انسانه وبهايم وجماداته افاضه وارفاد ايدن كريم جواده مخصوص وشايان در خفى اولميه كه شيح ديدكلرى نبات كه تركيده ياوشان ديرلر وذكر اولنان قيصوم وغضا وسمره باديه يه مخصوص اولمغله اهل الشيح والقيصوم والغضا والسمره ايله عربدن كنايه اولنور بو وجهله فقرهٔ اولى عرب طائفه سنه فصاحت وبلاغتى تخصيصى متضمن ونباتات واشجارلرنده اولان خواص ومنافع حاضره دن ازيد اولديغنى معلن در وفقرهٔ مذكوره جناس مستوفى واشتقاق ومراعات نظير وطباق وتشطير وتدبيج وجناس تام صنايعنى مشتمل اولديغى مالا كلامدر ومؤلف عليه الرحمه جاشنىء حقيقتدن حلو المذاق اولمغله فقرهٔ ثانيه ده طريقهٔ حقيقتا اوزره بو وجهله ده توجيه معنا ممكندر اولا مفيض قولى كه افاضه دن وافاضه فيضدن مأخوذدر فيض ازال ايديجى معناسنه در معلوم اوله كه فيض الهى ايكى نوعدر برى فيض اقدس وبرى فيض مقدسدر فيض اقدس شول فيض سبحانى وتجلىء رحمانيدر كه مجموع اشيانك وجودينى وقابليت واستعداديني حضرت علميه ده مقتضى اوله نته كه ❊ كنت كنزا مخفيا فاحببت ان اعرف ❊ حديث قدسيسى اكا اشارتدر وفيض مقدس شول فيض وتجلىء آسمانيدر كه حضرت علميه ده ثابت اولان اعيانك بحسب الاستعداد خارجده ظهورلرينى موجب اوله بو فيض روح اعظم وساطتيله اولور پس شو فيض اقدس ايله حضرت علميه ده اعيان ثابته واستعدادات اصليه حاصل وفيض مقدس ايله اعيان مرقومه مع اللوازم والتوابع خارجده كسوهٔ وجوده داخل اولور وايادى ارباب حقيقت عندنده اسماء متقابلهٔ الهيه دن عبارتدر وروايح وغوادى عنوانلريدن بنه دوام واسترسال مراد اولور بو تقرير اوزره مفهوم حمد وثنا اول قبول عنايات الهيه يه مسبوق اولان اعيان نوا كوانه بر مقتضاى تجليات اسماء متقابله دوام واسترسالدن عبارت اولان غدو وآصال نفحاتيله نقص وانقطاعدن منزه ومبرا مدرار فيوضات وعطاياسنى ادرار وانزال ايدن جناب كبريايه مخصوصدر بو دقيقه اوزره مؤلف اشو تأليفى كه جملهٔ عناياتندر محض فيض سبحانى ومجرد فيض حضرت يزدانى اثرى اولديغنى رمز وايما ايلمش اولور (وناقع غلة الصوادى بالاهاضيب الثوادى ودافع معرة العوادى بالكرم الممادى ومجرى الاوداء من عين العطاء لكل صادى) (الناقع) نون وقافله نقع لفظندن كه صوسزلغى كيدرمك وصويه قاندرمق معناسنه در اسم فاعلدر الغلة غين معجمه نك ضميله صوسزلغه دينور الصوادى صاد مهمله ايله صاديه نك جمعيدر كه صوسز عطشان معناسنه در تأنيثى موصوف اعتباريله در ياخود اوز ون خرما اغاجنه دينور كه مراد مطلقا اشجار در (الاهاضيب) ضاد معجمه ايله هضابك جمعيدر كه يغموره دينور الثوادى ثاى مثلثه ايله ثاديه نك جمعيدر كه چوق وعظيم صويه دينور ياخود تجريد بابندندر يقال مطرة ثدياء اى عظيمة غزيرة الماء واهاضيب هضب جمعى اولان هضابك دخى جمعى اولمق محتملدر وهضب ياصتم طاغلره دينمكله مراد مطلقا طاغلرديمك اولور و بو صورتده مضاف تقدير اولنوب سيول الاهاضيب سبكنده اولور (الدافع) دفع لفظندن اسم فاعلدر (المعرة) ميمك وعينك وراء مشدده نك فتحه لريله اذا واشكنجه معناسنه در العوادى عين مهمله ايله عاديه نك جمعيدر كه شر وظلم و بيداد معناسنه در لكن سياق وسباق اشارتيله قحط وغلا مراد اولمق اغلبدر الكرم فتحتيله فضل واحسانه دينور الممادى ميمك ضميله تمادا لفظندن اسم فاعلدر بعض نسخه ده متمادى عنوانيله مرسومدر كه تماديدن اسم فاعلدر ايكيسيده اوزونمق وزادى معناسنه در كه مراد دوام واستمرار در المجرى اجرادن اسم فاعلدر الاوداء همزهٔ مفتوحه ايله وادى جمعيدر كه دره يه دينور اولا حاليت ومحليت علاقه سيله صويى وثانيا ايصال خير ومنفعت مناسبتيله فضل واحسان اراده اولنمغله مجاز بمرتبتين اولور (من عين العطا) عين پيكاره دينور مجاز اوله استقلالا وثانى يه تبعا رشحه در وعطا و بركويه دينور عين العطا تعبيرى عين لطافتى متضمندر مفهوم كلام حمد وثنا اول صوسز لك ياخود اشجارك صوسزلغنى عظيم وعميم يغمورلر ادراريله ازالة وار واوشر وظلم وجفا اشكنجه واذاسنى ياخود قحط وغلا بلاسنى فضل فراوان وكرم بى پايانيله دفع وازاله ايدوب بو وجهله عبادينى احيا ومنبع زلال لطف وافضالندن جملهٔ محتاجينه درهلر طولوسى بر واحسانلر افاضه وايصال

لیبین حمق جبل وعلایه وکافه احرادر صادی صوسن حدیثکله سطلقا فضل واحسا نه محتاج دیمك اولدی وفقرهٔ
اولایه لماضیدن تیه لربوبا یرلر وطاغلر اراده اولنور سه مضاف مقدر اولمغله طولو وطاشقن تپه لردن وطاغلردن
نایل اولان سیل صولریله اریوا لیدن دیمك اولور وعوادی لفظندن ظلمه وستمکاران اراده اولنمق محتملدر واصول
اشجاردن عظالمدمغز بر اولمش عوادئ کرم دخی اراده اولنور لکن تکلفلوجه اولور وفقرهٔ مرقومه ترصیع سجع
واشتقاق وجناس لاحق صنعتنی مشتمل اولدیغی بدیعه شناسانه روشناددر (باعث النبی الهادی مفحما باللسان
الضادی کل مضادی مفصما لاتثبته الهجنة والهجة والضوادی) (الباعث) بعث لفظندن که کوندرمك معناسنه در
اسم فاعلدر واعرابنده وجوه ثلاثه جائزدر لکن مقام تعظیم نعت اولمغله استیناف ارجحدر واسم فاعل بوراده ماضی
معناسنه در (النبی) پیغمبر معناسنه درمأخذی ورسول ایله فرق ونسبت توارده خصوصلرینی بیان موجب تطویلدر
(الهادی) طوغری یوله دلالت وارشاد ایدیجی دیمکدر (مفحما) حالدر ومفحم افحامدن اسم فاعلدر که خصمی
معارضه ومکالمه دن عاجز قلمق معناسنه در (الضادی) ضاد معجمه ایله عربی صحیح دیمکدر زیرا ضاد حرفی عربه
مخصوصدر کما قال علیه الصلوة والسلام * انا افصح من نطق بالضاد * (المضادی) مضاداة ماده سندن اسم
فاعلدر معارض ومعاند ومخالف معناسنه در بعض نسخه ده صاد مهمله ایله صادی ومصادی واقع اولمغله صادی
مداراة ومباراة معناسنه اولان مصاداة لفظندن اشتقاق کبیر وجهیله مأخوذ ومصادی معارضه وممانعه معناسنه
اولان مصاداة لفظندن مأخوذ اولور شارح اشبو اهمال نسخه سنی مهمل عد ایلشدر (مفحما) حال مترادفه در
ومفخم تفخیمدن اسم مفعولدر معظم وجزل المنطق معناسنه در (لاتثبته) شین لفظندن مستقبل منفیدر وشین
خلاف زیندر که عیب وعار معناسنه در (الهجنة) های مضمومه ایله کلامده اولان قبح ونقیصه یه دینور (الهجة) عینك
ضمیله عجمیلك معناسنه در که تکلمده دل طوتقونلغندن ولحن وخطادن عبارتدر بعض نسخه ده اللکنة واقع اولمغله
پیه پلك دیمك اولور (الضوادی) ضاد معجمه ایله کلام قبیح معناسنه در مفرد وفعلی غیر مسموعدر مفهوم کلام حمد
وثنای بی انتها اول جملهٔ معارضین ومخالفینی حجت قاطعه ودلائل ساطعه ایله الزام وتعجیز وجلیل القدر وجزیل
المنطق اولوب کندیسنه هجنه وعجمه یاخود لکنه وکلام قبیح مقوله سی عیب ونقیصه ایراث ایلمدیکی حالده عینی
صفات مزبوره دن صافی وبری اوله رق کافهٔ عبادی طریق مستقیمه دلالت وارشاد ایدن پیغمبر عالی نهادی بعث
وارسال ایلیان حضرت خدا یار کافه نه مخصوصدر ضادی ومضادی وضوادی بیننده اولان جناس ناقص ومفحم
ومفخم بیننده اولان جناس مصحف ظاهر وباهردر (محمد خیر من حضر النوادی وافصح من رکب الخوادی وابلغ
من حلب الغوادی) محمد کلمه سی عطف بیاندر ومحمد افضل الام علیه الصلوة والسلام حقنده بالخصوص موصوف
وعلمدر وسائره تسمیه اولنان کسه لر حقنده علم محض در نته که جملهٔ اسماء الهیه ونبویه نك شانی بو کونه در (خیر) کلمه سی
افضل واشرف معناسنه در (حضر) کلمه سی حضوردن ماضیدر (النوادی) نادی کلمه سنك جمعیدر که اهل وکاهل
یکی ونادی اهل وسکانی اولان مجلسه دینور (الافصح) فصاحتدن افعل تفضیلدر وفصاحت لسان منطلق وبادی
اولوب لحن ولکنتدن خالص اولنه دینور وفصاحتله کلام وکلمه ومتکلم موصوف اولور (رکب) رکوبدن ماضیدر
(الخوادی) خای معجمه ایله خادیه یاخود خادی جمعیدر یك چابك ورونده دوه یه دینور (الابلغ) بلاغتدن افعل تفضیلدر
(حلب) کلمه سی حای مهمله ایله سود صاغمق معناسنه اولان حلبدن ماضیدر (الغوادی) غین معجمه ایله غادیه نك
جمعیدر که بادیه ده شوزلوت اوتلیان دوه یه دینور بوراده مراد مطلق دوه در مفهوم کلام پیغمبر محمد علیه
الصلوة والسلام حضرتلریدر که مجلسلره حاضر اولان انسانك خیر وافضلی ودوه لره بنن کسه لرك افصحی وناقه لری
صاغانلرك خلقك ابلغ واکملیدر بوذکر اولنانلر عموم ناسدن کنایه در ونوادی وخوادی وحلاب غوادی لفظلری ترغیب
اولوب فصاحت وبلاغت انلره مخصوص اولمغله پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری نهایت رتبهٔ فصاحت
وبلاغتك اقصای درجهٔ بلاغتی حاوی اولدقلرینه اشارتدر وفقرهٔ مذکوره ترصیع وجناس صنایع صنعتلرینی محتوی
اولدیغی غیر خفیدر (بعثه موحة رسالته فظهرت على شوك الكوادى واستأسدت رياض نبوته فعمت بركاتها آسد
الهوث الصوادی) (بعث) کلمه سی بسوقدن که اغاجك بوی بلانوب اوزامق معناسنه در ماضی مؤنثدر (الدوحة) دال
مفتوحه ایله اولو اغاجه دینور (الرسالة) رانك کسریله بعثت حاصل (لهدیه وحه) نك اضافتی مشبه بهك مشبهه اضافتی
قبیلندندر (ظهرت) ظهوردن که غلبه واستیلا معناسنه در ماضی مؤنثدر (الشوك) شینك فتحیله شو که لفظنك
جمعیدر تیکن لکنه ودیکن دینور (الکوادی) کادیه نك جمعیدر که طپراغی قلیل اولمغله کج انبات ایدن صوپسیز یره
دینور (استأسدت) استیساددن که نبات قوتلو اولمغله بویی سوروب اوزلنمق معناسنه در (الریاض) رانك

کسر یله روضه‌نك جمعیدر باغچه‌یومی غزار وچمزاره دینور وچمنده‌نخی دینور (النبوّة) ضمتیله پیغمبرلك معناسنه‌در
(بحیث) عین مهمله ویای مشدده‌ایله عی کلمه‌سندن ماضیدر عاجز اولمق معناسنه‌در (المأسَد) مناسك وزننده
مأسده‌نك جمعیدر که ارسلان یتاغی اولان اورمانه بوکه دیتور (اللیوث) لامك ضمیله لیثك جمعیدر ارسلانه دینور
(العوادی) عادیه‌نك جمعیدر دشمن یاخود صالدیروب هجوم ایدیجی معناسنه‌در اشبو فقره‌ده رسالتپناه علیه صلوة الاله
حضرتلرینك قدرت وجلالتی وقهر وتنکیل اعداء بابنده قوت وشوکتی سوق وبیان اولنمغله فقرهٔ سابقه‌دن فصل
وجملهٔ فعلیه ایله ایراد اولندی مفهوم کلام حضرت سید الانامك کثرت فروع ووسعت ظل وسبب آسایش وثبات
وآرامشی جهتلریله شجرهٔ عظیمه‌یه مشابه اولان رسالتی ناچیز وناپایدار وموجب رنج وآزار اولان ادیان سائره‌یه غالب
اولمغله جمله‌سنی نسخ والغا ووفرت شعب وفروع جهتیله باغ وباغچه منزلنده اولان نبوتی بغایت قوت ومتانت بولمغله
اورمانلرده متمکن موذی ارسلان سیرتنده اولان دشمنلری زبون وعاجز ومقهور ایلمشدر که اکا ظفریاب اولمق
حوزهٔ قدرتلرندن بیرون اولمشدر وشوك کوادیدن اعراب بادیه‌ولیوث عوادیدن اشداء قریش اراده اولنمق دخی
محتملدر فقرهٔ مزبوره‌ده اولان لطافت تشبیه وایهام تناسب وترصیع وجناس اشتقاق نمایان اهل مذاقدر * شارح دیرکه
بسقت فقره‌سی مؤلفك دست خطی اولان نسخه‌ده منوال مرقوم اوزره محرر ومرسومدر بعض نسخه‌ده مختلط
تعبیرایله مرقوم اولمغله انلره التفات اولنمیه وبعض نسخه‌ده اللیوث ذوات التعادی فضلا عن الذیاب العوادی عنوانده
مرسوم اولمغله بو شعبه یهود طائفه‌سندن کنایه اولمق ملحوظدر (صلی الله علیه وسلم وعلی آله واصحابه نجوم الدآدی
وبدور القوادی ماناح الحمام الشادی وساح النعام القادی وصاح بالانعام الحادی ورشفت الطفاوة رضاب الطل
من کظام الجل والجادی) (صلی) کلمه‌سی صلاتدن وسلم سلامدن ماضیلردر دعا موقعنی اولمغله انشا معنالرینی
متضمنلردر (آل) کلمه‌سنك اصلی اهل درمراد اهل بیت وجملهٔ مؤمنین متقیندر جلال دوانی هیاکل النور شرحنده
بورسمه بیان ایلمشدر که آل مصطفی علیه من الصلوات اصفاها بحسب النسب یاخود بحسب النسبه اولور بحسب
النسب معلومدر وبحسب النسبه اولان دخی نسبتی کمال صوری وکمال حقیقی حسبیله اولور اول علم شریعت
وسیله‌سیله منتسب اولان علمای شرعدر ثانی علم حقیقت وسیله‌سیله اولان اولیای کزین وحکمای متألهیندر
بحسب النسب اولنلره صدقه حرامدر وبحسب النسبه اولنلره دخی صدقه منزلنده اولان تقلید بالغیر ایلمك حرامدر
(الاصحاب) صاحبك جمعیدر وعند البعض اصحاب صحبك وصحب صاحبك جمعیدر حضرت رسول الله ایله مؤمن
اوله‌رق مجتمع واو حال اوزره عازم دار البقا اولان ذوات کرامه اطلاق اولنور (نجوم) نجمك جمعیدر یلدزه دینور
(الدآدی) دال مهمله وهمزه ایله تو ادی وزننده دأدأ لفظندن جمعدر ودأدأ فدفد وزننده مظلم کیجه‌یه دینور
(البدور) بدرك جمعیدر که اوندرت کیجه‌لك آیه دینور (القوادی) قاف ایله قادیه‌نك جمعیدر که مقتدایه اقتدا ایدرك
کیدنه دینور یقال قدی به کرضی اذا استن واتبع القدوة بوراده قدوه‌دن مراد پیغمبر گزین حضرتلریدر یاخود
قوادی شذوذ اوزره قدومك جمعی اوله وقدوه قافك ضمیله مقتدایه دینور لف ونشر مرتب طریقه‌سیله نجوم
الدآدی آلك وبدور القوادی اصحابك وصفلریدر مشوش طریقیله ده محتملدر نجوم قرینه‌سیله (ما ناح) ترکیبنده
ما مصدریهٔ ظرفیه‌در ما ناح الحمام مدة نوح الحمام سبکنده‌در ناح کلمه‌سی حای مهمله ایله نوح لفظندن که
کوکرجین اوتمکه دینور ماضیدر (حمام) حای مهمله‌نك فتحیله کوکرجینه دینور واحدی حمامه‌در (الشادی)
شین معجمه ایله شدو لفظندن که ترنم وتغنی معناسنه اسم فاعلدر (ساح) کلمه‌سی سیاحتدن که کزمك معناسنه‌در
ماضیدر (النعام) نونك فتحیله دوه‌قوشنه دینور واحدی نعامه‌در (القادی) قاف ایله قدیان کلمه‌سندن اسم فاعلدر
وقدیان فتحاتله سرعت ایلمك معناسنه‌در (صاح) صیاحدن ماضیدر صیاح حیقرمق وچاغرمق معناسنه‌در
(الانعام) همزهٔ مفتوحه ایله نعم لفظندن جمعدر نعم نونك وغین معجمه‌نك فتحیله ترانه ایله ایرلامغه دینور (الحادی
حای مهمله ایله حدو لفظندن که دوه‌یی تغنی ایله سورمکه دینور اسم فاعلدر (رشفت) رشف لفظندن ماضی
مؤنثدر ورشف صورمق وامتمك معناسنه‌در (الطفاوة) طای مضمومه ایله شارحك بیاننه کوره بوراده کنش
مرادیدر شمس معناسنه اصل طفاوه هاله‌یه موضوعدر شمس اراده‌سی مجازا اولور (الرضاب) غراب وزننده آغز یارینه
دیتور (الطل) طای مفتوحه ایله چه تعبیر اولنان رطوبته دینور که فارسیده شبنم دیرلر رضابك طله اضافتی مشبه‌بهك
مشبهه اضافتی قبیلندندر یاخود اضافت بیانیه‌در (الکظام) کاف مکسوره ایله کظم لفظنك جمعیدر که فتحتیله در
بوغازه دینور (الجل) جیم مضمومه ایله کل فارسی معربیدر معروف کل تعبیر اولنان چچکدر علم غالبدر عربیده ورد
دینور (الجادی) جیمله شارحك بیانی اوزره زعفرانه دینلدیکی کبی زرینه وپاسمینه‌ده دینور مفهوم کلام حضرت

حق جل وعلى جناب مصطفايه وتبهكاران راه ضلالت وغفلتی سرمنزل امن وسلامته هادی ورهنما وجله ائمه ومقتدا يانك ماننده نجم ازهر ومثال بدرا نور كامل الجهات ومكمل الاطرافلری اولان جميع آل واصحابنه صلوة وسلام اهدا ايليه ترنم ودستان ايديجی كوكرجين قوشلری اوتدكجه وتيز وچابك دوه قوشلری روی زمينده سير وسياحت ايتدكجه ودوه سوريجيسی وعكاملر دوه لری تنشيط وتشويق وتهييج ايچون نغماته تغنی ايلدكجه وكونش دميق شبنمی كل وياسمين بوغازلرندن صورروب امدكجه ديمكدر وفقرهٔ مذكوره ده واقع وصاح بالا نغام قولی كه غين معجمه ايله در عين مهمله ايله اولوب ونعم لفظنك جمعی ونعم فتحتينله خاصة دوه يه اطلاق اولنمق دخی محتملدر لكن نسخهٔ اولی اولی وثانيه اقربدر وبو فقره لر ترصيع بديعی ومجانستی وسجعات داليه ده تسميطی وتناسب وتوفيق وجناس مصحف صنايعنی مشتملدر وذكر اولنان ماء توقيتيه ايله مصدره اولان دعا فقره لری ابدودوامدن كنايه در ورشفت فعلنده استعارهٔ تبعيه اولوب وانشبت المنية اظفارها تركيبی كبی استعارهٔ مكنيه وتصريحيه اولمق دخی جائزدر كذلك طلی ريقه وشمسی شخص مرتشفه تشبيه وكل وياسمينه اسناد حلقوم اهل بيانه معلومدر (وبعد فان للعلم رضايا وحياضا وخمائل وغياضا وطرائق وشعابا وشواهق وهضابا تتفرع عن كل اصل منه افنان وفنون وتنشق عن كل دوحة منه خيطان وغصون) * بعد كلمهسی ظرف زماندر عاملی محذوفدر واقول بعد الحمدلة والتصلية تقديرنده در فان كلمهسنده فاء حرفی نظم كلامده اما لفظنك توهمی ياخود تقديری احتماليله جوابيه در ياخود عاطفه يازائده در للعلم لفظنده لام جاره مع المجرور ان كلمهسنك مقدم خبريدر (رياضا) مؤخر اسميدر (حياض) حوضك جمعيدر (خمائل) خای معجمه ايله خميله نك جمعيدر كه يول طرزنده صيق اغاجلغه دينور كه فارسيده خيابان دينور (غياض) غين معجمه نك كسريله غيضه نك جمعيدر صولو يرده اولان اورمانه وبوكه دينور (طرائق) طريقه نك جمعيدر مسلوك يوله دينور (شعاب) شين معجمهٔ مكسوره ايله شعب لفظنك جمعيدر طاغ يولنه دينور (شواهق) شاهق لفظنك جمعيدر يوكسك طاغه دينور (هضاب) هانك كسريله هضبه نك جمعيدر يالمی الچق ياصتم طاغه دينور (تتفرع) تفرعدن مستقبلدر (اصل) كوكه دينور (منه) ضميری علمه راجعدر (افنان) همزهٔ مفتوحه ايله فنن لفظندن كه اغاجك دالنه وشاخه دينور جمعدر (فنون) فنك جمعيدر نوع وكونه معناسنه در (تنشق) انشقاقدن كه ايرلمق معناسنه در مضارعدر (دوحه) اولو اغاجه دينور (الخيطان) خای معجمهٔ مكسوره ايله خوط لفظنك جمعيدر تر وتازه شاخه دينور (غصون) غين معجمهٔ مضمومه ايله غصنك جمعيدر مطلق شاخه ياخود اغاجدن سورروب چيقان فليزه دينور قول اوله كوره عطف العام على الخاص بابندن اولور مفهوم كلام بعدادای ماوجب معلوم اوله كه تحقيق علم شريفك ذوق وصفا ايده جك يرلری واستفاضهٔ حيات ابدی ايليه جك محللری وراحت وآسايشه موقع ومدار اوله جق موضعلری وسلوك ايليه جك جاده ومسرب وايچه يوللری وبغايت صعب ودشوار مقاملری واردر وآنلركه هر برندن نيچه فنون معتبره وفروع متنوعه متفرع ومنشعب اولور اولكی اوچ فقره ده لزوم مالايلزم وافنان وفنون بيننده جناس اشتقاق اولوب واصل كلمهسی قاعده ده استعمال اولنمغله البته اصول وقواعده مراجعتك لزومنه اشارتدر (وان علم اللغة هو الكافل باحراز اسرار الجميع الحافل بما يتضلع منه القاحل والكاهل والفاقع والرضيع) علم لغت بر علمدر كه آنكله كلماتك افرادی وكيفيت اوضاعی بيلنور (الكافل) كفيل وضامن ديمكدر كافل اليتيم القائم بامره (الاحراز) اخذ وحفظ معناسنه در بعض نسخه ده الابراز عنوانيله مرسوم اولمغله اظهار معناسنه در (الاسرار) سرك جمعيدر كه راز معناسنه در (الحافل) حای مهمله وفايله جامع معناسنه در (يتضلع) تضلع ماده سندن مضارعدر قوتلنمك و يك طويمق وواقعق معنالرينه در (القاحل) قافله وحای مهمله ايله دريسی دكنك كبی قوروری اولمش ضعيف آدمه دينور (الكاهل) قوی الوجود ياخود يك قوجه آدمه دينور (الفاقع) فاء وقافله اعتداله وارمش دلوقانلويه دينور بعض نسخه ده يافع مرسوم اولمغله بلوغه متناهز يتشمش جوان ديمك اولور (الرضيع) بو راده مطلق صبی مراد در مفهوم كلام تحقيق علم لغت جميع انواع فنون وفروع علومك اسرارينی جمع وحفظ ياخود خفاياسنی اظهار ايلمكه ضامن وكفيل وشيخ وشابك متقوی ياخود شبعان وريان اوله جقلری اشيايی جامعدر زيرا بهر حال مركبات مفرداته موقوفدر وفقره لرده مودوع اولان صناعات ادبيه وحسن مقابله اهل ادبه نمايانددر (وان بيان الشريعة لما كان مصدره عن لسان العرب وكان العمل بموجبه لا يصح الا باحكام العلم بمقدمته وجب على روام العلم وطلاب الادب ان يجعلوا اعظم اجتهادهم واعتمادهم وان يصرفوا اجل عناياتهم فی ارتيادهم الی علم اللغة والمعرفة بوجوهها والوقوف على مثلها ورسومها (الشريعة) حق تعالانك قوللرينه وضع ايلديكی دين مبيندن عبارتدر (لما) لام مفتوحه وميم مشدده ايله در (المصدر)

صدور معناسنه مصدر میمیدر ضمیری یانه راجعدر (العرب) قوم مخصوصدر مختار صاحبنه کوره عرب اهل
امصار در نسبتنده عربی دینور واعراب اهل بادیه‌در نسبتنده اعرابی دینور (العمل) قصدایله صدور ایدن ایشه
دینور (الموجب) اسم مفعول بنیه‌سیله مقتضا معناسنه‌در که مراد شروط وحدودیدر (الاحکام) اکرام وزننده
متین ومحکم واتقان ایلمك معناسنه‌در (المقدمة) دال مشدده‌نك کسری وفتحیله متقدمه معناسنه‌در مصنفین
عرفنده ایکی قسمدر بری مقدمهٔ علمدر که برعلمه قبل الشروع ایراد اولنان کلامدر که مسائلك توقف ایلدیکی
نسنه‌دن عبارتدر حدینی وغرض وغایتنی وموضوعنی بیان کبی وبری مقدمهٔ کتابدر که قبل المقصود ارتباط ایچون ایراد
اولنان طائفهٔ کلامدر کرك موقوف اولسون کرك اولمسون (وجب) وجوبدن ماضیدر (الروام) راء مضمومه ایله رائمك
جمعیدر طالب معناسنه‌در (الطلاب) طالبك جمعیدر (الادب) فتحتینله علم طلبنه ومؤدب اولمغه دینور تأدیب نفسی
مؤدی اولدیغیچون علوم معهوده‌یه علم ادب تسمیه اولندی شرح مفتاحده بیان اولندیغی اوزره علم ادب اون
ایکی علمدن عبارتدر که بونلردر علم لغت علم صرف علم اشتقاق علم نحو علم معانی علم بیان علم عروض علم قافیه علم خط
علم قرض الشعر علم محاضرات علم انشادر (لعظم) عینك ضمیله بورادهٔ اکبر معناسنه‌در (الاجتهاد) چالشمق معناسنه‌در
(الاعتماد) طیانمق معناسنه‌در (الجل) جیم مضمومه ایله معظم معناسنه‌در (العنایة) عینك کسریله اهتمام معناسنه‌در
(الارتیاد) طلب ایلمك معناسنه‌در (الوجوه) وجهك جمعیدر که کلامدن مقصود اولان سمت وطریقه‌یه دینور (الوقوف)
اطلاع معناسنه‌در (المثل) ضمتینله مثالك جمعیدر اوزان ونمونه وصفت ومقدار معنالرینه‌در (الرسوم) رسمك جمعیدر
اثر وعلامت معناسنه‌در مثلها ورسومها ضمیرلری وجوهه‌ده راجع اولمق محتملدر وجوه ومثل ورسوم لغتك الفاظی
حیثیتندن واسنادی ومعانی وملح واصائق واداء وروانی حیثیتلرندن راجع اولان احواله متناولدر ومؤلفك مثل
ورسوم لفظلرنده علم لغتك اندراسی وار بابنك انقضاسنه والحالة هذه مثل ورسومنه وقوف عین براعت ومحض
فضیلت اولدیغنه اشارت اولدیغی روشنای اصحاب نزاکتدر سبحان الله مؤلف علیه الرحمه ابلغ وجود اولان
تعریفیله علم مرقومك اندراسندن شکایت ایلمندر زمان تألیفلرندن اشبو تاریخه وقتنه قدر درتیوز الی سنه‌یی
کذر ایلدی عجبا بو وقتلرده بولنمش اولیدی نه کونه تعبیر ایدر ایدی ٭ ذلك تقدیر العزیز العلیم ٭ مفهوم کلام تحقیق
علم شریفك صدوری عرب لساننده‌ن اولوب وعلم مزبورك مقتضاسنجه عمل ایلمك انجق مقدمه‌سنی کرکی کبی بیلمکله
صحیح ومتصور اولدیغندن ناشی جملهٔ طلاب علم وخاصهٔ طلبهٔ فن ادب اوزره اکثر سعی واجتهاد واعظم استناد
واعتمادلرینی علم لغته عطف وطریقی طایده درکار ایلدکاری معظم اهتماملرینی علم مرقومه ووجوه وطرقلرینی
بیلمکه واوصاف وآثارلرینه مطلع اولمغه صرف ایلمك واجب اولمشدر (**وقدعني به من السلف والخلف في كل**
عصر عصابة هم اهل الاصابة احرزوا دقايقه وابرزوا حقايقه وعمروا دمنه وفرعوا قننه وقنصوا شوارده ونظموا
قلائده وارهفوا مخاذم البراعة وارعفوا مخاطم اليراعة ولقد الفوا فيه فافادوا وصنفوا واجادوا وبلغوا من المقاصد قاصيتها
وملكوا من المحاسن ناصيتها جزاهم الله رضوانه واحلهم من رياض قدسه ميطانه) (وقدعني به) ترکیبنده قد لفظی
تحقیقیه‌در عنی کلمه‌سی عنایه‌دن ماضئ مجهولدر لغت فصیحه اوزره بناء معلوم اوزره ده منقولدر زحمت چکه‌رك
اهتمام ایلمك معناسنه‌در ضمیر علم لغته راجعدر سلفدن مراد متقدمین وخلفدن مراد متأخرینه‌در (العصر)
قصر وزننده وقت وزمانه دینور (العصابة) کتابه وزننده جماعت انسانی‌یه دینور (اهل الاصابه) اهل خطانك مقابلیدر
احرزوا احرازدن ماضیدر (الدقایق) دقیقه‌نك جمعیدر لطیف مشکله دینور (ابرزوا) ابرازدن ماضیدر (الحقایق)
حقیقه‌نك جمعیدر ماهیت ثابته‌یه دینور (عمروا) عمارتدن ماضیدر (الدمن) عنب وزننده دمنه‌نك جمعیدر که ناثرینه
وسپورندیسکه دینور بوراده معنای اول مراددر (فرعوا) فرعدن ماضیدر یوقاری چیقمق معناسنه‌در (قنن) قاف
مضمومه ایله صرد وزننده جمع قنه‌در که طاغ باشنه دینور (قنصوا) قنص لفظندن ماضیدر صید ایلمك معناسنه‌در
(الشوارد) شین معجمه ایله شارده‌نك جمعیدر نافره معناسنه بوراده غریب ووحشی یاخود فصیح مقابلی اولان لغت
مراددر (نظموا) نظم لفظندن ماضیدر انجو دیزمك معناسنه‌در (القلائد) قلاده‌نك جمعیدر کردانلغه دینور
(ارهفوا) فا ایله ارهافدن ماضیدر کسکینلتمك وزاغلق معناسنه‌در (المخاذم) خاء وذال معجمتین ایله مراسم وزننده
مخذم لفظنك جمعیدر که کسکین قلیجه دینور (البراعة) باء موحده ایله سائره فائق وراجح اولمق معناسنه‌در (ارعفوا)
ارعافدن ماضیدر قان اقتمق معناسنه‌در (المخاطم) خاء معجمه ایله مخطم لفظندن جمعدر که بورونه دینور (اليراعة) یاء
تحتیه ایله قلمه دینور (الفوا) تألیفدن ماضیدر (افادوا) افاده‌دن ماضیدر بذل فائده معناسنه‌در (صنفوا) تصنیفدن
ماضیدر (اجادوا) جیمله اجاده‌دن ماضیدر ایو وکوزل ایلمك معناسنه‌در وایو وکوزل سوز ایراد ایلمك معناسنه‌در

بلغوا) بلوغدن ماضيدر وصول معناسنه در (المقاصد) مقصدك جمعيدر مهمات مقصوده معناسنه در (القاصية) قاف وصاد مهمله ايله نهايت معناسنه در (ملكوا) ملكدن ماضيدر مالك اولمق معناسنه در (المحاسن) ميم مفتوحه ايله غير قياس اوزره حسن لفظندن ياخود متوهم محسن لفظندن جمعدر (الناصية) آلنه دينور جمله اعضاده استعاره اولنمغله بو مقامده ملك تام واستيلاء كلي مراد در (جزاهم) جزاء لفظندن ماضيدر عوض ومكافات معناسنه در (الرضوان) رانك كسريله رضاي عظيم معناسنه در مؤلف * ومن قال لاخيه المسلم جزاك الله خيرا قد ابلغ في الثناء حديث شريفي موجبنجه دعاده مبالغه ايلدي (احلهم) احلالدن ماضيدر قوندرمق معناسنه در (الرياض) روضه نك جمعيدر (القدس) قاف مضمومه ايله پاك ومطهر معناسنه اولمغله رياض القدس جنات عاليه ديمك اولور (الميدان) ميزان وزننده غايت معناسنه در مراد اعلاي جنتدر مفهوم كلام علم لغته متقدمين ومتاخرينك ذهنلري صائب نيجه علماء اعلام رنج ومحنت ارتكاب ايلمه رك سعي واهتمام وغيرت واقدام ايتمكله حقايق ودقايقني احراز وابراز ايدوب خرابه لريني اعمار وقلهٔ جبل منزلنده اولان درجهٔ علياي فهم واتقانه صعود وارتقا وغريب ووحشيلريني صيد وقلاده لريني ثريا كبي تابدار وفن مزبورده سيف براعتي تشحيذ ورعاف قلمدن كايه اولان مركبي اساله ايتمكله علم مرقومده نيجه كتب جليله تأليف وافاده وتصنيف واجاده ايلديلر ومقاصد فن مزبورك نهايتده منتهي وجملهٔ محاسنه مالك ومستولي اولديلر حضرت رب المجازاة عز شانه آنلره عمللرينه مقابل خير كثير ورضاي كبير ايله مكافات واعلاي جنته ايصال وتمكين ايله مظهر نعم بي غايات ايليه آمين فقرهٔ مزبورلرده لزوم مالايلزم وترصيع قافيه وجناس ملحق وجناس مصحف ومجازات بديعه واستعارات بليغه وحقايق ودقايق بينده اولان ترصيع والقوا فقرلرنده اولان ترصيع وقاصيه وناصيه ده اولان جناس لاحق غايات اهل حقايقدر (هذا واني قد نبغت في هذا الفن قديما وصبغت به اديما ولم ازل في خدمته مستديما) (هذا) كلمه سي خذ هذا واعتمد هذا تقديرنده در بلغاء وفصحاء بر اسلوبدن اسلوب آخره انتقاللرنده ايراد ايدرلر واكا فصل خطاب اطلاق ايدرلر اما بعد كلمه سي كبي وعصام كافيه شرحنده ديمشدر كه هذا وان زيدا قائم تركيبنده هذا امر سابق تقريرده فالامر هذا تقديرنده در معطوفده ان ماده سنك فتحي جائزدر خبر اوزره عطفله كسري دخي جائزدر مجموع جمله اوزره عطفله واني كلمه سنده واو عاطفه در (نبغت) عين معجمه ايله نبغدن ماضئ متكلمدر تفوق على الغير معناسنه در (قديما) في الزمن الماضي ديمكدر (صبغت) صبغدن ماضي متكلمدر بويامق معناسنه در (به) كلمه سنك ضميري فنه راجعدر (الاديم) نديم وزننده سختيانه ومشينه دينور وادمه دن مأخوذ اولديغنه كوره دريك ايچ يوزينه دينور كه اته متصل اولور صبغ اديم تمارست تامه دن كنايه در يقال صبغ يده بالعلم اذا اجتهد فيه ومارس (لم ازل) زال يزال صيغه سندن مستقبل متكلم مجزومدر لم ابرح معناسنه در كه افعال ناقصه دندر دائما واسم معناسنه در * شارح عنم زاي ايله لم ازل نسخه سني استحسان ايلر (في خدمته) ضميري فنه راجعدر (المستديم) استدامه دن اسم فاعلدر دائم وتأني معناسنه در بو فقره لرده دخي لزوم مالايلزم واردر مفهوم كلام بن اشبو فن لغتده مقدما كثرت تمارست وادمانله جمله يه فائق اولوب آنكله اديمي بويادم يعني بويه نك دري يه نفوذ وامتزاجي كبي وجودمه نافذ وممتزج ايلدم وبن آنك خدمتنده برقرار اولوب بر آن منفك ومفارق اولمدم (كنت برهة من الدهر التمس كتابا جامعا بسيطا ومصنفا على الفصيح والشوارد محيطا فلما اعياني الطلاب شرعت في كتابي المرسوم باللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب) (البرهة) غرفه وزننده زماندن بر مقداره دينور (الدهر) زمانه دينور (التمس) التماسدن مستقبل متكلمدر شدتله طلب ايتمك معناسنه در (كتابا) مصنفا موضوعا في هذا الفن سبكنده در (البسيط) مبسوط معناسنه در فن لغتدا كثرني مشتمل واسع ومستوعب ديمكدر (مصنفا) تصنيفدن اسم مفعولدر (الفصيح) فانك وصادك ضميله فصيحك جمعيدر قضيب وقضب كبي ياخود صبر دوزننده در كبير وكبركبي (الشوارد) شارده نك جمعيدر لغات وحشيهٔ غريبه وشاذه ديمكدر (المحيط) احاطه دن اسم فاعلدر بو راده مشتمل معناسنه اولمغله على حرفيله معدي اولدي اكر على با معناسنه حمل اولنورسه حقيقت معناسنده ابقا اولنور (اعياني) اعيادن ماضيدر عاجز قلمق معناسنه در (الطلاب) كتاب وزننده طلب معناسنه در (شرعت) شروعدن ماضيدر (في كتابي) في تأليف كتابي تقديرنده در (الموسوم) وسمدن مأخوذدر علامتلنمش معناسنه در كه تسميه اولنمش ديمكدر (اللامع المعلم العجاب الجامع بين المحكم والعباب) تأليف مذكورك اسميدر لامع پارلداييجي ديمكدر (المعلم) اسم مفعول بناسيله مطرز ومنقش ديمكدر (العجاب) غراب وزننده مبالغه در پك عجيب ديمكدر (المحكم) احكامدن اسم مفعولدر علم لغتده بر كتاب اديدر كه امام وحافظ ابو الحسن علي بن اسمعيل كه ابن سيدة الضرير اللغوي ايله مشهور در تأليف ايلمشدر في الواقع كتاب مرقوم انواع لغاتي جامع بر كتاب رايعدر

مؤلفی اولان موصی الیه در تیوزاللی مکرسنه سی جوار رحمته انتقال ایلدی رحمه الله تعالی (وعباب) عین مضمومه ایله
امام ابو الفضائل رضی الدین الحسن بن محمد الحسن بن حیدر العمری الصغانی تألیف ایلدی یکرمنجی جلدده
بکم ماده سنده منتهی اولدی وموصی الیه التیوز اللی سنه سی بغدادده عازم دار السلام اولدی رحمة الله علیه مفهوم
کلام بن خیلی زمان فن لغتده جامع وبسیط ولغات فصیحه وحشیه یی حاوی بر کتاب محیط طلب ایدرا ولمشدم وقتا کم
طلبندن عاجز ومحروم اولدیغمده ذکر اولنان محکم وعباب نام کتابلرک ینی جامع اسم مذکور ایله مسمی بر کتاب تألیفنه
شروع وابتدا ایلدم (وهما غرتا لکتب المصنفة فی هذا الباب ونیرا براقع الفضل والاداب وضمنت الیهما فوائد
امتلأ بها الوطاب واعتلا منها الخطاب ففاق کل مؤلف فی هذا الفن هذا الکتاب) هما ضمیری محکم وعبابه راجعدر
غرتا لفظی غره دن تثنیه در (غرة) غین معجمه مضمومه ایله هر متاعک اعلاسنه وقومک شریفنه وصباحک ضیاسنه
وهلالک ابتدا طلعتنه وآتک جبهه سنده اولان بیاضه دینور بو مقامده جمله سی ملایمدر بایدن مراد فن لغتدر (نیرا)
کلمه سی نیر لفظنک تثنیه سیدر که سیدوزننده در پک نورلو وضیالو دیمکدر بوراده مراد شمس وقمردر (براقع) برقع لفظنک
جمعیدر فلک سابعه یاخود رابعه یاخود اوله دینور وجمع بنیه سیله ایرادی هر بری افلاک جزئیه یی حاوی اولدیغنه
مبنیدر مثلا فلک رابع که فلک شمسدر حامل موافق المرکز که ممثل دخی دیرلر وحامل خارج المرکز وفلک تدویری مشتملدر
وفلک اول که فلک قمردر درت عدد فلکی مشتملدر ایکی اولکیلرک مرکزلری مرکز عالم وثالث خارج المرکز ورابع
فلک تدویردر وفلک سابع که فلک زحلدر اوچ عدد فلکی مشتملدر اولکی فلک ممثل ایکنجی خارج المرکز اوچنجی فلک
تدویردر ونیردن جمال نورانی وبرقعدن نقاب مراد اولنمق دخی محتملدر (الفضل) زیاده ومزیت معناسنه در بعض
نسخه ده الفضائل مرسومدر که فضیله نک جمعیدر غیره متعدی اولمیان نعمته دینور حسن وشجاعت کبی نته که فاضله
متعدی اولان نعمته دینور علم کبی وآداب لفظی عطف الخاص علی العام قبیلندندر (ضمنت) ضم لفظندن ماضی
متکلمدر بری برینه جمع والحاق ایلمکه دینور (الیهما) ضمیری محکم وعبابه راجعدر (فوائد) فائده نک جمعیدر
بعض نسخه ده زیادات عنوانده مرسومدر (امتلا) کلمه سی بلاهمز قرأت اولنور امتلاء لفظندن ماضیدر که طولمق
معناسنه در (بها) ضمیری فوائده راجعدر (الوطاب) واوک کسره سیله وطاب جمعیدر که واوک فتحیله در سود طلومنه
دینور بوراده مراد مطلق ظرفدر (اعتلی) اعتلادن ماضیدر یوکسلمک وعالی اولمق معناسنه در (منها) ضمیری
فوائده راجعدر (الخطاب) غیره تفهیم ایچون توجیه کلام ایلمک معناسنه در وتوجیه اولنان کلامه دینور (ففاق
کلمه سنده فاء سببیه در فاق فوق ماده سندن ماضیدر عالی وراجح اولمق معناسنه در (کل مؤلف) مفعولیدر (هذا الکتاب
فاعلیدر مراد کتاب مرقومدر اشبو فقره ذکر اولنان محکم وعبابک جهت مدیحلرینه مسوقدر مفهومی کتابین
مزبورین فن لغتده مؤلف اولان کتابلرک غره غرالری وسماء فضل وآدابک شمس وقمر جهان آرالری اولوب بن انلره
ظروف واوعیه طولدررو کندیسیله خطاب وکلام شرف واعتبار بولور فوائد ومنافع ضم والحاق ایلدیکمدن ناشی
کتاب مرقوم فن مرسومده مؤلف اولان جمیع کتابلره فائق وراجح اولدی فقره مذکوره ده واقع تغلیب ووطاب
وخطاب بیننده کی جناس لاحق معلومدر (غیر انی ضمنته فی ستین سفرا یعجز تحصیله الطلاب) بعض نسخه ده
غیر انه عنوانده مرسومدر (ضمنته) تضمیندن ماضیدر جعلته فی ضمن ستین دیمکدر وبعض نسخه ده خای معجمه ایله
خمنته عبارتیله مرقوم اولمغله تخمیندن اولور که تقدیر معناسنه در لکن نسخه اولی اولادر (السفر) سین مکسوره ایله
بیوک کتابه دینور که حقایق ومعانی یی کشف ایدر (یعجز) کلمه سی عجزدن مستقبلدر (تحصیله) فاعلیدر (الطلاب
طالبک جمعیدر مفهوم لکن بن کتاب مزبوری التمش جلدده درج وتضمین ایلدم آنکیچون تحصیل واستصحابی
طالبلری عاجز ومحروم ایدر (وسئلت تقدیم کتاب وجیز مرتب علی ذلک النظام وعمل مفرغ فی قالب الایجاز
والاحکام مع التزام اتمام المعانی وابرام المبانی) (سئلت) سئوالدن ماضی متکلم مجهولدر (الوجیز) مختصر
دیمکدر یقال وجز الکلام اذا قل (المرتب) ترتیبدن اسم مفعولدر (علی ذلک النظام) یعنی اسلوب سابق
وترتیب سالف اوزره (وعمل) کتاب اوزره معطوفدر (مفرغ) کلمه سنی شارح تشدید ایله تقیید ایلدکله تفریغدن
اسم مفعول اولور بلا تشدید اولدیغنه کوره افراغدن اولور ایکیسیده بوشالتمق معناسنه در (قالب) لام مفتوحه
ایله معروفدر (الایجاز) اختصار معناسنه در (الاحکام) محکم ایلمک معناسنه در (الابرام) بو دخی متین واستوار
ایلمک معناسنه در (المبانی) معانی وزننده مبنانک جمعیدر کلمات عربیه ده مستعملدر وعمل مفرغ فقره سنده عملی که
محمول معناسنه در شیء مایعه تشبیه استعاره مکنیه واکا تفریغ اسنادی تخییلیه در رأی سکاکی اوزره وغیرلک
رأینه کوره تحقیقیه تبعیه در مفهوم کلام بعض ناس بندن کتاب مزبور اسلوبنده جمله مسائل رینک اتمام واکماله

والفاظ وكلماتنك اتقان واحكامنى التزام ايليه‌رك برمفيد ومختصر كتاب دخى تأليف ومحاسنر طلابه تقديم وايجاز
ووترصين قالنده افراغ اولنمش بر عمل عظيم تقويم ايلمكه سؤال ورجا ايلديلر (فصرفت صوب هذا المقصد
عنانى والفت هذا الكتاب محذوف الشواهد مطروح الزوائد معربا عن الفصيح والشوارد) (صرفت) صرفدن
ماضيدر كه توجيه معناسنه‌در (الصوب) صاد مفتوحه ايله سمت وجهت معناسنه‌در (العنان) عين مكسوره ايله
آتك دزكنه ديئور بالاستعاره ميل وضميرده مستعملدر (الشواهد) شاهدك جمعيدر كه اثبات مدعا ايچون
ايراد اولنان بحث ومثالدن عبارتدر (المطروح) طرح والقا اولنمش ديمكدر (الزوائد) زائده‌نك جمعيدر
(المعرب) محسن وزنده اعرابدن كه بيان واظهار وايضاح معناسنه‌در اسم فاعلدر مفهوم كلام پس بن دخى
اشبو مقصد ومرام طرفنه عنان عزيمتى صرف وتوجيه ايدوب اشبو قاموسله مسمى اولان كتابى امثله
وشواهدى متروك وزوائدى مطروح ولغات فصيحه و وحشيه‌يى مظهر وموضح اولديغى حالده تأليف ايلدم
(وجعلت بتوفيق الله تعالى زفرا فى زفر ولخصت كل ثنتين سفرا فى سفر وضمنته خلاصة ما فى العباب والمحكم
واضفت اليه زيادات من الله تعالى بها وانعم ورزقنيها عند غوصى عليها من بطون الكتب الفاخرة لداما العطمطم
وسميته بالقاموس المحيط لانه البحر الاعظم) (جعلت) جعلدن ماضيدر كه قلمق معناسنه‌در (التوفيق) الهام
واقدار وارشاد مراددر (الزفر) صرد وزنده دريايه ديئور (الزفر) زاى مكسوره ايله قربه‌يه ديئور قاموسى كمال
ايجاز واختصارده قربه‌يه وحاوى اولديغى معانى ولطائفى تشبيه بلغه دريايه تشبيه ايلدى (لخصت) تلخيصدن
ماضيدر تبيين وتهذيب معناسنه‌در (السفر) مرور ايلدى (الخلاصة) خالص ولباب معناسنه‌در (اضفت) اضافه‌دن
ماضيدر (اليه) ضميرى مختصره راجعدر (زيادات) زياده‌نك جمعيدر كه مراده لغوى اربابك محتاج اولوب وكامل
واديبك مستغنى اولديغى نسنه‌لردر بو تقريره كوره مطروح الزوائد قولنه مناقض اولماز (من) كلمه‌سى من لفظندن
ماضيدر انعام واحسان معناسنه‌در (رزقنيها) رزقدن ماضيدر ضمير زياداته راجعدر (الغوص) صويه طالمق
معناسنه‌در بوراده صرف افكار سليمه ايله جواهر كبى معانى ودقايق استنباط ايلمكدن كنايه‌در (البطون) بطنك
جمعيدر كه جوف ديمكدر (الفاخرة) كتبك صفتيدر فوائدى كثير وموثوق ومعتمد ديمكدر (الداماء) مد ايله دريايه
ديئور (العطمطم) غين معجمه ايله سفرجل وزنده بحر اسماسندندر بوراده تجريد اولنغله واسع وكثير الماء ديمكدر
داماء لفظنك صفتيدر وداماء غوصك مفعولى اوليدر زيرا غوص كلمه‌سى كاهيجه مفعول واحد ايله مستغنى وكاهى
مفعول آخره محتاج اولوب وعلى ايله متعدى اولور (من بطون) كلمه‌سنده من بيانيه در داماء لفظندن حالدر
(سميته) تسميه‌دن ماضيدر ضمير مفعول اوليدر كتابه راجعدر (القاموس) مفعول ثانيسيدر وقاموس بحر معناسنه‌در
(المحيط) احاطه‌دن اسم فاعلدر دريای اعظم كرهٔ ارضى‌يه كونه احاطه ايلمش ايسه قاموس دخى لغات عربيه‌نك قوسنى
احاطه ايلمكله قاموس محيط ايله تسميه ايلدى ❊ شارح ديركه مؤلف اشبو قاموسده التمش بيك ماده ثبت ايدوب صحاح
جوهرى اوزره يكرمى بيك ماده زياده ايلدى مجازات واستعمالات وامثالات اكا قياس اولنه مفهوم كلام بن اشبو
كتابى تأليف ايلدم توفيق حضرت بارى متعال ايله كويا كه بر دريايى برقربه‌يه صغدردم ومقدمى وجه مذكور اوزره
التمش سفر اولمغله هر اوتوز سفرى برسفرده تلخيص ايدوب جمله‌سنى ايكى جلدده درج ايلدم وكتاب مزبوره
ذكر اولنان عباب ومحكمك خلاصه‌لرينى تضمين وادراج ايلدم وكتاب مزبوره انلرك ظفرياب اولمدقلرى بعض
زيادات مهمه كه آنلرى كتب فاخره اجوافندن استنباط واستخراج ايچون كويا كه بحر عظيمه طالديغمده حق تعالى
آنلرى بكا انعام ورزق واكرام ايلمشيدى اول در وكوهر كبى ثمين وقيمتدار اولان معانى ودقايق دخى اضافه والحاق
ايلدم وكتاب مزبور بحر عظيمه مثيل اولمغله قاموس محيط ايله تسميه ايلدم (ولما رأيت اقبال الناس على صحاح
الجوهرى وهو جدير بذلك غير انه فاته نصف اللغة او اكثر اما باهمال المادة او بترك المعانى الغريبة النادة اردت
ان يظهر للناظر بادئ بدء فضل كتابى عليه فكتبت بالحمرة المادة المهملة لديه وفى سائر التراكيب تتضح المزية
بالتوجيه اليه) (الاقبال) ميل وتوجه معناسنه‌در صحاح سحاب وزنده صحيح ديمكدر وكتاب وزنده صحيحك
جمعيدر ايكيسيده محتمل واولكى ارجحدر جوهرى كه امام ابو نصر اسمعيل بن حماد الجوهرى در جوهر بيعنه منسوبدر
مسقط رأسى تركستان بلادندن فاراب نام بلده‌در درتيوز حدودنده انتقال ايلديلر واواخر عمرنده دماغنه اختلال
طارى اولوب حتى صحاحى اكمال ايلمديكى وكنديد نصكره تلامذه‌سندن برى تكميل ايلديكى منقولدر رحمه الله تعالى
(الجدير) امير وزنده لايق معناسنه‌در (بذلك) اقباله اشارتدر واقعا بالجمله صحتى ثابت اولان لغاتى التزام ايلمشدر
(غيرانه) ضميرى صحاحه راجعدر (فات) فوتدن ماضيدر وبعض نسخه‌ده نصف اللغه يرنده ثلثا اللغة سوملدر

بلا اهمال) تركك معناسنه در (المادة) معنايه دلالت ايدن الفاظك حروفنه اطلاق اولنور (البادية) بدو لفظندن اسم فاعلدر كه اوركك ونفرت معناسنه در مراد وحشى وغير مأنوس ومستعمل اولان ونادر اولان معنالر در (بادى بدء) كلمه سنده بادى لفظى ظرفيت اوزره منصوب و بدء لفظنه مضافدر اول امرده ديمكدر (عنه) ضميرى صحاحه راجعدر (السائر) باقى ديمكدر (تتضح) اتضاحدن مستقبلدر آشكار اولمق معناسنه در (المزية) ميمك فتحى وزاى معجمه نك كسريله فضيلت معناسنه در بوندن ثلاثى اولەرق فعل متصرف اولمز مزيد اولەرق متصرف اولور يعنى تمزيت عليه مفهوم كلام وقتا كه جمله ارباب دانشك صحاح جوهريه ميل واقباللرى منظور م اولوب ونفس الامرده كتابمز بور توجه واقباله سزا ولغات صحيحه التزامى وترتيب واسلوبى جهتلريله ميل ورغبته روادر لكن نصف بلكه اندن اكثر لغتلرى ماده نك اهمالى ياخود معانئ غريبهٔ غير مأنوسه يه دلالت ايدن الفاظى ترك ايلك سببيله فوت ايلديكندن بن اول امرده ناظرينه اشبو كتابمك صحاح اوزره فضل ومزيتى ظاهر وعيان اولمق اراده سيله صحاحده مهمل ومتروك اولان ماده لرى لاجل الايماء قرمزى مركبله كتب واملا ايلدم وباقى تراكيبده اشبو قاموسه توجه وصرف همتله رجحانى واضح وآشكار اولور اول امرده نظر ايدنلره تعبيرندن كرچه نظرهٔ جقاء منفهم اولور لكن مراد ابتداء نظرده بيله فضيلتى ظاهر اولور ديمكله مدحدن مبالغه در (ولم اذكر ذلك اشاعة للمفاخر بل اذاعة لقول الشاعر كم ترك الاول للاخر) (ذلك) ذكر اولنان مدح ومنقبته اشارتدر (الاشاعة) شايع وفاش ايلك معناسنه در (المفاخر) مفخره نك جمعيدر كندوسيله افتخار اولنەجق شيئه دينور (الاذاعة) ذال معجمه ايله نشر وافشاء معناسنه در وشاعردن مراد صاحب حماسه ابوتمام حبيب بن اوس الطائى در كه طى قبيله سنه منسوبدر ومصراع مزبورك اولى بودر ٭ لازلت عن شكرى فى حلة ٭ لابسها ذوسلب فاخر ٭ يقول من يقرع اسماعه ٭ كم ترك الاول للاخر (كم) كلمه سى تكثير ايچوندر منقولدر كه قنالى زاده على افندى ابوالسعود افندى مرحومك مجلسلرنده مقابلهٔ صفحات اللمعات ومناولهٔ فتوحات النفحات ايدرلركن بالمناسبه اشبو كم ترك الاول للاخر مثلى زبانزد اولمغله ابوالسعود افندى اشبو كم كلمه سنى استفهام انكارى يه حمل ايله ماترك الاول للاخر معناسى مراد اولمق جائزدر ديدكلرنده على افندى دخى جناب شريفلرينك كلام مزبورده احتمال مرقومى ايراد ايلملرى كم ترك الاول للاخره مصداقيدر ديو اظهار لطيفه ونزاكت ايلملريله ابوالسعود افندى منبسطا تبسم ايلديلر رحمهما الله تعالى (وانت ايها اليلمع العروف والمعمع اليهفوف اذا تأملت صنيعى هذا وجدته مشتملا على فرائد اثيرة وفوائد كثيرة من حسن الاختصار وتقريب العبارة وتهذيب الكلام وايراد المعانى الكثيرة فى الالفاظ اليسيرة) (اليلمع) ياى تحتيه مفتوحه ايله ذهنى شهاب كبى لامع اولان ذكى وزيرك آدمه دينور (العروف) صبور وزننده مبالغه در معرفت تامه صاحبى ديمكدر (المعمع) زمزم وزننده مصدر وسكون معناسنه اولمغله بوراده ذوالمعمع تقديرنده در ياخود مبالغه يه محمولدر ذهن رصين وعقل رزين صاحبى ديمكدر (اليهفوف) فايله يعفور وزننده قلبى تيز وفهم وفطنتى آتشين آدمه دينور (تأملت) تأملدن كه حق فكر ايله تفكر ايلك معناسنه در ماضئ مخاطبدر (الصنيع) صاد مفتوحه ايله مصنوع معناسنه در مراد كتاب قاموسدر (وجدته) ضميرى صنيعه راجعدر (الفرائد) فريده نك جمعيدر نفيس انجويه دينور (الاثيرة) كثيره وزننده اثره وخصوصيتى ولمغله سائردن ممتاز ومختار اولان شيئه دينور ياخود مأثوره معناسنه در كه قرنا بعد قرن متناقل اولان نسنه دن عبارتدر تقريب عباره دن مراد اذهانه وافهامه حسن بيان وافاده ايله ايصال وتقريبدر (التهذيب) زوائدى ازاله ايله تنقيح واصلاح ايلمكدر (اليسيرة) قليله ديمكدر مفهوم كلام مؤلف عليه الرحمه تحديث بالنعمه طريقه سيله ديرلر كه سن اى اكراى لبيب ودانا واى صاحب رشد وذكا اشبو كتابمى حق تأمل وتفكر ايله فكر وتدبر ايلديككده قتى وافر انجوكبى فاخر لغات نفيسه وكريمه وحسن اختصار وتقريب عباره وتهذيب كلام والفاظ قليله يه معانئ كثيره ادراج وايرادى جهتلرندن فوائد جميه يه ظفر ياب اولورسن (ومن احسن مااختص به هذا الكتاب تخليص الواو من الياء وذلك قسم يسم المصنفين بالعى والاعياء) (من احسن) تركيبنده من تبعيضيه در احسن حسندن افعل تفضيلدر من احسن جار ومجرور مقدم خبردر (تخليص الواو) مؤخر مبتدادر وزمخشرى عندنده بعضه تأويليله مبتدأ وتخليص الواو خبريدر (التخليص) تمييز معناسنه در (ذلك) تخليصه اشارتدر (يسم) وسمدن مضارعدر داغدار ايلك معناسنه در (العى) عين مهمله نك فتحيله عجز وحصر معناسنه در (الاعياء) همزه نك كسريله يورلوب درمانده اولمق معناسنه در ياخود عى عجز روحانى واعياء عجز جسمانى معناسنه در ياخود اعياء متعديدر عاجز وفرومانده قلمق معناسنه در مفهوم بنم بو كتابمك مخصوص اولديغى خصايصك احسن وافضلندن برى واو حرفنى يا حرفندن يعنى معتل واوى يى معتل يائيدن تمييز ايلمسيدر بو تصرف ايسه تصرفات صرفيه

ولغويه‌دن برقسمدرکه صغو نت بالغمنى اولمغله استقامام واحاطهٔ كامله‌يه موقوف اولديغندن ناشى مهرهٔ ارباب تصنيف عجز واتعابله داغتار ايلمشدر (ومنها انى لااذكر ما جاء من جمع فاعل المعتل العين على فعلة الا ان يصح موضع العين كه بالجولة والخولة واما ما جاء منه معتلا كباعة وسادة فلا ذكره لاطراده) (ومنها) ضميرى من احسن ما اختص عبارتنك متضمن اولديغى محاسن خصائصه راجعدر (لااذكر) ذكردن مستقبل متفيدر (فاعل) اسم فاعل ديمكدر (معتل العين) عيننده حرف علت اولان واى افعلندن برحرف بولناندركه اجوف ديرلر (فعلة) فتحاتله‌در (الا ان يصح) قولى الا ان يعامل موضع العين من الجمع معاملة الصحيح بحيث يتحرك ولايعل تأويلنده‌در (الجولة) جيمله (والخولة) خاى معجمه ايله‌در بونلر هر نقدر فى الاصل معتل العين ايسه‌ده عينلرى تحريك اولنمغله صحيحه الحاق اولنوب صحيح معامله سى كبى معامله اولنوب اعلال اولنمديلر طلبه وكتبه كبى اولديلر پس غرابت وقياسدن خروجلرى سببيله بومثللور ذكر وايراده مستحق اولديلر (واما ما جاء منه) ضميرى جمعه راجعدر (معتلا) كلمه سى اعتلالدن اسم مفعولدر اعلال مقتضاسنجه عينى ابدال الله تغيير اولنمش ديمكدر باعة وسادة كلملرى اصلده بيعة وسيدة ايدى فتحاتله يا متحرك وماقبلى مفتوح اولمغله الفه قلب اولندى (الاطراد) مطرد اولمق يعنى مقيس ومشهور اولمغه دينوركه نادر مقابليدر ابن جنى عليه الرحمه خصائص نام كتابنده ديمشدركه اطرادكه كلامك مسموع اولديغى وجه اوزره تتابع واستمرارندن عبارتدر عربلرك طردت الطريدة قوللرندن مأخوذدر اتبعتها واستمرت بين يدى معناسنه يعنى صيدى اوكومه قاتوب اكسدسندن اوزون اوزادى سوروب قوغدم پس معلوم اوله‌كه كلامده اطراد شذوذ مقابليدر مطلب
درت نوعدر نوع اول قياسده واستعمالده جميعا مطرد اولمقدركه غايت مطلوبه بودر قام زيد وضرب عمرو كبى ثانى قياسده مطرد واستعمالده شاذ اولمقدر يذر ويدع كلملرينك ماضيلرى كبى وعسى كلمه سنك مفعولى اسم صريح اولمق كبى نحو عسى زيد قائما كرچه بونلر قياسده مطردلردر لكن استعمالده محظورلردر ثالث استعمالده مطرد وقياسده شاذ اولمقدر اخوص الرمث قولى كبى بونده قياس ايسه اخاص اولمقدر واوى الفه قلبله كذلك استصوب كلمه سى كبى رابع قياسده واستعمالده شاذ اولمقدر ثوب مصوون ومسك مذووف كبى زيرا قياس واستعمال مقول كلمه سى كبى واوك بريسى اسقاط اولنمقدر وابن هشام ديديكه علماء عباره‌لرنده مطردا وغالبا وكثيرا ونادرا وقليلا تعبيرلرينى ايراد ايدرلر مطرددن مرادلرى قياس وقاعده اوزره ديمك اولمغله اندن اصلا تخلف اولنمز وغالبدن مراد اكثردر لكن اندن تخلف اولنور وكثير غالبدن دونددر وقليل كثيردن دونددر ونادر قليلدن اقلدر مفهوم فقره اشبو قاموسك مشتمل اولديغى محاسنك بريسى دخى بودركه بن معتل العين اسم فاعلك فعله وزننده اولان جمعنى بوكتابده ذكر ايلمدم الا عين فعلى صحيح معامله سيله معامله اولنلرينى ذكر ايلدم جوله وخوله كلملرى كبى وعينى باعة وسادة كلملرى كبى اعلالله الفه قلب اولنلرى مطرد ومقيس ومشهور اولدقلرينه مبنى ذكر ايلمدم * شارح ديركه مؤلف سادة وقادة وعالة وزادة كلملرينى ماده لرنده ذكر ايلمكله شرطنى اخلال ايلمشدر وبعض شراح ديباجه بومقامده صحت وصوابدن بعيد معنالر ويرملريله التفات اولنميه كرچه شارح عليه الرحمه بومقامى بورسمه شرح وتقرير ايلدى لكن اصول صرفه وطريقهٔ مؤلفه موافق دكلدر مراح وشافيه شرحلرينه نظر اولندقده معلوم اولور پس صواب اولان فقرهٔ ثانيه‌ده واقع لا ذكرلفظنده‌كى لام مفتوحه درتأكيديه‌در لاء نافيه دكلدر فليتنظر (ومن بديع اختصاره وحسن ترصيع تقصاره انى اذا ذكرت صيغة المذكر اتبعتها المؤنث بقولى وهى بهاء ولا اعيد الصيغة) (البديع) صيغه‌دن اختراع اولنمش عجيب نسنه‌يه دينور (الترصيع) تزيين وآرايش معناسنه‌در ترصيع بديعى بوندن مأخوذدركه سجع اوصافندندر فاصلتين مختلف اولوب احد قرينتينده اولان الفاظك اكثرى وزن وتقفيه‌ده مقابلنده اولان كبى اوله حريرينك فهو يطبع الاسجاع بجواهر لفظه ويقرع الاسماع بزواجر وعظه فقره سى كبى (التقصار) تاى فوقيه مكسوره ايله قلاده‌يه دينور بالاستعاره فقره مراددر (اتبعتها) اتباعدن ماضئ متكلمدر برشيئه برشيئى الحاقدن عبارتدر (وهى بهاء) تركيبى مقول قولدر وهى ضميرى مؤنثه راجعدر مفهوم اشبو قاموسك متضمن اولديغى بدايع اختصار عبارات ومحاسن تزيين فقراتندن برى دخى بودركه بن برمذكر صيغه سنى ذكر ايلدكمده مؤنثنى وهى بهاء قوليله اتباع ايدوب صيغه‌يى اعاده وتكرار ايلمم اشته خصائصنك برى دخى بودر (واذا ذكرت المصدر مطلقا او الماضى بدون الآتى ولامانع فالفعل على مثال كتب واذا ذكرت آتيه بلا تقييد فهو على مثال ضرب على انى اذهب الى ما قال ابو زيد اذا جاوزت المشاهير من الافعال التى يأتى ماضيها على فعل فانت فى المستقبل بالخيار ان شئت قلت يفعل بضم العين وان شئت قلت يفعل بكسرها) (مطلقا) قولندن مراد برشى ايله مقيد اولميه‌رق ديمكدر (الآتى) اتياندن اسم فاعلدر بوراده مراد فعل مضارعدر (كتب) مثالندن مراد باب

اولەدر كە ماضیدە عین مفتوح ومضارعدە مضموم اولور تقییددن مراد ضبط ووزن ایلە ایراد ایلمكدر (فهو) ضمیری فعلە راجعدر (ضرب) مثالندن مراد باب ثانیدر كە عین مضارعدە مكسور اولور (علی) اشتدالك ایچوندر یاخود اضراب ایچوندر (اذهب) ذهابدن مستقبل متكلمدر بوراده اختیار واعتقاد معناسنە در بعض نسخەدە ذاهب مرسومدر (ابو زید) ائمۀ لغاتدن مشهور ذاتدر اسمی سعید بن اوس در بلخدیارندن نشأت ایلیوب جملۀ علومدە فائق خاصة علم لغتدە جملەیە سابق اولمشدر (اذا جاوزت) خطابلندر مقول قولدر (المشاهیر) جمع مشهوردر افعالدن مراد افعال اصطلاحیەدر (علی فعل) یعنی عینی مفتوح اولوب وحرف حلق اولمیە ومضارعینە كونا اولدیغی مبهم اولە مفهوم بن برمصدری مقید اولمیەرق یعنی بر وزن ایلە موزون وقید حركە ایلە تحریكا وتصریحا مضبوط اولمیەرق یاخود برفعل ماضی یی مثلا فعل غیر متصرف اولمق مقولەسی مانع یوغیكن بالكزجە ذكر ایدوب مضارعنی برابر ایراد ایلمز ایسم اول مصدرك فعلی یاخود ذكر اولنسان فعل ماضی كتب مثالی اوزرەدر یعنی باب اولندر مصدر مطلق مثلا باب التاء فصل النون ذیلندە النكت مادەسی كبی كە وزن تمثیلندن و بالفتح یاخود بالكسر وبالضم قیدلرندن مجرد در وبلا مانع ماضی یی مستقبلمز ایرادی مثلا باب الباء وفصل الكاف ذیلندە كتب مادەسی كبی وبن فعل ماضینك مستقبلنی كذلك ضبط ووزندن عاری اولەرق ذكر ایدرسم فعل مزبور باب ثانیدندر مثلا كسب یكسب مادەسی كبی بلكە بن ابوزیدك كلام آتیسنە میل ورأی واختیار ایدردم كە ابو زید دیمشدر كە ختن سن معروف ومشهور اولان فعللری تجاوز ایدوب برفعل ماضی یە مصادف اولسك كە مفتوح العین اولان فعل وزنی اوزرە اولوب وعین ولامی حروف حلقدن عاری ومضارع بعد التتبع مبهم اولە سن آنك مضارعندە مخیرسن اكر دیلرسك مضموم العین یفعل وزنندە یعنی باب اولدیكدر دیرسن ودیلرسك مكسور العین یفعل وزنندە یعنی باب ثانیدندر دیرسن انتهى ابو زیدك بو كلامی دستور عملمدر ٭ شارح دیر كە مستقبلك مضموم العین یفعل وزنندە اولماسنك درت مانعی واردر اولا عین ولامندە حرف حلق اولمقدر كرچە شذوذ اوزرە بعض متعین ومعدود افعال وارد اولمشدر لكن قیاسە مخالف اولمغلە معدوم مثابەسندەدر ثانی واوی الفاء اولمقدر وعد كبی بونە قیاس مضارعی مكسور العین اولمقدر ثالث یائی العین اولمقدر كال یكیل كبی رابع یائی اللام اولمقدر رمی یرمی كبی ومشاهیر افعالی مجاوزەكال حفظ ومزید تتبع اصحابنە كورەدر امام فراء دیمشدر كە بو صورتدە مكسور العین اعتقادی خفت كسرە ایچون انسب واولادر وابن درستویە فصیح شرحندە دیمشدر كە هر فعل ماضی كە عیننك فتحیلە فعل وزنندە وارد اولوب ثانی وثالثندە حرف لین وحرف حلق موجود دكل ایسە آنك مضارعندە عیننك ضم وكسری جائزدر ضرب یضرب وشكر یشكر كبی واحدهما آخردن ارجح واولی دكلدر زیرا ضمە اخت كسرە در ثقلدە نتە كە واو یانك نظیریدر ثقلتدە واعلالدە نهایة الامر كسرەدە نوعا خفت ملحوظدر (وكل كلمة عریتها عن الضبط فانها بالفتح الا ما اشتهر بخلافه اشتهارا رافعا للنزاع من البین وما سوی ذلك فاقیده بصریح الكلام غیر مقتنع بتوشیح القلام ومكتفیا بكتابة ع د ە ج م عن قولی موضع وبلد وقریة والجمع ومعروف فتلخص وكل غث ان شاء الله تعالى عنه مصروف) (عریتها) تعریەدن ماضیدر عاری ایلمك معناسنەدر ضمیر كلمەیە راجعدر (ماسوی ذلك) ذكر اولنان ضبط وتقییددن تعریەیە اشارتدر (صریح الكلام) قولی كلام ظاهر دیمكدر كە كندیدە شبهە واختلال وكنایە شائبەسی اولمیە (غیر مقتنع) حالدر مقتنع اقتناعدن اسم فاعلدر كە قناعت ایلمك معناسنەدر (التوشیح) تزیین معناسنەدر (القلام) قاف مكسور ایلە قلمك جمعیدر (المكتفی) اكتفاءلفظندن اسم فاعلدر (فتلخص) قولی فسببیە تلخص وتبین الكتاب واتضح سبكندەدر (الغث) غین معجمە وثای مثلثۀ مشددە ایلە كلام فاسدە دینور (مصروف) مدفوع معناسنەدر مفهوم هر كلمەیی كە بن آنی فتح یاخود كسر وضمیلە تحریكنە تصدی ایلیوب ویاخود ضبطدن مجرد اولەرق ایراد ایلدم آنلرك حرف اولی مفتوحدر پس ضبطدن اهماللری عین ضبطلریدر مكر كە میانەدن منازعەیی رافع اشتهار ایلە مشتهر اولەلر وبونك ماعداسنی بن كلام صریح وقول واضح ایلە تقیید ایدەرم مجرد تزیین اقلامە قناعت ایلمدیكم حالدە یعنی حرف اوزرە حركە وضعیلە اكتفا ایلمدم زیرا اول ترك وتحریف عرضەسیدر وموضع لفظنك یرینە عین رسمی اولان (ع) حرفی و بلد یرینە دال رسمی اولان (د) وقریە یرینە (ە) وجمع یرینە (ج) ومعروف یرینە (م) حرفی یازمغلە اكتفا ایلدم وبونلری عدەجە تركیبی جامعدر پس بو نسق عجیب واسلوب لطیف وغریب اوزرە كتاب مرقوم متین ومنضح اولدی وان شاء الله تعالى كتاب مزبوردن بالجملە كلام فاسد مصروف ومدفوع اولوب اولمقولە اختلالدن سالم وامین اولمق دركاە الهیدن مسئولدر ومؤلف حروف مذكورەیی بوقطعەدە دخی جمع وتألیف ایلمشدر

✽ وما فيه من رمز بحرف فخمسة ✽ ✽ فميم لمعروف وعين لموضع ✽

✽ وجيم لجمع ثم هاء لقرية ✽ ✽ وللبلد الدال التي اهملت فعى ✽

وزياده فعي كلمه سي عينك اشباعيله بر اصلنده اوع ايدي وعى صيغه سندن امردر لزبر قيل ديمكدر وعبدالرحمن الواسطي اشبو بيتيله قطعه مزبوره بي تذييل وايكى اشارتله رموزاتي تكميل ايلمشدر

✽ وفي آخر الابواب واو وياؤها ✽ ✽ اشارة واوى وياثيها اسمى ✽

وبعض رمز آشناى ادباء اشبو قطعه دلاراى بلاغت اشتماليه بروجه ايجاده افاده وبراشارت دخى زياده ايلمشدر

✽ وما جاء في القاموس رمزا فستة ✽ ✽ لموضعهم عين ومعروف الميم ✽

✽ وجيم لجمع الجمع دال لبلدة ✽ ✽ وقريتهم هاء وجمع له الجيم ✽

ومؤلفك نسخه سي هامشنده كندى دست خطيله اشبو قطعه مسطور اولديغنى شارح نقل ايلمشدر

✽ اذا رمت في القاموس كشفا للفظة ✽ ✽ فآخرها للباب والبدء للفصل ✽

✽ ولا تعتبر في بدئها واخيرها ✽ ✽ مزيدا ولكن اعتبارك للاصل ✽

واشبو قاموسك اسلوب مرقومدن بشقه نيجه طريقهٔ مخصوصه سى واردركه بونلردر حتى اولنيه كه هركلمه نك وسطى حروف هجا ترتيبى اوزره مرتبدر اوائل واواخرى كبى وبركلمه ده كه كرك فعل وكرك اسم اولسون ايكى ياخود زياده لغت اولمغله موازين ذكر اولنور سه فصيح ومشهور اولان اوزان تقديم بعده لغات زائده اتباع اولنور واسماء وصفات وانصراف وعدم انصراف دموزنلرينه تطبيق اولنه ومصادر ايراد اولندقده مقيس اولان مصدر اول وغير مقيسى صكره ذكر اولنور وكاهجه ايكى وزن متحد ايراد اولنمغله آنى تكرار قياس ايدرلر مثلا بركلمه يى زفر وصرد كلمه لريله وزن ايدركه ايكيسيده اولك ضمى وثانينك فتحيله در وزن اول ايسه موزونك علميته اشارتدركه غير منصرفدر و وزن ثانى جنسيته اشارتدركه نكرهٔ منصرفه در كذلك بعضا سحاب وقطام وثمان كلمه لريله وزن ايدركه اسميته وعلميته ومبنى اولمسنه اشارتدر وهركلمه ده انجق حروف اصليه يه اعتبار ايدوب زوائده اعتبار ايلامشدر وجوعه تصدى ايلدكده مقيسى غير مقيس اوزره تقديم ايدر وكاهى شهرتنه مبنى اهمال ايدر بوادى كلمه سى كبى كذلك صفاتدن مقيسه يى تقديم وغير مقيسه يى اتباع ايلمشدر واوزان مزبوره ماخود غير يسيله مؤنثك ذكرينى تعقيب ايدر وكاهجه صفات مذكرى اول ذكر ومجموعنى اتباع ايلدكدنصكره صفات مؤنثى ذكر ومجموعنى اتباع ايدر وجبل وفرح كلمه لرى كبى فتحتينله اولا نه بالتحريك ومحركا لفظلريله اشارت ايدر وبالفتح وبالضم وبالكسر قيدلريله حركهٔ حرف اوله ايما ايدر وبونلردن بشقه بعض ابوابى تكثير ومبالغه يه دال اولان الفاظ مزيدا ثلاثيلرينه لاجل الاختصار تنظير ايليكله معنالرى متحد ظن اولنور مرادى ينه مداولى اولان معانيدر مثلا هرد اللحم هردا كهرده تهريدا عبارتيله ادا ايدر تهريد ايسه تكثيرى متضمندر كذلك بعض الوان وعيوب مقوله سى معناره دال اولان مواد بوقبيلدندر بمجموعنده ابواب صرفيه ده مقيد ومعتبر اولان معانى ومداولات معتبردر و بلده دن مراد مطلق شهردر ومدينه دن وقصبه دن مرادى برايالتك تختكاهى وقاعدة الملكى اولان شهردر وقريه تعبيرى بزم قصبه اطلاق ايتديكمز شهر صغيره شاملدر و برلغتى تفسير ونظيرينى ايراد ايلدكدنصكره جمعه اشارت ايلدكده مرادى لغت مفسرهٔ مرقومه نك جمعيدر مثلا المرت مفازة بلا نبات كالمروت ج امرات ومروت عبارتنده مرادى مرت لفظنك جمعى بياندر وتصريحا وجمعه عنوانده ايراد ايدرسه ثانى يه ناظردر ومثلا بروزن فعل ذكر ايلدكدنصكره ويثلث قوليله تقييد ايدرسه فعل مزبورك عينك حركات ثلاثه ده ورودينه اشارتدر ويذكر قولى اسم سابقك مؤنث اولوب قليلا مذكر اولديغنه اشارتدر وعكسى دخى بو نهجه در كذلك براسمى ذكر ايدوب ويضم اويكسر قوليله تعقيب ايدرسه اول اسمك اولنك فتحى شايع وضمى وكسرى على الترتيب قليل اولديغنه اشارتدر كذلك ويمد ويقصر قيدلرى دخى بورسمه در كذلك بركلمه يى بفتحتين او بضمتين او بكسرتين قيدلريله تقييدى حركات مزبوره ده حرفين اولينك توافقنه اشارتدر و برماده يه كاف تشبيهله نظير ايراد نده معانئ متعدده ذيلنده تقييد ايدرسه معناى اخيره ناظردر واكر معنا ايكى ايسه فيهما وزياده ايسه فيهن وفيها وفي الكل كلمه لريله تقييد ايدر مثلا طاء بانده معطه اى مده والسيف سله كامتعطه قولنده امتعطه لفظى معناى اخيره نظيردر وبعض اسم عينى اسم معنا صورتنده رسم ايدر نته كه دخال المفاصل ودخيلها لفظلرينده رسم ايلديكى كبى وبونلرك بعضنده ذو تقدير اولنور وبعضا ان وما مصدريه ايله مصدر راولهرق تفسير ايدركه آندن مراد وصفدر مثلا انيكون عنوانده ثبت ايدركه الكائن ديمك مراددر

ويعضا برمعنايى مصدر صورتنده ايراد ايدركه مراد وصفدر مثلا ضنضئ ماده سنده اوكثرة النسل قولى النسل
الكثير ديمكدر كه صفتك موصوفـه اضافتى بابندندر بو رسمـه محللرده مسامحـه ايله مفسر دردبوكرچه تنبيه
اولندى لكن فى الحقيقه مسامحه دكلدر بالكه قياس وقاعده درانجق تعـاريف دلالات التزاميه مقوله سى خفا
وتعقيدادن سالم اولمق اولى اولديغى معلومدر و بعضا بومعنانك اسم فاعلنى ياخود بعينه برمعنايى ذكر ايليوب
عقبنده وهو عنوانيله كلام آخره شروع ايدر ضمير ذكر اولنان اسم فاعله ياخود معنايه راجعدر مثلا قرضب
ماده سنده فهوقرضاب وهوالاسد قولى كبى كه ضميرثانى قرضابه راجعدركه قرضابك اسد معناى آخرى اولور
وكاهجه ممثل به عقبنده دخى ايراد ايدركه بونده اول ممثل بهه راجع اولور صورمز بورمنك مجموعنده معناى آخره
اشارتدر ومواد تفسيرنده جملهٔ اولالرجملهٔ ثانيه اوزره مرتب اولملريله ابتداء جملهٔ ثانيه معناسى اخذ واعتبار اولنمرق
جملهٔ اولى معناسى نظم وتلفيق اولنمق لازمدر وبرماده يى حرف ترديد ايله تفسيرى اكثرى اختلافـه مبنيدر
و بعضا تنويعه دلالت ايدر ومحركة و بالحركة قيدلرى فتحتينه ياخود فتحاتنه اشارتدر و بالفتح و بالضم وبالكسر
قيدلرى اولك مع سكون الثـانى حركهٔ مرقومه سنه اشارتدر و بركلمه يى مثلا كالضرب عنوانيله تقييدى انك باب
ثانيدن وكالمنع قوليله تقييدى باب ثالثدن اولديغنه وكفرح قيدى باب رابعـدن مصدرى فرح وزننده اولمسنه
وكسمع قيدى بنه باب رابعدن مصدرى سمع وزننده اولمسنه اشارتدر وفى ذاته مثنى اولان شيئك مفردينى ذكر
ايلدكده ايكيسنه بردن تثنيه ضميريله كنايه ايدر مثلا فرقد ماده سنده وهما فرقدان قولى كبى واكر جمع ايسـه
ضمير جمع ايله ومؤنث ايسه مؤنث ضميريله كنايه ايدر ومثلا خاص بين الخصوصية وشيخ بين الشيخوخية ولص
بين اللصوصية ووليدة بين الوليدة والولادة عنوانلرنده واقع كنديلرنـه ياى نسبت وهاء تأنيث لاحق اولمش
اسملركه السنه ده ياى مصدريه تعبير اولنور بونلر كرچه بالجمله مصدرلردر لكن اكثرينك فعلى مستعمل دكلدر
بو جهتله قنده كه بومقوله مصادر ذكر اولنورسه معناى مصدريتى مفيد اولوب وانلردن فعل متصرف اولمامق
مؤلفك ملتزميدر ومثال اولان آيات واحاديث وامثالى اكثرى ماده دن مفترق ومنفصل رسم ايلمشدر التيملرى
خصوصنده بذل اولنان تعب وتتبع معلوم اولور و بعضا برماده خلالنده واسم عنوانيله ايراد ايدركه مراد بر رجلك
ياخود برمرأه نك اسميدر ديمكدر مثلا شعث ماده سنده والاشعث ذيلنده ايراد ايلديكى كبى واسم فاعل ووصف
واسم مفعوللرى هووهى ضميرلريله بيـان ايدر و بعضا هى ضميريله ايراد ايدركه جماعت موهومه يه راجعـدر
مثلا هنأ ماده سـنده وهى ابل هنأى قولى كبى و بعض ماده لرده اسمى بيان معرضنده وهو ياخود وهى ياخود
تصر بحله والاسم عنوانيـله ذكر ايدر والاسم عنوانى مثلا خرأ ماده سـنده والاسم الخرء قولى كبى كه مراد
اسم مصدردر و بعضا آنكله اسم عين دخى اراده ايدر سلأ ماده سنده كى سلاء كبى كه كتاب وزننده در كذلك
وهو عنوانيله ذكر ايلديكنده دخى ضمير ماقبلنك مدلولى اولان فعل وعمله ياخود اسم لفظنه ياخود اسم عينه راجع
اعتبار اولنور اسم عينه رجوعى مثلا رثأ ماده سـنده وهوالرثيئة قولى كبى و بعضا بويله محللرده ضميرى خبرى
اعتباريله تأنيث ايدر قسم ماده سنده هى القسمة كبى كذلك هى ضميرى دخى ماقبلنك مدلولى اولان خصلته
وفعله يه وحرفت وصنعته راجع اعتبار اولنور مثلا ثلب ماده سنده وهى المثلبة قولنده خصلته راجعدر وتعريفلرده
ايراد ايلديكى حرف ترديد اختلافه مبنيدر تنويع اراده سى اقل قليلدر و برمحدث وصفنده صاحب جزؤ تعبيرى
صاحب مجلد مؤلف فى فن الحديث ديمكدر وقس عليه البواقى و بخيل ايله ضيق وصف اولنورسـه مبالغهٔ بخل
معناسنى متضمندر ومطلقا عربيه ده مالدن مواشى خصوصا دوه قسمى وطعـامدن ذخيره وخصوصا حنطه
وخفيفدن سريع مراد اولور (ثم اتى نبهت فيه على اشياء ركب الجوهرى رحمه الله فيها خلاف الصواب غير طاعن
فيه ولا قاصد بذلك تنديد له وازراءا عليه وغضاضة بل استيضاحا للصواب واسترباحا للثواب وتحرزا وحذرا من ان
ينمى الى التصحيف او يعزى الى الغلط والتحريف) (نبهت) تنبيه لفظندن ماضيدر (ركب) ركوبدن ماضيدر بوراده
تكلفله سلوك معناسنه‌در (الطاعن) طعندن اسم فاعلدركه ذم وقدح معناسنه در (بذلك) نبهت كلمه سندن
منفهم اولان تنبيهه اشارتدر (التنديد) تشهير ايلمك معناسنه در (الازراء) همزه نك كسريله تعييب وتحقير
معناسنه‌در (الغض) غين معجمهٔ مفتوحه ايله برآدمى قدر ومرتبه سندن حط وتنزيل ايلمك معناسنه‌در (الاستيضاح)
برشيئك وضوح وظهورينى طلب ايلمك معناسنه‌در (الاسترباح) فائده استه‌مك معناسنه‌در (التحرز) صاقنمق
معناسنه‌در (الحذر) فتحتيله قورقق معناسنه‌در (ينمى) نمى لفظندن مضارع مجهولدركه اسناد ايلمك معناسنه‌در
(التصحيف) بركلمه يى تغيير ايله معناى مرادى تحريف ايلمك معناسنه در (يعزى) عزو لفظندن كه نسبت ايلمك

معلمسنه‌دره مضارع مجهولدر (بالتحريف) تبديل معناسنه‌در مثلا مشئوم كلمه‌سنى ميشوم ايلمك كبى مفهوم
بعده بن اشبو قاموسده بعض امور واشبايه كه جوهرى مرحوم آنلرده راه خطايه سلوك وارتكاب ايلمشيدى تنبيه
واشعار ايلدم بو تنبيهمله كنديسنه طعن وتشليع العيوب وتشهير وتفظيع وقدر واعتبارندن حطّ وتنزيل
ايلديكم حالده بلكه صلاح وصواب ظهورينى واجر وثواب منفعتنى طلب والتماس وتصحيفه اسناد وغلط وتحريفه
نسبت اولنمقدن احتراز واحتراس ايچون ايلدم وبل استيضاحا فقره لرنده لزوم ما لا يلزم وترصيع صنعتلرى
اولديغى معلومدر (على انى لو رمت النضال ايتار القوس لا نشدت بيتى الطائى حبيب بن اوس ولو لم اخش
مايلحق المزكى نفسه من المعرّة والدمان لتمثلت بقول احمد بن سليمان اديب معرّة النعمان ولكنى اقول كما قال
ابو العباس المبرد فى الكامل وهو القائل المحق ليس لقدم العهد يفضل الفائل ولا لحدثانه يهتضم المصيب ولكن
يعطى كل ما يستحق) (رمت) رومدن ماضىٔ متكلمدر طلبت معناسنه‌در (النضال) نون مكسوره ايله اوق
آتشمق واوق يارشمق معناسنه‌در (الايتار) تاى فوقيه ايله ايتار وزننده يايى كريشليوب قورمق معناسنه‌در
(انشدت) انشاددن ماضىٔ متكلمدر كه شعر اوقومق معناسنه‌در (بيتى) كلمه‌سى بيت لفظندن تثنيه‌در
(الطائى) مرور ايلدى (حبيب) لبيب وزننده‌در (اوس) قوس وزننده‌در مراد ذكرى سبق ايدن ابو تمامدر
بيتندن مراد ذكر اولنان قطعه سيدر (لم اخش) خشيتدن مستقبل مجزومدر وخشيت تعظيمله اولان خوفه
دينور (المزكى) تزكيه‌دن اسم فاعلدر تزكيه تطهير معناسنه‌در (نفسه) مفعوليدر نفس ذات معناسنه‌در وتزكيهٔ
نفس ايكى كونه‌در برى فعليه‌در كه * قد افلح من زكاها * كريمه‌سى موجبجه شرعا ممدوحدر وبرى قوليه‌در كه
* ولا تزكوا انفسكم * كريمه‌سى مقتضاسنجه منهى ومذمومدر (المعرّة) ميمك وعينك ورانك مشدده‌نك فتحيله عيب
واثم معناسنه‌در (الدمان) زمان وزننده بوراده حقارت وقباحت مراددر (تمثلت) تمثل لفظندن ماضىٔ متكلمدر
برشعرى مرّة بعد اخرى قرأت ايلمك وضرب مثل ايلمك معناسنه‌در (معرّة النعمان) حلب ايله حما بيننده
برقصبه‌در شاعر مرقوم ابو العلاء المعرّى ديمكله معروفدر وقولندن مراد اشبو بيتيدر * وانى وان كنت الاخير
زمانه * لآت بما لم تستطعه الاوائل * يعنى بن هرنقدر زمان جهتيله متأخر اولدم ايسه ده لكن متقدمينك مقتدر
اولمدقلرى هنر ومعارفى اتيانه قدرتم دركار در * اولديسه زمانم نوله عشاقدن آخر * چون قاعده‌در صكره كلور
بزمده اكابر * (المبرّد) مجرّد وزننده امام موى اليهك لقبيدر اسمى محمد بن يزيد الثمالىّ الازدىّ البصرىّ در دائما
بردالله من بردنى ديمكله مبرّد ايله ملقب اولدى ايكييوز اون تاريخنده پانهادهٔ مركز وجود اولوب ابو عثمان المازنى
وابو حاتم السجستانى وسائر اول طبقه علماسندن اخذ علوم ايدوب فنون ادبيه ده امام وايكييوز سكسان الى
تاريخنده بغدادده عازم دار السلام اولدى رحمه الله تعالى مقتضب وروضه خصوصا كامل نام تأليفى كه اسمى
مسماسنه مطابق بركتاب فاضل وفائقدر آثار جليله سندندر (وهو القائل المحق) جملهٔ اعتراضيه‌در (محق)
احقاقدن اسم فاعلدر حق سويليجى ويقينا ادراك ايليجى ديمكدر (ليس لقدم العهد) تركيبى مقول قوليدر عهد زمان
معناسنه‌در (يفضل) فضلدن مضارعدر زائد وراجح اولور ديمكدر بعض نسخه ده تشديد ضاد ايله مضبوط
اولمغله تفضيلدن مضارع مجهول اولور يهتضم مقابله سيله نسخهٔ ثانيه راجحدر القائل فايله فيوله وفياله‌دن اسم فاعلدر
ضعيف الرأى وخفيف الرشد آدمه دينور (الحدثان) حاى مهمله‌ٔ مكسوره ايله برنسنه تازه وزمانى قريب اولمغه دينور
(يهتضم) اهتضامدن مضارع مجهولدر كه ظلم ايلمك وبرآدمك حقنى تنقيص ايلمك معناسنه‌در (المصيب) اصابه‌دن
اسم فاعلدر مخطى مقابليدر (يعطى) اعطادن مضارع مجهولدر كل كلمه سى مفعول اوليدر كه نائب فاعلدر
(ما يستحق) كلمه سندن ما مفعول ثانيدر يستحق استحقاقدن مضارع معلومدر كل ما يستحق قولى كل من قائل الرأى
ومصيبه ما يستوجبه من الردّ والقبول والذم والمدح ديمكدر مفهوم كلام بلكه بن اوق يارشمق ايچون يايمى كريشليوب
قورسم يعنى امتحان وافتخار ايچون اعمال لسان ايلسم ابو تمامك قطعهٔ مرقومه سنى زبان زهو ومباهاته انشاد
ايدردم وتزكيهٔ نفس ايدنلره لاحق اولان عيب وقباحتدن احتراز ايلسم اديب معرّة النعمان ابو العلاء احمد بن
سليمانك بيت مزبوريله تمثل ايدردم لكن بن امام نحو وادب اولان ابو العباس محمد بن يزيد المبرّدك كه فى ذاته كنديسى
محق ومصيبدر كامل نام كتابنده ثبت ايلديكى اشبو ليس لقدم العهد يفضل الفائل الى آخره كلامنى ديرايدم كلام
مرقومك مفادى بودر كه زمانك تقدم وتأخرى ضمننده فضل ومزيت يوقدر زيرا زمانك جمله سى يكسان ندر پس
رأى ونقد ونقلنده مصيب اولانه زمانك تأخرى باخود كنديسنك شابليغى قدح ونقص وخسران ايراث ايلمز وحق
ارباب انصاف عندنده كتم وانكار اولنمغله كنديسنه ظلم وسميله رنج وآزار اولنماز ورأى وفهمى فاسد ومخطى اولان

كيميه ده تقديم زمانى ياخود شيخوختى مدح وكمال ونفع ايراث ايلمكله همان تقدم زمان جهتيله اهل فضيلتى تفضيل وترجيح لواقلنر بر حالى مصيب ومخطيدن هر برنه مستحق اولديغى قبول ورد ومدح وقدح اعطا ايلرلر ✽ يقولون الزمان به فساد ✽ وهم فسدوا وما فسد الزمان ✽ شارح مضمون مز بورده اشبو ابياتى ترجيح ايلمشدر

✽ قل لمن لايرى المعاصر شيئا ✽ ✽ ويرى للاوائل التقديما ✽

✽ ان ذلك القديم كان حديثا ✽ ✽ سيصير هذا الحديث قديما ✽

وبو مضمونده مرحوم وصاف حبذا افندينك اشبو بيتى همعيار مفهوم سابقدر ✽ بيلمز مارفلك عصرينه اصلا قدر آثارى ✽ محك خاكله سنجيده دو نقد هنر دائم ✽ وبونك سببى محض احسد واعتسافدر (واختصصت كتاب الجوهرى من بين الكتب اللغوية مع ما فى غالبها من الاوهام الواضحة والاغلاط الفاضحة لتداوله واشتهاره بخصوصه واعتماد المدرسين على نقوله ونصوصه) (اختصصت) اختصاصدن ماضئ متكلمدر بو راده اختيار معناسنه‌در (غالبها) ضميرى كتب لغويه يه راجعدر (الاوهام) وهمك جمعيدر سهو وخطا معناسنه‌در (الواضحة) ظاهر معناسنه‌در (الاغلاط) غلطك جمعيدر (الفاضحة) رسواى آدم ديمكدر ورسواى ايديجى ديمكدر (لتداوله) ضميرى كتاب جوهرى يه راجعدر تداول الدن اله كزمكه دينور (المدرسين) تدريس ايليان استاذلره دينور (النقول) نقلك جمعيدر منقول معناسنه‌در مراد ثقاتدن وعرب عربادن نقل ايلديكى اقوالدر (النصوص) نصك جمعيدر كه بشقه معنايه محتمل اولميان كلامدن عبارتدر مفهوم كلام سائر كتب لغويه نك اكثرنده اوهام واضحه واغلاط فاضحه وار ايكن بن صحاح جوهرى يى بحث ومناقشه ايله اختصاص واختيار ايلديكم بين الناس خاصة تداول واشتهارى ومدرسين ومعلمينك نقول ونصوصنه اعتماد واعتبارى اولديغنه مبنيدر واضحه وفاضحه بيننده جناس لاحق صنعى معلومدر (وهذه اللغة الشريفة التى لم تزل ترفع العقيرة غريدة بانها وتصوغ ذات طوقها بقدر القدرة فنون الحانها وان دارت الدوائر على ذويها واخنت على نضارة رياض عيشهم تذويها حتى لا لها اليوم دارس سوى الطلل فى المدارس ولا لها مجاوب الا الصدى ما بين اعلامها الدوارس) (ترفع) رفعدن مستقبل مؤنثدر (العقيرة) عين مفتوحه ايله صوت معناسنه‌در (الغريدة) غين معجمه نك وراء مشدده نك كسريله غرد ماده سندن مبالغه‌دركه نغماتله قوش اوتمكه دينور پس غريده بغايت خوش نغمات ايدن قوشه دينور (بان) باى موحده ايله تركيده سورقون اغاجى وبن اغاجى ديدكلرى اغاج اسميدر سكود اغاجنه دينور اوتاعنمدر بغايت سهى وموزون اولور (تصوغ) صوغدن كه برنسنه يى كوزل دوزمك معناسنه‌در مضارعدر (ذات طوق) كردنى طوقلو اولان قوش مراددر كوكرجين وقرى واوكيك كبى (القدر) بدرو زنده مقدار معناسنه‌در (القدرة) قاف مضمومه ايله طاقت معناسنه‌در (الالحان) همزه مفتوحه ايله لحنك جمعيدر طرب ونغمه ايله اولان آوازه دينور (دارت) دوردن ماضيدر (الدوائر) دائره نك جمعيدر دارت الدوائر تركيبى هر طرفدن حوادث ومصائب احاطه ايلدى ديمكدن كنايه‌در (ذويها) ضميرى لغته راجعدر ذوى ذو لفظنك جمعيدر كه صاحب معناسنه‌در (اخنت) خاى معجمه ونونله اخنا كلمه سندن ماضئ مؤنثدر اخناء اهلاك وافساد واستيلاء معنالرينه‌در بوراده جمله‌سى جارى اولور بعض نسخه ده نون وحاى مهمله ايله مرسوم اولمغله انحاء ماده سندن ماضى اولور توجه واقبال معناسنه (النضارة) نون وضاد معجمه ايله نضاره وزننده نعمت وحسن منظر معناسنه‌در (العيش) عين مفتوحه ايله دريلكه دينور (تذويها) ضميرى نضارته راجعدر (تذوى) تانك ضميله تذويه دن مضارعدر تذويه نباتى صولدرمق وپژمرده قلمق معناسنه‌در (حتى) كلمه‌سى دوران دوائر غارضنه غايتدر (لالها) تركيبنده لا نافيه‌در (لها) ضميرى لغته راجعدر (اليوم) كلمه سنده حرف تعريف عهد حضورى يه دالدر بوم زماندن كنايه‌در (دارس) دراسدن اسم فاعلدر اوقويجى قارئ معناسنه‌در (الطلل) فتحتيله خرابه خانه نك باقى قلان اثرينه دينور (المدارس) ميمك فتحيله مدرسه نك جمعيدر (المجاوب) ميمك ضميله جواب ويريجى معناسنه‌در (صدى) ادا وزننده چاغرلدقده قرشو طاغدن وقيادن وكنبد مقوله سندن منعكس اولان صوته دينور (الاعلام) همزه مفتوحه ايله علامات ديمكدر (الدوارس) دارسه نك جمعيدركه دروسدن يعنى اسكيمش بنيه دينور لم تزل ترفع العقيرة فقرەلرى استعاره مكنيه وتخييليه وترشيحيه يى متضمندر واولا مشبه اثباتيله تصريحيه اولمقده ممكندر وقدر وقدرت بيننده جناس محرف وصنعت اشتقاق واردر واخنت على نضارة فقره سنده مضمون اولان استعارات وجناس معلومدر مفهوم كلام واشبو لغت شريفه نك شجربانى غريده سى كه اهل واربابندن عبارتدر دائما آوازينى بلند وذات طوق اولان قوشلرى كه معلم ومعروف اولان بلغاء وفصحادن كنايتدر قدرتلرى قدر انواع الحان واصناف قول وداستانلرينى صوغ عالمپسند ايلمكدن يعنى تحرير وتقرير ايله نشر

والدامعدوق حلق تكلمرلرجمرتقدرذكرالثاننا انحابي نواشب كونبة ونصائب دهريه دائرلاداذلر احاطه واستيعاب وريابض عيش ونتذكابلرينك نظروات ونضارتي صرصر جبر جلبه تجفيف وبرمي دمو اختلاد والملالة ايلديسنده حتى بو هنگامده علم لغتي خرابه مدرسه لرك آثارندن غيري قرأت ايدن وسئواله ويران اولمش علامات آرالقارنه قرع سمع ايدن بيهوده صدادن غيري جواب ويرن يوقدر ناسك علمدن اعراض وار بابنك نهايت درجه ده انقراضنه اشارتدر

(ولكن لم تصوّح في عصف تلك البوارح نبت تلك الاباطح اصلا و رأسا ولم تستلب الاعواد المورقة عن آخرها وان اذوت الليالى غراسا ولا تتساقط عن عذبات فنان الالسنة ثمار اللسان العربي بما تقت مصادمة هوج الزعازع بمناسبة الكتاب ودولة النبي عليه الصلوة والسلام)

(لكن) كلام سابقدن استدراكدر (تصوّح) تصوحدن كه نبات قوريوب يارلمق ويبريمك معناسنه در مضارعدر (العصف) رصف وزننده يل شدتله اسمك معناسنه در (البوارح) بارحه نك جمعيدر كه شديد واسي يله دينور بوراده حوادث وبليالدن كنايه در (الاباطح) ابطح لفظندن جمعدر واسع صو آقنديسنه دينور مراد اهل علم مزبوردر ونبتدن مراد علم مزبوردر استعاره تخييليه ومكنيه وترشيحيه وجهيله اصلا كلمه سي ظرفيت اوزره منصوبدر لكن سيد شريفك مفتاح شرحنده ذكر ايلديكنه كوره مصدريت اوزره منصوبدر كليا معناسنه در زيرا برنسنه اصليله اخذ اولنسه كليا مأخوذ اولور (رأسا) كلمه سنك همزه سي غالب نسخه ده ساقطدر تميم لغتي اوزره كه آنلر بلا همزه استعمال ايدرلر ورأسا كلمه سي تركيبده اصلا كبي مصدريت اوزره منصوبدر نته كه عصام حاشيه مفتاحده بوكونه بيان ايلدى يودخي كليا معناسنه در زيرا حيوانده رأس نباتده اصل منزلنده در نباتك انعدامي اصلنك انعداميله اولديغي كبي حيوانده انعدامي رأسنك انعداميله اولور و بعض محققين صوفيه دن منقولدر كه نباتك رأسي اصليدر زيرا صويي وقوت غذايي آندن شرب وجذب ايدر حتى مصلينك وضع سجودى نبات عالمي دخي انسانك حائز اولديغنه اشارتدر ديرلر نته كه قيامى انسانيتي وركوعي حيوانيتي حائزدر (لم تستلب) استلابدن مستقبل مجزومدر اغاجدن يپراق صويلق معناسنه در (الاعواد) عودك جمعيدر بوراده شاخ مراد در (المورقة) ايراقدن اسم فاعلدر ايراق اغاج يپراقلنمق معناسنه در الاعواد لفظنك صفتيدر (عن آخرها) ضميرى اعواده راجعدر اشبو عن آخرها تركيبي بتمامها و بكلها ديمكدر كه شمول واستيعابي مفيد در نته كه شراح صاحب كشافك وعجزوا عن آخرهم عباره سنده ديديلر كه عن آخرهم مصدر محذوفك صفتيدر عجز واعجزا صادرا عن آخرهم تقديرنده در بو كلام شمول واستيعابدن عبارتدر زيرا عجز آخردن صادر اولدقده اولا اولدن صدوريني اقتضا ايدر وسيوطى نواهد ده عن اولهم الى آخرهم تقديرنده در ديدى ومختصر معانى ديباجه سى شرحنده خطايى بو تركيبي اشباع ايلمشدر (وان اذوت) كلمه سنده ان وصليه در واوكا داخل اولان واو حرفي عند الاكثر عاطفه در جمله متناسبه مقدره يه عطف ايدر بوراده معطوف عليه مقدر ان لم يذو تركيبيدر نته كه اكرمه وان شتمني قولنده ان لم يشتمني تقدير ايلديلر وعند البعض واو حاليه ياخود اعتراضيه در تفصيلي شرح عصام على الكافيه ده مثبوتدر (اذوت) اذوأدن كه نباتى صولدرمق وقورتمق معناسنه در (الليالى) جمع ليل در ياء غير قياس اوزره مزيده در حركات الليالى تقديرنده در ومراد ايام وليالى ديمكدر كه مطلق زماندن كنايه در اكثر حوادث الليل اخفى للويل مفادنجه لياليده حادث اولمغله تغليب اولندى وليلهء هلال يومندن مقدم اولمغله تغليبه ده وجه اولور حتى تاريخده ليله رعايت اولنور مثلا تم الكتاب لعشرين ليلة خلت من الشهر الفلانى عنوانده رسم اولنور (الغراس) غين معجمه مكسوره ايله غرس لفظندن جمعدر ياخود مفرد در مغروس معناسنه در لباس ملبوس معناسنه اولديغي كبي تازه ديكلمش اغاجه دينور (تتساقط) تساقطدن مضارعدر كه دوشمك معناسنه در (العذبات) فتحاتله عذبه نك جمعيدر اغاجك دالنك اوجنه دينور (الفنان) فاى مكسوره ايله جمع فنن در اغاجك داله دينور (ثمار) ثاى مثلثه مكسوره ايله جمع ثمردر ميوه يه دينور (اللسان) لغت معناسنه در (ما اتقت) تركيبنده ما توقيتيه در (اتقت) اتقاء كلمه سندن كه صاقنمق وقورنمق معناسنه در ماضيدر (المصادمة) مفاعله وزننده طوقشمق وچارپمق ويان باشى كلك معناسنه در (الهوج) هاى مضمومه ايله هوجاء جمعيدر كه بيوت واشجارى قلع وقمع ايدن شديد روزكاره دينور (الزعازع) سلاسل وزننده زعزع لفظنك جمعيدر كه شديد معناسنه در موصوفك صفته اضافتي قبيلندندر (الكتاب) قرآن عظيمدر زيرا لغت عربيه اوزره نازلدر (دولة النبي) يعنى پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دخي قوم عربدن مبعوث عربى صحيح وشر يعتي لسان عربى اوزره وارد اولمغله شوكت پيغمبرانه لرى مناسبيله لسان عرب منقضى اولماز رأسا وغراسا فقره لرنده التزام ما لا يلزم ورأسا وعن آخرهم بيننده حسن مقابله اولوب وهر فقره ده اولان استعارات كنائيه وتخييليه وترشيحيه وطباق وجناس اشتقاق اشعاردن مستغنيدر

مفهوم کلام کرچه وجه مسرود اوزره علمز بورك واربابنك انقضاء وانقراض وطرح واعراض اولندقلرندن بشقه شکوی اولندی لکن علمز قومك اربابی ریاح شدیده کبی عصف وهبوب ایدن نوائب ومصائبدن بالکلیه تلف ومنقرض وحوادث زمان هرنه دکلو اکثرینی پژمرده و پریشان ایلمش ایسه ده بیراقلو دال منزلنده اولان بلغاء وفصحایی بالتمام منقضی ایلیوب واغصان السنه اوجلرندن اثمار لغت عربیه بالجمله متساقط اولمغله منتهی اولماز مادامکه علمز بور ریاح شدیده مثابه سنده اولان حوادث و بلیات مصادمه سندن شوکت قرآن مبین ودولت پیغمبر کزین مناسبتیله قورینوب محفظ ومحتمی اولدیغه خلاصهٔ کلام اشبو علم لغت قرآن عظیم ورسول کریم لغتلری اولمغله هرنقدر احیانا بعض عوارض کونیه سبیله اربابنه فتور وقلت عارض اولور سه ده احیای دین مبین واجرای شرع متین ایچون حضرت پروردکار جل شانه یوم قیامتدن اقدم منقرض ایلیوب روز حشره دك ابقا وامر ارایلیه جکدر

(ولا یشنؤ هذه اللغة الشریفة الامن اهتافته ریح الشقاء ولایختار علیها الامن اعتاض السافیة من الشحواء افادتها میامن انفاس المستجن بطیبة طیبا فشدت بها ایکة النطق علی فنن اللسان رطیبا یتداولها القوم ماثنت الشمال معاطف غصن ومرت الجنوب لقحة مزن) (لایشنؤ) شنأه دن مستقبل منفیدر شنأه بغض وعداوت معناسنه در (اهتاف) اهتیافدن ماضیدر اهتیاف هیفدن که اسی وشدیدیله دینور فتمالدرهیف طوقنوب چارپق معناسنه در (الشقاء) شین معجمهٔ مفتوحه ایله بد بختلکدر که سعادت مقابلیدر (اعتاض) اعتیاضدن ماضیدر که عوض آلمق معناسنه در (السافیة) فایله توز وطپراق صاوران یله دینور بوراده نسخه لر مختلفدر کیمنده فایله سافیه وجیمله شجواء وکیمنده حای مهمله ایله شحواء وکیمنده سین مهمله ایله سحوء عنوانلرنده واوب شارحلر خلاصه سی قمدن مضری اعتیاضه ارجاع ایلمشدر لکن اقرب واوفق اولان ساغیه اولمقدر غین معجمه ایله که خوشکوار واریذ شربته دینور وشجا اولمقدر جیمله شقا وزننده که بوغازه طوران غصصیه دینور و بوفقرهٔ اولی قافیه سنده اوفقدر یاخود ساقیه اولمقدر قافله که جدوله ونهر صغیره دینور وشحواء اولمقدر حای مهمله ایله که صویی فراوان بئر واسعه یه دینور (افادتها) افادهدن ماضی مؤنثدر اعطا معناسی مراددر (المیامن) میمنه نك یاخود غیر قیاس اوزره یمنك جمعیدر برکت معناسنه در (الانفاس) نفسك جمعیدر که صولوغه دینور (المستجن) استجناندن اسم فاعلدر که پرده لنمش ومستور اولمق معناسنه در (طیبه) طای مکسوره ایله مدینهٔ منوره نك اسمیدر (الطیب) پاکلك وخوشلق وخوش قوقولق معناسنه در مدینهٔ منوره ده مستوردن مراد پیغمبر عالینهاد حضرتلریدر که حی فی قبره ومستور عن عوام الناس در علیه الصلوة والسلام (شدت) شدادن که تغنی وترنم معناسنه در ماضیٔ مؤنثدر (بها) ضمیری لغته راجعدر (ایکة النطق) عبارهسنده ایك لفظی مرور ایلدی مراد قری و بلبل وشحرور مقوله سی قوشلردر (فنن) اغاج داله دینور (الرطیب) حطب وزننده یومشق ونازك دیمکدر (یتداول) تداولدن مستقبلدر (ماثنت) ترکیبنده ماء توقیتیه در ثنت ثای مثلثه ونونله ثنی کلمه سندن که اکمك وایکی بوکمك معناسنه در ماضی مؤنثدر (الشمال) سحاب وزننده یوراز یلنه دینور (المعاطف) معطفك جمعیدر که منبر وزننده درداء معناسنه در که بلدن یوقاری تلبس اولنان فوطه یه و یبون شالنه دینور بوراده مراد قامتدر یاخود معاطف معطفك جمعیدر که مجلس وزننده دربوکلوب اکیله جك یرلر دیمك اولور (مرت) مری لفظندن که ناقه نك مه سنی صیغه رق صاغمق معناسنه در ماضی مؤنثدر (الجنوب) صبور وزننده قطب جنوب سمتندن اسن یله دینور که شمال مقابلیدر بودیارلره کوره قبله یلی اوله جقدر (اللقحة) لام مکسوره ایله سودلو صاغمال ناقه یه دینور (المزن) میم مضمومه ایله یغمورلو سحابه دینور لقحه نك مزنه اضافتی لجین الماء قبیلندندر یغمورلو سحابی صاغمال ناقه یه وجنوبی سود صغان آدمه تشبیه ایلمکله بوفقره لرده مجاز واستعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه وحسن مقابله صنعتلرینی وجها کل اوزره اجرا ایلدی مفهوم کلام واشبو لغت شریفه یه برکسه بغض وعداوت ایلمز مکر که معاذالله تعالی کندیسنی صرصر شقاوت چارپمغله تبهکار ابدی ودوچار خزی وخذلان سرمدی اوله زیرا لغت عربیه یه بغض بیلك حاشا قرآن مبین و پیغمبر کزین طرفلرینه مؤدی اولور واشبو لغت عربیه اوزره لغات سائره یی برفرد ترجیح وتفضیل واختیار ایلمز مکر که علی الاختلاف المذکور سافیه یی شجواءدن یاخود ساغیه یی شجادن یاخود ساقیه یی شحواءدن عوض الان شخص نادان اوله ولغت مزبوره یه حالا مدینهٔ منوره ده متواری حجاب اولان وجود عالیجناب علیه صلوة الوهاب حضرتلرینك انفاس طیبه لرینك میامن وبرکاتی طیب ونزهت ایراث ایلمکله لغت مرقومه یی ایکیة النطق اولان بلبل وقمری کبی ارباب بیان و بلاغت واصحاب لسن وفصاحت شاخ لسانلری اوزره نغمات رنکین والحان دلنشین ایله ترنم وتنغم ایلدیلر واول برکات سبیله لغت مرقومه یی سخنوران جهان تلقی وتداول وحسن قبول وتناول ایدرلر مادامکه

بادشمال معاطف اغصانی اماله وریح جنوب ضرع لقحهٔ سحابدن لبن مطری ادرار واساله ایلدکچه (استظلالا
بدولة من رفع منارها فاعلی ودل علی شجرة الخلد وملك لایبلی)(استظلالا) بند اول فعلنك مفعول لهیدر
واستظلال کولکه لنمك معناسنه درکه مراد زیرحمایت وکنف عنایتده آسوده وراحت اولمقدر (منارها) ضمیری
لغته راجعدر منار میم مفتوحه ایله یوللرده اولان علامت ونشانه دینورکه مسافه بیلمك ایچون منصوب اولان میللردر
عبارتدر (فاعلی) کلمه سنده فاء تعقیبیه در (اعلی) اعلاء دن که یوکسلتمك معناسنه در ماضیدر (دل) دلالتدن
ماضیدر (علی شجرة الخلد) علی نیل شجرة الخلد تقدیرنده در خلد خای معجمهٔ مضمومه ایله دوام و بقاء معناسنه
اولمغله جنته دار الخلد اطلاق اولنور پس شجرهٔ خلددن مراد اشجار جنت یاخود شجرهٔ طوبیدر یاخود ملك
لایبلی یه سبب اولان کلمهٔ شهادتدر (لایبلی) بلاء لفظندن که کتاب و زنده چوریمك معناسنه در مستقبل منفیدر
ومراد نعیم جنان وقرب ورضای حضرت رحماندر مفهوم ناس لغت مزبوره یی الی یوم القیام تلقی وتداول
ایلدکلری لغت مرقومه نك اعلامنی اعلا ودلالت نیل شجرهٔ بقاء وارشاد ظفر ملك لایبلی ایدن حضرت
مصطفانك زیر طوبای دولتلرنده استظلال ومظهر آسایش لایزال اولمق امیدینه مبنیدر زیرا کتاب وسنت
لغت مرقومه اوزره اولمغله مداومت ومراعاتله نائل مأمول اولمق مشولدر یاخود استظلالا قولی لغت مزبوره نك
وصف سابقله متصف اولدیغنه علتدر بوکا کوره اشبو لغت عربیه اوصاف مسروده ایله متصف والی یوم
القیام باقی و بردوام و بین الانام مقبول ومتداول اولمسی دولت محمدیه ایله مستظل یعنی شریعت مصطفویه لسان
مزبور اوزره واقع وروز حشره قدر شمس منیر آسا لامع وتطرق زوالدن امین اولمغله لاجرم انقراض زمانه
قدر بین الانام بالعز والاکرام باقی ومستمر الدوام اوله جغی مالا کلامدر استطراد مفهوم مزبوره تدقیق
اولندقده همیشه تقویت دین محمدی وترویج وتمکین شرع احمدی ایلمك عمدهٔ مطلب ومقصدی اولان اشبو
زیر سایهٔ رأفتنده آسوده وکلیستر جا یتده غنوده اولدیغمز دولت علیهٔ عثمانیه که فی الحقیقه دولت محمدیه در
الی یوم القیام جاوید ومستدام واندراس وانقلابدن مصون وانتکاس وانتکابدن مأمون اوله جغی دقیقه شناسانه
روشنادر وفقرهٔ مرقومه ده اقتباس یاخود تلمیح اولدیغی وارستهٔ تاویلدر (وکیف لا والفصاحة ارج بغیر
ثیابه لایعبق ❊ والسعادة صب سوی تراب بابه لایعشق ❊ اذا تنفس من نادیك ریحان ❊ تأرجت من قمیص الصبح اردان)
(وکیف لا) ترکیبی وکیف لا تکون هذه اللغة الشریفة بهذه الاوصاف المذکورة منسوبة الی النبی علیه الصلوة
والسلام باقیة ببقاء شریعته وکتابه وسنته تقدیرنده در یعنی اشبو لغت عربیهٔ موصوفه نیجه حضرت رسول کزینه
منسوب وشریعتی وکتاب وسنتنك دوام و بقاسیله دائم و باقی اولماز (والفصاحة) قولنده واو حالیه در (الارج
فتحتیله بك خوشبو عطره دینور (ثیابه) ضمیری حضرت پیغمبره راجعدر ثیاب ثوبك جمعیدر (لایعبق
عبق لفظندن که فتحتیله برنسنه یه طیب صوا نمق معناسنه در مستقبل منفیدر (الصب) صاد مفتوحه ایله
عاشق دیمکدر (بابه) ضمیری پیغمبره راجعدر (تنفس) کلمه سی تنفسدن ماضیدر نفسلنمك معناسنه در
وراده مراد رایحه نك یایلمسیدر (نادیك) لفظنده خطاب جناب رسول عالیجنابه در نادی مجلس معناسنه در
بعض نسخه ده وادی مرسومدر (ریحان) رایحهٔ طیبه دیمکدر (تأرجت) تأرجدن ماضی مؤنثدر رایحه یایلوب
هر یری طوتمق معناسنه در (القمیص) کوملکه دینور (الاردان) جمع ردن در وردن رانك ضمیله ثوبك
یکنه دینور مفهوم کلام اشبو لغت عربیه نه کونه وصفمز بورایله حضرت نبوی یه منسوب وشریعتی باقی اولدقجه
اولدخی باقی وجمله عندنده مطلوب ومرغوب اولماز البته نسبت وبقاء واعتباری درکاردر زیرا فصاحت
وسعادت بولغته خصیصه ومنحصردر کویا که فصاحت برخوشبو عطردر که ثوب نبویدن غیری یه سوده
اولماز وسعادت برعاشقدر که تراب باب مصطفویدن ماعدایه مائل ودلربوده اولماز ❊ مؤلف مرحومك قلب
عاشقانه سنده وصف نبوی خلالنده وجد وهیجان طاری اولمغله فرط شوق وانجذابندن قلب وقالبیله طرف
اشرفلرینه متوجه اولوب اشبو بیتی ایراد وانشاد ایلمشدر یعنی یارسول الله جناب شریفکزك مجلس منیفلرندن
برایحهٔ طیبه تنفس وهبوب ایلدکده درحال آفاق واقطاره منتشر اولمغله قمیص فجرك اکمامندن عطر
جهانکیر متأرج ومتوهج اولور صبحی برشخصه وفجرك ظهورنده اضوآء وانوارك صورت مبسوطه سنی کوملکه
وشرق وغربه مستطیل اولان آیدنلغی کوملکك یکلرینه تشبیه ایلمشدر وصبحله تقییدی روائح وازهارك شدت
وکرمیلری اکثر صباح وقتنده اولدیغنه مبنیدر و بیت مزبور بحر بسیطدندر وفقرهٔ اولاده و بیتده مذکورده
استعارهٔ مکنیه وتخییلیه وترشیحیه اولوب وقوت انسجام وتهذیب غنیة عن الاعلامدر وتنفس عنوانی

ايهام تناسبي متضمندر زيرا تنفس صباح يري اغارمق معناسنده مستعملدر (وما اجمعوهنا السلوان وهو حبيب النفس وعشيق الطبع وسمير ضمير الجمع وقد وقف على ثنية الوداع وهم قبلي مزنه بالاقلاع يلبث يعتنق تخصلة والتزاما كالاحية لدى التوديع و يكرم بنقل الخطوات حالة التشييع) (ما اجمعوا) كلمه سي فعل تعجبدر ذكري آتي يان يعتنق كلمه سندماولان ظرف آنك متعلقيدر (وهو حبيب النفس) تركيبي جمله معترضهدر (هو) ضميري لسانه راجعدر حبيب وعشيق محبوب ومعشوق معنالرينهدر عشيق الطبع اذواق سليمه اصحابنه محبوب طبيعيدر ديمكدر (سمير) سمر يورتنده مصاحب ديمكدر (ضمير) خاطره دينور (الجمع) جماعت ديمكدر مراد انواع ادب ولطائف واصناف ملحوظ انفله منادمت ومصاحبت ايدن جماعات مختلفه ديمكدر (وقف) وقوفدنكه طورمق معناسنهدر ماضيدر (ثنيه) ثاى مثلثه ونونله عليه وزننده صرب يوقش يوله دينور وثنية الوداع مدينهٔ منوره نك شام جهتنده واقع فناسنده برعقبه در كه حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم غزايه كيدركن اهل مدينه كنديلريني وبرمحله عسكر اوسالنده كنديلري عسكري اورادة وداع ايدرلر ايدي بوجهتله بو زاده تعبير مذكور لطافتي متضمندر (هم) كلمه سي هم ملادمسندنكه قصدواهتمام معناسنهدر ماضيدر (قبلي) قاف مكسوره ايله قبله جانبنه منسوب ديمكدر (مزنه) ضميري لسانه راجعدر مزن يغمورلي سحابه دينور وقبلي يي تخصيص اكثري جنوب جهتندن ظهور ايدن سحاب يغمورلي اولديغنه مبنيدر (الاقلاع) همزه نك كسريله سحاب صيريلوب آچلمق معناسنهدر (يعتنق) اعتناقدن كه بيونه صارلمق معناسنهدر مضارعدر ضم والتزامدن مراد قوچقدر (الاحبه) حبيبك جمعيدر (لدى) عند معناسنهدر (التوديع) وداع ايلمك معناسنهدر (يكرم) اكرامدن ياخود تكريمدن مضارع مجهولدر (الخطوات) خطوه نك جمعيدر كه آديمه دينور (الاثار) اثرك جمعيدر كه ايزه دينور (التشييع) برآدمي كونده ريكمك معناسنهدر مفهوم كلام اشبولسان عربي ذاتنده نفسك محبوبي وطبعك معشوقي واصحاب ادب ولطائفك نديم خاطري اولوب حال بوكه رحلت وانتقاله عزم وقصد ايلكله حالا ثنية الوداعده توديع ايچون واقف وسحاب قبلسي آفاق واطرافدن صيريلوب برطرف اولمغه مشرفدر لغت مرقومه وداع وقتنده اصدقاى احباب كبي آغوشه چكوب بيونه صارلمغه وفراقندن متأثر ومتأسف اولمغه عجب لايق وتشييع حالنده عقبنجه نقل خطوات اعزاز واكرامه زهي مستحقدر بوفقره لرده تمثيل طريقيله علم لغته لغايت تشويق واغراوشانه رعايت وهمان استحصالنه اهتمام واعتنا ايلمكي امروايما ايلمشدر زيرا علم مزبور سفر براولمغله ثنيهٔ وداعده واقف كبي اولمشدر آني تشييع وتكريم ايده رك نه حال ايسه ممكن مرتبه استفاده واستغنا ضمنه سعي بليغ وهمت بيدريغ اولنمق اهم والزمدر وقبلي مزن تعبيري علم مزبورك ولسان مرقومك منشاسي حجاز و ❊ الحكمة يمان ❊ حديثي اوزره يمن جانبي اولديغنه وثنية الوداع تعبيري خاصة جوهر فصاحت وبيان مدينه يه منحصر اولديغنه اشارتدر نتهكه اشبو قطعه سيد شريفدن منقولدر

❊ شمس علم از افق برج عرب طالع شد ❊ ❊ استوا يافت ولى در وسط ملك عجم ❊
❊ يافت در روم زوال از اثر كثرت عرف ❊ ❊ جرم بى نور وضيا ماند در ين دار الم ❊

وفقرهٔ مذكوره ده كذلك آتيدلرده مضمون اولان تهذيب وتأديب والتئام وترصيعا وسائر وجوه محسنات اهل بديعك معلوملريدر (والى اليوم نال القوم به المراتب والحظوظ وجعلوا حماطة جلجلانهم لوحه المحفوظ) (اليوم) كلمه سنده حرف تعريف عهد حضوري يه محمولدر (نال) نيلدن ماضيدر (به) كلمه سنده باسببيه در ضمير لسانه راجعدر (المراتب) مرتبه نك جمعيدر (الحظوظ) حظك جمعيدر حصه ونصيب معناسنهدر (الحماطة) حاى مهمله فتحه ايله صميم وخالص معناسنهدر (الجلجلان) جيمك ضميله حبة القلب معناسنهدر سويدا تعبير اولنان نقطهٔ قلبيه در مردم ديده منزلنده در (اللوح) لام مفتوحه ايله صفحه معناسنهدر (المحفوظ) اختلالدن حفظ اولنمش خالص ديمكدر و بو تعبير تعظيمي مشعردر وفقرهٔ مزبوره تضميني متضمندر مفهوم كلام بو وقته قدر اهل لغت علم مزبور سببيله نيجه مراتب عظيمه وحظوظ جسيمه يه نائل اولوب وعلم مرقومك لوح محفوظني يعني صحايف مضبوطه لريني صميم سويداى قلب ايلديلر يعني كثرت ملازمت ووفرت مداومتله صحيفهٔ خاطرلرينه نقش ايدوب كويا كه قلبلريني كتاب ايلديلر بو تقرير مبالغه يي مشتمل اولمغله حذف مضاف تصورندن ارجحدر (وفاح من زهر تلك الخمائل وان اخطأه صوب الغيوث الهواطل ما تتولع به الارواح لا الرياح وترهى به الالسن لا الاغصن ويطلع طلعه البشر لا الشجر ويجلوه المنطق السحار لا الاسحار) (فاح) فوحدن كه كوزل رايحه قوقمق معناسنهدر ماضيدر (الزهر) نهر وزننده چيچكه دركه چيچكه دينور (الخمائل) خميله نك جمعيدر كه

زودن اوزاغی صیق اغاجلر دیمکدر شیلان تعبیر اولنور (وان اخطأ) ترکیبنده ان وصلیه در اخطأ کلمه سی
انطال بهار مستغنی خا شیدر عدم اصابت معناسنه در (الصوب) صاد مفتوحه ایله نزول معناسنه در (الغیوث)
غیثك جمعیدر که یغمور دیمکدر (الهواطل) هاطلك جمعیدر ایری قطره لی اولمرق صلغنقلی یغموره دینور
یغمور سیله چچکلر مطرا اوراعطری منتشر اولور ایکن ازهارلغمنك وامحی طبیعی اولغله خارجدن
تروجیه محتاج اولمیغی اشمام ایدر (تتولع) تولعدن که برنسنه یه دوشکون حریص اولمق معناسنه در مستقبلدر
بوراده استعمله دوشکون اولمق مراددر (الارواح) روحك جمعیدر که جان معناسنه در (تزهی) زهودنکه فخر
ومباهات ایلك معناسنه در مضارع مجهولدر (الاغصن) غصنك جمعیدر که تازه داله دینور (یطلع) اطلاعدن که
ایصال بلبند ومضارعدر اظهار معناسنه در وخرمانك چچکی مزلنده اولان ابتدا یعنی بابورمك معناسنه در
(الطلع) طای مفتوحه ایله خرمانك چچکنه دینور (بشر) انسانه دینور شجردن مراد خاصة خرما اغاجیدر
زیرا بین العرب شجر مطلق خرما اغاجندن عبارتدر ٭ وانّ من شجر شجرة لایسقط ورقها وانها لمثل المؤمن
اخبرونی ماهی ٭ حدیث شریفنده الا وهی النخلة عبارتیله بیان بیورلدی (یجلوه) ضمیری مایه راجعدر یجلو
یجلادن مستقبلدر که ظاهر ایلك معناسنه در (المنطق) منزل وزننده نطق وکلام معناسنه در (اسحار) سحردن
مبالغة فاعلدر (الاسحار) سحرلك جمعیدر که طلوع فجردن مقدمجه وقت اطیفه دینور فقرات مزبوره حسن بیان
وتناسب وتشریع وتجزئه وجناس اشتقاق وتلمیح صنایعنی محتوی اولدقلری وارسته تصریحدر مفهوم کلام
اول خیابان مثابه سنده اولان تألیفلرینك چچك کبی طیب وخوشمنظر اولان عبارات نضارتسمالرندن هرنقدر
غیوث هواطل صفتنده اولان میل ورغبت واقبال وتوقیر واجلال اصابت ایلدیسه ده ریاح واهویه عارضه نك
تعرضی اولمیوب انجق ارواحك استنشاق واستشمام وترطیب دماغ ایلیه جکی وشاخ اشجارك مدخلی اولمیوب
همان کندیسیله اسانلر تفاخر ایلیه جکی وثمره واثره سنی شجرلك مناسبتی اولمیدرق سادات وعلمای بشر اظهار
ایده جکی ووقت سحرلك دخلی اولمیه رق همان سحر حلال کبی قلوب سامعینی تسخیر ایلیه جکی روایح طیبه
ومآثر بهیه فایح ولایح اولمشدر بو فقره ده علومده معتبر اولان ٭ حدوا لعلوم من افواه الرجال ٭ ماانجه السنة اسانده
وافواه جهابذه دن اخذ وضبط وار بابنه مراجعتسز صحف واوراقه وسیله ایله تحصیلی عدم ربط ایلمکه اشارت
اولدیغی خفی دکلدر خصوصا منقولات که علم لغت وحدیث وتفسیره متعلق اولان علومدر تصحیف وتحریف
استیلاسیله بهمه حال اربابنه مراجعت وجستجو احوالدندر (تصان عن الخبط اوراق علیها اشتملت
ویترفع عن السقوط نصیح ثمر اشجاره احتملت من لطف بلاغة لسانهم مایصحح فروع الاس رجل جعدها
ماشطة الصبا ومن حسن بیانهم مااستلب الغصن رشاقته فقلق اضطرابا شاء وابی (تصان) صوندن که صاقلنمق
معناسنه در مضارع مجهولدر (الخبط) ربط وزننده باصدیغی یری بو قلیه رق واکلیه رق کورلمه دن یوریوب دوشمك
ودکنکله اغاجك اورلسنه بوراسنه چارپه رق یپراق سلکمك معناسنه در بوراده بو معنا مراددر (الاوراق) ورقك
جمعیدر یپراغه وکاغد طاعه سنه دینور (علیها) ضمیری خبائه راجعدر مؤخر اشتملت لفظنه متعلقدر (یترفع) ترفعدن
مضارعدر رفعتلنمك معناسنه در (النصیح) امیر وزننده منضوج معناسنه در که پشوب کمالی بولمش میوه وات مقوله سنه
دینور (الثمر) ثای مثلثه مفتوحه ایله میوه یه دینور مفردی ثمره در (اشجاره) ضمیری ثمره عائددر (اشجاره احتملت)
جمله سی نضیجك صفتیدر (یصحح) افضاحدن که رسوای ایلك معناسنه در مضارعدر (بالفروع) فرعك
جمعیدر که بوراده اغاجك داللری مراددر (الآس) ناس وزننده مرسین اغاجنه دینور (رجل) ترجیلدن که طرامق
معناسنه در ماضیدر (الجعد) رعد وزننده قوبرجق صاچه دینور (الماشطة) بوزیازیجی وخاتونلری بزه یجی قادینه
دینور (الصبا) بهار موسمنده مطلع شمس سمتندن اسن اطیف یله دینور ماشطة الصبا ترکیبی لجین الماء قبیلندندر استلب
استلابدن که قاپمق معناسنه در ماضیدر (الغصن) مفعول اولیدر (رشاقته) مفعول ثانیدر نته که محکمه ده مفعولینه
تعدیسی مصرحدر ومؤلفه کوره الغصن مفعولدر رشاقته بدل اشتمالدر ورشاقه قامتك لطیف وموزون اولمسنه
دینور (قلق) علم وزننده قلق لفظندن که حضبنله در ماضیدر بیقرار اولمق معناسنه در اضطرابا مفعول مطلقدر
یاخود مضطربا تأویلیله حالدر (شاء) لراده معناسنه در رسوله شاء بذلك القلق سبکندر (ابی) امتنع معناسنه در
مفهوم کلام خائل مزبورلك مشتمل اولدیغی اوراقی معلمسز واستادسز خودبخود خبط ولفت روحانی ارثی جهتیله
اظهار ایلمسنه مرتبدر اولان کلمات وعباراتی که اشجار مثابه سنده اولان کتابلری یاخود اربابی حامل اولمشدر تحقیر
توانیدن وآمیزشانه عدم رعایتده سقوط ساملادن مصون وانحطاط قدر ومنزلتدن متعالی اولمق واجبدر واصحاب

لغتك لطائف بلاغت لسانلری جمله سندن برلطیفهٔ عجیبه واردر که سهی قامت وموزون اندام اولان مرسین قدانك
ماشطهٔ باد صبا قوپرجقلرینی طرابوب بسط واصلاح ایلدیکی زلف مثابه سنده اولان فروع واغصانی لطافت
جهتندن رسوای ایدر ومحاسن نطق وبیانلری جمعندن برکونه بدیعهٔ غریبه واردر که تازه و رشیق القد اولان نهال
موزونلرك تناسب ورشاقتلرینی سلب وازاله ایلمکله اختیارا واضطرارا آنلری مضطرب وبیقرار ایلر یعنی علم مزبوره
نسبت انلرك حسن ولطافت ونضارتی معدوم مثابه سنده در ❊ مؤلف فقرهٔ اولاده علم مزبورك محافظه سنه همت
واساتذه دن اخذ واستحصالنه واول اثناده کمال ادبه اهتمام و رعایت ونکات ومزایا ودقایقنه امعان ودقت ایلمکه
ارشاد واشارت ایلمشدر وفقرات مزبوره التزام ومقابله ومبالغه وترصیع واستعارهٔ مکنیه وتخییلیه یی حاوی وآسه
فروع اسنادی ایهام تناسب لطافتنی محتوی اولدیغی غیرمتواریدر (ولله صبابة من الخلفاء الحنفاء والملوك العظماء
الذين تقلبوا في اعطاف الفضل واعجبوا بالنطق الفصل وتفكهوا بثمار الادب الغض وولعوا بابكار المعاني ولع
المفترع المقتض) (لله) کلمه سنده لام تخصیصیه در لله درصبابة ولله جزاء صبابه سبکنده در تفخیم وتهویل وذکر
اولنه جغك حق مجازاتنده عجز وقصوری اظهار موقعنده عربلر بوکونه تعبیر ایدرلر مثلا لله انت ولله درك ولله ابوك
ولله فلان دیرلر اصلی درك ودر ابیك ودر فلان ایدی مضاف الیه مضاف محذوف مقامنه اقامه اولندی یعنی حق
عوض ومکافاتی ادا خارج طوق بشر اولمغله حضرت خالق الخیر والشره مفوض ومختصدر دیمکدر (صبابه) صاد
مضمومه ایله بقیه معناسنده در اعرابی مرفوعدر (الخلفاء) خلیفه نك جمعیدر که سیرت حضرت مصطفویه اوزره
اولان پادشاه اسلامه اطلاق اولنور (الحنفاء) حنیفك جمعیدر اسلامی کامل متعبد ودین مبینه صمیمی مائل دیمکدر
(تقلبوا) تقلبدن ماضیدر تقلب بری اوته دونشدرمك معناسنه در (الاعطاف) عطف لفظندن جمعدر وعطف
عین مکسوره ایله رداء وشال دینور (اعجبوا) اعجابدن که عجب وبریجی برنسنه ایراد ایلمك معناسنه در ماضیدر (الفصل)
صاد مهمله ایله اصل و زننده یعنی فاعلدر بعض معانی یی بعضندن یاخود کلام باطلی یاخود کلام حقی غیردن فصل
ایدن کلامه دینور و یعنی مفعول اولمق دخی محتملدر (تفکهوا) تفکه لفظندن ماضیدر که فاکهه لنمك معناسنه در
(الغض) غین وضاد معجمتینله غضاضه دن وصفدر تر وتازه دیمکدر (اولعوا) ایلاعدن ماضیدر مجهولا تلفظی
شایعدر برنسنه یه دوشکون حریص اولمق معناسنه در (الابکار) بکر لفظنك جمعیدر ابکار المعانی ترکیبی المعانی
المبتکرة سبکنده در فرد واحدلك کشف وابرازایلدیکی معانیء مخدره دیمکدر (الولع) فتحتینله حرص معناسنه در
(المفترع) فا ایله افتراعدن که بکارت ازاله ایلمك معناسنه در اسم فاعلدر (المقتض) قافله اقتضاضدن اسم فاعلدر
افتراع معناسنه اولمغله تأکید اولور ❊ مؤلف بونلرکله سلاطین سالفه نك علم مزبوره کمال حرص ومیل ورغبتلرینی اشعار
ایلمشدر وفقرهٔ مرسومه التزام وحسن مقابله ومجازاتی مشتملدر مفهوم کلام حضرت باری عزشانه اول خلفای
حنفاء وملوك عظماء بقیه لرینه حسن جزا ایله معامله ایلیه که انلر فضل وکمال رداسنده متقلب ونطق فصیح
وفاصلاریله قلوب اهل بیانه معجب وادب ومعرفتك تر وتازه اولان میوه لریله متفکه وابکار معانی کشفنه ابکار
بکارتلرینی ازاله ایدن کمسه کبی مولع وحریص اولمشلر ایدی (شمل القوم اصطناعهم وطربت لكلمهم الغر
اسماعهم بل انعش الجدود العواثر الطافهم واهتزت لاكتساء حلل الحمد اعطافهم) (شمل) شمل وشمولدن که
عموم معناسنه در ماضیدر (القوم) مفعولیدر (اصطناعهم) فاعلیدر اصطناع معروف واحسان معناسنه در
(طربت) طرب لفظندن ماضیدر فرحت ونشطت معناسنه در (کلمهم) ضمیری قومه راجعدر وکلم کتف وزننده
کلمه نك جمع جنسیدر بوراده کلام مراددر (الغر) غین معجمه مضمومه ایله غره نك یاخود اغرك جمعیدر واضح و بین
معناسنه در اوله کوره مبالغه یی متضمن اولور (اسماعهم) ضمیری خلفایه راجعدر اسماع سمعك جمعیدر بوراده
قولاق مراددر (انعش) انعاشدن که یوقاری قالدرمق معناسنه در ماضیدر (الجدود) جدك جمعیدر که حظ وبخت
معناسنه در (العواثر) ثای مثلثه ایله جمع عاثردر که عثاردن اسم فاعلدر که ایاق قایوب یقلمق معناسنه در کبوه وسقوطه
مشرف بختلر دیمکدر نته که عمرو بن حارث دخی اشبو ❊ بلى نحن كنا اهلها فابادنا ❊ صروف الليالي والجدود العواثر ❊
بیتنده تعبیر مزبوری ایراد ایلدی (الالطاف) شارح همزهٔ مسکوره ایله تقیید ایلمکله ملاطفه ومعامله بالمجامله معناسنه
اولور لکن اسم اولان لطفدن جمع اولمق مبنا ومعنا جهتلریله انسبدر (اهتزت) اهتزازدن که شوق وسرور سببیله
جنبشه کلمك معناسنه در ماضیدر (الاکتساء) کسونلمك معناسنه در (حلل) صرد و زننده حله نك جمعیدر بری
بری اوزره کیلان ایکی قات لباسه دینور بعده خلعت فاخره ده استعمال اولندی بوراده حله عنوانیله ایرادی کثرت
وفاخریتنه اشارتدر (الاعطاف) عطفك جمعیدر که عین مکسوره ایله یانه دینور جنب معناسنه در بوراده ذات

مراددر فقرهٔ مرقومه التزام واستعارهٔ مکنیه یی متضمندر مفهوم کلام ذکر اولنان خلفای عظامک احسان واکراملری ارباب علم لغتـه شادل وارزان وکلمات پنه لرینی استماعله سامعه لری مسرور وشادان اولوب کبوه وسقوطه مشرف اولان یخت وقدروشانلرینی تراب مذلتدن اعلا وبو وجهله ثنای جمیل وذکر جزیل خلعت فاخره سنی اکتسابه شوق وخواهشله بذل همت ایدرلر ایدی (راموا تخلید الذکر بالانعام علی الاعلام وارادوا ان یعیشوا العمر ثان بعد مشارفة الحمام) راموا رومدن که طلب معناسنه درماضیدر (تخلید) ادامه وابقاء معناسنه در (الاعلام) همزه نک فتحیله علمک جمیدر مراد مشاهیر علمای ادبدر (ثان) عمرک صفتیدر ذکر جمیل السنه ده دائم وباقی اولان آدم الثنا کفیل عمر ثان مؤدا سنجه دائما حیاتده اولمش اولور بو فقیرک اوائلده ضرب ایلدیکی ابیاتدر که بومضمونه مقاربدر ٭ آدم اولدر که اباغی چکیجک دنیادن ٭ ذکر بالخیر ایله خلق ایچره کوزل آدی قاله ٭ آدم لفظنک اباغی میدر (المشارفة) مقاربه وزننده ومرادفیدر (الحمام) کتاب وزننده موت معناسنه در مفهوم کلام سلاطین مشار الیهم ذکر اولنان علماء زمره سنه انعام واحسان ایله الی یوم القیام السنهٔ انامده اذکار جمیله لری بردوام وخرامان روضهٔ بقاء اولدقدنصکره دخی عمر ثانی وحیات تالی یاکه زندکانی جاودانیله متعیش اولمغی قصد وطلب واراده ایلدیلر طواهم الدهر فلم یبق لاعلام العلوم رافع ولاعن حریمها الذی هتکته اللیالی مدافع (طواهم) ضمیری سلاطینه راجعدر (طوا) طی لفظندن که دوروب بوکمک معناسنه درماضیدر مراد افناء واعدامدر (الاعلام) همزهٔ مفتوحه ایله علمک جمیدر نشان ایچون دیکلمش میله وسنجاغه دینور (الحریم) برنسنه نک چوره سنه دینور بوراده حرم مراددر (هتکته ضمیری حریمه راجعدر هتک پرده یی یرتمق معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام ومجاز عقلی واستعارهٔ مکنیه وجناس اشتقاق وترشیحی مشتملدر (اللیالی) مراد حوادث دهردر (المدافع) مدافعه دن اسم فاعلدر مفهوم کلام ذکر اولنان سلاطین عظامک دست زمان طومار حیاتلرینی طی ایلکله الحالة هذه اعلام علومی رافع ونوائب دهرک پرده سنی چاک وحرمتنی انتهاک ایلدیکی حریم علومدن مصائب ونوازلی مدافع حامی ومحافظ قالمدی (بل زعم الشامتون بالعلم وبطلابه والقائلون بدولة الجهل واحزابه ان الزمان بمثلهم لایجود وان وقتا قدمضی لایعود) (الشامتون شماته دن که برآدمک مصیبتنه فرحنالک اولمق معناسنه در اسم فاعلدر (الاحزاب) حزبک جمیدر جماعت یاخود ناصر ومعین معناسنه در (مثلهم) ضمیری سلاطینه راجعدر (لایجود) جوددن مستقبل منفیدر بوراده جود اعطاء معناسنه محمولدر زیرا سخاء معناسنه حمل اولنسه امثاللری اولوب لکن زمان بخلندن ناشی حیز وجوده اتیان ایلز مفهومنی مشعر اولمغله غرضنه منافی اولور نته که مطولده ان الزمان بمثله لبخیل مصراعنده ایهام مزبوری اشعار ایلمشدر (لایعود) لایرجع معناسنه در مفهوم کلام بلکه علم شریفک وطلابنک وجه مذکور اوزره دوچار اولدقلری نوائب ومصائبلرینه شماتت ودولت جهل وشوکت اعوان واحزابیله تفاخر وبقاء ودوامنه حکم ایدن کسه لر من بعد زمان اول مروج بازار علم وعرفان اولان سلاطینک امثالنی اتیان ایلز وعلمک وارباب‌نک رونق ورواج بولدقلری وقت ماضی بردخی عودت قطعا دیو زعم ایلدیلر فقرهٔ مزبوره ده کائن استعاره ومجاز عقلی والتزام معلوم اعلامدر (فرد علیهم الدهر مراغما انوفهم وتبین الامر بالضد جالبا حتوفهم) (علیهم) ضمیری شامتون وقائلونه راجعدر (الدهر) رد فعلنک فاعلیدر (المراغم) مراغمه دن اسم فاعلدر ومراغمهٔ انف بروتی طپراغه سوردرمک معناسنه در تذلیل وتحقیردن کنایه در (تبین) ظهور معناسنه در (الامر) حال وشان دیمکدر تبین فعلنک فاعلیدر یاخود تبین متعدی اولمغله مفعولیدر ضمیر فاعل دهره راجعدر (الجالب) جلبدن اسم فاعلدر (الحتوف) حای مهملهٔ مضمومه ایله حتفک جمیدر که هلاک معناسنه در فقرهٔ مزبوره مجاز وترصیع والتزامی حاویدر مفهوم کلام کرچه شامتون اوبلجه زعم واعتقاد ایلدیلر اکن زمان اولمقوله بدکمان نادانلرک رغما لانوفهم زعملرینی صرف ومحو یلدن بشقه کندیلرینی تذلیل وتحقیر بلکه داء العضال حسد ایله قهر وتدمیرلرینی جلب ایچون خلاف مأموللرینی اظهار ایلدی (فطلع صبح النجح من آفاق حسن الاتفاق وتباشر ارباب تلك السلع بنفاق الاسواق) (فای فطلع) تفسیریه در (النجح) نون مضمومه ایله نوز وظفر معناسنه در (آفاق) افقک جمیدر که اطراف وجهاته دینور (تباشر) کلمه سی تباشردن ماضیدر مژده لشمک معناسنه در (السلع) سینک کسریله سلعه نک جمیدر که تجارت مالنه دینور بضاعه کبی (النفاق) سحاب وزننده رواج معناسنه در (الاسواق) سوقک جمیدر مراد سوق علمدر فقرهٔ مزبوره نوع ترصیع ومجاز واستعاره یی مشتملدر مفهوم کلام زمان اشخاص مزبوره یی رد ایدوب ارباب علمک مظنلو بلرینه فوز وظفر صباحی حسن اتفاقیهٔ دهر فلکنک آفاقندن طالع وعیان وبازار علم اصحابی متاع کسادزدهٔ علوملرینک رواج واشتهاریله متبشر وشادان اولدیلر (وناهض ملوك العدل لتنفیذ الاحکام مالك رق العلوم وربقة الکلام

ناهض) مناهضه دن كه مقاومه معناسنه در ماضيدر (التنفيذ) امضاء وتأثير معناسنه در (الاحكام) احكام العلم تأسيلنه در (المالك) لفظى ناهض ضمائك فاعليدر طوق مفعوليدر (الرق) راء مكسوره ايله عبوديت وجهيله اولان ملكه دينور (الربقة) رانك كسريله بيونه باغلنلرى ايپه دينور بوراده رقبه اوليدى سبك نظم ايكى وجهله الصنف اولورايدى ظاهرا ينه نسخه اويله اولوب لكن تحريف اولنمشدر فقرهٔ مزبوره استعاره وجناس اشتقاق وذكر ممدوحه حسن تخلص صنعتلرينى مشتملدر مفهوم كلام احكام علمك من بعد كافى الاسبق تنفيذ واجراسى ضمننده رق علومه ورقبهٔ كلامه مالك اولان ذات ملوك عدله مراجعت وقيام ايلدى (برهان الاساطين الاعلام سلطان سلاطين الاسلام غرة وجه الليالى هو برافع الترافع والتعالى عاقد لوية فنون العلم كلها شاهر سيوف العدل برد الغرار الى الاجفان بسلها مقلد اعناق البرايا بالتحقيق طوق امتنانه مقرط اذان الليالى على مابلغ المسامع شنوف بيانه ممهد الدين ومؤيده مسدد الملك ومسيده) (برهان) حجت معناسنه در (الاساطين) اسطوانه نك جمعيدر كه دينور ستون معناسنه در (الاعلام) علمك جمعيدر بوراده مراد سادات اولمق محتملدر بو فقره ترصيع بديع وجناس والتزامى حاويدر (براقع) مرور ايلدى (الترافع) رفعتدن (والتعالى) علودن تفاعلدر بو فقره جناس مصحفى مشتملدر وغره يى ليالى يه اضافه حسن بلاغتدر (عاقد) عقدن كه باغلمق معناسنه در اسم فاعلدر (الالوية) لوانك جمعيدر كه بيراغه دينور (كلها) تأكيددر بو فقره مبالغه واستعارهٔ مكنيهٔ تصريحيه يى حاويدر (الشاهر) شهردن كه قلج صيرمق معناسنه در اسم فاعلدر (لغرار) غين معجمهٔ مكسوره ايله قلجه دينور و ويقو يه دينور (الاجفان) جفنك جمعيدر قلجه قنه وكوز قپاغنه دينور بو فقره ده بو ايكى معنادخى محتملدر بو فقره تأكيد وايهام تناسب ومقابله واستعاره يى حاويدر (المقلد) تقليددن كه بيونه قلاده كچرمك معناسنه در اسم فاعلدر (الاعناق) عنقك جمعيدر بيونه دينور (البرايا) بريه نك جمعيدر مخلوق معناسنه در (طوق) شوق وزننده بيونه كچيريلان حلقه يه دينور (الامتنان) احسان معناسنه در مقلد ايله تحقيق حسن مقابله در و بو فقره مبالغه يى واستعاره يى مشتملدر (المقرط) تقريطدن كه قولغه كوپه كچرمك معناسنه در اسم فاعلدر بوراده تزيين مراددر (المسامع) مسمعك جمعيدر كه منبر وزننده در قولغه دينور (الشنوف) شنفك جمعيدر كه شين مكسوره ايله در صالقم كوپه يه دينور مراد زينتدر وشنوف مقرط لفظنك مفعوليدر بو فقره استعاره ومراعات نظيرى مشتملدر (الممهد) تمهيددن اسم فاعلدر كه دوزلتمك معناسنه در (المؤيد) تأييددن اسم فاعلدر تأييد تقويت معناسنه در مؤيد وممهد كلمه لرى ممدوحك القابنه اشارتدر (المسدد) تسديددن اسم فاعلدر خللى ازاله ايله تقويم ايديجى ديمكدر (المشيد) تشييد دن اسم فاعلدر كه ترفيع معناسنه در مفهوم كلام پادشاه مشار اليه وجه زمانك صباح اخيرى وفلك علو ورفعتك ماهى وجملهٔ فنون علوم اولرينك عاقدى ومصائب و بلايا تراكيله ديده لرده حسرت اولان خواب راحتى بسط امن وآسايشله كوزلره ياخود فتن واختلالاتدن ناشئ دائما مشهور ومسلول اولان قلجلرى مقتضاى امن وامان اوزره قينلره رد وارجاع ايلك ضمننده تيغ عدالتك شاهرى وعلى التحقيق عامهٔ خلايق كردنلرينه طوق احسان وافضالك مقلدى ومجموع ازمنه آذانى جميع مسامع اهل جهانه بالغ يعنى كافهٔ انام عندنده شايع ومعروف اولديغى اوزره زينت بيانيله مزين ودين مبينى مسهل ومقوى وملك كزينى مقوم ومصلح ومنتظم اولان ذاتدر تعبيرات مذكوره ده اولان انواع بلاغت وجزالت وارستهٔ كلفت اشارتدر الابيات

(مولى ملوك الارض من فى وجهه) (مقباس نورا يما مقباس)

مؤلف مرحومه ثناى مدح وثناده شوق وطرب كمالكله نظم جهتنه وثوب ايلدى وتغيير الاسلوب تنشط القلوب نكته سنه وممدوحى اولان پادشاه نظما ونثرا مدح وتوصيفه سزا اولمق دقيقه سنه دخى اشارتى متضمندر (المولى) مفعل وزننده سيد ومتولى امور معناسنه در مقدم خبردر (من) اسم موصولدر مؤخر مبتدادر (المقباس) مصباح وزننده شعله يه دينور (ايما) كلمه سى صفتدر ما زائده در اى كرچه استفهام ايچوندر لكن بو يله محللرده كماليته وعظمته دال اولور مثلا رأيت رجلا اى رجل وايما رجل دينور كامل فى الرجولية معناسنه در مفهوم بيت اول جانده نورك شعلهٔ عظيمه سى لامع اولان ذات جملهٔ ملوك ارضك سيد واشرفيدر ياخود جمله سنك ولى الامريدر كه شهنشاه ديمك اولور

(بدر محيا وجهه الاسنى لنا) (مغن عن القمرين والنبراس)

بدر) هو بدر تقديرنده در (المحيا) ثريا وزننده يوزدن ظاهر اولان يره دينور (الاسنى) سناء لفظندن افعل تفضيلدر پك ضيالو وانور ديمكدر (مغن) اغناءدن اسم فعلدر غناء وكفايت ويريجى ديمكدر اصلى مغنى ايدى (القمرين) شمس وقمردن عبارتدر قمر مذكر اولمغله تغليب اولندى (النبراس) نون مكسوره ايله چراغه دينور و بوتدنى طريقنه مبنيدر مفهوم بيت پادشاه مشار اليه بر بدر تامدركه زياده سيله مضئ

وتابنار اولان جمالی بزلره شمس وقردن وسائر شعله دار اولان چراغلردن مغنیدر

(من اسرة شرفت وجلت ولعتلت) (عن ان یقاس دلاؤ هنا بقیاس)

الاسرة) همزه نك ضمیله قوم وجماعته دینور (شرفت) شرافتدن (وجلت) جلالدن (واعتلت) اعتلاء دن ماضیلردر جلال اولولق واعتلاء یوجه‌لك معناسنه دربیت مرقوم جناس اشتقاق وجناس خطی واطرادی ومراعات نظیری مشتملدر مفهوم بیت پادشاه مشار الیه برخاندان دن نشأت ایلدیکه از قدیم شریف وجلیل وعالی اولوب ورفعت وعلاسی برقیاسله قیاس اولنمقدن عالیدر

(رووا الخلافة کابرا عن کابر) (بصحیح اسناد بلا الباس)

رووا) روایتدن ماضی جمعدر ضمیری اسره یه راجعدر (الخلافة) مفعولیدر (کابرا) فاعلدن حالدر کابر عظیم معناسنه در (بصحیح اسناد) ترکیبی باسناد صحیح سبکنده در اسناد نسبت ایلمك معناسنه در (الباس) همزهٔ مکسوره ایله مشنبه قلمق معناسنه در که تدلیس دخی دینور * مؤلف خاندان ممدوحك خلافت موروثه‌لرینی متدین ومتشرع اولوب وشرافت حسب واصالت نسبلری قوی الارکان اولمغله طریقهٔ تحدیث اوزره ایراد ایلدی روایت واسناد وصحیح والباس وعنعنه نك اداتی اولان عن کلمه‌لری محدثین اصطلاحاتندندر بو فقره ایتلاف اللفظ باللفظ بدیعه سنی مشتملدر مفهوم بیت اول خاندان رفیع ودودمان منیع اصحابی خلافتی ریبواشتباه واختلاطدن مبرا وشذوذ وتعلیلدن معرا اسناد صحیح ونسبت صریحله معنعن وبغیر انقطاع اتصال کامل ایله معنون کابرا عن کابر نقل وروایت یعنی بو طریقه ایله مظهر ودیعهٔ خلافت ومتصدئ امر سلطنت اولدیلر

(فروی علی عن رسول متانا) (برویه یوسف عن عمر ذی الباس)

فروی) کلمه سنده فاء تفصیلیه در (منل مایرویه) ترکیبنده ماء مصدریه در وضرورت وزن ایچون عمر کلمه سی اسکان اولندی (باس) بای موحده ایله هیبت وسطوت معناسنه در مفهوم بیت خلافتی علی رسولدن روایت ایلدی یوسفك باس وسطوت صاحبی عمردن روایت ایلدیکی کبی علی دیدیکی امیر شمس الدین ایله ملقبدر خاندان مرقومدن ابتدا عنوان سلطنتله معنون اولان بودر خلافتی پدری رسولدن تلقی ایلدی ورسول که اسمی محمد ابن هارون ابن ابی الفتح الجفنی الغسانی درکه انلره آل جفنه اطلاق اولنور ملوك غسان نسلندندر اولادینه بنی رسول اطلاق اولنور مرقوم رسول بغداده عباسیه دن مستعصم بالله خلیفه نك خدمتنده اولوب اطراف واقطاره سفارتله ارسال ایلدکله رسول ایله ملقب اولمشیدی خلیفهٔ مشار الیهدن اخذ نیابتله یمن مملکتنده امیر اولدی ودولتلری نسل وذریتلرینه انتقال ایده رك آخرلری مسعود صلاح الدینده منتهی ومنقضی اولدی بونلردن صکره طاهریه دولتی ظهور ایلدی وامیر علی شمس الدیندن اوغلو ملك منصور عمر واندن صکره اوغلو ملك مظفر یوسف وارث خلافت اولدی بونلرك تفصیلاتی یمن تاریخنده مبسوطدر

(ورواه داود صحیحا عن عمر) (وروی علی عنه للجلاس)

داود) و (عمر) بنه ضرورت ایچون نونو ساکن اولندی (رواه) ضمیری خلافته راجعدر مصدریتی حسبیله یاخود مروی تأویلیله (الجلاس) جیم مضمومه ایله جالسك جمعیدر تمیمدر ذکر اولنان یوسفك اون ایکی نفر اوغللری وارایدی که ندید نصکره ملك اشرف نام اوغلو برمدت جالس مسند امارت اولوب اطوارینا بجا اولمغله برادری ملك مؤید داود نزع ایدوب یکرمی بش سنه مستقلا مسند نشین خلافت اولدی بغایت فاضل وکامل ومحب علماء ایدی بناء علیه پدرندن روایت ایلمامکله جدینه اسنادا اولندی وصحیحا قیدی جمله نك بیعت وقبولنه وکندینك کمال استحقاقنه اشارتدر وکتب حدیثدن صحیح داوده دخی تلمیح لطیف واردر وداودك بش اوغلی وارایدی ملك مجاهد علی سائرندن مستعد اولمغله وارث امانت خلافت اولدی

(ورواه عباس کذلك عن علی) (ورواه اسمعیل عن عباس)

وملك مجاهد علی وفاتندن صکره اوغلو ملك افضل عباس واندن صکره اوغلو ممدوح مؤلف ملك اشرف ممهد الدین ومؤید الاسلام اسمعیل وارث اولدی مؤلف آنك زماننده یمنه واروب قاموسی آنك اسمنه تلخیص واهدا ایلدی بغایت عالم وکامل ومحب علماء کریم وخلوق ایدی

(تهب به علی ریاض المنی ریحا جنوب وشمال وتقیل بمکانه جنتان عن یمین وشمال)

(تهب) هانك ضمیله هبوبدن مضارعدر که یل اسمك معناسنه در (به) کلمه سنك ضمیری ملك اشرفه راجعدر باء سببیه در (المنی) میمك ضمی والفك قصریله جمع منیه درکه تمنا اولنان مطلبدر (ریحا) راء مکسوره ایله ریحك

تثنيه سيدر متعاطفين آتينه مضافدر كه جنوب وشمال درعامك خاصه اضافتی قبيلندندر بو فقره استعاره وشبه تفويتی متضمندر (تقيل) قيل ومقيلدن مضارعدر بوراده اقامت معناسنه در (بمكانه) ضميری مدوحه راجعدر (جنتان) جنتك تثنيه سيدر يمين وشمال صاغ وصول جهتلريدر شمال كلمه لری شينلرك فتحی وكسريله قرأت اولنورسه يدلرنده جناس تام اولور واكر فصيح اوزره ريح فتحله وجهت كسر ايله اولورسه جناس محرف ياخود خطی اولور وآيت كريمه يه اقتباس بی التبا سدر مفهوم كلام پادشاه مشار اليه سببيله رياض مطالب علمايه جنوب وشمال يللری اسوب يعنی هر طرفدن اسباب تابوطر اوت طاری وساری وآنك مكاننده صاغ وصولدن ايكی جنت قائم اولور يعنی مجلسنده اصلا اثر كدورت اولميوب دوست ودشمنه ومبرو كدايه حضوری خير محض ونفع صرف اولوب وكنديلری جمله اظهار وجه بشر وسرور ايدرلر (وتشتمل علی مناكب الافاق اردية عواطفه وتسيل طلاع الارض للارفاق اودية عوارفه) (تشتمل) اشتمالدن مضارعدر لباسه صاريلوب بورنمك معناسنه در (مناكب) منكبك جمعيدر اوموزه دينور (الاردية) رداء لفظنك جمعيدر بلدن يوقاری بی ستر ايدن لباسه دينور (العواطف) عاطفه نك جمعيدر رحم وشفقت خصلتنه دينور (تسيل) سيلاندن مضارعدر (طلاع) كتاب وزننده يرنسنه نك طولوسنه دينور (الارفاق) اكرام وزننده نفع ولطف معناسنه در (الاودية) وادی جمعيدر (العوارف) عارفه نك جمعيدر عطيه واحسانه دينور فقرهٔ مرقومه استعارهٔ مكنيه وتخييليه وترشيحيه وترصيع وجناس لاحق حاويدر مفهوم كلام اول پادشاهك شفقت ومرحمت رداری جملهٔ آفاق واقطارك مناكبلری اوزره ملتف ومشتمل يعنی بر ولطف وعنايتلری جميع جهانه عام وشامل وعطاء واحسانی واديلرينك مادهٔ حيات اولان صوكبی ادرار وانعاملری كافهٔ عباده نفع ايچون يرلر طولوسنجه جاری وسائل اولمقده در (وتشمل رأفته البلاد والعباد ويضرب دون الحمن والاضداد الجنن والاسداد) (تشمل) شمولدن مضارعدر (الرأفة) اسركمك ومهربانلغه دينور (يضرب) ضربدن مضارعدر (دون) دال مضمومه ايله بوراده قبل معناسندن مستعار امام وقدام معناسنه اولمق قريب معناسندن اريجدر (الحمن) عنب وزننده محنتك جمعيدر (الاضداد) ضدك جمعيدر مخالف معناسنه در دشمن مراددر (الجنن) صرد وزننده جنتك جمعيدر پرديه وقلقانه دينور مراد وقايه در كه حفظ ايده جك نسنه در (الاسداد) همزه نك فتحيله سدك جمعيدر مفهوم كلام پادشاه مشار اليهك رحم ورأفتی عامهٔ بلاد وعباده عام وشامل اولوب ملكنه وسكانی وز يردستانه تطرق واستيلاء داعيه سنده اولان ارباب بغی وطغيان واصحاب ظلم وعدوان اوكلرينه انواع حجب وحواجز ايله حائل ومانع اولمغله آفات وعاهات مصادمه سندن حفظ وحمايه ايدر فقرهٔ مرقومه ترصيع وكنايه والتزامی مشتملدر (ولم يسع البليغ سوی سكوت الحوت بملتطم تيار بحار فوائده ولم ترتم جواری الزهر فی البحر الاخضر الا لتضاهی فرائد قلائده) (لم يسع) سعه دن مستقبل مجزومدر (البليغ) مفعولیدر (سكوت الحوت) فاعليدر حوت بالغه دينور (بملتطم) كلمه سنده باء ظرفيه در ملتطم التطامدن اسم فاعلدر بری بريله طوقشوب شمارلشيجی ديمكدر (التيار) سيار وزننده طالغه يه دينور موج معناسنه (البحار) بحرك جمعيدر (لم ترتم) ارتماء لفظندن مستقبل مجزومدر وارتماء آتلمق معناسنه در (الجواری) جاريه نك جمعيدر وكی يه دينور (الزهر) زای مضمومه ايله جمع ازهردر يك آق وبراق ديمكدر بوراده جواری زهردن مراد ﴿ولا اقسم بالخنس الجوار الكنس﴾ الاية كريمه سنده مذكور اولان جواری كنس ايله معبر كواكب سياره دن خمسهٔ متحيره در كه زحل ومشتری ومريخ وزهره وعطارد يلدزلريدر رجعتلری اولمغله بياقلرينه عودت ايدن آهوانه تشبيه اولنوب كنس اطلاق اولندی (فی البحر الاخضر) تركيبنده فی كلمه سی ترتم لفظنه متعلقدر بحر اخضر ديديكی بحر محيط شرقيدر كه چين دكزی ديدكلريدر بوراده مراد فلكدر بو تعبير ايهام تناسبی متضمندر (التضاهی) تشابه معناسنه در بو فقره ترصيع والتزام ومبالغه واستعاره يی مشتملدر مفهوم كلام بليغ وفصيح زمره سی متلاطم الامواج اولان بحر عطاياسی موجلرنده مستغرق اولملريله حوتك سكوت طبيعيسی كبی سكوتدن غيری نسنه يه قادر اولمديلر بوراده حوت تعبيری دخی ايهام تناسبی متضمندر وكواكب زاهرهٔ مزبوره بحر اخضر فلكه انجق قلائد عطاياسنده نظم ايلديكی فرائد لطف واحسانه ياخود قلائد اشعار وكتابتنده نظم ايلديكی فرائد معانی ولطائفنه مشابهت ومشاكلت طلب واميدينه آتيلورلر ياخود فرائد مرقومه يه مشابهت ادعالرينه مبنی تحقير اسكان فلك رمی وطرد ايتملريله آتيلورلر بو كوره بحر اخضردن بحر اعظم وآتلمرندن سقوط عكسلری اراده اولنور انجو قسمی بحرده اولمغله بو فقره عجيب ايتلافی ودقيقه يی مشتملدر بالاخره انجومنابه سنده كواكب مزبوره يی بحردن اخراجله قلائدينه نظم ايلسه مؤدی اولور (بحر علی عذوبة مائه تملأ السفائن جواهره وتزهی بالجواری المنشآت من بنات الخاطر زواجره) بحر

هو بحر تقديرنده اولمغله عندالجمهور تشبيه بليغ وعندالسكاكى استعاره در (على) مع معناسنه در (العذوبة) عين مضمومه ايله صويك طادلو لغنه دينور (مائه) ضميرى بحره راجعدر بو تعبيرده احتراس صنعتى واردر زيرا جواهر صوبى آجى اولان دريادن ظهور ايدر ومبالغه مدحى مشتملدر (تملا) ملأدن مستقبلدر (السفاين) سفينه‌نك جمعيدر كمى يه دينور تملأ فعلنك مفعوليدر (جواهره) فاعليدر وجوهر اينجو قسمنده غالبدر (تزهى) زهودن كه افتخار معناسنه در مضارع مجهولدر (الجوارى) جاريه‌نك جمعيدر كمى يه دينور (المنشآت) منشأ لفظندن كه انشا كلمه‌سندن اسم مفعولدر جمعدر يلكنلرى قالقمش كمى ديمكدر وجاريه قزه دينوب ومنشآت مرتفعات معناسنه دركه بوى سوروب بال وبال صاحبه‌سى ديمك اولور ومنشآت احداث معناسنه اولان انشادن اسم مفعول اولور كه مراد قصائد ومدحيه وجواريدن مراد ابكار مضامين اولور بنات خاطر ملابسه‌سيله بو دقيقه اغلبدر وبونلرده اولان ايهام تناسب وتوريه بغايت بديعدر (البنات) بنتك جمعيدر بنات خاطردن آثار مبتكرهٔ فكر وانديشه مراددر (زواخر) جمع زاخردر متموج بحره دينور مراد بحر زاخر كبى مواد عطايادر مفهوم كلام پادشاه مشاراليه كويا كه بر بحر عظيمدر كه صوينك طادلو لغيله يعنى احسان هنكامنده صورت بشاشت وهشاشت ولهجهٔ اريحيت اظهاريله جواهر عطاياى كميلرى لبريز ايدر ومواد عطاياسى شعراى وقتك كنديسنه تقديم ايتديكى بنات افكارلرى اولان ابكار مضامينى مشتمل قصائد ومدحيه‌لر ايله كسب فخر ومباهات ايدرلر بو فقره‌ده ممدوحك كمال مرتبه كرم وسماحتنه ايما ايلمشدر زيرا كنديسى دكل بلكه عطاياسى بو رسمه محلره اصابت ايده‌يورم ديو لسان حاله افتخار وابتهاج ايدر (بر سال طلاع الارض اودية جوده ولم يرض للمجتدى نهرا وطامى عباب الكرم يجارى نداه الرافدين وبهرا) (بر) كلمه‌سى باى مفتوحه ايله درهو بر تقديرنده در بيابانه دينور فقرهٔ اولاده واقع بحر ايله بيننده مقابله واردر وبر واحسان معناسندن دخى صفت اولور بو جهتله توريه‌يى مشتملدر (سال) سيلاندن ماضيدر (ولم يرض) رضادن مستقبل مجزومدر ضمير فاعل بره راجعدر (المجتدى) سائل وطالب معناسنه در (النهر) قهر وزننده ازمغه دينور وسائلى منع ايلمك معناسنه در ايكى معنا دخى جائزدر (الطامى) طولو وممتلى معناسنه در (العباب) غراب وزننده سيل عظيمه دينور (يجارى) مجاراتدن مضارعدر آقشمق ومعارضه معنالرينه در بوراده معارضه معناسنه اولمغله ايهام تناسبى متضمندر (الندا) نون مفتوحه ايله عطا معناسنه در ورطوبت قابله معناسنه اولمغله بوراده توريه‌يى مشتملدر (الرافدين) تثنيه بنيه‌سيله نهر دجله وفراته اطلاق اولنور كثرت منفعتلرى سببيله فى الاصل عطا ومنفعت معناسنه اولان رفددن مأخوذدر بوراده جمع بنيه‌سيله مضبوط اولان نسخه‌يه اعتبار اولنميه (البهر) قهر وزننده غالب اولمق معناسنه در ومغلوب وسرنكون اولمق معناسنه ده اولور پس وبهرا قولى ويبهرهما بهرا اى يغلبهما غلبة تقديرنده در بعض نسخه‌ده نونله بودخى نهرا عنوانده مرسوم اولمغله اولدخى قابل توجيهدر كه نهر بوراده اجرا معناسنه حمل اولنمغله هميشه عادت مستمره‌سى اجراى نهر احسان ايلمكدر ديمك اولور مفهوم كلام پادشاه مشاراليه كويا كه بر بيابان وسيع الاكنافدر كه دره‌لر كبى جارى اولان جود وسخاسى ارض طولو سنجه آقوب سائل اولنلره اعطا خصوصنده بالنسبه ايرمق مثابه‌سنده اولان آزجه عطيه‌يه ياخود ✽ واما السائل فلا تنهر ✽ قول شريفنه امتثالا سائل وطالبى منع ومحروم ايلمكله راضى اولماز وكرم وانعام جهتنده دره‌لرى طولديران سيل عظيم صفتنده اولمغله لطف وعطاسى ياخود كرمنك فيض واثرى دجله وفرات نهرلريله مجارات ايلمكله انلره مزيد فضل وغلبه ايله غالب وفائق اولور بو فقره‌لرده اولان تناسب وايتلاف وايهام وسلامت اختراع وسائر لطافت معلوم اهل روايتدر

(خضم لايبلغ كنهه المتعمق عوض ولايعطى الماهر امانه من الغرق ان اتفق له فى لجته الخوض) (خضم) هو خضم تقديرنده در وخضم خاى معجمه‌نك كسريله كرم وعطاسى چوق جليل القدر آدمه دينور (الكنه) كاف مضمومه ايله بر نسنه‌نك غور وحقيقت ونهايتنه دينور (المتعمق) لايبلغ كلمه‌سنك فاعليدر كنهه مفعوليدر متعمق تعمقدن كه درينه طالمق معناسنه در اسم فاعلدر (عوض) عين مفتوحه ايله زمان مستقبلده مستعمل اولان ظروفدندر قط كلمه‌سنك خلافيدر هركز معناسنه در (لايعطى) اعطا كلمه‌سندن مضارع مجهول منفيدر (الماهر) نائب فاعليدر امانه) مفعول ثانيسيدر اعطيت بابنك ايكى مفعولندن هر برى مفعول مالم يسم فاعله اولمق جائز اولمغله تركيب مز بور على العكس اولمق دخى ممكندر (الغرق) فتحتينله صويه طالوب كتمكه دينور (اتفق) اتفاقدن ماضيدر كه من غير قصد ايشلمكه دينور (اللجة) لام مضمومه ايله دريانك انكين يرينه دينور (الخوض) خاى معجمه ايله صويه كيرمك معناسنه در بو فقره‌لر مبالغه والتزام وجناس لاحق مشتملدر مفهوم كلام اول بر كثير العطا جليل الشان ذاتدر كه كنه وحقيقتنه متعمق ودوراندیش اولان كسه ابدى واصل اوله مز كمال علو ورفعتندن ناشى وكثرت

[illegible] واجسامنه مبنى تنه كه زياده سيله اسكيدر يالمز عوام اهلى عوز وعميته [illegible]
اولان كيسه اتفاقيه ده بحث جقيقتنه داخل اولسه ايكا عرض امانده يرلير [illegible]
تقديره ذهن وذكا صاحبي اولسه ده بحث ماهيتك روح يكي اوجني بوهير بورايه [illegible] تعبيرايديلر
لان مبالغه مملوملر وفقره مزبوره علوى متضمندر (محيط تنصب اليه الجداول ولايرد عبادها وتنبعث
من جنبه السحب فتملأ مزادها) هو محيط تقديرنده در (تنصب) انصبابدن مضارعدر يوكسكدن مناسبدر
(جداول) جدولك جمعيدر نهر صغيره دينور (لايرد) ردكلمسندن مستقبل منفيدر (عبادها) ضميرى بحر اولان
جمعدر (ثماد) ثاى مثلثه مفتوحه كوره ايله ثمدك جمعيدر كه قيشينله آزجه صويه ديرلر (تنبعث) انبعاثدندر كه صويك
ال ايله چالوب المق معناسنه در مضارعدر (الجة) جيم مضمومه وميم مشدده ايله معظم معناسنه در (السحب)
سينك ضميله سحابك جمعيدر كه بلوده دينور (مزادها) ضميرى سحبه راجعدر مزاد ميم مفتوحه ايله مزادملك جمعيدر
وراده مراد صوحاشيدقلرى طولوم وقربه در مفهوم كلام اول بر بحر محيطدر كه ا كا بالنسبه جداول جشلوسنده
ولان ملوك سائره تردد ومراجعت ايدوب هرنه كاو ذاتنده كثير وعظيم ايسه ده قدروشاننه نسبت قليل وحقير اولانه
شكيشلرينى مكارم اخلاقندن ناشى رد ايتيوب حسن قبوله قرين ايدر و بحر معظم عطاياسندن سحاب منزلنده
اولان سواد سكنه آفاق جهان استفاضه واعتراف ايدوب مشك وقربه لرينى يعنى جيب وهميانلرينى مملو ايدرلر
سحاب دريادن استفاضه ايتا كله حسن ايتلافى متضمندر ۞ مؤلف فقره ثانيه ترتيبيله پيشكش كتورنلره جسن عوض
مكافات ايلديكنى اشعار ايدر (فاتحفت بجلسه العالى بهذا الكتاب الذى سما الى السماء لما تسامى وانا في جمله
الى حضرته وان دعى بالقاموس كحامل القطر الى الدأماء والمهدى اى خضارة اقل مايكون من انداء الماء)
(اتحفت) اتحافدن متكلم ماضيدر ارمغان ايلمك معناسنه در (سما) افعالى سمودن كه علو معناسنه در ماضيدر (سما)
فلكه دينور (تسامى) كلمه سى تساميدن كه قدرى يوجلمك ومعارضه ايلمك معناسنه در ماضيدر (في جمله) ضميرى
كتابه راجعدر واندعى تركيبنده ان وصليه در (دعى) ماضئ مجهولدر دعى ولقب معناسنه در (قاموس) ذكر
اولنديغى اوزره بحر معناسنه در مؤلف بو كتابى انكله تسميه ايلدى بو جهتله ايهام تناسبى متضمندر (القطر)
قاف مفتوحه ايله قطره نك جمعيدر (الدأماء) بحر عظيمه دينور (المهدى) اهداءدن اسم فاعلدر (الخضارة) خاى
معجمه مضمومه ايله دريانك اسميدر تأنيث وعلميته غير منصرفدر (الانداء) همزه مفتوحه ايله ندا لفظندن كه
جمعو شبنم تعبير اولنان رطوبته دينور جمعدر ومطلق رطوبت معناسنه كلور بو فقره جناس مستوفى وجناس
مطرف وحسن تفريع وتمثيل وايتلاف والتزام صنايعنى متضمندر مفهوم كلام پس بن بو كتابيده كه اوصاف
بديعه ايله قدرى عالى يا خود قومك كتابلرينه معارض ومقدار ومعيارلرينى مناقض اولمغله شانى علو ورفعتده
سمايه پيوسته و متعالى اولدى پادشاه مشار اليهك مجلس والالرينه اهدا واتحاف ايلدم و بن بو كتابى كه هرنقدر قاموس ايله
مسما ايسه ده حضور شريفلرينه حمل وايراد خصوصنده فى المثل دريايه حامل قطره مثابه سنده اولديغم بى اشتباهدر
مؤلف بو تشبيهنده ۞ كالبحر يمطره السحاب وماله ۞ فضل عليه لانه من مائه ۞ مضمونه تلميح ايدر كذلك دريايه
صويك نم تعبير اولنان رطوبتدن اقل رطوبت اهدا ايدن آدمك حالنه بوحالم مماثلدر (وها انا اقول ان احتمله
منى احتناءا فالزبد وان ذهب جفاءا يركب غارب البحر اعتلاءا وما اخاف على الفلك انكفاءا وقدهبت رياح عنايته
كما اشتهت السفن رخاءا) (ها انا اقول) تركيبنده ها كلمه سى حرف تنبيه در تركيده آندن اشته ايله تعبير اولنور
ها انا اقول اشته بن ديرم ديمكدر اسم اشارتمز مبتدا واقع اولان ضمير منفصله داخل اولماز ديو مؤلف آخر كتابده
تصريح ايلديكى قاعده يى مظهرا بو تخالفدر نهايت بو رسم مقامات خطابيه ده مصنفلر اصطلاح مقوله سندن عدا يلرايله
مبالات ايليورلر (احتمله) ضميرى كتابه راجعدر احتمال بوراده قبول ايلمك معناسنه در (الاحتناء) بر نسنه نك شماتته
حتلم معناسنه در يا خود بوراده مفتنيا تأويلنده مصدر احتمله عنوانندن محدوحك كمال حلم ولطفنه اشارتدر (الزبد)
[illegible] ايدوزننده كپوكه دينور (انذهب) تركيبنده ان وصليه در (الجفاء) جيم مضمومه ايله سيل صويك كتوردوكى
[illegible] مستعمله جفاء كه سيلدن تعبير اولنور (يركب) بينى معناسنه در (الغارب) [illegible] (الاعتلاء)
[illegible] (الفلك) فاى مضمومه ايله كيه دينور (الانكفاء) [illegible]
[illegible] (هبت) [illegible] (الرياح) [illegible]
[illegible] ۞ [illegible] ۞ [illegible]
[illegible] (اشتهت) [illegible] (الرخاء) [illegible]

لطيف وملايم يله دينور فقرهٔ مزبوره جناس لاحق والتزام واستعاره يى وتمثيلى * واما الزبد فيذهب جفاء * كريمه سنه اقتباسى وابو الطيبك * تجرى الرياح بما لا تشتهى السفن * مصراعنه تلميحى مشتملدر مفهوم كلام پادشاه مشار اليه كمال حلم وسهولت اخلاقندن ناشى تقديم ايلديكم كتاب مرقومى شاننه اهتماما بندن قبول ايدرلر ايسه بعيد دكلدر زيرا صو يوزنده اولان كپوك هر نقدر سبلندى اوله رق آقوب كيدرسه ده لكن بحره مستعلى اوله رق كيدر وبن بضايع قلوملمه مشحون اولمغله سفينه صفت اولان كتابمك ردى وعدم قبوليله انقلابندن اصلا انديشه ايلم حالبوكه پادشاه مشار اليهك سفينه لرك مشتهاسى اولان موافق روزكاركبى رياح عنايتى هبوب ايلمشدر مؤلف بوكتابى اولا زبده و پادشاهى بحره واعتنا ايله قبول واحتمالنى بحرك زبدى احتماله وثانيا سفينه يه تشبيه وانقلابندن رد وامتناعى كنايه ومكارم اخلاقى سببيله توجه والتفاتى لطيف وملايم روزكاره تمثيل ايلدى (وبم اعتذر من حمل الدر من ارض الجبـال الى عمان وارى البحر يذهب ماء وجهه لو حمل برسم الخـدمة اليه الجمان وفوآد البحر يضطرب كاسمه رجافا لو اتحفه المرجان وانفذ الى البحرين اعنى يليه الجواهر الثمان) (بم) كلمه سنده باء جاره در (م) حرفى ماء استفهاميه دن مخفف اولمغله باى شئ معناسنه در (اعتذر) اعتذاردن مضارعدر (الدر) دال مضمومه ايله اينجو يه دينور ارض جبالدن مراد عراق عجمدر كه اصفهان وزنجان وقزوين آرالغى اولان خطه لردن عبارتدر (عمان) غراب وزننده ساحل بحر عمنده بر ايالت آديدر دكزنده اينجو فراوان ويك شهدانه اولمغله اينجو بندريدر ارض جباله اينجو اوراردن كلور پس عمانه اينجو حملى كبى اولور خصوصا هديه نك شانى امر غريب ونادر اولمقدر (وارى البحر) جملهٔ حاليه در (ارى) رؤيتدن مضارع متكلمدر (ماء وجهه) يذهب فعلنك فاعليدر ضمير بحره راجعدر ماء وجهه تعبيرى لطافتى متضمندر ماء وجه كه يوز صويى ديمكدر ناموسدن كنايه در (حمل) كلمه سنك ضمير فاعلى بحره راجعدر (اليه) ضميرى ممدوحه راجعدر (الجمان) جيم مضمومه ايله صاف وبياض اينجو يه دينور حمل كلمه سى مجهول اولمق ممكندر كه اليه ضميرى بحره راجع اولور (الفوآد) فاى مضمومه ايله كوكله دينور (كاسمه) ضميرى بحره راجعدر (الرجاف) جبله شدّاد وزننده پك حركت واضطراب ايديجى شئه ديمكله دريايه علم اولدى مؤلفك كاسمه تعبيرى اكا اشارتدر (لو اتحفه) ضميرى ممدوحه راجعدر (المرجان) عند المؤلف صغير اينجو يه دينور وسائره كوره بحر احمر معروفدر كه دريادن چيقار (انفذ) انفاذدن ماضيدر تأثير وامضاء معناسنه در (بحرين) تثنيهٔ بحردر وبحرين بصره ايله عمان بيننده بر ولايتدر كه آنده انواع جواهر بولنور مؤلف انكله ممدوحك ايكى الرينى مراد ايلدى وبونده بغايت ابداع ايلدى (الجواهر) انفذ فعلنك مفعوليدر (الثمان) ثاى مثلثهٔ مكسوره ايله ثمينك جمعيدر پك قيمتلو معناسنه در فقرهٔ مزبوره التزام وحسن تمثيل وايتلاف واستعارهٔ تصريحيه ياخود تخييليه يى وتوريه واستخدام وايهام تناسب صنعتلرينى محتويدر مفهوم كلام بنى اى احباب ارشاد ايليه سز كه بن ارض جبالدن عمانه اينجو كوتورمم نه ايله اعتذار ايده يم تا كه عذرم قرين قبول اوله حالبوكه رأى العين كوره يوره مكه دريا رسم خدمت وطريقهٔ عبوديتله شاه ممدوحه در خالص كوتورسه يوزينك صويى كيدوب قلت شرم وحيا ايله بى ناموسلغه محمول اولور ودريانك قلبى اكا مرجان اهدا واتحـاف ايلسه ياخود بحر يندن عبارت اولان ايكى كف كوهر پاشـنه جواهر عاليهٔ غاليه انفاذ وايصال قلسه حيا وحجابدن ياخود رد وطردى انديشه سندن وياخود طعن وتعيير خدشه سـندن ناشى كندى اسمى كبى رعشه وخفقـانله مضطرب وبيقرار اولور (لازالت حضرته التى هى جزيرة بحر الجود من خالدات الجزائر ومقر اناس يقـابلون الخرز المحمول اليها بانفس الجواهر ويرحم الله عبدا قال آمينا) (لازالت) دامت معناسنه در (حضره) محضر معناسـنه در كه ناس حاضر اولديغى مجلس كبيردن عبارتدر (جزيره) اطه يه دينور (خالد) باقى ومؤبد معناسنه در (جزائر خالدات) مغربده مبدأ طول اعتبار اولنان التى جزيره دن عبارتدر حالا قناريه اطه لرى تعبـير ايتدكلرى يدر وانلره جزائر السعادات دخى ديرلر هواسى وترابى بغايت الطف ومعتـدل وجميع فواكه شرقيه وغربيه وجملهٔ رياحـين وورود وانواع حبوبات غرس وزرع ايتمكسزين آنده حاصل اولور مؤلف بو لطافتى ممدوحك دوام وجودينه اشارتله بغايت ابداع ايلمشدر (المقر) ميمك فتحيله اسم مكاندر (يقابلون) بواجهون معناسنه در (الخرز) خاى معجمه نك وراءنك فتحيله بونجقه دينور (اليها) ضميرى حضرته راجعدر (الانفس) پك نفيس وفاخر ديمكدر بوفقره ايله مؤلف پادشاهك اولاد واعقابنك بقاء واستقرارينه ده دعا ايدر ويرحم الله عبدا بر مصراعدر قائلى قيس عامريدر كه عاشق ليلى ومجنون ايله مشتهردر منقولدر كه عشق ليلادن پك آشفته وحال ديكركون اولمغله پدرى كنديسنى مكهٔ مكرمه يه كوتوروب كعبه نك استارينه تعلق واللهم ارحنى من ليلى وحبها عباره سيله دعا ايتمكى تلقين ايلدكده مجنون دخى استار كعبه يه صاريلوب جوز

وكذا ازايله اللهم امنن علي بحب ابلي وقربها ديو دعا ايلكله پدری ضرب وتضعيف ايلديكي تكرار كريه وزارى ايدمرك

* يارب الك ذو من ومغفرة * بيت بعافية ليل المحبينا *
* الذاكرين الهوى من بعد ما رقدوا * الساقطين على الايدي المكبينا *
* يارب لا تسلبني حبها ابدا * ويرحم الله عبدا قال آمينا *

ابياتيله دعا ايلدكده پدرى دخى ناچار آمين ديوب من بعد سيلى تخليه ايلدى مؤلفك تضمين ايلديكي مفهوم كلام اول شاهك حضرتى كه جزيرهٔ بحر جودو سخادر الى يوم القيام مؤبد و مستدام و دائما كندیلره تاجيرء بر بونجق مقوله شى كتوردنلره جواهر نفيسه ايله عوض ومكافات ايدن كريم الطبع جواد و مكرم ذواته مقر ومقام و بو دعايه آمين ديينلر مظهر رحمت رب الانام اوله (وكتابي هذا بحمد الله تعالى صريح الفى مصنف من الكتب الفاخرة وسنيح الفى قلمس من العيالم الزاخرة) (صريح) خالص و خلاصه معناسنه در (الفى) كلمه سى الفك تثنيه سيدر كه ييك عدده دينور اصلى الفين ايدى اضافت سببيله نون دوشمشدر (المصنف) اسم مفعول بنيه سيله در (سنيح) امير وزننده قلبه سنوح ايدن خاطره وايلنجويه ده دينور بوراده مراد ايلنجودر (القلمس) عملس وزننده بيوك دريايه دينور (العيالم) عيلمك جمعيدر بو دخى درياى عظيمه دينور (الزاخرة) طاشقين ديمكدر مفهوم كلام بنم بو كتابم بحمده تعالى كتب جيده و فاخره دن اولهرق ايكى بيك عدد كتابك زبده و خلاصه سى و طاشقين دريالر جمله سندن اولهرق ايكى بيك دريانك ايلنجوكبى ثمره و حاصليدر فقرهٔ ثانيه مؤلفك اخذ و انتقاد ايلديكى كتابلر بحر زاخركبى مفصل و مبسوط اولديغنه اشارتدر * شارح ديركه اشبو قاموسك فقه و حديث و اصول و منطق و هيئت و بيان و عروض و طب و شعر و اسامئ رواة و انساب و اسامئ بلدان و قرى و مواضع و مياه و جبال و اسماء رجال و امثال و قصص و سير و بعض لغات عجميه و اصطلاحات عرفيه مقوله سيله سائر كتب لغتدن فضل و زياده سى واردر (والله اسئل ان يثيبني به جميل الذكر فى الدنيا وجزيل الاجر فى الاخرة ضارعا الى من ينظر من عالم فى عملى ان يستر عثارى و زللى و يسد بسداد فضله خللى ويصلح ما طغى به القلم وزاغ عنه البصر وقصر عنه الفهم وغفل عنه الخاطر فالانسان محل النسيان وان اول ناس اول ناس وعلى الله التكلان) فقرهٔ اولى كرچه فقرهٔ سالفه تتمه سى اولوب لكن دعا سوقيله آندن انفصال معنويسى اولمغله فصل اولندى (الله اسئل) تركيبنده تقديم افادهٔ حصر ايچوندر (يثيب) اثابه دن كه عوض و جزا ويرمك معناسنه در مضارعدر (به) كلمه سنده باء سببيهٔ عاديه در كه توسل مراددر ياخود مقابله ايچوندر ذكر جميلدن مراد خير دعا و سائره باعث شوق اولهجق مدح و ثنادر (جزيل) عظيم معناسنه در اجر جزيلدن مراد رضاى اكبر ولقاى انوردر (الضارع) ضراعتدن كه تذلل و خضوعله نياز معناسنه در اسم فاعلدر (ينظر) ماده سى فى ايله تعدى اولمغله تأمل معناسنه در (من عالم) تركيبنده من حرفى من كلمه سنى بياندر عملندن مراد قاموسدر عالم وعمل عنوانى لطافتى مشتملدر (العثار) عين مكسوره ايله اياق قايمق معناسنه دركه مراد هفوه و خطادر (زلل) فتحتينله بودخى خطايه دينور (يسد) تسديددن كه اصلاح و تقويم معناسنه در مضارعدر (السداد) سحاب وزننده استقامت معناسنه در (الخلل) وهن و ضعف معناسنه در بعض نسخه ده يسد عنوانيله مرسوم اولمغله سد لفظندن مضارع اولور كه قپامق معناسنه در بوكه كوره سداد سينك كسريله اولوركه كدك قپايجق نسنه ديمكدر (يصلح) اصلاحدن مضارعدر (طغى) طغياندن ماضيدر (زاغ) زيغدن ماضيدر ميل ايلك و كوز قايمق معناسنه در (قصر) كرم وزننده قاصر اولدى معناسنه در (فان الانسان) تركيبنده فاء تعليليه در (وان اول ناس) قولنده ناس كلمه سى نسياندن اسم فاعلدر اصلى ناسى ايدى ايكنجى ناس انسان ديمكدر مراد حضرت آدم صلى الله على نبينا وعليه وسلم درنهى الهى يى اونتمغله شجرهٔ منهيه دن تناوللرينه اشارتدر (وعلى الله) قولى لا على غير الله سبكنده در (التكلان) تاى مضمومه ايله مصدردر تايى واودن مبدلدر توكل معناسنه دركه اموردهٔ خدايه اعتماد ايدوب لكن وسائط و اسباب عاديه يى بالكليه اهمال ايلك لازم دكلدر فقرهٔ مز بوره ده من موصوله ايله من جاره بيننده جناس خطى و جناس محرف و عالم و عمل بيننده جناس مقلوب و يسد بسداد بيننده جناس اشتقاق والتزام و فقرهٔ اخيره لرده جناس لاحق و مقابلهٔ معنويه و مجاز عقلى و حسن خاتمه اولديغى ارباب بيانه جلى در مفهوم كلام اشبو اثرم اولان قاموس وسيله سيله ياخود اكا مقابل انجق دركاه ربانيدن دنياده ذكر جميل و عقباده اجر جزيل ايله عوض و مجازات ايلمكى نياز ايدرم و اشبو عملم اولان كتابمه نظر و تأمل ايدن عارف و داناادن بعض واقع اولمش كبوه و خطالرمى ستر و اخفا و سداد فضل و عنايتيله رخنه لرمى سد و بند ياخود فضل مستقيميله وهن و ضعيف اولان كلمات و تعبيراتمى تقويم و اصلاح و طغيان قلم و سهو رقم اولان موضعلرى و نظر و بصرم زايغ و زائل و فهم و اذعانم قاصر و خاطرم

اهمال وتغافل اولان مجالری بر وجه صواب تعمیر وتنظیم وتكمیل ایلكی طریقهٔ ضراعت
شیوهٔ استكانله بجا ایدرم زیرا انسان موقع سهو ونسیاندر وابتدا نسیان صدمه سنه دوچار
اولان ابو البشر علی نبینا وعلیه السلام اولمغله اولادینه موروثدر وتوكلم هرحالده حضرت
باریٔ لایزاله در جل شانه ودل برهانه وعم احسانه نجز بعونه تعالی والحمد له فی الاخرة والاولی
وخفی اولمیه كه ترجمه ده یرلمدیك معنای موضوعدن مجازات واستعمالاتی اطلاق واستعمال عنوانلریله تمیز اولنوب
و بعض مجازاتك نوعی وعلاقه سی بالتصریح و بعضنك بالاشاره بیان واشعار اولندی و بعض تراكیب عربیه
ونقادین ادبیه دائرهمهٔ لازمه نك شرح و بیاننده دخی بقدر الوسع صرف اهتمام اولندی انصافله اتصافی اولنلر
اصلنه تطبیق وترجمهٔ صحاحه نسبت ایلدكلرنده انشاء الله تعالی واقف مزایا اولوب علی العمیا
اطالهٔ زبان طعن وازدرا ایلك نقیصه سندن نفوسلرینی محافظه ایلرلری ملحوظدر زیرا بو اثر جلیل محضا
حسبة لله العلیم الجلیل صورتنمای وقوع اولمغله بیهوده طعن وتعریض ایدنلر البته آلودهٔ لوث گناه وگرفتار
مؤاخذهٔ حضرت اله اولمق امر مقرردر وحسب البشریه وقوعیافته اولان زیغ وزلل وخطامزك
مطالعه گذار اولان ارباب فضل وكمالدن صفح جمیل مكرمتنه مظهر اولمسی دخی مرجو ومستدعادر
واستعمال ایدنلره اصل قاموسه مراجعت تكلفندن وقلبلرینه شك وشبهه وعدم وثوق ترددندن
استغناء واستصفاء قصدیله اكثر معنای مترجمك الفاظ وعبارات اصلیه وامثله لری بالمعیه
نقل وتصریح اولنوب پك واضح ومتبین اولنسلری كه اقل قلیلدر تنبیه وتبییندن
مستغنی اولمغله تعرض اولنمدی وتصحیح نسخه وسائر خصوصلرده دخی
شارحلرك تصریحلرندن بشقه كمال اطمینان ایچون مأخذلره خصوصا
مأخذ قاموس اولان عباب ومحكم نام كتابلره مراجعت بابنده تهاون
وتكاسلدن اجتناب اولنوب وهرنقدر تعریفات علمیه
وارایسه جمله سنك مفهومی وجودیه ارجاع
اولنمشدر ومن الله الاجر والجزاء
بحرمة محمد هو
خاتم الانبیاء
م م
م

باب الهمزة ❊ فصل الهمزة ❊ معلوم اوله كه مؤلف بصائرده بو رسمه بيان ايلمشدركه الف كه برحرفدر سائر حروفك اصل وهيولاسيدر جملهٔ كلمات ولغات اندن متألفه در والف حقيقى الف ساكنه درما ولا كلمه لرنده اولان الف كبى متحرك اولدقده اكا همزه اطلاق اولنور روزكار متحرك اوليجق ريح وساكن اوليجق هوا اطلاق اولنديغى كبى وكاهجه توسعا همزه يه ده الف اطلاق اولنور انتهى (الابلاة) همزه نك فتحيله عباءه وزننده قامشه دينور قصبه معناسنه جمع جنسى اباءدر هاسز واشبو اباءه مادهسى مهموزا ولمغله موضع ذكرى همزه فصليدرنته كه مهموزا ولديغى ائمهٔ نحاتدن ابن جنى امام سيبويهدن نقل وحكايت ايلمشدر يوخسه جوهرى وغيرينك توهم ايلدكلرى كبى معتل دكلدر ❊ شارح ديركه مؤلف معتل بابنده ينه مهموزيتنى تصريح ايليه رك معناسنى اختلاف اوزره ثبت ايلمشدر يعنى اباء قوغه لق وحصير اوتى تعبير اولنان سازلغه دينور على قول قامشلق وسازلق يره ياخود قندره تعبير اولنان سازلغك اورمانته دينور ديو بيان ايلمشدر وارباب لغت مهموز ومعتل اولمسى بابنده بلكه واويه ويائيه اولمسى خصوصنده اختلاف ايلديلر وصحاحده همزه بابنده مرسوم اولمغله جوهرى يى توهمى ناموجه اولديغى پوشيده دكلدر (الابأ) همزه نك فتحى وبانك سكونيله آتمق رمى معناسنه در يقال ابأته بسهم ابأ من الباب الثالث اى رميته به (اناة) سكون تاى فوقيه ايله حمزه وزننده بكر بن وائل قبيله سندن برخاتون اسميدركه قيس بن ضرار نام معروف كسه نك والده سيدر واتأة برطاغك آديدر (الاتية) همزه نك ضمى وثاى مثلثه نك سكونيله اثفيه وزننده كروه وجماعت معناسنه در يقال جاء فلان فى اثية اى فى جماعة من قومه (الاثأ) همزه نك فتحى وثانك سكونيله و (الاثاءة) قراءة وزننده آتمق رمى معناسنه در تقول اثأته بسهم اثاء واثأة من الباب الثالث اى رميته به مادهٔ مزبوره يى امام ابوعبيد اللغوى بو محلده وامام رضى الدين الصغانى ثوأ مادهسنده رسم ايلمشدر وجوهرى وهمته مبنى ثأ ثأ مادهسنده ايراد ايلمشدر پس ابوعبيده كوره باب ثالثدن ثلاثى وصغانى يه كوره افعال بابندن اقامه وزننده مزيد اولور لكن صحاحده بو محلده دخى مرسومدر (الاثناء) افتعال وزننده طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه دركه كوكل استيه ملمكدن عبارتدر ومنه يقال اصبح فلان مؤتثيا اى لايشتهى الطعام (اجاء) فتح جيمله جبل وزننده طى قبيله سى ديارنده برطاغك عليدر بونلر ايكى طاغدر برى بودر وبريسى سلمى ايله مسمادر مؤلفك وبرنته قولنده كى ضمير جبل لفظنه راجعدر نسخهٔ صحيحه بودر وبوية وبرية ومزينه نسخه لرى غلطدرنته كه قيل وكثن ماده لرنده دخى وبرنته عنوانيله رسم ايلمشدر واجأ مصر الكاسنده برقريه اسميدر ولفظ مزبورك بوايكى معناده تأنيثى دخى جائزدر ❊ شارح ديركه قريه معناسنده تأنيثى مسلمدر لكن جبل معناسنده اوجه اولان صرف وتذكيردر (الاجاء) همزه نك فتحى

وتجيلر سكونيله برنسنه دن قورقوب باخود اوزكوب طلمق معناسنه دريقال اجأ الرجل اجأ من الباب الثالث اذا هرب (اجاءة) سهله وشدعيه جال باديه دن جبل طي جبالن نام كسه يه منتي برموضع آيدر بيوت ومنازلي مشتمل اولديغي منقولدر (الاز) همزه نك فتحي وزانك مجمه نك سكونيله قيون قسمي طوپورمق معناسنه دريقال ازأ الغنم ازأ من الباب الثالث اذا اشبعها وبوخصوصده ندر وبرمصلحته عزم ايلمشكن برغارضه دن قورقمله چكيلوب رجوع ايلمك معناسنه دريقال ازأ عن الحاجة اذا جبن ونكص (الاشاء) شين معجمه ايله سحاب وزننده خرده خرما فدانلرينه دينور صغار النخل معناسنه در مفردي اشاءه در هااليه امام ابوالقاسم علي بن القطاع ديديكه اشبو اشأ مادهسنك همزهسي اصليه اولمغله محل ذكري مهموز بابيدر پس جوهرينك توهمي كبي معتل بابي دكلدر ٭ مؤلف بو بابده جوهري يي توهيم ايدركن كنديلري دخي معتل بابنده مثبته اوليه رق ايراد ايلمشدر ونهايه ده ابن اثير اشاء مادهسنك همزه سني مصغري دلالتيله يادن منقلب اولمق اوزره ثبت ايلمشدر (الاكا) همزه نك فتحي وكافك سكونيله بوبر جلو نمسنده اولان ديني شهود تعيينيله محكم واستوار ايلمك معناسنه دريقال اكأ الرجل اكأ من الباب الثالث اذا استوثق من غريمه بالشهود استوثق كلمه سنك سيني تأكيد ايچوندر الاكاءة اجابه وزننده والاكاء اقام وزننده صاحب النوادر ابوزيد سعيد بن اوس روايتي اوزره بركشي برخصوصه عزم وقصد ايلمشكن اول خلالده ناكاه بركسنه چيقه كلمكله اندن خوف واندیشه ايله خصوص مرقومدن فراغت ورجعت ايلمك معناسنه دريقال اكاء الرجل اكاءة واكاءا اذا اراد امرا ففاجأته على تئفة ذلك فهابك ورجع عنه ٭ شارح ديركه اشبو اكأ مادهسي اكثر نسخه لرده ثابت دكلدر زيرا مؤلف كوأ ماده سي ذيلنده همزه سني تعديه يه حمل ايله خوف وضعف معناسنه اولان كأ ه دن مأخوذ مزيد اوله رق ذكر ايلمكله بومقامده ايرادي همزه نك اصليتي مشعر اولديغندن تعلايم اولديغي غيرستيردر وتئفه تانك فتحي وهمزه نك كسري وفاي مشدده نك فتحيله وقت وساعت معناسنه در (الالاء) همزه نك فتحيله علاء وزننده والفك قصريله جائزدر برنوع طعمي آجي شجر اسميدر ثمريله وورقيله دري دباغت ايدرلر وبوباديه اشجارندندر هردم تازه وبغايت خوشمنظردر (الالئ) همزه نك فتحي ولامك سكونيله شجر مزبورك ثمر وورقيله دري دباغت ايلمك معناسنه در ومنه يقال اديم مألوء من غير ادغام اذا دبغ بالالاء واشبو الاء مادهسي مهموز اولمغله محل ذكري همزه بابي ايكن جوهري وهمنه بناء معتل بابنده ايراد ايلمشدر وعجيبه دندركه مؤلف دخي بعينه معتل بابنده ايراد ايلمشدر (آء) عاع وزننده برنوع شجرك ميوه سي اسميدر مفردي آءه در هاايله جوهري توهمنه مبني شجر ايله تفسير ايلدي شجر مزبور مؤلفك سرح ماده سنده وشارحك وسائر مفردات صاحبلرينك بيانته كوره ارض نجده مخصوص سرح نام شجردركه ساقي طويل ودالري ويپراقلري كثير واوزمه شبيه ولذيذ ثمري اولور ادويه يه ادخال ايدرلر وانكله دري دباغت اولنور وآء اصواتدن يعني ذي روح وبيروح بعض اشيادن مسموع اولان صوتدن حكايه در وخاصة دوه قسمني سورمك ياخود طوردرمق مقولهسي حالت ضمننده زجر وآزار ايليه جك صوتدن حكايه در (الاوء) همزه نك فتحي وواوك سكونيله ذكر اولنان آء نام ثمر ايله دري دباغت ايلمك معناسنه در تقول اوءت الاديم اوءا اي دبغته بالاء واشبو اوءت كلمهسي كه ماضئ متكلمدر اصلي اوأت ايدي قولت كبي (المووء) مقول وزننده آندن اسم مفعولدر ثمر مزبور ايله دباغت اولنمش دري يه دينور وبونك اصلي مأووء ايدي عين كلمه اولان واوك ضمه سي فاء الفعل اولان همزه يه نقل اولنمغله واو ينده اجتماع ساكنين وقوعي محذور ينه مبني خلاف مشهور اوزره واوينك بريسي حذف اولنمشدر (الائة) هيئه وزننده ومرادفيدر كه صورت وپيكر معناسنه دركه هرنه اولور ايسه وضع جبلبسي اولان شكلدن وحالت ظاهرمدن عبارتدر يقال هو حسن الائة اي الهيئة ٭ فصل الباء ٭ (البأبأة) زلزله وزننده بركسنه يه بابام وانام سكا فدا اولسون ديمك معناسنه دريقال بأبأه وبه بأبأة اذا قال له بابي انت ٭ مؤلف اكتفا ايلمكله وامي كلمه سني ذكر ايلمامشدر ويكي دللنان معصوم پدرينه بأبا بابا ديمك معناسنه دريقال بأبأ الصبي اذا قال بأبا بونك اصلي بابي ايدي يا ايله بعده ياء الفه قلب اولنمشدرنته كه ياويلي وياويلتي كلمه سنده دخي الفه قلب اولنوب ياويلا وياويلتا دينور قال في النهاية كانت ام عطية اذا ذكرت رسول الله صلى الله عليه وسلم قالت بأبا اصله بابي هو يقال بأبأت الصبي اذا قلت له بابي انت وامي وبونده اوچ لغت واردر بري بائين بيننده همزه مفتوحه ايله بأبي ديمكدر ثاني همزه يايه قلب اولنوب بيبي ديمكدر ثالث آخرنده اولان ياالفه قلب اولنوب بأبا وبيبا ديمكدر ويوانت مفدي بابي وامي تقديرينه در ياخود فديتك بابي وامي تقديرنده دركه پدر ومادرمي سكا فدا ايتدم ديمكدر پس مؤلفك وبأبأ الصبي قولنده صبي كلمه سنك فاعليت ومفعوليتي محتملدر (البؤبؤ) هدهد وزننده اصل وعنصر معناسنه دريقال هو كريم البؤبؤ اي الاصل وسيد ظريف معناسنه دريعني علومنوي صاحبي زيرك وقطين

وسركاره دينور كه لطائف اخلاق اهلى زيرك وخوشطبع اوله بعض امهاتده ولو عاطقه ايله والنبيذ والظريف
عنوانيله مرسومدر و بؤبؤ سرمه دانك باشنه دينور رأس المكحله معناسنه و چكركه تك كوده سنه دينور و كوز بپكنه
دينور انسان العين معناسنه يقال هو اعز علي من بؤبؤ عيني اي انسانها وهر نسنه نك اورته سنه دينور وسط معناسنه
(البؤبؤ) سرسور وزننده و (البأبلة) دحداح وزننده عالم ودانا كشي يه دينور ومنه يقال هو ابن بجدتها اي الامور بؤبؤها
اي عالمها (التبأبؤ) تزلزل وزننده بيلمك عدو معناسنه در يقال تبأبأ الرجل اذا عدا (البتأ) بانك فتحي وتاي فوقيه نك سكونيله
اقامت وآرام ايلمك معناسنه در يقال بتأ بالمكان بتأ من الباب الثالث اذا اقام به (البتأ) ثاى مثلثه ايله بتأ وزننده ومرادفدر
يقال بثأ بالمكان بثأ بمعنى بتأ (البدء) بانك فتحي ودالك سكونيله برايشه باشلامق شروع وآغاز معناسنه در يقال بدأ بالشئ
بدءا من الباب الثالث اي ابتدأ و برنسنه يي سائر نسنه لردن مقدم ايشلمك معناسنه در يقال بدأ الشئ اذا فعله ابتداءا
اي قدمه في الفعل و بر ارضدن ارض اخرايه چيقمق معناسنه در يقال بدأ من ارضه اذا اخرج يعني لارض اخرى
و ياراتمق خلق معناسنه در يقال بدأ الله الخلق اي خلقهم و برايشه سائر كسه لردن اول مباشرت ايلمك معناسنه اسم
ومصدر اولور يقال لك البدء اي لك ان تبدأ قبل غيرك واول وابتدا معناسنه استعمال اولنور كه اندن ابتداي امر واول
وهله ايله تعبير اولنور ومنه يقال افعله بدأ وافعله اول بدء و بادي بدي ايكيسنده ده يانك فتحي وايكنجيده بدي غني
وزننده در همزه لري يايه منقلب اولمشدر واو چ تركيب اضافت اوزره در و بادي بدءة يانك سكوني و بدءة فتح اوزره مبنيدر
معدي كرب قبيلنـدندر و بدءة ذي بدء و بدءة ذي بداء مد ايله و بدءة ذي بدءة اولده باي موحده نك كسريله در
و بدءة ذي بدئ اولده بانك فتحي و بدئ فعيل وزننده در و بداءة ذي بدئ اولده سحابه وزننده در و بدئ كتف
وزننده در و بدءة بدء اولده بانك كسريله در و بدئ بدء اول امير وزننده در و بادي بدئ اول همزه ايله در و بدئ
امير وزننده در و بادي بدئ اول همزه ايله و بدئ كتف وزننده در و بدئ ذي بدئ ايكيسيده امير وزننده در و بادئ بدء
همزه مفتوحه ايله و بدء منع وزننده در و بادئ بدا همزه مفتوحه و بدا سما وزننده در و بدا بدء اول سما وزننده در
و بدأة بدأة ايكيسيده حمزه وزننده در و فتح اوزره مبنيلردر و بادي بدبا نك سكوني و بدشيخ وزننده در و بادي بدا
يانك سكوني و بدا سما وزننده در بونلرك مجموعي اول كل شئ معناسنه در كه ابتداي وهله ده بن آني ايشلرم ديمكدر
* شارح ديركه بو راده نسخه لر مختلف و يكديكره مصادم اولمغله حسب الوسع بو رسمه تصحيح اولنمشدر نسخ سائرميه
التفات اولنميه قالديكه تراكيب مزبوره ظرفيت اوزره منصوبلردر بعضلر مفعولدن حال اولمسنه ذاهب اولديلر
مثلا افعله بدأ كلامي مبدوأ به قبل كل شئ ديمكدر ديديلر وفاعلدن حال اولمق دخي صحيح اولور افعله حال كوني بادئا
اي مبتدءا سكنده اولور انتهى وعربلر رجع عوده على بدئه ديرلر كه عودكلمه سنك نصبيله در و رجع في عوده و بدئه
وفي عودته و بدئه وعودا و بدءا ديرلر رجع في الطريق الذي جاء منه معناسنه * شارح ديركه كذلك مثلا بركتابي ابتداسندن
باشلايوب نصفنه ياخود ختامنه قدر قراءت ايلدكد نصكره ينه دونوب ابتداسندن باشلاسه قرأ الكتاب في عوده و بدئه
ديرلر انتهى و بدء برقومك مهتر وسركارينه اطلاق اولنور رسيدكبي يقال هو بدأ القوم اي سيدهم وعاقل ورشيد
جوانه دينور وقربان پاينه دينور جمعي ابداء كلور جفن واجفان كبي و بدوء كلور فلس وفلوس كبي و بدء بركسه چيچك
ياخود قزامق چيقارمق معناسنه در يقال بدئ الرجل بدءا على بناء المجهول اذا جدر او حصب بالحصبة (الابتدأ)
افتعال وزننده برنسنه يه باشلامق معناسنه در يقال بداء بالشئ وابتدأ به بمعنى و برنسنه يي سائر نسنه لردن مقدم ايشلمك
معناسنه در يقال ابتدأ الشئ اذا فعله ابتداءا اي قدمه في الفعل (الابداء) همزه نك كسريله ابتدا ايله معناي ثانيده مرادفدر
يقال ابدأه اذا فعله ابتداءا و بر ارضدن ارض اخرايه چيقمق معناسنه در يقال ابتدأ من ارضه اذا اخرج لاخرى
و ياراتمق خلق معناسنه در يقال ابدأ الله الخلق اي خلقهم ونمونه ومثالسز نسنه ايجاد ايلمك معناسنه در ومنه
المبدئ والمعيد عز اسمه وتعالى وسوز آچمق معناسنه استعمال اولنور ومنه يقال فلان مايبدئ ومايعيد اي مايتكلم
ببادئة ولا عائدة بادئه ابتدا ايراد اولنان كلامه وعائده عودت اولنان كلامه دينور (البدءة) بانك فتحي ودالك سكونيله
برشيئه سائر كسه لردن اول باشلامق معناسنه اسمدر يقال لك البدءة اي لك ان تبدأ قبل غيرك و بونده بانك
ضميله ده لغتدر و بدءة قربان پاينه دينور يقال اهدى له بدءة الجزور اي نصيبا (البداءة) سحابه وزننده بودخي برنسنه يه
سائر لردن مقدم باشلامغه دينور بانك ضميله ده جائزدر (البدئ) بديع وزننده مخلوق وآفريده معناسنه در فعيل بمعنى
مفعولدر وامر مبدع معناسنه در كه نمونه ومثالسز ايجاد واختراع اولنان نسنه در بعض نسخه ده امر بديع واقع
اولمغله شئ عجيب وغريب ديمك اولور و بدئ بئر اسلاميه دينور كه زمان اسلامده حفر اولنان قويي ديمكدر
بئر عاديه مقابليدر كه بئر قديمه ديمكدر كويا كه عاد قومنه منسوبدر عربلر هر قديم نسنه يي قوم مرقومه نسبت ايدرلر

يقال يتربدىء اى اسلامية يعنى جديدة الجفر ليست بعادية بورايه فعيل بمعنى مفعولدر وبدىء اول وابتدا معناسنه در
نته كه مثالوى مرورليلدى (بدأه) كانوزننده برجماعتك اسميدر بنى ثوردن بدأء بن الحارث وبجيله قبيله سندن
بدأء بن فتيان ومراد قبيله سندن بدأء بن عامر اول جماعتندر (البداءة) بالك ضميله برنبات آديدر (البداءة) بالك حركات
ثلاثه ودالك فتح ومديله و (البداءة) فتحاتله و (المبدء) ميمك ضمى وبالك سكونيله و (المبدء) ميمك فتحيله و (المبدأة) كذلك
ميمك فتحيله اول حال وابتداى نشأت معناسنه اسملردرتنه كه ابن عديس بلهرنام كتابنده بو معنايه ثبت ايلدى يقال كان ذلك
الامر فى بدأتنا وبدأتنا ومبدءنا ومبدءنا ومبدأتنا اى فى اول حالنا ونشأتنا (البديئة) بالك فتحى ودالك كسر ومديله
برنسنه يه سائرلردن مقدم باشلامغه دينور بداءه كبى وبديهة معناسنه دركه بلافكر ولاروية سويلنان سوزه دينور
هاء تقليبا اسميدر (البداءة) بالك فتحيله بودخى بديهه معناسنه در يقال هوذو بديئة وبداءة اى بديهة (البذء) بالك فتحى
وذال معجمه نك سكونيله برنسنه ده بركريه ونامطبوع حالت حس ايلدكله آندن ايكرنمك معناسنه در يقال بذأ الشئ
بذءا من الباب الثالث اذا رأى منه حالا كرهها وبرنسنه يى خوار وحقير كورمك معناسنه دركه خوارلمق تعبير اولنور
يقال بذأه اى احتقره وبرنسنه يى بكنميوب ذم ايلمك معناسنه در يقال بذأه اى ذمه ويقال بذأ الارض اى ذم مرعاها
(البذىء) بديع وزننده رجل فاحش يعنى محفوظ اللسان اوليان بدزبان كشى يه دينور كه دلى زفير تعبير اولنور ومرعاسى
اوليان محله دينور (البذاء) سماءوزننده و (البذاءة) سماحه وزننده بركسه بذىء يعنى بدزبان اولمق معناسنه در يقال بذؤ
الرجل وبذىء وبذء بذاء او بذاءة من الباب الخامس والرابع والثالث اذا صار بذيئا (المباذأة) مفاعله وزننده و (البذاء)
بالك كسريله كه مصدر ثانيدر برآدمه ياخود برى بريله فحش وناسزا سويلشمك معناسنه در يقال باذأه مباذأة وبذاءا
اذا فاحشه (البرء) بالك فتحى ورالك سكونيله و (البروء) قعودوزننده براتمق خلق معناسنه در يقال برأ الله الخلق برءا وبروءا
من الباب الثالث اى خلقهم وبرء وبروء خسته صحت وافاقت بولمق معناسنه دركه صاغلمق تعبير اولنور (البرء)
بالك ضمى ورالك سكونيله برء معناسنه در يقال برأ المريض برءا بالضم وبروءا من الباب الثالث والاول وبرؤ وبرىء برءا
بالفتح وبرء بالضم وبروءا من الباب الخامس والرابع اذا نقه * مؤلف كرچه نقاهتى ماده سنده خسته صحته يوزطوتمق
ياخود افاقت بولمق ايله على الاختلاف تفسير ايدوب لكن امهات سائره ده معناى اول ترجيح اولنوب وبوراده
مؤلفك مرادى معناى ثانيدر * ومؤلف بصائرده بورسمه تحقيق ايلمشدركه برء ماده سى فى الاصل مجاورتى مكروه
ونامطبوع اولان نسنه دن تفصى وتباعد معناسنه موضوعدر برء من المرض وبرىء من فلان وتبرء منه قوللرى
بو معنادن متفرعدر وزمخشرى * فتوبوا الى بارئكم * الاية كريمه سنك تفسيرنده ديمشدركه بارىء اسماء صفات الهيه دندر
جنس مخلوق تفاوتدن برى اوله رق خلق ايدن خلاق ديجوك اسم شريفيدر وبيضاوى تحقيقنه كوره اصل ماده
خلوص الشىء عن غيره معناسنه موضوعدر اولدخى يا على سبيل التفصى اولور مثلا عليلك مبتلا اولديغى علتدن
سلامت بولمسى كبى يقال برىء المريض من مرضه ياخود على سبيل الانشاء اولور كقوله * برأ الله آدم من الطين
پس برء ماده سنى مطلق خلق معناسنده استعمال اطلاق وتقييد علاقه سيله مجاز اولور وقالديكه تفاوتدن مراد
عدم تناسبدر پس عدم تفاوت عين تناسب اولور مثلا اعضاء حيوانيه هرنقدر مختلفة الاشكال والاقدار ايسه ده
اختلافى اختلاف تناظم وتناسبدر اختلاف ائمه رحمت اولديغى كبى مثلا رأس ايله سائر اعضاء بدنيه بالجمله تناسب
طبيعى اوزره در هرنقدر شكل ومقدارده متخالف ايسه ده زيرا رأس مثلا كبير وبدن صغير اولسه ياخود رأس طويل
وبدن قصير اولسه اندام وتناسب اوليوب شكل نازيبا اوله جغى هويدادر انتهى وبرؤ برنسنه دن برى وبيزار اولمق
معناسنه دركاسيذكر (البراء) سلام وزننده و (البراءة) كرامه وزننده بروء معناسنه در يقال برىء من الامر يبرأ اى من الباب
الرابع ويبرء بالضم اى من الباب الخامس وهو نادر براءا وبراءة وبروءا اذا تبرأ منه وبراء سلام وزننده برنسنه دن برى
وبيزار اولان كشى يه دينور يقال انا براء منه اى برىء واشبو براء كلمه سى فى الاصل مصدر اولمغله تثنيه وجمع وتأنيث
غوائلندن مبرادر وبراء هر آيك اول كيجه سنه على قول اول كوننه ياخود آخر كيجه سنه ياخود آخر كوننه اطلاق
اولنور قمرك شمسدن برى اولديغى سبب تسميه در وبراء اعلام رجالدندر البرأ بن مالك والبراء بن عازب والبراء بن اوس
والبراء بن المعرور صحابيدندر والبراء بن قبيصه مختلف الصحبه در بونلرده لحهٔ وصفيت اولمغله حرف تعريفله
مرسومدر (الابراء) همزه نك كسريله خسته يى صاغ ودرست ايلمك معناسنه در يقال ابرأه الله من المرض اى عافاه
وبغيدو بيزار ايلمك معناسنه در يقال ابرأك منه اى جعلك بريئا وابراى ذمت بو معنادندر وآيك اول كيجه سنه ياخود
اول كوننه كيرمك معناسنه در على الاختلاف المذكور يقال ابرأ الرجل اذا دخل فى البراء (البارىء) همزه ايله (والبرىء)
فعيل وزننده بونده بغير همز دخى منقولدر مرض وعلتدن درست اولمش كشى يه دينور فاعل بمعنى مفعولدر

يقال اصبح فلان بارئا وبريئا من مرضه اي سالما قال في الاساس حق على البارئ ان يؤدي شكر الباري و برئ لفظنك
جمعى براء كلور كرام وزننده و برئ برنسه‌دن متبرى وخالى الذمه اولان كشى يه ديونور يقال انت برئ منه بونك جمعى
بريئون كلور و برآء كلور فقهاء وزننده و براء كلور كرام وزننده و ابراء كلور اشراف وزننده و ابرياء كلور انصباء وزننده
و براء كلور رخال وزننده مؤنثى بريئه در هايله جمعى بريئات كلور و بريات كلور همزه‌يى يايه قلب و ادغامله و برايا كلور
خطايا وزننده ❊ شارح ديركه مؤلف معتل بابنده مخلوق معناسنه اولان بريه ماده‌سنى همزه بابنه احاله ايدوب لكن بوراده
ا كا تصدى ايلمدى بصائرده بيانه كوره خلق معناسنه اولان برء ماده سندن فعيله در ياخود برى العود ماده سندن
معتلدر اوله كوره همزه‌سى يايه مبدلهدر (ابن البراء) بانك فتحيله آيك اول كوننه ياخود كيجه سنك كنيه سيدر (التبرئة)
تفعله وزننده برى و بيزار قلمق معناسنه‌در يقال برأه منه تبرئة اى جعلك بريئا منه (التبرؤ) تفعل وزننده برى اولمق
معناسنه‌در يقال تبرأ منه تبرؤا اذا صار بريئا (المبارأة) مفاعله وزننده برى برندن آيرلمق مفارقت معناسنه استعمال اولنور
يقال بارأت شريكى اى فارقته و يقال بارأ الرجل المرأة اى صالحها على الفراق ومنه قول الفقهاء المبارأة كالخلع
(الاستبراء) استفعال وزننده خاتونه حيض كورنجه قدر قربان ايلمامك معناسنه‌دركه رحمنك جنيندن برى اولمسنى
طلب ايلمكدن عبارتدر مراد بركسه برجاريه‌يى تملك ايلدكده رحمى حيضدن پاك اولديغى ظهورينه انتظار ايله
مدت معلومه توقف ايدوب اكا قربان ايلمامك كه شايد حملى وار ايسه اولكى مالكندن اولديغى ظاهر اوله يقال
استبرأها اذا لم يطأها حتى تحيض ❊ شارح ديركه بومسئله عدت رجان اقسامندندر كذلك دار حربده متزوجه اولان
خاتون دار اسلامه مهاجرة خروج ايلسه عدت كوزتميه‌رك فى الحال برمسلمان انى تزوج ايدر لكن برحيض ايله استبرا
ايلدكجه قربان جائز دكلدر كذلك مزينه‌سنى زانيسى تزوج ايلدكده ينه برحيض ايله استبرايه محتاجدر انتهى واستبرأ
استنجا اتك قدامبسيدركه تبول عقبنده آلت رجوليتى طاش باصويله تنظيف ايدوب اثر بولدن پاك و برى ايلمكدن
عبارتدر يقال استبرأ الذكر اى استنقاه من البول ❊ مؤلف استبرأ الفرج عنوانيله ايراد ايلسه ايدى اشمل اولور ايدى (البرأة)
جرعه وزننده آوجى كوملتبسنه ديونور فترة الصائد معناسنه‌در (البسأ) بانك فتحى وسين مهمله‌نك سكونيله و (البسأ)
فتحتيله و (البساء) سلام وزننده و (البسؤ) قعود وزننده يوز كوز اوكرنوب برشيئ ايله انس و الفت ايلمك معناسنه‌دركه
آلشمق تعبير اولنور يقال بسأ به و بسئ به بسأ و بسأ و بساء و بسوءا من الباب الثالث والرابع اذا انس به و بسأ سينك
سكونيله و بسوء قعود وزننده برنسنه‌يى همېشه ايشليوب عادت وادمان ايلمك معناسنه‌در يقال بسأ بالامر بسأ و بسوءا
من الباب الثانى اذا مرن عليه و برنسنه‌يى احقليوب خوار وذليل كورمك معناسنه‌در يقال بسأ به اذا تهاون (الابساء)
همزه‌نك كسريله برشيئى شيئ آخره آلشدروب انيس ورام ايلمك معناسنه‌در يقال ابسأته فبسئ (البسوء) صبور وزننده
شول ناقه‌دركه سوديني صاغان كشى يه اوكرنوب آلشمغله سركشلك ايليوب رام اوله تركيده ايكدى والشقان
تعبير اولنور يقال ناقة بسوء اذا كانت لا تمنع الحالب يعنى لا لفها ايام (بشاء) فتح باء وشين معجمه ومد ايله باديه‌ده برموضع
اسميدر (البطء) بانك ضمى وطانك سكونيله و (البطاء) كتاب وزننده بجكمك واويه‌لنوب اكلمك وآغر دپرنمك
معناسنه‌در سرعت مقابليدر يقال بطؤ الرجل بطأ و بطاء من الباب الخامس ضد اسرع (الابطاء) همزه‌نك كسريله
بودخى بجكمك وآغر دپرنمك معناسنه‌در يقال ابطأ الرجل ابطاء بمعنى بطؤ و بركسه‌نك دابه‌سى لشكين اوليوب
كند وكران اولمق معناسنه‌در يقال ابطأ القوم اذا كانت دوابهم بطاءا و برنسنه‌يى بجكدرمك وعوق وتأخير
ايلمك معناسنه متعدى اولور يقال ابطأبه اذا اخره (البطئ) امير وزننده همېشه دپرنشى آغر كند باى اولان انسان
وحيوانه ديونوركه قابران تعبير اولنور جمعى بطاء كلور ركرام وزننده و بطئ محدثيندن ابو العباس احمد بن الحسين
العاقولى لقبيدر (البطء) بانك ضمى وطانك سكونيله و (البطآى) بشرى وزننده دهر وزمانه اطلاق اولنور و بونى بربوع
نحنيدر تقول لم افعله بطء يا هذا و بطأى اى الدهر و بونلر ظرفيت اوزره منصوبلردر (بطأن) بانك ضمى وفتحى وطانك
سكونى ونونك فتحيله معناى تعجبى متضمن اسم فعل ماضيدر يقال بطأن ذا خروجا اى بطؤ يعنى آنك چيقمسى
عجب بجكدى (التبطئ) تفعيل وزننده بجكدرمك ومطل وتأخير ايلمك معناسنه‌در يقال بطأ عليه بالامر اى اخره
(البكء) بانك فتحى وكافك سكونيله و (البكاءة) كرامه وزننده و (البكوء) قعود وزننده و (البكاء) غراب وزننده ناقه‌نك سودى
آز اولمق معناسنه‌در لكن ❊ شارح تعميم ايلمشدر يقال بكأت الناقة وبكؤت بكأ و بكاءة و بكوءا و بكاء من الباب الثالث
والخامس اذا قل لبنها (البكئ) فعيل وزننده و (البكيئة) هايله سودى آز اولان ناقه‌يه ديونور جمعلرى بكاء كلور كريم
وكرام كبى و بكايا كلور خطيئه وخطايا كبى (البكء) بانك فتحى وكافك سكونيله و (البكا) بانك فتحى والفك قصريله
برنوع نبات آديدر مفردلرى بكئه و بكاه كلور هايله (البوء) بانك فتحى وواوك سكونيله برنسنه‌يه رجوع ايدوب وارمق

معناسنه در علی قول اشیاء سائره دن بالکلیه منقطع اولوب اول نسنه یه مخصص اولمق معناسنه در یقال باء الیه یبوء بوءا اذا رجع او انقطع و باء تعدیه ایله صله لنلقده ارجاع معناسنه اولور تقول بؤت به الیه ای ارجعته و عند الکسائی جیسمتعدی اولور تقول بؤته ای ارجعته * مؤلف بصائرده دیمشدر که بواء مادهسی اصل برمکانك مساوات اجزاسی یعنی هر یری دوز و برابر اولمق معناسنه موضوعدر نبو مقابلیدر که اجزای مکانیهنك منافاتندن عبارتدر و معانی سائره بالجمله اکا راجعدر مثلا برشیئه رجوع و انقطاع کویا که آنی مکان موافق بولمغله اکا راجع و منقطع اولمش اولور و تبوی رمح که برکسهیه مزراق طوغرلتمقدر کویا که انك بدنی مزراغه مکان موافق تهیئه ایلمش اولور و کفؤ و عدیل و اقرار و اعتراف معنالرنده دخی تساوی حالتی درکاردر انتهی و بوء کلمهسی اویمق موافقت معناسنه در یقال باء الشیء به اذا وافق و تقول بله نی الشیء ای وافقنی و اقرار ایلك معناسنه در یقال باء بدمه ای اقر * شارح دیرکه اقرار معناسنده دائما علیه و مضرت موقعنده استعمال اولنور منفعت جهتنده استعمال اولنماز حتی سید الاستغفارده ابوء بذنبی بو ماده دندر که کندی جرممی اقرار و استدعای عفو و مغفرت پروردکار ایدرم دیمکدر انتهی و بوء و بواء سلام وزننده برکاهی اوزرینه آلوب یوکلنمك یاخود کاهی اعتراف ایلك معناسنه در که معنای سابقك عینی اولور و تقریر شارح اوزره خصوص دخی بو قدر یقال باء بذنبه بوءا و بواءا ای احتمله او اعترف به و قصاصده مقتول ثانی یی اوله عدیل و همتا قلمق معناسنه در که قاتی قانه برابر طوتمق تعبیر اولنور یقال باء دمه بدمه ای عدله و قصاصده نظیر اولمق یعنی قاتل قصاصا مقتول اولمغله قان قانه برابر طوتلمق معناسنه در و کاه اولور که برقبیله دن بریسی آخر قبیله دن برکسه یی قتل ایلمکله مقتولك قومی دخی قاتلك قومندن برآدمی قتل ایدیجك عادت اعراب و ترا که اوزره قصاص موافق اولمش اولور یقال باء فلان بفلان اذا قتل به فقاومه ای عادله (الاباءة) همزهنك کسریله برنسنه یی شیء آخره ارجاع ایلك معناسنه در تقول ابأته الیه ای ارجعته و قاتلی قصاصا قتل ایلمکله قاتی مقتولك قانه برابر طوتلمق معناسنه در یقال اباء فلانا بفلان اذا قتل به فقاومه و قوناغه قوندرمق معناسنه در یقال اباءه فی المنزل ای انزله فیه و تقول العرب فلاة تبیء فی فلاة ای تذهب بو کلام بیابانك فرط وسعتندن کنایه در یعنی اول بیابان بردرجه ده موسعتلودر که کویا اکا بر بیابان دخی ضمیمه اولمغله سالکنی ضمیمهٔ مزبوره یه ایصال و انزال ایدر دیمکدر تبیء کلمهسی اباءه دن مضارعدر یوخسه مترجم صحاحك وهمی کبی ثلاثیدن و ذهاب معناسنه دکلدر که حتی واویه و یائیه اولمسی جای تأمل اوله و اباءه قوناغه قونوب یرلشمك معناسنه در یقال اباء بالمکان اذا حله و اقام به و دوه یی یتاغنه چویرمك معناسنه در یقال اباء الابل اذا اردها الی المبأة و قاچمق معناسنه استعمال اولنور یقال اباء منه اذا فر و دری یی دباغته یاترمق معناسنه در یقال اباء الادیم اذا جعله فی الدباغ (الباءة) باعه وزننده و (الباء) ها سز نکاح معناسنه در که تزوج و جماعدن اعمدر و بو معنای آتیدن یعنی محل استراحت و اطمئنان اولان منزل معناسندن مأخوذ در و باءه قوناغه دینور منزل معناسنه (التبوء) تفعیل وزننده نکاح ایلك یعنی جماع یاخود تزوج ایلك معناسنه در یقال بوء الرجل المرأة تبوئا اذا نکحها و برکسه یی قوناغه قوندرمق معناسنه در یقال بوأه منزلا و فی المنزل ای انزله و برکسهیه قارشو مزراق طوغرلتمق معناسنه در یقال بوأ الرمح نحوه اذا قابله یعنی سدده و قوناغه قونوب یرلشمك معناسنه در یقال بوأ المکان اذا حله و اقام به (المباوأة) مفاعله وزننده قاتلك قانی مقتولك قانه برابر طوتمق معناسنه در یقال باوأ فلانا بفلان مباوأة اذا قتل به فقاومه (التباوء) تفاعل وزننده ایکی نسنه بری برینه عدیل و یکسان اولوب برابر لشمك معناسنه در کرك کمیت و کرك کیفیت جهتیله اولسون یقال الشیئان تباوءا ای تعادلا (البیئة) بانك کسری و مدیله اباءه دن اسمدر یورده یاقوناغه قونمق حالتنه دینور و یورده و قوناغه ده بیئه اطلاق اولنور منزل کبی و مطلقا حالت معناسنه استعمال اولنور یقال انه لحسن البیئة ای الحالة (المبأة) میمك فتحی و بانك سکونیله قوناغه و یورده دینور منزل معناسنه یقال هو رحب المبأة ای المنزل و طاغلرده اولان آری یووه سنه و سوراخنه دینور و رحده اولان یاوری یتاغنه دینور زهدان معناسنه و بیاناکوز بنك یتاغنه دینور و صو یه قریب یرده اولاندوه یتاغنه دینور معطن معناسنه (التبوء) تفعل وزننده یورده و قوناغه قونوب یرلشمك معناسنه در یقال تبوء بالمکان اذا حله و اقام به (البواء) بانك فتحیله برابرلك سواء معناسنه در یقال القوم علی بواء ای سواء و منه یقال اجابوا عن بواء واحد ای بجواب واحد یعنی جملهسی متفق الکلمه یکسان بو ملریله یکدهن و یکسخن اوله رق برجواب ایله جواب و یردیلر و بواء کفؤ و همتا معناسنه در یقال هو بواء له ای کفؤ و بواء ارض تهامه ده بروادی اسمیدر (المبیئة) میمك ضمی و بانك کسر و مدیله اك کرکلو مهمه و حاجته دینور یقال حاجة مبیئة ای شدیدة و بواءبله کلمهسندن اسمها علدر حاجت مرقومه کویا که حوائج سائره دن منقطع و همان کندیسنه اختصاص و اقتصاره باعث اولمشدر (البهأ) بانك فتحی و هانك سکونیله و (البهوء) قعود وزننده و (البهاء) سلام وزننده

برنسنه یه آلشوب انس والفت ایلمك وداداتمق معناسنه در یقال بهأ به وبهی وبهوءبهأ وبهوءا وبهاء من الباب الثالث
والرابع والخامس اذا انس به وشعور وادراك معناسنه در یقال مابهأت له ای مافطنت وبهأ منع وزننده خانه یی
اثاث البیت تعبیر اولنان اشیادن خالی ایلمك یعنی آخر یره نقل ایدوب خلقه یی بوشالتمق معناسنه در علی قول برتوب پاره لمق
معناسنه در که بونده بیتدن مراد بیت اعراب واخشام اولان چادر واو به در یقال بهأ البیت بهأ من الباب الثالث اذا
اخلاه من المتاع اوخرقه (الابتهاء) افتعال وزننده بودخی آلشوب انس وآرام ایلمك معناسنه در یقال ابتهأ به اذا انس به
بهاء) قطام وزننده که آخری کسرا وزره مبنیدر برخاتونك اسمیدر (الابهاء) همزه نك کسریله بودخی خلقه یی بوشالتمق
یاخود خرق ایلمك معناسنه در یقال ابهأ البیت اذا اخلاه من المتاع اوخرقه ❊ فصـــــل التاء الفوقیه ❊ (التأتأة)
زلزله وزننده مطلقا برنسنه نك صوتندن حکایه در وحین تکلمده لسان اکثری تاء حرفنه چالتمق معناسنه در نته که
فاء حرفنه چالتمغه فأفأه دینور یقال فیه تأتأة ای یتردد فی التاء اذا تکلم وتأتأه وتأتاء سلسال وزننده تکه یی کچی یه
آشمق ایچون چاغرمق معناسنه در یقال تأتأ التیس اذا دعاه لیقبل فیثز و وطفل صغیر ایمکلیه رك یورمك معناسنه در که
بو تعبیر لسانمزده دخی واردر یقال یتأتئ الطفل ای یمشی ومیدان محاربه ده شجاعتنه افتخار واعدایی احتقار ضمننده
صالنی صالنی یوریمك معناسنه در یقال تأتأ المحارب اذ تبختر فی الحرب (التأتاء) سلسال وزننده حین تکلمده لسانی
اکثری تاء حرفنه چالتان کسه در اول کسه یه ته یی تعبیر اولنور وتأتاء تکه یی کچی یه آشمق ایچون چاغره جق صوتدن
حکایه در (التیتاء) تانك فتحی والفك مدیله و(التیتاء) تانك کسریله والتئتاء تانك کسری وهمزه نك سکونیله شول کسنه در که
جماع ایدر ایکن حدثلر یعنی یستهلر اوله که امر اضدندر اکاعذیوط دخی دیرلر وعلی قول ادخال ایلمزدن اول
انزال ایدر اولان کشی یه دینور بودخی صلبك رخاوتندن یاخود شبقك شدتندن نشأت ایدر یقال رجل تیتاء وتیتاء
وتئتاء ای یحدث عند الجماع او ینزل قبل الایلاج (التفأ) تانك وفانك فتحیله پك حدتلنوب خشم وغضبه کلمك معناسنه در
یقال تفئ الرجل تفأ من الباب الرابع اذا احتد وغضب (التفیئة) همزه ایله فعیله وزننده برنسنه نك زمان وهنکامنه
دینور یقال تفیئة الشئ ای حینه وزمانه بعض نسخه ده وایانه عنوانیله مرسومدر ❊ شارح دیر که همزه یی یایه قلب
وادغامله وهمزه نك تقدیمی وفانك تشدیدیله ده لغتدر انتهی نهایه ده اثر وعقب ایله مفسردر که برشیئك بلافاصله
عقبی دیمکدر ومؤلف اف ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر فالدیکه تفیئة فیء ماده سندن وتئفه افف ماده سندن که
ایکیسیده شدت سرعته دالدر مأخوذ اولمق بعیدکلدر فلینظر (التنوء) نونله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در
یقال تنأ بالمکان تنوءا من الباب الثالث اذا اقام (التناءة) کتابه وزننده آندن اسمدر اقامت معناسنه (التانئ) صاحب وزننده
دهقان معناسنه در که کوی کتخداسی دیمکدر دهقان دهخان فارسیدن معربدر که کویك صاحبی واولوسی دیمکدر
لسانمزده یوی بکی وکوی کتخداسی تعبیر اولنور وتانئ لفظنك جمعی تناء کلور تانك ضمی ونونك تشدیدیله سکان
وزننده وتانئ محدثیندن ابراهیم بن یزید ومحمد بن عبدالله واحمد بن الحارث که طبرانی صاحبیدر ومحمد بن
عمر بن محمد بن عبدالرحمن بن تله نام ذواتك لقبلریدر بونلر تانئون ایله مشتهرلردر ❊ فصـــــل الثاء المثلثة ❊ (الثأثأة)
زلزله وزننده دوه یی صویه قاندرمق معناسنه در یقال ثأثأ الابل ثأثأة ای ارواها وصوسز قومق معناسنه در
یقال ثأثأ الابل اذا اعطشها بو صورتده اضداددن اولور ❊ شارح دیر که کرچه مؤلفك تمثیلندن دوه قسمنه مخصوص
اولمق مستفاد اولور لکن عموم اوزره در انتهی وثأثأه دفع ایلمك معناسنه در یقال ثأثأ عن القوم اذا دفع عنهم
وآلیقومق حبس معناسنه در یقال ثأثأ الرجل عن الامر اذا حبسه وسکون وآرام بولمق معناسنه در یقال ثأثأ الغضب
اذا سکن و برنسنه یی یرندن ایروب برطرف ایلمك معناسنه در یقال ثأثأ الشئ ای ازال عن مکانه وآتشی سوندرمك
معناسنه در یقال ثأثأ النار ای اطفأها وتکه یی دیشی یه چکمك ایچون چاغرمق معناسنه در یقال ثأثأ بالتیس اذا دعاه یعنی
للسفاد ودوه صوصمق معناسنه در که لازم اولور یقال تأثأت الابل اذا اعطشت وصویه قانمق معناسنه اولمغله کذلك
اضداددن اولور یقال ثأثأت الابل اذا رویت (الثأثؤ) تزلزل وزننده سفره عزیمتی فسخ وفراغتله مکث واقامت ایلمك
معناسنه در یقال تثأثأ الرجل ای اراد سفرا ثم بداله المقام وبرنسنه دن هیبتلنوب خوف واندیشه ایلمك معناسندر
یقال تثأثأ منه اذا هابه (الثأثاء) سلسال وزننده تکه یی کچی یه چکمك ایچون چاغره جق صوتدن حکایه در (الاثئة)
همزه نك کسریله که رمی معناسنه در ثوء دن مأخوذ اولمغله ماده سنده ذکر اولنور جوهری وهمته بناء بو راده رسم
ایلمشدر ❊ شارح دیر که کسائی وابوعمر ودخی بوراده ذکر ایلدیلر ومؤلف اثأ ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر انتهی
الثداء) دالك شده سیله زنار وزننده برنوع نباتدر طراثیث که فارسیده اشترغاز وترکیده دوه دیکنی وقولغان دیکنی دیدکلری
اوتدر یوکك دینیده نابت اولور مفردی ثداءه در هایله (الثندوة) ثانك ضمی ونونك سکونی ودال مضمومه ایله ارککنك

ممیسنه دینور نته که عوریتك عمه سنه ندی دینور علی قول ممه نك دوکه جکنه دینور یاخود ممه نك چورمسنده اولان
لمه دینور وکلمه بو رمنك تحتنکه اولی مضموم ایلسك همزه ایله ثندؤه قرأت ایدرسن ومفتوح قلسك واوایله تلفظ
ایدرسن که فعلوه وزننده اولور مصباحده بو بحثه مرسومدرکه ثندؤه کلمه سی که فا تلثنوعینك ضمیله در وزنی فنعله در
و بعضلرنونی اصلیه اعتبار ایلکلسه واو زائد اولوب اکا کوره وزنی فعلوه اولور و بارع نام کتابده ثانك ضمیله
مع الهمزه وثانك فتحیله مع الواو اولهرق مثبتدرکه مؤلفك ذکر ایلدیکی بوقول اولور ❊ وشارح دیرکه اکثر اهل
لغت عندنده ثندؤه ارککك آدم ممه سنه دینور حتی پیغمبر انام علیه الصلاة والسلام وصفنده عاری الثندؤتین اثری
وارد اولمشدرکه مبارك ممه لرنده چوقلق ات یوغیدی دیمکدر انتهی (الثرطئة) ثانك وطانك کسریله ثقیل وناتراش
وکرانجان اولان بوده و رکسه یه دینور اره وعورته اطلاق اولنور بعض نسخه ده واوایله مرسوم اولمغله ثقیل کسمیه
و بودور کسمیه علی حدة دینك اولور (الثطأ) ثانك فتحی وطانك سکونیله برنسنه یی ایاغله باصوب چکنه مك معناسنه در
یقال ثطأه ثطأ من الباب الثالث اذا وطئه (الثطأ) فتحتینله احمق وسبکمغز اولمق معناسنه در یقال ثطئ الرجل
ثطأ من الباب الرابع اذا حمق (الثطأة) ثانك ضمی وفتحی وطانك سکونیله برنوع بو جك آدیدر ❊ شارح دیرکه صاحب
العین عنکبوت ایله تفسیر ایلمشدر (الثفاء) فایله قراء وزننده خردل اسمیدرکه معروف دوا یی تخمدر علی قول حرف
اسمیدرکه تره تخمی وآجی تره تخمی دیدکلریدر و بعضلر عندنده حرف اوزرلك تخمیدر مفردی ثفاءه درهایله (الثفأ)
ثلثك فتحی وفانك سکونیله تجره ده اولان شیئك قینامسنی تسکین ایلمك معناسنه در یقال ثفأ القدر ثفأ من الباب الثالث
اذا کسر غلیانها (الثمأ) ثانك فتحی ومیمك سکونیله برکسه یه یاغلو وجرب طعام یدرمك معناسنه در یقال ثمأ القوم ثمأ
من الباب الثالث ای اطعمهم الدسم و برکسه نك باشنی یارمق معناسنه در یقال ثمأ رأسه ای شدخه واتمکی طوغرایوب
تریدایلمك معناسنه در یقال ثمأ الخبز اذا ثرده ومنتاری یاغ ایچره باترمق معناسنه در یقال ثمأ الکمأة اذا طرحها فی السمن
و بویامق معناسنه در یقال ثمأ لحیته بالحناء اذا اصبغ وتغوط ایلمك معناسنه در یقال ثمأ ما فی بطنه اذا رماه (الانثماء) انفعال
وزننده باش یارلمق معناسنه در یقال ثمأ رأسه فانثمأ ای شدخه فانشدخ (ثاءه) باعه وزننده هذیل قبیله سی بلادنده
برموضع آدیدر (الاثاءة) همزه نك کسریله که رمی معناسنه در اثأ ماده سنده ذکر اولندی ❊ فصل الجیم ❊ (الجاجاء)
سلسال وزننده هزیمت یعنی صواشده عسکر صینوب بوزلمق معناسنه اسمدر واصلی هزم قربو زمقولمسی نسنه یی
باصوب ازمك معناسنه در هزیمه آندن اسمدر لشکرك شکست اولمسی آندن مأخوذ در یقال وقع علیهم الجاجاء ای
الهزیمة (الجؤجؤ) هدهد وزننده کوکسه دینور صدر معناسنه جمعی جآجئ کلور سلاسل وزننده وجؤجؤ بحرین دیارنده
برقریه آدیدر (الجأجأة) زلزله وزننده دوه یی جئ جئ دیو صوایچمکه چاغرمق معناسنه در یقال جأجأ بالابل جأجأة اذا
دعاها للشرب بجئ جئ بو راده جئ کلمه سی مجئ ماده سندن امر درکل دیمکدر (الجئ) کسرایله جیع وزننده اندن
اسمدر دوه یی صوایچمکه چاغرمغه دینور (التجأجؤ) تزلزل وزننده برکسه نهی اولندیغی نسنه دن نهی قبولله اجتناب
ایدوب آندن فراغتله کیروطورمق معناسنه در یقال تجأجأ الرجل اذا کف ونکص وانتهی و برنسنه دن هیبتلنوب خوف
واندیشه ایلمك معناسنه در یقال تجأجأ عنه اذا هابه (الجبأ) جیمك فتحی و بانك سکونیله والجبوء قعود وزننده والجبأ فتحتینله
برنسنه دن منع اولنوب کف ید ایلمك معناسنه در یقال جبأ عنه وجبئ جبئا وجبوءا وجبئا من الباب الثالث والرابع
اذا ارتدع و برشیئی بکنمیوب کریه کورمك معناسنه در یقال جبأ الشیئ اذا کرهه وچیقمق خروج معناسنه در ❊ شارحك
بیاننه کوره مهول ومفزع نسنه نك خروجنه مخصوصدر یقال جبأ علیه الاسد اذا خرج و پنهان اولمق معناسنه در
یقال جبأ الرجل اذا تواری وآشی بویلسی صاتمق معناسنه در یقال جبأ الرجل اذا باع الجأب ای المغرة و بیونی برطرفه
اکمك معناسنه در یقال جبأ عنقه ای امالها وکوز وقلج یاغق معناسنه در یعنی برکریه وناخوش یاخود بغایت مهیب
ومهول نسنه اولمغله نظر طاقت کتورمیوب منصرف اولمق کذلك قلج ضریبه یه کارکر اولیوب کیرو آتلمق معناسنه در
یقال جبأ البصر والسیف اذا نبا (الجبئ) جیمك فتحی و بانك سکونیله منتاره دینور کمأه معناسنه وتپه یه دینور که معناسنه
و بعض قیلرده واقع خلق اویه چقوره دینور که آنده یغمور صویی ارکیلور جمعی اجبوء کلور افلس وزننده وجباءه کلور
قردة وزننده وجبأ کلور فتحتینله نبأ وزننده ❊ شارح دیرکه صاحب اللسان وزن اخیرك اسم جمع اولمسنی تنصیص ایلمشدر
زیرا سکون عینله فعل فتحتینله فعل اوزره جمعلنمز انتهی (الاجباء) همزه نك کسریله یردمنتار چوق اولمق معناسنه در یقال
اجبأ المکان اذا کثر به الکمء وزراعت اولان اکینی هنوز ادراك ایلمزدن مقدم صاتمق معناسنه در یقال اجبأ الزرع اذا باعه
قبل بدو صلاحه و پنهان ایلمك معناسنه در یقال اجبأ الشیئ اذا واراه و بلروتپه کبی برمرتفع محلدن ناکهانی چیقه کلمك
معناسنه در یقال اجبأ علی القوم اذا اشرف علیهم یعنی طلع علیهم فجأة من محل عال (الجبأ) جیمك ضمیله سکر وزننده والغلث

مدیله لغتدر قورقق جبان معناسنه‌در و برنوع اوقك اسمیدر ❊ شارحك بیاننه کوره یلکسز وتمرنسز اوجی یومری
اوقدر که طومار اوقی تعبیر اولنور وجباء الفك مدیله خوشمنظر اولمیان خاتونه دینور جباءه دخی دینور هایله بدلقا اولمغله
کویا که نظر طاقت کتورمیوب منصرف اولور یقال امرأة جباء وجباءة ای لایروعك منظرها وجباء ایرانده
خوزستان ایالتنده برکوره یعنی برقضا آدیدر ونهروان قضاسنده برقریه اسمیدر وعراقده هیت نام بلده قضاسنده
برقریه‌در و بغداد ایالتنده یعقوبا ناحیه‌سنده برقریه‌در (الجباء) شداد وزننده اکوز بوینوزینك اوجنه دینور (جبأ)
جبل وزننده عمنده برقریه‌در (الجابئ) صاحب وزننده چکرکه‌یه دینور الجبأة جبهه وزننده پاپوشچیلرك اوزنده ایش کسوب
بچدکلری کتوکه دینور که بعض دیارده پاپوشچی کوله‌سی تعبیر اولنور ودوه‌نك کسکرکلری اوجلرندن کوبکنه وعمه‌سنه
وارنجه عضوه دینورکه سپتنك تعبیر اولنور (الجرأة) جرعة وزننده و (الجرة) همزه‌سز ثبه وزننده و (الجراءة) کراعه وزننده
والجرائیة کراهیه وزننده و (الجرایة) همزه‌یی یایه ابدال ایله که بونلردر مجموعی بهادرلق و یکیتلك شجاعت معناسنه‌در یقال
جرؤ الرجل جرأة وجرة وجراءة وجرائیة وجرایة من الباب الخامس اذا شجع (الجریء) امیر وزننده جرأتلو بهادر و مقدام
اولان آدمه دینور جمعی اجراء کلور اشراف وزننده وجری ارسلانه اطلاق اولنور (التجریء) تفعیل وزننده برکسه‌یی
سبب شجاعت اولان حاله ترغیب ایدوب وقوت قلب ویرمکله جرأتلندرمك تشجیع معناسنه‌در یقال جرأته علیه
تجریئا ای شجعته (الاجتراء) افتعال وزننده جرأتلنمك معناسنه‌در تقول جرأته فاجترأ المجتریء اسم فاعل بنیه‌سیله ارسلانه
اطلاق اولنور (الجریئة) خطیئه وزننده شول کوملق یه دینور که آنده یرتجی جانورلر شکار اولنور طاشدن یاپوب
قپوسی اوزره صنعتله بر بیوك طاش وضع ایدرلر و کومتنینك نهایتنده طعمه قورلر جانور رایجری کیروب طعمه‌یه یاپشدقده
اول طاش دوشوب قپویی سد ایدر وجریئه نك جمعی جرأئی کلور همزنیلمو جریئه قورصاغه دینور قانصه معناسنه
و بوغازه دینور حلقوم معناسنه‌در که جریه دخی دینور یای مشدده ایله که همزه یایه قلب وادغام اولنمشدر الجزء جیمك ضمی
وزای معجمه‌نك سکونیله برنسه‌نك بر پارسه‌نه و بر بلوکنه دینور بعض معناسنه جیمك فتحیله ده لغتدر جمعی اجزاء کلور
یقال هو جزء منه ای بعض وجزؤ جیمك ضمیله بروضع آدیدر و برقوملق آدیدر وجزء جیمك فتحیله مصدر اولور
بولك بولك بولمك قسم معناسنه یقال جزأ الشیء جزءا من الباب الثالث اذا قسمه اجزاءا وقناعت واکتفا ایلك
معناسنه‌در یقال جزأ بالشیء اذا اکتفی به و برنسه‌یی پکشدروب محکم ایلك معناسنه‌در دوکومی محکم چکوب
باغلمق کبی یقال جزأ الشیء اذا شده ودواب ومواشی تروتازه چایراوتلامغله آنکله صو ایچمکدن اکتفا واستغنا ایلك
معناسنه‌در یقال جزأت الابل بالرطب عن الماء وجزئت جزأ من الباب الثالث والرابع اذا قنعت وجزء جیمك ضمیله
ولد انثایه یعنی قز اولاد ینه اطلاق اولنور که اوغلان مقابلیدر ومنه قوله تعالی ❊ وجعلوا له من عباده جزءا ❊ ای اناثا
یعنی ملائکه‌یی بنات خدا اعتقاد ایتدیلر ❊ شارح دیرکه زمخشری بومعنایی تشنیع وعربه افترادر واستشهاد ایلدکلری
ابیات مصنوعه دردیو تفظیع ایلمشدر لکن شهاب توسعا تأویل ایلمشدر یعنی جناب حواء آدم علیه السلامك
جزؤ اعضاسندن خلق اولنمغله بومناسبتله انثایه جزؤ اطلاقی صحیح اولور و بوندن تصریف ایدوب اجزأت الام
دیرلر ولدت الاناث معناسنه (التجزیء) تفعیل وزننده برنسنه‌یی پاره پاره بولمك معناسنه یقال جزأ المال اذا قسمه
و برنسنه ایله قناعت واکتفا ایتدرمك معناسنه‌در تقول جزأت الابل بالرطب عن الماء ای اقنعتها (الاجتزاء) افتعال وزننده
برنسنه ایله قناعت واکتفا ایدوب سائردن مستغنی اولمق معناسنه‌در یقال اجتزأ بالشیء اذا اکتفی به (التجزؤ)
تفعل وزننده بودخی برنسنه ایله قناعت واکتفا ایلمك معناسنه‌در یقال تجزأ بالشیء اذا اکتفی به (المجزء) و (المجزأة)
میملرك فتحی وضمیله مصدر میمیلردر غنا وکفایت معناسنه‌درکه سیذکر (الجزءة) جیمك ضمی وزانك سکونیله
بچاق وخنجر مقوله‌سنك صاپنه دینور دسته ونصاب معناسنه وآصمه چبوقارینك التنه طیادقلری اغاجه دینورکه
آصمه‌لق وهرك تعبیر اولنور مرزح کبی (الاجزاء) همزه‌نك کسریله برنسنه ایله قناعت ایتدرمك معناسنه‌در تقول اجزأت
الابل بالرطب عن الماء ای اقنعتها و برنسنه کافی اولمغله اشیاء سائره‌دن مستغنی و بی نیاز ایلك معناسنه‌در تقول اجزأت
عنك مجزء فلان ومجزأته ای اغنیت عنك مغناه یعنی بن سکا فلانك غناسنی ویردم که سکا اول نه‌کونه کافی اولوب
سائردن مستغنی ایدر ایسه بندخی سکا اویله‌جه کافی اولوب سنی اغنا ایلدم واجزاء بچاق مقوله منه صاپ بکرمك
معناسنه‌در تقول اجزأت المخصف ای جعلت له جزءة و پرمغه خاتم طاقمق معناسنه‌در تقول اجزأت الخاتم فی اصبعی
ای ادخلته ومرعاده اوتلق فراوان اولمق معناسنه‌درکه باعث اکتفاء راعیه‌در یقال اجزأ المرعی اذا التف نبته وخاتون
قز طوغرمق معناسنه‌درکه جزء ماده سنده کذران ایلدی یقال اجزأت الام اذا ولدت الاناث و برنسنه‌یه بدل
اولوب اودمك و یرینی طوتمق معناسنه‌در یقال اجزأت شاة عنك ای قضت وهی لغة فی جزت اصله جزیت

من المعتل واجزاء كفايت ايلك معناسنه در يقال اجزأ الشئ اياى اى كفانى (الجوازئ) جيمك فتحيله حيوانات وحشيه يه اطلاق اولنور صغن وآهو كبى مفردى جازئه در ياش اوت يمكله چوقلق صودن مستغنى اولورلر (الجرئ) امير وزننده كافى ومشبع اولان طعامه دينور يقال طعام جرئ اى مجزئ يعنى مشبع (الجازئ) كافى معناسنه در يقال جازئك من رجل اى ناهيك يعنى كافيك ناهى كلمه سى نهيدن اسم فاعلدر اول كسه هر جهتله سكا كافى ووافى اولمغله سنى سائره مراجعت واحتياجدن نهى ايدر يعنى برئ ايدر ديمكدر (ابو تجزءه) تانك ضمى وجيمك سكونيله حبيبه نام صحابيه نك پدرى كنيه سيدر (جزء) جيمك ضميله اسماء رجالدندر (الجسأة) جيمك ضمى وسين مهمله نك سكونيله انسانك ودابه نك بيونلرى بوكندبلرنده عارض اولان ناسورلغه وقورلغه وقاتيلغه دينور يقال فى معطفه جسأة اى يبس وجسئاه مصدر اولور كاسيذكر (الجسوء) قعود وزننده و (الجسأة) جرعه وزننده برنسنه قاتى ويابس اولمق معناسنه در كثرت عملدن مثلا يدك طراوت خلقيه سى زائل اولوب ناسور باغلمق كبى يقال جسأ الشئ جسوءا وجسأة من الباب الثالث اذا صلب (الجسء) جيمك فتحى وسينك سكونيله درشت وخشن اولان درى يه دينور وماء جامده دينور (المجسوءة) ميمك فتحيله يك وخشونتلى ارضه دينور يقال جسئت الارض فهى مجسوءة مادهٔ مرقومه دن مأخوذدر (الجاسياء) همزه نك مديله يكلك غلظت وصلابت معناسنه اسمدر (الجسئاء) حمرآء وزننده كثرت عملدن ناسورلنمش اله دينور يقال يد جسئاء اذا كانت مكنبة من العمل (الجشوء) شين معجمه ايله قعود وزننده يورك يرندن اوينايوب قالقمق معناسنه دركه افراط حزن وغمدن ياخود ناكهانى خوف وفزعدن نشأت ايدر يقال جشأت نفسه جشوءا من الباب الثالث اذا نهضت وجاشت من حزن او فزع وكوكل بولانوب غثيان كلمك معناسنه در يقال جشأت نفسه اذا ثارت للقئ وكيجه نك ظلمتى ياخود دريانك موجه سى اژدها كبى باصوب هجوم ايلك معناسنه در يقال جشأ الليل والبحر اذا اظلم واشرف عليك وقيون بوغازينى سسلندروب اوتدرمك معناسنه در يقال جشأت الغنم اذا اخرجت صوتا من حلوقها وبر ارضدن ارض ديكره خروج ايلك معناسنه در يقال جشأ القوم اذا خرجوا من ارض الى ارض (الجشأ) جيمك فتحى وشينك سكونيله چوق كثير معناسنه در وچكمسى آسان اولان خفيف يايه دينور جمعى اجشاء كلور وجشئات كلور فتحاتله (التجشوء) تفعل وزننده و (التجشئة) تفعله وزننده ككرمك معناسنه دركه ثقلت طعامدن ياخود معده يه ريح حلولندن نشأت ايدر يقال تجشأ الرجل وجشأ اذا تنفست معدته (الجشأة) جيمك ضميله همزه وزننده و (الجشاء) غراب وزننده و (الجشأة) عمده وزننده آندن اسمدر ككرمه يه دينور فارسيده اروغ ديرلر (الاجتشاء) افتعال وزننده بركسه يه برمحل او يغونسز ناموافق اولمق معناسنه دركرك هوا جهتيله وكرك سائر جهتله اولسون يقال اجتشأ فلان البلاد ويقال اجتشأته البلاد اذا لم توافقه (الجشاء) غراب وزننده كيجه نك ظلمتى ودريانك موجه سى دفعة باصمق حالتنه دينوركه اسمدر يقال جشاء الليل والبحر اى دفعتهما (الجفأ) جيمك فتحى وفانك سكونيله يره چالمق معناسنه در يقال جفأه جفأ من الباب الثالث اذا صرعه على الارض وچولمك مقوله سنى بوشالتمق ايچون باش اشاغى قيامق معناسنه در يقال جفأ البرمة فى القصعة اذا كفأها ونهر ياخود غليان ايدن تنجره طشره كيوك آتمق معناسنه در يقال جفأ الوادى والقدر اذا رميا بالجفاء اى الزبد وغليان ايدن تنجره نك كپوكنى سلك معناسنه در يقال جفأ القدر اذا مسح زبدها وچايك وسيل صوينك يوزنده اولان خاروخاشاك مقوله سنى سيلوب كيدرمك معناسنه در يقال جفأ الوادى اذا مسح غثاءه وقپويى اورتوب قپامق معناسنه در يقال جفأ الباب اذا اغلقه وقپويى آچمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال جفأ الباب اذا فتحه واوتى كوكندن چكوب قوپارمق معناسنه در يقال جفأ البقل اذا قلعه من اصله (الاجفاء) همزه نك كسريله قپويى قپامق معناسنه در يقال اجفأ الباب اذا اغلقه ودابه يى آچ قويوب ويك يورمغله اتعاب ودرمانده ايلك معناسنه در يقال اجفأ ماشيته اى اتعبها بالسير ولم يعلفها وبرنسنه يى الدن براقمق ويبانه آتمق معناسنه در يقال اجفأ بالشئ اذا طرحه وبر يرك خير ومنفعتى زائل اولمق معناسنه در يقال اجفأت البلاد اذا ذهب خيرها (الاجتفاء) افتعال وزننده برنسنه يى كوكندن چكوب قوپارمق معناسنه در يقال اجتفأ البقل اذا قلعه من اصله (الجفاء) غراب وزننده صويك وغليان ايدن تنجره نك كپوكنه دينور وسيل صوينك يوزنده اولان خاروخاشاك مقوله سنه دينوركه سيلنتى تعبير اولنور (التجفؤ) تفعل وزننده بر يرك خير ومنفعتى زائل اولمق معناسنه در يقال تجفأت البلاد اذا ذهب خيرها (الجفأة) جيمك ضمى وفانك سكونيله وبعض نسخه ده جيمك فتحيله مضبوطدر دوه قسمنك اكثرى طوغروب دول ودوش ويرمك حالتنه دينور يقال العام جفأة ابلنا بالاضافة وهو ان ينتج اكثرها العام لفظى ظرفيت اوزره منصوبدر (الجلئ) جيمك فتحى ولامك سكونيله و (الجلاء) سلام وزننده و (الجلاءة) كرامه وزننده يره چالمق معناسنه در

يقال جلاءه جلأً وجلاءا وجلاءة من الباب الثالث اذا صرعه وآتمق معناسنه در يقال جلأ بثوبه اذا رماه (الجلء
فتحتيله طارلمق معناسنه در يقال جئ عليه جأ من الباب الرابع اذا غضب وجأ فتحتيله شخص وسواد معناسندر كه
نارسيده كالبد وتركيده قالب دينور هر شيئك جرم مشخصندن عبارتدر (الجاء) سلام وزننده بودخى شخص وقالب
معناسنه در تقول رأيت جاءه وجاءه اى شخصه (التجمؤ) تفعل وزننده لباسنى طوپليوب دوشرمك معناسنه در
يقال تجمأ فى ثيابه اذا تجمع وبرنسنه يى الته ياقوجاغنه آلوب بوريمكله پنهان ايلمك معناسنه در قوش يمرطه سنى
اوزره چوكوب تحتنده ستر ايلديكى كبى يقال تجمأ عليه اذا اخذه فوارا ه وبريكمك معناسنه در يقال تجمأ القوم
اذا تجمعوا (الاجأ) احمر وزننده (والمجمأ) معظم وزننده شول آته دينور كه جبهه سنده صباح الخير تعبير اولنان غرهسى
سوبو وطولانى اوله يقال فرس اجأ ومجمأ اى اسيلة الغرة (الاجاء) همزهنك كسريله آندن اسمدر آتك غرهسى وصف
مذكور اوزره اولمق حالتنه دينور وبو مصدر صورتندهدر (الجنوء) قعود وزننده و (الجنأ) جبل وزننده برنسنه اوزره
يوزى قويى مكب اولوب قپانمق معناسنه در مادر ولد اوزره وفارس اكر اوزره قپانديغى كبى يقال
جنأ الرجل عليه وجنئ جنوءا وجنأ من الباب الثالث والرابع اذا اكب عليه وجنأ فتحتيله بركسهنك يغرنيسى
كوكسى اوزره دوشكين اولمق يعنى ارقه طشره چيقوب كوكس ايچرى كيرمك وجهيله قنبور اولمق معناسنه در
يقال جنئ الرجل جنأ من الباب الرابع اذا اشرف كاهله على صدره (الاجنأ) احمر وزننده صفت مرقومه اوزره اولان
قنبوره دينور (الاجناء) همزهنك كسريله و (المجاناة) مفاعله وزننده و (التجانؤ) تفاعل وزننده برنسنه اوزره مكب اولوب
قپانمق معناسنه در يقال اجنأ عليه وجانأ وتجانأ اذا اكب عليه (المجنأ) معظم وزننده قلقانه اطلاق اولنور ترس معناسنه
احديدابنه بناء اطلاق اولنمشدر (المجنأة) كذلك ميمك ضميله قبر چقورينه دينور حفرهٔ كور معناسنه (الجنثاء) حمراء
وزننده بو بنوزلرى آردينه طوغرى قيوريق اولان قيونه دينور يقال شاة جنثاء اذا ذهب قرناها اخرا (يجوء) يبوء وزننده
يجئ كلمه سنده لغتدر كه بجئ ومجئ ماده سندن فعل مضارعدر مصدرى جوء در يقال جاء يجوء جوءا لغة فى جاء يجئ
جيئا پس واوه ويائيه اولور (جاء) شارح تنوينله تقييد ايلمشدر بر رجلك آديدر (الجوءة) جيمك ضميله يمنده ايكى قريه آديدر
(الجئ) جيمك فتحى و يانك سكونيله و (الجيئة) هايله و (المجئ) ميمك فتحى وجيمك كسر ومديله كلمك معناسنه در يقال
جاء الرجل يجئ جيئا وجيئة ومجيئا اذا اتى وجاء كلمهسى كاه اولور كه فعل ناقص اولهرق استعمال اولنور صار معناسنه
يقال ماجاءت حاجتك اى ماصارت ✲ شارح دير كه كتب نحويهده كان معناسيله مشروحدر وما كلمهسى استفهاميهدر
جاءت ضميرى اسميدر ما كلمهسنه راجعدر تأنيثى خبر مؤنث اعتباريلهدر وحاجتك خبر منصوبيدر بعضلر رفعله
روايت ايلمكله اكا كوره حاجتك لفظى جاءت فعلنك اسمى وما مقدم خبرى اولور وعلى قول ما نافيهدر (الجيئة)
جيمك كسريله جيعه وزننده اسمدر كلمكه دينور يقال بطؤت جيئته اى مجيئه الجياء شداد وزننده والجائى يائى همزهيه قلبله
و(الجائى) مقلوب اولهرق اسم فاعللردر (الاجاءة) همزهنك كسريله كتورمك معناسنه در تقول اجئته اجاءة اى جئت به
✲ شارح دير كه ثلاثى دخى بنفسه متعدى اولور تقول جئت زيدا اى اتيت اليه واجاءه مضطر وملتجى قلمق معناسنه
استعمال اولنور تقول اجأته اليه اى الجأته واضطررته اليه وجيئه ديدكلرى قايش پاره سيله اياق قابنى يمامق
ياخود صيروب ديكمك معناسنه در يقال اجاء النعل اذا رقعها اوخاطها (المجايئة) مفاعله وزننده باب مغالبهده
استعمال اولنور كه برى برينه چوق كلوب كتمك بابنده بحث ومعارضه ايلمكدن عبارتدر تقول جايأنى فجئته اجئ
اى غالبنى بكثرة المجئ فغلبته وبو وجه اوزره معتل العين ومهموز اللام اولمغله موضع ذكرى بو محلدر
جوهرى وهمنه مبنى جاءانى بجاءاة عنوانيله معتل الياء بابنده ثبت ايلمشدر ومجايئه روبرو اولمق معناسنه استعمال اولنور
سببيت علاقهسنه مبنى يقال جايأنى فلان اى قابلنى وموافقت معناسنه استعمال اولنور يقال جايأنى مجايأة وجيلوا
اى وافقنى (الجيئة) جيمك فتحيله و (الجائئة) يارهدن آقان قان وايرين مقولهسى چركه دينور يقال سالت جيئة القرح
وجايئته اى القيح والدم و (جيئه) اطرافدن صو كلوب مجتمع اوله جق موضعه دينور و بو معناده اشهر واعرف اولان جيه
اولمقدر يانك تشديديله كه جوى ماده سندن مأخوذ در فساد جوف معناسنه زيرا صو ايركيلوب بر مدت طوردقده
البته فاسد ومتغير اولور لكن كلمك ماده سندن مأخوذ اولمق دخى بعيددكلدر وجيئه اياق قابى يمايهجق طاصمهيه
وقايشه دينور كه پنه تعبير اولنور على قول كون وسختيان ديكهجك صريمه دينور (الجئ) جيمك فتحيله و (الجئ
جيمك كسريله برر كلمهدر كه انلرايله بركسهيى طعام وشرابه دعوت ايدرلر نته كه لسانمزده بيور تعبير اولنور ✲ شارح دير كه
جئ نفس شرابده دخى استعمال اولنور نته كه هئ كلمهسى نفس طعامده مستعمللر (الجأجأة) زلزله وزننده دوه قيصنى
صوايچمكه چاغرمق معناسنه دركه مادهٔ مزبوره دن مأخوذدر نته كه صدر فصلده دخى ذكر اولندى يقال جأجأ

بالابل اذا دناها المضربة (الجئة) جيمك وزننده (الجيئة) جيمه وزننده بودخى صوايركيله جك موضعدر (التجيئ) تفعيل وزننده مثك وطلوم مقولهسنى ديكمك معناسنه در يقال جيأ القربة تجيئا اذا خاطها (المجيأ) معظم وزننده جماع ايدركن حدث ايدن كشى يه دينور عذيوط معناسنه (المجياة) هايله مشول خاتونه دينور كه سبيلينى براولمغله عندا لجماع حدث ايدر اوله يقال امرأة مجيأة اى مفضاة تحدث اذا جومعت ❊ فصــــل الحاء المهملة ❊

(الحأحأة) زلزله وزننده تكه يى كچى يه آشمق ايچون ياخود صوايچمك ايچون چاغرمق معناسنه در يقال حأحأ بالتيس اذا دعاه للسفاد اوالشرب (حئ حئ) حالرك كسرى وهمزهلرك سكونيله اشك قسمنى صوايچمك ايچون چاغرمه جق صوتدن حكايه در (الحبأ) حانك وباى موحده نك فتحيله پادشاهك همنشين ونديم وخاصه ومقربى اولان كمسه يه دينور حالا مابينجيلر كبى جمعى احباء كلور سبب واسباب كبى يقال هو من احباء الملك اى من جلسائه وخواصه (الحبأة) ثمره وزننده سياما بلجغه دينور طينهٔ سوداء معناسنه حمأ لفظنده لغتدر (الحبنطأ) حانك وبانك فتحيله سفرجل وزننده و (الحبنطأة) هايله و (الحبنطى) الفك قصريله و (المحبنطئ) اسم فاعل بنيه سيله وبهمز وبلاهمز قيصه بويلى قرنى بيوك شيشمان كشى يه دينور يقال رجل حبنطأ وحبنطأة وحبنطى ومحبنطئ اى قصير سمين بطين (الاحبنطاء) همزه نك وبانك كسريله قرن شيشوب قبارمق على قول خشم وغيظله طولمق يعنى پرغضب اولمق معناسنه در يقال احبنطاء الرجل احبنطاء اذا انتفخ جوفه او امتلاء غيظا جوهرى اشبو حبنطأ ماده سنى نونى زائد وهم ايلكله حطأ تركيبنك ذيلنده ايراد ايلمشدر ❊ شارح ديركه جوهرى مسلكى بصريون رأيدر ومصنف حروفك مجموعنى اصيل عد ايلمشدر وابن برى ديمشدركه صواب اولان بوماده حبط تركيبنده ذكر اولنمقدر زيرا همزه سى زائده در يقولون حبط بطنه اذا انتفخ انتهى (الحتأ) حانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله اورمق ضرب معناسنه در يقال حتأ فلانا حتأ من الباب الثالث اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه در يقال حتأ المرأة اذا نكحها اى جامعها وبرنسنه يه چوق زمان باقوب طورمق معناسنه در يقال حتأه اى ادام النظر اليه ودوه نك ارقه سندن يوكى ايندرمك معناسنه در يقال حتأ الرجل اذا حط المتاع عن الابل وديكش ديكمك معناسنه در يقال حتأ الثوب اذا خاطه وكليم ومقعد مقوله بننك صچاغنى بوكمك معناسنه در يقال حتأ الكساء اذا فتل هدبه ودوكومى محكم چكوب استوار ايلمك معناسنه در يقال حتأ العقدة اذا شدها ومطلقا برنسنه يى متين ومحكم ايلمك معناسنه در يقال حتأ الجدار وغيره اذا احكمه (الاحتاء) همزه نك كسريله ذكر اولنان درت معانئ اخيره ده حتأ كلمه سيله مرادفدركه اثواب ديكمك وصچاق بوكمك ودوكومى چكوب پكشدرمك وبرنسنه يى قوى ومحكم ايلمك معنالرينه (الحتئ) امير وزننده مقل سويقنه دينوركه اعرابك مقل تعبير اولنان ثمردن يا پدقلرى حووت اوله جقدر (الحنأو) حانك كسرى ونونك سكونى وتانك فتحيله قيصه بويلو صغير الجثه كمسه يه دينوركه جوجه تعبير اولنور يقال رجل حنأو اى قصير صغير (الحجأ) حانك فتحى وجيمك سكونيله شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجأ بالامر حجأ من الباب الثالث اذا فرح به وآليقومق معناسنه در يقال حجأ عنه كذا اذا حبسه وبرنسنه يه پك حريص ومولع اولمغله بركسه يه ويرميوب اكا بخل وضنت ايلمك معناسنه در على قول برنسنه سببيله فرحناك اولمق وعلى رأى برنسنه يى صاليورميوب آندن ايرلمامق وجه اوزره طوتمق معناسنه در يقال حجئ به حجأ من الباب الرابع اذا ضن به واولع او فرح او تمسك به ولزمه (الحجأ) فحتينله بودخى شاد ومسرور اولمق معناسنه در يقال حجئ بالامر حجأ من الباب الرابع اذا فرح به (التحجؤ) تفعل وزننده برنسنه دن ايرلميوب دائما اكا ملازمت ايلمك معناسنه در يقال تحجأ بالشئ اذا تمسك به ولزمه (المحجأ) ملجأ وزننده ومرادفيدركه صيغنوب پناه ايده جك محله دينور يقال هو محجأ اى ملجأ (الحجئ) امير وزننده لايق وجسبان معناسنه در يقال هو حجئ بكذا اى خليق وپناه آور وملتجى معناسنه در يقال هو حجئ اليهم اى لاجئ (الحدأة) حانك كسريله عنبه وزننده چايلاق قوشنه دينور فارسيده زغن وموشگير ديرلر جمعى حدأ كلور عنب وزننده وحداء كلور كتاب وزننده وحدأن كلور غزلان وزننده وحدأه آتك بيونندن باش طرفنده طوغرى كلان يرينه دينوركه سالفه وهلديه دخى دينور يقال ضرب حدأة الفرس اى سالفة عنقه (الحدأة) فحتينله ايكى اغزلى بالته يه دينور على قول بالته نك اغزينه دينور واوق تمرنه دينور جمعى حدء كلور هاسز كه جمع جنسيدر وحداء كلور كتاب وزننده (حداء) كتاب وزننده اسماء رجالدندر حداء بن نمره يمنده برقبيله نك پدريدر ومنه المثل حداء حداء وراءك بندقة وبندقة بن مظة كذلك يمنده برقبيله پدريدر حداء ابتدا بندقه قبيله سنه شبخون ايدوب اموال واشيالرينى نهب وغارت ايلدى بعد برهة بندقه دخى اغاره ايدوب حداء قبيله سنى يكسر مظهر شمشير انتقام ايلديلر بومثل لسانمزده غافل اوله عرب آرد كده سنك مثلك عينيدر وعلى قول بوراده حداء كلمسى حدأه دن مرخمدر ذكر اولنديغى اوزره

چایلاق قوشنه دینور و بندقه تفنك فندقی اوله جقدر مثل مزبور متعقب وذربی اولان شر متقاربدن تحذیر موقعنده
ضرب اولنور (الحدأ) فتحتنله مظلومه نصرت ایدوب اوزرندن ظلم وستمی منع ودفع ایلمك معناسنه در یقال حدئ
علیه والیه حدءا من الباب الرابع اذا نصره ومنعه من الظلم ویره یاپشمق معناسنه در یقال حدئ بالمكان اذا لزق به
وصیغنمق معناسنه در یقال حدئ الیه اذا لجأ وطارلمق معناسنه در یقال حدئ علیه اذا غضب وقیونك رحمنده
قوزولق تعبیر اولنان یوققه دری طوغرایكن كسیلوب پاره لنمكله قیون خسته اولمق معناسنه در یقال حدئت
الشاة اذا انقطع سلاها فی بطنها فاشتكت (الحدء) حانك فتحی ودالك سكونیله برنسنه یی برسمته صرف وتحویل ایلمك
معناسنه در یقال حدأ الشیء حدءا من الباب الثالث اذا صرفه (الحندأو) حنطأو وزننده ومرادفیدر كه بویی قیصه
جثه سی صغیر كسه یه دینور كه جوجه تعبیر اولنور (الاحرنباء) همزه نك ورانك كسریله بركسه یه خشم وغضبله شر وشور
ایقاعنه حاضر وآماده اولمق معناسنه در یقال احرنبأ الرجل اذا تهیأ للغضب والشر (الحزء) حانك فتحی وزای
معجمه نك سكونیله سراب لمعان ایلدكجه اوكنده وسمتنده اولان نسنه نك شخصنی یوقاری یوقاری تخییل وارأت ایلمك
معناسنه در وسراب شول پوصارقدر كه نصف نهارده ایراقدن صوهیئتنده لمعان ایدرك نمایان اولور ولمعانیله
اوكنده اولان اشخاصی یوقاری یوقاری قالقاركبی كوستر یقال حزء السراب الشخص حزءا من الباب الثالث
اذا رفعه ودوه لری درطوپ بریكدروب سورمك معناسنه در یقال حزء الابل اذا جمعها وساقها وجماع ایلمك
معناسنه در یقال حزء المرأة اذا جامعها (الاحزیزاء) افعیعال وزننده دوه طوپلنوب بریكمك معناسنه در یقال احزوزأت
الابل اذا اجتمعت ویمرطه باصان قوش قنادلرینی دوشروب یمرطه اوزرندن برطرف اولمق معناسنه در یقال احزوزأ
الطائر اذا ضم جناحیه وتجافی عن بیضه (الحشأ) حانك فتحی وشین معجمه نك سكونیله بركسه نك یاخود برحیوانك
قرنته ویانلرینه هارل هارل اورمق معناسنه در یقال حشأه بسوط حشأ من الباب الثالث اذا ضرب به جنبه وبطنه
وبركسه یی اوق ایله اوروب ایچریسنه ایشلتمك معناسنه در یقال حشأه بسهم اذا رماه واصابه جوفه وجماع ایلمك
معناسنه در یقال حشأ المرأة اذا نكحها ای باضعها وآتش یاقمق معناسنه در یقال حشأ النار اذا اوقدها (المحشأ)
منبر وزننده و(المحشاء) محراب وزننده قالین كلیمه دینور علی قول شول باغی كوجلك احرامه دینور كه عربلر بلارینه ازاركبی
بورینورلر یاخود شول فوطه وازاره دینور كه بدنلرینه بورینوب صارینورلر (الحصأ) حانك فتحی وصادك سكونیله
طفل رضیع معده سی سود ایله مملو اولنجه قدر اممك معناسنه در یقال حصأ الصبی وحصئ حصأ من الباب الثالث
والرابع اذا رضع حتی امتلأ بطنه وصویه قانمق معناسنه در یقال حصأ وحصئ من الماء اذا روی وطوارشدتله
علف یمك علی قول شدتله صو ایچمك یاخود شدت اوزره اكل وشرب ایلمك معناسنه در یقال حصأت الناقة وحصئت
ای اشتد اكلها اوشربها اوكلاهما وضرطه لمق معناسنه در یقال حصأ بها ای بالمرأة اذا حبق اكثری فراش
ایچره یاتر ایكن ضرطه لدقلرندن ناشی اكا متعلق مثالده بالمرأة عنوانیله ذكر ایلمك عادت لغویه ندر (الاحصاء)
همزه نك كسریله قاندرمق معناسنه در یقال احصأه ای ارواه (الحنصاء) و(الحنصأة) حانك كسری ونونك سكونیله
جثه سی صغیر وضعیف اولان كسه یه دینور كه جوره تعبیر اولنور (الحضأ) حانك فتحی وضاد معجمه نك سكونیله
آتش یاقمق یاخود علولنمك ایچون اشه لیوب اوچرمك معناسنه در یقال حضأ النار حضأ من الباب الثالث اذا اوقدها
اوفتحها لتلتهب (الاحتضاء) افتعال وزننده اول معنایه در یقال احتضأ النار بمعنی حضأها (المحضأ) منبر وزننده
و(المحضاء) محراب وزننده آتش اوچره جك اغاجه دینور كه كوسه كی تعبیر اولنور (الحضئ) امیر وزننده زیاده سیله
آق اولان شیئه دینور اكثری ابیض لفظنه تاصع كبی تأكید ایچون وصف اوله رق ایراد اولنور یقال ابیض حضئ
ای یقق (الحطأ) حانك فتحی وطانك سكونیله یقمق ویره چالمق معناسنه در یقال حطأ به الارض حطأ من الباب الثالث
اذا صرعه وال آیاسیله بركسه نك ارقه سنه طبانجه اورمق معناسنه در یقال حطأ فلانا اذا ضرب بیده مبسوطة
وجماع ایلمك معناسنه در یقال حطأ المرأة اذا جامعها وضرطه لمق معناسنه در یقال حطأ الرجل اذا ضرط
وتغوط ایلمك معناسنه در یقال حطأ الرجل حطأ من الباب الثالث والثانی اذا جعس واورمق معناسنه در یقال
حطأه اذا ضربه ودفع ایلمك معناسنه در یقال حطأ به عن رأیه اذا دفعه وآتمق معناسنه در یقال حطأ الشیء اذا رماه
(الحطاء) حانك كسریله قابده قلان صو بقیه سنه دینور (الحطیء) امیر وزننده فرومایه ورذیل وخوار كسه یه دینور
یقال رجل حطیء ای رذال (الحطیئه) ضم حایله طاسلاق بدلقا و بد اندام كسه یه دینور دمیم معناسنه یاخود قیصه بویلی
بودور كسه یه دینور فی الاصل حطاء كلمه سنك مصغریدر كه ضرطه وعذره معنالرینه در بدلقا وبد منظره اطلاقی
معنای ثانی اعتباریله و بودوره اطلاقی معنای اوله كوره در زیرا ضرطه كبی یره یقین اولور شیئ یرشمرا اولان جرول بن

اوس العبسی نام شاعره لقب وضع اولنمشدر وقت سعادتده اسلامه کلوب صکره مرتد اولمشدر اسیر اولدقده ینه اسلامه
کلمشدر ابوین ویرادروز وجه سنی وکندی نفسنی هجو ایلمشدر (الخنطأو) جردحل وزننده و (الخنطأوه) هایله قرنی
بیوك کسه یه دینور عظیم البطن معناسنه وحنظأو قیصه بویلی بودورکشی یه دینور (الخنطی) زبرج وزننده بودخی
بودور آدمه دینور (الخنطئه) حانك ضمی ونونك فتحیله علبطه وزننده یامی کوده لی ایری وذیزمان قیونه وکچی یه
دینور یقال عنز حنطئة ای عریضة ضخمة (الحنبطأ) حبأ مادهسی ذیلنده ذکر اولندی جوهری وهمنه مبنی
بوراده ایراد ایلمشدر (الخنظأو) ظای معجمه ایله جردحل وزننده قصیر القامه کسه یه دینور (الحفأ) حانك فتحی وفانك
سکونیله یره چالمق معناسنه در یقال حفأ الشیء حفأ من الباب الثالث ای جفأه یعنی صرعه ورمی به الارض (الحفأ)
فتحتینله بردی اسمیدر که قوغه لق وحصیر اوتی دیدکلری سازلقدر علی قول هنوز منبتنده اوله رق تازه سنه یاخود
کوکنه دینور که آق وما کول اولور (الاحتفاء) افتعال وزننده نبات مزبوری کوکندن قوپارمق معناسنه در
یقال احتفأ الحفأ اذا اقتلعه من منبته (الحفیسأ) سمیدع وزننده قصیر القامه ولئیم الخلقه بدشکل وبد اندام اولان
کسه یه دینور بولغتی ابونصر یعنی جوهری وهمنه مبنی حفس مادهسنده ذکر ایلدی ومؤلف دخی محل مزبورده
من غیر تنبه ایراد ایلمشدر (الحکأ) حانك فتحی وکافك سکونیله دوکومی پك چکوب محکم ایلمك معناسنه در یقال حکأ
العقدة حکأ من الباب الثالث اذا شدها (الاحکاء) همزه نك کسریله حکأ معناسنه در یقال احکأ العقدة اذا شدها
(الاحتکاء) افتعال وزننده احکاء معناسنه در یقال احتکأ العقدة بمعنی احکأها وخاطرده برنسنه کزینوب خلجان
ایلمك معناسنه استعمال اولنور که خاطرده عقده کبی منعقد اولور یقال ما احتکأ فی صدری منها شیء ای ما تخالج
بعض نسخه ده ما احکأ عنوانیله در لکن شارحك نسخه سی افتعال دندر (الحکأة) حانك ضمی وکافك سکونیله
و (الحکأة) تؤده وزننده و (الحکاءة) براده وزننده برکوجك جانور آدیدر علی قول ایری کرتنکله یه دینور عظاءة ضخمه
معناسنه (الحلاءة) براده وزننده و (الحلوء) صبور وزننده سرمه طاشنك ازلمشنه دینور که سرمه طاشلرینی بری برینه
سورمکله حاصل اولان غباردر مراد توتیا اولهجقدر که کحل مسحوق کبی انکله دوا کتحال اولنور (الحلاء) حانك
فتحی ولامك سکونیله کوزه توتیا چکمك معناسنه در یقال حلاءه حلئا من الباب الثالث اذا کحله بالحلوء وبرنسنه ایله
اورمق معناسنه در یقال حلاءه بالسیف اذا ضربه به ویره یقمق معناسنه در یقال حلأبه الارض اذا صرعه
وجماع ایلمك معناسنه در یقال حلأ المرأة اذا نکحها ای جامعها وویرمك اعطاء معناسنه در یقال حلأ فلانا
کذا درهما ای اعطاء ایاه ودرینك یوزینی قازیوب صویمق معناسنه در یقال حلأ الجلد اذا قشره وبشره
(الحلوء) قعود وزننده ذکر اولنان توتیا طاشنی بری برینه سوروب توتیا پیدا ایلمك معناسنه در یقال حلأه حلوءا
اذا حك الحلوء له (الحلاءة) سحابه وزننده اغاجلق یره دینور درختستان معناسنه وحلاءه برموضع آدیدر حانك
کسریله ده منقولدر (الحلاءة) حانك ضمیله دباغلرك دری یوزندن صویدقلری صویندی یه وقازندی یه دینور (الحلاءة)
حانك کسریله حلاء مفردیدر که حجازده میطان نام موضع قربنده برتاج طاغلره اطلاق اولنور جمله سی نباتدن
خالی سنکستاندر آنلردن دکرمان طاشی قطع ومدینهٔ منوره یه جلب اولنور (الحالوء) صبور وزننده توتیا طاشنه
دینور که علت رمده مبتلا اولنلر انکله استشفا ایدرلر (التحلیء) تفعیل وزننده و (التحلئة) تجربه وزننده طرد ومنع
ایلمك معناسنه در یقال حلاءه تحلیئا وتحلئة اذا طرده ومنعه وویرمك اعطاء معناسنه در یقال حلاءه درهما
ای اعطاه ایاه واما قولهم حلأ السویق فهمزوا غیر مهموز یعنی بوماده فی الاصل حلوأ لفظندن مأخوذ اولمغله
معتل اولوب مهموز دکل ایکن مهموز دیه رك استعمال ایلدیلر (التحلیء) و (التحلئة) تالرك کسری وحانك سکونی ولام
مکسوره ایله درینك یوزنده اولان تویلره وجابجالکه وسخه دینور وتحلیء شول دری یه دینور که صویلوب قازینور ایکن
بچاق رخنهلریله فاسد وتباه اولمش اوله وتحلئه شول ثقیل وبدمنش کسه یه دینور که دری وسخی کبی آدمه یاپشوب
البته مغموم ومکدر ایدر اوله یقال رجل تحلئة ای یلزق بالانسان فیغمه (الحلأ) فتحتینله عقبول معناسنه در که
دوداقده حادث اولان خرده سیوجه در اوچوق تعبیر اولنور اکثری حمای غب عارضه سنده ظهور ایلمکله فارسیده
تبخاله دیرلر وحلأ مصدر اولور درینك یوزی تویلی ووسخناك اولمق معناسنه در که قازیوب صیرمد بجه دباغته وضع
اولنملز یقال حلیء الادیم حلأ من الباب الرابع اذا صار فیه التحلیء کرچه ادیم دریدن اخصدر ❊ لکن شارح
الجلد کلمه سیله تفسیر ایلمشدر وحلأ خستهلك عقبنده دوداق اوچوقلق معناسنه در یقال حلئت الشفة اذا بثرت
بعد المرض (المحلأة) میمك کسریله دباغلرك وصاغریجیلرك دری قازیوب صویه جق آلتلرینه دینور که رنده
تعبیر اولنور (الحالئه) برنوع یلاندر که بغایت خبیث وقتال اولور (الحمأة) حانك فتحی ومیمك سکونیله سیاه ومتن

ومتعفن بالجفه دينور (الحمأ) فتحتيله حمأه معناسنه در يقال وقعوا في حمأة وحمأ اي الطين الاسود المنتن (الحمأ)
حانك فتحى وميمك سكونيله (والحمأ) فتحتيله ذكر اولنان سياه ومنتن بالچق اختلاطيله صو بولانوب متغير اولمق
معناسنه در يقال حمئ الماء حمأ وحمأ من الباب الرابع اذا خالطته الحمأة فكدر وطارلمق معناسنه استعمال اولنور
يقال حمئ عليه اذا غضب وحمأ حانك فتحى وميمك سكونيله قيودن ذكر اولان سياه بالچغى چكوب چيقارمغله قيويى
پاك ايلمك معناسنه در تقول حمأت البئر اي نزعت حمأتها (الاحماء) همزه نك كسريله قيويه ذكر اولنان سياه
وبدبوى بالچق القا ايلك معناسنه در يقال احمأت البئر اي القيت الحمأة فيها (الحمء) حانك فتحى وميمك سكونيله
وفتحتيله نادرا جائزدر و(الحما) عصا وزننده و(الحمو) ابو باخود دلو وزننده (والحم) آخرى محذوف اولمرق يد ودم
كبى كه جمله سى بش لغتدر خاتونك زوجنك پدرينه دينور كه زوجه نك قاين اتاسى اولور ابو زوج المرأة معناسنه
على قول زوج وزوجه دن هر برينك اقارب وتبارندن برينه دينور هر كيم اولورسه اولسون اخ وعم وخاللرى كبى
وبو اسماء مشهورهٔ مضافهٔ سته دندر جمعى احماء كلور اشخاص وزننده ❊ مترجم ديركه مفرداتده راغب احماء المرأة
كل من كان من قبل زوجها وذلك لكونهم حماة لها عبارتيله ثبت ايلمكله اكا كوره حمايه ماده سندن مأخوذ
وبالكز زوج طرفندن اولان اقاربه مخصوص اولور كذلك مغربده مطرزى واحماء المرأة ذوو قرابة زوجها
وهو اما من الاول اى الحماية لانهم الحامون لها والذابون اومن الثانى اى من احماء النار لحرارة شفقتهم عنوانيله
رسم ايلمكله على كلا الوجهين معتل اولوب وجه مذكور اوزره اقارب زوجه مختص اولور ومصباحده معتل
بابنده مرسوم اولوب وابن فارسدن منقول اولهرق زوج وزوجه دن هر برينك قاين اتاسنه اطلاق اولنور ومؤلف
كذلك باب معتلده دخى ذكر ايلمشدر ظاهرا مهموز ومعتلده لغت اولمسند مبنيدر نته كه ذكر اولندى (الحمئة)
تمره وزننده برنوع نبات آديدر ارض نجده مخصوصدر (الحمئ) نجل وزننده عيون معناسنه دركه باقديغى نسنه يه
نظرى اصابت ايدن كسه در يقال رجل حمئ العين اى عيون (الحناء) حانك كسرى ونونك تشديديله قنديه
دينوركه نسوان اللرينه واياقلرينه ياقرلر جمعى حنان كلور حانك ضمى ونونك سكونيله (الحنائى) ياى نسبتله
قنه جى يه دينور محدثيندن ابراهيم بن على ويحيى بن محمد وهارون بن مسلم وعبدالله بن محمد القاضى وحسين
ابن محمد كه جزء مشهور صاحبيدر وبرادرى على بن محمد وجابر بن يس ومحمد بن عبيد الله الحنائيون
وجه مذكور اوزره قنه بيعنه منسوبلردر (الحنأ) حانك فتحى ونونك سكونيله يرك نباتى يم يشل تازه وفراوان
ويرى برينه صارمشق اولمق معناسنه در يقال حنأ المكان حنأ من الباب الثالث اذا اخضر والتف نباته وجماع ايلك
معناسنه در يقال حنأ المرأة اذا جامعها (الحنئ) صيغهٔ مزبوره دن نسب اوزره اسم فاعلدر اخضر لفظنى تأكيد
ايچون ايراد اولنور نته كه ابيض ناصع واحمر قانئ ايله تأكيد اولنور يقال اخضر حانئ (التحنئ) و(التحنئة) تفعيل
وتفعله وزننده قنه ياقمق وقنه ايله بويامق معناسنه در يقال حنأ رأسه تحنيئا وتحنئة اذا خضبه بالحناء (التحنؤ) تفعل
وزننده قنه لنمق وقنه ياقنمق معناسنه در يقال حنأه فتحنأ (الحنأة) حانك كسريله برقيو اسميدر وبر رجل آديدر
(الحناءتان) تثنيه بنيه سيله بنو تميم ارضنده ايكى قوملق آديدر (وادى الحناء) يمنده زبيد وتعز نام بلده لر بيننده برمعروف
واديدر كه آنده پك چوق نبات حنا نابت اولور (حاء) مدوتنوينله بر رجلك اسميدر مدينهٔ منوره ده بئر حاء اكا مضافدر
وبو ماده آخر كتابده الف لينه بابنده اعاده اولنور ان شاء الله تعالى ❊ فصل الخاء المعجمة ❊ (الخبأ) خانك فتحى
وبانك سكونيله كيزلمك وستر وپنهان ايلمك معناسنه در يقال خبأ الشئ خبأ من الباب الثالث اذا ستره وخبء
كيزلو وصاقلى اولان شيئه دينور كه اسمدر ياخود تسميه بالمصدردر مخبوء معناسنه وخبء الارض يره اضافتله
سبزه ونباته اطلاق اولنور زمينده مستور اولديغيچون وخبء السماء يغموره اطلاق اولنور آنده كويا كه مستور ايدى
يقال اخرج خبء السماء خبء الارض اى المطر النبات وخبء شهرمدين قضاسنده برموضع ومدينه ده قبا يانده
بر وادى اسميدر (التخبئة) تفعله وزننده برنسنه يى پك صاقلايوب كيزلمك معناسنه در يقال خبأه تخبئة اذا ستره
(الاختباء) افتعال وزننده اول معنايه در يقال اختبأه بمعنى خبأه (الخبأة) خانك ضميله همزه وزننده شول خاتوندر كه دائما
خانه سنه ملازمت ايدوب اصلا طشره چيقوب كزمز اوله يقال امرأة خبأة اى لازمة بيتها يعنى مستقرة فيه مخدرة لا تبرز
منه لكن اماسده وبعض امهاتده ابتدا كورينوب صكره اركدن صاقلانوب طشره چيقمز اولان خاتونله مفسردر
وبعض امهاتده كاه كندويى كوستروب وكاه پنهان اولان له مبيندر (الخبئ) امير وزننده و(الخبيئة) هلمنقليه ايله
مستور وپنهان اولان شيئه دينور وعربلر اختبأ له خبيئا ديرلر براسمى ياخود سائر برنسنه يى تعميه والغاز وجهيله
ياخود النده وبريرده صاقلايوب براى امتحان بركمسه دن سؤال ايلسه يقال اختبأ له خبيئا اذا عمى له شيئا ثم سأله عنه

وخيثه ايله بيهيرع بوزيغ نام كيمه نك قرنى اسميدر وابو خيثمة الكوفى سؤر الاسد ايله ملقب اولان كيمسه در (المخبئة)
تمر موزننده قريها ولاحينده اطلاق اولنور بنت معناسنه لزوم بيت ايله اركيكدن نهان اولديغيچون (الخباء) كتاب وزننده
يك مبوى اولان ناقهنك موضع مستورنده يعنى كورنمز يرنده باصيلان بر نوع تمغا اسميدر جمعى اخبئه كلور وخباء
اينيه دن بنله مع وخيه اسميدركه تركانلر وصحرا نشين اولنلر قوردقلرى مختصرى خيمه دن عبارتدر چركه وآلاچق
واويه تعبير اولنور وايكى يا اوچ ديركلى كچه دن وعبادن وقيلدن بركوجك چادردر وعندالبعض خباء بومعناده
معتلدر مهموز دكلدر (المخباة) مكرمه وزننده شول بردكى ومخدره دختردر كه هنوز تزوج ايلامش اوله يقال جارية
مخبأة اى لم تتزوج بعد (خبثه) خانك كسرى وبانك سكونيله اسم ابن كاذدركه امير المؤمنين عمر الفاروق رضى الله عنه
زماننده ابله بصره يه والى اولوب صكره حضرت عمر عزل ايلدى سببندن استفسار اولندقده كوباهر قومك
ويلرينك اسملريدن تشأمى تعريضله لاحاجة لنا فى ولايته هو يخبأ وابوه يكنز يعنى كندى النه كيرن شيئى صاقلار
وپدرى دفن ايدريوردیلر وخبثه بن راشـد وابوخبيثه كه جهينه وزننده دراسمى محمـد بن خالد در وشعيب
ابن خبيثه محدثيلندر (الخابئ) خايب وخاسر معناسـنه در يقال كيد خابئ اى خايب ظاهرا مقلوبدر (المخابئة)
مفاعله وزننده بيلمجه ومعما ولغز سويلشمك محاجاة معناسنه در تقول خابأته ما كذا اى حاجيته (الخابئة) بيوك
خسرو انى كوپه دينور مادهٔ مزبوره دن مأخوذدر كرچه وجه مذكور اوزره مهموزا اولوب لكن تخفيفا همزه سنى
يايه قلب ايلديلر يقال له خابية من خل اى خب (الختأ) خانك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بركيمسه يى برنسنه دن
كيرو طوردرمق وآندن فراغت ايتدرمك معناسنه در يقال ختأ فلانا عن الامر ختأ من الباب الثـالث اذا كفه
(الاختتاء) افتعال وزننده بركيمسه يى الداتمق ورنك ودوباره ايلك معناسنه در يقال اختتأ له اذاختله وبركسه دن
قورقق يا اوتانمق سببيله آندن كيزلنوب صاقلانمق على قول قورقق معناسنه در يقال اختتأ منه اى استتر خوفا
اوحياء اوخاف وقاپمق اختطاف معناسنه در يقال اختتأ الشئ اى اختطفه وخوفدن ناشى رنك رويى متغير اولمق
معناسنه در يقال اختتأ الرجل اذا تغير لونه من مخافة سلطان ونحوه (المختتئة) معتزله وزننده شول تنها وخالى بيابانه
دينوركه آنده اصلا شنلك اثرى اولميوب وآبادانلغه بغايت بعيد اولمغله نه برسمته يول بولنوب ونه انسان وحيوان
آوازه سى استماع اولنه يقال مفازة مختتئة اى لايسمع فيها صوت ولايهتدى (النجأ) خانك فتحى وجيمك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال نجـأه نجئا من الباب الثالث اذا ضربه وكيجه ميل ايلك يعنى چوغى كيدوب آزى قالمق
معناسنه در يقال نجأ الليل اذا مال وذليل ومقهور اولمق معناسنه در يقال نجأ الرجل اذا انقمع وجماع ايلك معناسنه در
يقال نجأ المرأة اذا جامعها (النجـأة) خانك ضميله همزه وزننده كثير الجماع اولان كشى يه دينور وجماعه مشتهيه
اولان عورته دينور وشيشمان اولوب ثقيل وكرانجان كشى يه دينور واحمق ونادانه دينور (النجأ) فتحتينله اوتانمق
معناسنه در يقال نجئ الرجل نجـأ من الباب الرابع اى استحيى وفحش وناسزا سوز سويلمك معناسنه در يقال نجئ
الرجل اذا تكلم بالفحش (الانجاء) همزه نك كسريله سائل سؤالده پك ابرام والحاح ايلك معناسنه در يقال انجاء
السائل اذا الح عليه فى السؤال (التخاجؤ) تفاعل وزننده بطائت ايلك معناسنه در يقال تخاجأ فى المشى اذا تباطأ
جوهرى وهمنه مبنى تخاجئ عنوانيله مهموزا اوله رق رسم ايلمشدر بوصورتده اصوب اولان تخاجى عنوانيدركه ياى
تحتيه ايله درتناجى كبى زيرا جيم اكر مضموما قرائت اولنورسه رسم خط البته همزه ايله اولوب ومكسورا قرائت
اولنورسه حسب القاعده همزه سز اولمق لازمدر زيرا تفاعل وزننك حق مضموم العين اولمقدر تقابل وتضارب كبى
مكر كه معتـل اللام اوله اول صورتده مكسور اولور تغازى وترامى كبى لكن صحاحده تخاجؤ عنواننده مرسوم
اولمغله ظاهرا مؤلفك نسخه سنده صورت مرقومه ده مرسوم تصادف ايلمشدر وتخاجؤ انسانك مقعدى باصور
مثللو عارضه سببيله متورم اولوب مؤخرى كه صفره تعبير اولنور منار شكلنده كيروسنه دوريلوب چيقمق معناسنه در
يقال تخاجأ استه اذا تورم وخرج مؤخره الى ماوراء (الخذأ) خانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله و(الخذوء) قعود
وزننده و(الخذأ) فتحتينله بركسه يه سرفرو ايليوب رام ومنقاد اولمق معناسنه در يقال خذأ له وخذئ له خذءا
وخذوءا وخذأ من الباب الثالث والرابع اذا انخضع وانقاد له وخذاء فتحتينله ضعف نفس معناسنه دركه بى زهره
وبى ثبات قلب اولمغله برعارضه دن چابك متأثر اولوب خوف واندیشه ايلمكى موجب حالتدن عبارتدر يقال به خذاء
اى ضعف نفس (الاستخذاء) استفعال وزننده بويدن خضوع وانقياد ايلك معناسـنه در يقال استخذأ له
اذا انخضع وانقاد (الاخذاء) همزه نك كسريله سركش كسه يى رام ومنقاد ايلك معناسنه در يقال اخذأ فلانا
اذا اذلّه (الخرء) خانك فتحى وراءنك سكونيله و(الخرأة) كراهه وزننده خانك كسريله ده جائزدر و(الخروء) قعود

وزننده دفع طبيعى ايلمك معناسنه دريقال خرئ الرجل خرءا وخراءة وخروءا من الباب الرابع اذا سلح (الخرء) خانك ضميله نجاسته دينور عذره معناسنه جمعى خروء كلور جند وجنود كبى وخرءان كلور خانك ضميله (المخرءة) مفعله وزننده و(المخراة) اسقاط همزه ايله و(المخروءة) ميمك فتحى وراتك ضميله اسم مكاندر مشى وادبخانه يه دينور (الخراء) خانك كسرى والفك مديله اسمدر دفع طبيعى ايلمك حالتنه دينور (الخسأ) خانك فتحى وسينك سكونيله (والخسوء) قعود وزننده سوروب قوغمق طرد وتبعيد معناسنه در لكن كرك مؤلفك وكرك سائر امهاتك تمثيللرينه كوره كوپك قسمنى سوروب قوغمغه مخصوصدر يقال خسأ الكلب خسأ وخسوءا من الباب الثالث اذا طرده وبو معناده لازم اولور سورلمكله يقلوب كتمك معناسنه يقال خسأ الكلب نفسه اذا بعد وباصره خيره وضعيف وفرسز اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خسأ البصر اذا كل (الخسأ) فتحتينله بودخى سوريلوب قوغولمغله يقلوب كتمك معناسنه در يقال خسئ الكلب خسأ من الباب الرابع اذا بعد (الانخساء) انفعال وزننده خسأ معناسنه در يقال فلان كالكلب اذا قيل له اخسأ انخسأ (الخاسئ) شول كلب وخنزير مقوله سنه دينوركه هميشه طرد وتبعيد اولنوب قربه يقلاشدرلمه يعنى هركيمه يقين اولوب سورلمك قيدنده اولدجه سوروب قوولر فاعل بمعنى مفعولدر (الخسئ) امير وزننده قيون يوننك كتربنه اطلاق اولنوركه ايشه يرامز اوله صوف ردى معناسنه (المخاسئة) مفاعله وزننده و(التخاسؤ) تفاعل وزننده طاش آتشمق معناسنه دركه مادهء مزبوره دن مأخوذدر يقال خاسئوا مخاسئة وتخاسئوا تخاسؤا اذا تراموا بينهم بالحجارة (الخطاء) خانك فتحى وطانك سكونيله و(الخطاء) فتحتينله و(الخطاء) مديله ياكلشلق معناسنه دركه صوابك ضديدر يقال فيه خطأ وخطأ وخطاء اى ضد الصواب وخطأ فتحتينله مصدر اولور ياكلمق معناسنه يقال خطئ الرجل خطأ من الباب الرابع ❊ شارح ديركه بعضلر سهو ايله فرقنى بو وجه اوزره بيان ايلديلركه سهو مدركه دن فقط صورتك زواليدركه ادنى ايما وتأمل ايله متنبه اولور وصواب مطلب
برامر راست وجهت مستقيمدركه انكارى جائز اولميه جق مرتبه ده ثابت اوله وخطأ برامرى قوتدن فعله كتورمك مراد ايدوب اجراسنه شروع اولندقده زمان بامكان ياخود باران اشغال واغفاليله طرز مطلوبدن بلاقصد ولاسهو ولا نسيان تخلف وطور منهى غير منوى اوزره جريانندن عبارتدر ومؤلف بصائرده بورسمه تحقيق ايلمشدركه خطأ جهت مستقيمه دن عدول وانصراف ايلمك معناسنه موضوعدر وبواوج كونه اولور اولا اراده سى قبيح اولان نسنه يى اراده وقوتدن فعله كتورمكدركه خطأ تام ديدكلرى بودر اخذ وعتاب وعقاب اكا مترتب اولور ويقال فيه خطئ خطأ بفتحتين وخطاء بكسر الخاء من الباب الرابع ثانى فعلى مستحسن اولان برنسنه يى اراده ايدوب لكن بلاقصد خلاف مايريد وقوعياب اوله كه بونده اراده جهتندن مصيب وفعل جهتندن مخطئ اولور ويقال اخطأ فهو مخطئ وهذا هو المراد بقوله عليه السلام ❊ رفع عن امتى الخطأ والنسيان ❊ ومجتهدك خطاسى بوقبيلدندر ثالث فعلى حسن اولميان نسنه نك فعلنى مراد ايدوب لكن اتفاقى خلافى ظهور ايليه كه بونده مخطئ فى الاراده ومصيب فى الفعل اولور وبو قصد واراده سى جهتيله مذموم اولوب فعلى جهتيله ده ممدوح ومحمود اولماز انتهى ويقال خطئ فى دينه خطأ بفتحتين اذا سلك سبيل خطأ عامدا اوغيره يعنى امر دين ومذهبده راست وصواب اولميان طريقه عمدا اوسهوا سلوك ايلمك معناسنه در بعضلر ثلاثينك مفهومنده عمد وقصد ومزيدده بى قصد اولمق اعتبار ايتديلر كما سيذكر (الاخطاء) همزه نك كسريله و(الخاطئة) عافيه وزننده بونلرده ياكلمق معناسنه دريقال اخطأ الرجل اخطاءا وخاطئة بمعنى خطئ وبونده خاطئة كلمه سى كه عافيه وزننده مصدردر ثلاثيدن نادر ومزيدن اندردر بو ماده ده بو وجه اوزره وارد اولمشدرنته كه بوكونه امثالى بعض ماده لرده مرسومدر واخطاء ماده سنك فعل ماضيسى اولان اخطأت كلمه سنك همزه سنى يايه ابدال ايله كرچه اخطيت عنوانيله ده مشهور اولمشدر لكن يا لغيه دركه لغت رديه در ياخود لثغه دركه بلا قاعده برحرفى حرف آخره ابدالدن عبارتدر واخطاء عامدا او ساهيا امر دينده راست وصواب اولميان طريقه سلوك ايلمك معناسنه در يقال اخطأ الرجل اذا سلك سبيل خطاء عامدا اوغيره نته كه خطأ دخى بو معنايه كلور بونك اسم فاعلنده مخطئ وثلاثينك اسم فاعلنده خاطئ دينور وعند البعض مخطئ بلاقصد سالك اولانه وخاطئ متعمدا سالك اولانه اطلاق اولنور واخطاء بركسه يى ياكلتمق معناسنه در يقال اخطأه اى اوقعه فى الخطأ (التخطؤ) تفعل وزننده خطاء ايلمك معناسنه در لكن بونك مفهومنده تكلف معتبردر يقال تخطأ الرجل بمعنى اخطأ وبركسه يى خطايه ايقاع ايلمك معناسنه در يقال تخطأه اى اخطأه (الخطيئة) فعيله وزننده ذنب وكناهه دينور على قول عمد وقصد ايله ايشلنان كناهه دينور نته كه خطأ بغير عمد اولانه دينور وخطيئه نك جمعى خطايا كلور وخطائى كلور رفائل وزننده وخطيئه

هرنسنه‌دن مقدارقلیله دینور نبذ یسیر معناسنه یقال علی النخلة خطیئة من الرطب ای نبذ یسیرمنه (الخطء) خانك کسریله بوده دخی اثم و کناه و ذنب معناسنه در یاخود عمد ایله اولان کناهه دینور یقال فیه خطیئة وخطء ای ذنب او ما تعمد منه وخطأ وخطئه خانك کسریله مصدر اولور صوچ ایلك و کناه ایشلك معناسنه یقال خطئ الرجل خطأ وخطأة ای اذنب (الخاطئ) اسم فاعلدر مطلقا وعلی قول متعمدا خطا کار اولانه دینور جمعی خواطئ کلور ومنه المثل مع الخواطئ سهم صائب یعنی نشاندن خطا ایدن سهامله البته اصابت ایدنی دخی بولنور مثل مزبور اکثری خطا کار اولوب احیانا مصیب اولان کسنه حقنده ضرب اولنور (التخطئة) تفعله وزننده و(التخطئ) تفعیل وزننده برکسه‌یی خطا ایتدك دیو خطایه نسبت ایلك معناسنه در یقال خطأه تخطئة وتخطیئا اذا قال له اخطأت (الخطأ) خانك فتحی وطانك سکونیله شجره قینار ایکن یوزینه کلان کپوکی طشره آتمق معناسنه در یقال خطأت القدر بزبدها خطأ من الباب الثالث اذا رمت به (التخاطؤ) تفاعل وزننده برکسه‌یی خطایه ایقاع ایلك معناسنه در یقال تخاطأه ای اخطأه (المستخطئة) استخطاء کلمه سندن اسم فاعل بنیه سیله کبه قالمیان ناقه‌یه اطلاق اولنور کویا که فحلك خطاسنی قبول ایلمشدر یقال ناقة مستخطئة ای حایل (الخفأ) خانك فتحی وفانك سکونیله برنسنه‌یی کوکندن چکوب قوپاروب یره چالمق معناسنه در یقال خفأه خفأ من الباب الثالث اذا اقتلعه فضرب به الارض وبنایی سوکوب یره قدر ایندرمك معناسنه در یقال خفأبیته ای قوضه فالقاه علی الارض وقربه‌یی شق ایدوب حوض اوزره قومق معناسنه در تا که برقربه‌ده اولان صویی نشف ایلیه یقال خفأ القربة اذا شقها فجعلها علی الحوض لئلا تنشف الارض ماءه (الخلأ) خانك فتحی ولامك سکونیله و(الخلاء) کتاب وزننده و(الخلوء) قعود وزننده دوه چوکك علی قول حرونلق ایلکله یرندن آیرلیوب طاش کبی قالمق معناسنه در یقال خلأت الناقة خلأ وخلاءا وخلوءا من الباب الثالث اذا برکت او حرنت فلم تبرح وکذلك الجمل او خاص بالاناث وخلوء برکسه تنبل اولدیغندن یاخود مقتضای طبیعتی اوزره حرکتدن محظوظ اولمیوب دائما برینه ملازم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال خلأ الرجل خلوءا اذالم یبرح مکانه (الخالئ) و(الخلوءة) خانك فتحیله کیدرکن چوکن یاخود حرون اولان ناقه‌یه دینور (التخلئ) تانك ولامك کسریله ترمذ وزننده تانك فتحیله ده جائزدر دنیایه دینور علی قول طعام وشرابه دینور یقال هو منهمك فی التخلئ ای الدنیا او الطعام والشراب (المخالأة) مفاعله وزننده برنسنه‌یی فراغت ایدوب دیکر نسنه‌یه شروع ومباشرت ایلك معناسنه در یقال خالأ القوم اذا ترکوا شیئا واخذوا فی غیره (الخمأ) جبل وزننده بر موضع آدیدر (الخنأ) خانك فتحی ونونك سکونیله کسمك قطع معناسنه در یقال خنأت الجذع خنأ ای قطعته کما یقال خنبته من المعتل (خاء) همزه‌نك کسر اوزره بناسیله اسم فعل امردر تیز وچابك اول وعجله وشتاب قیل دیمکدر یقال خاء بك یارجل علینا ای اعجل ❊ فصـــــل الدال ❊ (الدأدأة) زلزله وزننده و(الدئداء) دالك کسریله پك شدتله یلك علی قول سرعتله سکرتمك معناسنه در یقال دأدأ البعیر وغیره دأدأة ودئداءا اذا عدا اشد العدو او اسرع واحضر وبرکسه‌نك ایزینه اویوب آردنجه کتمك معناسنه در یقال دأدأ فی اثره اذا تبعه مقتفیا له وبرنسنه‌یی تحریك ایلك معناسنه در یقال دأدأ الشیء اذا حرکه ومتحرکی ساکن قلمق معناسنه در یقال دأدأه ای سکنه بوجهتله اضداددن اولور لکن مؤلف ضد ینندن سکوت ایلمشدر ودأدأه برنسنه‌یی اورتوب بورتمك معناسنه در یقال دأدأه ای غطاه ودأدأه طاشك صوبجراسنه یوارلنوب دوشدکده ظهور ایدن صوتندن حکایه در که کوتردی تعبیر اولنور یقال سمعت للحجر دأدأة ای صوتا وغلبه لکدن ناشی صیقشمق معناسنه در یقال دأدأ القوم اذا تزاحموا وخاتون ولدینی اویوتمق ایچون یاتدیغی بشکی تحریك ایلدکده صدور ایدن صوتدن حکایه در (التدأدؤ) تزلزل وزننده دأدأه کلمه سنك مطاوعیدر متحرك اولمق وساکن اولمق معنالرینه در یقال دأدأ الشیء فتدأدأ ویوارلنمق معناسنه در یقال تدأدأ الحجر اذا تدحرج ودوه آوازینی ایچرسنه چکوب دورونده ترجیع وتردید ایله کیرکیر اوتوب کومورد نمك معناسنه در یقال تدأدأت الابل اذا رجعت الحنین الی اجوافها وکچکمك ابطأ معناسنه در یقال تدأدأ الخبر اذا ابطأ ویوك برطرفه میل ایدوب آغمق معناسنه در یقال تدأدأ حمله اذا مال واینکی طرفه تمایل ایدرك یوریمك معناسنه در یقال تدأدأ فی مشیه اذا تمایل وغلبه لکدن صیقشمق معناسنه در یقال تدأدأ القوم اذا تزاحموا وبرنسنه‌دن میل واعراض ایلك معناسنه در یقال تدأدأ عنه اذا مال (الدأداء) دالك فتحی والفك مدیله و(الدئداء) دالك کسریله و(الدؤدوء) دالك ضمیله آیك آخر کوننه دینور علی قول یکرمی بشنجی کیجه‌سی یاخود یکرمی التنجی یاخود یکرمی یدنجی یاخود یکرمی سکزنجی یاخود یکرمی طقوزنجی کیجه‌سیدر یاخود آخراوج کیجه‌سنه دینور جمعی دآدئ کاور مساجد وزننده آی اول کیجه‌لرده مغروبه دأدأه یعنی سرعت ایلمسی باعث تسمیه در و(دأداء) الفك مدیله کشاده

وولنبع میدانه دینور فضاء معناسنه وککبش وادی یه دینور تلعه تالك کسریله یوقاریدن اولان
صوآقندیسنه دینور (الدأدأ) و(الدأدأة) همزه‌لك قصری ومدیله یك قرا کوکیجه‌یه دینور یقال لیلة دأدأ ودأدأة
ویمدّان ای شدیدة الظلمة (التدبیء) تفعیل وزننده برنسنه‌یی اورتوب صاقلامق معناسنه‌در یقال دبأ الشیء وعلیه
تدبیئا اذاغطاه وواراه (الدبأ) دالك فتحی وبانك سکونیله برنسنه ساکن اولمق معناسنه‌در که حرکت مقابلیدر
یقال دبأ الشیء دبأ من الباب الثالث اذاسکن واورمق معناسنه‌در یقال دبأه بالعصا اذاضربه بها (الدبأة) دالك
فتحی وبانك سکونیله قاچمق فرار معناسنه‌در یقال نجی من یده بالدبأة ای الفرار (الدثیء) ثای مثلثه ایله عربی وزننده
هوانك شدت حرارتی عقبنده یاغان یغموره دینور وقیون وکچی قسمنك یازموسمنده طوغوردقلری دوله دینور * شارح
دیرکه بوایکی معناده دخی یای نسبتله‌در لکن منسوبی معلوم دکلدر نهایت مؤلف عن قریب دفأ کلمه‌سنی دثأ ایله
تفسیر ایلدکله حرارت معناسنه اولمغله حرارته منسوب اولمش اولورلر (الدرء) دالك فتحی ورانك سکونیله و(الدرأة)
هاایله دفع ایلك وصاومق معناسنه‌در یقال درأه درءا ودرأة من الباب الثالث اذادفعه وسیل صوینی دفعة ظهور ایلك
معناسنه‌در یقال درأ السیل اذااندفع بوراده اندفاع دفعك مطاوعی دکلدر وبزأ برکسه ناکهانی چیقه‌ کلك معناسنه‌در
یقال درأ الرجل اذاطرأ وخرج فجأة وآتش ایشیلیوب پارلدامق معناسنه استعمال اولنورکویا که ضیاسیله ظلمتی دفع
ایدر یقال درأت النار ای اضأت ودوه‌نك ارقه‌سی شیشوب غدّه دیدکلری یومری ظهور ایلك معناسنه‌در یقال درأ
البعیر اذا اغدّ ومع الغدّة ورم فی ظهره غدّهٔ مزبوره دوه قسمنك طاعونیدر ودرأ برنسنه‌یی یایوب دوشه‌مك
معناسنه‌در یقال درأ الشیء اذابسطه ومحل نامعلومدن ناکهانی غریب سیل ظهور ایلك معناسنه‌درکه اوکنه کلان
نسنه‌لری دفع ایلك شانندن اوله بومعناده دالك ضمیله ده جائزدر یقال جاء السیل درءا ودرءا اذااندرأ من مکان لایعلم به
ودرء قارغی وعصامقوله‌سی نسنه‌لرده اولان میل واعوجاج حالتنه دینور ودرء عربدن بررجل آدیدر وشول نادره یعنی
ساقطه‌یه دینورکه ناکاه طاغدن قوپوب اشاغی‌یه سقوط ایلیه قیاپاره‌سی وقار صحیفه‌لری کبی (الدروء) قعود
وزننده یولده اولان شقوق وکسور وجروفه دینورکه وزاولیوب جابجا اکری بوکری یاریق چقور اولمغله بی محابا
یوریوب کتمکه مانع اولور یقال طریق ذودروء ای ذواخافیق بوراده دروء درء کلمه‌سنك جمعیدرکه میل واعوجاج
معناسنه‌در ودروء مصدر اولور یلدز برق ولمعان ایلك معناسنه یقال درء الکوکب دروءا اذاتلألأ وتوقد (الاندراء)
انفعال وزننده مکان نامعلومدن ناکهان تدافعله سیل صوینی کلك معناسنه‌در یقال اندرأ السیل ای اندفع
من مکان لایعلم به وبرنسنه اطرافه یاییلوب طاغلمق معناسنه‌در یقال اندرأ الحریق ای انتشر (التدارؤ) تفاعل
وزننده نزاع وخصومت ضمننده کشاکش اولوب بری برینی برواوته قاقشدرمق معناسنه‌در یقال تدارأ القوم
اذاتدافعوا فی الخصومة (الادّراء) همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله تدارؤ معناسنه‌در ومنه قوله تعالی (فادّارأتم
فیها) بونك اصلی تدارأتم ایدی اتحاد مخرجه مبنی تاء داله قلب وادغام اولندقدنصکره اولنه همزه جلب اولنمشدر
وادّراء افتعال بابندن دخی اولورکه اصلی ادتری ایدی کذلك تاء داله قلب وادغام اولندی بووزنده اولان ادّراء شکار
ایچون ذکری آتی دریئه اتخاذ ایلك معناسنه‌در تقول ادّرأت الصید ای اتخذت له دریئة (الدریئة) خطیئه
وزننده شول حلقه‌درکه اوق ومزراق مشق ایدنلر رمی وطعنی آنکله تعلم ایدرلرکه آنی بریره نصب واستوار ایدوب
اوق ایچندن کچورمك ایچون اکارمی ومزراقله آنی اخذ ایدرلر ودریئه صیادلرك صیدلری ترصد وقتنده اغفال
ایچون کندیلره ستر ایدوب سپرلندکلری شبئه دینور (التدرؤ) تفعل وزننده فریب واغفال ایچون برنسنه‌دن
تستر ایلك معناسنه‌در شکاردن تستر ایتدکلری کبی یقال تدرأوا ای استتروا عن الشیء لیختلوه وبرکسه‌یه
بالا پروازلغله کبر واستیلا ایلك معناسنه‌در یقال تدرّؤا علیهم اذا تطاولوا ای تکبروا وتجبروا (الداریء)
ارقه‌سنده یومری چیقان ناقه‌یه دینورکه دوه قسمنك طاعونیدر یقال ناقة داریء ای مغدّة * شارح دیرکه داریء ارکك
دوه‌یه وصف اولندیغی کبی ناقه‌یه دخی صفت خاصه منزلنده وجه مذکور اوزره وصف اولور (المدریء) محسن
وزننده شول ناقه‌درکه طوغرمسی حلول ایلدکله ممه‌سنه سود ایندیروب طلوم کبی صارقمش اوله یقال ناقة مدریء
ای انزلت اللبن وارخت ضرعها عند النتاج (الدرّیء) سکین وزننده زیاده سیله تابان ودرخشان اولان یلدزه
دینور زهره ومشتری کبی یقال کوکب درّیء ای متوقد متلالیء واشبو درّیء کلمه‌سنده دالك ضمیله ده جائزدر لکن
نوادردندر زیرا کلام عربده ضم وتشدید ایله فعیل وزننده درّیء ومرّیق کلمه‌لرندن غیری بوقدر مرّیق عصفر
نامیدر ودرّیء کلمه‌سی که دالك ضمی و یای نسبتله درّه یعنی انجویه منسوب دیمکدر درر ماده‌سنده مرسومدر
(المدارأة) مفاعله وزننده مدافعه معناسنه‌در یقال دارأته ای داریته ودافعته وملاینه معناسنه‌درکه رفق

ولطف وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال دارأته اي لاينته بو صورتده اضداددن لولور # مؤلف مدارأه يي
مداراة ايله تفسير ايدوب ودارأته داريته ودافعته ولاينته عنوانيله رسم ايلمشلردر دافعته ولاينته كلمه لری دارأته لفظنه
عطف تفسير اولملريله مداراة دخی لواحق معنالرهاولمش اولور رقالديكه امهات سائرهده مقتل بابنده دخی مرسومدر حتی
اساسده دريته ختلته وداريته خاتلته وعليك بالمداراة وهی الملاطفة كانك تخاتله عبارتيله مرقومدر واقعا مثلا
دشمنه مدارا ايلمك كه درونده اولان بغض وكينه يی ستر ايدوب صورت ظاهرده تواضع وروی دل كوسترمكدن
عبارتدر ريلك وفريبي متضمندر وماده مرقومه يی مؤلف كبي مهموز عد ايدنلر صورت ملايمتله مدافعه ايلك معناسيله
تفسير ايدرلر كه بو دخی اقرب بدر رقالديكه مؤلف بو رادهده داريته ايله تفسير ايلشيكن مقتل بابنده اشارتدن سكوتی ظاهرا
ذهوله محمولدر (التدرأ) و(التدرأة) تاءك ضمی ودالك سكونی وراءك فتحيله عزت وسطوت وقدرت معناسنه دركه
مدار دفع اعدادر بونلرك تاری زائده در يقال رجل ذو تدرأ وتدرأة اي مدافع ذو عز ومنعة (التدربوء) بای موحده
ايله تدحرج وزننده يوارلنمق معناسنه در يقال تدربأ الشيء اذا تدهدى (الدفء) دالك كسری وفانك سكونيله
وفتحتيله جائزدر يك اسيلك معناسنه دركه حدت برد نقيضيدر امهات سائرهده همان خلاف البرد ايله مفسردركه
مطلق اسيلك سخونت معناسنه اولور جمعی ادفاء كلور ودفء دالك كسريله دوهدن حاصل اولان منافعه
اطلاق اولنور اولاد واوبار والبانی كبي وانلر ايله منتفع اولمغه دينور يقال دفء الابل كثير اي نتاجها واوبارها
والانتفاع بها ووركی يه دينور عطيه معناسنه ودفء الحايط ديوارك قويتوسنه دينور يقال اقعدني دفء الحايط
اي في كنه اوقات بارده ده روزكاردن سپرلنوب اوتوردقلريچون اطلاق اولنمشدر وبدنی قزديروب كرمنانك ايدن
شيئه دينور اصواف واوبار وعبا وكورك وسائرلری كبي يقال ماعليه دفء اي مادفأ من الاصواف والاوبار
(الدفأ) فتحتيله و(الدفاءة) كراهه وزننده ايسنمق تسخن معناسنه در يقال دفئ الرجل دفأ ودفؤ دفاءة من الباب
الرابع والخامس اذا تسخن # مؤلف دفاءه كلمه سنی كرچه كالدفامة عنوانيله اسم اولمق اوزره رسم ايدوب لكن
صحيح اولان وجه مذكور اوزره باب خامسدن مصدر اولمقدر ودفأ فتحتيله ارقهده اولان بوكرلك حالتنه دينور
يقال فيه دفأ اي جنأ وهو ادفأ وهی دفأى (التدفؤ) تفعل وزننده برنسنه ايله ايسنمق معناسنه در يقال تدفأ
بالثوب اذا تسخن به (الاستدفاء) استفعال وزننده و(الادفاء) همزهنك ودال مشددهنك كسريله افتعال وزننده
تدفؤ معناسنه در اصلی ادتفأ در يقال استدفأ وادفأ بمعنى تدفأ (الدفاء) كتاب وزننده بدنی قزديروب كرميت
ويرن شيئه دينور لباس وكورك وسائر نسنه كبي (الادفاء) همزهنك كسريله بركسه يه بدنی قيزدريجی نسنه
كيدرمك معناسنه در يقال ادفأه اي البسه الدفاء وبركسه يه عطيه كثيره ويرمك معناسنه دركه برودت فقردن تخليص
ايلمكدر يقال ادفأه اي اعطاه كثيرا وناس بريكمك معناسنه دركه تزاحمله بری برينی تسخين ايدرلر يقال ادفأ القوم
اذا اجتمعوا (الدفآن) عطشان وزننده دائما ايسديجی ثوب تلبس ايدن كشی يه دينور مستدفیء معناسنه مؤنثنده
دفأى دينور سكری وزننده (الدفیء) امير وزننده اول معنايه در (الدفئة) فرحه وزننده و(الدفيئه) خطيئه وزننده
و(المدفأه) ميمك وفانك فتحيله آسی وكرمنانك اولان يره دينور كه اصطلاح عوامده ساحل تعبير اولنور فارسيده كرمسير
ديرلر يقال ارض دفئة ودفيئة ومدفاة اي ذات دفء (المدفأه) مكرمه وزننده و(المدفئه) محسنه وزننده و(المدفاه)
معظمه وزننده يوكلری وياغلری فراوان اولان دوهلره دينور يقال ابل مدفأة ومدفئة ومدفاة اي كثيرة الاوبار
والشحوم (الدفئی) عربی وزننده دثئ معناسنه دركه اشتداد حرارت هوا عقبنده ياغان يغموره دينور بو ماده دثأ
ذيلنده بيان اولندی (الدفئيه) عربيه وزننده يازموسمنك اوكنده يعنی هنوز يازموسمی حلولی هنكامنده جلب
اولنان ذخيره يه دينور كه يازذخيرهسی اولهجقدر (الدكأ) دالك فتحی وكافك سكونيله بركسه يی صيقشدروب
مزاحمه وبرمك اوته قاقشدرمق معناسنه در يقال دكأهم دكأ من الباب الثالث اذا دافعهم وزاحمهم (التداكؤ)
تفاعل وزننده بری بريله صيقشوب مزاحمه ايدشمك معناسنه در يقال تداكؤا اي ازدحموا وتدافعوا (الدنیء) فعيل
وزننده صويسز والحق وقطعا حرامدن صاقنمز لاابالی بالدری چپلاغه دينور يقال رجل دنیء اي خسيس
خبيث البطن والفرج ماجن ودنیء خرده جثهلو حقير المنظر كسه يه دينور جمعی ادنئاء كلور شريف واشراف كبي
ودنأی كلور كرماء كبي (الدنؤ) دنیء ايله معناي اولده مرادفدر (الدنوءه) دالك ضميله و(الدناءه) كراهه وزننده بركسه
دنیء اولمق معناسنه در يقال دنأ الرجل دنوءة ودناءة من الباب الثالث اذا كان دنيئا (الدنيئه) خطيئه وزننده عيبه
ونقيصه معناسنه در يقال اتى بالدنيئة اي النقيصة (الادناء) همزهنك كسريله الحق ودنیء ايش ارتكاب ايلمك
معناسنه در يقال ادنأ الرجل اذا ركب دنيئا اي امرا حقيرا (الدنأ) فتحتيله بركسه نك ارقهسی بوكری وقنبور

اولمق معناسنه در يقال دنئ الرجل دنأ من الباب الرابع اذا جنئ (الادنأ) احمر وزننده ارقه سی قنبور اولان کشی یه دینور مؤنثنده دنأی دینور سکری وزننده (التدنؤ) تفعل وزننده برکسه یی دنأیه حمل وسوق ایلك معناسنه در یقال تدنأه ای تدنأ الرجل صاحبه اذا حمله علی الدناءة (الداء) مد ایله درد ومرض معناسنه در جمعی ادواء کلور ✽ شارح دیر که بوندن غیری مفردی وجمعی ممدودا کلمش یوقدر وداء مصدر اولور کاسیذکر (الدوء) دالك فتحی وواوك سکونیله والداء مد ایله خسته ودردناك اولمق معناسنه در یقال داء الرجل یداء دوءا وداءا من الباب الرابع اذا مرض وقد یقال دئت یارجل یعنی من الباب الثالث ای مرضت فهوداء ✽ شارح دیر که بو راده داء کلمه سی اسم فاعلدر رفعله در اصلی داوء ایدی ذومرض معناسنه در که نسب اوزره در انتهی (الادواء) همزه نك کسریله مریض ودردناك اولمق معناسنه در یقال ادوأ الرجل ادواءا اذا مرض (المدیء) مطیع وزننده بوندن اسم فاعلدر مریض معناسنه مؤنثنده مدیئه دینور (الاداءه) اقامه وزننده بودخی افعالدن مصدردر اولکن اصلی اوزره درمریض ودردناك اولمق معناسنه در یقال ادأت یارجل اداءة ای مرضت وبرکسه یی درده اوغرادوب مریض ایلك معناسنه در یقال ادأته ای اصبته بداء وادواء واداءه برکسه یه تهمت القا ایلك معناسنده استعمال اولنور یقال ادأت الرجل اداءة وادوأته ادواء ای اتهمته (دأء الذئب) آجلقدن کنایه در قورد قسمی اکثری آج طوردیغیچون (الدیء) خیر وزننده خسته ومریضه دینور یقال رجل دیئ ای داء مؤنثنده دیئه دینور ها ایله (داءه) مکه مکرمه قربنده برطاغك آدیدر وهذیل قبیله سی یوردنده برموضع اسمیدر (الادوآ) جمع بنیه سیله برموضع آدیدر (الدوداه) زلزله وزننده غریو وفریاد وجلبه معناسنه در تقول ماهذه الدوداة ای الجلبة ✽ فصـــل الذال المعجمة ✽ (الدأذاء) و(الدأذاءة) الفلرل مدیله زجر معناسنه در که برکسه یی برنسنه دن منع ایچون آزار ایلکدن عبارتدر وچالق ومضطرب وپریشان یوریشه دینور یقال یمشی الذأذاء والذأذاءة ای مضطربا (التذأذؤ) تزلزل وزننده و(الذأذأه) زلزله وزننده چالق ومضطرب وپریشان یوریمك معناسنه در یقال تذأذأ الرجل وذأذأ اذا مشی مضطربا (الذبأه) ذالك فتحی وبانك سکونیله شول تازه قزه دینور که مهزوله یعنی بدنی آج آرق چلیسزجه وخوب سیما دلبر وسبکروح اوله یقال جاریة ذبأة ای مهزولة ملیحة خفیفة الروح (الذرء) ذالك فتحی وراتك سکونیله یراتمق خلق معناسنه در یقال ذرأ الله الخلق ذرءا من الباب الثالث ای خلقه وبرنسنه یی چوغالتمق معناسنه در یقال ذرء الشیء اذا کثره ذریه بوندن مأخوذدر کاسیذکر وبیرلکدن یاعلتدن ناشی اغزدن دیشلر دوکلك معناسنه در یقال ذرأفوه ای سقط یعنی مافیه من الاسنان وبوذکر المحل وارادة الحال قبیلندندر وترلایه تخم اکك معناسنه در یقال ذرأ الارض اذا بذرها وباشك صاچی اغارمق معناسنه در کاسیذکر وذرأ شیء قلیل معناسنه در یقال ذرء من خبر ای شیء منه ومصدر بمعنی مفعول اولور مخلوق معناسنه یقال هم ذرء النار ای خلقوا لهم وپرده وحائل معناسنه در یقال مابیننا ذرء ای حائل (الذریه) ذالك حرکات ثلاثی ویانك تشدیدیله نسل معناسنه در که انس وجنك نسلنه شاملدر نسل الثقلین معناسنه در ذکر اولنان تکثیر معناسندن مأخوذدر همزه سی متروکه در ✽ شارح دیر که وزنی فعوله یاخود فعیله در تشدید عینله علی قول ذر لفظندن مأخوذدر که تفریق معناسنه در وزنی فعلیه در انتهی (الذریء) امیر وزننده بمعنی مذروء دراکلمش اکینه دینور یقال زرع ذریء ای مبذور (الذرءة) ذالك ضمی وراتك سکونیله صاچ وصقال اغارمق شیب معناسنه در علی قول باشك اوکنده اولان قیللر مهنوز یاضلق دوشوب قیرسرمك حالتنه دینور که ابتدا اوراردن اغارمغه بدء ایدر (الذرء) فتحتینله و(الذرء) منع وزننده معنای مزبوردن مصدرلردر یقال ذریء شعره ذرءا وذرأ ذرءا من الباب الرابع والثالث اذا شاب اوابیض شعره فی مقدم الرأس (الاذرآ) احمر وزننده صفت مزبوره اوزره اولان کشی یه دینور مؤنثنده ذرأی دینور سکری وزننده واذرآ شول قوچ قیونه دینور که باشنده بیاض اوله علی قول قولقلری آلاجه وسائر اعضاسی سیاه اوله یقال کبش اذرأ اذا کان فی رأسه بیاض او ارقش الاذنین وسائره اسود (الاذراء) همزه نك کسریله برآدمی کوجندیروب طارلتمق معناسنه در یقال اذرأه ای اغضبه وبرکسه یه قورقوتمق معناسنه در یقال اذرأه ای ذعره وبرکسه یی برنسنه یه حریص ومولع ایلك معناسنه در یقال اذرأه بالشیء ای اولعه به وبرنسنه یه مضطر وملتجی قلمق معناسنه در یقال اذرأه الی کذا ای الجأه الیه وآقتمق معناسنه در یقال اذرأ الدمع اذا اساله وناقه ممه یه سود ایندرمك معناسنه در که نتاج وقتی قریب اولنجه اولور یقال اذرأت الناقة اذا انزلت اللبن (المذریء) محسن وزننده قریبة النتاج اولمغله ممه سنه سود انزال ایدن ناقه یه دینور (الذرآنی) ذالك فتحی وراتك سکونیله فرغانی وزننده وفتحتینله جائزدر زیاده سیله بیاض اولان طوزه دینور یقال ملح ذرآنی وذرآنی ای شدیدة البیاض بوطوز حاجی بکتاش طوزی دیدکلریدر وذرآنی کلمه سی ذرءه ماده سندن مأخوذدر که بیاض رأس معناسنده در تغییر نسب ایچون الف ونون زیاده

اولنمشدر ملحا اندراتی تعبیری لحن عوامدن اولمغله تکلمندن مؤلف ولا تقل اندراتی عنوانیله نهی ایلمشدر (الذرء) ذالك كسریله بركلمه در كه آنكله كچی قسمنی صاغمق ایچون چاغررلر یقال ذرء ذرء وهو دعاء العنز للحلب ❊ شارح دیر كه بنفسه كچی یه ذرء اطلاق اولنور صاغمق ایچون ذرء ذرء دیه رك چاغررلر پس مؤلفك تعبیری مشوشدر انتهی (الذمأ) ذالك فتحی ومیمك سكونیله بركسه یه كوجلك ایدوب مشقت ویرمك معناسنه در یقال ذمأ علیه ذمأ من الباب الثالث اذا شق علیه (التذییٔ) تفعیل وزننده اتی زیاده سیله پشیروب مهرا قلمق معناسنه در یقال ذیأ اللحم تذییئا اذا انضجه حتی تهرأ (التذیؤ) تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمغله یپرانمش ثوب كبی پاره پاره دوكیلور اولمق معناسنه در یقال تذیأ الجرح وغیره اذا تقطع وفسد وبرعضو شیشوب قبارمق معناسنه در وعنـد البعض ات كمكدن صیریلوب آیرلمق معناسنه در كرك ذبح وكرك فساد سببیله اولسون یقال تذیأ وجهه اذا ورم اوهو انفصال اللحم عن العظم بذبح اوفساد ❊ فصـل الراء ❊ (الرأرأة) زلزله وزننده كوزك قاره سنی اوینامق علی قول برطرفه دویروب چویرمك معناسنه در یقـال رأرأ الرجل اذا حرك الحدقة اوقلبها وحدت ودقتـله دیكه دیكه باقمق معناسنه در یقـال رأرأ الرجل اذا حدد النظر وكوزی چراغ كبی پارلداتمق معناسنه در یقال رأرأت المرأة اذا برقت بعینها وقیونی وكچی یی ارار دیو چاغرمق معناسنه در یقال رأرأ الراعی اذا دعا الغنم بأرار وبرنسنه پارلدامق معناسنه در یقال رأرأ السحاب والسراب اذا لمعا وآهو وكچی قسمی قویرق صالمق معناسنه در یقال رأرأت الظباء ای بصبصت باذنابها وآیینه یه باقمق معناسنه در یقال رأرأت المرأة اذا نظرت فی المرآة (الرأرأة) دبدبه وزننده و(الرأرأ) هاسز فدفد وزننده و(الرأراء) سلسال وزننده همبنه زیر نقابدن تحریك حدقه ایله كوزینی لمعان ایتدیرن خاتونه دینور (الرأراءة) مداله و(الرأرآء) هاسز مر بن اد بن طابخة بن الیاس بن مضرك قزی اسمیدر آیینه یه چوق نظر ایدر اولمغله آنكله تسمیه اولنمشدر (الربأ) رانك فتحی وبانك سكونیله دشمنی یا عسكری كوزتمك ایچون دیدبان یاقراغل اولمق معناسنه در یقال ربأهم وربألهم ربأ من الباب الثالث اذا صار ربیئة لهم ویوكسلك علو وارتفاع معناسنه در یقال ربأ اذا علی وارتفع ویوقاری قالدرمق معناسنه در یقال ربأ الشیٔ اذا رفعه وبرنسنه یی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال ربأ الشیٔ اذا اصلحه وكیدرمك معناسنه در یقال ربأ الشیٔ اذا اذهبه واجناس طعام بركدرمك معناسنه در یقال ربأ فلان اذا جمع من كل طعام وآغر آغر یوریمك معناسنه در یقال ربأ الرجل اذا تثاقل فی مشیته ویوكسكه چیقمق معناسنه در یقال ربأ علی جبل ای اشرف وبرنسنه یه مبالات ایدوب آنی كا هو ادراك ایلمك معناسنه استعمال اولنور كویا كه دیدبانك دقت وامعانی كبی دقت ومبالاتله تحصیل وقوف واطلاع ایدر یقال ماربأت ربأه ای ما علمت به ولم اكترث له (الربیئة) فعیله وزننده كه ها اسمیه ایله در دیدبانه دینور وقراغله دخی دینور طلیعه معناسنه (الارتباء) افتعال وزننده یوكسكه چیقمق معناسنه در یقال ارتبأ الرجل اذا اشرف یعنی طلع علی علو (المرابأة) مفاعله وزننده صاقنمق حذر واتقا معناسنه در یقال رابأته ای حذرته واتقیته وبركسه یی كوزتمك وحالنه دقت وامعان ایلمك معنـاسنه در یقال رابأته ای راقبته وحفظ وحراست ایلمك معناسنه یقال رابأته ای حارسته وبونلرده مشاركت ایچون اولور (الربأة) تمره وزننده شول مطهره در كه درت قطعه كوندن یانلایندن مصنوع اوله (المربأ) و(المربأة) میملرك فتحیله و(المرتبأ) میمك ضمی وتانك فتحیله اسم مكانلردر دیدبان اكلنه جك یوكسك یره دینور كه اورادن اطرافه نظر انداز اولورمر قبه كبی (المرباء) محراب وزننده نردبانه دینور مرقات معناسنه (التربئة) تفعله وزننده كیدرمك معناسنه در یقال ربأه تربئة ای اذهبه (الرتؤ) تای فوقیه ایله قعود وزننده در كومی محكم چكوب باغلامق معناسنه در یقال رتأ العقدة رتوءا من الباب الثالث اذا شدها وبوغمق معناسنه در یقال رتأ فلانا اذا خنقه واقامت ایلمك معناسنه در یقال رتأ الرجل اذا اقام وبرسمته كتمك معناسنه در یقال رتأ زید اذا انطلق وطعامله جكرك جوعنی تسكین ایلمك معناسنه در یقال ما رتأ كبده الیوم بطعام ای ما اكل شیئا یسكن جوعه بو معناده خصائصدندر یعنی كبدك غیریده استعمال اولنمز مثال مزبورده كبده لفظی مفعولیت اوزره منصوبدر (الرتآن) فعحاله رتكان وزننده ومرادفیدر كه دوه آدیملرینی بری برینه قریب آتارق یورغلامق معناسنه در كه آت قسمنده نقللمق تعبیر اولنور یقال رتا البعیر رتأنا من الباب الثالث اذا رتك ای قارب خطوه (الارتاء) همزه نك كسریله فتور ورخاوتله استر استمز كولمك معناسنه در یقال ارتأ فلان اذا ضحك فی فتور (الرثأ) رانك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله اكشی سود اوزره قویلمق ایچون تازه سود صاغمق معناسنه در یقال رثأ اللبن رثأ من الباب الثالث اذا حلبه علی حامض فخثر ومعتل اولان رثی كلمه سنده لغتدر كه میته مرثیه سویلمك یعنی میتك محاسننی تعداد ایدرك نظم اشعار ایلمك معنـاسنه در تقول رثأته ای رثیته وبرشیئه شیٔ آخر قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقـال رثأ الشیٔ بالشیٔ اذا خلطه واورمق معناسنه در یقـال رثأه اذا ضربه وسودی كوره مز چالمق

معناسنه در يقال رثأ اللبن اى صيره رثيئة و بركسه ايچون اكل ايلسون ديو كوره مز يلمق معناسنه در يقال رثأ القوم اذا عمل لهم رثيئة وغضب ساكن اولمق معناسنه در يقال رثأ غضبه اى سكن ودوه يه رثأه ديكلرى علت عارض اولمق معناسنه در يقال رثأ البعير اذا اصابته رثأة ورثأ قلت فطنت وضعف ذهن وادراك وحمق وبلاهت معنالرينه در (الرثيئة) خطيئه وزننده كوره ماست محرفى كوره مز تعبير اولنان نسنه در كه خوش سود اوزره تازه سود صاغوب يوغورت كبى چلارلر اكا بعض ديارده خوشمرم دخى ديرلر اعرابلر اكه اتمك تابتقى ايدرلر * شارح دير كه الرثيئة تفثأ الغضب مثلى بوندندر كه آزه جق هديه طارغنلغى دفع ايدوب محبت ايراث ايدر ديه جك يرده ضرب اولنور انتهى ورثيئه قلت شعور وفطنت وحمق وبلادت معنالرينه كلور (الرثأة) تمره وزننده برعلتدر كه دوه قسمنك لموزلرى بلشنده ظهور ايدر (الرثأه) رانك ضمى ياض وسياه آلاجه لقه دينور رقطه معناسنه كرك سياه اولوب نقطه لر بياض و كرك برعكس اولسون (الارثأ) احمر وزننده وصف مزبور اوزره اولان اركك حيوانه دينور يقال كبش ارثأ اى ارقط مؤنثده رثأى دينور سكرى وزننده يقال نعجة رثأى اى رقطاء (الارتثاء) افتعال وزننده تخليط ايلمك معناسنه در يقال ارتثأ فى رأيه اذا خلط بالتشديد امهات سائره ده ارتثأ عليهم امرهم اى اختلط عنوانيله مرسوم اولمغله اختلاط معناسنه اولور ومقتضاى ماده دخى بويله اولمقدر وارتثأ كوره مز ايچمك معناسنه در يقال ارتثأ الرثيئة اذا شربها وسود قويلمق معناسنه در يقال ارتثأ اللبن اذا خثر (الارثاء) همزه نك كسريله بودخى سود قويلمق معناسنه در يقال ارثأ اللبن اذا خثر (الارجاء) همزه نك كسريله تأخير ايلمك معناسنه در يقال ارجأ الامر اى اخره ومطلقا كبه حيوانك طوغرمسى كلوب چاتمق معناسنه در يقال ارجأت الناقة اذا دنا نتاجها وصياد شكاردن خائب ومحروم اولمق معناسنه در يقال ارجأ الصائد اذا لم يصب شيئا اشبو ذكر اولنان مواد ثلاثك هر برنده همزه نك تركيله ده لغتدر كه معتل اولور تقول ارجأت الامر لغة فى ارجيته وقس عليه البواقى وقرآء كرامدن امام نافع وحمزه وكسائى وحفص حضراتندن ماعداسى سورهٔ توبه ده متخلفين جهاددن كعب بن مالك وهلال بن امية ومرارة بن الربيع رضى الله عنهم حقلرنده نازل اولان اشبو * وآخرون مرجؤن لامر الله اما يعذبهم واما يتوب عليهم * الاية كريمه سنى همزه ايله مرجؤن عنوانيله ومشار اليهم مرجون عنوانيله قرأت ايلديلر ايكيسنه كوره ده معناى شريف مؤخرون حتى ينزل الله فيهم ما يريد يعنى آنلرك حقلرنده امر الهى ظهورينه توقيفله امرلرى تأخير اولنوب لو يجه موقوف قالمشدر اكر نفاق اوزره اصرار ايدرلر ايسه مظهر عذاب ونكال اولوب واكر تائب اولورلر ايسه نائل نائله الهى اولورلر (المرجئة) ميمك ضمى وجيمك كسريله ارجاء كلمه سندن اسم فاعلدر مؤخره معناسنه در فرق ضالهدن برطائفه نك لقبيدر كه عملى رتبه ده نيتدن واعتقاددن تأخير ايدرلر وايمان قولدر بلا عمل ديرلر كويا كه قولى تقديم وعملى تأخير ايلديلر وبو مرجئه كلمه سى يائى اولديغى صورتده تأخير معناسندن بشقه رجا ماده سندن دخى اخذ اولنور زيرا بونلرك بركلامى دخى بودر كه بركسه مؤمن اولدقده معصيت اكا ضرر ايلمز كفر ايله طاعت مفيد اولمديغى كبى قالديكه مهموز اولمديغى صورتده مثلا رجل مرجى دينور تشديد ايله وهمزه صورتنده رجل مرجئ دينور مرجع وزننده يوخسه مرجى ديمز معط وزننده تنه كه جوهرى بوكونه وهم ايلمشدر * شارح دير كه اولا جوهرى قولى مزبورى عدم همزه صورتنده ثبت ايلمشدر ثانيا مثال مزبورلر نسبته كوره اولمغله ايكيجيده حق تعبير مرجئى اولمقدر مرجعى وزننده ومؤلف بونى رجو ماده سنده دخى ذكر ايلمشدر انتهى ويقال هم المرجئة بالهمزة والمرجية بالياء مخففة ووهم فى ذلك الجوهرى حيث قال هم المرجية بالتشديد (الردء) رانك كسرى ودالك سكونيله عون يعنى معين وياور معناسنه در يقال هو ردء له ينصره اى عون وماده معناسنه در كه هر شيئك اصل ومايه وطينت وجوهرندن عبارتدر جسمى مد وتكثير ايدن اجزاى اصليه اوله جقدر وردء يوكك بردنكنه دينور عدل معناسنه ايكيسنه ردءين دينور تقول عدلوا الردئين اى العدلين وآغر نسنه يه دينور ثقيل معناسنه شارح والعدل الثقيل نسخه سنى كه واوسز در تخطئه ايلمشدر لكن مناوى واوايله خطادر زيرا محكم وعبابده بلا واو مرسومدر ديمكله صواب اولان يوكك آغر اولان دنكنه ديمك اولور لكن اساسده بونك مخالفيدر (الرذء) رانك فتحى ودالك سكونيله برنسنه يى برنسنه يه مدار متانت ايلمك معناسنه در كه آنك قوتيله شئ مزبور وهن وخلل مقوله سى عارضه دن مأمون اولور كذلك بركسه يى بركسه يه پشت وپناه وقوة الظهر قلمق معناسنه در يقال ردأه به ردءا من الباب الثالث اذا جعله له ردءا وقوة وعمادا واحكام ايچون بنايه طياق وپايند مودستك نصب ايلمك معناسنه در بومعنى تخصيص بعد التعميم در يقال ردء الحائط اذا دعمه ودواب ومواشيك آب وعلفنه وسائر خدمت وتيمارينه كوزل تقيد وتعاهد ... [illegible]

ردأه بحجر اذا رماه به (الارداء) همزه نك كسريله ديوار مقولهسي بنايه طباق و پايندان ودستك نصب ايلمك معناسنه در يقال اردأ الحايط اذا دعمه وامداد واعانت ايلمك معناسنه در يقال اردأه اى اعانه و زياده قلمق معناسنه در يقال اردأه على مائة اى زاده عليها و پرده يى صاليورمك معناسنه در يقال اردأ الستر اى ارخاه وتسكين ايلمك معناسنه در يقال اردأه اذا سكنه و برنسنه يى كوتو وفاسد وكتر ايلمك معناسنه در يقال اردأه اى افسده و برنسنه يى حالى اوزره ابقا وتقرير ايلمك معناسنه در يقال اردأه اى اقرّه يعنى على ما كان عليه و بركتر و ردئ وفاسد ايش ايشلمك على قول اولقوله برامر فاسده اوغرامق معناسنه در يقال اردأ الرجل اذا فعل فعلا رديئا اواصابه (الرداءة) كراهه وزننده كوتو وكتر وفاسد اولمق معناسنه در يقال ردؤ الشئ رداءة من الباب الخامس اذا فسد (الردئ) امير وزننده كوتو وفاسد وكتر نسنه يه دينور كه ايو مقابليدر جمعى ارداء كلور همزتينله افعلاء وزننده (الرزء) رانك ضمى وزاى معجمه نك سكونيله بركسه نك مالندن برنسنه يه اصابت ايلمك يعنى آنك برمقدار مالنه نائل اولمق وجهيله نقصان ايرشدرمك معناسنه دركه اصل ماده نقص معناسنه موضوعدر يقال رزأه ماله و رزئه رزءا من الباب الثالث والرابع اذا اصاب منه شيئا يعنى نقصه و بركسه نك خير ومنفعتنه نائل اولمق معناسنه در يقال رزأه رزءا اذا اصاب منه خيرا وا كسلتمك نقص معناسنه دركه حقيقت معنادر يقال رزء الشئ رزءا من الباب الثالث اذا نقصه وتقول مارزئته رزءا من الباب الرابع اى مانقصته و رزء ماتم ومصيبت معناسنه اسم اولور جمعى ارزاء كلور قفل واقفال كبى (المرزئة) ميمك فتحى وزانك كسريله مصدر در بركسه نك خير ومنفعتنه اوغرامق معناسنه يقال رزأه رزءا كما ذكر ومرزئة اذا اصاب منه خيرا ومرزئه اسم اولور مصيبت معناسنه (الرزيئة) حطيئه وزننده بودخى مصيبت معناسنه در جمعى رزايا كلور برايا وزننده يقال اصابه رزء ومرزئة ورزيئة اى مصيبة (الارتزاء) افتعال وزننده بودخى بركسه نك برمقدار مالنه نائل اولمغله ياخود سائر وجهله اكا اولقدرجه زيان ايرشدرمك معناسنه در يقال ارتزأ ماله بمعنى رزأه وا كسلمك معناسنه در يقال ارتزأ الشئ اذا انتقص (المرزؤن) معظمون وزننده مرزء كلمه سندن جمعدر كرماء و جوانمردانه اطلاق اولنور كه مالمرندن خلق همبشه خير كوروب انتفاع ايدر اولهلر وشول قومه اطلاق اولنور كه خيار واعزملرى وفات ايلمكله مصيبت ديده اولهلر جوهرى كلمه مز بوره يى كندى دستخطى اولان نسخه ده مخففا ثبت ايلمكله وهم ايلمشدر (الرشأ) رانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال رشأ المرأة رشأ من الباب الثالث اذا جامعها وآهو طوغرمق معناسنه در يقال رشأت الظبية اذا ولدت (الرشأ) فتحتينله شول آهو ياوريسنه دينور كه هنوز دوتدوب اناسيله يوريمكه باشليه جمعى ارشاء كلور و (رشأ) برنوع شجر اسميدر كه قدى قامت انساندن بلندو يپراغى كنه يپراغنه شبيه اولور و برنوع نبات آديدر كه قرنوه يه شبيه اولور وقرنوه هرنوه دركه قلملك نباتيدر (رطأ) رانك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال رطأ المرأة رطأ من الباب الثالث اذا جامعها وچفرمق وجهيله دفع طبيعى ايلمك معناسنه در يقال رطأ بسلحه اذا رمى به (رطأ) فتحتينله حمق و بلاهت معناسنه در يقال به رطأ اى حمق (الرطئ) امير وزننده بون واحمق كسه يه دينور جمعى رطاء كلور كرام وزننده مؤنثنده رطيئه دينور و (رطاء) دينور حمرآء وزننده (الارطاء) همزه نك كسريله قز جماعه صلاحيت كرته سنه بالغه اولمق معناسنه در يقال ارطأت الجارية اذا بلغت ان تجامع (الاسترطاء) احمق اولمق معناسنه در يقال استرطأ الرجل اذا صار رطيئا (الرفأ) رانك فتحى وفانك سكونيله كمى يى كناره يناشدرمق معناسنه در يقال رفأ السفينة رفأ من الباب الثالث اذا ادناها من الشط وجامه نك يرتق وسوكوك يريني برى برينه يمايوب ديكمك يااورمك وجهيله قاوشدروب بتشدرمك معناسنه در يقال رفأ الثوب اذا لأم خرقه وضم بعضه الى بعض ومضطرب بااندیشه نا اولان كسه يى تسليت بارفق وسهولت معامله سيله ساكن ومطمئن ايلمك معناسنه مستعملدر يقال رفأ الرجل اذا سكنه اى امنه واخذه بالسكون والطمانينة و برنسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه در يقال رفأ بينهم اى اصلح (المرفأ) مقعد وزننده اسم مكاندر كناره كمى قرار ايليه جك موضعه دينور كه اسكله تعبير اولنور ميمك ضميله ده جائزدر (الرفاء) شداد وزننده يامه يامه يجى واورجى و ينه جى مقولهسنه دينور (الارفاء) همزه نك كسريله برجانبه ميل ايلمك معناسنه در يقال ارفأ الرجل اذا جنح وصاح وصقال طرامق معناسنه در يقال ارفأ الرجل اذا امتشط و برنسنه يه يقلشوب جاتمق معناسنه در يقال ارفأ اليه اذا دنى و برنسنه يى برنسنه يه يقلشدروب جاتدرمق معناسنه در يقال ارفأ اليه اى ادناه و بركسيه حرمت ورعايتله معامله ايلمك معناسنه دركرك بيع وشراده وكرك سائر خصوصده اولسون يقال لرفأه اى حاباه ومدارا ايلمك معناسنه در يقال ارفأه اى داراه وصيغمق معناسنه در يقال ارفأ اليه اى لجأ (المرافأة) مفاعله وزننده بودخى محاباة ومداراة معنالرينه در يقال رافأه اى حاباه وداراه (الترافؤ) تفاعل

وزننده قوم یکدل و یکجهت اولمق معناسنه‌در یقال ترافأ القوم اذا توافقوا وتواطئوا یعنی حتی صارت یدهم واحدة
(الرفأ) رانک کسریله دوزنلك و بارشقلق حالتنه دینور که بری بریله موافقت وحسن امتزاج والتیام ومعاشرتدن
عبارتدر فی الاصل عربلر تأهل ایدن کسه یه بونکله دعا ایدرلر ایدی کاسیذکر یقال بینهما رفاء ای التیام واتفاق
(الترفئة) تفعله و زننده و (الترفیء) تفعیل وزننده تزوج ایلیان کسه یه تهنیت معرضنده بالرفاء والبنین دیو دعا ایلمك
معناسنه‌در یقال رفأه ترفئة وترفیئا اذا قال له بالرفأ والبنین ای بالالتیام وجمع الشمل یعنی بینکزده حسن زندکانی
والفت ونما و برکت اولوب خیر جمعیته واولاد وانساله موفق اولهسز * شارح دیر که بو عبارتله دعا اسنن جاهلیه‌دن اولمغله
نهی اولنوب بونك بدلی بارك الله لك و بارك الله علیك وجمع بینکما فی خیر عبارتیله دعا ولنمق ضمننده امر نبوی صادر
اولمشدر انتهی (الیرفئی) یلعی وزننده شول کسه درکه شدت خوفدن یورکی یریندن قوپمش اوله منتزع القلب
معناسنه وقیون چوبانه دینور و پك اورکك دوه قوشنه دینور وقاچاغان اورکك آهویه دینور و یرفئی برعبد اسود
اسمیدر (یرفأ) یمنع وزننده فاروق اعظم رضی الله عنه حضرتلرینك بندهٔ آزاد کرده‌لری اسمیدر (الرقأ) رانك فتحی
وقافك سکونیله و (الرقوء) قعود وزننده سیلان ایدن کوز یاشی وقان مقوله‌سی کسیلوب دیکمك معناسنه‌در یقال
رقأ الدمع رقأ ورقوءا من الباب الثالث اذا جف وسکن و بدنده طمر یو قاری قالقوب ظهوره کلمك معناسنه‌در یقال
رقأ العرق اذا ارتفع و رقأ برنسنه‌یی فساده ویرمك معناسنه‌در یقال رقأ بینهم رقأ اذا افسد واصلاح ایلمك معناسنه
اولمغله ضد اولور یقال رقأ بینهم اذا اصلح و یوقاری چیقمق معناسنه درپس یائی اولان رقی کلمه‌سنده لغت اولور
یقال رقأ فی الدرجة اذا صعد (المرقأة) میمك فتحیله وکسریله ده لغتدر درجه ونردبانه دینور لکن میمك فتحیله
اسم مکان اولوب وکسریله اسم آلتدر (الارقاء) همزه‌نك کسریله آقان کوز یاشنی وقانی ساکن قلمق معناسنه‌در
یقال ارقأ الله تعالی دمعه ای سکنه و بدنده طمری شیشروب یوقاری قالدرمق معناسنه‌در یقال ارقأت العرق
ای رفعته (الرقوء) صبور وزننده شول نسنه‌درکه قان ساکن اولمق ایچون اوزرینه وضع اولنور کرك دارو وکرك
سائر نسنه اولسون سمور طرنغی وقان طاشی وقنطر یون کبی وماسوره ایله برونه چرپیش اوفلمك دخی برون قانی
مسکندر ومنه قول اکثم بن صیفی لا تسبوا الابل فان فیها رقوء الدم ای تعطی فی الدیات فتحقن الدماء اکثم مرقوم
حکماء عربدندر صحیحی مختنفدر طیء قبیله سنه تحریر ایلدیکی وصیتنامه‌ده کلام مزبوری دخی درج وتسطیر
ایلمشدر یعنی سزلر دوه قسمنه چشم حقارتله باقوب سب وآزار ودشنام ایلمکز زیرا آنلر قصاصه بدل اولان دیت
ایچون اعطا اولنمغله دم اقتصاصك حفظ وسکونتنه وسیله اولورلر زیرا اصل دیت یوز دوه‌در جوهری وهمنه
مبنی کلام مرقومی حدیث ظن ایلمکله وفی الحدیث عنوانیله ثبت ایلمشدر * شارح دیر که نهایه‌ده کذلك عنوان مذکور
ایله مرسومدر وفصیح شرحنده کلام مزبور قیس بن عاصم المنقری یه مسند اولوب اول ایسه اصحابدن اولمغله
جوهری غیرواهمدر (الرمأ) رانك فتحی ومیمك سکونیله و (الرموء) قعود وزننده بریرده مکث واقامت ایلمك
معناسنه‌در یقال رمأ الرجل رمأ ورموءا من الباب الثالث اذا اقام و زیاده اولمق معناسنه‌در یقال رمأ الشیء علی
مائة ای زاد علیها و برخبری ظن وکمان وجهیله فهم وادراك ایلمك معناسنه‌در که حقیقتی کماهی یقین کرده
اولمیوب خبر واحد کبی یاخود بعض اماراتله علی وجه الظن ادراك ایلیه یقال رمأ الخبر اذا ظنه بلا حقیقة شارح
وحققه نسخه‌لرینی تخطئه ایلمشدر جمیع امهاتده ظنه بلا حقیقة عنوانیله مرسومدر (الارماء) همزه‌نك کسریله
آرتمق زیاده معناسنه‌در یقال ارمأ الشیء علی مائة اذا زاد علیها و پك یقین اولمق معناسنه‌در یقال ارمأ الیه اذا ادنا
(المرمأت) معظمات وزننده لغو و بیهوده و باطل اولان اخباره دینور یقال مرمأت الاخبار ای اباطیلها
(الرنأ) رانك فتحی ونونك سکونیله باقمق نظر معناسنه‌در یقال رنأ الیه رنأ من الباب الثالث اذا نظر وآغر آغر
اویالنه‌رق یورومك معناسنه‌در یقال جاء یرنأ فی مشیته ای یتثاقل بو معنا یالکز اصمعیدن منقول اولمغله مصنف
وجاء عنوانیله نزاکت وایهام ایلمشدر (الیرنأ) یانك ضمیله معتل بابنده مرسوم ومبیندر (الرهیأة) یای تحتیه
ایله دحرجه وزننده سست وضعف وعجز وتوانی معناسنه‌درکه سلپوکلك وکوشکلك تعبیر اولنور یقال به
رهیأة ای ضعف وتوان و یوك دنکلرینك برینی دیکرندن آغر ایلمك معناسنه‌در یقال رهیأ الحمل اذا جعل احد
العدلین اثقل من الاخر وضعف ومحنتدن یاخود پك پیرلکدن ناشی کوز ایچرو باتوب چقور لنمق معناسنه‌در
یقال رهیأت عیناه اذا اغرورقت جهدا اوکبرا و برخصوصده رأی وتدبیری شك وتردد یاخود احتماله
محکم واستوار ایلمیوب تخلیط وافساد ایلمك معناسنه‌در یقال رهیأ رأیه اذا افسده ولا یحکمه وطواره یوکی کوشك یوکلیوب
شریدلرینی پك چکوب ایوجه بند ایلمامك معناسنه‌در شویله که برطرفه طوغری اکیلوب دوشمك اوزره اوله یقال رهیأ
الحمل اذا حمله فلا یشده و باود یغمور یاغدرمغه مستعد ومتهیء اولمق معناسنه‌در یقال رهیأت السحابة اذا تهیئت للمطر

(الترهيؤ) تدحرج وزننده يرى اوته حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال ترهيأ الشئ اذا اضطرب وتحرك ونهال
تازه كبى خرام وميلان ايده رك يورمك معناسنه در يقال ترهيأ فى مشيته اذا تكفاء وسحاب يغمور ياغدرمغه حاضر
ودركار اولمق معناسنه در يقال ترهيأ السحاب اذا تهيأ للمطر وبركسه برايشه قصد ايلمشيكن هنوز ايشلمكى مريد
اولديغى حالده اقدام ايلميوب حيرت وتردد اوزره اويله طورمق معناسنه در يقال ترهيأ فى امره اذا هم به ثم امسك
عنده وهو يريد فعله (الترويئة) فعل مهموزى معتله الحاقله تفعله وزننده و(التروىء) قياس اوزره تفعيل وزننده
برخصوصده يابرجوابده عجله ايلميوب عاقبتنى ملاحظه ايله اعمال فكر وانديشه ايلمك معناسنه در يقال روى فى الامر
ترويئة وترويئا اذا نظر فيه وتعقبه ولم يعجل بجواب (الروية) جليه وزننده آندن اسمدر فكر ونظر وتدبر معناسنه در
* شارح ديركه قياس اولان همزه ايله رويئه اولمقدر لكن عربلر تشديد ايله استعمال ايلديلر يقال ليس له روية فى الامر اى
نظر وتعقب (الراء) برشجر آديدر مفردى راءه درهايله شجرمر قوم مغيلان نوعندندر غار ثورقپوسنده نابت اولمشدر
وراء زبد البحر اسميدركه دكز كپوكى ديدكلرى نسنه در ادويه جمله سندندر (الارواء) همزه نك كسريله بريرده راء
ديدكلرى شجرمز بورچوق اولمق معناسنه در يقال اروأ المكان اذا كثر به الراء (الترئة) تكمله وزننده بركسه لك
يابرحيوانك بوغازينى قيصوب بوغمق اوزره اولان ايپنى كوشتمك معناسنه در يقال رنأه ترئة اذا فسح عن خناقه وتروئه
لفظنده لغتدر كه برايشك صوكنى صايوب فكر واندیشه ايلمك معناسنه در يقال رنأ فى الامر بمعنى روأ (المرايأة) مفاعله
وزننده صاقنمق اتقا معناسنه در يقال رايأه مرايأة اى اتقاه (راء) خاف وزننده رأى كلمه سنده لغتدر كه كوردى معناسنه در
يقال راءه اى رأه * شارحك بيانه كوره بو مقلوب اولمغله متصرف اولمازيعنى مصدرى وساير صيغه لرى وارد كلدر (الرىء)
رانك كسرى وهمزه ايله ريع وزننده آندن اسمدر رؤيت وديدار معناسنه در * فصل الزاى * (الزأزأة) زلزله وزننده
قورقتمق تخويف معناسنه در يقال زأزأه اى خوفه ودوه قوشى باشنى وقويرغنى يوقارى طوتارق سرعتله يورمك
معناسنه در يقال زأزأ الظليم اذا مشى مسرعا رافعا قطريه رأسه وذنبه وقطر قافك ضميله برنسنه نك اوجنه دينوركه
بوراده ايكى قطردن مراد رأس ايله ذنبيدر وزأزأه برنسنه يى ارغلامق معناسنه در يقال زأزأ الشئ اذا حركه
(التزأزؤ) تزلزل وزننده صارصلمق وارغلانمق معناسنه در يقال تزأزأ الشئ اذا تزعزع وبرنسنه دن قورقمغله
سنوب كوچلمك معناسنه در يقال تزأزأ منه اذا تصاغرله فرقا بوراده تصاغر تحقر وتذلل معناسنه ده اولور وقورقمق
معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا خاف وكزلنوب صاقلنمق معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا اختبأ وچرپچى يورويشى كبى
يانلرينى تحريكله چالقنه رق يورمك معناسنه در يقال تزأزأ الرجل اذا مشى محركا اعطافه كهيئة القصار (الزوازئة)
علابطه وزننده و(الزوزئة) علبطه وزننده شول بيوك قزغانه دينوركه ايچنه بربوغاز لمش دوه صيغار اوله يقال قدر
زوازئة وزوزئة اى عظيمة تضم الجزور جوهرى وهمنه مبنى بو ماده يى معتل بابنده ذكر ايلمشدر * شارح ديركه جوهرى
بو بابده اصمعى يه تابع اولمغله وهمدن مصوندر (الزبأة) زانك فتحى وبانك سكونيله غضبه معناسنه دركه غضبدن
بناء مره در (الزكأ) زانك فتحى وكافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال زكأه زكأ من الباب الثالث اذا ضربه وبركسه يه
اقچه صايوب ويرمك معناسنه در على قول تعجيل نقد ايلمك معناسنه در يقال زكأه الفا اذا نقده او عجل نقده وبركسه يه
التجا واستناد ايلمك معناسنه در يقال زكأ اليه اذا لجأ واستند وجماع ايلمك معناسنه در يقال زكأ جاريته اى جامعها
وناقه ياوريسنى طوغردقده اياقلرى دينه القا ايلمك معناسنه در يقال زكأت الناقة بولدها اذا رمته عند رجلها يعنى
عند الطلق (الزكأ) زانك ضميله صرد وزننده و(الزكأة) همزه وزننده و(زكاء النقد) غراب وزننده واضافتله شول
كسه دركه ثروت ويساره مالك اولمغله دائما اقچه سى حاضر وموجود اولديغندن لدى الاقتضا تأخير ايلميوب درساعت
نقد واعطا ايدر اوله يقال رجل زكأ وزكأة وزكاء النقد اى موسر عاجل النقد (الازدكاء) افتعال وزننده بركسه دن
حق مطلوبنى آلمق معناسنه در يقال ازدكأ منه حقه اذا اخذه (الزنأ) زانك فتحى ونونك سكونيله و(الزنوء) قعود
وزننده صيغنمق معناسنه در يقال زنأ اليه زنأ وزنوءا من الباب الثالث اذا لجأ وطاغه چيقمق معناسنه در يقال زنأ
فى الجبل اذا صعد وكولكه چكيلوب قيصالمق معناسنه در يقال زنأ الظل اذا قلص ودنا بعضه من بعض وبرنسنه يه
يك ياقلشوب چاتمق معناسنه در يقال زنأ اليه اذا دنا وشن وشادمان اولمق معناسنه در يقال زنأ الرجل اذا طرب
وسرعت ايلمك معناسنه در يقال زنأ اذا اسرع ويره ياپشمق معناسنه در يقال زنأ اذا لزق بالارض وبوغمق
معناسنه در يقال زنأه اذا خنقه ومثانه ده بولى حبس ايلمك معناسنه در يقال زنأ بوله اذا احتقن امهات سائره ده
حقنه عنوانيله مفسردر (الازناء) همزه نك كسريله صيغندرمق معناسنه در يقال ازنأه الى الامر اى الجأه ويوقارى
چيقارمق معناسنه در يقال ازنأه اى صعده وحبس بول ايلمك معناسنه در يقال ازنأ بوله اى حقنه (الزناء) سحاب

وزننده كودهسى ديو شيرملى طوپاج بودورهدينور وا كثرى بولنى حبس ايدن كشى يه دينور وبرموضع آديدر (الزَنىّ) امير
و زننده كوچك صو طولومنه دينور (الزَّنَّة) تفعله وزننده تضييق ايلمك معناسنهدر يقال زنّأ عليه تزنئة اذا ضيق
(الزوء) زانك فتحى وواوك سكونيله موت سببيله حادث اولان حادثه يه دينور بالنفس هلاك كبى ومثلا بركسنهنك پدرى بوفات
ايلمكله دوچار اولديغى فلاكت ومحنت كبى وزوء مصدر اولور بركسهيى حوادث زمان منقلب الحال ايلمك معناسنه
يقال زاء الدهر بهزوءا اذا انقلب به ابو عمرو ديديكه بو كلمه يه بعنى معناى مزبوره كلديكنه ظفر ياب اولديغمده بغايت
مسرور اولدم زيرا بعض اشعار قدماده واقع اولوب معناسى اكثر لغويين ومعلقين عندنده خفى ومشتبه ايدى
✻ فصـــل السين ✻ (السأسأة) زلزله وزننده و (السأساء) سلسال وزننده اشك قسمنى كتمكدن زجر ومنع ايلمك ياخود
صوايچمكه چاغرمق ياخود يوريمكده اشوب سرعت ايلمك ايچون آزار ايلمك معناسنهدر كه عربلر بو محلده سأ ديرلر كه
صوت آزاردن حكايه در تركيده چوش وچو ايله تعبير ايدرلر يقال سأسأ بالحمار سأسأة وسأساءا اذا زجره ليحتبس اودعاه
ليشرب او يمضى قال الشارح ومنه المثل لا حا ولا سأ اى لم يأمر ولم ينه (التسأسؤ) تزلزل وزننده برنسنه قارش مورش
شوريده ومختلف اولمق معناسنهدر يقال تسأسأت الامور اذا اختلفت (السبأ) سينك فتحى وبانك سكونيله و (السباء)
كتاب وزننده و (المسبأ) ميمك وبانك فتحيله خمر اشترا ايلمك معناسنهدر يقال سبأ الخمر سبأ وسباءا ومسبأ من الباب الثالث
اذا شراها اساسده همان شرب ايچون اشترايه تخصيص اولنمشدر اكر تجارت ايچون اشترا ايدر ايسه بلاهمز سبى الخمر
دينور انتهى وسبأ مطلقا برنسنهيى آتشه ياقمق معناسنهدر يقال سبأ الجلد اى احرقه وبركسهيى دكنكله يا قمچى ايله
دوكمك معناسنهدر يقال سبأه اى جلده ودرى وقبوق مقوله سنى يوزوب صويمق معناسنهدر يقال سبأ الجلد
اذا سلخه ومصافحه ايلمك معناسنهدركه استلشمك ايچون بركسه ايله ال طوتشمقدن عبارتدر يقال سبأ الرجل اذا صافحه
وآتش درى يه تأثير ايلمكله تغيير ايلمك معناسنهدركه كويندرمك تعبير اولنور يقال سبأت النار الجلد اذا لذعته وغيرته
(الاستباء) افتعال وزننده بودخى خمر اشترا ايلمك معناسنهدر يقال استبأ الخمر اذا اشتراها (السباء) عطار وزننده
شراب صتان كسهيه دينور ميفروش معناسنه كه ميخانهجى تعبير اولنور يقال هو سباء اى بياع الخمر (سبأ) جبل
وزننده حى ارادهسيله صرفى و بلده اعتباريله منع صرفى جائزدر يمنده بلقيس جنابلرينك شهريدر سلفده بغايت
آبادان وجميع ارضى باغ وخيابان ايدى و (سبأ) عبدشمس بن يشجب بن يعرب بن قحطان نام كسنهنك لقبيدر
جمله قبائل يمنى جامع يعنى جملهسى اكا منسوب وآندن متشعب ومتفرع اولمشلردر ومنه المثل ✻ تفرقوا ايدى سبا
وايادى سبا ✻ اى تبددوا بوراده سبا كلمهسى سكون اوزره مبنى اولهرق تكلم اولنور سباء لفظندن مخفف دكلدر بلكه
سكونى همزهدن بدلدر مثل مزبور برجمعيتك پريشان وتارمار اولمسنده ضرب اولنور ايدى كلمهسى يد لفظندن
جمعدر وايادى جمع الجمعدر يد طريق معناسنهدر ياخود نعمت معناسنهدر بعد الاضافة خمسة عشر كبى اسم واحد
حكمنده اولمشدر ✻ مرويدركه شهر مزبورده كه مأرب دخى ديرلر شخص مرقوم ساكن اولديغندن اسميله مسما اولمشدر حكايه
اون نفر اولادى وار ايدى كه بونلردر ازد كنده مذحج حمير اشعر و انمار بونلر يمنده ساكن اولوب عامله غسان
لخم جذام بونلر شامه نقل ايلديلر و بونلرك هر برى برقبيله پدرلريدر سيل العرم بونلره ارسال اولنمشدر اجمالا
بيانى بودركه اطراف بوادى وجبالدن خطهٔ مرقومهيه دمبدم سيل عظيم ظهور ايتمكله تخريب عمرانات ايتمكين
مزبور سباكه ملك مأرب ايدى همت كثيره ايله حديد وحجردن ما بين الجبلين برسد سديد بنا ايدوب وقت حاجتده
مزروعاتلرين اسقا ايچون بعضها فوق بعض نيجه مخارق ومقدار معلومدن افزون سيل ظهور ايلدكده اطراف
ارضه صرف ايچون نيجه ميازيب دخى ترتيب ايلمشيدى اولادندن عمرو مزيقيا كه كمال كبر ونخوتندن ناشى بردخى
اعادهيا خود آحادناسدن برى اكتسا ايلمسون ايچون هر روز وشب كيديكى لباسى مزق ايلمكله مزيقيا ايله ملقب
اولمشيدى جالس مسند حكومت اولدقده بركاهنهدن سد مزبورك انهداميله مدينهٔ مأربك خراب اوله جغنى
استماع ايلمكله علامتندن سؤال ايلدى كاهنه دخى سدك ديبنده جرذان ديدكلرى فاره رؤيت اولنورسه سدك
خراب اوله جغى زمان متقرب اولور ديدى بركون مزيقيا اطراف سده مرقومده برجرذان عظيم كورديكى اللريله
زمينى حفر وتقليب صخر ايدر مزيقيا متحير اولوب كاهنهيى تصديق ايلدى من بعد نقل وجلايه عزم ايدوب قبائل
ازد ايله ارتحال ايلدى كنديدن صكره اوغلى ثعلبه لابس خلعت امارت اولوب آنك زماننده قبائل سبانك بالجمله
شيرازهٔ جمعيتلرى پريشان اولمغله ازد قبيلهسى عمانه وخزاعه بطن مره اوس وخزرج يثربه آل جفنه شامه آل جذيمه
عراقه نقل وتفرق ايلملريله حاللرى مضرب مثل مزبور اولمشدر واهل مأرب پيغمبرلرينى تكذيب ايدوب آفت
پرمنش ايتملريله ارسال الهيله سيل العرم ظهور ايدوب سد مزبورى هدم ومدينهٔ مزبورى غرقاب فنا ايلمشدر

وسبأ عبدالله نام كمسنه نك پدرى اسميدر كه غلاة شيعه دن سبأيه طائفه سى اكا منسوبدر (السباء) كتاب وزننده
و(السبيئة) خطيئه وزننده سبى يه دينور خمر معناسنه تركيده سو بيه ديدكلرى بوندن مأخوذ ومحرّف ظن اولنور
لكن نهايه ده سوبياء سينك ضميله بر كونه نبيذدر كه حنطه دن اتخاذ اولنور اكثرى اهل مصر استعمال ايدرلر ديو
مرسوم اولمغله لغت مخصوصه اولمش اولور (الاسباء) همزه نك كسريله تواضع وسرفرو قلمق معناسنه در يقال
اسبأ فلان لامر الله تعالى اذا اخبت اى خضع ويقال اسبأ على الشئ اذا خبت يعنى انخضع له قلبه (المسبأ)
مقعد وزننده يوله دينور طريق معناسنه (السبئ) امير وزننده صو ييلوب چيقاندرى يه دينور سبئ الحيه ييلانك
صو ييلان درى سيدر كه ييلان قاوى تعبير اولنور (السبأة) غرفه وزننده سفر بعيد معناسنه در يقال تريد سبأة اى
سفرا بعيدا (المسبتأ) باى موحده ونون وتاى فوقيه ايله مقصورا ومهموزا مستكره وزننده يك سو بو باشلى كمسه يه
دينور مؤلف من يكون رأسه طويلا كالكوخ عبارتيله تفسير ايلمشدر كوخ ديديكى اكراد وتراكه يه مخصوص
برخانه در كه سازلقدن تپه سى اوركوج شكلنده ومخروطى اولور بونلرنده هوغ تعبير ايدرلر يقال رجل مسبنتأ
وهو من يكون رأسه طويلا كالكوخ (السخأ) سينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله تنجره آلتنده آتش ايشليه جك
يول ايتمك معناسنه در يقال سخأ النار سخأ من الباب الثالث اذا جعل لها مذهبا تحت القدر نته كه سخو دخى
بومعنايه دركه معتلدر (السندأو) جردحل وزننده و(السندأوه) هايله جست وخفيف وچالاك آدمه دينور وجرأت
واقدام صاحبى كشى يه دينور وقصير القامه كمسه يه دينور و يصى باشلو خرده جثه لو جوره كمسه يه دينور وعظيم الرأس
كمسه يه دينور وديشى قورده دينور ذئبه معناسنه جمعى سنداو ون كلور بوتك وزنى فنعلودر فانك كسريله (السرء
سينك فتحى و رانك سكونيله و(السرأة) هايله چكركه يمرطه سنه وبالق يمرطه سنه دينور سينك كسريله ده لغتدر
على قول اصح اولان مكسور اولمقدر (السروء) صبور وزننده يمرطليان چكركه يه وبالغه دينور يقال جرادة سروء
اى يبوض جمعى سرء كلور كتب وزننده وسرّء كلور ركع وزننده واشبو وزن اخيرنادردر زيرا فعول فعل اوزره جمع
تكسيرايله جمعلنمز مؤلف سمكه لفظندن اكتفا ايلمشدر (السرء) سينك فتحى ورانك سكونيله چكركه وبالق يمرطلمق
معناسنه در يقال سرأت الجرادة والسمكة سرءا من الباب الثالث اذا باضت وخاتونك اولادى چوق اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال سرأت المرأة اذا كثر اولادها (التسرئة) تفعله وزننده بودخى اول معنالره در يقال
سرّأت المرأة والجرادة بمعنى سرأت (الاسراء) همزه نك كسريله چكركه نك يمرطلمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در
يقال اسرأت الجرادة اى حان ان تبيض (المسروءة) مسروده وزننده چكركه سى چوق يره دينور يقال ارض
مسروءة اى كثيرة الجراد (السطأ) سينك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال سطأ المرأة سطأ
من الباب الثالث اذا جامعها (السلأ) سينك فتحى ولامك سكونيله تره ياغنى اريدوب صزدرمق معناسنه در يقال
سلأ السمن سلأ من الباب الثالث اذا طبخه وعالجه وسبسام وكنجه مقوله سى دانه يى صيقوب ياغنى چيقرمق
معناسنه در يقال سلأ السمسم اى عصره فاستخرج دهنه واورمق معناسنه در يقال سلأه اى ضربه واچه يى
تأخير ايليوب همان عجله صايوب ويرمك معناسنه در يقال سلأ كذا درهما اى عجل نقده وخرما اغاجنك ديكنلرينى
قوپاروب آريتلغله اصلاح ايلمك معناسنه در يقال سلأ الجذع اذا نزع سلاءه (الاستلاء) افتعال وزننده بودخى تره
ياغنى اريدوب صزدرمق معناسنه در يقال استلأ السمن بمعنى سلأه (السلاء) كتاب وزننده معناى مزبوردن اسمدر
صزدرلمش صافى ياغه دينور جمعى اسلئه كلور افعله وزننده (السلاء) قرّاء وزننده خرما ديكننه دينور شوك النخل
معناسنه وبرنوع قوش آديدر وبرنوع اوق ومزراق تمرنه دينور كه خرما ديكنى شكلنده سيورى اولور (الاسلنطاء
اسلنقاء وزننده برنسنه يه باقمق ايچون يوقاريسنه باحواله سنه چيقمق معناسنه در يقال اسلنطأ الرجل اى ارتفع
الى الشئ ينظر اليه (السوء) سينك فتحيله و(السواء) سحاب وزننده و(السواءة) سحابه وزننده و(السوايه) عبايه وزننده كه
همزه يايه مبدله در و(السوائية) علانيه وزننده و(المساءة) ميمك فتحيله و(المسايبة) بونك اصلى مساوئة اولمغله مقلوبدر
و(المسايه) و(المساء) و(المسائية) تشديدايله بركمسه يه خوشلنميوب منفعل وغمكين اوله جق ايش ايتمك معناسنه دركه
كملك وكوتولك ايلمك تعبير اولنور يقال ساءه يسوءه سوءا وسواءا وسواءة وسواية وسوائية ومساءة
ومساءبة ومساية ومساء ومسائية اذا فعل به مايكره • (السوء) سينك ضميله اسمدر كوتولك وبدلك ديمكدر
مؤلفك بصائرده بياننه كوره سوء ماده سى مطلقا انسانى مغموم ومنفعل وغصه ناك ايدن شيئه دينور كرك امور
دنيويه واخرويه دن وكرك احوال نفسيه وبدنيه دن وكرك احوال خارجه دن اولسون فوات مال وفقدان حميم
وصديق كبى بعده بر مناسبتله معناى مخصوصلرده استعمال اولندى وسينك فتحيله وضميله فرق اولندى

ازجمله سبنك ضميله آفات وعارضه لرده وفتحيله شرّ وشورده استعمال ايلديلر انتهى و(سوء) سبنك ضميله برص علتنه اطلاق اولنور وهر آفت وعارضه يه اطلاق اولنور عطف العام على الخاص قبيلندندر وضعف بصر علتنه دينور وآتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ❊ ثم كان عاقبة الذين اساؤا السوء ❊ فى قرأة اى من ضمّ السين اى عاقبة الذين اشركوا النار آيت مرقومه ده قرأت مشهوره سوءى عنوانيله دركه بشرى وزننده در كاسيذكر (السوء) سبنك فتحيله مصدردرتنه كه ذكر اولندى ويقال هذا رجل سوء ورجل السوء بالفتح والاضافة فيهما يعنى بو بريدكار وبدمنش وپك شريركسه دركه مقتضاى جبلتى اوزره دائما كنديدن شرّ واسأت صدور ايدر ❊ شارح ديركه نعت اوله رق الرجل السوء ديمك جائز دكلدر لكن مصباحده تجويز اولنمشدر مبالغة وصف بالمصدر اولور يقال الرجل السوء والعمل السوء على النعت انتهى ولاخير فى قول السوء قولنده فتح وضمله ده جائزدر فتح صورتنده ٠ لا خير فى كلام قبيح ديمك اولور وضمه صورتنده لاخير فى ان تقول سوءا ديمك اولور كه حاصلى لاتقل سوءا ديمكدر و ❊ عليهم دائرة السوء ❊ الاية كريمه سى سبنك فتحى وضميله ده قرأت اولنمشدر فتحه كوره هزيمت وشرّ و بلا وضمه يه كوره ردئ وفساد ايله تفسير اولنمشدر ❊ مترجم ديركه كشافده بو وجهله مرسومدركه آيت مرقومه جهتيله قرأت اولندى قالديكه مفتوحه ايله مضمومه بيننده فرق كره وكره وضعف وضعف كبيدركه مفتوحى مصدر ومضمومى اسمدر ياخود ايكيسيده ٠ فى الاصل مصدرلردر نهايت مفتوحه نك ذمى مراد اولان شيئه اضافتى غالب اولوب ومضمومه شر مجراسنه كه خيرك نقيضيدر جارى اولمشدر فيقال ارادبه السوء وارادبه الخير بو جهتدن ظن السوء عبارتنده ظنّ مذموم اولمغله مفتوح اولان سوء كلمه سنه مضاف اولوب ودائره محموده اولديغندن انجق تأويل مزبور اوزره مضاف اولمق احقّ واحرادر كذلك ❊ امطرت مطر السوء ❊ الاية كريمه سى وجهيله قرأت اولنمشدر عندالبعض مضموم ضرر وسوء حال ومفتوح فساد وردئ معنالرينه در (الاستياء) افتعال وزننده سوء ومساءه نك مطاوعيدر بركسه نك بد وناسزا معامله سندن متأثر وغمناك اولمق معناسنه در يقال ساءه فاستاء (السوءى) بشرى وزننده كلك وكوتولك معناسنه دركه حسنى نقيضيدر ومنه يقال فلان يحبط الحسنى بالسوءى اى بضده وآتشه اطلاق اولنور (الاساءة) همزه نك كسريله برنسنه يى كوتو وفاسد ايلك معناسنه در يقال اساءه اساءة اى افسده وبركسه يه كلك وكوتولك ايلك معناسنه در يقال اساء اليه ضد احسن (السوءة) سبنك فتحيله فرج معناسنه دركه نظر اولنمسى حرام اولان عضودر اودبرى تعبير اولنور ناسه آچلمسى صاحبنى منفعل ايلديكيچون يقال كشف سوءته اى فرجه وعورته وفاحشه معناسنه دركه فاحش كلمه دن وفاحش عمل وفعله دن عبارتدر ويرامز خوى خلت قبيحه معناسنه در (السوءى) عطشى وزننده كذلك خصلت قبيحه معناسنه در (السيئة) سبنك فتحى وياى مشدده نك كسريله خطيئه معناسنه دركه فعلهٔ قبيحه در يقال اتى بالسيئة اى ضد الحسنة وهى الخطيئة ❊ شارح ديركه اصلى سيوئه در واو يايه قلب اولندقدنصكره ادغام اولنمشدر (السواء) سحاب وزننده برنسنه چركين وقبيح اولمق معناسنه در يقال ساء الشئ يسوء سواءا اذا قبح (الاسوء) احمر وزننده چركين وقبيح اولان كشى يه دينور مؤنثنده سوءاء دينور حمراء وزننده يقال رجل اسوء اى اقبح وامرأة سوءاء اى قبيحة كرك قبحى ظاهرى اولسون وكرك باطنى اولسونكه بدسيرت اولور (التسوئة) تفعله وزننده و(التسويء) تفعيل وزننده بركسه يى بدفعله نسبتله بوايشى كوتو ايتدك ديو تعييب وتزييف ايلك معناسنه در يقال سوّء عليه صنيعه تسوئة وتسوئا اى عابه عليه وقال اسأت (بنوسوءه) سبنك ضميله برجماعتدر (سواءه) خرافه وزننده اسامئ رجالدندر (المساوى) ميمك فتحى وواوك كسريله سوء لفظنك جمعيدر غيرقياس اوزره نته كه مقابلى اولان محاسن دخى حسن كلمه سندن جمعدر وعندالبعض ايكيسنك دخى مفردى مسموع دكلدر ياخود مفردى مساءه دركه مسرت مقابليدر اصلى مسوءه ايديكه مفعله وزننده در اكا بناء جمعنده واو ردّ اولنوب مساوى دينور لكن جمعى مخففا مستعملدر بعده عيوب ونقايص معناسنه مستعملدركه محاسن مقابليدر ومنه المثل ❊ الخيل تجرى على مساويها ❊ يعنى آت قسمى هرنقدر اوصاب وعيوب صاحبى اولسه لرده كرم ذاتلرى جرى واقداملرينه حامل وسائق اولور مثل مزبور اصيل وكريم اولان كسه هرنقدر ضعف حالى وارايسه ده ينه برموجب اصالت ونجابت احتمال مؤنت واحتماى عهد وذمت ايدر ديجك يرده ضرب اولنور (السئ) سبنك فتحى وكسرى وياتك سكونيله شول سوده دينور كه صاغرزدن اقدم ممه نك او جلرينه كلش اوله (التسيئ) تفعيل وزننده ذكر اولنان سودى صاغمق معناسنه در يقال سيأ الناقة تسيئا اذا حلب سيئها (التسيؤ) تفعل وزننده ناقه صاغمقسزين سودينى ادرار ايلك معناسنه در يقال تسيأت الناقة اذا ارسلت اللبن من غير حلب و برنسنه مختلف اولمق معناسنه در يقال تسيأت

الامور اذا اختلفت و برکسه نك حقني بعدالانكار اقرار ايلك معناسنه در يقال تسيأ فلان بحق اى اقرّ بعدانكاره
✿ فصـــل الشين المعجمة ✿ (شأشأ) شينلرك فتحي وهمزه لرك سكونيله و (شؤشؤ) شينلرك ضميله اشك قسمنى صويه چاغره جق صوتدن حكايه در وقيون وكچى قسمنى كذلك اشك قسمنى اشوب كتمك ياخود سورى يه ملتحق اولمق ايچون سوره جك صوت وآ زاردن حكايه در وعندالبعض شؤشؤ ضمله قيون وكچى قسمنى يم يمكه وصوا ايچمكه چاغره جق صوتدن حكايه در (الشأشأة) زلزله وزننده ذكر اولنديغى اوزره شأشأ ياخود شؤشؤ ديمك معناسنه در يقال شأشأ الراعى الحمار والغنم شأشأة اذا قال له شأشأ اوشؤشؤ وخرما اغاجى آشى طوتميوب بوش قالمق معناسنه در يقال شأشأت النخلة اذا لم تقبل اللقاح (الشأشاء) سلسال وزننده شيص معناسنه دركه فنا وكتر خرمايه دينور واوزون خرما اغاجلرينه دينور (التشأشؤ) تزلزل وزننده تارمار اولمق معناسنه در يقال تشأشأ القوم اذا تفرقوا و پرايش دون وكتر اولمق معناسنه در يقال تشأشأ امرهم اذا اتضع (شأ) شينك فتحي وهمزه نك سكونيله مطلقا طوار قسمنى يوريمك ايچون و برسمته صاپمقدن منع ايچون زجر وآ زار ايليه جك صوتدن حكايه در (السأة) شينك فتحي وياى تحتيه نك سكونيله كليد ايچنده اولان اينجه تيمورجكه دينور كه كليد پرى تعبير اولنور فراشة القفل معناسنه (الشاسئ) سين مهمله نك كسريله بك درشت وخشن وسرد وغليظ اولان شيئه دينور يقال شئ شاسئ اى جاسئ غليظ (الشطء) شينك فتحي وطا نك سكونيله خرما اغاجنك واكينك تازه پاروب چيقان فلزلرينه دينور على قول خاصة اكينك پپراغنه دينور جمعي شطوء كلور شينك وطانك ضميله يقــال بدا شطؤ وهوفراخ النخل والزرع اوورقه ومنه قوله تعالى ✿ كزرع اخرج شطأه ✿ الاية وشطأ وشطوء قعود وزننده مصدر اولور خرما اغاجى ياخود اكين تازه فلز چيقارمق معناسنه در يقال شطأ الزرع اوالنخل شطأ وشطوءا من الباب الثالث اذا اخرج الشطوء وشطأ الشجر اغاجك اطرافندن سوروب چيقان فلزلره وفدانلره دينوركه اغاجك قوتنه مانع اولوردي قطع ايدرلر اغاجك كللرى تعبير اولنور جمعي اشطاء كلور همزه نك فتحيله وشطء النهر چايك قييسنه وكنارينه دينور يقال قعد فى شطء النهر اى فى شطه جمعي شطوء كلور وشطأ قيى صره يوريمك معناسنه در يقال شطأ الرجل شطأ اذا مشى على شطء النهر وطوارك صرتنه پالان اورمق معناسنه در يقال شطأ الناقة اذا شدّ عليها الرحل وجماع ايلك معناسنه در يقال شطأ امرأته اذا جامعها وطواره آغر يوك يوكلتمكله باصدرمق معناسنه در يقال شطأ البعير بالحمل اذا اثقله و يوك كوتورمك خصوصنده طيانقان وقوى وتوانا اولمق معناسنه در يقال شطأ الرجل بالحمل اذا قوى عليه ويره براقق و يانه آتمق معناسنه در يقال شطأت الام به اذا طرحته وقهر ايلك معناسنه در يقال شطأ فلانا اذا قهره (الشاطئ) قيى وكنار معناسنه در يقال شاطئ النهر وشاطئ البحر اى شطه جمعي شواطئ كلور وشطأن كلور ركبان وزننده (الاشطاء) همزه نك كسريله شجر ديبلرندن فلز وفدان سوروب چيقرمق معناسنه در يقال اشطأ الشجر اذا اخرج الاشطاء و بركسه نك ولدى يتشوب كندى برابرى آدم اولمق معناسنه در يقال اشطأ الرجل اذا بلغ ولده فصار مثله (التشطئ) تكمل وزننده چايك ودره نك صويى طاشقن اولمغله ايكى طرفندن آقمق معناسنه در يقال شطأ الوادى تشطيئا اذا سال جانباه (الشطيأة) رهيأه وزننده ومرادفيدركه رأى وتدبيرده سست وچولپه وسلپوك اولمق معناسنه در يقال شطيأ فى رأيه بمعنى رهيأ (المشاطأة) مفاعله وزننده بركسه ايله قرشو قرشو يه قيى صره يورو يشمك معناسنه دركه بريسى نهرك بركنارنده وديكرى اوبر كنارنده يوريمكدن عبارتدر تقول شاطأت فلانا اى مشى كل منا على شاطئ (الشقأ) شينك فتحي وقافك سكونيله و (الشقوء) قعود وزننده دوه نك وسائر حيوانك آز و ديشى سوروب چيقمق معناسنه در يقال شقأ نابه شقأ وشقوءا من الباب الثالث اذا طلع و بركسه نك باشنى يارمق على قول باشنك صاچلرنى طراق ايله طرايوب ايكى طرفه بولوب طاغتمق معناسنه در يقال شقأ رأسه اذا شقه اوفرقه يعنى شعر رأسه بالمشقأ و بركسه نك تپه سنه اورمق باطوقنمق معناسنه در يقال شقأ فلانا اذا اصاب مشقأه (المشقأ) منبر وزننده و (المشقاء) محراب وزننده و (المشقأة) مكنسه وزننده طراغه دينور مشط معناسنه نته كه مشق دخى دينور منبر وزننده كه معتلدر ومشقأ مكنسه وزننده مدرأه معناسنه دركه ماشطه آلتلرندن برنسنه در آنكله نسوانك صاچنى اصلاح ايدوب و باشلرنى قاشيرلر پنجه طرزنده قاشيق ديدكلرى اوله جقدر (المشقئ) مبرك فتحيله مفرق وزننده ومرادفيدركه باشك تپه سنه دينور يقال ضرب مشقأه اى مفرقه (الشكأ) شينك فتحي وكافك سكونيله شقأ معناسنه دركه حيوانك آزوسى پاروب چيقمق معناسنه در يقال شكأ ناب البعير شكأ من الباب الثالث بمعنى شقأ (الشكأ) تحتبنله طرنق چاتلوب يارلمق معناسنه در يقال شكئ ظفره شكأ من الباب الرابع اذا تشقق (الاشكاء) همزه نك كسريله اغاج دال بداق سورمك معناسنه در يقال اشكأت الشجرة بغصونها اى اخرجتها (الشنأ) شينك

حركات ثلاثى ونونك سكونيله و(النشأة) حزه وزننده و(المشنأ) مقعد وزننده و(المشنأة) مسئله وزننده و(المشنوءة) مكرمه وزننده و(الشنأن) سلمان وزننده و(الشنأن) فتحاتله بغض وعداوت ايلك معناسنه در يقال شنأه وشنئه شنأ ويثلث وشنأة ومشنأ ومشنأة ومشنوءة وشنأنا وشنأنا من الباب الثالث والرابع اذا ابغضه وبركسه نك حقنى اقرار ايلك على قول حقنى تماما ويروب ابراء ذمت ايلك معناسنه در يقال شنأ بحقه اى اقر واعطاه وتبرأ منه (الشنائية) علانيه وزننده و(الشنأن) سكران وزننده بالطبع مبغض وكيندار ومبطن كشى يه دينور مؤنثنده شنأنه دينور سكرانه وزننده وشنأى دينور عطشى وزننده (المشنوء) مكروه وزننده بالطبع كنديدن حظ اولنموب بين الانام بغض وعداوت اولنان كشى يه دينور هرنقدر خوب لقا وخوشمنظر ايسه ده زيرا محبوب القلوب اولمق امر معنويدركه داد حقلرى وكاهجه حسن اخلاق دخى باعث محبت انام اولور وكتب اخلاقدن استنباط اولنان بودركه بركسه ناسه دائما چشم محبتله نظر ايدرسه كنديسى دخى محبوب القلوب اولور عكسى دخى بو يلجه در يقال شنئ الرجل على بناء المجهول فهو مشنوء اى مبغض ولوكان جميلا (المشنأ) مقعد وزننده چركين وبد منظر كشى يه دينور هرنقدر ذاتنده محبوب القلوب ايسه ده بونده افراد وجمع وتذكير وتأنيث مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر وعند البعض مشنأ شول كسه دركه دائما خلقه بغض وعداوت ايدر اوله يقال هو مشنأ اى قبيح وان كان محبيا اوالذى يبغض الناس (المشناء) محراب وزننده شول كسه دركه خلق آكا دائما بغض وعداوت ايليه كرچه ابوعبيد بونى بو رسمه تفسير ايلمشدر لكن تفسيرنده شول كسه دركه بغض وعداوت اولنه جق افعال واطوار كنديدن چوق صادر اولمديلسه احسن اولور ايدى زيرا مشنأ لفظى كه مفعال وزننده در مبالغه اسم فاعل صيغه سندندر وتفسير مرقوم آكا ملايم دكلدر (الشنوءة) شينك فتحى وضمى ونونك ضميله متقزز معناسنه دركه لوث ودنسدن اجتناب ايدوب دائما نظافت ونزاهت اوزره اولان پاكيزه مشرب آدمه دينور وتقزز معناسنه دركه وصف مذكور اوزره اولمغه دينور وازد شنوءه كه يمنده بر قبيله در دائما ميانه لرنده شنأن يعنى مباغضه ومعادات اولمغله لفظ مزبوره مضاف اولمشدر پس بوراده شنوءه كلمه سى شنأن معناسنه اسم اولور ✲ لكن شارح ديركه شنوءه بوراده وجه مذكور اوزره تقزز وتضافت معناسنه در قبيله مرقومه خلقتك اصالت ذات وحسن افعال ونظافت احوالرى باعث اضافتدر انتهى بونك نسبتنده شنأى دينور همزه ايله فعوله وزنى فعيله مجراسنه اجرا ايلديلر وكاه اولوركه ازد شنوه ديرلر همزه سز واوك تشديديله بونك نسبتنده شنوى ديرلر وسفيان بن ابى زهير الشناءى كه مد وهمزه ايله در وبونده شنوى دخى زبانزددر وزهير بن عبدالله الشنوى ايكيسيده صحابه دندر (الشنأ) فتحتينله بركسه نك حقنى ويرمك معناسنه در يقال شنئ له حقه شنأ من الباب الرابع اذا اعطاه اياه وبركسه نك حقنى اقرار ايلك ياخود حقنى تماما ادا ايدوب ابراء ذمت ايلك معناسنه در يقال شنئ بحقه اذا اقر واعطاه وتبرأ منه واخراج ايلك معناسنه در يقال شنئ الشئ اذا اخرجه (الشوانى) سوانح وزننده شول ماله دينور كه آكا بخل وضنت اولنميه كويا كه صاحبى عندنده مبغوض وبى عزت وحرمت اولمغله غيره جود واعطا اولنه اسم فاعل نسبت مخرجنه اخراج اولنمشدر كه ذوشنأن سبكنده در (الشنأن) فتحاتله ابن مالك لقبيدر كه شاعر مشهوردر (التشانؤ) تفاعل وزننده برى بريله بغض وكينه ايدشمك معناسنه در يقال تشانأ القوم اذا تباغضوا (الشوء) شينك فتحى وواوك سكونيله سبق وتقدم ايلك معناسنه در تقول شأنى فلان يشوءنى ويشيئنى شوءا اى سبقنى وهو قلب شأنى يعنى باب اولدن وثانيدن وارد اولور وشأ كلمه سى شأى مقلوبيدر كه دعى وزننده در مصدرى شأو در سبق وتقدم معناسنه كه معتل بابنده مرسومدر لكن ماده مزبوره واوى اولمغله باب ثانيدن ورودى خلاف قياسدر ✲ شارح ديركه امهات سائره ده همان خاف يخاف وزننده مرقومدر انتهى وشوء محزون وغمناك ايلك معناسنه در تقول شأنى فلان اى حزننى وعجب ويرمك معناسنه در تقول شأنى اى اعجبنى وبر پسنديده ياخود ناديده نسنه طبعه پك خوش كلكله اندن فرحناك ومنبسط اولمق معناسنه در تقول شؤت به اى عجبت وفرحت (الشيأن) شيعان وزننده كه شينك فتحى وياى مشدده نك كسريله در بعيد النظر كسه يه دينور كرك حسى اولسون كه معلومدر وكرك معنوى اولسون كه عواقب امورك غورينى ملاحظه وتدبرايدن فكر وامعان صاحبى آدمدر (الشئ) شينك فتحى وياءك سكونيله و(المشيئة) خطيئه وزننده و(المشاءة) كرامه وزننده و(المشائية) علانيه وزننده ديلك معناسنه دركه فارسيده خواستن مرادفيدر تقول شئته اشاءه شيئا ومشيئة ومشاءة ومشائية من الباب الرابع اى اردته وشئ هرموجوده دينور كه فارسيده چيز وتركيده نسنه تعبير اولنور كرك حسى اولسون اجسام كبى وكرك حكمى اولسون اقوال كبى جمعى اشياء واشياوات واشاوات واشاوى كلور كه واوك فتحى وكسريله ده محكيدر واشبو اشاوى كلمه سنك اصلى اشايى ايدى ياء ثلاثه ياى مشدده مخفف اولدقدنصكره كسره فتحه

قتحه و یاسی الف ابدال اولنوب بعده یاء واوه قلب اولنمشدر جوهر ینك اصلی همزه ایله اشائی ایدی قولی غلطدر زیرا یای اولایی همزه یه قلب ایلك صحیح دکلدر زیرا یای اولی اصلیدر زائد دکلدر ابدالك شرطی ایسه زائد اولمقدر نته که لیلت لفظنك جمعنده ایا یت دینور یایی عدم زیاده سنه مبنی اتبا ته پس الفدنصکره اولان یایی دخی اصالتنمبنی همزه یه ابدال جائز دکلدر ❊ شارح دیرکه جوهر ینك ملخص کلامی بودرکه اشاوی لفظنده یای اولی همزه یه ابدال اولندقدنصکره لام کلمه اولان همزه تطرف ایجوب یایه قلب اولنوب ثلاث یا آت مجتمع اولمغله استثقالا یای وسطی حذف و یای اخیره الفه قلب واولی واوه ابدال اولنمشدر انتهی وشیء لفظی اشایا اوزره ده جمعلنور یایی حالی اوزره ابقا ایله وجمعنده اشیا یا دخی حکایت اولندی افعالا وزننده همزه یی یایه ابدال والف زیادسیله واشاو لفظی دخی محکیدر لکن غریبدر همزه یی هایه ابدالله زیرا شیء مادسنده هاء یوقدر و بنیه تصغیری شییء وشوی دکلدرکه واو وتشدید یا ایله یاخود لغت ردیئه درکه یالکز ادریس بن موسی النحوی حکایه ایلمشدر وجوهر ینك اشیاء کلمه سنك اصل وزنی فعلاء اولوب علی غیر مفرده جمعلنمشدر نته که شعراء کلمه سی علی غیر مفرده جمع اولمشدر زیرا فاعل فعلاء اوزره جمعلنمز بعده آخرندن همزه تین استثقال اولنمغله همزه اولی اول کلمه یه نقل اولنوب اشیاء اولمشدر پس وزنك افعاء اولمسنی تقدیر منع صرفك صحتنه دلالت ایدر دیو امام خلیلدن نقل وسرد ایلدیکی حکایه مختله ومشوشه در حکایه مزبوره ده خلیلك مذهبی اخفش مذهبنه ضرب وتخلیط ایدوب قوللری میاننده تمیز ایلمامشدر زیرا امام اخفش مذهبی بودرکه اشیاء کلمه سنك وزنی افعلاء درهین واهوناء کبی مقیس ومطرد اولان مفردینك غیری اوزره جمعلنمشدر شعراء کبی که علی غیر واحده جمعلنمشدر زیرا وجه مذکور اوزره فاعل فعلاء اوزره جمعلنمز وامام خلیل رأیی بودرکه اشیاء کلمه سنك وزنی فعلاء در جمع مکسر اولان افعال وزننده نائبه و بدلدر مطرد ومستعمل اولان مفردینك که شیء در جمعیدر وامام کسائی رأیی بودرکه اشیاء کلمه سنك وزنی افعالدر فرخ وافراخ کبی کثرت استعمال سبیله صرفی ترك اولنوب غیر منصرف قلنمشدر زیرا اشیاء کلمه سی اشیاوات اوزره جمعلنکده فعلاء صیغه سنه مشابه اولمشدر صحراء وصحراوات کبی بوتقدیرجه فعلاء حکمیله متأثر اولدی وکسائینك بوتقریرینه کوره ابناء واسماء کلمه لری دخی غیر منصرف اولمق لازم کلمز نته که جوهری لزومیله زعم ایلدی زیرا عربلر ابناء واسماء صیغه لرینی الف وتا ایله جمعلندر مدیلر (الشیئة) شینك کسریله شیعه وزننده معنای مزبوردن اسمدر برنسنه یی دیلك معناسنه در اراده ومشیت کبی یقال کل شیء بشیئة الله تعالی ای بارادته (الشیئان) شیعان وزننده شوء ماده سنده بیان اولندی (الاشاءة) همزه نك کسریله مضطر وملتجی قلمق معناسنه در یقال اشاء الیه ای الجاء (المشیأ) معظم وزننده تناسب اعضاسی اولمیوب بنیه وترکیبی مختل ومختلف یاقشقسز وبی اندام اولان کمسه یه دینور کویا که هرجرکنلکدن آنده برشیء وار در یقال رجل مشیأ ای المختلف الخلق المختله (یاشیء) همزه نك فتحیله برکلمه درکه تعجب موقعنده استعمال اولنور تقول یاشیء مالی وهی کلمة یتعجب بها تعجب آنك بکا نه لزومی ونه مناسبتی وار یاخود اندن بکا نه حاصل اوله جقدر دیمکدر بوراده ماء کلمه سی تعجب ایچوندر بعده یاشیء ترکیبی الحاق اولنمشدر فی الاصل منادی محذوفدر بعد الترکیب همان تعجب مفهومنده عرف اولمغله نداء ومنادی مقطوع النظر اولمشدر نتکه یاهیء مالی دخی بو موقعده مستعملدر معتل بابنده ذکر اولنور انشاء الله تعالی (التشییء) تفعیل وزننده برکسه یی برخصوصه حمل وسوق ایلك معناسنه در تقول شیأته علی الامر تشییئا ای حملته علیه و چرکین ایلك تشویه وتقبیح معناسنه در یقال شیأ الله وجهه ای قبحه (التشیؤ) تفعل وزننده غضب ساکن اولمق معناسنه در یقال تشیأ فلان اذا سکن غضبه ❊ فصل الصاد ❊ (الصأصأة) زلزله وزننده کلب انیکی کوزلری آچلمزدن مقدم باقمغه چالشوب کوزلرینی قلداتمق علی قول کوزلرینی آچق اوزره اولمق معناسنه در یقال صأصأ الجرو اذا حرك عینیه قبل التفتیح اوکاد یفتحهما و برکسه دن قورقوب اکا تواضع وسرفرو قلمق معناسنه در یقال صأصأ من فلان اذا خاف وذل له وآواز ویرمك معناسنه در یقال صأصأبه ای صوت ودیشی خرما اغاجی آشی طوتمامق معناسنه در شأشاء کبی یقال صأصأت النخلة ای شأشأت وقورقق اولمق معناسنه در یقال صأصأ الرجل اذا جبن (التصأصؤ) تزلزل وزننده بودخی برکسه دن قورقوب اکا رام وذلول ومنقاد اولمق معناسنه در یقال تصأصأ من فلان اذا خاف وذل له (الصئصیء) زبرج وزننده والصئصیء) قندیل وزننده اصل معناسنه درکه برنسنه نك مبنا علیهیدر (الصیصاء) صادك کسریله چکردکی بکشمیان فنا وکتر خرمایه دینور شیص کبی سببی عدم تلقیحدر مفردی صیصاءه درهایله (الصبأ) صادك فتحی و بانك سکونیله و (الصبوء) قعود وزننده بردیندن چیقوب دین آخره نقل ایلك معناسنه در اصل میل

معناسنه موضوعدر يقال صبأ الرجل وصبؤ صبأ وصبوءا من الباب الثالث واخلس اذا خرج من دين الى دين آخر ودلالت ايلك معناسنه در يقال صبأ عليهم العدو اى دلهم وبرنسنه ظهوره چيقوب بلورمك معناسنه در يقال صبأ الظلف والناب اذا طلع ويقال صبأ النجم اذا طلع وطعامه ال صوقمق معناسنه در يقال قدم اليه طعامه فاصبأ اى ماوضع اصبعه فيه (الاصبأ) همزه نك كسريله بودخى برنسنه ظهور وطلوع ايلك معناسنه در يقال اصبأ النجم اذا طلع وطعامه ال صوقمق معناسنه در يقال قدم اليه طعامه فاصبأ اى ما وضع اصبعه فيه وناكهانى بركسه اوزره چيقه كلمك معناسنه در يقال اصبأهم اى هجم عليهم وهولا يشعر بمكانهم (الصابئون) برطائفه در كه حضرت نوح عليه السلام دينيله متدين اولمق زعم ايدرلر قبله لرى منتصف نهارده شمال يعنى يوپراز تعبير اولنان يلك مهبى جهتيدر وقت ظهر قومده اول طرفه متوجها نماز قيلرلر ✽ شارح ديركه صابى بن شيث ابن آدم دينى اوزره اولمق ادعا ايدرلر ياخود خروج عن الدين معناسندن مأخوذدر يقال هو من الصابئين وهو قوم يزعمون انهم على دين نوح عليه السلام (الصتأ) صادك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله برمهم نسنه يه قصد وشروع ايلك معناسنه در يقال صتأ وصتأ له صتأ من الباب الثالث اذا صمد له (الصدءة) صادك ضمى ودالك سكونيله الوانده شول شقره تدر كه قرامتق اولمغله شقرت انسانده صارى قرلق حالنه دينور كه بياضه مائل اوله كه چيل وقومرال تعبير اولنور اما آت قسمنده بروجهله قزل اولمقدركه يلبسى وقويريغى بيله قزل اوله تركيده آل وبرنوعنه چيل تعبير اولنور يقال به صدءة اى شقرة الى السواد (الصدء) فتحتينله و(الصداءة) كرامه وزننده ذكر اولنان لونله متصف اولمق معناسنه در يقال صدئ الفرس وصدء صدءا وصداءة من الباب الرابع والخامس اذا كان اشقر يضرب الى السواد وتيمور وآينه مقوله سى پاسلنمق معناسنه در يقال صدئ الحديد وصدء اذا علاه الطبع والوسخ وبرنسنه يه ديكيلوب باقمق معناسنه در يقال صدئ الرجل اذا انتصب فنظر وصدء فتحتينله لطيف الجسم وخوش اندام كسه يه دينور يقال رجل صدء اى لطيف الجسم (الاصدء) احمر وزننده ذكر اولنان صدءه رنكنده اولان اركك حيوانه دينور وشول اوغلاغه دينوركه لونى قرمزى يه مائل سياه اوله يقال جدى اصدء اى اسود مشرب حمرة واصدء پاسلو زنكار نسنه يه دينور مؤنثلرنده صدآء دينور حمراء وزننده ومنه يقال كتيبة صدآء اى عليها صدء الحديد (الصدء) صادك فتحى ودالك سكونيله برنسنه نك پاسنى آچمق معناسنه در يقال صدأ المرآة صدءا من الباب الثالث اذا جلا صدءها بالمكحل به ✽ شارح ديركه ليكتحل به قولى مفهومنه داخل دكلدر تتميم درظاهرا آينه نك پاسيله توتيا ايدرلر ايمش (التصدئة) تفعله وزننده بودخى صدء معناسنه در يقال صدأ المرآة تصدئة بمعنى صدأها (الصدءاء) سلسال وزننده وبونده صدآء دخى منقولدر كه كتان وزننده در برقويى ياخود برچشمه اسميدر كه عند العرب آنك صويندن اعذب وخوشكوار صو يوقدر ومنه المثل ماء ولا كصدآء يعنى صوچوقدر اما صدآء صوينه مماثل اولماز ✽ شارح ديركه بو مثلى ابتدا قذور بنت قيس الشيبانى ضرب ايلشدر مزبوره مقدما لقيط بن زرارهنك حبالهٔ ازدواجنده اولوب بعد وفاته برشخص ديكر تزوج ايلشيدى بركون زوج ثانى مزبوره دن بنى يوقسه لقيطمى اجمل ايدى ديو استفسار ايلدكده قذور بو كلامى ضرب ايدوب بعده مثل قالمشدر يعنى سنده كوزلسين اما لقيطه همتا اوله مزسن (الصدئ) امير وزننده پاسلو ولكه لو نسنه يه دينور بوملابسه ايله آلودهٔ عيب وعار ولكه ناك لؤم وخساست وادبارا اولان كسه يه اطلاق اولنور يقال رجل صاغر صدئ اى لزمه العار واللؤم صاغر ذليل وحقير معناسنه در (صداء) غراب وزننده يمنده برقبيله آديدر زياد بن الحارث الصدائى اول قبيله دندر ✽ شارحك بياننه كوره موى اليه اصحابدندر (التصدؤ) تفعل وزننده تصدى معناسنه در كه برنسنه يه تعرض ايلكدن عبارتدر يقال تصدأ له اى تصدى (الصرء) صادك فتحى ورانك سكونيله فريلد ايلك صرحه معناسنه در يقال صرء الرجل صرءا من الباب الثالث اذا صرخ ✽ مؤلف ديركه مفردات صاحبلرى اشبو صرء لغتنى كتابلرنده اهمال ايلديلر زيرا مستقلا تصريف ومعناسى يوقدر اخفش امام خليلدن روايت ايدركه عربك غرايب ابدالرندندر كه صرخ كلمه سنك خاء حرفنى همزه يه ابدال ايله صرأ ديديلر (الصمأ) صادك فتحى وميمك سكونيله طلوع وظهور ايلك معناسنه در يقال صمأ عليهم صمأ من الباب الثالث اذا طلع وبركسه يى برنسنه يه حمل وسوق ايدوب آكا باعث اولمق معناسنه در تقول ماصمأك على اى ماحملك (الانصماء) انفعال وزننده ذكر اولنان صمأ لفظندن مطاوعدر تقول صمأته فانصمأ اى حملته فقبل الحمل (الصاءة) و(الصاء) ولد تولد ايلدكده صوله واش تعبير اولنان درى ايچره اولان على قول ولدك باشنده ظهور ايدن مردار وسخنانه صويه دينور وآكا صنة دخى دينور وقناة وزننده ياخود بونى ابو عبيدة اللغوى ذكر اولنان صاءدن تصحيف ايلمكله صحيح دكلدر حتى ابو عبيده

ردّ اولنوب قبول ایلدیکی مرویدر (التصبیء) تفعیل وزنده باشی برمقدارجه صوایلهاصلا تمق یاخودباشی غسل ایدوب لکن ابوجه پاك ایلیوب کیرلوجه قومق معناسنه دریقال صبأ رأسه تصبیئا اذابله قلیلا اوغسله فلم ینقه وخرما قوروغی آلاجه لنمق معناسنه دریقال صبأ النخل اذاظهرت الوان بسره (الصبئة) صادك کسریله تصبیء کلمه سنك معنای اولّدن اسمدر باشی برمقدارجه اصلاتمق یاخود خوشجه تطهیر ایلاملك حالتنه دینور (الصبأة) صادك فتحیله و(الصباة) کابهوزنده ذکر اولنان صابه معناسنه درکه عقب ولادتده چیقان مردار چرکابه دینور ✿ فصـــل الضاد المعجمة ✿ (الضئضیء) ضادلرك کسریله جرجر وزنده و (الضئضیء) جرجیر وزنده و(الضؤضؤ) هدهدوزنده و(الضؤضوء) سرسور وزنده اصل ومعدن ومبنا معناسنه درعلی قول برکتلو کثیر وفراوان نسل وذرّیته دینور ✿ مؤلفك اوكثرة النسل قولی مسامحه یه مبنیدر یقال هومن ضئضیء فلان وضئضیئه وضؤضؤه وضؤضوئه ای اصله ومعدنه اوهو کثرة النسل وبرکته یعنی النسل الکثیر الوفیر وضؤضؤ هدهدو زنده بو یون بوران دیدکاری قوشه دینور اخیل کبی (الضأضاء) و(الضوضاء) سلسال وزنده مدوقصرلری جائز در جنك وقتال هنکامنده عسکرك غریو وفریادو صیحهلرینه دینور و بونلرك مصدرلری ضأضاء وضوضأ مدر یقال ضأضؤا وضوضؤا وماهذه الضأضاء والضوضاء وهی اصوات الناس فی الحرب بوراده بعض نسخهده و رجل مضوض ای مصوّت عبارتی مرسوم اولوب لکن معتل اولمغله محلنه توقیف اولندی (الضبأ) ضادك فتحی و بای موحدهنك سکونیله و(الضبوء) قعودوزنده یرمایشوب سینمك معناسنه دریقال ضبأ الرجل ضبأ وضبوءا من الباب الثالث اذا لصق بالارض و باء حرفیله متعدی اولوریره یاپشدرمق معناسنه یقال ضبأ به الارض اذا الصقه بها وشکار مقولهسنی فریب واغفـال ایچون کیزلنوب صاقلنمق معناسـنه دریقال ضبأ الصائد ای اختبأ واستتر لیختل وناکهانی چیقه کلمك معناسـنه درضبأ علی القوم اذاطرأ واشرف علیهم وصیغنمق معناسـنه دریقال ضبأ الیه اذالجأ واوتانمق معناسنهدر یقال ضبأمنه اذا استحیی (الضبیء) امیر وزنده یره یاپشیجی نسنه یه دینور یقال ذئب ضبیء ای لطیء بالارض (الاضباء) همزهنك کسریله برنسنه یی کتم واخفا ایلمك معناسندر یقال اضبأ الشیء اذا کتمه و برنسنه یی اظهار ایلیوب ساکت وخاموش اولمق معناسندر مثلا بیلدیکی نسنه یی طمیوب سکوت ایلمك کبی یقال اضبأ علی الشیء اذاسکت علیه ویقال اضبأ علی الداهیة ای اضب یعنی دریادل اولوب بلایه صبر وتحمل ایله کتم وسکوت ایدوب جزع وفزع قیلمدی (ضابیء) ناصر وزنده بردره اسمیدرکه آندن بنوذبیان قبیله سی دیارینه واریلور وضابیء ابن الحارث البرجمی الشاعر لقبیدر وضابیء کوله دینور رماد معناسـنه (الاضطباء) افتعال وزنده کیزلنمك اختفا معناسنه دریقال اضطبأ منه ای اختفی (ضباء) کتانوزنده برموضعدر (المضابئة) و(الضابئة) اسم فاعل بنیهلریله شول غراره یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه دینورکه یوك اولوب درونده اولان یوك پك ثقیل اولمغله حالی قابلیوب باصمغله آلتنده پنهان ایدراوله ✿ وانقولی مرحوم تخنی من تحملها عبارتی حاء مهمله ایله تخفی ظن ایتمکین غریب ترجمه ایلمشدر مقتضای وضع ماده یه دقت ایلامشدر (الضدء) فتحتیله طارلمق معناسنه دریقال ضدیء الرجل ضدءا من الباب الرابع اذا غضب (الضرء) ضادك فتحی ورانك سکونیله کیزلو اولمق معناسنه در یقال ضرأ الشیء ضرءا من الباب الثالث اذا خفی (الانضراء) انفعال وزنده حیوان قرغینی اولمغله چوق هلاك اولوب قرلمق معناسنه در یقال انضرأت الابل اذاموّت واغاج قورمق معناسنه دریقال انضرأ النخل والشجر اذایبست (الضنأ) ضادك فتحی ونونك سکونیله و(الضنوء) قعود وزنده خاتونك اولادی کثیر اولمق معناسنه دریقال ضنئت المرأة وضنأت ضنأ وضنوءا من الباب الرابع والثالث اذا کثراولادها ومال یعنی دواب ومواشی قسمی کذلك فراوان اولمق معناسنهدریقال ضنیء المال وضنأ اذا کثر و برسمته عزم وذهاب ایلمك معناسـنه دریقال ضنأ فی الارض اذاذهب و پنهان اولمق معناسـنه دریقال ضنأ الرجل اذا اختبـأ (الضنء) ضادك فتحی وکسریله چوق نسل وذرّیت واولاده دینور بونك مفردی یوقدر نفر کلمه سی کبی اسم جمعدر جمعی ضنوء کلور ضادك ضمیله یقال له ضنء ای کثرة النسل یعنی نسل کثیر وضنء هرشیئك اصل ومعدن ومباسنه دینوریقال هومن ضنء صدق ای اصل ومعدن (الضانیء) و(الضانئة) کثیرة الاولاد اولان خاتونه دینور (الاضناء) همزهنك کسریله خاتونك اولادی چوق اولمق معناسنه دریقال اضنأت المرأة اذا کثر اولادها و برکسهنك مواشیسی فراوان اولمق معناسنه دریقال اضنأ القوم اذا کثرت مواشیهم (الضناءة) ضادك ضمی والفك مدیله و(الضنئة) جرعه وزنده ضرورت واناچاری معناسنهدر یقال قعدفلان مقعدضناءة وضنئة ای مقعدضرورة (الاضطناء) افتعال وزنده اوتانوب منقبض اولمق معناسنهدر یقال اضطنأ له ومنه اذا استحیی وانقبض (الضوء) ضادك فتحی وضمیله و(الضواء) و(الضیاء) ضادلرك کسریله

آيدنلق نور و روشنايى معناسنه در يقال اشرق ضوء الشمس وضوؤها وضياؤها اى نورها ٭ شارح ديركه مصنفك نقلنه
نظراً ضيا واوين قلبيله در وهمزه ايله ضئاء دخى جائزدر وقالديكه مؤلف مفهومنجه معنئ نور ايله نورى ضوء ايله تعريف ايلديكى
لكن نور ضيادن اعمدر زيرا ضياء آيدنلغك انتشارى ملاحظه سيله ونور انتشارى وثباتى ملاحظه سيله اطلاق
اولنور وعند البعض بالذات اولان آيدنلغه ضوء وبالعرض اولانه نور اطلاق اولنور نته كه ٭ هو الذى جعل الشمس
ضياء والقمر نورا ٭ كريمه سنده تنبيه اولنمشدر زيرا نور قمر شمسدن مستفاد در وضوء كذلك ضادك فتحيله
مصدر اولور آيدنلنمق روشن اولمق معناسنه يقال ضاء الشئ يضوء ضوءا وضوءا اذا استنار وضوء فتح ضاد ايله قدما دن
ايكى شاعر اسميدر برى ابن سلمة البشكرى وبريسى ابن الجلاج الشيبانيدر (الاضاءة) همزه نك كسريله بو دخى
روشن وضيادار اولمق معناسنه در يقال اضاء الشئ اضاءة اى استنار ومتعدى اولور روشن وضيادار ايلمك معناسنه
تقول اضأت البيت اى نورته وعربلر اضأت البول ديرلر خذفت البول معناسنه يعنى بولمى آزجه آزجه چوكيدم
معناسنه زيرا بول پارليه رق خروج ايدوب آقار (التضوئة) تفعله وزننده روشن وضيادار ايلمك معناسنه در تقول
ضوأت البيت تضوئة يعنى اضأته وبرنسنه دن دونمك ميل وحيدودت معناسنه در يقال ضوأ عن الامر اى حاد عنه
(التضوء) تفعل وزننده تحت ضياده اولانى تماشا ايچون آلارغه ده برقرا كو محلده طوروب باقمق معناسنه در يقال
تضوء زيد اذا اقام فى ظلمة ليرى بضوء النار اهلها (الاستضاءة) برنسنه ايله ضيالنمق وضيا طلب ايلمك معناسنه در
تقول استضأت به واستناره معناسنه استعمال اولنور كويا كه امورى ملتبس اولان كسه ظلمت ايچره اولمغله
چراغ رأى مستشاردن استفادهٔ نور رشد وتدبير ايلدر ومنه الحديث ٭ لا تستضيئوا بنار اهل الشرك ٭ حديثده قوم
اهل اسلامى كفار ايله مشاورهٔ امور ايدوب رأى وتدبيرلرندن استفاضه واستفاده ايلمكدن منع ضمننده صادر اولمشدر
(المستضئ بامر الله) خلفاى عباسيه دن ابو محمد حسن بن يوسف لقبيدر اوتوزاوچنجى خليفه در (مضهله) غراب
وزننده بر موضع آديدر كه ساعدة بن جوية الهذلى نام كسه نك اوغلى آنده مدفون اولمغله مرقومه ذو مضهله
اطلاق ايلديلر (الضهيأ) عسجد وزننده سيال نام شجره شبيه بر نوع شجر آديدر وضهيأ وضهيأء ها ايله حيض
كورمز اولان خاتونه ديمور وثدى ولبنى اولميان خاتونه ديمور ٭ شارح ديركه بو ماده مضاهاه دن مأخوذ دركه مشابهت
معناسنه دركه كويا كه اول حالتلرده اركككه مشابه اولمشدر وعند سيبويه بو ممدوده در فعلاء وزننده در وهمزه سى
زائده در وعند ابى عمرو مد وها ايله ضهياء در لكن بونده ايكى علامت تأنيث جمع اولمشدر انتهى وضهيأ صوسز بيابانه
ديمور كه چول تعبير اولنور وضهيأ تان تثنيه بنيه سيله ايكى شعب آديدر كه سراة ارضندن كلورلر (الضهيأة) دحرجه
وزننده برنسنه يى محكم واستوار ايليوب سست وكوشك ايلمك معناسنه در يقال ضهيأ امره اذا مرضه ولم يحكمه
(المضاهئة) مفاعله وزننده مضاهاة لغتيدر كه برنسنه يه مشابه ومشاكل اولمق معناسنه در يقال ضاهئه
مضاهئة اى ضاهاه ورفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال ضاهأبه اذا رفق به (التضيئة) تجربه وزننده
خاتونك اولادى چوق اولمق معناسنه در يقال ضيأت المرأة تضيئة اذا كثر ولدها لكن بونده معروف اولان نونله
وتخفيفله ضنأ عنوانيدر اولمقدر نته كه ذكر اولندى ٭ فصـــــل الطاء المهملة ٭ (الطأطأة) زلزله وزننده باشى اشاغى
اكمك معناسنه در يقال طأطأ رأسه اذا طامنه وخفضه وآتى اشدرمك باسكرتمك ايچون اوزنكى ايله ياخود
اويلقلريله تيوب دوته رك تحريك ايلمك معناسنه در يقال طأطأ فرسه اذا انحزه بفخذيه وحركه للحضر وآت سكردركن
آچلق ايچون ديزكنى كوشدوب ديزكين طوتان الى يابسنه طوغرى صالبورمك معناسنه در يقال طأطأ يده بالعنان
اذا ارسلها به للاحضار والركض وبذل وانفاق مالده سرعت ومبالغه ايلمك معناسنه در يقال طأطأ فى ماله اذا اسرع
انفاقه وبالغ (التطأطؤ) تزلزل وزننده باش اشاغى يه اكيلمك معناسنه در يقال طأطأ رأسه فتطأطأ (الطأطاء) سلسال
وزننده شول او برق واسيك والحق يره ديمور كه ايچنده اولان شخص پنهان اولوب كورنميه يقال جبهة الطأطاء فلم اره
وهو المنهبط من الارض يستر من كان وقوريمى قبصه يردن يابمه الحق دوه يه ديمور (الطبأة) طانك وبانك سكونيله
سرشت وفطرت وخليقه معناسنه در كرك كريم وكرك لئيم اولسون يقال به طبأة كريمة او لئيمة اى خليقة (الطثأ)
طانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله چوجقلر چليك چومق اويونى اوينامق معناسنه در يقال طثأ الصبى طثأ من الباب
الثالث اذا لعب بالقلة وانسان جوفنده اولان فضلاتى ازعاج واخراج ايلمك معناسنه در كرك تبرز وكرك قئ واستفراغ ايله
اولسون يقال طثأ الرجل اى القى ما فى جوفه (الطرء) طانك فتحى وراتك سكونيله و (الطروء) قعود وزننده
بركسه بر يردن كليوبرمك على قول ناكهانى چيقه كلمك معناسنه در يقال طرأ فلان على القوم طرءا وطروءا من الباب
الثانى اذا اتاهم من مكان او خرج عليهم منه فجأة وهم الطرأء كالقراء والطرأء كالعلماء بو جهتله غربايه دخى طرآء

اطلاق اولنور (الطرامة) سحابه وزننده و (الطراء) سحاب وزننده برنسنه‌نك تروتازه اولمق معناسنه در يقال طرء الشئ طراوة وطراءة من الباب الاول والخامس عند ذوي (الطري) امير وزننده تروتازه شيئه دينور پژمرده مقابليدر يقال شئ طري اي بين الطراوة (الطرأني) خرقاني وزننده كلديكي برمعلوم اولميان نسنه‌يه دينور يقال حلم طرأني اي لايدري من حيث اتى وعند البعض طرأن برطاغ آديدر كه آنده كوكرجين قوشي كثير اولور نسبتنده حمام طرأني دينور وطرأني يوليه دينور طريق معناسنه ومنكر وعظيم اولان امره اطلاق اولنور ومنه يقال هذا كلام طرياني اي منكر (الطارئة) داهيه وبلايه اطلاق اولنور ناكهاني ظهور ايلديكيچون (الاطراء) همزه‌نك كسريله مدح وستايشده مبالغه وافراط ايلمك معناسنه در يقال اطرأه اذا بالغ في مدحه (الطروة) طانك ضمي وراانك سكونيله ذكر اولنان طرو وطرء معنالرندن اسمدر برشيئك بغتة براغوردن ظهوري حالتنه دينور ومنه يقال طرية السيل اي دفعته (الطسأ) طانك وسينك فتحيله و (الطسأ) سينك سكونيله تخمه وامتلا اولمق على قول ياغلو وچرب طعام يمكله يغوب تيسكنمك معناسنه در يقال طسئ الرجل وطسأ طسأ وطسأ من الباب الرابع والثالث اذا اتخم اومن الدسم واوتانمق معناسنه در يقال طسأ منه اي استحيى (الطسيء) امير وزننده طعامدن امتلا اولمش ياخود يغوب تيسكنمش كشي‌يه دينور (الاطساء) همزه‌نك كسريله طعامدن امتلا ايتدرمك معناسنه در يقال اطسأه الشبع اي اتخمه (الطاسئة) امتلا اولمش ياخود يغقن معده‌يه دينور تقول نفسي طاسئة اي متخمة اومن الدسم (الطشأة) طانك ضمي وشين معجمه‌نك سكونيله و (الطشأة) همزه وزننده زكام علتنه دينور واصلا برايشه يراميان عاجز وثقيل وطوتقون كسه‌يه دينور يقال رجل طشأ وطشأة اي فدم عيي (الاطشاء) همزه‌نك كسريله زكام علتنه اوغرامق معناسنه در يقال اطشأ الرجل اذا اصابه الزكام (الطشأ) طانك فتحي وشينك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال طشأ المرأة اذا جامعها (الطفوء) قعود وزننده آتش وچراغ مقوله‌سي سوينمك معناسنه در يقال طفئت النار طفوءا من الباب الرابع اذا ذهب لهبها (الانطفاء) انفعال وزننده طفوء معناسنه در يقال انطفأت النار بمعنى طفئت (الاطفاء) همزه‌نك كسريله سوندرمك معناسنه در تقول اطفأت النار اي اخمدتها (مطفئ الجمر) برد العجوز وحسوم تعبير اولنان ايام معهوده‌نك بشنجي ياخود دردنجي كونيدر كه شدت برودتي اوجاقده ومنقلده آتش كوزلريني اطفا ايدر (مطفئ الرضف) رانك فتحي وضادك سكونيله آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور رضف باديه‌ده حرارت شمس ايله آتش كبي قزغين طاشه دينور يقال رماه الله بمطفئ الرضف اي الداهيه (مطفئة الرضف) شول چرويش ياغي قطعه‌سيدر كه قزغين طاش اوزره وضع اولنسه اريوب حرارتي ازاله ايدر اوله وشول يلانه اطلاق اولنور كه بغايت زهرناك اولمغله قزغين طاش اوزره كزوب يوريسه زهري اول طاشك حرارتي اطفا ايدر اوله (الطفنشأ) فا و شين معجمه ايله سمندل وزننده ضعيف وناتوان كسه‌يه دينور وضعيف البصر كسه‌يه دينور (الطلاء) طانك ضمي ولامك تشديديله قوريمش قان اوزره اولان پول پول قبوغه دينور قشرة الدم معناسنه ✱ مؤلف بوني معتل بابنده دخي ذكر ايلمشدر (الاطلنشاء) افعنلاس وزننده كوچمك معناسنه در يقال اطلنشأ الرجل اذا تحول من منزل الى منزل (الطلنفأ) فا ايله سمندل وزننده چوق سوزلو كثير الكلام كسه‌يه دينور (الاطلنفاء) اسلنقاء وزننده يره ياپشمق معناسنه در يقال اطلنفأ الرجل اذا لزق بالارض ومنه يقال جمل مطلنفئ الشرف اي لاصق السنام يعني اوركجي سبوري اولميوب باصق وياصتم دوه‌يه ديكدر (الطنء) طانك كسري ونونك سكونيله بقية حيات وحشاشة روح معناسنه در يقال تركته بطنئه اي بحشاشة نفسه يعني آني حياتدن هنوز رمق قالمشيكن براقوب كلدم وطنء خانه ومنزل ودوشمه و بساط معنالرينه در وميل بالهوى يعني هوس وهوايه ميل ايله مقتضاي نفس اماره‌يه تابع اولمغه دينور يقال ماخلاه الطنء اي الميل بالهوى وارض بيضاء يعني نباتات جنسندن خالي قيريره دينور وروضه وچمن ارومرغزاره دينور وسوء ظن وريبه وتهمت معناسنه در ومرض وداء معناسنه در وحوضده قلان صو بقيه سنه دينور ويرتجي جانورلر شكار ايلمك ايچون صيادلرك زبيه طرزنده اتخاذ ايلدكلري چقوره دينور وزبيه زانك ضميله ارسلان صيدي ايچون حفر اولنان چقوردر وطنء حرارتي زائل اولمش كوله دينور رماد هامد معناسنه وزنا وفجور معناسنه در وطاشدن چويرلمش قيون ودوه آغيلنه دينور وهمت معناسنه در بعيد الطنء بعيد الهمه ديمكدر (الطنأ) فتحتينله زياده‌سيله صوسزلقدن طلاق بوكوره ياپشمق معناسنه در يقال طنئ البعير طنأ من الباب الرابع اذا لزق طحاله بجنبه وشرم وحيادن ناشي درونده اولان مضمري اظهار ايليوب توقيف واضمار ايلمك معناسنه در يقال طنئ فلان اذا كان في صدره شئ يستحيي ان يخرجه (الطنأ) طانك فتحي ونونك سكونيله اوتانمق معناسنه در يقال طنأ الرجل طنأ من الباب الثالث اذا استحيى (الطناءة) فتحاتله طانئ كلمه سنك جمعيدر زناة معناسنه در كه زاني

کلمه سنك جمیدر طن کلمه سی زنا معناسنه کلدیکی ذکراولنمشدر (الاطناء) همزه نك کسریله یورده وقوناغه
یونلمك معناسنه در یقـال اطنأ الرجل اذامال الی المنزل میل وهمت معنالرندن مأخوذدرکنلك صوایچمك ایچون
حوض طرفنه میل ایلسه اطنأ الرجل دیرلر وتعب وفتوردن ناشی نوم واستراحت ایچون بساطه میل ایلسه اطنأ
الرجل دیرلر واطناء بدنده رمق حیات ابقا ایلك معنا سـنه درومنه یقـال حیة لا تطنئ ای لا یعیش صاحبها
ای لاتبق الطنء وبقیة الروح یعنی اول بریلاندرکه سم الساعه ودفعی التأثیراولمغله صوقدیغی کسه یی فی الحال
هلاك ایدر بقیه روح معناسنه اولان طنء لفظندن مأخوذدر وبونلر معتل لغتلردر (الطاءة) طاعه وزننده مرعای
بعیده دینور وسیاه ومتعفن بالجمله دینور (الطیء) سید وزننده یمنده برقبیله نك پدری اسمیـدرکه قبیلهء مرقومه
آنکله مشتهردر اعظم قبـائل عربدر حاتم اول قبیله دندر ذکراولنان طاءه ماده سندن مأخوذدر بعید المراعی
اولمق حسبیله یاخود طاء یطوء ماده سندن مأخوذدرکه کیدوب کلمك تردد معناسـنه در یقال طاء الرجل یطوء
طوءا اذا ذهب وجاء ونسـبتنده طائی دینور خلاف قیاس اوزره زیرا قیاس طیئی اولمقدر طیبی وزننده یای اولای
ساکنه یی غیر قیاس اوزره حذف ایدوب یای ثانیه یی الفه قلب ایلدیلر زیرا قیاسده سوا کن قلب اولنماز جوهری
وهمنه مبنی قلبی حذف اوزره تقدیم ایلدی (الطثاة) قنـاة وزننده بودخی سیاه بالجمله دینور حمأ معناسنه (الطوء)
طانك فتحی وواوك سکونیله کتمك علی قول ایراق کتمك معناسنه در یقـال طـاء فی الارض یطاء کخاف یخـاف
ای ذهب اوابعد فی ذهـابه عنقریب باب اولدن بری اوته کیدوب کلمك واولطه چالمق معناسـنه ده کلدیکی ذکر
اولندی (الطؤی) طانك ضمی وهمزه نك کسری ویانك تشدیدیله مخاطب اولمغه صالح کمسه یه اطلاق اولنور
طلوء وذهاب معناسـنه ندر یقـال مابالدار طؤی ای احد (التطایؤ) تفاعل وزنـنده نرخ زیاده بهایه چیقمق
معناسنه در یقال تطاءت الاسعار اذا غلت اصلی تطایأت ایدی * فصـــل الظاء المعجمة * (الظأظأة)
زلزله وزننده و (الظأظاء) سلسال وزننده تکه کچی یه آشمق هنکامنده باغرمق معناسنه در یقال ظأظأ التیس
ظأظأة وظأظاءا اذانب واوست دوداغی یارق اولان یاخود اولك دیشلری اولمیان کمسه حرو فلری حق اوزره
تعبیدن قاصر اولمغله فهم اولنماز درجه سنده ککزینه چاله رق تکلم ایلك معناسنه در یقال ظأظأ الاعلم والاهتم
اذا تکلما بکلام لایفهم وفیه غنة (الظبأة) ظانك فتحی و بانك سکونیله صرتلان ویلیلی قوزد تعبیراولنان جانورك
دیشیسیدر ضبع عرجاء معناسنه اصل نسخه ده واقع العرجاء کلمه سی صفت کاشفه دریورو یشنده عرج اولدیغنه بناء
(الظرء) ظانك فتحی ورانك سـکونیله طوکش صویه دینور ماء متجمد معناسنه که بوز اوله جقدر وشدت برددن
قوب قوری اولمش طپرا غه دینور (الظمأ) ظانك فتحی ومیمك سکونیله و (الظمأ) فتحتینله و (الظماء) سلام
وزننده و (الظماءة) رحمه وزننده صوصه مق علی قول پك صوصه مق معناسنه در یقال ظمئ الرجل ظمأ وظمأ
وظماء وظماءة من البـاب الرابع اذا عطش اواشد العطش و برنسنه یه مشتاق وآرزو مند اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال ظمئ الیه ای اشتاق (الظمء) ظانك کسریله ذکر اولنان معنالردن اسمدر صوسزلق حالتنه دینور
وآرزو واشتیاق معناسـنه اولور وظمء دوه قسمنك برکره صوایچدکدنصـکره یاخود صویه کتورلدکدنصـکره
ایکنجی دفعه سی میانده ممتد اولان زمانه اطلاق اولنورکه اول وقته قدر صوسزلغی مدتدر بعض اوچ ودرت
کونده برصوا ریلوب وکیمی بش والتی کونده واون کونه قدر اعتیاد ایدرلر وظمء الحیوة حین ولادتدن موته قدر
ممتد اولان زمانه اطلاق اولنور ومن الاول المثل مابقی منه الا ظمء الحمار یعنی آنك زمان حیاتندن همان آن یسیر
قالمشدر زیرا دواب نوعنده حماردن چابك صوصیان حیوان یوقدر (الظمیء) کنف وزننده و (الظمأن) عطشان
وزننده صوسز تشنه کشی یه دینور مؤنثی ظمأنه در سکرانه وزننده جمعلری ظمـاء در ظانك کسریله بونده
ظانك ضمیله ده جائزدر لکن نادردر (المظماء) معطاش وزننده ومراد فبدرکه صوسزدوه لر صاحبی کشی یه
دینور کویا که دوه لرینك صوسزلغنه کندیسی آلت اولمشدر یقال رجل مظمـاء ای معطاش یعنی ذوابل عطاش
(المظمأ) مقعد وزننده اسم مکاندر صوصایوب صوسز قاله جق یره دینور (الظماءة) سحابه وزننده برکسه بدخوی
و بد مزاج ودنی طبیعت اولمغله رفقا ومشارك وهمدملرینه انصاف ورعایتی قلیل وزندکانی ومعاشرتی کلیل اولمق
حالتنه اطلاق اولنور کویا که کندی ریان اولوب آنلری تشنه لب ترك وحرارت رنج وغدر ایله محرورة الاکباد ایدر
تقول العجبنی ظماءة فلان ای سوء خلقه ولؤم ضریبته وقلة انصافه لمخالطیه (الظمأی) سکری وزننده شول
روزکاره اطلاق اولنورکه بغایت سرد واسی ویابس اسوب اصلا رطوبت وتنفس وملایمتی اولمیه یقال ریح
ظمأی ای حارة عطشی غیرلینة (المظمأی) مولوی وزننده ماء مطر ایله سقی اولنان مزروعه دینور مسقوی

مقابلیدرکه آقار صو ایله سقی اولنسان مزروعدر واشبو مظمأی ومسقوی لفظلری ظمأ وسقی کلمه لرندن مصدر
میلردر بلری نسبیه در (الاظماء) همزه نك کسریله صوصمتق معناسنه دریقال اظمأه ای عطشه وآتی تضمیر
ایلك معناسنه استعمال اولنورکه برمحل بعیده الغار یاخود چاپوله کیدەجك اولدقده چندروز اقدم آتك یمنی وصونی
تدریجله تقلیل ایدوب وهر بار کز دیره رك طاوندن دوشوروب حربی ایلکدن عبارتدر پراندرمق تعبیر اولنور
یقال اظمأ الفرس اذا ضمره (التظمئة) تفعله وزننده اظماء معنارینه دریقال ظمأه تظمئة اذا عطشه وظمأ الفرس
اذا ضمره (الظماء) کتاب وزننده ظمیٔ کلمه سنك جمعیدرکه ذکر اولنــدی بومعنادندرکه عربلر برآتك کوده سنده
اولان آشقلری والك واویناق یرلری اتلو ورطو بتلو اولمیوب کــذلك سست وسلپوك اولمیوب متین ومستحکم
اولسه ان فصوص هذا الفرس لظماء دیرلر لیست برهلة خیمة معناسنه زیرا پرورده اولان شهری آتلری دائمــا
پرورشله کوده سی لحیم ومفاصل واعضاسی سست اولوب تاتار وبدوی وعسکری طائفه سنك آتلری وصف
مزبور اوزره اولمغله هرنقدر مسافهٔ بعیده یه الغار ایلسه اصلاوهن وفتور ایله فرومانده اولمازلر (الظوءة) ظانك
فتحی وواوك سکونیله احمق وسبکمغز کشی یه دینور (الظیأة) ظانك فتحی و یانك سکونیله ظوءه معناسنه دریقال
هو ظوءة وظیأة ای احمق (التظیئ) تفعیل وزننده برکسه یی مغموم ومکدر ایلك معناسنه دریقال ظیئه تظیئا
اذا غمه ٭ فصـــل العین ٭ (العبء) عینك کسری و بانك سکونیله یوکه دینور حمل معناسنه ومطلقا آغر نسنه یه
دینور و یوك دنکنه دینور عدل معناسنه ومثل ونظیر معناسنه دریو معناده عینك فتحیله ده جائزدر (العبء)
عینك فتحیله کونشك ضیا و پرتوینه دینور یقال رأیته بعبء الشمس ای بضیائها ویقال عب کلم یعنی معنای مزبورده
معتل اولهرق عبو دخی لغتدر دم و یدکی آخری اسقاط اولنوب عب الشمس دخی دینور (العبأ) کذلك عینك فتحی
و بانك سکونیله برنسنه یی دوزوب قوشوب حاضر وآماده ایلك معناسنه دریقال عبأ المتاع والامر عبأ من الباب
الثالث اذا هیأه وعسکری یولیله یصایوب ترتیب وتجهیز ایلك معناســنه دریقال عبأ الجیش اذا جهزه ودهن
وطیب مقوله سنك اجزالرینی ترکیبله عمله کتورمك معناسنه دریقال عبأ الطیب اذا صنعه وخلطه وایش ایشلمك
معناسنه در تقول ما اعبأبه ای ما اصنع وقایرمق مبالات معناسنه در تقول ما اعبأ بفلان ای ما اباله (التعبئة) تفعله
وزننده و(التعبیء) تفعیــل وزننده عبأ ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال عبأ المتاع والامر تعبئة وتعبیئــا
اذا هیأه ویقال عبأ الجیش اذا جهزه بونلرده معتل دخی لغتدر (العباء) سحاب وزننده و(العباءة) هایله یوکدن
معمول معروف لباسدرکه ترکیده آبا تعبیــر اولنور خرقهٔ صوفیه وجبهٔ پشمیــه دن عبارتدر وعباء سحاب وزننده
احمق وثقیل ونادان ونا تراش کسه یه اطلاق اولنور جمعی اعبئه کلور اجویه وزننده یقال هو عباء ای احمق ثقیل وخم
(المعباة) مکنسه وزننده حیض بچاوره سنه دینور (المعبأ) مقعد وزننده طریق ومذهب معناســنه دریقال
لایعرف معبأه ای مذهبه (الاعتباء) افتعال وزننده نمازسز اولان خاتون بزطوتمق معناسنه در احتشاء کبی یقال
اعتبئت الحائض اذا احتشت (العنــدأوة) عینك کسریله فنعلوه وزننده برخصوص چتین وبچارز وطولاشق
و پیچا پیچ اولمق حالتنه دینور عسر والتوا معناسنه وفریب وفند وخدیعه معناسنه در وغلظت وجفوه معناسنه درکه
برنسنه قالین وقبا و یاقشقسز و بی اسلوب واندام اولمقدن عبارتدر وجرأت واقدام صاحبی آدمه دینور وکید ومکر
معناسنه در واولو بلیه یه دینور ادهی الدواهی معناسنه ومنه المثل ان تحت طریقتك لعندأوة وطریقه طانك
ورای مشدده نك کسریله سکون وسکوت ورخاوت معناسنه اولمغله سنك بو یلجه ایسم وخموش طورمك تهی دکلدر
البته ضمننده برمکر وداهیه احداث ایده جکك درکاردر دیمکدر مضرب مثل معلومدر (العندأو) هاسز بودخی
جرأت واقدام صاحبی کسه یه دینور یقال هو عندأو وعندأوة ای مقدم جریء ٭ فصـــل الغین المعجمة ٭ (الغاغاء)
عواهق جبلیه آوازه لرینه دینور وعواهق عوهق لفظنك جمعیدر طاغ قرلنغجنه وغماز قرغه دیدکلری قرغه یه
دینور تقول سمعت الغاغاء ای صوت العواهق الجبلیة بورادە الجبلیة لفظی صفت کاشفه در (الغبأ) غینك فتحی
و بانك سکونیله برنســنه یه قصد ومباشرت ایلك معناسنه دریقال غبأله والیه غبأ من الباب الثــالث اذا قصد
(الغرقیء) غینك وقافك کسریله زبرج وزننده یمرطه نك داخلنده بیاضنه یاپشق اولان یوفقه جه زاره دینور علی قول
یمرطه نك بیاضنه دینورکه اکل اولنور (الغرقأة) دحرجه وزننده یمرطه طاوقدن همان ذکر اولنان اینجه زارایله
چیقمق معناسنه درکه اوست قبوغی اولمیوب یالکز جه اول زارا حاطه ایلمش اوله طاوغك قوتسزلکندن یاخود آخر
عارضه دن ناشی اولور یقال غرقأت البیضة اذا خرجت وعلیها قشرها الرقیق وطاوق وجــه مذکور اوزره
یمرطلق معناسنه درکه هنوز کاله وارمقسزین وضع ایدوب یاخود بعد الوضع برونیله صو بمسندن اولور یقــال

غرقأت الدجاجة اذا فعلت ذلك ببيضها * مؤلف اشبو غرقئ ماده سنك همزه سنی اصلیه اعتباریله بو راده ذکر ایلدیکنه لکن غرق ماده سی ذیلنده جوهری یی تخطئه ایله همزه سنك زائد اولدیغنی امضا وتقریر وغرقأت الدجاجة ببیضها ای باضتها ولیس لها قشر یابس عبارتیله تفسیر ایلدکله میانه کلامینی محل تعارض اولدیغی غیر مستبعددر

* فصل الفاء * (الفأفأ) قصر ایله فدفد وزننده و(الفأفاء) سلسال وزننده حین تکلمده فاء حرفنی چوق سویلیان بیه یی کسه یه دینور یعنی اضطراری فا ایله تکلمه لسانی چوق چوق مائل اوله که ایکی حرفده زلسانی قاء حرفنه چالنور اوله یقال رجل فأفأ وفأفاء ای مردد الفاء ویکثره فی کلامه (الفأفأة) زلزله وزننده تکلمده فاء حرفنی چوق سویلمك اوزره بیه یی اولمق معناسنه در یقال فیه فأفأة ای غلبة الفاء علی لسانه (الفیأة) فانك فتحی وبانك سکونیله شول صاغنا تقلی یغموردر که بر ساعت یاغوب صکره ساکن اوله اکثری یاز ایامنده اولور (مافتأ) تانك فوقیه نك حرکات ثلاثیله که فی الاصل باب ثالثدن ورابعدن وخامسدندر وبو افعال ناقصه دندر که حدثه دلالتی مسلوب اولوب همان زمانه دال وخبر منصوبله استقلال واستکماله محتاج اولان افعالدندر مازال ومابرح معنامنه در که کینونت دائمه یی متضمندر وبونده اشهر اولان تانك کسریله در که فی الاصل باب رابعدندر یقال مافتئ یذکره ای مازال یذکره یعنی آنی دائما ذکرایدر اولدی وبونده همزه ایله ماافتأ دخی لغتدر که افعال بابندندر یقال ماافتأ یذکره وبو تمیم لغتیدر وبونلرك ماده سی فتأ کلمه سیدر که فانك فتحی وتانك سکونیله در بر نسنه دن فراغت ایدوب بالکلیه اوتمق معناسنه در یقال فتئ عنه فتأ من الباب الرابع اذا نسیه وانقدع عنه ای انکف و بعضلر عندنده ماده مزبوره همین نفی وانکاره مخصوصدر مثبتا استعمال اولنماز زیرا مازال ومابرح مرادفی اولمق معنای نفی ایله صورتپذیر اولور وا کر اداة نفیدن مجردا ذکر اولنور ایسه البته نیتده اعتبار اولنور حتی عربلر اداة نفیی حذف ونیتده تقدیر ایله استعمال ایدرلر ومنه قوله تعالی * تالله تفتؤ تذکر یوسف * الایة ای ماتفتأ وفتأ فعل تام اخذی اوله رق قرمق کسر معناسنه دریقال فتأه فتأ من الباب الثالث اذا کسره وسوندرمك معناسنه دریقال فتأه ای اطفأ مبو معنالر امام النحو ابن مالکدن منقولدر جمع اللغات المشکلة نام کتابنده ایراد وامام فراء یه عزو واسناد ایلمشدر صحیح وصوابدر ابو حیان اندلسی وسائر بعض اعلام غلط ایدوب ابن مالکی تغلیط ایلمشلردر منشأ غلطلری ماده آتیه در که فثأ ماده سیدر یعنی ثاء مثلثه ایله فثأ ماده سندن مصحف اولمق زعم ایلدیلر (الفثأ) فانك فتحی وثاء مثلثه نك سکونیله غضبی دفع وتسکین ایلمك معناسنه در که معنای آتیدن مأخوذدر یقال فثأ فلان الغضب فثأ من الباب الثالث اذا سکنه وکسره ای حدته وفثأ وفثوء قعود وزننده تنجره نك قینامسنی ساکن قلمق معناسنه در یقال فثأ القدر فثأ وفثوءا اذا سکن غلیانها وبارد نسنه یی اصتمغله بر ودتنی کسر وتسکین ایلمه لر فثأ الشیء دیرلر مکن برده بالتسخین معناسنه وبر نسنه یی برکسه دن منع ایله فراغت ایتدرمك معناسنه دریقال فثأ الشیء عنه اذا کفه وغلیان اوزره اولان سود کپوکنند کدنصکره یوزنده اولان کپوك پاره لنوب صوغشمق معناسنه دریقال فثأ اللبن اذا غلی فارتفع له زبد وتقطع (الافثاء) همزه نك کسریله یورلوب فرومانده وبی تاب اولمق معناسنه دریقال افثأ الرجل اذا اعیا وفتر وبرنسنه سکونت بولمق معناسنه دریقال افثأ الحر اذا سکن واقامت ایلمك معناسنه دریقال افثأ بالمکان اذا اقام وخسته یی ترلتمك ایچون طاشلری قزدردقدنصکره اوزرلرینه صو سرپوب بعده خسته یی اول طاشلر اوزره یاترمق معناسنه در که اعراب عادتلریدر زیرا بادیه ده حمام اولماز وبو معنایه تسکین معناسنه راجعدر یقال افثؤا للمریض ای احموا حجارة ورشوا علیها الماء فاکب علیها الوجع لیعرق (الفجأ) فانك فتحی وجیمك سکونیله و(الفجاءة) فانك ضمی والفك مدیله ناکهانی چیقه کلمك معناسنه دریقال فجئه وفجأه فجأ وفجاءة من الباب الرابع والثالث اذا هجم علیه وفجأ فانك فتحی وجیمك سکونیله جماع ایلمك معناسنه دریقال فجأ المرأة فجأ من الباب الثالث اذا جامعها (المفاجأة) مفاعله وزننده و(الافتجاء) افتعال وزننده بونلرده آنسزین ایرشمك وصتاشمق معناسنه دریقال فاجأه مفاجأة وافتجأه افتجاء بمعنی فجأه (الفجاءة) فانك ضمی والفك مدیله مصدردر که ذکر اولندی واسم اولور آنسزین علی الغفله چیقه کلان شیئه دینور وفجاءه قطری نام شاعرك پدری اسمیدر (الفجأ) فتحتینله دوه نك قرنی بیوك اولمق معناسنه دریقال فجئت الناقة فجأ من الباب الرابع اذا عظم بطنها (المفاجئ) میمك ضمی وجیمك کسریله ارسلانه اطلاق اولنور (الفنداءة) فانك کسریله بالتمیه دینور فاس معناسنه جمعی فنادید کلور غیر قیاس اوزره لما فندأوه ماده سی که واو ایله در فند ماده سنده مذکوردر (الفرأ) مهموزا مقصورا جبل وزننده و(الفراء) سحاب وزننده یابان اشکنه دینور حمار الوحش معناسنه علی قول یابان اشکنك کنجنه دینور جمعی افراء کلور که جمع قلتیدر وفراء کلور فانك کسریله که جمع کثرتیدر ومنه المثل کل الصید فی جوف الفرا ای کله دونه فرا لنظی

بو ماده همزه دن مجرد در زیرا کلام مزبور مثل اولوب مثللر وقف اخیر اوزره موضوعدر ومعناسی جمله شکار جانور وحشی درونده مندرجدر دیمکدر منشأی بودر که برکروه صیادلر شکاره چیقوب کیمی خرکوش وکیمی آهو مقولهسی حیوانلر صید وبریسی بریبان اشکی شکار ایدوب سرکردهلرینه کتوردکده اول خردهلری طرح ویبان اشکنی اخذ واستحسان ایدهرك کلام مزبوری ایراد ایلدی کویا که اکبر صید اولغله مجموعنك مقامنده اولمشدر بعده کثیر مقامنده قائم اولان برشیء عظیم حقنده ضرب ایلدیلر مؤلفك کله دونه عبارتیله تفسیر ایلمسی کله غیر یلرآنك مرتبهسنه واصل وآنده اولان کثرت لحم سائرده حاصل دکلدر دیمك دخی محتملدر (الفریء) امیر وزننده فری لفظنده لغتدر که عجیب وغریب نسنهیه دینور یقال امر فریء ای فری وبومعتل بابنده دخی مرسومدر (فرء) فتحتیله بمنده برجزیره آدیدر (الفسأ) فانك فتحی وسینك سکونیله لباسی یرتوب پاره لمك معناسنهدر یقال فسأ الثوب فسأ من الباب الثالث اذا شقه ودکنکله ارقهیه اورمق معناسنهدر یقال فسأ فلانا اذا ضرب ظهره بالعصا ومنع ایلمك معناسنه در یقال فسأ فلانا عنه اذا منعه (التفسیء) تفعیل وزننده بودخی لباسی یرتمق معناسنهدر یقال فسأ الثوب تفسیئا اذا شقه (التفسؤ) تفعل وزننده لباس یرتلمق معناسنهدر یقال فسأ الثوب فتفسأ ای تشقق وبرکسهنك ارقهسنه دکنکله اورمق معناسنهدر یقال تفسأه ای ضرب ظهره بالعصا وبرمرض وعلت ناسه یایلوب عام وشامل اولمق معناسنهدر یقال تفسأ فیهم المرض اذا انتشر (الفسأ) فتحتیله کوکس چیقوب ارقه ایچری اولمق وجهیله قنبور اولمق یزخ معناسنهدر علی قول کوکس چیقوق وکوبکله قاسیق اراسی برطرفه طوغری یومری وطومالج اولمق یاخود مشی حالتنده کویا که مقعدینی ایکی جانبه بوروب دوندرکبی چالقیهرق یوررر اولمق یاخود اوتوردقده قیامه زحمت ومشقتله قادر اولمق یاخود بل کیکلری ایکی قیناق ارالرینه کیرمکله ارقه باصق وچوکك اولمق معناسنه دریقال فسیء الرجل فسأ من الباب الرابع اذا کان افسأ (الافسأ) احمر وزننده ذکر اولنان صفت اوزره اولان کشی یه دینور یقال رجل افسأ ای ابزخ والذی خرج صدره ونتأت خنلته والذی اذا مشی کانه یوجع استه اومن اذا قعد لایستطیع ان یقوم الابجهد اومن دخل صلبه فی ورکیه (المفسوء) مجهول وزننده شول کسه درکه دیبنی دوندروب چالقیهرق یورراوله (التفشؤ) شین معجمه ایله تفعل وزننده تفسؤ لفظنده لغتدر که برمرض جملهیه یایلوب شامل اولمق معناسنهدر یقال تفشأ فیهم المرض اذا انتشر (الفشء) فانك فتحی وشینك سکونیله اولونمق فخر وزهو معناسنهدر یقال فشأ الرجل فشأ من الباب الثالث اذا فخر (الافشاء) همزهنك کسریله برکسه یوکلنمك استکبار وتعظم معناسنهدر یقال افشأ الرجل افشاءا اذا استکبر وتعظم (التفشؤ) تفعل وزننده برکسهیی مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ایلمك معناسنهدر یقال تفشأ به اذا سخر منه (الافضاء) ضاد معجمه ایله اکرام وزننده اطعام ایلمك معناسنهدر تقول افضأته ای اطعمته عند البعض بوماده ده صواب اولان قافله اقضاء اولمقدر (الفطأ) فانك فتحی وطانك سکونیله حطأ کلمهسنه جمیع معنالرنده مرادفدر وحطأ حای مهمله ایله درتنه که موقعنده ذکر اولندی یقال فطأه فطأ من الباب الثالث ای حطأه فی معانیها وفطأ برنسنه یی اوفاتمق وخرد خشخاش ایلمك معناسنه دریقال فطأ الشیء فطأ اذا شدخه وبرکسهیه خوشلنوب حظ ایلدیکی ایش ایلمك یا اولمقوله ایشده بولنمق معناسنه دریقال فطأ القوم اذا رکبهم بما لا یحبون ودوهیه پك آغر یوك یوکلمکله بلنی باصدرمق معناسنهدر یقال فطأ ظهر بعیره فطأ اذا حمل علیه حملا ثقیلا فاطمأن ودخل (الفطأ) فتحتیله و(الفطأة) جرعه وزننده ارقه ایچری کیروب کوکس طشره چیقمق وجهیله اولان قنبورلق حالتنه دینور وفطأ فتحتیله معنای مزبوردن مصدر اولور یقال فطیء الرجل فطأ من الباب الرابع اذا دخل ظهره وخرج صدره وفطأ یصی برونلی اولمق معناسنهدر فطس کبی یقال فطیء الرجل اذا فطس (الافطأ) احمر وزننده ارقهسی کیروب کوکسی چیقمش اولان قنبوره دینور ویصی یاپوان برونلی کشی یه دینور افطس معناسنه در (التفاطؤ) تفاعل وزننده کوکس طشره چیقوب ارقه ایچری کیرمك تقاعس معناسنهدر علی قول بوتقاعسدن اشد اولور یقال تفاطأ الرجل اذا تقاعس او اشد منه وکیرو لنمك تأخر معناسنهدر یقال تفاطأ عنه اذا تأخر وصواشدن کسر وهزیمتله کیرو دونمك معناسنهدر یقال تفاطأ فلان عنهم بعد ما حمل علیهم اذا انکسر ورجع عنهم (الافطاء) همزهنك کسریله اطعام ایلمك معناسنهدر یقال افطأه ای اطعمه وچوق جماع ایلمك معناسنهدر یقال افطأ الرجل اذا جامع جماعا کثیرا وخوشخوی ایکن بدخوی اولمق معناسنهدر یقال افطأ فلان اذا ساء خلقه بعد حسن وبرکسهنك مال ومنالی فراوان اولوب ثروت وسامان صاحبی اولمق معناسنهدر یقال افطأ الرجل اذا اتسعت حاله (الفقأ) فانك فتحی وقافك سکونیله کوزی وبدنده ظهور ایدن سیویلجه وچبان مقولهسنی صیبوب دشمك یاخود اوروب دورتمکله یااویغله چیقارمق علی قول

كوزی كور ایلك معناسنه‌در یقال فقأ العین والبثرة ونحوها فقأ من الباب الثالث اذا كسرها اوقلعها او بخقها
وفلانكسه فلانك خشم وغضبنی تسكین ایلدی دیه‌جك یرده فقأ ناظریه دیرلر یقال فقأ ناظریه ای اذهب غضبه
(التفقئة) تفعله وزننده بودخی كوز چیقارمق فقأ معناسنه‌در یقال فقأ لعین تفقئة بمعنی فقأها (الانفقاء) انفعال
وزننده و(التفقؤ) تفعل وزننده كوز چیقمق و یاره وچبان مقولەسی دشیلك معناسنه‌در یقال فقأها فانفقأ وتفقأ
(الفقوء) قعود وزننده چایر وسائر نبات قسمی یغمور دن یاسیل صویندن آلوده وتوز طپراق اولمغله دواب ومواشی
اكلنه صلاحیتدن قالمق معناسنه‌در یقال فقأت البهمی فقوءا اذا ترّبهـا المطر والسیل فلا تأكلها النعم وبهمی
حبلی وزننده صبیانك پسی پسی دیدكلری قلجقلی نباتدر كه كدی اوتی تعبیر اولنور (الفقء) فانك فتحی وقافك
سكونیله و(الفقأة) جرعه وزننده و(الفقأة) فانك ضمیله همزه‌وزننده و(الفقأة) فتحاتله و(الفاقیاء) قافك كسریله
سابیاء معناسنه‌در كه عورتده اوغلان بتا عی دیدكلری دریدر كه یكی تولد ایدن ولدك باشنده چیقوب ولدك باشندن
شق ایدرلر یاخود بر یوفقه دریدر كه ولدك برونی اوستنده اولور اكر برطرف ایلمسه‌لر ولد بوكالوب هلاك اولور
یه قادینلر چوجق نقابلو طوغدی دیو ایش بیارلر وفقء فانك فتحی وقافك سكونیله خلق اوزمه چقوره دینور كه
طاشلرده وقیالرده و بعض پك یرلرده اولوب آنده صو مجتمع اولور تركیده قاف تعبیر اولنور وفقء برموضع آدیدر
و(الفقأی) سكری وزننده شول ناقه‌در كه حقوه علتنه اوغرامش اوله وحقوه دوه‌یه مخصوص برعلتدر كه اصابت
ایدن دوه بول و بعردن منقطع اولور وكاه اولور كه لحم وعروقی منتفخ اولوب یاریلورو بعضا شدت انتفا خندن
اشكنبه‌سی یرندن قوپار (الفقء) امیر وزننده ذكر اولنان حقوه علتنه اوغرامش اركك دوه‌یه دینور وفقء بعینه
مرض مزبوره ده دینور وفقء معناسنه‌در كه بعض قیالرده و پك یرلرده اولان خلق اوزمه چقوره دینور كه آنده صو
ایركیلور (الافتقاء) افتعال وزننده پاپوشچی وسراج ومسكدوز مقوله‌سی برنسنه دیكركن متین ومحكم اولمق ایچون
ایكی طرفلو دیكش یرلرینه وضع اولنان میشین پارچه لری ارالغنه برپارچه دخی وضع ایدوب اوزرندن بر دیكش
دخی چكمك معناسنه‌در یقال افتقأ الخرز اذا اعاد علیه وجعل بین الكلیتین كلیة اخری (المفقئة) محدثه وزننده
دره‌لره اطلاق اولنور اودیه معناسنه زمینی شق ایتدكلریچون پس مفقء برده‌یه اطلاق اولنور (الفلأ) فانك فتحی
ولامك سكونیله برنسنه‌یی فساده ویروب تباه ایلك معناسنه‌در یقال فلأه فلأ من الباب الثالث اذا افسده (الفنأ)
فتحتینله چوقلق كثرت معناسنه‌در یقـال مال ذوفنأ ای كثرة (الفنأ) فانك فتحی ونونك سكونیله كروه وجماعت
معناسنه‌در یقـال جاء فنء منهم ای جماعة (الفیء) فانك فتحی ویانك سكونیله ابتدا كنشلك اولوب صكره دن
یوریمكله كونشلكی نسخ وازاله ایدن كولكه‌یه دینور ※ شارح دیر كه فیء كلمه‌سی فی الاصل رجوع معناسنه مصدر در
بومناسبتله اهل تحقیق زوالدنصكره اولان كولكه‌یه اطلاق ایتدیلر برجانبدن برجانبه رجعتی ایچون وظلی قبل
الزوال اولان كولكه‌یه تخصیص ایلدیلر بعضیلر ظل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده اولان كولكه‌یه اطلاق ایلدیلر
پس بوكه كوره فیء مفهومندن اعم اولور حتی دره ده مشروحدر كه بعضیلرك جلست فی فیء الشجرة قولی غلطدر
صواب اولان فی ظل الشجرة دیمكدر زیرا فیء رجوع معناسندن مأخوذ اولمغله زوال شمسدنصكره مشرق طرفنه
دونن كولكه‌یه اطلاق اولندی وظل ستر معناسندن مأخوذ اولمغله مطلقا كنشلكی ستر ایدن كولكه‌یه اطلاق
اولنمشدر كرك مقدما كنش ایكن ستر ایدوب كولكه اولمشدر وكرك اصلا كنشلك اولمیوب دائما كولكه اولسون كه
قوبی تعبیر اولنور حتی سوادلیله دخی ظل اللیل وظل الارض اطلاق اولنور انتهی ※ ومؤلف بصائرده ظلك فیء
مفهومندن اعم اولدیغنی ترجیح ایلمشدر وروبه دن منقولدر كه شول كولكه كه مقدما كنشلك ایكن آندن شعاع
شمس زائل اولمغله حاصل اوله اكا ظل وفیء اطلاق اولنور وشول كولكه كه یری مقدما كنشلك اولمیه اكا همان
ظل اطلاق اولنور ولهذا قیل الشمس تنسخ الظل والفیء ینسخ الشمس وابن السكیت دیدیكه ظل طلوع شمسدن
زواله قدر اولور وفیء زوالدنصكره اولور پس كتب فقهیه ده فیء زوال تعبیری تجریده محمول اولور وزمخشری
قولی بودر كه لفظ ظل فی الاصل ستر معناسنه اولمغله جمیع اوقاتده واقع اولان كولكه‌یه اطلاق اولنور بعده تمییز
ایچون ظلی قبل الزواله وفیء رجوع معناسنه اولوب و بعدالزوال كولكه راجع اولمغله اكا تخصیص ایلدیلر وفیء
كلمه‌سی فی الاصل مصدر اولمغله اطلاق مزبور مبالغه ایچون اولور یاخود اصلی فیّء ایدی سید وزننده بعده
تخفیف اولنمشدر میت ومیت كبی انتهی وفیء لفظنك جمعی افیاء كلور وفیوء كلور فانك ضمیله وفیء كفاردن آلنان
غنیمت مالنه اطلاق اولنور اسلام طرفنه رجوعی ایچون یاخود حطام دنیوی‌یی ظل زائله تشبیهه مبنیدر یقال
نال الفیء ای الغنیمة ومال جزیه وخراجه اطلاق اولنور وقوش سوریسنه اطـلاق اولنور قطیعهٔ طیر معناسنه

ومصدر اولور رجوع معناسنه قال تعالى ❊ حتى تفئ الى امر الله ❊ اى ترجع الى الطاعة ويقال فاء المولى
من امرأته اى كفّر عن يمينه ورجع الى الامرأة بوراده مولى كلمه سى معطى وزننده ايلاء لفظندن اسم
فاعلدر وايلاء زوجه يه قربان ايلمامك اوزره يمين ايلمك معناسنه در وفئ كلمه سى تحوّل وانصراف
معناسنه در يقال فاء الظلّ اذا تحوّل وغنيمت آلمق معناسنه در تقول فئت الغنيمة اى اخذتها واغتنمتها
(المفيأة) ميمك وياتك فتحيله وياتك ضميله ده لغتدر كه مفيؤه درفئ كلمه سندن اسم مكاندر كولكه لك وسايه دار اولان
يره دينور (الفيئة) فانك فتحيله و(الفيئة) فانك كسريله بونلرده رجوع معناسنه در ظاهرا بناء مره وبناء نوعدر
(الافاءة) اقامه وزننده رجوع ايلمك معناسنه در يقال افاء الظل اى رجع ومال كفارى اهل اسلامه فئ وغنيمت
قلمق معناسنه در تقول افاء الله على مال الكفار اى جعله فيئا لى (الاستفاءة) استفاده وزننده بودخى رجوع ايلمك
معناسنه در يقال استفاء اذا رجع ومال كفارى فئ وغنيمت جهتيله آلمق معناسنه در تقول استفأت المال اى اخذته
فيئا (الفئة) جعه وزننده طائفه وكروه معناسنه در تعاضد وتعاون بابنده يكديكره مراجع اولدقلريچون وبونك
اصلى فئ ايدى فانك كسر ومدّيله فيع وزننده هاء حرفى وسط كلمه اولان ياء ساقطه دن عوضدر جمعى فئون كلور
شذوذ اوزره وفئات كلور شيات وزننده قياس اوزره يقال جاءت فئة كثيرة اى طائفة (المفاء) ميمك ضمى والفك مدّيله
افاءه دن اسم مفعولدر شول كسه يه اطلاق اولنور كه بلده سى يا مملكتى فتح اولنوب مسلمينه فئ اولمش اوله (المفئ)
مطيع وزننده افاءه دن اسم فاعلدر بر بلده يى فتح وفئ ايدن كسه يه دينور ومنه الحديث لايؤمّن مفاء على مفئ اى لايؤمّر
مولى على عربى يعنى اهل سواد صحابهٔ كرام اوزره اميروالى اولمز زيرا اهل سواد اصحاب كرامك فيئلريدر نهايه ده
اشبو حديث لايلين عنوانيله مثبتدر (يافئ) فانك فتحى وياتك سكونيله ياشئ ويا هئ كلمه لرى كبى اداة تعجب ياخود كلمهٔ
تأسف وندامتدر تقول يا فئ مالى ويا شئ مالى بمعنى واحد (الفيئة) تمره وزننده طوشنجله شبيه بر قوشدر حجازه
مخصوصدر وفيئه وقت وحين معناسنه در يقال جاءه بعد فيئة اى بعد حين (التفيئة) تانك فتحى وفانك كسر ومدّيله
اثر وعقب معناسنه در يقال دخل فلان على تفيئة فلان اى على اثره وعقبه يعنى ايزينى باصه رق كيردى ❊ شارحك
بياننه كوره اشبو تفيئه فئ ماده سندندر تاء زائده در فعيله وزننده در ياخود تفعله وزننده اولوب ياء مدّه اولنمشدر
اصل معنا كولكه صالمق ديمكدر اوكنده اولان آدم اوزره كويا كه كندى كولكه سنى صالمش اولديغندن اثر وعقب
معناسنده مستعمل اولدى ❊ فصـــــل القاف ❊ (القأقاء) سلسال وزننده عراق ديارى قرغه لرينك اصواتندن
حكايه در (القئ) زبرج وزننده يمرطه نك ياصنه دينور ويمرطه ايچنى احاطه ايدن اينجه زاره دينور غرقئ معناسنه
(القبأ) قافك فتحى وباتك سكونيله اكل ايلمك معناسنه در يقال قبأ الطعام قبأ من الباب الثالث اذا اكله وچوق
صو ايچمكدن طولوم كبى شيشوب طولمق معناسنه در يقال قبأ من الشراب اى امتلأ منه (القباة) حمزه وزننده
و(القباءة) سحابه وزننده برنوع اوتلقدر كه حيوانات رعى ايدر (القثاء) قافك كسرى وضمى وثاى مثلثه نك تشديديله
معروف سبزه در كه عجور تعبير اولنور عربستانده كثيردر وعند البعض خياره دينور ❊ شارح ديركه ارجح اولان عجور
اولمقدر نته كه مؤلف دخى آنى تقديم ايلدى (الاقثاء) همزه نك كسريله بر يرده قثاء چوق اولمق معناسنه در يقال
اقثأ المكان اذا كثر به القثاء ويقال اقثأ القوم اذا كثر عندهم القثاء (المقثاة) ميمك وثانك فتحيله و(المقثؤة) ثانك ضميله
اسم مكاندر عجور ياخود خيار بستاننه دينوركه عجورلق وخيارلق تعبير اولنور (القنـدأو) فنعلو وزننده بدغدا
اولان كسه يه دينور وبد خوى وبد مشرب كسه يه دينور وقالين كوده لو طوپاچ بودوره دينور وباشى بيوك اولوب
جثه سى خرده وجوره اولان كسه يه دينور وجرأت واقدام صاحبى كسه يه دينور وبويونى قيصه ياشى سخت وشديد
اولان كسه يه دينور وخفيف وبى تمكين اولان بل قوان كسه يه دينور وصلب ومتين نسنه يه دينور هايله قندأوه دخى
بو معنالره دراكثرى بونلر ايله دوه قسمى صفتلنور يقال جمل قندأ وابونصر الجوهرى وهمنه مبنى اشبو ماده يى
دال مهمله بابنده ذكر ايلمشدر كه همزه وواوى زائد ظنيله وزنى فعلاوه قياس ايلمشدر (القرآن) عثمان وزننده
تنزيل عزيز وكتاب مبين اسميدر كه جبريل امين واسطه سيله سرور انام رسول الله عليه الصلوة والسلام
حضرتلرينه نازل اولمشدر ❊ مؤلفك بصائرده بياننه كوره قرآن لفظى فى الاصل رجحان كبى مصدر در جمع وضم
ايلمك معناسنه بعده حضرت رسول اللهه نازل اولان كتاب مبينه علم اولمشدر سوره لرى جمع وضم ايلديكيچون
ياخود قصص وامر ونهى ووعد ووعيد كبى حالاتى ياخود جميع علومك ثمره وآثارينى جامع اولديغيچون (القرء)
قافك فتحى وراءنك سكونيله و(القراءة) كتابه وزننده و(القرآن) رجحان وزننده اوقومق تلاوت معناسنه در يقال قرأه
وقرأ به قرءا وقراءة وقرآنا من الباب الاول والثالث اذا تلاه فهو قارئ جمعى قرأه در كتبه كبى وقرّاء در عذّال كبى

بونلر جمع مكسرلردر جمع مذكرسالم قارئوندر وقرأ عليها السلام ديرلر فلانك كسنه يه لسانا تحيت وسلام ابلاغ ايلدى
معناسنه وقرء وقرأن حيوان كبه اولمق معناسنه در يقال قرأت الناقة اذا حملت وبرنسنه يي بركدروب بري برينه
ضم والحاق ايلك معناسنه در يقال قرأ الشئ اذا جمعه وضمه وطوغرمق معناسنه در يقال قرأت الحامل
اذا ولدت (الاقتراء) افتعال وزننده بودخي اوقومق معناسنه در يقال اقترأ الكتاب اذا تلاه (الاقراء) همزه نك كسريله
اوقتمق معناسنه در تقول اقرأته انا وبركسه يه ابلاغ سلام ايلك معناسنه در يقال اقرأه السلام اى ابلغه اياه
وعند البعض اكالسانا سلام ابلاغ ايلدي ديه جك يرده ثلاثيدن قرأ عليه السلام ديرلر واكر سلامي مكتوبه تحرير
ايلسه اقرأه السلام ديرلركه مزيددندر * وقال الشارح وفى الاساس تقول اقرأ سلامى على فلان ولا يقال اقرأه
منى السلام واقرآء خاتون حيض كورمك وحيضدن پاك اولمق معنالرينه دركه معناى آتيدن مأخوذدر يقال
اقرأت المرأة اذا حاضت ويقال اقرأت المرأة اذا طهرت ورحم حيوانده منى برقرار اولمق معناسنه در يقال اقرأت
الناقة اذا استقر الماء فى رحمها ويل وقتنده اسمك معناسنه در موسم يللرى كبي يقال اقرأت الرياح اذا هبت لوقتها
زيرا قرأ وقت معناسنه ده كلور وكيرو دونمك معناسنه در يقال اقرأ من سفره اذا رجع وقريب اولمق معناسنه در يقال
اقرأ امرك اذا دنا وتأخير ايلك معناسنه در يقال اقرأ حاجته اذا اخرها وصوكه قالمق استيخار معناسنه در يقال اقرأ
الرجل اذا استأخر ويلدز باتمق معناسنه در يقال اقرأ النجم اذا غاب وبرنسنه دن منصرف اولمق معناسنه در
يقال اقرأ عنه اى انصرف وعابد ومتنسك اولمق معناسنه در يقال اقرأ الرجل اذا تنسك (المقروءة) مكتوبه وزننده
و(المقروّة) واوك شدّ ميله و(المقريه) مرميه وزننده تلاوت اولنان سطور وصحيفه يه دينور يقال صحيفة مقروءة ومقروّة
ومقرية اى متلوة (المقارأة) مفاعله وزننده و(القرآء) قتال وزننده بركشي ايله درس اوقومق مدارسه معناسنه در
لكن واحده استعمالى غالبدر اشتراكده اوقويشمق تعبير اولنور يقال قارأه مقارأة وقراء اى دارسه (القرّاء)
كتّان وزننده تلاوتى كوزل كسنه يه دينور حسن القرأة معناسنه كه تجويد وترتيل اوزره قرأت ايدر اوله جمعى قرّاؤن
كلور بونك مكسر اوله رق جمعى يوقدر يقال هو قرّاء اى الحسن القرأة (القرّاء) رمّان وزننده ناسك ومتعبد وصالح
وپارسا آدمه دينور جمعى قرّاؤن كلور وقرارئ كلوردتانير وزننده (القارئ) و(المتقرّئ) بونلر دخى زاهد وعابد كشي يه
دينور يقال رجل قرّاء وقارئ ومتقرّئ اى ناسك متعبد (التقرّؤ) تفعل وزننده علم شريعتى اوكرنوب فقيه اولمق
معناسنه در يقال تقرّأ الرجل اذا تفقه وطاعت وعبادته دورشمك معناسنه در يقال تقرّأ فلان اى تنسك (القرء)
قافك فتحى وضميله حيض معناسنه دركه خاتونلرك نمازسز اولمق حالتيدر وطهر معناسنه دركه حيضدن پاك
اولمق حالتيدر نمازسزلق وپاكلك تعبير اولنور بوجهتله اضداددندر * مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل قرء لفظى
وقتك اسميدركه كاه حيضك وكاه طهرك ظرفى اولور * شارح ديركه بلكه قرء فى الحقيقه طهردن حيضه دخولك
اسميدر پس طهرى وآنى متعقب حيضى جامع اسم اولمغله على حدة هر برينده اطلاق اولنمدى زيرا هر برنده
جمعيت معناسى ملحوظدر حيضده جمعيت دم ظاهردر وطهرده دم بدنده مجتمع اولور فقوله تعالى * يتربصن بانفسهن
ثلاثة قروء * اى ثلاثة دخول من الطهر الى الحيض بوجهتله امام اعظم حيض وشافعى طهر معناسنى اخذ ايلدى
انتهى وقرء وقت وزمان معناسنه در وقافيه معناسنه دركه بيتك آخرندن عبارتدر بعض نسخه ده والعاقبة
عنوانيله مرسومدر غير صحيحدر وقرء كلمه سنك جمعى اقراء كلور احمال وزننده وقروء كلور قافك ضميله واقرء كلور
افلس وزننده على قول فرق وتمييز ايچون طهر معناسنه اولانك جمعنده قروء دينور قافك ضميله وحيض معناسنه
اولانك جمعنده اقرء دينور مترجم ديركه ابن همام قول ثانى يى تزييف ايلمشدر (المقرأة) معظمه وزننده شول خاتوندركه
مدت حيضى انقضا ايله استبراء رحم ايچون امساك وانتظار اولنه تاكه يكيدن تزوّج ترتب ايليه زيرا عدتى منقضى
اولمدجه تزوج جائز دكلدر يقال هى مقرأة اذا كانت ينتظر بها انقضاء اقرائها (التقرئ) تفعيل وزننده خاتونى وجه
مذكور اوزره عدتى منقضى اولنجه قدر توقيف وامساك ايلك معناسنه در يقال قرّئت المرأة على بناء المجهول اذا حبست
للاستبراء حتى انقضت عدتها (الاقراء) همزه نك فتحيله شعر ومنظومه نك انواع وانحاسنه اطلاق اولنور قرء كلمه سنك
عنقريب قافيه معناسنه كلديكى ذكر اولنمشدر وزمخشرى ايتديكه اقراء الشعر قافيه لريدركه ابيات انلر ايله ختام
بولور نته كه طهرك ختامى قرء اولديغى كبي * وشارح ديركه انواع وانحاسندن مراد طرق واساليب وبحور وقوافى
ورويلريدر ومنه يقال هذا الشعر على قرء ذاك الشعر اى على اسلوبه وطريقته ومثاله (مقرء) مكرم وزننده يمنده
بربلده دركه ترابنده عقيق معدنى واردر محدثيندن وسائردن مقرءيون اطلاق اولنان جماعتا كا منسوبلردر ابن
كلبى ميمك فتحيله ضبط ايلمشدر (القرءة) قافك كسريله طاعون ووبايه دينور يقال هلك من القرءة اى الوباء اهل حجاز

مطلب

همزه‌یی ترك ایدوب قره دیرلر (الاستقراء) دیشی دوه‌نك حامل اولوب یاخود اولمدیغنی تحقیق وتیقن ایلك ایچون ارکك دوه ایله آشمغی ترك وامساك ایلك معناسنه‌در یقال استقرأ الجمل الناقة اذا تاركها لینظر القحت ام لا بودخی جمع معناسندندر کویا که جمل منیسنی اخراج ایتیوب صلبنده جمع وتقریر ایلمش اولور ٭ شارح دیرکه تتبع واستقصاء معناسنه مؤلفك استقراء تعبیرلری دخی جمع معناسندن یاخود قرأت معناسندندر کویا که اراشدردیغی شیئك جمیع افرادینی جمع یاخود قرأت ایلکی طلب ایدر اولور (القرضیء) ضاد معجمه ایله زبرج وزننده غرائب اشجار بادیه دن برشجر آدیدر چیچکی ورسدن یعنی یمن زعفرانندن اصفر اولور مفردی قرضئه‌در هایله (القضاء) فتحتینله طولوم وقربه چوریوب بیریمکله اجزالری منحل اولوب ریزه ریزه اوله‌رق صاپر صاپر دوکلمك معناسنه در مدت مدیده قاتلك یرده قالمش ثوب کبی یقـال قضیء السقاء قضأ من الباب الرابع اذا فسد وعفن وتهافت وکوز علت سببیله آزوب تباه اولمغله قزاروب قپاقلری واطرافلری سواپیوب مسترخی اولمق معناسنه درکه شپل اولمق تعبیر اولنور یقال قضئت العین اذا احمرت واسترخت مأقیها وفسدت وایپ واورغان مقوله سی اسکیوب پاره پاره اولمق یاخود مدت مدیده طپراق آلتنده مدفون قالمغله چوریوب بیریمك معناسنه‌در یقال قضیء الحبل اذا اخلق وتقطع اوطال دفنه فی الارض فتهتك وقضأ فتحتینله وقضاءه سحابه وزننـده برکسه‌نك حسب ونسبی فاسد ومعیوب اولمق معناسنه‌در یقال قضیء حسبه قضأ وقضاءة ای فسد (القضئة) قافك فتحی وضمی وضادك سکونیله حسب ونسبده اولان عیب وفساده دینورکه صویده عیبلو اولمغه باعث اولان حالت نقیصه‌در یقال فی حسبه قضأة ای عیب وفساد (القضأ) قافك فتحی وضادك سکونیله اکل ایلك معناسنه‌در یقال قضیء الشیء قضأ من الباب الرابع اذا اکله (الاقضاء) همزه‌نك کسریله یدرمك معناسنه‌در یقال اقضأه ای اطعمه (التقضؤ) تفعل وزننده برکسه‌نك حسب ونسبنی الحق وخسیس عد ایلك معناسنه در یقال تقضأ وامنه ان یزوجوه ای استخسوا حسبه (القفأ) قافك فتحی وفانك سکونیله یرك کثرت مطردن نباتی یوصالوب فاسـد وتباه اولمق یاخود چامور ایله وطپراق ایله آلوده اولمغله مواشی اوتلامغه صلاحیتدن قالمق معناسنه‌درتته که فقأ دخی بومعنایه درکه فانك تقدیمیله‌در یقال قفئت الارض قفأ من الباب الرابع ای مطرت فتغیر نباتها وفسد اوان یقع التراب علی البقل (الاقتفاء) افتعال وزننده ومرادفیدرکه محلنده بیان اولندی یقال اقتفأ الخرز بمعنی افتقأه (القمأة) رحمه وزننده و(القماءة) سحابه وزننده و(القمأة) قافك ضم وکسری ومیمك سکونیله خوار وحقیر وذلیل اولمق معناسنه‌درکرك ظاهری اولسون که جثه واندام ومنظره جهتیله در وکرك معنوی اولسون که عزت ورفعت مقابلیدر یقال قمأ الرجل وقمؤ قمأة وقماءة وقمأة من الباب الثـالث والخامس اذا ذل وصغر (القمیء) امیر وزننده خوار وذلیـل وحقیر اولان کشی‌یه دینور جمعی قماء کلور جبال وزننده وقماء کلور قافك ضمیله رخال وزننده (القموء) قعود وزننده و(القموءة) هایله و(القماء) منع وزننده و(القماءة) سحابه وزننده و(القماء) سحاب وزننده طوار طاولنوب سمورمك معناسـنه دریقال قمأت الماشیة قموأ وقموءة وقمأ وقماءة وقماء من الباب الثـالث اذا سمنت ودواب ومواشی اوتلو وچایرلو مکانده اقامت ایلك معناسنه درکه سمن وقوتلرینـه سببدر یقال قمأت الابل بالمکان ای اقامت به لخصبه فسمنت وبرمحل مزاجه اویوب یارامق معناسنه‌در یقال قمأ المکان اذا وافقه (القمأ) قافك فتحی ومیمك سکونیله برکسه غالب وزبردست اولمغله برکشی‌یی قهر وتنکیل ایلك معناسنه‌در یقال قمأه قمأ من الباب الثـالث اذا قمعه (الاقماء) همزه‌نك کسریله طوار طاولنوب سمورمك معناسنه‌در یقال اقامت الماشیة اذا سمنت وبرکسـه‌یی تذلیل وتحقیر وخاکسار ایلك معناسنه‌در یقال اقمأه ای صغره واذله وبرپسندیده یاخود نادیده نسنه طبعه خوش وغریب کلمکله عجب وبرمك معناسنه‌در یقال اقمأه المکان ای اعجبـه وبرکسه‌نك طوارلری سموروب طاولو اولمق معناسنه دریقال اقمـأ القوم اذا سمنت ابلهم (القمأة) حمزه وزننده شول یره دینورکه اکا اصلا کنش اوغرامیه ترکیده قوزی تعبیر اولنور واجوزلق وبوللق رفاه وخصب وراحت معناسنه در بومعناده قافك ضمیله ده لغتدر (المقمأة) مشربه وزننده و(المقموءة) مکرمه وزننده بونلرده کنش اوغرامیان قوزی یره دینور رقأه کبی (المقاماة) مفاعله وزننده اویمق موافقت معناسنه دریقـال ماقامأه المکان ای ماوافقه (قمیئه) سفینه وزننده اسمادندر عمرو بن قمیئه برشـاعر مشهوردر (التقمؤ) تفعل وزننده برشیئك کزیده سنی اخذ واختیار ایلك معناسنه درکه اوزندولمك تعبیر اولنور یقال تقمـأ الشیء اذا اخـذ خیاره وبرمحل مزاجه موافق کلمکله آنده اقامت ایلك معناسنه دریقال تقمـأ المکان اذا وافقه فاقام به (القنوء) قعود وزننـده زیاده سیله قرمزی اولمق معناسنه دریقال قنأ الشیء قنوءا من الباب الثـالث اذا اشتدت حمرته احمر قانیء بوندندرکه خالص قرمزی دیمکدر قیقرمزی تعبیر اولنور (التقنیء) تفعیل وزننده برنسنه‌یی

بغايت قزارمق وقبقرمزى ايلمك معناسنه درتقول قنأته تقنيئا اى حمرته وصقال بو يامق معناسنه در يقال قنأ لحيته اى سوّدها بالخضاب قو يى قرمزى يه بو يلمق حسبيله سوّدها عنوانيله ايراد ايلمشدر (القنأ) قافك فتحى ونونك سكونيله برنسنه يه شئ آخر قاتمق معناسنه در يقال قنأ اللبن قنأ من الباب الثالث اذامزجه بالماء وبركسه يى قتل ايلمك ياخود بركسه يى بركسه نك قتلنه حمل وسوقله باعث اولمق معناسنه در يقال قنأ فلانا اذاقتله اوحمله على قتله ودرى يى دباغته يعنى انباشته يه وضع ايلمك معناسنه در يقال قنأ الجلد اذاالقى فى الدباغ وصاچ وصقال بو يامق معناسنه دركه مراد قو يى قرمزى يه بو يامقدر يقال قنأ اللحية اذا سوّدها واولمك معناسنه در يقال قنئ الرجل قنأ من الباب الرابع اذامات ودرى انباشـنده چوريوب تباه اولمق معناسنه در يقال قنئ الاديم اذافسد (الاقناء) همزه نك كسريله بركسه يى قتل ايلمك ياخود قتله حمل وسوق ايلمك معناسنه در يقال اقنأه اى قتله او حمله على قتله ودرى يى انباشته ده چوق اكلندير وب وقتى كچرمكله چوريدوب تباه ايلمك معناسنه در تقول اقنأت الاديم اى افسدته و برنسنه يولنه كيروب ياتولكه كلكله اخذ واستعمالى ممكن وقابل اولمق معناسنه درتقول اقنأ نى الشئ اى امكننى (قنـاء) سحاب وزننده برصو آديدر (المقنأة) مشربه وزننده ونونك ضميله لغتدر مقمـأه معناسنه دركه كنش كورميان قوزى يره دينور (القئ) قافك فتحى و يانك سكونيله قوصمق معناسنه در يقال قاء الرجل يقئ قيئا اى استفرغ مافى الجوف ويقال هذا ثوب يقئ الصبغ اى مشبع يعنى شولباس شولدرجه ده بو يايه طو يمشدركه كال امتلاسندن كو ياكه بو يايى قوصمق استر (القياء) غراب وزننده اسمدر قوصمه حالتنه دينور يقال اخذه القياء (الاستقاءة) استفاده وزننده و(التقيؤ) تفعل وزننده مؤلفك اجالنه كوره مطلقا قوصمق معناسنه در❊لكن شارحك بيانه كوره عمل وتكلفله قوصمق معناسنه درلر يقال استقاء الرجل وتقيأ اى استخرج مافى جوفه عامدا و برخاتون زوجنه كال شبق وحرصندن هجوم ايدوب كندوسنى اوزرينه القا ايلسه تقيأت المرأة ديرلر تعرضت لبعلها والقت نفسها عليـه معناسنه كو ياكه استفراغ شهوت ايلمش اولور (التقيئة) تفعله وزننده قوصدرمق معناسنه دريقال قيأه الدواء (الاقاءة) همزه نك كسريله تقيئه معناسنه در يقال اقاءه الدواء بمعنى قيأه (القيوء) صبور وزننده و(القيو) عدوّ وزننده قوصمه سى چوق اولان كسه يه دينور يقال رجل قيوء وقيو اى الكثيرالقئ ايكنجيده همزه واوه قلب وادغام اولنمشدروقيوء قوصدريجى دوايه دينورتقول شربت القيوء اى الدواء المقئ فا قيأنى فصل الكاف❊(الـكأكأة) زلزله وزننده برنسنه دن خوف ايلمكله چيقلوب كيرودونمك معناسنه در يقال كأكأ الرجل اذانكص وجبن و بريكمك تجمع معناسنه در يقال كأكأ القوم اذاتجمع (لتكأكؤ) تزلزل وزننده كأكأه معناسنه در يقال تكأكأ فلان اذانكص وجبن ويقال تكأكأ القوم اذاتجمع وتكلمدن حصر وعاجز اولوب دل طولاشمق معناسنه در يقال تكأكأ الرجل فى كلامه اذاعىّ (الكأكاء) سلسال وزننده طبانسزلق جبن هالع معناسنه در يقال به كأكاء اى جبن هالع واوغرينك قاچوب كتمسى حالتنه دينور (المتكاكئ) متجاهل وزننده قيصه بو يلو بودور كشى يه دينور (الكنأة) تاى فوقيه ايله ثمره وزننده صوتره سى وصوكردمه سى تعبير اولنان نباته شبيه برنبات آديدر (الكنأو) سندأو وزننده طيانقان ومتين وشديد اركك دوه يه دينور جمل شديد معناسنه بوراده الجبل الشديد نسخه لرى غلطدر وصيق وكور صقاللو كشى يه دينور كث اللحيه معناسنه على قول خوش ومعتدل ومنتظم صقاللو يه دينور يقال رجل كنأو اى العظيم اللحية الكثها او احسنها (كنأ) كافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله سود صو يك يوزنه چقوب صو سودك آلتنده صافى قالمق معناسنه در يقال كثأ اللبن كثأ من الباب الثالث اذاارتفع فوق الماء وصفا الماء من تحته وغليان اوزره اولان تنجره كفلنوب كپوكلنمك معناسنه در يقال كثأت القدر اى ازبدت وتنجره دن كف آلمق معناسنه در يقال كثأ القدر اذا اخذ زبدها و يردن نبات اور پروب چيقمق ياخود كركى كبى نشو ونما بولمغله اوزايوب صيق وكور وصارمشيق اولمق معناسنه در يقال كثأ النبت اذا طلع اوكثف وغلظ وطال والتف كذلك صقال چوق وكور واوزون اولمق معناسنه در يقال كثأت اللحية اذاطالت وكثرت (التكثئة) تفعله وزننده كثأ معنا رينه دركه ذكر اولندى شارح ديركه تكثئه لبن وقدرده استعمال اولنماز كرچه مؤلف تعميم ايلدى لكن تصريح ائمة لغته مخالفدر انتهى (الكثأة) كافك فتحى وضمى وثالك سكونيله سود يوزينه دينوركه قايه وضع اولنوب طوردقدنصكره ياخود قيناركن طونديغى قيمقدن عبارتدر على قول طفاوه سنه دينوركه دينه چوكيوب يوزينه چيقان نسنه در مثلا صوقاينلوب قينارايكن يوزينه كلن دسومت كبى (التكثئ) تفعيل وزننده ذكر اولنان كثأه يى يمك معناسنه در يقال كثأ الرجل تكثيئا اذااكل الكثأة وصقال اوزون وصيق وفراوان اولمق معناسنه در يقال كثأت اللحية اذاطالت وكثرت (الكنثأة) تونله دحرجه وزننده صقال صيق واوزون وفراوان اولمق معناسنه در يقال كنثأت اللحية اذاطالت وكثرت (الكنثأو

سندأ وزننده كنثأ ومعناسنده دركه ذكر اولندى (الكنثأة) ثمره وزننده و(الكنثاة) قناة وزننده جرجير اسميدركه فارسيده
تره تيزك وتركيده صوترمسى وصوكردمه سى ديدكلرى نباتدر على قول آنك برانى نوعنه دينور (الكدأ) كافك فتحى
ودالك سكونيله و(الكدوء) قعود وزننده نباتى صوغوق چالمغله يره ياصدايوب او يلجه ياپشى قومق معناسنه در
يقال كدأ النبت وكدئ كدأ وكدوءا من الباب الثالث والرابع اذا اصابه البرد فلبده فى الارض على قول صوسزقالمغله
تموب ييكمك معناسنه در يقال كدأ النبت وكدئ اذا اصابه العطش فابطأ نبته وكدء اكنى صوغوق اورمغله چيقمش
ايكن ينه كيرو يره رد ايلمك معناسنه در يقال كدأ البرد الزرع كدءا من الباب الثالث اذا رده فى الارض (التكدئة)
تفعله وزننده كدء معناسنه در يقال كدأ البرد الزرع تكدئة بمعنى كدأه (الكادئة) شول ارضه دينوركه طپراغى مايه لو
وقوتلو اولمامغله اكنى وساژ نباتى كچ بتورر اوله يقال ارض كادئة اى بطيئة الانبات (الكدء) فتحتينله قرغه نك
سسى بوغوق اولمغله قئ واستفراغ ايدركبى اوترا اولمق معناسنه در يقال كدئ الغراب كدءا من الباب الرابع اذا صار كانه
يقئ فى شحيجه وتره وسبزه مقوله سنك برى صو يسز اولمغله بويلنميوب بودوروفنا وتباه اولمق معناسنه در يقال كدئ البقل
اذا قصر وخبث (الكودأة) حوقله وزننده يلمك عدو معناسنه در يقال كودأ الرجل كودأة اذا عدا (الكندأو
سندأو وزننده غليظ الجثه ديزمان اركك دوه يه دينور (الكرثئ) ثاى مثلثه ايله زبرج وزننده قات قات صيق و يوكسك
اولان سحابه دينور و يمرطه نك اوست قوغنه دينور قيض البيض معناسنه كرچه قيض مختلفدرنته كه ماده سنده مبين در
(الكرثئة) هايله كافك فتحيله ده لغتدر صيق و برى برينه صارمشيق كوروفراوان نباته دينور (الكرثأة) دحرجه وزننده
برنسنه كوروجميلو فراوان اولمق معناسنه در يقال كرثأ شعره وغيره اى كثره تراكم (التكرثؤ) تدحرج وزننده كرثأه
معناسنه در يقال تكرثأ الشئ بمعنى كرثأ (الكريثاء) كنبساء وزننده و(الكرأثاء) سمنساء وزننده كمالى بولمش خوش
وشيرين تازه خرمايه دينور يقال بسر كريثاء وكرأثاء اى طيب نضيج (الكرفئ) فاايله زبرج وزننده كرثئ معنالرينه دركه
ذكر اولندى (الكرفأة) دحرجه وزننده چوملك غليانه باشلمغله يوزى كفلنمك معناسنه در يقال كرفأت القدر
اذا ازبدت للغلى وكرثأة معناسنه دركه ذكر اولندى ومختلط اولمق معناسنه در يقال كرفأ القوم اذا اختلطوا (التكرفؤ) تكرثؤ
وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال تكرفأ الشئ بمعنى تكرثأ (الكرفئة) كافك وفانك كسريله شجرة الشفلح اسميدركه
كبره يمشنك نباتى اوله جقدر ياخود باديه اشجارندن برشجره در كه ميوه سى سياه زنكى كله سنه شبيه اولور (الكسأ) كافك فتحى
وسينك سكونيله تابع و پيرو اولمق معناسنه در يقال كسأه كسأ من الباب الثالث اذا تبعه وطوارى قطار كبى برى برينك آردنده
سوروب كوتورمك معناسنه در يقال كسأ الدابة اذا ساقها على اثر اخرى وخصومت بابنده آخره غالب اولمق معناسنه در
يقال كسأ القوم اذا غلبهم فى الخصومة وقلجله اورمق معناسنه در يقال كسأه بالسيف اذا ضربه به (الكسئ) كافك
ضمى وسينك سكونيله و(الكسوء) قعود وزننده برنسنه نك كيروسنه واردينه دينور جمعى اكساء كلور وعربلر فلان
كشى قفاسى اوزره دوشدى ديه جك يرده ركب كسأه ديرلر فيقال ركب كسأه اى وقع على قفاه (الكسئ) كافك فتحى
وسينك سكونيله كيجه دن برپاركه و برمقداره دينور يقال مر كسئ من الليل اى قطعة منه (الكشأ) كافك فتحى وشين
معجمه نك سكونيله برنسنه يى خاروچجور اكل ايدركبى قاترقاتروچاترچاتر اكل ايلمك معناسنه در يقال كشأه كشأ
من الباب الثالث اذا اكله اكل القثاء ونحوه وكبابلق وقاورمه لق اتى بريان ايدركن ياخود قاورر ايكن يجروب
قوپقورى ايلمك معناسنه در يقال كشأ اللحم اى شواه حتى يبس و برنسنه نك قبوغنى صويوب چيقارمق معناسنه در
يقال كشأ الشئ اذا قشره وقلجله چالوب كسمك معناسنه در يقال كشأه بالسيف اذا ضربه به وقطعه وجماع ايلمك
معناسنه در يقال كشأ المرأة اذا جامعها وكشأ وكشأ فتحتينله طعامى چوغه كتمكله طولوم كبى ممتلى اولمق معناسنه در
يقال كشئ من الطعام كشأ وكشأ من الباب الرابع اذا امتلأ وطولومك وقربه نك بوكلرى اوزره قالمسى ممتد اولمغله
قوريوب بشره سى صويلديغندن ايچ يوزينك اينجه زارى آچيلوب بلورمك معناسنه در يقال كشئ السقاء اذا بانت
ادمته من بشرته وال ياريلوب چاتلمق معناسنه در على قول الك دريسى غلظتلنوب منقبض اولمق معناسنه در
يقال كشئت يده اذا تشققت او غلظ جلدها وتقبض (الكشئ) كتف وزننده و(الكشئ) امير وزننده كثرت
طعامدن طولوم كبى ممتلى اولان كشى يه دينور (الاكشاء) همزه نك كسريله بودخى اتى قورو ينجه قدر قاورمق ياخود
كباب ايلمك معناسنه در يقال اكشأ اللحم اذا شواه حتى يبس (التكشؤ) تفعل وزننده برنسنه نك قبوغى صويلمق
معناسنه در يقال كشأ الشئ فتكشأ اى قشره فتقشر وطعامى چوغه كتمكله ممتلى اولمق معناسنه در يقال تكشأ
من الطعام اذا امتلأ (ذو كشاء) سحاب وزننده برموضعدر (الكنأة) كافك ضميله عيب ونقيصه معناسنه در يقال
به كنأة اى عيب (المكافأة) معامله وزننده و(الكفاء) قتال وزننده مجازات ايلمك معناسنه دركه برآدمك صنع وفعلنه

مقابل ومساوی عوض وجزا ویرمکدن عبارتدر یقال کافأه علی الشیء مکافأة وکفاء ای جازاه وبرنسنه یه مثل
ومانند اولمق مماثلت معناسنه در یقال کافأ فلانا اذا ماثله معنای اول وثانی کفؤ ماده سندن مفاعله در که برنسنه یه
قدر ومنزلتده مساوی اولمقدر کما سیذکر ومکافأ برنسنه یی کوزتمك مراقبه معناسنه در یقال کافأه ای راقبه ومدافعه
معناسنه استعمال اولنور یقال کافأه ای دافعه وبر بهادر کشی ایکی فارس میانه کیروب مزراقیله بربریه وبرا وتمیه
دورتمه رك آنلری دفع وبرطرف ایلسه کافأ بین فارسین برمحدیرلر (الکفاء) کتاب وزننده فی الاصل مصدردر بعده
برنسنه یه مساوی اولان مقدارده استعمال اولنمشدر ومنه قولهم الحمد لله کفاء الواجب ای مایکون مکافئاله
ای قدر مایکون مکافئاله وکفاء مثل ونظیر معناسنه در که برشیئه قدر ومنزلتده برابر اولان نسنه دن عبارتدر
وشول پردمیه دینور که عرب چادرلرینك اکسه طرفلرینك یوقار یسندن اشاغیسنه قدر چکیلور علی قول شول
شقه یه دینور که آلاچق تعبیر اولنان قیل چادرك اکسه طرفنه چکرلر یاخود شول کلیمه دینور که ازاوکبی آلاچق
اوزره آتوب زمینه قدر چکوب بوررلر (الکفاءة) سحابه وزننده و(الکفاء) سماء وزننده اسملردر برنسنه یه
مساوی ومکافی اولمق حالتنه دینور که ترکیده بکاشلق تعبیر اولنور (الکفیء) امیر وزننده و(الکفؤ) کافك ضمی
وفانك سکونیله و(الکفؤ) کافك فتحی وفانك سکونیله و(الکفؤ) کافك کسریله و(الکفوء) قعود وزننده مثل
وهمتا معناسنه در که برنسنه یه قدر ومنزلتده مساوی اولان نسنه دن عبارتدر ترکیده بکاش تعبیر اولنور جمعلری
اکفاء کلور اعمال وزننده وکفاء کلور کرام وزننده یقال هذا کفاؤه کما ذکر وکفیئه وکفؤه وکفؤه وکفؤه وکفوءه
ای مثله (الکفأ) کافك فتحی وفانك سکونیله صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال کفأه کفأ من الباب الثالث
اذا صرفه وبرنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در تنجره یی باش اشاغی ایتمك کبی یقال کفأه ای کبه وقلبه وتابع
اولمق معناسنه در یقال کفأه ای تبعه ومواشی دره یولنه کیرمك معناسنه در یقال کفأت الغنم فی الشعب اذا دخلت
وقوغمق طرد وتبعید معناسنه در یقال کفأه اذا طرده ودشمندن منهزم اولوب یوز دوندرمك معناسنه در یقال
کفأ القوم ای انصرفوا وانهزموا وحد اعتدالدن یاخود راه راستدن صاپمق معناسنه در یقال کفأ القوم
عن القصد ای جاروا (الاکفاء) همزه نك کسریله برنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکفأ الاناء
اذا کبه وقلبه وبرطرفه میل ایدوب اکلمك وآغمق معناسنه در یقال اکفأ الشیء اذا مال وبرنسنه یی برطرفه مائل
ایلمك وآغدرمق اماله معناسنه در یقال اکفأه ای اماله وبرنسنه نك ترسنی چویرمك معناسنه در ایچنی طشره
چویرمك کبی یقال اکفأه ای قلبه واهل عروض اصطلاحنده اکفاء شاعر ابیات شعرنده اولان قافیه لرك
اعرابلرینی برینی برینه مخالف ایراد ایلمکدن عبارتدر مثلا بری منصوب ودیکری مرفوع یا مجرور ایلمکدر وعند
البعض قافیه لرك حرفلرینی مختلف ایلمکه دینور مثلا برینی راء ودیکرینی لام ایلمك کبی وعلی قول اقواء معناسنه در که
قوافئ شعر بربیتك رفعی وبیت آخرك جریله مختلف اولمقدن عبارتدر یاخود اکفاء مطلقا ابیاتك اواخرینی تغییر وافساد
ایلمکدن عبارتدر نه کونه فساد ایله اولورسه اولسون واصطلاح مزبور قلب واماله معناسندن مأخوذدر ❊ مترجم
دیرکه خزرجیه صاحبنك بیانه کوره اکفاء محرك اولان حرف روی مخرجده متقارب اولان حرفه مقارن اولمقدن
عبارتدر اشبو ❊ زیادة المرء فی دنیاه نقصان ❊ وربحه مع ضیاع العمر احرام ❊ بیتنده اولدیغی کبی واقواء حرکه حرف
روی ثقلتده متقارب اولان حرکه یه مقارن اولمقدن عبارتدر که بربیتده ضمه ودیکرنده کسره ایله ایراد اولنمقدر انتهی
واکفاء دوه نك دوللری فراوان اولمق معناسنه در یقال اکفأت الابل اذا کثرنتاجها ودوه نك توی وسود مقوله سی
منافعنی برکسه یه تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال اکفأ الرجل ابله فلانا ای جعل له منافعها وخیمه یه ذکر اولنان
کفاء دیدکلری پرده چکمك معناسنه در تقول اکفأت البیت ای عملت له کفاء (الاکتفاء) افتعال وزننده بودخی
برنسنه یی یوزی قویی ترسنه قپامق معناسنه در یقال اکتفأه ای کبه وقلبه (الکفأة) کافك فتحی وضمی وفانك سکونیله
خرما اغاجنك برسنه لك میوه سنه دینور وکفأة الارض تارلانك برسنه لك زراعت وحاصلنه دینور وکفأة الابل دوه نك
برسنه لك دولنه دینور علی قول برسنه اولمیوب سنه آتیه ده یاخود اندن اکثرده حاصل اولان دوللرینه دینور ❊ شارح
دیرکه اکثری هوطری ایکی بلوك ایدوب بر بلوکنی برسنه واو بر بلوکنی کله جك سنه ده انتاج ایدرلر کفأة الابل اول سنه لرده
اولان دوللردن عبارتدر انتهی وکفأة الغنم قیون وکچی قسمنك برسنه لك سود ودول ویون مقوله سی منافعلرینه اطلاق
اولنور یقال منحه کفأة غنمه ای وهب له البانها واولادها واصوافها سنة ورد علیه الامهات یعنی فلان کمسه یا غنملرینك
برسنه لك منافع مذکوره سنی فلانه هبه وتخصیص ایدوب اولدخی بعد الانتفاع ینه آنلرینی صاحبنه رد ایلدی
(الکفیء) امیر وزننده و(المکفأ) مکرم وزننده برعارضه سببیله رنك رویی متغیر وکسیف اولان کشی یه دینور یقال

ومكوه بالقرب وسكة القريقه مكان مستعمر كى جمعنك بطنده ويتند اطلاق اولنور كه مصرده وادن جريان ايدر (الكفكفة) نعيله منى بوبانك تقصيله كه مكتلة من الثمر مقدولدر صاو وسدد مسنك كه زاويك تقيمه بوينى اسم بنمولدر وبانك كسريله مكتكمة اسم نامقد صاو وسط سنده در كلاق حديث ✽ الشيعة من القلام مثلثان مكاكله بقوم الفاء ويكسر الفكل منها مطوية لصاحبتها في المسن (الانكفاء) افعال وزننده رجوع ايتمك معناسنه در يقال انكفأ الرجل اذا رجع و بوكسه لك چهره سى متغير اولمق معناسنه در يقال انكفأ لونه اذا تغير (الكفء) كافك كسريله دوه نك بطنه ديلور (التكافؤ) تفاعل وزننده برابرلشمك استواء معناسنه در يقال تكافؤا اى تساووا (الكلأ) كافك فتحى ولامك سكونيله و(الكلاءة) و(الكلاء) كافلرك كسريله حفظ وحراست ايتمك معناسنه در يقال كلأه كلأ وكلاءة وكلاءا من الباب الثالث اذا حرسه واورمق معناسنه در يقال كلأه بالسوط اذا ضربه به واداى دين متأخر اولمق معناسنه در يقال كلأ الدين اذا تأخر و يرك اوتى چوق اولمق معناسنه در يقال كلأت الارض اذا كثر كلأها و برنسنه يه كوز يله محافظه ايدركبى دونه دونه نظر ايتمك معناسنه در يقال كلأ بصره فى الشئ اذا ردده وعمر اوزايوب نهايت وقصوايه ايرشمك معناسنه در يقال كلأ عمره اذا انتهى (الكلأ) جبل وزننده چايرهديلور عشب معناسنه در كرك تازه وكرك يابس اولسون وكلأ مصدر اولور چايرلق اولمق معناسنه يقال كلئت الارض كلأ من الباب الرابع اذا كثر بها الكلأ وطوار چاير اوتلامق معناسنه در يقال كلئت الناقة اذا اكلت الكلأ ✽ شارح ديركه چايره كلأ اطلاقى اكثرى حفظ وحمايه اولندبغى ملاحظه سيله در (الكلئة) فرحه وزننده و(المكلأة) مزرعه وزننده چايرى چوق اولان يره ديلور يقال ارض كلئة ومكلأة اى كثيرة الكلاء (الكالئ) لامك كسريله و(الكلأة) جرعه وزننده نسئة معناسنه دركه برشيئك بهاسن صكره ويرمك شرطيله منعقد اولان معامله دن عبارتدر و بوسى تعبير اولنوركه نقد مقابليدر ✽ قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام ✽ نهى عن الكالئ بالكالئ ✽ اى النسئة بالنسئة وذلك ان يشترى الرجل شيئا الى اجل فاذا حل الاجل لم يجد مايقضى به فيقول بعنيه الى اجل آخر بزيادة شئ فيبيعه منه ولايجرى بينهما تقابض وعربون معناسنه دركه مدار انعقـاد اولان پيشين اخذ دن عبارتدر لسان عوام تركيده بى تعبير اولنور مثلا قماش يامحصول باغ ومزرعه كبى مطلوبنى مشترى يه صاحبى تسليم ايلدكده بقيه سنى اخذ ايدر (الاكلاء) همزه نك كسريله يرك اوتى چوق اولمق معناسنه در يقال اكلأت الارض اذا كثر كلأها و برنسنه بى سلف وسلم طريقيله بيع ياخود ايجار ايتمك معناسنه در مثلا مزروعى قبل الادراك پيشين بهاسيله صاتمق كبى يقال اكلأ فى الطعام اى اسلف واسلم وعمرى نهايت واقصايه ايرشدرمك معناسـنه در يقال اكلأ عمره اى انهاه (الاستكلاء) يرك اوتى چوق اولمق معناسنه در يقال استكلأت الارض اذا كثر الكلأ بها (التكلؤ) تفعل وزننده برنسنه بى ويره سى يه آلمق معناسنه در تقول تكلأته اى اخذته نسئة و برنسنه بى سلفه و پيشين ايله آلمق معناسنه در يقال تكلأ كلاءة اذا تسلمها (التكلئ) تفعيل وزننده برنسنه بى ويره سى يه آلمق معناسنه در تقول كلأت فى الطعام اى اخذته بالنسئة وتكلئ وتكلئة كبى بى لبانه صوقمق معناسنه در يقال كلأ القوم سفينتهم اى ادنوها من الشط وآليقومق حبس وتوقيف معناسنه در يقال كلأ فلانا اذا حبسه وسبق وتقدم ايتمك معناسنه در يقال كلأ فلان اليه اذا تقدم و برشيئه دقت وتأمل ايله باقمق معناسـنه در يقال كلأ فيه اذا نظر اليه متأمـلا (الاكتلاء) افتعال وزننده سلفه و پيشين ايله صاتون آلمق معناسنه در يقال اكتلأ كلأة اى تسلمها وصاقنوب قورنمق احتراس معناسنه در يقال اكتلأ منه اى احترس (الكلؤ) صبور وزننده برنسنه يه كوز يله محافظه ايدركبى دونه دونه نظر ايدن كسه يه ديلور بوعلاقه ايله شديد العين ياولوب بغايت اويقوسز لغه متحمل اولان كسه يه كلوء العين اطلاق اولنور يقال فلان كلوء العين اى شديد العين لايغلبها النوم (الكلأ) كتان وزننده اسكله يه ديلوركه كيلرك قرارگاهيدر ولبانه ده اطلاق اولنور حفظ وحراست معناسندندر يقال بلغت السفينة الكلاء اى المرفأ وكلاء بصره ده بر موضع آديدر وكلمه مزبوره مؤنث وغير منصرف در وتذكير وانصراف جائز در وجه اول وزنى فعلاء اولمغه وثانى فعال اولمغه مبنيدر وكـلاء هر نهرك ساحلنه اطـلاق اولنور كه يالى تعبير اولنور (المكلاء) معظم وزننده بودخى يالى يه ديلور ساحل معناسنه يقال بلغوا كلاء النهر ومكلأه اى ساحله (الكمء) كافك فتحى وميمك سكونيله منتار ديدكلرى نباته ديلوركه يرالماسى آدن برنوعـدر جمعى اكمؤ كلور افلس وزننده وكمأة كلور ثمرة وزننده كه غير قياس اوزره در على قول كمأة اسم جمعدر ياخود كمء مفرد وكمء جمع جنسيدر ياخود على طريق الاشتراك مفرد وجمع اولور (المكمأة) ميمـلرك فتحيله و(المكموة) ميم ثانيه نك ضميله منتار بتن يره ديلور (الاكماء) همزه نك كسريله بر منتارلو اولمق معناسنه در يقال اكمأ المكان اذا كثر به الكمء وقويه الحق تشنيع معناسنه در يقال

اكمأته السن ای شیخته و برکسمیه متار یدرمك معناسنه‌در یقال اكمأ القوم اذا اطعمهم الكمء (الكمأ) كافك فتحی
ومیمك سكونیله یو دخی برکسمیه متار یدرمك معناسنه‌در یقال كمأ القوم ای اطعمهم الكمء (الكماء) كتان وزننه
متارصاتان کسه‌یه دینور و یردن متار دیروب دیوشورن کسه‌یه دینور (الكمأ) قصبله ایلق یشمق ایچره آغنوب فرسوده
اولمق معناسنه‌در یقال كمئ الرجل كمأ من الباب الرابع اذا حفی وعلیه نعل * شارح دیرکه صحاحده ولسان العربده
ای حفی ولم تكن له نعل عبارتیله مفسر اولمغله بونلره کوره یالین ایاق یوریمك یاخود یالین یوریمکدن ایاقی
آشنوب فرسوده اولمق معناسنه اولور * مؤلفك مأخذی معلوم دكلدر انتهی وكمأ ایاق یاریلوب چاتلمق معناسنه
استعمال اولنور كویا كه متار شكلنده اولور یقال كمئت رجله ای تشققت وحوادث واخبار مقوله‌سنی ادراك واذعاندن
عاجز اولوب آندن غافل و بی خبر و بی شعور اولمق معناسنه‌در یقال كمئ فلان عن الاخبار اذا جهلها وفی نسخة
(التكمؤ) تفعل وزننده برایشی پسند ایلیوب کریه ونامطبوع کورمکله انفعال ایلمك معناسنه‌در یقال تكمأه ای تكرهه
واساسده تكره برایشی طاریله‌رق استر استمز ایلمك معناسیله مفسر اولمغله بومقامده دخی ملایمدر وتكمؤ سفر
وسیاحت ایدوب اولان کسه بغایت بعید کتمکله ارض آنی كمأه کبی نابدید ایدوب بی‌نام ونشان ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال تكمأت علیه الارض اذا غیبته (الكاء) مد ایله و (الكاءه) هایله و (الكئ) كافك فتحی و یانك سكونیله
و (الكیئه) هایله یورکسز ضعیف القلب قورقق کشی‌یه دینور (الكئ) و (الكیئة) كذلك كافلرك فتحیله و (الكوء)
كافك فتحی و واوك سكونیله یاخود آندن مقلوب اوله‌رق كأ و بر نسنه‌دن هیبتلنوب قورقمق معناسنه‌در تقول كئت
عنه كیأ وكیئة وكوأت كوءا اوكأوا علی القلب ای هبته وجبنت عنه (الاكاء) اقام وزننده و (الاكاءة) اقامه وزننده
مراد اولنان نسنه‌دن بر امر فجأی ظهوریله قورقوب رجعت ایلمك معناسنه‌در یقال اكاء اكاءا واكاءة ای فاجأه
علی تئفة امر اراده فهابه فرجع عنه بوماده اكأ ماده‌سی ذیلنده دخی ذكر اولنمشیدی * فصـــل اللام * (اللؤلؤ)
لاملرك ضمی وهمزه‌لرك سكونیله جواهر اقسامندن اینجویه دینور در معناسنه مفردی لؤلؤه درهایله وجه تسمیه
تلألؤی یعنی ضیا ولمعانیدر (اللأل) عطار وزننده و (اللأ) لماع وزننده و (اللألاء) سلسال وزننده اینجو
صاتان کسه‌یه دینور قیاس اولان لؤلؤی دیمکدر یای نسبتله زیرا رباعی اوزانندن فعال بنا قلنمز یوقسه جوهرینك
وهم ایلدیكی کبی لأء ولأل دكلدر * شارح دیرکه مؤلف کرچه جوهری‌یی توهیم ایلدی لکن جوهرینك كلامنده
شائبهٔ وهم یوقدر زیرا جوهری ادعا ایلیوب بلکه عربلرك لأل اطلاق ایتدکلرینی بن ایشتدم دیو امام فرا
حضرتلریندن نقل ایلکله توهیمی ناملایمدر ولؤلؤك جمعی لآلی كلور انتهی (اللئالة) تجاره وزننده اینجوصاتجیلق
حرفتنه دینور (اللؤلؤة) صغن تعبیر اولنان حیوانك دیشیسنه دینور بقرة وحشیه معناسنه ارككنه لؤلؤ
تعبیری نامسموعدر (ابولؤلؤة) مغیرة بن شعبه‌نك غلامیدر اسمی فیروز ومجوسی ایدی فاروق اعظم رضی الله
عنه حضرتلری آنك یدیله شربت شهادت نوش ایلمشدر (اللألأة) زلزله وزننده پارلاق نسنه‌یی پارلداتمق
معناسنه‌در یقال لألأت المرأة بعینها ای برقتها وآهو قویرغنی ایکی طرفه اوینادوب صالمق معناسنه‌در
یقال لألأ الثور ای الظباء بذنبه اذا حركه وآتش طوتشوب اشیق معناسنه‌در یقال لألأت النار اذا توقدت
وكچی كوسه‌یوب تکه‌یه طالب اولمق معناسنه‌در که تکه سیك تعبیر اولنور یقال لألأت العنز اذا استحرمت
وكوز یاشی اینجودانه‌لری کبی ازال ایلمك معناسنه‌در یقال لألأ الدمع اذا حدره یعنی علی خدیه مثل اللؤلؤة (اللؤلؤان)
لؤلؤی معناسنه‌در كه اینجو کبی صاف وتابدار اولوب برق ولمعان ایدن شیئه دینور یقال لون لؤلؤآن ای لؤلؤی
شارحك بیاننه کوره لؤلؤان کلمه‌سنك اصلی لؤلؤانی ایدی که تغییر نسب قبیلندندر مبالغه‌یی متضمندر (اللألاء)
سلسال وزننده فرح تام وسرور مالا كلام معناسنه‌در اصل ضوء ولمعه معناسنه اولمغله معنای مزبور آندن مأخوذدر
یقال به لألاء ای فرح تام (التلألؤ) تزلزل وزننده یلدرامق برق ولمعان معناسنه‌در یقال تلألأ البرق اذا لمع (اللبأ) لامك
كسری و بانك فتحیله ضلع وزننده حیوان طوغردقده اول كلان قویی سودینه دینور كه آغوز تعبیر اولنور فارسیده
فله دینور تقول اكلنا اللبأ وهو اول اللبن (اللبأ) لامك فتحی و بانك سكونیله حیواندن آغوز صاغمق معناسنه‌در یقال
لبأ الشاة لبأ من الباب الثالث اذا احتلب لبأها و برکسه‌یه آغوز یدرمك معناسنه‌در یقال لبأ القوم اذا اطعمهم اللبأ
وآغوز چالمق معناسنه‌در یقال لبأ اللبأ اذا اصلحه وطبخه وقوزی‌یه یاخود اوغلاغه آغوز امدرمك معناسنه‌در
تقول لبأت الولد ای ارضعته اللبأ * شارح كلبأته كلمه‌سنی مثل منعته عبارتیله تقیید ایدوب تشدیدایله اولان نسخه‌یی
تخطئه ایلکله اكا اقتدا اولنمشدر ولبأ تازه دیكلمش واكلمش اغاج واكین مقوله‌سنی اول وهله‌ده صوارمق
معناسنه‌در یقال لبأ الغرس والزرع اذا سقاه اول سقی ولبء برجماعت آدیدر (الالباء) همزه‌نك كسریله بركسه‌نه

آغوز یدرمك معناسنه در یقال البأ القوم البأ اى اطعمهم اللبأ وآغوز چالمق معناسنه در یقال البأ اللبأ اذا طبخه
وحیوان ممه سنه آغوز کتورمك معناسنه در یقال البأت الشاة اى انزلت اللبأ وقوزی یه یا اوغلاغه آغوز امدرمك
معناسنه در یقال البأت الشاة الولد اى ارضعته اللبأ و برکسه نك یولی آزیغنی آغوز ترتیب ایلك معناسنه در یقال
البأ فلانا اى زوده باللبأ و یاوری یی برکسه الیله اناسنك ممه سی اوجلرینه طوتوب آغوز امزرمك معناسنه در یقال
البأ الفصیل اذا شده الى رأس الخلف لیرضع اللبأ (الالتباء) افتعال وزننده قوزی یا اوغلاق آغوز امك معناسنه در
یقال التبأ الجدی اذا رضع اللبأ وآغوز صاغمق معناسنه در یقال التبأ الشاة اذا حلب منها اللبأ (الاستلباء) بودخی
اوغلاق وقوزی آغوز امك معناسنه در یقال استلبأ الجدی الشاة اذا رضع لبأها (التلبئة) تكمله وزننده طوار
ممه سنه آغوز کتورمك معناسنه در یقال لبأت الناقة اذا وقع اللبأ فی ضرعها وهی ملبئ وتلبئه تلبیه لفظنده
لغتدر که حج ایدن کمسه * لبیك اللهم لبیك * دیمكدن عبارتدر یقال لبأ بالحج تلبئة بمعنى لبى تلبیة بومعناده کرچه اصل
غیر مهموزدر لکن احیانا عربلر غیر مهموزی مهموزا استعمال ایدرلر حلأت السویق ورثأت المیت دیدکلری
کبی (اللبأة) تمره وزننده و (اللباءة) سحابه وزننده و (اللبؤة) بانك ضمیله سمره وزننده و (اللبأة) لامك ضمیله همزه
وزننده و (اللبوه) لامك فتحی وکسری و بانك سکونی وآخرده واوایله و (اللبة) دعه وزننده که مخففدر و (اللبوة) واوایله
سمره وزننده و (اللباة) قطاة وزننده دیشی ارسلانه دینور جمعی لبات کلور لامك فتحی و بانك سکونیله ولبؤ کلور
لامك فتحی و بانك ضمی وهمزه ایله که مفردی لبؤه در سمره وزننده ولبأ کلور صرد وزننده که مفردی لبأه در همزه وزننده
ولبوات کلور لامك فتحی و بانك ضمیله که مفردی لبوه در سمره وزننده * مؤلفك ترتیب جمعی تشویش اوزره در وکلمات
مذکوره ده واقع هاء تأکید تأنیث ایچوندر ناقه ونعجه کلمه لرنده اولان هاء کبی زیرا کلمات مذکوره دیشی ارسلانه
مخصوص اولمغله کندی لفظندن مذکری یوقدر که حتی هاء فارقه اوله (اللبوء) صبور وزننده بر رجل معروف آدیدر
(الملابئ) میمك فتحیله ملاقح وزننده طوغرملری پك قریب اولان ناقه لره دینور یقال عشار ملابئ اذا دنی نتاجها
وعشار عینك کسریله عشرانك جمعیدر که اون آیلق حملی اولان ناقه در وملابئ کلمه سنك مفردی ملبئه در که
ممه سنه آغوز کتورمش ناقه دیمكدر وضعی پك یاقلشدقده اولور لکن اساسده میمك ضمیله اسم فاعل اولمق اوزره
مقیددر (اللتأ) لامك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله برکسه نك کوکسنه اوروب اوته قاقمق معناسنه در یقال لتأه
فی صدره لتأ من الباب الثالث اذا دفعه وآتمق معناسنه در یقال لتأه اى رماه و جماع ایلك معناسنه در یقال لتأ
المرأة اذا جامعها واکسلتمك نقص معناسنه در یقال لبأ الشئ اذا نقصه و یللتمك معناسنه در یقال لتأ الرجل
اذا ضرط وحدتلمك معناسنه در یقال لتأ اذا سلح و برنسنه یه دقتله دیکه دیکه باقمق معناسنه در یقال لتأ الیه اذا حدد
النظر الیه وطوغرمق معناسنه در یقال لتأت المرأة اى ولدت (اللتئ) امیر وزننده شول کمسه در که اولدیغی محلدن
اصلا بر طرفه کتمیوب یاخود خانه سندن چیقمیوب دائما موضعنه ملازم اوله یقال رجل لتئ اى لازم لموضعه کویا که
ذکر اولنان سلح معناسندندر (اللثأ) لامك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله کوپك قاب قاجاق یلامق معناسنه در یقال
لثأ الکلب الاناء لثأ من الباب الثالث اذا ولغه (اللجأ) لامك فتحی وجیمك سکونیله و (اللجأ) فتحتینله صیغنمق معناسنه در یقال
لجأ الیه لجأ ولجئ الیه لجأ من الباب الثالث والرابع اذا لاذ الیه ولجأ فتحتینله صیغنه جق یره دینور قلعه وصرپ طاغ
باشلری کبی معقل وملاذ معناسنه ملجأ کبی کاسیذکر ولجأ بر موضع آدیدر وعمر بن الاشعث التمیمی نام شاعرك جدی
اسمیدر پدری دکلدرته که جوهری وهمنه مبنی پدر یدر دیدی * شارح دیر که جوهرینك بیانی کتاب انسابده بلاذری
بیاننه مطابقدر انتهى ولجأ قور بغه یه دینور ضفدع معناسنه دیشیسنه لجأه دینور هایله (الالتجاء) افتعال وزننده
بودخی صیغنمق معناسنه در یقال التجأ الیه اذا لاذ (الالجاء) همزه نك کسریله برکسه یی برنسنه یه مضطر قلمق
معناسنه در یقال الجأه الیه اى اضطره و بر ایشی برکسه یه اسناد وتفویض ایلك معناسنه در یقال الجأ امره
الى الله اى اسنده وحفظ ووقایه ایلك معناسنه در یقال الجأ فلانا اى عصمه (الملجأ) مقصد وزننده لجأ کبی
صیغنه جق یره دینور یقال هذا لجأ القوم وملجأهم اى معقلهم وملاذهم (ذوالملاجی) میمك فتحیله ملوك
یمندن تبابعه اقیالندن برقیل لقبیدر وقیل قافك فتحی و یانك سکونیله ملوك تبابعه یه اطلاق اولنور فرعون مصر
ونجاشئ حبشه کبی وانلره اذواء دخی اطلاق اولنور القابلری ذوکلمه سیله مصدر اولدیغیچون ذو یزن وذو کلاع
وذوالملاجئ کبی (التلجئة) تكمله وزننده برکسه یی برخصوصه قسر واکراه ایلك یعنی زورا کی مع الکراهه
ایشلتمك معناسنه در یقال لجأه الیه تلجئة اى اکرهه * شارح دیر که تلجئة فقهیه بوندن مأخوذدر (اللزء)
لامك فتحی وزای معجمه نك سکونیله ویرمك اعطا معناسنه در یقال لزأه لزءا من الباب الثالث اى اعطاه

بوطولدرمق معناسنه در يقال لزء الاناء لذا املأه وبوده به كوزل تعيد وتيمار ايلمك معناسنه در يقال لزء ابله اى احسن وضعها
بوطوغرمق معناسنه در يقال لزأته لعه اى بولدته (التلزئة) تكمله وزننده ويرمك معناسنه در يقال لزأ متلزئة اى ملطها
ودوه نك تربيه وتيمارنى كوزل ايدوب خوشجه تعيد ورعايت ايلمك معناسنه در يقال لزء ابله اى احسن رعيتها (الازاء)
همزه نك كسريله طولدرمق معناسنه در يقال ازأ الحوض اذا ملأه ومواشى يى طويورمق معناسنه در يقال ازأ
غنمه اى اشبعها (التلزؤ) تفعل وزننده طولمق معناسنه در يقال ازأ الحوض فتلزأ اى امتلأ (اللطأ) لامك فتحى
وطانك سكونيله و(اللطوء) قعود وزننده يره ياپشمق معناسنه در يقال لطأ بالارض ولطئ لطأ ولطوءا من الباب الثالث
والرابع اذا الصق بها ولطأ دكنكله اورمق على قول ارقه يه اورمغه مخصوصدر يقال لطأه بالعصا اذا ضربه او ضربه
بالظهر (اللاطئة) بلش يارينى اقسامندن سمحاق اسميدر و سمحاق سينك كسريله شول يارقدر كه كندى ايله باش
كبكى بيننده بر يوفقه درى قالمش اوله كه جراحت اول درى يه ياپشمش اولور يقال شجه اللاطئة اى السمحاق ولاطئة
بر نوع قرحه در كه انسانك بدننده چيقوب مزمن وناسور اولور على قول اول قرحه نطأه يعنى بوى تعبير اولنان زهرناك
بوجك صوقمسندن حادث اولور (اللظأ) ظاى معجمه ايله جبل وزننده آز نسنه يه دينور شئ قليل معناسنه (اللفأ) لامك
فتحى وفانك سكونيله و(اللفاء) سحاب وزننده بر نسنه نك قبوغنى صيروب صويمق معناسنه در يقال لفأ العود لفأ ولفاء
من الباب الثالث اذا قشره وكشطه واورمق معناسنه در يقال لفأه اذا ضربه ورد ايلمك معناسنه در يقال لفأه اذا رده
و بركسه يى عزيمت ايلديكى سمت ووجهه سندن دوندرمك معناسنه در يقال لفأه اى عدله عن وجهه وفضل وغيبت
ايلمك معناسنه در يقال لفأه اى اغتابه و بركسه نك حق ومطلوبنى بالتمام ويرمك على قول حق ومطلوبندن
آز ويرمك معناسنه در يقال لفأه حقه اذا اعطاه حقه كله او اقل من حقه (الالتفاء) افتعال وزننده بودخى بر نسنه نك
قبوغنى صيروب صويمق معناسنه در يقال التفأ العود اذا قشره وكشطه (اللفأ) فتحتينله بر نسنه آرتوب بقيه قالمق
معناسنه در يقال لفئ الشئ لفأ من الباب الرابع اذا بقى (الالفاء) همزه نك كسريله ابقا ايلمك معناسنه در يقال
الفأه اى ابقاه (اللفاء) سحاب وزننده طپراغه دينور و شئ قليله دينور و بركسه نك حق ومطلوبندن آز اولان
نسنه يه دينور ومنه رضى من الوفاء باللفاء وهو التراب والشئ القليل ودون الحق (اللكأ) لامك فتحى وكافك سكونيله
اورمق معناسنه در يقال لكأه لكأ من الباب الثالث اذا ضربه و بركسه نك حق ومطلوبنى تماما ويرمك معناسنه در
يقال لكأه اى اعطاه حقه كله و يره چالمق معناسنه در يقال لكأه اذا اصرعه (اللكأ) فتحتينله بر يرده مقيم اولمق
معناسنه در يقال لكئ بالمكان لكأ من الباب الرابع اذا اقام به و بر نسنه دن منفك اولميوب دائما اكا ملازم اولمق معناسنه در
يقال لكئ به اذا لزم به (التلكؤ) تفعل وزننده بر ماده ضمننده بر علت ايراديله عذر و بهانه ايلمك معناسنه در يقال تلكأ عليه
اذا اعتل و بر خصوصده اوياتوب بطؤ وتوقف ايلمك معناسنه در يقال تلكأ عنه اذا ابطأ (اللمأ) لامك فتحى وميمك
سكونيله بر نسنه يه كيزلو ياخود آشكاره ال اورمق معناسنه در كرك اخذ وكرك حفظ ايچون اولسون يقال لمأه ولمأ عليه
لمأ من الباب الثالث اذا ضرب عليه يده مجاهرة وسرا و بر نسنه نك مجموعنى بردن آلمق معناسنه در يقال لمأ الشئ
اذا اخذه اجمع و بر نسنه يه نظر خفيف وسريع ايله نظر ايلمك معناسنه در يقال لمأ الشئ اذا لمحه (التلمؤ) تفعل وزننده
بر نسنه يى بتون قاپلايى بوريوب ستر ونهان ايلمك معناسنه در يقال تلمأت الارض به وعليه اى اشتملت واستوت ووارته
و بر نسنه يى يالكزجه كندى نفسنه تخصيص ايلمك معناسنه دركه تعبير عاميانه ايله قبوللنمق تعبير اولنور يقال تلمأ
بما فى الجفنة اى استأثرها (الالماء) همزه نك كسريله بر نسنه يى نهانيجه چالوب ايلتمك معناسنه در يقال الما اللص على
الشئ اذا ذهب به خفية و بركسه نك حقنى انكار ايلمك معناسنه در يقال الما على حق اذا جحده ودواب ومواشى بر يرك
بالجمله نباتى اوتلامغله كل باش كبى بوش وآچق قومق معناسنه در يقال الماءت الدواب المكان اذا تركته صعدا خاليا
و بر نسنه يى قاپلامق احاطه واشتمال معناسنه در يقال الما عليه اذا اشتمل وعند البعض اكر باء حرفيله متعدى اولور ايسه
بر نسنه يى كيزلوجه آلوب كوتورمك معناسنه اولور و اكر على حرفيله متعدى اولور ايسه قاپلامق اشتمال معناسنه
اولور فيقال ذهب ثوبى فما ادرى من الما به اى من ذهب به خفية و يقال الما عليه اى اشتمل و بركسه بر نسنه نك
مجموعنى كندى نفسنه تخصيص ايلمك معناسنه در يقال الما بما فى الجفنة اى استأثر به (الالتماء) افتعال وزننده بودخى
بر نسنه يى يالكزجه باشلو باشنه تخصيص ايدنمك معناسنه در يقال التمأ بما فى الجفنة اى استأثر ولون متغير اولمق
معناسنه در يقال التمئ لون الرجل على بناء المجهول اذا تغير (الملوءة) ميم ثانيه نك ضميله شول يردركه آنده مطلقا نسنه
اخذ اولنور اوله و بولمأ ماده سندن اسم مكاندر وصيادك آو اخذ ايتدكلرى آغه وطوره دينور شبكه معناسنه (اللاءة)
لاعه وزننده عبس قبيله سنه مخصوص بر صو آديدر (اللوءة) سوءه وزننده ومراد فيدر كه نامحرم اولان حضور

ایناسش نفسنه دینور که اودیری تعبیر اولنور یقال واری لوبته ای سوء تم (التلهلؤ) تزلزل وزننده بر نسنه دن قورقمغله
یرقیلوب کیرو صوغلق معناسنه در یقال تلهلأ الرجل ای نکص وجبن (الالیاء) کتاب وزننده بر نوع ما کول دانه لعمیدر که
تخودمشبه و غایتسیاض اولور نهایده مجاز دیار ینده تخصیص اولنمشدر (الالباء) همزه نك کسریله او بالتوب بطائت
ایلك معناسنه در یقال البأت الناقة اذا ابطأت ❊ فصـــل المیم ❊ (المأمأة) زلزله وزننده قیون و کیك مقوله سی متصل
می می دیو ملمك معناسنه در یقال مأمأت الشاة والظبیة اذا واصلت صوتها فقالت می می بالکسر وسکون الهمزة
(المتأ) میمك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله اورمق معناسنه در یقال متأه بالعصا متأ من الباب الثالث اذا ضربه بها
و بر نسنه یی چکوب اوزاتمق معناسنه در یقال متأ الحبل اذا مده ❊ (المروءة) ضمتینله آدملك وانسانیت ومردانکی
معناسنه در که کندیدن مأمول اولان کار وخصلت حسنه یی اجرا ایلکدن عبارتدر بو معناده اسم اولوره صدر اولور که
انسانیتلو مرد انه اولق معناسنه یقال مرؤ الرجل مروءة من الباب الخامس اذا صار ذا انسانیة ویقال به مرؤة ای انسانیة
شارح دیر که همزه یی واوه قلب وادغامله مروه دخی جائزدر انتهی (التمرؤ) تفعل وزننده فی ذاته جوهر مروتدن مایه سز ایکن
تکلفله مروت کوسترمك معناسنه در یقال تمرأ فلان اذا تکلف المروءة وبر زمرة نش وتحقیر وتعییب ایده رك بر کسه دن
مروت وانسانیت طلبنده اولمق معناسنه در یقال تمرأ بالقوم اذا طلب المروءة بنقصهم وعیبهم (المرآة) کرامه وزننده اکل
وشرب اولنان نسنه سکیجی وسایغ وکوارا اولمق معناسنه در یقال مرؤ الطعام ومرأ ومری مراءة من الباب الخامس
والثالث والرابع اذا صار مریئا ویقال هنأنی الطعام ومرأنی یعنی طعام خوشکوارا اولمغله معده مده چابك هضم اولوب
مزاجمه بغایت یرادی وا کر اتباع وجهیله ذکر اولنمیوب یالکز جه ذکر اولنور ایسه امرأنی دینور افعال بابندن ومراءة کذلك
کرامه وزننده بر یرك هواسی خوش اولوب مزاجه یرار اولمق معناسنه در یقال مرؤت الارض مراءة من الباب الخامس
اذا حسن هواها (المرأة) تمره وزننده اسمدر طعام وشرابك سکیجیلك حالتنه دینور (المریء) امیر وزننده مروتلو
وانسانیتلو اولان آدمه دینور یقال رجل مریء ای ذو مروءة وانسانیة وهضمی آسان اولان سکیجی وکوارا طعام
وشرابه دینور یقال طعام مریء هنیء ای حمید المغبة بین المرأة ومزاجه موافق وجسبان اولان نسنه یه دینور
ومنه یقال کلأ مریء ای غیر وخیم یعنی طوارك مزاجنه یارار چایردر ومریء بوغازده براو بی جکر متصل یوله دینور که
آندن طعام وشراب معده یه واصل اولور بوغازه ملاصق ومعده نك وقورساغك باشیدر بوغازده ایکی یول اولور
بریسی قصبة ریه در که بوغوملی اولور بوغورتلق وخرطلق تعبیر اولنور بونفس مجراسیدر و بریسی مریء درکه
قزل اوپکن وقزل اوکلك تعبیر اولنور بو طعام وشراب مجراسیدر هضم محلی اولمغله مریء اطلاق اولندی ومریء
لفظنك جمعی امرئة کلور افعله وزننده ومرء کلور سرر وسرر کبی (المریئة) سفینه وزننده هواسی خوش اولمغله
مزاجه اویغون اولان ارضه دینور یقال ارض مریئة ای حسن الهواء (المرء) میمك حرکات ثلاثی و رانك سکونیله
مطلقا انسان معناسنه در که آدم دیمك اولور علی قول ار کشی یه دینور رجل ومرد معناسنه بونك لفظندن جمعی یوقدر
بلکه جمعی رجال در بعضلردن جمعی مرؤون کلدیکی منقولدر مؤنثنده مرأة دینور هایله که خاتون دیمکدر فارسیده
زن مرادفیدر وتخفیف قیاسیله تخفیف اولنوب مرة دخی دیرلر ترك همزه وفتح رایله واوائله همزه وصل ادخالیله امرأة
دخی دینور وهمزه وصله مقرون اولنه حرف تعریف ادخالیله الامرأة دخی محکیدر کذلك مرء لفظنك اولنه
همزه وصل ادخالیله امرء دخی دینور و بونده اوچ لغت وارد ربری دائما یعنی رفع ونصب وجر حالتلرنده رانك مفتوح
اولمسیدر ثانی علی کل حال رانك ضمه سیدر ثالث علی کل حال معرب اولمقدر یعنی راء حرف اخیر اولان همزه یه
تبعیتله حالت رفعده مرفوع وحالت نصبده منصوب وحالت جرده مجرور اولمقدر وتقول هذا امرؤ ومرء بالرفع ورأیت
امرءا ومرءا بالنصب ومررت بامرء وبمرء معربا من مکانین بو راده مرء لفظی اتباعا ذکر اولنمشدر ومرء سباعدن
قورده دینور ذئب معناسنه (المرء) میمك فتحی ورانك سکونیله اکل طعام ایلك معناسنه در یقال مرأ الرجل مرءا
من الباب الثالث اذا طعم وجماع ایلك معناسنه در یقال مرأ المرأة اذا جامعها (المرأ) فتحتینله بر کشی هیئت وقیافتده
ووضع وحرکتده یاخود تکلمده قاریجه اولمق معناسنه در قزسعید وطوطی شیخ کبی یقال مری الرجل مرءا
من الباب الرابع اذا صار کالمرأة هیئة اوحدیثا ای کلاما (مرأة) مسعاة وزننده یمنده واقع مأرب نام بلده اسمیدر
(مرأة) حمزه وزننده بر موضعدر هشام المرئی المحدث اورایه منسوبدر وامرء القیس ماده سی سین بابنده ذکر اولنور
انشاءالله تعالی (المسأ) میمك فتحی وسینك سکونیله (والمسوء) قعود وزننده ماجن ولاابالی و بکاشی مشرب اولمق
معناسنه در یقال مسأ الرجل مسأ ومسوءا من الباب الثالث اذا مجن ودائما یولك اورته سنده کتمك معناسنه در یقال
مسأ الطریق اذا رکب وسطه ای مشی فی وسطه ومیانه ناسه فتنه وشقاق القاسیله فساده و یرمك معناسنه در یقال

تمسأ بين القوم اى افسد وبكمك معناسنه در يقال مسأ الرجل اذا ابطأ والداحمق ورلك ودوباره ايلك معناسنه در
يقال تمسأ فلانا اذا خدعه وبرنسنه يى ادمان واعتياد ايلك معناسنه در يقال مسأ على الشيء اذا مرن عليه وتبوريجي
يداده عوق وتأخير ايلك معناسنه در يقال مسأ حقه اى انسأه وتجربه لك غلياتى تسكين ايلك معناسنه در يقال مسأ
القدر اى فثأها وبرنسنه يى يومشادوب سهل وملايم ايلك معناسنه در يقال مسأ الرجل بالقول اذا البنه وبو تقيضا نصدن
ذكلدر (الامساء) همزه نك كسريله ناس بينه شورش واختلال القاسيله افساد ايلك معناسنه در يقال امسأ بين القوم
اى افسد (التمسؤ) تفسوء وزننده ومراد فيدركه برنسنه يرابوب اسكيجكله ياچور بمكله صاپرصاپر دوكلك معناسنه در
يقال تمسأ الثوب بمعنى تفسأ (المسء) ميمك فتحى وسينك سكونيله يولك اورته سنه دينور يقال ركب مسء الطريق
اذا مشى فى وسطه (المطأ) ميمك فتحى وطانك سكونيله جماع ايلك معناسنه در يقال مطأ المرأة مطأ من الباب
الثالث اذا جامعها (الماقىء) ناصر وزننده (والموقىء) محسن وزننده مؤخر العين معناسنه در كه كوزك قولاق طرفندن
اولان كوشه سيدر كوزك قويريغى تعبير اولنور على قول مقدم العين معناسنه در كه كوزك بورون جانبندن اولان كوشه سيدر
كوزك پيكارى تعبير اولنور بوماده نك محل ذكرى بومقام ايكن جوهرى وهمنه مبنى قاف بابنده ثبت ايلمشدر
وبنه غرابتدركه ❊ مؤلف بوماده يى بعض علاوه ايله باب مرقومده من غير تنبه رسم واشباع ايلمشدر (الملأ) ميمك
فتحى ولامك سكونيله و(الملأة) هايله و(الملأة) ميمك كسريله طورمق معناسنه در يقال ملأ الاناء ملأ وملأ وملأة وملأة
من الباب الثالث اذا جعله ملآن وطولمق معناسنه در يقال ملئ الاناء ملاءا من الباب الرابع وبركسه يه مظاهرت
ومعاونت ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال ملأ على الامر اذا ساعده وشايعه اى اعانه وقواه (التملئة) تفعله وزننده
يك طولدرمق معناسنه در يقال ملأه تملئة وكانكش قوريلان يايى پك چكمك معناسنه دركه يايى طولدرمق تعبير اولنور
يقال ملأ فى قوسه اذا اغرق (الامتلاء) افتعال وزننده برنسنه كركى كبى طولمق معناسنه در يقال ملأه تملئة فامتلأ (التملؤ)
تفعل وزننده امتلاء معناسنه در (الملئة) ميمك كسريله بناء نوعدركه حالت وهيئت معناسنى متضمندر آندن طولش ايله
تعبير اولنور يقال انه لحسن الملئة لا التملؤ لان المقصود الهيئة ❊ مؤلف بومعنايى تكرار ايلمشدر وملأ مصدر اولورته كه
ذكر اولندى وتخمه وامتلا اولوب معده فاسد اولمق حالتنه دينور يقال اخذته الملأة اى الكظة (الملآن) عطشان وزننده
صفتدر طولو نسنه يه دينور مؤنثنده ملأى دينور عطشى وزننده وملأنه دينور سكرانه وزننده جمعى ملاء كلور عطاش
وزننده ❊ شارح ديركه بوندن مملوء صيغه سى نادردر بعضا همزه سنى واوه قلب وادغامله مملو دخى ديرلر (الملاءة) ميمك
ضمى والفك مديله و(الملاء) غراب وزننده و(الملئة) متعه وزننده امتلاء معده دن ناشى حادث اولان زكام علتنه دينور
(المملوء) مفعول وزننده ذكر اولنان زكام علتنه اوغرامش كشى يه دينور يقال ملئ فلان على بناء المجهول وملؤ ملاءة
من الباب الخامس واملأه الله فهو مملوء اى مزكوم من الامتلاء وهذا نادر يعنى افعال بابنك اسم مفعولى قياس اوزره مكرم
وزننده اولمقدر لكن بوقياسه مخالف اوله رق وارد اولمشدر لكن ثلاثيدن خصوصا مجهولدن دخى وارد اولمغله مملوء
انلردن اسم مفعول اولور بوصورتده مؤلفك كلامنده اضطراب اولديغى بى ارتيابدر (الاملاء) همزه نك
كسريله بركسه يى ذكر اولنان زكام علتنه مبتلا قلمق معناسنه در يقال املأه الله اى ازكمه فهو مملوء كما ذكر ويايى
پك چكوب طولدرمق معناسنه در يقال املأ فى قوسه اى اغرق فى النزع (الملأ) جبل وزننده تشاور
ومشورت معناسنه در امتلاء جماعت ملابسه سيله برقومك عليه واشرافنه يعنى كبارينه واجله واعيانه
ووجوهنه اطلاق اولنور مسئول ومأمول اولان احسان ومعروف ورأى وتدبير مقوله سى حالاته مملو اولدقلرى
مناسبتيله ياخود عظمت وشان وشوكت وخدم وحشم ايله عيون وصدور نماسى طولدردقلرى علاقه سيله
اطلاق اولنمشدر وملأ جماعته اطلاق اولنور وحرص وطمع وظن وكمان معنالرينه استعمال اولنور ووجاهت
وسكه صورت وجمعيت صاحبى كروه انسانى يه اطلاق اولنور وخوى وخلق معناسنه استعمال اولنور حوصله
سرشت وفطرتده كويا كه مملو اولديغنه مبنيدر جمعى املاء كلور رخبر واخبار كبى ومنه الحديث ❊ احسنوا املاءكم
اى اخلاقكم (الملأ) غراب وزننده سعد ابن ابى وقاص رضى الله عنه جنابلرينك قلجى اسميدر (الملاءة) ميمك
ضميله عجاله وزننده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك ام المرتجز ايله مكتنيه اولان فرسلرى اسميدر
وملاءه ريطه معناسنه دركه خاتونلرك بورندكلرى چاردر براندن يا ايكى اندن ايدوب تمام وجودلرينى بوريوب
اورتنورلر جمعى ملاء كلور هاسز (الملاء) كتاب وزننده و(الاملاء) همزتيله انصباء وزننده و(الملئاء) كبراء وزننده
متمول قدرت ويسار وثروت صاحبلرى اغنيايه على قول حسنوا القضاء يعنى حسب الاقتضاء دين ابتدكده داينلره
وساير طالب ومتقاضيلرينه تأخير وتعويق ايلميوب دين ومطلوبلرينى ادا ايدر اولان اغنيايه اطلاق اولنور بونلرك

مفردی ملیء درکویا که هر بری مال ایله ملاً نلردر یقال هو ملیء ای غنی متمول اوحسن القضاء (الملاءة) كرامة وزننده و(الملاء) سحاب وزننده كه بوابن كراعدن منقولدر بركسه ملیء يعنی ذكر اولنان اغنيادن اولمق معناسنه در يقال ملؤ الرجل وملؤ ملاءة وملاء من الباب الثالث والخامس اذا صار مليئا (الاستملاء) بركسه دينی ذكر اولنان اغنيا يه جهتنده قلمق معناسنه در يقال استملاء فی الدين اذا جعل دينه فی ملئاء (الملأة) متعه وزننده شول سستلك وطولغونلق عارضه سنه دينوركه دوه قسمنه عارض اولور سير كثير عقبنده وافرمدت باغلنوب طورمقدن ناشی حادث اولور كذلك آت وسائر حيوانا تده دخی عارض اولور زيرا آرالقده كزدرمكه محتاجدر كه باغلو طورمغله اياقلرينه ايندروب ومراجلرينه شيشكينلك تحدث ايدر يقال بالبعير ملأة ای رهل من طول الحبس بعد السير (المالأة) مفاعله وزننده معاونت ومظاهرت معناسنه در يقال مالأه ممالأة اذا ساعده وشايعه (التمالوء) تفاعل وزننده بريكمك اجتماع معناسنه در يقال تمالأ القوم عليه اذا اجتمعوا (الملء) ميمك كسريله طولوقابك الدبغی مقداره دينوركه طولوسی تعبير اولنور تثنيه سنده ملأين و جمعنده املاء دينور مثلا اعطه ملء الاناء ديرلر اكا شو قابك طولوسنی ويرديمكدر وملأيه ديرلر ايكی طولوسنی وثلاثة املائه ديرلر اوچ طولوسنی ويرديمكدر (المملیء) محسن وزننده شول ديشی قيونه دينوركه قرنی صوايله ياخود دول يتاغی تعبير اولنان ديلرايله طولو وشيشكن اولمغله كورنلركه قياس ايليه (المنيئة) نوئله فعيله وزننده شول دری يه دينوركه ابتدا دباغت اولنمش اوله كه هنوز خام وناتمام اولورزيرا دباغ دری يی اوچ مرتبه دباغت ايدر ابتدا امر دمدباغت اولنانه منيئه دينور ايكنجی دفعه دباغت اولنانه افيق دينور بعده كالنی بولمغله اديم دينوركه مشين ياسختيان يا كون اوله جقدر ومنيئه دباغت اولنه جق موضعه دينور مدبغه معناسنه كه دباغخانه تعبير اولنور ابو علی الفارسی اشبو منيئه لفظنی نیء ماده سندن مأخوذ مفعله درديدی لكن بو قولنی ذكری آتی منأ يعنی منأ ماده سی ابا ايدر ونیء چيك اته دينور (الممنأة) مزرعه وزننده طپراغی سياهيره دينور ارض سوداء معناسنه (المنأ) ميمك فتحی ونونك سكونيله دری يی دباغ انباشته يه اصلادوب باصمق معناسنه در يقال منأ الجلد منأ من الباب الثالث اذا نقعه فی الدباغ (المؤاء) ميمك ضمی وهمزتيله غراب وزننده كدی ماولمق معناسنه در يقال ماء السنور يموء مؤاءا اذا صاح (المؤؤ) ميمك فتحيله معوع وزننده چوق ماوليان كدی يه دينور ✻ شارح ديركه اشبو مؤؤ كلمه سی اسم مفعول عنوانده وارد اولان شواذدندر (المائئة) همزتيله و(المائية) يانك تشديديله وتخفيفی دخی جائزدر كدی يه اطلاق اولنور سنور معناسنه در (الاموا) همزه نك كسريله كدی كبی ماولمق معناسنه در يقال اموأ الرجل اذا صاح صياح السنور ✻ فصـــل النون ✻ (النأنأة) زلزله وزننده بركسه نك غداسنی خوب ايلك يعنی دائما اكا خوش ولطيف اغديه يدرمك معناسنه در يقال نأنأه نأنأة اذا احسن غداءه و بركسه يی برنسه دن كف ومنع ايلك معناسنه در يقال نأنأه ای كفه وكوشك وسست وضعيف اولمق معناسنه در يقال نأنأ فی الرأی اذا ضعف فيه ولم يبرمه ای لم يحكمه و برنسنه دن عاجز وقاصر اولمق معناسنه در يقال نأنأ عنه اذا قصر وعجز عنه (التنأنوء) تزلزل وزننده بودخی سست وضعيف اولمق وعاجز وقاصر اولمق معنالرينه در يقال تنأنأ الرجل فی الرأی اذا ضعف ويقال تنأنأ عنه اذا عجز وقصر (المنانأة) مفاعله وزننده بودخی ضعيف وكوشك اولمق معناسنه در ✻ مؤلف بونی كرچه نأنأ فی الرأی نأنأة ومنانأة عبارتيله مصدر ثانی اولمق اوزره رسم ايدوب لكن اكتفايه حمل ايله افراز اولندی انجق بومقوله خلاف قياس اوزره مصادر وقوعی صكره دن ملحوظ اولديغندن ينه مصدر ثانی اولمق غالبدر مثلا افعال بابندن آذی ماده سنك مصدری اذا وتفعيلدن قبل ماده سنك مصدری تقبل كلديكی كبی (النأنأ) فدفد وزننده حدقه چشمی چرخ كبی چوق دونديرن كشی يه دينور وقورقق وعاجز وقاصر كشی يه دينور (النأناء) سلسال وزننده و(النؤنوء) عصفور وزننده و(المنأنأ) معنعن وزننده بونلرده الندن ايش كلميان قورقق وعاجز وقاصر كسه يه دينور (النبأ) نونك وبانك فتحيله خبر و پيام معناسنه در جمعی انباء كلور خبر واخبار كبی تقول اتانی نبأ ای خبر (الانباء) همزه نك كسريله خبر ويرمك معناسنه در يقال انبأه اياه وبه ای اخبره واوق نشانی نه يار وب قو پارمق ونه اوته سنه ايشلبوب چكمك معناسنه در يقال رمی السهم فانبأ ای لم يشرم ولم يخدش ولم ينفذ ظاهرا معتل اولان نبو ماده سنده لغتدر (التنبئة) تكمله وزننده و(التنبیء) تكميل وزننده بودخی خبر ويرمك معناسنه در يقال نبأه تنبئة وتنبيئا بمعنی انبأه ✻ مؤلف بوراده نبأ ماده سنی خبر وخبر ماده سنی نبأ ايله تعريف ايلدی لكن بصائرده يا ننه كوره نبأ فی الاصل شول خبردركه فائده عظيمه صاحبی اولوب وكنديسيله علم ياخود غلبه ظن حاصل اوله اشبو اشياء ثلاثه مفهومنك اركانلريدر پس نبأ اطلاق اولنان خبرك حق شائبه كذبدن معرا اولمقدر تواتر وخبر الهی وخبر نبوی كبی ونبأ وجه مذكور اوزره خبر معناسنی متضمن اولديغيچون انبأته بكذا ديرلر اخبرته معناسنه وعلم معناسنی متضمن اولديغيچون انبأته كذا ديرلر اعلمته معناسنه (الاستنباء) خبر صورشدرمق وخبر

ابراشمه‌معنى معناسنه‌در يقال استنبأ النبأ اى بحث عنه (المنابأة) مفاعله وزننده خبرلشمك معناسنه‌دركه ايكى كيمسه بربرينه خبرويرمكدن عبارتدر يقال نابأ منابأة اى انبأ كل منهما صاحبه و برقومك جوارينى تركله آنلردن مفارقت ومباعدت ايلمك معناسنه‌در يقال نابأ القوم اذا ترك جوارهم وتباعد منهم (النبى ء) همزه ايله امير وزننده پيغمبر معناسنه‌دركه مخبر عن الله تعالى اولان ذات شريفدر بونده مختار اولان همزه‌سز اولمقدر جمعى انبياء كلور انصباء وزننده ونبأ كلور كرماء وزننده ونبيئون كلوركه جمع مذكر سالمدر ❊ شارح ديركه نبى كلمه‌سى فعيل بمعنى مفعل در نذير منذر معناسنه اولديغى كبى واهل مكه‌دن ماعدا عرب همزه‌نك تركيله استعمال ايدرلر يعنى اصل مهموز ايكن ترك ايدرلر وعند البعض ارتفاع معناسنه اولان نباوتدن مأخوذدر وراغبك مفرداتنده بيانته كوره بغير همز نبى مهموزدن ابلغدر حتى نهايه‌ده بورسمه مرسومدركه وفى الحديث ان رجلا قال له عليه السلام يا نبئ الله ❊ فقال لا تنبر باسمى فانما انا نبى الله وجه مذكور اوزره اهل مكه همزه ايله تلفظ ايلدكلرندن رجل مرقوم دخى اكا رعايتله اويله تلفظ ايلدى نته كه مذكور ويهوخاينه كلملرنده دخى همزه‌يى ترك ايلديلر لكن اصل قريش لغتى همزه‌سز درنته كه عنقريب مؤلف دخى ذكر ايلدى انتهى (النبوءة) ضمتيله آندن اسمدر پيغمبرلك معناسنه‌در (التنبؤ) تفعل وزننده نبوت كاذبه ادعا ايلمك معناسنه‌در مسيلمهٔ كذاب ادعاسى كبى يقال تنبأ الرجل اذا ادعى النبوة (المتنبئ) آندن اسم فاعلدر نبوت كاذبه مدعى اولانه دينور نته كه شاعر مشهور صاحب ديوان ابو الطيب احمد بن الحسين الكندى ارض سماوه‌ده بنى كلب قبيله‌سنه واروب ابتدا نسبى امام حسن رضى الله عنه سلسله‌سندن اولديغى دعوا ايدوب بعده نبوت ادعاسنه دوشمكله متنبى اطلاق ايلديلر بعده دمشق شامده بوقباحتنه جم غفير شهادت ايتمكله اخذ وبرمدت حبس اولندقده نصكره تائب ومستغفر اولمغله اطلاق اولنمشدر (النبأ) نونك فتحى وبانك سكونيله و(النبوء) قعود وزننده يوكسك اولمق ويوكسلمك علو وارتفاع معناسنه‌در يقال نبأ الشئ نبأ ونبوءا من الباب الثالث اذا ارتفع وبركسه اوزره ناكهانى چيقه‌كلمك معناسنه‌در يقال نبأ على القوم اذا اطلع عليهم وبرولايتدن چيقوب آخر ولايته وارمق معناسنه‌در يقال نبأ من ارض الى ارض اذا خرج بو معنايه مبنى اولمق اوزره براعرابى رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه يا نبئ الله ديدى همزه ايله كه مرادى مكه‌دن مدينه‌يه خارج اولان ذات ديمكدر حضرت رسول الله مز بوركى بوتعبيرى انكار ايدوب ❊ لا تنبر باسمى فانما انا نبى الله ❊ بيورديلركه بلاهمز تشديد بايله‌در لا تنبر كلمه‌سى نبردن نهى حاضردر ونبر بر حرفى مهموز ايلمك معناسنه اولمغله بنم اسمى مغزلنده اولان نبى لفظنى همزه ايله تكلم ايله ديمك اولور ❊ شارح ديركه كرچه اعرابينك مرادى بنه پيغمبر ديمك ايدى لكن قريش لغتندن اولمديغيچون انكار بيورلمشدر انتهى (النبئ) امير وزننده نبأ كلمه‌سندن فعيلدرنته كه ذكر اولندى ونبئ آچق وجاده يوله دينوركه شاهراه تعبير اولنور وشول مرتفع يره دينوركه دوز اولميوب چاقر چقور واكرى بوكرى اوله ومنه الحديث ❊ لا تصلوا على النبئ ❊ اى المكان المرتفع المحدودب (النابئ) ناصر وزننده بودخى دوز اولميوب اشاغيلى يوكسكلى مرتفع يره دينور (النبأة) تمره وزننده يابجه سسه دينور صوت خفى معناسنه على قول كوپك آوازينه دينور (النبأ) نونك فتحى وبانك سكونيله يابجه سسلمك ياخود كوپك اورمك معناسنه‌در يقال نبأ نبأ من الباب الثالث اى صات خفيا اوهو صوت الكلاب (النبيئة) نونك ضميله جهينه وزننده ابن الاسود العذرى اسميدر ونبيئه نبوءك مصغريدر ومنه قول العرب كانت نبيئة مسيلمة نبيئة سوء تصغيرى تحقير ايچوندر (النبيء) نبيع وزننده بودخى كلمهٔ تصغيردركه نبى كلمه‌سندن مصغردر پيغمبرجك ديمكدركه تحقيره مبنيدر ومنه قول العرب كان مسيلمة نبئ سوء بنيهٔ تصغيرى وجه مذكور اوزره بنا ايلمك نبئ لفظنى كرماء وزننده نبأء اوزره جمعلندير ن مذهبه كوره‌در زيرا بوصورتده تصغيرى همزه ايله اولور فاما انبياء اوزره جمعلندير ن مذهبه كوره تصغيرى نبى اولور همزه‌سز يعنى جمعده همزه‌يى التزام ايدن تصغيرده دخى التزام ايدر وجمعده ترك ايدن تصغيرده دخى ترك ايدر جوهرى على الاطلاق ذكر ايلمكله خطا ايلمشدر ❊ شارح ديركه جوهرى بالكز مهموزك تصغيرينه تعرض ايلمكله خطادن محفوظدر انتهى (النتأ) نونك فتحى وتاى فوقيه‌نك سكونيله و(النتوء) قعود وزننده برنسنه يوقارى طومالوب شيشوب قالقمق معناسنه‌دركه تومك وسوملك وطومملق تعبير اولنور بدنده چيقان سيويلجه وچبان ويردن هنوز طپراغى سيلكوب چيقمق اوزره اولان نبات كبى يقال نتأ الشئ نتأ ونتوءا اذا انتبر وانتفخ وارتفع وبركسه اوزره آنسزين چيقه‌كلمك معناسنه‌در يقال نتأ على القوم اذا اطلع عليهم ويارهٔ شيشوب قبارمق معناسنه‌در يقال نتأت القرحة اذا ورمت وقز با وغلان بالغ اولمق معناسنه‌در يقال نتأت الجارية اذا بلغت وبرنسنه موضعندن خروج ايلمك معناسنه‌در شويله كه هنوز اول موضعدن منفصل اولمامش اوله كه هنوز قبارو بقالقمش اوله كوچك قز ممه‌سى كبى يقال نتأ الشئ اذا خرج من موضعه من غيران يبين اى ينفصل (الانتناء)

مطلب

انفصال ايتدوكى يرنسنه اوروب طوملق معناسنه دريقال انتأ الشئ اى انبرى وارتفع (النتأة) نونك ضميله
همزه وزنده نتى جيله بوزنده بر صو آيدر على قول بنى عطارد جماعتنه مخصوص بر خرمالق اسميدر (النجأ)
نونك فتحى وجيمك سكونيله كوز دكيرمك معناسنه دركه اكثرى مادۀ كامله به اصابت ايدر يقال نجأه نجأ من الباب
الثالث اذا اصابه بالعين (الانتجاء) افتعال وزننده و(التنجؤ) تفعل وزننده نجأ معناسنه دريقال انتجاه وتنجاه بمعنى
نجأه (النجؤ) قدس وزننده و(النجوء) صبور وزننده و(النجئ) كتف وزننده و(النجئ) امير وزننده كوزى دكن بدنظر
كشى يه دينور يقال فلان نجؤ العين ونجوءها ونجئها ونجيئها اى خبيث العين شديد الاصابة بها (النجأة) تمره
وزنده ساٸلك كورديكى نسنه يه تعلق ايدن اشتها وشهوتنه دينوركه اكا شدت نظرى مستلزمدر ومنه الحديث
ردوا نجأة السائل باللقمة * اى شهوته (النذأ) نونك فتحى ودالك سكونيله برنسنه يى كريه كوروب ايكرنمك معناسنه در
يقال نذأ الشئ نذأ من الباب الثالث اذا كرهه وعند البعض بو معناده نذأ كلمه سى بذأ لفظندن محرفدركه باى موحده
وذال معجمه ايله در جوهرى بو بابده وهم ايتمشدر لكن بو قيل كلامنه مبنى اولغله جوهرى وهمدن مصوندر ونذأ
اتدوا تمك معوله سنى پشرمك ايچون آتش قورينه القا ايلمك ياخود آتشه كومك معناسنه دريقال نذأ اللحم نذءا
اذا القاه فى النار اودفنه فيها وقورقمق وقورقوتمق و يرمك معناسنه دريقال نذأ فلانا اذا خوفه وذعره و برنسنه يى يره
كومك معناسنه در يقال نذأه اذا ضرب به الارض و برنسنه اوزره ناكهانى چيقه كلمك معناسنه دريقال نذأ عليهم
اذا طلع وكول باصدى يابوغاچه يايمق معناسنه دريقال نذأ الملة اذا عملها (النذأة) نونك فتحى وضمى ودالك
سكونيله مال كثيره دينور وعلايم سماويه غلطى الكم صاغمه تعبير اولنان دائرۀ هواٸيه يه دينور واخشامدن مقدمجه
كنش غروبنه قدر ياخود فجردن شمسك طلوعنه قدر سحاب افقده اولان قرمزيلغه دينور وكنش وآى آغيللرينه
دينور وندءه نونك ضميله لحمده اولان شول اينجه وآق طريقه يه دينوركه سكيردن تل تل اوزون اوزون اولوب لحمك
لوننه مخالف اولور وآت قسمنك كوبكندن يوقارى اللريته قريب اولان عضوينه دينور ودرجه معناسنه در ودرجه
دالك ضميله شول بچاوره دن دورلمش قونداقدركه بچه ولدى هلاك اولمش ناقه يه برآخر ناقه نك ولدينى ياقوب
امزرتمك مراد ايلسهلر اول ناقه نك كوزلرينى و بورنى بند ايلدكدنصكره فرجنه اول قونداغى ادخال و برقاچ كون اول
حال اوزره ترك واهمال ايدرلر پس آنى طوغريجى ناقه بوروسى كبى بور وطوتار اندنصكره بوزندن اول باغى چوزوب
وفرجندن اول قونداغى چيقاررلر اول اثناده اول ولدى كتور وب عرض ايدرلر شمدى طوغمش ولدى ظنيله
امزرمكه باشليوب من بعد اكا ميل وحنين ايدر وندءه بلوك بلوك نبات قطعه لرندن برقطعه يه دينور جمعى نذأ كلور
نونك ضمى ودالك فتحيله (الندءة) نونك ضميله همزه وزننده ندءه ايله معناى اخيرده مرادفدر (الندئ) كتف
وزننده الكم صاغمه يه دينور قوس قزح معناسنه وكنش غروبنه قدر على قول طلوعنه قدر سحاب افقده اولان
قرمزيلغه دينور (التنودءة) حوقله وزننده يلك معناسنه دريقال نودأ البعير نودأة اذا عدا (النزء) نونك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله شر وفتنه للفاسيله ميانه ناسى فساد واختلاله ويرمك و يرى برينه دوشرمك معناسنه دريقال
نزأ بين القوم نزأ من الباب الثالث اذا حرش وافسد و برنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه دريقال نزأ
عليهم اذا حمل و بركسه يى برنسنه يه يارفعل اوزره حمل وسوق ايدوب اكا باعث اولمق معناسنه دريقال نزأ فلانا عليه
اى حمله و بركسه يى برنسنه دن رد وصرف ايلمك معناسنه دريقال نزأه عن كذا اى رده و برنسنه يه پك حريص
ودوشكون اولمق معناسنه در ومنه المثل * انك لاتدرى علام ينزأ هرمك * اى بم يولع عقلك ونفسك والام
تؤول حالك بركسه فى الاصل برخصلت اوزره اولوب آندن تلون وتحول ايلدكده سن اكا تعريض طريقيله
كندى نفسكه خطاب ايدرك مثل مزبورى ايراد ايدرسن حاصل معناسى يادكار نفس وعقلك نه شيئه مائل
ونه شيوه يه حريص ومتهالك اولوب واوله جغنى سنده بيلمورسن طريقه واحده اوزره ثابت اولميوب بلبل كبى دالدن
داله قونوب تقش بوقلمون صفت هر بار رنكدن رنكه كيرمكده سن ديمكدر كلام مزبورده واقع ينزأ كلمه سى
مجهول بنيه سيله در * وشارحك بيانه كوره هرم نفس وعقل معناسنه در وعلام كلمه سنده ميم مفتوحه ماء استفهاميه دن
مخففدر الام ويم كلمه لرى دخى اويله در وامثال ميدانى بيانه كوره مثل مزبور بركسه پيروسالخورده اولوب عته
عروضيله كنديدن شنزوكربه وضع وحركت وهرزه وهذيان كلمات صدور ايتدكده ضرب اولنور (المنزوء) اسم
مفعول بنيه سيله برنسنه يه بغايت دوشكون حريص اولان كشى يه دينور يقال هو منزوء به اى مولع (النسأ)
نونك فتحى وسينك سكونيله زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه دريقال نسأ الدابة نسأ من الباب الثالث
اذا زجرها وساقها و برنسنه يى تأخير ايلمك معناسنه در بونك مصدرى منسأه دخى كلور يقال نسأ الشئ نسأ

ونشأة اذا أخره و برنسنه يى كوزه دوب حفظ وحراست ايلك معناسنه در يقال نبأه اى كلأه ودوه يى حوضدن
وارمقدن منع ودفع ايلك معناسنه در يقال نسأ البعير اذا دفعه عن الحوض و برنسنه يى برشيئه قاتوب قارشدرمق
معناسنه در يقال نسأ اللبن بالماء اذا خلطه به وآهو ياوريسنى طوغردقدنصكره يلامق معناسنه در يقال نسأت
الظبية غزالها اذا رشحته و بركيسه يه نسء يعنى مزيل عقل اولان شراب ياخود طورى سود ايچرمك
معناسنه در يقال نسأ فلانا اذا سقاه النسء ودوه نك صوسزلق كونلرينى زيلده ايلك معناسنه در يقال نسأ فى ظمء
الابل اذا زاد يوما او يومين او اكثر ومواشى تويى قرقياوب ياخود دوكلدكدنصكره بكيدن تويى دوزوب سمورمكه
باشلمق معناسنه در يقال نسأت الماشية اى بدا سمنها ونبات وبرها بعد تساقطه و برنسنه يى ويره سى يه صاتمق
معناسنه در تقول نسأته البيع اى بعته باخرة بورادة اخره لفظى قطعا تلمدر وخاتونك حيضى وقت معتادندن متأخر
اولمغله حملى مأمول اولمق معناسنه در يقال نسئت المرأة على البناء للمجهول اذا تأخر عن وقته فرجى انها حبلى
(التنسئة) تكمله وزننده زجر وعنفله طوار سورمك معناسنه در يقال نسأ الدابة تنسئة اذا ساقها وزجرها (الانساء)
همزه نك كسريله تأخير ايلك معناسنه در يقال انسأ الشىء اذا اخره و برنسنه يى ويره سى يه صاتمق معناسنه در تقول
انسأته اى بعته بنسئة (النسئة) نونك ضمى وسينك سكونيله و(النسيئة) فعيله وزننده تأخير معناسنه اسملردر
بعده برنسنه نك بهاسنى تأخير ايلمكده استعمال اولنمشدر كه ويره سى يه تعبير اولنور تقول بعته بنسئة و بنسيئة
اى باخرة (النسىء) فعيل وزننده اسمدر كه تأخير اولنان شيئه دينور والنسىء فى قوله تعالى ۞ انما النسىء زيادة
فى الكفر ۞ الايه شهر كانت تؤخره العرب فى الجاهلية فنهى الله عز وجل عنه يعنى آيت مرقومه ده نسىء عربلرك
جاهليت زماننده اشهر حرمدن حرمتنى شهر آخره تأخير ايلدكلرى آيدن عبارتدر اشهر حرم كه درت آى اوله جقدر
برى فرد در كه ماه رجبدر واوچى سرد يعنى متواليدر كه ذوالقعده وذوالحجه ومحرمدر وقت جاهليتده اكثر
معاشلرى نهب وغارت جهتيله اولمغله مثلا محاربه هنكامنده رجب حلول ايلسه حلال ايدوب حرمتنى شعبانه
تأخير كذلك محرمده اقتضا ايلسه صفره تحويل ايلرلريله اشهر حرم خصوصنى ترك والغا ومجرد عدد اعتبار
ايدرلر ايدى وزيادة كفر اولمسى حضرت حقك حرام ايلديكنى تحليل وحلال ايلديكنى تحريم ايلدكلرينه مبنى در
مؤلف بصائرده ديديكه نسىء كلمه سى فعيل بمعنى مفعولدر تأخير معناسندن مأخوذدر كه مؤخر قلنان نسنه ديمكدر
يقال نسأ الشىء اى اخر فهو منسوء ثم تحول منسوء الى نسىء كما يحول مقتول الى قتيل وامام فراء قولى اوزره نسىء مصدر در
تأخير ايلمك معناسنه در وازهرى قولنجه انساء معناسنه اسمدر مصدر حقيقى موضعنه وضع اولنمشدر انتهى
ونسىء صويى غالب طوريجه سوده دينور (الاستنساء) دائندن برمدته قدر مطلوبنى تأخير ايلمكى رجا ايله استمهال
ايلمك معناسنه در يقال استنسأه اى سأله ان ينسئه دينه بوصورتده برنسنه يى ويره سى يه استمكده دخى استعمال اولنور
(المنسأه) مكنسه وزننده و(المنسأة) مرتبه وزننده و بونلرده همزه نك تركى دخى لغتدر دكنكه دينور عصا معناسنه انكله
طوار نسأ وسوق اولنديغيچون ومنه قوله تعالى ۞ تأكل منسأته ۞ الاية اى عصاه وامام فراء ديديكه آيت مرقومه ده
واقع منسأه لفظنده اولان من حرف جردر وسأه كلمه سى مجرورى اولمق اوزره منفصلا كتب اولنمق دخى جائزدر
زيرا سأه كلمه سى سية قوس معناسنده لغتدر وسيه سينك كسرى ويانك تخفيفيله كوشه كمانه ديمكله معناى
شريف على وجه الاستعاره تأكل من طرف عصاه ديمك اولور لكن فراءنك بوقولى بعيد ومنجر فدر (النسء)
نونك فتحى وسينك سكونيله عقلى ازاله ايدن مشروبه دينور وصويى غالب طوريجه سوده دينور يقال سقاه
النسء اى الشراب المزيل للعقل وكذا اللبن الرقيق الكثير الماء كالنسىء كما ذكر وسموزلك على قول سمورمكه
باشلمق معناسنه اسم اولور يقال جرى النسء فى الدابة اى السمن او بدءه ونسء نونك حركات ثلاثيله حملى
مظنون على قول حملى ظاهر اولان خاتونه دينور ونونك فتحيله شول خاتونه دينور كه حيضى مدت معتاده سندن
تأخر ايلمكله حامله اولمسى مأمول اوله جوهرى وهمنه مبنى نسىء عنوانيله كه امير وزننده در ثبت ايلمشدر ۞ شارح
ديركه قول مزبور ابن منظورك وسائرلرينك قولى اولمغله جوهرى واهم دكلدر (النسوء) صبور وزننده بو دخى حملى
مظنون اولان خاتونه دينور يقال امرأة نسء اى المظنون بها الحمل اوالتى ظهر حملها ويقال امرأة نسوء اى المظنون بها
الحمل (النسء) نونك كسريله دائما ناس ايله الفت واختلاط اوزره اولان كشى يه دينور ومنه يقال هو نسء نساء اى حدثهن
وخدنهن يعنى زندوست اولمغله هر بار باتورايله الفتكاردر (النساء) سحاب وزننده عمر اوزون اولمق طول عمر وامتداد
حيات معناسنه در وتأخير معناسنه مصدر اولور معناى مرقوم بوندن مأخوذدر يقال نسأ عنه دينه نساء اى اخره
(الناسىء) سموز انسان وحيوانه دينور نسء كلمه سندن اسم فاعلدر نته كه ذكر اولندى (الانتساء) افتعال وزننده ايراقلمق

معناسنه در یقال انشأ البعیر فی المرعی اذا تباعد (النشأ) نونك فتحی وشین معجمه‌نك سكونیله و (النشوء) قعود وزننده
و (النشاء) سحاب وزننده و (النشأة) حمزه وزننده و (النشاءة) سحابه وزننده یكیدن پیدا اولوب حیات وزندكانی بولمق
معناسنه در كرك حیوانه وكرك نبات واشجاره مقوله‌سی اولسون یقال نشأ الشیء ونشوء نشأ ونشوءا ونشاءا ونشأة ونشاءة
من الباب الثالث والخامس اذا حیی وطفل تازه بوییوب قد وقامت صاحبی جوان اولمق معناسنه در كه كلوب یتشمك
تعبیر اولنور یقال نشأ الطفل اذا ربی وشب و بوكسلمك ارتفاع معناسنه در یقال نشأت السحابة اذا ارتفعت ونشیء
من باب التفعیل علی المجهول وانشیء علی المجهول ایضا بمعنی واحد ای ربی تربیه اولنوب ارتفع وقوله تعالی اومن ینشأ فی الحلیة
الایة من باب منع اومن باب الافعال ای یتربی وقرأ الكوفیون اومن ینشؤ من باب التفعیل و بونده یناشأ قرأتی دخی
واردر نته كه اعلاء وعلاء وعالاء برمعنایه در (الناشیء) حد صغری تجاوز ایدوب جوانلق كرته سنه بالغ اولان
اوغلانه وقزه اطلاق اولنور كه یتشمش اوغلان وقز تعبیر اولنور جمعی نشء كلور صحب وصاحب كبی وفتحتینله
جائزدر طلب وطالب كبی وناشیء مطلقا كیجه ایچره حادث وظاهر اولان شیئه دینور جمعی ناشئه در كه غیر قیاس اوزره
ها ایله در یاخود ناشئه مصدر در فاعله وزننده عاقبه كبی نشو وظهور معناسنه وعلی قول ناشئه لیل ونهارك
اولنه دینور وعلی رأی كیجه‌نك اول ساعتنه دینور یاخود قیام لیله مداوم اولان كسه‌نك هر قائم اولدیغی ساعته
دینور یاخود بعد النوم قیام حالتنه دینور (النشیئة) فعیله وزننده ناشئه معناسنه در وحوضدن ال اول ایشلنن
یره وهنوز ایشلنوب یاپلمش حوضه دینور وطرینه یعنی بغدایجق اوتی واشك كنكری تعبیر اولنان نباتك تازه سنه
دینور ونصی وصلیان كه نبات مرقومك قوروسیدر اكا دخی اطلاق اولنور علی قول شول نباته دینور كه تازه نابت
اولوب هنوز غلظت بولمامش اوله وحوضك طرف اسفلنه وضع اولنان حجره دینور ونصائب حوضك یعنی اطراف
حوضی سد ایچون دیوار شكلنده نصب استوار قلنان پرده طاشلرینك وراسنه دوكدكلری طپراغه دینور (النشء)
نونك فتحی وشینك سكونیله كوچك خرده دوه‌یه دینور جمعی نشأ كلور فتحتینله وسحاب مرتفعه دینور وافقدن
هنوز قالقوب ظهور ایدن سحابه دینور (النشیء) امیر وزننده بودخی افقدن یكی ظهور ایدن سحابه دینور (الانشاء)
همزه‌نك كسریله برنسنه نشو ونما بولمق معناسنه در یقال انشیء الشیء علی المجهول ونشیء كما ذكر وفعل شروع
ومباشرت اولور جعل وطفق كبی یقال انشأ یحكی حدیثا ای جعل و بریردن چیقمق معناسنه در یقال انشأ منه
اذا خرج وناقه كبه قالمق معناسنه در یقال انشأت الناقة اذا لقحت وبرخصوصه بكی باشلمق معناسنه در یقال انشأ دارا
اذا بدأ ابناءها و برنسنه‌یی یوكسلتمك معناسنه در یقال انشأ الله السحاب ای رفعه و برنسنه‌یی بركسه كندیلكندن
پیدا ایلمك معناسنه در یقال انشأ فلان الحدیث ای وضعه علم انشأ بو معنادندر (النشأة) تمره وزننده بودخی بوی
سورمك اوزره اولوب هنوز غلظت بولمامش نباته دینور (التنشؤ) تفعل وزننده برمصلحت ایچون یردن قالقوب
عزیمت ایلمك معناسنه در یقال تنشأ فلان لحاجته اذا نهض الیها ومشی (الاستنشاء) حوادث واخبار جستجو
ایلمك معناسنه در یقال استنشأ الاخبار اذا تتبعها (المستنشئة) اسم فاعل بنیه سیله كاهنه عورته اطلاق اولنور
احداث كونیه‌یی استنشاء واستقصاء ایلدیكیچون (المنشأ) مكرم وزننده و (المستنشأ) مستخدم وزننده یوللرده
تحدید وتعیین منازل ایچون نصب وترفیع اولنان میل ونشانه دینور وقوله تعالی * وله الجوار المنشأت فی البحر * الایه
ای السفن المرفوعة القلوع یعنی یلكنلری مرفوع اولمش كمیلر كه مراد یلكنلری كشاد اولمش دیمكدر ارتفاع
معناسندندر * شارح دیر كه پس صفت علی غیر من هی له اولور لكن مرفوعات علی الماء معناسنه اولورسه علی من هی له
اولور (النصأ) نونك فتحی وصادك سكونیله بركسه‌نك یا بر حیوانك ناصیه سندن یعنی آلننده اولان پرچندن
قاوراپوب طوتمق معناسنه در نصولغفلنده لغتدر یقال نصأه نصأ من الباب الثالث اذا اخذ بناصیته وزجر
وآزار ایلمك معناسنه در یقال نصأه اذا زجره و یوقاری قالدرمق معناسنه در یقال نصأه اذا رفعه (النغأ) فاء ایله
صرد وزننده بلوك بلوك پراكنده اوت پارچه‌لرینه دینور علی قول شول طوپ وكورجایر وچمن پارچه‌لرینه دینور كه
بیوك پارچه‌دن منقطع اولوب ویك بویلو اولملریله اول بیوك پارچه اوزره حواله ومشرف اولملر مفردی نفأه در
صبره وزننده (نفء) نفع وزننده برموضع آدیدر (النكأة) فتحاتله و (النكأة) نونك ضمیله همزه وزننده طرثوث تكمه سنه
دینور وطرثوث قولغان دیدكلری دیكنی نباتدر ونكعه نونك فتحیله نبات مرقومك بر پرمق یوقاری یسنه دینور كه
اوزنده قرمزی قبوغی اولور (النكأ) نونك فتحی وكافك سكونیله یاره وچبان مقوله‌سی صاغالمزدن مقدم باشنی
قوپاروب یاخود قبوق كبی زارجغزینی صویوب صولندرمق معناسنه در یقال نكأ القرحة نكأ من الباب الثالث
اذا قشرها قبل ان تبرأ فندیت ودشمنی قتل وجرح ایله قروب چكرمك معناسنه در یقال نكأ العدو اذا نكاهم

معتل اولان نکایه‌ده لغتدر واوده‌مك معناسنه‌در یقال نکأ فلاناً حقه اذا قضاه (الانتکاء) افتعال وزننده اخذ
وقبض ایلمك معناسنه‌در یقال انتکأ حقه ای اخذه وقبضه (النکأة) نونك ضمیله همزه وزننده شول کیمسه‌یه
دینورکه اوزرنده بورج قومیوب بلا تأخیر اداایدر اوله یقال فلان نکأة نکأة ای یقضی ماعلیه ولایمطل ونکأة
عاجل النقد کمسه‌یه دینورنته که ملدّه سنده بیان اولندی (النأ) جعل وزننده و(النم) حبل وزننده کهلمك کوجکه
دینورکه یاوشاق تعبیر اولنور (النهأ) نونك فتحی وهانك سکونیله و(النهاءة) کرامه وزننده و(النهوءة) صعوبه وزننده
و(النهوء) قبول وزننده و(النهاوة) سخاوه وزننده که بوشاذدرات کرکی کبی پشمیوب چیکجه وتاتاریجه قالمق معناسنه‌در
یقال نهئ اللحم ونهوء نهأ ونهاءة ونهوءة ونهوءا ونهاوة من الباب الرابع والخامس اذا لم ینضج ونهأ منع وزننده
طولمق معناسنه‌در یقال نهأ الاناء نهأ من الباب الثالث اذا امتلأ (النهیء) امیر وزننده چیکجه وتاتلوبجه پشمش اته
دینور (الانهاء) همزه‌نك کسریله اتی ایوجه پشرمیوب چیکجه قومق معناسنه‌در یقال انهأ اللحم اذا لم ینضجه
وبرایشی متین ومحکم ایلمیوب سست وکوشك طوتمق معناسنه‌در یقال انهأ الامر اذا لم یبرمه (النوء) نونك فتحی
وواوك سکونیله و(التنواء) تذکار وزننده برندن زحمت ومشقتله یکنوب قالقمق معناسنه‌در خسته وعاجزك حرکت
وقیامی کبی یقال ناء الرجل ینوء نوءا وتنواءا اذا نهض بجهد ومشقة وبوك مقوله‌سی یك آغر اولمغله کوجله قالدروب
کوتورمك معناسنه‌در بونده باایله متعدی اولور یقال ناء بالحمل اذا نهض به مثقلا وبرکسه‌یی بارنسه‌یی برآغر نسنه‌نك
آغرلغی باصقله برطرفه طوغری اکمك معناسنه‌در یقال ناء به الحمل اذا اثقله وامیاله وبرکسه‌یی برآغرلق باصقله
دوشمك معناسنه‌در معنای اوله نسبتله ضدّ اولور یقال ناء فلان اذا اثقل فسقط لکن بونك مفهومنده اثقال قیدی
معتبردکلدر زیرا مؤلف بصائرده یقال ناء ای سقط عنوانیله ثبت ایلمکله همان دوشمك معناسنه اولور وقال الحریری
فی الدرة قوله تعالی ٭ ماان مفاتحه لتنوء بالعصبة ٭ الایة تقدیره ماان العصبة لتنوء مفاتحه ای تنهض بها علی تثاقل
یعنی آیت مرقومه قلب صنعتنی متضمندرنته که ادخلت الخاتم فی اصبعی دیرلرکه حقیقتده اصبع خاتمه ادخال
اولنور وقلب صنعتی سنن مأثوره عربدندر مبالغه‌یی مفیددر وشهابك تحقیق بودرکه بله کلمه‌سی بورادمتعدیه ایچوندر
ان مفاتحه لتنوء العصبة قوه سنده درکه تثقلهم معناسنه‌در انتهی ونوء غروبه مائل وساقط اولان یلدزه دینور
جمعی انواء کلور اجمال وزننده ونوءان کلور عبدان وزننده وعلی قول نوء یلدز دوشمکه دینورکه منازل قمردن برکوکب
فجر طلوع ایتدیکی هنکامده مغربده افقدن ساقط اولوب آنك رقیبی همان اول ساعت مشرقدن اکا مقابل طلوع
ایلمکدن عبارتدر شارح دیرکه اشبونوء خصوصنك بین العرب اون اوچ کون حکمی واردر آنده نصکره منازلدن برکوکبك
دخی نوءینی اعتبار ایدرلر اون اوچر کون اون اوچر کون آخرسنه‌یه وارنجه لکن منزل جبهه‌ده اون درت کون معتبردر
وبعضلر طالعی وبعضلر ساقطی اعتبار ایلدیلر وعربلر یغموری ور وزکاری وسائر احداث واوضاع جویّی اکا عزو
واسناد ایدرلر ومعنای مزبور نهوض معناسندن یاخود عطیه معناسندندر انتهی ویقال ناء النجم نوءا اذا سقط علی مابین
ونوء بریکی عطیه معناسنه استعمال اولنور سببیت مذکوره علاقه سیله (الاستناءة) استفاده وزننده ذکر اولنان نوء
ساقط اولمق معناسنه‌در یقال استناء النجم واستنأی وهو مقلوب من استناء ای ناء النجم وعطیه استمك معناسنه استعمال
اولنور یقال استناءه ای طلب نوءه یعنی عطاءه (الانوء) اعلم وزننده علم انوایی یعنی وجه مذکور اوزره سقوط کواکبك
اوقات واوضاع واحکامی فننی زیاده سیله عارف اولان کمسه‌یه دینور یقال مابالبادیة انوء من فلان ای اعلم بالانواء منه
واشبو انوء کلمه‌سی که افعل تفضیلدر بونك فعلی یوقدر یعنی متصرف دکلدر صیغه مرقومه‌دن فعلی اولمامغله
برسی دخی بودر پس احنك الشاتین قبیلندندر که شاندرایکی قیونك پك چوق اکل ایدنی دیمکدر بونکدخی فعلی یوقدر
شذوذ اوزره واقع اولمشدر زیرا افعل تفضیل بنیه‌سنك شرطی فعلدن بنا اولنمق اولمغله بونلر بلافعل استعمال اولنمشدر
(النیء) نونك فتحی ویانك سکونیله بعید اولمق معناسنه‌در یقال ناء الشیء ینأء کخاف یخاف نیئا اذا بعد وات وسائر نسنه
پشمیوب چیك وخام اولمق معناسنه‌در یقال ناء اللحم اذا لم ینضج (النیوء) قعود وزننده و(النیوءة) چیکلك وخاملق
معناسنه‌در (النیء) نونك کسر ومدّیله چیك وناپخته نسنه‌یه دینور کرك ات وکرك سائر شیء اولسون یقال هونیء
ای بین النیوء والنیوءة لم ینضج اشبونیء ونیوء مادّه‌لری یائی اولمغله محل ذکری مقام آتی ایکن جوهری وهمنمعنی
اشبوفصلده ثبت ایلمشدر ٭ شارح دیرکه جوهری وهمدن مصوندر زیرا عیاض وابن اثیر وفیومی وسائر بعض لغویون
اثرلرینه اقتفا ایلمشدر ومؤلف کندیسی دخی وجه مذکور اوزره تخلیط ایلمشدر حتی بومادّه‌ده هاء مادّه‌سنی تقدیمله
ابتدا نهأ وبعده نوء مادّه‌سنی ثبت ایلمشدر واشبونیء کلمه‌سی که نیل وزننده‌در ظاهر اصلی نییء ایدی فعیل وزننده وبعضلر
ابدال وادغامله نیّ عنوانی دخی تجویز ایلدیلر (المستنیء) مستفید وزننده مستعطی معناسنه‌درکه عطیه استیجی

دیمکدر (المنشأة) مستفاد وزننده کندیدن عطیه مأمول اولنان آدمه دینور (المناوأة) مفاعله وزننده و (النواء) قتال ونزنده مال وحسب ایله خود سایر جهتله مفاخره ایدشمك معناسنه در یقال ناوأه مناوأة ونواءا اذا فاخره و بری برینه بغض وعداوت ایدشمك معناسنه در یقال ناوأه ای عاداه (التنبیء) تفعیل وزننده برنسنه یی محکم المجبوب سمت و کویشك ایلمك معناسنه در یقال نبأه تنبیئا اذا لم یحکمه (الانباء) همزه نك کسریله اتی ایوجه پشرمیوب چیك قومق معناسنه در یقال انبأ اللحم اذا لم ینضجه (النبوء) قعود وزننده و (النبوءة) هایله چیکلك وخاملق معناسنه در (النیء) نیء وزننده چیك وخام نسنه یه دینور و بو مادهنك محلی بو مقام ایکن جوهری بو همزه مبنی نوء فصلنده ذکر ایلمشدر تنبه که ذکر اولندی ❁ فصـــــل الواو ❁ (الوأواء) سلسال وزننده ابن آوی یعنی چقال دیدکلری جانورك چاغروب اوروسندن حکایه در (الوبأ) فتحتینله والقله مدیله ده لغتدر طاعون مرضنه دینور علی قول هر عام وشامل اولان مرضه دینور محرر که نك جمعی او باء کلور اسباب کبی وممدودك جمعی او بئه کلور اهویه وزننده ❁ شارح دیر که بعض اعلامك تعریفلری اوزره وبا علل سارییه دندر که اخلاط فاسده واهویه ردیه سبب صور یسید رلکن طاعون تسلط وخزیه طاعنه جندر عارضه سی جراحه غزاة کبیدر ایکیسنکده اثر خارجیسی تدبیر ومداواته موفق اولمغله مندفع اولور ایکیسنکده ظهوری محلنده بولنان کسمنك اکر عمری تمام اولمدیسه ظهوریله متأذی دخی اولماز اجلی کلان کمسه اولیدارزوده داخل ایکن آخر سببدن فوت اولمسی دخی امر وقوعیدر قضای مبرمدن خلاص امر محالدر لکن دفع وحشت ایچون تبدیل مکان تجویز اولنمشدر و بو ماده وخامت معناسندن مأخوذدر ومنه الحدیث ❁ ان هذا الوبأ رجز انتهی (الوبأ) کذلك فتحتینله و (الوباء) سحاب وزننده و (الوباءة) سلامه وزننده و (الاباء) واوی همزه یه ابدالله و (الاباءة) هایله و (الوبأ) منع وزننده بر محل طاعونلی اولمق معناسنه در یقال وبئت الارض تیبأ وتوبأ و بأ من الباب الرابع ویقال وبؤت الارض وباءا و وباءة وابائا وابائة من الباب الخامس ویقال وبئت الارض علی البناء للمجهول وبأ اذا کثر فیها الطاعون (الوبئة) فرحه وزننده و (الوبیئة) فعیله وزننده و (الموبئة) محسنه وزننده وباسی چوق اولان یره دینور یقال ارض وبئة و وبیئة ای کثیرة الوبأ (البئة) عده وزننده اسمدر طاعون چوقلغنه دینور که طاعونلق وطاعونلواق تعبیر اولنور (الاستباء) یر بری بدهواو پروباء بولمق معناسنه در یقال استوبأ البلدة ای استوخمها و وجدها وبیئة (الوبأ) واوك فتحی و بانك سکونیله برنسنه یی تهیئه وترتیب ایلمك معناسنه در یقال و بأ المتاع یو بأه و بأ من الباب الثالث اذا عبأه واشارت ایلمك معناسنه در یقال و بأ الیه اذا اشار وناقه یاو ریسنه حنین ایدوب اوزلمك معناسنه در تقول و بأت ناقتی الی فصیله تبأ بحذف الواو اذا حنت (التوبئة) تکمله وزننده بو دخی برنسنه یی تهیئه وترتیب ایلمك معناسنه در یقال وبأ المتاع توبئة اذا عبأه (الایباء) همزه نك کسریله بو دخی اشارت ایلمك معناسنه در و بأ کبی یقال اوبأ الیه ایباء اذا اشار علی قول و بأ مطلقا اشارت ایلمکدر وایباء ایلری طرفده اولان کمسه یه بروکلك ایچون پرمقله اشارت ایلمکدر که مرادی پرمقلری الك آیاسنه اقبال ایدهرك دعوت ایلمکدر وایماء میمله آکسه طرفده اولان کشی یه کیر ولمك ایچون اشارت ایلمکدر که پرمقلری الك ارقه سنه ادبار ایدهرك کیر ولمسنه اشارت ایلمکدر وایباء دوه کوشکی محکمه اولوب سوددن بیقمق معناسنه در یقال او بیء الفصیل علی بناء المجهول اذا سنق لامتلائه (الموبیء) محسن وزننده ازصو یه دینور وآقارکن منقطع اولان صو یه دینور (الوتأ) واوك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله آغر آغر آهسته جه یوریمك معناسنه در که کرك بیرلکدن وکرك جبلی وخلقی اولسون یقال وتأ فی مشیته یتأ اصله یوتأ وتأ من الباب الثالث اذا تثاقل کبرا اوخلقا (الوثأ) واوك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله و (الوثاءة) سلامه وزننده شول یاره وکسر وعیب مقوله سنه دینور که کودهده اناه اصابت ایدوب لکن کیکده وارمیه علی قول کیکده اولان صرزی یه واغری یه دینور که شکست اولمقسزین حادث اوله یاخود ال بلکعه دن یادیرسکدن چیقمق والشواو بناق یرلری یرلزندن آیرلمق حالتنه دینور فك معناسنه یقال اصابه وثأ و وثاءة ای وصم یصیب اللحم لا یبلغ العظم اوتوجع فی العظم بلا کسر اوهو الفك (الوثأ) فتحتینله و (الوثأ) منع وزننده برکسه نك عضوی صفت مذکوره اوزره اولمق معناسنه در یقال وثئت یده وثأ ووثأ من الباب الرابع فهی ای الید وثئة کفرحة ویقال وثئت یده علی بناء المجهول کعنی فهی موثوءة و وثیئة وتقول وثأتها انا متعدیا بنفسه واصابها وثء ولا تقل وثی و وثأ برعضودن ازالهٔ حیات ایلمك معناسنه در یقال وثأ اللحم یثأ وثأ کوضع یضع وضعا اذا اماته و یقال هذه ضربة قد وثأت اللحم (الایثاء) همزه نك کسریله یدی صفت مذکوره اوزره معیوب قلمق معناسنه در تقول اوثأت یده بمعنی وثأتها (الوجأ) واوك فتحی وجیمك سکونیله ال ایله یاخنجر و بچاق ایله اورمق معناسنه در یقال وجأه بالید والسکین یجأه کوضعه یضعه وجأ اذا ضربه وجاع ایلمك معناسنه در یقال وجأ المرأة ای جامعها ووجأ و وجاء کتاب وزننده قوچك یاتکه نك خایه لرینی اخراج ایلیوب بلکه خایه لرینك طمرلرینی ایکی طاش

اراسنده دوكوب انمك معناسنه در بو صورتده خايه‌لرى سالم قالور على قول خايه‌لرى خرد خشخاش ايدنجه قدر
دوككدرتا كه صيزوب اتمش حكمنده اوله يقال وجأ التيس وجأ ووجاءا اذا دق عروق خصيته بين حجرين ولم يخرجهما
اوهو رضهما حتى تنفضخا وجه مذكور اوزره دوكيوب يصضلرا اخراج اولنوراايسه خصاء ديئور وعلى العكس وجاء
دينور (الموجوء) موجود وزننده و(الوجىء) امير وزننده وجه مذكور اوزره اتمش اولان قوجه يه دينور
يقال وجئ التيس على المجهول فهو موجوء ووجىء (التوجوء) تفعل وزننده بودخى ال ايله يا خنجر ايله اورمق معناسنه‌در
يقال توجأ بمعنى وجأ (الوجيئة) كريمه وزننده برنوع طعام اعرابدر كه خرمايى ياخود چكركى كى دوكوب
مصحق ايلدكدنصكره صاغ ياغنه ياخود زيتون ياغنه اصلادوب تمام امتزاج بولدقدنصكره اكل ايدرلر و وجيئه
اكوزه دينور بقره معناسنه (الوجء) منع وزننده و(الوجأ) فرح وزننده و(الوجاء) سلام وزننده خير ومنفعتسز
نسنه‌يه دينور يقال ما وجء ووجأ ووجاء اى لاخير عنده (الايجاء) همزه‌نك كسريله بركسه‌يى باشدن صاووب برطرف ايلمك
معناسنه‌در يقال اوجأه عنه اى دفعه ونحاه ومطلوبه مصيب و واصل اولمامغله خائب ومأيوس اولمق معناسنه‌در
يقال اوجأ الرجل اذا جاء فى طلب حاجته اوصيدفلم يصبه وقويينك ياخود آبازمه‌نك صويى كسلمك معناسنه‌در يقال
اوجأت الركية اذا انقطع ماؤها (التوجىء) تكميل وزننده قويى يى منقطع الماء ولمغله بى خير ومنفعت بولمق معناسنه‌در
يقال وجأ الركية توجيئا اذا وجدها وجئة (الاتجاء) همزه‌نك وتاى مشدده‌نك كسريله افتعال وزننده خرما ذخيره اولمق
ايچون بربره يغلمق معناسنه‌در يقال اتجأ التمر اى اكتنز (الودء) واوك فتحى ودالك سكونيله برنسنه‌يى دوزلدوب
هرطرفنى هموار و برابر ايلمك معناسنه‌در يقال ودأ الشىء يدأ مثل ودع يدع ودءا اذا سواه و بركسه‌يه هرطرفدن كلك
وكوتولك ايلمك معناسنه‌در يقال ودأ بالقوم اذا غشيهم بالاساءة وآت ذكرينى صارقتمق معناسنه‌در يقال ودأ الفرس
اى ادلى وترك ايلمك معناسنه‌در تقول دأنى بصيغة الامر اى دعنى و زناومعنا (الودأ) فتحتينله هلاك معناسنه‌در
وخبر و پيام منقطع اولمق معناسنه‌در يقال ودئت عنه الاخبار ودءا من الباب الرابع اذا انقطعت (التودؤ) تكلف
وزننده تسويه معناسنه اولان ودء لفظندن تفعلدر دوز و يكسان اولمق معناسنه‌در عربلر تودأت عليه الارض
ديرلر استوت معناسنه يعنى زمين مينى دروننه آلوب اوزرنده مستوى اولديغى كبى اولكسه اوزره‌ده مستوى اولدى
بعضيلر بونى اشتملت ايله تفسير ايلمكله زمين آنى قابليوب احاطه ايلدى ديمك اولور و بعضلر تهدمت وتكسرت ايله تفسير
ايلمكله زمين پاره لنوب اولكسه اوزره چوكدى ديمكدر كه خسف ايلدى ديمك اولور وجوه اخيره‌نك مرجعى
بنده معناى اولدر ✲ شارح ديركه بهمه حال بو معنا مجازدر حتى ابن شميل ايتديكه عربلر تودأت على فلان الارض ديرلر
اول كسه يك بعيد محله كيدوب نابود وناپيدا اولديغى وقتده كذلك تودأت عليه الارض ديرلر وفات ايتدى
ديه‌جك يرده انتهى و بركسه طرفندن صحتنه وحال وكيفيتنه دائر خبر واثر مستور ومنقطع اولمق معناسنه‌در يقال
تودأت عنه الاخبار اذا انقطعت وتوارت و بركسه مالنى بولوب بالجمله اخذ واحراز ايلمك معناسنه‌در يقال تودأ زيد
على ماله اذا اخذه واحرزه على ماله لفظنده كى ضمير زيده راجعدر ومنه تقول تودأت على ماله اى اخذته
وتودؤ هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال تودأ عليه اى اهلكه (الموداة) معنىه وزننده ورطه هلاكه دينور مهلكه
معناسنه و بيابانه دينور مفازه معناسنه مهلكه اولديغيچون (التوديء) تفعيل وزننده ترابى بركسه يا برنسنه اوزره
چكوب اوزرنده يرى بس براير ايلمك معناسنه‌در و بوخصائصدندر يقال ودأ عليه الارض توديئا اذا سواها (الوذء)
واوك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله بركسه‌يى تعييب وتحقير ايلمك معناسنه‌در يقال وذأه يذأه كودعه يدعه وذءا اذا عابه
وحقره و بركسه‌يى برنسنه‌دن آزار ايله زجر ومنع ايلمك معناسنه‌در يقال وذأه اى زجره و برقبيح ياخود موحش نسنه‌يه
كوز باقمغه تحمل ايده ميوب ياشق معناسنه‌در يقال وذأت العين عنه اذا نبت ووذء مكروه وناخوش ونامطبوع
كلامه دينور يقال ماهذا الوذء اى الكلام المكروه (الوذأة) ثمره وزننده علت وعيب معناسنه‌در يقال مابه وذأة
اى لاعلة به و بومثالده‌در (الاتذاء) همزه‌نك وتاى مشدده‌نك كسريله ممنوع ومنزجر اولمق معناسنه‌در يقال وذأه
فاتذأ اى زجره فانزجر (الورء) واوك فتحى و رانك سكونيله دفع ايدوب صاومق معناسنه‌در يقال ورأه يرأه كودعه يدعه
ورءا اذا دفعه وتخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در يقال ورأ من الطعام اى امتلأ (وراء) سحاب وزننده احوال مقتضيه‌يه
مبنى آخرينك حركات ثلاثيله مبنيه اولور و(الوراء) معرف اولورق خلف وامام يعنى اكسه واوك جهتلره اطلاق
اولنمغله اضداددندر زيرا وراء فى الحقيقه برطرفك آخر جانبيدر كه برى برينى اورتر اوله شارح ديركه وراء كلمه‌سى فى الاصل
مصدردر بعده عموم اوزره ظرف قلديلر اكر فاعله مضاف اولورسه ما يتوارى به معناسنه اولوركه خلف مراد اولور
واكر مفعوله مضاف اولورسه ما يوارى به معناسنه اولوركه قدام اراده اولنور انتهى و وراء كلمه‌سى مهموزدر مصغرى

وويئه درهمزه ايله جوهرى معتل وهم ايلمشدر * شارح ديركه جوهرى كوفيون قولنه تابع اولمشدر وعند الكوفيين مصغرى وريه درهمزه سز ومؤلف من غير تنبه كندوسيده معتل بابنده دخى ايراد ايلمشدر انتهى ووراء كلمه سى مذكردر تأنيثى دخى جائزدر ووراء واد ولده اطلاق اولنور سبط وحفيدكبى تركيده طورون تعبير اولنور ولد اولك آرينده اولمغله اطلاق اولندى وتقول العرب ماورئت بالضم وقديشدد اى ماشعرت يعنى ثلاثيدن و بعضا تفعيلدن مجهول اولمرق معناى مذكورده استعمال اولنور لسان العربده وسائر امهاتده بوتعبير ثلاثيدن وتفعيلدن وافعالدن دخى وارد واصللرى معتل اولان ورى الزند ماده سى اولمق اوزره مرسومدر وورى الزند برامرى ابراز واظهاردن كنايه اولمغله شعور وادراك آنك لازميدر بوصورتده بومقامده ايرادلرى نابجالدر مهموزى معتل ايله تشويش ايلمشلردر پس اصلى معتل اولمغله مهموزدن مصدرى وسائر صيغه لرى وارد اولماز قال فى لسان العرب ماورئت وما اورئت بالشئ اى لم اشعر به ويقال اورأه اذا اعلمه واصله من ورى الزند اذا زهرت نارها (التورؤ) تفعل وزننده تودؤ معناسنه دركه ذكر اولندى يقال تورأت عليه الارض بمعنى تودأت وبو معنايى ابن جنى روايت ايلمشدر (الوزء) واوك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله اتى قورتمق معناسنه دركرك پصدرمه ايلسون وكرك پشروب وبريان ايدوكن اولسون يقال وزأ اللحم يزأ كودع يدع وزءا اذا ايبسه واوغراش اوزره اولان ناسى برى برندن دفع ايدوب برطرف ايلمك معناسنه دريقال وزأ القوم اى دفع بعضهم عن بعض (التوزئة) تكمله وزننده و(التوزئ) توزيع وزننده ايچنده نسنه اولان خرج وچوال وهكبه مقوله سى ظرفك اغزينى قاوشدروب بندايلمك معناسنه دريقال وزأ الوعاء توزئة وتوزيئا اذا شد كنزه وطولدرمق معناسنه دريقال وزأ القربة اذا ملأها ودابه راكبنى يره چالمق معناسنه دريقال وزأت الناقة به اذا صرعته ويقال وزأ الفرس به وبركسنه يه هردرلو يمين ويرمك معناسنه دريقال وزأ فلانا اذا حلفه بكل يمين (التوزؤ) تفعل وزننده طولمق معناسنه دريقال وزأه فتوزأ اى ملأه فامتلأ (الوزء) فتحتينله شديد الخلق يعنى بنيه وتركيبى صلب وقوى ومتين اولان كشى يه دينور يقال رجل وزء اى الشديد الخلق (الوصأ) واوك وصاد مهمله نك فتحيله كيرلنمك آتساخ معناسنه دريقال وصئ الثوب وصأ من الباب الرابع اذا اتسخ (الوصاءة) سلامه وزننده حسن ونظافت معناسنه دركه كوزل وروشن وپاك وپاكيزه اولمقدن عبارتدر يقال وضؤ الشئ وضاءة من الباب الخامس اذا صار حسنا نظيفا (الوضئ) امير وزننده خوب وپاكيزه اولان كشى يه دينور جمعى اوضياء كلور انصباء كبى ووضاء كلور كرام كبى (الوضاء) رمان وزننده وضئ معناسنه در جمعى وضاؤن كلور ووضاضئ كلور (الواضئ) اسم فاعلدر حدث يا خود استقبال ايچوندر يقال ماهو بواضئ اى بوضئ (الوضوء) قعود وزننده فعلدر يعنى ابدست المق معناسنه مصدردر (الوضوء) واوك فتحيله آبدست الهجق صويه دينوركه فارسيده آبدست دينور بعده آبدست فارسيده ولسانمزده عمل معهودده مستعمل اولدى ووضوء مضمومه كبى مصدر دخى اولور آبدست المق معناسنه على قول ايكيسيده بر معناده لغتلردر يعنى هر بريله بعضا مصدر وبعضا آبدست صويى مراد اولور * شارح ديركه ابوعبيد مضمومه يى انكار ايدوب ديديكه هرحالده بوماده ده واو مفتوحدر ذاتنده كرچه اسمدر لكن مصدر مقامنه ده قائم اولور قبول كلمه سى كبى وعلى التقادير باب ثانيدن متصرفدر بعده حرف حلق ايچون عينى مفتوح اولدى يضع كلمه سى كبى استعمالده ثلاثى مهجوردر تفعل فعلى مستعمل وبونك مصدرى قائم اولمشدر يقال توضأ المصلى توضأ ووضوءا لكن اساسدن وسائر بعض امهاتدن منفهم اولان وضوء واوك ضميله اسمدر آبدستده وآبدست المق حالتنه دينور يقال توضأ وضوءا حسنا وبو وضاءه ماده سندندر انتهى (التوضؤ) تفعل وزننده آبدست آلمق معناسنه در تقول توضأت للصلاة وقولهم توضيت بالياء لغية اولثغة يعنى لغت رديئه ياخود لحن وخطادر وتوضؤ طفل تازه يتشوب يال وبال صاحبى اولمق معناسنه دريقال توضأ الغلام والجارية اى ادركا (الميضأة) ميمك كسريله ابدست الهجق موضعه دينور آلت منزله تنزيل اولنمشدر وكنديدن ابدست النان شيئه دينور حوض ميزابى وچشمه لوله سى كبى ومطهره وابريقه دينور (المواضأة) مفاعله وزننده باب مغالبه دندر ايكى كشى حسن ونظافتده مفاخره ايدشمك معناسنه دركه احدهما آخره غالب اولمغى متضمندر يقال واضأه مواضأة فوضأه يضوءه اى فاخره بالحسن والنظافة فغلبه * شارح ديركه وضأ يضأ قولى وضع يضع وزننده در وشاذدر زيرا باب مغالبه نك فعلى اول بابدن نصر ينصر وزندن اولور انتهى (الوطأ) واوك فتحى وطانك سكونيله برنسنه يى اياقله باصوب چكنه مك معناسنه دريقال وطئه يطأه وطأ من الباب الرابع اذا داسه ويقال هم اى بنو فلان يطأهم الطريق يعنى يبزلون بقربه فيطأهم اهله يعنى فلان جماعت يوله يقين محله نزول ايدوب اوراده يورد ايدنمرله اياب وذهاب ايدن ابناء سبيل كنديلرى پايمال ايدرلر پس كلام

مربور مجاز مرسل باخود مجاز في الحذف قبيلندندر ووطأ جماع ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال وطئ المرأة اذا جامعها و برنسنه يي حاضرلق تهيئه معناسنه دريقال وطأه وطأ من الباب الثالث اذا هيأه ويصدق وطوشك مقوله سني دوزليوب يومشتق معناسنه استعمال اولنور يقال وطأه اي دمثه وسهله (التوطئة) تكميله وزننده برنسنه يي اياغله باصوب پك چكنه مك معناسنه در يقال وطأه توطئة اذا داسه و برنسنه يي وطئ قلمق يعني باصوب دوز وملايم قلمق معناسنه در كرك حقيقي اولسون توطئة ارض وفراش كبي يقال وطأ الفراش اذا دمثه وسهله وكرك معنوي اولسون مثلا برخصوص درجنك اول عرض اولنسه خشونت احتمالي وار ايسه قبل الاعلام رد وخشونت ليده جك امورردن اولمديغي تفهيم ضمننده ايراد مقدمات تمهيدي ايله ترتيبه وصعوبت وقلقي اندن تعريه قلمق كبي توطئة مصنفين بو معنادندر ويقال وطأ الله الارض اي جعلها مخفضا بين النشاز والاشراف وتوطئه برنسنه يي آماده ومهيا قلمق معناسنه در يقال وطأه اي هيأه وتوطئة شعر عروضيون اصطلاحنده ايطاء معناسنه در كما سيذكر (التوطؤ) تفعل وزننده بودخي اياغله باصوب چكنه مك معناسنه در يقال توطأه اي داسه و برنسنه شئ آخره اوبمق معناسنه در يقال توطأه اذا وافقه (الوطاءة) سلامه وزننده برنسنه باصلمش فراش كبي سهل وملايم اولمق معناسنه در يقال وطؤ الشئ وطاءة من الباب الخامس اذا صار وطيئا كما سيذكر ووطاء اسم اولور يومشقلق ونرم وسهولت حالته دينور (الوطوءة) ضمتيله و(الطئة) طانك كسريله فئه وزننده و(الطأة) طانك فتحيله جعة وزننده كه هاء واودن بدلدر بونلرده اسملردر يومشقلق حالته دينور (الوطئ) امير وزننده مادهٔ مزبوره دن فعيلدر يومشق وسهل اولان شيئه دينور قوش تويندن ياپلمش فراش و يصدق كبي * شارح ديركه يومشقلق حالتي كرك باصلوب چكنه مكله اولسون فراش و يصدق كبي وكرك باصلمق منزلنده اولان قوللنمغله اولسون ملايمت بولمش دواب وانسان كبي هر حالده مفهومنده وطأ معتبردر انتهى (الاستيطاء) برنسنه يي سهل وملايم بولمق معناسنه در يقال استوطأه اي وجده وطيئا اي بين الوطاءة والوطوءة والطئة والطأة اي على حالة لينة (الايطاء) همزه نك كسريله اياغله باصدروب پايمال ايتدرمك معناسنه در كه چكنتمك تعبير اولنور يقال اوطأه فرسه اذا حمله عليه فوطئه وعربلر اوطأه العشوة ديرلر معرف اولهرق واوطأه عشوة ديرلر بلا تعريف اركبه على غير هدى معناسنه يعني فلاني امر غير رشيده حمل وسوق ايله بيچاره يي بولسز ايشه سلوك ايتدردي ديمكدر عشوه برنسنه يي بيلميه رك وكورميه رك كور كبي ارتكاب ايلمكه دينور وايطاء برنسنه يي برشيئه موافق ايلك معناسنه در يقال اوطأه على الامر اي وافقه وعروضيون اصطلاحنده ايطاء شعرده لفظا ومعنا قافيه يي اعاده وتكرار ايلمكدن عبارتدر معناي مرقومدن مأخوذدر وبو معايبدندر كه مكر كه صنعت استخدامي متضمن اوله واكر لفظا متفق ومعنا مختلف اولورسه ايطاء اطلاق اولنمز مثلا عين لفظني هر بيتده معناي آخره اولهرق ايراد كبي يقال اوطأ في شعره واوطأه اي كرر فيه القافية لفظا ومعنى وايطاء بركسه يي زمين كبي هركسه مغلوب ومقهور وخاكسار اولور قلمق معناسنه در يقال اوطأ وهم اي جعلوهم يوطئون قهرا وغلبة (الوطأة) تمره وزننده اسمدر طاربره قيصوب صيقشدرمغه دينور ضغطه معناسنه على قول اخذهٔ شديده يعني بطش وشدتله اخذ وقهر ايلك معناسنه دركما في الحديث * اللهم اشدد وطأتك على مضر * قال في النهاية اي خذهم اخذا شديدا زيرا برنسنه يي اياغله پايمال ايدن كسه آنك اهانت واهلاكي خصوصنده استقصا ايلمك لازمدر ووطأه اياغك باصديغي يره دينور موضع قدم معناسنه (الموطأ) مقعد وزننده و(الموطئ) مجلس وزننده بونلرده موضع قدم معناسنه در * مؤلف بصائرده ايتديكه امام ليث ديديكه بونده قياس اولان موطئ اولمقدر طانك كسريله زيرا باب رابعدن اسم زمان ومكان مفعل وزننده اولور عينك فتحيله مكر كه معتل الفاء اوله اول صورتده مكسور العين اولور انتهى (الاتطاء) اتكاء وزننده توطئه دن مطاوعدر يريره اياغله باصيلوب چكنانمكله دوزلنوب سهل وملايم اولمق معناسنه در يقال وطأ الفراش فاتطأ (الوطاء) كتاب وزننده و(الوطاء) سحاب وزننده وبو امام كسائي روايتيدر خلاف الغطاء يعني شلته يه ودوشكه دينور كه اورتي مقابليدر يقال ماله وطاء ولا غطاء يعني اورتينه دوشكدن برنسنه سي يوقدر (الوطأ) واوك فتحي وطانك سكونيله و(الوطاء) سحاب وزننده و(الميطاء) ميمك كسريله شول دوز وياصي يره دينور كه تومسك ومرتفع يرلر آرالغنده واقع اوله يقال نزلوا في وطأ ووطاء وميطاء اي ما انخفض من الارض بين النشاز والاشراق ويقال وطأها الله توطئة كما ذكر (المواطأة) مفاعله وزننده موافقت ايتمك معناسنه در يقال واطأه على الامر اذا وافقه ومواطأه عروضيون اصطلاحنده ايطاء معناسنه در كه ذكر اولندي وبو موافقت معناسندندر كه قافيه لر بري برينه موافق اولمغله مكرر اولورلر يقال اوطأ وفي الشعر وواطأ فيه وآطأ على ابدال الهمزة من الواو ووطأ فيه توطئة كما ذكر وآطأ على الابدال ايضا كلها

يعني اى كره القافية جيد لفظا ومعنى (التواطؤ) تفاعل وزننده متوافق اولمق معناسنه در يقال تواطأ
على الامر اذا وافقه (الوطيئة) سفينه وزننده خرما بولامجنه دينور كه خرمانك چكردكلرينى چيقاردقدنصكره سود ايله
تخمير ايدوب تناول ايدرلر على قول خرما شرابنه كش تعبير اولنان يوغردقوروسنى ثانمغله بولامج يلپد قلرى طعامدن
عبارتدر و وطيئه شول غراره يه يعنى خرار تعبير اولنان ظرفه دينور كه ايچنه باصدرمه وكاك مقوله سى نسنه وضع
وحفظ ايدرلر (الوطأة) كتبه وزننده و (الواطئه) يولجيلره دينور رسا بله ورهر وان معناسنه يولى وطأ و پايمال
ايتدكلرى ايچون اطلاق اولندى و واطئه اغاجندن دوكلمش خرما دوكنديلرينه دينور فاعله بمعنى مفعوله در اياغله
باصيلوب چكسنديكى ايچون اطلاق اولندى قال فى النهاية وفى الحديث انه قال للخراص * احتاطوا لاهل الاموال
فى النائبة والواطئة * اى المارة والسابلة اوهى سقاطة التمر فتوطأ بالاقدام (الايتطاء) افتعال وزننده كه بلاادغام
واو يايه منقلب اولمشدر برايش چكنوب دوزلمش فراش كبى سهولت وملايمت بولمغله راست ومستقيم اولوب اصلا
توقف وتحول ايلميه رك سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ايتطأ الامر اذا استقام و بلغ نهايته و برنسنه
دوز يلوب قوشيلوب ساخته ومهيا اولمق معناسنه در يقال ايتطأ الشئ اذا تهيأ (الموطأ) معظم وزننده توطئه دن
اسم مفعولدر دوزلمش وسهل وملايمت بولمش نسنه يه دينور بو مناسبتله عربلر سهل العطف وملايم مشرب
ومكرم ومهماندوست آدمه موطأ الاكناف اطلاق ايدرلر و بعضلر شول آدمه اطلاق ايدرلر كه الوف ومألوف وسهل
الاطراف ودلنواز وجيتكار اولمغله طرفنه تعلق والتجا ايدنلر بى رنج ومشقت دائما حضور قلب وصفاى خاطر ايله
آسوده حال اولوب قطعا يرلرندن آيرلميه لر يقال رجل موطأ الاكناف اى سهل دمث كريم مضياف او يتمكن فى ناحيته
صاحبه غير مؤذى ولانابيه موضعه (موطأ العقب) سلطان وسائر سركاره اطلاق اولنور كه اتباع وحشم صاحبى
اولمغله برسمته عزيمت ايتدكده ارقه سندن اثر وعقبنى باصه رق روان اولورلر يقال هو موطأ العقب اى سلطان
يتبع (التوكؤ) تفعل وزننده برنسنه يه سويكنوب طيانمق معناسنه در يقال توكأ على الشئ اذا تحمل واعتمد يعنى
اكا آغرلغنى چوكوب طياندى وناقه نك طوغرمق بوريسى طوتمغله فرياد ايلمك معناسنه در يقال توكأت الناقة
اذا اخذها الطلق فصرخت (الايكاء) همزه نك كسريله بودخى برشيئه سويكنوب طيانمق معناسنه در يقال
اوكأ على الشئ ايكاء يعنى توكأ و بركسه ايچون يصدق كبى سويكنوب طيانه جق نسنه وضع ونصب ايلمك معناسنه در
يقال اوكأه اذا نصب له متكأ (الاتكاء) همزه نك وتاى مشدده نك كسريله بودخى سويكنوب طيانمق معناسنه در
يقال اتكأ عليه بمعنى وكأ (التكأة) تانك ضميله همزه وزننده كه اصلى وكأه در عصايه اطلاق اولنور ومطلقا
طيانه جق نسنه يه دينور و بنفسه طورميوب اكثرى برنسنه يه طيانور اولان كسه يه دينور كثير الاتكاء معناسنه (المتكأ)
اسم مفعول بنيه سيله طيانه جق شيئه دينور وساده كبى (الاتكاء) اخراج وزننده كه واو تايه منقلب اولمشدر بركسه يى
برنسنه يه سويكنور شكلنده دوشورمك على قول صول طرفنه دوشورمك معناسنه در يقال ضربه فاتكأه اى القاه
على هيئة المتكئ او على جانبه الايسر و بركسه يه طيانه جق نسنه قلمق معناسنه در قولتغى آلتنه يصدق قومق كبى
يقال اتكأه اى جعل له متكأ (المتكئ) اتكاءدن اسم فاعلدر برنسنه يه سويكنوب طيانان كسه يه دينور وقوله صلى الله
عليه وسلم * اما انا فلا آكل متكئا * اى جالسا على هيئة المتمكن المتربع ونحوه من الهيئات المستدعية لكثرة الاكل وكان
جلوسه عليه السلام للاكل مستوفزا مقعيا غير متربع ولامتمكن وليس المراد الميل على شق كما يظنه عوام الطلبة
صاحب نهايه نك وراغبك تحقيق اوزره اشبو اتكاء وتوكؤ ماده لرى وكاء ماده سندن كه قربه نك آغزى باغنه دينور
مأخوذلردر برنسنه يه سويكنوب طيانمق كويا كه آتكله بغلنمق كبى اولور پس منطوق حديث بودر كه بن طعام
ايتديكم وقتده اكال جلوسى كبى اوزرنده اولديغم فراش وكليمه كركى كبى چوكوب اتكا ايده رك تمكن وتربع هيئتلرى
اوزره قعود ايلمم زيرا سرور انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرى طعام ايچون سفره زيب قعود اولدقلرنده
كويا كه همان برايكى لقمه تناول ايدوب قيام ايدروضعنده چوملوب خفيفجه قعود ايدرلر ايدى مفهوم شريف
شدت شره واشتها وكثرت اكلدن نهيى متضمندر * مؤلف ديركه بعض عوام طلبه بوراده اتكايى بريانى اوزره ميل
واعتماد ايده رك اوتورمق معناسنه ظن وحمل ايلديلر لكن مراد وجه مذكور اوزره قربه ايپيله بغلنمش كبى
اوتوردىغى يره كركى كبى چوكوب يرلشه رك اوتورمقدر * شارح ديركه بعض طلبه نك معناى مزبوره حمل ايلملرى
طب قاعده سنه نظر ايله در زيرا برطرف اوزره ميل واعتماد ايده رك اكل اولنان طعام مجرادن سهولتله نزول ايلميوب
ومعده ده هضمى هنئ اولمدقدنصكره بعض عارضه توليدنى مورث اولور انتهى (الومأ) واوك فتحى وميمك سكونيله
بركسه يه برمادده يى تفهيم ايچون قولا يا فعلا اشارت ايلمك معناسنه در يقال ومأ اليه يمأ كوضع يضع وما

ای اشار (الایماء) همزه نك كسريله و (التومئة) تكمله وزننده ومأ معناسنه در يقال اومأ اليه ايماءا و ومأ تومئة
بمعنى ومأ وايماء ايله اباء بيننده اولان فرق و بأ ماده سنده بيان اولندی (الوامئة) بليه وداهيه معناسنه در ويقال ذهب
ثوبى فما ادرى وامئته ای داهيته التى ذهبت به (المواماة) مفاعله وزننده موائمه معناسنه در كه موافقتدر يقال فلان
يوامئ فلانا ای يوائمه واشبو مواماه ومواءمه لفظلرى هر برى معناى مزبورده لغت مستقله در ياخود مقلوبه در
* فصـــل الهاء * (الهثهاء) زلزال وزننده و (الهثهاء) سلسال وزننده دوه یی هئ هئ ديه رك علف يمكه
چاغرمق على قول هأهأ ديو زجر وآزار ايله سورمك معناسنه در يقال هأهأ بالابل هثهاءا وهثهـاءا اذا دعاها
للعلف فقال هئ هئ او زجرها فقال هأ هأ و پك كولمك قهقهه معنا سنه در يقال هـأهـأ الرجل اذا قهقهه
(الهئ) ها نك كسر ومديله معناى اولدن اسمدر (الهـأهـأ) جعفر وزننده و (الهـأهأ) سلسال وزننده
شدّتله كولن كسه يه دينور يقال رجل هـأهـأ وهأ هـاء ای ضحـاك مقهقه (الهبء) هـا نك فتحى و بانك
سكونيله عربدن برجماعت آديدر (الهتـأ) ها نك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيـله اورمق معناسنه در يقـال
هتأه هتـأ من الباب الثـالث اذا ضربه (التهتؤ) تفعل وزننده برنسنه اسكيوب پاره پاره اولمق معنـاسنه در
يقـال تهتـأ الثوب اذا تقطع وبلى (الهتء) ها نك فتحى وكسرى وتا نك سكونيـله و (الهتئ) اميـر وزننده
و (الهتاء) كتاب وزننده و (الهتئ) زبرج وزننده و (الهيتاء) سيراف وزننده و (الهتيأ) تا نك تقديميله عثير وزننده
و (الهتيأة) عثيره وزننده و (الهتاة) هداة وزننده كيجه دن بر وقته دينور يقال مضى من الليل هتء و بكسر وهتئ
وهتاء وهتئ وهيتاء وهتيأ وهتيأة وهتاة ای وقت (الهتأ) فتحتينله و (الهتوء) قعود وزننده برتغه دينور كه اسملردر يقال
فى القربة هتأ وهتوء ای شق وخرق وهتأ فتحتينله بل اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه در كرك پيرلكدن وكرك علتدن
اولسون يقال هتئ الرجل هتأ من الباب الرابع اذا انحنى (الاهتأ) احمر وزننده قنبوره دينور احدب معناسنه (الهجأ
ها نك فتحى وجيمك سكونيله و (الهجوء) قعود وزننده آجلق ساكن اولمق معناسنه در كه مراد جزوی وكلى طويمقدر
يقال هجأ جوعه هجأ وهجوءا من الباب الثالث اذا سكن وذهب واكل طعام ايلك معناسنه در يقال هجأ الطعام اذا اكله
و بطنى طولوم كبى طعامله طولدرمق معناسنه در يقال هجأ بطنه ای ملأه وطوارى كندى باشنه اوتلامق ايچون
بوشلايوب آزاد ايلك معناسنه در يقال هجأ الابل ای كفها الرعى (الاهجاء) همزه نك كسريله بودخى طوارى اوتلامق
ايچون بوشلامق معناسنه در يقال اهجأ الابل اذا كفها الرعى وآجلغى كيدرمك معناسنه در كه طويورمقدن عبارتدر
يقال اهجأ جوعه ای اذهبه وبركسه نك حقنى ادا ايلك معناسنه در يقال اهجأ حقه ای اداه اليه واطعام ايلك معناسنه در
يقال اهجأه الشئ اذا اطعمه اياه (الهجأ) فتحتينله زياده سيله آجقمق معناسنه در يقال هجئ الرجل هجأ من الباب
الرابع اذا التهب جوعه وهجأ شول نسنه يه دينور كه سن اكا مقارن وملابس ايكن اول سندن منقطع و زائل اوله
جوانلق زمانى كبى (الهجأه) ها نك ضميله همزه وزننده احمق ونادان كسه يه دينور (التهجؤ) تفعل وزننده تهجى
لفظندن لغتدر كه حروف هجابى تعداد وتلفظ ايلك معناسنه در يقال تهجأ الحرف بمعنى تهجاه (الهدء) ها نك فتحى
ودالك سكونيله و (الهدوء) قعود وزننده حركت وجريان اوزره اولان نسنه ديكوب سكون وآرام بولمق معناسنه در
سس ويل وصو مقوله سنك ديكمسى كبى يقال هدأ الشئ هدءا وهدوءا من الباب الثالث اذا سكن وبر محلده اقامت ايلك
معناسنه استعمال اولنور يقال هدأ بالمكان اذا قام واولمك معناسنه استعمال اولنور كه سكون ابديدر يقال هدأ فلان
اذا مات (الاهداء) همزه نك كسريله حركت اوزره اولان نسنه يى ديكدروب ساكن قلمق معناسنه در تقول اهدأته ای
سكنته وعربلر فلانك مبتلا اولديغى درد ومحنتنى حق تعالى دفع وتسكين ايلميوب دائما مضطرب ومعذب ايليه ديه جك
يرده لا اهدأه الله ديرلر لا اسكن عناه ونصبه معناسنه و بركسه نك بلنى بوكوب قنبور قلمق معناسنه در يقال اهدأه الكبر
او الضرب ای اجنأه و بركسه نك اموزلرينى اهدأ ايلك معناسنه دركه سيذكر يقال اهدأ الله منكبه ای جعله اهدأ (الهدء
ها نك ضمى ودالك سكونيله و (الهدء) ها نك فتحيله و (الهدءة) تمره وزننده و (الهدئ) امير وزننده و (المهدء)
مسكن وزننده و (الهدوء) قعود وزننده سكون وآرام معناسنه اسملردر بعده كيجه نك يعنى كيجه ايچره خلقك
بالجمله اويقويه واروب صيت وصدالرى منقطع اولملريله ساكن وآرام بولدقلرى وقتده وحالتده استعمال اولنمشدر
ومنه تقول اتانا فلان بعد هدء من الليل وهدء وهدءة وهدئ ومهدء وهدوء ای حين هدأ الليل والرجل و بعضلر
ديديكه هدء وسائرى كيجه نك اوّلندن ثلثنه قدر زمانه اطلاق اولنور كه كيجه نك ابتداء سكونيدر وهدء هدى لفظنده
لغتدر كه سيرت وخصلت ومنش معنـاسنه در سكون معناسندن مأخوذ در (هدءه) تمره وزننده طائف ايله مكهٔ
معظمه بيننده برموضع آديدر ومر الظهران نام محلك بوقارى طرفنده برقريه آديدر نسبتلرنده هدوى دينور عربى وزننده

غيرقياس اوزره ٭ شارح دير كه قياسه مخالفتی ايكی وجهله در برى دالك تحريكی و برسی همزه نك واوه انقلابيدر ونهايه ده
ونبراسده صفان ايله مكميننده واقع اولمق اوزره مرسومدر (الهدنة) هانك كسريله مدار آرام وسكون اوله جق
نسنه يه دينور بو علاقه ايله سد رمق ايليه جك قوت وغداده استعمال اولنور يقال ماله هدنة ليلة اى قوتها (الهدء)
فتحتيله يغرنى بوكرى اولوب كوكسه طوغرى دوشوك اولمق وجهيله قنبورلنمق معنا سنه در يقال هدئ الرجل
هدءا من الباب الرابع اذا جنئ ودوه نك يوك ثقلتندن اوربكی يصيلوب كوچلمك معناسنه در يقال هدئ البعير
اذا صغر سنامه من كثرة الحمل (الهدءة) فتحا تله بركونه يلوب سكر تمكه دينور (الاهدء) احمر وزننده يغرينسی كوكسه
طوغرى دوشك اولان قنبوره دينور وشول اموزه دينوركه بوقاريسی يعنى اموز باشلرى شيشكن وقبا اولمغله قالقق
اولوب ويبون سكيرلرى كوشك وسولپوك اولمغله كوكسه طوغرى دوشكون اوله (الهدآءة) رمانه وزننده اينجه
بللو يابوسی آرقسی اركك آته دينور قسراغه اطلاق اولنمز (المهيدءة) ميمك ضمی وهانك فتحی ودالك كسريله بركسه نك
بولنديغی يعنى متكيف اولديغی شيوه وحالته اطلاق اولنور سكون وآرام معنا سندن مأخوذ در تقول تركته
على مهيدءته اى على حاله التی كان عليها و بو مهيدءه كلمه سندن مصغر در (الهدءاء) حمرآء وزننده شول ناقه يه دينور كه
يوك ثقلتندن اوربكی باصيلوب كوچلمش اوله (الهذء) ها نك فتحی وذال معجمه نك سكونيله برنسنه يی بغايت چابك
كسمك معناسنه در يقال هذأ الشئ هذءا من الباب الثالث اذا قطعه قطعا اوحى اى اسرع من الهذ وهذ تشديد
ذالله سرعتله كسمك معناسنه در لكن هذأ كلمه سنك مفهومی آندن ابلغدر وهذأ هلاك ايلك معناسنه در يقال هذأ
العدو اى ابارهم و بركسه يه مكروه وناسزا كلام ايشتدرمك معناسنه در كرك غيابنده وكرك حضورنده اولسون يقال هذأ
فلانا اى اسمعه ما يكره و برنسنه صاپر صاپر دوشوب دوكلك معناسنه در يقال هذأت الابل اى تساقطت يعنى
دوه لر يولده افراط ناتوانلقلرندن درمانده اولوب اثمار رسيده كبی صاپرصاپر دوكيلوب قالديلر (الهذء) فتحتينله هلاك
اولمق معناسنه در يقال هذئ من البرد هذءا من الباب الرابع اذا هلك (التهذؤ) تفعل وزننده بدنده يارة آزوب تباه اولمغله
اتلرى پاره پاره اولمق معناسنه در يقال تهذأت القرحة اذا فسدت وتقطعت (الهذأة) تمره وزننده ما كنجيلرك چيا تعبير
ايتدكلرى آلته دينور صحاح معناسنه (الهرء) هانك فتحی ورانك سكونيله فحش وقبيح كلماتی چوق سويلك على قول
خطا وغلط سوزلرى چوق سويلك معناسنه در يقال هرأ الرجل هرءا من الباب الثالث اذا اكثر الخنا او الخطأ وهرء
وهراءه كتابه وزننده صوغوق پك سرد وشديد اولمغله انسانی یا حيوانی اوشيدوب هلاك ايده يازمق على قول هلاك
ايلك معناسنه در يقال هرأه البرد هرءا وهراءة من الباب المزبور اذا اشتد عليه حتى كاد يقتله اوقتله و يل پك بارد ومؤثر
اسمك معناسنه در يقال هرأت الريح اذا اشتد بردها واتی كركی كبی نضج بولنجه پشورمك معناسنه در يقال هرأ اللحم
اى انضجه وهرء وهرء هانك ضميله وهروء قعود وزننده ات كركی كبی پشوب پيريك معناسنه در يقال هرئ اللحم
هرءا وهرءا وهروءا من الباب الرابع اذا انضج حتى يتفسخ (الهراء) غراب وزننده چوق سوزه دينور منطق كثير معناسنه
على قول فاسد و بی نظام و پريشان سوزه دينور هذيان محموم وترهات مجنون كبی يقال ما هذا الهراء اى المنطق الكثير
او الفاسد لا نظام له وچوق سوزلو يلوه كوی وهرزه سخن كسه يه دينور (الهرء) صرد وزننده بودخی يكثاق وهرزه كلام
اوزانه دينور يقال رجل هراء اى الكثير الكلام الهذآء (الهراء) كتاب وزننده خرده خرما فدانلرينه دينوركه كوكدن
سوروب چيقه لر فاسد اولديغندن قطع ايدرلر وهراء برشيطان اسميدر كه رؤياى قبيحه واحلام فاسده تصوير وتخييلی
ضمننده نفوس اوزره مسلطدر اضغاث احلام آنك ارأتيله در (الاهراء) همزه نك كسريله انسانه يا حيوانه صوغوق
زياده سيله تأثير ايلمكله هلاك اولمق كرته سنه وارد رمق ياخود هلاك ايلك معنا سنه در يقال اهرأه البرد اذا اشتد
عليه حتى كاد يقتله اوقتله واتی كركی كبی پشوروب پيرتمك معناسنه در يقال اهرأ اللحم اذا طبخه حتى يتفسخ
وصوغوقلامق وصوغوق طوقنمق واوشيمك معناسنه در تقول اهرأنا اى ابردنا و بونك متضمن اولديغی برودت اخشام
وقتنه ياخود حزيران وتموز آيلرنده اواخر نهارده تحدث ايدن برودته مخصوصدركه اول هنكاملرده سرينلك اولمغله
مدار تنفس واستراحت اولور واهراء قتل ايلك معناسنه در يقال اهرأ فلانا اذا قتله وچوق خطا وناصواب كلمات
ايلك معناسنه در يقال اهرأ الكلام اى اكثر ولم يصب (التهرئة) تكمله وزننده بودخی اتی كركی كبی پشوروب
پيرتمك معناسنه دركه مهرا اقلمق تعبير اولنور يقال هرأ اللحم تهرئة اذا انضجه حتى يتفسخ (التهرؤ) تفعل وزننده
ات زياده سيله پشوب مهرا اولمق معناسنه در يقال هرأ اللحم فتهرأ (المهروء) مقتول وزننده بردك ياخود حرك
شدت وتأثيرندن هلاك اولان كسه يه دينور يقال هرئ المال اى المواشی والقوم على البنـاء للمجهول كعنی فهم
مهروؤن اذا قتلهم البرد او الحر بونی جوهرى كندی دست خطيله كتابنده سمع وزننده اولهرق بناء معلوم اوزره

ضبط ايلمكله ارتكاب تصحيف ايلشدر ٭ شارح ديركه فهم مهر وڭ قولى بنساء مجهول اوزره اولمغله ال اولمغله
كسمع قولى طغيان قلم اولمق ظاهردر (الهزء) هانك ضمى و زاى معجمه نك سكونيله و (الهزء) فتحيله و (الهزوء)
قعود وزننده و (المهزءة) ميمك و زانك فتحيله هزل وسخريه ايلمك معناسنه‌در يقال هزأ منه وهزأ به وهزئ منه
وبه هزءا وهزءا وهزوءا ومهزءة من الباب الثالث والرابع اذا سخر منه (التهزؤ) تفعل وزننده و (الاستهزاء)
بونلرده بركسه‌يى هزل ايدوب مسخره لغه آلمق معناسنه‌در يقال تهزأ به واستهزأ به بمعنى هزأ به (الهزءة) هانك
ضمى وزانك سكونيله شول كسه‌دركه هركس صقالنه كولوب كنديسنى ذوقلنوب هزل واستهزا ايده‌لر قشمر تعبير
اولنور (الهزءة) هانك ضميله همزه وزننده خلق دائما مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايدن كسه‌يه دينور يقال رجل
هزءة بالضم اى يهزأ منه ويقال رجل هزءة كهمزة اى يهزأ بالناس (الهزء) هانك فتحى وزانك سكونيله قرمق
معناسنه‌در يقال هزأه هزءا من الباب الثالث اذا كسره و بركسه‌يى يا برحيوانى اوشيدوب هلاك ايلمك معناسنه‌در
يقال هزأ ابله اذا قتلها بالبرد و بنديكى مركوبى تحريك ايلمك معناسنه‌در يقال هزأ راحلته اذا حركها واولمك
معناسنه‌در يقال هزأ زيد اذا مات (الهزء) فتحتينله بودخى اولمك معناسنه‌در يقال هزئ زيد اذا مات (الاهزاء)
همزه‌نك كسريله برآدمى ياخود برحيوانى اوشندروب هلاك ايلمك معناسنه‌در يقال اهزأ ابله اذا قتلها بالبرد
و بردشديده داخل اولمق معناسنه‌در يقال اهزأ الرجل اذا دخل فى شدة البرد ومركوبرا كبنى يك سرعتله كوتوروب
كتمك معناسنه‌در يقال اهزأت به ناقته اى اسرعت به (الهمء) هانك كسرى وميمك سكونيله كهنه لباسه دينور
ثوب خلق معناسنه جمعى اهماء كلور حزب واحزاب كبى (الهمأ) هانك فتحى وميمك سكونيله لباسى اسكيدوب
پيرتمك معناسنه‌در يقال همأ الثوب همأ من الباب الثالث اذا خرقه وابلاه (الاهماء) همزه‌نك كسريله همأ
معناسنه‌در (الانهماء) انفعال وزننده و (التهمؤ) تفعل وزننده معناى مزبوردن مطاوعلردر اثواب اسكيوب
پيريمك معناسنه‌در يقال اهمأ الثوب فانهمأ وتهمأ اى بلى وتقطع (الهنيء) امير وزننده و (المهنأ) مشرب وزننده
بى رنج ومشقت حاصل اولوب سهولتله دسترس اولنان شيئه دينور يقال شئ هنيء ومهنأ وهو ما اتاك بلامشقة
وهنيء سهولتله معده‌يه واصل اولوب على الفور هضم اولان طعام خوشكواره دينور يقال طعام هنيء اى سايغ
مترجم ديركه اكل وشرب ايدن كسه‌يه هنيئا مريئا قولى كه نصبله دعادر فارسيده كوارا بادا معناسنه‌در يعنى بريسى
زحمتسز آسان و جهله هضم واستمراء اولوب غدائيتله بدل مايتحلل اولان طعام و بريسى كذلك سيكوب هضم
اولمق خاصه‌سى كنديده موجود اولان ادامدن عبارتدر خلاصه اكل وشرب ايلديكك معده‌كده هضم اولمش اوله مطلب
وغدا ودواء اولوب بدنكه سيكوب وجودكه مادۀ عافيت اوله ديمكدر نتكه شاعرك ٭ كل هنيئا ومريئا كلد ٭ ديديكى
مصراع جناسيده ظاهردر واشبو هنيء كلمه‌سى عند المؤلف فعيل بمعنى مفعول اولوب مجاز اولى قبيلندن اولور
و بمعنى فاعل اولمق دخى جائزدر وعند المبرد مصدردر زيرا بعض مصدردن صفات انابه ايدرلر وعند الاكثر
ملتزم الاضمار اولان عاملندن حال مؤكده‌در انتهى (الهنأ) فتحتينله و (الهناءة) كرامه وزننده برنسنه بى رنج
و زحمت حاصل ومبسر اولمق معناسنه‌در يقال هنئ الشئ وهنؤ هنأ وهناءة من الباب الرابع والخامس اذا اتى
بلامشقة (الهنأ) هانك كسرى ونونك سكونيله و (الهنأ) منع وزننده و (الهناء) سلام وزننده طعام خوشكوار
اولوب وجوده يرامق معناسنه‌در تقول هنأ نى الطعام وهنألى يهنأ بالفتح ويهنئ بالكسر ويهنؤ بالضم هنأ وهنأ
وهناءا من الباب الثالث والثانى والخامس اذا صار هنيئا وطعامى هضم ايتدرمك معناسنه‌در تقول هنأ تنيه العافية
يعنى مزاجده اولان صحت وعافيت سببيله اولان قوت بكا يديكم طعامى هضم ايتدردى (الهناءة) كرامه وزننده
و (الهنأة) نجله وزننده (الهنأ) ضرب وزننده طعام وشراب خوشكوار اولمق معناسنه‌در يقال ما كان الطعام
هنيئا ولقد هنؤ هناءة وهنأة وهنأ من الباب الخامس اذا صار هنيئا پس معناى اول ايله بونك بيننده فرق واردر زيرا
معناى اول طعام خوشكوار اولمغله بدنه سيكوب مزاجه يرامق و بو طعام سيكيجى وهضم اولمق شاننده اوليجى
خوشكوار اولمق معناسنه‌در (الهنأ) هانك فتحى ونونك سكونيله تبريك واسئعاد معناسنه استعمال اولنور كه
قوتلولمق تعبير اولنور معناى مرقومدن مأخوذدر يقال هنأه بالامر هنأ من الباب الثالث اذا قال له ليهنئك يعنى
سكا هنيء ومسعود اولسون ٭ شارح ديركه عربلر تعزيه خلافنده يعنى برنسنه رنج وتعبسز اولوب حقكده خير ومنفعتى
مستوجب اولسون ديو تبريك واسئعاد مقامنده ليهنئك ديرلر همزه‌نك جزميله وليهنيك ديرلر ياى ساكنه ايله ليهنك
ديمزلر نونك كسريله انتهى وهنأ اطعام ايلمك معناسنه‌در يقال هنأه هنأ من الباب الاول والثانى اى اطعمه و ويرمك
معناسنه‌در يقال هنأه اذا اعطاه وهنأ منع وزننده وهنأ علم وزننده وهناءه كرامه وزننده طعامى اصلاح ايدوب وجوده

یلو ترتیب ایلك معناسنه دریقال هنأ الطعام هنأ وهنأ وهناة من الباب الثالث اذا اصلحه وهنأ منع وزننده دوه یی
قطرانله یاغلمق معناسنه دریقال هنأ الابل هنأ من الباب الثالث والثانی والاول اذا طلاها بالهناء و یاردم ایلك
معناسنهدر یقال هنأ فلانا اذانصره (التهنئة) تکمله وزننده و(التهنیء) تکمیل وزننده تبریك واسعاد ایلك
معناسنه درکه تعزیه مقابلیدر یقال هنأه تهنئة وتهنیئا ضدّ عزاه ❊ مؤلف بونی کرچه تکرار ایلمشدر لکن قول اوّل
مثلا اکل طعام ایدن کسه یه لیهنئك یعنی سکا طعام هنیء وکوارا اولسون دیو دعایه حمل اولنمغله تغایر اعتباری
ممکندر (الاهناء) همزه نك کسریله و یرمك معناسنه دریقال اهنأه ای اعطاه (الهناء) کتاب وزننده قطرانه دینور
وخرما صالقمنه یاخود چوبنه دینور اهان کلمه سیله مرادفدر (الهنء) هانك کسریله اسمدر دوه یی قطرانله یاغلمق
حالتنه دینور و ویرکی یه دینور عطا معناسنه وکیجه دن برمقداره و بر بلوکه دینور یقال مضی هنء من اللیل ای
طائفة منه (الهنأ) فتحتینله و(الهنأ) منع وزننده طوار دلخواهی اوزره برمقدارجق اوتلاق بولوب لکن قلیل
اولمغله آندن شبع وغنا حاصل اولمیوب هنوز استکلی قالمق معناسنه دریقال هنئت الماشیة هنأ وهنأ اذا اصابت حظا
من البقل ولم تشبع منه وشاد ومسرور اولمق معناسنه دریقال هنیء به اذا فرح وطعام لطیف وخوشکوار اولمغله
بدنه سیکوب یرامق معناسندر یقال هنیء الطعام اذا تهنأ به (الهنأی) سکری وزننده برمقدار اوتلاق بولوب قلیل
اولدیغندن ایوجه طویمامش اولان دوه لره دینور یقال ابل هنأی ای اصابت حظا من البقل ولم تشبع منه ❊ مؤلفك
وهی ابل هنأی قولنده کی ضمیر جماعت ٭ وهومدیه راجعدر پس بونك مذکری هنأن اولور (هناء) ثمامه وزننده
اسماء رجالدندر (الهانیء) خادم وخدمتکار معناسنه در ابن اثیرك بیاننه کوره اعطأ معناسنه اولان هنأ لفظندن
مأخوذدر کویا که مخدومنه نفسنی اعطا ایلمشدر (ام هانیء) امام علی کرم الله وجهه حضرتلرینك قزقرنداشلری
کنیه سیدر ابوطالبك قزیدر اسمی فاخته در (المهنأ) معظم وزننده بر رجل آدیدر (الاستهناء) یاردم استمك
معناسنه در یقال استهنأه ای استنصره وعطیه استمك معناسنه در یقال استهنأه ای استعطاه (الاهتناء) افتعال
وزننده دواب ومواشی یی تقیدوتیمار ایله اصلاح ایلك معناسنه دریقال اهتنأ ماله ای اصلحه (الهنیء) و(المریء) امیر
وزننده رقه ترابنده ایکی نهرلردر ملوك مروانیه دن هشام بن عبد الملك حفر ایتدرمشدر (الهنیئة) مصغر بنیه سیله که
امام بخاری صحیحنده یعنی ❊ انه اقام هنیئة ❊ حدیثنده رسم مرسوم اوزره مرسوم وشیء یسیر ایله مفسردر بونده
صواب اولان بغیر همز اولمقدر زیرا هنو لفظنك مصغریدر که شیء معناسنه در بو جهتله معتل اولمغله هنو ماده سنده
ذکر اولنور انشاء الله تعالی (الهوء) هانك فتحی وواوك سکونیله برکسه ذاتنده عالی همت اولمغله اسبابنه تشبثله سعی
ایده رك نفسنی مراتب عالیه یه ابلاغ واصعاد ایلك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذدر یقال هاء بنفسه الی المعالی
یهوء هوءا اذا رفعها وهمت معناسنه در معنای سابق بوندندر قال الشارح ومنه الحدیث ❊ اذا قام الرجل الی الصلوة
فکان قلبه وهوءه الی الله انصرف کما ولدته امه ❊ ای همته ونافذ وماضی رأی وتدبیره دینور و برکسه آخر کسه ده
برنسنه یاخود بر وضع وحالت سزمك معناسنه در که توهم مفهومیدر تقول هؤت به خیرا اوشرا وهؤته بخیر او بشر
ای ازننته به وهؤ وهوء هانك ضمیله ظن وکمان معناسنه در تقول وقع ذلك فی هوءی وفی هوءی ای فی ظنی وهؤ هانك
فتحیله فرحناك اولمق معناسنه در تقول هؤت به هوءا ای فرحت به (الهوء) فتحتینله همت ایلك معناسنه درکه
برنسنه یه قلب قصد ایلکدن عبارتدر یقال هوئ الیه هوءا من الباب الرابع اذا هم (هاء) جاء وزننده کلمهٔ تلبیه در
یعنی ندا اولنان کسه نك صوت اجابتندن حکایه در که بزم لسانمزده دخی همزه نك سکونیله وهمزه سز ایراد اولنور
وفیه قال الشاعر ❊ لا بل یجیبك حین تدعو باسمه فیقول هاء وطالما لبی ❊ یعنی حال او یلجه دکلدر بلکه سن آنی اسمیله
چاغردقده سکا اجابت ایدوب هاء یعنی لبیك دیو تلبیه ایدر وکمال انقیاد واجابتندن اوزون اوزادی پك چوق تلبیه ایدر
❊ مؤلفك شاهد ایرادی صغانی تکمله ده متوقف اولمغله آنی ردّ ه مبنیدر وهاء کذلك جاء وزننده اسم فعل امر
اولور هالك معناسنه که خذ معناسنه در وکاهی کاف خطابله ذکر اولنوب تصرف ایدرلر خذانت معناسنه وکاهی
کافدن مستغنی اولوب اخرنده اولان همزه دن تصرف ایدرلر مفردنده هاء دیرلر تثنیه مذکرنده هاؤما دیرلر وجمع
مذکرنده هاؤم دیرلر ومفرد مؤنثنده هاء دیرلر بلا یاء همزه نك کسریله وتثنیه مؤنثده هاؤما دیرلر وجمع مؤنثده
هاؤنّ دیرلر نون مشدده ایله و بونده برلغت دخی واردر که هأ یارجل دیرلر همزه ساکنه ایله هع وزننده بونك اصلی هاء
ایدی هاع وزننده اجتماع ساکنینه مبنی الف ساقط اولمشدر مؤنثنده هائی دینور هاعی وزننده وتثنیه لرنده هاءا
دینور هاعا کبی وجمع مؤنثده هأن دینور هعن وزننده ظاهرا جمع مذکری یته هاؤم اولمقدر (هاء) همزه نك کسریله
هات معناسنه درکه اسم فعل امردر بکا و یر و بکا کتور دیمکدر تثنیه مذکرنده هاءیا دینور وجمع مذکرنده هاؤا

مطلب

دینور ومفرد مؤنثده های وتثنیه مؤنثده هایا وجمع مؤنثده هائین دینور هاتین کبی ٭ مترجم دیرکه لبابده بو وجه اوزره مرسومدرکه هاء کلمه سی که اسم فعل امردر خذ معناسنه در بونده بش لغت واردر اول آخرینه کاف الحاق اولنوب جمیع احوالده مخاطب ایله متصرف اولور یقال هاك هاکما هاکم هاك هاکما هاکنّ ثانی کاف موضعنه همزه وضع اولور یقال هاء بفتح الهمزة وهاؤما وهاؤم هاء بکسر الهمزة وهاؤما وهاؤنّ ثالث همزه ایله کاف مجتمع اولور یقال هاءك هاءکما هاءکم هاءك هاءکما هاءکنّ رابع همزه مکسور اولور یقال هاء هاءیا هاؤا هاءی خامس همزه ساکن اولور یقال هأ علی وزن هب ومصباحده مسطوردرکه کاه اولورکه هأ کلمه سنه تا الحاق ایدوب هات دیرلرکه اسم فعل امردر اعطنی معناسنه یقال هات للمذکر وهاتی للمؤنث وهاتا وهاتوا وهاتنّ پس هاك وهات کلمه سی مناوله ایچون اولور اول ال وثانی ویر معناسنه انتهی (المهوءنّ) میمك ضمی وهانك سکونی وواوك وهمزه نك فتحی ونونك تشدیدیله وهمزه نك کسریله لغتدر صحراء واسعه یه دینور ودأب وعادت معناسنه در وکیجه دن برمقداره دینور واشبو مهوءنّ کلمه سنی جوهری وهمنه مبنی بومقامده ذکر ایلمشدر زیرا وزنی مفعولّ اولمغله واوی زائده در زیرا بنات اربعه اولان کلمه ده واو اصل اولماز ٭ مؤلف نونك اصالتنه بناء هون ماده سنده ثبت ایلدیکی اهوینا ندن اسم مفعولدر لکن بوراده وزننده اضطراب ایلمشدر زیرا مهموز اولدیغنه کوره وزنی مفعلنّ اولورکه نون زائده در ونونك اصالتنه کوره مفعألّ اولمق لازمدر انتهی (لاهاءالله ذا) الفك مدیله لاوالله معناسنه مستعملدرکه خدا حقیچون اول اویله دکلدر دیمکدر وعلی قول افصح اولان لاهاالله ذا عنوانده اولمقدرکه قصر ایله در یاخود مدی لحن وخطادر زیرا اصلی لاوالله هذا ما اقسم به اولوب اسم جلال ها ایله ذا بینه ادخال اولنمشدر بو ماده ده اوچ قول حاصل اولمشدر تفصیلی مغنی اللبیب وتسهیلده مشروحدر (الهیئة) هانك فتحی وکسری ویانك سکونیله برشیئك وضع جبلیسی اوزره رسم اولنان حال وشان وکیفیتنه دینور کرك محسوس اولسون که شکل وصورتیدر وکرك معقول اولسون که طبع وسرشت ونهادیدر پس هیئتك مفهومی عرضك مفهومنه متغایردر نهایت عرض مقولات اعراض جمله سنه اطلاق اولنور هر برینه عروضی اعتباریله وهیئت موضوعاتنده حصولی اعتباریله اطلاق اولنور یقال له هیئة حسنة ای حال وکیفیة (الهیئ) کیس وزننده و(الهیّئ) ظریف وزننده هیئت وقیافتی خوب وخوشنما اولان کمسه یه دینور یقال رجل هیئ وهیّئ ای حسن الهیئة وهیئه هانك فتحیله وهیاءه کرامه وزننده برکمسه یابرنسنه خوب هیئت اولمق معناسنه در یقال هاء الرجل یهاء کخاف یخاف وهاء یهیء کجاء یجیء هیئة وهیوءهیاءة ککرم کرامة اذا صار حسن الهیئة وبرخصوص ایچون کندی هیئتی اخذ ایلمك یعنی اقتضا ایدن لوازم وتدارکاتنی کوروب حاضر وآماده اولمق معناسنه در یقال هاء للامر یهاء ویهیء اذا اخذ له هیئته (التهایؤ) تفاعل وزننده توافق معناسنه در یقال تهایؤا علی ذلك اذا توافقوا (الهیئة) هانك کسریله مشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در یقال هاء الیه یهاء هیئة ای اشتاق (التهیؤ) تفعل وزننده هیئلنمك یعنی برماده ایچون اقتضا ایدن صورت لازمه یی تکمیل ایدوب حاضرلنمق معناسنه در یقال تهیأ للامر اذا اخذ له هیئته (التهیئة) تکمله وزننده و(التهییء) تفعیل وزننده برنسنه یه هیئت وقیافت ویروب اصلاح ایلمك معناسندرکه حاضرلمق اکا لازم کلور یقال هیأه تهیئة وتهییئا اذا اصلحه (المهایأة) مفاعله وزننده برخصوصده بری برینه موافقت ایلمك معناسنه در هیئت معناسندن مأخوذدر یقال هایأه فی الامر مهایأة اذا وافقه وعرف فقهاده بالتوافق والتراضی مقاسمة منافعدن عبارتدرکه استحسانا جائزدر لها شرب ولکم شرب یوم معلوم ٭ نص مبینه مبنیدر مثلا برخانه ده مشترك اولان زید وعمرودن هر بری حصه سنه مقابل بر سنة مخصوصه اقامت ایلمك ونهر واحددن هرکس بر رکون ترلا وبغچه لرینی سقی ایلمك وعبد مشترکی بر وقت مخصوصده استخدام ایلمك کبی که کتب فقهیه ده مبسوطدر ٭ مؤلف والمهایأة الامر المتهایأ علیه عنوانیله رسم ایلمکله عادتی اوزره مسامحه ارتکاب ایلمشدر تاء تانیث اسم مفعوله حملدن آبیدر مکر تکلف ارتکاب اولنه یاخود هاء طغیان قلم اوله (الهئ) هانك فتحیله و(الهئ) هانك کسریله انسان قسمی بکه وایچمکه دعوت ایلیه جك صوتدن حکایه در وخاصة دوه یی صوایچمکه چاغرجق صوتدن حکایه در (المتهیئة) متحمله وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنورکه صویی پك پاك وولود اولمغله چکلدکده حملدن تخلفی نادر اوله یعنی هر باردوله قالور اوله (هئ) هانك فتحی ویانك سکونیله کلمهٔ تعجبدر تقول یاهئ مالی یعنی عجبا بکا نولدی وعندالبعض اسم فعل امردر تنبه وتبصر معناسنه که غفلتی ترك ایدوب متبصر وآکاه اول دیمکدرتنه که صه کلمه سی اسکت معناسنه اسم فعل امردر واشبو هئ کلمه سی اجتماع ساکنین محذوریچون حرکه اوزره وخفت ایچون فتحه اوزره مبنی اولمشدر ٭ شارح دیرکه عند البعض کلمهٔ تأسفدرکه تغیر حال قدیمه دن نشئت ایدن حاله آجیوب حیف ایلمکدن عبارتدر معلوم اوله که

مطلب

بين العرب تعجبه وتأسفه دال اولان براز تعبيرات واردر ياشيء مالي وياقيء مالي وياهيء مالي كبي بونلرده اصل تعجب اداتي ما كلمه‌سيدر ياء حرف ندادر منادای نكره او زره داخل اولمشدر اشبو منادالر الفاظ مهمله‌دريعني اصوات قبيلندندر كويا كه على الابهام بركسه‌يه نداء اولنور پس تركيب مذكور تعجبي مشتمل اولمغله كلمهٔ واحده حكمنده قلنوب مقام تعجبده استعمال اولندی ولزوم علاقه‌سيله مقام تأسفده دخی استعمال ايلديلر منادالرك آخرلری كلمهٔ واحده‌نك وسطی منزلنده قالمشدر ونداء ومنادی جهتلری مضمحل اولمشدر زيرا مجموعی كلمهٔ واحده منزلنده اولمشدر

فصل الياء التحتية ✽ (اليأياة) زلزله وزننده و(اليأياء) سلسال وزننده بركسه‌يه لطف ونوازش وبشاشت اظهار ايلمك معناسنه‌دركه اوخشامق تعبير اولنور يقال يأيأه ويأيأ به اذا اظهر الطافه و بركسه‌يی يانته چاغرمق معناسنه‌در يقال يأيأ بالقوم اذا دعاهم ودوه‌يی طوردرمق ايچون ای ديمك معناسنه‌در على قول ناسی بريكدرمك ايچون يأيأ ديو چاغرمق معناسنه‌در يقال يأيأ بالابل اذا قال لها ای ليسكنها اوقال للقوم يأيأ ليجتمعوا اوای همزه‌نك فتحيله دوه‌يی طوردره‌جق صوتدن حكايه‌در ويأيأ فدفد وزننده ناسی بريكمك ايچون چاغره‌جق صوتدن حكايه‌در (اليؤيؤ) هدهد وزننده برنجه قوشلردن آتماجه كبی برقوش آديدر تركيده موبمول ديرلر بعضلر دلوجه طغان ايله و بعضلر زاغنوس ايله بيان ايتديلر (اليأياء) سلسال وزننده ذكر اولنان قوشك اوتمسندن حكايه‌در (اليرنا) يانك ضمی وفتحی وراي مفتوحه ونون مشدده وقصر ايله (واليرناء) يانك ضمی والفك مدیله قنه‌يه دينور حنأ معناسنه (اليرناة) دحرجه وزننده صاچ وصقاله قنه‌يافق معناسنه‌در يقال يرنأ لحيته ای صبغها باليرنا كما يقال حنأ رأسه و بوغرائب افعالدندر زيرا ماضی اوله‌رق مضارع صيغه‌سنده وارد اولمشدر ابن برّی مرحومدن منقولدر كه اكر يانك فتحيله يرنأ دينورسه همزه‌ ايله قرأت اولنور واكر يانك ضميله يرنّا دينورسه همزه‌نك اتيان واسقاطی جائزدر لسان العربده رنأ ماده‌سی ذيلنده مرسومدر تمّ مايتعلق بترجمة باب الهمزة بعون الله وتيسيره فالحمدلله على التوفيق والصلوة على الهادی الى سواء الطريق اولا وآخرا

✽ باب البـاء ✽ فصل الهمزة ✽

(الأبّ) همزه‌نك فتحی و بانك تشديديله مطلقا اوته دينور كلا معناسنه كه فارسيده كياه دينور وعلى قول رعی اولنه‌جق چايرلغه واوتلاغه دينور ياخود من غير بذر وزرع حاصل اولان هر نباته دينور كه فارسی ادا ايله خودرو تعبير اولنور معنای آتيدن مأخوذدر ومنه قوله تعالى ✽ وفاكهة وأبّا ✽ الاية وهو الكلأ اوالمرعی اوماانبتت الارض والانسان بلنه دينور خصر معناسنه ✽ شارح ديركه اكثر نسخه‌لرده خضر عنوانيله مرسومدركه خای معجمه‌نك ضمی وضاد معجمه‌نك فتحيله‌در لكن غلطدر صواب اولان خصر اولمقدر وبو بالكز هذيل لغتيدر نته كه عبابده وتكمله‌ده وسائر امهاتده بومنوال اوزره‌در انتهی وصاحب مصباحك وراغبك بيانته كوره اب كلمه‌سی استعداد وتهيؤ معناسنه موضوع اولمغله سفر وشتا ايچون اعداده وجزّ و رعيه قابل ومتهيیء اولان سبزه وكياهه اطلاقی اندن متفرعدر انتهی واب كلمه‌سی مصدر اولور سير وسفره متعلق لوازم واسبابی تدارك ايدوب حاضرلنمق معناسنه كاسيذكر (الاييب) دبيب وزننده و(الاباب) سحاب وزننده و(الابابه) سحابه وزننده بونلرده اب معناسنه‌در يقال ابّ فلان للسير يئبّ بكسر العين على القياس فى اللازم المضعف و يؤبّ بالضم على خلاف القياس ابّا وابيبا واباباوابابة اذا تهيأ واب وابله كتابه وزننده واباله سحابه وزننده غريب الديار اولان كسه وطنی آرزو ايدوب اوزلمك معناسنه‌در يقال ابّ الرجل الى وطنه ابّا وابابة وابابة ای اشتاق اليه وقيندن چكوب صيرمق ايچون الى قلج قبضه‌سنه صالمق معناسنه‌در يقال ابّ يده الى سيفه اذا ردّها ليسله وقصد معناسنه‌در يقال ابّ ابّه ای قصد قصده مترجم ديركه زمخشری كشافده مرعايه ابّ اطلاقی قصد معناسندن مأخوذ اولمق اوزره امضا ايلمشدركه مأيوب ديمكدر مقصود معناسنه ويول طوغری ومستقيم اولمق معناسنه‌در يقال ابت ابابته ای استقامت طريقته ودشمنی برحمله ايله بوزمق معناسنه‌در يقال ابّ العدوّ اذا هزمهم بحملة لامكذوبة فيها مكذوبه لفظی مصدردر كذب كبی يعنی برحملهٔ صادقه ايله دشمنی منهزم ايلدی ودبرتمك تحريك معناسنه‌در يقال ابّ الشيء اذا حركه (اب) همزه‌نك كسريله يمنده برقريه اديدر (الابلب) كتاب وزننده سير وسفره متعلق لوازم واسبابه دينور يقال هو فی ابله ای فی جهازه موصويه اطلاق اولنور وسراب معناسنه‌دركه نصف نهارا سيلكنده ايراقدن چوللرده صوهيئتنده نمايان اولان پوصارقدر (الاباب) غراب وزننده سيل عظيمه وموج عظيمه اطلاق اولنور (ابّه) همزه‌نك و بای مشدده‌نك فتحيله بر رجل اسميدر (ابّة العليا) و(ابّة السفلى) يمنده عدن مضافاتندن لحج نام بلده قضاسنده ايكی قريه‌لردر مرقوم ابّه نام كسه‌نك اسميله مسمالردر (ابّه) همزه‌نك ضميله مغربده افريقيه ايالتنده بر بلده‌در (التأبيب) تفعيل وزننده حيقرمق معناسنه‌در يقال ابّب الرجل اذا صاح (التأبب) تفعل وزننده تعجب معناسنه‌در يقال تأبب الرجل به ای تعجب به

وصفالثوب منبسط وشادان اولمق معناسنه در يقال تأبب به اى تبجح (الاباية) سحابه وزننده و(الابله) كتابه وزننده
بوله دينور و طريقه معناسنه كرك حقيق وكرك معنوى اولسون (آبى) حتى وزننده كوفه ايله قصر بنى مقاتل بيننده
بر نهرك اسميدر ملوك نبطيه دن ابى بن الصامغان نام ملك حفر ايتدرمكله اكا منسوبدر واسميله مسمادر وينه عراقده
واسط نام بلده ترابنده بر نهرك اسميدر ومدينهٔ منوره ده برقويى آديدر على قول بونده صواب اولان انا اولمقدر نون
مخففه ايله هنا وزننده (الايتباب) اكتساب وزننده حاضرلنمق تهيؤ معناسنه در يقال ائتب الرجل اذا تهيأ (الاتب)
همزه نك كسرى وتاى فوقيه نك سكونيله و(المئتبة) مكنسه وزننده يقاسز ويكسز اولان كوملكه دينوركه عرب
نسوانى كيرلر بزو بو رنجك مقولهسى جارى وسطندن يرتوب بعض مرتبه عمل ايله بيونلرينه كچروب كوملك طرزنده
كيرلر اكا بقيره دخى ديرلر مشقوق اولديغيچون مؤلفك والبقيرة قولى عطف تفسير يدر واتب نسوانك اوستلك تعبير
ايتدكلرى لباسه دينور فراجه كبى ومطلقا همان بالدرك و بجاغك نصفنه بالغ قيصه لباسه دينور زيبون كبى على قول
پاچه سز طونه دينور بوطلق تعبير اولنور ياخود يكلرى اولميان كوملكه دينور جمعى آتاب كلور همزه نك مديله واتاب
كلور همزه نك كسريله واتوب كلور همزه نك ضميله واتب همزه نك كسريله اربه نك قبوغنه دينور قشر الشعير معناسنه
(التأتيب) تفعيل وزننده يوزذكر اولنان اتب ديدكلرى لباس ترتيب اولنمق معناسنه در يقال اتب الثوب على بناء
المجهول تأتيبا اى صيرا تبا بونك استعمالى مجهول اوزره دروتأتيب بركسه يه اتب مزبورى كيدرمك معناسنه در يقال
اتبه اياه اى البسه اياه يعنى الاتب (التأتب) تفعل وزننده ذكر اولنان اتب ديدكلرى لباسى كيمك معناسنه در يقال
تأتب بالاتب اذا البسه ويايى وياغنى كوروب حاضرلنمق معناسنه در يقال تأتب للامر اذا استعد له وبرنسنه پكشوب
صلابت بولمق تصلب معناسنه در يقال تأتب الشئ اذا تصلب و يايك باغنى كوكسه كتوروب اموزلرى انك ايچندن
چيقارمغله يايى ارقه يه المق معناسنه در يقال تأتب القوس اذا جعل حمائلها فى صدره واخرج منكبيه منها (الائتتاب)
اكتساب وزننده بودخى ذكر اولنان اتب ديدكلرى لباسى كيمك معناسنه در يقال ائتتب ائتتابا اذا البس الاتب (المؤتب)
معظم وزننده طرنقلرى برطرفه طوغرى اكريجه وقاچيق اولان كشى يه دينور يقال رجل مؤتب الظفر اى معوجه
(المثتب) ثاى مثلثه ايله منبر وزننده مشمل معناسنه دركه ولنسه واحرام طرزنده بوكدن ياپلش بركونه لباسدركه عربلر
برنس كبى اكا صاريلوب بورينورلر بتون بدنلرينى احاطه ايدر ودوز وملايم يره دينور ونهر صغيره دينور جدول
معناسنه وارض مرتفعه يه دينور جمعى مأثب كلور مكاسب وزننده ومأثب جمع صيغه سى اوزره برموضع اديدر على قول
مدينهٔ منوره قربنده برطاغ آديدركه آنده سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرينك صدقاتلرى واقع
اولمشدر (الاثب) فتحتينله برشجر آديدر وبو اثأب مخففيدركه احمر وزننده در (الادب) فتحتينله ظرافت واوصلولق كه
ناسله قولا وفعلا لطف معامله وحسن مناوله ايلمكدن عبارتدر فارسيده فرهنك دينور يقال به ادب اى ظرف
وحسن تناول * مترجم ديركه تعريفاتده ادب جميع انواع خطادن مابه الاحتراز اولان نسنه يى بيلمكدن عبارتدر
ديو معرف قدرو بعض اعلام اخلاق حسنهٔ ظاهره ايله تفسير ايلمشدر ودولت اسلاميه دن برمدت مرورنده علوم
عربيه واشعاره ادب اطلاق ايلديلر باعث تأديب اولديغيچون وملكة تعصم من قامت به عمايشينه عبارتيله تعريف
ايلديلر يعنى ادب برقوت راسخهٔ نفسيه دركه متصف اولان كسنه يى موجب شين وعيب اولان نسنه لردن حفظ
ايدر وادب ايكى نوعدر برى ادب النفس وبريسى ادب الدرسدر ديدكلرى تعريف مذكورك فقرهٔ اخيره سنه ناظر اولمش
اولور وفقرهٔ اولاسى اصطلاح عرفاده حفظ حدود شرعيه وسلوك طريقت مرعيه دركه اخلاق حسنهٔ باطنه دن
عبارتدر طرق الحق كلها آداب وعند الفقها سنته مبنى اولان حركات ديمكدركه ادب خبره وادب عشره كلاملرى
اكا ناظردر واشبو ادب كلمه سى ادب لفظندن اسمدر ادب همزه نك فتحى ودالك سكونيله بركسه يى طعام وضيافته
دعوت ايلمك معناسنه اولمغله اخلاق مذكوره صاحبنى خيرات وحسناته داعى اولمق مناسبتيله ادب اطلاق
اولنمشدر وبين العلماء ادب البحث دخى واردركه علم مناظره يى مشتملدر خلاصه ادبك تحتنده اخلاق مرضيهٔ
ظاهره دن ماعدا بالجمله شرعك استيجاب وعقلك استحسان ايلديكى اطوار واقوال مندرجدر عفت وظرافت
ونزاكت واظهار عدل ولطف معامله وانصاف وسائر مكارم اخلاق ومحاسن اوصاف كبى انتهى وادب كلمسى
مصدر اولور بركسه ادبلو اولمق معناسنه يقال ادب الرجل ادبا من الباب الخامس اذا ظرف وحسن تناوله ومأدبه
ترتيب ايلمك معناسنه در يقال ادب فلان ادبا من الباب الثانى اذا عمل مأدبة كما سيذكر (الاديب) امير وزننده ادبلو
كشى يه دينور جمعى ادباء كلور علماء وزننده (التأديب) تفعيل وزننده تعليم ايلمك معناسنه دركه مراد آداب شرعيه
وعرفيه وعلم اوكرتمك معناسنه دركه ادب اكا لازم كلور يقال ادبه تأديبا اذا علمه مصباحده علمه رياضة النفس

ومحاسن الاخلاق عبارتيله مفسردر (التأدب) تفعل وزننده مطاوعيدر ادبلنمك وادب وعلم اوكرنمك معناسنه‌در يقال ادبه فتأدب (الاستئداب) تأدب معناسنه‌در يقال استأدب بمعنى تأدب (الادبة) جرعه وزننده و(المأدبة) مسعده وزننده و(المأدبة) دال ضميله مكرمه وزننده ضيافت طعامنه ياخود ولیمه طعامنه دینور تقول شهدنا الادبة والمأدبة والمأدبة وهي طعام صنع لدعوة اوعرس وادبه عجب وتعجب معناسنه‌در (الايداب) همزه‌نك كسريله پادشاه ووالی قلمرو سلطنت وايالتنده اولان الكاپی پر عدل وداد ايلمك معناسنه‌در يقال آدب السلطان البلاد ايدابا اذا ملأها قسطا وعدلا وبركسه‌يى ضيافته دعوت ايلمك معناسنه‌در يقال آدبه اى دعاه الى طعامه (الادب) همزه‌نك فتحى ودالك سكونيله عجب معناسنه‌دركه تعجب ايلمكدر وبركسه‌يى ضيافته دعوت ايلمك معناسنه‌در يقال ادبه ادبا من الباب الثانى اذا دعاه الى طعامه (ادب البحر) بعض امهاتده همزه‌نك فتحى ودالك سكونيله وبعضنده فتحتيله مضبوطدر دريانك كثرت آبنه اطلاق اولنور ضيافت معناسندن مأخوذدر يقال جاش ادب البحر اذا كثر ماؤه (ادبى) عربى وزننده طى قبيله‌سى ديارنده برطاغك اسميدر (الارب) همزه‌نك كسرى ورانك سكونيله زيركلك دهاء معناسنه‌در ونكر وخبث وشر وغائله معنالرينه‌در يقال به ارب اى نكر وخبث وغائلة وعضو واندام معناسنه‌در تقول قطعته اربا اربا اى عضوا عضوا ❊ شارح ديركه جمعى آراب كلور احزاب كبى ومنه حديث الصلاة ❊ كان يسجد على سبعة آراب ❊ اى اعضاء راغبك تحقيقنه كوره ارب لغتلى دفعى خصوصنده احتيالى مقتضى اولان فرط حاجت معناسنه موضوعدر پس مطلقا حاجتدن اخص اولور بعده كاه حاجت منفرده‌ده وكاه بلا حاجة همان مكر واحتيالده استعمال ايلديلر بو صورتده دهاء ومكر وخبث وغائله معنالرى بوندن متفرع اولور وكاه اولور كه پك حاجتلو اولان عضوه اطلاق اولنور زيرا اعضاء مطلقه ايكى قسمدر برى مدار حاجت اولان عضودر يد ورجل وعين كبى وبريسى مدار زينت اولان عضودر حاجب ولحيه كبى وعقده واحكام وسائر معانيسى دخى معناى اولدن مأخوذدر انتهى وارب عقل وذكاء ودين وملت معنالرينه‌در وفرج معناسنه‌دركه عضو نا محرمدر وارب حاجت معناسنه‌در (الاربة) همزه‌نك كسريله وضميله لغتدر بودخى زيركلك دهاء معناسنه‌در وحاجت معناسنه‌در ارب كبى واربه همزه‌نك كسريله مكر وحيله معناسنه‌در (الارب) فتحتينله و(المأربة) ميمك فتحى ورانك حركات ثلاثيله بودخى حاجت معناسنه‌در تقول مالى فيه ارب وإربة واربة ومأربة اى حاجة (الارب) همزه‌نك كسرى ورانك فتحيله و(الارابة) كرامه وزننده عاقل وزيرك اولمق معناسنه‌در يقال ارب الرجل اربا كصغر صغرا وارابة من الباب الخامس اذا عقل (الاريب) امير وزننده و(الارب) كتف وزننده عاقل وزيرك وهوشيار اولان كشى‌يه دينور (الارب) فتحتينله برنسنه‌يه ادمان ايلمك معناسنه‌دركه مراد ادمان واعتياد ايله استاذ وحاذق اولمقدر يقال ارب بالشئ اربا من الباب الرابع اذا دُرب به يعنى وصار فيه ماهرا وبرنسنه‌يه محتاج اولمق معناسنه‌در يقال ارب اليه اذا احتاج اليه وزمان سخت ومشتد اولمق معناسنه‌در يقال ارب الدهر اذا اشتد وبرنسنه‌يه بغايت عشق وعلاقه ايلمك معناسنه‌در يقال ارب به اذا كلف ومعده فاسد اولمق معناسنه‌در يقال اربت معدته اى فسدت واعضاء بدن برعارضه سببيله فصله فصله آيريلوب دوكلمك معناسنه‌در يقال ارب الرجل اذا تساقطت اعضاؤه وقطع اربه ويقال اربت ايها الرجل من يديك اى سقطت ارآبك من اليدين خاصة يعنى اللريكه مخصوص اولان عضولرك لحم مهرا كبى صاپرصاپر دوشوب دوكلسون ابن اثيرك بياننه كوره بين الناس مذموم ومعيوب وخجل وشرمسار اوله سن ديمكدن كنايه‌در وارب بركسه‌نك الى كسلمك ياخود فقير اولوب ايدئ ناس عطيه‌سنه محتاج اولمق معناسنه‌در يقال اربت يده اى قطعت اوافتقر فاحتاج ماايدى الناس وبوا كثرى يد دعا موقعنده ايراد اولنور (الاربة) همزه‌نك ضميله دوكومه‌يه دينور عقده معناسنه على قول شول دوكومه‌يه دينوركه چوزمدكجه چوزلميه يعنى سخت وشديد اوله واربه يوينه كچره جك قلاده‌يه دينور وآت وطوار باغلیه جق طاوله ايپنك واورلك وكوكن وكوستك مقوله سنك اياغنه كچه جك حلقه‌سنه دينور (الاريبة) همزه‌نك ضميله اجيبه وزننده اويلق دينه دينوركه قاچه تعبير اولنور يقال اشتكى اريبته اى اصل فخذه (الارب) ضرب وزننده شهادت پرمغيله اورته پرمغك آرالغنه دينور وارب مصدر اولور دوكومى پك باغليوب محكم ايلمك معناسنه‌در يقال ارب العقد اربا من الباب الثانى اذا احكمه وبركسه‌نك برعضوينه اورمق معناسنه‌در يقال ارب فلانا اذا ضرب على اربه (الارب) همزه‌نك ضميله قوزينك واوغلاغك هنوز تولدايلمش تازه‌سنه دينوركه كوربه تعبير اولنور (الاربيان) همزه‌نك وبانك كسريله برنوع بالق آديدر تركيده تكه وكرويت ديدكلريدر وبرنوع بقل ونبات آديدر مغرداتده پاپاديه نوعندن بهار ديدكلريله مفسردر (اراب) همزه‌نك حركات ثلاثيله برموضع آديدر على قول برصو اسميدر (مأرب) منزل وزننده يمنده برموضع آديدر ملحه‌دريعنى ترابنده طوزله لر واردر كتب جغرافياده مأرب يمنده بربلده‌دركه سبأ دخى ديرلر

ديومر سومدر ومصباحده دخی مرقومدر كه مأرب يمنده ازدبلا دندن بر بلده در كه حضرموت طاغلرينك نهايتنده واقعدر وبلقيسك مقری ايدی و كاسبأ دخی ديرلر كه بانيسی اولان سباء بن يشجب بن يعرب بن قحطان ايله مسمّا در وبو تأنيث وعلميتله غيرمنصرفدر (الاراب) همزه نك كسريله ظفر ياب اولمق معناسنه در يقال آرب عليهم ايرابا اذا فاز وفلج (الاربى) همزه نك ضمى ورانك فتحى وقصرايله آفت وداهيه معناسنه در (التأريب) تفعيل وزننده برنسنه يی متين ومحكم قلمق معناسنه در يقال ارّب الشیٔ تأريبا اذا احكمه وبچاق وقلج مقوله سنی يلبوب كسكين قلمق معناسنه در يقال ارّب السكين اذا حدّده وبرنسنه يی چوغالتمق وتوفير وتكميل ايلمك معناسنه در يقال ارّب الشیٔ اذا وفره وكمله (المؤرّب) معظم وزننده موافر وكامل اولان شيئه دينور يقال شیٔ مورّب ای موّفر (التأرّب) تفعل وزننده برنسنه ضمننده سردلشوب تعصب وامتناعله كردنكشلك ايلمك معناسنه در يقال تأرّب فی الامر اذا تأبی وتشدّد وتصنع وتكلفله زيركلمك وصورت دهاء كوسترمك معناسنه در يقال تأرّب فلان اذا تكلف الدهاء (المتأرب) اسم مفعول بنيه سيله بورجلو يه دينور مديون معناسنه (المؤارب) مجاهد وزننده مداهی يعنی مكار وعيار وقلاّش كسه يه دينور يقال رجل مؤارب ای مداه (الاربان) همزه نك ضميله عربان لفظنده لغت اولمغله عربه ماده سنده مرسومدر كه مدار انعقاد بيع وشرا اولان پيشين اقچه يه دينور (الاربة) كتيبه وزننده يولاٌ و بول تجرمه دينور يقال قدر اربة ای واسعة (الازب) همزه نك وزای معجمه نك فتحيله دوه كو يش كتورمز اولمق معناسنه در كه علتدن ياخود پلكز بولنقدن اولور يقال ازبت الابل ازبا من الباب الرابع اذا لم تجترّ (الازب) همزه نك كسريله بودور كشی يه دينور وغليظ الجثه كسه يه دينور وآفت وداهيه معناسنه در ولئيم وناكس شخصه دينور و ياقشقسز بداندام وعبوس ودميم كسه يه دينور وشول كسه يه دينور كه اعضا ومفاصلی اينجه وخرده اولوب قطعا كيكلری ولوحه لری ارتميوب واير يلنميوب همان زيادسی قرنی واشاغيسی طرفنه اوله كه يوقاريسی قاوال واشاغيسی ششخانه اعجوبه شكل اولور يقال هوازب ای الدقيق المفاصل الضاوی لا تزيد عظامه وانما زيادته فی بطنه وسفليه (ازبّ العقبه) همزه نك وزانك فتحيله بر يلان اسميدر بونك موقع ذكری زبب ماده سی اولمغله اوراده مرسومدر بوراده ذكرايدنلر وهم ايلمشدر زيرا همزه سی اصليه دكلدر (الازب) كتف وزننده (والازيب) امير وزننده اوزون كسه يه دينور (الازبة) ازمه وزننده قيتلق شدت وقحط معناسنه در يقال اخذته الازبة ای الشدة والقحط (ازاب) كتاب وزننده بنوتميم شعبه سی اولان بنی العنبر جاعتنه مخصوص برصوآيدر (الازب) ضرب وزننده صوآقمق معناسنه در يقال ازب الماء ازبا من الباب الثانی اذا جری (المئزاب) محراب وزننده وكاه اولور كه همزه يی يايه قلب ايدرلر اولوغه دينور ناودان معناسنه و بواسم آكندر ذكر اولنان ازب لفظندن مأخوذدر علی قول بولفظ فارسيدن معرّبدر بل الماء معناسنه كه بل كلمه سی بول لفظندن امر حاضر اولمغله صو يی بول ايله كه اساله ايله ديمكدر زيرا ميز لفظی فارسيده بول ايلك معناسنه اولان ميزيدن كلمه سندن امر حاضردر كويا كه آلتمر قومديه خطاب اولور مترجم ديركه قول اخير تصرف عجيب اولديغی غيرمستيردر (الآزبة) علامه وزننده شول دوه لره دينور كه آريق اولملريله كويش كتورمز اوله لر يقال ابل آزبة ای ضامرة لا تجترّ (التأزب) تفعل وزننده بولوشمك اقتسام معناسنه در يقال تأزّبوا المال بينهم اذا اقتسموه (الاسب) همزه نك كسری وسينك سكونيله قاسيقده بتن قيللره دينور علی قول اوديرنده وعلی رأی خاصة مقعدده بتن قيله دينور يقال حلق اسبه ای شعر ركبه اوهو شعر الفرج اوالاست ✻ شارح ديركه بونك اصلی وسب ايدی كه نباته دينور همزه واودن مبدله در (المؤسب) معظم وزننده تويی وبوكی چوق طواره اطلاق اولنور ماده مرقومه دن مأخوذدر يقال كبش مؤسب ای كثير الصوف (الايساب) همزه نك كسريله يرك نباتی چوق اولمق معناسنه در يقال آسبت الارض ايسابا اذا اعشبت (الاشب) همزه نك فتحی وشين معجمه نك سكونيله برشيئه شیٔ آخر قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال اشبه اشبا من الباب الثانی اذا خلطه وبركسه يه لوم وتعييب وسرزنش ايلمك معناسنه در يقال اشب فلانا اشبا من الباب الثانی والاول اذا عابه ولامه (الاشب) فتحتينله اغاجلر كور وصيق اولمغله اللری بری برينه كيريشوب صارمشق وچتلق اولمق معناسنه در يقال اشب الشجر اشبا من الباب الرابع اذا التفّ ووصف مذكور اوزره اولان اغاجلره اطلاق اولنور كه مبالغة تسميه بالمصدردر ✻ ومنه حديث عبدالله اوعمرو بن امّ مكتوم رضی الله عنه انه قال للنبی صلی الله عليه وسلم انی رجل ضرير بينی وبينك اشب فرخص لی فی العشاء والفجر قال هل تسمع النداء قال نعم فلم يرخص له ✻ يريد بذلك النخيل الملتفة (التأشب) تفعل وزننده يودخی اغاجلر بری برينه قارشوب كيرشمك معناسنه در يقال تأشب الشجر بمعنی اشب وناس بری برينه مختلط اولمق علی قول مجتمع اولمق معناسنه در يقال تأشب القوم اذا اختلطوا اواجتمعوا وتأشبوا اليه ديرلر انضموا اليه معناسنه يعنی خلق اطرافدن كلوب آكا

منضم وملحق اولدیلر (التأشیب) تفعیل وزننده اغاجلری صیق وچتلق ایلمك معناسنه در تقول اشبت
الشجر تأشیبا ای جعلته ملتفا وناسی بری برینه دوشروب شوریده قلمق معناسنه در یقال اشب القوم اذا حرش
بعضهم علی بعض (الاشابة) همزه نك ضمیله اجناس مختلفه دن مجتمع اولان جماعته دینور اخلاط واو باش معناسنه
وحرامله مختلط اولان قزانجه دینور جمعی اشایب کلور اصابع وزننده یقال عنده اشابة من الناس ای اخلاط و یقال
له اشابة من الکسب ای ماخالطه الحرام (الاشابی) فتحاتله بغایت قرمزی اولان شیئه دینور یقال رجل
اشابی ای شدید الحمرة (الائتشاب) اکتساب وزننده بودخی ناس بری برینه مختلط یاخود مجتمع اولمق معناسنه در
یقال ائتشب القوم ائتشابا اذا اختلطوا اواجتمعوا (المؤتشب) میمك ضمی وتا وشینك فتحیله نسبنده اختلاط
والتباس اولان یعنی مضبوط النسب وصریح الاصل اولمیان کشی یه اطلاق اولنور یقال هو مؤتشب ای غیر
صریح فی نسبه (اشبه) جرعه وزننده ساعدن قوردلی اسامیسندندر (الالب) همزه نك فتحی ولامك سکونیله
ناس هر طرفدن آقشوب کلمك معناسنه در یقال الب الیه القوم الباً من الباب الاول اذا اتوه من کل جانب
وطوارلری طوپلیوب سورمك معناسنه در یقال لب الابل الباً من الباب الاول والثانی اذا ساقها یعنی منضما
وطوار طوپلنوب سوریلوب کتمك معناسنه در یقال البت الابل ای انساقت وانضم بعضها الی بعض
وارکك اشك دیشی یی اوکونه قاتوب قوغوب کتمك معناسنه در یقال الب الحمار طریدته اذا طردها طردا شدیدا
شارح دیرکه بومعناده حماردن غیریسی مسموع دکلدر پس خصایصدن اولور والب بریکدرمك معناسنه در یقال
الب الجیش اذا جمعهم و بریکمك معناسنه در یقال الب القوم اذا اجتمعوا وسرعت ایلمك معناسنه در یقال الب
الرجل اذا اسرع وعودت ایلمك معناسنه در یقال الب الیه ای عاد ویغمور متصل یاغمق معناسنه در یقال البت
السماء اذادام مطرها والب ساقیء بزم عشرتك جنبش ونشاطنه دینور ونفس انسانیه نك هوا وهوسه میل
وانجذابی حالتنه دینور وصوسزلغه دینور ودشمنك حس وادراك ایلیوب ذهن وخیاللرینه خطور ایلمیان
جهتدن شبیخونلرینه متعلق ترتیب اولنان رأی وتدبیره دینور وکوریه قوزی دریسنه دینور وزهر قاتله دینور وطرد شدید
معناسنه در وشدت حما وحرارته دینور وچبانك هنوز صاغالمغه باشلمه سی حالتنه دینور وظلم وعداوت اوزره مجتمع
اولان ناسه دینور بونده همزه نك کسریله ده لغتدر یقال هم علیه الب والب واحد ای مجتمعون علیه بالظلم والعداوة
(التألب) ثعلب وزننده کوده سی طوپاچ غلیظ الجثه کسه یه دینور واول هیئت اوزره اولان یابان اشکنه وطاغ تکه سنه
دینور مؤنثنده تألبه دینور هایله یقال رجل تألب ای الغلیظ المجتمع وکذا من حمر الوحش والوعل وتألب بادیه
اشجارندن برشجر آدیدر (الالب) همزه نك کسریله فتر معناسنه در که باش برمغله شهادت برمغی آچلدقده مابینلرینك
حاوی اولدیغی مقداردن عبارتدر ترکیده سره تعبیر اولنور والب برشجر آدیدرکه اغاج قاونی شجرینه شبیه اولور
جمیع حیواناته سم قاتلدر (الالباب) همزه نك کسریله بودخی حمار دیشیسنی اوکنه قاتوب شدتله قوغوب کوتورمك
معناسنه در یقال الب الحمار طریدتها البابا اذا طردها شدیدا (الالوب) صبور وزننده توزطپراق صاوران ریح
بارده یه دینور یقال ریح الوب ای باردة تسفی التراب وقویدن قوغه یی چاپك چیقارر اولان کسه یه دینور علی قول
جنبش ونشاطله صوچکن کسه یه دینور یقال رجل الوب ای سریع اخراج الدلو اونشیط یعنی فی ذلك (الالبة)
همزه نك ضمیله آچلق مجاعه معناسنه در (الالبة) فتحاتله یلبه معناسنه در که دریدن اولان قالقانه دینور (التألیب)
تفعیل وزننده ناسی بری برینه قشقردوب میانه لرینی افساد ایلمك معناسنه در یقال الب بین القوم تألیبا اذا حرضهم
علی الفساد وافسد بینهم (المئلب) منبر وزننده سریع وچاپك آدمه دینور یقال رجل مئلب ای سریع (البان)
سحبان وزننده بربلده آدیدر * شارح دیرکه غزنین نام شهره ایکی مرحله مسافه ده واقعدر (الاب) سحاب وزننده
مدینهٔ منوره قربنده برموضعدر (التأنیب) نونله تأدیب وزننده برکسه یه عتاب وسرزنش ایلمك علی قول ادله
وبراهینله اسکات وتبکیت ایلمك یاخود سائله اقبح ردایله جواب ویرمك معناسنه در یقال انبه تأنیبا اذا لامه او بکته
اوسأله فجبهه ای رده اقبح رد (الانب) فتحتینله سبزوات قسمندن بادنجانه دینور تقول اکلنا الانب ای البادنجان
شارح دیرکه انب عند الاکثر طلب وزننده فارسیده دخی بادنجانه دیه کلدیکه ظاهر الفت متوارده در و بعض مولدین
تعبیرایله ادبخ تعبیر ایلدیلر (الاناب) سحاب وزننده مسك علی قول مسکه مشابه برنوع عطر آدیدر (الائتناب)
اکتساب وزننده شبع یاخود غیری عارضه سببیله طعامه اشتهاسز اولمق معناسنه در (المؤتنب) ایتنا بدن اسم
فاعلدر طعامه اشتهاسی اولمیان کسه یه دینور یقال هو مؤتنب ای لایشتهی الطعام (الاوب) همزه نك فتحی و واوك
سکونیله و(الایاب) همزه نك کسری و یانك تخفیفیله وتشدیدیله لغتدر و(الاوبة) همزه نك فتحیله و(الایبة) واوی

يايه قلبله كير و دونمك رجوع معناسنه در يقال آب الرجل يؤوب اوبا وايابا واوبة وايبة اذا رجع واوب بولوده دينور سحاب كبي و يله دينور ريح معناسنه وسرعت معناسنه در وطوار يوروركن اللرينى واياقلرينى چابك دوندرمك يعنى چابك آلمق معناسنه در يقال ما اعجب اوب قوائمه اى رجعها فى السير وقصد وعزم ايلك معناسنه در يقال آبه اوبا اذا قصد ودأب وعادت معناسنه در يقال هذا اوبه اى عادته وطوغريلق استقامت معناسنه در وبال آريسنه دينور نحل معناسنه ويوله دينور طريق معناسنه وجهت وسمت معناسنه در تقول كنت على اوبه اى جهته وكيجه ايجره صويه كلمكه دينور يقال آب الماء اوبا اذا جاءه ليلا واوب آيب لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبي راجع معناسنه واوب كذلك مصدر اولور ابعاد ايلك معناسنه يقال آبه الله اوبا اى ابعده وبو بددعادر ويقولون آبك وآب لك مثل ويلك يعنى واى سكا ✽ شارح ديركه بوتك اصلى آبك ما تكره ايدى عاودك ما تكره معناسنه بعده فاعل اضمار اولندى (التأويب) تفعيل وزننده و(التأييب) واوى يايه قلبله بونلرده رجوع ايلك معناسنه در يقال اوب عنه وايب اذا رجع وبتون كوندز يولده سير ايلك معناسنه در كيجه يه قدر طورميوب كتمكدن عبارتدر يقال اوبوا اذا ساروا النهار كله ومركوب اولان دوه لر برى برينه قريشوب معارضه ومبارات ايده رك كتمك معناسنه در يقال اوبت الركاب اذا تبارت فى السير (التأوب) تفعل وزننده بودخى رجوع ايلك معناسنه در (الاواب) و(الاياب) همزه لرك ضمى وواو وياتك تشديديله آيب كلمه سندن كه راجع معناسنه در جعلردر (الاياب) كتاب وزننده و(الايوب) قعود وزننده كنش باتوب غائب اولمق معناسنه در يقال آبت الشمس ايابا وايوبا اذا غابت (المتأوب) و(المتأيب) ميملرك ضمى وواو مشدده ويای مشدده نك فتحيله تأوب وتأيب كلمه لرندن مصدرلردر كيجه ايله كلمك معناسنه يقال تأوبه وتأيبه متأوبا ومتأيبا اذا اتاه ليلا (الائتياب) افتعال وزننده كيجه ايجره صويه كلمك معناسنه در تقول ائتبت الماء ائتيابا اى وردته ليلا (الاوب) فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال اوب الرجل اوبا من الباب الرابع اذا غضب (الايئاب) ايجاب وزننده بركسه يى طارلتمق معناسنه در تقول اوبته اى اغضبته (المأوبة) مفاعله وزننده مركوب اولان دوه لر برى برينه قريشوب معارضه ايله يوروشمك معناسنه در يقال آوبت الركاب اذا تبارت فى السير (المأوبه) ميمك ضمى وواو مشدده نك كسريله بتون كوندزه وبايدن روزكاره دينور يقال ريح مأوبة اى تهب النهار كله (لايبة) نائبه وزننده نصف نهار وقتنده ايچيلان مشرو به دينور شربة قائله معناسنه (آبه) غابه وزننده ايرانده ساوه شهرينه قريب برشهر آديدر ومغربده افريقيه قربنده برشهر آديدر (مآب) سحاب وزننده ارض شامدن بلقا قضاسنده بربلده در ومآب اوب لفظندن اسم مكاندر دونوب واره جق يره دينور مرجع ومنقلب معناسنه ويقال بينهما ثلاث مأوب على وزن مثالب اى بينهما ثلاث رحلات بالنهار يعنى ميانه لرنده كوندز كتمسيله اوچ قوناق مسافه واردر بوراده مأوب مآب لفظندن جمعدر كوندز يوريوب واره جق يره دينور (المأوب) معظم وزننده قاربوزك تپه سى دلبى وياقه اويوتوسى كبي بغايت دكرمى ومدور قطع اولنان شيئه دينور ومنه المثل قال الحباب بن المنذر انا جحيرها المأوب وعذيقها المرجب جحير جحره نك مصغريدركه بوراده مغاره مراد در وعذيق عذقك مصغريدركه خرما صالقمنك چوپنه دينور يعنى بن آنلرك مدور نقب اولنمش غارى يم كه بكا التجا ايدرلر وخرماسى چوق دالى يم كه بندن اجتنا ايدرلر مثل مزبور انا جذيلها المحكك عنوانيله ده منقولدر (آب) ناب وزننده برمعروف آيدر محيدن معربدر شهور روميه دن آغستوس ديدكارى آى اوله جقدر (الاوبات) همزه نك فتحى وواوك سكونيله اوبه نك جمعيدر طوار اياقلرينه دينور قوائم معناسنه (بنواواب) تواب وزننده برقبيله در مجبس الاوابى كه تابعيندندر اول قبيله يه منسوبدر (الاهبة) همزه نك ضمى ياتو براغه دينوركه سير وسفر وحرب مقوله سى حالات مهمايچون ساز وعده معناسنه (الهبة) كذلك ضميله اهبه معناسنه در يقال اخذ للسفر اهبته وهبته اى عدته (التأهيب) تفعيل وزننده يراقلنوب حاضر وآماده اولمق معناسنه در يقال اهب للامر تأهيبا اذا استعد (التأهب) تفعل وزننده تأهيب معناسنه در يقال تأهب للحرب اذا استعد (الاهاب) كتاب وزننده درى يه دينور جلد معناسنه على قول دباغت اولنمامش خام درى يه دينور جمعى آهبه كلور همزه نك مديله افعله وزننده وأهب كلور ضمتينله واهب كلور فتحتينله مصباحك بياننه كوره جمع اخير غير قياس اوزره در وعند البعض اسم جمعدر واهاب اسمادندر اهاب بن عمير معروف راجزدر وابواهاب بن عزيز اصحابدندر (اهاب) سحاب وزننده مدينهٔ منوره قربنده برموضعدر (اهبان) عثمان وزننده اصحابدندر (ايهب) زينب وزننده برموضعدر (الآياب) كتان وزننده سقا معناسنه در وفى الحديث ✽ كان طالوت ايابا ✽ اى سقاء (الايبة) عيبه وزننده او به لفظنده لغتدركه رجوع معناسنه در واوى يايه منقلب اولمشدرتنه كه ذكر اولندى

فصل الباء

❊ فصـــل الباء ❊(البؤب) زفر وزننده شول آته دینورکه قیصه کودملو وقالین اتلو وسیرك آدیملو اشکین و یوریمسی وسکرتمسی پك میدانلو اوله (ببه) دبه وزننده هنوز دیللنمکه باشلیان معصومك صوتندن حکایه درکه ببه ببه دیه‌رك سویلمکه باشلر وببه بر رجل قرشی لقبیدر جوهرینك ببه برجاریه آدیدر دیوب برجزایله اشتشهادی غلطدر انجق ببه ذکر اولنان قرشی لقبیدرکه عبدالله بن الحارث بن نوفلدر کذلك جوهرینك استشهاد محلنده راجزدن حکایه ایله قال الراجز قولی دخی غلطدر بلکه اول ارجوزه‌یی ذکر اولنان عبدالله هنوز طفل صغیر ایکن والده‌سی هند بنت ابی سفیان ترقیص ایده‌رك ترجیز وانشاد ایلمشدر وارجوزه بودر ❊ لانکحن ببه جاریة خدبه مکرمة محبه تجب اهل کعبه یعنی ببه‌یه بن برتنومند محبوبه دختر نکاح ایدوب آلورم که حسن وجمالده قریش نسوانه غالبه اولور ❊ شارح یدخل فیهاز به فقرهٔ لطیفه‌سنی دخی الحاق ایلمشدر وببه اتنه طلو نازك بدن تروتازه جوانه دینور وببه لفظی احمق کسه‌یه صفت اولور کویا که حکایهٔ صوت صبی کبی بیهوده دیمك اولور (داربه) مکهٔ مکرمه‌ده برخانه‌در (البج) بانك فتحیله باء مرادفیدر که ضرب وکوته واسلوب معناسنه‌در لسانمزده بابت وچشید تعبیر اولنور وتنومند وسمین جوانه دینور یقال رأیت بباً ای شاباً سمیناً (البآن) قبآن وزننده وبانك تخفیفیله جائزدر بو دخی اسلوب وطریقه معناسنه‌در یقال هم ببان واحد وعلی ببان واحد ویخفف ای علی طریقة یعنی جمله‌سی بکرنك ویکطرز ویکروشلردر ❊ قال الشارح ومنه قول عمر رضی الله عنه ان عشت فسأجعل الناس ببانا واحدا یرید التسویة فی القسم وکان یفضل المهاجرین واهل بدر فی العطأ (البأبة) قبقبه وزننده ارکك دوه کوکره‌مك هدیر فحل معناسنه‌در (بردزبه) دال مهمله وزای معجمه ایله درخدمدو زننده امام بخاری علیه الرحمه حضرتلرینك جدی اسمیدر و بوکلمهٔ فارسیه‌در اکینجی زراع معناسنه‌در (بسبه) رسمدو زننده بخارا قضاسنده برقریه‌در (بشبه) شین معجمه ایله ایرانده مرو نام بلده مضافاتندن برقریه‌در (بأنب) زینب وزننده بخارا قضاسنده برقریه آدیدر محدثیندن جلوان بن سمره وابراهیم بن احمد ووکیع بن احمد واحمد بن سهل البأنبیون آندندر (البوباة) بانك فتحی وواوك سکونیله بریه و بیابانه دینور فلاة کبی وبوباة یمن طریقنده برصرب عقبه آدیدر (الباب) قپویه دینور جمعی ابواب کلور وبیبان کلور تیجان وزننده ونادر اوله‌رق ابوبه کلور زیرا فعل که فانك فتحیله در افعله اوزره جمعلنمز ❊ مؤلف بصائرده ایتدیکه باب لفظی مدخل امکنه معناسنه موضوعدرکه قپو تعبیر اولنور باب دار وباب بلده کبی ومجازا برشیئه وسیلهٔ وصول اوله‌جق نسنه‌ده استعمال اولنور ومنه یقال فی العلم باب کذا وهذا العلم باب الی علم کذا ای به یتوصل الیه وتعانیٔ سائره بوندن متفرعدر ومصباحده بو وجه اوزره مرسومدرکه باب کلمه‌سنك اصلی بوب اولمق اوزره مقدردرکه فتحتینله‌در بناء علیه واو الفه قلب اولنمشدر بعضا بالتخصیص مضاف اولور باب الدار کبی کذلك بغداده برمحله اسمی اولان باب الشام کبی واکر متضایفینه نسبت اولورسه یالکز جزء اوله نسبت اولنوب البابی دینور وایکیسنه بردن نسبتله البابی الشامی دخی دینور ویالکز جزء اخیره ده نسبت اولنور وکاهجه اول ایکی اسم ترکیب اولنوب اسم واحد حکمنده قلندقدنصکره ایکیسنه بردن نسبت اولنوب مثلا البابشامی دینور الدارقطنی دیدکلری کبی انتهی وباب حلب ایالتنده بر بلده آدیدر وهجر قربنده برطاغ اسمیدر (البوّاب) توّاب وزننده قپوجی‌یه دینور دربان معناسنه وبوّاب زیاد بن ابیه نام کسه‌نك فرسی اسمیدر (البوابة) کتابه وزننده قپوجیلق حرفتنه دینور (البوب) بانك فتحی وواوك سکونیله قپوجی اولمق معناسنه‌در یقال باب له یبوب بوبا ای صار بوّابا له ودیواره باجه وحجره آچمق معناسنه‌در یقال باب الرجل اذا حفر کوّة (التبوّب) تفعل وزننده قپوجی طوتمق معناسنه‌در یقال تبوّب بوّابا اذا اتخذه (الباب) و(البابة) هایله حساب وحدود مقوله‌سنك غایت ونهایتنه اطلاق اولنور (بابات الکتاب) نامه ونسخه‌نك سطورندن عبارتدر بونك مفردی یوقدر ❊ شارح دیرکه کرچه مؤلف مفردینی انکار ایلدی لکن مفردی بابه‌درکه نوع معناسنه‌در هرشیئك نوعی اشخاصنی بیلکه مدخل اولدیغیچون لکن کتابه مضاف اولدقده سطور و وجوهی اراده اولنور و بوند مفرداوله‌رق مستعمل اولماززیرا مراد مجموع وجوه وسطوردر پس مؤلفك واحدی یوقدر دیمکدن مرادی بوماده ده مستعمل واحدی یوقدر دیمك اولور حتی اساسده بو وجهله مرسومدر ما نصه یقال فلان من اهون باباته الکذب وهی انواع خبثه وقال ابن مقبل ❊ بنی عامر ما تأمرون بشاعر ❊ تخیر بابات الکتاب هجائیا ❊ ای اختار من وجوه الکتاب هجائی وبابه برشیئه صالح وجسبان اولان نسنه‌یه اطلاق اولنور یقال هذا بابته ای یصلح له ویقال لیس هذا من بابتی یعنی بو بنم خرجم دکلدر وبابه روم الکاسنده برسرحد آدیدر وبخارا اعمالندن برقریه آدیدر ابراهیم بن محمد بن اسحق المحدث اول قریه‌دندر وبابه وجه یعنی صنف ونوع معناسنه‌در جمعی بابات کلور وشرط معناسنه استعمال اولنور که برشیئك وقوعنه خارجدن یعنی آنك ماهیتندن خارج اوله‌رق موقوف علیه اولان نسنه‌دن عبارتدر یقال هذا بابته ای شرطه (البویب) زبیرو زننده مصرقربنده برقریه‌در وبویب محدثیندن عیسی بن خلادك جدی اسمیدر

طلب

(البوب) بانك ضميله مصر دیارنده برقریه‌در (باب الابواب) خزر الكاسنده برسرحد در بندینك اسمیدركه حالا تیمور قپو دیدكلریدر (باب) و (بوبه) بانك ضمیله و (بویب) زبیر وزننده اسامئ رجالدندر (بابا) حضرت عباسك عبد معتقی اسمیدر كذلك حضرت عایشه‌نك كوله‌سی آدیدر عبد الرحمن بن بابا او باباه بالهاء وعبد الله بن بابا او بابی بالیاء او بابیه بزیادة الهاء تابعیندندر (بابویه) ضم باء وفتح یای تحتیه ایله علی بن محمد الاسواری نام محدثك جدیدر واحد ابن الحسن بن علی الحنائی پدرینك جدی اسمیدر حنا ماده سنده بیان اولندی (بوبه) كذلك اسم عجمیدر ابراهیم بن بوبه وعبد الله بن احمد بن بوبه وحسن بن محمد بن بوبه محدثلردر (البابیه) تشدید یا ایله اعجوبه معناسنه‌دركه تعجب اولنه‌جق عجیب نسنه‌یه دینور یقال اتی بالبابیة ای بالاعجوبة (بابین) تثنیه بنیه سیله بحرین ایالتنده برموضعدر (بابان) مروشهرنده برمحله‌در (البیب) زیب وزننده حوضه صواقه‌جق مصلغه دینوركه قویدن چكیلان صویی بوشالتدقده اورادن حوضه آقوب دوكیلور وحوضك باجه سنه دینوركه حوضه صوكله‌جك وحوضدن طشره آقه‌جق دلیكدر (البیاب) شداد وزننده ازقه واسواقده صوكزدیرن سقایه دینور یقال هو البیاب ای الساقی یطوف بالماء (بیبه) عیبه وزننده اسمادندر حارث بن بیبه قبیلهٔ مجاشع اعیانیدر ﷺ فصـــل التاء ﷺ

(تبأب) فعلل وزننده یعنی حروفی اصلیه اوله‌رق برموضع آدیدر (التوبأ نیان) تای زائده اولمغله موضع ذكری وأب ماده سیدر جوهری وهمنه مبنی بوراده ایراد ایلدی ﷺ شارح دیركه عجیبدركه مؤلف محل مزبوره احاله ایدوب واوراده ذكرندن ساكت اولمشدر صحاحده ممرلك باشلریله بیان اولنمشدر (تؤبه) تانك ضمیله همزه وزننده وأب ماده سنده مرسومدر (التألب) فعلل وزننده برنوع شجردرعربستانده آندن عربی یای دوزرلر و بونك موضع ذكری بومقامدر زیرا رباعیدر جوهری الب ماده سنده ذكر ایلمكله مؤلف اكا تعریض ایلمشدر (التب) تانك فتحی وبانك تشدیدیله و (التبب) فرح وزننده و (التباب) سحاب وزننده و (التبیب) حبیب وزننده نقص وخسار وزیان معناسنه‌در ﷺ مؤلفك اطلاقنه كوره بونلر مصدرلردر لكن امهات سائره‌نك بیاننه كوره تب كلمه‌سی مصدردر وتباب وتبیب اسملردر زیان وخسار معناسنه وراغبك بیاننه كوره تب وتباب ماده‌سی زیان وخسرانده استمرار معناسنه موضوعدر ومنه قوله تعالی ﷺ تبت یدا ابی لهب ﷺ ای استمرت فی خسرانه حتی استمرار معناسنی متضمن اولدیغندن استتباب استمرار معناسنه استعمال اولنمشدر وتب وتباب خسران علاقه سیله مطلقا هلاك معناسنده استعمال اولنور واساسك بیاننه كوره استتباب تمام معناسنده استعمال اولنور زیرا خسران وهلاك برنسنه‌نك تمامنه تابعدر كما قیل ﷺ اذا تم امر دنا نقصه ﷺ توقع زوالا اذا قیل تم ﷺ انتهی ویقال تباله علی الدعاء نصب لانه مصدر محمول علی فعله ویقال تباله تبیبا علی المبالغة ای الزمه الله خسرانا وهلاكا یعنی حق تعالی خسران وهلاكی اكا لازم قلسون كه دائما خسران وهلاكدن آندن دور اولمسون دیمكدر ویقال تبت یداه ای ضلتا وخسرتا كما فی التنزیل ﷺ تبت یدا ابی لهب ﷺ الایة وتب هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال تب فلانا ای اهلكه وكسمك معناسنه استعمال اولنور یقال تب الشیء اذا قطعه (التتبیب) تفعیل وزننده بودخی نقص وخسار یعنی زیان وخسارت ایرشدرمك معناسنه‌در ﷺ ومؤلفك ترتیبنه كوره اسم اولور نقص وخسار معناسنه وتتبیب بركسه حقنده تباله دیو بددعا ایلمك معناسنه‌در یقال تببه تتبیبا اذا قال له تباله (التاب) تشدیدبا ایله پیر وسالخورده كشی‌یه اطلاق اولنور وجود وقوتنده نقص وخلل طاری اولمق ملابسه سیله و بو اسم فاعل نسبیدر تقول كنت شابا فصرت تابا وضعیف وزبون كسه‌یه اطلاق اولنور وارقه‌لری یاغر اولان اركك دوه‌یه واركك اشكه اطلاق اولنور جمعی اتباب كلور (التبوب) تنور وزننده مهلكه وخطرناك معناسنه‌در یقال وقع فی التبوب ای المهلكة وبدنده ایكولرك هرطرفدن محیط ومشتمل اولدیغی عضوه دینور صدر وقلب كبی یقال اشتكی تبوبه ای ما انطوت علیه الاضلاع (التبة) تانك كسری و بانك تشدیدیله حالت شدیده معناسنه‌در یقال هو فی تبة ای حالة شدیدة (الاتباب) همزه‌نك كسریله ضعیف قلمق معناسنه‌در یقال اتب الله قوته ای اضعفها (التبتبة) زلزله وزننده قوجامق معناسنه‌در یقال تبتب الرجل اذا شاخ (التبی) تانك فتحی وكسری وبانك تشدیدیله برنوع خرما آدیدر بصره‌یه مخصوص شهریز نام خرما كبی (التجاب) كتاب وزننده معدندن چیقمش شول كش فلزینه دینوركه بردفعه ذوب اولنوب لكن هنوز آنده كش جوهرینك بقیه‌سی قالمش اوله (التجابة) ها ایله تجابدن برقطعه‌در یقال اتی بالتجاب والتجابة وهو ما اذیب مرة من حجارة الفضة وقد بقی فیه منها (التجباب) بایله تمثال وزننده كش معدننده كائن فلزك جرم وجسدنده مركوز اولان جابجا كش طمرلره وجوهرلو خطوطه دینور (تجیب) تانك ضمی وفتحیله كنده قبیله سندن بربطندركنانة بن بشر التجیبی كه حضرت عثمان رضی الله عنه آنك یدیله شهادت بولمشدر آندندر (تجوب) تانك فتحیله یمنده حمیر قومندن برقبیله‌در امام علی كرم الله وجهه حضرتلرینك قتلنه جسارت ایدن شقی عبد الرحمن

﴿ ابن ملجم ﴾

ابن ملجم التجوبي آندندر جوهری غلطایدوب ولیدبن عقبه نك اشبو الا ان خیرالناس بعدثلاثة قتیل التجیبی الذی جاء من مضر بیتنی تحریفله التجیبی یرینه التجوبی عبارتیله ایراد ایلمشدر یعنی آگاه اولکز که اوچ ذاتدن صکره ناسك خیرلوسی تجیبی اولان شخصك قتل ایلدیکی ذاتدر که مضر قبیله سندن نشأت ایلمشدر جوهری ذوات ثلاثی خلفای ثلاثه ظن ایلمکله کویا که امام علی یی اراده ایلمشدر لکن اصل ذوات ثلاثه دن مراد صاحب سعادت علیه الصلوة والسلام حضرتلریله شیخین مکرمین اولمغله مقتول تجیبی حضرت عثماندر وشاعرك مرادی اولدر وبیت مزبوری کیتنام شاعره نسبتی دخی وهمدر* شارح دیر که جوهری بو ماده لرده ابن فارسه تابع اولمغله وهم وغلطدن مصوندر وابوعبید البکری فصل المقال فی شرح الامثال نام کتابنده بیت مزبوری نائله بنت فرافصه عزو ایلمشدر که زوجهٔ حضرت عثماندر وبیت ثانی بودر ومالی لاابکی وتبکی قرابتی وقد حجبت عنا فضول ابی عمرو پس اشبو قافیه دلالتیله بیت اولده مضر ضاد معجمه ایله غلطدر صواب اولان بمصر اولمقدر صاد مهمله ایله (التخربوت) تانك فتحی وخای معجمه نك سکونیله بغایت صوی وکزیده واشکین ویوکرك ناقه یه دینور بو ماده نك موضعی کری بومقامدر جوهری تابی زیادیه حمل ایله خرب ماده سنده ثبت ایلدی تا ایسه کلمه نك اولنه زیاده قلنمق جائز دکلدر (التخاریب) نونله نخرب ماده سنده مرسومدر (الترب) و(التراب) و(التربة) تانك ضمیله و(الترباء) صحراء وزننده و(الترباء) نفساء وزننده و(التیرب) صیقل وزننده و(التیراب) الف زیاده سیله و(التورب) جوهر وزننده و(التوراب) الف زیاده سیله و(التریب) عثیر وزننده و(التریب) امیر وزننده طپراغه دینور خاك معناسنه وترابك جمعی اتربه کلور اشربه وزننده وتربان کلور تانك کسریله وسائر لغات مذکوره نك جمعلری مسموع دکلدر (الترباء) صحراء وزننده یره دینور ارض معناسنه (الترب) فتحتینله برمکان پك طپراقلو اولمق معناسنه در یقال ترب المکان تربا من الباب الرابع اذا کثر ترابه وبرکسه نك النه طپراق کیرمك معناسنه در که فی الحقیقه الی طپراغه بولانوب طپراقلو اولمقدن عبارت یاخود املندن خائب ونومید اولمقدن کنایتدر یقال ترب الرجل اذا صار فی یده التراب وطپراغه یاپشمق معناسنه در بو دخی کرك حقیقی اولسون وکرك شدت فقر ومسکنتدن طپراغه متصل اولوب آنك اوزرنده یاتوب اوتورمقدن کنایه اولسون یقال ترب الرجل اذا لزق بالتراب کذلك ترب الشیء دیرلر برنسنه طپراغه بولانوب طپراقلو خاك آلود اولسه وترب ومترب مقعد وزننده امیدوامیلدن خائب وخاسر اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ترب الرجل تربا ومتربا اذا خسر وفقیر وبی نوا اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ترب الرجل اذا افتقر وفلان کسه اصلا خیر ومنفعت کورمیوب دائما خائب وخاسر اولسون دیو بددعا مقامنده تربت یداه دیرلر لا اصاب خیرا معناسنه نهایه ده مرسومدر که اشبو تربت یداه قولنی عربلر ایراد ایدوب لکن آنکله دعای حقیقی مراد ایلمیوب همان لفظی اوزره اجرا ایدرلر نته که قاتله الله دخی بومنوال اوزره در و بعضا حث وتحریض موقعنده ایراد ایدرلر (الاتراب) همزه نك کسریله برکسه نك مالی قلت بولوب فقیر اولمق معناسنه در فرط فقر ومسکنتدن ناشی ترابه ملاصق اولمق ملاحظه سیله در یقال اترب الرجل اذا قل ماله وبرکسه نك مالی کثرت بولوب غنی اولمق معناسنه در که طپراق قدر مالی چوغالمق ملابسه سیله در پس اضداددن اولور یقال اترب الرجل اذا کثر ماله واوچ دفعه آلنوب صاتلمش قوله مالك اولمق معناسنه در یقال اترب الرجل اذا ملك عبدا اوقد ملك بصیغة المجهول ثلاث مرات* شارحك بیاننه کوره بو ذلت معناسندن مأخوذدر زیرا عادتا ایکی دفعه النوب صاتیلان قول کثیرا اولور لکن اوچ دفعه معامله دن بقیه فلان البته ذلیل وحقیر اولور وعددمزبور اقل درجه دن عبارتدر وبرنسنه اوزره طپراق دوکمك وطپراق سرپمك وطپراقلمق معناسنه در یقال اترب الشیء اذا جعل علیه التراب (التتریب) تفعیل وزننده بو دخی برکسه فقیر اولمق وغنی اولمق معنالرینه در اتراب کبی وبرنسنه اوزره طپراق دوکمك وطپراقلمق معناسنه در یقال تربه بمعنی اتربه (التربوت) ملکوت وزننده چوق قوللانلمغله رام ومنقاد اولان دوه یه دینور یقال جمل تربوت ای ذلول ویقال ناقة تربوت * شارح دیر که بو ترابدن مأخوذدر ذللندن ناشی یاخود تاء دالدن مبدله در که دربه دن مأخوذ اولور و بو سیبویه قولیدر انتهی (التربة) فرحه وزننده پرمقلرك اوجلرینه دینور انمله معناسنه وبرنوع نبات اسمیدر که ترباء دخی دیرلر صحراء وزننده وتربه دخی دیرلر فتحاتله (الترائب) تانك فتحیله جمع تریبه در کوکس کمیکلرینه دینور که کوکس تخته سی تعبیر اولنور علی قول کوکسدن ایکی بیون حلقه سنك کمیکلری طرفنه دینور یاخود ایکی ممه ایله بیون حلقه سی کمیکلرینك اراغنه دینور وعلی رأی کوکسك صاغ طرفندن درت وصول طرفندن درت دانه قبور غه لره اطلاق اولنور یاخود ایکی الوایکی ایاق وایکی کوزدن عبارتدر یاخود کوکسده قلاده کچه جك موضعه دینور (الترب) تانك کسریله یاشداشه دینور لده وهمزاد معناسنه یقال هذا تربه ای لدته وسنه تماثل وتساوی جهتندن عظم صدره تشبیه اولنمشدر یاخود ترابه موقعده بالمعیه اولمق مناسبتنه مبنیدر واکثری مؤنثده استعمال اولنور تقول هو تربی وهی

تربى اى لدتى (المتاربة) مفاعله وزننده برآدمه ياشداش اولمق معناسنه دريقال تاربتها اى صارت تربها وياشداش
اولنلر بري برينه يار وهمدم اولمق معناسنه دريقال تاربت الجارية الجارية اذاخادنتها وصاحبتها (التربة) تمره وزننده
ضعيفلق وناتوانلق ضعفه معناسنه در (تربه) تانك ضميله همزه وزننده مكهٔ مكرمه يه ايكى مرحله قريب برده برده دركه
بستان ابن عامره جريان ايدر (تربة) جهينه وزننده يمنده برموضعدر (ترابه) قامه وزننده ينه يمنده برموضعدر
(تربان) عثمان وزننده مدينهٔ منوره ايله حفير نام محل بيننده برده در (ابوتراب) امام على رضى الله عنه جنابلرينك
كنيه سيدر حضرت رسول الله عليه السلام وضع ايلمشدر ورسالهٔ قشيريه رجالندن زاهد نخشبى كنيه سيدركه عارف
معر وفدر اسمى عسكر بن حصين در (الترابيون) محمدان ابنا احمد المروزيان كه تثنيه در وعبدالكريم بن عبدالرحمن
ونصر بن يوسف ومحمد بن ابى الهيثم نام محدثلردر (اتريب) ازميل وزننده مصرده بر ناحيه در (التراب) كتاب
وزننده قيون قسمنك قاپجه سنه دينور اصل ذراع الشاة معناسنه ومنه التراب الوذمة يعنى ومنه حديث على رضى الله عنه
* لئن وليت بنى امية لانفضنهم نفض القصاب التراب الوذمة * انتهى تراب ذكر اولنان عضولردر و وذمه فرحه وزننده
اوذامى منقطع اولمش قوغه يه دينور واوذام قوغه نك قولبلرينى بند ايتدكلرى قايشلره دينور پس معنا بندو پيوندلرى
سوكلمش قيون قاپجه لرينى قصاب نه كونه سلكرسه بنده اول طائفه يى او يلجه سلكرم يعنى خبشودنسدن انلرى تطهير
وتمييز ايدرم ديمكدر * مؤلف ديركه عندالبعض بو راده تراب ترب لفظندن كه ضرب وزننده درجمعدر وترب ترب
مخففيدركه كتف وزننده درياخود بو روايت غلط راوى اولمغله صواب اولان الوذام التربة عبارتيله اولمقدر وذام
وذمه نك جمعيدركه اشكنبه يه ديمكله معناى حديث طپراغه دوشمكله توز وطپراق اولمش اشكنبه يى قصاب نه كونه
قالدروب سلكرسه بنده آنلرى او يلجه سلكوب تطهير ايدرم ديمك اولور قالديكه ايكنجى احتماله كوره كتف وزننده
تربه دن مراد ينه اشكنبه در نته كه نهايهٔ ابن اثيرده مشروحدر (ماتيرب) تانك كسرى ورانك فتحيله سمرقند
شهرنده بر محله در (التربيه) احجيه وزننده بغداى انواعندن قزل بغدايه دينور (يترب) يمنع وزننده يمامه قربنده
برموضعدر اشجعى على قول شماخ نام شاعرك اشبو وعدت وكان الخلف منك سجية مواعيد عرقوب اخاه بيترب
بيتنده يترب لفظندن مراد موضع مزبوردر وعرقوب زنبور وزننده خلف وعد ايله مشهور بركسه در برادرينه خرما
وعد ايدوب خلف ايلديكنه اشارتدر مؤلفك استشهادى بعضيلر ثاى مثلثه ايله يثرب رسم ايلمرله انلرك غلطلرينى مبيندر
(التربى) قرشى وزننده حسين بن مقبل نام كسه نك نسبتيدر مشاهير امرادن قيران نام اميرك بغدادده كائن تربه سنده مقيم
اولديغيچون انكا نسبت اولنمشدر ومزبور حسين تحديث حديث ايلمشدر (ترعب) ثعلب وزننده (تيرع) تمنع وزننده
ايكى موضعلردر بو كلمه لرى نحويونك منصرف قيلمرى تالرينك اصليه اولديغى مبيندر (التعب) عجب وزننده رنج
وزحمت چكوب يورلمق معناسنه دريقال تعب الرجل تعبا من الباب الرابع ضد استرح (الاتعاب) همزه نك كسريله
بركسه يه زحمت ويروب يورمق معناسنه دريقال اتعبه اتعابا و بدنده شكست اولمش كيكى اوكولدقدنصكره تكرار
شكست ايلمك معناسنه دريقال اتعب العظم اى اعنته بعد الجبر بو راده اعنته نون وتا ايله در اعنبه نسخه لرى
غلطدر واتعاب طولدرمق معناسنه دريقال اتعب الاناء اذا ملأه و بركسه نك دواب ومواشيسى تعب چكوب
طورغون ودرمانده اولمق معناسنه دريقال اتعب القوم اى اتعبت ماشيتهم (التعب) كتف وزننده و (المتعب)
مكرم وزننده يورغون وطورغون تعبناك آدمه دينور يقال هو تعب ومتعب ولا تقل متعوب لمخالفة السماع
والقياس وقيل هو لحن لان الثلاثى لازم اللازم لايبنى منه المفعول (الثغب) تانك فتحى وغين معجمه نك سكونيله چركين
وقبيح شيئه دينور وريبه معناسنه دركه سوءظنى مستلزم حالتدن عبارتدر (الثغب) فتحتينله فساد وهلاك معنالرينه در
وكير و پاس ووسخ ودرن معنالرينه در وقيتلق قحط معناسنه در وآجلق جوع معناسنه در وعيب ونقيصه معناسنه در
وعيبلو اولمق معناسنه دريقال تغب الشئ تغبا من الباب الرابع يعنى ذكر اولنان معنالرك جمله سندن وجه مذكور اوزره
متصرفدر (الاتغاب) همزه نك كسريله عيبلمك ومعيوب ايلمك معناسنه دريقال اتغبه غيره اى عابه (التلب)
تانك فتحى ولامك سكونيله زيان وخسار معناسنه دريقال تباله وتلبا اى الزمه الله خسارا وخسارا (تلب) كتف
وزننده (وتلب) فلز وزننده اصحاب كرامدن ابن سفيان اليقظان ابن ابى ثعلبه اسميدر بنى العنبر قبيله سندندر وتلب
فلز وزننده برموضع آديدر وشعراء جاهليه دن بنى عنبرى برشاعر آديدر على قول شاعر مرقومك اسمى كتف وزننده در
اسم صحابى كبى ياخود ايكيسى برذاتدر (التولب) جوهر وزننده مركب صپاسنه دينور جحش معناسنه (الاتلئباب)
اطمئنان وزننده برايش يولنه كيروب راست ومستقيم اولمق معناسنه دركه من بعد ممتد ومستمر اولوب كيدر يقال
اتلأب الامر اتلئبابا اذا استقام و برنسنه ميل كبى ديكلوب طورمق معناسنه دريقال اتلأب الشئ اذا انتصب

واشك باشنى وكوكسنى هوايه ديكوب اورى طوتمق معناسنه در يقال اتلأبّ الحمار اذا اقام صدره ورأسه ويول خط مستقيم كبى اوزانوب طوغرلمق معناسنه در يقال اتلأبّ الطريق اذا استقام وامتدّ (التلابية) طمانينه وزننده معناى اولندن اسمدر طوغريلق حالتنه دينور يقال بالامر تلابية اى استقامة (تنبّ) قنب وزننده شام ديارنده برقريه در محدثيندن مشهور كاتب فائق محمد بن محمد بن عقيل التنبى اورايه منسوبدر وصالح التنبى كه كذلك روايت حديث ايلمشدر اورادندر (التنوّب) تنوّر وزننده روم ديارنه مخصوص بر بيوك شجر آديدر اندن قطران حاصل اولور بوشجر چام اغاجنك ديشى نوعيدر تركيده كوكنار اغاجى وقطران اغاجى تعبير ايدرلر (التوب) توب وزننده و(التوبة) توبه وزننده و(المتاب) مأب وزننده و(التابة) غابه وزننده و(التتوبة) تبصره وزننده كناهدن رجوع ايدوب حضرت حقه توجه ايلمك معناسنه در اصل مادّه رجوع معناسنه در لكن رجوع عن الذنب معناسنده غالب اولمشدر يقال تاب الى الله يتوب توبا وتوبة ومتابا وتابة وتتوبة اذا رجع عن المعصية صيغة اخيره خلاف قياس اوزره واقع اولمشدر ويقال تاب الله عليه اى وفقه للتوبة اورجع به من التشديد الى التخفيف ومن الحظر الى الاباحة اورجع عليه بفضله وقبوله وهواى الله تعالى توّاب على عباده ❊ مؤلفك بصائرده بياننه كوره توبه اجمل وجوه اوزره كناه ومعصيتى ترك ايلمكدن عبارتدر كه انواع اعتذارك ابلغى بودر زيرا اعتذار اوچ وجه اوزره در اوّل بر كناه وجنحه دن معتذر اولان كسه بن آنى ايشلمدم ديو انكار ايلمكدر ثانى شومادّه يه مبنى ايشلدم ديو بسط اعتذار ايدر ثالث اكرچه ايشلدم وفى الحقيقه اسأت ايلدم لكن من بعد تركنه عزم وقصد ايلدم ديو اعتذار ايدر اشته توبه بوندن عبارتدر انتهى (التائب) اسم فاعلدر (التوّاب) صيغهٔ مبالغه در وتائب القابندندر احمد بن يعقوب التائب الانطاكى مقرئ كبيردر متقدميندندر وعبدالله ابن ابى التائب محدثدر متأخريندندر (توبه) اساميدندر (تل توبه) شهر موصل قربنده برقريه در (الاستتابة) استعانه وزننده بركسه دن توبه ايلمسنى طلب ايلمك معناسنه در يقال استتابه اى سأله ان يتوب ومنه قولهم انّ المرتدّ يستتاب (التابوت) معلومدر كه ايچنه جنازه وضع ونقل اولنان ظرف خشبيدر اصلى تابوه ايدى ترقوه وزننده واو اسكان اولنوب هاء تأنيث تايه قلب اولندى ولغت انصار كرام هاء اصليه ايله تابوهدر شارح ديركه تابوت فعلوت وزننده در توبدن مأخوذ در دائما كندوسيله اعادهٔ جنازه اولنديغيچون تسميه اولنمشدر وزمخشرينك مختارى اصلى توبوت در واو مفتوحه ايله على القاعده واو الفه قلب اولنوب تابوت اولدى وبووجهله لغت قريشى ترجيح ايلمشدر ومعلوم اوله كه قرأن كريمده ذكر اولنان تابوتدن مراد توراة كتابى وضع اولنان صندوقه دركه چمشير اغاجندن ايدى حضرت موسانك انتقالندنصكره بنى اسرائيله غضب ربانى ظهوريله رفع اولندى بعدزمان طالوتك پادشاه اولمسنده ارادهٔ الهيه يه علامت اولمق ايچون آشكاره جه ملائكهٔ كرام آسماندن انزال ايلديلر اهل خبر ديرلر كه جملهٔ انبيانك تماثيلى آنده موجود اولوب حضرت آدم صفى يه كتورمشلر ايدى عرضى طولنك ثلثانى قدر ايدى يعقوب اسرائيل حضرتلرينه قدر توارث جهتيله تداول ايدوب بنى اسرائيل يدنده ايكن تكرار رفع اولندى اثناى جهاد وغزاده پيشكاهلرينه تقديم اولنوب آندن سكينت واطمينان قلوب حاصل اولور ايدى انتهى (يتيب) يغيب وزننده مدينه ده برطاغدر (التابة) غابه وزننده توبه معناسنه در نته كه قريبا ذكر اولندى ❊ شارح يائى اولديغنى انكار ايلمشدر پس مؤلفه كوره اصلى تيبه در ياء همزه يه وهمزه الفه قلب اولنمشدر

فصـــل الثاء المثلثة ❊ (الثأب) ثانك فتحى وهمزه نك سكونيله وجوده مقدمهٔ نوم فتورى كبى كسل وفتور عارض اولوب اسنه مك معناسنه در يقال ثئب الرجل على المجهول ثأبا اذا اصابه كسل وفترة كفترة النعاس فهو مثؤوب امهات سائره ده فيفتح عندها فمه عبارتى زياده اوله رق مرسومدر (الثؤباء) نفساء وزننده اسمدر اسنه مكه دينور يقال اخذته الثؤباء وهى فترة تعترى الشخص فيفتح عندها فمه (التثاؤب) تفاعل وزننده اسنه مك معناسنه در وخبر اراشدرمق معناسنه در يقال تثاءب الخبر اى تجسسه (التثأب) تفعل وزننده بودخى اسنه مك معناسنه در (الثأب) فتحتينله بودخى اسمدر اسنه مك حالتنه دينور (الاثأب) اعجب وزننده باديه اشجارندن برنوع شجردر مفردى اثأبه در هايله (الثباب) ثياب وزننده كركى كبى يرلشوب اوتورمق معناسنه در يقال ثبّ الرجل ثبابا اذا جلس متمكنا وتمام اولمق معناسنه در يقال ثبّ الامر اذا تمّ (الثبثبة) زلزله وزننده بودخى كركى كبى يرلشوب اوتورمق معناسنه در يقال ثبثب الرجل بمعنى ثبّ (الثابة) شابه وزننده ومرادفيدر كه تازه وكنج عورته دينور يقال جارية ثابّة اى شابّة (ثخب) ثالك فتحى وخانك سكونيله بنى كلاب ديارنده برطاغدر كه آنده التون وجزع ابيض معدنلرى واردر (الثرب) ضرب وزننده شول زار كبى يوفقه ايچ ياغيدر كه اشكنبه يى وبغرسقلرى احاطه ايدر تركيده چوز تعبير اولنور جمعى ثروب كلور نجوم كبى واثرب كلور اكلب كبى وجمع الجمعى اثارب كلور وثرب مصدر اولور بركسه يه جرم وجنحه سى مقابلنده

مطلب

لوم وتعيير ايلمك وقنه‌مق معناسنه‌در يقال ثربه ثربا من الباب الثانى اذا لامه وعيره بذنبه وخسته‌نك لباسنى صويوب چقارمق
معناسنه‌در يقال ثرب المريض اذا نزع عنه ثوبه (الثربات) فتحاتله پرمقلره دينور اصابع معناسنه ظاهرا ثرب
مفرديدر (التثريب) تتريب وزننده بودخى بركسه‌يه كناهى سببيله لوم وسرزنش ايلمك وقنه‌مق معناسنه‌در يقال ثربه
وثرّب عليه تثريبا اذا لامه وعيره بذنبه وثوب وكاغد مقوله سنى دوروب بوكمك معناسنه در يقال ثرّب الثوب
اذا طواه (الاثراب) همزه‌نك كسريله بودخى لوم وتعيير ايلمك معناسنه‌در يقال اثربه بمعنى ثربه وحيوانك ثرب ديدكلرى
ذكر اولنان ياغى چوق اولمق معناسنه‌در يقال اثرب الكبش اذا زاد ثربه يعنى شحمه (المثرب) مفسد وزننده قليل العطا
اولان كسنه‌يه دينور (المثرّب) مزوّر وزننده دائما ميانه ناسى تخليط وافساد ايدن فتنه كاره دينور تثريبدن اسم فاعلدر كه
افساد وتخليط معناسنه‌در يقال رجل مثرّب اى مخلط مفسد (ثرب) كتف وزننده باديه‌ده محارب قبيله‌سى يوردنده
بر قويى آديدر (ثربان) فتحاتله يمنده بر حصار آديدر (الثرباء) حمراء وزننده سموز وايچ ياغى چوق قيونه دينور
يقال شاة ثرباء اى سمينة ذات الثرب (اثارب) اجانب وزننده حلب قضاسنده بر قريه‌در (يثرب) يضرب وزننده
و(أثرب) يابى همزه‌يه ابدا الله مدينة النبى عليه الصلوة والسلام اسميدر نسبتنده يثربى واثربى دينور رانك فتحى
وكسريله * شارح ديركه سام بن نوح اولادندن ابتدا ارض مزبوره‌ده ساكن اولان يثرب اسميله مسمادر رسول اكرم مطـلب
صلى الله عليه وسلم حضرتلرى لفظمز قومك معناسى تباه وفسادى متضمن اولمغله استهجان بيورملريله رفع وطيبه
وطابه ايله تسميه بيوردیلر انتهى ويثربى اصحابدن ابو رمثة البلوى اسميدر على قول رفاعة بن يثربى دركه بودخى
اصحابدندر وعمر بن يثربى اصحابدندر وعميرة بن يثربى تابعيندندر (الثرقبية) ثانك وقافك ضميله مصر كتاندن برنوع
بياض بزه دينور (الثنضب) قنفذ وزننده بجواب قفاص اسميدر يعنى قفص يپانلرك اغاج وقامش كسوب يوناجق
آلتلرينه دينوركه دموردن اولور (الثعب) ثانك فتحى وعينك سكونيله آقتمق معناسنه‌در لكن پيكار وآيازمه
مقوله سندن واولوق وحوض اياغى كبى يردن قيناپوب جوشقون چيقا رق آقتمغه مخصوصدر يقال ثعب الماء
والدم ثعبا من الباب الثالث اذا فجره وثعب مبالغة وصف اولور آقيجى سائل معناسنه كما سيذكر ودره‌نك صو
آقه‌جق يرينه دينور مسيل الوادى معناسنه جمعى ثعبان كلور بطنان وزننده (الانثعاب) انفعال وزننده مطاوعى
اولدن مطاوعدر يقال ثعب الماء فانثعب اى فجره فانفجر (الثعب) فتحتينله و(الاثعوب) اسلوب وزننده و(الأثعبان)
همزه‌نك وعينك ضميله بونلرده ثعب كبى آقيجى سائل نسنه‌يه دينور يقال ماء ثعب كما ذكر وثعب واثعوب واثعبان
اى سائل (المثاعب) ميمك فتحيله مثعب لفظندن جمعدر صوجريان ايده‌جك آقندى يره وصويولنه دينور
مسيل الماء معناسنه ومنه مثاعب المدينة اى مسائل مائها حوضك اولوغنه ومصلغنه مثعب اطلاقى بوجهتله در
شارح ديركه حوضه صو دوكيله جك اولوغه كذلك سطح اوزره وضع اولنان اولوغه ده مثعب اطلاق اولنور
(الثعبة) جرعه وزننده على قول همزه وزننده اولمغله جوهرى وهم ايلمشدر برنوع كرتنكله‌دركه باشى يشل اولور
وبغايت خبيثدر تركيده يلانه آغو ورن تعبير اولنور وثعبه فارديه دينور وبرنوع شجر آديدر (الثعبان) عثمان وزننده
بغايت ايرى واوزون اولان يلانه دينوركه اژدها تعبير اولنور على قول خاصة يلانك ارككنه دينور وعلى رأى عموم
اوزره مطلقا يلانه دينور جرى وسيلان معناسندندر (الاثعبى) اجنبى وزننده و(الاثعبان) و(الاثعبانى) همزه‌لرك
وعينلرك ضميله شول دائره‌لو ايرى يوزه اطلاق اولنوركه بغايت كوزل وبياض اوله (الثعابيب) سعابيب وزننده
آغزدن اقان يلشك صافى صويه دينوركه تل كبى سونوب اوزانور ساليا تعبير اولنور يقال فوه يجرى ثعابيب اى
يجرى منه ماء صاف ممتد (الثعوب) صبور وزننده اخلاط ار بعه‌دن صفرايه دينور مره كبى (الثعلب) جعفر
وزننده تلكى‌يه دينوركه معروف جانوردر اركگنه وديشيسنه اطلاق اولنور على قول ديشيسنه ثعلبه واركگنه
ثعلب دينور وثعلبان دينور ثانك ولامك ضميله قالديكه جوهرينك ثعلبان اركك تلكى‌يه اطلاق اولنديغنه استشهاد
ايلديكى شاعرك اشبو * ارب يبول الثعلبان برأسه * لقد ذل من بالت عليه الثعالب * بيتنده واقع ثعلبان لفظى ضميله
انشاد ومراد اركك تلكودر ديو تفسير ايلمسى غلط صريحدر وغلطده مسبوقدر يعنى بعض سلف دخى بووجه
اوزره غلط ايلديلر مرادكسائى در بلكه صواب اولان ثانك فتحيله دركه ثعلب لفظندن تثنيه‌در زيرا منشأ بيت
بودركه غاوى بن عبد العزى نام كسنه بنى سليمه مخصوص سواع نام صنمك خادمى ايدى بركون صنم مرسوم قربنده
اوتورركن سكرده رك ايكى تلكى كلوب اول صنم اوزره صعود وايافلرينى قالدروب اوزرينه تبول ايلديلر غاوى
بوحالى مشاهده ايلدكده بويله تكريمى اولورد ديو بيت مزبورى انشاد ايدوب يامعشر سليم خدا حق اشبو صنم
ضر ونفع ومنع واعطايه قادر دكلدر ديدى وصنمى شكست ايدوب بدركاه حضرت رسول اللهه عزيمت وبعد التشرف

عرض شهادت ایلدی حضرت رسول علیه السلام اسمندن پرسان اولدقده غاوی بن عبدالعزّی اولدیغنی افاده ایلمکله حضرت رسول الله استهجان ایدوب بلکه راشد بن عبد ربه در دیو بیورملریله من بعد راشد ایله نامدار اولمشدر وثعلب لفظنك جمعی ثعالب کلور وثعالی کلور بایی یایه ابدالله ❊ شارح دیرکه وزن اخیر ضرورت شعره مخصوصدر واکثر اهل لغت ثعلبان ثانك ضمیله ارکك تلکی یه اطلاق اولندیغنی بیت مزبور ایله استشهاد ایدرلر نته که افعوان ارکك افعی یه وعقربان ارکك عقربه اطلاق اولنور وزمخشری وحافظ شرف الدین الدمیاطی بو بابده متفقلردر انتهی وثعلب حوضدن طشره یه صو چیقه جق مخرجه واولوغه دینور نسخهٔ صحیحه مخرج الماء من الحوض عبارتیله در وثعلب خرما سردکلری یردن یغمور صویی آقوب کیده جك دلیکه وآرقه دینور ومزراغك تمرن قوغه سنه کیردیکی اوجنه دینور وخرما دیبلرندن سوروب چیقان فدانلرکه کل تعبیر اولنور کسلدکده یرلرنده قلان کوکنه دینور علی قول یدندن سوروب چیقان فدانلر کسلدکده بدنده قلان دیبلرینه واوجه لرینه دینور (المثعلة) میمك ولامك فتحیله و(المثعلبة) میمك ضمی ولامك کسریله تلکیسی چوق یره دینور یقال ارض مثعلة ومثعلبة ای کثیرة الثعالب ❊ شارح دیرکه وزن اول عقرب ماده سنده معقره قبیلندندر (الثعلبة) ها ایله عصعص معناسنه درکه انسان وحیوانك مقعدنده وقوبرق دیدکده یوج وقوبرق صوقی واوجه تعبیر اولنور مرجمك قدر برکیکدرکه فاتحهٔ خلقت بنی آدم وخاتمهٔ فنا وعدم اول کیکدر بعض دیارده اکا بزدم کیکی تعبیر ایدرلر وثعلبه است ومقعده دینور وثعلبه عربدن نیچه کسه لرك ونیچه قبیله لرك اسمیدر وآندندرکه ثعلبتان ایکی قبیله پدرلر پدرلری ثعلبة بن جدعاء وبریسی ثعلبة بن رومانذر وثعلبه یکرمی ایکی صحابی اسمیدر وثعلبة بن عباد وثعلبة بن سهیل وثعلبة بن مسلم وثعلبة بن یزید محدثیندندر وابوثعلبة الخشنی که جدی خشینه منسوبدر اسمنده اختلاف اولنمشدر بعضلر جرثوم بن یاسر وبعضلر ناشب وبعضلر لابس وبعضلر ناشم وبعضلر جرهم دیو بیان ایلدیلر وکندیسی اصحاب کرامدندر (داء الثعلب) معروف علتدر تلکی قسمنه عارض اولوب تویلری دوکلکله داء الثعلب اطلاق ایلدیلر بعض کسه یه عارض اولوب صاچ وصقالی بالجمله دوکیلور نته که داء الحیه نام علت سببیله دریسی قاولوب صو یلور سببی حدتلی فاسد یاخود محترق خلط وطوزلو یاخود متعفن بلغمدر (عنب الثعلب) معروف نباتدرکه ترکیده ایت اوزمی دیرلر طبیعی مبرد ورادع وقابضدر یدی دانه سنی یوتمق یرقان علتنه نافعدر وحبلی قاطعدر مجربدر (حوض الثعلب) خای معجمهٔ مفتوحه ایله عمان نام بلده ورا سنده برموضعدر (ذوثعلبان) ثانك ولامك ضمیله ملوك یمندن اذواء اطلاق اولنان یعنی ذولفظیله مصدر ومتلقب اولان ملوکلردن بریدر (ثعیلبات) ثانك ضمیله یاخود ثعالبات برموضع آدیدر (قرن الثعالب) قرن المنازل ایله مشتهر اولان موضعدرکه اهل نجدك میقاتیدر (دیرالثعالب) بغداد قربنده برموضعدر (الثعلبیه) یای مشدده ایله آت قسمنك کوپك کبی سکرتمسنه دینور یقال یعدو الفرس الثعلبیة وهی عدوه کالکلب وبو رسمه سکرتمك مکارهدندر وثعلبیة مکه یولنده برموضعدر (الثغب) ثانك فتحی وغین معجمه نك سکونیله دورتمك طعن معناسنه در یقال ثغبه بازنح ثعبا من الباب الثالث اذا طعنه به وبوغزلمق ذبح معناسنه در یقال ثغب الشاة اذا ذبحها ودره نك بطننده قلان چوق صویه دینور وبومعناده فتحتینله ده لغتدر جمعی ثغاب کلور ثانك کسریله وانغاب کلور وثغبان کلور ثانك کسری وضمیله (التثغب) تفعل وزننده دیش اتی قانایوب قانی آقمق معناسنه در یقال تثغبت لثته بالدم ای سالت (الثغب) فتحتینله بوز اریوب آقمق معناسنه در یقال ثغب الجمد ثغبا من الباب الرابع اذاذاب وثغب طاغ قوبیسنده اولان صوکولنه دینور کنش اصابت ایلمامکله صویی صوغوق اولور یقال رضابه کالثغب ای الغدیر فی ظل جبل (الثغرب) زبرج وزننده صارارمش دیشلره دینور (الثقب) ثانك فتحی وقافك سکونیله اوته سی آچق اولان دلیکه دینور خرق نافذ معناسنه جمعی اثقب کلور وثقوب کلور وثقب مصدر اولور دلیك دلمك معناسنه یقال ثقبه ثقبا من الباب الاول اذاخرقه (التثقیب) تفعیل وزننده ثقب معناسنه در تشدیدی تکثیر ایچوندر یقال ثقبه تثقیبا بمعنی ثقبه وآتشی طوتشدروب یالکلندرمق معناسنه در یقال ثقب النار اذا اوقدها وصاچ وصقاله جابجا بیرلك نشانه سی دوشوب قرسمرچك معناسنه درکه مجازدر یقال ثقبه الشیب وثقب فیه تثقیبا اذاظهر الشیب علیه (الانثقاب) انفعال وزننده دلیك دلنمك معناسنه در (التثقب) تفعل وزننده انثقاب معناسنه در یقال ثقبه فانثقب وتثقب وبومعناده متعدی اولور تقول تثقبته بمعنی ثقبته وآتشی طوتشدروب علواندرمك معناسنه در یقال تثقب النار ای اوقدها (المثقب) منبر وزننده دلیك دله جك آلته دینورکه بورغو وبریغله ماثقب تعبیر ایدرلر ومثقب شام ایله کوفه بیننده اولان یولك اسمیدر کذلك کوفه دن مکه یه واره جق یولك آدیدر ومثقب رأی وتدبیری نافذ وکارکر آدمه اطلاق اولنور یقال هو مثقب ای نافذ الرأی (المثقب) محدث

وزننده شعرادن عائذ بن محصن لقبیدر (المثقب) مقعد وزننده اولو یوله دینور شهراه معناسنه یقال سلکوا المثقب اى الطريق العظيم (الثقوب) قعود وزننده آتش طوتشوب یانمق معناسنه‌در یقال ثقبت النار ثقوبا اذا اتقدت ویلدز پارلدامق معناسنه‌در یقال ثقب الكوكب اذا اضاء و برنسنه نك رایحه سی اطرافه یایلمق معناسنه‌در یقال ثقبت الرايحة اذا اسطعت وهاجت وناقه‌نك سودى چوق اولمق معناسنه‌در یقال ثقبت الناقة اذا غزرلبنها و برکسه نك رأى وتدبيرى نافذ اولمق معناسنه‌در یقال ثقب رأيه اذا انفذ اساسك بیانته كوره بو معنالر مجازدر (الاثقاب) همزه نك كسريله آتشى طوتشدرب یاقمق معناسنه‌در یقال اثقب النار اى اوقدها (الثقوب) صبور وزننده و(الثقاب) كتاب وزننده آتش طوتشديره‌جق نسنه‌یه دینور چراوفونده و اوطون خرده‌لرى كبى كه طوترق تعبير اولنور (الاثقوب) اسلوب وزننده شول كاركزار كسه‌در كه بورغو كبى امور ومصالح ناسه دخول ونفوذ ورؤيت ايدر اوله دخال الامور معناسنه یقال هواثقوب اى دخال فى الامور (الثقيب) امير وزننده پك قزل چهره‌لو كشى‌يه دینور شدت حمرتندن كويا كه علو آتش كبى لمعان ايدر وثقيب پك سودلو ناقه‌یه دینور (الثقابه) كرامه وزننده بركسه نك چهره سى زياده سيله قزل اولمق معناسنه‌در یقال ثقب الرجل ثقابة اذا صار ثقيبا شديد الحمرة (الثاقب) بو دخى سودى چوق ناقه‌یه دینور و(النجم الثاقب) كه قرأن كريمده واقعدر جميع كواكبدن مرتفع كوكب ديمكدر ياخود كوكب زحل مراد دركه سماء سابعه‌ده دركه كويا كه افلاكه ياخود ظلمته نافذ اولديغيچون اطلاق اولنمشدر ✿ قال الشارح والمعنى الاول مأخوذ من قول العرب للطائر اذا لحق ببطن السماء قد ثقب الطائر (ثقب) ثالك فتحى وقافك سكونيله يمامه‌ده برقريه‌در ونقب بن فروة اصحابدندر على قول ثقيب در زبير وزننده (ثقبان) سحبان وزننده يمنده جند قضاسنده برقريه‌در (يثقب) ينصر وزننده باديه ده بر موضعدر (ثقيب) زبير وزننده مكه يولنده ثعلبيه نام موضعك يوقارى طرفندن شامه موصل برطريق آيدر (الثلب) قلب وزننده لوم وتعييب وتعيير ايلمك معناسنه‌در كه قنمق تعبير اولنور يقال ثلبه ثلبا من الباب الثانى اذا لامه وعابه ودركاهدن سرزوب قوغمق معناسنه‌در يقال ثلبه اذا طرده وبرنسنه‌يى ترس چويرمك معناسنه‌در ايچى طشره سنه ياخود آلتى اوستنه دوندرمك كبى يقال ثلبه اى قلبه وبرنسنه‌يه كدك كدمك ورخنه ايلمك معناسنه‌در يقال ثلبه اى ثلمه (المثلبة) ميمك فتحى ولامك فتح وضميله اسمدر بركشينك كندى حقنده شيوعندن احتراز ايلديكى عيب ونقيصه‌يه دينوركه مراد عيب ونقيصه سنه باعث اولان خصلتدر تقول ماعرفت فى فلان مثلبة اى مسبة يلام بها ويعاب (الثلب) ثالك كسريله شول اركك دوه‌يه دينوركه زياده سيله بير اولمغله ديشلرى اوفانوب وقويرغنك تويلرى دوكلمش اوله جمعى اثلاب كلور وثلبه كلور ثالك كسريله قرده وزننده مؤنثنده ثلبه دينور هايله وثلب پيروسالخورده آدمه دينور شيخ كبى وديشيسى دول طوتدرميان دوه‌يه دنور وثلب برصحابى اسميدر ياخود بوثاى فوقيه ايله درنته كه ذكر اولندى وثلب عيبلو كشى‌يه دينور كاسيذكر (الثلب) كتف وزننده رخنه‌دار اولان مزراغه دينور يقال رمح ثلب اى متثلم وعيبلو كسه‌يه دينور يقال رجل ثلب بالكسر وثلب اى معيب (الثلب) تعب وزننده برنسنه بورشوب بوزلمك تقبض معناسنه‌در وكيرلمك وسخ معناسنه‌در يقال ثلب الشئ ثلبا من الباب الرابع اذا تقبض ويقال ثلب الثوب اذا وسخ (الاثلب) همزه نك فتحى وكسرى ولامك فتحيله طپراغله قارشق طاشلره على قول خرده مولوزه دينور (الثليب) امير وزننده شول اوتلوغه وچايره دينوركه قديم اولوب اوزرندن زمان كچمكله قرارمش اوله على قول ايكى يللق اوتلوغه دينور وثليب چوراق يرلرده بتن آيرق اوتندن برنوعك اسميدر (المثالب) ميمك ضميله ذكر اولنان ثليب نام اوت اوتليان حيوانه دينور يقال برذون مثالب اى يأكل الثليب (الثلبوت) حلزون وزننده طيئ قبيله سيله ذبيان قبيله سى ارالغنده برده ياخود برارضك اسميدر (الثالبة) اسم فاعل نسبيدر رخنه‌دار اولان شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله‌در ومنه يقال امرأة ثالبة الشوى اى متشققة القدمين يعنى اياقلرى چاتلمش خاتوندر شوى شينك فتحى والفك قصريله آتك اياقلرينه ديمكله مركويت مناسبتيله نسوانه ملايم اولمشدر (الثوب) صوب وزننده و(الثؤوب) قعود وزننده كيرو دونمك رجوع معناسنه‌در يقال ثاب الرجل يثوب ثوبا وثؤوبا اذا رجع وطولمق معناسنه‌در على قول طولمغه يافلشمق معناسنه‌در يقال ثاب الحوض اذا امتلأ اوقارب الامتلاء ✿ مؤلفك بصائرده بيانته كوره ثوب ماده سى برنسنه حالت اولاسنه عودت ياخود اول الفكر آخر العمل مقتضاسنجه فكر واندیشه ايله مقدره ومقصوده اولان حالته رجعت ايلمك معناسنه موضوعدر فمن الرجوع الى الحالة الاولى قولهم ثاب فلان الى داره وثابت نفسى اى رجعت يعنى جانم يرينه كلدى ومن الرجوع الى الحالة المقدرة المقصودة بالفكر الثوب يعنى منسوج اولان بزه ثوب اطلاقى نساجك مخيله سنده تقدير وتصوير اولنان حالتمدار نسج اولان رشته‌لك عودت ايلديكى ملاحظه سنه مبنى در وصاحب مغربك توجيهنه كوره كويا كه لباس ايله لابس يننده

معاودت اولديغنه مبنيدر كذلك امتلاء معناسي دخي آندن متفرعدر كويا كه حوض واناء مقوله سي تهي اولدقدنصكره
يه طولمغه عودت ايلمسي ملاحظه سيله در وجزاء دخي عامله عائد اولديغي ملابسه سيله در وثيب زوجدن عودت
ايليوب وتثويب تكرير وترجيع نداء اولمق حسبيله در خلاصه بالجمله معاني سائره نك ضمننده عودت معناسي
ملحوظدر انتهى (التثويب) تفعيل وزننده بو دخي رجوع وعودت ايلمك معناسنه در يقال ثوّب الرجل تثويبا
اذا رجع و بركسه يه عملي مقابلنده اجر وجزاء ويرمك معناسنه در يقال ثوّبه مثوبته اي اعطاه اياها وعوض ويرمك
معناسنه در يقال ثوّبه اي عوّضه وجماعتي نماز قلمغه چاغرمق ياخود ايكي كره چاغرمق على قول صباح اذاننده
مؤذنلر متواليا ايكي دفعه الصلوة خير من النوم ديمك معناسنه در كه حضرت بلالدن ابتدا مسموع سعادت اولدقده
تقرير بيورلمغله سنت اولمشدر يقال ثوّب المؤذن اذا دعا الجماعة الى الصلوة بقوله حيّ على الصلوة اوثنّى الدعاء
اوقال في اذان الفجر الصلوة خير من النوم مرتين عودا على بدء وتثويب نماز ايچون اقامت كتورمك معناسنه در
يقال ثوّب للصلوة اذا اقام وفرض نمازندنصكره نافله قلمق معناسنه در كه جمله سي عودتي متضمندر وبونلر حقيقت
شرعيه لردر يقال ثوّب بركعتين اذا تطوّع بهما بعد الفريضة (الثوبان) فتحاتله خسته نك بدني صحته يوز طوتمق
معناسنه در كه جاني يرينه كلوب مزاجي صاغلق حالته عودت ايلمكدن عبارتدر يقال ثاب جسم المريض ثوبانا
اذا اقبل (الثواب) سحاب وزننده بال ديمكدر عسل معناسنه آرينك ترددي حاصل اولديغي ملاحظه سيله در وبال
آريسنه دينور ترددي وقوانه تراجعي حسبيله واجر وجزاء معناسنه در كه اعمال مقابلنده اعطا اولنان پاداشدن
عبارتدر مجزى اولان كسنه يه عائد در كرچه خير وشرده مستعملدر لكن خيرده اشهردر (المثوبة) ميمك فتحي
وثانك ضميله و(المثوبة) مثربه وزننده بونلرده اجر وجزاء معناسنه در يقال له الثواب والمثوبة والمثوبة اي الجزاء
الاثابة)و(الاثوب) همزه نك كسريله بركسه يه عملي مقابلنده اجر وثواب ويرمك معناسنه در يقال اثابه الله واثوبه
مثوبته اي اعطاه اياها وطولدرمق معناسنه در تقول اثبت الحوض اي ملأته (المثاب) ميمك فتحيله اسم مكاندر
دواب ومواشي يي سق ايچون قيودن صوچكن كسه نك طوردیغي يره دينور على قول قيونك وسطنه دينور
بونلرده دخي عودت معناسي ملحوظدر وناسك بعد التفرق مجتمع اوله جقلري جمعيتكاهه دينور (المثابة) هاايله
قيونك صوبي مجتمع وواغر اولان يرينه دينور كه اوادن آندجه ينه اطرافدن آقوب يغيلور قيونك خزينه سي
تعبير اولنور وقيونك اغزينه دائرا مادار چوريلان بلهزك طاشنه دينور ياخود موضع طينه يعني ديوارينك طاشله
اوريلجك يرينه دينور وناسك بعد التفرق مرة بعد اخرى مراجعت ايده جكلري جمعيتكاهلرينه دينور امور يري
ومشورتكاه كبي وكعبة مكرمه يه مثابه اطلاقي هر سال اكا اياب ورجوع اولنديغنه مبنيدر (التثوّب) تفعل وزننده
فريضه دنصكره نافله نماز قلمق معناسنه در كه صلوة نافله يه عودت ايدر يقال تثوب المصلي اذا تنفل بعد
الفريضة وكسب ثواب ايلمك معناسنه در يقال تثوّب الرجل اذا كسب الثواب (الثوب) ثانك فتحيله انسانك اكنه
كيه جكي لباسه دينور اصل منسوج اولان بز وكتان وحرير وصوف مقوله سنه دينور لباسه اطلاقي مايؤول
اعتباريله در ننه كه ذكر اولندي جمعي اثوب كاوب افلس وزننده واثؤب كلور همزه ايله ادؤر كبي كه ضمه نك استثقالنه
مبنيدر واثواب كلور وثياب كلور ثانك كسريله وعربلر استحسانه مقارن دعا مقامنده لله ثوباه ديرلر لله دره معناسنه
يعني آنك بو بابده جزا ومكافاتي بزم وسعمزده دكلدر خداي متعال خير ايله مكافات ايلسون ديمكدر عادتا تشريف
خصوصي خلعته مبني اولوب ولباس متعينان عرب رداء وازاردن عبارت اولمغله تثنيه ايله ايراد ايدرلر كويا ايكي قات
مكافات ايلسون ديمك اولور واساسدن منفهم اولان بوراده ثوبله نفس لابس مراددر اذ يقال لله ثوباه كما يقال لله بلاده
يريد نفسه وعربلر في ثوبي ابي ان افيه ديرلر في ذمتي وذمة ابي ان افيه معناسنه يعني وعد مزبوره وفا ايلمك بنم و پدرمك
ذمته دين ولازم اولسون بو راده ثوبله نفسدن كنايه اولنمشدر تاكيدا پدرينه مضاف ايلمشدر وتثنيه نك نكته سي
ظاهردر وكاه اولور كه ثوب ايله انسانك عملي اراده اولنور مجاورت علاقه سيله ومنه الحديث * ان الميت ليبعث في ثيابه
التي يموت فيها * اي في اعماله * شارح ديركه بعضلر ظاهرينه حمل ايدوب اكفان ايله تفسير ايلديلر و بعضلر موته مقارن
عمل وحالت ايله تأويل ايلديلر لكن ابن اثير اكفان ايله تفسيري تزييف ايلمشدر زيرا انسانك اكفان بعد الموت لباسيدر
ظرف موت اولان لباسي دكلدر وقوله تعالى * وثيابك فطهر * قيل قلبك وقيل عملك فاصلح قال الشارح ومنه يقال
فلان طاهر الثياب اذا وصفوه بطهارة النفس والطهارة من العيب ويقال فلان دنس الثياب اذا كان خبيث الفعل
والمذهب (ثوب الما) سلا وغرس معناسنه در كه ولد ايله وولددنصكره چيقان چركابله مملو دري يه دينور اش
وصولك تعبير اولنور انسانده وحيوانده اولور (الثوّاب) بوّاب وزننده ثوب صتان كسه يه دينور وثوب صاحبنه

دینور ومحمد بن عمر الثیابی محدثیندندر جامد ٭ ناسك اثوابنی حفظ ایلدیکیچون نسبت اولنمشدر (ثوب) صوب وزننده اسامیٔ رجالدندر ثوب بن شحمه حاتم طائی بی اسیر ایدن کسه‌در وثوب بن النار شعرای جاهلیه‌دندر وثوب بن تلده معمرینددر قادسیه وقعه سنه متعلق اشعاری واردر (ثویب) زبیر وزننده و(ثواب) سحاب وزننده اسامیدندر اطوع من ثواب مثلك منشأیدر سبی بوذر که مرقوم غزایه کیدوب علی قول بشقه برسفرایدوب مفقود وخبری منقطع اولمغله زوجه‌سی نذر ایلدیکه اکرمز بورثواب صاغ واسن کلور ایسه بر وتی دلوب و برتسمه کچرد کدنصکره یدهرك مکهٔ مکرمه‌یه کتوره بعدزمان ثواب وطننه عودت وزوجه‌سیله ملاقات ایلدکده زوجه‌سی نذر وافعی کندوسنه خبرویرمکله اولدخی قبول واجابت ایلمشدر بناء علیه بغایت مطیع ومنقاد وحقنده ضرب مثل اولمشدر وثواب محدثیندن برجماعت اسمارید در (ثوب) زفر وزننده بودخی اسمادندر ثوب بن معن الطائی قدمای جاهلیه دندر وزرعة بن ثوب المقرئ دمشق قاضیسیدر وعبدالله بن ثوب ابو مسلم الخولانی الزاهددر رجیج حا ایله علی قول عین ایله مصغرا ابن ثوب وزید بن ثوب محدثیندندر جحجحدن یحیی الوحاظی وزیددن یوسف ابن ابی الحکیم روایت احادیث ایلدیلر وحارث بن ثوب تابعیندندر عبد الغنی المقدسی بونی وهمندن ناشی همزه ایله اثواب عنواننده ثبت ایلمشدر (ثوابه) سحابه وزننده بودخی اسمادندر (مثوب) مقعد وزننده یمنده بربلده در (اثوب) احمد وزننده ابن عتبه درکه خروس ابیض حقنده وارد اولان حدیث شریف روا تندندر قال الدمیری فی حیاة الحیوان مانصه روی ان ثوب بن عتبة ان النبی علیه الصلوة والسلام قال ٭ الدیك الابیض خلیلی ٭ ورواه غیره بلفظ ٭ الدیك الابیض صدیقی وعدو الشیطان یحرس دار صاحبه وسبع دور خلفه ٭ (لثائب) نائب وزننده یغمور مقدمه‌سی اولان شدید روزکاره دینورکه بوره وفای تعبیر اولنور و(ثائب البحر) دریا بعد الجزر مد ایلدکده طولغونلغیله طاشوب فیضان ایدن صویه اطلاق اولنورکه چکلدیکی یری وبلکه ساحلی باصوب طولدورر یقال غطاه ثائب البحر ای ماؤه المفیض بعد الجزر (ثواب) کتان وزننده ابن عتبه درکه محدثیندندر وثواب ابن حزابه عند المحدثین ذکر ومنقبه صاحبیدر (الاستثابه) ثواب وجزا طلب ایلمك معناسنه دریقال استثابه ای سأله ان یثیبه و برشیئی رجعتی استمك معناسنه دریقال استثاب مالا ای استرجعه (ثویب) زبیر وزننده تابعیندن محدث ایکی ذاتدر بری کلاعی و بریسی بکالی‌در وزیاد بن ثویب وعبدالرحمن بن ثویب تابعیندندر (ثیاب) کتان وزننده برپالت آدیدر (الثیب) سید وزننده زوجندن مفارقت ایلمش طول خاتونه دینورکرك موت وکرك طلاق سببیله اولسون علی قول مدخول بها اولان خاتونه دینورکه ارکورمش عورت اوله جقدر بکرمقابلیدر ومتزوج اولمش ارککه دخی اطلاق اولنورکه عزب مقابلی اولور پس مذکر ومؤنثه اطلاقی مساوی اولور یقال امرأة ثیب ای فارقت زوجها اودخل بها ورجل ثیب ای دخل به یعنی تزوج بامرأة وعلی رأی رجل قسمنه ثیب اطلاق اولنمز الاولد الثیبین قوللرنده تغلیبا اطلاق اولنور مصباحك بیاننه کوره ثیب کلمه‌سی فیعل وزننده درثوبدن اسم فاعلدر متزوج اولان انسانه دینور نهایت خاتون قسمنه اطلاقی اشهردر وجه اوله مغایر وجهله اهانه عودت ورجوع ایلدکلری‌چون وبونده مذکر ومؤنث مساویدرنته که ایم وبکر کلملری دخی بورسمه‌در جمع مذکری ثیبون وجمع مؤنثی ثیبات کلور ومغربده مرسومدرکه ثیب ازندن مفارقت ایلمش خاتونه دینور رجال قسمنه اطلاق اولنمز لکن کسائیدن مرویدرکه ثیب داخل اولان اره ومدخول بها اولان خاتونه اطلاق اولنور غالب احوالده تزوجه عودت ایتدکلرینه مبنیدرنته که ارکن اولان اره وارمامش خاتونه بکر اطلاق اولنور وابن اثیر بکر اولمیان رجل ومرأه ایله بیان وتذکیر وتأنیثی تسویه ایلمشدر قال الثیب من لیس ببکر ویقع علی الذکر والانثی ویقال رجل ثیب وامرأة ثیب وقد یطلق علی المرأه البالغة وان کانت بکرا مجازا فالدیکه مؤلفك اودخل بها والرجل دخل به قوللری بنیهٔ مجهول اوزره درفقرهٔ ثانیه مشاکله‌یی متضمندر انتهی (المثیب) معظم وزننده ثیب اولمش خاتونه دینور (التثیب) تفعل وزننده خاتون ثیب اولمق معناسنه دریقال تثیبت المرأة اذا صارت ثیبا واشبو ثیب لفظنك موضع ذکری بومقامدر ثوب ماده‌سی ذیلنده ایرادی وهمدر ٭ شارح دیرکه اصلی واوی اولمغله وهم دکلدر رجوع معناسندن مأخوذدر ٭ فصل الجیم (الجأب) جیمك فتحی وهمزه‌نك سکونیله غلیظا الجثه اشکه دینور علی قول بیاناشکنه مخصوصدر یقال حمار جأب ای غلیظ اومن وحشیه وبدنده کوبکه دینور سره معناسنه وارسلانه دینور ومطلقا غلیظ وکنده وقصلق شیئه دینور وجأب بر موضع آدیدر وآشی تعبیر اولنان قرمزی چاموره دینور مغره کبی وجأب مصدر اولور مال قزانمق معناسنه یقال جأب الرجل جأبا من الباب الثالث اذا کسب المال وآشی صاتمق معناسنه دریقال جأب الرجل اذا باع المغرة (الجؤبة) جیمك وهمزه‌نك ضمیله ترشرو اولمق کالوح الوجه معناسنه درکه غضب وانفعال یاستثقال ایچون یوز

مطلب

بورشدرب بدچهره كوسترمكدن عبارتدر و بعض كسه‌ده خلق اولور (جابة البطن) مأنه معناسنه‌دركه كوبكله قاسق اراليغيدر سبتلك تعبير اولنور (جابة المدرى) ميمك كسرى والفك قصريله هنوز بوينوزلرى بلورمش كيكه اطلاق اولنور زيرا بوينوز ابتدا ظهورنده غليظ اولوب بعده انجلور (الجأبيان) اطيبان وزننده برموضعدر دارة الجأب) بودخى برموضعدر (الجأنب) نونله جعفر وزننده قدى قصيروجثه سى حقير باقشقسز آدمه وآته دينور مؤنثنده جأنبه دينورهايله وهاسز جأنب دخى جائزدر (الجبّ) جيمك فتحى وبانك تشديديله و(الجباب) كتاب وزننده كسمك قطع معناسنه در يقال جبّ الشئ جبا وجبابا اذا قطعه وخايه‌لرى ديندن كسوب خادم وطواشى قلمق معناسنه در يقال جبّ خصبيه اذا استأصله وخرما اغاجنه آشى اورمق معناسنه در يقال جبّ النخلة اذا لقحها وغلبه ايلمك معناسنه در يقال جبّ القوم اذا غلبهم (الاجتباب) اكتساب وزننده بودخى كسمك معناسنه در مؤلفك بصائرده بيانه كوره مادهٔ مذكوره برشيئى استيصال وجهيله قطع ايلمك معناسنه موضوعدر سائر معانى اندن متفرعدر (الجبب) فتحتينله دوه‌نك اوركجنى كسمك على قول اوركجى هاوديكله اوركج باصيق و بودورقالمق معناسنه در (الاجبّ) فتحتينله وبانك تشديديله اوركجى وصف مذكور اوزره اولان اركك دوه‌يه دينور (الجبّاء) زباء وزننده مؤنثيدر يقال بعيراجبّ وناقة جبّاء اى بين الجبب وجباء قيناقلريتك اتى اولميان صغريسز خاتونه دينور ياخود صدر وثديلرى يومبوب ياتق اولان خاتونه ياخود اويلق اتلرى آز وخيره اولمغله بوطسز اولان خاتونه دينور يقال امرأة جبّاء اى لااليتين لها اوالتى لم يعظم صدرها وثدياها او التى لاتخذين لها (الجبة) جيمك ضميله لباس معروفدركه تركيده دخى جبه دينور مقطوع الكمّ وقصير الذيل اولور جمعى جبب كلور قبب كبى وجباب كلور قباب كبى وجبه برموضع آديدر وحجاج العين يعنى كوزك اوستنده اولان كميكه دينوركه قاش آنك اوزرنده بتر وجبه درع يعنى زره تعبير اولنان جنك لباسنه دينوركه جبه وجوشن دخى ديرلر وطوارطرنغنك حشوينه يعنى ايچنه ياخود كارينه ياخود طوارك انجك كيكيله اويلغى قاووشه‌جق الك واوبناق يرينه دينور وجبة السنان مزراق تمرننك قوغانه دينوركه اكا كونلرك اوجى داخل اولور وجبه بغداد اعمالندن نهروان قضاسنده برقريه آديدر وينه بغداد اعمالندن يعقوبا قربنده برقريه آديدر محمدبن المبارك الجبائى وعوان بن على الجبائى اورايه منسوبلردر ❊ شارح ديركه صواب اولان جبى اولمقدر وجبه مصرده برموضعدر ودمشق ايله بعلبك بيننده برموضعدر وباديه‌ده عالج نام محل قوملغنده برصو اسميدر وطرابلس قضاسنده برقريه در محدثيندن عبدالله ابن ابى الحسن الجبائى اورادندر (التجبيب) ترتيب وزننده آتك اياغنك سكيل تعبير اولنان بياضى انجكله اويلق يننى موصل اولان يره قدر وارمقدركه اولك اياقلرنده ديزلرينى وآرد اياقلرنده سكيرلرينى تجاوز ايلمكدن عبارتدر يقال فرس مجبب اذا ارتفع البياض يعنى التحجيل منه الى الجبب واوركك نفارمعناسنه در وقاچق قرارمعناسنه در ودواب ومواشى يى صويه قاندرمق معناسنه در يقال جبب المال اذاارواها (الجبّ) جيمك ضميله قيويه دينور بئرمعناسنه على قول ديبى درين صويى چوق اولانه ياخود اوتلاغك وچايرلغك پك اعلا والطف يرنده واقع اولانه ياخود ايچرو ديوارى طاشله اوريلوب ناپلامش اولانه ياخود ناس حفر المجبوب اوبلجه على حالها موجود اولان قويى يه دينوركه عادى اولور جمعى اجباب كلور وجباب كلور جيمك كسريله وجببه كلور قرده وزننده وجبّ شول صوطولنه ودغارجغه دينوركه ايكى دريدن ديكلوب واسع اولمق ايچون اراليغنه بردرى دخى ضم اولنمش اوله وعربلر آنى ايكى قات ديكوب ايچنه نبيذ وضع ايدرلر وجبّ بريرزمينده برموضع آديدركه اندن زرّافه ديدكلرى حيوان كتورولر زرافه تحريفله زورنايه ديدكلرى جانوردركه فارسيده اشتروكاو و پلنك ديرلر وجبّ طئ قبيله سنه مخصوص برمحضر يعنى مشهد آديدر وبنوعامر قبيله‌سى وضبه بن غنى جماعتى يوردلرنده برصو اسملريدر وقاهرهٔ مصرايله بلبس قصبه سى بيننده برموضعدر وحلب قضاسنده برقريه دركه كلب لفظنه اضافتله جب الكلب ديرلر آنده برچشمه واردر قدوز كلب اصرديغى كسه اوزرندن قرق كون مرور ايلمزدن اقدم آنك صويندن ايچسه مرضندن شفاياب اولور (جبّ يوسف) بلاد شامدن طبريه شهرينه اون ايكى ميل مسافه‌ده على قول سنجل ايله نابلس ميانده واقعدركه اخوانلرى اول قيويه براقوب كتمشلرايدى (ديرالجب) موصل قضاسنده برموضعدر جب الطلعه) خرمانك ابتدا چيقان چچكنك قبجوغى چيقدقدنصكره ايچنه اطلاق اولنور (الجباب) سحاب وزننده قحط شديد معناسنه در يقال اصابهم الجباب اى القحط الشديد (الجباب) جيمك كسريله مفاعله دن مصدر ثانيدر بلب مغالبه دندركه حسن ياخود حسب ونسب ومال مقوله سى اسباب مفاخر ايله مفاخره ايلمك معناسنه در تقول جابنى جبابا فجبته اى فاخرنى فغلبته (الجباب) غراب وزننده قيتلق قحط معناسنه در وبروجهله

طلب و رغبت تعلق ایلمز اولان هدر و بیهوده و بی خیر نسنه یه دینور ودوه سودینك یوزنده کپوك طرزنده پیدا اولان شیئه دینورکه دوه سودی قایمق طوتمدیغی بیلیانلر آنی قایمق ظن ایدرلر (الاجباب) همزه نك کسریله دوه سودینك یوزی ذکر اولنان جباب طوتمق معناسنه در یقال اجب لبن الناقة اجبا اذا صار ذا جباب (الجبوب) صبور وزننده یره دینور ارض معناسنه علی قول یرك یوزینه یاخود پك وغلیظ اولان یره دینور یاخود طپراغنه دینور وجبوب یمن الکاسنده برحصار آدیدر ومدینه قضاسنده برموضع آدیدر و بدر ترابنده برموضعدر (الجبوبة) جیمك فتحیله کسك تعبیر اولنان قتی طپراق پارچه سنه دینور مدره معناسنه (الاجب) همزه نك وجیمك فتحیله عورت یرینه دینور فرج معناسنه (جبابة السعدی) ثمامه وزننده سعد قبیله سندن برخرسز شاعر آدیدر (جبیب) زبیر وزننده اصحابدندر وابوجمعة لانصاری اسمیدر یاخود بو جنیبدر نونله وجیب اجا نام جبل یاننده بر وادی اسمیدر و بادیه ده بحله نام صوقربنده بردره آدیدر (جبی) جیمك ضمی والفك قصریله ایرانده خوزستان الکاسنده برایالت آدیدر شیخ المعتزله ابوعلی الجبائی واوغلو ابوهاشم الجبائی اورایه منسوبلردر ونهروان قضاسنده برقریه آدیدر ابومحمد ابن علی بن حماد المقری اورایه منسوبدر وعراقده هیت نام بلده قربنده برقریه در محمد ابن ابی العز اورادندر و بغداد قضاسنده یعقوبا قربنده برقریه در نسبتلرنده جبائی دینور (جبی) حتی وزننده یمنده برقریه در شعیب بن الاسود الجبائی المحدث اورایه منسوبدر واحمد بن عبد الله الجبی جیمك ضمیله محدثیندندر دائما جبه صاتدیغیچون اکا جبابی دخی دیرلر (جبویه) جیمك فتحی و بای مشدده نك ضمی و یای تحتیه نك فتحیله اسامیدندر محمد وعثمان ابنا محمود ابن ابی بکر بن جبویة الاصبهانیان ومحمد بن جبویة الهمدانی محدثیندندر (الجباب) کتان وزننده جبه صتان کسه یه دینور عبد القوی بن الجباب المصری محدثیندندر جدی سوق الجبابده جبه فروش اولدیغیچون جباب اطلاق اولندی وحافظ احمد بن خالد بن الجباب محدثدر (الجبابات) جیمك ضمیله کوفه ایله واسط بیننده ذی قار نام محله قربنده برموضعدر (الجبجبه) جیملرك فتحیله صو ایچره اولان شول ایری قپایه دینورکه صو آنی یاصوب اورتمامکله او یلجه طوغماوب طورر اوله اتان الضحل دخی دیرلر (الجبجبة) جیملرك ضمیله طپراق چکه جك میشین زنبیله دینور وجبجبه جیملرك فتحی وضمیله شول اشکنبه یه دینورکه اعراب آنی تطهیر ایدوب قورتدقدنصکره دغارجق کبی ایچنه ات قاورمسی و پصدرمه طولدروب حفظ ایدرلر علی قول شول چرویش یاغنه دینورکه اریدوب اشکنبه ایچره قورلر یاخود شول دری یه دینورکه بوغزلنمش دوه نك یاندن دکرمیجه کسوب بعض عملدنصکره ایچنه قیمه وقاورمه مقوله سی قویه جق ظرف ایدرلر (جبجب) هدهد وزننده مدینه قربنده برصودر (الجبجاب) طبطاب وزننده و (الجباجب) جیمك ضمیله چوق صو یه دینور یقال ماء جبجاب وجباجب ای کثیر (الجبجب) فدفد وزننده دوز وهموار یره دینور ارض مستویه معناسنه (بقیع الجبجب) مدینه ده برموضعدر یاخود بو خای معجمه ایله در (الجباجب) جیمك فتحیله طبل وکوس معناسنه در ❊ شارحك بیاننه کوره مفردی جبجبه یاخود جبجاب در صوتی باعث تسمیه در دبدبه ودبداب کبی وجباجب مکهٔ مکرمه نك طاغلرینه یاخود اسواقنه دینور یاخود مناده واقع سلخانه در که اورایه قربان اشکنبه لری آتیلور وجباجب ایری کوده لو دیزمان ناقه لره دینور (المجابه) میمك ضمی و بانك تشدیدیله مفاعله وزننده باب مغالبه دندر بعض اسباب مفاخر ایله مفاخره ایلمك معناسنه در نته که مصدر ثانیسی اولان جباب ذیلنده ذکر اولندی (التجاب) تشدید بایله تفاعل وزننده احدهما آخرك قرقرنداشلرینی تزوج ایدشمك معناسنه در یقال تجابا اذا انکحا ختیهما (جبان) کتان وزننده عجمده اهواز قضاسنده برقریه در (الجبجبه) زلزله وزننده دیار بدیار سیر و سیاحت ایدوب کزمك معناسنه در یقال جبجب الرجل اذا ساح فی الارض (جناوب) جیمك ضمیله مکه قربنده برموضعدر (الجحبة) جیملرك فتحیله وبینلرنده حای مهمله ایله هلاك ایلمك معناسنه در یقال جحب العدو ای اهلکه و برنسنه ده تردد ایلمك معناسنه در یقال جحب فی الشیء اذا تردد فیه و بری اوته کیدوب کلمك واوطه چالمق معناسنه در یقال جحب الرجل اذا جاء وذهب جحب جعفر وزننده بر رجل اسمیدر (جحجبی) مرحبا وزننده انصاردن برجماعتدر (الجحدب) جعفر وزننده قیصه بویلو بودور کمسه یه دینور (الجحرب) جیمك فتحی وضمیله ایری کوده لو طولو پاچ بودوره دینور وجحرب وجحارب علابط وزننده جثه سی ایری عظیم الهیکل آته دینور یقال فرس جحرب وجحارب ای عظیم الخلق (الجحربان) افعوان وزننده شول ایکی طمرلره دینورکه آتك ایکی لهزمه لرنده اولور لهزمه شول سیوری کمیکدرکه قولاق آلتندن چکه نهایت بولدیغی یره قدر اولور براوجی کوچك دلك آلتنه وارر ایکی طرفنه لهزمتان دینور اشبو جحربان لفظی تثنیه اولهرق مستعملدر لهزمتان کبی (الجحنب) نونله جعفر وزننده و (الجحنب) جهنم وزننده قیصه بویلو بودور کسی یه علی قول قیصه وکوده سی اتسز خیره وز بون کسه یه دینور وقوی وشدید کسه یه دینور و بولده تجربه یه دینور (الجحانب) علابط وزننده

بودخي اتي آدجلي سرقيصه بويلو آدمه دينور (الجخابة) خاى معجمه ايله سحابه وزننده و (الجخابة) كتابه وزننده و (الجخآبة) جبانه وزننده احمق ونادان كسه يه دينور و شيشمان ثقيل وناتراش كشي يه دينور (الجخب) ضرب وزننده خسته لكدن وجودي بك زبون ونحيف اولوب وليجري يسي قاوق اغاج كبي بوم بوش قالوب اجوف اولان كشي يه دينور (الجخب) تشديد باايله هجف وزننده عظيم الجثه ديزمان دوه يه دينور وقدر ومنزلت صاحبي بهادر آدمه دينور وضعيف وزبون انسانه وحيوانه دينور (الجخدب) قنفذ وزننده و (الجخادب) علابط وزننده و (الجخادبه) هابيه و (الجخادباء) الفك مدي وقصر ايله و (ابو جخادب) علابط وزننده و (ابو جخادبي) الفك قصر يله بنيه سي ايري قالين كودهلي ديزمان انسان وحيوانه دينور و بر نوع جندب يعني اوجاق چكر كه سنه دينور كه يشل واياقلري اوزون اولور بعض امهاتده جندب اركك چكر كه ايله مفسردر ومطلقا ايري چكر كيه ده جخندب وجخادب دينور وايري اوصورغان بوجكنه دينور وجخندب قنفذ وزننده وجخنب جندب وزننده ارسلانه دينور (جخندب) جعفر وزننده شاعر وعلم انسابده ماهر ابي الصلت الكوفي اسميدر (الجدب) جيمك فتحي ودالك سكونيله قيتلق محل وقحط معناسنه در يقال بدا في بلدهم الجدب اي المحل ❊ شارح ديركه بومعنادن فعل باب خامسدن متصرفدر يقال جدبت الارض جدوبة اذا محلت وعيبلك معناسنه در يقال جدبه جدبا من الباب الاول والثاني اذا عابه (الجادب) يلانجي يه دينور كاذب معناسنه ❊ شارح جادب لفظنك فعلي نامسموع اولديغني امام خليلدن نقل ايدر لكن ابن زيد تصرفني روايت ايلمشدر يقال جدب الرجل اذا كذب (الجندب) قنفذ وزننده و (الجندب) جيمك ضمي ودالك فتحيله و (الجندب) درهم وزننده بر نوع معروف چكر كه اسميدر بعض امهاتده اركك چكر كه ايله و بعضنده اوجاق چكر كه سي و كيجه چكر كه سي ديدكلري چكر كه ايله مفسردر وجندب بر رجل آيدر (ام جندب) داهيه يه اطلاق اولنور وغدر وظلم وستمه اطلاق اولنور يقال وقعوا في ام جندب اي ظلموا على بناء المجهول (الاجداب) همزه نك كسريله بر يري قيتلق اوزره بولمق معناسنه در يقال اجدب الارض اذا وجدها جدبة وقيتلق كلمك معناسنه در يقال اجدب القوم اذا اصابهم الجدب وبر يرده قيتلق واقع اولمق معناسنه در يقال اجدب المكان اذا صار ذا جدب (الجدب) ضرب وزننده و (الجدوب) صبور وزننده و (المجدوب) معيوب وزننده و (الجديب) امير وزننده بغايت قحط وغلا اوزره اولان قوراق يره دينور يقال مكان جدب وجدوب ومجدوب وجديب اي بين الجدوبة ويقال ارض جدبة وارضون جدوب كأنهم جعلوا كل جزء منها جدبا ثم جمعوا على هذا ويقال ارض جدب وصف بالمصدر ويقال كانت فيه اجادب قيل هي جمع اجدب الذي هو جمع جدب (الجدوبة) جيمك ضميله قيتلق اولمق معناسنه در يقال جدب المكان جدوبة من الباب الخامس بمعنى اجدب (الجدباء) حمراء وزننده جنس نباتدن عاري اولان قير صحرايه دينور يقال فلاة جدباء اي مجدبة ليس فيها مرتع ولا كلاء (المجداب) محراب وزننده اوزان مبالغه دندر شول يره دينور كه دائما قحط وقلت اوزره اولوب خصب ورخاسي نادر واقع اوله مخصاب مقابليدر (جدب) هجف وزننده حرف تعريفدن مجرد اوله رق جدبا اسميدر كه قيتلق ديمكدر (التجديب) تفعيل وزننده عيب وعار معناسنه اولان جدب لفظندن مأخوذدر برنسه يي عيبسمك واني كندي نفسنه عار ونقيصه ونامناسب عد ايلمك معناسنه در ومنه تقول ما اجدب ان اصحبك اي ما استوخم (اجدابيه) همزه نك فتحيله مغربده شهر برقه قريننده بر بلده در (الجذب) جيمك فتحي وذال معجمه نك سكونيله برنسه يي چكوب اوزاتمق وسيوندرمك معناسنه در صوري ومعنويده شايعدر يقال جذبه جذبا من الباب الثاني اذا مده وبرنسه يي آخر يره نقل ايدوب يرندن كشدرمك معناسنه مستعملدر يقال جذب الشيء اي حوله عن موضعه وناقه نك سودي چكيلوب آزالمق معناسنه استعمال اولنور يقال جذبت الناقة اذا قل لبنها واي آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال جذب الشهر اذا مضى عامته اي اكثره وولدي سوددن كسمك معناسنه استعمال اولنور يقال جذب المهر اي فطمه وباب مبالغه ده استعمال اولنور يعني برنسه يي چكشمك بابنده آخره غالب اولمق معناسنه اولور يقال جذب فلان فلانا من الباب الاول اذا غلبه في المجاذبة لكن بونده مناسب اولان جاذبه فجذبه عنوانيله اولمقدر وعربلر سير جذب ديرلر سريع معناسنه بو راده وصف بالمصدردر وجذب خرما ينسني كسمك معناسنه در يقال جذب النخلة جذبا من الباب الثاني اذا قطع جذبها وقلبه اولان صو يي آغز يله برصولوقده چكوب ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال جذب من الماء نفسا اذا كرع فيه (الاجتذاب) افتعال وزننده بودخي برنسه يي چكوب اوزاتمق معناسنه در يقال اجتذبه بمعنى جذبه وبرنسه يي سلب واختلاس ايلمك معناسنه در يقال اجتذبه اي سلبه (المجاذبة) مفاعله وزننده چكشمك معناسنه در يقال جاذبا الرجلان اذا تنازعا و برنسه نك برينى دكشمك معناسنه در يقال جاذب الشيء اذا حوله عن موضعه (الانجذاب) انفعال وزننده چكيلوب اوزامق معناسنه در يقال جذبه

فالجذب (التجاذب) تفاعل وزننده انجذاب معناسنه در وچكشمك تنازع معناسنه در يقال تجاذبا اى تنازعا
(الجاذب) و(الجاذبة) و(الجنوب) صبور وزننده سودى چكياوب آزالمش ناقه‌يه دينور جاذبك جمعى جوانب كلور
وجذاب كلور جيمك كسريله نائم ونيام كبى (جذاب) كسر او زره مبنى اوله رق قطام وزننده اولومك اسميدر
منيه معناسنه جذب نفوس ايلديكنه مبنيدر (الجذبة) تمره وزننده اسمدر برنسنه‌يى چكوب او زاتمغه وچكيلوب
اوزامغه دينور وچكيلوب اوزاديلان شيئه دينور ايلك تلى كبى وارضدن قطعهٔ بعيده‌يه اطلاق اولنور كويا كه
چكيلوب اوزامش كيبدر ومنه يقال بينه وبين المنزل جذبة اى قطعة بعيدة (الجذب) فتحتينله خرما ينبسنه دينور
جمار النخل معناسنه على قول سرت ودرشت اولانه دينور (الجذاب) كتاب وزننده بودخى خرما ينبسنه دينور
مفردلرى جذبه وجذابه در تقول اكلنا الجذب والجذاب اى جمار النخل او الخشن منه (الجوذاب) جيمك ضميله
برنوع طعامدر كه شكر وبرنج واتدن ترتيب اولنور ❊ شارحك بيانته كوره كوداب معربيدر برهانده كوداب كاف
فارسىٔ مضموميله بردرلو طعامدر كه اتو برنج ونخود وجوزايله پشيروب اوزرينه سركه‌لى بكمز شربتى دوكرلر وا كا آش
حبشى دخى ديرلر وعند البعض بريان پلاويدر كه اكا كوج پلاوى دخى ديرلر ديو مرسومدر (الجذابه) جيمك
فتحى وذالك تشديديله قيلدن دوزلمش طوزاقدر كه انكله طوبغار قوشى صيد ايدرلر (الجذبان) جيمك وذالك
كسرى وبالك تشديديله عقتان وزننده نعلين يعنى اياق قابنك تصمه‌سنه دينور زمام النعل معناسنه (التجذب)
تفعل وزننده ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال تجذب اللبن اذا شربه (الجذبات) فتحاتله جذبه‌نك جمعيدر كه
ارضدن قطعهٔ بعيده‌يه دينور بومعنادندر كه عربلر اخذنى وادى جذبات ديرلر فلان سلوك ايتدى ديمك ايستدكلرنده وقوالنده اصابت
ايليوب خطا ايلدى ديه‌جك يرده وبوجمع صيغه‌سيله مستعمل اولان تعبيراتدندر (الجرب) فتحتينله اويوز وچيبك
تعبير اولنان علته دينور وبومعناده مصدر اولور يقال جرب البعير جربا من الباب الرابع وجرب عيب ونقيصه
معناسنه استعمال اولنور يقال به جرب اى عيب وقليج پاسنه اطلاق اولنور يقال جرب السيف جربا اذا صدئ
ويقال بالسيف جرب اى صدء وقليج پاسى شكلنده شول عارضه‌يه دينور كه بعض كوز قپاغنك ايچ يوزينه عارض
اولور دائما چيشوب طوررر بو برعلتدر كه كوز قپاقلرينك ايچ طرفنه برقزللق وچيشمك وخرده دارى كبى
اوفه‌جق بثرهلر عارض اولور سببى باغش اخلاطدر مفردات طبيه‌ده جرب العين ديدكلرى بودر يقال باجفانه
جرب وهو كالصداء يعلو باطن الجفن وجرب بركسه‌نك ترلاسى خير ومنفعتدن قالوب تباه اولمق معناسنه در
يقال جرب الرجل اذا هلكت ارضه وبركسه‌نك دوه‌سى اويوز اولمق معناسنه در يقال جرب الرجل اذا جربت
ابله (الجرب) كتف وزننده و(الجربان) عطشان وزننده و(الاجرب) احمر وزننده اويوز وچيبك اولان انسان
وحيوانه دينور (الجرب) جيمك ضميله اجربك جمعيدر و(الجربى) قتلى وزننده اجربك وجربانك جمعيدر (الجراب)
جيمك كسريله اجربك جمعيدر (الاجارب) اجربك جمعيدر (الاجراب) همزه‌نك كسريله بركسه‌نك دوه‌سى
اويوز اولمق معناسنه در يقال اجرب القوم اذا جربت ابلهم (الجرباء) حمراء وزننده كوكه دينور سماء معناسنه
تخننده مركوز اولان كواكب سببيله جرب اصابت ايدن بدنه تشبيه اولنمشدر على قول فلك شمسك وفلك قمرك
دائر اولدقلرى سمت وناحيه‌يه اطلاق اولنور كه مراد شمسك خارج المركز وقمرك فلك تدويرى مدارلرى اوله‌جقدر
وجرباء قوراق يره دينور ارض مقحوطه معناسنه وكوزل ودلبر قزه دينور وجرباء ديار شاميه‌ده اذرح نام قصبه
يانده برقريه اديدر ماببنى اوچ كونلك مسافه‌در ديدلر غلط ايلديلر لكن اصل وهم حوض نبوى حقنده وارد اولان
اشبو ❊ مابين ناحيتى حوضى كما بين المدينة وجرباء واذرح ❊ حديثنده واقع زياده‌يى يعنى المدينة لفظنى اسقاط ايدن
راويلردن نشأت ايلمشدر ولفظ مزبورى امام دارقطنى كندى كتابنده ثبت ايلمشدر (الجريب) امير وزننده برنوع
اولچك اسميدر كه درت قفيز مقدارى نسنه الور وقفيز براولچكدر كه سكز مكوك الور وهر مكوك اوچ كيله در
وهر كيله برمن ايله برمنك يدى ثمنيدر وجريب لفظنك جمعى اجربه كلور وجربان كلور جيمك ضميله ارغفه ورغفان كبى
وجريب ترلايه دينور مزرعه معناسنه ❊ شارح ديركه مؤلفك مزرعه ايله تفسيرى تقييد محلنده اطلاقدر زيرا جريب ترلادن — مطلب
مقدار معلوم المساحه‌در كه طولا وعرضا التمشر ارشون يردن عبارتدر فارسيده كرى وتركيده دونم ديرلر مصباحده بورسمه
مرسومدر كه جريب اصل درميه دينور وادى معناسنه بعده بالاستعاره ارضدن قطعهٔ متميزه‌يه اطلاق اولندى ومقدارى
بحسب اصطلاح اهل الاقاليم مختلفدر لكن معمول كتاب المساحه‌ده بوكونه بيان ايلديكه التى دانه معتدل شعيرك مجموع
مقدار عرضنه اصبع دينور ودرت اصبعه قبضه والتى قبضه‌يه ذراع واون ذراعه قصبه واون قصبه‌يه اشل ديرلر واشلى
كندى نفسنه ضرب بدن حاصل اولان مقداره جريب كذلك اشلى قبضه‌يه ضرب بدن حاصل اولانه قفيز وينه اشلى ذراعه

ضربدن حاصل اولا نه عشیردیرلر پس بوتقریره کوره جریب اونبیك ذراع مقدار اولور وقدامة الکاتب بیانه
کوره اشل التمش ذراعدن عبارت اولوب ونفسنده ضربدن حاصل اولانه جریب اطلاق اولنمغله اکا کوره جریب
اوچبیك التیوز ذراع ایدر وجریب الطعام یعنی حبوبات اولچوسنده درت قفیز استیعاب ایدن اولچکه دینور
ومطرزی بیانه کوره طولا وعرضا التمشر ذراع مقداری تارلایه دینور اصل درت قفیزی مستوعب مکیال اسمی
اولوب بعده اول مقدار تخمی مستوعب تارلایه اطلاق اولنمشدر نته که برید فی الاصل بریدهدم معربی اولهرق منزل
بارکیرینه دینوب بعده اکا راکب اولان اولاغه اطلاق اولندقدنصکره انك سیرایلدیکی مسافهده استعمال اولندی
وشارحك بیانه کوره کری وکریب معربیدر انتهی وجریب درمیه دینور وادی معناسنه وقبس بلادنده خاصة یردرمك
اسمیدر (الجربة) جیمك کسریله تارلایه علی قول طپراغی خالص وتمیز اولوب اشجار وبنا آثری اولمیان تارلایه یاخود
زرع وغرس ایچون کرکی کبی نطس واصلاح اولنمش تارلایه دینور وشول پوستکی ودری یا حصیر مقوله سنه دینور که
قیولك کنارینه کریلوب چکیلور بر ویه دوکیلان صوقیویه صیچرامق ایچون پرده ایدرلر علی قول شول دری وتخته
مقوله سنه دینور که جدولك وآرقك اوکنه پرده واری کرویجکرلر تا که صو انك اوزرندن طاشوب جریان ایلیه
جربه) جزء وزنده مغربده برقریه در (الجراب) جیمك کسریله دغارجغه دینور که ایچنه زاد مقوله سی وضع اولنور
علی قول مطلقا قابه دینور وعاء معناسنه واشبو جراب لفظی جیمك کسریله در فتحی جائزدکلدر یاخود قاضی
عیاض وسائرك فتحیله حکایه ایتدکلری لغت ضعیفه در جمعی جرب کلور ضمتینله وجرب کلور سکونیله واجربه
کلور وجراب خابیه طوریاسنه اطلاق اولنور وجراب البئر قیونك محل اتساعی اولان ایچ دائره سندن عبارتدر
وجراب محدثیندن یعقوب بن ابراهیم البزاز لقبیدر وابوجراب محدثیندن عبد الله بن محمد القرشی کنیه سیدر
(الجراب) غراب وزنده بوش کبی به دینور ومکهٔ مکرمه ده برصو آدیدر (الجربة) جیمك وراءك وبای مشدده نك
فتحیله خرکله به دینور جماعة الحمر معناسنه علی قول غلاظ وشداد وتوانا اولان حماره وانسانه اطلاق اولنور
وچوق نسنه یه دینور وبادیه ده برطاغ آدیدر یاخود بونده ضمتینله در حرقه کبی وجربه شول عیال ومتعلقاته دینور که
همان زاد ونفقه کی اکل وتناول ایلیوب وجها من الوجوه سکا خیر ومنفعتلری اولمیه وبر مصلحتکه یرامیهلر
یك انقریه نفوس زائده اوله جقلردر (الجربة) کلنبه وزنده چوق نسنه یه دینور (الجرب) فتحتینله وتشدید
بایله محیل وفتنه کار ودوباره جی پودوره دینور یقال هو جرب ای قصیر خب (الجربانة) کسرتینله وتشدید بایله
عقنانه وزنده یوزه چاغریجی دلی زفیر سلیطه وبدزبان قاری یه دینور (الجربیاء) کیمیاء وزنده پویراز تعبیر اولنان
یله دینور یاخود آنك سر ینلکنه وصوغوقلغنه دینور یاخود جنوب ایله صبا بیننددن هبوب ایدن یله دینور وجربیاء
ضعیف وزبون وناتوان کسه یه دینور (الجربان) جیمك وراءك کسری وضمی وبانك شدمسیله کوملك بغاسنه دینور
وجربان السیف قلجك اغزینه دینور که چالم یریدر علی قول شول غلافه وقبوره دینور که ایچنه قین وباغلری وسائر
طاقیله حفظ ایچون قلج وضع اولنور واکا جربان دخی دینور عثمان وزنده یقال جربان السیف وجربانه ای حده
اوشیء یجعل فیه السیف وغمده وحمائله (التجربه) تکمله وزنده صنهمق اختبار معناسنه در یقال جربه تجربة
اذا اختبره مصاحده جربه تجریبا ای اختبره مرة بعد اخری یعنی برشیئی تکرار بتکرار صنهمق معناسیله مرسوم
وتجربه آندن اسمدر جمعی تجارب کلور مساجد وزننده دیو مبیندر (المجرب) معظم وزننده شول کسه در که
بالجمله احوال واطواری بالدفعات تجربه ایله هرکسك معلومی اوله کویا که اویوزدوه کبی مستوری خارجه اخراج
اولنمش اولور یقال رجل مجرب ای بلی ماعنده ومجرب ارسلانه اطلاق اولنور (المجرب) محدث وزننده احوال
روزکاری کثرت تجربه ایله حقایق ودقایق امور وشئوناته عارف وواقف اولان اهل بصیرته دینور یقال رجل مجرب
اذا کان یعرف الامور (المجربة) معظمه وزننده تام الوزن اقچهلره اطلاق اولنور یقال دراهم مجربة ای موزونة
(الاجربان) احمران وزننده بنو عبس ایله ذبیان قبیله سنه اطلاق اولنور (الاجارب) بنی سعد قبیله سندن برجماعتدر
(جریب) زبیر وزننده یمنده بر وادی وهجر قضاسنده برقریه آدیدر وجریب بن سعد هذیل قبیله سنك سلسلهٔ نسبی
رجالندندر ومحدثیندن محمد بن اسمعیل بن ابراهیم بن اسمعیل الزاهد البلخی جدینك جدی اسمیدر وجریبه هابله
ابن الاشیم درکه شاعر مشهوردر (ابو الجرباء) عاصم بن دلف درکه جمل وقعه سنده عائشه رضی الله عنها جنابنك
دوه سنی چکن ذاتدر (الجورب) جوهر وزننده معروفدر که اایاغه کیلور تحریفله چوراب تعبیر اولنور جمعی جواربه
وجوارب کلور * شارحك بیانه کوره کورب معربیدر یقال لبس الجورب ای لفافة الرجل (التجورب) تدحرج وزننده
ایاغه چوراب کیمك معناسنه در یقال تجورب زید اذا لبس الجورب (الجوربة) دحرجه وزننده برکسه یه چوراب

كيدرلك معناسنه در تقول جوربته اى البسته الجورب (الجواربى) جوراب ابشليان وجوراب صتان كسنه يه
ديرلر على بن احمد و برادرزاده سى احمد بن محمد و محمد بن خلف الجواربيون محدثلردر (الاجريياب) اشرياب
وزننده ومراد فيدر كه برنسنه يه يوب اوزادوب باقق معناسنه در يقال اجرأب الرجل اى اشرأب (الاجرنباء)
اسلنقاء وزننده يصدقسز اويومق معناسنه در يقال اجرنبى الرجل اذانام بلا وسادة بو راده مواد ختام بولنشدر
وبعض نسخه ده اشبو اعتراض آتى الذكر مسطوردر مؤلف ديركه جوهرينك عمرو بن الحباب نام شاعرك اشبو ✿ وفينا
وان قيل اصطلحنا تضاغن ✿ كماطر اوبار الجراب على النشر ✿ بيتنده واقع جراب كلمه سى جرب لفظندن جمعدر
رمح ورماح كبى ديو تقريرى سهودر زيرا اجراب انجق جرب جمعيدر كه كتف وزننده در معناى بيت بودركه هر نقدر
صورت ظاهرده ميانمزده مصالحه پذير اولوب وبين الناس صلح وصلاحمز مشتهر اولديسه ده لكن درونلرمزده
ينه حقد وكينه وعداوت مضمردرتته كه اويوزدوه لرك دوكيلان تويلرى كرچه قوريدقدنصكره رشحات امطار ايله
بتكيدن تاب وطراوت بولان مضر وموذى نبات كبى نابت اولوب لكن تحتنده ينه علت جرب مستكن ودركار در
تشر شول اوته دينوركه قوريدقدنصكره عقب صيفده يغمور تأثيريله يشاروب تازه لنور مواشى يه مضر اولمغله
چوبانلر اجتناب ايدرلر (جرثب) ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ياخود قنفذ وزننده برموضع آديدر (الجرجبة) دحرجه
وزننده اكل ايلك معناسنه در يقال جرجب الطعام اذا اكله وفايده اولان طعامى تماما تناول ايدوب سومورلك
وديب كوسترمك معناسنه در يقال جرجب الاناء اذا اتى على ما فيه يعنى اكل جميع ما فيه (الجرجب) طرطب وزننده
و(الجرجبان) افعوان وزننده بطن وجوف معناسنه در يقال ملأ جرجبة وجرجبانه اى جوفه وبطنه (الجراجب)
زلازل وزننده جثه لرى ايرى ديزمان دوه لره دينور (الجردبة) دحرجه وزننده طعامى حرص وشره تام ايله
اكل ايلك معناسنه دركه صوغوميزلق ايلك تعبير اولنور كويا كه سفره ده اولان طعامى بجملته
كندى باشنه اكل ايلك داعيه سنده اولوركه بغايت ذميمه دندر يقال جردب الرجل اذا اكل ونهم وسائر
كسنه اكل ايلمسون ديو طعام اوزره الينى قپامق معناسنه در على قول صاغ اليله طعام اكل ايدوب صوليله
غيرلرى منع ايلك معناسنه در يقال جردب الرجل اذا وضع يده على الطعام لئلا يتناوله غيره او اكل بيمينه ومنع
بشماله (الجردبان) جيمك ودالك فتحيله و(الجردبان) جيمك ودالك ضميله و(الجردبى) جعفرى وزننده و(المجردب)
اسم فاعل بنيه سيله وصف مذكور اوزره اولان كسنه يه دينور وجردبان جيمك ودالك فتحيله كردهبانك معربيدركه
لفظ فارسيدر حافظ الرغيف معناسنه در زيرا كرده كافك كسريله يده تعبير اولنان اتمكدر وبان صاحب معناسنه
اولمغله كردهبان يده بجى ديمك اولور (الجردبان) و(الجردبى) جيملرك كسريله طالقاوغه دينور طفيلى وكاسه ليس كبى
يقال هو جردبان وجردبى اى طفيلى (الجرداب) جيمك كسريله كرداب فارسى معربيدر وسط البحر معناسنه
مترجم ديركه كرداب كاف فارسينك كسريله درياده شول چورتى يه دينوركه اكادوشن سفينه بروجهله خلاص
اولمزتنه كه اوقيانوسه سفر ايدنلر حكايت ايدرلر وبعض كوچك بحر ونهرلرده دخى اولوركه قنال تعبير اولنور
پس مؤلفك وسط البحر ايله تفسيرى ناملايمدر (الجرشبة) شين معجمه ايله دحرجه وزننده بركسه نك وجودى آرقلوب
مهزول اولمق على قول خسته ايكن ايوجه اولمق معناسنه در يقال جرشب الرجل اى هزل او مرض ثم اندمل
وقاتون باشنى بولوب اكسلمك ودونلمك ياخود زياده سيله قوجامق ياخود اللى ياشنه وارمق معناسنه در يقال
جرشبت المرأة اذا ولت او بلغت الهرم او خمسين (الجرشب) قنفذ وزننده قيصه بويلو بودوركسه يه دينور
(الجرعب) جعفر وزننده تصلق وبدانداء ونتراش نسنه يه دينور وقالين وغليظ نسنه يه دينور وداهية شديده يه دينور
وجرعب ذكرى سبق ايدن جخدب نام نسابه نك پدرى اسميدر (الجرعيب) قنديل وزننده بودخى تصلق وباقشقسز
بدانداء شئه دينور (الجرعبه) دحرجه وزننده صويى ايوجه وخوشجه ايچمك معناسنه در يقال جرعب الماء
اذا شربه شربا جيدا (الجرعوب) جمهور وزننده صويى شدتله ايچن ايرى ونتراش كسنه يه دينور (الاجرعباب)
اجلعباب وزننده يره يقيلوب دوشمك معناسنه در مصروع كبى يقال اجرعب الرجل اذا صرع (الجزب) زاى
معجمه ايله حزب وزننده نصيب وحصه معناسنه در (الجزب) جيمك ضميله قوللره دينور عبيد معناسنه كه عبدك
جمعيدر ✿ شارحك بيانته كوره اسم جمعدر يقال له جزب كثير اى عبيد (بنو جزيه) جهينه وزننده برقبيله در
جزب لفظندن فعيله در (المجزب) منبر وزننده خوش سيرت و پاكيزه طينت آدمه دينور يقال رجل مجزب اى
الحسن السيرة الطاهرة (الجسرب) سبنله جعفر وزننده اوزون شئه دينور انسان اولسون سائرى اولسون ✿ شارح
ديركه بو جسر ايله سرب كلمه لرندن منحوتدر (الجشب) جيمك فتحى وشين معجمه نك سكونيله طعام غليظ اولمق على قول

فاتقسز اولمق معناسنه در يقال جشب الطعام وجشب جشبا من الباب الاول والرابع اذا غلظ اوصار بلا ادم واوتى
يابلنوری ايری اوكومك معناسنه در يقال جشبه اذا طحنه جريشا وعربلر جشب الله شبابه ديرلر اذهبه معناسنه يعنی
حق تعالی آنده جوانلق رونقنی ازاله ايلدی پيرآدم كبی وجودينی يابس و بی تاب وطراوت ايلسون و بعضلر ردآء
لفظيله تفسير ايتديلر يعنی جشبه الله ديرلر آنی دون ورديء وكثر ايلسون معناسنه وعلی قول افناه معناسنه در كه
صوری ومعنوی خوار وحقير ايلسون ديمكدر وجشب معنای اولده وصف بالمصدر اولور كه غليظ طعامه ياخود
قاتقسز طعامه دينور (الجشب) كتف وزننده و(المجشاب) محراب وزننده و(الجشيب) امير وزننده و(المجشوب)
مجذوب وزننده بونلرده غليظ ياخود قاتقسز طعامه دينور يقال طعام جشب وجشب ومجشاب وجشيب ومجشوب
ای غليظ او بلا ادم (الجشوب) صبور وزننده وجودی قوری وخشونتلو بودور عورته دينور (الجشيب) امير وزننده
مطلقا خشن وغليظ و بشيع وناز يبا شيئه دينور ودائما بلغور كبی غلظت وخشونتلی طعام اكل ايدن كسه يه دينور
(الجشوبة) جيمك ضميله غلظت وخشونتلی طعام اكل ايدر اولمق معناسنه در يقال جشب الرجل جشوبة من الباب
الخامس اذا كان سیء المأكل (بنوجشيب) امير وزننده عربدن بر بطن در (المجشب) منبر وزننده بنيه سی ايری
تنومند بهادره دينور (المجشب) معظم وزننده معيشتی درشت وخشن اولان كسميه دينور (الجشب) جيمك ضميله
نار قبوقلرينه دينور قشور الرمان معناسنه مفردی جشبه در (الجعبة) تمره وزننده اوق قبورينه دينور و برنوعنه
قنديل ديرلر وتركش دخی دينور جمعی جعاب كلور جيمك كسريله يقال نكب جعبته ای كنانته (الجعب) صعب
وزننده تركش ياپمق معناسنه در يقال جعب الجعبة جعبا من الباب الثانی اذا صنعها و برنسنه يی ترس دوندرمك
معناسنه در ايچنی طشره چويرمك كبی يقال جعبه ای قلبه و بر يكدرمك معناسنه در يقال جعبه ای جمعه و يره چالمق
معناسنه در يقال جعبه اذا صرعه وجعب دوه قيغنك كومه لنمش كوچكجه يغينه دينور (الجعاب) شداد وزننده
تركش دوزن كسه يه دينور (الجعابة) كتابه وزننده تركشچيلك حرفته دينور محدثيندن ابو بكر بن الجعابی پدری
اكا منسوبدر (التجعيب) تفعيل وزننده و(الجعبأة) سلقيه وزنندر و(الجعباء) سلقاء وزننده يره چالمق معناسنه در
(الانجعاب) انفعال وزننده و(التجعب) تفعل وزننده و(التجعبی) تسلق وزننده مطاوعلريدر يره چالنمق معناسنه
يقال جعبه تجعيبا وجعبأه جعبأة وجعباء فانجعب وتجعب وتجعبی ای صرعه فانصرع (الجعب) جيمك ضميله بدنه
كوبكك آلتندن مقعدی احاطه ايدن پوچ كبكنه وارنجه يومشق اولان عضوه دينور يقال اشتكی جعبه وهو ما انحدر
من تحت السرة الی المحقح (الجعبی) غربی وزننده قرمزی قرنجه يه دينور جمعی جعبيات كلور ولغت مزبوره بعضلرك
خطيله جعبی عنوانده كه جيمك ضمی والفك قصريله اربی وزننده مرسوم اولمغله جمعی جعبيات اولور (الجعبی
زمكی وزننده والفك مديله جائزدر دبره دينوراست معناسنه (الجعبأة) بودخی كسرتين و بانك تشديديله و(الجعباء
صحراء وزننده است ومقعده دينور (المجعب) منبر وزننده شول كورشجی پهلوانه دينور كه فننده بغايت ماهر و بهادر
اولمغله كندوسيله كورش طوتانلری دائما باصوب اصلا كندی باصلمز اوله يقال هو مجعب ای صريع علی وزن سكيت
يصرع ولا يصرع (الاجعب) احمر وزننده شول كسه در كه شيشمان وقرنی بيوك اولمغله ايشده كوجده چابك
حركت ايده ميوب ضعيف العمل اوله يقال رجل اجعب ای بطين ضعيف العمل (المتجعب) متقرب وزننده ميت
معناسنه در كه اولو مجل ديمكدر يقال هو متجعب ای ميت بتشديد الياء (الجعبوب) عصفور وزننده شول ضعيف
وزبون كشی يه دينور كه اصلا برايشه يرامية علی قول دنی وفرومايه ياخود بودور كسه يه دينور (التجعبی) تسلق وزننده
عسكرك چوق اولمغله بری بری اوزره مجتمع ومزدحم اولمق معناسنه در يقال جيش يتجعبی ای يركب بعضه بعضا (الجعباء
حمرا وزننده جثه سی ايری و بيوك عورته وسائر حيوانه دينور يقال مرأة جعباء ونملة وشاة جعباء ای ضخمة كبيرة (جعثب
ثای مثلثه ايله قنفذ وزننده بر رجل اسميدر (الجعثبة) دحرجه وزننده صوغومسزلق حرص وشره معناسنه در يقال
ماهذا الجعثبة ای الحرص والشره (الجعدبة) قنفذه وزننده صو يوزنده پيدا اولان قبرجقلره دينور كه يغمور ياغاركن
حاصل اولور واوريمجك اوينه دينور بيت العنكبوت معناسنه واوغلاق هنوز طوغدقده ايكی چكه سی اراسنده
آغوز كبی ازوجتلو نسنه يه دينور وجعدبه بر رجل مدنی اسميدر وهاسز جعدب دخی اسماندندر (الجعثب) شين
معجمه ايله جعفر وزننده لوزون بويلو جثه سی قالين تنومند كشی يه دينور (الجعنب) نونله قصير القامه كسميه دينور
جعفب) غين معجمه ايله كنفذ وزننده برلفظدر كه شغب كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور مفردا ولمدرق برأسه ذكر اولنمز يقال رجل
شغب جغب يعنی پك مفسد وفتنه كاركسه در (الجلب) ضرب وزننده و(الجلب) نعب وزننده دوه وقيون وجاريه
مقولهسنی بيع ايچون بريردن آخر يره سوروب ايلتمك معناسنه در كه سورك كوتورمك تعبير اولنور يقال جلبه جلبلو جلبا

من الباب الاول والثانى اذا ساقه من موضع الى آخر و بومعناده لازم اولور يقال جلبه فجلب هواى انساق وناس
غريو وفرياد وجغلتى ايلمك معناسنه دريقال جلب القوم اذا صاحوا وصوتوا وكسب وكار طريقنـه دورشمك
معناسنه دريقال جلب لاهله اذا كسب وطلب واحتال وآت قوشاركن دخى زياده خواهش وغيرت كلوب اقدام
ايلكله رفيقلرينى سبق ايلسون ديو راكبى ياخود آردنده اولان كسه آته حيقرمق معناسنه دريقال جلب على الفرس
اذا زجره مؤلف بونى تكرار ايلشدر وقان قوريمق معناسنه دريقال جلب الدم اذا يبس و بركسه يه شر ومضرت
ايصالنه دائر وعيد ايله تخويف وتهديد ايلمك معناسنه دريقال جلب فلانا اذا توعده بشر وجماعت جمع ايلمك
معناسنه دريقال جلب الجمع اى جمعه و ياره اوكولمق معناسنه دريقال جلب الجرح اذابرأ و بريكمك اجتماع معناسنه در
يقال جلب الشيء جلبا من الباب الرابع اذا اجتمع وجنايت ايلمك معناسنه دريقال جلب عليه جلبا من الباب الاول
اذاجنى عليه (الاجتلاب) افتعال وزننده بودخى سورك سوروب كوتورمك معناسنه دريقال اجتلبه بمعنى جلبه
(الانجلاب) انفعال وزننده مطاوعيدر يقال جلبه فانجلب (الاستجلاب) بركسه كندى طرفنه سورك سوريلوب كلمه سنى
طلب ايلمك معناسنه دريقال استجلبه اذاطلب ان يجلبه (الجلب) فتحتينله برمحلدن سوريلوب كوتوريلان مواشى
وسبايا مقوله سنه دينور كه سورك تعبير اولنور مجلوب معناسنه دريقال اشترى من الجلب وهوما جلب من الخيل وغيرها
جمعى اجلاب كلور وجلب غريو وفرياد وجغلتى يه دينور يقال ماهذا الجلب اى اختلاط الصوت وشول جلب كه
اشبو ✿ لاجلب ولاجنب ✿ حديثله نهى شرعى وارد اولمشدر محدثين معناسنده اختلاف ايلمشدر بعضلر ديديكه
جلب قوشو ميداننده برينك آتى قوشوب كيدركن برنيجه كسه لر خيانتله آتى شاشروب يوزينى دوندرمك ايچون
غريو وفرياد ايلمكدن عبارتدر و بعضلر عندنده ويوده لر زكات سوايمنى كندى قربلرنده اولان مياه سمتنه ياخود
شهرلرينه جلب ايچون مال اصحابنه تكليف ايلمكدر پس بومنهى اولمغله بولندقلرى مرعاده واروب زكاتلرينى
اخذ ايلمك لازمدر على قول و يوده كنديسى سورونك اوزرينه وارميوب برمحله نزول واورادن آدم ارسال وسورى يى
طرفنه جلب ايدوب مكث ايلديكى يردن زكات آلمقدر ياخود قوشو و يارش ميداننده بركسه يه ارقه سندن كلمك ضمننده
سپارش ايلمكله اول كسه ارقه سندن آت ايله سوروب جابجا حيقره رق تشويق وتهييج ايلمكدن عبارتدر بورسمه
وضع وحركت آتك جرينده معونت اولمغله انواع حيله دن اولديغنه مبنى نهى وارد اولمشدر وجنب لفظى محلنده
ذكر اولنور انشاءالله تعالى (الجلبة) فتحاتله بودخى غريو وفرياد واختلاط اصوات معناسنه در (الجليبة) حبيبه
وزننده (والجلوبة) صبوره وزننده بونلرده برمحلدن جلب اولنان سوركه دينور جلب كبى وجلوبه اركك دوه لره دينور
على قول شول دوه لره دينوركه آنلرمتاع يعنى اثاث البيت تحميل اولنور اولمفردى وجمعى مساويدر (الاجلاب) همزه نك
كسريله ناس غريو وفرياد وشماطه ايلمك معناسنه دريقال اجلب القوم بمعنى جلبوا ووجوه كسب وكاره دورشمك
وقازنج طريقنه چباله مق معناسنه دريقال اجلب الرجل لاهله اذا كسب وطلب واحتال وآته زجر وآزار ايله حيقرمق
معناسنه دريقال اجلب على الفرس اذازجره وقان قوريمق معناسنه دريقال اجلب الدم اذا يبس و بركسه يى شر
ومضرت وعيدله تخويف ايلمك معناسنه دريقال اجلب فلانا اذا توعده بشر وجماعت جمع ايلمك معناسنه دريقال
اجلب الرجل اذا جمع الجمع ودوه هاودينك حطبنه ياش درى قاپليوب اوزرنده قورتمق معناسنه دريقال اجلب
قتبه اى غشاه بالجلد الرطب حتى يبس وياردم ايلمك معناسنه دريقال اجلب فلانا اى اعانه و بريكمك معناسنه دريقال
اجلب القوم اذا تجمعوا وهيكل و بازوبند مقوله سنى مشين ايچره وضع ايلمك معناسنه دركه مراد اوزرينه مشين
قاپلامقدرنته كه بعض آت كردننه طاقيلان نسخه لره مشين قاپليوب ديكرلر واجلاب بركسه نك ناقه لرى اركك كوچك
طوغرمق معناسنه دريقال اجلب فلان اى ولدت ابله ذكورا (التجليب) تفعيل وزننده بودخى غريو وفرياد ايلمك
معناسنه در وآته زجر وآزار ايله حيقرمق معناسنه دركه مراد مسابقه آتلرى كلوب كچركن برينك آردندن تشويق
ايچون چاغرمقدن عبارتدر ومنع ايلمك معناسنه دريقال جلبه اذا منعه و برمقـدار بوك وكچه مقوله سنى چامور كبى
نسنه ايله طلا ايدوب ناقه نك ممه سنه بند ايلمك معناسنه درتا كه ياوريسى باشيله ناقه نك ممه سنه اورميه تقول جلب ضرع
حلوبتك (الجليب) اميروزننده بريردن آخر يره نقل وجلب اولنـان نسنه يه دينور يقال عبد جليب اى مجلوب
جمعى جلبى كلور قتلى كبى وجلباء كلور قتلاء كبى و يقال امرأة جليب من نسوة جلبى وجلائب (المجلب) محدث
وزننده زياده سيله كورلده ين طراقه لو كوك كورلديسنه دينور يقال رعد مجلب اى مصوت (الجلابة) جيمك فتحى
ولامك تشديديله و (المجلبة) محدثه وزننده و (الجلبانة) كسرتين وتشديدباايله و (الجلنبانة) كسرتينله و (الجلنبانة
ضمتينله كلب كبى يوزه چاغريجى شلتاق وسليطه و ياوه كوى و بدخوى عورته دينور يقال امرأة جـلابة ومجلبة

وجلبانة وجلنبانة وجلنباة ای مصونة صخابة مهذارة سيئة الخلق (الجلبان) ضمتين وتشديد بايله و(الجلبان) فتحتين وتشديد بايله شماطه يعني شلتاق وچاغرغان كشي يه دينور يقال رجل جلبان وجلبان ای ذو جلبة (الجلبة) جرعه وزننده اوكولمغه باشليان يارەنك مهره سنه دينوركه يارەنك اوزرنده قبوق طرزنده تكون ايدن دريجكدن عبارتدر وجلبه سحاب قطعه سنه دينور ومولوز وچاقل يغنه دينوركه بری بری اوزره متراكم اولمغله دوابك مرورينه مانع اولور و بلوك بلوك بتمش اوتلق پارچەلرينه دينور ولحط وغلا شدت اوزره اولان سنه يه دينور يقال وقعوا فی الجلبة ای السنة الشديدة وسبزه ومطرا مبشه اغاجلرينه دينور وزمانك شدت ومحنته دينور يقال اصابتنا جلبة الزمان ای شدته وآجلق جوع معناسنه در ودوه هاودينك حطبنه چكيلان دری يه ومشبنه دينور ودوه سمرينه استوارايتدكلری تيمور آلته دينور سمرك قاشلری كبی وشول حلقه وچپراز مقولەسی كوجك تيمور پارچەسنه دينوركه آنكله قربق چناق مقوله سی كندلنور وشول نسخه وهيكل و بازوبند مقوله سنه دينور كه اوزرينه مشين قاپلنوب ديكلمش اوله * مؤلف والعوذة تخرز عليها جلدة عبارتيله ايراد ايلمكله اول كونه ترجمه اولندی لكن مقدمجه ويقال اجلب الرجل اذا جعله العوذة فی الجلبة عباره سی قرينه سيله صواب اولان والجلدة تخرز علی العوذه عنوانده اولمقدركه جلبه نسخه وبازوبند مقولەسنه قاپلنان دری ومشين ديمك اولور انتهی وجلبة السكين بچاغك زبوانه سنه دينوركه بچاغك صاپنی تيمورينه قاوشدرن نسنه در وشول طاموزلغه ومايه يه دينوركه يوغرد اولمق ايچون سوده چالنور وجلبه بقعه معناسنه دركه اطرافنك هيئتندن خارج ارض قطعه سنه دينور وجلبه برنوع اوتلق آديدر بونلرك مجموعنده جمعلری جلب درهاسز (الجلب) جيمك كسريله دوه پالاننه دينور جميع ادوات وحشو يايله علی قول پالانك اورتوسنه دينور ياخود قولانسز وايپسز وساڑادواتسز يالكز اغاجنه دينوركه حطب تعبير اولنور (الجلب) جيمك ضمی وكسريله يغمورسز سحابه دينور علی قول افقدن طاغ كبی آرقوری كريلوب قالقان سحابه دينور وجلب جيمك ضميله كيجه نك سواد وظلمتنه دينور و برموضع آديدر (الجلباب) جيمك كسريله (والجلباب) سمار وزننده كوملكه دينور قيص معناسنه يقال لبس جلبابه وجلبابه ای قيصه وجلباب نسوان طائفه سنه مخصوص برنوع ثوب واسعه دينوركه چاردن صغير اولور اوستلك ديدكلريدر علی قول بورندكلری چاره دينوركه عربستانده نسوان اكا جلابی تعبير ايدرلر بوديارلرده فراجه آنك بدليدر وعند البعض نسوانك باش اورتولرينه دينور خمار معناسنه وجلباب ملك ومملكت معناسنه مستعملدر يقال نزعوا جلبابه ای عزلوا عن ملكه نته كه قيص ايله دخی ملك وولايتدن كنايه اولنور (الجلببة) دحرجه وزننده جلباب كيدرمك معناسنه در (التجلبب) تدحرج وزننده جلباب كيمك معناسنه دريقال جلببه فتجلبب (الجلنباة) قتحنبله شيشمان خاتونه دينور (الجلاب) زنار وزننده كلاب فارسی معربيدركه كل صوينه دينور وجلاب رقه ايالتندن شهر رها قربنده برقريه آديدر واوراده برنهرك اسميدر مورخيندن علی بن محمد الجلابی اول قريه دندر (جليب) سكيت وزننده برموضعدر (الجلبان) ضمتينله وبانك تشديديله و(الجلبان) عثمان وزننده بورچق تعبير اولنان غله يه دينور وشول قبوره دينوركه كوندن وسختيانيدن دغارجق شكلنده ديكوب ايچنه قلچ وقامچی مقولەسی آلات وادوات وضع ايدرلر ياخود قراب غمد يعنی قلچی قينيله و باغيله ايچنه وضع ايتدكلری ظرفه دينور (التجلب) يجذب وزننده كی مضارع بنيه سيله درشول بوجغه دينوركه افسونكارلر بعض كسه يی جذب وتسخير ايچون ياخود فرارايدنی ارجاع ايچون اكا افسون ايدوب اعمال ايدرلر يقولون اعيذه بالتجلب ان يقم وان يغب فی الاصل بوفعل مضارعدر يتجلب يتجلب ديەرك افسون ايدرلرايدی بعده كيدمرك تنكيرايله اسم اولدی (الدائرة المجتلبة) كه دائرة المجتلب دخی ديرلر علم عروض دائرەلرندن بردائره دربالاشاره حاوی اولديغی بحورك كثرت واجتماعی باعث تسميه در زيرا سريع ومقتضب وخفيف ومنسرح ومضارع ومجتث بحرلرينی مشتملدر ياخود بحرلرينك دائرۀ اخرادن مجتلب اولمسی سبب تسميه درمثلا مفاعيلن بحرطويلدن وفاعلات مديددن ومستفعلن بسيطدن اجتلاب اولنمشدر (جليبب) مصغر بنيه سيله قنيديل وزننده اصحابدن برذاتدر (الجلحاب) حای مهمله ايله سرداب وزننده و(الجلحابة) هايله پك پير وسالخورده كسه يه دينور وكوده سی ضخامتلو اولديغی حالده اجلح يعنی باشنك ايكی طرفنده قيل اولمق وجهيله كل اولان كسه يه دينور (الجلحب) جعفر وزننده و(الجلاحب) جيمك فتحيله جلحاب معناسنه در (الجلحب) تشديد بايله قرشب وزننده اوزون كسه يه دينور (المجلحبة) مطمئنه وزننده بريره طوپلنوب بريكمش دوەلره دينور يقال ابل مجلحبة ای مجتمعة (جلحب) جعفر وزننده بررجل اسميدر (الاجلخباب) خای معجمه ايله اعشيشاب وزننده دوشمك معناسنه دريقال ضربه فاجلخب ای سقط (الجلدب) جعفر وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور

الجلعب) و (الجلعابة) جيملرك فتحيله و (الجلعبى) حبنطى وزننده وبلغك حديله بلاز ...
كسه يه دينور وشول دوه يه دينور كه شاشقين واغوز آدم كبى سرسم وسبكمغز اولمغله يورىمكده شتاب وسرعتله تيهور
جباله يوب اقدام ابدراوله اكا مجرفيه دخى دينورمؤنثنده جلعباة دينور هابله (الجلعبى) قرنى وزننده كوزى يتن برى شديد
البصر كوره كن كشى يه دينور يقال رجل جلعبى العين اى شديد البصر (الجلعبأة) حبنطاة وزننده يولك كوتورمكده
و يوله كتمكده قوى وشـديد اولان ناقه يه دينور وزياده ييرلكدن بلى كان كبى اكيلوب دوشـكون اولان ناقه يه
دينور (الجلعبانة) جلنبانه وزننده ومراد فيدركه ذكر لولندى (الاجلعباب) اجلنباب وزننـده اوزانوب ياتمق
معناسنه در يقال اجلعب الرجل اذا اضطجع وامتد وكتمك معناسنه در يقال اجلعب فلان اى ذهب وجوغالمق
معناسنه در يقال اجلعب الشيء اذا كثر ويوريمكده جباله يوب جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال اجلعب الرجل
اذا جد في السير (المجلعب) مطمئن وزننده بغايت شرير وشريرده نافذ وماضى اولان كسه يه دينور وكثير القمش
يعنى چوق سيلندى كتورن سيل صو ينه دينور يقال سيل مجلعب اى كثير القمش (جلعب) جعفر وزننده مدينه ده
برطاغك اسميدر (دارة الجلعب) و (دارة الجلعب) كه سجل وزننده برموضع آديدر (الجلهوب) جمهور وزننده
فرجى بيوك عورته دينور يقال امرأة جلهوب اى العظيمة الركب (الجلهاب) جلباب وزننده درميه دينور (الجنب)
جيمك فتحى ونونك سكونيله و (الجانب) نونك كسريله و (الجنبة) فتحاتله يانه دينور شق معناسنه انسانك وسائر
نسنه نك اولسون جعلرى جنوب كلور جيمك ضميله وجوانب وجنائب كلور ❊ مؤلفك بصائرده بيانته كوره اصل جنب
عاده سى جارحه يه يعنى انسان وحيوانك شقنه موضوعدركه يان تعبير اولنور وبالاستعاره اول ياندن يكا اولان سمت
وناحيه ده دخى استعمال اولنور نته كه يمين وشمال دخى بو بلجه در وجانب كلمه سى اسم فاعل نسبيدر سمت وناحيه
معناسنه در و يان وجنب معناسنه اولور انتهى وجنب كلمه سى مصدر اولور بركسه نك يانى آغرعق معناسنه در يقال جنب
الرجل مبنيا للمفعول كعنى اذا اشكى جنبه واشبو اتق الله فى جنبه ولا تقدح فى ساقه مثلى بعضلر لا تغتله ولا تفتنه
عبارتيله تفسير ايلديلركه آنى كورمز ياندن كلوب اخذ واهلاك وياغنى برفتنه يه القا ايلمكدن تحذيردر و بعضلر
بوراده جنب كلمه سنى وقيعه يعنى فصل ومذمت وشتم ايله تفسير ايلديلركه بو دخى مجازدر يعنى آنك حقنده ناسزا
سويله ديمكدر وفقره ثانيه ساق شجره قوادح يعنى اغاج قوردى ايقاعندن مستعاردر مترجم ديركه بيضاوى ❊ ياحسرتا
على ما فرطت فى جنب الله ❊ الاية كريمه سنى فى جانبه اى فى حقه وهو طاعته وهو كناية فيها مبالغة وقيل فى ذاته على تقدير
مضاف كالطاعة وقيل فى قربه عبارتيله تفسير ايلمشدر پس هر حالده مجاز اولور لزوم ياخود مجاورت علاقه سيله
وذات اراده اولندقده كنايه اولور نته كه صاحب كشاف بيان ايلمشدر لكن كلهده معناى حقيقى دخى اراده ايلمك جائز
اولمغله كنايه اولمسى مبهمدر زيرا حق تعالى جارحه دن منزهدر انتهى وجنب مصدر اولور اوته قاقق ودفع ايلمك
معناسـنه يقال جنبه جنبا اذا دفعه و بركسه نك برياتى شكست ايلمك معناسـنه در يقال جنبه اى كسر جنبه
وابعاد ايلمك معناسـنه در يقال جنبه اى ابعده ومشتاق اولمق معناسنه در يقال جنب اليه اى اشتاق و بريره غريب
اولهرق نزيل اولمق معناسـنه در يقال جنب فى بنى فلان اذا نزل غريبا مؤلف بو معنايى تكرار ايلمشدر و برنسنه يه
كمال خواهش وآرزو سببيله مضطرب وبيقرار اولمق معناسـنه در يقال جنب اليه وجنب جنبا من الباب الاول
والرابع اذا قلق وجنب هر شيئك كوم ومعظم واكثر اولان برينه دينور مثلا جنب البحر درياك انكين يريدر وجنب
بمنده برقبيله در ياخود اهل قبيله نك لقبيدر منسوب اوله جق پدرلرى دكلدر وجنب بن عبدالله الكوفى محدثيندندر
(الجنيب) امير وزننده شول كسه دركه متعقفا يعنى يوريدكن ينكج كبى بريانى اوزره يانج يانج يورر اوله يقال رجل
جنيب اى كأنه يمشى فى جانب متعقفا وجنيب يدك آتنه دينور يانده چكيلوب كتديكيچون يقال فرس جنيب وخيل
جنائب وجنب ❊ شارح ديركه بوراده جنب كه فتحتيله در اسم جمعدر انتهى وجنيب برنوع اعلا خرما آديدر (المجانبة)
مفاعله وزننده و (الجناب) جيمك كسريله بركسه نك يانته وارمق معناسنه در يقال جانبه مجانبة وجنابا اذا صار
الى جنبه و بركسه دن يانليوب مباعدت ايلمك معناسنه در بو صورتده اضداد دن اولور يقال جانبه اى باعده
(جار الجنب) جيمك فتحى ونونك سكونيله شول قومشودركه خانه سى سنك خانه كه بتشك اولمغله يانكده اوله
يقال هو جار الجنب اى اللازق به الى جنبه (الصاحب بالجنب) سفر يولداشنه دينوركه سفرده دائما يانكده اوله
يقال هو الصاحب بالجنب اى صاحبك فى السفر (الجار الجنب) ضمتيله كندى قوم وعشيرتكدن اولميان يعنى
يابنجى طائفه دن اولان قومشودركه بعد معناسندندر يقال هو الجار الجنب وهو جارك من غير قومك (الجنابة) جيمك
فتحيله و (الجنبة) تمره وزننده وفتحاتله لغتدر يانده اولان نسنه يه دينور ومنه جنابتا الانف وجنبتاه ويحرك اى جنبتاه

يعني پوزنی ایکی طرفلو احاطه ایدن قنادلر یدر (الجنبة) معظمه وزننده عسکرك مقدمه سنه دینورکه چرخه جی تعبیر اولنور یقال هم المجنبة للجیش لعها المقدمة (المجنبتان) تثنیه واسم فاعل بنیه سیله عسکرك صاغ وصول قوللرینه اطلاق اولنور میمنه ومیسره معناسنه یقال کان فی احدی المجنبتین وهما المیمنة والمیسرة (الجنب) قتحتینله و(المجنب) مقعد وزننده برنسنه یی یدوب یاننجه طوغری چکمك معناسنه در یدك چکمك کبی یقال جنبه جنبا ومجنبا اذا قاده الی جنبه وجنب قتحتینله طوار قسمنه عارض اولان آغسقلق کبی یوروبش حالتنه دینور کیاتلرینی چکرك یانیلن یوریمکدن عبارتدر بعضا پك صوسزلقدن وبعضا قوردن نلشی اولور وجنب زیاده سیله صوسزلقدن دوه نك اوبکنی یاننه یاپشمق معناسنه در وقصیر نسنه یه دینور وشول جنب که ❁ لاجلب ولاجنب ❁ حدیثنده وارد اولمشدر اوکدول میداننده یاننجه بر یدك آت آلوب التنده اولان آت یورلدقده اولیدکه بنوب بو وجهله آخرلری سبق ایلمکدن عبارتدر وزکات خصوصنده جنب زکات اموال آلان و یوده محل زکات اولان یردن بعید موضعه واروب اموالك یاننه کلمسنی امر ایلمك یاخود مال صاحبی مالنی موضعندن تبعید ایلمکله و یوده طلب زکات ایچون دورودراز تکلفله وارمغه محتاج اولمقدن عبارتدر خلاصه جلب وجنب ایکی ماده ده اوله جقلردر بری سباق وبری زکات خصوصنده در ایکیسندن دخی نهی شرعی صادر اولمشدر نته که جلب ماده سنده بیان اولندی (المجنوب) و(المجنب) معظم وزننده یدکده چکیلان نسنه در یدك آتی کبی (الجناب) رمان وزننده یرکسه نك یاننده برابر کزن کشی یه دینور یقال هو جنابك ای مسایرك الی جنبك (الجنبتان) جیمك فتحی وتثنیه بنیه سیله دوه نك ایکی یانلرینه محمول اولان یوك دنکلرینه دینور مفردی جنبه در وجنبه اوچ یاشنه کیرمش قیونك یونه دینور صوف الثنی معناسنه (الجانب) و(الجنب) ضمتینله و(الاجنبی) و(الاجنب) احمر وزننده سرد وسرکش حیوانه دینور وغریب وبیکانه یه دینور وجانب مقارنتدن اجتناب اولنان ذلیل ومحقور کسه یه دینور وایکی آرد ایاقلرینك مابینی میدانلو صبانی آچق اولان آته دینور که مدیحه سندندر (الجنبة) تمره وزننده و(الجنابة) کتابه وزننده اسملردر غریبلکه ویکانه لکه دینور وجنبه ناسدن چکیلوب عزلت ایلمکه دینور یقال رجل ذوجنبة ای اعتزال من الناس وناحیه معناسنه در ودوه نك ایکودر یسنه دینور که آتدن علبه دوز بلور ایچنه سود صاغیلور وشول خرده اغاجلره دینورکه یلز موسمنده تازه لنوب بیرآقلنور علی قول سبزه ایله شجر بیننده برزخ اولان نباته دینور وجنبه اسامی رجالدندر جنبه بن طارق زمان خلافت صدیق اکبرده ادعای نبوت ایدن سجاح نام عورتك مؤذنی اسمیدر وعبدالله بن جنبه امام نحو اولان مبردك استادیدر (التجنیب) تفعیل وزننده برنسنه دن یانلوب بعید اولمق معناسنه در یقال جنبه تجنیبا اذابعد عنه وبعید ایلمك معناسنه در یقال جنبه ایله ای ابعده عنه وسورویه ارککی صالیویرمك معناسنه در یقال جنب الرجل اذالم یرسل الفحل فی ابله وغنمه و برکسه نك مواشیلرینك سودی چکیلوب کسیلمك معناسنه در یقال جنب القوم اذا انقطعت البانهم وتجنیب اسم اولور آتك آرد ایاقلرنده اولان توتیر وانحناء حالتنه دینورکه ایاقلرینك سکیرلری دیك وطوغری اولمیوب نوعا مقوس اولمقدن عبارتدر و بو آت قسمنده صفت مدیحه در یقال فی رجل الفرس تجنیب ای انحناء وتوتیر و بو معناده تجنیب توتیر وتمتین کبی اسمدر کرچه فی الاصل مصدردر (التجنب) تفعل وزننده و(الاجتناب) افتعال وزننده و(المجانبة) و(التجانب) بونلرده برنسنه دن یانلیوب بعید اولمق معناسنه در یقال تجنبه واجتنبه وجانبه وتجانبه ای بعد عنه (الجنب) کتف وزننده بدوی وخیمه نشین اعرابدن شول کسه در که مهمان کلمك خوفندن نلشی یول اغزیا اولان سمتدن برطرفه چکیلوب آلارغده اقامت ایدر اوله یقال رجل جنب ای یتجنب قارعة الطریق مخافة طروق الاضیاف (الجنابة) جیمك فتحیله انزال منی سببیله غسل فرض اولمق معناسنه درکه بعد معناسندن مأخوذدر زیرا قبل الغسل قربات الهیه دن بعید اولور لفظ مرقوم اطلاقات شرعیه دندر یقال جنب الرجل وجنب جنابة من الباب الرابع والخامس (الجنب) ضمتینله جنابتلو اولان کسه یه دینور مفردی وتثنیه و جمعی ومذکر ومؤنثی برابردر یقال هو وهما وهم وهی جنب زیرا مصدر مجراسنه جاری اولان اسمادندر وعند البعض صفت اولمغله متصرف اولوب تثنیه سنده جنبان وجمعنده اجناب دینور لکن مؤنثنده هاایله جنبه مسموع دکلدر (الاجناب) همزه نك کسریله بعید ایلمك معناسنه در یقال اجنبه ای ابعده وجنب اولوب غسل اقتضا ایلمك معناسنه در یقال اجنب الرجل اذا صار جنبا و یقال اجنب علی البناء للمفعول (الاستجناب) بو دخی جنب اولمق معناسنه در یقال استجنب الرجل بمعنی اجنب (الجناب) سحاب وزننده فناء معناسنه در که سرایك وخانه نك چوره سی وحوالیسی و یاندن خالی اولان یری وشهر وقلعه نك یوره سندن عبارتدر یقال رحب الجناب ای الفناء ورحل ومنزل معناسنه در وسمت وناحیه معناسنه در و برطائفك اسمیدر واعلام رجالدندر محمد بن علی بن

عمران الجنابی محدثدر وابوجناب التمیمی وابوجناب القصاب وابوجناب بن ابی حیه وجناب بن الحسحاس وجناب بن تسطاس وجناب بن مرثد وجناب بن ابراهیم محدثلردر وجناب بن مسعود وجناب بن عمرو شعرادندر وجناب برموضع آدیدر (الجناب) غراب وزننده ذات الجنب علتنه دینورکه کوکس ایچره بالق اتلرنده یاخود دیافرغما دیدکلری حجاب حاجزده یعنی آلات نفس ایله غدالك بیتنی آیران پرده لرده یاخود کوکسك ایچ طرفنده اولان حجابده اولور براسی شبشدر (الجناب) کتاب وزننده آتیدکه کاوب یدلمك معناسنه دریقال فرس طوع الجناب ای سلس القیاد یعنی یدلمسی آسان آتدر وجناب مجانبه ومباعده معناسنه درنته کذکراولندی ومنه یقال لج زیدفی جناب قبیح ای فی مجانبة اهله (الجنابة) سحابه وزننده شول ناقه درکه اوزرنده صاحبنه زادوذخیره جلب ایلك ایچون ذخیره بهاسیله ذخیره کش اولان اهل قافله یه سپارش وتسلیم اولنه (المجنب) منبر وزننده و(المجنب) مقعد وزننده چوق شیئه دینور خیردن وکرك شردن اولسون تقول ان عندنا الخیرا مجنبا وشرا مجنبا ای کثیرا ومجنب منبر وزننده پرده یه اطلاق اولنور ستر معناسنه وشول قپو تختهسی طرزنده نسنه یه دینورکه بال صاغانکسه اوراده سیکوب آرینك قوغاتی اورادن آچوب سبرانه رك بال صاغار ومجنب اراضی مجمك عربسر حدینه منتهی اولان نهایتنه دینور وقلقانه دینور ترس معناسنه وبومعناده میمك ضمیله جائزدر وکورك وصیرقی تعبیر اولنان آلته دینورکه تیمور دن وتختهدن دیشسز طراق شکلنده واشاغیسی یوفقه وکسکین اولور آنکله ترلالرده وباغچه لرده دولاب وحوضنك یوقاریلری کبی یوکسکجه یرلره طپراق چکیلور (الجنوب) صبور وزننده شمال مقابلی اسن یله دینورکه حالا قبله یلی تعبیر اولنور مهبی قطب جنوبی قرینده کوکب سهیل مطلعیله ثریا مطلعنك آرالغیدر یقال هبت الجنوب وهی ریح تخالف الشمال مهبه من مطلع سهیل الی مطلع الثریا ❁ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جنب کعبهدن هبوبی باعث تسمیهدر لکن بوشمال طرفنه نسبتله صحیح اولور ماوراء کعبهده اولان دیاره کوره متمشی اولماز وجنوب لفظنك جمعی جنایب کلور (الجنوب) قعود وزننده جنوب یلی اسمك معناسنه دریقال جنبت الریح جنوبا اذا هبت جنوبا ویقال جنبوا علی بناء المجهول اذا اصابتهم الجنوب ویقال اجنبوا ای دخلوا فی الجنوب (جنوب) صبور وزننده برخاتون آدیدر (الجناباء) جیمك فتحی ومد ایله والجنابی سمانی وزننده صبیان لعبلرندن بر کونه لعب آدیدر الجوانب برنجه بلاده اطلاق اولنور (جنب) قبر وزننده بصره قضاسنده برناحیه در (الجنبة) جیمك ضمیله همزه وزننده دائما کندیدن اجتناب اولنه جق شیئه دینور ❁ شارح دیرکه اشبوفعله وزنی که فانك ضمی وعینك فتحیله در مبالغهٔ فاعل معناسنه موضوعدر وعینك سکونیله مفعول معناسنه درونا درا احدهما آخر معناسنه مستعملدر اشبوجنبه ماده سی کهوزن اولدندر ❁ مؤلفك تفسیرینه کوره کرچه معنای مفعولدر لکن کویا که ناسی کندیدن اجتناب وابعاد ایلکله معنای فاعله راجعدر (جنابه) جیمك فتحی ونونك تشدیدیله فارس ساحلنده خارك حصننه مقابل بر بلده درکه قرامطه طائفهسی اورادن نشأت ایلدیلر ومحدثیندن علی بن عبدالواحد الجنابی اورادندر (المجنوبة) میمك فتحیله شول سحابه دینورکه آنی جنوب یلی احداث وسوق ایلیه (جنباء) صحراء وزننده تمیم بلادنده برموضعدر (الجناب) کتان وزننده اسامیدندر (ابوالجناب) الخیوقی الخوارزمی که نجم الکبری ایله ملقبدر کبار مشایخدندر (جنبب) زبیر وزننده ابوجمعة الانصاری اسمیدر علی قول باایله جیبب درنته که ذکراولندی (الجنحاب) حای مهمله ایله سنجاب وزننده طقناز کودهلوطوپاج بودوره دینور یقال رجل جنحاب ای قصیر ملزز (الجوب) جیمك فتحی وواوك سکونیله یرتمق خرق معناسنه دریقال جابه یجوبه جوبا اذا خرقه وکسمك معناسنه دریقال جابه اذا قطعه اصل ترکیب بومعنایه موضوعدر وبیوك قوغهیه جوب دینور دلوعظیم معناسنه وخاتونلرك فراجهلرینه دینور وقلقانه دینور واوجاغه دینور کانون کبی وجوب بر رجل اسمیدر و برموضع آدیدر وجوب قطع مسافه ایلك معناسنه مستعملدر تقول جبت الارض اذا قطعتها وکوملکه یاقه آچمق معناسنه درنته که یائیدن دخی کلور تقول جبت القمیص اجوبه واجیبه ای عملت له جیبا (الاجتیاب) افتعال وزننده بودخی یرتمق معناسنه دریقال اجتابه ای خرقه وکوملك کیمك معناسنه دریقال اجتاب القمیص اذالبسه وقیو قازمق معناسنه دریقال اجتاب البئر اذا احتفرها (المجوب) منبر وزننده قلقانه دینور (الجواب) صواب وزننده اسمدر سائلك صوردیغی ماده یه مقابله واسکات ایلدیکی کلامه دینور فارسیده پاسخ دیرلر وبوقطع معناسندن مأخوذدر (الاجاب) و(الاجابة) همزه لرك کسریله و(الجابة) طاعه وزننده و(المجوبة) مثوبه وزننده و(الجیبة) جیمك کسریله جملهسی جواب معناسنه در وبونلرده اجاب واجابه ومجوبه که مصدر میمیدر افعالدن مصدرلردر سائله جواب ویرمك معناسنه دریقال اجابه واجاب عنه وجابه وجیبه جواب کبی اسملردر کماسیذکر ومنه الامثال اساء سمعا فاساء جابة بعض محلده ثلاثی اولهرق ساء سمعا عنوانده مرسوم اولمغله ❁ مؤلف

آنی نفی ایلمشدر قالدیکه مؤلف اشبو اجابه وجابه واخواتی تشویش ایلمشدر امهات سائره ده اجاب واجابه افعالدن مصدر وجابه وجیبه اسم مصدر اولمق اوزره مرسومدر حتی میدانی مجمعنده مثل مزبور ضمننده دیدیکه جابه اجابه معناسنه در یقال اجاب اجابة وجابة وجوابا وجیبة بونلر مصدردکل ایکن مصدر موضعنده وضع اولنور ودرة ده جابه اسم مصدردر واجابه مصدر اولدیغی تصریح ایلمشدر ومستقصاده مثل مزبور بو رسمه مسطوردرکه سهیل بن عمرو کندی اوغلو انس ایله کیدر ایکن ناکاه اخنس ثقفی یه مصادف اولدیلر اخنس حال وخاطر استفسارندنصکره سهیله اشبو معیتکده اولان غلام کیمدر دیو سؤال ایلدکده اولدخی اوغلو اولدیغنی افاده ایلدی پس اخنس انسه توجه ایدوب این امك یا بنی یعنی اوغلم قصد وعزیمتك نه سمته دردیدی انس ام کلمه سنی قصد معناسنه آلیوب والده معناسنه فهم ایلمکله والدهم حنظله نك خانه سنده اون اوکونکه کندی دیو جواب ویرمکله سهیل اساء سمعا فاساء جابة دیوب بعده ضرب مثل اولمشدر یعنی یکلش دیکلدی ویکلش جواب ویردی مضرب مثل معلومدر انتهی (الجوبة) نوبه وزننده چقوره دینور حفر معناسنه وطپراغی درشت ومحکم یرار الغنده واقع دوز وملایم مکانه دینور ویوت ار الغنده اولان آچق یره دینور یاخود ایکی ارض ارا لغنده اولان دوز وآچق ویصی میدانه دینور جمعی جوب کلور صرد وزننده شذوذ اوزره (الاجوب) اقرب وزننده افعل تفضیلدر ومنه الحدیث ❁ ان رجلا قال یارسول الله ای اللیل اجوب دعوة فقال جوف اللیل الغابر ❁ فانه امامن جبت الارض اذا قطعتها بالسیر علی معنی امضی دعوة وانفذ الی مظان الاجابة اوانه من باب اعطی لفارهة وارسلنا الریاح لواقح یعنی حدیث مرقومده اجوب کلمه سی یا قطع مسافه معناسنه اولان جوبدن مأخوذ افعلدر قیاس اوزره بو صورتده حاصل معنا آیا قنغی کیجه جوفنده عرض درگاه الهی قلنان دعا موقع قبوله ایقاع ومظنهٔ اجابته ابلاغ وانفاذ بابنده سائر کیجه لره نسبتله شدید التأثیر دیمك اولور یاخود اعطی لفارهة قولنده اعطی کلمه سی اعطاء لفظندن شذوذ اوزره افعل اولدیغی کبی بودخی اجابه دن تصرف اولنمشدرکه اسرع فی الاجابة دیمك اولور وبوکونه مزیددن افعل تصرفی سیبویه عندنده مقیس درنته که تعجب دخی تصرف اولنور یقال مااعطاهم للدراهم واولاهم للمعروف کذلك ❁ وارسلنا الریاح لواقح ❁ کریمه سنده واقع لواقح که لاقحك جمعیدر حوامل معناسنه در ریح کندی حامل ماء اولمیوب بلکه سحابه ملقح اولمغله مفعل معناسی اراده اولنمغین بودخی اول قبیلدن اولور ❁ شارح دیرکه ملقحاته لواقح اطلاقی یا اسناد مجازی قبیلندندر یاخود حقیقت اولورکه اسم فاعل نسبی اولور لابن وتامر کبی ذات اللقاح دیمك اولور یاخود مجاز فی المفرد اولور سببیت اعتباریله زیرا لقح ریاح القاحه سببدر یاخود ما کان اعتباریله در یاخود حذف زوائد قبیلندندرکه یقال بقل فهو باقل واعشب فهو عاشب وزمخشرینك بیاننه کوره مادهٔ مرقومه کویا که تقدیرا جابت الدعوة ماده سندن متصرفدرکه باب خامسدندر طالت کبی پس صارت الدعوة مستجابة معناسنه اولور انتهی (الجوائب) جوائب وزننده نوظهور اخبار وحوادثه اطلاق اولنور اخبار طاریة معناسنه ویقال هل من جائبة خبر ای طریفة خارقة بلادودیاری قطع ایدوب کلدیکیچون اطلاق اولنمشدر (جابة المدری) جابة المدری معناسنه در یعنی مهموز العین اولان جأبه لفظنده لغتدرکه یوینوزی بلورمش آهو یه دینور (الانجیاب) انفعال وزننده ناقه سودی صاغیلورکن یوتی اوزادوب رام اولمق معناسنه در یقال انجابت الناقة اذامدت عنقها للحلب (الاستجواب) و (الاستجابة) جواب ویرمك اجابه معناسنه در یقال استجوبه واستجابه واستجاب له ای اجابه (التجاوب) تفاعل وزننده جوابلشمق معناسنه در یقال تجاوبوا ای جاوب بعضهم بعضا (الجابتان) ایکی موضعدر (جابان) بر رجل اپدیر وواسط قضاسنده برقریه در ویمنده برایالت آدیدر (تجوب) تقول وزننده حمیر قبائلندن برقبیله در (تجیب) تصبیب وزننده ابن کنده درکه اسمیله کنده قبیله سندن بربطن مسمادر ❁ مؤلف بونلری تجاب ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر وتجیب ثوبان بن سلیم نام کسنه نك قزی اسمیدر (الجیب) غیب وزننده یاقه یه دینور گریبان معناسنه ومصدر اولور لباسه یاقه آچمق معناسنه تقول جبت القمیص اجوبه جوبا واجیبه جیبا ای قورت جیبه (التجویب) تفعیل وزننده بودخی جیب معناسنه در تقول جوبت القمیص ای عملت له جیبا (المجوبة) معظمه وزننده شول یره دینورکه بعضنه یغمور اصابت ایدوب وبعضنه اصابت ایتامش اوله یقال ارض مجوبة اذا اصاب المطر بعضها (الجائب العین) ارسلانه اطلاق اولنور (جوآب) کتان وزننده مالك بن کعبك لقبیدر (جوبان) طوفان وزننده مرو نام بلده قضاسنده برقریه درکوبان معربیدر (الجهب) جیمك فتحی وهانك سکونیله چرکین وزشت وثقیل یوزه دینور یقال له وجه جهب ای سمج ثقیل (المجهب) منبر وزننده بی حیا اولان کسه یه دینور (الجاهب) جانب وزننده آشکاره معناسنه در جاهی کبی یقال اتاه جاهبا وجاهیا ای علانیة (جهب) زیب وزننده قدس ونابلس ارا سنده

ایکی حصار آدیدر (الجبب) عیبوزننده بلقه‌یه دینور کریبان معناسنه جمعی جیوب کلور عند البعض بونك موضع ذکری بومقامدر جوب ماده‌سی دکلدر ❁ شارح دیرکه حالا لباسك یانلرنده جیب اطلاق اولنان یرلر که لباسك کیسه‌سی مرتبه‌ده در بولغت عامیه‌در یاقه‌یه تشبیهله اطلاق اولنمشدر وجیب یاقه آچمق معناسنه‌در تقول جبت القمیص اجیبه کاجوبه ❁ مؤلف بونی ذیلنده دخی ذکر ایلمشدر وجیب صدر وقلب معناسنه استعمال اولنور یقال هوناصح الجیب ای القلب والصدر یعنی امینهما وجیب الارض دیرلر مدخل الارض معناسنه وحمزة بن حسین الجباب که شدّ ادوزننده در محدثیندر ومحمد بن مجیب الکوفی محدثدر ❁ فصـــل الحاء ❁ (الحوءب) کوکب وزننده واسع دره‌یه دینور وواسع قوغه‌یه دینور وقواطه کبی بیوك وایچی چقور طوار طرنقنه دینور وصواده وچشمه‌یه وایلزمیه دینور که اندن دواب ومواشی صولنور یاخود برمخصوص چشمه‌نك اسمیدر وبصره قربنده برموضع آدیدر شارح دیرکه اشبو موضع مکه ایله بصره بیننده واقع منزل اوله‌جقـدر که جمل وقعه‌سنده حضرت عائشه اوراده نزول وکلابلری نبح ایلدی وبعضلر بونی سحاب وزننده وبعضلر سکر وزننده تقیید ایلدیلر رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری برکون ازواج مطهره‌یه ❁ ایتکن تنبحها کلاب الحواب ❁ بیورملریله نبح کلاب اکا اشارتدر وکلب بن وبره نام کسه‌نك قزی اسمیدر (الحوءبة) ها ایله بك بیوك قوطی‌یه وصوصاغه وپك بیوك قوغه‌یه دینور (الحب) حانك ضمی وبانك تشدیدیله دوستلق سوکی معناسنه اسمدر ودادکبی (الحباب) و (الحب) حالرك کسریله والمحبة) میمك وحانك فتحیله و (الحباب) حانك ضمیله حبّ معناسنه‌در یقال بینهما حبّ وحباب وحبّ ومحبة وحباب ای وداد وحبّ حانك ضمی وکسریله مصدر اولور سومك معناسنه تقول حبته احبه حبا وحبا من الباب الثانی وبوشاذدر زیرا مضاعف متعدی باب ثانیدن وارد اولماز ❁ مؤلف بصائرده بورسمه تحقیق ایلمشدر که معلوم اوله که اشبو حب ماده‌سی لغتده بش معنا اوزره دائردر (١) صفاء وبیاض معناسیدر فلهذا حبة الاسنان دیرلر بیاض ونضارتنه بناء (٢) علوّ وظهور معناسیدر حباب الماء اول جهتندر (٣) لزوم وثبوت معناسیدر ومنه حبّ البعیر واحبّ اذا برك فلم یقم (٤) خلوص ولباب معناسیدر ومنه حبة القلب ای لبه وداخله ومنه ایضا الحبة لواحد الحبوب اذهی اصل الشیء ومادة قوامه (٥) حفظ وامساك معناسیدر ومنه حبّ الماء للوعاء الذی یحفظ فیه الماء ویمسکه وفیه معنی الثبوت ایضا پس امر ظاهردرکه اشبو معانیٔ خمسه محبت ووداد‌ك لوازمندندر زیرا صفاء مودت وارادۀ قلب وتعلق دروننك محبوب طرفنه کمال اوزره علوّ وظهوری وثبوت ولزومی ومحبك لبّ قلبی محبوبه احاله‌ اولنمسی ودرونده علاقه‌ سنك محفوظ اولمسی باب محبتده درکاردر بووجهله خصوص محبتده معانیٔ خمسۀ مرقومه بالجمله متحقق اولمشدر پس بومعنالری جامع اولان مفهومه دال اولمق ایچون ازاسنه حب ماده‌سنی وضع ایلدیلرکه اقصای حلقدن اولان حاء حرفیله شفوی اولان باء حرفندن مرکب اولمغله کویا که محبك ابتداء وانتهاء حال وشاننی سراسر محبوبنه منحصر اولوب میانه‌ده اشیاء سائره‌نك تخللی اولمدیغنی تلمیح واشعار ه‌مبنیدر اصل محبتك دخی شانی بوبلجمله اولمق لازمدر پس بوندن نقصان اولور ایسه اکا محبت اطلاقی صحیح وروا دکلـدر انتهی وعربلر تعجب مقامنده حبّ بفلان دیرلر ما احبه معناسنه یعنی نعجب محبوب اولدی شارح دیرکه بونك اصلی حبب ایدی کرم وزننده بعد الاسکان ادغام اولندی وتقول حبیث الیه ای صرت حبیباله یعنی بنا اکا سوکیلی محبوب اولدم وبونك باب خامسـدن اوله‌رق مضاعفده شررت ولبیت کلمه‌لرندن غیری نظیری یوقدر وحب برنسنه‌یی برکسه‌یه سودرمك وسوکیلی قلمق معناسنه‌در یقال حبّ الیّ هذا الشیء حبا ای جعلنی احبه وحب دستی‌یه دینور جرّه معناسنه علی قول ایری وبیوك دستی‌یه دینورکه کوپ اوله‌جقدر یاخود شول اوتوراغه دینورکه‌ درت دانه تخته‌دن ترتیب ایدوب اوزرنه دستی دلیك اولمغله اکا ایکی قولبلو بیوك دستی اوتورتدررلر عربلرك حبا وکرامة قوللری بوکه‌ مبنیدرکه حب کوپه وکرامه کوپك قپاغنه دینور لکن صحیح اولان احبك حبا واکرمك اکراما تأویلنده‌در وحب کلمه‌سنك جمعی احباب کلور وحببه کلور فتحاتله وحباب کلور حانك کسریله وحبّ طورمق ووقوف معناسنه‌در یقال حبّ الرجل اذا وقف وتعب چکوب رنجیده اولمق معناسنه‌در یقال حبّ زید علی المجهول اذا اتعب (الحباب) کتّاب وزننده سوکی‌یه دینور نته که ذکر اولندی وحباب اسامیٔ رجالدندر وبرحبه‌دن اولان کوپه‌یه دینور ومفاعله بابندن مصدر اولور سوشمك معناسنه تقول حاببته حبابا (الحبّ) حانك کسریله سوکی ومحبت معناسنه‌درکه ذکر اولندی ومحبوب معناسنه‌در مؤنثی حبه‌در ها ایله جمعی احباب کلور وحبان کلور حانك کسری وبانك تشدیدیله وحبوب کلور حانك ضمیله وحببه کلور فتحاتله وحبّ کلور حانك ضمیله ندرت اوزره علی قول بواسم جمعدر وحب سوکیجی محب معناسنه‌در تقول هو حبی ای محبوبی وتقول انا حبه ای محبه

وبرحبه‌دن اولان کویه دینور ✿ شارح دیرکه اصمعیدن منقولدرکه جندل بن عبیدالراعیدن اشبو ✿ نبت الحب النضناض منه ✿ مکان الحب تسمع السرارا ✿ بیتنده موافع حب لفظنك معناسندن سؤال ایلدم حبنو احدمدن اولان کویه‌در دیو جواب ویرمشدر انتهی (الحباب) حانك ضمیله محبت معناسنه‌درکه ذکر اولندی ومحبوب معناسنه‌در ویلانه دینور حیه کبی وبنوسلیم قبیله‌سندن برجماعت آدیدر وانصاردن برذات اسمیدر وحباب بن المنذر وحباب بن قیظی وحباب بن زید وحباب بن جزء وحباب بن جبیر وحباب بن عمیر وحباب بن عبدالله اصحابیدندر وحباب حبابه لفظندن جمع جنسی اولورکه صو یوجکلرندن برسیاه بوجك آدیدر قورتغه یاوریسی دیدکلریدر وحباب اسم شیطاندر (الاحباب) همزه‌نك کسریله محبت ایلك معناسنه‌در یقال احبه احبابا فهو محب وذاك محبوب علی غیرقیاس ومحب بالفتح وهوقلیل نادر وتقول احببته واحبته بحذف الباء الثانیة واحباب دوه حرون اولدیغندن چوکوب یوریمکدن امتناع ایلك علی قول وجود ینه شکستلك عارض اولوب یاخود برمرض وعلت اصابت ایلکله حرکته بیمجال اولوب چوکوب قالمق معناسنه‌درتا که افاقت بولوب یاخود هلاك اولنجه قدر یقال احب البعیر اذا برك فلم یثرا واصابه کسر اومرض فلم یبرح مکانه حتی یبرأ او یموت واحباب خسته صاغالوب افاقت بولمق معناسنه‌در یقال احب فلان اذا برأ من مرضه واکین دانه طوتمق معناسنه‌در یقال احب الزرع اذا صار ذاحب (الاستحباب) دوست ایدنمك معناسنه‌در تقول حببته واحببته واستحببته ✿ شارح دیرکه استحباب مستحب اولمق معناسنه ده کلور استحسان مستحسن اولمق معناسنه کلدیکی کبی واستحباب مواشینك اشکنبه لرنده صوخیلی مدت افراغ اولنمیوب اویلجه طورمغله صوسزلغه تحملری ممتد اولمق معناسنه‌در و بوحالت منازل قمردن طرفه وجبهه‌نك التقاسی وسهیل یلدزینك معا طلوعی هنکامنده اولور یقال استحبت کرش المال اذا امسکت الماء وطال ظمؤها و برنسنه‌یی شیٔ آخر اوزره ترجیح واختیار ایلك معناسنه مستعملدر یقال استحبه علیه ای آثره ✿ مترجم دیرکه ظاهرا استحباب فقهی بوندن مأخوذدر (الحبیب) امیر وزننده محبوب معناسنه‌در ومحب معناسنه کلور تقول انا حبیبکم ای محبکم وحبیب حرف تعریفسز اوتوزبش نفر صحابی اسمیدر حبیب بن اسلم وحبیب بن الاسود کبی ومحدثیندن برجماعت آدیدر (الحبة) حانك ضمیله محبوب معناسنه‌در حب وحباب کبی وشول نسنه‌یه دینورکه آنك سکاو برلسنی یاخود کندی مال وملکك اولمسنی سووب خوشلنوراوله‌سن وحبه محبت معناسنه‌در واوزم چکردکنه دینور تخفیفله حبه‌دخی دینور وحبیبه معناسنه‌در جمعی حبب کلور صرد وزننده (حبیب) مصغرا یای مشدده ایله اسامیدندر حبیب بن حبیب که حمزة الزیات المقری برادریدر وحبیب بن حجر وحبیب بن علی محدثیندندر و زبیر وزننده حبیب بن النعمان تابعیندندر و بوحبیب بن نعمان اسدینك غیریدر اولکی حضرت انسدن ایکنجی خریم بن فاتکدن روایت حدیث ایلمشدر (حبذا) حانك و بای مشدده‌نك فتحیله خوشا ونه کوزل ونه‌مونلو ونه محبت اولنه‌جق نسنه‌در دیمکدر یقال حبذا الامر ای هوحبیب و بوافعال مدحدندر نعم کبی فی الاصل حب فعل ماضیدر اصلی حبب‌در کرم وزننده صار محبوبا معناسنه‌در وذا کلمه‌سی فاعلیدرکه اسماء اشارتدن براسم مبهمدر مجموعی اسم واحد منزلنه تنزیل اولنوب محلا ابتدائیت اوزره ومابعدی خبریت اوزره مرفوعلردر مابعدی ذاکلمه‌سندن بدل اولمز زیرا ذکر اولندیغی اوزره حب کلمه‌سنه ملازم وممتزج اولمغله کلمهٔ واحده قلنوب مثل مجراسنه جاری اولمشدر پس حبذا زید وحبذا هند دینور حبذه هند دیمك جائزدکلدر (الحباب) سحاب وزننده نهایت محبت معناسنه‌در علی قول مبلغ جهد وطاقت معناسنه‌در یقال حبابك ان تفعل کذا ای غایة محبتك اومبلغ جهدك یعنی سنك نهایت طاقت محبوبه‌لك شویلجه ایلمکدر دیمك اولورتنه که حمادالك ان تفعل کذادیرلر غایتك المحموده معناسنه در بونلر تراکیب مخصوصه‌در وحباب الماء صوبك عظیم وکثیر اولان یرینه دینور یاخود ماء جاری یوزنده یول یول سلسله طرزنده حادث اولان طریقه‌لره دینورکه یواشجه روزکار طوقنمسنك اثری اولور یاخود صو یك یوزنده حادث اولان قبرجقلره دینورکه یغمور یاغدقده حادث اولور کذلك حباب الرمل قوملغك معظم وکثیر اولان یرینه دینور وحباب اسامیدندر وچه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور طل معناسنه وحباب بن صالح الواسطی واحمد بن ابراهیم بن حباب الحبابی محدثیندندر (التحاب) تفاعل وزننده اصلی تحابب ایدی سوشمك معناسنه دریقال تحابوا ای احب بعضهم بعضا (التحبب) تفعل وزننده برکسه‌یه دوستلق ومحبت کوسترمك معناسنه در و بوتکلفی متضمندر یقال تحبب الیه ای اظهر المحبة وصویه اول قانمق معناسنه‌در ✿ شارح دیرکه امهات سائره‌ده اول قیدی یوقدر بلکه تحبب الحمار وغیره اذا امتلاء من الماء عبارتیله مرسوم اولمغله مجاز اولور کوب کبی صوایله طبطلو اولدی دیمك اولور زیرا حب کوپه دینورتنه که ذکر اولندی انتهی (حبیب) امیر وزننده و(حبیب) مصغرا وتشدید یا ایله

وحيب كميت وزننده وحيبه سفينه وزننده وحيبه جهينه وزننده وحبابه صحابه وزننده وحباب سحاب وزننده
وحباب كتاب وزننده وحبه منبه وزننده وحباحب علابط وزننده اسامی اشخاصدندر نته كه بعضسی ذكر اولندی
(حبان) كتان وزننده يمنده بردره آديدر واساميدندر حبان بن منقذ اصحابدندر وحبان بن هلال وحبان بن واسع بن
حبان وسلمة بن حبان محدثلردر (حبان) حانك كسری وبانك تشديديله شهر نيسابورده برمحله در واساميدندر
حبان بن الحكم السلمی كه بنوسليم قبيله سندندر اصحابدندر وحبان بن بج الصدائی علی قول بوفتح حاايله در وحبان
بن قيس علی رأی بای تحتيه ايله در اصحابدندرلر وحبان بن موسی وحبان بن عطيه وحبان بن علی العنزی وحبان
بن يسار محدثلردر (حبان) حانك ضميله بودخی اساميدندر حبان بن محمود البغدادی ومحمد بن حبان بن بكر روايت
حديث ايلديلر (المحب) اسم مفعول بنيه سيله و(المحبوبة) و(المحبة) معظمه وزننده و(الحبيبة) سفينه وزننده مدينهٔ
منوره اسملريدر علی ساكنها الصلوات (محبب) مقعد وزننده بررجل اسميدر (الحبة) حانك وبای مشدده نك فتحيله
حب كلمه سنك واحديدر بغدای واربه وسائر غلالك دانه سنه دينور وحب اسم جنسدر جمعی حبات كلور وحبوب
كلور حانك ضميله وحبان كلور تمران كبی كه تمرك جمعيدر وحبه حاجت معناسنه در تقول مالی فيه حبة ای حاجة
وبرخاتون اسميدر كه منظور نام جنی اكا تعشق ايدوب دائما ملاقات وآنك تعليمی اوزره اول خاتون طبابت ايدر ايدی
وحبه برنسنه نك برقطعه سنه دينور وحبه وزن معروفدر مكك ماده سنده مرسومدر اوراده بيانته كوره بر درهمك
ثمننك سدسی مقداريدر كه بر درهمك فرق سكز جزئندن برجزء اولور وحبه حرف تعر يفسز اساميدندر حبه بن
بعكك وحبه بن حابس اصحابدندر وحبه بن ابی حبه وحبه بن سلم وحبه بن جوين العرنی وحبه بن سلمه تابعيندندر
وابوحبة البدری علی قول صواب اولان نونله در وابوحبة المازنی وابوحبة بن عبد بن عمرو وابوحبة بن غزيه وعبد
السلام بن حمد بن حبه وعبد الوهاب بن هبة الله بن ابی حبه محدثيندندر (حبة القلب) سويدادر كه يوركده اولان
سياه دانه جكدر محل ادراك وبصيرتدر بعضلر مهجة القلب ايله تفسير ايتديلر كه يورك قانيدر اصل يوركك اورته سنده
اولان نقطه كبی قان اوله جقدر وبعضلر ثمرة القلب ايله تفسير ايلديلر صاحب ديوان بيانته كوره سويدا ايله
براوله جقدر وعند البعض حبة القلب يوركده برسياه خرده نسنه در كه يوركك وسطنده اولور بودخی ينه دانهٔ دل
اوله جقدر كه سويداء ديدكلريدر ❁ شارح ديركه ازهرينك بيانته كوره حبة القلب يوركك داخلی اولان علقه دن
عبارتدر ❁ مؤلفك حرف ترديد ايله بيانی اختلاف تعبير قبيلندندر مترجم ديركه ثمرة القلب آنده مودوع اولان قوای
بصيرتدن عبارت اولمق ملحوظ غالبدر كوزده اولان قوت بصر منزلنده در قلب كوزی ديدكلری اوله جقدر بعينه
كوزك ببكی كبی برمعنادر وبعض محققين قلب ايچون يدی طبقه ترتيب ايلمشدر (١) صدردر كه محل اسلام وموقع
وسواس در (٢) قلبدر كه محل ايماندر (٣) شغافدر كه يورك پرده سيدر محل محبة الخلق در (٤) فوأددر كه محل
رؤية الحق در (٥) حبة القلب در كه محل محبة الحق در (٦) سويداءدر كه محل علوم دينيه در (٧) مهجة القلب در كه
محل تجلی صفات الهيه در انتهی (الحبة الخضراء) سافزلق اغاجنك يمشيدر كه بطم دخی ديرلر چتلنك تعبير
اولنور (الحبة السوداء) شونيز دركه چورك اوتيدر (الحبة) حانك كسريله سبزوات ورياحين يعنی چيچكلرك
تخملرينه دينور علی قول برخرده نباتدر كه اوتلقلر ارالغنده نابت اولور ياخود هر نوعدن حبوب مختلفه يه دينور
مثلا بغدای واربه ومرجمك مقوله سی حبوب مجتمع اولدقده اكا حبه اطلاق اولنور علی قول صحراده بتن اوتلرك
تخمنه دينور ياخود جميع نباتك تخملرينه دينور مفردی حبه در حانك فتحيله ياخود تخمسز بتن نباتك تخمنه حبه دينور
كسرايله وتخمله بتن نباتك تخمنه حبه دينور فتحيله وبری بری اوزره يغيلوب متكسر اولان اوتلغه دينور علی قول
سبزوانك قوريسنه دينور وحبه اساميدندر يعقوب بن حبه امام احمد حضرتلرندن روايت احاديث ايلمشدر
(الحب) حانك فتحيله ذكر اولنديغی اوزره حبه نك جمع جنسيدر وحب يمنده شهر سبا مضافاتندن برقلعه در
وحضرموت ترابنده برطاغ آديدر (الحبب) فتحتينله و(الحبب) عنب وزننده صويك وقوملغك كوم وفراوان
اولان يرينه دينور وآغزده اولان ديشلرك ابجو ديزيسی كبی حسن وضع ولطف نظام اوزره اوله رق بللور كبی صاف
وبراق وآبدار اولمسی حالته دينور (ام حباب) غراب وزننده دنيانك كنيه سيدر (حبابه) حانك ضميله اساميدندر
حبابة السعدی برخرمز شاعردر وعبيد الله بن حبابه محدثدر امام بغويدن استماع حديث ايلمشدر (حبابه) سحابه
وزننده اسماندندر حبابة الوالبيه كه بنو والبدن بركسه در وام حبابه ايكيسيده تابعيندندر (حبابه) حانك فتحی وبانك
تشديديله ابوسلمة التبوذكی نام محدثك شيخه سی اولان عالمه خاتوندر وحبابه نسوان اسملريندندر (الحبحبة) ككبه
وزننده صويك آز آز وآهسته آهسته آقمسنه دينوركه صوتيله معبردر بومعناده مصدر واسم اولور يقال حبحب الماء

مطلب

حبحبة اذا جرى قليلا وتقول ممعت حبحبة الماء اى جريه قليلا ومعاني آتيه ده دخي كذلك مصدر واسم اولور ومنه ف ونحافت معناسنه در ودوه سورملك معناسنه در وحبحبة النار آتشك طوتشوب علولنمسنه دينور وحبحبه قاربوزه دينور بطيخ شامي معناسنه اكا اهل عراق رقي واهل فرس هندي ديرلر زيرا ابتدا عراقه رقه ايالتندن وعجمه هندستاندن كلمشدر جمعي حبحب كلور وحبحبه آريق ومهزول دوه لره دينور ومنه المثل اهلكت من عشر ثمانيا وجئت بها حبحبة يعني اون دوه تك سكزيني هلاك ايلدك وايكيسني نحيف وناتوان كتوردك (الحبحب) ككب وزننده بودخي صويك آزجه آزجه آقمسنه دينور وجثه سي كوچك زبون وجوره دويه دينور (الحبحاب) طبطاب وزننده اصحابدن برذاتدر وقيصه و بودور كسه يه حبحاب دينور وقبيح الهيكل عبوس ودميم كسه يه دينور و بدخوي و بدمشرب كسه يه دينور وحبحاب عمرو بن الخلي نام كسه نك قلبي آديدر وحبحاب جوره وزبون وضئيل كشي يه ياخود اوبلجه اولان اركك دويه دينور وحبحاب شعيب البصري التابعي پدرينك اسميدر (الحبحبي) باي مشدده ايله بودخي زبون وجوره وضئيل اركك دويه دينور (المحبحب) اسم فاعل بنيه سيله بدغدا اولان كسه يه دينور (الحباحب) كواكب وزننده حبحاب لفظندن جمعدر اياغي سريع وچابك دوملره دينور وخرده وجثه سز دوه لره دينور وبر بلده آديدر (الحباحب) علابط وزننده برنوع سنك آديدر كه كيجه وقتي اوچار وقناداري شمع كبي لمعان ايدر تركيده آتش بوجكي ويلدز بوجكي ديدكلريدر نار الحباحب بوندندر على قول نار الحباحب چقماق طاشلرينك بري برينه طوقنمارندن هوايه متطاير اولان شرارهسندن عبارتدر (ابو حباحب) محارب قبيله سندن بر بخيل كسه ايدي مهمان خوفندن خيمه سنده آتشي خرده واينجه اوطونلر ايله يقار ايدي تا كه پك پارلامغله اياب وذهاب ايدنلر كوروب كليه لر على قول بو حبحبه دن مأخوذدر كه ضعف معناسنه در آتشي ضعيف اولديغنه مبنيدر ياخود وجه مذكور اوزره چقماقدن چيقان شراريه محمولدر (ام حباحب) يشل چكركه يه شبيه بر بوجكدر اوچار وصاري ويشل آلاجه وقناداري قرمزي وصاري رنكلر ايله مزيندر (ذري حبا) ذال معجمه ايله اما لما وزننده بر كسه نك لقبيدر (الحابة) تشديد با ايله شول آتيلان اوقه دينور كه نشانه طوقنيوب اطرافنه دوشه يقال سهم حاب اذا وقع حول القرطاس جمعي حواب كلور (حبي) ربي وزننده بر خاتون آديدر وتهامه ده بر موضعدر (ام محبوب) حيه نك يعني يلانك كنيه سيدر (الحبيبه) مصغر او بانك تشديدي ايله يمامه ده بر قريه در واساميدندر ابراهيم بن حبيبه وابراهيم بن محمد بن يوسف بن حبيبه محدثلردر (حبيه) جهينه وزننده عراقده بطيحه نواحيسنده بر موضعدر (المحب) احبابدن اسم فاعلدر مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل محب وامرأة محب اي محبة يعني سوجي خاتوندر ✿ شارح ديركه بو امام فراء قوليدر ومحب زياده سيله يوريلوب فرومانده وبي تاب اولان دويه دينور كه ماده سني بيان اولندي يقال بعير محب اي حسير (احباب) همزه نك فتحيله بني سليم ديارنده بر موضعدر (الحبابيه) حانك ضميله مصر اولكاسنده ايكي قريه در (بطنان حبيب) فرقان كريم وزننده شام اولكاسنده بر بلده در (حبوبه) حانك فتحي وباي مشدده نك ضميله اسمعيل بن اسحق الرازي لقبيدر وحافظ حسن بن محمد اليونارتي الاصبهاني جدينك اسميدر (الحترب) تاي فوقيه ايله جعفر وزننده قيصه بويلي بودور كشي يه دينور (الحثربة) ثاي مثلثه ايله دحرجه وزننده صو بولانمق معناسنه در يقال حثرب الماء اذا كدر ويقال حثربت البئر اذا كدر ماؤها واختلط بالحمأة يعني قيونك صويي چاموره قارشمغله بولاندي (الحثربة) عكرمه وزننده حثرمه معناسنه در كه اوست دوداغك وسطنده اولان دائره چكه دينور (حثرب) برقع وزننده بر نباتدر كه يومشق يرلرده بتر على قول درشت وخشن يرلرده بتر وحثرب بولانق غليظ صويه دينور وتجمره دينده قلان غليظ بولاشقه ووصفه دينور كه قاز يمغه محتاج اولور (الحثلب) زبرج وزننده حبوباتدن چيقان ياغك ياخود صافي ياغك دينده قلان عكرينه ويوصه سنه دينور (الحجب) ضرب وزننده و(الحجاب) كتاب وزننده ستر ونهان ايلمك معناسنه در يقال حجبه حجبا وحجابا من الباب الاول اذا ستره وحجاب اسم اولور كندوسيله ستر اولنه جق پرده يه دينور جمعي حجب كلور ضمتينله يقال دونه حجاب وهو ما احتجب به وحجاب باديه ده حره تعبير اولنان قاره طاشلق تپه نك منقطع اولديغي يره دينور ومطردا اوزون اوزادي راست وهموار اولان قومه دينور وتپه سي يوكسك طاغه دينور يقال قعد في ظل الحجاب اي الجبل المشرف وحجاب الشمس كنشك ضيا و پرتوينه ياخود ناحيه وجانبنه اطلاق اولنور ومطلقا ايكي نسنه بيننده پرده وحائل اولان شيئه حجاب اطلاق اولنور وحجاب زاركبي اينجه ويوفقه انجكزه دينوركه انسانك ايكي يانلري بيننده معترض وآق جكر ايله نفس مجراسي اولان بوغورتلاغك ارا سنه حائل اولور بو صورتده حجاب الجوف ديدكلري پرده دن كه بوركله بطن بيننده حائل اولان اينجه دريدن بشقه اولور وحجاب دنياني محيط اولان جبل قافدن اوته ده بر جبل آديدر قال الشارح وبه فسر قوله تعالى ✿ حتى توارت بالحجاب ✿ الايه وهو جبل دون قاف كانت

الشمس تغيب من ورائه وحجاب معاذالله تعالى بركسنه مشترك اوله رق فوت اولمق معناسنه استعمال اولنور كه شرف ايماندن محجوب اولور ومنه حديث ابي ذر رضي الله عنه ان النبي عليه الصلوة والسلام قال ان الله يغفر للعبد مالم يقع الحجاب قيل يارسول الله وما الحجاب قال ان تموت النفس وهي مشركة ﴿ (التحجيب) تفعيل وزننده برنسنه يي پك مستور ونهان ايلمك معناسنه در يقال حجبه تحجيبا اي ستره (الاحتجاب) افتعال وزننده و (التحجب) تفعل وزننده كيزلنوب صقلانمق معناسنه در يقال احتجب الرجل وتحجب اذا استتر واحتجاب كبه خاتونك مدت حيضدن زياده كون كچمك معناسنه استعمال اولنور يقال احتجبت المرأة يوم او يومين اذا مضى يوم او يومين من ناسمها يعنى طقوز آيندن بركون يا ايكى كون زياده كچدى (الحاجب) قپوجى يه اطلاق اولنور وكبار خصوصا شيخ الاسلام پرده جيسنه اطلاق اولنور جمعى حجبه كلور كتبه وزننده وحجاب كلور كتاب وزننده يقال فلان حاجب الامير اي بوابه (الحجابة) كتابه وزننده قپوجيلق وپرده دارلق خدمته دينور (الحاجبان) تثنيه بنيه سيله كوزلرك اوستنده اولان كيكلره دينور اتيله وقيلى ايله كه تركيده قاش تعبير اولنور على قول حاجب اول كيكك اوزره بتن ساده جه قيله دينور كويا كه كوزك دربانيدر جمعى حواجب كلور وحاجب هر نسنه نك اوجنه وكنارينه اطلاق اولنور مثلا حاجب الشمس كنش طلوعنده اول ظهور ايدن كنارندن عبارتدر كه قرن الشمس دخى ديرلر كه ابتدا ظهور ايدن جرمندن عبارتدر يقال بدا حاجب الشمس اي ناحية منها (حاجب الفيل) برشاعر لقبيدر وحاجب بن يزيد وحاجب بن زيد وعطارد بن حاجب اصحابلردر (ذوالحاجبين) بر سپهسالار فارسى لقبيدر كه ايكى بوابى وارايدى (الحجب) فتحتينله بوغازده صولق آله جق بوغورتلغه دينور (الحجب) كتف وزننده كوجك تپه يه دينور اكه معناسنه (المحجوب) اعمى وضرير اولان كمسه يه اطلاق اولنور يقال رجل محجوب اي ضرير (الحجبان) فتحاتله اوجه ومكردن تعبير اولنان كيكلرك يوكوره طوغرى مشرف اولان اوجلرينه دينور على قول صاغلو صوللو قاسيقلرك اوزرلرنده قرن يومشغنه طوغرى مشرف اولان ايكى كيكه دينور وآت قسمنده حجبان اوبلقلرينك اوزرلرنده اولان اوجه لردن بطننك صفاقى اوزره مشرف اولان اوجلرينه دينور وصفلق صادك كسريله قيل يتن دريتك التنده اولان يوفقه دريدركه خصيه لرينه قريب اولان محلدر (الحجيب) امير وزننده برموضعدر (الاستحجاب) بركسه يى قپوجى يا پرده جى ايدنمك معناسنه در يقال استحجبه اي ولاه الحجابة (الحدب) تعب وزننده ارقه چيقوب كوكس وقرن ايچرو كيرمك وجهيله قنبور اولمق معناسنه در يقال حدب الرجل حدبا من الباب الرابع اذا خرج ظهره ودخل صدره وبطنه وآقندى واتكه يا پرمقولهسى يردن اشاغى يه طوغرى تدريجى اينوب كتمك معناسنه در طالغه نك وقوملغك تدريجى ايكلرى كبى وارضك غليظ ومرتفع اولان يرينه دينوركه احدب كسه نك حدبى شكلنده اولور ويو تشبيه جهتيله دريقال نزلوا في حدب من الارض وهو الغلظ المرتفع منها وحدب الماء صو آقنديلرينك برى برى اوزرينه بوريلوب بنكشمسندن عبارتدركه يوكريلك حالتى پيدا اولور ودرينك يوزنده اولان جابجا اثره دينور چبان وچيچك يوزوغى كبى كه چوپور تعبير اولنور وحدب برنوع نبات آيدر على قول نصى اسميدر كه بغدايجق يا خود اشك كنكرى ديدكلرى اوتلقدر وحدب بمعنى يعنى چوچقارك يسى يسى وايه پسكى تعبير ايتدكلرى اوتلقك توزاقلرى طاغلدقدنصكره برى برى اوزره بنكشيوب طورطوب يغين اولمسنه دينور وحدب الشتاء قيشك شديد صوغوغنه اطلاق اولنور يقال اصابنا حدب الشتاء اي شدة برده وحدب مصدر اولور بركسنه يه اسيركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه يقال حدب عليه حدبا من الباب الرابع اذا تعطف عليه وطول خاتونلر اطفالنه مهر وشفقتله اره وارميوب على حالها طول اوتورمق معناسنه در يقال حدبت المرأة اي لم تتزوج واشبلت على ولدها (الاحداب) همزه نك كسريله بودخى وجه مذكور اوزره قنبور اولمق معناسنه در يقال احدب الرجل بمعنى حدب (الاحديداب) اعشيشاب وزننده وجه مذكور اوزره پك قنبور اولمق معناسنه در يقال احدودب الرجل بمعنى احدب واحدودب الرمل ديرلر خفى قوملق قنبور كبى يوكرى اولدقده (التحادب) تفاعل وزننده احداب معناسنه در (الاحدب) احمر وزننده و (الحدب) كتف وزننده ارقه سى چيقوب صدر وبطنى ايچرى كيرمش قنبوره دينور يقال رجل احدب وحدب اذا خرج ظهره ودخل صدره واحدب قول كبكنك ايچنده برطمرك اسميدر ومكه قريبنده مزاره قبيله سى يورينده برطاغك اسميدر وشدت معناسنه در لكن ملايم اولان شديد معناسنه اولمقدر انقال في الاساس امر احدب اي شاق المركب (الحدبة) فرحه وزننده ذكر اولنان حدب ديدكلرى نبات چوق اولان يره دينور يقال ارض حدبة اي كثيرة الحدب (الحدب) ملك ضمله حدبا كلمه سندن جمعدر زحتلو ومشقتلو امور واحواله دينور يقال اتبعه حدب الامور اي شواقها جمع شاقة ويقال سنة حدباء اي شديدة وحدباء قنبور كبى يوكرى اغاجه دينور يقال شجرة حدباء وشول دابه يه دينور كه آريقلغندن

الى الجدار بنالنا ومشنده اولان اوجه بكلرى سبب حنبورى نشر چيقق اوله يقال دابة حدبا اذا بدت حراقفها ❁ شارح ديركه كعب بن زهيرك اشبو ❁ كل ابن انثى وان طالت سلامته ❁ يوما على آلة حدباء محمول ❁ بيتنده واقع آلة حدباء نعش ايله تفسير اولنمشدر لكن مطلق نعش اولميوب غرباء وفقراء تحميل ايتدكلرى خر پشته اولمق بك ملايمدر انتهى (الاحيدب) مصغر بنيه سيله يوم الكاسنده بر طاغدر (حداب) قطام وزننده كه كسر اوزره مبنيدر بك خطوشدت اوزره اولان سنه يه دينور و بر موضع آديدر و مجرب با استعمال اولنور نته كه جريرك اشبو ❁ لقد جرّدت يوم الحداب نساؤكم ❁ نساء جالبها وبلت مهورها ❁ بيتنده واقع اولمشدر (حداب) كتاب وزننده يغيز يوغ يو ردنده والقم كنديلره مخصوص بر صويودر شت يرده بر موضعدر آنده بر وقعه اولمغله يوم الحداب حمر وفدر و حداب سراة ديارنده بر نيجه جبل آديدر (الحديبية) تخفيفله دويهيه وزننده و قليلا مشدد اولور مكهٔ مكرمه قربنده بر قيو آديدر على قول اوراده ثابت بر شجرهٔ حدباء اسميدر كه موضع مزبور آنلر ايله متعارف اولمشدر ❁ شارح ديركه بيعة الرضوان اول شجره تحتنده منعقد اولمشدر (الحديباء) مصغر بنيه سى والغك مدينه جذيمه قبيله سى يوردنده بر صويك اسميدر (التحدّب) ترتب وزننده بركيمسه يه يا بر نسنه يه ايلشوب مرتبط و متعلق اولمق معناسنه در يقال تحدّب به اذا تعلق و بركيمسه يى اسركيوب مهربانلق ايلمك معناسنه در يقال تحدّب عليه اذا تعطف و طول خاتون اولادينه مهر و شفقتندن اره وارميوب طول اوتورمق معناسنه در يقال تحدبت المرأة اذا لم تتزوج واشبلت على ولدها بونلر بالجمله معناى مجازيدر مثلا بركيمسه يه قنبورلق كبى يايشوب تعلق ايلمك واسركديكى كسه اوزره قنبورلق كبى اوريلوب دوشمك دقيقه لرينى ملاحظه يه مبنيدر (حدبدبى) عجب سكا وزننده نبط قومنه مخصوص بر نوع اويون اسميدر (الحرب) ضرب وزننده معروفدر كه جنك و قتال و كارزار معناسنه در و بو مؤنثدر مقاتله اعتباريله و بعضا مذكر اولور قتال اعتباريله جمعى حروب كلور يقال وقعت بينهم الحرب اى المقاتلة و حرب جنكاور بهادره اطلاق اولنور كه مبالغة وصف بالمصدر اولور يقال رجل حرب اى شديد الحرب شجاع و يقال رجل حرب اى عدوّ و محارب يعنى حرب لفظى عدو و محاربه ده اطلاق اولنور هرنقدر جنكاور محارب ذكل ايسه ده زيرا محاربه اوزره دريونده مذكر و مؤنث و مفرد و جمعى برابردر زيرا فى الاصل مصدردر و حرب اسامئ رجالدندر حرب بن اميه بن عبد شمس قرشئ اموى در و حرب بن عبد الله الراوندى منصور عباسى سرعسكريدر و وحشى بن حرب اصحابدندر و حرب بن الحارث تابعيندندر و على و احمد و معاويه كه اولاد حربدر و حرب بن عبد الله و حرب بن قيس و حرب بن خالد و حرب بن شداد و حرب بن شريح و حرب بن زهير و حرب بن ابى العاليه و حرب بن صبيح و حرب بن ميمون كه صاحب الاعميه در كه متروك الحديثدر و حرب بن ميمون كه ابو الخطابدر جمله سى محدثلردر اعميه ملبسات معناسنه در بناء عليه روايت ايلديكى احاديث معمول بها دكلدر و ذكر اولنان حرب بن ميمون ايله ابو الخطاب حرب بن ميمونى امام بخارى و مسلم شخص واحد ظن ايلديلر (دار الحرب) اهل اسلامله بينلرنده صلح و صلاح اولميان مشركين بلادينه اطلاق اولنور يقال دخلوا دار الحرب اى بلاد المشركين الذين لا صلح بيننا و بينهم (المحرب) منبر وزننده شديد الحرب اولان جنكاور بهادره دينور (المحراب) ميمك كسريله محرب معناسنه در يقال رجل محرب و محراب اى شديد الحرب شجاع اوله كوره كويا كه آلت حرب اولور و محراب چارداغه دينور غرفه و بالاخانه معناسنه و مجلسك صدرينه و اكرم مواضعنه دينور و مسجده امام طورديغى مقامه دينور كويا كه شيطان و هوا ايله محاربه ايده جك موقعدر ❁ مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصح اولان محراب مسجده خاصدر كه اطلاق شرعى اولور مبالغة آلت حربه تشبيه اولنمشدر بعده صدر مجلسه و غرفه يه و سائر فوقانى محللره تشبيه طريقيله اطلاق اولندى و اورمانه كويا كه آلت حرب و دفع يا خود موقع حرب جانوران اولديغندن آكا دخى اطلاق اولندى و طوارلئيونه دخى تشبيه طريقيله اطلاق اولندى و بعضلر محراب لفظنى مبالغهٔ فاعل اعتبار ايدوب محراب مسجده اطلاقى وصف المكان بصفة صاحبه بابندن عد ايلدى امكنهٔ سائرهٔ مذكوره يه ده اطلاقى شرف و قدرلرندن ناشى موقع منافسه و موضع محاربه و مدافعه اولدقلرى ملاحظه سنه مبنى اولور و مقام مخصوص ملوكه دينور كه شهنشين تعبير اولنور آنده يلغيز شاه اكلنوب آرام ليدر و مبنشه لكه و اورمانه دينور و طوارلك يوننه دينور عتق دابه معناسنه جمعى محاريب كلور و محاريب بنى اسرائيل انلرك مسجدلرندن عبارتدر كه انده جلوس و اقامت ايدرلر ايدى ظاهرا اشبو ❁ يعملون له ما يشاء من محاريب و تماثيل ❁ الاية كريمه سنده واقع اولان محاريبه اشارتدر لكن تفسير بيضاويده قصور حصينه ايله تفسير ايله مفسر در (المحربة) مكنسه وزننده جنكلو و بهادر اولان عسكره دينور يقال رجل محرب وقوم محربة اى شديد الحرب شجاع (المحاربة) و (الحراب) حالك كسريله و (التحارب) تفاعل وزننده و (الاحتراب)

افتعال وزننده كه بودخی اشتراك ایچوندر بری بریله جنك وقتال ایدوب صواشمق معناسنه‌در یقال حاربه محاربةً وحرابا وتحاربوا واحتربوا بمعنی (الحربة) تمره وزننده آلت یعنی معروف آلت حربه‌دینور كه قیصه مزراق اوله جقدر جمعی حراب كلور حانك كسریله وحربه دین وملتده اولان فساد وتباهلغه دینور محروب فاسدالدین اولان كسه‌در وحربه طعنه وسلب مال وتاراج معنالرینه‌در ومنه الحدیث الحدیبیة ✻ والا تركناهم محروبین ✻ ای مسلوبین منهوبین وحربه هذیل بلادنده برموضع آدیدر یاخود شام الكاسنده واقعدر وحربه یوم جمعه‌نك اسمیدر جمعی حربات كلور حركات وزننده وحربات كلور سكون راایله (الحربة) حانك كسریله نباء نوعدرهیئت حرب یعنی بردرلو حرب ایلك معناسنه‌در یقال وقعت بینهم حربة شدیدة وهی هیئة الحرب (الحرب) طلب وزننده بركسه‌نك تمام مالنی سلب ونهب ایلك معناسنه‌در یقال حربه حربا كطلبه طلبا اذا سلب ماله وبك خشم وغضبه كلك معناسنه‌در یقال حرب الرجل حربا من الباب الرابع اذا كلب واشتد غضبه فهو حرب بكسر الراء من قوم حربی وحرب طلع معناسنه‌دركه خرمانك اك اول چیقان یمشیدركه هنوز قبوجغنده اولور مفردی حربه‌در هایله (المحروب) و (الحریب) امیروزننده مالی مسلوب اولان كشی‌یه دینور حریب لفظنك جمعی حربی كلور الفك قصریله مریض ومرضی كبی وحرباء كلور كریم وكرماء كبی (الحریبه) عجیبه وزننده مسلوب اولان ماله دینور علی قول مدار معاش اولان ماله دینور یقال اخذت حریبته ای ماله الذی سلبه والذی یعیش به (واحربا) حانك ورانك فتحیله بركلمه‌دركه عربلر آنكله میت حقنده ندبه ایدرلر اصلی بودركه ذكراولنان حرب بن امیه وفات ایلدكده اهل مكه واحربا دیوندبه ایلدیلر بعده سكونی ثقیل كوروب واحربا دیدیلر فتحتینله یاخود سلب مال معناسنه اولان حرب اولمق ملحوظدر ✻ شارح دیركه آندنصكره بین العرب كلمهٔ ندبه اولمغله مطلقا میت حقنده حزن وتأسفله واحربا دیوندبه ایدر اولدیلر انتهی (التحریب) تفعیل وزننده بركسه‌یی پك اغضاب ایلك معناسنه‌در تقول حربته تحریبا ای اغضبته و بركسه‌یه حرب یعنی خرمانك اول چیقان یمشنی یدرمك معناسنه‌در یقال حربه ای اطعمه الحرب ومزراق تمرتی یللیوب كسكین ایلك معناسنه‌در یقال حرب السنان اذا احدّده وقشقرتمق معناسنه‌در یقال حربه اذا حرشه (الاحراب) همزه‌نك كسریله خرما اغاجی ابتدا یمشنی چیقرمق معناسنه‌در یقال احرب النخل اذا اطلع وبركسه‌یی دشمندن مال غنیمت آلمغه دلالت ایلك معناسنه‌در یقال احربه اذا دله علی مایغنمه من عدو وجنك قوپارمق معناسنه‌در یقال احرب الحرب ای هیجها (الحربه) جرعه وزننده چوال كبی برظرف اسمیدر وغراره‌یه دینوركه خرار تعبیر ایتدكلریدر یاخود چوبانلرك آزیق قویه‌جق چانطه‌لرینه دینور (الحرباء) حانك كسری والفك مدیله زره تعبیر اولنان لباس آهنین اوزره اولان مسماره دینوركه برچین تعبیر اولنور علی قول زره حلقه‌لرنده اولان برچینلرك اوجلرینه دینور وحرباء ارقه‌یه دینور ظهر معناسنه یاخود ارقه آتنه علی قول قبورغه كیكلرینك ارقه طرفنده اولان اوجلرینه وكوكس كیكلرینك اوجلرینه دینوركه ككرك تعبیر اولنور وحرباء امّ حبین ایله معروف جانورك اركككنه دینور علی قول كرتنكله مثللو برجانوردر دائما باشیله كنشه توجه واستقبال ایدر ✻ مؤلفك ذكرایلدیكی ام حبین مصغر بنیه‌سیله مذكور جانورك كنیه سیدر تركیده قیاكلری وفارسیده آفتاب پرستك دیرلركرتنكله‌دن بیوك اولور كنشه مقابل طوروب دور ایتدكجه بیله جه دور ایدر وسخونتك تأثیری ترقی بولدقجه كوناكون رنكلر ایله متلون اولور (المحربئة) اسم فاعل بنیه‌سیله معربده وزننده شول یره دینوركه انده حرباء دیدكلری جانور مزبور چوق اوله یقال ارض محربئة ای كثیرة الحرباء وطپراغی قالین وغلیظ یره دینور (حربی) سكری وزننده بغداد ایالتنده برقریه وبربلده اسملریدر (الحریبه) غریبه وزننده بغداده برمحله‌در ذكراولنان حرب بن عبدالله الراوندی كه سرعسكر منصوردر اول بنا ایلمكله اكا نسبت اولنمشدر (حارب) جانب وزننده حوران شامده برموضعدر (المحرب) معظم وزننده و (المتحرب) متجرب وزننده ارسلانه دینور (محارب) مجانب وزننده برقبیله‌در (الحراب) شداد وزننده اسماء ندر الحارث الحراب یمنده امیر قبیلهٔ كنده‌در وعتیبة بن الحراب شعرادندر (حرب) زفروزننده مذحج قبیله‌سنك سلسلهٔ نسبلری رجالندن ابن مظه در وفرددر یعنی همنامی یوقدر (الاحرنباء) اسلنقاء وزننده مهموزده لغتدر خشم وفساد وشرّه یا پوب آماده اولمق معناسنه‌در یقال احرنبی الرجل بمعنی احرنبأ پس بوماده دخی حربدن مأخوذ اولور (الحردب) جعفر وزننده عشرق یعنی یارپوز انواعندن مرماحور دیدكلری نباتك تخمنه دینور فارسیده تخم مرودبرز وحردب بررجل اسمیدر (الحردبه) دحرجه وزننده خفیفلك وتمكینووقارسزلغه دینور یقال به حردبة ای خفه ونزق وحردبه بررجل آدیدر (ابوحردبه) اعراب اوغریلرندن برمعروف اوغریدر (الحزب) حانك كسری وزای معجمه‌نك سكونیله آدمك هركون معتاد اوزره قرأتنه مداومت ایلدیكی ورد معینه

اطلاق اولنور معناى آتيدن مأخوذ دركه نفسنه توظيف ايلديكى طائفهٔ دعا اوله جقدر ✽ شارح ديركه وردكلمه سى واوك كسريله صويه كلمكده اولان نوبته دينور مجازا هركس اوقات مخصوصه ده كندى نفسنه التزام قرأت ايلديكى آيات وصلوات واذكار وادعيه يه اطلاق اولنور انتهى يقال قرأ حزبه من القرأن اى ورده الذى اعتاده وحزب مطلقا طائفه معناسنه دركه معناى موضوعى بودر يقال عنده حزب منه اى طائفة وسلاحه وآلت حربه دينور وخاصة جماعت انسانى يه اطلاق اولنور يقال جاء حزب من الناس اى جماعة (الاحزاب) همزه نك فتحيله جمعيدر وشول احزابكه اشبو ✽ لما رأى المؤمنون الاحزاب ✽ الايه كريمه سنده واقعدر شول طوايف مختلفهٔ مشركيندن عبارتدركه خندق وقعه سنده هرقبيله دن مجتمع اولوب يدست تعاون واتحاد اولهرق شصت واحددن سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلريله حرب وقتال ايچون كلوب مدينه يى محاصره ايلديلر غزوهٔ خندق آنك ثمره سيدر اكا غزوهٔ احزاب دخى دينور وحزب بركسه نك عسكر مخصوصنه واصحاب معينه دينوركه جمله سى آنك رأى وامرينه متابعت اوزره اوله لر وبه فسر قوله تعالى ✽ اولئك حزب الشيطان ✽ الايه اى جنده وقوله تعالى ✽ انى اخاف عليكم مثل يوم الاحزاب ✽ الايه هم قوم نوح وعاد وثمود ومن اهلكهم الله من بعدهم مثل فرعون وحزب طپراغى قتى وغليظ اولان يره اطلاق اولنور (المحازبه) مفاعله وزننده و(التحزب) تفعل وزننده كروه كروه جمع اولمق معناسنه دريقال حازبوا وتحزبوا اى صاروا احزابا وتجمعوا ومحازبه بركسه نك حزب وكروهندن اولمق معناسنه درتقول حازبته اى كنت من حزبه (التحزيب) تفعيل وزننده ناسى بولك بولك جمع ايلمك معناسنه در تقول حزبتهم تحزيبا اى جمعتهم احزابا (الحزب) حانك فتحى وزانك سكونيله بركسه يه برشديد وعظيم ايش اصابت ايلمك على قول نجأة برامر شديد اصابت ايدوب بغايت تضييق وتنكيل ايلمك معناسنه دريقال حزبه الامر حزبا من الباب الاول اذا نابه واشتد عليه اوضغطه فجأة (الحزابه) ثمامه وزننده و(الحزب) كذلك ضرب وزننده معناى مزبوردن اسمدر يعنى مصدر واسمى مساويدر (الحازب) و(الحزيب) امير وزننده امر عظيم وشديده دينوركه انسانه عروض واصابت ايدوب مغموم وبى راحت ايدر وحزيبك جمعى حزب كلور حانك ضميله يقال اصابه امر حازب وحزيب اى شديد (الحزابى) و(الحزابيه) حانك فتحى وزانك تخفيفيله كوده سى قالين وطقنازقيصه جق انسان وحيوانه دينور (الحنزاب) حانك كسرى ونونك سكونيله حزابى معناسنه در وخروسه دينور ديك معناسنه وبيان هاويجى ديدكارى نباته دينور جزر برى معناسنه وبوغرتلق قوشندن برنوع اسميدر (الحزباة) حانك كسرى وزانك سكونيله طپراغى قتى اولان يره دينور جمعى حزبا كلور حانك كسرى وزانك سكونيله وحزبى كلور حانك فتحيله وبواصلده ياى مشدده ايله اولوب بعده تخفيف اولنمشدر (ابوحزابه) ثمامه وزننده بنو ربيعه دن وليد بن نهيك نام كسه نك كنيه سيدر وثواب بن حزابه بين المحدثين صاحب ذكردر (حزابه) سلامه وزننده اسامي‌دندر محمد بن محمد بن احمد بن حزابه محدثدر (حزوب) تنور وزننده بررجل آديدر (ذات الحنزاب) حانك كسريله برموضع اسميدر (الحنزوب) حانك ضميله برنوع نبات آديدر (الحسب) حانك فتحى وسينك سكونيله و(الحسبان) حانك ضميله و(الحسبان) و(الحساب) حانك كسريله و(الحسبة) حانك كسرى وسينك سكونيله و(الحسابة) كتابه وزننده صايمق تعداد معناسنه دريقال حسبه حسبا وحسبانا وحسابا وحسبة وحسابة من الباب الاول اذا عده وحسب وحساب كافى معناسنه اولور كما سيذكر وحسبان ضميله صيغهٔ جمع اولور كما سيبين (المحسوب) صايلمش نسنه يه دينور معدود معناسنه (الحسب) فتحتينله محسوب معناسنه دركه فعل بمعنى مفعولدر ومنه قولهم هذا بحسب ذا اى بعدده وقدره وقد يسكن السين وحسب بركشينك آباء واجدادى جهتندن فخر ومباهات طريقيله ذكر وتعداد ايلديكى محاسن ومفاخره اطلاق اولنور على قول مال ومناله دينور ياخود دين وملتدر ياخود كرم ياخود فعل وعملده اولان علو وشرف ياخود فعل حسن وعمل صالح ياخود آباء واجداد جهتنده ثابت ودركار اولان شرف واصالت ياخود شان وبال وقدر وحيثيتدر وبعضلر عندنده حسب وكرم بركسه نك ذاتنه مخصوصدر هرنقدر صوينده شرافت واصالت يوق ايسه ده لكن مجد وشرف صوينه وعرقنه مخصوصدركه علو نسبى اولمايان كسه يه مجد وشرف صفت اولمق صحيح دكلدر (الحسابة) سحابه وزننده و(الحسب) فتحتينله صاحب حسب اولمق معناسنه در يقال حسب الرجل حسابة وحسبا من الباب الخامس اذا صار ذا حسب (الحسيب) امير وزننده حسب صاحبى كسه يه دينور جمعى حسباء كلور كرماء وزننده وحسيب كافى معناسنه استعمال اولنور فى الاصل مكافى بالحساب معناسنه اولوب بعده مطلق كافى معناسنده استعمال اولنمشدر ومنه يقال حسيبك الله اى انتقم الله منك وبو باب كتابه دندر ومحاسب معناسنه كلور قال تعالى ✽ كفى بالله حسيبا ✽ اى محاسبا اوكافيا (حسبك) حانك فتحى وسينك

سكوني و بانك ضم او زره بناسيله كفاك معناسنه استعمال اولنور كه كفايتدن فعل ماضيدر يقال حسبك درهم اى كفاك
يعني سكا بر درهم يتشور وكافي معناسنه اولنور يقال حسبك من رجل اى كاف لك من غيره و بونلر عد وحساب
معناسندن متفرعلردر * شارح ديركه اشبو حسب كلمه سى في الاصل مصدر در فعل معناسني متضمندر محسب لك
معناسنه كه كاف لك من غيره ديمكدر بو جهتله معرفه يه مضاف ايكن نكره يه صفت اولور زيرا اضافتي غير حقيقيه در
كويا كه اسم فاعل معمولنه مضاف اولمشدر ومنه يقال هذا رجل حسبك و بو جهات ست مجراسنه اجرا اولنمشدر
زيرا مضاف اليهي حذف اولنوب ضم اوزره بنا ايله حسب دخي ديرلر وحسبك الله ديرلر اتقم الله منك معناسنه كه كنايه در بنده
وحسبنا الله ديرلر اعتمدنا الى الله معناسندن كنايه در نته كه نعم الوكيل قولي وكلنا امورنا الى الله معناسندن كنايه در انتهى
و بونده مفرد وتثنيه وجمع مساويدر زيرا في الاصل مصدر در (الحساب) كتاب وزننده كذلك كافي معناسنه استعمال
اولنور يقال شئ حساب اى كاف ومنه قوله تعالى * عطاء حسابا * اى كافيا وانساندن جمع كثيره اطلاق اولنور يقال
اتاني حساب من الناس اى جمع كثير (حسبب) زبير وزننده اسمادندر عباد بن حسبب كه ابو الخشناء ايله مكنادر
محدثيندندر (الحسبان) حانك ضميله مصدر در كه ذكر اولندي وحساب لفظندن جمع اولور وعذاب معناسنه در
و بلا و شر و شور معنالرينه در وهوايه آغوب چيقان غباره دينور وچكركه يه دينور وخرده وصغير اوقلره دينور
مفردي حسبانه در وحسبانه كوجك يصدغه دينور قولتق يصديغي و يوز يصديغي كبي وخرده قرنجه يه دينور
وصاعقه يه دينور وسحابه دينور وكوكدن ياغان طلويه دينور (المحسبة) مكنسه وزننده كوجك يصديغه دينور
ومصدر اولور كاسيذكر (الحساب) شداد وزننده مبالغه اسم فاعلدر ومحمد بن ابراهيم بن حمدويه الحساب
محدثيندندر وزياد بن يحيى الحساني كذلك محدثيندندر (الحسبة) حانك كسريله اجر وثواب معناسنه دركه
احتسابدن اسمدر جمعي حسب كلور عنب وزننده يقال فعل ذلك حسبة اى اجرا وحسبه رأى وتدبير معناسنه استعمال
اولنور يقال هو حسن الحسبة اى حسن التدبير ومصدر اولور كاسيذكر (ابو حسبه) حانك فتحيله تابعيندن مسلم
الشامي كنيه سيدر وحسبه بر رجل اسميدر (الاحسب) احمر وزننده شول دوه يه دينور كه تويي آق وقرمزي آلاجه اوله
وشول كمسه يه دينور كه صاچي اشقر وقومرال اوله و بشره سي بر علت وعارضه سببيله جابجا آغاروب وقبلري
فاسد وتباه اولوب آق وقرمزي آلاجه اولا نه دينور و برص علتنه اوغرامش كشي يه دينور ابرص كبي كه تحريفله ابرش
تعبير اولنور (الحسبة) جرعه وزننده ذكر اولنان احسب كلمه سنك معنالرندن اسمدر حالت مذكوره يه دينور
(المحسبة) مشغله وزننده و (المحسبة) مكنسه وزننده و (الحسبان) عرفان وزننده ظن وكمان ايلمك معناسنه در
يقال حسبه كذا كنعم في لغتيه محسبة ومحسبة وحسبانا يعني من الباب الرابع والسادس اى ظنه وتقول ما كان في حسباني
كذا ولا تقل في حسابي * شارح ديركه مضارعنك عيني مكسور اولمق شذوذه مبنيدر زيرا هر فعل ماضي كه مكسور
العين اوله آنك مستقبلي البته مفتوح العين اولور علم يعلم كبي الا اون ايكي كلمه كه نوادر ندر حسب يحسب و بئس
يبئس ونعم ينعم ويبس ييبس وومق يمق ووفق يفق ووثق يثق وورع يرع وورم يرم وورث يرث وورى الزند يرى
وولي يلي كلمه لريدر انتهى (التحسيب) ميتي طاشلغه دفن ايلمك على قول كفنه صاروب دفن ايلمك معناسنه در يقال
حسب الميت تحسيبا اذا دفنه في الحجارة او دفنه مكفنا و بركمسه يي يصديغه طيانديرمق معناسنه در يقال حسبه
اذا وسده و بركمسه يه طويجه طعام يديرمك وقانجه صو ايچورمك معناسنه در يقال حسبه اذا اطعمه وسقاه حتى
شبع وروى (الاحساب) همزه نك كسريله بو دخي بركمسه يي طويوروب قاندرمق معناسنه در يقال احسبه بمعنى
حسبه و راضي وخشنود ايلمك معناسنه در يقال احسبه اى ارضاه (التحسب) تفعل وزننده يصديغه طيانمق
معناسنه در يقال تحسب الرجل اذا توسد و بركمسه نك اسرار واحوالني طلب وتحري ايله اراشدروب وقوف واطلاع
قيدنده اولمق معناسنه در يقال تحسب فلانا اذا تعرفه وتوخاه واستخبار معناسنه در يقال تحسبه اى استخبره
(الاحتساب) انتساب وزننده بركمسه نك طوتديغي فعل قبيحي بكنميوب نهي وانكار ايلمك معناسنه دركه مراد شوايشي
نيچون شويله ايتدك ديو مؤاخذه ايلمكدن عبارتدر يقال احتسب فلان عليه اى انكر محتسب بلده بو معنادندر واحتساب
بركمسه نك بيوك اولادي وفات ايلمك معناسنه دركه خداي متعالدن اجر وثواب اميد ايدر يقال احتسب فلان ابنا او بنتا
اذا مات كبيرا وكوجك اولادي وفات ايلسه افترطه افتراطا دينور و بر خيرعملي عداد اخلاصده ادخال ايلمك مقابلنده انجق
خداي متعالدن اجر وثواب ورضا نياز ايلمك معناسنه در جامع بنا ايلمك كبي يقال احتسب بكذا اجرا عند الله اى اعتده
ينوي به وجه الله و بركمسه نك حالني يا مشرب و وضع وطوريني امتحان واختبار ايله وقوف قيدنده اولمق معناسنه در يقال
احتسب فلانا اذا اختبر ما عنده ومنهي وممنوع اولديغي نسنه دن نهي قبول ايدوب آندن كيرو طورمق معناسنه در يقال

احتسب الرجل ای انتهی (الحسابی) کتابی وزننده اهل حساب دیمکدر محمود بن اسمعیل الحسابی محدثدر (الحشب) شین معجمه ایله امیر وزننده قلین بز وقلین لباسه دینور (الحوشب) جوهر وزننده طوشلقدینو یارنب کبی و بو زاغی بینه دینور عجل کبی وارکک تلکی یه دینور واینجه بللی آریق طواره دینور وایکی یانلری طولوب قبارمش طواره دینمکله ضد اولور وطوارک بلکجه سنده اولان اینجه وبناق برینه دینور که کوستک کلدیکی یردر بالدر ایله بلکجه سنک پیوندیدر علی قول طوارک طرنغنک ایچ یوزنده اولان کیکدر دینور که سکیر ایله بالدری بیننده اولور یاخود پرمق کیکی کبی شول اینجه وخرده کیکه دینور که بالدرک بوقاغیلق طرفنه طوغری کلان اوجیله طرنغک قرارکاهی بیننده اولور یاخود طوارک بلکجه سی کیکنسه دینور وحوشب بر رجل آدیدر وجماعت معناسنه در ویمنده بو مخلاف یعنی بر ناحیه وایالت اسمیدر وشهر بن حوشب وخلف بن حوشب وعوام بن حوشب محدثلردر (الحوشبة) ها ایله بودخی جماعت معناسنه در (الاحتشاب) افتعال وزننده بریکمک معناسنه در یقال احتشب القوم اذا تجمعوا (الاحشاب) همزه نک کسریله دارلتمق معناسنه در یقال احشبه ای اغضبه (الحصبة) حانک فتحی وصادک سکونیله و(الحصبة) فتحاتله و(الحصبة) فرحه وزننده برنوع خرده سیوجه لردر که بدنده ظهور ایدر وترکیده قیزامق تعبیر اولنور فارسیده سرخجه دینور وبونک برنوعی واردر که بعض فناخسته لرده ظهور ایدر پول پول قرمزی وسیاه اولور یاضی اسلمدر (المحصوب) قیزامق چیقارمش کسه در یقال حصب الرجل علی المجهول فهو محصوب ویقال حصب فلان حصبا کسمع سمعا (الحصب) فتحتینله و(الحصبة) تمره وزننده طاشلره دینور رجار معناسنه مفردی حصبه در قصبه وزننده شذوذ اوزره وحصب اوطونه دینور حطب معناسنه وآتش طوتشوب یانمق ایچون آتشه القا اولنان نسنه یه دینور که طوترق تعبیر اولنور اوطون اولسون سائر نسنه اولسون علی قول حطب حصب اولمز الا کند وسیله آتش طوتشوب یانمدقجه وحصب کریشک بایدن دونمسنه دینور (الحصباء) خرده چقل طاشلرینه دینور حصی کبی مفردی حصبه در قصبه کبی (الحصبة) فرحه وزننده و(المحصبة) معصره وزننده چقل طاشلق یره دینور یقال ارض حصبة ومحصبة ای کثیرة الحصباء (الحصب) حانک فتحی وصادک سکونیله چقل طاشی اتمق معناسنه در یقال حصبه حصبا من الباب الاول اذا رماه بالحصباء ویره چقل دوشه مک معناسنه در یقال حصب المکان اذا بسط الحصباء فیه وبرکسه دن روکردان اولوب اعراض ایلمک معناسنه در یقال حصب عن صاحبه اذا تولی عنه (التحصیب) تفعیل وزننده یره چقل دوشه مک معناسنه در یقال حصب المکان بمعنی حصبه ومحصب نام محلده یاتوب اویومق معناسنه در یقال حصب الحاج اذا نام بالمحصب ومحصب معظم وزننده مکهٔ مکرمه ایله منا بیننده بر دره یولیدر که براوجی ابطحه چیقار آنده حجاج برساعت مقداری اقامت واستراحت ایلدکدنصکره مکهٔ مکرمه یه متوجه اولورلر حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اول محله نازل اولوب لکن امته سنت ایلمدیلر بناء علیه حال الحجاج او رایه نازل اولمزلر علی قول محصب منا ده جمرات آتیله جق محلدن عبارتدر * شارح دیرکه مؤلف کرچه بونی حرف تردید ایله رسم ایلدی لکن فی الحقیقه محل مزبوره دخی محصب دینور پس حرف تردید واو معناسنه محمول اولمق لازمدر ایکی محل دخی حصباء لفظندندر (الاحصاب) همزه نک کسریله برکسه دن یوز دوندروب اعراض ایلمک معناسنه در یقال احصب عن صاحبه اذا تولی وقوشوب کیدرکن ایاغیله کیروسنه یا اطرافنه خرده طاشلر توزیدوب صاورمق معناسنه در یقال احصب الفرس وغیره اذا اثار الحصی فی جریه (لیلة الحصبة) تمره وزننده ایام تشریق عقبنده اولان کیجه یه اطلاق اولنور (الحاصب) شول شدید یله دینور که اسدکجه طپراقلری قالدیروب هوایه صاوره یاخود خرده قار وطلو طوزنتولرینه دینور که دپی تعبیر اولنور وشول سحابه دینور که قار وطلو دوکوب طوندیره (حصبه) قصبه وزننده بر رجل اسمیدر (الحصب) کتف وزننده شول سوده دینور که صوغوقلغندن یاغی چیقمیه (حصب) زبیر وزننده یمنده برموضع آدیدر نسوانلری حسن وجمالده اطراف بلاده فائقه لردر بناء علیه بین الظرفاء اذا دخلت ارض الحصیب فهرول کلامی مثل دائردر یعنی حصیب قضاسنه دخول ایتدکده همان شتاب تام ایله هروله ایدرک مشی ایدوب برطرفه خروجه باق که نسوانلرینک کرفتهٔ پنجهٔ سحنکیر جماللری اولمیه سن وحصیب اسمادندر بریدة بن الحصیب اصحابدندر ومحمد بن الحصیب انک حفیدیدر (یحصب) یانک فتحی وصادک حرکات ثلاثیله یمنده برقبیله آدیدر نسبتنده یحصبی دینور ینه صادک حرکات ثلاثیله بوخسه جوهرینک زعمی کبی نسبتی صادک فتحیله اولمغه منحصر دکلدر * شارح دیرکه جوهری صحیحی ملتزم اولمغله عندنده فتحی محقق در نته که مبرد وسائرلری تنصیص ایلدیلر بوندن بشقه عرب حسب الامکان تخفیفه مائل اولمغله البته فتحه اخفدر انتهی ویحصب یضرب وزننده اندلس الکاسنده برقلعه در محدثیندن سعید بن مقر وبو النابغة بن ابراهیم اورادندر (التحصب) تفعل وزننده

کوکرجین قوشی یم طلبیله یبانه چیقمق معناسنه دریقال تحصب الحمام اذا خرج الی الصحراء لطلب الحب
(التحاصب) چقل طاشی آتشمق معناسنه دریقال تحاصبوا ای ترامو بالحصباء (الحصربة) دحرجه وزننده زیاده سیله
بخیل ولئیم اولمق معناسنه دریقال به حصربة ای ضیق وبخل (الحصلب) زبرج وزننده طپراغه دینور (الحضب)
حانك کسری وضاد معجمه نك سکونیله یای آوازینه دینور که اوق چیقدقدنصکره ظهور ایدر چکردی تعبیر اولنور
حانك فتحیله ده جائزدر جمعی احضاب کلور وحضب طاغك برطرفندن یوره سنه دینور (الحضب) حانك فتحی
وکسریله برنوع یلانه یاخود ارککنه دینور که ایری وعظیم اوله علی قول آق یلانه یاخود اینجه یلانه دینور وحضب
حانك فتحیله قیو چرخنك ومقاره نك ایپی دوشوبجه قدر ترسنه چویرلمسنه دینور وایپك تکرلك ایله ایکی طرفلو چرخ
یلمقاره دونه جك اغاجلرك ارالغنه کیروب ایلشمسنه دینور یقال حضبت البکرة حضبا من الباب الرابع اذا مرست
و دو زاق رهدن دیدکاری قوشی چابك طوتمق معناسنه دریقال حضب الضرق الزهدن ای اخذه سریعا اذا انقر الحبة
یعنی دوزاقده کی دانه یی آلور کن درساعت قاپوب طوتدی رهدن مکه یه مخصوص وقزل قوشنه شبیه برقوشدر
وحضب آتشی طوتشدروب علولندرمك یاخود آتشه اوطون آتمق معناسنه دریقال حضب النار حضبا من الباب
الثانی اذا رفعها والقی فیها الحطب (الحضب) فتحتینله وقلیلا ضادی اسکان اولنور حصب معناسنه
لغتدر که اوطونه وطوتوغه دینور (الاحضاب) همزه نك کسریله بودخی آتش یاقوب علولندرمك یاخود آتشه
اوطون آتمق معناسنه دریقال احضب النار اذا رفعها اولقی فیها الحطب وقیو چرخنك ایپی تکرلك ایله اغاجلرك
ارالغنه دوشوب دونمکدن قالمغله ایپی اورادن قورتاروب مجرا سنه رد ایلمك یقال احضب الرجل اذا ارد الحبل من البکرة
الی مجراه (المحضب) منبر وزننده آتش اوچره جك کوسکی یه دینور مسعر معناسنه وات قاوره جق تاوه یه دینور مقلی
معناسنه (التحضب) تفعل وزننده ایراق اولان دوز یولی بوشلیوب قریب اولمق حسبیله صرپ ودرشت یوله کتمك
معناسنه دریقال تحضب الرجل اذا اخذ فی طریق حزن قریب (الحضربة) دحرجه وزننده ایپ وکریش
مقوله سنی کرکی کبی چکوب محکم باغلمق یاخود محکم بوکمك معناسنه دریقال حضرب حبله و وتره اذا شده او شد فتله
(المحضرب) مدحرج وزننده مطلقا طولو ولبریز شیئه دینور یقال حوض محضرب ای مملوء (الحطب) حانك وطای
مهمله نك فتحیله آتش یاقمق ایچون تهیئه قلنان اغاجه دینور که اوطون تعبیر اولنور (الحطب) ضرب وزننده اوطون
بریکدرمك معناسنه دریقال حطب الرجل حطبا من الباب الثانی اذا جمع الحطب وآخر کسه ایچون اوطون بریکدرمك
یاخود اکا اوطون کتورمك معناسنه دریقال حطب فلانا اذا جمع الحطب له اواتاه به و بر یر اوطونلق اولمق معناسنه دریقال
حطب المکان اذا صار حطبیا و برکسه یی نمیمه وسعایت ایلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که ایقاد نار ایچون سعایت
ایلدیکی مثلاوالی یه اوطون دوشیروب کتورمشدر یقال حطب بفلان ای سعی به * شارح دیر که * حمالة الحطب *
قول شریفی ساعیه ونمامه لکدن کنایه در استعاره وجهیله نمیمه یه حطب اطلاق اولنمشدر و برکسه یه مدد ونصرت
ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال حطب فی جبلهم اذا نصرهم کویا که انلر اوطون دوشیرمکدن عاجز اولملریله
کندی دوشیردیکی اوطونلری انلرك ایلرینه بند ایلمکله مدد واعانت ایلمشدر (الاحتطاب) افتعال وزننده
اوطون بریکدرمك معناسنه دریقال احتطب الرجل اذا جمع الحطب وطوار اوطون خرده لری رعی ایلمك معناسنه در
یقال احتطب البعیر اذا رعی دق الحطب و برماده ضمننده جرم و وبال یوکلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
احتطب علیه فی الامر ای احتقب ویغمور اغاجی کوکندن قوپارمق معناسنه دریقال احتطب المطر اذا قلع
اصول الشجر (الحطبیة) عجیبه وزننده اوطونلق یره دینور یقال ارض حطبیة ومکان حطیب ای کثیرة الحطب
(الاحطاب) همزه نك کسریله یر اوطونلق اولمق معناسنه دریقال احطب المکان اذا کان حطبیا (الحاطب) اوطون
جمع ایدن اوطونجی یه دینور وعربلر هو حاطب لیل دیرلر مخلط فی کلامه معناسنه یعنی کیجه قرا کوسنده اوطون
دوشیرن کسه الله نه راست کلورسه الدیغی کبی بودخی خلط کلام ایدوب لسانه رطب ویابس نه کلورسه آنی تفوه
ایدر وحاطب اسمادندر حاطب بن ابی بلتعه اصحابدندر (الحطاب) شداد وزننده دائما اوطون خرده لری رعی ایدن
دوه یه دینور یقال بعیر حطاب ای یرعی دق الحطب وحطاب اسامیدندر حطاب بن حنش بین العرب فارس مشهوردر
وحطاب بن الحارث اصحابدندر علی قول بو خای معجمه ایله در و یوسف بن حطاب المدنی رجال صحیحیندن شبابة کوفی
شیخیدر وعبد السید بن عتاب الحطاب عراق مقریلرندندر وعبدالله بن میمون الحطاب امام احمد بن حنبل شیخیدر
وابو عبدالله الحطاب الرازی الفقیه الشافعی صاحب المشیخه در ومشیخه میمك فتحیله مشربه وزننده برنسخه در که
حدیث استماع ایلدیکی قرق التی نفر مشایخك احوال واوطان وکیفیاتلرینی مشتمله در وصاحب السداسیات در

بودخی اسابید سداسیاتی مشتمل برنسخه‌در ذکر اولنـان ذوات محدثلردر (الحطاب) کتاب وزننده اصمه چوغی صو بی آقه جق یرینـه قدر که کوز تعبیر اولنور بودانمق معناسنه درو بو علی قول اسم وعـلی رأی مصدر در لکن اساسدن منفهم اولان بومعناده مصدر حطبـدر ضرب وزننده وحطاب کتاب وزننده وحطب طلب وزننده ذکر اولنان کوزه قدر بودانجق چبوغه اطـلاق اولنور یقال حطب الکرم حطبا ویقـال قطع حطب کرمه وحطابه یس * مؤلفك والحطاب ان یقطع الکرم قولی الکرم المقطوع حتی ینتهی الی حدّ ماجری فیه الماء تأویلنده اولور زیرا ان حرفی مصدریه اولمغله یقطع کلمه سی مصدر وحسب المقام مبنی للمفعول ایله مأوّل وترکیب اضافة الصفة الی الموصوف بابندن اولور (الاستحطاب) اوزم آصمه سی وتکاکی اوزایان قوللرندن بودانمغه محتاج اولمق معناسنه‌در یقال استحطب العنب اذا احتاج ان تقطع اعالیه (المحطب) منبر وزننده اوطون کسه جك دهره یه دینور (الاحطب) اقرب وزننده بغایت آریق ومهزول کسه یه دینور علی قول اغورسز مشئوم ونامبارك کسه یه دینور مؤنثنده حطباء دینور (الحطب) کتف وزننده بودخی بغایت آریق ومهزول اولان کشی یه دینور (الحطوبة) حانك فتحیله برقوجاق اوطونه دینور (حویطب) مصغر بنیه سیله اسماندندر حویطب بن عبدالعزی القرشی اصحابدندر (المحاطب) مناسب وزننده قوری تیکنلك اوتلیان دوه یه دینور یقال جمل محاطب وناقة محاطبة ای تأکل الشوك الیابس (بنوحاطبه) عربدن بر بطن در (حطیب) امیر وزننده یمنده بر دره در (حبطوب) قیصوم وزننده برموضع آدیدر (الحطربة) دحرجه وزننده معاش طار اولمق معناسنه در نته که خطر به دخی بومعنایه در خای معجمه ایله (الحظوب) ظای معجمه ایله قعود وزننده و(الحظب) فتحتینله کرکی کبی سموروب قرن قاسیق باغلمق معناسنه‌در یقال حظب الرجل حظوبا من الباب الثانی وحظب حظبا من الباب الرابع اذا سمن وامتلأ بطنه (الحاظب) و(المحظئب) مطمئن وزننده سموروب قرن قاسیق باغلمش کسه یه دینور (الحظب) کتف وزننده قرنی بیوك بودوره دینور مؤنثی حظبه‌در (الحظبّ) عتلّ وزننده حظب معناسنه‌در یقال رجل حظب وحظبّ ای قصیر بطین ویقال امرأة حظبة وحظبّة وکنده وناتراش وغلیظ وشدید کشی یه دینور وبخیل وناکسه دینور وتنکغو وبی حوصله وبی تحمل کشی یه دینور (الحظب) حانك کسریله هجفّ وزننده چاپك دار یلان سریع الغضب کسه یه دینور (الحظبة) ضمتین وتشدید بایله و(المحظئبّ) مطمئن وزننده و(المحظنبی) محرنبی وزننده بونلرده سریع الغضب کسه یه دینور (الحظبی) ضمتینله کفری وزننده ارقه یه دینور ظهر معناسنه علی قول جسم وبدنه دینور (الحظنبی) حانك وظانك ضمیله ونونك سکونیله حظبی معناسنه‌در (الحنظب) قنفذ وزننده ارکك چکرکه یه دینور واوصورغان بوجکنك ارککنه دینور علی قول آتك اوزون اولان نوعنه دینور یاخود اکا شبیه بر بوجکدر (الحنظب) حانك ضمی وظانك فتحیله و(الحنظباء) حانك وظانك ضمی والفك مدیله و(الحنظباء) ظانك فتحیله حنظب معناسنه‌در (الحظوب) زنبور وزننده شول خاتونه دینور که کوده سی ایری وشیشمان اولوب واصلا ایشه کوجه یارامز والندن برنسـنه کلمز کنده وقابان اوله (الحنظاب) سنجاب وزننده متمرد وبداخلاق وبی امتزاج اولان بودوره دینور وحنظاب بن عمرو الفقعسی خارجیلرك سرکرده سی برحریف ایدی وفقعس احد وزننده ابن طریف‌در که شخص مزبورا کامنسوبدر (الحظربة) دحرجه وزننده یایك کربشنی کرکی کبی چکوب محکم بند ایلمك معناسنه‌در که قورمق تعبیر اولنور یقال حظرب قوسه اذا شدّ توتیرها وطولدرمق معناسنه‌در یقال حظرب السقاء اذا ملأه (التحظرب) تدحرج وزننده طولمق معناسنه در یقال حظربه فتحظرب ای ملأه فامتـلأ وعربلر تحظرب الرجل دیرلر فلانك درونی عداوتله یاخود طعام وشرابله طولدی دیه جك یرده (المحظرب) مخضرم وزننده محکم بوکلمش ایپه واورغانه دینور وقوی البنیه شدید الخلقه کسه یه اطلاق اولنور وخلق دار بی حوصله کشی یه دینور (الحظلبة) دحرجه وزننده سرعتله یلمك معناسنه‌در یقال حظلب الرجل اذا عدا سریعا (الحقب) حانك وقافك فتحیله شول قولانه دینور که دوه نك اصل قولان چکه جك یرندن برو یه یعنی ذکر یله اصل قولانك ارالغندن چکیلور علی قول شول قولانه دینور که پالان آنکله دوه نك قرننه بند اولنور یعنی اصل قولاندن بشقه برایپ دخی دوه نك پالانته باغلنوب قیج اياقلری طرفنـدن طولاشدررلر تاکه دوه نك سینه بندی پالانی ایلرو یه چکمیه وحقب مصدر اولور ذکر اولنان قولان دوه نك ذکرینی باصوب قاشا نمسی کوجلنمك معناسنه یقال حقب البعیر حقبا من الباب الرابع اذا تعسر علیه البول من وقوع الحقب علی ثیله ویغمور وسائر نسنه محتبس اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال حقب المطر وغـیره ای احتبس ومعدن فلزاتدن خالی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال حقب المعدن اذا لم یوجد فیـه شئ وحقب حقاب دیدکاری نسوان قوشاغنه دینورکا سیذکر (الاحقاب) همزه نك کسریله بودخی یغمور ووظیفه وعطیه مقوله سی کسیلوب

محتبس اولمق معناسنه در يقال احقب المطر وغيره اذا احتبس (الحقاب) كتاب وزننده عرب نسوانته مخصوص
بر نوع صقوشاقدر كه بللرينه قوشانوب حليا تلرينى اكا بند وتعليق ايدرلر جمعى حقب كلور كتب وزننده وحقاب
طرتغك ديننده پيدا اولان بياضه دينور وشول ايپه وايلكه دينوركه نظر دفعى ايچون معصوملرك بلنه بند ايدرلر
وحقاب عمان ولايتنده بر طاغ آديدر (الاحقب) اقرب وزننده شول يبان اشكنه دينوركه قرنى بياض اوله يالخود
حقب ديدكلرى ذكر اولنسان برى بياض اوله والاحقب نصيبين جنلرندن كه كلوب رسول اكرم صلى الله عليه
وسلم حضرتلرندن قرآن كريم استماع ايلديلر برجنى اسميدر # مترجم ديركه اول جنيلر بش نفر اولدقلرى مرويدر
اسملرى بودر خس خاى معجمه نك فتحى وسينك تشديديله مس خس وزننده شاصه باصه احقب در (الحقيبة)
كتيبه وزننده اكريم ديدكلرى نسنه دركه قونداق طرزنده ايچنى طولدروب دوه حطبنك اكنده طرفنه
وضع ايدرلر ومطلقا پالان وهلود اكسه سنه بند اولنان نسنه يه دينور هكبه وخرج وسائر نسنه اولسون
(الاحتقاب) افتعال وزننده هلوه و پالان اكسه سنه حقيبه باغلوب كوتورمك معناسنه در يقال احتقب الشئ
اذا شده فى مؤخر رحل او قتب واحتمله و بر نسنه يى هكبه كبى يوكلنوب كوتورمك معناسنه در ومنه يقال
احتقب الاثم اذا احتمله و ادخار ايلمك معناسنه مستعملدر يقال احتقبه اى ادخره (المحقب) محسن وزننده
اكسه سنه آدم وسائر نسنه آلان راكبه دينور مردف معناسنه (المحقب) مكرم وزننده تلكى يه دينور ثعلب
معناسنه باديه ده كوچ اكسه سنه هوشديكيچون اطلاق اولندى (الاستحقاب) ادخار ايلمك معناسنه در يقال
استحقبه اى ادخره (الحقبة) حانك كسريله زماندن غير محدود وموقت مدته دينور و يل وسنه معناسنه در
جمعى حقب كلور عنب وزننده وحقوب كلور حبوب وزننده (الحقبة) حانك ضميله لسن يلك ساكن اولمسنه دينور
(الحقب) حانك ضميله و (الحقب) ضمتينله سكسان ييله دينور يالخود سكسان ييلدن اكثره دينور ومطلق دهر وزمان
معناسنه در و يل وسنه معناسنه در على قول ييلره دينور سنون معناسنه جمعى احقاب كلور واحقب كلور اقلس
وزننده يقال مضى عليه حقب وحقب اى ثمانون سنة او اكثر وكذا الدهر والسنة او السنون و يقال مضت عليه
احقاب واحقب (الحقباء) صحراء وزننده سراقة بن مرداسك فرسى اسميدر وشول ايرى سياه قبليه دينوركه تپه سى
هوايه طوغرى مناره كبى سيوريلوب چيقمش اولوب وايكى بوكورلرنده دائما سراب لمعان ايليه يعنى ايكى طرفلرى
بياض اولمغله كيرودن سراب كبى لمعان ايدرلر اوله على قول وسطنده آق و براق طپرلق اولمغله كيرودن اول طپراق وسائر
يرلرى لمعان ايليه (الحقطبة) دحرجه وزننده حيقطان اوغنه سنه دينور وحيقطان حانك فتحى وقافك ضميله تراجه
قوشنك اركگنه دينور (الحلب) حانك فتحى ولامك سكونيله وفتحتينله جائزدر و(الحلاب) كتاب وزننده سود
صاغمق معناسنه در يقال حلب الراعى حلبا وحلابا من الباب الاول اذا استخرج مافى الضرع من اللبن و بركمسه يه
سوديله انتفاع ايلمك ايچون صاغمال طوار تعيين ايلمك معناسنه در يقال حلبه الشاة او الناقة اذا جعلهما له يحلبهما
و بو ديز چوكوب اوطورمق معناسنه استعمال اولنور كه حالبك هيئتيدر يقال حلب الرجل اذا جلس على ركبتيه
وحلب وحلوب قعود وزننده ناس اطرافدن كلوب بريكمك معناسنه در صاغيلان سود كبى يقال حلب القوم حلبا
وحلوبا اذا اجتمعوا من كل وجه (الحلب) طلب وزننده مسود صاغمق معناسنه در نته كه ذكر اولندى وصاغلمش سوده
دينور يعنى مفعولدر تقول شربت حلبا اى لبنا محلوبا وحلب وظائف ديوانيه دن وظيفه معينه وعلوفه مقرره
اولميوب جبايت ميرى وساليانه مقوله سى وسيله سيله بركمسه يه حواله واعطا اولنسان ويركويه اطلاق اولنوركه
اصطلاح مجرده صاغلق تعبير اولنور ومنه قولهم هذا فئ المسلمين وحلب اسيافهم وحلب بلاد شاميه دن برشهر
معروف اسميدر # شارح ديركه عمالقه دن مهر بن خيض بن عمليق نام كمسه نك حلب و بردعه وحمص نام اوچ اوغلى
وار ايدى هر برى برشهر بنا واسملريله مسما ايلديلر وحلب بنه شهر مزبور اعمالندن ايكى موضع آديدر وشامده بر ناحيه
و برقريه وقاهره مصرده بر محله اسميدر وحلب مصدر اولور صاچ سياه اولمق معناسنه يقال حلب الشعر حلبا
من الباب الرابع اذا اسود (الحلاب) كتاب وزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى وسود صاغه جق قابه دينوركه
بكولك وسود صاغاق تعبير اولنور محدثيندن على بن احمد الحلابى اكا منسوبدر (الاحتلاب) افتعال وزننده سود صاغمق
معناسنه در (المحلب) منبر وزننده بودخى سود صاغه جق كولكه دينور (الحليب) امير وزننده صاغلمش سوده
دينور على قول تازه صاغلمش سوده دينوركه هنوز طعمى متغير اولمامش اوله وخرما شرابنه اطلاق اولنور وتازه سنه
اطلاق اولنور يقال دم حليب اى طرى (الاحلابة) همزه نك كسريله بر كمسه مرعاده سود صاغوب اهلنه
وعيالنه كوندرمك معناسنه در كه مصدر بناء مره در كما سيذكر والحلابه اول وجهله كوندريلان سودك دخى اسميدر

على قول سود طولومه ومنع اولند قد نصكره آرتوب قلان بقيه يه دينور الاحلاب همزه نك كسريله بو دخی مرعاده سود صاغوب اهل وعيالنه كوندرمك معناسنه در احلابه كبی يقال احلب لاهله احلابا واحلابة وهو ان يحلب لاهله وهو فی المرعی ثم يبعث به اليهم وسوديله انتفاع ايلمك ايچون بركسه يه صاغمال طوار تعيين ايلمك معناسنه در يقال احلبه الناقة والشاة ای جعلهما له يحلبها وسود صاغان كسه يه ياردم ايلمك معناسنه در يقال احلبه ای اعانه علی الحلب و بركسه نك ناقه لری ديشی كوچك طوغرمق معناسنه در نته كه جمله اجلاب اركك كوچك طوغرمق معناسنه در يقال احلب الرجل اذا ولدت ابله اناثا كما يقال اجلب اذا ولدت ابله ذكورا ومنه قولهم احلبت ام اجنبت يعنی دوه لرك بوسنه ديشی بوخسه ارككمی طوغردی وقولهم ماله لا احلب ولا اجلب بعضلر عندنده بدعادر ناقه سنك ديشی واركك دولری اولميوب عقيم و بی خير اولسون ديمكدر و بعضلر عندنده كلام مزبور بيوجه و بی معنادر ❊ شارح ديركه قول اوله كوره آراده كی لاء كلمه سی ماء نافيه يی تاكيدا ولور قول ثانی يه كوره نافيه مستقله اولمغله تركيب مزبور مهمل اولور وماء لفظی تعجبه حمل ايله تعجبدر كه فلانك نه حلبی ونه جلبی وار دريو حكايه اولمق دخی ممكندر بو وجهله كلام مزبور راهدار دن محفوظ اولور (الحلوبة) و(الحلوب) حالرك فتحيله صاغمال ناقه يه دينور يقال ناقة حلوبة وحلوب ای محلوبة وحلوب حالب معناسنه اولور يقال رجل حلوب ای حالب وحلوبه كه صاغمال حيوانه دينور كرك ناقه وكرك غنم اولسون واحديه مخصوص دكلدر واحد وجمعنه اطلاق اولنور وجمعی حلائب كلور وحلب كلور حانك ضميله ومصباحك بيانته كوره اسم قلنديغی صورتده آخرينه هاء الحاقيله هذه حلوبة فلان ديرلر ركوب وركوبه كبی انتهی وحلوب بدندن ترجيقاران حرارته دينور يقال هاجرة حلوب ای تحلب العرق (الحلبانة) سكرانه وزننده و(الحلباة) ركاة وزننده و(الحلبوت) ملكوت وزننده سودی چوق صاغمال ناقه يه دينور يقال ناقة حلبانة وحلباة وحلبوت ای ذات لبن مترجم ديركه مزهر ده مرسومدر كه مقصور اولان فعلی وزنی صفتده هاء ايله وارد اولمشدر حلباة وركباة كبی وحلبانه كلمه سنده وركبانه كلمه سنده الف ونون مبالغه ايچون زياده قلنمشدر يقال ناقة حلبانة ركبانة يعنی كركی كبی صاغمال وكركی كبی بنلكه يرار ناقه در (التحلابة) تانك كسريله و(التحلبة) تانك ولامك ضميله و(التحلبة) تانك ولامك فتحيله و(التحلبة) تانك ولامك كسريله و(التحلبة) تانك ضمی ولامك كسريله و(التحلبة) تانك ضمی ولامك فتحيله قوچ يوكورمزدن اول چه ممه سنده براز سود ظهور ايدن قيونه دينور (الحلبتان) كلبتان وزننده صباح واخشامه اطلاق اولنور كه عادتا طوارلر اول وقتلرده صاغيلورلر (الحلاب) شداد وزننده ... بتلو ويغمورلو كونه اطلاق اولنور كه مراد فورتنه ديديكمز او له جقدر يقال يوم حلاب اذا كان فيه ندی وحلاب بنو تغلبه مخصوص برفرسك اسميدر واحمد بن محمد الحلابی فقهادندر (التحلب) تفعل وزننده تروصو مقوله سی صيزمق معناسنه در يقال تحلب العرق اذا سال ويقال تحلب بدنه عرقا ای سال عرقه ويقال تحلب عينه وفوه ای سالا (الانحلاب) تحلب معناسنه در (الحلبة) حانك فتحی ولامك سكونيله براخوردن يارشه كيدن قوشو آتلرينه دينور ويارش ايچون هر طرفدن مجتمع اولان آتلره دينور جمعی حلائب كلور دردست اولان نسخه لرده وخيل تجتمع للسباق من كل اوب للنصرة عبارتيله مرسوم اولمغله عباره مضطربدر ❊ شارحك بيانته كوره اصل عباره دن كما يقال للقوم اذا جاؤا من كل اوب للنصرة قد احلبوا بالجيم كلامی ساقط اولمشدر واقعا امهات سائره ده عنوان مرقوم اوزره مثبتدر لكن حلب ناس بريكمك واحلاب حالبه اعانت معناسنه اولوب بعده اداسك بيانندكوره مطلق اعانتده مستعمل اولمغله حلبه بونلردن مأخوذ اسم يعنی صاغم معناسندن يعنی معناسنه منتقل اولوب بعده يارش ايچون كذلك نصرت واعانت ايچون صاغيلان سود كبی قوشوب كلان ومجتمع اولان آتلرده وسواريلرده مستعمل اولمق اصلا بعيد دكلدر كما قال فی النهاية احلب القوم واستحلبوا ای اجتمعوا للنصرة والاعانة بو صورتده للسباق قولی معنای اول تتمه سی اولوب قلم ناسخ تأخير ايلمش اولور واولكی خيل آتوثانی سواری يه مصروف اولور ياخود من كل اوب عباره سندن واو ساقط اولمشدر كه اصل حق عباره وخيل تجتمع للسباق ومن كل اوب اولمغله حلبه يارش ايچون كذلك برقوم وقبيله يه ياردم ايچون هر طرفدن قوشبشوب كلان سواريلره دينور ديمك اولور ومصباحده خيل تجتمع للسباق من كل اوب ولا تخرج من وجه واحد يقال جاء الفرس فی آخر الحلبة ای فی آخر الخيل وهی بمعنی حلبة ولهذا جمعت علی حلائب عبارتيله مرسومدر واساسده حلبه قوشی ميدانمه دينور ديو مرسوم اولمغله حال ومحل علاقه سيله مجاز اولور وحلبه تهلمه ده بردره اسميدر و بغدادده بر محله آديدر محدثيندن عبد المنعم بن محمد الحلبی اوراپه منسوبدر (الحلبة) جرعه وزننده ترجكيده بوی وتخمه بوی تحمی اطلاق اولنان غله اسميدر امراض صدريه وسعال و بلغمدن متكون ربو و بواسير علتلرينه وارقه وجكر ووشانه اوجاعنه نافع وتقويت جماعه عجيب الاثردر وحابه يمنده برقلعه آديدر وخالص سياه رنكه دخی

حلبه دینوروفریقه یه دینور که نسوان عربك لوخسه لرینه مخصوص برطعامدر که خرمایی سود ایله طبخ ایدرلر وحلبه شجر
عرفج اسمیدر وعرفج عوسج وزننده سودلکن انواعندن فارسیده بکمون دیرلر سماق اغاجنه شبیه ودالری بش عدددن
زیاده اولمز بوسببدن ترکیده بش پرمق اطلاق ایدرلر وحلبه شجر قتاد اسمیدر که ترکیده کون دیدکلری چالیلقدر
(الحلبة) ضمتینله بودخی فریقه یه دینور که آنفاذکراولنان لوخسه طعامیدر (الحلائب) کتائب وزننده حلبه نك
جمعیدر که ذکر اولندی و جماعات معناسنه در وعموجه زاده لره اطلاق اولنور اولادالعم معناسنه ظاهرا مفردی
مسموع دکلدر (الحوالب) حانك فتحیله قبوتك وآبازمه نك وپیكارك صوقینایوب چیقان منبعلرینه دینور که کوز تعبیر
اولنور مفردی حالبه در ❊ شارح دیر که باشده اولان کوزلره دخی یاش منبعه ومطلقا هر شیئك ماده سنه حالبه اطلاق
اولنور (الحلب) سکر وزننده برنوع نباتدر ایام حارده بادیه ده بتوب آهو وقیون قسمی اوتلار وبیراغیله دری دباغت
اولنور یقال سقاء حلبی ومحلوب اذا کان قد دبغ بالحلب (الحلب) ضمتینله لونی سیاه اولان حیوانه دینور یاغز آت کبی
وفهیم وفطن اولان آدملره دینور حلیب مفردیدر (حلب) شرب وزننده برنبات میوه سیدر (حلبان) فتحاتله
یمنده برقریه در بنوقشیر یوردنده برصو آدیدر (حلبی) رکبی وزننده (وحلبوتی) رکبوتی وزننده (وحلبانه) رکبانه
وزننده تته که ذکر اولندی و بونلرو زنلریله برابرجه ذکر اولنور تمکه یرار سود ارصاغمال ناقه دیمکدر یقال ناقة حلبی
رکبی وحلبوتی رکبوتی وحلبانة رکبانة ای تحلب وترکب یعنی بنلمکه جسبان صاغمال ناقه در (الحلبیة) مرعشیه
وزننده مدینهٔ موصل قربنده بربلده در (الحابوب) عصفور وزننده مطلقا سیاه اولان نسنه یه دینور (الحلباب)
جلباب وزننده برنباتدر عند البعض بولاعیه در که صاری سودلکن دیدکلریدر (المحلب) محسن وزننده معین وناصر
معناسنه در که احلابدن اسم فاعلدر فی الاصل حلب لبن اید نه اعانت معناسنه اولوب بعده تقیید واطلاق علاقه سیله
مطلق اعانتده استعمال اولنمشدر ومحلب برموضع آدیدر (المحلب) مقعد وزننده باله دینور عسل کبی (المحلبة)
مشربه وزننده برموضع آدیدر (الحلبلاب) حانك ولامك کسریله لبلاب اسمیدر که صرمشق اوتیدر (المحالبة) مفاعله
وزننده برکسه ایله برابرجه سود صاغمق معناسنه در یقال حالبه اذا حلب معه (الاستحلاب) معه یی چکوب صیغه یه رق
سود صاغمق معناسنه در یقال استحلب اللبن ای استدره (المحالب) میمك فتحیله یمنده بربلده در (الحلبیة) جهینه
وزننده بغدادده دار الخلافه داخلنده برموضعدر (الحلبان) جلنار وزننده برنبات آدیدر بواغاج سودلکنی دیدکلریدر
(حلتب) تای فوقیه ایله حترب وزننده بر اسمدر که آنکله بخیل وناکس صفتلنور یقال هو حلتب ای بخیل (التحنیب) تونله
تفعیل وزننده آت قسمنك اوك اللرینك بالدرلرنده وصرتنده اولان نوعا بوکریلك ومقوسلك اولمق معناسنه درنته که جمیله
تحنیب قبیح ایاقلرینك سکیرلری صفتمز بوره ده اولقدن عبارتدر علی قول تحنیب حالیله آتك ایکی اباغنك ارالغی آچیشیق
اولیه رق اچق ومیدانلو اولمغه دینور که صپانی آچق تعبیر اولنور آت قسمنك اوصاف جیده سندندر وعند البعض
تحنیب ایکی انجك کیکلرنده اولان نوعا کریلکه دینور مؤلفك منادن سکوتی بودخی تجنیب کبی مصدر واسم اولدیغنه
مبنیدر وتحنیب باش اشاغی سرنکون ایلك معناسنه در یقال حنبه الکبر تحنیبا ای نکسه وکر وقنطره وغرفه مقوله سی
بنالری محکم واوستی مقوس اوله رق یاپمق معناسنه در چاتی بنا کبی یقال حنب فلان ازجای بناه محکما لخناه (الحنب)
فتحتینله تحنیب ایله معنای اولده مرادفدر یقال بهذا الفرس تحنیب وحنب وهو محنب وهو احدیداب فی وظیفی الفرس
وصلبها او بعد ما بین الرجلین بلافحج اواعوجاج فی الساقین (المحنب) معظم وزننده ذکر اولنان تحنیب صفتی
اولان آته دینور ومحنب بیراسکدن قدی کان کبی دوتا اولمش آدمه دینور (محنب) محدث وزننده مدینه ده برقیو یاخود
برارضك اسمیدر (التحنب) تفعل وزننده یای کبی اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه در یقال تحنب الشیخ اذا تقوس
وبرکسه یی اسرکیوب مهربانلق ایلك معناسنه مستعملدر یقال تحنب علیه اذا تحنن وبومعنا مجازدر (الحنبوب) طنبوب
وزننده پك سیاه اولان نسنه یه دینور یقال اسود حنبوب ای حالکوك (الخنجب) جمیله قنفذ وزننده مطلقا قوری
ویابس شیئه دینور (الحنطب) طای مهمله ایله جعفر وزننده حجاز دارینه مخصوص اولان تکی یه دینور وحنطب
اسامیدندر المطلب بن حنطب وحنطب بن الحارث اصحابیندر (الحنطبة) دحرجه وزننده بهادرلق شجاعت
معناسنه در وحنطبه حشرات ارضدن برجنس جانور آدیدر حیاة الحیوانده حنطب ارکك چکرکه ایله مفسر
وعند الخلیل خنفسا ایله معرفدر (الحزاب) زای معجمه ایله قرطاس وزننده بنیه سی قوی قوندمقتدر الخلقه حماره دینور
وبویی قیصه وجودی قوی ومتین یاخود کوده سی قالین ویمی انداملو آدمه دینور وبغرتلق قوشنك سوریسنه
دینور وخروسه دینور و بیان هاو یجنه دینور (الحزوب) عصفور وزننده بودخی بغرتلق قوشنك سوریسنه دینور
وبوماده لرك موضع ذکری بومحلدر که نونی اصلیه درلکن مؤلف حزب ذیلنده دخی ذکر ایلمشدر (الحوب) و(الحوبة)

حالك فتحى وواوك سكونيله پدر ومادر دن هر برينه دينور ابوان معناسنه * شارح ديركه زمخشرينك بياننه كوره بوماده كناه معناسنه موضوع اولوب بعده سائر معانيده بر مناسبتله استعمال اولندى از جمله عدم مراعاتى اثم وكناه اولان حق وحرمتده استعمال اولنوب بعده حق وحرمتى لازم اولان ابو بنده وسائر اقربادده وقرابتده استعمال اولندى وحوب وحوبه قز قرنداشه دينور اخت معناسنه و بركسه نك كندى قزينه دينور بنت معناسنه وحوب كناه واثم معناسنه در حانك ضميله ده جائزدر يقال فيه حوب اى اثم وحوب مصدر اولور كنهكار اولمق معناسنه وبونده دخى حانك ضميله جائزدر يقال حاب الرجل يحوب حوبا بكذا اى اثم وحزن وندوه ووحشت معنالرينه در بو معنالرده حانك ضميله ده لغتدر وفن وضرب وصنف معناسنه در وجهد ومشقت وفقر ومسكنت معنالرينه در ونوع وكونه ودرلو معناسنه در وآغرى ودرد و وجع معناسنه در وديار ربيعه ده بر موضع آديدر واركك دوه يه دينور جمل كبى بعده كثرت استعمالله دوه يى زجر ايده جك يعنى اقامه واناخه وسير وتوقيفده توبيخ وآزار ايليه جك ادا تدن ولغله اصواتدن اولور وبونده بانك حركات ثلاثيله جائزدر وحاب دخى ديرلر بانك كسريله (الحوبة) حانك فتحيله حوب ايله معناى اولده مرادفدركه ذكر اولندى وحوبه والده طرفندن اولان قرابته دينور حانك ضميله ده لغتدر تقول لى فيهم حوبة وحوبة اى قرابة من الام وولدهنك اولادى جهتنه اولان رقت قلبى حالته دينور روهم وتاسه وحاجت وضرورى معنالرينه در وحالت معناسنه در يقال فلان بحوبة سوء اى بحالة سوء وحوبه ضعيف وزبون وناتوان كسه يه دينور حانك ضميله ده لغتدر و والده يه دينور * شارح ديركه بوتكراردر وزوجه يه ياخود اوطه لق اتخاذ اولنان سريه يه دينور وطواره دينور دابه معناسنه ووسط داره دينور واثم وكناه معناسنه در وحوب كبى مصدر اولور كنهكار اولمق معناسنه كاسيذكر (الحيبة) حانك كسريله بودخى والده طرفندن اولان خصملغه دينور تقول لى فيهم حوبة وحوبة وحيبة اى قرابة من الام وحاجت وحالت معنالرينه در (الحابة) و(الحاب) طابه وطاب وزنلرنده اثم و وبال معناسنه در (الحيابة) كتابه وزننده بودخى كنهكار اولمق و وباله كيرمك معناسنه در يقال حاب الرجل يحوب بكذا حوبا وحوبة وحيابة اى اثم (الحوب) حانك ضميله كناه وحزن و وحشت معنالرينه دركه ذكر اولندى وهلاك ودمار معناسنه در و بلاء ومحنت ومرض وعلت معنالرينه در ونفس وذات معناسنه در (التحوب) تفعل وزننده دردناك اولوب صزلامق توجع معناسنه در يقال تحوب منه اذا توجع وكناهدن پرهيز واجتناب ايلمك معناسنه درتنه كه تأثم دخى بو معنايه دركه بنا مى سلب ايچوندر يقال تحوب الرجل وتأثم اذا اجتنب الحوب والاثم (المتحوب) و(المحوب) اسم فاعل بنيه لريله مالى كيدوب بنه اول ماله ظفر ياب اولان كسه يه دينور (الحوباء) صحراء وزننده نفس وذاته دينور جمعى حوباوات كلور * شارح ديركه حوب وكناه ارتكاب ايدن نفس اولوب بعده اطلاق اوزره استعمال اولنمشدر يقال حرس الله حوباءك اى نفسك (حوبان) سحبان وزننده برموضعدر (الاحواب) همزه نك كسريله كناهه وارمق يعنى برفعل وسيله سيله انجامنده كناه و وباله كيرمك معناسنه در يقال احوب الرجل اذا صار الى الحوب (التحويب) تفعيل وزننده اركك دوه يه حوب حوب ديو زجر وسوق ايلمك معناسنه در يقال حوب الرجل تحويبا اذا زجر بالجمل فقال له حوب حوب (الحوءب) كوكب وزننده كه همزه ايله درحأب ماده سنده ذكر اولندى مؤلف بونكله جوهرى يه تعريض ايلمشدر * فصـــل * الخاء

المعجمة (الخب) خانك فتحى و بانك تشديديله اويناق ودوبارهجى محيل وخبيث ومكار كسه يه دينور خداع جربز معناسنه خانك كسريله ده جائزدر يقال رجل خب اى خداع جربز * شارحك بياننه كوره خانك كسريله مصدردر مبالغة وصف اولور واوزون اوزادى يره يابشق قوملغه دينور وايكى درشت وغليظ ارض ارالغنده واقع دوز و يومشق يره دينوركه آنده منتار نابت اولور وخب مصدر اولور خيب وخبيب كبى كاسيذكر (الخب) خانك ضميله اغاجك صو بولمش قبوغنه دينور ويك چقور ودرين يره دينور (الخب) خانك كسريله برموضع آديدر وخب دريا تلاعب ايدوب جوش وخروشه كلمك هيجان البحر معناسنه كاسيذكر خدعه معناسندن مأخوذ در وحيله وفند وخداع وخبث وغش معنالرينه در تقول خبيت يافلان خبا من الباب الرابع ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه در يقال خب النبات خبا من الباب الاول اذا طال وارتفع و بخل وضنت ايلمك معناسنه در يقال خب الرجل اذا منع ماعنده وباد يه ده يدوى نا كسلكندن ناشى آينده ورونده يه مرئى ومعلوم اولمامق ايچون اشاغى وچقور يره قونمق معناسنه در يقال خب الرجل اذا نزل المنهبط من الارض ليجهل موضعه بخلا ودريا او ينابوب جوش وخروشه كلمك معناسنه در يقال خب البحر اذا اضطرب * مؤلف بونى تكرار ايلمشدر مكر اولكى اسميته محمول اوله تنه كه نهايه ده ركب البحر فاخذه خب شديد عبارتيله مرسومدر اشبو خب وخباب آتى فورتنه ديديكمز اوله جقدر و بركسه خداع وقلاش ودوبارهجى اولمق معناسنه در يقال خب الرجل اذا صار خداعا (الخباب) كتاب وزننده بودخى دريا جوشه كلوب

فورتنه اولمق معناسنه‌در یقال خب البحر خبا وخبابا اذاهاج واضطرب (التخبیب) تفعیل وزننده برکسنه‌یی
آلدادوب مکروآلله خباثت وافساد ایلمك معناسنه‌در یقال خببه تخبیبا اذاخدعه وغشه وافسده (الخبب) فتحتینله
آت قسمنه مخصوص برکرنه یلمك علی قول آت صاغرینی بردن وصوللرینی بردن آلوب نقل ایلمك وجهیله درکه
نقللامق تعبیر اولورباخود یورغه‌لمق معناسنه‌در وسرعت معناسنه‌در (الخبیب) خانك فتحیله خبب معناسنه‌در
یقال خب الفرس خبا وخبیبا وخبابا و بعضلر عندنده خبب رمل کبیدرکه لنك یوریمکدر قورد یلمسی تعبیر اولنور
معزل بارکیرینك لنکلری کبی وخبب امیر وزننده برده اولان اوزون خندکه ویار یغمدینور (الاختباب) افتعال
وزننده آت وجه مذکور اوزره یلمك یانقللامق معناسنه‌در (الاخباب) همزه‌نك کسریله آتی یلدرمك یانقللاتمق
معناسنه‌در یقال اخب الفرس اذاحمله علی الخبب (الخبة) خانك حرکات ثلاثیله قوملرده اولان یول یول اوزون
طریقه‌یه دینور علی قول سحابده اولان طریقه‌یه دینور یاخود عصابه وقاش بصدی کبی اوزون خرقه‌یه دینور
(الخبیبة) حبیبه وزننده خبه معناسنه‌در وخبیبه شرحه لمش ات دلیمنه دینوریون وصوف معناسنه دکلدر
نته که جوهری غلط ایدوب صوف معناسنه‌در دیدی صوف معناسنه اولان جنبه‌در جیم ونونله ✽ شارح دیرکه
لسان العرب صاحبی دخی صوف معناسله رسم ایلمشدر وخبیبه دره‌لك اورته سنه دینور (الاخباب) همزه‌نك
فتحیله و (الخبب) عنب وزننده و (الخبائب) خانك فتحیله پاره پاره اولمش اسکی لباسه دینور یقال ثوب
اخباب وخبب وخبائب ای متقطع و بونلر ثوب اخلاق قبیلندندر اجزاسی اعتباریله (الخبة) قبه وزننده
صو یغیله‌جق یره دینورو برموضع آدیدر ودره‌نك بطننه دینورنته که خبیبه دخی دینور (الخواب) خصملقلر قرابت
معناسنه‌در خاب مفردیدر بعض نسخه‌ده خابه مرسومدر (الخبخبة) زلزله وزننده غدر وحیف ایلمك معناسنه‌در
یقال خبخب الرجل فلانا اذا غدره و قرن کوشیوب سلپوکلمك معناسنه‌در یقال خبخب الرجل اذا استرخی بطنه
ووقت ظهرك تف وتاب حرارتی سربنلتمك یعنی اولوقتده یوله کتمیوب یاخودغاز کبی برفعله شروع ایلموب برمقدار
تأخیرایله سربنلدیکی وقته توقیف ایلمك معناسنه‌در امهات سائره‌دن مستفاد اولدیغی اوزره بونده خصائصدندر
مطلقا صوغتمق ابراد معناسنه دکلدر یقال خبخب من الظهیرة اذا ابردته که اثرده ✽ ابردوا بالظهر فان شدة الحر
من فیح جهنم ✽ وارد اولمشدر ✽ شارح دیرکه اشو خبخب کلمه‌سی اصلده خبب ایدی اوچ بابله فعلل وزننده تفعیل بابندن
امتیاز ایچون وسطده اولان بائی خایه ابدال ایلدیلر وحروف سائره‌دن خائی اختیار ایتدکلری کلمه‌ده خاء حرفی
اولدیغنه مبنیدر (الخبخاب) خانك فتحیله مضطرب اولان شیئك رخاوتی حالتنه دینور (التخبخب) تزلزل وزننده
مضطرب اولان نسنه صالنق وسلپوك اولمق معناسنه‌درو بدن سموز ایکن آریقلیوب دریلری کوشك وصالق
اولمق معناسنه‌در یقال تخبخب بدنه اذاهزل بعد السمن حتی یسترخی جلده وتف وتاب حرارت ساکن اولمق معناسنه‌در
یقال تخبخب الحر اذاسکن فورته (المخبخبة) میمك ضمی وخالرك فتحیله چوق دوملره دینور علی قول سموز و بغایت
لطیف وخوش اندام دوه‌لره دینورکه هرکورن حسن ولطافتنه تعجب وتحسین ایده‌لر ✽ مترجم دیرکه اصول
سائره‌دن استنباط اولندیغی اوزره قول ثانی مخبخبه‌دن مقلوب اولمغه مبنیدرکه بخبخه‌دن اسم مفعولدر و بخبخه
برکوزل نسنه‌یه تحسین ایدوب به به و بوه بوه دیمك معناسنه اولمغله مبخبخه حقلرنده به به دیو تحسین اولنان دوه‌لر
دیمك اولور انتهی (اخباب الفحث) همزه‌نك فتحیله حوایا اسمیدرکه یاغلو بغرسقلره و بغرسغك وقرق بایردیدکلری
نسنه‌نك که اشکنبه‌نك باشنده اولور یاغلرینه دینور (خب) خانك کسریله و (خبیب) زبیر وزننده برموضع
آدلریدر وخبیب اسامیدندر خبیب بن یساف وخبیب بن الاسود وابن الحارث وابن مالك وابوعبدالله خبیب الجهنی
اصحابدندر وخبیب بن سلیمان بن سمره وخبیب بن عبدالله بن الزبیر وابن ثابت الجواد الفصیح وابن الزبیر بن عبدالله
وخبیب بن عبدالرحمن که امام مالکك شیخیدر ومعاذ بن خبیب وابوخبیب العباس البرنی محدثلردر (الخبیبان)
مصغرا تثنیه بنیه سیله ابوخبیب عبدالله بن الزبیرایله اوغلی علی قول برادری مصعبدر (الخباب) شداد وزننده
مکهٔ مکرمه‌ده برحداد اسمیدرا علا قلیجلری آلوب دق وتعمیرایله برمصنع قلیج ایدوب خلقه کویا کندیسی اعمال ایلمش
صورتنده عرض وابراز ایدرایدی بناء علیه خروس اوغلی ایشی دیدکلری کبی السنه‌ده ضرب مثل اولمشیدی حتی
حضرت عثمان وزبیر علیهما الرضوان برکون اثنای محاوره‌ده زبیر مطایبه جهتیله مقاذفه مراد ایلدکده حضرت
عثمان ابا البحر یا ابا عبدالله دیو فتح باب مزاح ایلدکله زبیر دخی بل بضرب خباب وریش المقعد دیو مقابله ایلدیلر
بل بضرب خباب السیف وریش المقعد النبل تقدیرنده درو مقعد مکرم وزننده کذلك برکسنه ایدی که اوق یلکی
دوزر ایدی اولدخی خباب کبی بریادکار اولمغله یلکی مثل اولوب السنه‌ده طیران ایدرایدی کویا کمسنك ایشك انلرك

ایشلری کبیدر دیمکی تلمیح ایلمشدر وخباب بن ابراهیم وعبد الرحمن بن خباب اصحابدندر وعبدالله وصالح وهلال
ویونس الرافضی ومحمد اولاد خبابیندر وابوخباب الولید بن بکیر وصالح بن عطأ بن خباب محدثلردر (الخبجبة)
جمله دبدبه وزننده برنوع شجر آدیدر ابو القاسم السهیلی روض نام کتابنده بویلجه ثبت ایلمشدر وشجر مزبور مدینهٔ
منوره یه مخصوصدر حتی مدینهٔ بقیع الخبجبة دیرلر بقیع الغرقد کبی علی قول بوجبینله جبجبه در (خترب) تای
فوقیه ایله قنفذ وزننده برموضعدر (الخترية) دحرجه وزننده برنسنه یی دلیم دلیم وتکه تکه کسمك وقیمه قیمق
معناسنه دریقال خترية ای قطعه وعضاه (الخنعبة) خانك حركات ثلاثی ونونك سكونی وثای مثلثه نك فتحیله
والخنثعبة) خانك وثانك ضمیله سودی پك چوق اولان ناقه یه دینور (الخدب) خانك فتحی ودالك سكونیله قلج ایله
چالمق علی قول کیکه وارمقسزین اتی کسمك معناسنه دریقال خدبه بالسیف خدبا من الباب الاول اذا ضربه
اوقطع اللحم دون العظم علی رأی بو قلجله باشه اورمقه مخصوصدر واصرمق عض معناسنه دریقال خدبه اذا عضه
ویلان سویلمك معناسنه دریقال خدب الرجل اذا كذب وخدب چوق سود صاغمق معناسنه درحلب كثیر معناسنه
بعض نسخه ده لامك فتحیله مضبوط اولمغله اسم اولمق دخی محتملدریقال خدب الرجل اذا حلب كثیرا (الخدباء)
حمراء وزننده اخدب اللفظندن مؤنثدر شول ضربه یه صفت اولورکه اوریلان کسه نك ایچریسنه ایشلیه یقال
ضربة خدباء اذا هجمت علی الجوف وشول حربه یه صفت اولورکه یاره سی بالق اغزی کبی واسع اوله فرجه
وزننده خدبه دخی بومعنایه دریقال حربة خدباء وخدبة ای واسعة الجرح وخدباء واسع علی قول یومشق وملایم
زرهه دینوریقال درع خدباء ای واسعة اولینة (الخدب) فتحتینله خوریادلق وشاشقنلق هوج معناسنه در
واوزونلق طول معناسنه در (الخدب) کتف وزننده و(المتخدب) متجنب وزننده و(الاخدب) اغرب وزننده
خوریاد وشاشقن وسکنغز آدمه دینور ویك اوزون کسه یه دینورکه اکثری وصف مزبور ایله متصف اولورلر
واخدب برخصوصی برکسنه یه قطعا طانشمیوب دائما کندی باشنه وکندی رأیله عامل اولان خودسر وخود رأی
کشی یه دینورکه یولك شاشقنلق یودریقال رجل اخدب اذا كان یركب رأسه (الخدب) خانك کسریله هجف
وزننده بیر واختیار آدمه دینور وعظیم الهیکل آدمه دینور ومطلقا ایری ودیزمان دوه قوشنه وسائر حیوانه دینور
وقوی البنیه وشدید الصلاب یعنی بلی متین آغریوکه طیانغان ارکك دوه یه دینور (الخیدب) صیقل وزننده آچق
یوله دینور شاهراه معناسنه یقال اخذ الخیدب ای الطریق الواضح وبنی سعد قوملغنده برموضع آدیدر (الخیدبة)
رأی سابق وامر اول معناسنه درطریق واضح معناسندن مأخوذدر یقال اقبل علی خیدبته ای علی امره ورأیه
الاول (الخدب) کتف وزننده زیاده سیله کسیجی قاطع معناسنه دریقال سیف خدب ای قاطع (التخدب) تفعل
وزننده سیر وسط معناسنه درکه نه پك ونه یاپجه یوریمکدر یقال هو یتخدب ای یسیر وسطا (وادی خدبات) خانك
فتحی ودالك کسریله امثالدندر هلاك یاخود ره راستدن چیقوب صاپمق معناسنه دریقال وقعوا فی وادی خدبات
ای الهلاك اوالخروج عن القصد ٭ مترجم دیرکه بوماده جذب ماده سی ذیلنده دخی ذکر اولندی وامثال میدانیده
بورسمه مرسومدرکه اشبو وقعوا فی وادی خدبات مثلی برقاچ کونه روایت اولنمشدر بعضلر جیم ودال مهمله ایله
روایت ایلمشدرکه جدبه دن جمعدر آب وکیاهدن معرا یره دوشدیلر دیمکدرکه هلاکی مستلزمدر و بعضلر جیم
وذال معجمه ایله روایت ایلدیلرکه جذب ماده سنده بیان اولندیغی اوزره فطم صبی معناسنده احیانا مؤدیٔ هلاك
اولور و بعضلر خای معجمه ودال مهملهٔ مفتوحه ایله روایت ایلدیلرکه خدبه لغظندن جمع اولورکه یلان صوقمق معناسنه
اولان خدبدن مأخوذدر یقال خدبته الحیة اذا نهشته ومستقصاده بوکونه مرسومدرکه خدبات شدائد منکرهٔ عظیمه
معناسنه درکه خدب کلمه سندن مأخوذدر ضرب بالسیف معناسنه و بوجیم وذال معجمه ایله ده مرویدرکه جذبه نك
جمعیدر ایراقلق بعد معناسنه دریاخود ایکی طرفه چکشدرمك معناسنه در ٭ قالدیکه مؤلفك کسر داله روایتی
ارض اعتباریله در وهلاك ایله تفسیری ضرب بالسیف معناسندن مأخوذدر وخروج عن القصد ایله تفسیر
کذب معناسندن مأخوذدر (خذرب) جعفر وزننده بررجل اسمیدر (الخذعبة) ذال معجمه ایله دحرجه وزننده
کسمك معناسنه دریقال خذعبه ای قطعه (الخذعوبة) خانك ضمیله قباقدن یاخود خیاردن یاخود ایچ یاغندن
بر پارمیه دینور (خذعرب) سفرجل وزننده بررجل اسمیدر (الخذلب) زبرج وزننده یاشلو اولوب اعضالری کوشك
وسست اولان ناقه یه دینور (الخذلبه) دحرجه وزننده برنوع یوریمکه دینورکه آنده ضعف وفتور اولور یعنی ضعف
وفتور ایله یوریمکه دینور یقال یمشی الخذلبة وهی مشیة فیها ضعف (الخراب) خانك فتحیله ویران معناسنه درکه
عمران مقابلیدر جمعی اخربه کلور اجوبه وزننده وخرب کلور عنب وزننده وصیغهٔ اخیره ابو سلیمان الخطابی

روایتیدر یقال بلد خراب ضد العمران بضم العین * شارح دیرکه بونك مصدری واسم فاعلی وزن واحد اوزره در وخراب محدثیندن زکریا بن یحیی الواسطی لقبیدرکه لقبی کبی بنای روایتی خرابدر وخراب مصدر اولور یقلوب ویران اولمق معناسنه یقال خرب البیت خرابا من الباب الرابع ضد عمر (الاخراب) همزه نك كسریله و (التخریب) تفعیل وزننده خراب ایلك معناسنه دریقال اخرب الجدار وخربه ای جعله خرابا (الخربة) فرحه وزننده خراب اولان یره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله دریقال دار خربة جمعی خربات کلور رانك كسریله وخرب کلور کتف وزننده وخرائب کلور کتائب وزننده (الخربة) خانك كسریله بودخی خربه معناسنه درکه خراب اولان یره دینور و بولیث روایتیدر جمعی خرب کلور عنب وزننده وخربه مصر دیارنده بر نیجه قریه آدیدر بش قریه شرقیه ده واقعدر وینه مصرده منوفیه ترابنده برقریه آدیدر وخربه بناء نوع اولور تقول اعجبنی خربته وهی هیئة الخارب (الخربة) تمره وزننده قلبوره دینور غربال معناسنه وعیب ونقیصه معناسنه در وعورت یرینه دینور که ستری واجبه دندر وذل وفضیحت معناسنه در جمعی خربات کلور فتحاتله (الخربة) فتحاتله غسان قبیله سنه مخصوص برارض اسمیدر وبنو عجل یوردنده برموضعدر ویمامه شهرنده بر پازار آدیدر (الخربة) جرعه وزننده مطلقا مدور اولان دلیکه دینور یقال فی ادیمه خربة ای ثقبة مستدیرة ونسوان قولقلرنده کوپه یکره جك وسعتلو دلیکه دینور یقال فی اذنها خربة ای ثقبة واسعة وخربة الابره ایکنه یوردیسنه دینور وخربة الاست مقعد دلیکیدر وخربه آزق چانطه سنك ودغارجغك قولپنه یاخود قولغنه دینور جمعی خرب کلور صرد وزننده وخروب کلور شذوذ اوزره واخراب کلور وخربه جو بالمرك آزق چانطه لرینه دینور ودین ومذهبه متعلق فساده دینور یقال هو صاحب خربة ای فساد فی امر الدین (الاخرب) اقرب وزننده نسوانك قولقلرنده کوپه یکره جك وسعتلو دلیکه دینور * شارح دیرکه بو افکل کلمه سی کبی اسمدر بوندن فعل بنا اولنمز واخرب قولغی یاریق کشی یه دینور بو معناده مصدری خربدر فتحتینله یقال خرب الرجل خربا من الباب الرابع اذا صار اخرب (الخرب) خانك فتحی ورانك سکونیله بودخی ایکنه یوردوسنه ومقعد دلیکنه دینور وخرب مصدر اولور برکسه نك قولغی دلیکنه اورمق معناسنه یقال خربه خربا من الباب الثانی اذا ضرب خربته و برنسنه یی دلمك یاخود یارمق معناسنه دریقال خرب الشیء اذا ثقبه او شقه واوغری اولمق معناسنه در یقال خرب فلان اذا صار لصا وخراب ایلك معناسنه دریقال خرب الدار بمعنی خربها وخرب برنسنه یی خرسزلق معناسنه درکما سیذکر (الخرب) خانك ضمیله و (الخرابة) خانك فتحی وضمی ورانك تشدیدیله بونلرده ایکنه یوردوسنه ومقعد دلیکنه دینور وخرب خانك ضمی وفتحیله امر دینه متعلق ریبه وفساده دینور (الخرابة) کتابه وزننده و (الخرابة) خانك فتحیله و (الخرب) ضرب وزننده و (الخروب) قعود وزننده خرسزلق ایدوب نسنه اوغورلمق معناسنه دریقال خرب بابل فلان خرابة وخرابة وخربا وخروبا اذا سرقها (الخرب) فتحتینله طوی قوشنك ارککنه دینور وآنك بوکرنده اور پروب قباران تویلره وقیللره دینور علی قول دیرسکنك اورته سنده بری برینه قارشمش تویلره دینور جمعی اخراب کلور وخراب وخربان کلور خانك كسریله (اخرب) همزه نك فتحی ورانك ضمیله برموضع آدیدر (خروب) کون وزننده برموضعدر ونعمان بن قریعك فرسی اسمیدر وخروب برشجر آدیدر خرنوب دخی دیرلر خانك ضمیله وقایلا مفتوح اولور شجر مزبور ایکی نوعدر بری وشامی اولور بری قسمی دیکنلی اولور میوه سی تفاحه شبیه لکن بی طعم اولور وشامی قسمنك میوه سی خیارشنبه یه شبیه لکن آندن عریض اولور وآندن رب وسویق ترتیب ایدرلر بو شجر ترکیده یکی بوینوزی دیدکلریدر لکن مفردات صاحبلرینك بیاننه کوره بستانیسی وبیابانیسی اولور بستانی ایکی قسمدر برینه خرنوب شامی دیرلر که ثمری برقارش مقدار اولور و برقسمنك ثمری بقله غلافنه شبیه اولور و بیابانیسی دخی ایکی قسم اولور برقسمنك ثمری اصغر و بی طعم اولور * مؤلفك دیدیکی بودر لکن تفاحه شبیه اولوردیمسی تاملایمدر * شارح دیرکه بوراده تفاح لفظی نفاخ مصحفیدرکه نون مضمومه وفای مشدده ایله درلکن نه اولدیغندن سکوت ایلشدر (الخرباء) حمراء وزننده شول قولغه دینورکه یومشغی یاریق اوله اذنك صفتیدرکه مؤنثدر یقال اذن خرباء ای المشقوقة الشحمة وشول یکی یه دینورکه قوانغی دکرمجه یاریق یاخود دلیك اوله (خرب) جبل وزننده برموضعدر (الخربان) کسرتینله عفتان وزننده قورقق بی زهره وجبان کسه یه دینور یقال رجل خربان ای جبان (خریبه) مصغرا جنینه وزننده بصرده برموضعدرکه بصیرة الصغری دیمکله معروفدر (خرب) کتف وزننده بنوسلیم معدنی قربنده تعار نام محله قریب برطاغدر وهیت نام قصبه ایله شام بینده برارضك اسمیدر وفید ایله مدینه بیننده برموضعدر وخرب طاغك برجانبه طوغری سوریلوب چیقان اوجنه دینور و بوفقه و بیاض طاشلق یره دینور لخف معناسنه که حای مهمله ایله کتف وزننده در (اخراب) همزه نك فتحیله نجد الکاسنده برموضعدر

(ذوالخرب) كتف وزننده سرّ من رأی نام بلده كه حالا سامرّه ديرلر آنك قضاسنده بر قريه در (خربى) سكرى وزننده بر موضعدر (خربة الملك) فرحه وزننده وميمك ضميله صعيد اعلاى مصريه ده قفط نام بلده قربنده بر موضعدر آنده زمرّد معدنى واردر (خروبه) تنوره وزننده سواحل شامدن عكا قصبه سنه مشرف بر قلعه آديدر (الاستخراب) بر آدمك بر مصيبت سببيله احوالى شكسته وتباه وخاكسار اولمق معناسنه در يقال استخرب الرجل اذا انكسر من مصيبة ومشتاق اولمق معناسنه در يقال استخرب اليه اى اشتاق (مخربه) مرحله وزننده ابن عدى الجذامى اسميدر (مخرّبة) محدثه وزننده مدرك بن خوط الصحابى لقبيدر واسماء بنت مخرّبه بر خاتوندر وسلامة بن مخرّبة بن جندل والمثنى بن مخرّبة العبدى ايكى كسه در (الخرابة) ثمامه وزننده ليفدن اورلمش ايپه دينور وشول بسيطه كبى يصى طاشه دينور كه دلوبا كاايپ كچررلر واول ايپ ايله مواشى اياقلرينى بند ايدرلر وخرابه ايكنه يوردوسنه وسائر اولقوله نسنه لرك دليكلرينه دينور (المخربة) محسنه وزننده بوش اولان آرى قوانه دينور يقال خلية مخربة اى فارغة من العسل (التخاريب) تاك فتحيله تخروب كلمه سندن جمعدر كه عصفور وزننده درقيارده واغاجلرده اولان آرى يووه لرينه شبيه يارقلره ودليكلره دينور وكوبجده اولان دليكلره دينور مسدّس خانه اولور اندن آريلر بال يپارلر (التخربة) دحرجه وزننده اغاج قوردى اغاجى اويوب دلمك معناسنه در يقال تخرب القادح الشجرة (الخرابتان) خانك كسرى ورانك تشديديله و(الخربتان) خانك كسريله خنابتان معناسنه دركه برونك ايكى طرفنده اولان قنادلريدر (التخربوت) تاك فتحيله تخرب ماده سنده ذكر اولندى (الخرخوب) خاى معجمه ايله عصفور وزننده شول ناقه دركه بغايت سودلو اولوب لكن چابك چكيلوب منقطع اولور اوله (خردب) جعفر وزننده بر رجل اسميدر (الخرشبة) شين معجمه ايله دحرجه وزننده بر ايشى سست وكوشك طوتمق معناسنه در يقال خرشب الرجل عمله اذا لم يحكمه (الخرشب) برقع وزننده وجودى تصلق بى اندام وناتراش وغليظ الطبع كسه يه دينور يقال رجل خرشب اى ضائط جاف ويوبى اوزون كوده سى سمز كشى يه دينور وخرشب بر رجل اسميدر (الخرعب) كوكب وزننده و(الخرعوب) عصفور وزننده و(الخرعوبة) هايله برسنه لك تر وتازه اغاج دالنه دينور نهال يكساله معناسنه على قول شول نهاله دينور كه تر وتازه وبلند وموزون ونرم ونازك اوله وشول كنج وتازه محبوبه يه دينور كه خوش اندام وموزون ونرم تن ونازك بدن اوله ياخود اتنه طلو سمين و پالوده بدن اولوب وكيكلرى اينجه ولطيف ونازك اوله يقال امرأة خرعب وخرعوب وخرعوبة اى شابة حسنة الخلق رخصة او البيضاء اللينة الجسيمة اللحيمة الرقيقة العظم وخرعب قدى طويل وكوده سى لحيم كشى يه دينور وخرعوب اوزون وايرى وديزمان دوه يه دينور وسودى چوق ناقه يه دينور (الخزب) زاى معجمه ايله تعب وزننده كوده شيشوب قبارمق على قول شيشكين طولوم كبى سمورمك معناسنه در يقال خزب الرجل خزبا من الباب الرابع اذا ورم او سمن حتى كانه وارم ويقال خزب الجلد اذا تهيج كهيئة ورم بلا الم وخزب ناقه نك ممه سى شيشوب دليكلرى كوچلمك معناسنه در على قول ممه سى قوريوب سودى چكلمك معناسنه در يقال خزبت الناقة اذا ورم ضرعها او ضاق احاليلها او يبس وقل لبنها وخزب خزف مراد فيدر كه صقسى يه دينور وبعامه ده بر طاغك اسميدر على قول بر ارضك اديدر ياخود ارض مرقومه خزبه در هايله (التخزب) تفعل وزننده خزب ايله معناى اولده مرادفدر يقال تخذب الرجل بمعنى خزب ودوه نك ممه سى شيشمك معناسنه در يقال تخزّب ضرع الناقة اذا تورم (الخزبة) فرحه وزننده و(الخزباء) حمراء وزننده ممه سى شيشوب قبارمش ناقه يه دينور على قول شول ناقه يه دينور كه رحمنده سكيل تعبير اولنان عارضه لر پيدا اولمغله اندن رنجور ودردناك اوله يقال ناقة خزبة وخزباء اى وارمة الضرع او فى رحمها ثاليل تتأذى بها (الخوزب) كوكب وزننده ذكر اولنان شيشه دينور (الخيزبان) خانك وزانك فتحيله كوده ده اولان شول اته دينور كه بغايت تر وملايم ونازك اوله ودوه قوشى ياوريسنك اركگنه دينور (الخيزب) صيقل وزننده بودنجى تر وملايم ونازك اته دينور برقطعه سى خيزبه در (الخيزبة) جهينه وزننده التون معدننه دينور يقال وجدوا خزبة اى معدن الذهب (خزبى) حبلى وزننده سلفده مدينه ده مسجد قبلتين ايله مرعى بيننده بنو سلمه يه مخصوص بر منزل آديدر بعده رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى تغيير وتفألا صالحه ايله تسميه بيورديلر (الخزربة) دحرجه وزننده كلامك قارشق وبى انتظام وياوه وهرزه ناك اولمسنه دينور (الخزلبة) دحرجه وزننده برنسنه يى چابك چالوب كسمك معناسنه در يقال خزلب الشئ خزلبة اذا قطعه قطعا سريعا (الخشب) خانك وشين معجمه نك فتحيله قالين قورى اغاج پارەسنه دينور كه كراسته ايدرلر جمعى خشب كلور مفردى كبى وخشب كلور ضمتينله وخشب كلور خانك ضمى وشينك سكونيله وخشبان كلور بلدان وزننده يقال قطع الخشب وهو ما غلظ من العيدان (الخشب) ضرب وزننده قارشدرمق خلط معناسنه در يقال خشب الشئ خشبا

من الباب الثانى اذا خلطه و برنسنه يى اوكورتمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خشبه اى انتقاه وقلجك پاسنى
آچوب كسكين ومصيقل قلمق وزاغلامق معناسنه در يقال خشب السيف اذا صقله وشحذه وحداد يمضه دن
يكى قلج چكمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خشب السيف اذا طبعه ✽ شارح ديركه قلجه جلا وصيقل ويرمك
هم خدمتك خاتمه سى اولمغله معنيين بينده ضديت متحقق اولور لكن طبع ماده سى يك پاسلولق سبيله وسخنالك
اولمق معناسنده كلكله بو معنايه حمل ايله ضديت ثابت اولور ✽ ومؤلفك مرادى بو معنا اولمق اغلبدر وخشب دقت
وامعان واعمال رويت ايلميه رك كلبشى كوزل اشعار سويلمك معناسنه استعمال اولنور كه خلط كلامه مقاربدر
يقال خشب الشعر اذا قاله من غير تنوق وتعمل له قال فى الاساس كان الفرزدق ينقح الشعر والجرير يخشب
وكان خشب الجرير خيرا من تنقيح الفرزدق ✽ مترجم ديركه بومناسبتله ذكره لايقدركه دعبل نام شاعرك بو منشاعر ضد
اشناسى واردى كه دائما سرقلمدن بالبداهه اشعار انشاد ايدوب وهر بيتى مجموعه غلط اولمقدن خالى دكل ايدى
ازالجمله ينه بركون على العاده اشبو ✽ ان ذا الخب شديد لبس يجيه الفرار ✽ ونجا من كان لايعنق من ذل المخازى
بيتنى انشا ايدوب دعبله عرض ايلدكده دعبل ديديكه اى برادر بيتك روى حرفلرى برى برينه مخالفدر زيرا برنده
راء مهمله وبرنده زاى معجمه در مرقوم جواب ايتديكه نقطه وضع ايلدتا كه يكديكره موافق اوله دعبل بوتدبيرى
كوش ايلدكده احسنت اى عزيز امهالله بونك چاره سى بولندى لكن بيت اولك آخرى مرفوع وثانينك مجرور
اولمغله بوكه نه چاره ايدهلم ديدكده دعبله ديديكه بنه احمق آدم سن كه بن سكا انجام ايلمه ديورم سن اعراب وضع ايلمك
قيدنده اولورسن پس دعبل ناچار خموش اولمشدر انتهى وخشب اغاجدن يكى ياى يونوب دوزمك معناسنه در يقال
خشب القوس اذا عملها عمل الاول (الاختشاب) افتعال وزننده بودخى من غير رويت كلبشى اوزره شعر سويلمك
معناسنه دركه تهذيب وتنقيحدن معرا اولور يقال اختشب الشعر اذا قاله من غير تنوق وتعمل له (الخشيب) امير وزننده
يمضه دن يكى چكلمش قلجه ديور ياخود پاسلمش قلجه ديور نته كه ذكر اولندى سيف طبيع معناسنه وخشيب
جلا ويرلمش قلجه ديور وردى وكثر نسنه يه ديور واوكورتلمش منتق نسنه يه ديور واغاجدن يكى يونلمش
يايه واوقه ديور كه هنوز خوشجه پرداخت اولميه عباره ده والاقداح كلمه سى قدحك جمعيدر كه قافك كسريله در
وخشيب شول كمسه يه ديور كه اوزون وتصلق ونازيبا اوله رق كوده سنك سكرلرى وكيكلرى اوقلاغو كبى ايرى
وظاهر وبنيه سى صلب وشديد اوله وخشيب فعيلك جمعى خشب كلور كتب كبى وخشايب كلور كتائب كبى
(الخشب) كتف وزننده و(الخشبى) ياى مشدده ايله بونلرده وصف مذكور اوزره اولان كمسه يه ديور وخشب
سرد ودرشت وخشن اولان شيئه ديور وتأنق وتكلفسز اولان دركه ديور بلغور بولمامق اولورسه اولسون
وآربق ومهزول مواشى يه ديور يقال مال خشب اى هزلى (المخشوب) يمضه دن يكى چكلمش ياخود پاسلمش
قلجه ديور وجلا ويرلمش قلجه ديور ومخشوب ايكى كونه طعامه وصف اولنور اكرلمدن ايسه نضيج بولمامش چيك
ديمكدر واكرلمدن دكل ايسه قفاردركه قاتقسز ديمكدر يقال طعام مخشوب ان كان لحما فنيء والاقفار (الخشب)
خانك كسريله قشب لفظنه اتباع اولوركه دون وفرومايه وبى خير وفائده شخصه ديور يقال رجل قشب خشب
اى لا خيرفيه (الاخشيشاب) بركسه خشيب اولمق معناسنه دركه ذكر اولندى يقال اخشوشب الرجل اذا كان
خشبا وديرلك ومعاش خصوصنده ضيق ومحنته صبر وتحمل ايلمك يعنى ضيق ومجاهده ايله كچنمك على قول
عن قصد ترفه وتنعم اوزره اولميوب محنت وخشونت وكلفت ارتكاب ايلمكدن عبارتدر تاكه تن پرور ونازنده اولميوب
متجلد واحداث روزكاره متحمل اوله يقال اخشوشب الرجل فى عيشه اذا صبر على الجهد اوتكلف فى ذلك
ليكون اجلد (الاخشب) اغرب وزننده درشت وخشن شيئه ديور وخشن وعظيم اولان طاغه ديور (الاخشبان)
تثنيه بنيه سيله مكه ده ايكى طاغدر برى جبل ابى قبيس و برى جبل احمر دركه جبل قيقعانه مشرفدر كذلك مناده
ايكى طاغه ديور (الخشباء) حمراء وزننده قتى وشديد اولان شيئه ديور تأنيثى موصوفى اعتباريله در يقال ارض
خشباء واكمة خشباء اى شديدة وكريهه ويابس وبدلقاو بى طراوت اولان شيئه ديور يقال جبهة خشباء اى كريهة
يابسة (الخشبيه) عربيه وزننده جبريه دن جهميه طائفه سنك برشعبه سيدر وجهميه جهمك ضمى وهانك فتحيله
جهم بن صفوان نام كمسه نك اصحابيدر بنو اميه نك اواخرملكنده مروه نام مكانده قتل اولندى صفات ازليه يى
نفى خصوصنده معتزله يه موافقت وبعض هذيانلردخى زياده ايلدى وقرآن قديمك مخلوقيتنه ذاهب اولمشدر
(الخشبان) عثمان وزننده شول خشونتلى طاغلره ديوركه نه عظيم ونه صغير اوله لر ظاهرا مفردى خشبيدر
وخشبان بر رجل آديدر وبر موضع اسميدر (التخشب) تفعل وزننده دو خشب يعنى قورى قالين اغاج طوطرى

يمك ياخود قوری اوت اوتلامق معناسنه‌در يقال تخشبت الابل اذا اكلت الخشب اواليبس (الاخاشب) اجانب وزننده بنوتميم قبيله سنه مخصوص صمان نام محلده برنيجه طاغه اطلاق اولنور (الخشاب) سحاب وزننده شول يره دينور كه آزجه يغموردن طپراغی آقوب كيدراوله (ذوخشب) فتحتيله يمنده برموضعدر (الخشبي) عربی وزننده قسطاطك يعنی اسكی مصرك وراسنده برموضعدر (خشبه) فضاتله ابن الحنيف‌دركه تابعی وفارسدر (خشب جنب وزننده يمامه‌ده بردره در ومدينه ده بردره در (خشبات) حركات وزننده عراقده عبادان نام قريه وراسنده برموضعدر (الخبيشبه) بنية تصغيرايله يمنده برقريه‌در (الخيشب) هاسز يمنده برموضعدر (خشاب) كتاب وزننده بنوتميم قبيله سندن برنيجه بطن‌در (الخشربه) دحرجه وزننده برايشده احكام واتقان ايلامك معناسنه‌دركه كوشك طوتمق وكوشك ياپمق تعبيراولنور يقال خشرب في العمل اذالم يحكمه (الخصب) خانك كسری وصادك سكونيله اوجوزلق بوللق كثرت عشب ورفاغت عيش معناسنه‌دركه افاضهٔ سماوی سببيله اكينلر وباغ وبغچه‌لر يانو چايرلر وچمنلر فراوان اولمقدن عبارتدر جمعی اخصاب كلور يقال بلدبه خصب ای كثرة العشب ورفاغة العيش ومبالغة وصف اولور يقال بلدخصب واخصاب كما يقال بلدسبسب وسباسب ورمح اقصاد اجزاءاعتبارينه مبنيلردر ويقال ارض خصب وارضون خصب وخصبة وخصب مصدر اولور اوجوزلق اولمق معناسنه‌در يقال خصب المكان وخصب خصبا من الباب الرابع والثانی اذا صارذا خصب پس خصب لفظی اسم ومصدر ووصف اولور المخصب محسن وزننده والخصيب امير وزننده و(المخصاب) مقدام وزننده بونلرده اوجوزلق و بوللق يره دينور يقال بلدمخصب وخصيب ومخصاب ای ذوخصب (الخصب) خانك فتحی وصادك سكونيله خرمانك اك اول چيقان يمشنه دينور طلع معناسنه وخرما اغاجنه دينور نخل معناسنه علی قول ميوه سی چوق اولان خرما اغاجنه دينور مفردی خصبه‌در هايله وخصبه اوجوزلق يره دينور يقال ارض وارضون خصبة بويامصدر در مبالغة وصف اولمشدر ياخود خصبه‌دن كه فرحه وزننده در مخفف اولمشدر (الاخصاب) همزه‌نك كسريله اوجوزلق اولمق معناسنه‌در يقال اخصب المكان اذا صار ذاخصب واوجوزلغه يتشمك معناسنه دريقال اخصب القوم اذا نالوا الخصب واغاجه صوبوريوب عروقنه قدر ايشلمك معناسنه‌در يقال اخصبت العضاة اذا جری الماء فيها حتی اتصل بالعروق وعضاة عينك كسريله ايری وديكنلی ميشه اغاجنه دينور (الخصاب) كتاب وزننده چوق ميوه طوتان خرما اغاجنه دينور (الخصب) خانك ضميله جانب معناسنه‌در جمعی اخصاب كلور وخصب طاغلره مخصوص آق ييلانه دينور (الخصيب) امير وزننده اوجوزلق و بوللق يره دينور بوعلاقه ايله خاندان ومكرم ومضياف وكثيرالخير آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خصيب ای بين الخصب رحب الجناب كثيرالخير وخصيب بر رجل آديدر (ديرالخصيب) بابل عراقده برموضعدر (الاخصاب) همزه‌نك فتحيله بين العرب ثياب معروفه‌در (الخضب) خانك فتحی وضاد معجمه‌نك سكونيله بوياءمق تلوين معناسنه‌در يقال خضبه خضبا من الباب الثانی اذالونه بوصورتده خضب صبغ ايله مرادفدر نهايت وسمه وحنا ايله رنكين ايلمكده مشتهر اولمشدر وخرما اغاجنك ابتدا چيقان يمشی يشللنمك معناسنه‌در يقال خضب النخل اذا اخضر طلعه وخضب اول كونه يشللنمك حالتنه دينوركه اسم اولور جمعی خضوب كلور وخضب برك نباتی ظهور ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه روی زمين يم يشل رنكين اولور يقال خضبت الارض اذا طلع نباتها وخضب شول نباته دينوركه صولوب صارارمشيكن اوزرينه يغمور ياغمغله يشروب تازه‌لنمش اوله علی قول اغاجك شول يشللنمسنه دينوركه هنوز يپراق آچغه باشلدقده ظاهر اوله (التخضيب) تفعيل وزننده پك بويامق معناسنه‌در يقال خضبه تخضيبا اذالونه (الخضيب) امير وزننده و(المخضوب) و(المخضب) معظم وزننده بويانمش نسنه‌يه دينور يقال كف خضيب وامرأة خضيب و بنان مخضوب وخضيب ومخضب يعنی قنه ياقنوب صاچی رنكين اولمش خاتون وقنه‌لنمش رنكين ال و پرمق اوجلری (الكف الخضيب) بركوكب آديدر مترجم ديركه اهل فن عندنده معتادر مخصوص سيرينی تقويم ايدرلر كال حمرتندن آنكله كنايه اولنمشدر خواصندندركه بركسه آنی ييلوب برآدمه كوسترسه ايكيسی من بعد الفت ايلك محالدر وحاق وسط سمايه كلديكی درجه‌ده دعا مقبولدر (الخضاب) كتاب وزننده نسنه بوياجق بويايه دينور يقال خضب شعره بالخضاب وهوما يختضب به (الاختضاب) افتعال وزننده بويانمق معناسنه‌در يقال اختضب بالحناء ونحوه (الخضبة) خانك ضميله همزه وزننده شول خاتونه دينوركه چوق اختضاب ايدر يعنی اللرينه واياقلرينه دائما قنه ياقنوب وقاشلرينه وسمه چكور اوله يقال امرأة خضبة ای الكثيرة الاختضاب (الخاضب) شول اركك دوه قوشنه دينوركه ديشی يه پك قيزمش اولمغله بالدرلری قيقزل اوله علی قول بهار موسمنده اوت اوتلامغله قوری اينجكلری قزارمش ياخود يشللنمش ياخود صرارمش اوله وبو حالت ديشيسنه

عارض اولماز على رأى خاضب مرسومك مأخذى اولان خضب شول قرللغه دينوركه اركك دوه قوشنك ديزلرى
مفصللرينه عارض اولور خرما تك قوروغى ظهور ايلديكى وقتده اولور وقوروق كالنى بولديغى هنكامده اول
قرللق زائل اولور ✿ شارح ديركه بوكيفيت آنده غريزيه در (الخضوب) قعود وزننده اغاج يشرمك معناسنه در يقال
خضب الشجر وخضب خضوبا من الباب الثانى والرابع وخضب على المجهول اذا اخضر (الاخضيضاب)
اغاج يم يشل يشرمك معناسنه در يقال اخضوضب الشجر اخضيضابا (الاخضاب) همزه نك كسريله يرك نباتى
ظهور ايلكله روى زمين يشل كمخا دوشنمش كبى يم يشل اولمق معناسنه در يقال اخضبت الارض اذا ظهر نباتها
(الخضوب) صبور وزننده شول نباته دينوركه پژمرده اولمشيكن اوزرينه يغمور ياغمغله تازه لنمش اوله (المخضب) منبر
وزننده شول تغاره ولكنه دينوركه ايچنده نسنه يوبارلر ونسنه يايقارلر يقال غسل ثوبه فى المخضب اى المركن (خضاب)
غراب وزننده يمنده برموضع آديدر (الخضربة) دحرجه وزننده صويرى اوته چالقمق معناسنه در يقال خضرب الماء
اذا اضطرب (الخضارب) علابط وزننده يرى اوته چالقنوب مضطرب اولان صويه دينور وبوحالت كوللرده
ودره لرده اولان صوده واقع اولور (المخضرب) مخضرم وزننده فصيح وبليغ وناطقه پرداز آدمه دينور يقال
رجل مخضرب اى فصيح بليغ (الخضعبة) عين مهمله ايله دحرجه وزننده ضعيف وزبون اولمق معناسنه در
يقال فيه خضعبة اى ضعف وخضعبه سموز خاتونه دينور يقال امرأة خضعبة اى سمينة وضعيفه ونحيفه خاتونه
دينور بوصورتده اضداددن اولور لكن ✿ مؤلف تعرض ايلامشدر (التخضعب) تدحرج وزننده بركسه نك ايشى
شوريده ومختلط ومختل اولمق معناسنه در يقال تخضعب امرهم اى اختلط (التخضلب) تدحرج وزننده برايش
سست وضعيف اولمق على قول قارشق شوريده اولمق معناسنه در يقال تخضلب امره اذا ضعف او اختلط
(الخطب) خانك فتحى وطانك سكونيله مطلقا ايشه دينور شان وامر وكار معناسنه در كرك صغير وكرك عظيم
اولسون جمعى خطوب كلور خانك ضميله لكن راغبك بيانه كوره خطب شول امر عظيمه دينوركه آنك حقنده
تخاطب ناس كثير اوله بوصورتده اخص اولور وخطب مصدر اولور تزوج ايچون خاتونه دوكورلك ايلمك معناسنه
(الخطبه) خانك كسريله و (الخطبى) دليلى وزننده خطب معناسنه دركه مصدردر يقال خطب المرأة خطبا
وخطبة وخطبى من الباب الاول اذا دعاها الى التزوج (الاختطاب) افتعال وزننده خطب معناسنه در يقال
اختطب المرأة بمعنى خطبها وبركسه يى كنديسنه خاتون تزويج اولنمغه دعوت ايلمك معناسنه در يقال اختطبوه
اذا دعوه الى تزويج صاحبتهم (الخطب) خانك كسريله تزوج ايچون طلب اولنان يعنى دوكورلكنه واريلان قادينه
دينور وخاتونه طالب يعنى دوكور اولان اركشى يه ده دينور بومعناده خانك ضميله ده جائز در جمعى اخطاب كلور
يقال هذه خطبه وهذا خطبه وخطب جاهليتده عقد وتزوج اداتندن ايدى بركسه برخاتون تزوج ايده جك اولدقده
كنديسى ياخود طرفندن كيدن كسه اول خاتونه ياخود طرفندن اولان كسه يه خطب ديرايدى خانك كسرى
وضميله ومخطوب نكح ديرايدى نونك كسرى وضميله بوتعبير ايله همان بيتلرنده نكاح منعقد اولور ايدى (الخطبة)
خانك كسريله و (الخطيبى) خانك وطاى مشدده نك كسريله كه فى الاصل مصدردر و (الخطيبة) كذلك خانك وطاى
مشدده نك كسريله بونلرده تزوج ايچون طلب اولنان خاتونه دينور يقال هى خطبه وخطبته وخطيباه وخطيبته
(الخطيب) سكيت وزننده خاتون آله جق كشى يه دينور جمعى خطيبون كلور مصباحده خانك كسريله خطبه
اسم اولمق اوزره مرسومدر كه دوكورلك ديمك اولور (الخطاب) شداد وزننده خطبه يعنى دوكورلك بابنده متصرف
وكاركذار واول خصوصده يك خبير وعارف وآكا مشتغل اولان كسه يه دينور يقال رجل خطاب اى متصرف فى الخطبة
(الخطبة) خانك ضميله كلام معروفدر كه خطيب افندى منبرده قرأت ايدر بعضلر ديديكه خطبه منثور
ومسجع اولان كلامه اطلاق اولنور كتاب ديباجه لرى كبى ومقامه وموعظه كبى مصباحك بياننه كوره اصل خطاب
متكلم ايله سامع بيننده واقع اولان كلامدر خطبه وخطبه كه خانك ضمى وكسريله در آندن مأخوذدر موعظه ده
ضميله دركه فعله بمعنى مفعولدر نسخه بمعنى منسوخ اولديغى كبى جمعى خطب كلور صرد وزننده وخطبه كه خانك
كسريله در اسمدر دوكورلك معناسنه در ودوكورلك ايدنه خاطب ودوكورلك خصوصنده ماهر اولانه خطاب دينور
انتهى وخطبه خانك ضميله مصدر اولور خطيب منبرده خطبه اوقومق معناسنه (الخطابة) خانك فتحيله خطبه
معناسنه در يقال خطب الخاطب على المنبر خطابة وخطبة (الخطيب) امير وزننده خوش اداوخوب ندا ايله كوزل
خطبه قرأت ايدن افندى يه دينور ريحان زاده مرحوم كبى يقال رجل خطيب اى حسن الخطبة ومحدثيندن
ابو القاسم عبدالله بن محمد الخطيبى كه ابن جوزى شيخيدر وينه محدثيندن ابو حنيفه محمد بن عبدالله بن محمد الخطيبى

حسن الخطبه اوللريله اكا نسبت اولنديلر وخطبه خانك ضميله شول بوزمتق بولانق رنكدركه صارمتق قرمزى يه مائل اوله تازه بغداى لونى و بعض يبان اشكى لونى كبى على قول شول بوزلغه دينوركه اكا يشللك غالب اوله كه كبرينى ديدكلريدر يقال به خطبة اى لون كدر مشرب حمرة فى صفرة اوغبرة ترهقها خضرة (الخطب) فحتينله ذكر اولنان رنكده اولمق معناسنه در يقـال خطب الشئ خطبا من الباب الرابع اذا كان به خطبة (الاخطب) احمر وزننده ذكر اولنان خطبه رنكنده اولان شيئه دينور واخطب آرى قوشنه دينور شقراق كبى على قول صرد اسميدركه كوجكن ديدكلرى قوشدر وچاقر طغانه دخى اخطب ديرلر وشول حماره دينوركه لوننه خضرت غالب اوله ياخود صرتنده قويرينغه قدر سياه خطى اوله واخطب يشل يشل مخطط اولان ابوجهل قربوزينه دينور (الخطباء) حمراء وزننده و(الخطبانة) خانك ضميله مؤنثيدر يقـال اتان اوحنظلة خطباء وخطبانة جمعى خطبـان كلور خانك ضميله وخطبان كلور خانك كسريله شذوذ اوزره وخطباء شول قنه ياقمش خاتون النه دينوركه بوياسى زائل اولوب وهنوز اثرى باقى اوله يقـال يد خطبـاء اى نصل سواد خضابهـا (الاخطاب) همزه نك كسريله ابوجهل قربوزينك يشل يشل خطلرى ظهور ايلك معناسنه در يقال اخطب الحنظل اذا صار اخطب (الخطبان) عثمـان وزننده قوش قونمز اوتنه شبيه بر نوع نبات آديدر ومغيلان اغاجنك يشل يپراغنه دينور عربلرك اورق خطبانى قوللرى مبالغه يه مبنى در اورق احمق وزننده يپراغى چوق ديمكدر (الخطبان) همزه نك فتحيله مزهرك يانه كوره افعلان وزننده اسم مفرد دربر قوش آديدر (الخطابى) طانك تشديديله خطابه منسوب ديمكدر ابو سليمان الخطابى الامام معروفدر يعنى ائمه دندر تصانيف كثيره صاحبى فحوللدندر (الخطابيه) بغداد قضاسنده برقريه در وروافضدن برطائفه در ريئسلرى ابن الخطاب الاسدى در عقائدده كندويه مخالفت ايدن كسه لر اوزره شهادت زور ايلك ضمننده جماعتنه امر ايدر ايدى وجعفر صادق حضرتلرينك حاشا الوهيتنه ذاهب ايدى (خيطوب) قيصوم وزننده برموضع آديدر (فصل الخطاب) قاضى بينه ايله ياخود يمين ايله حكم ايلكدن عبارتدركه خطاب فاصل درعلى قول حكم وقضاده فقاهتدن عبارتدر على رأى كلامى اما بعد كلمه سيله نطق وتكلم ايلكدن يعنى حمدله وتصليه ايله ابتدا ايلدكدنصكره مقصوده اما بعد كلمه سيله شروع ايلكدن عبارتدر تقول سمعت منه فصل الخطاب وهو الحكم بالبينة اواليمين اوالفقه فى القضاء اوالنطق باما بعد* شارح ديركه فى الاصل خطاب مفاعله دن مصدر در مخاطبه كبى برآدمه سوزسويلك معناسنه يقال خاطبه اذا كالمه و بعضا خطاب كلام معناسنه مستعمل اولور بو راده كلام معناسنه در وفصل فاصل معناسنه در وتركيب مزبور صفتك موصوفه اضافتى بابندن اولمغله الخطاب الفاصل ديمكدر وعند البعض فصل الخطاب اختصار مخل واشباع ممل شائبه سندن عارى خطاب معتدلدن عبارتدر كما جاء فى وصف كلامه عليه الصلوة والسلام * فصل لانزر ولا هذر* اى لاقليل ولا كثير (اخطب) اقرب وزننده نجد الكاسنده برطاغك اسميدر وبر رجل آديدر (الخطربة) دحرجه وزننده حطربه لفظنده لغتدركه معاش طاراولمق معناسنه در (الخطرب) قطرب وزننده و (الخطارب) علابط وزننده دائما بيهوده و بى اصل كلمات ايدن هرزه خايه كسه يه دينور يقال رجل خطرب وخطارب اى متقول يعنى يقول مالم يكن (الخطربه) دحرجه وزننده و (التخطرب) تدحرج وزننده مادۂ مذكوره دن مصدرلر دراصلى يوق يعنى كلمات ايدراولمق معناسنه يقـال خطرب الرجل وتخطرب (الخطلبة) دحرجه وزننده مجلسده سوز جوغا لوب شوريده ومختلط اولمق معناسنه در قاريلر حامى كبى تقول ماهذه الخطلبة اى كثرة الكلام واختلاطه (الخنعابة) خانك كسرى ونونك سكونيله نامرد ودنى وناكس وكم مايه كسه يه دينوركه آدم مولوزى تعبير اولنور يقال هو خنعابة اى ردى دنى (الخلب) خانك كسرى ولامك سكونيله طرنغه دينور ظفر معناسنه وشول كوجك واينجه جك انجكزه دينوركه ايكو كبكلرينى برى برينه وصل ايدوب ياپشدرمشدر على قول جكره دينور كبد معناسنه ياخود جكرك زياده سنه دينوركه جكردن بشمه جه و يانده اولور جكر كوشه ديدكلريدر ياخود جكرك پرده سنه دينور حجاب كبد معناسنه ياخود شول بياض ويوفقه زاره دينوركه جكره ياپشيق اولور وخلب سبز واتدن طورب ديدكلرى سبزيه دينور لجل معناسنه بعض نسخه ده حاى مهمله ايله نخل مرسوم اولمغله اركك وآيغر حيوان ديمك اولور مناوى شرحنده بونى ترجيح ايدر وخلب آصمه يپراغنه دينور وشول زنباره چلبى يه دينوركه صحبت وفجور ايچون كندى نسوانى ونسوان كندوسنى سورلر اوله يقال هو خلب نساء اذا كان يحبهن للحديث والفجور و بحينه جمعى اخلاب كلور وخلباء كلور كرماء وزننده ويقال هم اخلاب نساء وخلباء نساء (الخلب) ضرب وزننده طرنقله يارهلمق على قول طرملامق ياخود طرنقله كسمك معناسنه در يقال خلبه بظفره خلبا من الباب الثانى والاول اذا جرحه اوخدشه اوقطعه و برنسنه يى يارمق معناسنه در

يقال خلبه اذا شقه ويرتجى جانور ويرتجى قوش طعمه وشكارينى پنجه سيله وچيناغيله قاپوب آلمق معناسنه‌در يقال خلب الفريسة اذا اخذها بمخلبه و دلربا محبوب ومحبوبه لر حسن وجمال وشيوه ودلال ايله بريچاره‌يى آشفته حال ايدوب كوكلنى قاپوب وعقلنى اغورلمق معناسنه استعمال اولنور يقال خلبت المرأة فلانا عقله اذا سلبه اياها وبومعناى سابقدن مأخوذدر وخلب اصرمق معناسنه‌در يقال خلبه اى عضه وخلب وخلاب كتاب وزننده وخلابه كتابه وزننده آلدامق وفريفته ايلمك معناسنه‌در يقال خلب فلانا خلبا وخلابا وخلابة من الباب الاول اذا خدعه (الاستخلاب) خلب ايله معناى اولده مراددر يقال استخلبه بظفره بمعنى خلبه (الاختلاب) و (المخالبة) بونلرده الدامق معناسنه‌در يقال اختلبه وخالبه اذا خدعه (الخلبي) خلبى وزننده معناى مزبوردن اسمدر آلدامه ومكر وآله دينور (الخالب) و (الخلاب) كذاب وزننده و (الخلبوت) جبروت وزننده و (الخلبوب) ايكى باى موحده ايله ناسى دائما آلدايوب دوباره‌ايدن خداع ومكار كمسه‌يه دينور اولدن ماعدا صيغه‌لر مبالغه ايچوندر (الخالبة) و (الخلبة) فرحه وزننده و (الخلوب) كذوب وزننده و (الخلابة) كذابه وزننده و (الخلبوت) رهبوت وزننده دائما ناسى آلداديجى خداعه ومحتاله قارى‌يه دينور (المخلب) منبر وزننده اكين بچه‌جك اوراغه دينور منجل كبى ويرتجى جانورك پنجه‌سنه ويرتجى قوشك چنكالنه دينور كه قيناق وچيناق تعبير اولنور على قول مخلب صياد اولان قوشك وظفر صياد اولميانك چيناغنه اطلاق اولنور جمعى مخالبدر يقال انشب فيه مخالبه وهى الاظفار كل سبع من الماشى والطائر اوهى لما يصيد من الطير والظفر لما لا يصيد (الخلب) خانك ضميله وضمتيله خرما اغاجنك اوزرينه دينور لب النخله معناسنه على قول خرما پنبسنه دينور قلب النخله كبى وخرما ليفنه دينور وليفدن اورلمش محكم واينجه مجيمه دينور وچاموره دينور على قول اوزلو ياپشقان چاموره ياخود سياه چاموره دينور (المخلب) محسن وزننده ذكر اولنان چامورلى صويه دينور يقال ماء مخلب اى ذوخلب (الخلب) خانك ضميله قبر وزننده يغمورسز سحابه دينور كويا كه ممطر شكلنده كورينوب صكره افاضه ايلامكله خلقه خدعه ايدر اولور كذلك يغمورسز شمشكه برق خلب والبرق الخلب وبرق الخلب اطلاق اولنور بو مناسبتله وعد ايدوب خلقى طمع وامنيه‌يه دوشوردكدنصكره وفا وانجاز ايلميان يادكار حقنده كذلك البرق الخلب واضافتله برق الخلب و برق خلب ديرلر يقال هو البرق الخلب وبرق الخلب و برق خلب اى مطمع مخلف محدثيندن حسن بن قحطبة الخلبى اكا منسوبدر (الخلباء) حمراء وزننده و (الخلبن) خانك وبانك فتحيله شاشقين وجوليه وهمج عورته دينور خرقاء معناسنه وخلبن كلمه‌سنده نون الحاق ايچوندر وخلبن آريق ومهزوله عورته دينور (الخلب) فتحتيله قارى خلباء اولمق معناسنه‌در يقال خلبت المرأة خلبا من الباب الرابع اذا كانت خلباء (المخلب) معظم وزننده شول جامه ولباسه دينور كه نقش ونكارى كثير اوله يقال ثوب مخلب اى كثير الوشى (الخنب) قنب وزننده و (الخناب) خانك كسرى ونونك تشديديله جناّن وزننده كه شواذ دندر و (الخناب) سحاب وزننده شول طويل واحمق كشى‌يه دينوركه روش واطوارى نسق واحد اوزره اولميوب دائما مختلج ومضطرب اوله كاه شويله ايده‌جك وكاه بويله ايده‌جك اولوب حاصلى تميمى مرة وشرقى اخرى تلويى اوزره برحالده ثابت اوله مزاوله يقال رجل خنب وخناب وخناب اى طويل احمق مختلج وخناب جناّن وزننده ايرى برونلى كشى‌يه دينور (الخنابتان) خانك كسرى وضمى ونونك تشديديله كه تثنيه‌در برونك ايكى جانبنده اولان قنادلرينه دينور بعضلر ديديكه خناّبه بيوك اولان برون اوجنه دينور ارنبه عظيمه معناسنه ياخود برونك اوسط طرفندن اوجنه دينور ۞ المترجم ديركه نهايه‌ده اشبو وفى حديث زيد بن ثابت فى الخنابتين اذا خرمتا قال فى كل واحدة ثلث دية الانف ۞ حديثنده معناى اول ايله بيان اولنمشدر قالديكه معنى اخيرينه كوره بونده هر طرفنه اطلاق اولنمش اولور كه ايكى طرفى خنابتان اولور انتهى وخنابه كبر ونخوت معناسنه استعمال اولنور وخناّبه لفظى قليلا مهموز اولوب خنأبه عنوانده استعمال اولنور وخناّبه اسامى‌دندر خناّبة بن كعب العبشمى كه شاعر معمر درتابعيندندر وعبشم عبد الشمس لفظندن منحوتدر (الخنب) خانك كسريله دزك ايچ طرفنه دينور على قول او يلقلرك اشاغيلريله بالدرلرك يوقارى اوجلرينك قاوشدقلرى يره دينور ياخود ايكوكيكلرينك كذلك يمقلرك ارالقلرينده اولان فرجه‌لره دينور جمعى اخناب كلور (الخنب) فتحتيله سوزى ككزدن سويلمه اولمغه دينور خنان معناسنه اول كمسه‌يه ككرك تعبير اولنور واول برونه عارض اولور برعلتدن نشئت ايدر يقال خنب الرجل خنبا من الباب الرابع اذا كان به خنان واياق سست وضعيف اولمق معناسنه‌در يقال خنبت رجله اذا وهنت وآغسق اولمق معناسنه‌در يقال خنب فلان اذا عرج وهلاك اولمق معناسنه‌در يقال خنب الرجل اذا هلك (الاخناب) همزه‌نك كسريله بودخى هلاك اولمق معناسنه‌در يقال اخنب الرجل اذا هلك وكسمك معناسنه‌در يقال اخنبه اذا قطعه و برنسنه‌يى سست وضعيف ايلمك معناسنه‌در يقال اخنبه اى اوهنه

وهلاك ايلك معناسنه در يقال اخنبه اذا اهلكه (الخنبة) فرحه وزننده ملازنده وشيوه كار اولان تر و تازه محبوبه يه دينور
يقال جارية خنبة اى غنجة رخيمة وشول آهويه دينور كه يوتى صمصيق ايچنه چكوب طوتارق يرندن قلدامیوب
نازنين محبوبه كبي نكاه ايدوب طوره يقال ظبية خنبة اى عاقدة عنقها رابضة لاتبرح مكانها (الخنابة) سحابه وزننده
ارنبيج معناسنه در وشر وشور معناسنه در (ذوخنبات) ضمتينله وفتحتينله لغتدر غدر وكذب ايله متصف اولان
على قول كاه صالح و پرهيزكار وكاه فاسد وتبهكار اولان كسه يه دينور پس خنبات خنبه وخنبه دن جمع اولمغله
غدر وكذب ياخود كاه صالح وكاه فاسد اولمق معناسنه اولور وجمعيتى اطوار مستمره اعتبارينه مبنى در يقال هو ذو خنبات
وخنبات اى ذو غدر وكذب او يصلح مرة و يفسد اخرى ❁ شارحك بيانته كوره بو راده يصلح و يفسد كلملرى مثلا ثبدر
افعال بابندن اولمرق ضبطلرى غلطدر (الجنبة) ثمره وزننده فساد معناسنه در يقال به خنبة اى فساد (المخنبة)
مشربه وزننده سورويه دينور قطيعه معناسنه (خنب) خانك فتحى ونونك سكونيله محدثيندن نيجه ذوات اسملريدر (التخنب)
تجنب وزننده كبر ونخوت ايلك معناسنه در يقال تخنب فلان اذا اتكبر (الخنتب) نون وتاى فوقيه ايله برقع وزننده
و(الختنب) جندب وزننده خاتون سنت اولمزدن اقدم سنت اوله جق لحم زائدينه دينور كه حد اعتدالى متجاوز
اوزون اوله وهيز ومخنث كسه يه دينور كه مذكر سماعى تعبير اولنور يقال هو خنتب وختنب اى مخنث وقصير القامه
بودور كسه يه دينور (الخنثبة) خانك كسرى ونونك سكونى وثاى مثلثه نك فتحيله بك سودلو ناقه يه دينور (الخنثعبة)
خثعب ماده سنده ذكر اولندى (الخندب) قنفذ وزننده بدخوى و بدمشرب كشى يه دينور (الخندبان) عنفوان
وزننده شيشمان ولحيم كسه يه دينور (الخنزوب) خانك ضميله و(الخنزاب) خانك كسريله زناه وفجور خصوصنده
جرى ومقدام اولان فاسقه دينور (خنزب) خانك و زانك فتحيله برشيطان آديدر ❁ شارحك بيانته كوره مصلى يه مستولى
اولان شيطانك آديدر قال فى النهاية فى حديث الصلوة ذاك شيطان يقال له خنزب قال ابو عمرو وهو لقب له و يروى بالكسر
والضم - (الخنصاب) صاد مهمله ايله خنزاب وزننده شجر مقل اسميدر كه اكثرى بلاد عربده وعنده نابت اولور ومقل
آنك صمغيدر كه تركيده كورن ديرلر (الخنصبة) خانك وصادك ضميله بك سموز خاتونه دينور يقال امرأة خنصبة
اى سمينة ظاهر ابو خصب ماده سندن فنعله در فانك وعينك ضميله (الخنظبة) خانك وظاى معجمه نك ضميله بربوجك
آديدر (الخنعب) جعفر وزننده اوز ون صاچه دينور (الخنعبة) قنفذه وزننده چكه ده اولان يوه دينور نونه معناسنه
على قول اوست دوداغك آغزه كلان وسطنده آغزه طوغرى صارقق انجكزه دينور ياخود اوست دوداقده
ايكى طرفلو يفك ارالغنده برون ديركنه طوغرى چكيلان اوز ونجه يوه دينور (الخوب) خانك فتحى وواوك سكونيله
فقير ومحتاج اولمق معناسنه در يقال خاب الرجل يخوب خوبا اذا افتقر (الخوبة) نوبه وزننده آجلق جوع معناسنه در
يقال اصابته خوبة اى جوعة وشول يره دينور كه يغمور ياغمش ايكى يرلرك بيننده اولوب واكا يغمور اصابت ايلامش
اوله وچايرى واوتلاغى اولميان قيريه دينور (الخيبة) خانك فتحى وياى تحتيه نك سكونيله ناامید ومحروم وبى بهره
قالمق معناسنه در يقال خاب الرجل يخيب خيبة اذا حرم وخسارت وزيانه اوغرامق معناسنه در يقال خاب
الرجل اذا خسر وكافر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال خاب فلان اى كفر ومطلوبه نائل اولميوب سعيى
هبا اولمق معناسنه دركه معناى اولدن اخص در يقال خاب الرجل اذا لم ينل مطلوبه وفى المثل الهيبة خيبة
يعنى موقع طلب امل اولان كسه دن ياخود مطلوب اولان ماده مهول اولمق حسبيله خوف واندیشه ايلك
خيبت وحرمانى مورثدر زيرا اقدامه مانعدر نته كه ❁ الحيا يمنع الرزق ❁ دخى بو قبيلندندر وبددعا موقعنده مثلا خيبة
لزيد ديرلر رفعله ونصبله رفعى ابتدائيت اوزره دركه خيبة عظيمة تقديرنده در ونصبى اضمار فعله مبنى دركه
اشل خيبة تقديرنده در ويقولون سعيه فى خياب بن هياب اى خسار يعنى فلان كسه نك سعيى هبتلو اولان
امردن متولد خيبتلو ماده يه اوغرامشدر وخياب كذلك شداد وزننده آتشى چيقميان چقماغه اطلاق
اولنور (التخييب) تفعيل وزننده محروم وبى بهره قلمق معناسنه در يقال خيبه الله تخييبا اى جعله خائبا
(وادى تخيب) تانك وخانك ضمى وياى مشدده نك كسريله وخانك فتحيله ده جائزدر وبو مثلثدر لغو وباطل معناسنه
استعمال اولنور وبوشبه فعل وتعريف سببيله غير منصرفدر يقول وقعوا فى وادى تخيب اى بالباطل نته كه تضلل
وتهلك دخى بو معنايه مستعملدر وبونلر تعبيرات مخصوصه دندر فى الاصل فعللردر ❁ فصل ❁ الدال المهملة
(الدأب) دالك فتحى وهمزه نك سكونيله وفتحتينله لغتدر و(الدؤوب) قعود وزننده برايشده دوام والتزام ايلك
چكوب چالشمق معناسنه در يقال دأب فى عمله دأبا ودؤوبا من الباب الثالث اذا جد وتعب ودأب دالك فتحى
وهمزه نك سكونيله وفتحتينله جائزدر شان وامر وكار معناسنه در يقال هذا دأبه اى شانه وعادت معناسنه در تقول

هذادأبك اى عادتك و بونلر معناى اولدن مأخوذلردر وطوارى عنف وشدتله سورمك معناسنه در يقال دأب دابته اذاساقها شديدا وطرد ايلك معناسنه در صيدى ارقه سندن اوزون اوزادى قوغوب كوتورمك كبى يقال دأبه اذاطرده (الادأب) اتعاب وزننده يوروب زحمت و يرمك معناسنه در يقال ادأبه ادآبا اى اتعبه (الدائبان) تثنيه بنيه سيله ليل ونهاره اطلاق اولنور جديدان كبى برى برينى اعتقاب خصوصنده جد واقداملرى ملاحظه سيله در (دوءب) جوهروزننده بنى العنبرجماعتنه مخصوص برفرس اسميدر (بنودوءب) برقبيله در (دأب) نهب وزننده اساميدندر عبدالرحمن بن دأب عرب يننده برمعروف كسه در ومحمد بن دأب محدثيندندر لكن كذابلر وعيسى بن يزيد بن دأب هالكدر ❁ شارح ديركه مرقوم شاعر ومورخ ايدى لكن اكثراشعار واخبارى تصحيف وتصنيع ايله اتصال ايلكله اعتباردن ساقط اولوب روايتى متوارى اولدى و بعضا وضع احاديث ايدردى هلاكى بوجهتلردندر (الدب) دالك فتحى و بانك تشديديلهو (الدبيب) دالك فتحيله قرار واعتدال اوزره بابباب آهسته جه ملايمتله يوريمك معناسنه در كه بوندن تركيده ايكلمك ايله تعبيراولنور يقال دب الرجل دبا ودبيبا من الباب الثانى اذامشى على هينته ❁ شارح ديركه بوماده مك خفيف و يابجه يوريمكه مخصوصدر اطفالك ايمكليه رك يوريملرى كبى واكثرى حيوان وحشراتده مستعملدر وحركت حاسه سى ادراك اولنميان نسنه لرده مستعملدر شراب وسقمك سرايتى كبى انتهى وعربلر دب الشراب فى الجسم ديرلر ايچديكم مشروب بتون بدنمه سرايت ايلدى ديه جك يرده كذلك دب السقم ديرلر درد و وجع بتون بدنه يوريدى معناسنه ودب البلى فى الثوب ديرلر اسكيوب بيريمك حالتى يابجه يابجه جامه نك هر يرينه سارى اولدى معناسنه ودبت عقارب فلان ديرلر سرت نمائمه واذاه معناسنه يعنى قوغجيلغى سببيله شورش وفسادى ميانه ناسه سرايت ايلدى ديه جك يرده ويقال اكذب من دب ودرج يعنى فلان كسه ديرى اولوب روى زمينده يوريين وفوت اولوب مقبور ومنقرض اولان ناسدن ازيد كاذبدر اولوده ديريده كندى قدر كاذب يوقدر (الدبة) دالك كسريله بناى نوعدر بوندن لسانمزده يورويش ايله تعبير اولنور يقال هوخفى الدبة (الدبوب) صبور وزننده (والديبوب) ديموم وزننده قوغجى ونمام وساعى بالفساد كسه يه دينور على قول ديبوب عورت يزه ونكنه دينوركه دائما رجال ونسوان بينى زنا ايچون جمع ايلكه سعى ايدر يقال هودبوب وديبوب اى نمام اوالديبوب الجامع بين الرجال والنساء (الدابه) شابه وزننده مطلقا يراوزره يوريين حيوانه دينور لكن استعمالى مركوب اولان حيوانده كه فارسيده ستور وتركيده طوار تعبيراولنور غالب اولمشدر مؤنثدر مذكره دخى اطلاق اولنوركه هاء اسميته محمول اولور ❁ شارح ديركه مصغرى دويبه دريانك تشديدى واشمام كسريله ومصباحك بيانته كوره مصغرنده دوابه دخى مسموعدركه ياء غيرقياس اوزره الفه مقلوبدر و بعضلر دابه مصداقندن طيرى استثنا ايلشدر لكن سماعله مردود در وهوقوله تعالى ❁ والله خلق كل دابة من ماء ❁ الايه بعض مفسرين بوراده ماء لفظنى جزء ماده عباريله تفسير ايلكله تنكيرلرى افراد نوعى اولوركه مراد حق سبحانه وتعالى دابه جنسندن هرنوعى اول نوعه مختص آبدن خلق ايلدى ديمك اولور و بوآب عناصراربعه جمله سندن اولا ندر و بعضلر من ماء مخصوص ايله تفسير ايلكله تنكيرلرى افراد شخصى ايچون اولور پس معنا جنس دوابدن هر فردى كنديسنه مخصوص اولان آبدن خلق ايلدى ديمك اولوركه مراد نطفه دربوصورتده غالب كل منزلنه تنزيل اولنمشدر پس بوكه كوره ده دواب جمله سنده طيرداخلدر ودابه يى مركوب اولان حيوانه تخصيص عرفيدر وهاء تقليه ايچون اولمغله مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور انتهى (دابة الارض) برنوع حيواندركه ظهورى اشراط ساعتندندر على قول اشراطك اوليدر مكه مكرمه ده حجاج منايه كيدرايكن جبل صفا منشق اولوب ايچندن ظهور وخروج ايدر على رواية ارض طائفدن ياخود اوچ محلدن اوچ دفعه خروج ايدر يدنده عصاى موسى وخاتم سليمان عليهما السلام اولمغله مؤمنه عصا ايله آهسته جه ضرب وكافرك بوزينه خاتمله طبع ايدر كافرك يوزنده هذا كافر عبارتى منتقش اولور ❁ مؤلف مكان ثالثدن سكوت ايلشدر على رواية حجر وعلى رواية اقصاى يمنده برمكاندر (الادباب) همزه نك كسريله آهسته جه يورتدرمك معناسنه در تقول اديبت الصبى اى حملته على الدبيب و پادشاه و والى حكومتكاهى اولان مملكتى عدل وداد ايله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تا كه هركس امن وامان اوزره اولمغله راحت وسهولتله دلخواهلرى اوزره هرطرفه روان اولهلر تقول اديبت البلاد اى ملأتها عدلا فدب اهلها يعنى بومعنادخى يورتدرمكه راجعدر (الدبى) دالك ضمى وكسرى وباى مشدده نك كسرى و ياى مشدده ايله احد وفرد معناسنه مستعملدر فى الاصل ذكر اولنان ديبت ماده سندن مأخوذ اسم منسوب اولمغله يراوزره مشى ايدن حيوان ديمكدر يقال مابالدار دبى اى احد ❁ شارح بيانته كوره كلام منفى يه مخصوصدر مابالدار دعوى كبى (المدب)

مطلب

فتحتیله ودالك كسریله جائزدراسم مكاندر سیل صوینك آقدیغی یره وقرنجه كزوب كندیكی یوله اطلاق اولنمشدر
اضافتله متعین اولور یقال مدبّ السیل ای مجراه ومدبّ النمل ای ممراه وعند البعض مدبّ كلمه سی اكر اسم
مكان اولورایسه مكسورالعین اولور واكرمصدر مراد اولور ایسه مفتوح العین اولور و بلب ثانیدن اولان بالجمله مفعل
وزننك حالی بو رسمه در ❁ شارح دیركه مؤلف بو بابده جوهری یه تابع اولمشدر لكن صواب اولان بودركه اول صیغه كه
مضارعی یفعل وزنی اوله كه عیننك كسریله در ماضیسی كرك مفتوح العین وكرك مكسورالعین اولسون آندن مفعل
وزنی اكرمصدر اراده اولنورسه مفتوح العین واكر اسم زمان واسم مكان قصد اولنورسه مكسورالعین اولور مكر كه
شاذ اوله انتهی (دبّ) صیغهٔ فعل ماضی مجهولدر لكن معنای مصدری مراد اولنور تقول اعیتنی من شبّ الی دبّ بضم
الشین والدال وینوّنان ای من الشباب الی ان دبّ بالعصا یعنی سن بنی كنجلكم وجوانلغم هنكامندن چاق پیراولوب
عصا ایله بویلجه یاب یاب یوریمك زماننه كلنجه عاجز وفرومانده ایدوب اصلا برآن آسوده ایلمدك ومنوّن اولدقلری
صورتده اسم اولورلر (الدبوب) صبور وزننده بمعنی فاعل و بمعنی مفعول اولور فن الاوّل یقال طعنة دبوب ای تدبّ
بالدّم ومن الثانی یقال جراحة دبوب ای یدبّ الدم منها سیلانا ودبوب ایچریسی درین مغاره یه اطلاق اولنور
ومطلقا سموز انسان وحیوانه اطلاق اولنور كه سموزلكندن سرعت ایدهمیوب آهسته جه یورر اولور ودبوب هذیل
قبیله سی بلادنده برموضع آدیدر (الادبّ) فتحتیله و بانك تشدیدیله پك تویلو اركك دوه یه دینور واشبو ❁ انّ النبی علیه
الصلوة والسلام قال ❁ لنسائه لیت شعری ایتكن صاحبة الجمل الادبب تخرج فتنبحها كلاب الحوئب ❁ نهایه ده حوئب
كلمه سنه مشاكله ایچون فك ادغام اولنمشدر دیو مرسومدر (الدّبابة) دالك فتحی و بانك تشدیدیله سلفده جنك آلاتندن
بر آلتدر صغر كوننden چوال طرزنده دوزوب ایچنه برنیچه نقابلر كیررلر و یاپچه یاپچه سورمرك قلعه نك دیبنه كلوب
حصاری نقب ایدرلر قالین اولمق حسبیله قلعه دن آتیلان اوق وطاش تأثیر ایلمز حالا متروكدر (الدبدب) غبغب وزننده
آتلو قرنجه سی تعبیر اولنان اباقلری اوزون قرنجه نك یوروینه دینور (الدبّه) قبه وزننده حال و روش وطریقه یه
اطلاق اولنور كه برآدمك سلوك معنو یسندن عبارتدر تقول دعنی ودبّتی ای حالی وطریقتی ودبّه بدرقرنده برموضع
آدیدر (الدبّ) دالك ضمیله بودخی حال وروش وطریقه معناسنه در وآیو تعبیر اولنان جانوره دینور مؤنثی دبّه در
هایله جمعی ادباب كلور ودببه كلور عنبه وزننده و بو دیبب معناسندندر زیرا آیو قسمی یاپچه یاپچه یورویوب
وانسان كبی اغاجلره طرمانوب چیقار ودب بر رجل اسمیدر ودبّ قطب شمالی جنبنده بنات نعش كبری یعنی تركیده
یدیكر و یدی یارلر تعبیر اولنان یدی كوكبی مشتمل آیو صورتنه اطلاق اولنور كه دبّ اكبر دیدكلریدر و بنات نعش
صغری صورتنه ده اطلاق منقولدر نهایت فصل وتمییز ایچون بوكنه دبّ اكبر وكوچكنه دب اصغر تعبیر
اولنور بنات نعش صغری دخی یدی كوكبدن مركبدر فرقدان آنلك كوكبلرندندر و جدی آنلرك نهایتنده
واقع اولان كوكبدر ومبارك بن نصرالله الدبی كه دبّه منسوبدر فقهاء حنفیه دندر (الدبّة) دالك و بای مشدده نك
فتحیله شول ظرفدر كه ایچنه بزر وزیت مقوله سی قورلر تركیده دخی دبّه دیرلر یاغ دبّه سی بال دبّه سی معر وفدر
ودبّه قوم یغننه دینور علی قول قرمزی قوملغه یاخود دوز وهموار اولان قوملغه یاخود دوز وهمواریره دینور
ودبّه دیبدن بناء مرّه اولور بركره آهسته جه یوریمك معناسنه جمعی دباب كلور كتاب وزننده ودبّه بوزه بنان صاری
نو یه دینور جمعی دبّ كلور هاسز ودبّه خاصة صرچه دن اولان بیوك ظرفه دینور كه ایری قاروره یه شبیه اولور
قطرمیز تعبیر اولنور عرب بستان بقاللری قوللنورلر واستنبولده شكر جیلر دخی قوللنورلر ودبّه قباغه دینور
قرع كبی (الدبّة) دالك كسریله دیبب معناسنه دركه ذكر اولندی ظاهرا بناء نوعدر یاپچه یوروییش دیمك اولور
(الدبّاء) دالك ضمی و بانك تشدیدی ومدیله قباغه دینور قرع كبی واحدی دبّاءه درهایله ❁ مترجم دیركه جوهری بونی
معتل بابنده ثبت ایلمشدر وزمخشری اساسده دیدیكه دبّاء كلمه سی مهموز عدّ اولنورسه دباءدن مأخوذ اولور كه
هدأ معناسنه در یقال دبأ بالمكان اذا هدأ ای سكن نته كه یقطین كلمه سی قطن دن مأخوذدر كه سكون معناسنه در مطلب
زمین اوزره انسداح وانبساطی هدو وسكونه تشبیه اولنمش اولور واكر آخری یاء عد اولنوب معتلدر دینورسه
دبا ماده سندن مأخوذ اولور كه قنادلنامش چكركه كروهیدر بودخی سكونی متضمندر و محتملدركه دبب ماده سندن
مأخوذ اوله كه وجه مذكور اوزره ایمكلیه رك یوریمك معناسنه در پس زمین اوزره انبساطی دبیبه تشبیه اولنمش
اولور مؤلف بوكه ذاهب اولمشدر واساسده احتمال ثالثی مزّاء كلمه سیله تمثیل ایلمشدر كه خوش چاشنی اولان خمره
دینور اصلی مززاء ایدی بعده ادغام اولنمشدر بوصورتده دبّاء كلمه سنكده اصلی دبباء اولور ومصباحده دخی
معتل بابنده مرسومدر ونهایه ده وزنی فعال اولمق اوزره مبتدر وهر ویدن همزه نك زائد اولدیغی مرویدر انتهی

(الدبب) فتحتینله و(الدبان) فتحاتله آدمك یوزنده صاری وخرده تویی بتمك زغب معناسنەدر علی قول یوزده
قیللر کثیراولمق معناسنەدر (الادبب) فتحتینله وتشدیدباایله بدنده قیللری کثیراولان کسه یه دینور (الدباء) زباءوزننده
و(الدببة) قرحموزننده یوزی قیللو اولان خاتونه دینور یقال دبب الرجل دببا ودبانا من الباب الرابع اذازغب او کثر
شعره فهو ادبب وهی دباء ودببة (الدبدبة) ککبه وزننده آتك ایاغی یره طوقنمقدن پیدااولان صوت کبی صوته
دینور که کوترتی و پاطرتی تعبیر اولنور تقول سمعت دبدبة وهی کل صوت کوقع الحافر علی الارض الصلبة و بومعناده
مصدر اولور یقال دبدب الحافر دبدبة وشول یوغرده و آیرانه دینور که اوزرینه سود صاغلمش اوله علی قول پك
قویو واغلظ اولان سوده دینور که یوغردکبی اولور (الدبدبی) ججبی وزننده دبدبه ایله معنای اخیرده مرادفدر
(الدبداب) جبجاب وزننده طبل وکوسه دینور که تحریفله طاول تعبیر اولنور یقال ضرب الدبداب ای الطبل
و بوصوتیله تسمیه قیلنمشدر (الدبادب) علابط وزننده ایری ودیزمان کشی یه دینور وچاغرغان وشماطه جی
کثیرالصیاح کشی یه دینور (دباب) سحاب وزننده طیئ قبیله سی بلادنده برجبل آدیدر (دباب) کتاب وزننده
حجازده برقومسال موضع آدیدر (دباب) قطام وزننده که کسراوزره مبنیدر اسم فعل امرمؤنثدر عربلر
بونکله صرتلان دیدکلری جانورك دیشیسنی چاغررلردیمی مرادفیدر که امرحاضرمؤنثدر دالك و بای مشدده نك
کسریله (دبّب) شدّاد وزننده برموضع و بررجل و برقوملق آدیدر (دبی) ربّی وزننده بصره ده برموضعدر (الدیب)
سبب وزننده اینکك هنوز طوغردیغی بوزاغویه دینور (دبی حجل) دالك کسری وحای مهمله ایله امّا عجل
وزننده اطفال عربه مخصوص براویون آدیدر (الدجوب) جیمله صبور وزننده مطلقا ایچنه نسنه قویه جق قابه دینور
وعاء معناسنه چوال وسائرلری کبی علی قول غراره یه دینور که تحریفله خرار تعبیر ایدکلریدر یاخود شول طوربه
طرزنده کوجك چواله دینور که خاتونلر بربوله کتدکلرنده اکاطعام وسائر اشیالرینی وضع ایدرلر (الدجاب) دالك
کسری وحانك سکونیله و(الدحبان) عنفوان وزننده یغن یغن قاره طاشلق کبی بعض یرده اولان تومسکه
وطومالح یره دینور چاقللق وسائر یغنلرکبی (الدحب) دالك فتحی وحانك سکونیله دفع ایلمك معناسنەدر یقال
دحبه دحبا من الباب الثانی اذادفعه ودحب ودحاب غراب وزننده جماع ایلمك معناسنەدر یقال دحب جاریته
دحبا ودحابا اذاجامعها نته که دحاء دخی بومعنایه در یقال دحأها یدحئها دحأ ة ای جامعها لکن بوماده یی
مؤلف نه مهموزده ونه معتلده ذکر ایلمشدر عادتی اوزره الحاق ایچون اولسه دخی اجمالا ذکر ایدرایدی (الدحبة)
دالك ضمیله همزه وزننده چوق قیونه وکچی یه دینور (دحیبه) جهینه وزننده برخاتون اسمیدر (الدحقبة)
قافله دحرجه وزننده برکسه یی زور وشدتله ارقه سندن قاقیویرمك معناسنه دریقال دحقب فلانا اذادفعه
من ورآئه دفعاعنیفا (الدخدبة) داللرك فتحی وکسریله اتنه طولو کوده سی صمصیق طقنازقزه دینور یقال جاریة دخدبة
ای مکتنزة (الدیدب) داللرك فتحی ویای تحتیه نك سکونیله بیان اشکنه دینور ورقیب وطلیعه معناسنەدر که کوزجی
ودیدبان تعبیر اولنور ودیدبان دالك کسریله فارسیدر معربی دیدبان در دالك فتحیله (الدیدبون) دالك فتحیله
لهوولعب معناسنەدر نونی زائد اولمغله موضع ذکری بومقامدر جوهری نونی اصلیه وهم ایله کلمه نون بابنده
ذکر ایلمشدر ❊ شارح دیرکه ابوحیان وابن عصفوردن دیدبون زیزفون وزننده اولدیغی منقولدر وزیزفون فیعلول
یاخود فیعول وزننده اولمغله بهمه حال نونی اصلیه در بوجهتله جوهری وهمدن مصوندر پس مؤلفه کوره
وزنی فیعلون اولور (الدرب) دالك فتحی ورانك سکونیله دروازه یه دینور که یوللی صوقاق ومحله وحصار قپولریدر
یقال دخلوا من درب السکة ای بابها الواسع ومطلق بیوك قپویه دینور سرای وخان قپولری کبی جمعی دراب
کلور دالك کسریله یقال سدّ واالدرب ای الباب الکبیر ودرب روم ولایتنه یعنی دارالحربه کیره جك مدخله دینورکه
دربند تعبیر اولنور علی قول نافذ اولوب اوته سی آچق اولانه درب دینور فتحتینله واوته سی مسدود اولانه دربه دینور
رانك سکونیله سلفده روم الکاسی که اناطولیدن وروم ایلیدن عبارتدر بالجمله اعداء عرب اولمغله سنور وسرحدلرده
اولان دربندلره محافظلر نصب وتعیین ایدرلر ایدی اول دربندلر کویا که حوزهٔ ملکتر ومك قپولریدر وامهات سائره ده
مطلقا دربند ایله مرسومدر مؤلفك وجه تخصیصی معلوم دکلدر ودرب خرماسروبقور یده جق یره دینور ودرب یمنده
برقریه آدیدر وایرانده نهاوند شهرنده برموضع آدیدر (الدرب) تعب وزننده و(الدربه) دالك ضمی ورانك سکونیله
برنسنه یی خوی وعادت ایدنمك معناسنەدر که داداتمق تعبیر اولنور یقال درب الشئ درباودربة من الباب الرابع اذاضری به
ودربه دالك ضمیله جنك وجداله وسائر اموره جرأت واقدامله عادت ایدوب آلشمغه دینور ❊ شارح دیرکه بوتکرار
قیلنمشدر زیرا معنای اولك مفادیدر ودربه همچین اولان اوکوزلناور کجمدینور وهمچین باباسی جنس وآناسی ناجنس

اولاته دبنور (التدرّب) تفعّل وزننده بودخی برنسنه‌یی خوی وعادت ایدوب داداتمق معناسنه‌در یقال تدرّب بالشیء
یعنی درب (الدردبة) زلزله وزننده مدرّب معناسنه‌در ومعنای آخرلری عنقریب ذکر اولنور ان شاء الله تعالی (التدریب)
تفعیل وزننده برکسه‌یی برنسنه‌یه داداندرمق معناسنه‌در یقال دربه ودرب علیه وفیه تدریبا ای ضراه به وتقول
دربت البازی علی الصید یعنی طغانی شکاره آلشدروب داداندردم وتدریب جنکده انهزام حالنده فرار ایلیوب
صبر وثبات ایلمك معناسنه‌در یقال دربّ بخلان فی الحرب اذا صبر وقت الفرار (المدرّب) معظم وزننده مجد ومجرّب
یعنی کرّ اتله شجاعت وجرأتی آزموده دلیر وماضی وکارکذار منقاله آدمه دینور که جمیع اموری کویا که کندیسنه ملك
ایدوب مسخر قلمش اوله یقال رجل مدرّب ای مجد مجرّب ودفعاتله بلایا وحوادثه اوغرامش وباشندن شدائد ومحن
کذران ایلمش آدمه دینور یقال هو مدرّب ای مصاب بالبلایا وارسلانه دینور وبنکه وبوکه ودربندات کبی صعب یرلردن
بی توقف وبی محابا مرور وعبوره اوکرنمش آلشق اکدی ومعلم دوه‌یه دینور مؤنثی مدرّبه‌در هایله وقاعدهٔ مطرده دندرکه
هر برماده که اشبو مدرب معناسنده مفعل بنیه‌سی اوزره وارداوله عین فعلنك فتحی وکسری جائزدر مجرب ومخرج
ومجرس ومضرس کبی لکن مدرّب کلمه‌سنده همان عینك فتحیله در کسری جائز دکلدر (الدرابة) دالك ضمیله دربه
کبی عادت وجرأت معنالرینه‌در (الدّارب) شکاره اوکرنوب دادانان آلیجی قوشه دینور یقال عقاب دارب علی الصید
ای متعوّد کذلك شکاره بلولنمش تازی‌یه‌ده دینور یقال کلب دارب علی الصید ای ضار (الدربه) فرحه وزننده دارب
معناسنه‌در یقال عقاب دارب ودربهٔ بونده تأنیث موصوفی اولان عقاب اعتباریله‌درکه مؤنث سماعیدر ودارب کلمه‌سی
لفظی اعتباریله‌در بوخسه صفت خاصه دکلدر (الدروب) صبور وزننده و (الدربوت) رکبوت وزننده زیاده‌سیله
رام وقوللا نلمش اولمغله هر شیئه آلشق دوه‌یه دینور علی قول شول دوه‌یه دینور که صاحبی دوداغندن قاوره‌یوب
چهره سنه وکوزینه ضرب وتحریك ایلدکده سرکشلك ایلیوب تابع ومطاوع اولور اوله یقال جمل وناقة دروب
ودربوت ای ذلول اوهی التی اذا اخذت بمشفرها ونهزت عینها تبعتك (الدربانية) دالك فتحیله برجنس اوکوزه دینور که
طرنقلری ودریسی یوفقه اولوب وصرتنده اوربجی اولور (الدرّابة) رانك تشدیدیله علامه وزننده شول خاتونه دینور که
عاقله ورشیده اولوب عمل وصناعتنده پیشکار وحاذقه وکارکذار اوله مذکری درّاب‌در ودرّابه طباله معناسنه‌درکه
طبل وکوس چالمقده استاد اولان مهتره دینور (الدربة) سلقبه وزننده برکمه‌یی برنسنه‌یه القا ایلمك معناسنه‌در یقال
دربی فلانا اذا القاه ✽ شارح دیرکه برامر کریهه القا ایلمکه مخصوصدر (الدربّ) عتلّ وزننده برنوع بالقدرکه آلتون کبی
صاری اولور (دربی) سکری وزننده عراقده برموضعدر (بنو دریب) زبیر وزننده برجماعتدر محدثیندن احمد بن
عبدالله الدربی انلره منسوبدر (الدربان) دالك فتحیله وکسریله جائزدر قپوجی‌یه دینور بو ابه معناسنه و بولفظ فارسیدر
عربلر دخی استعمال ایلدیلر ظاهرا کسری تعریبه محمولدر (الدرجبة) جیمله دحرجه وزننده ناقه یاور یسنی اوزلیوب
حنین ایلمك معناسنه‌در یقال درجبت الناقة ولدها اذا رئمته (الدرحابه) دال مکسوره وحای مهمله ایله بودور کسه‌یه دینور
(الدردبة) زلزله وزننده برنسنه‌یه داداتمق معناسنه‌درکه درب ذیلنده ذکر اولندی ودردبه خوفندن فرار ایدن کسه‌نك
سکرتمسی کبی سکرتمکه دینورکه ارقه‌سندن کلور وار وهمیله هم قچار هم جابجا دونوب ارقه‌سنه نظر والتفات ایدر یقال
دردب زید دردبة ای عدا عدو الخائف کأنه یتوقع من ورائه شیئا فیعدو و یلتفت ورام ومطیع اولمق خضوع وانقیاد
معناسنه‌در ومنه المثل دردب لما عضه الثقاف عض اصرمق معناسنه‌در وثقاف کتاب وزننده منکنه‌یه وجندره‌یه
وقصاجه دینور یعنی منکنه کندوسنی صقدیغیچون روی امتثال کوستروب مطیع ومنقاد اولدی ابتدا برخصوصده
سرکشلك وتمرد ایدوب بعده تضییق اولندقده اطاعت وانقیاد ایدن کسه حقنده ضرب اولنور (الدرداب) جیجاب
وزننده طبل آوازنه دینور (الدردبی) یای نسبتله دبلك جالان کسه‌یه دینور (الدردب) ککب وزننده شول باشی طشره
صوقاق سپور کمسی عورته دینور که خانه‌سندن کیجه‌لر نامحل یرلره تردد ایدرا ولمعنای اولدن مأخوذدر یقال امرأة دردب
اذا کانت تذهب وتجیء باللیل (الادرعباب) ادرعفاف وزننده ومراد فیدرکه بردوزی یه سرعتله کتمك معناسنه‌در یقال
ادرعبت الابل ای ادرعفت (الدعب) دالك فتحی وعینك سکونیله برکسه‌یی یا برنسنه‌یی اوته قاقمق معناسنه‌در یقال
دعبه دعبا من الباب الثالث اذا دفعه وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال دعبها اذا جامعها ولطیفه ومزاح ایلمك معناسنه‌در
کمار شمك تعبیر اولنور بو معنای موضوعیدر یقال دعبه اذا مازحه (الدعابة) دالك ضمیله اویونه دینور لعب
معناسنه که مراد کولوب اوینا یجق اویوندر خوراطه تعبیر اولنور یقال فیه دعابة ای لعب ودعابه سیاه قرنجیه دینور
ودعابه ادعب لفظندن کما حمق معناسنه‌در اسم اولور بونلك واوغورلق حمق معناسنه یقال به دعابة ای حمق (الدعبب)
قنفذ وزننده یودخی لعب ولطیفه معناسنه‌در وصفت مبالغه اولور زیاده سیله لعب ولطیفه جی کشی‌یه دینور

كاسيذ كر وخوش ودلكش نغمات ايدن خواننده يه دينور ونازك بدن ونازنين محبوب جوانه دينور يقال رأيت دعبا اى غلاما شاباًبضا و برنوع نبات بمشنه دينور على قول ايت اوزمنه دينور عنب الثعلب معناسنه (المداعبه) ملاعبه وزننده بريله ملاطفه ومزاح ايلك معناسنه دريقال داعبه اذامازحه (الدعابة) علامه وزننده و (الدعب) كتف وزننده و (الدعبب) قنفذ وزننده كه ذكر اولندى و (الداعب) بالطبع لطيفه جى وكولوب اوينايجى شطار وشوخ مشرب آدمه دينور اولكى صيغه لر مبالغه ايچوندر يقال رجل دعابة ودعب ودعبب وداعب اى لاعب وداعب شول صويه اطلاق اولنور كه نشاطندن صاغنه وصولنه صچرايرق كيدن آت كبى برى اونه اويناير جريان ايليه يقال ماء داعب اذا كان يستن فى سيله (الدعبوب) عصفور وزننده سياه قرنجه يه دينور وبرنوع سياه دانه يه دينور كه ما كولدر على قول برنوع سبزه كوكنه دينور كه اهل باديه صو يوب اكل ايدرلر وزياده سيله مظلم كيجه يه دينور وايشلك وآچق يوله دينور كه شاهراه تعبير اولنور و بودورو بدهيكل و بى اندام كشى يه دينور وشول ضعيف وناتوان كسه يه دينور كه ضعف ونحافتى جهتيله خلق كنديسنى هزل ايدوب ار يشورلر اوله وشوخ وشنكل وخوشطبع ونشيط آدمه دينور وهيز و مخنثه دينور كه مذكرسماعى تعبير اولنور واوغوز واحمق كشى يه دينور وقوريمى اوزون كريملو آته دينور (التدعب) تفعل وزننده ناز وشيوه ايلك ونازلنمق معناسنه دريقال تدعب عليه اى تدلل (التداعب) تلاعب وزننده برى بريله لطيفه ومزاح ايدشمك معناسنه دريقال تداعبوا اى تمازحوا (الادعب) احمق وزننده ومرادفيدر (الدعبه) دالك ضميله پك شديد اولان يله دينور يقال ريح دعبة اى شديدة (دعتب) تاى فوقيه ايله جعفر وزننده برموضع آديدر (الدعربة) دحرجه وزننده بدخوى وتيزمشرب اولمق عرامه معناسنه در (الدعسبة) سين مهمله ايله دعربه وزننده بركونه يلكه دينور (دعشب) جعفر وزننده بر رجل اسميدر (المدكوبة) منكوبه وزننده بغايت سخت ومشتد اولان جنك وقتاله دينور حرب معضوضه معناسنه (الدلب) دالك ضمى ولامك سكونيله چنار اغاجنه دينور شجر الصنار معناسنه واحدى دلبه در هايله ودلبه قاره لق سواد معناسنه در (المدلبة) ميمك ولامك فتحيله چنارلق اولان يره دينور يقال ارض مدلبة اى كثيرة الدلب (الدالب) حالب وزننده شول آتش كوزينه دينور كه وافر مدت سويتيوب قاله ظاهرا چنار اغاجنك طبعى آتشين اولمغله آندن اخذ اولنمشدر حتى قديم چنارلرك جوفلرنده بالطبع حرقت پيدا اولور نته كه صنار وچنار لفظلرنده دخى نارمستكن ومندرجدر (دلب) دالك ضميله برصنف زنكى طائفه سنك اسميدر (الدولاب) دالك ضمى وفتحيله ناعورمه شبيه بركونه قيو چرخيدر كه انكله قيودن صو چكرلر وبو فارسيدن معربدر ظاهرا فتحه سى تعريبه محمولدر تركيده دخى دولاب دينور ※ مؤلف ناعوره يى دخى دولاب ايله تفسير ايلمشدر لكن ناعوره بيوك دولابه مخصوصدر كه مسلى اولور حماد ولابى وحلبده واقع دولاب كبى ايكيسده بغچه دولابيدر ودولاب دالك ضميله برموضع آديدر (الدلعب) دالك كسرى ولامك فتحيله سجل وزننده ايرى ودبزمان دوه يه دينور (الدنب) قنب وزننده و (الدنبه) هايله و (الدنابة) دالك كسرى ونونك تشديديله و (الدنبات) دالك كسرى ونونك تشديديله قصير القامه بودوركسه يه دينور واحمد بن محمد بن على بن ثابت الدنابى كه دالك ضمى ونونك تشديديله در محدثيندندر ظاهرا دالك ضمى تغيير نسب قبيلندندر (الدنحبة) حاى مهمله ايله دحرجه وزننده خيانت ايلك معناسنه در يقال دنحب عليه اذاخان (الدوب) ثوب وزننده دأب معنالرينه دركه مهموز العين درماده سنده بيان اولندى يقال داب يدوب دوبا بمعنى دأب (دوبان) خوبان وزننده شام ديارنده صور قلعه سنه قريب برقريه در (الدهب) نهب وزننده شكست ومنهزم اولمش بوزغون عسكره دينور يقال عسكر دهب اى منهزم (الدهلب) جعفر وزننده ثقيل كسه يه دينور و برشاعر اسميدر

فصل الذال المعجمه ※ (الذئب) ذالك كسرى وهمزه نك سكونيله وهمزه نك تركيله يعنى حرف مده ابداليله جائزدر كلب البر يعنى يبان كوپكى كه سباعدن قورد تعبير اولنان جانورك اسميدر جمعى اذؤب كلور اكلب وزننده وذئاب كلور كلاب وزننده وذؤبان كلور ذالك ضميله مؤنثى ذئبه در هايله (المذءبة) معصره وزننده قورد چوق اولان يره دينور يقال ارض مذءبة اى كثيرة الذئب (المذؤب) مكروب وزننده شول كسه يه دينور كه قيونلرينه قورد كيرمش اوله يقال رجل مذؤب اى وقع الذئب فى غنمه وقد ذئب على بناء المجهول ومطلقا برنسنه دن وخاصة قورددن قورقمش كسه يه دينور يقال ذئب الرجل على المجهول اذا فزع من اى شئ كان يقال ذئب اذا فزع من الذئب فهو مذؤب ومذؤب ذئبه نام مرض آتى الذكره اوغرامش حيوانه دينور يقال برذون مذؤب اى اصابه داء الذئبه (الذؤبان) ذالك ضميله ذئبك جمعيدر كه ذكر اولندى وذؤبان قورد كبى خبيث ودليراولان خرسزلره وحراميلره اطلاق اولنور ومنه ذؤبان العرب اى لصوصهم وصعاليكهم (ذئاب الغضا) بنوكعب بن مالك بن حنظله قبيله سنك لقبيدر

غضاغينك قصيله باديه اشجارندن مشهور شجردركه قورد قسمى آنك اولـديغى يرلرده ايوا ايدوب واورادة پرورش بولان قورد قسمى پك اخبث اولور قبيلهٔ مزبوره اهلى بغايت شرير واخبث اولملريله آنكله ملقب اولديلر (الذآبة) ظرافه وزننده و(الذأب) فتحتينله بركسه قورد كبى مضر وخبيث ومكار اولمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل ذأبة وذئب ذأبا من الباب الخامس والرابع اذا خبث وصار كالذئب وقورددن قورقمق معناسنه در يقال ذؤب الرجل وذئب من البابين المذكورين وذئب على المجهول اذا فزع من الذئب (التذؤب) تفعل وزننده قوردلنمق يعنى قورد كبى خبيث وزبانكار اولمق معناسنه در يقال تذأب الرجل اذا خبث وصار كالذئب وقورده تشبيهله كيزلنوب دفعة قورد هيئتنده چيقمق سبيله ناقه يى قورقيدوب بوتقريبله ولدينك غيريسنه ياقوب امزرتمك معناسنه در صورتى بودركه برناقه نك ولدى هلاك اولوب ياخود بر كوچكك اناسى هلاك اولوب برآخر ناقه يى اكا ياقمق مراد ايلسهلر بركسه ارقه سنه قورد پوستى كبى لباس كيوب بريرده استخفا ايدر اول اثناده اول ولدى ناقه نك يانته تقريب ايدوب امزرتمك صددينه دوشملريله همان اول استخفا ايدن كسه بغتة قورد هيئتنده ظهور وهجوم ايلمكله ناقه قورقوب رام اولور واول ولدى بى محابا امزرر يقال تذأب الرّجل للنـاقة اذا استخفى لها متشبهـا بالذئب ليعطفهـا على غير ولدها (الذئبان) سرحان وزننده دوه نك كردننده ودوداغنده اولان قيللره دينور ودوه نك تويى قاولوب دوكلدكدنصكره كوده سنده قلان تويى بقيه سـنه دينور وبولفظ مفرد در وتثنيه اولمق اوزره ذئبـان عوا نداپله فرقدان يننده ايكى دانه بياض كوكبه اطلاق اولنور عوا نذ قطب شمالى قريننده درت كوكبدركه مختلف التربيعدر وسطلرنده ربع اطلاق اولنور بركوكب دخى واردر وفرقدان ينه قطب شمالى قريننده بنـات نعش صغرى نهايتنده ايكى كوكبدركه دو برادران تعبير ايدرلر (اظفار الذئب) ذكر اولنان عوا نذ وفرقدان اوكلرنده برنيجه خرده كواكبه اطلاق اولنور (الذءيبان) مصغر بنيه سيله عربده يارنده ايكى صويه اطلاق اولنور (التذاءب) تفاعل وزننده تذءب معناسنه دركه وجه مذكور ايله ناقه يى قورقيدوب غيرى كوچكه ياقمقدن عبارتدر يقـال تذآءب الرّجل للنـاقة بمعنى تذءب وضعيف روزكار درلو درلو يعنى باشلو اوليوب آهسته جه كاه بوطرفدن وكاه اوطرفدن اسمك معناسنه در يقال تذاءبت الرّيح اذا جأت فى ضعف من هنا وهنا * شارح ديركه سيبويه قولى اوزره بوفعل ذئبدن مأخوذدر زيرا ذئب قيون سوريسنه بركرّه برجانبدن هجوم ايدر چوبان ياكلب اورادن ممـا نعت ايلـدكده قاچوب بونلر بوطرفه مشغول ايكن ناكاه او برجانبدن ظهور ايدر و برنسنه يى الدن الهكزدرمك معناسنه در يقال تذآءب القوم الشئ اذا اتداولوه (الذأب) ذالك فتحى وهمزه نك كسريله اشاغى يوقارى چوق انوب چيقان قوغديه دينور كه قيو پك ايشلك اوله قوغه اصلا بوش طورميه يقـال غرب ذأب اى كثير الحركـة بالصعود والنزول وذأب مصدر اولور بريكدرمك معناسنه يقال ذأب الشئ ذأبا من البـاب الثالث اذا جمعه وقورقتمق معناسنه در يقال ذأبه اذا خوّفه وطوار سورمك معنـاسنه در يقـال ذأب الحمار اذا سـاقه وبركسـه يى خوارلمق معناسنه در يقال ذأبه اى حقره وطرد وابعـاد ايلمك معناسـنه در يقـال ذأبه اى طرده ودوه نك حطب ديدكارى پالان اغاجلرينى دوزمك معناسـنه در يقـال ذأب القتب اى صنعه وجبهـه يه كاكل قومق معناسنه در يقـال ذأب الغلام اذا عمل له ذؤابة وسرعتله يوريمك معنـاسنه در يقا ل ذأب فى السـير اذا اسرع و بركسه يى ذمّ وقدح ايلمك معنـاسنه در يقـال ذأبه اذا ذمّه وذأب صوت شـديد معـناسنه در يقال ذأب الرّجل اذا صات شـديدا (الاذءاب) اكرام وزننده برنسنه دن بلكليوب قورقمق معنـا سنه در يقـال اذأب منـه اذا فزع وجبهه يه كاكـل قومق معناسنه در يقال اذأب الغـلام اذا عمـل له ذؤابة (التذئيب) تفعيل وزننده بودخى جبهه يه كاكل وپرچم قومق معناسـنه در يقال ذأبه تذئيا بمعنى اذأبه (داء الذئب) آجلق لقبيدر زيرا قوردك آجلقدن غيرى مرضى يوقدر يقال اصابه داء الذئب اى الجوع (بنو الذئب) ازد قبيله سندن بربطندر (ابو ذؤيبه) تصغير بنيه سيله و(ابن الذئبه) و(ابو ذؤيب القطيل خويلد بن خالد الهذلى) و(ابو ذؤيب الايادى) شاعرلردر (دارة الذئب) نجد الكا سنده بنى كلاب قومنه مخصوص برموضعدر (ابن ابى ذؤيب) محمد بن عبد الرحمن محدثيندندر (الذؤابة) ذالك ضميله ثمامه وزننده ناصيه معناسنه دركه فى الاصل باشك اوك طرفندن جبهه يه ملاصق اولان يرينه دينور كه بنقلده يق ايله جبهه نك آرالغيدر بعده اورادة بتان زلف وكاكله اطلاق اولنمشدر على قول ذؤابه اول ناصيه نك منبتنه دينور * مترجم ديركه اساسده ذؤابه وسط رأسدن ارقه يه طوغرى صارقان كيسوايله مبين در انتهى وذؤابه آتك پرچنه اطـلاق اولنور وذؤابة النعل آياق قابنـك طبانندن يره كلان يرينه دينور وذؤابه عزّ وشرف وسـائر نسنه جهتلرندن بالا تر واعلاسنه اطلاق اولنور نته كه ناصيه دخى بو معنـا يه استعمال اولنور يقال هم ذؤابة قومهم

ای اشرافهم و پالانا کسه سنه آصلمش اولان مبشبنه دینور جمعی ذوائبکلور و بونك اصلی ذءائب ایدی ذ یراذؤابه ده اولان الف رسالهده اولان الف کبیدر الف جمعك همزتین بینده بولنمسی استثقال ایلدریله همزهٔ اولایی واوه قلب ایلدیلر (الذئبوة) ذالك کسریله ربیعه نام شاعرك والدهسی اسمیدر والف ولامسز ذئبه حاجر الازدی نام کسهنك فرسی اسمیدر وذئبه برمرضدر که طوارك بوغازنده حادث اولور قولغنك دیبی تیمورجوالدز کبی نسنه ایلهدلوب خرده داری دانهسی کبی برشی استخراج ایلکله اول مرضدن خلاص اولور مرض مزبوره اوغرامش طواره مذؤب دیرلر وذئبه آت اکرینك وسمرك ایکی دفهسنك ارالغنده اولان فرجه یه دینور که اوك قاشیله آردقاشنك آرالغی اوله جقدر وقلطاغنك وسمرك وهاودك ایکی طرفدن قاوشدیغی برك ایلروسنك ما تحتنه دینور که ایکی طرفدن کورك کیکلرینی صیقدیغی براوله جقدر (التذئیب) تفعیل وزننده جبهه اوزره کاکل قومق معناسنهدر که ذکر اولندی و پالانه واکره ذکر اولنان ذئبه یاپمق معناسنهدر یقال ذأب الرجل تذئیبا اذا عمل له الذئبة (المذأب) معظم وزننده جبهه سی اوزره پرچمی اولان اوغلانه دینور یقال غلام مذأب ای له ذؤابة بوکونه پرچم عربستانده واحشام طائفه سنك اطفاللرنده اولور بوطرفلرده معروف دکلدر (دارة الذؤیب) مصغر بنیهسیله بنو الاضبط جماعتنه مخصوص ایکی موضعدر (الاستذئاب) استغراب وزننده قوردلنمق یعنی صکره دن قوردکبی جری اولمق معناسنهدر ومنه المثل استذأب النقد اذا صار کالذئب نقد فتحتینله برجنس قیوندر که ایاقلری قیصه اولور بحرین ولایتنه مخصوصدر واستذأب کلهسنك سینی صیرورت ایچوندر البغاث بارضنا یستنسر مثلی کبیدر ومثل مزبور مقدم ذلیل وحقیر اولوب صکره دن علو ورفعت بولان کسه حقنده ضرب اولنور (الذب) ذالك فتحی و بانك تشدیدیله دفع ومنع ایلمك معناسنهدر یقال ذب عنه ذبا اذا دفع عنه ومنع و بریرده قرار ایلیوب بری اوته کلوب کتمك معناسنهدر که ذباب بوندن مأخوذدر یقال ذب الرجل اذا اختلف ولم یستقم فی مکان و یازاواخرنده صوکولی چکیلوب قورمق معناسنهدر یقال ذب الغدیر اذا جف فی آخر الحر وذب وذبب تعب وزننده وذبوب قعود وزننده انسانك دوداغی صوسزلقدن یاغیری عارضهدن ناشی قوریوب تیسرمك معناسنهدر یقال ذبت شفته ذبا وذببا وذبوبا اذا جفت عطشا اولغیره و بدن آرقلیوب مهزول اولمق معناسنهدر یقال ذب جسمه اذا هزل ونبات صولمق معناسنهدر یقال ذب النبات اذا ذوی ونهار منقضی اولوب همان برلمعه وبقیه قالمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذب النهار اذا لم یبق منه الا بقیة و برکسهنك بکزی بوزولمق معناسنهدر یقال ذب فلان اذا شحب لونه وذب یبان اوکوزینه دینور ثور وحشی معناسنه واکا ذب الریاد دخی دیرلر بریرده استقرار ایلیوب بری اوته چوق کلوب کتدیکندن ناشی وریاد کتاب وزننده رود معناسنهدر که بری اوته کیدوب کلمکه دینور وذب دخی اول معنایه اولمغله اضافتی مبالغهیه محمول وصف بالمصدر در وذب الریاد نسوان زواری اولان زندوسته اطلاق اولنور یقال رجل ذب الریاد ای زوار للنساء (التذبیب) تفعیل وزننده صوسزلقدن یاغیری عارضهدن دوداق تیسرمك معناسنهدر یقال ذببت شفته تذبیبا اذا جفت عطشا اولغیره و یوریمکده پك جد واقدام ایدوب تعب وزحمت چکمك معناسنهدر یقال ذببنا لیلتنا ای اتعبنا فی السیر اساسك بیاننه کوره بو کیجه اول رتبه یوریمکده جد وسعی ایلدك که یوریمکدن ذبابه یعنی بقیه ترك ایلیوب حوصله وسعمزده اولان سیری بالجمله افراغ ایلدك دیمکدر (المذبب) محدث وزننده شول یولجی یه دینور که یالکز باشنه اولوب عجله وشتاب اوزره اوله یقال جاءنا راکب مذبب ای عجل منفرد ودومیه مخصوص دور ودر ازصوسزلغه اطلاق اولنور که بعیدیردن صو طلبیله تعجیل وشتابه باعث اوله یقال ظمء مذبب ای طویل یسار الی الماء من بعد فیعجل بالسیر (الذاب) تشدید بایله که اسم فاعلدر شول حیوانه دینور که اصلا بریرده قرار وآرام ایلیوب بری اوته جولان وحرکت ایدر اوله یقال بعیر ذاب ای لایتقار فی مکان (المذب) مبك کسری وذالك فتحیله و(الذباب) شداد وزننده حریمندن بیکانهلك دفعی یابنده پك غیرت واهتمام ایدن حمیتلو آدمه دینور یقال رجل مذب وذباب ای دفاع عن الحریم وذباب القابندر (الاذبب) فتحتینله یبان اوکوزینه دینور واوزون نسنهیه دینور ودوه نك آزی دیشنه دینور (الذنبب) قنفذ وزننده بودخی یبان اوکوزینه دینور (الذبانة) ربانه وزننده صوسزلقدن یاخود حرارتدن تیسرمش دوداغه دینور یقال شفة ذبانة ای ذابلة (الذباب) غراب وزننده سنکه دینور که فارسیده مکس دیرلر * مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بریرده قرار ایلیوب بری اوته تردد وحرکتی سبب تسمیهدر بعضلر بونی منحوت یعنی ذب آب کلهسندن مرکبدر دیدیلر که سورلدکجه ینه عودت ایدر دیمکدر وذباب بال آریسنهده اطلاق اولنور واحدی ذبابه در هایله جمعی اذبه درهمزهنك فتحی وذالك کسریله وذبان کلور ذالك کسریله وذب کلور ذالك ضمیله وذباب آت قسمنك کوزلری سیاهنك دبونده خال طرزنده کورینان نکتهٔ سودایه اطلاق اولنور وذباب السیف قلجك اغزینه اطلاق اولنور که چالم یریدر علی قول

قلجك يلمانه دينور كه اوجى اوله جقدر يقال ضربه بذباب السيف اى حده اوطرفه المتطرّف * مؤلفك بصارده بيانه
كوره ايذاء خصوصنده ذبابه تشبيه اولنمشدر وذباب الاذن قولق كرتلكنك كارينه اطلاق اولنور كه رقيق وحديد
اولور ذباب سيف كبى وذباب الحناء قنه چچكنك هنوز تازه آچان شكوفه سنه اطلاق اولنور وذباب العين كوز بكنه
اطلاق اولنور مردم چشم معناسنه ذباب هيئتنه ياخود طيران شعاعى طيران ذبابه تشبيه اولنمشدر وذباب دليلكه دينور
يقال به ذباب اى جنون واغورسزلغه دينور يقال به ذباب اى شؤم ومدينه ده برطاغك آديدر وشرّ دائم معناسنه در يقال
اصابه ذباب اى شرّ دائم وذباب اساميدندر (المذبة) ميمك وذالك فتحيله و(المذبوبة) سنكى چوق يره دينور يقال ارض مذبة
ومذبوبة اى كثيرة الذباب (المذبّة) ميمك كسرى وذالك فتحيله سنكلكه دينور مكسران معناسنه (المذبوب) مجنون
كسميه دينور يقال ذبّ الرجل على المجهول فهو مذبوب (الذبى) ذالك فتحى و باى مشدده ايله شحنه وضابط آدملرينه
دينور جلواز معناسنه بوبلده ده قوللق چورباجيسى وقوللق نفرلرى كبى ناسى يولسز افعال واطواردن منع ايلدكلرى ايچون
(الذبذبة) زلزله وزننده هواده آويزه ومعلق اولان نسنه برى اوته حركت ايلمك وصالنمق معناسنه در يقال تذبذب
ذباذب الهودج اى تنوس فى الهواء واهل ومتعلقات ومستجيرا فى حمايت ايلمك معناسنه در يقال ذبذب جواره
واهله اذا حاماهم وخلق رنجيده ايلمك معناسنه در يقال هو يذبذب الناس اى يوذيهم و برنسنه يى تحريك ايلمك
معناسنه در وذبذبه اسم اولور لسانه اطلاق اولنور وآلت تناسله اطلاق اولنور وخايه يه اطلاق اولنور ومحفه لره
زينت ايچون آصدقلرى آويزه و پوسكول مقوله سنه دينور تحركلرى ايچون اطلاق اولنمشدر (الذبذب) فدفد وزننده
و(الذباذب) جمع بنيه سنده مفرد اوله رق آلت تناسله اطلاق اولنور وذبذب باديه ده برقيو آديدر (الذبابة) ثمامه وزننده
مديون ذمتنده قلان بورج بقيه سنه دينور يقال على فلان ذبابة من دين اى بقية وايجأنام جبل قربنده برموضع آديدر
ويمنده عدن ابين نام جزيره ده برموضع آديدر (المذبذب) اسم فاعل واسم مفعول بنيه لريله ايكى امرك بيننده متردد اولوب
برطرفه قرارداده اولميان كشى يه دينور يقال رجل مذبذب ويفتح اى متردد بين امرين (الذرب) فتحتينله و(الذرابة)
سلامه وزننده قلج وبچاق مقوله سى نسنه كسكين وزاغلو اولمق معناسنه در يقال ذرب السيف ذربا وذرابة من الباب
الرابع اذا احد وذرب اسم اولور لسان تيز وفاسد اولوب دائما فحش وخاطرشكن سوزسويليسى حالتنه دينور جمعى
اذراب كلور انصاب كبى يقال فى لسانه ذرب اى فساد وبذاء و يارە فاسد وتباه اولمغله ايچريسى اويولوب وسعتلنمكه دينور
على قول يارەدن صارى صو آقمغه دينور يقال ذرب الجرح اذا فسد واتسع اوسال منه الصديد وذرب وذرابه سلامه
وزننده وذروبه عمومه وزننده معده فاسد اولمق معناسنه در ومعده ايو ودرست اولمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال
ذربت معدته ذربا وذرابة وذروبة اذا فسدت ويقال ذربت معدته اذا اصلحت وبردرلو دوا قبول ايلموب اوكولميان
مرض وعلته دينور * شارحك بيانه كوره بومعنالرده مصدردر وذرب قلج وآينه مقوله سنك پاسنه دينور صدء معناسنه
وفحش وهذيان وناسزا كلماته دينور (الذرب) كتف وزننده كسكين وحديد نسنه يه دينور وپاپوشجى بچقسنه
دينور وحديد اللسان اولوب سوزى جكردوز اولان كسه يه دينور يقال رجل ذرب اللسان اى حديده (الذرب)
ضرب وزننده برنسنه يى بيليوب كسكين ايلمك وزاغ ويرمك معناسنه در يقال ذرب السيف ذربا اذا احدّه
مؤلف وزننده منع لفظنى ايراد ايلمكله قاعده سنه مبنى باب ثالثدن اولور كه قياسه مخالفدر لكن امهات سائره ده كتب
لفظى ميزان اولمغله باب اولدن اولور (التذريب) تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى بيليوب پك كسكين ايلمك
معناسنه در يقال ذربه تذريبا اى احده وخاتون چوجغنى قضاى حاجته كوتورمك معناسنه در يقال ذربت
المرأة طفلها اى حملته حتى يقضى حاجته (الذرب) ذالك ضميله ذرب لفظندن كه كتف وزننده در جمعدر سيف
قاطع كبى كسكين ادملره دينور يقال قوم ذرب اى احدّاء (الذربة) ذالك كسريله سليطه وبدزبان دلى زفير
قارى يه دينور يقال امرأة ذربة اى السليطة اللسان وبوغازده جبقان اور ديدكلرى يومرى يه دينور جمعى
ذرب كلور ذالك كسرى وراك فتحيله قربه وقرب كبى (الذرب) ذالك كسرى وراك سكونيله بدزبان وحديد
اللسان كشى يه دينور وذرب يومرى كبى برعارضه در كه انسانك ياخود دابه نك يوننده ظهور ايدر كوجك طاش قدر
اولور * شارح بونى دخى ذكر اولنان غدّه ايله بيان ايلمشدر كه كوجكنه بزويوكنه اور تعبير اولنور على قول ذرب
برعلت اسميدر كه جكرده ظهور ايدر (الذراب) تراب وزننده آغو يه دينور سم معناسنه (المذرب) معظم وزننده
زهرايله صوارلمش قلجه دينور يقال سيف مذرب اى مسموم (الذربين) ذالك فتحى وراك سكونى وتثنيه بنيه سيله
شر ومخالفته اطلاق اولنور يقال رماه بالذربين اى بالشر والخلاف (تذرب) تمنع وزننده برموضعدر (المذرب)
منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور (الذربى) جمزى وزننده و(الذربيا) فتحتينله وياك تشديديله عيب ونقيصه

معناسنه در وذربياد اهيه وآفته دينور (الذربى) فتحاتله و بانك تشديديله كه حبركى وجلعنى كبى فعلى وزننده در
بودخى آفت وداهيه معناسنه در (الذريب) ذالك كسريله طريم وزننده صارى چچكه دينور (الاذربى) شارحك
تقييدى اوزره ازهرى وزننده در ايرانده اذربيجان ايالتنك اسم منسو بيدر* شارح ديركه بونده قياس اولان اذرى
ديمكدر بلاباء نته كه رامهرمزده رامى دينور و بالجمله مركبا تده شطراوله نسبت اولنور لكن باب ماده سنده تفصيل
اولنديغى اوزره قياس مرقوم مطرد دكلدر و بو منحوت جمله سندن اولور واشبو اذربيجان كلمه سنده موانع صرفدن
بش مانع مجتمع اولمشدر عجمه وتعريف وتأنيث وتركيب والف ونون مزيدتان در ومعلوم اوله كه اصل اذربيجان
كلمه سى الفك مديله در برهان قاطعك بيانى اوزره لفظ فارسيدر فى الاصل آذربايكان دركه ايرانده بر ولايت آديدر
تبريز آنك قاعدة الملكيدر منقولدركه وقتا كه اوغوز نام امير كلوب اول ملكتى نزع وتسخير ايلدكده اوجان نام
مرغزارى پك پسند ايدوب امر ايلدى هر آدم بر رانك طپراق كتوروب بر محلده بيغديلر حتى كنديسى دخى كتوردى
بو وجهله بر عظيم وعالى تپه حاصل اولمغله اول تپه يه آذربايكان ديديلركه آذر لغت تركيده يوكسك و بايكان
عظما معنا رينه اولمغله معناى تركيبى كبار تپه سى ديمك اولور بعده اول الكا آنكله مشتهر اولمشدر ومعربنده
آذربايجان وتخفيفله آذربيجان و بلامد اذربيجان ديرلر (التذعب) تفعل وزننده بركسه يى پرى قورقتمق معناسنه در
يقال تذعبته الجن اى افزعته (الانذعاب) انفعال وزننده صو متصل آقمق معناسنه در يقال انذعب الماء اذا سال
واتصل جريانه (الذعبان) ثعبان وزننده كنج قورده دينور (المذعاب) ميمك ضميله مدهام وزننده اذعيابدن
اسم فاعلدر كه بركسنه يه متابع و پيرو اولمق معناسنه در مذعاب متابع و پيرو اولانه دينور تقول رأيتهم مذعابين اى كأنهم
عرف ضبعان يتلو بعضهم بعضا يعنى بن اول كروهى كوردم كه صرتلان يلبسى كبى برى برى اردنجه متتابعا ومتعاقبا
كيدرلر ايدى (الذعلبة) ذالك ولامك كسرى و (الذعلب) زبرج وزننده جست وچابك ناقه يه دينور وذعلبه
دوه قوشنه دينور وحاجت خفيفه معناسنه در ولباسك اتكى اوجنه على قول پاره لنمش اسكى و يرتق لباسك
صالقم صاچاق صالنان پارچه سنه دينور (الذعلوب) اسلوب وزننده ذعلبه ايله معناى اخيرده مرادفدر جمعى
ذعاليب كلور وذعاليب لباسه دخى صفت اولور يقال ثوب ذعاليب اى خلق جمعى اجزاسى اعتباريله در كويا كه
هر صالقم پاره سى بر ثوب اعتبار اولنمشدر (المتذعلب) متجورب وزننده خفيف الثياب اولان كسه يه دينور
وكيرلنده رك كيرلوجه كيدن كسه يه دينور وسو يكنوب يانى اوزره يتان كسه يه دينور (المذكوبة) محبوبه وزننده
متدينه وصالحه خاتونه دينور ظاهرا سلفده اولور ايمش يقال امرأة مذكوبة اى صالحة (الاذلعباب) اقشعرار وزننده
يايدن چيقمش اوق كبى حدت وسرعتله كتمك معناسنه در يقال اذلعب الرجل اذا انطلق فى جد واسراع
و يان اوزره سويكنوب ياتمق معناسنه در يقال اذلعب الرجل اذا اضطجع (المذلعب) آندن اسم فاعلدر يانى اوزره
يتان كسه يه دينور بوماده يى جوهرينك ذكر اولنان ذعلب ذيلنده ايرادى وهمدر مبيندر (الذنب) ذالك فتحى ونونك
سكونيله كناه واثم معناسنه در جمعى ذنوب كلور جمع الجمعى ذنوبات كلور مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل ذنب فتحتينله
قويريغه دينور و بو علاقه ايله هر متأخر و رذل وسفلى اولان شيئه اطلاق اولنور مثلا اذناب القوم ديرلر اسافل
ناس معناسنه ومذانب تلاع دخى آندن مستعار در وقويريغنك قيللرى فراوان اولان آته ذنوب اطلاق ايدرلر
وقويريقلى يعنى بيوك اولان قوغه يه ده اطلاق ايدرلر وآندن حظ ونصيب معناسى استعاره اولنورنته كه سجل دخى اول
معناده مستعملدر وذنب ضرب وزننده ماده مزبوره دن مصدر در بر نسنه نك قويريغندن طوتمق وقويريغنه طوقنمق
واورمق معنا رينه بعده مطلقا وخيم العاقبه اولان فعلده اسم اوله رق استعمال اولندى عاقبتندن مترتب اولان وخامت
اعتباريله كه مراد اثم وكناه اوله جقدر انتهى وذنب مصدر اولور بركسه نك اردينه دوشوب ايزندن آيرلميه رق
كتمك معناسنه كه قويريغى صاليويرميه رك كتمك تعبير اولنور يقال ذنبه ذنبا من الباب الاول والثانى اذا تلاه
فلم يفارق اثره (الاذناب) همزه نك كسريله كنهكار اولمق معناسنه در يقال اذنب الرجل اذا صار ذاذنب (الذنب)
فتحتينله قويريغه دينور جمعى اذناب كلور وعربلر ضرب فلان بذنبه ديرلر اقام وثبت معناسنه يعنى كتمكدن فارغ اولوب
اقامت وآرام ايلدى ديه جك يرده وفلان كسه جمله يى سبق وتقدم ايدوب فرد واحد كندوسنه يتشمدى ديه جك
يرده ركب ذنب الريح ديرلر ونصيب ناقصه راضى وقانع اولدى ديه جك يرده ركب ذنب البعير ديرلر (ذنب الفرس) برنجه
كوكبلردر كه آت قويريغى شكلنده منتظملردر (ذنب الثعلب) تركيده دخى تلكى قويريغى ديدكلرى نباتدر (ذنب الخيل)
تركيده اولامه يونجه ديرلر تكه صقالى ديدكلرى نباتدن بر نوعدر (ذنب الحليف) بنوعقيل يورنده بر صو آديدر
(الذنابا) خزامى وزننده و (الذنبى) ضمتين وباى مشدده والف مقصوره ايله و (الذنبى) كسرتين وباى مشدده

وقصر ايله بونلرده قويريغه دينور ذنب معناسنه (الاذناب) انصلب وزننده ذنبك جمعيدر كه ذكر اولندى واذناب
الناس وذنابات الناس خلقك اتباعنه وسفله وارذالنه اطلاق اولنور يقال هم من اذناب الناس وذناباتهم اى اتباعهم
وسفلتهم (الاستذناب) بركسنه نك قويريغنى صالبوب يرميوب ايزينى باصه رق كتمك معناسنه در يقال استذنبه بمعنى ذنبه
وبر ايش تمام اولوب سرانجام بولمق معناسنه استعمال اولنور يقال استذنب الامر اذا استتب (الذنوب) صبور
وزننده قويريغنك قيللرى فراوان اولان آته اطلاق اولنور وشر وفتنه وكدرى دور ودراز اولان كونه اطلاق اولنور
يقال يوم ذنوب اى طويل الشر يعنى لاينقضى كأنه طويل الذنب وذنوب قوغه يه دينور على قول همان ايچنده
صو اولان قوغه يه مخصوصدر وعلى رأى طولو اولان ياخود طولمغه قريب اولانه اطلاق اولنور وحظ ونصيب
معناسنه استعمال اولنور جمعى اذنبه كلور وجمع كثرتى ذنائب كلور وذناب كلور ذالك كسريله وذنوب قبر ومزاره
اطلاق اولنور وارقه نك ايكى طرفنك اتنه دينور على قول قيچه وقباغه دينور (الذنوبان) تثنيه بنيه سيله ارقه نك
ايكى طرفنه دينور متان معناسنه (الذناب) كتاب وزننده شول ايپه دينور كه آنكله دوه نك قويريغنى پالانه بند
ايدرلر تا كه قويريغنى اوروب قالدرديغجه اوزرنده اولان كسه يه رشاشه بولى صيچرايوب تلويث ايلميه وذناب الشئ
اول نسنه نك عقب ومؤخرينه اطلاق اولنور كه الك كيروسى اوله جقدر وهر ايكى تلعه بينده اولان صو يولنه دينور
وتلعه يوكسكدن اولان صو آقديغنه دينور واختلافى ماده سنده مشروحدر وذناب كلمه سنك جمعى ذنائب كلور
(ذنبة الوادى) و(ذنبة الدهر) فتحاتله و(ذنابة الوادى) و(ذنابة الدهر) ذالك ضمى وكسريله دره نك اياغنه وزمانك
آخر وانجامنه اطلاق اولنور (الذنابة) ذالك ضميله تابع و پيرو معناسنه در يقال هو ذنابة القوم اى تابعهم وذنابة النعل
اياق قابنك بورنه اطلاق اولنور و بر بغچه دن بر بغچه يه آقان جدوله دينور (الذانب) بودخى تابع معناسنه در (الذنابه
ذالك كسريله يولك طوغرى يوزينه اطلاق اولنور كه قويرق طرزنده چكيلوب كيدر يقال اخذ ذنابة الطريق اى
وجهه وذنابه خصملغه دينور رحم وقرابت معناسنه يقال بينهما ذنابة اى رحم وقرابة و برموضع آديدر و برمرغزاردن
آخر مرغزاره جارى اولان جدوله دينور وذنابة العيص برموضعدر (التذنيب) تفعيل وزننده خرما قوريغى
ديندن بكلنوب اولغه باشلمق معناسنه در يقال ذنبت البسرة تذنيبا اذا وكتت من قبل ذنبها وعمامه نك اوجنى
اشاغى صارقتمق معناسنه دركه طيلسان قومق تعبير اولنور يقال ذنب عمامته اذا افضل منها شيئا وارخاه (التذنوب
تانك فتحى وضميله شول خرما قوروغنه دينور كه ديندن بكلنوب اولمغه باشلمش اوله مفردى تذنوبه در هايله (المذنب
منبر وزننده چومچه يه دينور كه طعام قوتارلر مغرفه كبى و بريره آقان صو يولنه دينور والجغه جارى صو آقديغنه
دينور و بر بغچه دن يا برمرغزاردن غيريلرينه جارى اولان جدوله دينور واوزون قويريغه دينور (الذنبان) فتحاتله
برنوع اوتدر على قول مصر بغداينه شبيه بر نباتدر مفردى ذنبانه در هايله شارحك بياننه كوره ذنب الثعلب ديدكلريدر
وذنبان نواحى مدينه دن عيص ناحيه سنده برصو آديدر (الذنباء) ذالك ضميله غبيراء وزننده برنوع دانه دركه بغداى
ايچنده اولمغله آنى آيرتليوب آتارلر فارسيده ديو كندم وتركيده دلوجه ديدكلريدر (الذنائب) ذالك فتحيله و(المذانب
مبك فتحيله و(الذنابه) ثمامه وزننده برر موضع اسملريدر (الذنيبى) زبيرى وزننده برنوع قماش آديدر (الذأنبة
دحرجه وزننده طوغرمق اوزره اولان قصراغك قولونى ايچروده ايكى اويلغك ارالغنه قدر چيقوب باشنده
قابلو اولان اينجه پرده چيقوب كورنمك اوزره اولمق معناسنه در يقال ذأنبت الفرس اذا وقع ولدها فى المحقم
ودنا خروج السقى ومحقم هدهد وزننده ديرى احاطه ايدن كيسه كه دينوركه ايچ طرفدن ايكى اويلق اوراده
قاوشور و يقال فرس مذأنب اذا صارت كذلك (الذنبه) فتحاتله باديه ده امره واضاخ نام محللرك بينده
برصواديدر (التذنب) تفعل وزننده يول آلمق معناسنه دركه يولك نهايتنه وارمقدن عبارتدر وسائر مواده دخى
استعمال اولنور يقال تذنب الطريق اذا اخذه وصاريغه طيلسان صالبورمك معناسنه در يقال تذنب المعتم
اى ذنب عمامته (المذانب) مجانب وزننده شول دوه يه دينور كه دائما سورونك ياقطارك آخرنده كيدر اوله (المذنب
محدث وزننده شول ناقه يه دينور كه طوغرركن بورى تعبير اولنان زحمتك شدتندن ناشى قويريغنى اوزادر اوله
الذنوب) ذالك فتحى وواوك سكونيله و(الذوبان) فتحاتله اريمك معناسنه دركه طوكمق مقابليدر يقال ذاب السمن يذوب
ذوبا وذوبانا منجمد وكنشك حرارتى اشتداد بولمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه شدت حرارتدن جرم شمس
اريوب سيلان ايدر يقال ذابت الشمس اذا اشتد حرها ودائما بال يمك معناسنه در يقال ذاب الرجل اذا دام على اكل
العسل وبركسه عاقل ورشيد ايكن حماقت پيدا ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ذاب الرجل اذا حمق بعد عقل
وبركسه اوزره حقوق ثابت ولازم اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال ذاب لى عليه حق اى وجب وثبت وبرنسنه حاصل

ویندا اولمق معناسنه استعمال اولنور تقول ماذاب فی یدی منه خیرای ماحصل وذوب باله دینور عسل معناسنه علی قول
کومجده و بوه لرده اولاننه یاخود اریدیلوب مومدن صاف و رواق اولانه دینور (الاذابه) همزه نك كسریله ارتمك
معناسنه در یقال اذاب السمن اذابة وشجغون ایلمك نهب واغاره معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا علیهم ای اغاروا
وتهبوا و برنسه یی اصلاح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اذابوا امرهم ای اصلحوه (التذویب) تفعیل وزننده
بودخی ارتمك معناسنه در یقال ذوّب الشحم بمعنی اذابه واوغلانك جبهه سنه کاکل قومق معناسنه در یقال ذوّب الغلام
اذا عمل له ذؤابة بونده اصل اولان همزه ایله اولمقدر زیرا ذؤابه کلمه سنك عینی مهموزدرنته کم مادسنده ذکر اولندی
لکن بو خلاف قیاس اوزره واو ایله وارد اولمشدر (الاستذابة) ذوب طلب ایلمك معناسنه در تقول استذبته ای طلبت
منه الذوب علی عامة مایدل هذا البناء (المذوب) منبر وزننده نسنه اریدیلجك تابه دینور کویا که آلت ذوبدر طاوه
و بوطه کبی (المذوبة) مغرفه وزننده ومرادفیدر که چومچه و کپچه یه دینور که طعام قوتاررلر (الاذواب) و (الاذوابة)
همزه لرك كسریله شول تره یاغنه دینور که اریوب سمن صافی اولمق ایچون چوملکه وضع اولنه حالا چوملکده اولدیغه
اکا اذواب واذوابه دینورلر یوب طولومه چکلدکده اطلاق اولنمز و بونلر اسملردر اعصار واخماص کبی (الذوبان)
ذالك ضمیله و (الذیبان) ذالك كسریله آتك یادومنك بیونلرنده قلان توی وقیل بقیه سنه دینور (الذاب) ناب وزننده
عیب و نقیصه معناسنه در یقال مافیه ذاب ای عیب (الذووب) صبور وزننده سموز طاولی ناقه یه اطلاق اولنور ذوب
اولمق شاننده اولان شحم صاحبی اولمق ملاحظه سنه مبنیدر یقال ناقة ذووب ای سمینه (الذوّاب) شدّاد وزننده
اصحابدن برذاتدر (الذهاب) صواب وزننده و (الذهوب) رکوب وزننده و (المذهب) مقعد وزننده یورو یوب
کتمك سیر معناسنه در علی قول یچوب کتمك مرور معناسنه در یقال ذهب الرجل ذهابا وذهوبا ومذهبا من الباب الثالث
اذا سار اومرّ و با ایله تعدیه اولندقده کیدرمك وایلتمك معناسنه اولور یقال ذهب به ای ازاله (الذاهب) و (الذهوب)
صبور وزننده اسم فاعللردر (الاذهاب) همزه نك كسریله کیدرمك وایلتمك معناسنه در یقال اذهبه واذهب به
ای ازاله و برنسنه یه التون سوروب یالدزلمق معناسنه در یقال اذهبه ای طلاه بالذهب (المذهب) مطلب وزننده
مصدر میمیدرنته که ذکر اولندی واسم مکان اولور کیده جك یره دینور بومناسبتله ادبخانه یه اطلاق اولنمشدر ممشی
کبی و کیده جك یوله دینور طریقه ومسلك معناسنه یقال ذهب فلان مذهبا حسنا ای طریقا ومسلكا بو علاقه ایله
معتقد اولان طریقة مجتهدینه اطلاق اولنور که اسلامده اولان مجتهدلردن معتقد اتخاذ اولنان امامارك مسلك مختارلریدر
فروعده حنفی وشافعی کبی وعقائدده ماتریدی واشعری کبی رضی الله عنهم یقال منهبه حنفی ای معتقده الذی ذهب
الیه ومذهب اصل واساس معناسنه مستعملدر یقال مایدری له این مذهبه ای اصله (المذهب) مکرم وزننده کعبهٔ
معظمه نك اسمیدر وابرهة بن عمیر وغنی بن اعصر نام کسه لرك فرسلری اسمیدر وآبدستاثناسنده وسوسه القا ایدن
شیطانك اسمیدر و بونده صواب اولان ها نك كسریله اولمقدر جوهری وهمنه مبنی فتحله تقیید ایلمشدر ٭ شارح دیرکه
قرطبی ومحدثیندن برجماعت هانك فتحله جزم ایلدیلر (الذهب) فتحتینله جنس معدنیدن التونه دینور تبر معناسنه
مؤلف تبرماده سنده علی الاختلاف بیان ایلمشدر مشهوری هنوز معدندن چیقوب سکه وصیاغت کورممش
التونه تبر اطلاق اولنور وذهب مذکردر مؤنث دخی اولور واحدی ذهبه درها ایله جمعی اذهاب کلور وذهوب
وذهبان کلور ذالك ضملریله و بوصاحب نهایه دن منقولدر وذهب مصدر اولور برکسه ناکهانی معدنه باضربخانه یه
کیروب خرمن خرمن التون کوملرینی کوردکده کوزلری قاشوب آشفته ودنك وحیران قالمق معناسنه در یقال ذهب
الرجل ذهبا من الباب الرابع اذا هجم فی المعدن علی ذهب کثیر فزال عقله وبرق بصره و بوماده نك فعلنده بنی تمیم لغتی
اوزره ذهب دخی جائزدر ذالك وهانك كسرلریله ٭ شارح دیرکه ابو منصوردن بورسم مطرّد اولدیغی منقولدر فعلك
عینی حرف حلق مکسور اولورسه وذهب بر طه نك صاریسنه اطلاق اولنور ویمن اهلنه مخصوص برکونه اولچك
آدیدر جمعی ذهاب کلور ذالك كسریله واذهاب کلور اسباب کبی وجمع الجمعی اذاهب کلور اقارب وزننده واذاهیب
کلورمراکیب وزننده (التذهیب) تفعیل وزننده برنسنه یه التون سورمك ویالدزلمق معناسنه در یقال ذهّبه تذهیبا
ای طلاه بالذهب (المذهب) مکرم وزننده و (الذهیب) غریب وزننده و (المذهّب) معظم وزننده التون سورلمش
ویالدزلمش نسنه یه دینور (الذهبیون) عربیون وزننده محدثیندن برجماعتدر (الذهبة) ذروه وزننده ضعیف
یغموره دینور چسنتی کبی علی قول جود معناسنه درکه پك شدید وکثیر اولان یغموردر جمعی ذهاب کلور ذالك كسریله
(ذهوب) صبور وزننده برخاتون اسمیدر (ذهاب) غراب وزننده برموضعدر (ذهبان) سحبان وزننده یمنده برموضعدر
(الذهاب) شداد وزننده عمرو بن مالك علی قول مالك بن جندل الشاعر لقبیدر (ذهاب) كتاب وزننده وغراب وزننده

جائزدر بر جبل آدیدر (ذهاب) سحاب وزننده ایام عربدن بر یوم معروفدر که بر وقعه یی مشتملدر و بر قبیله آدیدر (الاذیب) یای تحتیه ایله احمر وزننده چوق صو به دینور و قورقو فزع معناسنه در یقال اخذه الاذیب ای الفزع و بوا فکل قبیلندندر که اسمدر و جنبش و نشاط معناسنه در یقال به اذیب ای نشاط (الذیب) عیب وزننده و مرادفیدر

فصـــــل الراء ❊ (الرأب) رانک فتحی و همزه نک سکونیله قریق و چتلاق ظرفلری کاد ایلمک معناسنه در که بری برینه قاوشدروب اصلاح ایلمکدن عبارتدر یقال رأب الصدع رأبا من الباب الثالث اذا اصلحه وشعبه و مفترق اولمش جماعتی بارشدروب بینلرینی اصلاح ایلمک معناسنه استعمال اولنور یقال رأب بینهم ای اصلح و یرک یونجه سی باچایری بچیلد کدنصکره یکیدن تازه لنوب بتمک معناسنه در که صلاح معناسندن مأخوذ در یقال رأبت الارض اذا انبتت رطبتها بعد الجز و رأب یمش مهار دوه یه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر بو رسمه جمعیتی صاحبنک صلاح حال و غناسنه مداردر و برقومک عظیم الشان اولان سید و مهتر و سرکارلرینه اطلاق اولنور امور و مصالحلرینک مدار صلاح و مادهٔ انتظاملری اولدیغنه بناء یقال هو رأب القوم ای سیدهم المعظم (الارءآب) اکرام وزننده بودخی قریق و چتلاق مقوله سنی کاد ایلمک معناسنه در یقال ارأب الصدع اذا اصلحه وشعبه (المرأب) منبر وزننده و (الرءاب) شدّاد وزننده کادجی یه دینور (الرؤبة) جرعه وزننده شول اغاج پاخود تیمور پارهسنه دینور که انکله قریق و چتلاق نسنه لر کادلنوب اصلاح اولنور و مشاهیر شعرادن رؤبة بن العجاج بن رؤبة التمیمی بونکله مسما اولدیغی منقولدر و عند البعض رؤبدن مأخوذدر ماده سنده مذکوردر (المرتأب) مرتجل وزننده مغتفر معناسنه در که غفردن مأخوذدر افتعالدن اسم مفعولدر وجه لایقی اوزره اصلاح اولنمش نسنه یه دینور یقال شیء مرتأب ای مغتفر (رئاب) کتاب وزننده اسامیدندر هرون بن رئاب اصحاب بدردندر و رئاب بن عبد الله محدثیندندر و رئاب بن النعمان اصحابدن جابر بن عبد اللهک جدیدر و رئاب ام المؤمنین زینب بنت جحش جنابلرینک جدیدر رضی الله عنها و عنهم (الربّ) رانک فتحی و بانک تشدیدیله و معرف باللام اوله رق جملهٔ مخلوقاتی بسلیوب تربیه ایدن حضرت پروردکارک اسماء حسناسندندر عزّ وجل اسمه و بعضا بانی تخفیف اولنور ضرورته مبنی مؤلف بصائرده بو رسمه بیان ایلمشدر که ربّ کلمه سی فی الاصل مصدردر بسلمک و پرورده ایلمک معناسنه بعده اندن مبالغه یه مبنی اسم فاعل استعاره اولنمشدر که بسلیجی پروردکار معناسنه اولور و معرّف باللام اوله رق همان پروردکار عالم و متکفل مصالح عامهٔ امم اولان ذات اجلّ و اعظمه اطلاق اولنور کذلک اضافتله ده اطلاق اولنور ربّ العالمین کبی و ماسوایه همان اضافتله اطلاق اولنور انتهی و ربّ مضاف اولدیغی شیئک مالک و مستحقنه یاخود خداوند و صاحبنه اطلاق اولنور یقال ربّ الشیء ای مالکه و مستحقه او صاحبه جمعی ارباب کلور و ربوب کلور رانک ضمیله و کاهیجه ربّ کلمه سنک باء ثانیه سی تخفیف ایچون یای تحتیه یه ابدال اولنور یقال لا و ربیک ای لا و ربّک یعنی ربّک حقیچون اوله دکلدر یاخود اوله ایتم (الربابة) رانک کسریله و (الربوبیة) رانک ضمیله ربّ و پروردکار معناسندن اسملردر بسلیجیلک معناسنه کذلک مالکیت و صاحبیت معنارینه لکن راغبک واساسک بیانلرینه کوره ربوبیه حق تعالایه مخصوصدر و ربابه غیریده استعمال اولنور تقول والله عزّ وجل ربّ الارباب و له الربوبیة و فلان ربّ الدار و العبد بین الربابة و ربّ کلمه سی مصدر اولور جمع ایلمک معناسنه در یقال ربّ الشیء ربا من الباب الاول اذا جمعه و آرتزمق و زیاده قلمق معناسنه در یقال ربّ النعمة ای زادها و بر مکانده دائما اقامت ایلمک معناسنه در یقال ربّ بالمکان اذا لزم و اقام و اصلاح ایلمک معناسنه در یقال ربّ الامر ای اصلحه و دهن و عطر مقوله سنی بعض خوشبوی نسنه لر قاتمغله تطییب ایلمک معناسنه در یقال ربّ الدهن اذا طیبه و برنسنه یه مالک اولمق معناسنه در یقال ربّ الشیء اذا ملکه و طولومی بعض طلالر ایله تربیه و اصلاح ایلمک معناسنه در رایحه سنی ازاله ایچون یقال ربّ الزق اذا ربّاه بالرب و بونده رانک ضمیله ده لغتدر و چوجغی بسلیوب بتشدرمک معناسنه در یقال ربّ الصبی اذا ربّاه حتی ادرک و بو معناده باب رابعدن دخی لغتدر تقول ربیته کسمعته بانی تعیین ایچون ادغام اولنمامشدر و ربّ قیون قسمی طوغرمق معناسنه در یقال ربّت الشاة اذا وضعت (الربوبیّ) رانک فتحیله ربّه منسوب دیمکدر خدایی معناسنه یقال علم ربوبیّ ای منسوب الی الربّ علی غیر قیاس نته که علم لدنی دخی دیرلر من غیر کسب محض الهام الهیله حاصل اولدیغیچون (الربّانیّ) رانک فتحی و بانک تشدیدیله متأله و متعبد و عارف بالله اولان آدمه دینور قال محمد بن الحنفیة لما مات عبد الله بن عباس اليوم مات ربّانی هذه الامّة و هو المتأله المتعبد العارف بالله عزّ وجلّ و ربّانی بعلبک قصبه سنده مشایخ صوفیه دن محمد بن ابی العلاء لقبیدر و ربّانی حبر یعنی عالم و دانا کسه یه اطلاق اولنور معلوم اوله که لفظ مزبور ربّان لفظنه منسوبدر که فعلان وزننده صفتدر فعلان وزنی اکثری مکسور العین اولان فعل بنیه سندن مصوغ

اولور عطشان وسكران كبي و بعضا مفتوح العين اولان فعل بنيه سندن بنا اولنور نعسان كبي مانحن فيه شق ثانيدندر وعند البعض ربّانى ربه منسوب ديمكدر الهى كبي الف ونونى لحيانى وشعرانى قبيلندندركه تغيير نسب ايچوندر مبالغه يى متضمندر على قول ربّانى كلمه سى لفظ سريانيدر ⊙ مترجم ديركه راغب مفرداتده بو كونه بيان ايلمشدركه ربّانى كلمه سى ربّان لفظنه منسوبدركه صفتدر ياخود ربّ كلمه سنه منسوبدركه مصدردر زيرا عالم اولان كمسه دائما علمنى تربيه وترويج ايلك اوزره اولور ياخود منسوب اليه اولور زيرا عالم البته علله نفسنى تربيه ايلمكله تربيه كنديسنه منسوب اولور و بونلر برى برينه فى الحقيقه متلازملردر زيرا نفسنى علله تربيه ايدن البته علمنى تربيه ايلمش اولور وصورت عكسى دخى بويلجه در وعند البعض ربّانى ربّ حقيقى اولان حضرت پروردكاره منسوب ديمكدر الف ونون مبالغه نسبت ايچوندر جميع احوال واطوارده مستغرق فى الله اولان انسان كامله اطلاق اولنور انتهى (المربّة) محبه وزننده و(الربابه) كتابه وزننده مملكت يعنى مالكيت معناسنه دريقال طالت مربّته وربابته اى مملكته وربابه كتابه وزننده عهد وميثاق معناسنه دريقال بينهما ربابة اى عهد و بركومه اوقلره دينور على قول شول ايپه دينوركه انكله اوق دسته لرى صاريلوب باغلنور ياخود اوق صاردقلرى بز پارچه سنه دينور ياخود شول يوفقه مشين پارسنه دينوركه قمار اوقلرى چيقاران كمسه نك النه صارارلر تاكه الني صالدقده سوديكى كمسه نك اوقنى نشانيله بولوب چيقارميه (المربوب) قوله اطلاق اولنور مملوك معناسنه يقال هو مربوب اى بين الربوبية مملوك والعباد مربوبون لله عزوجلّ اى مملوكون (التربّب) تفعل وزننده بر كمسه ايچون يا بر ارض ايچون صاحبيت ومالكيت اظهار ايلك يعنى اول كمسه ياخود اول يركنديننك مملوكى اولديغنى ادعا ايلك معناسنه دريقال تربّب زيد الرجل والارض اذا ادعى انه ربهما وچوجغى بسليوب يتشدرمك معناسنه دريقال تربّب الصبىّ اى ربّاه حتى ادرك (الارباب) همزه نك كسريله بر يرده دائمى آرام واقامت ايلك معناسنه دريقال اربّ بالمكان اذا لزم واقام به و يك يقين اولمق معناسنه دريقال اربّ منه اذا دناه (التربيب) تفعيل وزننده دهن وعطر مقوله سنى بعض خوشبو نسنه لرايله تطييب واصلاح ايلك معناسنه دريقال ربّب الدهن تربيبا اذا طيبه وچوجغى بلوغنه قدر بسلمك معناسنه دريقال ربّب الصبىّ اى رباه حتى ادرك (التربّة) تحله وزننده بو دخى مصدردر تربيب كبي يقال ربّب الصبىّ تربيبا وتربّة (الارتباب) افتعال وزننده تربيب معناسنه در يقال ارتبّ الصبىّ بمعنى ربّبه (الربيب) امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر پرورده ومربوب معناسنه در مملوكده اطلاق اولنور ومعاهد معناسنه دركه اسم مفعولدر كندوسيله بر خصوصده عقد عهد وميثاق اولنمش كمسه در وملك معناسنه دركه فعيل بمعنى فاعل اولور پادشاه ديمكدر و بركسه نك زوجه سنك زوج اولدن اولان اوغلنه دينوركه اوكى اوغل تعبير اولنور زوج ثانينك زير تربيه سنده اولديغنه بناء واوكى بابايه دينور بونده بمعنى فاعلدر وربيب اسامى دندر محدثيندن حسين بن ابراهيم جديدر (الربوب) صبور وزننده بمعنى مفعولدر اوكى اوغوله دينوركه زير تربيه ده اوله (الرابّ) تشديد بايله اوكى بابايه دينوركه اوكى اوغلنك تربيه سنده قائم اوله (الرباب) كتاب وزننده عهد وميثاق معناسنه در (الربيبة) غريبه وزننده بمعنى فاعل اولور حاضنه يه اطلاق اولنوركه دايه تعبير اولنور واوكى قزه دينوركه زوجه سنك زوج اولندن قالوب وتحت تربيه سنده اوله بونده بمعنى مفعولدر وخانه ده سودى ايچون بسلنان قيونه دينور (الربّة) جبه وزننده مدحج قبيله سنه مخصوص بر بيت آديدركه كعبه يه تقليدا بنا ايدوب آنده اصناملرينه عبادت ايدرلر ايدى شرفياب اسلام اولدقلرنده هدم ايلديلر وربه طائفده ثقيف قبيله سنه مخصوص لات نام صنمك اسميدركه طاشدن تراشيده ايدى تنه كه اشبو حديثده وارد اولمشدر ❊ لما اسلم عروة بن مسعود وعاد الى قومه دخل منزله فانكر قومه دخوله قبل ان يأتى الربة ❊ يعنى اللات وربه سراى عظيمه وخانهٔ كبيره دينور (الربّة) رانك كسريله برنوع نبات آديدر وبر شجر اسميدر على قول خرنوب اغاجنه دينور وربّه جماعت كثيره يه دينور جمعى اربّه كلور اجله كبي على قول ربّه اون بيك نفره اطلاق اولنور بو معناده رانك ضميله ده جائزدر (الربّه) قبه وزننده ديرلك ومعاش خصوصنك وسعتنه وفراوانلغنه دينور يقال فى عيشه ربّة اى كثرة وطثرة وربّه شهوردن ماه ذى القعده نك اسم قديميدر (المربّ) ميمك كسرى ورانك فتحيله كثيرة النبات اولان يره دينور ومحل ومكان اقامت معناسنه در وناسى جمع ايدن كشى يه دينور (المرباب) محراب وزننده نباتى چوق اولان يره دينور (الربّى) حبلى وزننده هنوز طوغرمش اولان قيونه دينور وقوزيسى هلاك اولمش قيونه دينور وطوغرمسى يك قريب اولان قيونه دينور ❊ شارح ديركه عند البعض طوغرمسنه ايكى آى قاله رق اطلاق اولنور وربّى احسان ونعمت معناسنه در وحاجت وضرورت معناسنه در ومتين ومحكم اولان دوكومه دينور جمعى رباب كلور ضم رايله شذوذ اوزره زيرا جموع صيغه سنده فعال وزنى نادردر رخال كلمه سى دخى بويله كبيدر وربّى كلمه سنك معانئ مزبوره دن مصدرى ربابدر كتاب وزننده وربّى وربّ جميعا جمادى الاولى آينك اسم قديميدر

نته كه ربّي وربّه جميعا جمادي الاخرەنك اسميدر (الرباب) سحاب وزننده بياض بولودە دينور سحاب ابيض معناسنه واحدی ربابه درهابله و رباب مكۀ مكرمەده برموضعدر ومدينۀ منوره ايله فيد بيننده برطاغدر ومحدثيندن برذات اسميدر وكمانچه تعبيرا اولنان سازه دينور نسبتنده ربابی دينور محمود بن عبدالله الواسطی الربابی كمانچه چالمقده يك ماهر اولمغله اكا نسبت اولنمشدر اولبابده مزبور ضرب مثل اولمشدر (رباب) غراب وزننده برموضعدر (ابوالرباب) بر محدثدر كه معقل بن يساردن روايت ايلمشدر (الرباب) كتاب وزننده عهد و پيمان معناسنه‌دركه ذكر اولندی وربّه كلمه‌سندن جمع اولور كه اوزبيك اوزبيك جماعتلره اطلاق اولنور ✿ شارح معاهدينه تخصيص ايلمشدر مؤلفك بوراده وجمع ربة قولی العشور لفظنی عطف تفسيردر وجماعات كثيره‌يه دينور واصحاب ويارانه دينور ورباب ضبه قبيله‌سی جماعتنه اطلاق اولنور كه برماده ضمننده جمله‌سی همدست اتحاد اولمق ايچون رسم اعراب اوزره اللرينی ربّه باتروب عقد عهد و پيمان ايلديلر (الرب) فتحتينله چوق صويه دينور (الربّان) رانك ضمی وبانك تشديديله هرنسنه‌نك اولنه وتازه‌لكی هنكامنه علی قول مجموعنه دينور يقال اخذه بربّانه ای باوله او جميعه بونده رانك فتحيله ده جائزدر وربّان كمی ملاحلرينك رئيسنه دينور ربّانی دخی دينور ياى نسبتله لكن ✿ مؤلف نون بابنده ربن ماده‌سی ذيلنده ربّان اجأنام جبل اركانندن بر ركن اسميدر وكمی‌يی اجرا ايدن كسه‌يه دينور ديو رسم ايلمشدر كه ارتفاع معناسندن مأخوذدر بوراده الف ونون مزيد اولمق اوزره ثبت ايلمكله تناقضی مشتملدر قالديكه بحر قلزمده مشهود ومعلوممز اولديغی اوزره بحر مزبورده جابجا شاب ديدكلری طاشلر اولمغله اول خصوصده عارف وماهر اولان كسه‌يه ربّان اطلاق ايدرلر دادويدكاری اورايه مخصوص سفينه‌يه البته برربّان استصحاب اولنوب دومنجی انك دلالتيله عمل ايده‌رك كيدرلر اول ربّان دائما سفينه‌نك قيچنده اوتوروب بحره نظر ايدر شاب ظهورنده دومنجی‌يی آگاه ايدوب دومنی نه طرفه قوللانمق مقتضی اولديغنی اعلان ايلر واساسده قعد علی ربّان السفينة ای سكّانها وذنبها عبارتيله مرسوم اولمغله اكا كوره كمينك دومنی اولور انتهی وربان اجأنام جبل اركانندن بر ركن عظيمه دينور وجماعت وكروه معناسنه‌در (ربّ) رانك ضمی وبای مشدده‌نك فتحی اوزره بناسيله حرف جردر نكره‌دن غيری‌يه داخل اولمز وعند البعض اسمدر كه كوفيون مذهبيدر وعلی رأی كلمۀ تقليلدر دائما وعلی قول كلمۀ تكثيردر دائما وعند البعض تقليل وتكثيره دلالت ايدر وبعضلر ديديكه همان مباهات وافتخار موقعنده تكثيره دال اولور وعلی رأی تقليل وتكثيردن برينه موضوع دكلدر بلكه تقليل وتكثير سياق كلامدن مستفاد اولور واشبو رب كلمه‌سی لغات عديده‌يی مشتملدر مشدد ومخفف اولور وربت دينور تايله وربما وربتما دينور ماء الحاقيله كه دخول فعله وسيله اولور وبونلر مشدد ومخفف اولور ورانك فتحيله ربّ وربّت وربّما وربّتما دينور تشديد وتخفيفله وربُ دينور رانك وبای مخففه‌نك ضميله وربْ دينور مذكبی ✿ مؤلفك بيانته كوره اون سكز لغتدر مصباحده تاء تأنيث ايچون دكلدر زيرا تأنيث ايچون اولسه ساكن اولور ايدی لكن مؤنثه مختص اولمق اوزره مرسومدر ✿ شارح ديركه شيخ الاسلام زكريا الانصاری قدس سره منفرجه شرحنده ربّ ايچون يتمش لغت تعداد ايلمشدر تانك احوالنی دخی درج ايتمشدر انتهی (الرابّة) دابّه وزننده پدرك زوجه‌سنه دينور كه اوكی انا اوله جقدر زيرا تربيه‌سنده اولمق شرطيله اطلاق اولنور يقال هی رابّة له ای امرأة ابيه (المربّيات) معظمات وزننده مربالردركه انجات دخی دينور پرورده معناسنه كه شيره ايله تربيه اولان نسنه‌لردر بحرلرك انواعی وكلبشكر وخيره‌لر والملو زنجبيل مربالری كبی يقال زنجبيل مربّی ومربّب ای معمول بالرب كما يقال معسل ای معمول بالعسل (الرّب) رانك ضمی وبانك تشديديله هرميوه‌نك صيقلدقدنصكره چيغان قوی وقواملی شيره‌سنه دينور بين الاطباء طريق عملی بودركه مراد اولنان ميوه‌لرك ياخود خشبه‌لرك عصاره‌لری ياخود مطبوخلری اخذ اولنوب برمقدار شكر ياخود عسل ايله ياخود ساده‌جه قويلوب قوامه كلنجه خفيف آتشده طبخ اولنمقدر كه فاسد اولمقدن امين اولوب وقت حاجتده استعمال اولنه ورب قوی وقواملی طلايه اطلاق اولنور طولومه سوريلان قيرطلاسی كبی وياغ پوصه‌سنه وطورطوسنه ده ربّ اطلاق اولنور (الربّان) شداد وزننده كروه وجماعت معناسنه‌در (الربّاب) شداد وزننده اساميدندر احمد بن موسی الفقيه بن الرباب وابو الحسن ابن عبدالله لصيرفی بن الرباب المحدث مشاهيردندر (الربّانية) رانك فتحی وبانك تشديديله يمامه‌ده برصو آديدر (المربّب) ارتبابدن اسم فاعل اولور رانعام ايدن آدمه دينور منعم معناسنه واسم مفعول اولور انعام اولنان كسه‌يه دينور منعم عليه معناسنه (الربّی) رانك وبای مشدده‌نك كسريله ربيون كلمه‌سنك مفرديدركه نيجه بيك نفر آدملره دينور بوراده ربی كلمه‌سی ربه‌يه منسوبدركه جماعت كثيره‌يه دينورتته كه ذكر اولندی ✿ مترجم ديركه بونده وجوه عديده واردر تفصيلی بيضاويده اشبو ✿ وكأين من نبی قاتل معه ربيون ✿ الايه كريمه‌سی تفسيرنده مشروحدر انتهی (الربرب) فدفد وزننده بيان

صغیرینك سو ریسنه دینور (الاربة) اجله وزننده اهل عهد ومیثاق اولان جماعته دینور ربیك جمعیدرنته كه
ذكر اولندی (الرتوب) تای فوقیه ایله قعود وزننده بر یرده قطعا قلدامق وجها اوزره ثابت و پایدار اولوب طورمق
معناسنه دریقال رتب الشیٔ رتوبا من الباب الاول اذا ثبت ولم یتحرك (الترتب) تفعل وزننده رتوب معناسنه در
یقال ترتب الشیٔ بمعنی رتب (الترتیب) تفعیل وزننده برنسنه یی بریرده ثابت و پایدار ایلمك معناسنه درتقول
رتبته ترتیبا ای اثبته وترتیب اصطلاحی كه هر نسنه یی یرلو یرینه وضع واثبات ایلمكدن عبارتدر بوندن مأخوذدر (الترتب)
قنفذ وزننده برنده ثابت و پایدار اولان شیئه دینور وجمله وجمیع معناسنه دریقال جاؤا ترتبا ای جمیعا بو معنا تركیده
طورطوب تعبیرینه اقرب واندن محرف اولمق اغلبدر (الترتب) جندب وزننده بودخی برنده ثابت و پایدار اولان شیئه
دینور ودهر دائم وابد معناسنه درو بدخوی كوله یه دینور وطپراغه دینور بونده قنفذ وزننده دخی لغتدر (الترتبة) طرطبه
وزننده بالفعل یول اولمیوب لكن یول شكلنده اولان طریقه یه دینور بعض طاغ صرتنده ومسلوك اولان چیزارده
اولدیغی كبی یقال اتخذ فلان ترتبة ای شبه طریق یطاؤه حتی یول یول الاجه سی اولان اثوابه مراتب دینور (الرتبة) رانك
ضمیله و(المرتبة) مشربه وزننده پایه ومنزلت معناسنه در كه معنای مزبوردن مأخوذدر یقال رقی رتبة علیة ومرتبة ای منزلة
(الرتب) فتحتینله شدت معناسنه در كه سهولت مقابلیدر یقال ما فی هذا الامر رتب ای شدة ودیك طورمق ودیكلمك
نتصاب معناسنه در امهات سائره دن منفهم اولدیغی اوزره انصباب نسخه سی غلطدر یقال رتب الشیٔ رتبا من الباب
الرابع اذا انتصب ورتب زمینك تومسك و یوكسك یرینه دینور وشول قیاره دینور كه بری برینه قریب و بعضی بعضندن
مرتفع اوله ومعاش خصوصنك شدید وغلیظ اولمسنه دینور وسرچه پرمقله باننده كی پرمغك كذلك انكله اورته پرمغك
ارالقلرنده اولان فرجه یه دینور وباش پرمقدن ماعدا درت پرمغی بری برینه بناشدروب تخته پارهسی كبی طوتمغه دینور
(الارتاب) اكرام وزننده نسخه لرك مقتضاسی اوزره منصب اولمق معناسنه در لكن امهات سائره نك بیاننه كوره انتصاب
معناسنه درو بو معناده متعدی ولازم اولور برنسنه یی دیكوب طوردرمق ودیكیلوب طورمق معناسنه یقال ارتب
الغلام الكعب ای نصبه كعبدن مراد آشیق تعبیر اولنان كیكدر كه چوجقلر انكله اوینارلر ویقال ارتب الرجل
اذا انتصب قائما و بركسنه مالدار ایكن تقلبات دهریه ایله پریشان حال اولوب سائل وكدا اولمق معناسنه دریقال
ارتب الرجل اذا سئل بعد غنی (الرتباء) حمراء وزننده شول ناقه در كه باشنی یوقری دیكوب صور ودارق یوررلر اوله
(الرجب) رانك وجیمك فتحیله برنسنه دن بلكیلوب قورقمق معناسنه دریقال رجب منه رجبا من الباب الرابع اذا فزع
واوتانمق معناسنه در یقال رجب منه ای استحیی و بركسنه دن هیبتلنوب یعنی كوزینه پك بیوك ومهیب كورنمكله
اكا تعظیم وتبجیل ایلمك معناسنه دریقال رجب فلانا اذا هابه وعظمه ورجب اشهر اثنی عشردن شهر معروف اسمیدر كه
معنای مزبوردن مأخوذدر زیرا جاهلیتده اكا پك تعظیم ایدرلر ایدی جمعی ارجاب كلور اسباب كبی و رجاب كلور رانك
كسریله ورجبات كلور رفقتاتله مصباحده منصرف اولمق اوزره مرسومدر وعند البعض غیر منصرفدر معرف باللام
اولان الرجب كلمه سندن معدولدر (الرجب) ضرب وزننده و(الرجوب) قعود وزننده بودخی بركسنه كوزه بیوك
كورنمكله هیبتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه دریقال رجبه رجبا ورجوبا من الباب الاول اذا هابه وعظمه و رجب اوتانمق
معناسنه در یقال رجب منه رجبا اذا استحیی واغاج یاخود بداغی چتال چیقمیوب یالكز جه بتمك معناسنه دریقال
رجب العود اذا خرج منفردا و بركسنه یه تصریح ویا كنایه ایله بدسوز اورمق معناسنه دریقال رجب فلانا بقول سیٔ
اذا رجمه به (الترجیب) تفعیل وزننده بودخی بركسنه دن مهابتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه دریقال رجب فلانا ترجیبا
اذا هابه وعظمه و رجب آینده قربان كسمك معناسنه در كه جاهلیتده شهر مزبورده اصنا ملریچون ذبح قرابین
ایدرلر ایدی وترجیب خرما اغاجنك میوه سی فراوان اولمغله دال باصیلوب قریلسون ایچون آلتنه دستك طرزنده
سد وسكی بنا ایلمك معناسنه در علی قول خرمانك میوه دار اولان شاخلرینی سائر شاخلره قاوشدروب یپراقلریله صاروب
باغلامق معناسنه درتا كه روزكار سلكوب میوه لرینی دوكمسون ایچون وعلی رأی اوغری یمندن محافظه ایچون اول
میوه دار بداقلر اطرافنه چالیلر ودیكنلكلر وضع ایلمكدن عبارتدر ومنه المثل انا جذیلها المحكك وعذیقها المرجب
بوراده جذیل كلمه سی جذل مصغریدر كه جیمك كسریله در شول طمرق كبی قالین اغاجه دینور كه دوه آغیلنه دیكرلر
دوه لر كاسوریننوب قاشنمق ایچون ومحكك تحكیكدن اسم مفعولدر محكك معناسنه در وعذیق عذقك مصغریدر كه
میوه دار اولان خرما دالنه دینور و بونلرده تصغیر تعظیم ایچوندر یعنی بن انلرك كلوب قاشنوب كسب راحت ایلیه جك
طیاغی وانتفاع ایلیه جك میوه دار بداغی یم دردلری اولدقده كلوب بكا مراجعت ایدرلر ورأی وتدبیرم ایله
شفای صدر حاصل ایدرلر مثل مزبوری یوم سقیفه ده حباب بن منذر ایراد ایلمشدر وترجیب الكرم تكالك واصمه

چبوقلرنی وقوللرینی طوغرلدوب ودوزلدوب هر برینی یرلو یرنجه هرکلر وکرو یدر اوزره وضع ایلمکدن عبارتدر یقال
رجب الکرم اذا سوی سروغه ووضع مواضعه (الرجبة) جرعه وزننده شول سدوسکی طرزنده بنایه دینورکه ذکر
اولندیغی اوزره دستك اولمق ایچون خرمانك میوه دار اولان داللری آلتنه یاپیلور ورجبه شول بنایه دینورکه جانور
صیدی ایچون یاپیلور ایچنه ایبه باغلوب پاره ات وضع ایدرلر جانورکلوب اتی چکدکده اول بنای مصنع یقیلوب
آلتنده قالور (الرجبیه) عمریه وزننده وجیمك تشدیدیله لغتدر شول خرما اغاجنه دینورکه میوه سنك کثرتندن وجه
مذکور اوزره آلتنه دستك یاپلمش اوله مزبور رجبه یه منسوب اولمغله بو نسبتلر خلاف قیاس اوزره در (الارجاب) همزه نك
کسریله بو دخی هیبتلنوب تعظیم ایلمك معناسنه در یقال ارجبه ای هابه وعظمه (الرجب) رانك ضمیله بدن انسانیده
ایکو کیکلر یله دوش تعبیر اولنان عضوك که کوکس باشیدر آرالغنه دینور (الارجاب) همزه نك فتحیله بغرسقلره
دینور امعاء معناسنه مفردی یوقدر علی قول مفردی رجبدر فتحتینله یاخود رجبدر قفل وزننده (الرواجب) راجبه نك
ورجبه نك جمعیدرکه جرعه وزننده در اصول اصابعده اولان مفاصله دینور بوکه کوره دیب بوغوملرینك الك واو یناق
یرلری اولور هر برینه راجبه ورجبه دینور علی قول رواجب اول اکلرك ایچ یوزلرینه دینور یاخود پرمقلرك دیبدن
اوجلرینه وارنجه قلمه دینور یاخود پرمقلرك مطلقا مفاصلنه دینور یاخود سلامیاتك یعنی پرمق کیکلرینك ارقه لرینه
دینور یاخود پرمق کیکلرندن بوغوملرك ارالغنه دینور یاخود پرمق اوجلرینه قریب یعنی باش بوغوملرده اولان مفاصله
دینور ورواجب الحمار اشك قسمنك مخرج صوتنده یعنی حنجره سنده اولان طمرلره اطلاق اولنور (الرحب) رانك
ضمی وحای مهمله نك سکونیله هذیل قبیله سی یوردنده برموضعدر (الرحاب) غراب وزننده حورانده برموضعدر
ورحب رانك ضمیله ورحابه کرامه وزننده مصدرلردر واسع اولمق معناسنه یقال رحب المکان ورحب رحبا ورحابة
من الباب الخامس والرابع اذا اتسع بابلرك ترتیبی نشر مشوش اوزره در ورحابه فعلی متعدی اولور شذوذ اوزره زیرا
باب خامسدن متعدی وارد اولمز لکن ابو علی الفارسی هذیل قبیله سندن ماده مزبوره نك تعدیه سنی نقل ایلمشدر
ومنه ان نصر بن سیار لما قتل جدیع بن علی الکرمانی وصلبه قال لقومه رحبکم الدخول فی طاعته ای وسعکم
پس بوتقریره کوره هذیل لغتنده مطرده اولور وسائره کوره مرادفی اولان وسع ماده سنه محمول ومقیس اولور
ومصباحك بیاننه کوره باء حرفیله متعدی اولوب بعده کثرت استعمالدن ناشی باءی اسقاط ایله تلفظ ایلدیلر (الرحب
رانك فتحی وحانك سکونیله که شکس وزننده در و(الرحیب) امیر وزننده و(الرحاب) عجاب وزننده بول وواسع شیئه
دینور یقال مکان رحب ورحیب ورحاب ای واسع ویقال امرأة رحاب ای واسعة یعنی الفرج ورحیب امیر وزننده
اکول وپرخور کسنه یه اطلاق اولنور رحیب الجوف اولمق ملاحظه سیله (الارحاب) اکرام وزننده لازم ومتعدی
اولور بول اولمق وبوللاتمق معنالرینه یقال ارحب المکان اذا اتسع ویقال ارحبه ای وسعه (ارحب) و(ارحبی) اکرم
واکرمی وزنلرنده که امر حاضرلردر آت قسمنی زجر وآزار مرقعنده تکلم اولنور اولکی ارککه ایکنجی قسراغه
مخصوصدر اوته کیت کیك یرده طورمه آلارغه مقامنده در (المرحب) مطلب وزننده مصدر میمی اولور وسعت
معناسنه واسم مکان اولور محل واسع معناسنه ومنه قولهم مرحبا وسهلا ای صادفت سعة یعنی عربلر ورود ایدن
مهمانه مرحبا وسهلا دیرلر مضایقه سز شائبه استثقالدن عاری شین وآبادان یره کلدیکز وسعت قلبله انس والفت
اوزره اولوب قطعا دلگیر ومتوحش اولمامکز مأمولدر ویقولون مرحبك الله ومسهلك ومرحبا بك الله ومسهلا
شارح دیرکه رحبك الله ورحب بك الله معناسنه در کویا که مرحبا کلمه سی ترحیبا لفظنك موضعنه وضع اولنمشدر
ومسهلا قولی دخی بویله در پس ایکنجی کلاملر دعائیه اولور (الترحیب) تفعیل وزننده بوللاتمق توسیع معناسنه در
وبولغه یا بول مکانه دعوت ایلمك معناسنه در یقال رحب به اذا دعاه الی الرحب (الرحبة) فتحاتله وحانك سکونیله
لغتدر برمکانك فضا ومیداننه دینور حولو وساحه سی کبی که آچق عرصه سی و وسعتلو یری اوله جقدر رحبة
المسجد ورحبة الدار حولولری یدر ورحبة الوادی چایك ودره نك صولری آقندیغی یرلریدرکه ایکی طرفلو بایرلردن
کلان صولر اورایه جریان ایدوب واورادن آقوب کیدر ورحبة الثمام اول نباتك اویومنه اطلاق اولنورکه کلیتلو بتدیکی
محلدر وثمام غرابوزننده برنبات معروفدر ورحبه اوزم سره جك یره دینورشته که خرما سره جك یره جرین دیرلر ووسعتلو
چمزار اولان یره دینورکه آینده ورونده نك بی اختیار نزولکاهلری اوله جمعی رحاب کلور رانك کسریله ورحب کلور
فتحتینله که جمع جنسیدر ورحبات کلور فتحاتله وحارك سکونلریله ده جائزدر (الرحبی) حبلی وزننده کوکسده اولان
قبورغه لرك کورك کبی زیاده سیله عریض اولاننه دینور وبرکونه داغ وتمغا اسمیدرکه دوه نك یان طرفنه یاپیلور
(الرحبیان) رانك ضمی وحانك سکونیله که تثنیه بنیه سیله دربدنك ایکی طرفنده قولتقلره ملاصق ایکی قبورغه درکه

بالجمله قبورغه لرك اوسلنده اولورلر على قول دير سكلرك مرجع ومدخلرى اولان اويناق يرلرينه دينوركه قوللر بوكلدكدنصكره آچلدقده اول اويناغه رجوع ايدرلر وعند البعض يورككك ايكى طرفلو اويناوب طوقنديغى يرلردن عبارتدر (الرحبة) جرعه وزننده اجأ نام جبلده برصوآديدر وارض مكه ده ذى ذروان نام محلده برقيو آديدر وهذيل قبيله سى بلادنده شمنصير نام جبله ملاصق دره ده برقيو آديدر وعراقده قادسيه قرشوسنده برقريه در ويمنده شهر صنعا قربنده بردره در ومدينه ايله شام اراسنده وادى القرى قربنده برناحيه در وبلجاة ناحيه سنده برموضعدر (الرحبه) نخبه وزننده فرات اوزرنده بر بلده آديدر بانيسى اولان رحبة بن مالك بن طوق اسميله مسمادر ودمشق قضاسنده برقريه ودمشقده بر محله وكوفه ده بر محله و بغداد قضاسنده برموضع اسملريدر وطيئ ودبيان قبيله لرى ميانده ثلبوت نام محلده بردره در وباديه ده برموضعدر و يمامه قضاسنده برقريه و برصحراء آديدركه قراى كثيره ومياه وفيره يى مشتملدر و رحبه نك نسبتنده رحبى دينور فتحتينله (بنورحبه) يمنده حمير قبيله سندن بر بطن در (رحابه) قمامه وزننده مدينه ده برموضعدر (رحاب) كتاب وزننده ايرانده آذربيجان ايالتنك ودربند نام شهر قضاسنك وارمينيه ولايتنك اكثر يرلرينه شامل برناحيه آديدر (بنورحب) فتحتينله يمنده همدان قبيله سندن بر بطن در (ارحب) اغرب وزننده مربدن برقبيله در على قول بريغور اسميدر ياخود برمكان آديدر نجائب ارحبيات على الاختلاف اكا منسوبلردر نجايب كريمه اولان دوه لره دينور (رحايب التخوم) تاى فوقيه مضمومه وخاى معجمه ايله اقطار ارضك نواحئ وسيعه وجوانب فسيحه سنه اطلاق اولنوركه هرنكته مخصوص تخوم واقطار آنلرى مشتملدر بورداه رحايب رحيبه نك جمعيدر وتخوم دخى جمعدر سنورلره وقطرلره دينور رحايب التخوم قولى التخوم الرحائب سبكنده در ومؤلفك سعة اقطار الارض قولى الاقطار الواسعة تأويلنده در (رحب) رانك فتحيله و(مرحب) معظم وزننده (ومرحب) مقعد وزننده اسامئ رجالدر ومرحب كه مقعد وزننده در عبدالله بن عبدالحنفى نام كسه نك فرسى اسميدر وجاهليتده حضرموت شهرنده برصنم آديدر (ذومرحب) صنم مزبورك خادمى اولان ربيعة بن معدى كربك لقبيدر (الردب) رانك فتحى ودالك سكونيله اونه سى چيقمز ديسمز صوقاغه ويوله دينور طريق غير نافذه معناسنه طريق كذب وحيله كبى (الاردب) همزه نك كسريله قرشب وزننده مصر ولايتنه مخصوص برنوع بيوك اولچك اسميدر حالا همزه نك فتحيله اردب ديدكلريدر بعضلر ديديلركه يكرمى درت صاع مقدارى نسنه وعلى قول التى ويبه استيعاب ايدن اولچكه دينور ❊ مؤلفه كوره صاع درت مد اوله جقدر وهر مد بر رطل ايله بر رطلك ثلثيدر ورطل اون ايكى اوقيه در وهر اوقيه قرق درهمدر وزمخشرى يه كوره صاع درت من مقدارى نسنه آلان اولچكدر ومن بر بطمان دركه ايكى رطل مقداريدر ورطل تقريبا يوزاوتوز وتحقيقا يوز يكرمى سكز بچق درهم ونصف سبع درهمدر وشامى وعراق وحجازى اصطلاحلرنده رطل متخالفدر وويبه يكرمى ايكى مد اولان مقداردن عبارتدر انتهى واردب صو بولنه دوشه دكلرى كنكلره دينور (الاردبة) ها يله طوغله ايله يايلش بيوك و واسع كاريزه دينور يقال رتم الاردبة اى البالوعة الواسعة من الخزف وايرى طوغله يه وكرميده دينور (الترذب) تفعل وزننده بركسه يى اسركيوب رحم ولطف ونوازشله معامله ايلك معناسنه در يقال تردبه اذا رحمه وتلطفه (الرزب) رانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بريره بابركسه يه يا برعمله ايرلمامق وجه اوزره ملازمت ومداومت ايلك معناسنه در يقال رزبه رزبا من الباب الاول اذا لزمه فلم يبرح (الارزب) همزه نك كسريله قرشب وزننده بودور كسه يه دينور وكبير الجثه كسه يه دينور وقالين ويومرى كوده لى ديزمان كسه يه دينور وعورتك فرجنه على قول يومرى وايرى اولانه دينور (المرزاب) محراب وزننده اولوغه دينور ميزاب معناسنه يقال سال المرزاب اى الميزاب ❊ شارحك بيانه كوره لزوم معناسنه در و بيوك كمى يه دينور قليون كبى على قول چكدرى وفرقته كبى اوزون كمى يه دينور يقال ركب المرزاب اى السفينة العظيمة اوالطويلة (الارزبة) و(المرزبة) همزه نك وميمك كسرى و بانك تشديديله على قول بالكسر ارزبه تشديديله در تيمور چوماغه دينور يقال ضربه بالارزبة والمرزبة اى العصية من حديد (المرزبة) مرحله وزننده اهل فرسك يعنى عجم طائفه سنك رئيس وسركار اولمسيدر كه مرزبان لفظندن تصرفله مصدر قلنمشدر نته كه دهقاندن دهقنه مصدر اعتبار اولنمشدر يقال فلان على مرزبة كذا وله مرزبة كذا كما يقال له دهقنة كذا (المرزبان) ميمك فتحى وزانك ضميله عجم طائفه سنك رئيس وسركرده لرينه دينور جمعى مرازبه كلور هباطله كبى يقال هو مرزبانهم اى رئيسهم ❊ معلوم اوله كه مؤلفك اهل فرسدن مرادى فرس قديم اهاليدركه مجوسيلردر واشبو مرزبان كلمه سى لفظ فارسيدر مرز ايله باندن مركبدر مرز فارسيده سرحد وسنوره دينور وبان كوزه ديجى حافظ معناسنه اولمغله مرزبان سرحد محافظى وسرحد بكى ديمك اولور بعده مطلقا رئيس وسركرده ده استعمال

اولمشدر ومربلردخی اخذایدوب دهقان ودهقنه کبی تصرف ایلدیلر (المرزبانیه) بغداد قضاسنده برقریه آدیدر
(مرزبان الزأرة) ارسلانه اطلاق اولنور بوك بکجیسی اولدیغیچون (رأس المرزبان) شهر شحرقربنده برموضعدر
(الرسوب) قعود وزننده برنسنه صوبك دیبنه چوكك معناسنده در یقال رسب الشیء فی الماء ورسب رسوبا من الباب
الاول والخامس اذا ذهب سفلا (الرسوب) صبور وزننده آلت تناسلك باشنه اطلاق اولنور كره معناسنه حین
جماعده باتوب کندیکیچون وقلجه اطلاق اولنور ضریبه ده غائب وغائر اولدیغیچون وخاصة رسول اکرم صلی الله
علیه وسلم حضرتلرینك برقلجلری اسمیدر علی قول سیف مزبور بلقیس جنابلرینك سلیمان نبی علیه السلام
حضرتلرینه اهدا ایلدکلری سیوف سبعه نك بریسیدر ورسوب حارث بن ابی شمر الغسانی نام امیرك قلجی آدیدر
ورسوب حلیم وزنحو وملایم مشرب آدمه اطلاق اولنور (الرسب) فتحتینله و(الرسب) صرد وزننده و(المرسب)
منبر وزننده بونلرده قلجه اطلاق اولنور (الراسب) رسوبدن اسم فاعلدر دیبه چوکوب کیدن شیئه دینور خفی اولیه که
صولو نسنه ایچره متمیز اولوب یوزنده یادیبنده یا اورته سنده کورینان جزء غلیظ اکر یوزنده اولورسه طافی واکر اورته سنده
اولورسه معلق واکر دیبنده اولورسه راسب دینور وراسب حلیم وملایم مشرب آدمه اطلاق اولنور وثابت وراسخ
معناسنه استعمال اولنور کویا که یرندن قلدامیوب کندکجه یره باتوب کیدر یقال جبل راسب ای راسخ (بنو راسب)
برجماعتدر وراسب برارض مخصوصه اسمیدر ❊ مترجم دیرکه لطایفدن اولمق اوزره عربك نصیر الدین خواجه سی لطیفه
اولان جحی نام کسه برکون کیدرکن برجمعیته مصادف اولدیکه میانلرنده مباحثه کونه قیل وقال جریان ایدر سببنی
استفسار ایلدکده اشبو شخص مشار بنو راسب جماعتندنمی یوخسه بنو طفاوه دنمیدر اشتبا هم اولمغله تمیزی
ضمننده قرعه انداز مقال اولمقده یز دیدیلر جحی دیدیکه آنك وجه اسهلی واردر بو شخصی دریایه القا ایدهلم اکر دیبنه
چوکوب کیدر ایسه بنو راسبدندر واکر یوزینه چیقارسه بنو طفاوه دندر دیو تعلیم طریق ایلدیکی باعث خنده جماعت
اولمشدر انتهی (الارساب) همزه نك کسریله آجلغدن شدتندن کوز ایچنه باتوب کتمك معناسنه در که مجازدر یقال ارسب
القوم اذا ذهبت اعینهم فی رؤسهم جوعا (الروسب) جوهر وزننده آفت وداهیه یه اطلاق اولنور (المراسب) مراتب وزننده
اواسی معناسنه در که متین ومحکم اسطوانه وستونلره اطلاق اولنور یقال بناء له المراسب ای الاواسی مراسب
مرسبك واواسی آسیه نك جمعلریدر (الرسنی) رستمی وزننده محدثیندن ابو شعیب صالح بن زیاد الرسنی درلکن مؤلف
نسبتنی بیاندن سکوت ایلمشدر (الرشبة) رانك ضمی وشین معجمه نك سکونیله ایجی بوش هندستان جوزینه دینور که
آنکله قبق کبی صو آلنوب ایچیلور وحالا نارکیله دخی ایدرلر (المراشب) مراتب وزننده کوپلرك اغزلرینی صبواد قلری
چامورلره دینور مؤلف مفردینی بیان ایلمامشدر (الرصب) رانك وصادك فتحیله اورته پرمقله شهادت پرمغنك
دیبدن اولان ارالغنه دینور (الرضب) رانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله آغز یارینی اموب صورمق معناسنه در
کرك کندی اغزینك یارینی ایچنه چکوب صورسون وکرك محبوبه نك یارینی امسون که آبدار امرود کبی صوریلوب
اسیلور یقال رضب الرجل ریق المرأة رضبا من الباب الاول اذا رشفه ویغمور شدتبو وفرتله دوکلمك معناسنه در
یقال رضب المطر اذا سح وهطل وقیون یتاغنه کیروب یاتمق ربوض معناسنه در یقال رضبت الشاة ای ربضت
(الترضب) تفعل وزننده بودخی آغز یارینی اموب صورمق معناسنه در یقال ترضب ریق المرأة بمعنی رضبه
(الرضاب) غراب وزننده صو ریلان یاخود صورلمق شانندن اولان آغز یارینه دینور علی قول آغز یارینك
آغز ایچره اولان پاره لرینه دینور وبوبسا قلك غیریدر یقال رشف رضابها وهو الریق المرشوف او قطع الریق
فی الفم ورضاب قوری مسك اوفاقلرینه دینور وقار وشکر وطولو پارچه لرینه دینور ولعاب العسل معناسنه در که
بال یوزنده حادث اولان کپوك طرزنده نسنه در وچه وشبنم دیدکلری رطوبتك شجر اوزره دوشن پاره لرینه دینور که
بلوك بلوك دوشدکده هر بلوکی اوله جقدر (الراضب) سدر اغاجندن که عربستان کراسی تعبیر اولنور برنوع
اسمیدر طربزون خرماسی دیدکلری دخی اول نوعدندر واحدی راضبه ورضبه در فتحاتله لکن رضبه راضبك
مفردی اولمق نامملایمدر ظاهرا علی العکس اولمقدر بوراده خدشه واردر وراضب شدت ووفرتله یاغان یغموره دینور
یقال مطر راضب ای سح (المراضیب) میمك فتحیله محبوب ومحبوبه لرك شیرین وشکرین اولان آغزی یارلرینه
دینور اریاق عذبه معناسنه که امیلوب صورلمق شانلرندندر (الرطب) رانك فتحی وطانك سکونیله یاش معناسنه در که
قوری مقابلیدر یقال شیء رطب ای ضد یابس وتر وتازه وملایم نسنه یه اطلاق اولنور یقال غصن رطب وریش
رطب ای ناعم ویقال غلام رطب ای فیه لین النساء یعنی محبوبه لرك پالوذه تنلری کبی تر وترم ونازك بدنلو محبوب
اوغلاندر (الرطوبة) رانك ضمیله و(الرطابة) کرامه وزننده یاش اولمق معناسنه در یقال رطب الشیء ورطب رطوبة

ورطابةمن الباب الخامس والرابع اذا ندي وهو خلاف اليابس ورطابه اناجده خرما رطب اولمق معناسنه درکاسیذ کبی
یقال رطب البسر ورطب رطابة من الباب الاول والخامس اذا صار رطبا بو راده رطب الرطب نسخه لرینی شارح
تغلیط ایلمشدر (الرطيب) امیر وزننده یاش نسنه یه دینور وتر وتازه وملایم شیئه دینور وتازه خرمایه دینور یقال
تمر رطيب ای مرطب (الرطب) رانك ضمیله و(الرطب) ضمتینله تازه و یشل چایرلغه وچمزاره وسبزوات بستاننه دینور
وتازه و یشل شجره دینور علی قول تازه و یشل چایر وچمن باوکنه دینور (المرطبة) محسنه وزننده تازه و یشل چایرلق یره
دینور یقال ارض مرطبة ای کثیرة الرطب (الرطب) صرد وزننده نضج بولمش تازه خرمایه دینور مفردی
رطبه درهایله جمعی ارطاب کلور یقال کثر رطب النخل ورطبته وارطابه وهو نضیج البسر وتازه خرمایع ایدنه رطبی
دینور احمد بن سلامة الرطبي کبار شافعیه دن فقیه مشهوردر وحفیدی قاضی ابو اسحق ابراهیم بن عبدالله بن احمد
وبرادرزاده سی محمد بن عبیدالله الرطبي محدثیندندر ابو القاسم بن البسری راویسیدر (الترطيب) تفعیل وزننده
خرما قوروغی کالن بولوب رطب اولمق معناسنه در یقال رطب البسر ترطیبا اذا صار رطبا و برکسه یه تازه خرما یدرمك
معناسنه در یقال رطب القوم اذا اطعمهم الرطب و برنسنه یی اصلا دوب یاشارتمق معناسنه در یقال رطب
الثوب اذا بله (ارطاب) همزه نك کسریله خرما قوروغنك رطب اولمسی زمانی کلوب چاتمق معناسنه در یقال
ارطب النخل اذا حان اوان رطبه و برکسه نك خرماسی کالن بولوب رطب اولمق معناسنه در یقال ارطب القوم
اذا ارطب نخلهم و برنسنه یی اصلا دوب یاشارتمق معناسنه در یقال ارطب الثوب اذا بله (الرطبة) ثمره وزننده یونجه تعبیر
اولنان نباته دینور فصفصه کبی جمعی رطاب کلور رانك کسریله و رطبه نرم تن تر وتازه نازنین محبوبه یه دینور
یقال جارية رطبة ای رخصة (الرطب) رانك فتحی وطانك سکونیله و(الرطوب) قعود وزننده طواره یونجه یدرمك
معناسنه در یقال رطب الدابة رطبا ورطوبا اذا علفها رطبة و برکسه یه تازه خرما یدرمك معناسنه در یقال رطب القوم
اذا اطعمهم الرطب (الرطب) فتحتینله لسانه صواب وخطانه کلورسه سویلمك معناسنه در یقال رطب الرجل رطبا
من الباب الرابع اذا تكلم بما عنده من الصواب والخطأ (یارطاب) حرف ندا ایله قطام وزننده که کسرا وزره مبنیدر
نسوانه مخصوص کلمهٔ سب ودشنامدر دائما مرطوب الفرج اولمق حسبیله زنا وفجور ندن کنایه در (المرطوب)
رطوبتلو کشی یه دینور کرك حسی وکرك معنوی اولسون (المرطبة) مرحله وزننده صویی شور قیولر ارالغنده صویی
طتلو اولان قیویه واشمه یه دینور یقال رکیة مرطبة ای عذبة بين املاح (الرعب) رانك ضمی وعینك سکونیله
اسمدر قورقویه دینور که درونه عارض اولور فزع معناسنه وضمتینله لغتدر ❁ مؤلف بصائرده بیانه کوره رعبدر ون
انسانی امتلاء خوف وفزعدن ناشی عمل وحرکت واقدامدن منقطع اولمق حالتنه موضوعدر پس امتلاء معناسنی
ملاحظه ایله رعب رانك فتحی وضمیله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور تقول رعبت الحوض ای ملأته وانقطاع
معناسنی تصور ایله قطع معناسی اخذ واستعمال اولنور تقول رعبت السنام ای قطعته انتهی ورعب رانك ضمی وفتحیله
قورقتمق معناسنه در یقال رعبه رعبا من الباب الثالث اذا خوفه ورعب رانك ضمیله قورقمق معناسنه کلور یقال رعب
الرجل رعبا اذا فزع ورعب اوقك نمرن کیره جك یرینه دینور رعظ معناسنه جمعی رعبه کلور قردة کبی ورعب
رانك فتحیله طولدرمق معناسنه استعمال اولنور یقال رعب الحوض رعبا من الباب الثالث اذا ملأه وکوکرجین
بلند آواز ایله نغمه وتطریب ایده رك اوتمك معناسنه در کویا که اول شدید آوازه وآهنکله سائر کوکرجینلری
قورقودر یاخود مجاری صوتی اول هنکامه ایله طولدرر یقال رعبت الحمامة اذا رفعت هديلها وشدته وکسمك
معناسنه در یقال رعب السنام وغيره اذا قطعه ورعب سحر و بویی وسیمیایه متعلق رقیه وافسونه اطلاق اولنور که
کوزی طولدروب قلبی مرعوب ایدر وصف بالمصدر درو وعید معناسنه درکه برامر مضر وقبیح ایصالنی
وعد ایله تخویف ایلمك حالتندن عبارتدر وعربلرك تسجیع وتقفیه ایله ایراد ایلدکلری کلامه اطلاق اولنور بوندن
مراد سلفده کهنهٔ عربك تعبیرات کاهنیه لری اولان غریب الالفاظ طمطراقلو مسجع ومقفی کلاملری اوله جقدر
نته که سطیح نام کاهنك بو رسمه بعض کلاملری تاریخ ابن خلکان وسائر کتب سیر وتواریخده مسطوردر
ورعب اشبو معانی ثلاثه دن مصدر اولور باب ثالثدن اولهرق ورعب برکسه نك درونه عارض اولان
قورقویی تسلیت وتطمین یاخود تقویت قلبله کسر وازاله ایلمك معناسنه کلور یقال رعبه اذا کسر رعبه
(المرعوب) برنسنه دن قورقمش کسه یه دینور (الرعيب) امیر وزننده مرعوب معناسنه در وشول سمیز انسان وحیوانه
اطلاق اولنور که بدننده کویا که یاغ تقاطر ایدر اوله طولمق معناسندن مأخوذدر یقال هو رعيب ای سمين يقطر دسما
(الترعيب) تفعیل وزننده و(الترعاب) تذکار وزننده قورقتمق معناسنه در یقال رعبه ترعیبا وترعابا اذا خوفه وکوکرجین

آواز بلند ايله تطريب ايده رك اوتمك معناسنه در يقال رعبت الحمامة بمعنى رعبت وكسمك معناسنه در يقال رعبه اذا قطعه و بركسه نك قورقوسنى كيدروب قلبنى تأمين وتطمين ايلمك معناسنه دركه بابى ازاله ايچوندر يقال رعبه اى اصلح رعبه (الارتعاب) قورقمق معناسنه در يقال رعبه فارتعب (الترعابة) تانك كسريله پك قورققى كسه يه دينور فروقه معناسنه (الترعيبة) تانك كسريله كسيلان اوركج مقوله سى نسنه دن برپاره يه دينور جمعى ترعيب در بعض نسخه ده تراعيب مرسومدر (الرعبوبة) رانك ضميله ترعيبه معناسنه در واتنه طولو و بالابلند انداملو محبوبه يه دينور على قول تازه وخوب چهره وسيمتن وشيرين ونازنين اولانه ياخود پالوذه كبى نرم تن محبوبه يه دينور و پك جنبشلو طياشه وسبكپا ناقه يه دينور وخرما چچكنك دينه دينور (الرعبوب) بودخى رانك ضميله و(الرعبيب) رانك كسريله رعبوبه معناسنه دركه على الاختلاف وصف مذكور اوزره اولان محبوبه يه دينور يقال جارية رعبوبة و رعبوب و رعبيب اى شطبة تارة او بيضاء حسنة رطبة حلوة او ناعمة و رعبوب ضعيف وجبان كسه يه دينور (الراعب) و(الرعاب) شداد وزننده مرعب مرقومدن اسم فاعلدر افسونكاره دينوركه كوزباغليه جى تعبير اولنور ووعيد ايله خلقى تخويف ايدن كسه يه دينور وتسجيع وتقفيه ايله كلام تكلم ايدن كاهنه دينور وراعب بر ارض مخصوصه دركه راعبيه ديدكلرى كوكرجينلر اورايه منسوبدر ❁ شارح ديركه ذكر اولنان رعب حمامه معناسندن مأخوذ اولديغى منقولدر انتهى (المرعب) اسم فاعل بنيه سيله بودخى كوده سى لحم وشحم ايله مملو اولان انسان وحيوانه دينور رعيب كبى و بونلر عضوه دخى صفت اولورلر (المرعبه) مرحله وزننده شنلكسزلك وتنهايره دينوركه البته انسانه اورادن وهم ورعب عارض ومستولى اولور قفرة مخيفه معناسنه ومرعبه مصدر ميمى اولورسن غافل كندى عالمكده ايكن بركسه نا كهانى صيچرايوب يانكه يااوزريكه دوشمكله سنى بلكلتمك معناسنه يقال رعبه مرعبة وهى ان يثب احد فيقعد عندك وانت غافل (الرعبب) جندب وزننده بودخى خرما چچكنك دينه دينور (الرعباء) صحرا وزننده برموضعدر (الرعبليب) زنجبيل وزننده دائما ملاطفه ومطايبه ايدن مزاحه خاتونه دينور وقادر اولديغى اثوابى وسائر نسنه يى يرتوب پاره لين انسانه وسائرجانوره دينور (الرغب) رانك فتحى وضمى وغين معجمه نك سكونيله و(الرغبة) رانك فتحيله برنسنه يى ديلوب خواهش ايلمك معناسنه در يقال رغب فيه رغبا و رغبة من الباب الرابع اذا اراده وعن كلمه سيله صله لندقده اعراض ايلمك معناسنه اولور يقال رغب عنه اى لم يرده و يقال رغب بنفسه عنه اى رأى لنفسه عليه فضلا يعنى كندى نفسنده فلانه يا شيء آخره نسبت فضل ومزيت مشاهده ايلمكله آندن اعراض ايدوب كندى نفسنه مشغول ومقيد اولدى مؤلفك بصائرده بياننه كوره اصل رغب و رغبه برنسنه متوسع اولمق معناسنه موضوعدر يقال رغب الشيء اذا اتسع بعده بومناسبتله اراده وخواهشك وسعتلو يعنى برنسنه يى پك آرزومند وطلبكار اولمق معناسنه استعمال اولنمشدر ومادۀ مزبوره فى و لى ايله معناى مذكورده مستعملدر وعن ايله تولى واعراض معناسنده استعمال اولنور كويا كه آندن روكردان اولوب غيرى شيئه راغب اولمش اولور ومصباحك بياننه كوره بنفسه دخى متعدى اولور يقال رغبته رغبا (الارتغاب) افتعال وزننده بودخى رغبت واراده معناسنه در يقال ارتغب فيه اذا اراده (الرغب) فتحتينله و(الرغبى) رانك فتحى وضمى وغينك سكونى والفك قصريله و(الرغباء) صحراء وزننده و(الرغبوت) رهبوت وزننده و(الرغبوتى) فتحتين والفك قصريله و(الرغبان) فتحاتله و(الرغبه) رانك ضمى وفتحيله تذلل واخلاصله دعا ايلمك ياخود يلوار وب زارى ونياز ايلمك معناسنه در يقال رغب اليه رغبا و رغبى و رغباء و رغبوتا و رغبوتى و رغبانا ورغبة ويحرك اى ابتهل او هو الضراعة والمسألة (الارغاب) همزه نك كسريله و(الترغيب) تفعيل وزننده رغبت ايتدرمك معناسنه در يقال ارغبه اليه ورغبه ترغيبا (الرغيبة) حبيبه وزننده رغبت اولنان شيئه دينور وچوق ويركويه اطلاق اولنور جمعى رغائب كلور شارح ديركه ليلۀ رغائب بوندندركه عطاياى جزيله ومواهب جليله كيجه سيدر مادر نبى عليه السلام اولان آمنه جنابلرى پدر والاكهر نبوى اولان عبدالله ايله اول كيجه زفاف و رحم مومى اليها صدف درۀ نبالت اتصاف اولمشدركه اولين شب جمعۀ رجب شريفدر (الرغب) رانك ضمى وضمتينله كثرت اكل وشدت شره وحرص معناسنه دركه صوغمسزلق تعبير اولنور يقال رغب الرجل رغبا من الباب الخامس اذا كان كثير الاكل وشديد النهم ورغب ضمتينله شول پك ومتين يره دينوركه طپراغنك آقوب كتمسى مطر كثيره موقوف اوله ياخود واسع وطپراغى ملايم وسهل اوله وشول دره يه دينوركه بيوك وايچى يسى واسع اولمغله چوق صوا ستيعاب ايليه و رغب رانك ضميله و رغب ضمتينله معناى مزبورلردن مصدرلر اولورلر يقال رغب رغبا و رغبا من الباب الخامس (الرغيب) اميروزننده اكول وحريص كشى يه دينوركه صوغمسز تعبير اولنور وشول دره يه وسائر نسنه يه دينوركه ايچى يسى كنكبش اولوب چوق صو وچوق شيء آله يقال واد رغيب اى ضخم كثير الاخذ واسع (الرغاب) سحاب وزننده رغيب معناسنه در يقال ارض رغاب

ای رغیب (المرغب) محسن وزننده زنکین ومالدار کشی یه دینور یقال رجل مرغب ای موسر (المراغب) میمك فتحیله معاش خصوصنده مضطرب اولان کسه‌لره دینور (المرغاب) میمك فتحیله برموضع آدیدر ومرو شاهجان قضاسنده برنهر اسمیدر وخراسانده شهر هراة اعمالندن برقریه آدیدر (المرغاب) میمك کسریله مالك بن حمار نام کسه‌نك قلیجی اسمیدر (مرغابین) میمك فتحی وتثنیه بنیه‌سیله بصره قضاسنده برموضعدر (الرغابی) رغامی وزننده جکرده اولان زیاده درکه جکرکوشه تعبیر اولنور (رغباء) صحراء وزننده برقیو آدیدر (رغبان) عطشان وزننده اسامی رجالدندر عبدالعظیم بن حبیب بن رغبان محدثیندندر امام ابوحنیفه علیه الرحمه حضرتلرندن روایت حدیث ایلمشدر ثقه‌دن اولمغله متروك الروایه در (مرغبون) میمك وغینك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه در (الرغبانه) رانك ضمیله نعلین تعبیر سنك یردن طرفه کلن عقده سنه دینورکه عرب نعلیننده اولور (الرقیب) رانك فتحیله اسماء حسنادندر جل اسمه حافظ ونکهبان معناسنه‌در و برنسنه‌نك ظهور ووقوعنی کوزه دیجی منتظر معناسنه‌در یقال هو رقیبه ای منتظر وبکجی حارس و پاسبان معناسنه‌در یقال هو رقیب القوم ای حارسهم راغبك مفرداتنده بیاننه کوره رقیب لفظی رقبه‌دن مأخوذدرکه بیونه دینور حافظ ونکهبان اولان کسه شیء محفوظك رقبه‌سنی حفظ ورعایت یاخود محافظه‌سی حیننده کندی رقبه‌سنی رفع ایلمك مناسبتیله اشتقاقی صورت بولمشدر انتهی و رقیب قمار بازلرك امین ومعتمدی اولان کسه‌یه دینور علی قول ضریب یعنی قمار وقلری اوزره ناظر وموکل تعیین اولنان امینلرینه دینور وقمار اوقلرندن اوچنجی اوقه دینور ونوء کوکبلرندن یعنی یغموره دلالت ایدن کوکبلردن شول کوکبه دینورکه مقابلنده اولان کوکبه منتظر اولور یعنی اول طلوع ایتدکده بوغروب یاخود اول غروب ایتدکده بوطلوع ایدر مثلا اکلیل ثریانك رقیبیدر نته که نوء ماده سنده بیان اولندی وشول کوکبه دینورکه طالعه اولوب غاربه مراقب اوله بوتك مفهومی اولکیدن اعمدر علی قول منازل قمردن احدهما آخره مراقب اولان منزله اطلاق اولنورکه بریسی طلوع ایتدکده مقابلنده واقع اولان غروب ایدر قول اوله کوره مثلا عشا وقتنده ثریا طلوع ایتدکده اکلیل غروب ایدر علی العکس دخی بویله‌در وقول ثانی یه کوره مثلا منزل غفر شرطین رقیبیدر وشوله هقعه رقیبیدر و رقیب زبرقان بن بدرك فرسی اسمیدر ورقیب عم وجه زاده‌یه اطلاق اولنور و بومحافظه معناسندندر یاخود میراثی ایچون انتظار معناسندندر یقال هو رقیبه ای ابن عمه وبرکونه خبیث وموذی حیه‌یه دینورکه عاشق رقیبی کبی مضر وملعون اولور جمعی رقیبات کلور و رقب کلور ضمتینله و رقیب برکسنه‌نك اولاد واقرباو عشیرتندن کندیدن صکره برنده قلان خلفنه اطلاق اولنور و بو رقیب کوکب معناسندن مأخوذدر یقال هو رقیبه ای خلفه (الرقبة) رانك کسریله و (الرقبان) حرمان وزننده و (الرقوب) قعود وزننده و (الرقابه) کرامه وزننده و (الرقوب) قبول وزننده و (الرقبة) فتحاتله کوزتمك انتظار معناسنه‌در یقال رقبه رقبة ورقبانا ورقوبا ورقابة ورقوبا ورقبة من الباب الاول اذا انتظر و برنسنه‌یی حفظ وحراست ایلمك معناسنه‌در یقال رقبه اذا حرسه و برکسنه‌نك کردننه ایپ یا پالهنك طاقق معناسنه‌در یقال رقب فلانا اذا جعل الحبل فی رقبته (الترقب) تفعل وزننده برنسنه‌یی کوزتمك ومنتظر اولمق معناسنه‌در یقال ترقبه ای انتظره (الارتقاب) افتعال وزننده ترقب معناسنه‌در یقال ارتقبه ای انتظره و یوکسك یره چیقمق معناسنه‌در یقال ارتقب الرجل اذا اشرف وعلا ای ارتفع علی مکان عال (المرقبة) و (المرقب) میملرك وقافلرك فتحیله اسم مکاندر یوکسك یره دینورکه دیدبان اوراده چیقوب اطرافی کوزه‌در (المراقبة) مفاعله وزننده و (الرقاب) رانك کسریله بودخی برنسنه‌یی حفظ وحراست ایلمك معناسنه‌در یقال راقبه مراقبة ورقابا اذا حرسه مراقبهٔ صوفیه دخی بو معنادندرکه هر امرده رضای باری طرفنی محافظه ایدوب کذلك جمیع احوالنه دائما علم الهی محیط اولدیغنی ملاحظه ایله نفسنی محارسه ایلمکدن عبارتدر و مراقبه اهل عروض اصطلاحنده‌درکه بحر مضارعك وبحر مقتضبك عروضی برکره مفاعیل و برکره مفاعیلن اولمقدن عبارتدر * شارح دیرکه ظفریاب اولدیغمز نسخه‌لرك مجموعنده بورسمه مرسومدر کذلك مؤلف خطیله اولان نسخه‌ده مفاعیلن جزؤنده یاء ثابتدر صواب اولان یانك سقوطیله مفاعلن اولمقدر زیرا یاء ونوندن هر بری آخره مراقبدر وجه تسمیه دخی بودرکه مفاعیلن جزؤنده آخر سبب اولان نون کندیدن مقدم اولان آخر سببله که یاءدر جمعا ثابت اولمز علی العکس دخی بویله‌در کویا که احدهما آخرك سقوطنه مراقبدر پس یاء ثابت اولورسه نون ساقط ونون ثابت اولورسه یاء ساقط اولور بوصورتده مفاعیلن عنوانی زیغ قلمه دوچار اولمشدر ومؤلف همان بحر مضارعه مثال ایراد ایلدی قالدیکه بحر مقتضبده مراقبه مفعولات جزؤنده‌در که واوی فایه وفایی واوه مراقبدر بردفعه معولات اولوب مفاعیل جزؤنه نقل اولنور و بردفعه مفعلات اولوب فاعلات جزؤنه نقل اولنور انتهی (الرقبه) رانك کسریله

اسمدر تحفظ معناسنه در که خوف واندیشه اولنان نسنه دن غافل اولیوب تبصر ایله آندن صاقنوب قورنمق حالتنه
دینور روقور قویه اطلاق اولنور ورقبه برماله آباء واجداد ارثیله مالك اولیوب كلاله جهتیله وارث اولمغه اطلاق
اولنور خفی النسب اولمغله میراث کندوسنه تسلیم اولنمامق خصوصندن خوف واندیشه ایلدیکنه بناء یقال ورث
فلان مالا عن رقبة ای ورثه عن كلالة لم يرثه عن آبائه ويقال ورث مجدا عن رقبة اذا لم تكن آباؤه امجادا وعرب لر
لم يرثه عن كلالة دیرلر اکا خارجدن مالك ومتصرف اولمدی بلکه قرب واستحقاقله متصرف اولدی معناسنه
خلاصه سی کندی استحقاقیله مالك اولمق موقعنده استعمال اولنور (الرقبی) بشری وزننده ارقاب ماده سندن
اسمدر برملکی برکسنه یه شول شرطله ویرمکدر که کرك واهب وکرك موهوب له قنغیسی مقدم وفات ایدرسه ملك
مزبور واهبك ورثه سنه رجوع وانتقال ایلیه علی قول مثلا برمنزلی برکسنه یه شول شرطله تفویض ایلمکدر که
اول کسنه مدة العمر آنده ساکن اولوب بعد وفاته آنده دیکر فلان کمسنه ساکن اوله علی کلا التقدیرین ملکیت همان
رقبه یه تعلق ایدوب ملك مستقر اولمز که وارثلره انتقال ایلیه یقال هذه الدار لك رقبى وهى ان يعطى انسانا ملكا
فايهما مات رجع الملك لورثته او ان يجعله لفلان يسكنه فان مات ففلان ٭ شارح دیر که اشبو مسئله رقبی کتب فقهیه ده
مسئله مخصوصه در وصحاح عبارتی اوزره مشروحدر که برکسنه یه بو وجه اوزره ملکنی هبه ایلمکه دینور که واهب ایله
موهوب له قنغیسی مقدم وفات ایدرسه ملك مزبور باقی قلان کمسنه نك اوله پس هر حالده کویا که احدهما آخرك
وفاتنه مترقب اولمغله بو معنادن مأخوذ اولور انتهی (الارقاب) همزه نك کسری ایله برکسنه یه ملکنی ذکر اولنان رقبی
جهتیله هبه وتفویض ایلمك معناسنه در یقال ارقبه الرقبى ويقال ارقبه الدار اى جعلها له رقبى (الرقوب)
صبور وزننده شول عورتدر که زوجنك فوتنه منتظره اوله که یا ارثنه مظهر یاخود زوج آخر ایله بهره وار اوله یقال
امرأة رقوب اذا كانت تراقب موت بعلها وشول ناقه یه دینور که مزاحمه وقتنده حوضه قریب اولیوب اندفاع
مزاحمه یه ترقب ایدر اوله بو خصلت محموده در و رقوب اولادی طورمیان خاتونه دینور علی قول ولدی فوت
اولمش خاتونه دینور ٭ شارحك بیانه کوره معنای اخیرده رقوب رجل ومرأه ده مشترکدر اولادی طورمیان کمسنه نك
برولدی ظهور ایلدکده معمر اولمیه جغی بالتجربه تیقنی سببیله آنکدنجی وفاتنه مترقب اولور وشق ثانی یه کوره
ولدجدیده یاخود ثواب اخروی یه منتظر اولور (ام الرقوب) بلاء وداهیه نك کنیه سیدر (الرقبة) فتحاتله بیونه
دینور عنق معناسنه علی قول بیونك اکسه طرفندن کوکنه دینور جمعی رقاب کلور راءنك کسریله ورقب کلور
فتحتینله وارقب کلور افلس وزننده ورقبات کلور حرکات وزننده ورقبه کوله یه وجاریه یه اطلاق اولنور مرکوبه
رأس وظهر اطلاق اولندیغی کبی عادتا اسیر ومملوکك بیونه بالهنك طاقوب وبیوندن اخذ اولنمق ملابسه سیله
ذاتندن کنایه اولنمشدر تسمية الكل باسم البعض المقدم قبیلندندر اذا قيل اعتق رقبة فكانه قال اعتق عبدا اوامة
ورقبة اسامیدندر رقبه که جعدة صحابی عبدیدر تابعیندندر ورقبة بن مصقله تبع تابعیندندر وملیح بن رقبه
محدثیندندر (الارقب) اقرب وزننده ارسلانه دینور وقالین بیونلو کسنه یه دینور (الرقبانی) و(الرقبان) فتحاتله بونلرده
قالین بیونلو کسنه یه دینور (الرقب) تعب وزننده آندن اسمدر قالین بیونلولغه دینور (ذوالرقيبة) جهینه وزننده
القابدندر ذوالرقیبه مالك القشیری شعرادندر وذوالرقیبة بن مالك بن عبدالرحمن بن کعب بن زهیر محدثیندندر (رقبان)
فتحاتله برموضعدر (الاشعر الرقبان) برشاعردر (الرقابة) کتابه وزننده وغد معناسنه در که برقومك خدمتکاریدر
بارخانه ده قالوب آنلرك امتعه واشیالرینی کوزه دوب حفظ وحراست ایدر (المرقب) معظم وزننده شول
دری یه دینور که مذبوحك باشی وبیونی طرفندن یوزلمش اوله (الرقبة) جرعه وزننده قپلان شکار ایلمك
ایچون قازیلان چقوره دینور نته که ارسلان صیدی ایچون قازیلان چقوره زبیه دینور (الركوب) قعود
وزننده و(المركب) مقعد وزننده بنمك وسوار اولمق معناسنه در یقال ركب الفرس ركوبا ومركبا من الباب الرابع
اذا علاه وکناه یاخود برناسزا فعل ایشلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که فعل مزبوره رکوب ایتمش اولور
یقال ركب الذنب اذا اقترفه (الركبة) راءنك کسریله رکوبدن اسمدر بنمك حالتنه دینور که بنمه وبنش تعبیر اولنور
(الارتكاب) اکتساب وزننده بودخی بنمك معناسنه در یقال ارتكبه بمعنى ركبه وکناه یاخود ناسزا فعل ایشلمك
معناسنه در کویا که اکا بنوب یاخود کندی اوزرینه بندرمش اولور یقال ارتكب الذنب بمعنى ركبه (الراكب) اسم
فاعلدر سوار معناسنه در که پیاده مقابلیدر بعضلر بونی دوه یه رکوب ایدنه تخصیص ایلدیلر نته که اسب سوار اولانه
فارس وخرسوار اولانه حمار اطلاق اولنور وراکبك جمعی رکاب کلور راءنك ضمی وکافك تشدیدیله ورکبان ورکوب کلور
راءنك ضمیله ورکبه کلور فتحله وزننده وراکب خرما اغاجنك بوقر یسنده اولان شول داله دینور که اشاغی یه صارقش

اولوب لكن بره يتشمامش اوله ٭ شارح يركمد بعض امها تده راكب خرما اغاجى ديندن چيقان شول فدان ايله مفسردركه آنك بشقه كوكى اولميه نته كه صحاحده دخى بوكونه در انتهى وراكب طاغك تپه سنه اطلاق اولنور (الركوب) صبور وزننده و(الركاب) شداد وزننده كثير الركوب اولان كشى يه دينور يقال رجل ركوب وركاب اى كثير الركوب وركوب وركوبه هايله بنيت دوه سنه دينور كه يوك اورليوب خاصة بنك اتخاذ اولنان دوه در على قول ركوب خاصة بنيت طوارينه دينوركه بنلمكه تخصيص اولنمشدر دوه وسائر حيواندن دابه مركوبه معناسنه وركوبه هايله شول دابه يه اطلاق اولنور كه هم ركوب وهم اعمال اولنمغه تعيين اولنه يعنى هم بنيت وهم ايش طوارى اوله بودخى كرك دوه وكرك سائر طوار اولسون وركوبه قوللانلمش اكدى ناقه يه دينوركاسيذ كرور كوبه حرمين يننده برثنيه يعنى بربيلك آديدر وركاب كه شداد وزننده در على بن عمر نام محدثك جدى اسميدر (الركب) رانك فتحى وكافك سكونيله اسم جمعدر خاصة اشتر سوار اولان كروه وقافله يه دينوركه اون نفردخى زياده اوله على قول بوراكبك جمعيدر وبعضا اسب سوارانه دخى اطلاق اولنور قول اوله كوره جمعى اركب كلور افلس وزننده وركوب كلور وركب مصدر اولور بركسه نك دزينه اورمق معناسنه على قول صاچندن طوتوب دزيله آلتنه اورمق معناسنه در يقال ركبه ركبا من الباب الاول اذا ضرب ركبته اواخذ بشعره فضرب جبهته بركبته وعلى رأى مطلقا دزيله اورمق معناسنه در يقال ركبه اذا ضربه بركبته وركب اساميدندر ركب المصرى اصحابدندر على قول تابعيندندر وركب اشعر بوندن برقبيله پدرينك اسميدر (الاركوب) همزه نك ضميله ذكراولنان ركبدن اكثره اطلاق اولنور كه دوه راكبلريدر (الركبة) فتحاتله عدد جهتندن ركبدن اقل اولان اشتر سوارانه اطلاق اولنور كه اون نفردن اقل اولور (الركاب) رانك كسريله بينك دوه لرينه دينور جمازه كبى مفردى راحله در لفظندن مفردى يوقدر جمعى ركب كلور كتب وزننده وركابات كلور رانك كسريله وركايب كلور وركاب اوزنكى يه دينوركه آت اكرنده اولورنته كه پالانه طاقيلان ايپ وقايش اوزنكى يه غرز دينور جمعى ركب كلور كتب وزننده وزيتون باغنك وصفنده زيت ركابى ديدكلرى ركاب دوه لرينه تحميل ايدوب شامدن جلب اولنديغنه مبنيدر وركاب اسمادندر محدثيندن ابراهيم بن خبازك جدى اسميدر (ركاب السحاب) يله اطلاق اولنور كوياكه سحابك مركوبيدر (المركب) مقعد وزننده مركب بر وبحره شاملدر يعنى طواره وكمى يه اطلاق اولنور جمعى مراكب كلور وبو اسم مكاندر (المركب) معظم وزننده اصل ومنبت معناسنه استعمال اولنور يقال فلان كريم المركب اى الاصل والمنبت وشول كسه يه اطلاق اولنوركه اوزرنده غزا ايدوب نصف غنيمت كنديسنه عائد ونصفى صاحبنه ويرمك شرطيله آت استعاره ايليه (التركيب) تفعيل وزننده بركسه يه اوزرنده غزا ايدوب اغتنام ايلديكى غنايمك نصفى كندوسنه ويرمك قوليله آت اعاره ايلمك معناسنه در يقال ركبه الفرس اذا اعاره ليغزو عليه فيكون له نصف الغنيمة وبرشيئى شيء آخره مقتضا سنجه بناشدرمق وضم والصاق ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ركبه تركيبا اذا وضع بعضه على بعض ومنه ركب الفص فى الخاتم والسنان فى القناة تركيب نحوى بوندن مأخوذدر (الاركاب) همزه نك كسريله طايك بنلمكه صلاحيتى وقتى كلمك معناسنه در يقال اركب المهر اى حان ان يركب (الركابة) رانك فتحى وكافك سكونيله و(الركاة) كذلك رانك فتحى وكافك سكونيله و(الركبوت) حلبوت وزننده بنلمكه صلاحيتى اولان يعنى بينك ناقه سنه دينور على قول چوق بيناوب وقوللانلمغله اكدى وآلشق اولان ناقه يه دينور يقال ناقة ركوبة كاذكر وركبانة وركباة وركبوت اى تركب اومذللة (الراكبة) و(الراكوب) و(الركابة) كذابه وزننده مراكب مذكوركبى خرما اغاجنك بالاسنده اولان شول شاخه دينوركه اشاغى يه صارقق اولوب لكن يره طوقنميه (التركب) تفعل وزننده و(التراكب) تفاعل وزننده تركيبدن مطاوعدر مركب اولمق معناسنه يقال ركبه تركيبا فتركب وتراكب (الركيب) امير وزننده شيء آخره تركيب يعنى وضع والصاق اولنان شيئه دينور يوزكه وضع اولنان قاش كبى وتمرن چرلمش اوق كبى وبركسه ايله برابرجه طواره بنن كسه يه دينوركه همركاب اوله جقدر وتارلاده اولك تعبير اولنان قطعه يه دينور مشار معناسنه كه بستانلرده تخته تعبير اولنور على قول مزرعه وبساتينده واقع ايكى دبره نك يعنى ايكى مشاره نك وايكى تخته نك ارالغنده جريان ايدن جدوله دينوركه آندن تخته لره صوافراز واجرا اولنور ياخود ايكى خرما لغك ياايكى باغك ماييننه دينور ياخود تارلايه دينور مزرعه معناسنه جمعى ركب كلور كتب وزننده اساسك بيانته كوره ايكى نهر يننده اولان آطه طرزنده تپه يه دينور وركيب شول خرما اغاجلرينه دينوركه آرقك كنارنده ياخود غيرى يرده مسطر وارى صره صره ديكلمش اوله يقال نخل ركيب اذا كان قدغرس سطرا على جدول اوغير جدول سائر اشجاره دخى استعمال اولنور كاغد خانه جدولى كنارنده آراسته اولان قاره اغاجلركبى (الركبان) رانك ضميله راكبك جمعيدر كه ذكر اولندى (ركبان السنبل) بومعناده در كه بغداى سنبله سنك قبحوقدن ابتدا چيقان دانه لرينه اطلاق اولنور

(رواكب الشحم) دوه اورکچنك ايلروسنده برى برى اوزره مترا كب يول يول اينجه طريقه‌لره اطلاق اولنور كه ياغندن
اوزون اوزون تل شكلنده طو بقه‌لردر تنه كه كيروسنده اولانه روادف اطلاق اولنور (الركبة) جرعه وزننده صلبان
ديدكلرى اوت بچلدكدنصكره يرده قلان كوكنه دينور و بدنده او يلغك اشاغيسيله بالد رك بوقريسى قاوشديغى
يره دينوركه ديز تعبيراولنور على قول حيوانك اوك اياقلرنده وظيف ايله يعنى بالدرايله ذراعك يعنى قولك قاوشديغى يره
دينورنته كه قيچ اياغنده‌كى موصله عرقوب ديرلر قالديكه بونكله معناى اولك بيننده فرق يوقدرنهايت اولكى انسانله
ايكنجى سائرحيوانله تمثيلدرتخصيص دكلدر ياخودركبه انسان وحيوانك مرفق ذراعنه دينور بوكه كوره اعم اولورجمى
ركب كلورصرد وزننده وركبه طائفه بروادى اسميدر (ذوالركبه) برشاعرلقبيدر (بنت ركبه) كه اسمى رقاش درقطام وزننده
كعب بن لوى بن غالبك والده سيدر (الركب) صرد وزننده ركبه‌نك جمعيدر كه ذكراولندى ومحمد بن مسعود بن ابى ركب
الخشنى كبار نحاة مغربدندر كذلك اوغلو ابوذر مصعب دخى كبار نحاتدندر ٭ شارح مقامات اولان شريشى شيخيدر وركب
يمنده برناحيه‌در (الاركب) اقرب وزننده ديزلرى يوك اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل اركب اى عظيم الركبة
وديزينك برى آخرندن بيوك اولانه دينور يقال بعير اركب اى احدى ركبتيه اعظم من الاخرى (الركب) فتحتينله
ديز بيوك اولمق معناسنه دريقـال ركب الرجل ركبا من الباب الرابع اذا عظمت ركبته وركب قاسيق قيلنه دينور
على قول قاسيق قيلنك بتديكى يره دينور ياخود عورتك واركككك فرجلرينه يعنى اود يرلرينه دينور ياخود اود يرينك
طشره يوزلرينه دينور ياخود قاپچه‌لك ايچ يوزينه دينوركه اوزرنده اود يرلرينك اتلرى واقع اولور تثنيه سنده
ركبان دينور على قول ركب نسوانه مخصوصدر جمعى اركاب كلور اعراب كبى و اراكيب كلور اعاريب كبى
راغبك مفرداتده بيانته كوره ركب فرج مرأه‌دن كنايه‌دركه مركوب معناسندن اولورنته كه مطيه وقعيده
دخى آندن كنايه‌در (مركوب) حجازده برموضع آديدر (الركابية) مدينه قربنده برموضعدر (ركبان) سحبان وزننده
حجازده برموضعدر (الارنب) نونله انسب وزننده طوشانه دينور فارسيده خركوش ديرلر اسم جنسدر
ارككنه وديشيسنه شاملدر على قول اركككنه خزز وديشيسنه ارنب ديرلر وخزز ايكى زاى معجمه ايله صرد وزننده‌در
جمعى ارانب كلور وارانى كلور بابى بايه ابدال الله ٭ شارح ديركه سيبويه جمع ثانى بى ضرورت شعره تخصيص ايلمشدر ثعالب
وثعالى كبى وارنب برنوع ابرى صحانه دينوركه قوبريغى قبصه اولورا كابرنبه دخى ديرلر ياى تحتيه ايله وارنب نسوان
زينت وحليا تلرندن برنوع زينت اسميدر وبرخاتون آديدر (المرنبانى) مرتبانى وزننده طوشان تو ينك رنكنده
اولان كليم وچوقه مقوله‌سنه دينور يقال كساء مرنبانى اى بلون الارنب (المؤرنب) مدحرج وزننده و(المرنب)
مقعد وزننده شول كليمه دينوركه اينه طوشان تو يى مخلوط اوله يقال كساء مؤرنب ومرنب اذا كان قدخلط بغزله
وبرالارنب (المرنبة) محسنه وزننده و(المؤرنبة) مدحرجه وزننده و(المؤرنبة) اسم فاعل بنيه‌سيله طوشانى چوق
اولان يره دينور يقـال ارض مرنبة ومؤرنبة ومؤرنبة اى كثيرة الارنب (الارينة) ها ايله بروك اوجنه دينوركه
برون يومشغيدر (الارينبة) مصغر بنيه‌سيله اشك كنكرينه شبيه برنوع اوتلقدر (الارنبانى) عسقلانى وزننده
شول صوف وايپك وشال مقوله‌سنه دينوركه رنكى قرامتق اوله قهوه رنكى كبى يقال خز ارنبانى اى ادكن (رنبويه)
طنبوره وزننده ياخود ارنبويه درهمزه ايله رى شهرينك قضا سنده برقريه‌در امام كسائى اوراده تبديل كسوة
حيات ايلمشدر ٭ شارح ديركه امام محمد ايله بركونده وفات ايدوب ايكيسنك نمازينى هارون رشيد ادا واول خزينة
فقهيه وعربيه‌لرى آنده دفن وابوا ايلديلر رحمهم الله تعالى (ذات الارانب) برموضعدر (المرنب) مقعد وزننده
برنوع ايرى فاره‌يه دينور ٭ شارحك بيانته كوره ذكر اولنان ارنب اوله جقدر (الرهبة) رانك فتحى وهانك سكونيله
و(الرهب) رانك ضميله و(الرهب) ضرب وزننده و(الرهب) تعب وزننده و(الرهبان) رانك ضميله و(الرهبان) فتحاتله
قورقمق معناسنه‌در يقال رهب الرجل رهبة ورهبا ورهبا ورهبا ورهبانا ورهبانا من الباب الرابع اذا خاف ٭ مؤلفك
بصائرده بيانته كوره تحرز واضطرابه مقرون خوف ايلمكه موضوعدركه بتلق وچكنمك تعبير اولنور (الرهبى)
رانك فتحى وضمى والفك قصرى ومديله و(الرهبوتى) فتحتين وقصرايله و(الرهبوت) ملكوت وزننده آندن اسملردر
قورقمقدر دينور ومنه رهبوت خيرمن رحموت اى لان ترهب خيرمن ان ترحم يعنى سكا دائما مظهر خوف وخشيت اولمق
حالتى موقع رحم وشفقت اولمق حالتندن خيرلودر زيراسنك ذاتكده مايهٔ شر وفساد مركوز اولمغله رحم ومسامحه
اولنديغك صورتده ابراز واجراسنه مجبور اولورسن لكن دائما خوف وخشيت اوزره اولنجه سربكريبان كندى
حالكه مشغول اولوب طورورسين ٭ مارسرما ديده يه مولا كنش كوسترمسون ٭ (الارهاب) همزه‌نك كسريله
و(الاسترهاب) قورقتمق معناسنه‌در يقال ارهبه واسترهبه اى خوفه وارهاب رهب اولان دوه‌يه بنك معناسنه‌در

كاسيذكر يقال ارهب الرجل اذا ركب الرهب ولباسك يكى كه رهب دينور اوزون اولمق معناسنه در يقال ارهب الرجل اذا طال كه ودوه يى حوضه تقربدن شتم وآزار ايدرك كبر و توسكورمك معناسنه در يقال ارهب البعير اذا قذعه عن الحوض (الترهب) تفعل وزننده بركسه يى وعيد ايله يعنى كنديسنه شرّ ومضرت ايصالنى مشعر كلماتله تخويف ايلمك معناسنه در يقال ترهبه اذا توعده وخداى متعاله كال اوزره قوللق ايلمك معناسنه استعمال اولنوركه خوفك لازميدر يقال ترهب الرجل اذا تعبد (المرهوب) ارسلانه اطلاق اولنور مرهوب منه اولديغيچون ومرهوب جميع بن الطماح نام كسه نك فرسى اسميدر و بر رجل آديدر (الراهب) ارسلانه اطلاق اولنور آتشدن وصيحه دن و بعض ناچيز نسنه لردن خوف ايدر اولديغيچون نته كه خروسك سسندن وطشت ولكن مقوله سنك جانقرديسندن وهره دن دخى خوف ايدر شجاعتله متصف اولديغى كبى جبانتله ده متصفدر وراهب نصارى طائفه سنك پاپاسلرينه اطلاق اولنور سلفده ناسدن انقطاع وانزوا بر له تعبد وتنسكده سعى ومجاهده وملازمت ايدرلر ايدى جمعى رهبان كلور رانك ضميله وكاه اولوركه رهبان جمع اولديغى كبى ثعبان كلمه سى وفقنجه مفرد اولور فى الاصل مصدر اولمق حسبيله بو صورتده جمعى رهابين ورهابنه كلور رانك فتحيله ورهبانون كلوركه جمع سالمدر (الرهبة) و (الرهبانية) رانك فتحيله آندن مصدرلردر راهب اولمق وراهبلق معناسنه لكن نهايه دن منفهم اولان مصدرى رهبنه اولمقدركه رهبه دن مأخوذدر وزنى فعلنه ياخود فعلله در نونك اصليت وزياده سى تقديرى اوزره ورهبانيه تغيير نسبله رهبنه يه منسوب اولمقدركه لسانمزده حاصل بالمصدر اوله رق راهبلق ايله تعبير اولنور ومنه الحديث * لارهبانية فى الاسلام * اشبو حديثده منهى اولان رهبانيتدن مراد سلف رهبانلرينك اخلاقلريله متخلق اولمقدر اختصاء كبى كه كندى مادهٔ رجوليتنى ازاله ايلمك ورياضت ايچون ونفسنه اذا ايچون كردننه زنجير كچرمك و پوست كيمك واصلاات قسمنى اكل ايلامك وصوم وصال ايلمك كبى ايمدى ملت اسلاميه ملت سمحاء اولوب تشديد وتغليظدن ايكرنه اولمغله بوكونه حالات شديده دن نهى شرعى صادر اولمشدر وراهب بر رجل اسميدر مترجم ديركه برهان قاطعده رهبان لفظى فارسى اولمق اوزره مرسومدر اصلى روه بان ايدى روه زهد وصلاح وبان صاحب معناسنه اولمغله روهبان زهد وصالح ديمكدر بعده تخفيفله واو حذف اولنوب رهبان ديديلر ظاهرا مؤلفك افرادى بوكه مبنيدر انتهى (الرهب) رانك فتحى وهانك سكونيله آريق ومهزول ناقه يه دينور على قول يوكسك وبلند اركك دوه يه دينور و بوشقه تمرنه دينور نصل رقيق معناسنه جمعى رهاب كلور رانك كسريله (الرهب) فتحتينله لباس يكنه دينوركم معناسنه تقون اعطنى ممافى رهبك اى مافى كمك شارحك بيانه كوره بو جمع لغتيدر (الرهابة) سحابه وزننده ورانك ضميله لغتدر لغريندن حرمازى ايكيسنده دخى هانك شده سيله روايت ايلمشدر كوكسده بطن اوزره مشرف بر كمكرلنكيكنه دينوركه كويا اسانى شكلنده اولمغله لسان الكلب دخى ديرلر خوف وقتنده يوركاو يناملغه اولدخى مضطرب اولور جمعى رهاب كلور سحاب وزننده كه بولغت اولايه كوره در (الارهاب) همزه نك فتحيله صياد اولميان قوشلره اطلاق اولنور (رهبى) سكرى وزننده بر موضعدر (مرهب) محسن وزننده اسميدندر (الترهيب) تفعيل وزننده ناقه فوق العناقه يوريمكدن ناشى درمانده وبى تاب اولمغله صاحبى يانه اوتوروب آهسته آهسته يلليوب تيمار ايدرك جانى يدننه كلوب تنفس ايلمك معناسنه در بو بوذكر اولنان رهب ماده سندن مأخوذدر و بابى ازاله ايچون اولمق دخى محتملدر يقال رهبت الناقة بالضم ترهيبا فقعد بجانبها اى جهدها السير فعلفها حتى ثابت اليها نفسها (الروب) ثوب وزننده و (الرؤب) قعود وزننده سوداو يوغورد اولمق معناسنه در يقال راب اللبن يروب روبا ورؤبا اذا خثر وروب يوغورده دينور نته كه رائب دخى دينور على قول روب ورائب يايقده يايلوب ياغى چيقمش سوده دينوركه قويسنه يه يوغرد وصيو يغنه آيران تعبير اولنور كه ياغسز ساده اولور و روب ورؤب متحير وآشفته اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال راب الرجل روبا ورؤبا اذا تحير وچوق يمكدن ياخود اويقو باصوب او يوقلامق كبى عارضه دن ناشى وجود آيران كبى سست وفاتر اولمق معناسنه در على قول اويقودن بدن ودماغى ممتلى وغليظ وسرگران قالمق معناسنه دركه مخمور قالمسى كبى اولور ياخود اويقو سرخوشى اولمق معناسنه استعمال اولنوركه زياده سيله اويقو باصوب اويومامغله ياخود هنوز اويقويه وارمشيكن قالقمغله شوريده دماغ اولمقدن عبارتدر يقال راب الرجل اذا فترت نفسه من شبع اونعاس اوقام خاثر البدن والنفس اوسكر من النوم ويك يوريلوب فرومانده وطورغون اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال راب الرجل اذا اعيى و يلانسو يلمك معناسنه در يقال راب فلان اذا كذب وعقل وذهن شوريده ومختلط اولمق معناسنه در يقال راب الرجل اذا اختلط عقله وعربلر فلان كسه يى بوشليوب كندى حالنه ترك ايله كه هلاكى يك يقلشدى ديه جك يرده دعه فقد راب دمه ديرلرنته كه يقوردمه دخى بو معناده استعمال اولنور (الترويب

تفعیل وزننده سودی بوغرد چالمق معناسنه‌در یقال روّب اللبن ترویبا اذا جعله رائبا وپك یوریلوب فروماندە
اولمق معناسنه‌در یقال روبت مطیته اذا اعیت (الارابة) اثابه وزننده بودخی سودی بوغرد چالمق معناسنه‌در یقال
اراب اللبن ارابة اذا جعله رائبا (المروب) منبر وزننده شول طولومه دینور که آنده سودی چالقیه‌رق یاغنی چیقاروب
بوغرد ایدرلر که یابق تعبیر اولنور بعض محلده دیکدمجلار (المروّب) معظم وزننده شول طولومه دینور که ایچنده
سود اویوبیلوب بوغرد چالنمش اوله یقال سقاء مروّب ای روّب فیه اللبن (الروبة) رانك فتحی وضمی وواوك سکونیله
بوغرد مایه سنه دینور که بعض دیارده دامیزلق تعبیر اولنور سوده چالمغله اویوب بوغرد اولور علی قول بوغرد
چالنان سودك بقیه سنه دینور وبغوردوه نك کندی صلبنده مجتمع اولان نطفه سنه دینور یاخود بغوردوه نك ناقه یه
آشدقدنصکره رحمنده واقع اولان نطفه سنه دینور بوغرد مایه سنه تشبیها وروبه حاجت وضروریه معناسنه استعمال
اولنور ومدار معاش وقوام زندکانی اولان نسنه‌یه اطلاق اولنورته که فارسیده مایه دخی بومعنایه‌در وروبة الامر
برماده‌نك جماعنه یعنی طوپنه وکلیسنه اطلاق اولنور که بالجمله اصول واجزاسی مجتمع اوله‌رق هیئتندن
عبارتدر وروبه کیجه‌دن بربلوکه وبرمقداره دینور مشاهیر شعرادن روبة بن العجاج بو معنا جهتندن مسمادر
یعنی کیجه‌دن برمقدار کچدکده تولد ایلمك ملابسه سیله روبه ایله تسمیه اولنمشدر لکن بعضلر رؤبه مهموز
اولدیغنه ذاهب اولدیلرته که ماده سنده کذران ایلدی وروبه ات پاره سنده اطلاق اولنور وشول قصاجه
دینور که آنکله ایندن جانور طتوب طشره چیقاررلر وروبه فقر وفاقه معناسنه‌در وآج اغاجنه دینور واوشنکلك
واویوشقلق کسل وفتور وتوانی معناسنه‌در ونبات واشجاری کثیر طپراغی صوی ومنبت اولان مقبول ومعتبر
یره دینور (الرائب) بوغرده دینورته که ذکر اولندی وشول کشی‌یه اطلاق اولنور که کثرت اکلدن یاخود
اویقو باصمقدن یاچوق اویومقدن یا اویقو سرخوشلغندن بدن ودماغی مخمور صباحی کبی شیشکن وطولغون
وسرکران اولمغله بوغرد کبی سست وفاتر اوله روب لفظندن مأخوذدر (الاروب) اقرب وزننده و(الروبان) رانك
ضمیله رائب معناسنه‌در (روب) طوب وزننده بلخ قضاسنده برقریه‌در (روبی) طوبی وزننده بغداد اعمالندن
برقریه‌در (الراب) ناب وزننده قدر ومقدار معناسنه‌در یقال هذا راب کذا ای قدره (الریب) عیب وزننده حادثهٔ
روزکاره دینور صرف الدهر معناسنه * مؤلفك بصائرده بیاننه کوره ریب اصل برنسنه‌ده برحالت توهمیله واقع
اولان شك وشبهه معناسنه موضوعدر وصرف روزکاره اطلاقی کون وحصولی جهتنده شك وکمان اولیوب بلکه وقت
حصولی مشکوك اولمق ملابسه سیله‌در واوهامات سائرهمك بیانلرینه کوره ریب وریبه مصدرلردر نفس برماده سبیله
مضطرب ومتخدش اولمق معناسنه موضوعدر تقول رابنی الشیء اذا حصل فیك ریبة وهی قلق النفس واضطرابها
بعده آنکله شك وشبهه تسمیه اولنمشدر اضطراب نفس وخدشهٔ درونه سبب اولمق علاقه سیله وحوادث دهره اطلاقی
کذلك سببیت علاقه سنه مبنیدر وحاجت معناسی دخی بوبابدندر وامام جوینی تحقیق اوزره شکك مفهومی
طرفینك تساوی واعتدالی متضمندر وریب یقین درجه سنه بالغ اولمغه مشروطدر کمایقال شك مریب ولایقال ریب مطلب
مشکك پس شك مبدأ ریب اولورته که علم مبدأ یقیندر خلاصه سی ریب لسانمزده سوء ظن ومظنه وتهمت تعبیر
ایلدیکمز مفهوملر اوله‌جقدر مثلا برکسه‌یی میخانه‌دن خروج ایدرکن کوردکده عیاش اولمسی ضمننده خاطره
خطور ایدوب دلنشین اولان مظنه کبی انتهی وریب حاجت معناسنه استعمال اولنور موجب اضطراب درون
اولدیغیچون وظنه وشك وشبهه معناسنه‌در وتهمت معناسنه‌در که تعیب وتعبیری موجب اولان حالتدر * شارح
دیر که کرچه مؤلف والظنة والتهمة عبارتیله ظاهرا تفکیك ایلمکله هر بری بشقه‌جه معنا اولور لکن بعض اصولده
الشك مع التهمة عنوانده مثبت اولمغله اکا کوره تهمته مقرون شك وشبهه دیمك اولور که مثلا برکسه حقنده برید
وناسزا فعل ایله ظن وکمان ایلمك کبی انتهی وریب وریبه رانك کسریله مصدر اولورلر برکسه‌یه برنسنه شك وشبهه
ایراث ایلمك معناسنه‌در که بدکمان ایلمك تعبیر اولنور تقول رابنی الامر یریب ریبا وریبة ای شککنی وبرکسه‌یی شك
وشبهه‌یه وسوء ظنه دوشورمك معناسنه‌در تقول ربته ای اوصلت الریبة الیه (الارابة) همزه‌نك کسریله بودخی
برکسه‌یه برنسنه مظنه وکمان ایراث ایلمك معناسنه‌در تقول ارابنی الامر ارابة بمعنی شککنی وبرکسه‌یی سوء ظنه القا ایلمك
معناسنه‌در تقول اربته ای جعلت فیه ریبة ویقال ارابنی ای ظننت ذلك به وجعل فی الریبة یعنی فلان کسه فلانك
حقنده بکا شبهه ایراث ایلمکله بندخی اوبلجه ظن ایدوب آنی متهم قلدم وقیل معناه اوهمنی الریبة یعنی بکا شبهه وکمان
ایراث ایلمکله بنی آنك حقنده بدکمان ایلدی وبعضلر دیدیلر که اکر کنایه ایدرلر ایسه الف الحاقیله مزید اوله‌رق
استعمال ایدرلر واکر کنایه ایلمزلر ایسه رابنی امره ریبا وریبة عنوانده ثلاثی اوله‌رق استعمال ایدرلر علی قول

عدم کایه‌ده دخی مزید اولەرق استعمال اولنور تقول ارابنی الامر ارابة ❊ شارحك بیاننه کوره کنایه‌دن مراد عدم
تیقندر که شبهه‌یی مورث براماره احساسیله کانه دوشمکدر وعدم کنایه دن مراد یقیناسوء ظنی مورث تهمت مشاهده
ایلمکله وجه تحقیق اوزره آنده مظنه بلکه اول تهمتله متصفدر دیمکدن عبارتدرتنه که مصباحده تقول رابنی الشیء
اذا استیقنت منه الریبة فاذا اسأت به الظن ولم تستیقن منه الریبة قلت ارابنی منه امر هوفیه عنوانیله مرسومدر
وصاحب نهایه دخی یقال رابنی الشیء وارابنی بمعنی شککنی وقیــل ارابنی فی کذا ای شککنی واوهمنی الریبة فیه
فاذا استیقنته قلت رابنی بغیرالف عبارتیله ایراد ایلمکله بیان مزبوره موافقدر قالدیکه شارح طیبی توجیهنه کوره
کنایه‌دن عند الکوفیین ضمیر مراد اولمغله اذا کنوا کلمه‌سی اکر فعله ضمیرالحاق ایدرلرایسه مزیداوله‌رق والا ثلاثی
اوله‌رق استعمال اولنور دیمکدر بوکه کوره اراب الامر جائز اولیوب ارابنی امره عنوانده اولمق لازمدر
انتهی واراب شك وشبهه لواولمق معناسنه کلور که همزه‌سی صیرورت ایچون اولور یقال اراب الامر اذا صار ذاریب
(الاسترابة) برکسه‌ده سوء ظنی وتهمتی مورث حالت کورمکله شك وشبهه‌یه دوشمك معناسنه‌در یقال استرابیه اذا رأی
منه مایریبه (الریاب) شدّاد وزننده شول نسنه‌یه اطلاق اولنور که ذاتنده شبهه‌لو وتهمتلو اولمغله فعل وتقریبی تخویف ایلر
اوله یعنی آنی ایشلمکدن آدم متهم اولورم دیو احتراز ایدر اوله یقال امر ریاب ای مفزع (الارتیاب) افتعال وزننده
شك وشبهه ایلمك معنــاسنه‌در یقال ارتاب من الشیء اذا شك فیه و برکسه‌یی برنسنه ایله متهم قلمق معناسنه‌در یقال
ارتاب به ای اتهمه به (الزیب) عیب وزننده برموضع آدیدر (بیت ریب) بمنه برحصار آدیدر ❊ فصــل الزای
المعجمة (الزأب) زانك فتحی وهمزه‌نك سکونیله برآغر نسنه‌یی یوکلنوب سرعتله ایلتمك معناسنه‌در یقال زأب القربة
زأبا من الباب الثالث اذا حملها ثم اقبل بها سریعا وصویی شدّتله ایچمك معناسنه‌در یقال زأب الرجل اذا شرب
شربا شدیدا وطوار سورمك معناسنه‌در یقال زأب الابل اذا ساقها (الازدئاب) افتعال وزننده که تاسی داله قلب
اولنمشدر بودخی برآغر نسنه‌یی یوکلنوب سرعتله آلوب کتمك معناسنه‌در یقال ازدأب القربة اذا حملها ثم اقبل بها
سریعا (الزؤاب) غراب وزننده تبدّل وانقلاب معناسنه‌در یقال الدهر ذو زؤاب ای انقلاب وقد زأبه الدهر
ای غیره وقلبه علی قول اشبو زؤاب کلمه‌سی زوءآت لفظندن که سوءات وزننده‌در مصحفدر وزوءات زوءه لفظنك
جمعیدر که موت سبیله حادث اولان حادثه‌یه دینور وزأبه الدّهر کلمه‌سی دخی مصحفدر صواب اولان زآء اولمقدر که
جاء وزننده و به کلمه‌سی باء وضمیرایله بشقه جمله سیدرتنه که زوء ماده‌سنده بیان اولندی (الزءآنب) زرانب وزننده
قوار بر معناسنه‌در که قاروره‌نك جمعیدر شیشه‌لر دیمکدر بوکلمه‌نك مفردی مسموع دکلدر ❊ شارح دیرکه بعضلردن
مفردی زأناب اولدیغی مسموعدر (الزبب) زغب وزننده ومراد فیدر که موی مادرزادیدر کرك سائر حیوانده وکرك
طبورده اولسون که ابتدا چیقان خرده صاریجه تویلردر وزبب انسان قسمنده قیللر کثیر اولمغه دینور ودوه قسمنده
چهره سنك وچکه‌سی التنك تویلری فراوان اولمغه دینور یقال زبّ یزبّ زبّا من الباب الرابع اصلی زبب اولمغله
ادغام اولنمشدر ملّ یملّ کبی وکنش باتمغه یك یقلشمق معناسنه‌در یقال زبّت الشمس اذا دنت للغروب وزبّ
طولدرمق معناسنه‌در یقال زبّ القربة زبّا من الباب الاول اذا ملأها (الازب) فتحتینله وبانك تشدیدیله قیللری
کور اولان کشی‌یه دینور یقال رجل ازبّ ای کثیر الشعر وچهره‌سی وچکه‌سی التی پك تویلو اولان دوه‌یه دینور
واوجوزلق وبوللق ییله اطلاق اولنور که یغمورلو اولمغله اکینلر وچایرلرو چمنلر فراوان اولور یقال عام ازبّ ای مخصب
وازبّ اسماء شیاطیندندر ومنه حدیث عبدالله بن الزبیر رضی الله عنهما مختصرا ❊ انه وجد رجلا طوله شبران فاخذ
السوط فاتاه فقال من انت فقال ازبّ قال وما ازبّ قال رجل من الجن فقلب السوط فوضعه فی رأس ازبّ حتی
باص ❊ وفی حدیث العقبة ❊ هو شیطان اسمه ازبّ العقبة ❊ یعنی عبدالله بن زبیر حضرتلری برکیجه بادیه‌ده یالکز
قالوب حضوری برمحلده آرام وتك وتنها خوابه واروب اویاندقده نصکره راحله‌سنك پالانی اوزرنده کوردیکه قدّی ایکی
قارش مقدارنده برکسه طورر همان تازیانه‌سنی آلوب یانته کلدی وسن کیمسن دیو سؤال ایلدکده بکا ازبّ دیرلر دیو
جواب ایلدی پس عبدالله ازبّ کیمدر دیو تکریر سؤال ایلدکده جنّ طائفه‌سندن اولدیغنی افاده ایلمکله عبدالله
تازیانه‌سنی چویروب مزبورك باشنه وضع ایلدکده خرده‌لکندن ناشی آلتنده مستتر ومختفی اولدی وبیعة العقبه
حدیثنده ازبّ العقبه برشیطانك اسمی اولمق اوزره وارد در ونهایه‌ده عبدالله‌ك تصادف ایلدیکی شخص مرقوم
عظیمة اللحیه اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا وجه تسمیه‌سی بودر وحدیث ثانیده هو شیطان اسمه ازبّ العقبة
وهو الحیة عبارتیله مبیندر (الازباب) همزه‌نك کسریله کنش غروبه پك یقلشمق معناسنه‌در یقال ازبّت الشمس
ازبابا اذا دنت للغروب واوزمی وانجیری قوریدوب زبیب ایلمك معناسنه‌در یقال ازبّ العنب والتین اذا صیره زبیبا

(التزبيب) تفعيل وزننده ازباب معنالرینه‌در وتكلم ایدركن اغزی كپوكلندرمكله آوردك ایكی طرفنده كپوك یغلمق
معناسنه‌در يقال زبب الرجل وزبب شدقاه اذا اجتمع الريق فی صامغيهما ويقال تكلم فلان حتی زبب شدقاه (الازدباب)
افتعال وزننده طولمق معناسنه‌در يقال زبّ القربة فازدبّ اذا ملأها فامتلأت (الزباء) زانك فتحی وبانك تشديديله
ازب كلمه‌سندن مؤنثدر بومناسبتله است ومقعده اطلاق اولنور كثيرة الشعر اولديغیچون وشديد ومنكر اولان
داهيه‌يه اطلاق اولنور يقال داهية زبّاء ای شديدة تنه كه شعراء دخی بومعنایه استعمال اولنور تویلو جانوره تشبيهله كه
مهول اولور وزبّاء نهر فرات ساحلنده بر بلده آدیدر وطیّ قبيله‌سندن اصيدق نام كسه‌نك فرسی اسميدر وطهيه
قبيله‌سی یوردنده برصو آدیدر وزباء سلفده جزيرهٔ ابن عمر ملكه‌سی اولان برخاتون لقبيدر مزبوره ملوك طوائفدن
معدوده‌در كبسوسی پك طويل وفراوان اولمسی باعث تلقيبدر ملك حيره وانبار اولان جذيمة الابرش موی اليهانك
پدرینی قتل وملكتنه استيلا ايلدكده عسكر موی اليها جدوسعی بيكران ايله ينه مملكتنی آورده قبضهٔ تسخير وتقريبله
جذيمه‌یی قتل وتدمير ايلمشدر قصه‌سی تواريخ وامثالده مشروحدر لامر ماجدع قصير انفه مثلی اول قصه
اجزاسندندر وزباء بنوسليط جماعتنه مخصوص برصو آدیدر ويمامه‌ده برچشمه آدیدر (الزب) زانك ضمی وبانك
تشديديله آلت تناسله دينور ذكر معناسنه علی قول انسان ذكرينه مخصوصدر قبللری ملاحظه‌سنه مبنی‌در زيرا
بدويلرده حلق ونوره اولمز جمعی ازب كلور همزه‌نك فتحی وزانك ضميله وازباب كلور وزببه كلور فتحاتله وزب صقاله
علی قول صقالك مقدمنه دينور وبرونه دينور انف معناسنه (الزبيب) اميروزننده قوری اوزمه وقوری انجيره دينور
محدثيندن ابراهيم بن عبدالله العسكری وعبدالله بن ابراهيم بن جعفر وابونعيم كه محمد بن شريك راويسيدر وعلی
بن عمر السمرقندی الزبيبيون زبيب بيع ايتدكلریچون اكا نسبت اولنديلر وزبيب صويك كپوكنه دينور وبلانك آغزنده
اولان زهره دينور (الزبيبة) هايله برنوع ياره اسميدر كه انسانك اللرنده تحدث ايدر وچوق سويليان مكثار كسه‌نك
آورنده ظهور ايدن كپوكه دينور (الزبيبتان) تثنيه بنيه‌سيله تكلم ايدركن آوردلك ايكی طرفنده مجتمع اولان كپوكلره
دينور ويلانك وكلبك ايكی كوزلری اوزره اولان ايكی سياه نقطه‌لره دينور (التزبب) تفعل وزننده سويلركن آغز
كپورمك معناسنه‌در يقال تزبب الرجل اذا تزبد فی الكلام (الزباب) سحاب وزننده برنوع اری فارمه‌يه دينور كه قولقلری
صاغر اولور علی قول تویلی قزل اولان ياخود تويسز اولان فاره‌يه دينور وزباب اسمادندر زباب بن زميلة الشاعر
اشهبك برادريدر (زيدب) زبير وزننده ابن ثعلبه‌در كه اصحابدندر بنو العنبر قبيله‌سندندر وعبدالله بن زبيب تابعيندندر
يمنده جندنام قريه‌دندر (الزباب) شداد وزننده زبيب صتان كسه‌يه دينورتنه كه زبيبی دخی ديرلر وزباب اساميدندر
بجير بن زباب بنو عامر بن صعصعه نسبی رجالندندر وعلی بن ابراهيم الزباب محدثيندندر (الزبيبيه) زانك فتحيله
بغدادده برمحله‌در محدثيندن ابو بكر عبدالله بن طالب الزبيبی اورادندر (الزبيبی) يای نسبتله قوری اوزم صتانه دينور
كذلك قوری انجير صتانه دينور وقوری اوزم وانجير خوشابنه دينور (زبيبا) زانك وبانك فتحيله اساميدندر محمد بن
علی بن ابی طالب بن زبيبا الزبيبی محدثيندندر (الزبزب) غبغب وزننده تركيده پورصوق تعبير اولنان جانوره دينور
فارسيده شغار ديرلر باغلرده اوزمك عدوسيدر اوردك شبشوب قبارر وزبزب بركونه كمی‌يه دينور چكدری ديدكلری
اوزون كمی اوله‌جقدر (الزبزبه) كبكبه وزننده دارلمق غضب معناسنه‌در علی قول جنكده بوزيلوب قاچمق معناسنه‌در
يقال زبزب الرجل اذا غضب او انهزم فی الحرب (المزبب) محدث وزننده و(المزبب) مكب وزننده مالی چوق زنكين
كسه‌يه دينور يقال رجل مزبب ومزب ای الكثير المال (زبيبه) حبيبه وزننده اسمادندر عبدالرحمن بن زبيبه اصحاب
حديثدندر (الزباوان) زانك فتحی وبانك تشديديله آل عبدالله بن عامر بن كريزه مخصوص ايكی باغچه‌در
(الزجبة) زانك ضمی وجيمك سكونيله كلمه وسخن معناسنه‌در تقول ما سمعت زجبة ای كلمة (الزحب) زانك فتحی
وحای مهمله‌نك سكونيله برنسه‌يه پك يقين واروب چاتمق معناسنه‌در يقال زحب اليه زحبا من الباب الثالث اذا دنا
(الزخباء) خای معجمه ايله صحراء وزننده يوريمك بابنده طيانقان وصلب ومتين اولان ناقه‌يه دينور (الزخرب) زانك
ضمی وخای معجمه‌نك سكونی وبانك تشديديله وجودی غليظ وقوی وشديد اللحم اولان انسان وحيوانه دينور
(المزخلب) اسم فاعل بنيه‌سيله دائما ناسی هزل واستهزا ايدن كسه‌يه دينور يقال رجل مزخلب اذا كان يهزء بالناس
(الزذب) زانك كسريله حصه ونصيب معناسنه‌در جمعی ازذاب كلور (الزذابية) ذال معجمه ايله ثمانيه وزننده يمامه‌ده
برخانمان آدیدر كه اهلی خاندانلردر (الزرب) ضرب وزننده مدخل ودخولكاه معناسنه‌در وخاصة قيون وكچی
آغيلنه دينور زانك كسريله‌ده لغتدر جمعی زروب كلور وزرب آوجی كوملتبسنه دينور ومصدر اولور قيون وكچی
قسمنه آغيل ياپمق معناسنه يقال زرب للغنم زربا من الباب الاول اذا بنی الزرب لها وآقمق معناسنه‌در يقال زرب

الماء زربا من الباب الرابع اذا سال (الزريبة) غريبه وزننده بودخی قیون وکچی آغیلنه وآوجی کوملتبسنه دینور (الزرب) زانك کسریله صو یولنه دینور (الزریاب) یای تحتیه ایله جلباب وزننده التونه دینور ذهب معناسنه علی قول التون صوینه دینورکه نسنه تذهیب ایدرلر ومطلقا صاری نسنه‌یه اطلاق اولنور و بو زرآب فارسی معربیدرکه التون صویی دیمك اولور زانك کسریله والفك برینی یایه قلبله تعریب ایلدیلر (الزرابی) شرابی وزننده مزربی کلمه سندن جمعدر زانك کسری وضمی و بای مکسوره ایله کوجك یصدیغه دینور قولتق یصدیغی کبی نمرقه معناسنه ودوشمه‌یه دینور قالیچه وزیلو وکلیم کبی یاخود مطلقا دوشنلوب واتکا اولنه جق نسنه‌یه دینور امهات سائره ده فاخر ونفیس قالیچه ونهالی ایله مفسردرکه فارسیده شادروان دینور و بیضاویده ٭ ونمارق مصفوفة وزرابی مبثوثة ٭ الایه کریمه سنده فاخر ونفیس بساط ایله مفسردر وزرابی صارارمش اوتلره دینور علی قول قزارو ب اکن هنوز کندیده خضرت اثری اولان اوتلره دینورکه بعض نبات قورویغه یوز طوتدقده اول کونه اولور (الازریاب) احمرار وزننده اوت وجه مذکور اوزره زرابی اولمق معناسنه‌در یقال ازرب النبات ازریابا اذا اصفر واحمر وفیه خضرة (المزراب) مرزاب وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی (عین زربه) تمره وزننده یاخود عین زربی که سکری وزننده درثغور شامیه‌دن مصیصه نام قصبه قربنده بر دربند آدیدر (ذات الزراب) زانك کسریله حرمین محترمین بیننده پیغمبر ذیشان علیه الصلوة والسلام مساجدندن بر مسجد اسمیدر (زربة لسیع) بربجی جانورلرك ایلرینه دینور (یوم الزریب بین العرب بر یوم معروفدر (زربی) سکری وزننده بر محدث اسمیدرکه روایت ایلدیکی احادیث اکثری منکر اولمغله معمول به دکلدر ٭ مؤلفك بوراده وزربی له مناکیر قولی وزربی محدث له احادیث مناکیر سبکنده‌در (الزردبة) دحرجه وزننده بوغمق معناسنه‌در یقال زردب فلانا اذا خنقه (الزرغب) غین معجمه ایله جعفر وزننده کیمخت اسمیدرکه صاغری تعبیر اولنان دری‌یه دینور و کیمخت کلمه‌سی فارسیدر عرب دخی استعمال ایلدیلر (الزرنب) نونله جعفر وزننده برنوع خوشبو طیب آدیدر علی قول خوشبو بر شجر اسمیدر مفردات طبیه‌ده بر نباتك ورقیدرکه پك خوشبو اولمغله عطریات ومفرحاتدن معدود در فارسیده اول نباته سمر وترکستانی وعربیده رجل الجراد دخی دیرلر آنکیچون ترکیده چکرکه اباغی تعبیر اولنور دیو مرسومدر و زرنب زعفرانه دینور و یبان صغرینك ما یسنه دینور وعورت فرجنه دینور علی قول بیوك کنه دینور یاخود طشره یوزینه یاخود کینه‌نك اکسه سنده اولان یومریجه انجکره دینور وکینه تمره وزننده فرجك داخلنده غده طرزنده بر لحمه در (الزعب) زانك فتحی وعینك سکونیله طولدرمق معناسنه‌در یقال زعب الاناء زعبا من الباب الثالث اذا ملأه و کسمك معناسنه‌در یقال زعبه اذا قطعه ودره وچای صوایله طولمق معناسنه‌در یقال زعب الوادی اذا امتلأ وطولو قربه‌یی کوتورمك معناسنه‌در یقال زعب القربة اذا احتملها ممتلئة وجماع ایدوب عورت فرجنی نطفه ایله لبریز ایلمك معناسنه‌در یقال زعب المرأة اذا جامعها فلا هامها و یوك آغر اولمغله دوه کوجله آغر آغر کوتوروب کتمك علی قول بری برینی تدافع ایدرك کتمك معناسنه‌درکه بودخی یوك آغرلغندن نشئت ایدر زیرا طوغری کیده میوب بری برینه طوقنوب قاقشدیره‌رق کیدرلر یقال زعب البعیر بحمله اذا مر به مثقلا اوتدافع و برکسه‌یه بر مقدار مال ویرمك معناسنه‌در یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا بالکسر کما سیذکر اذا دفع له قطعة منه (الازدعاب) افتعال وزننده کسمك معناسنه‌در یقال ازدعبه اذا قطعه ویوك آغر اولمغله دوه کوجله اغرلنه‌رق کوتوروب کتمك یاخود بری برینی تدافع ایده‌رك کتمك معناسنه‌در زعب کبی یقال ازدعب البعیر بحمله اذا مر به مثقلا اوتدافع (الزعبة) زانك فتحی وضمی وعینك سکونیله و(الزعب) زانك کسریله بر بلوك ماله دینور و بین العرب مال مواشیدن عبارتدر یقال زعب له من المال زعبة وزعبة وزعبا ای قطعة منه کما مر (الزعیب) نعیب وزننده ومرادفیدرکه قرغه اوتمك معناسنه‌در یقال زعب الغراب زعیبا اذا نعب (زاعب) صاحب وزننده بر بلده یاخود برکسه آدیدرکه مزراق تمرنلری دوزر ایدی رماح زاعبیه اکا منسوبدر علی قول زاعبیه شول قارغی‌یه دینورکه پك نرم وسهل اولمغله اویناتدقده بغوملرینك بعضی بعضنه طوقنوراوله و بعضا اولورکه اوجی باشنه طوقنور اولور و بو تدافع معناسندن مأخوذ در و زاعب شول کسه‌یه دینورکه هر طرفی کزوب سیر وسیاحت ایلمکله هر سمتی وهر جانبی کرکی کبی بیلدیکندن سائرلره دخی دلالت وهدایت ایدر اوله (الزعیب) امیر وزننده قرغه اوتمك معناسنه‌درکه ذکر اولندی وزعیب النحل آریلرك ویزردیسنه اطلاق اولنور (زعابه) سحابه وزننده یمامه ده بر قریه در (زعاب غراب وزننده مدینه ده بر موضع آدیدر علی قول صواب اولان غین معجمه ایله در (زعیب) زبیر وزننده اسامیدندر (زعب زانك کسریله جلد وزننده بر قبیله بدریدر معن بن یزید بن زعب آنلردندر مر قوم معن وپدری اصحابدن اولدقلری مرویدر (التزعب) تفعل وزننده نشاطلنوب شادان اولمق معناسنه‌در یقال تزعب الرجل اذا نشط وحرارتلنوب

غضبه كلمك معناسنه دريقال تزعب الرجل اذا تغيظ وا كل وشرب خصوصنده چوغه كتمك معناسنه دريقال تزعب
فى اكله وشربه اذا اكثر و برنسنه يى بولشمك معناسنه دريقال تزعب القوم المال اذا اقتسموه (الزعبوب) زانك ضميله
ذاتنده لئيم وناكس اولان بودوره دينور جمعى شاذ اوله رق زعب كلور زانك ضميله (الازعب) اعجب وزننده زعبوب
معناسنه در وقالين وغليظ اولان شيئه دينور (زعبب) قنفذ وزننده اسماد ندر (زعبه) جرعه وزننده برحمار آديدر
(زعبان) سحبان وزننده اسمادندر محمد بن نعمه بن محمود بن زعبان متأخريندن برشاعردر (الزغب) زانك وغين
معجمه نك فتحيله خرده و يومشق قيلره وتويلره دينور انسانك يوزنده وقولغنده اولان تويلر كبى كذلك قوشك يله كلرنده
وكوده سنده اولان خرده ويومشق تويلره دينور على قول معصوملك وياورينك ابتدا ظهورايدن صارى تويلرينه
دينوركه معصومده موى مادر زاد تعبير اولنور و پيرواختيار آدمك قيللرينه ضعف ورقت كلديكى هنكامده باشنده
قلان قيللره دينور وزغب بومعنالردن مصدر اولور معصوم وياخود ياورى ياخود پير آدم اول كونه صارى وخرده تويلمك
معناسنه يقال زغب الصبىّ زغبا من الباب الرابع اذانبت زغبه ويقال زغب الفرخ اذا اصغر ريشه وزغب هرنسنه نك
هنوز تازه ومطرّا وطرفنده سنه دينور يقال اخذه بزغبه اى بحدثانه (التزغيب) تفعيل وزننده بودخى معصوم وقوش
ياوريسى يكى تويلمك معناسنه دريقال زغب الصبىّ والفرخ بمعنى زغب (الازغيباب) احيرار وزننده معناى
مزبوردن مبالغه دريقال ازغاب الصبىّ والفرخ ازغيبابا (لزغابة) ذوأبه وزننده و (الزغابى) جمادى وزننده
زغبدن اصغر اولان تويه دينوركه قرنجه اياغى كبى پك خرده اولور وزغابه پك آزنسنه يه اطلاق اولنور تقول ما اصبت
منه زغابة اى شيئا يعنى قدر ازغابة وزغابه مدينه قربنده برموضعدر (الزغبة) جرعه وزننده فاره يه شبيه برحيوان
اسميدر وجرير نام شاعرك جاريى اسميدر و برموضع آديدر بونده زانك فتحيله ده جائزدر وامام مسلمك شيخى عيسى
بن حماد لقبيدر ومحدثيندن احمد بن عيسى بن احمد بن خلفك پدرينك جدى اسميدر (الازغب) اقرب وزننده برنوع
نجيره دينوركه كبيراولور وآلاجه وابلق آته دينور وآقلو قاره لو آلاجه ايپه دينور (الزغبب) قنفذ وزننده بخيل
ونامرد اولان بودوره دينور (الزغب) صرد وزننده آقلو قاره لو آلاجه ايپه دينور (الزغباء) صحراء وزننده فرع
نواحيسندن قبايه ناحيه سنده برطاغك اسميدر و بركسه نك آديدر (زغيبه) جهينه وزننده مكه ايله بصره بينده
سمرآء نام موضعك شرقيسنده برصو آديدر (زغب) زانك ضميله اسمادندر عبدالله بن زغب اصحابدندر (الازغاب)
همزه نك كسريله باغ واصمه چبوقلرينه صويورييكلـه خرده خرده يپراقلرى بلورمك معناسـنه دركه ماده
مزبوره دن مأخوذ دريقال ازغب الكرم اذاجرى فيه الماء وبدا بورق (الزغدب) جعفر وزننده دوه نك شدتلو
كوكره مسنه دينور وچوق كپوكه دينور زبد كثير معناسنه وچرويش باغنه دينور (ازغادب) علابط وزننده
بودخى چوق كپوكه دينور وايرى چهره لو چركين يوزلو بدمنظر وباطلجاب كبى دوداقلرى ايرى چركين يوزلو
كسه يه دينور (الزغدبة) دحرجه وزننده دارلمق معناسنه دريقال زغدب فلان اذاغضب و بركسه دن الحاح
وابرامله نسنه ديلمك معناسنه دريقال زغدب السائل اذا الحّ فى المسألة (لزغرب) جعفر وزننده چوق صويه دينور
وچوق سدكه دينور بول كثير معناسنه وكاه اولوركه صومحلنه وصف اولور يقال بحر زغرب وزغربىّ كاحمر واحمرى
للتأكيد وبئرزغرب وزغربة اى كثيرة الماء وكثير الفيض والاحسان اولان كسه يه اطلاق اولنور يقال رجل زغرب المعروف
اى كثيره (الزغربة) دحرجه وزننده كولمك ضحك معناسنه دريقال زغرب الرجل اذا ضحك (الزقب) زانك فتحى
وقافك سكونيله برنسنه يى طاره جق يره صوقمق معناسنه دريقال زقب الجرذ فى الجحر زقبا من الباب الاوّل اذا ادخله
فيه وصوقلمق معناسنه لازم اولور يقال زقبه فزقب هواى ادخله فدخل (الازقاب) انفعال وزننده بودخى صوقلمق
معناسنه دريقال زقبه فانزقب (الزقب) فتحتينله طاره جق يوللره دينور مفردى زقبه درهاءيله على قول مفرد وجمعى
مساويدر وقرب معناسنه درتقول رميته من زقب اى من قرب (ازقبان) همزه نك وقافك فتحيله برموضع آديدر
(التزقيب) تفعيل وزننده چوبان آلداتقجى ديدكلرى قوش اوتمك معناسنه خصا تصدندر يقال زقب المكاء تزقيبا
اذاصوت (زقلاب) سربال وزننده ابن حكمه دركه امويه دن وليد بن عبدالملك بن مروانك هازل ومضحكى اولان
كسه در (الزكب) زانك فتحى وكافك سكونيله خاتون حين ولادتده معصومى برصقندى ايله دفعة لقا ايلمك معناسنه در
يقال زكبت المرأة زكبا من الباب الاول اذا القت ولدها بدفعة وزحرة واحدة وجاع ايلمك معناسنه دريقال زكب
المرأة اذا نكحها اى جامعها وطولدرمق معناسنه دريقال زكب الاناء اذا ملأها (الزكبة) جرعه وزننده منى يه دينور
نطفه معناسنه ويكى طوغان ولده دينور (الزكيبة) حقيبه وزننده چواله شبيه برظرف اسميدر و بولغت مصريه در
(المزكوبة) ميمك فتحيله صبيه ايكن بياندن قالدرلمش عورته دينوركه مرادصويسز وفرومايه ديمكدر يقال امرأة

مزكو بذاى ملقوطة (الزكبة) تمره وزننده حقارت وكثرلكندن ناشى بى اعتبار اولمغله بكنلميوب طرح والقا اولنان شيئه دينور يقال هو الأم زكبة اى الأم شيء لفظه شيء والأم لأمتدن افعل تفضيلدر (الازكاب) انفعال وزننده بر چقور يره ياخود زيرزمين مقوله سى لغمه ودليكه بى محابا بلا رويه صالديروب كيرمك معناسنه در يقال ازكب الرجل اذا انقحم فى وهدة اوسرب (الزلب) زايك ولامك فتحيله چوجق اناسندن آيرلميوب دائما ياننده اولمق معناسنه در يقال زلب الصبى بامه زلبا من الباب الرابع اذا لزمها ولم يفارقها (الزلابية) ¤ شارحك تقييدى اوزره علانيه وزننده معروف حلوادر تركيده تحريفله زلبيه حلواسى تعبير اولنور فارسيده زليبيا ديرلر (الزلبة) عليه وزننده عربى اوقه دينور نبله معناسنه (زولاب) دولاب وزننده خراسانده بر موضعدر (الازدلاب) افتعال وزننده بر نسنه يى قاپوب آلمق معناسنه در يقال ازدلب ثوبه اى استلبه (الترحلب) حاى مهمله ايله تدحرج وزننده بر آدمك اياغى قايمق معناسنه در يقال ترحلب عنه اذا زلّ (الزحلب) جعفر وزننده اياغى قايوب دوشن كسنه يه دينور (الزلدبة) دحرجه وزننده يوتمق معناسنه در يقال زلدب اللقمة اذا ابتلعها (الازلعباب) اقشعرار وزننده بولود صيقلشوب قاتلنمق وقالين وكثيف اولمق معناسنه در يقال ازلعب السحاب اذا كثف وسيل صوبى پك چوغالوب تدافع ايله آقوب كتمك معناسنه در يقال ازلعب السيل اذا كثر وتدافع ويقال سيل مزلعب اى كثير متدافع جوهرى بو ماده نك لامنى زائد وهم ايلمكله زعب ماده سى ذيلنده ايراد ايلدى لكن لامى اصليه اولمغله موضع ذكرى بو مقامدر ¤ شارح ديركه ابو حيان لامك زياده سنى تصريح ايلمشدر (الازلغباب) غين معجمه ايله ازلعباب وزننده تراش اولدقدنصكره قيل بتمك معناسنه در يقال ازلغب الشعر اذ انبت بعد الحلق وقوش ياوريسى تويلنوب يلكلنمك معناسنه در يقال ازلغب الفرخ اذا طلع ريشه جوهرى ازلعباب كبى بونكده لامنى زائد وهم ايلمشدر اصليه اولمغله موضع ذكرى بو محلدر ¤ شارح ديركه ابن قطاع لامك زائد اولديغنى تصريح ايلمشدر (الزلهب) جعفر وزننده خفيف اللحيه كسنه يه دينور كذلك خفيف اللحم كسنه يه دينور (الزنب) فتحتينله سمورمك معناسنه در يقال زنب الرجل زنبا من الباب الرابع اذا سمن (الازنب) احمر وزننده سمو زكسنه يه دينور زينب لفظى كه اسماء نسواندندر بو معنادن مأخوذدر اكا اول تسميه اولنان خاتون سموز اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر على قول زناب عقربدن مأخوذدركه عقربك قويريغنده اولان تيكننه دينور زبانى دخى ديرلر ايكى چتال اولمغله آنكله لدغ ايدر وعلى رأى منظرى لطيف ورايحه سى خوش برشجر اسمى اولان زينب ايله مسمادر ياخود زين اب كلمه سندن منحوتدركه اتانك زينتى ديمكدر و زينب قورقق وجبان كشى يه دينور يقال هو زينب اى جبان وام المؤمنين ام سلمه جنابلرينك دخترلرى اسميدر فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى زناب تعبيريله چاغررلر ايدى زايك ضميله (الزينابة) زايك كسريله آترينه وطرهوزكبى برنوع خرده بالق اسميدر (ابو زنيبه) جهينه وزننده عرب كنيه لرندندر (زنبه) تمره وزننده بر خاتون اسميدر (زنيب) زبير وزننده اسمادندر عمر بن زنيب تابعيندندر (الزنبى) قهقرى وزننده اويالنه رق آهسته جه يورويشه دينور يقال يمشى الزنبى وهو مشى فى بطء (الزنجب) جيمله قنفذ وزننده و (الزنجبان) زايك فتحى وجيمك ضميله قوشاغه دينور منطقه معناسنه (الزنجبة) زايك وجيمك فتحيله عظامه معناسنه دركه كوچك يصدق كبى برقونداقدر نسوان عرب صغريلرينه بند ايدرلر بيوجك كورنمك ايچون زيرا بين العرب صغريلى قيچى بيوك عورت پك مقبوله در (زنقب) قافله قنفذ وزننده عبس قبيله سى يوردنده برصو آديدر (الزوب) ثوب وزننده برنسنه دن قورقغله برتقريب آندن صيرلوب قورقه رق قاچمق معناسنه در يقال زاب الرجل يزوب زوبا اذا انسلّ هربا وصو آقمق معناسنه در يقال زاب الماء اذا جرى (الزاب) ناب وزننده اندلس الكاسنده بر بلده در ياخود برايالتدر شعرادن محمد بن الحسن التميمى ومحدثيندن جعفر بن عبد الله الصباح اورايه منسوبلردر على قول جعفر عراقده اولان زابه منسوبدر وزاب موصل توابعنده برايرمق آديدر زاب صوبى تعبير اولنور كذلك اربل توابعنده وسورا ايله واسط بيننده كذلك آنك قربنده برر ايرمقلرك اسميدر بونلرك اوزرلرنده نيچه ناحيه لر واردركه انلره زابان اطلاق ايدرلر على قول اصل زابيان اولوب عامه زابان ديرلر محدثيندن عبد المحسن بن احمد البزاز انلرك بريسندندر واطرافلرندن آقوب كلان صولره زوابى ديرلر جمع بنيه سيله وزاب ايران شاهلرندن برشاهك اسميدركه ذكر اولنان ايرمقلرى اول حفر ايتدرمكله اسميله تسميه اولنديلر واول زاب بن بورك بن منوچهردر (الزهبة) اهبه وزننده و(الزهب) زايك كسريله برمقدار ماله دينور (الازدهاب) افتعال وزننده برمقدار مال كوتورب كتمك معناسنه در يقال ازدهب الرجل اذا احتمل قطعة من المال (زهدب) جعفر وزننده اسماء رجالدندر (الزهلب) جعفر وزننده خفيف اللحيه كسنه يه دينور يقال رجل زهلب اى خفيف اللحية (الازيب) ياى تحتيه ايله احمر وزننده جنوب اسميدركه قطب جنوبى جهتندن اسن يله دينوركه

بودیارلرده قبله یلی تعبیر اولنور علی قول جنوب ایله صبا میانده اسن اکری یله دینورکه کشتیله تعبیر ایتدکلری یلدر وازیب عداوت وخصومت معناسنه در و بوافکل قبیلندندر یقال بینهما ازیب ای عداوة وکرپی تعبیر اولنان جانوره دینور ونشاط وشطارت معناسنه در ونشاطمند وشادان کسه یه دینور وخرده آدیملو بودوره دینور ولئیم وفرومایه وناکسه دینوروآوغلنه و بیکانه ایکن برعشیره منتسب اولان شخصه دینوردخی معناسنه بعضلر بونی صو یسمز پیچ وحرامزاده ایله بیان ایلدیلر ومنکراولوب عقل وطبعک قبول ایلیه جکی ایشه دینور وازیب شیطان اسماسندندر وقورقو وفزع معناسنه در وآفت وداهیه یه دینور (الازیب) همزه نك كسريله قرشب وزننده بیوك وایری صورت فرجنه دینور یقال رکب ازیب ای عظیم وشدید معناسنه در یقال انه لازیب البطش ای شدیده (الازیبة) قرشبة وزننده بخیله وخبیثه اولان قاری یه دینور (التزیب) تفعل وزننده کودەنك اتی دیرنکلی صمصیق اولمق معناسنه در یقال تزیب لحمه اذا تکتل واجتمع (الزیب) عیب وزننده بحر روم ساحلنده برقریه آدیدر قصبهٔ عکا قربنده در ❊ فصل السین المهملة ❊ (السأب) سینك فتحی وهمزه نك سکونیله بوغمق و بوکالتمق معناسنه در علی قول اولدرنجه قدر بوغمق معناسنه در که اولکیدن اخص در یقال سأب فلانا سأبا من الباب الثالث اذا خنقه اوحتی قتـله وقانمق معناسنه در یقال سأب من الشراب اذا اروی وطولوی بوللالتمق معناسنه در یقال سأب السقاء اذاوسعه وسأب طولومه علی قول بیوکنه دینور یاخود شول ظرفه دینورکه مشبندن اولور ایچنه طولوم وضع ایدرلر غلاف کبی جمعی سؤوب کلور ضمتینله (السأب) تعب وزننده بودخی قانمق معناسنه در یقال سئب من الشراب سأبا من الباب الرابع اذا اروی (المسأب) منبر وزننده سأب ایله معنای اخیرده مرادفدر علی قول مسأب خاصة بال طولومنه دینور ابوذؤیب نام شاعرك شعرنده مساب عنوانندە وارداولمشدر که کتاب وزننده در شعر مز بوردن مراد مشتارعسل وصفنده اشبو مصراعیدر ❊ تابط خافة فیها مساب ❊ همزه تخفیف اولنمشدر ومسأب صوبی چوق ایچن کسه یه دینور یقال هو مسأب ای الکثیر الشرب للماء (السؤبان) ثعبان وزننده مالك یعنی دواب ومواشینك تیمار ورعایتی باینده تقید وحسن اهتمام ایدن کسه یه دینور یقال انه لسؤبان مال ای ازاؤه (السب) سینك فتحی و بانك تشدیدیله کسمك معناسنه در یقال سبه سبا من الباب الاول اذا قطعه و برکسه نك مقعدینه دورتمك معناسنه در یقال سب فلانا اذا طعنه فی السبة وسب وسببی خلیفی وزننده سوکمك شتم معناسنه در یقال سب فلانا سبا وسببی اذا شتمه وطواری سکیرلمك معناسنه در یقال سب الفرس اذاعقره (التسبیب) تفعیل وزننده بودخی سوکمك معناسنه در بناسی تکثیر ایچوندر یقـال سببه تسبیبا اذا شتمه ای اکثر (السابه) کذابه وزننده شهادت پرمغنه اطلاق اولنور کویا که لسانا سبنه وقلبا غضبنه علامت اولورز یرا سب وتهدید وقتنده استرفاع اولنور اکا مسبحه دخی دینور (التساب) تفاعل وزننده بری برندن اوزیلوب کسلمك معناسنه در یقال تسابا الرجلان اذا تقاطعا شارح دیرکه شتم معناسی قطع معناسندن مأخوذدر لکن سبه یه دورتمك معناسندن مأخوذ اولمق پك ملایمدر (السبة) قبه وزننده دبره دینور است معناسنه و بو مجازدر مدار سب اولدیغیچون نته که سوءه دخی اطلاق اولنور وسبه عار وناموس معناسنه در یعنی باعث سب ودشنام اولمغله مستوجب عار اولان شیئه وحالته دینور وشول کسه یه دینورکه ناس اکا چوق شتم ودشنام ایدراوله یقال رجل سبة اذا کان یکثر الناس سبه (السبه) سینك کسریله بودخی سبابه کبی شهادت پرمغنه اطلاق اولنور وسبه محدثیندن محمد بن اسمعیل القرشی جدینك لقبیدر (السبة) حبه وزننده خیلی مدت منقضی اولمیوب علی حاله ثابت و برقرار اولان شیئه دینور یقال اصابتنا سبة من الحر او البرد او الصحو وذلك ازیدوم ایاما ودهر وزماندن برمقداره دینور یقال مضت سبة من الدهر ای زمن منه وسبه اسامیدندر وسبة بن ثوبان حضرموت نسبنك رجالندندر (السباب) کتاب وزننده سوکمك سب معناسنه در ومفاعله دن مصدر اولور سوکشمك معناسنه (المسب) میمك کسریله مکر وزننده خلقه شتمی عادت ایدن کثیر السباب کسه یه دینور (السب) سینك کسریله مسب معناسنه در مصباحك بیاننه کوره سب اسم فاعلدر وسب اینه دینور حبل معناسنه وخاتونلرك باش او رتوسنه دینور خمار کبی وصاریغه ودلبنده دینور وقلز یغه دینور وتد معناسنه وانجه کتان برندن برجنس پارچه یه دینور دلبند کبی اولور جمعی سبوب کلور ضمتینله وسبائب کلور وسب برکسه نك اقراندن اولوب انکله سوکوشن کشی یه دینور کاسیذکر (المسبة) میمك وسینك فتحیله و (السبة) سینك ضمیله همزه وزننده نامه دائما شتم ودشنام ایدن بدزبان ودلازار کسه یه دینور یقال رجل مسبة وسبة اذا کان یسب الناس (السببیة) حبیبه وزننده سب معناسنه در که برنوع دلبند لکدر اینجه کتان برندن اولور و بر بلوك صاچه دینور و برمحلده قورولق اولان ایری مبشه اغاجلرینه دینور وسببیه برموضع آدیدر وافریقیه اعمالندن برناحیه آدیدر (السبیب) حبیب وزننده برکسه نك اقراندن اولوب آنکله مشاتمه ایدن کشی یه دینور

تقول هو سبك كاذكر وسبيبك اي من يسابك (المسبة) معظمه وزننده كزيده ومنتخب دوه‌لره دينور يقال ابل مسبة
اي خيار عربلر استحباب واستحسان موقعنده بي قصد دعا ايدوب قاتلها الله ما اجدرها ديملريله كويا كه سب اولنمش
اولورلر (الاسبوبة) همزه‌نك ضميله شول نسنه‌در كه آنكله سب ودشنام اولنور ما به السب معناسنه يقال بينهم
اسبوبة يتسابون بها (السبب) فتحتينله ايپه واورغانه دينور حبل معناسنه وبر نسنه‌يه توصل ايلكه وسيله وآلت اولان
شيئه اطلاق اولنور تقول جعلت فلانا لي سببا الى فلان اي وصلة وذريعة وعلاقة رحم وقرابته اطلاق اولنور مثلا
ازدواج حالتي كه آنك علاقه سيله قرابت حاصل اولور نته كه نسب ولادتله حاصل اولور وسبب عروضيون
اصطلاحنده مقطعات شعردن ايكي نوع اوزره‌در سبب خفيف وسبب ثقيل‌در سبب خفيف بر متحرك ايله بر ساكندن
عبارتدر وسبب ثقيل ايكي حرف متحركدن عبارتدر وسبب حيات معناسنه استعمال اولنور يقال قطع الله السبب
اي الحياة (الاسباب) احباب وزننده سببك جمعيدر واسباب السماء فلكك عروج ايله جك يرلرندن عبارتدر مراقي
معناسنه على قول اطراف ونواحيسنه اطلاق اولنور يا خود ابوابندن عبارتدر ومنه قوله تعالى ❀ لعلي ابلغ الاسباب
اسباب السموات ❀ الاية اي مراقيها اونواحيها او ابوابها (السبيب) امير وزننده مشاتم معناسنه‌در كه ذكر اولندي
وآت قسمنك قويريغنك ويلهسنك قيللرينه دينور وآلنده اولان پرچمه دينور وصاچ بلوكنه دينور (ذو الاسباب) اذواء
تعبير اولان ملوك حميردن ملطاط بن عمرونك لقبيدر (سبي) حتى وزننده بنو سليم يوردنده بر صو آديدر (التسبسب
تزلزل وزننده صو آقمق معناسنه‌در يقال تسبسب الماء اذا جرى (السبسبة) زلزله وزننده صو بي آقتمق معناسنه‌در يقال
سبسب الماء اذا اساله وبولي صالبويروب چوكدرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سبسب بوله اذا ارسله (السبسب
غبغب وزننده چول بيابانه دينور مفازه معناسنه على قول بعيدة القعور اولان دوزاوه‌يه دينور دشت قبجاق وصحراي
هيهات كبي يقال بلد سبسب وسباسب كانهم جعلوا كل جزء منه سبسبا ثم جمعوه وسباسب ايام السعانين معناسنه‌در كه
طائفه نصارانك يصقليه كونلرينه دينور (سباب العراقيب) قلجك لقبيدر عرقوبلري قطع ايلديكيچون (سبويه
سينك فتحي وباي مشدده‌نك ضمي وآخرده باي موحده ايله اسماءدن والقابدندر محمد بن اسحق بن سبوية المجاور
محدثيندندر على قول بوشين معجمه ايله‌در وسبويه محدثيندن عبد الرحمن بن عبد العزيزك لقبيدر (الستب) سينك فتحي
وتاي فوقيه‌نك سكونيله دوه وسائره‌يه مخصوص بر نوع يوريش اسميدر كه عنق ديدكلري يورويشدن زياده
اولور وعنق فتحتينله آديملري سيرك سيرك اتارق اشكين يورمكدر (السحب) سينك فتحي وحاي مهمله‌نك سكونيله
برنسنه‌يي يرده چكوب سورمك معناسنه‌در يقال سحبه سحبا من الباب الثالث اذا جره على وجه الارض وشدتله
يك يك طعام يمك ويك يك صو ايچمك معناسنه‌در يقال سحب الرجل اذا اكل وشرب اكلا وشربا شديدا (الانسحاب
انفعال وزننده چكيلوب سورنمك معناسنه‌در يقال سحبه فانسحب (الاسحوب) اسلوب وزننده شدتله يك يك ييوب
ايچن كسه‌يه دينور (السحابة) سينك فتحيله بلوده دينور هوا يوزنده منجر اولديغيچون جمعي سحاب كلور وسحب
كلور ضمتينله وسحائب كلور سحايب وزننده وعربلر سحابه ايله طول مدتدن ومدت طويله‌دن كنايه ايدرلر چكيلوب
كتديكي ايچون مثلا ما افعله سحابة يومي ديرلر طول يومي معناسني اراده ايدرلر واقمت عنده سحابة نهاري ديرلر
بتون كوندز يانده اقامت ايلدم معناسنه وسحاب ضرار بن الخطاب نام كسه‌نك قلجي اسميدر (السحبان) سلمان وزننده
شول كسه‌يه دينور كه اوغرادبغي نسنه‌يي سيلاب كبي بالكليه صيروب كيدررا وله يقال رجل سحبان اي جراف يجرف
ما مر به وسحبان وائل قبيله‌سندن بر مشهور فصيح وبليغ وسخنور اسميدر كه فصاحت وبلاغتي ضرب مثلدر اشبو
لقد علم الحي اليمانون انني ❀ اذا قلت اما بعد اني خطيبها ❀ بيتي جمله اشعارندندر جاهليتي ادراك ايدوب وشرف
اسلام اولمشدر (السحيان) ثعبان وزننده برآيغر آتك اسميدر (السحبة) جرعه وزننده اورتوبه وپوشيده‌يه دينور كه
برنسنه‌نك اوزرينه چكيلور وكول چكلدكدن نصكره ايچنده باقي قالان صو بقيه‌سنه دينور (السحابة) ثمامه وزننده
سحبه ايله معناي اخيرده مرادفدر (السحتب) تاي فوقيه ايله جعفر وزننده جرئ ومقدم اولان كسه‌يه دينور يقال رجل
سحتب اي جرئ مقدم وبر رجلك اسميدر (السخب) خاي معجمه ايله ذهب وزننده بانك وفرياد وشماطه معناسنه‌در
صخب كبي (السخاب) كتاب وزننده نسوان عربه مخصوص بر نوع قلاده‌در كه سك تعبير اولنان تركيب طيبه قرنفلدن
ومحلبدن دوزرلر آنده جواهره متعلق نسنه يوقلر جمعي سخب كلور كتب وزننده (السندأب) جردحل وزننده
طيانقلو صلب وشديد اولان اركك دوه‌يه دينور يقال جمل سندأب اي صلب شديد (السذاب) ذال معجمه ايله
سراب وزننده سذاب تعبير اولنان چيچكه دينور فيجن كبي عمر بن محمد السذابي كه محدثدر اكا منسوبدر (السذبة)
جرعه وزننده بر نوع ظرف اسميدر (السرب) ضرب وزننده بالجمله ماشيه قسمنه دينور دوه وقيون وكچي

وبقركبي مصباحك بيانه كوره سرب في الاصل مصدردر مواشي كوندزچو بانسز كندي باشنه اوتلامق معناسنه اول حيوانه سارب دينور وسرب دينوركه تسميه بالمصدر قبيلندندر ❊ ومؤلفك بصائرده بيانه كوره سرب سارب جميدرركب راكبك جمعي اولديغي كبي وسرب كرچه بالجمله مواشي يه اطلاق اولنورلكن دوه قسمنده متعارفدر حتى اذهبي فلاانده سربك قولي جاهليتده طلاق كنايه‌لرندن ايدي لاارد ابلك بل اتركها ترعى وتذهب حيث شاءت معناسنه كه لاحاجة فيك معناسندن كنايه‌دن انتهى وسرب يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه مسروب فيه اولمق حسبيله ويون و وجهه معناسنه دريقال خل له سربه اى وجهه وكوكسه دينور صدر معناسنه ومشين وسختيان مقوله‌سي نسنه ديكمك معناسنه مصدر اولورتقول سربت القربة سربا اى خرزته وكومش وقورشون اريدن كسه‌نك اغزينه بورنه توتن طولمغله نفسي بوكالمق معناسنه دركاسيذكر (السرب) سينك كسريله سورى يه دينور قطيع معناسنه تقول مربي سرب من الظباء والنساء والطير وغيرها اى قطيع منها ويوله دينور طريق معناسنه وكوكل بال وقلب معناسنه در ❊ شارح ديركه ظاهرا صواب اولان مال اولمقدر زيرا قلب لفظي تكرار اولور لسان العرب وسائر امهاتده ميمله مال عنوانده مرسومدر مكر بال ايله خاطر مراد اولوب قلب ايله يورك اراده اوله وسرب نفس وروح معناسنه‌در وبر بلوك خرما اغاجلرينك طوبنه ومجموعنه دينور جماعة النخل معناسنه ❊ شارح نحير حاى مهمله ايله نخل نسخه‌سني تخطئه ايلشدر (السرب) فتحتينله وحشي جانور اينه دينور وزيرزمينده قازلمش لغم وايزبه مقوله‌سي يره دينور وخانه وباغچه ايچلرينه صو آقه جق كنكه دينور وشول جديد قربه اوزره دوكيلان صويه دينوركه قايشي وصريمي اصلنوب ديكش يرلري منتفخ اولمغله درزلرندن صو نشف ايلامك ايچون دوكرلر واقان صويه دينور اساسك بيانه كوره قربه‌نك درزلرندن اقان صويه مخصوصدر يقال سال سرب القربة وهو الماء الذي يقطر من خرزها ومحمود بن عبدالله بن احمد الاصبهاني الزاهد الواعظ ومرقومك قزقرنداشي ضوء بنت عبدالله ومبشر بن سعد بن محمود السربيون محدثلردر وسرب مصدر اولور قربه ومطهره مقوله‌سنك درزلرندن صو صيزوب آقق معناسنه يقال سربت المزادة سربا من الباب الرابع اذا سالت (السربة) فرحه وزنده اقان قربه يه ومطهره يه دينور (السربة) تربه وزنده كيده‌جك يره دينور مذهب معناسنه ويوله دينور طريقه معناسنه ويكرميدن اوتوزه وارنجه آت سوروسنه دينور وباغده اوزم اكا كنك صره‌سنه دينوركه بزم ديارلرده ارات تعبير اولنور وسربه كوكسك اورتاسندن قرنه وارنجه بتن قيلاره دينور وبر بلوك خرما اغاجلرينه دينور جمعي سرب كلور هاسز (المسربة) ميمك فتحي وراءنك فتحي وضميله جائزدر بودخي كوكسك وسطندن بطنه وارنجه بتن قيلاره دينور (السربة) حربه وزنده قربه ومطهره وسائر مشينندن وسختياندن ديكلمش نسنه‌لرك ديكش يرلرينه ودرزلرينه دينور خرزه كبي وسربه سفر قريب معناسنه‌در (المسربة) مشربه وزنده اوتلاغه دينور مرعى معناسنه جمعي مسارب كلور (السراب) شراب وزنده شول يوصارقدركه اسي كونلرده نصف نهار وقتنده ايراق صحرالرده صو كبي كورينور تركيده الغم سالغم تعبير اولنور چوراق يرلره كنشك شعشعه‌سي اورمغله ايراقدن صو كبي لمعان ايدر مترجم ديركه سراب وجه مذكور اوزره نصف نهار وقتنده صو كبي يره ملاصق كورينور وآل طرفي نهارده كه كرك صباح وكرك بعد الزوال اولسون يردن مرتفع وكويا كه بين الارض والسماء لمعان ايدرشكلنده كورينان يوصارقدر انتهى وسراب لفظي معرفه اولەرق وسراب قطام وزنده بسوس نام عورتك ناقه‌سي اسميدر اشأم من سراب مطلب
مثلي اندندر بانك نصبي وكسري اوزره بناسيله اجمال مثل بودركه مزبوره‌نك ناقة مذكوره‌سي بركون متعينان اعرابدن كليب نام كسه‌نك قورو سنه دخول وآنده ايوا ايدن برطويغار قوشنك يمرطه‌سني پايمال ايلكله كليب غيرت جاهليه ايله بتم زيرجوارمده اولان قوشك يمرطه‌سني بو بلجه شكست ايلك بكا ناموسدر ديو اوق ايله ناقه‌نك ممه‌سندن اوروب هلاك ايلدي بسوس مزبوره‌نك يكنى جساس نام كسه دخي اوروب كليبي هلاك ايلكله ايكي طرفك قبيله‌لري بري بريله جنكه قيام ايدوب ميانه‌لرنده آتش حرب وقتال قرق سنه مدت اشتعال بولمشدر بناء عليه ناقة مرسومه شأمت خصوصنده مثل اولمشدر (المسروب) مضروب وزنده شول كسه‌دركه معدنده قورشون وكومش ذوب ايدر اولمغله اغزينه برونه توتن طولوب نفسي بوكالمش اوله يقال سرب الرجل على بناء المجهول فهو مسروب اذا دخل في خياشيمه ومنافذه دخان الفضة فاخذه حصر (السارب) يربوزنده كندي قولاينه بردوزه يه كيدن انسان وحيوانه دينور تقول رأيته ساربا اي ذاهبا على وجهه في الارض ❊ شارحك بيانه كوره سرو بدن مأخوذدر (السروب) قعود وزنده طوار اوتلاغه يوز طوتوب كتمك معناسنه‌در يقال سرب البعير سروبا من الباب الاول اذا توجه للمرعى قال الشارح ويقال سرب في الارض سروبا اذا ذهب ومضى فيها (الانسراب)

انفعال وزنندهدر (التسرب) تفعل وزننده جانور زیر زمینه اولان اینه وایزینه کیرمك معناسنه‌در یقال انسرب الوحش فی جحره وتسرب اذا دخل (التسریب) تفعیل وزننده طوار خرکله‌سنی سوری سوری و بولك بولك یوللامق معناسنه‌در تقول سرب علی الابل ای ارسلها قطعة قطعة وقیو معوله‌سی بر حفر ایدن کسه صافنه یاخود صولنه طوغری لغم طرزنده زیاده‌جه حفر ایلمك معناسنه‌در که این وایزینه معناسنه اولان سرب بدنما خوذدر یقال سرب الحافر اذا اخذ فی الحفر یمنة او یسرة ودیکش یرلری شبشوب سد اولسون دیو یکی قربه‌یه صودوکك معناسنه‌در یقال سرب القربة اذا اصب فیها الماء لتبتل عیون الخرز فتنسد (سربی) سکری وزننده جزیره نواحیسنده برموضعدر (سوراب) سینك ضمیله مازندران اعمالندن برقریه‌در (المنسرب) منجذب وزننده بغایت اوزون بویلی اولان آدمه دینور کویا که بوقری طوغری چکیلوب کتمشدر (الاسرب) قنفذ وزننده وتشدید بایله اسقف وزننده قورشونه دینور که قورشون دخی دیرلر (السرحوب) حای مهمله ایله اسلوب وزننده اوزون وکریملو اولان آته دینور یقال فرس سرحوب ای طویلة وسائر امهاتده بو یی اوزون کریملو و پیقین اولان آت ایله مفسردر وسرحوب اوزون بویلو آدمه اطلاق اولنور یقال رجل سرحوب ای طویل ✱ شارح دیر که معنای اولده بعضلر قصر اغه تخصیص ایلدکه مؤلف انلره تابع اولمشدر لکن سائرلری تعمیم ایلدیلر ومعنای ثانیده بالکز اوزون آدمه دیمیوب بلکه اوزون بویلو حسن الجسم ومتناسب الاعضاء اولان آدمه دینور انتهی وسرحوب چقال دیدکلری جانوره دینور ابن آوی دخی دیرلر وسرحوب برشیطان اسمیدر که کوزلری کور اولوب ودریاده ساکن اولور وسرحوب جارودیه طائفه‌سنك امامری اولان ابو الجارود لقبیدر امام محمد الباقر رضی الله عنه وعن آبائه حضرتلری تلقیب ایلمشدر وطائفه مزبوره غلاة زیدیه دندر شیخین مکرمین حضرتلرینك سبیله متجاهرلردر حالا یمنده صنعا دیارنده موجودلردر وسرحوب سرحوب مکررا برکلمه‌در که انکله دیشی قیونی صاغمق ایچون چاغررلر (السرداب) سینك کسریله یرالتنده یاز کونی اسی وقتلرده آرام ایچون اتخاذ اولنان مخزن کبی یره دینور وبو فارسیدن معربدر ✱ شارحك بیاننه کوره مزبور زمین وایزینه تعبیر اولنور حالا بغداد شهرنده متعارفدر سرد آبه فارسیدن معربدر که سینك فتحیله درصو تبرید ایلیه جك یردیمکدر فی الاصل تبرید ایچون اورایه صو کوپی وضع اولنور ایدی حالا بودیارلرده بودروم ومخزن تعبیر اولنور بعده شدت حرارت صیفده کندیلر دخی آرام ایلمریله تکلفلو بنا اولنور اولمشدر بونده علامت تعریب سینك کسریدر که قرطاس مقوله‌سنه ملحق اولمشدر جمعی سرادیب کلور (السرعوب) عین مهمله ایله سرحوب وزننده کلنجك تعبیر اولنان جانوره دینور ابن عرس کبی (سرندیب) سینك و رانك فتحیله هندستانده بر بلده آدیدر شارح دیر که سرندیب اقصای هندستانده جزیرۀ کثیره‌در حضرت آدم علیه السلام نازل اولدیغی جبل راهون آنده‌در ذروه‌سنه عروج مرحلۀ امکاندن دوردر (السرهبة) سلهبه وزننده اوزون بویلی اتلوجانلو تنومند خاتونه دینور یقال امرأة سرهبة ای جسیمة طویلة (السرهب) ثعلب وزننده شول نادان وسبکمغزه دینور که اکول وشروب اولوب دائما بوغازیله اوغراشور وآندن غیری نسنه بیلمز اوله یقال رجل سرهب ای مائق اکول شروب (السبستان) سینلرك فتحیله و(السبستی) الفك قصریله برنوع شجر آدیدر رؤبة بن عجاج شعرنده بونی ضرورت ایچون سبساب عنوانیله ایراد ایلمشدر شجر مزبور مفردات طبیه‌ده بوکونه مرسومدر که ایکی قسم اولور بری و بستانی اولور بحسب الاماکن ایکی ذراعدن درت ذراعه قدر اولور اوراقی عریض وایجه و بری بری اوزره صیقشمش و چچکی صاری و بغایت خوشنظر وساقمده اولان دانه‌لری بوی تخمی قدر وسواد ایله صفرت بیننده درخوشنظر اولدیغیچون مصر باغچه‌لرنده دیکرلر بعضلر اکا آیدا غاجی ودانه‌لرینه آید تخمی دیدیلر (الساسب) سینك فتحیله و (السیسب) زینب وزننده بودخی برنوع شجردر که اندن اوق دوزرلر مفرداتده بو شجر آزاد درخت ایله مفسردر که تسبیح اغاجنك کبیر نوعیدر (المساطب) میمك فتحیله مسطبه لفظندن جمعدر میمك فتحی وکسری وطانك فتحیله تیو رجی اورسنه دینور سندان معناسنه وشول صویه دینور که مدت مدیده طورمغله متغیر اولوب اوزری یوصونلنوب وطپراق ومولوز مقوله‌سی یاصمغله اصلا ایشه یرایوب استعماله صلاحیتی قالمامش اوله ماء سدم معناسنه که جمعنده سدم دینور وسینك ضمیله ومسطبه حالا مصطبه تعبیر اولنان یره دینور که قپوار القارنده وقپو ودکان اوکارنده اوتورمق ایچون بنا ایدرلر سدوسکی وصفه دخی دیرلر تخته پوشه دخی دینور (الاسطبة) طرطبه وزننده کتان مشاقه‌سنه یعنی طرانتیسنه دینور که تحریفله اصطوپه تعبیر اولنور (السعابیب) عین مهمله ایله غرابیب وزننده بالو پکمز وخطمی کبی ازوجتلو یاپشقان نسنه‌لردن پرمق ایله آلدقلرنده ایپلك کبی سونوب اوزایان تاره دینور که قوامدن اقتضا ایدر یقال امتدت سعابیب العسل والخطمی وهی خیوطه واغزدن اقان سالیارده دخی اول حالت اولمغله آنده دخی استعمال ایدرلر

يقال حالبه سحايب اى امتد كطلبه كالخيوط مفردى سعيبدر زنبور وزنده (التسعب) تفعل وزنده اوزانوب
سوغمك معناسنه در يقال تسعب الشئ اذا تمطط (السعب) سينك فتحى وعينك سكونيله مطلقا سونوب اوزايان شيئه
دينور قواملو واشربه دن وسائرلزوجتلو نسنه دن اولسون (الانسعاب) انفعال وزنده صوآهسته جه آقمق معناسنه در
يقال انسعب الماء اذا سال (المسعب) معظم وزنده تسعيب لفظندن اسم مفعولدر آقمق معناسنه در بومناسبتله
تسويغ معناسنده استعمال اولنمشدر كه برنسنه يى بركسنه يه رواكورو بتجويز ايلمكدن عبارتدر ومنه يقال هو مسعب
له كذا اى مسوغ يعنى اول نسنه اكا بو يلجه روا وجائز وكوارادر (السغب) سينك فتحى وغين معجمه نك سكونيله
و (السغب) فتحتينله و (السغابة) سلامه وزنده و (السغوب) قعود وزنده و (المسغبة) مشربه وزنده آجقمق
معناسنه در على قول رنج وتعبه مقرون آجقمغه مخصوصدر يقال سغب الرجل وسغب سغبا وسغبا وسغابة وسغوبا
ومسغبة من الباب الرابع والاول اذا جاع اولا يكون الا مع تعب وسغب فتحتينله صوصه مق عطش معناسنه در
لكن مستعمل ومستفيض دكلدر (الساغب) و (السغبان) عطشان وزنده و (السغب) كتف وزنده آج كسنه يه دينور
جايع وجوعان معناسنه مؤنثنده سغبى دينور سكرى وزنده جمعى سغاب كلور سينك كسريله (الاسغاب) همزه نك كسريله
آجلغه داخل اولمق معناسنه در يقال اسغب الرجل اذا دخل فى المجاعة (المسغب) مسعب وزنده ومراد فيدركه
مسوغ معناسنه در يقال هو مسغب له كذا ومسعب اى مسوغ وبوتسغيبدن اسم مفعولدركه آجقدرمق
معناسنه در كويا كه اول كسه اول نسنه ايچون آجقدرلمغله اكا موافق طعمه كبى كنديسنه رواوجسبان وكوارا اولمشدر
(السقب) سينك فتحى وقافك سكونيله ناقه نك باوريسنه دينوركه كوچك تعبير اولنور على قول هنوز طوغديغى
ساعتده اطلاق اولنور ياخود اركگنه مخصوصدر دیشیسنه سقبه ديمز ياخود سقبه اطلاق اولنور جمعى اسقب
كلور وسقاب كلور كلاب كبى وسقوب كلور سيوب كبى وسقبان كلور عقبان كبى وسقب اوزون نسنه يه دينور وقيل
چادروآلاجق واوبه ديركنه دينور جمعى سقبان كلور سينك كسريله غربان وزنده وسقبان غوطه دمشقده برموضع آديدر
محدثيندن احمد بن عبيد بن احمد السقبانى اورادندر (المسقب) منبر وزنده و (المسقاب) محراب وزنده ذكر اولنان
والده آناسى اولان ناقه يه دينوركه اول كونه ولد طوغرمق عادتى اوله وبوقول اخيره ملايمدر (السقب) فتحتينله
يقينلق قرب معناسنه در يقال بينهما سقب اى قرب ويقين اولمق معناسنه مصدر اولور يقال سقبت داره سقبا
من الباب الرابع اذا قرب وقريب معناسنه كلور يقال منزل سقب اى قريب (السقوب) قعود وزنده يقين اولمق
معناسنه در يقال سقبت الدار سقوبا من الباب الاول اذا قربت وسقوب سقب لفظندن جمع اولور كه چادر ديركنه دينور
وسقوب الابل كه دوه نك اياقلرينه اطلاق اولنور تشبيه جهتيله در (الاسقاب) همزه نك كسريله يقين اولمق معناسنه در
يقال اسقبت الدار اذا قربت ويقين ايلمك معناسنه در يقال اسقبه اى قربه (التساقب) تقارب وزنده ومراد فيدركه
برى برينه يقين اولمق معناسنه در ومنه يقال ابياتهم متساقبة اى متقاربة (المسقب) محسن وزنده قريب معناسنه در
(الساقب) بودخى قريب معناسنه در وبعيد معناسنه اولمغله اضداد دندر يقال منزل ساقب اى قريب ويقال ساقب
اى بعيد (السقبة) ثمره وزنده ديشى مركب صو پاسنه دينور (السقاب) كتاب وزنده جاهليت توره سندن اولمق
اوزره شول يموق پارچه سنه دينوركه زوجى فوت اولان ياخود سائر برمصيبته دوچار اولان خاتون كندى باشنك
صاچلريني تراش وچهره سنى چاكچاك ايدوب قانيله اول يموغى آلوده ايلدكدنصكره باشنه وضع وبرطرفنى باشنده
اولان اورتونك برجانبندن اخراج ايدرتا كه كورنلر مصيبت زده اولديغنى بيله لر (السقلبة) دحرجه وزنده يره چالمق
صرع معناسنه در يقال سقلب فلانا اذا صرعه (السقلب) ثعلب وزنده بر رجل اسميدر وناسدن برجنس طائفه در
تركى وعربى كبى نسبتنده سقلبى دينور جمعى سقالبه كلور بونك مشهورى صقالبه دركه صاد مهمله ايله دركه روس ايله
متاخملردرتته كه صقلب مادهسنده مرسومدر (السكب) سينك فتحى وكافك سكونيله و (التسكاب) تذكار وزنده
صويى دوكمك معناسنه در يقال سكب الماء سكبا وتسكابا من الباب الاول اذا صبه وسكب مبالغة وصف
اولور يقال ماء سكب كما سيذكر وسكب اوزون آدمه اطلاق اولنور ومتتابعا دائمى ياغان يغموره اطلاق
اولنور وبرنوع ثوبه دينور بغايت رقيق ونازك اولمغله ماء مسكوبه تشبيه اولنمشدر وآب روان كبى اشكنلى
صوى آته على قول آديملرى سيرك اولان آته دينور وخفيف الروح جنبش ونشاطلو شوخ وشنكل آدمه دينور
وامر لازم ومحتوم معناسنه در يقال هذا امر سكب اى لازم وسكب شول فرسك اسميدر كه شاه خطهٔ
رسالت عليه الصلوة والسلام حضرتلرينك الك اول داخل طويله تملكلرى اولمشدر يلبسى وقوريغى سياه طورى
اولوب وآلنده صباح الخير تعبير اولنان غره سى وارايدى ومحجل مطلق اليمنى ايدى كه صول اليله صول اياغنك

بوقاغيلقلری سكيل ايدی‌يوا كاسكب دخی ديرلر ايدی فتحتينله وسكب شيب بن معاويه نام كسنه نك دخی فرسی اسميدر وسكب باقره دينور نحاس معناسنه على قول قورشونه دينور رصاص معناسنه وفتحتينله ده لغتدر (السكوب) قعود وزننده صو دوكلك معناسنه در يقال سكب الماء سكبا فسكب هو سكوبا اذا انصب (الانسكاب) انفعال وزننده بو دخی صو دوكلك معناسنه در يقال انسكب الماء اذا انصب (الساكب) و(السكوب) صبور وزننده و(السيكب) صيقل وزننده و(الاسكوب) اسلوب وزننده دوكيلان ودوكيلجی صويه دينور كه فاعل صورتنده متصوردر ياخود اسم مفعول معناسنه در كه دوكلمش ديمك اولور يقال ماء سكب كاذكر وساكب وسكوب وسيكب واسكوب اى منسكب اومسكوب واسكوب اسلوب وزننده متتابعا دوكيلان دائمی يغموره دينور و پابوشجی يه دينور اسكاف كبی كفشكر معناسنه على قول تيمورجی يه دينور رقين معناسنه و يره طوغری اوزانوب ممتد اولان شمشكه دينور وايكی جانبلو صف صف مسطر اوزره اولان خرما اغاجلرينه دينور (السكب) فتحتينله برنوع شجر حجازی اسميدر وكلنجك چچكنه دينور شقايق النعمان معناسنه (السكبة) تمره وزننده شول طاقيه وعرقچينه دينوركه بالق آغی كبی دكرمی بزدن كوزه نكلی ديكلمش اوله * شارح ديركه اهل فرس اكا سستقه ديرلر لكن سستقه سستجه معربيدركه قرمه يه وحاولی يه دينور وسكبه ولد ايله برابر چيقان اش وصولك تعبيراتيدكلری يوفقه دری يه دينوركه كاهيجه يوزنده صاريلی ظهور ايدر (السكبة) فتحاتله باشده حاصل اولان كپك كبی نسنه يه دينوركه قوكاق تعبير اولنور هبريه دخی ديرلر وسكبة بن الحارث اصحابدندر (الاسكاب) اسكاف وزننده ومراد فيدركه پابوشجی يه دينور (الاسكبه) اسكفه وزننده ومراد فيدركه قپونك آلت اشكنه دينور (الاسكابه) همزه نك كسريله شول آغرشغه دينوركه برقابه ياغ مقوله سی نسنه قويه جق خونيلرك آغزلرينه قورلر على قول پول طرزنده شول تخته پاره سند دينوركه طولومك رتغنه ودليكنه چكروب بعده اوزرندن قايشله صيريوب ديكرلر (الاسكوبه) همزه نك ضميله اسكابه معناسنه در (سكاب) سحاب وزننده اجدع بن مالكك فرسی آديدر (سكاب) قطام وزننده كه كسر اوزره مبنی در تميم ياخود بنوكلاب قبيله سندن بركسه نك ياخود عبيدة بن ربيعة بن قحطانك قصراغی اسميدر (سكاب) كتان وزننده بودخی برفرس آديدر (السلب) سينك فتحی ولامك سكونيله و(السلب) فتحتينله برنسنه يی بركسه دن قاپوب آلمق وچالوب قاپمق معناسنه در يقال سلبه سلبا وسلبا من الباب الاول اذا اختلسه * مؤلفك بصائرده بيانته كوره سلب بركسه دن قهر وجبرايله برنسنه يی چكوب آلمق معناسنه موضوعدر اندن برنسنه يی قاپوب المق وحرامينك ياخود جنكده مغلوب ومقتولك لباسنی صويوب آلمق كبی وكرچه اختلاس ايله تفسير واختلاسی دخی دور طريقيله سلب ايله تبيين ايلمشدر لكن مصباحده اختلاس بركسه دن برنسنه يی على غفلة سرعتله قاپوب آلمق معناسنه در ديو مشروحدر وسلبته ثوبه عنوانيله مرسوم واصلی سلبت ثوب زيد اولوب لكن فعل مبالغة زيده اسناد اولنمغله ثوب لفظی تأخير وتميزيت اوزره منصوب اولمشدر وانفهام معنايه مبنی حذفی جائزدر ديو مرقومدر لكن كتب نحويه ده بدل اشتماله مثال اولمق اوزره مبتدر ومحكمده ايكی مفعوله تعديه ايلمكله سلبته اياه عنوانده مرسومدر انتهی وعربلر سكپا وسريع النقل آته سلب القوايم اطلاق ايدرلر كه اسم فاعل معناسنه در يقال فرس سلب القوايم اى خفيفها وسلب تيز وچابك يوريمكه اطلاق اولنور (الاستلاب) افتعال وزننده بودخی برنسنه يی بركسه دن قاپوب آلمق معناسنه در يقال استلبه اى اختلسه (السلبوت) ملكوت وزننده و(السلابه) كذابه وزننده كه اوزان مبالغه دندرلر دائما ناسدن نسنه قاپوب آلمغه معتاد اولان كسه يه دينور رجل ومرأه يه وصف اولور يقال رجل وامرأة سلبوت وسلابة (السليب) امير وزننده عقلی قاپلمش آشفته كسه يه دينور هوش ربوده معناسنه كرك رجل وكرك مرأة اولسون جمعی سلبی كلور سكری وزننده وسليب شول خاتونه وساير ديشی حيوانه دينوركه ولدی وفات ايلمش اوله على قول هنوز خلقتی ناتمام ايكن ولدينی دوشرمش اوله كاسيذكر ودالری وبوداقلری ويپراقلری كتمش جبلاق اغاجه دينور (السالب) لامك كسريله و(السلوب) صبور وزننده و(السليب) امير وزننده كه ذكر اولندی و(المسلب) محدث وزننده و(السلب) ضمتينله شول خاتونه وساير ديشی حيوانه دينوركه ولدی وفات ايلمش اوله ياخود اكسك دوشرمش اوله يقال امرأة وناقة سالب وسلوب وسليب ومسلب وسلب اذا مات ولدها اوالقته لغير تمام وسليب كلمه سنك جمعی سلب كلور ضمتينله وسلائب كلور نجائب كبی (المسلب) محسن وزننده سليب معناسنه در (الاسلاب) همزه نك كسريله خاتون وساير ديشی حيوانك ولدی وفات ايلمك ياخود اكسك دوشرمك معناسنه در يقال اسلبت المرأة والناقة فهی مسلب واغاجك يمشلری قاليوب ويپراقلری خزان اولوب دوكلمكله جبلاق اولمق معناسنه در يقال اسلبت الشجرة اذا ذهب حملها وسقط ورقها (السلب) سينك كسريله چفتچی

آلتلريدن بك اوزوناولانه دينورعلى قول شول اغاج پاره سنه دينوركه لؤمه نك دينه يناشدروب براوجنى لؤمه‌نك
دليكنه ادخال ايدرلر ولؤمه همزه وزننده چفتجى آلتلرينك برلو برلرينه وضع اولنمش اوله رق طرطوپ مجموعنه
دينوركه صبان تيورى دخى داخلدر ❊ مؤلفك كلامنده مسامحه واردر (السلب) كتف وزننده اوزون شيئه دينور
وسريع وچابك وسبكپا انسان وحيوانه دينور (السلب) فتحتينله سلب اولنان نسنه يه دينور فعل بمعنى مفعولدر
برينك ارقه سندن صويلوب آلنان اثوابه وادوات كبى جمعى اسلاب كلور قال الشارح ومنه الحديث ❊ من قتل قتيلا
فله سلبه ❊ اى من ثياب وسلاح ودابّة وسلب برنوع شجراسميدركه بغايت اوزون اولور وبرنبات آديدر وسلب
الذبيحه ذبح اولنان حيوانك يوزيلان دريسنه وپاچه سنه واشكنبه سنه اطلاق اولنور وسلب القصبه قامشك
قبوغندن عبارتدر وسلب مقل اغاجندن حاصل اولان ليفه دينور ويمنه مخصوص برشجرك قبوغنه دينوركه آندن
ايپ واورغان اتخاذ اولنور ومدينهٔ منوره ده اولان سوق السلابين بوندندر وسلب مصدراولور سلاب كيمك معناسنه‌در
يقال سلب الرجل سلبا من الباب الرابع اذا لبس السلاب كما سيذكر (الاسلوب) همزه نك ضميله مسلوك اولان طريقه
دينوركرك حسى اولسون وكرك معنوى اولسون كه فن وطرز وطور تعبيراولنور واسلوب حكيم حكيمانه يعنى طور
حكمت اوزره جواب ويرمكدر يقال سلك اسلوبه اى طريقه ويقال اخذ فلان فى اساليب من القول اى فى فنون
منه واسلوب ارسلانك كردننه دينور وبرون يوقرى اولمق حالتنه دينوركه كبرونخوتدن كنايه‌در شموخ الف
معناسنه ايكى طرفه ميل والتفات ايلمز اولور (الانسلاب) انفعال وزننده يوريمكده پك سرعت ايلمك معناسنه‌در
شويله كه كال جدّ وسرعتدن ناشى دريسندن صويلوب چيقار حدّنده اوله يقال انسلب الرّجل اذا اسرع
فى السير جدّا (التسلب) تفعل وزننده خاتون زوجى وفات ايلمك حسبيله ياس طوتوب ترك زينتله ماتم لباسى كيمك
معناسنه‌در يقال تسلبت المرأة اذا احدّت على زوجها (السلبة) جرعه وزننده صويقونلق حالتنه دينور جرده
معناسنه تقول مااحسن سلبتها اى جردتها يعنى اول محبوبه نك نه كوزل صويقونلغى واردر (مسلب) معظم وزننده
يمنده شهر زبيده قريب برموضع آديدر (السلاب) كتاب وزننده سياه لباسه دينوركه ماتم لباسى اوله جقدر جمعى
سلب كلور كتب كبى (المستلب) اسم فاعل بنيه‌سيله عمرو بن كلثومك قلجى آديدر وابودهبل نام كمسنه نك قلجى آديدر
(المسلئب) همزه ايله مشمعل وزننده چوق يغموره دينور (المسلحب) حاى مهمله ايله مشمعل وزننده طوغرى ومستقيم
نسنه يه دينور وخط مستقيم كبى طوغرى چكيلوب كيدن اوزون شاهراهه دينور يقال طريق مسلحب اى واضح بين
ممتد (الاسلحاب) اقشعرار وزننده يول وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه‌در يقال اسلحب الطريق اذا كان بينا ممتدا
(السلخب) خاى معجمه ايله جعفر وزننده ثقيل وغليظ ونادار كمسه يه دينور بوديار ده ترك جا آلرى كبى على قول بوشين
معجمه ايله‌در (السلهب) جعفر وزننده اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه على قول رجاله مخصوصدر كه اوزون
كشى يه دينور جمعى سلاهبه كلور وسلهب بركلب آديدر وايرى جثه‌لو كريملو وكيكلرى اوزون آته دينور (السلهبة)
هايله بودخى اول كونه اولان آته دينور يقال فرس سلهب وسلهبة اذا عظم وطال عظامه وتنومند وجسيمه عورته دينور
(السلهابة) و(السلهاب) سينلرك كسريله جريئه ومقدمه خاتونه دينوركه پيشكر تعبيراولنور (الاسلغباب) غين معجمه
ايله اقشعرار وزننده قوش ياورينك تويلرى هنوز قرارمزدن اقدمجه بيكن بيكن اولوب بتمك معناسنه‌در يقال اسلغب
الطائر اذا شوك ريشه قبل ان يسود (السنبة) سينك فتحى ونونك سكونيله زماندن برمدته دينور يقال عشنا بذلك
سنبة اى دهرا وحقبة يعنى آنكله برمدت چنوب كتدك وتيزمشرب وسريع الانفعال والغضب اولمق جهتيله اولان
بدخو بلغه دينور بومعناده سينك كسريله ده جائزدر (السنبتة) زيادهٔ تايله بودخى زماندن مدت غير محدوده يه دينور
(السنبات) سينك فتحى ونونك سكونيله چابك طارغنلق جهتيله اولان بدخو بلغه دينور سينك كسريله ده جائزدر
وكسرايله بالطبع شرير وكثير المضرة كمسه يه دينور وفتحله است ومقعد معناسنه‌در (السنباء) صحراء وزننده بودخى
است ومقعد معناسنه‌در (السنوب) جنوب وزننده و(السنبوت) جبروت وزننده بالطبع طارغين وسريع الانفعال
وتيزمشرب كشى يه دينور يقال رجل سنوب وسنبوت اى متغضب يعنى كثير الغضب سريعه وسنوب يلانجى كذّاب
كمسه يه دينور وبرموضع آديدر (السناب) سحاب وزننده شرّ شديده دينور رفتنه وقتال كبى يقال وقعوا فى سناب اى شرّ
شديد (السناب) كتاب وزننده و(السنابة) هايله ارقه سى وقرنى اوزون وسوبو اولان انسان وحيوانه دينور (المسنبة)
مشربه وزننده شرّت معناسنه‌در كه شرقضالق تعبيراولنور يقال الق اليه مسنبته اى شرّته (السنب) كتف
وزننده چوق سكردن يوكرك وميدانلو آته دينور (السنبة) حنتمه وزننده محكم ومتين اولان هكبه وجامدانه دينور
عيبهٔ محكمه معناسنه (السنئب) قنفذ وزننده بدخوى وبدمشرب كمسه يه دينور يقال رجل سنئب اى السىء الخلق

(السندأب) جرد حل و زنده مطيا نقان و صلب و متين اولان ارككدوه يه دينورنته كه سندبماده سنده دخى ذكر اولندى نونك اصليه و زائده درديان مذهبلره مبنى ايكى محلده ذكر اولنمشدر (السنطبة) طاى مهمله ايله سنبه و زنده يالقنقسز سلكى ومضطرب اولان اوزونلق حالتنه دينوركه قامت انسانى وصفيدر يقـال به سنطبة اى طول مضطرب (السنطاب) سينك كسريله تيمورجى چكجنه دينور (السنعبة) قنفذه و زنده كلنجك تعبير اولنان جانوره دينور ابن عرس كبى واوست دوداغك اورته سنده آغزه طوغرى تومو ب صارقان مرجك مقدارنده انجكره دينور (سنهب) جعفر و زنده بر رجل اسميدر (السوبة) سينك ضميله و (السبأة) سينك ضمى و بانك سكونيله سفر بعيد معناسنه در يقال بدت له السوبة والسبأة اى السفر البعيد (سوبان) طوفان و زنده بردره ياخود بر طاغ ياخود برارض اسميدر (السهب) نهب و زنده اوه يه دينور دشت و بيابان معناسنه فلاة كبى و ياوز و بوكرك و ميدانلو آته دينور وسهب مصدر اولور المق اخذ معناسنه يقال سهب الشئ سهبا من الباب الثالث اذا اخذه و برمعروف جوراق برك اسميدر (المسهب) ميمك ضمى وها نك فتحيله وهانك كسر يله ده جائزدر بودخى ياوز و بوكرك آته دينور ومسهب هانك كسرى و فتحيله چوق سوزلو مكنار واوزان كسه يه دينور و بونلر اسهابدندر يقال رجل مسهب ومسهب اى مكثير ❁ شارح دير كه اصول سائره نك بيانه كوره بوندن اسم فاعل هانك فتحيله دركه نوادر دندر هانك كسر يله وارد دكلدر لكن مؤلف ايكى شقى دخى ثبت ايلمشدر ظاهرا ايكيسيده وارد اولمشدر (السهب) سينك ضميله شول يره دينوركه هموار وسهل اوله جمعى سهوب كلور وعند البعض سهوب الفلاة اوه نك اطراف ونواحيسنه دينوركه آنلرده كيده جك مسلك و طريق اولميه (الاسهاب) همزه نك كسريله چوق سو يلك معناسنه در يقال اسهب الرجل اذا اكثر الكلام فهو مسهب ومسهب وعند البعض اسهاب اصلا برنسنه دن استغناء قلب واستيفاى حظ ايله نفس حريصه يى اخذ وامساك ايلامك درجه سنده حرص و طمعده افراط ايلك معناسنه در يقال اسهب فلان اذا اشره وطمع حتى لا تنتهى نفسه عن شئ واسهاب يلان صوقمق سبيله بيخود اولمق على قول عشق ياخوف ومرض مقوله سى عارضه دن ناشى لون متغير اولمق معناسنه در يقال اسهب الرجل على المجهول اذا ذهب عقله من لدغ الحية او تغير لونه من حب اوفزع اومرض وقيو قازوب قومسا له ايرشمك على قول ايچنده دليك آچلمغله روزكار بولمق ياخود قيو قازوب صو بولمامغله خائب اولمق معناسنه در يقال اسهب القوم اذا حفروا بئرا فهجموا على الرمل او الريح او حفروا فلم يصيبوا خيرا وطوارى كندى باشنه مسيب صاليورمك معناسنه در يقال اسهبوا الدابة اى اهملوها وقوزى اناسنى امك معناسنه در يقال اسهب الشاة بالنصب ولدها اذا رغثها و چوق ويركو و يرمك معناسنه در يقال اسهب الرجل اذا اكثر من العطاء (السهبة) تمره و زنده درين پك درين اولان قيو يه دينور يقال بئر سهبة اى بعيدة الغور (المسهبة) مكرمه و زنده شول قيو يه دينوركه صويى بغايت درينده اولوب ياخود طبراغى چوق اولمغله صو اخراجنه اقتدار اولنميه يقال بئر مسهبة اذا غلبتك سهبتها حتى لا تقدر على الماء (الاستهاب) افتعال و زنده چوق عطيه و يرمك معناسنه در يقال استهب الرجل اذا اكثر من العطاء (السهبى) سكرى و زنده بر صحرا آديدر (السهباء) صحراء و زنده بنو سعد قبيله سنه مخصوص بر قيو آديدر و برمعروف مرغزار آديدر (سهاب) كتاب و زنده اسماندر راشد بن سهاب شاعر مشهوردر و بوندن غيرى سين مهمله ايله سهاب نام كسه يوقدر (السيب) غيب و زنده ويركو عطا و بخشش معناسنه دركه اسمدر يقال فاض سيبه على الناس اى عطاؤه وكمى صيغ بره اوتوردقده ياخود كاره چاتدقده دفع ايليه جك صريغه دينوركه كوندر تعبير اولنور مردى دخى ديرلر و سيب آت قسمنك قويريغى قيللرينه دينور و سيب مصدر اولور آقمق معناسنه يقال ساب الماء يسيب سيبا اذا جرى و آبروان كبى چابك يوريمك معناسنه در يقال ساب الرجل اذا مشى مسرعا (الانسياب) انفعال و زنده بودخى سيب معناسنه در يقال انساب اذا مشى مسرعا اكثرى حيه مشينده استعمال ايدرلر (السيوب) سينك ضميله دفينه لره دينوركه يرآلتندن بولنوب چيقان اموالدن عبارتدر ركاز كبى ❁ شارح دير كه عطية الهيه اولديغيچون اطلاق اولنمشدر سيب مفرديدر انتهى (ذات السيب) اضم نام ارض رحابدن بر رحبه يعنى بر فضاء واسع آديدر (السيب) سينك كسريله صو بولنه دينور وخوارزم الكاسنده بر ايرمق آديدر و بصره ترابنده ونهر فرات نهايتنده بر ايرمق آديدر اوچنجى ايرمق اوزره بر بلده واردر اول نهر اسميله مسمادر صباح بن هارون ويحيى بن احمد المقرى ومعتقد بالله خليفه نك معلمى اولان هبة الله بن عبد الله ومقتفى لامر الله خليفه نك معلمى اولان احمد بن عبد الوهاب السيبى اورادندر بمضار مقتفى لامر الله خليفه نك مؤدبى احمد لتيد ريدر ديعلريله مؤلف رد ايلمشدر وسيبخار سيده الما يه دينور تفاح معناسنه سيبويه كلمه سى بوندن مأخوذدر كه امام نحاة اولان عمرو بن عثمان الشيرازى لقبيدر رايحة التفاح ديمكدر ❁ مؤلف هاء بابنده و يه لفظى اصواتدن كلمة اغرا اولمق اوزره بيان ايلمكله سيبويه عمرويه

ونفطويه وخالويه كلدلری كبی الفاظ مذكوره ايله صوتدن مركب حكمی اولمش اولور وحتی اوراده سيبويه كلمه سيله ده
تمثيل ايلمشدر كذلك كتب نحويه ده دخی بوكونه مرسومدر حتی جامی عليه الرحمه مركبات بابنده سيبويه كلمه سنك
سيب ايله اصواتدن اولان ويه لفظندن مركب حكمی اولديغنی تصريح ايلمشدر پس بوراده مؤلفك ای رايحة التفاح
مطلب ايله تفسيری مبهمدر مؤلفدن بشقه بعض اعلام دخی بوكونه تفسير ايلمشلردر وتفتازانی عليه الرحمه دخی كشاف شرحنده
سيبويه لفظ فارسيدر سيب ايله ويه كلمه سندن مركبدر رايحة التفاح معناسنه در ديو ثبت ايلمشدر قالديكه مفردات
فارسيده بو رسمه مشروحدركه سيبويه كلمه سی سيب بويه كلمه لرندن مخففدر سيب الما يه دينور وبويه دخی رايحه
معناسنه اولان بوی ايله هاء تخصيصه دن مركب اولمغله سيبويه الما قوقولوديمك اولور لقب مزبوری مومی اليه هنوز
طفل شيرخوار ايكن والده سی تلقيب ايلمشدر آنكله سووب اوخشار ايدی ومؤلف تحفة الايه فيمن نسب الی غير ابيه
نام رساله سنده اسحق بن راهويه ماده سنده ديمشدر كه راهويه هانك وواوك فتحيله درو ضم هاء وسكون واو وفتح يا ايله ده
ملفوظ اولور لكن بو قليلدر ومطلقا ويه لفظيله مختوم اولان اسملرده بو ايكی وجه لغتدر سيبويه وعمرويه ونجويه كبی
و بونده بناء واعراب جائزدر پس بوكا كوره ويه صوت اولوب سيب لفظنه الحاق اولمش اولور وثانی يه كوره سيب بويه
فارسيدن مركب ومخفف اولور الحاصل ايكی وجه دخی سائغدر واكثر نحاة بو مقوله تركيبا تك اواخرينی كسر او زره
مبنی قلديلر و بعضلری بدلك كلمه سنك آخری كبی معرب ايلديلر * شارح ديركه بعضلر عندنده سيبويه سی كلمه سيله كه
فارسيده اوتوز عدده دينور بويه كلمه سندن مركبدر كه بوی ايله هاء نسبتدن مركب اولمغله اوتوز رايحه لطيفه صاحبی
ديمك اولور كه كثرتدن كنايه در ومحدثين بانك ضم ومدی ويانك فتحی وهانك وقفيله تكلم ايدرلر پس بو قول مفردات
فارسيه يه موافقدر انتهی وسيبويه فقهاء مصريه دن محمد بن موسی لقبيدر (السائبة) باشی بوش بيانه صاليويرلمش
طواره دينور دابهٔ مهمله معناسنه كه كندی باشنه استديكی يرده كزوب يورر وشول قوله دينوركه ولاسی مولاسنه
عائد اولميوب كليا اجنبی كبی منقطع اولمق اوزره آزاده اوله بوكه كوره تاء تأنيث رقبه اعتباريله ياخود نقليه اولور * شارح
ديركه بونك حقنده نهی شرعی وارد اولمشدر حضرت رسول اكرم صلی الله عليه وسلم ولاپی لحمهٔ نسب كبی منقطع
اوليان لحمه قلمشدر وسائبه جاهليتده شول دوه يه اطلاق اولنور ايدی كه ولدينك ولدينه يتشدكده تسييب واهمال
اولنوب ركوب واستعمالدن آزاد ايدرلر ايدی كذلك شول ناقه يه اطلاق اولنور ايدی كه نذر مقوله سی حالت سببيله
بيانه صاليويريلوب بردخی استعمال ايلمزلر ايدی علی قول شول ناقه دركه اون بطن يعنی اون ولد طوغروب
مجموعی ديشی اولسه انی كندی باشنه صاليويروب ركوب وتحميلدن آزاد ايدرلر ايدی وعلی رأی سائبه شول
دابه دركه بركسه برايراق سفردن وطننه صاغ وسالم كلوب ياخود دابه سی كندوسنی برمخاطره دن يا محاربه دن
خلاصه سبب اولسه تشكرا صاليويريلور ايدی وعند البعض شول ناقه دركه ارقه سنك قبورغه لرندن برقبورغه
ياخود برمقدار كيك اخراج ايدوب صاليويريله اصلا برصودن و براوتلاقدن ممنوع اولميوب وبركسه اكا بنوب ويوك
تحميل ايلمزلر ايدی عندلرنده آنی استعمال حرام ايدی * شارح ديركه اعرابدن بری اعداسی نهب وغارت ايلكله بنه جك
دابه سی قالمديغندن ناچار برسائبه يه بنشيدی برعرب استهجان شيوه سيله حرامه می بينيورسن ديو لوم ايلدكده
بركب الحرام من لاحلال له ديمكله من بعد كلام مزبور ضرب مثل اولمشدر (السياب) سحاب وزننده و (السيّاب)
كتان وزننده و (السيّاب) رمان وزننده بلح علی قول بسر معناسنه درخرمانك كاله رسيد اولنجه قدر بش مرتبه سی
واردر ابتدا چيچكنه طلع ديرلر بعده يكی قوروق اولدقده خلال بعده بلح بعده بسر بعده رطب آندنصكره تمر اطلاق
اولنور (السيابه) سحابه وزننده باده يه دينور خمر معناسنه وسيابه تابعيه دن برخاتون اسميدر (سيبان) سينك فتحيله
وكسری قليل الاستعمالدر ابن الغوث اسميدر كه برقبيله پدريدر محدثيندن ابو العجاء عمرو بن عبدالله ويحيی بن ابی عمرو
وايوب بن سويد السيبانی اول قبيله دندر وسيبان سينك فتحيله وادی القری وراسنده برطاغك اسميدر (دير السابان)
حلب ايله انطاكيه بيننده برموضعدر (المسيب) ميمك فتحيله مسيل وزننده بردره آديدر (المسيب) معظم وزننده
ابن علس دركه شعرادندر (سيابه) كتابه وزننده ابن عاصم دركه اصحابدندر (المسيب) محدث وزننده تابعيندن امام
جليل سعيد حضرتلرينك پدرلری اسميدر يانك فتحيله ده منقولدر سعيد مومی اليه مدينه ده اولان فقهاء سبعه نك
بريدركبار تابعيندندر فقه وحديث وزهد وعبادتی جمع ايلمشدر رحمه الله تعالی * (فصل الشين المعجمة)
(الشؤبوب) شينك ضمی وهمزه نك سكونيله طولومدن بوشانور كبی سرعتله يردن ياغان صاغانقلی يغموره دينور يقال
جاء شؤبوب من المطر ای دفعة ومطلقا حدتلو وشدتلو نسنه يه دينور ودفعه شدتله ظهور ايدن شيئه دينور وناظرك
نظرينه منظورك حسن وجمالندن ابتدا ظاهر اولان اثره دينور كه طلعت تعبير اولنور وكنشك شدت حرارتنه دينور

وكنشك طريقه ومدارينه دينورنته كه نجوم سائره نك طريقه ومدارلرينه حبك دينور ❊ شارح ديركه لسان العربده
غفرماده سنده مرسومدركه اغاج اوزره اولان پوصدن آقوب اغاجله يريننده تل كبى صالنان طريقميه شؤبوب
الصمغ اطلاق اولنور پس بوجهتله خيط الشعاع تعبير اولنان خطوط شمسيه يه دخى اطلاق اولنور انتهى وشؤبوب
لفظنك جمعى شآبيب كلور اساليب كبى (الشباب) سحاب وزننده و(الشبيبة) حبيبه وزننده مصدرلردر يتشوب
يكيت اولمق فتا معناسنه يقال شب الغلام شبابا وشبيبة من الباب الثانى اذا صار فتيا وشباب شاب كلمه سندن جمع اولور
كنجلر جوانان معناسنه وشابك جمعى شبان دخى كلور شينك ضمى وبانك تشديديله وشباب هر شيئك اولنه وتازه لكى
هنكامنه اطلاق اولنور تقول جئتك فى شباب النهار اى فى اوله وشباب حفاظدن خليفة بن الخياط لقبيدر
(الشباب) كتاب وزننده آتش طوتشديره جق طوتروغه دينور وشباب مصدر اولور آت ايكى اللرينى يوقرى قالدروب
شاخلنمق معناسنه كه حركات نشاطيه دن عبارتدر مؤلف بونى تكرار ايلمشدر (الشبيب) شينك فتحى و(الشبوب)
قعود وزننده شباب معناسنه در يقال شب الفرس شبابا وشبيبا وشبوبا من الباب الثانى والاول اذا رفع يديه و برنسنه نك
حسن و رونق ولطافتنى آرترمق معناسنه استعمال اولنور يقال شب الخمار والشعر لون المرأة اى زادا فى حسنها
واظهرا جمالها يعنى نقاب وزلف اول محبوبه نك حسن ولطافتنى افزون وجمالنى كركى كبى اظهار ايلدى ايكيسيده
سياه اولمغله الاشياء تنكشف باضدادها كاشفه سى رونق جمال آنلر ايله وفق الكمال نمايان ومنجلى اولمشدر (الشبوب
صبور وزننده آتش طوتشديره جق طوتروغه دينور و برنسنه يه حسن ورونق ولطافت وير نشنه دينور يقال هو شبوب له
اى محسن وشول آته دينوركه اياقلرى اللرينى صاوشور اوله يعنى اياقلرينك آديمى اللرينك باصديغى يرى صاوشوراوله كه
محاسندندر يقال فرس شبوب اذا كان تجوز رجلاه يديه و كنج صغره وكچى يه دينور على قول ياشلو ومسن
اوللرينه دينور (الشب) شينك فتحى وبانك تشديديله و(الشبوب) قعود وزننده آتش طوتشدرمق معناسنه در يقال
شب النار شبا وشبوبا من الباب الاول اذا اوقدها وآتش كندى يانوب طوتشمق معناسنه لازم اولور يقال
شبت النار على بناء المعلوم وشبت على المجهول اذا اتقدت وطوتشوب عاولنمش آتشه مشبوبه دينور شابه ديمز
يقال نار مشبوبة ولا يقال شابة وشب مطلقا برنسنه يوكسلوب بلند اولمق معناسنه در يقال شب الشئ شبا اذا ارتفع
وشب حجارة زاج اسميدر يعنى برنوع طاشدركه آندن زاج دوزيلور وشب بردواى معروف آديدر ❊ شارح ديركه بعض
نسخه ده دواء عوانده مرسوم اولمغله خطادر قالديكه مؤلفك شى حجارة زاجله تفسيرى نا ملايمدر زيرا جميع
مفرداتده زاج معادندن وكثير الاصناف وشبك غيرى اولمق اوزره مرقومدر وشب ايله برمعدندن ظهور ايدرلر
وشب كه تركيده تحريفله شاب تعبير اولنور صورتى كامل اولميان معادن ار بعه دندركه آنلر زاجلر وطوزلر ونشادرلر
وشابلردر واول زاجه شبيه و برمقدار اكشى اولور اما زاج زياده اكشى اولور واول اكثرا فعالده زاجه قريبدر ارمنيه
وكورجستان ويمن وبلاد سائره دن ظهور ايدر واون يدى قسمى عد اولنور اما موجود ومتداول اولانك برى
ابيض وشفاف وصفرته مائل لكن صارى دكلدر اكايمانى ديرلر بلاد يمنده تقاطر ايدوب منجمد اولور برصودر
و برقسمى يومشق وسريع الانكسار وكريه الرايحه اولور بوقسمى مداواتده استعمال اولنور ❊ مؤلفك دواء ديديكى
بو اوله جقدر وشب يمنده برموضع آديدر محدثيندن محمد بن هلال بن بلال واحمد بن القاسم وحسن بن ابى
ذر الشبيون اورايه منسوبلردر وشب كذلك مصدر اولور برنسنه تهيئه وتيسير اولنمق معناسنه يقال شب له الشئ
على المجهول اى اتيح و برنسنه زياده وفضل ايله رفعتلنمك معناسنه در يقال شب الشئ على المجهول اذا زيد ورفع
(الشبب) فتحتيله و(المشب) ميمك كسريله كنج صغره وكنج قيونه وكچى يه دينور على قول مسن اولانه دينور
(الشبة) حبه وزننده كنج وتازه قزه وعورته دينور يقال امرأة شبة اى شابة (بنوشبابه) شينك فتحيله طائفه
برجماعتدر (الاشباب) همزه نك كسريله بركيمسه نك ولدى يتشوب جوان اولمق يعنى يكت وجوان اولاديتشدرمك
معناسنه در يقال اشب الرجل اذا شب ولده وتقدير وتيسير وتهيئه معناسنه استعمال اولنور يقال اشب له على بناء
المجهول اى اتيح كما يقال شب له من الثلاثى على المجهول ايضا امهات سائره دن منفهم اولديغى اوزره بو زياده
سقطه قلم ناسخ واردر اصل نسخه واشب اى رفع وزيد عباره سيله ده اولمقدركه بنه صيغه مجهول اوزره در يعنى
اشباب برنسنه زياده لنوب رفعت بولمق معناسنه ده مستعملدر حتى مؤلفك كشب بالضم فيهما قولنده فيهما عنوانى
سقطه مذكوره يه قرينه در واشباب آتى اوينادوب جلوه ونشاطه كتورمك معناسنه در تقول اشبيت الفرس اى
هيجته وصغو ياشنى بولمق معناسنه در يقال اشب الثور اذا اسن (المشب) اسم فاعل بنيه سيله و(المشب)
اسم مفعول بنيه سيله ياشنى بولمش صغره دينور ومشب اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه دينور (شب) ماضى مجهول

بغيدسيله يكتلك معناسنه دركه معناى مصدرى مراد اولنورنته كه دبب ماده سنده ذكر اولندى تقول اعيتنى من شب الى دب يعنى بنى كنجلك ويكتلكم زمانندن اشبو پيراولوب ايكليه رك يوريمك هنكامنه كلنجه قدر عاجز وفرومانده ايلدك وكاه اولوركه تنوين ادخاليله اسم منزلنده قلنور ودنون اولمدقلرى صورتده على طريق الحكايه دخى اولور نهى النبى عليه السلام عن قيل وقال * عبارتى كبى (التشبيب) تفعيل وزنده برنسنه نك حسن ورونقنى زياده وافزون ايلك معناسنه در بومناسبتله اصطلاح بديعياتده تسبب بالنساء معناسنه استعمال اولنمشدركه شاعر مطلع قصيده سنده محبوبهٔ معشوقه سيله تغزل ايلكدن عبارتدر ابتدا محبوبه سنى وشعراى عجم ورومه كوره محبوبنى مدح ووصف ايدوب ميانه لرنده دركار اولان بعض مواد واحوال وماجرابى ياد ايلكله كويا كه محبوبه سنك ذكريله قصيده سنى تزيين وتحسين ايدر مثلا كعب حضرتلرينك نعت شريفى متضمن برده سى اولنده * بانت سعاد فقلبى اليوم متبول بيتلرى كبى يقال شبب الشاعر قصيدته بفلانة اذا اتى بنسيب النساء اى قال فيها الغزل وعرض بحبها (الشبائب) شبنك فتحيله شواب معناسنه دركه شابه نك جمعيدر كنج وتازه خواتينه دينور يقال نسوة شبائب اى شواب * شارحك بيانه كوره شبائب شبه نك جمعيدركه ذكر اولندى (الشبشبة) كبكبه وزننده برنسنه يى كماله ايرشديروب تمام ايلك معناسنه در يقال شبشب الشئ اذا تممه (الشوشب) كوكب وزننده عقربه دينور وبته دينور قمل معناسنه (الشبان) رمان وزننده شبن ماده سنده مرسومدركه جعفر بن جسر لقبيدر (شبان) كتان وزننده عبد العزيز بن محمد العطار نام محدثك لقبيدر (شبه) حبه وزننده و (شباب) شداد وزننده و (شبيب) حبيب وزننده و (شبابه) سحابه وزننده اساميدندر وشبابة بن المعتمر وشبابة بن سوار معروف محدثلردر وشبابه بنوفهم جماعتندن بربطن درسراة نام محله ياخود طائفه نازل اولديلر ايدى (ابن شبابه) برجماعتدر (شبوبة) شبنك فتحى وبانك تشديديله برجماعت اسملريدر محمد بن عمر بن شبوبة الشبوى كه جدينه منسوبدر فربرى حضرتلرندن جامع الصحيح روايت ايلمشدر ويعلى بن سعيد الشبيى محدثيندندر (شبيب) زبير وزننده ابن الحكم بن ميناء اسميدركه روايت صاحبيدر وفرددر يعنى بواسمله آندن غيرى يوقدر (الشجوب) جيمله قعود وزننده و (الشجب) فتحتينله هلاك اولمق معناسنه در يقال شجب الرجل وشجب شجوبا وشجبا من الباب الاول والرابع اذا هلك وشجب حزن واندوه وغصه يه دينور وشول محنت ومشقته دينوركه انسانه مرض وقتال مقوله سى حالات شديده دن عارض اولور (الشاجب) و (الشجب) كتف وزننده هلاك اولىجى هالك معناسنه در وشاجب عرمه نام محلده بر دره آديدر وچوق سوزلر هرزه كوى وياوه كفتار كشى يه دينور يقال هو شاجب اى هذاء مكثار وپك چاغرغاز قرغه يه دينور (الشجب) شبنك فتحى وجيمك سكونيله حاجت وهمه معناسنه در وهم وغصه معناسنه در وخيمه وخانه ديركلرندن برينه دينور جمعى شجوبدر وشول قورى طولومه دينوركه ايچنه خرده چقل طاشلرى قويوب دوه يى قورقتمق ايچون چالقيوب ارغلارلر وشجب برقبيله پدرينك اسميدر وشجب اوزون نسنه يه دينور طويل معناسنه وشول قربه يه دينوركه نصفندن قطع ايدوب اشاغيسنى صوقوغه سى ايدرلر وشجب مصدر اولور هلاك ايلك معناسنه يقال شجبه شجبا من الباب الاول اذا اهلكه ومحزون وغمناك معناسنه در يقال شجبه اى حزنه وبرنسنه ايله مشغول قلمق معناسنه در يقال شجبه اى شغله وبرنسنه يى چكمك معناسنه در يقال شجبه اذا جذبه وشكارى اوق ايله اوروب بعض مفاصلنى آيرمغله حركته مجال ايلك معناسنه در يقال شجب الظبى اذا رماه بسهم فابان بعض قوائمه فلم يستطع ان يبرح (الشجب) ضمتينله سه پاى تعبير اولنان نسنه يه دينوركه چوبان اكا قوغه سنى وچانطه سنى آصار شهرلرده وجاملرده دخى قوللندقلرى سه پايه اطلاق اولنور (الشجاب) كتاب وزننده چامه شويلرك وحمام ناطورلرينك قفص تعبير ايتدكلرى نسنه دركه برقاچ اخشابى برى برينه چاتوب يره نصب ايدرلر واوزرينه اثواب سررلر (المشجب) منبر وزننده شجاب معناسنه در (التشاجب) تفاعل وزننده برنسنه نك اجزاسى شبكه وقفص كبى برى برينه صوقشوب مختلط ومتداخل اولمق معناسنه در يقال تشاجب الشئ اذا اختلط ودخل بعضه فى بعض شارح ديركه ذكر اولنان شجاب ومشجب بوندن مأخوذدر (الشجوب) صبور وزننده شول خاتونه دينوركه درونده بر انديشه واندوهى اولمغله قلبى همیشه اكا پيوند ومتعلق اوله بركسه طرفنه اولان عشق وعلاقهٔ قلبيه كبى يقال امرأة شجوب اى ذات هم قلبها متعلق به (التشجب) تفعل وزننده غصه لنمق معناسنه در يقال تشجب لى تحزن (يشجب) ينصر وزننده ابن يعرب بن قحطاندر (الشحوب) حاى مهمله ايله قعود وزننده و (الشحوبة) هايله خسته لك چكمكله آريقلمقدن ياخود آجلق ياخود سفر بعيد مقوله سى عارضه دن ناشى رنك رويى متغير اولمق معناسنه در يقال شحب لونه وشحب وشحب على البناء للمجهول شحوبا وشحوبة من الباب الثالث والاول والخامس اذا تغير

من هزال اوجوع اوسفر (الشخب) ضرب وزننده چپا و بل مقولەسی آلت ایله یراتیوزینی وطپراغنی صیرمق معناسنەدر یقال شخب الارض شخبا من الباب الثالث اذا قشرها بمسحاة (الشخب) شینك فتحی وضمی وخای معجمەنك سكونیله صاغیلورکن مەدن تل کبی سونوب چیقان سوده دینور وشخب شینك فتحیله قانه دینور دم معناسنه ومصدر اولور مەدن سودی ذکری آتی شخبه وجهیله صاغمق معناسنه دریقال شخب اللبن شخبا من الباب الثالث والاول اذا حلبه شخبة (اشخب) فتحتینله یمنده برحصار آدیدر (الشخاب) کتاب وزننده صاغیلورکن مەدن چیقان سوده دینور (الشخبة) نخبه وزننده صاغیلورکن کثرتندن ناشی یردن فشقروب اینن سوده دینورجمعی شخاب کلور کتاب وزننده علی قول شخبه صاغیلورکن مەدن تل کبی سونوب اوزانان سوده دینورکه قابدن مه یه قدر رشته کبی ممتد اولور (الانشخاب) انفعال وزننده سود مەدن ذکر اولنان شخبه وجهیله صاغلمق معناسنه یقال شخب اللبن فانشخب وطمر آچیلوب قان فشقروب آقق معناسنه دریقال انشخب عرقه دما ای انفجر (الاشخوب) اسلوب وزننده سودصاغیلورکن پیدا اولان اوازه دینورکه فشردی تعبیراولنور (الشخوب) و (الشخوبة) شینك ضمه لریله طاغ باشنه دینور رأس الجبل معناسنه جمعی شناخیب کلور (الشخدب) قنفذ وزننده حشرات ارضدن بربوجك ادیدر (الشخزب) زای معجمه ایله جعفر وزننده و (الشخازب) علابط وزننده غلیظ وشدید نسنه یه دینور (الشخلبة) میمك وخانك ولامك فتحی وشینك سكونیله اینجویه شبیه بربونجق ادیدر دریادن چیقار بلانجی اینجو دیدکلری اوله جقدر علی قول نسوان حلیا تندن برنوع زینتدرکه لیفدن و بونجقلردن اتخاذ ایدرلر وکاه اولورکه اوزرلرنده بولنان قرزلره ده مشخلبه اطلاق ایدرلر و بوکلمه عراقیه دربناء عربیه اوزره دکلدر * شارح دیرکه اهل عراق بیننده بومتداوله دریقولون یامشخابة ماذا الجلبة تزوج حرمله بعجوز ارمله * مترجم دیرکه کلمهٔ مزبوره متنبی مرحومك اشبو * بیاض وجه یریك لشمس حالكة * ودرلفظ یریك الدر مشخلبا * بیتنده واقع اولمغله * شارح دیوان واحدی بیاننه کوره مشخلب ومخشلب که مقلوبدر لغت نبطیه دربلانجی اینجو دیدکلری بونجغه دینور انتهی (الشذب) شینك وذال معجمەنك فتحیله اغاجدن نابجا بتکله بودایوب کسدکاری بوداقلره دینور آەمه بوداندیسی کبی علی قول اغاجك قبوغنه دینور وشذب صو بندینه دینورمسناة کبی ومرعاده قلان اوتلق بقیه سنه دینور واواسبابنه دینور متاع البیت واثاث البیت کبی هرنه اولورسه اولسون وپراکنده ومتفرق قوری اغاج پاره لرینه دینورکه اوطون وکراسته ایدرلر جمعی اشذاب کلور (الشذب) ضرب وزننده اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه دریقال شذب اللحاء شذبا من الباب الاول والثانی اذاقشره واغاجك نابجا داللرینی بودامق معناسنه در یقال شذب الشجر اذا القی ماعلیه من الاغصان حتی یبدو یعنی اغاجك نابجا شاخلرینی بودایوب ازاله ایلمکله اغاج میدانه چیقوب کندوینی کوستردی وبرنسنه یی دفع ایلك معناسنه دریقال شذب عنه ای ذب عنه وکسمك معناسنه دریقال شذب الشیء اذاقطعه (التشذیب) تفعیل وزننده بودخی اغاجك قبوغنی صویمق معناسنه دریقال شذب اللحاء تشذیبا اذاقشره وطرد وتبعید ایلك معناسنه دریقال شذبه اذاطرده واغاجك زائد اولان داللرینی قطع واصلاح ایلك معناسنه در واوق ایله اوینادقلری قمارك عمل اولنه تشذیب دیرلر نته که عمل ثانیسنه تهذیب دیرلر و بونلر مصدر واسم اوله رق استعمال اولنورلر وتشذیب مالی بری برندن آیروب بلوك بلوك ایلك معناسنه دریقال شذب المال اذا فرقه ومزقه (المشذب) منبر وزننده اوراغه ودهره یه دینورکه انكله اکین بچیلور واغاجك بوداقلری کسیلور (المشذب) معظم وزننده اعتدال اوزره اوزون اولوب خلقت واندامی خوب ولطیف اولان آدمه وآته دینور (الشوذب) کوکب وزننده اول معنایه دریقال رجل مشذب وشوذب ای طویل حسن الخلق (الشاذب) وطنندن دور ومنحی کسه یه دینور وشول یالکز تك وتنها کسه یه دینورکه من بعد خیر وفلاحندن نومید ومأیوس اوله اغاجدن منقطع اولان شاخه تشبیه اولنمشدر یقال هو شاذب ای مفرد مأیوس من فلاحه (ذوالشوذب) اذواء اطلاق اولنان ملوك حمیردن برینك لقبیدر (التشذب) تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه دریقال تشذب القوم اذا تفرقوا (شذب العروق) کتف وزننده کوده سنده طمرلری اغاج داللری کبی ظاهر وآشکاره اولان کسه یه دینور یقال رجل شذب العروق ای ظاهرها (الشرب) شینك حرکات ثلاثی ورانك سكونیله و (المشرب) مقعد وزننده و (التشراب) تذکار وزننده ایچمك معناسنه دریقال شرب الماء شربا بالتثلیث ومشربا وتشرابا من الباب الرابع اذا جرعه علی قول شینك فتحیله شرب مصدر در وضمیله وکسریله اسملردر ایچمکه دینور وشرب شینك فتحیله شارب اولان قومه اطلاق اولنور یعنی اسم جمع اولور رکب ورحل کبی یاخود جمع اولور صحب وصاحب کبی نته که شروب دخی شاربك جمعیدر شهود وشاهد کبی وشرب بله حرفیله متعدی اولور ایچرملك معناسنه و بومناسبتله برکسه حقنده دروغ آمیز افترا

ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال شرب به اذا كذب عليه وفهم ايلمك معناسنه مستعملدر يقال شرب الكلام شربا من الباب الاول اذا فهمه (الشرب) شينك كسريله صويه اطلاق اولنور وصودن عائد اولان حصه ونصيبه دينور يقال له شرب من الماء اى حظ منه وصويه ورودايده جك موضعه دينور صو باشى وصوادكبى يقال هذا شرب القوم اى موردهم وصوايچه جك وقته دينور (المشرب) مقعد وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وصويه اطلاق اولنور (الشراب) كتاب وزننده ايچلمك شاننده اولوب وايچلمكه صالح اولان نسنه يه دينور جمعى اشربه كلور (الشريب) امير وزننده و(الشروب) صبور وزننده بونلرده ايچيله جك نسنه يه دينور شراب معناسنه على قول بونلر دون العذب اولان صويه دينور ايچمسه صوبى وقيو صولرى كبى كه برمقدارجه شوراب اولوب حسب الضروره نوش اولنور وشروب كثير الشرب اولانه دينور واركك طلب ايدن قزغين ديشى يه اطلاق اولنور كه كوسنك تعبير اولنور وشريب حيوان صوارمق ايچون بركسه ايله بيله جه قيودن صو چكن كسه يه دينور على قول حيوانى بركسه نك حيوانيله برابرجه صواريلان كشى يه دينور وبركسه ايله برابرجه نسنه شرب ايدن كسه يه دينور همشراب معناسنه (الاشراب) همزه نك كسريله ايچرمك معناسنه در تقول اشربته انا اشرابا وصوارمق معناسنه در يقال اشربه اذا سقاه وصوصه مق معناسنه در يقال اشرب الرجل اذا عطش وبركسه نك دوه سى صويه قانمق معناسنه در يقال اشرب الرجل اذا رويت ابله وبركسه نك دوه سى صوصه مق معناسنه اولمغله ضد اولور لكن شبه تضاد اولديغى لدى الامعان معلوم اولور يقال اشرب الرجل اذا اعطشت ابله وبركسه نك دوه لرينك صوايچه جك وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال اشرب الرجل اذا حان لابله ان تشرب وثوبه بويايى ياخود برنكه آخر رنكى كرتى كبى ايچروب اشباع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اشرب اللون اذا اشبعه وبو معناندر كه عربلر اشرب فلان حب فلان ديرلر مجهول بنيه سيله فلانك درونده فلانك عشق ومحبتى ايچريلوب آميخته وممتزج اولدى معناسنه ومنه قوله تعالى ❊واشربوا فى قلوبهم العجل❊ اى حب العجل واشراب بركسه حقنده يلاندن افترا ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اشرب به اذا كذب عليه ويقولون اشربتنى مالم اشرب اى ادعيت على مالم افعل واشراب برحيوانه آخر برحيوان قوشمق معناسنه استعمال اولنور چفت اكوزى كبى يقال اشرب ابله اذا جعله لكل جمل قرينا وبركسه نك ياخود طوارلرك كردننه ايب چكرمك معناسنه در يقال اشرب الخيل اذ جعل الحبال فى اعناقها ويقال اشرب فلانا الحبل بالمفعولين اذا جعله فى عنقه (الشريب) سكيت وزننده شرابه پك حريص ومولع اولان كسه يه دينور نه كونه شراب اولورسه اولسون نته كه خميرخمر ايچمكه دوشكون اولان بكرى يه دينور (الشاربة) شول قوم وجماعته دينور كه ايرمق كارنده ساكن اولهلر (الشربه) ثمره وزننده چكردكدن يتشمش خرما اغاجنه دينور (الشربة) جرعه وزننده چهرهٔ انسانده اولان قرمزيلغه دينور كويا كه بشره سنه اشراب اولنمشدر يقال فى وجهه شربة اى حمرة وشربه برموضع آديدر شينك فتحيله ده مسموعدر وشربه برايچم صويه دينور كه قانه جق مقدار يدر حسوه كبى نته كه غرفه برآوج صويه دينور (الشربة) شينك ضميله همزه وزننده كثير الشرب اولانه دينور (الشراب) كتان وزننده اول معنايه در (الشربة) فتحاتله كثرت شرب معناسنه در يقال انه لذو شربة اى كثرة شرب وشربه خرما اغاجنك چوره سنه حفر اولنان ياخود طپراقدن چوريلان كوجك حوضه دينور كه صوبى اغاجى سيراب ايده جك قدر اولور باغچه لرده سائر اغاجلر دينه دخى ايدرلر وترلالره وباغ وبستانلره جدولدن يانهردن صو صالبويره جك كد كه دينور مسقاة دخى ديرلر بعض ديارده كور تعبير اولنور كاف عجمى وواوك فتحيله نته كه باغچوانلر طرح وتخته لره دخى ايدرلر وشربه صوسزلق عطش معناسنه در وشدت حرارت معناسنه در يقال يوم ذو شربة اى شديد الحر (الشوارب) شاربك جمعيدر وشوارب بوغازده اولان طمرلره اطلاق اولنور كه حلقومه ملاصق اولوب براوجلرى آق جكره متصل اولور وبوغاز ايچره اولان صو مجرا لرينه دينور كه مرى اوله جقدر وشارب رجالك اوست دوداغندن آغزه طوغرى صارقان قيللر ايله سبله نك ايكى طرفندن چكه يه طوغرى اوزايان قيللره دينور على قول سبله نك مجموعنه شارب اطلاق اولنور تركيده بيق تعبير اولنور فارسيده بروت دينور ❊ وسبله مؤلفك تفسيرينه كوره مخلفدر زمخشرى بيانته كوره بيغك اوجلرينه دينور كه يناغه طوغرى اوزون قيللردن عبارتدر وامهات سائره ده آغزه صارقان قيللر ايله مفسردر كويا كه آغزدن شرب ايدر هيئتنده اولديغى باعث تسميه در وبنى كلاب لغتنده طرفين اعتباريله تثنيه اولور وشارب حيوانك وجودنده اولان ضعف وزبونلق حالتنه اطلاق اولنور كويا كه اول حالت اول حيوانك طاقت وقوتى شرب وجذب ايدر يقال فى بعيرك شارب اى خور وضعف (الشاربان) تثنيه بنيه سيله قلج قبضه سنك اشاغيسنده اولان ايكى طرفلو اوزون بورنلرينه اطلاق اولنور كه تيموردن وكومشدن ايدرلر قينك كوشكى

آنلره یکر یلور ترکیده بالحاق تعبیر اولنور (التشرب) تفعل وزننده برنسنه برشیء آخره سرایت ایلمك معناسنه در یقال
تشرب الصبغ فی الثوب اذا سری وثوب وارض مقوله سی نسنه بویایی یاخود صویی کندیسنه چکوب ایچمك
معناسنه در یقال تشرب الثوب العرق اذا نشفه (الاستشراب) برشیئك بویاسی یاخود رنکی زیاده سیله قویو اولمق
معناسنه در کویا که رنکی بالتمام ایچمش اولور یقال استشرب لونه ای اشتد (المشربه) میمك ورانك فتحیله و(المشربة)
رانك ضمیله شول طپراغی ملایم یره اطلاق اولنور که یغموری وصویی جذب ایدر اولدیغندن آنده نبات اکسك
اولمیه ومشربه یوکسك کوشکه وشهنشینه وصفه وایوانه اطلاق اولنور عادتا محل شرب وعشرت اولدیغنه
مبنی در ونهردن صو آله جق وحیوان صواره جق یره دینور مشرعه معناسنه (المشربه) مکنسه وزننده صو ایچه جك
قابه دینور (التشریب) تفعیل وزننده جدید قربه نك رایحه سنی تطییب ایچون ایچنی چامورلمق معناسنه در که
صو ایچمکه صالح ایلمکدن عبارتدر یقال شرب القربة تشریبا اذا طیبها بالطین وذلك اذا کانت جدیدة (الاشریباب)
اقشعرار وزننده برنسنه یه یون اوزادوب باقمق علی قول یوقری قالقوب باقمق معناسنه در که صویی باشنه قالدروب
ایچن کسه نك صفتیدر یقال اشراب الیه اذا مد عنقه لینظر اوارتفع (الشرابیة) طمانینه وزننده آندن اسمدر
برنسنه یه یون اوزادوب باقق حالتنه دینور (الشربة) فتحتینله ویانك تشدیدیله جربه وزننده شول چایرلق
واوتلق مرغزاره دینور که آنده اصلا اشجاره دائر نسنه اولمیه واشبو شربه وجربه دن ماعدا بو وزنده برکلمه دخی
مسموع دکلدر وشربه برموضع آدیدر وشربه طریقه وروش ومسلك معناسنه در یقال مازال فلان علی شربة
واحدة ای علی طریقة واحدة وعلی نهج واحد (الشرب) فتحتینله صوصه مق معناسنه در یقال شرب الرجل
شربا من الباب الرابع اذا عطش وبرکسه نك دوه سی ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا ضعف
بعیره وبرکسه نك دوه سی صوسز اولمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا عطشت ابله وبرکسه نك دوه سی صویه
قانمق معناسنه در یقال شرب الرجل اذا رویت ابله بو جهتله اضداددن اولور (شرب) شبنك کسریله برموضع آدیدر
(شرب) شبنك فتحیله مکهٔ مکرمه قربنده برموضعدر (شریب) غریب وزننده مکه ایله بحرین بیننده بربلده آدیدر
ونجد الکاسنده برطاغك اسمیدر (شوربان) شبنك ضمی ورانك فتحیله سمرقند قربنده کش نام بلده قضاسنده
برقریه در (شرب) کتف وزننده و(شریب) زبیر وزننده و(شربب قنفذ وزننده و(شربوب) جمهور وزننده و(شربه
تربه وزننده بر موضع آدلریدر وشربب قنفذ وزننده شول نباته دینور که بری برینه صارلمش صیق وکور اوله
(ذوالشویرب) مصغر بنیه سیله برشاعر لقبیدر (الشرجب) جیمله جعفر وزننده اوزون آدمه دینور وصوی وکریم آته
دینور (الشرجبان) شبنك فتحی وجیمك فتحی وضمیله برنوع اغاجدر نباتی ومیوه سی بادنجانه شبیه اولور ومیوه سیله
دری دباغت اولنور (الشرحب) حای مهمله ایله جعفر وزننده اوزون بویلو کسه یه دینور وشرحب اسامیدندر
(الشرخوب) خای معجمه ایله عصفور وزننده اوکورغه کیکلرینه دینور عظم الفقار معناسنه (الشرعب) عین
مهمله ایله جعفر وزننده اوزون آدمه دینور (الشرعبة) دحرجه وزننده برنسنه یی اوزنلغنه دیلوب کسمك
معناسنه در یقال شرعب الادیم اذا قطعه طولا (الشرعبی) یای نسبتله برودیمانیه دن برنوع قماش آدیدر وشرعبی
تن واندامی خوب ویا قشقلو اوزون بویلو آدمه دینور وتابعیندن عبیدة الحمصی لقبیدر که محدثیندندر
(الشرعوب) زنبور وزننده برنبات یاخود برمیوه آدیدر (الشرعبیة) هایله برموضعدر (الشازب) زای معجمه ایله سرت
ودرشت وخشن اولان شیئه دینور یقال مکان شازب ای خشن وبدنی قوری وایبجه آریق اولان انسان وحیوانه دینور
جمعی شزب کلور رکع وزننده وشوازب کلور (الشزب) شبنك فتحی وزانك سکونیله و(الشزوب) قعود وزننده
شازب اولمق معناسنه در یقال شزب المکان اوالرجل وشزب شزبا وشزوبا من الباب الاول والخامس اذا صار
شازبا (الشزیب) غریب وزننده شول چبوغه دینور که هنوز اصلاح اولنمامش اوله جمعی شزوب کلور وشزیب
شول قوللانلمش یایه دینور که نه جدید ونه عتیق اوله (الشزبة) ثمره وزننده شزیب معناسنه در واریق وزبون اولان
دیشی مرکبه دینور (الشزبة) جرعه وزننده فرصت معناسنه در یقال مضی شزبته ای فرصته (الشوزب) جوربب
وزننده علامت ونشان معناسنه در (التشزیب) تفعیل وزننده آتی آریقلندرمق معناسنه در یقال شزب الفرس تشزیبا
اذا ذبله ای ضمره (التشازب) تفاعل وزننده حصه دارلر حصه لرینه منتظر اولمق معناسنه در ومنه یقال هم متشازبون
علی الماء مثلا ای لکل واحد منهم حظ منه ینتظره (الشاسب) سینك کسریله بنیه سی اینجه آریق اولوب وجودی
یابس اولان انسان وحیوانه دینور علی قول صکره دن آریق وزبون اولمشه دینور مهزول معناسنه وعلی رأی شازب
لفظندن لغتدر لکن قول اول ایله بونك فرقی چندان معلوم دکلدر جمعی شسب کلور شبنك ضمیله (الشسب) کسب

وزنده و(الشسوب) قعود وزنده شاسب اولمق معناسنه در يقال شسب الرجل وشسب شسبا وشسوبا من الباب الرابع والخامس اذا صار شاسبا (الشسيب) امير وزنده شول يايه دينور كه چوق قوللانمقدن اغاجنك قبوقلری كيدوب اويلجه قوبقوری دكنك هيئتنده افسرده قالمش اوله وشول ناقه يه دينور كه ياوروسنی امزيروب كندوسی شائله اولديغی هنكامده ياوروسی هلاك اولور اوله وشائله وضعندن يدی آی مرور ايدوب سودی چكيلان ناقه يه دينور (الشسب) شينك كسريله بودخی چوق قوللانلمقدن بيرايوب قوری دكنك كبی قلان يايه دينور (الشسوب) صبور وزنده شول ناقه در كه قبش ايچره ولدی هلاك اولوب وكنديسی من بعد صاغلمز اوله (الشوشب) شين معجمه ايله كوكب وزنده عقربه دينور وكهلمه يه دينور قل معناسنه نته كه شب ماده سنده دخی ذكر اولندی مؤلفك بوراده اعاده سی بنيه سی جهتندن اولان اختلافه مبنی در (الشصب) شينك كسری وصادك سكونيله شدت وقحط وقلت معناسنه در جمعی اشصاب كلور وحظ ونصيب معناسنه در (الشصيبه) عجيبه وزنده بودخی شدت وقحط وجدب معناسنه در وقيونك دينه دينور (الشصيب) غريب وزنده حظ ونصيب معناسنه در وغريب الديار كشی يه دينور (الشصب) غصب وزنده ذبح اولنمش حيوانی اسی صوايله خشليوب تويی كيدرمك سمط معناسنه در يقال شصب الشاة شصبا من الباب الاول اذا سمطها ودريی يوزوب صويمق سلخ معناسنه در يقال شصب الشاة اذا سلخها وقوريمق يبس معناسنه در بونده فتحتينله ده جائزدر (الشصاب) قصاب وزنده ومراد فيدر كه جزاردر (الشصب) عنق وزنده دريسی يوزيلوب صو يلمش قيون كوده سنه دينور (الشاصب) غاصب وزنده زحمتلو مشقتلو يرلكه دينور و بو اسناد مجازی ياخود نسبت اوزره در يقال عيش شاصب ای شاق (الشصوب) قعود وزنده كچنمك خصوصی كوچ اولمق معناسنه در يقال شصب العيش شصوبا من الباب الاول اذا صار شاصبا وناقه يه يغور چوق آشوب لكن طوتميوب قسير قالمق معناسنه در يقال شصبت الناقة علی الفحل اذا كثر ضرابها ولم تلقح (الاشصاب) همزه نك كسريله وجه معاشی تنك وشديد ايلمك معناسنه در يقال اشصب الله عيشه ای شدده (الشبصبان) سبسبان وزنده اركك قرنجه يه دينور علی قول قرنجه اينه دينور وشبصبان جن طائفه سندن برقبيله آديدر وشيطان اسميدر ❊ شارح ديركه شيطان رجيم اسميدر (الشصائب) كتائب وزنده دوه سمرينك اغاجلرينه دينور ❊ شارحك بيانه كوره مفردی مسموع دكلدر (الشصلب) جعفر وزنده قوی وشديد اولان انسانه وحيوانه دينور (الشطب) شينك فتحی وطانك سكونيله بنيه وتركيبی خوب واندامی لطيف اولان بالا بلند كسه يه دينور يقال غلام شطب ای طويل حسن الخلق وتازه يشل خرما دالنه دينور وشطب مصدر اولور كسمك معناسنه يقال شطب الشیء شطبا من الباب الاول اذا قطعه و برطرفه اكياوب ميل ايلمك معناسنه در يقال شطب اذا مال و برنسنه دن عدول وانحراف ايلك معناسنه در يقال شطب عنه اذا عدل عنه و بعيد اولمق معناسنه در يقال شطب الرجل اذا بعد (الشطب) كتف وزنده برطاغ آديدر (الشطبة) تمره وزنده تازه و يشل خرما دالنه دينور ذكر اولنان شطب كلمه سی جريد اعتباريله و بو سعفه اعتباريله در وشطبه قلجه اطلاق اولنور (الشطبة) شينك كسريله نهال سرو سهی كبی بلند وموزون قامت اولان تازه ونازك بدن ونازنين محبوبه يه دينور يقال جارية شطبة ای الحسنة الغضة الطويلة وشول اته طولو قسراغه دينور كه قالبدن دوكلمش كبی هر يری او يغون واتی واندامی دوز كون اوله شويله كه بالق كبی اوله بونده شينك فتحيله ده جائزدر وشطبه زاغلو قلجك يوزنده اولان اوزون اوزون طريقه يه دينور كه صويی وجوهری اوله جقدر جمعی شطوب كلور وشطب كلور غرف وزنده وشطب كلور كتب وزنده وشطبه دوه نك اوركندن اوزونلغنه كسيلان قطعه يه دينور (الشطبة) جرعه وزنده و(الشطيبة) همزه وزنده بونلرده قلجك يوزنده اولان اوزون اوزون طريقه يه دينور بعض قلجك صرتنده ويوزلرنده زه كبی اوزون اوزون طريقه لر ايدرلر وزاغلو وجوهرلو قلجك يوزلرنده دخی اوزون اوزون طريقه لر اولور كه صويی وجوهری اوله جقدر شطبه بو ايكی وجهله اولان زهلره وطريقه لره دينور حتی كتاب الفصيح شرحنده شطب السيف خطوط وطرائق يلمع فی متنه من شدة جريان مائه وصفائه فرنده عباره سيله مبين اولمغله محضا قلجك صرتنده اوزون اوزون جوهر تعبير ايتدكلری صويی اولمش اولور (المشطب) معظم وزنده و(المشطوب) ارقه سنده اوزون اوزون طريقه سی اولان جوهرلو قلجه دينور يقال سيف مشطب ومشطوب ای فيه شطب (الشطيبة) حبيه وزنده دوه اوركندن اوزونلغنه كسلمش پارچه يه دينور وكوده سی قوری وبی لحم اولان ناقه يه دينور (الشطبية) اجأ نام جبلده برصو آديدر (الشطائب) كتائب وزنده اطراف وقبائلدن مجتمع اولمش مختلف فرقه لره دينور ظاهرا مفردی شطيبه در وشطائب شدائد معناسنه در (شاطبه) مغرب زمينده بر بلده آديدر شاطبی مرحوم اورادندر (شطيب) امير وزنده برطاغ آديدر (المشطبة) معظمه وزنده شول يره دينور كه يوزنی سيل صويی

آزجه اوزون اوزادی یاروب كتمش اوله يقال ارض مشطبة اذا كانت قدخط فيها السيل قليلا ومشطبه هرطرفی
نكنده لونقش اولمش منقش پالان چولنه دینور (الشطاب) كتاب وزننده كندوسیله پالان چولناری تكنده لنوب
نقش اولنه جق آلتدر (شطاب) غراب وزننده بنو يشكر جماعتنه مخصوص برخرمالق آدیدر (الشطبان) ثمرتان
وزننده يمامه ده بردره آدیدر (المشطوب) شول آته دینورکه زیاده سیله طاولواولديغندن صرتی وصغریسی قباروب
قالقمش اوله يقال فرس مشطوب المتن والكفل اذاانتبرمتناه وكفله سمنا (الانشطاب) انفعال وزننده آقمق معناسنه در
يقال انشطب الماء وغیره اذا سال (الشواطب) شول خاتونلره دینورکه مشبنی او چوملدكدنصكره اوزون
اوزون قصمه كبی دیلراوله لرظاهرا نسوان عرب صنعتلرندندر اویله دیلدكدنصكره برحاجت ایدرلر اوله لر
(الشعب) شبنك فتحی وعینك سكونیله بریكدرمك معناسنه در يقال شعب الشئ شعبا من الباب الثالث اذا جمعه
وطاغتمق معناسنه در يقال شعبه اذافرقه ٭ مؤلف بصائرده اضداددن اولديغنی تصريح ايدوب بوراده سكوت
ايلمشدر ومصباحده ابن دريد هر بری برقومك لغتی اولديغنه ذاهب اولمغله بوصورتده بينلرنده ضديت تقابلی اولمز
وشعب برنسنه یی اصلاح ايلمك معناسنه در صنق وچتلاق ظرفلری كاد ايلمك كبی يقال شعبه ای اصلحه وفاسد وتباه
ايلمك معناسنه در يقال شعبه ای افسده ویارمق معناسنه در يقال شعبه اذا اصدعه وطاغلمق و بری برندن آیرلمق معناسنه در
يقال شعب الشئ اذا تفرق وشعب قبیله عظیمه یه دینور وطاغه دینور جبل معناسنه و باش كیكلرینك بری برینه
قاوشوب بتشدیكی اكه دینورموصل قبائل الرأس معناسنه معلوم اوله كه قبائل قبیله نك جمعیدركه باش كیكنه دینور
بری برینه متصل اولمغله جمله سی یكپاره اولمشدركه هيئت مجموعه سنه كاسهٔ سر اطلاق اولنور پدر واحد
شطاب صلبندن منشعب اولان جماعت كثیره یه قبیله اطلاقی آندن مأخوذ در وعرب آنی خلقت انسانی اوزره ترتيب
ايلمشدر ابتدا رأس در ورأس درت قبیله دن عبارتدر آنلری جامع اولانه شعب اطلاق اولنور شعب مزبوره تشبيها
پس شعب جمله سنك مبدأی واعظمی اولوركه قبائل رأسی محتوی در وآندن منشعب اولانه قبیله دینوركه آندن
انساب شعب منقسم اولور بعده عماره دركه صدر اوله جقدر آنده انساب قبیله منقسم اولور بعده بطن دركه آنده
انساب عماره منقسم اولور بعده فخذدر بعده فصیله در پس مجموعی التی طبقه اولمشدر بعضلر يدنجی عشيره اولمق
اوزره زیاده ايلديلر انتهی وشعب ایراقلق بعد معناسنه در وایراق و بعید معناسنه در يقال بلد شعب ای بعید
وهمدان قبیله سندن بر بطن آدیدر وشعب مصدر اولور ظاهر وعیان اولمق معناسنه يقال شعب الشئ اذا ظهر
ودوه اغاجی یوقریسندن آیروب قوپرمق معناسنه در يقال شعب البعير اذا اهتضم الشجر من اعلاه و بركسه یی
مشغول ايلمك معناسنه در يقال شعب فلانا اذا شغله و بریره ایلچی كوندرمك معناسنه در يقال شعب رسولا اليه
ای ارسله وكم آتی ضبط ايدوب قصد وتوجه ايلديكی جهتدن آلیقومق معناسنه در يقال شعب اللجام الفرس
اذا كفه عن جهة قصده و برسمته صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال شعبه اذا صرفه و بركسه كندی یارانندن
مفارقت ايدوب فرقهٔ اخرایه آرزو والتيام ايلمك معناسنه در يقال شعب اليهم اذا نزع وفارق صحبه (الشعب)
شبنك كسریله طاغ یولنه دینور يقال اخذ شعب الجبل ای طريقه و بطن ارضده اولان صو یولنه دینور علی قول
ايكی طاغ آرالغنده اولان آچق یره دینوركه ايكی طاغك اراسی اوله جقدر ودوه یه مخصوص برنوع داغ وتمغا
اسمیدر وشعب برموضع آدیدر (المشعوب) ذكر اولنان شعب دیدكلری تمغا باصلمش دوه یه دینور (الشعب) تعب
وزننده ايكی اوموزك آرالغی مبدا نلو اولمق معناسنه دركه صاحبنه یصی یغرنیلو تعبير اولنور كذلك حيوانده
بوینوزلرك آرالغی كشاده ومبدا نلو اولمق معناسنه در يقال شعب الرجل والغنم شعبا من الباب الرابع اذا كان
مابين منكبيه او قرنيه بعيدا (الشاعبان) ايكی اوموزه اطلاق اولنور (الشعب) صرد وزننده شعبه دن جمعدر
پرمقلره دینور اصابع معناسنه كذلك شعبه لفظندن جمع اولور كما سيذكر وشعب الفرس آتك كوكده سنك بالجمله
نواحی واطرافنه اطلاق اولنور علی قول مرتفع اولان اعضاسندن عبارتدر یونی وكورك باشلری والماجقلری كبی
كويا كه هر بری كوده سندن برشعبه در وفی الحديث ٭ اذا قعد الرجل من المرأة بين شعبها الاربع وجب عليه الغسل
بوراده شعب اربعدن مراد خاتونك اللری وایاقلریدر یاخود ايكی ایاقلریله فرجنك ايكی دوداقلریدر محل مزبوره
جلوس ايله تغييب حشفه دن كنايه اولنمشدر (الشعيب) امیر وزننده آزق قویه جق طغارجغه دینور مزاده
وتوشه دان معناسنه علی قول ايكی قطعه مشيندن دیكلمش یاخود ايكی یوزندن يعنی ايكی یوزینه ايكی مشين
قبلانمق وجهیله دیكلمش اولانه دینور وشعيب اسكی وپریمش قربه یه دینور جمعی شعب كلور كتب وزننده (الشعبة)
جرعه وزننده ايكی بوینوزك ماينه دینور وااجده ايكی چتال و داغك ارالغنه دینور و برنسنه دن برباو كه و بر طاغمیه

دینورکه آندن بشقه جه اولور یقال هذه شعبة منه ای طائفة واغاج دالنك اوجنه دینور وقومسالده اولان صهو بولنه
دینور وشول کوجك صوآقندیسنه دینورکه یوکسکدن نزول ایدراوله ودره‌لرده اولان بیوك آرقه وجدوله دینور
وطاغلرده اولان شول یاریغه و چتلاغه دینورکه آنده قوشلر یووا ایده‌لر جمعی شعب کلور صردوزنده وشعاب کلور
قراب وزننده بعض نسخه‌ده یأوی الیه المطر عنوانده مرسوم اولمغله ✱ شارح آنی تخطئه ایلمشدر وشعبه صغرآ نام محله
قریب بلیل نام موضع قربنده برموضع آدیدر وشعبه اسامیدندر معاویة بن حفص الشعبی کندی جدی اولان شعبه یه
منسوبدر (شعوب) رسول وزننده برقبیله اسمیدر وموت ومنیه نك اسمیدر غیر منصرفدرنته که حرف تعریفله الشعوب
دخی موت ومنیه نك اسمیدر فی الاصل آیریجی مفرق معناسنه صفت اولمغله الحارث والعباس قبیلندندر حرف
تعریفك دخولی لحن دکلدر یقال شعبته المنیة ونشطته ای عضته شعوب والشعوب وشعوب یمنده برموضع آدیدر
(شعبان) سلمان وزننده برقبیله آدیدر وشامده برموضع اسمیدر و برمعروف آیك اسمیدر که رجب ایله رمضان بیننده‌در عرب
شهرمز بورده صوطلبی ایچون یاخود نهب وغارت ایچون منشعب ومتفرق اولملریله شعبان ایله تسمیه ایلدیلر
جمعی شعبانات وشعابین کلور (التشعب) تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال تشعب القوم اذا تفرق
و بلوکلر صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال تشعب فلان اذا صار ذا شعب ای فرق وایراقلشمق معناسنه‌در یقال تشعب
عنه اذا تباعد وفاسد یامنصدع اولان نسنه صلاحپذیر اولمق معناسنه‌در شکسته کاسه کادلنك کبی یقال تشعب
الشیء ای انصلح (الانشعاب) انفعال وزننده بودخی پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال انشعب القوم اذا تفرق واولمك
معناسنه‌در یقال انشعب الرجل وانشعبت نفسه اذا مات وایراقلشمق معناسنه‌در یقال انشعب عنه اذا تباعد وفاسد
یامنصدع اولمش نسنه صلاحپذیر اولوب ملتئم اولمق معناسنه‌در یقال انشعب الشیء ای انصلح (الاشعاب) همزه نك
کسریله اولمك معناسنه‌در یقال اشعب الرجل اذا مات وفراق ابدی ایله آیرلمق معناسنه‌در یقال اشعب عنه اذا فارق
فراقا لا یرجع (التشعیب) تفعیل وزننده بودخی فرقت ابدیه ایله مفارقت ایلمك معناسنه‌در یقال شعب عنه تشعیبا
اذا فارق فراقا لا یرجع (المشعب) مذهب وزننده یوله دینور طریق معناسنه (المشعب) منبر وزننده بورغویه دینور
مثقب معناسنه که مراد کادجی بورغوسی اوله جقدر (المشاعبة) مقاربه وزننده ایراقلشمق معناسنه‌در یقال شاعبه
ای باعده واولمك معناسنه‌در یقال شاعبت نفسه اذا مات (الشعوبی) شینك فتحیله یمنده برقریه آدیدر (الشعوبی)
شینك ضمیله شول کسه‌درکه امر عربی احتقار ایدر اوله یعنی عجمی عرب اوزره ترجیح وتفضیل ایلیه اول طائفه یه
شعوبیه دیرلر ✱ شارح دیرکه برطائفه واردر که عجمی عرب اوزره ترجیح ایدرلر زیرا شبو ✱ وجعلناکم شعوبا وقبائل ✱ الایه
نظم کریمنده شعوبدن مراد عجم وقبائلدن مراد عرب اولمغله عجم عرب اوزره تقدیم اولنمشدر بو جهتله اول طائفه یه
شعوبیه اطلاق اولنور لکن تقدم ذکری رتبه یی مستلزم دکلدرنته که ✱ وجعل الظلمات والنور ✱ الایه کریمه‌سنده
ظلمت نور اوزره تقدیم اولنمشدر وعجمدن مراد ماعدا العرب در وعجمك خلقتلری عربدن مقدم اولمغله تقدیمنه
بودخی نکته اولور (شعبان) شینك کسریله بنو بکر بن کلاب یوردنده برصو آدیدر (شعب) قفل وزننده بین الحرمین
برده آدیدر (ذات الشعبین) شینك فتحیله یمامه قضاسنده برقریه آدیدر (الشعبتان) شینك ضمیله برتپه نك اسمیدر ایکی
بوینوز شکلنده یوکسك رکنلری اولمغله شعبتان ایله تسمیه اولنمشدر ✱ ومؤلف بونی تکرار ایتمشدر (اشعب) اجب وزننده
برمعروف طمعکار کسه‌نك اسمیدر ومنه المثل لاتکن اشعب فتتعب ویقال اطمع من اشعب داستاندن بری بودرکه مرقوم
طمعنه موازن ظریف ومزاح اولمغله اطفال شهر دائما کندوسیله ملاطفه وملاعبه ایدرلر ایدی برکون بنه علی العاده
اطفاله اوغراشوب لکن بودفعه اطفال کندوسنه پك استیلا ایلملریله آنلری دفع ایچون فلان محله‌ده فلان خانه‌ده
دوکون واردر مأکولات ومشروبات فراواندر واروب تنعم ایلسکز اولمزمی دیو اطفالی فریفته وبوتقریبله باشندن
دفع ایلدکدنصکره کندیسنه‌ده شبهه وخلجان عارض اولمغله ارقه‌لرندن خانه مزبوره‌وه رودایلدکده ینه افتاده ایدی
اطفال اولمشدر واشعب یمامه‌ده برقریه آدیدر (الشعیبة) جهینه وزننده برده آدیدر (غزال شعبان) حشرات‌دن
بربوجك آدیدر (شعیب) زبیر وزننده برپیغمبر ذیشان اسمیدرکه حضرت موسایه کریمه‌لرینی تزویج ایلدیلر ✱ شارحك
بیانی اوزره اسمی یبرون بن ضغون بن عنقا ایدی شعیب اطلاقی مبارك الشعب اولدیغنه مبنیدر وشعیب برموضعدر
ومحمد بن احمد بن شعیب وجعفر بن محمد بن ابراهیم بن شعیب وصاعد بن ابی الفضل شعیب وعبد الاول بن عیسی
بن شعیب الشعیبیون محدثلردر (شعبعب) سفرجل وزننده برموضعدر (شعبی) شینك ضمیله اربی وزننده برموضع
آدیدر (المشعب) میمك فتحیله یوله دینور کمذکر اواندی ومنه مشعب الحق ای طریقه الفارق بینه وبین الباطل
(الشعبی) شینك فتحیله که مراد تابعیندن امام معروف عامر الشعبی در همدان قبیله‌سی شعبنه که بر بطندر منسوبدر

(الشعبي) شينك ضميله معاويه بن حفص الشعبي اوله جقدر جدينه منسوبدر (الشعبي) شينك كسريله عبدالله
بن المظفر الشعبي دركه شعب نام موضعه منسوبدر اوجي دخي محدثلردر (الشعصب) صاد مهمله ايله جعفر
وزنده زياده سيله بيرلكدن وجودى قوريوب قديد اولمش كمسه يه دينور عاسي معناسنه (الشعصبة) دحرجه
وزنده وصف مذكور اوزره اولمق معناسنه دريقال شعصب الشيخ اذاعسى (الشعنبة) نونله دحرجه وزنده
قوچك بوينوزلرى ابتداطوغرى چيقوب بعده قولقلرى طرفنه طوغرى باشى اوزره قيورلمق معناسنه دراول قوچه
مشعنب القرن ديرلر نونك فتحى وكسريله كه شعنبه دن اسم مفعول واسم فاعلدر (الشغب) شينك فتحى وغين معجمه نك
سكونيله وفتحتيله لغتدر على قول لغت ثانيه لحندر ناس بيننده شر وفتنه پيدا ايلك تهييج الشر معناسنه دريقال
شغبهم وشغبهم وبهم وعليهم شغبا وشغبا من الباب الثالث والرابع اذاهيج الشر عليهم وشغب برموضع آديدر
(التشغيب) تفعيل وزنده بودخى شر وفتنه تحريك وپيدا ايلك معناسنه در (الشغب) كتف وزنده و (المشغب)
منبر وزنده و (الشغاب) شداد وزنده و (الشغب) شينك كسريله هجف وزنده و (المشاغب) ميمك ضمى وغينك
كسريله و (ذومشاغب) ميمك فتحيله دائما ايقاظ فتنه وتحريك شر وفساد ايدن پيك شر فتنه كاره دينور (الشغب
منع وزنده يولدن صاپمق معناسنه دريقال شغب عن الطريق شغبا من الباب الثالث اذامال (المشاغبة) مفاعله
وزنده شر ايدشمك مشارة معناسنه دركه برى برينه ايصال شر وشور ايلمكدن عبارتدر يقال شاغبه اذاشاره
(شغبه) فتحاتله اسامى دندرعبدالملك بن على بن شغبة الشغبي بصره اهاليسندن برمحدثدر (شغب) فتحتينله برخاتون
اسميدر وبوغيرمنصرفدر (شغب) شينك فتحى وغينك سكونيله مصرايله شام بيننده برمنهل يعنى برصواد اسميدر
آنك اطرافنده حشم نشين اقامت ايدرلر محدثيندن زكريا بن عيسى الشغبي اورايه منسوبدر (الشغربية) شينك
وراك فتحيله كورشجيلك منصوبه لرندن اياغنى خصمك اياغنه طولاشدروب يقمغه دينوركه صارمه كتورمك تعبير
اولنوريقال صرعه بالشغربية وهواعتقال المصارع رجله برجل آخر وصرعه اياه (الشغزبيه) زاى معجمه ايله
شغربيه معناسنه در (الشغزبي) هاسز شغزبيه معناسنه در (الشغزبة) دحرجه وزنده كورشده صارمه كتوروب
يقمق معناسنه دريقال شغزبه شغزبة اذاصرعه باعتقال رجله برجل آخر وعنف وشدتله طوتمق معناسنه دريقال
شغزبه اذااخذه بالعنف (الشغزبي) كذلك ياى نسبتله كوچ وصعب نسنه يه دينور وشول ايازمه يه وصواده دينوركه
يولى طولاشق اوله (التشغزب) تدحرج وزنده يل طولاشق اسمك معناسنه دريقال تشغزبت الريح اذاالتوت
فى هبوبها (الشغنوب) عصفور وزنده شول اغاج شاخنه وچبوغنه دينوركه تروتازه ونرم ونازك اوله وشغنوب بررجل
اسميدر (الشغنب) قنفذ وزنده شغنوب معناسنه در (شغنب) جعفر وزنده اسامى دندر ابن شغنب برشاعر
معروفدر (المشغنب) ميمك ضمى وشينك ونونك فتحيله ونونك كسريله جائزدر مشعنب معناسنه دركه ذكراولندى
يقال تيس مشغنب اى مشعنب (الشقب) شينك فتحى وكسرى وقافك سكونيله ايكى طاغك ارالغنده اولان بوش
يره دينور على قول طاغك وياير لرك ودره لرك صرب يرلرنده اولان يارىغه وقووغه وچتلاغه دينوركه مغاره دن كوچك
اولور ايچنده قوشلر يوه ايدينورلر جمعى شقاب كلور كلاب وزنده وشقوب كلور شينك ضميله وشقبه كلور عنبه
وزنده اكثرى اويله يرلرده قره قوش وطغان مقوله سى يوا ايدر (الشقب) فتحتينله على قول شينك كسريله برنوع
شجر اسميدر ثمرى سدر اغاجى ثمرينه شبيه اولور مفردى شقبه در ﷺ شارح ديركه شجر مزبور عربستان جبالنده نابت
اولوريمنده بعض دره اغزلرنده كوردم يمن اهاليسى شقب الطلاق ايدرلر شينك كسريله (الشوقب) جوهر وزنده
اوزون بويلو كشى يه دينور وكبكبش ويابوان آت وقاطر ومركب طرنغنه دينور (الشوقبان) تثنيه بنيه سيله دوه
سمرينك اوكنده واكسه سنده اولان ايكى اغاجدركه اكاايپ صاريلور (الشقبان) فتحاتله برقوش آديدر وبرقريه
اسميدر (الاشقاب) احباب وزنده مكهٔ مكرمه قربنده برموضعدر (شقحب) حاى مهمله ايله جعفر وزنـده
دمشق شام قربنده برموضع آديدر (الشقحطب) سفرجل وزنده شول قوچه دينوركه بوينوزلرى اوطوز پارمسى
كبى ايرى وعظيم اوله على قول درت بوينوزلى اولوب وهر بوينوزى كذلك عظيم اوله بوكلمه شق حطب كلمه لرندن
منحوته در جمعى شقاحط وشقاطب كلور (الشكب) شينك ضميله وبركويه دينور عطا وبخشش معناسنه وجزا
وعوض معناسنه در (الشكبان) عثمان وزنده بالق آغى طرزنده برظرفدركه ليفدن وخرما قبوغندن اوروب وايكى
طرفلرينه برقولپ ايدرلر عشابلر دوشردكارى اوتلرى آنك ايچنه قويوب كتورررلر (اشكاب) همزه نك كسريله
اسامى دندر احمد بن اشكاب محدثيندندر وبوغير منصرفـدر ظاهر اعجمه در (اشكرب) اصطخر وزنده اندلس
شرقيسنده بربلده آديدر (شلب) شينك كسريله اندلس غربيسنده بربلده در (الشلحب) حاى مهمله ايله جعفر وزنده

غليظ ونادان وثقيل وناتراش كشي يه دينور اتراك سواحل بحر سياه كبي يقال رجل شلحب اي فدم (الشلخب) خاي معجمه
ايله شلحب معناسنه‌در واصح اولان بودر (الشنب) شينك ونونك فتحيله ديشلرك اينجوكبي آبدار وتابدار واينجه وصاف
ولطيف وهموارلغنه دينور على قول ديشلرده اولان بياض ياخود بارلاق نقطه‌لره دينور ياخود ديشلرك كسكنلكنه
دينوركه بچق اغزي كبي كورينور صاحبنك كنج اولمسندن اولوركه هنوز فرسوده اولمامشدر نته‌كه غرب دخي
بومعنايه‌در يقال في ثغره شنب اي ماء ورقة وبرد وعذوبة اونقط بيض فيها اوحدة الانياب كالغرب تراها كالمنشار وشنب
بومعناده مصدر اولور يقال شنب الرجل شنبا من الباب الرابع اذا كان في ثغره شنب (الشانب) و(الشنيب)
امير وزنده و(الاشنب) احمر وزنده ديشلري وصف مرسوم اوزره اولان كشي يه دينور (الشنباء) حمراء وزنده
و(الشنباء) نوني ميمه ابدال الله وبو امام سيبويه روايتيدر مؤنثلريدر وشنباء ملبسه ديدكلري ناره دينوركه اصلا چكردكي
اولميوب كويا كه قشري ايچره همان رنكين آب شيرين ايداع اولنمش اولور وشنب فتحتينله كذلك مصدر اولور
هواسرين اولمق معناسنه يقال شنب يومنا شنبا من الباب المزبور اي برد (الشنب) كتف وزنده و(الشانب)
سرين كونه وسرين هوايه دينور (الشنبة) جرعه وزنده آندن اسمدر سرينلك حالتنه دينور (المشانب) مشارب
وزنده طيب ولطيف وشيرين اولان اغزلره دينور افواه طيبه معناسنه محايب آغزلري كبي مفردي مشنب در
مشرب كبي (شنبويه) عمرويه وزنده بر محدث معروف آديدر حجاج بن ارطاه دن روايت احاديث ايلمشدر ومحمد بن
حسين بن يوسف بن شنبويه الاصفهاني وابو جعفر محمد بن شنبويه وعلي بن القاسم بن ابراهيم بن شنبويه ومحمد بن
عبدالله بن نصر بن شنبويه كه ثالث الاربعين نام كتابك صاحبيدر وابو عبدالرحمن بن شنبويه كه بو شينك ضميله‌در
محدثلردر (الشخوب) خاي معجمه ايله زنبور وزنده طاغك چاق تپه سنه دينور وارقه‌ده يغرينك ايكي طرفلو يوكسك
برلرينه دينوركه اموز باشي تعبير اولنور وارقه‌نك ايكي جانبندن كلان اوكورغه كيكلرينك بري برينه متصل اولديغي
موضعده اولان يومري كيكه دينوركه مهره تعبير اولنور (الشخوبه) هاايله و(الشخاب) شينك كسريله بونلرده
طاغك تپه سنه دينور (الشخب) شرخب وزنده اوزون كسه يه دينور (الشزب) زاي معجمه ايله جعفر وزنده صلب
وشديد اولان شيئه دينور (شزوب) عصفور وزنده برموضع آديدر (الشنظب) ظاي معجمه ايله شزب وزنده
وقنفذ وزنده لغتدر باديه‌ده برموضع آديدر وشنظب شينك فتحيله بنيه واندامي خوب ياقشقلي اوزون بويلو آدمه
دينور وبعض يرده وبايردور وقلرنده اولان يارتعبير ايتدكلري چقوره دينوركه ايچنده صو اوله (شنعب) عين مهمله ايله
جعفر وزنده بر رجل اسميدر (الشنعاب) شينك كسريله اوزون كشي يه دينور (الشنغاب) غين معجمه ايله شنعاب
وزنده ومراد فيدر واينجه اوزون اپيه واورغانه واول كونه اولان اغاج دالنه دينور (الشنغب) قنفذ وزنده و(الشنغوب)
زنبور وزنده شنغاب معناسنه‌در وعند البعض شنغب اينجه اوزون ايابولي حيوانه دينور وشنغوب يرده اولان اينجه
اوزون طمره دينور (الشنقب) قافله قنفذ وزنده و(الشنقاب) شينك كسريله قنطار وزنده برنوع قوش اسميدر
(الشوب) شينك فتحي وواوك سكونيله برنسنه يي شي آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در (الشياب) كتاب وزنده
شوب معناسنه‌در يقال شاب الشي يشوب شوبا وشيابا اذا خلطه وشوب چوربايه اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر
برنج وسائر نسنه مختلط اولديغيچون ومنه المثل ماله شوب ولا روب اي لامرق ولا لبن وشوب خمير قطعه سنه دينوركه
يومق تعبير اولنور وبرنسنه ايچره قاتيلوب قارشدريلان شيئه دينور صو وسود كبي وبال اطلاق اولنور عسل
معناسنه اشربه يه مزج اولنمق ياخود شمعله ممزوج اولمق ملاحظه سنه مبنيدر يقال سقاه الشوب بالروب اي العسل
باللبن وشوب برنسنه يي ياخود بركسه يي كنديدن وجه يسيرايله دفع ايدوب صاومق معناسنه‌در يقال شاب عنه اذا دافع
ونضح عنه فلم يبالغ (الاشتياب) افتعال وزنده و(الانشياب) انفعال وزنده قاتيلوب قارشمق معناسنه‌در يقال اشتاب الشي
وانشاب اي اختلط (المشاوب) ميمك ضمي وواوك فتحيله شبشه غلافنه دينوركه حصيردن نسج ايدوب ايچنه قاوره
وبلور بردق مقوله‌سي وضع ايدرلر مشبك اولديغنه مبني اطلاق اولنمشدر جمعي مشاوب كلور ميمك فتحي وواوك كسريله
(الشوبة) توبه وزنده مكر وخديعه معناسنه‌دركه غش وتخليطي متضمن حالتدن عبارتدر يقال به شوبة اي خديعة
(التشويب) تفعيل وزنده بو دخي برنسنه يي يابركسه يي وجه يسيرايله صاومق معناسنه‌در يقال شوب عنه تشويبا
اذا دافع ونضح عنه فلم يبالغ (شابه) تابه وزنده مكة مكرمه‌ده على قول نجد بلادنده برطاغك آديدر (شبان) ريحان
وزنده عربدن برقبيله آديدر * شارحك بياننه كوره اصلي شبو باندر فيعلان وزنده كه واوي العين‌در واو يايه قلب
اولندقدنصكره تخفيفا بريسي حذف اولنمشدر (الشبباء) حمراء وزنده مصطلحات عربدندر عروسك بكري
ازاله اولنديغي كيجه يه وصف ايدرلرنته كه بكري ازاله اولنميان كيجه يه ليلة حرة ديرلر يقولون باتت بليلة شيباء

بالاضافة و بليلة الشيباء معرفة باللام اذا غلبت على نفسها ليلة هدائها يعني عروس اوزره زوجي زفاف كيجه سي غالب
اولوب بكارتني ازاله ايدرسه واكر بكارتي ازاله ايليه مز ايسه بات بليلة حرة ديرلر جوهري بو ماده يي شبب ذيلنده ايراد
ايلمشدر كما في الاصل شيباء صاچي اغارمش قوجه قاري يه ديتكله اول مناسبتله ليله مرقومه يه اطلاق اولنديغنه ذاهب
اولمشدر * ومؤلف اصلي واوي يعني شوباء اولديغنه ذاهب اولمشدر كويا كه اول كيجه زوجك نطفه سي عروسك
نطفه سنه شائب ومختلط اولمق مناسبتنه مبنيدر واساسده شبب ماده سنده مرسوم اولمغله كويا كه اول كيجه شب
داهيه اولديغندن ناشي شدتندن صاچلري آغاروب عروس في الحال شيباء اولمق ملاحظه سنه مبنيدر لكن عروسه
اول كيجه دن الطف كيجه اولمديغي دركاردر * ومترجم ديركه شيباء يائي اولديغي صورتده شهرلك آخر كيجه سنده
اطلاقي اولنمغله مجاز بمرتبتين اوله رق ليله مزبوره ده اطلاق اولنمق محتملدركه عروسك آخر شب بكارتيدر انتهى
(الشوائب) شينك فتحيله شائبه نك جمعيدر چرك ولكه وكير وپاسه دينور ثوب مقوله سي نسنه يه يلاشوب مختلط
اولديغيچون يقال ازال الشوائب عنه اي الاقذار والادناس (الشهب) فتحتينله و(الشهبة) جرعه وزنده چابچاقرامتق
اولان آقلغه دينور قيرآتك لوني كبي ويقال شهب وشهب شهبة وشهبا من الباب الخامس والرابع وهو بياض يصدعه
سواد يعني آرالغنه سياه تخلل ايدن آقلقدر لونمزبور كبي تركيده آقير وقيرجل تعبير اولنور لكن مصباحده شهب
مصدر وشهبه اسم اولمق اوزره مرسومدر (الاشهب) احمر وزنده و(الشاهب) لونمزبورده اولان شيئه دينورنته كه
بياضنه براز سواد مختلط اولان قيرآته اشهب ديرلر وسودقير تعبير اولنان آته كه هيچ سوادي اولميه اشهب قرطاسي ديرلر
فارسيده نقره خنك ديدكلري در وتيموري قيرآته ازرق دينور فارسيده چرمه ديرلر وعنبره دخي وصف ايدوب عنبر
اشهب ديرلر واشهب صوغوق كونه اطلاق اولنور عادتا قار وطراو ياغوب روي زمين بياض اولمق ملاحظه سيله
يقال يوم اشهب اي بارد واشهب ارسلانه اطلاق اولنور وبغايت كوج ودشوار اولان ايشه اطلاق اولنور عام
اشهبه تشبيهاً وبر رجل اسميدر ولوني بياضه مائل اولان يعني بوزتق اولان عنبره اطلاق اولنور لكن بونده وصف
اولديغي ذكر اولنمشدر (الاشهبان) تثنيه بنيه سيله شول ايكي قوراق سنه يه اطلاق اولنوركه آرالغنه رطوبتلو وخضرتلو
برسنه كيرمش اوله (الشهباء) حمراء وزنده اشهبك مؤنثيدر وشول قيتلق وقوراق سنه يه اطلاق اولنوركه آنده
مطر ونباتدن اثر اولميه يضا دخي اطلاق اولنور نضارتي اولميوب روي زمين يبوستندن ناشي بياض اولسندن كنايه‌در
يقال سنة شهباء اي لاخضرة فيها ولامطر وشهباء رنكي قيرجل اولان ديشي بچي يه دينورنته كه لونمزبورده اولان
ديشي قيونه ملحاء دينور وشهباء شول عسكر آلاينه دينوركه ذاتنده عظيم وفراوان اولوب وجمله سي سرتاپا سلاحه
مستغرق اوله سياه وبياض آلات واسلحه لري نمايان اولمق حسبيله يقال كتيبة شهباء اي عظيمة كثيرة السلاح وشهباء
قتال بجلي كه اسمي قيس بن حارثدر قسراغنك آديدر (الشهاب) سحاب وزنده شول سوده اطلاق اولنوركه ايكي
ثلثي صو اوله (الشهابه) شينك ضميله شهاب معناسنه در تقول سقاني شهابا وشهابة اي اللبن الذي ثلثاه ماء (الشهاب)
كتاب وزنده ساطع ورخشان اولان آتش شعله سنه دينور * شارح ديركه شياطين استراق اخبار ايچون آسمانه صعود
ايتدكلرنده منع ايچون ملائكه نك رمي ايتدكلري شعله لو آتش پارچه سنده غالب اولمشدر خلق اكا يلدز آقه تعبير
ايدرلر قال الله تعالى * فاتبعه شهاب ثاقب * الايه وشهاب امور ومصالحده شعله آتش كبي جريء ونافذ وكاركذار
و جست وماضي كمسه يه اطلاق اولنور جمعي شهب كلور ركاب وكتب كبي وشهبان كلور شينك ضمي وكسريله
واشهب كلور اكاب وزنده (الاشهاب) احرار وزنده اشهب اولمق معناسنه دركه چابچاقراستق آق اولمقدر
نته كه ذكر اولندي يقال اشهب الفرس اشهابا اذا كان اشهب (الشهب) ضمتينله كتب وزنده شهابك جمعيدركه
ذكر اولندي وشهب دراري معناسنه دركه زياده سيله براق اولان كوكبلردر مراد سبعه سياره در وهر آيدن اوچ
كيجه يه شهب اطلاق اولنوركه مراد ليالي بيض در (شهب) قفل وزنده بر موضع آديدر (الاشاهب) اقارب وزنده
بنو المنذر جماعتيدركه نعمان بن منذرك امرلري اقرباسيدر چهره لري بياض وخوب ودلبر اولمغله اطلاق اولنمشدر
(الشهبان) فتحاتله ثمام نام شجره شبيه بر شجر آديدر مفردا تده ينبوت ايله مفسردركه خرنوب نبطي در (الشوهب)
جوهر وزنده كربي تعبير اولنان جانوره دينور قنفذ كبي (الشهب) ضرب وزنده برنسنه يي اسي ياصوغوق چالمغله
رنكي تغيير ايلمك معناسنه در يقال شهبه الحر اوالبرد شهبا من الباب الثالث اذا لوحه وغير لونه وقيتلق وقوراق
اولان سنه ناسك دواب ومواشيلريني آجلقدن قروب بچرمك معناسنه در يقال شهبت السنة القوم اذا جردت
اموالهم لشدة الجدب فيها بوراده تجريد استيصال معناسنه در يقال جردتهم السنة اي استأصلتهم وشهب شول
طاغه اطلاق اولنوركه اوزريني قار باصوب بوريمكله قبة سيمين كبي كورينه (التشهيب) تفعيل وزنده بو دخي

برنسنه‌یی لسی یاخود صوغوق اورمقله لونی تغییر ایلمك یقال شهبه الحر لوالبرد تشهیبا بمعنی شهبه (الاشهاب) همزه‌نك کسریله آیغر آتك صلبندن قیر دول ظهور ایلمك معناسنه درکه همزه صیرورت ایچوندر یقال اشهب الفحل اذا ولدله الشهب (الشهجبة) جیمله دحرجه وزننده برماده قارشق وشوریده ومشوش اولمق معناسنه در یقال بالامر شهجبة ای اختلاط (التشهجب) تدحرج وزننده بودخی برخصوص چپارز ومختلط ومتداخل اولمق معناسنه درکه حل وتنظیمی دشوار اوله یقال تشهجب الامر اذا دخل بعضه فی بعض (الشهربذ) رای مهمله ایله مصطبه وزننده پك مسنه وسالخورده اولان قوجه قاری یه دینور وخرما اغاجنك دینه چوبردکلری کوجك حوضه دینور (الشهرب) عقرب وزننده پیر وسالخورده کشی یه دینور (شهربان) شینك فتحیله بغداد شرقیسنده خالص نام قصبه نواحیسنده برقریه آدیدر (الشبب) عیب وزننده و(المشیب) میمك فتحیله صاچ وصقال اغارمق معناسنه درکه قوجامقدن کنایه در یقال شاب الرجل وشاب رأسه یشیب شیبا ومشیبا اذا ابیض شعره ✽ مؤلفك الشیب الشعر وبیاضه قولنده الشعر وبیاضه عبارتی اعجبنی زید ووجهه قبیلندندرکه عطف مخصوصدر بعض نسخه ده حرف تردید ایله اوبیاضه عنوانده مرسوم اولمغله اکا التفات اولنمیه مؤلفك بصائرده بیاننه کوره شیب ومشیب وجه مذکور اوزره مصدرلردر صاچ وصقال آغارمق معناسنه واصمعی ایتدیکه شیب صاچ وصقال آغارمق معناسنه در ومشیب پیرلك واختیارلق حد وکرته سنه وارمقدن عبارتدر کما قال الشاعر ✽ والرأس قد شابه المشیب ✽ ای بیضه المشیب واشبو ✽ واشتعل الرأس شیبا ✽ الایه کریمه سنده شیبا لفظی تمیزدر وعند الاخفش مفعول مطلقدر شاب الرأس شیبا سیاقنده در وشیب ومشیب کبی مصدری شیبه دخی کلورها ایله انتهی (الاشیب) احمر وزننده صاچ وصقالی اغارمش کشی یه دینور بوصفتدن فعلاء وزنی یوقدر یعنی مؤنثنده شیباء وارد اولمامشدر فلا یقال امرأة شیباء ✽ شارح دیرکه مؤنثنده شمطاء ایله اکتفا ایلدیلر انتهی ولیلة الشیباء که عروسك دوخته اولدیغی لیلهٔ زفافدن عبارتدر واوی الاصل اولمغله شوب ماده سنده ایراد اولندی ولیلة الشیباء هرآیك آخر کیجه سنه ده اطلاق اولنور کرچه ✽ مؤلف بونی اطلاق اوزره ثبت ایلمشدر لکن فی فعلاء اوزره بودخی شوبدن مأخوذ اولورکه نورك ظلمته یاخود شهر سابقك شهر آتی یه اختلاطی کبی برجهت اختلاطه مبنی اولور وشارح دیرکه باب مزبوردن اشیب ورودی خلاف قیاس اوزره در زیرا بورسمه صفت مشبهه باب رابعدن مصوغ اولورکه الوان وعیوبه دلالت ایلیه مشر وطدر لکن شیبی عیوب قبیلندن عد ایلمریله صفتنده اشیب دیدیلر انتهی واشیب صوغوق وبولتلی کونه اطلاق اولنور کما سیذکر (التشییب) تفعیل وزننده صاچ وصقالی اغارتمق معناسنه در یقال شیب الحزن رأسه وبرأسه تشییبا ای بیضه (الاشابة) همزه‌نك کسریله تشییب معناسنه در یقال اشاب رأسه وبرأسه بمعنی شیبه (الشیب) شینك کسریله و(الشیب) شینك ضمی ویای مشدده‌نك فتحیله و(الشیب) کتب وزننده اشیب لفظندن جمعلردر یقال رجل اشیب وقوم شیب وشیب وشیب (الشیبان) شینك فتحی ویانك سکونیله بولتلو صوغوق کونه اطلاق اولنور اشیب کبی عادتا قراغو وقارمقوله‌سی یاغوب روی زمین بیاض اولدیغنه مبنیدر یقال یوم اشیب وشیبان ای فیه برد وغیم وصراد وشیبان شینك فتحی وکسریله وملحان میمك کسریله ایکی آیك اسمیدرکه شتانك شدتی آنده اولور مراد کانون اول وکانون ثانیدر اول آیلرده ثلج وشبمدن روی زمین پیر واختیار شکلنه کیرمکله اطلاق اولنمشدر وشیبان ایکی قبیله آدیدر بریسی شیبان بن ثعلبه ودیکری شیبان بن ذهلدر ✽ شارح دیرکه امام محمد وامام احمد ایکیسی قبیله‌نك رجالندندر (الشیاب) شداد وزننده اسامیدندر عبدالله بن شیاب اصحابدندر (الشیب) شینك کسریله قامچینك اوجنده اورلمش وبوکلمش تصمه یه دینور وشیب برطاغك آدیدر وشیب دوه صو ایچرکن دوداغندن ظاهر اولان صوتدن حکایه در شیبه شینك کسریله اندلس دیارنده برطاغك آدیدر (شبیین) سبنین وزننده قاهرهٔ مصر قربنده برقریه آدیدر (شیبه) تمره وزننده اسملدندر شیبة بن عثمان الحجبی شول کسه درکه مفتاح باب کعبه آنك اولادینه تسلیم اولنمشدر حجبی حرکاتله حجابت بیت شریفه منسوبدر وشیبه مکهٔ مکرمه ده برطاغك اسمیدرکه مروه اوزره حواله در وابو شیبة الخدری اصحابدندر ✽ شارح دیرکه شیبة الحمد جد النبی علیه الصلوة والسلام اولان عبد المطلب لقبیدر حین ولادتنده کیسولرنده جابجا موی سپید اولوب واخلاق حمیده صاحبی اولمغله حمد لفظنه اضافتله شیبة الحمد برله ملقب اولدیلر انتهی (الشایب) شارب وزننده اسمادندر ابو بکر بن الشایب محدثیندندر مؤلف دیرکه انك اصحابدن بزلر احادیث شریفه تلقی وروایت ایلمشدرز ✽ فصل الصاد المهمله (الصأب) صادك وهمزه‌نك فتحیله صودن یاشربتدن پك چوق ایچمکله کرکی کبی قانوب طولوم کبی طولمق معناسنه در یقال صئب من الشراب صأبا من الباب الرابع اذا روی وامتلاء وباش سرکه لنمك معناسنه در یقال صئب رأسه اذا کثر صوأبه (المصأب) منبر وزننده صویی پك چوق ایچن کسه یه دینور (الصوأبه

غرابه وزنده پره و بت بمرطه سنه دینور که سرکه تعبیر اولنور جمعی صوأب کلور غراب وزنده وصئبان کلور غربان وزنده (الاصئاب) همزه نك کسریله باش سرکه لنمك معناسنه در یقال اصأب رأسه اذا کثر صؤابه (الصؤبة) جرعه وزنده انباره دینور که ایچنه غلال قورلر (صوأب) غراب وزنده اسامیدندر نبیة بن صوأب تابعیندندر (الصب) صادك فتحی و بانك تشدیدیله صیو یق نسنه یی دوکمك معناسنه در یقال صب الماء ونحوه صبا من الباب الاول اذا اراقه ودوکلمك معناسنه لازم اولور یقال صبه فصب * شارح دیر که متعدیسی باب اولدن ولازمی باب ثانیدندر وراغب تفسیرنده بورسمه بیان ایلمشدر که صب وسفك وسکب وسفح وسن جمله سی دوکمك معناسنه در لکن صب جمله سندن اعمدر کرك صو وکرك سائر نسنه یی یوقریدن اشاغی یه دوکمك وکرك دوز یردن آقتمق کبی انتهی وصب انکبه یردن اشاغی یه طوغری صو کبی اینمك معناسنه استعمال اولنور یقال صب الرجل فی الوادی اذا انحدر ومحو ومضمحل ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال صب الشیء علی بناء المجهول اذا محق (الانصباب) انفعال وزنده والاصطباب) افتعال وزنده و (التصبب) تفعل وزنده دوکلمك معناسنه در یقال صبه فانصب واصطب وتصبب کرك مطاوع وکرك بنفسه اولسون (الصبة) قبه وزنده و (الصب) هاسز دوکیلان نسنه یه دینور طعام اولسون سائر نسنه اولسون مصبوب معناسنه وصبه سفرمیه دینور که اوزرینه طعام قورلر یاخود سفره مقوله سی نسنه یه دینور طبله و بصی سپت وکلایر وتبسی کبی مصبوب فیه معناسنه وآت ودوه وقیون مقوله سی حیوان سور یسنه اطلاق اولنور علی قول اون رأسدن قرق رأسه قدر یاخود خاصة دوه جنسندن یوزدن ناقص اولان بلوکه اطلاق اولنور وانساندن برجماعته ده اطلاق اولنور و برمقدارجه ماله اطلاق اولنور وحوض واناده باقی قلان صو وسود مقوله سی نسنه بقیه سنه دینور (الصبابة) صادك ضمیله بودخی قابده قلان صو وسود مقوله سنك بقیه سنه دینور که بردوکلك تعبیر اولنور یقال مابقی فی الاناء صبة وصبابة ای بقیة (التصابب) تفاعل وزنده قابده قلان بقیه یی ایچمك معناسنه در تقول تصاببت الماء ای شربت صبابته (الصبب) فتحتینله نهرك یاخود یولك انکبه یردن اشاغی یه طوغری اینسی حالتنه دینور وتپه دن اشاغی یه طوغری آقوب اینن قومه وطپراغه دینور واتش وانکبه یره دینور صو آقندیسی و بایر یولی کبی جمعی اصباب کلور احباب وزنده یقال مشی فی صبب وهو ما انحدر من الارض (الاصباب) همزه نك کسریله انش وانکبه یردن اشاغی یه طوغری آقندی کبی اینمك معناسنه در یقال اصب القوم اذا اخذوا فی الصبب (الصبیب حبیب وزنده عصفر اسمیدر که تحریفله اصپور تعبیر ایتدکلری نبات معروفدر وقراغو تعبیر اولنان رطوبته دینور که قیش کونلرنده خصوصا تیرماهده یاغار وصبیب قانه اطلاق اولنور دم کبی وکوده دن چیقان تره اطلاق اولنور عرق معناسنه وسدفه شبیه برشجر آدیدر وسنا اسمیدر که معروف نبات مسهلدر سناء مکی مشهوردر وسمسم یپراغنك صو ینه دینور که صقندیسیدر ووسمه یه شبیه برنسنه در که نسوان آنکله ده اختضاب ایدرلر وعندم یعنی بقم یپراغنك صقندیسنه دینور که معروف قرمزی بویه در و برنوع قرمزی بو یه اسمیدر ودوکلمش صو یه دینور ماء مصبوب معناسنه وخالص وجید و اعلا باله اطلاق اولنور وقلجك اوجنه و یمانه دینور یقال ضربه بصبیب السیف ای بطرفه وصبیب برموضع آدیدر علی قول بونده زبیر وزنده در (الصبابة) صادك فتحیله شوق وآرزو ایلمك علی قول رقت شوق یعنی رقت وحرارت وجهیله آرزو ایلمك یاخود رقت هوا یعنی رقت وسوزش وحرارت قلبله عشق ومحبت ایلمك معناسنه در که ازدل وجان عاشق وشیفته اولمقدن عبارتدر یقال صببت الیه یارجل صبابة من الباب الرابع وهو الشوق اورقته اورقة الهوی (الصب) صادك فتحی و بانك تشدیدیله عاشق آشفته دل اولان کشی یه دینور مؤنثی صبه درهایله (صبیب زبیر وزنده برفرس آدیدر (صباب) تشدیدایله خباب وزنده بنوکلاب قبیله سنه مخصوص برجفر یعنی برارض واسعه اسمیدر (الصبصبة) زلزله وزنده پراکنده ایلمك معناسنه در یقال صبصب الشیء اذا فرقه و یقال صبصب الرجل اذا فرق جیشا اومالا ومحو ومضمحل ایلمك معناسنه در یقال صبصبه اذا محقه (التصبصب) تزلزل وزنده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تصبصب القوم اذا تفرقوا ومحو ومضمحل اولمق معناسنه در یقال صبصبه فتصبصب ای محقه فانمحق وکیجه نك اکثر ساعتی کذران ایلمك معناسنه در یقال تصبصب اللیل اذا ذهب اکثره وبرخصوصده برآدمك برکسه اوزره جرأت واقدام واستیلاسی شدت بولمق یعنی متصل اکا جرأت واستیلا قلمق معناسنه در تقول تصبصب علینا فلان ای اشتد علینا جرأته وخلافه وحرارت مشتد اولمق معناسنه در یقال تصبصب الحر اذا اشتد الصبصاب) طبطاب وزنده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور و برنسنه نك بقیه سنه علی قول برنسنه دن دوکیلان دوکندی یه دینور وقوی ومجد ومقدام اولان دوه یه دینور که سعی وسیرنده اصلا فتور ورخاوتی اولمیه یقال خمس صبصاب ای بصباص وخمس خانك کسریله دردنجی کون صو ایچن دوه یه دینور (الصبصب) غیغب وزنده

و(الصباصب) علابط وزننده بونلرده كنده وغليظ وشديد اولان شيئه دينور طمرق كبي (الصحابة)صادك فتحي
وكسري و (الصحبة) صادك ضميله بركسنه ايله حسن الفت ايدوب يار وهمدم اولمق معناسنه دريقال صحبه صحابة
وصحبة من الباب الرابع اذا عاشره وهم اصحاب واصاحيب وصحبان بضم الصاد وصحاب بالكسر وصحابة بالفتح وصحابة
بالكسر وصحب بالفتح ❁ مؤلف بورادهنه افراط ايجاز ايلمشدر بصارده بيانه كوره اصحاب صحبك جمعيدر فرخ وافراخ
كبي واصاحيب اصحابك جمعيدر وصحبان صاحبك جمعيدر شاب وشبان كبي وصحاب صادك كسريله ينه صاحبك
جمعيدر جايع وجياع كبي وصحابه صادك فتحي وكسريله في الاصل مصدرلر در اصحاب معناسنه استعمال اولنمشدر
ونهايه ده صحابه صادك فتحيله صاحبك جمعيدر و بوندن غيري فاعلك جمعي فعاله اولديغي يوقدر ديو مرسومدر
وصحب صاحبك جمعيدر ركب وراكب كبي انتهى (الاستصحاب) بركسه نك كنديسنه همدم ومصاحب اولمسني
استمك معناسنه دريقال استصحبه اي دعاه الى الصحبة و بركسه يي ياخود برنسنه يي كنديسنه همدم وقرين ايدوب اكا
ملازمت ايلمك معناسنه دريقال استصحبه اي لازمه (المصحب) محسن وزننده سركش ومتعصب ايكن ذليل ومطيع ومنقاد
اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كما سيذكر وشول سالك ورهروه دينور كه طوغري بولنه كيدوب اصلا بريرده توقف
وآرام ايليه و يوزي يوصون طوتمش صويه دينور واوغلونشو ونما بولوب كندي كبي آدم اولان كشي يه دينور يقال هو
مصحب اذا كان بلغ ابنه فصار مثله ودائما كندي كنديسيله مجنون كبي تكلم ايدن كسه يه دينور بو معناده حانك فتحيله ده
جائزدر يقال رجل مصحب و مصحب اي يحدث نفسه واشبو مصحب كلمه سي اصحابدن اسم فاعلدر هر برنده معناي مصدري
تسبيك اولنور (المصحب) مكرم وزننده مجنونه دينور وشول كونه وطولومه دينور كه اوزرنده جابجا توي وقيل و بون باقي قاله
ومنه يقال قربة مصحبة كويا كه تويي بالكليه كيدرليوب ابقا اولنمغله اكا صاحب قلنمشدر (المصاحب) همدم وهمصحبت
اولان كشي يه دينور وسركش ومتعصب ايكن منقاد اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل مصحب ومصاحب
اي الذليل المنقاد بعد صعوبة (الصحب) صادك فتحي وحانك سكونيله مذبوحك دريسني يوزمك معناسنه در
يقال صحب المذبوح صحبا من الباب الثالث اذا سلخه (الاصحاب) همزه نك كسريله بركسه يي برنسنه يه صاحب قلمق
معناسنه در تقول اصحبته الشيء اي جعلته له صاحبا وحفظ ونكاه ايلمك معناسنه دريقال اصحب فلانا اذا حفظه
ومنع ايلمك معناسنه دركه همزه سي سلب ايچون اولور يقال اصحبه اي منعه و يار وهمدم صاحبي اولمق معناسنه دركه
همزه سي صيرورت ايچون اولور يقال اصحب الرجل اذا صار ذا صاحب (الاصطحاب) افتعال وزننده حفظ
ايلمك معناسنه دريقال اصطحبه اي حفظه و بري بريله يار وهمدم اولمق معناسنه دركه مشاركت ايچوندر يقال
اصطحب القوم اذا صحب بعضهم بعضا (صحب) صادك فتحي وحانك سكونيله اساميدندر صحب بن سعد برقبيله
بدريدر كه قبيله سي كندي اسميله مشهوردر شعرادن اشعث الصحبي اول قبيله رجالندندر (بنو صحب) صادك ضميله
ايكي بطندر بري باهله قبيله سندن وديكري كلب قبيله سندن منشعبدر (صحبان) سلمان وزننده بر رجل اسميدر
(الاصحب) اصحر وزننده ومراد فيدر كه قرمزي يه يك مائل اولان اشقره دينور كه چيل تعبير اولنور يقال فرس اصحب
اي اصحر (التصحب) تفعل وزننده اوتانمق استحيا معناسنه در تقول هو يتصحب منا اي يستحيي (اصاحب) يار وهمدم
معناسنه در وحرون نام فرس نسلندن برآتك اسميدر (الصحبية) ميمك وحانك فتحيله قشير قبيله سي يورديده برصو آديدر
(المصحاب) محراب وزننده مطيع ومنقاد معناسنه در تقول هو مصحاب لنا بما نحب اي منقاد (الصخب) صادك وخاي
معجمه نك فتحيله پك حيقروب فرياد ايلمك معناسنه دريقال صخب الرجل صخبا من الباب الرابع اذا صاح شديدا
(الصخاب) شداد وزننده و(الصخب) كتف وزننده و(الصخوب) صبور وزننده و(الصخبان) سكران وزننده
پك حيقروب صيحه وفرياد ايدن كسه يه دينور وصخبان لفظنك جمعي صخابا كلور صادك ضميله بونلرك مؤنثي صخبه در
فرحه وزننده وصخابه در وصخبه درعتله وزننده وصخوبدر صبور وزننده (الصخبه) تمره وزننده شول پيكاره
دينور كه يردن قينايوب چيقار ايكن چاغل چاغل سسلنور اوله چاغلغان تعبير اولنور يقال عين صخبة اي مصطفقة
عند الجيشان ويقال ماء صخب الآذي ككتف ومصطخبة الاذي اي له صوت عند تلاطم امواجه وآذي همزه نك مدي
وذال معجمه نك كسري و يانك تشديديله طالغه يه دينور موج وخروش معناسنه در وصخبه برنوع بونجق اسميدر كه
افسونكاران وارباب نيرنجات محبت وعداوت خصوصلرنده استعمال ايدرلر (التصاخب) تفاعل وزننده حيقرشمق
معناسنه دريقال تصاخبوا اي تصايحوا واو رشمق معناسنه دركه معناي لازميدر يقال تصاخبوا اي تضاربوا
(الاصطخاب) افتعال وزننده قوشلرك بردن اوتوب انواع الحانله جغلدي ايلمرندن عبارتدر تقول سمعت اصطخاب
الطير وهو اختلاط اصواتها (صخب الشوارب) كتف وزننده شول اشكه دينور كه اكيرركن آوازيني بوغازنده اولان

طمرلرده وبحرالرده ترديد ايدراولهيقال حمار صخب الشوارب اذا كان يردد نهاقه في شواربه (الصرب) صادك فتحي وراءك سكونيله وفتحتيله لغتدر طولومده چوق طورمغله پك اكشيمش سوده دينور تقول سقانا الصرب اي اللبن الحقين الحامض وصمغ احمر اسميدر كه مراد صمغ الدامي اديدكلري آجي وقرمزي صمغدر بعضلر مغيلان صمغيدر ديديلر بو راده والصيغ نسخه لريني شارح تخطئه ايلشدر وصرب حسب الاقتضاء تزود ايچون يعني زاد وتوشه اتخاذ ايلك ايچون طولومده وضع اولنان سوده دينور وصرب مصدر اولور كسمك معناسنه يقال صرب الشيء صربا من الباب الثاني اذا قطعه وكسب ايلك معناسنه در يقال صرب الرجل اذا كسب وسودي طولومده چوق طور درمغله اكشتمك معناسنه در يقال صرب الرجل اذا عمل الصرب وحبس بول ايلك معناسنه در يقال صرب الرجل اذا حقن البول ومعصوم سمورمك ايچون حبس حدث ايتدرمك معناسنه در يقال صرب فلان اذا عقد بطن الصبي ليسمن ٭ شارح ديركه اعراب عادتندندر كه نحيف معصومي قوتلنوب سمورمك ايچون چوق دفع طبيعي ايتدرميوب قابض نسنه ايله بعضا بطني عقد وقبض ايدرلر انتهى وصرب يرك نباتي صربه اولمق معناسنه در كه كاسيذ كر يقال صربت الارض اذا صارنبته صربة (الصرب) صادك كسريله ضعفاي اعرابدن برمقدارجه حقير او بيه دينور (الصرب) صادك ضميله صريب لفظنك جمعيدر كه اكشي سوده دينور (الصربة) فتحاتله بچيلوب ياخود قوريوب كچدكدنصكره نوعا تازه لنوب بكيدن نشو ونما بولان نباته دينور بعض نسخه ده ما يتخير من العشب عبارتيله كه خاي معجمه وياي تحتيه ايله در واقع اولمغله غلطدر صحيح اولان ما يتجبر اولمقدر جيم وباي موحده ايله ويقال صربت الارض كاسيذ كر وصربه برنوع نسنه در كه كدي باشي قدر اولوب ايچنده يكمزه شبيه برلذيذ وشيرين نسنه اولمغله شكر قامشي كبي صوروب اكل ايدرلر اعراب باديه حلو يا تندندر بوني بركونه اغاجك صمغيله بيان ايدرلر كه قاتي اولوب ايچنده اولان لذتلو اوزيني صوروب واكل ايدرلر (الاصريباب) اعشيشاب وزننده برنسنه مهره تختهسي كبي دوز وطايجق اولمق معناسنه در يقال اصراب الشيء اصريبابا اذا املاس (التصريب) تفعيل وزننده ذكر اولنان صمغي اكل ايلك معناسنه در واكشي سود ايچمك معناسنه در (المصرب) منبر وزننده شول طولوم مقولهسي قابه دينور كه آنده سود اكشيديلور (الصربى) سكري وزننده بحيره يه اطلاق اولنور كه سائبه كبي جاهليت اوضاعندن ايدي واول شول ناقه ياخود قيوندن عبارتدر كه اون بطن طوغردقده قولاغني شق ايدوب آزاد وتسييب ايدرلر ايدي وهلاك اولدقده اتي نسوان طائفه سنه حرام اولوب همان رجال قسمي اكل ايدرلر ايدي مؤلف بحر ماده سنده برايكي قول مختلف دخي ذكر ايلشدر اول حيوانك سودي همان مهمانه منحصر اولمغله يمه لرنده مجتمع اولوب قالديغندن صربى اطلاق اولنمشدر (الاصراب) همزه نك كسريله ويرمك معناسنه در يقال اصرب الرجل اليه مالا اذا اعطاه (الصراب) كتاب وزننده شول اكينه دينور كه كوزموسمنده اكين ديريلوب قالدرلدقدنصكره زرع اولنه (المصرب) فتحتيله بريكمك معناسنه در يقال صرب الشيء صربا من الباب الرابع اذا اجتمع (الصرخبة) خاي معجمه ايله دحرجه وزننده خفيف الطبع وسبك مشرب اولمق معناسنه دركه وقار وتمكين مقابليدر اول مشربده اولانه كسه يه يل قوان وشلفه تعبير اولنور يقال به صرخبة اي خفة ونزق (الاصطبة) همزه نك وطانك ضمي وبانك تشديديله كتان طرانبسنه دينور كه اسطبه دخي ديرلر تركيده تحريفله اوسطبو تعبير اولنور (المصطبة) ميمك كسريله سدوسكي تعبير اولنان نشيمنه دينور بعض بيوك قپوار الغنده وقهوه خانه كبي محللرده اولور ميمك فتحيله مصطبه ايله معروفدر (الصعب) صادك فتحي وعينك سكونيله كوج وچتين شيئه دينور عسر معناسنه كه قولاي وآسان مقابليدر وبو صفت مشبهه در يقال امر صعب اي عسر وصعب سركش وابي النفس انسان وحيوانه اطلاق اولنور ذلول ورام مقابليدر يقال رجل وفرس صعب اي ابي وارسلانه اطلاق اولنور وصعب بر رجل اسميدر وامراي عربدن منذر بن ماء السماء لقبيدر وابن جثامة الصحابي لقبيدر ويمنده برموضع آديدر (الصعبوب) عصفور وزننده بودخي كوج ودشوار معناسنه در (الاستصعاب) كوجلنوب دشوار اولمق معناسنه در يقال استصعب الامر اذا صار صعبا وبرنسنه يي كوج بولوب كوجسومك معناسنه اولمغله لازم ومتعدي اولور يقال استصعب الشيء اذا وجده صعبا (الصعوبة) صادك ضميله برنسنه كوج ودشوار اولمق معناسنه در يقال صعب الامر صعوبة من الباب الخامس اذا صار صعبا (الاصعاب) همزه نك كسريله برنسنه كوج ودشوار اولمق معناسنه در يقال اصعب الامر اذا صار صعبا وبرنسنه يي مشكل بولمق معناسنه در يقال اصعب الشيء اذا وجده صعبا وبرطواري بوشليوب اهمال ايلكله سركش قلمق معناسنه در يقال اصعب الجمل اذا تركه فلم يركبه فاصعب اي صار صعبا (التصعيب) تفعيل وزننده برنسنه يي كوج ودشوار قلمق معناسنه در يقال صعبه تصعيبا اذا جعله صعبا (التصعب) تفعل وزننده تصعيب معناسنه در يقال تصعبه بمعنى صعبه

(المصعب) مكرم وزننده آيغره اطلاق اولنور رجل معناسنه ركوب واستعمالدن مهمل اولمق حسبيله (المصعبان) تثنيه بنيه‌سيله ايكى مصعب در بريسى مصعب بن الزبيرايله اوغلو عيسادر على قول برادرى عبدالله بن الزبيردر تغليب اولنمشدر (الصعبه) تمره وزننده بنت جبل دركه اصحابدن معاذ بن جبل حضرتلرينك همشيره سيدركه صحابيه در وصعبة بنت سهل كذلك صحابيه در وصعبه وصعيبه بشقه بر رخاتون اسملريدر (الصاعب) صاحب وزننده شول يره دينور كه چاقللق ومولوزلق اولمغله چتين اولوب لكن زراعته قابل اوله (الصعيبة) صادك فتحى وعينك سكونيله بنى خفاف يوردنده برصو آديدر (الصعاب) كتاب وزننده يمامه ايله بحرين اراسنده برصو آديدر يوم الصعاب) بين العرب بريوم معرّوفدر كه آنده بر وقعهٔ عظيمه اولمشدر (الصعروب) عصفور وزننده باشى كوچك اولان انسان وحيوانه دينور (الصعنب) نونله جعفر وزننده صعروب معناسنه‌در (الصعنبة) دحرجه وزننده قاب ايچره اولان تريدك اورتاسنى طرطوپ يوكسلدوب تپه‌سنى مدور ايلمك معناسنه‌دركه كويا چوجق باشى كبى اولور يقال صعنب الثريدة اذا جمع وسطها وقوّر رأسها وبورتيلوب منقبض اولمق معناسنه در بخيل كسنه‌نك سائلدن منقبض اولديغى كبى يقال صعنب الرجل اذا انقبض (صعنبى) الف مقصوره ايله يمامه‌ده برموضع آديدر (الصغاب) غين معجمه ايله غراب وزننده كهله يمرطه‌سنه دينوركه سركه تعبير اولنور (المصغبة) مسغبه وزننده ومرادفيدر كه آجلق معناسنه‌در (الصقب) صادك فتحى وقافك سكونيله اته طولو وصيق كوده‌لو اولوب اوزون اولان انسانه وحيوانه وسائر نسنه‌يه دينور طويل وريان اولان غصن كبى وصقب الناقة ناقه‌نك ياوريسنه دينوركه كوشك تعبير اولنور جمعى صقاب كلور صادك كسريله وصقبان كلور صادك ضميله وصقب خانه‌يه وچادره وضع ونصب اولنان ديركه دينور على قول شول ديركه دينوركه خانه‌نك وبيوك خيمه وسايبانلرك وسطنده وضع ونصب اولنوب وسائر ديركلردن اوزون اوله جمعى صقوب كلور وصقب مصدر اولور يومرقله اورمق معناسنه يقال صقبه صقبا من الباب الاول اذا ضربه بجمع كفه وبرنسنه‌يى يوكسلتمك معناسنه‌در يقال صقب البناء وغيره اذا رفعه وبريكدرمك معناسنه‌در يقال صقب الشئ اذا جمعه وقوش اوتمك معناسنه‌در يقال صقب الطائر اذا صوّت (الصقب) فتحتينله يقين وقريب معناسنه‌در يقال مكان صقب اى قريب ومصدر اولور يقين اولمق معناسنه يقال صقبت داره صقبا من الباب الرابع اذا قربت وبعيد اولمق معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال صقب المكان اذا بعد فمن المعنى الاول الحديث ※ الجار احق بصقبه ※ اى بمايليه ويقرب منه مراد شفعه دركه جار ملاصقه ثابتدر (الاصقاب) همزه‌نك كسريله قريب قلمق معناسنه‌در تقول اصقبته اى قربته وقريب اولمق معناسنه‌در يقال اصقبت دارهم اذا دنت وشكار صياده پك يقين اولوب تولكنه كلدكده اصقبك الصيد ديرلر دنامك وامكنك رميه معناسنه (المصاقبة) و (الصقاب) صادك كسريله بركسه ايله يوزيوزه اولمق معناسنه‌دركه معناى لازميدر يقال صاقبهم مصاقبة وصقابا اذا واجههم وصقاب سقابه معناسنه‌دركه ذكر اولندى (الصيقبانى) صيدلانى وزننده عطاره دينور يقال هو صيقبانى اى عطار ظاهرا بو جمع معناسندن مأخوذدر (الصقعب) جعفر وزننده اوزون نسنه‌يه دينور طويل معناسنه وصقعب بررجل آديدر وبجرد ايچى نسنه‌يه دينور آزى ديشى وقپوكبى (صقلب) جعفر وزننده صقليه قضاسنده بربلده آديدر وصقليه صاد وقاف ولام مشدده‌نك كسرى وياى تحتيهٔ مخففه ايله چچليا معرّبيدر كه آق دكزده ايتاليا حذاسنده بربيوك اطه‌در نيجه بلادى مشتملدر مالطه آطه‌سى انك ازقسنده واقعدر (الصقلاب) صادك كسريله اكول وپرخور انسان وحيوانه دينور وبياض چهره‌لو آدمه دينور وقزل بكزلو آدمه دخى دينور وسخت وشديد اولان باشه دينور يقال رأس صقلاب اى شديد وشديد الاكل اولان اركك دوه‌يه دينور (الصقالبة) صادك فتحيله برقوم مخصوص آديدر ديارلرى بلغار ملكى ايله قسطنطنيه بيننده بلاد خزر ايله همسنورلردر كتب جغرافياده صقالبه له‌وچه وانكروس بلاديله مبيندركه حالا افلاق وبغدان دخى اول الكا داخلندندر وبعض كتب جغرافياده بلغار طائفه‌سى اولمق اوزره مبين وثقالياى يونانى معرّبى اولديغى مشروحدر (الصلب) صادك ضمى ولامك سكونيله و (الصلب) سكر وزننده و (الصليب) امير وزننده قتى وسخت وشديد اولان نسنه‌يه دينور وصلب صادك ضميله وفتحتينله لقتدر يغرينيدن قويرق صوقنه كلنجه قدر ارقه كمكنه دينوركه اوكورغه تعبير اولنور جمعى اصلب كلور افلس كبى واصلاب كلور وصلبه كلور عنبه وزننده يقال قسم صلبه وهو عظم من لدن الكاهل الى العجب وصلب طپراغى طاش كبى بغايت قتى وپك وشديد اولان يره دينوركه پورتصير اولنور جمعى صلبه كلور عنبه وزننده وصلب حسب وقوت معنالرينه استعمال اولنور يقال هو كريم الصلب اى الحسب ويقال له صلب اى قوة ورمل عالج قربنده صمان نام ارضده برموضع آديدر وشاعرك اشبو ※ سقئليه

الصلبين والصما نا * مصراعنده واقع صلبين لفظى باذاتنده مفرد اولوب ضر ورت وزن ایچون تثنیه بنیه سیله ایراد اولندی یرامه لفظنده رامتین دیندیکی کبی یاخود مراد ایکی موضع اولوب صفت صلابت هر برنده غالب اولدیغندن هر برینه صلب اطلاق اولنمشدر (الصلابة) کرامه وزننده برنسنه پك وسخت وشدید اولمق معناسنه در یقال صلب الشیء وصلب صلابة من الباب الخامس والرابع اذا کان صلبا (التصلیب) تفعیل وزننده صلابه معناسنه در یقال صلب الشیء تصلیبا بمعنی صلب ومتعدی اولور برنسنه یی پك وقاتی قلمق معناسنه تقول صلبته ای جعلته صلبا وآصمق وبردار ایلمك معناسنه در یقال صلب اللص اذا جعله مصلوبا * شارح دیرکه بومعنا مصلوبك صلبنی اغاجه بند ایلمك معناسندن یاخود استخراج ودك من العظم معناسندن مأخوذ در ونصاری طائفه سی صلیب اتخاذ ایلمك معناسنه در یقال صلب الرهبان اذا اتخذوا صلیبا وتصلیب نسوانه مخصوص برنوع جار اسمیدرکه نقش صلیب ایله منقوش اولور فی الاصل مصدر اولوب بعده آنده اسم اولمشدر وتصلیب تازه خرما قوریمق معناسنه درکه معنای ملزومیدر یقال صلب الرطب اذا یبس (الصلب) فتحتینله وجه مذکور اوزره صلب لغتندرکه ارقه ده اولان اوکورغه کیکلرینه دینور فارسیده پشتمازه دیرلر وصلب چرویش یاغنه دینور ودك معناسنه (الصالب) لامك کسریله بودخی ارقه کیکنه دینور وصالب درتمسی اولان حما عارضه سنه دینورکه اسمه تعبیر اولنور یقال اخذته حما صالب وهی التی فیها رعدة * شارح دیرکه اضافتله واضافتسز و برأسه استعمال اولنور وامهات سائره ده حرارت زائده سی اولان ایله که فارسیده تب کرم دیرلر مفسردر مؤلف نافض ایله مرادف رسم ایلمشدر نهایت تعبیرلرندن منفهم اولان صالبده حرارت شدید ودترمه آزجه اولوب نافضده دترمه شدید ولمقدر وماده لرك دخی مقتضالری بو یلجه اولمقدر انتهی (الصلب) صادك فتحی ولامك سكونیله آصمق و بردار ایلمك معناسنه در یقال صلب اللص صلبا من الباب الثانی اذا جعله مصلوبا ومحمومك حماسی شدید ودائمی اولمق معناسنه در یقال صلبت علیه حماه ای دامت واشتدت واتی کباب وبریان ایلمك معناسنه در یقال صلب اللحم اذا شواه وکیکلرك یاغنی چیقارمق معناسنه در یقال صلب العظام اذا استخرج ودکها و یاقق احراق معناسنه در یقال صلب الشیء صلبا من الباب الثانی والاول اذا احرقه وقوغه یه صلیب دوزمك معناسنه درکه مراد قوغه نك اغزنده اولان صلیبه شبیه ایکی اغاجدر یقال صلب الدلو اذا جعل علیها صلیبین (الاصطلاب) افتعال وزننده بودخی کیکلری طبخ ایله یاغنی چیقارمق معناسنه در یقال اصطلب العظام ای استخرج ودکها (الصلیب) امیر وزننده پك وشدید نسنه یه دینورکه ذکر اولندی وصلیب چرویش یاغنه دینور وآصلمش کسه یه دینور مصلوب معناسنه جمعی صلب کلور کتب وزننده فمن المعنی الاول الحدیث * لما قدم مكة اتاه اصحاب الصلب * ای الذین یجمعون العظام و یستخرجون ودکها ویأتدمون به یعنی فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلری مکه یه تشریفلرنده خاکپای همایونلرینه اصحاب صلب کلدیلر مراد شول طائفه درکه کیکلری جمع ایدوب صوایله قیناتدقدنصکره یاغلرینی چیقاروب آنکله تغدی ایدرلر ایدی وصلیب سنجاغه دینور علم معناسنه وقطب شمالی قربنده نسر طائر نام عقاب صورتنك خلفنده واقع درت کوکبه اطلاق اولنور جوهری نسر واقع خلفنده دیدیکی وهمدر وصلیب نصاری طائفه سنك خاج تعبیر ایتدکلری نسنه یه دینورکه فارسیده چلیپا دینور زعملرنجه حضرت عیسانك هیئت مصلوبه سیدر شارحك بیاننه کوره چلیپا معرب بیدر ودوه یه مخصوص برکونه داغ وتمغا اسمیدر (الصلیب) زبیروزننده برموضعدر وکاظمه قربنده برطاغك اسمیدر (صلب) صرد وزننده برقوش آدیدر (الصولب) جوهر وزننده و (الصولیب) یاء زیاده سیله شول تخم غلاله دینورکه ترلایه اکیلدکدنصکره اوزرینه نطس اولنوب طپراق دویرلمش اوله (ذو الصلیب) امیر وزننده تغلب قبیله سندن اخطل نام شاعرك لقبیدر (الصلبوب) عصفور وزننده دود کبونایه دینور مزمار معناسنه (دیرصلیبا) دمشق شامده برمحل آدیدر (دیرصلوبا) موصل قضاسنده برقریه در (الصاوب) صبور وزننده برموضعدر (تصلب) تنصر وزننده نجد دیارنده برصو آدیدر (الاصلاب) همزه نك کسریله ناقه یاوروسنی امزردکن کرکی کبی سودینی ادرار ایچون کریله رك کردنی یوقری اوزادوب قدرتی مرتبه دیك طورمق معناسنه در یقال اصلبت الناقة اذا قامت ومدت عنقها نحو السماء لتدر لولدها جهدها (الصلب) سکر وزننده و (الصلبیة) و (الصلبی) بیلکی طاشنه دینور وصلبی بیلکی ایله بیلنوب کسکین اولان نسنه یه دینور تمرن وسائر نامملو وتیمور کبی (المصلب) محدث وزننده قوریمش خرمایه دینور (الصلقاب) صادك کسریله شول کسه یه دینورکه دائما دیشلرینی بری برینه سوررر اوله یقال رجل صلقاب اذا کان یسن بعض اسنانه ببعض (الصلهب) جعفر وزننده اوزون آدمه دینور و بیوك خانه یه دینور بیت کبیر معناسنه و یاوز وقوی وشدید دوه یه دینور (الصلهبی) الف

﴿ مقصوره ﴾

مقصوره ایله بودخی قوی وشدید دوه یه دینوریاء الحاق ایچوندر مؤنثنده صلهباة دینورهایله (المصلهب) مدحرج
وزننده بودخی اوزون وبالابلندکشی یه دینور (الاصلهباب) اقشعرار وزننده برنسنه طوغریلغنه اوزا یوب کتمك
معناسنه دریقال اصلهبت الاشیاء اذا امتدت علی جهتها (الصناب) نوله کتاب وزننده ارقه سی وقرنی اوزون
اولان انسان وحیوانه دینور وبرنوع قاتیق اسمیدرکه خردل ایله قوری اوزمدن اتخاذ اولنور بو بلده ده بنه
خردل دیومعروفدر رمضانده صنارلر منبارایله اکل اولنور (الصنابة) کتابه وزننده بودخی قرنی وارقه سی اوزون
اولان انسان وحیوانه دینور (المصنب) منبروزننده ذکراولنان صناب دیدکلری قاتیغی پك سووب اکلنه دوشکون
اولان کسه یه دینور (الصنابی) یای مشدده ایله یلبسی وقویریغی سیاه اولان طوری آته دینورکیت کبی علی قول
آل اولان آته دینوریقال فرس صنابی ای الکمیت اوالاشقر (صنبب) زبیروزننده شبان الهندی نام کسنه نك
فرسی آدیدر (الصنخاب) خای معجمه ایله سنجاب وزننده ایری ودیزمان ارکك دوه یه دینور (الصنعبة) ملعبه وزننده
طبانقلی صلب وقوی اولان ناقه یه دینور (الصوب) اوب وزننده دوکلمك انصباب معناسنه دریقال صاب المطر
یصوب صوبا اذا انصب وصیب معناسنه درکه یغمورلو بلوده وشدتله دوکیلان یغموره دینورتسمیه بالمصدردریقال
سقاهم صوب السماء وصیبها وطوغریلق ودرستلك معناسنه درکه خطأ مقابلیدر صواب کبی تقول دعنی وعلی
خطائی وصوبی یعنی بنی بوشله خطا وصواب کندیمکدر اثری بکا مترتبدر و برنسنه یه حق اوزره طوغریلغنه
واروب ایرشمك معناسنه دریقال صاب السهم نحوالرمیة صوبا اذاقصدها ولم یجر وهوادن یاخود بریوکسك محلدن
اشاغی یه طوغری آغوب ایتك معناسنه دریقال صاب الشیء اذاجاء من عل وصوب بررجل آدیدرکه ابوقبیله در
وصبویق نسنه یی دوکوب آقتمق اراقه معناسنه دریقال صاب الماء ونحوه ای اراقه وسحاب یغمورانزال ایلمك
معناسنه دریقال صابت السماء الارض ای جادتها بالمطر (الانصیاب) انصباب وزننده ومرادفیدرکه دوکولمك
معناسنه دریقال انصاب الماء اذا انصب (الصیوب) تنور وزننده صیب معناسنه درکه یغمورلو باوده وشدتله دوکیلان
یغموره دینور (الصواب) سحاب وزننده راست ودرست معناسنه اسمدرکه خطأ مقابلیدرنته که حق باطل
مقابلیدر یقال اصاب الصواب وهوضد الخطأ (الاصابة) همزه نك کسریله برنسنه یه کرکی کبی طوغریلغنه واروب
ایرشمك معناسنه دریقال اصاب السهم الرمیة اذاقصدها ولم یجر وبرنسنه یی اشاغی یه طوغری ایندرمك معناسنه درکه
اصعاد مقابلیدر یقال اصابه ضد اصعده و برصواب ایش ایشلمك یا برصواب سوزسویلمك معناسنه دریقال اصاب الرجل
اذااتی بالصواب وصواب مراد ایلمك معناسنه دریقال اصاب الرجل اذااراد الصواب لکن مصباحده مطلق اراده ایله
مفسردر یقال اصاب الرجل الشیء اذا اراده ومنه قولهم اصاب الصواب فاخطأ الجواب ظاهرا مجاز اولور وبولمق
وجدان معناسنه دریقال اصاب الشیء اذا وجده واستیصال ایلمك معناسنه درکه برنسنه یی تمامه اهلاك ایلکدن
عبارتدر یقال اصابه اذا اجتاحه وبرکسه یی برآفت ومصیبتله آزرده ایلمك معناسنه دریقال اصاب الدهر بنفوسهم
واموالهم ای فجعهم (التصوب) تفعل وزننده یوکسك وانکبه و یوقش محلدن اشاغی یه طوغری اینوب کلمك معناسنه در
یقال تصوب الشیء اذاجاء من عل (المصابة) میمك ضمیله اصابه معناسنه درکه برکسه یی برمصیبت یا بردرد ایله تفجیع ایلکدن
عبارتدر مصدرمیمیدر ومصیبت معناسنه درکه اصابت ایدن حادثهٔ شدیده درماتم کبی (الصابة) غابه وزننده بودخی
مصیبت معناسنه در وعقل وشعورده ضعف ونقصان اولمق حالتنه دینورکه جنونه قریب اولوریقال فی عقله صابة
ای ضعف وفترة وصابه برنوع آجی شجرآدیدر جمع جنسی صابدر هاسز جوهری برآجی شجرك عصاره سیدردیدیکی
وهمدرمفردات طبیه بیانلرینه کوره صاب سود لکن انواعنه شاملدر وخاصة ابوجهل قارپوزینه دینور حنظل کبی
وقرغه دولکی دیدکلریله ده مفسردر (المصوبة) میمك فتحی وصادك سکونیله بودخی مصیبت معناسنه در (الصیوب)
صبور وزننده و (الصویب) امیروزننده صائب معناسنه درکه مخطی مقابلیدر یقال سهم صیوب وصویب ای صائب
لکن بونلر مبالغه یی متضمنلردر * شارح دیرکه ابن جنی دیدیکه فاء ولامی صحیح وعینی واو اولان فعیل وزنی اوچ کلمه یه
منحصردرکه طویل وقویم وصویب کلملریدر اماعویص کلمه سی صفت غالبه در اسم مجراسنه جاری اولمشدر انتهی
(الصوابة) صادك ضمی وواوك تشدیدیله خالص وصمیم وکزیده معناسنه درنته که یائیه اولان صیابه وصیاب دخی
بومعنایه درلر یقال هوفی صوابة القوم وصیابتهم وصیابهم ای فی لبابهم وصمیمهم (الاستصابة) و (الاستصواب)
اصلی اوزره برنسنه یی صواب ومعقول کورمك معناسنه دریقال استصاب رأیه واستصوبه ای رآه صوابا (التصویب)
تفعیل وزننده برکسه یه صواب سویلدك یاخود صواب ایشلدك دیو صوابه نسبت ایلمك معناسنه درکه تخطئه مقابلیدر
یقال صوب فلانا اذا قال له اصبت وباشی اشاغی اکمك معناسنه دریقال صوب رأسه اذاخفضه فقها نك تصویب

الرأس في الركوع منهي ديدكلري بوندندر كه ركوعده باشي پك اكك منهيدر (المصوب) منبر وزننده كفجمه وجومچه يه دينور كه طعام قوتارر لر مغرفه معناسنه (الصوبه) صادك ضميله هر نسنه نك ييغنه وكومه سنه دينور على قول بغداي ييغنه مخصوصدر يقال صوبة منه وهي كل مجتمع اومن الطعام (صوبه) توبه وزننده ايكي فرس اسميدر بري حيان ابن مرة نك و بريسي عباس بن مرداسك ايدي (الصهب) فتحتينله بدنك وباشك قيللري قزل باخود اشقر يعني آل اولمق كه شراب رنككنده اولور قومرال تعبير اولنور (الصهبة) صادك ضمي وهانك سكونيله و(الصهوبة) صادك ضميله صهب معناسنه در يقال صهب شعره صهبا وصهبة وصهوبة من الباب الرابع وهي حمرة اوشقرة فيه ويقال في شعره صهبة (الاصهب) اشهب وزننده وصف مر قوم اوزره اولان كشي يه دينور ويك بياض اولميان دوه يه دينور يعني تويلري قرمزي يه مائل قومرال اوله وارسلانه اطلاق اولنور و بحرين ترابنده بر چشمه آديدر ذوالرمه نام شاعر شعرنده جمعي اصهبيات اوله رق كتوردي كه مراد اشبو بيتيدر ＊ دعاهن من ناج فازمعن ورده ＊ اوالاصهبيات العيون السوابح واصهب صوغوق كونه اطلاق اولنور اشهب كبي يقال يوم اصهب اي بارد وشول قيللره وتويلره دينور كه بياضنه قرمزيلق قارشمش اوله مراد اوجاري قرمزي وجوفلري آق اوله (الصهابي) غرابي وزننده بودخي پك بياض اولميان يعني تويلري قزله مائل اولان قومرال دوه يه دينور وشول وافر وفراوان اولان شيئه دينور كه اصلا نقصان بوليه وديواني اولميان يعني طرف ميريدن جهت و وظيفه مقوله سي وارداتي اولمامغله دفتر ديوانده نامي اولمديغندن علوفه خوار اولميان كشي يه دينور كه نحن قسمتا مضبخندن تعيش ايدر اوله يقال رجل صهابي اي لاديوان له وهنوز زكاتي آلمامش دوه سور يسنه دينور وصهابي سخت وشديد اولان شيئه دينور يقال موت صهابي اي شديد كالموت الاحمر (صهب السبال) صادك ضمي وهانك سكونيله كه اصهبك جمعيدر وسبال سبله نك جمعيدر كه بيغه دينور پس صهب السبال قومرال وقزل بيقلو ديمكدر عربلر بو تعبيري اعدايه اطلاق ايدرلر هرنه كلو بيقلري اصهب اولمز ايسه ده يقولون صهب السبال كما يقولون سود الاكباد ＊ شارح دير كه سلفده عرب طائفه سنك عداوتلري اكثري روم طائفه سيله اولوب روميلرك صهوبتي غالب اولمغله صهب السبال آنلره اطلاق اولنور ايكن كيدرك مطلقا اعدايه اطلاق اولنمشدر (الصهباء) حمراء وزننده باده يه اطلاق اولنور خمر معناسنه على قول شيره سي بياض اوزمدن صقيلان باده يه مخصوصدر لونك صهوبتي باعث تسميه در في الاصل صفت اولمغله صكره دن علم كبي آنده اسم اولمشدر الف ولامسز دخي ذكر اولنور يقال شربوا الصهباء وصهباء اي الخمر اوالمعصورة من عنب ابيض وصهباء خيبر قربنده بر موضع آديدر (الصيهب) صيقل وزننده حرارتك شدتنه دينور ＊ شارح دير كه بوني ابن اعرابي نقل ايلدي سائر لغويون وصف اوله رق يعني حر شديد ايله تفسير ايلديلر وصيهب پك اسي وحار اولان كونه دينور يقال يوم صيهب اي حار واوزون كشي يه دينور و بغايت پك وصلابتلو اولان ياچين قيايه دينور وشدتلو وصلابتلو پك يره دينور ودوز وهموار يره دينور وطاشلق يره دينور وشول يره دينور كه اورايه حرارت شمسك بر درجه ده اصابت وتأثيري اوله كه چيك ات وضع اولنسه قاورلوب بريان اوله اويله اسي يريه ده اولور يقال موضع صيهب اذا كان تحمى عليه الشمس حتى ينشوي اللحم عليه (صهاب) غراب وزننده بر موضع على قول بر يغور اسميدر كه جمل صهابي اكا نسبت اولنور (المصهب) معظم وزننده صفيف الشواء معناسنه در كه يصدرمه كبي كنشده اسي طاش اوزره پشمش كباب و بريانه دينور ووحش مختلط معناسنه در اساسده مصهب اللحم مختلط بالشحم ايله مفسر اولمغله ظاهرا بو راده طغيان قلم نساخله تشويش وسقطه اولمق ملحوظ فالبدر زيرا وحش مختلط بعيد ووحشي در (الاصهاب) همزه نك كسريله آيغرك يا بغورك اصهب اللون اوله رق دولي طوغمق معناسنه در همزه سي صير ورت ايچوندر يقال اصهب الفحل اذا ولد له الصهب (اصهب صاهب) ايكبسيده فعل امر بنيه سيله مجزوملردر عربلر بونكلمديشي قيوني صاغمغه چاغررلر اصوات قبيلندندر (عين الاصهب) بصره ايله بحرين ارا سنده بر پيكار آديدر (الصياب) زنار وزننده و(الصيابة) هايله وياتك تخفيفلريله جائزدر خالص وصميم واصل وكزيده معناسنه در نته كه صوآب دخي بو معنايه در يقال هو من صياب القوم وصيابته اي من خالصهم واصلهم وخيارهم وصيابه قومي ينده سيد وذيشان وعظيم القدر اولانه دينور يقال هو صيابة قومه اي سيدهم (الصيب) عيب وزننده صوب لفظنده لغتدر كه برنسنه يه طوغري واروب ايرشمك معناسنه در يقال صاب يصيب صيبا اي ناصاب (الصيوب) غيور وزننده صائب معناسنه در نته كه واو ياده ذكر اولندي يقال سهم صيوب اي صائب جمعي صيب كلور كتب وزننده ＊ فصل الضاد المعجمة ＊ (الضب) ضادك كسري وهمزه نك سكونيله دريايا نورلرندن بر جانور آديدر على قول انجودانه سنه دينور (الضؤبان) ثعبان وزننده سمز وياوز وقوي وشديد اولان اركك دوه يه دينور (الضيأب) صيقل وزننده صعب وخطرناك اولان اموره بي محابا اوقي بلك وپرو

كريشوب اقدام واقتحام ايدنكشي يه دينور رعلي قول بوضياز كلمه سندن كه زاى معجمه ايله در معمعفدر ومؤلف كلمهٔ مزبوره بي ماده سنده ايراد ايلامشدر (الضب) ضادك فتحي وبانك تشديديله حشرا تدن كلر ديدكلرى جانوره دينور جمعي اضب كلور اكف كبي وضباب كلور ضادك كسريله وضبا ن كلور شيان وزنده ومضبه كلور قصاله وتشديد بايله شيخ ومشيخه كبي مؤنثي ضبه در هايله وضب مصدر اولور يابجه آقق سيلان معناسنه على قول قانك وآغزدن سالبارك وتوكركك آقسنه مخصوصدر يقال ضب فه ضبا من الباب الثانى اذاسال الدم اوالريق من فيه وضب برمرض اسميدركه دوه قسمنك ديرسكنه عارض اولور وبشقه بر ورم اسميدركه دوه نك كوكسنده تحدث ايدر وبنه ديكر بر ورم آديدركه دومك طبانتدمظهورايدر وضب بومعنالرده مصدر اولور يقال ضب البعيرضبا من البابالرابع اذاصاراضب كاسيذكر وضب آوجله ممه يي قاورايوب صاغمق على قول باش برمغى ممه نك امزكنه قويوب سائر برمقلرى آكا طوغرى صيغايوب كنورمك وجهيله صاغمق ياخود ممه نك ايكى امزكلريني بردن طوتوب آويجه الموق وجهيله صاغمق معناسنه دريقال ضب ناقته ضبا من الباب الثانى اذاحلبها بالكف كلها اوان تجعل ابهامك على الخلف فترد اصابعك على الابهام اوهو جمع الخلفين فى الكف للحلب وطمنوب سكوت ايلمك معناسنه در يقال ضب الرجل اذاسكت وبرنسنه اوزره آورياوب مجموعنى كنديسنه چويروب آلمق معناسنه دريقال ضب على الشئ اذا احتوى وضب برطاغ آديدركه مناده مسجد خيف آنك دينده واقعدر وبررجل آديدر وضب غيظ وكينه وعداوت معناسنه دربونده ضادك كسريله ده لغتدر ودوداغه مخصوص برعلت آديدركه شيشوب چتلامغله دائما آندن قان سيلان ايدر وبومعناده مصدر اولور ضبوب كبي يقال ضبت شفته ضبا وضبوبا من الباب الثانى اذااصابها الضب وضب يره يابشمق معناسنه دركلره ضب اطلاقى بومعنادن مأخوذ اولديغى بعض امهاتده مرسومدر يقال ضب الشئ ضبا اذالصق بالارض (المضبة) ميمك وضادك وباى مشدده نك فتحيله و (الضببة) فرحه وزننده كلرى چوق اولان يره دينور يقال ارض مضبة وضببة اى كثيرة الضب (الضبابة) كرامه وزننده بريرك كلرى چوق اولمق معناسنه دريقال ضببت الارض وضببت ضبابة من الباب الرابع والخامس اذاصارت مضبة (الاضباب) همزه نك كسريله ضبابه معناسنه دريقال اضبت الارض بمعنى ضببت وطمنوب سكوت ايلمك معناسنه دريقال اضب الرجل اذاسكت وبرشئ اوزره آوريلوب تمامنى قباليوب آلمق معناسنه دريقال اضب على الشئ اذااحتوى وحيقرمق معناسنه دريقال اضب الرجل اذاصاح وتكلم ايلمك معناسنه دريقال اضب الرجل اذاتكلم وباصقنه كتمك معناسنه در يقال اضب القوم اذا استغاروا وكيزلمك معناسنه دريقال اضب الشئ اذا اخفاه ودوه سوريسى براكنده جه كلمك معناسنه دريقال اضب النعم اذااقبل وفيه تفرق وبدنده قيللر چوق اولمق معناسنه دريقال اضب الشعر اذا كثر كذلك يرك نباتى كثيراولمق معناسنه در يقال اضبت الارض اذا كثر نباتها وبركسه يه مفارقت ايلامك وجهيله ملازم اولمق معناسنه در يقال اضب فلانا اذالزمه فلم يفارقه وبرنسنه يي الده بك طوتوب صالبويرمك امساك معناسنه دريقال اضب على الشئ اذاامسكه ومطلوبه ظفرياب اولمغه قريب ومشرف اولمق معناسنه دركه همان ظفرياب اولمق اوزره اولمقدن عبارتدر يقال اضب على المطلوب اذا اشرف ان يظفر به وقربمك وطولومك ديكش يرلرندن صوترشح ايدوب آقق معناسنه دريقال اضب السقاء اذاهريق ماؤه من خرزة فيه وكون وهوا بوصلق ودومانلق اولمق معناسنه در يقال اضب اليوم اذاصار ذاضباب وبرنسنه يي اصلاطمنوب قلبنده اضمار ايدوب آچمازده قومق معناسنه در بوصورتده ضد اولور زيرا تكلم معناسنه ده كلمشدر وبونى مؤلف تكرار ايلمشدر يقال اضب على مافى نفسه اذاسكت عليه وبركروه وجماعت برمصلحت ضمننده جملتا حركت وقيام ايدوب آكا متوجه اولمق معناسنه دريقال اضب القوم اذانهضوا فى الامر جميعا (المضبب) محدث وزننده حارش ضب اولان يعنى كلر صيادينه دينوركه كلر صيد ايده جك اولدقده ابتدا كلرك يواسنه صو دوكر ياخود طشره دن دليكك اغزنده اللرينى اويناداريجرودن كلر انى ييلان ظن ايلكله اورمق ايچون قويرغنى طشره چيقاردقده همان قويرغندن طوتوب اخراج ايدر (الاضب) فتحتينله ذكراولنان ضب نام علته اوغرامش اركك دوه يه دينور مؤنثي ضباءدر يقال جمل اضب وناقة ضباء اى بينة الضبب (التضبيب) تفعيل وزننده برنسنه اوزره آوريلوب مجموعنى احتوا ايلمك معناسنه دريقال ضبب على الشئ تضبيبا اذااحتوى عليه وچوجغه ضببه يدرمك معناسنه دريقال ضبب الصبي اذااطعمه الضببة وقپويه قول تيمورى يابمق ياخود وضع ايلمك معناسنه دريقال ضبب الباب اذاجعل فيه الضبة (الضبة) حبه وزننده خرما تلكهنوز يارليوب قپوغنده اولان يمشنه دينور وكلر دريسنه دينوركه دباغت اولنوب ايچنه ياغ قورلر وشول يصى وقالين تيموره دينوركه قپونك ارقه سنه وضع اولنوب آنكله قپوسد اولنور تركيده قول تيمورى تعبير اولنور نسخه لرده يضببها

عنوانده واقع اولوب اصل نسخه يضبب بها الباب اولمغله الباب كلمه سى سقطهٔ قلم نساخ اولمشدر وضبه تها مدده
برقريه آديدر واحبش بن قلع العنبرى نام كسنه نك ناقه سى اسميدر وضبه اسامبـدندر ضبهٔ بن ادّ تميم بن مرّه نك
عموجه سيدر (الضباب) سحاب وزننده شول رطوبتلو بوصه ودومانه دينور كه زمينه قدر هوايى احاطه واستيعاب ايدر
اكثرى كوز موسمنده صباح وقتنده نكوّن ايدر على قول آنك حقيقتى دخان كبى اينجه سحابدر يقال احاط الارض ضباب
اى ندى كالغيم اوهو سحاب رقيق كالدخان (الضبيبة) حبيبه وزننده برنوع چوجق حلواسيدر كه ياغله يكمز
و بعض لحم مقوله سيله ترتيب ايدوب برقابه قورلر واستدكجه چوجغه يدررلر (الضبوب) صبور وزننده شول طواره
دينوركه سكرد ركن تبوّل ايدر اوله سدلك آتان تعبير اولنور آت قسمنده بك عيبدر وشول قيونه دينور كه ممه سنك
دليكى طارجه اوله وضبوب جمانهٔ الحارثى نام كسنه نك فرسى اسميدر (ضبيب) زبير وزننده ايكى فرس آديدر برى حسان
بن حنظله نك وديكرى حضرمى بن عامر كدر وبرصو وبردره آديدر (الضبضب) ضادلرك كسريله سموز انسان
وحيوانه دينور وفحاش وجرئ وكستاخ وزبانذر ازكسه يه دينور (الضباضب) علابط وزننده بودخى فحاش ولاابالى
فضول وكستاخ كسه يه دينور وقوى وتوانا على قول فحاش وبدزبان وكستاخ بودوره دينور وشديد ودلير وشيرمرد آدمه
دينور يقال رجل ضباضب اى قوى اوقصير فحاش اوجلد شديد (الضبيب) حبيب وزننده قلجك اغزينه دينوركه
چالم يريدر يقال ضربه بضبيب سيفه اى حدّه (مضب) فتحتينله برموضع آديدر (ضبّ) ضادك فتحيله و(ضباب)
سحاب وزننده و(ضباب) كتّاب وزننده و(مضبّ) محب وزننده اسامئ ناسدندر (قلعة الضباب) كتّاب وزننده كوفه
ايالتنده برقلعه در (الضرب) ضادك فتحى ورانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال ضربه ضربا من الباب الثانى
مترجم ديركه راغبك مفرداتده بيانه كوره اصل ضرب برنسنه يى آخرنسنه يه ايقـاع ايلمك يعنى اورمق معناسنه
موضوعدر معناى مرقومك حال ومحل اعتباريله انواعنك اختلافى تصورينه مبنى بيان وتفسيرلرى بينده دخى تخالف
واقع اولمشدر مثلا برشيئه ال ايله وسيف وعصا مقوله سيله اورمق كبى پس معانئ سائره بالجمله بو معنادن متفرّع اولوركه
هر برينك ضمننده معناى مزبور مندرج وملحوظدر مثلا ذهاب حالتى البته ضرب رجلك لازميدر واقامت معناسى ضرب
النفس بالارض مفهوميدر وقس عليه البواقى كذلك اساسدن دخى منفهم اولان بودر انتهى وضرب قوش قسمى
يبانه يم آرامغه كتمك معناسنه در يقال ضربت الطير اذا ذهبت تبتغى الرزق اول قوشلره ضوارب دينور وبركسه نك
صاليورمه رك الندن طوتمق معناسنه در يقال ضرب على يده اى امسك وضرب وضربان فتحاتله تجارت ياخود جنك
وغزا ايلمك ايچون ديارندن چيقوب سير وسفر ايلمك على قول سرعت ايلمك على رأى كتمك معناسنه در يقال ضرب الرجل
ضربا وضربانا اذا خرج تاجرا اوغازيا او اسرع اوذهب وعربلر فلان كسنه سفردن فراغت ايدوب مقيم اولدى ديه جك
يرده ضرب بنفسه الارض ديرلر بو صورتده اضداددن اولور وضرب ناقه قوريغنى يوقرى قالدروب فرجنه اوره رق
يوريوب كتمك معناسنه دركه ضرابه طالب اولديغى هنكامده ايدر يقال ضربت الناقة اذا شالت بذنبها فضربت
فرجها فمشت بعض نسخه ده باذنابها واقع اولمغله ثوب اخلاق قيلندن اولور و برنسنه يى شئ آخره قاتمق معناسنه در
يقال ضرب الشئ بالشئ اذا خلطه وصوده يوزمك معناسنه در يقـال ضرب فى الماء اذا سبح وعقرب صوقمق
معناسنه در يقال ضرب العقرب اذا لدغ ودمره نوب اوينامق معناسنه در يقـال ضرب الشئ اذا تحرك واوزامق
معناسنه در يقال ضرب الليل اذا طال و برنسنه دن يوز دوندرمك اعراض معناسنه در يقال ضرب عنه اى اعرض
واشارت ايلمك معناسنه در يقال ضرب بيده اذا اشار و بعيد ايلمك معناسنه در يقال ضرب الدهر بيننا اى بعد وعربلر
ضرب بذقنه الارض ديرلر برنسنه دن اظهار جبانتله خوف ايلدى ديه جك يرده خوفندن يره ياتوب سوريندرك كتمك
ملاحظه سنه مبنى در وضرب زمان صاوشوب كچمك معناسنه در يقال ضرب الزمان اذا مضى وضرب مثل وشبيه
معناسنه در وچست وشيرمرد وكاركذار ونافذ اولان آدمه دينور وخفيف اللحم كسه يه دينوركه چلبسز تعبير اولنور
بونده ضرب مضروب معناسندن متصوردر وصنف وكونه ودرلو معناسنه در يقال هذا من ضرب ذلك اى
من صنفه ونوعه مصنفلرك الضرب الاوّل قوللرى بوندندر وضرب مضروب معناسنه اولور وخفيف يغموره دينور
يقال مطر ضرب اى خفيف وياغش قواملو باله دينور بومعناده فتحتينله اشهردر تقول اكلنا الضرب اى العسل
الابيض وضرب اهل عروض اصطلاحنده بيتك آخر جزؤينه دينور نته كه مصراعك آخر جزؤينه عروض اطلاق
ايدرلر وضرب مجد وقدر ورفعت طلب وكسب ايلمك معناسنه در يقال هو يضرب المجد اى يكسبه ويطلبه وعربلر
ضرب اذن ايله منع سماعدن كنايه ايدرلر ومنه قوله تعالى ❁ وضربنا على آذانهم ❁ اى منعناهم ان يسمعوا (التضريب)
تفعيل وزننده چوق اورمق معناسنه در بناسى تكثير ايچوندر يقال ضربه تضريبا و برنسنه يى شئ آخره قاتوب

قارشدرمق معناسنه‌در يقال ضرب الشیء بالشیء اذا خلطه وقاره‌طوتلمق معناسنه‌در يقال ضرب فلان اذا تعرض
للثلج وضريب ديدكلری سود ايچمك معناسنه‌در كاسبذ كر يقال ضرب الرجل اذا شرب الضريب وكوزچقورلنوب
ايچری باتمق معناسنه‌در يقال ضربت عينه اذا غارت (الضارب) و(الضريب) امير وزننده و(الضروب) صبور
وزننده و(الضرب) كتف وزننده و(المضرب) منبر وزننده چوق اوريجی كثير الضرب معناسنه‌در ✿ شارح ديركه
مؤلف صيغ مسروده‌يدبلرينی تخليط ايلمشدر زيرا اسم فاعل ايله صفت مشبهه واسم مبالغه‌يی برعد ايلمشدر انتهی
اسم مفعولی مضروب وضريبدركه بمعنی مفعولدر وضارب وضاربه قوری يعنی قالدروب فرجنه اوره‌رق يوريوب
كيدن ناقه‌يه‌دينور ضرب مذكوردن مأخوذدر اولكی نسبت اوزره دركه ذات ضرب ديمكدر وضارب قاراوقلرينی
ضرب ايدن كسه‌يه دينور ودره ايچی كبی اوتوراقلو ياصتم ومطمئن اولان مكانه دينوركه اغاجلق اوله ودوز ويومشق
يرده واقع اولان اوزون اوزادی غليظ قطعه‌يه اطلاق اولنور ويك قرا كوكيجه‌يه دينور يقال ليل ضارب ای مظلم
وشول ناقه‌يه دينوركه سودينی صاغان كسه‌يه دائما تپه ايله اورر اوله‌ودره ايچره اولان حولی وميدان طرزنده وسعتلو
عرصه‌يه دينور جمعی ضوارب كلور (الضريب) امير وزننده ضارب ومضروب معناسنه‌دركه ذكر اولندی وصنف
ونوع وكونه معناسنه‌در يقال هومن ضريبه ای صنفه وباشه اطلاق اولنور رأس معناسنه كثرت تحركی مناسبتيله
وقاراوقاری اوزره موكل اولان كسه‌يه على قول قاراوقلرينی ضرب ايدن كسه‌يه دينور وقارا وقلرينك اوچنجيسنه دينور
وبرقابه برقاچ ناقه‌دن بری بری اوزره صاغيلان سوده دينور وحصه ونصيب معناسنه‌در وقرنی يولك كشی يه‌دينور
بطين معناسنه ✿ شارحك بيانه كوره بوراده بطين نسخه‌لری غلطدر كويا كه بطنه بر بطن دخی ضرب ووصل اولنمش
اولور مترجم ديركه كتف وزننده بطن اولمقده محتملدركه طويمق بيلز اولان واسع الجوف اكال آدمه دينور علاقهٔ
مذكوره مناسبتيله اطلاقی بعيد دكلدر بلكه بواصوبدر وقاره‌دينور ثلج معناسنه وقراغويه وتبی تعبير اولنان رطوبتلره
دينوركه قيش وبهار ايامنده كيجه‌لر ياغار وجمعی يعنی دوه قاكهه سی اولان شورا وتلرك كثرينه على قول متكسر
اولمشنه دينوركه يرنده كوكلری قاله (المضرب) منبر وزننده كثير الضرب معناسنه‌دركه ذكر اولندی ومضرب اوره‌جق
آلته دينور واوبه وسايوان تعبير اولنان يولك چادره دينور كويا كه ضرب اوتاده آلت اولمشدر يقال نصب المضرب
ای الفسطاط العظيم (المضراب) محراب وزننده بودخی اوره‌جق آلته دينور دكنك وقامچی كبی تازيانهٔ طنبوره
مضراب اطلاقی بوندندر (الضرابه) كرامه وزننده اورمسی كوزلجه اولمق معناسنه‌در يقال ضربت يده ضرابةً
من الباب الخامس اذا جاد ضربها (الاضراب) همزه‌نك كسريله مقيم اولمق معناسنه‌در يقال اضرب الرجل فی بيته
اذا اقام وبركسه اوزره قراغو ياغمق معناسنه‌در يقال ضرب القوم اذا وقع عليهم الصقيع وسموم ديدكلری اسی يل
اسمكله صويی يره چكروب يرك يوزينی قورتمق معناسنه‌در يقال اضرب السموم الماء اذا انشفه الارض واتمك پشمك
معناسنه‌در يقال اضرب الخبز اذا نضج (الضراب) كتاب وزننده اركك حيوان ديشی‌يه آشمق معناسنه‌در يقال ضرب
الفحل الاثی ضرابا اذا نكح (ضريب) زبير وزننده ابن نفيل اسميدركه زورماده سنده مرسومدر (المضرب) مقعد
وزننده ايلكلی كيكه دينور ومضرب ومضربه هاايله قلجك آغزينه دينوركه چالم يريدر رالرك كسريله‌ده جائزدر ومضرب
رانك كسريله اسم مكاندر نسنه ضرب اولنه‌جق محله دينور مثلا مضرب العسل بال چاله‌جق قاب ديمكدر وبال الذ
اشياء اولمغله عربلر جماعی اكا تشبيه ايدرلر وعسله كه هاايله در برمقدار باله دينور وعسيله كه مصغريدر بونلردن
طرفينه مظنهٔ التذاذ ولملريله ذكر وفرجی استعاره ايدوب ومضربلريله پدر ومادر طرفلرينی اراده ايدرلركه صوی ونسب
وقرابت اوله جقدر اكامبنی فلان كسه فرومايه وبی اصل ومجهول النسب درديه‌جك يرده مايعرف له مضرب عسلةٔ
ديرلر مايعرف له اصل ولاقوم ولااب ولاشرف معناسنه بوراد مترجم صحاحك تأويلنه نظر اولنه (الاضطراب) افتعال
وزننده چالقنمق معناسنه‌در دريانك چالقنمسی كبی يقال اضطرب الشیء اذا تحرك وماج وسلكی وسلبولك اوله‌رق
اوزايوب كتمك معناسنه‌در يقال اضطرب الرجل اذا طال مع رخاوة ويقال رجل مضطرب الخلق ای طويل غير
شديد الاسر وبرامرك نظام ورابطه سی منعدم اولوب مختل ومشوش اولمق معناسنه مستعملدر يقال اضطرب امره
اذا اختل وقزانج طريقنه دورشمك اكتساب معناسنه مستعملدر يقال اضطرب الرجل اذا اكتسب وبركسنه كندی ايچون
برنسنه ضرب اولنمغی استمك معناسنه‌در يقال اضطرب الرجل اذا سأل ان يضرب له ومنه الحديث انه عليه السلام
اضطرب خاتما من حديد ✿ ای سأل ان يضرب له ويصاغ وعربلر اضطراب حبل ايله اختلاف كلمه‌دن كنايه ايدرلر
يقولون اضطرب حبلهم ای اختلفت كلمتهم واضطراب مشاركت ايچون اولور اورشمق معناسنه يقال اضطرب
القوم ای ضاربوا وعربلر اضطراب عنان ايله جنكدن بوزيلوب يالكز باشنه قاچقدن كنايه ايدرلر يقال جاء فلان

مضطرب العنان ای منهزما منفردا (التضرب) تفعل وزننده چالقمق معناسنه در یقال تضرب الشیء اذا تحرك
وماج (المضاربة) مفاعله وزننده اورشمق معناسنه در و برکسه دن تجارت ایچون مال آلوب بعدالاکتساب ربحنه
شریك ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال ضارب له اذا تجر فی ماله وهی القراض وقراض ومقارضه مضاربه
معناسنه در که قرض ماده سنده صورتی مشروحه در واشبو مضاربه رزق طلبی ایچون سیر وسفر معناسنه اولان
ضربدن مأخوذدر ومضاربه باب مغالبه ده استعمال اولنور یقال ضاربه فضربه ای غلبه فی الضرب بوراده ضرب
کلمه سی باب اولدندر زیرا افعال صحیحه مبالغه باب اوله مخصوصدر (التضارب) تفاعل وزننده اورشمق معناسنه در
یقال تضارب القوم ای ضاربوا (الضريبة) حبیبه وزننده طبیعت ونهاد معناسنه در یقال هو کریم الضريبة ای الطبیعة
وقلجك اغزنه دینور که چالم یریدر یقال ضربه بضريبة السيف ای حده بوراده مؤلفك والسيف وحده مقولی نحو توبك
اعجبنی زید ووجهه قوللری قبیلندندر و برپاره بموغه دینور حلاجلندیغی اعتباریله وقلجله ضرب اولنان کشی یه دینور
هاء اسمیته مبنیدر نطیحه کبی وضريبه میقات حجاج عراق اولان ذات عرق نام محله قریب بردره آدیدر که صوبی محل
مزبوره مندفع اولور وضريبه خراج وجزیه واحکار ارضیه وکرك کبی معین کسیمه کسیلان وظیفه معینه یه دینور یقال
ضرب علیهم الضرائب وهی التی تؤخذ فی الجزية ونحوها وغلهٔ عبده اطلاق اولنور که نه کسب واداخار ایدرسه
یاخود نیه کسیلوب متعهد اولمش ایسه افندیسنه ویرمجك اولدیغی مبلغ معهوددن عبارتدر کویا که عهده سنه ضرب
اولنمشدر جمعی ضرائب کلور (الضرب) فتحتینله صوغوغه طوقنمق وصوغوقلق معناسنه در یقال ضرب النبات
ضربا من الباب الرابع اذا ضربه البرد (الاستضراب) بال پك بیاض وقواملو اولمق معناسنه در یقال استضرب
العسل اذا ابيض وغلظ ودیشی حیوان ارکك استمك معناسنه در یقال استضربت الناقة اذا اشتهت الفحل
للضراب (ضرابیه) ضادك ضمیله فراسیه وزننده مصر قضاسنده بلبیس حذاسنده واقع حوف نام محلده برقضا
اسمیدر (ضارب السلم) سینك ولامك فتحیله یمامه ده برموضع آدیدر شارح دیر که تضربت ثوبی بموغلیوب چاتمق کذلك
دیکمك و پرده ونهالی مقوله سنی نقشلمق وباصمه باصمق معنالرینه مستعمل اولور مؤلف قصر واکتفا ایلمشدر کذلك
سکه باصمق معناسنده مستعمل اولور (الضاعب) راغب وزننده شول کسه یه دینور که برپرده کیرلنوب وحوش کبی
سسلنمکله آدمی قورقودر اوله (الضغيب) امیر وزننده طوشان وقورد سسنه دینور وآتك وبارکیرك یوررکن
ذکری قابندن ظهور ایدن سسه دینور اکثری معزل یا رکیرلرنده اولور (الضغاب) غراب وزننده بودخی طوشانك
وقوردك سسلرینه دینور (الضغبة) تمره وزننده تحقیق شارح اوزره خرده خیاره دینور که شنخیار تعبیر اولنور
اصلی ضغبسه در مؤلف اکتفا ایلمشدر (المضغبة) میمك ضمی وغینك فتحیله شنخیاری چوق یره دینور یقال ارض
مضغبة ای کثيرة الضغابيس (الضغب) ضادك فتحی وغینك سکونیله شول کشی یه دینور که ذکر اولنان خرده خیار
اکلنه مشتهی علی قول دوشکون وحریص اوله مؤنثی ضغبه در هایله یقال رجل ضغب ای مشته للضغابيس اومولع
بحبها وامرأة ضغبة وضغب مصدر اولور طوشان یاخود قوردکبی سسلنوب آدم قورقتمق معناسنه یقال ضغب
الرجل ضغبا من الباب الثالث اذا صوت کالارانب والذیاب وفزع وجماع ایلك معناسنه در یقال ضغب المرأة
اذا نکحها (الضنب) ضادك فتحی ونونك سکونیله یره اورمق معناسنه در یقال ضنب به الارض ضنبا من الباب الثانی
اذا ضربه و برنسنه یی آوجله قبض ایلك معناسنه در یقال ضنب بالشیء اذا قبض (الضوبان) ضادك فتحی وضمیله
مهموز اولان ضؤبان معناسنه در که قوی وتوانا دوه یه دینور مفردی وجمعی برابردر وضوبان ضادك ضمیله دوه نك
ایکی کوره کنك اورته سنه یعنی بغرینسنه دینور (الضوب) صوب وزننده کیزلنمك استخفا معناسنه در یقال ضاب الرجل
یضوب ضوبا اذا استخفی ودشمنی ربك وخدعه ایدوب فریفته واغفال ایلك معناسنه در یقال ضاب الرجل اذا ختل
عدوا (الضهب) نهب وزننده برنسنه نك رنکنی آتشله تغییر ایلك معناسنه در یقال ضهبه بالنار ضهبا من الباب الثالث
اذا غیره وضهب اخلاط ناسه دینور اوباش واجناس مختلفه کبی (الضهوب) قعود وزننده برکسه اصلا برایشه یرامز
بی خیر وچولپه اولمغله عور تجه سنه بریادکار اولمق معناسنه در یقال ضهب الرجل ضهوبا اذا اخلف وضعف ولم یشبه
الرجال (التضهيب) تفعیل وزننده اتی پصدرمه کبی قزغین طاش اوزره کباب و بریان ایلك علی قول کرکی کبی
نضیج بولمیه رق تاتاری کباب ایلك معناسنه در یقال ضهب اللحم تضهیبا اذا شواه علی حجارة محماة اوشواه ولم یبالغ
فی نضجه ویایی طوغرلتمق ایچون آتشه طوتمق معناسنه در یقال ضهب القوس اذا عرضها علی النار للتثقيف
(الضهباء) حمراء وزننده شول یایه دینور که طوغرلتمق ایچون آتشه طوتلمغله آکا آتش تأثیر ایلمش اوله (الضبهب
صیهب وزننده ومرادفیدر که شول امی ء کانه دینور که حرارت شمس تأثیریله اول مرتبه ده قزغین اوله که چیلك ات

بصدرمه كبي بختهاوله (المضهب) معظم وزننده نكه نكه پارچه اتمه دينور يقال لحم مضهب اى مقطع (الضهضبة)
دحرجه وزننده آتش بريكدرمك معناسنه در يقال ضهضب النار اذا جمعها (المضاهبة) مكالبه وزننده مقابحه
معناسنه در كه بري برينك عيب وقبحني كشف وبيان ايله بدوناسزا معامله دن عبارتدر يقال ضاهبه اذا قابحه (الضبب)
عيب وزننده ضئب لفظنده لغتدر كه همزه ايله درتته كه ذكراولندى ❁ فصل الطاء المهملة ❁ (الطب) طانك
حركات ثلاثى وبانك تشديديله حكيملك ايلك معناسنه دركه حسب الاقتضاء جسم ونفس حيوانى يه علاج وتيمار
ايلمكدن عبارتدر پس كرك جسمانى وكرك روحانى اولسون كه ادعيه ورقيه كبي مصاحده طانك كسريله اسم
اولمق اوزره مرسومدر كه طبيبلك معناسنه در يقال طب الرجل طبا من الباب الاول والثانى اذا عالج الجسم والنفس
باب اول قياس اوزره در زيرا مضاعف متعدى باب اولده قياسيدر وفى المثل ان كنت ذا طب فطب لعينيك
ايكيسندمده طانك حركات ثلاثيله در وثانى امر حاضردر يعنى سن اهل طب ايسك ابتدا كوزلركه تيمار قيل مضرب
مثل معلومدر وهربلر قريب الحصول اولان برنسنه دن سؤال اولندقده قرب طب وقرب طبا ديرلر فقرهٔ اولاده
طب فاعل وثانيه ده تميز درمنشأ مثل بودر كه بركسه برخاتون تزوج ايدوب ليلهٔ زفافده مباشرت ايچون پاچهلرى ارالغنه
چوكدكده خاتونه هنوز بكرميسن يوخسه ثيبمى سن ديو سؤال ايلمكله خاتون قد قرب طب على رواية طبا ديو جواب
ايلدى كيدمرك السنده مثل سائر اولدى فقرهٔ ثانيه نعم رجلا قبيلندندر زمخشرى بوراده طب لفظنى علم وشعور ايله
تفسير ايلمشدر وطب رفق وسهولت وملايمت معناسنه در يقال طبه اذا رفقه وجادولق وسحر معناسنه در مطبوب
مسحور ديمكدر ويقال اصابه طب اى سحر ❁ شارح ديركه سحره طب اطلاق اولنمق افاقته تفأله
مبنيدرنته كه لديغ سليم ومهلكه اولان بيابان مفازه ايله تسميه اولنمشدر وطب طانك كسريله شهوت
واراده وشان وحال وعادت معنالرينه در وطب طانك فتحيله صفت اولور مطلقا عمل وكارنده استاذ وحاذق
وماهر اولان كشى يه دينور طبيب كبي كاسيذكر وشول ادراك واذعانلو دوه يه اطلاق اولنور كه ايا غنى
كوزه درك نقل ايدوب على العمياء باصمز اوله وشول بغوره دينور كه ضراب خصوصنده حذاقتى اولوب چالق اوليه
وطب مصدر اولور قربه نك درزلرينى صوترشح ايلمامك ايچون طبابه ايله بورييوب قپامق معناسنه يقال طب
خرز القربة اذا غطاها بالطبابة وطب اموره رفق وتأنى ايدوب مصالحى حسن وجه ولطف وسهولتله تمشيت
پذير ايلمك معناسنه در ومنه المثل من احب طب اى تأنى الامور وتلطف يعنى امورينك تمشيتى سووب استيان
كسه رفق وتأنى وسهولتله مباشرت ايدر (الطبيب) امير وزننده مطلقا عمل وكارنده استاذ وحاذق وماهر اولان
كسه يه دينور ❁ شارح ديركه كيدهرك معالجهٔ امراض ايلمكده حاذق اولان كسه يه اطلاق اولنمشدر جمعى اطبه واطباء
كلور يقال هوطب وطبيب اى ماهر حاذق فى عمله (الطبابة) كتابه وزننده يردن اوزون اوزادى قطعه يه دينور
وثوبدن وسحابدن ودريدن اوزون شقه يه وقطعه يه دينور جمع جنسى طبابدر وشول دل كبي اوزون مثين پارچه سنه
دينور كه قربه نك اشاغيسندن ايكى درزك ارالغنه وضع ايدوب اوزرندن ديكرلر تا كه درزلر قپانوب صوترشح ايليه
(الطبه) طانك كسريله و(الطبيبة) حبيبه وزننده بونلرده ارضدن اوزون اوزادى قطعه يه وثوبدن وسحابدن
ودريدن اوزون شقه يه وقطعه يه دينور طبه نك جمعى طبب كلور عنب وزننده (التطبيب) تفعيل وزننده صويى
صزمسون ديو مشكك درزلرينه طبابه قومق معناسنه در وسود طولومنى براغاجه آصوب يانى چيقمق ايچون
چالقبوب يايمق معناسنه در وديبا وسائر جامه نك توسيع ايچون قولتقلرى آلتنه ويانلرينه تيريز وخشتك تعبير اولنان
پارچه ضم وادخال ايلمك معناسنه در يقال طبب الديباج اذا ادخل فيه بنيقة يوسعه بها (الطبابة) كرامه وزننده
طبيب اولمق معناسنه در يقال ما كنت طبيبا ولقد طبيت بالكسر والفتح طبابة (المتطبب) متعلم وزننده فن طبابته
متعاطى اولان كسه يه دينور يعنى ذاتنده استاذ اولماغله هنوز تحصيل فن طبابته سعى ايدوب دورشور اولان كسه يه
دينور يقال هومتطبب اى متعاطئ علم الطب ونهايه ده والمتطبب الذى يعانى الطب ولا يعرفه معرفة جيدة عبارتيله
مرسوم اولمغله مفهوم مذكورايله متحددر (الاستطباب) بركسه دردى ايچون قنغى دوا صالحدر ديو طبيبدن يا اهل
تجربه دن صورشدروب دواى نافع اخبارينى استمك معناسنه در يقال هو يستطب لوجعه اى يستوصفه يعنى
يستوصف منه الدواء ايها تصلح لدائه (الطبابة) كتابه وزننده آنفا ذكر اولندى وطبابه وطباب سحابك صاچاق
كبي صالنان طره سنه وصالقمنه دينور كه افقه طوغرى اوزون اوزون صالنور (الطبطبة) دحرجه وزننده صوآقاركن
پيدا اولان چاغلدى يه دينور وخاصة تلاطم سيلابدن حاصل اولان چاغلدى يه دينور وطبطبه مصدر اولور
سسلنمك معناسنه يقال طبطب الشئ اذا صوت (الطبطابة) طانك فتحيله كفجه طرزنده بربيصى اغاجه دينور كه

دینورکه آنکله طوپ اوینارلر چوکان تعبیر اولنور طوپ وچوکان اویونی ایرانده و بغدادده معروفدر (المطابة)
تشدید بایله مفاعله وزننده مداوره یعنی معالجه معناسنه در یقال طابه اذاداوره (الطبطبیه) بای مشدده ایله
طلوربه وقرباجه دینورکه آنکله قامچی کبی آدم دوکیلوردرة معناسنه وطوره دره محرفیدر اوردقجه طبطب دیو
صوتندن ناشی تسمیه اولنمشدر (طباطبا) قباقباوزننده شریف اسمعیل بن ابراهیم بن الحسن بن الحسن بن علی المرتضی
کرم الله وجهه لقبیدر لسانی پلتك اولمغله قاف حرفنی طاء عنواننده تکلم ایدوب علی قول کندیلرینه برقباء یعنی
خفتان ویرلمکله قباقبادیه جك یرده طباطبادیمکله آنکله تلقیب اولنمشدر ٭ مترجم دیرکه ابن خلکان تاریخنده طباطبا
اسمعیل مشارالیهك پدری اولان ابراهیمك لقبی اولمق اوزره مرسومدر برکون غلامنه جامه کتوردیوامرایلدکده
دراعه می کتوره یم دیدکده یوق قباقبا دیه جك یرده پلتك اولمغین طباطبادیمکله کلام مزبور شهرت بولوب شریف
مشارالیهه لقب اولدی انتهی (الطبطاب) طانك فتحیله برنوع قوش اسمیدرکه بهایم کبی ایکی بیوك قولاقلری واردر
(طحاب) حای مهمله ایله کتاب وزننده برموضع آدیدر انده بروقعه واقع اولمشدر (الطحربة) طانك ورانك فتحیله
وکسره لریله وضمه لریله لغتدر سحاب پاره سنه دینور و بزوجامه پارچه سنه دینور علی قول مادهٔ مزبوره بجحد ونفی
موقعنه مخصوصدر مثلا ماعلیه طحربة دیرلر اکننده لباسدن برپاره یوقدر وماقی السماء طحربة دیرلر هواده سحابدن
برپاره یوقدر دیمکدر (الطحرب) زبرج وزننده خار وخاشاك وقارتی وسبلندی مقوله سنه دینور غثاء معناسنه
(الطحربة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در یقال طحرب القربة اذا ملأها وضرطه لمق معناسنه در یقال
طحرب اذا قصع ویلنه رك قاچوب کتمك معناسنه در یقال طحرب الرجل اذا عدا فارا وفسا (الطحلب) طانك
ولامك ضمیله ولامك فتحیله لغتدر و(الطحلب) زبرج وزننده یوصون دیدکلری یشللکه دینورکه مزمن صویوزنده
پیدا اولور (الطحلبة) دحرجه وزننده صویك یوزی یوصون طوتمق معناسنه در یقال طحلب الماء اذا علاه
الطحلب ودوه نك تویني قرقمق معناسنه در یقال طحلب الابل اذا جزها وقتل ایلك معناسنه در یقال طحلب
فلانا اذا قتله ویرك یوزی نبات ایله یشللنمك معناسنه در یقال طحلبت الارض اذا اخضرت بالنبات (المطحلب)
میمك ضمی ولامك کسری وفتحیله یوصون طوتمش صویه دینور ویوصونی چوق اولان صویه دینور (الطحلبة)
قیله دینور شعر معناسنه یقال ماعلیه طحلبة ای شعرة (الطخربة) خای معجمه ایله طحربه وزننده ومرادفیدرکه آنفا
ذکر اولندی لکن بو ماده ده طخربه لفظنی زیاده ایتدیلر طانك ورانك ضمه لری وبای مشدده ایله (الطرب) فتحتینله
فرح وسرور معناسنه در وحزن واندوه معناسنه اولمغله ضد اولور وعند البعض طرب شول طیش وخفتدن
عبارتدرکه انسانه کمال سرور وفرحدن یاخود غم اندوه وکدردن عارض اولور شویله که درونی اصلا آرام وقرار
ایده میوب قوش کبی پرواز ایدر پس بالکلیه فرح وسروره تخصیص وهمدر وطرب حرکت معناسنه در وشوق
وخواهش معناسنه در وطرب بو معنالردن مصدر اولور یقال طرب الرجل طربا من الباب الرابع اذا فرح وحزن ضد
ویقال به طرب ای حرکة وشوق (المطراب) محراب وزننده و(المطرابة) هایله کثیر الطرب اولان کشی یه دینور
یقال رجل مطراب ومطرابة ای طروب یعنی کثیر الطرب (الاستطراب) طرب وسرور طلب ایلك معناسنه در
یقال استطرب الرجل اذا طلب الطرب ودوه یی نغمات ایله تشویق وتحریك ایلك معناسنه در یقال استطرب
الابل اذا حرکها بالحداء (الاطراب) همزه نك کسریله شوق وطربه کتورمك معناسنه در یقال اطربه اطرابا
(التطریب) تفعیل وزننده اطراب معناسنه در ونغمه ایلك تغنی معناسنه در یقال طرب المطرب اذا تغنی (التطرب)
تفعل وزننده اطراب معناسنه در یقال تطربه بمعنی اطربه (الاطراب) همزه نك فتحیله کزیده ومنتخب اولان خوشبو
چیچکلره دینور نقاوة الریاحین معناسنه (المطرب) مقعد وزننده و(المطربة) هایله طاریوله دینور طریق ضیق
معناسنه ٭ شارحك بیاننه کوره جمعلری مطاربدر نهایه ده مرسومدرکه مطارب طرق کباره نافذ طرق صغاره دینور
وعند البعض طرق ضیقهٔ متفرقه دن عبارتدر یقال طربت عن الطریق ای عدلت عنه ٭ پس مؤلفك عباره سی
قاصردر (الطرب) کتف وزننده پیغمبر اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك اسب مکرملری اسمیدر (المطارب)
میمك فتحیله یمنده برقضا وایالت آدیدر (طیروب) طیفور وزننده بررجل آدیدر (طاراب) فاراب وزننده بخارا قضاسنده
برقریه آدیدر (طرابیه) فراسیه وزننده مصر الکاسنده برقضا آدیدر علی قول ضرابیه در ضاد معجمه ایله (الطرطبة)
دحرجه وزننده کچی صاغان کسه کچی یی طوردرمق ایچون دوداقلرینی صیصلق کبی سسلندرمك معناسنه در یقال
طرطب الحالب بالمعز اذا صات لها بشفتیه وصو قرنده یاقربه ده چالقنمق معناسنه در یقال یطرطب الماء فی الجوف
ای یضطرب وقیون وکچی قسمنی صاغمغه چاغرمق معناسنه در یقال طرطب بالغنم اذا اشلاها (الطرطب) قنفذ وزننده

و (الطرطب) اسقغـو وزنده قوغه كبي ايري وسلپوك اولان عورت ممه سنه دينور ثدي كلمه سني مؤنث عدّ ايدنلره كوره مفردنده طرطبي دينور الفك قصريله وطرطب آلت تناسله دينور (الطرطبانيه) باي مشدده ايله و (الطرطبة) تقييد شارح اوزره بانك تخفيفيله ممه سي اوزون وصارقق اولان خاتونه وسائر حيوانه دينور (الطرطبين) بانك تشديدي وتثنيه بنيه سيله بركلمه دركه دهدرين كلمه سيله هزل واستهزا موقعنده ايراد اولنور يعني بركسه يي هزل واستهزا ايتدكده دهدرين وطرطبين ديرلر باطل وبي خير ومنفعت نسنه مراد ايدوب وتثنيه ايله تأكيد ايدرلر ودهدرين راء بابنده مشروحدر (الطرعب) جعفر وزنده بدنما ومضطرب اندام وقبيح الطول اولان اوزون كسه يه دينور (المطاسب) ميمك فتحيله برنده چوق طور مغله بغايت متغير اولوب بر وجهله استعماله صلاحيتي قالميان صولره دينور رمياه سدم معناسنه ظاهرا مفردي مطسبدر (الطعب) صعب وزنده خوشلق ولذت وطيب معناسنه در يقال مابه من الطعب شئ اي مابه من اللذة والطيب (الطعزبة) عين مهمله وزاي معجمه ايله دحرجه وزنده بركسه يي مسخره لغه آلوب هزل واستهزا ايلمك معناسنه در يقال طعزبه اذا هزء به وسخر (الطعسبة) سين مهمله ايله دحرجه وزنده يولسز وهدايتسز متعسف اولوب كتمك معناسنه در كرك صوري وكرك معنوي اولسون يقال طعسب الرجل اذا عدا في تعسف (طعشب) شين معجمه ايله جعفر وزنده بر رجل آديدر (طوغاب) طاي مضمومه وغين معجمه ايله ارزن الروم ايالتنده بر بلده آديدر (الطلب) فتحتينله استمك معناسنه در يقال طلبه طلبا من الباب الاول اذا حاول وجوده واخذه يعني اول نسنه نك بولنمسني وآلماسني استدي وميل ورغبت ايلمك معناسنه در تقول طالب فلان الي اي رغب وايراقلشمق تباعد معناسنه در يقال طلب الرجل طلبا من الباب الرابع اذا تباعد (الطالب) اسم فاعلدر استيجي خواهنده معناسنه جمعي طلب كلور ركع وزنده وطلاب كلور كتاب وزنده وطلبه كلور كتبه وزنده وطلب كلور عرب وزنده ❊ شارحك بيانه كوره وزن اخير اسم جمعدر صفت مشبهه طلوبدر صبور وزنده جمعي طلب كلور كتب وزنده ومبالغه اسم فاعل طلاب در شداد وزنده جمعي طلاب بوندر كذلك صفت مشبهه طليب كلور امير وزنده جمعي طلباء كلور كرماء وزنده (التطلب) تفعل وزنده و (الاطلاب) همزه نك وطاي مشدده نك كسريله افتعال وزنده بونلر ده طلب ايلمك معناسنه در يقال تطلبه واطلبه بمعني طلبه لكن تطلبك مفهومي متكلف اولمغله مرة بعد اخرى طلب ايلمك اولور (التطليب) تفعيل وزنده برنسنه يي مهلتله استمك معناسنه دركه مراد آراسني آچارق طلب ايلمكدر يقال طلبه تطليبا اذا طلبه في مهلة (المطالبة) و (الطلاب) طانك كسريله بركسه نك ذمتنده اولان حق وآلاجغي طلب ايلمك معناسنه در يقال طالبه مطالبة وطلابا اذا طلبه بحق (الطلب) فتحتينله و (الطلبة) طانك كسري ولامك سكونيله معناي مزبوردن اسمدركه مطلوب اولان حقه دينور تقول لي عنده طلب وطلبة اي حق يطالب (الاطلاب) همزه نك كسريله بركسه نك مطلوبني ويروب حاجتني روا قلمق معناسنه در يقال اطلب فلانا اذا اعطاه ماطلبه وبركسه نك مطلوبني قبل الطلب ويرميوب طلبكار اولمغه مضطر ومحتاج ايلمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اطلبه اي الجأه الي الطلب (المطلب) محسن وزنده بعيد اولان مرعايه دينور يقال كلأ مطلب اي بعيد كذلك مرعادن بعيد اولان صويه دينور على قول مرعى ايله مابيني ايكي ميل مسافه ياخود برمرحله ياخود ايكي مرحله اولان صويه دينور يقال ماء مطلب اي بعيد عن الكلأ او بينهما ميلان او يوم او يومان ومطلب اساميدندر علي بن مطلب البرقي محدثيندندر (الطلب) طانك كسريله خاصة طالب نسوان اولان كشي يه دينور يقال هو طلب نساء اي طالبهن جمعي اطلاب كلور وطلبة كلور عنبه وزنده وطلب طانك كسريله وطلبة هايله مطلوبه ومعشوقه اولان خاتونه دينور يقال هي طلبه وطلبته اذا كان يهواها (الطلبة) فرحه وزنده مطلوب اولان شيئه دينور يقال اعطي طلبتك اي ماطلبته (الطلبة) جرعه وزنده ايراق سفره دينور يقال بدت له طلبة اي سفرة بعيدة (ام طلبه) طانك كسريله طوشنجل قوشنك كنيه سيدر (المطلب) ميمك ضمي وطاي مشدده نك فتحيله اساميدندر مطلب بن عبدالله بن حنطب كه مخزوم قبيله سندندر طريق عراقده واقع بر مطلب ديدكلري قيو اكا منسوبدر وعبد المطلب بن هاشم جدّ پيغمبر ذيشاندر عليه الصلوة والسلام اسم اصليسي عامر در ❊ مترجم ديركه وقتا كه هاشم غزه ده وفات ايدوب اوغلو عامر مدينه ده والده سي يانده يتيم قالمغله بي پدر اولان اولادك حالي معلومدر عسرت معيشت ورثاثت وپريشانيله امرار اوقات ايدرلر ايدي قرينه حال بركسه مكه ده عامرك عموجه سي اولان مطلبه عامرك پريشانلغني اخبار وافاده ايلدكده بنجه عصبيت رحم وقرابت عنان باي تاب وطاقت اولوب همان مدينه طرفنه پويان اولدي بعد الوصول عامري اخذ واسبنه ارداف ايليه رك مكه يه عود وقفول ايلدي حين دخولده ماهذا الصبي ديو سؤال ايدنلره رثاثت لباس عامردن عار ايله برادرزاده مدر ديميوب هو عبدي ديو جواب ايلمكله السنه ناسده عبد المطلب ايله شهرتياب اولمشدر انتهى (طلوب) صبور وزنده سميرا قربنده برقيو آديدر (طلوبه

ملیله برطاغك اسمیدر (مطلوب) برموضع آدیدر (طلیب) زبیر وزننده و (طالب) و (طلاّب) شداد وزننده
و (طلبه) فتحاتله اسامی ناسدندر (المطلب) مسلحب وزننده مر ادفیدر که ذکر اولندی (الطنب) طانك ونونك ضمیله
چادر اپنه دینور چادرك سرا پرده لرینی بند ایتدکلری اوزون ایپدن عبارتدر علی قول چادرك قازیغنه چکروب
باغلدقلری ایپدن عبارتدر جمعی اطناب وطنبه کلور عنبه وزننده یقال شدّ البیت بالطنب وهو حبل طویل یشدّ به
سرادق البیت او الوتد بو راده او الوتد قولی سرادق اوزره معطوفدر ٭ مؤلف طنب کلمه سنی عنق کبی مفرد اولمق اوزره
رسم ایلمشدر لکن مقدمة الادبده ومهذبده طناب کسر طایله مفرد وطنب ضمتینله واطناب جمع اولمق اوزره مرسومدر
وطنب شول عصبه یه دینور که پایك کیر یشنك اوجنه بند ایدوب بعده پایك قولاغنه چکررلر تا که کیریش کسلیه وکوکسك
اوسننده اولان سکیره دینور که مراد بوغازك چقوری ایکی طرفلو احاطه ایدن سکیرلردر ایکیسنه طنبان دیرلر یبون
بر طرفه چویرلدکده یرمق کبی ظاهر وممتد اولور وطنب ماویه ایله ذات العشر نام محللرك بیننده برموضع آدیدر بصره
حجاجنك منازلندندر وطنب اغاجك کوکنده اولان طمره و ریشهیه دینور که هرطرفه سوروب کیدر وبدنده اولان
سکیر ماطلاق اولنور یقال شدّ الله المفاصل بالاطناب ای الاعصاب (الاطنابة) همزه نك کسریله بودخی کوشه کمانه
بند اولنان سکیره دینور طنب کبی واطنابه سایبانه دینور مظله معناسنه وبر خاتون آدیدر که اوغلو عمرو شعرادندر
(الطنب) فتحتینله مزراق اکری اولمق معناسنه در یقال طنب الرمح طنبا من الباب الرابع اذا اعوج وآتك اپاقلری
اوزون اوله رق سلپوك اولمق معناسنه در کذلك آتك بلی اوزون اولمق معناسنه در که جندیلر یننده عیبدر یقال
طنب الفرس طنبا من الباب الرابع ایضا اذا طال ظهره (الاطنب) اشهب وزننده وصف مذکور اوزره اولان
ارکك آته دینور طنباء شهباء وزننده مؤنثیدر (التطنیب) تفعیل وزننده چادری ایپلریله چکوب باغلمق معناسنه در که
مراد چادری قورمقدر یقال طنب البیت تطنیبا اذا مدّه باطنابه وشدّه وقورد اورومك معناسنه در یقال طنب
الذئب اذا عوی واقامت ایلمك معناسنه در یقال طنب بالمکان اذا اقام وتطنیب معناسنه در که طولوبی عموده
آصوب چالقمغله سود چیقارمقدن عبارتدر یقال طنب السقاء اذا طیبه (الاطناب) همزه نك کسریله یل شدتله
اسوب توز وطلاز قوپرمق معناسنه در یقال اطنبت الریح اذا اشتدّت فی غبار ودوه لر پیدرپی قطار اوزره یوریوب
کتمك معناسنه در یقال اطنبت الابل اذا اتبع بعضها بعضا فی السیر وایرمغك صویی اوزون اوزادی ایراغه
کتمك معناسنه در یقال اطنب النهر اذا بعد ذهابه و برنسه یی بلاغت یعنی مبالغه وجهیله وصف ایلمك معناسنه در
کرك مدح وکرك ذم وقدح اولسون تطویل کلام یوتك لازمیدر یقال اطنب الرجل اذا اتی بالبلاغة فی الوصف
مدحا کان اوذمّا (المطنب) مقعد وزننده اموزه دینور منکب معناسنه واموز بلنیله یبونك اراسنه دینور
عاتق معناسنه (المطناب) محراب وزننده کثیر وعظیم عسکره اطلاق اولنور شویله که ایکی طرفنك ماببنی بعید وممتد
اوله یقال جیش مطناب ای عظیم (المطانب) میمك ضمیله چادری طنابه مقارن وملاصق اولان قومشویه دینور
تقول هو جاری مطانبی ای طنب بیته الی طنب بیتی (الطهب) فتحتینله خرده وکوجك اغاجلرك اسماسندندر (الطهلبة)
دحرجه وزننده یریوزنده کتمك سیر وسیاحت معناسنه در یقال طهلب الرجل اذا ذهب فی الارض (الطهنبی) طانك
فتحی والغك قصریله باوز وشدید وتوانا اولان دوه یه دینور یقال بعیر طهنبی ای شدید (الطاب) ناب وزننده (والطیب)
طانك کسریله و (الطیبة) هایله و (التطیاب) تسیار وزننده برنسنه پاکیزه ولذیذ وخوش اولمق معناسنه در یقال
طاب الشیء یطیب طابا وطیبا وطیبة وتطیابا اذا لذّ وزکا ٭ مؤلفك بصائرده بیانه کوره اصل طیب حواسك استلذاذ
ایلدیکی نسنه دن عبارتدر اطعمه واشربه وسائر نسنه لردن کرك طعم و ریح وکرك پاکیزه لك وخوشنظرلق جهتیله
اولسون وکرك معنوی اولسون مال حلال کبی انتهی وتقول طبت به نفسا ای طابت به نفسی زیرا تمیز معنادن منقولدر
وطاب وطیب وطیبه وتطیاب پراوتلو وچایرلو اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال طابت الارض اذا اکلأت ومتعدی
اولور برنسنه یی خوش وپاکیزه وکوکچك ایلمك معناسنه در یقال طابه ای طیبه وطاب طیب معناسنه در که خوش وپاکیزه
اولان نسنه یه دینور وصف بالمصدردر خبیث مقابلیدر وطاب بحرین قضاسنده برقریه آدیدر وفارس الکاسنده
برایرمق آدیدر (الطیاب) زنار وزننده بغایت خوش وپاکیزه وکوکچك اولان شیئه دینور یقال شیء طاب کالذکر وطیاب
ای طیب (الطوبی) بشری وزننده طیب معناسنه در یعنی مصدردر اصلی طیبی ایدی یاء واوه قلب اولندی وطوبی
طیبه لفظندن جمع اولور که طانك فتحی ویانك تشدیدیله در وبو نادردر واطیب کلمه سندن مؤنث اولور وایولك وکوزللك
حسنی معناسنه در وبخت وعیش خوش وخیر وراحت ودولت معناسنه در وخیره وکزیدکی معناسنه در که مختارلق
وکزیده لك معناسنه در وطوبی جنتده برشجرك اسمیدر علی قول لغت هندیه ده طوبی جنتك اسمیدر ویقال طوبی لك

وطوباك بالاضافة على قول طوباك تعبيری لحن وخطادر (طبي) طانك كسری والفك قصريله طوبى لفظنده لغتدركه
جنده برشجر آديدر (الاطابة) همزه نك كسريله برنسنه يی خوش و پاكيزه قلمق معناسنه دريقال اطابه اطابة بمعنى طيبه
واستنجاء معناسنه دركه موضع نجاستنی غسل و يامسح ايله تطهير ايلمكدن عبارتدر يقال اطاب الرجل اذا استنجى يعنى
نفسنی مرداردن پاك ايلدی وخوش ومنقح ودلكش كلام سويلمك معناسنه دريقال اطاب الرجل اذا تكلم بكلام طيب
ومهمانه خوش ولذيذ و پاكيزه طعام چكمك معناسنه در يقال اطاب الرجل للضيف اذاقدم طعاما طيبا وخوش
ودلبر و پاكيزه تراوغلانلری اولمق معناسنه در يقال اطاب فلان اذاولدبنين طيبين وحلال تزوج ايلمك معناسنه در
يقال اطاب الرجل اذاتزوج حلالا (التطييب) تفعيل وزننده برنسنه يی خوش وطيب ايلمك معناسنه دريقال طيبه
تطييبا بمعنى اطابه وبرنسنه يی خوش و پاكيزه بولمق معناسنه دريقال طيب الشیء اذاوجده طيبا (الطيب) طانك
كسريله خوشبو نسنه يه دينوركه آنكله تطيب وتعطر اولنور مسك وعنبر ودهن كبی وحلال شيئه دينور يقال هو
طيب ای حل ومطلقا هر نسنه نك افضل وانفسنه دينور يقال يطلب الطيب ای الافضل وطيب واسط ايله شهر
تستر بيننده بر بلده آديدر (الطيبة) هايله بودخی حلال ومباح اولان شيئه دينور و بغايت صاف و براق اولان
باده يه اطلاق اولنور می ناب معناسنه وطيبه مصر الكاسنده ايكی قريه آديدر و زمزم صوينك اسميدر و زرود يانندده
برقريه آديدر (الطيبة) عنبه وزننده غدر وحيله سز ونقض عهدسز دسترس اولنان اسيره اطلاق اولنور يقال
سبی طيبة ای بلاغدر ونقض عهد (الاطيبان) تثنيه بنيله سيله اكل وجماعه اطلاق اولنور على قول فم وفرج
وعند البعض شحم وشبابدن عبارتدر ومنه يقال ذهب الاطيبان ای الاكل والجماع او الفم والفرج او الشحم والشباب
بوراده شحمدن مراد قوت بدنيه در و بقی الاخبثان ای الضراط والسعال (المطايب) ميمك فتحيله و (الاطايب)
كزيده ومختار اولان نسنه لره دينور مطايب كلمه سنك لفظندن مفردی يوقدر بعضلر ديديكه اشبو مطايب واطايب
كلمه لری عربلردن مطايب الرطب واطايب الجزور عنوانيله مسموعدر يعنى مفردلری مسكوت اولوب همان جمع
اولمرق بو يلجه مسموع اولمشدر يقولون اطعمنا من مطايب الرطب واطايب الجزور وعلى قول مطايبك مفردی
مطيب ياخود مطاب ومطابه در واطايبك مفردی اطيبدر (الاستطابة) استنجاء معناسنه استعمال اولنور يقال
استطاب الرجل اذا استنجى وقاسيق قيللرينی تراش ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال استطاب الرجل اذاحلق
العانة و برنسنه يی خوش وطيب بولمق معناسنه دريقال استطاب الشیء اذاوجده طيبا ويقال استطيبه على الاصل
وطتلو وخوشگوار صو استمك معناسنه دريقال استطاب القوم اذاسألهم ماء عذبا (الاطياب) همزه نك كسريله
برنسنه يی خوش و پاكيزه وطيب بولمق معناسنه در يقال اطيب الشیء اذا وجده طيبا و بو اصلی اوزره استعمال
اولنمشدر (الطابة) غابه وزننده باده يه دينور خمر كبی (طيبه) طانك فتحيله مدينهٔ منوره اسماسندندر طابه وطيبه
سيده وزننده ومطيبه مكرمه وزننده بونلرده مدينهٔ منوره نك اسملريدر نام اصليسی يثرب اولوب مأخذی اولان ثرب
فساد معناسنه اولمغله استهجان اولنوب الفاظ مذكوره ايله تسميه بيورلمشدر (عذق بن طاب) عينك كسری وذال
معجمه نك سكونيله مدينه ده برخرمالق آديدر (ابن طاب) برنوع خرمايه اطلاق اولنور كه حالا مدينه خرماسی
تعبير ايلدكلری خرمادر (الطياب) كتاب وزننده بصره ده برخرمالق آديدر (الطيب) سيد وزننده بغايت خوش
و پاكيزه وكوكچك اولان نسنه يه دينور خبيث مقابليدر وحلال اولان شيئه اطلاق اولنور يقال مال طيب ای حلال
وطيب ومطيب مكرم وزننده پيغمبر اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك ايكی فرزند ارجمندلری اسملريدر
(ابوطيبة) طانك فتحيله پيغمبر عالیشان عليه السلام حضرتلرينك حجاملری اولان ذاتك كنيه سيدر اسمی ديناردر
(طابان) خابور قضاسنده برقريه در (الايطبه) همزه نك فتحی و يانك سكونی وطانك ضمی و بانك تشديد وتخفيفيله
ديشی كچينك وآهونك تكه طلب ايدوب ازككه قزمسی حالتنه دينوركه تكه سيمك تعبير اولنور يقال دنت ايطبة
العنز ای استحرامها (الطوب) طانك ضميله طوغله يه دكيرميد دينور (المطايبة) مفاعله وزننده لطيفه
ومزاح ايلمك معناسنه دريقال طايبه ای مازحه (حلف المطيبين) حانك كسريله مطيبلرك عهد وميثاقی ديمكدر
پيغمبر انام عليه السلام حضرتلری يكرمی بش ياشنده ايكن بعض قبائل عرب بينلرنده منعقد اولان عهد ويمين
اوله جقدر صورتی بودركه بنو عبد مناف بالاتفاق بنو عبد الدارك ضبط وتوليتلرنده اولان كعبهٔ مكرمه نك
حجابت ورفادت ولواء وسقايه منصبلرينی آلمق مراد ايلدكلرنده بنو عبد الدار امتناع ايلملريله من بعد
هرقوم ايفای حق عصبيتله يری برلرينه ياری ومعاونت ايلمك اوزره عهد ويمين ايلديلر بنو عبد مناف
اجناس طيبی جمع وتخمير ايدوب بريوك چناق ايچره وضع وطرافدارلريله كه بش قبيله اهليدر اللرينی آكا

غمس ایدمرك عقد عهد یمین ایلدكدنصكره لاجل التأكید اللرینی دیوار كعبه یه مسح ایلدیلر بنـاء علیه مطیبین
ایله تسمیه اولندیلر بنوعبد الدار دخی كندی حلفالریله كه التی قبیله دن عبارتدر آخر كونه مؤكد عقد قسم ایلدیلر
بوسبیله احلاف تسمیه اولندیلر رسول اكرم علیه السلام حضرتلری مطیبین طرفنده بولنمشلر ایدی حجابندن
مراد كعبه نك قپوجیلغیدر و رفاده قریش اهالیسی میانه‌لرندن برمقدار مال افراز ایدوب آنكله زبیب و بغدای اخذ
ایدرلر ایدی تا كه حجاج ایچون حاضر بوله ولواء كعبه نك سنجاغنی ترتیب ایلمكدر وسقایه حجاجه صو ویرمكدر

فصــــل الظاء المعجمة ❊ (الظأب) دأب وزنده بانك وفریاد ایلمك زجل وصوت معناسنه‌در یقال ظأب الرجل
ظأبا من الباب الثالث اذا زجل وصات واولنمك تزوج معناسنه‌در یقال ظأب الرجل ظأبا من الباب المزبور اذا تزوج
وجغلتی وغریو وجلبه معناسنه در یقال ماهذا الظأب ای الجلبة وظلم وستم وبیــداد معناسنه‌در وتكه باغرمق
معناسنه‌در یقال ظأب التیس اذا صاح وسلف وهمداماد معناسنه‌در كه ز وجه‌لرك انشته‌سیدر بجناح تعبیر اولنور
جمعی اظؤب كلور اكلب وزنده وظؤوب كلور عروق وزنده (المظابة) مفاعله وزنده ایكی كسه ایكی همشیره
تزوج ایدوب بری برینه بجناح اولمق معناسنه‌در یقال تزوجا بالمظائبة وهی ان یتزوج انسان امرأة ویتزوج آخر
اختها (الظبظاب) طبطاب وزنده رنج ودرد وتعب ومحنت كبی عارضۀ شدیده‌یه دینور كه موجب تقلب واضطراب
اولور یقال مابه ظبظاب ای قلبة و وجع وعیب ونقیصه معناسنه‌در و برنوع سیوجه اسمیدر كه كوز قپاغنده چیقار
جدجد دخی دیرلر ودلبردلو قانلو اوغلانلرك چهره‌لرنده چیقان سیوجه‌لره دینور وجغلتی وشماطه وغریو وجابه
معناسنه در وبركسه‌یه شر ومضرت ایقاعیله تهدید ایدن كسه نك مؤثر كلام وعیدینه دینور تقول سمعت ظبظابه
وهو كلام الموعد بشر وظبظاب ملوك یمندن برینك اسمیدر (الظبظبة) زلزله وزنده محموم اولمق معناسنه‌در
یقال ظبظب الرجل علی البناء للمجهول اذا حم (التظبظب) تزلزل وزنده برنسنه آهسته‌جه سهولتله دوشمك
معناسنه‌در یقال تظبظب الشیء اذا كان له وقع یسیر (الظرب) كتف وزنده یرده سوه‌لوب طومه‌لان ایری طاشه
وقیایه دینور كه اوجی یلان كبی سیوری وكسكین اوله علی قول یوكسك وسیوری اولمیوب دوشكلی یاصتم طاغه
دینور یاخود كوچك طاغه دینور جمعی ظراب كلور سهام كبی ❊ شارح دیر كه بو جمع عزیزدر سكون را ایله تخفیف
توهمنه مبنیدر وظرب بر رجل آدیدر ونبی اكرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك فرسلری اسمیدر وبادیه‌ده قرعا ایله
واقصه نام محللر بیننده برصو بركه‌سی اسمیدر (ظرب لبن) لامك ضمی وبانك سكونیله برموضع آدیدر (الظرب)
عتل وزنده غلیظ الجثه طوپاج بودوره دینور یقال رجل ظرب ای قصیر غلیظ (الظربان) قطران وزنده كه مراد
ظانك فتحی ورانك كسریله‌در كدی جثه‌سنده بدرایحه‌لو برجانوردر تركیده كوجن تعبیر اولنور بغایت ضرطه‌جی
وضرطه‌سی زیاده سیله منتن اولور برجامه‌یه اوصورصه جامه اسكیوب كیدرهنوز رایحۀ خبیثه‌سی اندن زائل اولمز
اكثری كلرك یواسنك اغزینه دبرینی وضع ایدوب ایچرویه طوغری ضرطه ایلمكله بدرایحه‌سندن كلر مضطرب اولوب
تحملدن قالمغله ناچار طشرییه پرتاب ایدوب چیقدقده صید واكل ایدر ملعونك ضرطه‌سی اولطه‌سیدر وفی المثل
فسا بینهم الظربان ای تقاطعوا یعنی برمفسد ومكار نیجه احباب میانه‌لرینه القای فساد ایله بری برندن كسیلوب
جدا اولسه‌لر مثل مزبوری ضرب ایدرلر مترجم دیر كه اول جانوره عربلر مفرق النعم اطلاق ایدرلر زیرادوه‌سوری سنك
ارالغنه كیروب جابجا ضرطه چكدكده رایحۀ كریهه‌سندن دوه‌لر پریشان اولور انتهی جمعی ظرابین كلور وظرابی
كلور یای مشدده ایله كویا كه آتی الذكر ظرباء كلمه‌سندن جمعدر وظربی ظانك كسری والفك قصریله وظرباء ظانك
كسری والفك مدیله اسم جمعلردر (الظرباء) ظانك فتحی ورانك كسری وبانك تشدیدیله بودخی ظربان كبی جانور
مرسومك اسمیدر (التظریب) تفعیل وزنده طوارك طرنغی بغایت پك ومتین اولمق معناسنه‌در یقال ظربت
الحوافر تظریبا علی المجهول اذا صلبت واشتدت (المظربة) معظمه وزنده بغایت صلب ومتین اولان طوار
طرنقلرینه دینور (الاظراب) احباب وزنده نواجذ آردنده اولان درت دیشلره دینور ونواجذ عند المؤلف مختلفدر
علی قول اظراب دیشلرك كوكلرینه دینور (ظریب) امیر وزنده برموضع آدیدر (الظرب) طرب وزنده یاپشمق
معناسنه‌در یقال ظرب به ظربا من الباب الرابع اذا لصق به (ظریبه) جهینه وزنده برموضع آدیدر (الظنب) ظانك
كسری ونونك سكونیله اغاجك كوكنه دینور (الظنبة) جرعه وزنده شول سكیره دینور كه اوق یلكنك كز
طرفندن اولان اوجنه صاریلور (الظنبوب) زنبور وزنده اپاقده اینجك تعبیر اولنان عضوك اوك طرفندن یعنی
طشره طرفندن اوجنه دینور یاخود اینجك كمیكنه دینور كه قوری اینجك وقلم ودودك تعبیر اولنور علی قول قوری
اینجكك اوجنه دینور یقال ضرب ظنبوبه وهو حرف الساق من قدم او عظمها او حرف عظمها بوراده قدم لفظی

ضمتیله دروحق عباره هاء تأنیثله عظمها او لمقدر زیرا ساق مؤنثدر وظنبوب مزراق تمرننك قونغانده اولان
میخه یعنی پرچینه دینور جمعی ظنابیب کلورکه اینجکلر دیمك اولور ومنه المثل قرع ظنابیب الامر ای ذلله برکسه
بردشوار ماده یه بغایت سعی واقدام ایلیه‌زك تذلیل وتسهیل ایلدکده ضرب اولنور زیرا چوکیوب سرکشلك ایدن
دوه‌نك اینجکنه اورمقله رام ایدوب چوکردرلر (الظاب) ناب وزننده سوزه دینور کلام معناسنه ومادۀ مزبوره واو یه‌در
وجلغتی وغریو وهنکامه معناسنه‌در ونکه دیشی یکی یه واره‌جق وقتده باغرمق معناسنه‌در ✿ شارح دیرکه بونك اصلی
ظوب ایدی که مصدردر مهموزده لغتدرته که ذکراولندی ✿ فصل العین ✿ العب) عینك فتحی وبانك تشدیدیله
مطلقا صو ایچمك معناسنه‌در علی قول برصولقده ایچیوب یودم یودم یوده‌رق ایچمکدر جرع معناسنه یاخود
ارالقاریق پك آچیوب تیز تیز بری بری آردنجه متتابعا ایچمك یاخود السزوقابسز صویه اکیلوب دابه وجامه کبی
ایچمك کرع معناسنه دریقال عب الماء عبا من الباب الاول اذا شربه او جرعه اوتابعه اوکرعه ✿ شارح دیرکه
عندالبعض عب صولوق المیه‌رق برنفسده ایچمك معناسنه‌در واغلبی بودر ✿ حتی الکباد من العب ✿ حدیثنده شراح
بونکله تفسیرایلمشدر یعنی جکرآغریسی صویی برنفسده ایچمکدن عارض اولور کذلك ✿ مصوا الماء مصا ولاتعبوا عبا
حدیثنده دخی العب شرب الماء بلاتنفس عبارتیله مفسردر ظاهرا مؤلفك اوتابعه اوکرعه عباره‌لرنده صولوق
آلمقسزین ایچمك مفهوملرنده داخل یاخود لازمدر انتهی وعب الشمس کنشك پرتو وضیاسنه دینور بونده بانك
تخفیفیله ده جائزدر زیرا عبو لفظندن منقوص اولوردم ویدکبی وعبو ضیا معناسنه‌در وعب قوغه اینوب صویه
طالدقده سسلمك معناسنه‌در یقال عبت الدلو عبا اذا صوتت عندغرف الماء (العب) عینك ضمیله ردن معناسنه‌درکه
لباس یکنك دینه دینورکه قوتق طرفنه کلان اوجیدر (لعباب) غراب وزننده خرما یپراغنه دینور خوصه معناسنه
وسیل صوینك پك چوق وطاشقین برینه کذلك کثرت وارتفاعنه یاخود طالغه‌سنه دینور شارح دیرکه پك عظیم وطاشقین
و پوسکر یجی سیل صوینه ده دینور واساسده بومعنا مصدر اولمق اوزره ده مرسومدر یقال عب البحر عبابا وهر شیئك
اولنه دینورکه کثرت موقعیدر یقال عبابه ای اوله وعباب مالك بن نویره‌نك فرسی آدیدر یاخود صوابی عناب در
تونله (العنبب) جندب وزننده چوق صویه دینور ✿ مؤلفك کثرة الماء قولی الماء الکثیر سبکنده دریقال ماء عنبب
ای کثیر وعنبب بردره آدیدر وبرنوع نبات اسمیدر (بنوالعباب) کتان وزننده عربدن برجماعتدر اهل فرسه مخالطت
ایدوب آتلری نهرفراتدن عب ایدرا وللریله اطلاق ایلدیلر (الیعبوب) یعقوب وزننده شول آته دینورکه اندامی
اوزون کریملو و بغایت یوکرك اوله علی قول جنسی پاك واشکین اولوب یوریمسنده وسکرتمسنده آب روان کبی سهولت
اوله راکبنی سلکوب مضطرب ایلیه یاخود سکرتمسی پك میدانلو اوله اصلا فتور بولمیه ایلغار آتی کبی یقال فرس یعبوب
ای طویل سریع او جواد سهل فی عدوه او البعید القدر فی الجری و یعبوب صویی چوق اولان جدوله دینور
وسحابه دینورو یعبوب ربیع بن زیادك ونعمان بن منذرك واجلح بن قاسطك فرسلری اسمیدر (العبیة) حبیبه
وزننده عرفط نام شجردن اتخاذ اولنور برنوع طلاو طعام وشراب اسمیدر علی قول عبیه عرفط صمغنك عرقیدر
شارح دیرکه اعراب بادیه سویق دوکه‌جك طوبقله آنی دوکرك نضج بولدقده شربت ایدوب ایچرلر میان شربتی کبی
اولور وعبیبه چقورجه برده بتن رمث نام اوتك آدیدر (العبیه) عینك ضمی وکسری و بای مشدده‌نك کسری و یانك
تشدیدیله کبر وفخر ونخوت معناسنه‌در یقال فیه عبیة ای کبروفخر ونخوة (العبعب) غبغب وزننده جوانلق هنکامنك
تاب وطراوت ولطافتی حالتنه دینور و یال و بال صاحبی تنومند تازه دلوقنلو یه دینور و بول جامه یه دینور یقال ثوب
عبعب ای واسع ودوه تویندن ایشلنمش خاص و یومشق ونازك کلیمه دینورو برصنمك اسمیدر و بر رجل آدیدر
ومشرکلرك صنم وضع ایتدکلری محله دینور بتخانه معناسنه واوزون کشی یه دینور (العبعاب) طبطاب وزننده
بودخی اوزون آدمه دینور و واسع الحلق والجوف اولان کشی یه دینورکه صوت وکلامی ایچروسندن طوب کبی
صدور ایدر وتام الوجود وحسن الخلقه خوش اندام جوانه دینور یقال شاب عبعاب ای التام الحسن الخلق (الاعب
فتحتیله و بانك شده سیله فقیر وبی نوا کشی یه دینور وغلیظ الانف اولان کسه یه دینور (ذوعبب) صرد وزننده
بردره اسمیدر (العبب) صرد وزننده حب الکاکنج اسمیدرکه کنج عشابلرك قنبل اوتی دیدکلری نباتدر فارسیده
عروس درپرده دیرلر کتب طبیه ده قنبل دیدکلری بودکلدر پریسی و بستانیسی اولور نباتی ایت اوزمنه شبیه وحبی که
ثمری اوله جقدر قرمزی غلاف ایچره ودانه‌لری فندق قدر و بعدالکمال قرمزی اولور وعلی قول عبب عنب الثعلب
اسمیدرکه ایت اوزمی دیدکلری نباتدر وعندالبعض عبب شجرالرآء اسمیدرکه ماده سنده بیان اولندی یاخود اغلاث
قسمندن برنوع شجر آدیدر واغلاث آجی و بعضی سمیتلو اولان اشجاردن عبارتدر عکرش وحلفاء و ینبوب ولصف

وعشرق و بردی واسل کبی (العبب) ضمتنله یردن فشقروب فوران ایدن و یوسکوره رك جریان ایدن صوله دینور میاه متدفقه معناسنه (العبعبة) زلزله وزننده منهزم اولمق معناسنه در یقال عبعب الجیش اذا انهزموا وعبعبه اسم اولور قرمزی یون پاره سنه دینور صوفة حمراء معناسنه وعبعبه درنی نام کسه نك والده سی اسمیدر که شاعره ایدی ودرنی ظورنا وزننده در (التعبعب) تزلزل وزننده برنسنه یی بتمامه سلوب آلمق یاخود بالتمام اکل ایلمك معناسنه در تقول تعبعبت الشیء ای اتیت علیه کله (عباعب) علابط وزننده قیس بن ثعلبه قبیله سی یوردنده برصو آدیدر (العبی) عینك ضمی والفك قصریله ربی وزننده شول خاتونه دینور که چوجغی یاشامز اوله (التعبب) تفعل وزننده برنسنه یی کثرت واصرار اوزره ایچمك معناسنه در یقال تعبب النبیذ اذا الحّ فی شربه واساسده ترکته یتعبب النبیذ ای یتجرعه بکثرة عبارتیله مرسومدر (العباب) سحاب وزننده صو ایچمك معناسنه در ومنه قولهم ❊ اذا اصابت الظباء الماء فلاعباب وان لم تصبه فلاایاب ❊ یعنی آهولر صو یی بولدقده ایچمزلر و بولمدقلری صورتده تجسس ایلمزلر مثل مزبور کیدرك اختصار اولنوب لاعباب ولا ایاب عنوانی نده سائر اولمشدر امثال میدانیده بوکونه مرسومدر که آهوودوه قوشی وسغر قسمی اصلا صو طلبنده اولمزلر واراقدن کورسه لر صویه قصد وورود ایلمزلر مگر که پك یقینلرنده اولور ایسه واروب ایچرلر پس مثل مزبورده اصابتدن مراد صویه اراقدن اصابت ایلمك اولور ومثل مرقوم داخل عهده ٔ ظفر اولان نسنه دن استغنا ایله اعراض ایلمك موقعنده ایراد اولنور (العبرب) جعفر وزننده و(العربرب) سفرجل وزننده سماقه دینور که معروف اکشی دانه لردر و یقال قدر عبربیة وعربربیة ای سماقیة یعنی سماقلو طعام تنجره سی (العتبة) فتحاتله قپونك آلت اشکنه دینور اسکفة الباب معناسنه علی قول اوست اشکنه دینور وعتبه شدت وسختی معناسنه در یقال بالامر عتبة ای شدة وکریه وناخوش ومستهجن ایشه دینور وکشینك خاتوننه اطلاق اولنور پس بوکه کوره الت اشکه دیمك اقتضا ایدر و بوکنایه در نته که نعل وقاروره و بیت وقید وشاة ایله ده کنایه ایدرلر ومنه حدیث ابراهیم لاسمعیل علیهما السلام ❊ غیر عتبة بابك (العتب) تعب وزننده بودخی کریه وناطبوع ایشه دینور وسبابه پرمقله اورته پرمغك ارالغنه علی قول اورته پرمقله آدسز پرمغك آرالغنه دینور وفساد وتباهی معناسنه در یقال مافیه عتب ای فساد وطنبوره خرکنه دینور که طنبوره نك بوزنده اولان خرده اغاجلردر تللری طنبوره یه اندن چکرلر طنبوره اشکی تعبیر اولنور وطپراغی غلیظ وسخت اولان یره دینور وعتب عتبه لفظندن جمع جنسی اولور (العتب) عینك فتحی وتانك سکونیله و(العتبان) فتحاتله و(المعتب) مقعد وزننده و(المعتبة) مشربه وزننده و(المعتبة) منزله وزننده برآدمك دوستی کندیسنه کوجنوب انفعال اله طارلمق معناسنه در موجده کبی یقال عتب علیه عتبا وعتبانا ومعتبا ومعتبة ومعتبة من الباب الاول والثانی اذا وجد علیه موجدة وعتب برآدمه لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال عتبه عتبا اذا لامه وعتب وعتبان وتعتاب برآدم بر ایاغنی یوقری چکوب بالکز بر ایاغله سکه رك یوریمك معناسنه در یقال عتب الرجل عتبا وعتبانا وتعتابا اذا وثب برجل ورفع الاخری وعتب ایاقده اولان جرثیجه اغسقلغه و یکه لکه دینور یقال فی رجله عتب ای ظلع ودوه نك بر ایاغی سکیرلنمکله اوچ ایاق اوزره سکه رك یوریمك معناسنه در یقال عتب البعیر اذا مشی علی ثلاث قوائم من العقر وقپونك اشکنه ایاق باصمق معناسنه در تقول ماعتبت بابه ای لم اطأ عتبته یعنی قپوسنك اشکنه ایاغمی باصمدم (العتاب) قتال وزننده و(المعاتبه) مقاتله وزننده برآدمه لوم وتوبیخ وآزار ایلمك معناسنه در یقال عاتبه اذا لامه (العتبی) خلیق وزننده بودخی ثلاثیدن مصدردر یقال عتبه عتبا وعتابا وعتبی اذا لامه (التعتاب) تذکار وزننده بودخی مصدردر لوم وتوبیخ ایلمك و بر ایاقله سکه رك کتمك معناسنه در (التعتب) تفعل وزننده و(التعاتب) تفاعل وزننده و(المعاتبه) مفاعله وزننده میانه ده حادث اولان کدورت وانفعالی مذاکره ومواصفه ایلمك معناسنه در که برماده ضمننده یکدیکردن منفعل اولان احباب واصدقاء بینلرنده جریان ایدر یقال تعتبا وتعاتبا وعاتبا اذا تواصفا الموجدة وناز وشیوه واستغنا ایله ایکی دوست بری بریله منفعلانه سو یلشوب ادا ایلمك معناسنه در که عاشق ومعشوق اداریدر دعوای محبت کبی یقال تعتبه وتعاتبه وعاتبه اذا خاطبه الادلال وتعتب برنسنه ایله معیوب اولمق معناسنه استعمال اولنور که عتابك ملزومیدر یقال فلان لایتعتب بشیء علی بناء المجهول ای لایعاب (العتب) عینك کسریله چوق عتاب ایدن کشی یه دینور که صداقتندن واستقامتندن ناشی دوستنه نصح وشفقت جهتیله ناروا اولان افعالنده دائما لوم وعتاب ایدر (الاعتوبة) اعجوبه وزننده مادهٔ عتاب اولان شیئه دینور یقال بینهم اعتوبة یتعاتبون بها (العتبی) قصوی وزننده اسمدر رضا وخشنودی معناسنه (الاعتاب) همزه نك کسریله برکسه یه عتبی و یرمك یعنی آنك شکایت وانفعالنی ازاله ایله آنی کندیدن راضی وخشنود ایلمك معناسنه در یقال اعتب فلانا اذا اعطاه العتبی یعنی رجع الی مسرته همزه سی سلب ایچون اولمغله آنك قلبنده اولان کدورت وانفعالنی ازاله ایلمکدن عبارت اولور ذکر اولنان عتبی لفظی

بوندن اسمدر واعتاب برنسنه دن منصرف اولمق معناسنه در يقال اعتب عنه اى انصرف (الاستعتاب) بودخى بركسه يى كنديدن راضى وخشنود ايلمك معناسنه در يقال استعتبه اى اعطاه العتبى ومنفعل اولان متكلم مخاطبدن كندوسنى ارضا وخشنود ايلمكى طلب ايلمك معناسنه اولمغله اضداد دن اولور يقال استعتبه اى طلب اليه يعنى الى نفسه العتبى وتقول استعتبته فاعتبنى اى استرضيته فارضانى يعنى بن آندن قلبمك راضى وخشنود ايلمسنى طلب ايتدم اولدخى وفق الطلب بنى راضى ايلدى وقوله تعالى ✽ وان يستعتبوا فماهم من المعتبين ✽ اى ان يستقيلوا ربهم لم يقلهم اى لم يردهم الى الدنيا البتة يعنى فرقهٔ كفار حضرت جبار دن عندلرنده مرضى ومحبوب اولان عالم دنيا يه ارجاع اولنملرينى استدعا ايلسه لر وفق الاستدعاء ارجاعله حق تعالى آنلرى ارضا ايلمز قال البيضاوى عليه الرحمة قوله تعالى وان يستعتبوا ✽ اى يسألوا العتبى وهى الرجوع الى مايحبون ✽ فماهم من المعتبين ✽ اى المجابين اليها ونظيره قوله تعالى حكاية ✽ اجزعنا ام صبرنا مالنا من محيص ✽ وقرئ وان يستعتبوا على المجهول اى ان يسئلوا ان يرضوا ربهم فماهم فاعلون لفوات المكنة وقال عبيد عمرو ✽ وان يستعتبوا ✽ على المجهول ايضا اى ان اقالهم الله وردهم الى الدنيا لم يعملوا بطاعته لماسبق لهم فى علمه من الشقا ✽ ولو ردوا لعادوا لما نهوا ✽ پس بوقرأته كوره من المعتبين قولى اسم فاعل اولور وقال البيضاوى ايضا فى قوله تعالى فى سورة الجاثية ✽ ولاهم يستعتبون ✽ اى يطلب منهم ان يعتبوا ربهم اى ان يرضوه لفوات اوانه ✽ وقال الشارح يقال اعتبنى فلان اى ترك ما كنت اجد عليه من اجله ورجع الى ما ارضانى عنه بعد اسخاطه اياى عليه (الاعتتاب) افتعال وزننده برنسنه دن فارغ ومنصرف اولمق معناسنه در يقال اعتتب عنه اى انصرف و بولنديغى امر وحالتدن برآخر امر وحالته رجوع وتحول قلمق معناسنه در يقال اعتتب فلان اذا رجع عن امر كان فيه الى غيره و بولده طاغى صالبو يرميوب طاغدن آيرليه رق كتمك معناسنه در يولدن صاپمق انديشه سنه مبنى ايدرلر يقال اعتتب من الجبل اذا ركبه ولم ينب عنه و يولك آسان وسهل اولانى بوشليوب صرپ ويوقش اولاننه سلوك ايلمك معناسنه در يقال اعتتب الطريق اذا ترك سهله واخذ فى وعره و برايشده معتدلانه وسط الحاله رعايت ايلمك معناسنه دركه افراط وتفريطدن اجتنابله اولمغله راست ودرست عمل ايدر يقال اعتتب فلان اذا قصد فى الامر (ام عتاب) كتان وزننده و (ام عتبان) سرحان وزننده صرتلان ديدكلرى جانورك ديشيسنك كنيه سيدر (عتيب) امير وزننده برقبيله در عتيب بن اسلم اسميله مشتهردر اودى عتيب مثلنك منشأ بدر اصلى بودركه بعض ملوك عرب قبيلهٔ مزبوره يى شبخون ايدوب اموال واشيالرينى نهب وغارت ورجاللرينى اسير ايلدكده اذا كبر صبياننا لم يتركونا حتى يفتكونا يعنى اطفالمز يتشوب بيودكلرنده بزى اهمال ايليوب البته خلاص ايدرلر ديرلر ايدى لكن بوآرزويه نائل اولميوب جمله سى اسير اولدقلرى حالده هلاك اولملريله حقلرنده كلام مزبور مثل اولمشدر مغلوب اولديغى حالده هلاك اولان كسه حقنده ضرب اولنور (عتبان) سرحان وزننده ومعتب محدث وزننده وعتبه جرعه وزننده وعتيبه جهينه وزننده اسامئ رجالدندر (جفرة عتيب) حفرة حبيب وزننده بصره ده برمحله آديدر (العتوب) صبور وزننده شول كسه دركه كندوسنه اصلا لوم وسرزنش وعتاب عمل وتأثير ايلميه يقال رجل عتوب اى لايعمل فيه العتاب (العتبة) عجيبه وزننده خير وحاصلاتى آز اولان يره دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال قرية عتيبة اى قليلة الخير ويقال بلد عتيب (التعتيب) ترتيب وزننده كيلش طونك وشلوارك اوچقورلغنى ديوشروب اوك طرفندن قبويروب قاوشدرمق معناسنه دركه تشميرايچون ايدرلر يقال عتب سراويله تعتيبا وهوان تجمع الحجزة وتطوى بها من قدام وقبويه اشك اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال عتب للباب اذا اتخذله عتبة (عتابه) كذابه وزننده اسامئ نسواندندر (العترب) عينك ضمى وتانك سكونيله سماقه دينور كه معروف اكشى دانه لردر واشبو عترب كلمه سى عنزب لفظندن كه نون وزاى معجمه ايله در وعبرب لفظندن قطعا مصحف دكلدر اوچيده برمعنايه در (المعتلب) معصفر وزننده كوشك وسست نسنه يه دينور يقال حبل معتلب اى رخو (العثرب) ثاى مثلثه ايله قنفذ وزننده برنوع شجردر ناراغاجنه شبيه وريباسه مشابه قرمزى فليزلرى اولور قبوغنى صويوب تناول ايدرلر مفردى عثربه درهايله (عثلب) جعفر وزننده برصو آديدر (العثلبة) دحرجه وزننده آتشى چيقوب چيقمديغى معلوم اولميان اغاجدن چقماق ايدتمك معناسنه در عربلر چقماغى اغاجدن اتخاذ ايدرلر اكثرى مرخ نام اغاجدن ايدرلر برى برينه سورمكله آتش چيقاررلر يقال عثلب زنده اذا اخذ من شجر لايدرى ايورى ام لا و بغدايى كوله كوموب پشورمك على قول ناكهانى مهمان كلمك يا خود كوچك اوزره اولمق كبى برضرورت عارضه سببيله ايريجه اوكوتمك معناسنه در يقال عثلب الطعام اذا ارمده فى الرماد اوطحنه لجشه لضرورة عرضت وصويى شدتله قوند قوند ايچمك معناسنه در يقال عثلب الماء اذا جرعه شديدا و بحثره معناسنه دركه آيرمق وتفريق ايلمكدر يقال عثلب الشئ اذا بحثره (المعثلب) اسم فاعل بنيه سيله سست وكوشك نسنه يه دينور

يقال امر معثلب اى غير محكم و يقلمش نسنه يه دينو ريقال نؤى معثلب اى مهدوم ونؤى نونك ضميله چادر اطرافنه
قازيلان خرقه دينور ومعثلب زياده سيله پيرفانى اولوب متساقط الوجود اولان كشى يه دينو ريقال شيخ معثلب
اذا ادبر كبرا (التعثلب) تدحرج وزننده بركسنه پيرلكدن ياخود خسته لكدن مهزول و بدحال و بيحال اولمق معناسنه دركه
شهبان افتاده حفرهٔ هلاك اولمق حالتنده او له يقال تعثلب الرجل اذا اساءت حاله وهزل (العجب) عينك فتحى وجيمك
سكونيله قويرق دبنه دينور كه قويرق صوقمى تعبيراولنور ❁ شارحك بياننه كوره عصعص ديدكلرى خرده كيك
اوله جقدر كه فاتحهٔ خلقت وخاتمهٔ فناء ومعدوميتدر دواب قسمنده عسب ديرلر واشبو ❁ كل ابن ادم يبلى الا العجب ❁
حديثى اوزره جميع اعضاء انسانى چوريوب خاكسار اوله جقدر الا اول كميك على حاله قالور انتهى وعجب هر نسنه نك
قويرق ديبى كبى چاق مؤخر ومنتهاسنه اطلاق اولنور و برقبيله آديدر (العجب) عينك ضميله اخلاق منهيه دن زهو
و كبر معناسنه دركه كندوبى كوروب وكندوسنى بكنمكدن عبارتدر فارسيده پندار دينور يقال به عجب اى زهو وكبر وشول
كمسنه يه دينور كه نسوان طائفه سيله مجالست وموانست ايلمكدن خوشلنوب محظوظ اوله على قول زنپاره اولمغله مطلقا
نسواندن خوشلنوب حظ ايدر اوله بو معناده عينك حركات ثلاثيله لغتدر يقال هو عجب النساء مثلثة اى يعجبه القعود
مع النساء او تعجب للنساء به وعجب بر نسنه يى طكلمق حالتنه دينور كه اسمدر فارسيده شكفت ديرلر بر نسنه يه الف واعتياد
اولمديغندن ناشى طبعه نكره وغريب كورنديكندن ياخود فى ذاته پك خوش والطف ونادر الوجود اولديغندن طبعك
بيله شى اولورمى ديو انكار واستغرابى حالتندن عبارتدر (العجب) فتحتينله عجب كبى بودخى اسمدر طكلمق حالتنه دينور
عجبك وعجبك جمعى اعجاب كاور قفل واقفال وسبب واسباب كبى يقال ماهذا العجب منه والعجب وهو انكار مايرد
عليك وعجب فتحتينله مصدر اولور طكلمق معناسنه تقول عجبت منه عجبا من الباب الرابع وعجب تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب كاسيذكر وعجب حق جل وعلا طرفندن رضا معناسنه محمولدر زيرا عجبك مفهومنده
خفى السبب اولان ومألوف ومعلوم اولميان شىء غريبى كوردكده استعظام واستغراب واستحسان ايلمك اولمغله بارئ
ذوالجلاله اسنادى غير ممكن اولمغين محبت كبى غايتى اعتباريله رضايه محمول اولور ❁ قال الشارح ومنه الحديث ❁ عجب
ربكم من شاب ليس له صبوة ❁ اى رضى منه و بعض محلده عظم ذلك وكبر لديه تعالى ايله مفسردر و بعض محلده انكار
يله و بعض يرده يقال له عجبت منه تأويلاريله دأول اولور وعجب اسماء رجالدندر احمد بن سعيد البكرى شهر با
بن عجب وسعيد بن عجب محدثلردر (منية عجب) زمرة عرب وزننده مغرب اقصاده بر بلده در (العجيب) غريب وزننده
بر تعجب اولنه جق شيئه دينور نادر وكياب اولديغندن ياخود فى ذاته احسن والطف اولديغندن ناشى وجمعى
عجايب كلور على قول مرقوم عجب ايله كه عينك ضميله تعجب معناسنه اسمدر عجيب كلمه سنك جمعلرى مسموع
دكلدر و بعضلر عندنده عجيب مبالغه يى متضمن اولميوب عجب لفظيله كه فتحتينله در مرادفدر يعنى مطلقا تعجب
اولنه جق شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب عينك ضميله حد عجبدن بيرون اولان شيئه دينور كه مبالغه
ايچوندر (العجاب) عينك ضمى وجيمك تخفيفيله و (العجاب) جيمك تشديديله مبالغه در زياده سيله تعجب اولنه جق
شيئه دينور يقال امر عجب وعجيب وعجاب وعجاب ويقال عجب عاجب وعجب عجاب على المبالغة كقولهم شعر
شاعر وظل ظليل (العجيبة) غريبه وزننده و (الاعجوبة) اضحوكه وزننده اسملردر سبب تعجب اولان شيئه دينور
كه به التعجب معناسنه در (التعجب) تفعل وزننده و (الاستعجاب) طكلمق وعجيبه كلمك معناسنه در تقول تعجبت منه
واستعجبت منه بمعنى عجبت وتعجب بركسنه يى خدعه ايله مفتون ايلمك معناسنه در تقول تعجبنى فلان اى تصبانى
(التعجيب) تفعيل وزننده بركسنه يى عجيبه كتورمك معناسنه در تقول عجبته تعجيبا اى جعلته متعجبا (التعاجيب)
تانك فتحيله عجايب معناسنه در ❁ شارح ديركه بو مفردى اولميان جوعدندر تعاشيب كبى (الاعجاب) همزه نك كسريله
بركسنه يى بر عجيب نسنه عجبه كتوروب متعجب اولمسنه باعث اولمق معناسنه در يقال اعجبه الامر اذا حمله على العجب
منه و بر نسنه يى پك بكنمكله عجبه كلوب آندن محظوظ وفرحناك اولمق معناسنه در يقال اعجبه اذا عجب منه وسر
ويقال اعجب به على بناء المجهول اذا عجب منه وسر وقولهم ما اعجبه برأيه شاذ يعنى فعل تعجب البته ثلاثيدن مبنى
اولوب بو راده رباعيدن مبنى اولمغله قياسدن خارجدر فلان تعجب كندى رأيى بكنوب خوشلنمشدر ديمكدر (العجباء)
حمراء وزننده شول خاتونه دينور كه بغايت دلبر وخوب منظر اولمغله حسندن ناشى تعجب اولنور اوله وشول عورته ده
دينور كه نهايت درجه ده چركين و بدلقا اولمغله چركينلكندن تعجب اولنور اوله بو صورتده اضداددن اولور ❁ شارح
ديركه حسن وقبح حالتلرنده تعجبك متعلقلرى وصف نهايت ومبالغه اولمغله متحد اولديغندن ناشى ضديتلرى تام
دكلدر انتهى وعجباء شول ناقه يه دينور كه اكسه سى اينجه رك اولوب ايكى يانجقلرى اوزره اولان الماجقلرى يوقرى

طوغری چیقق اوله وقویرق صوقی غلیظ اولان ناقه یه دینور (الاعجب) اقرب وزننده خلقتمز بوره ده اولان
ارکك دوه یه دینور (التعجابة) تانك کسریله صاحب اعاجیب اولان کسه یه دینور که شعبده بازکبی دائما امور عجیبه
پیدا ایدر اوله یقال رجل تعجابة ای ذواعاجیب (عجیبه) جهینه وزننده بر رجل آدیدر (اعجب جاهلا) فعل
ماضی بنیه سیله بر رجلك لقبیدر تأبط شرا او برق نحره کبی (العجرقب) قافله سفرجل وزننده سوء ظنه مبتلا بددرون
وخبیث کسه یه دینور فارسیده بدسکال دیرلر جزئیجه نسنه ایله ناسه القاء تهمت ایدر یقال هو عجرقب ای مریب
خبیث (العداب) دال مهمله ایله سحاب وزننده یوفقه قومساله دینور علی قول قوملغك اشاغی طرفندن دوزیره کلان
یوفقه طرفنه دینور مفرد وجمعی برابردر وعداب برموضع آدیدر (العدابة) سحابه وزننده رحم معناسنه در که
خاتونلرده وحیوانلرده چوجق ودول یتاغیدر وعورتك فرجنه دینور رکب معناسنه (العدوب) صبور وزننده
چوق قومه دینور رمل کثیر معناسنه (العدبی) عینك ضمیله عرنی وزننده کریم الاخلاق اولان کشی یه دینور علی قول
بی عیب ونقیصه اولان پاك کوهر آدمه دینور یقال رجل عدبی ای الکریم الاخلاق اومن لاعیب فیه (العذب) عینك
فتحی وذال معجمه نك سکونیله مطلقا طیب وخوشکوار اولان طعام وشرابه دینور یقال طعام وماء عذب ای طیب
ومستساغ ویقال رکیة عذب یعنی فی الاصل مصدر اولمغله تذکیر وتأنیثی مساویدر وعذب مصدرا ولور زیاده سیله
صوسزلقدن ناشی ترك اکل ایلك معناسنه یقال عذب الرجل عذبا من الباب الثانی اذا ترك الاکل من شدة العطش
وهو عاذب وعذوب والجمع عذب بضمتین وعذب منع ایلك معناسنه در یقال عذبه عنه اذا منعه وبرنسنه دن
امتناعله کیر وطوروب آندن فراغت ایلك معناسنه در یقال عذب عنه اذا کف وترك وعذب برنوع شجر آدیدر
مفردات سائره ده ثمر اثل ایله مبیندر که ایلغون اغاجنك نوع کبیری ثمریدر (الاعذاب) همزه نك کسریله منع ایلك
معناسنه در یقال اعذبه عنه اذا منعه وبرنسنه دن کیر وطوروب فراغت ایلك معناسنه در یقال اعذب عنه اذا کف
وترك وصویك یوصوتی چیقاروب صاف وپاکیزه قلمق معناسنه در یقال اعذب الماء اذا نزع طحلبه بونده همزه سلب
ایچوندر زیرا عذبه یوصونه دینورکه سیذکر وبرکسه نك صویی لطیف وخوشکوار اولمق معناسنه در یقال اعذب
القوم ای عذب ماؤهم (العذوبة) عینك ضمیله طعام وشراب طیب وخوشکوار اولمق معناسنه در یقال عذب
الطعام والماء عذوبة من الباب الخامس اذا صار عذبا (التعذیب) تفعیل وزننده منع ایلك معناسنه در یقال عذبه
عنه تعذیبا اذا منعه واشکنجه وعذاب ایلك معناسنه در یقال عذبه تعذیبا (الاستعذاب) برنسنه دن واز کلوب فراغت
قلمق معناسنه در یقال استعذب عنه اذا کف وترك وقیودن طتلو صو چکوب چیقارمق معناسنه در یقال استعذب
الرجل اذا استقی عذبا (العذب) فتحتینله چرك وخار وخاشاك مقوله سنه دینور قذی معناسنه ومواود عقبنده ظهور ایدن
مردار وناپاك شیئه دینور مردار صو وصولنمش دیدکاری نسنه کبی وعذب برشجر آدیدر ومألی النوایح معناسنه در که
عربستان توره سی اوزره میت اوزره نوحه ایدن قاریلرك اولوقته مخصوص اتخاذ ایتدکاری بچاوره یه دینور وشول ایپه
وتصمه یه دینور که ترازو قوللرینه بند ایدوب آنکله ترازویی چکوب قالدررلر وعذبه هرشیئك اوجنه دینور یقال ما ارق
عذب لسانه ای طرفه وعذب البعیر دوه نك آلت تناسلنك اوجنه دینور وآت کوتلکی کبی دوه پالانك آکسنه دیکیلان
مشبنه دینور وبونلرك جمع عنده مفردی عذبه درها یله وعذبه یوصونه دینور طحلب معناسنه (المعاذب) میمك فتحیله
یودخی نوحه کارقاریلرك بچاورلرینه دینور عذب کبی که ذکر اولندی * شارح دیرکه مفردی معذبه در علی قول غیر قیاس
اوزره مفردی عذبه در انتهی (العذوب) صبور وزننده و(العاذب) تحت السماء اولان نسنه در که اوستنده آسمانه دك
ستره وحائل اولمیه (العذبة) ثمره وزننده یوصونه دینور طحلب معناسنه برشجر آدیدر که تناولی دوه قسمنی هلاك
ایدر وعذبه برمرض معروف آدیدر بعض نسخه ده ودواء معروف عنوانده مرسومدر (العذبة) فرحه وزننده
یوصونه دینور وبغدای ایچندن آیرلنوب آتیلان نسنه یه دینور دلوجه وقراموق کبی وچرك ومرداره دینور ودرنی
یعنی طوره وقیرباج دیدکاری نسنه یی احاطه ایدن شیئه دینور که آنلره قابلو اولان مشین مقوله سی اولور که طوره
قایشی دیدکلریدر نسخه لرده مااحاط من الدرة عبارتیله واقع اولمغله * شارح دیرکه صواب اولان مااحاط بالدبرة
عنوانده اولمقدر نته که لسان العربده دخی بویلجه در ودبره ثمره وزننده تارلاده دونم تعبیر اولنان یره دینور وآنی احاطه
ایدن نسنه آنك اطرافنه سنور ایچون چویریلان مرتفعجه طپراقدن عبارت اولور (العذب) کتف وزننده یوصونلو
صویه دینور یقال ماء عذب ای مطحلب (الاعذبان) تثنیه بنیه سیله طعام ایله جماعه علی قول محبوبك اغزی یاریله
باده یه اطلاق اولنور (العذاب) سحاب وزننده اسمدر اشکنجه ونکال وعقوبت معناسنه در جمعی اعذبه کلور
اشربه وزننده وتقول العرب اصابه عذاب عذبین کبلغین یعنی بکسر العین وفتح الذال ای لایرفع عنه العذاب یعنی

اكاعذاب مؤبدا اصابت ایلدیکه اول عذاب آندن قطعا برطرف اولمز معلوم اوله که بلغ کلمه سی که بانك کسری وضمی
ولامك فتحیله در بلیغ معناسنه در برشیئك نهایتنه واصل اولان کسه یه دینور بعده جمع سلامت صیغه سیله جمع قیلوب مطلب
دواهئ شدیده یه اطلاق ایلدیلر کویا که شدت نکایتده قصد وتعمد صاحبی اولان عقلا منزله سنده اعتبار ایلدیلر
ومنه قول عایشة یوم الجمل لعلی قد بلغت منا البلغین ارادت قد بلغت منا کل مبلغ یعنی بزم ایچون هر زحمت ومحنتك نهایتنه
بالغ اولوب چکمدیکك انواع مشاق ومحن قالمدی ومثله قولهم لقیت منه البرحین بو راده برح کلمه سی دخی مبرح
معناسنه در که شدت ویریجی نسنه در بلغین کبی دواهئ شدیده ده استعمال ایلدیلر و بونلرده مفرد وجمع اعرابلری
جائزدرنه که مؤلف بلغ ماده سنده بیان ایلمشدر * تا الدیکه بو قیاس اوزره عنب کلمه سی دخی معذب معناسنه اولمغله مبالغة
عذاب ابدیده استعمال اولنمشدر وجمعی کویاهر لحظه وهر آن برمعذبدن خالی اولمدیغنه مبنی اولور (عذاب) کتان وزننده
بدآ ابن قبس نام کسه نك فرسی اسمیدر (المذیب) و(العذیبة) مصغر بنیه لریله ایکی صوآدیدر عذیب کوفه یه برمرحله
برده وعذیبه ینبع قربنده واقعدر (العذابة) عذابه وزننده ومراد فیدر که ذکر اولندی العذبی عدبی وزننده ومرادفیدر که
ذکر اولندی (عیذاب) میدان وزننده صعید مصر قضاسنده بر بلده در * شارح دیر که قطب ربانی ابو الحسن الشاذلی
قدس سره آنده مدفوندر (ذات العذبه) ثمره وزننده برموضعدر (الاعتذاب) افتعال وزننده باشده صاریغه اکسه
طرفدن ایکی اوج صالندرمق معناسنه در یقال اعتذب الرجل اذا اسبل لعمامته عذبتین من خلفها (العذبات) حرکات
وزننده یزید بن سبیع نام کسه نك فرسی اسمیدر (یوم العذبات) فتحاتله ایام عربدن بر یوم معروفدر (العرب) عینك
ضمی ورانك سکونیله و(العرب) فتحتینله عجمك خلافی اولان طائفهٔ انسانیدر بو راده عجمدن مراد ماعدای عربدر که
ترك وفرس وروم وهندی وسائر طوائفدر وعرب کلمه سی مؤنثدر طائفه تأویلیله یقال العرب العاربة والعرب العرباء
وعرب سکان امصار یعنی بلده لرده ساکن اولنلرینه مخصصدر علی قول بلدی وبدوی یه شاملدر واعراب که همزه نك
فتحیله جمع صورتنده در یاخود فی الاصل جمعدر بادیه نشین اولنلرینه اطلاق اولنور که بدوی تعبیر اولنور بونك
مفردی یوقدر اعاریب اوزره جمعلنور * مؤلفك بصائرده بیانه کوره اعرابه نسبتله اعرابی دینور زیرا اعراب کلمه سنك
مفردی یوقدر یعنی عرب لفظندن جمع دکلدر عرب اسم جنسدر لکن راغبك بیاننه کوره اعراب فی الاصل
عربك جمعی اولوب بعده بدوی صنفنه اسم اولمشدر پس نسبتی انصاری کبی اولور ومصباحك بیاننه کوره عرب
اعرب اوزره جمعلنور زمن وازمن کبی وعرب اوزره جمعلنور ضمتینله اسد واسد کبی انتهی (العاربة) و(العرباء)
حمراء وزننده و(العربة) فرحه وزننده عرب لفظندن مأخوذ درتأکید ایچوندر خلوص وصراحت وحقیقت
معناسنی مفیدلر دریقال عرب عاربة وعرباء وعربة ای صرحاء جمع صریح وهو الخالص (المتعربة) متقربه وزننده
و(المستعربة) مستوجبه وزننده خالص وحقیق اولیوب صکره دن عربه دخیل ومختلط اولمغله تعرب ایدن کسه لره
اطلاق اولنور یقال عرب متعربة ومستعربة ای دخلاء جمع دخیل * شارح دیر که عرب عرباء یعرب بن قحطان لسانی
اوزره تکلم ایدنلردر و یعرب لسان سریانی یی اك اول عربی یه نقل ایدن کسه در و مستعربه لسان حضرت اسمعیل
اوزره تکلم ایدنلردر وعرب ماده سی بیان وفصاحت معناسنه موضوعدر (العربی) عجمی وزننده عربلکی ظاهر
وثابت ومتحقق اولان کسه یه کذلك عربلکی متبین اولان لسانه دینور یقال رجل ولسان عربی ای بین العروبة
والعروبیة * شارح دیر که عروبه وعروبیه عینك ضمه لریله افعالی اولمیان مصادردندر انتهی وعربی برنوع ار په یه دینور که
بغایت بیاض اولوب وسنبله سنك اوجی چتال ودانه لری ایری اولور انواعنك اجود وافضلیدر وفی الحدیث
لا تنقشوا فی خواتیکم عربیا * ای لا تنقشوا فیها محمد رسول الله لانه کان نقش خاتمه علیه الصلوة والسلام کانه قال نبیا
عربیا یعنی نفسه علیه السلام (الاعراب) همزه نك کسریله برشیئك کنه وحقیقتنی اظهار وعیان ایلمك معناسنه در
یقال اعرب الشیء اذا ابانه وافصحه وآت سکرتدرمك معناسنه دریقال اعرب فرسه ای اجراه واحضره وآتك
کشنیوب حیقرمسیله عربی آتی هجیندن یعنی بوزآتدن فرق وتمییز ایدوب بیلمك معناسنه درعربی ایکی طرفی صوی
وکحیل اولان آته دینور فارسیده اسب تازی دیرلر وهجین باباسی عربی وآناسی مخالف جنس اولان آته دینور که ترکانی
و بوزآت تعبیر اولنور وعربی آت برقاچ نوعدر که عربلر کحیل تعبیر ایدرلر نجدی وطریفه وجلفه ومعنك کبی هر برینك
نشانلری بشقه اولور وهر برینك خاصه لری بشقه دریقال هو یعرب الفرس ای یعرفه من الهجین اذا صهل وآت
کشنمکله صوی اولدیغنی کندی بیلدرمك معناسنه دریقال اعرب الفرس عتقه اذا صهل وابان عتقه وسلامته
من الهجنة واعراب کلامده لحن وخطا ایلیوب فصاحت اوزره قواعد نحویه یه رعایتله سویلمك معناسنه در کلامدن
مراد عربیدر یقال اعرب کلامه ای افصح ولم یلحن فیه و برکسه نك عرب سیماسنده اولادی طوغمق معناسنه در که

مراد سیاه چرده اولمقدر یقال اعرب الرجل اذا ولدله ولد عربی اللون وفحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه‌در یقال اعرب الرجل اذا تکلم بالفحش والقبیح وبرکسه‌یی فحش وناسزا سویلمکدن رد ومنع ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اعرب فلانا اذا ردّه عن القبیح والفحش وجماع ایلمك علی قول عورته جماعه دائر تعریض وکنایه ایلمك معناسنه‌در یقال اعرب الرجل المرأة اذا جامعها اوعرضها بالجماع وبیع وشراده عربون یعنی پیشین اقچه ویرمك معناسنه‌در یقال اعرب المشتری اذا اعطی العربون وعروب اولان خاتون تزوج ایلمك معناسنه‌در کما سیذکر یقال اعرب الرجل اذا تزوج العروب (العراب) کتاب وزننده و (الاعرب) انجم وزننده و (المعربة) محسنه وزننده عرقنده هجنت اولیوب خالص عربی وکحیل اولان آتلره دینور که مقابلنه ترکی وترکانی دیرلر لسانمزده بوز آت تعبیر اولنور یقال خیل عراب واعرب ومعربة ای کرایم سالمة عن الهجنة ویقال ابل عراب ❊ شارح دیر که کذلك اعرب ومعربه دخی دوه قسمنه صفت اولور مؤلف اکتفا ایلمشدر واول بختی مقابلیدر که عربی وعجمیدن تولد ایدن دوه‌در وانسان ایله آتك ودوه‌نك بینلرینی فرق ایچون انسانه عرب وآته ودوه‌یه عراب واعرب ومعربه اطلاق ایلدیلر پس مفردلری ینه عربی اولور عرب ملاحظه سیله (التعریب) تفعیل وزننده فاحش وناسزا سوز سویلمك معناسنه‌در یقال عرّب الرجل تعریبا اذا تکلم بالفحش والقبیح وبرنسنه اشتراسنده عربون ویرمك معناسنه‌در یقال عرّب المشتری اذا اعطی العربون وکلامنی لحن وخطادن پاك وتنقیح ایلمك معناسنه‌در یقال عرّب منطقه اذا هذبه من اللحن خفی اولمیه که مؤلف اسم اعجمی‌یی تعریب ایلمك ماده‌سندن سکوت ایلمشدر مزهرده سیوطینك تلخیص بیانی بودر که تعریب اسم اعجمی‌یی عرب کندی طریقلری اوزره استعمال ایلمکدن عبارتدر واشبو تعریب خصوصنده لاسیما قرآن کریمده الفاظ معربه‌نك وقوعی امرنده علماء اختلاف وتردد ایلدیلر برفرقه عدم وقوعنه ذاهب اولدیلر واشبو ❊ قرآنا عربیا ❊ کلام شریفیله استدلال ایلدیلر والفاظ عجمیه صورتنده اولنلر بالجمله توارد لغات قبیلندندر دیدیلر مثلا دیباج غلیظ معناسنه اولان استبرق که عربیدر فارسیده استبره دیرلر کذلك اهل مکه مسح تعبیر اولنان کسایه بلاس دیرلر مع هذا فارسیده پلاس دینور که ادنی تغییر ایله لفظ ومعنا متحد اولور ودخی قنجر لفظی که مصلح القوس معناسنه عربیدر فارسیده کانکر دیرلر ودست ودشت وسخت وکیمخت لفظلری دخی بو قبیلندندر جمله‌سی عربیدر کرچه فارسیده دخی مستعملدر امام رازی دیدیکه قرآنده واقع اولان مشکات وقسطاس واستبرق وسجیل مثللو الفاظ عربی اولدیغی مسلم دکلدر بلکه عربیدر نهایت لغت عرب لغت اخری ایله توافق ایلمشدر صابون وتنور کبی وبرفرقه تعریبك وقوعنه ذاهب اولدیلر ابو حیان ارتشاف نام کتابنده دیدیکه اسماء اعجمیهٔ معربه اوچ قسم اوزره‌در قسم اول اولدر که اسم مذکوری عرب تغییر ایدوب کندی کلاملرینه الحاق ایدرلر بو قسمك حکمی اصلی وزوائد ووزن اعتباریله اسم عربی صحیح حکمی کبیدر درهم وبهرج کلمه‌لری کبی قسم ثانی اولدر که اسم مذکوری عرب تغییر ایدرلر لکن کندی کلاملرینه الحاق ایتمامکله قسم اولده اعتبار اولنان احوال بو قسمده معتبر اولمز آجر وسبسبر کلمه‌لری کبی قسم ثالث اولدر که اسم مذکوری عرب تغییر ایتمیوب کندی کلاملری ابنیه‌سنه الحاق ایتمزلر ایسه عرب ابنیه‌سندن معدود اولمز خراسان کبی که عربیده فعالان وزنی یوقدر اکر الحاق ایدرلر ایسه معدود اولور خرم کبی که سلم لفظنه وکرکم کبی که قمقم لفظنه ملحقدر وبراسمك عجمیتی برقاچ وجهله معلوم اولور تفصیلی مزهرده مشروحدر انتهی وتعریب خرمانك زائد ونامناسب شاخلرینی بودایوب اغاجی میدانه چیقارمق معناسنه‌در یقال عرّب الرجل اذا قطع سعف النخلة واظهرها وبیطار طوارك طرنغی اطرافنده قیل بتن بری نیشتر ایله یارد قدنصکره اوزرینی داغلمق معناسنه‌در یقال عرّب الفرس مثلا اذا بزغ علی اشاعره ثم کواها ❊ شارح دیر که بو عمل ایله دابه‌نك صحت وسقامتی متبین اولور وتعریب متکلمك قولنی تقبیح وانکار ایله رد ایلمك معناسنه‌در یقال عرّب قوله اذا قبحه ورد علیه وبرکسه طرفندن سوز سویلمك معناسنه‌در که اکا بدل کویا آنك لساندن یاخود بالوکاله سویلمکدن عبارتدر ایلچی وخطیب عرب کبی یقال عرّب عن القوم اذا تکلم عنه بوتقریبله آنلرك مراملرینی بیان ایدر وصافی وخالص وخوشکوار صویی چوق ایچمك معناسنه‌در یقال عرّب الرجل اذا اکثر شرب الماء الصافی وقوس عربی اتخاذ ایلمك معناسنه‌در یقال عرّب اذا اتخذ القوس العربیة ❊ مترجم دیر که قوس ایکی قسمدر بری عربیه وبری فارسیه‌در وعربیه‌ده ایکی قسمدر بری حجازیه وبری واسطیه‌در وفارسیه‌ده ایکی قسمدر بری قوس یددر که ال ایله قوللانیلور وبریسی قوس پایدر که ایاقله قوللانیلور اقسام مذکوره‌دن هر بری اختلاف ازمنه وامکنه حسبیله اشکال متنوعه‌یه مقسومدر انتهی وتعریب معده فسادی صاحبنی خسته قلمق معناسنه‌در واکا ذرب المعده دخی دیرلر نته که ذکر اولندی یقال عربه العرب ای مرضه الذرب وارکك صغر که بوغه تعبیر اولنور اینکه سورغکله اینکی شهوته کتورمك معناسنه‌در یقال عرّب الثور البقرة اذا شهاها (المرابة) کتابه وزننده

والعرابة) سحابه وزننده فحش وقبیح وناسزا سوز سویلك معناسنه در قال الشارح ومنه حدیث ابن الزبیر ٭ لاتحل
العرابة للمحرم ٭ ای الافحاش وقبح الكلام وعرابه سحابه وزننده قیونك ممه سنی وضع ایتدكاری كیسه یه دینور كه
سودلو اولدیغندن نظر طوقنمسون یاخود قوزی امسون دیو كیسه ایدوب ممه سنی وضع وبند ایدرلر جمعی عرابات
كلور وعرابه اسامیدندر عرابة بن اوس بن قبطی كرمادن بن مرد معروفدر (الاستعراب) خالص عربی اولمیوب
صكره دن عربه دخیل اولمق معناسنه در ومنه یقال قوم مستعربة ای دخلاء وفحش وناسزا سویلك معناسنه در
یقال استعرب فلان اذا تكلم بالفحش والقبیح وایتك بوغه استمك معناسنه در یقال استعربت البقرة اذا اشتهت
الفحل (العروب) صبور وزننده زوجنه پك محبت ایدن خاتونه دینور وزوجنه عصیان وخیانت ایدن نمك بحرام
قاری یه دینور وعند البعض عروب زوجنه عشق وعلاقه سی اولان یاخود زوجنه محبت ادعاسنده اولوب ومحبتنی
اظهار ایدن عورته دینور علی قول زیاده سیله كولیجی ضحاكه اولانه دینور كه معایبدندر جمعی عرب كلور ضمتیله
ورانك سكونیله (العروبة) هایله و (العربة) فرحه وزننده بونلرده عروب معناسنه در وعربه نك جمعی عربات كلور
یقال امرأة عروب وعروبة وعربة ای متحببة الی زوجها وكذلك عاصیة له اوهی العاشقة له او المتحببة الیه المظهرة له
ذلك او الضحاكة بونلرده تذكیر فعول وزننك بمعنی فاعل اولنجه تذكیر وتأنیثی مساوی اولدیغنه مبنیدر وعروبه حرف
تعریفسز جمعه كوننك اسم قدیمیدر ٭ شارح دیر كه سلفده هفته كونلرندن هر برینك بر اسمی وار ایدی اشبو قطعه ده
جمله سی مندرجدر ٭ اؤمل ان اعیش وان یومی ٭ باول او باهون او جبار ٭ او التالی دبار فان افته ٭ فمونس او عروبة
او شیار ٭ احد كوننده بدء اولنمشدر كه اسمی اولدر جمعه كونی ابتدا جمعه ایله تسمیه ایدن اهل مدینه اولدیغی
مرویدر انتهی (ابن ابی العروبه) حرف تعریفله برمعروف كسددر حرف تعریفسز استعمالی لحندر یاخود نادردر
وعربه فرحه وزننده صویی پك چوق اولان قیویه دینور (العرب) عینك فتحی ورانك سكونیله وفتحتیله جائزدر
جنبش وشوق ونشاط معناسنه دریقال به عرب ای نشاط وعرب رانك سكونیله یمك اكل معناسنه دریقال عرب
الطعام عربا من الباب الثانی اذا اكله (العرب) عینك كسریله بهمی یعنی كدی اوتی وابه پسكی دیدكلری اوتك
قوریسنه دینور (العرب) فتحتیله معده فاسد اولمق معناسنه دریقال عربت المعدة عربا من الباب الرابع اذا فسدت
وعرب صافی اولان ماء كثیره دینور كه اسمدر وبونده رانك كسریله جائزدر وعرب نواحیء مدینه دن برناحیه آدیدر
وعرب یاره اوكولدقدنصكره اثر ونشانی بدنده قالمق معناسنه دریقال عرب الجرح عربا من الباب المزبور اذا بقی اثره
بعد البرء مؤلف بونی تكرار ایلمشدر ونشاطلنوب جنبشه كلمك معناسنه دریقال عرب الرجل اذا انشط ویاره اریلنوب
شیشمك معناسنه دریقال عرب الجرح اذا تورم وتقیح وبركسه نك معده سی فاسد اولمق معناسنه در وبو تكرار دكلدر
سابقده معده یه اسناد اولنمشدر یقال عرب الرجل اذا فسدت معدته وایرمغك صویی چوغالوب طاشقن اولمق
معناسنه دریقال عرب النهر اذا غمر وقیونك صویی كثیر اولمق معناسنه دریقال عربت البئر اذا كثر ماؤها (العربب
قنفذ وزننده صافی اولان چوق صویه دینور (العراب) شداد وزننده قیونك وكچینك ممه لرینی قویه جق طوربه یبان
كشی یه دینور (العارب) و (العاربة) صویی پك چوق اولوب طاشقن اولان ایرمغه دینور (العربة) فتحاتله شول
ایرمغه دینور كه جریانی تند وشدید اوله نهر زاب كبی وعربه نفس وذات معناسنه در تقول طابت به عربتی ای نفسی
وعربه مدینهٔ منوره قربنده برناحیه آدیدر ٭ شارحك بیاننه كوره بو تكراردر وعربه اصل باحة العرب اسمیدر كه باحة
دار ابی الفصاحة حضرت اسمعیل علیه السلام در قریش قبیله سی آنده اقامت ایتملریله طائفهٔ عربه نسبت اولندیلر
مؤلفك مقتضای سیاق كلامی عربه دن مراد ساحهٔ مكهٔ مكرمه در كه ارض حرام لازم الاحترامدر لكن شارحك
عبابدن نقلنه كوره عربه ارض تهامه نك اسمیدر كه ابتدا حضرت اسمعیل علیه السلام نازل اولوب واولادی اوراده
مطلب نشأت ایلدیلر بعده جرهم وعمالیق دخی ساكن اولدیلر متكثر اولدقلرنده ارض مرقومه یه كنجیده اولمیوب سائر لری
اطرافه منتشر وهمان قبیلهٔ قریش اوراده متمكن اولدیلر خلاصه سی بودر كه چون حلیلهٔ حضرت ابراهیم علیه
السلام یعنی ساره جنابلرینك غیرتنه مبنی بالامر الالهی حضرت ابراهیم هاجر ایله فرزند سعادت پرورلری اولان حضرت
اسمعیلی آلوب ارض مكه یه كتوردی ارض مكه اول هنكامده بالجمله مبشه زار اولوب وموضع بیت شریف برقزل تپه
ایدی اسمعیل ایله هاجری اورایه انزال ایدوب انلره اغاجدن برسایبان ترتیب ایلدكدنصكره عودت بیوردیلر بعده جبریل
امین نازل اولوب جناحنی ضرب ایلدكده چشمهٔ زمزم نبوع ایلدی برمدت مادر وفرزند آنده اقامت ایدوب ناكاه
جرهم قبیله سندن اورایه برطائفه مرور وبالاستیذان ارض مرقومه ده متمكن اولدیلر حضرت اسمعیل انلردن تزوج
ایدوب لسانلری عربی اولمغله انلرك لسانلرنجه تكلم ایلدیلر وحضرت ابراهیمك لسانی عبرانی ایدی من بعد اولاد اسمعیل

عربی اولدیلر وجه مذکور اوزره جرهم وقحطان مقدما عربه علی قول عربات نام محلده ساکن اولملریله اکا نسبتله
عربی اطلاق اولندیلر وعند البعض سبب تسمیه السنهٔ سائره یه نسبتله ایضاح وبیان وفصاحتی مشتمل اولمسیدر
وبرموجب حدیث شریف بش نفر پیغمبر ذیشان جنس عربدن نشأت ایلدیلر حضرت محمد واسمعیل وشعیب وصالح
وهود علیهم الصلوة والسلامدر انتهی وشاعر اشبو ٭ وعربة ارض مایحل حرامها ٭ من الناس الا اللوذعی الحلاحل
بیتنده ضرورت وزن ایچون عربه لفظنك راسنی اسکان ایلمشدر یعنی ارض عربه بر زمین گزیندر که حرمتنی برکسه
تحلیل ایلیه مزمکر اول اصیل ونجیب ونبیل وفطن وادیب اولان ذات شریف تحلیل ایدر که مراد حضرت پیغمبر
عالی گهردر علیه الصلوة والسلام زیرا فتح مکه کونی باامر الهی نهاردن برساعت مقداری تحلیل ایلمکله قریش ایله
محاربه اولنوب بعده حرمت سابقه سی الی یوم القیام ابقا اولندی پس عربه دن مراد حرم محترم اولور (العربات)
حرکات وزننده مصر بولنده برطاغده واقع برطریق آدیدر وبغداد قربنده نهر دجله ده ثابت نیجه سفینه لره دینور
مفردی عربه در مراد برکونه سفینه اوله جقدر (العریب) امیر وزننده و(المعرب) محسن وزننده کس واحد معناسندن
کنایه اولور ظهور معناسی ملایمتیله وبو مقام نفیه مخصوصدر یقال ما بالدار عریب ومعرب ای احد (العربان) عثمان
وزننده و(العربون) عرجون وزننده و(العربون) جبروت وزننده شول اقچه یه دینور که آنکله بیع وشرا منعقد اولور
مراد پیشین وپریلان برمقدار اقچه در که عامه پی تعبیر ایدر مثلا یوز غروشه برنسنه پازار ایلدکده عقد معامله ایچون
مشترینك وبردیکی اون غروش کبی ومواد مذکوره نك عینلرینی همزه یه ابدال اله اربان واربون واربون دخی دیرلر ٭ مؤلف
بو مادهلری عرن ذیلنده دخی ایراد ایلمشدر ٭ شارح دیر که بند بیان معناسنه اولان اعرابدن مأخوذدر زیرا بیعك وضوحنه
باعثدر واربون عقده معناسنه اولان اربه دن مأخوذدر پس نونلری زائد اولور انتهی (عربان) فتحاتله خابور
قضاسنده بر بلده در ٭ مترجم دیر که عربان عینتاب ایله بهسنی میاننده برقضادر حالا عربان اوه سی تعبیر اولنور ٭ مؤلفك
خابورده دیدیکی منحرفدر انتهی (یعرب) ینصر وزننده ابن قحطاندر که مجموع قبائل یمنك پدریدر لغت عربیه یی
ابتدا تکلم ایدن مزبور یعرب اولدیغی منقولدر ٭ شارح دیر که عرب تسمیه سی بونك اسمندن مأخوذ اولدیغی دخی مرویدر
(عراب) غراب وزننده اسامیدندر بشیر بن جابر بن عراب اصحابندندر وعرابی بن معاویة بن عرابی اتباع تابعیندندر
(عرابی) عینك فتحیله محدثیندن محمد بن الحسین بن المبارك لقبیدر (عریب) غریب وزننده بر رجل وبر فرس آدیدر
(عراب) سحاب وزننده خزم نام شجرك ثمری اسمیدر وخزم خاء وزای معجمتین ایله عربستانده دوم اغاجنه شبیه
برشجردر که قبوغندن اورغان وایپ بوکیلور (العربون) عینك وراءك فتحیله غائط معناسنه استعمال اولنور یقال
القی عربونه ای ذا بطنه یعنی احدث (التعرب) تفعل وزننده اعراب کبی بادیه نشین اولمق معناسنه در یقال تعرب
الرجل اذا اقام بالبادیة (عروبا) جلولا وزننده سماء سابعه نك اسمیدر (ابن العربی) الف ولامله ذکر اولنورسه مراد
قاضی ابو بکر المالکی الاندلسیدر که مؤلفات کثیره صاحبیدر والف ولامسز ذکر اولنورسه مراد عارف محقق
محیی الدین محمد بن عبد الله الحاتمی الطائیدر که شیخ اکبر حضرتلریدر رحمهما الله تعالی ٭ شارح دیر که مؤلف نسبلرنده
انحراف ایلمشدر زیرا قاضی ابو بکرك اسمی محمد وپدری عبد اللهدر وحضرت شیخك پدری علیدر واقعا ملا جامی
نفحاتده دخی محیی الدین محمد بن علی الطائی عنوانده ثبت ایلمشدر وقطب مکیدن منقولدر که دست خط مؤلفله
محرر اولان فتوحات نسخه سنك آخرنده محلی باللام اوله رق مشهودم اولمشدر (العرتمة) عرتمه وزننده بورنه
دینور انف کبی علی قول بورنك یومشق یرینه یاخود بورنك آلتنده اوسط دوداغك اورته سنده اولان دائره یه دینور یاخود
بورندیرکنك اوجنه دینور (العرزب) زای معجمه ایله جعفر وزننده واردب وزننده لغتدر صلب وشدید وغلیظ
اولان شیئه دینور وعرزب جعفر وزننده اسامیدندر ضحاك بن عرزب تابعیندندر (العرطبة) مصطبه وزننده عود
اسمیدر که لاغوته تعبیر اولنان سازه دینور فارسیده بربط وترکیده قوپوز تعبیر اولنور علی قول عرطبه طنبوره
دینور یاخود طبل علی رأی حبش اهالیسنه مخصوص طبلك اسمیدر وعینك وطانك ضمیله جائزدر (العرقوب)
قافله زنبور وزننده شول قالین سکیره دینور که انسانك اوکجه سندن یوقری یعنی بالدرندن اوکجه لری اوزره چکیلوب
متصل اولور وچارپا طوارك عرقوبی اردایاقلرینك ارقه لرنده اولور که اوك ایاقلرنده اولان دیزقپاقلری منزله سنده در
ترکیده مطلق سکیر واکریجه تعبیر اولنور یقال قطع عرقوبه وهو عصب غلیظ فوق عقب الانسان ومن الدابة
فی رجلها بمنزلة الرکبة فی یدها وعرقوب القطا بغرتلاق قوشنك بجاغیدر که بغایت قیصه اولور حتی پك قیصه نسنه
حقنده اقصر من عرقوب القطاة ضرب مثلدر وعرقوب دره نك بوغاز یرینه اطلاق اولنور وطار اولان طاغ
یولنه دینور که اکری بوکری اولور وحیله وخدعه معناسنه در وبرشیئك دلیل وحجتی بیلمکه اطلاق اولنور کویا که

سكيرندن قاورامش اولور يقال اخذ عرقوبه اى عرف جته و برفرس آديدر وعمالقه قومندن بركسـه آديدركه
عرقوب بن صخر ياخود ابن معبد بن اسددر عصرنده كذب ودروغله متعارف وخلاف وعد ايله مثل ايدى مواعيد
عرقوبه مشهوردر منقولدركه بركون بركسه كه كندى برادرى اوله جقـدر كلوب كنديدن برمقدار خرما طلب
ايلدكده عرقوب باش اوستنه اشبو خرما اغاجلرم چچكلندكده ويره يم ديو وعدايلدى خرما چچكلندكده قورق
اولمسنه تعليق ايدوب وقورق اولدقده قزارمسنه وقزاردقده رطب اولمسنه و رطب اولدقده كماله رسيده اولوب
تمراولمسنه احاله ايلدى وقتا كه تمر اولدقده بركيجه مخفيجه كسوب درانبار ايلدى و برادرينه بردانه ويرمدى بوكونه كذب
وخلفلرى سبيله السنهٔ انامده ضرب مثل اولمشدر نته كه قصهٔ مرقومه بى جيهاء الاشجعى نام شاعر اشبو بيتنده اشراب
ايلشدر ❊ وعدت وكان الخلف منك سجية ❊ مواعيد عرقوب اخاه بيترب ❊ بوراده يترب تاى فوقيه ايله يعلو زننده يمامه
قربنده برموضعدر ومن الامثال شر ما اجاءك الى مخة عرقوب يعنى شرعظيم اول حالتدركه سنى اوكچه سكيرينك
ايليكنه مضطر ومحتاج ايليه ضرورت شديده سبيله برلئيم وناكسدن نسنه طلبنه مضطر اولدقده ضرب اولنور
زيرا اوكچه سكيرنده ايليك اولماز (العراقيب) عرقوبك جمعيدر وعراقيب طاغلك برونلرينه يعنى برون كبى برجانبه
طوغرى چيقان سيورى اوجلرينه دينور على قول طاغلرك صرتلرنده اولان طاره جق يوللره اطلاق اولنوركه
هر برينه عرقوب دينور وعراقيب الامور مصالح وامورك مشكل وعظيم وصربى اولانلرنه اطلاق اولنور يقال اعيته
عراقيب الامور اى عصاويدها وعراقيب حمى ضريه قربنده برقريه آديدر (طير العراقيب) شقراق اسميدركه
مؤلفه كوره يبون بوران قوشى وسائره كوره آرى قوشيدر عربلر آنكله تشأم ايدرلر اشأم من طير العراقيب ضرب
مثلدر (التعرقب) تدحرج وزننده طاغك صرتنده اولان طار يوله سلوك ايلك معناسنه در يقال تعرقب الرجل
اذا سلك العراقيب وعدول ايلك معناسنه در يقال تعرقب عن الامر اذا عدل عنه (العرقبة) دحرجه وزننده
طوارك سكيرينى كسمك معناسنه دركه سكيرلمك تعبير اولنور يقال عرقب الدابة اذا قطع عرقوبها وياتان طوار
قالقمق ايچون سكيرلرندن طوتوب قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقـال عرقب الدابة اذا رفع بعرقوبيه
ليقوم واحتيال معناسنه در يقال عرقب الرجل اذا احتال (العزب) عينك وزاى معجمه نك فتحيله اهلى يعنى زوجه سى
اولميان كشى يه دينوركه اركن تعبير اولنور سلطانلقدر جمعى اعزاب كلور مؤنثنده عزبه دينورها ايله وعزب دخى دينور
مذكرى كبى (المعزابة) ميمك كسريله و(العزيب) اميروزننده بونلرده اركن كسه يه دينور ولا تقل اعزب اوه وقليل شارح
ديركه مفعال وزنى كه مبالغهٔ اسم فاعلدر تذكير وتأنيثى مساويدر يعنى مذكر ومؤنثنه تانك دخولى وعدمى برابردر بوراده
تجريد قبيلندن فاعل اوله رق استعمال اولندى وعزب دخى اسم فاعلدر مصباحك بيانه كوره اسم فاعلى عازبدر ومؤلف
اعزب اطلاقندن كرچه نهى ايلدى لكن بو ابوحاتم قوليدر سائرى تجويز ايلديلر (العزبة) جرعه وزننده والعزوبه ضمتيله
اسملردر اركنلك حالتنه دينور وعزوبه مصدر اولور اركن اولمق معناسنه يقال عزب الرجل عزوبة من الباب الاول
اذا كان عزبا (التعزب) تفعل وزننده اركن طورمق معناسنه در يقال تعزب الرجل اذا ترك النكاح (العزوب)
غروب وزننده غائب ونابديد اولمق معناسنه در يقـال عزب الشئ عزوبا من الباب الاول والثـانى اذا غاب
ومنه قوله تعـالى ❊ عالم الغيب لا يعزب عنه ❊ اى لا يغيب وعزوب كتمك معناسنه در يقال عزب الرجل اذا ذهب
وعربلر فلان خاتونك زوجى غائب اولدى ديه جك يرده عزب طهر المرأة ديرلر وفلان يرده شنلك اولميوب خالى وتنها قالدى
ديه جك يرده عزبت الارض ديرلر كرك مياه ونباتاتله اول يرآبادان وكرك قفر وبى عمران اولسون (المعزابة) مطواعه
وزننده اركن كشى يه دينوركه ذكر اولندى واركنلكى مدت مديده اوزايوب ممتد اولان كسه يه دينور يقال هو معزابة
اذا كان قد طالت عزوبته ومواشيلريله مرعاده اوبه دن بعيد اولان كسه يه دينور اكا معزاب دخى ديرلر هاسز (العزيب)
امير وزننده اركن كشى يه دينوركه ذكر اولندى وشول كسه يه دينوركه اهلندن ومالندن بعيد اوله وشول دوه لره
وقيونلره اطلاق اولنوركه مرعاده صاحبندن بعيد اولهلر واخشـام اوبه يه عودت ايليوب مرعاده قلان دوه لره
دخى اطلاق اولنور يقال ابل عزيب وشاء عزيب اى تعزب عن اهلها فى المرعى ويقال ابل عزيب اى لا تروح
على الحى وعزيب عازب لفظندن جمع اولورنته كه غزى كلمه سى غازى لفظندن جمعدر (الاعزاب) همزه نك
كسريله ايراق اولمق معناسـنه در يقال اعزب الرجل اذا بعـد وايراق ايلك معناسـنه در يقال اعزبه اى ابعده
وبركسه نك دوه لرى مرعاده يوردلرندن ايراق اوله رق كيجه لرده دخى مرعاده قالمق معناسنه در يقال اعزب القوم
اذا عزبت ابلهم فى المرعى لا تروح (المعزبة) مغرفه وزننده جاريه يه اطلاق اولنور امه معناسنه كويا كه صاحبنى
تزوجدن عوق ومنع ايدر وبركشينك زوجه سنه اطـلاق اولنور (العـازبة) بودخى زوجه يه اطلاق اولنور

نسوان سائرهدن منع ایلدیکیچون* مترجم دیرکه عنقریب وفاتلری ملاحظه سیله تفأل قبیلندندر اولسه یك اوجه ایدی لدیغه سلیم اطلاقی کبی ودوه یه اطلاق اولنور ومنه المثل انما اشتریت الغنم حذار العازبة اصلی بودرکه برکسه نك براز دوه لری وار ایدی فرار ایدر دیو اندیشه ایلدکله صاتوب یرلرینه قیونلر آلدی برکون قیونلر فرار ایدوب نابدید اولملریله سبحان الله انما اشتریت الغنم حذار العازبة یعنی بن فرار ایلمك شانندن اولان دوه لرك فراری خوفندن ناشی انلری صاتوب یرلرینه غنم اشترا ایلدم ایدی شمدی بونلر فرار ایلدیلر دیمکله ضرب مثل اولمشدر مؤنث جهتیله اهون اموری اختیار ایتشبکن آنده ملاحظه ایلدیکی مشقته دوچار اولان کسه حقنده ضرب اولنور (المعزبة) محدثه وزننده بودخی کشینك زوجه سنه اطلاق اولنور* مترجم دیرکه تعزیبدن مأخوذدرکه بناسی سلب ایچوندر تقشیرکبی ارکنلکی کیدریجی دیمکدر معنیه اطلاق اولنسه دخی ملایمدر (العازب) اوبه دن بعید اولان مرعایه دینور وعازب برطاغك آدیدر (المعزب) معظم وزننده اوبه دن ابعاد اولنان طواره دینور (العزوبة) عروبه وزننده مرعایه یك بعید اولان یره دینور یقال ارض عزوبة ای بعیدة عن الکلأ (هراوة الاعزاب) حمایة الاحباب وزننده که ارکنلر دکنکی دیمکدر بعده ریان بن حویص نام کسه نك فرسنه علم ایلدیلر وقتنده بغایت یوکرك وسرامد بر فرس ایدی صاحبی ارکنلره وقف ایلمشیدی تاکه اوزرنده غزا ایدوب اغتنام ایتملریله تحصیل یسار ایدوب تزوج ایده لر بو جهتله ارکنك بریسی نائل مرام اولدقده برغیریسی آلوب استعمال ایدر ایدی بناء علیه بغایت عزیز اولمغله زیاده سیله عزیز اولان نسنه حقنده اعز من هراوة الاعزاب ضرب مثل اولمشدر (العزلبة) دحرجه وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال عزلب المرأة اذا نکحها (العسب) کسب وزننده ارکك حیوان دیشی یه آشمق ضراب معناسنه در علی قول ارکك حیوانك نطفه سنه دینور یاخود نسلنه دینورکه دول تعبیر اولنور یقال اعنی الفحل من العسب ای الضراب اوهو ماؤه اونسله ویقال عسب الفحل الناقة عسبا من الباب الثانی اذا ضربها وولد معناسنه در وضراب ایدن ارکك ایچون دیشی صاحبی کرا واجرت ویرمك معناسنه درکه تخماق ایچون تخصیص اولنان آیغری اجرتله چکرلر یقال عسب الرجل عسبا من الباب الثانی اذا اعطی الکراء علی الضراب* شارح دیرکه آیغری کرایه ویرمك معناسنده کلور یقال عسب فحله اذا اکراه (العسبب) حسبب وزننده دا به قسمنك قویرق صوقنك کیکنه دینور عسبه دخی دینور هایله انسانده عجب دیرلر علی قول عسبب قویریغك قیل بتن یرینه دینورکه اینجه اوجیدر واپاغك وقوش یلکنك اوزونلغنه اولان ظاهرلرینه یعنی طشره یوزلرینه دینور وشول خرما شاخنه دینورکه طوغری واینجه وبالجمله یپراقلری صیر یلوب قوپارلمش اوله وبنه شول شاخه دینورکه اوزرنده یپراق بتمامش اوله یپراق بتن شاخنه سعف دیرلر وعسبب طاغده اولان یاریغه وچتلاغه دینور شکاف کوه معناسنه وبرطاغك اسمیدر (العسبة) تمره وزننده بودخی طاغده اولان چتلاغه دینور (الیعسوب) یعقوب وزننده آریلرك بکنه دینورکه جمله سندن بیوك اولوب واکا تابع اولورلر امیر النحل معناسنه یقال هذا الطائر یعسوب النحل ای امیرها وذکرها بوراده ذکرکا لیت وتعین وتعظمدن کنایه در معلوم اوله که اشبو نحل قسمی جای اعتبار اولان آیات الهیه دندر یعسوب که ترکیده آری بکی تعبیر اولنور شخصی جمله دن اکبر اولور امیر انسان کبی اولطائفه یه وضع وسیاست ایدر از جمله عودتلری وقتده باب مدخلده طوروب قاذوراتله ملوث کلنلری درساعت قتل ایدر وایچریده هرکسی برعمل مخصوصه تعیین ایدر وایچریده هلاك اولنلری طشره یه نقل والقا ایتدیررکذلك قپوده طوروب تراجله دخول وخروجلرینی منع ایدوب کویا که آلایه ترتیب ایدر وایکی امیر برقوانده مجتمع اولمزلر البته احدهما آخری قتل ایدر وعسکر دخی ایکی امیره انقیاد ایلمزلر ویعسوب ذکر اولنان عسب ماده سندن مأخوذدرکه ضراب معناسنه در وبرقوم وجماعتك رئیس کبیرینه یعسوب اطلاق اولنور هو یعسوب القوم ای الرئیس الکبیر وکذلك قوشندن برنوعك اسمیدر وبرنوع قوش آدیدرکه چکرکه دن کوجك یاخود بیوك اولور* شارحك بیاننه کوره فراشهٔ مخضره درکه کلبك نوعندن کوده سی وقنادلری یشل اولا نیدر ویعسوب آت قسمنك چهره سنده اولان غره یه دینورکه صباح الخیر تعبیر اولنور وآتك مرکضنده اولان دائره یه دینور ومرکض آتك ایکی طرفندن اوزنکی ایله تیوب تحریك ایلیه جك یرلریدر ودائره دیدیکی تویدن دائره شکلنده نشاندرکه بعض آتلرده اولور اربابی عندنده ادله دندر بعض مترجمین بوراده مرکضی جولانکاه ایله تفسیر ایلمکله دائرهٔ معتاده جولان ایلمسی مشدر ویعسوب پیغمبر ذیشان علیه الصلوة فی کل الآن حضرتلرینك برفرس انفسلری اسمیدر وزبیر بن العوام حضرتلرینك وبرآخر کسه نك دخی فرسلری آدیدر وبرطاغك اسمیدر (العسوب) صبور وزننده قومك رئیس وعظیم الشانینه دینور یعسوب کبی (الاستعساب) برنسنه دن ایکرنمك معناسنه در یقال استعسب منه اذا کرهه (الاعساب) همزه نك کسریله قورد قسمی لنك ایله قاچوب کتمك

معناسنه دريقال اعسب الذئب اذاعدا (العسب) كتف وزنده يوبوب طرامق مدتى او زامش اولان باشه دينور يقال رأس عسب اى بعيد العهد بالترجيل (عساب) كتاب وزنده مكه قربنده بر موضع آديدر (العسرب) جعفر وزنده ارسلانه دينور (العسقبة) قانفذ عرطبه وزنده آغلق هنكامنده كوز قوريوب طوكتى معناسنه دركه قطعا ياش چيقمز اولور يقال عسقبت عينه اذا جمدت فى وقت البكاء (العسقبة) عينك وقافك كسريله شول بشقه جه كوجك اوزم سالقمنه دينوركه بيوك سالقمك دبنه متصل اولور چينكل تعبير اولنور جمعى عسقب كلور هاسز كه جمع جنسى در وعساقب كلوركه جمع حقيقى در (العسكبة) عينك وكافك كسريله عسقبه وزنده ومراد فيدركه كوجك اوزم چينكليدر وآنده همان اوندانه اولور (العشب) عينك ضمى وشين معجمه نك سكونيله تازه اوته وچايره دينور يقال بالارض عشب كثيراى الكلأ الرطب (العاشبة و العشبة) فرحه وزنده و(العشيبة) عجيبه وزنده تازه اوتى وچايرى چوق اولان يره دينور يقال ارض عاشبة وعشبة وعشيبة اى بينة العشابة كثيرة العشب كرچه صحاحدن منفهم اولان بونك فعلى ثلاثيدن مصوغ اوليوب بلكه مزيددن يعنى افعال بابندن مصوغ اولمقدر لكن مؤلفك بينة العشابة عبارتندن باب خامسدن مصوغ اولديغى مستفاددرته كه كتب صرفيه امثله سنده دخى بورسمه در وقال فى المصباح عشب الموضع من باب تعب نبت عشبه واعشب بالالف كذلك فهو عاشب على تداخل اللغتين وعشبت الارض واعشبت فهى عشبة ومعشبة (المعشاب) محراب وزنده صيغهٔ مبالغه در تازه اوتى وچايرى پك چوق اولان منبت يره دينور يقال ارض معشاب وارضون معاشيب (التعاشيب) تاى فوقيه نك فتحيله متفرق و پراكنده تازه اوت وچايرقطعه لرينه دينور يقال ارض فيها تعاشيب اى القطع المتفرق من العشب ✻ شارحك بيانه كوره بونك مفردى يوقدر (الاعشاب) همزه نك كسريله يرتازه اوت وچاير بتورمك معناسنه دريقال اعشبت الارض اذا انبتت العشب وچاير بولمق معناسنه دريقال اعشب القوم اذا اصابوا عشبا وحيوان چايرى چوق اوتلامغله سموروب تاولنمق معناسنه دريقال اعشبت الابل اذا سمنت عن العشب و بركسه يه ياشلو ناقه ويرمك معناسنه دريقال اعشبه اى اعطاه ناقة مسنة (التعشيب) تفعيل وزنده يرتازه اوت وچاير بتورمك معناسنه دربناسى تكثير ايچوندر يقال عشبت الارض تعشيبا اذا انبتت العشب (الاعشيشاب) اعشاب معناسنه دريقال اعشوشبت الارض بمعنى اعشبت ✻ شارح ديركه وزن مزبور مبالغه ايچون سندن ولازم اولمغله يرك چايرى پك چوق اولمق معناسنه در ✻ مؤلف مسامحه ايلشدر واعشيشاب چوق چايرلق بولمق معناسنه دريقال اعشوشب القوم اذا اصابوا اعشابا (التعشب) تفعل وزنده طوارچايرى چوق اوتلامغله سموروب تاولنمق معناسنه دريقال تعشبت الابل اذ ارعت العشب وسمنت (العشبة) فتحاتله ياشلو قوجه ناقه يه دينور وقصير القامه كشى يه دينور و بودورو بى اندام وناز يبا عورته دينور و پيرلكدن بلى بوكلمش پك قوجه واختيار آدمه دينور و ياشلوديشى قيونه وانيكه دينور (العشب) اميروزنده بودخى بودوركشى يه دينور (العشب) فتحتينله قورمق يبوست معناسنه دريقال عشب الخبز عشبا من الباب الرابع اذا يبس وعشب يومش وكالنى بولمش آدملره دينور يقال عيال عشب اى لبس فيهم صغير (العشجب) جعفر وزنده سلپوك وچولپه ولوش كشى يه دينور (العشرب) جعفر وزنده و(العشرّب) هملع وزنده شهبا متلو جرى ونافذ وقوى القلب اولان كسه يه دينوركه اصلا برنسنه دن باك ويروا ايليوب دلخواه اوزره كلامنى انفاذ ومرامنى اجرا ايدر اوله وارسلانه دينور و بغايت بوكرك وشديد الجرى آته دينور (العشارب) عطارد وزنده بودخى ارسلانه دينور (العشزب) زاى معجمه ايله جعفر وزنده و(العشزّب) هملع وزنده تندوشديد ارسلانه دينور شيرغرنده معناسنه (العصب) فتحتينله كوده ده اولان سكيرلره دينوركه مفاصلك اطنابى منزله سنده درلر مفردى عصبه در يقال هو قوى العصب اى اطناب المفاصل وشجر ايلاب اسميدركه صرمشق تعبير اولنان نباتدر وقومك اشراف وخيارنه عصب اطلاق اولنور يقال هم عصب القوم اى خيارهم وعصب مصدر اولور كوده نك سكيرى چوق اولمق معناسنه يقال عصب اللحم عصبا من الباب الرابع اذا كثر عصبه (العصب) عينك فتحى وضمى وصادك سكونيله بودخى صرمشق اغاجنه دينور وعصب عينك فتحيله برنسنه يى دوروب بوكك طى ولى معناسنه دريقال عصب الشئ عصبا اذا طواه ولواه وصاروب بغلمق معناسنه دريقال عصبه اى شده واغاجك شاخلرينى يپراق سلكمك ايچون بر آرايه طوپلمق معناسنه دريقال عصب الشجرة اذا ضم ما تفرق من اغصانها اليها وخبطها وتكه نك وقوچك خايه لرينى بند ايلمك معناسنه دركه يمرطه لرى چيقارمقسزين اول عمل ايله ساقط اوله يقال عصب خصيتى التيس والكبش اذا شد هما حتى تسقطا من غير نزع وعصب يمن قاشلرندن بردرلو قماشك آديدر وشول قزل بلوده دينوركه قوراق يللرده افق غربيده نمايان اولور وعصب كال اوزره سودى ادرار ايلك ايچون ناقه نك بوطلرينى چكوب باغلمق معناسنه در وآغزده ديشلر غباردن

ياخوف وعطش مقوله سى عارضه دن ناشى وسحناك اولمق معناسنه در وابيلك اكيرمك غزل معناسنه در و برنسنه يى آوجله طوتوب آلمق قبض معناسنه در وآغزده توكرك قوريمق معناسنه در و برنسنه يه ملازم ومداوم اولمق معناسنه در و برنسنه نك چوره سنى طواف ودوران ايلك معناسنه در يقال عصبت الابل بالماء اذادارت وطافت حوله وعصب اهل عروض اصطلاحنده بحر وافرك عروضنده واقع مفاعلتن جزؤنك لامنى اسكان ايلمكدن عبارتدر كه مفاعيلن وزننه نقل اولنور قبض معناسندن مأخوذدر كه حركة لامى اخذ وقبض اولنور ومادهٔ مزبوره نك مجموعى باب ثانيدن مصوغدر وعصب بريكمك معناسنه در يقال عصب القوم به وعصب عصبا من الباب الرابع اذا اجتمعوا (العصابة) عينك كسريله شول قزل بلوده دينور كه قوراق يللرده افق غربيده نمايان اولور و باشه وجبهه يه باغلدقلرى صارغى يه دينور چنبر ودلداده وقاش باصدى و باش باغى كبى وخاصة صاريغه دينور عمامه كبى يقال شد رأسه بعصابة وهى ماعصب به وكذا العمامة وعصابه ناسدن وآت وقوش مقوله سندن اون نفردن قرقه وارنجه جماعته دينور عصبه دخى دينور يقــال عصابة من الرجال والخيل والطير اى مابين العشرة الى الاربعين (العصوب) قعود وزننده آغزده ديشلر توز مقوله سى عارضه دن كيرلنمك معناسنه در يقال عصبت الاسنان عصبا وعصوبا اذا اتسخت من غبار ونحوه كشدة عطش اوخوف (العصاب) كتاب وزننده بودخى برنسنه يى قبض ايلك معناسنه در يقال عصب على الشئ عصبا وعصابا اذاقبض وعصابه معناسنه دركه باشه صاروب باغليه جق نسنه يه دينور (المعصوب) زياده سيله آج اولان كشى يه اطلاق اولنور آجلقدن بطننى صاروب باغلمق ملاحظه سنه مبنيدر ولطيف ونازك وفاخر قلجه دينور (التعصب) تفعل وزننده باشه عصابه باغلمق معناسنه در يقال تعصب الرجل اذا شد العصابة وعصبيت اجرا قلمق معناسنه دركه قوم واقرباسنه ياخود برمظلوم وستمديده يه يار و ياورلك قيدنده اولمقدن عبارتدر يقال تعصب الرجل اذا اتى بالعصبية و برشيئه قناعت واكتفا ايدوب اكا راضى وخشنود اولمق معناسنه در يقال تعصب بالشئ اذا اقتنع به ورضى به (الاعتصاب) افتعال وزننده بودخى برنسنه يه قناعت ايدوب اكا راضى اولمق معناسنه در يقال اعتصب بالشئ اذا اقتنع به وقوم وجماعت عصبه عصبه اولمق معناسنه در يقال اعتصب القوم اذا صار واعصبة وناقه نك ادرار لبن ايچون بوطرينى چكوب باغلمق معناسنه در يقال اعتصب الناقة اذا شد فخذيها لتدر (التعصيب) تفعيل وزننده آجقدرمق معناسنه در يقال عصبه تعصيبا اذا جوعه وهلاك ايلك معناسنه در يقال عصبه اى اهلكه و بركسه يى سيد وسركرده قلمق معناسنه در يقال عصبوه اى سودوه يعنى صيروه سيدا عربلر بركسه يى سيد ورئيس ايلدكده آنك باشنه مخصوص عمامه صاردقلرى حسبيله تصرف اولنمشدر ومنه ✻ العمايم تيجان العرب ✻ ياخود امور عامه كنديسنه رد واداره اولنديغنه مبنيدر (العصبة) فتحاتله شول كسه لردر كه عن كلالة يعنى والد وولدى اولميان ميته وارث اوله لر اقربادن اولدقلرى حسبيله وفن فرائضده عصبه شول كسه يه اطلاق اولنور كه كتاب اللهده سهام مفروضه سى اولميوب اصحاب فرائض حصه لرينى آلدقدنصكره باقى قلانى اول اخذ ايدر اوله يقال هم عصبته وهى كل من لم يكن له فريضة مسماة ان بقى شئ بعد الفرض اخذ شارح ديركه مغربك بيانينه كوره اصل عصبه لغتده بركشينك پدرى طرفندن اولان اقرباسنه دينور بعده شرع ذكر اولنان كسه ده استعمال ايلدى و باقى قلان حصه نك مجموعى احراز ايلديكيچون جمع صيغه سيله اطلاق اولنمشدر وعصبه ايكى نوعدر عصبهٔ نسبيه وعصبهٔ سببيه در وعصبه نك مصدرى عصوبه دركويا كه مفردى عاصبدر انتهى وعصبه بركسه نك نصرت وتقويتنده اولان اقرباسنه دينور يقال هم عصبته اى الذين يتعصبون له (العصبة) جرعه وزنـــده بودخى اوندن قرقه وارنجه انســان وآت وقوش طائفه سنه دينور وشول شيئه دينور كه قتاده يه يعنى كون اغاجنه صاريلور وچوق زحمتله آندن آيريلوب قوپاريلور بوندن مراد شجر قتاده انواعندن نوارس ديدكلرى نوعى اوزرنده يون كبى تويلر اولور واول شجرك صمغى سكيرلرده اولان جراحاته بغايت نافع اولمغله اطباء اكا شجرة العصب دخى ديرلر (العصوب) صبور وزننده شول ناقه يه دينوركه بوطرينى چكوب باغلمدقجه سودينى ادرار ايلمز اوله وعصوب اوتوراق يرلرينك واويلقلرينك اتلرى ازجه اولان عورته دينور يقال امرأة عصوب اى رسحاء وزلاء ✻ مؤلفه كوره رسحاء اوتوراق يرلرينك واويلقلرينك اتى آزجه اولان وزلاء بالكسر قيناقلرينك اتى ازجه اولان عورته دينور وسائرلره كوره ايكيسى برمعنايه در انكيچون مجموع نسخه ده حرف ترديد ايله اوزلاء عنوانده مرسومدر (الاعصيصاب) اعشيشاب وزننده دوه يوريمكده چباليوب جد بليغ ايلك معناسنه در يقال اعصوصبت الابل اذا جدت فى السير و بريكمك معناسنه در يقال اعصوصبت الابل اذا اجتمعت وشر وفتنه قزيشوب مشتد اولمق معناسنه در يقال اعصوصب الشر اذا اشتد (الاعصاب) همزه نك كسريله بودخى دوه يوريمكده چبالمق معناسنه در يقال اعصبت الابل اذا جدت فى السير (العصبصب) سفرجل

وزنده زياده سيله اسى كونه ياخود شدتلو كونه دينور يقال يوم عصبصب اى شديد الحرّ اوشديد (العصبب) امير
وزنده عصبصب معناسنه در وعصبب مومبار طولمه سنه دينور كه عربلر جكرى ريزه ريزه ايدوب بغرسقلر مطولبدروب
بريان ايدرلر حالا شهرلرده قيمه و برنجله ترتيب اولنور وجكر صوجوغنه دخى دينور كه عربلرك ياپديغى بواوله جقدر
جمعى اعصبه كلور وعصب كلور ضمتينله (المعصب) محدث وزنده برقومك سيد وذيشاننه اطلاق اولنور وشول
كشى يه دينور كه زياده سيله آجلغندن ناشى بلنى خرقه ايله وصارقيلر ايله صاروب باغلمش اوله وفقير و بى نوا كشى يه
دينور (الانعصاب) انفعال وزنده برنسنه زياده سيله سخت وشديد اولمق معناسنه در يقال انعصب الشئ اذا اشتد
(عصبب) زبير وزنده بلاد مزينه ده برموضعدر (العصاب) شداد وزنده القابدندر حسن بن عبدالله العصاب
محدثيندندر (العصلب) عينك ولامك ضمى وفتحيله و(العصلبى) ياى نسبتله كه مبالغه يى متضمندر و(العصلوب)
اسلوب وزنده بنيه وتركيبى قوى وشديد وعظيم اولان انسان وحيوانه دينور وعصلب قنفذ وزنده اوزون اولوب
اندام واسلوبى مضطرب وياقشقسز ونازيبا اولان كسه يه دينور (العصلبة) دحرجه وزنده بدنك سكيرلرى محكم
وقوى اولمق شدت عصب معناسنه در * شارح ديركه بوكلمه عصب صلب كلمه لرندن منحوته در (العضب) عينك فتحى
وضاد معجمه نك سكونيله كسمك قطع معناسنه در يقال عضبه عضبا من الباب الثانى اذا قطعه و بركسه يه سوكك
معناسنه استعمال اولنور يقال عضبه اى شتمه و بركسه نك مساويسنى قاله كتوروب ديلملك معناسنه در يقال
عضبه اذا تناوله بلسانه و اورمق معناسنه استعمال اولنور يقال عضبه اذا ضربه و برنسنه ايله دورتوب سانجمق
معناسنه استعمال اولنور يقال عضبه بالرمح اذا طعنه به ودونك رجوع معناسنه استعمال اولنور قطع عزيمت
ملاحظه سيله يقال عضب عنه اذا رجع وكوترم ومقعد ايلمك معناسنه در قطع حركت ملايمتيله يقال عضبه المرض
اى ازمنه وناقه يى وقيونى عضباء قلمق معناسنه در يقال عضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء وعضب قلجه اطلاق
اولنور وصف بالمصدر در وحديد الكلام اولان كسه يه اطلاق اولنور وسبكسر جوانه اطلاق اولنور وشول بوزا غى يه
دينور كه هنوز بوينوزلرى ظهور ايليه (الاعضاب) همزه نك كسريله ناقه يى ياخود قيونى عضباء قلمق معناسنه در
يقال اعضب الناقة والشاة اذا جعلهما عضباء (العضوب) قعود وزنده و(العضوبة) هايله بركسه حديد الكلام
اولمق معناسنه در يقال عضب الرجل عضوبا وعضوبة من الباب الخامس اذا صار عضبا (العضباء) حمراء وزنده
قولاغى ياريق ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة عضباء اى المشقوقة الاذن وآت قسمندن ربعدن زياده سى مقطوع
اولان قولاغه دينور وعضباء رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك ناقة انيقه لرى اسميدر كرچه قولاغى
مشقوق دكل ايدى بلكه نجيبه وكريمه اولوب قلج كبى كسكين اولديغندن اطلاق اولنمشدر وشول ديشى قيونه دينور كه
قرن داخلى يعنى بوينوزينك ايچنده اولان مشاش ديدكلرى قطرداق كبى يومشق كيكى مكسور اوله كه كسرا كابالغ اولمش
اولور پس همان خارجى مكسور اولانه عضباء اطلاق اولنمز مذكرنده اعضب دينور يقال شاة عضباء وكبش اعضب
اى بين العضب بونلرك مصدرى عضب در فتحتينله يقال عضب الكبش عضبا من الباب الرابع اذا صار اعضب
واعضب ناصر ومددكارى اولميان بيكس كسه يه اطلاق اولنور يقال رجل اعضب اى لا ناصر له واللرى قيصه اولان
انسان وحيوانه اطلاق اولنور و برادرى وفات ايدن على قول برادرى وقطع اقرباسى اولميان متوحد كشى يه اطلاق
اولنور واعضب فن عروضده عضب زحافى جارى اولان جزؤه دينور وعضب بحر وافرك عروضى اولان مفاعلتن
جزؤى بعد الخرم مفتعلن وزنه رد اولنمق يعنى مفاعلتن جزؤينك ابتداى وتد مجموعى اولان ميم اسقاط اولندقد نصكره
فاعلتن قالمغله مفتعلن وزنه رد ونقل اولنمقدن عبارتدر بربوينوزى منكسر اولان قيونه تشبيه اولنمشدر * مؤلف
عضبى وافرك عروضنه تخصيص ايلمشدر لكن صدرك ابتداسنده دخى جارى اولور نته كه خزرجيه ده اشبو
ان نزل الشتاء بدار قوم * تجنب جاريتهم الشتاء * بيتيله استشهاد اولنمشدر ومحل استشهاد مصراع اولك ابتداسيدر كه مطلب
مفتعلن وزنيدر * وشارح مخزوما كلمه سنى بالخاء والزاى المعجمتين ايله تقييد ايلمكله تصحيف ايلمشدر زيرا خرم زاى معجمه ايله
شطر اولك صدرنده بش حرفه قدر زياده ايلمكه دينور كه تقطيعده معتبر اولمز مثلا بحر طويلدن * واذا انت جازيت
امرء السوء فعله * مصراعنده اولديغى كبى بلكه مانحن فيهده خرمدر راى مهمله ايله انتهى (المعضوب) مغضوب
وزنده ضعيف وزبون وناتوان كسه يه اطلاق اولنور وكوترم ومقعد اولان كسه يه دينور (المعاضبة) مفاعله وزنده مرادّه
وممانعه معناسنه در تقول هو يعاضبنى اى يرادنى العطب عينك ضمى وطانك سكونيله وضمتينله لغتدر پموغه دينور قطن
معناسنه (العطب) ضرب وزنده و(العطوب) قعود وزنده يموق يومشق اولمق معناسنه در يقال عطب القطن
عطبا وعطوبا من الباب الاول اذا لان (العطب) فتحتينله هلاك اولمق معناسنه در يقال عطب الرجل عطبا من الباب

الرابع اذاهلك وعاجزودرمانده اولمق معناسنه در يقال عطب البعير والفرس اذاانكسر وزياده سيله خشم وغضبه
كلمك معناسنه در يقال عطب عليه اذاغضب اشدالغضب (الاعطاب) همزه نك كسريله هلاك ايلمك معناسنه در
يقال اعطبه اعطابا اذااهلكه (العطبة) جرعه وزننده شول بچاورميه دينوركه آنكله آتش اخذاولنور مراد برآخر
برده آتش يانقى مراد ايلدكده ايچنه آتش قورى قويوب اوفليه رك كوتردكلرى بچاوره در (الاعتطاب) افتعال وزننده
ذكراولنان بچاوره ايله آتش آلوب كوتورمك معناسنه در يقال اعتطب الرجل اذااخذالنار بالعطبة (العوطب) جوهر
وزننده اولو بلايه دينوردا هيه معناسنه ودريانك انكين يرينه دينور وايكى طالغه ارالغنده اولان ساكن ومطمئن ليمانلق
ميدانه دينوروباديه اشجارندن برشجر آديدر (المعطب) محسن وزننده ضيق معاشه مبتلا فقيرو بى نوايه دينور مقتر معناسنه
يقال رجل معطب اى مقتر شارح بوراده مقترى رايحه سى سطوع وهيجان ايدن نسنه ايله بيان ايلمشدر ماده نك معناى
اوله ملايمى اقربدر (التعطيب) تفعيل وزننده رايحه سى طيب اولمق ايچون شرابه خوشبو نسنه قاتمق معناسنه در يقال
عطب الشراب تعطيبا اذا عالجه لتطيب ريحه واوزم اصمه سنك سالقم بته جك يرى عقده لنمك معناسنه دركه
چبوق كوز و يرمك تعبير اولنور يقال عطب الكرم اذابدت زمعاته (العظب) عينك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله
قوش قوريغنك ديبى سرعتله اوينامق معناسنه در يقال عظب الطائر عظبا من الباب الثانى اذاحرك زمكاه بسرعة
وعظب وعظوب قعود وزننده برنسنه يه صبر وثبات له مداومت ايدوب ايدار اولمق معناسنه در يقال عظب عليه عظبا
وعظوبا اذالزمه وصبر عليه ويقال انه لحسن العظوب على المصيبة اى انه حسن التصبر جميل العزاء وعظب دواب
ومواشى اوزره قائم ومقيد اولوب رعايت وتيمارلرى خصوصنده دائما اهتمام ايلمك معناسنه در يقال عظب فلان
على ماله اذاقام عليه وكوده نك در يسنك رطوبتى چكيلوب قوبقورى اولمق معناسنه در يقال عظب جلده اذايبس
وال كثرت عملدن غلاظلنوب ناسورباغلمق معناسنه در يقال عظبت يده اذاغلظت على العمل (العظب) فتحتينله
بودخى برنسنه يه صبر وثبات له ملازم اولمق معناسنه در يقال عظب عليه عظبا من الباب الرابع اذالزمه وصبر عليه
وسمورمك معناسنه در يقال عظب الرجل عظبا اذاسمن (العظب) كتف وزننده و (العاظب) اوتسز وصوسز
قيريرلره نازل اولان كمسه يه دينوركه حشم نشين طائفه سندن اوله جقدر (التعظيب) تفعيل وزننده تأخير وتسويف
ايدوب فردايه صالمق معناسنه در يقال عظبه عن بغيته اذا سوفه عنها (العظيب) اردب وزننده عظيم الخلقة
وديزمان انسان وحيوانه دينور يقال رجل عظيب الخلق اى عظيمه يبوست وغلظت معناسندن مأخوذدر وعظيب
الخلق خانك ضميله بدخوى ديمكدر يقال رجل عظيب الخلق اى سيئه (العنظب) قنفذ وزننده و (العنظب) جندب
وزننده و (العنظاب) قنطار وزننده و (العنظاب) قسطاس وزننده و (العنظوب) زنبور وزننده ايرى چكركه يه
على قول اركك صارى چكركه يه دينور بعض نسخه ده اصفر عنوانده مرسوم اولمغله كوچك چكركه ديمك اولور
(العنظبان) عنفوان وزننده و (العنظلية) عينك ضميله و (العنظباء) عينك وظانك ضمى ومدايله عنظب معناسنه در
(عنظبه) قنفذه وزننده برموضعدر (العظرب) زبرج وزننده انكرك يلانك كوچكنه دينور (العقب) عينك فتحى
وقافك سكونيله آت بردفعه سكرتدكدنصكره بردخى سكرتمك معناسنه در يقال للفرس الجواد هو ذو عفو وعقب
فعفوه اول جريه وعقبه ثانيه وعقب ولده وولد ولده اطلاق اولنور راغبك بيانه كوره اصل عقب كه كتف وزننده
اياغك اوكجه سنه دينور معانئ سائره آندن متصرفدر جمعى اعقاب كلور وولده وولد ولده اطلاقى بالاستعاره در
پدرينه خلف اولديغيچون لكن قزه اطلاق اولنمز واكر آنك ذريتى وار ايسه آنلره اطلاق اولنور انتهى وعقب
مصدر اولور ياپه عقب يعنى سكير صارمق معناسنه كاسيذكر يقال عقب القوس عقبا من الباب الاول اذالوى شيئا
من العقب عليها واوكجه يه اورمق معناسنه در يقال عقبه اذاضرب عقبه و بركسه يه خلف اولمق معناسنه در كرك
قائم مقام وكرك بعدالوفاة ولد اولسون يقال عقبه اى خلفه ويقال عقب مكان ابيه اى خلف وشر وعداوت جهتيله
بركسه نك ارقه سنه دوشوب كيفيت حالنى تفقد ايلمك معناسنه در يقال عقبه اذابغاه بشر (العقب) كتف وزننده
بودخى كشينك ولدينه و ولد ولدينه اطلاق اولنور يقال بقى له عقب وعقب اى الولد وكذا ولد الولد واياغك
اوكجه سنه دينور فارسيده پاشنه ديرلر يقال ضرب عقبه اى مؤخر قدمه ٭ شارحك بيانه كوره عقب لفظى مؤنثدر
سكون قاف ايله تخفيفى دخى جائزدر جمعى اعقاب كلور وعقب برموضع آديدر (العقب) عينك ضمى وضمتينله صوك
وانجام وعاقبه معناسنه در ومنه قوله تعالى ٭ هو خير ثوابا وخير عقبا ٭ اى عاقبة (العقب) فتحتينله شول آق سكيره دينوركه
آندن كيريش ايشلنور (العاقبة) ولده اطلاق اولنور وهر شيئك صوكنه دينور آخر وانجام معناسنه يقال عاقبة
الشئ اى آخره (العاقب) ثاقب وزننده برقومك سيد وسركارلرينه خلف اولان كشى يه دينوركه امور ومصالح

ایکنجی درجه ده اکا راجع اولور مثلا شیخ البلد ورئیس الاعیان اولانك ایکنجیسیدر که رتبه سی آندن دوندر وسید
بولنمدیغی حینده تمشیت مصلحت اکا مراجعت ایدر کتخدا ونائب کبی ومنه حدیث نصاری ❊ نجران جاء السید
والعاقب هما من رؤسائهم والعاقب یتلو السید ❊ وعاقب اسلافنه خیر وفضیلت جهتیله خلف اولان آدمه دینور که
آنك کد کنی بوش قومز (العقوب) صبور وزننده بودخی اسلافنه خیر الخلف اولان کسه یه دینور (الاعقاب) همزه نك
کسریله برکسه برینه خلف اولمق معناسنه در یقال اعقبه اعقابا اذا خلفه وطواره یمکده نوبتلشمك معناسنه در یقال
اعقب زید عمرا اذا رکبا بالنوبة ❊ مؤلفك سیاق تعبیرندن وجه مذکور اوزره کرچه خصائصدن اولمق منفهم اولوب
لکن عقبه مطلقا نوبت معناسنه اولدیغندن علی الاطلاق مناوبه معناسنه اولمق ملایمدر زیرا برنسنه ده احدهما اخری
معاقب اولور واعقاب برکسه یه عوض وجزا ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال اعقبه ای جازاه وبرکشی وفات
ایدوب اولادینی ترك ایلمك معناسنه در یقال اعقب الرجل اذا مات وخلف عقبا ای ولدا وعاریت چولمك آلان کمسه
ایچنده بر مقدار طعام بقیه سیله صاحبنه رد ایلمك معناسنه در یقال اعقب مستعیر القدر اذا ردها وفیها العقبة
(العقبة) جرعه وزننده نوبت معناسنه در تقول تمت عقبتك ای نوبتك وبدل معناسنه در تقول اخذت من اسیری
عقبة ای بدلا وکیجه ایله کوندزك هر برینه اطلاق اولنور یکدیکری متعاقب اولدیغیچون وعقبة الطائر پرواز ایدن
قوشك هوایه ارتفاعیله انحطاطی بیننده اولان مسافه یه اطلاق اولنور لکن راغب عقبة الطائر صعوده وانحداره
عبارتیله ثبت ایلمکله بر مقتضای ماده صعودینه معاقب اولان انحدارندن عبارت اولور وعقبه شول چورباه مقوله سی
طعام بقیه سنه دینور که عاریت چولمك آلان کمسه صاحبنه آنی چولمك ایچره برابرجه رد وتسلیم ایدر وعقبة الجمال
حسن وجمالك اثر وهیئتندن عبارتدر بو معناده عینك کسریله ده جائزدر یقال ما احسن عقبة جماله ای اثره وهیئته
(العقبه) فتحاتله طاغده وبایرده اولان صرپ یوقشه دینور عقوبتدن مأخوذدر جمعی عقاب کلور عینك کسریله
یقال صعدنا عقبة ای مرقا صعبا من الجبال (یعقوب) یانك فتحیله انبیای عظامدن ابو یوسف الصدیق حضرتلریدر که
اسم شریفلری اسرائیل در برادرلری اولان عیصو ایله توأم اولوب عیصونك عقبنه یاپشمش اولدیغی حالده تولد مطلب
ایلمکله یعقوب اطلاق اولنمشدر ❊ مؤلف بصائرده اعجمی اولوب وعجمه ومعرفه علتلریله غیر منصرف اولدیغنی ترجیح
وبورادہ ثبت ایلدیکی قولی امام لیثه عزو ایلمشدر ❊ مترجم دیر که مزهرده بور سمه مشروحدر که بعض الفاظ عربیه
والفاظ عجمیه من حیث المادة متوافق واقع اولسه لر احدهما آخردن مأخوذدر دیمك خطادر بلکه هر لسانك بعض
الفاظی بنه اول لسانك الفاظی جنسندن مأخوذ ومشتق اولور یقال الامة لا تلد الا بشرا والناقة لا تنتج الا بعیرا
بو جهتله ادریس عجمی اولمغله عربی اولان درس لفظندن مأخوذدر ویعقوب دخی عجمی اولمغله ترکیده ارکك
ککلك دیدکلری قوش معناسنه اولان یعقوبدن مأخوذدر دیو زعم ایدنلری علماء لغت تکذیب ایلدیلر حتی ابو بکر
محمد بن السری رسالهٔ اشتقاقده دیدیکه برلفظ اعجمی معرب لفظ عربیدن مشتق ومأخوذدر دیو ادعا ایلمك بعینه
قوش بالقدن تولد ایتدی دیو ادعا ایلمکه مماثلدر انتهی ویعقوب ارکك ککلك قوشنه دینور بونده منصرفدر زیرا
عربی غیر مغیردر ویحیی بن سعید وعبد الرحمن بن محمد بن علی ومحمد بن عبد الرحمن بن محمد بن یعقوب ومحمد بن اسمعیل
بن سعید الیعقوبیون که محدثلردر جد اعلالری اولان یعقوبه منسوبلردر (المعاقبة) میمك ضمی وقافك کسریله
شول دوه لردر که برکون شور وبرکون طتلو اوت اوتلار اوله یقال ابل معاقبة اذا کانت ترعی مرة فی حمض ومرة
فی خلة (العواقب) عینك فتحیله شول دوه لردر که صویی ایچوب یتاغنه کلدکدنصکره ینه صویه عودت ایلیه لر
یقال ابل عواقب اذا کانت تشرب الماء ثم تعود الی المعطن ثم الی الماء (المعاقبة) مفاعله وزننده برکسه نك عقبنجه
یعنی اوکجه سنی باصه رق کلمك معناسنه در یقال عاقبه اذا جاء بعقبه (التعقیب) تفعیل وزننده معاقبه معناسنه در
یقال عقبه تعقیبا بمعنی عاقبه وعرفج نام شجرك یمشی صرارمق معناسنه در وعرفج سود لکن نوعندن سادج بری
وترکیده بش پرمق تعبیر اولنان نباتدر یقال عقب العرفج اذا اصفرت ثمرته وبرکسه دشمن اوزره سفر ایدوب اول سنه
ظرفنده تکرار سفر ایلمك معناسنه در یقال عقب الرجل اذا غزی علی العدو ثم ثنی من سنته ومجد طلبنده بری اوته تردد
ایلمك معناسنه در یقال عقب فلان اذا تردد فی طلب المجد ❊ شارح دیر که یدمزده اولان نسخه لرده کرچه فی طلب المجد
عبارتیله مرسومدر لکن صواب اولان تردد فی طلب الامر مجدا عنوانیله اولمقدر که برخصوصك طلبنده جد واهتمام
ایلیه رك تردد ایلمك دیمکدر نته که امهات سائره ده یقال عقب فی الامر اذا تردد فی طلبه مجدا عبارتیله مثبتدر انتهی
وتعقیب نمازدنصکره دعا ایچون اوتوروب قالمق معناسنه در که اطلاقات شرعیه دندر ومنه الحدیث ❊ من عقب
فی صلوة فهو فی الصلوة ❊ وتراویح نمازندنصکره نافله قلمق معناسنه در یقال عقب التراویح اذا صلی بعدها یعنی نافلة قال

فی النهایة ومنه حدیث انس انه علیه السلام * سئل عن التعقیب فی رمضان ای صلاة النافلة بعد التراویح فامرهم
ان یصلوا فی البیوت * و بریرده مکث وآرام ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال عقب فلان فی الصلوة اذا صلی فمکث
فی موضعه ینتظر صلاة اخری و برسمته التفات ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی * ولی مدبرا ولم یعقب * الایه قیل
ولم یلتفت (المعقبات) محدثات وزننده که اشبو * له معقبات من بین یدیه ومن خلفه * الایه کریمه سنده واقعدر مراد
ملائکهٔ لیل ونهاردر که بری برینی معاقبلردر وشول معقبات که اشبو * الدعاء معقبات لایخیب قائلهن * حدیثنده واقعدر
مراد تسبیحاتدر که بری برینی معاقبلردر و بونلر حقایق شرعیه دندر نهایه ده اوتوز اوچ تسبیحه واوتوز اوچ تحمیده واوتوز
اوچ تکبیره ایله مفسردر که بعد الصلوة قرأت اولنور مرة بعد اخری عودت ایتدکلریچون یاخود عقب صلاتده قرأت
اولندقلریچون اطلاق اولنمشدر ومعقبات شول ناقه لره دینور که بری برینك عقبنده حوض اوزره طوررلر ایلرودن
بریسی صوایچوب دوندکده آنك برینه بریسی داخل اولور (العقبی) حسنی وزننده برایش ضمننده ترتب ایدن جزا
و پاداشه دینور که اسمدر امر مزبوری معاقب اولدیغیچون یقال له العقبی ای جزاء الامر (التعقب) تفعل وزننده
برکسه نك ارتکاب ایلدیکی جرم وجنحه ایچون مؤاخذه ایلمك معناسنه در یقال تعقبه اذا اخذه بذنب کان منه و برخبرده
شك وشبهه ایلمکله تکرار کیرو دونوب صورمق معناسنه در یقال تعقب عن الخبر اذا شك فیه وعاد للسؤال عنه
و برکسه نك عارلنوب خجل ومتهوم اوله جغی خصوصنی یاخود خطا وزله سنی آردندن جستجو ایلمك معناسنه در
یقال تعقبه اذا طلب عورته او عثرته (الاعتقاب) افتعال وزننده تاجر متاعنی بعد انعقاد البیع مشتری یه تسلیم
ایلیوب بهاسنی تماما قبض ایچون تأخیر ایدوب کندی یانده آلیقومق معناسنه در یقال اعتقب السلعة اذا حبسها
عن المشتری حتی یقبض الثمن * شارح دیر که بو حالده متاع ضایع اولسه تعدیسنه باء ضامن اولور (العقاب) غراب
وزننده طوشنجل قوشنه دینور قره قوش نوعندندر و بر نوعنه یلانجل تعبیر اولنور که یلانلری قاپوب هلاك واكل
ایدر جمعی اعقب کلور اکلب وزننده وعقبان کلور غلمان وزننده * مترجم دیر که عقاب سید جوارح طیوردر ونسر که
قره قوش دیدکلری آلیجی قوشدر عریف ونقیبلریدر فارسیده طوشنجله آله دینور ونسر دیدیکنه کرکس دینور ترکیده
قره قوش دیرلر آلیجی قوشدر طغان وشاهین مقوله سی جوارحه هجوم ایدوب آلور ولسانمزده کرچه آق بابا
دیدکلرینه کرکس اطلاقی مشهوردر لکن صحیح دکلدر جمیع صیدیه وسائر کتب لغتدن منفهم اولدیغی اوزره آق
بابایه فارسیده کرکس سپید وعربیده مضرحی دینور کرچه مؤلف مضرحی یی صقر ایله تفسیر ایلمشدر لکن وجه
مذکور اوزره اکثرینك قولی ذکر ایلدیکمز اوزره در وعقاب مؤنث سماعیدر وزن ثانی جمع کثیردر وجمع الجمعی عقابین
کلور برشکاری آلدقدنصکره شکار آخری تعاقب ایلمسی باعث تسمیه در انتهی وعقاب بعض قیو ایچره اولان شول
تومسك سیوری طاشه دینور که طوقنان قوغه یی خرق ایدر و بعض طاغك صرتنده و بو کورنده نردبان شکلنده سوملوب
طوران یلچین قیایه دینور وشول بادام شکلنده مهرمیه دینور که طوارك ایاقلرینك برنده ظهور ایدر وکو یه حلقه سنك
دلیکلرنده اولان کوجك ایلکه دینور وحوضه صو آقه جق صو یولنه دینور وقیو کارنده واقع شول طاشه دینور که
اکا باصوب صو چکرلر وعقاب برنججه فرس اسمیدر وسلطان الانبیاء علیه افضل التحایا حضرتلرینك سنجاقلری
آدیدر ایری و بیوك اولدیغیچون تسمیه اولندی و یوکسك تپه یه و باره دینور ومطلقا یوکسك اولوب پك طولانی اولمیان
یره دینور و بردیشی کلبك و برعورتك اسمیدر (ابو عقاب) تابعیندندر (ابن عقاب) که اسمی جعفر بن عبدالله در
شاعر مشهوردر عقاب والده سی اسمیدر (عقیب) زبیر وزننده اصحابدندر (العقیب) قافك تشدیدیله قبیط وزننده
برقوش آدیدر و برموضع اسمیدر (المعقب) منبر وزننده خاتونلرك باش اورتوسنه دینور وکو یه یه دینور وطوار سورمکده
حاذق وماهر اولان سوریجی یه دینور وشول کسه یه دینور که امامدنصکره یعنی پادشاه وقت انقضا سندنصکره خلافته
مترشح وآماده اوله وارث سلطنت وولی عهد کبی یقال هو معقب للامام وهو الذی ترشح للخلافة بعد الامام (المعقب)
معظم وزننده میکدمیه کندودن بیوك شانلو کسه کلمکله کندوسی احترازندن یاخود حجابندن ناشی طوره میوب چیقوب
کیده یقال خرج معقبا وهو من یخرج من حانة الخمار اذا دخلها من هو اعظم منه (المعقاب) محراب وزننده شول
اوطه یه واوه دینور که عربلرا کا قوری اوزم مقوله سی وضع ایدرلر کیلارلری مثابه ده اولور (الاستعقاب) تعقب
معناسنه در که برکسه نك اوتانوب عارلنه جق یرینی یاخود خطا وجنحه سنی آردندن جستجو ایلمکدن عبارتدر یقال
استعقبه اذا طلب عورته او عثرته (کفرتعقاب) حفرتلعاب وزننده برموضع آدیدر (یعقوبا) یای تحتیه نك فتحیله
بغداده اون فرسخ مسافه ده بر بیوك قریه آدیدر * شارح دیر که صواب اولان بای موحده ایله بعقوبا اولمقدر (ثنیة العقاب
وفیة الحساب) وزننده دمشق شام ترابنده برصرپ بلاك آدیدر (نیق العقاب) نونك کسریله جحفه ده برموضعدر

يعقاب) تانك كسريله برزجل آديدر (العقبة) نمره وزننده وعينك كسريله جائزدر خاتونلرك هودج ومحفه اورتولرندن
برنوع الاجه ومنقش اورتو اسميدر (العقناة) عينك وقافك فتحيله و(العبنقاة) عينك وباى موحده نك فتحيله
و(البعنقاة) بانك وعينك فتحيله عقاب يعنى طوشنجل قوشنه لفظندن متصرف صفتلردر كسكين پنچه‌لو ديمكدر
يقال عقاب عقناة وعبنقاة وبعنقاة اى ذات مخالب حداد (المعقب) محسن وزننده شول يلدزه دينور كه بر آخر
يلدز عقبندن طلوع ايليه (عقاب) كتان وزننده اساميدندر عبدالملك بن عقاب محدثيندندر ❊ مترجم ديركه معاقبه
عروضيه مهمه‌دن اولمغله مؤلفه استدراك اولنمشدر معلوم اوله كه معاقبه فن عروضده برجزؤده ياخود ايكى جزؤده مطلب
مجتمع اولان ايكى سببك ايكيسيده حذفدن سالم ياخود بربسى وجوبا سالم اولمقدن عبارتدر مثلا مفاعيلن جزؤنده
واقع عى ولن سببلرينك ايكيسيد ٭ حذفدن سالم اولوب مفاعيلن دينور ياخود ياء حرفى حذف اولنوب نون باقى
ياخود نون حذف اولنوب ياء باقى قالور اوله كوره مفاعلن ثانى يه كوره مفاعيل اولور جزئنده اولديغى مثلا بحر رملده
فاعلاتن جزؤينك نونى جزؤ ثانيده اولان فاعلاتن الفنه معاقب اولور واشبو معاقبه طقوز بحرده جارى اولور انتهى
(العقرب) جعفر وزننده هوامدن معروف موذى جانور آديدر فارسيده كژدم دينور تركيسى اولميان اسمادندر و براترا كدن
قوريغى اورى ديو مسمو عمز اولدى اورى ديمك قالقق و يوقرى ديمكدر وعقرب لفظى مذكر ومؤنث اولور شارح ديركه
تأنيثى غالبدر وعقرب عربلرك پاپوشنده برقايشه دينوركه عقرب هيئتنده اولور وشول دواله دينوركه برطرفنده طوقه
اولوب كندوسيله آتك قوسقونى ايره بند ايدرلر تركيده دخى عقرب ديرلر وعقرب فلكده اون ايكى برجدن بر برجك
اسميـدر كواكبلرى عقرب شكلنده اولمغـله انكله تسميه اولنمشدر منازل قمردن شوله وقلب وزبانايى مشتملدر
وعقرب عتبة بن رحضة الغفارى نام كسنه نك فرسى اسميدر (عقرباء) مد ايله يعامه ده برارضك اسميدر وعقرباء
ديشى عقربه دينوركه عقربك مؤنثى اولور و بوغير منصرفدر ❊ مؤلفك بو راده كالعقربة قولى عقرباء لفظنك
تأنيثنه تمثيلدر عدم انصرافنه تمثيل دكلدر پس مؤنثنده عقربه دخى دينلـكله مصغرنده قياس اوزره عقربه
دينورنته كه شهاب دره شرحنده بو دقيقه بى تلميح ايلمشدر (العقربة) ها ايله كذلك عقربك مؤنثيدر (العقربان)
عنفوان وزننده وبانك تشديديله جائزدر دخال الاذن اسميدر كه قولاغه قچان تعبير اتدكلرى بوجك اوله جقدر
اوزونجـه صارمترق واياقلرى چوق برموذى بوجـكدر وعقربان عقربه على قول ارككنـه دينور مصباحك
بيانه كوره عقرب ذكر وانثايه اطلاق اولنور تأكيد تذكير مراد اولورسـه عقربان دينور ازهرى ديديكه عقرب
ذكر وانثايه اطلاق اولنور وانده تأنيث غالبدر وارككنه عقربان و بعضا مؤنثنده عقربه دينور (المعقربة) اسم فاعل
بنيه سيله و(المعقرة) مسخره وزننده عقربى چوق اولان يره دينور يقال ارض معقربة ومعقرة اى كثيرة العقرب
معقره لفظنده عقرب كلمه‌سى كويا كه ثلاثى يه رد اولنوب آندن اسم مكان صيغه‌سى بنا اولنمشدر (المعقرب) اسم مفعول
بنيه سيله اكلمش خيده ديمكدر تشبيه اوزره يقال صدغ معقرب اى معوج معطوف وكوده سى صيقى ودرنكلى
شديد البنيه اولان انسان وحيوانه دينور وشوكت وشهامت ومناعت صاحبى آدمه دينوركه زير حمايه‌سنده اولنلرى دائما
حمايت ومظلوم وبيكسانه مدد ونصرت ايليه يقال رجل معقرب اى نصور منيع (العقربانة) عينك وراءك ضميله
نصرت وشهامت ومناعت معناسـنه دريقال هو ذو عقربانة اى نصور منيع (العقارب) عقربك جمعيدر ونمايم
معناسنه استعمال اولنور موجب رنج وآزار اولديغيچون ونمايم نميمه نك جمعيدركه قوغ تعبـير اولنور نمام قوغجى
وسخن چين ديمكدر ومنه المثل انه لتدب عقاربه اى يقترض اعراض الناس يعنى قوغجيلقله ناسك عرض وناموسنى
هتك وشكست ايدر وعقارب شدائد ومحن معناسنه استعمال اولنور وعقارب الشتاء قيش ايامنك شدت بر ودتندن
عبارتدر (العقربة) ها ايله بك اهل خدمت وعاقله و پيشكار اولان جاريه يه اطلاق اولنور يقال امة عقربة اى خدوم
عاقلة وكلپتان شكلنده شول تيموره دينوركه آت اكرينه چرر لر تركيده عقرب تعبير اولنور (العكب) فتحتينله دوداق
وچكه كيكى قالين ويومرى اولمق معناسنه دريقال عكب الرجل عكبا من الباب الرابع اذا غلظ شفته ولحياه واياق
پرمقلرى سيرك اولميوب برى برينه بتشك كبى بك يقين اولمق معناسنه دريقال عكب الرجل اذا تدانت اصابع رجله (العكباء)
حمراء وزننده يومرى كوده‌لو نصلق و بى اندام عورته دينور يقال امرأة عكباء اى الجافية الخلق (العكوب) غروب
وزننده مزدحم اولمق معناسنه در يقـال للابل عكوب اى ازدحام وطورمق ووقوف معناسنه دريقال عكب الرجل
عكوبا من الباب الاول اذا وقف وتنجره قينامق معناسـنه دريقال عكبت القدر اذا غلت وعاكب لفظندن جمع
اولوركه واقف ومزدحم معناسنه‌در (العكوب) صبور وزننده توزه دينور غبار معناسنه (العكب) عينك فتحى وكافك
سكونيله بو دخى توزه دينور وجست ونشاطمنـد وخفيف الروح كسه يه دينور وشر وشور ومضرت جهتنده

اولان شدته دینور (العكاب) غراب وزننده بودخی توزه دینور غبار معناسنه وتوتنه دینور دخان معناسنه (العاكوب) حالوب وزننده و(العكوب) تنور وزننده بونلرده توزه وغباره دینور (العاكب) جمع كثیر معناسنه درکه ازدحامی مشتملدر (العكب) هجف وزننده یومری كوده لوطو باج بودوره دینور وانس وجن طائفه سندن مارد وباغی ومتعند شخصه دینور وشول كسه یه دینور كه والده سنك زوجی اوله كرك پدری تطلیق ایلسون وكرك وفاتندنصكره وارسون وعكب امرای عربدن نعمان بن منذرك زندانبانی اسمیدر (التعكیب) تفعیل وزننده توتمك معناسنه در یقال عكبت النار تعكیبا اذا دخنت (التعكب) تفعل وزننده بركسه یه توتن كبی غم وغصه استیلا ایلمك معناسنه در یقال تعكبته الهموم اذا ركبته (الاعتكاب) افتعال وزننده توز توزتمق معناسنه در یقال اعتكب الرجل اذا اثار الغبار وتوز كندیسی توزمق معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور یقال اعتكب الغبار اذا ثار (عكابه) دجانه وزننده ابن صعب دركه بنو بكر قبیله سندن برجماعتك پدریدر (العلب) قلب وزننده برنسنه بریره اثر ونشان ایلمك معناسنه در حیوانك وجودنده شربت وقولان و پالدم مقوله سنك ایلمسی كبی وكرتمك وجرمق معناسنه در یقال علب الشیء علبا من الباب الاول والثانی اذا اثرفیه ویقال علبه اذا جزه وعلب غلیظ وخشن یره دینور بو معناده عینك كسریله ده جائزدر وعلب قلج وبچاق مقوله سنك قبضه سنه دوه‌لك بوینی سكیرینی صارمق معناسنه در یقال علب السیف ونحوه اذا حزم مقبضه بعلباء البعیر وعلب پك وصلب نسنه یه دینور طاش كبی (التعلیب) تفعیل وزننده بودخی بریره اثر ونشان ایلمك معناسنه در وجرمق وكرتمك معناسنه در وقلج وبچاق قبضه سنه دوه‌نك بوینی سكیرینی صارمق معناسنه در (العلب) كتف وزننده پك نسنه یه دینور شیء صلب معناسنه وصغن نوعندن وعل دیدكلری حیوانك ایری ویومری اولانه دینور صغن برقاچ كونه اولور وعل دیدكلری تركیده چوپر تعبیر اولنور جثه سی كیكدن اكبر وتویی شاده سیاهه مائل وصیفده قزل اولور وقویریغی اولمز وعلب ایری كاره دینور بونده عینك ضمیله ده لغتدر (العلب) عینك كسریله شول كسه یه دینور كه زیاده سیله ناكس وبی خیر اولمغله آندن قطعا برنسنه طمع وامید اولنیه یقال رجل علب اذا كان لا یطمع فیما عنده وشول بی خیر ومنفعت غلیظ یره دینور كه دائم الدهر یغمور یاغسه آنده اصلا نبات اثری اولمیه بو معناده عینك فتحیله ده جائزدر وسدر اغاجی بتدیكی یره دینور وسدرسینك كسریله عربستان كراسی دیدكلری شجردر جمعی علوب كلور (العلب) فتحتینله برنسنه پك وصلب اولمق معناسنه در یقال علب الشیء وعاب علبا من الباب الرابع والاول اذا صلب وشدید وسرد ودرشت اولمق معناسنه در یقال علب الشیء اذا جسی واشتد وات چوق طورمغله رطوبتی چكیلوب قدید اولدقدنصكره قوقمق معناسنه در یقال علب اللحم اذا تغیرت رائحته بعد اشتداده وعلب فتحتینله بر مرض اسمیدر كه دوه‌نك بوینی سكیرینك ایكی طرفنده حادث اولور وقلچك اغزی رخنه لنوب كدكلمك معناسنه در یقال علب السیف علبا من الباب الرابع اذا تثلم حده • (الاستعلاب) ات چوق طورمغله پكیشوب رائحه سی متغیر اولمق معناسنه در یقال استعلب اللحم اذا تغیرت رائحته بعد اشتداده ومواشی اوتلغی استغلاظ ایلكله بكنمیوب اوتلامقدن استنكاف ایلمك معناسنه در یقال استعلبت الماشیة البقل اذا اجتوه واستغلظته (العلابی) عینك فتحی ویانك تشدیدیله قلابه دینور رصاص كبی وعلباء لفظندن جمع اولور وعلباء عینك كسری والفك مدیله دوه‌نك بوینده اولان سكیره دینور مؤلف علباء كلمه سنی كاه بعیره اضافتله تخصیص وكاه علی الاطلاق ذكر ایلمكله تشویش ایلمشدر امهات سائره‌ده مطلقا انسان وحیوانك بوینلرنده اولان صاری سكیر ایله مفسردركه ایكی دانه اولور # شارح دیركه رصاص معناسنه اولان علابی صیغهٔ جمع اوزره وارد اولان مفرد آتدن اولمسنی یاخود مفردی مسموع اولمیان جمعدن اولمسنی اقتضا ایدر وعلباء جمعی اولان علابی لفظنك یای ثانیه سی مفردینك آخرنده اولان همزهٔ ممدوده‌دن مبدله در تثنیه سنده علباآن وعلباوان دخی دینور انتهی وعلباء بر رجل آدیدر (العلبیة) سلقیه وزننده بویون سكیرینی دلك علی قول كسمك معناسنه در یقال علبی عبده علبیة اذا ثقب علباءه اوقطعها و بیرلكدن بوینك سكیرلری میدانه چیقوب آشكار اولمق معناسنه در یقال علبی الرجل اذا ظهرت علابیه كبرا (العلبة) جرعه وزننده اوزون خرما اغاجنه دینور وسود صاغجق بیوك چناغه دینور كه دوه دریسندن یاخود تخته‌دن اولور تركیده كوولك تعبیر اولنور قوطویه دخی علبه اطلاق اولنور جمعی علاب كلور عینك كسریله وعلب كلور صرد وزننده وعلبه اسامیٔ رجالدندر علبة بن زید ومحمد بن علبه اصحابدندر (العلبة) عینك كسریله ایری اغاج بداتلرینه اولان شول عقده‌یه دینور كه اومچه وكتوك تعبیر اولنور آندن مقطره یعنی طومرق اتخاذ اولنور كه محبوس اباغنه چكریلور (الاعلنباء) اسلنقاء وزننده شر وقتاله یاپنوب حاضرلنمق معناسنه در یقال اعلنبی الدیك اوالكلب اعلنباء اذا تهیأ للشر والقتال و بركسه اوزره شیشوب قباروب كردن درازلق ایلمك معناسنه دركه خر وسلمق تعبیر اولنور نته كه بركسه ایله مخاصمه

ومنازعه یه مباشرت هنگامنده ایدرلر یقال اعلنبی الرجل اذا اشرف واشخص نفسه کما یفعل عند الخصومة ومنه اعلنبی
الدیك واقعا خروس جنکه مبادرت ایلدکده تو یلرینی قباردوب بو ینی اوزاتدیغی کبی (علبب) عینك ضمی ولامك
سکونی و یای تحتیه نك فتحیله و (علیب) عینك کسریله حذیم وزننده یمن طریقنده برده آدیدر کلام عربده
فعیل وزننده که فانك ضمی و یانك فتحیـله در بوندن غیری کلام یوقدر (العلبب) بای موحده ایله قنفذ وزننده
برموضع آدیدر (العلوبة) جرثومه وزننده برقوم وجماعتك کزیده وخیار وذیشانلرینه دینور یقال هؤلاء علوبة
القوم ای خیارهم (المعلوب) معلوم وزننده حارث بن ظالمك قلجی اسمیدر ومعلوب ایشلك یوله دینور یقال طریق
معلوب ای لاحب (العلاب) کتاب وزننده برنوع داغ وتمغادر که دوه نك بو ینك اوزونلغنه باصیلور علباء دیدکلری
سکیر اوزره اولور (المعلبة) معظمه وزننده و (المعلبة) محسنه وزننده شول ناقه یه دینور که کردننه علاب دیدکلری
ذکر اولنان تمغا باصلمش اوله یقال ناقة معلبة ومعلبة اذا کانت وسمت بالعلاب (علبیة) هبریه وزننده دأث نام محلده
برکوجك صویك آدیدر (علب الکرمه) شبه الغرفه وزننده یمامه ولایتنك بصره طرفندن نهایت حد وسنوری
اولان برك اسمیدر (العلهب) جعفر وزننده بو ینوزلری اوزون تکه یه وبیان اکوزینه دینور واوزون کشی یه دینور
مؤنثی علهبه در هایله (العنب) عینك کسری ونونك فتحیله یاش اوزمه دینور فارسیده انکور دیرلر مفردی عنبه در
هایله جوهری صحاحده دیمشدر که مفرداتده بنای مزبور نادردر زیرا بنای مرقوم غالبا جمع صیغه سیدر قرد وقردة
وفیل وفیلة کبی لکن ندرت وقلت وجهیله مفرد ایچون دخی کاور عنبه وتوله وحبره وطیبه وخیره کبی بونلردن
ماعدا بو صیغه اوزره کلدیکی معلوم دکلدر وجه مذکور اوزره جوهرینك ذکر اولنان صیغه لردن ماعدا یی
نفی ایلمسی قصورندن ولغت عربه قلت اطلاعندن ناشیدر یوخسه بناء مزبوردن اشبو آتیة الذکر کلمات
دخی وارد اولمشدر که بونلردر الزمخة زای وخای معجمتین ایله والمنة نونیله والثومة ثای مثلثه ایله والحدأة
حای مهمله ایله والطمحة طای معجمه ایله والذبحة ذال معجمه وحای مهمله ایله والطیرة طای مهمله ایله والهنة نونیله
وغیر ذلك * شارح دیر که جوهرینك سلب علمی کندی شرطنه موافق اوله رق الفاظ صحیحه یه متعلقدر یوخسه
مؤلفك ذکر ایلدیکی کلمه لرك اکثرینی ماده لرنده کندیسی دخی ایراد ایلمشدر انتهی وعنب شرابه اطلاق اولنور
خمر معناسنه مایؤل الیه اعتبار یله یقـال سقاه عنبا ای خمرا وعنب سلفده برسودلو کنج ناقه نك اسمیدر که آندن
ناشی قریش ایله بنی عامر میاننده بروقعه اولمشدر (یوم العنب) بین العرب مشهوردر (حصن عنب) فلسطین
قضاسنده برقلعه در (العنباء) عینك کسری ونونك فتحیله بودخی یاش اوزمه دینور عنب کلمه سنده لغتدر (التعنیب
تفعیل وزننده آصمه وتکاك اوزم ویرمك معناسنه در یقال عنب الکرم تعنیبا اذا صار ذاعنب (العنبة) هایله عنبك
مفردیدر که ذکر اولندی و برنوع سبولجه اسمیدر که بدن انساننده چیقار کوزده واطرافنده چیقار اوزم دانه سی شکلنده
اولور وعنبه اعلام اشخاصدندر (عنبة الاکبر) عراقده اشرافدن برقبیله جدیدر (بئر ابی عنبه) مدینه ده برقیو
اسمیدر (العناب) رمان وزننده بو اسمله معروف میوه در واراك یعنی مسواك اغاجنك یمشنه دینور که بطم قدر
وکالیله اولدقده سیاه و برمقدار حلاوتلو اولور ادویه دندر (العناب) غراب وزننده برونی بیوك اولان کسه یه دینور
یقال رجل عناب ای کبیر الانف ومکه یولنده برطاغك و برده نك اسمیدر وعناب غفل یعنی بعض خاتونلرك فرجنده
دبه لك کبی حادث اولان شیشه دینور علی قول بظر یعنی فرجك وسطنده اولان لحم زائده دینور که دیلاق تعبیر اولنور
وعناب مالك بن نویره نك فرسی آدیدر وعناب کوجك قره طاغه دینور واوزون دکرمی طاغه دینمکله اضداددن اولور
(الاعنب) اقرب وزننده برونی بیوك کسه یه دینور (عنبب) جندب وزننده یمنده برموضع یاخود برده آدیدر وعنبب السیل
اضافتله سیل صوینك اوکنه ومقدمنه دینور (العنبان) فتحاتله جست ونشیط وچالاك آهو یه دینور ودپرنشی ثقیل
اولان آهو یه دینمکله ضد اولور وعلی قول یاشلو قوجه آهو یه دینور * شارح دیر که عنبان کلمه سی صفتدر ومقرردر که
وزن مزبور اوزره صفات بنا اولمز انجق وزن مرقوم مصدره مخصوصدر پس لفظ مزبور شواذدن اولور * مترجم
دیر که مبالغة وصف بالمصدر اولمق محتملدر انتهی (العنابة) ثمامه وزننده مکه ایله مدینه بیننده برموضعدر و برصو آدیدر
(المعنب) معظم وزننده قالین وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیء معنب ای غلیظ واوزون کشی یه دینور (العناب)
شداد وزننده اوزم صتان کسه یه دینور وعناب حریث النبهانی نام کسه نك پدری اسمیدر جوهرینك عناب بن ابی حارثه
تعبیری غلطدر زیرا اول تای فوقیه ایله عتابدر * شارح دیر که جوهری آنده ارباب لغتدن چوق ذواته موافقت
ایلمشدر (المعندب) اسم فاعل بنیه سیله بغایت طارغین وخشمناك آدمه دینور یقال رجل معندب ای غضبان
(العندلیب) زنجبیل وزننده بلبل قوشنه دینور که هزاردخی دیرلر کوناکون نغمات والحان صاحبیدر جمعی عنادل کلور

رباعی یه رد اولنلدقدنصکره جمع بنا قلنمشـدر وهزار لفظی فارسیدر هزار دستان اولدیغندن اطلاق اولنمشدر
(العنزب) زای معجمه ایله قنفذ وزننده سماق دیدکلری اکشی دانه یه دینور و بوذکر اولنان عنرب وعنزب مصحف دکلدر
لغت مخصوصه در (العنکبوت) عنزروت وزننده اورمجکه دینور که معروف بوجکدر غالبا مؤنث استعمال اولنور
شارح دیرکه مؤلفه کوره وزنی فعللوت در فنعلوت دکلدر وغریبه درکه اورمجکك سکز ایاغی والتی کوزی اولور غريبة
افلاطوندن منقولدرکه سنك قسمی پك حریص اولور واورمجك پك قانع اولور بحکمته تعالی پك حریص اولان
مخلوق پك قانعه بلاکلفة رزق مسوق اولمشدر (العکنباة) عینك وکافك فتحیله و(العنکباة) عینك فتحی ونونك سکونیله
و(العنکبوة) هایله و(العنکباء) عینك فتحی ونونك سکونی والفك مدیله عنکبوتك مؤنثیدر ومذکرنده عنکب ومؤنثنده
عنکبه دخی دینور جمعی عنکبوتات وعناکب کلور (العکاب) عینك کسریله و(العکب) ضمتینله و(الاعکب)
اکلب وزننده آتدن اسم جمعلردر (العیهب) حیدر وزننده قاتلدن انتقام طلبنه قدرتی اولمیان عاجز وضعیف
کمسه یه دینور یقال رجل عیهب ای ضعیف عن طلب وتره وثقیل وناساز وناتراش کمسه یه دینور یقال هوعیهب ای
ثقیل وخم و یونی چوق اولان کلیه دینور (العهبی) جرشی وزننده والفك مدیله جائزدر یکیتلك وجوانلق
حالتنك اول هنکامنه دینور یقـال فعله فی عهبی شبابه وعهبائه ای اوله وملك وسلطنت وایالتـك زماننه دینور
یقال امتد عهبی ملکه ای زمنه (العوهبة) دحرجه وزننده تضلیل ایلمك معناسنه در یقال عوهبه عوهبة اذا اضلاه
(العیهاب) عینك کسریله ناسی دائما تضلیل ایدن کمسه یه دینور (العهب) عیبـوزننده بیلمامك جهالت معناسنه در
یقال عهب الشیء عهبامن الباب الرابع اذاجهله (العیب) غیب وزننده و(العاب) نقیصه و وصمه معناسنه درکه
معلومدر (المعاب) و(المعابة) و(المعیب) میملرك فتحیله عیب معناسنه ❊ مؤلفك ترتیبی اوزره ذکراولنان الفاظ خمسه
اسملردر یقال به عیب وعاب ومعاب ومعـابة ومعیب ای وصمة وعیب کلمـه سی مصدراولور وفعلی متعدی اولور
برنسه یی عیبلك وعیبلو قلمق معـناسنه یقـال عابه ای جعله ذاعیب ولازم اولور عیبلو اولمق معناسـنه یقـال
عاب المتاع اذاصار ذاعیب (المعیب) میمك فتحیله اسمدرنته که ذکراولندی واسم مفعول اولور مکیل کبی عیبلو
دیمك اولور (المعیوب) اصلی اوزره بودخی عیبلو دیمکدر ❊ مؤلف تعییب ماده سندن سکوت ایلمشدرکه تفعیلدندر
برنسه یی عیبه نسبت ایلمك معناسنه درکه عیبلمك تعبیر اولنور (العیبة) عینك فتحیله همزه وزننده و(العیاب) شدآد
وزننده و(العیابة) علامه وزننده دائما ناسی عیبلیوب یعنی هرکسه برعیب عزو واسناد ایدن کمسه یه دینور یقال رجل
عیبة وعیاب وعیابة ای کثیرالعیب للناس (العیبة) تمره وزننده شول کوجك زنبیله دینورکه مبشبندن وکوندن ایدرلر
وجامدانه دینورکه ایچنه اثواب وضع ایدرلر ترکیده هکبه تعبیر اولنور ظاهرا آندن محرف در وعیبة الرجل کشینك محل
اسراری اولان همرازه اطلاق اولنور ومنه الحدیث ❊ الانصار کرشی وعیبتی ❊ یعنی انصار بنم خاصهٔ جماعتم ومحل
اسرارمدر عیبه نك جمعی عیب کلور عنب وزننده وعیاب کلور ثیاب وزننده وعیبات کلور عینك کسری و یانك فتحیله
وعیاب صدور وقلوبه اطلاق اولنور پس مفردی اولان عیبه صدر ودرونه اطلاق اولنور ضمائر خفیه واسرار خبیه یی
محتوی اولدیغیچون و بوکنایاتدندر وعیاب مفرد اولهرق حلاج طوقمنه دینور مندف معناسنه (العایب) عیبدن
اسم فاعلدر وپك قوی وغلیظ اولان سوده دینور یقال عاب السقاء عیبا اذا خثر مافیه من اللبن (اعیب) جندب
وزننده یمنده برموضع آدیدر وزنی فعیلدر یاخود افعلدر ❊ شارح دیرکه مؤلف علب ماده سنده علیب کلمه سندن غیری
وزن مزبورده برکلمه بوقدر دیو نفی ایلمشدی پس اشبو اعیب کلمه سی دخی فعیل اولسه تناقض اولوب وهمزه بابنده
ذکر ایلمك لازم ایدی ❊ فصـل الغین المعجمة ❊ (الغب) غینك کسری و بانك تشدیدیله برنسه نك عاقبت وانجامنه
دینور یقال غب الامر ای عاقبته وغب مصدر اولور دوه کون آشوری صویه کلمك معناسنه یقال غبت الابل غبـا
من الباب الثانی اذاوردت یوما وظمئت یوما وهفته ده برکره احبابه زیارته کلمك معناسنه در ❊ شارح دیرکه بومعنا حقایق
شرعیه دندر لکن کون آشوری زیارت معناسنه مستعملدر وبه فسر الحدیث ❊ زرغبا تزدد حبا ❊ مؤلف بوراده زیغ
ایلمشدر لکن نهایه ده قول مؤلف قول حسن بصری اولدیغی مثبتدر یقال غب الرجل اذا جاء زائرا بعد ایام وقال
الحسن فی کل اسبوع کرچه معنای مزبوردن مأخوذدر لکن توسعه اولنمشدر انتهی وغب کون آشوری اسیمه
طوتمق معناسنه در حمای غب بوندندر یقال غبت علیه الحمی غبا اذا اخذته یوما وترکته یوما (المغبة) میمك وغینك
فتحیله بودخی برنسه نك عاقبت وانجامنه دینور یقال ان لهذا الامر لمغبة طیبة ای عاقبة (الغب) غینك فتحیله
و(الغبوب) قعود وزننده بودخی طوار صویی کون آشوری ایچمك معناسنه در یقال غبت الماشیة غبا وغبوبا من الباب
الثانی اذا شربت یوما وترکت یوما واحباب زیارته کون آشوری کلمك معناسنه در یقـال غب الزائر عن القوم

اذابله هم يوما وترك يوما وات جوق طورمغله بوز واوب قوقق معناسنه‌در يقال غبّ اللحم اذاانتن و بربرده كيجه‌لمك معناسنه‌در يقال غبّ فـلان عندنا اذابات ومنه المثل رويد الشعر يغبّ بالنصب يعنى نظم ايلديكك اشعارده تمهل وتأنى ايله بردن عجله ايدوب آشكار ايتمه تا كه اوزرندن زمان مرور ايدوب سندخى كركى كبى تهذيب وتنقيح ايليه‌سن برمادّه ده استعمال تأنىّ وترك عجله ايتمك معرضنده ضرب اولنور (الاغباب) همزه نك كسريله اسيته كون آشورى طوتمق معناسنه‌در يقال اغبته الحمى واغبت عليه اذا اخذته يوما وتركته يوما وزيارته كون آشورى كلمك معناسنه‌در يقال اغبّ الزائر القوم اذاجاء هم يوما وترك يوما يه معناسنه‌در كه فلان آدمك بره عطيه واحسانى بركون كاوب بركون كلمز دكلدر بلكه هركون كلور ديه‌جك يرده فلان لايغبنا عطاؤه ديرلر واغباب ات طورمغله بوزولوب قوقق معناسنه‌در يقال اغبّ اللحم اذا انتن و بر يرده كيجه لمك معناسنه‌در يقـال اغبّ عند نا فلان اذا بات (الغابّة) تشديد بايله و(الغوابّ) غينك فتحيله كه جمعيدر كون آشورى صو ايچن طوارلره دينور يقال ابل غابّة وغوابّ اذاشربت يوما وتركت يوما (الغبّ) غينك ضميله دكزك شول طاشقين طالغه‌سنه وطلازينه دينور كه قاره‌دن وافرجه ايراق يره‌دك مدّ ايليه ودره ايچى كبى درين و چقوريره دينور جمعى اغباب كلور وغبوب كلور ضميله (التغبيب) تفعيل وزننده مبالغه‌يى ترك ايلمك يعنى برخصوصده مبالغه وافراط ايليوب همان اوادجه طوتمق معناسنه‌در يقال غبّب فى الحاجة اذالم يبالغ فيها وقوردقيوننك بوغازندن قاوره يوب قاپمق معناسنه‌در يقال غبّب الذئب اذا اخذ بحلق الشاة ودفع ايلمك معنـاسنه‌در يقال غبّب عن القوم اذا دفع عنهم (لمغب) مكبّ وزننده ارسلانه دينور (الغبغب) كبكب وزننده جاهليتده برصنم آديدر وآلت چكه نك آلتنده اولان صارقق اته دينور كه سموزكسنه‌لرده صقاق تعبير اولنور ومناده بركوچك طاغك آديدر (الغبب) فتحتينله غبغب ايله معناى ثانيده مرادفدر (ابوغباب) سحاب وزننده جران العود نام شاعرك كنيه‌سيدر (غباب) غراب وزننده ثعلبة بن الحارث لقبيدر (غبيب) زبير وزننده مدينه‌ده برموضع آديدر وعامه‌ده برناحيه اسميدر (الغبة) قبه وزننده كفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش معناسنه والف ولامسز غبه بنويشكر قبيله‌سنه مخصوص برطوشنجل قوشنك ياوريسى اسميدر (الغبيبة) حبيبة وزننده شول سوده دينور كه صباحدن صاغيلوب بعده اخشام دخى اوزرينه سود صـاغيلوب يايقده يايلمش اوله (المغبة) معظمه وزننده شول قيونه دينور كه بركون صاغيلوب بركون ترك اولنه (الاغباب) احباب وزننده بعيد اولان صولره دينور يقال مياه اغباب اى بعيدة (التغبة) تانك فتحى وغينك كسريله يلان شهادتنه دينور شهادت زور معناسنه ٭ قال الشارح وفى النهاية فى حديث الزهرى ٭ لايقبل شهادة ذى تغبة ٭ وهى تفعلة من غبّ الذئب فى الغنم اومن غبب مبالغة فى غبّ الشىء اذا فسد پس تغبه تفعيل بابندن مصدر اولور يلان يره شهادت ايلمك معناسنه بعده اسم اوله‌رق دخى استعمال اولندى (الغدبة) جرعه وزننده شول قى الحكره دينور كه انسانك لهازمنده يعنى قولاق آلتنده چكه نك نهايت بولديغى يرده اولان سبورى كيكده اولور (الغدب) عتل وزننده شول تنومند كسه‌يه دينور كه يوغرى وقالين كوده لو وبانق اتلرى چوق اوله (غدباء) صحراء وزننده برموضع آديدر (الغدبة) غينك فتحيله غدب ماده سنده مرسومدر (الغرب) حرب وزننده مغرب معناسنه‌در كه كنش باتديغى جهتدر شرق مقابليدر اصل شرق شمسك اسمى اولمغله ذكر الحال وارادة المحل علاقه سيله اسم مكان تسميه اولنمشدر مقابلى دخى اكا مبنيدر فى الاصل مصدرلردر يقال هو من اهل الغرب اى المغرب ويقال هى غربية اى مغربية وغرب كتمك ذهاب معناسنه‌در يقال غرب القوم غربا اذا ذهبوا وآلارغه اولمق معناسنه‌در يقال غرب فلان عنا اذا تنحى وهرشيئك اولنه اطلاق اولنور معناى آتيدن مأخوذدر كه عادتا حدّتلو اولور يقال غرب الشباب اى اوله وحدّه وبرنسنه‌نك كسكين ياسيورى طرفنه دينور قلجك آغزى وتمره نك يالانى كبى مصدر بمعنى فاعلدر ضربيه‌ده غارب اوادیغیچون اطلاق اولنمشدر وكسكينلك حدّت معنـاسنه‌در يقـال كفّ من غربك اى من حدّتك ويقال فى لسانه غرب اى حدّة وغرب طرب ونشاط معناسنه‌در يقال به غرب اى نشاط و پك ايراق يره دور ودراز كتمك يابرخصوصده پك اوزامق معنـاسنه‌در تمادى كبى يقال غرب فى سفره غربا اذاتمادى وصوطولومنه دينور راويه معناسنه وبيوك قوغه‌يه دينور وكوزده اولان شول طمره دينور كه بعض علت وعارضه سببيله دائما صولنوب ياش آقار اولور ناسور كبى اول كوزه شيرلغا نلو تعبير اولنور وغرب كوزياشنه دينور وكوزياشى آقه‌جق يره دينور مجراى دمع معنـاسنه على قول ياشك كوزدن قيناپوب دوكلسنه دينور وقيناپوب طشان شرابه وكوزياشنه دينور و برنوع سيوجه اسميدر كه انسانك كوزنده حادث اولور وبر ورم اسميدر كه كوزك پيكارنده ظهور ايدر معلوم اوله كه كتب طبيه‌ده غرب لفظى بالكز برعلت ايله مبيندر كه اكثريا كوزك پيكارنده حدث ايدر برچباندر آنده ماده مجتمع اولدقده ياخارجدن دشيلوب آقار ياخودداخلدن دشيلوب

پرونده آقار وآقوب برشی قالدقده ینه عودت ایدر وکاهیجه بوعلت یویوب واوزا نور حتی پردهٔ چشمی خرق ایدر بوعلتك كوزده حالی مقعدده ناسورك حالی كبیدر عربلر بوكه فرغ وملأ ناطلاق ایدرلر دائماطولوب بوشالدیغیچون انتهی وغرب اغزده توكرك چوغالمق معناسنه در وتوكركك رطوبت وبلانه دینور وآغزده توكرك اكلنه جك یره دینور وحجازده برابری وتیكنلی شجرلك اسمیدر آندن قطران اتخاذ ایدرلر بعضلر «لایزال اهل الغرب ظاهرین علی الحق» حدیثنده غربدن مراد شجر مزبور درکه اهل حجاز دیمكدر دیدیلر * شارح دیركه بعضلر عندنده مراد اهل شامدر كه غرب حجازده واقعدر وعندالبعض اهل حدت وشوكت دیمكدركه مراد ارباب جهاد وغزادر وعلی قول اهل دلو دیمكدركه مراد عرب طائفه سیدر انتهی وغرب مشترك اولان قیودن وصوادن حصه یه عائد اولان سق كونه دینور ویوكرك وصولوقاوسكردن آته دینور وكوزك قویریغنه دینور وكوزك پیكارینه ده دینور وآیریلق نوی معناسنه در وایراقلق بعد معناسنه در وشول اوقه دینوركه آتانی معلوم اولمیه بونده فتحتینله ده جائز دریقال اصابه سهم غرب بالاضافة وسهم غرب علی النعت ای لایدری رامیه (الغراب) غینك ضمیله هر شیئك كسكین یرینه دینور قلیجك اغزی كبی * مؤلف بونی تكرار ایلمشدر وغراب قرغه قوشنه دینور جمعی اغرب كلور واغربه كلور هایله وغربان كلور غینك كسریله وغرب كلور غینك ضمیله وجمع الجمعی غرابین كلور وغراب غنی قبیله سنه مخصوص برفرسك اسمیدر وغراب الفاس بالتهنك اغزینه دینور وكوكدن یاغان طولو یه وقاره دینور ومحدثیندن احمدبن محمد الاصفهانی لقبیدر ویرطاغك اسمیدر ودمشقده برموضع ومدینه ترابنده بریوكسك طاغك آدیدر وباشك اكسه كیكنك هر طرفنه غراب دینور وغراب البریر مسواك اغاجی یمشنك سالقمنه دینور وغراب الابل كه تثنیه بنیه سیله غرابان دینور دوه نك ایكی اوجه كیكلرینك اشاغی اوجلریدركه اویلغك یوقری جانبنه طوغری كلمشلردر كسكین اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر یاخود فراشه دیدكلری یوفقه كیكك اشاغی طرفنده اولان ایكی یوفقه جه كیكدن عبارتدركه ایكی اویلغك قاوشدیغی یرده اولوركه ایكی طرفلو سیوریجه كیكلردن عبارتدر (رجل الغراب) برنوع صارقیدركه دوه نك ممه سنی صارارلركه یاوریسی امكه قادر اولمیه بومعنادندركه عربلر بركسه یه معاش یاسائر برماده ضمننده پك شدت ومضایقه ومحنت عارض اولسه صرعلیه رجل الغراب دیرلر ورجل الغراب برجنس نبات آدیدركه لسان بربریده آطریلال دیرلر ساقی وقطعه سی وكوكی دره اوتنه شبیه اولور تركیده قوزغون اباغی وهلال اوتی تعبیر اولنور لكن بونك چچكی بیاض اولوب ومقدونس تخمنه شبیه تخملری طوتار برص علتنه مبتلا اولنلر بوتخمدن كل یوم بردرهم سحق وعسل ایله خلط ایلدكدنصكره تناول ایدوب وشمسك قرشوسنده اوتروب برص اولان موضعلری آفتابه كشف ایده لر وبعضا اكا ربع درهم عاقرقرحا دخی اضافه ایدرلر واولحالده صوایچمیوب درلیه لر همان اول كون نهایتی اوچنجی كونه دك برص اولان موضعلر قباروب صاری صولر دفع ایلدكدنصكره بالكلیه مندفع اولور (الغربة) غینك فتحی وراءنك سكونیله ایراقلق وآیریلق بعد ونوی معناسنه در (الغرب) و(الغربة) غینلرك ضمیله وطندن دور راولمق معناسنه در یقال غرب الرجل غربا وغربة من الباب الاول اذا نزح عن وطنه (الاغتراب) افتعال وزننده وطندن چكیلوب دور اولمق معناسنه در یقال اغترب الرجل اذا نزح عن الوطن واقربادن غیری یی تزوج ایلمك معناسنه در یقال اغترب الرجل اذا تزوج فی غیر الاقارب (التغرب) تفعل وزننده برنسنه دن جدا اولوب بعید اولمق معناسنه در یقال تغرب عنه اذا بعد ووطندن چكیلوب دور اولمق معناسنه در یقال تغرب الرجل اذا نزح عن الوطن ومغرب طرفندن كلمك معناسنه در یقال تغرب الرجل اذا اتی من قبل المغرب (الغرب) فتحتینله برشجر آدیدر تركیده آقچه قواق دیدكلریدركه فارسیده سپیددار دیرلر وشرابه دینور خمر معناسنه وكومشه دینور فضه معناسنه وعلی قول كومشدن مصنوع جام وپیاله یه دینور وكاسه وقدحه دینور وغرب قیون قسمنه مخصوص برمرض آدیدركه یوزینك وكوزینك تویلری وقیللری دوكیلور دوه قسمنده سعف كبیدر والتونه دینور وقوغه دن حوض ایله قیو اراسنده تقاطر ایدن صویه دینور وقوقش صویك وچامورك رایحه سنه دینور وبعض آنك كوزنده اولان كوكجلك حالتنه دینور وشول اوقه دینوركه كیم آتدیغی معلوم اولمیه یقال اصابه سهم غرب بالاضافة وسهم غرب نعتا ای سهم لایدری رامیه وغرب قرارمق اسوداد معناسنه در یقال غرب الشیء غربا من الباب الرابع اذا اسود (الغرابي) غینك ضمی ویانك تشدیدیله برنوع خرما اسمیدر ویمنده برقلعه آدیدر ومصر یولنده برموضع اسمیدر (الغراب) شداد وزننده القابدندر محمد بن موسی الغراب ابوعلی الغسانی شیخیدر (اغربة العرب) اشربة الطرب وزننده عربك سودانه دینوركه زنكی وقره لر تعبیر اولنور لونده غرابه تشبیه اولنمشدر واغربه جاهلیتده برقاچ كسه یه اطلاق اولنور ایدی كه بونلردر عنترة بن شداد خفاف بن ندبه ابوعمیر بن الحباب سلیك بن السلكه هشام بن عقبة بن ابی معیط نام كسنه لردر لكن اشبو هشام

مخضرمیندندرکه اسلام زمانتی ادراك ایلمشدر واغربه اهل اسلامدن عبدالله بن خازم وعمیر بن ابی عمیر وهمام بن
مطرف ومنتشر بن وهب ومطر بن اوفی وتأبط شرّ القبیله ملقب اولان ثابت بن جابر وشنفری وحاجز نام کسه‌لردر
حاجزك قطعا آباء وقبایل وامکنه‌یه نسبتی یوقدر سائرلری کیمی آباء وقبایله وکیمی امکنه‌یه منسوبلردر (الاغراب)
همزه‌نك کسریله مغرب سمتنه کلمك معناسنه‌در یقال اغرب القوم اذا اتوا الغرب وبرغریب ونادر نسنه پیدا ایلمك
معناسنه‌در کرك کلام وکرك اشیاء سائره اولسون یقال اغرب الرجل اذا اتی بشیٔ غریب وطولدرمق معناسنه‌در
یقال اغرب الحوض اذاملأه وساز وسامان ونظام حال صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال اغرب فلان اذا کثرماله وحسن
حاله وآت چوق سکرتمك یعنی صولوقلو اولمغله دور ودراز سکرتمك معناسنه‌در یقال اغرب الفرس اذا اکثرجریه وراکب
آلتنده‌کی آتی چتلایوب هلاك اولنجه قدر الغار ایلمك معناسنه‌در یقال اغرب فرسه اذا اجراه الی ان یموت وپك چوق
کولمك معناسنه‌در یقال اغرب الرجل اذا بالغ فی الضحك ودیار بعیده‌یه سفر ایلمك معناسنه‌در یقال اغرب فلان اذا امعن
فی البلاد وهمان قولتق وقصق یرلری اغارمق معناسنه‌در ظاهرا قبللری اغارمقدن عبارتدر سائر اعضالك قبللری سیاه
اوله‌رق یقال اغرب الرجل اذا ابیضت ارفاغه وخسته ومجروحك دردو وجعی مشتد اولمق معناسنه‌در یقال اغرب
المریض علی بناء المجهول اذا اشتد وجعه وبرکسه‌یه قبیح وناسزا ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال اغرب علیه علی المجهول
ایضا اذا صنع به صنیع قبیح وآتك آلنده اولان غرّه‌سی چهره‌سنه یایلمق معناسنه‌در یقال اغرب الفرس علی المجهول
ایضا اذا فشت غرته (التغریب) تفعیل وزننده دیار بعیده‌یه سیر وسفر قلمق معناسنه‌در یقال غرّب الرجل تغریبا
اذا امعن فی البلاد ویقال غرّبت الکلاب اذا امعنت فی طلب الصید وغائب ونابدید اولمق معناسنه‌در یقال غرّب
الوحش اذا غاب وخاتون بیاض چهره‌لو اوغلانلر طوغرمق معناسنه‌در یقال غرّبت فلانة اذا اتت ببنین بیض
وسیاه چهره‌لو اوغلانلر طوغرمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال غرّبت المرأة اذا اتت ببنین سود * شارح
دیرکه اصل تغریب ایکی نوعی بردن تولید ایلمك معناسنه‌در یوخسه هرنوعی علی الانفراد تولید ایلمك معناسنه دکلدر
بوجهتله معنای واحد اولمغله ضدیته محل قالمدیغی درکاردر لکن معنای اولده بناسی ازاله ایچون اولدقده مقاله قالمز انتهی
وتغریب کوکدن یاغان قاری وقراغوبی بریکدروب اکل ایلمك معناسنه‌در یقال غرّب الرجل اذا جمع الثلج والصقیع
فاکله (المغربان) میمك فتحی وراءنك کسریله که تثنیه‌در کنش غروب ایلدیکی جهتدرکه مراد مغرب صیفی ومغرب
شتوی اوله‌جقدر (المغرب) مشرق وزننده اسم مکاندر کنش غروب ایلیه‌جك جهتدرکه باطی تعبیر اولنور واسم
زمان اولورکه کنش غروب ایده‌جك وقته دینور (المغیربان) میمك ضمی وراءنك کسریله بودخی کنش غروب ایده‌جك
وقته دینور جمعنده مغیربانات دینور یقال لقیته مغرب الشمس ومغیربانها ومغیربانانها ای عند غروبها * مؤلفك بصائرده مطلب
بیاننه کوره مغرب ومشرق مفرد اوله‌رق ذکر اولنورسه مراد شرق وغرب جهتلریدر واکر تثنیه بنیه‌سیله ایراد
اولنورسه مراد شتوی وصیفی مشرق ومغربدرکه مشرق شتوی ایله مشرق صیفی بینلرنده یوز سکسان مشرق
واردر مغرب دخی بومنوال اوزره‌در واکر جمع بنیه‌سیله ذکر اولنورسه هرکونك مشرق ومغربی مراد اولور ومغیربان
کلمه‌سی مکبرینك غیریندن مصغردر زیرا اسم زمان اولان مغرب لفظنك مصغریدرکویا که مغربان لفظندن تصغیر
قلنمشدر جمعنده مغیربانات دینور دقایق وثوانی وثوالث اعتباریله وحریری یکرمی یدنجی مقامه‌ده الف ونون الحاقنی
شواذدن عد ایلمشدر (الغربی) یای نسبتله شول شجره دینورکه کنش افول ایلدیکی زمانده اکا شعاع وحرارتی
اصابت ایلیه وبرنوع خرما اسمیدر وبرجنس قرمزی بویه‌یه دینور وشول شرابه دینورکه آتشه کوسترمکسزین تازه
خرمادن ترتیب ایدرلر (الغروب) قعود وزننده غائب ونابدید اولمق معناسنه‌در یقال غرب النجم غروبا من الباب
الاول اذا غاب وبعید اولمق معناسنه‌در یقال غرب الرجل اذا بعد (غرب) سکر وزننده شام ترابنده بر طاغك
اسمیدر وغربه که ها ایله‌در اول طاغك یاننده واقع برصو آدیدر تخفیف را ایله‌ده جائزدر (الاستغراب) شدت ومبالغه
وجهیله کولمك معناسنه‌در یقال استغرب الرجل واستغرب علی بناء المجهول اذا بالغ فی الضحك (العنقاء المغرب)
محسن وزننده معلوم الاسم ومجهول الجسم برقوشك اسمیدر وعنقاء مغرب وعنقاء مغربه دخی جائزدر صفت اوله‌رق
وعنقاء مغرب دخی جائزدر اضافتله وعند البعض اول برقوشدرکه طیرانده اغراب وابعاد ایدرکه دور ودراز طیران ایدر
یاخود کلمهٔ مزبوره برمعنایه دال اولمیان الفاظ قبیلندندر تعبیرات واهیه کبی * شارح دیرکه ابن کلبی روایتی اوزره طائر مطلب
مزبور پیغمبر اهل رس اولان حنظلة بن صفوان الحمیری علی نبینا وعلیه السلام زماننده پیدا اولمشدر کردنی بغایت
اوزون ورنك وخلقتی خوب وعظیم برقوش ایدی ومخ نام طاغده ایوا ایدوب جابجا اطرافه طیران وتصادف ایلدیکی
طیور ووحوشی صید ایدر ایدی برکون علی العاده ینه پرواز ایدوب لکن اصلا برشکاره دسترس اولمامغله حرارت

جوع وشرهندن برطفل صغیری اختطاف ایلمکله اصحابی کلوب پیغمبر مشارالیه حضرتلرینه اشتکا ایتدکلرنده بددعا ایتمکله آفت سماوی یه دوچار اولوب هلاك ونسلی منقطع اولوب وجودی ناموجود اولمشدر غائب ونابدید حقنده طارت به العنقاء ضرب مثل اولمشدر ❊ مترجم دیرکه ربیع الابرارده ذکر اولندیغی اوزره مرغ مزبور حضرت موسی زماننده پیدا اولوب کندیسی دیشی ایدی بعده حضرت حق جل وعلا آکا برارکك دخی خلق ایدوب جفت اولمغله تناسل پیدا اوکتدکجه متکثر اولوب حضرت موسی وفاتندنصکره نجد وحجازه انتقال وصبیانه تعرض ایلمکله اشتغال ایلمکله پیغمبر وقت اولان خالد بن سنان العبسی حضرتلرینك نشانهٔ نشأبهٔ دعالری اولمغین آشیانهٔ عدمه پرواز ایلمشدر کردنی دراز اولدیغندن عنقاء دینوب طیرانده اغرابیا خود شکاری نابدید ایلدیکندن مغرب ایله توصیف اولنمشدر وعند البعض حقایق اولمیان الفاظ قبیلندندر غول بیابانی و وفاء نسوان ومروّت ابناء زمان کبی واول قوشه فارسیده سیمرغ وسیرنك دخی دیرلر اوتوز قوشك رنکنده اولدیغیچون شهنامه ده فردوسی رستمك پدری اولان زال مرغ مزبورك پرورده سیدر دیو تحریر وعکرمه حضرتلری ❊ طیرا ابابیل ❊ کریمه سنده ابابیلی عنقاء مغرب ایله تفسیر ایلمشدر انتهی وعنقاء مغرب اولوداهیه یه اطلاق اولنور وتپه نك باشنه اطلاق اولنور وشول طائفه یه یاخود شول عورته اطلاق اولنور که بلاد بعیده یه کیدوب نام ونشانی بلورسز نابدید اوله اصلا اثر وخبری مرئی ومسموع اولمیه (المغرب) مکرم وزننده صباح وقتنه دینور ومطلق بیاض نسنه یه دینور یاخود شول آجل نسنه یه دینور که هر بر بیاض اولان شی کندودن ابیض اوله که بیاضنك اقبحی اولمش اولور یاخود کرپکلرینك دیبی آق اولمغله چپار اولان حیوانه دینور (الغربیب) غینك کسریله بر نوع اوزم اسمیدر که سیاه اولور انواعنك اعلا والطفیدر طائفنده مخصوصدر وصقالنی سیاهله خضاب ایدن پیر آدمه دینور وپك سیاه اولان شیئه وصف اولور تأکید ایچون یقال اسود غربیب ای حالك ای شدید السواد جمعی غرابیب کلور واما قوله تعالی ❊ غرابیب سود ❊ فالسود بدل لان توکید الالوان لایتقدم ❊ شارح دیر که مؤلفك ظاهر کلامندن لوانك غیرینك تأکیدی تقدم ایلمك منفهم اولور لکن اهل عربیه دن اکا قائل یوقدر ❊ مترجم دیر که بیضاوی غرابیب کلمه سی مضمر اولان سود کلمه سنه صفت مؤکده اولوب وظاهر اولان سود لفظی مضمری مفسر اولمق اوزره بیان ایلمشدر اظهار واضمار اعتباریله متکرر اولمغله زیادهٔ تأکیدی مشتمل اولور (الغرب) ضمتینله غریب معناسنه در یقال رجل غرب ای غریب وغرب بر موضع آدیدر (الغربات) و (الغرابی) غینلرك فتحیله و (الغربات) قربات وزننده و (الغربب) قنفذ وزننده و (نهی غراب) نونك کسریله بر موضع آدیدر (الغریبة) نجیبه وزننده ال دکرماننه دینور قومشولر یننده تداول ایدوب صاحبی عندنده قرار ایلمدیکیچون (الغارب) رانك کسریله دوه نك ایکی کورکنك ماییننه دینور که یغرنی تعبیر اولنور کاهل معناسنه علی قول دوه نك اورکجیله بوینی ارالغنه دینور که رعی وقتنده یولارینی را کبی اوراپه القا ایدر جمعی غوارب کلور اسم اولدیغیچون وقولهم حبلك علی غاربك ای اذهبی حیث شئت یعنی ای خاتون دیلدیکك یره کیت قال فی النهایة وفی کنایات الطلاق حبلك علی غاربك ای انت مرسلة مطلقة غیر ممسوکة ولاممسکة بعقد النکاح لکن تعبیر مزبور کنایه نك قسم ثانیسندن اولمغله نیته موقوفدر نته که کتب فقهیه ده مبسوطدر وغوارب الماء اعالی امواج بحردن عبارتدر غوارب ایله تشبیه اولنمشدر (الغرابة) کرامه وزننده کلام غامض اولوب معنای مرادی خفی اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال غرب الکلام غرابة من الباب الخامس اذا غمض وخفی (المغربون) محدثون وزننده مغرب کلمه سنك جمعیدر ❊ ان فیکم مغربین حدیث شریفنده واقع مغربین لفظندن خواجهٔ اعظم نبی اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه اصحاب کرام سؤال ایلدکلرنده ❊ الذین تشرك فیهم الجن ❊ عبارتیله بیان بیوردیلر وجه تسمیه آنلره عرق غریب داخل اولدیغیدر یاخود بعید نسبدن کلدکلرینه مبنیدر ❊ شارح دیر که مشارکت جنیدن مراد آنلره زنا ایله امر وتسویل واغرا ایتمکلریله اولادلری ناخلف اولدقلریدر (الغسلبة) سین مهمله ایله دحرجه وزننده برکسه نك الندن برنسنه یی غصب ایدرکبی چکوب آلمق معناسنه در کرك جداً وکرك هزلا اولسون یقال غسلب الشیء منه اذا انتزعه منه کالمغتصب له (الغسنبة) نونله دحرجه وزننده صویی صاوروب توزغتمق معناسنه دریقال غسنب الماء غسنبة اذا ثوره (الغشب) غشم وزننده ومراد فیدر که ظلم وستم وبیداد معناسنه در و بر موضع آدیدر (الغشبی) اسماء رجالندندر کویا که غشبه منسوبدر (الغشرب) عملس وزننده ارسلانه دینور (الغشارب) علابط وزننده ایشلك جریء وماضی ومقدام کشی یه دینور (الغصب) غینك فتحی وصاد مهمله نك سکونیله برنسنه یی برکسه دن من غیر حق زور وظلم ایله آلمق معناسنه در یقال غصب الشیء غصبا من الباب الثانی اذا اخذه ظلما و برکسه اوزره برنسنه ضمننده قهر وغلبه ایلمك معناسنه در که اول کسه یه مقهورا ومجبورا اول نسنه یی ایشلتمکدن عبارتدر یقال غصب فلانا علی الشیء اذا قهره ودرینك تویلرینی وقیللرینی دباغته وضع

ایمکسزین وکرچه اوروب ننانك یره دفن ایمکسزین زورایله یولوب دتمك معناسنه دریقال غصب الجلد اذا ازال عنه
شعره وو برمتفاوقشرا بلاعطن فی دباغ ولااغمال فی ندی اغمال غین معجمه ایله در (الغصلب) قطلب وزننده سلکی
ومضطرب اندام اولان اوزون کسه یه دینور (الغضب) غینك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله اکوزه دینور وارسلانه دینور
ویك قرمزی نسنه یه دینور شدید الحمرة معناسنه یاخود یك قوبی قرمزی نسنه یه دینور وزیاده سیله یك یالچین قیایه
دینور وغضب صفت اولورغضبان معناسنه کاسیذکر (الغضوب) صبور وزننده بودخی اکوزه وارسلانه اطلاق
اولنور وطارغین وخشمناك اولان کسه یه دینور مذکر ومؤنثه وصف اولوریقال رجل غضوب وامرأة غضوب
ویك مضر وخبیث اولان یلانه دینور وچرکین یوزلو بدچهره ناقه یه اطلاق اولنور کذلك وصف مذکوراوزره اولان
عورته دینور (الغضبة) ثمره وزننده بودخی صلب وسخت اولان یالچین قیایه دینور ویاشلوکیك وطاغ کچیسنك دریسنه
دینور وعربلرلکدوه دریسندن دوزدکلری قلقانه دینور وبعض کوزلك اوست قپاغنده اولان خلق یومر یجه اتجکزه
دینورکه قپاقلری شیش هیئتنده کورینور وبالق دریسنه وباشك دریسنه دینوروا کوزك بوینوزلری ارالغنده اولان
دری یه دینور (الغضب) فتحتینله و(المغضبة) میمك وضادك فتحیله طارلمق وخشمکالك معناسنه دریقال غضب
علیه وغضب له ای غضب علی غیره من اجله غضبا ومغضبة من الباب الرابع اذا کان حیا ویقال غضب به اذا کان
میتا ❊ مؤلف کرچه کسمع عنوانیله تمثیل ایلمشدر لکن بصائرده وامهات سائره ده فرح وزنندن مصوغ اولمغله آنلره
اقتدا اولندی وغضب اسم اولور طارغنلق معناسنه (الغضب) کتف وزننده و(الغضوب) صبور وزننده
و(الغضب) شکس وزننده و(الغضب) عتل وزننده و(الغضبة) عتله وزننده و(الغضبة) غینك فتحی وضادك ضمیله
و(الغضبة) فتحاتله واشبو درت اخیرده دخی بای موحده نك تشدیدیله و(الغضبان) سکران وزننده بالطبع طارغین
خشمناك آدمه دینور وذکر اولنان صیغه لرك مؤنثنده غضبی دینور سکری وزننده وغضوب دینور مذکری کبی
وغضبانه دینورهایله قلت اوزره وجمعلرنده غضاب دینور غینك کسریله وغضابی دینور ندامی وزننده وبونده غینك
ضمیله ده جائزدر ❊ شارحك بیانی اوزره بلکه غینك ضمی اکثردر وغضبان سکران وزننده شامده برطاغك آدیدر
وغضبی سکری وزننده خیبری بن الحصین نام کسه نك فرسی اسمیدر جوهری صحاحده غضبی سکری وزننده دوه
سوریسندن یوزعددك اسمیدر وعلمیتله معرفه اولمغله حرف تعریف وتنوین داخل اولماز دیو ثبت ایلمشیدی بوکونه
تحریری وهم محض دررزیرا ذکر ایلدیکی غضبی شجر غضا منبتنه اطلاق اولنان غضیا لفظندن که یای تحتیه ایله در
مصحفدر ❊ شارح دیرکه تقریر مزبور جوهرینك کلام خودی دکلدر بلکه اعلامدن صغانی وابن سیده وزجاجی
قوللریدر انتهی وغضاب غینك کسری وضمیله لغتدر کوزه دوشن ثبئه دینور توزوخار وخاشاك مقوله سی که
کوزی آزرده ایدر وغضاب کوزه مخصوص برعلت آدیدر که کوزك دریسنده حادث اولورعلی قول کوزده چیقان چچك
عارضه سنه دینور ومنه یقال غضبت عینه کسمع وغضبت کعنی مجهولا والثانی الاکثر وغضاب کتاب وزننده حجازده
برموضع آدیدر (المغضبة) مجلبه وزننده بودخی خشم وغضب معناسنه در که مصدر میمی اولور ❊ شارح دیرکه
مغضبه کلمه سی باعث غضب اوله جق نسنه یه ده اطلاق اولنور مجنله ومجبنه کبی که بخل وجبنه باعث اوله جق
نسنه لردن عبارتدر (الاغضاب) همزه نك کسریله برکسه یی غضبه کتورمك معناسنه در (التغضب) تفعل وزننده
غضب پیدا ایلمك معناسنه دریقال اغضبه غیره فتغضب (المغاضبة) مقاربه وزننده مراغمه معناسنه درکه بری برینه
رغم ایلمکدن عبارتدرکه عوام ترکیده کورلك ایلمك تعبیر اولنور یکدیکری اغضاب ایده جك معامله دن عبارتدر
تقول غاضبته ای راغمته ومغاضبه بری برینه خشم وغضب ایلمك معناسنه درتقول غاضبت فلانا ای اغضبته واغضبنی
(الاغضب) اقرب وزننده آلت تناسل ایله او یلغك مابینی اولان عضوه دینور (الغضابی) غرابی وزننده شول کسنه یه
دینورکه الفت ومعاشرتندهم خلاف ومنا کرتنده کدر والم اوله کویا که کوزه دوشن خار وخاشاك مقوله سنه منسوبدر
خفی اولمیه که مؤلف بصائرده غضب ایله غیظی بووجهله فرق ایلمشدر که غضب انتقام اراده سنه مبنی دم قلبك
ثوران ایلمسندن عبارتدر وغیظ علی قول غضبك اشدینه وعلی رأی سورت وحدتنه اطلاق اولنور که ثوران دم
قلبدن نشأت ایدن حرارتدن عبارتدر (الغضرب) جعفر وزننده و(الغضارب) غشارب وزننده اوتلو وصولومرغزار
وچمزاریره دینور یقال مکان غضرب وغضارب ای کثیر النبت والماء (الغطرب) غینك فتحی وکسری وطای
مهمله نك سکونیله ائمه لغتدن کراع روایتی اوزره انکرك یلانه دینور افعی کبی وبنم عندمده اشبو غطرب
لفظی عظربدن که عین مهمله وظای معجمه ایله در مصحفدر نته که ذکر اولندی ❊ شارح دیرکه عندیه ایله لغت ثابت
اولماز علی الخصوص که اعلام موثوقه دن اولان کراع روایتنه ائمه لغتك بریندن نقل ویسانله مصادمه دن

لازمدر (الغلب) غينك فتحى ولامك سكونيله و(الغلب) فتحتينله و(الغلبة) فتحاتله و(المغلبة) و(المغلب) ميملرك ولاملرك فتحيله و(الغلبى) كفرى وزننده و(الغلبى) زمكى وزننده و(الغلبة) ضمتينله و بانك تشديديله و(الغلبة) غينك فتحى ولامك ضمى و بانك تشديديلة و (الغلابية) زلابيه وزننده مصدرلردر بركسه اوزرينه يكين اولمق معناسنه دركه زور وقوتله وتاب وقدرتله آنى مقهور ايلمكدن عبارتدر يقال غلبه وغلب عليه من الباب الثانى اذا قهره و بوندن اسم غلب وغلبة كلملريدرته كه مصدر دخى اولورلر يكينلك حالتنه دينور (المغلب) معظم وزننده كرات ومرآتله مغلوب اولان يعنى مغلوب اولمق عادتى كبى برمعنا اولان كشى يه دينور وشول كسنه يه دينوركه مجادلى اولان قرن وهمتارى اوزره غلبه سيله حكم اولنمش اوله بوجهتله اضداددن اولور يقال رجل مغلب اى مغلوب مرارا و يقال شاعر مغلب اى محكوم له بالغلبة على قرنه ومغلب عجل قبيله سندن برشاعرك لقبيدر (الغلب) فتحتينله بركسه بوغون بوينلى اولمق معناسنه در يقال غلب الرجل غلبا من الباب الرابع اذا غلظ عنقه (الغلباء) صحراء وزننده اشجارى كوروصيق وقوريلق اولان باغچه يه اطلاق اولنور يقال حديقة غلباء اى متكاثفة و يك بلند وعظيم اولان تپه و يار معوله سنه اطلاق اولنور كويا كه بلند وعظيم اولوب اطرافنه مشرف ومستعلى اولمغله غالبيت صفتيله متصف اولمش اولور مثلا يقال هضبة غلباء اى مشرفة عظيمة وعزت ومناعت صاحبى قبيله يه اطلاق اولنور وغلباء خاصة برجماعت پديدركه حاليا تغلب ديكله معر وفدر تانك فتحى ولامك كسريله تغلب بن وائل بن قاسط اوله جقدر نسبتنده تغلبى دينور ياى نسبتله كسرتينك تتابعندن استيحاشه مبنى لامى مفتوح قلنمشدر وغلباء اطلاق قبيله سنه نظر ايله در ❊ شارح ديركه قبيلهٔ مزبوره خلقى مشرك اولمغله فاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرى مرسوملر اوزره ضرب جزيه ايلك مراد ايلدكده جزيه ناميله نسنه ويرمكدن عار ايلملريله زكات اسميله مضروبك ضعفنى ادا ايلك بابنده نياز واولوجهله مصالحه پرداز اولنمشدر انتهى وعربلرك مؤنث عبارتيله تغلب بنت وائل قوللرى قبيله اولمق تأويل واعتبارينه مبنى درته كه تميم بنت مر ديدكلرى دخى قبيله معناسنه منظوردر (المغلولبة) اسم فاعل عنوانيله بودخى قوريلق باغچه يه اطلاق اولنور يقال حديقة مغلولبة اى متكاثفة (التغلب) تفعل وزننده يكينلك وجهيله تسلط واستيلا ايلك معناسنه دركه استيلاء وجه حق اوزره اولميه يقال تغلب على بلد كذا اى استولى عليه قهرا (الاغلب) اغرب وزننده ارسلانه اطلاق اولنور واغلب ازدوكلب وعجل قبيله لرندن اوچ نفر شاعر مشهورلقبلريدر (يغلب) يضرب وزننده اسامبدندر يغلب بن كلب مخضرميندندر (غلبون) حمدون وزننده و(غالب) و(غلاب) سحاب وزننده و(غلاب) كتان وزننده و(غليب) زبير وزننده اسامئ رجالدندر (غلاب) قطام وزننده برخاتون آديدر (غالب) سالب وزننده مصردن اوته جهده برموضع آديدر (المغلنبى) مسلنقى وزننده كه اغلنباء كلمه سندن اسم فاعلدر دائما سكا شركيرا ولوب غالب وعالى ومستولى اولان كشى يه دينور (الغنب) نونله صرد وزننده تازه ودلبر نوجوانلرك آوردلرى اورتاسنده اولان دائره جكلره دينوركه شعراء چاه زنخدان تعبير ايدرلر آشفته كوكللر حفره سيدر مفردى غنبه در غينك ضمى ونونك سكونيله ❊ يارچاه ذقنم عين وفادر ديرايسه ❊ صقن اى عاشق بيچاره اينانمه چكه در ❊ (الغنب) غينك فتحى ونونك سكونيله غنيمت كثيره يه دينور يقال نال غنبا اى غنيمة كثيرة (الغندوب) اسلوب وزننده و (الغندبة) غينك ودالك ضميله حلقومك اطرافنده اولان بكجه بالق اتجكزينه دينور (الغندبتان) تثنيه بنيه سيله بوغازده ديلك دينده واقع ايكى طرفاو عقده يه يعنى يومريجه اتجكزله دينور على قول كوجك ديلى احاطه ايدن ايكى اتجكزه ياخود نكفتبنده يعنى يوزك ايكى طرفنده صقال نهايت بولديغى يردن قولاغه وارنجه كيكلرك اوزرنده اولان بزكبى ايكى يومريجه اتجكزه دينور وغندبه نك جمعى غنادب كلور (الغيهب) ياى تحتيه ايله صيقل وزننده قرا كولق ظلمت معناسنه در و يك سياه آته و بغايت مظلم وقرا كو اولان كيجه يه اطلاق اولنور يقال فرس غيهب وليل غيهب اذا اشتد سوادهما وهرنسنه دن بيخبر وغافل كسنه يه على قول ثقيل وناتراش و پرورش وادراك واذعاندن بى بهره يه ياخود كند ذهن و بليدونادان و بى وايهٔ اثر عرفان اولان شخصه اطلاق اولنور يقال وجدت فلانا غيهبا اى غافلا اوثقيلا وخابليدا و يك يوكلو كثير الصوف اولان تكه يه وكليه اطلاق اولنور (الغيهبان) الف ونونله بودخى ظلمت معناسنه در و بو تثنيه دكلدر وغيهبان قرنه دينور بطن معناسنه (الاغتهاب) افتعال وزننده قرا كولقده كزوب يوريمك ياريره كتمك معناسنه در يقال اغتهب الرجل اذا سار فى الغيهب (الغيهبة) هايله حين محاربه ده عسكرك نعر موخروش وغريو وفرياد لرينه دينور (الغهبى) زمكى وزننده والفك مديله غهباء دخى لغتدر يكيتلك وجوانلق اولنه اطلاق اولنور عنفوان شباب معناسنه احوال عالمدن غافل و بيخبر اولديغيچون تقول رأيته فى غهبى الشباب وغهبائه اى اوله (الغهب) تعب وزننده غفلت ونسيان

معاسنه‌در يقال غهب عنه غهبا من الباب الرابع اذا غفل عنه ونسيه ويقال اصاب صيدا غهبا اى اصابه غفلة
بلا تعمد (الغيب) ريب وزننده شك وكمان معناسنه اسمدر كه برخصوصده ايكى طرف شبهده مساوى اولمقدن
عبارتدر جمعى غياب كلور وغيوب كلور تقول اخذنى منه غيب اى شك وغيب بلورسز غائب ونابديد اولان شيئه دينور
يقال سمعت صوتا من وراء الغيب وهو كل ما غاب عنك ٭ شارح ديركه كويا مصدر بمعنى فاعلدر ياخود اصلى غيبدر
فيعل وزننده بعده تخفيف اولنمشدر ميت وقيل كلدلرنده اولديغى كبى وغيب يوكسك تپه‌لر و بايرلر ارالغنده اولان
اوتوراقلى دوزجه يره اطلاق اولنور وغيب مصدر اولور بلورسز غائب ونابديد اولمق معناسنه (الغيبة) غينك فتحيله
و(الغياب) كتاب وزننده و(الغيبوبة) شيموعه وزننده و(الغيوب) و(الغيوبة) غينلرك ضميله و(المغاب) و(المغيب) ميملرك
فتحيله بونلرده مصدرلردر غائب ونابديد اولمق معناسنه يقال غاب الشئ يغيب اذا بطن (الغيابة) غينك كسريله
و(الغيوبة) غينك ضميله و(الغياب) سحاب وزننده و(الغياب) كتاب وزننده و(الغيبة) غينك كسريله برنسنه آخر
برنسنه ايچره غائب اولمق معناسنه‌در فرجده ذكرك غائب اولسى كبى يقال غاب الشئ فى الشئ غيابة وغيوبة وغيابا
وغيابا وغيبة اذا بطن فيه وغيبه غينك فتحيله بركسه‌نى اكسه‌سندن استماع ايلدكده مغموم ومنفعل اوله‌جغى
مساوى ايله ذكر ايلك وجهى اوزره تعييب وتعيير ايلك معناسنه‌در اگر سويلديكى سوز واقع ايسه غيبت اولور
والا بهتان اولور يقال غابه غيبة اذا عابه وذكره مافيه من السوء (الغيبة) غينك كسريله ذكر اولنان معنادن
فعله‌در يعنى بناء نوعدر حسنه وقبيحه‌دن اعمدر لكن مصباحده غيبه كسريله اسم اولمق اوزره مرسومدر
وآنفا بيان اولنديغى اوزره قبحيات ومساوى يه مخصوصدركه عن غيب ذكر بالسوء اوله جقدر (الغيب)
سكر وزننده و(الغياب) رمان وزننده و(الغيب) فتحتينله جمع اسم فاعللردر غائبون معناسنه كه غائبك جمعيدر
يقال قوم غيب وغياب وغيب اى غائبون ٭ شارح ديركه صيغهٔ اخيره اسم جمعدر ياء متحرك اولوب ماقبلى
مفتوح ايكن الفه قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلمسى ايچوندر صيد كلمه‌سنه تشبيه اولنمشدركه مصدردر بعير
اصيددن مأخوذدر ومصدرده قلب اولنمديغى اصله دلالت ايلك ايچوندر وكرچه غيب جمع وصيد مصدردر
لكن جائزدركه غيب ايله‌ده مصدريت اولنه لكن نهايه‌ده غيب جمع غائب اولمق اوزره مرسومدر خدم وخادم كبى
واصيد شول دوه‌يه دينوركه برعلت سببيله باشنى برطرفه تحريكه مقتدر اوليه انتهى (الغابة) طابه وزننده چقور
واو برق وايسك يره دينور وهده معناسنه محل غيب اولديغيچون وجماعت انسانى يه اطلاق اولنور وبونلرك
صلارى غيبه ايله مقدردر فتحاتله واو زون مزراغه على قول قارغيسى خيزران كبى لطيف ونازك اولمغله روزكار
طوقندقجه ميلان واضطراب اوزره اولانه اطلاق اولنور اساسك بيانه كوره غابه رماح كثيره يه اطلاق اولنور كه
شجرهٔ ملتفه‌يه تشبيه اولنمشدر تقول اتونا فى غابة اى فى رماح كثيرة كالشجرة الملتفة وغابه بولك تعبير اولنان صيق
اورمانه اطلاق اولنور اكثرى ارسلان ياتاغى اولور عربلر ياوز ارسلانى غابه‌يه مضاف ايدوب ليث غابه ديرلر آنده نشأت
ايدن ارسلانلر چول ارسلانلرندن تند وشديد اولديغيچون يقال كانه ليث غابة وليوث غاب اى اجمة وغابه حجازده
برموضع آديدر (الغيابة) سحابه وزننده مطلقا برشيئى ستر ونهان ايدن شيئه دينور يقال غيابة الشئ اى ماسترك منه
نكيچون قيونك دينه غيابه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ٭ والقوه فى غيابة الجب ٭ اى قعره (غياب الشجر)
سحاب السحر وزننده وياتك تشديديله جائزدر اغاجلك كوكندن برآتنده نفوذ ايدن طمرلره اطلاق اولنور (الاغتياب)
افتعال وزننده بركسه‌نك اكسه‌سندن مساوى وقبحياتنه دائر فصل ايلك معناسنه‌دركه غيبت ايلك تعبير اولنور
يقال اغتابه اغتيابا بمعنى غابه (المغيب) مجيب وزننده و(المغيبة) هايله و(المغيب) محسن وزننده قوجه‌سى غائب
ونابديد اولمش خاتونه دينور يقال امرأة مغيب ومغيبة ومغيب اى غاب زوجها (التغيب) تفعل وزننده بركسنه
كندى اعمال فعليله غائب ونابديد اولمق معناسنه‌در تقول فلان تغيب عنى اذا غاب ولايجوز تغيبنى الا فى ضرورة شعر
(الغائب) حاضر وزننده بلورسز نهان ونابديد اولان نسنه‌ده اسمدر كاهل كلمه‌سى كبى كه يغرينك اسميدر يقال وجد
غائبه اى ماغاب عنه ٭ شارح ديركه فى الاصل اسم فاعل اولوب بعده مطلق غائب اولان نسنه‌ده اسم اولمشدر
فصـــل الفاء ٭ (فب) فانك ضميله حب وزننده كوفه‌ده برموضع آديدر و بو ياقوت نسابه‌دن منقولدر على قول
همدان قبيله‌سندن بر بطن اسميدر محدثيندن سعدان الفبى اكا منسوبدر على قول مرقومك اسمى سعيددر
وعند البعض صواب اولان قافله قب اولمقدر (التفريب) تفعيل وزننده عورت بعض ادويه ايله فرجنى تضييق
ايلك معناسنه‌در شاب وقورى اوزم چكردكى نسنه‌لر ايله تضييق ايدرلر يقال فربت المرأة تفريبا اذا ضيقت فرجها
بالادوية (فراب) سحاب وزننده سمرقند قربنده برقريه‌در (فراب) زنار وزننده اصفهان قضاسنده برقريه‌در

مطلب

(فریاب) جریال وزننده بلخ مضافاتندن برقریه‌در علی قول فیریاب در کیمیاء وزننده یاخود فاریاب درقاصعاء وزننده
(فاراب) ساباط وزننده ترکستان سنورنده نهر سیحون وراسنده برناحیه آدیدر یاخود اترار الکاسنك قاعده‌سی
اولان بر بلده‌در واترار همزه‌نك ضمیله ترکستانده برایالتدر خریطه‌ده وجهانناده اترار ترکستانده تاشکندجانبنده بر بلده
وفاراب ترك الکاسنده برمملکت اولمق اوزره مرسومدر (الفرافب) فایله کواکب وزننده برنوع شجردر که آندن دوه
سمرلری دوزیلور (الفرقب) ثانیده قافله قنفذ وزننده برموضع آدیدر ثیاب فرقبیه اورایه منسوبدر کتاندن نسج
اولنور نهایه‌ده ثیاب مصریه ایله مرسومدر ومشهور مقری ونحوی زهیر فرقبی همدانی اورایه منسوبدر یاخود بوقرقبی در
قافله (القرنب) نونله زبرج وزننده فاره‌یه دینور علی قول عرب طوشانیله چفت اولان فاره‌دن متولد یاور یسنه دینور
فصـــــل القاف (القأب) قافك فتحی وهمزه‌نك سکونیله طعام اکل ایلك معناسنه در یقال قأب الطعام قأبا
من الباب الثالث اذا اکله وصو ایچمك معناسنه‌در علی قول قابده اولان صوبك مجموعنی ایچمك معناسنه‌در یقال
قأب الماء اذا شربه اوشرب کل ما فی الاناء وقأب مشروبی چوق ایچمکله ایچریسی طولوم کبی طولوب قبارمق
معناسنه‌در کاسیذکر (القأب) فتحتینله بودخی ایچمك معناسنه در یقال قئب الماء قأبا من الباب الرابع اذا شربه
وصویی وسائر مشروبی پك چوق ایچمکله طولوم کبی طولوب قبارمق معناسنه‌در قأب مذکور کبی یقال قئب من
الشراب قأبا کماذکر وقأبا من الباب المزبور اذا امتلاء (المقئب) منبر وزننده و(القؤوب) صبور وزننده کثیر الشرب
اولان کشی‌یه دینور یقال هو مقئب وقؤوب ای کثیر الشرب (القوءب) جعفر وزننده و(القوءبی) یای مشدده ایله که
نفسنه منسوبدر چوق صو آلان واسع قابه دینور یقال اناء قوءب وقوءبی ای کثیر الاخذ للماء (القبوب) قافك وبانك
ضمیله جنك یامنازعه هنکامنده عسکر حیقر یشوب غریو وفریاد ایلك معناسنه‌در یقال قب القوم قبوبا من الباب
الثانی اذا صخبوا فی الخصومة وات چوق طورمغله آب وتابی چکیلوب صولمق معناسنه‌در یقال قب اللحم قبوبا
اذا ذهب طراؤه وذوی (القب) قافك فتحی وبانك تشدیدیله و(القبیب) حبیب وزننده آزی دیشلرینی بری برینه
سوروب جردامق معناسنه‌در یقال قب الاسد والفحل قبا وقبیبا من الباب المزبور اذا سمع قعقعة انیابه وآزی
دیشلری بری برینه سورلمکله جردامق معناسنه‌در یقال قبت نابه اذا صوتت وقعقعت وقب نبات صولوب
قوریمق معناسنه‌در یقال قب النبت قبا من الباب الثانی والاول اذا یبس وقب وقبب فتحتینله بل وقرن اینجه وآریق
اولمق معناسنه‌در یقال قب خصره وبطنه قبا وقبب قببا من الباب الرابع اذا دق وضمر وقبب بوندن اسم اولور
اینجه وآریق بللو لك حالتنه دینور وقب کسمك معناسنه‌در یقال قبه قبا من الباب الثانی اذا قطعه وقب آیغر
وحشاری اولان انسانه ودوه‌یه دینور رحل معناسنه وجامه‌نك یقاسنه دیکیلان پارچه‌یه دینور که آکندرك تعبیر اولنور
وبکره‌نك وچرخك اوقی بچریلان دلیکه دینور که اوق ایکی طرفلو اول دلیکلرده جریان ودوران ایدر علی قول
بکره تکرلکنك اورته‌سنده اولان کرتیکه دینور که ایپك مجراسیدر وعلی رأی تکرلك دیشلرینك اوسننده اولان
آغاجه دینور وقب برقومك رئیس وسرکارینه اطلاق اولنور که مدار امورلری اولور وپادشاهه وخلیفه‌یه اطلاق
اولنور وبدنده ایکی اوماجه کیکلرینك علی قول ایکی قیناغك مابیننه اطـلاق اولنور وقب اللحم بیولك وصرپ
اولان لجامه دینور که هرنقدر باشی سرد آت اولسه ضبط ایدر اوله (الاقتباب) افتعال وزننده بودخی کسمك
معناسنه‌در قب کبی یقال اقتبه اقتبابا اذا قطعه (القب) قافك کسریله بدنده شول یومرو بجه کیکه دینور که
ارقه جانبندن ایکی قیناغك آرابرنده اولور آدم اوتوردقده انك اوزرینه اوتورر وبوقویرق صوقمی کیکی اوله جقدر
نته که اساسده الزق قبك بالارض ای عجبك عبارتیله مرسومدر وقب برقومك شیخ کبیرینه اطلاق اولنور که مدار
امورلری اوله یقال هو قب القوم ای شیخهم (القب) قافك ضمیله قباء کلمه‌سنك جمعیدر که بلی اینجه اولان خاتونه دینور
یقال امرأة قباء ونسوة قب ای الدقیقة الخصر (القبة) قافك ضمی وبانك شده‌سیله تپه‌سی مدور بنایه دینور که کنبد
تعبیر اولنور یقال ضرب قبة وهی بناء وبیت مدور * شارح دیر که اشبو قبه کلمه‌سی قب الخصر یاخود قب الظهر وقب
البکره ماده‌لرندندر یاخود معتل اولان قبو ماده‌سندندر واو یایه مبدلدر فی الاصل بیوت عربدن صغیر ومستدیر خیمه‌یه
دینوب بعده علی الاطلاق استعمال اولندی وقبه کوفه‌ده برموضع آدیدر ابو جعفر القبی وعمران بن سلیم القبی که
محدثلردر اورایه منسوبلردر (قبة جالینوس) مصرده برموضعدر حالا قبة الغوری دیمکله متعارفدر (قبة الرحمة)
اسکندریه‌ده برموضعدر (قبة الحمار) دار الخلافه‌ده یعنی بغدادده برموضعدر خلیفه اورایه برحمار لطیف اوزره
راکبا صعود ایدر اولمغله اویلجه مضاف ومسما اولمشدر (قبة الفرك) بغداد قریه‌لرندن کلواذا نام قریه‌ده برموضعدر
ومحدثیندن ایوب بن یحیی القبی قافك فتحیله‌در که قبه منسوبدر صغر یسنده قب دیدکلری ذکر اولنان کیك پك بیولك

اولمغله‌ازکله منسوب اولمشدر (القابة) بانك تشديديله كوك كورلتيسنه ديتور رعد معناسنه و يغمور قطره‌سنه دينور
(القبقبة) زلزله وزننده دوه وارسلان كوكره‌يوب حيقرمق معناسنه در يقال قبقب الاسد والفحل قبقبة
اذاهدر وصوّت واحق و بيغز اولمق معناسنه در يقال قبقب الرجل اذا حمق وقبقبه مصدر واسم اولور
آزى ديشلرى برى برينه سورلدكده ظاهر اولان بخردى يه دينور كه حكايه اولور قبقاب كبى (القبقاب) ثرثار
وزننده يلانجى يه دينور كذاب معناسنه وزياده‌سيله كوكره‌يوب حيقر يجى اركك دوه‌يه دينور ونسوان فرجنه دينور
على قول بول وصولو اولان فرجه دينور كه ذكر ادخال اولندقجه قبقب ديو سسلنور اوله يقال فرج قبقاب
اى واسع كثير الماء اذا اولج الرجل فيه ذكره قبقب اى صوت وقبقاب اغاجدن وتخته‌دن اولان اياق قابنه
دينور كه حالا نالين تعبير اولنانلردركه نعلين محرفيدر عربستانده قبقاب و بزم ديارلرده تحريفله خجاب تعبير ايدرلر
وقبقاب آلوايه صيقل و پرداخت ويره‌جك مهره‌يه دينور وچوق سوزلو اوزان وپركوكسه‌يه دينور و ياوه كووهرزه
سخن كسه‌يه دينور مهذار معناسنه وآزى ديشلرينى برى برينه سورمكدن حاصل اولان بخردى‌يه دينور و بو معناده
مصدر اولور تقول قبقب الفحل قبقبة وقبقابا اذا صوت انيابه وتقول سمعت قبقبة الفحل وقبقابه (القباقب)
علابط وزننده بودخى چوق سوزلو مكثار كسه‌يه دينور وسنهٔ آتيه عقبنده كله جك سنه‌يه دينور عام مقبل معناسنه
زيرا عام قابل سنهٔ آتيه‌يه و مقبل اندنصكره كله جك سنه‌يه دينور مثلا اشبو سنه كه ايكيوز يكرمى اوچنجى سنه‌در
عام قابل دردنجى ومقبل بشنجى سنه اولور كه قباقب دخى دينور كذلك سنهٔ مزبوره‌يه قاب ومقبقب دخى ديرلر
اسم فاعل بنيه‌سيله مثلا تقول انك لن تفلح العام ولاقابل ولاقاب ولاقباقب ولامقبقب كل منها اسم لسنة
بعد سنة يعنى آتية ☼ شارح ديركه ابن برى روايتى اوزره قباقب مؤلفك ديديكى كبى سنهٔ ثالثه‌در لكن مقبقب
سنهٔ رابعه‌در وقباقب تصلق وناتراش وغليظ وجافى كسه‌يه دينور وقباقب بحر هند ساحلنده شهر كرمان قربنده
ثغر نام بلده توابنده برموضع و برنهرك اسميدر وجزيرهٔ ابن عمرده بنو تغلب قبيله‌سنه مخصوص برصويك آديدر
(القبقب) غبغب وزننده قرنه دينور بطن معناسنه يقال وقى قبقبه من الحرام اى بطنه (القبقب) قافلرك
كسريله دكز صدفلريدن برنوع صدف آديدر حازون ودلنبس كبى (القباب) قافك ضميله اطم معناسنه‌دركه قله
ديديكمز حصن درسلفده مدينه‌ده مسكنلرينك سطحنه آدم بويى قدر شرانپولر و بارولر چويروب وجابجا مازغال
ومترسلر ايدرلر ايدى حالا مكهٔ شريف حضرتلرينك خانه‌لرى دخى اويله مشهودمز اولمشدر وقباب بغايت
كسكين وقاطع اولان خنجر وقلج وغداره مقوله‌سنه دينور روايرى و يبوك برونه دينور انف ضخم وعظيم معناسنه
(قباب) كتاب وزننده سمرقند توابنده برموضعدر ونيشابور شهرنده برمحله‌در ونجد الكاسنده بصره حجاجنك يولنده
برموضع ومصرك طرف اسفلنده برقريه آديدر و بغداد نواحيسندن بعقوبا قربنده برقريه آديدر و برنوع بالق اسميدر
وقباب قبه‌نك جمعيدر كنبدلر معناسنه و بيوت عربدن كه حشم نشين اوله جقلردر مدور اولان الاچقلره وخركاهلره
دينور (القبب) قافك كسريله كذلك قبه‌نك جمعيدر (القلب) كتان وزننده ارسلانه اطلاق اولنور وقباب
ايرانده آذربيجان الكاسنده برموضع آديدر (المقبقب) اسم فاعل بنيه‌سيله ارسلانه اطلاق اولنور (المقبوبة)
محبوبه وزننده و (المقبة) معظمه وزننده نحيف ونازك اولان كوبكه اطلاق اولنور يقال سرة مقبوبة ومقبة
اى ضامرة بوراده مقبقبة نسخه‌سى غلطدر (التقبيب) تفعيل وزننده ياش نسنه‌نك طراوتى چكيلوب قوريمق
معناسنه‌در يقال قبيت الرطبة تقبيبا اذا جفت وقبه ياپمق معناسنه‌در يقال قبب الرجل اذا عمل قبة (المقبب) معظم
وزننده تپه‌سى قبه‌لو اولان اوه واوطه‌يه دينور يقال بيت مقبب اذا عمل فوقه قبة (ذوالقبة) حنظلة بن ثعلبة
العجلى لقبيدر ذى قار صحراسنده قبه نصب ايلديكيچون تلقيب اولندى (التقبب) تفعل وزننده قبه‌يه
كيرمك معناسنه‌در يقال تقبب الرجل اذا دخل القبة (قبة الاسلام) بصره شهرينه اطلاق اولنور (حارقبان)
و (عيرقبان) كتان وزننده بر بوجك آديدر فارسيده خرك زمين وتركيده يراشكى ودوه جك واوليا دوه‌سى تعبير
ايتدكلرى بوجكدركه چكركه كبى اوزون اوزون اياقلرى اولور واكاشك قوردى دخى ديرلر وقبان لفظى قب
كلمه‌سندن فعلان وزننده در ☼ شارح ديركه غير منصرفدر عند العرب معرفه اولديغيچون واكر فعال وزننده
اولسيدى منصرف اولور ايدى وتقول رأيت قطيعا من حمر قبان (القبيون) قافك ضمى و بانك مشدده‌نك
كسريله كه اشبو ☼ خير الناس القبيون ☼ حديثنده واقعدر مراد شول كسنه‌لردر كه سرد صوم ايدوب يعنى متصلا
متواليا صائم اولمغله بللرى وقرنلرى اينجه‌لوب آريق اولمش اوله‌لر كه اولانان قبب لفظندن مأخوذدر (قبين) قافك ضمى
و بانك تشديديله قبين وزننده عراقده برموضعك و برنهرك آديدر (القبه) قافك كسرى و بانك تشديدى وتخفيفيله حفث

معناسنه‌در که اشکنبه‌ده قرق بلیروشیر دان دیدکلری نسنه‌در فارسیده هزارتو دینور (قبيبات) مصغر بنيه‌سيله
قلعسبه‌ده مغيثه نام قيو قربنده برقيو آديدر و بنوتغلب قبيله‌سنه مخصوص برصو آديدر ودمشق ظاهرنده
برموضعدر و بغداد ایچره برمحله و بنوتميم قبيله‌سنه مخصوص برصو وحجازده برموضع آديدر (قب) قافك فتحيله
ضربيه يه اوريلان قلج ضربنك آوازندن حكايه‌درلسانمزده چات كبي (القبيب) حبيب وزننده باشي قوريسنه قاتلمش
يوغرد كشنه دينور (القتب) قافك كسري وتاى فوقيه نك سكونيله و (القتبة) هايله بغرسغه دينور معي معناسنه
ظاهرا تاء وحدت ایچوندر وقتب هاسز صوچكن دوه‌نك جميع آلات وادواتنه دينور و بدنه بطننك ذكري داترسنه دينور
وخاصة دوه‌نك سمرينه دينور و بونده اكثري مستعمل اولان فتحتينله قتبدر على قول قتب كسرايله دوه‌نك اوربجي
مقدارنده اولان كوجك سمره دينور جمعلري اقتاب كلور (القتب) قافك فتحي وتانك سكونيله قراردرلمش وقاورلمش
مومبار وصوجوق يدرمك معناسنه‌در يقال قتبه قتبا اذا اطعمه الاقتاب المشوية (الاقتاب) همزه‌نك كسريله دوه‌يه سمر
اورمق معناسنه‌در يقال اقتب البعير اذا شد القتب عليه و بركسه‌يه يمين مغلظه ويرمك معناسنه استعمال اولنور كوياكه
ارقه سنه كوجك وطاره جق سمر اورمغله تضييق ايدر تقول ارفق ولا تقتب عليه في اليمين اى لا تغلظ و يقال
اقتب زيد يمينا اى غلظها عليه (القتوبة) ركوبه وزننده ارقه‌لرينه سمر اورلمش دوه‌لره دينور فعوله بمعنى مفعوله‌در
ركوبه وحلوبه كبي وآخرنده اولان تاء مبالغه ایچون دكلدر مفردي قتوب‌در قال في النهاية لا صدقة في الابل القتوبة
اى الابل التي توضع الاقتاب على ظهورها اراد ليس في الابل العوامل صدقة پس قتوبه سمره كلوب يوك چكمكه
صلاحيت پيدا ايدن دوه‌لر اولور كه تجارت ایچون اولميوب صاحبنك اقتضا ايدن يوكلريني چكراوله‌لر (ذوقتاب) قافك
فتحي وكسريله ملوك حميردن حقل بن ملك لقبيدر كه اذواء تعبير اولنان ذواوكدندر (القتب) كتب وزننده خلق طار
اولوب سريع الغضب ودفعي الانفعال اولان تنك مشرب آدمه دينور (القتيبة) قافك ضميله قتبه‌نك مصغريدر كه
بغرسغه دينور تته كه ذكر اولندي وقتيبه اسامئ رجال عربدندر نسبتنده قتبي دينور جهني كبي كه جهينه يه منسوبدر
(قتبان) قافك كسريله يمن بلادندن عدن قضاسنده برموضعدر (المقاثب) ثاى مثلثه ايله مراتب وزننده بخششلره
دينور عطايا معناسنه يقال هو كثير المقاثب اى العطايا ❊ شارحك بياننه كوره مفردي يوقدر على قول مفردي مقثبدر
مجلس وزننده (القحب) قافك فتحي وحاى مهمله‌نك سكونيله پك ياشلو مسن وساخورده اولان كشي يه دينور
مؤنثي قحبه‌در هايله كه عجوز و پيرزن معناسنه‌در كما سيذكر وقحب اوكسر كلو انسانه وسائر حيوانه دينور شكس كبي
صفت ياخود وصف بالمصدردر يقال رجل وفرس قحب اذا اخذه السعال وقحب وقحاب قافك ضميله مصدرلردر
اوكسرمك معناسنه‌در يقال قحب الرجل قحبا وقحابا اذا سعل ❊ شارحك بياننه كوره اوكسرك علتنه اوغرامق
معناسنه‌در تته كه قحاب عنواني آني مفيددر (القحبة) نكبه وزننده قوجه قاري يه دينور كه ذكر اولندي و برعلت
سيبله ایچريسي فاسد وتباه اولمش عورته دينور واوكسركه دينور يقال به قحبة اى سعال وفاجره وزناكار روسبي يه
دينور زندوستي كورد كده واسطهٔ وصال اولمق ایچون اوكسروب ياخود تنحنح ايله رمز واشارت ايلديكنه مبنيدر
على قول بو معناده لغت مولده‌در يقال هي قحبة اى فاجرة ❊ اساسك بياننه كوره اهل يمن اطلاقا تنددر وفاسدة الجوف
معناسندن اخذي دخي ممكندر (التقحيب) تفعيل وزننده چوق اوكسرمك معناسنه‌در يقال قحب تقحيبا بمعنى
قحب (القاحب) سعال كلمه‌سني تأكيد ایچون ايراد اولنور يقال سعال قاحب اى شديد (القحطبة) طاى مهمله ايله
دحرجه وزننده يره چالمق معناسنه‌در يقال قحطبه اذا صرعه و بركسه‌يه او زره قلج چكوب حواله اولمق معناسنه‌در يقال
قحطبه بالسيف اذا علاه وقحطبه اساميدر حسن بن قحطبة الخلبي محدثيندندر وخلب سكر وزننده در (القرب)
قافك ضمي ورانك سكونيله و (القربان) قافك ضميله و (القربان) قافك كسريله يقين اولمق معناسنه‌در يقال قرب
منه ككرم ويقال قربه كسمعه قربا وقربانا وقربانا من الباب الخامس والرابع اذا دنا ❊ شارح بعض اهل تحقيقدن نقل
ايدر كه قرب فعلي باب رابعدن هر حالده فاعلك صفتيدر بغير صلة متعدي اولور يقال قربه ومنه قوله تعالى ❊ ولا تقربوا مطلب
الزنا ❊ الايه و باب خامسدن اولدقده آنكله مسافه وصف اولنور بو صورتده الى معناسنه اولان من حرفيله تعدي ايلمز
ومسافه متصف اولديغي صورتده من كلمه‌سيله والى كلمه‌سيله صله لنور يقال قرب منه واليه و بوماده دن افعل تفضيل
ابتداعا الى كلمه‌سيله استعمالي مطرددرتا كه اول وهله ده صله ایچون اولان من كلمه‌سي تفضيليه يه التباسي توهم اولنميه
و ❊ اعدلوا هو اقرب للتقوى ❊ كريمه‌سنده لام اختصاص صلهٔ مذكوره‌دن مغني اولمشدر وقرب ماده‌سي زمان ومكان
ونسبت وحظوه ورعايت وقدرتده استعمال اولنور انتهى (القريب) يقين اولان شيئه دينور يقال قرب الشيء فهو
قريب و بونك مفردي وجمعي مساويدر يقال هو قريب وهم قريب ❊ مؤلفك بصائرده بياننه كوره موصف اولميوب بلكه

بعیدك ضدّی اولان قریبده تذکیر وتأنیث ومفرد وجمع برابردر زیرانهیق وزفیر کبی مصادر وزننده اولمغله آنلره حمل
واعتبار اولنور کقوله تعالی* انّ رحمة الله قریب من المحسنین * وامام فرّاء روایتی اوزره اکر قریب مسافه معناسنده
اولور ایسه حسب الاقتضاء مذکر اومؤنثا استعمال اولنور یقال مکان قریب ومسافة قریبة واکر رحم ونسب
معناسنده اولور ایسه بلا اختلاف تأنیثله استعمال اولنور تقول هذه المرأة قریبتی ای ذات قرابتی وتقول هذا الرجل
قریبتی انتهی وقریب انسانك رحم ونسب جهتیله اولان یقیننه دینورکه خصم تعبیر اولنور فارسیده خویش دینور
(المقربة) میمك فتحی وراڭ حرکات ثلاثیله و(القربة) قافك ضمیله و(القربة) ضمتینله و(القربى) بشری وزننده
و(القرابة) کرامه وزننده رحم جهتیله اولان یقینلغه مخصوصلردر * شارحك بیاننه کوره بونلر فی الاصل مصدرلردر
بعده اسم اوله رق استعمال اولنـدیلر تقول بینی وبینه مقربة وقربة وقربة وقربى وقرابة فهو قریبی وذو قربتی
وذو قرابتی ولا تقل قرابتی ای بدون ذو * پس مؤلفك فهو قریبی عنوانه کوره ده شارحك دیدیکی کبی بونلر فی الاصل
مصدر اولورلر قالدیکه مؤلف ذو کلمه سندن مجرّد اوله رق هو قرابتی تعبیرندن نهی ایلمشدر یعنی فصیح کلامده
ورودینی انکار ایلمشدر حریری علیه الرحمه دخی درّه ده تخطئه ایلمشدر لکن شهاب شرحنده تعبیر مذکورك مطلب
فصیح اولوب وکلام فصحاده وارد اولدیغنی بیان ایلمشدر ازجمله اشبو * هل بقی احد من قرابتها * حدیثنده وارد
اولمشدر وابن اثیر نهایه ده ای اقاربها فسموا بالمصدر کالصحابة والوصف بالمصدر مطرد عبارتیله تفسیر وترویج
ایلمشدر دیو اثبات مدّعی ایلـدکدنصکره اساسدن هو قریبی وقرابتی وتسهیلـدن القرابة یکون اسم جمع
لقریب وفعالة یکون اسم جمع لنحو صاحب وقریب عبارتیله تنویر سند ایلمشدر واقعا مطرّزی مغربده وقولهم
فی الوقف لو قال علی قرابتی یتناول الواحـد والجمع صحیح لانها فی الاصل مصدر عبارتیله بعـد التصحیح
یقـال هو قرابتی وهم قرابتی علی انّ الفصیح ذو قرابتی للواحد وذوا قرابتی للاثنین وذووا قرابتی للجمع عنوانیله
مضافا ورودینی ترجیح قلمشـدر پس مجردا ورودنده ینه ذو کلمه سی ملحوظ اولوب تجریدی مبالغه نکته سنه
محمول اولور یاخود اسم جمع اولور پس مؤلفك نهیی قرابه کلمه سی قریب معناسنه موضوع اولمدیغنه محمول اولور
انتهی (الاقرباء) انصباء وزننده که قریبك جمعیدر و(الاقارب) اقربك جمعیدر و(الاقاربون) جمع الجمعدر
برکسنه نك یك یقین اولان خصملرینه وخویشان وعشیرتنه دینور تقول هم اقرباؤك واقاربك واقاربوك ای عشیرتك
الاقربون (القرب) قافك فتحی وراڭ سکونیله قلجی قراب تعبیر اولنان غلافه قومق معناسنه درکه سیذکر علی قول
قلجه قراب ایدنمك معناسنه در یقال قرب السیف قربا من الباب الاول اذا ادخله فی القراب او اتخذ له قرابا ومهمانه
قیون ودوه مقوله سنك بوکور تعبیر اولنان عضولرینی یدرمك معناسنه در یقال قرب الضیف اذا اطعمه الاقراب
(القراب) کتاب وزننده قلجك قننه دینور غمد معناسنه علی قول قلجك شول غلافنه دینور که قبیله و باغیله آنك ایچنه
وضع ایدرلر طنبوره غلافی کبی اولور عربلر دربدن یارلر وآکا جفن الغمد دخی دیرلر وقراب برنسنه نك مقدارینه
قریب اولان شیئه دینور یقال هو قرابه ای ما قارب قدره وتقول معه الف درهم اوقرابه وقراب جماع ایلمك ایچون
خاتونك ایاقلرینی یوقری قالدرمغه دینور مقاربه کبی که سیذکر (القرب) قافك ضمی وراڭ سکونیله و(القرب) ضمتینله
بدنده بوش بوکور تعبیر اولنان عضوه دینور خاصره معناسنه علی قول شاکله دن یعنی بوکوردن مراق بطنه یعنی
قرنك یومشق یرینه قدر اولان عضوه دینور جمعی اقراب کلور (القرب) فتحتینله برکسـه نك بوکوری یاخود
بوکوردن قرن یومشغنه قدر عضوی آغریمق معناسنه در اختلاف مذکور اوزره یقال قرب الرجل قربا من الباب الرابع
اذا اشتکا قربه وقرب ارکن صویه ایرشمك ایچون کیجه وقتنده کتمك معناسنه در قرابه کبی که سیذکر وصویی یقین اولان
قیویه دینور وکیجه وقتنده صو آراشدرمغه دینور علی قول صوایله طالب بیننده برکیجه لك مسافه قالمغه یعنی صویه
وارمغه آراده برکیجه قالمغه دینور یاخود صوایله آراده ایکی کیجه لك مسافه قالمغه دینور بو قوله کوره صو آرادیغی
کونك اولنه قرب وایکنجی کوننه طلق دینور فتحتینله * شارح دیرکه اصمعیدن منقولدرکه براعرابیدن ما القرب دیو
سؤال ایلدیکمده صباح وقتی صویه وارمق ایچون کیجه یوریوب کتمکدر دیدی وما الطلق دیو سؤال ایتدیکمده کون
آشوری صویه وارمق ایچون کتمکدر دیو جواب ایلدی انتهی وقرب قراب کبی برشیئك مقدارینه قریب اولان شیئه
دینور (القرابة) کتابه وزننده بودخی قرب کبی صباح وقتی صویه واصل اولمق ایچون کیجه کتمك معناسنه در
یقال قربت الابل قربا وقرابة من الباب الاول اذا سارت لیلا لورد الغدو عربلر ذکر اولنان قرب لفظنی مبالغه دوه یه ده
وصف ایدوب ابل قرب دیرلر (القربان) قافك ضمیله شول نسنه یه دینور که آنکله بارکاه اقدس کبریایه تقرب معنوی
حاصل اولور * مترجم دیرکه قربان کلمه سی فی الاصل مصدردرنته که ذکر اولندی بعده ما یتقرب به الی الله اولان نسنه ده

اسم اولمشدر حلوان کلمه سی کبی اعطا اولنان نسنه ده اسم اولمشدر پس قربان مطلق وسیلهٔ تقرّب اولان نسنه ده
اسم اولمغله ذبیحه یه وسائر اعماله شاملدر وفی الاصل مصدر اولدیغندن تثنیه وجمعلنمز بعده نسیکه ده یعنی ذبیحهٔ
معروفه ده متعارف اولمشدر قال فی النهایة صفة هذه الامّة فی التوراة قربانهم دماؤهم بوراده قربان مصدر در
حق تعالایه تقرّبلری غزا وجهادده اراقهٔ دماء وجهیله اولوردیمکدر واما فی حدیث ✲ الصلوة قربان کل تقیّ ✲ فهو الاسم
ای انّ الاتقیاء من الناس یتقرّبون بها الی الله تعالی وقربان پادشاهك جلیس خاصنه یعنی خدمات پسندیده ایله پادشاهه
مقرّب اولان همدم وهمنشینه اطلاق اولنور یاخود پادشاهك مقبول ومقرّبی اولدیغندن ناشی پادشاهه تقرّبه
وسیله اتخاذ اولندیغی ملاحظه سیله در کذلك فی الاصل مصدر اولدیغیچون مفرد وجمعی برابردر ملاحظهٔ اوله
کوره وصف اولور وبو معناده قافك فتحیله جائزدر که وصف اولور بو صورتده جمعی قرابین کلور وقرابین نجد
ترابنده بر وادی اسمیدر (التقریب) تفعیل وزننده ذکر اولنان قرب لفظندندر که بوش بو کوره دینور قرب مذکورکبی
برکسه نك بو کوری آغریمق معناسنه در یقال قرّب الرجل تقریبا اذا اشتکی قربه وتقریب آت قسمنك برکونه یلمسنه
دینور علی قول ایکی الرینی بردن قالدیروب بردن یره قومق وجهیله اولان یلمسنه دینور که دورتله تعبیر اولنور وبو اسم
مجراسنده استعمال اولنور یقال یعدو الفرس التقریب وهو ضرب من العدو او ان یرفع یدیه معا ویضعهما معا وتقریب
عربلر اسنلشدکلری وقتده حیاك الله وقرّب دارك عبارتیله ترحیب ایلمك معناسنه استعمال اولنور تقول دخلت
علیه فاهّل ورحّب وحیا وقرّب (قرب) قفل وزننده بر موضع آدیدر (الاقراب) همزه نك کسریله دوه یی ارکن صویه
ایرشمك ایچون کیجه سوروب یورتمك معناسنه در تقول اقربت الابل ای اسریت به لیلا لورد الغد وحامله
طوغرمسی قریب اولمق معناسنه در یقال اقربت الحامل اذا قرب ولادها وطایك ودوه کوچکنك اوك دیشلری
چیقمغه یقلشمق معناسنه در یقال اقرب المهر والفصیل اذا دنا للاثناء وبرقابی طولمغه یقلشدرمق معناسنه در یقال
اقرب الاناء اذا قربه للامتلاء (التقرّب) تفعل وزننده و (التقرّاب) کسرتین وتشدید رایله تفعال وزننده که مصدر
ثانیدر برکسه یه بر وسیله ایله قرب طلب ایلمك واول قیده دورشمك معناسنه در یقال تقرّب به تقرّبا وتقرّابا اذا طلب
القرب به وبرکسه بو کور دنیر اولنان عضو مذکوره الرینی قومق معناسنه در یقال تقرّب الرجل اذا وضع یدیه
علی قربه وعربلر برکسه یی تعجیل ایلمکه حث واغرا ایلدکده تقرّب تقرّب دیرلر امر حاضر بنیه سیله اعجل واسرع
معناسنه ✲ شارحك بیانه کوره صیغهٔ مزبوره متصرف دکلدر امر بنیه سنه مخصوصدر (الاقتراب) افتعال وزننده
یقلشمق تقارب معناسنه در واحد ایچون واشتراك ایچون اولور یقال اقترب الشیء اذا تقارب (التقارب) تفاعل
وزننده بری برینه یقین کلمك معناسنه در یقال تقاربا ضد تباعدا وبرنسنه قلت واضمحلاله یوزطوتمق معناسنه استعمال
اولنور که کالی یقلشمقدن عبارتدر یقال تقاربت ابله اذا قلت وادبرت واکینك یتشوب کماله رسیده اولمسی زمانی
کلوب چاتمق معناسنه استعمال اولنور یقال تقارب الزرع اذا دنا ادرا که واشبو حدیث شریف بو معنالره مبنیدر وهو
اذا تقارب الزمان لم تکد رؤیا المؤمن تکذب ✲ فالمراد آخر الزمان واقتراب الساعة لان الشیء اذا قل تقاصرت اطرافه
او المراد استواء اللیل والنهار ای اعتداله ویزعم العابرون ان اصدق الازمان لوقوع العبارة انفتاق الانوار ووقت
ادراك الثمار وحینئذ یستوی اللیل والنهار او المراد زمن خروج المهدی حین تکون السنة کالشهر والشهر کالجمعة
والجمعة کالیوم یستقصر لاستلذاذه خلاصه ذکر اولنان حدیث شریفده که زمان متقارب اولدقده مؤمنك
رؤیالری لامحاله صحیح وصادق اولور دیمکدر ✲ مؤلف تقارب معناسنده اوچ وجه بیان ایلمشدر اوّلا تقارب نفبسه
زماندن مراد زمان دنیوینك انقراضه باشلیوب قیامتك قیامی تقرب ایلدیکی وقتدر که اول ایامده مؤمنلرك
رؤیالری صادق اولوب مشاهده لری تخلف ایلمز اولور وبو قلت وادبار معناسنه مستعمل اولان تقاربدن مأخوذ درکه
برنسنه قلت وتفانی یه یوزطوتدقده لواحق واطرافی دخی البته قلته متوجه اولور پس زمان دنیوی انقراض
وانقضایه باشلدقده اطرافی یعنی لواحق ومقتضیات ومنسوباتی دخی تقاصر وتفانی یه یوز طوتمغله ازانجمله
ادمغهٔ اهل ایمانده علاقهٔ دنیوی وهوا وهوس مقوله سی کدورات بشریه دخی منقضی اولمغه باشلق ملابسه سی
مرآت متخیله لری مصفا اولمغله عالم مثالده مشاهده ایلدکلری صور غیبیه عالم شهادتده اولان صورتلرك
عینلری اولمغین بو وجهله رؤیالری صادق وراست اوله جغی درکاردر ثانیا تقارب زماندن مراد لیل ونهارك
استواسی یعنی نیر اعظمك حمل ومیزان برجلرنده دورانی هنکاملریدر که اولوقتلرده هوالر معتدل اولمغله
مزاج انسانی دخی کسب اعتدال ایلمکله دماغلر دخی آسوده ومعتدل اولدیغندن مشاهده اولنان رؤیالر اضغاث
احلام اولمیوب باعیا نهار است ودرست اوله جغی بیرادر حتی رؤیا معبرلری شکوفه لر آچیلوب میوه لر یتشدیکی

وقتلرده كه استواء ليل ونهار هنكاميدر مشاهده اولنان رؤيالر صادق اولمغله تعبيره اصلح واوفق اولديغنه متفقلردر ثالثا تقارب زماندن مراد اواخر زمان دنيويده مهدى حضرتلرينك خروج وعدل وداد ايله عالمى آسوده ونقوش جور وبيدادى صحيفهٔ جهاندن زدوده ايلديكى هنكامدركه طبايع انسانى كمال استطابه واستلذاذدن ناشى قطعا استطاله ايلميوب بلكه ايام سرور وعافيت ✽ نه عجب تيز كچر ذوق وسرور ايامى ايرمدين نصف نهارى ايريشور اختشامى ✽ لايحه سنجه وجدانه قصير كلمكله استقصار ايلديكى ايامدر اولوقتلرده دخى قيامتك تقربى بلكه نمونه سنك نمايشى اولمغله مؤمنلرك دماغلرندن محبت دنيويه بالكليه زائل وجانب اطلاقه مائل اولمغين صفحهٔ متخيله لرى صاف وساده واعيان صور مثاليه يه قابل وآماده اوله جغى هويدادر اول ايامده زمانك كمال طيب وصفاسندن ناشى سنه شهر وشهر هفته وهفته بركون كبى كلور حتى نهايه ده ومنه حديث المهدى ✽ يتقارب الزمان حتى تكون السنة كالشهر ✽ حديثنك تفسيرنده اراد يطيب الزمان حتى لايستطال وايام السرور والعافية قصيرة عبارتيله تبيين مراد ايلمشدر ومشارق شريفده بروجه دخى محرردركه مراد مؤمنك كهولته تقرب ايلديكى زماندركه صحيفهٔ متخيله سنده نقوش ظنون فاسده وتوزع شهوات وتشعب افكار وتخيلات كاسده قالمامغله صور غيبيه مشاهده سى باينده مرآت نفسى بغايت مصفا وصفحهٔ دل ودماغى زياده سيله پاكيزه ومجلا اولديغى ايامدر ✽ مترجم ديركه خلال تحريرده خاطره بونكته دخى خطور ايلمشدركه برمدت كماله رسيده اوله جغى وقتلرده كه اول مدتك مخالفى اوله جق بربليه ومصيبت وتبدلات وتغيرات مقوله سى حادثه ونائبه ظهور ايليه جكلردر اول اثنالرده مقدمه اولمق اوزره ظهور ايليه جك وقعه يه دائر رؤيالر متكثر واكثرى واقعه مطابق اولديغى مجربات ومشهوداتدن اولمغله حديث مذكوره بودخى معناو نكته اولمق ملاحظه دن بعيد دكلدر انتهى (المقارب) ميمك ضمى ورانك كسريله ايو وكتو بيننده متوسط الحال اولان نسنه يه اطلاق اولنوركه اورته حاللو تعبير اولنور يقال شئ مقارب اى بين الجيد والردئ اويقال دين مقارب بكسر الراء ومتاع مقارب بفتحها يعنى دين وملت ومذهب خصوصنده وسط الحال ديه جك يرده مقارب ديرلر كسرايله ومتاع وسائر اشياده مقارب ديرلر فتح ايله محدثينك تعديل وتجريح باينده فلان مقارب الحديث ديدكلرى بو معنادندر رانك كسرى وفتحيله ضبط ايدرلر لكن قول ثانى يه كوره مكسور اولمق لازمدر وبو آتى الذكر مقاربه معناسندن مأخوذدر (المقرب) محسن وزننده طوغرمسى قريب اولان حامله دينور ذكر اولنان اقرابدن مأخوذدر وصف مخصوصدر يقال اقربت الحامل فهى مقرب جمعى مقاريب كلور (القراب) سحاب وزننده يقينلق قرب معناسنه اسمدر تقول افعل ذلك بقراب اى بقرب (القراب) غراب وزننده و(القرابة) هايله ذكر اولنان قراب كبى برشيئك اندازه سنه ومقدارينه قريب اولان نسنه يه دينور يقال هذا قرابه بالكسر وقرابه وقرابته اى قارب قدره وقراب غراب وزننده عنده برطاغك آديدر وقرابه هايله قريب معناسنه در تقول ماهو بشبيهك ولا بقرابة منك اى بقريب معناى مذكوردن فرقى اخفادر وقراب وقرابة المؤمن فراستلرندن عبارتدر مؤلف بونكله اشبو ✽ اتقوا قراب المؤمن ✽ وروى ✽ قرابة المؤمن فانه ينظر بنور الله حديثنه اشارت ايلمشدركه مراد مؤمنك فراستيدركه علم وتحقيقه قريب ظن مصيبلرندن عبارتدر (القربان) سكران وزننده طولمغه قريب اولان قابه دينور مؤنثنده قربى دينور سكرى وزننده يقال اناء قربان وصحفة قربى اذا قاربا الامتلاء ويقال اقربه اذا قربه للامتلاء وفيه قربه وقرابه كما ذكر (المقربة) مكرمه وزننده شول صوى وكريم قصراغه دينوركه كمال عزتندن ناشى صاحبى اصلا يانندن آيرميوب دائما تقريب ورعايت وتكريم ايدر اوله مذكرنده مقرب دينور مكرم وزننده على قول مذكره اطلاق اولنميوب همان مؤنثه مخصوصدركه صوى وكحيل اولديغيچون فرومايه اولان اركك آتشمسون ديو صاحبى اصلا يانندن آيرمديغى قصراغه اطلاق اولنور ومقربة الابل شول دوه دركه ركوب ايچون قولانلرى چكيلوب آماده قلنمش اوله ومنه حديث عمر ✽ ما هذه الابل المقربة ✽ نهايه ده رانك كسرى وفتحيله ده مروى اولديغى مرسومدر (المتقارب) اسم فاعل بنيه سيله عند العروضيين بحر مخصوص اسميدركه وزنى فعولن درسكز كره وفعولن فعولن فعل در ايكى كره وتدلرى سببلرينه قريب اولديغيچون متقارب ايله تسميه اولنمشدر معلوم اوله كه بحر مزبور دائرهٔ متفقه دندر واون بشنجى بحردر ايكى عروضى مشتملدر برى صحيحه وبريسى مجزوءٔ محذوفه در وعروض اولانك درت ضربى واردر ضرب اول صحيحدر وضرب ثانى مقصوردر وضرب ثالث محذوف ورابع ابتردر وعروض ثانيه نك ايكى ضربى واردر ضرب اولى كنديسنه مماثلدركه مجزو ومحذوفدر فعل قالور وضرب ثانى ابتردر وبحر مذكورده زحاف وزحاف مجراسنه جارى اولان علتلردر قبض وثلم وثرم وحذفدر (المقاربة) مفاعله وزننده برشيئى شئ آخره قريب

ایلمك بمعناسنه در یقال قارب الفرس الخطو اذا داناه ومقاربه وقراب که مصدرثانیدر جماع ایچون خاتونك ایاقلرینی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال قارب الرجـل المرأة مقاربة وقرابا اذا رفع رجلیها للجماع و بری بریله مزاجه موافق معجب ودلکشا وآمیزش ومعاشرتی موجب کلام سویلشمك معناسنه استعمال اولنورکه مقاربت والتیامی مسـتلزمدر یقال قاربه اذا ناغاه بکلام حسن ای حادثه ومقاربه برخصوصده افراط وتفریط ایلیوب عـدالت واقتصاده قصد وسلوك ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال قارب فی الامر اذا ترك الغلو وقصد السداد ومنـه فی النهایة سددوا وقاربوا ای اقتصدوا فی الامور کلها واترکوا الغلو فیها والتقصیرپس فعـل مزبورحق وحکمته قریب اولمق ملاحظه سیله استعمال اولنمشدر (القربة) قافك کسریله سود طولومنه دینور و بعضا صو طولومنده اطلاق اولنور علی قول بالکز برطرفندن دیکلمش اولان طرلومه دینور جمعی قربات کلور قافك کسری ورانك سکونیله وقربات کلور کسرتینله که کسره اتباع اولنمشدر وقربات کلور قافك کسری ورانك فتحیله وقرب کلور عنب وزننده کذلك هراسم که فعله وزننده اوله فقره وسدره کبی جمعلری صیغهٔ مرقومه اوزره مطرده در محدثیندن حکم بن سنان واحمد بن داود وابو بکر بن ابی عون وعبدالله بن ایوب القربیون قربه صنعتنه منسو بلردر (ابوقربه) عبید بن ازهر نام کسه نك فرسی اسمیدر وابن ابی قربه احمد بن علی بن الحسین العجلی کنیه سیدر (القارب) غارب وزننده سفینهٔ صغیره یه دینور ✻ شارح دیرکه بیوك کیلرارقه سنده یدك کبی چکیلان صندله دینور وقارب کیجه وقتنده صحراده صو طلب ایدوب آراشدیرن آدمه دینور ذکر اولنان قربدن اسم فاعلدر (القریب) امیر وزننده و بعض امهاتده سکیت وزننده مضبوطدر طوزلنوب صلاموره اولمش بالغه دینورکه هنوز تاب وطراوتی باقی اوله وقریب اسامیدندر قریب بن ظفر کوفه خلقنك فاروق اعظم رضی الله عنه طرفنه کوندردکلری ایلچی اسمیدر وقریب عبدی یعنی عبد القیس قبیله سنه منسو بدر محدثیندندر (قریب) زبیر وزننده اصمعی مع وفك پدری لقبیدر وخوارج طائفه سنك رئیسلری اسمیدر وقریب بن یعقوب الکاتب امام مبردك راویسیدر (قریبه) حبیبه وزننده اسامیٔ نسواندندر قریبه بنت زید وقریبه بنت الحارث صحابیدندر وقریبه بنت عبدالله بن وهب ودیکر قریبه که برقبیله یه و برمحله نسبتی یوقدر تابعیه دندر (قریبه) جهینه وزننده بودخی اسامیٔ نسادندر قریبه بنت الحارث وقریبه بنت ابی قحافه وقریبه بنت ابی امیه بونده قافك فتحیله ده زبازدر اوچی دخی صحابیه در امام ذهبی میزان نام کتابنده ضم قافله قریبه وقریبه اسمنده برکسندیه ظفریاب اولمدم دیمکله قوانه التفات مناسب دکلدر زیراوجه مذکوراوزره اشخاص عدیده کذران ایلمشدر (القرابی) فرادی وزننده بری برینه متعاقبا تقارب اوزره ورود ایدن کسنه لره دینور و بوخلاف قیاس اوزره قریبك جمعیدر کو یا که سکران وزننده قربان لفظندن جمع اولمشدر یقال جاؤا قرابی ای متقاربین (القورب) جورب وزننده شول چوق صویه دینورکه کثرتندن ناشی نه کچید و یره ونه اوکنده برتسنه حائل و پایدار اولمغه طاقت کتوره (ذات قرب) قافك ضمیله برموضع اسمیدرکه بین العرب آنده بروقعه اولمشدر (المقرب) و (المقربه) میلرك و رانك فتحیله شول مختصر طریقه دینورکه منزل مقصوده شاهراهدن مقدم ایصال ایدر اوله اوغرین یول تعبیر اولنور یقال اخذوا المقرب والمقربة من الطریق ای المختصر منه (قربی) بشری وزننده یمن مضافاتندن تباله شهرینه قریب برصو آدیدر وقربی قرآء قرآن زمره سـندن بعضك یعنی برکسـه نك لقبیدر (قراب) شداد وزننده ابوعلی محمد بن محمد الهروی المقری لقبیدر ومحدثیندن برجماعتك لقبلریدر (قرنب) تای فوقیه ایله قنفذ وزننده یمنده شهر زبیدا عمالندن برقریه آدیدر (المقرتب) اسم مفعول بنیه سیله سیٔ الغدا اولان کسه یه دینورکه یبوب ایچدیکی دائما غلیظ وناکوار مقوله سی اولور (القرشب) شین معجمه ایله اردب وزننده مسن وسالخورده کسه یه دینورکه وجودی قفشایوب مخلخل اولمش اوله وفقر وفاقه سی کالده اولان بدحال و پریشان و پژمرده قیافت کسه یه دینور واکول واینهان کسه یه دینور وکوده سی ایری ودیزمان اوله رق اوزون آدمه دینور وارسلانه دینور و بدخوی و بد مشرب کسه یه دینور وقرنی ککبش کسه یه دینورکه کثرت اکلی موجبدر رغیب البطن معناسنه جمعی قراشب کلور (القرصبة) صاد مهمله ایله دحرجه وزننده کسمك معناسنه در یقال قرصبه اذا قطعه (القرضبة) ضاد معجمه ایله قرصبه وزننده ومرادفیدر یقال قرضبه اذاقطعه ✻ شارح دیرکه مقتضای اعجام اوزره قرضبه نك مفهومنده شدت معتبردر وقرضبه بریکدرمك معناسنه در یقال قرضب اللحم فی البرمة اذا جمعها وطاغتمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال قرضب الشیٔ اذا فرقه و برشینك مجموعنی اکل ایلمك معناسنه در یقال قرضب اللحم اذا اکل جمیعه و یلمك معناسنه در یقال قرضب فلان اذا اعدا وقارت قارت قوری نسنه اکل ایلمك معناسنه در یقال قرضب الرجل اذا اکل شیئا یابسا (القرضاب) قافك کسریله دائما قوری نسنه اکل ایدن کسه یه

دینور وارسلانه دینور واوغری یه دینوراص معناسنه ویك کسکین قلجه دینور ومالك بن نو یره نك قلجی آدیدر وناچیز نسنه یه دینور تقول مارزأته قرضابا ای شیئا یعنی بن آنك برنسنه سنی زیا ندیده ایلمدم وقرضاب فقیر وکدایه دینور وشول اکال کسه یه دینور که قابده اولان طعامك جمله سنی اکل ایدوب اصلا بقیه ترك ایلمیه قرضابه دخی دینور یقال رجل قرضاب وقرضابة ای لایدع شیئا الا اکله (القرضوب) قافك ضمیله بودخی زیاده سیله کسکین وکسیجی قلجه دینور واوغری یه دینور وشول اکول و پرخور کسه یه دینور که قابده اولان طعامی بالجمله خوره چکروب بقیه نامنه برنسنه ترك ایلمیه وفقیر وبینوایه دینور (القراضبة) قرامطه وزننده قرضوبك وقرضابك جمعیدر لصوص وفقراء معنالرینه در (المقرضب) اسم فاعل بنیه سیله بودخی قابده نسنه ترك ایلمز اولان اکول واینهانه دینور (قراضبه) علابطه وزننده برموضع آدیدر (القرضب) درهم وزننده غله قلبورلندقدنصکره قلبور دیبنده قلان آتیله جق کتر نسنه یه دینور (القرطبة) طای مهمله ایله دحرجه وزننده برکسه یی یره چالمق علی قول قفاسی اوزره ییقمق معناسنه در یقال قرطبه اذا صرعه اوعلی قفاه وذبح اولنان حیوانك کیکلرینی کسوب پاره لمق معناسنه در یقال قرطب الجزور اذا قطع عظامه ویك سکردوب کتمك معناسنه در یقال قرطب الرجل اذا عدا شدیدا وقورقوب یااورکوب قاچمق معناسنه در یقال قرطب الرجل اذاهرب وطارلمق معناسنه در یقال قرطب علیه اذاغضب (القرطبی) قافك وطانك ضمی و بانك تخفیفی والفك قصریله قلجه دینور معنای مذکوردن مأخوذدر وخاصة خالدبن الولید رضی الله عنه وابن الصامت بن جشم نام کسه نك قلجلری اسمیدر (القرطبی) قافك وطانك کسری و بانك تشدیدی والفك قصریله بین العرب برنوع اویون آدیدر وکورشجی منصوبه لرندن برمنصوبه اسمیدر که آنکله خصمنی قفاسی اوزره زمینه نقش ایدر (القراطب) علابط وزننده بغایت کسیجی قلج وخنجر مقوله سنه دینور قرطبـه) قنفذه وزننده الکاسنده برشهر عظیم اسمیدر مقدما اندلس مملکتنك تختکاهی ایدی حالیا اول الکا اسپانیا کفره سنك ضبطنده در (القرطبان) کلتبان وزننده دیوث وقورمساق شخصه دینور وغیرت وحمیتی اولمیان بیعار و بی ناموسه دینور و بزونکه دینور قوّاد معناسنه یقال هوقرطبان ای دیوث ویقال هوقرطبان ای الذی لاغیرة له ویقال للقواد * مترجم دیرکه برهان قاطعده قرطبان لفظی قلتبان معربی اولمق اوزره مرسومدر ومصباحده بو وجه اوزره درکه قرطبان کلمه سی که بی غیرت و بیعار و بی ناموسه دینور عندالاصمعی اصلی کلتبان ایدی که قیادت معناسنه اولان کلب لفظندندر تاء ونون صکره دن زیاده قلنمشدر و بو الفاظ قدیمه دن اولمغله عامهٔ عرب اسلاف تغییرایدوب قلطبان دیدیلر بعده عامهٔ اخلاف عرب آنده تغییرایدوب قرطبان دیدیلر (القرطعبة) جردحله وزننده و(القرطعبة) کذبذبه وزننده و(القرطعبة) ذرحرحه وزننده آزچوق نسنه دیمکدر علی قول شیء معناسنه در یقال ماعنده قرطعبة وقرطعبة وقرطعبة ای لاقلیل ولا کثیر اوشیء مقتضای مثال نفی مقامنده مستعملدر (الاقرعباب) اقشعرار وزننده برکسه طرطوپ کرپی کبی بوزیلوب بورلمق معناسنه در کرك صوغوقدن وکرك سائرعارضه دن اولسون یقال اقرعب الرجل اقرعبابا اذا انقبض من برد اوغیره (المقرعب) اسم فاعل بنیه سیله کمال غضبدن ناشی سکوت ایدمرك باشنی یره دیکوب طوران کشی یه دینور که حین غضبده برکسه یه برسوزسو یلیوب وجه مذکور اوزره طورمق عادتی اوله پس مصدری اولان اقرعباب اول معنایه ده کلور (القرقب) قنفذ وزننده و(القرقب) جعفر وزننده و(القرقب) زخرب وزننده قرنه دینور بطن معناسنه وقرقب قنفذ وزننده برکوجك قوش اسمیدر قرقوب) اسلوب وزننده بصره واهواز وواسط بینلرنده واقع کسکر اعمالندن بربلده آدیدر (القرقبة) زخربه وزننده آواتنه دینور لحمة الصید معناسنه (القرنب) نوله قنفذ وزننده بوکوره دینور خاصره معناسنه (القرنب) جعفر وزننده عرب طوشا نه دینور برنوع معناسنه علی قول فاره یه دینور وعلی رأی فاره نك شول یاور یسنه دینور که فاره عرب طوشانیله چفت اولمقدن حاصل اوله (القرهب) جعفر وزننده یاشلو قوجه اکوزه دینور علی قول ایری و بیوك اولانه دینور و بغایت تو یلو اولان کچی یه دینور و برقومك سید وذیشا نه دینور و پیر ومسن آدمه دینور (القزب) قافك فتحی وزای معجمه نك سکونیله چوق جماع ایلمك معناسنه در یقال قزبها قزبا من الباب الاول اذا نکحها کثیرا القزب) قافك کسریله لقب معناسنه درکه شعراده مخلص تعبیر اولنور (القزب) فتحتینله برنسنه پك وقاتی اولمق شدت وصلابت معناسنه در یقال قزب الشیء قزبا من الباب الرابع اذاصلب واشتد (القازب) غارب وزننده شول بازرکانه دینور که بغایت حریص وطمعکار اولمغله کاه بره وکاه بحره سفر ایدوب اصلا وهن وفتور عارض اولمز اوله یقال تاجر قازب ای حریص مرة فی البر ومرة فی البحر شیخ سعدی مرحوم کلستانده بوکونه بر بازرکان حکایه سی سرد ایلمشدر (القسب) قافك فتحی وسین مهمله نك سکونیله بغایت پك وقاتی اولان سنکین شیئه دینور قلب بخیل کبی

يقال شئ قسب اى صلب شديد وقورى خرمايه دينور تمر يابس معناسنه (القسوبة) و(القسوب) قافلرك ضميله برنسنه پك وقاتى اولمق معناسنه در يقال قسب الشئ قسوبة وقسوبا من الباب الخامس اذا صلب واشتد (القسابة) قافك ضميله خرمانك ايشه يرلمز اولان كتريته دينور (القبسبان) قرطبان وزننده بوغون وسخت وشديد اولان نسنه يه دينور يقال ذكر قبسبان اى مشتد غليظ (القسب) اردب وزننده اوزون اولەرق سخت وشديد اولان شئه دينور (القسوب) صبور وزننده جزمه ومست و چديك وطوماق مقوله سنه دينور خف معناسنه وتشديد سينله قسوب جزمه لره ومستلره دينور خفاف معناسنه وبونك لفظندن مفردى مسموع دكلدر يقال جاء وفى رجله قسوب اى خف ويقال جاؤا وفى ارجلهم قسوب اى خفاف (القبسب) حيدر وزننده حمض انواعندن برشجر آديدر وحمض اكشي ايله آجى ميانندە اولان نباته دينور كه دوه قسمنك فا كهه سيدر وقبسب اسامئ رجالدندر (القسب) كسب وزننده صو آقمق معناسنه در يقال قسب الماء قسبا من الباب الثانى اذا جرى وكنش غروبه يوز طوتمق معناسنه استعمال اولنور يقال قسبت الشمس اذا اخذت فى المغيب يعنى شرعت للغروب (القسيب) امير وزننده اسمدر صويك سسلنه رك جغلدى ايله آقيسى حالتنه دينور تقول مررت بنهر وله قسيب اى جرى وصوت قال فى الاساس سمعت قسيب الماء اى خريره بوكه كوره آقان صويك جغلتيسنك اسمى اولور (القاسب) كاسب وزننده قازق كبى سخت وشديد اولان آلت تناسله دينور غرمول متهل معناسنه (قبسبه) قافك وسينك فتحيله اسامئ عربدندر (القسحب) حاى مهمله ايله طرطب وزننده ايرى ويومرى نسنه يه دينور (القسقب) قافله قسحب وزننده ومرادفيدر (القشب) قافك فتحى وشين معجمه نك سكونيله برشيئه شئ آخر قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال قشب السم بالطعام اذا خلطه به وبركسه يه زهر ايچرمك وقلج وبچاق مقوله سنى زهر ايله صوارمق معناسنه در يقال قشبه السم اذا سقاه به وبركسه يى برمكروه ومستهجن شيئه ياخود برمردار اوغراتمق معناسنه در يقال قشبه اذا اصابه بالمكروه او المستقذر شارح ديركه بعض نسخه ده المستقذر قولى بالمكروه قولى اوزره معطوفيتله مجرور او بعضنده اوكلمه سيله مصدر رامى سوم اولوب لكن صحيح اولان معناى مخصوص يعنى اسم اولمق اوزره مرفوع اولمقدركه مردار ومستقذر نسنه ديمك اولور انتهى وقشب افترا وبهتان ايلمك معناسنه در يقال قشب عليه اى افترى عليه وثنا ومحمدت ياخود قدح ومذمت كسب ايلمك معناسنه در يقال قشب فلان اذا اكتسب الحمد او الذم وبرشيئى فساده ويروب تباه ايلمك معناسنه در يقال قشبه اى افسده وبركسه يه بر نسنه يه مردار بيلاشدرمق معناسنه در يقال قشبه بسوء اذا لطخه به وبركسه يى تعيير وتعييب ايلمك معناسنه در يقال قشبه اذا عيره وعابه ✲ اساسك بيانته كوره بو معنا مجازيدر وعقلى كيدرمك معناسنه در تقول قشبك المال اى ذهب بعقلك وقلجه جلا وصيقل وزاغ ويرمك معناسنه در يقال قشب السيف اذا صقله وبونلرك مجموعى باب ثانيدن متصرفدر (الاقتشاب) افتعال وزننده بودخى مدح ومحمدت ياقدح ومذمت اكتساب ايلمك معناسنه در يقال اقتشب الرجل اذا اكتسب الحمد او الذم (التقشيب) تفعيل وزننده برشيئه برنسنه بيلاشدرمق معناسنه در كه تكثيرى متضمن در يقال قشبه به تقشيبا اذا لطخه به وبدرايحه بركسه يى آزرده ودلگير ايلمك معناسنه در تقول قشبنى ريحه اى آذانى وبو بعض نسخه ده ثلاثى عنوانيله مرسومدر ✲ ومؤلف مثال مذكور ايله اشبو ✲ ان رجلا يمر على جسر جهنم فيقول يارب قشبنى ريحها ✲ حديثنه تلميح ايلمشدر قال فى النهاية اى سمنى وكل مسموم قشيب ومقشب يقال قشبنى الريح وقشبنى بوكا كوره معناى اولدن مأخوذ اولور (القشب) قافك كسريله نفس وذات معناسنه در يقال هو كريم القشب اى النفس وقشب مالك بن بحينه نام كسه نك پدرى اسميدر وبادنجانه شبيه برنبات آديدر ✲ شارح ديركه نبات مزبورك وسطندن برچوق ظهور ايدر اوزايوب كالى بولنجه رطوبتى سيبله اكيلور وتپه سنده يمشى ظهور ايدر سباع طبوره سم قاتلدر پس سم معناسنه اولان قشب ايله تسميه اولنمش اولور وقشب تيمور وآينه مقوله سنك بوزلنده اولان پاسه دينور صدء معناسنه وبى خير وبى منفعت اولان تنبه كاركسه يه دينور وآغويه دينور سم معناسنه وبونده فتحتينله ده لغتدر (القشيب) امير وزننده پاسى آچيلوب جلا ويرلمش قلجه دينور وپاسلو قلجه ديمكله اضداددن اولور يقال سيف قشيب اى مجلو وصدى ضد وقشيب يمنده بركوشكك آديدر ويكى نسنه يه دينور واسكى ويپرامش نسنه يه ديمكله اضداددن اولور يقال ثوب قشيب اى جديد وخلق ضد وآق شيئه دينور وپاك ونظيف نسنه يه دينور يقال ثوب قشيب اى نظيف جمعى قشب كلور ضمتينله (القشابة) كرامه وزننده ذكر اولنان معنالردن مصدردر يقال قشب الشئ قشابة من الباب الخامس (القشبة) قافك كسريله خسيس ودنى وناكس شخصه دينور وميمون ياوريسنه دينور (قشاب) غراب وزننده برموضع آديدر (القشبانية) عثمانيه وزننده كه اشبو ✲ مر النبى عليه السلام وعليه قشبانيتان ✲ حديثنده وارد اولمشدر مراداسكى برده ديمكدر قشبانيتان ذكر اولنان

خشبانیه‌نك تثنیه‌سیدر بعض زاعمك بو راده قشبان كله‌سی قشب لفظنك جمعیدر وقشبانیه‌ا كامنسوبدر قولی ملتفت
ومعول علیه دكلدرنهایه ده بو وجه‌اوزره مرسومدر كه قشب كله‌سی اضداددن یعنی جدید وعتیق معنالرینه اولمغله
بو واده ایكی معنا دخی ملحوظدر وكویا كه قشبان قشب كله‌سندن جمعدر خلاف قیاس اوزره زیرا جمعه نسبت
اولنمشدر و زمخشری عندنده نسبت مزبوره مرضی دكلدر بلكه بو بناء مستطرفدر انبجانی كله‌سی كبی (القاشب)
كاشف وزننده درزی یه دینور خیاط كبی وضعیف النفس اولان یعنی جلادت وشهامتدن عاری كسه‌یه دینور (المقشب)
معظم وزننده خالص و پاكیزه اولمیان حسب ونسبه اطلاق اولنور خلط معناسندن مأخوذ دریقال حسب مقشب
ای غیر خالص قال فی الاساس ومن المجاز رجل مقشب النسب ای معیوب (القشلب) قنفذ وزننده و (القشلب
زبرج وزننده برنوع نبات آدیدر (القصب) فتحتیله ساقنده بوغوملری اولان هر نباته اطلاق اولنور كه قامش تعبیر
اولنور مفردی قصبه درهایله وقصباة در صادك سكونی والف الحاقیله وجماعته ومنبتنه قصباء دینور قامشلق
نیستان معناسنه ❋ شارح دیر كه سیبویه عندنده قصباء اسم جنسدر مفرد وجمعه اطلاق اولنور حلفاء وطرفاء كبی
مترجم دیر كه قلم دخی قصب نوعندندر یرنده نابت اولدیغی بعدالقلم یعنی كسلدكدنصكره قلم اطلاق اولنور وقصب
پرمق كیكلرینه اطلاق اولنور مفردی قصبه در اساسده دیر كه هر پرمقده اوچ دانه قصبه واردر لكن باش پرمقده
ایكی دانه اولور یقال امرأة تامة القصب وهی عظام الیدین والرجلین لسانمزده دخی اول كیكلره قلم تعبیر اولنور وقصب
بوغازلرده اولان مجاری انفاسه وشعبدره اطلاق اولنور هر برینه قصبه دینور معلوم اوله كه بوغازك فضاسنده ایكی
مجرا واردر كه بری هوا كیروب نفس آله‌جق مجرادر بوكا حنجره وقصبه وریه یه اضافتله قصبة الریه دخی دیرلر تركیده
بوغورتلاق وخرتلاق تعبیر اولنور و بو رقبه‌نك اوكنده وضع اولنمشدر حساغاهر درفارسیده نای كلو دیرلر و بریسی
تناول اولنان نسنه معده‌یه واصل اوله‌جق مجرادر بوكه مری دیرلر تركیده قیزل اویكن تعبیر اولنور قصبه‌نك آردنده
وضع اولنوب براوجی فم معده‌یه متصلدر وقصبه‌نك براوجی آق جكره متصل اولور وآنده اولان طمرلره صولوق
طمری تعبیر اولنور كه آنلره عروق الریه اطلاق ایدرلر انتهی وقصب جوهردن مستطیل اولان یعنی التوندن و یاخود
كومشدن ایچی بوش امامه زیرانه سی طرزنده مصنوع اولان لوله و بوری مقوله‌سنه دینور وایجه نرم ولطیف كتان
بزینه دینور كه سلفده مصره مخصوص اولمغله قصب مصری اطلاق اولنور تركیده نسوان اكا اسكولی بزی تعبیر
ایدرلر بونك مفردنده قصبی دینور عرب وعربی كبی وقصب یاقوتله مرصع ومزین اولان آبدار اینجو وآبدار زبرجده
دینور كه مراد وجه مذكور اوزره اولان دیزیلریدر ومنه الحدیث ❋ ان جبریل علیه السلام قال للنبی علیه الصلوة
والسلام بشر خدیجة ببیت فی الجنة من قصب ❋ شارح دیر كه كرمانی دیمشدر كه قصب وقصبه جوهریون
اصطلاحنده بردیزی اعلا اینجویه اطلاق اولنور بیت مزبور اعلا اینجو دیزیسندن طرح وبنا اولنمشدر ونهایه ده حدیث
مذكورده قصبدن مراد كوشك طرزنده واسع ومجوف اینجو دانه سیدر كه تمام براوطه اوله‌جقدر ظاهرا رسمی
طولانی اولور انتهی وقصب چشمه‌لردن منشعب اولان صو مجرالرینه اطلاق اولنور (الاقصاب) همزه‌نك كسریله
برمحل قامشلق اولمق معناسنه دریقال اقصب المكان اذا صار ذاقصب وچوبان دوه‌نك رعیی خصوصنده تكاسل
واسائت ایلدیكندن یعنی كركی كبی اشباع ایلمدیكندن ناشی دوه‌نك صو ایچمیوب اسنكافنه باعث اولمق معناسنه در
یقال اقصب الراعی اذا عافت ابله الماء ومنه المثل رعی فاقصب بومثل چوپانك اداره سزلكندن ورعی خصوصنده
اهمال وتكاسلندن ناشیدر زیرا رعینده اهتمام ایدوب اشباع ایلمدكجه صویه میل و رغبت ایلمزلر ❋ مترجم دیر كه میدانیده
بو عبارتله مرسومدر كه رعی فاقصب یقال قصب البعیر یقصب اذا امتنع من الشرب واقصب الراعی اذا فعلت
ابله ذلك ای اساء رعیها فامتنعت من الشرب ومثل مزبور متعهد اولدیغی ماده‌ده كما هو حقه تقید واهتمام ایلیوب
تباه وافساد ایدن كسنه حقنده ضرب اولنور (القصبة) فرحه وزننده و (المقصبة) مصطبه وزننده قامشلغه دینور
یقال ارض قصبة ومقصبة ای كثیرة القصب (القصب) غصب وزننده كسمك معناسنه دریقال قصبه قصبا من الباب
الثانی اذا قطعه قیون قصابی بو معنادن مأخوذدر وقصب قصاب ذبح ایلدیكی حیوانك قصبنی بندبند آیروب پاره‌لمق
معناسنه دریقال قصب القصاب الشاة اذا فصل قصبها وقصب وقصوب دوه صو ایچمكدن امتناعله باشنی
یوقری قالدرمق معناسنه دریقال قصب البعیر قصبا وقصوبا اذا امتنع من شرب الماء فرفع رأسه عنه
وبركسنه‌یی صویه هنوز قانمقسزین صو ایچمكدن منع ایلمك معناسنه دریقال قصب فلانا اذا منعه من الشرب قبل ان یروی
وبركسنه‌یی عیبلمك معناسنه دریقال قصبه اذا عابه وبركسنه‌یه سوكمك معناسنه دریقال قصبه اذا شتمه بونلر مجازدر
(الاقتصاب) افتعال وزننده كسمك معناسنه دریقال اقتصبه اقتصابا اذا قطعه (القصیب) امیر وزننده

مطلب

و(القاصب)كاسب وزننده صو ایچمکدن امتناع ایدن دوه یه دینورمذکر ومؤنثه وصف اولور یقال بعیر وناقة قاصب
وقاصب ای ممتنع من شرب الماء (التقصيب)تفعيل وزننده سوكك معناسنه در يقال قصبه تقصيبا اذا شتمه وباشك
صاچنی بلوك بلوك بورمه بورمه ایلك معناسنه در که هر بلوکی اوزون قامش طرزنده اولور یقال قصبت المرأة شعرها
اذا جعلته قصاً بة كاسيذ كر اساسك بيانه كوره بلوك بلوك اوروب صالبورمك معناسنه در وتقصيب صاچی
قیورجق ایلك معناسنه در یقال قصب شعره ای جعده عربلر صاچلرینی قامش ایله قیورجق ایدرلر واللری
بوینه چوروب باغلمق معناسنه در یقال قصب یدیه اذا شدّه الی العنق (القصب) قافك ضمی وصادك سكونیله ارقه یه
دینور ظهر معناسنه وبغرسغه دینورمعی معناسنه جمعی اقصاب كلور (القصاب) شدّاد وزننده دودك ونای وقوال
چلان کشی یه دینور زمّارکبی وحیوان بوغزلیجی یه دینور جزّار معناسنه که اسامزده دخی قصاب تعبیر اولنور ذکر اولنان
قصبدن مأخوذدر (القاصب) قصاب معنالرینه در وزیاده سیله طراقه لو كوك كورلتيسنه اطلاق اولنور (القصبة
فتحاتله قصب کلمه سنك مفرديدر نته كه ذكر اولندی وقصبه یکی قازلمش قیویه دینور وکوشکه دینور قصر
معناسنه علی قول قصرك جوفنه یعنی ایچریسنه دینور وشهره دینور مدینه معناسنه که بر ولایتك شهری اوله جقدر
علی قول شهر عظیمه یعنی بر الكا نك یاخود بر ولايتك جمله دن اعظم اولان شهر ینه دینور شام ایالتنده دمشق ومصر
الكاسنده قاهره كبي كه قاعدة الملك وتختكاه تعبير اولنور وقصبه قريه يه دينور حالا بيمزده متعارف اولديغی اوزره
شهر صغیره اطلاقی ظاهرا قریه معناسندن مأخوذ در اساسك بیانه کوره مدینه معناسنه جوف قصر معناسندن
مأخوذدر وسط ولايتده وقوعی ملاحظه سنه مبنی در وقصبه عراقده مخصوص بر قريه آديدر وقصبه بورلمش صاچ
بلوكنه اطلاق اولنور وايلكلی كيكه اطلاق اولنور (القصابة) رمّانه وزننده و(القصيبة) حبيبه وزننده و(التقصيبة
و(التقصبه) تفعله وزننده كه اسملردر بونلرده بورلمش صاچ بلوكنه دينور وقصابه قامش وقارغی بغومنه دینور انبوبه
معناسنه ونايه ودودكه وقواله دينور مزمار معناسنه وخلقی دائما فصل وقدح وغيبت ايدن بدزبان كسه يه دينور وقصيبه
بوغومه دينور انبوبه معناسنه (القصاب) كتاب وزننده شول صو بندینه دینور که باغچه دیوار ینك یاخود باغچه یه
مشرف اولان بايرك وتپه نك ديبلرينه يايلور سيل صويني برطرفه صاومق ايچون زيرا اوبلجه صاولمديغی صورتده
صواوراده بريكوب حوالی باغچه يی تباه وبرباد ايدر وقصاب ديار معناسنه دركه بلاد ديمكدر مفردی قصبه در نته كه
ذكر اولندی (ذوقصاب) مالك بن نويره نك فرسی آديدر (القصبات) حركات وزننده مغرب زمينده بر بلده آديدر
ويمامه ده بر قريه در (القصيبة) جهينه وزننده يمامه ترابنده تيم وعدی وثور بنی عبدمناة قبيله لرينه مخصوص برموضع
آديدر وينبع ايله خيبر مياننده برموضعدر وبحرين قضاسنده برموضعدر (المقصب) محدّث وزننده قوشی ويارش
ميداننده قصب السبق اخذ واحراز ايدن كسه يه دينور عرب خيللری قوشی ميدانك نهايتنده بعض اشياء فاخره ايله
مزيّن برقارغی نصب ايدوب بعده قوشی اصحابی بردن يكمنان آتلرينی قوشديروب جمله يی سبق ايدن جندی اول
قارغی يی يرندن قلع واوزرنده اولان اوكدلی بلا نزاع اخذ واحراز ايدر اشته قصب السبق بوندن عبارتدر بعده
بر خصوصده سائره تفوق وتقدم ايدن اهل فضل وصاحب مزيتده استعمال اولندی يقال هو مقصب ای الذی
يحرز قصب السباق ومقصب يوزنده قويو كپوكی اولان سوده دينور (القصوب) صبور وزننده يوكی قرقلمش قيونه
دينور (قصب قصب) فتحتينله ديشی قيونی صاغمق ايچون چاغره جق اصواتدندر كه قصب قصب ديو چاغررلر
مؤلفك وندعی النعجة قولی جمله مستأنفه در (القصلب) قنفذ وزننده قوی وصلب وشديد اولان شيئه دينور
(القضب) قافك فتحی وضاد معجمه نك سكونيله كسمك معناسنه در يقال قضبه قضبا من الباب الثانی اذا قطعه
وچبوق ايله اورمق معناسنه در يقال قضب فلانا اذا ضربه بالقضيب وقضب بالابلند اولوب واطرافنه شاخلری
يايلمش هر بر بيته دال بوداق صالمش اغاجه دينور واوق ياخود ياي دوزمك ايچون قطع اولنمش اغاج شاخنه دينور مقضوب
معناسنه وقضب بر نوع شجر اسميدر كه آندن ياي اتخاذ اولنور ✱ شارحك بيانه كوره تبع ديدكلری شجر نوعندندر كه
تركيده قين اغاجی ديدكلريدر وقضب تازه يونجه يه دينور اسفست معناسنه وقضب كذلك مصدر اولور هنوز تعليم
اولنمامش عجمی طور ناقه يه بنمك معناسنه يقال قضب الناقة قضبا من الباب المزبور اذا ركبها قبل ان تراض (الاقتضاب)
افتعال وزننده بو دخی كسمك معناسنه در يقال اقتضبه بمعنی قضبه مصباحك بيانه كوره اقتضاب اقتطاع معناسنه دركه
بر نسته يی كندی نفسی ايچون كسمكدن عبارتدر واقتضاب هنوز معلم اولميان طور وعجمی ناقه يه بنمك معناسنه در
قضب كبي يقال اقتضب الناقة بمعنی قضبها اساسك بيانه كوره بو معناده مجازدر ظاهرا چبوق ايله تعليم اولنديغنه
مبنی در طور طای كبي ياخود پهور يدن هنوز آيروب ركوب ايلديكی ملاحظه سيله در وامهات سائره ده ناقه يه

تخصيص اولنمامشدر واساسده اقتضاب ارتجـال معناسنده مستعمل اولمق اوزره مرسومدركه تفكر وملاحظه ايلمكسزين بالبداهــه سوزسويلمكــدن عبــارتدر يقــال اقتضب الكلام اى ارتجله ضربهٔ واحده ايله قطع قضبب معناسى علاقه سنه مبنيدر وابحر عروضيه دن بحر مقتضب دخى بوندن مأخوذ در بحر منسرحدن منقطع اولديغيچون اطلاق اولنمشدر واقتضــاب بديعى دخى بوندن مأخوذ دركه شاعر قصيده سـندن تشبيبى قطع ايدوب مقصوده يعنى ممدوحنك مدحنه انتقال ايلمكدن عبــارتدر وحسن تخلص ايله اولان انتقال اوفق والطف اولور ومؤلفيننك امابعد كلمه سنه اقتضاب اطلاقى دخى جملهدن انقطــاعنه مبنيدر (التقضيب) تفعيل وزننده پك كسمك معناسندر كرك كميت وكرك كيفيت جهتيله اولسون يقال قضبه تقضيبا اذاقطعه وكنشك پرتو وشعاعى اغصان شجر كبى چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقــال قضبت الشمس اذا امتد شعاعها (الانقضاب) انفعال وزننده و (التقضب) تفعل وزننده كسلمك معناسندر يقال قضب الغصن تقضيبا فانقضب وتقضب اى انقطع وتقضب تقضبب كبى كنشك شعاعى چبوق چبوق چكيلوب اوزامق معناسنه استعمال اولنور يقال تقضبت الشمس بمعنى قضبت (القضابة) قافك ضميله اغاجدن كسيلان وبودانيلان كسنتى يه وبوداتى يه دينور على قول شاخلرى كسيلان اغاج اوزرندن دوكيلان يونقه پارهلرينه دينور (المقضبه) مصطبه وزننده ذكر اولنان قضب نام شجرك ويونجه نك منبت وموضعلرينه دينور (القضابة) تشديد ايله علامه وزننده امور ومصالحى سيف قاطع كبى كسوب بچن رتق وفتق صاحبى داناوكاركذار آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قضابة اى قطاع للامور (القضيب) امير وزننده چبوغه دينوركه اغاجك اينجه داليدر شاخ باريك معناسنه وهنوز ياش اوكرنماش طور وعجمى ناقه يه اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندى وآلت تنــاسله اطلاق اولنوركه غصن يندر جمعى قضبان كلور قافك ضميله وقضبــان كلور قافك كسريله وقضيب اينجه ولطيف ونازك قلجه اطلاق اولنوركه يوزى پك يصى اوليه قاميچى تعبير ايتدكلرى قلج اوله جقدر وبتمامه برقضيبدن يعنى بردالدن دوزلمش يايه دينوركه اكلى اولماز على قول يارلماميش برشاخدن مصنوع اولانه دينوركه يايك حسنيا تندندر وزياده سيله كسكين قلجه دينور تيغ بران معناسنه وقضيب يمنده على قول تهامه ده بر وادى آديدر وضبه قبيله سندن بر رجل اسميدركه بين العرب سائر اولان اصبرمن قضيب مثلنك منشائيدر ذل ومحنته بغايت صابر ومتحمل كسه ايدى وقضيب بحرين شهرنده برتمار يعنى برخرماجى اسميدركه الهف من قضيب مثلنك منشائيدر اصلى بودركه مزبور وجه مذكور اوزره بحرينده خرما فروش اولوب دائمـا مخصوص برخرما تاجرندن خرما آلوب وكنديسى سائره بيع ايدرايدى بركون ينه على العاده كلوب تاجرمرقومدن خرما طلب ايلدكده اولدخى عندنده مجتمع اولان فنا وكتر خرمادن برقوصره اخراج واعلا بهــا سيله بيع واعطــا ايلدكله قضيب دخى قوصره يى اخذ وكلديكى سمته عود وعزيمت ايلــدى مكر تاجر اولقوصره ايچره بركيســه آلتون حفظ ايلمشيدى قضيب كندكدنصكره تذكر ايلمكله قضيبه ادراك وكيسه يى استخلاص ايليه مزايسه كندى نفسنى قتل ايلمك ايچون النه برخنجر آلوب همان شتابان قضيبك عقبندن پويان اولدى خلال راهده قضيبه يتشوب لطف ايله بو دفعه جنابكه ويرديكم خطا ايله فنا وكتر خرما ايمش قوصره يى بكا اعاده قيل كه على العاده ينه اعلا خرما ويره يم ديهرك قوصره يى استرداد وقضيبك منظره سنده كيسهٔ معهودى ابراز واحراز ايلمكله قضيب قضيه يه واقف وخنجر استصحابنك سينه بالاستفسار مطلع اولدقده كيسه نك تأسف وتلهفيله همان دست تاجردن خنجرى اخذ وكندى جكركاهنه طعن ايله ذهب ذهب ديهرك سمت بقايه ذاهب اولمشدر (القاضب) بودخى كسكين قلجه دينور (القضاب) شداد وزننده و (القضابة) هابله و (المقضب) منبر وزننده بونلرده زياده سيله كسيجى كسكين قلجه دينور ومقضب دهره تعبير اولنان آلته كذلك اكينجيلرك اوراق تعبير ايتدكلرى آلته دينور (القضبة) تمره وزننده قضيب معناسندركه ذكر اولنان يابدر على قول نبع يعنى قين اغاجندن كسلمش اوقلغه دينوركه آندن اوق دوزيلور جمعى قضبات كلور فتحاتله وملوارا كل ايلمك ايچون تازه بچيلان چايره ويونجه يه دينور جمعى قضب كلور هاسز (المقضاب) محراب وزننده ذكر اولنان يونجه يى چوق انبات ايدن يره دينور يقال ارض مقضاب اذا كانت تنبت القضبة كثيرا ومقضاب اوراغه دينور منجل كبى (الاقضاب) همزه نك كسريله يريونجه لق اولمق معناسندر يقال اقضبت الارض اذا صارت ذاقضبة (القضبة) قافك كسريله بربلوك دوه يه وبرسورى كچى يه وقيونه دينور وجست وخفيف ولطيف اولان آدمه وناقه يه اطلاق اولنور (القطب) ضرب وزننده و (القطوب) قعود وزننده چين جبين كوسترمك معناسندركه قاشلرينى چاتوب كوزلرينك ارالغنى بورشــدروب يوزينى اكشكدن عبارتدر يقــال قطب الرجل قطبا وقطوبا من الباب الثانى اذازوى مابين عينيه وكلح وكسمك معناسندر يقال قطب الشئ اذاقطعه وبريكدرمك معناسندر

يقال قطب الشيء اذا جمعه وشربت وشرابه صوقاتمق معناسنه در يقال قطب الشراب اذا مزجه يعني بالماء
وبركسه بي طارلتمق معناسنه در يقال قطب فلانا اذا اغضبه وطولدرمق معناسنه در يقـال قطب الاناء اذا ملاه
وجوالك قولپلريني بري برينه كچردكدنصكره ايكي طرفني بوكوب قاوشدرمق معناسنه در يقال قطب الجوالق
اذا ادخل عروتيه في الاخرى ثم ثنى وجمع بينهما وبريكمك معناسنه در يقال قطب القوم اذا اجتمعوا (القاطب والقطوب)
صبور وزننده دائما چين جبين اوزره اولوب يوزيني كوزيني اكوب بورتوريجي كشي يه دينور وقاطب وقطوب
ارسلانه اطلاق اولنور (التقطيب) تفعيل وزننده بودخي يوزيني كوزيني اكوب چين جبين وبد چهره كوسترمك
معناسنه در ثلاثيدن ابلغدر يقال قطب الرجل تقطيبا بمعنى قطب وشرابه صوقاتمق معنـاسنه در يقـال قطب
الشراب اذا مزجه (الاقطاب) همزه نك كسريله بودخي شرابه صوقاتمق معناسنه در يقال اقطب الشراب اذا مزجه
وبريكمك معناسنه در يقال اقطب القوم اذا اجتمعوا (القطيب) امير وزننده و(المقطوب) صوايله ممزوج اولان شرابه
دينور وقطيب صرد بن حمزة اليربوعي نام كسه نك فرسي اسميدر (القطب) قافك حركات ثلاثي وطانك سكونيله
و(القطب) عنق وزننده و(القطبة) زمره وزننده دكرمنك دليكنده صوقدقلري اوزون تموره دينوركه دكرمن
آنك اوزرينه دوران ايدر قپوز يوانه سي كبي فارسيده ميخ آسـيا وتركيده دكرمن ايكي تعبير اولنور دكرمنك الت
طاشنده اولور يقال دارت الرحى على قطبها وقطبها وقطبتها وهي حديدة تدور عليها وقطب قافك ضميله فلكده
بر كوجك يلدزه اطلاق اولنوركه قبله آنك اوزرينه بناقلنور يعني محراب اكا نظر ايله وضع وقبله آنكله ادراك اولنور
مراد قطب شمالي اوله جقدركه جدي ايله فرقدان ميانده در تركيده تيمور قازق تعبير اولنور مقابلي قطب جنوبي
اوله جقدر مؤلف اكتفا ايلمشدر كرهٔ فلكك محورينك كه قطر تعبير اولنان خطدن عبارتدر ايكي جانبي اولان نقطهٔ
تجسمه در كه كره آنلرك اوزرينه دوران ايدر وعرضلر آنلر ايله ادراك اولنور جوامعده محراب وضعنده ودريالرده
پوصله ابره سيله قطب شمالي يه اعتبار ايدرلر شمال طرفنده اولنلر آني تمام ارقه يه الدقده جنوب حقيقي يه متوجه
اولورلر وبعضلر عندنده قطب نقطهٔ موهومه در هر اخشام قطب شمالي يه نظر ايلمك لدغ عقربدن امين اولمقده
مجربدر وقطب برقومك مدار اموري اولان سيد وسركارينه اطلاق اولنور يقال هو قطب قومه اي سيدهم ومطلقا
برنسنه نك مدار قوامي اولان شيئه اطلاق اولنور پادشـاه قطب عسكر اولديغي كبي يقال هو قطب ذلك الامر اي
ملاكه ومداره وسالكلرك امور صوريه ومعنويه لري كنديسنه مفوض اولان مرشد كبي جمعي اقطاب كلور وقطوب
كلور وقطبه كلور قبله وزننده وقطب مدينهٔ منوره ده عقيق نام واديده برموضع آديدر على قول ذو القطبه ايله مسمادر
(القطبة) قافك ضميله دكرمن ميلنه دينور نته كه ذكر اولندي ونشانه آتيلان اوق تمرنه دينور نصل الهدف معناسنه لكن
اساسك بيانه كوره سهم النضال اوله جقدر وقطبه برنوع نبات آديدر جمعي قطب كلور زفر وزننده وقطبة اسميدر
هرم بن قطبة الفزاري اصحابيدر برماده ضمننده عامر بن الطفيل ايله علقمة بن علاثه اكا تحاكم ايلديلر (القطابه) ثمامه
وزننده كسيلان ات پارچه سنه دينور وقطابه مصرده دياره برقريه آديدر (القطاب) كتاب وزننده باعث تركيب اولان
يعني برشيئه قاتيلان نسنه يه دينور مزاج معناسنه وجامه ياقه سنك قاوشديغي يره دينور مجمع الجيب معناسنه * شارح ديركه
عند البعض ياقه نك اسفلنه دينور بودخي قاوشديغي يراوله جقدر وبو مجازدر ذكر اولنان مزاج معناسندن مأخوذدر
نته كه اساسده مرسومدر وعبابده قطاب الجيب مقور ايله كه ياقه نك اويوتي يريله مفسردر كه بوينه كچن اويوميدر
وقطيبه ياقه نك اويوتيسي اولان پاره ايله مبين در انتهى (قطيب) زبير وزننده سابق بن صرد نام كسه نك فرسي
آديدر (القطبية) قافك ضمي وطانك فتحيله عرنيه وزننده بوزنباع جماعتنه مخصوص برصويك آديدر عبيد بن
الابرص نام شاعرك اشبو * اقفر من اهله ملحوب * فالقطبيات فالذنوب * بيتنده واقع قطبيات كلمه سي اطرافنده
كائن صولر اعتباريله صيغهٔ جمع اوزره ايراد اولنمشـدر على قول قطبيات برجبـل آديدر ينه جمعيتي اطراف
ولواحق اعتباريله در (القطبان) عثمان وزننده برنبات آديدر (القطبي) زمكي وزننده بودخي برنباتدر كه آندن متين
ومستحكم ايپ واورغان دوزيلورنارجيل اغاجي ليفندن دوزيلان ايپدن وحلاطدن قوي اولور (القطب) فتحينله
بركسه مكيل وموزوناته دائر برنسـنه اشترا ايلدكده ابتداي امرده برمقـداريني كيل ايله ياخود وزن ايله آلوب
بقيه سني كيل ووزن ايلمكسزين مقبوضنه قياس واعتبار ايله بروجه تخمين كوتوري آلمق معناسنه دركه بوندن نهي شرعي
وارد اولمشـدر يقال اخذه قطبا وهو ان يأخذ الشيء ثم يأخذ مابقي على حسب ذلك جزافا بغير وزن يعتبر فيه
بالاول (قاطبة) نصب ايله كه مثلا جاء القوم قاطبة قولنده واقعدر جميعا معناسنه در وبو همان حال اوله رق استعمال
اولنور جمع معناسنه اولان قطب كلمه سندن مأخوذدر خني اولايه كه حريري درة ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه

قاطبة كلمه سی همیشه منکر وحالیت اوزره منصوب وذوالحال دائما عقلادن اولور وشرحنده شهاب دیمشدر که بعض اسماء واردر که دائما حالیت اوزره منصوب اوله رق استعمال اولنور کافة وقاطبة کلملری کبی بو جهتدن شارح لباب زمخشرینك مفصل خطبه سنده محیطا بکافة الابواب قولنی استهجان ایلمشدر قالدیکه سعد الدین مقاصد شرحنده یورسمه تحقیق ایلمشدر که بلغای عرب کافة کلمه سنی اضافتله ده استعمال ایلدیلر وقاطبه کلمه سی قطب لفظندن اسم فاعلدر جامع معناسنه آخرنده هاء مبالغه ایچوندر راویه وعلامه کبی علی قول تأنیثیدر افراد اعتباریله جماعة کبی لطیفه
وعندالبعض قاطبة مصدردر عافیه وعاقبه کبی اسم فاعل قولنه کوره جاء القوم قاطبة قولی قوم جملهٔ افرادنی جامع اوله رق یعنی مجموعی بردن کلدیلر دیمك اولور ومصدر اولدیغنه کوره بمعنی مفعول اولوب مجموع معناسنه اولور (القطیبة) حبیبه وزننده جماعت وکروه معناسنه در یقال جاؤا بقطیبتهم ای بجماعتهم وقطیبه قارشق یکجی وقیون سودینه دینور علی قول قارشق ناقه وقیون سودینه دینور (القطرب) قنفذ وزننده اوغری یه دینور لص معناسنه وفاره یه دینور وتو یی دوکلمش قورده دینور ذئب امعط معناسنه وغول بیابانیك که قونجاوز تعبیر اولنور ارککنه دینور وجاهل ونادان کسه یه دینور وقورقق جبان کسه یه دینور وسفیه وسبکسر کسه یه دینور وصرع مرضنه اوغرامش کسه یه دینور وقطرب اصطلاح اطباده مالیخولیا علتندن برنوع عارضه نك اسمیدر معلوم اوله که مالیخولیا لفظ یونانی و بو اسمله معروف برمرض آدیدر سودادن نشأت ایدر اوچ قسم اولور برینك ماده سی جمیع بدنه شاملدر و بری دماغده اولور و بری مراقیلرده اولور علامتی سهردر و برامر واقعه لرکورمکدر وادنا سببدن محزون اولمق وتیز طارلمق وقورقیه جق نسنه لردن قورقمقدر ❊ شارحك وصفنه کوره قطرب قسم اولدرکه معاذ الله تعالی قاره سودا اوله جقدر وقطرب کوجك کو بکه دینور ماصتی وزغر وفنوکی وکوجك وخرده جنیلره دینور صغار الجن معناسنه وقطرب خفیف وسبك مشرب کسه یه دینور که شلفه و یل قووان تعبیر اولنور بردقیقه برمحلده آرام ایلیوب دائما بری اوته حرکت اوزره اولور وقطرب برقوش آدیدر و بر بوجك آدیدر که بتون کوندز بری اوته کزوب اصلا بر یرده آرام وقرار ایلمز نهایه ده ❊ لا اعرفن احدکم جیفة لیل قطرب نهار ❊ حدیثنده قطرب بر بوجکدر که بتون کوندز کزوب یورر تمامیء نهارنده حوایج دنیو یه سنه پویان اولوب کیجه اولدقده بی تابلقدن صباحه قدر جیفه کبی یاتان کسه اکا تشبیه اولنمشدر وقطرب سیبو یه حضرتلرینك تلمیذی اولان محمد بن المستنیر النحوی لقبیدر هرکون چین سحردن باب سیبو یه ده ملازم اولمغله سیبو یه نه وقت که قپوسنی کشاد ایلسه پیشکاهنده موجود بولمغین کندیسنه ما انت الا قطرب لیل دیمکله قطرب ایله ملقب ومشهور اولمشدر (القطربة) دحرجه وزننده عجله وسرعت ایلمك معناسنه در یقال قطرب الرجل اذا اسرع و یره چالمق معناسنه در یقال قطربه اذا صرعه (التقطرب) تدحرج وزننده بری اوته باشنی صالوب اوینامق معناسنه در یقال تقطرب الرجل اذا حرك رأسه وقطرب دیدکلری بوجك کبی اصلا بردقیقه آرام ایلیوب متحرك بالضروره اولمق معناسنه در یقال تقطرب الرجل اذا تشبه بالقطرب (القعب) قافك فتحی وعینك سکونیله اغاجدن دوزلمش ایری وقالین وقرنلی چناغه وقواطه یه دینور علی قول چکه جه واورتاجه اولانه یاخود برآدمی قاندیره جق مقدار صو آلان چناغه دینور جمعی اقعب کلور افلس کبی وقعاب کلور کتاب وزننده وقعبه عنبه وزننده که جمع کثرتلریدر وقعب الکلام لقردینك غور وقعرینه وکنهنه اطلاق اولنور یقال هذا کلام له قعب ای غور وقعر (التقعیب) تفعیل وزننده طوارك طرنغی چناق هیئتنده دکرمی وایچری یسی چقورجه اولمق معناسنه در که قعب لفظندن متصرفدر یقال قعب حافر الفرس اذا کان مقبیا کالقعب ومتشدق ومتکلم نکنن کسه کلامی ورزشله چناق کبی اغزینی آچه رق اقصای حلقندن تکلم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال قعب فی الکلام اذا قعر قال فی الاساس حافر مقعب ای مدور کالقعب وفلان مقعب ای مقعر للمتشدق الذی یتکلم باقصی حلقه و یفتح فاه کالقعب (المقعبة) عینك شده سیله معظمه وزننده قعب کبی دکرمی وایچری یسی چقورجه اولان کو بکه وصف اولور یقال سرة مقعبة اذا کانت کالقعب (القاعب) پك اولو یوب حیقر یجی اولان قورده دینور ذئب صیاح معناسنه (القعبة) قحبه وزننده وقوطو یه شبیه برظرفدر که نسوان استعمال ایدرلر علی قول برنوع قپاقلو قوطیدر که عربلر ایچنه سو یق قورلر (قعبة العلم) جعبة الحلم وزننده بادیهٔ شامده بسیطه نام موضعك قبله جانبنده برارضك آدیدر (القعبة) شعبه وزننده مطاغلرده وقیالرده اولان خدایی او یه چقوره دینور که آنده صوایرکیلور بعض دیارلرده قاق تعبیر اولنور (القعیب) قریب وزننده عدد کثیره دینور نه اولور ایسه اولسون (القعنبات) عقنبات وزننده ومرادفیدر که ماده سنده ذکر اولندی یقال عقاب قعنبات ای عقنبات (القعثب) ثای مثلثه ایله جعفر وزننده چوق شیئه دینور کثیر معناسنه (القعثبان) زعفران وزننده قعثب معناسنه در (القعثبان) قافك وثانك ضمیله اوصورغان بوجکنه شبیه بر بوجك آدیدر اوتلق ارالغنده اولور ینه اول نوعدندر (القعسبة) سین مهمله ایله

دحرجه وزننده برقورقو سبیله یلوب کتمك معناسنه دریقال قعسب الرجل اذاعدا سریعا بفزع (القعاسب)
علابط وزننده اوزون شیئه دینور طویل معناسنه (القعضب) ضادمعجمه ایله جعفروزننده جثه‌سی ایری و یومری
اولوب جری وتند وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وقعضب سلفدن بررجل اسمیدرکه مزراق یمانلری یپار
ایدی (القعضبة) قطبه وزننده قهر وشدتله استیصال ایلمك معناسنه دریقال قعضبه اذا استأصله بشدة
(القعضبی) احمری وزننده یاوز وشدیداولان دوه‌یه دینورکه تفسنه منسوبدر یقال قرب قعضبی ای شدید وقرب
قعضبی خمس کبی مسافه طیئ بلکه اول مسافه یی طی ایلکه دینورعلی وجه الاستعاره دوه‌لرینه اطلاق اولنمشدر
(القعطبة) دحرجه وزننده کسمك معناسنه دریقال قعطبه اذاقطعه (القعطبی) قعضبی وزننده ومرادفیدریقال
قرب قعطبی ای شدید (القعقبة) قافله دحرجه وزننده یاره‌لمق معناسنه دریقال قعقبه اذاجرحه (القعنب) نوناله
جعفر وزننده صلب وشدید اولان شیئه دینور وارسلانه اطلاق اولنوروارکك تلکویه دینور وقعنب امام مالك
موطاسی رواتندن محمد بن مسلمه نك جدی اسمیدر (القعانب) علابط وزننده قعنب ایله ایکی اولکی معنالرده
مرادفدر (القعنبة) قطبه وزننده بعض برونده اولان اکریلك حالتنه دینور و بودورکوتاه‌قدخاتونه دینور یقال
امرأة قعنبة ای قصیرة (القعنب) قنفذ وزننده اکری اولان برونه دینور یقال انف قعنب ای معوج وفیه قعنبة
ای اعوجاج (القعنباة) عقنبات وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی یقال عقاب قعنباة ای عقنباة ❊ مؤلف بونی آنفا
قعب ماده سی ذیلنده دخی ثبت ایلمکله ظاهرا نونك زیاده سنه ذاهب اولان قوله دخی رعایت واشارت ایچون بوراده
دخی رسم ایلمشدر (القیقب) حیدر وزننده آتك اکرینه دینورسرج معناسنه و برنوع اغاج کراسته سنه دینورکه
آندن قلتاق اتخاذ اولنور ❊ شارحك بیاننه کوره فارسیده آزاد درخت دیدکلری شجردرکه چتلنك اغاجیدر کذلك
تسابیح اغاجنك کبیر نوعیدر ایکبسنکده کراسته سی بغایت صلب ومتین اولور وقیقب اکرك ایکی قاشلرینه طولادقلری
قایشه وصریمه دینور وآت کمنده اولان شول تیموره دینورکه کم طماغی تعبیر اولنان چتال تیمورکه آتك آغزینه کیرر
آتك اورتاسنده اولور (القیقبان) خیزران وزننده قیقب ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر (القیقاب) ریحان
وزننده بزه صیقل اورەجق مهره‌یه دینورحالا کاغد مهره سنه ده دینور (القلب) قافك فتحی ولامك سکونیله برنسنه‌یی
کیرویه دوندرمك وچویرمك معناسنه دریقال قلب الشیئ قلبا من الباب الثانی اذا حوله عن وجهه و برکسه نك
یورکنه اورمق یاخود طوقنمق معناسنه درکرك حقیقی اولسون وکرك معنوی اولسون که کوکله طوقنمق تعبیر
اولنور یقال قلب فلانا قلبا من الباب الاول والثانی اذا اصاب فؤاده و برنسنه‌یی ترسنه چویرمك وایچریسنی طشره
دوندرمك معناسنه دریقال قلب الشیئ اذا حول ظهرا لبطن بوراده لام علی معناسنه در بصائردن مستفاد اولدیغی
اوزره قلب برنسنه‌یی خلق یاطبیعی یاجعلی جهتندن چویروب دوندرمك عکس وتحویل معناسنه درو بونك بش
صورتی واردر زیری بالایه وظهری بطنه دوندرمك که ترسنه چویرمك تعبیر اولنور وشمالی یمینه یاخود یمینی شماله
و یوزی ارقه‌یه دوندرمکدن عبارتدر وقلب اصطلاحی ❊ داماد ❊ و ❊ ربك فكبر ❊ و ❊ دام علا العماد ❊ و ❊ سر
فلا کبا بك الفرس ❊ کلامی کبی قلب مستوی در وعربلر قلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه که مجاز درتنه که اقلبه
الیه دخی دیرلر مبدأ ومعاد اولمق ملاحظه سیله در وقلب اغاجندن خرما یینیسی چیقارمق معناسنه دریقال قلب النخلة
اذا نزع قلبها وخرما قورونی قزارمق معناسنه دریقال قلبت البسرة اذا احمرت وقلب یورکه دینور فؤاد معناسنه
فارسیده دل دینور علی قول استعمالده فؤاددن اخص درکدلسا نمزده اکا کوکل تعبیر اولنور ❊ مترجم دیرکه نهایه ده
اشبو ❊ اتاکم اهل الیمن هم ارق قلوبا والین افئدة ❊ حدیثنده دیمشدرکه معروف اولان قلب وفؤاد بردرکه تقلب
اعتباریله قلب وتفأد وتوقد اعتباریله فؤاد اطلاق اولنمشدر وعندالبعض فؤاد یورکك وسطنه دینور وعلی قول
یورکك پرده سنه دینور وقلب حبه وسویداسندن عبارتدر واهل تحقیق عندنده قلب یورك تعبیر اولنان لحم جسمانی
صنوبری یه تعلق ایدن لطیفه ربانیه دن عبارتدرکه جمیع قوتك مبدئیدرتنه که دماغ جمیع حواسك مبدئیدر
حکماء عندنده بوحقیقت انسانیه درکه نفس ناطقه وروح باطنه تعبیر ایدرلر و یورك نفس ناطقه نك تخت سلطنتیدر مطلب
واشبو ❊ ان فی ابن آدم مضغة اذا صلحت صلح الجسد کله ❊ حدیثنده قلبدن مراد لطیفه مذکوره درکه منبع فیض
وحیاتدر و بعض محققین دیدیلرکه قلب یدی طبقه‌یی مشتملدر ١ صدردرکه محل اسلام ومحل وسواس در ٢
قلب درکه محل ایماندر ٣ شغاف درکه محل محبة الخلق در ٤ فؤاد درکه محل رؤیة الحق در ٥ حبة القلب درکه
محل محبة الحق در ٦ سویداء درکه محل علوم دینیه در ٧ مهجة القلب درکه محل تجلئ صفات الهیه در
وقلب اطلاقی تقلبدن یاخود لب وخالص معناسندن مأخوذ در واراده المحل اعتباریله قلبدن عقل وفهم وشجاعت

مقولهسی اراده اولنور قالدیکه لسانمزده یورك دیدیکمز جانب ایسرده معلق اولان مضغهٔ معهوده درلکن بركوكلمز دخی واردر كه سكون وحركت ومیل واستكراه مقولهسی حالتك مداریدر ✵ مؤلفك قول ثانیسی بوكه ملایم اولیور كه فؤادیور كه وقلب كوكله دینور كه هرقوتك مبدأی اوله جقدر انتهی وقلب عقل وهوش معناسنده استعمال اولنور وهرشیئك لبنه ومحض وخالصنه دینور یقال هوقلبه ای محضه وخالصه وقلب بنی سلیم جماعتنه مخصوص سنكستانده برصوآدیدر وقلب خرما ینیسی تعبیراولنان شیئه دینور كاسیذكر وصویی پاك وخالص اولان كسه یه دینور یقال رجل قلب ای محض النسب (الاقلاب) همزه نك كسریله قلب كبی بودخی برنسنه یی كیرو چویرمك معناسنه در یقال اقلبه اذاحوله عن وجهه وعربلر اقلب الله فلانا الیه دیرلر توفاه معناسنه نته كه آنفا ثلاثیده ذكراولندی وبرنسنه نك طشره یوزی قوریمق معناسنه استعمال اولنور یقال اقلب العنب اذایبس ظاهره وبرشیئك دونوب چویرلمسی وقتی یقلشمق معناسنه در یقال اقلب الخبز اذاحان له ان یقلب وبواحصد الزرع قبیلندندر وبركسه نك دوهسنه قلاب مرضی اوغرامق معناسنه در یقال اقلب القوم اذااصاب ابلهم القلاب (التقلیب) تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی جهتندن كیرو دوندرمك معناسنه در یقال قلبه تقلیبا اذاحوله عن وجهه وبرشیئك ترسنی چویرمك معناسنه در یقال قلبه اذاحوله ظهرا لبطن بوراده ظهرا كلمهسی بدلدر حول ظهره علی بطنه سبكنده در (القلب) قافك ضمیله بیلازكه دینور سوار معناسنه اساسك بیانه كوره یاضلقده قلب نخله یه تشبیهه مبنیدر وقلب آق ییلانه اطلاق اولنور حیهٔ بیضاء معناسنه كه بودخی تشبیه مزبوره مبنیدر وقلب قافك حركات ثلاثیله خرما ینیسی تعبیراولنان نسنه یه دینور شحمة النخل معناسنه وبوخرما اغاجنك تپه سنده اولور آق ولذیذ اولور فارسیده اكاپیه خرما وكتب طبیه ده جمارالنخل دیرلر وعندالبعض قلب النخل خرما اغاجنك اجود وابیض والطف اولان یپراغنه دینور جمعی اقلاب كلور وقلوب كلور وقلبه كلور عنبه وزننده وقلب قافك ضمیله قلب كبی اصل ونسبی پاك وخالص اولان كشی یه دینور پاك نژاد معناسنه یقال رجل قلب وقلب ای محض النسب (القلبة) علبه وزننده قرمزیلق حمرت معناسنه در یقال فی لونه قلبة ای حمرة وصویی پاك وخالص اولان خاتونه دینور كه ذكر اولنان قلب لفظنك مؤنثیدر یقال هی قلبة ای خالصة النسب (القلیب) امیر وزننده مطلقا قیویه دینور علی قول اسكی وقدیم اولانه دینور كه بئرعادیه تعبیر اولنور صحرالرده اولوب رب وحافری معلوم اولمز كویا كه عاد قومندن قالمشدر وقلیب لفظی مذكر ومؤنث اولور جمعی اقلبه كلور ارغفه كبی وقلب كلور ضمتینله وقلب كلور لامك سكونیله ✵ شارح دیر كه اساسك بیانه كوره قلیب طاشله ایچریسی اورلمزدن مقدم قیویه اطلاق اولنور ترابی قلب اولندیغنه مبنیدر (القالب) لامك كسریله قزارمش خرما قورغنه دینور ذكر اولنان حمرت معناسندندر وقالب قیوجیلرك جوهر ذائب افراغ ایلدكاری مثال طرزنده ظرفه دینور وبونده لامك فتحیله استعمالی اكثردر كه مایقلب به دیمك اولور تركیده دخی قالب تعبیر اولنور بعده پاپوشجی وسائر كونه قالبلرده دخی شایع اولمشدر شهابك تحریرینه كوره كالبفارسی معربیدر واقعا برهانده دخی اوبلجه مرسومدركه لكن ماده نك مقتضاسی اوزره معرب اطلاقنده حاجت اولمدیغی قلب سلیم اربابنه پوشیده دكلدر (قالب اللون) طالب العون وزننده شول یاوری یه دینور كه آناسی لوننه مغایر اوله كویا كه لونی قلب ایلمشدر یقال شاة قالب لون اذاكانت علی غیر لون امها (القلیب) لامك تشدیدیله سكیت وزننده و (القلوب) تنور وزننده و (القلوب) سنور وزننده و (القلوب) قبول وزننده و (القلاب) كتاب وزننده قورده اطلاق اولنور چوپانلری وقیونلری فریل فریل دوندردیكیچون (القلبة) غلبه وزننده تعب ومحنت ومرض ضد اطلاق اولنور فراشنده ومكاننده آسوده اولمیوب درد ومشقتله تقلبه باعث اولدیغیچون یقال مابه قلبة ای داء وتعب ✵ شارحك بیانه كوره بونك استعمالی نفی مقامنه مخصوصدر (التقلب) تفعل وزننده بری اوته دونمك معناسنه در بومناسبتله امور ومصالحده مرام ودلخواه اوزره تصرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تقلب فی الامور اذاتصرف فیها كیف شاء (القلب) قافك ضمی ولام مشدده نك فتحیله كثیر التقلب اولان كشی یه دینور بعده ذهن وكیاست ورشد وفطانت یاخود كثرت تجربه سببیله امورك هرطرفنه تقلیب فكر ایدهرك ادراك واطلاع صاحبی عاقبت اندیش وكار آزموده ومتبصر وكاركذار آدمه اطلاق اولنمشدر نته كه بووزنده حول دخی بومعناده مستعملدر واكثری قلب كلمهسی اكا تأكید كونه ایراد اولنور ونفسلرینده دخی نسبت اولنور یقال رجل حول قلب وحولی قلبی وحولی قلبی ای محتال بصیر بتقلیب الامور ذاتنده رشد ودرایت صاحبی اولمغله اعمال فكر وتقلیب ذهن ایلیه رك یاخود ازقدیم امور ومصالحده كثرت تقلب ایله هر امرك عرفندواقف وجهت سهولتنی عارف داهیه اولمغله اموری ملك ایدنمش كبی اولوب هرنقدر امر دشوار ایسه برتقریب طریقنی بولوب سهولتله آنی انتاج ایلمكه مقتدر آدم اوله جقدر

المقلب) منبر وزننده اکنجیلرك چپا تیمورینه دینورکه آنکله زراعت اولنه جق تارلانك طپراغنی طشره دوندروب
دوبررلر وقولاغی دوریك اولان انسان وحیوانه دینور مقلوبة الاذن معناسنه (القلب) فتحتیله دوداق طشره
دونوب دوریك اولمق معناسنه دریقال قلب الرجل قلبا من الباب الرابع اذا کانت شفته منقلبة ویقال قلبت الشفة قلبا
اذا کانت منقلبة (الاقلب) احمر وزننده دوداغی دوریك اولان آدمه دینور (القلباء) حمراء وزننده دوریك دوداغه
دینور یقال رجل اقلب وشفة قلباء (القلوب) صبور وزننده کثیر التقلب اولان کسه یه دینور کرك ظاهری وکرك معنوی
اولسون که کثیر التلون دیمك اولور (قلب) ضمتیله بنی عامر قبیله سی یوردنده برنبجه صویك آدیدر (قلیب) زبیر وزننده
نجد الکاسنده ربیعه قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر وبنی عامر دیارنده برطاغك آدیدر بونده امیر وزننده دخی
زبانزددر وتمیم قبیله سندن بر بطنك آدیدر وقلیب برنوع بوبجق آدیدر که آنکله تسخیر قلوب ایچون افسون ایدرلر
ذوالقلبین) فهر قبیله سندن جمیل بن معمر نام کسه نك لقبیدر بغایت قوت حافظه صاحبی اولدیغندن قریش
اکا ذوالقلبین ایله تلقیب ایلدیلراشبو ❊ ماجعل الله لرجل من قلبین ❊ الایه کریمه سی آنك حقنده نازل اولمشدر
مرویدرکه مزبور بغایت زیرك وقوت حافظه یه مالك اولمغله بنم ایکی قلبم وار درهر بریله تعقل ایدرم وهر بری قصه
حاشا حضرت محمدك قلب وعقلندن افضلدر دیولاف وکذاف ایدرایدی وقتا که بدرغزاسنده منهزم اولان
مشرکون ایله برابر مرسوم دخی منهزم اولمغله پاپوشنك برتکی النده وبرتکی اباغنده فرارایدرایکن ابوسفیان تصادف
ایدوب بونه حالدر دیو سؤال ایلدکده عسکرلرینك انهزامنی اخبار ایدوب تکرارپابو بلجه پاپوشکك بری الکده
وبریسی اباغکده اولمق نه اولسون دیواستفسار ایلدکده عجبیدرکه حالا ایکیسیده اباغمده درالمه الدیغمی هیچ
ادراك ایده میورم دیمکله قلب واحدنده دخی خلل اولدیغی نمایان اولمشدر (ابوقلابه) کتابه وزننده تابعیندن عبدالله
بن زید الجرمی لقبیدر (المنقلب) میمك ضمی ولامك فتحیله مصدرمیمی درانقلاب بابندن که دونمك معناسنه در
واسم مکان اولورکه دونه جك یره دینور یقال انقلب فلان سوء منقلب ویقال کل احد یصیر الی منقلبه (القلاب
غراب وزننده اسد قبیله سی دیارنده برطاغك آدیدر وقلاب بورکه عارض اولان مرضه یعنی یورك آغریسنه دینور
ودوه قسمنه مخصوص برعلت آدیدرکه یورکنده ظهور وکوننده اهلاك ایدر (المقلوب) ذکراولنان قلاب مرضنه
اوغرامش کسه یه کذلك دوه یه دینور یقال قلب الرجل والبعیر علی المجهول فهومقلوب (قلبین) قافك ضمی وبانك فتحی
وکسریله دمشق ترابنده برقریه آدیدر (القلطبان) قرطبان وزننده ومرادفیدرکه تفصیل اولندی (القلهب)
جعفر وزننده شول کسه یه دینورکه کمی ارسلانی کبی ایری ودیزمان والندن خیروشر کلمز عاجز ونادان وکرانجان اوله
القلهبة) سلهبه وزننده آق بلوده دینور سحابة بیضاء معناسنه (القاهبان) قلطبان وزننده پك اوزون آدمه
دینور (القنب) قافك ضمی ونونك سکونیله مطلقا دابه ذکرینك قابی اولان دری یه دینورکه چکوب آنده
ستر ایدر علی قول آت وقاترواشك مقوله سی بتون طرنقلی اولنلره مخصوصدر وقنب نسا طائفه سنك فرجلری
اورتاسنده لحم زائده دینورکه دیلاق تعبیر اولنور وکیناك بیوك اولان یاکننه دینور قایه کبی شراع عظیم معناسنه
(القنیب) قریب وزننده بلوده دینور سحاب معناسنه وجماعات انسانیه یه دینور بعض نسخه ده جماعات
یرینه جماعت مرسوم اولمغله صواب اولان دخی بودر (القنب) دنم وزننده و(القنب) سکر وزننده کتاندن
برنوع اسمیدر ترکیده کندروکنو بردیدکلریدرکه قبوغندن ایپ واورغان بوکیلور حالا قنب تعبیر ایلدیکمز
اینجه سجیم آنکله مسمادر (القنابة) رمانه وزننده خوشه وسنبله مجتمع اوله جق اکین یپراقلرینه دینورکه
ایچلرنده سنبله تکون ایلدیکی یپراقلراوله جقدر عصیفه دخی دینور (التقنیب) تفعیل وزننده اکین قسمی ایچنده
سنبله تکون واجتماع ایده جك یپراق ویرمك معناسنه دریقال قنب الزرع تقنیبا اذا اعصف وسواری طائفه سی
مقنب اولمق معناسنه درکاسیذکر یقال قنب الخیل اذا اصاروا مقنبا (المقنب) منبر وزننده ارسلانك پنچه سنه دینور
وآوجی چانطه سنه دینورکه ایچنه شکارقورلر واوتوزدن قرقه وارنجه اولان سواری کروهنه دینور علی قول اوچیوز
قدر اولانه قال فی النهایة وفی حدیث عمر واهتمامه للخلافة ❊ فذکرله سعد فقال ذاك انما یکون فی مقنب فی مقانبکم
المقنب جماعة الخیل والفرسان وقیل هی دون المائة یرید انه صاحب حرب وجیوش ولیس بصاحب هذا الامر
القناب) کتاب وزننده و(القنب) قفل وزننده و(المقناب) محراب وزننده بونلرده ارسلانك پنچه سنه دینور (الاقناب
همزه نك کسریله سواربلرجمع اولوب ذکر اولنان مقنب قدر اولمق معناسنه دریقال اقنب الخیل اذا اصار مقنبا
وبرکسنه دن صاقنوب کیزلنمك معناسنه دریقال اقنب الرجل اذا استخفی من غریم اوذی سلطان (التقنب) تفعل وزننده
اقناب ایله معنای اولده مرادفدر یقال تقنب الخیل بمعنی اقنب (القنابة) ثمامه وزننده مدینهٔ منوره ده برقله آدیدر

ونونك تشديديله ده زبانزد در (القنب) قافك فتحي ونونك سكونيله كيرمك معناسنه در يقال قنب فيه قنبا من الباب الاول اذا دخل وآصمه دن اوزمه ضرر ويره جك شيئي كسمك معناسنه در يقال قنب العنب اذا قطع عنه ما يؤذي حمله واغاجك چچكي قبجوغندن ياروب چيقمق معناسنه در يقال قنب الزهر اذا خرج عن اكامه (القنوب) غروب وزننده كنش باتمق معناسنه در يقال قنبت الشمس قنوبا اذا غابت (القانب) پك اوريوب اولو يجي اولان قورده دينور ذئب عواء معناسنه وجست وچالاك پك وساعي يه دينور كه پياده اولاق اوله جقدر (القنياب) قافك كسريله بودخي پك چالاك ه دينور (القناب) كتاب وزننده يايك كريشنه دينور يقال شد قناب القوس اي وترها وقناب الزرع اكين ابتدا خوشه وبرمكه باشلادقده تپه سنده تكون واجتماع ايدن دكرمي يپراقلره دينور قافك ضميله ده لغتدر * مؤلف بوني قنابه ذيلنده ذكر ايلسيدي منتظم وملتئم اولورايدي (المقانب) ميمك فتحيله سور بدن قيون وكچي شكارينه دادانوب اوكرنمش قوردلره دينور ذئاب ضاريه معناسنه * شارحك بيانه كوره مفردي يوقدر ياخود غير قياس اوزره قانبك جمعيدر (القنوب) قافك ضميله نبات يا اغاج چچكلرينك قبجوقلرينه دينور براعيم النبات معناسنه * مؤلفك واكمة زهره قولي عطف تفسيريدر براعيمك معناسي مختلف فيه اولمق حسبيله و بونك مفردي ظاهرا قنبدر (قنبه) حمزه وزننده حمص قضاسنده واندلس الكاسنده بر قريه آدليدر (قنبه) ضمتينله بمنده برقريه در (القنعب) سبطر وزننده انبار كبي واسع الجوف اولان صوغمسز اكال آدمه دينور يقال رجل قنعب اي رغيب نهم (القوب) صوب وزننده يري قازمق معناسنه در * شارحك بيانه كوره دكرميجه قازمغه مخصوصدر يقال قاب الارض يقوب قوبا اذا حفر وقوش ياورو چيقارمق ايچون يمرطه سني يارمق معناسنه در يقال قاب الطائر بيضته اذا فلقها وقور قوب قاچمق معناسنه در يقال قاب الرجل اذا هرب ويقين اولمق معناسنه اولغله اضداددن اولور يقال قاب اليه اذا قرب مؤلف كرچه بوني اضداددن عدايلدي لكن في الحقيقه بينلرنده شبه تضاد واردر (التقويب) تفعيل وزننده بودخي يري قازمق معناسنه در چوق قازمق ياخود پك قازمق معناسنه در يقال قوب الارض تقويبا بمعنى قابها و برنسنه يي يرندن چكوب قوپارمق معناسنه در يقال قوب الشيء اذا قلعه ويره برنسنه ايله اثر ونشان ايلمك معناسنه در چقور واوجاق قازمق كبي تقول قوبت الارض اي اثرت فيها ويقال قوب النازلون الارض اذا اثروا فيها (القوب) قافك ضميله قوشك يمرطه دن چيقان ياوريسنه دينور فرخ كبي جمعي اقواب كلور (القائبة) نائبه وزننده و(القابة) بونلرده قوشك يمرطه دن چقان ياوريسنه دينور وقابه لفظي قائبه دن مخففدر حاجه كلمه سي كبي وقائبه وقابه يمرطه يه اطلاق اولنور و بو عيشة راضية قبيلندن ياخود ذات قوب يعني ذات فرخ اولديغي اعتباريله اولور ومنه المثل تخلصت قائبة من قوب اوقابة من قوبة اي بيضة من فرخ مثل مز بور صاحبندن يعني همدم ورفيقندن منفصل ومنقطع اولان كسنه حقنده ضرب اولنور ظاهرا ثقلتلو اولان همدمندن انفصال اولمق ملايمدر ومبدا نيده برئت عنوانيله مرسومدر (المتقوب) متقوم وزننده قبوغندن صويلوب چيقمش نسنه يه دينور كه قاولامش تعبير اولنور يقال شيء متقوب اي متقشر وقاولامش پيلانه دينور وشول انسان وحيوانه اطلاق اولنور كه اويوز علتنه اوغرامش اولمغله دريسي قاوليوب بالجمله قيللري وتويلري دوكلمش اوله يقال رجل و بعير متقوب اي تقلع عن جلده الجرب وانحلق شعره (القوبة) قافك ضم ومديله و(القؤبة) قافك ضمي وهمزه نك فتحيله و(القوباء) قافك ضمي والفك مديله و(القوباء) قافك ضمي وواوك فتحيله دريدي قاولدان اويوز علتنه دينور * مؤلفك بورادة وهي القوبة قولنده كي ضمير مؤنث خبري اعتباريله در (التقوب) تفعل وزننده برنسنه يرندن قوپمق معناسنه در يقال قوبه تقويبا فتقوب اي قلعه فتقلع وقوشك يمرطه سي ياورو چيقاركن يارلمق معناسنه در نته كه انقياب دخي بو معنايه در يقال تقوبت البيضة اذا انقابت وذلك اذا انفلقت عن فرخها (القوباء) قافك ضمي وواوك مديله و(القوبلء) واوك فتحيله اويوز علتنه اطلاق اولندقلري كبي تمره كي علتنه دخي اطلاق اولنورلر مادۀ مذكوره دن مأخوذ در يقال في جلده قوباء وقوباء وهو الذي يظهر في الجسد ويخرج عليه فارسيده بو علته بريون ديرلر حفر وتقشير معناسندن مأخوذدر وكلام عربده مضمومة الفاء وساكنة العين اولان فعلاء وزننده بوندن وخشاء كلمه سندن غيري واردا ولمامشدر * شارح جوهريدن مزاء كلمه سني دخي نقل ايلمشدر (القوبي) قافك ضمي وبانك تشديديله قوش پلجي يمكه دوشكون اولان كسه يه دينور يقال هو قوبي اي مولع باكل الفراخ (ام قوب) قافك ضميله آفت وداهيه نك كنيه سيدر (القوب) صرد وزننده يمرطه قبوقلرينه دينور قوبه مفرديدر (لقوبة) قافك ضميله همزه وزننده دائما مسكننده مقيم وثابت اولوب بريره چيقمز اولان كشي يه دينور (القاب) ناب وزننده يايك قبضه سيله چله محلي اولان ايكي كوشه نك ارالغنه دينور هر يايده ايكي قاب اولور وقاب مقدار معناسنه در (القيب) قافك كسريله بودخي مقدار معناسنه در يقال بينهما قاب قوس وقيب قوس اي قدر قوس

قال الله تعالى ﴿ فكان قاب قوسين او ادنى ﴾ اى مقدارهما و بعض مفسرين قلبه حمل ايله قابى قوس ايله تفسير ايلديلر كه طرفيندن اعتبار اولنمشدر كال قريب معنو يدن عبارتدر بو قيب لفظنك اصلى واويدر (الاقتياب) افتعال وزننده اختيار ايلك معناسنه در يقال اقتابه اى اختاره (القهب) قافك فتحى و هانك سكونيله قرامتق اولان آجق شئه دينور كه آجق بوز و كول رنكى و شكرى اوله جقدر يقال شئ قهب اى ابيض علته كدرة و قهب اولو طاغه دينور و باشلو اركك دوه يه دينور (القهبة) حمره وزننده الواندن شكرى بوز رنكه دينور (القهب) قهبتله بوز و شكر رنكلو اولمق معناسنه در يقال قهب الشئ قهبا من الباب الرابع اذا كان قهبا اى ابيض علته كدرة (القهيبة) قافك فتحى و هانك سكونيله ذكر اولنان قهب كلمه سندن مؤنثدر (الاقهبان) تثنيه بنيه سيله فيل ايله جاموسه اطلاق اولنور جبل عظيم معناسندن مأخوذ در (القهاب) غراب وزننده و (القهابى) نفسنه نسبتله آق اولان شئه دينور ابيض معناسنه (القهبى) قافك فتحى و هانك سكونيله اركك ككلك قوشنه دينور يعقوب معناسنه بوز رنكلو اولديغيچون (القهيبة) جهينه وزننده برنوع قوش آديدر ❊ شارح ديركه تهامه ديارنده اولور ينه ككلك نوعندندر (القهوبة) و (القهوبلة) قافلرك و هالرك فتحه لريله برنوع اوق تمرنه دينور كه اوچ چتال اولور على قول قيصه نشان اوقنه دينور و كلام عربده بوندن غيرى فعولى وزننده وارد اولمامشدر لكن تسهيلده عدولى كلمسى فعولى وزننده اولمق اوزره مرسوم اولديغندن بشقه مؤلف دخى عدل ماده سنده ثبت ايلشدر (الاقهاب) همزه نك كسريله طعامدن طويمقله اشتها ايليوب چكلمك معناسنه در يقال اقهب عن الطعام اذا امسك عنه ولم يشته (القهزب) زاى معجمه ايله جعفر وزننده يردن يابمه قيصه تكه يه دينور تيس قصير معناسنه (القهقب) قافله جعفر وزننده و (القهقب) بانك تشديديله قهقر وزننده ايرى جثه لو اولوب باشلو اولان انسان و حيوانه دينور و قهقب جعفر وزننده اوزون بويلو اولوب اكول و واسع الجوف اولان آدمه دينور و بادنجانه دينور كه سبزواتدندر (القهنب) نون مشدده ايله سمردل وزننده اموزلرى كوكسنه دوشمش اوزون و مضطرب القيافه كسه يه دينور على قول همان پك اوزون اولان كسه يه دينور (القهنبان) زعفران وزننده بودخى قهنب معناسنه در يقال رجل قهنب و قهنبان اى طويل اجنأ اوالطويل (المقهنب) اسم فاعل بنيه سيله دائما صو اوزره طوران شئه دينور كرك انسان اولسون كه دائما صو يى بكليوب اوتورر و كرك سائرنسنه اولسون يقال هو مقهنب اى دائم على الماء ❊ فصل الكاف ❊ (الكأب) كافك فتحى و همزه نك سكونيله و (الكأبة) ضربه وزننده و (الكآبة) كرامه وزننده حزن و اندوه سببيله غمكين و شكسته دل و متغير البشره و مضطرب الحال اولمق معناسنه در كه تاسه لو اولمق تعبير اولنور يقال كئب الرجل كأبا و كأبة و كآبة من الباب الرابع اذا صار سيئ الحال مغموما منكسرا من حزن (الاكتئاب) افتعال وزننده برحزن و اندوه سببيله تاسه لنمق معناسنه در يقال اكتأب الرجل بمعنى كئب (الكئب) كتف وزننده و (الكئيب) غريب وزننده و (المكتئب) مضطرب وزننده وجه مذكور اوزره تاسه لو اولان كشى يه دينور و مكتئب قرامتق نسنه يه دينور كه تاسه لو كسه نك چهره سى كبى اولور يقال رماد مكتئب اى ضارب الى السواد (الاكآب) همزه نك كسريله محزون و تاسه لو اولمق معناسنه در يقال اكأب الرجل اذا حزن و برخطر و مهلكه يه اوغرامق معناسنه در يقال اكأب الرجل اذا وقع فى هلكة و برسببله برآدمى تاسه لو غمكين و الماك ايلك معناسنه در يقال اكأب فلانا اى احزنه (الكأباء) صحراء وزننده تاسه يه دينور حزن و اندوه معناسنه يقال فى وجهه اثر الكأباء اى الحزن (الكؤبة) كافك ضميله تؤبه وزننده و مرادفيدر كه خزى يعنى عار و خجالته سبب اولان شئه دينور يقال مابه كؤبة اى تؤبة (الكب) كافك فتحى و بانك تشديديله بركسنه يى يوزى اوزره يقوب قپامق معناسنه در يقال كبه كبا من الباب الاول اذا قلبه و صرعه يعنى على وجهه و بر نسنه آغر و ثقيل اولمق معناسنه در يقال كب الشئ اذا ثقل و كب ديدكلرى شجرى طوترق ايدوب ياقمق معناسنه در كاسيذكر يقال كب الرجل اذا اوقد الكب و اكيرلمش ايپلكى واچى يومق يومق ايلك معناسنه در يقال كب الغزل اذا جعله كبا (الاكباب) همزه نك كسريله بودخى يوزى اوزره يقوب قپامق معناسنه در يقال اكب فلانا اذا قلبه و صرعه و يوزى اوزره يقلوب دوشمك معناسنه اولمغله متعدى و لازم اولور يقال كبه فاكب لكن بو مؤلفك بصائرده بيانه منافيدر زيرا بصائرده اكباب فعلنى همان لازمه حصر ايدوب و اكب على وجهه اى سقط و هذا من النوادر ان يقال افعلت انا و فعل غيره عبارتيله ايراد ايلدكده نصكره اشبو ❊ اكبوا رواحلهم على الطريق ❊ حديثنده واقع اكبوا فعلنى حذف و ايصال بابندن قلوب جعلوها مكبة على قطع الطريق اى لازمة له غير عادلة عنه عنوانيله تأويل و بيان ايلمشدر امهلت سائره ده دخى تعديه سنه تعرض اولنميوب همان لازمينه امضا اولنمشدر و اكباب برايشه اصلا منفك اولمامق وجه اوزره نصب نفس ايله مداومت ايده رك دورشمك معناسنه استعمال اولنور كه اوزرينه دوشمك و مكب اولمق

تعبیر اولنور یقال اکبّ علیه اذا اقبل ولزم و برنسنه اوزره قپانورکبی یوزی قویی اکیلوب آورلمق معناسنه
استعمال اولنور اناركٔ ولداوزره وسوخته ركٔمطالعه ایچون کتاب اوزره قپانوب آورلدقلری کبی یقال اکبّ له اذا انجانا
بعض نسخه ده حای مهمله و یا ایله تحانی عنوانده مرسوم اولمغله شارح آنی تصویب ایلامشدر (الکبکبة) دبدبه
وزنده بودخی یوز اوزره چویروب بیقمق معناسنه در یقال کبکبه بمعنی کبه و برنسنه یی دره وقیو کبی بردرین چقوره
براقوب آتمق معناسنه در یقال کبکبه اذا رماه فی الهوة وکبکبه کلمه سی کب لفظندن مکرر اولمغله درین چقوره
براقلدقده کویا که مرة بعد اخری منکبّ اولور وکبکبه بری برینه منضم ومزدحم کروه وجماعته دینور که طرطوب
بومق کبی اولور (الانکباب) انفعال وزنده یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال کبه فانکبّ و بر ایشه نصب
نفس ایله همیشه دورشمك معناسنه استعمال اولنور یقال انکبّ علیه اذا اقبل علیه ولزمه (الکبّ) کافك ضمی
و بانك تشدیدیله دوه فاکهه سندن حمض نوعندن برشجر آدیدر بغایت چالك یاتوب طوتشور مفردی کبه در (الکبة)
کافك فتحی وضمیله جنکده یاخود سکرتمکده وآت قوشمقده عسکرك براغوردن قوشوب یوروبش ایتلری حالتنه
دینور یقال لهم کبة ای دفعة فی القتال والجری کذلك دشمن اوزره بردن حمله وهجوم ایتلری حالتنه دینور وزحام
وکثرت معناسنه در تقول لقیته فی الکبة ای الزحام وسواریلر آتلری بردن قوپاروب یکعنان سورمك حالتنه دینور که
بوندن مراد یارش میدانده مقوس اوزره آتلری احضار ایلدکدنصکره براغوردن قوپاروب قوشمق اوله جقدر
ومقوس قوشی آتلرینك اوکنه چکیلان ایپدر که قبل الافلات تسویه وتعبیه ایچون چکرلر خلاصه بومعنالرك
مجموعنده مجازدر وجنکده ایکی عسکرك بری برینه چاتوب چارپرملری وطوقشملری حالتنه دینور بوراده جیم ایله
بین الجبلین نسخه سی غلطدر صواب اولان خای معجمه و یای تحتیه ایله در قال فی الاساس کانت لهم کبة فی الحرب
ای صدمة وکبة النار صدمة متها وکبة الشتاء قیشك شدتله بردن باصوب کلمسی حالتنه دینور یقال جائت کبة الشتاء
ای شدته و برکسه یی یا برنسنه یی برعمیق چقور ایچره آتمغه دینور و بومعناده مصدر اولور (الکبة) کافك ضمیله کروه
وجماعته دینور وکبه قیس بن غوث نام کسه نك فرسی اسمیدر واکیرلمش ایپلك وایپ یومغنه دینور جمعی کبب کلور
صرد وزنده وعظیم اولان دوه سوریسنه دینور وآغر وثقیل نسنه یه دینور (الکبکبة) زلزله وزننده برشیئی بردرین
چقوره آتمق معناسنه درتته که ذکر اولندی و بونده کافلرك ضمیله ده لغتدر ظاهرا ضمیله اسمدر و(الکبکبة) کافلرك
کسریله و(الکبکب) غبغب وزننده بونلرده اول معنایه درکه اسملردر (الکباب) غراب وزننده چوق دوه لره
وچوق قیونلره وکچیلره دینور وطپراق کومه سنه دینور واوزلو یاپشقان چاموره دینور و پرك آلتنده اولان نمناك طپراغه
دینور ثری معناسنه وکباب برطاغك و برصویك آدیدر ورطوبتندن ناشی بری برینه یاپشوب طوپلنمش قوملغه دینور
(الکباب) سحاب وزننده شرحه لنمش یعنی اوزون اوزون دیلنمش اته دینور راسده قزارتمق وطبخ ایتمك ایچون
آتش قوری اوزره کبّ والقا اولنان ات ایله مفسردر وموضوع ماده یه دخی بواوفقدر یقال کببوا اللحم تکبیبا وهو
من الکباب وهو اللحم یکبّ علی الجمر ای یلقی علیه پس مؤلفك تفسیری مایؤول اعتباریله اولور وحالا بزم طبخ اولنمش
معهود کبابه کباب اطلاقی دخی ایکی تفسیره کوره ده مجاز اولور * شارح دیرکه بعض اصولده اللحم المشرح المشوی
عبارتیله مرسوم اولمغله اطلاقی حقیقت اولور (التکبیب) تفعیل وزننده اتی کباب یاپمق معناسنه در کبب اللحم
اذا عمل الکباب (المکب) میمك کسریله مسنّ وزننده و(المکباب) محراب وزننده یره چوق نظر ایدن یعنی سکوت
وتکلمی حینده باشنی اکوب یره بقار اولان کسه یه دینور که بعض آدمك خوی وعادتی اویله اولور اکا یره بقان تعبیر
اولنور اکثری بد درون مکار وعیار کسه نك صفتیدر یقال رجل مکبّ ومکباب ای الکثیر النظر الی الارض (المکبة)
معظمه وزننده برنوع بغدای اسمیدر که بوز بکزلو اولوب وسنبله لری غلیظ وصیق وطوب اولور (الکبکب) کافلرك
ضمیله کوده سی دیرنکلو بومری جثه لو طوپاج آدمه دینور (الکباکب) علابط وزننده اول معنایه در وکبکب
کلمه سنك وکباکب کلمه سنك جمعلری کباکب کلور کافك فتحیله * شارح دیرکه واحده صفت اولان هرفعالل
وزننك جمعی فانك فتحیله اولمق مطرددر جوالق وجوالق کبی وکباکب برطاغك آدیدر (التکبب) تفعل وزننده
برعلت عارضه سبیله یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال تکبت الابل اذا صرعت من داء (الکبکاب) جیجاب
وزننده برنوع ایری واعلا خرما اسمیدر (الکبکابة) ها ایله اتنه طولو سموز خاتونه دینور (الکبکب) کافلرك کسری وفتحیله
عربه مخصوص برنوع اویون آدیدر وحجازده صفراء نام محلده برموضع اسمیدر (کبکب) غبغب وزننده عرفاتده
برطاغدرکه وقوفده امامك ارقه سنده قالور (الکبابة) سحابه وزننده بردوای صینی آدیدر یعنی چین دیارندن کلور
بردارو اسمیدر لسانمزده دخی کبابه ایله وکبابه ایله متعارفدر قوقولو بوردخی دیرلر وعربده حب العروس دخی

دینور (الکبکوب) و (الکبکوبة) و (الکبکبة) کافلرك ضمیله بری برینه صیقشوب طرطوب اولان کروه وجماعته دینور
نه اولو رسه اولسون (قبس کبه) کافك ضمیله بجیله قبیله سندن منشعب برقبیله آدیدر (الکتب) کافك فتحی وتانك
سکونیله و (الکتاب) کافك کسریله یازمق معناسنه در یقال کتبه کتبا وکتابا من الباب الاول اذا خطه وکتب
قربه مقوله سنی ایکی صرم ایله دیکمك معناسنه در یقال کتب السقاء کتبا اذا خرزه بسیرین راغبدن مستفاد اولان
بودر که اصل کتب وکتاب ایکی مشین وسختیان مقوله سنی ایکی صرم ایله بری برینه چاتمق معناسنه موضوع
اولوب بعده عرفده یازو ایله حروفی بری برینه ضم وجمع ایلمك معناسنه استعمال اولندی کذلك الفاظ وکلماتی نظم
والصاق ایلکده استعمال اولندی واثبات وتقدیر وایجاب وفرض بالکتابه مقاملرنده دخی استعمال اولنمشدر نته که مطلب
آیات قرآنیه ده وارد اولمشدر زیرا برنسنه یه ابتدا اراده بعده قول وبعده کتابت تعلق ایلکله اراده مبدأ وکتابت منتهی
اولور بعده مبدأ اولان مرادك توکیدی قصد اولندقده آندن منتهی اولان کتابت ایله تعبیر اولنور کما فی التنزیل
کتب الله لاغلبن انا ورسلی * الایه پس معانی مزبوره مایؤل الیه اعتباریله اولور وکتاب لفظی که مصدردر انکله
کاممکتوب اولان وکاهجه مکتوب فیه اولان یعنی صحیفه مکتوبه اراده اولنور * ومؤلفك بصائرده بیانی راغبك بیانه
موافقدر وبو راده یازمق معناسی کرچه حقیقت لغویه اولق اوزره مثبت کبیدر لکن مؤلف کاه ابتداء حقیقی وکاه
مجازی ذکر ایلمك عادتیدر تشویش اذهان ایتمك طبیعتیدر بوصورتده یازمق معناسی حقیقت اولمق لازم کلمز ابن
کمال علیه الرحمة دأب مؤلفه امعان ایلمامك حسبیله صاحب قاموس یازمق معناسنی حقیقت لغویه اولمق اوزره ثبت
ایلمشدر دیو شیخ زاده یه اعتراض ایلمشدر الحاصل کتاب کلمه سی مصدردر انکله مکتوب تسمیه سی مبالغه ایچوندر
ضرب الامیر مضروب الامیر معناسنه در یاخود معنای مزبورده کتاب اسمدر لباس ملبوسك اسمی اولدیغی کبی
وکتاب بالفعل مکتوب اولمق لازم دکلدر علاقة ولیه ایله قبل النظم کلامه ده اطلاق اولنور انتهی وکتب دیشی آت
ودوه مقوله سی حیوانك فرجنی ارکك آشمسون دیو باغلیوب مهرلمك یاخود کوپه طرزنده تیمور یا باقر حلقه ایله
کلیدلمك معناسنه در عربلر کحیل اولان قصراغی ناجنسدن محافظه ایچون فرجلرینی کلیدلدکاری مشهوردر
اولمشدر یقال کتب الناقة کتبا من الباب الاول والثانی اذا ختم فرجها اوخزم بحلقة من حدید ونحوه پك مقبول
قصراغی التون کلیدایله کلیدلدکاری منقولدر وکتب ولدی هلاك اولمش ناقه نك بوّ دیدکلری صورت مصنوعه یه
یاقدقده بوی قوقلامغله سود ویرمکدن امتناع ایلمامك ایچون بورننك دلیکلرینی برنسنه ایله حلقه لیوب باغلمق معناسنه در
وبو یاوریسی هلاك اولان ناقه یه یاوریسی شکلنده دوزدکلری صورت مصنوعه در نته که ماده سنده مفصلدر یقال کتب
الناقة اذا ظأرها فخزم منخریها بشیء لئلا تشم البو بو راده البو برینه البول نسخه سی غلط مکردر وهدر احتراز اولنه
(الکتاب) خطاب وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وکتاب مایکتب فیه یعنی کندیسنه یازو یازیله جق شیئه دینور کاغد
ودری ولوح کبی ویازو یازه جق دواته وحقه یه اطلاق اولنور که آلت کتابتدر وخاصة حضرت موسایه نازل اولان
توراة کتابنه اطلاق اولنور ویاز ویازلمش صحیفه یه اطلاق اولنور که مکتوب تعبیر اولنور فارسیده نامه دینور وکتاب
فرض وایجاب وقدر یعنی تقدیر وحکم وقضا معنالرینه استعمال اولنور نته که ذکر اولندی قرآن کریمده اون برمعنایه
ورودی بعض مفسریندن منقولدر قال الله تعالی * کتب علیکم الصیام * ای فرض * ولولا کتاب من الله سبق * ای حکم
قال فی الاساس * وهذا کتاب الله * ای قدره وسألنی بعض المغاربة ونحن فی الطواف عن القدر فقلت هو فی السماء مکتوب
وفی الارض مکسوب (التکتیب) تفعیل وزننده بودخی یاز ویازمق معناسنه در لکن تکثیری متضمندر یقال کتبه
تکتیبا بمعنی کتبه وبرکسه یه یاز وتعلیم ایلمك معناسنه در یقال کتب فلانا اذا علمه الکتابة وآلایی وعسکری یرلو یرنده
یصایوب ترتیب وتنظیم ایلمك معناسنه در یقال کتب الکتیبة اذا هیأها (الاکتتاب) افتعال وزننده بودخی یازو
یازمق معناسنه در یقال اکتتبه اذا خطه علی قول کتب وکتابت یاز ویازمق واکتتاب استملاء معناسنه در که
برکسه یه یازو یازدرمق معناسنه در یعنی کندی قرأت یاخود تقریر ایدوب آخرلك املا ایلمسنی طلبکار اولمق معناسنه در که
استکتاب ایله مراددر یقال اکتتبه ای استملاه مترجم دیر که بیضاوی اشبو * وقالوا اساطیر الاولین اکتتبها فهی تملی
علیه * الایه کریمه سنی کتبها لنفسه او استکتبها کلملریله تفسیر ایلمشدر بوکه کوره اکتتاب یاز ویازمق یاخود کندی
ایچون آخرکسه یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه اولور اوّله کوره واقعا مقتضای بایدر که کتابت تکلفی درعهده
ایلمش اولمقدر * پس مؤلفك خطه قولی ماده یه اعتماد ایله اکتفاء قیلندن اولور که خطه لنفسه سبکنده اولور
وثانیه کوره احتجام وافتصاد بابندن اولور که حجام وفصادك کندیسنی حجامت وفصد ایلمسنی طلبکار اولمق
معنالرینه در ومؤلف دخی عنقریب کتبه لفظنك تفسیرنده اکتتابك کتابا قولیله اکتتاب برکسه کندی نفسی ایچون

بر یازو یازمق معناسنه اولدیغی اشعار ایلمشدر که انتساخ معناسنه اولور واکتتاب کتب کبی قربه مقوله سنی ایکی
صرم ایله قاوشدیروب بندیکمك معناسنه در یقال اکتتب السقاء بمعنی کتبه و برکمسه کندی اسمنی دفتر دیوان
سلطانی یه قید ایتدیرمك معناسنه در یقال اکتتب فلان اذا کتب نفسه فی دیوان السلطان دفتر سلطانی یه مقید
اولمقله شایان خدمت وعمل اظهار ایلمکله کویا که اسمنی کندی یدیله قید ایلمش اولور و برآدمك ایچریسی قبض اولمق
معناسنه استعمال اولنور یقال اکتتب بطنه اذا امسك یعنی حصر (الاستکتاب) استفعال وزننده برکمسه کندی
ایچون برکاتبك یازو یازمسنی طلب ایلمك معناسنه در که مراد اکا یازو یازدیرمقدر یقال استکتبه ای استملاه کرچه لغة املاء
واستملاء عرفده طریقهٔ معهوده ایله یازمق ویازدرمق معناسنه در لکن بوراده حقیقتلری مراددر تمه که قربیاذ کر
اولنور (الکتبة) عمده وزننده شول صریمه و ترشیمه دینور که آنکله طولوم وقربه مقوله سی نسنه دیکیلور وقصر اغلك
وناقه لك ناجنس ارکك آشمامق ایچون فرجلرینی بند ایلیه جك کلیده دینور وطولوم وقربه مقوله سنده اولان دیکش
درزینه دینور (الکتبة) کافك کسریله نسخه سی آلنه جق کتاب ومکتوبی یازمق حالتنه دینور که اسمدر (الکاتب)
کتابتدن اسم فاعلدر که یازیجی یه دینور فارسیده دبیر دینور وکاتب عالم ودانا اولان ذاته اطلاق اولنور سلفده
کاتب اولان علم ومعرفتله متصف اولدقلرینه مبنی در قال فی النهایه وفی کتابه علیه السلام الی اهل الیمن ✻ قدبعثت
الیکم کاتبا من اصحابی ✻ اراد عالما سمی به لان الغالب علی من کان یعرف الکتابة ان عنده العلم والمعرفة وکان عندهم
عزیزا واقعا کاتب اولان آدم البته اهل علم اولمق لازمدر تته که فارسیده دبیر دینور که اصلی دو ویر ایدی ایکی قوتلو
دیمکدر که بری قوت علم وبری قوت کتابت اوله جقدر (الاکتاب) همزه نك کسریله یازو تعلیم ایلمك معناسنه در
یقال اکتب صبیا اذا علمه الکتابة و برکمسه یه کندی ایچون بر یازو یازدرمق معناسنه در تقول اکتبنی هذه القصیدة
ای املها علی - واملاء کرچه یازمق معناسنه در که اصلی املال ایدی بعده عرف قدماده براستاد یازیله جق ماده یی
کندی تقریر ایدوب شاکردی تحریر ایلمکده استعمال اولنمشدر تته که مبسوط وبعض کتب متقدمه بو وجه اوزره
تألیف اولنمشدر واول مؤلفه دخی املاء اطلاق ایدرلر ایدی امالی ابن حاجب کبی املا کلمه سنك جمعیدر مثال
مزبورده لغوی وعرفیسی اراده اولنمق محلدر واکتاب قربه نك وطولومك اغزینی باغلمق معناسنه در یقال اکتب القربة
اذا شد رأسها (الکتاب) رمان وزننده کاتب کلمه سندن جمعدر یقال هم کتاب ای کاتبون (المکتب) مقعد وزننده
اسم مکاندر کتابت تعلیم اولنان محله دینور حالبکه مکتب صبیان علم وکتابت تعلیمکاهلریدر که فارسیده دبیرستان دینور
بالکز علم تعلیمکاهنه مدرسه اطلاق اولنور پس صبیان مکتبی توسع اوزره در ومکتب اطلاقی موضع کتابت باخود
مجمع اولمق اعتباریله در وجوهرینك کتاب ومکتب برمعنایه در یعنی مکتبه کتاب دخی دینور جمعی کتاتیب کلور
قولی غلطدر ✻ مترجم دیر که جوهری قول مزبوری لیث وسائر بعض ائمه دن تلقی ایلدیکنی شارح تصریح ایلمشدر
واقعا اساسده دخی سلم ولده فی المکتب والکتاب وذهب الصبیان الی المکاتب والکتاتیب وقیل الکتاب الصبیان
لا المکان عبارتیله مرسوم اولدیغندن بشقه شهاب علیه الرحمه کتابك مکتب معناسنه ورودینی غرر الخصائص نام
کتابدن ابو العیناء نام شاعرك اشو قطعه سیله استشهاد ایلمشدر ✻ تعس الزمان لقد اتی بعجاب ✻ ومحی رسوم الظرف
والاداب ✻ واتی بکتاب لو انبسطت یدی ✻ فیهم رددتهم الی الکتاب ✻ اولکی کتابدن مراد کاتبون وثانیدن مراد مکتب
دیمکدر الحاصل مکتبه کتاب اطلاقی وارد اولوب لکن ظاهرا حالیت ومحلیت علاقه سیله مجازدر ✻ مؤلفك نفی حقیقته
محمولدر وکتاب اطفالك تعلیم اوقی تعبیر ایتدکلری تمرنسز وباشی طوپاق کوجك اوقه اطلاق اولنور طوقندیغی
نشانه تأثیر ایلموب همان یازو کبی جز دیغی ایچون (المکتوب) مستوعب وزننده طولوم کبی شیشکین وطولغون
شیئه دینور اکتتابدن اسم فاعلدر یقال شیء مکتوب ای منتفخ ممتلیء (الکتیبة) غریبه وزننده عسکره وآلایه اطلاق
اولنور رجعیتلری حسبیله علی قول عسکر عظیمدن آلارغه اولرق برسمته چکیلمش طوپ آلایه دینور یاخود دشمن
اوزره چاپل ایدن بربلوك سواری عسکره دینور که یوزدن بیك نفره قدر اوله یقال جائت کتیبة ای الجیش
اوالجماعة المتحیزة من الخیل اوجماعة الخیل اذا غارت من المائة الی الالف (التکتب) تفعل وزننده هرطرفدن
کلوب بریکمك معناسنه در یقال تکتب القوم اذا تجمعوا (بنو کتب) کافك فتحی وتانك سکونیله عربدن بر بطندر
(المکتب) معظم وزننده شول اوزم سالقمنه دینور که اوزمنك بعضیسی اکل اولنمش اوله تکتیبدن اسم مفعولدر که
بناسی ازاله ایچون اولمغله جمعتی مزال اولدیغنه مبنی اطلاق اولنمشدر یقال عنقود مکتب اذا کان قد اکل بعض مافیه
(المکاتبة) مفاعله وزننده یازو یازشمق ومکتوبلشمق معناسنه در یقال کاتبا ای تکاتبا ومکاتبه قول جنسی کندیسنی
کتابه کندرمك معناسنه در یعنی کندی نفسی اوزره افندیسنه بهاسنی یازدرمق تا که نه زمان ادا ایدر ایسه

آزاد اوله پس یازمق ایکی طرفدن حاصلدر که افندیسی شرط مزبور وجودنده وفاء وقبول دخی بهاسنی قزانوب ادا ایلك اوزره یازملرندن عبارتدر یقال کاتبه عبده مکاتبة وهی ان یکاتبه علی نفسه بثمنه فاذا اداه عتق شارح دیرکه قوله اسم فاعل واسم مفعول عنوانی دخی صحیح اولور لکن ابتدا کتابه افندیدن ظهور ایلکله اسم فاعل عنوانی آنده اوفقدر وکتاب دخی بومعنایه درکه مفاعله دن مصدر ثانیدر ومعنای مزبورده متداول اولان کتابه ثلاثیدن مصدردر (الکثب) کافك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله بریکدرمك معناسنه دریقال کثب الشیء کثبا من الباب الاول والثانی اذا جمعه وبریکمك معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور یقال کثب القوم اذا اجتمعوا وصوومعقوله سنی دوکمك معناسنه دریقال کثب الماء اذا اصبه وکیرمك معناسنه دریقال کثب فیه اذا دخل وکثب طیء قبیله سنه مخصوص بردره آدیدر وکثب صیدك کاثبه سی رامینك تولکنه کلك معناسنه درکه کاثبه دن مأخوذ اولور تقول کثبك الصید فارمه ای امکنك من کاثبته ❊ شارحك بیانه کوره کثب قرب معناسنه در کثب کبی که فتحتینله درقالدیکه صواب اولان بوماده افعال بابندن اولمقدر جمیع امهاتده افعالدن اوله رق مرسومدر حتی اساسده واکثبك الصید فارمه ای امکنك من کاثبته یقال افقرك ای امکنك من فقاره عبارتیله مثبتدر وبرنسنه نی باش اشاغی بجویرمك معناسنه دریقال کثب کانته ای نکبها وبرکسه اوزره حمله وهجوم ایلك معناسنه دریقال کثب علیه اذا حمل وکر علیه وحیوانك سودی چکیلوب ازالمق معناسنه دریقال کثب لبن الشاة اذا قل (الکثب) فتحتینله یقینلق معناسنه دریقال رماه من کثب ای من قرب وکثب طیء قبیله سی دیارنده برموضع آدیدر (الکثیب) امیر وزننده قوم یغنندن اولان تپه یه دینور جمع معناسنه در جمعی اکثبه کلور که جمع قلتدر وکثب کلور ضمتینله وکثبان کلور کافك ضمیله وکثیب یمن دکزی ساحلنده برموضع وبحرین قضاسنده ایکی قریه آدیدر (الکثبة) زمره وزننده آزجه صویه وآزجه سوده دینور علی قول قاب دیبنده قلان بریودملق مقدار جه سنه دینور یاخود کاسه طولوسنه دینور وکثبه برموضع آدیدر وبرکومه وبریغن شبئه دینور غلال وخرما وطپراق وسائر نسنه اولسون ومطلق آزجه آزجه مجتمع اولمش نسنه یه دینور وطاغلر ارالغنده اولان چقورجه اوتو راقلو یره دینور که آلاك تعبیر اولنور (الاکتاب) همزه نك کسریله برکسه یه کثبه یعنی ذکر اولنان صو یاخود سود ایچرمك معناسنه دریقال اکثبه اذا سقاه کثبة وقریب اولمق معناسنه دریقال اکثبد واکثب له واکثب منه ای دنا منه ویقال اکثبك الصید فارمه کما ذکر (الکثاب) غراب وزننده چوق نسنه یه دینور وکثاب نجد الکاسنده برموضع آدیدر (الکثاب) رمان وزننده یلکی وتمرنی اولمیان اوقه دینور نته که تای فوقیه ایله کتاب دخی دینور وبونده شداد وزننده دخی لغتدر (الکاثبة) راتبه وزننده آتك اموزی باشنه دینور اکر قاشنك دیبنه کلور را کبك بزکن الی اورایه باصیلور جمعی اکثاب کلور (الکاثب) ثانك کسریله برموضع یاخود برجبل آدیدر (الکثباء) کافك فتحیله طپراغه دینور (التکثیب) تفعیل وزننده برنسنه آزالمق معناسنه دریقال کثب الشیء تکثیبا اذا قل (الکثاب) کتاب وزننده اوق کبی آتیله جق نسنه یه دینور یقال مارماه بکثاب ای شیء سهم وغیره وبونی مقامنه مختصدرنته که سیوطی مزهرده تصریح وسهم صغیر ایله تفسیر ایلمشدر ❊ مؤلف تعمیم اوزره تفسیر ایتمشدر (المکاثبة) مفاعله وزننده برکسه یه پك قریب اولمق معناسنه در تقول کاثبتهم ای دنوت منهم (الکنعب) جعفر وزننده فرجی ایری ویومری اولان خاتونه دینور وبوفرجه دخی وصف اولور یقال امرأة کنعب ای ضخمة الرکب ویقال رکب کنعب ای ضخم (الکنثب) نونله جعفر وزننده طاش کبی صلب وشدید اولان شیئه دینور نونك تقدیمیله کنثب دخی لغتدر (الکحب) کافك فتحی وحای مهمله نك سکونیله قوروغه دینور حصرم معناسنه مفردی کحبه درهایله وکحب دبر ومقعده دینور ومصدر اولور برآدمك مقعدینه اورمق معناسنه یقال کحبه کحبا من الباب الثالث اذا ضرب دبره (التکحیب) تفعیل وزننده آصمه قورقلمق علی قول دانه سی یعنی قوریغی چوق اولمق معناسنه دریقال کحب الکرم تکحیبا اذا ظهر کحبه اوکثر حبه (الکاحبة) چوق نسنه لره دینور تأنیثی موصوف اعتباریله دریقال دراهم کاحبة ای کثیرة ویوکسلوب علولی آتشه دینور یقال نارکاحبة اذا ارتفع لهبها (کوحب) جوهر وزننده برموضع آدیدر (کحکب) کافله جعفر وزننده برموضعدر (کلب) جعفر وزننده اسامیء ناسدندر (الکدب) کافك فتحی ودال مهمله نك سکونیله و(الکدب) کتف وزننده و(الکدب) فتحتینله و(الکدب) کافك ضمی ودالك سکونیله وبونلرده ذال معجمه ایله ده لغتدر کنج وتازه جوانلرك طرنقلرنده یعنی طرنقلری دیبلرنده اولان بیاضه دینور مفردلری هایله در (الکدیباء) بنیه تصغیر ایله کدب معناسنه در وقرأ ابن عباس رضی الله عنهما ❊ وجاؤا علی قمیصه بدم کدب ❊ الایة بالدال المهملة ای ضارب الی البیاض کأنه دم قد اثر فی قمیصه فلحقته اعراض کالنقش علیه یعنی حضرت یوسفك کوملکی اخوانلری اوزرنده بیاض

جالأر قان اثريله كتنوردبلركو يا كه قان كوماكه طوقمغله آثار واعراضى كوملك اوستنده نقش كبى كوربنور ايدى
كذب لفظى بونده ذكر اولنان كذب ظفردن مأخوذ در (المكذوبة) محبوبه وزننده شول دلبرخاتونه دينوركه
بدنى سيم صافى كبى خالص بياض اوله يقال امرأة مكذوبة اى النقية البياض (الكذب) ذال معجمه ايله كتف وزننده
و (الكذب) كافك كسريله و (الكذبة) كافك فتحى وآخرده هايله و (الكذبة) كافك كسريله و (الكذاب) كتاب
وزننده و (الكذاب) جنان وزننده يلان سويلمك معناسنه در يقال كذب الرجل كذبا وكذبا وكذبة وكذبة وكذابا
وكذابا من الباب الثانى اذا اخبر بخلاف ماهو ويقال كذب الرجل على بناء المجهول اذا اخبر بالكذب يعنى يلان
سوز ايله آلدانلدقده مصباحده ديركه كذب خصوصنده عمد وخطا مساويدر زيرا اهل سنت عندنده صدق ايله
كذب بيننده واسطه يوقدر نهايت كناه عمد ايله سويلنان كذبه تعلق ايدر ✻ ومؤلف بصائرده تفعيلدن مصدر اوله رق
كذاب كه كافك كسرى وذالك شدتى ايله در واكذوبه كه همزه نك ضميله در وكاذبه ومكذوب ومكذوبه ومكذبه
وكذبان كه غفران وزننده در وكذبى لفظى كه بشرى وزننده در زياده قلمشدر وعربلر ناقه يغور آشدقدنصكره
كبه لك علامتى اولمق اوزره قويرينى قالدروب كزدكدنصكره كبه چيقمديغى حينده كذبت الناقة ديرلر و بوندن
اسم تصرف ايدرلر كاسيجئ واشبو كذب ماده سى ايكى مفعوله ده تعديه ايدر يقال كذبه الحديث وكذب
كلمه سى كه فعل ماضيدر بعضا وجب معناسنه استعمال اولنور ومنه حديث عمر رضى الله عنه ✻ كذب عليكم الحج
كذب عليكم العمرة ✻ كذب عليكم الجهاد ثلثة اسفار كذبن عليكم ✻ قيل ان معناه وجب عليكم
وعند البعض بوندن مراد بعث واغرا وترغيبدر عربلرك كذبته نفسه قوللرندن مأخوذ دركه بركسه نك نفسى
كنديسنه آمال عميقه ومطالب بعيده لرى تخييل وتمنيه ايله دوردوراز امل وامنيه ايله خوليالره القا ايلدكده عربلر
كذبته نفسه ديرلر پس بو مقامده دنيوى واخروى آمال واجور امنيه سنى متخيله كزده تصوير وتحقيق ايله
ذكر اولنان اسفار ثلاثه سزلرى اعمالى جهتلرينه تشويق وترغيب وتنشيط ايلسون ديمك اولور رضى ورحم كلمه لرى
كبى اخبار بمعنى انشا اولور وقالديكه حديث مذكورده واقع الحج كلمه سى مرفوع اولمغله وجه مذكور اوزره تأويل
اولندى و بعض محدثين منصوبا قرائت ايلديلر بوكه كوره عليكم لفظى اسم فعل اعتبار اولنور كه ملازمت ومداومت
قيله سز ديمك اولور وكذب كلمه سنده حج لفظنه راجع ضمير غائب اعتبار اولنور كه حج ظاهر مفسر اولديغندن ناشى
محذوف اولمش اولور وعليكم الحج فقره سى جملهٔ اخرى اعتبار اولنمغله كذب الحج اى وجب الحج وعليكم الحج اى
لازموه ديمكده اولور ياخود معناحج اكرسزه لسان حال ايله بن سزلك مسبوق اولان ذنوبكزى هادم واول خصوصه
كافى دكلم ديرايسه كذب ايلمش اولور ديمك اوله بو صورتده كذب كندى معناسنده مستعمل اولور عمره وجهاد فقره لرى
دخى بوكا قياس اولنور ✻ مترجم ديركه معناى اوله اشبو ✻ اكذب النفس اذا حدثتها ✻ مثلى موافقدر يعنى نفسكه
سن امل ومرامكه ظفر ياب اوله مزسن ديو تحديث ايله كه فتور وكلال كلكه سعيكه مانع اولور بلكه مقصوده فوز
ونيل وبلوغى ترويج ايده رك تحديث وتخييل وتهييج ايله كه سعى واقدامه مدار وتنشيط اولوركه همت ديدكلرى
بواوله جقدر مثل مزبور جسارت واقدامه حث واغرا محلنده ضرب اولنور و بشاردن سؤال ايلديلر كه اشعار عربدن
پك منيدار اولان قنغى شعردر جوابنده لبيدك اشبو ✻ واكذب النفس اذا حدثتها ✻ ان صدق النفس يزرى بالامل
بيتى وجدانمده پك اشعردر ديدى واقعا جملهٔ امور وآمالك حصولنده اساس ومدار در و بونك مقابلنده عربلر صدقته
نفسه ديرلر يعنى برنسنه نك طلبنده نفسى محنت وعجز تخييل ايلمكله تباطى وتكاسل ايتدى ديمكدر بناء عليه نفسه
كذوب اطلاق ايدرلر وزمخشرينك فائقده وابن اثيرك نهايه ده خلاصهٔ بيانلرى اوزره ✻ مؤلفك تحقيقى كبى الحج كلمه سى
كذب فعلنك فاعلى اولمق اوزره اضمار اولنمشدر ثانى دلالت ايلديكيچون وعليكم اسم فعلدر وجب الحج وعليكم
الحج تقديرنده در وعند البعض مرادينه حث واغرادر يعنى حج سزك طرفدن كنديسنه كمال ميل ورغبت واهتمام
طلب ايلمشيدى لكن ظنى كاذب اولدى ديمكدر واخفش ديدى كه الحج لفظى صورتا مرفوع و بالمعنى منصوبدر
زيرا مرادحج ايله امردر نته كه امكنك الصيد ديرلر كه مراد ارمه ديمكدر و بوندن ماعدا احاديث شريفهٔ عديده ده
كذب كلمه سى عليكم معناسنه وارد اولمشدر كذلك كلام عربده كثيردر ومثل مجراسنه جارى اولمشدر وعلى القارى
شيخ نورالدين العسيلى نام فاضل موثوقدن روايت ايدركه شجرهٔ نسب نبوى نسخه سنده ✻ كذب النسابون ✻ حديثى
شرحنده مشروحدركه كذب صدق معناسنه دخى وارد اولور شمل كلمه سى كبى كه جمع وتفريق معناسنه اضداددندر
پس احاديث مرقومه بو معنادن تصرف اولنمق اهون واقربدر وقالديكه كذبك وجوب معناسنده استعمالى
توسعاتى مشتملدر زيرا مرتبهٔ ثانيه ده كذب نفس وضميرده تخييل امنيه معناسنه اولوب وعادتا تحقق ولزوما كالازم

مطلب

اولمغله وجوب ولزوم معناسنده استعمال اولنمشدر وفعلنده استعارهٔ تبعیه ایله تصویر اولنور وشهابك بیاننه كوره
كذب عليكم الحج قولی لیكذبك سبكنده اولمغله لینشطك ویبعثك علی اتيان الحج دیمك اولور كه مجاز بنوعین اولور
وبونده ایكی وجه جائزدر بری كذب فعلنی حرف استعلا ایله متعدی اولان برفعل ایله تضمین ایلمكدر وجب ولزم
فعللری كبی و بریسی ایكی كلامی متضمن اولقدر كویا كه كذب ای وجب الحج لیرغبك الحج هو واجب عليك دیمك
اولور ومفردات راغبده وجب عليكم عبارتیله مفسر اولوب و بونك حقیقی حج وقتی كچكدیكندن وسزلك اطائت
اوزره حركتكزدن ناشی فائت حكمنده اولـدی دیمكدر كه كذب عليكم الحج كادیكذب ای یفوت الحج سبكنده
اولوب ینه مجاز بمرتبتین اولور وابو علی الفارسی دیدیكه كذب قولدن برنوع اولمغله قول مادهسنده جاری اولان
اتساع كه غیرنطق معناسنده اولان استعمالدن عبارتدر كذب مادهسنده دخی جائزدر ازجمله قول ضرب وغلبه
معنالرنده مستعمل اولدیغی كبی كذب دخی سلب وانتفاء مقولهسی معنالرده مستعمل اولور وزمخشری فائقده زیاده
بسط واغنا ایلمشدر لكن خلاصهسی وجهمشروحدر (الكاذب) و(الكذاب) شداد وزننده و(الكذاب) تانك
وكافك كسری وتشدید ذالله تفعال وزننده كه فی الاصل تفعالدن مصدردر مبالغـهٔ وصف مراد اولنمشدر
زیرا تفعال وصف اولهرق بوقدر بنكه مصدر واسم اولهرق وارددر و(الكذوب) صبور وزننده و(الكذوبة) هایله
و(الكذبان) سكران وزننده و(الكیذبان) فیعلان وزننده و (الكیذبان) ذالك ضمیله و (الكذبذب) كافك وذالك
ضمیله و (الكذبذب) ذال اولانك تشدیله كه فعلعل وزننده درعینك ماقبلنه جنسی زیاده قلنمشدر مبالغه ایچون
واولكنده ایكی زیاده و بونده جوهری اوزره اوچ زیاده واردر و(الكذبة) كافك ضمیله همزه وزننده و(المكذبان
میمك وذالك فتحیله كه مفعلان وزننده در و(المكذبانة) هایله و (الكنبذبان) كافك وذالك ضمیله كه فعلعلان
وزننده دردرت زائدی واردر بونلر مجموعی صفتدر یلانجی یه دینور كه دروغی تعبیر اولنور تفاوتلری صیغهلرینه
كوره در (الاكذوبة) همزهنك ضمیله و(الكذبی) بشری وزننده و(المكذوب) مبسور وزننده و(المكذوبة) آخرده
هایله و(المكذبة) مشربه وزننده و(الكاذبة) و(الكذبان) غفران وزننده و(الكذاب) غراب وزننده اسملردر یلان
سوزه دینور ٭ لكن مؤلف بصائرده بونلری دخی مصدر اولمق اوزره ثبت ایلمشدر نته كه ذكر اولندی (الاكذاب
همزهنك كسریله بركسهیی یلانجی بولمق معناسنهدر كه همزه سی وجدان ایچوندر یقال اكذب فلانا اذا الفاه كاذبا
و بركسهیی یلان سوز سویلمك معناسنهدر یقال اكذبه اذا حمله علی الكذب و بركسهنك یلانی میدانه چیقارمق
معناسنهدر یقال اكذبه اذا بين كذبه و بركسه چاغرلدقده كندیسنی نائم صورتنه قویوب ساكت اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال اكذب الرجل اذا صيح به وهوساكت یری انه نائم (الكذوب) و(الكذوبة) هایله نفس انسانی یه
اطلاق اولنور نته كه ذكر اولندی (الكذابان) تثنیه بنیهسیله ایكی یلانجی دیمكدر كه بریسی بنوحنیفه قبیلهسندن
مسیلمه و بری بنوعبس قبیلهسندن اسود نام كذابلر در زمان سعادت اواخرنده نبوت ادعا ایلمشلردر (المكذب)
محدث وزننده و(الكاذب) شول ناقه یه اطلاق اولنور كه اركك آشوب بروقت قویریغنی قالدیرهرق كندیسنی
كبه صورتنده كوستردكدنصكره كبه ظهور ایلمیه كویا كه بونلرا كاصفت خاصه اولمشلردر یقال ناقة مكذب
وكاذب وهی التی یضربها الفحل فتشول ثم ترجع حائلا وقـد كذبت تكذیبا وكذبت كذبا (التكذیب) تفعیل
وزننده چوق یلان سویلمك معناسنه در یقال كذب تكذیبا بمعنی كذب وناقـه اركك چكلدكدنصكره برمدت
قویریغنی قالدیروب كندیسنی كبه صورتنده كوستردكدنصكره بوش چیقمق معناسـنده استعمال اولنور یقال
كذبت الناقة وكذبت كاذكر وعربلر فلان اوزره قطعا خوف واندیشه ایلمیهرك حمله وهجوم ایلدی دیهجك
یرده حمل علیه فما كذب دیرلر كه لسا نمزده كرچكدن حمله ایلدی تعبیر اولنور كویا كه حملهسنی كاذب ایلمدی دیمك
اولورنته كه صدق دخی بوموقعده مستعمل اولور واصلا توقف وتردد ایلمیوب فلان ایشی ایشلدی دیهجك یرده
ما كذب ان فعل كذا دیرلر وتكذیب وكذاب برایشی اینا نمیوب انكار ایلمك معناسـنه استعمال اولنور یقال كذب
بالامر تكذیبا وكذابا اذا انكره ٭ شارح دیر كه تفعیل بابنك بناسی كاه تفعیل وكاه فعال كلور كذاب كبی وكاه تفعله كلور
توصیه كبی وكاه مفعل كلور ممزق كبی وتكذیب بركسـهیی كلامی یلاندر دیو یلانجیلقـله وصف ایلمك وكاذب
چیقارمق معناسنهدر یقال كذب فلانا اذا جعله كاذبا ان وصفه بالكذب وعربلر بركسه مراد ومباشرت ایلدیكی
عمله اقدام ایلمیوب آندن فراغتله كیرو طورسـه كذب عن امر قد اراده دیرلر احجم معناسنه و بركسه یه تسلط
واستیلا قیدنده اولان برحادثهیی یاخود برآخر كسهیی آندن رد ومنع ایلسـه كذب عن فلان دیرلر رد عنـه
معناسنه كویا كه اول مسلط اولهجق تسلطی دعواسـنده تكذیب ایلمشـدر وآهو كبی بروحشی جانور نفرتله

قاچوب كيدركن كلور وارمى ديو اكسه سنه باقوب طور دقده كذب الوحشى ديرلر واساسده جرى الوحشى ثم كذب عبارتيله مرسومدر كويا كه بردوزه يه سكرتمسنك ادعاسنى تكذيب ايلدى ياخود كنديسى سكرتمك ادعاسنده كذب ايلمش اولور (المكذوبة) مجذوبه وزننده ضعيف وزبون اولان خاتونه اطلاق اولنور (الكذاب) شداد وزننده پك يلانجى يه دينور نته كه ذكر اولندى وكذاب برقاچ قبيله ده برنيجه شاعرك لقبيدر كذاب بنى كلب جناب بن منقذدر وكذاب بنى طابخه كلب نام شاعردر غريبدر كه اسمى كلب ومخلصى كذابدر وكذاب بنى الحرماز عبدالله بن الاعوردر (كيذبان) ذالك ضميله بنو محارب جماعتندن عدى بن نصر نام شاعرك لقبيدر (التكذب) تفعل وزننده تكلفله يعنى قصدا خلاف سوزلر پيدا ايده رك يلان سويلمك معناسنه در يقال تكذب الرجل اذا تكلف الكذب وبركسه يى يلانجى ولمق اوزره زعم ايلمك يعنى يلانجى صانمق معناسنه در يقال تكذب فلانا اذا زعم انه كاذب (المكاذبة) مفاعله وزننده و(الكذاب) قتال وزننده بركسنه يه يلان سوزسويلمك وبرى برينه يلان سويلشمك معنالرينه در تقول كاذبته مكاذبة وكذابا (الكرب) كافك فتحى وراك سكونيله غم وتاسه يه دينور كه عارض اولديغى نفس انسانيه يى شدتى سبيله دمبسته ايدر جمعى كروب كلور وبو فى الاصل مصدردر اثارة ارض معناسندن مأخوذدر يقال اخذه الكرب وهو الحزن يأخذ بالنفس وكرب مصدر اولور بركسه يى غم وتاسه شدتى سبيله دمبسته ايلمك معناسنه يقال كربه الغم كربا من الباب الاول اذا اخذ نفسه وكرب بوكمك معناسنه در يقال كرب الحبل اذا فتله وبوقاغو يى اياغه پك صيقشدرمق معناسنه در يقال كرب القيد على المقيد اذا ضيقه وزراعت ايچون تارلايى سوروب نطس ايلمك معناسنه در يقال كرب الارض اذا اثارها للزرع بونك مصدرى كراب دخى كلور كاسيذكر وكرب قوغه يه كرب ديدكلرى ايپى باغلمق معناسنه در يقال كرب الدلو اذا جعل بها الكرب وبركسه تك قوغه سندن كرب ديدكلرى ايپ كسلمك معناسنه در يقال كرب الرجل كربا من الباب الرابع اذا انقطع كرب دلوه وخرما اغاجندن كرب ديدكلرى بوداق اوجه سى اخذ ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل كربا من الباب الاول اذا اخذ الكرب من النخل وكريب اولان تارلايه اكين اكمك معناسنه در يقال كرب الزارع اذا زرع فى الكريب وكرب برنسنه نك مقدارينه مماثل ويا خود مقارب اولان شيئه اطلاق اولنور يقال هذه ابل مائة اوكربها اى نحوها وقرابها يعنى شو دوه لر يوز مهاردر ياخود يوز قدر ويوزه اقربدر (الكربة) غربه وزننده بودخى قلبه تأثير ايدن تاسه واندوهه دينور كه اسمدر كرب كبى (الاكتراب) افتعال وزننده غمكين واندوهناك اولمق معناسنه در يقال كربه الغم فاكترب (المكروب) و(الكريب) امير وزننده تاسه لو غمكين ومحزون كشى يه دينور وكريب خمير آچدقلرى اوقلاغويه دينور شوبق دخى دينور وغرس وزراعت ايچون سوريلوب اصلاح اولمش تارلايه دينور وقامشك وقارغينك بغرمنه دينور (الكراب) كاب وزننده بودخى كرب كبى مصدردر زراعت ايچون تارلايى سوروب نطس ايلمك معناسنه در يقال كرب الارض كربا وكرابا اذا اثارها للزرع ومنه المثل الكراب على البقر مؤلف بونى كلب ماده سنده ذكر ايلمشدر زيرا اكثرى الكلاب على البقر عنوانيله متداوللدر وكراب دره لرده اولان صو آقنديلرينه دينور بونك مفردى كربه در جمره وزننده (الكرب) فتحتينله خرما اغاجنك قالين شاخلرى كسلدكدنصكره اموزباشى كبى برنده قلان اوجه كتوكلرينه دينور مفردى كربه در هايله وكرب شول ايپه دينور كه ايكى اوچ قات ايدوب قوولرده قوغه اغاجلرينك اورته لرينه بند ايدرلر كه براوجى دخى يولنه باغلو اولورتا كه صويه واصل اولان بواپ اولوب يولك صويه طوقنمغله چوريمكدن محفوظ اوله شهرلرده آنك يرينه زنجير بند ايدرلر (الاكراب) همزه نك كسريله كرب كبى قوغه يه ذكر اولنان كرب ديدكلرينى چكرمك معناسنه در يقال اكرب الدلو بمعنى كربها وبر قابى كركى كبى طولدرمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه تضييقله مغموم ودمبسته ايلمكدر يقال اكرب السقاء اذا ملأه ويوريمكده وبرايشى طوتمقده شتاب وسرعت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اكرب الرجل اذا اسرع (التكريب) تفعيل وزننده بودخى قوغه يه كرب چكرمك معناسنه در يقال كرب الدلو تكريبا بمعنى اكربها وكرابه اكل ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل اذا اكل الكرابة واتمكجى اتمك آچاركن اوقلاغو يى طاقردتمق معناسنه در يقال كرب الخباز اذا طقطق الكريب (المكرب) مكرم وزننده سكيرلرى طولغون وقوندا ولان مفاصل اعضادن برينه اطلاق اولنور ومطلقا قودرومحوبنيه سى قوند وقوى وشديد اولان ايپ واورغان وبنا ومفاصل اعضا وآت وسائر حيوان مقوله سنه اطلاق اولنور (الكرابة) كافك ضمى وفتحيله خرما ديوشرلدكدنصكره داللرك ديبلرنده قلان بشاغه دينور كه بشالجيلر ديوشررلر جمعى اكربه كلور افعله وزننده كويا كه زائد اولان الفى مطروح اعتبار ايلديلرز يرا فعال وزنى افعله اوزره جمعلنمز ✲ شارح ديركه على القاري بياننه كوره كافك فتحيله ده لغت اولمغله جميعت مرقومه اول صيغه يه مبنيدر

وغراب كلمه سنڭ جمعى اغربه كلكله فعال وزنى دخى افعله اوزره جمعلنديكى صحيح اولور انتهى على المقدسى- بيانه كوره بوراده فعال نسخه لرى غلطدر صواب اولان فعاله اولمقدر تمامه كبى (التكرب) تفعل وزننده خرما اغاجندن كرابه ديوشيرمك معناسنه در يقال تكرب الكرابة اذا التقطها (الكروب) قعود وزننده برنسنه يه يقين اولمق معناسنه دركه بوندن كلوب چاتمق ايله تعبير اولنور يقال كرب الامر كروبا من الباب الاول اذا دنا وبركسه برايشى همان ايشلمك اوزره اولمق معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال كرب الرجل ان يفعل كذا اى كاد ان يفعل كذا وبو افعال مقاربه جمله سندندر وكروب كرابه اكل ايلمك معناسنه در يقال كرب الرجل اذا اكل الكرابة وكنش باتمق اوزره اولمق معناسنه دركه معناى اولدن مأخوذدر يقال كربت الشمس اذا دنت للمغيب ويقال كربت حياة النار اذا قرب انطفاؤها وطواره آغر يوك يوكلتمك معناسنه استعمال اولنور كه غم وتاسه معناسندن مأخوذدر يقال كرب الناقة اذا اوقرها واتمكجى اتمك آچاركن اوقلاغوبى طفردانمق معناسنه در يقال كرب الخباز اذا طفق الكريب (الكروبيون) كافك فتحى وراءنك تخفيفيله صبورتيون وزننده كروبى كلمه سنڭ جمعيدركه كروبه منسوب ديمكدر قرب معناسنه اولان كربدن صفتدر مبالغة نفسنه نسبت اولنمشدر ملائكهٔ كرامك اشراف وساداتلرينه اطلاق اولنور ومنه ومن الملائكة الكروبيون وهم سادة الملائكة * شارح ديركه مراد مقربين دركاه الهى اولان ملائكه در جبرائيل وميكائيل واسرافيل عليهم السلام كبى وبعضلر حملهٔ عرش اولان ملائكه يه اقرب اولانلردر ديديلر وبعضلر شدت وقوت معناسنه اولان كربدن مأخوذ اولمغله ملائكهٔ عذاب ايله بيان ايلديلر وبعضلر حزن واندوه معناسنه اولان كربدن اخذ ايدوب حضرت خدادن شدت خوف وخشيتلرى اولان ملائكه ايله تفسير ايلديلر لكن اكثرى قرب معناسندن اخذ ايلمشلردر وبونده اوچ مبالغه واردر اولا كرب ماده سى قرب ماده سندن ابلغدر ثانيا فعول بنيه سنده در ثالثا مبالغة نفسلرينه نسبت اولنمشدر انتهى (المكاربة) مقاربه وزننده ومرادفيدر يقال كاربه اى قاربه (المكربات) معظمات وزننده شول دوه لره اطلاق اولنور كه زياده سيله بارد اولان وقتلرده خيمه لرك قپولرى اوكنه كتوروب چوكردرلر تاكه ايچريدن چيقان توتنلر ايله اصنوب راحت اوله لر (الكراب) شداد وزننده بركسه ديمكدر احد وفرد معناسنه مستعملدر ديار كلمه سى كبى مقام نفى عامه مخصوصدر يقال ما بالدار كراب اى احد (ابو كرب اليمانى) كتف وزننده تبابعه دن يعنى ملوك يمندن برملكك كنيه سيدر اسمى اسعد بن مالك الحميرى در (الكربة) فتحاتله خيمه دركنك تپه سنى چكردكلرى تكمه يه دينور كه تركيده آغرشق تعبير اولنور (كربه) زمره وزننده سلغد قاضى بلخ اولان محمود بن سليمانك لقبيدركه محدثيندندر (كريب) زبير وزننده تابعيندن برذاتك ومحدثيندن برجماعتك اسملريدر (ابو كريب) ينه زبير وزننده محمد بن العلاء بن كريب كنيه سيدر كه امام بخارى شيخيدر (ذوكريب) برموضعدر (معدى كرب) فتحتينله رجل معروفدر وبشقه برآدمك اسميدر وبونده اوچ لغت واردر ١ بانك رفعيدر غير منصرف اولمرق ٢ اضافتله در منصرف اولمرق ٣ اضافتله در غير منصرف اولمرق * شارح ديركه صورت ثالثه ده كرب مؤنث ومعرفه اعتبار اولنور وهر حالده ياى معدى ساكنه در ونسبتنده جزؤ اوله نسبتله معدى دينور كذلك تصغيرنده معيدى دينور وبونلر مطرده دندر (الكريبة) غريبه وزننده داهيهٔ شديده يه اطلاق اولنور يقال رماه الله بالكريبة اى الداهية الشديدة (كرب) زفر وزننده اسميدر عمرو بن عثمان بن كرب معروف متكلم مكى در علم كلامده صاحب تصانيفدر (التكرتب) تدحرج وزننده دوغمق معناسنه در يقال تكرتب علينا اى تقلب (الكرشب) قرشب وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى (الكركب) كافلرك ضميله كركم وزننده برخوشبو نبات آديدر (الكرنب) نوله قنفذ وزننده و (الكرنب) سمندو زننده سلق اسميدر على قول پك لذتلو نوعنه دينور على قول قنبيط يعنى تحريفله قرنبيط تعبير اولنان سبزه نك تازه سنه دينور بستانى وبرى اولور برى نوعى مرارتلو اولور قوريدلمش كوكنك مسحوقندن ايكى درهمى شرابله مزج واستعمال افعى لدغنه ترياق مجربدر معلوم اوله كه جميع مفرداتده سلق سينك كسريله تركيده پازى ديدكارى سبزه ايله مفسردر وكرنب لاحنه ايله مبيندر كه فارسيده كلم ديرلر بستانى وبرى وبحرى نوعى اولور كه مرارتدن بحرى اطلاق ايلمشلردر وبرى قسمنه تركيده آله باش تعبير اولنور * شارح دخى مؤلفك بورسمه بياننى تخطئه ايلمشدر (الكرنيب) كافك فتحى وكسريله سود ايله يوغرلمش خرمايه دينور كه اطعمه دندر مجمع دخى ديرلر (الكرنبة) دحرجه وزننده مهمانه كرنيب يدرمك معناسنه در يقال كرنب فلان اذا اطعمه للضيف وسود ايله خرما اكل ايلمك معناسنه در كرك ايچنه خرما مزج ايلسون وكرك ساده جه اكل ايلسون يقال كرنب الرجل اذا اكل التمر مع اللبن (الكزب) كافك ضمى وزاى معجمه نك سكونيله كسبو وزننده ومرادفيدركه شير روغنى پوصه سنه دينور وبرمتين وصلابتلو شجرك آديدر (الكزب) فتحتينله اياقده طراقلق تعبير اولنان كيكلك كوچك وبوزلمش كبى طرطوب اولسنه دينور كه معايب

مطلب

خلقتندر (المكزوبة) مجبوبه وزننده الواندن خلاسيه يعني بشرهسي ياضله سياه مايننده اولان خاتونه دينور كه
بعض عرب جاريهسي لونيدر حرمين نسوانده دخي بولوناولور اصطلاحمزده حبشي تعبيراولنور اسمردن سياهجه
اولور عرب جاريهلرنده لون مطبوعدر وابوينك برى بياض و بريسي سياه اولوب انلردن متولد اولان ولدك دخي لوني
اويلجهدر اول ولده خلاسي دينور (الكوزب) جوهر وزننده بغايت تنك مشرب اولان بخيل وناكسه دينور يقال
رجل كوزب اى بخيل ضيق الخلق (الكسب) كافك فتحي وسينك سكونيله و (الكسب) كافك كسريله قزانجه دورشمك
معناسنهدركه مراد سعي وعمل ايله قزانج ايلمكدر كابتله الچه قزانمق كبي يقال كسب الرزق كسباوكسبا من الباب الثاني
اذاطلبه تنه كه اكتساب دخي بومعنايهدر على قول كسب عمل و زحمتسز قزانمق واكتساب امك چكوب سعي
واجتهاد ايله قزانمقدر يقال كسب الرجل المال اذا اصابه ويقال اكتسب اذاتصرف واجتهد ❊ مؤلفك بصائرده
بياندن مستفاد اولديغي اوزره كسب جمع ايلك معناسنه موضوع اولوب بعده سعي وعمل ايله رزق طلب ايلكده
شايع اولمشدر ولفظ كسبك مفهومي اعمدر يعني كندي نفسي ايچون وسائر ايچون قزانج ايلكده استعمال اولنور
لكن اكتساب همان كندي نفسيچون چالشوب استفاده ايلمكه مخصوصدر وبعضلر كسب لفظني خيره واكتسابي
شره تخصيص ايلديلر قال الله تعالى ❊ لها ما كسبت وعليها ما اكتسبت ❊ زيرا اكتسابده تصرف واجتهاد ملحوظدر
وشر نفسك مشتهاسي واكا بغايت ميل وانجذابي اولمغله تحصيله كركي كبي چالشوب سعي واهتمام ايدر هرنقدر
صعب ودشوار ايسهده لكن خيرده بوحالت بوقدر اولمهي وكسب جمع ايلك معناسنهدركه معناي اصليسيدر
يقال كسب المال اذا جمعه وكسب ايكي مفعوله تعديه ايدر برآخر آدمه مال قزاندرمق معناسنهدركه كندي سعي
وهمتيله اول آدم قزانمش اولور يقال كسب فلانا مالا اى اكسبه اياه فكسبه هو و بومعنده فعل طريقي اوزره كلان
افعالدندر (التكسب) تفعل وزننده كلفتله قزانج ايلك معناسنهدر يقال تكسب الرجل اذا طلب الرزق يعني تكلف فيه
(الاكتساب) افتعال وزننده كسب معناسنهدر تنه كه آنفا بيان اولندي (الاكساب) همزهنك كسريله كندي سعي
وهمتيله يارانتيله برآخر آدمه قزانج ايتدرمك معناسنهدر يقال اكسبه اياه فكسبه هو (المكسب) مشرب وزننده
و (المكسب) مجلس وزننده و (المكسبة) مغفره وزننده و (الكسبة) كسوه وزننده بونلرده مصدرلردر
كسب معناسنه يقال فلان طيب المكسب والمكسب والمكسبة والكسبة اى طيب الكسب ❊ شارح ديركه جمع بنيهسيله
مكاسب كلديكي انواع اعتباريلهدر و بونلر اسم موقعنده استعمالي شايع اولمشدركه قزانجه اطلاق اولنور پس طيب
المكسب فلانك قزانجي پاكدر ديمك اولور اسم مكان دخي اولور (الكسوب) صبور وزننده و (الكساب) شداد وزننده
مبالغهلردر دائما كسب وكار اوزره اولان كشي يه دينور (الكسوب) تنور وزننده بر نبات آديدر وكسوب شي ونسنه
معناسنه استعمال اولنور ومقام نفيه مخصوصدر يقال ماله كسوب اى شيء (كساب) كسر اوزره مبني اولمرق قطام
وزننده قورده اطلاق اولنور ذئب معناسنه (كسبة) حمزه وزننده قانجق كوپك اسماسندندر وشهر نسف قضاسنده برقريه
آديدر (كسيب) زبير وزننده اركك كوپك اسماسندندر واسماء رجالدندر (ابن الكسيب) حرامزادهيه يعني ولدزنايه
اطلاق اولنور (الكسب) كافك ضمي وسينك سكونيله ياغ صيقديسنه دينور كه ياغك كبر و قلان پوصهسيدر اكثري
شيرروغن پوصهسنده مستعملدر (كبسب) حيدر وزننده اسامئ رجالدندر وايرانده ري شهريله خوار نام قريهسي
بيننده برقريه آديدر (الاكسب) اقرب وزننده اساميدندر كبسب بن منيع الاكسب برشاعردر (الكواسب) كواكب
وزننده انسانده آلات كسب اولان اعضايه اطلاق اولنور جوارح معناسنه (ابوكاسب) قوردك كنيهسيدر (كاسب
و (كبسبه) كافك فتحيله اساميدندر (الكسحبة) حاي مهمله ايله دحرجه وزننده بركسهدن خوف واحتراز ايلكله
سينوب كزلنهرك يوريمك معناسنهدر يقال يمشي الكسحبة اى مشي الخائف المخفي نفسه (الكشب) شين معجمه ايله
ضرب وزننده اتمقولهسي سردجه نسنهيي شدتله قاورايوب سسلنديرهرك اكل ايلك معناسنهدر يقال كشب اللحم
ونحوه كشبا من الباب الثاني اذا اكله بشدة وكشب برموضع ياخود برجبل اسميدر (التكشيب) تفعيل وزننده كشب
معناسنهدر يقال كشب اللحم ونحوه بمعنى كشبه (كشبي) جمزى وزننده باديهده برطاغك اسميدر (كشب) كتب
وزننده برطاغ آديدر (كشيب) امير وزننده بشقه برطاغك آديدر (الكظوب) ظاي معجمه ايله وجوب وزننده وجود
سمورلكدن طولوم كبي طولوب قبارمق معناسنهدر يقال كظب الرجل كظوبا من الباب الاول اذا امتلأ سمنا (الكعب
كافك فتحي وعينك سكونيله اعضا كيكلرينك هرمفصلنه يعني الك واوياق يرينه دينور كه بومري اولور فارسيده
پيوندگاه دينور يقال هوموهن الكعب وهو كل مفصل للعظام وفوق القدم يعني اياق طبانك ارقهسنده اولان بومريجه
كيكه دينور كه اينجك مفصليله پرمقلرك ماييننده اولان طرقلق كيكنك اورتهسي اولهجق بومري كيكدر يقال

ضرب كعبه وهو العظم الناشئ فوق القدم ❊ شارح ديركه بو شيعه قوليدر ائمهٔ لغت عندنده منكردر وكعب اياغك ايكى
طرفنده اولان ايكى يومرى كيكلك هر برينه دينور كه طوبوق تعبير اولنور هر اياقده ايكى دانه اولور جمعى اكعب كلور
افلس كبى وكعوب كلور وكعاب كلوركافك كسريله يقال غسل رجله الى الكعبين وهما العظمان الناشزان من جانبيها
وكعب آشيق تعبير اولنان كيكه دينوركه صبيان آنكله ملاعبه ايدرلر كذلك نرد اويوننده كه طاوله تعبير اولنان اويون
آندن بر نوعدر زار ديدكلرى مهره يه دينور و بونلره كعبه دخى دينور هايله ايكى دانه اولمغله كعبتين ديرلر وكعب ذكر
اولنان كعبه نك جمع جنسيدر و بونك جمعى كعاب كلور وكعبات كلور حركاتله وزننده و بو كعبه نك جمعيدر مؤلف تخليط
ايلمشدر و بعض نسخه ده ضمتينله كعب وكعاب عنواننده مرسوم اولمغله شارح بو نسخه يى تصويب وضمتينله كعب
وفتحاتله كعبات كعبه نك وكعاب كعبك جمعى اولمق اوزره ترتيب ايلمشدر وكعب قارغينك وقامشك انبوبتينى مابيننه
دينور غرابتدندركه مؤلف انبوبه يى كعب ايله تفسير ايدوب بو راده كعبى مابين الانبوبتين ايله بيان ايلمشدر جميع امهاتك
بيانه كوره انبوبه بوغومه دينور وكعب ايكى بوغوم ارالغنده اولان يومرى عقدمه دينور كه بوغوم باشى تعبير اولنور
كذلك صاحب مصباح دخى تشويش ايلمشدر وكعب بر طوپاق ياغه اطلاق اولنور يقال عنده كعب من السمن
اى كتلة و بر جرعه مقدارى سوده اطلاق اولنور كرچه مؤلف من اللبن تعبير ايدوب لكن بر مقتضاى مادهٔ قويو بغورت
اولمقدر نته كه اساسده اذا كان جامدا عبارتى آنى مشعردر وكعب اهل حساب اصطلاحندن بر حساب آديدر معلوم
اوله كه جذر وكعب مصطلحات اهل حسابدندر جذر شول عدده دينور كه كندى نفسنه ضرب بدن عدد آخر حاصل اوله
مثلا اوچى كندى نفسنه ضرب ايلدكده طقوز حاصل اولور زيرا اوچ كره اوچ طقوزايدر پس اول اوچ عدده جذر
وطقوزه مجذور ديرلر وكعب مجذورى بر دفعه دخى جذره ضرب ايلمكدر مثالمزده حاصل اولان طقوزى بر كره دخى اوچه
ضرب ايلديكمزده يكرمى يدى حاصل اولور اول اوچه كعب و يكرمى يدى يه مكعب دينور واهل مساحه اول اوچ
عدده ضلع وطقوزه مربع ديرلر واهل جبر ومقابله اوچه شى وطقوزه مال ديرلر وكعب مجد وشرف وشان معناسنه استعمال
اولنور يقال اعلى الله كعبه اى مجده وشرفه و بو كعب قناتدن مأخوذدر كما يقال رفع الله اعلام مجده ياخود كعب ساقدن
مأخوذدر زيرا انسان قائم اولديغى حينده كعبى البته عيان اولوب وجالس اولدقده مستور ومنزوى اولور وكعب مصدر
اولور قابى طولدرمق معناسنه كه مادهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال كعب الاناء كعبا من الباب الثالث اذا ملأه وتازه قزك
ممه سى تومورب يومريلنمق معناسنه دركه آغرشقلنمق تعبير اولنور واول قزه نار پستان اطلاق اولنور يقال كعب
الثدى اذا نهد (الكعب) كافك ضميله ممه يه اطلاق اولنور ثدى معناسنه (التكعيب) تفعيل وزننده بر نسنه يى چاركوشه
قلمق معناسنه دركعب ماده سندن مأخوذدر ايكى اياقده درت دانه اولمق حسبيله تقول كعبته تكعيبا اى ربعته
وقزك ممه سى آغرشقلنمق معناسنه در يقال كعب ثديها اذا نهد (الكعبة) حمزه وزننده بيت الحرام اسميدركه
قبلهٔ اهل اسلامدر زاده الله تشريفا ❊ شارح ديركه مربع الشكل اولديغيچون ياخود مجد ورفعت وشرفنه مبنيدر
ياخود ساحهٔ مكهٔ مكرمه ده الك اول مبنى اولمغله تپه كبى اطرافندن عيان اولديغى ملاحظه سيله در وكعبه چارداغه
اطلاق اولنور غرفه معناسنه اكثرى چاركوشه اولور وهر مربع الشكل بنا اولنمش خانه يه اطلاق اولنور (الكعبة)
كافك ضمى وعينك سكونيله قزك بكارتنه دينور يقال فضت كعبتها اى عذرتها و بواسمدر (الكعوب) قعود
وزننده و(الكعاب) كتاب وزننده و(الكعوبة) كافك ضميله كعب كبى قزك ممه سى آغرشقلنمق معناسنه در يقال كعب
الثدى كعوبا وكعبا وكعابا وكعوبة من الباب الثانى والاول اذا نهد (الكعاب) سحاب وزننده و(المكعب) محدث
وزننده و(الكاعب) ممه سى آغرشقلنمش قزه دينور ومكعب ومكعب معظم وزننده ومتكعب وكاعب ممه يه دخى وصف
اولور يقال جارية كعاب ومكعب وكاعب اى فلك ثديها ويقال ثدى مكعب ومكعب ومتكعب وكاعب اى ناهد
ومكعب معظم وزننده نقش ونكارى اولان الاجه قماشه و بر زومنديل مقوله سنه دينور ❊ شارحك بيانه كوره مربع
النقش ياخود كعاب نقشيله منقوش اولانه اطلاق اولنور ومكعب زياده سيله محكم دوريلوب بوكلمش ثوبه
اطلاق اولنور كه طرطوپ اوله (الاكعاب) همزه نك كسريله سرعتله يوريمك معناسنه در يقال اكعب
الرجل اذا اسرع يعنى فى مشيه ❊ مترجم ديركه شرح مفصلده مرسومدركه اكعاب آديملرى صيق صيق آتارق
سرعتله يوريمك معناسنه در و بعضلر بالكز مشى باسراع عبارتيله و بعضلر مشى على بطؤ عبارتيله تفسير ايلديلركه
ايكيسى دخى معناى ابتردر فريقينك وهمى اسرع وقارب الخطو عنوانندن نشأت ايلمشدر خلاصه سى آديملرى
صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك اوله جقدر كه تقريب كعبك لازميدر (الكعكبة) طرطبه وزننده نونه معناسنه دركه
صاچى درت بلوك اوردكدنصكره برى برينك ايچنه چكروب بچه چاركوشه اولهرق اكسه دن صاليويريلور

اول كونه صاچه نونه وكعكبه دخی دینور ✲ مؤلف نون ماده سنده بوندن ساكت اولمشدر وكعكبه وكعكبيه يالى مشدده زياده سيله بر نوع طراغه دينور (الكعبان) تثنيه بنيه سيله ايكى كعب ديمكدركه برى كعب بن كلاب وبرى كعب بن ربيعه در (الكعبات) حركات وزننده على قول ذو الكعبات ربيعه قبيله سنه مخصوص برخانه ايدى كه جاهليتده آنى طواف ايدرلر ايدى (ذو الكعب) نعيم بن سويد الشيبانى لقبيدر (كعب الحبر) حائك فتحى وكسريله تابعىء معروفدركه كعب الاحبار ديمكله شهيردر ✲ مؤلف حبر ماده سنده كعب الاحبار ديمكدن منع ايلمشدر (الكعثب) ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده ايرى ويومرى فرجه دينور كعب ماده سندن مأخوذدر ويومرى فرجلى خاتونه دينور (التكعثب) تدحرج وزننده بر نسنه طرطوپ دكرميجه يوالق اولمق معناسنه در يقال تكعثبت العرارة اذا تجمعت واستدارت وعراره صغر كوزى ديدكلرى شكوفه در (الكعدب) جعفر وزننده و(الكعدبة) هايله دنى وناكس وفرومايه كشى يه دينور فسل كبى (الكعدبة) قنفذه وزننده صويك يوزنده اولان قبار جغه دينور حباب كبى نسخه لرده نفاخات الماء عنوانيله مرسومدر لكن نهايه ده مفرد صيغه سيله نفاخة الماء او بيت العنكوت عبارتيله مفسردر پس جمع جنسى هاسز اولور (الكعسبة) سبتله دحرجه وزننده قاچوب كتمك على قول سرعتله يوريمك ياخود آهسته جه يلك ياخود سرخوش يوريشى كبى يوچالپه رق يوريمك معناسنه در يقال كعسب الرجل كعسبة اذا عدا وهرب اومشى سريعا اوعدا بطيئا اومشى مشية السكران (كعسب) جعفر وزننده بر رجل آديدر (الكعنب) نونله جعفر وزننده قصير القامه بودور كسه يه دينور نونى زائده در وارسلانه دينور وكعنب باشنده كعانب اولان آدمه دينور يقال رجل كعنب اى ذو كعانب (الكعانب) علابط وزننده بو دخى ارسلانه دينور (الكعانب) كافك فتحيله بعض باشك بشره سنده اولان جابجا زكبى دوكولمش عقده لره دينوركه اوستره دوزجه يوروبه مز اولور (المكعنب) اسم مفعول عنوانيله شول بوينوزه دينوركه حلقه كبى قيوراش اوله يقال تيس مكعنب القرن اى ملتوى القرن كانه حلقة (الكوكب) جوهر وزننده و(الكوكبة) هايله يلدزه دينور نجم كبى ✲ شارح ديركه بياض وبياضه وعجوز وعجوزه كبى كوكب وكوكبه دخى ديرلر وفى المثل ذهبوا تحت كل كوكب اى تفرقوا يعنى هر برى برطرفه پراكنده وتارمار اولوب كتديلر وكوكب بعض كوزه عارض اولان آق نقطه يه دينور انواعى واردر آق دوشمك وآق صو ويرده امثالى اصطلاحات كحالية سى واردر وكوكب اوزون اولان نباته دينور وبرقومك سيد وسرداريته اطلاق اولنور يقال هو كوكب القوم اى سيدهم كذلك فارس وجندى وخيالته اطلاق اولنور وشدت حرارته دينور وقلجه وصويه وزندانه دينور وتيورا كسره دينور مسمار معناسنه كوا كبى حلى آكا منسوبدر وشول خطه يه يعنى افراز وتعيين اولنمش ارضه دينوركه لونى مفرز اولديغى ارضك لونته مخالف اوله وكوكب طالق ديدكلرى داروبه دينور تركيده اورن يولى تعبير اولنور مفرداتده تعيين ايچون كوكب الارض تعبير ايدرلر وكوكب سلاحپوش آدمه اطلاق اولنور وطاغه دينور جبل معناسنه بعض نسخه ده خاى معجمه ايله خيل عنوانده مرسوم اولمغله سوارى سپاه كروهى ديمك اولور ايكيسيده ملايمدر وكوكب وقت بلوغى متقرب اولان اوغلانه دينور غلام مراهق معناسنه وقطر يعنى منار اقسامندن دلوجه منار ديدكلرى نباته دينوركه آق اولور قتالدر وكوكب الشىء بر نسنه نك كثير ومعظم ومجتمع اولاننه دينور وكوكب الروضة باغچه نك ومرغزارك شكوفه سنه اطلاق اولنور تقول ما ازهر كوكب الروضة اى نورها وكوكب الحديد مجلا پولادك وتيمورك پارلدايوب يلدرامسنه اطلاق اولنور تقول اعجبنى كوكب هذا الحديد اى بريقه وتوقده وكوكب البئر كوز قيونك صو نبع ايدن منبعنه وچشمه سنه اطلاق اولنور يقال غار كوكب البئر اى عينها وكوكب طبريه اوزره مشرف برقلعه آديدر وبرخاتونك اسميدر وكيجه اوتلقلر اوزره دوشن قراغو قطره لرينه دينور (الكوكبة) هايله يلدزه دينورتته كه ذكر اولندى وكوكبه جماعت انسانى يه دينوركه آلاى تعبير اولنور يقال جاء فى كوكبة عظيمة اى جماعة وكوكبه مصدر اولور مجلا ومصيقل پولاد وتيمور مقوله سى پارلدامق معناسنه يقال كوكب الحديد كوكبة اذا برق وتوقد (كوكبان) يمنده برحصار آديدر سلفده آنده برقصر پادشاهى وار ايدى كه درونى ياقوتله مرصع ومزين اولمغله كوكب كبى لمعان ايدر ايدى قصر مزبور شهر صنعا قربنده ايدى وخارجى زر وسيم وسائر اجناس جواهر ايله پرزيب وزيور ايدى (كواكب) علابط وزننده برطاغ آديدركه آندن دكرمن طاشى قطع وجلب ايدرلر (الكوكبية) يالى مشدده ايله برقريه اسميدر كه ويوده سى اهل قريه يه بغايت جور وظلم ايلمكله انلر ده كابد دعا ايلمريله على الفور تأثير ايدوب هلاك اولمشدر بين العرب دعوا دعوة كوكبية مثلى آندن قالمشدر ✲ شارحك بيانته كوره قريۀ مزبوره ارض حجازده در كه اهالبسى آل زبير ايدى (كوكبى) الفك قصريله خوزلى وزننده برموضع آديدر (كويكب) مصغر بنيه سيله مدينه ايله تبوك بيننده برمسجد نبوى اسميدر عليه الصلوة والسلام (الكواكب) كوكب لفظنك

جمعيدر بو معنادندر كه عربلر يوم ذوكوا كب ديرلر ذوشدائد معناسنى اراده ايدرلر كويا كه فرط محنت وشدتدن نلشى هوا يوزى پك قرا كولق اولمغله كسوف كونى كبى كوا كبلر نمايان اولمشدر (الكلب) كافك فتحى ولامك سكونيله هر برنجى جانوره دينوركه انسان وحيوانى طلا يوب اصروب وپاره ليجى اولوركوپك وارسلان وقپلان وقوردكبى سبع عقور معناسنه‌در بعده كوپك تعبير اولنان جانورده غالب اولمشدر شويله كه لدى الاطلاق سائره محتمل اولمامغله حقيقت لغويه منزلنده اولمشدر جمعى اكلب كلور افلس كبى وكلاب كلور اولك جمع الجمعى اكالب وثانينك كلابات كلور ❊ مؤلف بصائرده كايب لفظنى دخى زياده قلمشدر عبد وعبيد كبى وكلب ارسلانه دينورلكن تعميده داخل اولمغله تخصيصى ظاهرا اكادخى اطلاقى كوپك كبى غالب ومتداول اولديغنه مبنى درز يرا باديه ده كوپك قسمندن اكثر اولور وكلب دره ده صويك ابتداء يعنى هنوز آرغمه باشلديغى وقتده اولنه دينور بعضلر بونى مصدر اولمرق تقييد ايلمشدر وكلب دكرمن چرخنده زيوانه ديدكلرى تيمورك تپه سنده اولان كوچك تيموره دينور ومنخاخل اولان ديواره اوردقلرى طاغه دينوركه پايندان ودستك تعبير اولنور وكلب بر نوع بالق آديدركه كوپك بالغى ديدكلر يدر كلب الماء بشقه‌دركه اول قندز اوله جقدر وكلب بركوكب آديدر وبوكوكب دكلدر بلكه نيجه كوا كبدن منتظم اولمش بركلب صورتيدر سرطانك برجنك جنوبيسنده شجاع ايله جبار اراسنده وسفينهٔ نوحك قيچ قاره سنك اوست طرفنده واقع اولمشدر باشنده والرى اوكنده وبطننده وقالچه سى اوزره بر كوكب براق واردر عربلر بطننده اولان پك براق كوكبه كلب اطلاق ايلرايله مؤلفك مرادى اولكوكب اوله جقدر وكلب خام كوندن كسلمش قايشه دينور قد معناسنه ويوكك تيمنك واويوكك باشلرينك اوجنه دينور وقلچ قبضه سنده اولان تيموز ميخه دينوركه براز وانه‌نك اوزرنده اولور علاقه آكا كچر يلور وكلب شول قرمزى صرمه وترشه يه دينوركه برى برينه ديكيله جك سختيانك وكونك ارالغنه وضع ايدوب ايكى طرفلو اوزرندن ديكش چكرلر وكلب نى ايله قومس بيننده بر موضع آديدر ويمامه ترابنده بر طاغك اسميدر وكلب الفرس آتك ارقه سنده يلبسندن قويرغنه قدر چكلمش اولان خلقى خطه دينوركه لونه مخالف اولور مثلا طورى آتده سياه اولور وكلب طوار سمرينك اكسه سنده اولان اكرى چنكاله دينوركه قرشولقلى ايكى دانه اولورا كا طوربه ومطهره مقوله سى نسنه كچيروب آصارلر وقلچك قبضه سنده صاردقلرى قايشه دينور ومطلقا كنديسيله صاريلوب وباغلنوب متين ومحكم اوله جق شيئه دينور وكلب برقبيله آديدر وكلب مصدر اولور كلوب ايله يعنى مهماز ايله راكب التنده اولان حيوانه اوروب دورتمك معناسنه يقال كلب الراكب الفرس كلبا من الباب الاول اذا ضربه بالكلوب وبركسنه تنها باديه ده قالمغله يقين يرلرده شنلك وار ايسه البته كو بكلرى كنديلك صوتنى ايشتدكلرنده آنلرده اورمكله بو جهتدن شنلك اولديغنى استدلال ايچون كوپك كبى اورمك معناسنه‌در يقال كلب الرجل كلبا من الباب الثانى اذا نبح لتسمعه الكلاب فتنبح فيستدل بها عليه وذلك اذا صار فى قفر مترجم ديركه لطائفدن اولمق اوزره جاحظ نقل ايدركه بركون بر ويرانه عرصه ده لطيفه
برمكتب خواجه سنى كوردم كه بعينه كوپك كبى اورييوب طوره يورسيمدن سؤال ايلديكمده بو عرصه‌نك حذاسنده اولان خانه صاحبنك بركوچك اوغلو واردر بنم شاكردمدر لكن مكتبه چوقلق خيرى يوقدر دائما كو پكلر ايله اوغراشوب ملاعبه ايدر بندخى مكتبه كلمديكى كون بورايه كلوب بورسمه اورورم اولدخى بنى كوپك ظنيله طولودير كين قپويى آچوب طشره يه اوغرامغله بندخى يقاسنى ديو شروب مكتبه كوتوررم پس وضع مزبور بالكز باديه ده قلانه مخصوص دكل ايمش انتهى (الكلاب) سحاب وزننده بودخى كلب كبى سمرك اكسه سنده اولان اكرى تيموره دينور (الكلب) فتحتينله صوصه مق عطش معناسنه‌در يقال كلب الرجل كلبا من الباب الرابع اذا عطش ويزونكلك ايلمك قيادت معناسنه‌در مكلبه دخى بو معنايه‌در يقال كلب فلان كلبا ومكابة اذا قاد ومنه الكلتبان وكلب مقاره‌نك ايپى تكرلكله اوق لچن اغاجك ارالغنه دوشوب ايلشمك معناسنه‌دركه تكرلك دونمكدن قالور يقال كلب الحبل اذا وقع بين القعو والبكرة وكلب برنسنه يه پك حرص وطمع ايلمك معناسنه‌در وبرنسنه شدت بولمق معناسنه‌در وبلاشبع اكل كثير معناسنه‌در وكلب الشتاء قيشك حدت وشدتى هنكامنه اطلاق اولنور انف الشتاء كبى وقودوز كوپك اصرمش كسه كوپك كبى فريادايلمك معناسنه‌در وكوپك قودوروب قودوز اولمق معناسنه‌در انسان اتى يمكدن عارض اولور يقال كلب الكلب كلبا من الباب الرابع اذا جن وهو يعترى من اكل لحم الانسان وبركسه‌يى قودوز كوپك طلامغله كوپك كبى قودورمق معناسنه‌در يقال كلب الرجل كلبا اذا اصابه الكلب من عض الكلب الكلب ❊ شارح ديركه عربلرك اتفاقكرده سيدركه قودوز طلامش كسه يه پادشاهك برايكى قطره قانى صوايله مزج واسقا ايلسه‌لر علت مزبوره يه بغايت شفادر كذلك اول كسه‌يى قرقنجى كيجه تا بصباح اصلا اويوتميه‌لر باذن خدا علت مزبوره حادث

اولمز واكر اول كيجه اويورايسه البته اول علته مبتلا اولور كذلك اول كلبي ايكي پاره ايدوب اول آدمي ارالغندن
كچرمك دخي نافعدر واولكوپك اصلا بريرده قرار ايلمز برمرتفع محلده طوروب قلبور ايله اوزرينه كول الهسه لر همان
هلاك اولور انتهى وكلب طـارلمق معناسـنه دريقال كلب الرجل اذا غضب وسفيه اولمق يعني سبكسر وخفيف
وبي تمكين اولمق معناسنه دريقال كلب الغلام اذا سفه واغاج صويه خوشجه قانوب تابوطراوتي حق اوزره كمامكله
ييراقلري خشونتلو وسرد اولمغين طوقنان آدمك اثوابنه ايلشور اولمق معناسنه دركه هب بونلر مجازدر يقال كلب
الشجر اذالم يجد ريه فخشن ورقه فعلق من مربه وقيش شتد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال كلب الشتاء اذا اشتد
وكوپك آدم اتنه دادانوب اوكرنمكله آدجل اولمق معناسنه دريقال كلب الكلب اذا ضرى وتعود اكل الناس (المكلبة)
مرتبه وزننده كلب كبي پزونككك ايلك معناسنه در (الكلبتان) تاي فوقيه نك تقديميله قلتبان وزننده پزونكه دينور
قواد معناسنه كلب ومكلبه دن مأخوذ دركه پزونكلك معناسنه در صاحب مصباح قرطبانك اصلي كلتبان اولمق
اوزره تصريح ايلمشدر ٭ لكن مؤلف قرطباني ديوث وبي ناموس ايله وكلتباني پزونك ايله تفسير ايلمشدر هر بري بشقه
يادكاردر زيرا قرطبان بوينوزلودر كه قوزمساقدر و پزونك واروب كلن وآره دوزندر و برهان صاحبي قرطبان وقلتبان
كلتباندن معرب اواديغنه ذاهب اولمشدر و بونك وزني فعتلان در (الكلب) كتف وزننده قودوز كوپكه دينور
اساسك بيانه كوره قودوزطلامش كسه يه دخي كلب دينور جعلرنده كلبي دينور عطشي وزننده يقال كلب كلب
وكلاب كلبي ورجل كلب وقوم كلبي ومنه في دماء الملوك شفاء للكلبي (الاكلاب) بركسه نك طوارى قودورمق
معناسنه دركه قودوز كوپك طلامسيله اولور ومخصوص علتدن ناشي اولور ماندهنك قودوردوغي مشهود مزاولمشدر
يقال اكلب القوم اذا كلبت ابلهم (الكلبة) علبه وزننده قايلق شدت معناسنه در تقول نحن في كلبة الشتاء اى في شدته
وضيق معاش وقحط وغلا معنازينه در وكلبه ميكده يه دينور تقول رأيته في الكلبة اى حانوت الخمار وكوبكك وكدينك
بوونلرينك ايكي طرفنده بيق طرزنده اولان اوزون قيللره دينور قيلانده دخي اولور وكلبه ديار بكر رابنده برموضع آديدر
وصوغوغك شدتنه دينور وصرم تعبير اولنان ايجه اوزون قايشه علي قول برطوتام ليفه دينور كه آنكله قربه مقوله سي
ديكيلور (الكلبة) كافك فتحيله مبشه اغاجي نوعندن برتيكنلو اغاجك آديدر ا كاكلبه دخي ديرلر فرحه وزننده
رشاخلردن عاري اولان تيكندكه دينور كه چالي تعبير اولنور وعمان نام بلده قضاسنده برموضع آديدر (الكلتان) كافك
فتحيله تيموريجي قصاجنه دينور كه آنكله قزغين تيموري قيصدروب قوللانورلر دولكرلرك دخي اولور (الكلوب) تنور
وزننده و (الكلاب) رمان وزننده مهمازه دينور كه تحريفله ماهمير ديدكلري سيوري تيوردر بندكاري دابه يي دورتمك
ايچون چزمه لرلنا وكبه لرينه استوار ايدرلر آت جانبازلرينك مهمازلري اولمغله بيچاره حيواني يلدرم كبي يوريدرلر
(المكلب) محدث وزننده شكار ايچون تازي وزغر مقوله سني تعليم ايدن كشي يه دينور (المكلب) معظم وزننده بوقاغو
ايله ياخود سائر باغله بند اولنمش كسه يه دينور يقال اسيره كلب اى مقيد (المكليب) امير وزننده و (الكالب) سالب وزننده
كوپك كروهنه دينور جماعة الكلاب معناسنه بوركه كوره ايكيسيده اسم جمع اوله جقدر ٭ لكن مؤلف بصائرده كليب
لفظني جمع اولمق اوزره ثبت ايلمشدر واسم فاعل وزننده اسم جمع غريبدر نهايت سيوطي مزهرده جاشن لفظني رسم
ايلمشدر لكن امهات سائرده ظفر ياب اولنمشدر (المكالبة) مفاعله وزننده كوپكلر بري بريله خرلداشوب قاوراشمق
معناسنه در بعده انسان بري برينه خصومت ونزاعله صيقشديره رق غوغا ايدوب بري برينه شركير اولمقده استعمال
اولندي يقال كالبه مكالبة اذا شارة وضايقه وبو واحد وغصاعد ايچون كلور ومكالبه دوه اغاجك تيكنلريني اوتلامق
معناسنه در يقال كالبت الابل اذا رعت كلاليب الشجر (التكالب) تفاعل وزننده بري برينك اوزرينه كوپك كبي
صچرايوب آتيلق معناسنه استعمال اولنور يقال تكالبا اى تواثبا (بنوكلب) و (بنواكلب) و (بنوكلبه) و (بنوكلاب)
برقبيله در (كف الكلب) برنوع عشبة منتشره اسميدر بو نبات بدسقان ديدكلريدركه تركيده كوپك آياسي تعبير اولنور
(ام كلب) برتيكنلو كوچكجه اغاجك آديدر بو شجر برذراع قدر اولور ومصرده كثيردر بين الاطباء بو اسمله معروفدر
ومصريلر اكا يتوع ديرلر (الكلبات) حركات وزننده يمامه ده برنيچه معروف بايرلك اسميدر (كلاب) غراب وزننده
برموضع و برصويك آديدر اول موضعده بين العرب بروقعه اولمغله يوم الكلاب بدنرنده معروفدر (الكلاب) سحاب
وزننده بركسه يي قودوز كوپك طلامغله دلوروب بيهوش اولمق معناسنه دريقال كلب الرجل كلابا على بناء المجهول
اذا ذهب عقله من الكلب (لسان الكلب) تيع عمانينك قلجي آديدر اوچ ذراع طولنده واوني تازه سبزه كبي يم يشل
ايدي وتبعدن مراد ابوكرب اوله جقدر وآندن بشقه برنيچه قلج آديدر و برنبات آديدر بو نبات حالا فرنك اطبالرينك
سنا ولوزا ديدكلريدر ورق سكيرلو ميرا غنه شبيه وآندن اطول و برمقدار مقعر وغايتده ملاستلي واطرافي كسكين

اولور (ذوالكلب) عمرو بن العجلان نام كسه نك لقبيدر (نهر الكلب) سواحل شامده بيروت ايله صيدا بيننده برايرمق
آديدر (كلب الجربة) جيمك ورانك وباى مشدده نك فتحيله برموضعدر (كلاب) كتان وزننده اساميدندر كلاب
العقيلي - وابو الهيدام كلاب بن حمزه شاعرلردر (الكالب) و (الكلاب) شداد وزننده صاحب الكلاب ديمكدر
بومناسبتله زغرجى باشى يه اطلاق اولنور (دير الكلب) موصل ناحيه سنده برموضعدر (جب الكلب) جب ماده سنده
ذكر اولندى (كلاب) رمان وزننده اساميدندر عبد الله بن كلاب متكلم معروفدر (الكلاب) كافك كسريله كلابك
جمعيدركه ذكر اولندى ومنه المثل الكلاب على البقر ويروى الكراب على البقر پس كلاب روايتنه كوره كلبلرى
بقر وحشى اوزره قشقردوب صاليور ديمكدر مثل مزبور هركسى كندى حالى ووضع وصنعتيله ترك وتخليه ايله
ديه جك يرده ايراد اولنور كه صنعتندن والفتندن اولمديغى ايشى تكليف ايمه هركسه بيلديكى كارى تكليف وتفويض
قيل ديمك اولور مثلا اهل قلمى جنك وقتاله كوندرمك كبى قالديكه الكلاب ياخود الكراب كلمه سى ابتدائيت اوزره
مرفوع اولوركه الكلاب او الكراب مفوضة على البقر سبكنده اولور ومقدر ارسل كلمه سيله منصوب اولمسى
دخى جائزدر مبدا نيدك بيانته كوره الكراب على البقر روايتنه كوره كراب تارلايى نطس ايتمكه ديدكله بقردن مراد
جفت اكوزى اولور هركسى كندى صنعتيله ترك ايله معرضنده ضرب اولنور والكلاب روايتنه كوره بقردن مراد
يبان اكوزى اولوب قوم مزبورى برى برينه اغرا وتحريش وتسليط ايله مقامنده ايراد اولنور (ام كلبة) حمى علتنك
كنيه سيدر امّ ملدم كبى (الاستكلاب) ذكر اولنان كلب لفظى كبى برآدم باديه ده تنها قالمغله كوپك كبى اورمك معناسندر
تا كه اوبه لر قريب ايسه كوپكلرى ايشيدوب اوردكله شنلكه استدلال ايليه يقال استكلب الرجل بمعنى كلب كما ذكر (
الكلاليب) كلوب كلمه سنك جمعيدر كه مهمازه دينور وتشبيه طريقيله طوغانك وشاهينك پنجه لرينه اطلاق اولنور
يقال انشب البازى اليه كلاليبه اى مخالبه وكلاليب الشجر مبشه ومغيلان اغاجلرينك تيكنلرينه اطـلاق اولنور (
الكلتب) تاى فوقيه ايله جعفر وزننده و (الكلتب) قنفذ وزننده ترويج مصلحتى ضمننده مداهنه ايدر اولان يلپاق
كمسه يه دينور نسخه لرده المداهنة عنوانيله كه مصدردر مرسوم اولمغله غلطدر صواب اولان المداهن عنوانندن
اولمقدر نته كه امهات سائره ده يكلتب فى امره اى يداهن عبارتيله مثبت اولمغـله مصدرى كلتبه اولور (الكلتبان
قلتبان وزننده پزونكه دينور قواد معناسنه ✻ مؤلف بونى كلب ماده سنده دخى ذكر ايلمشيدى كه كلب ومكلبه دن
مأخوذ ايدى وبوراده اعاده سى كلتبه دن مأخوذ اولديغنـه ذاهب اولان قوله مبنى در (الكلثب) ثاى مثلثه ايله
جعفر وزننده و (الكلاثب) علابط وزننده بخيل وجرى ومتقبض اليد اولان ناكسه دينور (الكلحبة) حاى مهمله ايله
دحرجه وزننده مشتعل وعلوكير اولان آتشك كورلتيسنه دينور تقول سمعت كلحبة النار اى صوتها ولهيبها وكلحبه
برشاعرك اسميدر وهبيرة بن عبدالله بن عبد مناف بن عرين العرنى لقبيدر وديكر هبيرة بن الكلحبه عراده نام فرسك
فارسيدر وكلحبه مصدر اولور قلجله چالمق معناسنه يقال كلحبه بالسيف اذا ضربه به (الكنوب) نونله قعود وزننده
برنسنه درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقـال كنب الشئ كنوبا من الباب الاول اذا غلظ وبركسه غنـايه نائل
اولمغله سائردن مستغنى وبى نياز اولمق معناسنه در يقال كنب الرجل اذا استغنى يعنى بعد فقر (الاكناب) همزه نك
كسريله بودخى درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال اكنب الشئ اذا غلظ وال كثرت عملدن ناسورلنمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اكنبت يده اذا غلظت من العمل وبركسه نك ايچروسى قبض اولمق معناسنه استعمال اولنور
يقال اكنب عليه بطنه اذا اشتد بونده على ايله استعمالى قبضك ثقلتى منقبض اوزره مستولى اولديغنه مبنى در
ودل طوتلمق معناسنه استعمال اولنور يقال اكنب لسانه اذا احتبس (الكنب) فتحتينله كثرت استعمالدن انسانك
اياغى والى كذلك دوه وآت وقاطر مقوله سى دوابك اياغى غلظتلنوب ناسور باغلمق معناسنه در على قول انسانك
النه مخصوصدر چفتجى الى كبى يقال كنبت يده كنبا من الباب الرابع اذا غلظت من العمل (المكنب) محسن وزننده
والمكنب) منبر وزننده اختلاف مذكور اوزره ناسورلنمش عضوه دينور يقال حافر مكنب ومكنب اى غليظ (الكنب
ضرب وزننده برنسنه يى برظرف ايچره آليقومق معناسنه در يقال كنب الشئ فى جرابه كنبا من الباب الثانى اذا كنزه
فيه وجبسه (الكانب) جانب وزننده كثرت اكلدن طولوم كبى ممتلى اولان انسان وحيوانه دينور (الكنب) كتف
وزننده برنبات آديدر بونبات كنور وكندر ديدكلريدر كه آندن ايپ وسجيم يوكيلور (الكنبب) امير وزننده قوريمش
اغاجه على قول تيكنلرى قريلوب اوفانمش اولان مبشه اغاجنه دينور (كنبب) زبير وزننـده برموضع آديدر
كنب) جنب وزننده ماوراء النهرده بربلده دركه اشروسنه ايله ملقبدر حالا لقبيله مشتهردر (المكنثب) مكفهر
وزننده جثه سى غليظ وشديد اولان طوپاج بودوركسه يه دينور (الكناب) كتاب وزننده خرماسالقمنه دينور (الكنثب

ثای فوقیه ایله قنفذ وزننده و(الكناتب) علابط وزننده قصیر القامه بودور کسه یه دینور (الكنثب) ثای مثلثه ایله
جعفر وزننده و(الكنثب) قنفذ وزننده و(الكنائب) علابط وزننده مطلقا قاتی وصلب وشدید اولان شیئه دینور
(الكناب) كافك كسریله دائما اشاغی طوغری آقوب دوكیلور اولان قومه دینور كه بعض اوچورم یرلرده اولور
(الكنحب) حای مهمله ایله جعفر وزننـــده بر نبات آدیدر لكن بو ثابت یعنی اهل لغت عندنده متفق علیـــه دكلدر
(الكنخبة) خای معجمه ایله غلط وخطادن ناشی كلامك عرب صاچی كبی شوریده ومختلط اولسـنه دینور تقول
ماهذه الكنخبة ترید الكلام المختلط من الخطاء (الكوب) كافك ضمیله قولپی اولمیان كوزه یه یعنی دستی یه دینور علی قول
خرطومی یعنی ابریق كبی امزكی اولمیان دستی یه دینور تركیده دخی كوب دینور جمعی اكواب كلور یقال لایزال معه
كوب الخمر وهو كوز لاعروة له اولا خرطوم له (الكوب) صوب وزننده كوب ایله صو ایچمك معناسنه در یقال كاب
الرجل كوبا من الباب الاول اذا شرب بالكوب (الاكتیاب) افتعـــال وزننده كوب معناسنه در نهایت بونده تكلف
اولمغله كوبی زور ایله باشنه قالدروب ایچمك اولور یقال اكتاب بمعنی كاب (انكوب) فحتینله بر آدمك باشی بیوك
اولوب بوینی اینجه اولمغه دینور (الكوبة) توبه وزننده فوت اولان شیئه تأسف وتحسر ایلمكه دینور تقول ماهذه
الكوبة ای الحسرة علی مافات (الكوبة) كافك ضمیله نرد اویننه دینور كه حالا طاوله دیدیكمز آلتدن بر نوعدر
علی قول شطرنج اویننه دینور وكوبه كوچك طاوله دینور طبـــل صغیر معناسنه كه دبلك تعبـــیر اولنور ومحله
بكجیلرینك وچنكانه لرك چالدقلری اوله جقدر كه بلی اینجه اولور وكوبه فهر معناسنه در كه دسته سنك اوله جقدر
آنكله سماقی اوزره نســـنه ازرلر ولاغوته وتركی قدیمده قوپوز تعبیر اولنـــان سازه ده كوبه دینور بربط كبی
(التكویب) تفعیل وزننده برنسنه یی دسته سنك ایله دوكوب خرد ایتمك یاخود ازمك معناسنه در یقال كوب الشیء
اذا دقه بالكوبة ای الفهر (كابه) غابه وزننده تمیم قبیله سی بلادنده بر موضع یاخود بر صو آدیدر (كوبان) كافك ضمیله
شهر مرو قضاسنده بر قریه در (كوبانان) اصفهان قضاسنده بر قریه در (كوبنان) بر بلدهء معروفه در (الكهب
كافك فتحی وهانك سكونیله قوجه صوصغرینه دینور (الكهبة) كافك ضمیله قهبه وزننده ومرادفیدر كه الواندن
بوز تعبـــیر اولنان لونه دینور علی قول كهبه دهمه یعنی باغزلغه یاخود قرامتق بوزه دینور كه مائی یه قریب كوكچل
اوله جقدر وعلی رأی لون مزبور دوه قسمنه مخصوصدر كه كوكچل بوز دوه نك لونیدر (الكهوب) قعود وزننده
و(الكهب) تعب وزننده برنسنه یاخود خاصة دوه لون مزبور اوزره اولمق معناسـنه در یقال كهب وكهب كهوبا
وكهبا من الباب الخامس والرابع وهو اكهب وكاهب (الكهدب) جعفر وزننده ثقیل وترك وناتراش كسه یه دینور
(الكهكب) جعفر وزننده سبزواتدن بادنجانه دینور ٭ فصل اللام ٭ (الالباب) همزه نك كسریله بریرده اكلنوب
مقیم اولمق معناسنه در یقال الب بالمكان البـــابا اذا اقام ٭ مؤلف بصائرده ثلاثی یی تقدیم ایلمشدر والباب طوارك
كوكسنه لبب یعنی سینه بند چكرمك معناسنه در تقول البیت الدابة ای جعلت لها لبیا وبركسه یه یا برنســـنه یه
صكره دن برشیء عارض اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال الب له الشیء اذا عرض (اللب) لامك فتحی وبانك
تشدیدیله بودخی بریرده اكلنوب مقیم اولمق معناسنه در یقال لب بالمكان لبا من الباب الاول اذا اقام ومنه قولهم لبیك
عدد اراده سیله تثنیه قلنوب كاف خطابه مضاف قلنمشدر وبونك معناسنده اقوال اربعه وارددر اول ذكر اولنـــان
اقامت معناسنه اولمغله انا مقیم علی طاعتك البابا بعد الباب واجابة بعد اجابة سبكنده در كه بن سنك امر وفرمانكه
اطاعت واجابت مركزنده مرة بعد اخری ثابت وپایدارم دیمكدر نته كه حنانیك كلمه سی رحمة بعد رحمة دیمكدر
ثانی لب كلمه سی مواجهه معناسنه ده كلمكله اول معنادن مثنی اولور كما یقال داری تلب داره ای تواجهها بو كه كوره
اتجاهی وقصدی لك مرة بعد اخری سبكنده اولور كه بنم قصد وتوجهم هر بار سنك طرفكه در دیمك اولور
ثالث لب كلمه سی محبت معناسنه ده كلمكله اول معنادن مأخوذ اولور نته كه امرأة لبة دیرلر محبة لزوجها معناسنه
پس لبیك بنم دائما محبت وانجذابم سكادر غیره دكلدر دیمك اولور رابع خالص معناسنه اولان لب ولبابدن مأخوذدر مطلب
كما یقال لب الشیء ولبابه ای خالصه بو كه كوره اخلاصم یعنی صدق عبودیتم همیشه سكادر دیمك اولور وبونك اصلی
الب لبین لك ایدی فعلی حذف ونون تثنیه اسقاط اولندقدنصكره كافه مضاف قلنـــدی ومذهب مختار بودر
وتلبیه كلهء مرقومه دن اخذ اولندقدنصكره آندن فعل تصرف اولنمشدر تهلیل وتسبیح وتشهد كبی نهایه ده ومنه
حدیث علقمة ٭ انه قال للاسود یا ابا عمرو قال لبیك قال لبی یدیك ٭ حدیثی سلمت یداك وصحتا عبارتیله تفسیر ایلمشدر كه
معنای لازمی اولور وبولبت یداك لبین سبكنده در لبیك لفظنه ازدواج ایچون یدیك دینلمشدر وزمخشری لبی
یدیك كلامی اطیعك واتصرف بارادتك واكون كالشیء الذی تصرفه بیدیك كیف شئت عبارتیـــله تفسیر ایلمشدر

وصاحبه صباح اضافتله لبی زید و و ودینی نقل ایمکله بودخی یدیك کلمه سنه مضاف اولمش اولمغله ازدواج تکلفنه حاجت قالمز و زمخشرینك تفسیرندن دخی اضافت صورتی منفهمدر ایکی اللرینده هر بار اطاعت واجابتم واردر یمین ویسارکله تصرف ایله دیمکدرکه کمال انقیاد اظهار ایلمکدر انتهی ولبّ کلمه سی مبالغة وصف اولور بر محلده باخود بر خصوصده اصلا منفك اولیوب همیشه مقیم وملازم اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال هو لبّ علیه ای لازم مقیم لایفارقه ولبّ دابه یه سینه بند بکرمك معناسنه در تقول لببت الدابة لبا ای جعلت لها لببا فهی ملبوب و برکسه نك لبه سنه یعنی کردنی دیبنه اورمق معناسنه در یقال لبه اذا ضرب لبته ومواجهه ومحبت معنالرینه کلور نته کمؤلف ضمنا بیان ایلدی لکن بو معنالر مجازدر اقامت معناسندن متفرعدر (اللبّ) لامك ضمیله آغو یه دینور سم معناسنه وهرشیئك محض وخالصنه دینور یقال هو لبه ای خالصه وایچلو نسنه نك ایچنه واوزینه دینور مثلا لبّ النخل خرما ینبیدر ولبّ الجوز جوزك وبادمك ایچلریدر ولبّ عقل وهوشه اطلاق اولنور جمعی الباب کلور والبّ کلور همزه نك فتحی ولامك ضمیله ✽ مؤلفك بصائرده بیانه کوره لبّ شوایدن صافی وخالص اولان عقله اطلاق اولنور بو که کوره ایکی معنادن منحوت اولور علی قول لبّ عقل زکی یه اطلاق اولنمغله بینلرنده عموم وخصوص مطلق اولور زیرا هر لبّ عقل اولور لکن هر عقل لبّ اولماز کذلك لبّ لفظنك جمعی الب کلور فك ادغامله (اللبابة) کرامه وزننده برکسه صاحب لبّ یعنی عاقل وهشیار اولمق معناسنه در تقول لببت یارجل تلبّ من الباب الرابع و یقال لبیت یارجل بضم العین تلبّ بفتح العین لبابة ای صرت لبیبا واشبو ماده دن غیری کلام عربده ماضی مضموم العین ومضارع مفتوح العین اوله رق وارد اولمامشدر ✽ شارحك بیانه کوره دممه وشر صیغه لری دخی بو رسمه وارد اولمشدر یقال دمم یدم وشرر یشر بالفك والادغام لکن بو صیغه لر رکن یرکن ماده سی کبی تداخل اللغتین بابندن اولمق اغلبدر نته که شافیه ده مثبتدر وابن اثیر وصاحب مصباح صیغه من بو ره یی باب خامسدن اولمق اوزره تقیید و باب مز بو رده مضاعفدن اوله رق بوندن غیری وارد اولمامشدر دیو تصریح ایلمشلردر قال فی المصباح وفی لغة من باب قرب ولا نظیر له فی المضاعف وقال فی النهایة یقال لب یلب مثل عض یعض ای صار لبیبا هذه لغة الحجاز واهل نجد یقولون لبّ یلبّ بوزن فر یفر ویقال لبب الرجل بالکسر یلب بالفتح ای صار ذالبّ وحکی لبب بالضم وهو نادر لا نظیر له فی المضاعف (اللبب) فتحتینله دومك بوینك دیبنه دینور که کوکسنه بتشك یریدر اورادن ذبح اولنور منحر معناسنه وآتلرده اورایه سینه بند بکریلور ولبب انسانده کردانیه تعبیر اولنان قلاده تعلیق اولندقده طوران یریدر که بوغازك چقوری وایکی طرفی اوله جقدر و بوفقه جه قوملغه دینور که زمینه یقین اولور وطوارك سینه بند وکلدرك تعبیر اولنان کوکسلکنه دینور که پالان واکر کیر وکتسون دیو کوکسنه بکررلر جمعی الباب کلور ولبب بر موضع آدیدر (اللبة) حبه وزننده لبب ایله معنای اولده مرادفدر ولبه لطیفه وظریفه خاتونه دینور ✽ لکن مؤلف آنفا زوجنه محبتی اولان خاتون ایله بالمناسبه بیان ایلمشیدی ظاهرا معنای لازمیدر زوجنه محبت وحسن معاشرت لطافت خلق وخلقی یه لازم کلور (الملبب) مکرم وزننده و (الملبّ) بانك ادغامیله البابدن اسم مفعوللردر و (الملبوبة) لبّ کلمه سندن اسم مفعولدر کوکسنه سینه بند بکرلمش دابه یه دینور (اللبلاب) لامك فتحیله صرمشق اوتنه دینور کبیر نوعنه قسوس وصغیرینه همیل دیرلر (اللبلبة) زلزله وزننده ولدی اسرکیوب رقت ومهربانلق ایلك معناسنه در و بوحیوانه دخی شاملدر یقال لبلبت المرأة بولدها اذا رق علیه قال فی الاساس ولبلبت الشاة بولدها اذا لحسته والطفته بشفتیها وتعطفت علیه ولبلبه طاغلق معناسنه در یقال لبلبوا اذا تفرقوا ولبلبه تکه نك دیشی کچی یه آشارکن ظهور ایدن صوتندن حکایه در وقیون قوزوسنی وضع ایلدکدنصکره مهر وتعطفندن ناشی یلامق معناسنه در نته که آنفا بیان اولندی ظاهرا بو منالدر (اللبیة) حبیبه وزننده بقیره طرزنده برلباسدر بقیره یکی ویقاسی اولمیان عرب کوملکیدر بودخی اویله برثوب اولمغله همان کوکسلرینه بکریلور (اللباب) سحاب وزننده برمقدارجه چایره دینور (لباب) غراب وزننده بنو جذیمه دیارنده برجبل آدیدر (التلبیب) تفعیل وزننده برکسه ایله مخاصمه حالنده ایکی طرفدن جامه سنی الیله قاورا یوب بریکدردکدنصکره کندی طرفنه چکمك معناسنه در یقال لببه تلبیبا اذا جمع ثیابه عند نحره فی الخصومة ثم جره واکین دانه سی اوزلنوب ایچ باغلمق معناسنه در یقال لبب الحب اذا صار له لبّ و بر نسنه خصوصنده تردد ایتمك معناسنه در یقال لبب فی الشیء اذا تردد فیه وتلبیب یلك وایچلك ونیمتن وبجم کوملکی تعبیر اولنان کوکسلك ثوبك اسمیدر نته که تمتین خیمه لك اینك اسمیدر (التلبب) تفعل وزننده صیغانوب چرمنمك معناسنه در یقال تلبب الرجل اذا تشمر (اللبلب) سبسب وزننده و (اللبلب) بلبل وزننده دائما اهل ومتعلقاتنه وهمسایه لرینه بر واحسان ایدن

خیرلو آدمه دینور (الالبوب) اسلوب وزننده نبق دیدکلری یمشك چکردکی دانه‌سنه دینور ونبق عربستان کراسی
دیدکلریدرکه سدر اغاجنك یمشیدر (بنات البب) بنات بای موحده نك فتحیله درو البب اکلب وزننده در امام مبرد
بانك فتحیله اکرم وزننده روایت ایلمشدر یورکده برنیجه طمرلره اطلاق اولنورکه شفقت ومهر ورقتك منبعلریدر
اسرکك ویورك آجیق آنلردن نشأت ایدر لب الجوز معناسنه اولان لب کلمه‌سنك جمیدر لسانمزده دخی ایچم
قومیورکه اکاشویله ایده‌یم تعبیری واردر وبین العرب تأبی ذاك بنات البی مثل سائردر وبونك اصلی بودرکه
برکسه‌نك برعجوز والده‌سی وارایدی زوجه‌سی آنك دفعی بابنده الحاح ایلدکله کوتروب صحراده برمعطل قبویه القا
ایلدی درعقب برقاچ کسه اول قبو سمتندن کذرایدر ایکن عجوزمزبوره‌نك ناله‌سی سامعه کذارلری اولمغله اخراج
وسرکذشتدن استنتاج ایتدکلرنده اولدخی کندی اوغلو القا ایلدیکنی اخبار ایلدی اول آدملر چون اوغلك حقکه
رعایت ایلیوب سنی بومهلکه‌یه القا ایلدی سندخی کندیسنه بددعا ایله دیدکلرنده لا تطا وعنی بنات البی دیدی
یعنی یورکده اولان رقت وشفقت طمرلری بکا اویمیور مانع اولیور دیو جواب ایلدی (اللبالب) سباسب وزننده
قیون وکچی سوریسنك بردن ملشوب چاغرشملرینه دینور (اللبیب) امیر وزننده ذکراولنان لب کلمه‌سی کبی برخصوصه
همیشه مجدوملازم اولوب آندن اصلا فتروفارغ اولمیان کشی‌یه دینور اقامت معناسندن مأخوذدر یقال رجل لب
ولبیب ای لازم للامر لایفترعنه ولبیب عاقل وهوشمند اولان کشی‌یه دینورکه عقل معناسندن فعیلدر یقال رجل
لبیب ای عاقل جمعی الباء کلور احباء وزننده (الملبوب) عقل ورشد وادراکله موصوف اولان کشی‌یه دینور یقال رجل
ملبوب ای موصوف بالعقل (لباب لباب) مکرر اقضام وزننده لابأس مقامنده ایراد اولنور تقول لباب لباب ای لابأس
شارح دیرکه بولغت حمیریه در عندالبعض لباب کلاً قلیل معناسنه اولمغله اندن مأخوذدر (دیرلیج) لامك حرکات
ثلاثی والفك قصریله موصلده برموضعدر (اللولب) جوهر وزننده حوضه صوکلان اولوغك کیروآغزنده
دائره‌لنوب امزکلنن صویه دینورکلان صوپك چوق اولمغله اولوغه صیغمیوب مقدار سائری کیره جك دلیکك اغزندن
شدتله کیروتپوب انافور ایلدکله طولانیجه دکرمیلنوب کویاکه قالین ابریق امزکی شکلنده اولور لسانمزده قارتی تعبیر
اولنور یقال للماء الکثیر الذی یحمل منه الفتح مایسعه فیضیق صنبوره عنه من کثرته فیستدیرالماء عند فمه ویصیرکانه
بلبل آنیه لولب مؤلفك اولب قولی مقول قولدر شارحك بیاننه کوره بولغت عراقیه‌در (اللتب) لامك فتحی وتای فوقیه‌نك
سکونیله و(اللتوب) قعود وزننده برشیئه انفکاك ایلمامك وجه اوزره ملازم ومداوم اولمق معناسنه‌در یقال لتب علیه
لتبا ولتوبا من الباب الاول اذا لازم وبرنسنه‌یه یاپشمق معناسنه در یقال لتب به ای لصق وثابت وپایدار اولمق
معناسنه‌در یقال لتب فیه اذاثبت ودورتمك وساتجمق معناسنه‌در یقال لتب فی منحر الناقة اذاطعن وبرنسنه‌یی
چکوب پك باغلمق معناسنه‌در یقال لتب علیه ثیابه اذاشدها ولباس کیمك معناسنه‌در یقال لتب ثوبه اذالبسه وآتك
ارقه‌سنی چوللامق معناسنه درکه معنای مذکوردن مأخوذدر یقال لتب علی الفرس جله اذا شده پس بوتکرار
کیبدر (الالتتاب) افتعال وزننده بودخی اثواب کیمك معناسنه‌در یقال التتب الثوب اذالبسه ❊ شارح دیرکه التتاب
لباسی بردخی چیقرمامق نیتیله کیمکدر (التلتیب) تفعیل وزننده آتك ارقه‌سنه چول اورتوب باغلمق معناسنه‌در یقال لتب
علی الفرس جله ای شده علیه (الالتاب) همزه‌نك کسریله برخصوصی برکسه اوزره واجب ولازم قلمق معناسنه‌در
یقال التب الامر علیه التابا اذا اوجبه علیه (الملتب) منبر وزننده فتنه هنکاملرنده دائما فتنه واختلال واختلاطدن
قاچوب کندی خانه‌سنده مقیم ومنزوی اولان کمسه‌یه دینور (الملاتب) مراتب وزننده اسکی جبه‌لره دینور جباب
خلقان معناسنه (بنولتب) لامك ضمیله برقبیله در اصحابدن عبد الله بن اللتبیه انلردندر (اللجب) لامك وجیمك
فتحیله ناس جغلتی وغریو وشماطه ایلمك معناسنه در یقال لجبوا لجبا من الباب الرابع اذا صاحوا ودکزك موجلری
مضطرب اولمغله کورلتی پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال لجب البحر اذاهاج واضطرب (اللجب) کتف وزننده کورلتولی
عسکره دینور یقال جیش لجب ای ذولجب (اللجبة) لامك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله و(اللجبة) فتحاتله و(اللجبة)
فرحه وزننده و(اللجبة) عنبه وزننده سودی چکیلوب آزالمش قیونه دینور وسودی چوق اولان قیونه دیمکله ضد اولور
علی قول بوکچی قسمنه مخصوصدر قیونه اطلاق اولنمز جمعی لجاب کلور لامك کسریله ولجبات کلور فتحاتله (اللجوبة)
لامك ضمیله قیونك سودی چکیلوب آزالمق کذلك سودی کثیر اولمق معنالرینه‌در یقال لجبت الشاة لجوبة من الباب
الخامس اذاقل لبنها اوغزر (التلجیب) تفعیل وزننده لجوبه معناسنه‌در یقال لجبت الشاة تلجیبا بمعنی لجبت (الملجاب)
محراب وزننده شول اوقه دینورکه یلکلنمش اولوب لکن هنوز تمرن یکرلمامش اوله (اللحب) لامك فتحی وحای
مهمله‌نك سکونیله اولو وآچق یوله دینور شاهراه معناسنه (اللاحب) و(الملحب) معظم وزننده بونلرده اول

معنایه‌در لاحب بمعنی ملحوبدر یقال طریق لحب ولاحب وملحب ای واضح ولحب مصدر اولور شاهراهده کتمك
معناسنه یقال لحب الرجل لحبا من الباب الثالث اذا وطئ اللاحب وسلکه یعنی مرّ فیه وقلجله اورمق معناسنه‌در
یقال لحبه بالسیف اذا ضربه به وبرشیئه تأثیر ایدوب آنده اثر ایلمك معناسنه دریقال لحب الشیء اذا اثّرفیه واتی
اوزلغنه کسوب دیلمك معناسنه‌در یقال لحب اللحم اذاقطعه طولا ودابه‌نك صرتی یاغر اولوب صاغالدقدنصکره
یاخود اکر وپالان باصمغله تویی یولنوب پیرغمکدن ناشی بری چقورجه‌ال آیاسی کبی دوز وهموار قالمق معناسنه‌در
یقال لحب متن الفرس اذا املاس فی حدور وکیکدن ات صویمق معناسنه‌دریقال لحب اللحم عن العظم اذاقشره
ویولی آچق وواضح قلمق معناسنه دریقال لحب الطریق اذا بینه وجماع ایلمك معناسنه‌دریقال لحب المرأة
اذاجامعهاویره چالمق معناسنه‌دریقال لحب به الارض اذاصرعه وبرکسه بریره صاپمیه‌رق طوغریلغنه یوریوب
کتمك علی قول سرعتله یوریوب کتمك معناسنه‌دریقال لحب الرجل اذامرّ مستقیما اواسرع فی مشیه (الالتحاب)
افتعال وزننده بودخی شاهراهده کتمك معناسنه دریقال التحب اللحب بمعنی لحب (التلحیب) تفعیل وزننده
بودخی قلجله اورمق معناسنه دریقال لحبه بالسیف تلحیبا اذاضربه به وبرنسنه‌یه تأثیر ایله آنده اثر ونشان ایلمك
معناسنه‌دریقال لحب الشیء اذااثّرفیه (اللحوب) قعود وزننده یول آچق وواضح اولمق معناسنه‌دریقال لحب الطریق
لحوبا اذاوضح (اللحب) فتحتینله بیرلکدن وجودنحیف وزبون اولمق معناسنه‌دریقال لحب الرجل لحبا من الباب
الرابع اذانحله الکبر (الملحب) منبر وزننده دلی زفیر اولوب دائما هرکسه سبّ ودشنام ایدر اولان کسه‌یه دینورکه
بذیّ اللسان تعبیر اولنور یقال رجل ملحب ای سبّاب بذیّ اللسان وبرنسنه کسه‌جك وصویه‌جق آلته دینور ساطور
وبچاق ودهره واوراق کبی (الملحیب) امیر وزننده ارقه‌سنك اتی آزجه اولان چلیسز ناقه‌یه دینور وصف خاصدر
(ملحوب) میمك فتحیله برموضعدر (اللخب) لامك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌دریقال لخب
المرأة لخبا من الباب الثالث والاول اذانکحها یعنی جامعها ویوزه شمار اورمق معناسنه‌دریقال لخب فلانا اذا لطمه
(اللخب) فتحتینله مقل اغاجنه دینورکه بلاد عربده‌ویمنده اولور واکا خرمای هندی دخی دیرلر ومقل کندر آتنك صمغیدر
ترکیده کورن دیرلر (لخبه) عقبه وزننده یمنده عدن ابین خارجنده برقریه آدیدر (الملخب) معظم وزننده دائما
مخاصمه هنکامنده آدمجه سنه شمارلنور اولان کسه‌یه دینور یقال هو ملخب ای ملطم فی الخصومات (الملاخبة)
مفاعله وزننده شمارلشمق معناسنه‌دریقال لاخبه ملاخبة اذالاطمه (اللذوب) ذال معجمه ایله قعود وزننده بریرده
مقیم اولمق معناسنه‌دریقال لذب بالمکان لذوبا من الباب الاول اذا اقام (الملاذبة) مفاعله وزننده لذوب
معناسنه‌دریقال لاذب بالمکان بمعنی لذب (اللزوب) زای معجمه ایله قعود وزننده صیواشوب یاپشمق معناسنه‌در
یقال لزب به لزوبا من الباب الاول اذالصق به وثابت وپایدار اولمق معناسنه‌دریقال لزب الشیء اذا ثبت وقحط
وغلا اولمق معناسنه‌دریقال لزبت السنة اذاجدبت (اللازب) اسم فاعلدر یاپشیجی ویاپشقان نسنه‌یه دینور
وثابت وپایدار اولان شیئه دینور ومنه قولهم صار الامر ضربة لازب ای لازما ثابتا ویقال هذا الامر ضربة لازب
ای لازم شدید ✲ قال الشارح قال ابو بکر معنی قولهم ماهذا بضربة لازب ای ماهذا بلازم ولا واجب وهومثل
(اللزب) لامك کسریله طاریوله دینور (اللزب) کتف وزننده آزنسنه‌یه دینور یقال شیء لزب ای قلیل جمعی
لزاب کلور (اللزبة) تمره وزننده قاتیلق شدت معناسنه‌دریقال اصابتهم لزبة ای شدة جمعی لزب کلور عنب وزننده
ولزبات کلور لامك فتحی وزانك سکونیله (اللزب) ضرب وزننده و (اللزوب) قعود وزننده برنسنه‌نك اجزاسی
قفس کبی بری برینه صوقشوب کیرشمك معناسنه دریقال لزب الشیء لزبا ولزوبا من الباب الخامس اذا دخل
بعضه فی بعض وچامور اوزلمکله صیواشق ویاپشقان اولمق معناسنه‌دریقال لزب الطین اذالزق وصلب ولزب
یلان وعقرب مقوله‌سی موذی جانور صوقمق معناسنه‌دریقال لزبته العقرب لزبا من الباب الثانی اذالسبته ای لدغته
(اللزب) فتحتینله بودخی چامور اوزلمکله یاپشقان اولمق معناسنه‌دریقال لزب الطین لزبا من الباب الرابع اذالزق
وصلب ولزب عزب لفظنه اتباع ومزاوجه اولور یقال رجل عزب لزب وعزب ارکن آدمه دینور (الملزاب) محراب
وزننده غایة الغایه بخیل وجری وناکس شخصه دینور یقال رجل ملزاب ای بخیل جدا (اللسب) کسب وزننده
یلان وعقرب مقوله‌سی موذی جانور صوقمق معناسنه دریقال لسبته الحیة وغیرها لسبا من الباب الثالث والثانی
اذالدغته باب ثالثدن ورودی لسع ولدغ ماده‌لری اعتبارینه مبنی‌در وقامچی ایله اورمق معناسنه‌دریقال لسب
فلانا اذا ضربه بالسوط (اللسب) فتحتینله صیواشوب یاپشمق معناسنه دریقال لسب به لسبا من الباب الرابع
اذالصق به وبال وبکمز مقوله‌سی نسنه‌یی یالامق معناسنه‌دریقال لسب العسل ونحوه اذالعقه (اللسوب) صبور

وزنده و(اللسوب) تنوّز وزندمشیٔ معناسنه استعمال اولنور معنای اخیردن مأخوذونی مقامنه مخصوصدر یقال
ملترك لسوبا ولسوبا ای شیئا (اللوشب) شین معجمه ایله جوهر و زنده قورده دینور ذئب کبی (اللصب) فتحتینله
کال ضعف وهزالدن ناشی کوده نك دریسی اته یاپشمق معناسنه در لکن کیکه یاپشمقدر یقال لصب الجلد باللحم
لصبا من الباب الرابع اذا لزق هزالا بو ماده لصوق معناسنه موضوعدر ولصب یاسدن یاطار لقدن ناشی قلج
قین ایچره ایلشوب طوتلق معناسنه در یقال لصب السیف فی الغمد اذا نشب و یوزك پرمغه طار کلکله پرمقده
کلیدلنوب قالمق معناسنه در یقال لصب الخاتم فی الاصبع ضدقلق (اللصب) لامك کسریله ایکی طاغ ارالغنده
اولان دربند یوله دینور که لهب دیدکاری یولدن طار وشعب دیدکاری یولدن کنکبش اولور علی قول
دره نك طار وصیق اولان یرینه دینور جمعی لصاب کلور لامك کسریله ولصوب کلور (اللصب) کتف و زنده
سلت انواعندن برنوعك اسمیدر وسلت پیغمبر اربه سنه دینور که نارسیده جوبرهنه دینور ولصب چتین خوبلو
چیرشك مثمر بلو نخیل ونا کسه دینور (اللواصب) نواصب و زنده ایچریسی طار اولوب دیبی بغایت درین اولان
قیولره دینور مفردی لاصبه در (الملصاب) محراب و زنده شول قلجه دینور که اکثری قینه ایلشوب چیقمز اوله
یقال سیف ملصاب اذا کان ینشب فی الغمد کثیرا (الملتصب) اسم فاعل بنیه سیله طاره جق یوله دینور یقال طریق
ملتصب ای ضیق (اللعب) لامك فتحی وعینك سکونیله و(اللعب) لامك کسریله و(اللعب) کتف وزنده
و(التلعاب) تذکار وزنده اوینامق بازیدن معناسنه در که مقصد صحیحه دال اولمیان ایش ایشلکدن عبارتدر
جدك مقابلیدر یقال لعب الرجل لعبا ولعبا ولعبا وتلعابا من الباب الرابع ضد جد ✻ لکن مؤلف جدی هزله مقابل
تفسیر ایلدکله بو راده لعبی اکا مقابل قلمسی ملایم اولمز نهایت هزل لعبدن برقسم اولمغله بو راده تفسیری تفسیر
بالاعم اولور (التلعیب) تفعیل وزنده و(التلعب) تفعل وزنده و(التلاعب) تفاعل و زنده بونلرده اوینامق
معناسنه در یقال لعب الرجل وتلعب وتلاعب بمعنی لعب (اللعب) کتف و زنده که وصفدر و(اللعب)
کسرتینله و(الالعبان) عنفوان وزنده و(اللعبة) لامك ضمیله همزه وزنده و(التلعاب) تانك کسریله
و(التلعابة) هایله بوایکیده لامك فتحیله ده لغتدر و(التلعاب) کسرتینله و عینك تشدیدیله و(التلعابة) هایله
و(التلعیبة) تانك کسریله کثیر اللعب اولان کشی یه دینور کرك اویون اوینامق وکرك لطیفه ومزاح ایلك
اولسون (الالعوبة) اضحوکه وزنده اویونه دینور که اسمدر یقال بینهم العوبة ای لعب (الملعب) مکتب و زنده
اسم مکاندر اویون اوینایه جق یره دینور (الملاعبة) مفاعله وزنده برکسه ایله اویون اویناشمق معناسنه در
یقال لاعب المرأة اذا لعب معها (الالعاب) همزه نك کسریله اویون اوینامق علی قول برکسه یه اویونجق
کتورمك معناسنه در یقال العب الجاریة اذا جعلها تلعب اوجاء بما تلعب به (اللعوب) صبور و زنده شیوه
وعشوه ودلالی خوب ودلکش اولان محبوبه یه اطلاق اولنور یقال جاریة لعوب ای حسنة الدل ولعوب بلا حرف
تعریف اسماء نسواندندر (الملعبة) ملعقه وزنده اطفالك اویون لباسیدر که یکسز اولور اوینادقلری
وقتده انی کیرلر (اللعبة) زمره وزنده کاغده ودیواره رسم ونقش اولنان مجسم صورته اطلاق اولنور تمثال کبی واویونجغه
دینور که کندیسیله اویون اوینارلر نرد وشطرنج کبی وشول احمق وسبکمغزه دینور که دائما صقالنه کولوب
کندیسنی هزل وتمسخر ایدرلر واویون نوبتنه دینور که حریفنه کچن نوبت اوله جقدر واویونجق کبی دائما
اوینادیلان کسه یه دینور و بونکرارکیدر یقال رجل لعبة ای یلعب به (الملاعب) مراتب وزنده ملعبك جمعیدر که
اویون اوینایه جق یرلره دینور بومعنادندر که عربلر مدارج ومداخل روزکاره ملاعب الریح اطلاق ایدرلر که
کیروب جولان ایلیه جکی محللردر (ملاعب ظله) میمك ضمیله کولکه سیله اوینایجی دیمکدر برنوع قوشده علم
اولمشدر که اکثری قره ده کولکه سیله وصواوزرنده عکسیله بری اوته قاپوب اورمق شیوه سنده ملاعبه ایدر بادیه
قوشلرندندر واکا خاطف ظله دخی دیرلر (ملاعب الاسنة) یلمانلر ایله اوینایجی دیمکدر عربدن اوچ کسه نك لقبیدر
بری عامر بن مالك وبری عبدالله بن الحصین الحارثی وبری اوس بن مالك الجرمی در (اللعاب) کتان وزنده برفرس
معروف آدیدر (اللعاب) غراب وزنده آغزدن اقان سالیاره دینور (لعاب النحل) آرینك بالنه اطلاق اولنور اطبالك
لعاب تعبیرایتدکلری بوندندر که بالی یاخودشکری مفرحاتك بریله طبخ ایدوب قوام کلدکلده سوزرلر مثلا وشنه لعابی
دینور (لعاب الشمس) حرارت هاجره ده اوربجك آغی کبی سمادن اشاغی طوغری خرده خرده آقچل نسنه لره اطلاق
اولنور که اوینار شکلنده مرئی اولورلر واکا مخاط الشیطان دخی دیرلر چوجقلر شیطان اوربجکی تعبیر ایدرلر
(اللعب) ضرب وزنده آغزدن سالیار آقمق معناسنه در یقال لعب الصبی ولعب لعبا من الباب الثالث والرابع اذا سال لعابه

الالعاب) همزه نك كسريله لعب معناسنه دريقال العب الصبي بمعنى لعب (اللعباء) صحراء وزننده بنى عويل قبيله سى حزمنده برسنكستان موضع آديدر وحزم حانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله طپراغى قاتى يره دينور ولعباء بحرين ناحيه سنده برمعروف شوره زارك اسميدركه كلاب لعبانيه اورايه منسوبلردر ولعبانيه نونله درغيرقياس اوزره ولعباء عنده برارضك اسميدر (الاستلعاب) خرما اغاجندن خرمالر كسلدكدنصكره بعض قوروق بتمك معناسنه استعمال اولنور يقال استلعبت النخلة اذا نبت فيها شئ من البسر بعد الصرام (الملعوب) معيوب وزننده سالبارلو آغزه دينوركه دائما سالبارى آقار يقال ثغر ملعوب اى ذولعاب (اللعبة البربرية) سه رنجانه شبيه دوا يى برنبا تدر تناولى سمن ايراث ايدر مصرده اكا ترباق وتركيده اوكسوز اوغلان چكدمى ديرلر (اللغب) لامك فتحى وغين معجمه نك سكونيله و(اللغوب) قبول وزننده و(اللغوب) قعود وزننده زياده سيله يورولوب درمانده وبى تاب اولمق معناسنه دركه طاقتى طاق اولمق تعبير اولنور يقال لغب الرجل ولغب ولغب لغبا ولغوبا ولغوبا من الباب الثالث والرابع والخامس اذا اعيى اشد الاعياء بونك باب خامسدن ورودى ائمۀ لغتدن ابوجعفر احمد بن يوسف الفهرى اللبلى روايتيدر اندلس قرالرندن لبله نام قريه يه منسوبدر ولغب ضرب وزننده اولك ديشلرك ارالغنده اولان اته دينور وفاسد وتباه اولمش اوق يلكنه دينوركه اوق يلكنك ايچريده قلان طرفلرى اوله جقدركه اوزونجه وغير مقبولدر اكا بطنان دخى ديرلرنته كه طشره ده قلان طرفنه ظهران ديرلر ولغب فاسد وقبيح وباطل كلامه اطلاق اولنور وضعيف الرأى وسست تدبير اولان احمق وسبكمغز كمسه يه اطلاق اولنور وخوشيجه يونيلوب ايوجه دوزلنمامكله استعماله صلاحيتى اولميان فاسد اوقه اطلاق اولنور ولغب مصدر اولور برشيئه فساد القاسيله تباه ايلمك معناسنه يقال لغب على القوم لغبا من الباب الثالث اذا افسدو بركمسه يه برفاسد كلام وياخود فاسد خبرسويلمك معناسنه در يقال لغب القوم اذا حدثهم حديثا خلفا وكوپك اغزينى قابه قاجاغه صوقوب يلامق معناسنه دريقال لغب الكلب الاناء اذا ولغ (الالغاب) همزه نك كسريله بركمسه يى ياخود دابه يى يوروب درمانده قلمق معناسنه در يقال الغبه السير اذا اتعبه واوقه فاسد يلك تكرمك معناسنه دركه منزله وارميوب برولرده قالور اولور يقال الغب السهم اذا جعل ريشه لغابا وبركمسه يه زحمت ويروب رنجيده وآزرده ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال الغب فلانا اذا انصبه (التلغب) تفعل وزننده و(التلغيب) تفعيل وزننده يونلرده يوروب بى تاب وطاقت ايلمك معناسنه دريقال تلغبه السير ولغبه اذا اعياه اشد الاعياء وتلغب بركمسه يى يابرحيوانى اوزيين اوزادى قوغوب كوتورمك معناسنه دريقال تلغبه اذا طرده طول الطرد (اللغيب) امير وزننده فاسد اوق يلكنه دينور لغب كبى (اللغوب) صبور وزننده بودخى ضعيف الرأى احمق كمسه يه دينور* شارح ديركه ابوعمرو بن العلاء ديديكه براعرابى يى ايشتدم ديرايديكه فلان لغوب جاءته كتابى فاحتقرها بن اكا كتاب مذكر در نيچون فعلى مؤنث ايراد ايلدك ديو سؤال ايلديكمده كتاب صحيفه دكلميدر ديدى ولغوبك معناسندن سؤال ايتديكمده احمق ديمكدر ديو جواب ايلدى انتهى (اللغاب) غراب وزننده بودخى خوشيجه يونلمامش ناهموار اوقه دينور (اللغابة) و(اللغوبة) لامرك ضميله حمق وبلاهت وضعف عقل معناسنه اسملردر (ريش بلغب) بنيۀ مجهول ايله مركب اوله رق لغب ديدكلرى فاسد يلكله يلكلندى معناسنه در بعده بركمسه يه تلقيب ايلديلر تابط شرا كبى* شارحك بيانه كوره تابط شرا ديدكلرى كمسه نك برادريدر كميت نام شاعر شعرنده غينى تحريك ايدوب تعب وزننده ايراد ايلمشدر حرف حلق اولمغله سكون وفتحى جائزدر نهر ونهر كبى وجوهرى ريش لغب عنوانده يعنى مضاف اوله رق رسم ايلمكله وهم ايلمشدر (اللغب) فتحتينله لغب لفظنده لغتدركه فاسد يلكه دينور بومعنادندركه عربلر فلانك اكسه سندن يتشديديه جك يرده اخذ بلغب رقبته ديرلر ادركه معناسنه كويا كه بوينك يلكندن طوتمش اولور (اللقب) لامك وقافك فتحيله برآدمك اسم اصليسندن غيرى مسما اولديغى اسمدر نبز معناسنه جمعى القاب كلور لقبده جانب معنى مرعى اولوب واعلامده مرعى اولمز ولقب اوج كونه اولور لقب تشريف ولقب تعريف ولقب تسخيف در مخلص شعرا نوع ثانيدندر ومنهى اولان نوع ثالثدر (التلقيب) تفعيل وزننده بركمسه يه لقب وضع ايلمك معناسنه در (التلقب) تفعل وزننده لقبلنمك معناسنه دريقال لقبه تلقيبا فتلقب (الملكبة) ملعبه وزننده كوده سى صيق وطقناز اولان ناقه يه دينور (اللوب) ثوب وزننده و(اللوب) لامك ضميله و(اللؤوب) قعود وزننده و(اللواب) غراب وزننده صوسزلق عطش معناسنه در على قول صوصامش انسان وحيوانك صو اطرافنى دونوب طولاشمسى حالتنه دينور حال بوكه صويه وصوله مقتدر اوليه وبونلر اسملردر (اللواب) غراب وزننده و(اللوبان) فتحاتله مصدرلردر صوصه مق ياخود صوسز انسان ياخود حيوان صو اطرافنى دونوب طولاشمق معناسنه در يقال لاب

الرجل اوالبعير يلوب لوابا ولو بانا اذاعطش اوحام حول الماء وهولايصل اليه قال فى الاساس الابل تلوب حول الماء
اى تحوم عطشا (اللوبة) لامك ضميله شول جماعته دينوركه دائما برقوم آخر ايله قونوب كوچوب لكن امورلرنده
آنلرايله مذاكره ومشاوره ايلمز اوله‌لر ولوبه حرّه معناسنه دركه قره طاشلق يوكسكجه يره دينور جمعى لوب كلوركه
جمع جنسيدر (اللابة) غابه وزننده بودخى لوبه كبى قره طاشلق تپه‌يه دينور جمع جنسى لاب كلور ومنه الحديث
حرّم النبى عليه الصلوة والسلام مابين لابتى المدينة ٭ ايكى طرفلو ايكى عظيم قره طاشلق بيننده اولمغله اول حوزهٔ
مباركه‌يى حرم مكه كبى تحريم بيورديلر حرمين اطلاقى بوجهتدندر ولابه برآرايه بريكمش بالجمله سياه توى‌لودوه كومه‌سنه
اطلاق اولنور ولابه برموضع آديدر (اللوباء) لامك ضميله لوبياء اسميدركه بوكرجه ديدكلرى غله درفارسيله مفسردر
(الملاب) ميمك فتحيله برنوع طيب على قول زعفران اسميدر (التاويب) تفعيل وزننده برشيئه ذكراولنان ملاب قاتمق
ياخود ملاب سورمك معناسنه دريقال لوّبه تلويبا اذاخلطه بالملاب اولطخه به (الملوّب) معظم وزننده بوكلش
وبولمش تيموره دينور بونكله جنك لباسندن زره موصوف اولور (اللاب) نوبه مملكتنده بربلده آديدر وقدمادن
بركمسه اسميدركه اسطرلاب تعبير اولنان معروف آلت ارتفاعك مخترعيدر ارتفاع حسابى اصولندن برقاچ سطر يازو
يازوب ارتفاعه متعلق حسابى آنك اوزرينه بنا قلمغله نفسنه اضافتله اسطرلاب ديديلر اسطرافلس وزننده سطرك
جمعيدر بعده تركيب مزجى ايله مركب اولوب اضافتى نزع اولنمغله معرف باللام اوله‌رق الاسطرلاب ديديلر واصطرلاب
دخى جائزدر سينك طاء اوزره تقدمى ايچون يعنى مطرده دركه هرسين حرفى كه حروف اطباقدن طاى مهمله
اوزره مقدم واقع اوله صاد مهمله‌يه تبديلى جائزدر كرك طايه متصل وكرك منفصل اولسون سراط وصراط كبى
كرچه مؤلف اشبو اسطرلاب كلمه‌سنى بورسمه عربى اولمق اوزره قيد وبيان ايلدى واكا كوره همزه‌نك ضمى لحن
ياخود طانك ضمه‌سنه تبعيت ايچوندر لكن جميع كتب حكميه واساطير قدماده اسطرلاب لفظى يونانى اولمق اوزره
مرسومدر اسطر كلمه‌سى همزه‌نك ضميله ميزانه ولاب كنشه ديمكله كنش ترازوسى ديمكدر وادريس نبى عليه
السلامك لاب نام ولد امجدلرى اختراع ايلديكى دخى منقولدر ٭ بوندن بشقه شارح نهاية الادب مؤلفندن نقل ايدركه
مدارمعرفت اوقات اولان جميع آلات كرك حسابيه وكرك مائيه وكرك رمليه اولسون لفظلرى عربى دكلدر تداول
وتكلميله عرب كلامنه خلط وتوليد اولنمشدر ٭ ومترجم حقير حقايق ودقايق يونانيه‌يه على الكمال واقف اولان مطلب
برذات عارفدن بروقتده اشبو اسطرلاب ايله ايساغوجى لفظلرندن استكشاف ايلديكمده دلائل مقنعه سيله بوكونه
بيان ايلمشيدى كه اسطر كلمه‌سى همزه‌نك فتحيله يونانيده يلدزه دينور ولاب كلمه‌سى آلمق معناسنه مصدر اولمغله
معناى تركيبى يلدز آلمق كه مراد يلدزك اوضاع واحكامنى آلمقدر بوعلاقه ايله آلت معهودهٔ ارتفاعيه‌ده علم اولمشدر
وايساغوجى سوزلرك ايساغوجى شرحلرنده اوچ كلمه‌دن مركب ياخود بيج برلك اولان كلى اسميدر ديو كوناكون
واهى معنالر كز غلط صريحدر بلكه ايساغوجى لفظ مفرد درمبادى مفردى اولان مبدأ معناسنه دركه مقاصد
مقابليدر كليات خمس مبادئ منطق اولمغله هر برينه ياخود مجموع اعتباريله جمله‌سنه فلاسفهٔ يونانى ايساغوجى
اطلاق ايلديلر بعده علماء اسلام اخذ وكتابلرينه درج ايلديلرتته كه جغرافيا وموسيقى وارثماطيقى مقوله‌سنى دخى اخذ
ودرج ايلديلرتته كه اخوان الصفاء نام كتابده مرسوملردر ديو جواب ايلمشدر انتهى (كفرلاب) فتحتينله شام ديارنده
بربلده درهشام اموى بنا قلمشدر (اللوب) لامك ضميله شول ات پاره‌سنه دينوركه تجره ايجره برواوته دونوب طورر
اوله ولوب بال آروسنه دينور وصودن بعيد اولان صوسز حيوانلره دينور مفردى لوبه‌در (اللوائب) نوائب وزننده
بودخى صودن دور اولان صوسز حيوانلره دينور يقال ابل لوب ونحل لوب ولوائب اى عطاش بعيدة عن الماء (اللواب)
لعاب وزننده ومرادفيدر كه آغز صالياريته دينور (اللوبى) لامك ضميله قره طاشلق معناسنه اولان لوبه‌يه منسوبدركه
سياه نسنه‌يى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال اسود لوبى (الالابة) همزه‌نك كسريله بركمسه‌نك طوارى صوسز اولمق
معناسنه دريقال الاب الرجل اذا عطشت ابله (الملولب) ميمك ضميله مفوعل وزننده سرمه ميلنه دينور مرود معناسنه
(الولب) جوهر وزننده لب ماده‌سنده ذكر اولندى (اللهب) ضرب وزننده و(اللهب) تعب وزننده و(اللهيب) امير
وزننده و(اللهاب) غراب وزننده و(اللهبان) فتحاتله آتش توتندن قورتلوب علولنمك معناسنه در على قول لهب
آتشك چيقان سيورى علوينه دينور لسان النار معناسنه كه فارسيده زبانه ديرلر ولهيب آتشك اسيلكنه دينور حرالنار
معناسنه پس اوله كوره مجموعى مصدر اولوركه باب رابعدندر يقال لهبت النار اذا اشتعلت خالصة من الدخان وثانى‌يه
كوره بو ايكى اسم اولور سائرى مصدر اولور ولهب فتحتينله پك صوصمق معناسنه استعمال اولنور يقال لهب لهبا
من الباب المزبور اذا عطش والهب هوايه آغوب چيقان غباره دينور (الالهاب) همزه‌نك كسريله آتشى علولندرمك

معناسنه در يقال الهب النار اذا اشعلها وآت هوايه توزيدمرق وتوزقوپاره رق جدوشدتله سكرتمك معناسنه استعمال
اولنور يقال الهب الفرس اذا اجتهد فى عدوه حتى اثار الغبار وپيدرپى شمشك چاقق معناسنه استعمال اولنور يقال
الهب البرق اذا تتابع (الالتهاب) افتعال وزننده آتش علولنمك معناسنه در يقال الهب النار فالتهبت اى اشتعلت
(التلهيب) تفعيل وزننده آتشى علولندرمك معناسنه در (التلهب) تفعل وزننده آتش علولنمك معناسنه در
يقال لهب النار فتلهبت اى اشتعلت پس التهاب الهابك وتلهب تلهيبك مطاوعى اولور (الملهبان) فتحا تله آتش
خالص علولنمك معناسنه در نته كه ذكر اولندى وحرارت هوانك شديد اولمق معناسنه استعمال اولنور ومبالغة
پك اسى كونه اطلاق اولنور يوم حار معناسنه وصوصه مق معناسنه استعمال اولنور (اللهاب) غراب وزننده
و (اللهبة) زمره وزننده بونلرده صوسزلق معناسنه دركه بوايكى اسملردر ٭ مؤلف مسامحه ايلشدر يقال لهب الرجل
لهبا نا اذا عطش وبه لهاب ولهبة اى عطش ولهبه بغايت خالص وصافى وپاكيزه آقلغه اطلاق اولنور كه نور كبى
لمعان ايدر اوله (اللهبان) عطشان وزننده بغايت صوسز انسان وحيوانه دينور كه يانوب يا قيلور اوله مؤنثنده لهبى
دينور عطشى وزننده وجمعلرى لهاب كلور عطاش وزننده (اللهبة) فتحا تله برقبيله آديدر (اللهب) لامك كسريله
ايكى طاغك آرالغنده اولان بوش فرجه يه دينور على قول طاغلرده اولان چتلاغه دينور شكاف كوه معناسنه
ياخود طاغ آرالغنده اولان كوچك وطاره جق طاغ يولنه دينور شعب صغير معناسنه ياخود طاغك شول يوزينه
دينور كه ديوار طرزنده ياچين وصرپ ويوكسك اولمغله اورادن يوقرى چيقمق ممكن اوليه جمعى الهاب كلور ولهوب
كلور لامك ضميله ولهاب كلور لامك كسريله ولهابه كلور هايله ولهب يمنده ازد قبيله سندن منشعب برقبيله آديدر
(ابولهب) فتحتينله وهانك سكونيله ده جائز در اعمام حضرت مصطفويدن عبدالعزى بن عبدالمطلبك كنيه سيدر
بغايت حسن وجمالندن ناشى ياخود مآل ومصيرى نار جحيم اوله جغنى اشعار ايچون تكنيه قلنمشدر (اللهاب) لامك
كسرى ياخود ضميله برموضع آديدر (الالهوب) اسلوب وزننده يرى توزيدوب وتوزقوپاره رق جد وشدتله
آتك سكرتمسى حالتنه دينور كه اسمدر على قول سكرتمسنك ابتداسنه يعنى ابتدا يرندن قوپوب علوكبى سرعت وشدتله
چيقمسى حالتنه دينور يقال فرس له الهوب وهو اجتهاد الفرس فى عدوه حتى يثير الغبار او ابتداء عدوه (اللهابة
كتابه وزننده باديه ده شواجن ناحيه سنده بر وادى اسميدر (الملهاء) صحراء وزننده هذيل قبيله سى يوردنده
برموضع آديدر (اللهيب) غريب وزننده برموضع آديدر (الملهب) منبر وزننده بديع الحسن ورايع الجمال وآتشين
رخسار اولان محبوبه اطلاق اولنور يقال غلام ملهب اى رائع الجمال (الملهب) معظم وزننده شول آل وپنبه بويه لو
جامه يه دينور كه بويه يه خوشجه طويمامش اوله كويا كه بويه سنى آتمش كبى اوله يقال ثوب ملهب اذا كان لم تشبع حمرته
(اللهذب) ذال معجمه ايله جعفر وزننده لازم وثابت اولان شيئه دينور يقال الزمه لهذبا واحدا اى لزازا ولزاما (اللباب
باى تحتيه ايله سحاب وزننده آغز طولو سندن آز اولان طعامه دينور على قول بريلامتق وبرچيمتك مقدارينه دينور
تقول ماوجدت لبابا اى اقل من ملء الفم او قدر لعقة منه يلالك ٭ فصـــل الميم ٭ (مأرب) منزل وزننده يمنده
ازد قبيله سى بلاديدر كه سيل العرم آنلرى اول دياردن ازعاج ايلدى (الملاب) سحاب وزننده بر نوع عطر ياخود زعفرانه
دينورته كدلوب ماده سنده ذكر اولندى وبوراده تكرارى ميمك اصالتى قولنه مبنيدر (الميبة) ميمك فتحى وياك سكونيله
ادويه دن برنسنه در وبو معربدر معلوم اوله كه لفظ مزبور فارسيدر مى ايله به كلمه سندن مركبدر كه ابواشرابى ديمكدر
بعده تعريب اولنمغله يا بى مفتوح قلندى بو صورتده هاء ملفوظ اولمغله هاء ماده سنده ثبت اولنمق ملايمدر وشربت
وصفت عملى ومنافعى كتب طبيه ده مشروحدر ٭ فصـــل النون (النب) نونك فتحى وبانك تشديديله و(النبيب
امير وزننده و(النباب) غراب وزننده تكه قسمى يعنى اوزره تكه لنوب آشاركن باغرمق معناسنه در يقـــال نب
التيس نبا ونبيبا ونبابا من الباب الثانى اذا صاح عند الهياج كرچه نسخه لرده التيس لفظى مطروحدر لكن
شارحك وجمع امهاتك وشروح كتب احاديثك بيانى اوزره تكه يه مخصوصدر قال فى النهاية فى حديث ٭ الجدود يعمد
احدهم اذا غزا الناس فينب كنبيب التيس ٭ النبيب صوت التيس عند السفاد وجيش تعبير اولنان برباشنده كى بچى
ياوريسى بويوب اير يلمك معناسنه در يقال نب عتود فلان اذا تكبر وتعاظم (النبنبة) زلزله وزننده يودخى تكه
ديشى يه آشاركن باغرمق معناسنه در يقال نبنب التيس نبنبة بمعنى نب وبرايشى كركى كبى رونقلى وخوب وزيبا ايدرك
اوزاتمق معناسنه در يقال نبنب الرجل اذا طول عمله فى تحسين وجماع هنكامنده حرص وتلاشندن سرخوش كبى
سرسمانه وضع ايله صاچه صپان هرزه وهذيان سويلمك معناسنه استعمال اولنور يقـــال نبنب الرجل اذا هذى
عند الجماع (الانبوب) اسلوب وزننده قارغينك وقامشك بوغومنه دينور ٭ مؤلف كعبى مابين الانبوبين ايله وبوراده

انبوبی کعب ایله تفسیری مضطربدر جمیع امهاتده انبوب بوغوم ایله و کعب بوغوم باشی ایله مفسردر وانبوب الجبل طاغلرده اولان اینجه یوله اطلاق اولنور که چیغر وجویاپ یولی تعبیر اولنور وانبوب مسطرواری برصره اوزره نابت اشجار دیزیسنه اطلاق اولنور یقال له انبوب من النخل ای سطر منها واطرافنه مشرف یوکسك یره اطلاق اولنور و یوله اطلاق اولنور طریق معناسنه (الانبوبة) ها ایله بو دخی بوغومه دینور ظاهرا واحدیدر (الانب) قنفذ وزننده انبوب معناسنه در انبوب لفظندن مقصور اولمق کرکدر وانبوبك جمعی انابیب کلور بو معنادندر که آق جکره متصل اولان صولوق طمرلرینه انابیب الرئة اطلاق ایدرلر (النبة) دبه وزننده رایحهٔ کریهه یه دینور غریبدر که بالک تقدیمله نبه رایحهٔ لطیفه یه دینور یقال له نبة ای رایحة کریهة و یقال له بنة ای رایحة لطیفة (التنبب) تفعل وزننده صو کندیلکندن آزجه آقوب کتمك معناسنه در که انبوبدن مأخوذ در یقال تنبب الماء اذا تسیل (التنبیب) تفعیل وزننده نباتك صاپلری بوغوملنمق معناسنه در که قامشلو نباتده اولور یقال نبب النبات اذا صارت له انابیب (انابه) همزه نك فتحیله ایرانده ری ناحیه سنده برقریه در ومصر الکاسنده برقریه در (النتوب) تای فوقیه ایله قعود وزننده برنسنه تومب طومالمق وقباروب قالقمق معناسنه در برالماسی وقرنمه سی کبی یقال نتب الشیء نتوبا من الباب الاول اذا نهد ونتأ (النجیب) جیم ایله امیر وزننده صوی پاك حسبب وکریم واصیل اولان انسان وحیوانه دینور جمعی انجاب کلور اشراف کبی ونجباء کلور کرماء کبی ونجب کلور رندر وندر کبی و یقال ناقة نجیب ونجیبة بونك جمعی نجایب کلور ونجیب اسامیدندر نجیب بن میمون وابو النجیب الزاهد السهر وردی محدثلردر (النجبة) نونك ضمیله همزه وزننده بو دخی نجیب معناسنه در (النجابة) کرامه وزننده نجیب وعریق اولمق معناسنه در یقال نجب الولد نجابة من الباب الخامس اذا صار نجیبا (الانجاب) همزه نك کسریله بو دخی نجابه معناسنه در یقال انجب بمعنی نجب ونجیب وکریم اولاد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انجب الرجل اذا ولد النجباء وقورقق اولاد صاحبی اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انجب الرجل اذا ولد ولدا جبانا ٭ شارح دیر که متضاد اولدیغی مسلم دکلدر زیرا احیانا نجیب جبان وجبان نجیب اولور نجابت شجاعتی مستلزم دکلدر (المنجب) محسن وزننده نجیب اولاد صاحبی کشی یه دینور (المنجبة) محسنه وزننده و(المنجاب) محراب وزننده نجیب ولد طوغرمق عادتی اولان خاتونه دینور یقال رجل منجب وامرأة منجبة ومنجاب اذا کانت ولدت النجباء بو راده ولد نجیب کزیده دیمکدر ومنجاب سست وضعیف آدمه دینور و یلکسز وتمرنسز اوقه دینور که کراوقی تعبیر اولنور وآتش تحریك اولنه جق تیموره دینور ماشه وکورك دیدکلریدر (المنتجب) منتخب وزننده ومراد فیدر که کزیده ومختار اولان شیئه دینور انتجاب انتخاب معناسنه در یقال شیء منتجب ای مختار (النجوب) مندوب وزننده ایچری یسی واسع اولان قابه قاجاغه دینور ونجب ایله دباغتلنمش دری یه دینور کاسیذکر (النجب) فتحتینله اغاجك صویلمش قبوغنه دینور علی قول کوکلرینك یرآلتنه سورمش طمرلری قبوغنه دینور یاخود صلابتلو اولان طمرلرینك قبوغنه دینور ونجب محارب دیارنده ماوان نام موضع وراسنده ایکی وادی آدیدر (النجب) نونك فتحی وجیمك سکونیله اغاجك صویلمش قبوغنی یاخود کوکلری طمرلرینك قبوغنی آلمق معناسنه در اختلاف مذکور اوزره یقال نجب الشجر نجبا من الباب الاول اذا اخذ قشره ونجب سخی وجوانمرد وکریم اولان آدمه دینور ونجب بنی کلب دیارنده برموضع آدیدر (التنجیب) تفعیل وزننده و(الانتجاب) افتعال وزننده نجب ایله معنای اولده مرادفلردر یقال نجب الشجر ونجبه وانتجبه اذا اخذ قشره (المنجوب) مندوب وزننده و(المنجب) منبر وزننده و(النجبی) عربی وزننده ذکر اولنان نجب ایله یعنی اغاج قبوغیله علی قول طلح دیدکلری اغاجك اوزدکلری قبوغیله دباغت اولنمش دری یه دینور وطلح موز اغاجنه ومغیلان اغاجنه دینور یقال سقاء منجوب ومنجب ونجبی ای مدبوغ بالنجب اوبقشور سوق الطلح (نجائب القرآن) فرقان مبینده اولان سورهلردن وآیتلردن بری برینه نسبتله محض وافضل اولان سوره یه وآیته اطلاق اولنور سورهٔ انعام واخلاص وبقره وفاتحه وآیة الکرسی کبی توحید وصفات علیه کبی جلائلی محتوی اولمغله سائره نسبتله فضل وثوابی ازید اولور وبوکیفیت سائرك مفضولیتله نقصانتی موجب دکلدر (نواجب القرآن) لباب القرآندرکه نظم والفاظدن متمحض اولان معنا ومنطوق ومدلول صرفدن عبارتدرکه ٭ لکل آیة منها ظهر وبطن حدیثنك منطوقی اولان بطنی اوله جقدر کویا که نجب وقشردن که مراد الفاظدر معرا ادر علی قول نواجب عتاق یعنی مکه مکرمه ده منازل اولان سورهلر وآیاتدن عبارتدر کما قال فی النهایة ومنه حدیث ابن مسعود ٭ انهن ای آل حامیم من العتاق الاول وانهن من تلادی ٭ اراد بالعتاق السور التی انزلت اولا بمکة وانها من اول ما تعلم من القرآن وقال فیه وفی حدیث ابن مسعود ٭ الانعام من نجائب القرآن ٭ ای من افاضل سوره والنجائب جمع نجیبة تأنیث النجیب واما النواجب فمناقه

من قولهم نجبته اى قشرت نجبه وهولحاؤه وقشره وتركت لبابه وخالصه پس نجايب يا كمال فصاحت واعجاز جهتيله اولور ✿ يا ارض ابلعى ماءك ✿ آيتى كبى ويا خود جميت احكام ايلهيا خود بالنسبه حلاوت وطلاوت يا خود خاصه جهتيله اولور (النجبة) نخبه وزننده بنوسلول جماعتنه مخصوص برصو آديدر (ذونجب) فتحتيله محارب قبيله سنه مخصوص بر دره دركه آنده عربلرك بريوم يعنى بر وقعه لرى اولمشدر (النحب) نونك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله و (النحيب) امير وزننده فرياد وزارى ايله بكا ايلمك معناسنه در يقال نحب الرجل نحبا ونحيبا من الباب الثالث اذا بكى اشد البكاء لكن مصباحده نحيب اسم اولمق اوزره مرسومدر كه شدتله يعنى زارى وفرياد ايله اولان بكايه دينور واساسده بومعنا مجاز اولمق اوزره مثبتدر نذر ووجوب معناسندن متفرعدر ونحب بحث اولنان ماده ضمننده وضع وتعيين قلنان كرانبها اوكدله دينور خطر عظيم معناسنه اسمدر وبر ماده ضمننده بحث ايدوب اوكدل قومق معناسنه در يقال نحب به نحبا من الباب الثالث اذا راهن اساسده مفاعله بابندن اولمق اوزره مرسومدر ونحب همت وعزم معناسنه در وبرهان وحجت معناسنه در وحاجت ومهمه يه دينور واوكسر كه دينور سعال معناسنه وبومعناده مصدر اولور يقال نحب البعير نحبا من الباب الثانى اذا اخذه السعال ونحب اولومه دينور موت معناسنه ومدت محدوده نك غايتنه دينور اجل معناسنه كه مراد غايت مدت حياتدر ونحب نفس ناطقه يه ونفس حيوانى يه دينور ونذر معناسنه دركه كشينك كندى نفسنه واجب قلديغى نسنه دن عبارتدر يقال هو نحب عليه اى نذر وبومعناده مصدر اولور نحب فلان نحبا من الباب الاول اذا نذر اى اوجب على نفسه امرا ونحب سرعتله يوريمك على قول آهسته وخفيف يوريمك معناسنه در واوزامق طول معناسنه در ومدت ووقت وهنكام معنالرينه در وقاتيلق شدت معناسنه در وقمار معناسنه دركه لعب معروفدر واويومق نوم معناسنه در وسمورمك سمن معناسنه در وعظيم الجثه ديزمان دوه يه دينور ✿ مؤلف بصائرده نحب لفظنك اشبو ابيات ثلاثه ده معنالرينى درج ونظم ايلمشدر ✿ طول ونوم وبرهان مراهنة ✿ وحاجة مدة والسير والخطر ✿ نذر اشد بكاء شدة اجل ✿ والنفس والموت واذكر فعل من قرو ✿ والوقت ثم سعال همة سمن ✿ ضخم الجمال معانى النحب فاختبروا ✿ الانتحاب) افتعال وزننده بودخى شدتله يعنى زار بلقله آغلمق معناسنه در يقال انتحب الرجل بمعنى نحب وشدتله تنفس ايلمك معناسنه دركه شدت بكادن ياخود ضيق نفسدن حادث اولور يقال انتحب الرجل اذا تنفس شديدا (التنحيب) تفعيل وزننده برايشده جد وجهد ايلمك على قول صويه يتشمك ايچون كيجه صباحه قدر طورميوب كتمك معناسنه در يقال نحب القوم تنحيبا اذا جدوا فى عملهم اوساروا حتى قربوا من الماء قربوا كلمه سى مضموم العين در ماده سنده بيان اولندى وتنحيب سير وسفر بركسه يى بغايت بى تاب وتوان ايلمك معناسنه در يقال نحب السفر فلانا اذا اجهده (المنحب) محدث وزننده سرعتلو يوريشه دينور كه معناى مزبوردن مبالغة مجازدر يقال سير منحب اى سريع (النحبة) نخبه وزننده قرعه معناسنه دركه برنزاعى فصل ايچون استعمال ايدرلر معروفدر (المناحبة) مفاعله وزننده بركسه خصمى فصل مادهٔ مدعى ايچون حاكمه كوتورمك محاكمه ومرافعه معناسنه در يقال ناحبه اذا حاكمه ومفاخره معناسنه دركه بركسه ايله فخر ايله يعنى كرم وجود وفضل وهنر وفضائل نسب كبى مزيت تعداديله منازعه ومجادله ايلكدن عبارتدر يقال ناحبه اذا فاخره واوكدل ايله بحث ايلمك ومبانه يه اوكدل قومق معناسنه در يقال ناحبه اذا راهنه (التناحب) تفاعل وزننده ايكى عسكر جنك ايچون بر وقت معهود تعيينيله وعدلشمك معناسنه در يقال تناحبوا اذا تواعدوا للقتال الى وقت ما وبوجنكه مخصوص دكلدر كاهجه غيرى خصوص ايچون دخى استعمال اولنور (النخبة) نونك ضمى وخاى معجمه نك سكونيله و (النخبة) نونك ضميله همزه وزننده اورندولمش كزيده ومختار اولان شيئه دينور يقال هو نخبة الشئ ونخبته اى مختاره (الانتخاب) افتعال وزننده اورندولمك معناسنه در يقال انتخبه اى اختاره (النخب) نونك فتحى وخانك سكونيله جماع ايلمك على قول جماع انواعندن بردرلو جماع ايلمك معناسنه در يقال نخب المرأة نخبا من الباب الثالث والاول اذا نكحها اى جامعها اوهو نوع منه ونخب اصرمق معناسنه در يقال نخبت النملة نخبا من الباب الاول اذا عضت وبرنسنه يى چكوب طشره چيقارمق معناسنه در يقال نخب الشئ اذا نزعه اساسك بيانه كوره نخب ماده سى بومعنايه موضوع ومعانئ سائره بوندن متفرعدر مثلا نخبه كه كزيده ومختار اولان شيئه دينور كويا كه امثالى ييندن انتزاع اولنمشدر ونخب ومنخوب كه قورقق آدمه دينور كويا كه زهره سى نزع اولنمغله بى زهره قالمشدر سائرلرنده دخى بر مناسبت ملحوظدر انتهى ونخب دبره ومقعده دينور است معناسنه وشربت عظيمه معناسنه دركه ياران بزم عشرتك برى برى ياخود معشوق عشقنه نوش ايلديكى طولودن عبارتدر فارسيده دوستكانى دينور يقال سقاه النخب اى الشربة العظيمة وهى بالفارسية دوستكانى

(النخبة) مرتبه وزننده بودخی دبره دینور است معناسنه (النخب) کتف وزننده و(النخب) صعب وزنندمو(النخبة) هاىله و(النخبة) زمره وزنندمو(النخب) همعف وزننده و(المنتخب) میمك ضمی وخانك فتحیله و(المنخوب) مندوب وزننده و(النخب) نونك فتحی وخانك کسری و بانك تشدیدیله و(الیخوب) یعقوب وزننده و(النخیب) امیر وزننده و(النخاب) تذکار وزننده یورکسز قورقق کشی یه دینور جبان معناسنه ونخیب لفظنك جمعی نخب کلور ضمتینله (نخب) کتف وزننده طائفده بردره آدیدر (المنخوب) میمك فتحیله وجودنده لحم وشحم اثری قالمامش زبون ومهزول انسان وحیوانه دینور (المنخاب) محراب وزننده شول ضعیف ونحیفه دینور که کندیدن اصلا خیر یعنی عمل واستعمال ملحوظ اولمیه (الاستنخاب) خاتون قزوب جماع طاب ایلمك معناسنه در یقال استنخبت المرأة اذا طلبت ان تجامع (الانخاب) همزه نك کسریله قورقق ولد صاحبی اولمق معناسنه در یقال انخب الرجل اذا جاء بولد جبان و یورکلو بهادر ولد صاحبی اولمق معناسنه اولمغله اضداد دن اولور یقال انخب اذا جاء بولد شجاع بر یسی منخوبدن و بری نخبه دن مأخوذ در (النخروب) نونك ضمیله طاشلرده وقیارده اولان چتلاغه و یاریغه دینور شکاف معناسنه وهر نسنه ده اولان دلیکه دینور جمعی نخاریب کلور ونخاریب بال کوبجنده اولان دلیکلره دینور که ششخانه اولور آنده آریلر بال یاپارلر (النخربة) دحرجه وزننده اغاج قوردی اغاجی دلمك معناسنه در یقال نخرب القادح الشجرة اذا ثقبها (المنخربة) و(المنخربة) اسم فاعل واسم مفعول بنیه‌لریله شول اغاجه دینور که چوروکلکده دلیك دلیك اولمش اوله یقال شجرة منخربة ومنخربة اذا بلیت وصارت فیها نخاریب (نخشب) شین معجمه ایله جعفر وزننده بر بلده آدیدر نسبتنده نخشبی دینور ونسفی دینور تغییر نسب اوزره که مراد معربی دیمکدر بو بلده ماوراء النهرده واقعدر ابن مقنع دیدکلری حکیم ماه مزوری اوراده برچاهدن ارأت ایلمشدر (الندبة) فتحاتله بدنده دری اوزره قلان یارەنك وچبان معقوله سنك اثر ونشانه دینور که یاره یری تعبیر اولنور جمع جنسی ندب کلور هاسز وجمع کثرتی انداب وندوب کلور (الندب) فتحتینله اوکولمش یارەنك وچبانك یری قاتیلنوب پکشمك معناسنه در یقال ندب الجرح ندبا من الباب الرابع اذا صلبت ندبته وندب فتحتینله وندوب وندوبه نونك ضمه لریله مجروح اولان عضوده یاره نك وچبانك بعد البرء اثری ویری قالمق معناسنه در یقال ندب الظهر ندبا وندوبة وندوبا من الباب المزبور اذا صارت فیه الندبة وندب رشق معناسنه در که تیر اندازلر بر سمته اسلوب واحد اوزره تیرباران ایلك حالتندن عبارتدر تقول رمینا ندبا ای رشقا وندب اوکدله دینور که قارکی وبحث کبی ماده لرده میدانه وضع وتعیین ایلدکلری نسنه دن عبارتدر خطر دخی دینور یقال بینهم ندب ای خطر وندب بر قبیله آدیدر محدثیندن بشر بن جریر ومحمد بن عبد الرحمن الندبی اول قبیله دندر وندب بحثله اوق آتشمق معناسنه در یقول اهل النضال ندبنا یوم کذا ای یوم انتدابنا للرمی ابتداء نسخه لری غلطدر و بوذکر اولنان رشق ماده سی اولمق اغلبدر (الانداب) همزه نك کسریله بودخی یاره نك یری اوکولدقدنصکره مهرلنوب پکشمك معناسنه در یقال اندب الجرح اذا صلبت ندبته ویاره مضروبك بدننه تأثیر ایلمك معناسنه در یقال اندب به الکلم ای الجرح اذا اثر فیه وبرکسه برامنیه یاخود ابراز شجاعت ضمننده نفسنی خطر ومهلکه یه القا ایلمك معناسنه در که جانیله اوینامق تعبیر اولنور کویا که نفسنی میدانه ندب یعنی اوکدل وضع ایتمش اولور یقال اندب نفسه واندب بنفسه اذا خاطر بها (الندیب) امیر وزننده کندیده یاره اوکولدقدنصکره اثری ویری قالمش عضوه دینور یقال ظهر ندیب اذا صارت فیه ندوب (الندب) ضرب وزننده برکسه یی برخصوص ایچون حث واغرا ایدەرك چاغرمق معناسنه در یقال ندب فلانا الی الامر ندبا من الباب الاول اذا دعاه وحثه و برکسه یی برماده یه توجیه ایله اکا مباشر قلمق معناسنه در یقال ندبه الی الامر اذا وجهه ومیت اوزره محاسن ومحامدینی ذکر وتعداد ایدەرك بکا ایلمك معناسنه در یقال ندب المیت اذا بکاه وعدد محاسنه (الندبة) غرفه وزننده معنای اخیردن اسمدر میت اوزره اول کونه آغلمغه دینور وندب هر خصوصده جست وچیره وظریف ونجیب وکارکذار آدمه دینور جمعی ندوب کلور ضروب کبی وندباء کلور که ظریف وزننه محمولدر یقال رجل ندب ای خفیف فی الحاجة ظریف نجیب (الندابة) نونك فتحیله برکسه ندب اولمق یعنی جست وچیره وظریف اولمق معناسنه در یقال ندب الرجل ندابة من الباب الخامس اذا صار ندبا (المندوب) محبوب وزننده مستحب دیمکدر که احکام فقهیه دن حکم معروفدر حقایق شرعیه دندر یقال عمل مندوب ای مستحب و بو حث واغرا ایله دعوت ایلك معناسندن مصباحك بیاننه کوره اصل مندوب الیه در که ایشلسنه حث واغرا ایله دعوت اولنان امردن عبارتدر بعده معنامنفهم اولمق حسبیله صله حذف اولنوب مندوب قالمشدر ومندوب ابوطلحه زید بن سهل انصاریك فرسی اسمیدر سرور اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری اکا سوار اولوب وحقنده ❊ ان وجدناه لبحرا ❊ بیوردیلر ان کلمه سی ما نافیه ولام الا معناسنه اولمغله ماوجدناه الا بحرا

سبكنده درومندو كذلك مسلم بن ربيعة الباهلي فرسنك آيدر و. وضع آيدر (ندبه) حمزه وزننده اسامئ
نسواندندر ازواج مطهره دن ميمونه بنت الحارثك جاريه لرى اسميدر كه صحابيه در ومحدثيندن حسن بن ندبه نك
والده سى اسميدر پدرى حبيب درونديه آت وقاطر ودوه مقوله سى دابه لردن حالت واحده يعنى سيرت واحده
اوزره ثابت اولميان دابه يه دينوركه كاه ملايم وكاه سركش اولوب وكاه كوزل اشوب وكاه كاهللك ايدن حيوان
اوله جقدر (الندبة) غربه وزننده ندب ميت معناسندن اسمدر كه ذكراوندى وندبه فصيح و بليغ كسه يه وفصيح
و بليغ كلامه دينور يقال عربى ندبة اى فصيح وندبه اصحابدن خفاف نام ذاتك والده سى اسميدر ونونك
فتحيله زبانزد در (باب المندب) مطلب وزننده بحر يمنده برليمان آيدر بوليمان بحر قلزمدن بحر محيطه چيقاجق
بوغازده واقعدر (الانتداب) افتعال وزننده ذكر اولنان ندب كلمه سندن افتعالدر حشو اغرا ايله بر ايشه
دعوت اولنان كسه دعوتى قبولله اجابت ايلمك معناسنه در يقال ندبه الى الامر فانتدب اى دعاه اليه فاجاب ومنه الحديث
انتدب الله لمن خرج فى سبيله ❊ الحديث معناه اجابه الى غفرانه اوضمن وتكفل له اوسارع بثوابه وحسن جزائه
اواوجب تفضلا اى حقق واحكم ان ينجزله ذلك مفهوم حديث بودركه حضرت بارى عزشانه فى سبيل الله
غزا وجهاده خروج وعزيمت ايدن مجاهد حقنده مغفرتله اجابت ايدر زيرالسان حالله مجاهدمرقوم غفران الهى يى
دعوت ايلمشدر ياخود مغفور اولمسنه ضامن وكفيل اولور ياخود مقابلنده حسن عوض ومثوباتى ايفايه مسارعت
ايدر اجر وغنيمت جهتيله ياخود آخرتده حسن جزا وادخال جنت كبى عوض ومكافات احسان ايلمكى تحقيق
وايجاب ايدر بونلرك مجموعى تأثر واجابت معنالرندن مأخوذدر ❊ مترجم ديركه حديث مرقومى اشبو حديث مفسردر وهو
مافى البخارى روى ابوهريرة رضى الله عنه ❊ تكفل الله لمن جاهد فى سبيل الله لايخرجه من بيته الا الجهاد فى سبيل الله
وتصديق كلماته ان يدخله الجنة اويرده الى مسكنه بما نال من اجر او غنيمة ❊ تكفل الهى تمثيل جهتيله در وجمله
منفيه حالدر وكلماتدن مراد مجاهدين قاعدين اوزره تفضيل ايله حقلرنده موعود اولان مثوبات و رفع درجات كبى
تفضلاتدر انتهى وانتداب متكلمك كلامنه معارضه ايلمك معناسنه در يقال انتدب فلان لفلان اذا عارضه فى كلامه
وعربلر خذما انتدب دير لر خذما نضّ وتيسر معناسنه يعنى آزجه آزجه وقولايه كلدكجه آل ديمكدر كه ذكر اولنان
اجابت معناسندن مأخوذ در (المندبا) قصر ايله هندبا وزننده كار وعملده جست وچالاك اولان كشى يه دينور يقال
رجل مندبا بالقصر اى خفيف فى الحاجة (النيربة) دحرجه وزننده قوغجيلق وغمازلق ايلمك معناسنه در يقال
نيرب الرجل اذا سعى ونمّ وخلط كلام ايلمك معناسنه دركه كلامى صدق وكذبله شوريده قلمقدن عبارتدر يقال نيرب
الرجل اذا خلط الكلام ونسج مقال ايلمك معناسنه دركه كلام كاذبى تزيين وتنظيم وترتيب ايليه رك صورت صدقده
افراغ ايتمكدن عبارتدر يقال نيرب الرجل القول اذا نسجه اى زوره وزينه وييل ايكى طرفدن قرشولقلى طولاشق
اسمكله طپراغى صاوروب طلازى هواده برى برينه چارپوب كيرشدرمك معناسنه در يقال الريح تنيرب التراب فوقه
اذا نسجته (النيرب) صيقل وزننده شر ونميمه معناسنه اسمدر كه قوغجيلق وغمازلقله شر ومضرت پيدا ايلمك
حالتندن عبارتدر ونيرب جلادتلو چالاك ودلير آدمه دينور ونيرب دمشق قضاسنده برقريه آيدر كذلك حلب
قضاسنده برقريه آيدر وبرموضع آيدر ونيرب شرير ومضر اولان كشى يه دينور ومؤنثى نيربه در هايله يقال رجل
نيرب وذونيرب اى شرير ويقال امرأة نيربة (المنربة) مشربه وزننده بودخى شر ونميمه معناسنه اسمدر نيرب كبى
يقال افسد فلان بيننا بالنيرب والمنربة اى بالشر والنميمة (النيربى) نونك فتحى وبالفك قصريله آفت وداهيه يه
دينور (النزب) نونك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله و(النزيب) نحيب وزننده و(النزاب) غراب وزننده آهو وكيك
قسمى سسلنوب ملهملك معناسنه در على قول ارككنه مخصوصدر يقال نزب الظبى نزبا ونزيبا ونزابا من الباب الثانى
اذا صوت اوخاص بالذكور (النيزب) حيدر وزننده اركك كيكه واركك اكوزه دينوركه بوغه تعبير اولنور (النزب
فتحتينله لقب معناسنه دركه اسم اصليسندن زياده اولان اسمدر (التنازب) تفاعل وزننده برى برينه لقب وضع ايلمك
معناسنه در يقال تنازبوا اى تنابزوا (النسب) فتحتينله و(النسبة) نونك كسرى وضميله خصم لغه دينور قرابت معناسنه در
على قول پدرطرفندن اولان قرابته مخصوصدر يقال نسب فى بنى فلان ونسبة اى قرابة اوفى الآباء خاصة ❊ مؤلفك
بصائرده بيانه كوره نسب ونسبه ابوين جهتلرندن اولان اشتراك واتصاله دينور اولدخى ايكى نوعدر برى نسب
بالطول دركه آباء وابناء بينلرنده اولان اشتراك واتصالدر وبرى نسب بالعرض دركه اخوه وبنى الاخوة وبنى الاعمام
بينلرنده اولان قرابت كبى وكاه اولوركه نسبت بعض تجانسله برى برينه متجانس اولان مقدارينده دخى استعمال اولنور
نسيب شعر بومعنادندركه قصيده ده عشق وهواسنى ياد ايده رك محبوبه يه كوياكه انتساب ايلمكدن عبارتدر مطلب

ومصاحك يا ننه كوره اصل نسب ونسبت برقبيله يه ياخود بر بلده يه اعتزا واضافه معناسنه موضوع اولوب بعده وصلت قرابتده استعمال اولندى واكر نسبتده عام وخاصك ايكيسيده مذكور ايسه عام خاص اوزره تقديم اولنور يقال قرشى هاشمى زيرا خاص تقديم اولنسه عام همان تأكيدى مفيد اولور لكن عامك تقديمى تأسيس اولور كذلك قبيله بلده اوزره تقديم اولنمق انسبدر زيرا آنك نسبتى ذاتيه در يقال قرشى مكى ونسبك جمعى انسابدر سبب واسباب كبى ونونك كسريله نسبتك جمعى نسبدر عنب وزننده ونونك ضميله نسبتك جمعى نسبدر غرفه وغرف كبى ومناسبت ماده سى دخى بوندندر كه مقاربه معناسنه در انتهى ونسب ونسبه مصدر اولور بركسه بر آخره كندى صويى ونسبنى ذكر وبيان ايلمك معناسنه يقال نسبه نسبا ونسبة من الباب الاول والثانى اذا ذكر نسبه وبركسه آخرك كندويه انتساب ايلسنى استمك معناسنه در يقال نسبه اى سأله ان ينتسب بان قال له انتسب انا ونسب ونسيب نحيب وزننده ومنسبه مشربه وزننده شاعر قصيده سنده محبوبه سنى واكا اولان عشق وهواسنى ذكر ايله تغزل ايلمك معناسنه در يقال نسب الشاعر نسبا ونسيبا ومنسبة اذا شبب بها فى الشعر ادباى عربك زندوسته نسيبى اطلاقى بوندندر (الاستنساب) بركسه منتسب اولديغى نسبنى ذكر وبيان ايلمك معناسنه در يقال استنسب الرجل اذا ذكر نسبه * مؤلفك آنفا ثلاثى بى سؤال انتساب ايله وبوماده بى ذكر نسب ايله تفسيرى طبعه ملايمجه دكلدر زيرا مقتضاى ماده بوماده سؤال ايله وثلاثى ذكر نسب ايله مفسر اولمقدر (النسيب) امير وزننده مصدر درتته كه ذكر اولندى ونسيب برنسنه يه مناسب وحسبان اولان شيئه دينور يقال هو نسيب له اى مناسب وصوى ونسب صاحبى آدمه دينور يقال هو نسيب اى ذو نسب (المنسوب) بودخى صاحب نسب كسه يه دينور ونسيبى مشتمل اولان شعره دينور يقال شعر منسوب اى فيه نسيب (النساب) شداد وزننده و(النسابة) هايله علم انسابه بغايت آشنا ودانا اولان كشى يه دينور يقال هو نساب ونسابة اى عالم بالانساب ونسابه نك هاسى مبالغه ايچوندر علامه كبى كويا كه آنكله داهيه ياخود غايت ونهايت مراد اولنور (الانسب) اقرب وزننده نسيب وتغزلى بغايت رقيق ونازك والطف ورنكين اولان شعر وقصيده يه دينور يقال هذا الشعر انسب اى ارق نسيبا بونده افعل تفضيل قاصردر (الناسب) نسيب كلمه سنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال نسيب ناسب كشعر شاعر على وجه المبالغة اى ارق والطف (الانساب) همزه نك كسريله يل پك شديد اسمكله طاشى طپراغى توزيدوب هوايه صاورمق معناسنه در يقال انسبت الريح اذا اشتدت واستافت التراب والحصى (النيسب) حيدر وزننده آچق وطوغرى يوله دينور جاده وشاهراه معناسنه على قول بولنان يول اثرينه وعلامتنه دينور ويولدن پيدرپى كلان قرنجه قطارينه دينور وقرنجه يولنه دينور ونيسب بر رجل آديدر (نسيبه) حبيبه وزننده اسامئ نسواندندر نسيبه بنت كعب ونسيبه بنت سماك صحابيه لردر (نسيبه) مصغر بنيه سيله بودخى اسامئ نسواندندر نسيبه بنت نيار ونسيبه بنت ام عطيه ونسيبه بنت شداد صحابيه لردر وقيس بن نسيبه اصحابدندر وعاصم بن نسيب شعبه نك شيخيدر (النيسبان) نونك وسينك فتحيله بودخى آچق وطوغرى جاده يه دينور (انسب) احمد وزننده بر حصن اسميدر (التنسب) تفعل وزننده بركسه سنك صويكدنم ديو ادعا ايلمك معناسنه در يقال تنسب فلان اذا ادعى انه نسيبك ومنه المثل القريب من تقرب لامن تنسب (المناسبة) مشاكله وزننده ومرادفيدر كه برنسنه آخره يا ايكى نسنه برى برينه شبيه ومثيل اولمق معناسنه در كه قرابت معناسندن مأخوذ در يقال ناسبه اذا شاكله وماثله (النيسبة) دحرجه وزننده بركسه ايكى آدم اراسنده برى اوته يعنى كاه برينه وكاه ديكرينه تردد ايله كيدوب كلمك معناسنه در كرك قوغجيلق ايله وكرك پزونكلك ايله وكرك مصلحت كذارلغله اولسون يقال نيسب بينهما نيسبة اذا اقبل وادبر بالنميمة وغيرها (النشب) نونك وشين معجمه نك فتحيله و(النشوب) قعود وزننده و(النشبة) غربه وزننده برنسنديه ايلشوب طوتيلوب قالمق معناسنه در يقال نشب العظم فى حلقه نشبا ونشوبا ونشبة من الباب الرابع اذا لم ينفذ ونشب نشبه معناسنددر كاسيذكر (الانشاب) همزه نك كسريله برشيئ برنسنديه ايلشدروب طوتدرمق معناسنه در يقال انشب الشئ فيه اذا اعلقه وانساب معناسنه دركه ذكر اولندى يقال انشبت الريح بمعنى انسبت وصياد شكارى آغه ايلشدروب كرفتار ايلمك معناسنه در يقال انشب الصائد اذا اعلق الصيد بحبالته (التنشيب) تفعيل وزننده انشاب ايله معناى اولده مرادفدر يقول نشبه فيه بمعنى انشبه وشر وفسادى متضمن برايشه مداخله ايدوب مباشر ومشغول اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نشب فى الشئ اذا نشم (النشبة) زمره وزننده مصدر درتته كه ذكر اولندى ونشبه شول ايلشكن كسه يه دينور كه برايشه ياخود بركسه يه ايلشدكده بوتراق تيكنى كبى آندن دكه حالله منحل ومنفك اولمزاوله ومنه المثل كنت نشبة فصرت عقبة يعنى مقدما بن نشبه ايدم كه بركسه يه آصيلوب ايلشدكده البته بندن شر ومضرت مشاهده ايدر ايدى لكن شمدى

بن اول خصلت وكيفيتدن عاجز وفر وماندە قالدم ميدانينك يانە كورە نئبه كلمەسى همزە وزنندە نشبه اولوب
لكن عقبه كلمەسنه ازدواج ايچون تخفيف اولنمشدر وعقبة ذاعقبـة تقديرندە در قالديكه نشبه كلمەسى فى الاصل
مصدر اولمغله مبالغة اطلاق اولنمسى دخى محتملدر ومثل مزبور رعز ومناعتدن عسكرە ذليل وبيچارە اولان كمسه حقندە
ضرب اولنور ونشبه سباعدن قورد اسميدر وقيس قبيله سندن برشعبه نك پدرى اسميدر نسبتندە نشبى دينور
سلمى وزنندە محدثيندن على بن المظفر الدمشقى النشبى انلردندر (الناشبة) برنسنيه ايلشيجى شيئه دينور بومناسبتله
نلشبة المحال بكره يه دينوركه مراد تكرلكى اولەجقدر (النشاب) رمان وزنندە عربلرك قوللاندقلرى اوقه دينور
نبل معناسنه مفردى نشابه در هايله مؤلف شهرتنه مبنى وزنيله تقييد ايلمشدر يقال ترادوا بالنشاب اى النبل (النشاب)
شداد وزنندە نشاب اتخاذ ايدن كمسه يه دينوركه نشاب دوزنه آدم اولەجقدر كذلك نشاب قوللانن كمسه يه دينور
(النشابة) هايله نشاب قوللانن جماعته دينور يقال قوم نشابة اى يرمون بالنشاب (الناشب) نشاب صاحبنه دينور
(النشب) فتحتينله و (النشبة) هايله و (المنشبة) مرتبه وزنندە ناطق وصامتدن بركمسه نك اصيل وقديم اولان مالنه
دينور ناطقدن مراد اغنام وانعام وصامتدن مراد سيم وزر مقوله سيدر ومنه المثل لكم نسب وما لكم نشب
ما انتم الاخشب ونشب باديه اشجارندن برنوع شجر اسميدر كه عربلر آندن ياى اتخاذ ايدرلر ونشب محدثيندن
على بن عثمان دمياطينك جدى لقبيدر (المنشب) منبر وزنندە كتزخر ماقوروغنه دينوركه بوغازە طورر جمعى مناشب
كلور (المنشب) مطلب وزنندە اسم مكاندر شول يره دينوركه اكا ايلشوب ياخود قيصلان بروجهله خلاص اولميه
وبوامر كريهه مخصوصدر يقال نشب فلان منشب سوء اذا وقع فيما لا يخلص عنه (المنشب) معظم وزنندە شول آلاجه
قاشه وپردەيه دينوركه آنده نشاب ديدكارى اوق صورتلرى منقوش اوله يقال برد منشب اى موشى على صورة النشاب
(الانتشاب) افتعال وزنندە برنسنه كنديلكندن برشيئه ايلشوب طوتلمق معناسنه در يقال انتشب فيه اذا اعتلق
واوطون بريكدرمك معناسنه در يقال انتشب الحطب اذا جمعه واورادن بوراد خلال جمع ايدوب آندن مال اتخاذ
ايلمك معناسنه در يقال انتشب فلان الطعام اذا لمه واتخذ منه نشبا (التناشب) تفاعل وزنندە ناس مجتمع وبرى برينه منضم
ومتراكب اولوب صيقشمغله شبكه طرزنده برى برينه ايلشوب قيصلمق معناسنه در يقال تناشب القوم اذا انضموا وتعلق
بعضهم ببعض (النشوب) لزوم وزنندە ومراد فيدر يقال نشبه الامر نشوبا من الباب الرابع اذا لزمه وعربلر ما نشبت
افعل كذا ديرلر مازلت معناسنه بونك حقيقى معناى اولدندر كه برشيئه ايلشوب طوتلمه رق اينلدم ديمكدر قال الشارح
وفى البخارى ثم لم ينشب ان مات اى لم يلبث وهذا اللفظ عند العرب عبارة عن السرعة واصل النشوب التعلق
يعنى لم يتعلق بشئ (النصب) فتحتينله رنج وتعبدن ناشى عاجز وفر وماندە اولمق معناسنه در يقال نصب الرجل
نصبا من الباب الرابع اذا اعيى وبرابشه رنج وزحمت چكەرك چاليوب جد وجهد ايلمك معناسنه در يقال نصب فلان
فى الامر اذا جد واجتهد (الانصاب) همزەنك كسريله بركمسه يى رنج وتعب ايراثيله درماندە قلمق معناسنه در
يقال انصبه انصابا اذا اتعبه واعياه وبركمسه يى برمرض وعلت رنجور ودردناك ايلمك معناسنه در يقال انصبه المرض
اذا اوجعه وبركمسه يه برنسنه دن حصه ونصيب افراز ايلمك معناسنه در يقال انصبه اذا جعل له نصيبا وبچاغه صاپ
بكچرمك معناسنه در يقال انصب السكين اذا جعل له نصابا (الناصب) صادك كسريله منصب معناسنه دركه
ذونصب ديمكدر نسب اوزره تعب ومحنت صاحبى كه تعبلو وزحمت ومحنتلو ديمكدر طاهر ولابن كبى اسم
فاعل نسبى در ياخود ثلاثى مزيد معناسنه وارد اولان امثله دندر يقال هم ناصب اى منصب يعنى ذونصب اوفاعل
النصب اوسمع نصبه الهم اذا اتعبه يعنى بووجه مذكور اوزره اسم فاعلدر ياخود بعض عربدن نصب الهم اتعاب
معناسنه ورودى مسموع اولمغله اكا حاجت اولميوب شاهر اهدن ناصب اندن اسم فاعل ومتعب معناسنه وارد اولور
شارح ديركه مادهٔ مذكورەنك ورودى عربدن مسموع اولديغى منقولدر وجه اوله كورە فاعل بمعنى مفعل اولورتنه كه
مكان باقل ديرلر مبقل معناسنه كه ذوبقل ديمكدر ياخود فاعل بمعنى مفعول فيه اولورتنه كه ليل نائم ديرلر منوم فيه معناسنه
ويوم عاصف دخى بوقبيلدندر انتهى وناصب رنج ومحنتله كسب وتحصيل اولنان ديرلكه وصف اولور يقال عيش
ناصب اى فيه كد وجهد ٭ شارح ديركه بعضلر بونلرى ايفع فهو يافع واصبح فهو صابح قبيلندن اعتبار ايلمشلردر
لكن وجه اول موجهدر انتهى وناصب حويص بن بجير نام كمسه نك فرسى اسميدر (النصب) ضرب وزنندە
وجه مذكور اوزره بعض عربدن مسموع اوله رق برخصوصك هم وقصدى صاحبنه تعب ويرمك معناسنه در
يقال نصبه الهم نصبا من الباب الاول اذا اتعبه ونصب مرض وعلته وبلا وآفته اطلاق اولنور يقال اصابه نصب
اى داء وبلاء وبركمسه يى برمرض رنجور ودردناك ايلمك معناسنه در يقال نصبه المرض نصبا من الباب الثانى اذا اوجعه

و برنسنه يی يره وضع ايلك معناسنه در يقال نصب الشیء اذا وضعه و يوقر ی قالدرمق معناسنه اولمغله ضد اولور
يقال نصبه اذا رفعه بوراده وضعه فرفعه نسخه لر ی غلطدر وجد واقدام ايله يوريمك علی قول آهسته جسه
نرم وملا يمله بتون كوندز يوريمك معناسنه در يقال نصب السير اذا رفعه اوهوان يسير طول يومه وهو سيرلين
فيقال نصب القوم اذا ساروا يومهم بسير لين و بركسه ايله دشمنلك ايلك معناسنه در يقال نصب لفلان اذا عاداه
وعربلرك دوه لر ی تشويق وتطريب ايچون ترنم ايلدكلری نغماتدن برنوع ايله ترنم وتغنی ايلك معناسنه در كه
نغمات مز بوره دن بو بلند آواز اولور يقال نصب الحادي اذا حدى ضربا من الحداء وميانه يه جنك القا ايلك
معناسنه در كه مراد جنك پيدا ايلمكدر يقال نصب له الحرب اذا وضعها و برنسنه يی قرشوسنه ديكوب ديكنه
طوردرمق معناسنه در يقال نصب العلم اذا رفعه واقامه مستقبلا به وكل ما رفع واستقبل به شیء فقد نصب علی بناء
المجهول ونصبه هو ٭ مؤلف بصائرده نصبت الشیء ای اقته عبارتيله رسم ايلمكله بوندن جامع ومفيددر ونصب بوللرده
نشان ايچون ديكيلان ميله دينور علم منصوب معناسنه و بونده فتحتيله جائزدر ونصب غايت وسرانجام معناسنه در
وعروضيون اصطلاحنده نصب قافيهٔ شعرك فساددن سالم وبناسی تام اولمقدن عبارتدر ونحويون اصطلاحنده
نصب معربه مخصوص براعرابدر كه مبنی اولان كلمه نك فتحه سی منزلنده در رفع وجر مقابليدر لسان اطفال مكتبده
ايكی اوستون تعبير اولنور علو ورفعت معناسندن مأخوذدر (نصب العرب) ذكر اولنان نغمه در كه حدا ء ديدكلرندن
ارق اولور اصول حجازده برموثر نغمه در نصب بونده مصدر اولديغی كبی اسم دخی اولور ونصب شر وفتنه پيدا ايلك
معناسنه در يقال نصب الشر اذا اظهره (المنصبة) مرتبه وزننده رنج وزحمت ومشقت معناسنه در يقال عيش
ناصب كامر وذومنصبة ای فيه كد وجهد (النصب) نونك ضمی وصادك سكونيله و (النصب) ضمتيله درد وعلته
و بلاء وآفته دينور يقال اصابه نصب ونصب ای داء و بلاء ونصب ضمتيله بوللرده نشان ايچون ديكيلان ميللره دينور
و بت پرستلرك معبود اتخاذ ايلدكلری نسنه لره دينور كه طاشدن وآغاجدن تراش ايدوب يره نصب وآكا پرستش ايدرلر
و بونده صادك سكونيله ده لغتدر يسر و يسر كبی ونصب صادك سكونيله كوز اوكنده ديكيلوب طوران
نسنه يه دينور تقول هذا نصب عينی ای القائم فی نظری و بونده نونك فتحيله ده لغتدر علی قول فتحی لحندر (النصب)
كتف وزننده رنجور وخسته ودردمند كمسه يه دينور يقال هو نصب ای مريض و جع (التنصيب) تفعيل وزننده
بودخی برنسنه يی يوقری قالدرمق معناسنه در (الانتصاب) افتعال وزننده برنسنه يوكسكه قالدرلمق وديكيلوب
طورمق معناسنه در يقال نصبه تنصيبا فانتصب (التنصب) تفعل وزننده انتصاب معناسنه در وتوزهوايه آغوب
يوكسلمك معناسنه در كه ديرك كبی اوج هوايه ديكلمك صورتنده اولور يقال تنصب الغبار اذا ارتفع وديكيلوب
طورمق معناسنه در يقال تنصبت الاتن حول الحمار اذا وقفت (النصيبة) حبيبه وزننده يوللرده نشان ايچون
ديكيلان ميله دينور (الانصاب) احباب وزننده كه اشبو ٭ انما الخمر والميسر والانصاب ٭ الايه كريمه سنده واقعدر
مراد شول طاشدن مصنوع بتلردر كه زمان جاهليتده كعبهٔ مكرمه نك اطرافنه نصب اولنوب آنلره مناسك حج كبی
تلبيه وآنلر ايچون ذبح قرابين ايدرلر ايدی بونك مفردی نصب درعنق واعناق كبی واول بتلری اهل جاهليت
اول قربانلرك قانيله رنكين ايدرلر ايدی وانصاب حرم شريف حدودنده اولان ميللره ونشانلره اطلاق اولنور
(النصبة) غرفه وزننده ديكلمش ديركه دينور ساريه معناسنه (النصائب) نجايب وزننده شول طاشلره دينور كه
حوضك اطرافنه نصب اولنوب وآرالقلری يوغورلمش چامورايله ولوكون ايله سد و بند اولنور واحدی نصيبه در
(المناصبه) مفاعله وزننده بركسه ايچون جنك وقتال كبی شر وفتنه اقامه واظهار ايلك معناسنه در يقال ناصبه
الشر اذا اظهره له (الانصب) احمر وزننده بوينوزلری ديك وطوغری اولان حيوانه دينور كه اوق كبی اولور
يقال تيس انصب ای منتصب القرنين مؤنثنده نصباء دينور ونصباء كوكسی يوقری يه طوغری يوكسك اولان ناقه يه
دينور كه كوكسلو تعبير اولنور يقال ناقة نصباء ای مرتفعة الصدر (المنصب) منبر وزننده تيموردن اولان ساج
اياغنه دينور كه اوزرينه تنجره وضع اولنور سه پايهٔ آهنين معناسنه نته كه اثفيه طاشدن اولان سه پايه در كه ايكی طاش
وضع ايدوب برطرفنی برمرتفع يره طيارلر وآكا ثالثة الاثافی ديرلر (النصيب) امير وزننده پای وحصه معناسنه در كه
حظ منصوب ومشخصدر جمعی انصباء كلور وانصبه كلور كه جمع قلتدر يقال ماله فيه نصيب ای حظ ونصيب
حوضه اطلاق اولنور اطرافی نصائب ايله منصوب اولديغيچون وقورلمش آغه وطوزاغه دينور شرك منصوب معناسنه
(النصب) نونك كسريله بودخی حصه ونصيب معناسنه در تقول لی منه نصب ونصيب ای حظ منصوب (نصيب)
زبير وزننده برشاعر آديدر (النصاب) كتاب وزننده هرشيئك اصل واساس ومرجعنه دينور يقال هو نصابه ای اصله

ومرجعه وكنشك غروب ايلديكی يره اطلاق اولنور يقال جأت الشمس الى نصابها اى مغيبها او چاغك صابنه اطلاق اولنور جمعی نصب كلور كتب كبی ونصاب عرف شرعده مالدن شول مقداره اطلاق اولنور كه مال اكا بالغ اولدقده زكاتی واجب اولور مثلا كومش ايكيوز درهمه ودوه بش عدده ايرشدكده زكاتلری اولور پس كومشك نصابی ايكيوز درهم اولور ونصاب مالك بن نويره نك فرسی اسميدر (المنصب) مجلس وزننده بودخی اصل و بنياد ومرجع معناسنه در يقال منصب الشئ اى اصله ومرجعه يعنی الذی نصب فيه جاه معناسنه اولان منصب شارحك بيانه كوره مولددر (النواصب) و (الناصبية) و (اهل النصب) نونك ضميله خوارجدن شول طائفه يه اطلاق اولنور كه امير المؤمنين و يعسوب الدين امام علی المرتضی كرم الله وجهه حضرتلرينك طرف اشرفلرينه بغض وعداوتله متدين اولمشلردر اظهار عداوت معناسندن مأخوذدر (الاناصيب) و (التناصيب) تای فوقيه ايله يوللرده نشان ايچون نصب اولنان ميللره ومناره لره دينور واناصيب بر موضع آديدر (نصيبون) و (نصيبين) نونك فتحه لريله بلاد ربيعه نك قاعدة الملكی اولان بر بلده در وفقه اسميدر نسبتنده نصيبينی دينور ونصيبی دينور نونك اسقاطيله * شارح ديركه بو كلمه ده ايكی مذهب واردر بری بودر كه اسم واحد قلوب اسماء مفردهٔ غيرمنصرفه اعرابی كبی اعراب ويررلر يقولون هذه نصيبين ورأيت نصيبين ومررت بنصيبين وكذلك القول فی يبرين وفلسطين وقنسرين ومذهب ثانی بودر كه آنی جمع مجراسنه اجرا ايدرلر فيقولون هذه نصيبون ورأيت نصيبين ومررت بنصيبين ونسبتده مثال اول مذهب اوله ومثال ثانی ثانی يه ناظردر زيرا قاعده در كه نسبتده تثنيه وجمع علامتلری اسقاط اولنور انتهی (المنصب) معظم وزننده قيورجق نسنه يه دينور يقال ثری منصب ای مجعد دوز وهموار اولان منتظم ديشلره اطلاق اولنور يقال ثغر منصب ای مستوی النبتة كويا كمال ايله دوزو برابر نصب اولنمشدر (ذات النصب) نونك ضميله مدينه قربنده بر موضع آديدر (النضب) نونك فتحی وضاد معجمه نك سكونيله صو آقق معناسنه در يقال نضب الماء نضبا من الباب الاول اذا سال وجری (النضوب) قعود وزننده صو يره چكوب باتمق معناسنه در يقال نضب الماء نضوبا اذا غار واولمك معناسنه استعمال اولنور يقال نضب فلان اذا مات وخصب ورخا وخير وبركت چكيلوب آزلمق معناسنه استعمال اولنور يقال نضب الخصب اذا قل ودابه نك باغری وجداوی يكشوب مشتد اولمق معناسنه استعمال اولنور كه رطوبتی كتمكله يكشور يقال نضبت الدبرة اذا اشتدت وبعيد اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نضبت المفازة اذا بعدت وكوز چقورلنوب ايچری باتمق معناسنه استعمال اولنور علی قول ناقه نك كوزينه مخصوصدر يقال نضبت عينه اذا غارت اوخاص بعين الناقة (التنضيب) تفعيل وزننده بودخی صو يره سيكشوب باتمق معناسنه در يقال نضب الماء اذا غار وطوارك سودی چكيلوب آزالمغله صاغدقده كج حاصل اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال نضبت الناقة اذا قل لبنها وبطؤ درتها (الانضاب) همزه نك كسريله ياك آوازی چيقوب طنقردامق ايچون سهلجه كيريشنی چكوب صاليويرمك معناسنه در انباض كبی يقال انضب القوس اذا جذب وترها لتصوت كانبضها * شارح ديركه انضب انبض لفظنده لغتدر كرچه بعضلر مقلوبيتنه ذاهب اولديلر لكن اكر مقلوب اولسه كندی صيغه سندن مصدری ورود ايلمز ايدی پس صواب اولان لغت مستقله در انتهی (التنضب) تنصر وزننده برنوع شجر حجازی اسميدر تيكنلری عوسجك يعنی سنجان تيكنی وموسی اغاجی ديدكلری شجرك تيكننه شبيه اولور وتنضب مكهٔ مكرمه قربنده برقريه آديدر بو تنضب كلمه سی علميت و وزن فعل ايله غيرمنصرفدر * لكن مؤلفك حرف تعريف ادخالی بعض محلده جوهری يی توهيم ايدركن كنديسنی ايقاع ايلمشدر (النطاب) خطاب وزننده باشه دينور رأس معناسنه يقال ضرب نطابه ای رأسه و يبون طمرينه دينور حبل العنق معناسنه (المنطب) منبر وزننده و (المنطبة) هايله و (الناطب) طانك كسريله سوزكی يه دينور مصفاة معناسنه (المنطبة) مصطبه وزننده اغوز واحمق كشی يه دينور (النطب) ضرب وزننده پرمقله بر كسه نك قولاغنه اورمق معناسنه در يقال نطبه نطبا من الباب الاول اذا ضرب اذنه باصبعه (النواطب) نونك فتحيله سوز كيده اولان دليكاره دينور كه آنلردن نسنه سوز يلور اسم اولمغله مفردی ناطبدر (المناطبة) مفاعله وزننده ناسی بری برينه قشقردوب ميانه لرنده شر وفتنه وفساد پيدا ايلمك معناسنه در تقول ناطبتهم ای هارشتهم (النعب) نونك فتحی وعينك سكونيله و (النعيب) نحيب وزننده و (النعاب) غراب وزننده و (التنعاب) تذكار وزننده قرغه وقوزغون وطاوس وخروس مقوله سی قوش اوتمك معناسنه در علی قول بو ينی اوزادوب باشنی اويناده رق اوتمك معناسنه در يقال نعب الغراب وغيره نعبا ونعيبا ونعابا وتنعابا من الباب الثالث اذا صوت اومد عنقه وحرك رأسه فی صياحه وكذا المؤذن * شارحك بيانه كوره اصل ماده قرغه يه مخصوصدر سائرنده مستعاردر ونعب دوه قسمی سرعتله اشوب يوريمك علی قول بر كونه يوريمك معناسنه در كه مر ادباشنی اويناده رق شوق وسرعتله اشوب يوريمسيدر

يقال نعب البعير نعبا اذا اسرع في السير اوهو ضرب من سيره يعني حرك رأسه في السير بالسرعة ونعب بغايت سرعتله جريوريدن يله اطلاق اولنور يقال ريح نعب اى سريعة المر بو راده في الاصل مصدر اولمغله تذكير وتأنيثى مساويدر (المنعب) منبر وزننده شول يوكرك واشكين وخوب يورويشلو آته دينور كه قرغه كبي بوينى سوندوب اوزاده رق اشوب وقوشوب كيدر اوله وشول آته دينور كه يورركن باشيله حمله وسطوت ايدر اوله يقال فرس منعب اى يستعنو برأسه وچاغرغان ثلتاق احمق و بغزكسه يه دينور وچابك ناقه يه دينور كاسيذكر (الناعبة) كاعبه وزننده و(النعوب) صبور وزننده و(النعابة) سحابه وزننده و(المنعب) منبر وزننده چابك وچالاك اولان ناقه يه دينور يقال ناقة ناعبة ونعوب ونعابة ومنعب اى سريعة جمعي نعب كلور ضمتينله ٭ مؤلف بيان جمعده ابهام ايلمشدر زيرا نعب نعوبك جمعيدر صبور وصبر كبي وناعبه نك جمعي نواعبدر ونعب درركع وزننده (بنوناعب) برقبيله آديدر (بنوناعبه) اول قبيله دن بر بطن در (ناعب) كاعب وزننده بر موضعدر (ذونعب) كعب وزننده اذواء تعبير اولنان ملوك حميردن برينك لقبيدر كه لهمان بن مالك شعبه سندندر (النغب) نونك فتحي وغين معجمه نك سكونيله يوتمق معناسنه در يقال نغب الريق نغبا من الباب الثالث والاول والثاني اذا ابتلعه وقوش صو ايچمك معناسنه در يقال نغب الطائر اذا حسا من الماء و بو خصائصندندر يعني قوشه مخصوصدر آز اولوب تيز منقضي اولديغيچون وقوشك ايچمسنده شرب ماده سي استعمال اولنمز زيرا شرب كثير اوله رق مص ايله ايچمكه مخصوصدر ونغب انسان قوش كبي يودم يودم يوده رق ايچمك معناسنه استعمال اولنور يقال نغب الرجل في الشرب اذا جرع (النغبة) نونك فتحي وضمي وغينك سكونيله برايچم صويه دينور جرعه معناسنه على قول نونك فتحيله بناء مره در وضميله اسمدر نته كه جرعه دخي بو رسمه در ونغبه نونك فتحيله آجلغه دينور وقوم وقبيله نك زاد وذخيره سي قالميوب بوش انبار كبي بي توشه وقوت اولدقلرى حالته دينور يقال بالحي نغبة اى اقفار (النغبة) جرعه وزننده يرامز وناسزا ايشه دينور فعلهٔ قبيحه معناسنه (النقب) نونك فتحي وقافك سكونيله دلكه دينور ثقب معناسنه كه فارسيده سوراخ دينور و بو اسمدر ومصدر اولور دليك دلمك معناسنه ٭ نته كه مؤلف بصائرده تصريح ايلمشدر يقال نقب الحائط نقبا من الباب الاول اذا خرقه مترجم ديركه امهاتدن استنباط اولنديغي اوزره ثقب ثاى مثلثه ايله نافذ وصغير اولان دليك دلمكدر ثقب ايله دلدكلرى دليك كبي ونقب نونله عميق ونافذ وعظيم اوله رق دليك دلمكدر ديوارلرده وطاغلرده دلدكلرى دليك ولغم كبي وخرق برنسنه يي من غير تفكر ولا تدبر فساد وتباه ايلمك اوزره دلوب يرتمغه دينور نته كه راغب دخي النقب في الحائط وغيره كالنقب في الخشب عبارتيله بيان ايلمشدر انتهى ونقب برنوع قرحه اسميدر كه انسانك جنبنده ظهور ايدر بو يارهجوفه طوغرى اويولوب دلنور تركيده قبارجق ويا نى قره ديدكارى اولهجقدركه ارقه ده ظهور ايدرسه شيرپنجه اطلاق ايدرلر ونقب اويوزعلتنه اطلاق اولنور نقب جلد ايلديكى ايچون نونك ضميله ده لغتدر على قول بلوك بلوك ظهور ايدن اويوزلغه اطلاق اولنور آرا القلرينه نسبتله دليك دليك اولمق حسبيله ونقب آت قسمى اللرينى واياقلرينى آچوب دوشيه رك وكريليه رك سكرتميوب بلكه هر آتلشده طوپليوب پرتاو ايليه رك سكرتمسنه اطلاق اولنور آتك اوسنده طورمق خيلى مشكلدر كويا كه وثبه لرى ارا القلرينى نقب ايدر يقال الفرس ينقب اى يجمع قوائمه في حضره ونقب طاغده اولان يوله دينور جمعي انقاب كلور ونقاب كلور نونك كسريله ٭ مؤلف الطريق في الجبل عبارتيله تفسير ايلمكله طاغ يولي اولمق منفهم اولور لكن نهايه ده الطريق بين الجبلين عنوانيله مفسر اولمغله ايكى طاغ ارالغنده اولان طاردر بند يولي ديمك اولور نه بودخي مجازدر ونقب كزوب يوريمك معناسنه در يقال نقب في الارض اذا ذهب في الاصل نقب ديدكلرى طاغ يولنه كتمك معناسنه اولوب بعده توسعا عمومده استعمال اولنور ونقب خبر تفتيش ايلمك معناسنه استعمال اولنور كويا كه نقب اخبار ايلمش اولور على قول اخبار خبر ايلمك معناسنه در يقال نقب عن الاخبار اذا بحث عنها 'واخبر بها ويرتق جزمه يه ويپرمش دوه طبانه يامه اورمق معناسنه در يقال نقب الخف اذا رقعه و بركسه يه نكبت وادبار اصابت ايلمك معناسنه در يقال نقبته النكبة فلانا اذا اصابته (النقب) صرد وزننده بودخي اويوزعلتنه على قول بدنده بلوك بلوك اولان اويوزلغه دينور (المنقب) مقعد وزننده و(المنقبة) هاءيله و(النقب) نونك ضميله بونلرده طاغ يولنه دينور ونقب كوبكه دينور سره معناسنه على قول كوبكك اوك طرفنه دينور ودرشت وخشن اولان صرپ يوله دينور (نقب) نونك فتحي وقافك سكونيله يمامه ده برقريه آديدر (المنقب) منبر وزننده شول تمور نشتره دينوركه بيطار آنكله طوارك بحسب الاقتضاء كوبكنى دلوب جوفنده اولان صارى صويى اخراج ايدرلر (النقبة) نخبه وزننده رنك ولون معناسنه در و پاسه دينوركه قلج وآينه مقوله سنك يوزينه چوكش اوله وفستان تعبير اولنان اياق طونه دينوركه همان اوجقورلغى اولور آغى وچاپوغى اولماز اكر آغى و پاچه سى

﴿ اولورسه ﴾

اولور سه سراویل اولور ونقبه اوبوزعلته دینور نقب لفظنك مفردیدر ونقبه یوزه دینور وجه معناسنه (النقبة) نونك كسریله خاتونلرك نقلب طوتملری هیئتنه دینور كه بناء نوعدر یقال انها لحسن النقبة ای هیئة انتقابها (النقیبة) حبیبه وزننده نفس ناطقه یه دینور یقال هو میمون النقیبة ای النفس وعقل وهوش معناسنه در ٭ شارح دیر كه كرچه نسخه لرده والعقل عنوانیله مرسومدر لكن غلطدر صواب اولان ویمن الفعل اولمقدر كه بركسه نك كار وعملی میمنلو اولمق دیمكدر هرنه مطلوبه مباشرت وهرنه عمله مبادرت ایدر ایسه موجب نیل وظفر اولمقدن عبارتدر كما قال فی النهایة میمون النقیبة ای منجح الفعال مظفر المطالب ونقیبه طانشغه دینور مشوره معناسنه ونفاذ رأی یعنی رأی نافذ وتدبیر منتج معناسنه استعمال اولنور یقال مالهم من نقیبة ای نفاذ رأی ونقیبه طبیعت وخلیقت معناسنه در یقال هو كریم النقیبة ای الطبیعة ومه سی بیوك اولان ناقه یه دینور كه سودی چوق ادرار ایدر (النقیب) امیر وزننده دودكه ونایه وقواله دینور مزمار معناسنه وتراز ودلجكنه دینور لسان المیزان معناسنه و بوغازی دلنمش كوپكه دینور كه مرادبابه نشین طائفه سندن بعض ناكس واداني كوپكلر ینك بوغازلرینی نقب ایدرلر كه آوازی یك چیقمغله خانه یه مهمان جلبنه داعی اولمیه لر ایشته اول كوپكه نقیب دیرلر ونقیب برجماعتك شاهد وناظری واحواللرینك ضمین وكفیلی وعریفی اولان كسه یه دینور كه دائما امور واحواللرینه نظارت وكیفیتلرینی بحث وتنقیر ایدوب اقتضا ایدن مصالحلرینك رؤیت وتسویه وتمشیتنده تقید واهتمام ایدر اوله بو ریشه دن بشقه در حتی كار بانك نقیبی اولور كه لیل ونهار قافله نك امور ومصالحلرنده وحركات وسكناتلرنده نظارت وترتیب وتسویه ونقصانلرینی تكمیل مقوله سی مهماتلرنده سعی ودقت ایدر و بو كاربان باشیدن بشقه اولور وحالا نقیب الاشراف افندی بوندندر یقال هو نقیبهم ای شاهدهم وضمینهم وعریفهم (النقابة) نونك كسریله بركسه برجماعته نقیبلك ایلمك معناسنه در یقال نقب علی القوم نقابة من الباب الاول اذا فعل ذلك یعنی الشهود والضمان والعرافة (النقابة) كرامه وزننده بركسه مقدم نقیب دكل ایكن صكره دن نقیب اولمق معناسنه در یقال نقب فلان ونقب نقابة من الباب الخامس والرابع اذا لم یكن نقیبا فصار علی قول كسر نونله نقابه اسمدر وفتحله مصدر در ولایة و ولایه كبی (النقاب) كتاب وزننده زیاده سیله عالم ودانا وهر فنون واشیایه آشنا اولان كسنه یه اطلاق اولنور جمیع اشیایی نقب و بحثله ادراك ایلدیكیچون یقال رجل نقاب ای علامة وخاتونلرك یوزلو تولرینه دینور صاحب نهایه بیاننه كوره آنده ایكی كوزیری اولمغله یوزینك مجموعنی احاطه ایدوب اول ایكی دلیكدن كوزلری آچق قالوب خارجه نظر ایدرلر واقعا بلاد عربده مشهودمز اولمشدر آنكله یوزلری وچكه لری مستور اولوب فقط اول ایكی دلیكدن كوزلك كبی كوزلری لمعان ایدر ونقاب درشت وغلیظ اولان سرد یوله دینور ومدینه قربنده بر موضع آدیدر ونقاب قرنه دینور بطن معناسنه ومنه المثل هما فرخان فی نقاب یعنی بر قرنده نشأت ایتمش ایكی یاوریلردر ایكی آدم بری برینه پك شبیه ومانند اولدقده ضرب اولنور ونقاب ایكی كسه رو برو بولشمق علی قول من غیر میعاد یعنی خبرسز ناكهانی بولشمق معناسنه در كه اسمدر تقول لقیته نقابا ای مواجهة اومن غیر میعاد وتقول وردت الماء نقابا ای هجمت علیه بلا طلب یعنی جستجو ایتمكسزین همان بغتة صویك اوزرینه چیقه كلدم ومعنای اولده نقاب مفاعله دن مصدر اولور تقول ناقبته نقابا ای لقیته مواجهة اومن غیر میعاد (الانقاب) همزه نك كسریله یریوزنده سیر وسفر ایلمك معناسنه در یقال انقب الرجل فی الارض اذا ذهب بصائره لذا سار عنوانتده مرسومدر ودوه نك ایاغی آشنمق معناسنه در یقال انقب البعیر اذا رقت اخفافه و بركسه عظمادن برینه پرده جی وقپوجی اولمق علی قول برجماعته نقیب اولمق معناسنه در یقال انقب الرجل اذا صار حاجبا اونقیبا و بركسه نك دوه سنك طبانلری آشنمش اولمق معناسنه در یقال انقب الرجل اذا نقب بعیره (التنقیب) تفعیل وزننده نقب وانقاب كبی بو دخی هر یری طولاشوب كزمك معناسنه در یقال نقب فی الارض اذا ذهب و بو مجاز اولدیغی نقب ماده سنده آنفا ذكر اولندی یاخود معنای لازمیله كه غایتدر مفسردر (النقب) فتحتینله جزمه وسائر اایاق قابی دلنمك ویرتلمق معناسنه در یقال نقب الخف ای الملبوس اذا تخرق ودوه نك طبانی طاشرقق یاخود آشنمق معناسنه در یقال نقب البعیر اذا حفی اورقت اخفافه (المنقبة) میمك وقافك فتحیله مفخره معناسنه در كه باعث افتخار اوله جق فضل وهنر ومزیت مقوله سنه دینور موقع بحث اوله جق مخابر ومآثر مفاخردن عبارتدر كه مثلبه نك ضدیدر یقال هو ذومنقبة ای مفخرة ومنقبه ایكی خانه ارالغنده اولان طاره جق صوقاغه دینور كه دهلیز كبی اولور وخانه و بستان مقوله سنك چوره سنده اولان دیواره دینور (الانقاب) همزه نك فتحیله قولاقلره دینور آذان معناسنه بونك مفردی مسموع دكلدر (الناقب) و(الناقبة) قافلرك كسریله برعلتدر كه انسان یانی اوزره اوزون اوزادی یاتمقدن ناشی یانلرنده حادث اولور مراد مدت مدیده اسیر فراش اولان خسته نك یانلری یره لنوب دلنمك عارضه سیدر (نقیب)

زبیر وزننده تبوك ایله معان بیننده برموضعدر (نقبانه) فتحاتله اجأ نام جبل یاننده برصو آدیدر (المناقب) میمك فتحیله برطاغ آدیدرکه آنده نیجه صرپ یلاکلر و عمامه یه و یمنه وسائر سمتلره یوللر واردر ومناقب طلائعدن مکه یه موصل بریول آدیدر (النکب) ضرب وزننده و (النکب) تعب وزننده و (النکوب) قعود وزننده یولدن صاپمق معناسنه دریقال نکب عن الطریق ونکب نکبا ونکبا ونکوبا من الباب الاول والرابع اذا عدل عنه ونکب ضرب وزننده برنسنه یی الدن آتوب یره براقق معناسنه دریقال نکب به نکبا من الباب الاول اذاطرحه مؤلف بونی تکرار ایلشدر و برقابی باش اشاغی چویروب ایچنده اولان نسنه یی بوشالتمق معناسنه دریقال نکب الاناء اذاهراق مافیه ویقال نکب الکنانة اذانثر مافیها یعنی اوق قبورینی سرنکون ایدوب ایچنده اولان اوقلری پریشان ایلدی وایاغی طاش یاره لمق علی قول طاش طوقنمغله طاشرقق معناسنه دریقال نکبت الحجارة رجله اذا لثمتها اواصابتها ونکب مصیبته دینور نکبه کبی ونکب ونکب نونك ضمیله زمان برکسه یی فرط محنت ومشقته اوغراتمق یاخود برمصیبته دوچار ایلك معناسنه دریقال نکبه الدهر نکباونکبا اذا بلغ منه اواصابه بنکبة (النکب) تعب وزننده برطرفه طوغری میل ایدوب اکیلمکه شبیه اولان حالته دینورکه وضع خلقیسندن صاپقلق حالتیدر ترکیده ورب وقاچقلق تعبیر اولنور یقال فیه نکب ای شبه میل ودوه نك اباغنه عارض اولان آغسقلغه دینورکه طوپوق چالقدن یاخود طاشر ققدن برطرفه یکدیره رك یورر علی قول نکب برعلت آدیدرکه دوه نك اموزنده ظهور ایدوب اول سببله دوه آغسه یه رق برطرفه منحرف یورر عند البعض نکب همان دوه نك کتفنه یعنی کورکنه مخصوصدر (التنکیب) تفعیل وزننده بودخی یولدن صاپمق معناسنه در یقال نکب عن الطریق اذاعدل وبرکسه یی صاپدیروب آلارغه ایلك معناسنه اولمغله متعدی ولازم اولور یقال نکبه اذانحاه واشبو تنکیب ماده سی وجه مذکور اوزره مفعول واحده تعدیه ایدر ومفعولینه دخی تعدیه ایدر وباء حرفیله صله لنور یقال نکبه الطریق ونکب به عنه اذاعدل ای عدله عنه کماقال فی الاساس نکب عنه ونکبه ونکبته عنه ونکبته ایاه (التنکب) تفعل وزننده بودخی یولدن صاپمق معناسنه دریقال تنکب عن الطریق اذاعدل عنه وبرنسنه یی اموزه آلمق معناسنه در یقال تنکب قوسه اذا القاه علی منکبه (الینکوب) یعفور وزننده طوغری اولمیوب هرطرفه صاپق اولان یوله دینور یقال طریق ینکوب ای علی غیرقصد (النکباء) حمراء وزننده اکری یل دیمکدرکه مراد شول یللردرکه مهب اصلیدن صاپوب اصولدن اولان ایکی یلك آرالغنده اولان کرته دن هبوب ایلیه علی قول نکباء صبا ایله شمال بیننده هبوب ایدن یله دینور و بعضلر عندنده نکب ریاح یعنی اکری اولان یللردرتدر بری ازیبدرکه صبا ایله جنوب نکباسیدر یعنی انلرك بیننده اولان کرته دن هبوب ایدر ثانی صابیه درکه نکیباء دخی دینور مصغر بنیه سیله که تکبیری متضمن در و بوصبا ایله شمال بیننده هبوب ایدر ثالث جربیاء درکه شمال ایله دبور میاننده هبوب ایدر و بوازیب مقابلیدر رابع هیف درکه جنوب ودبور آراسنده هبوب ایدر و بونکباء مقابلیدر معلوم اوله که اصول ریاح عندالعرب درتدر اولا جنوبدرکه قطب سهیل جانبندن هبوب ایدر بودیارده اکاقبله یلی تعبیر اولنور ثانیا مشرقدرکه مطلع اصلدر کون طوغیسی تعبیر اولنور ثالثا شمالدرکه قطب جاه جانبندن هبوب ایدر یلدز تعبیر اولنور رابعا مغربدرکه مغرب اصلدر باطی تعبیر اولنور بونلرك هر برینك ارالقلرنده برر کرته واردرکه نکباء اوله جقدر وهر برینك وجه مذکور اوزره اسمی واردر بری ازیبدرکه ترکیده کشیشلمه دیرلر ثانی صابیه درکه پویراز تعبیر اولنور ثالث جربیاء درکه قره یل دینور رابع هیف درکه لدوس تعبیر اولنور وصباء استواء لیل ونهار هنگامنده مشرق حقیقی طرفندن هبوب ایدر اوقات سائره ده مشرقك شمال جانبندن اولان کرته لرندن ثریا مطلعندن بنات نعش مطلعنه قدر در بوصورتده پویراز صبادن برقسم اولور ولاتینی و رومانیلر مطلقا مهب ریاح دائره سنی اون التی اعتبار ایدرلر وجرمانیلر اوتوزایکی یه تقسیم ایدرلر واهل اسلام سفائنلری اون ایکی اعتبار ایدرلر تفصیلی کتب جغرافیاده مبسوطدر انتهی (المنکب) مسجد وزننده بدنده کورك دیدکلری کیکك اوجیله قول باشنك قاوشدیغی عضوه دینورکه اموز تعبیر اولنور فارسیده دوش دیرلر واشبو منکب لفظی مذکردر ومنکب هرنسنه نك آلارغه جه برسمتنه دینور یولك برطرفی کبی اموزه منکب اطلاقی بومعنادندر ومنکب برجماعتك عریفنه اطلاق اولنورکه امور ومصالحلرینی متعهد اولان کسه در ایکنجی رئیس اوله جقدر علی قول منکب برجماعتك ظهیر ومعاونی اولان کسه یه اطلاق اولنورکه معتمد ومستند اولمقده اموز مثابه سنده اولورلر که رأس رئیس ویدناصر ایچون مستعار اولور مفردات راغبده رأس العرفاء ایله مفسردر یقال هومنکبهم ای عریفهم اوعونهم (النکوب) قعود وزننده یل اصل مهبندن عدول له اکری اسمك معناسنه دریقال نکبت الریح نکوبا من الباب الاول اذامالت عن مهبها ونکوب نکابه معناسنه در

مطلب

(النكابة) نقابه وزننده برجاعتك وزمرهنك عريفی اولمق علی قول یاوروظهیری ومعتمد ومستندی اولمق معناسنه در یقال نكب فلان علی قومه نكابة ونكوبا من الباب الرابع اذا كان منكبالهم ای عریفا اوعونا (المناكب) مناصب وزننده منكب لفظنك جمعیدر ومناكب جمع بنیه سیله قوشك قنادنده قوادم اطلاق اولنان یلكلردن صكره اولان یلكلره اطلاق اولنور وبونك مفردی یوقدرخی اولیه كه قوشك قنادلرنده یكرمی یلك اولور هر دردینك بر اسمی واردر اوك طرفنده اولان درت یلكه قوادم دیرلر بعده مناكب وابا هر وخوافی وذنابی در (المنكوب) و (النكب) كتف وزننده ایاغی طاشدن یاره لنمش یاخود طاشه رقش اولان انسان وحیوانه دینور فعللری ذكر اولنمشدر (النكبة) جرعه وزننده یغلمش بغدای خرمنه دینور صبره كبی طاش یغننده ده اطلاق اولنور (النكبة) نزله وزننده مصیبت معناسنه در كه حادثهٔ شدیده ونائبهٔ مؤثره دن عبارتدر نكبا مریحدن مأخوذدر نكبه دخی دینور مبالغه وجمعی نكوب كلور بصارده نكبات ایله مرسومدر حركاتله یقال اصابه نكب ونكبة ای مصیبة (الانكب) احمر وزننده اوزرنده یایی اولمیان كشی یه دینور یی كمان معناسنه كه مراد سلاحسزكسه اوله جقدر یقال رجل انكب ای لاقوس معه (الانتكاب) افتعال وزننده بركسه اوق قبورنی یاخود یایی اموزینه آلوب كوتورمك معناسنه در یقال انتكب كنانته اوقوسه اذا القاه علی منكبه (المنكب) اسم فاعل بنیه سیله ایكی شاعر لقبیدر بری خزاعی ودیكری سلمی در (النكیب) آت وقاطر واشك طرنغنك دائره سنه دینور (النوب) نونك فتحی وواوك سكونیله و (النوبة) ها ایله بركسه یه برامر مشكل نازل وحادث اولمق معناسنه در بلا ومصیبت كبی یقال نابه الامر ینوب نوبا ونوبة اذا نزل علیه ونوب كلمه سی نائب لفظندن جمع اولور كه قائم مقام معناسنه در ونوب برآدمك بولندیغی یردن بركون بركیجه لك مسافه یه دینور وزور وقوت معناسنه در ویقینلق قرب معناسنه در ونوب ومناب میمك فتحیله بركسه یه نائب یعنی قائم مقام اولمق معناسنه در یقال ناب عنه نوبا ومنابا اذا قام مقامه ونوب مرة بعد اخری رجوع ایلمك معنــاسنه در حادثه معناسنه اولان نائبه بوندندر زیرا بالدفعات رجوع ایلمك شاننددر یقال ناب الیه نوبا اذا رجع مرة بعد اخری ومنه یقال ناب الی الله تعالی بمعنی تاب وحق تعالی دركاهنه رجوع وتوجه ایله طاعت وعبادته دورشمك معناسنه استعمال اولنور كه معنای لازمیدر یقال ناب الرجل اذا لزم الطاعة (النوبة) ها یله مصدردرنته كه ذكر اولندی ونوبه فرصت معناسنه در ودولت معناسنه در وانسان كروهنه دینور یقال جاءت نوبة من الناس ای جماعة ونوب لفظندن كه صرد وزننده در مفرد اولور كه مناوبه دن اسمدر لسانمزده دخی نوبت تعبیر اولنور دكرمنه كلان نوبتنی بكلر تقول جاءت نوبتك ونیابتك (النوب) نونك ضمیله زنكی طائفه سندن برفرقه اسمیدر نوبی مفردیدر روم وروی كبی ونوب بال آریسنه اطلاق اولنور مكاننه رجعت ایدر اولدیغیچون مفردی نائبدر ونوب یمنده شهر صنعاء قضاسنده برقریه آدیدر (النیابة) كتابه وزننــده نوبت معناسنه در تقول جاءت نوبتك ونیابتك مصباحده نیابه قائم مقام اولمقله ده مفسردر لكن مؤلف سكوت ایلمشدر (النوبة) نونك ضمیله صعید مصرك جنوب طرفنده واقع برالكانك آدیدر قره لر ولایتی تعبیر اولنور خلق زنكیلردر بلال حبشی اورادندر ونوبه برصحابیه اسمیدر وعبدالله بن احمد النوبی وهبةالله بن محمد بن نوبی النوبی محدثلردر (المناب) میمك فتحیله مصدردرنته كه ذكر اولندی ومناب صویه ورود ایده جك یوله اطلاق اولنور مرجع اولدیغیچون (الانابة) اقامه وزننده بركسه یی آخر كسدیه قائم مقام ایلمك معناسنه در تقول انبته عنه فی كذا ای اقمته فیه مقامه ومرة بعد اخری رجوع ایلمك معناسنه در یقال اناب الیه اذا رجع مرة بعد اخری وترك معاصی ایله دركاه الهی یه بالاخلاص رجوع وتوجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اناب الی الله تعالی اذا تاب (المناوبة) معاقبه وزننده ومرادفیدر كه مركوب اولان دابه نك اكسه سنه بنمكده نوبتلشمك معناسنه در یقال ناوبه ای عاقبه یعنی صار یركب هذا عقبة وذاك عقبة ✻ شارح كرچه بویله بسط ایلمشدر لكن تقییده حاجت یوقدر زیرا عقبه نوبت معناسنه اولمغله معاقبه ومناوبه مطلقا برایشده نوبتلشمك معناسنه صحیحدر (المنیب) مجیب وزننده انابه دن اسم فاعلدر ومنیب كوزل یاغشلو چوق ونافع یغموره اطلاق اولنور مطر جود معناسنه ظاهرا مرة بعد اخری رجوعی متفأل اولمق علاقه سیله در یقال مطر منیب ای جود وبغایت لطیف وخوشتر وفیض وطراوت وآب وتابی فراوان اولان بهار موسمنه اطلاق اولنور یقال ربیع منیب ای حسن ومنیب بررجل آدیدر وضبه قبیله سنه مخصوص برصویك آدیدر (التناوب) تفاعل وزننده عربلر حصاة قسم ایله صویی نوبتله بولشمك معناسنه در كه فی الاصل مطلقا نوبتلشمك معناسنه در یقال تناوبوا علی الماء اذا تقاسموه علی حصاة القسم وحصاة القسم كه مقله دخی دیرلر شول خرده طاشلردر كه بریده صو آزاولدیغی وقتده ینلرنده صویی تقسیم ایلمكه مجبور اولدقلریله اول طاشلری بركاسه ایچره وضع ایدوب آنلری اورتوب مقابلیه جق مقداری اوزرلرینه صو دوكرلر وهركسه اولقدرجه تقسیم ایدرلر (یت نوبی) طوبی وزننده فلسطین ایالتنده

بر بلده آدیدر (النائب) نوب ونیابه‌دن اسم فاعلدر ونائب کثیر اولان مال ومناله دینور عودی دور جوعی ملتمس اولدیغنه مبنی یقال خیر نائب ای کثیر (الانتیاب) افتعال وزننده برکسه‌یه یاخود بریره مرة بعد اخری کلمك معناسنه‌در یقال انتابهم انتیابا اذا اتاهم مرة بعد اخری (منتاب) میمك ضمیله اسامیدندر (النهب) نونك فتحی وهانك سکونیله غارت وتالان جهتیله آلنان غنیمت مالنه دینور مصدر ایله مسمادر جمعی نهاب کلور نونك کسریله یقال اخذوا النهب ای الغنیمة ونهب مصدر اولور مالی غارت وتالان ایدوب غنیمت آلمق معناسنه یقال نهب النهب ونهب نهبا من الباب الثالث والرابع والاول اذا اخذه ونهب برکونه آت اوینا دوب سکرتدرمکه دینور فرسان عرب بیننده معروفدر ظاهرا غارته هجوم ایدر کبی کسکین اوزنکیله چیقوب سکرتدرمك اوله جقدر وتاراج وتالان ایتدکلری ماله دینور کرچه غنیمت دخی بو معنایه‌در لکن غنیمتی تعمیم ایلمکه محتاجدر که تکراردن تفصی اولنه ونهب برکسه‌یی سوء ذکر ایله لسانه آلوب دیللمك معناسنه استعمال اولنور که ناموسنی تاراج ایتمش اولور یقال نهبوه ای تناولوه بلسانهم وکوپك برآدمك اياغی سکیردن قلورا یوب قاپمق معناسنه استعمال اولنور یقال نهب الکلب اذا اخذ بعرقوب الانسان (الانتهاب) افتعال وزننده بودخی غارت وتاراجله مال غنیمت آلمق معناسنه‌در که قاپشمق تعبیر اولنور یقال انتهب النهب اذا اخذه وعربلر آت قسمی سکرتمکده نهایت میدان ومسافه‌یه بردیزکنده مستولی اولسه انتهب الفرس الشوط دیرلر استولی علیه معناسنه کویا که سکرتمنك مجموعنی یاخود غایت مجالی کندیسی اغتنام ایلمشدر (النهبة) نخبه وزننده و(النهبی) حبلی وزننده و(النهیبی) تصغیر بنیه‌سیله و(النهیبی) یای مشدده ایله اسملردر نهب ویغمایه دینور کذلك نهب ویغما اولنان ماله دینور آنفا نهب کلمه‌سی تسمیه بالمصدر اولدیغی ذکر اولنمشدر (نهبان) تثنیه بنیه‌سیله تهامه‌ده ایکی طاغدر (التناهب) تفاعل وزننده مالی غارت وتالان ایدوب قاپشمق معناسنه‌در ودوه‌لر جد وسرعتله اشوب یوریمکله چوق یر آلدقلرنده تناهبت الابل الارض دیرلر اخذت منها بقوائمها کثیرا معناسنه (المناهبة) مفاعله وزننده بودخی قاپشمق معناسنه‌در بونلردر که عربلر برآت همپاسی اولان آتله یارشوب تفاوتسز برابرجه سکرتسه ناهب الفرس الفرس دیرلر باراه فی حضره معناسنه بریسی مغلوب اولمامغله کویا که یکدیکری نهب ایلمشدر ومناهبه نهب کبی برکسه‌یی مقاله کتوروب دیللمك معناسنه استعمال اولنور یقال ناهبوه ای تناولوه بکلام (منهب) منذر وزننده برقبیله پدرینك آدیدر وزید الخیل بن منهب علی قول ابن مهلهل النهبانی صحابی شاعردر (منهب) منبر وزننده عویه بن سلمی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر ومنهب بغایت یوکرك آته اطلاق اولنور یقال فرس منهب ای فایق فی العدو (نهیب) امیر وزننده برموضع آدیدر (مناهب) میمك فتحیله حرون نام فرسك نسلندن بنی ثعلبه‌یه مخصوص برفرس آدیدر (المنتهب) منتخب وزننده وادی القری قربنده بر بلده‌در (المنهوب) مجعلا مطلوب اولان شیئه اطلاق اولنور که ادا واعطا اولنمز ایسه نهب ایده جکدر یقال هو منهوب ای مطلوب مجعل وبومجازاولی قبیلندندر (الناب) باب وزننده آغزده رباعیه‌نك اکسه لرنده اولان درت دیشه دینور که آزی دیشی وکوپك دیشی تعبیر اولنور ورباعیه اوك دیشلرك وراسنده اولان درت دیش اوله جقدر وناب لفظی مؤنثدر جمعی انیب کلور افلس وزننده وانیاب کلور اقوال وزننده ونیوب کلور عیوب وزننده وجمع الجمعی انایب کلور اعاجیب وزننده لکن مصباحده دیرکه ناب انسان مذکردر مادام بو اسمله ذکر اولنه جقه پس بو لفظنه نظر ایدوب ومؤلف سن معناسنی اعتبار ایلمش اولور وابن سیداندن نقل ایدرکه برحیوانده ناب ایله قرن مجتمع اولمز انتهی وناب یاشلو قوجه ناقه‌یه دینور بونك جمعی انیاب کلور ونیوب کلور ونیب کلور نونك کسریله وناب اسامیدندر ناب بن طنیف که اصحابدن عتبان بن مالکك والده‌سی اولان لیلی خاتونك پدریدر وناب برقومك وجماعتك اولوسنه واعیان ومهترینه اطلاق اولنور یقال هذا ناب القوم ای سیدهم (نهرناب) بغدادده اوانی نام ناحیه قربنده برایرمقدر (النیوب) تنور وزننده بودخی یاشلو ناقه‌یه دینور (الانیب) احمر وزننده آزی دیشی یوغون وغلیظ اولان حیوانه دینور یقال کلب انیب ای غلیظ الناب (النیب) عیب وزننده برکسه‌نك آزی دیشنه اورمق یاطوقنمق معناسنه‌در تقول نبته نیبا ای اصبت نابه (التنییب) تفعیل وزننده برنسنه‌نك خشونت وملایمتنی ادراك ایچون آزی دیشیله اصروب یوقلامق معناسنه‌در یقال نیب السهم اذا عجم عوده واثر فیه بنابه وناقه قوجه‌مق معناسنه‌در یقال نیبت الناقة اذا هرمت ونبات کوکلمك معناسنه استعمال اولنور که آزی دیشلری کبی کوکلك صالمقدن عبارتدر یقال نیب النبت اذا خرجت ارومته (التنیب) تفعل وزننده بودخی نبات کوکلنوب اوبوملمق معناسنه‌در یقال تنیب النبت بمعنی نیب (ذو الانیاب) قیس بن معدی کرب وسهیل بن عمرو بن عبد الشمس حضراتنك لقبلریدر رضی الله عنهما ✱ فصل الواو ✱ (الوأب) واوك فتحی وهمزه‌نك سکونیله ایچر یسی واسع یولك چناغه وقوائمیه

دينور وقوند وصبق اولديغى حالده جست وخفيف اولان آت وقاطر واشلاطرنغنه دينور على قول چناق كبى اورته سى
چقوربجه وجرمى دارولو وعظيم اولمغله باصديغى يرى طباناليوب خيليجه يرطوتاراوله ياخود جيد القدر اولان طرنغه
دينوركه نه واسع وعريض ونه تنك وصغير اوله يعنى معتدل وياقشقلى اوله ووأب بركسه دنديك اوتانوب شرمسار
اولمق معناسنه دريقال وأب منه ابة من الباب الثانى اذا استحيى منه وانقبض اشبو ابه كلمه سنك اصلى وأب ايدى
وعدوعده كبى آخرنده هاء واودن بدلدر ووأب ايرى وديزمان دوه يه دينور (الوأبة) حمزه وزننده بعض قيالرده اولان
خلق اويمه چقوربه دينوركه ايچنده يغمور صويى ايركيلورودرين وايچريسى واسع اولان قيويه دينور على قول
همان درين اولان قيويه دينور (الموئبات) ميمك ضميله موعبات وزننده فضاحت ورسوايلغى وذل وعارى موجب
اولان اعمال وحالاته دينور مخزيات معناسنه ويوايثاب كلمه سندن اسم فاعلدر يقال اتى بالموئبات اى المخزيات (الايئاب)
ايجاب وزننده بركسه يه شرم وحيا اولنه جق برايش ايتمك معناسنه در على قول طارلتمق وعلى رأى برحاجتمندى
ذل وحقارتله رد ايلمك معناسنه دريقال اوأبه ايئابا اذا فعل به فعلا يستحيى منه اواغضبه اورده عن حاجته بخزى
ويقال فيه اتأبه بالتاء * شارحك بيانه كوره بونك اصلى اوأب ايدى واوتايه قلب اولندى (الابة) عده وزننده و(التؤبة)
تؤده وزننده و(الموئبة) موهبه وزننده اسملردر رسوايلق وخزى وذل وعار وحيا معناسنه دريقال مافيه ابة وتؤبة
وموئبة اى خزى وعار وحياء قال فى الاساس ماطعامك بطعام تؤبة اى لايستحيى منه پس ابه كلمه سى مصدر واسم
اولور (الاتّآب) تاى مشدده ايله افتعال وزننده بركسه دن اوتانوب خوار وخجل اولمق معناسنه دريقال اتّأب منه
اذا خزى واستحيى بونك اصلى اوتأب ايدى (الوأب) فتحتينله طارلمق معناسنه دريقال وئب الرجل وأبا من الباب
الرابع اذا غضب ويقال اوأبه غيره اى اغضبه كما ذكر (الوئيبة) حبيبه وزننده ديبى درين وچقور اولان تجره يه دينور
يقال قدر وئيبة اى قعيرة (الوبّ) واوك فتحى وبانك تشديديله جنك هنكامنده دشمن اوزره حمله وهجوم ايلمكه
يابغمق معناسنه دريقال وبّ الرجل وبّا من الباب الاول اذا تهيأ للحملة فى الحرب (الوبوبة) زلزله وزننده وبّ
معناسنه دريقال وبوب بمعنى وبّ (الوتب) واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله بريرده منفك اولمامق وجه اوزره
ثابت وپايدار اولمق معناسنه دريقال وتب بالمكان وتبا من الباب الثانى اذا ثبت به فلم يزل (الوثب) واوك فتحى وثاى
مثلثه نك سكونيله و(الوثبان) فتحاتله و(الوثوب) قعود وزننده و(الوثاب) كتاب وزننده و(الوثيب) نحيب وزننده
صچرامق واطلامق پرتاو معناسنه دريقال وثب الرجل وثبا ووثبانا ووثوبا ووثابا ووثيبا من الباب الثانى اذا طفر ووثب
وثوب حمير قبيله سى لغتنده اوتورمق قعود معناسنه دريقال وثب اذا قعد * مترجم ديركه رجال عربدن بركسه ملوك
حميردن برينه سفارتله وفود ايدوب اتفاقى اول هنكامده ملك مزبور برجبل شاهق ذروه سنده واقع بربلند پاچين قيا
اوزره خواص وندماسيله آرام اوزره اولمغله مرقومى مكان مزبورده حضورينه احضار ولغتلرى اوزره ثب ديو قعودينه
امر واشارت ايلدكده مرقوم لغت حميرى يه واقف اولمامغله طفره معناسنه حمل ايدوب لتجدنى ايها الملك مطواعا
ديوب همان اول سربفلك قيادن اشاغى يه صچرامغله خرد خشخاش اولمشدر ملك بو حالى مشاهده ايلدكده
حضاردن استفسار ايدوب آنلرده سببنى بيان ايلدكله لبس عندنا عربية كعريتهم من دخل ظفار حمر يعنى بزم لغتمز
انلرك لغتنه موافق اولمامغله من بعد بزم پاى تختمز اولان ظفار نام بلده يه كلنلر حمير لسانى اوزره تكلم ايلسونلر ديدى
ذكر اولنان ثب كلمه سى ثانك كسريله وثوبدن فعل امردر انتهى (الوثاب) كتاب وزننده تخت وسرير معناسنه در
ودوشكه دينور فراش معناسنه على قول مقاعد معناسنه دركه نشينكاهلردر بو صورتده وثاب كلمه سى جمع اولور
(الموثبان) مرتبان وزننده شول پادشاهه واميره دينوركه يرنده اوتوروب غزاء وجنك وجهاده كتمز اوله يقال لهم
موثبان اى ملك يقعد ولم يغز (الميثب) منبر وزننده دوز ويومشق يره دينور ارض سهله معناسنه وصحرا غان آدمه دينور
رجل قافز معناسنه اكثرى آتلوه وصف اولور ودائما اوتورمغه ملازمت ايدن كشى يه دينور وتپه كبى يوكسكجه يره
دينور وميثب حجازده عباده قبيله سنه مخصوص برصو آديدر ونجد الكاسنده عقيل قبيله سنه مخصوص برصو آديدر
ومدينهٔ منوره ده سرور اصفياء عليه الصلوة والسلام حضرتلرى صدقاتندن برمال آديدر * شارحك بيانه كوره
مدينه ده مخيريق نام يهودى شرفياب اسلام اولدقدنصكره طرف حضرت مصطفوى يه يدى قطعه بستان وصيت
ايلمشيدى كه بونلردر (١) اعراف (٢) صافيه (٣) زلال (٤) برقه (٥) ميثب (٦) حسنا (٧) مشربة ام ابراهيم در بعد
الضبط وقف بيورديلر وميثب مكهٔ مكرمه ده غديرخم يانندە برموضع آديدر وميثب كوجك نهره دينور جدول
معناسنه (موثب) مجلس وزننده ومقعد وزننده برموضع آديدر (التوثيب) تفعيل وزننده بركسه يى منبر ياخود
يصدق اوزنده اوتورتمق معناسنه دريقال وثبه توثيبا اذا اقعده على وسادة وبركسه اوتورمق ايچون يشكاهنه مندر

ياخود يصدق براقق معناسنه دريقال وثبه وسادة اذاطرحهاله يعنى ليقعدعليها (المواثبة) مفاعله وزننده كدى كبى بری برینك اوزرينه آتيلوب صچرامق معناسنه دركه نزاع وغوغاهنكامنده اولوريقال واثبه اذاساوره (التوثب) تفعل وزننده بركسه نك مالنه بغيرحق استيلا ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول توثب فلان فى ضيعتى اى استولى عليها ظلما (الثبة) ثانك ضميله حبه وزننده كروه وجماعت معناسنه دريقال ثبة من الناس اى جماعة غريبدركه شافيه‌ده ثبه كلمه سنك اصلى ثبيه اولمق اوزره مثبتدركه ثبى ماده سندندر جمع معناسنه در ٭ مؤلف دخى معتل بابنده مادهٔ مذكورمده رسم ايلمشيكن اشبو وثب ماده سنده دخى ثبت ايلمشدر فلينظر اصل جمع معناسنه ثبيه موضوع اولمغله ثبه آندن اشتقاق كبير جهتيله مأخوذ اولور و بونك اصلى ثبى ايدى وجوهرى بونى ثوب ماده سنده دخى رسم و مجمع ماء اولان وسط حوض معناسندن مأخوذ اولديغى اشراب واصلى ثوب اولوب آخرنده‌كى هاء واو محذوفه دن عوض اولديغنى تصريح ايلمشدر (الوثبى) جمزى وزننده پك صچرايجى و پرتاو ايديجى حيوانه دينور يقال فرس وناقة وثبى اى وثابة (الوجوب) قعود وزننده و(الجبة) عده وزننده كه اصلى وجبه در وعد وعده كبى لازم اولمق معناسنه دركه مراد ثبوت وتمكن وجهيله لازم اولمقدن عبارتدر يقال وجب الشئ وجوبا وجبة من الباب الثانى اذالزم ٭ مؤلفك بصائرده بيانى اوزره وجوب ماده سى سقوط ووقوع معناسنه موضوعدر (الوجبة) واوك فتحى وجيمك سكونيله دوشمك معناسنه دريقال وجب الشئ يجب وجبة اذاسقط ووجبه اسم اولور كورلتى ايله يقلوب دوشمكه على قول يقلوب دوشن شيئك كورلتى سنه وآوازينه دينور منهدم اولان بنا كورلتى سى كبى تقول سمعت للحائط وجبة اى سقطة مع الهدة اوصوت الساقط ووجبه ليل ونهارده همان براوكون طعام اكل ايلمكه دينور على قول يكرمى درت ساعتده بروقتى مخصوص اوكون ايدوب ايرتسى وقتمز بورده اكل طعام ايلمكه دينورمثلا هركون قوشلق وقتنه تخصيص ايدوب قوشلقدن قوشلغه اوكون ايلمك كبى يقال هو يأكل الوجبة اى الاكلة فى اليوم والليلة مرة اواكلة فى اليوم الى مثلها من الغد (الوجب) ضرب وزننده و(الوجوب) قعود وزننده كنش غروب ايلمك معناسنه در يقال وجبت الشمس وجبا ووجوبا اذاغابت وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق معناسنه دريقال وجبت العين اذاغارت و برنسنه بى يا بركسه يى برنسنه دن رد ايلمك معناسنه دريقال وجبه عنه اذا رده وهركون براوكون طعام ايلمك معناسنه دريقال وجب فلان اذا اكل اكلة واحدة فى النهار واولمك معناسنه استعمال اولنور يقال وجب فلان اذامات ووجب شول ناقه يه دينوركه ممه سنده آغوز منعقد اولوب نزول وادرار ايلميه وتكه دريسندن يايلمش ييوك طولومه دينور جمعى وجاب كلور واوك كسريله ووجب احمق وسبكمغز كسه يه دينور وقورقق جبان كشى يه دينور واوق يارشمقده ميانه‌يه وضع وتعيين اولنان اوكدله دينور (الايجاب) همزه نك كسريله برنسنه يى واجب ولازم قلمق معناسنه دريقال اوجبه اى الزمه ويقال اوجب لك البيع اى الزمه لك بورادء نسخه لرك مجموعى اوجب لك البيع مواجبة ووجابا عبارتيله مرسوم اولوب شارحلر دخى تصدى ايلامشدر بعده لسان العرب وسائر مأخذلره مراجعت اولندقده جمله سنده اوجبه ايجابا وواجبه مواجبة ووجابا عبارتيله مثبوت اولمغله قاموس نسخه لرنده سقطه واقع اولديغى متبين اولدى پس مفاعله وزننده مواجبه ووجاب دخى ايجاب معناسنه اولور وايجاب بركسه جنته ياخود جهنمه مستحق اوله جق عمل ايشلمك معناسنه دريقال اوجب الرجل اذااتى بالموجبة من الحسنات اوالسيئات له الجنة اوالنار وبركسه نك خوف وانديشه كبى حالت القاسيله يوركى اوينا تمق معناسنه دريقال اوجب الله قلبه اى اخفقه وهركون براوكون طعام ايلمك معناسنه دريقال اوجب الرجل اذااكل اكلة واحدة فى النهار (التوجيب) تفعيل وزننده بودخى لازم وواجب قلمق معناسنه دريقال وجبه عليه توجيبا اذا الزمه وكونده براوكون طعام ايلمك معناسنه در يقال وجب الرجل اذااكل اكلة واحدة فى النهار وبركسه اولادوعيالنى ياخود آتى كونده براوكون طعام وعلف اكلنه آلشدرمق معناسنه دريقال وجب عياله وفرسه اذا عودهم اكلة واحدة فى النهار وقيون وناقه مقوله سنى يكرمى درت ساعتده بركره صاغمق معناسنه دريقال وجب الناقة اذا لم يحلبها فى اليوم والليلة الامرة واحدة و يوريلوب درمانده قالمق معناسنه دريقال وجبت الابل اذا اعيت وناقه نك ممه سنده آغوز منعقد اولمق معناسنه دركه ادرار ونزول ايلمز اولور يقال وجب اللبأ فى ضرع الناقة اذا انعقد (الاستيجاب) استحقاق معناسنه دريقال استوجبه اى استحقه (الوجيبة) وظيفه وزننده ومرادفيدر يقال هى وجيبته اى وظيفته و بركسه نك بالاشتراء مستحق اولديغى شئ مشترايه اطلاق اولنور مثلا بركسه يوز كيل مقدارى بغداى اشترا ايدوب جسته جسته جمله مشتراسنى قبض ايله تماما اخذواستيفا ايلدكده قداستوفيت وجيبتك ديرلر (الموجبة) ميمك ضمى وجيمك كسريله اعمال سيئه دن واعمال حسنه دن شول كبيره وعظيميه اطلاق اولنوركه جهنمه ياخود جنته دخولى موجب ومستلزم اوله يقال هذه موجبة

وهي الكبيرة من الذنوب ومن الحسنات التي توجب النار او الجنة (الوجب) ضرب وزننده و(الوجيب) نجيب وزننده
و(الوجبان) حركاتله يورك اوينامق معناسنه در يقال وجب القلب وجبا ووجيبا ووجبانا اذا خفق (الموجب)
محدث وزننده بودخي ممه سنده آغوز منعقد اولمغله ادرار ايليان ناقه يه دينور (الوجاب) تشديد جيمله شداد وزننده
و(الوجابة) كذلك تشديد جيمله علامه وزننده قورقق وجبان كشي يه دينور (الوجوبة) واوك ضميله قورقق اولمق
معناسنه در يقال وجب الرجل وجوبة من الباب الخامس اذا كان وجابا اي جبانا (موجب) موسر وزننده قدس
شريف ايله بلقا ميانده بر بلده آديدر وشهر محرم الحرامك اسم قديميدر (الوجاب) كتاب وزننده صو ايركيلوب
اكلنه جك يرلره دينور مناقع الماء معناسنه مؤلف مفردندن سكوت ايلمشدر (الوحاب) حاى مهمله ايله غراب وزننده
دوه قسمنه مخصوص بر علت آديدر كه مهلكدر (الودب) واوك الك فتحيله سوء حال معناسنه در كه بر كسه نك حالي
مضطرب وپريشان اولمقدن عبارتدر يقال هو على ودب اي سوء الحال (الوذاب) ذال معجمه ايله جراب وزننده شول
اشكنبه لره و بغرسقلره دينور كه اعراب طائفه سي ايچلرينه سود وضع ايدوب بعدوقت پاره پاره طوغرايوب اكل ايدرلر
واشبو وذاب كلمه سنك مفردي مسموع دكلدر و وذاب ازبق چانطه سنك قوليلرينه دينور (الورب) ضرب وزننده
وحشي جانورلرينه دينور ويدنده ايكي ايكوكيكلرينك ارالغنه دينور وعضو واندام معناسنه در وفتر معناسنه در كه باش
پرمقله سبابه پرمق آچلدقده حاوي اولديغي مقداردر كه سره تعبير اولنور ودبره دينور است معناسنه وفاره وعقرب
يوطربنك اغزينه دينور جمعي اوراب كلور (الوربة) حربه وزننده بودخي كوته دينور راست كبي (الورب) واوك كسريله
ارب كلمه سنده لغتدر كه عضو واندامه دينور (الورب) كتف وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور يقال شئ ورب
اي فاسد وكوشك وصالق بلوده دينور كه فيض ومطري مأمول اوليه يقال سحاب ورب اي مسترخ لا يمطر وفاسد
طمره دينور (التوريب) تفعيل وزننده مغلق اوليان معاريض وكنايات ايله برنسنه دن توريه وايهام ايلمك معناسنه در
يقال ورب عن الشئ اذا ورى عنه بالمعارضات المباحات بو راده مباحات كلمه سي كشف واظهار معناسنه اولان
بوحدندر بو ماده ومايلي فساد معناسندندر (الورب) فتحتينله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در يقال ورب الشئ
وربا من الباب الرابع اذا فسد حالا لسا نمزده بر طرفه طوغري قاچق ومائل اولان شيئه ورب تعبيرمز اشبو فساد
معناسندندر (المواربة) مفاعله وزننده بركسه يه رنك وحيله ودوباره ايلمك معناسنه در يقال واربه اي داهاه وخاتله
وبو مشاركت ايچون اولور (الوزوب) زاي معجمه ايله آقمق معناسنه در يقال وزب الماء وزوبا من الباب الثاني اذا سال
(الميزاب) محراب وزننده وزوب لفظندن اسم آلتدر اولوغه دينور ناودان معناسنه بعضلر عندنده بو فارسيدن معربدر
يعني ميمدن صكره همزه ايله تعريب اولنمشدر فارسيده ميزاب بل الماء ترجمه سيدر كه صويي تبول ايله ديمكدر زيرا ميز
كلمه سي ايشه مك معناسنه اولان ميزيدن لفظندن امر حاضردر بعده مزج ايدوب ميزاب ديديلر بو جهتدن جمعنده
مآزيب ديديلر همزه ايله ❊ شارح دير كه جمعنده ميازيب دخي وارددر قالديكه وزوب جريان معناسنه اولدقدنصكره
برقاچ قات تكلفه نه حاجتدر ❊ مؤلف بوني ازب ماده سنده دخي ذكر ايلدي (الوزاب) تشديد زايله كتان وزننده
اوزاوغري يه دينور راصد حاذق معناسنه كه صوكبي اقار يقال لص وزاب اي حاذق (الايزاب) ايجاب وزننده كزوب
يوريمك معناسنه در كه وزوبدن مأخوذدر يقال اوزب في الارض اذا ذهب فيها (الوسب) واوك كسري
وسينك سكونيله اوته دينور كياه ونبات معناسنه (الوسب) وعد وزننده يرك نباتي چوق اولمق معناسنه در
يقال وسبت الارض وسبا من الباب الثاني اذا كثر عشبها ووسب شول تختهلره دينور كه قيونك اشاغيسنك
طپراغي كوشك ودوكلكن اولمغله دينه چاتيلور تاكه طپراغي ضبط ايدوب دوكلمسنه مانع اوله بوكه مصر خانق
خريزه ديرلر بزم ديارلرده خرزه ديرلر نهايت اول ديارلرده طاشدن ايدرلر وبوكوز قيولرده اولماز ووسب لفظنك
جمعي وسوب كلور (الوسب) فتحتينله برنسنه كيرلنمك معناسنه در يقال وسب الثوب وسبا من الباب الرابع اذا وسخ
(الايساب) همزه نك كسريله يراوتلو اولمق معناسنه در يقال اوسبت الارض بمعنى وسبت (الموسب) موسر وزننده
يوني چوق اولان قوچه اطلاق اولنور يقال كبش موسب اي كثير الصوف (الميساب) ميزاب وزننده ايكي ثلثي
مقداري رطب اولمش خرما قوروغنه دينور مجزع الرطب معناسنه (وسبي) سكري وزننده بنو سليم قبيله سنه مخصوص
برصو آديدر (الوشب) واوك فتحي وشين معجمه نك سكونيله قبوغي قالين اولان ميوه يه دينور و بوعر بلرك ثمرة وشبة
قوللرندن مأخوذدر كه غليظ اللحا معناسنه در (الاوشاب) همزه نك فتحيله اجناس مختلفه دن مجتمع فرومايه لوند
مقوله سي ناسه دينور اوباش واخلاط معناسنه وشب مفرديدر واوك كسريله يقال هم الاوشاب بل الاخشاب
اي الاوباش والاخلاط (الوصب) واوك وصادك فتحيله درد ومرض دينور جمعي اوصاب كلور يقال به وصب

اى مرض ووصب مصدر اولور خسته ودردناك اولمق معناسنه يقال وصب الرجل وصبا من الباب الرابع اذا مرض
(التوصيب) تفعيل وزننده و(التوصب) تفعل وزننده بونلر دخى خسته لنوب رنجور ودردناك اولمق معناسنه در يقال
وصب الرجل وتوصب بمعنى وصب (الايصاب) ايجاب وزننده موصب معناسنه در يقال اوصب بمعنى وصب وخسته
قلمق معناسنه متعدى اولور يقال اوصبه الله تعالى اى امرضه و برنسنه لوزمه مداومت ايلمك معناسنه در يقال اوصب
القوم على الشئ اذا ثابروا و بركسه نك علتلو ومرضلو اولادى اولمق معناسنه در يقال اوصب الرجل اذا ولدله اولاد
وصابى وناقه نك شحم بدنه يعنى قوتنه عوارض سببيله خلل كليوب على حاله ثابت و برقرار اولمق معناسنه در يقال
اوصبت الناقة الشحم اذا ثبت شحمها كرچه نسخه لرده بو رسمه مرسومدر لكن امهات سائره ده واساسده موصب
شحم الناقة ولبنها اى دام واوصبت الناقة وواصبت فهى موصبة عنوانده مرقوم اولغله مداومت معناسندن مأخوذ
اولمش اولور نسخه لرده متعدى عنوانيله اولديغندن مضطرب اولمق غالبدر وايصاب مطلقا برنسنه دائم و پايدار
اولمق معناسنه در يقال اوصب الشئ اذا دام وثبت (الوصب) كتف وزننده خسته ومريض اولان كشى يه دينور
جمعى وصابى كلور وجع و وجاعى كبى و وصاب كلور وجاع كبى (الوصوب) وجوب وزننده دائم وثابت اولمق
معناسنه در يقال وصب الشئ وصوبا من الباب الثانى اذا دام وثبت و برايشك اوزرينه اولوب اكا كوزلجه تقيد واهتمام
ايلمك معناسنه در يقال وصب على الامر اذا واظب واحسن القيام عليه (الواصبة) واجبه وزننده بغايت بعيد اولان
مفازه يه اطلاق اولنور كه كتمكله منتهى اولميه دوام معناسندن مأخوذدر يقال مفازة واصبة اى بعيدة جدا (الوصب)
نصب وزننده سربجه پرمق يانندهكى آدسز پارمقدن سبابه يه كلنجه آرالغه دينور او ربه پرمق وآرالقلرى داخلدر
(الموصب) معظم وزننده كثير الاوجاع اولان انسان وحيوانه دينور (الوطب) واوك فتحى وطانك سكونيله سود
طولومنه دينور كه ايكى ياشنده واندن زياده جه اولان قيونك دريسندن ياپيلور يدرتند كه قوزى دريسندن اولانه شكوه
دينور وطب لفظنك جمعى اوطب كلور و وطاب كلور واوك كسريله او اوطاب كلور وجمع الجمعى اواطب كلور و وطب
كنده مودرشت اندام وناتراش كسه يه اطلاق اولنور وايرى ممه يه اطلاق اولنور كه طولوم كبى اولور (الوطباء) حمرا
وزننده ايرى ممهلو خاتونه دينور كه طولوم ممه لى تعبير اولنور يقال امرأة وطباء اى العظيمة الثدى (الوطاب) واوك
كسريله وطبك جمعيدر تنه كه ذكر اولندى وعربلر بركسه وفات ايلدكده ياخود قتل اولندقده صفرت وطابه ديرلر
طولوملرى بوشالدى معناسنه كه اعضاسندن مادهٔ روح اولان دملرى خروج ايلدى ياخود ارواح اعضاسى چكيلوب
كتدى ديمكدر (الوظوب) ظاى معجمه ايله قعود وزننده منفك اولمامق اوزره همیشه برايشك اوزرنده اولمق ياخود
برايشى تعهد والتزام ايلمكله دائما اكا ملازمت ومداومت ايلمك معناسنه در بركسه نك خدمتنه ملازمت ومداومت
كبى يقال وظب على الامر وظوبا من الباب الثانى اذا دام اوداومه ولزمه (المواظبة) مفاعله وزننده وظوب
معناسنه در يقال واظب عليه بمعنى وظب (الموظوبة) موهوبه وزننده شول يره دينور كه بالدفعات رعى اولنمغله آندم
اصلا چاير اثرى قالمامش اوله يقال ارض موظوبة اى تدووولت بالرعى فلم يبق فيها كلاء و بو معناى مرقومه دن ياخود
آتيه دن مأخوذدر (الموظوب) شول كسه يه اطلاق اولنور كه پدرپى نوائب زمان صدماتيله جملهٔ مالى هلاك اولمش
اوله يقال رجل موظوب اذا كان قد تداولت النوائب ماله (موظب) مقعد وزننده مكهٔ مكرمه قربنده برموضعدر واشبو
موظب كلمه سى موبق لفظى كبى شاذدر زيرا قياس اولان موعد كبى اولمقدر (الوظبة) جمره وزننده بتون طرنقلو اولان
حيوانك فرجنه دينور (الميظب) ميرز وزننده برطرفى بچاق كبى كسكين اولان يومرى ومدور چقماق طاشنه دينور
ظرر معناسنه (الوظب) ضرب وزننده اياقله چكنمك وطئ معناسنه در يقال وظبه وظبا من الباب الثانى اذا وطئه
(الوعب) وعد وزننده برشيئك مجموعنى آوجليوب آلمق معناسنه در يقال وعب الشئ وعبا من الباب الثانى اذا اخذه
اجمع و وعب طريق واسعه دينور كه تسميه بالمصدردر اهل سبيلى احاطه ايلديكى ملاحظه سيله در (الايعاب)
همزه نك كسريله بودخى برشيئك مجموعنى آوجليوب آلمق معناسنه در يقال اوعبه بمعنى وعبه و بريكدرمك معناسنه
استعمال اولنور يقال اوعب الشئ اذا جمعه و برنسنه يى بتمامه كسمك وقوپرمق معناسنه استعمال اولنور يقال اوعب
الجذع اى استأصله يعنى بروتى بالتمام قطع ايلدى و بونده ديت لازم كلور و برنسنه ايچره برنسنه يى تقلمه
ادخال ايلمك معناسنه در يقال اوعب الشئ فى الشئ اذا ادخله فيه كله (الموعب) موسر وزننده ايعابدن اسم
فاعلدر ومنه يقال جاؤا موعبين اى اذا جمعوا ما استطاعوا من جمع ومنه الحديث * اوعب الانصار مع على
الى صفين * اى لم يتخلف منهم احد عنه (الاستيعاب) بودخى برشيئك جمله سنى آوجليوب آلمق معناسنه در يقال
استوعبه بمعنى وعبه شمول واحاطه معناسى بوندن مأخوذدر كه قاپلق تعبير اولنور (الوعاب) وطلب وزننده

ارمندن مواضع واسعیه اطلاق اولنور مفردی بوصیغه‌در کعب کبی (الوعیب) امیر وزننده واسع نسنه‌یه دینور که ایچنده
وضع اولنان شیئی وعب ایدر اوله یقال بیت وعیب واناء وعیب ای واسع وعربلر آت عهده‌سی قدرتنده اولان سکرتمك
مایه‌سنك مجموعنی استیفا ایده‌رك کلدی دیه‌جك یرده جاء الفرس برکض وعیب دیرلر (الاوعب) اقرب وزننده افعل
تفضیلدر برشیئك مجموعنی استیعاب ایدن شیئه وصف اولور ومنه یقال هذا اوعب لکذا ای احری لاستیفائه
قال الشارح وفی الحدیث ٭ نومة بعد الجماع اوعب للماء ٭ ای احری ان یخرج کل مابقی منه فی الذکر و یستقصیه (الوغب
واولك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله غرارہ‌یه دینور که خرار تعبیر اولنان ظرف معهوددر واواسبابك خرت ومرت واوفق
تفك مقوله‌سنه دینور واحمق و عاجز کسه‌یه دینور وضعیف البدن کسه‌یه دینور وفرومایه ولئیم ورذل شخصه دینور
وایری وجسیم دیوه‌یه دینور واری ودیزمان ارکك دوه‌یه دینور (الوغبة)
جمعی اوغاب کاور و وغاب کاور وطاب کبی مؤنثی وغبه‌در هایله (الوغبة) قصعاته بودخی احمق وساده دل کشی‌یه دینور
الوغوبة) واولك ضمیله دوه ایری وعظیم الهیکل اولمق معناسنه‌در یقال وغب الجمل وغوبة من الباب الخامس اذا ضخم
الوقب) واولك فتحی وقافك سکونیله بعض قیالرده اولان خلق اویمه چقوره دینور که آنده یغمور صویی ایرکیلور
علی قول بعض یالچین قیالرده برقامت یاخود ایکی قامت مقداری اولان قبو طرزنده خلق اویمه چقوره دینور که
مصنعه کبی آنده صو جمع اولور ووقب بدنده اولان چقورلره دینور کوزلك واموز باشنك چقورلری کبی ووقب الفرس
آت قسمنك کوزلری اوستنده اولان چقورلردر که یاشلو اولان آتده پك چقورلنور ووقب المحالة چرخك ومقاره‌نك
ایك واوق کچره جك دلیکلرینه دینور ووقب ووقوب مصدر اولور برنسنه غائب ونابدید اولمق معناسنه یقال وقب
الشیء وقبا ووقوبا من الباب الثانی اذا غاب ووقب احمق وابله کشی‌یه دینور یقال رجل وقب ای احمق وفرومایه
ونذل ودنی کمسه‌یه دینور یقال هو وقب ای نذل دنی وکذلك مصدر اولور برچقوره کیرمك معناسنه یقال وقب الرجل
وقبا اذا دخل فی الوقب وبرویه طوغری توجه واقبال ایدوب کلمك معناسنه‌در یقال وقب الرجل اذا اقبل وجاء
وقرا کولق باصمق معناسنه‌در یقال وقب الظلام علی الناس اذا دخل ووقب ووقوب کنش باتمق معناسنه‌در
یقال وقبت الشمس وقبا ووقوبا اذا غابت وآی کسوفه کیرمك معناسنه‌در که آی طوتلمقدر یقال وقب القمر اذا دخل
فی الکسوف ومنه قوله تعالی ٭ ومن شر غاسق اذا وقب ٭ الآیه اومعناه من شر ایر اذا قام حکاه الغزالی وغیره
عن ابن عباس معنای اوله کوره غاسقدن مراد قمردر ووقوبی کسوفه داخل اولمقدر ومعنای ثانی‌یه کوره غاسقدن
مراد ذکردر ووقوبدن مراد قیام وانتشاریدر که دخول فرجه باعثدر ٭مترجم دیر که قمره غاسق اطلاقی کسوفیله
عالمی مظلم ایلمسنه مبنی درو ذکره غاسق اطلاقی سیلان معناسنه اولان غسقاندن مأخوذ در قوامنه کلمش
آلتنه کونه فرجه سیلان ایلدیکی تذکر اولنه ومفسرین معانیء سائره‌دخی ایراد ایلمشلردر (الوقبة) تمره وزننده
وقب کلمه‌سنك مفردیدر که ذکر اولنان چقوره ودلیکه دینور و بعض خانه‌لرده اولان بیوك باجه‌یه دینور که آندن ایچرویه
کنش پرتوی کیرسون کولکه‌لك اوله و بوشمال طرفنه طوغری یاخود اشاغی قاتلرده اولان باجه اولور ووقبة الثرید
ووقبة الدهن ترید و یاغ وضع اولنان قابده یاغ ایرکیلك ایچون اورته‌سنه ایتدکلری چقوردن عبارتدر (الایقاب
ایجاب وزننده آچقمق معناسنه‌در یقال اوقب الرجل اذا جاع و برنسنه‌یی وقبه‌یه ادخال ایلمك معناسنه‌در یقال اوقب
الشیء اذا ادخله فی الوقبة (المیقب) منبر وزننده قاطر بونجغنه دینور ودعه معناسنه (الوقبی) کردی وزننده احمقلر ایله
دائما صحبت وانس والفته دوشکون اولان کمسه‌یه دینور یقال هو وقبی ای مولع بصحبة الاوقاب ای الحمق (المیقاب)
محراب وزننده صویی چوق ایچر اولان کمسه‌یه دینور واحمق و عاجز خاتونه علی قول دائما احمق ولدلر طوغرر اولان
خاتونه دینور وواسع الفرج اولان خاتونه دینور (سیر المیقاب) کوندزی کیجه‌یه قاتمرق یوریمکه دینور یقال ساروا
سیر المیقاب ای واصلوا بین یوم ولیلة (بنو المیقاب) میان عربده سب ودشنام تعبیرا تندندر که والده‌سنه نسبتدر
ذکر اولنان میقاب معناسنه‌در که پوسطال اوغلو دیمك اولور (القبة) عده وزننده قیون قسمنك بیوك اولان
پنیرمایه‌سنه دینور پك کوچك قوزینك پنیرمایه‌سنه انفحه دینور بودکه شیردان وقرق بایر دیرلر (الوقیب)
نحیب وزننده آت قسمی یوروکن خایه‌سی قابندن ظهور ایدن آوازه دینور ٭شارحك بیاننه کوره بو معنایه مصدر دخی
اولور (الاوتاب) همزه‌نك فتحیله ابله واحمق کسه‌لره دینور که وقب لفظندن جمعدر واوقاب قماش البیت معناسنه‌در که
خرت ومرت مقوله‌سی اواسبابدر تکمنه وچوملك وال ذکرمی کبی (الوقباء) صحراء وزننده وقصر ایله جائزدر
بر موضع آدیدر (الوقبی) جمزی وزننده بنومازن قبیله‌سنه مخصوص برصو آدیدر (الاوقب) دخول معناسندن
افعل‌در فروج نسایه آدمجه‌سنه دخول ایدن آلت تناسله اطلاق اولنور که کرکی کبی قوت وقوامندن ناشی اولور

یقال ذکر اوقب ای و لاج فی الهنات (الوکوب) قعود وزننده و (الوکان) فتحاتله آهسته آهسته یورویمك معناسنه در
یقال وکب الرجل وکوبا ووکانا من الباب الثانی اذامشی فی درجان ومنه الموکب کماسیذکر وهمیشه برایشك اوزرینه
اولمق معناسنه در یقال وکب علی الامر اذاواظب (الموکب) مسجدوزننده بر بلوك کروه انسانی یه دینور کرك سواری
وکرك پیاده اولسون علی قول دوه زه بنمش کروهنه دینور که دوه لری و کندیلری مزین وآراسته اوله لر ترکیده آلای تعبیر
اولنور عادتا آهسته وسکونتله سیرلری باعث تسمیه درحالا آلای پادشاهی یه موکب اطلاقی بوندندر یقال مر فی موکب
ای جماعة رکبانا اومشاة اوهو رکاب الابل للزینة (الایکاب) ایجاب وزننده موکبه قوشیلوب آنلرایله بیله جه کتمك
معناسنه در یقال اوکب فلان اذا لزم الموکب وقوش قالقوب اوچغه یاتمق معناسنه در علی قول قونغه یوز طوتدقده
ایکی قنادلرینی بری برینه چارپمق معناسنه در یقال اوکب الطائر اذا تهیأ للطیران اوضرب بجناحیه وهو واقع
وبرکسه یی طارلتمق معناسنه در یقال اوکب فلانا اذا اغضبه (المواکبة) مفاعله وزننده موکب ایله برابرجه کتمك
علی قول موکبه مبادرت ایلمك یعنی آنلره قوشلغه شتاب ایلمك یاخود موکب ایله برابر بنمك معناسنه در یقال واکب الرجل
الموکب اذا سایرهم او بادرهم اورکب معهم ودائما برایشك اوزرینه اولمق معناسنه در یقال واکب علی الامر اذا واظب
(الوکب) رکب وزننده اباق اوزره دیکیلوب طورمق معناسنه در یقال وکب الرجل وکبا اذا قام وانتصب (الوکب)
فتحتینله کیرلنمك معناسنه در یقال وکب الثوب وکبا من الباب الرابع اذا وسخ وخرما کاله رسیده اولمغله قرارمق
معناسنه در یقال وکب التمر اذا اسود لونه حین نضج (التوکیب) تفعیل وزننده بودخی خرما نضج بولدیغی وقتده
سیاهلنمق معناسنه در یقال وکب التمر بمعنی وکب وناقه نك ممه سی باغلرینی بری برینه قریب صیغجه بند ایلمك
معناسنه در یقال وکب الناقة اذا قارب فی الصرار (الموکب) تشدید کافله محدث وزننده شول خرمایه دینور که
کاله رسیده اولمغله لونی سیاهلنمش اوله (الوکاب) تشدید کافله کتان وزننده بنم کبی کثیرالحزن اولان کشی یه دینور
یقال رجل وکاب ای الکثیرالحزن ووکاب هذیل قبیله سندن برشاعردر (الواکبة) ذکر اولنان وکبدن اسم فاعلدر
قائمه معناسنه تأنیثی موصوف اعتباریله در یاخود مبالغه یه محمولدر که دائما دیکیلوب طوریجی نسنه دن عبارتدر
(المواکبة) اسم فاعل بنیه سیله دائما موکب ایله برابر یورر اولان ناقه یه دینور که اصلا کیروقالمز اوله علی قول بوینی
اوزادوب پره دوشنوب کریملیه رك یورر اولان ناقه یه دینور که دوه قسمنك شوق ونشاطله چاپقین یورویمسیدر یقال ناقة
مواکبة اذا کانت تسایر الموکب اوتعنق فی سیرها (الولوب) قعود وزننده کیرمك معناسنه در یقال ولب فی البیت ولوبا
من الباب الثانی اذادخل فیه وسرعت ایلمك معناسنه در یقال ولب اذا اسرع و برنسنه یه یتشوب واصل اولمق معناسنه در
و بو بنفسه والی ایله متعدی اولور وصل ماده سی کبی یقال ولب الشیء والیه اذا وصله کائنا ما کان (الوالبة)
غالبه وزننده اکین فلیزلرینه دینور که اول نابت اولنلرك کوکلرندن تولد ایدر فراخ الزرع معناسنه اصول
امهاتنه دخوللری باعث تسمیه در ووالبة القوم ووالبة البقر والغنم بونلرك دوللری ونسل واولادلریدر ووالبه برموضع
آدیدر (اولب) احمد وزننده اندلس دیارنده بربلده در (وانبه) جانبه وزننده اندلس الکاسنده بر بلده آدیدر
(التوئیب) تفعیل وزننده لوم وتوبیخ ایلمك معناسنه در یقال وئبه توئیبا اذا وبخه (الوئب) فتحتینله مراد قبیله سندن
بر بطن اسمیدر تابعین ومحدثیندن ثابت بن طریف الوئبی اکا منسوبدر (الوهب) نهب وزننده و (الوهب) تعب وزننده
و (الهبة) عده وزننده باغشلمق معناسنه در یقال وهب الشیء له کود عه وهبا ووهبا وهبة اذا اعطاه بلاعوض
ولا تقل وهبکه اوحکاه ابو عمرو عن اعرابی ❊ مؤلف ابتدا کودعه مثالیله وهب ماده سی دخی باب ثالثدن اولدیغنی
اشعار ایلمشدر صاحب مصباحك بیانه کوره ودع ماده سی فی الاصل باب ثانیدن اولمغله مضارعنده واو بین یاء وکسرة
واقع اولمغله واو ساقط اولمشدر بعده حرف حلق ایچون عین الفعلی مفتوح قلنمشدر پس وهب ماده سی دخی اول
کونه در ثانیا وهب ماده سی مفعول اوله لام واسطه سیله متعدی اولمغله صله سز مفعولینه تعدیه ایله وهبکه
دیمکدن منع ایلمشدر و بعضلر ابو عمرو ابن العلا براعرابیدن انطلق معی اهبك نبلا عبارتنی روایت ایلدیکنی نقل
ایلمشدر ❊ شارح دیر که قول اول سیبویه مذهبیدر ومصباحده جعل کلمه سنه تضمینله تعدیه ایلدیکی مرسومدر کما یقال
وهبنی الله فداءك ای جعلنی لکن لم یسمع فی کلام فصیح ووهب فعلی باب مغالبه ده یعنی بخشش خصوصنده تفاضل
ایله مباحثه ده استعمال اولنور یقال واهبه فوهبه یهبه کید عه ای بفتح الهاء ویهبه کیرثه ای بکسر الهاء اذا غلبه
فی الهبة بونده عینك فتحی وجه مذکور اوزره حرف حلق اولان هایه مبنیدر وکسری اصلنه مبنیدر ومعتل اولمغله
باب اوله منقول دکلدر وعربلر وهبنی الله فداءك دیرلر جعلنی معناسنه در که مضمن درینه که ذکر اولندی ❊ شارح دیر که
بو تضمین اولمغله همان ماضی صیغه سیله استعمال اولنور (الواهب) اسم فاعلدر باغشلایجی بخشنده معناسنه (الوهاب

﴿ تشدید ﴾

تشديد هايله كتان وزننده و(الوهوب) صبور وزننده و(الوهّابة) تشديدايله وهاى مبالغه ايله اندن مبالغه لر دركثير الهبه
معناسنه در (الموهب) مجلس وزننده و(الموهبة) هايله اسملردر بخشيشه دينور يقال هو كثير الموهب والموهبة اى العطأ
(الاتهاب) همزه نك وتاى مشدده نك كسريله هبه يى قبول ايتمك معناسنه در يقال وهبه له فاتهبه اى قبله بونك اصلى
اوتهب ايدى واوتايه قلب وادغام اولندى اتزن واتعد كبى زيرا فاء الفعللرى واودر (التواهب) تفاعل وزننده برى برينه
نسنه باغشلمق معناسنه در يقال تواهبوا اذا وهب بعضهم لبعض (الموهبة) مرتبه وزننده بخش اولنان نسنه يه دينور
عطيه معناسنه يقال هذه موهبته اى عطيته وشول يغمورلى سحابه يه دينوركه طولغون اولمغله همان اوزرنده واقع
اولديغى يره افاضهٔ مطر ايليه وموهبه يمنده شهر صنعا ناحيه سنده بر حصار آديدر و بر رجل آديدر وكوجكجه صو كولنه
دينوركه كولجك تعبير اولنور و بونده هانك كسريله ده لغتدر (هب) هانك فتحى و بانك سكون اوزره بنا سيله مادهٔ
مرقومه دن فعل امردر باغشله وهبه ايله معناسنه واحسب واعدد معناسنه استعمال اولنور و بو معناده متصرف دكلدر
همان فعل امر اوله رق استعمال اولنور تقول هبنى فعلت كذا اى احسبنى واعددنى يعنى بنى حساب ايله كه شويله
ايتدم لسانمزده بنى فلان ايشى ايشلدى صاى تعبير اولنور ٭ مترجم ديركه كتب نحويه ده بو مادّه نك خلاصه سى
بودركه هب كلمه سى افعال قلوبه الحاق وآنده حقيقت عرفيه اولمشدر احسب واعدد معناسنه و بونك نقلى
مجاز بمرتبتين جهتيله در ومتصرف دكلدر و غالبا ايكى مفعوله تعديه ايدر و بونده صواب اولان ضمير متصل
الحاق اولنمقدر تقول هبنى فعلت وهبه فعل و بلا ضمير استعمالنى بعضلر تجويز ايلديلر و يقال هبنى وهبونى مطلب
وهبينى يعنى همان اشبو وجوه ثلاثه ايله مستعملدر و بعضلر هب انى فعلت كذا عبارتنى تلحين ايلديلر لكن نحاته
مخالفدر زيرا بو افعال قلوبدن اولوب وافعال مرقومه دن انّ وانّ مفعولين مقامنه قائم اولدقلرى عند النحويين
اتفاقكرده در وعليه ماورد هب انّ ابانا كان حمارا واساد مهبه رجلا قد اخطأ وهبه قدمات عنوانيله مرسوم
واجعله كلمه سيله مفسردركه ذكر اولنان وهبنى الله فداءك اى جعلنى قولندن مأخوذدركه وجه مسرود اوزره
مجاز بمرتبتين اولور وقال فيه سمعت خادما لى من اليمامة يقول وقد وكف السقف يا سيدى هل اهب عليه
التراب بمعنى هل اجعله عليه ويقال للخيل هبى اى اقبلى و يوهيب ماده سنده مرسوم ومشروحدر (الايهاب) ايجاب
وزننده بر ايشك لوازمنى تهيئه وترتيب ايدوب حاضر وآماده قلمق معناسنه دركه مجازدر يقال اوهبه لك ايها با
اذا اعدّه و برنسنه نك طريق اخذى سهولت بولوب قابل اولمق معناسنه اولمغله متعدّى ولازم اولور يقال اوهب
لك الشئ اى امكنك ان تأخذه و بركسنه ايچون برنسنه دائمى اولمق معناسنه در يقال اوهب الشئ له اذا دام
بونلرك مجموعى مجازدر (وهب) نهب وزننده (وهيب) زبير وزننده (وهبان) سحبان وعثمان وزنلرنده (واهب
صاحب وزننده (موهب) مقعد وزننده اسامئ رجالدندر (وهبين) يقطين وزننده بر موضعدر (وهبان بن بقية
سحبان وزننده محدثيندندر وهبان بن القلوص عثمان وزننده شعرادندر (وهب بن منبه) نهب وزننده تابعى
مشهوردر هانك فتحيله ده جائزدر (واهب) بنوسليم ديارنده بر طاغ آديدر (ويب) ويل وزننده ومرادفيدركه
يازق وحيف وواى معناسنه در لكن رقت ومرحمت محلنده اولميوب لوم وشماتت و بد دعا موقعنه مخصوصدر حيف
وويلدن قورتلسون و بلاسنى بولسون ديمك اولور نته كه ويح وويس كلمه لرى بونك مخالفيدركه اكا يازق اولدى
واه واه معناسنه در تقول ويبك بفتح الموحدة وويب لك برفعها وويب لزيد برفعها ايضا وويباله بالنصب وويب له
بالجر وويبه بالكسر والاضافة الى الضمير وويب غيره بالكسر والاضافة الى الظاهر وويب زيد بالكسر والفتح
وويب فلان بكسر الباء ورفع فلان واشبو وجه اخير ابن اعرابيدن منقولدر بونلرك مجموعى الزمه الله ويلا اى عذابا
وخسارا معناسنه دركه حق تعالى آنى دائما معذب وآه واه ايچره قلسون ديمكدر و بونلرك اعرابلرى مغنى اللبيب
شروحنده مبسوطدر وويب تعجب مقامنده استعمال اولنورنته كه ويح كلمه سى دخى بويلجه در يقال ويبا لهذا
اى عجبا (الويبة) عيبه وزننده اكيالدن بكرمى ايكى ياخود يكرمى درت مد مقداره دينور ومد ميمك ضميله مكك
ماده سنده مشروحدر ٭ فصـــل الهاء ٭ (الهب) هانك فتحى بانك شدّه سيله و(الهبوب) قعود وزننده
و(الهبيب) نحيب وزننده يل اسمك معناسنه در يقال هبت الريح هبا وهبوبا وهبيبا من الباب الاول اذا ثارت وهاجت
واويقودن اويانمق معناسنه استعمال اولنور يقال هبّ من النوم اذا انتبه وشوق ونشاط وسرعتله اشوب كتمك معناسنه
استعمال اولنور يقال هبّ السائر من الانسان والدوابّ اذا نشط واسرع (الهباب) كتاب وزننده بودخى نشاط
وسرعتله يوريمك معناسنه در يقال هبّ السائر هبا وهبابا اذا نشط واسرع وهب وهبوب وهباب كلمك معناسنه
استعمال اولنور تقول من اين هبيت هبا بامن الباب الاول اى من اين جئت وغائب ونابود اولمق معناسنه استعمال اولنور

تقول این هیت حنا هبايا من الباب الرابع ای این غبت عناو بعض نسخه ده هیت عنا عنوانیله یعنی عن كلمه سیله
مرسومدر وحای مهمله ایله سعد قبیله سی لغتیدر که آنلر عینی حایه تبدیل ایدرلر مثلا عن بدلی حن ومع ونعم بدلی مح
ونحم دیرلر حروف حلقدن اولمغله تبدیل ایدرلر نته كه هذیل قبیله سی حایی عینه تبدیل ایدوب مثلا حتی لفظنده عتی مض ـــــ
تلفظ ایدرلر واساسده من این هیت یافلان ای من این جئت وهب فلان حینا ثم قدم ای سافر عبارتیله مجاز اوله رق
ومثال ثانیده حینا بعد الحاء یای تحتیه ایله مرسوم اولمغله بوراده دخی حینا عبارتیله اولوب تغیر ناسخله حنا اولمقده
محتملدر لكن تفسیرنده عنا عنوانی آندن آبی اولمغله وجه مذكور اوزره سعد لغتنه محمول اولمق اوجهدر زیرا بعض
محللرده دخی مؤلفك بوكونه تلوناتی واقع اولمشدر وبرنسنه یه شروع وابتدا ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال
هب فلان یفعل كذا ای طفق وتكه بی یچی یه یوكورمك ایچون چاغرمق معناسنه در تقول هببت بالتبس
ای دعوته لینزو وجوهرینك هببته عنوانده یعنی بنفسه متعدی اولمق اوزره ثبت وایراد ایلمسی خطادر وهب وهبوب
قلج اوروركن دترمك معناسنه در یقال هب السیف اذا اهتز وبركسه مدت مدیده غائب ونابود اولمق معناسنه استعمال
اولنور یقال هب الرجل اذا غاب دهرا وجنكده بوزلمق معناسنه استعمال اولنور یقال هب فی الحرب اذا انهزم (الهبة)
هانك كسریله حال وشان معناسنه در یقال انه لحسن الهبة ای الحال وبزومندیل پاره سنه دینور جمعی هبب كلور
عنب وزننده وقلجك ضربه یه ایشلیوب نافذ وكاركر اولمسی حالتنه دینور یقال هوسیف ذوهبة ای ذومضاء ونفوذ
وسحر هنكامندن باقی قلان برساعت زمانی یه دینور وزماندن برمدت غیر محدوده یه دینور تقول عشنا هبة من الدهر
ای حقبة واشبو ایكی معنای اخیرده هانك فتحیله ده جائزدر (الهب) هانك فتحیله و(الهبة) هایله و(الهبة) هانك
كسریله ومجموعنده تشدید ایله كسمك معناسنه در یقال هبه السیف هبا وهبة وهبة اذا قطعه وهبه هانك
فتحیله بركره دیمكدر تقول رأیته هبة ای مرة واحدة (الهبیب) نحیب وزننده و(الهباب) كتاب وزننده
و(الهبة) هانك كسری وبانك تشدیدیله تكه دیشی یچی یه یوكوركن شوقندن هیجانه كلوب باغرمق معناسنه در
یقال هب التبس هبیبا وهبابا وهبة من الباب الثانی والاول اذا نب للسفاد (الاهتباب) افتعال وزننده بودخی
تكه سفاد هنكامنده شوقندن باغرمق معناسنه در یقال اهتب التبس بمعنی هب وكسمك معناسنه در یقال
اهتبه اذا قطعه (الهبهبة) زلزله وزننده اهتباب ایله معنای اولده مرادفدر یقال هبهب التبس بمعنی اهتب
وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال هبهب الرجل اذا اسرع وچوللرده سراب لمعان ایلك معناسنه در یقال
هبهب السراب اذا ترقرق وزجر ومنع ایلك معناسنه در یقال هبهبه اذا زجره واویقودن اویانمق معناسنه در
یقال هبهب من النوم اذا انتبه وبوغزلمق معناسنه در یقال هبهب الكبش اذا ذبحه (الهبهبی) یای مشدده ایله دوه
سورمكده خوش نوا وخوب نغمه اولان سوریجی یه وعكامه دینور یقال هوهبهبی ای حسن الحداء وكوزل خدمتلو
چست وپیشكار خدمتكاره دینور عجبا اویله خدمتكار وارمیدر یقال خادم هبهبی ای الحسن الخدمة وقصابه
دینور وچاپك وچالاك انسان وحیوانه دینور وخاصة چست وسبكپا اركك دومیه دینور مؤنثی هبهبیه در هایله یقال جمل
هبهبی ای خفیف سریع وناقة هبهبیة ای سریعة وهبهبی قیون ویكی چوپانه دینور علی قول سورینك قوچنه
دینور (الهبهب) غبغب وزننده بودخی سریع وچالاك انسان وحیوانه دینور پس هبهبی نفسنه نسبت اولمش اولور
وهبهب چست وچاپك قورده دینور ذئب خفیف معناسنه (الهبهاب) جبجاب وزننده بودخی چست وچاپك انسان
وحیوانه دینور وچاغرغان صیاح كسمیه دینور وسرابه دینور كه اسی وقتلرده چوللرده صوكبی لمعان ایدن بوصارقدر
وعرب صبیانه مخصوص براویون آدیدر (الهباب) سحاب وزننده هبا معناسنه در كه كنشك شعاعندن هیجان ایدن
خرده خرده توزدر خلق اكا ذره تعبیر ایدرلر اوطه ایچره پنجره یه طوغری چكیلوب كیدر یقال صار هبابا ای هباء
(التهبهب) تزلزل وزننده ارغلانمق معناسنه در یقال تهبهب الشیء اذا ترعزع (التهبب) تفعل وزننده اثواب اسكیوب
ییریمك معناسنه در یقال تهبب الثوب اذا بلی (الهبائب) هانك فتحیله و(الاهباب) احباب وزننده و(الهبب
عنب وزننده اسكیوب پاره لنمش ثوبه دینور یقال ثوب هبائب واهباب وهبب ای متقطع وبوئلر ثیاب اخلاق قبیلندندر
هیبب) زبیر وزننده اسامیدندر هیبب بن معقل اصحابدندر اسكندریه طرفنده واقع وادیء هیبب اكا مضافدر
المهباب) محراب وزننده شول تكه یه دینور كه سفاد وقتنده حرص وشوقندن دائما باغرر اوله یقال تیس مهباب
ای كثیر النبیب للسفاد (الهبیب) حبیب وزننده و(الهبوب) صبور وزننده و(الهبوبة) هایله شولیله دینور كه
اسدكده توز وطپراق صاورر اوله (التهبیب) تفعیل وزننده اثوابی پك یرتمق معناسنه در یقال هبب الثوب تهبیبا
اذا خرقه (الهبص) هانك فتحی وجیمك سكونیله طوار سورمك معناسنه در یقال هجب الدابة هجبا من الباب الثانی

اذا ساقها وسرعتله یوریمك معناسندر یقال هجب الرجل اذا اسرع ودکنکله اورمق معناسنه دریقال هجبه اذاضربه بالعصا (الهدب) هانك ضمی ودالك سکونیله وضمتیله کوزك کیرکنه دینور فارسیده مژکان دیرلر یقال هوطویل الهدب والهدب ای شعر اشفار العین وثوب ومقعد مقوله سنك کنارلرنده اولان صچاغه و پوسکوله دینور مفردی ها ایله هدبه در * مؤلف هدبی خمل ایله وخملی هدب ایله تفسیر ایلمشدر لکن اصول سائره ده صچاق ایله و پوسکول ایله مفسردر یقال طال هدب الثوب ای خمله (الاهدب) احدب وزننده کوزینك کیرکی چوق کشی یه دینور یقال رجل اهدب ای کثیر الهدب واوزون کیرکلو کشی یه دینور یقال رجل اهدب ای طویل الهدب (الهدب) فتحتینله کوزك کیرکلری اوزون اولمق معناسنه در یقال هدبت العین هدبا من الباب الرابع اذا طال هدبها وهدب ارطی مقوله سی اغاجك داللرینه دینور وارطی عند البعض آق قواق اغاجی وعلی قول غضا دیدکلری شجرك آجی نوعیدر شارح دیر که هدب یپراغی اولمیان شجرك داللرینه مخصوصدر وهدب هردم تازه اولان شجر یپراغنه دینور سرو وچام وایلغین یپراغی کبی مفردی هدبه در ها ایله وهدب النبات یپراقلری اولمیوب لکن یپراق مقامنه قائم اولان چوبلرینه وداللرینه دینور علی قول عریض اولمیان یپراغه دینور سرو وسکود وایلغین یپراغی کبی مفردی هدبه در ها ایله جمعی اهداب در وهداب در کتاب وزننده قدح وقداح کبی وهدب مصدر اولور اغاجك داللری اوزایوب صچاق کبی یره صارقق معناسنه دریقال هدبت الشجر هدبا من الباب الرابع اذا طالت اغصانها وتدلت (الهیدب) صیقل وزننده زمینه طوغری صچاق صچاق صارقق اولان یغمورلی بلوده دینور علی قول صچاق صچاق اولان اتکلرینه دینور که یغارکن اول هیئتده کورینور وهدب کبی ثوبك صچاغنه و پوسکولنه دینور وسلپوك وصارقق اولان عورت فرجنه دینور وزنجیرلنوب آقان کوزیاشنه اطلاق اولنور که خطوط وخیوط شکلنده نزول وجریان ایدر وهیدب عبد عمرو بن راشدك فرسی اسمیدر وعمل مانده کندوثقیل کشی یه اطلاق اولنور که من بعد ایشدن کوجدن قالمش براوشه یرامز اولمش کسه در یقال فلان صارهیدبا ای عیا ثقیلا (الهدب) تشدید با ایله عتل وزننده بودخی عاجز ومانده وثقیل کسه یه دینور (الهداب) تشدید دال ایله رمان وزننده هدب معناسنه در و یپراغی اولمیان نبات داللرینه یاخود عریض اولمیان یپراقلره دینور هدب کبی قال فی الاساس قطع هدب الشجر وهدابها ای اغصانها مفردی هدابه در ها ایله (الهدب) ضرب وزننده کسمك معناسنه دریقال هدب الشیء هدبا من الباب الثانی اذا قطعه وحیوانك سودینی صاغمق معناسنه دریقال هدب الناقة اذا احتلبها واغاجدن میوه دیرمك معناسنه دریقال هدب الثمرة اذا اجتناها (الاهداب) همزه نك کسریله بودخی اغاجك داللری اوزایوب صچاق کبی یره صارقق اولمق معناسنه دریقال اهدبت الشجرة اذا طالت اغصانها وتدلت (الهدباء) حمراء وزننده شاخلری یره صارقق اولان اغاجه دینور یقال شجر اهدب ای متدلی الاغصان وشجر هدباء (الهدب) کتف وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (الهیدبی) سبسبی وزننده آت یورویشندن برجنس یورویش اسمیدر که آنده جد وجهد وکوشش اولور چاپیه رق باشنی ایکی طرفه تحریك ایده رك یورویشی اوله جقدر که ایکی طرفه صالنوب صارقه رق یورر (ابن الهیدبی) برشاعر مشهوردر (الهیدبی) حیدری وزننده چوق سوزلو مکثار و پرکو کشی یه دینور یقال رجل هیدبی الکلام ای کثیره (الهدیبة) عربیه وزننده اعمال مدینه دن سوارقیه قریه سی قربنده برصو آدیدر (هدبه) هانك ضمیله همزه وزننده برقوش آدیدر برهانده وتحفه ده خرخدا ایله یعنی تکری دوه جکی و پراشجکی دیدکلری بوجك ایله مفسردر (هدبه) جرعه وزننده اسامیدندر هدبة بن خالد القیسی که کتان وزننده هداب ایله معروفدر محدثیندندر وهدبة بن الخشرم شعرادندر (الهذب) جذب وزننده اغاج وسائرنسنه نك زوائدینی قطع وازاله ایله اصلاح ایدوب پاکیزه وخالص ومنقح ایلمك معناسنه در که ونق ولطافت وحسن قیافته افراغ اولنور فارسیده بومعنا پیراستن لفظیله تعبیر اولنور یقال هذب الشجر وغیره هذبا من الباب الثانی اذا قطعه ونقاه واخلصه واصلحه وخرما اغاجندن لیفلری ازاله ایله پاکیزه ور ونقدار ایلمك معناسنه در که بوخاص اولور یقال هذب النخلة اذا نقی عنها اللیف وآقمق معناسنه دریقال هذب الشیء اذا سال وهذب وهذابه سحابه وزننده یوریمکده وسائر ایشده سرعت ایلمك معناسنه دریقال هذب الرجل وغیره هذبا وهذابة اذا اسرع وقوم وجماعت بیننده کفتکو وجغلتی چوغالمق معناسنه دریقال هذب القوم اذا اکثرلغطهم (التهذیب) تفعیل وزننده هذب ایله معنای اولده مرادفدر لکن بوکثرتی متضمن در یقال هذب الشیء تهذیبا بمعنی هذبه و برایشده سرعت ایلمك معناسنه دریقال هذب الرجل اذا اسرع (الاهذاب) همزه نك کسریله بودخی سرعت ایلمك معناسنه دریقال اهذب الرجل لذا اسرع وسحاب یغموری سرعتله یاغدرمق معناسنه دریقال اهذبت السحابة ماءها اذا اسالته بسرعة (المهاذبة) مفاعله وزننده بودخی سرعت ایلمك معناسنه در

يقال هاذب الرجل اذا اسرع (المهاذيب) محاريب وزننده چابك وچالاك اولان دوه‌ لره دینور مهذاب مفردیدر يقال
ابل مهاذيب اى سراع (الهذب) فتحتيله برنسنه‌نك صافى وخالص وناب اولمسنه دینور يقال مافى مودته
هذب اى صفاء وخلوص (الهيذبى) هيذبى وزننده ومراد فيدر كه ذكر اولندى (المهذب) معظم وزننده تهذيبدن
اسم مفعولدر كه زوائدى ازاله اولنمغله پاكيزه ومنقح اولمش نسنه‌یه دینور بو مناسبتله خلق وطبيعتى مثالب ومعايبدن
پاكيزه وكردكدورتدن صافى ومنقح اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مهذب اى مطهر الاخلاق (الهذربة)
دحرجه وزننده چابك چابك چوق سوز سويلمك معناسنه‌در يقال هذرب الرجل الكلام اذا اكثر فى سرعة (الهذيربى)
مصغر بنيه‌سى وقصريله دأب وعادت معناسنه‌در يقال هذه هذيرباه اى عادته (الهذربان) عنفوان وزننده
شول كشى‌يه دینور كه تكلمده وخدمتده جست وچالاك اوله (الهذلبة) دحرجه وزننده سريع وخفيف وچالاك
اولمق معناسنه‌در يقال به هذلبة اى خفة وسرعة (الهرب) فتحتيله و(المهرب) مطلب وزننده و(الهربان)
فتحاتله قاچمق معناسنه‌در ❊ شارحك بيانته كوره اوركوب ياخود قورقوب قاچقدر فرار لازم اولسون وكرك اولمسون
يقال هرب الرجل هربا ومهربا وهربانا من الباب الاول اذا فر وعربلر قازيغك نصفى يره كچوب نابديد اولسه هرب
من الوتد نصفه ديرلر غاب معناسنه وهرب پك قوجايوب پيرفانى اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال هرب الرجل
هربا من الباب الرابع اذا هرم (التهريب) تفعيل وزننده قاچرمق معناسنه‌در تقول هربته انا تهريبا اى افررته (الاهراب)
همزه‌نك كسريله برايشده حدى تجاوز ايلمك درجه‌سنده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه‌در يقال اهرب فلان
اذا اغرق فى الامر وبرنسنه‌دن خائف اوله‌رق جد وجهد ايله كتمك معناسنه‌در يقال اهرب الرجل اذا جد فى الذهاب
مذعورا ويل طپراق صاورمق معناسنه‌در يقال اهربت الريح اذا سفت التراب وبركسه‌يى فراره مضطر وناچار ايلمك
معناسنه‌در يقال اهرب فلانا اذا اضطره الى الهرب (الهارب) اسم فاعلدر فرار ايديجى ديمكدر بو مناسبتله صودن كلان
طواره اطلاق اولنور عادتا اوبه‌يه ياخود مرعايه طوغرى سرعت ايلدكارينه مبنى نته كه صويه وارانه قارب اطلاق
اولنور ومنه يقولون ماله هارب ولا قارب اى صادر عن الماء ولا وارد يعنى فلانك صويه واروب كلان حيوانى يوقدر كه
برنسنه‌يه مالك دكلدر ديمكدر وقال بعضهم معناه ليس احد يهرب منه ولا احد يقرب اليه يعنى كنديدن خوف ايدوب
تباعد ايدن ونفعى مأمولله طرفنه متقرب اولان كمسه‌سى يوقدر كه الندن خير وشر كلمز قطعا آدملكدن علاقه‌سى
يوقدر ديمكدر وبونى مقامنده مخصوص اولان تعبيراتندر (الهرب) هانك ضميله اشكنبه‌يى وبغرسقلرى وبوكركلرى
احاطه ايدن يوفقه ياغه دينوركه چوز تعبير اولنور رثرب البطن معناسنه (المهرب) منبر وزننده اكينجيلر آلاتندن
شول اغاجه دينوركه چفت سوردكلرى وقتده برى اوته تحريك ايدرلر بونى بعضلر اوكندره ايله بيان ايلديلر (الهاربية)
ياى مشدده ايله بنى هاربه بن ذبيان قبيله‌سنه مخصوص بر كوچك صويك آديدر (الهراب) شداد وزننده و(المهرب)
محسن وزننده اسامئ رجالدندر (الهرجاب) هانك كسريله هرجان وزننده و(الهرجب) قرشب وزننده اوزون اولان
انسانه وحيوانه وسائر نسنه‌يه دينور وهرجاب بر موضع آديدر (الهردبة) دحرجه وزننده آغر آغر يلمك عدو ثقيل
معناسنه‌در يقال هردب الرجل اذا عدا ثقيلا (الهردبة) تشديد باايله قرشبه وزننده قوجه قارى‌يه دينور عجوزه معناسنه
ويورك‌سز قورقق وجبان كسه‌يه دينوركه درونى جوهر شجاعتدن خالى اولمغله وجودى اوفورلمش بوش طولوم
كبى برقيافت اوله (الهرشبة) تشديد باايله قرشبه وزننده پك ياشلو قوجه قارى‌يه دينور (الهوزب) زاى معجمه ايله
جوهر وزننده قوى وتوانا اولوب يورويشى تند وشديد اولان دوه‌يه دينور وكركس تعبير اولنان قوشه دينور
(الهيزب) حيدر وزننده حدتلو شيشه دينور ومنه ليث هيزب اى حديد (الهازبى) زانك كسرى والفك قصرى
ومديله بر نوع بالق آديدر (الهزربة) دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه‌در يقال به هزربة اى خفة وسرعة
(الهسب) حسب وزننده ومرادفيدركه يتشمك كفايت معناسنه‌در تقول هسبك بمعنى حسبك ❊ شارحك بيانته كوره
هاء حادن مبدله‌در (الهصب) غصب وزننده قاچمق معناسنه‌در يقال هصب الرجل هصبا من الباب الثانى
اذا فر (الهضب) ضاد معجمه ايله ضرب وزننده بلود يغمور ياغدرمق معناسنه‌در يقال هضبت السماء هضبا
من الباب الثانى اذا مطرت وكند وكاهل كودن دابه كبى آغر آغر يوريمك معناسنه‌در يقال هضب الرجل
اذا مشى مشى البليد وسوزه كيريشوب طالمق معناسنه استعمال اولنور يقال هضب فى الحديث اذا افاض (الاهتضاب)
افتعال وزننده و(الاهضاب) اكرام وزننده بونلرده سوزه كيريشوب لقردى‌يه طالمق معناسنه‌در يقال اهتضب
فى الحديث واهضب اذا افاض (الهضبة) حمزه وزننده يريوزينه منبسط اولان يالمى آلچق ياصتم طاغه وياره دينور
على قول يكپاره برقيادن خلق اولمش يالچين طاغه دينور ياخود سورى تپه‌لو وممرپ اولوب اطرافندن منفرد اولان

طاغه دينور و بو همان قرمزى طپراقلو اولان طاغلر ارالغنده اولغـه مخصوصدر وهضبه يغموره دينور جمعى هضب كلور هضب وزننده بدره و بدركبى وهضاب كلوركتاب وزننده وجمع الجمعى اهاضيب كلور (الهضب) هجف وزننده يك ترلكن اولان آته دينوركثيرالعرق معناسنه وصلب وشديد اولان آته دينور (الهضبب) امير وزننده سودى آزجه اولان قيونلره وكچيلره دينوريقال غنم هضبب اى قليلة اللبن (الاستهضاب) طاغ هضبه اولمق معناسنه در يقال استهضب الجبل اذا صار هضبة قال فى الاساس علوت هضبة وهضابا واستهضب صار هضبا قال رؤبة تمتمت اركانه واستهضبا * (الاهضوبة) همزه نك ضميله يغموردن برصاغانغه و بر بوريه دينور يقال اصابتهم اهضوبة من المطر اى دفعة (الهقب) هانك فتحى وقافك سكونيله بوللق سعه معناسنه در (الهقب) هجف وزننده واسع الحلق اولان انسان وحيوانه دينوركه ناركبى لقمه يى باغ كبى التقام ايدر ودوه قوشى وسائر حيواندن عظيم الجثه وطويل اولانه دينور (الهقبقب) سفرجل وزننده صاب وشـديد اولان انسان وحيوانه دينور (هقب) عنب وزننده بركله دركه آتكله آت قسمى طورمق يايوريمك ايچون زجر وآزار اولنور (الكهب) هانك فتحى وكافك سكونى وفتحيله اسـتهزا ايلك معناسنه در يقال هكبه هكبا من الباب الثانى اذا استهزأ به (الهلب) هانك ضميله مطلقا قيله دينور شعر معناسنه على قول قالين قيله ياخود آت مقولهسى دابه نك قويرقلرى قيلنه ياخود خنزيرك قيلنه دينوركه آنكله خرّازلر بعض نسنه ديكرلر تركيده قرچى تعبير اولنور (الهلب) تعب وزننده بركسه نك كوده سى يك قيللو اولمق معناسنه در يقال هلب الرجل هلبا من الباب الرابع اذا كثر شعره (الاهلب) احمر وزننده كوده سى يك قيللو اولان كشى يه دينور مؤنثنده هلباء دينور وچوق يغمورلى يله دينور يقال عام اهلب اى كثير المطر وآت و باركير مقوله سنك كسلمش قويريغنه دينور ذنب منقطع معناسنه وكوده سنده اصلا قيل اولميان تويسزه دينوركه معناى آتيدن مأخوذدر وذكر اولنديغى اوزره يك قيللو اولانه ده ديمكله ضد اولور و بوقو يريغده وصف اولور (الهلب) جلب وزننده كوده دن قيللرى يولمق معناسنه در يقال هلبه هلبا من الباب الثانى اذا نتف هلبه وسحاب قراغو ودپى مقوله سى رطوبتله خلقى اصلاتمق على قول پيدر پى يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال هلبت السماء القوم اذا بلتهم بالنـدى او مطرتهم مطرا متتابعا وآت اراسنى كسمبوب پيدر پى سكرتمك معناسنه در يقـال هلب الفرس اذا تابع الجرى و بركسه يى مقاله كتوروب هجو وشتم ايلك معناسنه استعمال اولنوركه معناى اولدن مأخوذدر يقال هلبهم بلسانه اذا هجاهم وشتمهم (التهليب) تفعيل وزننـده بودخى بدندن قيل يولمق معناسنه در يقال هلبه اى نتف هلبـه و بركسه يى هجو وذم وشتم ايلك معناسنه در يقال هلبهم اذا هجاهم وشتمهم مشهور شعرادن ابو المهالبه مهلب بن ابى صفره بومعنادن ناشى مهلب ايله ملقب اولمشدر زيرا شعراى عصرى كنديسنى هجوايلشلردر ياخود منتوف الشعر اولسى باعث تلقيبدر (التهلب) تفعل وزننده و(الانهلاب) انفعال وزننده بدندن قيللر يولنمق معناسنه در يقال هلبه تهليبا فتهلب وانهلب (الاهلاب) همزه نك كسريله آت متتابعا سكرتمك معناسنه در يقال اهلب الفرس اذا تابع الجرى (الهلوب) صبور وزننده زوجنه محبه ومتقربه اولان خاتونه دينور وزوجندن تجنب وتباعد اوزره اولان ناشزه يه ديمكله ضد اولور يقال امرأة هلوب اى متقربة من زوجها و يقال امرأة هلوب اى متجنبة من زوجها قال فى النهاية قال عمر رضى الله عنه * رحم الله الهلوب ولعن الله الهلوب * فقرة اولاده هلوب يكانه دن متباعد اولوب زوجنه تقرب ومحبت اوزره اولان خاتوندر وثانيه ده آشنادار اولمغله آشناسنه مودت والفت اوزره اولوب زوجندن تباعد اوزره اولان ملعونه درو بو هجو وذم معناسنه اولان هلبدن مأخوذدركه هر برى طرف آخردن ذم وقدحه صلاحيتلو اولور (اهلوب) اسلوب وزننده دهر بن عمرو ياخود ربيعة بن عمروك فرسى اسميدر واهلوب فن وصنف وكونه معناسنه در جمعى اهاليب كلوركه فنون واصـناف ديمكدر (الهلاب) تشديد لامله شداد وزننده يغمورلى صوغوق روزكاره دينوركه فورتنه تعبير اولنور دفعى اولانه بوره تعبير اولنور هلاّبه دخى دينور هايله تقول اخذتنا الهلاب والهلابة اى الريح الباردة مع مطر وچوق يغمورلى يله دينور يقال عام هلاب اى كثير المطر (الهلبة) جرعه وزننده و(الهلبة) تشديد بايله عتله وزننده شدت شتاء معناسنه درتقول اتيته فى هلبة الشـتاء وهلبّه اى فى شدته (الهلاب) شداد وزننده و(المهلب) محدث وزننده و(الهليب) زبير وزننده شهور رومية دن كانون ثانيده معهود كونلردركه بغايت بارداولور ياخود هلبة شتاده يعنى قيشك يك شدتى هنكامنده معدود كونلردر اوله كوره ريح بارده دن مأخوذ اولور ومراد كانون ثانينك يكرمى درت يكرمى بش يكرمى التى كونلريدر ثانى يه كوره كانون اولك يكرمى سكز يكرمى طقوز واوتوزنجى كونلريدر (هـالب الشعر) توى وقيل يولجى ديمكدر بو منـاسبتله قيش كونلرندن بركونه اطلاق اولنمشدر شـه كه مدحرج البعر دخى آتدن بريوم معهود لقبيدر دوه قيغنى كله كبى طوكدروب

بوارلدیغی باعث تلقیدر (الهلباء) حمراء وزننده اهلب کلمه سندن مؤنثدر کودهسی قیللو خاتونه دینور ودبره اطلاق اولنور واست معناسنه ومکملیه عامه بیننده برموضع آدیدر که آنده عربلرك بر وقعه سی اولمشدر وهلباء وهلبه کلمه سنه تا کیدلو لور که آفت عظمی دیمك اولور یقال هلبة هلباء ای داهیة دهیاء (الهلابة) ثمامه وزننده تولد ایدن ولد عقبنده ایش وصولك تعبیر ایتدکلری دربنك یایقندیسنه دینور غسالة السلی معناسنه ❊ لکن شارحك بیانه کوره آنکله برابر ظهور ایدن جر کاب اوله جقدر (الهالبة) غالبه وزننده بغایت یغمورلی کیجه یه دینور یقال لیلة هالبة ای مطیرة (الهلب کتف وزننده اصحابدن ابو قبیصة یزید بن قنافة الطائی لقبیدر کرچه محدثون هلك ضمیله تقیید ایدرلر لکن صواب اولان کتف وزننده اولمقدر موی الیه مقدما اقرع اولمغله باشنده قیل اثری اولمیوب بعده صاحب المعجزات علیه افضل الصلوة حضرتلری یدمؤیدلریله مسح بیورملریله قیللری نابت اولدیغندن هلب ایله ملقب اولمشدر (الهلجاب هرجاب وزننده بیوك قزغانه دینور قدر عظیمه معناسنه (الهنباء) نون مشدده ایله جلنار وزننده بلهاء وورهاء معناسنه درکه بلاهت وحماقتی اولان بون واوغوز خاتونه دینور جوهری تخفیفله تقییدنده واستشهاد ایلدیکی شعرده موهم ایلمشدر مراد نابغه نك ❊ مجنونة هنباء بنت مجنون ❊ مصراعیدر وهنباء احمق ونادان کشی یه دینور (الهنبی قصر ایله ممدوده ده لغتدر (المهنب) منبر وزننده هبنقه کبی فائق الحمق اولان کشی یه دینور یقال هو مهنب ای فائق الحمق (الهنباء) فتحتینله ومد ایله و(الهنبی) قصر ایله اوغوز وحمقاء عورته دینور بو ایکی لغت ابن درید روایتیدر یقال امرأة هنباء وهنبی ای حمقاء (هنب) هانك کسریله بر رجل آدیدر و بر مخنث اسمیدر که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم حضرتلری آنی مدینه دن نفی واجلا بیوردیلر وهنب جندل بن والق نام محدثك جدی اسمیدر (الهنبة) تای فوقیه ایله دحرجه وزننده برایشده کوشك دیره نوب سستلك وکاهللك ایلك معناسنه در یقال هنب فی امره اذا استرخی وتوانی (الهندب) و(الهندبا) هانك کسری ودالك فتحی و بعضا دال مکسور اولور والفك قصریله ومدیله سبزهٔ معروف اسمیدر مفردی هندباة در هایله بو نباتك طبیعتی معتدلدر وتناولی معده یه وجکره وطحاله نافع وکوکنی ضماد عقرب صوقدیغنه باهر المنافع در ونبات مزبورك طابخی غاسلنه نسبت خطا جهتندن اکثردر یعنی آنك مطبوخی منقوعنه نسبت خطا جهتندن اکثر وکیفیت وکیت وتعاطی واستعمالنده هیئتی ادراك ایلینلره ضرری نفعندن اوفزدر مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال فی الاحکام النبویة فی الصناعة الطبیة وفی الحدیث کلوا الهندباء ولا تنفضوه فانه لیس یوم من الایام الا وقطرات من الجنة یقطرن علیه ❊ وکذا روی جعفر بن محمد عن ابیه عن جده الحسین بن علی سمعت النبی علیه الصلوة والسلام ❊ یقول مامن ورقة من ورق الهندباء الا وعلیها

مطلب دقیق

قطرة من الجنة ❊ پس اشبو حدیثلردن ومؤلفك کلامندن مستنبط اولدیکه هندبایی غسل ونفض ایلدکلرنده مودع اولان خاصه زائل اولور طبخ اولنورسه اثری بیله باقی اولمز بو جهتله غاسلی طابخندن ازید مخطی اولور حتی ابن سینا دیدیکه صوایله هندبایی غسل یاخود نفض ایلدکده قوت نافعه سنك کلی یاخود اکثری مفارقت ایدر وقالدیکه بعض امهلتده هندباء مادهسنی هدب ذیلنده رسم ایلدیلر مؤلف بوراده ذکر ایلدی ظاهرا نونك زیاده واصالتی مختلف فیه اولدیغنه مبنی در و بعضلر رومی یاخود سریانی اولمسند ذاهب اولدیلر و بو نباته فارسیده کاستی وترکیده آجی مارول و کونیك دیرلر (هندابه) هانك کسریله برخاتون آدیدر که شعرادن ابو هندابة الکندی والده سیدر وشاعر مزبور قومك اسمی زیاددر (الهنقب) قافله جعفر وزننده بودور کسه یه دینور (الهوب) صوب وزننده ایراقلق بعد معناسنه در بو معناده در که عربلر فلان کتسه یی قنده اولدیغی بیلمز بر یرده براقوب کتدم دیه جك یرده ترکته فی هوب دابر دیرلر بو بونده هانك ضمیله ده مزبانزدر علی قول بونده صواب اولان تای فوقیه ایله اولمغله جوهری بای موحده ایله ثبت ایلمسی بو همدر هوت ارض منخفضه یه دینور ❊ شارح دیر که قیل کلامیله جوهری بی توهیم ایلك ملا یجدیدکلدر وهوب چوق سوزلو احمق وباوه کو کشی یه دینور وهوب آتشك علو ینه دینور زبانهٔ آتش معناسنه شارح دیر کیا آتشك ذنی اسمیدر (الاهوب) اقرب وزننده یمن ساحلنده برموضع آدیدر (الهویب) کمیت وزننده عتنده شهر زبید قضاسنده برموضعدر (الهیبة) غیبه وزننده و(المهابة) مخافه وزننده بر نسنه دن یا برکسه دن صاقنوب قورقمق معناسنه در عظمت وجلالتدن یاخود فی ذاته قورقنج وهیبتلو اولدیغندن ناشی اولور و بونلر اسملردر (الهیب) عیب وزننده مو (المهابة کذلك مخافه وزننده مصدرلردر یقال هابه یهابه هیبا ومهابة مثل خافه یخافه یعنی من الباب الرابع اذا خافه واتقاه (الاهتیاب) افتعال وزننده هیب معناسنه در یقال اهتابه بمعنی هابه (الهائب) و(الهیوب) صبور وزننده و(الهیاب شداد وزننده مو (الهیب) سید وزننده و(الهیبان) بسمان وزننده مو (الهیبان) یای مشدده نك کسری وفتحیله (والهیابة) تشدید یایله علامه وزننده شول کشی یه دینور که جبان وضعیف النفس اولمغله دائما ناسدن خوف وحذر

ايدرلر اوله (المهوب) مقول وزننده و (المهيب) مكيل وزننده و (الهيوب) كذلك صبور وزننده و (الهيبان) كذلك سلبان وزننده شول هيبتلو وعظمتلو آدمه دينوركه ناس كنديدن خوف وحذر ايدر اوله يقال رجل هائب وهيوب وهيابة ميوهيب وهيبان وهيبان وهيابة اى يخاف الناس ويقال رجل مهوب ومهيب وهيوب وهيبان اى يخافه الناس (التهيب) تفعل وزننده هيبت اظهار يله بركسه يى قورقتمق وصاقندرمق معناسنه در تقول تهيبنى فلان اى افزعنى واخافنى وهيبت آلوب قورقمق معناسنه در تقول تهيبته اى خفته (الهيبان) يای مشدده ايله تاسدن خوف وحذر اوزره اولان كشى يه دينوركه ذكر اولندى بو فى ذاته قورقق جبان وهر نسنه دن خوف ووهم ايدن كيمسه يه دينور و يكى تكه سنه دينور تيس كبى وجست وخفيف وچالاك اولان انسان وحيوانه دينور وچوبانه دينور وطپراغه دينور ودوه نك اغزنده مجتمع اولان كپوكه دينور وهيبان اصحابدن اسلمى القبيله برذات اسميدر يانك تخفيفيله ده زبانزد در وكاهى هيفان عنوانيله تكلم ايدرلر (المهيب) مكيل وزننده و (المهوب) مقول وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (المتهيب) متسبب وزننده بودخى ارسلانه اطلاق اولنور (الهاب) غاب وزننده يلانه دينور حيه معناسنه وهاب بركلمه دركه دوه يى هوب هوب ديه رك سوروب كوتوررلر لكن برطرفه صاپدقده صاپمقدن زجر ايچون ايراد ايدرلر (الاهابة) همزه نك كسريله دوه يى يولدن صاپمقدن منع ايچون هاب ديمك معناسنه در يقال هاب بالابل اذا زجرها بهاب وآت قسمنى چاغرمق على قول طورمقدن يا يوريمكدن زجر ومنع ايچون هاب ديو ياخود هب ديو آزارلامق معناسنه در يقال اهاب بالخيل اذا دعاها او زجرها بهاب او بهب (هبى) فعل امر مؤنث بنيه سيله بركلمه دركه آت وباركيركر وهنى صاپدقلرى سمتدن يوله كتوروب طوغرى وعجله كتمه لرى ضمننده زجر وآزار ايچون ايراد اولنور يقال هبى يعنى ياخيل اى اقبلى واقدمى آت بردانه قصراق اولورايسه ده صالحه در (المهاب) مناب وزننده و (المهوب) مقول وزننده قورقنج ودهشتلو محله دينور يقال مكان مهاب ومهوب اى مخوف يهاب فيه واشبو مهاب ومهوب كلمه لرى كويا كه هوب الرجل قولى اوزره كه مجهولدر بنا قلنمشلردر يارى واوه نقل اولندقدنصكره (التهييب) تفعيل وزننده برنسنه يى بركسه يه مهابتلو كوسترمك ومهابتلو بيلدرمك معناسنه در تقول هيبته اليه اى جعلته مهيبا عنده ❊ فصـــل الياء التحتية ❊ (اليباب) خراب وزننده ومراد فيدركه ويرانه معناسنه در يقال ارض يباب اى خراب (اليشب) يانك فتحى وشين معجمه نك سكونيله حجر معروف اسميدر يشم فارسيدن معربدر تركيده دخى يشم ديرلر بعض بچاق قبضه سى يپارلر ❊ شارح ديركه اعلاسى خطايى قسميدركه آتشده يا نمز برآدمك اوزرنده بولنسه صاعقه اصابت ايلمز (ياطب) ياسر وزننده اجأ نام طاغده برنجه صوآديدر (ما ايطبه) فعل تعجب اوله رق مستعملدر ما اطيبه معناسنه ❊ شارحك بيانه كوره مقلوب اولغله متصرف دكلدر (الايطبة) موهبه وزننده يانك شدتيله ده لغتدر قيون قسمنك اركك يه قروب كوسنمى حالتنه دينور يقال اقبلت الشاة تهذى فى ايطبتها اى شدة استحرامها ❊ مؤلف بونى طيب ماده سنده دخى رسم ايلمشيدى (اليلب) فتحتينله قلقانلره دينور ترسه معناسنه در مفردى يلبه در هاايله على قول دريدن اولان زرهلره وكيملره دينور ياخود برقاچ دريدن ديكلمش باش كيمنه دينوركه جنكده مغفر كبى خاصة باشه كيرلر ويلب فولاده دينوركه پولاد تيور اولهجقدر وخالص دمشق تيموره دينور وشول قلقانلره دينوركه كچه لردن دوزوب حشو ينه قوم وعسل تعبيه ايدرلر اعراب قلقانلريندر ومطلقا عظيم اولان شيئه دينور وپوسته دينور جلد كبى (يوبب) يائين موحدتينله مهدد وجندب وزنلرنده حضرت شعيب پيغمبرك على نبينا وعليه السلام پدرلرى اسميدر (يوب) يانك ضميله محمد بن عبد الله بن عياض نام محدثك جدى اسميدر تجزت الباء بعون ذى الآلاء

❊ باب التاء الفوقية ❊ فصـــل الالف ❊

(الابت) نبت وزننده و (الابوت) قعود وزننده كون بغايت اسى اولمق معناسنه در يقال ابت اليوم وابت ابتا وابوتا من الباب الرابع والاول والثانى اذا اشتد حره وبركسه صويى ياخود غيرى نسنه يى پك چوق ايچمكله طولوم كبى شيشوب قبارمق معناسنه در يقال ابت الرجل من الشراب اذا انتفخ وابت وصف اولور كاسيد كبى (الآبت) نابت وزننده و (الابت) كتف وزننده و (الابت) سبت وزننده كه فى الاصل مصدردر پك اسى وكرميتلو كونه دينور يقال يوم آبت وابت ولبت اى شديد الحر ويقال ليلة آبتة وابتة وابتة اى شديدة الحر (المأبوت) مفعول وزننده ومراد فيدركه اسى طوقنمش وحرارته اوغرامش كشى يه دينور يقال رجل مأبوت اى محرور يعنى اصابه الحر (الابتة) جرعه وزننده شدت غضبه اطلاق اولنور يقال اخذته ابتة الغضب اى شدته وسورته (التأبيت) تفعيل وزننده آتش يالكلنوب پك قزغين لوكرمنك اولمق معناسنه در يقال تأبت الجمر اذا احتدم (الات) همزه نك فتحى وتاى فوقيه نك تشديديله خصمه دليل وبرهان ويننه وشاهد ايله غالب اولمق معناسنه در

يقال اته اتا من الباب الاول اذا غلبه بالحجة و بركسه نك باشنى يارمق معناسنه دريقال ات رأسه اذا شدخه (الارتة) جرعه وزننده حرباء يعنى قيا كلر ينك باشنده اولان تويلره دينور (الارتان) همزه نك ضمى ورانك فتحيله برموضع آديدر (الاست) همزه نك كسرى وسينك سكونيله تمل واصل واساس معناسنه در بومناسبتله است الدهر زمان قديمه اطلاق اولنور نته كه اس الدهر دخى بومعناده استعمال اولنور يقال مازال فلان مجنونا على است الدهر واس الدهر اى على قدمه ووجهه يعنى لم يزل يعرف بالجنون يعنى اوته دن بر و مجنوندر وتقول فعلت ذلك على است الدهر اى على وجه الدهر يعنى از قديم آنى بن ايده رم وايده رلك كلدم ✿ شارح دير كه مؤلف بو بابده جوهرى يه تابع اولوب است كلمه سنك اصلى اس اولمغله سينك بر يسى تايه مقلوب اولديغنه ذاهب اولمشدر لكن بو غلطدر صواب اولان بونك اصلى سته اولمقدر كه هاء حذف اولنوب اولنه همزه عوض اولمشدر زيرا همزه سى موصوله اولمغله زائده درنته كه مؤلف سته ماده سى ذيلنده دخى بونلرى ثبت ايلمشدر انتهى واست الكلبة كريهه يه وداهيه يه اطلاق اولنور تقول لقيت منه است الكلبة اى ما كرهت ويقال وقع فى است الكلبة اى فى داهية واست المتن قيره وصحرايه اطلاق اولنور ودبر ومقعد معناسنه اولان است كلمه سى سته ماده سنده مرسومدر واساسده بونلرك مجموعى سته ماده سنده واست كلمه سندن مجاز ومتفرع اولمق اوزره مثبتدر (اسبوت) همزه نك ضمى و باى تحتيه ايله حضرموت قربنده برطاغ آديدر (الاسى) تركى وزننده بزك وقاشك ارشنه دينور سدى معناسنه وبونك وزنى افعول اولمغله معتل بابى مقام ذكريدر بوراده رسمى وهمدر شارحك بيانه كوره واهم معلوم دكلدر (استواء) دستواء وزننده نيسابور اعمالندن برقضا آديدر محدثيندن عمر بن عقبة الاستوائى اورايه منسوبدر (اشته) همزه نك فتحى وشين معجمه نك سكونيله اهل اصفهاندن برجماعت محدثين لقبلريدر (الاصت) همزه نك فتحى وصادك سكونيله برجنس نباتدن خالى اولمق معناسنه در يقال اصتت الارض اصتا من الباب الثانى اذا لم يكن فيها بقل ولا كلأ (الافت) همزه نك فتحى وفانك سكونيله شول ناقه يه دينور كه هر بابده صبر وتحملى و بقا ودوامى سائرلردن ازيد وا وفر اوله وشول جست وچالاك دوه يه دينور كه اشوب يوريمكده سائرلره غالب اوله وجنسى پاك صوى وكريم اولان دوه يه دينور وبونده همزه نك كسريله ده لغتدر وافت داهيه وآفته دينور وعجب يعنى عجيب معناسنه اسمدر غريبدر كه فارسيده همزه نك مديله آفت داهيه وافتد مسجد وزننده عجب وعجيب معناسنه در وافت هذيل قبيله سندن برجماعت اسميدر ومصدر اولور صرف وتحويل ايلمك معناسنه يقال افت فلا ناعن كذا افتا من الباب الاول اذا صرفه عنه (الافت) همزه نك كسريله افك وافتراء معناسنه اسمدر يقال ما ابين افته اى افكه (الأقت) همزه نك فتحيله و(التأقيت) تفعيل وزننده وقت وتوقيت معنالرينه دركه برنسنه ايچون وقت وزمان تعيين ايلمكدن عبارتدر يقال اقته اقتا واقته تأقيتا بمعنى وقته وقوله تعالى ✿ واذا الرسل اقتت قرأ اهل البصرة وقتت بتشديد القاف وقرأ ابو جعفر بالواو وتخفيف القاف وقرأ الباقون بالالف وتشديد القاف (الالت) همزه نك فتحى ولامك سكونيله اكسلتمك معناسنه در يقال التهحقه التا من الباب الثانى اذا انقصه وبركسه يى ايشندن ياخود يولندن صرف ايدوب آليقومق معناسنه در يقال الته اذا حبسه وصرفه يعنى عن وجهه و بركسه يه آند ويرمك على قول آنك يمين ايلمسنى طلب ايتمك ياخود مدعاسنه آندن شهادت ايتمسنى استمك معناسنه در يقال الت فلانا اذا حلفه اوطلب منه حلفا اوشهادة يقوم له بها والت بهتان ايلمك معناسنه در يقال الته اذا بهته (الايلات) ايجاب وزننده بو دخى اكسلتمك معناسنه در يقال آلته حقه ايلاتا اذا انقصه كما يقال الاته الاتا وهو من اللأت كما سيذكر (الألتة) جرعه وزننده آزويركويه دينور عطية قليله معناسنه ويمين غموس معناسنه دركه صاحبنى بحركاهه طالديران يمينه دينور مراد على لاحق اوله رق بلان يره اولان يميندر (التى) حبلى وزننده تغلبس قربنده برقلعه آديدر (آليت) همزه نك فتحى ولام مشدده نك كسريله برموضع آديدر وبونك درى كلمه سندن غيرى نظيرى يوقدر كه كوكب صفتيدر وابو زيد سكينه كلمه سنى دخى روايت ايلمشدر كه طمانينت ووقار معناسنه در فقالوا عليه سكينة مصباحده بونى نوادردن شاذ اوله رق حكايت ايلمشدر (الامت) همزه نك فتحى وميمك سكونيله حزر وتقدير معناسنه دركه برنسنه يى اعماله شروع ايلمزدن مقدم تخمين واندازه ايلمكدن عبارتدر اولچومك وكسيلمك واورانلق تعبير اولنور يقال امت الشئ امتا من الباب الثانى اذا قدره وحزره وقصد ايلمك معناسنه در يقال امته اذا قصده وامت مرتفع محله دينور جاى بلند معناسنه وكوجك تپه لره وايوكلره دينور تلال صغار معناسنه و بعض يرده اولان اينشلك و يوقشلق واچقلق و يوكسكلكه دينور كه يوكرى يوناهموار اولور يقال بالمكان امت اى انخفاض وارتفاع ومطلقا برنسنه نك ذات وخليقه سنده اولان اختلافه دينور كه بعض يرى بعضنه مخالف اولمقدن عبارتدر بعض يرى يوكسك و بعض يرى الچق ياخود طول وقصر مقوله سى اختلاف كبى جمعى امات كلور

همزه نك كسريله واموت كلور همزه نك ضميله وامت ضعف ووهن معناسنه در تقول سرنا سيرا لاامت فيه اى لاضعف ولاوهن وطريقهٔ حسنه معناسنه در وامت برنسنه نك صورتنده اولان اكر يلك وقاچقلق مقوله سى عيب ونقيصه يه دينور كرك آغزده وكرك ثوب وحجر مقوله سى نسنه لرده اولسون يقال به امت اى عوج وامت بر يك بعض محلنك طپراغى قالين وبعض برينك يوفقه وايجه اولمسى حالتنه دينور وامت شك وشبهه معناسنه استعمال اولنور يقال الخمر حرمت لاامت فيها اى لاشك فى حرمتها مؤلف مثال مزبور ايله اشبو * ان الله حرم الخمر فلاامت فيها * حديثنه تلميح ايلمشدر و بو معناى اول فرعيدر (التأميت) تفعيل وزننده بودخى برنسنه يى قبل العمل اوچمليوب تقدير ايلمك معناسنه در يقال امته تأميتا اذا قدره (المأموت) موقوت وزننده موقت معناسنه دركه نهايت وقتى تعيين اولنمش نسنه در مقدر معناسندن مأخوذ در يقال اجل مأموت اى موقت (المؤمت) تشديد ميمله معظم وزننده طولو نسنه يه اطلاق اولنور قاب طولو اولمغله خارج وداخلنده امت وعوج حالتى قالمز پس تفعيل ازاله ايچوندر يقال سقاء مؤمت اى مملوء ومؤمت شر وفتنه وعناد مقوله سى احوال الله متهم اولان كسه يه اطلاق اولنور عيب وعوج معناسندن مأخوذ در يقال هو مؤمت اى متهم بالشر ونحوه (الانيت) همزه نك فتحيله ايكلمك انين معناسنه در يقال انت المريض انيتا من الباب الثانى اذا ان وحسد ايلمك معناسنه در يقال انت فلانا اذا حسده و برنسنه يى قبل العمل اوچمليوب اوراتلق معناسنه در يقال انت الشئ اذا قدره وانيت صفت اولور محسود معناسنه (المأنوت) بودخى محسود معناسنه در يقال رجل مأنوت وانيت اى محسود * فصـــل الباء الموحدة * (البت) بانك فتحى وتانك تشديديله شول طيلسانه يعنى يولك ردا كبى بورون وارقه شالنه دينور كه خز ديدكلرى تفتكدن وغيريدن منسوج اوله وخز صباحك وسار اصولك بيانته كوره فى الاصل برجانورك يعنى دكز قيونك اسميدر بعده آنك يوكندن يعنى تفتكندن مصنوع شاله وصوفه اطلاق اولنمشدر وارشى وارغاجى ايپك اولان قاشه ده خز اطلاق اولنور و بعضلر خزى حلال ايله بيان ايلديلر كه ارشى ايپك وارغاجى ايپلك يايموق اوله يقال جاء وعليه بت اى طيلسان من خز ونحوه وبت ايكى فرس اسميدر وعراقده زاذان قربنده برقريه آديدر احمد بن على الكاتب البتى وعثمان الفقيه البصرى البتى اورادندر وبت بغداد قضاسنده بعقوبا ايله ابوهرز نام قريه ميانده برقريه آديدر وبت مصدر اولور كسمك معناسنه در يقال بت الشئ بتا من الباب الاول والثانى اذا قطعه وكسلك انقطاع معناسنه در * بو معنا شارحك بيانته كوره غريبدر ويقال السكران لايبت بضم الباء ولايبت بكسرها ولايبت من الافعال اى صار بحيث لايقطع امرا وبت دكرمنى صول طرفنه چويرمك معناسنه درنه كه شيرزصاغ طرفه چويرمكه دينور يقال طحن بتا اى ابتدأ فى الادارة باليسار (البتى) باى مشدده ايله و (البتات) تاى مشدده ايله شداد وزننده ذكر اولنان بت ديدكلرى شال صتان كشى يه دينور محدثيندن عثمان البتى حرفت مزبوره يه منسوبدر وبتى صوف وتفتك مقوله سندن مصنوع منديله و پيشكيره اطلاق اولنور كويا كه شال مزبور نوعندن معدود در ومنه الحديث * فاتى بثلاثة قرصة على بتى * اى منديل من صوف ونحوه او الصواب نبى بالضم والنون اى طبق او نبى بتقديم النون اى مائدة من خوص (بته) بانك فتحيله مغربده بلنسيه نام بلده اعمالندن برقريه در اديادن ابوجعفر البتى اورادندر وبته مصدر اولور كاسيذكر (الابتات) همزه نك كسريله كسمك معناسنه در يقال ابت الشئ اذا قطعه (الانبتات) انفعال وزننده كسلك معناسنه در يقال بته فانبت اى قطعه فانقطع و بيرلكدن ناشى كشينك مادهٔ رجوليتى اولان نطفه منقطع اولسه انبت الرجل ديرلر انقطع ماء ظهره معناسنه (البتة) بانك فتحى وتانك شدهسيله و (البتات) تبات وزننده بونلرده قطع معناسنه مصدرلردر بمعنى فاعل و بمعنى مفعول اولورلر موصوفى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال طلقها بتة وبتاتا يعنى طلقة بتة اى بتلة بائنة بو راده بتات مصدر در وبته بالكسر ذكر اولندقده مصدر ووصف بالمصدر اولمق محتملدر قطع وانقطاع معنالرندن پس طلقة بتة قاطعة ومقطوعة سبكنده اولور (البتة) همزه نك قطعيله معرف ومجرد اولهرق قطعى المفاد اولوب تردد ورجعت احتمالى اولميان ماده يى تأكيد ايچون ايراد اولنور تقول لاافعله البتة وبتة لكل امر لا رجعة فيه يعنى اوزكس آنى بن ايتم اشبو بته كلمه سى وجه مذكور اوزره مصدر در قطع معناسنه بو مقاملرده مفعول مطلق اولمغله وجوبا محذوف اولان فعل ايله منصوبدر اقطع القطع الذى لاتردد ولارجعة فيه ديمكدر و بو حرف تعريفله ومجرد اولهرق استعمال اولنور وسيبويه نقلى اوزره حرف تعريف لازم اولمغله همزه سى مقطوعه در ومعرفا استعمالى اكثردر (البتات) سحاب وزننده مصدر درنه كه ذكر اولندى وبتات زاد وتوشه يه دينور وجهاز معناسنه دركه مهمات ولوازمدر واواسبابنه دينور متاع البيت معناسنه جمعى ابته كلور اعزه وزننده وبتات برايشك اوزرنده مباشر اولوب آنك تنظيمنه تقيد واهتمام ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال هو على بتات امر اى مشرف عليه

(البات) تشدیدتایله آریق ومهزول معناسنه در واحمق وسبکمغز کشی یه دینور وسرخوشه دینور (البتوت) قعود
وزننده آریق ومهزول اولمق معناسنه دریقال بت الرجل بتوتا من الباب الثانی اذا صار مهزولا (التبتیت) تفعیل
وزننده برکسه یی آزیقلندرمق معناسنه دریقال بتوه تبتیتا اذا زودوه (التبتت) تفعل وزننده آزیق طوتمق معناسنه در
یقال تبتت الرجل اذا تزود وتمتع ایلك یعنی متاع بیت ایدنمك معناسنه در که بتات مرقومدن مأخوذ دریقال تبتت الرجل
اذا تمتع (بتی) حتی وزننده نهروان اعمالندن حولا یانام قریه و راسنده برقریه آدیدر (بتان) تشدید تایله کتان وزننده
حران نواحیسندن برناحیه آدیدر (البتی) بانك ضمیله عربی وزننده ابوالحسن علی بن عبدالله بن شادان بن البتی در که
مقری مشهور در برکونده تلاوت شریفه یی افهام ایلیه رك درت کره ختم شریف ایدوب لکن دردنجیده ثمنی باقی
قالمشدر (البحت) بانك فتحی وحای مهمله نك سکونیله مطلقا محض وخالص وصرف معناسنه در که اوز تعبیر اولنور
فارسیده بیغش دینور یقال شراب بحت ای صرف خالص ویقال عربی بحت ای خالص مؤنثی بحته درها یله
یقال عربیة بحتة ای خالصة وعند البعض بونك تثنیه وجمع وتصغیری یوقدر (البحوتة) بانك ضمیله برنسنه خالص
وبیغش اولمق معناسنه دریقال بحت الشیء بحوتة من الباب الخامس اذا صار بحتا (المباحتة) مفاعله وزننده
برکسه یه محبت ومودتی خالص قلمق معناسنه در که خلوص اوزره سومکدن عبارتدر یقال باحته الود اذا خالصه
وبرکسه یه برامر مستوری کشف واظهار ایلك معناسنه دریقال باحت فلانا اذا کاشفه ودابه یه برنوع اولمق اوزره
خالص اوت یدرمك معناسنه استعمال اولنور یقال باحت دابته بالضریع اذا اطعمها ایاه بحتا ای خالصا وضریع
شبرق دیدکلری تیکنك قوریسنه دینور (بحت) بانك فتحی وحانك سکونیله اسامیدندر محمد بن علی بن بحت محدثیندندر
(البحریت) کبریت وزننده شول خالص وغش وشائبه دن مجرد وپاکیزه شیئه دینور که آنی برنسنه ستر ایلیه
یعنی خلوصی عیان اوله یقال کذب بحریت ای خالص لایشوبه شیء من آثار الصدق (البخت) بانك فتحی وخای
معجمه نك سکونیله جد وحظ معناسنه در که اقبالدن وموافق طالعدن عبارتدر وبو فارسیدن معربدر یعنی فی الاصل
فارسی اولوب عرب دخی تکلم ایلمشلردر یقال له بخت قوی ای جد وبخت مصدر اولور اورمق معناسنه یقال بخته بختا
من الباب الاول اذا ضربه (البخت) بانك ضمیله و(البختیة) یای مشدده ایله خراسانی دیدکلری دوه لره دینور که عربیله
عجمیدن یعنی ایکی اوركلودوه ایله عربی ینده متولد اولان دوه لردر بوینلری اوزون اولور بوديارلرده اکا بسرك تعبیر ایدرلر
یقال بعیر بختی وابل بختیة بونك جمعی بخاتی کلور تشدید یایله وبخاتی کلور صحاری وزننده وبخات کلور حذف یا ایله
شارح دیر که بخت جمع جنسیدر مفردی بختی در روم وروی کبی وجمعلر مفردینکدر واشبو بختی بخت نصره منسوبدر که
سلفده برشاه مشهور در قدسده یتمش بیك یهودی قتل ایلمشدر ذکر اولنان دوه آنك تصرفکرده سیدر انتهی
وبخت اسامیدندر عطا بن بخت تابعیندندر وعبدالوهاب بن بخت وسلمة بن بخت محدثلردر (البخات) تشدید خایله
شداد وزننده ذکر اولنان بختی دوه ایله اقتنا واکتساب ایدن کشی یه دینور (البخیت) امیر وزننده و(المبخوت) بخت
واقبالدن وصفدر طالعی یاور اولان مقبل ودولتمند آدمه دینور یقال رجل بخیت ومبخوت ای مجدود * شارح دیر که
کرچه مؤلف بخت کلمه سنك معرب اولمسنه ذاهب اولمشدر لکن ابن درید عربیتنه قائلدر ووصف مذکور دخی آنی
مؤیددر (بخت نصر) بانك ضمی وتصر سکر وزننده برشاه معروف اسمیدر نته که نصر ماده سنده مرسومدر (بخیت
زبیر وزننده برجماعتك اسملریدر که اعلامدندر ومحمد بن عبدالله بن خلف بن بخیت البختیی محدثیندندر فن حدیثده
جزؤ مؤلف صاحبیدر ویحیی بن عمر الکوفی که کردی وزننده در عباد عبادندندر (البرت) بانك ضمیله طبرزد
دیدکلری معروف نبات شکرینك اسمیدر که طبخ ثالثده عشری قدر تازه سود اضافه اولنوب منعقد اولنجه قینادیلمش
شکردر واطبا بغایت پك وقاتی اولان قند مکرره اطلاق ایدرلر که نبات شکری اوله جقدر وطبرزد کلمه سی تبرزد
فارسیدن معربدر سکرمز بورك کمال صلابتندن کنایه اولمشدر وبرت بالته یه دینور فاس کبی بونده بانك فتحیله ده لغتدر
وبرت استاذ قولاغوزه دینور دلیل ماهر معناسنه وبونده بانك حرکات ثلاثیله لغتدر (المبرت) منبر وزننده بودخی
طبرزد شکرینه دینور (البرت) ضرب وزننده کسمك معناسنه دریقال برت الشیء برتا من الباب الثانی اذا قطعه
ومتحیر اولمق معناسنه دریقال برت الرجل برتا من الباب الرابع اذا تحیر (البرتی) حبنطی وزننده بدخوی وبد
مشرب کشی یه دینور (المبرتی) مسلنقی وزننده محیل ومکار اولان بودورکشی یه دینور وشول غضوب مشرب
کشی یه دینور که دائما چهره سی خشمناك ومتعبس اولوب کسه مك یوزینه نظر ایلمز اوله یقال رجل مبرنتی
ای غضبان لاینظر الی احد وبرخصوص ایچون حاضر وآماده اولمش کشی یه دینور یقال هو مبرنت له ای مستعد
منتهی * شارحك بیاننه کوره ایرنتاء کلمه سندن اسم فاعلدر افعنلال بابی ملحقاتندندر (بیروت) حیدود وزننده شام

الکاسنده

الكاسنده برشهر معروف آديدر (البريت) را نك شده سيله سكيت وزننده خريت معناسنه دركه اوز واستاد قولاغوزه دينور رهبر حاذق معناسنه ودوز وهموار يابانه دينور ❊ شارحك بيانه كوره اصلى بريه‌درو بريت بصره‌ده ايكى موضع آديدر (البريت) بانك فتحى ورانك تشديديله برفرس اسميدر على قول بوز بير وزننده‌در (البرتة) بانك ضميله رايشده اوزلق مهارت وحذاقت معناسنه اسم ومصدر اولور يقال برت الرجل برتة من الباب الرابع اذا حذق ويقال به برتة فى الامر اى حذاقة (الابرات) همزه نك كسريله بودخى رايشده حاذق اولمق معناسنه‌در يقال ابرت الرجل اذا حذق فى صناعته (برت) بانك كسريله اساميدندر عبدالله بن برت محدثيندندر (البرتيان) باى نسبتله برتى كلمه سندن تثنيه در واسط ايله بغداد مياننده برت نام قريه‌يه منسوب ديمكدر مراد قاضى ابوالعباس احمد بن محمد واحمد بن القاسم البرتيان دركه محدثلردر (برهوت) جلون وزننده يمنده حضرموت ترابنده بر وادى ياخود بر قيونك آديدر مترجم ديركه نهايه‌ده ❊ شر بئر فى الارض برهوت ❊ حديثنك شرحنده بو وجهله مرسومدركه برهوت بانك ورانك فتحيله حضرموت ديارنده بر بئر عميقه دركه قعرينه نزول ممكن دكلدر و بونده بانك ضميله ده لغتدر لغت اوله كوره باء زائده اولور كه ارض منخفضه ياخود منبع ماء معناسنه اولان رهو اولور وثانى يه كوره باء اصليه اولور (بست بانك فتحى وسينك سكونيله اربل نام بلده ترابنده بر وادى اسميدر و بست مصدر اولور مطلقا يوريمك سير معناسنه على قول طواره مخصوص عنق ديدكلرى اشكين يور ويشدن زياده جه اولان يورويشه دينور ياخود سكرتمكده سائرلرى سبق ايلمكه دينور يقال بست البعير بستا من الباب الثانى اذا سار اوهو فوق العنق اوالسبق فى العدو بست) بانك ضميله سبستان اعمالندن بر بلده آديدر اعلامدن ابوحاتم محمد بن حبان واسحق بن ابراهيم القاضى وحمد بن محمد الخطابى وابو الفتح على بن محمد ويحيى بن الحسن والخليلان ابنا احمد القاضى والفقيه البستيون اورايه منسوبلردر (البستان) بانك ضميله باغچه‌يه دينور حديقه معناسنه بستان كلمه‌سى بويستان معربيدر قوقولق معناسنه بشت) بانك ضمى وشين معجمه نك سكونيله خراسان الكاسنده بر بلده در محدثيندن صاحب المسند اسحق بن ابراهيم الحافظ وحسن بن على العلاء ومحمد بن مؤمل واحمد بن محمد اللغوى الخارزنجى البشتيون اورايه منسوبلردر بشبت) امير وزننده فلسطين قضاسنده بر قريه‌در (بشتان) بانك كسريله شهر نسف قضاسنده بر قريه‌در (المبعوت مبعوث وزننده وآنده لغتدركه بعثدن اسم مفعولدر كوندرلمش فرستاده معناسنه پس بعت بعث معناسنه در يقال هو مبعوت اى مبعوث (البغت) و (البغتة) بارك فتحى وغين معجمه لرك سكونيله و (البغتة) فتحاتله آنسزين فجأة وناكهانى معناسنه اسملردر ❊ شارحك بيانه كوره بونلر فى الاصل مصدرلردر اسم موقعنده استعمال اولنديلر يقال جاءه بغتا و بغتة و بغتة اى فجاءة و بغت مصدر اولور آنسزين على الغفله كلمك وناكهانى ايرشمك معناسنه يقال بغته بغتا من الباب الثالث اذا فجئه (المباغتة) مفاعله وزننده بركسه يه آنسزين صتاشمق معناسنه‌در ومشاركت ايچون اولور يقال باغته اذا فاجأه (الباغوت) طاغوت وزننده نصارى طائفه سنك بيرامنه دينوركه پصقليه تعبير اولنور مراد بيوك پصقليه لرى اوله جقدر ❊ شارحك بيانه كوره سريانيدر و باغوت حيره قضاسنده بر موضع آديدر البقت) بانك فتحى وقافك سكونيله قارشدرمق معناسنه‌در يقال بقت الاقط بقتا من الباب الاول اذا خلطه (المبقت معظم وزننده احمق وشوريده عقل اولان كشى يه دينور وعبدالله بن معاويه نك و بكار بن عبدالملك بن مروانك لقبلريدر (البكت) بانك فتحى وكافك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال بكته بكتا من الباب الاول اذا ضربه بالسيف والعصا وغيره و بركسه‌يى ذم وتعيير ودشنام وتكدير مقوله سى ناخوش ادا ايله قرشولمق معناسنه‌در مثلا بره خبيث اوتانمدكمى تكريدن قورقزمبسن كلماتى كبى يقال بكته اذا استقبله بمايكره (التبكيت) تفعيل وزننده بودخى بكت معناسنه در يقال بكته تبكيتا بمعنى بكته و باشه قاقمق سرزنش وتقريع معناسنه استعمال اولنور يقال بكته اذاقرعه و بركسه‌يه دليل وبرهانله غلبه ايدوب الحام واسكات ايلمك معناسنه در يقال بكته اذا غلبه بالحجة حتى اسكته (المبكت) محدث وزننده شول خاتونه دينوركه بركره اوغلان و بركره قز طوغرمق عادتى اوله معقاب معناسنه (البلت) بانك فتحى ولامك سكونيله كسمك معناسنه در يقال بلته بلتا من الباب الثانى اذا قطعه وكسلمك معناسنه در يقال بلت الشئ بلتا من الباب الاول اذا انقطع و بلت بر رجل آديدر (البلت) فتحتينله بودخى كسلمك معناسنه‌در يقال بلت الشئ بلتا من الباب الرابع اذا انقطع (الانبلات) انفعال وزننده كسلمك معناسنه‌در يقال بلت الشئ فانبلت اى قطعه فانقطع (البليت) سكيت وزننده ومرادفيدركه اكثرى ابسم وخموش اولان كسه در يقال رجل بليت اى سكيت وعاقل ولبيب وهوشمند اولان آدمه دينور يقال هو بليت اى عاقل لبيب البلاتة) كرامه وزننده عاقل وهوشمند اولمق معناسنه در يقال بلت الرجل بلاتة من الباب الخامس اذا صار بليتا

الابلات) همزه‌نك كسريله يمين و يمك معناسنه‌در يقال ابلته يمينا اذا احلفه (بلت) صرد وزننده برنوع قوش آديدر كه
خلقی قنادلری محترق اولمغله يلكنك وتويننك بريسی برقوشه طوقنسه آنی ده احراق ايدر قال في النهاية في حديث سليمان
على نبينا وعليه السلام * احشروا الطير الا الشنقاء والرنقاء والبلت * فالشنقاء الطير التي تزق فراخها والرنقاء
القاعدة على البيض والبلت طائر محترق الريش ان وقعت ريشة منه في الطير احرقته بوراده بعض نسخه‌ده تكرار واقع
اولمغله التفات اولنميه (مبلت) مقعد وزننده برموضع آديدر (المبلت) تشديد لامله معظم وزننده مزين ومهذب ومنقح
كلامه دينور يقال كلام مبلت اى مزين مهذب ومهر مضمون معناسنه‌در كه بركسه‌نك ضامن اولوب درعهده ايلديكی
بدل نكاح اولان مبلغدن عبارتدر يقال مهر مبلت اى مضمون (البلتأة) قلسأة وزننده كسمك معناسنه‌در تقول بلتته
بلتأة اى قطعته (البلحتة) بانك ولامك كسريله برنوع نبات آديدر كه زمينه منبسط اولوب يبراقلری يردن يوكسك
اولماز عصارسيله ياخود مطبوخيله غرغره ايلمك بوغازدن سلوكی اخراج واسقاط ايدر بونباته تركيده سكل اوتی ديرلر
دالالری اينجه وقرمزی اولور (بنت) بانك ضمی ونونك سكونيله مغربده بلنسيه شهری قربنده برقريه آديدر (التنبيت)
تفعيل وزننده بركسه دن برماده يی تكرار بتكرار صوروب استخبار ايلمك معناسنه‌در يقال بنت عنه تنبيتا اذا استخبر
واكثر السؤال عنه وخصمی تبكيت ايلمك معناسنه‌در يقال بنته بكذا اى بكته و بركسه مافى الضميری اولان خبر
وكلامك مجموعنی آخره سويلمك معناسنه‌در يقال بنته الحديث اذا احدثه بكل مافى نفسه (البوت) توت وزننده برنوع
شجردر كه آلج اغاجنه شبيه اولور بوشجر مفرداتده كندس طبری اسميله مرسومدر بعض دیارده تركجه ازكيل
تعبير ايدرلر (بوته) هايله بلدة مرقوضاسنده برقريه‌در نسبتنده بوتقى ديرلر فاذله محدثيندن اسلم بن احمد البوتقى اورايه
منسوبدر (بونت) بانك ضمی وواوك فتحی ونونك سكونيله مغربده بربلده‌در اعلامدن اسمعيل بن عمر البوتی اورايه
منسوبدر (البهت) بانك فتحی وهانك سكونيله و(البهت) فتحتينله و(البهتان) بانك ضميله بركسه‌يه ايشلمديكی ايشی
ياسويلمديكی سوزی اسناد ايله افك وافترا ايلمك معناسنه‌در يقال بهته بهتا و بهتا و بهتانا من الباب الثالث اذا قال عليه
مالم يفعل اصول سائره‌ده بهتان اسم اولمق اوزره مرسومدر و بوماده مدهوش ومتحير اولمق معناسندن مأخوذدر كه
اولمقوله افترا صدمه‌سندن حيران ومدهوش اولور وجوهرينك بهتاندن مأخوذ اولان بهت ماده سی على كلمه سيله
موصوله اولمامغله بهت عليه ديه‌جكندن ناشى شاعرك اشبو * سبى الحماة فابهتى عليها * مصراعنده واقع فابهتى عليها
كلامنى فابهتيها ايله تفسيری تصحيف وتحريفدر زيرا صواب اولان فانهى عليها اولمقدر نونله كه نهيدن فعل
امردر حيقرمق معناسنه * شارح ديركه جوهری يه بونده ابن برى وصاغانى سابقلردر و بهت بانك فتحيله برحجر معروف
آديدر اكا حجر البهت وحجر الضحك دخى ديرلر فارسيده باهت وتركيده آدم كولديرن طاشى ديرلر اكا نظر ايدن
بى اختيار خنده‌ناك اولور و بهت مصدر اولور بركسه يى آنسزين على الغفلة طوتمق معناسنه يقال بهته بهتا
اذا اخذه بغتة وقول وفعلدن كسيلوب بت كبی اولمجه مدهوش ودنك ومتحير قالمق معناسنه‌در يقال بهت الرجل
و بهت و بهت بهتا من الباب الرابع والاول والخامس و يقال بهت على بناء المجهول اذا انقطع وتحير * شارحك بيانه
كوره مجهول صيغه سيله افصحدر (المبهوت) مسكوت وزننده متحير ومنقطع ومدهوش اولان كشى يه دينور بونده
اسم فاعل بنيه سيله باهت و بهيت ديمك جائز دكلدر * شارح ديركه بناء مجهول ذكر اولنديغی اوزره افصح واشهر اولمغله
آندن مبهوت متصرف اولمشدر لكن معلومدن دخى تصريفی واقع اولمغله قياس اوزره باهت و بهيت متصرف
اولور (البهيتة) بانك فتحيله شول باطل ولغو و يهوده‌يه دينوركه بطلانی انسانه موجب حيرت اوله يقال اتى
بالبهيتة اى بالباطل الذى يتحير من بطلانه و يلان سوزه دينور كذب معناسنه كه مراد لاعن اصل بركسه‌يه اسناد وافترا
اولنان مفتريانددن عبارتدر هاء نقليه در (البهت) بانك ضميله بهيته معناسنه‌در يقال جاء بالبهيتة والبهت اى الكذب
(البهوت) صبور وزننده مباهت معناسنه‌دركه سامعى افك وافترا ايله مبهوت وحيران ايدن كسه يه دينور جمعی بهت
كلور ضمتينله و بهوت كلور (بهتة) طلحه وزننده اسامى‌دندر عمر بن حميد بن بهتة محدثيندندر وهانك فتحيله زبادردر
البيت) زيت وزننده او دينور خانه معناسنه كرك قيلدن يعنى چادر وآلاچق وهوغ اولسون وكرك طاشدن وكر بچدن
ياپلمش اولسون جمعی ابيات و بيوت كلور وجمع الجمع ابابيت كلور اقوال واقاويل كبی و بيوتات كلور وابياتات كلور
مصغرنده بييت دينور و بييت دينور بانك كسريله يايه مجاورت ايچون بويت ديمك جائز دكلدر واو ايله معلوم اوله كه
بيت طاشدن وكر بچدن ايسه لسانمزده اكا او واوطه تعبير اولنور قيل چادر ايسه قره او تعبير اولنور ومطبخلو
وقبولو ياخود بيوت عديده يی مشتمل ايسه عربيده دار ومنزل ولسانمزده قوناق تعبير اولنور واكر خوش نشين
ايسه اوبه تعبير اولنور و فى الاصل بيت انسانك كيجه‌يه مخصوص مأواسنه موضوعدر بعده توسع اولنوب كيجه مطلب

اعتباری ساقط اولمشدر وجمعی اولان بیوت مسا کنده وابیات منظومه بیتلرنده عرف اولمشدر و بیت شرف وشان معناسنه استعمال اولنور فارسیده خانمان ودودمان ایله تعبیر اولنور یقال بیت بنی تمیم فی بنی حنظلة ای شرفها ویقال هو من اهل البیوتات و بیت شریف وذیشان آدمه اطلاق اولنور یقال فلان بیت قومه ای شریفهم و بیت مصدر اولورا ولنمك معناسنه یقال بات الرجل یبیت بیتا اذا تزوج و بیت کوشکه اطلاق اولنور قصر معناسنه و برکسه نك اهل وعیالنه اطلاق اولنور باعث سکونتی اولدیغیچون وکعبهٔ مکرمه یه اطلاق اولنور که بیت الحرامدر وقبر ومزاره اطلاق اولنور وخانه نك کلیم وکچه ومقعد ودوشك مقوله سی دوشمه لرینه اطلاق اولنور یقال تزوجها علی بیت ای فرش بیت وایکی مصراعدن مرکب منظومه یه اطلاق اولنور کویا که سقف وعماد وسائر ادواتدن جمع وبنا قلنمش بیته تشبیه اولنمشدر یاخود چادره تشبیه اولنمشدرتنه که اجزاسنه اسباب واوتاد اطلاقی بونی مؤیددر ومنه یقال ان الشاعر یرضی بهدم بیته لا باخلال بیته (البیوت) تشدیدیایله خروب وزننده صوغوق صویه اطلاق اولنور عادتا اوزرندن کیجه کچمش صو بارد اولدیغی ملاحظه سیله که حشم نشبنه مخصوصدر تقول سقانی بیوتا ای ماء باردا و کیجه دن قالمش اتمکه وسائر طعامه دینور که بیات تعبیر اولنور وشول ایشه دینور که صاحبی کال اهتمامندن ناشی کیجه لرده دخی آنك اوزرینه اوله یقال له امر بیوت ای یبیت له صاحبه مهتما (البائت) فائت وزننده بودخی کیجه دن قالمش طعام وشرابه دینور فارسیده مخنی دینور یقال خبز بائت ای غاب (البیت) بالك فتحیله و(البیات) ثبات وزننده و(المبیت) مقبل وزننده و(البیتوتة) شیخوخه وزننده کیجه وقتی برایش کورمك و کیجه یی برایش ایله کچرمك معناسنه در یقال بات یفعل کذا یبیت و یبات بیتا و بیاتا ومبیتا و بیتوتة من الباب الثانی والرابع ای یفعله لیلا ولیس من النوم یعنی کیجه او یومق بوك وضع معناسنده داخل دکلدر زیرا بالمباشره اولان فعله مخصوصدر پس بات فلان ینام دیمك جائز دکلدر ومن ادرکه اللیل فقد بات مصباحك بیاننه کوره بات ماده سی ایکی معناده مستعملدر اشهری مدلولی اولان فعلك لیله اختصاصیدر تنه که ظل کلمه سی نهاره مخصوصدر پس بات یفعل کذا فعله باللیل معناسنه در وظل یفعل کذا فعله بالنهار معناسنه در و بیتوته انجق سهر لیل ایله اولان فعل وعمله مختصدر وعلیه قوله تعالی ❊ والذین یبیتون لربهم سجدا وقیاما ❊ وازهری امام فراءدن نقل ایدر که بات الرجل قولی سهر اللیل کله فی طاعة اومعصیة معناسنه درو بات کلمه سنی نام لفظیله تفسیر ایدنلر مخطلردر زیرا عربلر بات یرعی النجوم دیرلر نائم اولان کسه نك مراقبهٔ نجوم ایلمسی ممکن دکلدر خلاصه سی مدلولی اولان فعلده نوم داخل دکلدر ومعنای ثانی صار معناسنه استعمال اولنور مثلا بات بموضع کذا دیرلر صار به معناسنه کرك لیلده وکرك نهارده اولسون فقهانك بات عند امرأته لیلة قوللری بومعنایه مبنیدر که صار عندها دیمکدر کرك نوم بولنسون وکرك بولنمسون انتهی وتقول بت القوم و بهم وعندهم ای صرت پس بومعنای ثانی مذکوردندر (البیتة) بالك کسریله بناء نوع وحالتدر که آندن کیجه لبش ایله تعبیر اولنور یقال اباته الله احسن بیتة ای اباتة بونده تنوین تنویع ایچوندر و بیته و بیت هاسز سد رمق ایده جك قوت وغدایه دینور که مراد اخشام طعمه سیدر که کیجه آنکله کذران ایدر تا کید ایچون لیله مضاف قلنور یقال ماله بیت لیلة و بیتة لیلة ای قوت لیلة وتوسع اوزره مطلقا قوت وغدایه دخی اطلاق اولنور (الاباتة) همزه نك کسریله کیجه لتمك و کیجه یی بکرتمك معناسنه در یقال اباته الله احسن بیتة ای اباته کما ذکر بومثالده بدیعیه دن صنعت احتباك اولمق دخی محتملدر که اباته الله اباتة حسنة فبات احسن بیتة سبکنده در اخباریه ودعائیه اولور انبت الله نباتا حسنا ❊ نظم شریفی کبی (التبییت) تفعیل وزننده برخصوصی کیجه وقتی تدبیر واعمال ایلمك معناسنه در یقال بیت الامر تبییتا اذا دبره لیلا وخرما اغاجنك زائد ونابجا اولان شاخلرینی ازاله ایله حسن قیافت و یرمك معناسنه استعمال اولنور و بومعنای آتیدن مأخوذدر که دشمنی شبخونله اهبه واشیارینی ساب ایلکدن عبارتدر یقال بیت النخل اذا شذبها وکیجه اعدایی شبخون ایدوب باصمق معناسنه در یقال بیت العدو اذا اوقع بهم لیلا (الاستباتة) قوت لیل طلب ایلمك وقوت ایدنمك معنالرینه در بومناسبتله فقر واحتیاج معناسنده استعمال اولنمشدر زیرا اغنیا قوت لیل قیدندن مستغنی اولور (المستبیت) مستریب وزننده آندن اسم فاعلدر فقیر وکدایه اطلاق اولنور یقال فلان مستبیت ای فقیر ویقال فلان لایستبیت لیلة ای ماله بیت لیلة (المتبیتة) متسیده وزننده که تبیت کلمه سندن اسم فاعلدر بیت وزوجه نائله اولان خاتونه دینور که مراد اولی بارقلی قوجه یه نائله اولان خاتوندر یقال امرأة متبیتة ای اصابت بیتا و بعلا و بونده بیت زوج معناسنه اولوب و بعل کلمه سی عطف تفسیر اولمق دخی محتملدر (التبیت) تفعل وزننده برکسه یی ایشندن آلیقومق معناسنه استعمال اولنور یقال تبیته عن حاجته اذا حبسه عنها (البیوتة) تشدید یایله تنوره وزننده سقوط احتمالی او لمیان ثابت ومحکم دیشه اطلاق اولنور یقال سن بیوتة ای لا تسقط یعنی لثباتها وقوتها کویا که یرنده اخشاملیوب قالمشدر (بیات) سحاب وزننده واسط قربنده برسنجاق آدیدر اعلامدن حسن ابن ابی العشائر

البياتی اورایه منسو بدر * فصل التاء الفوقية * (تبت) تشدید بایله سکر وزننده مشرقده نیجه بلادی مشتمل بر مملکت آدیدر مسك اذفر اورایه نسبت اولنور جغرافیا بیانی اوزره بر واسع ولطیف ولایتدر بونده آهوی مسك اولور کرچه غزال کبیدر لکن باشی خنزیر باشنه شبیه واغزنده فیل کبی ایکی دیشلری اولور وطشره چیقار بونلری سوری ایله بسلرلر هرسنه کوبکلرنده بر ورم پیدا اولوب نضج بولدقده بغایت کچشمکله بعض طاشلره سورینه رك کوبکی دوشر بونلر سنبل هندی اوتلامغله مسکی غایت فایق اولور (التبوت) بالتاء شده سیله تنور وزننده تابوت لفظنده لغتدر (تحت) تانك فتحی وحای مهمله نك سکونیله جهات ستّ اقسامندندر الت دیمکدر که فوق معناسی اولان اوست مقابلیدر فارسیده زیر دینور و بو ظرف اولور یعنی ظرف مبهم اولور که معناسی انجق اضافتله متبین اولور یقال هذا تحت هذا واسم اولور بو صورتده ضم اوزره مبنی اولور فیقال من تحتُ (التحوت) تانك ضمیله اسم اولان تحت مذکورك جمعیدر اراذل وسفلهٔ ناسه اطلاق اولنور اعالی واشراف مقابلیدر ومنه الحدیث * لا تقوم الساعة حتی تهلك الوعول وتظهر التحوت * وهم الذین کانوا تحت اقدام الناس لا یعلم بهم لحقارتهم (التخت) بخت وزننده شول ظرفه دینور که آنده اثواب وضع وحفظ اولنور جامدان تعبیر اولنور (الترتة) تانك ضمیله لساندہ اولان شول قبح وفاحش پیه پیلتنه حالتنه دینور که افراط اوزره لولمغله حرفلری پك چوق تردید ایده رك کوجله ادا ایده میلور اوله یقال بلسانه ترتة ای ردة قبیحة فیه من العیب (التمت) سمت وزننده برنوع نباتدر که یمشی مأکولدر بو راده لایؤکل نسخه لری غلطدر (تنّی) تانك فتحی ونون مشدده نك کسریله فعل امر مؤنثدر بزی کوزل نسج ایله معناسنه در که بوجه طوقی دیمکدر یقال تنّی ای جوّدی نسجك و بو بنیه مذکوره اوزره مسموعدر * مترجم دیر که ظاهرا بو تنتهٔ فارسیدن مأخوذدر تنته فارسیده اورمجك آغنه دینور وتنیدن طوقومق نسج معناسنه در (التوت) تانك ضمیله فرصاد اسمیدر که ترکیده دخی توت ایله معروف میوه در * شارح دیر که فرصاد عربی وتوت عربی صحیح دکلدر لکن ادب الکتب شرحنده مشروحدر که توت کلمه سی لفظ اعجمی معربدر اصلی توث در آخرده ثای مثلثه ایله کذلك توذ در ذال معجمه ایله و بعضا اصلی اوزره اشعارده وارد اولمشدر و برهانده ثای مثلثه ایله معرب اولمق اوزره مرسومدر * مؤلف ثای مثلثه ایله ده رسم ایلمشدر وفرصادی تردد اوزره تفسیر ایلمشدر ومصباحك بیانه کوره اهل بصره شجرینه فرصاد و یمشنه توت اطلاق ایدرلر و بعضا ثای مثلثه ایله ده تفوه ایدرلر و بعضلر فرصادی قرمزی توت ایله بیان ایدرلر که توت اعم اولور ومقدمة الادبده قاره توت ایله مفسردر والحاصل توت که تای فوقیه ایله وتوث که ثای مثلثه ایله در فارسیدن یاخود سریانیدن معربدر اعمدر وفرصاد اخصدر که سیاه نوعنه دیرلر (التوتیاء) لوبیاء وزننده حجر معروف اسمیدر که سحق ایدوب کوزه چکرلر * شارحك بیانه کوره فارسیدن معربدر (تویت) زبیر وزننده اسامیدندر حولاء بنت تویت بن حبیب صحابیه در (التویتات) مصغر بنیه سیله بنو تویت قبیله سی اشخاصنه اطلاق اولنور (تیت) میت وزننده و (تیّت) تشدید ایله میت وزننده مدینه قربنده برطاغك آدیدر واداندن محمد بن الصاحب شرف الدین بن التیتی تانك کسریله در کذلك تیتی که قتحله درمحدثیندن منصور بن ابی جعفر اللشمیهنی لقبیدر مؤلف بونلرك نسبت ومعناسی بیانندن ساکت اولمشدر

فصل الثاء المثلثة * (الثبات) نبات وزننده و (الثبوت) قعود وزننده پایدار و برقرار اولوب طورمق معناسنه در یقال ثبت الشیء ثباتا وثبوتا من الباب الاول اذا دام واستقرّ (الثابت) و (الثبیت) امیر وزننده و (الثبت) شکس وزننده صفتلردر ثابت و پایدار اولان شیئه دینور وثابت اسامیٔ رجالدندر وفقهادن احمد بن عبدالله بن احمد الثابتی پدرینك جدی اولان ثابته منسو بدر (الاثبات) همزه نك کسریله ثابت و پایدار ایلمك معناسنه در یقال اثبته اذا جعله ثابتا و برنسنه یه کنه وحقیقتی اوزره مطلع اولوب بیلمك معناسنه استعمال اولنور یقال اثبت الشیء اذا عرفه حق المعرفة و برکسه یی حرکتدن تعجیل ایلمك وجهیله ضرب ایلمك یاخود جرح ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال ضربه حتی اثبته ای لاحراك به ولا براح ومنه قوله تعالی * لیثبتوك او یقتلوك * ای لیجرحوك جراحة لا تقوم معها او لیحبسوك و بونده حبس معناسی دخی مجازدر قال فی البیضاوی لیثبتوك بالوثاق او الحبس او الاثخان بالجرح وقرئ لیثبتوك بالتشدید (التثبیت) تفعیل وزننده بودخی برشیئی یرنده ثابت و برقرار قلمق معناسنه در یقال ثبت الشیء بمعنی اثبته (الثبیت) امیر وزننده ثابت و پایداره دینور که ذکر اولندی ودلیر وبهادر شهسواره اطلاق اولنور فارس شجاع معناسنه جنکده فرار ایلیوب پایدار اولدیغیچون سائر امهاتده یالکز شجاع ایله مفسر وفارسه صفت واقع اولمشدر وثبیت عقل ورشد وتدبیری ثابت ومحکم اولان آدمه اطلاق اولنور که افعال واقوالنده ذلات وسقطات اثری اولمیه یقال رجل ثبیت ای الثابت العقل وسکرتمك خصوصنده اوزو حاذق اولان آته اطلاق اولنور که حذاقتی سببیله توکز عیوب سورچمز اولور یقال فرس ثبیت ای ثقف فی عدوه وثبیت اسامیٔ رجالدندر (الثبت) شکس وزننده

ثابت معناسنه‌در که ذکر اولندی وثبیت کبی دلیر و بهادر شهسواره اطلاق اولنور وسکر تمکده حاذق اولان آته اطلاق اولنور (الثباتة) کرامه وزننده و (الثبوتة) خصومه وزننده جنکده عدودن روکردان اولمیوب محل معرکده ثابت واستوار اولمق وجهیله دلیر و بهادر اولمق معناسنه‌در یقال ثبت الرجل ثباتة وثبوتة من الباب الخامس اذا صار ثبیتا شجاعا (الثبات) کتاب وزننده خاتونلرك بچه باغلرینه دینور شبام البرقع معناسنه‌در دابه‌لرك پالانلری صاریلوب بندایلیه جك قایشه یعنی سرمه دینور (المثبت) مکرم وزننده ذکر اولنان باغلر ایله باغلنمش پالانه دینور وخسته لکدن حرکته مجال اولان علیله دینور تقول رأیته مثبتا ای لاحرکة به من المرض (المثبت) محسن وزننده فراشندن حرکته قدرتی اولمیان آغر خسته‌یه دینور اولکی بوندن اشددر یقال مریض مثبت اذا ثقل فلم یبرح الفراش (الثبات) ثانك ضمیله شول علته دینور که مبتلا اولدیغی مریضی حرکتدن عاجز ایلیه یقلل داء ثبات ای معجز عن الحرکة (المثابتة) مفاعله وزننده اثبات کبی برنسنه‌یی کما هو حقه ادراك ایلمك معناسنه‌در یقال ثابت الشیء اذا عرفه حق المعرفة (اثبیت) ازمیل وزننده بنی یربوع دیارنده بر یرك یاخود بر صویك آدیدر علی قول بنی المحل بن جعفر جاعتی دیارنده‌در (ابوثبیت) زبیر وزننده که یزید بن مسهرك کنیه‌سیدر وابوثبیت الحماری وثبیت بن کثیر وهانی بن ثبیت وعقبة بن ابی ثبیت محدثلردر (الاثبات) همزه‌نك فتحیله ثقات معناسنه‌در که موثوق به ومعتمد علیه اولان کسه‌لردر بونك مفردی ثبتدر فتحتینله اصل ثبت ثبات فی الحرب معناسنه اسمدر بعده دلیل وحجته اطلاق اولنمشدر بعده مجاز بمرتبتین علاقه‌سیله ثقه ومعتمد علیه آدمه اطلاق اولنمشدر یقال هو ثبت ای ثقة والاعلام اثبات ای ثقات کما یقال فلان حجة اذا کان ثقة وعرف محدثینده ثبت سند وسلسله‌لری قید واثبات اولنمش سلسله نامه‌یه اطلاق اولنور حالا مترجم فقیرك ایکی قولادن مظهر اولدیغم خاتمة المحدثین عبد الله بن سالم البصری المکی ثبتیدر که فی زماننا سنداعلی اکا منحصردر امام فربری طریقندندر بو فقیر ایله امام بخاری بیننده اون ایکی شیخ کزین واردر رحمهم الله تعالی والحمد لله حمدا کثیرا (الاستثبات) امورده عجله ایلیوب تأنی ایلمك معناسنه‌در یقال استثبت فی امره اذا تأنی فیه (ثبیتة) جهینه وزننده اسماء نسواندندر ثبیته بنت ضحاك صحابیه‌در علی قول بوثبینه‌در نونله وثبیته بنت یعار صحابیه‌در وثبیته بنت حنظلة الاسلمیة تابعیه‌در (الثت) ثانك فتحی وتانك تشدیدیله جماع ایدرکن یستهلین کشی‌یه دینور عذیوط دخی دیرلر وبو صفتدر یقال رجل ثت ای عذیوط وقبالرده اولان یاریغه وچتلاغه دخی دینور (المثرتی) اسم فاعل بنیه‌سیله مغرندی وزننده رطوبتلو لحیم وشحیم کوده‌یه دینور یقال بدن مثرنت ای مخصب (الاثرنتاء) اسرنداء وزننده برکسه‌نك کوکسی اتلو اولمق معناسنه‌در که سموز دوشلو تعبیر اولنور یقال اثرنتی الرجل اذا کثر لحم صدره ذکر اولنان مثرتی کلمه‌سی بوندن اسم فاعلدر ٭ مؤلف نظم طبیعی اوزره رسم ایلامشدر (الثموت) قبول وزننده بودخی عذیوط معناسنه‌در که جماع ایدرکن حدثلین کشی‌یه دینور (الثنت) ثانك ونونك فتحیله ات تعفن ایدوب قوقمق معناسنه‌در یقال ثنت اللحم ثنتا من الباب الرابع اذا انتن ودوداق ودیش اتلری سلپوکلنوب دائما قنار اولمق معناسنه‌در یقال ثنتت الشفة واللثة اذا استرخت ودمیت (الثنتة) فرحه وزننده دائما قنار اولان دیش اتنه دینور (الثتابة) ثانك کسریله بد زبان وبد کوی وبدخوی کشی‌یه دینور یقال رجل ثتابة ای فحاش سیئ الخلق (ثات) کات وزننده یمن مخلافلرندن یعنی ناحیه‌لرندن که مراد ایالت اوله جقدر بر مخلاف آدیدر ترکیده آندن ایل ایله تعبیر اولنور اقیال یمندن ذوثات الحمیری اورایه منسوبدر وثات اسامیدندر فحول فضلادن ابو خزیمه ابراهیم بن یزید الثاتی اجدادندن ثات بن رعین نام کسنه‌یه منسوبدر (الثهت) فتحتینله و (الثهات) ثانك ضمیله برکسه‌یی آواز ایله چاغرمق معناسنه‌در یقال ثهت فلانا ثهتا وثهاتا من الباب الرابع اذا دعاه موصوته (الناهت) ثابت وزننده بوغازدلیکنه علی قول کوکسك اوستنه دینور یاخود شول بوفقه دری‌یه دینور که یورك آنك ایچنده حرکت ایدر یورکك قابی واورتوسیدر فارسیده اکا پوشش دل دینور ٭ فصل الجیم ٭ (الجبت) جیمك کسری وبانك سکونیله بته دینور صنم معناسنه وکاهنه دینور که کهانتی اولان کسه‌در مغیباتدن خبر ویرمك قیدنده اولور اسلافده استراق سمع ایله شیاطین کاهنلره حوادث آتیه‌دن اخبار ایلمکله آنلر دخی ناسه خبر ویررلر ایدی وجبت ساحر وجادویه دینور وسحره دینور که سحر ساحردر وبی خیر ومنفعت اولان خسیس وکترشئه دینور اصل بو معنای موضوعیدر ومطلقا معبود بالحق اولان خدای متعالدن غیری معبود اتخاذ اولنان شیئه دینور وبو معنای اولدن اعمدر زیرا صورت فرجنه دخی پرستش ایدن اشخاص دخی واردر ٭ شارح دیر که اشبو جبت کلمه‌سی عربی دکلدر لکن عرب استعمال ایلمشلردر زیرا حرف ذولقی اولمیه‌رق بر کلمه‌ده جیم وتاء جمع اولمشدر بعضلر اصلی جبس اولدیغنه ذاهب اولمشلردر (الجت) جیمك فتحی وتانك تشدیدیله تکه‌نك سموزلکنی وآریقلغنی بیلك ایچون بدتی ال ایله

يوقلشدرمق معناسنه دريقال جتّ الكبش جتا من الباب الاول اذا جسه ليعرف سمنه من هزاله (جرت) جيمك ضميله يمنده صنعا قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن يزيد بن مسلم الجرتي اورادندر واسمعيل بن ابراهيم بن الجرت كه جيمك كسريله دربودخي محدثدر (جيرفت) جيمك كسري وراتك فتحيله ايرانده كرمان اعمالندن برقصبه درفاروق اعظم رضي الله عنه خلافتي وقتنده فتح اولنمشدر (الاجتفات) التفات وزننده برنسنه يي تماميله سپوروب كوتورمك معناسنه در يقال اجتفت المال اجتفاتا اذا اجترفه اجمع (الجلت) جلب وزننده اورمق معناسنه دريقال جلته جلتا من الباب الثاني اذا ضربه (الاجتلات) افتعال وزننده اول معنايه دريقال اجتلته بمعنى جلته وبرنسنه يي بالتمام ايچمك ياخود ييمك معناسنه دركه سوموروك تعبير اولنور يقال اجتلته اذا شربه او اكله اجمع (المجلوت الالية) شول قيونه دينوركه قويريغي آزجه وچويك اوله خفيف الاليه معناسنه * شارح ديركه بوجلت كلمه سندن اسم مفعولدر وجلت قيونك قويريغي آزجه وسو بوجه اولمغله اويلغنه طوغري منحدر اولمق معناسنه دريقال جلتت اليته اذا انحدرت في فخذه وقيناقلري چليمسز آدمه دخي وصف اولور (الجليت) جليد وزننده ومراد فيدركه قراغويه دينور شبنم معناسنه (جالوت) طالوت وزننده اسم اعجمي در عجمه وتعريف سببيله غيرمنصرفدر معلوم اوله كه جالوت عمالقه دن برجبار پادشاه ايدي مصر ايله فلسطين بيننده ساكن وبني اسرائيل اوزره مستولي ايدي پيغمبروقت بولنان يوشع ياشمويل واسطه سيله امر رباني وارد اولوب دباغان ياسقايان عسكردن آنك برينه عليم وجسيم وبالابلند طالوت نام بركدا پادشاه اولوب عسكرقليل ايله جبارمرقوم ايله جنك وقتال وحضرت داود بن ايشي اول هنكامده راعئ نابالغ اولوب پيغمبروقت وحي ايله مشاراليه حضرتلرينك جبارمرسومي قتل ايده جكنه عارف اولمغله مشاراليه حضرتلريني جلب ايليوب اثناء راهده اوچ دانه حجرياد اودسن بزمله اول جباري قتل ايليه جكسين ديو تكلم ايلمريله اول حجرلري استصحاب وفي الحقيقه انلر ايله مرسومك خانهٔ حياتي خراب ايلدي بعده حسب الوعد طالوت مشاراليه حضرتلريني داماد ايلمشدر تفصيلي سورهٔ بقره تفسيرنده مشروحدر (جلتا) جيمك ضمي ولام اولانك فتحي وضميله نهروان قضاسنده برقريه در (جوت جوت) جيملرك فتحي وواولرك سكونيله وتالرك مبني اوله رق حركات ثلاثيله دوه قسمني صوايچمكه چاغرهجق اصواتندر على قول دوه يي طورمقدن يا كتمكدن زجر وآزاره مخصوصدر (الجوات) غراب وزننده آندن اسمدر (المجاوتة) مفاعله وزننده و(المجايتة) ياايله دوه قسمني جوت جوت ديه رك صويه چاغرمق ياخود زجر وآزار ايلك معناسنه دريقال جاوت الابل وجايتها اذا دعاها للماء بجوت جوت اوزجرها ومجايته ياايله واوي معاقبدر صباع وصواع كبي (جوتي) طوبي وزننده اسامیدندر اسحق بن ابراهيم بن جوتي محدثيندندر (جيت) جيمك كسريله نابلس اعمالندن برحصن اسميدر * فصـــل الحاء المهملة * (حبته) حانك فتحي وبانك سكونيله اسماء نسواندندر حبتة بنت الحباب انصاركرامك سلسلهٔ نسبلرندن برخاتوندر وحبته بنت مالك صحابيه در امام اعظم تلامذه سندن امام ابو يوسف القاضي آنك نسلندندر (حبتون) حانك كسريله موصل ترابنده برطاغك آديدر (الحبريت) بجريت وزننده شوائبدن پاكيزه وعاري اولان شيئه دينور بحريت دخي بو معنايه دريقال كذب حبريتا اي بحريتا (الحتّ) حانك فتحي وتانك تشديديله ثوب مقوله سي نسنه دن لكه مثللو يوله شئي اوغوشدروب كيدرمك معناسنه دريقال حتّ المني عن الثوب حتا من الباب الاول اذا فركه وقشره كذلك اغاجدن يپراغي وقبوغي صيرمق معناسنه دريقال حتّ الشجر اذا قشره واغاجدن يپراق دوكيلوب دوشمك معناسنه دريقال حتّ الورق اذا سقط من الغصن وبرنسنه يي اشاغيه ايندروب ديوشرمك معناسنه دريقال حتّ الشئ اذا حطه وحتّ وصف اولور يوكرك وصوي آته اطلاق اولنوركويا كه سكرتمكي حتّ ايدوب طيران ايدر كذلك جست وچاپك دوه يه اطلاق اولنور واركك دوه قوشنه اطلاق اولنور ومطلقا صوي وكريم وعتيق اولان آته ودوه يه اطلاق اولوركويا كه شوائب نامرضيه يي كنديلرندن ازاله ايلدكلري ملاحظه سنه مبني درواولمش چكركه يه اطلاق اولنور جمعي احتات كلور وحتّ بري برينه ياپشق اوليان دانه دانه خرمايه اطلاق اولنور وحتّ اصحابدن ابودجانه نك وكثير بن الصلت نام كسه نك قلجلري اسميدر وحتّ شئ ناچيز معناسنه استعمال اولنور كويا كه قازتي مقوله سي ملحوظدر تقول ما في يدي حتّ اي شئ (الانحتات) انفعال وزننده لكه مقوله سي ثوبدن اوغوشدرلمغله ويپراق وقبوق اغاجدن صيرلمغله زائل اولمق معناسنه دريقال حته حتا فانحتّ انحتاتا (التحات) تضادّ وزننده كه في الاصل تفاعلدر انحتات معناسنه در (التحتحت) تزلزل وزننده بودخي اول معنايه درو انحتات وتحاتّ وتحتحت اغاجدن يپراق دوكلمك معناسنه دريقال انحتّ الورق وتحاتّت وتحتحت اي سقطت (الحتّ) حانك ضميله اصلنمش قاوده دينور يقال سويق حتّ اي ملتوت وحتّ كنده قبيله سندن منشعب برقبيله جك آديدر

نسبتنده حتیّ دینور و بوحت اول قبیله نك پدری و والده سی اسمی دکلدر بلکه بر بلد اسمی اولمغله آنکله تسمیه
اولنمشدر وحت قبلیه دن برطاغك آدیدر وقبلیه قفحتینله رساتیق مدینه دن قبله نام رستاقه منسوبدر (حتّ) حانك
فتحی وتای مشدده نك کسریله قوش اورکتمکه مخصوص اصوا تدندر کش کبی (حتی) شتی وزننده برحرفدر که غایت
معناسنه دلالت ایدر وتعلیل ایچون اولور والا کبی استثنا معناسنه اولور ومد خولنی جر و رفع ونصب ایدر
بناء علیه اوضاعی مختلف اولمغله امام فراء علیه الرحمه بن لباس حیا تدن عاری اولیورم هنوزدر ذمده حتی کلمه سنك
اوضاع مختلفه سندن برشبهه واشکال باقیدر یعنی وفات ایدنجه قدر آنك خدشه سندن خلاص اولمدم آخرته اول
شبهه ایله کیدرم دیدیکی مرویدر وحتی عمان نام بلده ترابنده برطاغك آدیدر (حتاوة) حانك فتحی وتانك تشدیدیله عسقلان
قضاسنده برقریه در (الحتوت) صبور وزننده خرماسی هنوز قوروق ایکن دوکر اولان اغاجه دینور (المحتات) مفتاح
وزننده بودخی اول معنایه در ✽ مؤلفك تفسیری معنای لازمیدر یقال نخلة حتوت ومحتات ای مِنثار (الحتات) سحاب وزننده
غریو وفریاد وهنکامه یه دینور یقال ماهذا الحتات ای الجلبة (حتات) غراب وزننده بصره ایالتنده برقطیعه یعنی مالکانه
اسمیدر که سلفده برکسه یه مقطوع اولمشدر وحتات اسمادندر حتات بن عمرو وحتات بن یزید المجاشعی اصحابدندر لر
علی قول اولکی باثین موحدینله حباب در وجوهری وهمندن ناشی ثانی یی حتات بن زید عنواننده رسم ایلمشدر وحتات
ابن یحیی محدثیندندر (رمدة حتان) رمد ماده سنده مرسومدر (الحتحتة) زلزله وزننده تیز تیز یورمك معناسنه در ومنه
المثل شرّ السیر الحتحتة ای السرعة (الحتحات) حثحاث وزننده ومرادفیدر که جست وچالاك معناسنه در (الاحتات
همزه نك کسریله اغاج قوریمق معناسنه در که یپراغی دوکلك لازمیدر یقال احتّ الارطی اذا یبس وارطی مثالدر
(الحذرفوت) ذال معجمه وفایله عنکبوت وزننده نسنه معناسنه در یقال ما ءلك حذر فوتا ای شیئا و بومقام نفیه
مخصوصدر (الحرت) ضرب وزننده برنسنه یی ال ایله پك اوغوشدرمق معناسنه در یقال حرت الشیء حرتا من الباب
الاول اذا دلکه شدیدا و برنسنه یی آغرشق کبی دکرملکنه کسمك معناسنه در یقال حرته اذا قطعه مستدیرا
وحرت دابه قسمی اربه وعلف اکل ایدر ایکن ظهور ایدن صوتندن حکایه اولور که خارت یمك تعبیر اولنور
وحرت برکسه بدخوی و بدمشرب اولمق معناسنه در یقال حرت الرجل حرتا من الباب الرابع اذا ساء خلقه (المحروت
مسکوت وزننده بالدرغان وحلتیت اغاجی دیدکلری نباتك کوکنه دینور اصل انجدان معناسنه (الحرتة) حانك ضمیله
خردل برونه طوتیلوب استشمام اولندقده دماغه تأثیریله تیزلکنی طویمق حالتنه دینور (الحرتة) حانك ضمیله همزه
وزننده اکول و پرخور اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل حرتة ای اکول (الحرات) سحاب وزننده آتش
علوینك کورلتیسنه دینور (حوریت) تکریت وزننده برموضع آدیدر و بونك کلام عربده نظیری یوقدر ✽ شارح
دیرکه ابو حیاندن صولیت کلمه سی منقولدر (الحفت) حانك فتحی وفانك سکونیله برکسه نك بوینی قروب اوفاتمق وجهیله
هلاك ایلمك معناسنه در یقال حفته حفتا من الباب الاول اذا اهلکه ودقّ عنقه و برنسنه یی دوکوب اوفاتمق
معناسنه در بیر وقرنفل کبی یقال حفت الشیء اذا دقه (الحفت) کتف وزننده حفث لفظنده لغتدر که شیردانه
وقرق یایره دینور (الحفیتاء) حانك فتحیله همزه بابنده ذکر اولندی ✽ مؤلف بونی کرچه اوراده احاله ایلمشدر لکن
باب مذکورده ذکر ایلامکله ظاهرا نسیان ایلمشدر قالدیکه اصول سائره ده شیشمان اولان بودور کسه ایله مبیندر
واصمعی بیاننه کوره بومهموز مقصوردر (الحلیت) حانك فتحیله قراغو تعبیر اولنان رطوبته دینور جلید وصقیع کبی
وطولویه دینور برد معناسنه (الحلیت) تشدید لامله سکیت وزننده انجدان یعنی بالدرغان وحلتیت اغاجی دیدکلری
نباتك صمغنه دینور که ادویه دندر وحلیت نجد الکاسنده برموضع آدیدر یاخود بوقبیط وزننده درقافك ضمی
وبای مشدده نك فتحیله (الحلتیت) کبریت وزننده حلیت کبی بودخی صمغ مذکوره دینور بین الاطباء بو اسمله
معروفدر (الحلت) ضرب وزننده تراش ایلمك معناسنه در یقال حلت رأسه حلتا من الباب الثانی اذا حلقه واسهال ایله
چقرمق معناسنه در یقال حلت بسلحه اذا رماه و بورج اودهمك معناسنه در یقال حلت دینه اذا قضاه و پوستدن
یون یولمق معناسنه در یقال حلت الصوف اذا مرقه و برکسه یه برنسنه ویرمك معناسنه در یقال حلت فلانا
اذا اعطاه و برکسه یی دکنکله یا آخر نسنه ایله اوروب دوکمك معناسنه در یقال حلته کذا سوطا اذا جلده ودائما آته
بینوب ارقه سندن اینمامك وجهیله ملازم اولمق معناسنه در یقال حلت ظهر الخیل اذا لزمه (حلیت) زبیر وزننده
جهینه قبیله سی بلادنده برموضع آدیدر (المحلات) محراب وزننده شول دوه یه دینور که دائما یوکنی کیرو براغور اوله
یقال جمل محلات اذا کان یؤخر حمله (الحلاتة) حانك ضمیله یون یولنیسنه دینور نتافة الصوف معناسنه وحیوانك
طوغرمسی ایامنده رحمنك طشره قذف ایتدیکی نسنه یه دینور که مقدمهٔ ولادتیدر (الحمت) حانك فتحی ومیمك

سكونيله بك اسى كونه دينور يقال يوم حمت لى شديد الحر ويقال ليلة حمتة لى شديدة الحر وحمت يك لذيذ خرمايه
دينور كاسيذ كر وحمت بركسه يى بركسه اوزره مسلط قلق معناسنه استعمال اولنور شدت معناسى علاقه سيله
تقول حمتك الله عليه حمتا من الباب الثانى اى صبك عليه (الحموتة) حانك ضميله كونو يا كيجه نك اسى و يانق اولمق
معناسنه در تقول حمت يومنا حموتة من الباب الخامس اذا اشتد حره (الحميت) امير وزننده مطلقا متين ومحكم اولان
شيئه دينور وشول ياغ طولومه دينور كه طلا ايله اصلاح اولنمش اولمغله متين ومحكم اولمش اوله وكوچك طولومه ياخود
تو يى وقيلى كيدرلمش ساده كوچك طولومه دينور وحميت يك طتلو خرمايه دينور (التحموت) تانك فتحيله بودخى طلا ايله
متانت بولمش ياغ طولومنه دينور ويك طتلو خرمايه دينور (الحامت) بودخى يك طتلو خرمايه دينور يقال تمر حمت
وحامت وحميت وتحموت اى شديد الحلاوة (الحمت) فتحتينله جوز وفستق مقوله سى بوز ولوب طعمى تبله اولمق
معناسنه در يقال حمت الجوز وغيره حمتا من الباب الرابع اذا تغير وفسد (التحمت) تفعل وزننده برشيئك رنكى خالص
اولمق معناسنه دركه شدت معناسندن مأخوذ در يقال تحمت لونه اذا صار خالصا (الحنبريت) شنليد وزننده
خالص و بيغش معنا سنه در يقال كذب وماء حنبريت اى خالص ظاهرا بو حبريت كلمه سندن مأخوذ دركه
نونى زائده در زيادهٔ لفظ مناسبيله يك خالص ديمك اولور ومنه يقال ضاو حنبريت اى ضعيف ضاوى آريق ومهزول
معناسنه اولمغله كويا كه خالص مهزولدر قوت وطاقت اثرى يوقدر ديمك اولور (الحانوت) نونله جالوت وزننده
ميخانه يه دينور دكان الخمار معناسنه و بومؤنثدر مذكر دخى اولور وخماره دخى دينور يعنى باده صتانه كه ميخانه جى
تعبير اولنور و بونك موضع ذكرى بو محلدر نسبتنده حانى دينور وحانوى دينور نونك فتحيله * مؤلف بونكله نون بابنده
رسم ايدنلره تعريض ايلمشدر مصباحده مرسومدر كه حانوت كلمه سنك وزننده اختلاف اولنمشدر بعضلر عندنده
فعلوت در ملكوت كبى واوى الفه قلب اولندى وعند البعض اصلى حانوه در فعلوه وزننده كه عينك سكونى
ولامك ضميله عرقوه وترقوه كلمه لرى كبى استعمالى كثير اولديغندن واوى اسكان وهايى تايه ابدال اولندى تابوت كبى كه
اصلى تابوه در وفارابى عندنده حانوت فاعول در واصلى هاء در ماقبلنك سكونه بناءً تايه قلب اولنمشدر جمعى
حوانيت در وحانوت مؤنثدر بيت ودكان تأويليله مذكر اولور و بونده حانه دخى لغتدر نسبتنده حانى دينور قياس
اوزره وحانوى دينور وحانوتى دينور كه حانوت نسبتيدر ومطرزى بيانه كوره حين ماده سندن مأخوذ دركه
هلاك معناسنه در زيرا خمر اعراض واموالك مهلكيدر اكا بناءً خمره حانيه ديرلر (الحوت) حانك ضميله بالغه دينور
سمك معناسنه جمعى احوات كلور وحوته كلور عنبه وزننده وحيتان كلور وحوت بروج فلكيه دن بر برج آديدر كه انده
كواكبدن حوت صورتى باعث تسميه در وحوت اساميدندر حوت بن الحارث الاصغر كنده قبيله سندن بر بطن پدريدر
وحوت بن سبع بن صعب رجال عربدندر وابو بكر عثمان بن محمد المعافرى كه ابن الحوت ايله متعارفدر محدثيندندر (الحوتاء)
حمراء وزننده بومرى وايرى بوكورلى خاتونه دينور يقال امرأة حوتاء اى الضخمة الخاصرة (الحائت) فائت وزننده دائما
ناسه لوم وتوبيخ وتعيير وتعييب ايدن كشى يه دينور (المحاوتة) مفاعله وزننده بركسه يى قهر وعنف وتذليل ايلمك معناسنه در
يقال حاوته اذا راغمه * شارح ديركه كرچه نسخه لرده مراغمه عنواننده مرسومدر لكن غلطدر صحيح اولان راوغه عبارتيله
اولمقدر كه مراوغه دندر ومراوغه تلكو كبى بركسه يه مكر و رنك ودستان ايلمك معناسنه دركه برواوته اويون ايدوب
قورنازلق ايلمكدن عبارتدر تلكولك ايلمك تعبير اولنور واقعا يديعزده اصوللرده دخى راوغه عنوانده در حتى
اساسده ومن المجاز حاوتنى فلان عن كذا اذا خادعك عنه وراوغك ويقال ظل فلان يحاوتنى بخدعة اى يدلورنى فعل
الحوت فى الماء عبارتيله مرسومدر ومحاوته مدافعه معناسنه در يقال حاوته اى دافعه ومشاوره معناسنه در يقال
حاوته اذا شاوره ومشاوره وجهيله ياخود بيع ونكاح مقوله سى معاملات ضمننده مواعده ايله مكالمه ايلمك معناسنه در
يقال حاوته اذا كالمه بمشاورة او بمواعدة فى البيع ونحوه (الحوت) صوت وزننده و(الحوتان) دوران وزننده قوش
وسائر جانور صو وصيد مقوله سى نسنه نك اطرافنى دونوب طولشمق معناسنه در يقال حات الطائر والوحش
حوله يحوت حوتا وحوتانا اذا حام * فصل الخاء المعجمة * (الخبت) نبت وزننده بطون ارضدن دائره سى واسع
يره دينور كه اطرافى طاغ ويار مقوله سى يوكسكلك اولوب كنديسى دوز واوتو راقلى وككيش اوله جمعى اخبات
كلور وجمع كثرتى خبوت كلور وخبت ديار شامده بر موضع وعنده شهيد اعمالندن بر قريه وكلب قبيله سنه مخصوص
بر صو آديدر (الاخبات) اثبات وزننده صورى ومعنوى تذلل وتواضع ايلمك معناسنه در يقال اخبت الرجل اذا خشع
وتواضع * مؤلفك بصائرده بيانه كوره اخبات فى الاصل خبت ديدكلرى ارض مذكوره يه قصد ونزول ايلمك معناسنه در
يقال اخبت الرجل اذا قصد الخبت وزله نحو اسهل وانجد بعده تذلل ومسكنت وتواضع معناسنده استعمال اولندى

قال الله تعالى ٭ واخبتوا الى ربهم ٭ الاية وقال في الاساس ومن المجاز اخبتوا الى ربهم اى اطمأنوا اليه وهو يصلي بخشوع واخبات وخضوع وانصات (الخبيت) امير وزننده حقير وكتر نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئ خبيت اى حقير وخبيت خبيث لفظنده لغتدر (خبت الجبش) خانك فتحي واضافتله و (خبت الجبش) وصفيتله حرمين شريفين بيننده بر صحرا آديدر (الخت) خانك فتحي وتانك تشديديله مزراق مقوله سني بركسه يه پيدرپى دورتوب صانجمق معناسنه در يقال خت السنان اليه ختا من الباب الاول اذا طعنه مداركا وخت بر موضع آديدر واسلميندر ابن خت كه يحيى بن موسى در امام بخارى شيخيدر (الخنت) فتحتيله احيانا بدنه عارض اولان كوشكلك وقرقلق وفتور حالتنه دينور تقول اخذني الخنت اى الفتور في البدن (الخنتبت) اميروزننده خسيس وكتر وكمقدر اولان شيئه دينور واكسك نسنه يه دينور يقال شهر خنتبت اى ناقص (الاختات) همزه نك كسريله اوتانمق معناسنه در يقال اخت منه اذا استحيى و بركسه نك حصه ونصيبنى لايقندن كتر ويرمك معناسنه در يقال اخت فلانا اذا اخس حظه (ختى) خانك ضميله ربى وزننده باب الابواب اعمالندن بر بلده آديدر (خجسته) خانك ضمى وجيمك فتحي وسينك سكونيله اصفهان خلقندن برنيچه خاتون اسميدركه هر برى رواية احاديث ايتمشلردر وشو خجسته كلمه سى اعجميه يعنى فارسيه در قوتلو ومسعود ومبارك معناسنه در (الخرت) خانك فتحي وضمى ورانك سكونيله قولاغك وسائر نسنه نك دليكنه دينور ايكنه وبالته دليكلرى كبى وخرت كوكسك يانده بر كوچك ايكو كميكنك اسميدركه كوكسك ايكى طرفنده برقاچ دانه اولور اوكوزجه ايكو تعبير اولنور وخرت لفظنك جمعى خروت واخرات كلور وخرت مصدر اولور دلمك معناسنه يقال خرت الاذن خرتا من الباب الاول اذا ثقبها (المخروت) برونى ياخود دوداغى يريق انسان وحيوانه دينور يقال هو مخروت اى المشقوق الانف او الشفة (الخريت) تشديد راايله سكيت وزننده قولاغوزلقده حاذق وماهر اولان كسه يه اطلاق اولنور ايكنه يوردسى كبى كيزلو وطاره جق يوللرى يلوب ايشلديكى مناسبتيله مبنيدر (الخراتان) خانك فتحيله اسد برجنده ايكى كوكبه اطلاق اولنور كه منازل قمردن زبرة الاسد نام منزلده واقعلردر اسد صورتنك اموزلرى منزله سنده در لر كويا كه اسدك جوفنه ايكى دليك وضعنده لردر (المخرت) مقعد وزننده طوغرى يوله اطلاق اولنور طريق مستقيم معناسنه كويا كه منفذ مستقيمى اولمغله سالكه اصلا منسد اولماز همان طوغرى لغم كبى مرور ايدر تقول اخذنا مخرتا اى طريقا مستقيما (الاخرات) همزه نك فتحيله قولانلرك اوجلرنده اولان حلقه لره دينور و يوذكر اولنان خرتك جمعيدر ٭ مؤلف مسامحه ايلمشدر (الخرت) خانك ضميله و (الخرت) صرد وزننده اخرات معناسنه در و بونلرك مفردى خرته در جرعه وزننده وخرت جمع جنسيدر (خرت برت) خانك و بانك كسرى و رانك سكونى وتاى اولانك فتحيله بر بلده آديدر في الاصل اسمين اولوب بعد التركيب اسم واحد قلنمشدر بو بلده ديار بكر اياالتندن حالا خربوت اطلاق ايتدكلرى بلده دركه اكا حصن زياد دخى ديرلر (الخرت) خانك ضميله جست وچالاك اولان قورده وكوپكه دينور يقال ذئب خرت اى سريع وكذا الكلب (خرته) خانك فتحيله همام نام كسه نك فرسى اسميدر (خست) دست وزننده فارس اياالتنده بر بلده آديدر (الخفوت) قعود وزننده ساكن واپسم اولمق معناسنه در يقال خفت صوته خفوتا من الباب الاول اذا سكن وسكوت ايلك معناسنه در يقال خفت الرجل اذا سكت (الخفات) خانك ضميله آ نسزين اولمك معناسنه دركه سويلركن ياحركت ايدركن ناكهانى ساكت وساكن اولور يقال خفت الرجل خفاتا اذا مات فجاءة (الخفت) ضرب وزننده سوزى كيزلو وآهسته سويلك معناسنه دركه جهر مقابليدر يقال خفت بكلامه خفتا اذا اسره ويقال خفت بصوته اذا لم يرفعه وخفت خبت معناسنه دركه ذكر اولندى (المخافتة) مفاعله وزننده و (التخافت) تفاعل وزننده بونلرده كيزلو و يابجه سويلك ويابجه سسلمك معناسنه در يقال خافت بكلامه وبقرأته و بصوته وتخافت بمعنى خفت (الخفت) خانك ضميله سذاب اسميدركه سدف تعبير اولنان نباتدر (الخافت) فانك كسريله بغمورسز بلوده اطلاق اولنور وبويسزا كينه اطلاق اولنور يقال زرع خافت اذا لم يطل (الخفوت) صبور وزننده آريق ومهزول خاتونه دينور على قول شول خاتونه دينوركه يالكزجه اولدقده استحسان اولنوب نسوان ايچره اولورسه نظر قبول ايليه مراد ضرورت كوزلى اوله جقدر يقال لمرأة خفوت اى التي تستحسن وحدها لا بين النساء (الاخفات) همزه نك كسريله ناقه كبه قالديغى كونده طوغرمق معناسنه دركه سنه سى بركون تفاوت ايلمش اولور يقال اخفتت الناقة اذا نتجت ليوم ملقحها (خفتيان) خانك ضميله اربل اياالتنده ايكى قلعه آيدر (الخليت) لامك شديله سكيت وزننده جاج مصر طريقنده عقبة ايله قضلسنده ابلق فرد اسميله مشتهر بر حصن آديدر (الخميت) سمين وزننده ومرلدفيدركه سموزه دينور (الخنوت) تشديد نونله سنور وزننده شول جلادتلو

بهادره دینور که عدوسندن انتقام آلمدقجه خواب راحت وآرام واستراحت نفسندن مسلوب اوله یقال هوخنوت ای جلد منکمش لاینام علی وتر وخنوت ابله وعاجز وچولپه کشی یه دینور و بربحری جانور آدیدر وتوبه بن مضرس نام شاعرك لقبیدر (الخوت) فوت وزننده و (الخوتان) دوران وزننده شکاری قوش هوادن شکاراوزره سوزیلوب ایلك معناسنه در یقال خات البازی یخوت خوتا وخوتانا اذا انقض علی الصید و برشیئه نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال خات الرجل ماله اذا تنقصه وعهد وپیمانی بوزمق معناسنه در یقال خات الرجل الرجل اذا انقض عهده وخلف وعد ایلك معناسنه در یقال خات الرجل اذا اخلف وعده وذخیره یی نقصان طوتمق معناسنه در یقال خات فلان اذا انقص میرته وقوجایوب بیراولمق معناسنه در یقال خات الرجل اذا اسن وطرد ایلك معناسنه در یقال خاته اذا طرده وقاپمق معناسنه در یقال خاتته العقاب اذا اختطفته (الاختیات) افتعال وزننده بودخی شکاری قوش شکار اوزره سوزیلوب ایلك معناسنه در یقال اختات البازی اذا انقض علی الصید ومکر وخدعه ایله برنسنه یی اوغورلمق معناسنه در یقال اختات الذئب الشاة اذا ختلها فسرقها و برکسه دن بر تقریبله برسوز یا برخبر قاپوب آلمق معناسنه استعمال اولنور یقال اختات منه الحدیث اذا اخذمنه فتخطفه (الانخیات) انفعال وزننده اختیات ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخات البازی بمعنی اختات (التخوت) تفعل وزننده برنسنه یه تدریجی نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال تخوت ماله اذا انتقصه وقاپمق معناسنه در یقال تخوته اذا اختطفه و برکسه دن منفعل یاخود شرمنده اولمغله الفتنی ترك ایلك معناسنه در یقال تخوت عنه اذا انکسر وترکه (الخائتة) فائته وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور شکاراوزره سوزیلوب ایندیکی وقتده (الخوات) فوات وزننده طوشنجل قوشنك قنادلری آوازینه دینور ومطلقا صوت وآوازه علی قول رعد وسیل صوبی کورلتولرینه دینور (الخوات) شداد وزننده جریء ودلیر اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل خوات ای جریء وشول کشی یه دینور که ساعت باشنه اکل طعام ایدوب لکن چوق اکل ایلمز اوله یقال هوخوات اذا کان یأکل کل ساعة ولایکثر وخوات اسماء رجالدندر خوات بن جبیر اصحابدندر وخوات بن صالح مشارالیهك فرزند زاده سیدر وخوات محدثیندن عمرو بن رفاعه نك جدی اسمیدر (المخاوتة) مفاعله وزننده اوغرلین باقمق معناسنه در که دزدیده نکاه تعبیر اولنور آنك نظرندن منظورك خبری اولمز تقول خاوت طرفه دونی ای سارقه (الخبت) خانك فتحی و یانك سکونیله و (الخیوت) قعود وزننده سسلمك وسس ویرمك معناسنه در یقال خات الرجل یخیت خیتا وخیوتا اذا صوت وخیت خوت لفظنده لغتدر که برنسنه یه نقصان ایرشدرمك معناسنه در یقال خات ماله یخیته بمعنی یخوته (خیت) خانك کسریله بلخ قضاسنده برقریه آدیدر ❊ فصـــل الدال المهملة ❊ (درست) ضمتینله اسماء رجالدندر درست بن رباط الفقیمی شعرادندر ودرست بن زیاد وفرزندی یحیی وفرزند زاده سی زکریا ودرست بن حمزه ودرست بن حکیم ودرست بن سهل ودرست بن نصر الزاهد وابراهیم بن جعفر بن درست وجعفر بن درستویه محدثلردر اشبو درست کلمه سی لفظ فارسیدر صاغ وصحیح معناسنه در (الدست) دالك فتحی وسینك سکونیله دشت معناسنه در که اوه یه دینور و بودشت معربیدر ودست برطونلق ثوبه وبرقات لباسه دینور ودست الورق بردسته کاغده دینور ودست مجلسك صدرینه دینور و بومعنالرده دست کلمه سی فارسیدن معربدر یعنی فی الاصل فارسی اولوب عرب دخی اخذ وتصرف ایلدیلر جمعنده دسوت دیدیلر اشبو دست لفظنك فارسیده اون بش معناسی واردرتته که برهان قاطع ترجمه مزده مشروحدر ومقامات حریریده مثاللری مسطوردر (دستوا) دالك فتحی وتای فوقیه نك ضمی والفك قصریله شهر اهواز قصبه سنده برقریه آدیدر نسبتنده دستوانی دیرلر نونله ودستوآئی دینور همزه ایله (دوست) دالك ضمیله که بودخی لفظ فارسیدر القابدندر اعلام وافاضلدن قاسم بن نصر بن العابدك لقبی وعبد الکریم بن عثمان بن محمد بن یوسف العلافك جدینك جدی و بونك اصحابنك لقبیدر (دوستویه) تانك و واوك فتحی و یانك سکونیله اسمادندر ابو زرعه محمد بن محمد بن دوستویه محدثیندندر (الدشت) دالك فتحی وشین معجمه نك سکونیله دوزاوه یه دینور ذکر اولنان دستبوندن معربدر بونلرك حالی تعریب مادهسنده بیان اولندی ودشت اربل ایله تبریز بیننده بربلده آدیدر واصفهان قضاسنده برقریه در (دشت الارزن) شیرازده برموضعدر (الدعت) ضرب وزننده عنف وشدتله اوته قاقمق معناسنه در یقال دعته دعتا من الباب الثالث اذا دفعه عنیفا (الدغت) دالك فتحی وغین معجمه نك سکونیله اولدرنجه قدر بوغازینی صیقوب بوغمق معناسنه در یقال دغته دغتا من الباب الثالث اذا خنقه حتی قتله ❊ فصـــل الذال المعجمة (الذأت) ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله پك شدتله بوغمق معناسنه در یقال ذأته ذأتا من الباب الثالث اذا خنقه اشد الخنق (الذعت) عین مهمله ایله ذأت وزننده ومرادفیدر یقال ذعته ذعتا من الباب الثالث بمعنی ذأته

وطپراغه بله مك معناسنه در يقال ذعته اذا معكه فى التراب وشدتله دفع ايلك معناسنه در يقال ذعته اذا دفعه عنيفا (الذمت) سمت وزننده بركسه نك مزاجى و وجودى صحتى حالندن متغير اولوب آريقلمق معناسنه در يقال ذمت الرجل ذمتا من الباب الثانى اذا تغير وهزل (ذيت وذيت) ذالك فتحى و يانك سكونى وابن القطاع روايتى اوزره تانك حركات ثلاثيله و(ذية وذية) ذالك فتحى و يانك تشديديله و(ذيا وذيا) قصر ايله كيت وكيت معناسنه دركه مبهم قصه وخبردن كنايه در شويله شويله ديمكدر مثلا شويله شويله ديديلر ديه جك يرده قالوا كيت وكيت وذيت وذيت وذية وذية وذيا وذيا ديرلر مؤلفك كيت ماده سنده بيانه كوره بونلرك اصللرى هاء دركه كيه وذيه ايدى ✽ وشارحك بيانه كوره ذيت كلمه سنك اصلى ذيو ايدى واو حذف اولنوب حرفين اوزره قالدقده يا يه شده و يرلدى اسم اولديغيچون بعده شده دن تاء عوض قلندى واكرتا يى ازاله ايله ينه هاء آتيان اولنورسه ياخود الف ايراد اولنورسه شده اعاده اولنوب ذية وذية وذيا وذيا دينور (ذات) اسماندندر عبد الرحمن بن احمد بن علك بن ذات فقيه ومحدثدر

فصل الراء ✽ (الربت) فتحتينله برنسنه قپانوب باغلمق استغلاق معناسنه يقال ربت الشئ ربتا من الباب الرابع اذا استغلق (الربت) نبت وزننده بسلمك تربيه معناسنه در يقال ربت الصبى ربتا من الباب الثانى اذا رباه (التربيت) تفعيل وزننده بودخى بسلمك معناسنه در يقال ربت الربيب تربيتا اذا رباه وچوجق اويومق ايچون يانلرينه آهسته آهسته اورمق معناسنه دركه طاپيله مق تعبير اولنور يقال ربت الصبى اذا ضرب بيده على جنبه قليلا لينام (الرت) رانك فتحى وتانك تشديديله صفتدر برقومك رئيس وسركرده سنه دينور جمعى رتان كلور رانك ضمى وتانك تشديديله ورتوت كلور رانك ضميله و رتوت خنازيره دينوركه خنزيرك جمعيدر بونكده رت مفرديدر اساسك بيانه كوره رت شديد وجرئ اولان اركك خنزيره دينور جمعى رتوت كلور يقولون كأنهم الرتوت وهى ذكورة الخنازير وفحولها التى فيها شدة وجرأة بعده رئيس ومهتر قوم معنا سنده استعمال اولنمشدر يقال هو رت من الرتوت اى من عليتهم وسادتهم (الرتة) رانك ضمى وتانك تشديديله لسانده اولان عجمه وحكله حالتنه دينوركه لسانده طوتقونلق اولمغله طلاقت وفصاحتله تكلم ايده ميوب اداى مرامده عسرت چكر يقال فى لسانه رتة اى عجمة وحكلة (الرتت) فتحتينله بركسه نك لسانده رته اولمق معناسنه در يقال رت الرجل رتتا من الباب الرابع اذا كانت فى لسانه رتة بونك وصفنده ارت ومؤنثنده رتاء وجمعنده رت دينور رانك ضميله احمر وحمراء وحمر كبى (الارتات) همزه نك كسريله حق تعالى برآدمى ارت قلمق معناسنه در يقال ارته الله ارتاتا فرت هو (الرترة) زلزله وزننده تاء حرفنده پيه پى اولمغله تت تت ديه رك تكلم ايلك معناسنه در يقال رترت الرجل اذا تمتع فى التاء (الرتى) رانك ضمى وتانك تشديديله رتى وزننده پيه پى خاتونه دينور لثغاء معناسنه (الارت) فتحتينله وصفدر تته كه ذكر اولندى وارت اسماندندر خباب بن الارت اصحاب بدردندر واياس بن الارت كرماء وشعرادندر (رسته) رانك ضمى وسينك سكونيله حفاظدن عبدالرحمن بن عمر بن ابى الحسن الزهرى الاصبهانى لقبيدر اشبو رسته كلمه سى فارسيدر معانئ كثيره سى وار درنته كه ترجمهٔ برهانده مشروحدر (الرفت) فايله ضرب وزننده برنسنه يى ريزه ريزه ايدوب اوفاتمق معناسنه در يقال رفت الشئ رفتا من الباب الثانى اذا كسره ودقه و بومعناده لازم اولور قريلوب ريزه ريزه اولمق معناسنه يقال رفت العظم اذا انكسر واندق وكسلمك معناسنه در يقال رفت الحبل اذا انقطع (الارفتات) افتعال وزننده رفت معنالرينه در يقال ارفت العظم اذا انكسر واندق ويقال ارفت الحبل اذا انقطع (الرفات) غراب وزننده چوريوب ريزه ريزه اوفانمش نسنه يه دينور حطام معناسنه يقال عظم رفات اى حطام (الرفت) صرد وزننده صمانه اطلاق اولنور تبن كبى وهر نسنه يى ريزه ريزه خرد خشخاش ايدن شيئه دينور يقال فلان رفت طحن اولده بمعنى مفعول وثانيده بمعنى فاعلدر (الرات) كات وزننده يمن لغتنده صمانه دينور تبن معناسنه جمعى روات كلور رانك ضمى و واوك شده سيله

✽ فصل الزاى المعجمة ✽ (الزأت) زانك فتحى وهمزه نك سكونيله بركسه نك دروننى غيظ وغضبله طولدرمق معناسنه خصالصدندر يقال زأته غيظا من الباب الثالث اذا ملأه به (الزت) زانك فتحى وتانك تشديديله بزمك تزيين معناسنه در يقال زت الماشطة العروس زتا من الباب الاول اذا زينتها (التزتيت) تفعيل وزننده زت معناسنه در (التزتت) تفعل وزننده بزنمك معناسنه در يقال زتتها تزتيتا فتزتت اى تزينت (الزرت) ضرب وزننده بوغمق معناسنه در يقال زرته زرتا من الباب الثالث اذا خنقه و بوك باب ثالثدن اولمسى ظاهرا شواذدندر ياخود زعتمثا كلمه سنه مبنيدر (الزعت) زانك فتحى وعين مهمله نك سكونيله بودخى بوغمق معناسنه در يقال زعته زعتا من الباب الثالث اذا خنقه (الزفت) زانك فتحى وفانك سكونيله طولدرمق معناسنه در يقال زفت الاناء زفتا من الباب الاول اذا ملأه و بركسه يه غيظ

ایلمك معناسنه در یقال زفت فلا نا اذا غاظه وقوغمق معناسنه در یقال زفته اذا طرده ودلیله سورمك سوق معناسنه در
ودفع ومنع معنالرینه در وبرکسه یه محنت وشدت یتشدرمك ارهاق معناسنه در وربج وزحمت وپروب یورمق اتعاب
معناسنه در وطولدرمق معناسندن مأخوذ در که زفت الحدیث فی اذنه دیرلر افرغه معناسنه (الزفت) زانك کسریله
قلر اسمیدر که ترکیده دخی زفت ایله متعارفدر # مؤلف کرچه قاری قیرایله وقیری اختلاف لوزره تفسیر ایلمشدرلکن
مقرداتده قلر وقیر قار ساقز ایله مفسردر که اصلی عراق دیارنده اسی صولردن قینایوب چیقار منعقد اولدقده زفت کبی
برنسنه اولور وزفت چام اغاجلرندن حاصل اولور ایکی نوعدر بری رطب وبری یابس در یابس اولاندخی یاطبوخندو
یا بنفسه منجمد اولور اشجاردن بنفسه سیلان ایدنه زفت دیرلر طبخ وصناعتله اولانه قطران دیرلر وزفت بردواء
یعنی برداروا اسمیدر که ادویه دندر وبوچاره ساقز دیدکلری نسنه اوله جقدر که مرهملره ده ادخال اولنور زفت بحری
دخی دیرلر وسائر خواصی دخی واردر بحره نسبتی یردن نفت یاغی کبی قینایوب چیقدیغی مناسبتنه مبنی در (المزفت)
تشدید فایله معظم وزننده زفتلنمش نسنه یه دینور یقال جرة مزفتة ای مطلیة بالزفت (الازدفات) افتعال وزننده
برنسنه یی تمامه اخذ وقبض ایلمك معناسنه در که مجموعی زفت کبی استیعاب ایلمکدن عبارتدر یقال ازدفت
المال اذا استوعبه (الزکت) زانك فتحی وکافك سکونیله طولدرمق علی قول خاصة قربه طولدرمق معناسنه در
یقال زکت القربة زکتا من الباب الاول اذا ملأها وبو معنادندر که زکته الحدیث دیرسن اوعیته ایاه معناسنه
وزکته بر موضع آدیدر (التزکیت) تفعیل وزننده زکت معناسنه در یقال زکت القربة تزکیتا اذا ملأها
(الازکات) همزه نك کسریله اول معنایه در یقال ازکتها بمعنی زکتها وطوغرمق معناسنه در یقال ازکتت
المرأة اذا ولدت (المزکوت) مسکوت وزننده مهموم وتاسه نالٔ آدمه دینور وقرنده بمرطه سی اولان چکرکه یه دینور
وشدتلو صوغوقه اوغرایوب اوشومش اولان کمسه یه دینور (الزمانة) کرامه وزننده تمکینلو صاحب وقار اولمق
معناسنه در یقال زمت الرجل زمانة من الباب الخامس اذا وقر (الزمیت) امیر وزننده وقور وصاحب تمکین آدمه
دینور (الزمیت) سکیت وزننده که مبالغه در بغایت وقور ولشکر لو اهل تمکین آدمه دینور یقال رجل زمیت کامیر
ای وقور ویقال رجل زمیت کسکیت ای اوقر منه (الزمت) تشدید میمله زمج وزننده برقوش اسمیدر که کونا کون
رنکلر ایله متلون کورینور # شارحك بیاننه کوره تویلری سیاه وایاقلری ومنقاری قزل برقوشدر کنش طوقندجه
کونا کون رنکلر ایله نمایان اولور عامه نك بوقلمون دیدکاری بو اوله جقدر لکن مفردات سائره بیاننه کوره زمت
واقعا اول کونه برقوشدر هندستانده ایلاول نام طاغده اولور وبوقلمون کلر هیئتنده برجانوردر که اولدخی کنشده
جانفس کبی کونا کون رنکلر ایله کورینور (الازمئنات) اضمحلال وزننده مادهٔ مزبوره دن مأخوذدر که کونا کون
رنکلره کیرمك معناسنه در یقال ازمأت یزمئت ازمئنانا اذا تلون الوانا متغایرة کرك صوری اولسون وکرك معنوی
اولسون که تلون طبیعتدن ناشی اولور (زناته) نونله کتابه وزننده مغرب ایلنده بر بیوك قبیله آدیدر مشهور منجم
زناتی آنلردندر (الزیت) بیت وزننده معاویة بن سعدك فرسی اسمیدر وزیت بر نوع یاغ اسمیدر که زیتون یاغی دیدیکمزدر
وزیت مصدر اولور برنسنه یه زیتون یاغی قومق معناسنه در تقول زت الطعام ازیته زیتا اذا جعلت فیه الزیت شارح تلی
مشدده ایله ازته نسخه لرینی تخطئه ایلمشدر وبرکسه یه زیتون یاغی یدرمك معناسنه در یقال زاتهم ای اطعمهم الزیت
(الزیتون) شجر معروفدر که زیتون اغاجی تعبیر اولنور # شارح دیر که میوه سنه وشجرینه زیتون اطلاق اولنور واحدی
زیتونه در وزیتون دمشق شامده واقع مسجدك اسمیدر علی قول جبال شامه اطلاق اولنور # شارحك بیاننه کوره
طور سیناده مناجاتکاه حضرت موسی اولان مسجد اوله جقدر وزیتون چین الکاسنده بر بلده آدیدر وصعیده
قصبه سنده برقریه در وبر رجل آدیدر (الزیتونة) هایله بادیهٔ شامده بر بقعه آدیدر (عین الزیتونه) مغربده افریقیه
الکاسنده بر موضعدر (احجار الزیت) مدینهٔ منوره ده بر موضعدر (قصر الزیت) بصره ده بر موضعدر (المزیت)
مبیت وزننده و(المزیوت) اصلی اوزره اسم مفعوللردر زیتون یاغی قونمش وآنکله یاغلنمش نسنه یه دینور (الازدیات)
ازدیاد وزننده زیتون یاغی سورنمك معناسنه در یقال ازدات الرجل ازدیاتا اذا ادهن بالزیت (الازاتة) همزه نك
کسریله برکمسه نك زیتون یاغی چوق اولمق معناسنه در یقال ازاتوا اذا کثر عندهم الزیت (الاستزاتة) استزاده
وزننده زیتون یاغی استمك معناسنه در یقال استزات الرجل اذا طلب الزیت (الزیقة) لبید بن عمرو الغساقی
فرسنك اسمیدر # فصل السین # (السأت) سینك فتحی وهمزه نك کسریله بوغمق معناسنه در یقال سأته
سأتا من الباب الثالث اذا خنقه (السأتان) شفتان وزننده بوغاز طلیکنك ایکی جانبنه دینور که خنق ایدن کمسه نك
الو وارلره ایکی پرمقلری کلور سأت مفردیدر فتحتینله (المسبت) نیم وزننده سکوت وواحشت ایلمك معناسنه در

يقال سبت الرجل سبتا من الباب الاول والثانی اذا استراح وسكن وكسمك معناسنه در يقال سبت الشیء اذا قطعه وسبت دهر وزمانه دينور كاسيذ كر و باش تراش ايلمك معناسنه در يقال سبت رأسه اذا حلقه و باشده بوريلوب طوب اولان صاچدن برعقدا وینی صاليويرمك معناسنه در يقال سبت شعره اذا ارسله عن العقص وسبت دوه يه مخصوص بركونه يوريش اسميدر كه مراد سيرسر يعدر وسبت متحير اولمق معنـاسنه در يقال سبت الرجل اذا حار وسبت يوركك صوتی آته دينور وصف بالمصدردر قطع مسافه ايلديكيچون يقال فرس سبت ای جواد وحدتلو حشاری سركش وكستاخ وجری اوغلانه دينور يقال غلام سبت ای عارم جریء و بويونا ورمق معناسنه در يقال سبت عنقه اذا ضربه وسبت هفته كونلرندن بركون آديدر كه فارسيده شنبه ولسانمزده جمعـه ايرتسی تعبير اولنور جمع قلتی اسبت كلور فلس وافلس كبی وجمع كثرتی سبوت كلور * مؤلفك بصائرده بيانته كوره قطع معناسندن مأخوذ در زيرا حق جل وعلا ارض وسما واثك خلقنه احد كونی ابتدا ايدوب التی كون مدتده اتمام ويوم مزبورده خلق وايجاد عملنی قطع ايلمكله سبت ايله مسمی اولمشدر و بو راده يومدن مراد مقدار يومدر وتدريجی خلق دليل اختيار واعتبار ذطا ردر وعباده تأنی لطفنی تعليمه مبنی در وسبت او يقوجی كمسه يه دينور يقال رجل سبت ای كثير النوم و بغايت زيرك وداهيه اولان كشی يه دينور وسبت يهود طائفه سی سبت كوننه متعلق معيشت واكتسابدن منقطع اولمق مقوله سی امور قيام ومراعات ايلمك معناسنه در يقال سبت اليهود اذا قاموا بامره (السبات) غراب وزننده بودخی پك زيرك وداهيه وعيار اولان كشی يه دينور واويقويه اطلاق اولنور علی قول غشيه كبی خفيجه اويقويه دينور ياخود اويقونك ابتداسنه دينور كه هنوز دماغه استيلا ايليه قلبه سرايت ايدنجه قدر پس قلبی دخی باصدقده سبات اطلاق اولنمز شارح دير كه بعض نسخه ده اوخفيفه عنوانده مرسوم اولمغله خفيف اويقو ديمك اولور كه امر غنمه اوله جقدر ونومه سبات اطلاقی مجازدر موجب راحت اولديغنه مبنی در وقوله تعالی * وجعلنا نومكم سباتا * ای قطعا عن الاحساس والحركة استراحة للقوی الحيوانية وازاحة لكلالها اوموتا لانه احد التوفيين ومنه المسبوت للميت و بين الاطباء سبات تعبير اولنان عارضه بو معنادن مأخوذدر اويقودن كوزينی آچوب باشنی قالدره مز اولور وسبات دهر وزمانه اطلاق اولنور يقـال مضی عليه سبت وسبات ای دهر وسبات بلا حرف تعريف ابراهيم بن ديس نام محدثك لقبيدر (ابناسبات) ليل ونهاره اطلاق اولنور دهر معناسندن مأخوذ در * شارح دير كه ابناسبات فی الاصل ايكی برادر اولوب بری شمسك محل طلوعنه اطـلاع ايچون مشرق طرفنه و ديكری مغرب جانبنه عزيمت ايدوب من بعد بری برينه ملاقاتلری ميسر اولمامغله بعد الافتراق اجتماعلری وقوع بولميانلر حقنده ابناسبات ضرب مثل اولمشدر بومناسبتله ليل ونهـاره اطلاق ايدرلر (السبت) سينك كسريله صغر دريلرينه دينور جلود البقر معناسنه كه مراد دباغت اولنمش دريلردر جمعيتی انواعی اعتباريله در علی قول مطلقا دباغت اولنمش دری يه دينور بقرلك وسائرك اولسون ياخود قرظ ايله يعنی پلامودايله دباغت اولنمش دری يه مخصوصدر تركيده كون تعبير ايتدكلريدر شارحك بيانته كوره دباغتله تويلرك حلق وازاله اولنديغنه مبنی در نعال سبتيه بوكه منسوبدر واول نعله دخی سبت اطلاق اولنور اتساعله (السبت) سينك ضميله خاتم چچكنه شبيه بر نبات آديدر سينك فتحيله ده زبانزددر (المسبت) محسن وزننده اسباتدن اسم فاعلدر اصلا حركت ايليان يعنی حركته مجال اولان كشی يه دينور شدت جراحت ومرض مقوله سی عارضه دن ناشی يقال اصبح مسبتا ای لايتحرك وسبت كوننه داخل اولان كشی يه دينور كما يقال اسبت الرجل اذا دخل فی السبت (السبتة) سينك فتحيله و (السنبت) و (السنبتة) بونلرده سبت كبی زماندن برمدته اطلاق اولنور تقول اقمت عنده سبتا وسبتة وسنبتا وسنبتة ای برهة (كفرسبت) شام ديارنده برموضع آديدر (المسبوت) ميته اطلاق اولنور مقطوع الحياة اولديغيچون (المنسبت) اسم فاعل بنيه سيله شول تازه خرمايه اطلاق اولنور كه هر يری نضج بولوب اولمش اوله كه قوروقلق حالتی منقطع اولور يقال رطب منسبت اذا عمه الارطاب (السبنتی) حبنطی وزننده جری ودلير اولان انسانه وحيوانه دينور يابی الحاق ايچوندر زيرا سبنتاة دخی ديرلر وسبنتی قبلانه اطلاق اولنور جرأتنه بناء جمعی سبانت كلور نونك كسريله (السبنة) سينك فتحيله پكی يه دينور معزی معناسنه (السبتان) سينك كسريله احمق و بيغركشی يه دينور (الانسبات) انفعـال وزننده برنسنه سونوب اوزانمق معناسنه د ريقـال انسبت الشیء اذا امتد ويقال فی وجهه انسبات ای طول وامتداد يعنی يوزنده سو بولنوواردر (السبتاء) حمراء وزننده شول قيون كچی مقوله سنه دينور كه قولاقلری اوزون اوله رق ياخود قيصه اوله رق يايغين اوله اول كونه قولاق آنده اولورسه كوكچ تعبير اولنور كه ديكنه طورمز اولور يقال شاة سبتاء ای منتشرة الاذن فی طول اوقصر وسبتاء اوه يه دينور صحراء معناسنه (سبتة) بلده وزننده مغربده بر بلده آديدر اندلس مقابلنه دوشر آق دكزدن بحر محيطه چيقه جق

بوغازآلمك قربنده اولمغله سبته بوغازی تعبیراولنور آندن سلفده اعلام وغیره ظهور ایلمشدر (السبت) قلزّوزننده
شبت معناسنه درکه ایکبسیده شود معرّبیدر وشودکسرتینله فارسیدر ترکیده دره اوتی دیدکلری نبات اسمیدر
(سبخت) سبنك وبای مشدده نك ضمیله ابوعبیده نك لقبیدر* مترجم دیرکه ابوعبیده که معمر بن المثنی البصری
النحویدر علوم عربیه وفنون ادبیه نك ناقد وبصیری وواقف وخبیری ایدی بوزدن متجاوز تأليفاتی خصوصا كتاب
المجاز نام اثر فضائل آیاتی واردر وسبخت سبوخت فارسی معربیدر که سپوختن دن ماضیدر سپوختن دورتمك
وسانجمق معناسنه در مرحوم بغایت دلازار اولمغله لساندن صغیر وکبیرخلاص بولمیوب هرکسك حقنده طعن مطلب
وطنزی مقرر ایدی عامّهٔ ناس لسانندن خوف ایدرلر ایدی برآدمه حرف انداز اولدقده حضار بری برینه
ابوعبیده نیز سپوخت یعنی بنه صوقدی ودورتدی دیمکدر حتی اصمعی دخی مرقومك لساندن احتراز ایدر ایدی
وسبخت زموخت فارسی معربی اولمق دخی ممکندر که عقده معناسنه در مرقومك وزن طبع اشعارده وایه سی كتابه
اولمغله بربیتی انشاده قادر اوله میوب وتلاوت قرآنده لحن وانعقادی وار ایدی ایعدی اشبو ابوعبیده وجه مذكور
اوزره هایله در وبنه فن لغت وادبیه ده یکتا قاسم بن سلام که لغتده غریب المصنف مؤلفیدر هاسز ابوعبید در
رحمهما الله تعالى (السبروت) زنبور وزننده اصلا نبات اثری اولمیان قیریره دینور ارض قفر معناسنه يقال ارض
سبروت ای قفر لا نبات فيه وقولهم ارض ساريت من باب ثوب اخلاق كويا كه اول يردن هرجزؤ اعتبار اولنمشدر
ویك آز وكتر نسنه یه دینور که برایشه یرایوب وبربرطوتمز اولور يقال مال سبروت ای قلیل تافه وفقیر وكدایه دینور يقال
رجل سبروت ای فقیر وساده رو اوغلانه دینور جمعی سباریت كلور وسباری كلور وبونوادر دندر (السبریت) كبریت
وزننده و(السبرات) نبراس وزننده و(السبرت) قنفذ وزننده بونلرده فقیر وكدایه دینور بونلركده جمعلری سباریت
كلور (السبرتة) دحرجه وزننده قانع وخرسند اولمق معناسنه در يقال سبرت الرجل اذا قنع (المسبرت) مدحرج
وزننده یوزنده وكوده سنده قیلی وتویی اولمیان كشی یه دینور آق اغازكی يقال رجل مسبرت ای لاشعر علیه
(السنبریت) شنبلید وزننده بدخوی آدمه دینور (سبرت) جعفر وزننده طرابلس مغربده برچارشو آدیدر (الست
سبنك كسری وتانك تشدیدیله اعداد جمله سندن التی عدده دینور فارسیده شش مرادفیدر بونك اصلی سدس
ایدی سین تایه ابدال اولندقدنصكره دال تایه ادغام اولندی صاحب مصباحك بیاننه كوره ستّ كلمه سنك مصغرنده
سدیس وسدیسه وجمعنده اسداس دینور وابن السكيت نقلی اوزره عندی ستة رجال وستّ نسوة دینور كذلك مطلب مهمه
عندی ستة رجال ونسوة دینوركه نسوة كلمه سی رجال اوزره معطوفیتله مجروردر بنم یانمده اوچ رجل واوچ خاتون
واردر دیمكدر كه عندی ثلاثة من الرجال وثلاث من النساء سبكنده در وعندی ستة رجال ونسوة دینوركه نسوه ستة
اوزره معطوفیتله مرفوعدر عندی ستة من الرجال ونسوة سوى هذه الستة سبكنده در كه بنم یانمده التی نفر رجال
وبرقاچ خاتون واردر دیمكدر كذلك هرعددلرده كه آندن ایكی جمع افراد اولنمق قابل اوله حال بومنوال اوزره در
وصمنا ستة من شوّال دینور هایله اكر معدود اراده اولنور ایسه زیرا مذكردر وستا دینور هاسز اكر عدد اراده
اولنورسه وبوماده دن فاعل صیغه سی مراد اولندقده كه التنجی دیمك اولور سدس لفظ اصلیسی اعتباریله سادس
وسته كلمه سنه نظرایله سات دینور كه اصلی سانت اولوب ادغام اولنمشدر وحرف مكرر آخر كلمه ده واقع اولدقده
اولك دلالتنه اعتمادا یایه قلب اولنمق مطرده سنه مبنی سادسده سادی دخی دینور تسنن وتسرر كلمه لرنده تسنى
وتسرّی دیندیكی كبی وقاعده در كه اسماء اعداد ماده لرنده مذكر ومؤنث جمع اولوب اكر مذكر سابق ایسه اسم عدد
مذكر قلنور كه هایله ایراد اولنور يقال عندی ستة رجال ونساء واكر مؤنث سابق ایسه مؤنث قلنور يقال عندی
ستّ نساء ورجال نته كه قام زيد وهند وقامت هند وزيد دیرلر سابق اعتبار اولنوب لفظ آنك اوزرینه مبنی اولور انتهى
(الستّ) سبنك فتحیله بد وناسزا كلامه دینور وعیب ونقیصه یه دینور غریبدر كه دالله سدّ دخی بومعنایه اولمغله تاء
دالدن مبدله اولمق محتملدر (ستی) سبنك كسریله بركلمه در كه قول وجاریه قسمی انكله قادینلرینه نداوخطاب ایدرلر
یاستّ جهاتی تأویلنده در كه تملك كلیدن كنایه در یاخود بولحندر صواب اولان سیدتی دیمكدر پس سیدتی
لفظندن مخفف اولور بنم افندم دیمك اولور وستّی بنت ابی عثمان الصابونی محدثه در (ستیته) جهینه وزننده
برنیچه خاتون اسملریدر كه جمله سی محدثه لردر واحمد بن محمد بن سلامة الستیتی محدثدر (حصن ابن ستین) ملاطیه
مقابلنده برحصن آدیدر ظاهرا اشمدی خرابه در یاخود اسم دیكرایله مشتهردر زیرا اوراده حصن بطریق وحصن
منصور واردر لكن حصن ابن ستین ایله متعارف نسنه یوقدر (ستیك) سبنك وتای مشدده نك كسریله كه فارسی
اوزره متصرفدر كه ستی مصغری اوله جقدر زیرا فارسیده كاف اداة تصغیردر تعریبنده یاء مفتوح قلنمشدر ینا

معرب آنکله تسمیه اولنمشدرکه محمد بن احمد بن محمد بن سنه که سینك فتحیله در محدثیندندر (سجستان) سینك
وجیمك کسریله وسینك فتحیله زیادتده در مشرقده بارده برایالت آدیدر ایراك شرقیسنده برایالت جسیمه درکه حالا
سیستان تعبیر اولنور وسجستان معربیدر (السحت) سینك ضمی وحانك سکونیله وضمتینله لغتدر حرام معناسنه درکه
کسبی واکلی محظور اولان نسنه دن عبارتدر علی قول سحت شول کسب خبیثه دینورکه صاحبنه عار ونقیصه یی
مستلزم اوله جمعی اسحات کلور یقال هو یأکل السحت ای الحرام او ما خبث من المکاسب فلزم عنه العار * مؤلفك
بصائرده بیاننه کوره اصل سحت برنسنه‌نك استیصال اوزره صویلش قبوغنه دینور بعده صاحبنه عار ونقیصه یی مستلزم
اولان حرام ومحظورده استعمال اولنمشدر کو یاکه صاحبنك دینی ومروتی اهلاك واستیصال ایدوب یاخود برکتی
ازاله ایلدیکنه مبنی در وکسب خبیث مزبور ثمن کلب وخمر وخنزیر مقوله سی مکاسبدر (الاسحات) اسکات وزننده
حرام کسب ایلمك معناسنه در یقال اسحت الرجل اذا اکتسب السحت و برشیئی استیصال ایلمك یعنی تمامیه
کیدرمك یاکوکندن قوپرمق معناسنه در یقال اسحت الشیء اذا استأصله و برکسه‌نك قزانجی حرام یاخود خبیث
اولمق معناسنه در یقال اسحتت تجارته ای خبثت وحرمت بوراده واو واو معناسنه در (السحت) ضرب وزننده
اسحات ایله ایکی معنای اولده مرادفدر یقال سحت الرجل سحتا من الباب الثالث اذا اکتسب السحت و یقال سحت
الشیء اذا استأصله وسحت قبوق ودری مقوله سنی صویوب کیدرمك معناسنه در یقال سحت الشحم عن اللحم
اذا قشره وسحت خالص و بیغش معناسنه استعمال اولنور کو یاکه شوائبی استیصال اولنمشدر ومنه یقال برد سحت
ای صادق وهدر وتلف معناسنه استعمال اولنور یقال ماله ودمه سحت ای لاشیء علی من اعدمهما بل یهدران وهو
من الاهلاك والاستیصال وسحت بیرتمش اسکی ثوبه اطلاق اولنور یقال ثوب سحت ای خلق (السحوت) اذهاب
واستیصال اولنمش نسنه یه دینور یقال مال مسحوت ای مذهب بومعنادندرکه هرنقدر اکل ایلسه اصلا شبع کلیان
کشی یه مسحوت الجوف اطلاق اولنور واکثری تخمه وامتلایه مبتلا اولان کشی یه ده اطلاق اولنمغله ضد اولور زیرا
هضم ایلمکدن نشئت ایدر لکن فی الحقیقه بینلرنده شبه تضاد واردر ومسحوت الجوف معده وبطنی واسع اولان
کشی یه اطلاق اولنور (السحت) مکرم وزننده بودخی استیصال وجهیله ازاله واذهاب اولنمش نسنه یه دینور مسحوت
کبی (السحت) ضمتینله و (السحیت) امیر وزننده بونلرده مسحت معناسنه در یقال مال مسحوت ومسحت وسحت وسحیت
ای مذهب (الاسحت) احمر وزننده شول سنه یه دینورکه آنده اصلا اوت واوتلاق اثری ظهور ایلیه اجدب کبی یقال عام
اسحت ای لارعی فیه (السحتاء) جدباء وزننده ومرادفیدرکه اوتلاقدن خالی یره دینور یقال ارض سحتاء ای لارعی
فیها (السحتوت) سینك ضمیله یاغی آزجه اولان سویقه یعنی قاووده دینور ویك اسکی ثوبه دینور وبومشق طبراقلی چول
صحرایه دینور (السحتیت) کبریت وزننده بودخی یاغی آزجه اولان قاووده دینور (السحتی) سینك فتحیله اسکی
ثوبه دینورکه مبالغه نفسنه منسوبدر (سحیت) زبیر وزننده طرف اشرف حضرت رسالتپناهی یه رعین
قبیله سندن وارد اولان ایلچیلردن مبرح بن شهاب الرعینی نام کسه‌نك جدی اسمیدر (السحلوت) زنبور وزننده
بیباك ولاابالیانه طور اولان عورته دینور مرأة ماجنه معناسنه ذکر اولنان سحت لفظندن مأخوذدر (السخت)
سینك فتحی وخای معجمه‌نك سکونیله قاتی وشدید معناسنه در * شارح دیرکه بولفظ فارسیدر عرب دخی استعمال
ایلمشدر (السختیت) امیر وزننده بودخی قاتی وشدید اولان شیئه دینور * مؤلفك مسامحه اوزره بیان ایلمشدر یقال شیء
سخت وسختیت ای شدید (السخت) سینك ضمیله آت وقاطر کبی ذات الحوافر اولان حیوانك عقب تولدده
یاوریلرینك قرنلرندن ابتدا چیقان مردار شیئه دینور نته که قوزینك قرنندن چیقانه ردج ومعصومدن چیقانه
عقی دینور (السختیت) سینك کسریله سختیت وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی وشدید الارتفاع اولان
غباره دینور و بیاض وخاص اونه دینور ومطلقا پك قاتی وشدید اولان شیئه دینور (المسخوت) صماقی کبی دوز
واملس اولان شیئه دینور (السختیان) سینك کسری وفتحیله دباغت اولنمش کچی دریسنه دینور و بوفارسیدن
معربدر ترکیده دخی سختیان دینور اعلام سلفدن ایوب السختیانی اکا منسوبدرکه سختیان فروش ایدی (سختان)
سلمان وزننده و (سخیت) زبیر وزننده ایکی محدث اسمیدر (سرت) سینك ضمیله مغربده بربلده آدیدر (سرته)
جرعه وزننده اندلس الکاسنك جوفنده یعنی وسطنده بربلده در قاسم بن ابی شجاع السرتی المحدث
اورایه منسوبدر (السفت) سینك فتحی وفانك سکونیله برنسنه یی چوق ایچوب لکن قانیوب صوسزلغی کتمز
اولمق معناسنه در یقال سفت الرجل سفتا من الباب الرابع اذا اکثر من الشراب ولم یرو (السفت) زفت وزننده
ومرادفیدر (السفت) کتف وزننده برکتسز طعامه دینور یقال طعام سفت ای لابرکة فیه (السفت) سینك فتحی

وفاڭ سكونيله و (السقت) فتحتيله برنسنه بركنسز اولمق معناسنه‌در يقال سقت الشئ سقتا وسقتا من الباب الرابع اذا لم يكن فيه بركة (السقت) كتف وزننده بركتسز شئه ديثور (السكت) سينڭ فتحى وكافڭ سكونيله و (السكوت) قعود وزننده و (السكات) سؤال وزننده خاموش اولمق معناسنه‌در كه ترك كلام ايلمكدن عبارتدر تركيده صوصمق ايله تعبير اولنور يقال سكت الرجل سكتا وسكونا وسكاتا من الباب الاول اذا صمت وسكت كثير السكوت اولان كمسه‌يه ديثور اطلاق بالمصدردر ومطرب نغمات ايدرايكن ايكى نغمه‌نڭ مابينى صولق آلمقسزين فصل ايلمكه ديثور بجوّدلرڭ سكته تعبيرلرى بوندن مأخوذدر وسكت وسكوت اولمك معناسنه استعمال اولنور يقال سكت الرجل اذا مات (الساكوتة) سكوت معناسنه‌در * مؤلف سكات اوزره عطف ايلمكله بودخى مصدر اولمق اقتضا ايدر لكن اسم اولمق اغلبدر وساكوتة كثير السكوت اولان كشى‌يه ديثور (السكتيت) حلتيت وزننده و (السكيت) سكين وزننده و (السكيت) مصغر بنيه‌سيله كه تكبير ايچوندر و (السكيت) كافڭ تشديديله قبيص وزننده و (الساكوت) و (الساكوتة) كما ذكر جمله‌سى كثير السكوت اولان كشى‌يه ديثور (السكات) سينڭ ضميله مصدر درنته كه ذكر اولندى وسكات وسكاته ها يله موجب سكوت اولان شيئه ديثور يقال رماه بسكات وسكاتة اى بما يسكته وركسه بر مصلحتى بتورمك اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور كه سكوت وسكونى مستلزمدر يقال هو على سكات الامر اى مشرف على قضائه وسكات شول يلانه اطلاق اولنور كه صوقدقجه يلان اولديغى بيلنمز اوله يعنى پك آهسته وكيرلنه‌رك كلوب صوقار اوله (الاسكات) همزه‌نڭ كسريله متكلمڭ سوزى قاليوب منقطع اولمغله خاموش اولمق معناسنه‌در يقال اسكت الرجل اذا انقطع كلامه فلم يتكلم * قال الشارح يقال تكلم فلان ثم سكت فاذا افحم قيل اسكت ويقال اسكته اذا جعله ساكتا (السكتة) سينڭ فتحيله برمرض آديدر بو برمرضدر كه بطون دماغده ومجراى ارواحده روحڭ نفوذينى مانع سدّه كامله سببيله اعضا حس وحركتدن معطل اولور (السكتة) جرعه وزننده شول شيئه ديثور كه آنكله چوجق وسائر كمسنه‌لر آوينوب اسكات اولنور يقال ماله سكتة لعياله اى ما يسكتهم به وسكته قابده قلان بقيه‌يه ديثور (السكيت) كميت وزننده وكافڭ شدّه‌سيله لقتدر يارش آتلرندن الڭ صكره كلان آته ديثور كه اونجيسى اولور صاحبى افتخاردن ساكت اولديغى ملاحظه‌سيله‌در (الاسكات) همزه‌نڭ فتحيله اجناس مختلفه‌دن مجتمع ناسه ديثور كه ديرتى تعبير اولنور اوباش معناسنه وبقايا معناسنه‌در كه هرشيئڭ بقيه‌لريدر وفصل صيفڭ اواخرنده كلان ايام معتدله‌يه ديثور كه خريفه مجاور اولان ايامدر * شارحڭ بيانته كوره اسكات لفظنڭ معناى اولده مفردى يوقدر سائرلرده مفردى سكته‌در وبونلر بقيه معناسنه‌در (السكت) كتف وزننده شول كمسه‌يه ديثور كه * سويلمز سويلمز اما درمكنون سويلر ناطقه سنجه آزسويلوب وسويلدكده كوزل ومضبوط ومعنيدار سويلر اوله اصطلاحجه آزسويلر اوزسويلر تعبير اولنور يقال رجل سكت اى قليل الكلام فاذا تكلم احسن (المسكت) معظم وزننده قار اوقلرندن الڭ صكرميه قلان اوقه ديثور كه بهره ونصيبدن اسكات اولنمشدر (السلت) سينڭ فتحى ولامڭ سكونيله كوده‌دن بغرسغى صيروب چيقارمق معناسنه‌در يقال سلت المعى سلتا من الباب الثانى والاول اذا اخرجه بيده * شارحڭ بيانته كوره بوماده برنسنه‌يى آخردن صيروب ياصويوب چيقارمق معناسنه موضوعدر پس بغرسغى ال ايله صيقوب ايچنده‌كنى صيروب چيقارمق معناسنه ده اولور بوكه كوره اخرجه قولى اخرج مافيه تأويلنده اولور وسلت بروڭ كسمك معناسنه‌در يقال سلت الانف اذا جدعه وتراش ايلمك معناسنه‌در يقال سلت الشعر اذا حلقه ومطلقا كسمك معناسنه‌در يقال سلت الشئ اذا قطعه وهدى دوه‌سنڭ قانڭ چيقنجه قدر دريسنى بچاق ايله صويمق معناسنه‌در كه علامت ايچون ايدرلر يقال سلت دم البدنة اذا قشره حتى اظهر دمها بعض نسخه‌ده دم الندبة واقع اولمغله بدنده اولان جراحت اثرى ديمك اولور وسلت پرمغله قابدن طعام بولاشغنى سيلوب صيرمق معناسنه‌در يقال سلت القصعة اذا مسحها باصبعه وقنالى خاتونلرڭ اللرندن قنا بقيه‌سنى صيروب آتمق معناسنه‌در يقال سلتت المرأة الخضاب عن يدها اذا القت عن يدها العصم وبركمسه‌يه اورمق معناسنه‌در كه دريسنى صيرمغى مستلزمدر يقال سلت فلانا اذا ضربه واسهال اوزره چقرمق معناسنه‌در يقال سلت بسلحه اذا رمى (الاستلات) افتعال وزننده بودخى قابدن طعام بقيه‌سنى پرمغله سيلوب صيرمق معناسنه‌در يقال استلت القصعة اذا مسحها باصبعه (السلاتة) ثمامه وزننده كاسه‌نڭ اطرافندن پرمغله صيروب جمع ايتدكلرى طعام بقيه‌سنه وبولاشغنه ديثور (الانسلات) انفعال وزننده بركمسه آنسزين برآدمڭ الندن ياپركروه ايچندن صيريلوب قورتلمق معناسنه‌در يقال انسلت عنا اذا انسل من غير ان يعلم به (المسلوت) مسكوت وزننده شول كيكه ديثور كه اوزرنده اولان ات صيريلوب آلنمش اوله (السلت) سينڭ ضميله ارپه‌يه ديثور وعلى قول برنوع ارپه اسميدر ياخود طعمنده اكشيلك اولان ارپه‌يه ديثور

بوآز به رومیده مطرلغهس وفارسیده جوپرهنه وترکیده پرغمبرلرپهسی دیدکاریدر خرمادن چیقدقده بعینه بنداق کبی
قابسز چیقار اولدنظرده کوربنلر بغداءی ظن ایدرلر اربه ایله بغدای بیننده متوسط اولور (السلتاء) حمرآء وزننده
شول خاتونه دینور که اصلا خضاب وحنا استعمال ایلمز اوله یقال امرأة سلتاء ای لا تختضب (السلتة) فلتة وزننده
ومرادفیدر که ذکر اولنان سلت وانسلات دن اسمدر صبریلوب قورتلق حالتنه دینور بومعنایه مبنیدر که عربلر فلان
بی چوب کیرویه براقدی کندی دیه جك یرده ذهب منی فلتة وسلتة دیرلر سبقتی وفاتی معناسنه بو بیتلر لکه یاغفلت
سبیله یااهمالدن ناشی ایش الدن چیقدی کندی مقامنده دخی ضرب اولنور (الاسلت) احمر وزننده برونی بتون
قطع اولنمش کشی یه دینور یقال هواسلت اذا کان قداوعب جدع انفه واسلت ابوقیس نام شاعرك پدری لقبیدر
(السلحوت) زنبور وزننده سحلوت معناسنه در که بی باك ومباجنه اولان عورته دینور (السلکوت) زنبور وزننده برقوش
آدیدر ❊ مؤلف بونی سلك ماده سنده جبروت وزنیله ثبت ایلمشدر (السمت) سینك فتحی ومیمك سكونیله یوله دینور
طریق معناسنه یقال الزم هذا السمت ای الطریق واهل خیر اولان ذاتك امر دیننده اولان هیئتنه وحسن سیرتنه
اطلاق اولنور ومنه حدیث عمر ❊ فینظرون الی سمته وهدیه ❊ ای الی هیئته ومنظره فی الدین وحدس وظن وتخمینله
بریولی طوتوب کیتمك معناسنه در یقال سمت فلان سمتا من الباب الثانی والاول اذاسار علی الطریق بالظن
وسمت کذلك مصدر اولور اقوال وافعالده ومذهب وسیرتده کوزل سلوك ایلمك معناسنه یقال سمت الرجل سمتا
من الباب الثانی والاول اذانحی حسن النحو وبرنسنه یه قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال سمت الشیء وسمت نحوه
اذاقصده وبرکسه یه برکلامك یاخود برتدبیر ورأیك وجه وطریقنی تهیئه وتسهیل ایلمك معناسنه در که آنی دستکاهلق
تعبیر اولنور یقال سمت لهم سمتا من الباب الثانی اذا هیأ لهم وجه الکلام والرأی ومحدثیندن یونس بن خالد
السمتی که سمته منسوبدر هیئتی وامر دیننده حسن سیرتی باعث نسبتیدر (التسمیت) تفعیل وزننده برنسنه اوزره
حضرت حق جل وعلانك اسم شریفنی یاد ایلمك معناسنه در یقال سمت علی الطعام اذا ذکر اسم الله تعالی
علیه اسم شریفی آنك اوزرینه ذکر ایله برکتلنوب کویا که اصلا نقص طاری اولمیوب هیئت اولاسنه ارجاع ایچون
دعا ایلمك اولور وتسمیت آغسران آدمه یرحمك الله دیو دعا ایلمك معناسنه در یقال سمت للعاطس اذا دعی له فقال
یرحمك الله عاطس عطسه سببیله هیئتندن منزعج اولمغله کویا که جعلك الله علی سمت حسن سبکنده اولور
وبونده شین معجمه ایله ده لغتدر بلکه اکثردر ❊ مترجم دیدر که آدم صفی علی نبینا وعلیه السلام الوفی حضرتلرینك
دماغلرینه روحك وصولنده عطسه ریز اولمغله الحمد لله دیو حمد ایلدی حمدینه مجازات ومقابله ایچون
ملائکه علی قول حضرت مولی یرحمك الله یا آدم بیورمغله الی الآن سنت اولمشدر واول عطسه لحکمة صدور
ایدوب اول حینده مسدود ومنعقد اولان اك واویناق یرلری آچیلوب روح لسانه بالغ اولمغله حمد الهی قلمشدر
ویرحمك الله عنوانیله مقابله شایسته رحمت ایدوکنی وکندیلردن ذله صدور ایده جکنی تلمیح اولدیغی کتب
تفاسیرده مسطوردر وتسمیت طریق مستقیمه ملازمت ایلمك معناسنه در یقال سمت فلان اذالزم السمت
ای الطریق المستقیم (مسمت النعل) اباق قابنك بلندن اشاغی اوجنه وارنجه یه اطلاق اولنور یوله ابتدا
اول متوجه اولدیغنه مبنیدر (سمنت) سمند وزننده صعید اعمالندن برقریه آدیدر (السمروت) زنبور وزننده
اوزون شیئه دینور (الاسنات) اسناد وزننده قحطه مبتلا اولمق معناسنه در یقال اسنت القوم اذااجدبوا ❊ شارح دیر که
بوسنه لفظندن مأخوذدر که قحطه اطلاق اولنور اصلی واو اولمغله تایه قلب اولنمشدر اسنت القوم ایله اسنی القوم
کلامنی فرق ایچون واسنی القوم دیمك قوم بریرده برسنه مقیم اولدی معناسنه در فراءدن منقولدر که سنه لفظنك آخرنده
اولان هاء ثالثه ده واقع اولمغله اصلیه ظنیله تایه قلب ایلدیلر ومنه یقال اصابتهم السنت بالتاء ❊ لکن مؤلف اصلی هانی
وواوی اولدیغنده ده ذاهب اولمشدر نته که ماده لرنده ثبت ایلمشدر ومصباحك بیانی دخی اولکونه در که سنه کلمه سی
محذوفة اللامدر برلغته کوره اصلی سنهه در که هائیه در جمعی سنهات در سجده وسجدات کبی ولغت اخرایه کوره
واویه در اصلی سنوه در جمعی سنوات در وجمع مذکر سالم کبی سنون اوزره جمعلنور (السنت) کتف وزننده
برکسه یه خیر ومنفعتی اولمیان کشی یه دینور جمعی سنتون کلور یقال رجل سنت ای قلیل الخیر بوراده قلت عدمدن
کنایه در (السنتة) فرحه وزننده در (المسنتة) محسنه وزننده نبات انبات ایلمز اولان خیر ومنفعتسز یره دینور یقال ارض
سنتة ومسنتة ای لم تنبت ویقال عام سنت وسنت ای جدب (المسانتة) مفاعله وزننده یرده اوتلق اراشدروب کزمك
معناسنه در یقال سانتوا الارض اذا تتبعوا انباتها (السنوت) تنور وزننده در (السنوت) سنور وزننده کرمیاغنه دینور
وپنیره دینور جبن معناسنه وباله دینور وبرنوع خرما اسمیدر وطبخله قوام ویرلمش قویو شیره یه دینور چلر شیره سی

كبي ودره اوتنه دينورسبت كبي ورازيانج اسميدركه رزنه تعبير اولنان تحمدروكون اسميدركه كيون ديدكلرى تحمدر
(التسنيت) تفعيل وزننده طعام طبخ اولنان تجره يه كيون قومق وطعامى كيونلى قلمق معناسنه دريقال سنت القدر
اذا جعل السنوت فيها (المسنوت) مسكوت وزننده شول كشى يه دينوركه سنكله همدم ومصاحب ايكن اصلسز
وسببسز يره سكالطار ياوب انفعـال ايدر اوله كه بدخو يلقدن نشئت ايدر يقال رجل مسنوت وهومن يصا حبك
فيغضب من غير سبب ✽ فصـــــل الشين المعجمة ✽ (الشئيت) همزه ايله امير وزننده چوق توكريوب سورچن
آته دينوركه قوللرنده متانت اولمامقدن نشئت ايدر يقال فرس شئيت اى عثور وشول آته دينوركه قيچ اياقلريني اوك
اياقلريندن كيرويه بصار اوله كه معايبدندر يقال فرس شئيت اذا كان يقصر حافرا رجليه عن حافرى يديه (الشبت
طمر وزننده دره اوتنه دينوركه معروفدر (شبرت) قنفذ وزننده اندلسده برقلعه در (الشت) شينك فتحى وتانك
تشديديله و(الشتات)و(الشتيت) شينلرك فتحيله طاغتمق وتارمار ايلمك معناسنه دريقال شت الشئ شتا وشتاتا وشتيتا
من الباب الثانى اذا فرقه وطـاغلمق معناسنه لازم اولوريقـال شت الشمل اذا تفرق (الانشتات) انفعال وزننده
و(التشتت) تفعل وزننده و(الاستشتات) بونلرده طاغلمق معناسنه دريقال انشت الشئ وتشتت واستشت اذا افترق
(التشتيت) تفعيل وزننده و(الاشتات) افعال وزننده طاغتمق معنـاسنه دريقـال شتت الله جمعهم واشته اى فرقهم
(الشتيت) امير وزننده مصدردرنته كه ذكر اولندى وصفت اولور طاغلمش نسنه يه دينور وسيرك سيركا ولانديشه
دينور جمعى شتى كلوركه فعلى وزننده درومنه يقال قوم شتى اى فرقا من غير قبيلة يعنى بشقه بشقه قبيله دن اولان فرقه لردر
(الشتات) سحاب وزننده مصدردرنته كه ذكر اولندى واسم اولور طاغتق ويرا كنده معناسنه ومنه يقـال جاء القوم
شتات شتات اى اشتاتا متفرقين بوراده شتات كلمه لرى حاليت اوزره منصوبلردر صفت ايله مأ وللردر (شتان) شينك
فتحى وتانك تشديدى ونونك فتحيله ولغت قليـله ده كسرى امام فراء دن منقولدر اسم فعل ماضيدر شتت فعلندن
مصروفدركه باب خامسدن در آيريلوب بعيد اولدى معناسنه در شتـان كلمه سنك مفهومنده تأكيد اولمغله پك
بعيد اولدى ديمك اولور يقال شتان بينهما برفع نون البين وينصب ويقـال شتان ماهما وشتان ماينهما وشتان ماعمرو
واخوه اى بعد ماينهما وجه مذكور اوزره شتان كلمه سى فتح اوزره مبنيدر زيرا شتت فعلندن مصروف اولمغله ماضى
مقامنه قائمدر وبعضلر مصدريته ذاهب اولمغله نونى مكسور ايلديلر وسرعان ووشكان كلمـه لرنده دخى فتحه
بورسمه در وشك وسرع كلمه لرندن مصروفلردر وابن السكيت ديديكه اصمعى ما ايله شتان ماينهمـا قولنى انكار
ايلمشدر شتان بينهما وشتان عمرو واخوه ديمك كركدر لكن ابن برى رد ايلمشدر تفصيلى واقاويل سائره كتب نحويه ده
مشروحدر (شتى) ربى وزننده اسمادندر محمودبن شتى محدثيندندر (الشخت) شينك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله
ذاتى وخلقى اوله رق بنيه وتركيبى اينجه وآريق اولان چليمسز انسانه وحيوانه دينور صكره دن مهزول اولانه
اطلاق اولنمز خانك فتحيله ده لغتدر كه حروف حلق اولديغنه مبنى در جمعى شخات كلور شينك كسريله (الشخوتة)
شينك ضميله بركسه خلقى چليمسز اينجه وآريق اولمق معناسنه در يقـال شخت الرجل شخوتة من الباب الخامس
اذا كان شختا (الشخيت) امير وزننده بودخى شخت معـناسنه در يقال رجل شخت وشخيت اى دقيق ضامر
لاهزالا وشخيت وشخيت سكيت وزننده وشخبت حلتيت وزننده هوايه آغان توزه وطلازه دينوركه هوايه طوغرى
ديركلنوب چيقمش اوله (التشخيت) تفعيل وزننده برنسـنه يى يتشـدرمك معناسنه دريقال شخته اليه اذا ابلغه
(الشرتى) سبنتى وزننده برقوش آديدر (الشمات) و(الشماتة) شينلرك فتحيله دشمنك كدر ومصيبتيله خرم
ومسرور اولمق معناسنه دريقال شمت الرجل شماتا وشماتة من الباب الرابع اذا فرح ببلية العدو اصول سائره ده
شماته اسم اوله رق مرسومدر (الاشمات) همزه نك كسريله بركسه يى دشمننك غم ومصيبتى سببيله مسرور قلمق
معناسنه دريقال اشمته الله به اى جعله فرحا ببلية عدوه (الشماتى) صحـارى وزننده و(الشمات) شينك كسريله
نوميد وتهى دست كسه لره دينوركرك غنيمتدن وكرك آمال سائره دن اولسون يقال رجعو اشماتى وشماتا اى خائبين
وبونلرك مفردلرى مسموع دكلدر (الشوامت) شينك فتحيله دابه نك اياقلرينه دينور قوائم معناسنه ✽ شارحك بيانته
كوره مفردى شامته در (التشميت) تسميت وزننده ومراديدركه آغسران آدمه يرحمك الله ديو دعا ايلمكدر يقال
شمت العاطس اذا دعاله فقال يرحمك الله بومعناده معجمه ايله اكثردرنته كه سمت ماده سنده بيان اولندى ✽ شارحك
بيانته كوره بناسى ازاله ايچوندر ابعدك الله عن الشماتة سبكنده دريا خود قوائم ماده سندن مأخوذ دركه ثبات
على طاعة الله ايله دعايه صائر وراجعدر ياخود جمع معناسندن مأخوذدر وتشميت جمع ايلمك معناسنه دريقال شمت
بينهما اى جمعه ياخود تخييب معناسـندندركه كذلك بابى ازاله ايچوندر وخائب ونوميد قلمق معنـاسنه دريقـال

شمته اذا خيبه (الاشمات) افتعال وزننده هنوز شمور مکه باشلق معناسنه در یقال اشمتت بعیره اذا بدی سمنه (التشمت)
تفعل وزننده خنیده نتهی دستحودت ایلك معناسنه در یقال تشمتوا اذا رجعوا خائبین من الغنیمة (المشمت) معظم
وزننده دائما السنهٔ انامده ذکر بالخیر ایله یاد ومظهر دعا وثنا وتحیت عباد اولان پادشاهه وامیر و والی مقوله سنه
اطلاق اولنور بناسی سلب ایچوندر یقال ملك مشمت ای محیا من حیاه اذا دعا له بالتحیة (شنکات) شینك کسریله
بر بلدماسمی اولمق کرکدر محدثیندن احمد بن عبد الخالق بن الشنکاتی وکامل بن عبد الجلیل الشنکاتی او رادندر
برهان قاطعده بونونله شنکان اوله رق مرسومدر (الشبتان) شیطان وزننده جکر کمدن وسائر اول مقوله جانوردن
جماعت قلیله یه دینور * فصـــــل الصاد * (الصت) صادك فتحی وتانك تشدیدیله برکسه یی عنف وقهر ایله
اوته قاقق علی قول ال ایله او رمق معنـاسنه در یقال صته صتا من الباب الاول اذا دفعه بقهرا وضربه بیده و یك
حیقرمق معنـاسنه در یقال صت الرجل اذا صمر وصت کروه وجماعت معنـاسنه در تقول رأیت صتا من الناس
ای جماعة و برکسه یی برداهیه یه اوغراتمق یاخود آزرده ومکدر اولهجق برکلامله یاخود افك وافترا ایله رنجیده
ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال صته بداهیة او بکلام اذا رماه به (الصتیت) صـادك فتحیله سسه دینور
صوت معناسنه وجفاییه وغریووفریاده دینور جلبه معناسنه وکروه وجماعته دینور صت کبی جوهرینك بومقامده
وفی الحدیث * قاموا صتیتین * ای جماعتین عبارتیله ذکری خطادر صواب اولان وفی اثر ابن عباس عنوانیله اولمقدر
شارح دیر که مؤلف کرچه اثر ایله حدیث بینی فرق ایلمشدر لکن امام نووی وسائر بعض اصحاب اصول ترادفنه ذاهب
اولمشلردر نته که صاحب نهایه دخی وفی حدیث ابن عباس عنوانیله ثبت ایلمشدر وحدیث مرقومك تمامی * ان بنی
اسرائیل لما امروا ان یقتل بعضهم بعضا قاموا صتیتین * ای جماعتین وصتین عبارتیله مرویدر نته که ذکر اولندی
(المصاتة) مضادّه وزننده و (الصتات) صادك کسریله مخاصمه ومنازعه ایلك معناسنه در یقال صاته مصاتة
وصتاتا اذا نازعه (المصتیت) مسکین وزننده امور ومصالحده ایشلك وجست وچیره آدمه دینور یقـال رجل
مصتیت ای ماض (الصت) صادك کسریله ضد معناسنه در که برنسنه نك مخالفیدر قیام وقعود کبی وفرقه وجماعته
دینور (الصتة) صادك ضمیله بودخی ضد ومخالف معناسنه در (الصتیة) صادك ضمی ویای مشدده ایله بورغانه دینور
علی قول برنوع ثوب یمنی اسمیدر (الصنتیت) صندید وزننده جمع اولمش عسکر آلایه دینور کتیبه معناسنه و برقومك
قدر وشان ومنزلت صاحبی اولان سید ومهترینه دینور که صندید لفظنده دلغتدر (التصات) فی الاصل تفاعل وزننده
بری بریله حرب وقتال ایلك معناسنه در یقال تصات القوم اذا تحاربوا (الصنتوت) زنبور وزننده بالکسر و بکا اولان
آدمه دینور که قوم وقبیله واقرباسی اولمیه (الصنت) فتحتینله صددلفظنده لغتدر که حذا ومقابل و برابر معناسنه در
یقال هو بصتته ای بصدده (التصحت) حای مهمله ایله تفعل وزننـده اوتانمق معنـاسنه در یقـال تصحت منه
اذا استحیی (الاصخیتات) خای معجمه ایله اطمیان وزننده یاره نك شیشی اینوب ساکن اولمق معناسنه در یقال اصخأت
الجرح اذا سکن ورمه وخسته صاغالمق معناسنه در یقال اصخأت المریض اذا برأ (الصعت) صادك فتحی وعینك
سکونیله اورته بویلو آدمه دینور مربوع القامه معناسنه (صعت الربه) رانك ضمی و بانك تخفیفیله کوکسنك
ایچریسی که مراد وسطیدر یاخود ایکی یانلریله قرننك قاویشه جق یری لطیف ومتناسب اولان کمسه یه دینور لطیف
الجفره معناسنه حاصل معنا کوکسنك آیینه سی مرطبانی قرکبی خوشنما یاخود هریانی اویغون اندامی لطیف
ودلارادر دیمکدر یقال هو صعت الربة ای لطیف الجفرة بوراده ربه کلمه سنك اصلی و رب ایدی که مابین الضلعین
معناسنه در جفره کلمه سنه مشاکلة راء مضموم اولدی بعده جفره معناسنده استعمال اولندی وترکیب مذکورده واقع
صعت کلمه سی معنای مذکوردن مأخوذدر که لطافت واعتدالی مستلزمدر (الصفتیت) فایله حلتیت وزننده
و (الصفتات) صادك کسری وفانك سکونیله و (الصفت) فلز وزننده و (الصفتان) طرماح وزننده و (الصفتان)
فانك تشدیدیله صلیان وزننده دیزمان وجسیم وشدید اولان کشی یه دینور علی قول اته طلو صیق وطقناز یاخود
وجودی قوی اولوب لکن اندامی یاقشقسز کندیدن کمسه یه دینور وعلی رأی فلز وزننده قوت وشجاعتی سببیله
هرکسه غالب اولان آدمه دینور (الصفتة) سکته وزننده غلبه وفیروزی معناسنه در (التصفت) تفعل وزننده
قوت وجلادت اظهار یله بهادرلنمق معناسنه در یقال تصفت الرجل اذا تقوی وتجلد (التصفتت) تدحرج وزننده
تصفت معناسنه در یقال تصفتت الرجل بمعنی تصفت (الصلت) صادك فتحی ولامك سکونیله وجود انسانیده
شول آلنه دینور که غره کبی آچق وروشن وتابدار اوله یقال جبین صلت ای واضح براق علی قول دوز و بارز وکشاده
اولان آلنه دینور که بومعری مقابلیدر صلتات مدالحدندر وصلت مجلا ومصیقل وآبدار اولان ایشلك زاغاوقلجه دینور

بوفلاصق ويتلفان مقبولدر بيولك بولغدر دينور وبونده ... قال ... اى المتكبر المتكبر
ولمور ومصالحده لقدامليو چيره وكاركذار آدمه اطلاق اولنور وصلت بر راجل كذيدر ومصدر اولور آت او يانموق
معناسنه يقال صلت الفرس صلتا من الباب الاول اذا ركضه (الصلوتة) حمتاحله فعيله بركسه آجق وار وشن
چهره لو اولمق معناسنه در يقال صلت الرجل صلوتة من الباب الخامس اذا كان صلت الجبين (المنصلت) اسم فاعل
بنيه سيله و (الاصليت) ازميل وزننده بونلرده زاخلو ايشلك وآبدار قلجه دينور ومنصلت امور ومصالحده قلج كبي
ايشلك چيره ونافذ آدمه دينور بوراده اصليت افعيل وزننده صفتدر (الاصلتي) الملتي وزننده و (الاصلات)
همزه نك كسريله اسكاف وزننده كه صفتدر و (المصلات) محراب وزننده و (المصلت) منبر وزننده بونلرده
امور ومصالحده ايشلك ونافذ وكاركذار آدمه دينور (الصلت) صادك كسريله اوغرى يه دينور لص معناسنه
الصلتان) فتحاتله نشاطلو واستكلو ويوركلو حديد الفؤاد آته دينور و بوفعلان وزننده وصفدر وصلتان او چ نفر
شاعر آيدر برى عبديدر كه عبد القيس قبيله سندن وبرى ضبه قبيله سندن وبرى فهم بن مالك قبيله سندندر
(الانصلات) انفعال وزننده يوريكده ياسكرتمكده سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال انصلت في سيره
اوعدوه اذا مضى وسبق الغير (الصمت) صادك فتحى وميمك سكونيله و (الصموت) قعود وزننده و (الصمات)
غراب وزننده خاموش اولمق سكوت معناسنه در يقال صمت المتكلم صمتا وصموتا وصماتا من الباب الاول اذا سكت
وعربلر لاصمت يوما الى الليل ديرلر نصبيله ولاصمت يوم ديرلر رفعله ولاصمت يوم ديرلر جر ايله لايصمت يوم تام الى الليل
معناسنه يعني تمام بر كون كيجه يه قدر سكوت يوقدر ✽ شارح ديركه نصب حالنده كوره لايصمت يوما الى الليل ميكنده در
وجر حالنده اشكال يوقدر و رفع حالنده لايصمت يوم ديمك اولور كه ذكر المحل ارادة حال اولور ومنه حديث علي
رضي الله عنه انه عليه السلام قال ✽ لارضاع بعد فصال ولايتم بعد حلم ولاصمت يوما الى الليل ✽ (الاصمات)
همزه نك كسريله بودخي سكوت ايلمك معناسنه در يقال اصمت الرجل اذا سكت وسكوت ايتدرمك معناسنه
متعدي اولور يقال اصمته اى اسكته و برنسنه نك ايچني مجوف ايليوب مصمت قلمق معناسنه دركه تركيده صوم قلمق
تعبير اولنور كرك اول امردن ايلسون طوب بوارلغي كبي وكرك صكره دن صمصيق طولدير وب صوم ايلسون تقول
اصمته انا اى جعلته مصمتا وترلا ايكي سنه متواليا زراعت اولنمامغله بكيشوب پوركبي قاتي وغليظ اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال اصمتت الارض اذا احالت آخر حولين (التصميت) تفعيل وزننده بودخي سكوت ايلمك
وسكوت ايتدرمك معنالرينه لازم ومتعدي اولور يقال صمت الرجل اذا سكت ويقال صمته اى اسكته (الصمات)
غراب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندي وصمات باعث صمت وسكوت اولان شيئه دينور يقال رماه بصماته اى
بما صمت منه وتيز تيز صوصمق سرعت عطش معناسنه در يقال يأخذه الصمات اى سرعة العطش (الصامت)
اسم فاعلدر ساكت معناسنه در وپك قويو سوده ويوغورده اطلاق اولنور ويكرمي مهار دوه يه اطلاق اولنور
ومال جنسندن التونه وكومشه اطلاق اولنور كه صداسز جه اولان مال اوله جقدر نته كه حيواندن ماله ناطق
اطلاق اولنور مرادي روح وذي روح اولان مالدر يقال ماله صامت ولاناطق اى حيوان ولاغيره من المال (الصموت)
صبور وزننده آغر زرهه دينور درع ثقيل معناسنه كه لابس اولدقلري حينده قاغشديسي اولمز وضربه يه كوميلوب
كيدن ايشلك قلجه اطلاق اولنور سيف رسوب معناسنه وشول موملي بال كومجنه اطلاق اولنور كه مجموع دلبكلري
بال ايله طولو اولوب اصلا بوش دليكي اولميه وصموت اصحابدن عباس بن مرداسك على قول خفاف بن ندبه نك فرسي
اسميدر وعربلر قلج وبچاق كيكدن دوغيوب كيكدن اوته ايشلدكده ضربة صموت ديرلر وصفيتله كه صوتي ظهور
ايلمامكله صموت اولور وعربلر قرزلك بالدري وطبوغي اتلي وطولو اولديغندن خلخال كركي كبي يرلشوب پكشمك سببيله
يوريدكده جغشديسي اولمسه جاريه صموت الخلخالين ديرلر يقال جارية صموت الخلخالين اى غليظة الساقين
لايسمع لهما حس (اصمت) اربل وزننده بر كلمه دركه عربلر اسمز تنها يابانه وصف ايدرلر يقولون تركته ببلدة
اصمت وبصحراء اصمت وبوحش اصمت ويقولون تركته ببلدة اصمتة بالهاء بقطع الهمزة و وصلها مكسورة غير
منصرف في الكل اى تركته بالفلاة او بحيث لايدرى هو يعني آني تنها يابانده ياخود قنده اولديغي بيلنمز يرده ترك
ايدوب كلدم ✽ شارحك بيانه كوره علم انصرافي علميت و وزن فعل ياخود تأنيث سببلر بنه مبني در واول مقوله محل
موحش اولمغله هركس رفيقنه اصمت اصمت ديو صموت وتكلمدن منع ايلمسي باعث اطلاقدر وقالديكه همزه نك
قطعي افعالدن مأخوذ اولديغنه مبني در لكن صمت مادهسي بابي اولدن متصرف اولمغله امر حاضر همزه نك
ضميله اولمق مطرد مدر مكر كه تخفيفه ياخود مقطوع الهمزه يه اطرادا مبني اوله وتاء تأنيث موصوفنك ظاهرينه نظرا

اسم بجرلسنه جاري اولديغنده مبني در (المصمت) مكرم وزننده ايجي بوش وبجوف اولميان شيئه دينور كرم وطوب كلهسي كبي كه صوم تعبير اولنور يقال شيء مصمت اى لاجوف له وشول قپويه وكليد لنمش كليده دينور كه نه طريقه بند اولديغي مبهم ونامعلوم اوله يقال باب وقفل مصمت اى مبهم يعني قد ابهم اغلاقه وعربلر الف مصمت ديرلر متمم معناسنه نته كه الف كامل ديدكلري كبي وبونده تفعيل بابندن اوله رق الف مصمت دخي ديرلر وبكرنك اولان شيئه دخي مصمت اطلاق ايدرلر يقال ثوب مصمت اذا كان لايخالط لونه لون (الحروف المصمتة) من بنقل كلمسنده واقع التي حرفدن ماعدا حرفلره اطلاق اولنور بوراده نسخه لرده ماعدا لفظي ساقطدر كه طغيان قلم نساخدر والحروف المصمتة من بنفل عبارتيله مرسومدر صواب اولان ماعدا من بنقل اولمقدر كه ميم وراء وباء ونون وفاء ولامدن ماعدا حرفدر ديمكدر پس بونلردن ماعدايه حروف مصمته اطلاق اولنور واشبو التي حرفه حروف ذلاقه اطلاق اولنور نته كه شافيه شرحي چارپردي تفصيل اوزره تعريف وتمييز ووجه تسميه لري بيان ايلمشدر (الصمتة) صادك ضمي وكسريله لقندر شول شيئه دينور كه انكله صبيان قسمي آويدلوب اسكات اولنه طعام وسائر اويوبجق كبي (المصمت) محسن وزننده شيبان النهدي نام كسه نك قلچي آديدر (الصميت) ميمك شدمسيله سكيت وزننده ومراد فيدر كه كثير السكوت اولان كسه يه دينور (الصمات) سحاب وزننده شي معناسنده استعمال اولنور في الاصل باعث سكوت اوله جق نسنه معناسنه اولوب بعده مطلقا نسنده استعمال اولندي تقول ماذقت صماتا اى شيئا (الصعبوت) عين مهمله دنصكره ياي تحتيه ايله عنكبوت وزننده باشي صرد اولان آته دينور كه بروجهله ضبطي قابل اوليه بونك وزني فعليوت درظاهرا صمع ماده سندندر كه كندو هواسنه تابع اولان خودسر وخودرأي اولمق معناسنه در (الصنوت) تونك شدمسيله سفود وزننده كوجك سپنه دينور كه ايچنه خرما مقوله سي قورلر على قول قار وره نك غلافنه وقباغنه دينور جمعي صنابيت كلور (الاصنات) همزه نك كسريله متين ومحكم قلمق معناسنه در يقال اصنت الشيء اذا اترصه واحكمه (الصنتيت) صنديد وزننده ومرادفيدر كه ذيشان ومتعين اولان مهتر قومه دينور ✽ مؤلف بوني صنت ماده سنده دخي ذكر ايلمشدر وتونك زياده سنده اختلاف اولديغنه مبني وصنتيت آلايه دينور كتيبه معناسنه (الصنتوت) صادك ضميله فرد وجريد اولان كشي يه دينور بودخي صنت ماده سنده بيان اولندي (الصوت) صادك فتحي و واوك سكونيله سسلمك معناسنه در يقال صات الرجل يصوت وصات يصات كخاف يخاف صوتا اذا نادى وصوت اسم اولور كه سسه دينور بلك وآواز معناسنه وذكر جميل ونام نيكو معناسنه استعمال اولنور كاسيذكر (الاصاتة) اصابه وزننده و(التصويت) تفعيل وزننده بونلرده سسلمك معناسنه در يقال اصات الرجل وصوت بمعنى صات (الصيت) يانك شدمسيله سيد وزننده پك سسلو بلند آواز شخصه دينور يقال رجل صيت اى شديد الصوت (الصات) مال وزننده صيت معناسنه در يقال رجل صات وحمار صات اى صيت ✽ شارحك بيانه كوره بونك اصلي صائت اولوب عيني ساقط اولمشدر ياخود اصلي صوت اولوب واوي الفه قلب اولنمشدر ذو صوت ديمكدر رجل مال ورجل نال كبي كه ذومال وذونوال تقديرنده در وصيت كلمه سنك اصلي صيوت ايدي واو يايه قلب وادغام اولنمشدر وصات صوت كبي ذكر جميل معناسنه استعمال اولنور (الصيت) صادك كسريله بودخي صوت وصات كلمه لري كبي بين الناس ذكر جميل ونيكنام معناسنه استعمال اولنور بونك اصلي صوت ايدي كه صادك كسريله واو يايه قلب اولنمشدر صوت مسموع ايله ذكر جميل معناسي فرق ايچون كويا كه فعل وزننده بناي مخصوصه وضع اولنمشدر وصيته دخي بو معنايه در هاليه يقال له صوت في الناس وصات وصيت وصيتة اى ذكر حسن وصيت تيموربجي چكيچنه دينور مطرقه معناسنه وقيومجي يه دينور صايغ معناسنه وقليج وبچاق مقوله سنه جلا ويروب ژاغلين كسه يه دينور (المصوات) محراب وزننده پك حيقريجي مصوت معناسنه در واحد وفرد معناسنه استعمال اولنور يقال مابالدار مصوات اى احد (الانصيات) انفعال وزننده ندا ايدن كسه يه اجابت ايلمك معناسنه در يقال دعى بفلان فانصات اى اجاب واقبل وكيز لنه رك وسيرلنه رك كلمك معناسنه در يقال انصات الرجل اذا ذهب في توار وبلي بوكلش كسه نك قامتي طوغرلمق معناسنه در يقال انصات المنحني اذا استوى قامته ✽ مترجم ديركه

غر يبـه

كتب امثالده اعمر من نصر مثلنك منشأي اولان نصر يوز طقسان سنه معمر اولوب بالجمله اركان وقوالري خلل ياب وصويلري سفيد وديشلري ريزان اولدقدنصكره تجدد بولوب يكيدن تازه جوانلق درجه سنه بعودتله بالجمله ديشلري بتوب وصويلري سياه وقوت وجود وتاب وطراوتله يكي باشدن شاب يافع اولمغله مدت مديده بروجه كامل اتي خرامنده كلشن سراى زندكاني اولمشدر من قومك بوحالني شعرادن بري اشبو منظومه ايله

اشعار ايلمشدر * ونصر بن دهمان الهنيدة عاشها * وتسعين حولا ثم قوم فانصا تا * وعاد سواد الرأس بعد بياضه
وراجعه شرخ الشباب الذى فاتا * فعاش بخير فى نعيم وغبطة * ولكنه من بعد ذا كله ماتا * بوراده
هنيده كلمه سى كه تصغير بنيه سيله دريوز عدده اطلاق اولنور وانصيات بين الناس مشهور ونامدار اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال انصات به الزمان اذا صار مشهورا * فصـــل الضاد المعجمة *(الضغت) ضادك
فتحى وغين معجمه نك سكونيله برنسنه يى انياب ونواجذ ايله يعنى آزى ديشلر ايله واوته لرنده اولان درت ديشلر ايله
آغزده چوبره رك چكمك معناسنه در يقال ضغته ضغتا من الباب الثالث اذا لاكه بالانياب والنواجذ (ضوت)
صوت وزننده بر موضع آديدر (الضهت) ضادك فتحى وهانك سكونيله برنسنه يى شدتله باصوب چكمك
معناسنه در يقال ضهته ضهتا من الباب الثالث اذا وطئه وطأ شديدا * فصـــل الطاء *(الطست) طانك فتحى
وسينك سكونيله لكن تعبير اولنان قابه دينور كه ايچنده ال ونسنه يقانور بونك اصلى طس اولمغله سين
ثانيه تايه قلب اولنمشدر * شارح ديركه جمع وتصغيرنده طساس وطسيس دينور و بوطئ قبيله سى لغتيدر لكن
مفردات سائره ده تشت فارسى معربى اولمق اوزره مرسومدر (طالوت) جالوت وزننده برملك اعجمى اسميدر
علم عبرى درتنه كه جالوت ماده سنده بيان اولندى * فصـــل الظاء المعجمة *(الظأت) ظانك فتحى
وهمزه نك سكونيله بوغمق معناسنه در يقال ظأته ظأتا من الباب الثالث اذا خنقه * فصـــل العين
(العبت) سبت وزننده برنسنه يى بورمق معناسنه در يقال عبت يده عبتا من الباب الاول اذا لواها (العتّ)
عينك فتحى وتانك تشديديله متكلم مخاطبه خطاب ايلديكى كلامى تكرار بتكرار ايراد ايلمك معناسنه در يقال
عته عتا من الباب الاول اذا ردد عليه الكلام مرة بعد مرة والحاح وابرام ايلمك معناسنه در يقال عته
بالمسئلة اذا الح عليه ولوم وتوبيخ ايلمك معناسنه در يقال عته بالكلام اذا وبخه (المعاتة) مضاده وزننده
و (العتات) عناد وزننده بركسه ايله مخاصمه ايلمك معناسنه در يقال عاته معاتة وعتاتا اذا خاصمه (العتعت) بلبل
وزننده و (العتعت) ربرب وزننده اوغلاغه دينور جدى كبى وقوى وشديد اولان انسان وحيوانه دينور وتام
الخلقه طويل القامه آدمه دينور على قول مضطرب الخلقه ياقشقسز طويل القد آدمه دينور (العتت)
فتحتينله غلظت وخشونتله سوز سويلمكه دينور يقال ماهذا العتت اى الغلظ فى الكلام (عت عت) عينلرك
فتحيله اوغلاق چاغره جق صوندن حكايه در (العتعتة) زلزله وزننده دلو رمك جنون معناسنه در وعت عت ديه رك
اوغلاغى چاغرمق معناسنه در يقال عتعت الراعى اذا دعى الجدى بعت عت (التعتت) تفعل وزننده كلامى
طلاقت وسلاستله ادا ايده ميوب حروف وكلماتى ترديد وتكرار ايليه رك تكلم ايلمك معناسنه در يقال تعتت
فى كلامه اذا لم يستمر فيه بل اكثر التردد (عتى) حتى وزننده وآنده لغتدر * شارحك بياننه كوره هذيل وثقيف وسعد
لغتيدر (العرت) ضرب وزننده مزراق صلب وسخت اولمق على قول دترهيوب مضطرب اولمق معناسنه در يقال عرت
الرمح عرتا من الباب الاول والثانى اذا صلب او اضطرب ويلابجق معناسنه در يقال عرت البرق وغيره اذا لمع وبرق
وبرنسنه يى ال ايله اوغمق معناسنه در يقال عرت انفه اذا دلكه (العرات) شداد وزننده پك دترهيجى شديد الاضطراب
نسنه يه دينور يقال برق عرات ورمح عرات اى شديد الاضطراب (العفت) عينك فتحى وفانك سكونيله برنسنه يى
بوروب قرمق على قول اجزاسى طاغيلوب صاچيله رق قرمق معناسنه در يقال عفت الشئ عفتا من الباب الثانى
اذا لواه وكسره او كسرا بلا ارفضاض وعجمى كسنه تكلفله عربى كلمات ايتمك باخود لكنتدن ناشى كلامى تام
ووافى ادا ايده ميوب شكسته خرد مرد تكلم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال عفت فى كلامه اذا تكلف فى عربيته
او كسره لكنة (الاعفت) احمر وزننده بونواحمق كشى يه دينور وصولاق آدمه دينور اعسر معناسنه (العفتان) تانك
شده سيله صفتان وزننده ومراد فيدركه ماده سنده ذكر اولندى ومبالغة نفسنه نسبتله عفتانى دخى ديرلر (العفيتة)
عصيده وزننده ومرادفيدر كه بولماج آشنه دينور (العلفوت) جردحل وزننده و (العلفوت) زنبور وزننده و (العلفتانى)
اندرانى وزننده شول جسيم الجثه احمق ويبغز كسه يه دينور كه قوة مفكره سى اولمامغله لسانه صواب وخطا ورطب
ويابس هر نه كلور رايسه صاور راوله يقال رجل علفوت وعلفوت وعلفتانى اى جسيم احمق يرمى بالكلام على عواهنه
(العمت) سمت وزننده يونى الده اكيرمك ايچون حلقه كبى دكرميجه دورمك معناسنه در يقال عمت الصوف عمتا من الباب
الثانى اذا لفه مستديرا ليجعل فى اليد فيغزل وقهر ايلمك معناسنه در يقال عمت فلانا اذا قهره وبركسه يى حاجتندن
كف ومنع ايلمك على قول اصلا قايرميه رق كوراوروشى كبى نره سى كلورسه كلسون دكنكله اوروب چالمق
معناسنه در يقال عمت فلانا اذا كفه يعنى عن مرامه او ضربه بالعصا غير مبال (التعميت) تفعيل وزننده عمت ايله

اللتانی اولمه در اوضدر یقال عمت الصوف بمعنی عمته (المعیتة) عینک فتحیله اکیرلك ایچون الده دکرمی دورلش
یون دسته سنه دینور نته که قبلدن اولورسه سلیله و پنبه دن اولورسه سبیخه دینور جمعی اعمته کلور وعمت کلور
ضمتینله وجمع جمعی عمیت کلور هاسز (العمیت) سکیت وزننده ظریف وحاذق اولان کوزجی یه دینور یقال رجل
عمیت ای رقیب ظریف وسرخوشه دینور وضعیف الرأی اولان جاهل ونادانه دینور واعما کبی برجهته سلوک ده‌هیاب
اولمیان کسه یه دینور کرک حسی وکرک معنوی اولسون یعنی نره یه ونه سمته کیده جکنی بیلمز اولان آدمه دینور که
حیرتده اولور یقال رجل عمیت ای لایهتدی الی جهة (العنت) فتحتینله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه دریقال
عنت الشیء عنتا من الباب الرابع اذا فسد وعنت اثم وکناه معناسنه اسمدر یقال فیه عنت ای اثم وهلاک معناسنه در
یقال وقع فی العنت ای الهلاک وانسانه برزحمت ومشقت اوغرامق معناسنه دریقال عنت فلان عنتا اذا دخل
علیه المشقة وبرکسه برشدت ومحنته صتاشمق معناسنه در یقال عنت الرجل اذالقی الشدة وزنا ایلمک معناسنه در
ومنه قوله تعالی * لمن خشی العنت منکم * ای الفجور والزنا وبرنسنه‌یه وهی وضعف کلوب قرلمق معناسنه دریقال
عنت العظم اذا وهی وانکسر وکناه قزانمق معناسنه دریقال عنت الرجل اذا اکتسب مأثما وقریق کیك صاریلوب
اوکولدقدنصکره تکرار برسببله ینه قرلمق معناسنه دریقال عنت العظم اذا انهاض بعد الجبر (الاعنات) همزه‌نك
کسریله برکسه یی برمحنت ومشقته اوغراتمق معناسنه دریقال اعنته اذا اوقعه فی العنت ای المشقة وصاریلوب
اوکولمش کیکی تکرار شکست ایلمک معناسنه دریقال اعنت الشیء العظم المجبور اذا اصابه وهاضه (التعنیت) تفعیل
وزننده برکسه‌یه قسر وتشدید ایله اداسی وعهده سندن خروجی بغایت دشوار اولان برماده تحمیل والزام ایلمک
معناسنه در یقال عنت فلانا اذا شدد علیه والزمه بما یصعب علیه اداؤه (العنوت) عینك ضمیله حلی دیدکلری
یعنی اشك کنکری وبغدایجق اوتی دیدکلری اوك قوریمشنه دینور که مرعادندرودوزصحراده واقع بالکزایجه اوزونجه
طاغه دینور وهرشیئك اوله وابتداسنه دینور واوزرینه صعودی بغایت مشقتلو ودشوار اولان صرپ تپه‌یه وباره
دینور (العنوت) صبور وزننده بودخی صعودی زحمتلو اولان صرپ تپه‌یه وباره دینور یقال اکمة عنوت وعنوت
ای شاقة المصعد (العنتة) دحرجه وزننده برنسنه دن اعراض ایلمک معناسنه دریقال عنت عنه اذا اعرض
وجبش تعبیر اولنان ریاشنده اوغلاغك بوینوزی بویلنوب یوکسلمك معناسنه دریقال عنتت قرن العتود
اذا ارتفع (العانت) عانس وزننده ومرادفیدر که قوجه‌یه وارمیوب اوده قلان قاری قزه دینور یقال امرأة عانت
ای عانس (المتعنت) متعند وزننده برکسه‌نك خطاسنی طوتمق قیدنده اولان کشی‌یه دینور تعنت برکسه‌نك
خطا وزله سنی طوتمق قیدنده اولمق معناسنه دریقال جاءه متعنتا ای طالبا زلته (العنت) کتف وزننده و(المعنت)
محسن وزننده و(المعنت) معظم وزننده صاریلوب اوکولدقدنصکره تکرار شکست اولان کیکه دینور (المتعهت)
متعهد وزننده عته وعمق وبلاهت صاحبی کسه‌یه دینور * شارح دیرکه کویا که متعته مقلوبیدر یقال رجل متعهت
ای ذونیقة وتعته بوراده نیفه حمق معناسنه درتزیین لباس معناسنه دکلدر * فصـــل الغین المعجمة * (الغت)
غینك فتحی وتانك تشدیدیله برکسه‌یه برماده ایله زحمت ویروب رنجیده قلمق معناسنه دریقال غته بالامر غتا من الباب
الاول اذا کده وبرکسه‌یی صویه طالدرمق معناسنه دریقال غته فی الماء اذا غطه والنی یاخود یکنی آغزه طوتمق
مقوله‌سی حالاتله کولمکی اخفا ایلمک معناسنه دریقال غت الضحك اذا اخفاه وسوز ایله برکسه‌یی افحام واسکات ایلمك
معناسنه در یقال غته بالکلام اذا بکته وقابی آغزدن آیرمیه‌رق صویی پیدرپی یودم یودم ایچمك معناسنه دریقال
غت الماء اذا شرب جرعا بعد جرع من غیر ابانة الاناء عن فیه وبرکسه‌یی مغموم وغصه‌ناك ایلمك معناسنه در
یقال غته اذا غمه واکربه وبرآدمی بوکالدوب بوغمق معناسنه دریقال غته اذا خنقه ودابه‌یی بری اوته‌یی فاصله
سکرتمکله یوروب درماندە ایلمك معناسنه دریقال غت الدابة شوطا اوشوطین اذا اتعبها فی رکضها وبعض شیئی
بعض شیئه تابع وتالی قلمق معناسنه دریقال غت الشیء الشیء اذا اتبع بعضه بعضا (الغلت) غینك فتحی ولامك
سکونیله عقد اولنان بازارلغی بوزمق اقاله معناسنه دریقال غلت البیع اوالشری غلتا من الباب الاول اذا اقاله
(الغلت) فتحتینله یکلش حساب ایلمك غلط معناسنه در علی قول غلت حسابده وغلط سوزده اولان یکلشلکه
مخصوصدر یقال غلت فی الحساب غلتا من الباب الرابع وغلط فی القول * شارح دیرکه اوجه اولان غلط
طایله اعمدر وتایله غلت حسابه مخصوصدر (الاغلنتاء) اسرنداء وزننده برکسه‌یه شتم وضرب وقهر ایله حوالة
وشرکیر ومستولی اولمق معناسنه دریقال اغلنتی فلان علیه اذا علاه بالشتم والضرب والقهر (الغلتة) فلتة
وزننده کیجه‌نك اوله دینور (الغلتة) جرعه وزننده غلت لفظندن اسمدر یکلشلك معناسنه دریقال به غلتة ای غلط

(الانفلاتيه) انفعال وزننده در (التفلت) تفعل وزننده بركسنه يى خفلته طوتمق معناسنه در يقال لمفلتة وتفلته اذا انتطعه على غرة (الغمت) سمت وزننده طعام ثقيل اولوب يوركى باصمقله معده يى بولندروب صاحبنى سرخوش كبى ايتمك معناسنه در يقال غمته الطعام غمتا من الباب الثاني اذا ثقل على قلبه فصير كالسكران وصويه طالدرمق معناسنه در يقال غمته في الماء اذا غطه و برنسنه يى اوزتوب بوزملك معناسنه در يقال غمت الشيء اذا غطاه وصويه اچركن تنفس ايچون باشنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال غمت نفسا اذا رفع رأسه عند الشرب و بو مجازدر كويا كه صولوغنى صوايله تغطئه ايدر (الغمت) فتحتينله ثقيل طعام يوركى باصمقله صاحبى سرخوش كبى بولانمق معناسنه در يقال غمت الرجل غمتا من الباب الرابع اذا ثقل الطعام على قلبه فصار كالسكران * فصـــــل الفاء *

(الافتأت) افتعال وزننده بركسه يه عندى اصلسز باطل سوز اسناد ايتمك معناسنه دركه يلان آتمق تعبير اولنور تقول افتأت على الباطل اى اختلقه وخود رأى اولمق معناسنه در يقـال افتأت الرجل برأيه اذا استبد وفجأة وفات ايتمك معناسنه در يقال افتئت الرجل على بناء المفعول اذا مات فجاءة * شارح ديركه بو ماده نك همزه سى ازهرى نقلى اوزره صحيحدر يعنى مهموزدر وابن شميل نقلى اوزره نامعلومدر يعنى مهموزميدر ياخود فوت ماده سندنميدر معين دكلدر وابوزيد روايتى اوزره كرچه مهموزيت اوزره مسموعدر لكن غير مهموزى مهموزا استعمال واقعدر نته كه حلأت السويق ديرلر سويقه حلو قاتدم محلنده كذلك رثأت الميت ديرلر و بودخى محتملدركه اصلى فوتدن اوليوب مهموز اوله و جامع اللغه ده مخأت وافتأت برأيه عبارتيله مهموزا مرسومدر (الفت) فانك فتحى وتانك تشديديله برنسنه يى پرمقلر ايله ريزه ريزه خرد مرد ايتمك معناسنه در تريد اتمكى كبى يقال فت الشيء فتا من الباب الاول اذا دقه وكسره بالاصابع وفت اسم اولور قبارده اولان چتلاغه دينور جمعى فتوت كلور كذلك مصدر اولور برشيئك قوتى ازاله ايله ضعيف قلمق معناسنه در يقال فت في ساعده اى اضعفه و بو مجازدر كويا كه اعوانى كسر ايلمشدر (الفتيت) و (الفتوت) فالرك فتحيله پرمقلر ايله ريزه ريزه طوغرانمش واوفانمش نسنه يه دينور يقال خبز فتيت وفتوت اى مفتوت (الفتات) غراب وزننده برشيئك اوفانتيسنه دينور يقال فتات الخبز اى ما تفتت (الفتة) فانك فتحى وضميله فشق طوزوقنه دينوركه اوفادلد قد نصكره ايچنه قاوقو يوب طوتوق ايدرلر و برمقدارجه خرما كومه سنه دينور كتلة تمر معناسنه (التفتت) تفعل وزننده ريزه ريزه اولمق معناسنه در (الفتفتة) زلزله وزننده دوه صو يى قانمق مرتبه سندن آز ايچمك معناسنه در يقال فتفت البعير اذا شرب دون الرى (الفتافت) فانك فتحيله ايكى اوچ كسه بينلرنده اولان فسلدى يه دينور كه سائر اهل مجلس نه استماع ونه فهم ايده لر يقال بينهم فتافت اى سرار لا تسمع ولا تفهم لسانمزده فت فت نه سويله شورلر تعبيرى بوندن مأخوذ اولمق كركدركه فتا فتك مفرديدر (الفت) فالك حركات ثلاثيله طاغنق و پراكنده معناسنه در يقال اهل بيت فت مثلثة الفاء اى منتشرون (الفخت) فانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله آى آيدينه دينور ضوء القمر معناسنه تقول جلسنا في الفخت اى في ضوء القمر وآشجى تنجره دن ات پارچه سى چيقارمق معناسنه در يقال فخت الطباخ اذا انشل القدرة من القدرة وفخت قپانه وقاقه دينور فخ كبى واولرك تاوانلرنده اولان دكرمى دكرمى دليكلره دينوركه عرب اورينه مخصوصدر مرادطاملرنده اولان باجه لردركه آنلردن ايچرو يه شعله نفوذ ايدر حمام قبه لرينك باجه لرى كبى وفخت مصدر اولور كسمك معناسنه يقال فخت الشيء فختا من الباب الثالث اذا قطعه وقابك قپاغنى قالدروب آچمق معناسنه در يقال فخت الاناء اذا كشفه وبركسه نك باشنه قلجله چالمق معناسنه در يقال فخت رأسه بالسيف اذا ضربه وفاخته ديدكلرى قوش اوتمك معناسنه در يقال فختت الفاختة اذا صوتت (الفاختة) اوكيك قوشنه دينور * شارحك بيانه كوره مهتلب لوننده اولديغى باعث تسميه در وفاخته اسماء نسواندندر فاخته بنت ابى طالب كه خواهر حضرت مرتضادر وفاخته بنت عمرو وفاخته بنت الوليد صحابيه لردر (التفخت) تفعل وزننده اوكيك قوشنك يورويشى كبى يورمك معناسنه در يقال تفخت الرجل اذا مشى مشى الفاختة وتعجب ايتمك يعنى عجب و پندار ايله خود بينلك ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال تفخت فلان اذا تعجب (الانفخات) انفعال وزننده تاوان دلنمك معناسنه در يقال انفخت السقف اذا انثقب (الفرات) فالك ضميله بغايت طتلو وخوشكوار صويه دينور يقال ماء فرات اى عذب جدا * مؤلف فرات ايله عذبيتنى مبالغه وجهيله فرق ايلدى زيرا بيانه كوره عذب ايچمى خوش طتلو وسكيجى صو اولوب وفرات بغايت عذب اولان صو اوله جقدر وذيل ماده ده وماء فرتان وفرات اى عذب عبارتيله فرات لفظنك جمعى فرتان اولديغنى تصريح ايلمشدر كه فانك كسريله در غراب وغربان كبى كذلك مثال جز بورده فرات لفظى واحد وجمع مقول اولديغنى اشعار ايلمشدر لكن جميع تفاسيرده بكسر العطش لفرط عذوبته عبارتيله مرسوم اولمغله لاجرم مفهوم منده كسر وازاله غليل حيثيتى اولمق مقرردر اكا بناء تتبع اولنوب بالاخره

كشلف حاشيه سي طبي المشيوعي بالفرات لانه يرفت العطش اي يكسره على القلب يعني يكو في اعتبار معنى الكسر
الاشتقاق الفرات منه بالاشتقاق الكبير كجذ من الجذب عبارتيله ثبت اولنميكنه ظفر ياب اولندى يعنى فرات لفظى
مقلوب اولان رفت ماده سندن مأخوذدر ديمكدر وفرات وصفدر شجاع كبي مصباحك بياننه كوره نادرا فرتان اوزره
بجمع اولنور غرابيه لفظنه حمل ايله ومرادفي اولان عذب لفظنه محمول اولمغله مفرد وجمعه مقول اولور يقال ماء فرات
ومياه فرات # ومؤلفك سياق رشتندن فروته عذب مفرط معناسنه اولوب فرات آندن مشتق اولمسي متفهم اولور وفرات
كوفه نهرينك اسميدر مراد نهر مشهوردر كه قاليقلا جبالندن شوغني دره سندن حاصل اولوب بعده ترجان وارزنجان
معتاريندن مرور ونهر مراد ايله جمع اولوب ملاطيه طرفندن روم قلعه و بيرة الفرات آندن هيت وحديثه دن كربلايه
روان وآنده دجله ايله مجتمع اولوب بصره شرقيسندن كوفه قربنده بحر هرمزه منصب اولور مؤلف مسامحه ايلمشدر
تثنيه بنيه سيله فراتان فرات ايله دجيل نهريدر وفرات دكزه اطلاق اولنور بحر كبي وفرات اعلام رجالدندر (الفروتة)
فانك ضميله صويك طتلو وخوشكوار اولمق معناسنه در يقال فرت الماء فروتة من الباب الخامس اذا عذب (الفرت)
فتحتينله بركسه يك هوشمند وصاحب رشد ورويت ايكن عقل وادراكي صكره دن مختل وضعيف اولمق معناسنه در
يقال فرت الرجل فرتا من الباب الرابع اذا ضعف عقله بعد مسكة (الفرت) ضرب وزننده زنا ايلمك معناسنه در يقال
فرت الرجل فرتا من الباب الاول اذا فجر (الفرتنا) فانك فتحي والفك قصريله زناكار عورته دينور مادة مرقومه دن
مأخوذدر ☼ شارح ديركه مؤلف نونك زياده سنه ذاهب اولمشدر وسيبويه عندنده رباعيدر لكن معروف اولان فرتنا
برمغنيه عورت اسميدر (الفرت) فانك كسريله سره تعبير اولنسان مقداره دينوركه قارشدن كوجكدر ختر معناسنه
الفستات فسطاط وزننده ومراد فيدركه بيوك قاره چادره دينور بعده پادشاهلرك بيوك سايوانواو به تعبير اولنان چادرلرينه
دخي اطلاق اولنمشدر فارسيده خركاه دينور وايكيسنه دخي فارك كسريله لغتدر (الفلتة) فانك فتحي ولامك سكونيله
هر آيك آخر كيجه سنه دينور على قول شول آيك آخر كوننه دينوركه آندن صكره كلان آي شهر حرام اوله مثلا جمادي
الاخرەنك آخر كوني كبي وفلته برايش وبرنسنه خيال وخاطرده يوغيكن آنسزين ظهور ايلمك معناسنه اسمدر يقال كان
الامر فلتة اي فجاءة من غير تردد وتدبر وبو معناي آيدن مأخوذدر (الافلات) همزه نك كسريله بركسه نك اليدن يا باغ
معقوله سي نسنه دن انسان ياخود حيوان آنسزين قاچوب قورتلمق وبوشنوب كتمك معناسنه دردوزاقدن والدن قوشك
قاچوب قورتلمسي كبي يقال افلتني الشئ اي افلت مني يعني انفلت وتخلص وبو معناده متعدي اولور يقال افلته
غيره اي اطلقه وخلصه (التفلت) تفعل وزننده بودخي بر ورطه دن ناكهاني صيريلوب خلاص اولمق معناسنه در تقول
تفلت الطائر مني اي تخلص ومشتاق وآرزومند اولمق معناسنه در يقال تفلت اليه اذا نازع اليه ويقال اراه يتفلت
الى صحبتك اي ينازع اليها ويشتاق وبركسه اوزره ناكهاني آتيلوب صچرامق معناسنه در يقال تفلت عليه اذا توثب
(الافتلات) افتعال وزننده تفكرسز بالبداهه شعر وامثالي كلام سويلمك معناسنه در يقال افتلت الكلام اذا ارتجله
وآنسزين اولمك معناسنه در يقال افتلت فلان على بناء المفعول اذا مات فجاءة وبرايشه هنوز تهيئة اسباب
ايلمكسزين ناكهاني اكا صتاشمق معناسنه در يقال افتلت بامر كذا اي فوجئ به قبل ان يستعدله (الفلتان) فتحاتله
سرطان وزننده جنبشلو نشاطلو وبناق آته دينور وباوز وصلب وشديد ودلير اولان آته وآدمه دينور وفلتان اصحابدن
برينك اسميدركه فلتان بن عاصمدر وبر قوش آديدركه ميمون شكار ايدر ☼ شارح بوني زمج ايله بيان ايلمشدركه فارسيده
دوبرادران وتركيده سكسك قوشي واوتلكو قوشي ديدكلري شكاري قوشدر (الفلوت) صبور وزننده شول احرام
تعبير اولنان كسوة عربه دينوركه كوجك اولمغله لابس اولانك اكنده ايكي اوجي برارايه كلوب قاوشمامغله بدني
احاطه ايلميه يقال كساء فلوت اذا كان لا ينضم طرفاه من صغره (الفلات) فانك كسريله مفاعله دن مصدر ثانيدر
بركسه يه آنسزين صتاشمق معناسنه در يقال فالته فلاتا اذا فاجأه (افلت) احمد وزننده و(فليت) زبير وزننده و(فليته)
سفينه وزننده اسامئ رجالدندر (الفلتان) فانك كسريله وفتحاتله لغتدر و(الفلت) صرد وزننده و(الفلت) لام
مشدده ايله قبر وزننده يوكرك آته دينور يقال فرس فلتان وفلت وفلت اي سريع (الفلت) فتحتينله بركسه نك اليدن
قاچوب قورتلمق معناسنه اسمدر تقول مالك منه فلت اي لا تنفلت منه (الفلتات) حركاتله ذكر اولنان فلته كلمه سنك
جمعيدر كه برنسنه آنسزين ظهور ايلمكه دينور بومناسبتله من غير روية ظهور ايدن بادره وهفوه وزلة ده استعمال
اولنمشدر ومنه يقال كثرت فلتات المجلس اي هفواته وزلاته ومنه في صفة مجلس النبي عليه السلام ☼ لا تثنى فلتاته ☼
اي زلاته اي لم يكن في مجلسه زلات فتحفظ وتحكى (المفهوت) مبهوت وزننده ومرادفيدركه دم معارضه ده جوابي
بتليوب متحيرا خاموش قلان كشي يه دينور (الفوت) فانك فتحي وواوك سكونيله و(الفوات) فانك فتحيله برنسنه

الدن كتمك وكچوب صاوشمق معناسنه در شويله كه بردخى ادراكى متعذر اوله اصل فوت بردخى وصولى وادراكى
ممكن اولمامق وجهيله برشيئك انساندن كچوب دور اولمسى معناسنه موضوعدر يقال فاته الامر يفوت فوتا وفواتا
اذاذهب عنه وعربلر هو فوت فمه وفوت رمحه وفوت يده ديرلر اول نسنه آنك كوزى كوروب الى يتشمديكى يرده در
ديه جك محلده مثلا بددعا مقامنده جعل الله رزقه فوت فمه اوفوت رمحه اوفوت يده ديرلر يعنى حق تعالى رزقنى شو
وجهله قلسون كه كوزى كورسون آغزى ياخود مزراغى ياخود الى ايرشمسون ويقال هو منى فوت الريح اى بحيث
لا تدركه الريح بورالرده فوت لفظى ظرف مجراسنده در مكان فوت فمه تقديرنده در وفوت هرايكى پرمغك ارالغنه
اطلاق اولنور وفوات موت فجأه معناسنه استعمال اولنور سبق معناسندن مأخوذدر كه فاتنى فلان بكذا ديرلر
سبقنى معناسنه كه بودخى مجازدر ومنه الحديث ※ مر بحائط مائل فاسرع فقيل يارسول الله اسرعت المشى فقال
اخاف موت الفوات ※ اى موت الفجاءة (الافتيات) افتعال وزننده بركسه دن برنسنه فوت اولوب كچمك معناسنه در يقال
افتاته الامر بمعنى فاته وبركسه ايله مشورت واستيذان ايلمكسزين خود بخود بركار وعمله مباشرت ايلمك معناسنه
استعمال اولنور كه سبق معناسنه اولان فوتدن افتعالدر ومنه يقال فلان لايفتات عليه على بناء المفعول اى لايعمل
دون امره يعنى فلان كسه كندى خبرى وامر واذنى اولمدقجه امورندن برايش عمله كلمك جهتيله مسبوق اولمز
خلاصه سى بلا اذن خود بخود بركسه برخصوصله سابق اولمق ممكن دكلدر والحاصل يقال لكل من احدث شيئا
فى امرك دونك قد افتات عليك فيه كذلك بركسه دن معاونت طلب ايلمكسزين برايشه مباشرت ايلسه افتات
على الامر ديرلر وبونلر تغلب معناسنى متضمن اولمغله على كلمه سيله متعدى اولديلر وافتيات بركسه كنديلكندن
برنسنه پيدا ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه بودخى سبق معناسندن مأخوذدر يقال افتات الكلام اذا ابتدعه
وبركسه اوزره برماده ايله حكومت ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال افتات عليه فى الامر اذا حكم عليه (الافاتة)
افاده وزننده بركسه دن برنسنه يى فوت ايتدرمك معناسنه در يقال افاته اياه اى ذهب به عنه (التفاوت) تفاعل وزننده
ايكى نسنه نك بينى ايراقلشمق يعنى اوصاف جهتيله برى برينه مختلف وغير متناسب اولمق معناسنه دركويا كه
احدهمانك وصفى آخرى فوت وسبق ايلمش اولور يقال تفاوت الشيئان اذا تباعد ما بينهما واشبو تفاوت ماده سنك
مصدرى اولان تفاوت لفظنده واوك حركات ثلاثيله لغتدر كلابيون واوى مفتوح ايدرلر وعنبرى مكسور ايدرلر
وبوقياسدن خارجدر وباب مزبوره منحصردركويا كه واو اوزره ضمه يى استثقال ايلملريله مفتوح ايدرلر وتوالى
وتوانى كبى بعض مصادر معتله يه قياسله مكسور ايدرلر (الفويت) زبير وزننده خود رأى ومستبد بالفعل اولان
كسه يه اطلاق اولنور تصغيرى تعظيمه مبنى درمذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل فويت وامرأة فويت اى منفرد
برأيه ولايشاور (التفوت) تفعل وزننده برنسنه دن بعض محاسن فوت اولمغله عيب ونقيصه لو اولمق معناسنه در
ومنه قوله تعالى ※ ما ترى فى خلق الرحمن من تفاوت ※ اى اختلاف واضطراب وقرأ حمزة والكسائى من تفوت
قال السدى اى من عيب يقول الناظر لوكان كذا لكان احسن يعنى ما ابدع اولان خلق الهيده وضع انكشت
اعتراض ايده جك شونه دريرى يوقدر وقال الفراء التفاوت والتفوت هما بمعنى واحد كالتعاهد والتعهد وهو الاختلاف
وعدم التناسب فان كلا من المتفاوتين فات عنه بعض ما فى الاخر وتفوت افتيات كبى بركسه نك مالى مقوله سى
نسنه لرده امر واذنى اولمقسزين خود بخود تصرف واعمال ايلمك معناسنه دركه كنديلكندن اكا سابق اولمقدر
يقال تفوت عليه فى ماله اذا فاته به بودخى غلبه معناسنى متضمن اولمغله على ايله صله لنمشدر ※ فصل القاف ※ (القت)
قافك فتحى وتانك تشديديله قوغجلق ايلمك معناسنه در يقال فلان يقت الاحاديث قتا من الباب الاول اى نمها وقت اسم
اولور بوجه ديدكلرى نباته دينور اسفست كبى على قول قور يسنه دينور فصفص كبى وقت يلان سويلمك معناسنه در يقال
قول مقتوت اى مكذوب وبركسه نك عمل واراده سنى فهم ودرك ايلمك ايچون نهانجه اكسه سنه دوشوب در پى اولمق
معناسنه در يقال قت الى فلان اذا اتبعه سرا ليعلم ما يريد وچوبان هيام علتنه اوغرامش دوه نك استدلال ايچون بولنى
قوقلمق معناسنه در يقال قت الراعى اذا شم بول البعير المهيوم ليستدل وهيام صوصه لق تعبير ايتدكلرى علتدر وقت
برنسنه يى طولانى كسمك معناسنه در يقال قت الشئ اذا قده وآز التمق تقليل معناسنه در يقال قت الشئ اذا قلله وحاضر
وآماده قلمق معناسنه در يقال قته اذا هيأه وآزجه آزجه بريكدرمك معناسنه در يقال قت الشئ اذا جمعه قليلا قليلا
وبركسه نك ازينه دوشوب ايزلمك معناسنه در يقال قت اثره اذا اقتصه (التقتيت) تفعيل وزننده بودخى قوغجلق ايلمك
معناسنه در يقال قتت الحديث اذا نمه وطيب مقوله سى متفرق اجزايى جمع وطبخله معجون ومركب ايلمك معناسنه در
يقال قتت الافاويه اذا جمعها وطبخها (القتقتة) زلزله وزننده كه مكرر دربرى اوته سوز ايلتوب كتورمكله قوغجلق

ايلك معناسنه در يقال قنفت الرجل اذاتم (القنبى) خصيصى وزننده بودخى مصدردر قوجقلق ايلك معناسنه در
ومبالغه وصف اولور قتات معناسنه كاسبذكر (القتات) شداد وزننده و(القتوت) صبور وزننده بونلرده قوجقى
وشخص بخيل اولان مفسده دينور قتبى كبى على قول اوجى دخى شول كسه يه دينور كه كورمز و بيلمز يردن دائما
تاسك سوزلرينى ديكلر اوله كرك قوجقلق ايلسون كرك ايلمسون تركيده اكا ديكله يجى تعبير ايدرلر اخلاق سبئه دندر
يقال رجل قتات وقتوت وقتبى اى نمام او يسمع احاديث الناس من حيث لايعلمون سواء نمها اولم ينمها ❊ بوراده مؤلفك
يسمع قولى سبنك وميمك شده لريله در (المقتت) موقت وزننده شول زيتون ياغنه دينور كه ايچنه خوشبور ياحين مزج
وطبخ اولنمش اوله على قول سائر ادهان طيبه مزج اولنمش اوله ومنه الحديث انه عليه السلام ❊ ادهن بزيت غير
مقتت وهو محرم ❊ اى بحت لايخالطه رياحين او ادهان طيبة (قته) ضبه وزننده تابعيندن ابن قته ديمكله معروف سليمان
بن حبيب المحاربى والده سنك اسميدر (الاقتات) افتعال وزننده برشيئى تمامه استيصال ايلك معناسنه در يقال
اقتت الشئ اذا استأصله (قتات) غراب وزننده يمنده برموضع آديدر (القروت) قعود وزننده سيلان ايدن قان بربرى
اوزره جمع اولوب قورىق على قول ضرب اثرندن بدنده دربنك آلتنده كوكروب قالمق معناسنه دركه قان اوتورمق
تعبير اولنور يقال قرت الدم وقرت قروتا من الباب الاول والرابع اذايبس بعضه على بعض او اخضر تحت الجلد
من الضرب (القرت) فتحتيله بركسه نك چهره سى حزن وكدر ياخود غيظ وغضب سببيله متغير اولمق معناسنه در
يقال قرت الرجل قرتا من الباب الرابع اذا تغير وجهه من حزن اوغيظ وقرت اسم اولور يوزه دينور جهد معناسنه
(القارت) رانك كسريله مسكك بغايت اخف واعلاسنه دينور مغشوش اولان مسك ثقيل اولور وقارت هر كوروب
بولديغى نسنه يى اخذ ايدر اولان كشى يه دينور يقال رجل قارت اى يأخذ كل شئ وجده بعض نسخده دخى يأخذ يرنده
يأكل عنوانيله مرسومدر (المقترت) اقترادن اسم فاعلدر قارت ايله معناى ثانيده مرادفدر (قرتيا) فتحاتله وياى
مشدده ايله فلسطين سنجاغنده بربلده در (قرتان) فتحاتله برموضعدر (قاروت) هاروت وزننده برحصن آديدر
(القريت) قريس وزننده ومرادفيدر كه بردشديده دينور (قرات) غراب وزننده تهامه ايله شام بيننده بروادى اسميدر
(القربوت) قربوس وزننده ومرادفيدر كه اكرك اوك قاشنه دينور قربوت السرج اى قربوسه (لقت) قافك فتحى
ولامك سكونيله طاغلرده خلق اويمه چقوره دينور كه آنده صوابركيلور وقليل اللحم اولان كسه يه دينور كه اينجه كيمك
وچليمسز تعبير اولنور (القلت) كتف وزننده بودخى قليل اللحم اولان خلق آريق آدمه دينور (القلت) تعب وزننده
هلاك اولمق معناسنه در يقال قلت الرجل قلتا من الباب الرابع اذا هلك (المقلتة) مهلكه وزننده ومرادفيدر كه محل
خطر وهلاكدر يقال وقع فى المقلتة اى المهلكة (المقلات) محراب وزننده همان برباورى طوغروب بردخى منقطع
اولان ناقه يه دينور واولادى طورمز اولان خاتونه دينور يقال امرأة مقلات اذا كانت لايعيش لها ولد (الاقلات)
همزه نك كسريله ناقه وخاتون مقلات اولمق معناسنه در يقال اقلتت الناقة والمرأة اذا صارت مقلاتا واقلات هلاك
ايلك على قول عرضه هلاك ايلك معناسنه در يقال اقلته اذا اهلكه اوعرضه للهلاك (القلتة) فلته وزننده سودى
حلاوتلى اولميان حيوانه دينور كه علتدن ناشى اولور يقال شاة قلتة اى ليست بحلوة اللبن (القلتين) بحرين وزننده
يمامه ده برقريه آديدر (دارة القلتين) برموضعدر (قلته) جرعه وزننده مصرده برقريه در (الاقلعتات) اسطرار
وزننده صاچ يك قيور جقلمق معناسنه در يقال قلعت الشعر اى اقلعد (قلهت) جعفر وزننده (وقلهات) صفلاب
وزننده ايكى موضعلردر حضرموت ديارينك يوقرى طرفنده بربلده اوله جقدر كه قلهت وقلهات دخى ديرلر
(القنوت) قعود وزننده طاعت وعبادت ايلك معناسنه در وبه فسر قوله تعالى ❊ وقوموا لله قانتين ❊ اى طايعين وسكوت
ايلك معناسنه در ودعا ايلك معناسنه در وقيام فى الصلوة معناسنه در ونمازده كلام دنيويدن امساك ايلك معناسنه در
بونلرك جمله سى باب اولدن مصوغدر ❊ شارحك بيانته كوره بونلر اطلاقات شرعيه دن اصل معناسى لزوم طاعتدر
وامساك عن الكلام دخى نمازه مخصوصدر اذ جاء فى النهاية فى حديث زيد بن ارقم كنا نتكلم فى الصلوة حتى نزلت ❊ وقوموا
لله قانتين ❊ فامسكنا عن الكلام ❊ مترجم ديركه صلوة وترده قنوت اطلاقى سائر نمازدن زياده دعايى مشتمل اولديغيچون ياخود
طول قيامى ياخود اياك نعبد ولك نصلى ونسجد كلمه لرينى حاوى اولديغيچون واول كلمه لرى متضمن اولديغيچون اول
دعايه ده قنوت اطلاق ايلديلر برروايتده سورة الخلع وسورة الحفد اسملريله ايكى سوره قرآنيه در امام سيوطى مطلب
درمنثورده بعد المعوذتين آنلرى تفسير ايلمشدر (الاقنات) همزه نك كسريله بددعا ايلك معناسنه در يقال اقنت الرجل
اذا دعا على عدوه لكن سائر محلده مطلقا دعا ايله مفسردر و بعض نسخه ده و بعض امهاتده بوماده ما بعدلريله
ثلاثى عنوانده مرسومدر و بصائرده مزيد ايله مثبتدر واقنات نمازده قيامى اوزاتمق معناسنه در يقال اقنت المصلى

اذا اطال القيام فی الصلوة وحج شریفه مداومت قلمق معناسنه در یقال اقنت الرجل اذا ادلم الحج وچوق چوق
غزا وجهاد ایلك معناسنه در یقال اقنت فلان اذا اطال الغزو ودرگاه الهی یه تذلل وتواضع ایلك معناسنه در
یقال اقنت الرجل اذا تواضع لله تعالى (القنانة) کرامه وزننده قليل الطعام اولمق معناسنه در که ا کول اولمیوب
کمخوار اولمقدن عبارتدر یقال قنت الرجل قنانة من الباب الخامس اذا کان قليل الطعم ای الاکل (القنيت)
امیر وزننده قليلة الاکل اولان خاتونه دینور یقال امرأة قنيت ای قليلة الطعم رجاله دخی اطلاق اولنور یقال رجل
قنيت ای بين القنانة وقنيت شول قربه یه دینور که صیق ومتین دیکشلی اولمغله صویی کرکی کبی طوتوب
بر قطره سنی آقتمیه یقال سقاء قنيت ای مسيك بوراده مسيل نسخه لری غلطدر زیرا امساك من الکلام
معناسندن مأخوذ در ومسيك سکين وزننده در (القنعات) قافك کسریله یوزی قیللو کشی یه دینور هویدی
کردی کبی یقال رجل قنعات ای کثير شعر الوجه (القوت) قافك ضمیله و (القيت) قافك کسریله و (القيتة)
و (القائت) و (القوات) سحاب وزننده بدنی طوته جق مقداری یعنی بدن انسانی انکله سد رمق ایلیه جك
غدا وتوشه یه دینور قوتك جمعی اقوات کلور وقائت فی الاصل اسم فاعلدر (القوت) قافك فتحیله و (القوت)
قافك ضمیله و (القيانة) قافك کسریله برکسه یی قوتلندرمك معناسنه در یقال قاتهم يقوتهم قوتا وقوتا
وقيانة اذا عالهم قيانه نك اصلی قوانه در کذلك قيت وقيته دخی واو يلردر (الاقتيات) افتعال وزننده
قوت وغدا التمك معناسنه در یقال قات عياله فاقتاتوا (القائت) قوت وغدایه دینور که ذکر اولندی وقائت
ارسلانه اطلاق اولنور وکفایت مقداری دیرلر که اطلاق اولنور یقال هو فی قائت من العيش ای فی کفاية
(المقيت) مبين وزننده اسماء حسنادندر حافظ ونکهبان معناسنه در ومقتدر معناسنه در که هر شیئه قادر در
هر کسه قوت وغدا اعطاسنه قدرتی اولدیغی کبی * مؤلفك بصائرده بیاننه کوره اقاته دن مأخوذدر که معنای لازمی
اولان حافظ وشاهد دیمکدر که هر کس قوت وغداسی اوزرینه لازم اولان کسلری البته محافظه واقاته ایله
وجودلرینی حمایت ایلرود ائما اوزرلرنده قائم اولور کذلك اقتدار معناسی دخی معنای لزومیدر ومنه قوله تعالى * وكان الله
على كل شئ مقيتا * ای حافظا وشاهدا وقيل مقتدرا (القيتة) قافك کسریله قوت معناسنه در که ذکر اولندی
بو معنادندر که عربلر اقتت لنارك قيتة دیرلر اطعمها الحطب معناسنه (الاستقاتة) قوت وغدا استمك
معناسنه در یقال استقاته ای سأله القوت (الاقاتة) همزه نك کسریله برکسه یه قوت وغدا ویرمك معناسنه در
یقال استقاته فاقاته وبرنسنه یه کوچ یتمك معناسنه استعمال اولنور نته که ذکر اولندی یقال اقات على الشئ
اذا اطاقه * فصـــــل الكاف * (الكبت) سبت وزننده برکسه یی یره چالمق معناسنه در یقال كبته كبتا
من الباب الثانی اذا صرعه وبرکسه یی خجل ورسوا ایلك معناسنه در یقال كبته اذا اخزاه وبرنسنه دن
صرف ومنع ایلك معناسنه در یقال كبته اذا صرفه وکسر ایلك معناسنه در یقال كبته اذا کسره
ودشمنی غیظ وکینله رد ایلك معناسنه در یقال كبت العدو اذا رده بغيظه وذليل ومهان ایلك معناسنه در
یقال كبته اذا اذله (المكتبت) اکتباتدن اسم فاعلدر پرغم واندوه اولان کشی یه دینور یقال هو مكتبت
ای ممتلئ غما (الكبريت) کافك کسریله فعليل وزننده جنس احجاردن حجر معروف اسمیدر که آتش کبی
یانار ویقار ویاقوت احمره والتونه ده اطلاق اولنور بعضلر عندنده کبریت جواهر ارضیه دن برنوع جوهر در که
معدنی بلاد شرقیه دن تبت الکاسنك وراسنده وادئ نمل دیدکلری محلده در معلوم اوله که کبریت دیدیکی
فارسیده وترکیده کوکرد تعبیر ایتدکلریدر که درت قسم اولور بیاض وصاری وقرمزی وسیاه اولور افضلی
قرمزی نوعیدر که کبریت احمر دیدکلریدر جواهر ارضیه دندر وادئ نملده اولور آنده بچی قدر قرنجه لر اولور
سباع کبی انسانه هجوم ایدوب پاره پاره ایدرلر کیجه لر برقاچ فرسخ مسافه دن لمعان ایدر والان موجود اولان
کوکردك ایوسی صاری اولاندر که چبوق کوکردی تعبیر اولنور بين الاطباء اصابعی دیرلر وآتجل اولانه
بز کوکردی دیرلر وبعض امکنه ده عیون حاره اولدیغی حالده جریان ایدر طبخ ایله کبریت اولور بو قسمی
سیاهه مائل اولور وایلیجه وبانه تعبیر اولنسان اسی چشمه لرك منبعنده کوکرد طمری اولمغله صواسی نبع ایدر
وکیمیاکران اکسیر ذهبه کبریت احمر اطلاق ایدرلر وکبریتسه اصل حار اطلاق ایدرلر نته که زیبقه اصل بارد
دیرلر وبعض ارضك ترابنده کبریتیت اولمغله کاه بکاه دخان وشعله کبی آثاری ظهور ایدر حتی ایتالیا جوارنده
آق دکزده جبلیاتين ارضنده واقع برجبلدن اکثریا کثيف دخان ظهور وبعضا کمال شدت وحدتله
برطرفدن چاتلیوب ایچندن شعله فشان آتش صدور ایدوب اطراف واکنافی خاکسار ایدر (الكبرتة)

مطلب

جرجه وزننده دومنك كوده سنه كوكره سورمك معناسنه دركه بعض اجزا ايله خلط ايلوب سوزرلر يقال كبرت بعيره كبرتة اذا طلاه بالكبريت (الكتيت) شثبت وزننده تجره قينـاركن ظهور ايدن صوتنه ديبور كه كت كت ديو ظهور ايدر كذلك قينايان خمر ونبيذك صوتنه دينور وكنج دوه نك ابتدا بوكرمسنده ظاهر اولان صوتنه دينور وخشمناك آدمك شدت غيظ وكينه سي هنكامنده كنج دوه بوكورمسنه شبيه صدرنده جولان ايدن كوملتي يه دينور تقول سمعت منه كتيتا اى صوتا فى صدره كصوت البكر من شدة الغيظ وكتيت بخيل وناكسه دينور ومصدر اولور آهسته جه تأنيله يوريمك على قول آدملرى صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك معناسنه يقال كتّ الرجل كتيتا من الباب الثانى اذا مشى رويدا اوقارب خطوه فى سرعة وكت كافك فتحى وتانك تشديديله وكتيت دوه بايجه بوكورمك معناسنه در يقال كتّ البعير كتّا وكتيتا من الباب الثانى اذا صاح صياحا لينا وبركسه يى مغموم وتاسه ناك ايلك معناسنه در يقال كتّ فلانا اذا ساءه وبركسه يى تذليل وخاكسار ايلك معناسنه در يقال كتّ فلانا اذا ارغمه وتجره قينامق معنا سنه در يقال كتت القدر اذا غلت وبركسه نك قولاغنه بر سوز فسلده مك معناسنه در يقال كتّ الكلام فى اذنه كتّا وكتيتا من الباب الاول اذا قره وساره وكت كوده سنده اتى آزجه اولان جليمسز آدمه دينور اره وعورته اطلاق اولنور يقال رجل كتّ وامرأة كتّ اى قليل اللحم وكت صايمق معناسنه مصدر اولور ومنه المثل لا تكتّه اوتكت النجوم اى لاتعده ولا تحصيه ويقال جاء فى جيش ما يكت اى لايحصى (الكتكتة) زلزله وزننده بودخى بايجه بايجه ياخود آدملرى صيق صيق آتارق تيز تيز يوريمك معنا سنه در يقال كتكت الرجل اذا مشى رويدا اوقارب الخطو فى سرعة وآهسته جه كولمك معناسنه دركه قهقهه دن دون اوله كت كت كولمك تعبير اولنور يقال كتكت الرجل اذا ضحك دونا يعنى من القهقهة (التكتكت) تزلزل وزننده كتكته ايله معناى اولده مرادفدر (الاكتات) همزه نك كسريله و (الاكتتات) افتعال وزننده بونلرده قولاغه فسلده مك معناسنه در يقال اكتّ الكلام فى اذنه اكتاتا واكتته اكتتاتا اذا قره وساره واكتتات ايشتمك معنا سنه در يقال اكتت الحديث اذا استمعه (الكتة) كافك ضميله مالك كثر و رذالنه دينور كرك صامت وكرك ناطق اولسون وكته بركثر چينك عليدر بو جهتله مطلقا كثر وسويسزچى قسمنه علم اولرق اطلاق اولنور (الكتة) كافك فتحيله برده اولان آزجه بشلكمه دينور كه مراد برمقدار جه اوتلق اوله جقدر (كتكت) هدهد وزننده و (كتكتى) كافلرك ضمى وتاى ثانيه نك فتحى واشباعله ايكيسيده غيرمنصرف اولهرق صبيان عربه مخصوص برنوع لعبه يعنى اويون آديدر عدم انصرافه علت عليت ولعبه تأويليله تأنيثدر ٭ بوراده مؤلفك غيرمجرا تين تعبيرى غيرمنصرفين ديمكدر كه اعراب ثلاثه مجرى دكلدر (الكتكت) كافلرك فتحيله طوى قوشنك اوتمسندن حكايه در (الكتكات) كافك فتحيله چوق سوزلو اوزان كسه يه دينور يقال رجل كتكات اى كثير الكلام (الكتيتة) عصيده وزننده ومرادفيدركه بولماج آشنه دينور (الاكحت) حاى مهمله ايله احمد وزننده قيصه بويلو بودور كشى يه دينور (الكريت) اميروزننده برسنه تامه يه دينور يقال سنة كريت اى تامة ٭ شارح ديركه اشبو كريت كلمه سى مطلقا تام اولان ذات العدد يه وصف اولور كه تام وكامل معناسنه در يقال سنة كريت وحول كريت وشهر كريت اى تام (تكريت) تانك فتحيله بر بلده آديدر بو بلده بغداد ايله موصل بينده در بانيه سى اولان تكريت بنت وائل ايله مسماد ر واول بكر بن وائلك كه ديار بكرا كا مضافدر خواهريدر وبونك تايى زائده اولمغله وزنى تفعيلدر (الكست) كافك ضميله قسط لفظنده لغتدر كه قسط هندى ديدكلرى داروا وله جقدر (الكمت) كافك فتحى وعينك سكونيله قصير القامه كشى يه دينور مؤنثنده كمته دينور هايله (الكميت) زبير وزننده بلبل قوشنه دينور جمعى كمتان كلور كافك كسريله تقول ما اطيب صوت الكميت اى البلبل و بو كميت كبى بنية تصغير اوزره موضوعدر (الاكمات) همزه نك كسريله شتاب وسرعتله كتمك معناسنه در يقال اكمت الرجل اذا انطلق مسرعا واوتورمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال اكمت الرجل اذا قعد وبرغضب اوله رق سوار اولمق معناسنه در يقال اكمت فلان اذا ركب منتفخا من الغضب (ابومكمت) محسن وزننده برشاعر كنيه سيدر (الكمتة) جرعه وزننده قارو ره قپاغنه دينور (الكفت) كافك فتحى وفانك سكونيله بركسه يى سالك اولديغى جهتدن جهت اخرايه چويروب دوندرمك معناسنه در كرك ظاهرى وكرك معنوى اولسون يقال كفته كفتا من الباب الثانى اذا صرفه عن وجهه وبرنسنه نك اجزاسنى ديوشروب برى برينه ضم والحاق ايلك كذلك برآدم برنسنه يى كنديسنه ضم والحاق ايلك معناسنه در يقال كفت الشئ اليه اذا ضمه وقبضه قال فى الاساس كفت المتاع اذا جمعه وضم بعضه الى بعض وكفت الفراش ومنه الحديث ٭ اكفتوا صبيانكم بالليل فان للشيطان خطفة وانتشار ٭ اى ضموهم اليكم وكفت وكفات كافك كسريله وكفيت كافك فتحيله وكفتان

قنادلرینی دیوشروب وقیصوب سرعتله اوچمق کذلك انسان وسائر حیوان کرکی دیوشرنوب
سرعتله سکرتمك معناسنه درکه معنای مذکوردن مأخوذ درضم وقبض بولندیغیچون یقال کفت الطائر
وغیره کفتا وکفاتا وکفیتا وکفتانا اذا اسرع فی الطیران والعدو وتقبض فیه وکفت وکفیت امیر وزننده بنیه‌سی
خرده دیوشرملی جست وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کفت وکفیت ای سریع خفیف دقیق
وکفت کوجك تنجره یه دینور بونده کافك کسریله ده لغتدر وبرنسنه‌نك ایچریسی طشره سنه دونمك معناسنه درکه
ترسنه دونمك تعبیر اولنور یقال اصطلاء بالکفت وهوتقلب الشیء ظهرا لبطن وکفت اولمك موت معناسنه استعمال
اولنور قبره ضم اولنمق ملاحظه سیله یقال وقع فی الناس کفت ای موت ویقال کفت الله فلانا اذا مات وکفت قاتقسز
اتمکه اطلاق اولنور یقال اکل خبزا کفتا ای بلا ادم دائما معیشته ضم اولنمسی باعث اطلاقدر (الانکفات)
انفعال وزننده بولندیغی جهتدن جهت اخرایه منصرف اولمق معناسنه در یقال کفته فانکفت ای صرفه
عن وجهه فانصرف وکندیلکندن منصرف اولمق معناسنه درکه مطاوع اولمز یقال انکفت الرجل اذا انصرف
عن وجهه ودیوشرلمك انقباض معناسنه در یقال انکفت الشیء اذا انقبض وآت قسمی یمی وصوینی تقلیل ایله
اندامی وقرنی چکیلوب ضامر اولمق معناسنه درکه یرانمق تعبیر اولنور یقال انکفت الفرس اذا ضمر واندام
واعضا دیوشرملی ودیرنکلی اولمق معناسنه در اعضاسی اول کونه ملزز الخلق اولانه منکفت دیرلر یقال رجل
منکفت ای مجتمع الخلق (التکفیت) تفعیل وزننده بودخی برنسنه‌نك اجزاسنی دیوشروب بری برینه یاخود
کندیسنه یناشدرمق معناسنه در یقال کفت الشیء اذا ضمه وقبضه (الکفات) کافك کسریله مصدر درنته که
ذکر اولندی وکفات شول موضعه دینور که آنده نسنه جمع وبری برینه ضم اولنور اوله ومنه یقال الارض کفات لنا
وقال تعالی ❊ الم نجعل الارض کفاتا احیاء وامواتا ❊ ای ذات کفت ای ضم وجمع یضمهم احیاء علی ظهورها وامواتا
فی بطونها قال البیضاوی کفاتا ای کافتة اسم لما یکفت ای یضم ویجمع اومصدر نعت به اوجمع کافت کصائم وصیام
اوجمع کفت وهو الوعاء اجری علی الارض باعتبار اقطارها وقال الراغب تجمع الناس احیاءهم وامواتهم وقیل تضم
الاحیاء التی هی الانسان والحیوانات والنبات والاموات التی هی الجمادات من الارض والماء وغیر ذلك ❊ مترجم دیرکه
بیضاوی تعبیرات مرقومه ایله کشافه وارد اولان مناقشه‌دن تفصی ایلمشدر زیرا کفات اسم موضع اولدیغی صورتده
عمل ایده مز زیرا اسماء امکنه وازمنه وآلات هرنقدر مشتق وافعال اوزره جاری ایسه لرده عامل اولمزلر وکفات
ومکافته مفاعله وزننده آنسزین اولمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات کفاتا ومکافتة ای فجاءة ومکافته
برکسه‌یه سکرتمکده یا آت قوشمقده مسابقه ایلمك معناسنه در یقال کافته اذا سابقه (الاکتفات) افتعال وزننده
برنسنه‌یی تمامه دیوشروب اخذ ایلمك معناسنه در یقال اکتفت المال اذا استوعبه اجمع (الکفات) کتان وزننده
ارسلانه اطلاق اولنور (الکفیت) کافك فتحیله مصدر درنته که ذکر اولندی وکفیت حیان بن قتادة السدوسی
فرسنك اسمیدر وکفیت شول دغارجغه وچانطه مقوله‌سنه دینور که قطعادلیکی ویرتغی اولمامغله ایچنه قونان شیئی ضایع
ایلمز اوله وبلافاصله بری برینه ضمیمه ومجموع اولان مدار معاشه دنور که مراد چوق اولمیوب لکن اردی کسلمز اولان
مدار معاش اوله جقدر ومنه الحدیث ❊ حبب الی النساء والطیب ورزقت الکفیت ❊ ای ما اکفت به معیشتی یعنی اضمها
واصلحها (الکفت) کافك کسریله بودخی ایچنه قونان نسنه‌یی ضایع ایلمیان دغارجق مقوله‌سنه دینور (الکافت)
فانك کسریله برمغاره‌نك اسمیدرکه سلفده مأوای لصوص ایدی نهب ایتدکلری امتعه واشیایی اوراده جمع وضم
ایدرلر ایدی (الکفت) صرد وزننده و(الکفتة) کافك ضمیله همزه وزننده شول آته دینور که درت ایاغنی بر یره
کتوروب طوپ کبی جمیع اندامیله پیدرپی بردن صچرایوب آتیلور اولمغله اوزرنده استقرار ودیزکین ایله ضبط
ممکن اولمیه یقال فرس کفت وکفتة اذا کان یثب جمیعا فلا یستمکن منه لاجتماع وثبه (المکفت) محسن وزننده
شول کسه درکه ایکی زره کیوب ارالغنده برجامه دخی کیمش اوله (کفتة) همزه وزننده مقبرۂ مدینه اولان بقیع الغرقد نام
محلك اسمیدر ناسی قبض ایلدیکیچون یاخود ترابی شوره اولمغله مدفونی سریعا اکل وافنا ایلدیکیچون اطلاق اولندی
(الکلت) کافك فتحی ولامك سکونیله بریکدرمك معناسنه در یقال کلت الشیء کلتا من الباب الثانی اذا جمعه ودوکمك
معناسنه در یقال کلته فی الاناء اذا اصبه وآت اوینانمق معناسنه در یقال کلت الفرس اذا رکضه وآتمق معناسنه در
یقال کلت الشیء اذا رماه (الکلت) سکر وزننده فلت کلمه‌سنه اتباع اولور بونلرده صرد وزننده دخی لغتدر نته که
فلت ماده‌سنده ذکر اولندی یقال فرس فلت کلت ای سریع (الکلتة) کافك ضمیله همزه وزننده کفته معناسنه درکه
جمیع اندامیله بردن صچرایان آته دینور ❊ مؤلف بونده فلته کلمه‌سنه اتباع کونه رسم ایلمشدر لکن فلته ماده‌سنده بونی

[illegible] ونهایت ترکیبدن تفرح اولنور و بو اتباع دکلدر یقال فرس خلتة کلتة ای کمتة (الاکتلات) افتعال
و زنده ایچمك معناسنه در یقال اکتلت الماء اذا شرب (الکلبت) امیر وزنده و (الکلیت) لامك شده سیله سکین
وزنده شول ایری واو زون طاشه دینور که انکله صرتلا نك اینی سد اولنور صیاد اینك اغزینی انکله سد ایلدکدنصکره
موضع دیکردن حفر ایدوب اخذ ایدر (الکلتة) جرعه وزنده بغدای مقوله سی غلال خرمندن برحصه یه دینور که
بر ینك نصیبنه عائد اولور وهر نسنه دن برمقدار و بر یغن و بر کومه شبئه دینور لسانمزده دخی مستعملدر مثلا بر کلته
اوطون و بر کلته اوتلق تعبیر اولنور یقال کلتة من الطعام ای نبذة (الانکلات) انفعال وزنده دوکلك معناسنه در
یقال انکلت الشیٔ اذا انصب و برنسنه نك اجزامی دیوشر یلوب بورشمق و بوزلمك معناسنه در یقال انکلت الشیٔ
اذا انقبض (الکمیت) زبیر وزنده شول قرمزی آته دینور که قرمز یلغنه قنوء یعنی خالص اولمیان سیاهلق که قرامتق
تعبیر اولنور قارشمش اوله لسانمزده اکا خرمایی طوری تعبیر اولنور که رنکی قرامتق قرمزی اولور اثواب مقوله سنده مطلب
اکا کووز وآندن قویو اولورسه مور تعبیر اولنور واول آتك یلبسی وقویریغی سیاه اولور ورد ایله واشقر ایله فرق
بودر که رنك مذکور اولورسه که خرمایی طوری اوله جقدر کمیت دینور آندن آچق اولورسه ورد دینور که فارسیده
کلکون وترکیده آچق طوری تعبیر اولنور ویلبسی وقویریغی قرمزی اولورسه اشقر دینور که ترکیده آل تعبیر اولنور
مؤلف من الخیل عنوانیله تصریح ایلدیکی شهرتنه مبنی در و بونك بنیهٔ تصغیر اوزره وضعی سرخ وسیاه بیننده متوسط
وهر برینه قریب اولدیغیچوندر و بونك مذکر ومؤنثی برابردر فیقال مهرة کمیت بلاهاء وکمیت لونده سواد وحمرت
اولان یعنی قرامتق قرمزی اولان بادهیه اطلاق اولنور خوره اوزمندن اولان باده کبی یقال سقاه الکمیت وهو علی
فرس کمیت ای الخمر التی فیها سـواد وحمرة علی الفرس الذی خالط حمرته قنوء وکمیت بن معروف وکمیت بن ثعلبه
وکمیت بن زید شعرادندر وکمیت عربده برنیجه فرسك اسمیدر (الکمتة) جرعه وزنده ذکر اولنان کمیت رنکنه دینور که
خرمایی طور بلقدر اثوابده کووزی تعبیر اولنور (الکمت) و (الکمتة) کافلرك فتحیله و (الکماتة) کرامه وزنده آت
کمیت اولمق معناسنه در یقال کمت الفرس کمتا وکمتة وکماتة من الباب الخامس اذا کان کمیتا وکمت درونده غیظ وکینه
کیزلمك معناسنه در یقال کمت الغیظ کمتا من الباب الاول اذا کتمه (التکمیت) تفعیل وزنده خمر ودری وثوب
وات مقوله سنی صبغ وصنعتله کمیت قلمق معناسنه در یقال کمت الخمر والفرس وغیره علی بناء المفعول ای ضربت
بالصنعة کمیتا (الکمیتة) حبیبه وزنده برشیئك اصل واساسنه دینور یقال اخذ الشیٔ بکمیتته ای باصله (الکماتی
زرابی وزنده ذکر اولنان خرمایی طوری آتلره دینور یقال خیل کماتی ای کمت و بو کماتةیه منسوبدر وکمت کافك ضمیله
کویا که اکمت لفظندن جمعدر احمر واشقر کلمه لرینه محمولدر (الاکمات) همزه نك کسریله و (الاکمتات) احمرار
وزنده و (الاکمیتات) احمیرار وزنده آت قسمی خرمایی طوری اولمق معناسنه در بنیهٔ اخیرلرده شدت معتبردر
یقال اکمت الفرس اکماتا واکمتّ اکمتاتا واکماتّ اکمیتاتا اذا صار کمیتا (الکنت) کافك فتحی ونونك سکونیله قوی الخلقه
ومتین البنیه اولمق معناسنه در یقال کنت الرجل فی خلقه کنتا من الباب الاول اذا قوی (الکنتیّ) کرسیّ وزنده
قوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وکبیر یعنی یاشلو آدمه دینور (الکنتنیّ) نون زیاده سیله کنتیّ معناسنه در
یقال رجل کنتیّ وکنتنیّ ای کبیر* مؤلف بونلری کون ماده سنده دخی رسم ایلشکن ظاهری اعتباریله بو راده دخی
ثبت ایلدی و بونلر کون ماده سندن مأخوذلردرتنه که نهایهٔ ابن اثیرده بورسمه مسطوردر که و فی الحدیث* انه دخل
المسجد وعامة اهله الکنتیون* ای الشیوخ الذین یقولون کنا کذا وکان کذا وکنت کذا فکانه منسوب الی کنت یعنی
بو تعبیر کویا که کنت ماده سنه منسوبدر عرب آندن تصرف ایلدیلر یاشلو پیر آدملر ای جانم بر وقتده بن شویله اولمشیدم
شمدی بویله اولدم دیملریله قولمز بوره نسبتله پیر آدمه کنتیّ ومبالغة نون زیاده سیله کنتنیّ اطلاق ایلدیلر و بونلرك
نسبتلری خطا ایله کنت ماده سنده اولمق جائزدر که باباالق سن اول شویله ایدك شمدی بویله مثلا خریف ومعتوه کبی
برمعنا اولدلك قولنه منسوب اولور (الاکتنات) افتعال وزنده خضوع ورضا کوسترمك معناسنه در یقال اکتنت
الیه اذا خضع الیه ورضی منه (الکنبت) امیر وزنده شول مشکه دینور که دیکشلری صیق ومتین اولمغله صویی
امساك ایدر اوله یقال سقاء کنبت ای مسیك نته که قنبت دخی بومعنایه در (الکنت) فتحتینله سود طولومی چوق
استعمال اولنوب جابجا غسل وتنظیف اولنمامغله وسخناك ومتعفن اولمق معناسنه در یقال کنت السقاء کنتا
من الباب الرابع اذا حشن* شارح اشبو حشن کلمه سنی حاء مهمله ایله تقیید ایلمشدر لکن مقتضای ماده خای معجمه ایله
اولمق اغلبدر (الکنعت) جعفر وزنده برنوع بالق آدیدر و بو اوسقور بتدیدکلری تیکنلو بالق اوله جقدر کنعد
دخی دیرلر (الکوتیّ) رومیّ وزنده بودور کشی یه دینور وکوتیّ عدیّ بن الرعلاء نام شاعرك لقبیدر (التکییت) تفعیل

بوزنده چوال و یصدق سعوله سنك ایچنی طولدرمق معناسنه در یقال كیت الوعاء تكیتا اذا حشاه و یول اسباب
ومهماتی قولایوب آراسته ایلمك معناسنه در یقال كیت الجهاز اذا یسره (الاكیات) اكیاس وزنده ومراد فیلدركه
بغایت رشد وفطانت صاحبی كسه لره دینور * شارح دیركه تاء سیندن مقلوبه در واكیاس كیس لفظنك جمعیدر
(كیت وكیت) ذیت وذیت وزنده وآخرلرینك كسر اوزره بنا ریله لغتدر كذا وكذا معناسنه دركه خصه مبهمه دن
كنایه در لسا نمزده شو یلجه وشو یلجه ایله تعبیر اولنور بونلرك تایی هادن مقلوبه در * مترجم دیركه ذیت وذیت دخی
بو مصرنده در و بونلر جمله دن كنایه اولوب جمله ایسه فی ذاتها مستحق اعراب اولملغله مبنی اولدیلر قالدیكه حریری
مرحومك دره ده بیانی اوزره كیت وكیت كلمسی افعالدن وذیت وذیت اقوالدن كنایه در پس قال فلان كیت وكیت
وفعل فلان ذیت وذیت دیمك جائز دكلدر * لكن مؤلفك تفسیرینه كوره اعم اولور وشهاب دخی شرحنده بوقولی تأیید
ایلمشدر * فصـــــــل اللام * (اللبت) سبت وزنده بورمق معناسنه در یقال لبت یده لبتا من الباب الاول
اذا لواها وخاصة بركسنه نك كوكسنه وقرننه و یانلرینه دكنكله اوروب چالمق معناسنه در یقال لبت فلانا اذا ضرب
صدره و بطنه واقرابه بالعصی (اللت) لامك فتحی وتانك تشدیدیله برنسنه یی دوكك معناسنه در چریچینك بز
واسپچیارك اجزا دوكلری كبی یقال لتّ الشیء لتا من الباب الاول اذا دقه و برنسنه یی محكم چكوب باغلمق معناسنه در
یقال لته اذا شده واوثقه و برشیئی ریزه ریزه اوفاتمق معناسنه در یقال لته اذا فته و برشیئی ازمك معناسنه در یقال
لتّ الشیء اذا سحقه وقاودی صو ایله یاخود یاغله اصلادوب بولامق معناسنه در یقال لت السویق اذا جدحه
و بركسه برآدمه انتساب ایدوب اكا قرین وملازم اولمق معناسنه در یقال لتّ فلان بفلان علی بناء المفعول اذا لزبه
وقرنمعه و بومعنای اخیردن مأخوذدر (اللتات) لامك ضمیله اغاج قبوغنك اوفانتیسنه دینور وكندیسیله برنسنه
لتّ اولنه جق شیئه دینور چریچی طوقمغی وهاون الی كبی وسائر معانیسنه كوره (اللات) تانك تشدیدیله برصنم
آدیدر ابن عباس وعكرمه ومجاهد وابن المعتمر كبی برجماعت وجه مذكور اوزره تشدید ایله قرأت ایلدیلر قال الله تعالی
افرایتم اللات والعزی * الایه ذكر اولنان لات لت سویقدن اسم فاعلدر جاهلیتده بركشی وارایدیكه دائما موسم حجده
اول بتك یاننده یاغله سویق كشكك ایدوب حجاجه اطعام ایدر ایدی بعده انك اسمیله اول بتی تسمیه ایلدیلر * مترجم
دیركه اصل اول بت رجل مرقومك صورتیدر كه محل مزبورده لت سویق ایدوب اطعام ایدر ایدی لات ثقیف
قبیله سنك وعزی غطفان قبیله سنك بتلری ایدی بعده كثرت استعماللە تایی تخفیف اولندی و بعض مفسرین
عندنده لوی ماده سندن فعله در واوی الفه قلب اولنمشدر اكا طواف ایتدكلری باعث تسمیه در وعند البعض اصلی
لاه ایدی هایله كه اله ومعبود معناسنه در هایی حذف اولندقدنصكره اله حقیق عزشانه حضرتلرندن قصورینه بناء
علامت تأنیث اولان تاء الحاق ایدوب زعملرنجه وسیلهٔ قرب الهی اوله جق صنم مزبوره اطـــلاق ایلدیلر یاخود
تاء هادن مبدله در كیت كلمسنك تایی كبی و بعض اعلام قول اخیری ترجیح ایلدیلر پس لفظهٔ جلاله نك اشتقاقنه
ذاهب اولنلره كوره اصلی لاه لولمق ارجحدر زیرا عربلر صنملرینه لاه اطلاق ایلدیلر كه معبود دیمكدر احتجاب یاخود
ارتفاع معناسندن اولور * ومؤلف بونی لیه ولوی ماده لرنده دخی رسم ایلمشدر (اللتلتة) زلزله وزننده یمین غموس
معناسنه دركه صاحبنی بحر كاهه طالدیران یمین كاذبه در * مؤلف بونی اسم صورتنده ثبت ایلمشدر لكن مقتضاسی
مصدر اولمقدر (اللحت) لامك فتحی وحای مهمله نك سكونیله دكنكله اورمق معناسنه در یقال لحته بالعصا لحتا
من الباب الثالث اذا ضربه بها واغاجك قبوغنی صویمق معناسنه در یقال لحت العصا اذا قشرها ولحت خالص
وغیرمغشوش معناسـنه استعمال اولنور یقـال برد بحت لحت ای صادق و بواتبـاع دكلدر (اللخت) لامك فتحی
وخای معجمه نك سـكونیله ایری جثه لو تنومند كشی یه دینور یقال رجل لخت ای عظیم الجسم وایكی سـبیلی
بر اولمش خاتونه دینور مرأة مفضاة معناسنه ولخت سخت كلمسنه اتباع اولور كه پك شدید دیمك اولور یقال حر
سخت لخت ای شـدید (لزت) لامك ضمی وزای معجمه نك سـكونیله اندلسده برموضـع یاخود برقبیله آدیدر
(اللصت) لامك حركات ثلاثی وصادك سكونیله خرسزه دینور لص معناسنه جمعی لصوت كلور لصوص كبی
شـارح دیركه بوطی لغتیدرتته كه طس لفظنـده طست دیرلر (اللفت) لامك فتحی وفانك سكونیله برنسنه یی
بوروب چویرمك معنـاسنه در یقـال لفت الشیء لفتا من البـاب الثـانی اذا لواه و بركسـه یی تصمیم ایلـدیكی
رأی وتدبیرندن صرف وتحویل ایلمك معناسـنه استعمال اولنور یقال لفت فلانا اذا صرفه عن رأیه واغاجدن قبوق
صویمق معناسنه در یقال لفت اللحاء عن الشجر اذا قشره واوقها و یغون ومتلائم اولیه رق همان اولدیغنه كوره یلك
یكرمك معناسنه استعمال اولنور یقال لفت الریش علی السهم اذا وضـعه غیر متلائم بل كیف ماتفق وجویان

مطلب

﴿ مواشی یه ﴾

مواشی یه قضمی اولورسه اولسون مبالات ایتیه رك كور اور وشی كبی اوروب چالمق معناسنه استعمال اولنور یقال
هوای الراعی یلفت الماشیة ای یضربها لایبالی ایها اصاب (الالتفات) افتعال وزننده و(التلفت) تفعل وزننده
برنسنه یه طوغری بو یون چوروب یوزدوندرمكله توجه ایلك معناسنه در یقال التفت الیه وتلفت اذا صرف وجهه الیه
لی وصرف معناسنه اولان لفت كلمه سندن مأخوذدر (اللفت) لامك كسریله شلغم دیدكلری سبزه یه دینور و برنسنه نك
برشقنه و بر یاننه دینور ومنه قولهم فلان لفته معك ای شقه وصغوه یعنی فلانك دائما بر یانی سندن یكادر كه همیشه میل
واقبالی سنك طرفكه در دیمكدر وصغره دینور بقره معناسنه وشاشقین حمقاء عورته دینور ودیشی ارسلانك فرجنه
دینور ولفت حرمین بیننده قدیدنام موضعده واقع طاغده كائن برصرپ یوقشلو بیلك آدیدر و بونده لامك فتحیله ده
زباندر (الالفت) احمروزننده بو ینوزلری بری برینه بوریلمش اولان تكه یه دینور یقال تیس الفت ای ملتو احدقرنیه
علی الآخر وصولاق آدمه دینور اعسر كبی و بونوا حمق كسه یه دینور (اللفات) سحاب وزننده بودخی احمق كشی یه
دینور (اللفوت) صبور وزننده شول خاتونه دینور كه بركسه نك تحت نكاحنده اولوب زوج اولدن یاننده ولدی اوله
همیشه توجهی ولدمز بوره اولمغله لفوت اطلاق اولنمشدر یقال امرأة لفوت ای لها زوج و ولد من غیره وچیره شاك
خو یلو بدزندكانی كسه یه دینور وصاغیلوركن رام اولمیوب چیارزلق ایدن ناقه یه دینور كه صاغان كسه یی ایصرر والیله
اباغیله تپمز وشول هوادار قاری یه دینور كه مجلسده نظری بر یرده ثابت اولمیوب اورایه بورایه اماله صرف ایدرتا كه
سنی اغفال ایلمكله آخر كسه یه برتقریب غمز واشارتله تركیم و یره یقال هی لفوت ای لاتثبت عینها فی موضع واحد
وانما همها ان تغفل عنها فتغمز غیرك (اللفتاء) حولاء وزننده ومرادفیدر كه كوزی شاشی خاتونه دینور وكوزه ده وصف
اولور و بو ینوزلری بری برینه بوروق وطولاشق اولان دیشی كچی یه دینور (اللفیتة) لامك فتحیله قواملی قویو بولاماج
آشنه دینور علی قول حبس دیدكلری خرما وكشك وسمن ایله ترتیب اولنان اوماج آشنه شبیه چوربا یه دینور تقول
اطعمنی اللفیتة ای العصیدة المغلظة اوهی مرقة تشبه الحیس (اللفتة) لامك ضمیله همزه وزننده شول چوپانه دینور كه
دائما مواشی یه مبالات ایلمیه رك اوروب چالار اوله (اللوت) صوت وزننده بركسه كندیدن سؤال اولنان شیئك غیرینی
خبرویرمك یعنی سائلك مطلوبی اولان جوابی ترك ایدوب غیری سیاق اوزره جوابویرمك معناسنه در كرك اسلوب
حكیم وكرك سائر كونه اولسون یقال لات الرجل یلوت لوتا اذا اخبر بغیر مایسأل عنه و برخبری كتم ایلمك معناسنه در
یقال لات الخبر اذا كتمه (لواته) سحابه وزننده اندلسده برموضع و بر برستانده برقبیله آدیدر (لیت) لامك فتحی و یانك
سكونی وآخرینك فتحی اوزره بناسیله كلمهٔ تمنی در یعنی برنسنه یی اومق معناسنه حرفدر فارسیده كاشكی وتركیده
نولیدی وشویله اولیدی دیمك مفهومنده مستعملدر وحروف مشبهه بالفعل جمله سندندر اسمنی نصب وخبرینی رفع
ایدر اكثری ممتنع ومحال اولان موادك تمنیسنه تعلق ایدر ممكن اولان محلده استعمالی قلیلدر وكاهی وجدت كلمه سی
منزلنه تنزیل اولنور یعنی ایكی مفعوله تعدیه ایلدیكی كبی بودخی اسم وخبرینی نصب ایدر یقال لیت زیدا شاخصا
وانی ولعلی كبی بالذات یای متكلمه داخل اولوب لیتی دینور ونون وقایه ایله لیتنی دینور اتی كبی (اللیت) لامك كسریله
بوینك بریوزینه دینور صفحة العنق معناسنه یقال لفت لیته ای صفحة عنقه (اللیت) بیت وزننده و(اللوت) صوت
وزننده بركسه یی توجه ایلدیكی جهتدن منع وصرف ایلمك معناسنه در یقال لاته یلیته لیتا و یلوته لوتا اذا حبسه
عن وجهه وصرفه (الالاتة) اقامه وزننده لیت معناسنه در یقال الاته عن وجهه بمعنی لاته وا كسلتمك معناسنه در
یقال ما الاته شیئا ای ما نقصه نته كه همزه ایله التدن مأخوذ ایلات دخی بو معنایه در یقال الاته وآلته ای نقصه (لات)
تانك فتحیله نته كه اشبو ❊ ولات حین مناص ❊ كریمه سنده واقعدر لاء نافیه در تا یی زائده در ثمت كلمه سنده اولدیغی كبی
یاخود لیس كلمه سنه شبیه اولمغله آنده اسم فاعل اضمار اولنمشدر واشبو لات كلمه سی همان حین لفظنه مقرونا استعمال
اولنور وكاهی مراد ومنوی اوله رق حذف اولنور نته كه مازن بن مالكك اشبو حنت ولات هنت وانی لك مقروع
قولنده واقع اولمشدر ❊ مترجم دیر كه كلام مزبور امثالدندر مقروع عبد شمس نام بر آدمك لقبیدر هیجمانه نام محبوبه نك
معشوقی ایدی امثال میدانیده مذكور اولان ایكی وجهك اخصری بودر كه مزبوره هیجمانه مقروع مرقومك
عاشقه سی ایدی بركون مقروع قبیله‌ٔ هیجمانه اوزره هجوم وشبخون ایلك مراد ایلمكله هیجمانه برتقریبله واقفه اولمغله
پدری اولان عنبره خبرویردكده رجال قبیله دن مازن بن مالك بطریق الهزل كلام مزبوری تفوه ایلدی یعنی هیجمانه
كرچه مقروعه مشتاقه اولوب دیداری شوقیله كلمسنی تخیل وتجسیم ایدر لكن ای هیجمانه سن مقروعه ظفریاب
وصال اولمق ممكن دكلدر حنت كلمه سی حنین لفظندن ماضی مؤنثدر آرزو واشتیاق معناسنه در ضمیر هیجمانه یه
راجعدر وهنت هنین لفظندن ماضیدر انین وناله معناسنه در بومثل قبل اوانه مطلوبه آرزومند اولان كسه حقنده

ايراد اولنور ٭ مؤلفك بصائرده مغني اللبيب خلاصه سي اوله رق بياني اوزره بونك حقيقتنده وعملنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر لات كلمه سي فعل ماضيدر ديديلر نقص معناسنه بعده نفي ايچون استعمال اولنمشدر قل كلمه سي كبي وعند
البعض اصلي ليس ايدي علم وزننده ياء الفه قلب اولنوب وسين تايه ابدال اولنمشدر نات وناس كبي وعند البعض
لاء نافيه در وتاء تأنيث لفظ ايچون زياده قلنمشدر ثم ورب كلمه لرنده زياده قلنديغي كبي ياخود معناي نفيي تأكيد ايچون
زياده قلنمشدر ياخود ساعت يا مدت ماده سنه تنبيه ايچون زياده قلندي كه لبست الساعة او المدة حين مناص سبكنده
اولور وبونده تحريكي التقاء ساكنين محذورينه مبنيدر وعلى قول لاء كذلك نافيه در وتاء حين كلمه سنك اولنه زياده
قلنمشدر نته كه مصحف عثمانيده او بلجه مشهود اولمشدر وعملي خصوصنده دخي اوچ مذهب واردر اول اصلا
عامل دكلدر اكر كنديسني مرفوع ولي ايدرسه اول مرفوع محذوف الخبر مبتدا اولور ولات حين مناص كائن لهم تقديرنده
اولور وبو رفعله قرائت اولنديغنه كوره در ونصبله اولديغنه كوره فعل محذوفك مفعولي اولمغله ولا ارى حين مناص
لهم تقديرنده اولور مذهب ثاني ان كلمه سي كبي عمل ايدر يعني اسمي نصب وخبري رفع ايدر ثالث ليس كبي عمل
ايدر وآنده اسم فاعل اوله رق خبر تقدير اولنمغله ليس حين مناص حاصلا لهم تأويلنده اولور ومعمولني بعضلر حين
لفظنه تخصيص ايلديلر وبعضلر مطلقا اسم زمانه تخصيص ايلديلر وبونك تفصيلي مغني اللبيب شروحنده
مبسوطدر ٭ فصل الميم ٭ (مؤته) ميمك ضمي وهمزه نك سكونيله مشارق شامده برموضع آديدر آنده جعفر
ابن ابي طالب رضي الله عنه شربت شهادت نوش ايلديلر قيصر روم اولان هرقل عسكريله اصحاب كرام بيننده
برملحمهٔ كبرى واقع اولمشدر عسكر اسلام بش بيك ولشكر كفار ايكيوز بيك ايدي زيد بن حارثه وعبد الله بن رواحه
وجعفر شهيد اولدقدنصكره سنجاغي خالد بن الوليد الوب نائرهٔ قتالي تهييج وبازار داد وستادي ترويج ايلديلر
بعونه تعالى اشد فضاحتله كفاري شكست وتارمار وقتي وافريني طعمهٔ شير شمشير تبار ايلديلر ومؤته ده اعلا قلج
يابيلور سيوف مؤتيه معروفدر (المت) ميمك فتحي وتانك تشديديله برنسنه يي چكوب ياخود سوندروب اوزاتمق
معناسنه در مد لفظنده لغتدر يقال مت الحبل متا من الباب الاول بمعنى مده مدا واپي قيو چرخنه ومقاره يه صارميوب
قوغه يي همان آنكله چكمك معناسنه در يقال مت الحبل اذا نزعه على غير بكرة وبركسه يه قرابتله توسل ايلمك
معناسنه در يقال فلان يمت اليك اى يتوسل اليك بقرابة ومت وافر محدثين اسملريدر (المتمتة) زلزله وزننده
بودخي بركسه يه حرمت وقرابتله توسل ايلمك معناسنه در يقال متمت الرجل اليه متمتة اذا توسل اليه بقرابة
بومعناده مت ومتمته مجازلردركويا كه متوسل اولان كمسنه نفسني اكامد ونزع ايدر (الماتة) تشديدايله آدن اسمدر
بركسه يه قرابت ومحرميت جهتيله اولان حرمت ووسيله يه دينور يقال بينهما ماتة اى حرمة ووسيلة (متى) حتى وزننده
على قول فك ادغامله متى يونس پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك پدرلري اسميدر ٭ شارح ديركه جمهور
محدثين عندنده متى حضرت يونسك والده لري اسميدر ومتى محدثيندن محمد بن يحيى المدني جدينك اسميدر ومتى
مخفف اولان متى كلمه سنده لغتدر كه اسم استفهام واسم شرط اولور (المنات) سحاب وزننده بركسه يه مدار تقرب
اوله جق شيئه دينور حرمت وقرابت كبي يقال ماله منات اليه اى ما يمت به اليه (التمتي) تمطي وزننده ومرادفيدر كه
كرنمك معناسنه در يقال تمتى الرجل اذا تمطى وكسمك ايچون ايپي زور وقوتله كريله رك چكمك معناسنه در يقال
تمتى في الحبل اذا اعتمد فيه ليقطعه وبونك اصلي تمتت ايدي تاء ثالثه يايه منقلب اولدي وتمتت استعمالي مسموع اولمامشدر
مؤلف بوني معتل بابنده دخي ذكر ايلمشدر (المحت) ميمك فتحي وحاء مهمله نك سكونيله سخت وشديد اولان نسنه يه دينور
يقال شيء محت اى شديد وپك اسي كونه دينور يقال يوم محت اى حار وعاقل وهوشمند على قول ذكاوفطنت صاحبي
زيرك آدمه دينور جمعي محوت كلور ومحتاء كلور كويا كه محيت لفظندن جمعدر ومحت محض وخالص معناسنه در يقال
عربي محت اى خالص (المحاتة) كرامه وزننده كون پك اسي اولمق معناسنه در يقال محت اليوم محاتة من الباب
الخامس اذا كان محتا (الامحات) همزه نك كسريله برآدمي پرغضب ايلمك معناسنه دركه شدت معناسندن مأخوذدر
تقول لأمحتنك اى لأملأنك غضبا بعض نسخه ده ثلاثي عنوانده مضبوط اولمغله اكا كوره محت لفظندن وباب ثالثدن
اولور (المرت) ميمك فتحي ورانك سكونيله اوت اثري اولميان چول وقير يابانه دينور على قول شول چپل ومرج ونمناك
ارضه دينوركه آلتنده اولان طپراغي اصلا قوريميوب وقطعا اوتلاق اثري نابت اولميه جمعي امرات كلور وجمع كثرتي
مروت كلور ومرت قاشي قيلسز اولان كمسه يه اطلاق اولنور يقال رجل مرت اى لا شعر بحاجبه ومرت برنسنه يي الچه
تخته سي كبي دوز واملس ايلمك معناسنه در يقال مرت الشيء مرتا من الباب الثاني اذا ملسه ودوه لري پرطرفه آلارغه
ايلمك معناسنه در يقال مرت الابل اذا نحاها (المروت) صبور وزننده مرت ايله معناي اولده مرادفدر يقال مكان

وارض مرت ومروت (المروتة) بودخی اول معنایه‌در یقال ارض مروتة ای مروت (المروتة) میمک ضمیله معنای مزبوردن اسمدر (المروت) سفود وزننده بنوحان بن عبدالعزی یوردنده بروادی اسمیدر و باهله یاخود کلب قبیله‌سنه مخصوص بربلده آدیدر (مرت) جبل وزننده آذربیجان الکاسنده برقریه‌در (ماروت) هاروت وزننده اسم اعجمی‌در علی قول ذکر اولنان مروته لفظندن مأخوذ عربیدر ٭ مؤلف بونی وهاروتی یاندن سکوت ایلمشدر بونلر قرآن کریمدن مسموعلردر کما قال الله تعالی ٭ وما انزل علی الملکین ببابل هاروت وماروت ٭ الایة بونلر فی الاصل ایکی فرشته‌لردرکه عباده فتنهٔ ربانیه واقع اولدیلر علی قول ایکی صالح کسه‌لردرکه ملکیت خصلتلرینه مبنی ملك ایله تعبیر اولندیلر وعلی قول ایکی شیطان آدیدر و بونلرکو یا که فرشته اولوب صورت بشره تمثل و برای امتحان کندیلرده شهوت انسانی طبع وترکیب اولندقده زهره نام برخاتونه تعلق ایدوب اکا تعلیم سحر واولدخی کندیلری معاصی واشرا که اغرا وایقاع ایلدکدنصکره زهره تعلم ایلدیکی سحر وافسون سببیله آسمانه صعود ایدوب وحالا زهره تعبیر اولنان کوکب اول خاتون اولمق اوزره منقول اولان کلام یهود طائفه‌سندن محکیدر و بورموزات اوائلدن اولمق ملحوظدر یعنی عقل و روح ایکی فرشته‌یه ونفس زهره‌یه تشبیه اولنوب وعقل و روحك نفس اماره‌یه مغلوب وداعیه اولدیغی شهواته مائل ومشعوف اولدقلری حسبیله مقتضای ذاتلریندن خروجلری رجالك نسوانه تعلق وتعشقلری حالتنه واول سببله ذاتلرینه مترتب ومتوقع اولان کماله عدم بلوغله درجهٔ اصلیه‌لریندن انحطاطلری زندانده حبس وجود حالتنه تشبیه اولنمشدر کو یا که برکشی هرنقدر خیر وطاعتی کثیر اولوب واخلاق ملکیه ایله متصف ایسه‌ده نفس اماره‌یه اطاعت وانقیاد ایلدکده سماء سعادتدن حضیض بهیمیته نزول ایدوب بوجهتله زلال انسی متکدر ونار شوق ومحبتی خموده متحول و بینه و بین المحبوب الحقیقی حجب ظلمات هجر وانقطاع حائل اولوب وبحر شهواتده غوطه‌خوار اولان مرآة ناقصه حقنده نور توفیق الهی پرتوریز اولمغله حبل عنایت الهیه‌یه تمسك واعتصام ایلدکده حضیض عالم طبیعتدن اوج سماء صفاء روحانیته ترقی ومنازل سنیه‌یه ومقامات ملکیه‌یه ارتفاع شرفنه مظهر اوله‌جغنه اشارت ایلمشلر اوله‌ لر نته‌که شیخ ابن سینا اشاراتده ثبت ایلدیکی اشبو ٭ سلامان منی غدوة وعشیة ٭ علی ماجد در المکارم ابسالی بیتنده سلامان وابسال ایله مضمون مذکورده رمز اولدیغنه اشارت ایلمشدر انتهی (المرمریت) سلسبیل وزننده آفت وداهیه معناسنه‌در یقال اصابه مرمریت ای داهیة (المصت) میمک فتحی وصادك سکونیله جماع ایلمك معناسنه‌در یقال مصت الجاریة مصتا من الباب الاول اذا نکحها ونا قه‌نك باقصراغك فرجنه ال صوقوب رحمندن منی یی چکوب چیقارمق معناسنه‌در صوی ناقه‌یه وقصراغه ناجنس آشدقده صاحبی او یلجه ایدر یقال مصت الناقة اذا قبض علی رحمها فادخل یده فاستخرج ماءه (المعت) میمک فتحی وعینك سکونیله اوغمق معناسنه‌در یقال معته معتا من الباب الثالث اذا دلکه (المقت) میمك فتحی وقافك سکونیله و (المقاتة) میمك فتحیله برکسه‌دن برامر قبیح کورمکله آکا بغض ایلمك معناسنه‌در یقال مقته مقتا ومقاتة من الباب الاول اذا ابغضه ونکاح المقت که جاهلیه نکاحندندر برکشی پدرینك خاتونی نکاح ایلمکدن عبارتدر واول کشی‌یه علی قول آندن حاصل اولانه مقتی دینور یای نسبتله قال الله تعالی ٭ ولا تنکحوا ما نکح آباؤکم من النساء الا ما قد سلف انه کان فاحشة ومقتا وساء سبیلا ٭ بغض معناسندن مأخوذ دروعربلر تعجب بنیه سیله فلان ما امقته عندی دیرلر اول کسه‌نك ممقوت ومبغوض اولدیغنی اخبار مقامنده که فلان بنم یانمده عجب مبغوضدر دیمك اولور وما امقتنی له دیرلر فلان کسنه بکا عجب ماقت ومبغض اولدی دیمك مقامنده (التمقیت) تفعیل وزننده بودخی برکسه‌یه بغض ایلمك معناسنه‌در یقال مقت فلانا اذا ابغضه (المقیت) امیر وزننده و (الممقوت) مفعول وزننده مبغوض کسه‌یه دینور یقال مقته فهو مقیت وممقوت ای مبغوض (المکت) میمك فتحی وکافك سکونیله مقیم اولمق معناسنه‌در یقال مکث بالمکان مکتا من الباب الاول اذا اقام (الاستمکات) بدنده چیقان سبولجه وچبان مقوله‌سی ارینلمك معناسنه‌در یقال استمکتت البثرة اذا امتلأت قیحا (الملت) میمك فتحی ولامك سکونیله برشیئی ایرغلیوب یری اوته دپرتمك معناسنه‌در یقال ملت الشیء ملتا من الباب الثانی اذا زعزعه وحرکه (الامالیت) اسالیب وزننده جست وچابك دوه‌لره دینور ٭ شارحك بیانی اوزره مفردی مسموع دکلدر (الملیت) سکیت وزننده مرخ نام شجرك یپراغنه دینور سنف المرخ معناسنه وسنف سینك کسریله خاصة شجر مرقومك یپراغنه دینور (الموت) میمك فتحی وواوك سکونیله اولمك معناسنه‌در یقال مات الرجل یموت ویمات ویمیت موتا من الباب الاول والرابع والثانی ضد حیی ٭ مؤلفك بصائرده بیانه کوره لغت ثالثه یونسدن منقولدر ومصباحك بیانه کوره بو باب مخصوص اولمیوب بلکه تداخل لغتین قبیلندندر تقول مت بکسر المیم اموت ومثله من المعتل دمت تدوم وولد ابن القطاع

کلمت تکود وتکاد وجدت تجود وتجاد وموت اسم اولور که اولومه دینور فارسیده مرك دینور اسم جنسدر واحدی تا ایلهدر وموت ساکن واپسم اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ماتت الریح اذا سکنت واو یومق معناسنه استعمالی اولنور یقال مات الرجل اذا نام واثواب مقولهسی نسنه یرا یوب چوریمك معناسنه استعمال اولنور یقال مات الثوب اذا بلی * مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حیات انواع عدیده ایله متنوع لولدیغی کبی موت دخی متنوعدر اولا موت انسان وحیوان ونباتدن قوهٔ نامیه نك زوالنه اطلاق اولنور ثانی قوهٔ حساسه نك زوالنه اطـلاق اولنور ثالث قوهٔ عاقلهنك زوالنه اطلاق اولنور که جهالت اوله جقدر وایاه قصد بقوله عز وجل * انك لاتسمع الموتی * رابع حیاتی تکدیر ایدن حزن واندوهه اطلاق اولنور خامس اویقو یه اطلاق اولنور وسکون معناسنه استعمال اولنور وچوریمك معناسنه استعمال اولنور (المیت) سیدو زننده و (المیت) یانك سکونیله اولمش کشی یه دینور که اولو تعبیر اولنور فارسیده مرده دینور علی قول میت تخفیفله بالفعل اولمش کشی یه دینور ومیت تشدید ایله وماتت هنوز اولمیوب لکن اولمك صددنده اولان کشی یه دینـور که اولو مجل تعبیر اولنور جمعی اموات وموتی کلور جرحی کبی ومیتون ومیتون کلور تشدید وتخفیفله مؤنثلرنده میته ومیته دینور تشدید وتخفیفله کذلك میت دینور هاسز اشبو میت کلمهسنك اصلی میوت ایدی فیعل وزننده واو یایه قلب وادغام اولندی بعده تخفیفله میت دخی دیدیلر تخفیفی یا تخفیف باخود فرق مذکور ایچوندر ومصباحك بیاننه کوره اموات میتك جمعیدر که مخففدر بیت وابیات کبی وموتی مرضی وجرحی بنیهسنه محمولدر من یعقل جمعیدر ومیتون ذکور عقلایه مخصوصدر ومیتات تشدید ایله اناث عقلاء ایچوندر وتخفیفله حیوان سائره ایچوندر (المیتة) میمك فتحی ویانك سکونیله حیواندن شول مرده یه دینور که اکاذکاة یعنی ذبح لاحق اولمامش اوله که ذبح آنك مطهری اولمغله مردهٔ مردار تعبیر اولنور مثلا حتف انفه اولمش قیون کبی وبو اطلاقات شرعیه دندر وبونك اصلی میتهدر تشدید ایله هاء اسمیهدر (المیتة) میمك کسریله بناء نوعدر که حالت وهیئته دالدر لسانمزده آندن اولوش ایله تعبیر اولنور یقال مات میتة حسنة (ماامونه) فعل تعجبدر ماامونت قلبه تأویلندهدر که نه عجب مرده دلدر دیمك اولور زیرا معناسنده زیاده وتفاضله قابلیت اولمیان فعلدن فعل تعجب تصرف اولنماز یقـال ماامونه ای ماامونت قلبـه (الموات) غراب وزننده اسمدر اولومه دینـور موت معناسنه شارح دیر که علل صیغهسندن اولمغله عموم موتده استعمال اولنور (الموات) سحاب وزننده جانسز نسنه یه دینور بیروح معناسنه جماد کبی وبونك اصلی مصدردر وموات شول ارضه دینور که آنك مالکی اولمیه معنی برکسهنك زراعت وحراثت کبی تحت تملکنده اولمیوب خرابه لوله ومنه الحدیث * من احیا مواتا فهواحق به * قال فی النهایة الموات الارض التی لم تزرع ولم تعمر ولاجری علیها ملك احد (الموتان) فتحاتله حیوانك مخالفیدر که جانسز دیمکدر ومنه المثل اشتر الموتان ولا تشتر الحیوان ای اشتر الارضین والدور ولا تشتر الرقیق والدواب پس مراد عقارات اوله جقدر وعند البعض موتان شول ارضه دینور که هنوز حراثت وزراعت مقوله سیله احیا واعمار اولنمامش اوله موات کبی ومنه الحدیث * موتان الارض لله ولرسوله * وهی الارض التی لم تحی بعد یعنی ارض مذکوره بیت الماله عائدهدر وبوموات کبی تسمیه بالمصدردر * مترجم دیر که اشبو موتان کلمهسنده اعلالك فقدانی نقیضی اولان حیوان کلمهسنه محمول اولدیغندن مبنیدر وحیوان اضطرابه دال اولمغله اعلال اولنمامشدر (الموتان) میمك ضمیله بطلان وزننده مواشی قسمنه واقع اولان موت عامه دینور که قرغین تعبیر اولنور میمك فتحیله ده لغتدر یقال وقع فی المواشی موتان لکن نهایهده علی الاطلاق بیان اولنمشدر مجاز اولمق محتملدر (الاماتة) اقامه وزننده انسانك یاحیوانك ولدی اولمك معناسنهدر یقال اماتت المرأة والناقة اذا مات ولدها وبرکسهنك دواب ومواشیلری هلاك اولمق معناسنهدر یقال امات القوم اذا وقع الموت فی ابلهم وکذا فی غنمهم واولدرمك معناسنهدر یقال امات الشیء اذا موته وبرنسنهنك قینادوب پشرمسی خصوصنده مبالغه واممان ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال امات اللحم اذا بالغ فی نضجه واغلائه (المتماوت) متفاوت وزننده تماوتدن اسم فاعلدر که تفـاعل بابندندر کندی نفسنی اولو مجل کوسترمك معناسندهدر بومناسبتله مرایی صوفیه اطلاق اولنمشـدر ظاهرا کثرت عبادت وریاضتدن امارهٔ موت اولان کمال ضعف ونحافت اظهار ایلدیکی کذلك قولا وفعلا دنیادن چکمش صورتنی ارائت ایلدیکی ملاحظهسنه مبنیدر ومنه حدیث ابی سلمة * لم یکن اصحاب محمد متحرقین ولا متماوتین * فالمتماوت الناسك المرائی (الموتان) سکران وزننده ذکری آتی موتهدن وصفدر بایغین کشی یه ومجنون کشی یه دینور بومناسبتله بغایت غبی وکند ذهن وبلید کشی یه موتان الفؤاد اطلاق اولنور ومؤنثنده موتانه دینور هایله یقال رجل موتان الفؤاد ای بلید وامرأة موتانة الفؤاد (الموتة) میمك ضمیله بایغینلغه دینور غشی معناسنه که صرع مرضی کبی بعض عارضهدن نشئت ایدر اصلی

بركيده اوعمق تعبير اولنور يقال اخذه الموتة اى الغشى وبلبلكه دينور جنون معناسنه ومونه ارض شامده برموضع آديدرينه كه مأت فصلنده ذكر اولندى بعضلر بلاهمز روايت ايلديكنه مبنى مؤلف بوراده تكرار ايلشدر (ذوالموتة) ميك ضميله يى اسده مخصوص برفرس اسميدر (المستميت) مستفيد وزننده شول بهادره اطلاق اولنور كه جنك وقتال هنكامنده مودن قطعا مبالات ايليه كو يا كه مونه طالب ومتعرض اوله يقال هو مستميت اى شجاع طالب للموت و برخصوص ايچون كال تهالكندن ناشى طلبنده كركى كبى دوشنوب نصب نفس وافراغ حوصلهٔ سعى واقدام ايليان كشى به دينوركه كو يا اكا ظفر ياب اولمديغى صورتده حياتدن بى نصيب اولور يقال هو مستميت للامر اى مسترسل له ومستميت يومله قبوغنك ايچنده اولان ايجه زاره اطلاق اولنور و بو استرخاء معناسندن مأخوذ دركه استمات الشئ ديرلر استرخى معناسنه (المماونة) مفاعله وزننده جنكده دشمنه قرشو صبروثبات ايله مقاومت ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال ماوت قرنه اذا صابره وثابته (الاستمات) شارح ديركه كرچه نسخه لرده بوعنوانده مرسومدر لكن صواب اولان استماته اولمقدر هاء نعو يضله اولوم استمك معناسنه در بومناسبتله بر نسنه نك طلبى ضمننده بى پروا هر سمته وهر طريقه سلوك ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال استمات الرجل اذا ذهب فى طلب الشئ كل مذهب ومهزول اولدقدنصكره ينه سمورمك معناسنه استعمال اولنور يقال استمات الرجل اذا سمن بعد هزال بودخى استرخاء معناسندن مأخوذدر زيرا استرخت حاله ديرلر سهلت وحسنت بعد الضيق والشدة معناسنه ٭ مؤلف عادت غالبه سنه مخالف والمصدر الاستمات عبارتيله رسم ايلكله البته برنكته يه مبنى اولمق منفهمدر كرچه قياس اولان شارحك بيانى اوزره استماته اولمقدر لكن مؤلفك بر وجه مذكور ايرادى البته بردقيقه يى متضمن اولمغله ظاهرا بو خلاف قياس اوزره بلاتعويض وارد اولمق كركدر والبته طلب موت خلاف طبع بلكه خلاف شرع اولمغله لفظنك وضعه مخالفتى طبعه موافقت نكته سنده اشارت اولمق بعيد دكلدر ٭ فصل النون ٭ (النأت) نونك فتحى وهمزه نك سكونيله (والنئيت) نهيب وزننده نهيت معناسنه دركه صيقندى ايله ايكلمك معناسنه در على قول انيندن آوازلوجه ايكلمكه مخصوصدر و بوخسته ايكلديسى دكلدر بلكه ارسلان وقبلان مقوله سنك باتدقلرى حالده صدرلرندن خرلدى كبى سسلوجه ظهور ايدن ايكلدى اوله جقدر كدى قسمنده دخى اولور كومولتى يه قريبدر پك دردناك آدمده دخى ظهور ايدر يقال نأت ينئت نأتا من الباب الثانى على غير القياس وينأت نأتا من الباب الثالث ونئيتا بمعنى نهت او هو اجهر من الانين ونأت حسد ايلك معناسنه در يقال نأت فلانا اذا حسده (النئات) شداد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (النبت) سبت وزننده نبات معناسنه دركه اسم جنس در يره بتن هر نسنه يه دينور بعده ساقى اولميانه بلكه حيوانات مأكولى اولانده عرف اولمشدركه اوت تعبير اولنور فارسيده كياه دينور ونبت ونبات مصدر اولورلر براوتلو اولمق معناسنه يقال نبتت الارض نبتا ونباتا من الباب الاول واوت بتمك معناسنه در يقال نبت البقل (الانبات) همزه نك كسريله بودخى براوتلو اولمق معناسنه در واوت بتمك معناسنه لازم اولور يقال انبتت الارض انباتا وانبت البقل و بتورمك معناسنه در يقال انبته الله فهو منبوت بوراده منبوت خلاف قياس اوزره در احبه فهو محبوب كبى مترجم ديركه اشبو ٭ والله انبتكم من الارض نباتا ٭ الايه كريمه سنده بعضلر مصدر ثلاثى مصدر مزيد موضعنه وضع اولندى ديديلر تدريجى نشو ونما بولدقلرينه مبنى ياخود قدرت الهى يه نسبت همان نبات كبى برمعنا اولدقلرينه اشارت ايچون و بعضلر نباتا لفظى حالدر ديديلر واهل بيان عندنده صنعت احتباكى متضمندر كه انبتكم انباتا فنبتم نباتا ديمكدر وتازه اوغلانك قاسيغى قيلى بتمك معناسنه استعمال اولنور يقال انبت الغلام اذا نبتت عانته (المنبت) مجلس وزننده اسم مكاندر و بو شاذدر زيرا باب اولدن اولمغله قياس مقعد وزننده اولمقدر (النبوت) قعود وزننده تازه قزك مه سى يومرى بلنوب آغرشقلنمق معناسنه در يقال نبت ثدى الجارية نبوتا اذا نهد (المنبوت) مزيد اولان انبات صيغه سندن غير قياس اوزره اسم مفعولدر بتمش و بتورلمش نسنه يه دينور بونده قياس اولان منبت اولمقدر مكرم وزننده يقال انبته الله فهو منبوت (التنبيت) تفعيل وزننده بسلمك و پرورده ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال نبت الصبى اذا رباه وشجر ياخود نبات ديكمك معناسنه در يقال نبت الشجر والحب اذا غرسه وتنبيت اسم اولور يره بتن مطلقا كوجك و بيوك شجره دينور تانك كسريله ده جائزدر (النابت) بتمك شانندن اولان اوت وسبزه وشجر مقوله سنه دينور ونابت اسمادندر نابت بن زيد واحد بن نابت الاندلسى وعلى بن نابت الواعظ محدثلردر (النبيت) امير وزننده خبيت كلمه سنه اتباعا ذكر اولنور كه پك حقير ودنى وكثر ديمك اولور يقال شئ خبيت نبيت اى خسيس ونبيت يمنده جماعتيدر رينك لقبيدر اسمى عمرو بن مالك ايدى (النابتة) برقبيله ودودمانده تازه ظهور ايدن اولاد صغاره اطلاق اولنور يقال نبتت لهم نابتة اى نشأ لهم نشأ صغار (النوابت) ثوابت وزننده هنوز امور واحوالدن غافل دهره

بصر وتجربه سی سبق ایلمامش ناپخته تازه جوانلره اطلاق اولنور اغمار احداث معناسنه و بو نابته نك جمعیدر
یقال هم نوابت ای الاغمار من الاحداث * شارح دیرکه حشویه طائفه سنه نابته ونوابت اطلاقی اسلامده مذهبلرینك
حدوثنه مبنیدر (الینبوت) یعفور وزننده خشخاش اغاجنـه دینور و بشقه بر بیوك شجر علی قول شجر خروب
اسمیدرکه یکی بو ینوزی اغاجیدر مفرداتده بیانی نوعیله بیان اولنمشدر (النبائث) نبیثه نك جمعیدر اعضاد فلجان
معناسنه درکه ترلا و بستان کنارلرنده وایچلرنده جاری اولان کوجك خرقلرك طاشمسون دیوایکی یانلرینه ایتدکلری
بازو یه دینورکه فارسیده مرز تعبیر اولنور ترلا و بستان سنورلری کبی اولور کویا که بودخی بالهیئه نبات قسمندندر
بوراده غین معجمه وصاد ونونله اغصان الفلجان نسخهلری غلطدر صحیح اولان اعضاد اولمقدرکه عضدك جمعیدر
قال فی الاساس اعضاد الدبرة وهی جدورها التی تمسك الماء وامهات سائره ده دخی اعضاد عنوانده مرسومدر
وفلجان فانك ضمیله سواقیٔ زرعه دینورکه ساقیه نك جمعیدر نته که تکمله ده مصرحا مسطوردر (نابت) بصره ده
برموضعدر محدثیندن علی بن عبدالعزیز المؤدب البصری النابتی اورادندر (ذات النـابت) عرفاتده برموضعدر
(نباتی) سکاری وزننده بصره ده برموضعدر (نبات) سحاب وزننده و (نباته) سحابه وزننده و (نباته) نونك ضمیله
و (نبیت) زبیر وزننده و (نبت) سبت وزننده و (نبیته) جهینه وزننده اسامیدندر نبیته بنت الضحاك صحابیه در
علی قول بو ثای مثلثه ایله درنته که ثبت ماده سنده ذکر اولندی ومحدثیندن محمد بن سعید بن نبات النباتی جدینه
منسوبدر کذلك محدثیندن احمد بن محمد النباتی نباتات وحشایش خواصنی بیلدیکندن منسوب اولمشدر وشعرادن
حسین بن عبدالرحمن النباتی که نونك ضمیله در ابونصر عبدالعزیز بن عمر بن نباته دن تلمذ ایلکله اکا نسبت اولنمشدر
وعبدالرحیم بن محمد بن اسمعیل بن نباته که خطیب ایله معروفدر بونك نوننك فتح وضمی بابنده اختلاف اولنمشدر وضمی
اکثر و اثبتدر وعبدان بن نبیت المروزی که زبیر وزننده در محدثیندندر (النئیت) کتیت وزننده ومرادفیدر که
تجره کت کت قینامق معناسنه در نفیت دخی بو معنایه در یقال نئت القدر نئیتا ای کتت ونفتت کرچـه مؤلف
نفت ماده سنده نفیتدن سکوت ایلمشدر * لکن شارح قید ایلمشدر (النت) نونك فتحی وتانك تشدیدیله و (النئیت)
کتیت وزننـده افراط غضبدن ناشی برون دلیکاری شبشوب قباروب پوفلامق معناسـنه در یقال نت منخره
غضبا اذا انتفخ (النئنئة) زلزله وزننده برکسه عن اصل نظیف و پاکیزه مشرب ایکن صکره دن کیرلولك ومردارلق
پیدا ایلمك معناسنه در یقال نئنئ الرجل اذا تقذر بعد نظافة (التنئیت) تفعیل وزننده برکلام وخبری بیان وتفسیر
ایلمك معناسنه در یقال نئت الخبر اذا فسره (النتة) نونك ضمی وتانك تشدیدیله بعض قیارده اولان خدایی اویمه
دلیکه دینورکه یغمور صویی ایرکیلور (النث) نونك وثای مثلثه نك فتحیله ثنت لفظندن مقلوبدر یقال نثت اللحم
نثا من الباب الرابع وهو قلب ثنت اذا تغیر کما تقـدم (النحت) نونك فتحی وحای مهمله نك سکونیله اغاج یونمق
معناسنه در یقال نحت العود ونحته نحتا من الباب الثانی والاول والرابع اذا برأه * مترجم دیرکه کلام عربده کلمهٔ
منحوته اولورکه اشبو نحت ماده سندندر و بعضا خلال تراجمده بوفقیر دخی تعیین ایلمشدر اصطلاحلرنده نحت
ایکی کلمه دن برکلمه تصویر ایلمکدن عبارتدر دولکرك ایکی اغاجی نحت ایدوب براغاج ترتیب ایلدیکی کبی مثلا عبد مطلب
الشمس قبیله سنه نسبتده عبشمی وعبدالداره نسبتده عبدری وامرءالقیسه نسبتده مرقسی وتیم اللهه نسبتده تیملی
دیدکلری کبی کذلك صهصلق قولی صهل وصلق کلمهلرندن وشقحطب شق حطب لفظلرندن منحوتدر وحولقه
و بسمله وحمدله وسبحله وحیعله وجعفله که جعات فداك کلمهلرندن منحوتدر بو بابده سیوطی مزهرده تفصیل
ایلمشدر ونحت طاش یونمقده دخی استعمال اولنور ومنه قوله تعالی * وتنحتون من الجبال بیوتا * وقرأ الحسن وتنحاتون
یعنی باشباع الفتحة وهو بمعنی تنحتون قال فی البصائر وقرأ الحسن وتنحتون بفتح الحاء وزاد تنحاتون باشباع الفتحة وسیر
وسفر انسان وحیوانی زبون ومهزول ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال نحت السفر البعیر اذا انضاه و یره چالمق
ویقمق معناسنده استعمال اولنور یقال نحت فلانا اذا صرعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال نحت الجاریة اذا نكحها
ونحت محض وخالص معناسنه در یقال برد نحت ای خالص ونحت طبیعت وسرشت معناسنه درکه تسمیه بالمصدردر
(النحات) غراب وزننده و (النحیتة) نونك فتحیله بونلرده طبیعت معناسنه در کویا که انسان آنك اوزرینه تراشیده
اولمشدر یقال هو کریم النحت والنحات والنحیتة ای الطبیعة ونحیته نثیت معناسنه درکه کوملتی یه شبیه ایکلدی یه
دینور (النحیت) نونك فتحیله بودخی نثیت معناسنه در تقول سمعت نحیتة ونحیتا ای نثیتا ونحیت طراغه اطلاق اولنور
مشط معناسنه وکنارلری آشنمش کتمش دابه طرنغنه اطلاق اولنور یقال حافر نحیت ای ذاهب حروفه و برجماعته
صکره دن دخیل اولان کسه یه اطلاق اولنور یقال هو نحیت القوم ای الدخیل فیه وسیر وسفردن زبون وناتوان

اولمش دوه‌یه اطلاق اولنور یقال بعیر نحیت ای منضی (النحاتة) نونك ضمیله اغاج یونقه سنه وطلاشنه دینور برایه وتراشه معناسنه (المنحت) منبر وزننده اغاج یونه جق آلته دینور كه رنده تعبیر اولنور وطاش یونه جق آلته دخی اطلاق اولنور (النحایت) جمع بنیه سیله برموضع آدیدر (نحیت) زبیر وزننده اسماندر ولید بن نحیت جبلة بن زحر نام كسه نك قاتلیدر (النخت) نونك فتحی وخای معجمه نك سكونیله نقر معناسنه در كه برنسنه یی اویمق وقوش منقاریله دانه دیوشرمكدن عبارتدر یقال نخت الشیٔ نختا من الباب الاول اذا نقره ویقال نخت الطائر الحب اذا نقره ونتخ معناسنه در كه برنجی قوش منقاریله ات دیمكدن عبارتدر یقال نخت الشیٔ ونخت الطائر بمعنی نقر ونتخ وسپتدن برایكی خرما الماق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت من الوعاء اذا اخذ منه تمرة اوتمرتین وبركسه نك سویلدیكی سوزی كركی كبی اراشدیروب اوته سنه واصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نخت القول لاحد اذا استقصاه (النصت) نونك فتحی وصادك سكونیله خاموش اولمق معناسنه در كه مراد متكلم بر كلام آخری استماع ایچون سكوت ایلمكدر یقال نصت المتكلم نصتا من الباب الثانی اذا سكت (النصتة) جرعه وزننده اسمدر سكوت حالتنه دینور كه صوصمه تعبیر اولنور (الانصات) همزه نك كسریله بودخی خاموش اولمق معناسنه در یقال انصت الرجل بمعنی نصت وخاموش اولوب سویلیان آدمك سوزینه قولاق طوتمق معناسنه در كه خاص اولور یقال انصته وانصت له ای سكت له واستمع لحدیثه ومتكلمی اسكات ایلمك معناسنه در یقال انصته اذا اسكته وچالقی مقوله سی لهوه میل ایلمك معناسنه استعمال اولنور كه سبب سكوتدر یقال انصت للهو اذامال الیه (الانتصات) افتعال وزننده بودخی ساكت اولمق معناسنه در یقال انتصت بمعنی نصت (الاستنصات) متكلمك سكوتنی استمك معناسنه در یقال استنصته اذا طلب ان ینصت (النعت) نونك فتحی وعینك سكونیله برشیٔی وصف ایلمك یعنی متصف اولدیغی صفتنی ایراد ایله نشان ویرمك معناسنه در یقال نعته نعتا من الباب الثالث اذا وصفه ※ مؤلف مرادف اوله رق كرچه رسم ایلمشدر لكن ابن اثیر نعتی وصف حسنه تخصیص ایلمشدر كما قال النعت وصف الشیٔ بما فیه من حسن ولا یقال فی القبیح الا ان یتكلف متكلف فیقول نعت سوء والوصف فی الحسن والقبیح مكر كه ابن اثیرك قولی عرف واستعماله محمول اوله ونعت بك صوی اولوب زیاده سیله یوكرك وافرا تی سابق آته اطلاق اولنور و بوتسمیه بالمصدردر یقال فرس نعت ای عتیق سباق (الانتعات) افتعال وزننده بودخی وصف ایلمك معناسنه در یقال انتعته اذا وصفه (المنتعت) اسم فاعل بنیه سیله و(النعتة) نونك فتحی وعینك سكونیله و(النعیت) و(النعیتة) نونلرك فتحیله بونلرده صوی وسباق آته اطلاق اولنور كه السنه ده منعوت وممدوح اولور (النعاتة) كرامه وزننده آت بغایت جنس ویوكرك اولمق معناسنه در یقال نعت الفرس نعاتة من الباب الخامس اذا كان نعتا و بومعناده دردنجی بابدن تصرفی متكلفك تكلفلنه محمولدر زیرا باب خامس افعال غریزیه یه مخصوص اولوب وحالت مزبوره خلقی وطبیعی اولور (الاستنعات) بركسه دن برشیٔك وصفنی استمك معناسنه در یقال استنعته الشیٔ اذا استوصفه له (الانعات) همزه نك كسریله بركسه نعت ومدحی موجب حسن وجمال‌له متصف اولمق معناسنه در همزه صیرورت ایچوندر یقال انعت الغلام اذا حسن وجهه حتی ینعت (النعیت) امیر وزننده ایكی شاعر لقبیدر وبنی سامة بن لوی جماعتندن بررجلك لقبیدر (النعتة) جرعه وزننده حسن وجمال جهتیله بغایت رفیع القدر اولان دلبره اطلاق اولنور كه هركسك ممدوحی اولور تقول عبدك اوامتك نعتة ای غایة فی الرفعة یعنی بالحسن والجمال (ناعتون) یاخود ناعتین جمع بنیه لریله برموضع آدیدر (النغت) نونك فتحی وغین معجمه نك سكونیله بدندن قیل چكمك معناسنه در یقال نغت الشعر نغتا من الباب الثالث اذا جذبه (النفت) نونك فتحی وفانك سكونیله و(النفتان) فتحاتله طارلمق یاخود طارغنلقدن شبشوب قبارمق معناسنه در كه معنای آتیدن مأخوذ در یقال نفت الرجل نفتا ونفتانا من الباب الثانی اذا غضب او نفخ غضبا امهات سائره ده نفیت كلمه سی دخی مرسومدر ※ نته كه مؤلف قریبا نبت ماده سنده دخی اشارت ایلمشدر ونفت ونفتان ونفیت تنجره شدتله قینامق یاخود چوربا تنجره نك اطرافنه یاپشمق معناسنه در كه چوق قینامقدن اولور یقال نفتت القدر اذا غلت اولزق المرق بجوانبها ونفت اون ونشاسته مقوله سنه صو قونمغله قباروب قالقمق معناسنه در یقال نفت الدقیق ونحوه اذا صب علیه الماء فنفخ (النفیتة) عصیده وزننده برنوع طعامدركه سخینه یعنی اوماج تعبیر اولنان طعامدن قویو اولور (النقت) نونك فتحی وقافك سكونیله كیكدن ایلك چیقارمق معناسنه در یقال نقت المخ من العظم نقتا من الباب الاول اذا استخرجه منه

(النكت) نونك فتحى وكافك سكونيله چبوق ايله يره اوروب آنده اثر ايلمك معناسنه دركه مراد انديشه وتفكر هنگامنده الده اولان چوب وچبوق ياخود پرمقله بلا قصد يره دورتوب آنده اثر ونشان ايلكدر يقال نكت الارض بقضيب او باصبع نكتا من الباب الاول اذا ضربها به فاثر فيها وآت يردن يوقرى پرتاو ايدرك سكرتمك معناسنه دريقال مر الفرس ينكت اى ينبو عن الارض فى عدوه و بركسه يى قفاسى اوزره يره چالمق معناسنه دريقال نكت فلانا اذا القاه على رأسه (الناكت) ساكت وزننده بعض دوه نك ديرسكنده اولان انحراف حالتنه دينوركه يوررگن اول منحرف اولان ديرسك كيكى كوكسى مهره سنك يانلرينه چالنوب طوقنمغله اورايى جابجا يارمليوب يره لندررتنه كه كوكسنده اولان مهره نك اكريلكى حالتنه ناخر دينوركه ديرسكنه طوقنور اولمغله ديرسكنه يارهايدر ❊ مؤلف وجوهرى بونى مسامحه اوزره بيان ايلمشلردراصل بونلروجه مذكوراوزره اول انحراف حالتنه دينورقال فى الاساس وبالبعير ناكت حاز ينكت بمرفقه حدكركرته (النكتة) نقطه وزننده ومرادفيدر جمعى نكات كلور نونك كسريله برمه و برام كبى اشبونكته ونقطه برنسنه ده لونه مخالف واقع اولان خرده بنكدن ونشاندن عبارتدرخال كبى وضمن عباره ده اولان نكتهٔ عليه بوندن مأخوذدركه منطوقدن زائد لطيفه ومعنادر ونكته بعض آينه وقلج مقوله سنك يوزنده اولان كيرو پاسه شبيه اثرونشانه دينوركه جابجا نقطه شكلنده اولور يقال فى المرآة نكتة كثيرة وهى شبه الوسخ فيها (النكات) شداد وزننده دائما اعراض ناسه زباندرازلقله طعن ايدن كسه يه اطلاق اولنور يقال هو نكات اى طعان فى اعراض الناس (الانتكات) افتعال وزننده بركسه قفاسى اوزره يره دوشمك معناسنه دريقال نكته فانتكت اى القاه على رأسه فسقط (المنكتة) محدثه وزننده ٭ شول خرما قوريغنه دينوركه جابجا بك دوشوب اولمه باشليه آلاجه لنمش تعبير اولنور يقال رطبة منكتة اذا بدا فيها الارطاب ❊ مؤلف بسرايله تمثيل ايلسيدى تكلفدن آزاده اولور ايدى (النمت) سمت وزننده برنبات آديدركه مأكول يمشى اولور (النواتى) دواتى وزننده كيجى طايفه لرينه دينور ملاحون معناسنه مفردى نوتى درلوطى وزننده ٭ وملاح انشاء الله تعالى ماده سنده الماح اولنور ونوتى معناى آتيدن مأخوذ در (النات) تخفيفله ناس وزننده ومرادفيدر ❊ شارحك بيانه كوره تاء سيندن مقلوبدر مزهرده مرسومدركه يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر (النوت) فوت وزننده ٭ كمال ضعفدن ناشى ايكى طرفه يوجاليه رق تمايل ايله يوريمك معناسنه دريقال نات الرجل نوتا اذا تمايل من ضعف كمى ملاحنه نوتى اطلاقى بوندن مأخوذدرزيرا كمى يى دومنله يايلكن اقدرمغله برطرفدن برطرفه اماله ايدرلر (النهيت) نونك فتحيله و(النهات) نونك ضميله زئير وزحير معناسنه دركه ارسلان وقبلان مقوله سى كوموردمكدن عبارتدر و يوخشم وكينه حالنده بعض آدمدن دخى ظهور ايدر يقال نهت نهيتا ونهاتا من الباب الثانى اذا زأر وزحر شارح ديركه نهيت زئيردن دون اولور (النهات) شداد وزننده شدتله آكيرر اولان اشكه دينور يقال حمار نهات اى نهاق و يك كومورديجى انسانه وحيوانه دينور يقال رجل واسد نهات اى زحار بوراده زحار شدتله تنفس ايده نه دخى اطلاقى محتملدر ونهات ارسلانه اطلاق اولنور ولاحق بن النجار نام كسه نك فرسى اسميدر (المنهت) محسن وزننده و(المنهت) منبر وزننده بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور (الناهت) ناحق وزننده بوغازه اطلاق اولنور حلق معناسنه (النبت) يبت وزننده ٭ نوت معناسنه دركه ضعف ونحافتدن تمايل ايلمكدر واوى و يائيدر يقال نات ينوت و ينيت نوتا ونيتا اذا تمايل من ضعف وعلى بن عبد العزيز الناتى البصرى المؤدب محدثيندندر ❊ مؤلف بونى نبت ماده سنده ناتى عنوانده رسم ايلمشيدى لكن اوراده بعض نسخه ده اسحق بن ابراهيم الناتى واقع اولمغله بوصورتده نسخهٔ مذكوره صواب اولور ❊ وشارحك بيانه كوره نايت ياى تحتيه ايله بصره ده برموضعدر ❊ فصل الواو ❊ (الوبت) واوك فتحى وباى موحده نك سكونيله بريرده طوروب اقامت ايلمك معناسنه دريقال وبت بالمكان وبتا من الباب الثانى اذا اقام (الوت) واوك فتحى وضمى وتاى فوقيه نك تشديديله و(الوتة) واوك ضميله ورشان اوتمه سنه دينوركه اسملردر و ورشان مؤلفه كوره ساق حر يعنى اركك قمرى يه دينور وساژدن تحقيقمزه كوره يبانى كوكرجندن بيوجك ومطوق بركوزل قوشدركه بعض مبشه مقوله سى يرلرده ايوايدرلر اكا آلافاخته و بزم ديارلرده قوسقووق و بوسمتلرده قوقوق تعبير ايدرلر كه اوتمسندن حكايه در وعربلر صوتندن ساق حر ايله حكايه ايدرلر (الوتوت) وساوس وزننده ومرادفيدر كه وسوسه نك جمعيدر يقال اخذته الوتاوت اى الوساوس ❊ شارحك بيانه كوره تله سيندن بدل اولان لغتسه مبنيدر (الوقت) واوك فتحى وقافك سكونيله زماندن برمقدار مفروضه دينور فارسيده هنگام وتركيده چاغ دينور و بوا كثرى زمان ماضيده استعمال اولنور يقال مضى وقته وهو مقدار من الدهر ❊ مؤلف بصائرده نهاية الزمان المفروض للعمل عبارتيله تفسير ايلمشدر كه برعمل مخصوص ايچون فرض وتقدير اولنان زمانك غايتندن عبارت اولور انكيچون

دائما اول عمله مضاف ومقيد اوله رق استعمال اولنور وقت الفجر ووقت العصر كبي ووقت مصدر اولور برنسنه
ايچون زمان مخصوص تعيين وتحديد ايلمك معناسنه تقول وقت كذا كوجدت اذا جعلت له وقتا يفعل فيه ومنه قوله
تعالى ❊ ان الصلوة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا ❊ اى مفروضا فى الاوقات يعنى محدود الاوقات فرض اولدى كه فى شئ
من الاحوال وقتندن اخراجى جائز دكلدر (الميقات) ميمك كسريله بودخى وقت معناسنه دركه مراد عمل مخصوص
ايچون تعيين اولنان وقتدر قال الراغب الميقات الوقت المضروب للشئ والوعد الذى جعل له وقت وقد يقال
للمكان الذى يجعل وقتا للشئ پس مكان موقوته اطلاقى اتساعه مبنى اولور وميقاتك اصلى موقات ايدى وميقات اسم
زمان اولور وقت موعد معناسنه ومقداريت علاقه سيله اسم مكان اوله رق استعمال اولنور ميقات الحج
بومعنادندر كه حاجك احرام قوشندقلرى محلدن عبارتدر اهل مدينه ذو الحليفه دن واهل عراق ذات عرق واهل
شام جحفه واهل نجد قرن واهل يمن يلملم نام موضعدن وبحريلر رابغدن احرامبند اولورلر (التوقيت) تفعيل وزننده
بودخى برنسنه ايچون وقت تحديد وتعيين ايلمك معناسنه دريقال وقته كذا توقيتا اذا قدر له حينا ومنه قوله تعالى
❊ واذا الرسل وقتت ❊ وقرئ اقتت والعرب تعاقب بين الهمزة والواو كقولهم وكدت واكدت وقرأ ابو جعفر بالواو
وتخفيف القاف وفى رواية عنه ووقتت على زنة فوعلت من المواقتة قال البيضاوى فى تفسيره اى عين لها وقتها الذى
يحضرون فيه للشهادة على الامم بحصوله فانه لايتعين لهم قبله او بلغت ميقاتها الذى كانت تنتظره بوراده توقيت ايكى
كونه تفسير اولنمشدر شق اوله كوره تحديد وتعيين وقت ايله وشق ثانى يه كوره برشيئك وقت محدودينه منتهى قلمق ايله
مفسردر اوله كوره ذوات اوزره بدون الاضمار واقع اولماز وثانى يه كوره واقع اولور وجه اولده جعل الشئ ظرفا لنفسه
شائبه سى اولمغله ثانيدن ارجحدر (الموقوت) و (الموقت) معظم وزننده اسم مفعوللردر محدود ومعين اولمش
وقت ديمكدر يقال وقت موقوت وموقت اى محدود ومحدود الوقت اولان شيئه وصف اولورنته كه آنفا كتاب
موقوته ذكر اولندى قاضيعسكر لرك توجيه موقتلرى بو بابدندر (الموقت) مجلس وزننده وقت ماده سندن مفعل در
يعنى مصدر ميمى واسم زمان واسم مكاندر معلوم اوله كه مصباحدن ملخصا مرسومدر كه فعل ثلاثى سالم اكر باب
ثانيدن ايسه مصدر ميمى مفعل وزننده كلور كه عينك فتحيله در واسم زمان واسم مكان عينك كسريله كلور ومرجع
ومعذره مقوله سى شاذدر واكر مضاعف اولورسه مصدرنده فتح وكسر جائزدر مفر كلمه سى كبى اسم زمان واسم مكان طابـــ
قياس اوزره مكسور اولور واكر معتل الفاء بالواو ايسه مصدر واسم زمان واسم مكان عينك كسريله اولور موعد كبى
مانحن فيه بو بابدندر واكر معتل العين بالياء ايسه سالم كبى مصدر مفتوح واسملر مكسور اولور وبعضا احدهما
آخر موضعنده مستعمل اولور واكر معتل اللام بالياء ايسه مصدر واسملر مفتوح اولور بوكه مخالف اولنلر شاذدر
واكر باب اولدن وثالثدن اولورسه كرك صحيح وكرك غير صحيح اولسون مصدر واسملر عينك فتحيله در نحو قعد مقعدا
وهذا مقعده وقلع مقلعا وهذا مقلعه وقام مقاما وهذا مقامه وبوندن ماعداسى شاذدر واكر باب رابع وسادس سالم الفاء
اولورسه مصدر واسملر عينك فتحيله در واكر معتل الفاء بالواو اولوب مستقبلنده ساقط اولورسه مطلقا عينك
كسريله در واكر مستقبلنده ثابت اولورسه يوجل كبى عند البعض مصدر مفتوح واسملر مكسور وعند البعض
مطلقا مكسور اولور واكر باب خامسدن ايسه مطلقا مفتوح اولور (الوكتة) سكته وزننده برنسنه اوزرنده اولان
لوننه مخالف بنكه ونقطه يه دينور يقال فى عينه وكتة اى نقطة (الوكتة) جرعه وزننده چقماقده كثرت استعماله پيدا
اولان كدكه ورخنه يه دينور كرك طاش وكرك اغاج اولسون كه عربلر چقماغى مرخ اغاجندن اتخاذ ايدرلر ❊ شارح من البعير
كلمه سيله تقييد ايلمكله اكا كوره زند بيلكچه معناسنه اولمغين دوه نك برسببله بيلكچه سنده حادث اولان رخنه ديمك اولور
فرضة الزند معناسنه در (الوكت) وعد وزننده پك آزجه نسنه يه دينور شئ يسير معناسنه ومصدر اولور برنسنه ده
اثر ايلمك تأثير معناسنه يقال وكت الشئ وكتا من الباب الثانى اذا اثر فيه وطولدرمق معناسنه دريقال وكت القدح
اذا ملأه وآدمى خرده خرده وصيق صيق آتارق يوريمك معناسنه دريقال وكت الرجل اذا قرمط فى المشى (التوكيت)
تفعيل وزننده بودخى طولدرمق معناسنه دريقال وكت القربة توكيتا اذا ملأها وخرما قوريغى اولماغه باشلمغله
جابجا بكلشوب آلاجه لنمق معناسنه دريقال وكتت البسرة اذا بدت فيها نقط الارطاب (الوكيت) واوك فتحيله
غمازلغه دينور سعايه ووشايه معناسنه (الواكت) ناكت وزننده ومرادفيدر ذكر اولندى (الموكتة) محدثه وزننده
و(الموكت) هاسز توكيتدن مذكوردن اسم فاعلدر بكلنمش خرما قوريغنه وصف اولورلر يقال بسرة موكتة وموكت
اى منكتة تذكيرى وصف خاص ادعاسنه محمولدر (الموكوت) شدت غم وتاسه دن ناشى بشره سى متغير اولمش كشى يه
دينور يقال رجل موكوت اى كدهما (الولت) واوك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يى اكسلتمك معناسنه دريقال

ولته حقه ولتا من الباب الثانى اذا نقصه (الايلات) ايلاج وزننده ولت معناسنه در يقال اولت حقه يولت ايلاتا
اذا نقصه (المومون) موقوت وزننده اندازه لنمش معروف ومقدّر معناسنه در يقال شئ مومون اى معروف مقدّر
(الوهت) واوك فتحى وهانك سكونيله برطاريره قيصدرمق وصيقشدرمق معناسنه در يقـال وهته يهته وهتا
من الباب الثانى اذا ضغطه (الوهتة) وهده وزننده اينش اشاغى انكبه يره دينور هبطه معناسنه (الايهات) ايلات
وزننده ات تعفن ايدوب قوقمق معناسنه در يقـال اوهت اللحم اذا انتن ❁ فصـــــل الهاء ❁ (الهبيت)
نبيت وزننده شول قورقق كشى يه دينوركه برنسنه دن قورقوسندن عقلى كتمش اوله (المهبوت) هبيت معناسنه در
يقال هبت الرجل على بناء المفعول فهو هبيت ومهبوت اى الجبان الذاهب العقل (الهبت) سبت وزننده اورمق
معناسنه در يقال هبته هبتا من الباب الثانى اذا ضربه واشاغى ايندرمك معناسنه در يقال هبته اذا هبطه وبركسه نك
قدر ومنزلتندن ساقط ومنحط ايلك معناسنه استعمال اولنور يقـال هبت فلانا اذا طأطأه وحطه يعنى
من قدره ومنه حديث عمر ❁ لما مات عثمن بن مظعون على فراشه هبته الموت عندى منزلة حيث لم يمت شهيدا ❁
اى حطّ من قدره فى قلبى (الهبتة) سبته وزننده ضعف معناسنه در يقـال فى عقله هبتة اى ضعف (الهت)
هانك فتحى وتانك تشـديديله سوزى طـلاقت وانتظام اوزره منسلسل سويلك معناسنه در مسطره دبزلمش
كلمات كبى يقـال هتّ الكلام هتا من البـاب الاوّل اذا سرده واثوابى يرتوب پاره لمك معناسنه در يقـال هتّ
الثوب اذا مزّقه وبرآدمك عرض وناموسنه تعرّضله قولا يا فعـلا خلل ويرمك معنـاسنه استعمال اولنور
يقال هتّ عرضه اذا مزّقه بوراده الاعراض قولى الثياب اوزره معطوفدر ودوككك معناسنه در يقـال هتّ
الماء اذا صبه وبرآدمك قدر ورتبه سـنه كوره احترام ايليوب اكرام واعزازده دونجه معـامله ايلك معناسنه در
يقـال هتّ فلانا اذا حطّ مرتبتـه فى الاكرام وخاتون بلا فاصله ييدرپى ايلك اكيرمك معناسنه در يقـال
هتت المرأة اذا تابع الغزل واغاجك يپراقلرينى صيرمق معناسنه در يقال هتّ ورق الشجر يعنى حته وقروب
اوفاتمق معناسنه در يقـال هتّ الشئ اذا كسره وفتـه (الهتهتة) زلزله وزنـنـده بودخى برنسنه يى قروب
اوفاتمق معناسنه در يقـال هتهت الشئ اذا كسره وفته وسوزى تيزتيز سويلك معناسنه در يقـال هتهت
فى كلامه اذا اسرع ودوه يه صو ايچركن اقـدامى خصوصنده هت هت ديو زجر وآزار ايلك معنـاسنه در
يقال هتهت البعير اذا زجره عنـد الشرب بهت هت (المهتّ) ميمك كسرى وهانك فتحيـله و (الهتات)
شدّاد وزننده چوق سوزلو خفيف الطبع كشى يه دينور يقـال رجل مهتّ وهتات اى خفيف كثير الكلام
هت هت) فدفد وزننده دوه فسمنى صوايچركه سوق ايچون ايراد اولنان صوتدن حكايه در نته كه جاره سأسأ ديرلر
قال الشارح ومنه المثل اذا وقف البعير على الردهة فلا تقل له هت هت ردهه رانك فتحيله حوض مقوله سنه
دينور مثل مزبور برآدمه اترشد وفطـانت مشهودك اولدقده اكا نصيحت خصوصنده پك الحـاح وابرام
ايلمه ديه جك يرده ضرب اولنور (الهرت) هانك فتحى ورانك سكونيله دورتمك وسا نجمق معناسنه در يقـال
هرت فلانا بالرمح هرتا من البـاب الثانى والاول اذا طعنه برآدمك عرضنه طوقنمق معناسى بوندن يا خود تمزيق
معناسندن مأخوذ درنته كه اصول سائره ده مسطوردر وهرت اتى مهرّا اولنجه قدر طبخ ايلك معنـاسنه در
يقـال هرت اللحم اذا بالغ فى طبخه حتى تهرأ واثوابى يرتوب پاره لمك معناسنه در يقـال هرت الثوب اذا مزّقه
(الهريت) امير وزنـنـده بول وواسع نسنه يه دينور سائر امهـاتده واسع الشدقين عنوانيله مرسوم اولمغـله
آوردلرى بول ويبوك كسه ديمك اولور ظاهرا نسخه لردن ساقطدر حتى نهايه ده وفى حديث رجاء بن حيوة
❁ لاتحدّثنا عن متهارت ❁ اى متشدّق مكثار من هرت الشدق وهوسعته عبارتيله مثبتدر وهريت ايكى سبيلى
براولمش خاتونه دينور يقـال امرأة هريت اى مفضاة وارسلانه دينور وقطعا كتم اسرار ايليان كسه يه دينور
يقال رجل هريت اذا كان لايكتم سرّا وشول كسه يه دينوركه بد زبان اولوب دائما قبيح وناسزا سويلر اوله
يقـال رجل هريت اذا كان يتكلم بالقبيح ❁ شارح بو ايكى معنا يى متحد اعتبار ايلمشدر لكن اظهر اولان هر برى
مستقلدر (الهرت) فتحتينله برنسـنه واسع وسائر اصوله كوره بركسـه بيوك آوردلو اولمق معناسنه در يقـال
هرت هرتا من الباب الرابع اذا صار هريتا (الهرت) كتف وزننده و (الهروت) صبور وزننده و (الهرّات)
شدّاد وزننده بونلرده ارسلانه دينور واسع الشدق اولديغيچون (الهرامبت) هانك فتحيـله ركايا معناسنه دركه
ديوارسز واسع وديبى يقين قيوله دينور ركايا ركيه نك جمعيدر وبو ذكر اولنـان هرت كلمه سندن مأخوذ
اولمق ملحوظدر ❁ مترجم ديركه كتاب مزهرده مفردى مسموع اوليان جوع فصلنده بو وجه اوزره مرسومدركه

هراميت دهناء ناحيه سنده برنيچه آبار مجتمعه يه اطلاق اولنور كه لقمان بن عاد محفورلرى اولمق اوزره مشهوردر واصمعى ضربه نك بسارنده اولدقلرينى تصريح ايلمشدر ✵ پس مؤلفك تفسيرى مخالف اولور (الهفت) هانك فتحى وفانك سكونيله و(الهفات) هانك ضميله برنسنه خفتدن ناشى طاغيلوب اوچمق معناسنه در قوش تويلرى كبى يقال هفت الشئ هفتا وهفاتا من الباب الثانى اذا تطاير لخفته واندیشه وتفكرسزلسنانه نه كلورسه كثرت اوزره سوزسويلك معناسنه استعمال اولنوردكرمن جقجقه سى كبى ياخود قوله باغچه سندن بوشانمش آيو كبى يقال هفت الرجل اذا تكلم كثيرا بلا روية وريزه ريزه وخرده خرده اولوب اشاغى يه طوغرى دوكيلوب دوشمك معناسنه در طاغدن طاشلر پاره لنوب دوشديكى كبى يقال هفت الشئ اذا انخفض واتضع ودق وهفت اسم اولور اطرافنه نسبت دوز واوتوراقلى ارضه دينور وسرعتله اينوب دوكيلان صاغانقلى يغموره اطلاق اولنور وحمق وافر معناسنه در يقال فيه هفت اى حمق وافر (المهفوت) مبهوت وزننده متحير آدمه دينور (التهافت) تفاعل وزننده برنسنه اوزره بالاختيار پيدرپى دوشمك معناسنه در يقال تهافت على الشئ اذا تساقط وتتابع ✵ شارحك بيانه كوره اكثريا شرخصوصنده مستعملدر پروانه نك چراغه تهافتى كبى (الهفات) سحاب وزننده احمق و بيغز آدمه دينور (الهلت) هانك فتحى ولامك سكونيله برنسنه نك قبوغنى كيدرمك معناسنه در يقال هلت الشئ هلتا من الباب الاول اذا قشره (الانهلات) انسلات وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى يقال انهلت يعدو بمعنى انسلت (الهلتى) سكرى وزننده برنبات آديدر (الهلاتة) ثمامه وزننده هنوز طوغمش قوزينك ايش وصوك تعبير ايتدكلرى درينك سياه ومردار پايقنيسنه دينور (الهلتاة) هانك فتحيله يوردن يورده قونوب كوچراولان طائفهٔ انسانى يه دينوركه كوچراولى تعبير اولنور تركانلر اولوس تعبير ايدرلر يقال مرت علينا هلتاة وهى جماعة يقيمون ويظعنون (الهلقت) قافله ولامك شده سيله جردحل وزننده پك آجلغه دينور يقال جوع هلقت اى شديد (الهمت) سمت وزننده تريد باغ ايچره اورتيلوب غائب اولمق معناسنه در يقال همت الثريد همتا من الباب الاول اذا توارى فى الدسم (الاهمات) همزه نك كسريله كولمكى ياخود سوزى اخفا ايلمك معناسنه در كه پك يابجه وكيزلوجه كولمكدن ياسويلمكدن عبارتدر يقال اهمت الكلام والضحك اذا اخفاه (الهنبتة) هانك فتحى ونونك سكونيله برايشده سولبكلك وكوشكلك ايلمك معناسنه در يقال هنبت الرجل فى امره اذا استرخى فيه وتوانى (الهوتة) هانك ضمى وفتحيله الحق وچقوريره دينور دره ايچى كبى جمع جنسى هوت درهاسز (التهويت) تفعيل وزننده بركسنه يه صوت بلند ايله چاغرمق معناسنه دركه طورمسنى ياكلمسنى اراده يه مبنى اولور يقال هوت به تهويتا اذا صاح به (التهييت) ياى تحتيه ايله تفعيل وزننده بركسنه يه صوت اعلا ايله يانمه كل ديو چاغرمق معناسنه در يقال هيت به تهييتا اذا صاح به ودعاه وبو ماده آتيه دن مأخوذدر (هيتلك) هانك فتحى وآخرينك حركات ثلاثيله ولغت قليله ده هاء مكسوره اولور اسم فعل امردر هلم معناسنه دركه بروكل ديمكدر كرچه هلم كلمه سى لازم ومتعدى اولور لكن بو راده لازم اراده اولنور مؤلفك بصائرده بيانه كوره بونده مفرد وتثنيه وجمع برابردر وعدد كديد نصكره ذكر اولنغله لام تبيين ايچوندر سقيالك ماده سنده اولديغى كبى تقول هيتلك وهيت لكما ولكم ولكن و بونك اسم فعل اولمسنده ومتصرف اولمسنده وآخرينك حركاتنده اختلافات عديده واردر بيضاوى سورهٔ يوسفده بسط ايلمشدر ومزهرده مرسومدر كه هيتلك قبطيه ده ياسريانيه وياعبرانيه ده تعال معناسنه اصلى هيتلج ايدى (هبت) هانك كسريله عراقده بربلده آديدر (هات) تانك كسريله اسم فعل امردر اعطنى معناسنه كه بكا ويرو بكا كتور ديمكدر يقال هات يارجل وهاتيا وهاتوا وهاتين مثل عاطين شارح ديركه امام خليل ديديكه اشبو هات كلمه سى آتى يؤتى ايتاء ماده سندن امردر همزهٔ ثانيه الفه قلب اولنوب وهاء همزه يه معاقب اولمشدر ايا وهيا واراق وهراق كبى وعربلرك ماهاتيك قوللرى بونى مؤيددر (الهيت) هانك كسريله بغايت درين يره دينور بئرغيا كبى ارض غامضه معناسنه وهيت برمخنث يعنى برمذكرسماعى اسميدركه نبى اكرم عليه السلام حضرتلرى آنى مدينه دن نفى واجلا بيورديلر على قول بونون وباى موحده ايله هنبدرنته كه ماده سنده بيان اولندى ✵ فصل الياء ✵ (يرت) يانك فتحى وراءنك سكونيله عوف بن عيسى الفرغانى الفقيه الشافعى جدينك اسميدر (الياقوت) اقسام جواهردن جوهر معروف اسميدر وبو فارسيدن معربدر اصناف كثيره سى واردر احمر رمانى قسمى جمله دن اجود واغلادر شربى وسوسه وخفقان وضعف قلبه نافع وتعليق جمود دمه مانعدر (الايهات) همزه نك كسريله اتقوتمق معناسنه در يقال ايهت اللحم اذا انتن هذا آخر حرف التاء والحمد لله تعالى فى الآخرة والاولى

وصلى الله على رسوله محمد وآله وصحبه اجمعين

(الابث) همزه نك فتحي و بانك سكونيله بركسه يي سلطان و والى حضورنده فصل وسعايت كونه قاله كتورمك معناسنه در يقال ابثه وابث عليه ابثا من الباب الثاني اذا سبعه عند السلطان (الابث) كتف وزننده اشر معناسنه در كه شدت فرح وفرط نشاط كندليسنه مستولى اولمغله مست وسر بهوا اولان كشي يه دينور مست مى اقبال اولنلر كبي يقال رجل ابث اى اشر (الابث) فحتينله دوه سودى ايچمكله يورك شبشوب وكوكل سرخوش كبي بولامق معناسنه در اول سودك معتاد اولميا نه كيفيتي بو يلجه در يقال ابث الرجل ابثا من الباب الرابع اذا شرب لبن الابل حتى انتفخ واخذ فيه كالسكر (الاباثى) سكارى وزننده شول دوملره دينور كه قرنلرى طوق اولمغله چوكوب اونورمش اولملر يقال ابل اباثى اى بروك شباع ☼ شارح دير كه مفردى ابيث وابيثه در (المؤتبثة) مؤتفكه وزننده شول طولومه دينور كه سود ايله طولوب على حاله شيشكن وطولغون قالمش اوله (الاثاثة) و(الاثاث) همزه لرك فتحيله و(الاثوث) قعود وزننده اوت كور وصيق اولمغله يرى بربنه صارمشق اولمق معناسنه در يقال اث النبات اثاثة واثاثا واثوثا من الباب الاول والثاني والرابع اذا كثر والتف وعورتك صغريسى كه قبيح تعبير اولنور بيوك اولمق معناسنه در يقال اثت المرأة اذا اعظمت عجيزتها (التأثيث) تفعيل وزننده بريرى ياخود دوشك مقوله سى نسنه يي چكنيه رك دوزلتمك معناسنه در يقال اثث الفراش وغيره تأثيثا اذا وطأه ووثره (الاث) همزه نك فتحي وثانك تشديديله و(الاثيث) امير وزننده عظيم وفراوان اولان نباته وسائر نسنه يه دينور يقال نبت اث واثيث اى كثير عظيم جمعى اثاث كلور كرام وزننده واثايث كلور مؤنثى اثيثه در هايله وجمع مؤنثى جمع مذكر كبيدر ويقال امرأة اثيثة اى عظيمة العجيزة واثايث تومند على قول اوزون بويلو طولغون وتامة الاعضا اولان خاتونلره دينور كه مفردى اثيثه در (الاثاث) سحاب وزننده خانه متاعنه دينور كه مطلقا خانه نك لوازم ومهماتى اولان اسبابدن عبارتدر فرش واوانى وسائر لوازمى كبي وبونك مفردى يوقدر على قول اثاث كوترى ماله اطلاق اولنور غنم وابل وعبيد ومتاع بيت كبي مفردى اثاثه در هايله يقال نقل الاثاث اى متاع البيت ولا واحد له او المال اجمع والواحدة اثاثة (الاثاثى) اثافى وزننده ومرادفيدر كه ساج اياغنه دينورسه يا تعبير اولنور ☼ شارحك بيانه كوره ثاءفادن مبدله در واثاثى بنى حبطات قبيله سنه مخصوص برفرس آديدر (اثاثه) همزه نك ضمى وفتحيله بر رجل آديدر واصحابدن مسطح نام ذاتك پدرى اسميدر (الارث) همزه نك كسريله ميراث معناسنه در كه وارثك شرعا الديغى تركه ومخلفاتدن عبارتدر همزه واودن بدلدر يقال حاز الارث اى الميراث اى المنتقل عن الميت ☼ شارح دير كه بونلرك اصللرى واو يدر وراثه دن مأخوذدر كه غيردن برآدمه من غير عقد مال انتقالندن عبارتدر بعده ميتدن انتقال ايلمكده تخصيص اولندى واول منتقل اولان ماله ارث وميراث وتراث اطلاق ايلديلر تراثك دخى اصلى وراث ايدى وميراثك اصلى موراث ايدى مال منتقلى آلت منزله تنزيل ايلديلر كويا كه ميتدن وارثه آلت نقل اعتبار ايلديلر وارث اصل ومبنا عليه معناسنه در يقال هو من ارث صدق اى فى اصل صدق ومتأخرينك متقدميندن وارث واخذ وضبط وحفظله عامل اولدقلرى امر قديمه يعنى حالات قوليه وفعليه وشرعيه وعرفيه يه اطلاق اولنور ومنه الحديث ☼ انكم على ارث من ارث ابيكم ابراهيم ☼ يريد به ميراثهم ملته وارث آتش كولنه اطلاق اولنور رماد معناسنه وبرشيئك بقيه سنه اطلاق اولنور (التأريث) تفعيل وزننده برجماعت بيننه فتنه او لحروب فساد وشورش القا ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه معناى آتيدن مأخوذدر يقال ارث بين القوم اذا اغرى وافسد وآتش ياقق معناسنه در يقال ارث النار اذا اوقدها (الارث) حرث وزننده بودخى آتش ياقق معناسنه در يقال ارث النار ارثا من الباب الاول اذا اوقدها (التأرث) تفعل وزننده آتش يانمق معناسنه در يقال تأرثت النار اذا اتقدت (الارث) همزه نك ضميله برنوع تيكنلو اوت اسميدر وبودوه تيكنى نوعندندر دوه يه بغايت برايوب لكن صوكنده اويوزايدر (الارث) صرد وزننده ايكى زمين ميانده اولان سنوره وفاصله نشانلرينه دينور ارفه معناسنه بو ارثه نك جمعيدر نته كه ارف ارفه نك جمعيدر (الارثة) جرعه وزننده قزل تپه يه دينور اكمة حمراء معناسنه وشول فشقى يه دينور كه اوجاغك كولى يا ننده احضار ايدرلر تا كه وقت حاجتده طوترق ايدوب آنكله آتش يقارلر وارث كبي ايكى ارض ارالغنده اولان مرز وسنوره دينور ☼ مؤلف ارث كلمه سى بونك جمعى اولديغنى بياندن مشتغل اولمشدر نته كه آنفا ذكر اولندى وطبراغى بومشق ودوزمكانه دينور وقيون رنكلرندن رقطه كبي آقلو قرملو آلاجه رنكه دينور (الآرث) هاجر وزننده آقلو قره لو آلاجه اركك قيونه دينور ارثاء مؤنثيدر رقطاء وزننده (الاراث) كتاب وزننده آتشه دينور وآتش ياقق ايچون احضار اولنان قاو مقوله سى طوتروغه دينور (الايناث) همزه نك كسريله ديشى طوغرمق معناسنه در يقال آنثت المرأة ايناثا اذا ولدت انثى (المؤنث) محدث وزننده ديشى طوغران خاتونه وسائر حيوانه دينور (المئناث) محراب وزننده هر بار ديشى طوغرمق عادتى اولان خاتونه وسائر حيوانه دينور

شارح دیرکه مذکرینه‌ده مئناث دینور زیرا مفعال بنیه‌سنده مذکر ومؤنث مساویدر ومئناث مخنث کسه‌یه اطلاق اولنور که مذکر سماعی تعبیر اولنور ویومشق طپراقلو ارضه اطلاق اولنور که منبت اوله کاسیذکر ومئناث ومئناثه هایله کسمز وکند قلجه اطلاق اولنور یقال سیف مئناث ومئناثة ای کهام (الانیث) امیر وزننده دیشی تیمور دینور که ملایم اولور ارککنه که پولادودمشق تعبیر اولنور ذکر اطلاق اولنور (المؤنث) مخنث وزننده دیشی‌یه دینور که حق تعالی آنی دیشی خلق ایلمشدر ومؤنث مخنث کسه‌یه اطلاق اولنور که مذکر سماعی تعبیر اولنور تقول تذکر فی امر هذا المذکر المؤنث ای المخنث (الانثیان) انثی کلمه‌سندن تثنیه‌در بدن انسانیدن خایه‌لره وقولاقلره اطلاق اولنور وبجیله وقضاعه قبیله‌لرینه اطلاق اولنور (الانیثة) خبیثه وزننده مئناث کبی طپراغی یومشق ومنبت یره اطلاق اولنور یقال ارض انیثة ومئناث ای سهلة منبات (التأنیث) تفعیل وزننده و(التأنث) تفعل وزننده مؤنث کبی سهولت وملایمتله معامله قلمق معناسنه‌در تقول انثت له تأنیثا وتأنثت له ای لنت له جمیع حیوانک مؤنثلرنده ضعف وسهولت اولمق علاقه‌سیله سهل وضعیف اولان نسنه‌لرا کا تشبیه اولنمشدر (الانثی) همزه‌نک ضمیله فعلی وزننده دیشی‌یه دینور ارککک مقابلیدر و بو حیلی کبی مخصوصه‌در وعربلر بر خاتونی کالله وصف ایلسه‌لر امرأة انثی دیرلر که کامله دیمکدر نته که رجل ذکر دیرلر که کامل دیمکدر (الاناث) همزه‌نک کسریله انثی لفظنک جمعیدر نته که اناثی دخی جمعیدر همزه‌نک فتحیله که نوادردندر واناث جماداته اطلاق اولنور موات معناسنه شجر وحجر کبی مترجم دیرکه مؤلف بو معنا ایله اشبو ﴿ان یدعون من دونه الااناثا﴾ الایة کریمه‌سنه اشارت ایلمشدر بونده بعض مفسرین حکم لفظی اعتبار ایلدیلر زیرا معبود اتخاذ ایلدکلری صنملرک اسملری مؤنث ایدی لات وعزی ومنات کبی وبعضلر حکم معنایی اعتبار ایلدیلر که ارجح اولان بودر زیرا صنملری جمادات اولوب وجمادات منفعل اولملریله مؤنث حکمنده اولورلر بونک ملخصا بسطی بودرکه مطلقا موجودات قسمی بری برینه اضافتله اوچ ضرب اوزره‌در (اول) فاعل غیر منفعل‌درکه همان باری تعالی حضرتلریدر (ثانی) منفعل غیر فاعل‌درکه جماداتدن عبارتدر (ثالث) من وجه منفعل ومن وجه فاعل‌در ملائکه وانس وجن کبی زیرا بونلر حق تعالایه نسبتله منفعل وکندیلرینک مصنوعات ومعمولاتلرینه نسبتله فاعللردر پس ذکر اولنان معبودلری جمله جماداتدن منفعل وغیر فاعل اولملریله حق جل وعلی انلره اناث تسمیه‌سیله تبکیت وکمال جهل وغفلتلرینه تنبیه ایلدی بو صورتده جماداته اناث اطلاقی حقیقی اولیوب اطلاقات شرعیه‌یه مقارب بر معنا اولور وفلکده اولان خرده کواکبه اطلاق اولنور نته که کبیرلرینه ذکور اطلاق اولنور

فصـــل الباء ※ (البث) بانک فتحی وثانک تشدیدیله بر نسنه‌یی یایوب طاغتمق معناسنه‌در یقال بث الریح التراب بثا من الباب الاول والثانی اذا اثارته وفرقته وبر خبری فاش وشایع ایلمک معناسنه استعمال اولنور یقال بث الخبر اذا نشره وفرقه ودروننده اولان رازی بر کسه‌یه اظهار ایلمک معناسنه استعمال اولنور تقول بثثتک السر ای اظهرته لک وبث منثور ومتفرق اولان خرماره اطلاق اولنور مراد چوال یاخود سپت ایچره خوشجه وصقیجه کنز اولنمامغله بری برینه یاپشق اولمیوب طاغنق اولان خرمالردر وکنز خرمایی بر قابه طولدروب اوزرینه بر مقدار صورش ایلدکدنصکره کرکی کبی باصوب صقیلامغه دینور بو کونه اولان خرما کوه‌دز مأمون ولذتی اوزره باقی اولور یقال تمر بث ای متفرق منثور یعنی لم یجد کنزه واصمعی بونی قابده اولمیوب طشره‌ده پراکنده طوران خرمالر ایله تفسیر ایلمشدر مصدر بمعنی مفعولدر وبث توز وطپراق مقوله‌سنی توزیدوب صاورمق معناسنه‌در یقال بث الغبار اذا هیجه وبث حال وشان معناسنه استعمال اولنور عادتا اظهار اولندیغنه مبنیدر یقال هو حسن البث ای الحال وشدت اوزره اولان حزن واندوهه اطلاق اولنور که صاحبی صبر وتحمل ایده میوب تشکی‌یه ناچار اوله ومنه قوله تعالی ﴿انما اشکو بثی وحزنی الی الله﴾ ※ بو راده مآل اعتباریله بمعنی مفعولدر یاخود شدتندن عقل وصبر وآرامی تفریق ایلمک ملاحظه‌سیله بمعنی فاعل اولور (الانبثاث) انفعال وزننده مطاوعدر یایلوب طاغلمق معناسنه یقال بث الشیء فانبث (الابثاث) همزه‌نک کسریله بو دخی بر نسنه‌یی یایوب طاغتمق وبر خبری فاش وشایع ایلمک معناسنه‌در یقال بثه وابثه بمعنی وراز مکتومی بر کسه‌یه اظهار ایلمک معناسنه‌در تقول ابثثتک السر ای اظهرته لک (التبثیث) تفعیل وزننده بو دخی ابثاث معناسنه‌در لکن مبالغه‌یی متضمندر یقال بثث الخبر تبثیثا اذا بثه (البثبثة) زلزله وزننده بر خبری هر طرفه فاش وشایع قلمق معناسنه‌در یقال بثبث الخبر اذا نشره وفرقه وغبار مقوله‌سنی توزیدوب صاورمق معناسنه‌در یقال بثبث الغبار اذا هیجه (المنبث) انبثاثدن اسم مفعولدر طاغلمش نسنه‌یه دینور بو مناسبتله بایلمش کشی‌یه اطلاق اولنور مغشی علیه معناسنه عقلی طاغلمق ملاحظه‌سیله‌در تقول ضربته فوقع منبثا ای مغشیا علیه یاخود بایلوب زمینه یایلدیغی ملاحظه‌سنه مبنیدر (الاستبثاث) بر کسه آخردن بر خبرک یاخود بر سرّ نهانک

كنديسنه اظهار ايلمسني استمك معناسنه دريقال استبث الخبراياه اذاطلب اليه ان يبثه اياه (البحث) بانك فتحى
وحاى مهملهنك سكونيله برنسهنك غور وحقيقتنه اطلاع ايچون صور وب آراشدرمق معناسنه دريقال بحث عنه
بحثا من الباب الثالث اذا فتش عنه اصل بحث طپراق ايچندن برنسه يى اراشدرمق معناسـنه موضوعدر و بحث
معدنه اطلاق اولنور كه آنده فلزات طلب اولنور بمعنى مفعولدر وايرى يبلانه اطلاق اولنور طپراغى بحث ايلديكيچون
(الاستبحاث) و (الابتحاث) افتعال وزننده و (التبحث) تفعل وزننده برنسه يى كركى كبي تفتيش ايلمك معناسنه دريقال
استبحث عنه وابتحث وتبحث بمعنى بحث عنه وابتحاث بحثه ديدكلرى لعب آتى يى او ينامق معناسنه دريقال ابتحث الصبي
اذالعب بالبحثة (مباحث البقر) بيان صغرى اراشديره جق محللر ديمكدركه انسـان وعمارت قسمندن خالى ياخود
نامعلوم اولان بيابان اوله جقدر ومنه المثل تركته بمباحث البقر اى بمكان قفر اومجهول يعنى بحيث لايدرى اين هو
(البحثة) نبذه وزننده و (البحيثى) بانك ضمى وحانك تشديديله سميهى وزننده اطفاله مخصوص برلعب آديدركه
بحاثه ايله يعنى طپراغله اوينارلر طپراغى كومه كومه ايدوب برينك ايچنه برنسنه صقلارلر ديكرى مظنه ايله بولمغه سعى
ايدرلر تركيده طپراغه كومه او يونى تعبير اولنور (البحاثة) بانك ضميله طپراغه اطلاق اولنور آنده كيرلو اراشدرلديغى
حسبيله (البحوث) صبور وزننده سور قرآنيه دن سورهٔ توبه نك اسم آخريدر ٭ مترجم ديركه سورهٔ مزبوره نك
اون بش اسمى واردر سورهٔ برآءه وتوبه ومقشقشه ومبعثره ومحوث كبى وبحوث اطلاقى منافقين احوالندن بحث واثاره يى
مشتمل اولديغنه مبنيدر نهايه ده باء مضمومه ايله بحوث عنوانده بحثك جمعى اوله رق مرسومدر وفائقدن باء مفتوحه ايله
نقل ايتشدر وبحوث شول دوه يه اطلاق اولنور كه يورركن اللريله طپراغى كيروسنه صاو يروب اثار اوله (الباحثاء) نافقاء
وزننده كوسنبك وعرب طوشانى ديدكلرى جانورك دليكى اغزنده اولان طپراق يغننه شبيه طپراق كومه سنه دينور
اول جانورك يوه سنه نافقاء وقاصعاء ديرلر لكن بو اول يوه اوليوب اكا شبيه اولانه دينور (بحاث) كتان وزننده بررجل
اسميدركه بحاث بن ثعلبة بن خزيمة الانصـارى اوله جقدر وعلى بن محمد البحاثى راوئ ابن حبان اولان زوزنى
مرحومدن ابن حبانك مؤلفى كتاب التقاسيم والانواع روايت ايلشدر وابن حبان باى مهمله ايله در (البرث) بانك فتحى
وراءنك سكونيله يومشق طپراقلو يره دينور ارض سهله معناسنه على قول يومشق قومدن اولان طاغه وعند البعض
زياده سيله يومشق ودوز وكوزل اولان ارضه دينوركه بغايت منبت وصوى اوله جمعى براث كلور بانك كسريله وابراث
كلور وبروث كلور وبرارث كلور على قول وزن اخير خطادر وبرث حاذق وماهر دليل و رهبره دينور خريت معناسنه
(البرث) فتحتينله بركسه صاحب ثروت وسامان اولمغله كونا كون نعمت فراوانله متنعم ومتمتع اولمق معناسنه دريقال
برث الرجل برثا من الباب الرابع اذا تنعم تنعما واسعا (براثا) بانك فتحيله بغداد قضاسنده نهر الملك ناحيه سنده برقريه
على قول بغدادك جانب غربيسنده براسكى محله آديدر احمد بن محمد بن خالد وجعفر بن محمد وابو شعيب البراثيون كه
محدثلردر اوراية منسوبلردر وجامع براثى بغداده برموضعدر (برعث) عين مهمله ايله جعفر وزنـنده باديه ده
برموضعدر (البرعث) قنفذ وزننده كوته دينور كون واستكى جمعى براعث كلور (البرغوث) غين معجمه ايله
زنبور وزننده معروفدركه پيره ديدكلرى سياه وخرده حيوانه دينور فارسيده كيك دينور و برغوث روم الكاسنده
بربلده آديدر ظاهرا روم ايليده برغوس محرفى بورغاز ديدكلريدر (البرغثه) دحرجه وزننده طحلبه شبيه بررنك اسميدركه
بوزايله قرامتق آق بينده اولورلسانمزده نفتى ديدكلريدر برغوثك لونيدر يقال به برغثة اى لون كالطحلة البعث بحث وزننده
كوندرمك معناسنه دريقال بعثه بعثا من الباب الثالث اذا ارسله ٭ مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل بعث برنسنه يى برسمته
اثاره وتوجيه ايلمك معناسنه موضوعدر معانئ سائره بوندن متفرعدر تعلق ايلديكى نسنه نك اختلافى حسبيله مختلف
اولور بو جهـتله ايكى نوع اولور برى بشرى دردوه يى اثاره كبى كذلك برآدمى برخصوصـه ارسال كبى وثانى
الهيدر بودخى ايكى كونه در برى عدمدن اعيان واجناس وانواع ايجاد ايلمك كبى كه بو جناب خالق بيچون حضرتلرينه
مخصوصدر وديكرى موتى احيا ايلمكدركه بونده اقدار الهى ايله بعض انبياء واولياء دخى مظهردر عيسى عليه السلام
وحضرت محمد عليه الصلوة والسلام كبى وقرآن كريمده سكز معنايه وارد اولمشدر كه الهام واحياء موتى وايقاظ وتسليط
ونصب حاكم وتعيين واخراج من القبور وارسال معنالريدر ومصباحك بيانه كوره اول نسنه كه بنفسه منبعث اوله فعل اكا
بنفسه متعدى اولور كه بعثته دينور واكر بنفسه منبعث اولمز ايسه فعل اكا باء واسطه سيله متعدى اولور كه بعثت به دينور
پس رسول ارسالنده بعثته وكتاب وهديه ارسالنده بعثت به ديرسن انتهى و بعث دوه نك باغنى چوزوب صالبورمك
معناسنه استعمال اولنور يقـال بعث الناقة اذا اثارها يعنى حل عقالها فارسـلها واو يقودن اوياندرمق معناسنه
استعمال اولنور يقال بعث فلانا من منامه اذا اهبه و بعث عسكره اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر مبعوث اولمق

ملاحظه سنه مبنی در عیننك فتحیله ده جائزدر حرف حلق اولدیغیچون نهر ونهر کبی جمعی بعوث کلور اهل سیر
بعث ایله سریه بینی فرق ایدرلر آنلرك عندنده حضرت رسول اکرم علیه السلام بولندیغی جهاده غزوه وجهاد
ایچون اوچدن مادون اولەرق ارسال بیوردقلری عسکره بعث واوچدن زیاده یه سریه اطلاق اولنور و بعث قبوردن
موتایی دیرلدوب قالدرمق معناسنه استعمال اولنور ومنه یبعث الله الموتی ای ینشره (الابتعاث) افتعال وزننده بودخی
کوندرمك معناسنه در یقال ابتعثه بمعنی بعثه (الانبعاث) انفعال وزننده کوندرلمك معناسنه در یقال بعثه فانبعث
(البعث) کتف وزننده کیجه‌لر اویومیوب تهجد اوزره اولان کشی یه دینور یقال رجل بعث ای متهجد سهران
(البعث) فتحتینله اویانق اولمق معناسنه در یقال بعث الرجل بعثا من الباب الرابع اذا ارق (التبعث) تفعل وزننده
انبعاث معناسنه در بومعنادندر که شعرای عرب تبعث منی الشعر دیرلر بندن آب روان کبی شعر منبعث اولدی
دیه جك یرده (البعیث) امیر وزننده عمرو بن معدی کربك قرسی اسمیدر و بعیث بن حریث و بعیث بن رزام و بعیث بن
بشر شاعرلردر (المنبعث) اسم فاعل بنیه سیله اصحابدندر اصل اسمی مضطجع اولمغله رسول اکرم علیه السلام
حضرتلری تغییر بیورمشلردر (بعاث) غراب وزننده و بانك حرکات ثلاثیله منقولدر مدینه قربنده برموضع آدیدر
وآنده برملحمه واقع اولمشدر یوم البعاث معروفدر (الباعوث) باغوت وزننده نصاری طائفه سنه مخصوص
استسقاء یعنی انقطاع مطر سنه‌لرنده استمطار ایلدکلری حالته دینور و بو اسم سریانیدر (البغاث) بانك حرکات ثلاثی
وغین معجمه ایله برنوع قوش اسمیدر که توز رنکنده اولور یعنی بوز اولور جمعی بغثان کلور بانك کسریله غزلان وزننده
بو قوشی مردارخوار ایله بیان ایدرلر که ترکیده لوری قوشی تعبیر اولنور صیاد دکلدر بطیء الطیراندر و بغاث مطلقا
قوشلرك شریر اولنلرینه دینور شرار الطیر معناسنه که قوشلرك لئیم والحق وصوت وصید مقوله سی خیر ومنفعتدن
عاری بلکه شر وضرر صاحبی اولان قسمندندر قرغه وقرتال وچیلق ودلوجه طوغان قوشلری کبی که خرسزلق
شریله کچنورلر پس بومعناده جمع اولور مفردی بغاثه در نعام ونعامه کبی وفی المثل البغاث بارضنا یستنسر ای
من جاورنا عز بنا یعنی شکار معتقدرا ولمیان ادنی قوشلر بزه مجاورت سببیله جلادت پیدا ایدوب نسر و کرکس دیدکلری
صیاد قوش کبی صولت وسطوتله متصف عزیز اولورلر زمخشری بغاثی جمع اوله رق اوفق قوشلر ایله تفسیر ایدوب
مثل مزبوری مؤنث اوله رق تستنسر عنوانده ایراد ایلمشدر* قالدیکه مؤلفه کوره تذکیروتأنیث عنوانلریله ده ملایمدر
اوله کوره تذکیر اقتضا ایدر وثانی یه کوره تأنیث اقتضا ایدر ونسردن مراد فارسیده کرکس و ترکیده قاره قوش دیدکلری
صیاد قوشدر آق بابا دیدکلری ذکر اولنان مردارخوار نوعندندر* شارح دیرکه بعضلر مثل مزبوری بز برآلای عجزه
وناتوان کروهی یز که ضعفاء دخی بزه اظهار قوتله حقارت واهانت ایدرلر دیمك معرضنده بیان ایلدیلر لکن صواب
اولان وجه اولدر و بغاث برموضع ایدر (البغثاء) حمراء وزننده بنك بنك آقلو قره لودیشی قیونه دینور مذکرنده
ابغث دینور واجناس مختلفه دن مجتمع اولان اخلاط ناسه اطلاق اولنور (البغث) فتحتینله قیون بنك بنك آلاجه اولمق
معناسنه در یقال بغث البغثان بغثا من الباب الرابع اذا صار ابغث و بغثت النعجة اذا صارت بغثاء (البغثة) جرعه وزننده
آندن اسمدر امهات سائره ده بغث فتحتینله برنسنه بوز رنکلی اولمق معناسنه و بغثه آندن اسم یعنی بوزلق معناسنه
اولمق اوزره مرسوم اولمغله* مؤلفك عبارهسنده قصور اولمق غالبدر (الابغث) احمر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور
لونه بناء وابغث برموضع آدیدر و برقوش اسمیدر قره بتاق دیدکلری صوقوشی اوله جقدر (البغیث) امیر وزننده
اریه ایله قارشق بغدایه دینور* مؤلفك والطعام قولی زائددر زیرا طعام عرف عربده بغدایه اطلاق اولنور* شارح دخی
تصحیح ایلمشدر (البغیثاء) تصغیر بنیه سیله دوه نك ترکی یرینه دینور که هکبه وخرج آتیلان یردر (البقث) مکث
وزننده برنسنه یی قارش دورش ایلمك معناسنه در یقال بقث امره وطعامه وکلامه بقثا من الباب الاول اذا خلطه
(البلیث) امیر وزننده مرعاده ایکی یللق قرارمش چایره دینور که آندن دواب ومواشی منتفع اولمازلردر بن کبی که اولدخی
حمض وسائر اوتلغك قوریمشنه دینور که آندن دخی انتفاع اولنمز* شارح دیرکه ثلیب دخی بومعنایه اولمغله مقلوب
اولمق غالبدر و بلیث دمیث لفظنه اتباع اولور که نرم وملایم دیمکدر یقال شیء دمیث بلیث (بلث) بحث وزننده
سماك بن مخرمه نام کسنه نك جدی اسمیدر وسماك عند البعض اصحابدندر (البلعثة) عبثله بلکفه وزننده بدن انسانی
غلیظ وشیشمان اوله رق صالیق وسولپك اولمق حالتنه دینور یقال به بلعثة ای رخاوة فی غلظ جسم وسمن و بلعثه
شیشمان اولوب سولپك وصالیق اولان خاتونه دینور* شارح دیرکه مذکرنده بلعث دینور (بلکوث) زنبور وزننده بر رجل
آدیدر (بلاکث) جمع بنیه سیله برموضع آدیدر (البلکثة) بلعثه وزننده پك ایری سیاه و یکپاره قیایه دینور (البیبث)
فیعیل وزننده برنوع سمك بحری آدیدر (البوث) لوث وزننده بحث وتفتیش معناسنه در یقال باث عنه یبوث بوثا

اذابحث وپراكنده ايلمك معناسنه دريقال باث متاعه اذابدّده و بوث حوث لفظنه رديف اولەرق استعمال اولنور
پراكنده وتارمار ديمك اولور ومنه المثل تركهم حاث باث مكسورتين وحوث بوث مفتوحتين وحوثا بوثا بالتنوين
اى متفرّقين بونك تفصيلى بودركه بوث كلمەسى حوث لفظنه كه ظرف مكان اولان حيث كلمەسنده دخى لغتدر رديفا
استعمال اونور غايته تشبيها آخرلرى ضم اوزره مبنى اولور وكاهجه استثقالاللضمة فتح اوزره منونا و بلا تنوين
استعمال اولنور وكاهى تخفيف ايچون مكسور اولور وكاهجه واولرى الفه قلب اولنور نته كه حيص بيص كلمەلرى
دخى بو منوال اوزره دروننه كه ياى تحتيه ايله بيث كلمەسى حيث كلمەسنه رديف اولوركه اصلى واودر و بونلر تفريق
وتبديد معناسنه فى الاصل مصدر اولوب بعده غايات كبى اسم وظرف اولەرق استعمال اولنمشدركه پراكنده — قطرب
وتارمار ديمكدر كتب نحويەده بومقوله تراكيب باب مخصوصدر ازجمله وقعوافى حيص بيص ولقيته كفة كفة وصحرة
بحرة وجارى بيت بيت وآتيك يوم يوم وصباح مساء وتفرقوا شغر بغر وشذرمذر وتركهم حوث بوث وحيث بيث
تركيبلريدركه جزؤ اول ثانيدن جزؤ منزلنده اولوب وثانى حرف عطفى متضمن اولديغيچون مبنى اولديلر و بونلر
موقعلرينه كوره حال ايله وظرف ايله مأوللردر (الاباثة) اقامه وزننده بودخى بحث وتفتيش ايلمك معناسنه دريقال
اباث عنه اذابحث (الابتياث) افتعال وزننده اباثه معناسنه دريقال ابتاث يعنى اباث (الاستباثة) برنسنه يى
استخراج ايلمك معناسنه دريقال استباث الشئ اذا استخرجه (البهثة) جرعه وزننده بيان صغرينه دينور و بهثه
بنوسليم قبيله سندن بررجل آديدر كذلك بنوضبيعه دن بررجل آديدر (البهث) بحث وزننده بركسه يى بشر
و بشاشتله يعنى كوزيوز ايله وشوق ونشاطله قرشولمق معناسنه دريقال بهث اليه بهثا من الباب الثالث اذا تلقاه
بالبشر وحسن اللقاء (التباهث) تفاعل وزننده بهث معناسنه دريقال تباهث اليه يعنى بهث (البهكثة) دحرجه
وزننده ايشى جست وچابك طوتمق معناسنه دريقال بهكث فى العمل اذا اسرع (بيث) حيث لفظنه رديف اولور
نته كه آنفا ذكر اولندى يقال تركهم حيث بيث اى متفرقين ✻ مؤلفك اى فرقهم عبارتيله تفسيرى مسامحه يه
محمولدر ✻ فصـــــــل التـاء ✻ (التفث) تالك وفتك فتحيله ✻ مؤلف فى المناسك الشعث وما كان من نحو
قص الاظفار والشارب وحلق العانة وغير ذلك عبارتيله تفسير ايلمكله مسامحه يه مقرون اطلاقات شرعيەدن
اولديغى ايما ايلمشدر مرادى حجاجك احرامدن خروجلرنده قبل الاحرام و بعد الاحرام محظور مباح اولان
صاچ و بدنه ياغ سورنمك وطرنق و بيق كسمك واوستره طوتمق مقولەسى اعماله مباشرت ايلمكدر پس الشعث
قولى ازالة الشعث تقديرنده اولور زيرا شعث فتحتينله صاچ وصقال مدت مديده ياغلنميوب وطرانمديغندن برى
برينه ياپشوب كچه لنمك وتوز وطپراقله آلوده ووسخناك و پژمرده اولمق معناسنه در قالديكه اشبو ✻ ليقضوا تفثهم
الاية كريمەسنده بعض مفسرين تفثى وسخ ايله تفسير ايلديلر نته كه اعرابينك برى آخره ما اتفثك وادرنك ديمشدر
بوكه كوره مضاف تقدير اولنوركه ليقضوا ازالة تفثهم سبكنده اولور و بعضلر تفثى ازالة وسخ ايله تفسير ايلمكله
تقديره حاجت اولمز ومصباح صاحبى تفث الرجل اذا ترك الادهان والاستحداد فعلاه الوسخ عبارتيله تفسير
ايلمشدر كرچه ابوعبيده اشتباه ايلمشدر لكن وجه مذكور اوزره اعرابينك كلامى وقوعنه حجتدر پس آيتمز قومدده
منصوص اولان قضا وتفث افعال عشرهٔ محللاتى اتيانندن عبارتدر وقضاء عنوانى بغايت ملايمدر وهرحالده
مصدر و باب رابعدندر وصاحب نهايه بو عباره ايله بيان ايلمشدر التفث ما يفعله المحرم بالحج اذا حل كقص
الشارب والاظفار ونتف الابط وقيل هو اذهاب الشعث والدرن مطلقا والرجل تفث و بيضاويده ثم ليزيلوا
وسخهم بقص الشارب والاظفار ونتف الابط والاستحداد عند الاحلال عبارتيله مرسوم اولمغله سعدى چلبى
ديمشدركه علماء لغت اشبو تفث ماده سنده اختلاف ايلديلر بعضلر نفس وسخ معناسنه درديدى و بعضلر ازالة
وسخ ايله تفسير ايلدى پس اوله كوره مضاف تقدير اولنوركه ليقضوا ازالة تفثهم تأويلنده اولور وقضاء ايله — قطرب
تعبيرى ازاله سنه مضروب ومعين اولان زمان كچمش اولمغله بعدذلك ازاله قضاء مافات اولمش اولور وابو السعود
ليؤدوا ازالة وسخهم اوليحكموها بقص الشارب وغير ذلك عبارتيله تفسير ايلمكله وجه اولى ترجيح ايدوب
لكن قضايى اداء معناسنه حمل ايلدى وشق ثانيده دخى كذلك تأويل ايلدى ✻ پس مؤلفك الشعث وما كان قولى
وجه مذكور اوزره ازالة الشعث تقديرنده اولوب وما كان قولى ازاله اوزره معطوف اولور سيوطى مزهرده ديديكه
بعض الفاظ عربيه واردركه صدر اسلامده حادث اولوب اهل جاهليت آنى بيلمزلر ايدى ازانجمله تفث لفظى كه
ابوعبيده نك روايتى اوزره اصلا برشعرده واقع اولمديكه آنكله معناى مذكوره استدلال اولنه بلكه اهل لغت آنى تفسير
قرآندن ادراك ايلديلر (التغث) كتف وزننده باشى توز وطپراقله آلوده اولوب ومشط وادهانى تركى سببيله

صاچی بکه لنمس کشی یه دینور یقال رجل تفث ای شعث مغبر (التلیث) تانك فتحیله چوراق یره بتن خرما اغاجنه دینور
(التوث) تانك ضمیله فرصاد اسمیدر که توت تعبیر اولنان میوه در وابن فارس روایتی اوزره تای فوقیه ایله توت لفظنده
لغتدر وتوث مرو قضاسنده برقریه آدیدر ادبادن بحر بن عبدالله بن بحر التوثی اورادندر وتوث اسفراین وفوشنج
قضالرنده برر قریه آدلریدر (التوثة) ها ایله توث لفظنك مفردیدر و بغداد ده برمحله آدیدر محدثیندن محمد بن
احمد بن قیداس ومسعود بن علی ومحمد بن احمد بن علی الزاهد التوثیون اورایه منسوبلردر (کفرتوثا) جزیره ده
برموضعدر ※ فصـــــل الثاء ※ (الثلث) ثانك ضمی ولامك سکونیله وضمتیله اوچ جزؤدن برجزؤه دینور که
اوچده بر تعبیر اولنور تثنیه سنده ثلثان وجمعنده اثلاث دینور (الثلیث) امیر وزننده بودخی ثلث معناسنه در (الثلث)
ثالك کسریله اغاجی واکینی اوچ کونده برکره صوارمغه دینور که بوکه مخصوصدر یقال سق نخله اوزرعه الثلث
ای بعد الثنابعنی مرة فی ثلثة ایام وثلث ناقه نك اوچنجی یاوریسنه دینور پس جوهرینك ولایستعمل الا فی الاول قولی
منظور فیه در لکن جوهری معنای اولده حصر الحبوب بلکه بوصوارمق اغاج واکین قسمنه مخصوصدر دواب
صوارمقده استعمال اولنمز دیمکله اعتراض مذکور نابجادر وبو اعتراض بعض نسخه لردن ساقطدر (ثلاث) ثانك
اولك ضمیله و (مثلث) میمك فتحیله ثلاثة ثلاثة کلمه لرندن معدوللردر ※ مترجم دیرکه سیبویه یه کوره عدل ووصفیتله
وسائره کوره باعتبار الصیغه عدلك تکرری سببیله غیرمنصرفلردر اوچر اوچر دیمکدر ایکی ثلاثه لفظندن بدل ثلاث
کذلك مثلث دیدیلرمثلا ایکی لباسی بوزوب برقاتنجه تیتن یاپدیلرقالدیکه اشبو ※ فانکحوا ماطاب لکم من النساء
مثنی وثلاث ورباع ※ الایه کریمه سنده خطاب جمله یه وارد اولمغله توزیعی اقتضا ایلدیکندن هر بریکز نسوان
مضیه دن ایکی یاخود اوچ یاخود درت نفرینی تزوج ایلمکده مرخص ومخیرسز دیمکدر نته که اقتسموا هذه الدراهم
ثنتین ثنتین وثلاثة وثلاثة قولندن منفهم اولان هر بری ایکی یاخود اوچ درهم آلمقدر وواو بدلی او کلمه سی ایراد اولنسه
ناکحوندن هر بری اعداد مذکورمك برینه اقتصار ایلمك منفهم اولور مقصود ایسه مشیتلرینه تعلیقله بلا تجاوز درت
نفره قدر تزویجی ترخیصدر وقالدیکه عصامك بیاننه کوره ثلاث وزننده معدولیت همان اعداده بلکه اعداددن
بعض کلماته منحصردر لکن شهاب تخصیص مذکوری رد ایله فراد کلمه سنك دخی فرد وفرد معدولی اولدیغی
تنصیص ایلشدر لکن فراد کلمه سی دخی اعداد قبیلندن اولدیغی پوشیده دکلدر انتهی (الثلث) مکث وزننده
برکسه نك مالنك اوچده برینی آلمق معناسنه در تقول ثلثت القوم ثلثا من الباب الاول ای اخذت ثلث اموالهم
وبرکروهك اوچنجیسی اولمق یاخود کندی نفسیله اوچ نفره یاخود اوتوز نفره تکمیل ایلمك معناسنه در تقول ثلثتهم
ثلثا من الباب الثانی ای کنت ثالثهم اوکنتهم ثلاثة اوثلاثین بنفسی ※ شارح دیرکه معنای اخیر کانوا تسعة وعشرین
فثلثتهم عنوانیله اعداد زیی تصریحه محتاجدر (الثالث) اوچنجی دیمکدر وعربلرك ثالثة الاثافی قوللرنده
ثالثه دن مراد طاغك کنارندن بوینوز کبی توموب چقمش طاش اوله جقدر که یاننه ایکی ایرپچه طاش چاتوب اوجاق
ایتمکله اول اوچنجیسی اولوب اوزرلرینه تنجره وضع ایدرلر واول طاشلره اثفیه دینور جمعی اثافی کلور بعده ثالثة
الاثافی داهیهٔ عظیمه ده استعمال اولنمشدر یقال رماه الله بثالثة الاثافی ای بالداهیة العظیمة وبونك خلاف عاده
عدده مخصوص تأنیثی مذکر اولان جز اعتباریله در (الاثلاث) همزه نك کسریله برنسنه اوچ دانه اولمق معناسنه در
یقال اثلث القوم اذا صاروا ثلاثة (الثلوث) صبور وزننده شول ناقه یه اطلاق اولنور که برصاغمده سودی اوچ
قاب طولدررر اوله یقال ناقة ثلوث ای تملأ ثلاثة اوانی اذا حلبت وشول ناقه یه ده دینور که ممه سنك اوچ امزیکی
قوریمش یاخود بریسنك سودی منقطع اولمش یاخود بری ذاتنده کور اولمغله اوچندن صاغیلور اوله یقال ناقة ثلوث
اذا کانت قد یبس ثلاثة من اخلافها اوصرم خلف من اخلافها اوتحلب من ثلاثة اخلاف (المثلوثة) ها ایله شول
مزاده یه یعنی صوطاشیدقلری طولومه وآزیق دغارجغنه دینور که اوچ دریدن دیکلمش اوله (المثلوث) هاسز ثلثی
اخذ اولنمش نسنه یه دینور یقال مال مثلوث ای اخذ منه ثلثه واوچ قاتدن بوکلمش ایپ مقوله سنه دینور یقال حبل
مثلوث ای فتل علی ثلاث قوی فارسیده اکاسه توی دیرلر (المثلث) تثلیثدن اسم مفعولدر طبخله ایکی ثلثی کیدوب برثلثی
قالمش شرابه دینور اهل عشرت یننده مثلث ایله متعارفدر کتب فقهیه ده حکم مخصوصی واردر دماغ ایدنلرمراجعتله
نشئه یاب اولهلر ومثلث اوچ کوشه لو شیئه دینور شکل مثلث معلومدر (یثلث) یضرب علی قول یمنع وزننده و (یثلیث)
یقطین وزننده و (ثلاث) سحاب وزننده و (ثلاثان) ثانك ضمیله برر موضع آدلریدر (الثلثان) ظربان وزننده ولامك
فتحیله جا تزدر عنب الثعلب اسمیدر که ایت اوزمی دیدکلری نباتدر (ذوثلاث) ثانك ضمیله وضین البعیر اسمیدر که
تایشدن اورلمش یعنی قولانه دینور استحکام ایچون اوچ قاتدن ایدرلر آنکله دوه یه محفه بندایدرلر (یوم الثلاثاء)

ثالثك فتحى وضمى والفك مديله سه شنبه كونيدركه هفته‌نك اوچنجى كونيدر ✿ شارح دير كه بونك مقتضاسى ثلاثه اولمقدر لكن امتيازه مبنى هاء الفه قلب اولنمشـدر اربعـاء دخى بو يلجه در جمعى ثلاثا أت واثالث كلور (التثليث) تفعيل وزننده خرما قور يغنك ثلثى مقدارى اولمق معناسنه‌در يقال ثلث البسر تثليثا اذا ارطب ثلثه وقوشى آتى يارش ميدانندە اوچنجى مرتبه‌ده كلمك معناسنه‌در كه مصلى ديدكلرى ايكنجى آتدنصكره كلمكدر يقال ثلث الفرس اذا جاء بعد المصلى (المثلث) محدّث ومحسن وزنلرنده شول كسه يه اطلاق اولنوركه سلطان ووالى وحاكم عندنده حلق غمز وسعايت ايدر اوله كندى نفسنى واول آدمى وسلطـان ووالى يى عرضهٔ هلاك ايلديكيچون اطـلاق اولنمشدر تقول تجنب عن فلان فانه مثلث اومثلث اى الساعى باخيه عند السلطان لانه يهلك ثلاثة نفسه واخاه والسلطان ✿ فصـــل الجيم ✿ (الجأث) جيمك وهمزه‌نك فتحيله بركسه يردن قالقاركن ثقلتله دپرنمك معناسنه‌در ييرآدمك وجـالك قيامى كبى على قول ارقه سنده آغر يوك اولمغـله آغرلشمق وآغردپرنمك معناسنه‌در يقـال جئث الرجل جئثا من الباب الرابع اذا ثقل عنـد القيام اوعند حمل شئ ثقيل (الاجاثة) اقامه وزننده بركسه‌يى بابردابه‌يى آغر يوك آغرلشدرمق معناسنه‌در كه يوك باصمق تعبير اولنور يقال اجاثه الحمل اجاثة اذا اثقله (الجأث) مكث وزننده دابه‌نك يوكى آغر اولمغله ثقلتله باصق يوريوب كتمك معناسنه‌در يقال جأث البعير جأثا من الباب الثالث اذا مر مثقلا وبركسه اخبار وحوادث نقل وبيان ايلمك معناسنه‌در يقال جأث الرجل اذا نقل الاخبار (الجؤوث) قعود وزننده برنسنه‌دن خوف ايلمك معناسنه‌در يقال جئث الرجل على بناء المفعول جؤوثا اذا فزع (الجأّث) كتّان وزننده بدخوى وبد مزاج كشى‌يه دينور يقال رجل جأّث اى سيئ الخلق (الانجئاث) انفعال وزننده اغاج دوريلوب ييقلمق معناسنه‌در يقال انجأث النخل اذا انصرع (جؤثه) جرعه وزننده برقبيله آديدر (جؤاثى) كسالى وزننده مدينة الخط اسميدر كه هجر مملكتنده خط ايالتنك قصبه سيدر على قول بحرين اعمالندن برحصن آديدر (الجثّ) جيمك فتحى وثالثك تشديديله كسمك معناسنه‌در على قول اغاجى كوكندن چكوب قوپرمق معناسنه‌در يقال جثّ الشجر جثا من الباب الاول اذا قطعه اوانتزعه واقتلعه من اصله وبرنسنه‌دن بلكلوب قورقمق معناسنه‌در يقال جثّ الرجل اذا فزع واورمق معناسنه‌در يقال جثّ فلانا اذا ضربه وآرى پك وزردامق معناسنه‌در يقال جثّت النحل اذا رفعت دويها (الجثّ) جيمك ضميله يوكسكجه يره دينوركه كوجك تپه كبى اوله هوبك تعبير اولنور وخرشاء العسل معناسنه‌در كه بال اوزرنده پيلاشوب قلان آرى ياوريلرى وقنادلرى مقوله‌سى تطهيرى لازم اولان چركدن عبارتدر وچكركه اولوسنه دينور ميت الجراد معناسنه وميوه غلافنه دينوركه قابجق تعبير اولنور وبال مومنه على قول آريلرك ياوريلرى وقنادلرى مقوله‌سندن باله قارشمش چركه دينوركه آنفاذ كراولندى ياخود اوراده خرشادن مراد مروق بال اوزره سوديوزى كبى چوكن اينجه زارديمك اوله (الجثيث) امير وزننده خرما فداننده اخذ وغرس اولنمش فدانه دينور چكرد كدن بتشنه اطلاق اولنمز (الجنة) ميمك كسرى وجيمك فتحيله و(المجثاث) مفتاح وزننده شول آلته دينوركه آنكله ذكراولنان جثيث قطع وقلع اولنور اوله اصول سائره‌ده مطلقا دهره تعبير اولنان آلته مبين‌در (الجثة) جيمك ضميله انسانك شخص وقالبنه دينور كوجك تپه معناسنه اولان جثّ لفظندن مأخوذدر يقال جثة الانسان اى شخصه مصباحده جثه ياتان ياخود اوتوران انسانك قالبيله مفسردر قائما اولورايسه طلل دينور وشخص بونلردن اعم اوله‌رق مرسومدر ومفردات راغبده شخصه الناتئ عنوانيله مفسردر كه آدمك طوماچ قرالتبسى ديمكدر كوجك تپه معناسندن مأخوذ درلكن قطع معناسندن مأخوذ اولمقده محتملدر كه آدمك كسمى اولان قرالتبسى ديمك اولور (الجث) جيمك كسريله بلاء ومحنت معناسنه‌در (التجثجث) تزلزل وزننده صاچ كور وفراوان اولمق معناسنه‌در يقـال تجثجث الشعر اذا كثر وقوش سلكنمك معناسنه‌در يقال تجثجث الطائر اذا انتفض (الجثجاث) جيمك فتحيله برنبات آديدر بعض مفرداتده بيان فسلكنى ايله مبين‌در وجثجاث كور وفراوان اولان صاچه دينور (الجثاجث) علابط وزننده بودخى كور وفراوان صاچه دينور (الجثجثة) زلزله وزننده پيدرپى شمشك چاقمق معناسنه‌در يقال جثجث البرق اذا اسلسل (بحر المجتث) اسم مفعول بنيه‌سيله بحور شعريه‌دن اون دردنجى بحردركه مستفعلن فاعلاتن فاعلاتن وزننده‌در بحر خفيفدن مقطوع اولديغيچون تسميه اولنمشدر (الجدث) حدث وزننده قبر ومزاره دينوركه فارسيده كور وتركيده سين تعبير اولنور جمعى اجدث كلور افلس وزننده واجداث كلور (الجدثة) فتحاتله آت وقاتر واشك ودوه مقوله‌سنك يورركن اياقلرى پاطردسنه دينور وآغزده آتى چيتز ايكن ظهور ايدن صوتنه دينور (الاجتداث) افتعال وزننده برمحلده قبر اتخاذ ايلمك معناسنه‌در يقال اجتدث الرجل اذا اتخذ جدثا (الجرّيث) سكّيت وزننده برنوع بالق آديدر بو بالغك حقيقتنده اختلافات كثيره واقعدر بعضلر مارماهى ايله بيان ايتديلر كه

يلان بالغي اوله جقدر و بعضلر بوالق بر بالقدر ديديلر و بعضلر يابن بالغي ايله و بعضلر سازان بالغي ايله تفسير ايلديلر
(الجرثي) قرشي وزننده بركونه اوزم آديدر (الجرثئة) جيمك وثانك كسريله بوغازك بوغرتلغنه دينور كه فارسيده
ناي كلو ديرلر حنجره معناسنه (التجرثي) تسلقي وزننده كه الحاق ايچوندر بركسه نك بوغازينك بوغرتلغي برعارضه
سببيله قباروب قالقمق معناسنه در يقال تجرثي الرجل تجرثيا اذا نتأت جرثئته اي حنجرته (جربث) قنفذ وزننده
برموضع آديدر (الجنث) جنس وزننده اصل و بنياد معناسنه در يقال هو كريم الجنث اي الاصل (الجنثي) خنثي
وزننده قلجه دينور سيف معناسنه وزره وجوشن يبان آدمه دينور زراد معناسنه واعلا واجود تيموره دينور بونده جيمك
كسريله ده جائزدر (التجنث) تفعل وزننده بركسه اصل ونسبنك غيري نسبه نسبتني ادعا ايلمك معناسه در يقال
تجنث الرجل اذا ادعى الى غير اصله وولدينك غيري يي اوزليوب اكا رقتله مهر بانلق ايلمك معناسنه در يقال تجنث
عليه اذا رئمه واحبه وكيرلمك ايچون ثوب مقوله سنه بوربنوب صارلمق معناسنه در يقال تجنث الرجل اذا تلفف
على الشيء يواريه وقوش قنادلريني سره رك كوكسني يره وبروب ياتمق معناسنه در يقال تجنث الطائر اذا بسط جناحيه
وجثم (الجنبثة) جيمك ضمي ونونك سكوني وباي موحده نك فتحيله بركلمه دركه آنكله يرامز وناشزه عورت صفتلنور
على قول سياه عورته ياخود يك ايري تنومند عورته دينور دب البحر كبي (الجوث) فتحتينله بطنك كوكسه طوغري
اوست طرفي ايري وعظيم اولمق معناسنه دركه كبه عورت بطني كبي كورينور على قول بطنك قاسغه طوغري
اشاغيسي صالقي وسولپك اولمق معناسنه دركه شيشمان حالتيدر (الاجوث) احمر وزننده صفت مذكوره اوزره
اولان كشي يه دينور (الجوثاء) حمراء وزننده مؤنثيدر وجوثاء اشكنبه باشنده شيردان وقرق باره ديدكلري نسنه يه دينور
قبه معناسنه (الجوث) روث وزننده بودخي قرق باره دينور (جوأثي) كسالي وزننده كه بحرينده برحصار آديدر مهموز
اولمغله جأث ماده سنده ذكر اولندي جوهري وهمنه مبني بوراده ثبت ايلمشدر * شارح ديركه جوهري ابن اثيركبي بعض
اعلامه اقتفا ايلمشدر (جويث) زبير وزننده بغداد قضاسنده برقريه آديدر (جويث) جيمك فتحي وواوك تشديديله بصره
اعمالندن بر بلده آديدر فقهادن نصر بن بشر القاضي الجوثي اورادندر (جوثه) جيمك ضميله برموضع يا برقبيله آديدر
(الجهث) مكث وزننده بركسه خوف ياغضب ياشوق وطرب مقوله سي عارضه سببيله ترك وقار ايدوب خفت ايلمك
معناسنه در يقال جهث الرجل جهثا من الباب الثالث اذا استخفه الفزع او الغضب او الطرب * فصـل الحاء * (الحبث)
كتف وزننده برنوع يلان اسميدر كه قويرقسز اولور (التحبث) تاي فوقيه ايله تحديث وزننده وجود برعارضه
سببيله شكسته و فاتر وضعيف اولمق معناسنه در يقال حبث بدنه وفيه تحبث اي تكسر وضعف (الحث) حانك
فتحي وثانك تشديديله بركسه يي بر ايشه ترغيب وتشويق ايدوب قنـدرمق معناسنه در يقال حثه على الامر حثا
من الباب الاول اذا حضه (الاستحثاث) و (الاحثاث) همزه نك كسريله و (التحثيث) تفعيل وزننده بونلرده
قندرمق معناسنه در يقال استحثه واحثه وحثثه بمعنى حثه (الحثحثة) زلزله وزننده بودخي قندرمق معناسنه دركه
مراد تكرار ايله قندرمقدر يقـال حثحثه عليه اذا حضه و برنسنه يي برى اوته دپرتمك معناسنه در يقال حثحث
الميل في العين اذا حركه و بولتده شمشك جابجا اوينايوب يلدرامق معناسنه در يقال حثحث البرق اذا اضطرب
في السحاب (الاحتثاث) افتعال وزننده بودخي قندرمق معناسنه در وقندرلمق معناسنه اولمغله متعدي ولازم اولور
يقال احتثه على الامر فاحتث (الحثحوث) حانك ضميله چوق نسنه يه دينور وچابك وسريع معناسنه در ووحشي
ياخود چركين بچي يه دينور وقنـدرمق حض معناسنه در وعسكر آلاينه دينور كتيبه كبي (الحثيثي) خليفي وزننده
مصدردر يك قندرمق معناسنه در يقال حثه حثا وحثيثي (الحثوث) صبور وزننده و (الحثيث) جست وچابك
معناسنه دركويا كه برشيئه قندرلمغله اكا سعي وسرعت ايدر (الحثحاث) حانك فتحيله بودخي سريع وچابك معناسنه در
يقال رجل حثوث وحثيث وحثحاث اي سريع (التحاث) تحاب وزننده كه في الاصل تفاعل در برايشه بري برينى
تشويق وترغيب ايدوب قندرشمق معناسنه در يقال تحاثوا عليه اي تحاضوا (الحثاث) حانك فتحي وكسريله في الاصل
سرعت معناسنه درنته كه حثوث وحثيث آندن مأخوذدر بومناسبتله پنه كي تعبير اولنان نوم قليله كه سريع الذهاب
اولور اطلاق ايلديلر ومنه يقال ما اكتحل فلان حثاثا وحثـاثا اي ما نام كما يقال ما اكتحل غماضا وعند البعض
حثاث برفعله وسيلهء حث وترغيب اولان شيئه دينور بعده اويقويه سائق وباعث اولان شيء منومده استعمال ايلديلر
بناء عليه ضرب مثل اولهرق ما اكتحلت عيني حثاثا ديرلر مانمت معناسنه يعني اويقويه وسيله وسائق اوله جق منوم
نسنه يه كوزم نائل اولمدي كه اويومدم ديمكدن كنايه در (الحث) حانك ضميله صمان اوفانتيسنه دينور ويلدرايجي
قومه وطپراغه دينور على قول درشت ويابس قوملغه دينور وقاتقسز اتمكه دينور واصلا تمامش قوريجه قاووده دينور

(الاحث) فتحتيله باديه‌ده برموضعدر (الحدوث) قعود وزننده و (الحداثة) حالك فتحيله برنسنه مقدم یوغیکن صکره دن پیدا اولمق معناسنه درکه قدمك نقیضیدر یقال حدث الشیء حدوثا وحداثة من الباب الاول نقیض قدم واشبو حدث فعلی اکرقدم فعلنه که دالك ضمیله درمقارنا ذکر اولنورسه اتباعا دالی مضموم اولورکه مشاکل بایندندر تقول اخذنی ماقدم وحدث ومنفردا ذکر اولنـدقده اصل حرکه‌سنه یعنی فتحه‌یه رد اولنمق واجبدر مترجم دیرکه حریری دره‌ده بو وجه اوزره بیـان ایلدکدنصکره دیمشدرکه بین العرب‌ازدواجه رعایت ایچون بعض مبانیٔ الفـاظی تغییر ایدوب وعند الانفرادینه اصوللرینـه رد ایلك استعمالاتدندر و بونلر سماعه موقوفدرکه عندالبعض بشرط حقیقت اولمش اولور ازجمله غداة کلمه‌سی دخی بو بابدندرکه جمعی غدوات درعشایا لفظنه مقارن اولورسه غدایا وعشایا دیرلر کرچه شهابك بونده مقاله‌سی واردر لکن انشاء الله تعالی محلنده بسط اولنور مطلب
کذلك هنانی ومرانی قوللری کبی کهلدی الانفراد امرانی دیرلرنته که ذکراولندی کذلك فعلته‌به ماساءه وناءه قوللری کبی (الحدثان) حالك کسریله برنسنه‌نك اول وابتداسنه یعنی هنوز تازه لکی حالتنه وهنکامنه دینور یقال کان ذلك فی حدثان امره ای فی اوله وابتدائه وحدثان الدهر زمانك نو بنو پیدا اولان نوائب ونوازلنه اطلاق اولنور (الحداثة) حالك فتحیله مصدر درتنه‌که ذکر اولندی وحدثان کبی برشیئك اول وابتداسنه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدر در (الحوادث) حادثه‌نك جمعیدرکه نو بنو پیدا اولان وقایع ونوائب دهر بوقونه اطلاق اولنور (الاحداث) همزه‌نك فتحیله حدثك جمعیـدرکه فتحتینله درامور حادثه معناسنه‌در بومناسبتله دهرك نو بنو تکون ایدن نوب ووقایعنه اطلاق اولنمشدر یقال نزلت به حوادث الدهر واحداثه ای نوبه واحداث اوائل سنه ده یاغان یغمورلره اطلاق اولنور (حدث السن) کتف وزننده و (حدیث السن) امیر وزننده تازه نوجوانه اطلاق اولنور یقال رجل حدث السن وحدیث السن ای بین الحداثة والحدوثة فتی ✻ شارح دیرکه خفاجی وابن درستویه قولی اوزره کتف وزننده حدث سن ایله وحدیث بلاسن استعمال اولنمق قول عامیدر یعنی رجل حدث السن وحدیث دیمك جائزدکلدر وحدیث یکی شیئه دینور یقـال ثوب حدیث ای جدید وخبر و پیام معنـاسنه‌در یعنی انسانه یقظه ومنامنده سمعیا خود وحی جهتندن بالغ اولان هر کلامه اطلاق اولنور بوندن ترکیده لقردی ایله تعبیر اولنور غیر قیاس اوزره جمعی احادیث کلور کویا که احدوثه‌نك جمعی اولوب بعده حدیثدن جمع اولنمشدرتنه‌که قطیع واقاطیع دخی بویله‌در وجمعی حدثان دخی کلور حالك کسری وضمیله (الحدثی) خلیفی وزننده بودخی خبر وداستان معناسنه‌در مصدر بمعنی مفعولدر (الحدوث) صبور وزننده و (الحدث) ندس وزننده و (الحدث) کتف وزننده و (الحدث) بشر وزننده و (الحدیث) سکیت وزننده مبالغه‌لردر کثیر الحدیث اولان کشی‌یه دینور (الحدث) فتحتینله برنسنه یکی پیدا اولمق حالتنه دینور ویکی پیدا اولان شیئه دینور فقهاءنك ناقض طهارت اولان حالته حدث اطلاقی بوندن مأخوذدر جمعی احداث کلورتنه‌که ذکر اولندی وحدث روم الکاسنده بر بلده آدیدر (الاحداث) همزه‌نك کسریله برنسنه‌یی یکیدن پیدا ایلمك معناسنه‌در یقال احدث الشیء اذا ابدأه وتیمورك پاسنی سیلوب جلا وصیقل ویرمك معناسنه‌در یقـال احدث السیف اذا جلاه وزنا ایلك معناسنه‌درکه بونلر مجازدر یقـال احدث الرجل اذا زنی (المحادثة) مفاعله وزننده بری بریله سوز یاداستان سویلشمك معناسنه‌درکه لقردی ایلك تعبیر اولنور یقال حادثوا ای تحادثوا وقلجه جلا ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال حادث سیفه اذا جلاه (المحدث) محمد وزننده صادق الحدس اولان کشی‌یه اطلاق اولنورکه همیشه ظن وتخمین وفراستی مصیب اولور ومنه الحدیث قدکان فی الامم محـدثون فان یکن فی امتی احد فعمر بن الخطاب ✻ قال فی النهایة ای الملهمون کانهم حدثوا بشیء فقالوه بولغظك اصل معناسی کندیسنه خبر ویرلمش دیمکدرتنه‌که اهل اسلام مباننده اولان مجذوبلرك حقنده وارد اولان اشبو ✻ ذروا العارفین المحدثین من امتی ✻ حدیثنده بیورلمشدرکه بنم امتمك مجذوبلری کنا کثری صورت دیوانه‌ده عاقل عارف بالله اولوب بعض ملائکه مأمورا کندیلره واقعات امور واحوالدن خبر ویرملریله انلر دخی وتیرهٔ مذکوره اوزره بعضا احوال غیبیه‌دن خبر ویررلر انلرك امورینی مولایه تفویضله حاللری اوزره ترك ایلیه‌سز دیمکدر ظاهرا مخالف اولان بعض اطوارلرندن کف لسان اولنمق لازمدر و بعض خارج کسه‌لردن دخی اتفاقی اموره راست وموافق اوله‌رق بی اختیـار کلمات صدور ایدرکه انطـاق حق تعبیر اولنور پس متقلدین ومتشبهینك وجه محررا اوزره اتفـاقی چند کلمات متطـابقه‌سنه فریفته اولمغله کرامته حمـل ایدوب شمع بی فروغنه پروانه اولمق روش عاقلانه‌دن دوردر (المحدث) مکرم وزننده بادیه‌ده ایکی صو وواسط و بغداد قضالرنده ایکی قریه آدیدر (المحدثة) هایله برموضعدر (الاحدوثه) اضحوکه وزننده بین الناس حوادث اولان خبر عجیبه مطلب

وكلام وداستان غريبه دينور جمعى احاديث كلور ومنه قوله تعالى ﴿ فجعلناهم احاديث ﴾ اى اخبارا يتحدث بها (الحدث) حانك كسريله همبشه قصه وداستان مقوله سى كلام سويليان كسيه دينور سلاطينك مصاحب وقصه خوانه حدث الملوك اطلاق بوندندر يقال هو حدث الملك اى صاحب حديثه (الحادث) و(الحديثة) حانك فتحيله و(احدث) اجبل وزننده بر موضع آديدر (الحدثان) فتحتيله اصحابدن اوس نام ذاتك پدرى اسميدر (الحرث) حانك فتحى ورانك سكونيله كسب وكار ايدوب مال جمع ايلمك معناسنه در يقال حرث الرجل حرثا من الباب الاول والثانى اذا كسب وجمع المال وبركشى درت خاتون آلمق معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الرجل اذا جمع بين اربع زوجات والافراط ومبالغه اوزره جماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث امرأته اذا بالغ فى جماعها وحرث اسم اولور شول شاهراهه اطلاق اولنور كه ممر دواب اولمغله طرنقلريله دوكيلوب كوفته اولمش اوله واشك قسمنك ذكرلرينك ديبنه وكوكنه دينور وحرث كذلك مصدر اولور چوق بنمكله واوسنه چوق وارمغله دابه يى زبونلدوب مهزول ايلمك معناسنه كه مجازدر يقال حرث البعير اذا سار على ظهرها حتى اهزلها وترلايه تخم اككك معناسنه در يقال حرث الرجل اذا زرع ﴿ شارح ديركه حرث تخم اككك وترلا سورمك معنالرينه اولمغله زرعدن اعمدر و بو معناى موضوعيدر وحرث آتش اوپلرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث النار اذا حركها وخبر وضايع مقوله سنى تفتيش ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال حرث الخبر اذا فتشه و برنسنه يى آكلايوب بيلمكه چالشمق معناسنه مستعملدر يقال حرث الشئ اذا تفقه فيه وحراث تهيئه ايلمك معناسنه در كاسيدكر يقال حرث الرجل اذا اهيأ الحراث (الحرثة) جرعه وزننده و(الحراث) سحاب وزننده يايك ايكى باشلرنده كيريش چوره جك كرتكه دينور وحرثه ذكرك باشنده اولان كرتكه ده اطلاق اولنور (بنو حارثه) برقبيله در حارثيون ايله معروفه جماعت كثيره انلردندر (ذوحرث) زفر وزننده ملوك حميردن كه اذواء تعبير اولنور ابن حجر ياخود ابن الحارث الرعينى لقبيدر كه جاهليه دندر ﴿ مؤلف بونى تكرار ايلمشدر (حريث) زبير وزننده اساميدندر (حريث) امير وزننده اساميدندر محمد بن احمد بن حريث البخارى محدثدر (حرثان) عثمان وزننده بر رجل آديدر (الحارث) ارسلانه اطلاق اولنور ابو الحارث دخى ديرلر وحارث حوران ترابنده برطاغك قله سنك اسميدر (الحارثان) حارث بن ظالم بن جذيمه ايله حارث بن عوف بن ابى حارثه يه اطلاق اولنور كذلك باهله قبيله سندن حارث بن قتيبه ايله حارث بن سهم نام كسه لره اطلاق اولنور (حارثه) و(حويرثا) تصغيرينه سى والفله و(حراث) كتان وزننده و(المحرث) معظم وزننده اساميدندر (الحراث) كتاب وزننده تمام يونولمامش اولان اوقه دينور كه برمقدارجه الدن چوب تصارلنمش لكن تكميل اولنمامش اولور واوق تمرننك دينه دينور جمعى احرثه كلور (الحرايث) حريثه نك جمعيدر مكاسب معناسنه كه موقع كسب وكار در يقال خرجوا الى حرايثهم اى مكاسبهم وزبون ومهزول اولمش دوه لره اطلاق اولنور (حرث) صرد وزننده بر ارضك اسميدر (الحارثة) غربى بغدادده بر موضع معروفدر قاضى القضاة سعد الدين مسعود الحارثى كه ابن الحارث بن مالك بن عبدان در اورادندر (بلحارث) بانك فتحيله بنو الحارث بن كعب جماعتيدر كه شواذ تخفيفدندر كذلك هر قبيله ده كه لام تعريف اظهار اولنه بو رسمه تخفيف ايدرلر بلعنبر و بلهجيم كبى ﴿ مترجم ديركه بومنحوت قبيلندندر نته كه تحت ماده سنده بيان اولندى ابو الحويرث كه ابو الحويرثه دخى ديرلر محدثيندن عبد الرحمن بن معاويه نك كنيه سيدر (المحرث) منبر وزننده و(المحراث) محراب وزننده آتش اوپلره جك كوسكى يه دينور (الحربث) باى موحده ايله قنفذ وزننده بر نبات آديدر (الحركثة) دحرجه وزننده ارغلامق معناسنه در يقال حركث الشئ اذا زعزعه (الحفث) كتف وزننده قبه معناسنه در كه قرق باير وشيردان ديدكلرى شبئه دينور اشكنبه نك باشنده اولور جمعى احفاث كلور و برنوع يلانه دينور كه بعينه دغارجق شكلنده اولور باكوش تعبير اولنور (الحفثة) فرحه وزننده و(الحفث) حانك كسريله بونلرده قرق بايرديدكلرى شبئه دينور (الحفاث) رمان وزننده برنوع يلاندر كه حفث ديدكلرى مذكور يلاندن ايرى اولور (الحفاثية) كراهيه وزننده ايرى وضخامتلو اولان شبئه دينور (الحلتبث) حلتبت وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى (الحنث) حانك كسريله كناهه دينور اثم معناسنه معناى موضوعى بودر يقال وقع فى الحنث اى الاثم وخلف يمين معناسنه در كه بر كسه ايلديكى يمينك عهده سندن خروج ايليوب آنده كرفتار قالمقدن عبارتدر يقال حنث فى يمينه حنثا من الباب الرابع اذا لم يف بموجبها بونك خلافنه بر اطلاق اولنور واول يمين كسنه لره حانث وبار دينور و باطلدن حقه كذلك حقدن باطله ميل ايلمك معناسنه در يقال حنث الرجل اذا مال من باطل الى حق وعكسه (الاحناث) همزه نك كسريله بركسه يى يمينده حانث قلمق معناسنه در تقول احنثته احناثا (المحانث) ميمك فتحيله كناه ومعصيت موقعلرينه دينور محنث مفرديدر على قول مفردى غير مسموعدر

(التحنث) تفعل وزننده حق تعالی یه قوللغه دورشمك یاخود اصنامدن عزلت ایتمك معناسنه‌در ومنه انه صلی الله تعالی علیه وسلم * یأتی غار حرا فیتحنث فیه * ای یتعبد اللیالی ذوات العدد اومعناه یعتزل الاصنام شارح دیرکه محدثینك اللیالی ذوات العدد قیدی همان بیان واقع ایچون اولمغله قید اتفاقیدر اجزاء تفسیردن دکلدر پس بومیل عن الباطل الی الحق معناسندن مأخوذ یاخود معنای آتیدن مأخوذدر * مترجم دیرکه تعبدواعتزال اصنام معنالری معنای آتیدن مأخوذدرکه معنای لازمیدر زیرا سلب کناهه عبودیت واعتزال اصنام لازم کلور * فالدیکه مؤلفك اللیالی ذوات العدد قولی حقیقت تعریفدن خارجدر صحیح بخاریده انه علیه السلام کان یتحنث * وهو التعبد اللیالی ذوات العدد عبارتیله مرسوم اولمغله قیدمذکوری اجزای تفسیردن وهم ایلمشدر اول ایسه تحنث کلمه سنك ظرفیدر ولیالیدن مراد ایام ولیالیدرکه تغلیب اولنمشدر لیل خلوته انسب اولدیغیچون نته که طیبی وسائر شراح بورسمه بیان ایلدیلر وتحنث تأثم معناسنه‌درکه بناسی سلب ایچوندر کناهدن پرهیز ایلمك معناسنه‌در یقال تحنث من کذا اذا تأثم منه (حنبث) جعفر وزننده بر رجل اسمیدر (الحوث) روث وزننده عرق الحوثاء اسمیدر وحوثاء صحراء وزننده جکره واطرافنده اولان یورك واویکن واودمقوله‌سی اعضایه دینکلــه حوث آنلرده اولان طمرلره اطلاق اولنور وحوثاء سمو زخاتونه دینور وحوث متفرق وتارمار معناسنه استعمال اولنور وبوث کلمه‌سی اکا ردیف اولورنته که ماده سنده بیان اولندی ومنه المثل ترکهم حوث بوث وحبث بیث بفتح الحاء والثاء وحیث بیث بکسر الحاء للیاء وحاث باث بقلب الواو الفا وبکسر الثاء وحوثا بوثا بالتنوین ای فرقهم وبددهم * مؤلفك تفسیری مسامحه‌یه مبنیدر صواب اولان متفرقین اولمقدر وحوث ضم اوزره بنا ایله حیث کلمه سنده لغت طائیه‌در (الاحاثة) همزه‌نك کسریله و(الاستحاثة) یردن طپراغی طاغیدوب ایچنده اولان شیئی ارامق معناسنه‌در یقال احاث الارض واستحاثها اذا اثارها وطلب مافیها وبرنسنه‌یی تحریك ایدوب طاغتمق معناسنه‌در یقال احاث الشیء اذا حرکه وفرقه (الحوثة) حانك ضمیله بر رجل آدیدر (حیث) حانك فتحی وآخرینك ضم اوزره بناسیله بر کلمه‌درکه مکانه دلالت ایدر یعنی ظرف مکاندر حین کلمه‌سی ظرف زمان اولدیغی کبی واخرنده حرکات ثلاثه ایله لغتدر کلمهٔ مزبوره اسم مبنیدر تحریکی التقاء ساکنینه مبنیدر بعضلر غایاته تشبیهاً ضم اوزره بنا قلدیلر وبعضلر استثقالاً للضمة مع الیاء فتح اوزره وبعضلر خفت ایچون کسر اوزره بنا ایلدیلر * شارح دیرکه حوث دخی حیث لفظنده لغت اولمغله یدی لغتی مشتملدر * فصل الخاء * (الخبیث) امیر وزننده پلید ومردار وناخوش نسنه‌یه دینور که طیب مقابلیدر کرك محسوس وکرك معقول اولسون یقال شیء خبیث ضد طیب والحق ودوباره‌جی خداع ومکار کسه‌یه اطلاق اولنور یقال رجل خبیث ای ردیء خب وآلوده وناتمیز یارانله الفت ایدن کسه‌یه دینور یقال رجل خبیث ای یتخذ اصحاباً خبثاء (الخبث) خانك ضمیله و(الخباثة) حداثه وزننده و(الخباثیة) کراهیه وزننده برنسنه خبیث اولمق معناسنه‌در یقال خبث الشیء خبثاً وخباثة وخباثیة من الباب الاول اذا کان خبیثاً وخبث خانك ضمیله برکسه فرومایه ودوباره‌جی وشیطان ومکار اولمق معناسنه‌در یقال خبث الرجل خبثاً من الباب المزبور اذا کان ردیئاً خباً (الخابث) خبیث ومحیل وبدکار کشی‌یه دینور مترجم دیرکه سعدی چلبی سورهٔ هودده ضایق ماده‌سنده دیدیکه کشافك بیانی اوزره بومقوله‌ده ثبوت معناسی مراد اولورسه صفت وزننده اولوب واکر حدوث وعروض معناسی مراد اولورسه فاعل وزننده ایراد اولنور ضیق وضایق وسید وساید کبی وابو حیان دیدیکه بوحکم الفاظ مذکوره‌یه مختص دکلدر بلکه عموم اوزره‌در مطلقا ثلاثیدن ثبوت واستقرار ایچون بناء فاعل صوغ اولنورسه صفت وزننده اولور حسن وقبیح وثقیل وفرح وسمین کبی واکر حدوث معناسی اراده اولنورسه فاعل وزننده اولور حاسن وقابح وثاقل وفارح وسامن کبی پس مانحن فیهده خابث وخبیث دخی بوبابدندر که خابث خباثتی عارضی اولان شخصه وخبیث جبلتنده خباثت اولان پلید مادرزاده دینور (الخبثاء) کرماء وزننده خبیثك جمعیدر (المخبث) محسن وزننده دائما فرومایه وخبیث وناتمیز یارانله الفت ایدن کشی‌یه دینور (المخبثان) میمك وبانك فتحیله مخبث معناسنه‌در علی قول مخبثان اسم معرفه‌در بلا حرف تعریف استعمال اولنور ونداء‌یه مخصوصدر تقول یا مخبثان وللمرأة مخبثانة (الاخباث) همزه‌نك کسریله برکسه مخبث اولمق معناسنه‌در یقال اخبث الرجل اذا صار مخبثاً (خبث) لکع وزننده که خبیثدن معدولدر قثم خبیث دیمکدر وبونداء‌یه مخصوصدر یقال للذکر یا خبث ای یا خبیث (خباث) قطام وزننده که بودخی معدولدر ندا ایله نساده استعمال اولنور یقال یا خباث ای یا خبیثة (الاخبثان) تثنیه بنیه‌سیله بول ونجسه اطلاق اولنور علی قول بخر ایله سهره یعنی آغز قوقوسیله اویقوسزلغه یاخود اویقوسزلغله قلب صقندیسنه اطلاق اولنور الخبث خانك ضمیله زنا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال خبث الرجل بالمرأة خبثاً من الباب الخامس اذا زنی مصباحده باب اولدن مصوغدر (الخابثة) فاعله وزننده مصدردر خباثت معناسنه‌در (الخبثة) خانك کسریله مصدر نوعیدر کرك قول وکرك جاریه سبی واسترقاق حلال

اولمیان طائفه‌دن اسیر اولمغله طیب ومباح اولیوب حرام وخبیث اولمق معناسنه‌در بو مادّه‌یه مخصوصدر ننه که طیبه بونك مقابلیدر یقال هذا سبی خبثة و ولدت لخبثة وهذا العبد لاخبثة فیه وهی فی الرقیق ان لایكون طیبة ای سبی من قوم لایحل استرقاقهم و بونك حرمتی عهد یاخود امان ویرلمش یاخود احراردن اولمق مقوله‌سی احوالدن ناشی اولور (الخبیث) سكیت وزننده مبالغه‌در كثیر الخبث اولان كشی‌یه دینور یقال رجل خبیث ای كثیر الخبث جمعی خبیثون كلور (الخبیثی) خطیبی وزننده مصدردر مبالغه ایچوندر خبث وخباثت معناسنه‌در (وادی تخیث) تالك وخانك ضمی و یای مشددمك كسریله وادی تخیب معناسنه‌در كه ضر و بدندر باطل معناسندن كنایه‌در وادی تضلل وتهلك دخی بو بلجه‌در یقال وقعوا فی وادی تخبث ای فی الباطل و بونلر غیر منصرفلردر شبه وزن فعل وتعریف سببلرینه مبنی كه باطل و بیهوده‌ده علم اولمشلردر و بعضلر بونلرده خانك وضاد وهانك فتحیله روایت ایلدیلر لكن صحیح اولان مضموم اولمقدر (الخبث) ضمتینله و (الخبائث) خانك فتحیله كه اشبو # اعوذ بك من الخبث والخبائث # حدیثنده وارد اولدیلر مراد شیاطین طائفه‌سنك ذكور واناثلریدر خبث خبیثك وخبائث خبیثه‌نك جمعلریدر # شارح دیر كه خبث لفظی تخفیف ایچون بانك سكونیله‌ده مرویدر و بعضلر معنای مصدری مراد ایله فجور وزنا مقوله‌سی خبائثدن استعاذه بیورلدیغنه ذاهب اولمشدر بوكه كوره خبائثدن مراد سائر افعال مذمومه وخصال ردیه اولور (الشجرة الخبیثة) كه اشبو # ومثل كلمة خبیثة كشجرة خبیثة # الایه كریمه‌سنده واقعدر مراد حنظلدر یعنی ابو جهل قارپوزی دیدكلری آجی نباتدر یاخود كشوث دركه باغ صارمشغی دیدكلری یدر كه كوكی و یپراغی وكولكه‌سی ویمشی اولمازبی خیر ومنفعت بر نباتدر پس بونلره شجره اطلاقی مشاكله ایچوندر وشجرهٔ طیبه‌دن مراد خرما اغاجیدر (المخبثة) میمك و بانك فتحیله مفسده معناسنه‌در كه خبث وفساده باعث وداعی اولان نسنه‌در یقال الكفر مخبثة (الاخبعثاث) اقشعرار وزننده ارسلان یورویشی كبی رفتار دلیرانه ایله یوریمك معناسنه‌در یقال اخبعث فی مشیه اخبعثاثا اذا مشی مشیة الاسد (الخبنفثة) خانك و بانك وفانك فتحیله كونك اسمیدر است ودبر معناسنه (الخث) خانك ضمی وثانك تشدیدیله شول خار وخاشاكه وسیلندی‌یه دینور كه سیل صویی كتوروب صویره باتوب چكلدكدنصكره یرنده قالمش اوله و بك اسكی قوری یوصونه دینور (الخثه) غصه وزننده یومشق دوه قیغنه دینور بعرهٔ لینه معناسنه وشول جامو ره دینور كه دوه قیغیله یاخود صغر تزكیله یوغرلمش اوله كه انكله ناقه‌نك ممه‌لری امزكلرینی طلا ایدرلر تا كه كبسه‌یه قونوب صارلدقده صارقی آزرده ایلیه واغاج قرنتیسندن بر آوج و بردسته قرتی‌یه دینور كه آتش طوتروغی ایدرلر بونده خانك فتحیله ده جائزدر (التخثیث) تفعیل وزننده بریكدرمك معناسنه‌در یقال خثث الشیء تخثیثا اذا جمعه و برنسنه‌یی مرمت واصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال خثثه اذا رمه (الاختثاث) افتعال وزننده محتشم اولمق معناسنه‌در یقال اختث الرجل اذا احتشم (الخرثی) خانك ضمی و رانك سكونیله كردی وزننده اواسبابنه دینور اثاث البیت معناسنه علی قول متاع بیتك وغنایمك ایشه یرامز اولان كترلرینه دینور (الخرثاء) خانك كسریله بر نوع قرنجه‌در كه رنكنده قزللق اولور صافی قزل قرنجه دكلدر بلكه قزل چلار بر نوع قرنجه‌در (الخرثاء) خانك فتحیله شول خاتونه دینور كه ایكی بوكورلری ایری اولوب كوده‌سنك اتلری صالق وسولپك اوله (الخنث) كتف وزننده شول كسه‌یه دینور كه ذاتنده وجودی ملایم وصالق وسولپك اولمغله یورركن قریلوب بوكیلور اوله یقال هو خنث وهو من فیه انخنات ای تكسر وتثن امهات سائره‌ده مافیه عنوانیله مرسوم اولمغله مطلقا وصف مذكوراوزره اولان نسنه دیمك اولور (الخنث) فتحتینله بركسه خنث اولمق معناسنه‌در یقال خنث الرجل خنثا من الباب الرابع اذا صار خنثا (التخنث) تفعل وزننده بودخی صالق وملایم كوده‌لو اولمغله قریلوب بوكیلور اولمق معناسنه‌در یقال تخنث بمعنی خنث و برنسنه اكیلوب ایكی بوكلم اولمق معناسنه‌در یقال خنثه فتخنث كما سیذكر (الانخناث) انفعال وزننده تخنث ایله معنای اولده مرادفدر یقال انخنث الرجل بمعنی تخنث (الخنث) خانك كسریله جماعت متفرقه‌یه دینور تقول رأیت خنثا من الناس ای جماعة متفرقین وآزی دیشلرینه مجاور اولان آوردك یوقریلی اشاغیلی ایچ یوزینه دینور كه بوكلم یریدر (التخنیث) تفعیل وزننده برنسنه‌یی اكوب ایكی بوكلم ایلمك معناسنه‌در یقال خنث الشیء تخنیثا فتخنث اذا عطفه فتعطف (المخنث) مؤنث وزننده معروفدر كه زن خصلت اولان نامرد یادكاره دینور كه اصطلاح ظرفاده مذكر سماعی تعبیر اولنور ذكر اولنان تخنیثدن مأخوذدر بونده اسم فاعل عنوانیله لغتدر نفسنی تخنیث ایلدیكیچون واسم مفعول عنوانیله جائزدر پشت خبه لوطیلره بلنی بوكدردیكیچون دیارمغرب اصطلاحنده انلره مظهر دیرلر ظای معجمه ایله واصل تركلساننده ككز تعبیر ایدرلر (فتحتینله الخانثة) خانك ضمیله و (الخنیثة) بنیهٔ تصغیر ایله بونلرده مخنث شخصه دینور (الخنث) خانك فتحی ونونك سكونیله

كسدبني تعزيه ايتوب هزل واستهزا ايلك معناسنهدر يقال خنثه خنثا من الباب الثاني اذا هزئ به
طولومك اغزيني طشره قيوروب آندن اغزيله صو ايچمك معناسنه دريقال خنث السقاء اذا كسره الى خارج
فشربمنه (الاختناث) افتعال وزنده خنث ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال اختنث السقاء بمعنى خنثه (الخنثى)
حبلى وزنده شول كسه يه دينوركه كنديده آلت ذكورت وهم آلت انوثت ايكيسى معا موجود اوله بونده
حكم غالبكدر بولك جريانى وبرينك اشتهاء وقواى وحلم كبى واكر طرفين برابر ايسه اكا خنثاى مشكل ديرلر
كتب فقهيه ده احكام مخصوصه سى مشروحدر جمعى خناثى كلور حبالى كبى وخناث كلور اناث كبى وخنثى عمرو بن
عدس نام كسه نك فرسى اسميدر مترجم ديركه خنثى اوله رق برفرس مشهود مزا اولمشدر كذلك مراهق برجوان و برقوجه
قارى مشهود ومنظور مز اولمشدر (الاخناث) همزه نك فتحيله و (الخناث) خانك كسريله خنثك جمعيدركه
قمتبله در قيورم معناسنه اسمدر ومنه اخناث الثوب وخناثه اى مطاويه ويقال اطوالثوب على اخناثه وخناثه اى
على مطاويه يعنى ثوبى بوكلرينه قيوير واخنـاث الدلو وخنـاث الدلو قوغه نك اغزلرنده اولان اغاج ارالرندن
صو دوكوله جك يرلرينه اطلاق اولنور يقال افرغ الماء من اخناث الدلو ومن خنـاثه اى من فروغه ❊ مؤلف
لفظى اعتباريله دلوه تذكير ضميرى ارجاع ايلمشدر ولغت قليله ده مذكر اولور (ذوخناثى) خانك فتحى والفك
قصريله برموضـعدر (خنث) خانك ضمى ونونك سـكونيله برخاتون آيدر وبوعلميت وتأنيثله غير منصرفدر
(المخنث) مثناث وزننده شيوه وادا ونازايله قريلوب بوكيليجى پشت مشرب نكاره دينور يقـال امرأة مخنث
اى متكسرة (خنـلث) قطام وزننده معـدولدر دائمـا وصف مزبور اوزره اولان نكاره دينـور وبوند ايه
مخصوصـدر (خنث) زفر وزنـنـده بودخى معـدولـدر اول ادا ده اولان مذكره ندا اولنور وبونلر نقـائص
تعبير ايتندر يقال للمرأة يا خناث وللذكر يا خنث (الخنبث) قنفذ وزننده پك خبيث وبدكار اولان كسه يه دينور خبث لفظنه
نون زياده قلنمشدر (الخنابث) علابط وزننده خائن ومذموم اولان كسه يه دينور بوخنث لفظندندر يقال امرأة خنابث
اى مذموم خائن (الخنطنة) دحرجه وزننده صالنه رق رفتار ايله يوريمك معناسنه در يقال خنطث الرجل اذا مشى
متبختر ا (الخنفثة) قنفذه وزننده بركوجك بوجك آيدر (الخوث) فتحتينله بركسه نك قرنى سولك وصالق اولمق
معناسنه در يقال خوث بطنه خوثا من الباب الرابع اذا استرخى وقرن ومعده طعام وشرابدن طولمق معناسنه در
يقال خوث بطنه اذا امتلأ يعنى من الطعام والشراب والفت وانسيت ايلك معناسنه در يقال خوث به اى الفه
وانس به وبركسه اخوث اولمق معناسنه در يقال خوث الرجل اذا صار اخوث (الاخوث) احمر وزننده قرنى صالق
وسولك اولان كشى يه دينور (الخوثاء) حمراء وزننده مؤنثيدر وخوثاء بدنى نرم ونازك اولان تازه قزه دينور يقال
جارية خوثاء اى حدثة ناعمة (خويث) زبير وزننده دياربكر اعمالندن بربلده در (التخييث) تفعيل وزننده قرن
بيوك وصالق اولمق معناسنه در لسان العربده بوتفعل وزننده مرسومدر ❊ فصـــــل الدال ❊ (الدأث) دالك
فتحى وهمزه نك سكونيله نسنه يمك اكل معناسنه در يقال دأث الطعام دأثا اذا اكله ❊ مؤلفك اطلاقنه كوره بلب اولدن
اولمقدر ومقتضاى همزه باب ثالثدندر وآغرلشمق معناسنه در يقال دأث الشئ اذا ثقل وكيرلنمك معناسنه در
يقال دأث الثوب اذا دنس وكيرلتمك معناسنه متعدى اولور يقال دأث ثوبه اذا دنسه (الدأث) دالك كسريله
قلبده جايكير اولمش شول حقد وكينه يه دينوركه دكه حالله زائل ومنحل اولميه يقال فى قلبه دأث اى حقد لا ينحل
(الدأثاء) حمراء وزننده وهمزه نك فتحيله جائزدر جاريه يه دينور امه معناسـنه فارسيده كنيزك وتركى قديمده
قرنق ديرلر جمعى دءاث كلور مخففة دالك فتحيله ❊ مترجم ديركه مزهرده دأثاء اسم اولمق اوزره مرسومدر وهمزه نك
تحريكى حرف حلق اولديغنه مبنيدر وثأداء دخى جاريه يه ديمكله مقلوب ظن اولنور لكن دكلدر وعربلر احمق
ونادان كسه يه ابن دأثاء اطلاق ايدرلر (الدءآثث) خبائث وزننده اصول معناسنه دركه اصلك جمعيدر ظاهرا
مفردى مشـكلدر (الادأث) احمد وزنـنده برقوملق آيدر (الدثـان) دالك كسريله جاثوم معناسـنه دركه
يرندن آيرليان تنبل آدمه دينور يقـال رجل دثان اى جاثوم (الدؤثى) كردى وزننده دبوث معناسـنه دركه
قورمساقدر (ديثى) تصغير بنيـه سى والفك قصريله واسـط قضـا سنده برقريه در (الدث) دالك فتحى
وثانك تشـديديله اوفق قطره لو ضعيف يغموره دينوركه چيسنتى تعبير اولنور ودث مصـدر اولور صياد صيده
قريب اولدقـده اثوابه سپرلنوب اكسه سـندن اوق ياخود قورشون آتمق معناسنه يقـال دث الصياد به
دثا من الباب الاول اذا رمى به متقـاربا من وراء الثياب وشـديد ومولم ضرب ايله ضرب ايلك معناسـندر
يقال دث فلانا اذا ضربه فآلمه ودثيله دينور جنب معناسنه واوته قاقمق معناسنه در يقال دثه اذا دفعه وعن علم اولميوب

بطن وتحميله سو يلنان خبره دينور يقال هذا دثٌ من خبر اي رجم منه وجسد انسانى وجع بطن حالتنده اولديغى كبى
قبور يلوب بورلمق معناسنه در يقال دثّ الرجل على بناء المفعول دثا وهو التوآخى الجسد ❊ شارح ديركه جنب انسانيه
اولان التوايه مخصوصدر واقعا نهايه ده دخى او يلجه در واندن مأخوذ اولمرق دثاثيه كلمه سنى لسانده اولان بور قلق
حالتيله تفسير ايلمشدر (الدثاث) كتاب وزننده دث كبى بودخى ضعيف يغمور ه دينور تقول مطرنا دثا ودثاثا اى مطرا
ضعيفا (الدثاث) رمان وزننده صبيان طاشيله قوش اوروب صيد ايدن صيادلره دينور داث مفرد يدر (الدثة) دالك ضميله
آز جه زكام عارضه سنه دينور يقال اخذته الدثة اى الزكام القليل (الدحث) حاى مهمله ايله ندس وزننده بر كلام وخبرى
ربابطه لو حسن نسق وانتظام اوزره تكلم ايدن آدمه دينور يقال رجل دحث اى الجيد السياق للحديث (الدرعث
جعفر وزننده يك ياشلو اولمغله حركتنده ثقيل وكران اولان انسان وحيوانه دينور (الدعث) بعث وزننده وجوده علت
ومرض يكيجه عارض اولمق معناسنه در يقال دعث الرجل دعثا على بناء المفعول اذا ابتدأ به المرض ❊ مؤلف اول
المرض عنوانيله تفسير ايلمكله مسامحه ايلمشدر واول صداع وارتعاش وفتور واقشعرار مقوله سى مقدمات مرض
پيدا اولمقدن عبارتدر ❊ مؤلف بو راده اسم وقريبا مصدر اولمق اوزره رسم ايلمكله تشو يش ايلمشدر ودعث اياقله
ياخود ال ايله يرك يوزينه طپراق آتمق معناسنه در يقال دعث الرجل دعثا من الباب الثالث اذا دفق التراب على وجه
الارض بالقدم او باليد (الدعث) دالك كسريله بر يرده يابرقابده قلان صو بقيه سنه دينور وقلبده مضمر اولان كين
وحقد وعداوت معناسنه در جمعى ادعاث كلور ودعاث كلور دالك كسريله (الادعاث) همزه نك كسريله يورمكده
افراط ومبالغه ايلمك معناسنه در كمپك اوزون اوزادى كتمكدن عبارتدر يقال ادعث فلان اذا امعن فى السير ❊ شارح ديركه
صواب اولان فى الشئ عنوانده اولمقدر كه مطلق اولور وادعاث ابقا ايلمك معناسنه در تقول ما ادعثت عنه شيئا اى
ما ابقيت و برنسنه اوغورلمق معناسنه در يقال ادعثه اذا سرقه (التدعث) تفعل وزننده بركسه درونده آخره كين
وعداوت باغلمق معناسنه در يقال تدعثت صدورهم اذا احنت (بنودعثه) دالك فتحيله عربده بر بطن در الدعبوث زنبور
وزننده حيزوم أبون شخصه دينور ظرفاى مغرب مظهر تعبير ايدرلر كه مظهرلكله منزلسنده اولان نقطه لوسيدر يقال
هودعبوث اى مأبون غريبدر كه ابنه علتنه ابتدا فرعون مبتلا اولمشدر ارغام انف وتذليل ايچون چهره ٔ رعونتى خاكسار
اولمشدر (الدلاث) كتاب وزننده جست وچالاك انسان وحيوانه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل و بعير
دلاث اى سريع وامرأة وناقة دلاث اى سريعة جمعى دلث در دالك ضمى ولامك سكونيله (الاندلاث) انفعال وزننده
بركسه اوزره كمال خشم وغضبله شتم ودشنام ايده رك حواله اولوب هجوم واستيلا ايلمك معناسنه در كه اويوب اولاشمق
تعبير اولنور تقول اندلث فلان علينا اى انخرق وانصب بوتركيب دفع واندفاع معناسنه موضوع اولمغله معانى ٔ سائره
آندن متفرعدر ❊ مؤلف بو ماده يى قاصرا ثبت ايلمشدر و بوراده انخراق دخى مجازدر اصل يرتلمق معناسنه در كمال
غضبدن چاك چاك اولمق درجه سنه وارمق معناسنه مستعملدر (الدليث) دالك فتحيله آديملرى صيق صيق آتارق
يو ريمك معناسنه در يقال دلث الرجل دليثا من الباب الثانى اذا قارب خطوه (الادّلاث) همزه نك ودال
مشدده نك كسريله افتعال وزننده برنسنه يى اورتوب بوريمك تغطيه معناسنه در يقال ادّلث جسده اذا غطاه
(التدلث) تفعل وزننده برخطرناك ايشه من غير رويه صالدرمق معناسنه در يقال تدلث اليه اذا تقحم (الدلثاء
حمراء وزننده شول ناقه يه دينور كه ضعفندن ناشى كردنى سوندروب اوزادراوله يقال ناقة دلثاء اذا كانت تمد هاديها
من ضعفها (الدلثة) زمره وزننده سوريه دينور ثله معناسنه (المدالث) ميمك فتحيله جنكاهلره دينور مواضع
قتال معناسنه ظاهرا مفردى مدلثدر (الدلبوث) فتحتينله قربوس وزننده بر نبات آديدر بو نبات سوسن برى
نوعندن عربيده سيف الغراب وتركيده قوزغون قلجى ديدكلريدر (الدلعث) دالك كسريله جردق وزننده در (الدلعاث
قسبار وزننده در (الدلعث) سبطر وزننده شول اركك دوه يه دينور كه ذاتنده قوى البنيه وتوانا وتنومند اولوب وكثرت
استعمال ايله ذلول ورام اولمش اوله (الدلعوث) جردحل وزننده و(الدلعثى) سبنتى وزننده يك ايرى وضخم الهيكل
دوه يه دينور (الدلث) علبط وزننده و(الدلامث) علابط وزننده جست وسريع اولان انسان وحيوانه دينور (الدلهث
جعفر وزننده در (الدلاهث) علابط وزننده و(الدلهاث) جلباب وزننده ارسلانه دينور (الدلهثة) دحرجه وزننده
سرعتله سائره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال دلهث الرجل اذا اسرع وتقدم (الدمث) فتحتينله برنسنه نرم
وسهل وملايم اولمق معناسنه در يقال دمث المكان وغيره دمثا من الباب الرابع اذا سهل ولان (الدماثة) حداثه وزننده
بركسه ملايم مشرب اولمق معناسنه در كه مجازدر فرق ايچون تفريق مصدر ايلديلر يقال دمث الرجل دماثة
اذا سهل خلقه (الادموث) همزه نك ضميله اوجاقده اتمك كومه جك يره دينور كه سادماتى كول اولمغله يومشق اولور

التدميث) تفعيل وزننده بومشتق معناسنه‌در يقال دمّث المضجع اذالينه وبرخبروقصه ذكرايلمك معناسنه‌در
تقول دمّثلى الحديث اى اذكرملى* مؤلف همان ذكرالحديث ايله اكتفا ايلمشدر لكن اساسده مجاز اوله‌رق وتقول
دمّثلى ذلك الحديث حتى اطعن فى خوضه اى اذكرلى اوله حتى اعرف وجهه فاعلم كيف آخذفيه عبارتيله مرسوم
اولمغله كويا كه اول خبروكلامك متكلم اولنى فتح واشعار ايلمكله تليين وفهم مخاطبه تسهيل وتقريب ايلمش اولور
كه تمهيد مفهومنه مقاربدر (الدهكث) جعفر وزننده قصيرالقامه بودور كسه‌يه دينور (الدوثة) روثه وزننده
عسكر بوزلمق هزيمت معناسنه‌در يقال وقع عليهم الدوثة اى الهزيمة (الدهث) مكث وزننده اوته قاقمق معناسنه‌در
يقال دهثه دهثا من الباب الثالث اذادفعه (دهثه) دالك فتحيله بررجل اسميدر (الدهلاث) دلهاث وزننده
ومرادفيدر (الدهموث) دالك ضميله كريم اولان كشى يه دينور يقال هودهموث اى كريم (التديث) تفعيل وزننده ذلول
و رام ومنقاد ايلمك معناسنه‌در يقال ديثه تديثا اذا ذلّله (التديث) تفعل وزننده پزونكلك ايلمك قياده معناسنه‌در
شارحك بيانه كوره عيالنه پزونكلك ايلمكه مخصوصدر كه قحبه پزونك اولور وپزونك پيشاوك فارسى محرفيدر يقال
تديّث فلان اذا فعل القيادة (الديّوث) دالك فتحى وياءك تشديديله معلومدر كه بى غيرت وناموس قلتبان وقورمساغه
دينور يقال رجل ديّوث اى لاغيرة له مادهٔ مزبوره‌دن مأخوذدر نهايه‌ده *يحرم الجنة على الديّوث* حديثنده عند البعض
سريانى ومعرّب اولمق اوزره مرسومدر (الديثانى) فتحاتله كابوس معناسنه‌دركه اويقوده انسانه عارض اولان
آغرلقدر آغرباصمه تعبيراولنور (الديث) دالك كسريله بررجل آديدر (الاديثان) تثنيه بنيه‌سيله بروادى اسميدر
(الاديثوت) اخيثون وزننده برموضعدر * فصـــل الراء * (الربث) مكث وزننده بركسه‌يى ايشندن آليقومق
معناسنه‌در يقال ربثه عن حاجته ربثا من الباب الاول اذاحبسه عنها (التربيث) تفعيل وزننده ربث معناسنه‌در
(الريث) امير وزننده و (المربوث) ايشندن آليقونمش كشى يه دينور (الاربيثاث) افعيلال وزننده بركسه ايشندن
آليقونوب قالمق معناسنه‌در يقال اربابّ الرجل اربيثاثا اذا احتبس و برقومك مصلحتلرى ضعف سببيله صورتيات
اولمسى بطىء اولديغندن هركس براقوب محللرينه طاغلمق معناسنه‌در يقال اربابّ امرهم اذا ضعف وابطأ حتى تفرقوا
اساسده بومجاز اولمق اوزره مرسومدر (الربيثة) كبيسه وزننده و (الريثى) خطيبى وزننده كه فى الاصل مصدردر
بركسه‌يى مصلحتندن حبس وتوقيفه سبب اولان شيئه دينور * شارح ديركه ربيثه‌نك جمعى ربائث كلور ومنه الحديث
اذا كان يوم الجمعة بعث ابليس جنوده فى الناس فاخذوا عليهم بالربائث * اى ذكروهم الحوائج التى تربثهم (التربث)
تفعل وزننده اوياتوب قالمق معناسنه‌در يقال تربّث فلان اذا تمكث (الارتباث) افتعال وزننده و (الاربثاث) احمرار
وزننده طاغلمق معناسنه‌در يقال ارتبث القوم ارتباثا واربثّ اربثاثا اذا تفرقوا (ربث) زفر وزننده ابن قاسط دركه
قضاعه قبيله‌سى سلسله‌سندندر (الرث) راءك فتحى وثاءك تشديديله اسكيمش وچوريمش نسنه‌يه دينور واواسبابندن
ايشه يارامز اسكى پوسكى نسنه‌يه دينور جمعى رثث كلور عنب وزننده ورثاث كلور سهام وزننده بوجمعلر مؤلفك
تنسيق اوزره رسم اولنمشدر * لكن شارح ذكرى آتى رثه‌دن جمع اولمق اوزره قيد ايلمشدر قربه وقرب ورهمه ورهام كبى
(الارث) همزه‌نك وراءك فتحيله و (الرثيث) خبيث وزننده بونلرده اسكيمش چوريمش نسنه‌يه دينور يقال حبل رث
وارث ورثيث اى بال (الرثة) راءك كسريله بودخى ايشه يارامز اسكى پوسكى اواسبابنه دينور وبرايشه صلاحيتلرى
اولميان احمق وضعيف وچوليه كسه‌لره اطلاق اولنور كه اصطلاحمزده نفوس زائده تعبيراولنور (الرثاثة)
حداثه وزننده و (الرثوثة) سفوله وزننده اسكيوب يريمكله ايشه يارامز اولمق معناسنه‌در يقال رثّ الشىء
رثاثة ورثوثة من الباب الثانى اذا بذّ ويقال رجل رثّ الهيئة اى باذّها خلقها ويقال فى هيئته رثاثة اى بذاذة
يعنى اوستى باشى كهنه پژمرده قيافت ديمكدر (الارثاث) همزه‌نك كسريله بودخى اسكيوب يريمكله بدحال اولمق
معناسنده‌در يقال ارثّ الشىء بمعنى رثّ وبومعناده متعدى اولور يقال ارثّه غيره اذا جعله رثا (الارتثاث) افتعال وزننده
يارملوكسه معركه‌دن هنوز جانى وارايكن جاى امانه قالدرلمق معناسنه‌در يقال ارتثّ فلان على بناء المجهول اذا حمل
من المعركة رثيثا اى جريحا وبه رمق اساسده رثّه معناسندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدركه ايشه يارامز ضعفاء ناس
معناسنه‌در ومرتثّ ايچون حكم حيات اولمغله احكام لازمه‌سى كتب فقهيه‌ده مشروحدر ويقال ارتثّ فلانا على بناء
الفاعل وبركسه طوارنى آريقلغندن ناشى بوغازلمق معناسنه‌در يقال ارتثّ فلان ناقة له اذا نحرها من الهزال (المرث) ميمك
ضمى وراءك كسريله چادر بنك ياخود سائر مصلحت ايچون قوللانديغى ايپ چورك اولان كسه‌يه دينور وبومعنويه مدخى
استعمال اولنور كه لسانمزده عهد وقولى سست اولان كسه‌يه ايپى چورك تعبيراولنور يقال هومرث وهومن رث حبله الرعثة
راءك فتحى وعينك سكونى وفتحيله جائزدر كوپه‌يه دينور كه قولاغه كچير يلور قرط معناسنه جمعى رعاث كلور راءك كسريله

وخروسك منقاری آلتنده ن صارقان قرمزی ایکه اطلاق اولنور عثنون الديك معناسنه وخرما نك چچكی قبجوغندن دوزدكلری مشربه یه دینور كه تلتله دخی دیرلر (الترّعث) تفعل وزننده قولاغه كوپه طاقمق معناسنه در یقال ترّعثت المرأة اذا تقرّطت (الارتعاث) افتعال وزننده ترّعث معناسنه در یقال ارتعثت المرأة بمعنی ترّعثت (الرعث فتحتینله وعینك سكونیله جائزدر بعض كچینك زنغداری یعنی قولاقلرینك آلتلرنده صالنان دریلركه اوجلری بیاض اولمق معناسنه دركه كوپه طرزنده اولور كه مراد خدایی كوپهلو اولمق اولور * مؤلفك تفسیری مسامحه اوزره در یقال رعثت العنز ورعثت رعثا من الباب الرابع والثالث وهو ابیضاض اطراف زنمتی العنز ورعث اسم اولور زینت ایچون محفه اطرافنه آویزه ایلدكلری رنكین یوك پاره سنه دینور (الرعثة) جرعه وزننده بو دخی ذكر اولنان محفه آویزه سنه دینور (الراعوثة) راعونه وزننده قیو لرك اغزنده اولان بیوك طاشه دینور كه صو چكنلر آنك اوزرنده طورورلر (الارعوثة) همزه نك ضمیله راعوثه معناسنه در (الرعثاء) حمراء وزننده برنوع اوزمه دینور كه اوزون چكردكلی اولور وشول قیونه دینور كه قولاقلرینك آلتلرنده دریدن خدایی كوپهلری اوله یقال شاة رعثاء اذا كانت لها تحت اذنيها زنمتان (الرعث) مكث وزننده بركسه یی ییلان جزؤیجه صوقمق معناسنه در یقال رعثته الحية رعثا من الباب الثالث اذا قرصته ونالت منه قليلا (الرغوث) غین معجمه ایله صبور وزننده هر امزكلو اولان حیوانه دینور مرضعه معناسنه (المرغث) محسن وزننده رغوث معناسنه در یقال برذونة رغوث ومرغث ای مرضعة * شارحك بیاننه كوره رغوث بمعنی مفعولدر كه مرغوثه دیمكدر یاخود بمعنی مفعل دركه مرضع دیمكدر الیم مولم معناسنه اولدیغی كبی (الارغاث همزه نك كسریله خاتون یاحیوان مرضعه اولمق معناسنه در یقال ارغثت ای صارت مرضعة وامزرمك معناسنه در یقال ارغثت ولدها ای ارضعته و بركسه نك رغثاسنه مزراق سانجمق معناسنه در یقال ارغثه اذا طعن فی رغثائه و بركسه یه پیدرپی مزراق دورتمك معناسنه استعمال اولنور یقال ارغثه اذا طعنه بالرمح مرة بعد اخری (الرغث) مكث وزننده ولد اناسنی امك معناسنه در یقال رغث الولد امه رغثا من الباب الثالث اذا رضعها و بركسه نك رغثاسی آغریمق معناسنه در یقال رغث فلان علی بناء المجهول اذا اشتكی رغثاؤه وسائللره كثرت اعطا سببیله مال توكنمك معناسنه در یقال رغث فلان علی بناء المجهول اذا كثر علیه السؤال حتی نفد ما عنده و بركسه یه پیدرپی مزراق سانجمق معناسنه در یقال رغثه اذا طعنه مرة بعد مرة (الارتغاث) افتعال وزننده سود امك ارتضاع معناسنه در یقال ارتغث امه اذا ارضعها (الرغثاء) رانك ضمی وغینك فتحیله عشراء وزننده ممه ده اولان سود طمرینه دینور كه آندن سود ادرار ایدر علی قول ممه نك آلتنده اولان سكیره دینور (الرغاث) غراب وزننده شول یره دینور كه طپراغی پك یومشق اولمغله صو یی چكوب ایچر اولدیغندن پك چوق یغموره محتاجدر كه اوزرندن صو آقوب كیدر اوله یقال ارض رغاث اذا كانت لا تسيل الا من مطر كثير (المرغث) معظم وزننده پرمقده خاتم كچرهجك یره دینور (الرفث رانك وفانك فتحیله و (الرفوث) قعود وزننده جماع ایلك معناسنه در وفحش كلام سویلك معناسنه در وخاتونلره جماعه متعلق سوزسویلك علی قول یوزلرینه قرشو فحشیاته متعلق سوزسو یلك معناسنه در یقال رفث الی امرأته ورفث ورفث رفثا ورفوثا من الباب الاول والرابع والخامس اذا جامعها و یقال رفث ورفث ورفث اذا تكلم بالفحش شارح دیر كه بعضلر عندنده رفث فرجله اولورسه جماع ولسانله اولورسه وصاله مواعده وكوز ایله اولورسه غمز للجماع معناسنه مستعملدر مفردات راغبده بو وجهله مشروحدر كه رفث جماع ودواعئ جماع مقوله سی بی ادبانه تعبیراتدن ذكری مستقبح اولان تعبیری متضمن كلامدن عبارتدر وجماعدن كنایه اولور وافضاء معناسنی متضمن اولدیغیچون الی حرفیله ده تعدیه ایدر یقال رفث الی امرأة و یقال ارفث الرجل كما یقال رفث ای صار ذا رفث پس ایكی بابدن متعدی و بابخامسدن لازم اولور ورفث وارفاث متلازمین قبیلندن اولمغله احدهما آخر موضعنده استعمال اولنور (الارفاث) همزه نك كسریله رفث معناسنه در یقال ارفث الرجل بمعنی رفث (الرمث) رانك كسریله شوراوتلاغه دینور كه دوه قسمنه مخصوصدر ورمث شجر غضایه شبیه برنوع شجر آدیدر تركیده آجی ایلغین دیدكلری شجردر وكهنه لباسلو پژمرده قیافت كشی یه دینور یقال رجل رمث ای خلق الثیاب و بلی كوشك وضعیف اولان كشی یه دینور كه مراد جاعده بلی كوشك اولاندر یقال رجل رمث ای ضعیف المتن (الرمث) مكث وزننده برنسنه یی ال ایله صیغایوب اصلاح ایلك معناسنه در یقال رمث الشیء رمثا من الباب الاول اذا اصلحه ومسحه بیده (الرمث فتحتینله صال تعبیر اولنان شیئه دینور كه اغاجلری بری برینه محكم چاتوب ایرمقلرده اوزرینه ركوبله عبور ایدرلر نته كه طولوملردن اولانه كلك تعبیر اولنور یقال عبر الماء بالرمث وهو خشب یضم بعضه الی بعض ویركب فی البحر حالا بیوك كیلر ارقه سنده بعض كراسته تحمیل ایله چكوب كتوردكلری صاله دخی اطلاق اولنور ورمث مصدر

اولور بو ذكر اولنان رمث ديدكلرى نبات اكل ايلكله اسهال‌له دوچار اولمق معناسنه در يقال رمثت الابل ورمثت من الباب الرابع اذا اكلت الرمث فاشتكت عنه ورمث حيوانك معده‌سنده قلان سود بقيه‌سنه ديور وفضيلت ومزيت معناسنه‌در يقال لفلان على فلان رمث اى مزية وياغ ويوغوريت چاله جق يليق طولوجتى آصمق ايچون باغلدقلرى باغه ديور ورمث كذلك مصدر اولور قارشق اولمق معناسنه يقال رمث امرهم رمثا من الباب المزبور لغة اختلط (الرمثة) غرحه وزننده و(الرمثى) سكرى وزننده و(الرماثى) سكارى وزننده شول دوه‌لره ديورلركه شول اوت اوتلامغله خسته اولمش اوله لر (الترميث) تفعيل وزننده سودى صاغوب معده ده برمقدار بقيه آليقومق معناسنه‌در يقال رمث الحالب فى الضرع ترميثا اذا ابقى فيها شيئا وبرنسنه اوزره زائد اولمق معناسنه‌در يقال رمث على الخمسين اى زاد* شارح ديركه بوكونه محللرده اكثرى خمسين استعمال ايتدكلرى وسط عمر اولديغنه مبنى‌در (الارماث) همزه‌نك فتحيله چورك ايپه ديور يقال حبل ارماث اى ارمام اجزاسى اعتباريله جمع بنيه‌سيله ايراد اولنمشدر ثوب اخلاق كبى (المرمثة) ميملرك فتحيله رمث نام نبات مذكورك منبتى اولان يره ديور يقال ارض مرمثة اى تنبت الرمث (الارماث) همزه‌نك كسريله بودخى سودى صاغوب معده‌ده بقيه آليقومق معناسنه‌در يقال ارمث الحالب فى الضرع اذا ابقى فيها شيئا ومطلقا ابقا ايلمك معناسنه‌در يقال ارمث فلان فى ماله اى ابقى وزائد وفاضل اولمق معناسنه‌در يقال ارمث عليه فى المنطق اذا اربى عليه وبو مشتق معناسنه‌در يقال ارمث الشئ اذا الينه (الاسترماث) بودخى بقيه آليقومق معناسنه‌در يقال استرمث فى ماله اذا ابقى (المرموثة) ميمك فتحيله شول قبويه ديوركه آنده اغاجدن صال طرزنده برطوره جق يراوله يقال بئر مرموثة اذا كان لها مقام من خشب (الرماثة) رانك فتحى وميمك تشديديله بيان اكوزينك اينكنه ديور (المرموثاء) ميمك فتحيله قارشقلق معناسنه اسمدر يقال لهم فى مرموثاء اى فى اختلاط (رمثه) رانك كسريله بررجل آديدر (الرميثه) مصغر بنيه‌سيله برموضع وبررجل اسملريدر (الروثة) رانك فتحى وواوك سكونيله روث كلمه‌سنك واروات كلمه‌سنك مفرديدر كه فشقى يه وتزكه ديور وروثه بغداى قلبورلندقده نصكره كيرو قلان خرده صاپلرينه ديوركه مراد چورتى وچالقنتى اوله جقدر وانسانك بورنى اوجنه ديور طرف الارنبه معناسنه (الروث) لوت وزننده دابه تزسلمك معناسنه‌در يقال راث الفرس يروث روثا اذا جعس پس اقصى الارب مقدمه سنده روث اول حيواناتك نجسيدركه اشكنبه ده وبغرسقده اوله طشره چيقدقده روث ديرلر ديو خصايصدن عدى معدود دكلدر زيرا آندن فعل دخى تصرف اولنمشدر حتى مصباحده والخارج روث تسمية بالمصدر عنوانيله مصرحدر (المراث) ميمك فتحيله مبال وزننده دابه قسمنك دبرينه ديوركه تزسليجك موضعيدر خوران معناسنه* مولفك فرسه تخصيصى نامِلايمدر واصلى اوزره مروث دخى ديور مقعد وزننده (رويثه) جهينه وزننده بين الحرمين برموضعدر (الريث) ليث وزننده اكلنوب كيجكمك معناسنه‌در يقال راث الرجل يريث ريثا اذا ابطأ وريث مقدار معناسنه‌در يقال ماقعد عندى الا ريثما قال كذا اى قدر ماقال وبعضا ماء ياخود ان مصدريه مقدر اوله رق استعمال اولنور تقول مايستمع لموعظتى الا ريث اتكلم اى قدر تكلمى وريث ابن غطفان اسميدركه برجماعت پدريدر (التريث) تفعل وزننده بودخى اويالنوب كيجكمك واياق سوريمك معناسنه‌در يقال تريث فلان اذا تبطأ (الاراثة) اقامه وزننده كيجكدرمك معناسنه‌در تقول ما اراثك اى ما ابطاء بك (الترييث) تفعيل وزننده بو مشتق معناسنه‌در يقال ريث الشئ اذا الينه ويوريلوب درمانده اولمق معناسنه‌در يقال ريث الرجل اوالفرس لذا اعيا (الريّث) تشديد يا ايله كيس وزننده بطئ الحركه اولان انسان وحيوانه ديور يقال رجل وفرس ريث اى بطئ (مريث العينين) معظم وزننده كه تريثدن اسم مفعولدر بطئ النظر اولان كشى يه ديور ضعف بصردن ياخود غيرى عارضه دن ناشى (الاستراثة) برامرده واقع اولان حالى كيج عد ايلمك معناسنه‌دركه كيجكسنمك تعبير اولنور يقال استراث الخبر اى استبطأه * فصـــل الزاى * (الزغيثى) غين معجمه ايله دبثى وزننده محدثيندن عمرو بن عثمان بن الحمصى الزغيثى نسبتيدر عطيه بن بقيه دن روايت حديث ايلمشدر ابو الفرج البغدادى راء مهمله ايله ضبط ايلمكله غلط ايلمشدر* شارحك بيانه كوره زغيث زبير وزننده بر بطن اسميدر * فصـــل الشين المعجمة * (التشبث) تفعل وزننده برنسنه يه پنچه ايله ياپشمق معناسنه‌در يقال تشبث به اذا تعلق ظاهرا بوماده قريق اياق نام بوجك اسمى اولان ذكرى آتى شبث لفظندن مأخوذ دركه نهايه ده ثلاثى عنوانده دخى مرسومدر (الشبث) كتف وزننده ياپشقان طبيعتلو ايلشكن كشى يه ديور (الشبثة) شبنك ضميله همزه وزننده قرين وهمتاسنه دائما ملازم اولوب اصلا منفك اولميان كسه يه ديور ظاهرا بوندن مراد جنكده خصمنه صاريلوب دكه حالله آيرلشمز اولان كسه اوله جقدر يقال رجل شبثة اى ملازم لقرنه لايفارقه (الشبث) شبنك كسريله دره اوتى ديدكلرى نبات‌ه ديور (الشبث) فتحتينله

اورمجکه دینور عنکبوت کبی وقرقف ایلی وحیوان تعبیر اولنان لیلقلری چوق بوجکه دینور جمعی شبثان کلور شبنك کسریله وشبث بلاحرف تعریف اسمادندر شبث بن سعد اصحابندر وشبث بن ربعی تابعیندندر شبث بن منصور وشبث ایله ملقب اولان محمد بن عبد الرحمن محدثلردر (شبیث) زبیر وزننده حلب ترابنده برکوچك طاغ آدیدر عمر بن هلال بن بطاح الشبیثی محدثدر وشبیث برصو آدیدر وشبیث بن الحکم بن مینا که محدثیندندر فرد در یعنی آندن غیری شبیث ایله مسمی یوقدر (دارة شبیث) زبیر وزننده بنوالاضبط جماعتنه مخصوص برموضع آدیدر (الشبوث) تنور وزننده و(الشباث) رمان وزننده کلوب معناسنه در که تیمور جیلرك قرغین تیمور طوتدقلری ماشه یه وقصاجه دینور جمعی شبابیث کلور (شبثه) جهینه وزننده برقریه آدیدر (شبلث) غراب وزننده اسمادندر شباث بن خدیج اصحابندر لیله عقبه ده تولد ایلشدر (الشث) شبنك فتحی وثانك تشدیدیله خوشبو برنبات آدیدر که آنکله دری دباغت اولنور وشث بال بیان بال آریسنه دینور * مؤلف والنحل العسال عنوانیله رسم ایلمکله وجه مذکور اوزره بال بیان آری دیمك اولور حیاة الحیوانده ذکر اولندیغی اوزره بال آریسنك کیمسی بال بیلر وکیمی موم بیار وکیمی صو طاشیوب بال اوزره رش ایدر وکیمسی بیوت بنا ایدر وکیمی اوغل چیقارر بو صورتده شث مخصوص بال بیان قسمنه دینور ومجازا سائره ده اطلاق اولنور وطاغ تپه لرنده جابجا آیرلوب کنکره بلر وشکلنده قلان سیوری یه دینور جمعی شثاث کلور شبنك کسریله وشث بیان جوزینه دینور که شجری قیصه و ورقی سکود ورقنه شبیه اولور ورقیله دباغت وقصبانیله استیاك اولنور (شحیثا) حای مهمله ایله نعیما وزننده کلمهٔ سریانیه در آنکله انختر سز کلیدلر وقپالو یرلر فتح اولنور یعنی برکلیده شحیثا دیمرك یاپشلدقده آچیلور مؤلف بونی ظاهرا انکثیر سواد ایچون تحریر ایلشدر (الشحاث) شداد وزننده کرچه شحاذ معناسنه استعمال ایدرلر لکن الحان عوامدندر وشحاذ مبرم سائله دینور (الشرث) شبنك فتحی و رانك سکونیله و(الشرثة) هایله اسکی اباق قابنه دینور پاپوج یعنی وقلوره کبی شرثه مفردیدر (الشرث) فتحتینله صوغوق تأثیریله الك صرتی قباروب چتلامق معناسنه در یقال شرثت یده شرثا من الباب الرابع اذا غلظ ظهرها من برد فتشقق واوق ایوجه یونلمغله اکری بوکری قالمق معناسنه در یقال شرث السهم علی بناء المجهول اذا لم یسو (الانشراث) انفعال وزننده بودخی صوغوقدن الك ارقه سی قباروب چتلامق معناسنه در یقال انشرثت یده بمعنی شرثت (التشریث) تفعیل وزننده بودخی اوق ایوجه یونلمغله اکری بوکری قالمق معناسنه در یقال شرث السهم علی بناء المجهول اذا لم یسو قی بریه (الشرث) کتف وزننده کرکی کبی یلنوب غمزه دلبرکبی سرتیز اولمش زاغلو قلیجه دینور یقال سیف شرث ای محدد (الشرنبث) بای موحده ایله غضنفر وزننده اللری وایاقلری قالین اولان کسه یه دینور یقال رجل شرنبث ای الغلیظ الکفین والرجلین وارسلانه دینور واسمادندر (الشرابث) علابط وزننده شرنبث معناسنه در (شربث) عصفر وزننده یمامه ایله بصره بیننده بر وادی اسمیدر (الشرفث) فایله جعفر وزننده برکوچك شجر اسمیدر که سودی اولور (الشعث) فتحتینله برنسنه و برماده طاغنق پراکنده و بی نظام اولمق معناسنه در بونی مصدر واسم اولمرق رسم ایلشلردر یقال شعث امره شعثا من الباب الرابع اذا انتشر ویقال لم الله شعثکم ای جمع امرکم المنتشر وشعث اشعث لفظندن مصدر اولور صاچ مدت مدیده یاغلنوب طرانمامق سببیله توز وطپراقله آلوده اولوب کچه لنمك معناسنه یقال شعث الشعر شعثا من الباب المزبور اذا اغبر وتغیر وتلبد لقلة تعهده بالدهن والاستحداد (الاشعث) احمر وزننده شول کسه یه دینور که صاچی مدت مدیده یاغلنوب طرانمامغله توز وطپراقله آلوده اولوب کچه لنمش اوله یقال رجل اشعث ای المغبر الرأس واشعث قازیغه اطلاق اولنور وتد معناسنه باشی طاغنق اولمق حسبیله وکذی اوتی دیدکلری نباتك قوریسنه اطلاق اولنور طاغنق اولدیغیچون واشعث اسامیدندر اشعث بن قیس بن معدی کرب واشعث بن عبد الملك کبی اشاعثه واشاعث اطلاق اولنان جماعت اشعثه منسوبلردر (التشعث) تفعل وزننده پراکنده اولمق معناسنه در یقال تشعث القوم اذا تفرقوا واخذ ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تشعثه الدهر اذا اخذه ویقال تشعث ماله اذا اخذه وطعامی آزجه یمك معناسنه در یقال تشعث من الطعام اذا اکل منه قلیلا وصاچ دهن وتنظیف مقوله سیله تعهد اولنمدیغندن توزلنوب کچه لنمك معناسنه در یقال تشعث شعره اذا تلبد (شعث) شبنك ضمیله برموضع آدیدر (الشعیثة) بنیهٔ تصغیرایله برصو آدیدر (الشعثان) عطشان وزننده اشعث معناسنه در که باشی توزلو و پژمرده اولان کشی یه دینور یقال هو شعثان الرأس ای اشعثه (التشعیث) تفعیل وزننده برکسه دن دفع شر وازالهٔ موذی ایلمك معناسنه در یقال شعث منه تشعیثا اذا نضح عنه وذب اساسده بو مجاز اولمق اوزره مرسومدر تقول شعثت من فلان شیئا اذا نتشت منه (شعیث) زبیر وزننده اسمادندر شعیث بن محرز وشعیث بن عبد الله بن الزبیب وشعیث

بن مطير وابراهيم بن شعبث محدثيندندر وشعبث بن ابي الاشعث كه بنه محدثيندندر بعضلر باى موحده ايله روايت ايلديلر ومحمد بن عبد الله وعبد الرحمن بن حماد الشعيثيان محدثلردر بلعنبر قبيله سندن شعبث نام بطنه منسوبلردر (ابو الشعثاء) برجاعت كنيه سيدر (المشعث) معظم وزننده عروضيون اصطلاحنده شول عروضه اطلاق اولنور كه وتدينك ايكى متحركنسك برى ساقط اوله كويا كه وتدندن محلنك غير يسنده اولان حركه اسقاط اولنمغله جزؤ منشعث اولمغين مشعث ايله تسميه اولندى اشبو تشعيث بحر خفيف ايله بحر مجتث عروضنده جارى اولور مثلا فاعلاتن جزؤينك وتدى كه علادر احد متحركيني كه مثلا عيندر ساقط اولوب فالاتن ياخود لام ساقطا ولوب فاعاتن قالمغله مفعولن جزؤنه نقل اولنور (شعثه) جرعه وزننده ابن زهيردر كه جاهليه دندر (شغاثى) غين معجمه ايله حبالى وزننده عراقده برقريه در موفق الدين حسين بن نصر الضرير النحوى كه تصانيف غريبه صاحبيدر اورادندر (الشكوثا) شبنك فتحى والفك قصرى ومديله كشوثا لغتنده لغتلردر كه باغ صرمشغى تعبير اولنان نباته دينور (شلاثا) حبالى وزننده بصره قضاسنده برقريه در (الشلثان) سلطان وزننده ومرادفيدر يقال هو شلثان اى سلطان (الشنبث) جعفر وزننده ارسلانه دينور (الشنابث) علابط وزننده غليظ ويوغون اولان شبثه دينور وارسلانه دينور (الشنبثة) دحرجه وزننده ايلشمك معنا سنه در يقال شنبث الهوى قلبه اذا علق به ✽ شارحك بيانه كوره شبث ماده سندندر (الشنكبات) شبنك وكافك فتحيله بر رجل ياخود بر موضع آديدر محدثيندن احمد بن الربيع بن نافع الشنكباثى واحمد بن محمد الشنكباثى اكا منسوبدر (الشنث) فتحتينله ايرى وغليظ اولمق شثن معناسنه در ✽ شارحك بيانه كوره مقلوبدر (الشويثى) تصغير بنيه سى وقصر ايله برنوع خرما آديدر ✽ فصل الصاد ✽ (الصبث) مكث وزننده برتق كوملك مقوله سنى يماوب اصلاح ايلمك معناسنه در يقال صبث القميص صبثا من الباب الاول اذا رقعه ورفاه ✽ فصل الضاد المعجمة ✽ (الضبث) مكث وزننده برنسنه يى پنجه ايله قاوره يوب طوتمق وآوجلمق معناسنه در يقال ضبث بالشئ ضبثا من الباب الثانى اذا قبض عليه بكفه واورمق معناسنه در يقال ضبث فلانا اذا ضربه (الاضطباث) افتعال وزننده كه تاء طايه قلب اولنمشدر بودخى برنسنه يى پنجه ايله قاوره يوب طوتمق وآوجلمق معناسنه در يقال اضطبث به بمعنى ضبث (الضبوث) صبور وزننده سموزلكى بيلنمك ايچون اوسننه وضع يد اولنوب كودمسى برى اوته بوقلنان ناقه يه دينور يقال ناقة ضبوث اذا كانت يشك فى سمنها فيضبث اى يجس باليد وضبوث ارسلانه دينور (المضابث) ميمك فتحيله ارسلانك پنجه لرينه دينور مخالب معناسنه مفردى مضبث در مخلب كبى يقال لطمه الاسد بمضابثه اى بمخالبه (الضبثة) قبضه وزننده دوه يه مخصوص بركونه تمغا اسميدر كه حلقه شكلنده اولوب ايلروسندن وكيروسندن چزكيلر اولمغله پنجه طرزنده اولور (المضبوث) ذكر اولنان تمغا ايله تمغالنمش اركك دوه يه دينور (الاضباث) همزه نك فتحيله قبضات معناسنه دركه قبضه نك جمعيدر آوج معناسنه مفردى ضبثه در قبضه وزننده يقال اخذوه بالاضباث اى القبضات (الضباث) غراب وزننده ارسلانك پنجه لرينه دينور براثن الاسد معناسنه وضباث زيد ومنجى وعطيه نام كسه لرك كه برادرلردر پدرلرى اسميدر جاهليه دندر وضباث ارسلانه دينور (الضباثة) ضادك ضمى و بانك تشديديله شول بازويه دينور كه ايرى وقولاجى واسع وشديد اوله (الضبث) كتف وزننده و(المضبث) منبر وزننده و(المضطبث) مضطرب وزننده ارسلانه دينور (الضغث) ضادك فتحى وغين معجمه نك سكونيله برى برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال ضغث الحديث ضغثا من الباب الثالث اذا خلطه ودوه نك سموزلكنى بيلك ايچون ال ايله اوركجى يوقلمق معناسنه در يقال ضغث السنام اذا عركه و ورك سسلنمك معناسنه در يقال ضغث الورك اذا صوت كرچه جميع نسخه لرده الورك عنوانيله دركه كاف ايله مرسومدر كه پوچ كبكنه دينور آنك سسلنمسى بردرلو ملايم دكلدر غالبا الورل عنوانيله كه لامله در كلر تعبير اولنان جانوره شبيه بزمجه ديدكلرى جانوردر اولوب اقلام نساخ تغيير ايلشلردر زيرا كلر كبى اول جانوردخى اوتوب سسلنور وثوب مقوله سى نسنه يى اهتمامسزجه يايقمق معناسنه در يقال ضغث الثوب اذا غسله ولم ينقه (الضغوث) ضبوث وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال ناقة ضغوث اى ضبوث (الضغث) ضادك كسريله بردمت اوتلغه دينور كه ياشى قوريسى قارشيق اوله جمعى اضغاثدر كلور اضغاث احلام ديدكلرى رؤيا بوندن مأخوذ دركه قارشيق اولديغندن تعبير وتأويله صحت وصلاحيتى اولميان رؤيادن عبارتدر (الاضطغاث) افتعال وزننده كه تاء طايه منقلبدر طوتام طوتام ودمت دمت اوتلق دروب ديوشرمك

معناسنه‌در یقال اضطغث الرجل الضغث اذا احتطبه (التضغیث) تفعیل وزننده تمتین کبی اسمدر همان یرك یوزینی
واوتلقلری نمناك ایده جك مقدار یغموره دینور یقال اصاب الارض تضغیث من المطر وهو ما بلّ الارض
والنبات من المطر (الضاغث) جوهری روایتی اوزره برنسنه یه بوربنوب وحوش کبی سسلنمکله صبیانی
قورقودر اولان آدمه دینور جوهری بونده غلط ایلمشدر صواب اولان بای موحده ایله ضابثدر نته که باء بابنده
ذکر اولندی * شارح دیرکه ازهری وابن فارس ثای مثلثه ایله رسم ایلدیلر * فصـــل الطـاء * (الطث
طانك فتحی وثانك تشدیدیله صبیانه مخصوص برلعب اسمیدرکه یینلرنده مطثه دیدکلری بردکر میجـه تخته
پاره سیله اوینارلر مراد فرلداق دیدکلری اوله جقدر ومطثه میمك ضمی وطانك کسریله‌در (الطحث) بحث
وزننده برنسنه‌یی ال ایله اوته قاقمق معناسنه‌در یقال طحثه طحثا من الباب الثالث اذا دفعه بالید (طحمورث
طانك فتحی وخای معجمه نك سکونی وراء مفتوحه ایله سلفده عظمای ملوك فرسدن برپادشاه آدیدر دیوزنشه
سریرآرای سلطنت اولمشدر کتب تواریخده ها یله طهمورث عنوانـنده مرسوم وثالث سلاطین پیشدادیان
وابن نوجهان بن هوشنك بن سیامك بن کیومرث اولمق اوزره مرقومدر فردوسی شهنامه‌ده دیو بند وصفیله
توصیف ایلمشدر (الطرثوث) زنبور وزننده ذکرك باشنه دینورکره معناسنه وبرنبات آدیدرکه مأکولدر ترکیده
قولغان تیکنی وبین الاطباء رب الارض ورب الریاح دیدکلری نباتدر قرمزیسی لذیذ ومأکول وبیاضی
آجی اولور بونك برنوعی واردرکه هند یدربل هندی وهند ایواسی تعبیر اولنور (التطرثث) تدحرج وزننده
طرثوث دیوشرمك معناسنه‌در یقال تطرثث الرجل اذا اجتنی الطرثوث (الطرث) حرث وزننده مطلقا
تروتازه اولان نباته دینور (الطرث) طانك کسریله فرج نسوانده دیلاق تعبیر اولنان لحم زائدك اوجنه دینور طرف
البظر معناسنه بوراده البطن نسخه‌سی غلطدر (طریثیث) تصغیربنیه سیله نیسابور قضاسنده برقریه‌در
(الطرخثة) خای معجمه ایله دحرجه وزننده دکسزلك خفت وزق معناسنه‌در یقال به طرخثة ای خفة وزق
(الطرموث) زنبور وزننده سست وضعیف وناتوان کسه یه دینور واسی کولده پشمش اتمکه وپوغاچه یه دینور
آتش قوری وقزغین طاش اوزره پشمش اتمك وچقل بده سی بونوعدندر (الطلوث) قعود وزننده آقمق معناسنه‌در
یقال طلث الماء طلوثا من الباب الاول اذا سال (التطلیث) تفعیل وزننده زائد وافزون اولمق معناسنه‌در یقال
طلث علی کذا تطلیثا اذازاد (الطلثة) جرعه وزننده عقل وبدنی ضعیف اولان جاهل ونادانه دینورکه صوری
ومعنوی معطل اولور یقال هو طلثة ای جاهل ضعیف العقل والبدن (الطلحثة) حای مهمله ایله دحرجه وزننده
برکسه‌یی خوشلنمدیغی امر کریهه بیلاشدرمق معناسنه‌در یقال طلحث فلانا اذا لطخه بامر یکرهه (الطلخثة
خای معجمه ایله طلحثه وزننده ومراد فیدر علی قول بومطلقا برنسنه‌یه بیلاشدرمق معناسنه‌در یقال طلخثه به
ای لطخه به (الطمث) مکث وزننده قزك بکارتنی ازاله ایلك معناسنه‌در یقال طمثها طمثا من الباب الثانی والاول
اذا افتضها * شارح دیرکه بعضلر تدمیه ایله اولان جماعه تخصیص ایلدیلر وعلیه قوله تعالی * لم یطمثهنّ انس
قبلهم ولاجانّ * ای لم یدمهنّ بالجماع وعن ابن عباس لم یطمث الانسیة انسیّ ولاالجنیة جنیّ وطمث خاتون
حیض کورمك معناسنه‌در یقال طمثت المرأة وطمثت طمثا من الباب الاول والرابع اذا حاضت ودکك معناسنه‌درکه
مجازدر یقال ماطمث هذا المرتع قبلنا احدای ماسه وبه فسر قوله تعالی * لم یطمثهنّ * الایه وطمث کیره دینور
دنس معناسنه یقال ما بفلان طمث ریبة ای دنسها وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال ما فیه طمث ای فساد
(الطامث) نمازسز خاتونه دینور یقال امرأة طامث ای حایض * مترجم دیرکه لوحهٔ ضمیره قیدایده جك نفایسدن مطلب [illegible]
شافیه شرحی چارپردیده مرسومدرکه اسم منسوب قبیلندن ایکی قسم اسم واردر برقسمی شول ذواتدرکه برشیئه
ملابسه‌سی کثیر اوله یاخود اولشیئی آلت صنعت ومعاشی اولمغله اکا مداوم اوله بومقوله ذوات فعال اوزره بنا قلنور تشدید
عینله زیرا تشدید تکثیری متضمندر مثلا عامل بتونه وبایع بتونه بتات دینور وعاج صاحبنه عواج ودوه‌جی یه جمال دینور
وبرقسمی برشیئه ملابس اولور لکن صفت تکثیر اوزره اولمز بومقوله فاعل اوزره صوغ اولنور مثلا تامر کبی که ذوتمر
معناسنه‌درکه خرما صاحبی دیمکدر زیرا خرماجی‌یه تمار دینور ودارع کبی که ذودرع یعنی زره صاحبی دیمکدر وبونلره
اسم فاعل نسبی دیرلر فعل اوزره جاری دکللردر همان ذوالشیئ معناسنه مبنیلردر تمر یتمر ودرع یدرع صیغه‌لری
وارد اولمامشدر آنکچون بومقوله اسم فاعللر مؤنث اولمزلر مثلا جمل شائل وناقة شائل دیرلر نته که * السماء منفطر
الایه کریمه‌سی منفطرة عنوانده وارد اولمدی زیرا ذات انفطار معناسنه‌در کذلك * بقرة لافارض * کریمه سنده
ذات فروض معناسنه اولمغله فارضة وارد اولمدی ورجل کاس وطاعم دخی بوقبیلدندر وامام خلیل دیدیکه

عيشة راضية * دخی بو قبيلدندر که ذات رضا ديمکدر آنکچون مرضيه ايله مأولدر وآخرنده کی ها مبالغه يه
محمول اولور علامه وراويه کبی ويونده مجازه محمول اولمقده جائزدر مبالغه نکته سنه مبنی وطالق وحايض
وطامث دخی بو قبيلدندر ذات طلاق وحيض وطمث معنالرينه در که بو فعللر زماننه حدوث وعروضلرينه تعرض
ايتمکسزين اثاره حاصل وثابتدر ديمکدر واکر افعال مذکوره اوزره اجرا اراده اولنورسه تا ايله طالقة غدا
وحايضة الآن ديرسن کويا که تطلق غدا وتحيض الآن ديرسن وسيبويه ديديکه بو معقوله ارشئ ياخود انسان
لفظنك صفتلريدر زيرا امرأة شئ ياخود انساندن عبارت اولمغله امرأة طالق قولی شئ اوانسان طالق قوه سنده در
ومعانی اوزره حمل جاده مسلوکه ده وکوفيون عندنده بومقولهدن تانك سقوطی مؤنثه مختص اولديغنه مبنيدرکه
نسوانه مخصوص صفاتدر لکن کوفيونك بو کلاملرينك طردی امرأة حاملة ومرضعة وعکسی رجل عاشق
وامرأة عاشق قوليله ابطال اولنمشدر انتهی (الطمثان) قحطانله اسملندر وائلة بن الطمثان انلردن قبيله سنك نسبی
ريجالندندر (الطمثة) جرعه وزننده عقلی سست وضعيف اولان کسه يه دينور هرنقدر جسيم وتنومند ايسه ده
فصل العين * (العبث) فتحتينله لعب ولهو ايلمك معناسنه در که بی فائده عملدن عبارتدر يقال عبث الرجل عبثا من الباب
الاول اذا لعب * شارح ديرکه اصل عبث خلط معناسنه موضوعدر بعده امور واعماله لعب ولهو قارشدرمق معناسنده
استعمال اولندی واسم اولهرق استعمال اولنور که ضمننده جلب نفع ياخود دفع ضرر مقوله سی فائده لولميان
عمله اطلاق اولنور (العبث) مکث وزننده قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال عبث الشئ بالشئ عبثا من الباب
الثانی اذا خلطه به وعيبته اتخاذ ايلمك معناسنه در کاسيذکر يقال عبث الرجل اذا اتخذ العبيثة (العبيثة) هريسه
وزننده تارخانه تعبير اولنان طعامه دينورکه کش ديدکلری بوغورت قوروسيله باغ و بغدايدن اولور علی قول ارپه
و بغدای وکشی بری برينه قاتوب ايچنه چکرکه ومنع وطبخله ترتيب ايلدکلری برنوع طعام اسميدر وعبيثة الناس
اجناس مختلفه دن مجتمع اوباش واخلاط ناسه اطلاق اولنور ونسبنده قارشقلق اولان کسه يه دينور يقال هو عبيثة
ای موتشب يعنی فی نسبه خلط (العيث) سکين وزننده مبالغه در اکثرا وقاتی بيهوده لعب ولهو مصرفله عبثه اشتغال
ايدن کسه يه دينور (العبيث) لطيف وزننده برنوع ريحان اسميدر (العوبث) جوهر وزننده باديه ده بر دربند آديدر
عوبثان) عينك فتحيله ابن زاهر بن مراددرکه بداء بن عامر نام کسه نك جديدر (العثة) عينك ضمی وثانك تشديديله
کوه تعبير اولنان بوجکه دينورکه يونو کورك مقوله سنی اوشوب تباه وبرباد ايدر جمع جنسی عث در وعثه قوجه قاری يه
اطلاق اولنور ودلی زفير بدزبان عورته ده اطلاق اولنور مرأة بذيئة معناسنه * شارح بدينه نسخه سنی استحسان
ايلامشدر يقال امرأة عثة ای بذيئة وبون وحمقاء عورته ده اطلاق اولنور (العث) عينك فتحی وثانك تشديديله يون
مقوله سنه کوه اوشمق معناسنه در يقال عثت العثة الصوف عثا من الباب الاول اذا لحسته والحاح وابرام ايلمك
معناسنه در يقال عثه اذا الحّ عليه ويلان صوقمق معناسنه در عثته الحية اذا عضته (العثاث) عينك کسريله
و(المعاثة) معاثه وزننده که مفاعله مصدرلريدر بسته وشرقی وموال مقوله سی سرود وتغنيده ترنم ايلمك معناسنه درکه
مرلدايرلامق اولهجقدر يقال عاث فی غنائه معاثة وعثاثا اذا ترنم وعثاث برنوع انکرك يبلانلرينه دينورکه قوراق
سنهلرده بری بريني اکل ايدرلر * شارحك بياننه کوره مفردی عث در عينك کسريله (التعثيث) تفعيل وزننده بو دخی
تغنيده ترانه وترنم ايلمك معناسنه در يقال عثث فی غنائه تعثيثا اذا ترنم (العثعث) غيغب وزننده فساد وتباهی
معناسنه در يقال ما فيه عثعث ای فساد وعثعث مدينه ده برطاغك آديدر وبرخوانده اسميدر وبو ج واوجه
تعبير اولنان عضوك يومشق يرينه دينور ويومشق يره دينور وشول قوم يغبننك صرتنه دينورکه آنده نبات اثری
اولميه (العثعثة) زلزله وزننده ارغلامق معناسنه در يقال عثعث الشئ عثعثة اذا حرکه ومقيم اولمق معناسنه در
يقال عثعث بالمکان اذا اقام وميل ورکون ايلمك معناسنه در يقال عثعث اليه اذا رکن (العثاعث) عينك فتحيله
محن وشدائد معناسنه در يقال هذا زمان العثاعث ای الشدائد (العثاء) غراء وزننده يلانه دينور حيه معناسنه
(التعاثث) تعالل وزننده ومراد فيدرکه مواضعة علت اظهار ايلمك معناسنه در تقول تعاثثته ای تعاللته (الاعتثاث)
افتعال وزننده برکسه يی خير ومنفعته نائل اولمقدن آليقومق معناسنه در يقال اعتثه عرق سوء ای تعقله ان يبلغ
الخير (العثيثة) مصغر بنيه سيله عث کلمه سندن که ذکر اولنان کوه تعبير ايتدکلری بوجکه دينور مصغردر کوه جکز
ديمکدر ومنه المثل عثيثة تقرم جلدا املسا يعنی کوجك کوه املس دری يی انجق اکل بسيرايله اکل ايده بيلور که تمام
تأثير ايدمز ديمکدر بومثل برايشی ايشلمك بابنده هرچند جهد واقدام وبذل اهتمام ايدوب لکن بروجهله عهده سندن
کلمکه اقتداری اولميان کسه حقنده ضرب اولنور (عثليث) عينك کسريله شام سواحلنده برحصن آديدرکه

حصن احجر دیمکله متعارفدر (الغدث) مکث وزننده برکسه نك خوبی سهل وسلایم اولمق معناسنه در که یواشلق
وکوزل خویلولق تعبیر اولنور یقال به غدث ای سهولة الخلق (غـدثان) عثمان وزننده بر رجل آدیدر (العرث)
حرث وزننده بونسنه یی یرندن چکمك معناسنه در یقال عرث الشیء عرثا من الباب الاول اذا انتزعه والی ایله لوغمق
معناسنه در یقال عرثه اذا دلکه (المرطنبثا) دردیسا وزننده بخور مریم نباتنك کوکسنه دینور که ترکیده طکوز
اغرشنی تعبیر اولنور (الاعفث) اعفث وزننده چوق آچیلان یعنی اوتورو ب قالقدیغجه عورت یری چوق منکشف
اولان دیوشورکسنز کشی یه دینور یقال رجل اعفث ای کثیر التکشف (العنکث) عینك وکافك فتحیله بر نبات
وبر رجل اسمیدر (العکث) مکث وزننده فی الاصل اجتماع والتیام معناسنه در لکن اصل بنا سی السنة عربده
ترك واهمال اولنمغله همین مزید اولمرق مستعملدر (التعنکث) تدحرج وزننده هر طرفدن کلوب بریکمك معناسنه در
یقال تعنکث القوم اذا اجتمعوا (العکیث) خبیث وزننده فیل دیدکاری حیوانك سدکنه دینور بول الفیل معناسنه
(العلث) عینك فتحی ولامك سکونیله قاتوب قارشدرمق معناسنه در یقال علث الشیء بالشیء علثا من الباب الثانی
اذا خلطه به و بریکدرمك معناسنه در یقال علث الشیء اذا جمعه وارطی دیدکاری جشمه اغاجیله دری دباغت ایلك
معناسنه در یقال علث السقاء اذا دبغه بالارطی وچقماقدن آتش چیقمیوب کور وفرسز اولمق معناسنه در یقال علث
الزند اذا لم یور وعلث دجله نك شرقیسنده برقریه آدیدر که علو یونه موقوفه در (العلث) فتحتینله شدت وتمادی
اوزره جنك ایلك معناسنه در یقال علث القوم علثا من الباب الرابع اذا تقاتلوا بالشدة واللزوم (العلیث) امیر وزننده
قارشیق اریه و بغدای اوندن یاپلمش اتمکه دینور تقول اکلنا علیثا ای خبزا من شعیر وحنطة (العلاثة) عینك ضمیله
کشك ایله صاف یاغی یری بریه خلط ایلکله ترتیب اولنان طعامه دینور ومطلقا هرایکی نسنه که بری برینه قارشمش
اوله علاثه دینور وعلاثه بنی الاحوص جماعتندن بر رجل آدیدر وشورادن بورادن نسنه جمع ایدر اولان کسه یه ده
علاثه دیرلر یقال هو علاثة ای یجمع من ههنا وههنا (العلثة) جرعه وزننده انسانك کفایت معاشی اولان شیئه دینور
علقه معناسنه بوراده علقه ایلشك معناسنده اولمق ممکندر زیرا تعلث تعلق معناسنه ده کلور یقال له علثة ای علقة
(العلث) کتف وزننده شول کسه در که پدرینك غیری یه منتسب اوله یعنی نسبنده قارشقلق اوله و برنسنه نك طلبکارینه
ملازم اولوب یاپشدن آیرلمیان کسمیه دینور * مؤلف والملازم لمن یطالب عبارتیله رسم ایلکله شارح دیر که جمیع امهاتده
ملازم مطالب فی قتال وغیره عنوانده مرسومدر (المعتلث) اسم فاعل بنیه سیله بودخی پدرینك غیر یسنه منتسب
یعنی نسبنده قارشقلق اولان کشی یه دینور یقال هو علث ومعتلث ای منسوب الی غیر ابیه (الاعتلاث) افتعال
وزننده آتشی چیقوب چیقمدیغی نامعلوم اولان اغاجدن چقماق ایدنمك معناسنه در زیرا عربلر چقماغی اغاجدن
اتخاذ ایدرلر مرخ وعفار کبی یقال اعتلث زندا اذا اخذه من شجر لایدری ایوری ام لا ومنکوحه خصوصنده خیرلوسنی
تحری وانتخاب ایلیوب کفوئی یاخود نه کونه اولور ایسه اولسون لاابالیانه تزوج ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال
اعتلث الرجل اذا لم یتخیر منکحه قال فی الاساس یقال فلان غیر معتلث الزناد اذا کان متخیرا لمنکح (التعلث) تفعل
وزننده برکسه یه کید ومکر ایله برجنحه عزو وتحمیل ایلك معناسنه در یقال تعلث فلان لفلان الذنوب اذا تمحلها
وبونسنه یه ایلشوب تعلق ایلك معناسنه در یقال تعلث به اذا تعلق و برنسنه یی متین ومحکم قلمیوب باشدن صاومه
یاپمق معناسنه در یقال تعلث السهم اذا لم یحکم صنعته (الاعلاث) همزه نك فتحیله علث لفظندن جمعدر عینك
کسریله اولزاد وتوشه یه دینور که شیء مخصوصدن اختیار وترتیب اولنمیوب اشیاء مختلفه دن مترتب اوله واعلاث
الشجر شول اغاج پاره لرینه دینور که آنلر ایله چقماق ایدینوب آتش چیقارورلر تازه سی قوریسی قارشیق اوله (العنثوة)
عینك فتحی وضمی ونونك سکونیله حلی دیدکاری نباتك که بغدایجق اوتی دیدکلریدر خاصة چوریمش قوریسنه
دینور که رعیه صلاحیتی اولمز جمعی عنائی کلور تراقی وزننده (العنثة) عینك حرکات ثلاثیله عنثوه معناسنه در
(باعیناثی) بای موحده وآخرده الفك قصریله بغداد قضاسنده برقریه آدیدر (التعویث) تفعیل وزننده برآدمی برایشدن
الیقومق معناسنه در یقال عوثه عن الامر تعویثا اذا ثبطه عنه وشروع ایلیه جکی ماده دن صرف وتحویل ایلکله
نه کونه حرکت ایلیه جکنده متحیر ایلك معناسنه در یقال عوثه عن الامر اذا صرفه حتی تحیر (العوث) غوث وزننده
تعویث ایله معنای اخیرده مصدر ادفدر یقال عاثه عوثا بمعنی عوثه (المعاث) میمك فتحیله مذهب ومسلك معناسنه در یقال
اخذ معاثا مستقیما ای مذهبا ومسلکا مستقیما ووسعت ومساحه معناسنه در تقول ان لی عن هذا الامر لمعاثا ای
مندوحة (التعوث) تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تعوث الرجل اذا تحیر (العیث) لیث وزننده
برنسنه یی فساده ویروب تباه ایلك معناسنه در یقال عاث الشیء یعیث عیثا اذا افسده (العیثة) عینك فتحیله طبراغی

يومشق يره دينوروعيثه شريفده على قول جزيره ده برقريه آديدر وشريف بلاد عربده بغايت يوكسك برطاغدر
العايث) و (العيوث) صبور وزنده و (العياث) شداد وزننده ارسلانه دينور (التعيث) تفعيل وزننده برايشه شروع
ايلمك معناسنه در يقال عيث فلان يفعل كذا اى طفق وقرا كولقده ياخود كورلمه دن ال يورداميله برنسنه اراشدرمق
معناسنه در يقال عيث فلان اذا طلب شيئا باليد من غير ان يبصره و برنسنه مختلط ومشتبه اولمق معناسنه در يقال
عيثت طيره اذا اختلطت عليه (التعيث) تفعل وزننده صو يى قاتمق كرته سندن اشاغى ايچمك معناسنه در يقال تعيثت
الابل اذا شربت دون الرى (عيثى) عينك فتحى والفك قصريله عجبا معناسنه دركه تعجب كلمه سيدر يقال عيثى له
اى عجباله ❊ فصــــــل الغين المعجمة ❊ (الغبث) مكث وزننده كشكى ياغله اصلا تمق معناسنه در يقال غبث
الاقط بالسمن غبثا من الباب الاول اذالتـــه (الغبيثة) غينك فتحيله آندن اسمدر ياغله اصلا نمش كشكه دينور
وغبيثه عبيثه ايله جملهٔ معانيده مرادفدركه ذكر اولندى (الاغبث) ابغث وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
الاغبثاث) احمرار وزننده توزكبى بوز رنكلو اولمق معناسنه در يقال اغبثّ الشئ اغبثاثا اذا كان اغبث (الغث
غينك فتحى وثانك تشديديله صفتدر آريق لاغر ومهزول معناسـنه در غث وسمين متقابللر در يقال ضأن غث
اى مهزول (الغثاثة) غينك فتحيله و (الغثوثة) غينك ضميله آريق وخيره وزبون اولمق معناسنه در يقال غثت الشاة
يغث ويغث غثاثة وغثوثة من الباب الثانى والرابع اذاهزلت وعربلر فلان مايغث عليه احد ديرلر مايدع احدا الاسأله
معناسنه يعنى هر كورديكى آدمدن جر وسؤال ايلمكه مجبولدر كويا كه اعتقادنده مهزول المال يعنى ثروت ويساردن
عارى فقير وبى نوا كمسنه يوقدر مجموع ناس حيوان سمين كبى ذى قوت وذى غنادر كذلك فلان لايغث عليه شئ ديرلر
لايقول فى شئ انه ردئ فيتركه معناسنه يعنى فلان كمسه نك عندنده اشـياء دنيويه دن برشئ اصلا كمتر وبى قيمت
دكلدر جمـله سى نفيس وفاخر اولمغـله هرنه اولورسه اولسون آنى ترك ايليوب برتقريبله اخـذ ودرهميان
ايلمكه سعى ايلر مثـل مزبورلر بغايت مرتكب ومتنزل وسفله خوى تلنسكى كمسه لر حقـلرنده ايراد اولنور
وغثـاثه وغثوثه كلام فاسد وناخوش اولمق معناسـنه استعمال اولنور يقال غث الحـديث اذا فسـد
وياره نك چركى آقمق معناسنه در يقال غث الجرح اذا سـال غثيثه (الغثيث) امير وزننـده بودخى آريق
ومهزول معناسـنه در غث كبى وغثيث ياره ده اولان صارى صو وارين وچوروك ات مقوله سى چركه دينور
الاغثـاث) همزه نك كسريله غثاثه معنالرينه در يقال اغث اللحم واغث الحـديث واغث الجرح بمعنى غث
الاستغثـاث) ياره نك ايچنـده اولان چركى چيقارمق معناسنه در يقـال استغث الجرح اذا اخرج الغثيث
منه (الغثيثة) خبيثه وزننده عقل وشعورده اولان فساد وخلله دينور غثيث جرحدن مأخوذ در تقول لبسته
على غثيثة ونفس خبيثـة اى على فساد عقل وغثيثه شول خرما اغاجنه اطـلاق اولنور كه ميوه دار اولوب لكن
لذت وحلاوتى اولميه يقال نخلة غثيثـة اذا كانت ترطب ولا حلاوة لها وبى خـير ومنفعت اولان احمق ونادان
كمسه يه دينوركه اصلا برايشه يراميه (الغثـة) غصه وزننده كـفايت ايليه جك ديرلكه دينور بلغة عيش
معناسنه (الغثغثة) زلزله وزننده آلات واسلحه سز جنك ايلمك معناسنه دركه ضعيفجه ال دوكوشى اوله جقدر
يقـال غثغث القوم اذا تقاتلوا بلا سلاح وبريرده مقيم اولمق معناسـنه در يقال غثغث بالمكان اذا اقام فيـه
الاغتثاث) افتعال وزننده طوار برمقدارجه چايرنى آلمق معناسنه در يقال اغتثت الخيل اذا اصابت من الربيع
اى نالت منـه شيئا قليلا (التغثيث) تفعيل وزننده دوه تدريجله طاولنمغه باشلمق معناسـنه در بوك يابى ازاله
ايچوندر تقشير وتجليد كبى تقول غث بعيرى ثم غثث اى سمن قليلا قليـلا يعنى ازال غثاثته ببعض السمن
الغثث) كنف وزننده و (الغثاغث) علابط وزننده ارسلانه دينور (ذوغثث) صرد وزننده غنى قبيله سى يوردنده
برصو ياخود ضريه نام قريه قور وسنده برطاغك آديدر (الغرث) فتحيله آجقمق معناسنه در يقال غرث الرجل
غرثا من الباب الرابع اذاجاع (الغرثان) عطشان وزننده آج اولان كشى يه دينور جمعى غرثى كلور عطشى وزننده
وغراثى كلور صحارى وزننده وغراث كلور عطاش وزننده ومؤنثنده غرثى دينور جمعنده غراث دينور عطاش وزننده
پس جمع مذكرايله مفرد مؤنث وجمع مذكرايله جمع مؤنث مساويدر وعربلر امرأة غرثى الوشاح ديرلر اول خاتونه
بلى اينجه اولمغله وشاحنى طولدرميه ووشاح خاتونلره مخصوص حمائل طرزنده مزين قلاده در يقـال هى
غرثى الوشاح اى دقيقة الخصر (التغريث) تفعيل وزنـنده آجقدرمق وآج قومق معنـاسنه در يقـال غرثه
تغريثـا اذا جوعه (غورث) جوهر وزننده ابن الحارث دركه برغزوه ده نبى بالسيف عليـه الصلوة والسلام
حضرتلرينك عـلى الغفـله قلجلرينى صيروب جـلاد وار طرف نبوى يه قصد وهجوم ايلـديكى آنده

حضرت باری عزّ شانه مزبورك كتفنی یننده شیر پنجه نوعندن زخمه دیدكلری جراحتی احداث ایلمكله
متزلزل اولوب زمینه سرنكون اولمشدر وقعهٔ مزبوره نك ملخصی بودركه غزوهٔ ذات الرقاعده فخر عالم حكایه
صلی الله علیه وسلم حضرتلری برشجر سایه سنه نزول وسیفنی شاخ شجره تعلیق ایدوب تنهاجه راحتكزین
ایكن مزبور غورث برتقریبله سروقت عالیلرینه رهیاب اولوب همان اغاجدن تیغی اخذ ومن یمنعك منی
دیو حواله ایلدكده حضرت رسول اله دخی الله دیمك فی الحال جبریل امین مزبورك كتفنی یننه ضرب
ایلمكله شیر پنجه حدوث و یوزی اوزره زمینه مفروش اولدی حضرت رسالتپناه اول تیغ جگر كاهی الوب
ومن یمنعك منی دیو حواله بیوردقده تظلم واسترحام ایلمكله تخلیهٔ سبیل بیوردیلر ترجمه مزاولان سیر معتبرده
اسمی دعثور ولقبی غورث اولمق اوزره مرسوم اولوب بعد زمان شرفیاب اسلام اولدیغی مرقومدر
(الغلث) علث وزننده ومعنالرنده مرادفیدر كه ذكر اولندی (الغلث) فتحتیله بو دخی علث كبی شدت اوزره
متمادی حرب وقتال ایلك معناسنه دریقال غلث القوم غلثا من الباب الرابع بمعنی علث وچقماقدن
آتش چیقمیوب كور وفرسز اولمق معناسنه دریقال غلث الزند اذا لم یور (الغلثی) سكری وزننده بادیه
اشجارندن برآجی اغاج اسمیدر ثمری سباعی مهلكدر (الغلیث) خبیث وزننده اول شبثه دینوركه زهر ایله
قارشدروب طعمه ایدرلر وآنكله نسر وعقاب صید ایدرلر قرغه بوكن ایله سائر قوش صید ایتدكلری كبی
وغلیث اربه ایله قارشق بغدایه دینور (المغلوث) بو دخی اربه ایله قارشق بغدایه دینور ❊ شارحك یانته كوره
اربه اونیله قارشق بغدای اتمكنده دینورتته كه مهمله ایله علیث دخی بومعنایه در وخرما ایله یاخود خرما قور یغیله
دباغتلنمش دری یه دینور یقال سقاء مغلوث ای مدبوغ بالتمر اوالبسر (الاغلنثاء) اغرنداء وزننده بركسه یه
ضرب وشتم ایده رك شركیر اولوب اوزرینه حواله ومستولی اولمق معناسنه دریقال اغلنثی علیهم اذا علاهم
بالضرب والشتم (الغلث) كتف وزننده شدید القتال اولان بهادره دینور ومجنونه دینور ونشئه دار طعامدن
یاشرابدن مست كبی كیفلنوب نشئه مند اولمش كسه یه دینور یقال جاء وهو غلث ای به نشوة عن الطعام
والشراب واول كشی یه دینوركه اویقو باصمغله اویوقلیه رق ایكی طرفه تمایل وتكسر اوزره اوله (الاغتلاث)
اعتلاث وزننده ومرادفیدركه ذكر اولندی یقال اغتلث زندا بمعنی اعتلثه وچقماقدن آتش چیقمیوب فرسز
اولمق معناسنه دریقال اغتلث الزند اذا لم یور (المغالث) اسم فاعل بنیه سیله بودخی شدید القتال اولان
محارب دلاوره دینور (الغنث) فتحتیله صویی ایچوب صولوق آلمق معناسنه دركه ظاهرا صویی صولوقلنه رق
ایچمك اوله جقدركه عب مقابلیدر یقال غنث الرجل غنثا من الباب الرابع اذا شرب ثم تنفس وبرنسنه
سببیله كوكل دونوب معده بولانمق معناسنه دریقال غنثت نفسه اذا خبثت ولقست (التغنث) تفعل وزننده
برشیئه ملازمت ومداومت ایلك معناسنه دریقال تغنث الیه اذا لزمه وثقلت و یرمك معناسنه دریقال
تغنثه الشیء اذا ثقل علیه (الغناث) رمان وزننده عشرت ومنادمه خصوصنده آداب واطواری خوب
ومستحسن اولان یارانه دینوركه جمعدر ظاهرا مفردی غانث دریقال هم الغناث ای الحسنوا الاداب
فی المنادمة (غنث) غینك فتحی ونونك سكونیله ابن اقیان بن القعم دركه بنی مالك قبیله سندندر (التغویث)
تفعیل وزننده واغوثاه دیو فریاد ایده رك مدد خواه اولمق معناسنه دركه استغاثه دن اعم دریقال غوّث الرجل
تغویثا اذا قال واغوثاه (الغوث) غینك فتحی و واوك سكونیله و(الغواث) غینك ضمیله وفتحی شاذدر آندن
اسملردر فریاد ایده رك مدد استمكه دینور ومدد ونصرته دخی اطلاق اولنور یقال اجابوا غوثه وغواثه بالضم
والفتح ویقال هل عندك غوث وغواث ❊ شارح دیركه فتحك شذ وذینه باعث اصواتك واصواته دلالت ایدن
كلماتك مجموعی ضمله وكسرایله اولور بكاء ونباح وصراخ ونداء كبی (الاستغاثة) بركسه دن مدد ونصرت
استمك معناسنه در (الاغاثة) همزه نك كسریله و(المغوثة) معونه وزننده فریاده یتشوب مدد ایلك معناسنه در
تقول استغاثنی فاغثته اغاثة ومغوثة ❊ مؤلف مغوثه لفظنی مصدر ثانی صورتنده رسم ایلدی لكن معونه كبی اسم
مصدردر مصدر موضعنده استعمال ایلدیلر ❊ شارح دیركه استغاثه بالفعل وباء واسطه سیله تعدیه ایدر ویقال
مااغثت به المضطر من طعام اونجدة ای من قوة (الغیاث) غینك كسریله اسمدر فریاده یتشمك مدد ونصرت
معناسنه ماقبلنك كسره سنه مبنی واو یایه منقلب اولمشدر (المغاوث) میمك فتحیله صولره اطلاق اولنور
میاه معناسنه بونك مفردی مغوث در منبر وزننده كه وسیلهٔ غیاث دیمكدر (الغویث) غینك فتحیله پك سكرتمكه
دینور یقال انك لذو غویث ای شدة عدو (غیاث) غینك كسریله و(مغیث) مجیب وزننده اسماء رجالدندر (المغیثة

غيثه وزننده ايكى موضع اسميدر (المغيثة) يائى نسبتله بغدادده برمدرسه اسميدر (يغوث) يعوق وزننده مدحج
قبيله سنه مخصوص برصنم اسميدر (الغيث) غينك فتحى و يانك سكونيله يغمو ره دينور على قول شول يغمو ره دينور كه
مسافه عرضى بر بريد يعنى اون ايكى ميل مسافه يه شامل اوله يقال نزل الغيث اى المطر او الذى يكون عرضه
بريدا وغيث يغمور ايله نابت اولان چايره و چمنه اطلاق اولنور سببيت علاقه سيله يقال وقعت الماشية
على الغيث وهو الكلأ ينبت بماء السماء وغيث مصدر اولور يغمور ياغدرمق معناسنه يقال غاث الله البلاد يغيث غيثا
اى انزل بها المطر و يره يغمور نازل اولمق معناسنه در يقال غاث الغيث الارض اذا اصابها ونزل بها و يقال غيثت الارض
تغاث على بناء المفعول فهى اى الارض مغيثة ومغيوثة واغاجك چچكلرى آچغه باشلمق معناسنه استعمال اولنور
يقال غاث النور اذا اصلعوغيث اسماء رجالدندر غيث بن مر بطنه بنى عبس وغيث بن عامر تميم قبيله لرندندر (المغيثة) ميمك
فتحيله و (المغيوثة) اصلى اوزره يغمور ياغمش يره دينور ومغيثه ميمك فتحى وضميله قادسيه ده برقيو آديدر وايرانده يهق
ناحيه سنده برقريه آديدر (الغيث) صيب وزننده صيغه مبالغه در شدتله ياغان مطر كثيره دينور وعربلر فرس ذوغيث ديرلر
كندبكه سكرتمسى آرتو رر اولان صولوقلى يوكرك آت ديمكدر يقال فرس ذوغيث اذا كان يزداد جريا بعد جرى
و بئر ذات غيث ديرلر ذات ماده معناسنه كه منبعى ياخود مجراسى اولمغله اصلا نقصان بولميوب آلندقجه مد ايدر
اولان قيو ديمكدر وغيث ابن عمرو بن الغوث در كه طىّ قبيله سندندر (مغيث ماوان) ميمك ضميله بشقه برقيو آديدر
ومغيث حضرت عائشه معتقه سى اولان بريره نك زوجى اسميدر كه اصحابندر (التغيث) تفعل وزننده سمورمك معناسنه در
يقال تغيث البعير اذا سمن ✻ فصـــــل الفاء ✻ (الفث) فانك فتحى وثانك تشديديله برنبات آديدر كه قيتلق وقتنده
انك دانه لرندن اتمك پيارلر وفث شحم حنظل اسميدر كه ابوجهل قاربوزينك ايچنده اولان آتيدر شجر حنظل
نسخه لرى غلطدر وفث مصدر اولور طاغتمق معناسنه يقال فث الجلة فثا من الباب الاول اذا نثرها يعنى مافيها
من التمر وفث طاغنق نسنه يه دينور يقال تمر فث اى متفرق (الانفثاث) انفعال وزننده قرلمق معناسنه در يقال
انفث العود اذا انكسر (المفثة) ميمك وفانك فتحيله چوقلق كثرت معناسنه در ونما و بركت معناسنه استعمال اولنور
يقال طعام كثير مفثة اى كثير نزل ونزل فتحتيله در (الافتثاث) افتعال وزننده مقهور اولمق معناسنه در يقال ما افتثوا
على بناء المفعول اى ماقهروا (الفحث) بحث وزننده برنسنه يى كركى كبى تفتيش ايلمك معناسنه در يقال فحث
عنه فحثا من الباب الثالث اذا فحص (الافتحاث) افتحاص وزننده ومرادفيدر كه برنسنه يى صوروب اراشدرمق
معناسنه در يقال افتحث ماعنده اى افتحص (الفحث) كتف وزننده حفث معناسنه در كه اشكنبه اوزرنده
قرق بابر وشيردان ديدكلرى نسنه در (الفرث) حرث وزننده هنوز اشكنبه ايچره اولان طوارترسنه دينور جمعى
فروث كلور وفرث كوجك ركومه دينوركه كوندن وسختيانده اولان مشربه در وفرث مصدر اولور كبه خاتون آش
يرمك حالتنده كوكلى بولانمق معناسنه يقال فرثت الحبلى فرثا من الباب الاول اذا غثت وطاغتمق وصاچمق معناسنه در
يقال فرث الجلة فرثا من الباب الاول والثانى اذا نثرمافيها من التمر وديرى انسان وحيوانك بغرينه اوروب بغرينى
طاغتمق معناسنه در يقال فرث كبده فرثا من الباب الثانى اذا ضربها وهو حى (الانفراث) انفعال وزننده بودخى
كبه خاتونك كوكلى بولانمق معناسنه در يقال انفرثت الحبلى اذا غثت نفسها و يقال انها لمنفرث بها وفرث كلمه سنه
مطاوع اولور كه بغرينه اورلمغله بغرى پاره پاره اولوب طاغلمق معناسنه يقال فرث كبده فانفرثت (التفرث)
تفعل وزننده بودخى كبه خاتونك كوكلى بولانمق معناسنه در يقال تفرثت الحبلى اذا غثت نفسها (التفريث)
تفعيل وزننده بودخى ذى روحك بغرينه اورمغله بغرينى پاره پاره ايدوب طاغتمق معناسنه در يقال فرّث كبده
تفريثا بمعنى فرثها (الفراثة) فانك ضميله پاره لنن جكرك ريزه لرينه دينور (الافراث) همزه نك كسريله جكرى
يارمليوب ريزه لرينى طشره القا ايلمك معناسنه در يقال افرث الكبد اذا شقها والقى الفراثة صحاحده افرث الكرش
عبارتيله مرسومدر كه اشكنبه يى ياروب ايچنده كى فضلاتى دوكمك معناسنه اولور وافراث بركسه يى دائما نلسى طعن
وتشنيع ايلمك عادتى اولان اشخاصه عرضه ملامت ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه فرث منزلنده قلمق اولور
يقال افرث فلان اصحابه اذا عرضهم للائمة الناس (الفرث) فتحتيله طويمق معناسنه در يقال فرث الرجل فرثا
من الباب الرابع اذا شبع وطاغلمق معناسنه در يقال فرث القوم اذا تفرقوا (الفرث) كتف وزننده شول يره دينور كه
نه طاغ ونه دوز اوله يقال مكان فرث اى لا جبل ولا سهل ✻ فصـــــل القاف ✻ (القبث) مكث وزننده برشيئى آوجلق
و پنچه ايله آلمق معناسنه در يقال قبث الشئ قبثا من الباب الثانى اذا قبض (قبلث) سحاب وزننده ابن رزين
اللخمى در كه محدثيندندر وقباث بن اشيم اصحابندندر ✻ مؤلف ترقى وجه اوزره محلبه يى تأخير ايلمشدر (القبعثى

كبردنى وزننده طنّانى ابرى و بيوك اولان آدمه دينوركذلك طانلرى و بغنه قلرى ابرى اولان اركك دوه يه دينور
مؤنثنه قبعثاة دينور هابلة وقبعثاة عقل معناسنه دركه بعض خاتونك فرجنده اولان بومرى شيشلر خلقى اولور
ذكرك تفوذنه مانعدر و بعضنده كيك اولوركه اكا قرن ديرلر تركيده اول خاتونه آصلق تعبير اولنور (القث
قافك فتحى وثانك تشديديله چكوب كتورمك معناسنه در يقال قث الشئ قثا من الباب الاول اذا جره وطوارسورمك
معناسنه در يقال قث الابل اذا ساقها و برنسنه يى چكوب ديبندن قوپرمق معناسنه در يقال قث الشجر اذا قلعه
وقث برنبات آديدر (الاقتثاث) افتعال وزننده بودخى برنسنه يى چكوب قوپرمق معناسنه در يقال اقتثه اى اقتلعه
المقثة) ميمك وقافك فتحيله چوقلق كثرت معناسنه در قايله مقثمده لفتدر ومقثه برنوعى ودكرمى تخته دركه صبيان
آنكله ينسلرنده متعارف براويون اوينارلر طشره تركيسنده چقشاغى تعبير ايدرلر (القثاث) غراب وزننده
متاع معناسنه در (القثاث) كتان وزننده قوغجى يه اطلاق اولنوركه جر ونقل كلام ايدر يقال رجل قثاث اى نمام
قتات) كتاب وزننده نعبن بن قرضم نام صحابينك جدى اسميدر محدثون قافك فتحيله تعبير ايدرلر (القثيثى
خصيصى وزننده مصدردر جمع مال ايلمك معناسنه در يقال هو يقث المال قثيثى اى يجمعه (القثيثة) و (القثاثة
قافلرك فتحيله كروه وجماعت معناسنه در يقال انتقل القوم بقثيثتهم وقثاثتهم اى بجماعتهم (القثقثة) زلزله وزننده
اولچكى تام قوللنوب مكيلى حتى اوزره اولچمك معناسنه در يقال قثقث المكيال اذا وفاه ويردن قازيغى چيقارمق
ايچون ايرغالمق معناسنه در يقال قثقث الوتد اذا حركه لينزعه (القحث) بحث وزننده برنسنه يى بالتمام
سپوروب آلمق معناسنه در تقول قحثت الشئ قحثا من الباب الثالث اى اخذته عن آخره (القرث) حرث وزننده
كوجك ركوه يه دينوركه كوندن وسختيا ندن ياپد قلرى مطهره كبى صوقايدر طشره تركيسنده قالاز تعبير
اولنور وقرث مصدر اولور بركسه يى پك غمكين وغصه ناك ايلمك معناسنه يقال قرثه الامر قرثا من الباب
الاول اذا كرثه (القرث) فتحتينله ال امكيله كسب وكار ايلمك معناسنه در يقال قرث الرجل قرثا من الباب الرابع
اذا كد وكسب (القريث) قافك كسريله جريث وزننده ومراد فيدركه برنوع بالقدر نته كه ذكر اولندى (القراثا
قافك فتحى والفك قصريله و (القريثا) نعميا وزننده برنوع خرما اغاجنك اسميدركه خرماسى تازه قوروق ايكن بغايت
اطيب اولور (قرعث) جعفر وزننده بررجل آديدر فى الاصل تقرعثماد سندن ماخوذدركه بريكمك تجمع معناسنه در
يقال تقرعث القوم اذا تجمعوا (الاقعاث) همزه نك كسريله بيهوده اسراف مال ايلمك معناسنه در يقال اقعث
فى ماله اذا اسرف وچوق بخشش ويرمك معناسنه در يقال اقعث له العطية اذا اجزلها (القعثة) قافك فتحى وعينك
سكونيله آز و بركو ويرمك معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال قعث له قعثة من الباب الاول اذا اعطاه قليلا
لكن ضديتى واضح دكلدر زيرا برى ثلاثى وبرى مزيددر (التقعيث) تفعيل وزننده برنسنه يى بتمامه استيصال ايلمك
معناسنه در يقال قعثه تقعيثا اذا استأصله (الانقعاث) انفعال وزننده آندن مطاوعدر يقال قعثه فانقعث (القعيث
امير وزننده آزجه وقوليجه اولان شيئه دينور معناى مز بوردن ماخوذدر يقال شئ قعيث اى هين يسير وپك چوق
سيل صوينه وپك چوق يغموره دينور (الاقتعاث) افتعال وزننده قازيلان قيودن چوق طپراق چيقارمق معناسنه در
يقال اقتعث الحافر اذا استخرج ترابا كثيرا من البئر (القعاث) غراب وزننده برمرضدركه قيونده يكى قسمنك بورنلرنده
تحدث ايدر (التقلعث) تدحرج وزننده صولوجه ياچقدن اياغنى چكوب قوپارر طرزنده يوريمك معناسنه در
يقال تقلعث فى مشيه اذا مر كانه يتقلع من وحل (القمعوث) زنبور وزننده ديوث وقلتبانه دينور (القنطثة) دحرجه
وزننده خوف وفزع ايله سكردوب كتمك معناسنه در يقال قنطث الرجل اذا عدا بفزع (القنعاث) قنطار وزننده
يوزنده وسائر اعضاسنده قيلى چوق اولان كسه يه دينور يقال رجل قنعاث اذا كان كثير الشعر فى وجهه وجسده
التقيث) تفعل وزننده جمع ايلمك ومنع ايلمك معنالرينه در ❊ فصـل الكاف ❊ (الكباث) سحاب وزننده اراك
اغاجنك كه مسواك اغاجيدر يمشنك اولشنه دينور (الكبث) فتحتينله ات بوزيلوب قوقمق معناسنه در يقال كبث
اللحم كبثا من الباب الرابع اذا تغير واروح (الكبث) مكث وزننده اتك اوزرينى قپايوب اورتمكله قوقمق معناسنه در
تقول كبثت اللحم كبثا من الباب الاول اى غممته فتغير وانتن (الكبيث) امير وزننده و (المكبوث) قوقمش اته دينور
يقال لحم كبيث ومكبوث اى متغير منتن (الكنبث) قنفذ وزننده صلب وشديد اولان شيئه دينور وبغايت بخيل
اولان كسه دينور (الكنبوث) زنبور وزننده و (الكنابث) علابط وزننده بونلرده زياده سيله بخيل وجرى شخصه دينور
يقال رجل كنبث وكنبوث وكنابث اى منقبض بخيل (التكبيث) تفعيل وزننده كمى يى يره اكوب ايچنده اولان اشيايى
بشقه كمى يه نقل ايلمك معناسنه در و بوكوجك كميلرده اولور يقال كبث السفينة اذا جنحها الى الارض ليحول

مافيها الى اخرى (الكبعثاة) قبعثاة وزننده ومراد فيدر كه فرج زنانده اولان شبثدر (الكث) كافك فتحى وثالثك تشديديله صيق وكور وقالين اولان شيئه دينور يقال شئ كث اى كثيف (الكثيث) امير وزننده كث معناسنه در بونلندر كه كور وصيق صقاللو كمسديه كه تخته صقال تعبير اولنور كث اللحيه وكثيث اللحيه اطلاق اولنور ويقال لحية كثة وكثاء اى كثيفة (الكث) كافك ضميله جميعدر يقال قوم كث اللحية (الكثكث) كافلرك فتحيله و (الكثكث) زبرج وزننده خرده طاشلر ايله قارشيق طپراغه دينور كه مولوس تعبير اولنور (الكثكثى) كافلرك ضمى وفتحى والفك قصريله صبيان عربه مخصوص برلعب آديدر كه طپراقله اوينارلر (الكاث) تشديد ثاايله حصاد اولان سنبله دانه لرينك صپجرانيلريندن نابت اولان اكينه دينور (الكثاثاء) كافك فتحى والفك مديله طپراغى چوق يره دينور (الكث) كافك فتحى وثانك تشديديله مصدر اولور بردن درطوب حدثلمك معناسنه يقال كث الرجل بسلحه كثا من الباب الاول اذا رمى به (الكثاثة) كثافه وزننده و (الكثوثة) كافك ضميله و (الكثث) كافك فتحيله صقالك ديبلرى كور وصيق اوله رق قيللرى قبصه وقيورجق اولمق معناسنه در يقال كثت اللحية كثاثة وكثوثة وكثثا من الباب الرابع اذا كثرت اصولها وكثفت وقصرت وجعدت ويقال رجل كث اللحية كما ذكر جمعى كثاث كلور كافك كسريله (الاكثاث) همزه نك كسريله و (الكثكثة) زلزله وزننده بركسه وجه مذكور اوزره طوب صقاللو اولمق معناسنه در يقال اكث الرجل وكثكث اذا صار كث اللحية (الكعث) بحث وزننده برنسنه يى ايكى پنجه لى طولدروب طبطلو ويرمك معناسنه در يقال كحث له من المال كحثا من الباب الثالث اذا غرف له بيديه منه (الكراث) رمان وزننده وكتان وزننده پراصه تعبير اولنان سبزه يه دينور فارسيده كندنا دينور ※ شارح ديركه مائدهٔ عيسويه ده ومائدهٔ خضريه ده جمله سبزه لر بولنوب لكن پراصه يوق ايدى (الكراث) سحاب وزننده برنوع اولواغاج اسميدر طائف جبالنده مشهودم اولمشدر بو اغاج برتحيلر اغاجى ديدكلريدر اوزون ويومشق داللرى اولور قرلسه سودى آقار حجازده كثيردر سودينى طعامه اضافه ايلسه لرجذامه نافعدر وكراث برطاغك آديدر (الكرث) حرث وزننده بركسه يى غم وغصه باصمق معناسنه در يقال كرثه الغم كرثا من الباب الاول والثانى اذا اشتد عليه (الاكراث) همزه نك كسريله كرث معناسنه در يقال اكرثه الغم بمعنى كرثه (الكريث) امير وزننده شول كسه دركه برماده دن حذر واندیشه ايله عزم ومباشرتندن فخليوب رجعت ايلمش اوله يقال انه لكريث الامر اذا كع ونكص وكريث كارث معناسنه دركه مضطرب ايديجى شديد ديمكدر يقال امر كريث اى كارث ظاهرا بو ماده دن باب رابع دخى وارد اولوب لكن مؤلف اكتفا ايلمش اوله زيرا كريث كه صفتدر باب رابعى مقتضيدر ومقتضاى ماده دخى تأثرز وميدر وبعضا بو مقوله يه متوهم صيغه تقدير ايدوب آندن بنا ايدرلر (الانكراث) انفعال وزننده كسلمك معناسنه در يقال انكرث الحبل اذا انقطع (الاكتراث) ذكر اولنان كرث لفظندن افتعالدر غمكين اولمق معناسنه در بومناسبتله برامر عظيمدن مبالات ايلمك وباك وپروا چكمك معناسنده استعمال اولنمشدر تقول ما اكترث له اى ما ابالى به قال فى النهاية وفى حديث قس ※ لم يخلنا سدى من بعد عيسى واكترث ※ يقال ما اكترث له اى ما ابالى ولا يستعمل الا فى النفى وقد جاء ههنا فى الاثبات وهو شاذ (الكريثاء) كافك فتحيله برنوع اطيب اعلا خرما قورى يعنى اسميدر (الكشوث) كافك فتحى وضميله و (الكشوثى) كافك فتحى والفك قصريله ومديله جائزدر و (الاكشوث) همزه نك ضميله واشبولغت اخيره خلف يعنى رديه وساقطه در باغ صرمشغى تعبير اولنان نباته دينور كه اغاجلك داللرينه صارمشور برده كوكى ويپراغى ويمشى وكواكه سى اولماز بى خير ومنفعت كسه يى اكا تشبيه ايدرلر قال الشارح ومنه ※ هو الكشوث فلا اصل ولا ورق ※ ولا نسيم ولا ظل ولا ثمر ※ (الانكلاث) انفعال وزننده ايلرو يكمك معناسنه در يقال انكلث الرجل اذا تقدم (المكلث) منبر وزننده امور ومصالحده ايشلك نافذ وكاركذار آدمه دينور يقال رجل مكلث اى ماض فى الامور (الكلبث) باى موحده ايله جعفر وزننده و (الكلبث) قنفذ وزننده و (الكلبث) علبط وزننده و (الكلابث) علابط وزننده بغايت بخيل وممسك ومنقبض شخصه دينور (الكنثة) كافك ضميله شول نوردجه يه يعنى مرسين وسكود اغاجلرينك تازه چبوقلريندن دائره اولمش نسنه يه دينور كه اوزرينه خوشبو چچكلر ديزدكدنصكره طومار كبى دوروب قفس طرزنده ايدرلر تازه قزلر بهار ايامنده اول كونه آرايش ايدوب صفا ايدرلر ونوردجه كلمه سى نوردهٔ فارسى معربيدر كه نورديدن لفظندن اسم مفعولدر دورلمش وبوكلمش نسنه يه دينور بعده وجه مذكور اوزره قفس وسبت طرزنده انواع شكوفه دن مرتب اول نسنه يه اطلاق اولندى (الكنبث) قنفذ وزننده و (الكنابث) علابط وزننده و (الكنبوث) زنبور وزننده طاش كبى پك وقاتى شيئه دينور وزياده سيله بخيل وناكسه دينور (الكنبثة) دحرجه وزننده و (التكنبث) تدحرج وزننده بغايت بخيل وناكس اولمق معناسنه در يقال كنبث الرجل وتكنبث اذا صار كنبوثا اى بخيلا منقبضا (الكندث) قنفذ وزننده و (الكنادث) علابط وزننده صلب وشديد

نسنه یه دینور (الکنفث) قایله قنفذ وزننده و (الکنافث) علابط وزننده قصیر القامه بودورکشی یه دینور (الکوث) لوث وزننده پاپوشه دینور که ایاغه کیلور قفش معناسنه وقفش کفش معربیدر (التکویث) تفعیل وزننده اکین بکیجه درت بش دانه بیراقلمق معناسنه دریقال کوّث الزرع اذا صار له اربع و رقات اوخمس وقضای حاجت ایدن کمسه نجاستنی طوشان باشلری قدر یعنی طوپاق طوپاق چیقارمق معناسنه دریقال کوّث الرجل بغائطه اذا اخرجه کرؤس الارانب بو معنالك مناسبت مأخذی معلوم اولمدی زیرا مادمده طوشان یوقدر که حتی باشنی دخی اخراج ایلیه (کوثی) طوبی وزننده عراقده برقریه آدیدر ٭ شارحك بیانی اوزره بابل قضاسنده اولوب بو مولد حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم اولمق اوزره مرویدر وکوثی مکه ده برمحله درکه بنو عبد الداره مخصوصدر (الکوثة) روثه وزننده اوجوزلغه دینور خصب معناسنه (الکاث) تخفیف ثا ایله کاثّ معناسنه درکه مشدده در کثّ ماده سنده بیان اولندی ٭ فصــــل اللام ٭ (اللبث) لامك فتحی وضمی و بانك سکونیله و (اللبث) فتحتینله و (اللباث) کتاب وزننده و (اللباث) و (اللبائة) لاملرك ضمیله و (اللبیثة) لامك فتحیله بریرده اکلنوب طورمق معناسنه دریقال لبث الرجل من الباب الرابع اذا مکث و بونك مصدری بانك سکونیله کلك قیاسه مخالفدر زیرا باب رابعك مصدری لازم اولدیغی صورتده حرکه ایله کلك قیاسدر تعب کبی (اللابث) و (اللبث) کتف وزننده اسم فاعلدر ماکث معناسنه شارح دیرکه لبث یولده یاغیری محلرده اکثری توقف ایدرا ولان کشی یه دینور (الالباث) همزه نك کسریله و (التلبیث) تفعیل وزننده برکسه یی مکث ایتدرمك معناسنه دریقال البثه ولبثه اذا امکنه (اللبثة) جرعه وزننده اسمدر اکلنوب طورمق حالنه دینور یقال طال لبثه ای توقفه (التلبث) تفعل وزننده بودخی اکلنوب طورمق معناسنه در یقال تلبث بالمکان اذا توقف (الاستلباث) کیج عدّ ایلك معناسنه درکه کیجکسنمك تعبیر اولنور یقال استلبثه ای استبطأه (اللبیث) امیر وزننده نبیث کبی خبیث لفظنه اتباع اولور یقال رجل خبیث لبیث نبیث (اللباث) سحاب وزننده قوروب چکمسی آغر و کیج اولان یایه دینور یقال قوس لباث ای بطیئة (اللبیثة) لامك فتحیله مصدر درنته که ذکر اولندی وصفت اولور شول جماعته اطلاق اولنور که قبائل متفرقه دن مجتمع اوله یقال جائت لبیثة من الناس ای جماعة من قبائل شتی (اللثّ) لامك فتحی وثانك تشدیدیله الحاح و ابرام ایلك معناسنه دریقال لثّ علیه لثا من الباب الاول اذا الحّ و بریرده مقیم اولمق معناسنه دریقال لثّ بالمکان اذا اقام ومتصل یغمور یاغمق معناسنه دریقال لثّ المطر اذا دام ایاما ولثّ چه وشبنم تعبیر اولنان رطوبته دینور ومصدر اولور نباته چه دوشمك معناسنه یقال لثّ الشجر اذا اصابه الندی (الالثاث) همزه نك کسریله بودخی الحاح ایلك معناسنه دریقال الثّ علیه اذا الحّ و بریرده اقامت ایلك معناسنه در ومنه الحدیث ٭ لاتلثوا بدار معجزة ٭ ای لاتقیموا بدار یعجزکم فیها الرزق والکسب والثاث برمدت متصل یغمور یاغمق معناسنه دریقال الثّ المطر اذا دام ایاما (اللثلثة) زلزله وزننده الثاث معنالرینه در وضعیف و زبون اولمق معنــاسنه دریقــال لثلث الرجل اذا ضعف وحبس وتوقیف ایلك معــناسنه دریقال لثلث فلانا اذا حبسه و برخصوصده تردد ایلك معناسنه دریقال لثلث فی الامر اذا تردد فیه وکلامی ابانه واظهار ایلیوب دلنی چینیه رك مبهم سویلك معناسنه درکه عوام ترکیده ایمر یامر سویلك تعبیر اولنور یقال لثلث کلامه اذا لم یبینه وطپراغه یووارلنمق معناسنه دریقال لثلثه فی التراب اذا مرّغه وطوارسورمك معناسنه در تقول لثلث البعیر ای کردته یعنی سقته ٭ شارح اددنه نسخه لرینی تخطئه ایلمشــدر و برمقدارجه دیکلندروب آرام و راحت ویرمك معناســنه در تقول لثلثوا بنا علی صیغة الامر ای روّحوا قلیلا (التلثلث) تزلزل وزننده برخصوصده تردد ایلك معناسنه دریقال تلثلث فی الامر اذا تردد وطپراغه یلنوب آغنه مق معناسنه دریقال تلثلث فی التراب اذا تمرّغ (اللثلاث) و (اللثلاثة) لاملرك فتحیله شول اوشنکن بطیء الطبع تنبل کسه یه دینور که برایش تکلیف ایلدکده ایشتدم القدم و واردم دیه رك صورت اجابت کوستروب ینه کهالتله کیرو لنوب تأخیر ایدر اوله اصطلاحمزده اکاجاذ دوربوسی واشك ایکولی تعبیر اولنور یقال رجل لثلاث ولثلاثة ای بطیء کلما ظننت انه اجابك الی حاجتك تقاعس (اللطث) مکث وزننده الك عرضیله یعنی ارقوریسیله یاخود بریصی اغاجله اورمق معناسنه دریقال لطثه لطثا من الباب الاول اذا ضربه بعرض الکف او بعود عریض و یوزمسله اورمق معناسنه دریقال لطثه اذا صکه و بریکدرمك معناسنه دریقال لطث الشیء اذا جمعه و برکسه یه طاش آتمق معناسنه دریقال لطثه بحجر اذا رماه به و برایش برآدمه صرپلنوب کوجلك معناسنه دریقال لطث الامر فلانا اذا اصعب علیه و برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه دریقال لطث الشیء اذا فسد (الملاطث) مساجد وزننده شول مواضعه دینور که آنلرده ناس بری برینه حمله وضرب ایدرا ولملر ملطث مفردیدر (الملاطث) میمك ضمیله دائما نسنه بریکدیریجی کشی یه دینور جامع معناسنه (التلاطث) تلاطم وزننده ومرادفیدر که موج دریا چارپشمق معناسنه در

يقال تلاطث الموج اذا تلاطم وناس الريله بري برينه اورشمق معناسنه دريقال تلاطث القوم اذا تضاربوا بايديهم (ملطث)
منبر وزننده بر رجل آديدر (الالعث) همزه نك وعينك فتحيله دپرمسي كيج وثقيل اولان كمسه يه دينور يقال رجل العث
اى ثقيل بطئ (اللعث) فتحتينله بركسه العث اولمق معناسنه دريقال لعث الرجل لعثا من الباب الرابع اذا صار
العث (اللغيث) غليثو زننده وايكي معناسنده دخي مرادفدر (الالفث) فايله العث وزننده شاشقين واحمق آدمه
دينور (الاستلفاث) برمكتوم ومستور نسنه يي استخراج ايلمك معناسنه در يقال استلفث ماعنده
اذا استنبط وبرنسنه يي كركي كبي صوروب اراشدرمق معناسنه در يقال استلفث الخبر اذا استقصاه
وبرنسنه يي كتم ايلمك معناسنه دريقال استلفث الخبر اذا كتمه وايش بتورمك معناسنه دريقال استلفث
حاجته اذا قضاها واوتلاغك جايرلريني بالجمله اوتاروب خالي قومق معناسنه دريقال استلفث الرعي
اذا لم يدع منه شيئا (اللقث) قافله مكث وزننده قارشدرمق معناسنه دريقال لقث الشئ لقثا من الباب الاول
اذا خلطه وسرعتله برنسنه نك مجموعني اخذ ايلمك معناسنه دريقال لقث الشئ لقثا من الباب الرابع اذا اخذه
بسرعة واستيعاب (التلقيث) تفعيل وزننده بودخي قارشدرمق معناسنه در يقال لقثه تلقيثا اذا خلطه
(اللكث) مكث وزننده اورمق معناسنه دريقال لكثه لكثا من الباب الاول اذا ضربه وبركسه يه ياخود بردابه يه
تحمل وطاقتندن زياده مضايقه وبرمكله زحمته كرفتار ايلمك معناسنه درتقول لكثه اى جهدته وحملت
عليه (اللكاث) غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض آديدركه آغزنده سيوجه كبي چبانلر وبارمر پيدا اولور
ولكاث كرچ ماده سي اولان براق طاشه دينور زيرا اوچ قسم اولور بري بياض وغير براق وبري قرمزي
وبريسي براق وقات قات اولوركه اسفيداج الجصاصين تعبير ايدرلر لكاث بو اولمجقدر (اللكث) فتحتينله
دوه لكاث مرضنه اوغرامق معناسنه دريقال لكث البعير لكثا من الباب الرابع اذا اصابه اللكاث وبرشيئه
كيروچرك ياپشمق معناسنه دريقال لكث به الوسخ اذا الصق به (اللكائي) لامك ضميله بغايت آق اولان
شيئه دينور لكاث مزبوره منسوبدر (اللكاث) رمان وزننده كرچ پيان كمسه يه دينور صناع الجص معناسنه
(اللكثة) فرحه وزننده سمز وطاولي ناقه يه دينور يقال ناقة لكثة اى سمينة (اللوث) روث وزننده زور وقوت
معناسنه دريقال ناقة ذات لوث اى قوة ولوث مصدر اولور باشه صارق صارمق معناسنه يقال لاث العمامة
على رأسه لوثا اذا عصبها ولوث شر وشور معناسنه در يقال وقع اللوث اى الشر وصغنق لوذ معناسنه در
يقال لاث بي لوثا اى لاذ وبارمره دينور جراحات معناسنه مفردي لوثه در هايله وحقد وكينه ايله اولان
مطالباته دينور يقال بينهم لوث اى مطالبات بالاحقاد وشبه الدلالة معناسنه دركه مراد بينة ضعيفة غير كامله در
شته كه نهايه ده حديث قسامه ده اذا كان هناك لوث عباره سنده لوثدن مراد بينة ضعيفة غير تامه اولمق
اوزره مشروحدر مثلا مقتول قبل الفوت بني فلان ضرب وجرح ايلدي ديو اقرارينه شاهد واحدك شهادت
ايلسي كبي ياخود بركسه ايله مقتول بيننده واقع خصومت ثابته اولديغنه ايكي شاهدك شهادت ايلمري كبي كه بونلر
بينة غير كامله در وبونلر تلطيخ معناسندندر ولوث لقمه يي چر ويش باغنسه بولايوب باتمق معناسنه دريقال لاث
اللقمة لوثا اذا مرغها في الاهالة وبركسه خانه سنه ملازم اولوب دائما اوتورمق معناسنه دريقال لاث داره
اذا لزمه وبرلسنه يي اغزده بري اوته چويره رك چيكنمك معناسنه دريقال لاث الشئ اذا لاكه في فيه وبرخصوصده
آغرجه اوياتندرق دپرنمك معناسنه دريقال لاث في الامر اذا ابطأ وبيلاشدرمق معناسنه در يقال لاث ثوبه
بالطين اذا لطخه به وقارشدرمق معناسنه دريقال لاثه اذا خلطه وبرنسنه يي طراوتلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه دريقال لاث الشئ اذا مرسه (اللوثة) لامك ضميله كوشكلك استرخاء معناسنه در وكيجكمك
بطوء معناسنه در وحمق وبلاهت معناسنه در وحاقتدن ناشي برايشده اظهار غيرتله سرعت ايلمك هيج معناسنه در
ومس جنون معناسنه دركه قاره سودا كبي شوريده دماغ اولمق حالتندن عبارتدر يقال به لوثة اى مس جنون وبدنده
لحم وشحم كثير اولمغله سموزلك حالتنه دينور وضعيف وزبون اولمغه دينور وشول بچاوره يه دينوركه صبيان
آنلري بريره بريكدروب آنكله اويون اوينارلر (الالتياث) افتعال وزننده اختلاط والتباس معناسنه در يقال
التاث الامر التياثا اذا اختلط والتبس وبرنسنه يه صاريلوب بورنمك معناسنه دريقال التاث بردائه اذا التف به
والتاث رأس القلم شعرة ديرلر قلمك اوجنه برقيل صارلدي معناسنه والتياث ايشده اويالنوب آغر آغر دپرنمك
معناسنه در يقال التاث في العمل اذا ابطأ وسموروب قوتلنمك معناسنه در يقال التاث البعير اذا سمن وتقوى
واليقومق معناسنه دريقال التاثه عن كذا اذا حبسه عنه (التلويث) تفعيل وزننده بودخي آليقومق معناسنه در

يقال لوّثه عن كذا اذا حبسه ويلاشدرمق وآلوده قلمق معناسنه در يقال لوّث ثيابه بالطين اذا لطخها به
وقاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال لوّث التين بالقت اذا خلطه به وبرنسنه يى طراوتلنمك ايچون صويه
اصلاتمق معناسنه در يقال لوّث الشئ اذا مرسه (الملاث) ميمك فتحيله برقومك سيد وسركرده سنه دينور
الجباء معناسندن مفعل در امور ومصالح عامه ده مرجع وملاذ اولديغيچون جمعى ملاوث كلور وملاوثه كلور
هليله وملاويث كلور # شارح ديركه وزن اخير اشباع كسره اولمق غالبدر (الملوث) منبر وزننده ملاث معناسنه در
يقال هوملاث وملوث اى شريف يلاث به الامور (اللواثة) لامك ضميله جماعت انسانى يه دينور وخمير
تختيه يا پشمامق ايچون الته اكدكلرى اونه دينوركه اوزوه تعبير اولنور وهر شيئه يلاشور اولان نسنه يه دينوركه
يلاشاق تعبير اولنور ومنه يقال فلان لواثة اى يتلوث ويتلطخ بكل ناس (اللويثة) لامك فتحيله بودخى
بربلوك ناسه دينور وقبائل مختلفه دن مجتمع جماعته دينور لبثه كبى (اللواث) غراب وزننده بودخى خمير الته
صاچيلان اونه دينور لواثه كبى (الالواث) همزه نك كسريله برقوريمش نبات ايچره تازه نبات بتورمك معناسنه در
يقال الوثت الارض الواثا اذا انبتت الرطب فى اليابس (الالوث) همزه نك فتحيله سست وسلپوك وصالق
اولان كسه يه دينور يقال رجل الوث اى مسترخ وكوجلو قوتلو زورمند كسه يه دينمكله ضد اولور يقال رجل
الوث اى قوى وبطئ الحركه اولان كسه يه دينور ولسانى تكلمده آغر اولان كسه يه دينوركه كلامى طوتغون
طوتغون تكلم ايدر يقال رجل الوث اى البطئ ويقال رجل الوث اى الثقيل اللسان بعض نسخه ده
بلا عطف البطئ الثقيل اللسان وارد اولمغله ايكيسى برمعنا اولور لكن نسخهٔ اولى اولادر (الليث) لامك
كسريله برنبات آديدر واو يايه قلب اولنمشدر (الليثة) كيسه وزننده قرغل صقاله دينور يقال لحية ليثة
اذا كانت قد اختلط شمطها بياضها (اللائث) لابس وزننده و(اللائى) مقلوب اولمرق و(الليث) سيدوزننده
يرى برينه صارمشمش اوتلغه دينور يقال نبات لائث ولاث وليث اذا كان قد التف بعضه ببعض ولائث ارسلانه
دينور (الالاثة) اقامه وزننده بركسه نك يانته برامانت قومق معناسنه در تقول الثت به مالى اى استودعته اياه
(الملبث) معظم وزننده شيشمانلقدن بطئ الحركه اولان كسه يه دينور يقال هو مليث اى بطئ لسمنه (اللوثاء)
لامك فتحيله شولداثمى يغموره اطلاق اولنوركه نباتلرى يرى برينك اوزرينه ياتروب صارمشدر راوله يقال
ديمة لوثاء اذا كانت تلوث النبات اى تلف بعضه على بعض (اللهثان) عطشان وزننده ومرادفيدركه صوسز
ديمكدر (اللهثان) فتحاتله و(اللهث) فتحتيله و(اللهاث) سماع وزننده صوصه مق معناسنه در يقال لهث الرجل
لهثا نا ولهثا ولهاثا من الباب الرابع اذا عطش فهو لهثان اى عطشان (اللهاث) غراب وزننده صوسزلق
حرارتنه دينور تقول احرقنى اللهاث اى حرّ العطش وشدت موت معناسنه در وخرما پراغنك ايچنده اولان
قرمزى قرمزى نقطه لره دينوركه خرده قورتجغز هيئتنده اولور وبوامام فرآدن منقولدر لكن قياس
اولان لامك كسريله اولمقدر نقاط وبرام كبى كه نقطه وبرمه نك جمعلريدر بودخى لهثه نك جمعيدر
نقطه وزننده كاسيذكر (اللهث) مكث وزننده و(اللهاث) لامك ضميله يك صوسزلقدن ياخود تعب ومحنتدن
ياخود يورغنلقدن دل طشره چيقاروب كهل كهل صولومق معناسنه دركه كلاب قسمنده كثير الوقوعدر
يقال لهث الرجل اوالكلب لهثا ولهاثا من الباب الثالث اذا اخرج لسانه عطشا اوتعبا اواعياء (الالتهاث) افتعال
وزننده بودخى لهث معناسنه در (اللهثة) جرعه وزننده تعب ومحنت معناسنه اسمدر وصوسزلغه دينور يقال به
لهثة اى عطش وخرما پراغنده اولان قزل نقطه يه دينورنه كه ذكر اولندى (اللهاثى) غرابى وزننده بوزنده چوق
قرمزى خاللرى اولان كسه يه دينور (اللهاث) تشديد هايله عمال وزننده خرما پراغندن قوصره سپتى بيان سپتچى يه
دينور (اللبث) لامك فتحى وبانك سكونيله ارسلانه دينور وبرنوع اورمجكه دينوركه خرده اولور صيچرايوب سنك
صيد ايدر وبغايت فصيح ومتكلم وبليغ آدمه اطلاق اولنوركه ضرب لسانه مالك اولوب محاوره ومجادله ده بى همتا اوله
يقال هو ليث اى لسن بليغ وليث برقبيله پدرينك اسميدركه ابن بكر بن عبد مناة اوله جقدر وليث عفرّ بن حرف راء
بابنده مذكوردر (اللايث) لابس وزننده بودخى ارسلانه دينور (الليث) لامك كسريله سرّين ايله مكه ميانده
برموضعدر آنده بر وقعه اولمغله يوم الليث معروفدر وليث اليث كلمه سندن جمع اولور والبث ابيض وزننده دلير وبهادره
دينور اصل ليث ماده سى زور وقوت معناسنه موضوعدر (التليث) تفعل وزننده بركسه ارسلان هواسنده يعنى
ارسلان كبى شهامتلو وعصبيتلو اولمق معناسنه دركه ارسلان كوكللو اولمق تعبير اولنور يقال تليث الرجل اذا صار
ليثى الهوى (التليث) تفعيل وزننده تليث معناسنه در يقال ليث الرجل وليث على بناء المفعول بمعنى تليث (الملبث

منبر وزننده یاوز وشدید وزورمند کسه یه دینور (الملیث) معظم وزننده سموز اولوب رام ومذلل اولان حیوانه
دینور (الملیث) عصیفر وزننده تنومند اولوب تویلری پك چوق اولان دوه یه دینور (اللیثة) لامك فتحیله قوی
وشدید اولان دوه لره دینور یقال ابل لیثة ای شدیدة قویة ❊ فصـــــل المیم ❊ (متوث) میمك فتحی وتای فوقیة
مشددهنك ضمیله سفود وزننده واسطایله اهواز بیننده برقلعه آدیدر (المث) میمك فتحی وثای مثلثه نك تشدیدیله طولومدن
یاغ صزمق معناسنه در یقال مث النحی مثا من البـاب الاول اذا رشح مافیه ومندیل ومقرمه مقوله ســنه ال سیلك
معناسنه در یقال مث یده اذا مسحها بمندیل ونحوه ویغه یاغلونسنه ییلا شدرمق معناسنه در كه طعام اكل ایدركن
اولور یقال مث الشارب اذا اطعمه دسما ❊ مؤلف تفسیرده اشراب نزاكت ایلمشدر شاربدن مراد بیقدر و یارهنك جركنی
كیدرمك معناسنه در یقال مث الجرح اذا نفی عنه غثیثته (المثمثة) زلزله وزننده بودخی طولومدن یاغ صزمق معناسنه در
یقال مثمث النحی اذا رشح وفتیلی كركی كبی یاغه بولامق معناسنه در یقال مثمث الفتیلة اذا اشبعها بالدهن وقارشدرمق
معناســنه در یقال مثمث امرهم اذا خلطه و برنسنه یی ارغلامق معناسنه در یقــال مثمث الشیء اذا تعتعــه وحركه
وصویه طالدرمق معنـاسنه در یقال مثمثه اذا غطــه فی الماء و برمقدارجه دیكلندرمك معناســنه در لثلثه كبی تقول
مثمثوا بنا علی صیغة الامر ای لثلثوا (المثمات) میمك كسریله مثمث فعلندن بودخی مصدر در معنای مذكورلرده مشتركدر
ومیمك فتحیله اول معنالردن اسمدر (المرث) حرث وزننده برنسنه یی یومشیوب یاخود طراولتلنمك ایچون صویه
اصلاتمق معناسنه در یقال مرث التمر مرثا من الباب الاول اذا مرســه وچوجق پرمغنی آغزنده كزلیوب چینمك
معناسنه در یقال مرث الصبی اصبعه اذا لاكها واورمق معناسنه در یقال مرث الرجل الرجل اذا ضربه و برنسنه یی
آغزده صوروب امك معناسنه در یقال مرث الصبی الودع مرثا من الباب الاول والثانی اذا مصه ودع كوز بوجغنه
دینور و یومشتمق معناسنه در یقال مرث الشیء اذا لینه وادویه مقوله سنی صویه اصلاتمق معناسنه در یقال مرث الدواء
فی الماء اذا انقعه وقوزی یی یاغلو ال ایله صیغایوب اوخشامق سببیله بدرایحه پیدا ایلدیكندن ناشی اناسی اكامیل وحنین
ایلیوب متنفر اولمق معناسنه در یقال مرث السخلة اذا نالها بسهك فلم ترأمها امها لذلك اصل معنا قوزی یه زفر
بیلاشدرمقدر اناسنك نفرتی تتمه در (التمریث) تفعیل وزننده مرث ایله معنای اخیرده مرادفدر یقال مرث السخلة تمریثا
یعنی مرثها وتمریث برنسنه یی ریزه ریزه ایلمك معناسنه در یقال مرث الثرید اذا فتته ❊ شارح غین معجمه ایله التغتیت نسخه
سنی استحسان ایلامشدر (الممرث) منبر وزننده خصومت باینده صبور ومتثبت ومتین اولان كسه یه دینور وحلیم ومتانی
آدمه دینور والحلیم كلمه سنده واو ساقط اولان نسخه غلطدر (المرث) كتف وزننده ممرث معناسنه در یقال هو ممرث
ومرث ای الصبور علی الخصام و یقال ممرث ومرث ای الحلیم (المرث) فتحتینله بركسه ممرث اولمق معناسنه در یقال
مرث الرجل مرثا من الباب الرابع اذا صار ممرثا (الممرثة) معظمه وزننده چسنتی كبی ضعیف یغمور اصابت ایلمش یره
اطلاق اولنور یقال ارض ممرثة اذا كانت اصابها مطر ضعیف (المغث) میمك فتحی وغین معجمه نك سكونیله مرث
معناسنه در كه برنسنه یی تازه لنمك ایچون صویه قومق معناسنه در یقال مغث التمر مغثا من الباب الاول اذا مرثه و یاجه
اورمق معناسنه در یقال مغثه اذا ضربه خفیفا و بركسه نك عرض وناموسنی دیلیوب هتك ایلمك معنـاسنه استعمال
اولنور یقال مغث فلانا اذا هتك عرضه ومضغه ومغث شر وقتال معناسنه در یقــال بینهم مغث ای شر وقتال بونك
جمعی مغاث كلور میمك كسریله ومغث صویه غرق ایلمك معناسنه در یقال مغثه فی الماء اذا غرقه وعبث معناسنه در كه
ذكر اولندی یقال مغثه اذا عبثه ای خلطه (المغث) كتف وزننده كورش طوتمقده پهلوان اولان كسه یه دینور یقال
فلان مغث ای مصارع شدید (الممغوث) محموم كسه یه دینور یقال هو ممغوث ای محموم وشدتلو یغمور اصابتیله
یره یاتمش اوتلغه دینور پس مغث حاطوتمق وشدتلو یغمور اوتلغی یره یصلامق معناسنه اولور (المغیث) میمك فتحیله
ممغوث ایله معنای اخیرده مرادفدر (ماغث) وارث وزننده عتبة بن الحارث نام كسه نك لقبیدر (المغاث) میمك كسریله
و(المماغثة) مفاعله وزننده مخاصمه ومجادله ایلمك معناسنه در یقال ماغثه مماغثة ومغاثا اذا حاكه وخاصمه (مغاث)
غراب وزننده برشجر آدیدر كه كوكندن ایكی قیراطی مقیی ومسهلدر عند البعض مغاث یبان ناری كوكیدر (المكث)
میمك حركات ثلاثی وكافك سكونیله وكافك فتحیله و(المكیثی) خصیصی وزننــده و(المكیثاء) الفــك
مدیله و(المكوث) و(المكثان) میملرك ضمیله بر یرده اكلنوب طورمق معنـاسـنه در یقـال مكث الرجل
ومكث من البـاب الاول والخامس اذا لبث ❊ مؤلفك بصـائرده بیـانه كوره انتظاره مقرون لبث وآرام
معنـاسنه موضوعدر ووجه مسرود اوزره سكز مصــدر اولور ومزهرده ضمتینله مكث لفظنی زیاده ایلمكله
طقوز مصدر اولور (التمكث) تفعل وزننده بودخی اكلنوب طورمق معنـاسنه در یقـال تمكث الرجل اذا تلبث

وبرنسنه‌یه منتظر اولوب بکلمك معناسنه‌در يقال تمكث الرجل اذا تلوّم (المكيث) امين وزننده وقار وتمكين صاحبی آدمه دینور يقال رجل مكيث ای رزين ومكيث اصحابدن رافع ايله جندب نام ذاتلرك پدرلری اسميدر كذلك جناب نام محدثك پدری وحارث بن رافع نام محدثك جدی اسميدر (الملث) ميمك فتحی ولامك سكونيله بركسه‌يی طبعنه موافق خوش آمدی لطف خطاب وجرب جوابله خوشدل ايلمك معناسنه‌در يقال ملثه ملثا من الباب الاول اذا طيب نفسه بكلام وانجاز و وفاسنه قصد ايلميه‌رك دفع كونه ياخود استعمال ايچون بركسه‌يه برنسنه وعد ايلمك معناسنه‌در كار زمان مواعيدی كبی يقال ملثه اذا وعده بلا نية الوفاء وكيجه هنوز قرا كولغه باشلمق معناسنه‌در كه صولر قرارمق تعبير اولنور و بونده فتحتينله ده لغتدر ومنه تقول اتيته ملث الظلام وملثه ای حين اختلاط الظلام و يابجه اورمق معناسنه‌در يقال ملث فلانا اذا ضربه خفيفا وسكرتمكدن ضعيف وفرومانده اولمق معناسنه‌در يقال ملث الارنب اذا ضعف عن الجری (الملثة) جرعه وزننده بودخی كيجه هنوز قرارمغه باشلمق حالتنه دينور (الملث) ميمك كسريله جماعدن طويمز اولان كمسه‌يه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل وامرأة ملث ای لايشبع عن الجماع (الممالثة) مفاعله وزننده مداهنه ايلمك معناسنه‌در يقال مالثه اذا داهنه وبركسه ايله ملاعبه ايلمك معناسنه‌در يقال مالثه اذا لاعبه (ملث) ميمك ضمی ولام مشدده‌نك كسريله عراقده برقريه‌در (الموث) لوث وزننده و (الموثان) فتحاتله برنسنه‌يه آخر نسنه قاتمق معناسنه‌در يقال ماث الشیء بالشیء يموثه موثا وموثانا اذا خلطه به وبرنسنه‌يی صويه اصلاتمق معناسنه‌در ازملك ايچون ياخود يومشتمق ايچون يقال ماث الشیء اذا دافه فی الماء (الانمياث) انفعال وزننده معنای مزبوردن مطاوعدر يقال ماثه فانماث انمياثا (الميث) ليث وزننده موث معناسنه‌در كه آنفا ذكر اولندی يقال ماث الشیء يميث ميثا بمعنی ماث يموث (التمييث) تفعيل وزننده ميث معناسنه‌در يقال ميثه تمييثا بمعنی ماثه (الامتياث) افتعال وزننده ميث معناسنه‌در وملايم رفاه ومعيشته نائل اولمق معناسنه‌در يقال امتاث الرجل اذا اصاب لين المعاش وكشكی صو ايله ازوب ايچمك معناسنه‌در يقال امتاث الاقط اذا مرسه فی الماء وشربه (الميثاء) ميمك فتحيله دوز وملايم يره دينور جمعی ميث كلور ميمك كسريله هيف وهيفاء كبی وميثاء شام ديارنده برموضع آديدر (ذوالميث) ميمك كسريله مدينه ترابنده عقيق نام محلده برموضع آديدر (الميث) كيس وزننده يومشق نسنه‌يه دينور يقال شیء ميث ای لين (التميث) تفعل وزننده بريغمور سبيله يومشمق معناسنه‌در يقال تميثت الارض اذا مطرت فلانت (المستميث) مستميل وزننده يرطه‌نك قبوغی ايچره اولان اينجه زاره دينور غرقئ معناسنه تای فوقيه ايله مستميت دخی بومعنايه‌در ✻ فصل النون

(النأث) نونك فتحی وهمزه‌نك سكونيله ايراق اولمق معناسنه‌در يقال نأث عنه نأثا من الباب الثالث اذا بعد ونأث ومنأث كه مقعد وزننده مصدر ميمی‌در سعی ايلمك معناسنه‌در يقال نأث الرجل نأثا ومنأثا اذا سعى (المنأث) مكرم وزننده ابعاد اولنمش نسنه‌يه دينور مبعد معناسنه پس انأث مصدری اولور اكرام وزننده (النبث) نبش وزننده ومرادفيدر كه يری ال ايله قازوب نسنه چيقارمق معناسنه‌در يقال نبث الارض نبثا من الباب الاول اذا نبش وطارلمق معناسنه‌در يقال نبث الرجل اذا غضب (الانتباث) افتعال وزننده نبث ايله معنای اولده مرادفدر يقال انتبث الارض بمعنى نبثها وال صونوب برنسنه‌يی آلمق معناسنه‌در يقال انتبث الشیء اذا تناوله واون وقاود ونشاسته مقوله‌سی نسنه صويه قونغله چوغالوب آرتمق معناسنه‌در يقال انتبث السويق ونحوه اذا ربی فی الماء ويراوزره اوتورركن اثوابنی صيغانوب يوقری چالمق وچرنمك معناسنه‌در يقال انتبث الرجل اذا قلص حالة قعوده (النبث) فتحتينله اثر ونشانه دينور جمعی انباث كلور سبب واسباب كبی (النبيثة) خبيثه وزننده قازيلان قيودن وايرمقدن چيقان طپراغه دينور (النبيث) خبيث لفظنه تأكيدا اتباع اولنور يقال خبيث نبيث ای شرير (الانبوثة) اضحوكه وزننده صبيان بيننده برلعب آديدر برچقوره برنسنه دفن ايدرلر چيقارن سائرينه غالب اولور (النثّ) نونك فتحی وثانك تشديديله بركلام وخبری فاش وشايع قلمق معناسنه‌در يقال نثّ الخبر نثّا من الباب الاول والثانی اذا افشاه ويارەيی ياغلمق معناسنه‌در يقال نثّ الجرح اذا دهنه ونث نم ورطوبت سببيله كوشكانوب صالقيلنمش ديواره دينوركه وصف اولور وغثّ كلمه‌سنه اتباع ومزاوجه اولور يقال كلام غثّ نثّ (النثاث) كتاب وزننده يارەيی ياغليه جق ياغه دينور يقال نث الجرح بالنثاث ای الدهن (النثثة) زلزله وزننده چوق ترلر اولمق معناسنه‌در يقال نثنث الرجل اذا عرق كثيرا ومقرمه‌يه ال سيلك معناسنه‌در يقال نثنث اليد اذا مسحها بعض نسخه‌ده بونث عنوا نسده مرسومدر وطولوم صزمق معناسنه‌در يقال نثنث الزق اذا رشح (النثيث) نونك فتحيله بودخی مصدر در طولوم صزمق معناسنه‌در يقال نث الزق نثيثا من الباب الثانی اذا رشح (النثاث) نجار وزننده ناسی دائما فصل وغيبت ايدوب مثالب ومساويلرينی نشر وافشا ايدن كمسه‌لره دينور نائث مفرديدر يقال هم نثاث ای مغتابون (المنثة) ميمك كسری ونونك فتحيله ياره

باغلدقلری یون پاره سنه دینور (الثبثة) سفینه وزننده طولومدن وقربه‌دن صرزان صرزلدی به‌دینور (البحث) جمله
بحث وزننده ومرادقیدر یقال بحث عن الامر بحثا من الباب الاول اذا بحث وبرکسه‌یه غیرت ویره‌رك فریاد ایله
مدد خواه اولمق معناسنه‌در یقال بحث فلان القوم اذا استعواهم واستغاث بهم (التبحث) تفعل وزننده بودخی برنسنه‌نك
حالندن صوروب اراشدرمق معناسنه‌در یقال تبحث عنه اذا تبحث (البحاث) شداد وزننده و(البحث) کتف
وزننده دائما اخبار وحوادث جستجو ایدن کسه‌یه دینور (الاستبحاث) استخراج معناسنه‌در یقال استبحث الشیء
اذا استخرجه وبرشیئه تصدی واقبال ایدوب آنك قیدنده اولمق معناسنه‌در یقال استبحث الشیء اذا تصدی له
(الانبحاث) افتعال وزننده بودخی استخراج معناسنه‌در یقال انبحث الشیء اذا استخرجه وسموزلك ظهور ایله بدن
قباروب شیشمك معناسنه‌در یقال انبحث المعز اذا انتفخ وظهر سمنه (البحيثة) نبیثه وزننده ومرادفیدر که قیو
وخرق ونهر مقوله‌سندن اخراج اولنان طپراغه دینور وفاش وشایع اولان قبیح وناسزا خبره اطلاق اولنور وبرکسه‌نك
وسع ومقدرتندن اظهار وافراغ اولنان تاب وطاقته اطلاق اولنور ومنه یقال بلغت نجیثته علی بناء المفعول ای بلغ
مجهوده (البحيث) امیر وزننده بطیء الحرکه اولان انسان وحیوانه دینور وبرنوع سبزه اسمیدر بونی سلجه ایله تفسیر
ایلشلردر وکتم واخفا اولنان رازه دینور وهدف معناسنه‌در که نشان نصب اولنه جق طپراق کومه سندن عبارتدر
تیر اندازلر یننده سپد تعبیر اولنور یقال هو الی البحیث ای الهدف وهو تراب یجمع (البحث) نونك ضمی وجیمك سکونی
وضمیله زرهه دینور درع معناسنه ویورکك پرده سنه دینور که یورکی محیط اولان یوفقه زار اوله جقدر غلاف القلب
معناسنه وبرکسه‌نك کندی بیت ومنزلنه دینور جمعی انجاث کلور (التناجث) تفاعل وزننده بری برینك اسرارینی فاش
وشایع قلمق معناسنه‌در یقال تناجثوا ای تباثوا (النعث) بعث وزننده ال ایله المق معناسنه‌در یقال نعث الشیء نعثا
من الباب الثالث اذا اخذه (الانتعاث) افتعال وزننده نعث معناسنه‌در یقال انتعثه بمعنی نعثه (الانعاث) همزه‌نك کسریله
اسراف ایلمك معناسنه‌در یقال انعث فی ماله اذا اسرف وبر یره کتمك ایچون یول اسبابنی تجهیز وترتیبه باشلمق
معناسنه‌در یقال انعث الرجل اذا اخذ فی الجهاز للمسیر وبرخصوصده جد وجهد ایلمك معناسنه‌در یقال
هم فی انعاث ای دأبوا فی امرهم یعنی جدّوا واجتهدوا (النغث) نونك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله دائمی وشدید
اولان شره دینور یقال اصابه النغث ای الشر الدائم الشدید (النفث) نونك فتحی وفانك سکونیله تفل معناسندن
اقلّ اوله‌رق اوفورمك معناسنه‌در که بوندن اوفلمك ایله تعبیر اولنور رقیه خوانلرك اوفلمسی کبی که توکرکسز اولور
وتفل آزجه توکرکله توف توف دیو اوفورمکدر که توفلمك تعبیر اولنور یقال نفث الراقی نفثا من الباب الاول والثانی
وهو کالنفخ واقل من التفل (نفث الشیطان) اشعار وغزلیاته اطلاق اولنور ＊ شارح دیر که اشعار کاذب قسمندن
اولمغله شیطانه مضافدر لکن مناجات ونعوت شریفه ادعیه جمله سندن معدوددر تقول اعوذ بالله من نفث الشیطان
وهو الشعر (النفاثات فی العقد) ساحره‌لره اطلاق اولنور ایپی دوکوملیوب اکا افسونله اوفلدکلری ایچون ＊ مؤلفك
سواحر ایله تفسیری نفوس یاخود نساء اعتبارینه مبنیدر زیرا اکثری جادولق نسوان کاریدر ومنه قوله تعالی
ومن شر النفاثات فی العقد ＊ (النفاثة) نونك ضمیله مصدورك یعنی ضیق نفسی اولان کسه‌نك اغزندن صولویه‌رق
اخراج ایلدیکی اوفوره دینور که انکله استراحت ایدر لابد للمصدور ان ینفث مثلی بو معناده‌در دردناك اولان کسه
بث شکوا ایلمك معرضنده ضرب اولنور ونفاثه عربدن برجماعتك پدرلری اسمیدر ومسواکك آغزده قالوب
اوفوریلان پارمه‌لرینه دینور که اوفورتی تعبیر اولنور (النفیث) خبیث وزننده یاره‌دن فشقروب چیقان قانه اطلاق اولنور
یقال دم نفیث اذا کان نفثه الجرح (آنافث) همزه‌نك فتحیله یمنده برموضع آدیدر (النقث) نونك فتحی وقافك سکونیله
برایشده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال نقث الرجل فی الامر اوفی السیر نقثا من الباب الاول اذا اسرع وبرکسه‌یی
سوز ایله رنجیده ایلمك معناسنه‌در یقال نقث فلانا بالکلام ای اذاه وبوپك خلط کلام ایلمك معناسنه‌در یقال نقث
حدیثه اذا خلطه کخلط الطعام وکیکدن ایلك چیقارمق معناسنه‌در یقال نقث العظم اذا استخرج مخه ومدفون
اولان شیئی استخراج ایچون طپراغنی قازمق معناسنه‌در وبو حقیقی ومعنوی اولور که برماده مستوره‌یی خارجه
چیقاروب بیلمك ایچون اشه‌لیوب ایچ یوزینی اراشدرمقدن عبارتدر یقال نقث الشیء اذا حفر عنه (التنقیث) تفعیل
وزننده و(الانتقاث) افتعال وزننده بونلرده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال نقث الرجل تنقیثا وانتقث انتقاثا
اذا اسرع وانتقاث کیکدن ایلك چیقارمق معناسنه‌در یقال انتقث العظم اذا استخرج مخه ومدفونی استخراج ایچون
طپراغنی قازمق معناسنه‌در کرك حقیقی وکرك معنوی اولسون نته‌کم آنفا ذکر اولندی یقال انتقث الشیء اذا حفر عنه (نقاث)
قطام وزننده دیشی صرتلانه اسمیدر (التنقث) تفعل وزننده برکسه‌دن کندی طرفنه میل ومهر ومحبت استمك

معناسنه در يقال تنقث الرجل المرأة اذا استمالها واستعطفها ＊مترجم دير كه تفعل بابى استفعال كبى طلب ايچون دخى كلور
تنه كه شافيه اوائلنده مصرحدر زيرا برنسـنه نك طلبى البته صورى ومعنوى تكلفى متضمندر (النكث) نونك كسريله
تكرارا كيروب ايپ ايلك ايچون اسكى كليملرك و پلاسلرك بوز يلوب چوز يلان بوزنتيسنه وچوزنتيسنه دينور تنه كه
مصباحك وسائر امهاتك بيانلرينه كوره دهنكث اول بوزيلوب چوزيلان كليمك و پلاسك اسميدر كه بوزوتى تعبير اولنور
پس مؤلفك تفسيرى على العاده مسامحه يه محمولدر تنه كه ديباجه شرحنده اشارت اولندى پس مؤلفك انتقض
اخلاق الاكسية قولى الاخلاق المنقوضة سبكندهدر بونك جمعى انكاث كلور تنه كه قريبا وحبل انكاث عبارهسيله
مؤلف دخى رسم المشدر ونكث بشيرنام شاعرك پدرى اسميدر (النكث) مكث وزننده برنسنه يى بوزمق واوزمك
معناسنه در ايلك قاتلرينى چوزوب بوزمق وتسبيحى اوزمك كبى يقال نكث العهد والحبل نكثا من الباب الاول
والثانى اذا نقضه ومسواكك باشى طاغلمق معناسنه در يقال نكث السواك اذا تشعث رأسه (الانتكاث) افتعال وزننده
اوزلمك وبوزلمق معناسنه در يقال نكث الحبل فانتكث اى انتقض وبرايشدن فراغتله برآخر ايشه منصرف اولمق
معناسنده استعمال اولنور يقال انتكث فلان من حاجة الى اخرى اذا انصرف (النكيثة) خبيثه وزننده نفس ناطقه يه
اطلاق اولنور يقال هو شديد النكيثة اى النفس ووعد وكلام وعهد مقوله سنده اولان خلف وخلاف حالتنه
اطلاق اولنور يقال قال قولا لانكيثة فيه اى لاخلف وطاقت ومقدورك نهايتنه اطلاق اولنور يقال صرف فيه
نكيثته اى اقصى مجهوده اصل نكيثه اوزيلوب بوزيلان نسنه يه ديمكله معانىٔ مزبوره بوندن مأخوذدر
ونكيثه شول خطهٔ صعبه يه يعنى امر عظيم ومشكله اطلاق اولنور كه معاهد اولان جماعت اول بابده عهد
وپيمانلرينى نكث ونقض ايدهلر اولهلر يقال وقعوا فى النكيثة اى فى الخطة الصعبة التى تناكثوا فيها العهود ونكيثه
طبيعت وسجيته اطلاق اولنور وزور وقوت معناسنه استعمال اولنور (الانكاث) همزهنك فتحيله ذكر اولنان نكث
لفظندن كه نونك كسريله درجمعدر اوزلمش وچوزيلوب بوزلمش نسنه يه دينور ومنه يقال حبل انكاث اى منكوث
وبوثوب اخلاق وحبل ارمام قبيلندندر (النكاث) غراب وزننده بركونه سيوجه لردر كه دوه قسمنك آغزلرنده
ظهور ايدر (النكاثة) تمامه وزننده مسواكك آغزده قلان پاره لرينه دينور واپيك چوزيلوب بوزلمش قاتنه ونلنه دينور
(المنتكث) اسم فاعل بنيه سيله سموز ايكن آريقلمش انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل وبعير منتكث اى مهزول
بعد سمن (التناكث) تفاعل وزننده بينلرنده اولان عهد وپيمانى اوزشمك معناسنه در يقال تناكثوا عهودهم
اذا تناقضوها ＊فصـــل الواو＊ (الورث) واوك كسريله و(الوراثة) كتابه وزننده و(الارث) همزهنك كسريله كه
اصلى ورث ايدى و(الرثة) عدهوزننده وفات ايدن كمسه نك مال متروكنه وارث اولوب آلمق معناسنه در يقال ورث
اباه ورثه كيعده ورثا ووراثة وارثا ورثة من الباب السادس اصل وراثه بركسه دن آخركسه يه عقد وعقد مجراسنه جارى
اولان معامله سز مال وقنيه انتقالنه موضوع اولوب بعده ميتدن انتقال ايلمكده استعمال غالب اولمشدر واول تركهٔ
موروثه يه ميراث دينور كه اصلى موراث ايدى وارثك ورائثنه كويا كه آتدر وارث دينور همزهنك كسريله مصدر
اولديغى كبى وتراث دينور ثانك ضميله اصلى وراث ايدى (الايراث) همزهنك كسريله ميت بركسه يه مالنى تركله
وارث قلمق معناسنه در يقال اورثه ابوه اى جعله من ورثته ＊مؤلفك تفسيرنه كوره همزه صيرورت ايچون اولور
امهات سائرهنك بيانلرينه كوره متعدى اولور يقال اورثه ابوه مالا اذا جعله له ميراثا (التوريث) تفعيل وزننده ايراث
معناسنه در يقال ورثه ابوه توريثا يعنى اورثه وتوريث آتشى علولنمك ايچون اوچرمك معناسنه در تأريث كبى يقال
ورث النار اذا حركها لتشتعل (الوارث) جميع موجودات فنايه منقلب اولدقدنصكره باقى ودائم اولان مالك الملك عز
شانه حضرتلرينك اسماء صفاتيه سندندر والله الوارث الباقى بعد فناء الخلق وماجاء فى الدعاء النبوى اللهم امتعنى بسمعى
وبصرى واجعله الوارث منى اى ابقه معى حتى اموت يعنى الهى بنى سمع وبصرمله متمتع ومنتفع ايدوب انلردن هر برينى
باخود امتاعى بن عازم جانب بقا اولنجه قدر صحيح وسالم اولمرق ابقا قيل ونهايه ده واجعلهما عبارتيله دموروودى مرسومدر
(الورثة) فعاتله وارثك جمعيدر (ورثان) سكران وزننده برموضعدر (الورث) حرث وزننده تر وتازه اولان شيئه دينور
يقال شئ ورث اى طرئ (بنوالورثه) واوك كسريله عربدن بربطن در والده لرينه منسوبلردر (الوطث) واوك فتحى
وطانك سكونيله اياقله بره محكم اورمق معناسنه در يقال وطث على الارض وطثا من الباب الثانى اذا ضرب بها الرجل شديدا
(الوعث) بعث وزننده شول دوز ويومشق يره دينور كه نصاقى قوم ونه طپراق اولوب ايكيسندن مركب اولمغله اياق
باتوب كوميلور اولديغندن يورمك پك دشوار اولهومشقتلو صرب يولهدينور وقريلوب اوقانمش كيكه دينور وآريقلق
هزال معناسنهدر (الوعث) كتفـو زننده و(الموعث) معظم وزننده يونلرينه كوج وصرپ يوله دينور ووعث

و وعوثه واولك ضمیله یول صرب اولمق معناسنه دریقال وعث الطریق و وعثو وعثا و وعوثة من الباب الرابع والخامس اذا تعسر سلوکه (الایعاث) ایجاب و زننده وعث دیدکلری ذکر اولنان مکانه باخود صرب یوله دوشمك معناسنه در یقال اوعث الرجل اذا وقع فی الوعث واسراف ایلمك معناسنه در یقال اوعث فلان اذا اسرف فی المال (الوعث فتحتینله بدندن برعضو شکست اولمق معناسنه در یقال وعثت یده وعثا من الباب الرابع اذا انکسرت (التوعث تفعیل وزننده برکسه یی وجهه سندن صرف ومنع ایلمك معناسنه در یقال وعث فلانا اذا صرفه وحبسه (الوعثاء واولك فتحیله زحمت ومشقت معناسنه در فی الاصل رملة وعثاء وطریق وعثاء دیرلر که شاقه معناسنه در بعده مطلقا مشقتده استعمال اولندی ومنه قول النبی علیه السلام * اللهم انی اعوذبك من وعثاء السفر * ای من شدته ومشقته (الموعوث) ناقص الحسب اولان کسه یه اطلاق اولنور وعث عضودن مأخوذدر یقال رجل موعوث اذا کان ناقص الحسب (الوعثة) واولك فتحی وعینك سکونیله سمور خاتونه اطلاق اولنور ذکر اولنان یومشق یره تشبیه اولنمشدر یقال امرأة وعثة ای سمینة (الوکاث) کتاب وزننده و (الوکاث) غراب وزننده تیز الدن مستعجل وماحضر اولان طعامه دینور یقال اطعمنا الوکاث والوکاث ای مایستعجل به من الغداء (الاستیکاث) طعام مذکوردن اکل ایلمك معناسنه در تقول استوکثنا ای اکلنا من الوکاث (الواث) واولك فتحی ولامك سکونیله جسنتی کبی آزجه یغمورہ دینور ومحکم ومؤکد اولمیان عهد و پیمانه دینور یقال بینهم ولث من عهد ای شئ منه لیس بأکید وتکنه ده قلان خمیر بقیه سنه دینور وقربه وچناق مقوله سنده قلان صو بقیه سنه دینور کذلك قابده قلان نبیذ فضله سنه دینور وسست وضعیف وعده دینور و بو معناده مصدر اولور تقول ولثت له ولثا ای وعدته عدة ضعیفة وکوزاغریسنك کوزده قلان اثر ونشانه سنه دینور وتوجیه معناسنه در که مالك مملوکنه انت حر بعد موتی دیمك یعنی موتنه معلقا آزاد ایلمکدن عبارتدر تدبیر کبی و بو عتق ضعیف اولمغله واث اطلاق اولنمشدر * لکن مؤلف توجیه ماده سنده معنای مزبوردن ساکت اولمشدر (الوالث) وارث وزننده متصل ودائمی اولان شره اطلاق اولنور بقیه معناسندن مأخوذدر یقال شر والث ای دائم ودین ثقیله اطلاق اولنور یقال دین والث ای مثقل (الوهث) وعد وزننده برایشه جد واصرار ایله توغل ایلمك معناسنه در یقال وهث فی الشئ وهثا وهثة من الباب الثانی اذا انهمك فیه و برنسنه یی ایاقله محکم چکنمك معناسنه در یقال وهث الشئ اذا وطئه شدیدا (التوهث) تفعل وزننده برایشده دورادور حرکتله مبالغه وامعان ایلمك معناسنه در یقال توهث فی الامر اذا امعن *فصـــل الهاء* (الهنبثة) هانك و بای موحده نك فتحیله امر شدید وماده صعبه معناسنه در اصول سائره ده برایش کوجلوب شدت بولمق ایله مفسردر که مصدردر و کلام مختلط اولمغه دینور (هبراثان) هانك فتحیله ایرانده دهستان قضاسنده برقریه در (الهثهثة) زلزله وزننده قارش مورش اولمق معناسنه در یقال هثهث الشئ اذا اختلط وظلم وستم ایلمك معناسنه در یقال هثهث الوالی اذا ظلم و برنسنه یی سرعتله ارسال ایلمك معناسنه در یقال هثهثت السحابة بقطرها اذا ارسلته بسرعة و برشیئی ایاقله پك باصوب چکنمك معناسنه در یقال هثهثه اذا وطئه شدیدا (الهثهاث) خضخاث وزننده چابك وچالاك انسان وحیوانه دینور یقال رجل وقرب هثهاث ای سریع وقارشیق نسنه یه دینور یقال شئ هثهاث ای مختلط وطپراغی چوق اولان فضا ومکانه دینور یقال بلد هثهاث اذا کان کثیر التراب ویلانجی دروغی کسه یه دینور یقال رجل هثهاث ای کذاب (الهثاث) شداد وزننده یودخی یلانجی یه دینور (الهث هانك فتحی وثانك تشدیدیله یلان سویلمك معناسنه در یقال هث الرجل هثا من الباب الاول اذا کذب (الهرث هانك کسریله اسکی جامه یه دینور ثوب خلق معناسنه (هرث) هانك ضمیله واسط قضاسنده برقریه آدیدر (الهلثی) سکری وزننده و (الهلثاء) صحراء وزننده و (الهلثاءة) هایله و بو ایکی اخیرده هانك کسریله ده مجازدر و (الهلثة) زمره وزننده شول مجتمع کروه انسانی یه دینور که برماده ضمننده غریو وفریاد وآوازلری برده بیرون اوله (الهلاث) غراب وزننده بعض وقتده انسانه عارض اولان سستلك وکوشکلك وقرقلق حالتنه دینور (الهلثاة) هانك فتحی وکسری وثای مفتوحه ایله هلاث معناسنه در تقول اخذنی هلاث وهلثاة ای استرخاء یعتری الانسان (هلثی) سکری وزننده بصره ده برموضعدر * مؤلف صحاحده مرسوم اولان هلبوث کلمه سنی که فردوس وزننده در ترك ایلمشدر چولپه واحمق ومغشوش کسه یه دینور (الهوثة) روثه وزننده صوسزلغه دینور عطشه معناسنه در (الهیث) میل وزننده والهیثان) فتحاتله برکسه یه جزؤیجه نسنه ویرمك معناسنه در یقال هاث لهیهیث هیثا وهیثانا اذا اعطاه شیئا یسیرا ودپرنمك معناسنه در یقال هاث الشئ اذا تحرك وحاجت واقتضا قدرماله دسترس اولمق معناسنه در یقال هاث من المال اذا اصاب منه حاجته ومالی افساد ایلمك معناسنه در یقال هاث فی المال اذا افسد فیه و ویریلجك نسنه یی وزن وکیل وتقدیر ایلیوب طپراق اتارکبی عن جراف و یرمك معناسنه در یقال هاث له اذا حثی فی الاعطاء (التهیث) تفعل وزننده مطلقا

ويرمك معناسنه در يقال تهيث له شيئا اذا اعطاه (الاستهاثة) چوقسمق معناسنه در يقال استهاث ما اعطاه اذا استكثره
ويرنسه يى فساده ويرمك معناسنه در يقال استهاث المال اذا افسده (الهيثة) هيثه وزننده جماعت انسانى يه دينور
(المهايثة) مفاعله وزننده كثرت خصوصنده بركسه ايله مجادله ايلمك معناسنه دركه برى برينه مثلا كثرت مال
وكثرت اتباع خصوصنده منازعه ايلمكدن عبارتدر كرك قالى وكرك حالى اولسون يقال هايثه اذا كاثره
(المهايث) اسم فاعل بنيه سيله دائما برنسنه دن چوق اخذ ايدر اولانكسه يه دينور يقال رجل مهايث
اى كثير الاخذ ❊ فصـــل الياء ❊ (يافث) فايله صاحب وزننده ابن نوح عليه السلام دركه ترك طائفه سنك
ويأجوج ومأجوج قوملرينك پدرلريدر آنك نسلندن منشعب اولمشلردر (ايافث) اثارب وزننده يمنده برموضع آديدر

❊ باب الجيم ❊

معلوم اوله كه كاه اولور جيم مفرده ياى مشدده ومخففه دن بدل اولور مثلا فقيمى وعجنى كلمه لرنده فقيمج وعجنج ديرلر
مترجم ديركه لغت مزبوره حنظله قبيله سى لغتيدركه يايى جيمه ابدال ايدرلر مثلا تميمى يرنده تميمج ديرلرنته كه ابوعمرودن
منقولدركه حنظله دن برآدمه سن نه قبيله دنسن ديو سؤال ايلدم من فقيمج ديدى كه فقيمى اوله جقدر انلرك
قنقيسندنسن ديدم من مرج ديديكه مرى اوله جقدرنته كه اشبو ❊ يارب ان كنت قبلت حجتج ❊ فلا يزال ساجح يأتيك بج مطلب
بيتنده كذلك ❊ خالى عويف وابو علج ❊ المطعمان اللحم بالعشج ❊ وبالغداة كسر البرنج ❊ مصراعلرنده واقعدر حجتج
حجتى وبجى وابو علج ابوعلى وبالعشج بالعشى والبرنج برنى مقامنده در وبرنى برنوع خرما اسميدر كذلك قضاعه قبيله سى
عينله ياء جمع اولسه يايى جيمه ابدال ايدرلر مثلا هذا الراعى خرج معى ديه جك يرده هذا الراعج خرج معج ديرلر عجعجة
قضاعيه بين العرب متداولدرنته كه عنعنهٔ قيس وتميم كه اوائلده واقع اولان همزه يى عينه ابدال ايدوب انك واسلم
يرلرنده عنك وعسلم ديرلر كذلك كشكشهٔ ربيعه وضرردركه كاف خطاب مؤنثه نصكره شين معجمه ايراد ايدوب مثلا
رأيتكش ومررت بكش ديرلر ❊ فصـــل الهمزة ❊ (الاج) ابد وزننده ومرادفيدركه دهر ودائم معنالرينه در تقول
لاافعله اجا اى ابدا (الاجيج) همزه نك فتحى وجيمك كسريله آتش علولنمك معناسنه در يقال اجت النار اجيجا
من الباب الاول اذا تلهبت (التأجج) تفعل وزننده آتش كندى طوتشوب علولنمك معناسنه در يقال تأججت
النار اذا تلهبت وتأجج تأجيج كلمه سنه مطاوع اولور كما سيذكر (التأجيج) تفعيل وزننده آتشى علولندرمك
معناسنه در تقول اججت النار تأجيجا فتأججت اى الهبتها فتلهبت (الائتجاج) افتعال وزننده تأجج كبى بودخى
مطاوعدر وتأجج وائتجاج كوندز بغايت اسى اولمق معناسنه استعمال اولنور (التآج) تحاب وزننده كه تفاعلدر
تأجج معناسنه در يقال تأجج النهار وائتج وتآج اذا اشتد حره (الاج) همزه نك فتحى وجيمك تشديديله دوه قوشى
قنادلرى كورلبوب خشليه رق سكرتمك معناسنه دركه مجازدر كويا كه آتش علوى كبى كورليه رك سكردوب
كتمسى باعث تشبيهدر يقال اج الظليم اجا من الباب الثانى والاول اذا عدا وله حفيف ودشمن اوزره آتش علوى
كبى حمله وهجوم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال اج الرجل بفك الادغام من الباب الثالث اذا حمل على العدو
شارح ديركه تضعيفله ده وارددر وغير قياس اوزره باب ثالثدن ورودى ايتمشدر (الاجة) همزه نك فتحيله غارشقلق
اختلاط معناسنه دركه مراد اختلاط ناسدركه كورلتويى موجب اولور يقـال وقع القوم فى اجة اى فى اختلاط
وتقول سمعت اجة القوم اى حفيف اختلاطهم واضطرابهم واجه زياده سيله اسيلك حالتنه دينور شدت حر معناسنه
(الاجاج) همزه نك ضميله طعمنده اجيلقله طوزلولق اولان صويه دينور دكز صويى كبى شوراب وتلخاب معناسنه
لسانى ياقديغيچون اطلاق اولنمشـدر يقال ماء اجاج اى ملح مر (الاجوج) قعود وزننـده صو اجاج اولمق
معناسنه در يقال اج الماء اجوجا من الباب الاول اذا صار اجاجا (الايجاج) ايجاب وزننده صويى اجاج ايلمك
معناســنه در تقول آججت الماء ايجاجا اى جعلته اجاجا (يأجج) يسمع وزننــده وينصر ويضرب وزننـده
مكهٔ مكرمه يه سكز ميل مسافه ده برموضع آديدر (اليأجوج) يفعول وزننده آتش علوى كبى ياخود دوه قوشى
كبى برى اوته يلوب بوپورر اولانكسه يه دينور يقال هو يأجوج اى يأجج هكذا وهكذا ذكر اولنان اج كلمه سندن
مأخوذدر ويأجوج ومأجوج كه يافث بن نوح عليه السلام اولادندن ايكى قبيله در يعنى ايكى قبيله نك پدرلرى
اسملريدر ذكر اولنان اج كلمه سندن مأخوذدر يأجوج يفعولدرنته كه ذكر اولنـدى ومأجوج مفعولدر كثرت
حركت واضطرابلرى باعث تسميه در بونلر وجه مذكور اوزره مهموزدر ومهموز اعتبار ايلبوب الفله تلفظ ايدنلر
الفلرى زائد اعتبار ايدوب يأجوج يجج ومأجوج مجج كلمه لرندن مشتق فاعول اولديغنه ذاهب اولديلر ومنه قوله تعالى
ان يأجوج ومأجوج مفسدون فى الارض ❊ الاية ورؤبة بن العجاج يايى همزه يه وهمزه يى الفه ابدال ايله آجوج ومأجوج

عنوانیله قرأت ایلدی وابومعاذ الف ثانیه یی میمه ابدالله یمجوج قرأت ایلمشدر که مج الماء لفظندن مأخوذ اولور
مؤلف بونده دخی اقتصار ایلمشدر قالدیکه مهموز اعتبار ایلیانلر یمجج ومجج مادهٔ سندن مأخوذدر قولنده مأخذ اولان
یمجج مادهٔ سنك معناسی معلوم اولمامشدر ومجج کلمه سی که ظاهرا مسامحه‌در اصل مج اولمقدر که صویی آغزدن طشره
پوسکورمك معناسنه اولمغله قوم مذکورك تفرق وانتشارلرینه مبنی اطلاق اولنمش اولور وبیضاوی مرحومك بیاننه مطلب
کوره یأجوج ومأجوج اسم اعجمیلردر غیرمنصرف اولادقلرینه مبنی وعلی قول عربیلردر وجه مذکور اوزره اج
الظلیم مادهٔ سندن یفعول ومفعولدر منع صرفلری هر بری قبیله اسمی اولمغله تعریف وتأنیث سببلرینه مبنیدر
وراغبك بیاننه کوره یأجوج اج ظلیم یاخود اجیج نار مادهٔ سندن ومأجوج موج مادهٔ سندن مأخوذدر کثرت
اضطرابلری حسبیله نار مضطرمه یه ومیاه متموجه یه تشبیه اولنمشلردر لکن موجدن اولدیغی صورتده وزنی
نامل‌لایمدر والحاصل بونلرده وجه مذکور اوزره اختلاف ایلدیلر لکن اغلب اولان بلاهمز اسم اعجمی اولمقدر طالوت
وداود وهاروت کبی بعده عربلر همزه ایله تلفظ ایلدیلر (الاجوج) صبور وزننده مضیء وتابان شیئه اطلاق اولنور
اجیج ناردن مأخوذدر یقال جوهر اجوج ای مضیء نیر (الاذج) همزه نك فتحی وذال معجمه نك سکونیله مشرو بی پك
چوق ایچمك معناسنه‌در یقال اذج الرجل اذجا من الباب الاول اذا اکثر من شرب الشراب بوراده شرابدن مراد
مطلق مشروبدر (ابذج) احمد وزننده خوزستانده بر بلده‌در * مؤلف یای تحتیه ایله یذج مادهٔ سنده ایذج اهواز
ناحیه لرندن بر بلده‌دردیو ذکر ایلدکله ظاهرا بوراده سهوه محمولدر (الارج) حرج وزننده و (الاریج) امیر
وزننده و (الاریجة) هایله رایحهٔ طیبه یه دینور تقول فغمنی ارج اللطیمة واریجها واریجتها ای رایحتها الطیبة
وارج واریج مصدر اولور رایحهٔ طیبه پك قوقمق معناسنه یقال ارج الطیب ارجا واریجا من الباب الرابع اذا فاح
ویقال ارج المکان اذا فاحت منه رایحة طیبة (التأریج) تفعیل وزننده کسکین رایحه لو طیبك رایحه سنی
اطرافه نشر ایدوب قوقتمق معناسنه‌در بعده اغرا وتحریش ایله ناسی بری برینه دوشورمك معناسنده استعمال
اولندی یقال ارج بینهم اذا اغراه وحرشه وتأریج اسم اولور عند الکتاب حساب دیوانه متعلق برنسنه‌در ذکری
آتی اوارجه‌دن مأخوذ ومتصرفدر که اوارجه یی ترتیب ایلمکدن عبارتدر (الارج) هرج وزننده بودخی اغرا وتحریش
معناسنه مستعملدر یقال ارج بینهم ارجا من الباب الاول بمعنی ارج تأریجا (الارجان) فتحاتله خلقی بری برینه دوشوروب اغرا
وافساد ایدن کسه بری اوته یلوب بو یورمق معناسنه‌در یقال ارج المغری ارجانا اذا سعی (ارجان) هیبان وزننده فارس
الکاسنده بر بلده آدیدر (الاراج) شداد وزننده یلانجی کذاب کسه یه اطلاق اولنور ودائما ناسی بری برینه دوشوردر
اولان مفسد ومغری شخصه دینور یقال هو اراج ای کذاب ویقال هو اراج بین الناس ای مغر بینهم (المؤرج) معظم وزننده
ارسلانه دینور (المؤرج) محدث وزننده ابوفید عمرو بن الحارث السدوسی لقبیدر بکر وتغلب قبیله لری بیننه القای
فساد ایله تأریج حرب وقتال ایلدیکی باعث تلقیبدر * شارح دیرکه مرقوم نحاهٔ بصریه دندر (الاوارجة) همزه نك فتحی
وراءنك کسریله سلاطین دیوانلرینه متعلق مفردات دفترینه دینور وبو فارسی اواره معربیدر که ناقل معناسنه‌در
زیرا انجیذخ تعبیر اولنان پراکنده ومتفرق دفتردن که ناس اوزره ثابت اولان حساب آنده ثبت وقید اولنور مرقوم
اوارجه تعبیر اولنان دفتر مضبوطه نقل اولنور بعده جریدهٔ اخراجاته نقل اولنور وبرمقتضای حساب دیوانی
اوارجه متعدد اولور * مترجم دیرکه برهانده اوارلفظی دیوانه متعلق دفتر حساب ایله اواره هایله دیوانه متعلق پراکنده
مفردات دفتریله بیان اولنمشدر اوارج اواره معربیدر حالا دولت علیه ده روزنامه دیدکلری اوله جقدر وانجیذخ
همزه نك وذال معجمه نك فتحیله انجیده معربیدر که فی الاصل متفرق ومتقطع معناسنه‌در بعده پراکنده مفردات
دفترینه اطلاق اولنمشدر وذکر اولنان تاریج تاریك معربیدر که ابوابی مشتمل مسوده یه دینور خلاصه حالا دولت
علیه ده دفتردار طرفنده ذمت دفتری وعسکری وعلوفه خوار واسهام ووظائف وموقوفات وسائر دفترلر انجیذخ
اوله جقدر وروزنامه وباش محاسبه مقوله سنك دفترلری اوارجه اوله جقدر وتاریج هر فرقه نك اسامی ووظائفی
مقید مسودهٔ دفتری اوله جقدر تفصیلنی اهل قلم بیلور (الازج) همزه نك وزای معجمه نك فتحیله برکونه بنا وعمارت
اسمیدر جمعی آزج کلور همزه نك مدیله افعل وزننده وآزاج کلور افعال وزننده وازجه کلور فعله وزننده اصول
سائرده ازج طولانی یاپلمش بنا ایله مفسردر خان کبی که فارسیده اکا آهنك دیرلر ومادهٔ آتیه بونی مشعردر (باب الازج
فتحتینله بغداده بر محله‌در (التأزیج) تفعیل وزننده طولانی بنا وعمارت یاپمق معناسنه‌در یقال ازجه تأزیجا
اذا بناه وطوله (الازوج) قعود وزننده سرعت ایلمك معناسنه‌در یقال ازج الرجل وازج ازوجا من الباب الاول
والرابع اذا اسرع واستعانت ایدن کسه یه اعانت خصوصنده بطائت ایدوب آغرجه دیرغنك معناسنه‌در تقول ازج عنی

اى تثاقل حين استعنته (الازج) كتف وزننده مست سرور اولان كسه يه دينور كه شادمرلك درجه سنده فرحناك
اولاندر طغيانه مؤديدر يقال رجل ازج اى اشر پس مصدرى ازج اولور فتحتينله كه باب رابعدندر (الاسج) همزه نك
وسينك ضميله جست وچابك ناقه لره دينور بونك اصلى وسج درواو همزه يه ابدال اولنمشدر مفردى وسوج در
صبور وزننده • (الاشج) شين معجمهٔ مشدده نك فتحيله زجّ وزننده • كندره يعنى آق كونلكه شبيه بردار و اسمدر
تركيده چادراوشاغى ديدكلرى صمغ اوله جقدر اوشهٔ فارسى معر بيدر (الاج) فتحتينله اسى اولمق معناسنه در يقال
اجّ اليوم اججا من الباب الرابع اذا حر وصوصه مق معناسنه در يقال اجّ البعير اذا عطش واج اسم اولور پك اسى
وكرميتلونسنه يه دينور يقال صيف اجّ اى شديد الحرّ و بوتسميه بالمصدردر واج برموضع آديدر (الاجّ) همزه نك
فتحى وميمك سكونيله پك يوريمك معناسنه در يقال اجّ الرجل اذا سار شديدا (الاوج) همزه نك فتحى وواوك سكونيله
يوجه يه و يوكسكه دينور هبوط مقابليدر ❊ مترجم دير كه اوج كلمه سى اوك فارسى معر بيدر منجمين اصطلاحنجه
كواكبك زمينه نهايت بعدى اولان درجه دن عبارتدر كه فلك جزؤ يسنك سطح محدّبى فلك حامله مماس اولان
نقطه اوله جقدر مقابلنه حضيض ديرلر ومفاتيح علومده اوك لفظ هنديدر بعد ابعد معناسنه در بعده منجملر تعريب
ايلديلرتته كه يونانيده افنجيون دينور و بعد اقرب معناسنه حضيضه افرنجيون ديرلر (ايج) همزه نك كسريله
فارس ديارنده بر بلده در ❊ فصــــل الباء ❊ (البأج) بانك فتحى وهمزه نك سكونيله بركسه يى ياخود برنسنه يى
جهتندن صرف وتحويل ايلمك معناسنه در يقال بأجه بأجا من الباب الثالث اذا صرفه وحيقرمق معناسنه در يقال
بأج الرجل اذا صاح و بأج درلو ولون وكونه معناسنه در جمعى بأجات كلور تقول اجعل البأجات بأجا واحدا اى لونا
وضربا واحدا ❊ شارح دير كه بومعناده بأج باها لفظندن معر بدر كه فارسيدر الوان اطعمه معناسنه در بعده مطلقا
درلو وصنف وكونه معناسنده استعمال اولندى انتهى و بعضا اشبو بأج كلمه سى مهموز اولمز يعنى بعضلر اصلنى
بوج اعتباريله واوى الفه ابدال ايدرلر و بأج عديل و برابر معناسنه كلور يقال هم فى امر بأج اى سواء قال الشارح
ويقال الناس بأج واحد اى شئ واحد ويقال جعل الكلام بأجا واحدا اى وجها واحدا وفى حديث عمر رضى الله عنه
لاجعلنّ الناس بأجا واحدا ❊ اى طريقة واحدة وقياسا واحدا (بباج) باى موحده ايله هامان وزننده • محمد بن
الحسن نام محدثك جدى اسميدر (الابثيجاج) ثاى مثلثه وجيمله اشريباب وزننده وجوده ياخود قلبه كسل وفتور
عارض اولمغله آغرلشوب كوشكلمك معناسنه در تقول ابثأججت ابثيجاجا اى استرخيت وتثاقلت (البجّ) بانك
فتحى وجيمك تشديديله يارمق معناسنه در يقال بجّ القرحة بجا من الباب الاول اذا شقها ومزراغله دورتمك معناسنه در كه
مرادنافذ اولميه رق دورتمكدر يقال بجّ فلانا اذا طعنه بالرمح وعربلر اوتلاق طوارى بوكورلرى متوسع اولوب چتلامق
درجه سنده طاولندرسه بجّ الكلاء الماشية ديرلر شق معناسندن مأخوذدر كه توسعى دخى متضمن دراساسده ومن المجاز
قولهم للماشيـة قد بجها الكلاء اذا فتق خواصرها سمنا عبارتيله مرسومدر (المبجة) محبجه وزننده • ابجاجدن
اسم مفعول ياخود اسم فاعلدر چوق چاير اوتلامغله بوكورلرى يارلمق درجه سنده وسعتلنمش ماشيه يه دينور يقال
ابجت الماشية وهي مبجة (الابجّ) اجّ وزننده كوزينك شق واسع اولان كشى يه دينور يقال رجـل ابجّ العين
اذا اتسع شقها (البجة) بانك فتحيله بركونه سيوجه در كه كوزده عارض اولور و بجه بر بتك آديدر كه مشركلر پرستش
ايدرلر ايدى و بجه دم الفصيد اسميدر كه جاهليتده • دوه نك طمرندن فصد وقانى بغرسقلرا بجره حفظ ايدوب
قتلق هنكامنده پشوروب تغدى ومهما نلره اطعام ايدرلر ايدى ذكر اولنان شق معناسندن مأخوذدر ومنه الحديث
اخرجوا صدقاتكم فدارا حكم الله من الجبهة والسجة والبجة ❊ بوراده جبهه دن مرادمذلتدر وسجه برصنم آديدر
بجانه) رمانه وزننده اندلس الكاسنده بر بلده در امام نسأى اصحابندن مسعود بن على • البجانى • اورادندر (البج
بانك ضميله قوش بالازينه دينور فرخ الطائر معناسنه وزهير بن جناب نام كسه نك قلجى اسميدر (بجّ) بانك فتحيله
بررجل اسميدر (البجباج) و (البجباجة) بالرك فتحيله شول ملحم كسه يه دينور كه سمزلكندن يوروركن آتلرى دتره يوب
مضطرب اوله و بجباج ايرى و بيوك يغنه وخرمنه دينور يقال رمل بجباج اى مجتمع ضخم و بجباجه الحق و يكشاق
وبوش بوغاز آدم مولوزينه دينور يقال رجل بجباجة اى ردئ مهذار (البجبجة) زلزله وزننده بجى بجى ديو چوجغى
اوخشايوب آوتمق معناسنه در ❊ مؤلف بونى شئ يفعل عنـد مناغاة الصبي • عبارتيله بيان ايلمكله مسامحه
واقتصار ايلمشدر زمخشرى مقدمة الادبده • بجبج الصبيّ بنواخت كودك را عبارتيله رسم ايلمكله مصدر اولديغى
مصرحدر (البجبج) ضمتينله يلريلوب چتلامش ياغ طولوملرينه دينور زقاق مشققه معناسنه ظـاهرا مفردى
ابج در (المباجة) مفاعله وزننده • قرن وهمتلسيله ميدانه چيقوب مزراغله اوغراشوب صواشمق معناسنه در

طفن رمح معناسندن مأخوذ در تقول باجته مباجة فبجبجستة اي بارزته فغلبته پس بو باب مغالبه دندر (التجبيج
ثرلزل وزننده بركسه شيشمان اولمغله كوده سنك اتى صالقى وسولبك اولمق معناسنه در يقال تبجبج لحمه اذا كثر
واسترخى (البجابج) علابط وزننده شيشمان كسه‌يه دينور يقال رجل بجابج اى بادن متفخ (بجبج) هدهد وزننده
اساميدندر بجبج بن خداش كه مغربيدر محدثيندندر (البحزج) حاى مهمله وزاى معجمه ايله جعفر وزننده بوزاغى يه
دينور * شارح ديركه يابان اكوزينك بوزاغيسى اوله جقدر ديشيسنه بحزجه دينور و بحزج قرنى يبوك بودور كشى يه
دينور و كنجه دوميه دينور (المبحزج) مدحرج وزننده شول قينامش صويه دينوركه نهايت درجه‌ده اسى اوله (البخدجة
خاى معجمه ايله دحرجه وزننده آيشى آچه‌رق يوريمك معناسنه در يقال يبخدج فى المشى اى يتفحج و يفرحج (البخدج
جعفر وزننده شيشمان انسان وحيوانه دينور يقال بكر بخدج اى سمين متفخ و بخدج بر رجل آديدر (الابدوج
اسلوب وزننده اكر قلتاغنك ايكى طرفلو نكلتوكه‌سنه دينور ابدود فارسى معربيدر (البذج) بالك وذال معجمه نك فتحيله
بر ياشنده قوزى يه دينوركه طوقلى تعبير اولنور عتود معربيدركه بر يللق اوغلاقدر چبش تعبير اولنور جمعى بذجان
كلور بانك كسريله (الباذروج) ذال معجمه نك فتحيله بقلهٔ معروفه اسميدركه ترهٔ خراسانى ديدكلرى نباتدر فسلكن
انواعندندر تقويت قلب خصوصنده بعديل وطبيعتى قابض لكن فضلاته مصادف اولورسه مسهلدر و بو بادروك
معربيدر (البرج) بانك ضميله ركن معناسنه دركه برنسنه نك قوى ومحكم اولان جانبيدر يقال له برج قوى اى ركن
وحصن معناسنه دركه طابيه وقله وشانص و پلانقه وحصار مقوله سى تحصن ايده جك محللردن عبارتدر يقال
التاذالى برج اى حصن و بروج فلكيه نك مفرديدركه هر برينه برج تعبير اولنور مؤلف بصائرده قصر ايله يعنى كوشك ايله
تفسير ايدوب ومعانئ آتيه آندن مأخوذ اولمق اوزره رسم ايلشدر ازجمله برج كه فتحتينله كوزك ياضى سوادنى احاطه
ايلمكله سواد برج كبى قالمق ومنسع اولق معناسى كه برج فلكى كبى اولمق كبى كاسيذكر قالديكه بروج فلكيه فلك
ثامنده اعتبار اولنان اون ايكى مواقع مخصوصهٔ كوا كبدن عبارتدر آنده مجتمع اولان كوا كبك هيئت اجتماعيه‌لرندن
منشكل اولدقلرى صورته مضاف اولمشلردر برج حمل و برج ثور وجوزا كبى و برج اساميدندر برج بن مسهر الطائى
شعرادندر و برج اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر عثمان بن احمد الشاعر وكبار محدثيندن ابو نعيمك اصحابندن
غانم بن محمد اورادندر وشديد البرد بر بلده نك دخى اسميدر ودمشق شام قضاسنده بر موضعدر محدثيندن عبد الله بن
سلم اورادندر ونواحئ حابده برقلعه ياخود بر قضا اسميدر * مترجم ديركه جوار حلبده مسقط رأسمز اولان عينتاب
قضاسنده واقعدر برج الرصاص ديمكله معروفدر حالا اثر قلعه‌سى موجوددر ناحيه باشى برقريه اولمشدر و برج شام
الكاسنده بانياس ايله مرقيه بيننده بر موضع آديدر ابو البرج قاسم بن حنبل الذبيانى لقبيدركه شاعر اسلاميدر
(البرج) فتحتينله كوزك ياضى سوادنى بالتمام دائره وار محدق ومحيط اولمق معناسنه در شويله كه برجانبه امالهٔ چشم
ايلسه سوادندن اصلا برنسنه غائب اولميه كويا كه سوادى برج كبى مسور كذلك ياضى منسع اولور يقال برجت
عينه برجا من الباب الرابع اذا كان ياضها محدقا بسوادها كلدو برج اسم اولور حسن وجمال صاحبى مهلقا محبوبه دينور
وآفتاب كبى ظاهر وروشن ومعلوم نسنه‌يه دينور جمعى ابراج كاور سبب واسباب كبى و برج كذلك مصدر اولور بركسه‌نك
وسعت معيشت سبيله ترفه وتعيشى واسع وفراوان اولمق معناسنه در يقال برج الرجل برجا من الباب الرابع اذا اتسع
امره فى الاكل والشرب وغيرهما (برجان) عثمان وزننده روم طائفه‌سندن برجنسك اسميدر مطرزى مغربده ناسدن
برطائفه دركه بلادلرى قسطنطنيه‌يه قريب و بلاد صقالبه انلره مقاربدر ديو بيان ايلمشدر وخريده‌ده ارض برجان
ارض عظيمه در اهالبسى برقوم طاغيه وقاسيه‌در وديارلرى شمال جانبنه داخله‌در ديو مرسومدر قالديكه بونلردن
وسائر كتب جغرافيادن منفهم اولديغى اوزره برجان بغدان معربيدركه طونه نهرينك ورا سنده ارض وطائفهٔ
معروفه دركرچه بوجاق معربى اولمقده قابلدرلكن وجه مذكور اوزره بغدان معربى اولمسى اغلبدر و برمعروف اوغرينك
آديدر (حساب البرجان) كذلك بانك ضميله اهل حساب بيننده بر عددك جدا وجذرنى استحصالدن عبارتدر
جدا دال مهمله ايله غراب وزننده نفسنه ضرب اولنان عددك مبلغنه دينوركه مجذور دخى ديرلر وجذر نفسنه ضرب
اولنان عددك اصليدر مثلا اون عدد كندى نفسنه ضرب اولندقده مبلغى يوز اولور ايشته جذر اون وجدا يوز
اوله جقدر پس يوزك جذرى سؤال اولندقده اون ايله واونك جداسى استحصال اولندقده يوز ايله جواب ويريلور
حساب البرجان بوندن عبارتدر (ابن برجان) هيبان وزننده صوفيه دن برمفسردر (الابراج) همزه نك كسريله
برج يامق معناسنه در يقال ابرج الرجل اذا بنى برجا (التبريج) تفعيل وزننده ابراج معناسنه در يقال برج تبريجا بمعنى
ابرج (البارج) خارج وزننده استادكى قوللنان كيمى يه دينور يقال هو بارج اى ملاح فاره (البارجة) ها ايله بيوك

جنك كبسنه دينور كه اوستى آچق اولور كه مراد انبارسز وكو پشته سز اولاندر اوائل كيلرى خصوصا عرب
كيلرى بوديار كيلرينه موافق اولمز و بغايت شرير وشر قضا كسه يه دينور هاء مبالغه ايچوندر يقال رجل بارجة
اى شرير (التبرج) تفعل وزننده خاتون كنديسنى تزيين ايلدكدنصكره طشره چيقوب اندام وآرايشنى رجاله اظهار
ايلمك معناسنه در يقال تبرجت المرأة اذا اظهرت زينتها ومحاسنها للرجال * مؤلفك وجه مسرود اوزره بصائرده
بيانه كوره اشبو تبرج بنيه سى برج مذ كوردن متصرفدر صور كواكب ايله بروج فلكيه آراسته اولمغله حسن وزينته
اعتبارا صور بروجيه يى نقش وتصوير ايله كونا كون قماش نسج وآندن لباس اتخاذ ايلديلر ومنه قولهم ثوب مبرج
اذا صورت عليه بروج وبو معنايه مبنى تبرج لفظى تصريف اولنوب حسن وزينتده برج فلكى يه متشبه اولمق
معناسنده استعمال اولندى ومنه قولهم تبرجت المرأة اى تشبهت بالبرج فى اظهار المحاسن وقيل ظهرت من برجها
اى قصرها پس معناى ثانى يه كوره بناسى سلب ايچون اولور ومنه قوله تعالى * ولا تبرجن تبرج الجاهلية الاولى * الايه
بيضاوى ولاتبخترن فى مشيكن عبارتيله تفسير ايلمشدر (الابريج) ابريق وزننده ياغ چيقارمق ايچون سود چالقيه جق
قابه دينور كه يايق تعبير اولنور (برجه) جرعه وزننده سنان بن ابى حارثه نك فرسى اسميدر ومغربده بر بلده آديدر
على بن محمد الجذامى المقرى البرجى اورادندر (البرذج) بانك وذال معجمه نك فتحيله بردة فارسى معربيدر كه حريدن
اسر واستر قاق اولنان قول وقراوش جنسنه دينور وشيراز قضاسنده برقريه آديدر (بردج) بلقيس وزننده آذربيجان
الكاسنده بر بلده در (البرزج) زاى معجمه ايله قرطق وزننده تركيده پروز تعبير اولنان نسنه يه دينور كه قطيفه وقماش
مقوله سنده اولور زئبر معناسنه وبو پرزة فارسى معربيدر (البارنج) رانك ونونك سكونيله نارجيل اسميدركه
هندستان جوزيدر (البرنج) هرقل وزننده بر وادى معروف آديدر بودوا برنج كابلى وبرنك كابلى ايله معروف دوائى
دانه در كه دوز ومدور وسياه وبرمقدار آجى وفلفلدن خرده وداخلى بياض اولور * شارحك بيانه كوره بارنج وبرنج
عجميدن معربلردر (البرنامج) بانك فتحيله حساب مجموعه سى اولان دفتره دينور برنامة فارسى معربيدر * مترجم ديركه
مشارق شريفده زمام يرسم فيه متاع التجار وسلعهم عبارتيله مفسر اولمغله كرچكى طرفندن بازركان امتعه سى
قيد اولنان مفردات دفترى ديمك اولور كه فيثاتيله مقيد اولور تا كه يعنى وكركنى اكا كوره تنظيم ايدرلر وبرهانده
برنامه سرنامه ايله مفسردر كه مكتوبك عنوان والقابندن عبارتدر (البزج) بانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله اوكونمك
مفاخره معناسنه در يقال بزج الرجل بزجا من الباب الاول اذا فاخر وبركسه يى بركسه اوزره قشقرتمق معناسنه در
يقال بزج على فلانا اذا حرشه (المبازجة) مفاعله وزننده بودخى مفاخره معناسنه در يقال بازج الرجل اذا فاخر
(التبازج) تفاعل وزننده برى بريله فخر ومباهات ايدشمك معناسنه در يقال تبازج الرجلان اذا تفاخرا (التبزيج) تفعيل
وزننده برنسنه يى تزيين وتحسين ايلمك معناسنه در يقال بزجه تبزيجا اذا زينه وحسنه (البزيج) اميروزننده دائما احسان
مقابلنده حسن مكافات ايدن آدمه دينور يقال رجل بزيج اى مكافئ على الاحسان (بزج) فتحتينله اساميدندر
مبارك بن يزيد بن بزج محدثيندندر (بوازيج) بانك فتحيله تكريت نام بلده قربنده بر بلده آديدر اصحاب كرامدن جرير
بن عبدالله البجلى رضى الله عنه يديله فتح اولنمشدر فقهادن منصور بن الحسن البجلى الحريرى ومحمد بن عبد الكريم
البوازيجيان اورادندر (بزرج) بانك وزاى معجمه نك ضميله وبانك فتحيله جائزدر اعلام اشخاصدندر بزرك فارسى
معربيدر كه اولو وعظيم ديمكدر ظاهرا بانك فتحى علامت تعريبدندر نته كه بزرجمهر نوشروانك وزيرى اولان حكيمك
اسميدر وعبد الرحمن بن بزرج حفاظ عرابيدندر (بسفايج) بانك فتحيله بو اسمله معروف دوائى بركوك اسميدر داخلنده
فستقه شبيه يشل برنسنه اولور طعمنده عفوصت وحلاوت واردر ماليخوليا وجذام مرضلرينه نافعدر بس پايه معربيدر
عقده لرى صچقلى اولمق حسبيله بس پايه اطلاق اولنمشدر (بسفاردانج) بانك ونونك فتحيله مغاث نام نباتك بمشنه
دينور بسفاردانه معربيدر ومغاث محلنده ذكر اولندى (بوسنج) بانك ضمى وسين مهمله نك فتحيله پوشنك فارسى
معربيدر كه ايرانده شهر هرات ايالتنده بر بلده آديدر محمد بن ابراهيم الامام واسفنديار بن الموفق وابو الحسن الداودى
اورادندر وبوسنج شهر ترمد قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن ابو حامد احمد بن محمد بن الحسين اورادندر (بطنج
طاى مهمله ايله جعفر وزننده احمد بن محمد المحدث المتكلم الاشعرى جدينك اسميدر (البطماج) بانك كسرى وطاى
معجمه نك سكونيله شول ثوبه دينور كه ايكى اوجى قطيفه كبى صچاقلى ياخود اورته سى قطيفه طرزنده خاولى وايكى
طرفى ايكى درلو ارغاجدن منسوج اوله (البعج) بانك فتحى وعينك سكونيله يارمق معناسنه در يقال بعج الشئ بعجا
من الباب الثالث اذا شقه وعشق ومحبت عاشقى بغايت آشفته حال ايدوب كمال اوزره محزون واندوهناك ايلمك معناسنه
استعمال اولنور شويله كه چاك چاك اولمق درجه سنه ابلاغ ايليه يقال بعجه الحب اذا اوقعه فى الحزن وابلغ اليه الوجد

وعربلرفلان كسنه كافراط اوزره پند ونصيحت قلدى ديه جك يرده بعج بطنه لك ديرلر بالفتح فى مثال شاكلة
التبعيج) تفعيل وزننده بودخى يارمق معناسنه دركه كثرتى متضمن دريقال بعجه تبعيجا اذاشقه (المبعوج) و(البعيج
امير وزننده يارلمش نسنه يه دينور يقال شئ مبعوج و بعيج اى مشقوق وبعيج شول خاتونه دينوركه درونده هرنه وارايسه
زوجنه كشف واظهار ايدراوله كويا كه كندى قرنى ياروب ايچنده اولانى زوجنه نثر ايدر اولور يقال امرأة بعيج اذا كانت
بعجت بطنها لزوجها ونثرت (البعج) كتف وزننده شول ضعيف وناتوان كسه يه اطلاق اولنور كه ناتوانلغندن قرنى يارق
كسه كبى يورر اوله يقال رجل بعج كانه مبعوج البطن من ضعف مشيه (الانبعاج) انفعال وزننده يارلمق معناسنه در
يقال انبعج الشئ اذا انشق وسحاب يغدر بى بوره ازاليله اجزالرى آيريلوب منفرج اولسه انبعج السحاب ديرلر انفرج
من الودق معناسنه (التبعج) تفعل وزننده انبعاج ايله معناى حقيق ومجاز يده مرادفدر (الباعجة) درهلك آچيلوب كشاده
ومنسع اولان يرينه دينور (باعجة القردان) قافك كسريله باديه ده برموضع معروف آديدر (بعجه) حمزه وزننده اسمادندر
بعجة بن زيد اصحابدندر و بعجة بن عبدالله تابعيندندر و بعجة بن قيس منصور عباسى طرفندن بنو كلبك جبايت صدقاتى
خصوصنه مأمور اوالى اولمشيدى (بنو بعجه) بانك ضميله برقبيلهٔ معروفه در (التبغنج) نونله تدحرج وزننده
تغنج كلمه سنك مفهومندن اشدو ابلغدر محبوب ومعشوق افراط اوزره ناز وشيوه وادا وعشوه ايلمك معناسنه اولور
يقال تبغنجت المرأة وهو اشد من التغنج (البلوج) ولوج وزننده صباح يرى اغاروب روشن اولمق معناسنه در
يقال بلج الصبح بلوجا من الباب الاول اذا اضاء واشرق (الانبلاج) انفعال وزننده و (التبلج) تفعل وزننده
بونلرده بلوج معناسنه دريقال انبلج الصبح وتبلج بمعنى بلج (الابلاج) همزه نك كسريله بلوج معناسنه دريقال ابلج
الصبح بمعنى بلج و برمبهم نسنه يى آچوب ايضاح ايلمك معناسنه دريقال ابلجه اذا اوضحه وفرجه اى كشفه (الابلج
اعرج وزننده پك واضح وبديدار اولان شيئه دينور ومنه يقال حق ابلج اى متضح وابلج آچيق قاشلو كشى يه دينور
نته كه چاتق قاشلو يه اقرن ديرلر يقال رجل ابلج اى بين البلج بين حاجبيه (الابليجاج) اشميزاز وزننده برنسنه
زياده سيله واضح وروشن اولمق معناسنه دريقال ابلاج الشئ ابليجاجا اذا اتضح (البلجة) بانك ضمى وفتحيله آيدنلغه
دينور ضوء معناسنه وآچيق قاشلولغه دينوركه قرن مقابليدر يقال به بلجة اى نقاوة مابين الحاجبين (البلج) فتحتينله
آچيق قاشلو اولمق معناسنه دريقال بلج الرجل بلجا من الباب الرابع اذا صار ابلج وشادان اولمق معناسنه استعمال
اولنور يقال بلج الرجل اذا فرح (البلج) ضرب وزننده اچمق معناسنه دريقال بلج الباب بلجا من الباب الثانى
اذا فتحه وبلج بر بتك اسميدر و بر رجل آديدر و بلج كوليج يوزلو بشاشتلو كشاده روى آدمه اطلاق اولنور تسميه
بالمصدر دريقال رجل بلج اى طلق الوجه (ابلوج السكر) اسلوب وزننده و (بليج السفينه) سكين وزننده ايكسى
دخى معربلردر * مؤلف عادتى اوزره سكوتندن بشقه شارحلر دخى سكوت ايلمشلردر قالديكه ابلوج طبخ تاثنده مبالغه
اولنان شكره دينوركه قند مكرر تعبير اولنور حالا نبات شكرى ديدكلريدر معربى همزه نك ضميله در و بليج بيلهٔ فارسى
معربيدر كه كيجيلرك كوندر ومردى اغاجى ديدكلرى اوزون صير يغه دينور آنكله كمى يى وقايقى صيغ يرلردن وقيلاردن
دفع ايدرلر و بعضسنك اوجى كورك كبى يصى اولور لهجه صاحبى بونى دومنجى ايله بيان ايلمشدر فانظر (بلجان
سحبان وزننده بصره ده برموضع آديدر ومرو قضاسنده برقريه آديدر (بلاج) كتان وزننده بر رجل اسميدر (البلج
ضمتينله شول كسه لردينوركه وجودلرنده قسمات يرلرنده مقبل اثرى اوليه وقسمات قسم لفظندن جمعدر * مؤلف بماده سنده
لختلاف اوزره تفسير ايلمشدر لكن بو زمعناسنه اولمغى تقديم ايلمشدر ابلج مفرديدر (البابونج) فالوذج وزننده پابونهٔ
فارسى معربيدر كه پاپاديه تعبير اولنان شكوفه در كثير المنفعه در (البنج) بانك كسريله هرشيئك اصل و بنيادينه دينور
يقال رجع الى بنجه اى اصله (بنج) كنج وزننده سمرقند قضاسنده برقريه آديدر و برنبات معروف اسميدر كه مسبت
ومخدردر و بوحشيش حرافيشك يعنى عربيده قنبوز كيده كنور ديدكلرى نباتك كه اولمدخى مسكر ومخدردر غيريدر
نبلتمز بور تركيده بالك وتخمينبالك تخمى ديدكلرى نبات اوله جقدر عقل وادراكى افساد ايدوب سرسم وشوريده دماغ
ايدر بنكيلك ديدكلرى حالتك مجدثيدر اسرار وغنجه وغبار وحشيش وورق الخيال وطلاى قلندريه ومدامهٔ
حيدريه كبى اساميلرى واردر اورام حاره دن عارض اوجاعى مسن وشهور واوجاع اذنه نافعدر و بو اوج نوع
اولور اخيق سيله بعده قرمزى اولانيدر اسلى بياض نوعيدر قانونالادب صاحبنك بيا ننه كوره بشيوز اللى
تاريخلرنده عربده شيخ حيدر نام كسنه اشاعت ايلدى ديو معريزى بيان ايدر اصابه ده بيرز طن نام هندى زمان
كسراده اول ديلوده ايجاد ايلدى صكره بلاد اسلامه كلوب يوسيلدن يمن طرفلرنده شهرت بولدى ديمشدر
التبنيج) تفعيل وزننده بركسه يه بنج مذكورى يدرمك معناسنه در يقال بنج فلانا اذا اطعمه البنج وكذلك قوشى

كنديى بوسنمه اوتمك معناسنه‌در يقال بجحت النعجة اذا صاحت من جوعها (الابجاج) همزه نك كسريله بركمسه
براصل كريمه انتساب ادعا ايلمك معناسنه‌در يقال ابجح الرجل اذا ادعى الى اصل كريم (البجح) ضرب وزننده
اصله رجوع ايلمك معناسنه‌در يقال بجح الرجل بجحا من الباب الاول اذا رجع الى اصله (البنفسج) بنفشه
فارسى معربيدر تازه‌سنى استشمام محرور المزاج اولنلره نافع وشمه مداومت خواب خوب ايراثنده مفيد ومرباسى
ذات الجنب وذات الريه امراضنده وسعال وصداعه بغايت انفعدر مصباحك بيانه كوره وزنى فعللى‌دركه
لام مكرردر (البهجة) لهجه وزننده كوزللكه دينور حسن وبها معناسنه اسمدر يقال هو ذو بهجة اى حسن
(البهاجة) كرامه وزننده كوزل وخوب لقا اولمق معناسنه‌در يقال بهج الغلام بهاجة من الباب الخامس اذا حسن
(البهيج) امير وزننده بك كوزل وحلير اولانه محبوبه دينور وهميشه مسرور وشادمان اولان كشى‌يه دينوركه بلب
آتيدن مأخوذدر (المبهج) كتف وزننده بودخى دائما شن وشادان كشى‌يه دينور (المبهاج) ميمك كسريله
مبالغه در زياده صيله خوب وحسنه‌دار اولان خاتونه دينور وسمىز دوه اوركجنه اطلاق اولنور حسن ولطافتى
مستلزم اولديغيچون تقول رأيت ناقة لها سنام مبهاج اى سمين بوراده سمينه تفسيرلرى غلطدر (البهج) نهج
وزننده بركمسه‌يى شاد ومسرور ايلمك معناسنه‌دركه سرور الفاسيله چهره‌سنه حسن وكشايش ايراثندن عبارتدر
يقال بهجه بهجا من الباب الثالث اذا افرحه وسره (الابهاج) همزه نك كسريله بودخى شاد وفرحناك ايلمك
معناسنه‌در يقال ابهجه بمعنى بهجه وير لك اوتى نضارتلنوب خوشمنظر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال
ابهجت الارض اذا بهج نباتها (البهج) فتحتينله شاد ومسرور اولمق معناسنه‌در يقال بهج الرجل بهجا
من الباب الرابع اذا فرح فهو بهيج وبهج (الابتهاج) افتعال وزننده بودخى شاد وفرحناك اولمق معناسنه‌در يقال
ابتهج به اذا سر به (التباهج) تفاعل وزننده باغجه‌نك چچكلرى فراوان اولمق معناسنه‌دركه حسن ونضارت
ولطافتى مستلزمدر يقال تباهج الروض اذا كثر نوره (التبهيج) تفعيل وزننده بر نسنه‌يى كوزل ايلمك وكوزللندرمك
معناسنه‌در يقال بهج الله وجهه اى حسنه (المباهجة) مفاعله وزننده بركمسه‌يه حسن وجمال خصوصنده مفاخره
ايلمك معناسنه‌دركه كوزللك صاتمق تعبير اولنور يقال باهجه مباهجة اذا باراه وباهاه (الاستبهاج) بر مفرح نسنه
سببيله شاد ومسرور اولوب يوزى كوزى كولمك معناسنه‌در يقال استبهج به اذا استبشر (البهرج) جعفر وزننده
مطلقا ايشه يارامز كوتو وباطل وكترشيئه دينور يقال شئ بهرج اى باطل ردئ ويقال درهم بهرج ومبهرج اى ردئ
الفضة زيف ✻ شارح ديركه بو نبهره فارسى معربى اولمق اوزره منقولدر ومعربده مرسومدركه بهرج نبهره فارسى
معربيدركه اداة نفى اولان نونى اسقاط وهايى جيمه ابدال الله تعريب ايلديلر فى الاصل بهرمسز ديمكدر بعده
كومشى آلچق وكتر اولان على قول كومشى غشسنه غالب اولان درهمده استعمال ايلديلر وابن اعرابيدن سكه
مبطله‌يه ديديكى منقولدر بعده مطلقا ردئ وكتر ومبذول وهدر وباطل نسنه‌لرده دخى مستعار اولدى وبعضا
نونى اسقاط ايلميوب نبهرج دخى تلفظ ايدرلر ونهايه ده بعضلردن منقول اوله‌رق فى الاصل نبهله هنديه اولوب كه
ردئ وكتر معناسنه‌در بعده فارسى‌يه نقل ايله نبهره اولوب بعده تعريبيله بهرج اولمشدر امهات سائره ده همان
درهم قيدى اوله‌رق مرسوم اولوب لكن مؤلف الباطل والردئ عبارتيله على الاطلاق تفسير ايلمشدر پس شئ
بهرج ودرهم بهرج عنوانى صحيحدر وصرة الفتاواده بورسمه مرسومدركه زيف شول اقچه‌دركه كلكندن آنى
بيت المال رد ايليه ونبهرجه تجارك رد ايلديكى اقچه‌در وستوقه غشى غالب اولان اقچه‌در انتهى وبهرج علمه‌يه
مباح ويحريغ اولان شيئه دينور ومنه قول اعرابى وقد نظر الى دجلة فقال انها لبهرج لكل احد اى المباح
(البهرجة) دحرجه وزننده بركمسه‌يى جاده قاصده‌دن كج طريقه صاپتمق معناسنه استعمال اولنوركه بطلانه
ايقاع ايلمش اولور يقال بهرج بهم الدليل اذا عدل بهم عن الجادة القاصدة الى غيرها ويقال بهرج الشئ
على بناء المفعول اذا اخذ به على غير الطريق وبر نسنه‌يى هدر ايلمك معناسنه استعمال اولنور ومنه قول
ابى محجن لابن ابى وقاص بهرجتنى اى هدرتنى باسقاط الحد عنى ✻ مؤلف ايجاز ايلمشدر نهايه‌ده وفى حديث
ابى محجن لما شرب الخمر قال لابن ابى وقاص اما اذا بهرجتنى فلا اشربها اى الخمر عبارتيله مسطوردر
(المبهرج) مدحرج وزننده شول صاى وصاحبسز مهمل صويه وچشمه‌يه اطلاق اولنوركه آندن بركمسه منع اولنميه
يقال ماء مبهرج اى مهمل الوارده لايمنع عنه وهدر اولان قانه اطلاق اولنور يقال دم مبهرج اى مهدر (البهرامج)
بالفتح بلسان نبطى بر نوع نبات اسميدركه ايكى نوع اولور قرمزى ويشل وايكى نوعيده خوشبودر بو نبات خلاف
بلخ ايله چنبه كبى شيئه اطلاق تعبير اولنور يشلنى وقرمزى ونورى اولور بهرامه فارسى معربيدر

(البوج) موج وزننده و(البوجان) موجان وزننده يوريلوب فروماندة اولمق معناسنه دريقال باج البعير يبوج بوجا وبوجانا اذا اعيى وشمشك آچلوب چاقمق معناسنه دريقال باج البرق اذا تكشف وحيقرمق معناسنه در يقال باج الرجل اذاصاح (التبوج) تفعل وزننده و(التبويج) تفعيل وزننده و(الانبياج) انفعال وزننده بونلرده شمشك آچلوب يلدرامق معناسنه دريقال تبوج البرق و بوج وانباج بمعنى باج (البائجة) رائجة وزننده آفت وداهيه يه اطلاق اولنور جمعى بوائج كلور ومنه يقال انباجت عليهم بوائج اى انفتقت دواه يعنى صاعقه كبى اوزرلرينه داهيه لر چتلايوب ايندى (البائج) خارج وزننده اويلقده يرطمرك اسميدر نسأ ديدكارى طمردن منشعب اولور (باجه) حاجه وزننده افريقيه الكاسنده بر بلده آديدر رفقيه ومحدث عبدالله بن محمد الباجي وامام ومصنف ابوالوليد سليمان بن خلف الباجي اورادندر وباجه اندلس الكاسنده بر بلده آديدر ومحدثيندن اسمعيل الشيرازى پدرينك اسميدركه ابن باجه ديمكله معروفدر ۞ فصــــــل التاء الفوقيــة ۞ (الترج) تانك فتحى وراتك سكونيله برنسنه ايله تستر ايدوب كيزلنمك وصقلنمق معناسنه دريقال ترج الرجل ترجا من الباب الاول اذا استتر وترج پارسلانى چوق يرك اسميدر ومنه المثل اجرأ من الماشى بترج (الترج) فتحتيله بركسه يه برنسنه مشكل ومشتبه اولمغله اشكال واشتباهده قالمق معناسنه دريقال ترج الرجل ترجا من الباب الرابع اذااشكل عليه شئ من علم وغيره (الاترج) و(الاترجة) همزه نك وراتك ضمى وجيمك تشديديله و(الترنجه) و(الترنج) تانك وراتك ضمى ونونك سكونيله معلومدركه تركيده اغاج قاونى تعبير اولنان ميوه يه دينور طعمى حامض وشهوت نسوانى مسكن ولونى جالى وبلغمدن حادث اولان كلفى مزيل وقشرنى ثياب ايچره وضع كوه طلامسنى مانعدر تركيده ترنج و پورتقال ديديكمز فارسيده نارنك وعربيده نارنج ديرلر ۞ شارح ديركه ترنج لفظنك كلام عربده نظيرى عرند كلمه سيدر وليث بونك اصلى اترج اولديغنى روايت ايلمشدر واغاج قاونك خاصة لازمه سندندركه بولنديغى خانه يه جن طائفه سى كيرمزحتى قوريغش قبوغى دخى مانع دخولدر آنكچون طاعون ايامنده خانه يه استصحاب ايدرلر (الترّيجة) تانك فتحيله شديده معناسنه دريقال ريح تريجة اى شديدة (التريج) امير وزننده سكيرارى شديد ومتين اولان كسه يه دينوريقال رجل تريج اى شديد الاعصاب (التلج) صرد وزننده طوشنجل قوشنك ياوريسنه دينور اصلى ولج ايدى (الاتلاج) همزه نك كسريله ادخال معناسنه دريقال اتلجه فيه اذاادخله فيه بونك اصلى ايلاج ايدى (التمج) تانك ضمى ونونك سكونيله برنوع قوش آديدر (توج) بقم وزننده پارسلانى چوق يرك آديدر وفارس الكاسنده بربلده آديدر (التـاج) اكليل معناسنه دركه سلاطين سالفه نك باشلرينـه كيدكارى مجوهر كسوه يه دينور جمعى تيجان كلور تانك كسريله ۞ شارح ديركه مؤلف اكليلى تاج ايله تفسير ايلدكدنصكره وشبه عصابة يزين بالجواهر عبارتيله ده تذييل ايدوب بوراده همان اكليل ايله بيان ايلمشدر قالديكه اصول ساڑه دن منفهم اولديغى اوزره وشبه عصابة قولى عطف تفسيردر وتاج لفظى فى الاصل فارسيدر وعجمه مخصوص باش كسوتيدر يعنى ملوك عجمك زروز يور ايله مزين باشلرينه كيدكارى كسوندركه سلفده هراقليمك پادشاهلرى بركونه ترتيب ايدرلر ايدى بعـده لفظ مزبورى عرب دخى اخذ وعمامه لو باش كسوتنده استعمال ايلـديلرزيرا معمم باش كسوتى عربلرك امراء وملوكلرينـه مخصوص ايدى وحاليا سـلاطين عثمانيه حضراتنك سرسعد افسرلرنده سرغوجلو مرصع قلنسوه تاج پادشاهيدر وفارسيده مطلقا تاجه افسرديـنور ومنه الحديث ۞ العمائم تيجان العرب زيرا اكثرى باديه نشين اولمغـله مكشوف الرأس اولورلر وتاج خلفاى عباسيه دن معتضد بالله خلفيه نك سراينى اسميدر (التتويج) تفعيل وزننده بركسه يه تاج كيدرمك معناسنه در (التتوّج) تفعل وزننده تاج كيمك معناسنه در يقال توّجه فتتوّج اى البسه التـاج فلبس (التوج) موج وزننده يرمق واياق مغوله سى نسـنه پريوشق يره كوميلوب باتمق معناسنه در تقول تاجت اصبعى فيه اى ثاخت (تاجه) هاله يرخاتون اسميدركه بروقعة غريبه سى واردر شعرماده سنده مذكوردر (التاجية) بغداد شهرنده برمارستان درتاج الملك ابوالغنايم بنا كرده سى اولان مدرسه يه منسوبدر وكوفه ده برنهرك اسميدر (ذوالتاج) رؤساى عربدن اللى نفركسه لقبيدركه ابواحيحه سعيدبن العاص ومعبد بن عامر وحارثة بن عمرو ولقيط بن مالك وهوذة بن على ومالك بن خالد نام كسه لردر (التـائج) نسب اوزره اسم فاعلدر صاحب تاج ديمكدرتامر ولابن كبى يقال امام تائج اى ذوتاج (المتـاوج) ميمك فتحيله متوجك جمعيدركه اسم مكاندر باشده صارق صاريله جق يره دينوريعنى پراهريلرعمامه يه تاج اطلاق ايدرلرتته كه جندل نام راعى شاعرك اشبو ۞ وهن يعين من الملاج ۞ يقرد مخرنطم المتاوج ۞ ارجوزه سنده كه دوه اوصافندامشلر ايلمشدر واقعدريعنى اول دوه لر افرازينك كوكلرينى باشلرينده آكمكله باشلرنده صارلمش صارق كبيلندنه ايدرلر

فصل الثاء المثلثة * (الثؤاج) ثؤاج وزننده قيون قسمنك آوازينه دينور (الثأج) ثانك فتحى وهمزه نك
سكونيله قيون مله مك معناسنه دريقال ثأجت الغنم ثأجا من الباب الثالث اذا صاحت (الثائجة) مله يجى
قيونلره دينور مفردى ثائج در جمعى ثوائج وثائجات كلور (ثأج) ثانك فتحى وهمزه نك سكونيله بحرين قضاسنده
برقريه آديدر (الثبج) ثانك وباى موحده نك فتحيله اعضاء بدنيه دن يغرنى ايله صغرك ارالغنه دينوركه ارقه نك
اورته سى اوله جقدر يقال ضربه فكسر ثبجه اى مابين الكاهل الى الظهر وهرنسنه نك وسط ومعظمنه دينور
دريانك انكين يرى كبى و بغرتلق قوشنك كوكسنه دينور وثبج مصدر اولور كلامى سياق وسباقنه باقيه رق
نسق واحد اوزره سويلميوب تلوين وتفنن واضطراب اوزره پريشان سويلمك معناسنه دريقال ثبج الكلام
ثبجا من الباب الاول اذا لم يأت به على وجهه وبازوبى بين وواضح يازميوب شوريده ومشوش يازمغله فهم
واستخراجدن مهمل ايلمك معناسنه در مصنفلرك مسوده لرى كبى يقال ثبج الخط اذا عماه وترك بيانه وثبج برقوش
آديدركه بتون كيجه ناله ايدركبى فرياد ايلر وملوك يمندن برينك اسميدركه ملوك معاصرندن برى كندى
اوزرينه سفر ايلمكله نامردلكندن ناشى فقط كنديسى واهل وعيالنه استيمانله صلحه طالب اولوب سائر
زيردستانى خارج ازصلح قومغله خصمى دخى قول مزبور اوزره كنديسنه واهل وعيالنه قصد ايلميوب قلمرو
حكومتنده واقع بالجمله ناسى نهب وغارت ايلمشدر بين العرب عارض فى قومه ثبجا مثلى سائر اولمشدر كندى
قومندن ضرر اعدايى دفع ايلميان بى حميت حقنده ضرب اولنور (التثبيج) تفعيل وزننده ثبج ايله ايكى معناى
اولده مرادفدر يقال ثبج الكلام والخط تثبيجا بمعنى ثبج وتثبيج چوبان ودوه جى مقوله سى كسه صوپاسنى
ارقوبى صيرتنه واللرينى آنك اردينه وضع ايله طايانمق معناسنه دركه يورغونلق حالتنده اويله ايدرلر يقال
ثبج الراعى بالعصا اذا جعلها على ظهره وجعل يديه من ورائها (التثبج) تفعل وزننده تثبيج ايله معناى
اخيرده مرادفدر يقال تثبج بالعصا بمعنى ثبج (الثبجة) فتحاتله كزيده ايله كتريدنده اولان ماله دينورهاء
نقليه در ومنه كتابه عليه السلام لوائل بن حجر * انطوا الثبجة * اى المتوسطة بين الخيار والرذال (الاثبج) احمر
وزننده بصى يغرنيلى على قول يغرنيسى چيقق طرزنده يومرى وطومالج اولان كشى يه دينور يقال رجل اثبج
اى عريض الثبج اوناتئه (الاثيبج) احيمر وزننده كه حديث شريفده وارد اولمشدر اثبج كلمه سنك مصغريدر
قال فى النهاية وفى حديث اللعان حين لاعن هلال بن امية امرأته قال عليه السلام * ان جائت به اثيبج حمش
الساقين فهو لزوجها) به ضميرى حمله راجعدر (الثبج) ضرب وزننده اياقلرينك اوجلرى اوزره چوملوب
اوتورمق معناسنه دريقال ثبج الرجل ثبجا من الباب الثانى اذا اقعى على اطراف قدميه (الاثبيجاج) اطمئنان
وزننده طبطلو اولمق معناسنه دريقال اثبأج السقاء اثبيجاجا اذا امتلأ وبركسه نك وجودى ايرى اوله رق
صالق وسلپوك اولمق معناسنه دريقال اثبأج الرجل اذا ضخم واسترخى (المثبجة) معظمه وزننده بايقوشه
ياخود قرتال قوشنه دينور (ثباج) كتاب وزننده يمنده برطاغك آديدر (ثبآج) كتان وزننده برموضع اسميدر
(الثج) ثانك فتحى وجيمك تشديديله و(الثجوج) ثانك ضميله صو شورلدايرق آقمق معناسنه دريقال ثج الماء
ثجا وثجوجا من الباب الاول اذا سال وثج متعدى اولور يقال ثج الماء اذا اساله مصباحده لازمى باب ثانيدن
ومتعديسى باب اولدن اوله رق مرسوم وشورلدايه رق دوكمك ايله مفسردر وثج خاصة عرفاتده قربان قانى آقق
معناسنه در ومنه الحديث * افضل الحج العج والثج * اى سيلان دم الهدى * شارح ديركه مؤلف بوراده سيلان ايله
تفسير ايدوب لكن صواب اولان اساله معناسنه متعدى اولمقدر زيرا عج تلبيه ده رفع صوت ايلمك اولمغله ثج
قربان قانى آقتمق معناسنه منتظم اولور (الانثجاج) انفعال وزننده و(التثجثج) تزلزل وزننده بونلرده صو
شورلدايه رق آقمق معناسنه دريقال انثج الماء وتثجثج بمعنى ثج (الثجة) ثانك فتحيله شول باغچه يه ومرغزاره
دينوركه ايچنده صو حوضلرى وصو بندلرى وساركونه صويى بند ايده جك يرلرى اوله كه انلردن زمينه صو
دوكيلور اوله جمعى ثجات كلور (المثج) ميمك كسريله مسل وزننده متكلم وسخندان خطيبه اطلاق اولنوركه
صو كبى سلس القول اوله يقال خطيب مثج اى مفوه (الثجيج) اميروزننده سيل صوينه دينور (الثجيجة) عجيبه
وزننده هنوز سود ايچره اولان كره ياغنه دينوركه اله وطولومه يابشور اوله (المثجج) معظم وزننده طولومده اولان
شول سوده دينوركه حرارتدن يابرودتدن ياغى طولومه يابشمغله مجتمع اولمامش اوله يقال وطب مثجج اى لم يجتمع
زبده يعنى لبن اللبن فيجبه من حرارة او برودة ولم يجتمع زبده (الثحج) ثانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله
[illegible] ثحج الشئ ثحجا من الباب الثالث اذا جره [illegible]

(التخيج) حائی فتحه ايله مدحرج وزننده كوده سنك اتى صالق وسلپوك اولان انسان وحيوانه دينور شويله كه يورديكن حركت واضطراب ايدر اوله يقال رجل متخيج اى رهل اللحم (الاثرنباج) افرنباج وزننده ومراد فيدركه حوتنك بيان اولنور ايكن دريسنك اوجلرى قوريمغه باشلمق معناسنه در يقال اثرنبج جلد الحمل اذا شوى فيبس اطرافه (الثعج) فتحتيله سفراوزره اولان كروه انسانى يه دينور پس بولسم جمع اولور تقول رأيت ثعجا اى جماعة في السفر (الثعج) ثانك فتحى وعانك سكونيله سمه واحمق اولمق معناسنه در يقال ثعج الرجل ثعجا من الباب الاول اذا حمق (الثعاجة) سحابه وزننده سمه كسنه يه دينوركه ادراكدن بى بهره اوله يقال رجل ثعاجة مفاجة اى احمق مائق ومفاجه كلمه سى تأكيددر (الثلج) ثانك فتحى ولامك سكونيله قاره دينوركه فارسيده برف ديرلر وثلج مصدر اولور قار ياغدرمق معناسنه تقول ثلجتنا السماء ثلجا من الباب الاول اى امطرت الثلج علينا واصلاتمق معناسنه استعمال اولنور يقال ثلج الشيء اذا اقحمه وبله ثلج اساميدندر ربيع بن ثلج شعرادندر ومحمد بن عبدالله بن ابى الثلج امام بخارى مشايخندندر ومحمد بن شجاع الثلجى فقيه ومبتدعدر بنو ثلج رقيب امدر (جبل الثلج) دمشق طاغلرنده بر طاغدر (الثلاج) جلاج وزننده قارصتان كسيه دينور وبر رجل اسميدر (المثلجة) مرتبه وزننده اسم مكاندر قار باصيلان يره دينوركه قارلق تعبير اولنوركرك يرده اولسون وكرك قارلق تعبير اولنان نسنه اولسون (الاثلاج) همزه نك كسريله قار ياغدرمق معناسنه در يقال اثلجتنا السماء اى القت علينا الثلج وقارلو اولمق معناسنه در تقول اثلج يومنا اذا صار مثلوجا وقلب اضطرابدن مطمئن اولوب آرام وسكونت بولمق معناسنه استعمال اولنوركه يورك صوغومق تعبير اولنور تقول اثلجت نفسى اى اطمأنت وقيو حفر ايدركن رطوبتلو باچغه ايرمك معناسنه استعمال اولنور يقال حفر الحافر حتى اثلج اى بلغ الطين وبركسه يى شاد ومسرور ايدوب يوركنى صوغوتمق معناسنه استعمال اولنور تقول اثلجت فلانا اى فرحته وقاره طوتلمق معناسنه در يقال اثلج الرجل اذا اصاب الثلج ومحموم حمازائل اولوب حرارتندن خلاص اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال اثلجت عنه الحمى اى اقلعت وچشمه نك باخود قيونك صوبى كسلك معناسنه استعمال اولنوركويا كه ثلج اولمغله جريانندن قالمش اولور يقال اثلج ماء البئر اى اقلع يعنى انقطع وبركسه يى مطلوبنه ظفرياب ايلك معناسنه دركه قلبنى اولدغدغه دن مطمئن ومتبرد ايدر يقال اثلجه اى افلجه (الثلوج) قعود وزننده و(الثلج) فتحتيله بونلرده خاطر دغدغه وخلجاندن قورتيلوب آرام واطمينان بولمق معناسنه دركه يوركدن حرارت اضطراب مندفع اولوب يورك صوغومقدن عبارتدر تقول ثلجت نفسى وثلجت ثلوجا وثلجا من الباب الاول والرابع اذا اطمأنت وثلج فتحتيله شاد ومسرور اولمق معناسنه دركه يوركى صوغومغى مستلزمدر يقال ثلج الرجل ثلجا من الباب الرابع اذا فرح (المثلوج الفؤاد) ذهن وضميرى كند وبليد اولان نادانه اطلاق اولنور نته كه ذكى وذهين توقد واشتعال فؤاد ايله موصوف اولور يقال رجل مثلوج الفؤاد اى بليد (الثلاجى) غرابى وزننده قاركبى بغايت آق اولان شيئه اطلاق اولنور يقال نصل ثلاجى اى شديد البياض (الثلج) كتف وزننده صوغوق شيئه اطلاق اولنور يقال ماء ثلج اى بارد (الثمج) دمج وزننده برنسنه يى قارشدرمق معناسنه در يقال ثمج الشيء ثمجا من الباب الثانى اذا خلطه (التثميج) محسن وزننده رنكارنك نقش ونكار ايله آلاجه ايشلين جلاهه دينور تخليط معناسندن مأخوذدر يقال رجل مثمج اى يشى الثياب الوانا (الثمجة) هاايله مؤنثيدر نقشجى قادينه دينور (الثوج) موج وزننده چوال طرزنده برظرف اسميدركه خرما يپراغندن اوروب آنكله طپراق وكرج مقوله سى نسنه طاشيرلر

فصل الجيم * (الجأج) جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله برنسنه دن قورقمغله كيدركن ايركيلوب طورمق معناسنه در يقال جأج الرجل جأجا من الباب الثالث اذا وقف جبنا (الجبج) جيمك فتحى وباءك سكونيله بعد الضعف سموزوب تومند اولمق معناسنه در يقال جبج الرجل وغيره جبجا من الباب الاول اذا عظم جسمه بعد ضعف (جبج) جيمك ضميله لج وزننده محدثيندن منصور بن نافع البخارى لقبيدر (الجرج) حرج وزننده يوزك وبلازك مقوله سى نسنه محلنه بول كلكله برى اوته دونوب اوينامق معناسنه در يقال جرج الخاتم فى اصبعه جرجا من الباب الرابع اذا جال وقلق لسعته وجرج غليظ وسنكين يرلره دينور وبولك جاده لرينه دينور مفردى جرجه در وجرج كذلك مصدر اولور ذكر اولنان يرده ياخود جاده يوريمك معناسنه يقال جرج الرجل جرجا اذا مشى فى الجرج (الجرجة) جرعه وزننده خرجه شبيه برظرفك آديدر جمع جنسى جرجدر بلاهاء كرجه شارح مصحف اولديغنى تمليح ايلمشدر لكن جرجه كرزلة فارسى معربيدركه كوچك طغار جغه وطوربه يه دينور جريج كه بنيه تصغيرايله بر رجل اسميدر آندن مأخوذدر بنو جرجه بر جماعت مكيه در ويحيى بن جرجه محدثدر (جرج) هاسيز فارس الكاسنده بر بلده در وجرج فتحتيله اندلسدن محمد بن سعيدك جدى اسميدر (جرجان) عثمانو زنده مازانده بر بلده آديدر (الجرجانية) خوارزم ايلنك

بارلملکی اولان شهرلك اسمیدر کرکانج معر بیدر (جرجه) قمحا اله یرموك وقعه سنده روم لشکرینك سرعسکری اسمیدر که شرفیاب اسلام اولمشدر (جریج) امیروزننده اسامیدندر شبث بن قیس بن جریج الفزاری شاعر حطیئه نك بیو حیدر (التجریج) تفصیل وزننده لیلق قابدرمق وطاپندرمق معناسنه در یقال جرجه تجریجا اذا زلقه (جرماز ج) جیمك فتحیله ایلقین اغاجنك یمشنه دینور کز مازك معربیدر ثمرة الاثل معناسنه در مطبوخی ایله مضمضه حریش اثلرینی قویت ودیش آغریسنی تسکینده بیحدیلدر (جسمیزج) جیمك فتحی وسین مهمله نك سکونیله دوای معروف آدیدر که چشم عینه نافعدر بو چشمزك معربیدر که چشمك وچشمه زن تعبیر اولنان داروددر کوزادویه سندندر (الجلجة) جیمك فتحیله جمجمه معناسنه در که کاسه سر تعبیر اولنور باشی کاسه کبی مشتمل اولان کیکدن عبارتدر قفا کیکی تعبیر اولنور بلشه دخی دینور رأس معناسنه جلج جمعیدر بجازا رؤسای ناسه ده اطلاق اولنور (الجاجة) حاجه وزننده بر نوع بونجغه دینور که بخلیت الجلق و بی قیمت اولور (جوازهنج) جیمك وهانك فتحیله بردوای هندی آدیدر بو جبلاهنك معربیدر که جبل هندی تعبیر اولنان دولدر (جیج) جیمك کسریله دوه سنی صویه کتورن کسهنك سنه ادات دعوت اولان جئ جئ دیککدن حکایه در که همزه سنی تلیین ایدنلرك یلنحو جشوجی کلمه سندن ماخوذ عند ابعیلرلك قولی بنعمبی در ٭فصــــل الحاء المهملة٭ (الحبج) حانك فتحی و بانك سکونیله برنسنه ناکهانی ظهور ایلمك معناسنه در یقال حبج الامر حبجا من الباب الثانی اذا بدا وظهر بغتة و برنسنه یه یلشوب جاقمق معناسنه در یقال حبج الیه اذا دنا و قابلاینی احاطه ایلمك وچوره سنی قوشاتمق معناسنه در یقال حبجه اذا اکتنفه و یك یك یوریمك معناسنه در یقــال حبج الرجل اذا سار شـدیدا وضرطه لمق معناسنه در یقال حبج ای حبق و اورمق معناسـندر یقال حبجه اذا ضربه (الحبج) کتف وزننده دلغاضرطه اولان ضرطه زن کسمیه دینور (الاحباج) همزه نك کسریله بو دخی برنسنه آنسزین ظهور ایلمك معناسنه در یقال أحبج الامر اذا بدا وظهر بغتة وکورنمك کرته سنه کلوب جاتمق معناسـنه در یقال احبج الشیء اذا قرب واشرف حتی یرؤی ومنه نك سود طمرلری قالقوب ادرار ایلمك معناسنه در یقــال احبجت العروق اذا شخصت ودرّت (الحبج) حانك کسریله جماعت انسانیه دینور وقبیله نك جمیتکاهلرینه دینور حانك فتحیله ده جائزدر (الحبج) فتحتینله دوه عرفج دیدکلری نبات اوتلامقله قرنی شیشمك معناسـنه در عرفج سود لکن نوعنــدن بش پرمق دیدکلری نباتدر یقــال حبج البعیر حبجا من الباب الرابع اذا انتفخ بطنه عن اکل العرفج وحبج دوه نك بطننده طور طوپ اولان قیغسه دینورکه علتدن نلشی اولور حتی بعضا مخرجندن چیقما مغله هلاك اولور وحبج دوه قسمنك بوکورلرینه مخصوص برنوع داغك اسمیدر و برشجر حجازی آدیدر (الحبج) ضمتینله مدینه ده بر موضعـدر (حباج) سحاب وزنـنده شجر عبب اسمیدر که ماده سنده بیان اولندی (الحبرج) قنفذ وزننده برنوع صوقوشنك اسمیدر جمعی حبارج کلور وحباریج کلور (الحبارج) علابط وزننده طوی قوشنك ارککنه دینور (الحج) حانك فتحی وجیمك تشدیدیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال حجه حجا من البـاب الاول اذا قصده و برنسنه دن فراغت ایلمك معناسـنه در تقول حججت من الامر ای کففت عنه و یر یردن کلمك معناسـندر یقال حج فلان اذا قدم و میل ایله یاره یی یوقلمق معنا سندر یقال حج الجرح اذا سبره بالمحجاج و معارضه دلیل و برهانله غالب اولمق معناسندر یقال حج فلا نا اذا غلبه بالحجة و برکسه یه بار محله چوق تردد ایدوب واروب کلمك معناسندر یقال حج بنو فلان فلا نا اذا اکثروا الاختلاف والتردد ومبانی اسلام اولان ارکان خمسه دن برکنك مادهسی اولان نسك مفروضی ادا ایچون شاصة مکه مکرمه یه قصد وتوجه ایلمك معناسـنه در که قصد معناسندن ماخوذدر یاخود تردد معناسندن ماخوذ در یقال حج البیت اذا قصده اقامة للنسك (الحاج) تشدیدایله و (الحاجج) فك ادغامله کعبهٔ معظمه یی موسم مخصوصده مع النیة زیارت وطواف ونسك حجی ادا ایدن کشی یه دینور والحمد لله علی ذلك جمعی حجاج کلور زائر و زوار کبی و حجیج کلور غازی وغزی کبی وحج کلور حانك ضمیله بازل و بزل کبی مؤنثنده حاجه دینور هایله جمعی حواج کلور یقال لهن اسماء جة ونسوة حواج شار یح دیرکه اول خاتونلرکه ادا حج ایلمشلر انلره حواج بیت الله دیرلر اضافتله واکر ادلره حج مقصدنده اولوب هنوز اداء حج ایلمدیلر ایسه حواج بیت الله دیرلر اضافتسز لفظ حواج غیر منصرف اولمغله ظاهرا کرچه منون دکلدر مطلب
لکن تنوین ملحوظدر معنای مزبوری افاده ایچون نته که اضافتله زید ضارب عمرو وتنوینله ضارب عمروا ترکیبلرینك دخی فرقلری بوکونه در مترجم دیرکه کسائی امام ابو یوسفدن ما الفرق بین قولها انا سارق ثوب فلان بالاضافة وقولها انا سارق ثوب فلان دیو سؤال ایلدکده اضافت صورتنده ماضی معناسنه اولمغله مقر سرقت اولدیغنــدن جرمی لازم و بلا اضافتده مستقبل معناسنه اولمغله سرقت صددنده اولدیغندن نسنه لازم دکلدر دیو جواب ویرمشلردر

و یا یله حاجی کلمه سی دخی صحیحدر اصلی حاجج اولوب جیم یا یه مبدل اولمشدر حرف مضاعفی یا یله ابدال بین العرب
جمله ٔ استعمالندندر تظنن وتظنی ود سس ود ساو تلعع وتلعا کبی ودره ده جریرنك قدم سایر الحاج قولنك شرحنده
حاج بو راده حجاج معناسنه اسم جمعدر آنکیچون سایر لفظنك اضافتی صحیح اولدی کذلك حاج مفرد دخی اولور
حاضر وسامر کبی دیو رسم ایلمکله حاج لفظی مفرد کبی اسم جمع دخی اولور ایمش انتهی (الحج) حانك کسریله حجج
معناسندن اسمدر (الحجة) حانك کسریله بناء مره در برکره حج ایلمك معناسنه در و بو قیاسه مخالفدر زیرا قیاس اولان
فتحله اولمقدر وحجه سنه یه اطلاق اولنور حلول علاقه سنه مبنی یقال مضت ثلاث حجج کوامل ایکیسنده جمعی
حجج کلور حانك کسریله ذوالحجه که شهر معروفدر کویا مجموع شهور سنه نك تمامی اولمغله مسمادر و حجه قولاغك یومشغنه
دینور حانك فتحیله ده جائزدر یقال ضرب حجته ای شحمة اذنه (الحجة) حانك فتحیله برنوع بونجق یاخود ایجو یه
دینور که نسوان کوپه ایدوب قولاقلرینه آویزه ایدرلر (الحجة) حانك ضمیله دلیل و برهانه دینور مقصد مستفیمی مبین
اولدیغیچون کرك عقلی ونقلی وکرك اقناعی اولسون حجت قاضی بو معنادندر یقال غلب علیه بالحجة ای البرهان
(المحجاج) میمك کسریله دلائل و براهین سردیله علم جدلده ماهر اولان کسه یه دینور یقال رجل محجاج ای جدل
ومحجاج جراحتك یاره یوقلیه جق تیمور میلنه دینور (الاحجاج) همزه نك کسریله برکسه یی حج ایچون بدل کوندرمك
معناسنه در تقول احججت فلانا ای بعثته لیحج (وحجة الله) واو قسم وحای مفتوحه وآخر بنك جریله عربلرك
یمینلرندندر یقولون وحجة الله لاافعل بو راده حجه مصدردر والذی فرض الحج سبکنده در (الحجحجة) زلزله وزننده
بر یرده مقیم اولمق معناسنه در یقال حجحج بالمکان اذا اقام به وتوجه ایلدیکی مرامدن رجعت ایلمك معناسنه در یقال
حملوا علی القوم ثم حجحجوا ای نکصوا وسویلمك مراد ایلدیکی کلامی لسانه آلمشیکن علی الفور بر ملاحظه ضمننده
دلنی چینه رك فراغت وامساك ایلمك معناسنه در که مجمجه مفهومنده در یقال حجحج الرجل اذا اراد ان یقول ما فی نفسه
ثم کف وامسك عنه (الحجوج) حانك وجیمك وواو مشدده نك فتحیله حزور وزننده شول یوله دینور که بر دوزه یه راست
وهموار اولمیوب کاه اکری وکاه طوغری کیده یقال طریق حجوج ای یستقیم مرة ویعوج اخری (الحجیج) ضمتینله
چوق تردد اولنوب چکنا نمکدن ناشی چقورلنمش یوللره دینور یقال طرق حجج ای محفرة ومیل ایله یوقلنمش یاره لره
دینور یقال جراح حجج ای مسبورة # شارحك بیاننه کوره حجیج مفردلریدر (الحجاج) حانك فتحی وکسریله جانب
معناسنه در وچهره ده قاش کیکنه دینور که قاش آنك اوزرنده نابت اولور وحجاج الشمس حاجب الشمس کبی کنش
طلوع ایدرکن اك اول ظهور ایدن کنارمنزلنده جزؤ مرئیسنه اطلاق اولنور یقال بدا حجاج الشمس ای حاجبها
(الجحج) غبغب وزننده دنی وناکس وبی خیر ومنفعت کسه یه دینور (الاحج) ازج وزننده پك وسخت معناسنه در
یقال رأس احج ای صلب وصلا بت ومتانتدن ناشی اصلا ترلمز اولان آته دینور یقال فرس احج ای احق (حجاج
شداد) وزننده بر رجل آدیدر و بیهق ناحیه سنده برقریه اسمیدر (یحج) مضارع بنیه سیله فقهاء قیزواندن ابو عمران
موسی بن ابی حاج الفاسی لقبیدر (التحاج) تحاب وزننده خصومت ونزاع ایدشمك معناسنه در که هر بری ابراز
حجت ایده رك مجادله دن عبارتدر یقال تحاجا اذا تخاصما (الحدج) فتحتینله ابوجهل قربوزینه دینور حنظل کبی وقاونك
کوچك تازه دولکنه دینور که کلك دخی دیرلر و تازه جه اولان قطب وبعض نسخه یه کوره عطب نام نباتك تیکنلرینه
دینور قطب یموق اغاجنه دینور وعطب چوبان طراغی دیدکلری نباتدر که ایکیسیده تیکنلو اولور و بونده حانك
ضمیله ده جائزدر (الحدج) حانك کسریله یوکه دینور حمل معناسنه که فارسیده بار دینور یقال شد علی البعیر الحدج
ای الحمل ومحفه طرزنده نسوانه مخصوص برمرکوب آدیدر جمعی حدوج کلور واحداج کلور (الحداجه
حانك کسریله بودخی ذکر اولنان مرکوبه دینور بوظاهرا شبریه دیدکلری اوله جقدر که طریق حجازده نسوان وجواری
بیوار اولورلر بعضلر عماری ایله بیان ایلمکله محفه اولور وحالا رومده قوچو دیدکلرینه ده اطلاق اولنور وحداجه
مرکوب مرقومك ادوات لازمه سنه دینور قولان وسائری کبی (الحدج) ضرب وزننده دوه یه حدج مزبوری یوکلتمك
معناسنه در یقال حدج البعیر حدجا من الباب الاول اذا شد علیه الحدج واورمق معناسنه در یقال حدجه اذا ضربه
و برکسه یه اورمق ایچون اوق آتمق معناسنه در یقال حدجه بالسهم اذا رماه و برکسه یه تهمت غیر واقعه اسناد ایلمك
معناسنه در یقال حدجه بالتهمة اذا حملها علیه ورماه بها ومشتری یه غبن وتغریر التزام ایلمك معناسنه در یقال حدجه
ببیع سوء و بتاع سوء اذا الزمه یساعفه فیه اسلسك بیانه کوره حنظل معناسنده اصلدر معانی سائره آندن متفرعدر
مثلا حدج وحداجه مرکوب مذکوردر دوه یه نسبت آجی اولمغله اطلاق اولنمشدر وحدج حانك فتحیله برکسه یه
حنظل آتمقدر یعنی حقیقی ومعنوی زننه آتمقده استعمال اولنمشدر کذلك اورمق ومغبون ایلك مرارتلری ملاحظه سیله

اخذ اولنمشلردر (الاحداج) همزه‌نك كسريله بودخى دوه‌يه حدج بوكلتمك معناسنه‌در يقال احدج البعير اذا شد عليه الحدج (الحدجة) فتحاتله برقوش آديدر بغرتلق قوشنه شبيه اولور (ابو حديج) زبير وزننده لكلك قوشنك كنيه‌سيدر وحديج اسمادندر ابو شباث حديج بن سلامه اصحابدندر (التحديج) تفعيل وزننده حدتله قيه قيه باقق معناسنه‌در يقال حدجه ببصره اى حدقه (محدوج) و(حداج) كتان وزننده اسامئ رجالدندر (الحدرجة) دحرجه وزننده برنسنه‌يى محكم بوكك معناسنه‌در يقال حدرج الحبل اذا فتله واحكمه (المحدرج) مدحرج وزننده يوزى دوپدوز واملس نسنه‌يه دينور يقال شئ محدرج اى املس وقامچى يه‌دينور (الحدرجان) حانك كسريله قصير القامه بودور كسه‌يه دينور و برجل آديدر (الحدرج) جعفر وزننده كس وكسه معناسنه‌در يقال ما بالدار من حدرج اى احد (الحرج) فتحتينله اغاجلرى صيق وفراوان اولان طاريره دينوركه اوق ايشلز اورمان كبى صيقلغندن چوبانلر وارمق ممكن اولميه يقال دخلوا فى الحرج اى المكان الضيق الكثير الشجر وحرج كاهه اطلاق اولنور طارلغى مستلزم اولمق ملاحظه سيله دريقال وقع فى الحرج اى الاثم ❊ شارح ديركه كنهكاره حارج دينور نسب اوزره زيرا فعلى يوقدر پس حرج اثم معناسنده اسم اولور لكن مصباحده حرج الرجل حرجا من الباب الرابع اذا اثم عبارتيله ورودينى تصريح ايلمشدر وحرج بلى اينجه ناقه‌يه دينور ويردن يايمه كريملو ناقه‌يه دينور واولمش جسدى قالدردقلرى تخته‌يه دينوركه برى برينه باغلنوب تابوت كبى ميتى اوزرينه بوكلدوب كوتوررلر تسكره تعبير ايلدكلرى اوله‌جقدر بعض ديارتركيه ده اكا صلاجه تعبير ايدرلر يقال نقله بالحرج وهو خشب يحمل فيه الموتى وحرج حرجه لفظندن جمع اولوركه چتلق اغاج قورولغنه دينور وحرجه دوه سوريسنه دينور وحراملق حرمه معناسنه‌در يقال به حرجة اى حرمة وحرج مصدر اولور حرام اولمق معناسنه كه فعلى ضيق اولور يقال حرجت الصلوة على الحايض حرجا من الباب الرابع اى حرمت وحرج شول ناقه‌يه دينوركه طاولى وسموز بولنمق ايچون كنديسنه بنلميوب واركك دوه چكلميه وحرج كوز قاشوب خيره‌لنمك معناسنه‌دركه منافذ بصرتنك اولور يقال حرجت العين اذا حارت وهر طرفدن توز وطپراق صيقشوب كيرشمك معناسنه مستعملدر يقال حرج الغبار اذا انضم (الحرج) كتف وزننده بودخى صيق اغاجلغه دينوركه طارلغندن چوبان واصل اولمق ممكن اولميه وشول دلير وبهادره دينوركه حرب وقتالدن اصلا منفك ومهزوم اولميه كويا كه جنكدن نكول كنديسنه مضايقه ويرر اوله يقال هو حرج اى لا يكاد يبرح من القتال (الحرج) حانك كسريله بودخى كاهه دينور اثم معناسنه وشول ايپلره دينوركه شبكه طرزنده ايدوب آنكله يرتيجى جانورلرى صيد ايدرلر وقوريمق ايچون ايپ اوزره سرلمش ثوبه دينور جمعى حراج كلور حبال وزننده وحرج قاطر بونجغنه دينور ودعه كبى وصيادك تازى‌يه شكاردن تعيين ايلديكى حصهٔ طعمه‌يه دينور ❊ شارح ديركه كلبك صيد ايلديكى شكاردن كنديسنه‌ده حصه ويركه قانقسين ديه‌جك يرده احرج كلبك فانه ادعى للصيد ديرلر (الحرج) حانك ضميله برموضع آديدر (الحرجان) حانك كسرى وتثنيه بنيه‌سيله ايكى كسه‌در برى بنى عمرو بن الحارث قبيله سندندر وديكرى ضبرمذ كوردر (المحرج) معظم وزننده شول كلبه دينوركه بوينده قاطر بونجغى ديزلمش خالطه سى اوله يقال كلب محرج اى مقلد بالحرج (الاحراج) همزه‌نك كسريله حرام ايلمك معناسنه‌در تقول احرجت الصلاة على الحايض اى حرمتها وبركسه‌يى كاهه قومق معناسنه‌در تقول احرجت فلانا اى آثمته وبركسه‌يى برنسنه‌يه مضطر وناچار ايلمك معناسنه‌در تقول احرجته اليه اى الجأته جمله سى مضايقه معناسندن مأخوذدر (المحراج) ميمك كسريله پك صوغق كيجه‌يه اطلاق اولنوركه صيق وطاريره صوقلمغه باعث اولور يقال ليلة محراج اى شديدة القر (حارج) يمنده برموضعدر (حراج الظلماء) حانك كسريله زياده سيله كثيف ومتراكم اولان ظلمته اطلاق اولنور حراج ذكر اولنان حرجك جمعيدركه صيق اغاجلغه دينور يقال طرقوا فى حراج الظلماء اى ما كثف منها (الحرجوج) حانك ضميله سموز اولوب يردن يايمه كريملو ناقه‌يه دينور على قول باوز وشديد اولانه ياخود اينجه بللو براغمش آتش يوركلو ايشلك ناقه‌يه دينور وباردو شديد روزكاره دينور (التحريج) تفعيل وزننده صقشدرمق ومضايقه‌يه كرفتار ايلمك معناسنه‌در يقال حرجه تحريجا اذا ضيقه (حريج) امير وزننده سمرة بن جندب بن هلالك جدى اسميدر (الحرجة) جرعه وزننده كوچك قوغه‌يه اطلاق اولنور ❊ شارح ديركه مؤلف تجنب معناسنه دال اولان تفعل بابندن تحرج ماده سنى اهمال ايلدى كه مشهوردركناهدن پرهيز ايدوب صقنمق معناسنه‌در يقال تحرج زيد اذا تجنب الحرج اى الاثم (الحربج) باى موحده ايله عصفر وزننده و(الحرباج) درباس وزننده مطلقا ايرى وديزمان شيئه دينور (الحرازج) حانك فتحى وزاى معجمه‌نك كسريله جذام قبيله‌سى يوردنده برنيجه صويه اطلاق اولنور (الحشرج) شين معجمه ايله جعفر وزننده چاقللو يرده اولان اشمه‌لره دينور وشول پرداخته‌دينوركه مكه برماغى كبى يوفقه ونازك ولطيف ونظيف اولمغله صوئى سوزر اوله

تقول سقانی بالحشرج ای بالکوز لرقیق الحاری و بعض طاغلرده اولان خلق اویمه چقوره دینور که یغمور صوینی
ایرکیلوب طورنه کوزی کبی طوری وصافی اولور وحشرج اعلام ناسدندر وکذا ان الارض معناسنه درکه کوفه کی تمیز
اولنان کوشك طاشلره دینور مفردی حشرجه در هایله وحشرجه دحرجه کبی مصدر اولور محتضر خسته موت
حالنده غرغرهٔ نفس ایلك معناسنه یقال حشرج المریض اذا غرغر عنـد الموت وردّد النفس ومرکب آوازینی
بوغازنده تردید ایلك معناسنه دریقال حشرج الحمار اذا ردّد صوته فی حلقه * مؤلف بونلری مسامحهٔ اسم صورتنده
رسم ایلشدر لکن مصدرلردر (الحضج) حانك کسری وضاد معجمه نك سکونیله دوه صواردقلری حوض ایچره
باقی قلان صویه دینور حانك فتحیله ده لغتدر وناحیه معناسنه دریقال فی حضج منه ای ناحیة (الحضج) ضرب
وزننده آتش یاقق معناسنه دریقـال حضج النار حضجا من الباب الاول اذا اوقدها واورمق معناسـنه دریقال
حضجه اذا ضربه وغرق ایلـك معناسنه دریقال حضج الشیء فی الماء اذا غرقه و یلك معناسنه دریقال حضج
الرجل اذا عدا وقرنه چتلایوب برله جق نسنه صوقق معناسنه دریقال حضجه اذا ادخل بطنه ما کاد ینشق منه
(الحضج) منبر وزننده آتش اوپلره جك کوسکی یه دینور ودائما یولدن صاپوب عدول ایدر اولان کمسه یه وحیوانه
دینور که یولجه کتمز اولور یقال هو محضج ای حائد عن الطریق (الانحضاج) انفعال وزننده نهایت غضبدن پر آتش
اولمق معناسنه درکه چتلایوب پرلنمغـه مشرف اولور یقال انحضج الرجل اذا التهب غضبا و یریوزینـه یایلوب
منبسط اولمق معناسنه دریقال انحضج ای انبسط (الحضاج) کتاب وزنـده شول طولومه دینورکه برنسنه یه
طیانمش اوله (الحضاج) غراب وزننده شول کمسه یه دینورکه بلی ارقه سنه طوغری آکیلوب وقرنی طشره چقق اوله
یقال رجل حضاج ای المتقوس الظهر الخـارج البطن (التحضیج) تفعیل وزننده کلامده تضجیع کیبدر یعنی
بر سوزی تمامیله ادا ایلیوب برطرفه یاتملو وصیلو اوله رق اکسك وقاصر سویلك معناسنه دریقال حضج الکلام
تحضیجا وهو شبه التضجیع و بوذکر اولنـان حضج معناسندندر که ناحیه یه دینور (الحفنجی) علندی وزننده کوشك
وچولپه کمسه یه دینورکه اصلا برایشه یرامز اوله یقال رجل حفنجی ای رخو لاغناء عنده یعنی لا نفع فیه (الحفنج)
زبرج وزننده و(الحفضاج) درباس وزننده و(الحفاضج) علابط وزننده شیشمان اولوب قرنی صالق اولان کمسه یه دینور
(الحفنضاج) حانك وفانك کسریله حفضج معناسنه در (الحفضجة) دحرجه وزننده سمورمك معناسنه دریقال هو
معصوب ما حفضج علی البناء للمجهول ای ماسمن (الحفلج) عملس وزننده و(الحفالج) علابط وزننده آیشی آیرق کمسه یه
دینورکه ایاقلری بری برینه یقین اولوب پاچه سی آیرق اولور الفج معناسنه در (الحفلیج) قندیل وزننده بودور کمسه یه
دینور (الحفالج) حانك فتحی ولامك کسریله خرده دوه لره دینور حفلج مفردیدر عملس وزننده (الحفلج) جعفر وزننده
وجودینی بری اوته تحریك ایدوب صاله رق یوریر اولان کمسه یه دینور یقال هو حفلج اذا کان یحرك جسده اذا مشی (الحفنج)
نونله عملس وزننده بودور کشی یه دینور (الحلج) حانك فتحی ولامك سکونیله پموغك چکیت تعبیر اولنان دانه سنی چیقارمق
معناسنه دریقال حلج القطن حلجا من الباب الاول والثانی اذا خلص الحب عنه کرچه معناسی ظاهر اولدیغندن مؤلف
تفسیرندن سکوت ایلدی لکن مصباحدن منفهم خصوصا زمخشری مقدمة الادبده حلج فلخمیدن پنبه عبارتیله که
پموغك چکردکنی چیقارمق معناسنه در بیان ایلکله اول کونه ترجمه اولندی و پموق آتمغه ندف دینور بزم حلاج دیدیکمز
نداف اوله جقدر و بعضا احدهما آخر مقامنده استعمال اولنور و بتون کیجه یاخود بتون کوندز طورمیوب کتمك
معناسـنه استعمال اولنور کویا که زمان مزبوری حلاجلمش اولور یقال حلج القوم لیلتهم اذا سـاروها وخروس
قنادلرینی کروب یایه رق طاوغه باصمق قصدیله اوزرینه یوریمك معناسنه استعمال اولنور یقال حلج الدیك اذا انشر
جناحیه ومشی الی انثاه للسفاد وتمکی پشوررکن اوقلاغو ایله برطرفه چویرمك معناسنه استعمال اولنور کویا که محلاج
ایله پموغی چویرر یقال حلج الخبزة اذا دوّرها بالمحلاج واورمق معناسنه استعمال اولنور تشبیها واطلاق علاقه سیله
یقال حلجه بالعصا اذا ضربه بها وضرطه لمق معناسنه استعمال اولنور یقال حلج الرجل اذا حبق وآزجه آزجه یعنی
کسیك کسیك یوریوب کتمك معناسـنه استعمال اولنور یقال حلج الرجل اذا مشی قلیلا قلیـلا (الحلاّج) پموق
حلاجلین یعنی چکردکنی چیقاران استاده دینور بودیارلرده حلاج دیدیکمز نداف اوله جقدر که پموق آتان کمسه یه
عربستان محلجنده حلاج بشقه ونداف بشقه در واحدهما آخر موقعنده دخی ز بانزد در (الحلیج) و(المحلوج)
حلاجلنمش پموغه دینور (الحلجة) حانك فتحی ولامك سکونیله مسیره ومسافه معناسنه استعمال اولنور تقول بیننا
و بینهم حلجة بعیدة ای مسیرة (المحلاج) معراج وزننده ایلغی چاپك اشکین اشکه اطلاق اولنور تیز تیز یوریمکله
کویا که پموق حلاجلر و پوفقه آچاجق اوقلاغویه اطلاق اولنور تشبیها طریقیله وحرملهٔ بن منقذ نام کمسه نك

قرسی اسمیدر و بموق حلاجلیه جق نسنه یه دینور که مراد بموقدن دانه چیقاره جق آلتدر اناطولیده و بزم دیارلرده چیرچیر تعبیر اولنور برطرزه چرخدر دانه لو پنبه یی آنك اغزینه و یروب چویردکده انلری بری طرفه دوکیلوب اوته طرفه خالص پنبه سی دوکیلور اینته محلاج اول چرخ اوله جقدر (المحلج) منبر وزننده بودخی اشکین اشکه اطلاق اولنور واوزرنده بموق حلاجلیه جق نسنه یه دینور تخته وطاش وحصیر کبی و بکره وچرخ ایکنه دینور (المحلجة) هاایله بودخی اوزرنده بموق حلاجلنه جق شیئه دینور ما یحلج علیه معناسنه (الحلاجة) حانك کسریله حلاجلق حرفتنه دینور (الحلیجة) خدیجه وزننده ایچنده خرما اصلادلمش سوده دینور که اکل ایدرلر علی قول یایقده چالقنمش آیران اوزره اولان یاغه دینور یاخود یاغ طولومنك صقندیسنه دینور وقنه صقندیسنه دینور عصارة الحناء معناسنه واوزرینه سود صاغلمش کرمیاغنه دینور (الحلوج) صبور وزننده لمعان ایدن سحابه دینور که شمس اصابتیله التماع ایدر (التحلج) تفعل وزننده هواده سحاب بارقه لمعان ایده رك اویناوب حرکت ایلمك معناسنه در یقال تحلج الحلوج اذا تبرق واضطرب وتحلج خلجان ودغدغة قلب معناسنه استعمال اولنور ومنه قول عدی بن حاتم لا یتحلجن فی صدرك طعام ضارعت فیه النصرانیة ای لایدخلن قلبك منه شیء فانه نظیف # شارح دیر که نهایه ده موقی حدیث عدی قال له النبی علیه السلام عبارتیله مرسوم اولغله کلام مرقوم حدیث اولور ومعنای مزبورده کراولنان حرکت واضطراب معناسندن مأخوذ در ومنه یقال دع ما تحلج فی صدرك ای ماشککت فیه واختلجت (الحلج) مکرم وزننده تیزالدن حاضر ودرپیش اولان شیئه دینور کویا که دانه سی چکلمش پنبه منزلنده اولور یقال نقد محلج ای وحی حاضر (الحلج) ضمتینله اکول وپرخور کمسه لره دینور ظاهرا مفردی حلوج در سحاب بارقه یه یاخود پنبه دن دانه چکنلره تشبیه اولنمشدر یقال قوم حلج ای کثیروا الاکل (الاحتلاج) افتعال وزننده برکسه نك ذمتنده اولان حقنی تخلیص واخذ ایلمك معناسنه در که حلج قطندن مأخوذدر یقال احتلج فلان حقه اذا اخذه (التحمیج) تفعیل وزننده برنسنه یه شدتله وقتله دیکه دیکه باقق معناسنه در یقال حمج الرجل الیه اذا نظر الیه بشدة وکوز چقورلنوب ایچرو یه باتیق اولمق معناسنه در یقال حمجت عینه اذا غارت وخشم وغضبدن ناشی چهره متغیر اولمق معناسنه در یقال حمج وجهه اذا تغیر من الغضب شارح دیر که بعضلر بو معانی ثلاثه یی معنای واحد عد ایلمکله تحمیج غضبدن ناشی چهره متغیر وکوز ایچرو یه غائر اوله رق شدتله دیکه دیکه باقق معناسنه اولور مؤلف حرف تردید ایله اوادامة النظر عنوانی قول ثانی یی تأیید ایدر پس قول اوله کوره عادتی اوزره تشویش وتخلیط اولور انتهی وعند البعض تحمیج برنسنه دن یاخود برکسه دن خوف وفزع سببیله یاخود برآدمه تنبیه وتهدید سببیله کوزلرینك سیاهنی آقدا روب چویره رك وکوزلرینی بلردوب آیره رق خیلی زمان دیکمدیکه وقیه قیه دقتله باقق معناسنه در یقال مازال یحمج فلان ای یدیم النظر مع فتح العینین وادارة الحدقة فزعا او وعیدا وتحمیج صکره دن آریقلیوب مهزول اولمق معناسنه در یقال حمج الرجل اذا هزل (الحموج) صبور وزننده کیك وصغن مقوله سی حیوانك کوجك یاورپسنه دینور * شارحك بیانه کوره جیرانك وآهونك وصغنك یلوریلرینه مخصوصدر وجه مذکور اوزره نظر ایدر اولدقلری حسبیله (الحملجة) دحرجه وزننده ایپی محکم بوکك معناسنه در یقال حملج الحبل اذا فتله شدیدا (الحملاج) حانك کسریله قیومجی کوروکنه دینور منفاخ الصایغ معناسنه اساسك بیانه کوره حلج القطن ماده سندن مزیده در کما قال وکانما تنفخ فی الحملاج وهو المنفاخ کانه یحلج انار (الخنج) حانك فتحی ونونك سکونیله برنسنه یی برطرفه اکك معناسنه در یقال خنج الشیء خنجا من الباب الثانی اذا اماله وایپی محکم بوکك معناسنه در یقال خنج الحبل اذا فتله شدیدا و برکسه یه برحاجت ومهمه عارض وحادث اولمق معناسنه در یقال خنجته حاجة ای عرضت له و بو معنای اولدن مأخوذ اولمق غالبدر (الاخناج) همزه نك کسریله بودخی برشیئی برجانبه اکك معناسنه در یقال اخنجه اذا اماله و برطرفه اکلك معناسنه لازم اولور یقال اخنج الشیء اذا مال وسکون بولمق معناسنه در یقال اخنج الشیء اذا سکن وکیزلمك معناسنه در یقال اخنج الخبر اذا اخفاه وسرعت ایلمك معناسنه در یقال اخنج الرجل اذا اسرع وحین تکلمده کلامی مخنثلر اداسی کبی بوروب قیورمق معناسنه در یقال اخنج کلامه اذا لواه کما یلویه المخنث (الخنج) حانك کسریله اصل واساس وبنیاد معناسنه در یقال عاد الی خنجه ای اصله (الخناج) کتان وزننده مخنث کمسه یه دینور که مذکرسماعی تعبیر اولنور پشتنی پشت خبه اماله ایدر اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر (الاحتناج) افتعال وزننده بودخی برطرفه میل ایلمك معناسنه در یقال احتنج الشیء اذا مال (المخنجة) مکنسه وزننده ادواتدن برنسنه نك اسمیدر ظاهرا برشیئی برطرفه اکه جك آلت اوله جقدر یاغجوانلرلنك کله بیلکلری آلتلری کبی (الخنبج) زبرج وزننده بته دینور که پیره نك برادریدر قمل کبی (الخنبج) قنفذ وزننده و(الخنابج) علابط وزننده یومری ووجودی طولغون قوند انسان وحیوانه دینور سائر اشیاده وصف اولنور

يقال رجل وحمار وشيء حنبج وحنابج اي ضخم ممتلئ (الحنابج) حانك فتحيله خرده قرنجه لره دينور صغار النمل
معناسنه مفردی مرسوم اولمامغله ظاهرا حنبج در قنفذ وزننده یاخود مفردی نامسموعدر (الحنيبج) مصغر
بنيه سيله غنی قبيله سی بوردنده برصو آديدر (حندج) قنفذ وزننده بررجل آديدر وحندج شول پاکيزه ومنبت قومساله
دينوركه تراب طيب کبی الوان نبات انبات ايدر اوله (الحنادج) سرايل وزننده طولانی اولان قوم پشته لرينه
علی قول قيصه قيصه اولان قوملقلره دينور مفردی حندج وحندوجه در حارك ضميله (الحنادج) حانك فتحيله
عظيم الجثه اولان دوه لره دينور (الخنضج) ضاد معجمه ايله زبرج وزننده شول کوشك وسست طبيعت چولپه ومهمل
کشی يه دينوركه اصلا برايشه يراميوب والندن خير ومنفعت کلمز اوله يقال رجل خنضج ای رخو لاخير عنده (الحوج
حانك فتحی وواوك سكونيله سلامت معناسنه دركه آفات ظاهريه وباطنيه دن سالم اولمقدن عبارتدر يقولون
حوجا لك ای سلامة ❊ شارحك بيانه كوره بولغت يمانيه در وحوج محتاج اولمق معناسنه در يقال حاج اليه يحوج
حوجا بمعنی احتاج ❊ شارح دير كه بعضلر ما احوجه كلمه سنی كه فعل تعجبدر شذوذه حمل ايلديلر كويا كه ثلاثيدن انصباغی
اولمامغله و بعضلر بعد حذف الزوائد احتاج ماده سندن صوغ تكلفنی ارتكاب ايلديلر ثلاثيدن ايسه وجه مذكور
اوزره مصوغ اولديغی واقع اولمغله مرقوملرك كلاملری استقراء ناقصدن ناشی اولديغی ظاهردر (الاحتياج) افتعال
وزننده محتاج اولمق معناسنه در يقال احتاج اليه احتياجا ای صار محتاجا اليه وبرنسنه يه شوق ورغبتله ميل ومحبت
ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال احتاج اليه ای انعاج (الاحواج) همزه نك كسريله كه اصلی اوزره در
بودخی محتاج اولمق معناسنه در يقال احوج اليه بمعنی احتاج ومحتاج ايلمك معناسنه متعدی اولور تقول احوجته انا
ای جعلته محتاجا (الحوج) حانك ضميله فقر وفاقه معناسنه در (الحاجة) جيمك فتحيله معلومدر كه كشينك محتاج
اولديغی شيئه دينور فارسيده بايسته وتركيده كركلو تعبير اولنور جمع جنسی حاج كلور هاسز وجمع صيغی حاجات
وحوج كلور حانك كسری وواوك فتحيله وحوائج كلور غير قياس اوزره ياخود بولغت مولده در ياخود تقدير مفرد
اوزره يعنی كويا كه حائجه دن جمع ايلديلر ❊ شارح مولده قولنی تخطئه ايلمشدر زيرا اشبو ❊ ان لله عبادا خلقهم لحوائج
الناس ❊ حديثنده وارد اولمشدر وامام خليل كتابنده راح فصلنده يقال يوم راح علی التخفيف من رائح فطرح الهمزة
كما خففوا الحاجة من الحائجة الا تراهم جمعوها علی حوائج عبارتيله صحتنی اثبات ايلمشدر ❊ مترجم دير كه حريری
دره ده حاجت لفظنك جمعنده حوائج ديدكلرينی توهيم ايليوب لكن شرحنده شهاب حاجتدن ازيد اطاله ايله ديمشدر كه
حاجه لفظنك عند الخليل اصلی حائجه اولمغله جمعنده حوائج دينور وحائجه عنوانی عربدن مسموعدر لكن استعمالی
نادردر وابن جنی مسموعيتنی انكار ايله حائجه يی تقديرا مفرد اعتبار ايلدی وبعضلر حوائج حوجا لفظنك كه حاجه
معناسنه در جمعی اولمسنه ذاهب اولدی بو كه كوره قياس جمعی حواجی اولوب لكن قلب اولنمغله يعنی ياء تقديم اولنوب
حوائج اولور الحاصل اقوال ثلاثه مذكوره اوزره حوائج صحيح وفصحاء كلامنده وارد اولمشدر ومنه الحديث ❊ طلبوا
الحوائج عند حسان الوجوه ❊ (الحوجاء) صحراء وزننده بودخی حاجت ولازمه معناسنه در ومنه تقول مالی فيه حوجاء
ولا لوجاء وتقول مالی فيه حويجاء ولا لويجاء بصيغة التصغير ای حاجة بوراده لوجاء كلمه سی دخی حاجت معناسنه مستعملدر
تدكه ماده سنده مبيندر وعربلر ما فی صدری حوجاء ولا لوجاء ديرلر لا مرية ولا شك معناسنی مراد ايدرلر زيرا درونه
عارض اولان ريبه وكمان محتاج الازاله اولمغله مبالغة اكا اطلاق ايلديلر ويقولون كلمته فما رد حوجاء ولا لوجاء ای كلمة
قبيحة ولا حسنة كما يقولون كلمته فما رد علی بيضاء ولا سوداء ❊ مؤلفك بوراده تفسيری لف ونشر مشوشدر (الحاج
ساج وزننده برنوع تيكنلك آديدر تركيده تيكنی ديدكلريدر كه اوزرينه قدرت حلواسی ياغار مفردی حاجه در هايله
(التحوج) تفعل وزننده محتاج اولديغی حاجت ومهمه طلبنده اولمق معناسنه در يقال تحوج الرجل اذا طلب الحاجة
ويقال خرج فلان يتحوج ای يتطلب ما يحتاجه (التحويج) تفعيل وزننده سالكی سلوك ايلديكی طريقدن
صرف وتحويل ايله صاپدرمق معناسنه در يقال حوج به عن الطريق اذا عوج به بوماده اضطراب الی الشیء
معناسنه موضوع اولمغله معانی مذكوره بالجمله اكا مبنيدر پس اشبو تحويج طريق آخره محتاج قلمق معناسنی متضمندر
ياخود بناسی ازاله ايچون اولمغله محتاج سلوك اولديغی طريقدن حاجتنی سلب ايلمك اولور وتقول حوجت له
ای لفلان ای تركت طريقی فی هواه (الحويجاء) مصغر بنيه سيله حوجاء كلمه سندن تصغيردر نته كه ذكر اولندی
وحويجاء جاده يه مخالف بورغاج يوله اطلاق اولنور كه حين اقتضاده اكا سلوك اولنور تقول خذ حويجاء
من الارض ای طريقا مخالفا ملتويا (ذو الحاجتين) محمد بن ابراهيم بن منقذ نام كسنه نك لقبيدر كه اول خلفاء عباسيه
اولان عبدالله السفاح جانبنه ابتدا اول بيعت ايلمشدر هر كون ايكی حاجتنی روا ايلمك بابنده عهد ايلمر ايله مرقوم

مطلب

لنكلملقب اولشدر (الحيج) حانك فتحى و يانك سكونيله حوج لفظنده لغتدر كه واوى و يائى اولور يقال حاج الرجل يحيج بمعنى حاج يحوج (الحاج) ساج وزننده دوه تيكنه دينورته كه آنغاذ كراولندى و بو يائيه‌در * شارح ديركه پس واويه‌ده ذكرى متدافع اولمش اولور (الاحياج) همزه نك كسريله كه اصل اوزره درو (الاحاجه) اقامه وزننده يو ذكر اولنان تيكنلك انبات ايلك معناسنه در يقال احيجت الارض واحاجت اذا انبتت الحاج (الحيج) زبير وزننده ذكر اولنان حاج كلمه سندن مصغردر * فصـــل الخاء المعجمة * (الخبج) خانك فتحى و بانك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال خبجه خبجا من الباب الاول اذا ضربه وضرطه لمق معناسنه‌در يقال خبج الرجل اذا حبق وجماع ايلك معناسنه‌در يقال خبجها اذا جامعها (الخـباجاء) خانك فتحى والفك مديله كثير الضراب اولان يعنى بك قوتلو وما يه لو اولمغله ديشى يه جوق آشار اولان آيغره واركك دوه يه دينور واحمق وسبكمغز كشى يه دينور (الخبج) كتف وزننده بودخى احمق آدمه دينور (الخنبجة) قنفذه وزننده كوپه دينور دن معناسنه وبومعربدر يعنى خمجه فارسيدن ياخود خنب لفظنـك مصغرى اولان خنبكدن معربدر پس كوجك كوپه اطلاق اولنمق مقتضاى ماده‌در (الخبرنج) باى موحده و راء مهمله ونونله سفرجل وزننده نرم ونازك بدنه دينور جسم ناعم معناسنه يقال جسم خبرنج اى ناعم بوراده بيائين نسخه‌لرى غلطدر صواب اولان وجه مذكوراو زره‌در نته كه عباب و محكمده او يلجه مقيددر (الخبرنجة) هايله غدا كوزل اولمق يعنى مأكول ومشروبى دائما خوش ونفيس اولمق معناسنه‌در (الخبجة) خانك فتحى و بانك سكونيله دحرجه وزننده سلوك ايلدكى طريقده شك واشتباه ايدن آدمك يورويشى كبى آديملرى صيق صيق آتمرق آهسته جه كيدركتمز يوريمك معناسنه‌در يقال ذهب فلان يخبجع اى يمشى مشية متقاربة كمشية المريب (الخجوج) صبور وزننده زياده سيله سرد وشديد اسن روزكاره دينوركه اوغرادیغى نسنه يى شق و يادفع ايدر اوله على قول طوغرى بردوزه يه اسميوب بوريلو بوريلو طولاشق اسر اوله يقال تهب الخجوج اى الريح الشديدة المر او الملتوية فى هبوبها (الخجوجاة) خانك وجيمك فتحيله بودخى خجوج معناسنه‌در (الخج) حج وزننده اوته قاقق دفع معناسنه‌در يقال خج الشئ خجا اذا دفعه و يارمق معناسنه‌در يقال خج الحطب اذا شقه و بورلمق معناسنه‌در يقال خج ساعده اذا التوى وجماع ايلك معناسنه‌در يقال خجها اذا جامعها واسهالله چقرمق معناسنه‌در يقال خج اذا رمى بسلحه وطپراق صاورمق معناسنه‌در يقال خج برجلها اذا نسف بها التراب (الخجخجة) زلزله وزننده غم وخوف مقوله‌سى عارضه سيله بوزيلوب ملول ومنقبض اولمق معناسنه‌در يقال خجخج الرجل اذا انقبض وكيزلنمك معناسنه‌در يقال خجخج فلان اذا استخفى وذكر اولنان ريح خجوج اسمك معناسنه‌در يقال الريح تخجخج اى تهب خجوجا ودوه‌يى چابك چوكرتمك معناسنه‌در يقال خجخجوا الابل اذا اناخوها سريعا ودرونده مضمر اولان قول وانديشه يى كتم ايلك معناسنه‌در يقال خجخج الرجل اذا لم يبد ما فى نفسه وجماع ايلك معناسنه‌در يقال خجخج المرأة اذا جامعها (الخجاجة) خانك فتحى وجيمك تشديديله و (الخجخاجة) ثرثاره وزننده احمق ولا يعقل كشى يه دينوركه سويلديكنى وآخرك سوزينى ادراك ايلمز اوله يقال رجل خجاجة وخجخاجة احمق لا يعقل (الخجوجى) خانك وجيمك فتحيله اياقلرى پك اوزون اولان كسه يه دينوركه يوقربسى قيصه اولمغله تصلق ونازيبا اولور يقال رجل خجوجى اى الطويل الرجلين يعنى المفرط فى الطول (الخداج) كتاب وزننده ناقه كونى تمام اولمزدن مقدم كوچكنى دوشورمك معناسنه‌در يقال خدجت الناقة خداجا من الباب الاول والثانى اذا القت ولدها قبل تمام الايام * شارح ديركه اشبو خداج ماده‌سى خصايصدن دكلدر بلكه هر ذات ظلاف وحافرده عام اولمغله مؤلف القاء الدابة عنوانيله ذكر ايلك اولى ايدى نته كه محكمده او يلجه مرسومدر وخداج كه ثلاثيدر وجه مذكور اوزره قبل تمام مدة الحمل القاء ولده مخصوصدر كرك تام الخلقه وكرك ناقص الخلقه اولسون اول ناقه‌يه خادج واول ولده خديج دينور واخداج كه مزيددر ناقص الخلقه ولد آتيانه مخصوصدر كرك تمام المدة وكرك ناقص المدة اولسون * نته كه مؤلف دخى تصريح ايلمشدر اول ناقه‌يه مخدج واول ولده مخدج دينور ومعتاده اولان ناقه‌يه مخداج دينور هر حالده خداج واخداج نقصانه دال اولمغله بالاستعاره مطلقا نقصانده استعمال اولنور انتهى وخداج نقصان معناسنه استعمال اولنور ومنه صلاته خداج اى نقصان * مؤلف مثال مزبور ايله اشبو * كل صلاة ليس فيها قرآة فهى خداج * وكل صلاة لم يقرأ فيها فاتحة الكتاب فهى خداج * حديثلرينه اشارت ايلمشدر خداج لفظى وجه مذكور اوزره مصدر اولمغله حذف مضاف ايله ذات خداج تأويلنده اولوب ياخود مبالغة مصدر ايله وصف اولمشدر (الخادج) خارج وزننده شول ناقه‌يه دينوركه مدت حملى تمام اولمزدن مقدم كوچكنى القا ايلمش اوله وبو اوصاف مختصه دندر ياخود فاعل نسبيدر (الخديج) امير وزننده مدت حملى تمام اولمزدن مقدم ظهور ايدن دوه كوچكنه دينور (الاخداج) همزه نك كسريله ناقه ناقص الخلقه كوچك

القا ایلك معناسنه‌در هر نقدر مدت حملی تمام ایسه‌ده یقال اخدجت الناقة اذا جاءت بولد ناقص وان کانت ایامه تامة
کرچه اخداج لفظندن وجه مسرود اوزره بو معنا حقیقی ومعنای آتی مجازی اولوب لکن تشویش اذهان ایچون
مجازی یی تقدیم ایلمشدرنته که اضطراب عادتلریدر وعربلر اشبو موسم صیفك یغموری قلیل وناقص اولدی دیه‌جك یرده
اخدجت الصیفة دیرلر که معنای مزبوردن مستعار در بو مثالی ابو عبیده اخدجت الشتوة عنوانیله ذکر ایلمشدر
واساسده اخدجت الضیعة عبارتیله مرسومدر ضیعه چفتلکه دینور (المخدج) محسن وزننده ناقص الخلقه کوچك
طوغورن ناقه‌یه دینور کرك مدت حملی تمام وکرك نقصان اولسون (المخدج) مکرم وزننده ناقص الخلقه طوغان
نبوه کوچکنه دینور کرك کونی تام وکرك ناقص اولسون ومخدج ناقص معناسنه استعمال اولنور یقال رجل مخدج
الید ای ناقصها ومخدج اسامیدندر مخدج بن الحارث کانه قبیله سندن بر بطن پدرینك اسمیدر محدثیندن
رفیع المخدجی آنلردندر (الخدلجة) خانك ودالك ولام مشدده‌نك فتحیله قوللری وبلدرلری قبق طولمسی کبی
طولغون اولان خاتونه دینور یقال امرأة خدلجة ای ممتلئة الذراعین والساقین (الخروج) دخول وزننده و(المخرج)
میمك وراءنك فتحیله که مصدر میمی در رمکاندن طشره چیقمق معناسنه‌در یقال خرج من موضعه خروجا ومخرجا
من الباب الاول اذا برزمنه ومخرج کلمه‌سی اسم مکان اولور یقال خرج مخرجا لطیفا ٭ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره
خروج که برو زمعناسنه‌در کرك خارج اولان مقرندن وکرك حالندن اولسون ومقری دخی کرك دار وبلده وکرك
ثوب اولسون وحالی دخی کرك فی نفسه وکرك فی اسبابه الخارجه حالی اولسون واخراج که طشره چیقارمق معناسنه‌در
اکثری جواهر واعیانده مستعملدر کقوله تعالی ٭ انکم مخرجون ٭ وتکوین موقعنده استعمال اولنور که صفت فعلیه‌در
کقوله تعالی ٭ فاخرجنا به ازواجا من نبات شتی ٭ وتخریج که تفعیلدر اکثری علوم وصناعاتده مستعملدر وخرج وخراج که — مطلب
ثلج وسحاب وزننده‌در غله ارضدن واستغلال اولنان عبد وغلام غله سندن خارج وحاصل اولان نسنه‌یه دینور که
خارج اسمیله تسمیه اولنمشدر بعده ارض خراجیه اوزره ضرب اولنان ضریبه‌ده یعنی رسم زمینده غالب اولمشدر
بومناسبتله اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان جزیه‌یه دخی اطلاق اولنمشدر فیقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة
خراج رأسه انتهی وخروج یوم قیامتك اسمیدر که مرادیوم الخروج اوله‌جقدر کما قال البیضاوی فی تفسیر قوله تعالی
ذلك یوم الخروج ٭ ای من القبور وهو من اسماء یوم القیمة وقد یقال للعدو خروج شعر دیمعنی عروضیون اصطلاحنده
صله دنصکره ملفوظ اولان الف حرفنه اطلاق اولنور مثلا ٭ عفت الدیار محلها فمقامها ٭ مصراعنده قافیه میم
وصله هاء وخروج الفدر زیرا روی حرفلریدن آنکله خروج اولنور وعند الاخفش خروج حروف لینه‌در که واو ویاء
والفدر (المخرج) میمك ضمی وراءنك فتحیله کاه اولور که افعال بابندن مصدر میمی اولور چیقارمق معناسنه یقال اخرجه
اخراجا ومخرجا وکاهی اسم مفعول اولور وکاهیجه اسم مکان اولور زیرا فعل ثلاثیدن متجاوز اولسه اسم مکاننده
میم مضموم اولمق مطرده‌در کما یقال هذا مدحرجنا (الخرج) خانك فتحی وراءنك سکونیله و(الخراج) سحاب وزننده
وخانك ضمیله جائزدر اتاوه معناسنه‌در که اموال ناسدن جبایت اولنان مبلغدر خراج کلمه‌سنك جمعی اخراج کلور
والخاریج واخرجه کلور ازمان وازمنه کبی ظاهرا اخاریج جمع الجمع در ٭ عجیبدر که مؤلف خراجی اتاوه ایله که
تفسیر بالاخفی در واتاوه‌یی خراج ایله که دوری متضمندر وجزیه‌یی خراج ارضله ورسم رؤس اهل ذمتله تفسیر ایدوب
وجه اقناع اوزره تبیین ایلمامشدر اساسده ادی اتاوة ارضه وضربت علیهم الاتاوة ای الجبایة عبارتیله مرسوم اولمغله
اتاوه اتی یأتی ماده‌سندن منشعب اتاء کلمه‌سندن که ریع وفضل وفیض معناسنه‌در مأخوذ اولمغله فی الاصل ریع وفضل
مال معناسنه اولوب بعده حسب المرسوم طرف سلطانه ادا اولنان خراج وجزیه‌ده استعمال اولنمشدر وخرج
وخراج وجه مذکور اوزره برمعنایه‌در نول ونوال کبی وعند البعض خرج خراجدن اخص در که خرج رسم رأسه
مخصوصدر وخراج رسم رأس ورسم ارضدن اعمدر وعند البعض علی العکس در والحاصل خراج فی الاصل غله
ارضدن غله عمل عبددن خارج وحاصل اولان نسنه‌نك اسمیدر بعده مقاسمه یاخود وظیفه جهتیله طرف سلطاندن
ارض اوزره ضرب اولنوب بهرسنه جانب میری‌یه مأخوذ اولان رسم مرسومه کذلك اهل ذمت رؤسنه وضع اولنان
جزیه‌یه اطلاق اولندی فیقال ادی خراج ارضه وادی اهل الذمة خراج رؤسهم وتاتارخانیه‌ده مشروح اولدیغی
اوزره اراضی اوچ قسمدر ارض مملکت وارض عشریه وارض خراجیه‌در قسم اول مالك پادشاهدر ثانی مالك مسلمیندر
ثالث مالك اهل ذمتدر اخیرینده بیع وهبه ووقف ووصیت ووارث مقوله‌سی تصرفات بالجمله جائزدر قسم اولده جائز
دکلدر واراضیء عشریه اول ارض عربدر کذلك اهل وسکانی طوعا مسلم اولان یاخود عنوة فتح اولنوب بین الغزاة تقسیم — مطلب
اولنان ارضدر واراضیء خراجیه بصره‌دن ماعدا سواد عراقدر کذلك مکه‌دن ماعدا فتح اولنوب اهل وسکانی آنده

تحریر اولنان یاخود اهالیسیله املاك عقد مصالحه ایلدیکی ارضدر وخراج ایکی نوعدر بری خراج مقاسمهدر که نصف وخمس وسدس کبی بعض خارجدر که ارضك طاقت وتحملنه کورهدر وبری خراج وظیفهدر که واجب اولان ارض مذکورهدن انتفاع تمکننه تعلقله درعهدهٔ ذمت اولاندر نته که حضرت عمر رضی الله عنه هر بالغ اولان بوم ترلایه حنطه وشعیردن برصاع وبردرهم وضع ایلمشدر وجزیه لفظی عندالبعض فارسی اولان کزیتدن معربدر وعند الاکثر عربیدر طائفه معناسنه اولان جزء یاخود قضا وکفایت معنالرینه اولان جزاء مادهسندن مأخوذدر خراج ارضه واهل ذمت رؤسنه ضرب اولنان کسیه اطلاق اولنمشدر لکن خراج ضریبهٔ ارضده وجزیه ضریبهٔ رؤسده متعارف اولمشدر انتهی وقوله صلی الله علیه وسلم * الخراج بالضمان * ای غلة العبد للمشتری بسبب انه فی ضمانه یعنی عبد مشترانك عملیله حاصل اولان غله ومنفعت مشترینك اولور تصویر مسئله بودر که برکسنه آخردن برعبد اشترا ایدوب برمدت ای استغلال یعنی اعماله برمقدار غله ومنفعت استحصال ایلدکدنصکره عبد مزبورك شرعا ردی موجب برعیب قدیمنه که انی بایعی ستر واخفا ایدوب یاخود آکا مطلع دکل ایدی مشتری اول عیبه واقف اولدقده عبد مزبوری تملم تمثیله بایعنه رد ورجوع یعنی کیرو ویروب ویردیکی اقچهیی تماما استرداد ایدر وعبد مزبور ولد توجه مذکور اوزره عملیله استحصال اولنان غله بالجمله مشترینك اولور بایع انی طلبه قادر اولمز زیرا عبد مشتری یدنده اولدیغی مدتده تلف وهلاك اولسه ضماننده اولمغله کندی مالندن اولمش اولوب بایع اوزره برنسنه ترتب ایلمز ایدی وحدیث مرقوم * الغرم بالغنم * حدیثی کبی جوامع الکلم اقسامندندر بالضمان قولنده باء سببیهدر مقدر مستحق کلمهسنه متعلق اولمغله الخراج مستحق بالضمان تقدیرندهدر یاخود باء مقابله ایچوندر ومضاف محذوف قدر بقاء الخراج فی مقابلة الضمان تقدیرندهدر که منافع المبیع بعد القبض تبقی للمشتری فی مقابلة الضمان اللازم علیه بتلف المبیع سبکندهدر وبونده عبد تمثیل طریقیله در احه وسائر اعیان املاك کذلك جاریدر وفقهاء عظام حکم مزبور اوزره فروع کثیره بنا ایلمشلردر خلاصه کرك خراج وکرك اراضیٔ مذکوره وجزیه وسائر مذکوراتك محلی کتب فقهیه اولوب تفصیل واحکامی انده مشروح اولمغله بوراده استطرادا بوقدرجه اجمالی اولنمشدر من رام فلیراجع ثمه

(الخرج) سرج وزننده خراج معناسنهدر که ذکر اولندی وخرج هنوز ظهور ونشئت ایلدیکی حینده سحابه اطلاق اولنور وکیسهدن چیقان مصرفه اطلاق اولنور که دخل وایراد مقابلیدر لسانمزدهدخی خرج اطلاق اولنور یقال له خرج کثیر ای خلاف الدخل وخرج یمامهده برموضع آدیدر (الخرج) خانك ضمیله معروف قابدر که فارسیده خرجین وترکیدهدخی خرج ایله متعارفدر هکبهدن بیوك اولور جمعی خرجه کلور خانك کسری وراءنك فتحیله بجر وبجره کبی وخرج دیار تمیمده بروادی اسمیدر (الخرج) فتحتینله برنسنه آقلوقارهلو آلاجه اولمق معناسنهدر اکثری حیوانده مستعملدر کویا که آرهلقدن لون واحد خارج اولور * مؤلف بونی اسم صورتنده رسم ایدوب لکن مصدر اولمق غالبدر (الاخرج) احمر وزننده آقلوقارهلو آلاجه اولان حیوانه دینور مؤنثنده خرجاء دینور یقال کبش او ظلیم اخرج ای فیه بیاض وسواد ویقال نعامة خرجاء لسانمزده دخی اول طونده اولان آته اخرج تعبیری شایعدر واخرج چوبان آلداتقجی تعبیر اولنان قوشه دینور مکاء کبی (الاخرجاج) احمرار وزننده و(الاخریجاج) احمیرار وزننده حیوان آقلوقارهلو آلاجه اولمق معناسنهدر یقال اخرج الظلیم واخراج اذا کان اخرج (المخرجة) منقشه وزننده شول ارضه اطلاق اولنور که جابجا بعض یرلرنده نبات اولوب وبعض یرلری آچق اوله کویا که آرهلقلرندن قطعه قطعه اخراج اولنمش اوله یقال ارض مخرجة اذا صار نبتها فی مکان دون مکان (التخریج) تفعیل وزننده برنسنهیی طشره چیقارمق معناسنهدر بعده مجازا بعض افعال واحوالده استعمال اولنمشدر از جمله آنفا ذکر اولنان معناده استعمال اولنمشدر کذلك برسنه ظرفنده هم اجوزلق وبوللق وهم قیتلق اولمقده استعمال اولنور کویا که آرهلقدن حالتینك بریسی تخریج اولنور یقال عام فیه تخریج ای خصب وجدب ویقال عام مخرج ومواشی مرعانك برمقدارینی اکل وبرمقدارینی ترك وابقا ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال خرجت الراعیة المرعی اذا اکلت بعضا منه وترکت بعضا واستاد کندی شاکردینی حرفتنده دستور ویروب بشقه چیقارمق کذلك خواجه افندی طالبنه بعد تکمیل الصنعه اذن واجازت ویروب کندی کبی خواجه ایلمك معناسنه استعمال اولنور بوجهله بری علم وصنعتنده استاد کامل اولدقدنصکره اولور یقال خرجه فی الادب اذا دربه وعلمه فجعله خریجا وغلام مکتب یازو تعبیر اولنان مشق ودرس لوحنك بعض یرینی یازوب وبعض یرینی ترك ایلمك معناسنه استعمال اولنور اطفال مکتب خصوصا عربستانده برلوحه اتخاذ ایدوب درسلرینی ومشقلرینی آکا یازوب بعد التعلم انی سیلوب عرض آیتلرینی کتب ایلرلر تا آموزانه خواجهلری ترقیم ایدرلر یقال خرج الغلام اللوح اذا کتب بعضا وترك بعضه ساده

دیرکه برکتابك فصول وابوابی قید اولنمیوب یرلری آچق قالسه اول کتابه مخرّج اطلاق اولنور پس تخریج بو معنایده استعمال اولنور وتخریج عمل وصنعتی یکرنك ویك نسق ویك اسلوب ایلمیوب بری برینه مخالف کونا کون ایشلمك معناسنه استعمال اولنور یقال خرّج العمل اذا جعله ضروبا والوانا یعنی یخالف بعضه بعضا (الخريج) قتیل وزننده اطفال عرب بینلرنده برلعب آدیدر آنده احدهما آخره قطام وزننده خراج خراج دیرلر وجه تسمیه دخی بودر بریسی الده برنسنه اخذ ایدوب آخره اخراجیله امر ایدر (الخراج) غراب وزننده مطلقا بدنده چیقان قرحه‌لره وچبانلره دینور یعنی ورم حارك ماده‌سی متحلل اولمیوب ایرین باغلسه اكا خراج اطلاق اولنور بعض تعلیقاتده مؤلفك بو راده الخراج القروح عبارتنه مفردی جمع ایله تفسیر ایلمکله صحاحك بو مقامده عبارسی اندن اولادر دیو حرف اندازلق ایلمشدر مصباحده مصرح اولدیغی اوزره خراج جمع ومفردی خراجه اولمغله جمعی جمع ایله تفسیر اولمش اولور (الخرجة) خانك ضمیله همزه وزننده مقرنده آرام ایلمیوب قپوجیلر کتخداسی کبی اکثری کیروب چیقار اولان کسه‌یه دینور یقال رجل خرجة ای کثیر الخروج والولوج دخول خروجك لازمیدر لکن سائر امهاتده ولجة کلمه‌سی دخی منضم وملحقدر ومقتضای ماده دخی اویلجه اولمقدر (الخارجي) شول کسه‌یه دینورکه اصل وذاتنده شرف وسیادت یوغیکن یعنی فرومایه ایکن بنفسه شان وسیادت پیدا ایلمش اوله بذاته احوال اقراندن خروجی باعث تسمیه‌در ووصف مذکور کاه اولورکه مدیحه اولور اکر کندیدن اعلی کسه‌نك رتبه‌سنه خروج ایلمش ایسه وذمیمه اولور منزلهٔ ادنایه خروج ایلمش ایسه (بنو الخارجة) عربدن بر بطن معر وفدر نسبتنده خارجی دینور (ام خارجه) جاهلیه‌ده بجیله قبیله‌سندن برخاتون ایدی که ٭ اسرع من نكاح ام خارجه ٭ مثلنك منشأی ایدی قتی وافر قبیله اندن تولد ایلمشدر نکاحی بغایت اسرع ایدی همان برکسه کلوب کندیسنه ادامنکاح جاهلی اولان خطب دیسه کندیسی دخی نكح دیو اكا تسلیم اولور ایدی اکتا ایلدیکی خارجه مزبوره‌نك صدری اوغلیدر لکن کیمك اثر نطفه‌سی اولدیغی معلوم دکلدر علی قول پدری بکر بن یشکر بن عدوان بن عمرو بن قیس عیلاندر (الخروج) صبور وزننده شول آته اطلاق اولنور که یونی اوزون اولمغله دائما یونی قوتله کروب اوزاده‌رق دیزکنه سورمکله دیزکنی فرسوده ومضمحل ایدر اوله بو تقریبله دائما دیزکندن خروجی باعث تسمیه‌در وخروج دائما سائر دوه‌لردن بشقه‌جه آلارغه محلده چوکوب یتار اولان ناقه‌یه اطلاق اولنور جمعی خرج کلور ضمتینله و بو فعول بمعنی فاعل اولمغله تذکیر وتأنیثی مساویدر (الخوارج) خارجه‌نك جمعیدرکه چقیجی وچقمق شانندن اولان نسنه‌در تأنیثی موصوف اعتباریله‌در بو معناده‌ندرکه عربلر برتازه جوانك ذاتنده مرکوز اولان مایهٔ نجابتی ومایهٔ رشدوری تی ظهور ایدوب عاقلانه رأی وتدبیره ورتق وفتق اموره شروع وابتدار ایلدکده خرجت خوارجه دیرلر ظهرت نجابته وتوجه لابرام الامور معناسنه وجمعیتی خصائل وافعال وآثار اعتباریله‌در وعربلر قسراق آت وجاریه وقاتجق اشك مقوله‌سی ماله خوارج المال اطلاق ایدرلر بیع واستعمال ایلملریله کویا که ملك ومالرندن خارج عد واعتبار ایدرلر وخوارج اهل اهوآء وبدعتدن قوم معروفدرکه ناسدن یعنی جماعت مسلمیندن خروج ایلدیلر مذهب جهتنده کندیلرینه مخصوص مقالهٔ هذیان آمیزلری واردر معلوم اوله که اوزرینه جماعت اتفاق ایتدکاری امام حقك اوزرینه خروج ایدن کسه‌یه خارجی دیرلر کرك اول خروج صحابه وقتنده وکرك تابعین زماننده وکرك هر وقتده اولسون واول طائفه‌یه خارجه وطوایفنه خوارج اطلاق اولنور وانلر یدی فرقه‌در فرقهٔ اولی محکمه‌درکه وقت تحکیمده امام علی کرم الله وجهه اوزره خروج ایلدیلر مطلب
وفرقهٔ ثانیه بیهسیه‌درکه بیهس بن الهیصم وتوابعیدر حجاج الك دست وپاری قطع وقتل ایلمشدر بو خصوصده عدلی واقع اولمشدر فرقهٔ ثالثه ازارقه‌در و بونلر نافع بن الازرق نام شخصك اتباعیدر فرقهٔ رابعه نجداندرکه نجدة بن عامر الحنفی توابعیدر و بونلرك بعضنه عاذریه اطلاق ایدرلر که فروعك جهالتنده ناسی معذور عد ایدرلر فرقهٔ خامسه اصفریه‌درکه زیاد بن الاصفر اتباعیدر فرقهٔ سادسه اباضیه‌درکه عبد الله بن اباض اتباعیدر فرقهٔ سابعه عجارده‌درکه عبد الکریم بن عجرد توابعیدر و بونلردن هر بری نیچه فرقه‌یه منشعب اولمشلردر تفصیلی ملل ونحل نام کتابده مشروحدر (الاخراج) همزه‌نك کسریله طشره چیقارمق معناسنه‌در یقال اخرجه ای ابرزه معلوم اوله که درة الغواصده مشروح اولدیغی اوزره حرف تعدیه اولان باء ایله همزه‌نك فرقی خصوصنده نحویون اختلاف ایلدیلر اکثری اتحاده ذاهب اولدیلر مثلا اخرجت زیدا وخرجت بزید قوللری مطلقا زیدی یرندن طشره چیقاردم معناسنه‌درکرك متکلم برابر چیقسون کرك چیقمسون دیدیلر لکن امام مبرد فرقه ذاهب اولمغله اخرجت زیدا قولنی حملته علی الخروج ایله تفسیر ایلدی که مطلب
بن زیدی طشره چیقاردم دیمکدر دفع یه طرد یاخود سائر عمل ایله اولور متکلمك بالمعیه خروجی مدلول ومفهومدن خارجدر اما خرجت به دیدکده بنم خروجمه مقارن وملابس چیقاردم معناسنه‌درکه بن برابرجه اوله‌رق چیقاروب

ایلشلمم دیمکدر لکن قول اول اصح در زیرا ❊ ذهب الله بنورهم ❊ آیه کریمه سنده معنی صحیح اولمز وشهاب بعضلرندن
همزه نك اعیتی نقل ایلشدر ومنه المثل کل من ذهب بشیٔ فقد اذهبه ولیس کل من اذهب شیئا فقد ذهب به
و زمخشری و بیضاوی باء ایله تعدیه نك همزه دن ابلغ اولدیغنه ذاهبلردر استصحاب واستمساك معناسی متضمن
اولدیغیچون نته که آیت مرقومه نك تفسیرنده تصریح ایلشلردر انتهی واخراج خراج ویرمك معناسنه در یقال
اخرج فلان اذا ادّی خراجه واقلو قاره لو الاجه دوه قوشی صید ایلمك معناسنه در یقال اخرج الرجل اذا اصطاد
الخرج من النعام ولونی سیاهه مشرب بیاض اولان خاتون تزوج ایلمك معناسنه در ابوینك بری بیاض و بری سیاه
اولدقده اول کونه اولور و بعضا سیاه عربلرده دخی واقع اولور که برصنف مخصوصدر عربیده ا کاخلاسیه دینور کویا که
بیاضدن برمایه اختلاس ایلشدر اصطلاحمزده ا کاحبشی تعبیر اولنور خطایی تعبیر اولنان بکرداغی انلرده بولنور
بغایت مقبولدر یقال اخرج فلان اذا تزوج بخلاسیة و برکسه برمقداری اجو زلق و برمقداری قیتلق اولانسنه یه
اوغرامق معناسنه در یقال اخرج فلان اذا مر به عام ذو تخریج ومواشی اوتلاغك برمقدارینی اکل و برمقدارینی ترك ایلمك
معناسنه در یقال اخرجت الراعیة اذا اکلت بعض المرتع وترکت بعضه (الاستخراج) و (الاختراج) افتعال
وزننده ایچرودن برنسنه یی کندویه طوغری چیقارمق معناسنه در محسوس ومعقولده زیاده در قیودن
صو وطپراق وکتابدن معانی چیقارمق کبی یقال استخرجه واخترجه اذا استنبطه سینی طلب ایچون دخی اولور
(التخرج) تفعل وزننده شاکردی استاد بشقه چیقارمق معناسنه اولان تخریج مذکوردن مطاوعدر که فن
وحرفتنده تحصیل کمال ایلمکله استاذی اذن ودستور ویرمکین بشقه چیقمق معناسنه در یقال خرّجه فی الادب
فتخرج (الخرّیج) عنین وزننده وجه مذکور اوزره بشقه چیقمش شاکرده دینور و بو بمعنی مفعولدر نته که
عشیق کلمه سی دخی عاشق ومعشوقه اطلاق اولنور یقال هو خرّیج فلان ای مخرّجه مبالغه ایله تعبیری وصفنده
کماله مبنی در وفن اسناد حدیثده متداول اولان خریج دخی بمعنی مفعولدر (المخترجة) افتعالدن اسم فاعل
بنیه سیله شول ناقه یه اطلاق اولنور که ارکك دوه خلقتنده ظهور ایلمش اوله یقال ناقة مخترجة اذا اخرجت
علی خلقة الجمل ومنه الحدیث ❊ ان ناقة صالح علیه السلام کانت مخترجة ❊ (الاخرجان) تثنیه بنیه سیله بنو عامر
دیارنده ایکی جبل معروفدر (اخرجه) همزه نك ورانك فتحیله برمعروف قیو اسمیدر که برطاغك دینده
محفوردر (خراج) قطام وزننده جریبة بن الاشیم نام کسه نك فرس مؤنثی اسمیدر (المخارجة) مفاعله وزننده
مساهمه بالاصابع معناسنه در که پرمق حسابیله برنسنه یی بولشمکدر مثلا بینلرنده معهود اولان نسنه دن بریسی
پرمق حسابیله برمقدارینی کندویه اخراج ایدوب دیکری دخی اول حساب اوزره افراز ایلمکدر مناهده دخی
بومعنایه در ❊ مترجم دیرکه اوائلده عربده خصوصا علی الدوام طائفهٔ اعرابده کتابت اولمامغله حساب وقسمت
مقوله سی نسنه لری بینلرنده معهود اولان پرمق حسابیله محاسبه ایدرلر وحساب مرقوم برقاچ کونه اولور اصابع
یمنایی آحاد و یسرایی عشرات اعتبار و وضع معهود اوزره ضرب محاذاة طریقیله ضرب ایدوب اندن عدد مطلوب
استخراج ایدرلر و برطریقی کتب نحویه ده ذکر ایتدکلری دوال اربعك برقسمی اولان عقود جهتیدر که اساتذهٔ
کثیره یه بو حقیر سؤال ایدوب بیاندن سکوت ایلشلردر بعد زمان مخصوص رساله سنده ظفریاب اولنمشدر
مجملی بودر که یدیمنا اصابعندن خنصر و بنصر و وسطی عقد آحاده مخصوصدر سبابه وابهامی عقد عشراته
ویدیسرا اصابعندن سبابه وابهام عقد مأته وخنصر و بنصر و وسطی عقد الوفه مخصوصدر پس عدد نخب لطيفه
واحد اراده سنده یدیمنانك جمیع اصابعنی بسط ایدوب بالکزجه خنصری آوجی ایچره ضم ایدر یعنی یومار
واثنین اراده سنده بنصری دخی یوموب وثالث اراده سنده وسطایی دخی یومار که بو اوچك ضمی اوچ عدده
اشارت اولور و رابع اراده سنده بنصر و وسطایی مضموما ترك ایدوب همان خنصری رفع ایدر وخامسده
وسطایی ضم وخنصر و بنصری رفع ایدر وسادسده فقط بنصری ضم وخنصر ووسطایی رفع ایدر
وسابعده بنصر و وسطی مرفوع اولوب خنصرك عقد اسفلنی یعنی اشاغی مفصلنی ضم واوجنی آوجی
ایچره مد ایدر واحد ایله فرق بو جهتله در وثامنده بنصری دخی وجه مذکور اوزره ایدر وتاسعده وسطایی دخی
او یلجه ایدر واوّل عشرات اولان اونده سبابه نك طرفنی اوجنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ایلشدروب حلقه
شکلنده کوسترر ویکرمیده ابهامك اوجنی سبابه ایله وسطی ارالغنه قصد ووب لحم زائد فرج هیئتنده
کوسترر واوتوزده سبابه نك اوجنك ایچ طرفنی ابهامك اوجنك ایچ طرفنه ضم ایدوب بردن ایکنه آلور کبی
اولور وقرقده ابهامی سبابه اوزره برمقدارجه آشورر شویله که سبابه نك اوجی ابهامك یساری طرفندن کوکنه

طوغرى كلور والليته ابهامى باطن سبابه يه طوغرى مد ايدر و الثمثة ابهام وسبابه يى شد ايدوب ثلثة اولرينك باطنلرينى برى برينه ضم ايدر شويله كه تيرانداز اوق آتديغى وقتده اوقى طوتديغى شكلده اولور و يتمثه ابهامك طرفنى اوجنى وسط سبابه‌نك باطندن اورته مفصله صفيحه ضم ايدوب سبابه‌نك اوجنى اوزرينه آشورى طوتلان وسكساننده ابهامى سبابه اوزره كركى كبى آشورر شويله كه ابهامك اوجنك ايچ طرفى سبابه‌نك طشره طرفندن چاق ديننده طوغرى كلكله سبابه يومولش قلور قرقدن فرقى بوجهتله‌در وطقساننده سبابه‌نك اوجنى ديننه طوغرى كركى كبى بوكوب ضم ايدر و بونلره آحاد دخى ضم اولنور مثلا اوتوز اوچ عدد اراده‌سنده اوتوزده ذكر اولنان وجه اوزره يردن ايكنه آلوركبى باطن طرف ابهامى باطن طرف سبابه‌يه كوشكجه ضم ايلدكدنصكره اوچ اشارتى اولان خنصر وبنصر و وسطانى آوجى ايچره قبض ايدر آحاد سائره دخى بوقياس اوزره‌در وعقد مأت اصابع يسرانك سبابه و ابهامنه مخصوصدر يمناده اون عدد شمالده يوز اولور كه سبابه‌نك طرفنى اوجنى ابهامك اوجنك ايچ طرفنه ايلشدير وب حلقه شكلنده ارأت ايدر كذلك يمناده يكرمى يسراده ايكيوز اولور طقوز يوزه قدر اول قياس اوزره‌در وعقد الوف يسرانك خنصر وبنصر و وسطاسنه مخصوصدر كه يمناده آحاد محليدر پس يمناده برعدد يسراده بيك اولوب و يمناده ايكى يسراده ايكيبيك اولور هكذا طقوز بيكه قدر واندن زياده اولور ايسه عشرات ومأت عقودندن استعاره واستضمام اولنور ايشته نحويونك عقود اطلاق ايتدكلرى بو اوله جقدر فاحفظها وكن من الشاكرين وادع لمن بينها على الوجه المبين (التخارج) تفاعل وزننده چيقشمق معناسنه‌دركه مراد شركانك بعضى خلّه و بعضى ارض اوزره كذلك ورثه‌نك كيمى نقود وكيمى عروض اوزره صلح وقبض ايله چيقشمقدر كتب فقهيه‌ده خصوصا هدايه‌ده فصل مخصوص ايله احكام كثيره‌سى مشروحدر يقال اقتسموا بالتخارج وهو ان يأخذ بعض الشركاء الدار و بعضهم الارض (الخرّاج) شدّاد وزننده خروجدن مبالغه فاعلدر عربلر اكا و ولاّج كلمه‌سنى كه ولوجدن مبالغه‌در ضم ايدوب متصرف امور واحوال وكثير الظرف والاحتيال اولان كسه‌يه اطلاق ايدرلر حيا ومبالات ايليوب هر محله دخولك طريقنى بولمغله دخول وخروج ايله امور نحو تنظيم ايلديكيچون يقال رجل خرّاج ولاّج اى كثير الظرف والاحتيال (الخاروج) ساروج وزننده برمعروف خرمالق آديدر (خرجه) فتحاتله برصو آديدر (خرجه) جرعه وزننده اسلميدندر عمر بن احمد بن خرجه محدثيندندر (الخرجاء) صحراء وزننده مكه ايله بصره بيننده برمنزل آديدر كه آق وقاره طاشلقدر باعث تسميه بودر (خرجان) خانك فتحى وضميله اصفهانده برمحله آديدر (خارزنج) رانك سكونيله نيسابور ايالتنده بربلده‌در امام خليل تأليفكرده‌سى اولان كتاب العين تكمله‌سنك صاحبى احمد بن محمد البشتى الخارزنجى اورادندر (الخرفج) و (الخرافج) خانك ضميله و (الخرفاج) و (الخرفيج) خانك كسريله رغد العيش معناسنه‌دركه وسعت و رفاه اوزره اولان خوش ديرلكه دينور وخرفيج تروتازه نرم ونازك اولان شيئه دينور يقال نبت او جسم خرفيج اى غض ناعم (المخرفج) مدحرج وزننده بوله نسنه‌يه دينور يقال وعاء او عيش مخرفج اى واسع (الخرفج) علبط وزننده سموز انسان وحيوانه دينور يقال خروف خرفج اى سمين (الخرفجة) دحرجه وزننده برنسنه‌يى كثرت اوزره آلمق معناسنه‌در يقال خرفج الشيء اذا اخذه اخذا كثيرا (الخزج) خانك وزاى معجمه‌نك فتحيله زيد بن عامر نام كسنه‌نك لقبيدر مزبور اصحابدن دحية بن خليفه‌نك سلسله‌ء نسبى رجالندندر اصل خزج عظيم الجثه اولمق معناسنه‌در مرقومك جثه‌سى پك عظيم اولمغله انكله تلقيب ايلديلر (الخزاج) محراب وزننده شول ناقه‌يه دينوركه سمور وب طاولندقده دريسى كوياكه ورمك اولمش كبى اوله (الخزرج) جعفر وزننده برنوع يلك على قول جنوب يلنك اسميدركه لدوس اقسامندن بوديارلرده قبله يلى تعبير ايتدكلريدر وخزرج ارسلانه دينور وانصار كرامدن برقبيله‌نك اسميدر نته كه اوس دخى آنلردن برقبيله‌در ايكيسى برادرلردر والدهلرى قيله نام خاتوندن حارثه بن ثعلبه‌نك اوغللريدر والده‌لرينه نسبتله ابناقيله ديو شهرتيافته‌لردر (الخزرجة) دحرجه وزننده آغسمق معناسنه‌در يقال خزرجت الشاة اذا خمعت (التخزلج) لامله تدحرج وزننده سرعتله يوريمك معناسنه‌در يقال تخزلج فى مشيه اذا اسرع (الخسيج) سين مهمله ايله امير وزننده يون ايندن طوقنمش آلاجغه باخود آبايه وكليمه دينوركه قوى ومحكم اولور (الخبسفوج) سين وفا ايله حيزبون وزننده حب القطن يعنى پموق چكردكنه دينوركه چكيت تعبير اولنور وچورك اغاج كراسنه‌سنه دينور على قول شجر عشر كراسته‌سنه مخصوصدر وعشر زفر وزننده حجاز ويمنده نابت برشجردركه سكر العشر اندن حاصل اولور (الخبسفوجة) ها ايله كى دومنه دينور سكان سفينه معناسنه يقال قعد الملاح عند الخبسفوجة اى سكان السفينة (التخضج) ضاد معجمه ايله تفعل وزننده آغسمق معناسنه‌در يقال تخضجت الشاة اذا عرجت وخمعت (الانخضاج

انفعال وزننده برنسنه برطرفه طوغری چار پق کبی اکیلوب میل ایلمك معناسنه در یقال انخضج خفه اذازاغ (الاخضاج) همزه نك کسریله بوزمق معناسنه در یقال اخضجوا الامر اذا نقضوه (الخضریج) قندیل وزننده تلون بستاننده دینور مبطخه معناسنه بعض نسخه ده مطبخه عنوانده مرسوم اولمغله اولدخی صحیحدر زیرا بطیخ وطبیخ ایکیسیده برمعنایه در (الخفج) خانك وفانك فتحیله دوه قسمنه مخصوص برمرضدر * شارحك بیاننه کوره فالغارکن ایاقلری لرزه ناك اولورکه ضعفدن ناشیدر وخفج بومعناده مصدر اولور یقال خفج البعیر خفجا من الباب الرابع اذااصابه الخفج وخفج برنوع آجل نبات اسمیدرکه ربیع موسمنده نابت اولور مفردی خفجه در مغرداتده بیان خردلی ایله مبین در وخفج جماع ایلمك معناسنه در یقال خفج المرأة اذا جامعها ویورغنلقدن اینجکلر آغریمق معناسنه در یقال خفج فلان اذااشتکی ساقه تعبا (خفاجه) خانك فتحیله بنی عامر قبیله سندن بر بطن آدیدر (الخفیج) امیروزننده شول صویه دینورکه نه طتلو ونه آجی اوله قیو صولری کبی ماء شریب معناسنه وضعیف وزبون آدمه دینور (التخفج) تفعل وزننده برطرفه طوغری اکیلمك معناسنه در یقال تخفج الشیء اذامال (الخنفج) قنفذوزننده و(الخنافج) علابط وزننده وجودی زیاده سیله اتلو تنومند آدمه دینور یقال رجل خنفج وخنافج ای کثیر اللحم (الخفنجی) حبنطی وزننده شول کسه یه دینورکه سست وسولپوك وچولپه اولمغله اصلا خیر وشره یرامز اوله (الخفرجة) دحرجه وزننده غدا خوب ونفیس اولمق معناسنه در (الخفرنج) سفرجل وزننده نرم ونازك شیئه دینور یقال غصن خفرنج ای ناعم (الخلج) خانك فتحی ولامك سکونیله برنسنه یی کندویه طوغری چکمك معناسنه در یقال خلج الشیء خلجا من الباب الثانی اذاجذبه وکوزینی یاقاشنی اوینادهرق اشارت ایلمك معناسنه در یقال خلجه بعینه اوحاجبه اذا غمزه وبرنسنه یی یرندن چکوب قوپرمق معناسنه در یقال خلج الشیء اذا انتزعه اساسك بیاننه کوره جذب ونزع معناسنده حقیقت اولوب غمز وسائر معانی بر رملا بعتــله آندن متفرعدر وخلج تحریك ایلمك معناسنه در یقــال خلج الشیء اذا حرکه وبرنسنه ایله مشغول قلمق معناسنه درکه مشغله یه جذب ایلمکدن عبارتدر یقال خلج فلانا اذاشغله ویقال خلجته امور الدنیا ای شغلته ودورتمك وسانجمق معناسنه در یقال خلجه بالرمح اذا طعنه وجماع ایلمك معناســنه در یقال خلجها اذاجامعها بوایکی معنا لازم جذب اولمق مناســبتیله وولدینی یاخود ناقه ســنك کوشکنی سوددن کسمك معناسنه در یقال خلج فلان اذافطم ولده اوولد ناقته اســاسده خلجت المرأة ولدهــا فطمته کمال یقال جذبته عبارتیله مرسوم اولمغله کذلك مجازیتی مشعردر (الخلوج) قعود وزننده کوز وسائر اعضا سکریمك معناسنه در یقال خلجت عینه خلوجا من الباب الثانی والاول اذا طارت (الاختلاج) افتعال وزننده بودخی اعضا سکریمك معناسنه در یقال اختلجت عینه بمعنی خلجت (الخلج) فتحتینله برکسه نك وجودی کیکلری چوق ایشلمکدن یاخود اوزون اوزادی یوریمکله یورلمقدن ناشی آغریوب صزلمق معناســنه در یقال خلج الرجل خلجا من الباب الرابع اذا اشتکی عظامه من عمل اومن طول مشی وتعب وبرنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال خلج الشیء اذا فسد (الخلوج) صبور وزننده شول ناقه یه دینورکه کوشــکی کندیسندن فطم یاخود ذبح وهلاك سببیله نزع اولنمغله سودی چکلمش اوله یقال ناقة خلوج ای اختلج عنها ولدها فقل لبنها وشول ناقه یه دینورکه بغایت جست وروننده اولمغله یوررکن کویا که یوریکی جذب ونزع ایدر اوله یقال ناقة خلوج اذا کانت تخلج السیر من سرعتها معنای اولده بمعنی مفعول وثانیده بمعنی فاعلدر وخلوج پراکنده علی قول صویی چوق بلوده دینور یقال سحاب خلوج ای متفرق اوکثیر الماء (الخلیج) امیروزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه اوزون اوزادی چکیلوب کتدیکی ایچون اطلاق اولنمشدر ونهر شکلنده دریادن چکیلوب آیرلمش قطعه یه دینورکه کورفز تعبیر اولنور خلیج ازمیر وخلیج استانبول کبی یقال عبرالخلیج وهو النهر وکذا شرم من البحر وخلیج اغاجدن اولان چناغه دینور مراد پیولك چناقدرکه ماء کثیر جــذب ایدر وایپه دینور حبل معناســنه جذب شاننده اولمق حســبیله وخلیج عدولی تعبیر اولنان کیدن کوچکجه برنوع کمی یه دینور وعدولی فتحتینله بحرینده عدول نام قریه یه منسوب برکونه کوجك کمی یه اطلاق ایدرلر وخلیجك جمعی خلج کلور خانك ضمیله وخلیج مکه ده برطاغك آدیدر (الاخلج) اعرج وزننده بودخی ایپه اطلاق اولنور (التخلج) تفعل وزننده کاه صاغه وکاه صوله اکیلهرك ویوجالیهرق زحمتله یوریمك معناسنه درکویا که برثقیل نسنه یی چنب ونزع ایدرکبی یقال تخلج المفلوج فی مشیته ای تفکك وتمایل یعنی کانما یجتذب شیئا مرة یمنة ومرة یسرة وپری اوتنه حرکت واضطراب ایلمك معناسنه در یقال تخلج الشیء اذا اضطرب وتحرك (الاخلیج) همزه نك کسریله جست وچابك صوی آته اطلاق اولنور واخلیج برنبات آدیدر مراد اوندك نباتیدرکه مخدردر مخلج دخی دیرلر (الخلج) ضمتینله عربدن برقومدرکه عدوان بن قیس عیلان کروهندن ایدیلر امیرالمؤمنین فاروق اعظم رضی الله عنه انلری حارث بن مالك

بن النضر بن كنانه‌نك الحاق ايلدى عدواندن منتزع اولدقلريچون خلج ايله تسميه اولنديلر وخلج بدنلرى رعشه ذلرا اولان كسه‌لره دينور خليج مفرديدر واصل ونسبلرى مشكوك ومشتبه اولان كروه وجماعته دينور نسبلرى خصوصنده منازعه اولديغيچون (التخالج) تفاعل وزننده چكشدرمك معناسنه در بومناسبتله برماده ضمننده شك وشبهه يه دوشمك معناسنده استعمال اولنور كه گويا بو بيلمدر يوخسه شو بيلمدر ديو قلبي برى اوته چكشدرمكدن عبارتدر تقول تخالج في صدرى شئ اى شككت فيه * شارح ديركه بركسه نك غموم وهموم هر طرفدن استيعاب ليندى ديه جك يرده تخالجته الهموم ديرلر گويا كه غمك برى برطرفه وبرى برطرفه چكر (المختلج) اسم مفعول بنيه سيله قليل اللحم اولان وجهه وصف اولور گويا كه اتى منتزع در يقال وجه مختلج اى قليل اللحم (الخلج) فلز وزننده بعيد محله اطلاق اولنور (خلج) دمل وزننده بر رجل اسميدر وعبد الملك بن خلج اتباع تابعيندندر (خلج) كتف وزننده ايكى لغته كوره ده زبانزددر كه ديكرى خاى مكسوره ايله اولور برشاعر لقبيدر (الخلج) خانك ضميله قيس بن حارث نام كسه نك لقبيدر (الخلاج) كتاب وزننده بركونه قلملو قماش آديدر (المخالجة) مفاعله وزننده خاطرى برنسنه نك فكر واندیشه سى برى اوته چكشدرمك معناسنه در تقول خالج قلبي امراى نازعني منه فكر (ابو الخليج) امير وزننده تابعيندن عائذ بن شريح الحضرمى كنيه سيدر وخليج العقيلي هارون رشيد فحجازنددر (الخلنج) سمند وزننده برشجر آديدر وبو معربدر جمعى خلانج كلور بوشجر برنوع چام اغاجيدر كه آندن چناق وقواطه مقوله سى دوزيلور ايلغين اغاجنه شبيه اولور تمور جيلرك اكثرى كومورى آندن اولور وبو خلنك فارسى معربيدر (المخلوجة) ميمك فتحيله صاغه وصوله مزراقله دورتمك معناسنه در وبواسمدر وراست ومصيب اولان رأى وفكر وتدبيره دخى مخلوجه دينور يقال جاء بمخلوجة اى رأى مصيب بونده هاء اسميه ياخود مبالغه ايچوندر وبو مجازدر گويا كه آراء وافكار جمله سندن صحت واحكام واصابتى سببيله خلج ونزع اولنمش رأى وفكر صائبدر ديمكدر ياخود مصلحتك صاغنه وصولنه ضرب انديشه ايله صورتپذير ايلدكارى مناسبتنه مبنيدر (الخمج) فتحتينله مرضدن ياخود تعبدن ناشى سست وفاتر اولمق معناسنه دركه فرسز اولمق تعبير اولنور يقال خمج الرجل خمجا من الباب الرابع اذا فتر يعنى من مرض اوتعب وات قوقمق معناسنه در يقال خمج اللحم اذا انتن وخرما بوزلمق معناسنه در يقال خمج التمر اذا فسد كذلك بركسه نك دين وعقيده ومذهبى ياخود خوى ومشربى فاسد وتباه اولمقده استعمال اولنور يقال خمج دينه وخلقه اذا فسد وبركسه يى سوء بالذكر ايله ذم وقدح ايلمك معناسنه در يقال خمج فلانا اذا اساء ذكره وخمج بر رجلك اسميدر (خمايجان) خانك ضميله فارسده كازرين قضاسنده برقريه وشيراز قربنده برموضع آديدر (الخمجة) فرحه وزننده شول ناقه يه دينور كه برعلتدن ناشى قطعا صو ايچمز اوله يقال ناقة خمجة اى ماتذوق الماء لعلة (المخمج) معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور يقال رجل مخمج الاخلاق اى فاسدها (خناج) نوله غراب وزننده برقبيله آديدر (خنج) قفل وزننده فارس الكاسنده بربلده در (الخزنجة) زاى معجمه ايله دحرجه وزننده كبر ودماغ ايلمك تكبر معناسنه در يقال خزنج علينا اذا تكبر خزنج جعفر وزننده برموضعدر اكا خيزنج دخى ديرلر ياى تحتيه ايله (خوجان) خانك ضميله نيسابور نواحيسندن استوا نام ناحيه نك قصبه سى اسميدر نيسابورده شيخ الحنفيه اولان ابو عمرو العرانى وصاعد بن محمد الاستوائى الخوجانيان اورادندر

فصل الدال المهملة * (الدبج) دالك فتحى وبانك سكونيله نقش وتزيين ايلمك معناسنه در يقال دبجه دبجا من الباب الاول اذا نقشه (الديباج) دينار وزننده قماش معروف اسميدر وبو ديباى فارسى معربيدر كه تركيده دخى ديبا تعبير اولنور ارش وارغجى ايپك اولور ومعربا تده اصل فارسيسى ديوباف ولوب بعده اختصار ايله ديبا بعده تعريبله ديباج اولمق اوزره مرسومدر وعربلر بعد الاخذ اصلنى باى مشدده ايله دباج تخيل ايدوب بعده كذاب وزننده اولان مصدره عدم التباس ايچون گويا كه باى اولايى يايه قلب ايلديلرتته كه ديار كلمه سنده دخى بورسمه بيان ايدرلر ومصباحك بياننه كوره ديباج وجه مذكور اوزره معرب اولوب بعده كثرت استعماللة عرب تصرف ايدوب آندن صيغه اتخاذ ونقش وتزيين معناسنه استعمال ايلديلر مثلا باب ثانيدن اوله‌رق دبج الغيث الارض دبجا ديديلر يغمور يرى سق ايدوب ازهار مختلفه انبات يعنى گوناگون شكوفه‌لر ايله يرى پرنقش ونگار ايلدى معناسنه ووزننده اختلاف اولنمشدر عند البعض وزنى فيعالدركه ياء زائده در وعلى قول اصلى دباجدر تضعيفله باى موحده نك برى يايه ابدال اولنمشدر اوله كوره جمعى ديابيج در ياى تحتيه ايله ثانيه كوره دبابيج در باى موحده ايله كذلك اساسك بياننه كوره ديباج ماده سندن متصرف اولان مواد مجازدر مثلا يقولون دبج المطر الارض يدبج بالضم ودبجها تدبيجا اذا زينها بالرياض انتهى وديباج لفظنك جمعى ديابيج كلور ياى تحتيه ايله

ودبابیج کلور بای موحده ایله ذکر اولنان اختلافه مبنی درودیباج کنج وتازه ناقه یه اطلاق اولنور تویلری یومشق
واندامی لطیف اولمغله قاش مذکوره تشبیه اولنمشدر (المدبّج) معظم وزننده دیباجلنمش یعنی دیباجله تزیین
اولنمش نسنه یه دینور یقال طیلسان مدبّج ای مزیّن بالدیباج وباشی وخلقت وبنیه سی چرکین وقبیح اولان انسان
وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر مدبّج ای قبیح الرأس والخلقة ظاهرا بونك بناسی ازاله ایچوندر یاخود ضدیله
مسمادر ومدبّج بایقوش انواعندن برنوعه اطلاق اولنور که باشی بیوك اولور ترکیده بیلاق دیدکلری بدر وبرنوع
صوقوشنه دینور که یلکلری منتفخ وباشی چرکین اولور (الدبیج) سکین وزننده احدوفرد معناسنه در وبو دیباج
لفظندن مأخوذ درزیرا افراد انسانی بلاد ودیارك مدارزینتلریدر وبومقام نفیه مخصوصدر یقال ما فی الدار
دبّیج ای احد * شارح دیرکه مؤلف دیباجه لفظندن سکوت ایلمشدر اساسك وشرّاح مقاماتك بیانلرینه کوره
دیباجه دیباج کبی خوب ودلکش اولان رخساره اطلاق اولنور ایکیسنه دیباجتان دینور بعده کتاب وقصیده نك
رخسار موقعنده اولان محللرینه دیباجه اطلاق اولنمشدر صنایع بدایع ایله محبر ومزیّن اولدقلریچون واطلاق
وتقیید علاقه سیله مطلقا رخساره دخی استعمال ایدرلر یقال فلان یصون دیباجتیه وهما خدّاه ویقال
لهذا الکتاب دیباجة حسنة اذا کانت محبرة (الدجیج) دالك فتحیله یایجه یایجه یوریمك معناسنه در یقال دجّ
دجیجا من الباب الثانی اذادبّ فی السیر * شارح دیرکه ابن سکیت روایتی اوزره دجیج جماعته مخصوصدر واحده
استعمال اولنمز فیقال مرّ القوم یدجّون دجیجا انتهی ودجیج برکسه بازرکانلق ایلك معناسنه درکه سیر وسفری
مستلزمدر یقال دجّ فلان اذا تجر و پرده یی صالیورمك معناسنه در یقال دجّ الرجل اذا ارخی الستر (الدجّ
حجّ وزننده خانه نك سطحی یغموردن آقمق معناسنه در یقال دجّ البیت دجّا اذاوکف (الدجج) ضمتینله زیاده سیله
قرا کولق شدّت ظلمت معناسنه درکه اسمدر ودجج طاشی وطپراغی سیاه اولان طاغلره دینور بوکه کوره
دجوج لفظندن جمع اولور (الدجّة) دالك ضمّی وجیمك تشدیدیله بودخی بغایت قرا کولق شدّت ظلمت معناسنه در
(الدجدج) هدهد وزننده و(الدجاجی) دالك ضمیله بغایت سیاه اولان شیئه دینور تأکید سواد ایچون ایراد اولنور
یقال اسود دجدج ودجاجیّ ای حالك (الدیجوج) دالك فتحیله و(الدجداجة) و(الدجوجی) دالك فتحی و یای
نسبتله قراکو ومظلم معناسنه در یقال لیلة دیجوج ودجداجة ای مظلمة ویقال لیل دجوجی ای مظلم ویقال بحر
دجداج علی التشبیه ای مظلم (الدجوجاة) دالك وجیمك فتحیله بردن یاپمه کریملوناقه یه اطلاق اولنور ارخاء ستر
معناسنه اولان دجیجدن مأخوذدر یقال ناقة دجوجاة ای منبسطة علی الارض (المدجّج) محدّث وزننده و(المدجّج
معظم وزننده سلاحله آراسته اولان کشی یه اطلاق اولنور یقال رجل مدجّج ومدجّج ای شاكّ فی السلاح قال فی النهایة
وفی حدیث وهب خرج جالوت مدجّجا فی السلاح ای علیه سلاح تام سمّی به لانه یدجّ ای یمشی رویدا لثقله وقیل لانه
یتغطی به من دجّجت السماء اذا تغیمت ومدجّج ومدجّج کرپی تعبیر اولنان جانوره اطلاق اولنور (التدجیج) تفعیل
وزننده سلاحلنمك معناسنه در یقال تدجّج فی شكّته اذا دخل فی سلاحه (التدجدج) تزلزل وزننده قرا کولنمق
معناسنه در یقال تدجدج اللیل اذا اظلم (الدجدجة) زلزله وزننده بودخی قرا کولنمق معناسنه در یقال دجدج
اللیل اذا اظلم ودجدج دیو دجاجه چاغرمق معناسنه در یقال دجدج الرجل اذا صاح بالدجاجة بدج دج (الدجاجة
دالك فتحیله ومثلث اولور یعنی دالك حرکات ثلاثیله ده لغتدر معروف خانکی قوشه دینور ارککنه ودیشیسنه
اطلاق اولنور ترکیده ارککنه خروس ودیشیسنه طاوق تعبیر اولنور پس تایی وحدت ایچوندر جامه و بطه کبی که
مفردایله جمع جنسی یی فرق ایچوندر * شارحك بیاننه کوره جمعی دجج کلور عناق وعنق وکتاب وکتب کبی و بعضا
دجایج دخی کلور وبوماده آهسته یوریمك معناسندن مأخوذ در ودجاجه بریومق ایپلکه اطلاق اولنور وکشینك
عیالنه اطلاق اولنورکه رزق ونفقه لری وظیفهٔ لازمه سی اولان اشخاصدن عبارتدر یقال لفلان دجاجة ای عیال
ودجاجه برکسه نك اسمیدر (ذوالدجاج) بنی الحارث جماعتندن برشاعرك لقبیدر وابو الغنائم ابن الدجاجی
وسعدالله بن نصر واوغللری محمد وحسن وحفیدی عبدالحق بن الحسن وعبد الدائم بن عبدالمحسن الدجاجیون
محدثلردر (الدجّان) رمضان وزننده مواشیدن شول سودامرلری دینورکه آناسنك اکسه سنده یایجه یایجه
یوریوب کیدراوله مؤنثی دجّانه درهاله (الداجّ) حاجّ وزننده اصلی داجج ایدی دجیج لفظندن اسم فاعلدرکه آهسته
یوریمك معناسنه در بعده مطلقا یوریمکده استعمال اولنمغله داجّ سیر وسعی ایدن کسنه یه اطلاق اولنور بعده عربلر
بونی حاجّ کلمه سی کبی جمع معناسنده استعمال ایله مکارون یعنی کرا جیلره وحجاج وتجارك خدم واعوانته وسیر وسفر
اوزره اولان تجاره اطلاق ایلدیلر ومنه الحدیث یعنی حدیث ابن عمر * نه رأی قوما فی الحج لهم هیئة انکرها فقال هؤلاء

الدّاجّ ولبسوا بالحاجّ ❊ قال المؤلف الداجّ المكارون والاعوان والتجار وقال فی النهایة الداجّ اتباع الحاجّ كالخدم والاجراء والجمالین لانهم یدجّون علی الارض ای یدبون و یسعون فی السفر واما ماقال له رجل یارسول الله ماتركت من حاجة ولاداجة الا اتیت فمعناه ماتركت شیئا دعتنی الیه نفسی من المعاصی الا وقدركبته وداجة اتباع لحاجة وجاء فی روایة بالتشدید قال الخطابی الحاجّة القاصدون البیت والداجة الراجعون والمشهور بالتخفیف (دجوجی) هیولی وزننده عربستانده برموضع آدیدر (التدجیج) تفعیل وزننده كوك یوزی قابلایی بلوتلنمق معناسنه دركه ظلمی مستلزمدر یقال دججت السماء تدجیجا اذاغیمت (دجوج) صبور وزننده قیس قبیله سی یوردنده برطاغ آدیدر (الدیدجان) دالك فتحیله یولده دوه سنه دینور حوله معناسنه (الدحج) دالك فتحی وحای مهمله نك سكونیله برنسنه یی براوزره چكوب سوریمك معناسنه در یقال دحج الشیء دحجا من الباب الثالث اذا سحبه وجماع ایلك معناسنه در یقال دحج الجاریة اذا جامعها (الدحرجة) دالك فتحیله و (الدحراج) دالك كسریله یوارلمق معناسنه در (التدحرج) تانك فتحیله یوارلنمق معناسنه در یقال دحرج الشیء دحرجة ودحراجا فتدحرج ای تتابع فی حدور (المدحرج) اسم مفعول بنیه سیله یوالق نسنه یه دینور كه یوارلنمق شانندندر طوپ یوالغی كبی یقال شیء مدحرج ای مدور (الدحروجة) دالك ضمیله اوصرغان بوجكنك فندق طرزنده یوارلیوب كوتردیكی بوالغه دینور (الدروج) دالك ضمیله و (الدرجان) فتحاتله یوریمك معناسنه در یقال درج الرجل دروجا ودرجانا من الباب الاول اذا مشی ❊ شارح دیركه اساسك وراغبك بیاننه كوره بوماده درجه یعنی نردبان پایه سنه صعود ایدركبی آهسته آهسته یوریمكه موضوعدر انكیچون صبیان وشیوخك یوریمسنه تخصیص ایلدیلركه ایمكلیه رك یوریمكدن عبارتدر واقعا مصباحده دخی بورسمه مرسومدر انتهی ودروج ودرجان برقوم وجماعت منقرض اولمق یعنی چوب توكنمك معناسنه در یقال درج القوم اذا انقرضوا و بركسه كیروده اصلا نسل و ذرّیتی قالمیه رق وفات ایلك معناسنه در وعند البعض بركسه مسلوكی اولان یولده قطعا توقف وعدول ایلمیه رك طوغری صاوشوب كتمك معناسنه در یقال درج فلان اذا لم یخلف نسلا اومضی لسبیله ❊ شارح دیركه امهات سائره ده بونلرك هر بری معنای مخصوص اوله رق مرسومدر پس بوراده اوكلمه سنده همزه طغیان قلمه محمول اولوروكه ناقه سنه سی كذران ایدوب هنوز وضع حمل ایلیوب امساك ایلك معناسنه در یقال درجت الناقة اذاجازت السنة ولم تنتج وطومار وثوب مقوله سی نسنه یی دورمك معناسنه در یقال درج الكتاب اذا طواه لكن اصول سائره ده بومعنا درج عنوانیله مرسومدر كه دالك فتحی ورانك سكونیله درجی اول دوریلان شیئه دخی درج اطلاق ایلدیلركه تسمیه بالمصدردر (الاندراج) انفعال وزننده بودخی انقراض معناسنه دركه برقوم وقبیله بالجمله چوب اصلا اعقاب واخلافلری قالمامقدن عبارتدر خلفاء عباسیه كبی یقال اندرج القوم ای انقرضوا (الدرج) دالك فتحی ورانك سكونیله بودخی بركسه طوغری یولنه چوب كتمك معناسنه در یقال درج الرجل درجا من الباب الرابع اذا مضی لسبیله ویوكسك درجه ومرتبه لره صعود ایلك معناسنه دركرك حسی اولسون نردبان پایه لری كبی وكرك معنوی اولسون مراتب علیه كبی یقال درج فلان اذاصعد فی المراتب ودین ومذهبدن یاخود كلامدن طریق واضحه ملازمت ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال درج فلان اذالزم المحجة من الدین اوالكلام ودائما درّاجی یمك معناسنه در یقال درج الرجل اذادام علی اكل الدراج ویل برنسنه اوزره شدتله اسوب اوغرامق معناسنه در شویله كه اول نسنه یی هوایه قالدرمیوب اوكنده وجه ارض اوزره چوب كیدرقیله یقال درجت الریح بالحصی درجا من الباب الاول اذا جرت علیه جریا شدیدا ودرج خطاطلرك وسائر كاتبلرك یازو یازدقلری طوماره دینور دورلدیكیچون و بونده فتحتینله جائزدر راغبك بیاننه كوره درج كتاب وثوب مقوله سنی دورمك معناسنه در دورلمش نسنه یه اطلاق اولنورنته كه طیّ دخی بو بلجه در اسمله مصدرینی فرق ایچون بعضا تحریك ایدرلر پس حالیا خطاطلرك درج تعبیر ایلدكلری محافظه ایچون آخر كاغد ایچره وضع وطیّ اولندیغنه مبنی در (الادراج) همزه نك كسریله بودخی كبه ناقه سنه سنی كچروب هنوز طوغرمیوب امساك ایلك معناسنه در یقال ادرجت الناقة اذا جازت السنة ولم تنتج وكاغد وثوب مقوله سی نسنه یی دورمك معناسنه در یقال ادرج الطومار اذاطواه ❊ شارحك بیاننه كوره درج وادرج دورمك معناسنه مجازدر زیرا برنسنه یی دورمك درجه درجه اولور انتهی وادراج قیودن قوغه ایله صویی آهسته آهسته تأنیله چكمك معناسنه استعمال اولنور یقال ادرج الدلو اذامتح بها فی رفق وناقه نك مه سی اوجلرینی صاروب باغلمق معناسنه استعمال اولنور یقال ادرج بالناقة اذاصرّ اخلافها (التدریج) تفعیل وزننده بودخی دورمك معناسنه در یقال درّج الكتاب تدریجا اذا طواه و بركسه یی بغایت صقشدرمغله بی تاب وتوان ایلك معناسنه دركویا كه درجه درجه

نهايت طاقت وغايت محنتنه ابلاغ ايلمكدر تقول درّجني الطعام اوالامر اي ضقت به ذرعا و برشيئه يا برآدمي برتسنميه
درجه درجه تأنيله واردرمق معناسنه دريقال درجه الى كذا اى ادناه منه (الدرّاج) كتّان وزننده قوغجي يه
اطلاق اولنور تمام معناسنه مجلس بمجلس كزوب نقل مقال ايلديكيچون وكرپي تعبيراولنان جانوره اطلاق اولنور
ودرّاج برموضع آديدر (الدرّاج) رمان وزننده تركيده تحريفله تراج تعبيراولنان قوش اسميدر جثه ده ككلكه قريب
وخوشمنظر واتي نازك برقوشدر و بوسوكلون ديدكلري دكلدر سوكلونه مشابهدر فارسيده دراجه تراج وسوكلونه تذرو
وعربلر معرب اوله رق تدرج ديرلر ودرّاجه درّاجه دخي لغتدر هايله حمام وحمامه كبي ارككنه وديشيسنه اطلاق
اولنور (الدروج) صبور وزننده بغايت سرعتله اسوب كذران ايدن يله دينور يقال ريح دروج اى سريعة المر
(المدرج) مخرج وزننده اسم مكاندر مسلك وطريقه معناسنه در (الدرج) برج وزننده نسوانك خردوات وضع
ايلدكلري قوطويه دينور حفش النساء معناسنه مفردي درجه در هايله جمعي درجه در عتبه وزننده وادراج كلور
اتراس وزننده (الدرج) فتحتينله يوله دينور طريق معناسنه جمعي ادراج كلور سبب واسباب كبي بو معناده در كه عربلر
فلان كلديكي يولدن ينه دونوب كندي ديه جك يرده رجع ادراجه ديرلر بونده بعضلر همزه نك كسريله روايت ايتديلر
فتحه يه كوره وجه مذكور اوزره درجك جمعيدر مبالغةً ياخود هرجزؤي برطريق اعتبارينه مبني جمع اولمشدر وكسره يه
كوره حذف مضاف اعتبار اولنوب رجع مثل ادراجه اي مجيئه عنوانيله مأول اولور لكن فتحه افصحدر يقال رجع
ادراجه ويكسر اى في الطريق الذي جاء منه كذلك عربلر ذهب دمه ادراج الرياح ديرلر دمي هدر وتلف اولوب
كندي ديه جك يرده (الدوارج) خوارج وزننده طوارك قوائمنه يعني اياقلرينه اطلاق اولنور مفردي دارجه در
(الدرجة) دالك ضميله شول بچاوره دن درطوپ دورلمش قونداغه دينور كه آني ناقه نك فرجنه ودبرينه ادخال ايدرلر
برمدت كوزي و بروني باغلو اوله رق اول حال اوزره ترك ايدرلر تا كه ناقه يي ولادت بوريسي كبي بوري طوتمغله اول حينده
كوزينك و برونك بندلريني چوزوب واول بچاوره يي اخراج ايتدكدنصكره برآخر ناقه نك ياور يسنك كوده سنه
كريكي كبي سوروب اول ناقه يه اشمام ايدرلر آندن كندي ولدينك رايحه سني حس ايله كندي ولدي قياس ايدوب
اكا ياقيلور بو عملي ناقه نك ياوريسي ضايع اولوب برآخر ياوري يه كنديسني ياقق مراد ايلدكده ايدرلر تا كه بو جهتله
سودينی چكمبوب كافي الاول ادرار اوزره اولور اغزينه باغلدقلري باغه غمامه و برونه باغلدقلرينه صقاع ديرلر
وعندالبعض درجه شول بچاوره در كه ناقه نك داخل فرجنده دردووجع ظهور ايلدكده ايچنه ادويهٔ مناسبه وضع ايدوب
ناقه نك فرجنه ادخال ايدرلر جمعي درج كلور صرد وزننده وماجاء في الحديث ✽ كن يبعثن بالدرجة ✽ شبهوا الخرق
تحتشي بها الحايض محشوة بالكرسف بدرجة الناقة يعني حايضك پنبه ايله محشوه اوله رق طوتندقلري خرقه يي
ذكر اولنان درجهٔ ناقه يه تشبيه ايلديلر ولفظ مز بورعنبه وزننده درجه عنوانيله ده مرويدر كه معناسي آنفا ذكر اولندي
يعني نسوانك خردوات قوطولري اوله جقدر وقاضي ابوالوليد الباجي فتحاتله ضبط ايلمشدر لكن وهم ظن اولنور
(الدرّاجة) جبانه وزننده چوجق عربه سنه دينور كه يكيجه يوريمكه باشلدقده آنكله تعليم ايدرلر ✽ شارح دير كه كرچه
نسخه لرده الحال عنوانيله مرسومدر لكن محكمده العجلة عبارتيله مرقومدر ✽مترجم دير كه شارح غالبا چوجق عربه سنه
حال اطلاق اولنديغندن ذهول ايلمشدر ودرّاجه دبابه يه دينور كه سلفده حصار جنكنده آنك آلتنه كيرلنوب بايجه
بايجه سوره رك حصار دبينه واررلر ايدي نته كه ماده سنده بيان اولندي (الدرجة) دالك ضميله و(الدرجة) فتحاتله
و(الدرجة) دالك ضميله همزه وزننده و بونده جيمك تشديديله جائزدر و(الادرجة) اسكفه وزننده نردبانه دينور
مرقات معناسنه ✽ شارح دير كه تسمية الكل باسم البعض قبيلندندر (الدرّج) سكر وزننده زحمتلو مشقتلو امور
عظيمه يه اطلاق اولنور درجه درجه نهايت جهد وطاقته بلوغ ملاحظه سنه مبني در يقال ركب الدرج اى الامور
العظيمة الشاقة ✽ مؤلف بوني سكر وزنيله تقييد ايلدى لكن ركع ايله تقييد ايلسه انسب ايدي زيرا بو دارجك جمعيدر
(الدريج) سكين وزننده طنبوره شبيه برنوع سازك اسميدر عربلره مخصوصدر (الاستدراج) استفعال وزننده بركسه يي
رلك وخدعه ايله فريفته ايلمك معناسنه در كه اول كسه يي ترتيب ايلديكي مكر ودامه درج ياخود تقريب ايلمكدن
عبارتدر يقال استدرج فلانا اذا خدعه اصل استدراج بركسه يي آهسته آهسته بردرجه دن درجهٔ اخرايه اصعاد
كذلك برشيئه شيئا فشيئا تقريب ايلمك معناسنه در پس بوراده رلك ومكر ايله تخييل وتسويل ايلديكي رتبهٔ خسار
مطلب وهلاكه اصعاد ياخود قلبني آهسته آهسته اختلاسله ورطهٔ مرتبه يه تقريبدن عبارت اولور اساسده بعضلردن
هلاكني مراد ايلمك معناسنه منقولدر كه موت وهلاك معناسنه اولان درجدن مأخوذ اولور واستدراج بركسه يي
برشيئه يه نردبان پله لري كبي درجه درجه تقريب ايلمك معناسنه در يقال استدرجه الى كذا اذا ادناه منه و بركسه يي

مضطرب و بیقرار ایلمکله سر اسیمه اولهرق جابجا کشت وگذار مضطر قلق معناسنه در کمشی معنا سندن مأخوذدر یقال استدرجه اذا اقلقه حتی ترکه یدرج علی الارض ویکی طوغرمش حیوان یاوریسنی اکسه سنیدوب شوروب آهسته آهسته یورتمك معناسنه در یقال استدرجت الناقة اذا استتبعت ولدها بعدما القته من بطنها واستدراج الله تعالی العبد انه کلما جدد خطیئة جدد له نعمة وانساه الاستغفار اوان یأخذه قلیلا قلیلا ولایباغته یعنی اشبو * سنستدرجهم من حیث لایعلمون * کریمه سنده واقع استدراج الهی بر بنده جرم وخطیئه سنی تجدید ایلدکجه حضرت حق جل وعلا اکا ادامهٔ صحت واقبال ودولت مقوله سی نعمت واحسانی تجدید ایدوب شکر وتوبه واستغفاری اونتدرمغله معاذ الله تعالی غضب وعذابنه درجه درجه تقریب ایلمکدن عبارتدر آخرتدن قطع نظر دنیاده دخی اثری مشاهده اولنور وعند البعض اول بنده یی قلیلا قلیلا تدریجله اخذ واهلاك ایدوب بغتة اخذ ایلمامکله امهال ایلمکدن عبارتدر درجه درجه نردبانه اصعاد ایلمك کبی * مؤلف بصائرده واستدراج الله المرء جرة قلیلا قلیلا الی العذاب عبارتیله ده بیان ایلمشدر مآل بردر وراغب بعضلردن سنطویهم طیّ الکتاب عبارتیله مفسر اولدیغنی نقل ایلمشدر که اغفالردن عبارت اولور واستدراج یل برکسه یه بارنسنه یه شدتله ارقه سندن طوقنمغله اوکنه قاتوب یدمرك بنفسه یورر کبی سوریدوب یورتمك معناسنه در یقال استدرجته الریح اذا جعلته کانه یدرج بنفسه یعنی علی وجه الارض من غیران ترفعه الی الهوآء (درجه) دالك ضمیله همزه وزننده برقوش آدیدر (حومانة الدرّاج) حانك فتحی ودرّاج رمان وزننده در بعضا کتان وزننده زیاده در طریق بصره مده بر موضع آدیدر (مدرج) معظم وزننده ذات عرق ایله عرفات بیننده بر موضعدر (ابودرآج) رمان وزننده علی بن محمد نام محدث مشهورك کنیه سیدر (الدرّج) دالك ضمیله شول امور عظیمهٔ مشکله یه دینور که تشبث ایدنلری عاجز وفرومانده ایلیه * مؤلف بونی تکرار ایلمشدر (الدرج) جبل وزننده شول ایلچی یه اطلاق اولنور که صلح وصلاح ایچون ایکی آدم یاخود ایکی فرقه بیننه متوسط اوله یقال جاء فلان درجا ای سفیرا بین اثنین للصلح (الدرجات) فتحاتله پایه ومرتبه لردن طبقاته اطلاق اولنور که نردبان قدمه لری کبی بعضی بعضندن بلند اولور * مؤلفك بصائرده بیانه کوره درجات درجه نك جمعیدر فتحاتله نردبان پایه سنه دینور بعده منزلهٔ رفیعه ومرتبهٔ عالیه ده استعمال اولنمشدر نته که فلکده درجات نجوم دخی اکا تشبیه اولنمشدر اهل هیئت مدار نجومی اوچیوز التمش قسمه تقسیم وهر برینه درجه اطلاق ایلدیلر وانلری دخی اون ایکی برجه توزیع ایلدیلر که هر برج اوتوز درجه وهر درجه التمش دقیقه وهر دقیقه التمش ثانیه وهر ثانیه التمش ثالثه دن عبارتدر هکذا الی العاشره * مترجم دیر که درجات مذکوره فلك اعظمده که لسان شرعده عرش اطلاق اولنور معتبر در نته که اهل تحقیق اشبو * رفیع الدرجات ذوالعرش * کریمه سنده اکا اشارت اولدیغنی تصریح ایلدیلر زیرا رفیع حسابده اوچیوز التمشدر (الدارج) خارج وزننده شول توزه طپراغه اطلاق اولنور که شدید روزکار آثار ورسوم خانه اوزره صاوروب تمام بوریوب احاطه ایلدکدنصکره برابرجه اوکنه قاتوب یوریده یقال تراب دارج اذا صار تغشیه الریاح رسوم الدیار وتثیره وتدرج به (الدربجة) دحرجه وزننده سرکشلکدن وچتینلکدنصکره یواشیوب رفق وملایم اولمق معناسنه در یقال دربج الرجل اوالفرس اذالان بعد صعوبة وناقه ولدینی اوزلیوب یاقلق معناسنه در یقال دربجت الناقة اذا رئمت ولدها و بطوؤ وسرعتسز سکونت اوزره یوریوب کتمك معناسنه در یقال دربجت الناقة اذادبت دبیبا (الدرابج) علابط وزننده کبر وادا ایله صالنی صالنی یورین کشی یه دینور یقال هو درابج ای مختال متبختر فی مشیه (الدردجة) دحرجه وزننده ناقه کندی یاوریسنه یاقلق معناسنه در یقال دردجت الناقة اذا رئمت ولدها وایکی کسه محبت جهتنده بری برینه موافقت ایلمك معناسنه در که یکدیکری صدق وصفوتله سومکدن عبارتدر فاذا توافقا فی مودتهما یقال قددردجا (الدرمجة) میمله دربجه وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال درمجت الناقة بمعنی دربجت (الدرامج) درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی (الادرماج) همزه نك کسری ومیمك شده سیله بریره اجازتسز کستاخانه کیرمك معناسنه در که خلاف ادبدر یقال ادرمّج علیهم اذادمر بغیر اذن ادرمّج کلمه سنك اصلی ادرنمج ایدی که دروج مادهسندندر و برنسنه ایچره اطرافدن کیرلنوب پنهان اولهرق صوقلمق معناسنه در یقال ادرمّج فیه اذا دخل مستترا فیه (الدرواسج) دالك وسینك فتحیله دروازه کاه فارسی معربیدر که آت ایرینك اولنه قاشندن بیونه وارنجه یره دینور که ایکی طرافلو ایرك تغه سنك فضله انکیدر (الدرابج) نونله درابج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی (الدیزج) دالك وزای معجمه نك فتحیله آت انواعندندر و بودیزه فارسی معربیدر که دالك کسریله در تعریب اولندقده دالی مفتوح قلدیلر * مؤلف خیل مذکورینی نکله متصف اولدیغنی بیان ایلمدی لکن باب میمده ادغم شول آتدر که یوزی وذود اقلری سیاهه مائل اولوب واول سیاهلق سائر جسدنده اولان سیاهلقدن اشد اوله سائر جسدنده اولان سیاهلق قورشونی

مطلب

فقضه

سیاه اولوب ول کافارسیده بوزی بیهلر دیو بیان المشیدر کذلك لغات فارسیده بیهن مطلقا رنك ولون وخاصة باغز تعبیر
اولنان کوکله وقرامتی بوز ایله تفسیر درکه اولدخی باغز اوله جقدر # مؤلفك وجه مذکور اوزره بیانیه کوره باغز اوله جقدر
وبوآیه مخصوص دکلدر بعض ذی شعور حادره دخی اولور وفارسیده شبه یز دیدکلری پك سیاه اولانیدرکه اکا قاره
باغز تعبیر اولنور نهایت مؤلفك بیاننه کوره سائر اعضاسی قرامتی کوکل بوز اولوب چهره سی قویو اولان باغز اولور
وصاحب مجمع مطلقا سیاه رنك اولان حیوانله تفسیر ایتشدرکه بنه باغز اوله جقدر (المدجج) محسن وزننده
و(المدسج) محدث وزننده برنوع کوجك بوجك اسمیدرکه اورمجك کبی نسج ایدر (الاندساج) انفعال وزننده یوز
اوزره قپانوب دوشمك معناسنه در یقال اندسج الرجل اذا انکب علی وجهه (المدسج) میمك ضمی ودالك تشدیدیله
متسج کله سی کبیدر یعنی اول معنایه در بعض نسخه ده کالمدسج عنوانیله مرسومدر لفظ مذکور ادساجدن اسم
فاعله راصل اندسج ایدی تاء افتعال داله قلب واد غام اولنشدر و بومتسج معناسنه درکه انساجدن اسم فاعلدر
نسج اولمش بز وقماش مقوله سنه دینور ذکر اولنان بوجکه بومعنادن اطلاق اولنشدر (الدسجة) دالك فتحیله
دسته فارسی معربیدر حرمه معناسنه درکه برباغ وبرقبضه وبردمت نسنه دن عبارتدر جمعی دسانج کلور # مترجم دیرکه
فارسیده دسته برنسنه نك صاپنه ده دینمکله آندن دخی معرب اولور (الدستیج) دالك فتحیله دستی معربیدرکه المده دوران
ایدن وال ایله استعمال اولنان قابه دینور صو و بکمز مقوله سی وضع ایتدکلری کوجك کوپجکه دستی اطلاق بوکه مبندر
فارسیده خاصة اکا سبوی دیرلر (الدستینج) دالك ونونك فتحیله دستبنه معربیدرکه یارق معناسنه درکه باره معربیدر
یعنی بلازکه وقول باغنه دینورکه نسوان عرب بلکجه لرینه کچررلر (الدعج) دالك وعینك فتحیله و (الدعجة) دالك
ضمی وعینك سکونیله کوز واسع اوله رق سیاهی شدید ووافر اولمق معناسنه درکه محاسن عیونددرکه آهو کوزی کبی
امهات سائره ده دعج مصدر ودعجه اسم اولمق اوزره مرسومدر یقال دعجت العین دعجا من الباب الرابع اذا صار
شدید السواد مع سعتها # شارح دیرکه بعض اصولده دعج ودعجه کوزك بیاضی وسوادی کمال اوزره اولمغله مبین درحتی
اساسده بووجهله مرسومدر لکن مقدمة الادبده دعج سیاه چشم شدن عبارتیله مفسر وهوادعج وعین دعجاء ایله
مذیل اولمغله عینه وصاحبنه وصف اولور (الادعج) احمر وزننده بشره سی پك سیاه اولان کشی یه دینور اسود
معناسنه زمخشرینك ومصباحك بیانه کوره ادعج دعج مذکوردن وصف اولمغله پك سیاه چشم اولان کشی یه
دینور مؤنثنده دعجاء دینور وعینه دخی وصف اولور یقال امرأة دعجاء وعین دعجاء و پك سیاه اولان شبئه مجازا ادعج
اطلاق ایدرلر یقال لیل ادعج پس مؤلفك اسود ایله تفسیری مجاز اولور ونهایه ده فی صفته علیه السلام # فی عینیه دعج
حدیثنده السواد فی العین وغیرها یرید ان سواد عینیه کان شدیدا وقیل الدعج شدة سواد العین فی شدة بیاضها
عبارتیله مبین اولمغله قول اوله کوره مطلقا شدت سواد معناسنه اولمغین مؤلفك اسود ایله تفسیری حقیقت
اولور لکن ینه نهایه ده ومنه حدیث الخوارج # آیتهم رجل ادعج # وقد حمل الخطابی هذا الحدیث علی سواد
الجلد جمیعه وقال انما تاولنا علی سواد الجلد لانه قدروی فی خبر آخر آیتهم رجل اسود عبارتیله وارد اولمغله اسود ایله
تفسیر تأویل اولمغین مجاز اولور (الدعجاء) دالك فتحی وعینك سکونیله جنون معناسنه در # شارحك بیانه
کوره فعلاء وزننده مصدر درتته که بعض نعماء کلمه سنك مصدریتنه ذاهب اولدیلر عنقریب مدعوج مجنون
معناسنه اولمق بونی مؤید در ودعجاء وصف اولور لیلهٔ محاقك اول کیجه سنه اطلاق اولنور که آیك یکرمی سکزنجی
کیجه سیدر شدت سواده باشلدیغی کیجه در دهماء دخی دیرلر یکرمی طقوزنجی به سرار آخر لیسا له فلته دیرلر
(دعیج) زبیر وزننده بر رجلك علمیدر (المدعوج) مفلوج وزننده مجنونه دینور که نور عقلی زائل اولمشدر یقال رجل
مدعوج ای مجنون (الدعمجة) دحرجه وزننده سرعت ایلك معناسنه در یقال دعمج الرجل اذا اسرع (الدعلجة)
دحرجه وزننده بری اوته کیدوب کلمك تردد وآمدشد معناسنه یقال دعلج الیه اذا تردد الیه بالذهاب والمجیء قال فی النهایة
وفی حدیث فتنة ازد # ان فلانا وفلانا یدعلجان باللیل الی دارك # ای یختلفان یعنی یتردد دار بالذهاب والمجیء پس اولطه
اورمغه ده اطلاق اولنور ودعلجه قرا کو اولمق معناسنه در یقال دعلج اللیل اذا اظلم و برنسنه یی چوق آلمق معناسنه در
یقال دعلج الشیء اذا اخذه کثیرا و بوارلمق معناسنه در یقال دعلجه ای دحرجه واطرافدن صوجمع ایلك معناسنه در
یقال دعلج فی حوضه اذا جبی فیه (الدعلج) جعفر وزننده ایچی طلو چوالة دینور والوان ثیابه دینور که رنکارنك ثوب
وقماشدن عبارتدر و بیهوده و یکلو سرسری کشت وکذار ایدن کسه یه دینور وکثیر الاکل انسان وحیوانه دینور
و بری برینه سو یکنوب تقویت و یرمکله کور وفراوان اولمش قوتلو اوتلغه وچایره دینور وخوب چهره وخوشلقا نرم
ونازکیدن تازه جوانه دینور وقرا کولغه دینور وقورده دینور ذئب کبی وحماره دینور واکسه سنلن سوولدکمه مطیع

اولمیان اونکو وسرکش ناقه‌یه دینور ودعلج عامر بن الطفیل وعمرو بن شریحك فرسلری اسمیدر ودعلج بر بولتك یاخود بر یردن کلوب کیدن انسان وحیوانك ایزینه دینور ودعلج بر جماعت اسمیدر (الدغبجة) غین معجمه وبای موحده ایله دحرجه وزننده دوه‌لری هرکون صویه کتورمك معناسنه‌در یقال دغبج المال اذا اوردها کل یوم تأنیث ضمیر ابل اعتباریله‌درزیرا عندالاعراب مال دوه قسمندن عبارتدر ودائما نفسنی ناز ونعیم واکل وشرب نفیسله پرورده ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال هم یدغبجون انفسهم ای هم فی نعیم والاکل یعنی کل یوم (المدغبج) مزعفر وزننده بدنی شیشمان انسان وحیوانه دینور (دعبج) جعفر وزننده مر ان قریندیه برموضعدر (الدغبجة) نوله دحرجه وزننده خاصة عورت قسمی افراط اوزره سموزلکدن وجودی ایری وعظیم اولوب حرکت وقیام خصوصنده آغرلشمق معناسنه‌در یقال دغبجت المرأة اذا عظمت واثقلت وآدیملری صیق صیق وخرده خرده آتارق یوریمك معناسنه‌در یقال دغبج الرجل اذا مشی متقاربة ودوه‌لر براوغوردن صویه هجوم ایلمك معناسنه‌در یقال دغبجت الابل اذا کرت علی الماء وبری اوته کلوب کتمك معناسنه‌در یقال دغبج الرجل اذا اقبل وادبر (الدلج) فتحتینله و(الدلجة) دالك ضمی وفتحیله کیجه‌نك اولنده قالقوب یوله کتمك حالنه دینورکه اسملردر (الادلاج) همزه‌نك کسریله کیجه‌نك اولنده قالقوب یوله کتمك معناسنه‌در یقال ادلج القوم ادلاجا اذا ساروا من اول اللیل (الادّلاج) همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله کیجه‌نك آخر وقتنده قالقوب یوله کتمك معناسنه‌در وبو افتعال بابندندر ادکارکبی ادّلج القوم اذا ساروا من آخر اللیل اساسده فتحتینله دلج ودال فتحیله دلجه اخشامدن قالقوب بتون کیجه کتمك ودلجه دالك ضمیله کیجه‌نك آخرنده کتمك معنالرینه اسم اولمق اوزره واولدن فعل افعال بابندن یقال ادلج القوم اذا ساروا اللیلة کلها وثانیدن فعل افتعال بابندن یقال ادلجوا بالتشدید اذا ساروا فی آخر اللیل عبارتیله مرسومدر حتی قنفذه ابومدلج اطلاقی بتون کیجه گزوب یوریدیکنه مبنی‌در وصحاحده دخی بووجه اوزره مبیندر ونهایه‌ده * علیکم بالدلجة فان الارض تطوی باللیل حدیثنده هی سیر اللیل یقال ادلج بالتخفیف اذا سار من اول اللیل وادّلج بالتشدید اذا سار من آخره والاسم منهما الدلجة والدلجة بالضم والفتح ومنهم من یجعل الادّلاج بالتشدید اللیل کله وکأنه المراد فی هذا الحدیث لانه عقبه بقوله فان الارض تطوی وانشدوا لعلی رضی الله عنه * اصبر علی السیر والادلاج فی السحر * وفی الرواح علی الحاجات والبکر * فجعل الادلاج فی السحر عبارتیله مسطور اولمغله مختلف فیه اولدیغنی اشعار ایلمشدر واقعا شهاب دخی بونده اهل لغتك اختلافنی تصریح ایلمشدر حتی ابن درستویه دلجه ودلجه که فتحله وضمله‌در مطلقا کیجه کتمك معناسنه‌در کرك اول ووسط وکرك آخر اولسون دیو تنصیص وبو بابده امام ثعلبی تغلیط ایلدیکنی بیان ایلمشدر * پس مؤلفك بیانی قاصر اولور انتهی (الدالج) خارج وزننده شول کسه‌در که قیو باشندن قوغه‌یی آلوب دوکك ایچون حوضه کتورر اوله ودوه‌لرك صاغیلن سودلرینی اوته‌یه بیوك قابلره نقل ایدن کسه‌یه دینور (الدلوج) ولوج وزننده اشبو ایکی معنادن مصدردر قیو باشندن قوغه‌یی آلوب دوکك ایچون حوضه کوتورمك وصاغیلن سودلری آلارغه‌ده بیوجك قابلره نقل ایلمك معنالرینه‌در یقال دلج الرجل دلوجا من الباب الاول اذا اخذ الدلو ومشی بها من رأس البئر الی الحوض لیفرغها فیه ویقال دلج اذا انقل اللبن اذا حلبت الابل الی الجفان (المدلج) و(المدلجة) میملرك ودالك فتحیله اسم مکانلردر قیو ایله صودوکدجك حوض ماینه دینور (المدلج) و(ابومدلج) که محسن وزننده‌در کرپی‌یه اطلاق اولنور بتون کیجه گزوب یوریدیکی ایچون (بنومدلج) کنانه‌دن برقبیله‌در (المدلجة) مکنسه وزننده شول بیوك علبه‌یه یعنی کوللك تعبیر اولنان قابه دینورکه صاغیلن سودا کا نقل اولنور لکن بونك بناسی آلت اولمغله معنای مذکور قیاسه مخالف اولور (المدلجة) مرتبه وزننده دلوجدن اسم مکاندرته کذا کراولندی ومدلجه وحشی جانوراینه اطلاق اولنور کناس الوحشی معناسنه آهو یتاغی کبی (الدولج) جوهر وزننده بودخی وحوش اینه دینور وزیر زمین تعبیر اولنان ایزبه‌یه ولغم کبی یره دینور (الدلجان) رمضان وزننده چوق چکرکه‌لره اطلاق اولنور (مدّلج) میمك ضمی ودال مشدده‌نك فتحیله مطلب وزننده ابن المقدام اسمیدرکه محدثیندندر (دلیج) زبیر وزننده و(دلّاج) کتان وزننده اسماء رجالدندر (الدموج) دخول وزننده برنسنه شی آخره کیروب آنده محکم یرلشمك معناسنه‌در یقال دمج الشیء دموجا من الباب الاول اذا دخل فی الشیء واستحکم فیه ویقال دمج الوحش فی الکناس وآدیملری صیق صیق آتارق سرعتله سکردوب کتمك معناسنه‌در یقال دمجت الارنب فاسرع تقارب قوائمها فی الارض * شارحك بیانه کوره ارنب مثالدر بعیر وسائر حیوانانده دخی مستعملدر وفعلك تأنیثی ارنبك مؤنثه تخصصی قولنه مبنیدر (الاندماج) انفعال وزننده و(الادّماج) همزه‌نك ودال مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده و(الادرماج) همزه‌نك ورانك کسری ومیمك تشدیدیله که فی الاصل ادرنماج ایدی احرنجام وزننده نون میمه قلب وادغام اولنمشدر بونلرده برنسنه ایچره کیروب آنده کرکی کبی

يرلشمك معناسنه در يقال ادمج الشئ وادمج وادرمج اذا دخل فى الشئ واستحكم فيه (الدمج) دالك فتحى وميمك سكونيله
اورلمش صاچه دينور ضفيره معناسنه * شارح ديركه ماده مزبوره انطوا وستر معناسنه موضوع اولمغله معانئ سائره
اكدن متفرعدر (الدمج) دالك كسريله صيق دوسته دينور يقال هودمج فلان اى خدنه ومثل ونظير معناسنه در يقال
هودمجه اى نظيره (المندمج) اسم فاعل بنيه سيله مدور نسنه يه دينور يقال نصل مندمج اى مدور (التدامج)
تفاعل وزننده برخصوصده يارد ملشمق معناسنه در يقال تداجموا عليه اذا تعاونوا (الداجم) خارج وزننده
قرا كو مظلم معناسنه در يقال ليل داجم اى مظلم (المدماجة) ميمك كسريله باشه صاريلان صارغه اطلاق اولنور
عمامه معناسنه اساسده بونلرك مجموعى مجاز اولمق اوزره مرسومدر انطوا معناسندندر (الدميجة) دالك ضمى وميم
مشدده نك فتحيله اويقوجى وخانه سنه ملازم تنبل كشى يه دينور تغليظ ايچون تضعيف اولنمشدر يقال هو دميجة
لاخير فيه اى نوام لازم لمنزله (الدماج) غراب وزننده و(الدماج) كتاب وزننده سرا واقع اولان على قول قوى ومحكم
اولان صلح ومصالحه يه وصف اولور يقال صلح دماج ودماج اى خفى او محكم بودخى مجازدر (الادماج) همزه نك
كسريله برنسنه يى برثوب ايچره دوروب صارمق معناسنه در يقال ادمجه اذا لفه فى ثوب بعض شراحك دمج وادماج
اطلاق ايتدكلرى طريقه كه متندن جزكى يى رفع ايلسه لر يكسخن كلام مرصف اولور بو معنادن مأخوذدر نخبة
ابن حجر كبى (المدمج) مكرم وزننده قارا وقنه اطلاق اولنور وبدملج معناسنه دركه عنقريب مشروحدر (دماج)
غراب وزننده برموضع آديدر (الدملج) جندب وزننده ايكى لغتنه كوره ده يعنى دالك ولامك ضمى ودالك ضمى ولامك
فتحيله و(الدملوج) زنبور وزننده بازوبنده وقولچاغه دينور معضد معناسنه (الدملجة) دحرجه وزننده و(الدملاج)
دحراج وزننده صانع يدنده ايشلديكى ايشى دوزلدوب هرطرفنى وجه لايق اوزره راست وهموار ايلمك معناسنه در
قيومجينك يابديغى بلازكى تسويه سى كبى يقال دملج الشئ دملجة ودملاجا اذا سوى صنعته (الدماليج) دالك فتحيله
صلابتلو يك يرلره دينور دملوج مفرديدر (المدملج) مدحرج وزننده بغايت دوز واملس اوله رق يرى برى ايچره
درطوب دورلمش كره شكلنده يوارلق نسنه يه دينور مدرج املس معناسنه دوز يوارلق طاشه وكله يه وطوپه مدملج
اطلاقى بوكه مبنيدر صحاح مترجمنك صيرنجق دوز يول ايله تفسيرى المدرج كلمه سنك ميمى مفتوح وهم ايلديكنه
مبنى درميم ايسه مضموم اولمغله مطوى معناسنه در (الدملج) عصفر وزننده معاذ بن عمرو بن الجموح انصارينك فرسى
اسميدر (الدناج) دالك كسرى ونونك تخفيفيله برايشى ياخود برخصوصى قوند ومحكم واستوار ايلمك معناسنه در
يقال دنج الامر دناجا من الباب الاول اذا احكمه (الدنج) ضمتينله عقلاء معناسنه دركه عاقل وهوشيار جماعته دينور
كلمهٔ مذكوره داناج آتيدن منصرف اولمق محتملدر يقال هم دنج اى عقلاء (الداناج) داناى فارسى معربيدركه بيليجى
عالم معناسنه در ومحدثيندن عبدالله بن فيروز البصرى لقبيدر (الدائج) دارج وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى
يقال تراب دائج اى دارج (ادهج) احمد وزننده نجه نك يعنى ديشى قيون قسمنك اسميدركه آنكله تسميه ايدرلر
وصاغمق ايچون چاغردقلرنده ادهج ادهج ديو چاغررلر (الدهبرج) دالك وباى موحده نك وراى مشدده نك فتحيله
ده پره فارسى معربيدركه عشر ريشات يعنى اون يلك ديمكدر فارسيده ده اون عدد و پر و پره باى فارسيهٔ مفتوحه ايله يلكه
دينور بو لفظ ابونواسك صقر وصفنده سويلديكى اشبو * بين خوافيه الى الدهبرج * ينهس سير المقود المحملج * بيتنده
واقعدر (الدهرجة) دحرجه وزننده سرعتله يوريوب كتمك سير سريع معناسنه در يقال دهرج الرجل اذا سار
سريعا (الدهمجة) دحرجه وزننده بردوزيه يوريميوب قارشق يوريمك على قول آديملرى صيق صيق آتارق تيز تيز
يوريمك معناسنه در يقال دهمج البعير اذا مشى مختلطا اوقارب خطوه واسرع و باشلو سالخورده كسنه بوقاغيله يورر كبى
يايجه ياتجه وآغر آغر يوريمك معناسنه در يقال دهمج الشيخ اذا مشى كانه فى قيد و بركسنه برخبر اوزره كندى عندندن
براز سوز ضم وزياده ايلمك معناسنه در يقال دهمج الخبر اذا زاد فيه يعنى من عنده (الدهمج) جعفر وزننده وسعتلو
وسهولتلو اولان شيئه دينور واسع سهل معناسنه ومطلقا قوروى و يابوسى عظيم اولان نسنه يه دينور (الدهامج)
علابط وزننده بودخى عظيم الخلقه اولان شيئه دينور وايكى اوركلودويه دينور وآديملرنى خرده خرده آتارق سرعتله
يورر بين انسان وحيوانه دينور (الدهانج) نونله دهامج وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى (الدهنجة) دهمجه وزننده
وجمله معنالرنده مرادفدر (الدهنج) جعفر وزننده وفتحاتله لغتدر زمرد كبى برنوع جوهرك اسميدر اشبو دهنج دهنه
فارسى معربيدر تركيده دهنهٔ فرنكى ديدكلرى متعارفدر باقر وكومش معدنلرنده وسائر معادنده ايچره دن تكون ايدر
برحجردر التون معدننده زبرجدك تكونى كبى وانواعى واردر (الدوج) موج وزننده بركسنه يه خدمت ايلمك معناسنه در
يقال داج الرجل دوجا اذا خدم (الداجة) حاجه وزننده عسكرك تابعلرينه دينور خدام ومكار وجمال كبى تابعى

جماعت اعتبار یله در * مؤلف بونی دج ماده سنده دخی ایراد ایلمشدر که دجیج معناسندندر بو راده دوج ماده سندن
فی الاصل دائجه اولوب بعد القلب اعلال اولنمشدر ودیج آتیدن مأخوذ یائی اولمق احتمال غالبدر وداجه حاجت
صغیره معناسنه در یعنی مقتضی اولان شیئك یسیر وصغیرینه دینور که پك لزومی اولمیوب ناچیز مقوله سی اوله جقدر
علی قول داجه حاجه لفظنه اتباع ومزاوجه اوله رق ایراد اولنور * مؤلف بونکله اشو حدیثه اشارت ایلمشدر قال
فی النهایة وفی حدیث انه * قال له رجل ماترکت من حاجة ولاداجة الا اتیت * تنه که دج ماده سنده بیان اولندی
(الدوّاج) رمّان وزننده و (الدواج) غراب وزننده اوستلك تعبیر اولنان لباسه دینور که جمله اثواب اوزره کیلور
سامینك بیانه کوره فراجه کبی جمله لباس اوزره کیلوب جمیع اجزاء بدنی ستر ایدن لباسدر یقال ثوب دواج ای سابغ
غطی جسده کله وزمخشری مقدمة الادبده جامهٔ زبرین ایله تفسیر ایلمشدر که اوستلك اوله جقدر حالا بنش تعبیر
ایلدیکمز لباس دخی آندندر * شارحك بیانه کوره فارسیدن معربدر والحاصل دواجه فراجه یه وسائر اوست لباسنه
شاملدر (الدیج) دالك فتحی ویای تحتیه نك سکونیله و (الدیجان) فتحاتله آزجه آزجه یوریمك معناسنه در یقال
داج الرجل یدیج دیجا ودیجانا اذا مشی قلیلا ودیجان صغیر وخرده دوه لره دینور که بیوکلرك اکسه لرنده کیدرلر
وجکر که کر وهنه اطلاق اولنور و بونلر رمضان کبی اسم اولمشلردر * فصل الذال المعجمة * (الذأج) ذالك فتحی
وهمزه نك سکونیله صویی شدتله برصولقده چکوب ایچمك معناسنه در علی قول آزجه آزجه ایچمك معناسنه اولمغله
ضد اولور یقال ذأج الماء وذئج ذأجا من الباب الثالث والرابع اذا جرعه شدیدا او شربه قلیلا قلیلا ضد * مؤلفك
بونی اضداددن عدی غیرملایمدر زیرا اختلاف مزبور قوایله کوره در اصل ضد قره کلمه سی کیبدر که حیض
وطهر معناسنه در وذأج بوغزلمق معناسنه در یقال ذأج العصفور اذا ذبحه ویرتمق معناسنه در یقال ذأج السقاء
اذا خرقه وقزارمق معناسنه در یقال ذأج الورد اذا احمرّ (الذؤج) صبور وزننده پك قرمزی نسنه یه دینور قانی
کبی احمر کلمه سنه اکثری تأکید اولور یقال احمر ذؤوج ای قانئ (الانذأج) انفعال وزننده یرتلمق معناسنه در
یقال انذأجت القربة اذا تخرّقت (الذج) حجّ وزننده ایچمك معناسنه در یقال ذج الماء اذا شربه وسفردن
ودیار غربتدن وطنه کلمك معناسنه در یقال ذج فلان اذا قدم من سفر (الذاج) حاجّ وزننده آندن اسم فاعلدر
سفردن کلان کشی در (الذحج) ذالك فتحی وحای مهمله نك سکونیله قبوقلی شیئك قبوغنی چیقارمق معناسنه در
سحج کبی یقال ذحجه ذحجا من الباب الثالث اذا سحجه ای قشره وشدید یل برآدمی طوردیغی یردن آخر یره
سورکدروب کوتورمك معناسنه در یقال ذحجت الریح فلانا اذا جرته من موضع الی آخر (مذحج) مجلس وزننده
فی الاصل یمنده برتپه اسمی اولوب مالك وطیء نام برادرلری والده لری آنك یاننده طوغردقله شعبه لری اولان قبیله
مذحج ایله تسمیه اولندی جوهری بونی اشو جیم بابنك میم فصلنده ثبت ایلمشدر هرنقدر میمك اصالتنی امام سبویه
جانبنه احاله ایلدیسه ده غلط ایلمشدر (الاذحاج) همزه نك کسریله مکث واقامت ایلمك معناسنه در تقول اذحجت
بالمكان ای اقمت قال الشارح ویقال اذحجت المرأة علی ولدها اذا اقامت علیه بعد موت بعلها فقیل منه مذحج
اسم قبیلة (الذعج) ذالك فتحی وعینك سکونیله شدتله اوته قاقمق معناسنه در یقال ذعجه ذعجا من الباب الثالث
اذا دفعه شدیدا وجماع ایلمك معناسنه در یقال ذعج جاریته اذا جامعها (الذلج) ذالك فتحی ولامك سکونیله صویی
یوده یوده ایچمك معناسنه در یقال ذلج الماء ذلجا من الباب الاول اذا جرعه (الذوج) موج وزننده ایچمك
معناسنه در یقال ذاج الماء یذوج ذوجا اذا شربه (الذیج) ذالك فتحی و یانك سکونیله بو دخی ایچمك معناسنه در پس
واوی و یائی اولور یقال ذاج الماء یذیج ذیجا اذا شربه (الذباج) علاج وزننده باده مجلسنده همدم اولمق منادمه
معناسنه در و بو مفاعله بابندن مصدر در یقال ذابجه ذباجا اذا نادمه * فصل الراء المهملة * (الربج) رانك فتحی
وبای موحده نك سکونیله و (الروبج) جوهر وزننده کوچك وخفیف اولان درهمه یعنی اقچه یه دینور * شارح دیر که
اهل بصره بینده متداولدر ولفظ مزبور فارسیدن دخیلدر بو جهتدن مؤلف درهم صغیر خفیف عنوانده یعنی
منکرا ایراد ایلسه انسب ایدی تا که تنوین تنویعه حمل ایله برنوع اقچه اسمی اولدیغی ظاهر اولور ایدی (الرباجة)
رانك فتحیله کند ذهن و بلید ونادان اولمق معناسنه در و بو مصدر در لکن مؤلف فعانه تصدی ایلمامشدر طاهرا
بلادت ماده سنه اعتبار ایله باب خامسدن یاخود باب رابعدن مصوغدر (الرابج) خارج وزننده کرکی کبی تابا
وطراوتی بولوب اوزلنمش نباته دینور یقال صلیان رابج ای ممتلئ ریان (الارباج) همزه نك کسریله قصیر القامة
بودور اولاد پیدا ایلمك معناسنه در یقال اربج الرجل اذا جاء ببنین قصار * مؤلفك بنین ایله تمثیلی تغلیبه محمولدر
(الترّبج) تفعل وزننده خاتون زوجندن نصکره اره وارمیوب اولادی اوزره قیلم وآملرك درد وموُنتلرینه صبر واشتغال

ایلمك معناسنه در یقال ترببت المرأة علی ولدها اذا اشبلت (الرباجیة) تخفیفله کراهیه وزننده حق و بلاهتی اولان خاتونه دینور و بورباعیه وشناحیه کبی اسمدر (الرباجی) رانك فتحی و بانك تخفیفیله شولوجودی ایری و یاقشقسز وغلیظ کسنه یه دینور که مترلی قریه ایله بادیه بیننده اوله بعض نسخه ده الضخم الجافی و بعضنده الضخم والجافی عنوانده مرسوم اولمغله نسخهٔ ثانیه یه کوره مطلقا ایری وغلیظ ودیزمان کشی یه کذلك قبا وغلیظ وناتراش اولوب بین القریة والبادیه اقامتکزین اولان کشی یه دینور والحاصل مؤلف الرباجی الضخم الجافی وفی بعض النسخ والجافی الذی بین القریة والبادیة عبارتیله رسم ایلمکله اول کونه ترجمه اولندی لکن بوعباره ده چندان ذائقه اولمامغله بالضروره استقراء اولنوب لکن شفاء صدرحاصل اولمدی ظاهرا بوراده تحریف وسقاطه کبی برغبار واردر اکثر مأخذلرده خصوصا صحاحده رجل رباجی یفخر باکثر من فعله عبارتیله مرسوم اولمغله قولی فعلنه غالب اولان لافجی کسنه اولمش اولور خلاصه بومقام مشوش و بی نطامدر ولفظ مز بورظاهرا رباجهٔ مذکوره یه منسوبدر پس مؤلفه کورمه شهری ونه بدوی اولمغله ایکی طرفك توره سندن اولمامغین برمعجون ثقیل و بی رابطه ووخیم شخص اولور (الاربجان) همزه نك کسریله برنوع نبات آدیدر (الرتج) رانك فتحی وتای فوقیه نك سکونیله قپوبی باغلمق معناسنه در که سورکو ومندال وکلید مقوله سیله قپایوب بند ایلمکدن عبارتدر یقال رتج الباب رتجا من الباب الاول اذا اغلقه (الارتاج) همزه نك کسریله بودخی رتج معناسنه در یقال ارتج الباب بمعنی رتجه وتکلم ایدن کسه یه سوز باغلمق معناسنه در که حصر اولمق تعبیر اولنور و بومجازدر یقال ارتج علی المتکلم بضم الهمزة یعنی علی بناء المجهول اذا استغلق علیه الکلام فلم یقدر علی اتمامه ✽ کرچه مؤلف همزه نك ضمنی تقییدایلیوب همان ضبطیله اکتفا ایلمشدر لکن مصباحده وسائر امهاتده وهو مبنی للمفعول مخفف عنوانیله مشروح اولمغله وجه مذکور اوزره تصریح اولنمشدر وارککه چکلمش ناقه رحمنی ارککك منیسی اوزره عقد و بند ایلسه ارتجت الناقة دیرلر اغلقت رحمها علی الماء معناسنه زیرا منی طوتدقده رحمك آغزی منسد اولمغله کویا که ناقه کندیسی قپامش اولور کذلك ارتجت الدجاجة دیرلر امتلأ بطنها بیضا یعنی طاوغك قرنی یمرطه ایله طولدی معناسنه که یمرطه ز'یله طولمغله کویا که یمرطه محلی سدایتمش اولور ودریا جوش وخروش ایلمکله صوبی طاشوب هر یری بوریوب ستر واحاطه ایلمك معناسنه استعمال اولنور کویا که واره جق وچیقه جق یرلری بتون سد واغلاق ایدر یقال ارتج البحر اذاهاج وکثر ماؤه فغمر کل شئ و بلیهٔ قحط وغلاهر محله عام وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور کویا که مخرج ومخلص یرلری بالجمله سدایلمشدر یقال ارتجت السنة اذا اطبقت بالجدب وقار و یغمور مقوله سی متصل یاغوب هر یره محیط وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارتج الثلج اذا دام واطبق وخصب ورخاهر یره عام وشامل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارتج الخصب اذا عم الارض ودیشی حیوان کبه اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال ارتجت الاتان اذا حملت و بواغلاق رحم مثالیله همان متحددر (الرتجان) فتحاتله چوجق یوریمکه باشلمق معناسنه در یقال رتج الصبی رتجانا من الباب الاول اذا درج (الرتج) فتحتینله بودخی متکلم سوزسو یلرکن حصر اولمق معناسنه در یقال رتج المتکلم رتجا من الباب الرابع اذا استغلق علیه الکلام ورتج بیوك قپویه دینور باب عظیم معناسنه رتاج دخی دینور (الارتتاج) افتعال وزننده و (الاسترتاج) استفعال وزننده بونلرده سوزسو یلرکن حصر اولمق معناسنه در یقال ارتتج علی المتکلم واسترتج علیه کلاهما علی بناء المفعول اذا استغلق علیه الکلام (الرتاج) کتاب وزننده بیوك قپویه دینور باب عظیم معناسنه وشول قپالو بیوك قپویه دینور که اوبمه کوچك قپوسی اوله که آندن ایشلنه ناوربلی قپو وقوزبلی قپو تعبیراولنور ورتاج مکهٔ مکرمه نك اسمیدر لکن نهایه ده ومنه الحدیث ✽ جعل ماله فی رتاج الکعبة ✽ ای لها فکنی عنها بالباب لان منه یدخل الیها عبارتیله مرسوم اولمغله اضافت بیانیه اوزره رتاجله کعبه کنایه اولنمشدر و بوعنوان کمال تعظیمی مشعردرنته که درکاه پادشاه وعتبهٔ علیه وسدهٔ سنیه عنوانلری تعظیم ایچون ایراد اولنور کذلك اساسده جعل ماله فی رتاج الکعبة اذا جعله هدیا الی الکعبة قال الشاعر ✽ اذا احنفونی فی علیة اجنحت ✽ یمینی الی شطر الرتاج المضبب ✽ ای حلفت بالکعبة عبارتیله ومصباحده جعل فلان ماله فی رتاج الکعبة ای نذر مهدیا ولیس المراد نفس الباب عنوانیله مرسوم اولمغله مکه یه ده رتاج اطلاقی مدخل کعبه اولمق علاقه سیله مجاز اولمق اغلبدر ورتاج قوند وصمصقی محکم وطقناز اولان شیئه اطلاق اولنور ومنه یقال ناقة رتاج الصلا ای وثیقة وثیجه یعنی یانجق اتلری صمصقی طقناز ومحکمدر (المراتج) میمك فتحیله طاره جق یوللره اطلاق اولنور مرتج مفردیدر منهج وزننده (الراتج) رانك فتحیله قیالره دینور صخور معناسنه مفردی رتاجه در رانك کسریله شارح دیرکه بونده ها سزرتاج نسخه سی غلطدر زیرا فعال فعائل اوزره جمعلنمز (المرتجة) مکرمه وزننده که ارتاجدن

اسم مفعولدر كثير النبات اولان ارضه وصف اولور يقال ارض مرتجة اى كثيرة النبات (الرويتج) مصغر بنيه سيله
بر موضع آديدر (الرتج) رانك كسريله حرام وممنوع اولان شيئه اطلاق اولنور كه غيرك تصرفنه وجه وسبيل
مسدود اوله نته كه غلق دخى بو معنايه مستعملدر وحلاله طلق اطلاق اولنور يقال مال رتج وغلق وهو خلاف
الطلق يعنى حرام ممنوع لاسبيل اليه واوته سى چيقمز ديبسز صوقاغه وصف اولور يقال سكة رتج اى لامنفذ لها
(الرج) رانك فتحى وجيمك تشديديله برنسنه يى يرى اوته تحريك ايدوب صرصمق معناسنه در كه متعديدر ولازم اولور
صرصلمق تحرك واهتزاز معناسنه يقال رج الشئ رجا من الباب الاول فرج اى حركه وهزه فتحرك واهتز
ومنه قوله تعالى ❊ اذا رجت الارض رجا ❊ اى حركت حركة شديدة وآليقومق معناسنه در يقال رجه عن الامر
اذا حبسه عنه وخانه يه قبو يابمق معناسنه در يقال رج الباب اذا بناه (الرجرجة) زلزله وزننده شدتله يرى اوته
وينسايوب حركت واضطراب ايلمك معناسنه در يقال رجرج الشئ اذا اضطرب لكن اساسده بو متعدى
اولمق اوزره مرسومدر ورجرجه يوريلوب فروماندہ اولمق معناسنه در يقال رجرج الرجل اذا اعيى (الارتجاج
افتعال وزننده و (الترجرج) تزلزل وزننده بونلرده يرى اوته شدتله حركت واضطراب ايلمك وچالقنمق معناسنه در
يقال ارتج البحر ارتجاجا وترجرج اذا اضطرب وهاجت امواجه قال الشارح وفى النهاية وفى الحديث ❊ من ركب
البحر اذا ارتج فقد برئت منه الذمة ❊ اى اضطربت امواجه وفى بعض الرواية فلا دية له يعنى دريا تلاطم اوزره
ايكن كمى يه وقايغه بينوب عزيمت ايدن كسه كندى دمنى هدر ايلمش اولور پس نفسنى هلاكه القا ايلكله دعواسنى
كندى ملاحظه ايلسون (الرجرجة) رانك كسريله حوض ديبنده قلان صو بقيه سنه دينور امهات سائره ده
چالقنه رق متكدر اولان صو بقيه سيله مفسردر ومقتضاى ماده دخى بو يلجه اولمقدر ورجرجه جنكاهده اولان
جماعت كثيره يه يعنى چوق عسكره اطلاق اولنور دريا كبى چالقندقلرى حسبيله سائر امهاتده بو رجراجه عنواننده
مثبتدر ورجرجه توكركه اطلاق اولنور بزاق معناسنه وعقل وادراكدن بى بهره اولان كسه يه اطلاق اولنور بيهوده
حركت واضطرابنه مبنى يقال هو رجرجة اى لاعقل له (رجرج) فلفل وزننده بر نبات آديدر (الرجاج) سحاب
وزننده آريق ومهزول وزبون قيونلره وكچيلره اطلاق اولنور ضعفلرندن يرى اوته صالنوب يقلدقلرى ايچون مفردى
رجاجه در هايله ورجاج كذلك ضعيف وناتوان اولان انسانلره ودوه لره دينور يقال ناس رجاج وابل رجاج اى ضعفاء
ويقال نعجة رجاجة اى مهزولة ❊ شارح ديركه مؤلف والابل يرينه والمواشى ديسه انسب ايدى (الرجاء) رانك
فتحى وجيمك تشديديله سمزلكدن اوركچى بيولشاولوب تيرل تيرل دترين ناقه يه دينور يقال ناقة رجاء اى عظيمة السنام
ومرتجه كرچه بعض نسخه ده تأنيث عنوانيله ومرتجها واقعدر اولدخى صحيحدركه مضاف اليهدن اكتساب
تأنيث ايلمش اولور (الرجراج) رانك فتحيله بردواء اسميدر (رجراجه) هايله بحرين قضاسنده بر قريه آديدر
(ارجان) همزه نك وراى مشدده نك فتحيله على قول رجان كه رانك فتحى وجيمك شده سيله دربر بلده آديدر كه فارس
الكاسنده در ورجان كتان وزننده نجدده ترابنده بر وادى آديدر (الارجاج) همزه نك كسريله قصراغك
طوغرمسى زمانى يك يقلشوب يانجقلرى دتره يوب اضطرابه باشلمق معناسنه در يقال ارجت الفرس ارجاجا اذا اقربت
وارتج صلاها فهى مرج اصله مرجج وصف خاص جمله سندن اولغله بلا هاء وارد اولمشدر (الردجان
فتحاتله درجان معناسنه در كه مؤلفه كوره مطلقا يوريمك وسائره كوره پير واختيار ياخود صبى يورويشى كبى
آهسته جه ايمكليه رك يوريمك معناسنه در يقال ردج ردجانا من الباب الاول بمعنى درج درجانا (الردج) فتحتينله
قول مردار نسنه يه دينور كه عقب ولادتده هنوز برنسنه اكل ايلمزدن مقدم قوزينك ياخود آت قولونك
قرنندن يعنى دبرندن چيقار مراد فضله سى اوله جقدر نته كه چوجقدن ابتدا چيقان فضله يه عق ديرلر (الارندج
همزه نك وراء ودالك فتحيله وهمزه نك كسريله زبا نزددر سياهه ومورہ بويانمش كونه دينور جلد اسود معناسنه كه
آندن بعض نسنه اتخاذ اولنور و بورنده فارسى معربيدر تركيده دخى رنده و بعض دياردہ قارقين تعبير ايتدكلريدر
لكن اول صاغرينك كارى وكوتوسيدر (الارداج) همزه نك فتحيله كه روبه نام شاعرك اشبو ❊ كانما سرولن
فى الارداج ❊ مصراعنده واقعدر ذكر اولنان ارندج ديمكدر ❊ مترجم ديركه بوراده ارداج ارندج معناسنه كلور
ديمك دكلدر بلكه شاعر وزن وقافيه ايچون ارندج لفظنه ندن ارداج لفظنه عدول ايلمدى پس مرادى ارندج
ديمكدر زيرا عربك جمله استعمالاتندن برى دخى بودر كه بعضا اقامت وزن شعر وتسويه قافيه ايچون اسماء
وافعالك عدد حروفلرنى بسط يعنى زياده وقبض يعنى نقص ايدرلر و بعضا بناى آخره عدول ايدرلر مثلا اشبو
وليلة خامدة خمودا ❊ طخياء تغشى الجدى والفرقودا ❊ بيتنده فرقد كلمه سندن عصفور وزننده فرقود كلمه سنه

اولور زياده سيله وقاف ضم ايله عدول ايتدكلرى كبى ومانحن فيه دخى بو قبيلدندر ونقص ايتدكلرى اشبو ❊ غزتى الوشاحين صموت لخلخل ❊ مصراعنده واقع خلخل كبى كه خلخالدن مختصردر لسان عربده بومقوله استعمالات بك چوقدر اول امردن عرف شايعه استناد اولنمامق واجبه دندر (اليرندج) يالى تحتيه نك فتحيله شول قاره بويه دينوركه آنكله خف مقوله سى نسنه بويانور ياخود زاج تعبير اولنان قاره بويا نك اسميدر بو دخى معربدر (اليدجان) رانك ودالك فتحيله بازركان يوكلرينى كوتورن يوك دوه لرينه دينور (الرعج) رانك فتحى وعينك سكونيله بركسنه نك مال ومنالى فراوان اولمق معناسنه در يقال رعج ماله رعجا من الباب الرابع اذا كثر و برآدمى مضطرب و بيقرار ايلك معناسنه در يقـال رعج فلانا رعجا من الباب الثالث اذا اقلقه وشمشك يدرپى چاقق معناسنه در يقال رعج البرق اذا تتابع لمعانه وحق تعالى برآدمى صاحب ثروت ويسار قلمق معناسنه در يقال رعج الله سبحانه فلانا اى جعله موسرا (الارعاج) همزه نك كسريله بو دخى بركسه يى مضطرب و بيقرار ايلك معناسنه در يقـال ارعجه اذا اقلقه و رفاه و يسار صاحبى اولمق معنلسنه در يقال رعجه الله تعالى فارعج اى صار موسرا (الارتعاج) افتعال وزننده دتره مك معناسنه در يقال ارتعج الرجل اذا ارتعد ومال چوغالمق معناسنه در يقال ارتعج المال اذا كثر ودره صوايله طولمق معناسنه در يقال ارتعج الوادى اذا امتلأ (الرفوج) قابله صبور وزننده خرما اغاجنك بوداقلرى كسلدكدنصكره آدم اموزى شكلنده برنده قلان اوجه بداق دينه دينور و بوازد قبيله سى لغتيدر (الرج) رانك فتحى وميمك سكونيله قوش نجسنى آتمق معناسنه دركه صاغنيه مق وچقرمق تعبير اولنور شكارى قوشلرك حاليدر يقـال رمج الطائر رمجا من البـاب الاول اذا القى ذرقه (الرامج) خارج وزننده شول قوشه دينوركه صياد آنى دام ايچره وضع ايدوب آنكله شكارى قوش صيد ايدرلر ملواح دخى ديرلر تركيده موصطره و پلاق تعبير اولنور (الترميج) تفعيل وزننده يازويى يازدقدنصكره برنسنه ايله افساد ايلك معناسنه در هنوز مركبى ياش ايكن طپراق و پرمق سورمك كبى يقال رمج ما كتب ترميجا اذا افسده (الرماج) سحاب وزننده مرزاغك بوغوملرينه دينور (الرانج) نونك كسريله وقليلا مفتوح اولور برنوع املس خرما اسميدر تعضوض ديدكلرى خرما كبى مفردى رانجه در هايله وهندستان جوزينه دينور (رنجان) سحبان وزننده مغربده بربلده آديدر اعلامدن محمد بن اسمعيل بن عبدالملك الرنجانى اورادندر (الرواج) رانك فتحيله الجه ومتاع مقوله سى ميان خلقده رايج اولوب يوريمك معناسنه دركه كچمك تعبير اولنور كه كساد مقابليدر يقال راج الشئ يروج رواجا اذا نفق وروزكار برجهتده برقرار اولميوب قارشق اسمكله نه سمتدن اسوب كلديكى نامعلوم اولمق معناسنه در يقال راجت الريح اذا اختلطت فلا تدرى من اين تجئ (الترويج) تفعيل وزننده برنسنه يه رواج ويرمك معناسنه در تقول روجته ترويجا اى نفقته (الرواج) كتان وزننده شول انسان وحيوانه دينوركه صوسزلقدن ناشى حوضك اطرافنى كزينوب طولاشور اوله (الرهج) رانك فتحى وهانك سكونيله وهانك فتحيـله جائزدر زيرا حرف حلقـدر توزه دينور غبار معناسـنه وصوسز بلوده دينـور سحاب بلا ماء معناسنه مفردى رهجه در هايله وشور وشغب وشر وفتنه يه اطلاق اولنور (الرهجيج) رانك كسريله ضعيف البنيه انسان وحيوانه اطلاق اولنور ونرم ونازك بدن آدمه اطلاق اولنور (الرهجوج) رانك ضميله رهجيج معناسنه در يقـال رجل رهجيج ورهجوج اى ضعيف وكذا ناعم (الارهـاج) همزه نك كسريله توز قوپرمق معناسنه در يقال ارهج الرجل اذا اثار الغبار وبركسه خانه سنى چوق بخورلمق معناسنه استعمال اولنور يقـال ارهج الرجل اذا اكثر بخور بيته بعض نسخه ده ثلاثى اوله رق اذا كثر عنوانده مرسومدر و بلود چوق يغمور دوكك معناسنه در يقال ارهجت السماء اذا اهمت بالمطر اشبو همت كلمه سنى شارح تخفيفله تقييد ايلمكله همى يهمى ماده سندن اولور وتشديد ايله ده جائزدركه هم حلب لبن معناسنه اولمغله آندن مستعار اولور ويقال نوء مرهج كمحسن من الارهاج اى كثير المطر ونوء ماده سنده شرح اولنمشدر (الرهوجة) رهوكه وزننده برنوع يوريمك معناسنه دركه مراد دابه نك يورغه يوريمسيدر ❊ مترجم ديركه زمخشرى مقدمة الادبده رهوج الفرس رهوار رفت اسب يعنى آت يورغه يوريدى عنوانيله ثبت ايدوب وابن دريد جمهره ده رهوج كلمه سنى هملاج ايله تفسير ورهوار فارسى معربيدر ديو تحرير ايلمكله رهوار فارسيده يورغه يورويشلى دابه يه دينوركه تركيده تحريفله رهوان دخى ديرلر پس رهوجه آندن منصرف اولور (الرهمج) جعفر وزننده مطلقا واسع نسنه يه دينور (الراهنامج) راهنامه فارسى معربيدر كه كتاب الطريق ديمكدر مراد بحريلرك پوصله وقارتى تعبير ايتدكلريدركه آنكله طريق دريا ولمانلر بيلنور تقول عليك بالراهنامج وهو الكتاب يسلكبه الربابنة البحر ويهتدون به فى معرفة المراسى وغيرها ❊ فصـــــل الزاى المعجمة ❊ (الزأج) زانك فتحى وهمزه نك سكونيله ميانه نامى فساد ايله برى برينه قشقرتمق معناسنه در يقـال زأج بينهم زأجا من الباب الثالث

لذا حرّش (الزأبج) جعفر وزننده جله ومجموع معناسنه‌در نته که زأج دخی بو معنایه‌در یقال اخذ الشیٔ
بزأبجه وزأبجه‌ای باخذه کله (الزبرج) زانك و بانك کسریله زینت وآرایشه دینور کرك نقش و وشی ایله و کرك جواهر
مقوله‌سیله اولسون وزبرج التونه دینور ذهب معناسنه وشول یوفقه سحابه دینور که آنده حمرت اوله (المزبرج
امدحرج وزننده پك زینتلو دیمکدر زبرجه‌دن اسم مفعولدر یقال زبرج مزبرج ای مزیّن (الزبردج) زانك و بانك
فتحیله زبرجد دیدکلری جوهره دینور * شارحك بیانه کوره مقلوبدر (زبنج) زانك و بانك و نون مشدده‌نك فتحیله
سفنج وزننده شعرادن ابراهیم بن هرمه‌نك راویسی اسمیدر مولفك راویة قولنده هاء مبالغه ایچوندر (الزج) زانك
ضمی وجیمك تشدیدیله دیرسك اوجنه دینور که قول بو کلدکده دیرسکك اوجندن طوملانجککك باشیدر اساسك
بیانه کوره معنای ثانیدن مأخوذدر وزج مزراغك اشاغی طرفنده اولان تیمور حربه‌یه دینور که یره رکز اولنور جمعی زجاج
کلور زانك کسریله جلّ وجلال کبی وزججه کلور فیله وزننده وزجّ بر موضع آدیدر وازج کلمه‌سندن جمع اولورکاسبذکر
وزجّ اوق تمرنه دینور بونك جمعی کذلك زججه وزجاج کلور (الزجّ) زانك فتحیله برکسه‌یه مزراغك اشاغی تیموری
ایله دورتمك معناسنه‌در یقال زجّ فلانا اذا طعنه بالزجّ وآتمق معناسنه‌در یقال زجّ بالشیٔ اذا رماه ودوه قوشی
یلوب سکرتمك معناسنه‌در یقال زجّ الظلیم اذا عدا (الازجاج) همزه‌نك کسریله مزراغك اشاغی اوجنه
تیمور حربه کچرمك معناسنه‌در تقول ازججت الرمح ای جعلت له زجا (الزجاج) غراب وزننده و حرکات ثلاثه لغتدر
صرچه‌یه دینور فارسیده آبکینه دینور (الزجاج) شدّاد وزننده صرچه ایشلین کسه‌یه دینور که شیشه‌جی تعبیر
اولنور (الزجاجی) تخفیفله و یای نسبتله صرچه صتان کسه‌یه دینور صاحب الاربعین ابو القاسم بن ابی حرث
و یوسف بن عبدالله اللغوی المصنف المحدّث وعبدالرحمن بن احمد الطبری وابو علی حسن بن محمد بن العباس
وفضل بن احمد بن محمد الزجاجیون محدّثلردر وابو القاسم عبدالرحمن بن اسحق النحوی الزجاجی که جمل نام
کتابك مؤلفیدر زانك فتحی وجیمك تشدیدیله درشیخی واستاذی اولان ابو اسحق ابراهیم الزجاجه منسوبدر که
نحویوندن امام مشهوردر (المزج) میمك کسری وزانك فتحیله قصه کونده‌ره دینور که مزراق هیئتنده اولور (الزجج) فتحتینله
انسانك قاشی اینجه و اوزون اولمق معناسنه‌در یقال زجّ حاجبه زججا من الباب الرابع اذا دقّ فی طول (الازجّ) فتحتینله آندن
وصفدر اینجه اوله‌رق اوزون قاشلو کشی‌یه دینور که قلم قاشلو تعبیر اولنور اجزای حسنندر مؤنثنده زجاء دینور یقال رجل
ازجّ وامرأة زجاء ای دقیق الحاجبین فی طول وازجّ سیرلك آدیملو علی قول کوزلری اوزره بیاض بلکی اولان دوه قوشنه
دینور جمعی زجّ کلور زانك ضمیله (التزجیج) تفعیل وزننده قاشلری جنس ایله دوزلدوب اینجه و اوزون یامق معناسنه‌در که
نسوانك و بولوق پشتلرك کاریدر یقال زجج الحاجب اذا دقّقه وطوّله تطویلی اینجلدکده اوزون کورنمك جهتیله در
الزجج) ضمتینله اینتلکه آتشمش ذلول وزبون اشکلره اطلاق اولنور حیرمقتله معناسنه وتمرنلنمش حربه لره وخشت
ومرراق مقوله‌لرنه دینور ظاهرا ازجّ مفردیدر (زجّ لاوه) زانك ضمیله صماتنام محلده بر موضع آدیدر (زجاج الفحل) ارککك
دوه‌نك آزی دیشلرینه اطلاق اولنور زجاج رماحه تشبیه اولنمشدر * شارح دیر که محکمده مطلقا نیاب ایله مفسر اولمغله
خصیصه‌ٔ فحل دکلدر (احجاد لزجاج) همزه‌نك فتحی وزانك کسریله کذلك صماده بر موضع آدیدر (الازدجاج
افتعال وزننده قاشلرك اوجلری کوزلرك قویرقلرینه قدر کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال ازدجّ الحاجب اذ دجاجا
اذاتمّ الی ذنابی العین (المزجوج) میمك فتحیله دریدن اولان شول قوغه‌یه دینور که پك بیوك اولمغله دوندرمسی
ممکن اولمامغین ایکی دوداقلرینی بری برینه قارشد روب بعده دیکرلر (ازرج) درج وزننده مزراغك اشاغی
حربه‌سیله دورتمك معناسنه‌در یقال زرجه زرجا من الباب الاول بمعنی زججه وزرج بعض لغتده چوق آتلرك
کورلتوسنه وجلبه واصواتنه دینور (الزرجون) زانك ورانك فتحیله قربوس وزننده اوزم آصمه سنه علی قول
چبوقلرینه دینور و باده‌یه دینور خمر کبی بعض قیالرده واقع خدابی اویمه چقورلرده بریکمش طوری وصاف یغمور
صوینه دینور جوهری بو لغتی رهمنه مبنی نون بابنده ذکر ایلمشدر وزنی فعلول ظن ایلمشدر بلکه وزنی فعلوندر نته که
راجزك اشبو * هل تعرف الدار لام الخزرج * منها فظلت لبوم کالمزرّج * بیتنده مزرّج تزریجدن اسم مفعولدر
نشوان یعنی سرخوش معناسنه‌در کشیدن فعل تصرّف اولنمغله نونی ساقط اولمشدر پس نونی زائده اولمغله مقامی
اشبو جیم بابیدر * شارح دیر که زرجون زرکون فارسی معرّبی اولمغله بو الفاظ عجمی‌یی تصرّفدر وزرکون فارسیده
التون رنکلو دیمکدر که صاری دیمکدر (زرنج) سمند وزننده ایرانده سجستان ایالتنك قصبه‌سی اسمیدر (زرنوج
زانك فتحی ورانك سکونیله ترکستانده اوزجند نام شهرك وراسنده بر بلده آدیدر زرنوق دخی دیرلر (الزعج) زانك فتحی
وعینك سکونیله برکسه‌یی مضطرب و بیقرار ایلمك معناسنه‌در یقال زعجه زعجا من الباب الثالث اذا اقلقه و یرنسه‌یی

یرندن قوپرمق معناسنه در یقال زعجه اذا قلعه من مكانه وطرد ایلك معناسنه در یقال زعجه لذا طرده وچیقرمق معناسنه در یقال زعج الرجل اذا صاح (الازعاج) همزه نك كسریله بودخی برنسنه یی یرندن قوپرمق معناسنه در (الانزعاج) انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال ازعجه فانزعج ای قلعه عن مكانه فانقلع مصباحده ازاله عن موضعه عبارتیله مفسر اولوب بعضلر مطاوعی كلبوب بلكه مطاوعنده ازعجه فشخص دیلدیكنه ذاهب اولدقلرینی وخلیل وغیرابی لفظندن مطاوعی كلدیكنه قائل اولدقلرینی نقل ایلمشدر پس اكا كوره ازعاج برنسنه یی یرندن عنفله آیرمق معناسنه اولور (الزعج) فتحتینله قلق واضطراب معناسنه در كه بیقرار اولمقدن عبارتدر یقال زعج الرجل زعجا من الباب الرابع اذا قلق (المزعاج) میمك كسریله شول خاتوندر كه بریرده آرام وقرار ایلمز اوله (الزعبج) بای موحده ایله جعفر وزننده و(الزعبج) زبرج وزننده آق باوده علی قول یوفقه وخفیف بلوده دینور ومطلقا خوب ودلكش اولان شیئه دینور وزعبج زیتون اسمیدر (الزعلجة) دحرجه وزننده بدخویلق سوء الخلق معناسنه در (الزغبج) غین معجمه وبای موحده ایله جعفر وزننده عتم یعنی زیتون جبلی یمشنه دینور كه نبق یعنی عربستان كراسی دیدكلری میوه نك خرده لری شكلنده اولور ابتدا ایشل بعده بیاض بعده سیاه اولور وطعمی دارچین آجیسی كبی آجترق طتلو اولور وآندن مربی اتخاذ اولنور (الزغلجة) زعلجه وزننده ومرادفیدر كه آنفا ذكر اولندی لكن مهمله سی اصو بدر (الزلج) زانك ولامك فتحیله ولامك سكونیله جائزدر ایاق قایوب طایمق معناسنه در زلق كبی یقال زلج قدمه زلجا من الباب الرابع بمعنی زلق (الزلج) زانك فتحی ولامك سكونیله و(الزليج) زانك فتحیله یره یاغنی یك یاصیوب كچكك قایارطرزنده خفت وسرعتله یورویوب كتمك معناسنه در یقال مر فلان یزلج زلجا وزلیجا من الباب الثانی اذا خف علی الارض وزلج مزلاج ایله قپویی قپایوب باغلمق معناسنه در یقال زلج الباب زلجا اذا اغلقه بالمزلاج (الزالج) خارج وزننده شدت ومحنتلردن قورتلمش آدمه اطلاق اولنور كویا كه قایوب خلاص اولور وصویی شدتله ایچر اولان كسه یه اطلاق اولنور و بغایت املس وهموار اولمغله همان یایدن قایوب چیقر اولان اوقه دینور یقال سهم زالج اذا كان یتزلج عن القوس (الزوج) صبور وزننده بودخی ذكر اولنان اوقه اطلاق اولنور لكن اساسده وسهم زالج ای یزلج علی وجه الارض ثم یمضی عبارتیله مثبت اولمغله یر یوزنده قایارق كیدوب نشانه وارمیوب صاوشوب كچر اولان اوق اوله جقدر ❊ شارح دخی یزلج علی وجه الارض ولم یقصد الرمیة عبارتیله بیان ایلمشدر (التزلج) تفعل وزننده یرطاییجق اولمغله ایاق قایمق معناسنه در یقال تزلج قدمه بمعنی زلج ومشر و بی شدت ومبالغه اوزره ایچمك معناسنه استعمال اولنور كویا كه مجموعی حنجره دن تزلیج ایدر یقال تزلج النبیذ اذا الح فی شربه (المزلج) معظم وزننده آز نسنه یه اطلاق اولنور كویا كه الدن قایوب كیدر یقال شیء وعطاء مزلج ای قلیل وشول كسه یه اطلاق اولنور كه برقوم وجماعته صكره دن ملحق وملصق اولوب فی الاصل اول زمره دن اولمیه وخلق وخلق جهتنده كامل اولمیوب ناقص اولان كشی یه اطلاق اولنور وهرشیئك الحق ودون اولانه اطلاق اولنور وبخیل وناكسه اطلاق اولنور كویا كه زمرهٔ انساندن تزلیج اولنمشدر وصاف وخالص اولمیان دوستلغه ومحبته اطلاق اولنور یقال حب مزلج ای غیر خالص (المزلاج) مفتاح وزننده و(الزلاج) كتاب وزننده مغلاق معناسنه در كه كلیده دینور لكن مزلاج ال ایله آچیلوب انختره محتاج اولمیان ومغلاق انختره ایله آچیلور اولان كلیده مخصوصدر اساسده الغاز طریقیله یقال المزلاج یغلق به الباب ولا یغلق عبارتیله قول مزبوره تلمیح ایلمشدر فافهم ومزلاج صغریسی اتسز وآریق اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة مزلاج ای رسحاء (الزلوج) صبور وزننده یایدن چابك قایوب كیدر اولان اوقه دینور نته كه ذكر اولندی وچابك وچالاك انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل وفرس زلوج ای سریع وزلوج عبدالله بن جحش الكنانی نام كسنه نك فرسی یاخود ناقه سی اسمیدر و بغایت املس اولمغله الدن چابك قایوب كیدن اوقه اطلاق اولنور یقال قدح زلوج ای سریع الازلاق من الید ❊ مؤلف بونی تكرار ایلمشدر وزلوج دور ودراز یوقشه اطلاق اولنور یقال عقبة زلوج ای بعیدة طویلة (الازلاج) همزه نك كسریله بودخی قپویی مزلاج ایله بند ایلك معناسنه در یقال ازلج الباب اذا اغلقه بالمزلاج (التزلیج) تفعیل وزننده بركسه آغزندن برسوز چیقاروب بین الناس فاش وشایع ایلك معناسنه در كویا كه آغزندن میانهٔ ناسه قایدرمشدر یقال زلج كلامه تزلیجا اذا اخرجه وسیره ای افشاه بین الناس وهمان كفایت مقداری شیء ایله كچنمك خصوصنی صاوشدرمق معناسنه استعمال اولنور یقال فلان یزلج عیشه ای یدافعه بالبلغة (الزلجی) جمزی وزننده و(الزلیجة) ولیجه وزننده جست وچابك ناقه یه اطلاق اولنور یقال ناقة زلجی وزلیجة ای سریعة (الزلجان) فعلانله سبق وتقدم ایلك معناسنه مستعملدر یقال زلجه زلجانا اذا تقدمه (المذلج) ضمتینله صیرنجق اولان ملحین قیاره اطلاق اولنور صخور ملس معناسنه ظاهرا زلیج مفردیدر

مزنج) مقبل وزننده عبد الله بن مطر نام شاعرك تخلصيدر منظومه سى اولان المبوه تلاقى بها يوم الصباح عدوها اذا اكرهت فيها الاسنة تزلج * بيتى تلقبنه باعث اولمشدر واقعا بعض شعراء منظومه سى سيبله تلقب اولمق عادات عربدندر نته كه كتاب مزهرده آنكيچون فصل مخصوص مرسومدر (الزج) زانك فتحى وجيمك سكونيله طولديرمق معناسنه در يقال زج القربة زجا من الباب الاول اذا ملأها ونا س يعنى افساد ايدوب برى برينه دوشورمك معناسنه در يقال زج بين القوم اذا حرش و بر يره دستورسز كستاخانه كيرمك معناسنه در يقال زج عليهم اذا دخل بلا اذن (الزج) فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال زج الرجل زجا من الباب الرابع اذا غضب (الزج) كتف وزننده و (المزنج) ازميجا جدن اسم فاعل اوله رق طارغين وخشمناك آدمه دينور يقال رجل زج ومزنج اى غضوب (الزمجى) زانك وميمك كسريله زمكى وزننده قوشك قويريغى ديبنه دينور اصل ذنب الطائر معناسنه نته كه زمكى دخى بو معنايه در (الزمج) دمل وزننده برنوع يرتجى قوش اسميدر فارسيده اكا دو برادران ديرلر زيرا يسى شكاردن عاجز اولنجه او برجفتى يتشوب اكا اعانت ايدر جوهرى وهمنه مبنى فارسيده ده برادران دينور ديو رسم ايلمشدر دو برادران ايكى برادروده برادران اون برادرلر ديمكدر بوقوشه تركيده اوتلكو وسكسك قوشى تعبير اولنور لونى صارويه مائل وصوتى كوپك اتيكى صوتنه شبيهدر كوجك قوزيلرى وجوجقلرى قاپوب كتورر آنكيچون بزم ديارلرده اكا اوشق قپان تعبير اولنور اكثرى كيجه كلوب يتاقدن جوجقلرى اختطاف ايدر * شارح ديركه برجنس قوش دخى واردر كه زمج الماء ديرلر مصرده اكا نورس ديرلر كوكرجين جثه سنده وبياض اولور قاره بطاق كبى صويه طالوب بالق صيد ايدر (الزأمج) زانك فتحى وهمزه نك سكونيله زأمج وزننده ومرادفيدر كه جمله ومجموع معناسنه در يقال اخذه بزأمجه اى بزأمجه اى كله (الزمجة) زانك وميمك كسريله اركك دوه قوشنك منقارينه دينور (المزمهج) هايله مقشعر وزننده خوشمنظر وتاب وطراوتلو چوق چايره دينور يقال كلأ مزمهج اى انيق ناضر كثير (الزنج) زانك ونونك سكونيله و زانك كسريله زبا نزد در و (المزنجة) ميمك ونونك فتحيله و (الزنوج) زانك ضميله قاره لردن برطائفه در زنجى مفرديدر فارسيده زنكى والكارينه زنكبار دينور بوجهتله معرب اولمسى اغلبدر والكارى ماوراى صعيده خط استوا تحتنده در (الزنج) فتحتينله يك صوصه مق على قول زياده سيله صوسزلق چكمكله بغرسقلرى منقبض اولوب مرام اوزره طعام وشرابدن قالمق معناسنه در يقال زنج الرجل زنجا من الباب الرابع اذا عطش شديدا اوهوان تقبض امعاؤه ومصارينه من العطش ولا يستطيع اكثار الطعم والشرب (المزنج) معظم وزننده آزنسنه يه دينور يقال عطاء مزنج اى قليل (زنج) زانك ضميله نيسابورده برقريه آديدر (زنجان) سحبان وزننده اذربيجان الكاسنده بر بلده آديدر محدثيندن محمد بن احمد بن شاكر وشيخ الحرم امام سعد بن على وابو القاسم يوسف بن الحسن وابو القاسم يوسف بن على الزنجانيون اورادندر (الزناج) كتاب وزننده عوض ومكافات ايلمك معناسنه در يقال زانجه زناجا اذا كافاه (زنيج) زبير وزننده محدثيندن ابو غسان محمد بن عمروك لقبيدر (الزنفيلجة) زانك كسرى ولامك فتحيله و (الزنفالجة) يايى الفه قلبله و (الزنفليجة) قسطبيله وزننده كنف ديدكلرى ظرفه شبيه برظرف آديدر وكنف كافك كسريله ايچنه خردوات وضع اولنان طوبره وطغارجق مقوله سى ظرفدر ولفظ مزبور زين بيله فارسى معربيدر مفردات فارسيده زين بيله كه تخفيفله زنبيله دخى ديرلر محفه طرزنده اغاجدن دوزلمش برجفت ظرف ايله مفسردر كه ايچنه ميوه وسبزوات مقوله سى قيوب طواره يوكلدرلر و برنوعى واردر كه حصيردن وقيلدن نسج ايدرلر آنى باغچوانلر قوللنورلر بوجهتله حمالا اوزنجيلرك وباغچوانلرك دابه اوزره نسنه طاشيدقلرى جفته سبلرده اطلاق اولنور وزين بيله باى عربى وفارسيله وصف تركيبيدر اصلى بيله زين ايدى كه اكر طوبره سى ديمكدر اوا ثلده آت قسمنه تحميل ايلدكلريندن كره تخصيص اولنوب بعده دواب سائره يه ده تحميل ايلديلر وزنفيلجه آندن معربدر بعده تصرفله زنفالجه وزنفليجه دخى ديديلر مزهرك بيانه كوره وزنلرى فنعيله وفنعالله وفنعليله در (الزنفجة) زانك فتحى ونونك سكونيله آفت وداهيه معناسنه در (الزوج) زانك فتحى وواوك سكونيله اش معناسنه در كه جفت اولان شيئك هر برندن عبارتدر بوجهتله بعل وحليله يه يعنى خاتونك ارينه وارك خاتوننه اطلاق اولنور وتصريح تأنيث ايچون ارك خاتوننه زوجه دخى اطلاق اولنور هايله نته كه بعل كلمه سى دخى بويله در يقال هو زوجها وهى زوجه وزوجته وهما زوجان يعنى ايكى اشدر * مؤلفك بصائرده بيانه كوره زوج لفظى اش اولان حيواناتده ذكر واناثدن هر برينه اطلاق اولنور هو زوجه ديرلر كه بو آنك اشيدر ديمكدر كذلك حيوانات ماعداسنده اشيلده هر ايكى قرينه يعنى اشك ايكيسنه بردن زوج اطلاق اولنور مثلا خف ونعل كبى كه تركيده بوينلن جفت ايله تعبير اولنور فرد مقابليدر كه تك ديمكدر كذلك

لون وشكل مقوله سی اوصافده آخره مماثل یاخود مضاد اولانه هر برینه زوج اطلاق اولنور بو جهتله بعل
و بعلادن هر برینه زوج دیرلر وها ایله زوجه لغتی ردیئه در زوجك جمعی ازواج وزوجه نك جمعی زوجات در واشبو
احشروا الذین ظلموا وازواجهم * کریمه سنده ازواج ظلمه یه افعالرنده مقتدی اولان اقران ایله مفسردر کذلك
ولا تمدن عینیك الی ما متعنا به ازواجا منهم * کریمه سنده اشباه واقران ایله مفسردر * ومن کل شیء خلقنا زوجین
کریمه سنده زوجین عنوانی بالجمله اشیاء جوهر وعرضدن ومادّه وصورتدن مرکب اولوب مصنوعیتی مقتضی
ترکیبدن عاری برنسنه اولمیوب والبته برصانعه محتاج وصانع دخی فرد اولدیغنه تنبیهی متضمندر وقرآن کریمده
بعض محلده ازواجدن مراد انواع متشابهه و بعض محلده اصناف وفرقه لردر * وزوجناهم بحور عین * کریمه سی
قرناهم بهن معناسنه در هرنقدر تزویج مفعولینه متعدی ایسه ده بلا باء ورودی بیننده متعارف اولان منا کحه
طورندن خارج اولدیغنه تلمیح ایچوندر سنه مبنیدر ومضاحك ومغربك خلاصه سی بودر که زوج شکل یعنی
برآخر شبیه طبع یاخود اوصافده بر وصفده شبه ونظیر اولان شیئه دینور که آنکچون نظیر اوله اضاف
والوان کبی یاخود نقیض اوله رطب ویابس وذکر وانثی ولیل ونهار وخلو ومر کبی وهر ایکیسنه ده که جفت
تعبیر اولنور زوج اطلاق اولنور زوجان دینلدیکی کبی پس زوجان ایله برجفت که ایکیدر وایکی جفت که
دردر اراده اولنور وازهریدن نحویونك اثنینه زوج اطلاقنك انکارلری منقولدر حتی ابن انباری اطلاق
مزبوری تخطئه ایلمشدر زیرا عربلر مثلا زوج حمام وزوج خفاف دیمیوب انجق زوجان من حمام وزوجان
من خفاف عنوانیله تکلم ایلدکلرینی کذلك برجفت قوشك برینه زوج دیمیوب بلکه ارککنه فرد ودیشیسنه
فرده دیدکلرینی معرض احتجاجده نقل ایلمشدر وسجستانی دیمشدر که واحده زوج اطلاقی جنسندن برآخرك
وجودیله مشروطدر مثلا هو زوجه دیرلر که بو آنك اشیدر وهما زوجان دیرلر که بو ایکی بری برینه اشدر وجفتدر
دیمکدر * نته که مؤلفکده مرادی بودر وزوج اروعورتدن هر برینه اطلاق اولنور و بولغت عالیه در نته که قرآن
کریمده زوجه عنوانی وارد اولمشدر وابو حاتم روایتی اوزره زوجه اهل نجد وزوج اهل حجاز لغتیدر ابن سکیت
نقلی اوزره علی العکسدر وفقهانك ها ایله استعمالی ایضاح ایچون وخوف التباس ایچوندر وتزویج که تفعیلدر
بنفسه مفعولینه متعدی اولور کذلك تزوج که تفعلدر ایکی مفعوله تعدیه ایدر تقول زوجت فلانا امرأة وبامرأة
فتزوجها وتزوج بها و باء ایله تعدیه سی ازدشنوءه لغتیدر وفقهانك زوجته منه قوللری که من کلمه سیله متعدیدر
موجه دکلدر * بو تفصیلدن مؤلفك اجمالی شرح و بسط اولنمشدر انتهی وایکی اشك هر برینه اطلاق اولندیغی کبی
ایکیسنه بردن زوج اطلاق اولنور نته که زوجان دخی دینور یقال هما زوجان ویقال هما زوج * شارح دیر که
یوم بلرك هماسیان وهماسواء دیدکلری کبیدر انتهی وزوج فرد مقابلنه دینور که جفت تعبیر اولنور شفع کبی یقال
زوج او فرد ای شفع او وتر یعنی جفتمیدر تکمیدر وزوج محفه اورتوسنه دینور که یون ایپدن نسج ایدرلر جفت
اولمسی یاخود ایکی رنك ایپدن ایشلندیکی حسبیله در ودیبا مثللو نسنه لرك لونه اطلاق اولنور قال فی الاساس
بخلق الله النبات ازواجا ای اصنافا والوانا وخلق فیها من کل زوج ای من کل لون (التزویج) تفعیل وزننده
جفتلندرمك وبری برینه اش قلمق معناسنه اولمغله برخاتونی برکسه یه نکاحله جفت ایلمك معناسنه مستعملدر
تقول زوجته امرأة و یقال زوجته بامرأة ای انکحته امرأة وقوله تعالی * وزوجناهم بحور عین * ای قرناهم بهن
یعنی وجه آتی اوزره تزویج وتزوج لغت عالیه ده مفعولینه بنفسه متعدی ایکن آیت مرقومه ده باء واسطه سیله
تعدیه سی تزویج قرن والصاق معناسنی متضمن اولدیغنه مبنی اولمغله زوجناهم قرناهم والصقناهم سبکنده در
بیضاوی بابی سبیه دخی حمل احتمالنی اشعار ایلمشدر وراغبك بیاننه کوره زوجناهم حورا عنوانده وارد اولمدیغی
جنتده واقع تزویج حورحالا بیننده متعارف اولان منا کحه ویره سندن اولمدیغی نکته سنه مبنیدر (التزوج) تفعل
وزننده جفتلنمك واش اولمق معناسنه اولمغله برخاتونی نکاحله آلمق معناسنده مستعملدر تقول تزوجت امرأة
وبامرأة کرك تزویج وکرك تزوج صیغه لری وجه مذکور اوزره بنفسه ومفعول ثانی یه باء ایله متعدی اولورلر
حل قولی باء ایله تعدیه لری لغت قلیله در که وجه مرسوم اوزره ازدشنوءه لغتیدر * مؤلفك و بهاقولی زوجت
وتزوجت معا رینك ایکیسنه ده ناظردر وضمیر مؤنث امرأة یه راجع اولمغله و بامرأة ای بالباء دیمکدر وتزوج برنسنه یه
کیر یشوب قارشمق معناسنه استعمال اولنور یقال تزوجه النوم ای خالطه (المزواج) میمك کسریله کثیرة التزوج
اولان خاتونه دینور یقال امرأة مزواج ای کثیرة التزوج وزوجلری جوق خاتونه اطلاق اولنور کلام عاربه
[illegible]

مطلب نفیس

چوق اره ده وارمش اوله هندستانده برعورت اوندن زياده اره واروب نوبتلشدكلرى محكيدر يقال امرأة مزواج
اى كثيرة الزوجة اى الازواج پس زوجه عنبه وزننده ازواج كبى زوجك جمعى اولورلكن نوادردندر (الازواج
همزه نك فتحيله زوجك جمعيدرنته كه ذكراولندى وقرناء معناسنه استعمال اولنوركه قرينك جمعيدر ومنه قوله تعالى
احشروا الذين ظلموا وازواجهم * اى قرناءهم (الزاج) معروف طوزدركه قاره بويه تعبير اولنور انواعى واردر
وبوزاك فارسى معربيدر وزاج محدثيندن احمد بن منصور الحنظلى لقبيدر (الزيج) زانك كسرى ومديله بناء اينه
دينوركه چربى ايپى تعبير اولنور معمارلرك كونيه تعبير ايتدكلرى آلته معلق ايدركه اوجنده شاقولى اولور فن هندسه
حكمنجه راست وكج مياتى آنكله وزن وادراك ايدرلر وبوزيك فارسى معربيدر * مترجم ديركه زيك لفظى فارسيده
ايكى معنايه در برى بنا ومعمار تخته سنه وصحيفه سنه دينوركه آنده رسم صورت بنا طرح اولنور وبرى بنا اينه دينوركه
چربى ايپى تعبير اولنور وزيج كلمه سى جيم فارسيله آتى معنايه كلور برى شول ايپلكره دينوركه استاد نقشكارلر نقشلرى
آنكله طرح ايدرلر پس اهل نجومك استخراج ايتدكلرى كتاب علم سير كواكب كه زيج تعبير اولنور معانئ ثلاثه
مذكورهدن هر بريدن اخذ اولنمق ممكندر وبعضلر ديديلر كه زيجه معربيدركه وتر معناسنه در علم مز بورتوتير وتقويمى
مشتمل اولمغله بوندن دخى اخذ اولنمق محتملدر (الزوج) موج وزننده معناسى مفصلا بيان اولندى وزوج مصدر
اولورميانه ناسى افساد ايدوب برى برينه قشقرتمق معناسنه يقال زاج بينهم يزوج زوجا اذا حرش (المزاوجة
مفاعله وزننده ازدواج معناسنه دركه برى برينه اش اولمق وچفت اولمق معناسنه در يقال زاوجا مزاوجة
اى ازدوجا وازدوج كلمه سى افتعالدر اصلى ازتوج ايدى (الزهزج) زاى معجمه ايله جعفر وزننده جن طائفه سنك
سسلريندن وجويلديلريندن حكايه در جمعى زهازج كلور تقول سمعت زهازج الجن اى عزيفهم وجلبتهم * مؤلفك
وجلبتها عنوانيله ايرادى طائفه اعتبارينه مبنيدر (التزهلج) تدحرج وزننده مزراغك بوغوملرى وسائر يرلرى
طوغرى واويغون اولمق معناسنه در يقال تزهلج الرمح اذا اطرد (الزهلجة) دحرجه وزننده مدارا ايلمك معناسنه در
تقول لم ازل ازهلجه حتى لان اى اداريه * فصـــل السين * (السبجة) جرعه وزننده و(السبيجة) وليجه وزننده
سياه عبايه وسياه كليمه دينور ويكسز ويقاسز اولان عرب كوملكنه دينور بقيره معناسنه * شارح ديركه بعض امهاتده
سبيجه وسبيج شبى معربى اولمق اوزره مرسومدركه فارسيده كيجه لك ثوبه دينور وسبجة القميص كوملكك
تيرزلرينه وقولتقلرى آلتنه اوريلان پارچه لره دينوركه خشتك تعبير اولنور (التسبيج) تفعل وزننده سياه عبا كيمك
معناسنه دريقال تسبج الرجل اذا لبس السبجة (السبيج) امير وزننده بودخى يقاسز يكسز عرب كوملكنه دينور
(المسبج) معظم وزننده انلوكليمه دينور يقال كساء مسبج اى عريض (السبرجة) دحرجه وزننده برايشى پوشيده
ومستور ايلك يعنى خلقدن صقلامق معناسنه دريقال سبرج على الامر اذا عماه (سابروج) بانك فتحى ورانك
تشديديله بغدادده برموضع آديدر (السبجونة) سينك فتحى وبانك سكونيله تلكى دريسندن معمول بركونه فروه
يعنى كورك اسميدر وبو آسمان كون معربيدركه كوك رنكلى ديمكدر پس كوك باخود مائى اولور اول رنكده تلكى
كوركى نامعروف اولمغله لفظ مزبورك شبكونه معربى اولسه پك ملايم اولوركه كيجه رنكلى ديمك اولوركه مراد
سياهدر زبراسمور كبى سياه تلكى موجوددر خصوصا مكه اوغلاعى در يسندن يابدقلرى كورك معلومدر اكرتلكى
دريسيله مقيد اولمسه سنجاب وتيون محتمل ايدى بوندن بشقه آسمان كون لفظندن تعريب مذكور محض تكلفدر
(الاسناج) و(الاسنيج) همزه لرك كسريله ماسوره تعبير اولنان دلك قامشه دينوركه جولهه لر اكا طوقونجق ايپلكى
صاروب مكوكه ادخال ايدرلر مترجم ديركه اسنيج سترۀ فارسى معربيدر واسناج آندن مشبعدر (اسجه) همزه نك
فتحيله مغربده بربلده آديدر (السج) حج وزننده فضله طبيعى صو يق اولمق معناسنه دركه مرادلينت اوزره حدثلمكدر
يقال سج الرجل وغيره من البـاب الاول اذا رق غائطه وديوار صوامق معناسنه در يقال سج الحائط اذا طينه
(المسجة) ميمك كسريله اسم آلتدر ديوار صوايجق تخته ماله يه دينور (السجة) سينك فتحيله برصنم آديدر نته كه بجه دخى
برغيرى صنم آديدر وسجه وسجاج كه سحاب وزننده شول سوده دينور صو چوق قونمغله پك يوفقه وطورى اوله
(السج) ضمتيله اوسنى بالجمله صوانمش سطوحه دينوركه كاركير خانه لرده اولور طابات معدره معناسنه در ونفوس
طيبه معناسنه در ظاهرا مفردى اسجدر (السجسج) ضغب وزننده نه اسى ونه صوغوق اولان كونه دينوركه معتدل
اولور يقال يوم سجسج اى لاحر ولاقر ونه پك يونه ملايم اولان يره دينور يقال ارض سجسج اى ليست بصلبة ولاسهلة
وطلوع فجر ايله طلوع شمس ما بينه دينور ومنه حديث ابن عباس فى صفة الجنة وهواؤها السجسج وغلط الجوهرى
فى قوله الجنة سجسج شارح ديركه حديث آخرده نهار الجنة سجسج عبارتيله واردولمغله ... مثله لاحر ولا

اولا ظلمة فيه ولا شمس اولوره كالنور الذى بين طلوع الفجر والشمس عبارتلريله تفسير ايلكله جوهرينك استشهادى
حذف مضافه محمول اولمق محتملدر (السجح) سينك فتحى وحاى مهملهنك سكونيله برنسنهنك دريسنى ياخود قبوغنى
صيروب صويمق معناسنهدر يقال سجحه سجحا من الباب الثالث اذا قشره و يقال اصابه شئ فسجح وجهه يعنى
اكا برنسنه طوقنمغله يوزينك دريسنى صيروب صويدى وسجح باشنك صاچنى آهسته جه طرامق معناسنهدر يقال سجح
فروة رأسه اذا سرحه لينا وتيز تيز يوريمك معناسنهدر يقال مر يسجح اى يسرع ودابه يه مخصوص برنوع سكرتمك
معناسنهدر كه يك سكرتمكدن دون اولور كه لنك سكرتمسى اوله جقدر يقال سجح الفرس اذا جرى دون الشديد
(الانسجاح) انفعال وزننده سجح كلمه سندن كه درى وقبوق صيروب صويمق معناسنهدر مطاوع اولور يقال سجح
جلده فانسجح (التسجيح) تفعيل وزننده تكثير ايچوندر چوق صويمق يالك صويمق معناسنهدر (التسجح) تفعل
وزننده آندن مطاوعدر يقال سجح قشره فتسجح (المسجح) معظم وزننده ايصريلوب ياغرملانمغله كودهسنك دريسى
يوزلمش انسان وحيوانه دينور اكثرى حمار قسمى برى برينى قاپوب اصرمغله آنلره وصف ايدرلر يقال حمار مسجح
اى معضض مكدح (السجاح) شداد وزننده شول دوه يه دينوركه دائما طبانلرينى يره سوروب طرملامقله طبراغنى
صيرر اوله يقال بعير سجاح اذا كان يسجح الارض بخفه (المسجح) و (المسجاح) ميملرك كسريله ذكر اولنان
سجح ديدكلرى سكرتمكله سكردر اولان حيوانه دينور يقال حمار مسجح ومسجاح اى يجرى دون الشديد و مسجح
دولكرلرك اغاج يوندقلرى كسر وتبر مقولهسى آلته دينور ومسجاح هر كلامده آند ايچوب يمين ايدر اولان يمينجى
عورته دينوركه برى برى ارد جه يمينى اسراع ايدر يمينك كرتى كلامك كذبنه شاهد مصدقدر يقال امرأة مسجاح
اى حلوف تسجح الايمان اى تسرعها (سجوج) سجون وزننده بر موضعدر (السجوج) صبور وزننده مسجاح
كبى يودخى يمينجى قارى يه دينور (السخاوج) سينك فتحى وخاى معجمهنك تخفيفيله شول خالى ارضه دينوركه نه يول
بوله جق اعلام ونشانلرى ونه ايچه جك صوى اوله كه چول تعبير اولنان يابان اوله جقدر و بو جمع صورتنده مفرددر
(السدج) سينك فتحى ودالك سكونيله بركسه يه برنسنه ضمننده بدگمان ايلك معناسنهدر يقال سدجه بالشئ سدجا
من الباب الاول اذا ظنه به (السداج) شداد وزننده يلانجى يه دينور كذاب معناسنه (التسدج) تفعل وزننده
قصد ايلان پيدا ايلك معناسنهدر يقال تسدج فلان اى تكذب وتخلق (الانسداج) انفعال وزننده يوزاوزره قپانوب
دوشمك معناسنهدر يقال انسدج الرجل اذا انكب على وجهه (الساذج) ذال معجمه ايله ساده معربيدر كه بى نقش اولانه
شبئه دينور * شارح دير كه بوندن الفاظ عربيه اخذ ايلمسلردر از جمله سداجه لفظنى سهولت وحسن خلق معناسنه
استعمال ايدرلر حسن الخلق اولان آدم نقوش رديه دن ساده دل اولمق ملابسه سيله و كثرت استعمالدن ذالنى اهمال
ايلديلر (سربج) عربند وزننده اكراددن برقبيله آديدر محدثيندن ابو منصور محمد بن احمد بن مهدى السربجى
و پدرلرى اول قبيله دندر (السراج) كتاب وزننده معروفدر كه فتيلى يانار چراغه دينور قنديل واكا ملحق موم وچراغ
كبى * شارحك بيانه كوره جمعى سرج در ضمتينله يقال اطفأ السراج اى المصباح وكنشه اطلاق اولنوركه سراج
نهاردر يقال طلع السراج اى الشمس * شارحك بيانه كوره بو ماده ضياء معناسنه موضوعدر وسراج اعلام ناسدندر
(السرج) سينك فتحى وراك سكونيله صاچ اورمك معناسنهدر يقال سرجت المرأة شعرها سرجا من الباب الاول
اذا ضفرت ويلان سويلك معناسنهدر اساسدن بو معنا مجاز اولمق منفهم اولور يقال سرج الرجل اذا كذب وسرج
آت اكرينه دينور زين اسب معناسنه * مؤلف سرج لفظنى ذكر ايدوب تفسيرندن سكوتى معروف اولديغه مبنى ياخود
نسخه لردن ساقط اولمشدر يقال شد على الفرس سرجه اى رحله (التسريج) تفعيل وزننده بودخى صاچ
اورمك معناسنهدر يقال سرجت المرأة شعرها اذا ضفرت و برنسنه يى خوب وكوزل ايلك معناسنه استعمال اولنور كه
سراج كبى تابدار ايلكدن عبارتدر يقال سرجه تسريجا اذا بهجه وحسنه (السرج) فتحتينله برآدمك چهرهسى
كوزل وتابدار اولمق معناسنهدر يقال سرج الرجل سرجا من الباب الرابع اذا حسن وجهه وكذب سويلك معناسنهدر
يقال سرج الرجل اذا كذب (الاسراج) همزهنك كسريله دابه يى اكرلمك معناسنهدر تقول اسرجتها اى الدابة
اسراجا اذا شددت عليها السرج (السراج) شداد وزننده اكريان كسه يه دينوركه لسانمزده دخى سراج تعبير اولنور
و يلانجى يه اطلاق اولنور كذاب معناسنه (السراجة) سينك كسريله سراجلق حرفتنه دينور (سريج) زبير وزننده
بر معروف حداد اسميدر كه قلج يپار ايدى سيوف سريجيه اكا منسوبدر * شارح دير كه نته كم وفاحا ومرسنا مسنونا
مصرا عنى بو كونه تصرف ايدرلر و ابو سعيد محمد بن القاسم بن سريج و ابو العباس احمد بن عمر بن سريج كه علم فقه
عراقى ايلدى وهيثم بن خالد الفتر محبون علماندندر (سرج) سينك فتحى ورانك سكونيله معنالرى ذكر اولنمشدر

اسماعيل رجالندندر سرج ابن ابراهيم الخليل على نبينا وعليه صلوة الجليل در والده سى قطوراتدر يلطيش بدرسلو
جنابلري وفاتنده نصكره تزوج ايلديلر و يوسف بن سرج وصالح بن سرج ومحمد بن سنان بن سرج محدثلردر وسلر يج
بر موضع آديدر (السرجج) سينك ضمى وجيمك فتحيله ترتب وزننده دائم وجاودان معناسنه در (السرجوج
سينك ضميله احمق وبيغز كشي يه دينور (السرجيجة) سينك كسريله و (السرجوجة) سينك ضميله سرشت
وطبيعت معناسنه در يقال الكرم من سرجيجته وسرجوجته اى من خلقه وطبيعته (سريجه) جرعه وزننده
سميساط نام قلعه قربنده بر موضعدر وحلب قضاسنده بر قريه در ونصيبين ايله دنيسر نام بلده ميننده بر حصن آديدر
(سروج) صبور وزننده حران قربنده بر بلده در (السردجة) دحرجه وزننده بر نسنه يي ترك واهمال ايلمك معناسنه در يقال
سردجه سردجة اذا اهمله (السرنج) سمند وزننده صنعت انواعندن بر نوع مصنوعه اسميدر فسيفساكبي وفسيفساء
منقش نيم جاملرينه دينور * شارحك بيانته كوره سرنك معربيدر كه اوج درلو ديكدرلكن نه اولديغي معلوم اولمدق
وسرنج بر دواى معروف آديدر كه بعضا سيلقوندخى اطلاق ايدرلر تركيده سلوكن ديدكلري قرمزى بويادر كه يانمش
قلايدن وقورشوندن معمول اولور جراحاته نافعدر * مترجم ديركه فارسيده اكاسرنج ديرلر برنج وزننده وزيل تعبير اولنان
چالغى يه ده ديرلر (السرهجة) دحرجه وزننده ابا وامتناع ايلمك معناسنه در يقال سرهج عنه اذا ابى وامتنع وايپ مقوله سى
نسنه يي محكم بوكك معناسنه در يقال سرهج الحبل اذا فتله شديدا (المسرهج) مدحرج وزننده بغايت محكم
بوكلمش ايپه دينور يقال حبل مسرهج اى مفتول فتلا شديدا (السفتجة) سينك ضميله قرطقه وزننده بر آدمك
كندى بلده سنده مالى اولمغله بلدهٔ مزبوره ده كنديسنه ادا واعطا ايلمك قوليله بركسه اول آدمه دبار آخر ده مال
ويرمكه دينور بوندن غرضى امن طريقدر بو عمل بزم اصطلاحمزده پوليچه تعبير ايلديكمز اولمه جقدر كه سفتجه اول
پوليچه در و بوسفتهٔ فارسى معربيدر قالديكه مؤلف مسامحه ايله قاصر تعريف ايلمشدر امهات سائرده برتاجر ياخود
بلدهٔ اخرايه كيدن كسه خطر طريقدن ياخود عسرت محافظه دن ناشى بلدهٔ مزبوره ده مالى ياخود شريك وصديق
اولان بركسه يه بلدهٔ مذكوره ده كنديسى يا شريكى يا صديقى ادا ايلمك قوليله اقچه يا غيرى مال ويرمكله مفسردر
اصل فارسيده سفته ديار اخرايه كوندريلن نسنه يه دينور هديه اولسون بضاعه اولسون بعده عمل مزبورده وبو وجه
اوزره ويريلن مالده استعمال ايلديلر كتب فقهيه ده نيچه احكامى مشروحدر حالا آينده وروندة يننده مشروحدر
(السفتجة) دحرجه وزننده مادهٔ مزبوره دن منصرفدر اقچه يي پوليچه ايلمك معناسنه در يقال سفتج فلانا اذا عامله
بالسفتجة وهى ان يعطى مالا لاحد وللآخذ مال فى بلد المعطى فيوفيه اياه ثمه فيستفيد امن الطريق (السفج) سينك
فتحى وفانك سكونيله يلپك اسمكه دينور يقال ما اشد سفج هذه الريح اى شد هبوبها (الاسفيداج) همزه نك كسريله
اسپيداب فارسى معربيدر تركيده تحريفله استوبج و بعض ديارده آغلق ديدكلرى نسنه در كه يانمش قلاى وقورشونك
رمادندن حاصل اولور قورشوندن معمول اولانك احراقنده مبالغه اولنسه سلوكن حاصل اولور ودارو ى مزبور
ملطف يعنى حرارت معتدله سيله ماده يى مرقق وجلا در يعنى ماده ايله سطح عضوك ماينته كيروب يا پشمش
وقورويمش رطوبتلرى مزيلدر (السفلج) عملس وزننده اوزون شيئه دينور (السفنج) نونله عملس وزننده جست
وچابك اولان اركك دوه قوشنه دينور و برقوش اسميدر كه ككلك كبى پك قايوب كيدر بو راده عباره طائر كثير الاسنان
عنوانيله مرسوم اولمغله بورسمه ترجمه اولندى وحياة الحيوانده كثير الاسنان عبارتيله مرقوم اولمغله ديشلرى چوق
برقوش ديمك اولور (السفنجة) دحرجه وزننده برشيئك بهاسنى درساعت ويرمك كه طرنغى ديندمو ويرمك تعبير اولنور
يقال سفنج له سفنجة اذا عجل نقده (الاسفنج) همزه نك كسرى وفانك فتحيله برنوع شجرك عروقيدر كه متعفن
قروح وجراحاته نافعدر اشبو اسفنج جميع مفرداتده سونكر ايله مفسردر كه معروفدر حقيقتنده اختلاف اولنمشدر
بعضلر دكزده بر حيواندر هلاك اولدقده امواج دريا ساحله آتار و بعضلر دريا كپوكيدر وكيمى بر نباتدر دريا ده نابتدر
ديديلر و مفردات طبيه ده توصيفى مؤلفك توصيفنه مطابقدر واكثرا صولده همزه نك وفانك كسريله مقيددر (السكباج
سينك كسريله سكباى فارسى معربيدر كه سركه لو آش ديمكدر اتى سركه ايله طبخ ايلمك وجهيله ترتيب ايدرلر تركيده
اكشى آش ديدكلريدر (السكبينج) سينك كسريله بر دواى معروف آديدر بوسكبينهٔ فارسى معربيدر آت قاصنيسى
تعبير اولنان صمغدر كه ادويه دندر (السلج) سينك فتحى ولامك سكونيله و (السلجان) فتحاتله يوتمق معناسنه در
يقال سلج اللقمة سلجا وسلجانا من الباب الرابع اذا بلعها * شارح ديركه بركسه دين ايدينوب طلب اولندقجه مطل وامتناع
ايلدكده عربلر الاكل سلجان والقضاء ليان ديرلر وسلج وسلجان دوه قسمى سلج ديدكلرى نبات اكل ايلمكله اسهاله
اوغرامق معناسنه در يقال سلجت الابل سلجا وسلجانا من الباب الرابع والاول اذا استطلقت من اكل السلج ومه اسهك

معناسنهدر یقال سلج الفصیل الناقة سلجا من الباب الرابع اذا رضعها وسلج وركوبه دینور عطاء معناسنه سجل كبی
(السلجان) سینك ولام مشدده نك كسریله صلیان وزننده بوغازه دینور (الصلجان) سینك ولام مشددهنك ضمیله
قمحلن وزننده و(السلج) سینك ضمیله قبر وزننده براوتدر كه اوتلیسان موهبی اسهاله اوغرادر (التسلج) تفعل
وزننده و(الاستلاج) افتعال وزننده مشروبی افراط ومبالغهاوزره ایچمك معناسنهدر كه كویا كه بوغازی لبریز ایلر
یقال تسلج الشراب واستلجه اذا الح فی شربه كانه ملأ به سلجانه وتسلج برنسنه بی اشتها ایله یوتمق معناسنهدر یقال
الطعام طیب فیتسلجه ای یبلعه (السلالیج) سینك فتحیله یك اوزون چنار اغاجلرینه دینور ظاهرا مفردی سلجدر
اسلم وسلالیم كبی (السلیجة) ولیجه وزننده ساجه معناسنهدر كه تركیده بنی تعبیر ایتدكلریدر قپولرده ودولاب
قنادلرنده اولور (السلجن) سینك كسری ولام مشدده نك وجیمك سكونیله سخخف وزننده كعك اسمیدر كه تركیده
كاك دیدكلریدر معروفدر (السلج) صرد وزننده برنوع اصداف بحریهدر كه ایچلرنده مأكول برشیء اولور تركیده
استریه دیدكلریدر مفردی سلجهدر (السلیج) امیر وزننده و(السلجلج) سفرجل وزننده و(السلجلج) قذعمل وزننده
یك خوش وسهل المساغ اولمغله همان چینكمزین یوتیلور اولان طعامه دینور یقال طعام سلیج وسلجلج وسلجلج
ای طیب یتسلج ای یبلع یعنی بلاعسر (سلموج) قربوس وزننده بر بلده آدیدر (السلهج) جعفر وزننده اوزون وایجه
اولان اوق تمرنه دینور جمعی سلاهج كلور (السلهج) بودخی جعفر وزننده اوزون شیئه دینور (السماجة) سینك
فتحیله چركین وقبیح اولمق معناسنهدر یقال سمج الشیء سماجة من الباب الخامس اذا قبح (السمج) ضخم
وزننده و(السمج) خشن وزننده و(السمیج) امیر وزننده چركین وبدمنظر اولان شیئه دینور جمعلری سماج كلور
ضخام وكرام كبی وسمج ضخم وزننده وسمیج یك دسومتلو یغزه وخبیث الطعم اولان سوده دینور (التسمیج) تفعیل
وزننده برنسنه یی چركین قلمق معناسنهدر یقال سمجه تسمیجا اذا جعله سمجا (سمنجان) كسرتینله طخارستان
الكاسنده بر بلده آدیدر (السمحج) حای مهمله ایله جعفر وزننده بلی اوزون اولان قصراغه ودیشی اشكه دینور
وكثیر الشحم وغلیظ اللحم اولان قصراغه دینور وبو ماده بونلرك دیشیلرینه مخاصدر وسمحج اوزون یایه دینور (السمحاج)
سینك كسریله بودخی بللری اوزون اولان قصراغه ودیشی اشكه دینور (السمحوج) سینك ضمیله كیندار اولان
اوزون آدمه دینور طویل بغیض معناسنه (السمحجة) دحرجه وزننده مطلقا اوزونلغه دینور نه اولورسه اولسون
یقال به سمحجة ای طول (السمرج) سفنج وزننده و(السمرجة) ها ایله اوچ كره دهجزیه وخراجی استخراج ایلمك یعنی
اوچ قسط ایله یا اوچ دفعه مباشر ایله مجموع رسم وخراجی استیفا ایلمكه دینور علی قول جبایت جزیه وخراج اولنان
كونك اسمیدر مترجم دیر كه سمرج كلمهسی فارسیدن معربدر ظاهرا سه مرمعربیدر كه سه اوچ ومر حساب وشمار
معناسنهدر عربلر اخذ وتعریب ایدوب معنای مزبورده استعمال ایلدیلر وبعض اصولده ثلاث مرات اوچ نوعله
بیبندر كه اعلا واوسط وادنادر لكن بو جزیهیه مخصوصدر خراج ارض مقولهسنده متمشی اولمز مگر كه آنیده اوچ
قسم ایدهلر وبعض امهاتده سمرج سرای كزیت ایله یعنی جزیهدار قوناغیله مفسردر كویا كه عادتا اوچ طبقه اولوب
بالاسی جزیهدار محلی واوسطی خدام واسفلی محبس اولمق اعتباریله (السمرجة) دحرجه وزننده ویرمك معناسنهدر
تقول سمرج له ای اعطه # شارحك بیانه كوره مادهء مرقومه دن متصرف اولمغله خراج ویرمكه مخصوصدر (السمعج)
جعفر وزننده دسومتلو خوشمزه اولان سوده دینور (السملج) عملس وزننده خفیف وچابك انسان وحیوانه دینور
وخوشمزه سوده دینور وبرنوع اوته دینور كه طوارمرعاسندندر ولطیف ونازك اوته دینور واوزون اولوب مدور اولان
شیئه دینور مسملج كبی كما سیذكر (السمالج) علابط وزننده بودخی خوش طعم اولان سوده دینور تقول سقانا السملج
والسمالج ای اللبن الحلو (السملاج) سمار وزننده نصارا اصقلیهلرندن بر اصقلیهنك اسمیدر (السملجة) دحرجه
وزننده مشروبی آزجه آزجه سهولتله ایچمك معناسنهدر تقول سملجته فی حلقی ای جرعته جرعا سهلا (المسملج)
مدحرج وزننده بودخی اوزون اولوب مدور اولان شیئه دینور سملج كبی یقال رجل سملج الذكر ومسملجه
ای مدوره طویله (السمهجة) دحرجه وزننده سوزه یلان قاتمق معناسنهدر یقال سمهج كلامه اذا كذب فیه
وبرنسنه یی رایج قلمق معناسنهدر یقال سمهج الدراهم اذا روجها وكوندرمك معناسنهدر یقال سمهج الشیء اذا ارسله
وسرعت ایلمك معناسنهدر یقال سمهج الرجل اذا اسرع وایی محكم بوكمك معناسنهدر یقال سمهج الحبل
اذا فتله شدید اومبالغه وشدتله یمین ایلمك معناسنهدر یقال سمهج الرجل اذا شدد فی الحلف بونده متعدی اولمقده
مثلدر (السمهج) جعفر وزننده و(السمهجیج) زنجبیل وزننده صوقاتلمش علی قول دسومتلو خوشمزه سوده دینور
یقال لبن سمهج وسمهجیج ای خلط بالماء اودسم حلو (المسمهج) مدحرج وزننده معتدل الاعضاء اولان آدمه دینور

سماهج) سبنك فتحيله عمان ايله بحرين بيننده برموضعدر اشباعله سماهيج دخي ديرلر ياخود سماهيج اكا قريب بشقه برموضعدر (السماهج) علابط وزننده شول سوده دينوركه نه پك طاتلو ونه طعمى متغير اولمش اوله كه ميانه اولمغله ايچمه كلور اوله يقال لبن سماهج عماهج اى ليس بحلو ولا آخذ طعم لكن مؤلف عماهجى لبن خاثر ايله تفسير ايلمشدر پس بورادملبندن مراد يوغرد اولور (السمهاج) سبنك كسريله يلانه دينور كذب معناسنه (السنج) سبنك ونونك ضميله عناب اسميدر كه معروف ميوه‌در (السناج) كتاب وزننده مومدن وچراغدن ديواره وسائر نسنه‌يه صوانمش تتون اثرينه دينوركه ايس تعبير اولنور فارسيده دوده دينور يقال لابد للسراج من السناج وهو اثر دخان السراج فى الحايط وچراغه دينور سراج كبى بومعنا ابن سيده دن منقولدر (السنج) سبنك فتحى ونونك سكونيله برنسنه نك لوننه مغاير اولان آخر رنكه صوامق يابيلاشدرمغله اكا آلوده ايلك معناسنه‌در يقال سنجه سنجا من الباب الاول اذا لطخه بلون غيرلونه (السنيج) اميروزننده بودخى چراغه دينور (سنج) سبنك كسريله مروايالتنده برقصبه‌در محدثيندن سليمان بن سعيد وحافظ ابوعلى الحسين بن محمد وحافظ محمد بن ابى بكر ومحمد بن عمر السنجيون اورادندر سنج) سبنك ضميله ايرانده باميان قضاسنده برقريه‌در (سنجان) عمران وزننده خراسان الكاسنده برقصبه‌در سنجة الميزان) سبنك فتحيله چكى طاشنه دينوركه تراز وكفه‌سنه مقدار موزوناتى بيلك ايچون وضع اولنور كرچه اكا صنجه دخى دينور لكن سين لغى آندن افصحدر معلوم اوله كه اكا فارسيده دخى سنجه ديرلر طارتمق معناسنه اولان سنجيدن كلمه‌سندن مأخوذدر ياخود سنكه معربيدر پس وجه مذكور اوزره ترازوك كفه‌سنه وضع اولنان درهم واوقه وبطمان مقوله‌سنك مجموعنه اطلاق اولنور وسنجة لزورق قايقده اولان دنك طاشنه اطلاق اولنور وسنجه قبيلهٔ مضرده بارنده برنهرك اسميدر (سنجه) سبنك كسريله محدثيندن حفص بن عمر الرقى لقبيدر (السنجة) سبنك ضميله آق وقاره‌دن مركب الاجه لغه دينور رقطه معناسنه جمعى سنج كلور حجره وحجر كبى (المسنج) معظم وزننده چبوقلى وقابلى قاشه دينور يقال برد مسنج اى مخطط (السنباذج) سبنك ضمى وذال معجمه‌نك فتحيله برحجردر كه آنكله قليچ پاسى آچيلور واوستره‌چرخلنور وديشلره جلا وير يلور اشوسنباذج سنبادهٔ فارسى معربيدر تركيده حجر بفله زونباره ديدكلريدر كه معدنى چين جزيره لرنده‌در (الساج) عاج وزننده برشجر آديدر مصباحك بيانه كوره ساج برشجر عظيمدر كه منبتى هندستانده‌در بلاد آخره آندن مجلوب اولور مفردى ساجه وجمعى ساجاتدر وزمخشرى نقلنه كوره ساج برسياه شجر منسكيندر كه هندستاندن مجلوب اولور جمعى سيجاندر نارونيران كبى و بعضلر آبنوسه شبيه برسياه اغاجدر لكن سياهلغى آبنوس درجه سنده دكلدر ديديلر وينه مصباح آبنوسى شجر معروفدر هندن جلب اولنور وبومعربدر عربيده سأسم دينور جعفر وزننده ديونقل ايلمشدر ومفردات طبيه‌دن تحفه صاحبى تمام فرق ايدوب ديمشدر كه آبنوس آبانس يونانيدن معربدر عناب اغاجنه شبيه برشجردر ثمرى اوزمه شبيه وصارى وحلاوتلى و يپراغى صنوبر يپراغنه مشابه وهردم تازه اولور وهندى نوعنده بياض جزكيلر اولور وحبشى نوعى سياه وقتى ودوز اولور وبومعتبردر وساج هندستانده اولور چنار اغاجنه شبيه قرمزى وسياهه مائل وقتى وكثير الورق رايحه‌سى خوش براغاجدر اهل هند ساكونه ديرلر وديارده زاج اغاجى ديو مشهور اولان اغاج ظن اولنور ثمرى فوفل قدر ومستطيل اولور و بعض مفردا تده هندچارى و بعضلر هند آردبجى ديرلر ديومبيندر خلاصه‌سى آبنوسدن بشقه برشجردر وساج يشل على قول سياه طيلسانه دينور وطيلسان باشه واموزه آتيلان ردايه دينوركه حالا بزلرده شال بورونلكله طيلسانا كادخى اطلاق اولنور عربلر اموزلرندن بللرينه قدر بوريندكلرى ثوبه ردأ وباشلريله اموزلرينه بوريندكلرينه طيلسان ديرلر (السوج) موج وزننده و(السواج) سبنك ضميله و(السوجان) فتحاتله تأنيله آهسته آهسته يوريمك معناسنه‌در يقال ساج الرجل يسوج سوجا وسواجا وسوجانا اذا سار رويدا وسوجان برى اوته اياق اولطه‌سى چالمق معناسنه‌در يقال ساج سوجانا اذا ذهب وجاء (سوج) حور وزننده و(سواج) غراب وزننده ايكى موضعلردر ابو سواج) غراب وزننده ضبه قبيله‌سندن بنو عبدمناة بن بكرك برادريدركه بذوه نام فرس مشهورك فارسى ايدى المسوج) معظم وزننده دكرمى نسج اولنان كليمه دينور يقال كساء مسوج اى اتخذ مدورا (السهج) نهج وزننده طيب ازمك معناسنه‌در يقال سهج الطيب سهجا من الباب الثالث اذا سحقه ويلك شدتله اسمك معناسنه‌در يقال سهجت الريح اذا اشتدت ويل شديد اسمكله يرك يوزينى صيروب صويمق معناسنه‌در يقال سهجت الريح الارض اذا قشرتها و يتون كيجه يوله كتمك معناسنه مستعملدر يقال سهج القوم ليلتهم اذا ساروها (السيهج) صيقل وزننده و(السيهوج) طيهوج وزننده و(السهوج) صبور وزننده و(السهوج) جهور وزننده شديد اسن يله دينور المسهج) مخرج وزننده يل اوغراغى اولان يره دينور يقال مكان مسهج اى ممر الريح (المسهج) منبر وزننده شول فضول

نكسه یه دینور که هر حق و باطل خصوصنده قطع السانی طور میوب سویلر اوله و بلیغ و فصیح و سخندان کیسه یه دینور
یقال رجل مسهج اذا کان ینطق فی کل حقّ و باطل ویقال هو مسهج ای مصقع (الاساهیج) اسالیب وزننده
انواع مختلفه یورویشنه دینور یمشی اساهیج ای ضروبا مختلفة (سیج) کتف وزننده جزیرة العرب ده شجر
ایالتنده بر بلده آدیدر (السباج) کتاب وزننده باغچه دیواری کبی دائرا مادار اولان دیواره دینور ومطلقا
نسنه نك چوره سنی کندوسیله احاطه قلنسان شیئه دینور خرمالق و باغ و باغچه اطرافنه طاشدن یاخود
کیکلی چالیدن چکیلان دیوار کبی بزم دیارلرده سباج باغ و بوستانلره چالیدن چکیلان دیواره متعار فدر کذلك دیوارك
اوزرینه چکیلان چالی دیوارمه اطلاق ایدرلر کویا معقوله سی کزوب یوریمسون دیو چکرلر (التسییج) تفعیل وزننده
بستان و باغه دائرا مادار سیاج چکمك معناسنه در یقال سیج الحائط تسییجا اذا سوره بالسیاج بوراده حائط بستاندر
لکن اساسده سوّج علی النخل والکرم عنوانیله مرسوم اولمغله واوی و یائی اولدیغنه اشارت اولنمشدر (سیجان
سیننك کسریله ابن فدوکس در که بنو جشمدن بر کسه در و وهب بن منبه بن کامل بن سیج سینك فتحی یاخود کسریله در
یاخود فتحتینله در همامك برادر بدر ایکیسیده یمن الکاسنده شیخ الشیوخ ایدیلر # فصل الشین المعجمة
(الشأج) شینك فتحی وهمزه نك سکونیله محزون وغمناك ایلمك معناسنه در یقال شأجه الامر شأجا من الباب الثالث
اذا احزنه (الشیج) فتحتینله یاسی یوکسك قپویه دینور سرای قپوسی کبی علی قول مطلقا قپوره دینور ابواب
معناسنه مفردی شیجه در هاایله (لاشاج) همزه نك کسریله کیر و رد ایلمك معناسنه در آچق قپویی کیرو چویرمك
کبی یقال اشیجه الشیء اذا رده یعنی الی مکانه (الشجّ) حجّ وزننده باش یارمق معناسنه در یقال شجّ رأسه شجا من الباب
الاول والثانی اذا کسره وکمی کیدرکن دکزی یارمق معناسنه استعمال اولنور یقال شجت السفینة البحر اذا شقته
بوراده تذکیر ایله شقه نسخه لری غلطدر وقطع مسافه ایله یول آلمق معناسنه استعمال اولنور کویا که یاروب اوته
کچمشدر یقال شجّ المفازة اذا قطعها وشرابه صو قاتمق معناسنه استعمال اولنور کویا که مزجله شرابی شق ایلمشدر
یقال شجّ الشراب اذا مزجه بالماء (الشجة) شینك فتحیله باش یاریغنه دینور (الاشجّ) همزه نك وشینك فتحیله جبهه سی
یارلمش کشی یه دینور یقال رجل اشجّ ای بین الشجج فی جبینه اثر الشجة و بو جبهه سی یارلمشه مخصوص در مقدمة
الادبده بو ماده باب رابعدن دخی مصوغ اولدیغی مصرحدر # مؤلف کرچه آندن سکوت ایدوب لکن اشجك
تفسیرنده بین الشجج عنوانیله تلمیح ایلمشدر لکن بو عنوان اکثری مصوغ اولمیانه اشارتدرنته که شرح دیباجه ده
اشعار اولندی واشجّ کلمه سنك دخی مقتضاسی باب رابعدن متصرف اولمقدر پس شجّ برآدمك باشی یارلمق معناسنه
اولور (الشجاج) شینك کسریله مفاعله دن مصدر در بری برینك باشلرینی یارمق معناسنه در یقال وقع بینهم
شجاج ای شجّ بعضهم بعضا (شجحجی) جرزی وزننده صقصغن دیدکلری قوشه دینور عقعق کبی (التشجیج
تفعیل وزننده برایشه عزیمت صادقه ایله عزم ایلمك تصمیم معناسنه در یقال شجج علی الامر اذا صمم علیه (الاشجّ
فتحتینله اسمادندر (الأشجّ العصری) اصحابدندر واشجّ برجماعتك اسمیدر (السجوجی) شینك وجیمك فتحی والفك
قصریله بغایت اوزون اولان کشی یه دینور کویا که هوایی شق ایدر (الشحیج) حای مهمله ایله نعیق وزننده و (الشحاج
شینك ضمیله و (الشحجان) فتحاتله قاطر آکرمق وقرغه اوتمك معناسنه در یقال شحج البغل والغراب شحیجا
وشحاجا وشحجانا من الباب الثالث والثانی اذا صوتا وشحیج قرغه قسمی یاشلولنمغله آوازی بوغوق وغلیظ
اولمق معناسنه در یقال شحج الغراب اذا اسنّ وغلظ صوته (بنات شحاج) شداد وزننده قاطرلرك کنیه لریدر
بنات عنوانی دیشیلرینه مصروف دکلدر علی الاطلاقدرنته که آتلره بنات صهال تعبیر ایدرلر و بونلرده مفرد ایله
تعبیر غیر مسموعدر (المشجح) منبر وزننده و (الشحاج) کتان وزننده یبان اشککنه دینور وشحاج اسامیدندر
طلحة بن الشحاج محدثدر (بنو شحاج) ازد قبیله سنده ایکی بطندر (الاستشحاج) قرغه دن اوتمك طلب
اولنمق معناسنه در عربلر قرغه نك صوتیله فال ایلدکلرینه مبنی برخصوصه مباشرتدن اول قرغه نك اوتمسنه
منتظر اولور ومنه یقال الغربان مستشحجات بالبناء للمفعول ای یستشحجن فشحجن (الشرج) فتحتینله قوغه
وجوال وخرج مقوله سنك قولپلرینه دینور عری معناسنه که عروه نك جمعیدر # شارحك بیانته کوره بو مفرد در جمعی
اشراج کلور # پس مؤلفك الشرج العری عبارتیله رسمی جنس اعتبارینه مبنی اولور وکذا فی الاساس حقد شرج العیبة
ای عراها وشرج دره نك آچلوب وسعتلندیکی یره دینور منفسح الوادی معناسنه وصمان اوغریسنه دینور مجرّ
السماء معناسنه قلکده بولنان کلکنه مائل اولان یاصلقدر که خرده کواکب صحابیمك اجتماعندن پیدا اولور وشرج
طوزلك قرجنه دینور و پارلش پیله طولان یاریغه دینور وطوارك خایه لرینك بربسی آخرندن بیوك اولمق معناسنه در

(الشرج) شينك فتحى و رانك سكونيله بلوك وفرقه معناسنه دريقال اصبحوا الى هذا الامر شرجين اى فرقتين
بيابانده طاغلردن دوزيره جارى اولان صو آقديغى يرنه ديرلر جمعى شراج كلور ونيجه كسريله شروج كلور والشرج
ايكى كيسه اورتق اولمق شركت معناسنه دريقال شرجه فى الامر شرجا من الباب الاول اذا شركه و برنسنه بى برنى
آخره قاتمق معناسنه دريقال شرج الشراب بالماء اذا مزجه و بريكدرمك معناسنه در يقال شرج الشئ اذا جمعه
و يلان سويلك معناسنه دريقال شرج الرجل اذا كذب و يالغان وطو برمق كيسه مقوله سنك قولپلرينى برى برينه كچوروب
بند ايلك معناسنه دريقال شرج الخريطة اذا داخل بين اشراجها وشدها وشرج مثل وما نند معناسنه در
يقال هذا شرج هذا اى مثله وكونه ونوع معناسنه دريقال هما شرج واحد اى نوع وكرچى برى برينك يانندى يرمك
معناسنه دريقال شرج اللبن اذا نضد بعضه الى بعض وشرج يمنده بر وادى آديدر و بنو عبس قبيله سنه مخصوص
بر صو آديدر (الاشراج) همزه نك كسريله بودخى كيسه وطو بره مقوله سنك قولپلرينى برى برينه كچوروب باغلق
معناسنه در تقول اشرجت الخريطة اى داخلت بين اشراجها وشددتها (التشريج) تفعيل وزننده اشراج
معناسنه در يقال شرج الخريطة اى اشرجها ولباسى سيرك ديكمك معناسنه در يقال شرج الثوب
اذا خاطه خياطة متباعدة (الشريج) امير وزننده مثل ونظير معناسنه دركويا كه ايكى يارلمش نسنه نك
بر پاره سيدر يقال هو شريجه اى مثله (شراج) كتاب وزننده اسمادندر سعد بن شراج محدث مقرى در وفرد در
يعنى بو اسمده بوندن غيرى وارد اولمشدر (شراجه) سحابه وزننده بودخى اسمادندر زيد بن شراجه عوف
الاعرابى نام محدثك شيخيدر (شرج العجوز) برد العجوز وزننده قرب مدينه ده بر موضع آديدر وزرزر بن صهيب الشرجى
محدثدر موضع مذكوره منسوبدر (الشريجة) وليجه وزننده خرما داللرندن نسج اولنور بر ظرفدر كه قاون وسائر
سبزوات طاشيرلر وشريجه شريجدن اتخاذ اولنان يايه دينور وشريج اوزنلغنه يارلمش اغاجك بر پارمه سنه دينور
ايكى پاره سنه شريجان دينور وشريجه كوكرجين قفسنه دينور كه قامشدن دوزرلر ويرلرده طاوق وسائر قوش قفسلرينه ده
اطلاق اولنور واوقه صارلمش شول سكير صاريقبسنه دينور كه ارقك يلكى اكا بايشدريلور (الشريجى) شريجه منسوب
ديمكدر على بن محمد الشريجى محدثدر (الشرجة) جمره وزننده ساحل يمنده بر بلده در وشول چقوره دينور كه اسمه طرزنده
قازوب ايچنه دريلرايدقدنصكره صوقويوب آندن دوه لرى صوارلر بو عملى قومسال يا خود طپراغى يومشق
يرلرده ايدرلر (الانشراج) انفعال وزننده ايكى يارلمق معناسنه دريقال انشرج الشئ اذا انشق يعنى نصفين
(الشريجان) شينك فتحى وتثنيه بنيه سيله برى برينه مخالف اولان ايكى رنكه دينور يقال له شريجان اى لونان مختلفان
وقلش ارغاجلرينك برى برينه مخالف اولان ايكى چبوقلرينه دينور يقال لهذه البردة شريجان اى نيرها خطان
(المشارجة) ايكى نسنه برى برينه بكزه مك معناسنه دريقال شارجه اى شابهه و يقال شارجها اى شابهها ومنه يقال
فتيات مشارجات اى متساويات فى السن (التشرج) تفعل وزننده برنسنه شئ آخره كيريشوب قاتلمق معناسنه در
يقال تشرج اللحم بالشحم اذا تداخل (الاشرج) احمر وزننده خايه سنك برى ديكرندن بيوك اولان حيوانه دينور
يقال دابة اشرج اى بينة الشرج اى احدى خصيتيه اعظم من الاخرى (الشطرنج) شينك كسريله معروف
اويوندر شينك فتحى جائزدكلدر وسين مهمله ايله ده لغتدر و بو شطارندن يا خود تشطيردن مأخوذ در على قول
معربدر برهان قاطعده مرسوم اولديغى اوزره شترنك معربيدر كه فى الاصل بيروح الصنم اسمى اولوب نبات مزبور
ايكى شكلى مشتمل اولمغله بو مناسبتله لعب مزبوره اطلاق ايلديلر وآنى حكيم داهر هندى على قول ابو على صيصه
اختراع ايلمشدر بو جهتله اعجميه در واصحى بو در معربنده شينك كسرى جردحل بابنه الحاق ايچوندر (السيطرج)
شينك كسريله بر داروى معروف اسميدر و بو چترلك هندى معربيدر داروى مزبور تركيده سركله ديرلر برنبا تك
كوكيدر وجع مفاصله و برص و بهق طارمه لرينه نافعدر (الشفارج) علابط وزننده شول كوچك تبسى يه و طبقه
دينور كه اوزرينه نقل وتواله قوئمش مخصلر وخرده طبقلر ديزيلوب مجلسه كلله كه مراد نقل وتواله مقوله سى
قويه جق كوچك تبسى وطبق اوله جقدر و بو پيشيارج معربيدر # مترجم ديركه مفردات مائره ده شفارج غازيلر
حلوانسى ديدكلرى حلوا ايلده مفسردر (الشاذانج) نونك فتحيله شابانك معربيدر كه بر نوع ايله متعارف اولان نبات
آيدر و بيلنت بتصحيح الكلاب و بين الاطباء شابانك ايله متعارفدر (شلج) ثلج وزننده تركستانده بر قريه آديدر محدثيندن
يوسف بن يحيى الثلجى اورادندر (الشمج) دمج وزننده قارشدرمق معناسنه دريقال شمج الشئ شمجا من الباب الاول
اذا خلطه واليودرمك معناسنه در يقال شمجه اذا استعجله وديكشى سيرك ديكمك معناسنه دريقال شمج الثوب
اذا خاطه خياطة متباعدة (الشماج) سحاب وزننده لحنه معناسنه درتقول ما الاقت شماجا اى شيئا # شارح ديركه

شجاج فى الاصل اوزمك بعد الاكل آتنغلرى كترينه دينور ليدى بعد مطلقا تلييز نسنه‌دن استعمال ايلديلر بس
مؤلفك مطلق شى معناسنه بنى تاسيدى بو محله تيانته كورمقام نفيه مخصوصدر (الشمجى) فتحتينله والفك قصريله
بشكى وزننده ديشى ناقه‌يه دينور يقال ناقة شمجى اى سريعة (بنو شمجى) بن جرم قضاعه‌دن بر جماعتدر
جوهرى ومنيه‌دن بنو شجعى عنوانيله رسم ايلشدر وبنو شجع بن فزاره‌نك مجهوميتما كتمه‌لدر كذلك جوهرى غلط
ايلكله ... برجماعتدر بو رسم ايلشدر (الشمرجة) دحرجه وزننده ديكشى احكامله ديكميوب سيرلتو كوشك
خمرجى ديكمك معناسنه‌در يقال شمرج الثوب اذا باعد بين الغرز واساء خياطته وطفل صغيرمدايه‌سى كوزلجه بو روش
وكيلمه‌يى رعايت ايلمك معناسنه‌در يقال شمرجت الحاضنة الصبى اذا احسن حضانته وخلط كلام ايلمك
معناسنه‌در يقال شمرج كلامه اذا خلطه (المشمرج) حسن حضانه معناسنه اولان شمرجه‌دن اسم مفعولدر
بونكله اصحابه‌دن مشمرج بن خالد السعدى ملقب اولمشدر (الشمرج) قنفذ وزننده و(الشمروج) زنبور وزننده
اينجه و يوفقه طوقنمش ثوبه وجل و پلاسه دينور (الشمراج) شينك كسريله شمراخ وزننده صدق ايله مخلط
اولان يلانه دينور يقال كذب شمراج اى مخلط بالصدق (الشماريج) شينك فتحيله باطل و بيهوده وساقط اولان
نسنه‌لره دينور اباطيل معناسنه شمراج مفرديدر (الشنج) فتحتينله اركك دوه‌يه دينور جمل معناسنه وشنج مصدر
اولور دريى بوروشمق معناسنه يقال شنج جلده شنجا من الباب الرابع اذا تقبض (الانشناج) انفعال وزننده و(التشنج)
تفعل وزننده بونلر دخى درى بوروش يارش اولمق معناسنه‌در يقال انشنج جلده وتشنج اذا تقبض (التشنيج) تفعيل
وزننده بوروشدرمق معناسنه‌در تقول شنجته تشنيجا اى قبضته (الشنج) كتف وزننده دريسى بوروشق انسان
وحيوانه دينور دري‌يه ده وصف اولور يقال فرس شنج النسا اى منقبضه يعنى بوطلرينك دريسى بوروشق اولان
آت كه مدحيه‌دندر زيرا بوطلرى بوروشق اولنجه بوطلرى آتلرنده يومرى يومرى يرلر اولمغله شلوار هيئتنده اولور
انك اياقلرى سست اولميوب متين اولور (المشنج) معظم وزننده بر رجلك علميدر شنج شينك كسريله محدثيندن
خلاد بن عطانك جديدر وابو بكر بن عبد الله بن محمد الشنجى بغداده رباط الشونيزيه شيخيدر ومحدثدر (
الشهدانج) شينك فتحيله كه شاهدانج دخى ديرلر قنب تخميدركه تركيده كندروكنور تخمى تعبير اولنور شهدانه
وشاهدانه فارسى معربيدر نباتنه بنك واسرار وحشيش و ورقنه غنجه تعبير ايدرلر درت كونده برطوتان سيتمه‌يه وبهق
وبرص علتلرينه نافع ومعده‌ده متكون حب القرع ديدكلرى خرده قورتجغزلرك اهلاك وازالهسنه اكلا وخارجدن
بطن اوزره وضعا مفيددر (شاهترج) شاهتره فارسى معربيدركه تركيده شاهتره ديدكلرى نباتدر آندن حب دوزرلر
بيراغى وتخمى اكلا جرب وحكه‌يه نافع ومطبوخنى شرب حميات عتيقه ومزمنه‌يى دافعدر (شاذنج) ذال معجمه‌نك
فتحيله معرب وقدر اشبو شاذنج شادنه معربيدركه تركيده قان طاشى ديدكلرى حجردر اكتحالى قروح عينه نافعدر (شيج
شينك كسريله ميل وزننده برمحدث اسميدركه طاووس جنابلرندن روايت حديث ايلمشدر * فصل الصاد
المهملة (الصوبج) صادك فتحى وضميله اوقلاغويه دينور و بو معربدر يعنى چوچه فارسى معربيدر (الصج) صادك
فتحى وجيمك تشديديله تيمورى آخر تيموره اورمغله چات ديو سسلندرمك معناسنه‌در يقال صج الرجل صجا من الباب
الاول اذا ضرب حديدا على حديد فصوتا (الصجيج) ضمتينله برى برينه اورلان تيمورلردن ظهور ايلدن صوته دينوركه
چاتردى تعبير اولنور (الصاروج) اخلاطيله ممتزج اولمرق نوره‌يه دينوركه خرزمه تعبير اولنور وازالۀ شعر ايدركرج
وزرنيخله خلط ايدرلر اصل صاروج آهكى‌يه دينوركه جابجيلر وسائرلرى استعمال ايدرلر كلس دخى دينور بوراده
نوره‌يه ده اطلاق اولنمشدر ساروه معربيدر * ومؤلف كلس لفظنى صاروجله تفسير ايلمكله صاروج آهكى‌يه وخراسانى‌يه
اطلاق اولنديغنى اشعار ايلمشدر نته كه تصريج مادهسى دخى بونى مشعردر واكا جبسين دخى ديرلر وصو بوجيلرك
ولتعبير ايتدكلرينه ده اطلاق اولنور (التصريج) تفعيل وزننده بر يره آهكى سورمك معناسنه‌دركه آهكلمق تعبير اولنور
يقال صرج الحوض تصريجا اذا طلاه بالصاروج (صرمجان) صادك فتحيله جرمنكان معربيدركه ترمذ
نواحيسندن برناحيه آديدر (المصعنج) اسم مفعول بنيه‌سيله ديكيلوب طوران نسنه‌يه دينوركه مدور وصيرنجق
وهريرى دوز ومصيقل اوله جامع اسطوانه‌سى وميل كبى يقال ماهذا المصعنج بهذا المكان وهو المنصوب
المدملك (الصولجان) صادك ولامك فتحيله چوكانه دينور محجن معناسنه جريد بازلر وچاوشلر قوللنورلر وباغچوانلرك
كلكسنده اطلاق اولنوركه اوجى اكرى اغاجدر آنكله اللرى چكرلر و بوچوكان فارسى معربيدر تركيده اكلك
تعبير اولنور جمعى صوالجه كلور (الصلج) بلج وزننده كومش ارتمك معناسنه‌در يقال صلج الفضة صلجا
من الباب الاول اذا ... معناسنه‌در يقال صلج الذكر اذا دلكه واورمق معناسنه‌در يقال صلجه بالعصا

اذاضربه بها (الصلج) فتحتیله صاغرلق صمم معناسنه در (الاصلج) احمر وزننده قتی وصیرنجق اولان شیئه
دینور مجلاطاش کبی وصاغره دینور اصم معناسنه و بوخای معجمه ایله اصلخ مصحفی دکلدر پس صلج مصدر اولور (
التصالج) تفاعل وزننده مواضعة صاغرلق یاپمق معناسنه در یقال تصالج فلان اذا تصام (الصولج) جوهر
وزننده و (الصولجة) هایله کومشه دینور ومطلقا خالص وصافی ویغش اولان شیئه دینور (الصلج) ضمتینله
تام العیار صحیح وخالص اقچه لره دینور (الصلجة) صادك ضمی ولام مشدده نك فتحیله زلخه وزننده ایپك قوزینه
دینور که بوجك دخی دیرلر قیلجه معناسنه وقیلجه بیله معربیدر (الصلیجة) ولیجه وزننده بوطه ده تصفیه
اولنمش خالص کومش سبیکه سنه دینور (صلیجا) زلیخا وزننده بر رجلك علمیدر (الصلهج) جعفر وزننده
ایری قبایه دینور ویاوز وشدید ناقه یه دینور (الصمعجة) فتحاتله قندیله دینور جمعی صمعج در هاسز و بومعربدر
شارحك بیاننه کوره رومیدن معربدر (صومج) جوهر وزننده یاخود (صومجان) برموضع آدیدر یاخود بوحای
مهمله ایله در (الصملج) عملس وزننده سخت وشدید اولان شیئه دینور (الصنج) صادك فتحی ونونك سکونیله
ترکیده زیل تعبیر ایتدکلریدر که پرنجدن دوزرلر کوجك طبق طرزنده ایکی آلتدر وزرا مهترلری نوبت اثناسنده
بری برینه چالوب سسلندررلر کذلك صنج فارسیده وترکیده چنك دیدکلری سازه دینور که تللو اولور حالا عجم
دیارنده متعارفدر اوله کوره سنج وثانی یه کوره چنك معربیدر چلان استاد سازنده یه صناجه دیرلر وعربلر صنج ایله
ناسدن کنایه ایدرلر آوازی مناسبتیله ومنه تقول مادری ای صنج هو ای ای الناس (الصنج) ضمتینله شیرنی
دیدکلری اغاجدن مصنوع چناقلره وقواطه لره دینور وشیرنی علی قول آبنوس اغاجلریدر (الاصنوجة) اضحوکه
وزننده یوغریلور ایکن چکیلان خمیرتلنه دینور که کتان حلواسنك تلی کبی سونوب اوزانور (الصناجة) صادك
فتحی ونونك تشدیدیله اولندن آخرینه قدر مهتاب اولان کیجه یه اطلاق اولنور بوراده صناجه صاحب زیل دیمك
معناسندن مستعاردر بدر اولمش قمری زیله تشبیه ایلدیلر یقال لیلة قمرآء صناجة ای مضیئة وصناجه وجه
مذکور اوزره زیل چلان مهتره یاخود چنك چلان استاد سازنده یه دینور اعشی بن قیس نام شاعرك جودت
شعری ورقت طبیعتی سببیله صناجة العرب اطلاق ایلشلردر مزهرك بیاننه کوره دائما کندی اشعاریله تغنی ایدر
اولدیغی باعث تلقیبدر (ابن الصناج) محدثیندن یوسف بن عبدالعظیم در (الصنوج) قعود وزننده برنسنه نك
اصل ومنشأینه رد وارجاع ایلمك معناسنه در یقال صنج فلان الناس صنوجا من الباب الاول اذا رد کلا منهم
الی اصله ودکنکله اورمق معناسنه در یقال صنج بالعصا اذا ضرب بها (التصنیج) تفعیل وزننده یره چالمق معناسنه در
یقال صنج به تصنیجا اذا صرعه (صنجه) کنجه وزننده دیار مصر ایله دیاربکر بیننده برنهرك آدیدر وصنجة المیزان که
چکی طاشنه دینور معربدر بدرتنه که سنجه دخی دینور ماده سنده بیان اولندی (الصنهاج) و (الصنهاجة) صادلرك
کسریله شول قوله دینور که قوللقده عریق اوله یعنی آباء وامهاتی قول جنسی اوله یقال عبد صنهاج وصنهاجة
ای عریق فی العبودیة وصنهاجه مغربده برطائفه در که صنهاجة الحمیری اولادندن منشعبلردر (الصوجان) صادك
فتحی و واوك سکونیله ارقه ده اوکورغه کیکلری مرطب اولمیوب تخته کبی یابس اولان انسان وحیوانه دینور ومنه
یقال نخلة صوجانة ای یابسة کزة السعف یعنی داللری قوری وسرد اولان خرما اغاجی وصوجان ناس معناسنه
استعمال اولنور یقال ای صوجان هو ای ای الناس (الصیبج) صلهج وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی
(الصیهوج) طیفور وزننده دوز وصیرنجق اولان شیئه دینور کرك یصی وکرك مدور اولسون ومنه یقال بیت صیهوج
ای مملس (الصهابج) صادك ضمیله قیللری وتویلری قومرال اولان انسان وحیوانه دینور یقال وبر صهابج ای صهابی
(الصهریج) قندیل وزننده و (الصهارج) علابط وزننده ترکیده صادك فتحیله صهریج ونونله صهرنج دیدکلری
زیرزمینده اولان صوخزینه سنه دینور (المصهرج) اسم مفعول بنیه سیله خراسانی کرجله صوانمش صهریجه
دینور (صهرجه) صادك فتحیله قاهرهٔ مصرك شمال طرفنده ایکی قریه اسملریدر (الصباجة) صناجه وزننده
ومرادفیدر که مهتاب کیجه یه دینور یقال لیلة صباجة ای مضیئة ❊ فصل الضاد المعجمة ❊ (الضبج) ضادك
فتحی وبانك سکونیله برآدم کندی کندیسنی یورغونلقدن یاخود ضربه سببیله همان یره چالمق معناسنه در
یقال ضبج فلان ضبجا من الباب الاول اذا القی نفسه علی الارض من کلال او ضرب (الاضجاج) همزه نك کسریله
غریو وفریاد ایلمك معناسنه در کرك واحد وکرك کثیر اولسون یقال اضج القوم اذا صاحوا وجلبوا فاذا جزعوا
وغلبوا فضجوا ضجیجا کما سیذکر (الضجیج) ضادك فتحیله مغلوب اولمغله صبر وتحمل ایده میوب فریاد ایلمك
معناسنه در یقال ضج القوم ضجیجا من الباب الثانی اذا جزعوا وغلبوا فضجوا ویقال اضج فلان وضج فلان

الضجاج) سحاب وزننده برادی برآتیه حجرور ورالمك قسر معناسنه در وضجاج قبل یکتنه دینورعاج کبی و برنوع بوبحق آدیدر (الضجاج) ضادك كسریله مفاعله‌دن مصدردر بری بریله غوغا وشر وشور ایدشمك معناسنه در نته كه مضاجه دخی كه مفاعله وزننده در بومعنایه‌در یقال ضاجه مضاجة وضجاجا اذا شاغبه وشاره وضجاج برضمغ ما كول آدیدر ومطلقا شول شجره دینورکه زهرناك اولمغله آنكله قوش ویرتیجی جانور تسمیم اولنور الضجوج) صبوروزننده صاغیلورکن بوکوروب فریاد ایدن ناقه‌یه دینور (التضجیج) تفعیل وزننده كتمك على قول برطرفه میل ایدوب اكیلك معناسنه در یقال ضجج الرجل تضجیجا اذا ذهب اومال وذكر اولنان شجر ایله كه مرادوریق یاثمری اوله جقدر طیوری یاخود یرتیجی جانوری زهرلمك معناسنه در یقال ضجج الرجل اذا سم الطائر اوالسبع الضرج) ضادك فتحی وراك سكونیله یارمق معناسنه در یقال ضرجه ضرجا من الباب الاول اذا شقه و بیلاشدرمق معناسنه در یقال ضرج الثوب بالدم اذا لطخه به و برنسنه‌یی یره براقمق معناسنه در یقال ضرج الشئ اذا القاه الانضراج) انفعال وزننده یارلمق معناسنه در یقال ضرجه فانضرج اذا انشق و بولالمق معناسنه در یقال انضرجت لنا الطریق اذا اتسعت وایكی یاخود زیاده نسنه‌لرك آرازی آچق وایراق اولمق معناسنه در یقال انضرج ما بینهم اذا تباعد و یرتیجی قوش صید او زره سوزیلوب اتمك معناسنه در علی قول یك رنج ومشقتله اخذ ایلمك معناسنه در كه چنلامق درجه سنده اولور یقال انضرجت العقاب اذا انقضت علی الصید او اخذت فی شق (التضرج تفعل وزننده بیلاشمق معناسنه در یقال ضرج الثوب فتضرج ای لطخه فتلطخ وچتلایوب یارلمق معناسنه در یقال تضرج البرق ای تشقق واغاجك چیچكی یاریلوب آچیق معناسنه استعمال اولنور یقال تضرج النور اذا تفتح وآدمك یكاغی پك قزارمق معناسنه در كه اضریج معناسندن مأخوذدر یقال تضرج الخد اذا احمار وخاتون طشره‌ده كزوب زینتنی ناسه اظهار ایلمك معناسنه در یقال تضرجت المرأة اذا تبرجت (المضروجة) میمك فتحیله شق واسع اولان كوزه وصف اولور یقال عین مضروجة ای واسعة الشق (التضریج) تفعیل وزننده برنسنه‌یی اشاغی‌یه صالیورمك معناسنه در یقال ضرج الجیب تضریجا اذا ارخاه ومركوبی غارت ویغما قصدیله سكرتدرمك معناسنه در یقال ضرج الابل اذا ركضها فی الغارة وكلامی تزیین وتحسین ایدوب منقح ومذهب سویلمك معناسنه در یقال ضرج الكلام اذا حسنه وزوقه و برمقوله‌سی نسنه‌یی قرمزی‌یه بویامق معناسنه در یقال ضرج الثوب اذا صبغه بالحمرة و برونه او روب قان ایله آلوده قلمق معناسنه در یقال ضرج الانف بالدم اذا ادماه (الاضریج همزه‌نك كسریله بركونه كلیمه دینوركه صاری ایپ ایله طوقنمش اولور وارش وارغاجی قرمزی ایپكدن طوقنمش حریرثوبه دینور وصوی ویوكرك آته دینور وقرمزی بویایه دینور (المضرج) محدث وزننده ارسلانه اطلاق اولنور المضارج) میمك فتحیله مشاق ومتاعب معناسنه در یقال ركب المضارج ای المشاق وكهنه لباسلره دینور مضرج مفردیدر (الضریج) امیروزننده پك سكرتمكه دینور یقال عدوضریج ای شدید (ضارج) عارج وزننده برموضعدر (الضریجی) جعفری وزننده زیوف اقچه‌یه دینور یقال درهم ضریجی ای زائف ٭ مؤلف بونی یاء تحتیه‌دن جیمی ذیلنده دخی ذكر وجوهری‌یه تعریض ایلمشدر لكن مسبتنه وتعریضه تعرض ایلمامشدر (الضولج) جوهر وزننده كومشه دینور لكن صواب اولان صاد مهمله ایله اولمقدر (الضمج) ضادك فتحی ومیمك سكونیله تقاطر ایده جك درجه‌ده بدنه طیب سورمك معناسنه در یقال ضمج جسده ضمجا من الباب الاول اذا لطخه بالطیب حتی كانه یقطر وضمج برنوع كوجك بوجك اسمیدركه بغایت بد رایحه اولوب وزهرناك اولمغله آری كبی آدمی صوقار مفردی ضمجه‌در (الضمج) فتحتینله مأبون وحیز كسه ترسنه شهوتلنوب روسبی كبی آلته قزمق معناسنه در یقال ضمج المأبون ضمجا من الباب الرابع اذا هاج وضمج برآفتدركه انسانه اصابت ایدرو یره یاصیلوب یاپشمق معناسنه در یقال ضمج بالارض ضمجا اذا لصق بها (الاضماج) همزه‌نك كسریله بودخی یره یاپشمق معناسنه در یقال اضمج بالارض بمعنی ضمج (الضمعج) جعفر وزننده یومری بدنلو بنیه واعضاسی تمام خاتونه دینور كذلك اول شكل اوزره اولان دوه‌یه دینور ٭ شارح دیركه بونی جوهری مؤنثه تخصیص ایلمشدر واقعا مرهرده صفات نسواندن اولمق اوزره مبتدر الضوج) موج وزننده دره‌نك بورغاج یرینه دینور جمعی اضواج كلور وضوج مصدر اولور برطرفه میل ایدوب صاپمق معناسنه یقال ضاج الشئ ضوجا اذا مال و بولالمق معناسنه در یقال ضاج الوادی اذا اتسع (التضوج تفعل وزننده دره‌نك بورغاجلری كثیر اولمق معناسنه در یقال تضوج الوادی اذا كثر اضواجه (الانضیاج) انفعال وزننده بودخی بولالمق معناسنه در یقال انضاج الوادی اذا اتسع (الضوجان) و (الضوجانة) ضادلرك فتحیله صوجان وصوجانه معناسنه دركه صاد مهمله ده ذكر اولندی (الاضیهاج) همزه‌نك كسریله كبه حیوان یاوروسنی

وشورملك معناسنه دريقال اضهجت الناقة اذا القت ولدها (الضيوج) قعود وزننده و (الضيجان) عيجان وزننده
طرفه ميل وعدول ايلمك معناسنه در پس بو ماده واوی و يائی اولور يقال ضاج يضيج ضيوجا وضيجانا اذا مال
فصـــــــــل الطاء * (الطبج) طانك وبانك فتحيله احمق اولمق معناسنه در يقـال طبج الرجل طبجا من الباب
الرابع اذا حمق وطبج طانك وبانك فتحيله حماقت مستحكم اولمق معناسنه در يقال طبج الرجل طبجا من الباب المزبور
اذا استحكم حماقته * بو راده مؤلف مادهٔ مذكوره يی مثال ايله ذكر ايلمدكدن صكره والطبج استحكام الحماقة عبارتيله
رسم ايلمكله خيليجه تشويش وتتبع اولنوب بعده نهايه ده الطبج استحكام الحماقة وقد طبج يطبج فهو اطبج عنوانيله
اولمغله بنه باب رابعدن اولديغی امضا اولندی وباش وبوش قباق كبی ايچی قووق شيئه اورمق معناسنه در يقال طبج
رأسه اذا ضربه (التطبيج) تفعل وزننده كونا كون انواع واساليب كلام ايراد ايدرك تكلم ايلمك معناسنه در يقال
تطبج فی الكلام اذا تفنن وتنوع (الطبيجة) سكينه وزننده دبر ومقعد مدينور (الطباهجة) طانك فتحيله لحم مشرحه
يعنی شرحه شرحه ديلنمش اتدينور مؤلف كتابی دخی لحم مشرح ايله تفسير ايلمكله طباهجه دخی كتاب ديمك اولورنته كه
بعض مفرداتده مصرحا كتاب ايله مفسردر وبو تباهة فارسی معربيدر لكن برهانده نازك ومهرا پشمش ات ايله وتحفه ده
طوغ ايچون قزارلمش ات ايله مفسردر ومقدمة الادبده خايكينه يعنی قايغنه ايله مبيندر (الطازج) طانك فتحی وثای
مثلثه نك سكونيله قرنجه يه دينور نمل معناسنه (الطازج) تازهٔ فارسی معربيدر كه فارت مقابليدر يقال شیء طازج
ای طری وراست ودرست وپاكيزه سوزه دينور (الطسوج) سفود وزننده ناحيه معناسنه در واوزاندن بردانقك كه
انك تعبير اولنور ربعی مقداره دينور تسوی فارسی معربيدر زمخشری يـا نه كوره يكرمی درت حبه بردينار در
وديناركك سدسی كه درت حبه در بردانقدر وبردانقك ربعی كه برحبه در طسوجدر لكن مؤلفه كوره ايكی حبه اولور
كه مكك ماده سنده بيـان ايلمشـدر وحبه ايكی اربه در كه برچكردكدر وخردل براربه نك سـدسيدر واوچ
خردل برپرنجدر (طفسونج) طـانك ونونك فتحيله نهر دجله كنارنده بربلده در (الطنوج) طـانك ضميله صنوف
معناسنه در يقـال النـاس طنوج ای صنوف وكراريس معنـاسنه در كه كراسـه نك جمعيدر جزء تعبير ايلديكمز
اوراق مجتمعه در كه عادتا اون كاغد اولور وبو معنارده لفظ مزبورك مفردی يوقدر (طنجه) كنجه وزننده بحر مغرب
ساحلنده بربلده آديدر (الطيهوج) طيفور وزننده معربيده سلكان ديدكلری قوشك اركـكنه دينور وبو تيهو معربيدر كه
تركيده چيل قوشی ديدكلريدر * مؤلف سلكانی ماده سنده بشقه تفسير ايلمشدر لكن جميع مفرداتده طيهوج چيل
قوشيله مبيندر * فصـــــــــل الظـاء المعجمة * (الظج) حج وزننده اسـتغاثه واستمداد ايدن كسـه نك
فريادی كبی چكنده فرياد ايلمك معناسنه در يقال ظج الرجل ظجا من الباب الاول اذا صاح فی الحرب صياح المستغيث
يا كر جنككك غيريده فرياد ايدرسه ضج الرجل ديرلر ضاد معجمه ايله نته كه ذكر اولندی * فصل العين * (العبجة)
عينك وبانك فتحيله اراذل واوغادناسدن شول شخصه دينور كه بغض وكين ايله مجبول اولمغله ناسه دائما زبان درازلق
ايدوب ونه ديديكنی بيلز واصلا برايشه يرامز فضول ومذموم اوله يقـال هو عبجة ای بغيض طـغام لا يبعی ما يقول
ولا خير فيه (العثج) عينك فتحی وثای مثلثه نك سكونيله وفتحتيله جائزدر ثعج معناسنه در كه سفر براولان كروه انسانی يه
دينور * مؤلفك والجماعة من النـاس قولی الثعج قولنی عطف تفسـيردر وكيجه دن برمقداره دينور يقال مر عثج
من الليل ای قطعة وتدريج وتأنی ايده رك شرب مشروبه دوام ايلمك معناسنه در كه آزجه آزجه ايچه رك چوق ايچمكدن
عبارتدر يقال عثج الرجل عثجا من الباب الثـانی اذا ادام الشرب شيئا بعد شیء (العثجة) جرعه وزننده بو دخی
سفرده اولان جماعته دينور (العثج) عينك فتحی وثانك سكونيله جمع كثير معناسنه در (العثوثج) سفرجل وزننده
عظيم الجثه اولوب جسيت وچالاك اولاندوه يه دينور (العثيج) نونله و (العثوجج) جميله بونلرده عثوثج معناسنه در
(الاعثيجاج) اعشيشاب وزننده سرعت ايلمك معناسنه در يقال اعثوجج الرجـل اذا اسرع (العج) حج وزننده
و (العجيج) عينك فتحيله بلند آوازايله حيقرمق معناسنه در عج الرجل عجا وعجيجا من الباب الثانی والرابع اذا صاح ورفع
صوته قال الشارح ومنه الحديث * افضـل الحج العج والثج * فالمراد رفع الصوت فی التلبية وعج وعجيج ناقه يی
عاج عاج ديه رك زجر وآزار ايلمك معناسنه در يقال عج الناقة اذا زجرها فقال عاج عاج وقوم فنون واطوار لرنده ركوبی
چوغالتمق يعنی اكثر فنون واوضاعلری بنوب انمك اولمق معناسنه در وبو توز صاورمق معناسندر يقال عج القوم
اذا اكثروا فی فنونهم الركوب وبل شديد اسمكله توزی هوايه صاورمق معناسنه در يقال عجت الريح اذا اشتدت فاثارت
الغبار (العجعجة) زلزله وزننده بلند آواز ايله تكرار بتكرار حيقرمق معناسنه در يقال عجعج الرجل بمعنی عج تكرر معنا
ماده نك مقتضاسيدر ودوه ضرب بدن ياخود حمل ثقيلدن ناشی باغرمق معناسنه در يقال عجعج البعير اذا ضرب فرغا وحمل

عليه ثقيل فرنما ‡ مترجم ديركه عجعجه مناسبتيله اشبوفائده تحريري مناسب كورلدى سيوطى مزهرده ديديكه افصح لغات
ست قريش اولديغنك وجهى بودركه قبائل عرب زمان جاهليتده حج ايچون هر موسمده جمع اولورلر ايدى قريش
انلرك كلاملرينى استماع ايدوب فصيحى اولانى اخذ وقبيح اولانى ترك ايدرلر ايدى لهذا قريشده لغت فصيحه مجتمعه
اولوب قبائل سائره لغت قبيحه دن خالى اولمديلر كشكشه شين معجمه ايله وكسكسه مهمله ايله وعنعنه وفحفحه ووكم ووهم
وعجعجه واستنطاء ووتم وشنشنه ولخلخانيه وطمطمانيه كبي كشكشه ربيعه ومضر قبيله سنده دركه كاف خطاب
مؤنثد نصكره شين معجمه ذكر ايدرلر مثلا البكش وبكش ديرلر وكسكسه قبيلتين مذكورتين كاف خطاب
مذكردن نصكره سين مهمله ايله البكس وبكس ديرلر وعنعنه قيس وتميم قبيله لرنده دركه اولده واقع اولان همزه يى عينه
تبديل ايدرلر انك لفظنده عنك واسلم كلمه سنده عسلم ديرلر وفحفحه هذيل قبيله سنده دركه حاى مهمله يى عين ايدرلر حتى
كلمه سنده عتى ديرلر ووكم ووهم ايكيسيده بنوكلب لغتنده دركافدن اول ياء تحتيه ياخود كسره اولسه كافى مكسور ايدرلر
وهاء دن اول ياء ياخود كسره اولسه هايى مكسور ايدرلر وعجعجه قضاعه قبيله سنده دركه ياى مشدده يى جيمه تبديل ايدرلر
تميمى لفظنده تميمج ديرلر بعضلر عين حرفنه مقارنته تخصيص ايدرلر مثلا راعى برنده راعج معج ديرلر واستنطاء
سعد بن بكر وهذيل وازد وقيس وانصار عين ساكنه طا حرفنه مقارن اولورسه نونه تبديل ايدرلر اعطى كلمه سنده
انطى ديرلر ووتم يمن لغتنده سينى تايه تبديل ايدرلر ناس لفظنده نات ديرلر وشنشنه كذلك يمنده كاف مطلق شينه تبديل
ايدرلر لبيك لفظنده لبيش ديرلر ولخلخانيه الفارى تخفيف ايدرلر مثلا ماشاء الله برنده مشا الله ديرلر وطمطمانيه حمير
قبيله سنده دركه حرف تعريف برنده ميم تلفظ ايدرلر طاب الهواء برنده طابم هوا ديرلر وبونلرى موقعلرنده مؤلف
دخى ذكر ايلمشدر (الاعجاج) همزه نك كسريله بودخى قومك اكثرى فن واسلوبلرى بنوب اتمك وبل مشتد اولمغله
توزى صاورمق معنالرنه در (المعج) ميمك ضمى وعينك كسريله و (المعجاج) شداد وزننده طلازلو كونه وصف
اولوركه آنده يل مشتد اولوب توزى طپراغى هوايه صاوره يقال يوم معج ومعجاج اى فيه اعجاج وعجاج هر صاحب
صوت اولانك بلند آوازايله سسلنور اولانه دينور يقال رجل ونهر وقوس ونخل عجاج اى صياح وعجاج القابلندر
عجاج بن روبه شاعر مشهوردركندوسيله پدرينه تغليبا عجاجان اطلاق اولنور (المعاجيج) ميمك فتحيله شديد
اسن يللره دينور يقال رياح معاجيج اى شديدة ‡ شارحك بيانه كوره مفردى معج در ميمك كسرى وعينك فتحيله
(العجة) عينك ضميله قايغنه تعبير اولنان طعامه دينوركه يمرطه ايله ترتيب اولنور فارسيده خايكينه دينور وبو مولددر
عربى صحيح دكلدر (العجاج) سحاب وزننده بون واحمق كسيه دينور وتوزه دينور غبار معناسنه مفردى عجاجه در
عربلر فلان قبيله اوزره شبخون ايلدى ديه جك يرده لف عجاجته عليهم ديرلر كذلك بولنديغى عمل ومصلحتدن
فراغت ايتدى ديه جك يرده لبد عجاجته ديرلر وعجاج توته دينور دخان معناسنه ولوند وخنله وفرومايه اشخاصه دينور
يقال هو من العجاج اى رعاع الناس وعجاجه هايله چوق عظيم دوه سوريسنه دينور تأنيثى جماعت اعتباريله در
يقال ابل عجاجة اى كثيرة عظيمة (العجعاج) عينك فتحيله بودخى بلند آوازلو نسنه يه دينور عجاج كبي وصوى
ونجيب اولان ياشلو جه آته دينور (العاج) حاج وزننده يوللر ايله طلو يوله اطلاق اولنور رفع صوتى ياخود كثرت
غبارى موجب اولمق ملاحظه سيله يقال طريق عاج اى ممتلئ (التعجيج) تفعيل وزننده بر يرى دخانله طولدرمق
معناسنه در (التعجج) تفعل وزننده آندن مطاوعدر يقال عجج البيت من الدخان اذا ملأه فتعجج اى تملأ منه (العدرج)
علس وزننده جست وسريع انسان وحيوانه دينور وعدرج بر رجل اسميدر وكس وكسه معناسنه در يقال ما بالدار
من عدرج اى احد (العذج) عينك فتحى وذال معجمه نك سكونيله ايچمك معناسنه در يقال عذج الماء عذجا
من الباب الاول اذا شربه ويقال عذج عاذج مبالغة كقولهم جهد جاهد (المعذج) منبر وزننده شول كسه دركه
ذاتنده غيرت وحميت اولوب لكن بدخوى وبدمزاج اوله ودائما ناسه لوم وتوبيخ ايدر اولان كسه يه دينور يقال رجل
معذج اى غيور سيء الخلق وكذا كثير اللوم (العذلجة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال عذلج السقاء
اذا ملأه وچوجغى كوزل غدا ايله بسلمك معناسنه در يقال عذلج ولده اذا احسن غداءه (العذلوج) عينك ضميله
كوزل غدا ايله پرورده ولده دينور يقال ولد عذلوج اى حسن الغذاء (المعذلج) مدحرج وزننده اتنه طولو وتازه اولوب
شكل واندامى خوب ودلكش اولان حيوانه دينور مؤنثنده معذلجه دينور يقال شاب معذلج اى ممتلئ ناعم حسن الخلق
ويقال جارية معذلجة (العذلاج) عينك كسريله خوش ونرم ونازك ديرلكه دينور يقال عيش عذلاج اى ناعم
(العروج) قعود وزننده و (المعرج) ميمك وراءنك فتحيله كه مصدر ميمى در يوقرى چيقمق معناسنه در يقال عرج الرجل
عروجا ومعرجا من الباب الاول اذا ارتقى ويركسه نك يا برحيوانك اياغنه برنسنه اصابت ايلكله آقسيه رق يوريمك

معناسنه‌در يقال عرج الرجل اذا اصابه شئ فى رجله فخمع واكر آغسقلغى خلق اولوراينسه عرج فلان ديرلر فرج يابندن مصدرى عرج اولور فتحتينله على قول بونده مثلث اولور يعنى اول ورابع وخامس بابندن ايراد اولنور (الاعرج) احمر وزننده ذاتى طوپال وآغسق اولان كشى يه دينور مؤنثى عرجاء درجمعى عرج كلور عينك ضميله وعرجان كلور عينك ضميله يقال رجل اعرج اى بين العرج من عرج وعرجان واعرج قرغه يه اطلاق اولنور (الاعراج) همزه نك كسريله آغسق ايتمك معناسنه در يقال اعرجه الله تعالى اى جعله اعرج وبركسنه ايچون عرج دوه لر حاصل اولمق معناسنه در كه صاحب عرج اولمقدر يقال اعرج فلان اذا حصل له ابل عرج * شارح ديركه كرچه عرج كلمه سى جميع نسخده عينك ضميله وابل كلمه سندن مؤخر اولمرق مضبوطدر كه اعرجك جميدر لكن صواب اولان حصل له عرج من الابل عنوانده اولمقدر عينك فتحيله كه سورى وقطيعه معناسنه در كا سيذكر واعراج كنش باتديغى وقته داخل اولمق معناسنه در يقال اعرج الرجل اذا دخل فى وقت غيبوبة الشمس وبر آدمه برسورى دوه ويرمك معناسنه در يقال اعرج فلانا اذا اعطاه عرجا من الابل (العرجان) فتحاتله آغسق آدمك يوريمسنه دينور ظاهرا مصدردر (العريج) امير وزننده محكم واستوار اولميان شيئه اطلاق اولنور يقال امر عريج اذا لم يبرم (التعريج) تفعيل وزننده برنسنه يى برجانبه طوغرى مائل قلمق معناسنه در آغسقلق معناسندن مأخوذدر يقال عرج البناء تعريجا اذاميله ومقيم اولمق معناسنه در يقال عرج على الشئ اذا اقام عليه وعرج على المنزل ديرلر مطيه سنى آنده حبس وتوقيف ايدوب كندى اقامت ايلسه وكون باتديغى وقته كيرمك معناسنه در يقال عرج الرجل اذا دخل فى وقت غيبوبة الشمس (التعرج) تفعل وزننده بودخى مقيم اولمق معناسنه در يقال تعرج على الشئ اذا اقام عليه وحبس المطية على المنزل (الانعراج) انفعال وزننده برطرفه ميل ايدوب اكيلك معناسنه در يقال انعرج الشئ اذا انعطف (المنعرج) اسم مفعول بنيه سيله بوكرى ويورغاج يره اطلاق اولنور يقال هذا منعرج الوادى اى منعطفه يمنة ويسرة (المعراج) محراب وزننده و(المعرج) منبر وزننده و(المعرج) مقعد وزننده نردبانه دينور سلم معناسنه وچيقه جق يره دينور مصعد معناسنه * شارحك بياننه كوره بونلرك جمعلرى معاريج ومعارج كلور ومعراج ومعرجك كه ميمك كسريله در اسم مكان اولملرى مجازدر (العرج) فتحتينله خلق آغسق وطوپال اولمق معناسنه در نته كه ذكر اولندى وكنش باتمق على قول مغرب سمتنه طوغرى ميل ايلمك معناسنه در كه طولنمق تعبير اولنور يقال عرجت الشمس عرجا من الباب الرابع اذا غابت او انعرجت نحو المغرب (العرج) كتف وزننده شول دوه يه دينور كه طوغرى يول ايلمز اوله يقال بعير عرج اى لايبول مستقيما دومك استقامتى يولى اكسه سنه طوغرى اولمقدر لطائفدندر كه دوه يه نيچون اصل طوغرى يسنه يول ايلمزسز ديو سؤال ايتدكلرنده قنغى اندامز طوغريدر ديو جواب ويرمشدر (العرج) عينك فتحى ورانك سكونيله يمنده بر بلده آديدر وهذيل قبيله سى ديارنده برموضع آديدر وطريق مكه ده برمنزل آديدر عبد الله بن عمرو بن عثمان بن عفان العرجى الشاعر اورادندر * مؤلف بو ماده يى وبالفتح عنوانيله رسم ايلمكله عادتى اوزره اولك فتحى وثانينك سكونيله تقييد اولندى زيرا ديباجه ده بيان اولنديغى اوزره بالفتح ديدكده مراد رسم مزبوردر وبالكسر ديدكده اولك كسرى وثانينك سكونيله در وبالضم ديدكده اولك ضمى وثانينك سكونيله در وبالتحريك ديدكده فتحتينله ياخود فتحاتله در بعض هامشده بو وجه اعتراض نابجادر وعرج دوه سوريسنه دينور كه سكسان قدر على قول سكساندن طقسانه قدر ياخود يوز اللى وآندن يوقاريجه ياخود بشيوزدن بيكه قدر اوله وبو معناده عينك كسريله لغتدر جمعى اعراج كلور وعروج كلور (العريجاء) مصغر بنيه سيله ومد ايله پك اسى اولان نصف نهار وقتنه دينور هاجره معناسنه ودوه قسمى صويه بركون نصف نهارده وبركون صباح وقتنده كلمكه دينور وآدم كونده براو كون طعام ايلمكه دينور يقال هو يأكل العريجاء اى كل يوم مرة وعريجاء برموضع آديدر (المعرج) معظم وزننده شول ثوبه وقماشه دينور كه چبوقلى اولوب لكن چبوقلرى يلان ايكوسى كبى بربرينه بورلمش وطولانمش اوله يقال ثوب معرج اى مخطط فى التواء (عرج) و(عراج) عينلرك ضميله معرفه وغير منصرف اولهرق ضباع يعنى صرتلان ويللى قورد تعبير اولنان جانورلك كروهنه دينور قبيله منزلنه تنزيل ايلمشلردر يعنى قبيله منزلنه تنزيل ايلملريله معرفه وتأنيث علتلرندن غير منصرف اولديلر آغسق صورتنده رفتارلرى باعث اطلاقدر (العرجاء) حمراء وزننده بودخى ضبع اسميدر شارحك بيانى اوزره ذكر اولنان عرج وعراج اسم جنس كبى اولمغله واحد وجمعنه اطلاق اولنور وكاهى تاى وحدتله واحدينه اطلاق اولنور وعرجاء كلمه سى كه فى الاصل مؤنثدر مذكر ومؤنثنه اطلاق اولنور مذكرنده اعرج ديمز وبو راده مؤنث مذكر اوزره تغليب اولنمشدر حريرى دره ده بو وجه اوزره بيان ايلمشدر كه اصول مطرده دندركه دائما مذكر اصالتله بناء مؤنث اوزره تغليب

مطلب

اولنور الا ایکی ماده ده بو عکس دربری تاریخ ماده سنده که لیالی الیلم اوزره مغلبه در اسبق اولدیغنه مبنی و بری ضبع عرجاء ماده سیدر زیرا ضبع مؤنثه مخصوص اولان اسمدر مذکرینه ضبعان دینور ضلعک کسریله ☼ نته که مؤلف دخی بو قولی ترجیح ایلمشدر اگرچه شهاب شرحنده بونی بعض لغته تخصیص ایلمشدر لکن اکثر اصولده قولمز بوزلر جهدر پس عرجاء مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور وسبب تسمیه صموزاولوب مفاصلری کوشك اولدیغندن ناشی رفتارلرنده اغسق هیئتنده تمایل اولدیغنه مبنیدر و فی الاصل وصف اولوب کاهی اسم اولهرق بالکز عرجاء دیمی اطلاق اولنور غلبه استعمال سببیله (ذوالعرجاء) مزینه قبیله سی ارضنده بر تپه نك آدیدر (عراجه) ثمامه وزننده بر رجالك اسمیدر (عریجه) حنیفه وزننده نهاوند حدودنده نسیر قلعه سنك صاحبی اولان نسیر بن دیسم نام کیمسه نك جدی اسمیدر (بنوالاعرج) بر معروف جماعتدر (العرج) عینك ضمیله محدثیندن جماعت کثیره اسمیدر (الاعیرج) مصغر بنیه سیله بر نوع ییلانه دینور که قولاقلری صاغر اولوب واکا اصلا افسون تأثیر ایلمز وافعی کبی انسان اوزره صیچرایوب آتیلور بغایت خبیث بر ییلاندر وافطس بور امام لیث قولی اوزره مؤنث قلنمز جمعی اعیرجات کلور (العارج) خارج وزننده غائب ونابدید معناسنه در (العرنجج) عینك ورانك فتحیله یمن پادشاهی حمیر بن سباء اسمیدر پس حمیر لقبی اولور (الاعرنجاج) افعلال وزننده رایشده چالبشوب جد واقدام ایلمك معناسنه در یقال اعرنجج فی الامر اذا جد فیه (العربج) بای موحده ایله قنفذ وزننده ایری کوپکه دینور چوبان کوپکی کبی کلب ضخم معناسنه ☼ شارح دیر که تهذیبده شکاری کلبله مفسردر که تازی تعبیر ایتدکلریدر (عرطوج) زنبور وزننده بر پادشاه آدیدر (العرفج) جعفر وزننده بر شجر آدیدر که دوزیرلرده بیتر مفردی عرفجه در هایله مفردا نده عرفج سادج بوتی ایله مفسردر که بش پرمق دیدکلری نباتدر سود لکن اقسامندندر وشیخ داود قناد ایله یعنی کورکن اغاجیله بیان ایلمشدر لهیب آتشی زیاده سیله قرمزی اولور بوسببله آنکله بر رجل تسمیه اولنمشدر (العرافج) عینك فتحیله شول قوم ساللره دینور که برطریقله مرور ایده جك یوللری اولمیه مفردی عرفجه در (لی العرفجة) لامك فتحی ویانك تشدیدیله عرب میاننده برکونه جماعه اطلاق اولنور که یتلرنده معروفدر اصل معنا یولسز قوملق بورغاجی دیمکدر فتد بروتد بر (عرفجاء) عینك فتحیله بنو عمیل جماعتی یوردنده برموضع یاخود برصو آدیدر (العزج) مزج وزننده اوته قاقق معناسنه در یقال عزج فلانا عزجا من الباب الاول اذا دفعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال عزج الجاریة اذا جامعها وییل ایله ترلایی سوکوب آقدارمق معناسنه در یقال عزج الارض بالمسحاة اذا قلبها (العسج) نسج وزننده یوتی ایلری طوغری سوندروب اوزادهرق یوریمك معناسنه در یقال عسج الرجل عسجا من الباب الاول اذا مد عنقه فی مشیه (المعساج) محراب وزننده یوتی سوندروب اوزادهرق یوررا اولان انسان وحیوانه دینور یقال بعیر معساج ای یمد عنقه فی السیر (العوسجة) عینك فتحیله یمنده برموضعدر و بلاد باهلهده بر کومش معدننك اسمیدر و بر تیکنلك آدیدر جمعی عوسج کلور که جمع جنسیدر ترکیده سنجان تیکنی و بعض یرده موسی اغاجی دیدکلری تیکنلو شجر اولهجقدر (العسج) فتحتینله دوه قسمی ذکر اولنان عوسجه دیدکلری تیکنلك اوتلامغله خسته اولمق معناسنه در یقال عسجت المال ای الابل عسجا من الباب الرابع اذا مرضت من رعیة العوسجة (عوسج) جوهر وزننده طفیل بن شعیثك فرسی اسمیدر (العواسج) جمع بنیه سیله بر قبیله معروفه در (الاعسجاج) احرار وزننده یرکسه یلك پیر وسالخورده اولمغله بلی بوکلك معناسنه در یقال اعسج الشیخ اعسجاجا اذا مضی وتعوج کبرا (العسلج) قنفذ وزننده و (العسلوج) عینك ضمیله اغاج وآصمه داللرندن هنوز یتشرمش تازه و یومشق ویشل چبوغه دینور ومنه یقال جاریة عسلوجة النبات ای ناعمة ویقال قوام عسلج ای قد ناعم (العسلجة) دحرجه وزننده اغاج تازه و یشل داللر وفلیز سورمك معناسنه در یقال عسلجت الشجرة اذا اخرجت العسلوج (العسلج) عملس وزننده خوش ونفیس طعامه دینور علی قول رقیق اولانه دینور که قویو وغلیظ اولمیاندر وعسلج بحرین قضاسنده برقریه آدیدر (العسنج) نونله عملس وزننده ارکك دوه قوشنه دینور ظلیم کبی (العشنج) شین معجمه ایله عملس وزننده دورك یوزلو چهره سی منقبض بدمنظر کسه یه دینور یقال رجل عشنج ای المنقبض الوجه السیئ المنظر (الاعصج) صاد ایله اصلع وزننده ومرادفیدر که باشنك اوکی طازکل اولان کشی یه دینور (العصلج) عملس وزننده ایجکاری اکری اولان کسه یه دینور یقال رجل عصلج ای المعوج الساق (العضائج) ضاد معجمه وثای مثلثه ایله علابط وزننده در (العضافج) فا ایله صلب وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وایری وسموز انسان وحیوانه دینور (العضمجة) عینك ومیمك فتحیله دیشی تلکی یه دینور ثعلبه کبی (العفج) عینك فتحی وکسریله و (العفج) فتحتینله و (العفج) کتف وزننده انسان وحیوانك جوفلرنده شول نسنه یه دینور که کیموس حالتند نصکره

جقشلمه طعام مقعده‌دن آكا انتقال ايدركودن بغرسقي ديدكلري كيكبش بغرسق اوله جقصدر جمعي اعفاج كلور
(الاعفج) عفجي بيوك اولانه دينور (العفج) عينك فتحي وفانك سكونيله اورمق معناسنه‌در يقال عفجه عفجا
من الباب الثاني اذا ضربه وجماع ايلمك معناسنه‌در يقال عفج الجارية اذا جامعها (المعفج) منبر وزننده كلامي
وعملي ضبط وحفظ ايلميه اولان احمق آدمه دينور (المعفاج) مصباح وزننده و(المعفجة) مكنسه وزننده دكنك
ديتور عصا معناسنه (العفجة) فرحه وزننده شول مصلق طرزنده كوجك حوضه دينوركه بيوك حوضلرك
يانلرنده اتخاذ اولنور حوضلرك صولري چكلدكده آندن شرب واخذ اولنور (العفنجج) عينك وفانك فتحيله
كوده سي ايري وكندوسي احمق ونادان اولان كسه‌يه دينور وجست وچابك ناقه‌يه دينور (التعفج) تفعل وزننده
يكنكجي اكري اكري يوريمك معناسنه‌در يقال تعفج في مشيه اذا تعوج (الاعفجاج) افعلال وزننده سرعت
ايلمك معناسنه‌در يقال اعفجج البعير اذا اسرع (العفشج) شين معجمه ايله جعفر وزننده كوده سي ايري اوزون
بويلو كسه‌يه دينور (العفضج) ضاد معجمه ايله جعفر وزننده و(العفضاج) عينك كسريله هلقام وزننده
و(العفاضج) علابط وزننده كوده سي سموز وكي ارسلاني كبي ايري اولوب لكن سلپوك وكوشك اولان كسه‌يه دينور
وعفضج صلب وشديد اولان شيئه دينور (العفضجة) دحرجه وزننده جثه‌لو وسموز اولمق معناسنه‌در يقال
هو معصوب ما عفضج على المجهول اي ماسمن (العلج) عينك كسريله اشكه دينور عير معناسنه ❁ مؤلف عير
حمار ايله تفسير وحمار وحشده تغلب اولمق اوزره بيان ايلمشدر وعلج قوي وسمين اولان بيان اشكنه دينور سائر
اصولك مقتضاسي ووضع ماده‌نك موجبي السمين القوي لفظي العير وحمار الوحش كلمه‌لرينك هر برينه وصف
اولمقدر بو صورتده علج قوي وسمين اولان اشكه واو يالجه اولان بيان اشكنه ديمش اولور وعلج كاري قالين وغليظ
اولان كرده اشكنه دينور وكفار عجمدن كه ماعدا العربدر كافر كشي‌يه دينور پس عربدن اولور ايسه اطلاق اولنمز
يقال هو من الاعلاج اي من كفار العجم بعض اصولك بياني اوزره اصلا بردين ايله متدين اوليانه اطلاق اولنور
و بعض عرب مطلقا كافره علج اطلاق ايدرلر ومغربده ومصباحده الضخم من كفار العجم عنوانيله مرسومدر جمعي
علوج كلور واعلاج ومعلوجاء وعلجه كلور عنبه وزننده وعلج قيم مال يعني دواب ومواشي‌يه حسن تقيد وتيمار
وپرورشلرنده دائما اهتمام اوزره اولان كسه‌يه دينور يقال هو علج مال اي ازاؤه (العلاج) عينك كسريله و(المعالجة)
مفاعله وزننده برخصوصه چالشوب دورشمك معناسنه‌در يقال عالجه علاجا ومعالجة اذا زاوله وخسته‌يه تيمار ايلمك
معناسنه‌در يقال عالج المريض اذا داواه ومعناي اولده باب مغالبه‌ده ايراد اولنور يقال عالجه فعلجه علجا اي غلبه
في المعالجة اي المزاولة (الاستعلاج) اعضاء ياخود بدنك دريسي غليظ اولمق معناسنه‌در يقال استعلج جلده
اذا غلظ (العلج) كتف وزننده و(العلج) صرد وزننده و(العلج) خلدوركع وزننده شول كاركذار شديد وجسور
كسه‌يه دينوركه امور ومصالحه غالب ومعترض اولنلري بر روجهله دافع اولور اوله يقال رجل علج وعلج وعلج
اي شديد صرع معالج للامور (العلج) فتحتينله خرما اغاجلرينك ديبلرنده چيقان فدانلرينه دينور (العلجان)
عينك ضميله بيشه اغاجنك جماعتنه دينور (العلجان) فتحاتله خاصة ناقه‌نك مضطرب اولمسنه دينور وعلجان
بر موضع آديدر و بر نبات معروف اسميدركه باديه اوتلرندندر (العالج) خارج وزننده علجان اوتي رعي ايدن دوه‌يه
دينور و بر موضع آديدركه آنده عظيم قوملق واردر رمل عالج مشهوردر (العلجن) ضيفن وزننده كه نوني زائده در
اتي صمصيق طقناز اولان ناقه‌يه دينور ولاابالي‌يانه اولان عورته دينور مرأة ماجنه معناسنه يقال هي علجن اي ماجنة
مترجم ديركه بالمناسبة بعض محللرده دخي ذكر اولنمشدركه استعمالات عربدن بسط وقبض تعبير اولنان بر طريقه
دخي واردر بسط زياده وقبض نقصان ايلمكدن عبارتدر مثلا بر معناده مبالغه قصدينه مبني كلمه‌نك آخرينه ميم
ياخود نون حرفلريني زياده ايدرلر شدقم وزرقم ورعشن وعلجن كبي پس بو راده علجن بغايت باك ومبالاتسز
پرده بيرون عورت ديمك اولور فليحفظ (بنو العليج) زبير وزننده و(بنو الملاج) عينك كسريله ايكي بطن اسميدر
(الاعتلاج) افتعال وزننده ناس بري بريله طوتشوب يكديكري نقش زمين ايدرك جنك وقتال ايلمك
معناسنه‌در يقال اعتلج القوم اذا اتخذوا صراعا وقتالا وبرك نباتي بويلنوب اوزامق معناسنه‌در يقال
اعتلجت الارض اذا طال نباتها ودريانك موجلري بري برينه چارپشمق معناسنه‌در يقال اعتلجت الامواج اذا التطمت
(العلجانة) فتحاتله شول طبراغه دينوركه روزكار براغاجك دبنه سوروب يغمش اوله و بر موضع آديدر (العلوج) صبور
وزننده دورشه جك وچالشه جق نسنه‌يه دينور بو مناسبتله طعامدن آغزده بري اوته چينيوب دونديره جك مقداره
اطلاق اولنور ومنه يقال هو علوج صدق اي الوك صدق ويقال ما تعلجت بعلوج اي ما تألكت بالوك بو راده فعول

مطلب

يعني مضمولدر (العلهبة) دحرجه وزننده بر چينوب بوغمق ايچوننا آتشه طوتوب بومشتق معناسنه در لعرابلر شدت قحط هنكامنده اكا مضطر اولورلر يقال علهج الجلد اذا الينه بالنار ليمضغ ويبلع (العلهج) جعفر وزننده بر شجر آديدر (العلهوج) برذعفر وزننده لئيم اولان احمق كسنه يه دينور وهجين معناسنه در كه ايكى مختلف جنسدن متولد اولاندر انسانده هجينت پدري شريف ووالدهسي وضيعيعني جاريه اوله و آنده بابلي عربي واناسي يوز آت اوله جوهري غلط ايدوب مادهٔ مزبوره ده هاءنك زياده سيله حكم ايلمشدر ۞ شارح ديركه عند ائمة الصرف هاء زائده در (العمج) دعج وزننده تيز تيز يوريمك معناسنه در يقال عمج الرجل عمجا من الباب الاول اذا اسرع في السير وصودة يوزمك معناسنه در يقال عمج فلان اذا سبح في الماء و يولده صاغه وصوله بوريلرق يوريمك معناسنه در يلان يورويشي كبي يقال عمج الرجل اذا التوى في الطريق يمنة ويسرة (التعمج) تفعل وزننده بودخي يولده صاغه وصوله بوريلرق اكرى بوكرى چالق يوريوب كتمك معناسنه در يقال تعمج بمعنى عمج في السير (العمج) جبل وزننده و (العمج) سكر وزننده يلانه دينور حيه معناسنه يورويشي باعث تسميه در (العوهج) جوهر وزننده بودخي يلانه دينور (العموج) صبور وزننده شول شيئه دينوركه طوغري كتميوب اكرى بوكرى بوريلرق طولاشق كيدر اوله يقال سهم عموج اي يتلوى في ذهابه (العمضج) ضاد معجمه ايله جعفر وزننده و (العماضج) علابط وزننده سخت وشديد آته ودوه يه دينور (العمهج) جعفر وزننده و (العماهج) علابط وزننده پك قوي يوسوده دينور ومدمغ ومتكبر وخودبين كسنه يه دينور ومطلقا اوزون شيئه دينور وچابك وسريع معناسنه در وكوده سي لحم وشحمله طولغون انسان وحيوانه دينور وبري برينه صارمشمش تازه ويشل اوتلغه دينور جمعي عماهيج كلور (العمهوج) جمهور وزننده بودخي وجودي لحم وشحمله طولمش سمز انسان وحيوانه دينور (العنج) عينك فتحي ونونك سكونيله دوه نك راكبي يولاريني قوتله چكوب قيچ اياقلري اوزره رد ايدوب آلقومق ياخود چكوب كيرو دوندرمك معناسنه در تا كه يولاره آلشوب كتمكده وطورمقده معلم اولوب باش اوكرنه يقال عنج البعير عنجا من الباب الاول اذا جذب خطامه فيرده على رجليه وذلك عند التعليم قال الشارح ومنه المثل عود يعلم العنج وعود عينك فتحيله قوجه دوه يه دينور بوندن اسم عنجدر فتحتينله كاسيذكر (الاعناج) همزه نك كسريله عنج معناسنه در يقال اعنج البعير بمعنى عنج وبرامر ومصلحتك اطراف لازمه سني ضبط وتوثيقله محكم ومتين قلمق معناسنه در بو في الاصل قوغه يه عناج ديدكلري ايپ بكرمك معناسنه اولمغله معناي مزبور بوندن مستعاردر يقال اعنج الرجل اذا استوثق من اموره واحكمها و بركسه اوكورغه كيكنده وجع پيدا اولمغله اندن دردناك اولمق معناسنه در عناج اول وجعه دينور كاسيذكر يقال اعنج الرجل اذا اشتكى من صلبه (العنج) فتحتينله دوه يه وجه مذكور اوزره باش اوكرتمك معناسندن اسمدر اول حالته اطلاق اولنور وعنج شيخ معناسنه در غين معجمه ده لغتدر (العناج) كتاب وزننده شول ايپه دينوركه بيوك قوغه نك اشاغيسنه بند ايدكدنصكره براوجني كنوروب قوغه نك اغزنده اولان اغاجه بند ايدرلر تا كه قوليلره پك زور كليوب وقوليلر ياخود آخر ايپ قوپدقده بو قوغه يي ضبط ايلر وخفيف اولان قوغه نك عناجي شول سجمدركه قوغه نك بر قولاغي آنكله قوغه نك اغاجنه بند اولنور بو معناندركه بي فكر ورويت تفوه اولنان نامضبوط سوزه عربلر قول لاعناج له ديرلر وعناج اوكورغه كيكلرينه وبله عارض اولان آغري يه دينور وامر ومصلحته اطلاق اولنور تصرف مناسبتيله يقال عناج فلان الى فلان اي امره اليه يعني يتصرف به وملاك الامر معناسنه دركه برايشك قوام ودوامنه مدار ومبنا اولان نسنه دن واول ايشك مدير ومدبري اولان كسنه دن عبارتدر يقال هذا عناج امرك وفلان عناج امرك اي ملاكه (العناجيج) عناقيد وزننده صوي ويوكرك آتلره ودوه لره دينور عنجوج مفرديدر عنقود وزننده وعناجيج الشباب جوانلق حالتنك اول هنكامنه اطلاق اولنور اوقات اعتباريله جمع ايراد اولنمشدر يقال مضت عناجيج الشباب اي اوله (العنجج) عينك وجيمك فتحيله مطلقا عظيم اولان شيئه دينور ۞ شارح ديركه بونده صواب اولان عنجنج اولمقدر غضنفر وزننده (العنجج) عينك وجيمك ضميله فسلكن تعبير اولنان ريحانه دينور ضيمران كبي (المعنج) منبر وزننده دائما امور ومصالحه متعرض اولوب كيريشن آدمه دينور لكن مقتضاي ماده آرقوريدن خلقك امور ومصالحنه صوقيلور اولان فضولجه كسنه اولمقدر يقال هو معنج اي متعرض للامور (عنج) عينك فتحي ونونك سكوني وفتحيله كبار اتباع تابعيندن محمد بن عبد الرحمن نام ذاتك جدي اسميدر (العنجة) فتحاتله محفه قبوسنك باندماولان سوكه تيمور ينه دينوركه ايكى دانه اولور (العنيج) قنفذ وزننده ثقيل وسلپولق جواب اولان احمق كشي يه دينور (العنبوج) عينك ضميله عنبج معناسنه در ۞ مؤلف كالعنبوج فيهما عباوتيله رسم ايليوب لكن معنيين كذران ايلمشدر جميع نسخه لرده الاحمق الرخو الثقيل عنوانندهمر سومدر

مكركه اصل نسخه‌ده الاحمق الرخو والثقيل ياخود والرخو الثقيل اولوب واو ساقط اولمش اوله بو صورتده عنج وعيوج
احمق ياخود سولپوك اولان احمق وثقيل آدمه ديمش اولور (العنابج) علابط وزننده اندامی نصلق وغليظ وتاراش
كسيه يه دينور يقال رجل عنابج ای جاف (العنجج) تای مثلثه ايله جعفر وزننده‌در (العنابج) علابط وزننده سمز وتنومند
اولان بتشمش جوانه دينوركه كنج ايريسی تعبير اولنور (العنجيج) زنجبيل وزننده آيشی آچق اولان ناقه يه علی قول
ياوز وحدتلو سركش ومنكر اولانه ياخود باشلو اولوب كوده سی ايری و يومری اولانه دينور (العناهج) علابط
وزننده اوزون اولان شيئه دينور (العوج) فتحتينله اكری اولمق واكرلك معناسنه‌در يقال عوج الشیء عوجا من الباب
الرابع ضد استقام (العوج) عنب وزننده آندن اسمدر اكريلكه دينور علی قول هر نسنه كه ديوار واغاج كبی
منتصب واكری اوله آنده عوج دينور فتحتينله ومنتصب اولميان نسنه‌ده كه مثلا ارض كبيدر ودين ومذهب مقوله سنده
عوج دينور عنب وزننده * مؤلفك بصائرده بيانه كوره عوج فتحتينله بصر ايله ادراك اولنانده مستعملدر خشب
منتصب كبی وعوج عنب وزننده فكر وبصيرتله ادراك اولنانه مخصوصدر دين ومعاش ورأی وتدبير كبی ومصباحك
نقلنه كوره عوج فتحتينله اجسادده اولان خلاف اعتدالده مستعملدر وعوج معانی يه مخصوصدر وبيضاوی
تفسيرينه كوره عوج عنب وزننده منتصب اولميان معانی واعيانده وعوج منتصب اولان اعيانده مستعملدر حائط ورمح
كبی * وبو مؤلفك بو راده اولان قول ثانيسنه موافقدر (الاعوجاج) احمرار وزننده برنسنه فی ذاته پك اكری اولمق
معناسنه‌در يقال اعوجّ الشیء اعوجاجا اذا انحنی يعنی من ذاته بو تفسير مصباحدن مأخوذدر آنده بو عبارتله مرسومدر كه
يقال اعوج الشیء اعوجاجا اذا انحنی من ذاته فهو معوج بتشديد الجيم وعوّجته تعويجا فهو معوج بتشديد الواو
وتعوج هو واما الذی انحنی بذاته فيقال اعوجّ اعوجاجا پس تعوج كنديلكندن اكرلك معناسنه اولوب تعويجدن
دخی مطاوع اولور (التعويج) تفعيل وزننده طوغری نسنه يی اكمك واكرلتمك معناسنه‌در تقول عوّجته تعويجا
فهو معوج فتعوّج هو وتعويج چكمجه وساٸر ظرف مقوله سنه عاج اوتورتمق معناسنه‌دركه عاج آتيدن مأخوذدر
يقال عوج فلان الشیء اذا ركب العاج فيه (التعوج) تفعل وزننده * مؤلفك تمثيلی اوزره تعويجه مطاوعدر تقول
عوّجته فتعوّج (الاعوج) احمر وزننده اكری اولان شيئه دينور مؤنثنده عوجاء دينور واعوج بدخوی وكج مشرب
اولان كشی يه اطلاق اولنور يقال رجل اعوج ای سیّء الخلق واعوج بنی هلال جماعتنده برآيغر آتك اسميدر
مقدم كنده قبيله سنده اولوب آنلردن بنوسليم اخذ بعده بنوهلاله انتقال ايلمشيدی اعوجيات ديدكلری آتلر
آنك نسلندندر واعوج غنی بن اعصر نام كسنه‌نك آتی اسميدر (العوجاء) اعوجك مؤنثيدر زبون وآريق ناقه يه
اطلاق اولنور كه سفر وتعب سببيله خميده اولمشدر * مؤلف الضامر من الابل عنوانده رسم ايلمكله اكا كوره ضامر
ونحيف اولان دوه جماعتنه وصف اولور لكن اساسده العوجاء الناقة العجفاء عبارتيله مرسوم اولمغله اكا اقتدا
اولندی ايكيسيده صوابدر وعوجاء برياصتم طاغك آديدركه طیٔ قبيله سنه مخصوص اولان ايكی طاغك حذاسنده‌در
وعامر بن جوين الطائی فرسنك اسميدرو برنيچه موضعلرك اسميدر وعوجاء يايه اطلاق اولنور قوس معناسنه
(العوج) موج وزننده و(المعاج) معاد وزننده اقامت ايلمك واقامت ايتدرمك معناسنه لازم ومتعدی اولور يقال عاج
بالمكان عوجا اذا اقام به وعاج غيره بالمكان اذا اقامه به وطورمق معناسنه‌در يقال عاج السائر اذا وقف وكبرودونمك
معناسنه‌در يقال عاج عما عزم اذا رجع ودوه‌نك باشنی يولار ايله برسمته چويرمك معناسنه‌در يقال عاج الراكب البعير
اذا عطف رأس البعير بالزمام لكن امهات سائره‌ده مطلقا عطف واماله ايله مفسردر (عاج) كسر اوزره
مبنی اوله‌رق ناقه يه مخصوص زجر وآزار الفاظندندر (العاج) زبل اسميدركه تركيده باغه تعبير اولنور طراق
وقوطو مقوله سی اتخاذ ايدرلر هند قبلو بغه سنك ارقه سيدر وعاج شول ناقه يه دينوركه يانلری ملايم اولمغله
يوريمسی سهل ودونمسی وقوللانمسی لطيف اوله وعاج فيل كيكنه دينوركه بو ديارلرده فيل ديشی تعبير ايتدكلريدر
تبخيری زرع وشجره قورد تقرب واسبلاسنی دافع وهر كون برهفته يه قدر ايكی درهمی صو وبال ايله ايچوب
هفته تماميده جماع اولنسه عاقر خاتونك حملی باينده نافعدر (العواج) شداد وزننده عاج صاحبنه وعاج بايعنه دينور
(ذو عاج) بر وادی آديدر (عوج بن عوق) عينلرك ضميله سلفده بر رجل آديدركه آدم عليه السلام حضرتلرينك
منزلنده يعنی نزول ايلديكی محلده تولد ايدوب موسی عليه السلام زماننه قدر معمر اولمشدی طول قامتی وعظم خلقتی
باينده بعض قصاص مقوله سی مورخلر شناعت مفرطه سرد ايلمشلردر * مترجم ديركه رد وقبولنه خواهشكر اولنلر
ابن خلدون مقدمه سنه مراجعت ايلسونلر (العويج) امير وزننده عروة بن الوردك فرسی اسميدر (العوجان) فتحاتله
برنهر اسميدر (جبلا عوج) عينك ضميله يمنده ايكی طاغدر (دارة عوج) زبير وزننده بين العرب برخانمان معمور وقدر

العوهج) جعفر وزننده يوللى اوزون اولان حيوانه دينور كركدن وقوشى وكرك دوه وآهو اولسون وكنج ناقه يه دينور
وايافلرى بك اوزون اولان دوه قوشنه دينور وشول كيكه دينوركه ايكى بوكورلرنده سياه خطلرى اوله ويلانه دينور
ومهره قبيله سنه مخصوص براركك دوه يعنى بوغورا سميدر (العواهج) خوارج وزننده عربدن برقوم آديدر (العيج)
غينك فتحى وياءنك سكونيله قايرمق معناسنه درتقول ماعيج به عيجا اى ما اعبأ و راضى وخشنود اولمق معناسنه در
تقول ماعجت به اى لم ارض به وقانمق معناسنه درتقول ماعجت بالماء اى لم ارو ومنتفع اولمق معناسنه درتقول
ماعجت بالدواء اى لم انتفع ٭ شارح ديركه بعضلر بوماده يى مقام نفيه تخصيص ايلديلر لكن اثباتده دخى ورودى
مشهود اولمشدر ٭ فصـــل الغين المعجمة ٭ (الغبج) غينك فتحى وباءنك سكونيله صويى بردن ايچمبوب نفس بنفس
ايچمك معناسنه در يقال غبج الماء غبجا من الباب الرابع اذا جرعه (الغبجة) غينك ضميله جرعه وزننده ومرادفيدركه
بريودم صويه دينور (الغسلج) سبتله جعفر وزننده بنج اسود اسميدركه بالك مخمى ديدكلرى دانه نك سياه نوعيدر وايكى امر
وخصوص بيننده متوسط اولان امر وخصوصه دينور وطاتسز بيزه طعام وشرابه دينور (الغسلج) علمس وزننده
بودخى بيزه وطاتسز طعام وشرابه دينور تقول اطعمنا غسلجا وغسلجا اى مالا طعم له من الطعام والشراب (الغصلجة)
دحرجه وزننده اتى طوزلميوب وطبخنى كركى كبى خوشجه ايلميه رك تاتارى پشورمكه دينور يقال غصلج اللحم اذا لم يملحه
ولم ينضجه ولم يطيبه (الغلج) غينك فتحى ولامك سكونيله آت اختلاط واختلافسز بردوزه يه صوكبى سكرتمك
معناسنه در يقال غلج الفرس غلجا من الباب الاول اذا جرى بلا اختلاط (المغلج) منبر وزننده صوكبى هموار سكردر اولان آته
دينور ونيرمده ديشى اشك كورسه همان اوزرينه هجوم ايدر اولان حشارى اشكه دينور يقال عير مغلج اى شلال لعاتنه
(التغلج) تفعل وزننده بغى وظلم ايلمك معناسنه در يقال تغلج فلان على فلان اذا بغى عليه وظلم ودابه ضوبى ايچدكدنصكره
بلا نمق معناسنه در يقال تغلج الحمار اذا شرب وتلمظ بلسانه (الاغلوج) اسلوب وزننده تروتازه اولان نهاله دينور
(الغلج) ضمتينله دلبر وخوب منظر جوانلره دينور شباب حسن معناسنه ظاهرا لفظ مزبور جمعدر مفردى اغلجدر
مؤلفك الشباب قولى شابك جمعى اولور ياخود غلج وشباب مفرد دريكيتلك وجوانلق ديمكدر (الغمج) دمج وزننده
و(الغمج) فرح وزننده صويى يودم يودم ايچمك معناسنه در يقال غمج الماء غمجا وغمج غمجا من الباب الثانى والرابع
اذا جرعه (الغمجة) غينك فتحى وضمى وميمك سكونيله بر يودم صويه دينور جرعه معناسنه (الغمج) كتف وزننده
شول دوه كوشكنه دينوركه اناسنك پاچه لرى ارالغنه كيروب ممه امر اوله وطتلو اوليان صويه دينور (المغمج) معظم
وزننده بودخى طتلو اوليان صودر يقال ماء غمج ومغمج اى ليس بعذب (الغملج) جعفر وزننده و(الغملج) علمس وزننده
و(الغمليج) قنديل وزننده و(الغملوج) زنبور وزننده و(الغملاج) سرداب وزننده و(الغمالج) علابط وزننده يلكن
طبيعتلو كسه يه دينوركه حالت واحده اوزره برقرار اولمز كاه علم قرائنه دورشوب قارئ وكاه شاطر وكاه سخى وكاه بخيل
وكاهجه شجيع وكاهجه جبان اولور اوله مؤنثنده غملجه دينوركذلك جعفر وزننده وغملج دينور علمس وزننده وغمليجه
دينور غينك كسريله وغملوجه دينور غينك ضميله (الغماهج) علابط وزننده وجودى ضخامتو سموز كسه يه دينور
(الغنج) غينك ضمى ونونك سكونيله و(الغنج) ضمتينله و(الغناج) غراب وزننده نازوشيوه يه دينور شكل ودلال كبى
يقال بها غنج وغنج وغناج اى شكل (الغنج) غينك فتحى ونونك سكونيله نازوشيوه ايلمك معناسنه در يقال غنجت
الجارية غنجا من الباب الرابع اذا دلت (التغنج) تفعل وزننده نازلنمق وشيوه كارلق ايلمك معناسنه در يقال تغنجت
الجارية اذا تدللت (المغناج) محراب وزننده و(الغنجة) فرحه وزننده نازنده وشيوه كار محبوبه يه دينور (الغنج) فتحتينله
هذيل قبيله سى لغتنده بيروسا لخورده كشى يه دينور شيخ معناسنه مهمله ده لغتدر (الغنج) غينك ضميله و(الغناج
كتاب وزننده دخان الثور معناسنه دركه چويد وايچ يانى ايسنه دينور قوللر بنه نعل ودوكون ايدنلر آنكله توسوايدرلر
سياه اولمق ايچون (غندجان) غينك ودالك فتحيله فارس ايالتنده برصوسز چولده واقع بر بلده در (الغوج)
موج وزننده برنسنه اكيلوب ايكى قات اولمق معناسنه در يقال غاج الغصن غوجا اذا تثنى وتعطف ومنه يقال فرس
غوج اللبان اى واسع جلد الصدر كوكسنك دريسى واسع اولدقده درى هر طرفه اكيلوب بوكيلور بو صفتده
اولان آت سهل العطف اولمغله هرجانبه دوندرمسى آسان اولور (التغوج) تفعل وزننده غوج معناسنه در يقال
تغوج الغصن بمعنى غاج ٭ فصـــــل الفاء ٭ (الفوتنج) فانك ضميله پوتنك فارسى معربيدركه تركيده يارپوز
ديدكلرى نباتدر ٭ مؤلف اعلامه حرف تعريف ادخالى ضمننده جوهرى يه تعريض ايدر ابكن محال عديده ده كنديلرى
دخى بولنمشدر (الفاثج) ثاى مثلثه ايله خارج وزننده كبه ناقه يه دينور وكبه قالميان سموز ناقه يه ديتكله اعتداددن
اولورلكن سمن وصفيله تقابل تام اولمديغى ناسزدر وناثج اور بكى يبولك سموز ناقه يه دينور (الفثج) فانك فتحى

وثانك سكونيله اكسلتمك معناسنه دريقال فثج الشئ فثجا من الباب الاول اذا نقصه واصى صويه صوتغوق صتو الشدومثله قرغنلغنى كسر ايلمك معناسنه دريقال فثج الماء الحار بالماء البارد اذا كسر حرّمو آغرلنمق معناسنه در حمل ثقيل باخود سائرعارضه سببيله يقال فثج الرجل اذا اثقل (التفثيج) تفعيل وزننده بودخى آغرلنمق معناسنه دريقال فثج الرجل تفثيجا اذا اثقل كرچه اثقال حمل ثقيل تحميل ايلمك معناسنده اولوب* لكن شارحلك وضع ماده مناسبتى اشعارينه مبنى اول كونه ترجمه اولنمشدر (الافثاج) همزه نك كسريله ترك ايلمك معناسنه دريقال افثجه اذا تركه ويك يورلمغله هارهارصولومق معناسنه دريقال افثج الرجل اذا اعيا وانبهر ويقال افثج على بناء المجهول (الفج) فانك فتحى وجيمك شده سيله ايكى طاغك ارالغنده اولان واسع يوله دينور* مؤلف بصائرده ديدكه فجّ ايكى طاغ ارالغنده اولان آچق يره دينور بعده طريق واسعده استعمال اولندى جمعى فجاج كلور فانك كسريله وفجّ مصدر اولور يايك كريشنى بغرندن ايرلق ويدنلو قلمق معناسنه تقول فججت القوس فجا من الباب الاول اى رفعت وترها عن كبدها وآيشى آيرمق معناسنه در تقول فججت مابين رجلىّ اى فتحت (الفجاج) غراب وزننده بودخى ايكى طاغ ميانده اولان واسع يوله دينور تقول اخذنا فجا وفجاجا اى طريقا واسعا بين الجبلين (الافجاج) همزه نك كسريله فجاج ديدكلرى طريق مذكوره كتمك معناسنه دريقال افجّ الرجل اذا سلك الفجاج وآيشى آيرمق معناسنه در تقول افججت مابين رجلىّ اى فتحت وسرعت ايلمك يعنى چابك يوريمك معناسنه استعمال اولنور يقال افجّ الرجل اذا اسرع يعنى فى مشيته وقوش چقرمق معناسنه دريقال افجت النعامة اذا رمت بصومها وچغچى ترلا بى صبان ايله يك سوكوب يارمق معناسنه دريقال افجّ الارض بالفدّان اذا شقها شقا منكرا (الفج) فانك كسريله و(الفجاجة) فانك فتحيله خام ميوه يه دينور وفجّ قاربوزه دينور بطيخ شامى معناسنه (الفجاء) فانك فتحى وجيمك تشديديله كه افجّ كلمه سندن مؤنثدر و(المنفجة) منفجه وزننده كريشى بغرندن آچق ويدانلو اولان يايه وصف اولور يقال قوس فجاء ومنفجة اذا بان وترها عن كبدها (المفاجّ) ميمك ضميله اصلى مفاجج در آيشى آيره رق يوريين كسه يه دينور يقال هو يمشى مفاجّا اى مباعدا مابين رجليه (التفاجّ) تشديد جيمله تفاعل وزننده آيشى آيرمرق يوريمك معناسنه دريقال تفاجّ الرجل اذا مشى مفرجا بين رجليه بناسى واحد ايچوندر ابن اثيرك بيانه كوره مبالغه يى متضمندر (الفجج) فتحتينله آيشى آيرق اولمق معناسنه در مقتضاى تمثيل باب رابعدندر و بوفجج صفتى ذكرى آتى حاى مهمله ايله فجح صفتندن افصحدر كه بو يك آيشاق اولمقدر (الافج) الدّ وزننده آيشى آيرق كشى يه دينور كه آيشاق تعبير اولنور مؤنثى فجاء در يقال رجل افجّ اى بين الفجج (الفجفج) فدفد وزننده و(الفجفج) هدهد وزننده و(الفجفاج) خلخال وزننده چوق سوزلو لافزن بوش بوغاز كسه يه دينور كه عهده سنده اولميان شئ ايله بيهوده لاف وتفاخر ايدر (الفجج) ضمتينله ثقيل وكرانجان كسه لره دينور (الافجيج) همزه نك كسريله درميه على قول واسع اولانه دينور وطاره جق درين دره يه دينكله اضداددن اولور* شارح ديركه عامهٔ عرب هر درميه افجيج ديرلر و بعض لغتده واسع اولانه ويمن لغتنده ضيق وعميق اولانه دينكله ضدّيتى غير مسلمدر (الفجه) فانك ضميله ايكى نسنه نك ارالغنده اولان آچقلغه دينور فرجه معناسنه (المفجّ) ميمك ضميله وفانك كسريله الفجاجدن اسم فاعلدر شول دابه طرنغنه اطلاق اولنور كه مدوّر وايچرويسى بوش اوله كه مديحه دريقال حافر مفجّ اى مقبب (الفجح) فانك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه دريقال فجح الرجل فجحا من الباب الثالث اذا تكبر واياقلرك اوجلرى برى برينه يقين اولوب اوكجه لرى ايراق اولهرق يوريمك معناسنه دريقال فجح فى مشيته اذا تدانى صدور قدميه وتباعد عقباه (التفجيح) تفعيل وزننده بودخى وجه مذكور اوزره يوريمك معناسنه در (الفجح) فتحتينله بركسه ايا قلرينك اوجلرى قريب واوكجه لرى بعيد اولمق و جهيله آيشاق اولمق معناسنه دركه باب رابعدندر (الافجح) اعرج وزننده وصف مذكور اوزره آيشاق اولان كشى يه دينور مؤنثى فجحاء در يقال رجل افجح اى بين الفجح وهو تدانى صدور قدميه وتباعد عقباه (التفجح) تفعل وزننده آيشى آيرمق معناسنه دريقال تفجح الرجل اذا فرّج بين رجليه شارح ديركه تفجيح دخى بو معنايه در (الافجاح) همزه نك كسريله قصد ايلديكى نسنه دن كيرو طورمق وكيرو لنمك معناسنه دريقال افجح عنه اذا احجم وبرنسنه دن رجوع واعراض ايلمك معناسنه دريقال افجح عنه اذا انثنى وصاغمال حيوانى صاغاركن اللريله پاچه لرينى كروب آيشى آيرمق معناسنه دريقال افجح الحالب حلوبته اذا فرّج مابين رجليها (الفخج) فانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله كبر ايلمك معناسنه دريقال فخج الرجل فخجا من الباب الثالث اذا تكبر (الفخج) فتحتينله ذكر اولنان فجح كبى بودخى بركسه آيشاق اولمق معناسنه در لكن بو آندن اسوء وافبحدركه پك آيشاق اولمقدن عبارتدر يقال فخج الرجل فخجا من الباب الرابع بمعنى فجح لكنه اسوء من الفجح (الفودج) هودج وزننده ومراد فيدركه محفه يه دينور وعروسه يعنى كلينلره مخصوص برنوع مركب آيدر وبو هودج شكلنده اولوب مخصوص

كلينلري بتدروب محل زفافه ايلتورلر كه فوجو اولمجقدر وفودج الناقه ارفاغيدر يعني ناقه نك قصيق يرلر يدركه
پاچەلري يكيلر يدرحسبان تصبيرا ولنور يقال ناقة واسعة الفودج اي الارفاغ مفردي خودجه در (الفودجات) جمع بنيه سيله
برموضع آديدر (الفوذنج) فانك ضمي وذال معجمه نك فتحيله بر نبات آديدر و بومعربدر اشبو فوذنج پودنه فارسي
معربيدر كه يارپوزديدكلر يدر فوتنج دخي ديرلر ٭ مؤلف كرچه مغايرت صورتنده ايراد ايلدي لكن مفرداتلرك بياننه
كوره ايكيسي بردر واقسامي واردر (الفرج) فانك فتحي ورانك سكونيله بركسه نك غم وغصه سني كشف وازاله ايلك
معناسنەدر يقال فرج الله الغم فرجا من الباب الثاني اي كشفه بوماده فتح وتفريق معناسنه موضوع اولمغله معناي
مز بورمجازا اولور وفرج انسانك عورت يرينه اطلاق اولنور ٭ مؤلفك بصائرده بياننه كوره فرج پاچەلك آرالغنه دينوب
بعده قبل ودبره اطلاق اولنمشدر مابين الرجلين اولدقلريچون حتى كثرت استعماليله معناي موضوع مثابه سنده
اولمشدر وصحاحك بياننه كوره انفراج وانفتاحلري باعث تسميه در وكيده رك خاتونك قبلنده اغلب اولمشدر يلريق
مناسبتي اكاپك ملايمدر وفرج دربند تعبير اولنان كدكه وهر خوف وخطر محلنه اطلاق اولنور و بومعنا مستعاردر
يقال فلان يسد به الفرج اي يحمى به الثغر وآتك پاچەلري ارالغنه دينور ٭ شارحك بياننه كوره آتمخصيصك وجهي
معلوم دكلدر قال في الاساس ملأ فروج دابته اذا احضرها وهي مابين قوائمه وفرج موصل ايالتنده برقضا آديدر
واضاح نام محل يانندە برطريقك اسميدر (الفرجان) تثنيه بنيه سيله خراسان الكاسيله سجستان الكاسي ياخود
خراسانله سند الكاسيدر سلفده ايكيسيده سرحد اسلامي اولدقلريچون اطلاق اولنمشدر (التفريج) تفعيل
وزننده بودخي غم وغصه يي كشف وازاله ايلك معناسنه در يقال فرّج الله غمي اي كشفه و بركسه پك پيرفاني
اولمق معناسنه استعمال اولنور بومعنا كذلك معناسنه اولان فرجدن مأخوذدر زيرا وجودي وحياتي خلل ياب
اولور يقال فرّج الرجل اذا هرم (الفرج) فانك ضمي ورانك سكونيله و(الفرج) ضمتينله اصلا سر صاقلمز اولان
كسه يه دينور فانك كسريله ده لغتدر يقال لاتفش سرك اليه فانه فرج اي لايكتم سرا وكريشله بغرينك ارالغي كشاده
وميدانلو اولان يايه دينور وهمان برقات ثوب ايچره اولان خاتونه اطلاق اولنور وفرج خرج وزننده فارس الكاسنده
بر بلده آديدر محدثيندن حسن بن علي الفرجي اوراد ندر (الفارج) خارج وزننده و(الفريج) امير وزننده بوتلرده
قبضه دن كريشي ميدانلو اولان يايه دينور وفارج شول ناقه يه دينور كه ولادتدن يكي منفرج ومتخلص اولمغله
اركك دوه يه بغض ونفرت ايليه وفريج پك ظاهر وآشكار اولان شيئه اطلاق اولنور بارز معناسنه ٭ شارحك بياننه كوره
البارد نسخه لري كه داله درغلطدر واقعا ماده نك ملايمي بوقدر وفريج شول ناقه يه اطلاق اولنور كه ابتداء حملي
اولان ولدي يكيجه وضع ايلمش اوله (الفرجه) فانك حركات ثلاثيله غم وغصه دن تفصي يعني خلاصلغه دينور
مصباحك بياننه كوره فرجه فانك ضميله ارالقده اولان آچق موضعه دينور كرك ايكي وكرك زياده نسنه لرك آرالقلري
كبي وفرجة الحائط كه ديوارك بتاسنه عارض اولان خلل وكدكدر كذلك كافك ضميله در وفرجه فانك فتحيله
مصدردر معاني يه مخصوصدر كه شدتدن قورتلمق معناسنه در و بونده ضم ايله ده لغتدر وازهريدن فانك كسريله
فرجه دخي منقولدر ٭ پس مؤلفك حركات ثلاثيله قولي متفق اولور خلاصه فانك ضميله هم اسم وهم مصدر اولور
كدره كبي وفتحي وكسريله مصدرلردر رحمه ونشده كبي بومناسبتله ابن خلكان تاريخنده منقول اولان قضيه رسم
اولندي ابو عمرو بن العلادن محكيدر كه برزمانده حجاج ظالمدن يمن ديارينه فرار وآنده اون سنه مقداري قرار ايلدم
بركون برصحرايه چيقوب كشت وكذار ايدركن كوردم برعرب برآخر عربه ملاقي اولوب ترحيب وتأهيلدنصكره
مژده كيم حجاج فوت اولوب عالم شر وشوريدن خلاص اولدي ديوب اشبو بيتي انشاد ايلدي ٭ ربما تجزع النفوس
من الامر ٭ له فرجة كحل العقاب ٭ فرجه يي فتح فا ايله قرأت ايلدي ابو عمرو ايدركه بوكلامي استماع ايلديكمده
قنقيسندن مسرور اولەجغمي بيلمدم حجاجك فوتي خبرندمي يوخسه فرجه نك فتح فا ايله اولديغي كوش ايلديكمدنمي
زيرا بن فرجه يي ضم فا ايله تلفظ ايدرايدم وغلط اولمق خاطرمه كلور ايدي پس فتح فا ايله كوش ايلديكمده مشكلم حل
اولوب شفاي صدر حاصل اولدي ٭ لكن قول مؤلف وازهري موجبنجه غلط اولمديغي متعيندر انتهى وفرجه
الحائط كه ديوارده وديوار مقوله سنده اولان رخنه وخللدن عبارتدر فانك ضميله دركه اسمدر جمعي فرج كلور ظلم
وظلمه كبي (الافرج) اعرج وزننده شول كسه يه دينوركه قيناقلري پك بيوك اولمغله بري برينه قاوشمز اوله بوصفت
اكثري حبشه ده اولور وافرج اكثري عورت يري منكشف اولور اولان ديوشر مسز پريشانجه آدمه دينور بومعنادن
اسم فرجدر فتحتينله يقال رجل افرج اي به فرج اي الذي لايزال ينكشف فرجه وافرج الثنايا اوكد يشلري سيرك
ديشكدر يقال رجل افرج الثنايا اي افلجها (المفرج) محسن وزننده بلچيلي طاوغه دينور يقال دجاجة مفرج

ای ذات فراریج وشول کسنیه دینور که بك استاد تیرانداز ایکن صکره هزیمته وهن وتغیر عارض اولوب تیرانداز لغنه
خلل کلمش اوله (بنومفرج) برقبیله در (المفرج) مکرم وزننده شول مقتوله دینور که قریه لردن یعنی شنلکدن بعید
اولان خالی صحراده بولنفله قاتلی نامعلوم اوله کذلك شول کسنه یه دینور که اسلامه کلوب و برکسنه ایله موالاة ایلیوب
یعنی مولی الموالاة اتخاذ ایلامش اوله ومنه حدیث العقل علی المسلمین عامة ❊ ولایترك فی الاسلام مفرج ❊ ای اذا جنی
کان علی بیت المال لانه لاعاقلة له نهایه نك بیاننه کوره حدیث مرقومده واقع مفرج جیمله وحای مهمله ایله ده
مرویدر اصمعی حای مهمله ایله اولمسنه ذاهبدر ❊ نته که حاء بابنده مؤلف دخی ذکر ایدر وابوعبیده ایکی روایتی
دخی تصحیح ایلمشدر الحاصل شنلکدن بعید صحراده بولنان مقتولك که قاتلی معلوم دکلدر دیه سی هدر وباطل
اولیوب بیت المالدن لازم کلور کذلك اسلامه کلوب وموالاة اتخاذ ایلیان آدمك عاقله سی اولمامغله جنایت ایلدکده
جنایتی بیت المال اوزره لازم کلور (المفرّج) معظم وزننده طراغه اطلاق اولنور مشط معناسنه ودیر سکیله
قولتغی ارالغی کشاده ومیدانلو اولان کسه یه دینور (الفروج) صبور وزننده شول بایه دینور که ایکی کوشه سنده
اولان اکری بزلری یایه قصیلی طاره جق اولیوب آرالغی آچق ومیدانلو اوله (الفرّوج) تنور وزننده کوجك
چوجق کوملکنه دینور واکسه سندن برتماجی اولان قفتانه دینور که اوسته کیلور بوحالا فراجه دیدیکمزدر که
طارسیده فرجی دیرلر اوائلده برتماجی اکسه سنده اولور ایدی صکره شمدیکی هیئت معهوده یه کیرمشدر
قال الشهاب الفرّوج هو الفرجیّ بالترکیة وقدلبسه النبیّ علیه السلام کما فی المشارق وقال فی النهایة انه
علیه الصلوة والسلام صلی وعلیه فرّوج من حریر هو القباء الذی فیه شقّ من خلفه وفرّوج طاوق
پلیجنه دینور بومعناده سبوح وزننده دخی لغتدر یمرطه دن انفراجی باعث تسمیه در (التفاریج) تفاریق
وزننده تفرجه نك جمعیدر تانك ورانك کسریله قفتانك برتماجنه وطرابزون پرمقلرینك ارالقلرینه دینور وتفاریج
الاصابع پرمقلرك آرالقلرینه دینور (التفرجة) تانك ورانك کسریله تفاریجك مفردیدر نته که ذکر اولندی
وتفرجه وتفراجه تانك کسریله والنفرجاء نون مکسوره ایله قورقق وضعیف القلب کسه یه اطلاق اولنور که
همان جنکدن آلارغه یه منفرج اولور یقال رجل تفرجة وتفراجة وتفرجاء ای جبان ضعیف (الافراج
همزه نك کسریله برنسنه دن آلارغه اولوب یاندن برسمته آچیلوب آیرلمق معناسنه در یقال افرج الناس عن الطریق
والقتیل اذا انکشفوا حدیث مرقومده واقع مفرج بو معنادن مأخوذ در وافراج برمکانی ترك ایلمك معناسنه
استعمال اولنور یقال افرجوا عن المکان اذا ترکوه (فراوجان) فانك فتحیله مروقضاسنده برقریه آدیدر
(الفرج) فتحتینله محمد بن یعقوب الفرجی نام زاهد مشهورك جدی اسمیدر جدینه منسوبدر (الافرنباج
احرنجام وزننده بریان اولان قوزینك دریسنك کنارلری قورمغه باشلمق معناسنه در یقال افرنبج جلد الحمل
اذا شوی فیبس اعالیه (الفرتاج) تای فوقیه ایله قرطاس وزننده دوه قسمنه مخصوص برتمغا آدیدر وطی
قبیله سنه مخصوص برموضع آدیدر (الفرحجة) حای مهمله ایله دحرجه وزننده آیشنی آیره رق یوریمك
معناسنه در یقال فرحج فی مشیه اذا تفحج (الفرجی) فانك فتحی وقصر ایله فرشحه حالتنه شبیه یوریمکه دینور
وفرشحه ناقه صاغیلورکن آیشنی آیرمغه دینور یقال یمشی الفرجی وهی شبه الفرشحة (الافرنجة) همزه نك کسریله
افرنك معربیدر که حالا افرنك تعبیر اولنان طائفه در مراد فرانسز قومی اولمه جقدر خذلهم الله تعالی وبونده قیاس
اولان راء مکسور اولمقدر اسقنط وزننك مخرجنه اخراج ایچون کرچه آنکده فاسنك فتحی لغتدر لکن کسری اعلادر
(الفاسج) فانج وزننده ومراد فیدرکه ذکر اولندی وشول ناقه یه دینور که بوغورتجیل ایلدکله چکلمه وقتندن
مقدم اکا آشمش اوله وجست وچابك کنج ناقه یه دینور (التفسیج) تفشیج وزننده که شین معجمه ایله در
ومراد فیدر که ذکر اولنور (الافساج) همزه نك کسریله برنسنه یی بوشلیوب ترك وفراغت ایلمك معناسنه در تقول افسج
عنی ای ترکنی وخلی عنی (الفشج) فانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله طوار تبوّل ایلمك ایچون پاچه لرینی کروب آیرمق
معناسنه در یقال فشج الحمار فشجا من الباب الثانی اذا فرج بین رجلیه لیبول (التفشیج) تفعیل وزننده و (التفشج
تفعل وزننده اول معنایه در وتفشیج آیشنی آیره رق یوریمك معناسنه در یقال فشج فی مشیه اذا تفحج (الفشفارج
فانك فتحی وکسریله برنوع طعام آدیدر وبو فعفالك وزننده در ❊ مترجم دیرکه ظاهرا بو پیشپاره معربیدر که پشمانی
حلوا تعبیر اولنان حلوادر (التفضج) ضاد معجمه ایله تفعل وزننده سیلان ایلمك وجهیله قیلارك دیبلری
ترلیوب نمناك اولمق معناسنه در یقال تفضّج الرجل عرقا اذا عرقت اصول شعره ولم یسل مثال مزبور تصبب
الفرس عرقا کبیدر که عرقا کلمه سی تمیزدر وبك سمورمکدن یاغی یاریلوب چتلامق معناسنه در یقال تفضج

... الشحم اذا انتفخ ... تفضخت عروق اللحم في مداخل الشحم يعني شول مرتبه ده سمروب طولنه كيم
كوده سنده كركي كبي يامنه بجق يرلرني ياصوب صقشدرمغله مضغه لر ارالرنده باغلرك مداخلنده اولان اتلرك طمرلري
ياريلوب بچتلادي لحملرده سموزلكدن ياغي يارلمق تعبير اولنور وحيوانك كوده سنك اتي اكسيلوب مهزول اولمق
معناسنه در يقال تفضخ بدن الناقة اذا تخدد لحمها تخدد لحم كوده نك اتي اكسيلوب مهزول اولمق معناسنه دركه
اول صوبنده چقور چقور اولور ۞ تنه كه مؤاف خدّ مادّه سنده بيان ايلمشدر يوخسه يك سموزلكدن اولو قلمق
معناسنه دكلدر كرچه مادّه نك اكا دخي مساعده سي واردر وتفضخ بولالمق معناسنه در يقال تفضخ الشئ
اذا توسع (الانفضاخ) انفعال وزننده بودخي قيلارك ديبلري ترليوب نمناك اولمق معناسنه در يقال انفضخ عرقا
يعني تفضخ وياره نك وچبانك آغزي ياخود ايچريسي آچلوب آيرلمق معناسنه در يقال انفضخت القرحة
اذا انفرجت وظلمت ياخود سبس و بولود برطرف اولمغله افق آسمان عيان اولمق معناسنه در يقال انفضخ الافق
اذا تبين وكوبك چتلايوب آچلمق معناسنه در يقال انفضخت السرّة اذا انفقحت وقوغه وقربه مقوله سنك
ايچنده اولان صويك مجموعي آقمق معناسنه در يقال انفضخت الدلو اذا سال مافيها وبرايش كوشيوب وهن
وضعف بولمق معناسنه در يقال انفضخ الامر اذا استرخى وضعف وافراط اوزره سمورمك معناسنه در يقال
انفضخ البدن اذا سمن جداً (الفضيخ) امير وزننده تره اطلاق اولنور عرق معناسنه (المفضاخ) محراب وزننده
عفضاج معناسنه دركه وجودي ايري وسموز اولوب سست وسولپك اولان كمسه در (الفلج) فانك فتحي ولامك
سكونيله فوز وظفر معناسنه در يقال فلج الرجل على خصمه فلجا من الباب الاوّل والثاني اذا ظفر عليه وفاز
قال الشارح وفي المثل من يأت الحكم وحده يفلج يعني حاكم حضورينه خصمسز تنهاجه واران آدم فوز بولور
زيرا آني تكذيب ايدر يوقدر في زماننا عرض رشوت ايلديكنه مبني در وفلج بولمك معناسنه در يقال فلج الشئ
بينهم اذا قسمه وبرنسنه يي نصفندن ياروب ايكي پاره قلمق معناسنه در يقال فلج الشئ اذا شقه نصفين وچفچي
زراعت ايچون ترلايي سوكوب سورمك معناسنه در يقال فلج الاكّار الارض اذا شقها للزراعة وجزيه وخراج
فرض وتقدير ايلمك معناسنه در يقال فلج الجزيه اذا فرضها ۞ مؤلفك وفي الجزية قولي والفلج في الجزية تقديرنده در
ونهايه نك بيانه كوره فلج ديدكلري ذكري آتي مكيالدن مأخوذ در وبومعنا اشبو انّ عمر رضي الله عنه بعث
حذيفة وعثمن بن حنيف الى السواد ففلجا الجزية على اهلها ۞ حديثنده وارد اولمشدر اهل سواد خراجلريني
غلالدن ادا ايدر اولملريله مكيال مزبوردن فرض وتقدير معناسي اخذ اولنمشدر وفلج بصره ايله ضريه بيننده
برموضع آديدر (الافلاج) همزه نك كسريله بودخي فوز وظفر بولمق معناسنه در يقال افلج الرجل على خصمه
اذا ظفر وفاز وظفرياب ايلمك معناسنه در يقال افلجه الله عليه اي اظفره وخصم اوزره ايراد ايلديكي دليل وبرهاني متين
وراست وروشن قلمق معناسنه استعمال اولنور يقال افلج برهانه اذا قوّمه واظهره (الفلج) و(الفلجة) فالرك ضميله فلج
وافلاجك معناي اوّللرندن اسمدر فوز وظفر معناسنه در يقال لمن الفلج والفلجة اي الظفر والفوز (التفليج) تفعيل وزننده
بودخي بولمك معناسنه در يقال فلج الشئ تفليجا اذا قسمه (الفلج) فانك كسريله برمعروف اولچك آديدر نهايه ومغربده
بووجهله مرسومدر كه فالج لامك فتحيله برنوع اولچك آديدر سرياني اولان فالغامعربيدر فلج ديدكلري اولچكدن كبيردر
كرمعدّلك ايكي خسيدر وتهذيبده فالج كر كبيرك نصفي وفلج سريانيده فالغا ديدكلري اولچكدر ديومبيندر وفلج
نصف معناسنه دركه ايكي بولنان شيئك ياريسيدر فانك فتحيله دخي جائزدر ويقال هما فلجان اي نصفان (الفلج) فتحتينله
ايكي اياقلرك ارالقلري آچق وكركي اولمق معناسنه دركه آيشاق اولمقدن عبارتدر وديشلر سيرك اولمق معناسنه در
امهات سائره دن بونلر باب رابعدن مصوغ وعضوين مرقومينه وصاحبلرينه وصف اوله رق مرسومدر مثلا يقال
فلج الرجل وفلج ثغره وفلج نهر صغيره اطلاق اولنور جوهري لامك سكونيله تقييد ايلمكله غلط ايلمشدر (افلج الاسنان
سيرك ديشلي كشي يه دينور فلج مرسومدن صفتدر بوندن البته اسنان لفظنك ذكري لازمدر دفع التباس ايچون
يقال رجل افلج الاسنان اي متباعد ما بينها وافلج قوللرينك ارالغي كشاده وميدانلو اولان كشي يه دينور يقال رجل
افلج اي البعيد مابين يديه جوهري مابين الثديين عنوانده يعني ممه لرينك ارالغي آچق اولانله تفسير ايلمكله غلط ايلمشدر
(الفالج) خارج وزننده شول ايكي اوركجلو عظيم الجثه اركك دوه يه دينور سند الكاسندن مخصوص ضراب ايچون
اطراف ممالكه جلب اولنور تركيده پوغور تعبير اولنور وفالج نصيبلو غالب وفائز اولان اوقه اطلاق اولنور نهايه ده
وفي حديث سعد ۞ فاخذت سهمي الفالج ۞ اي القامر الغالب ويجوز ان يكون السهم الذي سبق به في النضال عبارتيله
مرسوم اولمغله قارا وقندن نوشان اوقندن اعم اولور وفالج معاذ الله تعالى برمرض آديدر كه اعضا كوشيوب بدنك برياني

طوتمز اولور خلط بلغمینك انصبابی سببیله مسالك روحك قپانمسندن اولور نصف اعضانك شقی ایله ده یکیمون اطلاق اولنشدر یقال اصابه الفالج وهو استرخاء لاحد شقی البدن لانصباب خلط بلغمی تنسد منه مسالك الروح وفالج اسمه بر جالدر فالج بن خلاوه عریدن برکسه درکه انلعنه فالج بن خلاوة مثلنك منشأیدر اصلی بو درکه بین العرب یوم الرقم ایله متعارف اولان یوم ملحمه ده انیس نام سرکرده اسیرلرینی قتل ایدرکن مزبور فالجه سندنی اتیسمعماونت اتمیسن دیدکلرنده انا بریء منه دیه کله من بعد برماده دن تبری ایدنکسه انا منه فالج بن خلاوة دیمك مثل قالمشدر (المفلوج) ذکر اولنان فالج مرضنه مبتلا کشی یه دینور یقال فلج الرجل علی بناء المجهول فهو مفلوج (الفلوجة) سفوده وزننده سواد عراقده واقع قریه یه دینور جمعی فلالیج در فلالیج السواد ای قراها وفلوجه زراعت ایچون نطس اولنش ترلایه اطلاق اولنور وعراقده برموضع آدیدر (الفلیجة) سفینه وزننده چادرلك شقهلرندن برشقه یه دینور (الفلوج) تنور وزننده یازیجی یه اطلاق اولنور کاتب معناسنه یقال هو فلوج ای کاتب ✱ مترجم دیرکه بوماده البته فلج ماده سندن مأخوذ در ظاهر اتقسیم معناسندن اولمق کرکدر هله فوز وظفر معناسی کاتبه کوره بعیددر زیرا کاتب ایله احتیاج همه دد در وبرموضع آدیدر (المفلج) معظم وزننده راست ومستقیم اولمیان نسنه یه اطلاق اولنور کویا که صاپدیغی یردن ایکی بولنمشدر یقال امر مفلج ای غیر مستقیم ومفلج الثنایا اولك دیشلری سیرك اولان کسه یه دینور یقال رجل مفلج الثنایا ای منفرجها (افلیج) ازمیل وزننده برموضعدر (فلجه) حجره وزننده مکه ایله بصره بیننده برموضعدر (التفلج) تفعل وزننده یاریلوب چتلامق معناسنه در یقال تفلجت قدمه اذا تشققت (الفنج) فانك ونونك ضمیله فنج معناسنه درکه ثقیل ویبره کسنه یه دینور (فنج) بقم وزننده تابعیندن بر ذاتدرکه آندن شیخ الیمن وهب بن منبه روایت حدیث ایلمشدر وبشقه برمحدث اسمیدر (فنج) جبل وزننده فنك معربیدر که فارسیدر ترکیده فارصق تعبیر اولنان جانوره دینورکه دریسندن اعلا کورك اولور (الفنزج) فانك وزای معجمه نك فتحیله عجمه مخصوص برکونه رقص اسمیدرکه ال اله آلوب رقص ایدرلر پنجه معربیدر ترکیده صره رقصی تعبیر ایدکلریدر ✱ مترجم دیرکه فنزج کذلك پنجه معربیدرکه اهل فرسك مسترقه دیدکلری ایام خمسه در وآنلر اهنود اشنود اسفند هشت هشتو یش در اهل تقویم بیننده مستعملدر (الفوج) موج وزننده کروه وجماعت معناسنه در جمعی فؤوج کلور فانك ضمیله وافواج کلور وجمع الجمعی افاوج وافاویج کلور یقال قد اقبل فوج من الناس ای جماعة وفوج مصدر اولور رایحه طیبه یاییلوب قوقق معناسنه فوح معناسنده لغتدر یقال فاج المسك یفوج فوجا اذا فاح ای انتشرت رایحته وکوندز صوغوق یاخود سرین اولمق معناسنه در یقال فاج النهار اذا برد (الافاجة) افاده وزننده سرعتله یوریمك معناسنه در یقال افاج الرجل اذا اسرع وسکرتمك معناسنه در یقال افاج الفرس اذا عدا ودوه لری بلوك بلوك وکروه کروه صویه صالیورمك معناسنه در یقال افاج الرجل اذا ارسل الابل علی الحوض قطعة قطعة (الفائجة) ایکی بوکسك برك یاخود ایکی تپه نك ارالقنده اولان ککیش یره دینور وجماعت معناسنه در (الفیج) فانك فتحی ویانك سکونیله پیك فارسی معربیدرکه برمحلدن محل آخره تحریرات کوتورن پیاده در اصطلاحرده ساعی تعبیر اولنور وجماعت انسانیه دینور واسماء والقاب رجالدندر احمد بن حسن الفیج وهبة الله الفیج وابو رشید الفیج واحمد بن محمد الاصبهانی ابن الفیج محدثلردر وجماعت معناسنده فیج کلمه سنك اصلی فیج ایدی کیس وزننده بعده تخفیف اولندی هین وهین کلمهلری کبی جمعی فیوج کلور علی قول فیوج زندان بکجیلرینه دینورکه دائما زندانه کیروب چیقوب حراست ایدرلر پس جمع صیغه سی انلره مخصص اولمشدر بونلر دخی پیك مقوله سی سرهنکلردر حالا رکاب سلطانیده اولان پیکلر سرعتله امر وکلام سلطانیی اجرا ایچون مرتبدر مؤلفك اصلنی بیانی واوی اولدیغنه تلمیحه مبنیدر که اصلی فویج ایدی کریم وزننده واو اوزره کسره نك ثقلتندن ناشی کسره حذف اولنوب کلمه ده واو ویاء مجتمع اولمق قاعدهٔ مشهوره سنه مبنی واو یایه قلب واد غام اولنمشدر نته که جید وسید کلمهلری دخی بویله در ومعلوم اوله که سیوطی علیه الرحمه نك اتقانده ومزهرده بیان ایلدیکی اوزره بعض معربات واردرکه عرب آنی تملك وآنده اشتقاق وتصریفله تصرف ایدرلر مثلا لجلم کلمه سی که لکام معربیدر جمعنده لجم دیدیلر کتاب وکتب کبی وآندن فعل وصیغه تصرف ایدوب الجمه الجاما والجم الجاما دیدیلر کذلك دیوان لفظنی دواوین اوزره جمعلندروب وآندن فعل اخذ ایدوب دوّن تدوینا دیدیلر حتی دینار کبی دیوان لفظنی استعمالده تمکنله کویا که معرب دکلدر بلکه عربیدر دیواد علیه مبنی اصلی دوّان اولوب واو بنك بری یایه ابدال اولندی دیوادّ مانی حکم ایلدیلر پس ذکر اولنان پیك معربی فیج دخی بوقبیلدن اولور کویا که سرعت معناسندن مأخوذ در بناء علیه جمعنده فیوج دیدیلر (التفویج) تفعیل وزننده تبرید معناسنه در بردنها رمضانسنه لولان فوجه دن مأخوذ در تقول لست برایح حتی افوج مطلب

اى ابرد عن نفسى يعنى سكوندنمسى ايلتوب نفسى بر مقدار مستريح اولمدقجه بن كيديجى دكلم (الاستفاجة) استخفاف واستسراع معناسنه در يقال استفيج فلان على بناء المجهول اى استخف (الفيهج) صيقل وزننده باده يه دينور خمر معناسنه وباده اولجه كلرى پيمانه يه دينور وسوز كو يه دينور مصفاة معناسنه (فهرج) جعفر وزننده فهره معربيدر كه اصطخر ايالتنده چول طرفنده واقع برقصبه اسميدر (الفيج) فانك فتحى وياءنك سكونيله چفوت اولوب باطملى واوتوراقلى دوزيره دينور ❊ فصـــل القاف ❊ (القبج) قافك فتحى وبانك سكونيله ككلك قوشنه دينور حجل كبى مفردى قبجه در كه ارككنه ودیشیسنه اطلاق اولنور ❊ شارحك بياننه كوره كبك فارسى معربيدر (القجقجة) زلزله وزننده عربيه مخصوص برلعب آديدر كه اكا عظم وضاح دخى ديرلر (القريج) قرطق وزننده دكانه دينور حانوت معناسنه نته كه كريج دخى بومعنايه در ❊ شارحك بياننه كوره بونلر كلبهٔ فارسى معربيدر (المقرعج) مسرهد وزننده اوزون شيئه دينور (القطاج) سحاب وزننده و (القطاج) كتاب وزننده كمى هلاطنه وپلامورينه دينور قلس السفينة معناسنه (القطج) مزج وزننده كمى هلاطنى محكم بوكمك معناسنه در ياخود هلاط ايله قيودن صو چكمك معناسنه در يقال قطج الرجل قطجا من الباب الاول اذا احكم فتل القطاج او استقى من البئر بالقطاج (القولنج) قافك فتحى وضمى ولامك فتحيله و بعضا مكسور اولور ياخود دائما مكسور در امعايه متعلق بر مرضدر كه مولم وموجع وخروج ريحه ودفع طبيعى يه مانعدر لسانمزده دخى قولنج تعبير اولنور مزهرك بياننه كوره بو معربدر يعنى كولنج معربيدر زيرا الفاظ عربيه ده قاف وجيم مجتمع اولمز و بعض مفردات طبيه ده ذكر اولنديغى اوزره مرض مزبور قولون ديدكلرى ايكنجى بغرسغه عارض اولور طبيعتى محتبس ايلمكله رياح وفضلاتك خروجى متعسر اولور (قنوج) سنور وزننده هندستانده بر بلده در سلطان محمود غزنوى فتح ايلمشدر (القنفج) قافك وفانك كسريله سموز ودوشكلى ديشى اشكه دينور (قاج) اسمادندر احمد بن قاج محدثدر ❊ فصـــل الكاف ❊ (الكأج) كافك فتحى وهمزهنك سكونيله بركسه نك حماقتى مزداد اولمق معناسنه در يقال كأج الرجل كأجا من الباب الثالث اذا ازداد حمقه (الكثاج) كتاب وزننده بغايت بونلق واحمق ونادانلق معناسنه در يقال به كثاج اى حماقة وفدامة (الكثج) كافك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله طعامدن كفايت مقدارى يمك على قول اطرافدن جلب ذخائر ايدوب جوغالتمق معناسنه در يقال كثج من الطعام كثجا من الباب الثانى اذا اكل منه ما يكفيه او امتار منه فاكثره ❊ مؤلفك تفسيرمذكورى استخدامه محمولدر زيرا قول اولده واقع طعامدن مراد طعام ماكولدر وثانيدن كه ضميرايله مكنى درمراد بغداى مقوله سى ذخيره در زيرا عربلر اولمقوله غله يه طعام اطلاق ايدرلر دوميه مال اطلاق ايتدكلرى كبى (الكجة) لجه وزننده اطفاله مخصوص برلعبدر كه پچاوره بى طوپ ايدوب اوينارلر حالا بوديارلرده قايشدن يبارلر (الكج) لج وزننده طوپ اوينامق معناسنه در يقال كج الصبى كجا اذا لعب بالكجة (الكجكجة) زلزله وزننده بودخى بركونه لعبدر كه استالكلبه دخى ديرلر بعض مفرداتده لجه بوكونهميندر كه برمنديل مقوله سنى بوكوب اوتورانلرك ارقه لرندن طولاندررلر آكاسيوشدر و كوتنه قويدم اويونى تعبير ايدرلر (كج) كافك ضميله اسمادندر قتيبة بن كج بخار الو برمحدثدر و يوسف بن احمد بن كج القاضى كه كافك فتحيله در ائمهٔ شافعيه دندر (الكدج) كافك فتحى ودالك سكونيله مشروبى افراطه كتميوب كفايت مقدارى ايچمك معناسنه در يقال كدج الرجل كدجا من الباب الاول اذا شرب من الشراب كفايته (الكذج) كافك وذال معجمه نك فتحيله كده فارسى معربيدر كه خانه ومأوى معناسنه در فارسيده ميكده ميخانه ديمكدر (الكرج) فتحتينله جود وشجاعتله مشهور ابودلف العجلى نام اميرك بنا كردهسى بر بلده در كه همدان ايله اصفهان بينده در ودينور قضاسنده برقريه آديدر وكرج مصدر اولور اتمك مقوله سى نسنه كوفلمك وچچكلنمك معناسنه يقال كرج الخبز كرجا من الباب الرابع اذا فسد وعلته خضرة (الكرج) كافك ضميله قبر وزننده كرهٔ فارسى معربيدر كه آتك طاينه دينور مهر معناسنه (الكرجى) ياى نسبتله مخنث ومأبون شخصه اطلاق اولنور انسان طايلاقلريله اوغراشديغنه مبنى اطلاق اولنمشدر يقال هى كرجى اى مخنث (الكرارجة) كافك فتحيله و (الكريج) قرعمل وزننده برنوع بشل وقصه جه بالق آديدر بعضلرك بياننه كوره اوصغرى بالغيدر (الاكتراج) افتعال وزننده و (التكريج) تفعيل وزننده و (التكرج) تفعل وزننده بونلرده برنسنه كوفلنوب چچكلنمك معناسنه در يقال اكترج الخبز وكرج وتكرج اذا فسد وعلته خضرة مترجم ديركه فارسيده ذكر اولنان كوفه كره ديمكله كرج آندن معرب اولوب بعده متصرف اولمق بعيد دكلدر (الكريج) قرطق وزننده قريج كبى بودخى چارشو دكانه دينور حانوت معناسنه على قول بقال دكاننده اولان صاتلق متاع واشيا سنه دينور ❊ مترجم ديركه فارسيده دكانه كربه دينمكله كريج وقريج آندن معربدر (الكوسج) كافك فتحى وضميله معلومدركه فارسيده وتركيده كوسه تعبير اولنور صقالى آز كمسه در و بو معربدر و كوسج بر درلو بالغك

اسمیدر که بچق طرزنده خرطومی اولور بو بالق اوقیانوسده اولور عظیم الخلقه وزیانکار وصائل بر بالقدر و بو اسمله معروفدر و کوسج دیشلری اکسك اولان کسه یه دینور یعنی مادرزاد یکرمی سکز دیشی اولان کسه یه دینور * شارح دیرکه کوسجلرك دیشلری ناقص اولور وآغز یوروبشلو ایاغی کندو بطی اولان بارکیره دینور (الکوسجة) دحرجه وزننده برکسه کوسه اولمق معناسنه در یقال کوسج الرجل اذا صار کوسجا (الکسبج) برقع وزننده کسب فارسی معربیدر که سمسم پوصه سنه دینور ترکیده کوسبه تعبیر اولنور (الکستیج) کافك ضمیله کستی معربیدر شول قالین ایپه دینور که ذمی طائفه سی اوست اثوابنك اوزرندن قوشانورلر و بو زنار دیدکلری ایپك غیریدر * لکن مؤلفك ذمی یه تخصیصنك وجهی معلوم اولمدی زیرا مطلقا نصارا طائفه سی قوشانورلر صاحب دررك بیانه کوره کستیج پرمق غلظتنده ایپدن اولور وزنار ابریشمدن اولور و بعضلر بونی مجوس طائفه سنه تخصیص ایلدیلر (الکستج) برقع وزننده کسته فارسی معربیدر که بردست مقداری لیفه دینور (الکشعنج) شین معجمه وثای مثلثه ایله و(الکشعطج) سفرجل وزنلرنده ایکیسیده مولده در عربی صحیح دکللردر * غریبدرکه مؤلف معنالرندن ساکت اولمشدر بونی بعض مفرداتده عرب طائفه سی بیننده متولد اولان رومی کسه ایله بیان ایلمشلردر و بعض نسخه لرده فا ایله وتای فوقیه ایله مرسوم اولمغله آنلره کوره کشفت معربی اولمق محتملدر که یهود هاوره سنه دینور (الکلج) فتحتینله ذاتنده کریم اولوب بهادر وشجیع اولان آدمه دینور که وصفنی جامعدر لسانمزده کلش تعبیری بوندن محرف ظن اولنور یقال هو کلج ای کریم شجاع وکلج ضبه قبیله سندن برجوانمرد وکریم آدیدر (الکلج) ضمتینله یاوز وشدید اولان آدمله دینور (الکیلجة) کافك ولامك فتحیله برنوع اولچك آدیدرکه حبوبات اولچیلور جمعی کیالجه وکیالج کلور مغربك بیانه کوره التیوز درهم وزنی مستوعب اولان اولچکدر بونی بعض اصولده کیله تعبیر اولنان کوچك اولچك ایله تفسیر ایلمشلردر وکیلجه محمد بن صالح نام محدثك لقبیدر (الکمج) فتحتینله اویلوغك صغری یه طوغری واران اوجنه دینور (الکندوج) کافك فتحیله کندو معربیدرکه مخزن شکلنده یا پدقلری نهانخانه درکه ایچنده متاع واشیاء حفظ ایدرلر اصل کندو فارسیده نسنه صاقلمق ایچون یاپدقلری دیوارلو بیوك صندوق شکلنده تخته دن وچاموردن اولان ظرفه دینورکه ترکیده صربون و بتك وقوان تعبیر اولنور مانحن فیه وفیچویه ده اطلاق اولنور وظرف مذکوره وطشره لرده ذخائر مقوله سی وضع ایدرلر وآری قوغاننه کندو اطلاقی تشبیه طریقیله درو کرودیوار بنا ایدن بنالرك السنه لرنده زبانزد اولان کندجه تعبیرلری مولده در لفظ مزبوری چاتی معناسنه استعمال ایدرلر واکا قندسه دخی دیرلر (الکاکنج) کافك فتحیله خراسان شهری اولان هراة نام بلده جبالنده نابت برشجرك صمغیدر جمیع صمغلرك الطفیدر طعمنده حلاوت وطبعنده کافوری برودت واردر ملین وقروح مثانه یه واورام حاره یه نافعدر * مؤلف عبب ماده سنده اشبو کاکنجك شجر یاخود نبات اولدیغنی ایما ایلمشیدی بوندن بشقه جمیع مفرداتده ایت اوزمی نوعندن قنبل اوتی دیدکلری نبات ایله مفسر ومستعمل اولان دانه لرینك قرمزی قشریدر دیو محرردر بستانی وجبلی نوعی اولور طائف وسائر محللرده دخی نابتدر (الکنافج) علابط وزننده چوق شیئه دینور نه اولورسه اولسون واتنه طلوسمز انسان وحیوانه دینور ودانه لری کور وصیق خوشه یه وسنبله یه دینور * فصـــل اللام * (اللبج) لامك فتحی وبانك سکونیله یره چالمق معناسنه در یقال لبج به الارض لبجا من الباب الاول اذا صرعه ویقال لبج به علی بناء المجهول ای صرع یعنی کندی کندیسنه بی اختیار یره یقیلوب دوشدی واورمق معناسنه در یقال لبجه بالعصا اذا ضربه بها (اللبیج) امیر وزننده یره اورلمش ملبوج معناسنه در بو معنادندرکه عربلر برك لبیج دیرلر او بهنك بالجمله دوه لری او بهنك چوره سنده یره اورلمش کبی چوکوب اوتورسه لر برك بارکك جمعیدر یقال برك لبیج ای بارکة حول البیوت (اللبجة) جرعه وزننده و(اللبجة) ضمتینله و(اللبجة) فتحاتله تیموردن دوزلمش برقاچ چنکللی برکونه بیوك اولطه درکه بعینه پنجه شکلنده اولور اراقلرینی آیروب اورته سنده اتی قویوب صنعتله انی کریش ایله بندایدرلر قورد صیادلری آنی قوردلك ممرینه وضع ایدرلر قورد کلوب اته صالدیغی کبی اول چنکللر چکه سنه ویوننه سانجلوب قصاج کبی صیقوب وکریش دخی بیوننه صاریلوب درساعت قوردی زبون ایدوب یره چلار جمعی لبج کلور فتحتینله ولبج کلور صرد وزننده (اللباج) کتاب وزننده ضعیف العقل احمق ونادانه دینور (اللجاج) و(اللجاجة) لاملرك فتحیله خصومت معناسنه در مراد خصومتده عناد ایلمکدر * زیرا مؤلفك بصائرده بیاننه کوره مزجور وممنوع اولدیغی خصوصده تمادی وعناد معناسنه موضوعدر ترکیده بوندن اونکولك ایله تعبیر اولنور یقـال لججت یافلان تلج لجاجا ولجاجة من الباب الرابع ویقال لججت تلج من الباب الثانی ای تمادیت وعندت فی الخصومة ولجاجه آجلغك شدتندن یورك اوینامغه دینور یقال فی فؤاده لجاجة ای خفقان من الجوع (اللجوج) صبور وزننده و(اللجوجة) ها ایله که مبالغه ایچوندر و(اللجعة

لامك ضميله همزه وزننده بك عنود ومخاصم كسميه دينور كه اونكو تعبير اولنور (اللجلجة) زلزله وزننده و(التلجلج) تزلزل وزننده كلامى سلاست وطلاقتله ادا ايليوب آغزنده لقمه چيزكبى ترديد ايدرك صارمشق سويلك معناسنه در متهم آدمك دلنى جنبه رك تهمتى سويلديكى كبى يقال لجلج فى الكلام و تلجلج اذا تردد فيه ❊ شارح دير كه تلجلج كلامده صفت اولور سوز اغزده ياخود ايچرودمتردد دايلك معناسنه ومنه حديث على رضى الله عنه ❊ الكلمة من الحكمة يكون فى صدر المنافق فتلجلج حتى تخرج الى صاحبها ❊ اى تتحرك فى صدره وتقلق حتى يسمعها المؤمن فيأخذها و يعيها و تلجلج بر آدمك ياخود كنديك مغصوب اولان خانه سنى الندن آلمق معناسنه در يقال تلجلج داره منه اذا اخذها (اللج) لامك ضميله جماعت كثيره يه اطلاق اولنور ❊ شارح دير كه بوماده تردد الشئ بعضه على بعض وترديد الشئ معناسنه موضوع اولمغله معانئ سائره آندن متفرع عدر مثلا خصومت وعناد معناسى فراغت ايليوب آنده ثبات اوزره تردد ايلكى متضمندر وجماعت كثيره البته برى اوته تردد ايدرلر پس بونده لج اسم جمع اولور ومعظم ماء تردد امواجنه مبنى در انتهى ولج بحر ونهرك معظمنه يعنى انكين يرينه دينور ومنه قوله تعالى ❊ بحر لجى ❊ ويكسر اتباعا للجيم تخفيفا ولج قلجه اطلاق اولنور آب وتابنك تموجنه مبنى ودره نك برطرفنه دينور وطاغك خشونتلو صرب يرينه دينور وعمرو بن عاصك قلجى اسمیدر ولج بك سياه اولان دوه نك وصفنده مبالغة ايراد اولنور كويا كه معظم بحر كبى تموج اوزره در يقال جمل ادهم لج مبالغة (اللجه) هايله بو دخى جماعت كثيره يه وبحر ونهرك انكين يرينه اطلاق اولنور وآينه يه وكومشه اطلاق اولنور (اللجة) لامك فتحيله ناسك غريو وفريادو چغلتيلرينه دينور يقال ماهذه اللجة اى الاصوات والجلبة (التلجيج) تفعيل وزننده صويك انكين يرينه طالمق معناسنه در يقال لجج الرجل اذا خاض اللجة (اليلنجوج) و(اليلنجج) يانك ولامك فتحيله و(الالنجج) و(الالنجوج) همزه نك ولامك فتحيله و(اليلنجوج) يانك فتحى ولامك سكونيله و(اليلنجوجى) يااى نسبتله و(الالنجيج) و(اليلنجيج) و(اليلجيج) و(اليلجوج) لامسز و(اليلجوج) مجموعى عود اغاجنه دينور كه تبخير اولنور بخورى سست وضعيف اولان معده يى مقويدر (الالتجاج) افتعال وزننده اصوات وسائر نسنه قارشق وشوريده اولمق اختلاط معناسنه در يقال التجت الاصوات اى اختلطت (الملتجة) محتجه وزننده سياهى شديد وقوبو اولان كوزه اطلاق اولنور يقال عين ملتجة اى الشديدة السواد وچايرى وچمنى پك قويو اولمغله شديد الخضره اولان يره اطلاق اولنور (الالجاج) همزه نك كسريله غريوو فرياد ايلك معناسنه در يقال الجت الابل اذا اصوتت ورغت (الاستلجاج) بر كسه نك ذواليد اولديغى نسنه يى خصومتله ادعا ايلك معناسنه در يقال استلج متاع فلان اذا ادعاه ويميننده صدق وصوابنى زعم ايله كفارت ايليوب عناد واصرار ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال استلج بيمينه اذا لج فيها ولم يكفرها زاعما انه صادق قال فى النهاية و فى الحديث ❊ اذا استلج احدكم بيمينه فانه آثم له عنـد الله من الكفارة ❊ هو استفعل من اللجاج ومعناه ان يحلف على شئ و يرى ان غيره خير منه فيقيم على يمينه ولايحنث ولايكفر فذلك آثم له وقيل هوان يرى انه صادق فيها مصيب فيلج فيها ولايكفرها ❊ مؤلف معناى ثانى يه ذاهب اولمشدر معلوم اوله كه يمين اولنان نسنه دن خيرلو وافضل اولانه كفارتله انتقال اولنمق لازمدر زيرا اشبو ❊ من حلف على يمين فرأى غيرها خيرا منه فليأت الذى هو خير وليكفر يمينه ❊ حديثيله اولبابده امر صادر اولمشدر (التلجج) تفعل وزننده استلجاج ايله معناى اولده مرادفدر يقال تلجج متـاع فلان اذا ادعاه (اللجح) لامك وحاى مهمـله نك فتحيله قلچ قنه ايلشوب يابشمق معناسنه در يقـال لجح السيف لجحا من الباب الرابع اذا نشب فى الغمد ولجح كوزدن اقان چرك وچپـاغه دينور غمص معنـاسنه (اللجح) كتف وزننده طـاره جق شيئه اطلاق اولنور يقال مكان لجح اى ضيق (الملاجح) ميمك فتحيله ملجحك جمعيدر مضايق معناسنه كه طـار يرلرديمكدر (الملجح) مقصد وزننده و(الملتجح) ملتجـأ وزننده صغنه جق وپنـاه كتوره جك يره دينور ملجأ معناسـنه (اللحج) لامك فتحى وحانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لحجه لحجـا من الباب الثالث اذا ضربه وكوزدكورمك معناسنه در يقال لحجه بعينه اذا اصابه بهـا وصغنمق معناسنه در يقـال لحج اليه اذا لجأ ولحج ساحل يمنـده عدن ابين قربنده بر بلده در بانيسى اولان لحج بن وائل قطن اسميله مسمـادر (الالحـاج) همزه نك كسريله التجاء ايتدرمك معناسنه در يقـال الحجه اليه اى الجأه (الالتحاج) افتعـال وزننده الحـاج معناسنه در يقـال التحجه اليه اى الجأه (اللحج) لامك ضميله خانه نك بركـوشه سنه دينور يقـال قعد فى اللحج اى زاوية البيت وكوزك دائره اولان چقورينـه دينور كه خانهٔ چشم تعبير اولنور كفة العين معنـاسنه اكا وقبه دخى دينور تركيـده كوزك اويوى تعبـير ايدرلر بومعنـاده لامك فتحيـله ده جائزدر وطـاغ ديبلرنده وبعض دره لرده اولان شول دليـك طرزنده چقوره دينور كه اغزى طـار اولوب كيروسى واسـع اولور جمعى الحاج كلور (الملحوجة) دحرجه وزننده بركسه مافى الضمـيرى اولان كـلام وخبرى تخليط وتشويش ايده رك

صورت اخراده اظهار ایلمك معناسنه‌در يقال لحوج عليه الخبر اذا خلطه فاظهر غير ما فى نفسه (التلحيج) تفعيل
وزننده لحوجه معناسنه‌در يقال لحج عليه الخبر بمعنى لحوج (الحيحاء) تصغير بنيه سيله استثناء معناسنه مستعملدر
يقال بيع اويمين مافيها لحيحاء اى مثنوية يعنى قطعى المفاد دريعنده استثنا ءانشاء الله ديمكدن عبارتدر و بو تلحيج
مذكورك معناسندن مأخوذ ومقام نفيه مخصوصدر (اللخج) لامك وخاى معجمه‌نك فتحيله كوزيك چوق چرك
وچپاق باغلمق معناسنه‌در شويله كه استقذار اولنه يقال لخجت عينه لخجا من الباب الرابع وهو اسوء الغمص ومنه يقال
عين لحجة على قول بونده صواب اولان خائين معجمتين ايله اولمقدر (اللذج) لامك فتحى وذال معجمه‌نك سكونيله
صوبى آزجه آزجه يودم يودم ايچمك معناسنه‌در يقال لذج الماء لذجا من الباب الاول اذا جرعه و بركسه‌دن
ابرام والحاحله نسنه استمك معناسنه‌در يقال لذج فلانا اذا الح عليه فى المسئلة (اللزج) فتحتينله و (اللزوج) قعود
وزننده برنسنه خام حلوا كبى يلشك اولمغله سونوب اوزانمق معناسنه‌در يقال لزج الشئ لزجا ولزوجا من الباب
الرابع اذا تمطط وتمدد و يلشك نسنه طوتقال كبى برشيئه صوا نوب يابشمق معناسنه‌در يقال لزج به اذا غرى به
وتقول اكلت عسلا فلزج باصابعى اى علق (التلزج) تفعل وزننده برنسنه صواشق و يا پشاق اولوب يلشكلنمك
معناسنه‌در يقال تلزج النبات اذا تلجن نته كه خاتم چچكى مقوله سنده مشاهده اولور وباشك صاچنى خوشجه
كركى كبى غسل ايلمامك سببيله بالكليه كيردن پاك اولميوب جابجا كيرلو قالمق معناسنه‌در يقال تلزج الرأس اذا غدا
غيرنقى عن الوسخ وذلك اذا غسله ولم ينق وسخه وبومعنا مجازيدر (اللزجة) لامك فتحى وزانك سكونيله
و (اللزجة) فرحه وزننده و (اللزيجة) سفينه وزننده طوتقال كبى ياپشاق كسه‌يه دينور كه ياپشديغندن دكه حالله
منفك اولمز يقال رجل لزجة ولزجة ولزيجة اى ملازج لايبرح (اللعج) لامك فتحى وعينك سكونيله برنسنه خاطرده
خلجان ايدوب اوينامق معناسنه‌در يقال لعج الشئ فى الصدر لعجا من الباب الثالث اذا خلج ودرى يى آتشه
طوتاركن ياقمق معناسنه‌در كه بوياقمقدن تركيده كويندرمك ايله تعبير اولنور نته كه آتشه طوتيلان هاولى وكاغد
مقوله سنده دخى واقع اولور يقال لعج الجلد اذا احرقه وضرب ايله مضروبك بدننى آجتمق معناسنه‌در يقال لعج البدن
بالضرب اذا آلمه ومنه يقال ضرب لاعج اى مولم (الملاعجة) مفاعله وزننده بركسه حقنده برماده‌يك مشتد اولمق
معناسنه‌در شويله كه دروتى آزرده والنك ايليه يقال لاعجه الامر اذا اشتد عليه (الالتعاج) افتعال وزننده برحادثه
ياخود برغم وغصه سببيله يانوب ياقلوب دردناك اولمق معناسنه‌در يقال التعج الرجل اذا ارتمض من هم (الالعاج
همزه‌نك كسريله آتش ايله اودونى طوتشدرمق معناسنه‌در يقال العج النار فى الحطب اذا اوقدها (المتلعجة
متوهجه وزننده شول شهوانى عورته دينور كه آلات درديله فرجى فرون كبى قزغين اولوب علوى دماغنه چيقاراوله
آنجق آتشنك تسكينى كير طولمبه سيله ممكن اوله يقال امرأة متلعجة اى شهوانية متوهجة حارة الفرج (الالفاج
همزه‌نك كسريله مفلس وبى مايه اولمق معناسنه‌در يقال الفج الرجل الفاجا اذا افلس (الملفج) ميمك ضمى
وفانك فتحيله آندن اسم فاعلدر مفلس اولان كشى يه دينور و بو قياسه مخالفدر يقال الفج الرجل فهو ملفج
شارح ديركه مسهب ومحصن ومهتر ومسهم كلمه‌لرى دخى بوكونه قياسه مخالفدر والفاج برآدمى يكانه وناهله
مضطر وملتجى قلمق معناسنه‌در يقال الفجه اليه وهو غير اهله اى الجأه واحوجه (اللفج) لامك فتحى وفانك سكونيله
ذل وحقارت معناسنه‌در يقال به لفج اى ذل (المستلفج) اسم مفعول بنيه سيله ملفج معناسنه‌در كه مفلس
وبادبدست درسين طلب ايچون دكلدر بودخى اسم فاعلدر ملفج كبى وبونلردن اسم مفعول دخى فانك فتحيله وارددر
وشدت خوفدن ناشى يوركى يرندن اوينامش كسه‌يه دينور وكمال ضعف وهزالدن يره يايشى قالمش كسه‌يه دينور كه
مراديرندن قلدامغه مجالى اولميان آدمدر يقال رجل مستلفج اى لاصق بالارض هزالا (اللمج) لامك فتحى وميمك
سكونيله آغزك اطرافيله اكل ايلمك معناسنه‌در كه مرادينه جك نسنه آزجه اولمغله آغزى طولدرميوب اوك ديشلريله
ياخود آغزك برطرفيله يمكدر حتى ابو زيد بونى جار قسمنه تخصيص ايلمشدر كه چارقيصه اولمغله اوك ديشلرينك
اوجلريله قوپاروب اكل ايلمسيدر يقال لمج الشئ لمجا من الباب الاول اذا اكله باطراف فمه بو راده اطراف لفظنك
جمعيتى اجزاسى اعتبارينه مبنى درنته كه شابت مفارق رأسه تركيبى دخى بو يلجه‌در ولمج جماع ايلمك معناسنه‌در
يقال لمج المرأة اذا جامعها (الملامج) ميمك فتحيله ملاغم معناسنه‌در كه آغز ايچرودل يتشديكى اطرافنه دينور
مؤلفك وماحول الفم قولى عطف تفسيردر (اللماج) سحاب وزننده يك آزجه وناچيز يه جكه دينور چيننى
تعبير اولنور ذواق كبى تقول ماذقت لماجا ولا لماجا اى شيئا حقيرا (اللمجة) جرعه وزننده صفرالق وقهوه آلتى
تعبير اولنان آزجه يه جكدر كه اركن آنكله تعلل اولنور تقول اطعمنا لمجة وهى مايتعلل به قبل الغداء (التلميج

تفعل وزننده جز ئیجه قهوه آلتی اکل ایلمك معناسـنه دریقال تلمج الرجـل اذا اکل اللمجة (اللمیج) امیر وزننده
کثیرالاکل اولان کسه یه وکثیرالجماع اولان کسه یه دینور (اللاج) لمیج معناسنه در (اللمج) دمج وزننده و(اللمج) کتف
وزننده و(اللمیج) امیر وزننده سمج ماده سنه اتباعا ذکر اولنور یقال سمج لمج وسمج لمج وسمیج لمیج ای قبیح جداً
(الململج) معظم وزننده متین ودوز وهموار اولان نمرزاغه دینور یقال رمح ململج ای ممرن مملس (اللمهج) سمهج وزننده
یك یاغلو واوزلو خوشمزه سوده دینور یقال لبن سمهج لمهج ای دسم حلو وبو اتباع دکلدر (اللهج) فتحتیله برنسنه یه
یك حریص وآرزومند اولمغله دائمی اکا دوشکون اولمق معناسـنه دریقال لهج بالشیء لهجـا من الباب الرابع
اذا اغری به فثابر علیه بو ماده ده حث وترغیبله یعنی قندرلمغله حریص اولمق لازم دکلدر زیرا اغری به ترکیبی که
بناء مجهول اوزره در بنفسه دوشکون حریص اولمق معناسنه در نته که ماده سنده مبین در (الالهاج) همزه نك کسریله
برکسه نك دوه لرینك کوچکلری انالرینی اممکه یك دوشکون اولمق معناسـنه دریقال الهج زید اذا لهجت فصاله
برضاع امهاتها اول اثناده ناقه نك ممه لرینی بندایدرلر (اللهجة) حمزه وزننده وهالك فتحیله لغتدر دله دینور لسان
معناسنه یقال فلان فصیح اللهجة وصادق اللهجة ای اللسان ✽ شـارح دیرکه بعضلر لهجه یی جایگاه سخن ایله
یعنی سوز سویلرکن لسانك استعمال اولنان یری ایله تفسیر ایلدیلرکه مراد لسـاندن مخارج حروف اولان یرلردر
وبعضلر سوز سویلدیکی حالده لسـانه تخصیص ایلدیلر (الالهیجاج) احمیرار وزننده برنسـنه یك قارش مورش
اولمق معناسنه دریقال الهـاج الشیء الهیجاجا اذا اختلط یعنی بعضه بعض وبوعبو بندر وعربلر الهـاجت
عینه دیرلر اختلط بها النعاس معناسنه یعنی کوزینه اویقو اثری کیربشوب کوزی اویقو ایله مختلط اولسه کذلك
الهاج اللبن دیرلر یغورد چالنان سود قویلنوب اجزاسی بری برینه قاریشوب اویولمق درجـه سنه واردقده
لکن هنوز ایوجه قویلنوب یغورد کرته سنه وارممش اوله (اللهوجة) دحرجه وزننده برایشی محکم ایلیوب
سست وکوشك یاپمق وبرمصلحتی کوشك طوتمق معناسنه دریقال لهوج الامر اذالم یبرمه بوراده وانقولی مرحوم
ابرام ایلمك معناسیله بیان ایلمکله وهن ولهوجـه سی ظـاهردر وبریان اتی کرکی کبی نضج بولدرمیوب چیکجه
پشورمك علی قول طبخنده مسامحه یاغفلت ایلمکله نرم ونازك ایمیوب قاتی ویچزه پشورمك معناسنه دریقال لهوج
الشواء اذالم ینضجه اولم ینعم طبخه (اللهجة) جرعه وزننده لمجه معناسنه درکه صفرالق وقهوه آلتی یه دینور تقول
اکلنا لهجة ای لمجة (التلهیج) تفعیل وزننده برکسه یه قهوه آلتی یدرمك معناسنه دریقال لهج الضیوف اذا اطعمهم
اللهجة بعض نسخده اطعمهم ایاه واقع اولمغله تذکیری طعـام یاخود مأکول اعتباریله اولور (الملهج) معظم
وزننده شول کسه یه دینور که یك اویقوجی اولمغله کار وعملدن عاجز ومعطل اولور اوله یقال رجل ملهج ای ینام
ویعجز عن العمل (التلویج) تفعیل وزننده یولـدن صاپدرمق معناسـنه در تقول لوج بنا عن الطریق تلویجـا
ای عوج (اللوجاء) صحراء وزننده و(اللویجاء) تصغیر بنیه سیله حوج ماده سنده ذکر اولندیلر وبونلر لوج کلمه
سندن مأخوذلردرکه آغزده برشیئی بری اوته چویروب دوندرمك معناسنه در بعده ذکر اولنان معانیده استعمال
اولندیلر تقول لجت الشیء الوجه لوجا اذا ادرته فی فیك ✽ فصـــل المیم ✽ (المأج) میمك فتحی وهمزه نك سکونیله
احمق ومضطرب اولان کشی یه دینور که حماقتدن برراده ده مستقر اولمیوب دائما اضطراب اوزره اوله یقـال
هومأج ای احمق ومضطرب وقتال واضطراب معناسـنه دریقال رأیت القوم فی مأج ای فی قتـال واضطراب
وآجی وشورابه صویه دینور (المؤوجة) کدوره وزننده صو آجی وشور اولمق معناسنه دریقال مؤج الماء مؤوجة
من الباب الخامس اذا کان مأجا ای اجاجا فهو مأج ای اجاج وبوشکس صیغه سـندندر (مأجج) فعلل وزننده
برموضع آدیدر (المتوج) تای فوقیه ایله صبور وزننده اوزون اوزادی ایراق عقبه یه دینور تقول سرنا عقبة متوجا
ای بعیدة بونده حای مهمله ایله ده لغتدر (متیجه) میمك کسریله سـکینه وزننده افریقیه الکاسـنده بر بلده در
(المثج) میمك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله قارشدرمق معناسـنه دریقال مثج الشیء مثجـا من الباب الاول اذا خلطه
ویدرمك معناسنه دریقال مثج فـلانا اذا اطعمه وقیونك مجموع صوینی چکمك معناسـنه دریقـال مثج البئر
اذانزحها ای ماءها وبرکسه یه جوانمردلك ایدوب عطیه بخش ایلمك معناسنه دریقال مثج بالعطیة اذاسمح بهـا
(المج) میمك فتحی وجیمك سکونیله آغزدن صو وشر بت مقوله سنی طشره پوسکوروب آتمق معناسنه درکه پوسکورمك
تعبیر اولنور یقال مج الشراب من فیه مجا من الباب الاول اذا رماه ✽ شارحك بیاننه کوره اشبو مج ماده سی آغزدن
صیوبق نسنه آتمغه مخصوصدر نته که صیوبق اولمیانی آتمغه لفظ دیرلر بعض ادبانك هـذا کلام تمجه الاسمـاع
قوللری استعاره یه مبنی در قال فی النهـایة ومنه الحدیث ✽ انه اخذ حسـوة من ماء فمجها فی بئر ففاضت بالماء الرواء

اى صبها و مجّ غلال جنسندن ماش تعبير اولنان غله اسميدر * شارحك بيا ننه كوره مجّ ماش معرّبيدر وماش لفظنى
عرب دخى اخذ وتلفظ ايدرلر (الانمجاج) انفعال وزننده صيو يق نسـنه سر پلوب صچرامق معناسنه در يقال
انمجت نقطة من القلم اذا ترششت (الماجّ) حاجّ وزننده شول پير وسالخورده يه دينور كه يرلكدن ناشى دائما اغزندن
سالياري سيلان ايدر اوله يقال شيخ ماجّ اى يسيل لعابه كبرا وهرما وقوجه ناقه يه دينور دائما حلقندن صو سيلان
ايلديكيچون (المجاج) غراب وزنـنـده آغزدن دفع والقـا اولنان توكر كه وسـاليارە دينور و باله اطلاق اولنور
و بعضا اكامضاف اليهى تصريحله مجاج النحل اطـلاق ايدرلر ومجاج المزن يغموره اطلاق اولنور (المجـاج
سحاب وزننده خرما سالقمنك چوپنه دينور عرجون معناسنه (المجمجة) زلزله وزننده سو يليه جكى سوزى خوشجه
بيان ايدەميوب آغزندن متصل توكرك آثاركى مش ياش ادا ايلمك معناسنه در يقال مجمج الرجل فى خبره اذا لم يبينه
وكاتب كتابتنك حروفلرينى خوشجه عيـان ايلميوب چپره شك ومشوّش يازمق معناسـنه در يقال مجمج الكتاب
اذا ثبجه ولم يبين حروفه و بركسه ايله مكالمـه ده راست وصواب اولان مسلكه كتميوب يكاش وخطا وغير واقع
سوزلر ايله آنى حالندن حاله ردّ وتحويل ايلمك معناسـنه در يقال مجمج فلان بفلان اذا ذهب فى الكلام معه مذهبـا
غير مستقيم فردّه من حال الى حال وقال فى الاساس مجمج فى خبره اذا لم يشف (الامجاج) همزه‌نك كسريله آت هنوز
هيجان تام پيدا ايدوب قزمقسزين قوشى آتى كبى يردن اوزون اوزادى سكرتمكه باشلمق معناسنه در يقال امجّ الفرس
اذا بدأ بالجرى قبل ان يضطرم و بلاد سائره يه سيروسـيـاحت ايلمك معناسنه در يقال امجّ زيد اذا ذهب فى البلاد
واغاجلره صو يوريمك معناسنه دركه فصل بهـارده اولور يقال امجّ العود اذا جرى فيه المـاء (المجج) ضمتينله
مسرخوشلر ديمكدر سكارى معناسنه وبال اروليه دينور (المجج) فتحتينله آوردلر كوشمـك استرخاء الشدقين
معناسنه وبو پيرفانيلره عارض اولور واصمه‌ده و باغده اوزم قسمى نضج بولوب كماله ايرمكه دينوركه اوزم اولمق
تعبير اولنور قال فى النهايه وفى الحديث لا تبع العنب حتى يظهر مججه * اى بلوغه و يقال مجّج العنب تمجيجا اذا طاب
وصار حلوا * مؤلف تمجيجك بومعنايه ورودندن سكوت ايلمشدر (المجماج) ميمك فتحيله سست ومسترخى شيئه دينور
المجمج) مسلسل وزننده اتنه طلو طقناز عضوه دينوركه طواقو نلقدن دتررا وله يقال كفل ممجمج اى مرتج
التمجمج) تزلزل وزننده عضو اتنه طلو اولمغله قرمان قو يريغى كبى دتره‌مك معناسنه در يقال تمجمج الكفل اذا ارتج
التمجيج) تفعيل وزننده بركسه‌نك معيوب ومتهم اولمسنى قصد ايلمك معناسنه در يقال مجّج فلان بفلان اذا اراده
بالعيب (المجّ) ميمك ضميله صاغيلوركن طاشلر اوزره صچرايان بال نقطه‌لرينه دينور (آجوج) همزه‌نك مدّيله و (يمجوج
ميمله يأجوج ومأجوج كلمه‌لرنده لغتدرنته كه اجج ماده سنده ذكر اولندى (المحج) ميمك فتحى وحاى مهمله‌نك سكونيله
ات ودرى واغاج مقوله‌سـنى صويمق معناسـنه در يقال محج اللحم محجا من الباب الثالث اذا قشره وكـذا العود
و برنسـنه‌يى يومشتمق ايچون ال ايله اوغمق معناسنه در يقال محج الحبل اذا دلكه ليلين وكذا الاديم وجماع ايلمك معناسنه در
يقال محج المرأة اذا جامعها و يلان سويلمك معناسنه در يقال محج الرجل اذا كذب و باغ چيقارمق ايچون يايق تعبير اولنان
طولومده سودى چالقمق معناسنه در يقال محج اللبن اذا مخضه و برنسـنه دن برشيئى سيلوب كيدرمك معناسنه در
يقال محج شيئا عن شئ اذا مسحه و يل يريوزندن طپراغى صپروب كوتورمك معناسنه دركه معناى اولدن مأخوذدر
يقـال ان الريح تمحج الارض اى تذهب بالتراب حتى تتناول من ادمتها ترابها (المماحجة) مفاعله وزننده و (المحاج
ميمك كسريله بركسه‌نك حقنى باخود اكا ايلديكى وعدى اوزادوب تسويف وتأخير ايلمك معناسنه در يقال ماحجه
مماحجة ومحاجا اذا ماطله (المحوج) مخوف وزننده اوته‌سى ايراق اولان عقبه يه دينور يقال عقبة محوج اى بعيدة
محاج) كتاب وزننده مالك بن عوف النصرى نام كسه‌نك فرسى اسميـدر وابوجهل ملعونك دخى فرسى اسميدر
المخج) ميمك فتحى وخاى معجمه‌نك سكونيله قيو ايچره قوغه‌يى طولمق ايچون برى اوته چالوب دپرتمك معـناسنه در
يقـال مخج الدلو مخجا من الباب الثـالث اذ جذب بها ونهزها حتى تمتلئ و جماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال
مخج المرأة اذا جامعها (التمخج) تفعل وزننده صويى برى اوته چالقيوب دپرتمك معناسنه در يقال تمخج الماء اذا حرّكه
مدج) ميمك ضميله قبر وزننده برنوع دكز بالغنك اسميدر اكامشق دخى ديرلر (المدلوج) دملوج وزننده ومراد فيدر كه
ماده سنده ذكر اولندى (التمذّج) ذال معجمه ايله تفعل وزننده قاون وقر پوز مقوله‌سى نضج بولوب اولمق معناسنه در
يقال تمذّج البطيخ اذا نضج وطولمق معناسنه در يقال تمذّج الاناء اذا امتلأ و برنسنه شيشوب قبارمق معناسنه در
يقال تمذّج الشئ اذا انتفخ و بولالمق معناسنه در يقال تمذّج الشئ اذا اتسع (التمذيج) تفعيل وزننده طارنسه‌يى
بولالتمق معناسنه در يقال مذّجه تمذيجا اى وسّعه (مذحج) مجلس وزننده ذحج ماده سنده ذكر اولندى جوهرى

وهمنه مبنی بو راده ثبت ایلمشدر هرنقدر سیبویه‌ یه اسناد ایلمش ایسه‌ده (المرج) میمك فتحی و رانك سكونیله شول اوتلو
صولو چایرلغه وچمنزاره دینور كه انده طوارلر رعی اولنور اوله مثلا اسكدار و راسنده ابراهیم اغا چایرلغی وكاغدخانه
چایرلغی كبی ذكری آتی مرج دیدكلری محللر بوندن مأخوذدر و مرج مصدر اولور طواری اوتلامق ایچون مسبب
ایدوب مرعایه صالیورمك معناسنه یقال مرج الدابة مرجا من الباب الاول اذا ارسلها للرعی ومنه قوله تعالی
مرج البحرین یلتقیان بینهما برزخ لایبغیان ❊ ای خلاّهما لایلتبس احدهما بالاخر قال البیضاوی ای ارسلهما من مرجت
الدابة اذا ارسلتها والمعنی ارسل البحر الملح والبحر العذب یلتقیان ای یتجاوزان ولایتماس سطوحهما واقعانهر نیلك
بحر سفیده قاوشدیغی مترجم حقیرك مشهودی اولمشدر كه وافر محله قدر امتزاج واتحاد ایلیوب یول كبی نمایان
اوله‌رق كیدر حتی طعمی دخی متغیر اولمدیغی منقولدر بحر فارسه منصب اولان دجله دخی اول رسمه اولدیغی محكیدر
نته كه حالا اسلامبولده كاغدخانه صوینده و بعض سیل صولرنده دخی صورت مزبوره مشهوددر و بعضلر بحرینی
بحر فارس ایله كه هرمز دكزیدر و بحر روم ایله كه قلزم دكزیدر تفسیر ایلدیلر اكا كوره التقالری بحر محیطده اولور
اسلافده شام ومصر وحبش الكالری قیاصرهٔ روم ممالكی اولمغله بحر قلزمه بحر روم اطلاق ایلدیلر و مرج بر نسنه‌یی
شیء آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه‌در یقال مرج الشیء بالشیء اذا خلطه به ❊ مؤلفك بصائرده وراغبك مفرداتده
بیاننه كوره مرج بومعنایه موضوعدر مثلا مرغزاره اطلاقی اختلاط نباته مبنی‌در وارسال الدابة وسائر معانی اندن
متفرعدر مرج الخطباء خراسانده برمرغزاردر مرج راهط شامده برمرغزاردر مرج القلعه بادیه‌ده‌در مرج الخلیج
مصیصه نواحیسنده‌در مرج الاطراخون كذلك مصیصه‌ده‌در مرج الدیباج مصیصه‌یه قریب بر یره‌در مرج الصفر
صادك ضمیله قبروزننده دمشق ترابنده‌در مرج عذراء ینه دمشق ترابنده‌در مرج قریش فانك كسری و رانك
شده‌سیله اندلس دیارنده‌در مرج بنی همیم زبیروزننده صعید مصرده‌در مرج ابی عبیده موصل شرقبسنده‌در
مرج الضبازن رقه‌یه قریبدر مرج عبدالواحد جزیره‌ده‌در غریبدر كه اشهر مروج اولان مرج دابقدن كه حلب
قربنده‌در مؤلف سكوت ایلمشدر (الامراج) همزه‌نك كسریله بودخی مرج كبی طواری مسبب ایدوب چایره
صالیورمك معناسنه‌در یقال امرج الدابة اذا ارسلها للرعی ومنه امرج البحرین قال الشارح قال الاخفش ویقول قوم
امرج البحرین مثل مرج البحرین فعل وافعل بمعنی وامراج كبه ناقه ولدینی هنوز صوك تعبیر اولنان طغارجق ایچره
هنوز ناویوشمش قان اوله‌رق دوشرمك معناسنه‌در كه هنوز خلقتی مصور اولمامشدر بونده دخی اختلاط ملاحظه‌سی
واقعدر یقال امرجت الناقة اذا القت الولد غرسا ودما و طواری اوتلاتمق معناسنه‌در یقال امرج الدابة اذا رعاها
وعهد و پیمانه وفا ایلیوب غدر ایلمك معناسنه‌در یقال امرج العهد اذا لم یف به (المرج) فتحتینله چوبانسز كندی
باشلرینه اوتلیان صالمه دوه‌یه دینور مفرد وجمعه اطلاق اولنور زیرا فی الاصل مصدردر یقال ابل مرج و بعیر مرج
اذا كانت ترعی ولاراعی لهـا و فاسد و تباه اولمق معناسنه مصـدر اولور یقال مرج الامر مرجا من الباب الرابع
اذا فسد و بر نسنه متمكن اولمیوب بری اوته یقرار اولمق معناسنه‌در یول یوزكك پرمقده اوینامسی كبی تقول مرج
الخاتم فی اصبعی اذا قلق واختـلاط واضطراب معناسـنه‌ د ر یقال مرج الامر اذا اختلط واضطرب ومنـه
الحدیث ❊ كیف انتم اذا مرج الدین ❊ وعربلر بینهم هرج ومرج دیرلر كه بینهم اختلاط وفتنة وتهویش واضطراب
معناسنه‌در بونده رانك سكونی هرج كلمه‌سنه مشاكله‌یه مبنیدر (المریج) امیر وزننده قارش مورش نسنه‌یه دینور
یقال امر مریج ای مختلط وشول تازه نهـاله دینور كه اغاج بداقلرینك ارالقلرینـه كیرشمش اوله یقال خوط مریج
ای متداخل فی الاغصـان یعنی قد التبست شـناغیبه الطویلة وشول آق و یومشق كیكجكزه دینور كه حیوان
بوینوزینك وسطنده تومورجیقار واول بوینوزك ماده‌سندن دكلدر جمعی امرجه كلور (المارج) خارج وزننده
تتونسز آتشه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالی ❊ وخلق الجان من مارج من نار ❊ ای خلق الجن اوابا الجن من صاف
من الدخان وقوله تعالی من ناریان لمارج قال البیضاوی فان المارج فی الاصـل المضطرب من مرج اذا اضطرب
پس آتشدن مراد دخاندن خالص لهیب سـاطع اولور كه فارسیده زبانه تعبیر اولنور حركت واضطرابی باعث
اطلاقدر بعضلر اختلاط معناسندن مأخوذ اولمغله قزل وصاری ویشل علولری بری برینه مختلط اولان لهیبدر
دیدیلر مؤلف دخی بصائرده لهیب مختلط ایله تفسیر ایلمشدر وفتوحاتده مرسومدر كه مارج هوا ایله ممتزج آتشدر كه
اكا هوای مشتعل اطلاق اولنور ابوالجن اولان جان آندن مخلوقدر كه ایكی عنصردن مركبدر بری هوا و بری آتشدر معذا
نته كه ابوالبشر دخی ایكی عنصردن آفریده‌در كه بری خاك و بری آب‌در چون آب ایله خاك ممتزج اولدقده اكا طین
اطلاق اولنور و هوا و آتش مختلط اولدقده اكا مارج اطلاق اولنور و بشر جنسنده تناسل القاء آب ایله اولدیغی كبی

جن طائفه سنه دخی القاء هوا ایله حاصل اولور وجان ایله حضرت آدمك خلقتی مابینی التمش بیك سنه مقداریمش
وشرح مفتاحده تعریف المسند الیه بحثنده ﴿وجعلنا من الماء كل شیء حی﴾ الایه كریمه سنی جعلنا مبدأ كل شیء حی جنس
الماء عبارتیله تفسیر وبو رسمه تحریر ایلمشدر كه روایاتده وارد اولدیكه حضرت حق جل وعلا ملائكه یی صودن
خلق ایلدیكی ویجدن وجنی صودن خلق ایلدیكی آتشدن وحضرت آدمی صودن خلق ایلدیكی ترابدن خلق ایلمكله
هرذی حیاتك مبدائی صو اولدیغی مقرر اولور انتهی (المرجان) میمك فتحیله خرده اینجوزه دینور صغار اللؤلؤ
معناسنه مفردی مرجانه در ومنه قوله تعالی ﴿یخرج منهما اللؤلؤ والمرجان﴾ قال البیضاوی ای كبار الدر وصغاره
وقیل المرجان الخرز الاحمر مصباحده قول اول ازهریدن وثانی طرطوشیدن منقولدر كه حالا بیا نمزده مرجان تعبیر
اولنان قرمزی نسنه در دریادن چیقار حجر وشجر میانده برزخدر ﴿ومؤلفك باب ذالده بسذ مرجاندر دیدیكی مزبور
خرز احمر اوله جقدر كه عرفه مبنی در ومصباحده وزنی فعلان اولمق اوزره مرسومدر ﴿مترجم دیر كه مرجان ذكر اولنان
قرمزی بونجه اطلاق اولنمق مقتضای ماده یه نظرا ارجحدر زیرا اول حجر وشجردن مختلط نسنه در ومرجان بر نوع
نبات ربیعی اسمیدر كه بقول انواعندندر بونكده مفردی مرجانه در ومرجانه اسامی نسواندندر سعید بن مرجانه
تابعیندندر پدری اسمی عبدالله در (الممراج) میمك كسریله شول ناقه یه دینور كه عادتی امراج اوله یعنی قرننده
یاوریسی هنوز دم ایكن القا ایلمك عادتی اوله یقال ناقة ممراج ای عادتها الامراج وامور ومصالحی منتظم طوتمیوب
مختلط وشوریده ومختل ایدر اولان سرسم كمسه یه دینور یقال رجل ممراج ای یمرج اموره (المرتج) تای فوقیه ایله
جعفر وزننده مردار سنج اسمیدر كه درعقب ذكر اولنور وبو مرتج لفظندن مصحف دكلدر خای معجمه ایله سكین
وزننده در اولدخی بومعنایه در وبونده اوجه اولان میمی مضموم اولمقدر زیرا مرده ٔ فارسی معربیدر (المردار سنج) میمك
ضمیله مردارسنك فارسی معربیدر كافی جیمه رایی اسقاطیله مرداسنج دخی دیرلر تركیده مرده سنك دیدكلریدر كه
قلایدن وقورشوندن معمول اولور معروفدر (المزج) میمك فتحی وزای معجمه نك سكونیله بر نسنه یی شیء آخره قاتمق
معناسنه در یقال مزج الماء بالشراب مزجا من الباب الاول اذا خلطه به وقشقرتمق معناسنه در یقال مزج فلانا
علی فلان اذا حرشه علیه (المزج) میمك كسریله آجی بادامه دینور لوز مر معناسنه وباله دینور عسل معناسنه
جوهری بو معناده میمك فتحیله تقیید ایلمكله غلط ایلمشدر یاخود اول لغت ضعیفه در (المزیج) امیر وزننده بو دخی
آجی بادامه دینور (المزاج) كتاب وزننده بر شیئه قاتیلوب قارشدرلمغله باعث تركیب اولان شیئه دینور رقائتی تعبیر اولنور
صوری ومعنویدن اعمدر معنویده كیفیت تعبیر اولنور مثلا مزاج الشراب مایمزج به یعنی شرابه مزج اولنان نسنه در
صو كبی ومزاج البدن ماركب علیه من الطبایع یعنی طبایع اربعه دن بدنك مدار تركیبی اولان طبیعتدر ماده ٔ بدنه ممزوج
اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر معلوم اوله كه عند المحققین مزاج بدن عناصر اربعه نك اجزالری بری برلرینه مماس ومتركب
ومتجانس اولوب بینلرنده فعل وانفعال وقوعندن كیفیات اربع بیننده حاصل بر كیفیت متوسطه در وایكی كونه در برینه مطلب
مزاج اول وبرینه مزاج ثانی دیرلر مزاج اول اولدر كه عناصر مركبه دن بلا واسطه حاصل اوله ومزاج ثانی برقاچ نسنه لرك
اجتماع وامتزاجلرندن حادث اولور كه اول نسنه لر دخی عناصردن مركب اولوب هر برنده اولان قوت آخرده
اولان قوته مخالف اولور مثلا حرارت وبرودت ورطوبت ویبوست مزاجدر كذلك دموی وصفراوی یلك مزاجدر وسوء
مزاج دیدكلری اشبو مزاجك متغیر اولمسیدر صوغوقدن یا صیجاقدن ویا سائر عارضه دن اولور انكیچون علاجده
تعدیل مزاجه محتاجدر وسوء مزاج یا حار یا بارد در یا رطب یا یابس یا مفرد یا مركبدر بونلردن هر بری مادی یا غیر
مادیدر ومطلقا مرض اوچ جنسدر برینه سوء مزاج وبرینه مرض تركیب وبرینه تفرق اتصال دیرلر ومادی دیدكلری
اخلاط اربعه نك برندن اولور وغیر مادی اخلاطدن اولمش دكلدر بونك تفصیلی قانونده مشروحدر ومزاج
برقلعه نك اسمیدر وقادسیه وقرعا میانده واقع مغیثه شرقیسنده علی قول كوفه یولنده قعقاع نام محلك یمیننده برموضع
آدیدر (الموزج) هودج وزننده خف اسمیدر كه معروف ایاق قابیدر موزه معربیدر معلوم اوله كه فارسیده موزه
جبلاق ایاغه كیلان خفه دینور ﴿قالدیكه مؤلف موزج لفظنی خف ایله وموق لفظنی خف اوزره كیلان خف غلیظ ایله
وجرموق لفظنی خف اوزره مطلقا كیلان خف ایله تفسیر ایلمكله مؤلفه كوره بزم مست وسمرقند طرفنك صوقان
ونسوانك چدك ودر ویشانك طوماق دیدكلرینه خف وموزج دینور كه بونلر جبلاق ایاغه كیلور وخف خفدن
مأخوذدر وموق مست اوزره كیلان چزمه یه وادیكه وپوستاله دینور كه بونلر غلیظ اولور وموزج وموق موزه فارسی
معربیدر وجرموق كذلك مست اوزره كیلان چزمه یه وپوستاله وسائر مقوله اوستالیق قابنه دینور وایكی قات اوزره
كیلانه ده اطلاق اولنور مثلا بزم كیدیكمز ترلكه كه شرط مسح بولنورسه مؤلفه كوره خف وموزج دینورلر اوزرینه

مطلب

ست كيلورسه موق ديثور واك اورندن كيلان چزمه به جرموق دينور كه سرموزه معرب بيدر اوائلك كيكلر ينك اشكالي شميدي بيلنيور كلدر لكن نوعي باقيدر اوائلده مست وصوك آلري اوزرينه خارجين ومنار كش نام برايلق قابي كيورلر ايدي شمديكي جزمه يرنه ايدي حالا برم طالچين ديدبكمز خارچين محو قيدر ومست ديدبكمز مس فارسيدن محرفدر كه اياق باغنه دينور نهايه ده موزج كذلك خف ايله مفسر در وقاموسك ان ليس الجرموق فوق الخف تعبيرينه بزم دفعه ثانيه تمثيلمز مطابقدر خلاصه چبلاق اياغه كيلانه خف وموق وموزج دينور آنك اوزرندن كيلانه كرك ادم وكرك سائر نسنه دن اولسون جرموق دينور و بعضا جرموق جبلاق اياغه كيلورسه حكما كادخي خف اطلاق اولنور آنك اوزرندن نسنه كيلورسه اكا جرموق اطلاق اولنور مسح مسئله سنه متعلق اولمغله بووجه اوزره اشباع اولندي پس جرموق خف ايله بيان ايدن بعض فقهاء جهت مذكوره يي اعتبار ايلشدر وموزج كلمه سنك جمعي موازجه كلور هاى عجمه ايله وموازج كلور (التمزيج) تفعيل وزننده بركسه يه نسنه ويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال مزجه اى اعطاه شيئا و بشلق سنبله صرارمغه باشلمق معناسنه استعمال اولنور يقال مزج السنبل اذا اصفر بعد الخضرة (الممازجة) مفاعله وزننده اوكونمك مفاخره معناسنه در كه مجاز در يقال مازج فلان فلانا اذا فاخره (الموازج) ميمك فتحيله برموضع آديدر (المشج) ميمك فتحي وشين معجمه نك سكونيله برنسنه يي شئ آخره قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال مشجه به مشجا من الباب الاول اذا خلطه (المشيج) قتيل وزننده و (المشج) سبب وزننده و (المشج) كتف وزننده و (المشج) ميمك كسريله شئ آخر ايله مختلط نسنه يه دينور بونلرك مجموعنك جمعي امشاج كلور ومنه قوله تعالى * انا خلقنا الانسان من نطفة امشاج * اى مختلطة بماء المرأة ودمها ودمدن مراد دم حيضدر وجمع بنيه سيله ورودي مجموع اعتباريله در وآنلرك هر بري خواص ورقت وقوام جهتيله مختلفة الاجزاء در وامشاج انسانك كوبكنده مجتمع اولان اوساخ مقوله سنه دينور (المعج) ميمك فتحي وعينك سكونيله سرعتله كتمك معناسنه در يقال معج الرجل معجا من الباب الثالث اذا اسرع يعني في السير وميلي سرمه دانلق ايچره اوينادوب ديرتمك معناسنه در يقال معج الملول في المكحلة اذا حركه وجماع ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال معج الجارية اذا جامعها ودوه كوچكي اتمك ايچون اناسنك ممه سني باشيله اورارق آغزيني آچوب اطرافندن اراشدرمق معناسنه در يقال معج الفصيل ضرع امه اذا لهزه وفتح فاه في نواحيه ليستمكن ومعج قتال واضطراب معناسنه در تقول تركت القوم في معج اى في قتال واضطراب (المعجة) نعجه وزننده جوانلق هنكامنك اوائلنه دينور كه دلوقانلولق تعبير اولنور يقال فعل في ذلك في معجته اى في عنفوان شبابه (التمعج) تفعل وزننده قيورلمق واكيلوب بوكلك معناسنه در * شارحك بياننه كوره تعمج مقلوبيدر يقال يتمعج السيل والحية في مرورهما ويتمعجا اى يتلوى وينثني (المغج) ميمك فتحي وغين معجمه نك سكونيله يلهرك سرعتله يورويوب كتمك معناسنه در يقال مغج الرجل مغجا من الباب الثالث اذا عدا وسار (المفج) ميمك فتحي وفانك سكونيله احمق اولمق معناسنه در يقال مفج الرجل مفجا من الباب الاول اذا حمق (المفاجة) ثماجه وزننده ومراد فيدر كه دلك وسمه اولان كسه يه دينور يقال رجل مفاجة ثفاجة (الملج) ميمك فتحي ولامك سكونيله چوجق آغزينك اوجيله اناسنك ممه سني طوتوب امك معناسنه در يقال ملج الصبي امه وملجها ملجا من الباب الاول والرابع اذا تناول ثديها بادنى فمه واملوج ديدكلري چكرده كي آغزده چيكنك ايچون بري اوته دوندرمك معناسنه در يقال ملج الرجل ملجا من الباب الرابع اذا لاك الاملوج في فيه وناقه نك سوتي چكلمكه كيروسنده برطوزلوجه نسنه قالمق معناسنه در كه آني طادان طوز طعمي بولور يقال ملجت الناقة اذا ذهب لبنها وبقي شئ يجد من ذاقه طعم الملح (الامتلاج) افتعال وزننده ولد آغزيله ممه يي چكوب صورمق معناسنه در يقال امتلج الفصيل اللبن اذا امتصه (الاملاج) همزه نك كسريله امزرمك معناسنه در يقال املجه اذا ارضعه (المليج) امير وزننده رضيع معناسنه در كه سودامز ولددر وجليل القدر آدمه دينور وريف مصرده برقريه آديدر (الاملج) اعرج وزننده قره ياغز آدمه دينور اسمر معناسنه واوتسز صوسز خالي قيريه دينور قفر معناسنه وبردوا اسميدر كه امله معربيدر كه فارسيدر هندستانده نابت برشجرك ثمريدر بين الاطباء املج هندي ديه كله متعارفدر داخلنده اولان چكردكي ازاله اولنوب قشري استعمال اولنور ابن ايچره اصلا نمش اولورسه اول سوده شير املج ديرلر جماعي مقوي وبلغمي مسهل وبوركه وكوز وموعده يه و بواسيره بغايت نافعدر (الملجان) سكران وزننده شول كيمسه يه اطلاق اولنور كه كمال لئيم ودنائتندن ناشي ناقه يي صاغديغي صورنده جوارده اولنلر سود طلب ايدرلر ديو صاغميوب آغزيله ممه سندن امير اوله يقال رجل ملجان اى يرضع ابله لؤما (الملج) ميمك ضميله مقل چكردكنه دينور مراد مقل مكي بيدكلري ميوه نك كه دوم اغاجنك ثمريدر چكردكي اوله جقدر اكا املوج دخي ديرلر وملج عربستانده احبله نواحيسندن

برناحيه آديدر (الملج) ضمتينله سود امركريه اوغلاقلره دينور جداء رضع معناسنه (المالج) آدم وزننده ديوار صبوايه جق آلته دينوركه ماله تعبيراولنور وماله فارسى اولمغله مالج معربيدر ومالج محدثيندن محمد بن معاويه نك جدى لقبيدر (الاملوج) همزه نك ضميله سرو ييراغنه شبيه برنوع ييراق آديدركه باديه اشجاريندن برشجرك ييراغيدر جمعى اماليج كلور واملوج ملج كبى مقل مكى چكردكنه دينور (ملنجه) ميمك كسرى ونونك سكونيله اصفهانده برمحله آديدر (الامليجاج) احميرار وزننده و(الاملأجاج) از برار وزننده چوجق نشوونما بولمغله سربلوب ميدانه چيقمق معناسنه دريقال املاج الصبى واملأج اذا طلع (المنج) ميمك فتحى ونونك سكونيله شول خرماد انه لرينه دينوركه ايكيسى اوچى بر اراده بتمكله برى برينه ياپشق اوله ومنج منك فارسى معربيدركه بنك وباك تخمى تعبيراولنان مسكر ومخدردانه اسميدر (المنج) ميمك ضميله ماش تعبيراولنان غله نك يشل وتازه اولانه دينور (منوجان) ميمك ضميله كرمان ايالتنده بربلده در (منجان) مرجان وزننده اصفهان قضاسنده برقريه در (الموج) ميمك فتحى وواوك سكونيله اسمدر دكزك طالغه سنه دينور جمعى امواج كلور ۞ شارحك بيانه كوره موجه موجدن اخص در وموجه نك جمعى موجات كلور وبوماده اضطراب معناسنه موضوع اولمغله معانى سائره آندن متفرعدر وموج مصدر اولوردكز جوش وخروشه كلوب طالغه لنمق معناسنه يقال ماج البحر يموج موجا اذا اضطرب وموج برشاعر تغلبى اسميدر وموج حقدن باطله ميل وعدول ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ماج فلان عن الحق اذا عدل عنه (الموجة) هايله موج واحد معناسنه درنته كه ذكر اولندى بومعناد ندركه موجة الشباب ديرلر عنفوان شباب معناسنه يقال فعل ذلك فى موجة شبابه اى فى عنفوان شبابه (الموجى) سكرى وزننده شول آتشين ناقه يه دينوركه سرعت سير ايچون جد وجهد ندن ناشى حركت قوائمى مختلف اولمغله كوكسلكى وقولان ايلرى برى اوته مضطرب اولوب چالقنور اوله يقال ناقة موجى اى ناجية قد جالت انساعها لاختلاف يديها ورجليها (المؤوج) قعود وزننده دبزكبكى كه دبزقپاغى تعبير اولنور درى ايله اتك بيننده مضطرب اولوب اوينامق معناسنه در موج معناسندن مأخوذ دريقال ماجت الداغصة مؤوجا اذا مارت بين الجلد واللحم (ماجه) حاجه وزننده ائمۀ حديثدن ابن ماجه ديمكله معروف صاحب السنن والتفسير والتاريخ قزوينى حافظ محمد بن يزيدك پدرلرى لقبيدر جدى دكلدر ايكييوز طقسان اوچ تاريخنده عازم دار السلام اولمشدر معلوم اوله كه بين المحدثين حافظ يوز بيك حديث شريفه متنا واسنادا علمى محيط اولان ذاته دينور وعند البعض كتب سته ازبرنده اولان كسه در وحجت اوچيوز بيك حديثى محيط وحاكم جميع احاديث مرويه يه متنا واسنادا محيط اولانه اطلاق اولنور (المهجة) ميمك ضمى وهانك سكونيله قانه على قول خاصة يورك قاننه دينور دم القلب معناسنه ومنه يقال دفق الله مهجته اى اهلكه وجانه دينور يقال خرجت مهجته اى روحه (الامهج)و(الامهجان) همزه لرك وهارك ضميله و(الماهج) خارج وزننده يوفقه سوده و يوفقه ايچ ياغنه اطلاق اولنور (المهج) ميمك فتحى وهانك سكونيله ممه امك معناسنه دريقال مهج الولد امه مهجا من الباب الثالث اذا رضع وجماع ايلمك معناسنه دريقال مهج جاريته اذا نكحها وبركسه عليل اولدقدنصكره تندرست اولمغله چهره سى كوز للمك معناسنه دريقال مهج الرجل اذا حسن وجهه بعد علة (الامتهاج) افتعال وزننده بركسه نك بدنندن جان چيقمق معناسنه دريقال امتهج الرجل على بناء المجهول اذا انتزعت مهجته اى روحه (الممهوج البطن) قرنى صالقى وسلپوك اولان كشى يه اطلاق اولنور يقال رجل ممهوج البطن اى مسترخيه (الميج) ميمك فتحى وياتك سكونيله قارشق اولمق اختلاط معناسنه دريقال ماج امره يميج ميجا اذا اختلط (ميجى) ميمك كسريله مينى وزننده اصحابدن نعمان بن مقرنك جدى اسميدر ۞ فصل النون ۞ (النؤوج) قعود وزننده سيروذهاب معناسنه دريقال نأج فى الارض نؤوجا من الباب الثالث اذا ذهب (النئيج) نونك فتحيله يل اويناموق معناسنه دريقال نأجت الريح نئيجا من الباب المزبور اذا تحركت ويل سسلنه رك سرعتله مرور ايلمكه دينور يقال للريح نئيج اى مر سريع بصوت وبركسه يه اول كونه يل طوقنمق معناسنه دريقال نئج القوم على بناء المجهول اذا اصابتهم ريح ذات نئيج وتضرع ونياز ايلمك معناسنه دريقال نأج الى الله اذا تضرع وبايقوش اوتمك معناسنه در يقال نأج البوم اذا نأم اى صاح واوكوز بوكورمك معناسنه دريقال نأج الثور اذا خار (النؤوج) صبور وزننده حركت اوزره اولان يله دينور يقال ريح نؤوج اى متحركة (النأج) نونك فتحى وهمزه نك سكونيله يكى آهسته وكوشك يمك معناسنه دريقال نأج الرجل نأجا من الباب الرابع اذا اكل اكلا ضعيفا (المنؤوج) معطوف وزننده ومراد فيدر وبوحديث وكلامه وصف اولور يقال حديث منؤوج اى معطوف يعنى بعضه على بعض (النائجات) نائجه نك جمعيدركه كيجه اوتن قوشه دينور ومنه نائجات الهام اى صوائحها (النأج) شداد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (النباج) باى موحده ايله شداد وزننده شديد الصوت اولان انسان وحيوانه دينور ومنه يقال كلب نباج ونباجى

كغرابي اي نباح وسويق قارشديرەجق آلتە دينور مجدح معناسنە صوتى اعتباريلەدر (النباجة) هايلەدر ومقعدە اطلاق اولنور است معناسنە ضرطە سي آوازينە مبني در يقال كذبت نباجته اي استه (نباج) كتاب وزننده باديەدە برقريەدرزهاددن يزيد بن سعيد وسعيد بن يزيد النباجي اورادندر ويزيد زبير وزننده‌در ونباج ينه باديەدە برقرية اخرادر (النباج) غراب وزننده ضرطەيە دينور ردام كبي ونباج ونبيج نونك فتحيله كوپك اوريشنە دينور نباح معناسنە منبج) مجلس وزننده برموضع آديدر بلكه فرات ايله حلب ميانندە بربلدەدرا كاسرە بناسيدر تيمورلنك خراب كردەسيدر وحالا اناحيەلرنده بعض معمورجە قريەلر واردر ويومن بەلفظندن معربدركه فارسي درين نه ايويم ونه خوبم ديمكدر واكانسبتده منبجاني وانبجاني ديرلر بلارك فتحيله غير قياس اوزره ومنه يقال كساء منبجاني وانبجاني وثريد انبجاني ديرلر آنده سخونت يعني صيجاقلق اولسه يقال ثريد انبجاني اي به سخونة (الانبجان) همزەنك وبانك فتحيله شول خميرە دينوركه تمام مايەسني آلوب قبارو بكولەلنمش اوله يقال عجين انبجان اي مدرك منتفخ واشبو انبجان كلمەسنك اربونان لفظندن غيري نظيري يوقدر ٭ مؤلف بونلري خاي معجمه فصلنده دخي ثبت ايدوب لكن افصحي اشارت ايلمامشدر وخاي معجمەدە مأخذي ملايمدر لكن جميله اولانك مأخذي معلوم دكلدر ونهايەدە دخي عجين انبخان وخبزة انبخانية عنوانيله كه خاي معجمه ايله درمرسومدر وابن حجر بخاري شرحنده بو وجه اوزره رسم ايلمشدركه انبجاني برنوع قالين كليمه دينوركه اوجنده علمي اولمز وثعلبدن روايت ايدركه انبجاني لفظنده همزەنك فتح وكسري جائزدر يقال كبش انبجاني اي كثير الصوف ملتفه وابوموسى المديني بوني منبج شهرينه منسوب ايلدكلريني انكار ايلمشدر آنك نسبتده همان منبجاني ديرلر انبجاني قول عامەدر ديدي لكن مطرزي مؤلفه موافقت ايلمشدركه غير قياس اوزره انبجاني دخي دينور وينه نهايەدە همزه يابنده ٭ ايتوني بانبجانية ابي جهم ٭ حديثي تفسيرنده مرسومدركه انبجاني بانك كسريله وفتحيله دەمرويدر منبج نام بلدەيه منسوبدر ميمي همزەيه مبدل اولمشدر وعند البعض انبجان اسمنده برموضعه منسوبدر وبوقول اشبەدرزيرا قول اول تعسفي متضمندر وذكر اولنان انبجانيەدن مراد يوكدن منسوج برنوع غليظ عبادركه هاولي اولوب وطرازسز اولور (المنبج) منبر وزننده شول فضول ولافزن كسەيە دينوركه ايشلميەجكي شيئي لسانيله اعطا ايدر يعني بيهودە وعدلر ايدوب وعهدە سندن كلەمزاوله يقال رجل منبج اي المعطي بلسانه مالايفعله (النبجة) فتحاتله تپەيە دينوراكمه معناسنه جمعي نباج كلور نونك كسريله (النابجة) خارجه وزننده آفت وداهيه معناسنەدر وجاهليت اهلنه مخصوص برطعام آديدركه دوە تويني سود ايچره وضع ايدوب تمام اصلنوب يومشدقدنصكره اكل ايدرلر ايدي واكانبيج دخي دينور امير وزننده (الانبج) احمد وزننده وبانك كسريله دە جائزدر انب فارسي معربيدركه هندستانه مخصوص برشجرك ثمريدر وبواسمله معروفدر (الانباج) همزەنك كسريله خلط كلام ايلمك معناسنەدر يقال انبج الرجل اذا خلط في كلامه ودائما تپەلر اوزره اوتوررا ولمق معناسنەدر يقال انبج فلان اذا قعد على النباج اي الاكام (النبج) ضمتينله قارە قيلدن اولان غرارە يعني خرار تعبير اولنان ظرفلره دينور النبج) نونك فتحي وبانك سكونيله يارەدن ارين چيقمق معناسنەدر يقال نبجت القيحة نبجا من الباب الاول اذا خرجت ونبج شول قوغەلق وحصيراوتي ديدكلري اوتە دينوركه كمي تختەلرينك ارالقلرينه طقايوب قلفات ايدرلر عربستان كميلرنده ايدرلر بوديارلردە كتان ايله ايتدكلري كبي (التنبج) تفعل وزننده و (والانتباج) افتعال وزننده عضو ورملنوب شيشمك معناسنەدر يقال تنبج العظم وانتبج اذا تورم (النيجان) فتحاتله وعيد معناسنەدركه تكدير وتحسير وعديله تخويف ايلمكدن عبارتدر ومنه لانيجانه خلجان اي لا لوعيده اضطراب (ناباج) محدثيندن عبد الله بن خالدك لقبيدر كذلك علي بن خلف نام محدثك پدري لقبيدر (النبريج) قنديل وزننده شول قوچه دينوركه خصيەلري اخراج اولنمله انمش اولوب واصلا بوكي قرقليه وبونبريدە فارسي معربيدر ٭ شارح ديركه مقتضاي تعريب نبريدج اولوب لكن تخفيف ايچوندالي حذف اولنمشدر (النبهرج) نونك وبانك فتحيله نبهرة فارسي معربيدركه كجمز قلب اقچەيه دينور وهرشيئك زيوفنده اطلاق اولنور بوماده بهرج ذيلنده في الجمله اشباع اولندي (النتاج) نونك فتحيله حيوان كنديسي ياوري طوغرمق معناسنەدر كسه معاونت ايلمكسزين يقال نتجت الناقة على بناء المجهول نتاجا من الباب الثاني اذاوضعت ولدها وبوفعل مجهوله مخصوصدر ومصباحك بياننه كوره ناقەيه مخصوص دكلدر بلكه جميع بهايم وضعني مشتملدر ونهايەدە دخي بوكونه مرسومدر وآندن اسم نتاج در كتاب وزننده ووضع حمل ايدن بهيمەيه متوجه وولدينه نتيجه وما مبلق ايدن كسەيه ناتج دينور يقال نتجها نتجا من باب ضرب اذا ولدها وبوفعلده اصل اولان ايكي مفعوله تعديه ايلمكدر يقال نتجها ولدا زيرا ولدها ولدا معناسنەدر وكاه اولوركه بناء مفعول اولوب فاعلي حذف ومفعول اولي فاعل مقامنه اقامه اولنمله بهيمه ايچون تصريف اولنور يقال نتجت الناقة ولدا اذا وضعته وبعضا

مفعول ثانی دخی محذوف اولور انفهامه بناء یقال نتجت الشاة ومفعول اول حذف اولنوب مفعول ثانی فاعل مقامنه قائم اولمقده جائزدر فیقال نتج الولد وقد یقال نتجت الناقة ولدا بالبناء للفاعل علی معنی ولدت اوحملت ومزهرده بیان اولندیغی اوزره ابتداء مبنی للمفعول اولهرق وارد اولمشدر ابن قتیبه ادب الکاتب نام کتابنده آنکیچون باب مخصوص عقد ایلمشدر هر برینه امعان ودقت اولندقده برر نکته بولمق ممکندر مثلا اشبو نتاج مادهٔ سنده عادتا مأمی عملیه صورتیاب اولمغله حیوانک اولباده اصلا مدخلی اولمدیغنه اعتبار اولنور انتهی (النتج) نونک فتحی وتانک سکونیله قیون وناقه مثللو حیوانانی ابه لک ایدوب طوغرتمق معناسنه‌در یقال نتج الناقة اهلها نتجا من الباب الثانی اذا ولدها فهو ناتج (الانتاج) همزه‌نک کسریله بودخی بهایم قسمی طوغرمق معناسنه‌در یقال انتجت الناقة علی بناء المجهول اذا وضعت وطوارک طوغرمق زمانی کلوب چاتمق معناسنه‌در یقال انتجت الفرس علی البناء للفاعل انتاجا اذا حان نتاجها ویرکسه قتنده طوغرمق اوزره اولان ناقه اولمق معناسنه‌در یقال انتج القوم اذا کانت عندهم ابل حوامل تنتج بوراده دوه‌یه تخصیص اکثره مبنی‌در (النتوج) صبور وزننده انتاج اولدن مصوغدر غیر قیاس اوزره همان طوغرمق اوزره اولان قسراغه وسائر بهیمه‌یه دینور وبونده قیاس اولان منتج اولمقدر محسن وزننده لکن قیاسه مخالف وارد اولمشدر یقال هی نتوج ولا یقال منتج وقالوا لبس فی الکلام افعل وهی فعول الاهذا (المنتج) مجلس وزننده اسم زماندر طوار طوغروب دوله دوکه‌جک وقته دینور یقال حان منتجها ای الوقت الذی تنتج فیه (النتیجة) ولیجه وزننده دوله دینور فارسیده زه وزاد دینور جمعی نتایج کلور منطقیونک صغری وکبری اقترانندن حاصل اولان قضیه‌یه نتیجه اطلاق ایلمری بو معنادندر وعربلر همزاد اولان حیوانانه نتایج اطلاق ایدرلر برسنه‌نک نتیجه وولیده‌لری اولمق حسبیله تقول ضمنی نتایج ای فی سن واحدة (الانتتاج) افتعال وزننده کبه حیوان کندی باشنه برنا معلوم یره واروب طوغرمق معناسنه‌در یقال انتتجت الناقة اذا ذهبت علی وجهها فولدت حیث لا یعرف موضعها (التنتج) تفعل وزننده طوغران حیوان ولد چیقمق ایچون نفسنی قصوب صقندیلمق معناسنه‌در که ترکیده ایکنمک تعبیر اولنور کاف عجمیله یقال تنتجت الناقة اذا تزحرت لیخرج ولدها (المنتجة) مکنسه وزننده دبره اطلاق اولنور اخراج ما فی البطن ایلدیکیچون (المثجة) ثای مثلثه ایله مکنسه وزننده دبره اطلاق اولنور ثج ما فی البطن یعنی اخراج فضلات ایلدیکیچون پس ثج اخراج معناسنه اولور بو معنادندر که عربلر خرج فلان منثجا دیرلر منبر وزننده خرج وهو یسلح سلحا یعنی صچاره‌ق چیقدی طشره‌یه معناسنه اساسده بوثای فوقیه ایله قعد متنجا ای قاضیا حاجته فکانه جعل ذلک نتاجاله عنوانیله مرسومدر (الثبج) نونک فتحی وثانک سکونیله برآدمک قرننه بچاق ایله اورمق معناسنه‌در یقال ثبج بطنه بالسکین ثبجا من الباب الثانی اذا وجأه (النبج) نونک کسریله شول قورقق بی‌زهره کسه‌یه دینور که اصلا کندیدن خیر ومنفعت وبرایشه یرامق متصور اولمیه (النبج) ضمتینله امات سوید معناسنه‌در که دبر ومقعدلردن کنایه‌در ام سوید مقعدک کنیه سیدر (الاستنتاج) مجهول اولان یوکدنکلرینک بربسی کوشیوب صالقیمق معناسنه‌در یقال استنتج احد العدلین اذا استرخی (النجّ) نونک فتحی وجیمک تشدیدیله و(النجیج) نونک فتحیله چبان ویاره مقوله‌سنک ایچنده اولان چرک واریرن سیلان ایلمک معناسنه‌در یقال نجت القرحة نجا ونجیجا من الباب الثانی اذا سالت بما فیها اسناده مجازا قرحه‌یه اسناد اولنمشدر وسرعتله کتمک معناسنه‌در یقال نج الرجل اذا اسرع فهو نجوج (النجنجة) زلزله وزننده منع ایلمک معناسنه‌در یقال نجنج فلانا عنه اذا منعه وتحریک ایدوب چالقمق وصارصمق معناسنه‌در یقال نجنجه اذا حرکه وبرخصوصه درونده قصد ایدوب لکن عزم ومباشرت ایلیوب تردد اوزره اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نجنج فلان الامر اذا همّ به ولم یعزم علیه ودوه‌لری تکرار بتکرار حوض اوزره چویروب دوندرمک معناسنه‌در یقال نجنج الابل اذا ردها علی الحوض وبرقورقو وقتنده آرام ایلیوب بری اوته کزینوب اولطه ایلمک معناسنه‌در یقال نجنج الرجل اذا جال عند الفزع وبدوی طائفه‌سی یایلاق مرغزارده یایلیوب بعده صولر اوزره قونمغه عزم ایلمک معناسنه‌در یقال نجنج القوم اذا اصافوا فی المرتع ثم عزموا علی محضر المیاه (التنجنج) تزلزل وزننده دپرنوب چالقنمق معناسنه‌در یقال تنجنج الشیء اذا تحرک ومتحیر اولمق معناسنه‌در یقال تنجنج الرجل اذا تحیر جوهری بونی استرخاء معناسیله تفسیر ایلدکده غلط ایلمشدر زیرا اول تجیج کلمه سیدر بائین موحدتینله ✻ شارح دیرکه ابن فارس دخی جوهری کبی بیان ایلمشدر (النجوج) صبور وزننده سرعت معناسنه اولان نج مذکوردن فعولدر سریع معناسنه‌در (النخج) نونک فتحی وخای معجمه‌نک سکونیله جماع ایلمک معناسنه‌در یقال نخج الرجل المرأة نخجا من الباب الثالث

اذا بلغ‌ضعهما وسيل صوبى دره‌لك كنارلرينه چارپلغله كورلده‌مك معناسنه‌در يقال نخج السيل فى الوادى
اذا اصطدم فى سند الوادى وصوّت ❊ مؤلف بورادە والسيل وتصويته فى سند الوادى عبارتيله تفسير ايلكله والسيل
وتصويته قولى نخالك اجنبى زيد وكرمه قوللرى بابندندر تخصيصى مفيددر انشاءالله تعالى دال بابنده فرند ماده‌سنده
بوتركيب تفصيل اولنور وقيو ايچره قوغه‌يى طولمق ايچون برى اوته چالوب تحريك ايلك معناسنه‌در يقال مخج الدلو
اذا خضخضها فى البئر ومقعد سسلمك يعنى ضرطه لمق معناسنه‌در يقال نخج استه اذا صوّت (الاستنخاج)
بك نسنه ملايمت پيدا ايلك معناسنه‌در يقال استنخج الشئ او المكان اذا لان بعد صلابة (النخيجة) وليجه وزننده
سودك ابتدا كره ياغى آلندقدنصكره طولوم ايله دوه‌يه تحميل اولنوب محلنه وارنجه حركتندن مجددا تكون ايدن
بوفقه‌جه كره ياغنه اطلاق اولنور (النورج) جوهر وزننده صبان تيمورينه دينوركه چقنجى آلتيدر نيرج دخى ديرلر
واسى وقنده اوه‌ده كورينان سرابه دينور وخرمنجيلرك دوكن وخرمن عربه‌سى وجرجر تعبير ايتدكلرى آلته
دينوركه آنكله خرمن دوكرلر كرك تختەدن وكرك تيموردن اولسون (النورجة) دحرجه وزننده برى اوته اولطه ايله
كلوب كتمك معناسنه‌در و بوقوغجيلقده دخى استعمال اولنوركه برى يه اوته يه كلوب كيدوب نقل كلام ايلمكدن
عبارتدر يقال نورج فلان اذا اختلف اقبالا وادبارا وكذا فى الكلام وهى النميمة والمشى بها (النيرج) نورج وزننده
ومراد فيدركه صبان تيمورينه دينور وقوغجى‌يه دينور نمّام معناسنه واشكين صوى ناقه‌يه دينور وسرعت وتردد ايله
يلمك معناسنه‌در يعنى بردوزه‌يه يلبوب برى اوته سرعتله يلوب يوپورمق معناسنه‌در يقال عدا فلان عدوا نيرجا
اى بسرعة وتردد (النيرجة) نورجه وزننده ومرادفيدركه آنغا يان اولندى وجماع ايلك معناسنه‌در يقال
نيرج المرأة اذا جامعها (النيرنج) نونك كسرى ورانك فتحيله سحر وافسونه شبيه بركونه اخذ وتلبيسه اسميدر
سحر جمله سندن دكلدر اشبو نيرنج نيرنك فارسى معربيدر و بوسحرك وسيميانك غيريدر بونك ماده سى چابكلكدر
و بعض ادهان وابخره ايله صور عجيبه اظهار ايلمكدر وآكا كوز باغجيلق تعبير اولنور يقال هو يعرف النيرنج وهو اخذ
كالسحر وليس به حالا بو ديارلرده آكا خيالباز وحقه‌باز تعبير اولنور بعض وراى عقلده اعمال اظهار ايدرلر و بو سيميادن
بشقه‌در زيرا سيمياء خواصه متعلقدر (النارنج) رانك فتحيله نارنك فارسى معربيدركه ثمر معروفدر تورنج تعبير اولنان
ميوه‌در پورتقاله ده اطلاق اولنور فارسيده تورنجه و پورتقاله بالنك واغاج قاونه ترنج دينور وعربيده اغاج قاونه اترج دينور
(النزج) نونك فتحى وزاى معجمه‌نك سكونيله رقص ايلك معناسنه‌در يقال نزج الغلام نزجا من الباب الاول اذا رقص
(النيزج) صيقل وزننده لحم زائدى اوزون وسيورى اولان عورت فرجنه دينور يقال لا حلاوة فى النيزج وهو جهاز المرأة
اذا كان نازى البظر طويله (النسج) نونك فتحى وسينك سكونيله طوقومق معناسنه‌در اورمك دخى آنده داخلدر
يقال نسج الثوب نسجا من الباب الثانى والاول اذا حاكه وكلامه تناسق وتناسبله زينت وحسن نظام وقيافت ويره‌رك
دوزوب قوشمق معناسنه استعمال اولنور يقال نسج الكلام اذا لخصه وزوره و برمحل اوزره طولا وعرضا
ايكى درلو يل اسمك معناسنه استعمال اولنور كوياكه لحمه وسدى ايله نسج ثوب ايدر يقال نسجت الريح الربع اذا تعاورته
ريحان طولا وعرضا ويقال الريحان تنسجان الربع (النساج) شداد وزننده بزوآلاجه طوقيان جولهايه
دينور واوروجى‌يه دينوركرك زره اورن وكرك سائرنسنه اورن اولسون ويلانجى‌يه اطلاق اولنور نسج كلام
ايلديكيچون (النساجه) نونك كسريله طوقوجيلق واوروجيلك صنعتنه دينور (المنسج) مقعد وزننده
و(المنسج) مجلس وزننده اسم مكاندر نساج كارخانه سنه دينور (المنسج) منبر وزننده شول آلتدركه طوقومق
ايچون اوزرينه بزچكباور تركيده دستكاه محرّفى تزگاه تعبير اولنور ❊ شارح ديركه منسج جولها طراغنه‌ده اطلاق
اولنور ومنسج الفرس آتك اموزى باشندن اشاغى‌يه يعنى كوركى آلتنه اطلاق اولنور ايكى طرفلو سكيرلر
وطمرلر اوراده برى برينه قاوشوب منتسج اولديغيچون (النسيج) امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدركه منسوج
معناسنه‌در وعربلر فلان آدمك علم ومعرفتده ياخود هنر وصنعتده نظيرى يوقدر بيهمتادر ديه‌جك يرده هو
نسيج وحده ديرلر زيرا برثوب زياده فاخر اولسه كسه آنك منوالى اوزره آخرينى نسج ايليه‌مز (النسوج) صبور
وزننده شول ناقه‌يه اطلاق اولنوركه بغايت رفق وسهولت اوزره هموارمشى ايدر اولمغله اوزرنده اولان يوك
حركت واضطراب ايلز اوله على قول شول ناقه‌يه دينوركه تند وشديد يورر اولمغله اوزرنده اولان يوكى اموزى
باشنه سلكوب آتار اوله يقال ناقة نسوج اذا كانت لا يضطرب عليها الحمل او التى تقدمه الى كاهلها لشدة سيرها
(النسيج) ضمتيله سجاده‌لره اطلاق اولنور نسيج مفرديدر (النشج) نونك وشين معجمه‌نك فتحيله صوآقديسنه دينور
مجراى ماء معناسنه جمعى انشاج كلور (النشيج) نونك فتحيله سسنى چيقارميوب من غير نحيب بوغيله‌رق و بكله

بوغازنده طقانوب قصله رق آغلمق معناسنه در يقال نشج الباكى نشيجا من الباب الثانى اذاغص بالبكاء فى حلقه
من غيرانتحاب واشك آوازينى اظهار ايليوب صدرنده كركردوندره رك اوقرامق معناسنه استعمال اولنور يقال نشج
الحماراذاردد صوته فى صدره وطولوم وتيجره مقوله سنك ايچنده اولان نسنه واقر واقر قينامق معناسنه استعمال
اولنور يقال نشج القدر والزق اذاغلامافيه حتى سمع له صوت وخوانندهايكى آوازه سنك مياننى برمقدار فصل
ايدوب اولكى آوازه يى نغمه ايله اوزاتمق معناسنه در يقال نشج المطرب اذافصل بين الصوتين ومد يعنى مد صوته
بالنغمة وقوربغه قسمى آغزينى آچيوب سسنى بوغازنده ترديد ايليه رك ورق ورق اوتمك معناسنه استعمال
اولنور يقال نشج الضفدع اذاردد نقيقه (النوشجان) نونك ضميله برقبيله باخود بربلده آديدر (النضج) نونك
ضمى وضاد معجمه نك سكونيله و(النضج) نونك فتحيله ميوه وات مقوله سى كركى كبى پخته اولوب نصابنى بولمق
معناسنه در يقال نضج التمر واللحم نضجا ونضجا من الباب الرابع اذاادرك مصباحده بونلر اسم اولمق ومصدرى تعب
وزننده اولمق اوزره مرسومدر وكبه ناقه نك سنه سى بچوب هنوز حامل اوله رق قالمق معناسنه استعمال اولنور يقال
نضجت الناقة بولدها اذاجاوزت السنة ولم تنتج (النضيج) و(الناضج) اسم فاعلدر كركى كبى پخته اولوب نصابنى
بولمش ات وميوه مقوله سنه دينور ورأى وتدبيرى متين وكامل اولان آدمه عربلر نضيج الرأى اطلاق ايدرلر
يقال هو نضيج الرأى اى محكمه (الانضاج) همزه نك كسريله برنسنه يى كركى كبى پشوروب نصابنى بولدرمق
معناسنه در تقول انضجته اذاجعلته نضيجا (التضجيج) تنعيل وزننده بودخى ناقه نك سنة ولادتى بچوب هنوز
حامل قالمق معناسنه در يقال انضجت الناقة بولدها تنضيجا بمعنى نضجت (المنضج) محدث وزننده ذكر اولنان
ناقه يه دينور (المنضاج) مفتاح وزننده كباب شيشنه دينور سفود معناسنه (النعج) نونك وعينك فتحيله و(النعوج)
ضمتينله آق نسنه نك آقلغى قاركبى خالص وصافى اولمق معناسنه در يقال نعج اللون نعجا ونعوجا من الباب الاول
اذاخلص بياضه ونعج فتحتينله سمورمك معناسنه در يقال نعج البعير نعجا من الباب الرابع اذاسمن وقيون اتى
يمكدن يوركه تخمه كبى ثقلت عارض اولمق معناسنه در اعراب طائفه سى دوه اتنه مألوف اولمغله قيون اتى
استثقال ايدر يقال نعج الرجل اذااكل لحم الضأن فثقل على قلبه (الناعجة) دوز وطپراغى يومشق يره دينور وآق
تويلو ناقه يه دينور وجست وچابك رونده ناقه يه دينور وشول ناقه يه دينوركه اوزرنده نعاج وحش يعنى كاوكوهى
صيد اولنور اوله زياده سيله چابك اولديغندن نشئت ايدر (النعجة) حمزه وزننده ديشى قيونه دينور جمعى نعاج
كلور نونك كسريله ونعجات كلور فتحاتله # شارحك بيانه كوره بونك لفظندن مذكرى يوقدر مذكرى ضأندرنته كه
عكرشه ديشى طوشانه ولقوه ديشى عقاب قوشنه مخصوصدر وعربلر بقر وحشى يه نعاج الرمل اطلاق ايدرلر
مفردى نعجه دركه نعجة الرمل ديرلر و بقر وحشيدن غيرى يه اطلاق ايلمزلر ونعجه اسامیدندر ابو نعجه مشاهير
شعرادن صالح بن شرحبيل كنيه سيدر واخنس بن نعجة الكلبى كذلك شعرادندر (الانعاج) همزه نك كسريله
بركسه نك دوه سى سمورمك معناسنه در يقال انعج القوم اذاسمنت ابلهم (منعج) مجلس وزننده برموضع آديدر
جوهرى وهمنه مبنى فتح عينله ضبط ايلمشدر (النفج) نونك فتحى وفانك سكونيله و(النفجان) فتحاتله طوشان
يرندن صچرايوب آتلمق معناسنه در يقال نفج الارنب نفجا ونفجانا من الباب الاول اذا ثاركرچه اصول موجوده ده
وجه مذكور اوزره ارنب ايله تمثيل اولنوب لكن مصباحده نفج الارنب وغيره نفوجا عنوانيله مرسومدر ونفج
ياورى يمرطه دن چيقمق معناسنه در يقال نفجت الفروجة اذا خرجت من بيضتها و برنسنه يى يوقرى قالدرمق
معناسنه در يقال نفج الندى القميص اذا رفعه بعضلر بونى برنسنه يى يومكله وشيشمكله اوزرنده اولان شئ
يوقرى قالدرمغله تخصيص ايلمشلر مثال مزبور كبى ونفج يل شدت وقوتله ظهور ايلمك معناسنه در يقال
نفجت الريح اذاجاءت بقوة (النفاج) شداد وزننده و(المنتفج) انتفاجدن اسم فاعل بنيه سيله شيشكن متكبر
كسه يه اطلاق اولنور رفع معناسندن مأخوذدر (النفيج) سكيت وزننده اصلاح ايچون ميانه قومه دخول
وتوسط ايدن اجنبى آدمه دينور على قول ميانه قومه داخل اولوب نه اصلاح ونه افساد ايدن آدمه دينور جمعى
نفج كلور ضمتينله (النافجة) خارجه وزننده كثير المطر اولان سحابه يه دينور عادتا باعث مطر اولان ريح اسميله
مسمادر ونافجه ايكو كيكلرينك ارقه طرفنه كلان اوجنه دينور نوافج جمعيدر وقز اولادينه اطلاق اولنور
بنت معناسنه وبوذكر اولنان رفع معناسندن مأخوذدركه تكبير وتوسيعى متضمندر مهر اخذ سيله پدرينك مالنى
مرتفع ومعظم ايلمكله اطلاق اولنمشدر زيرا اعراب طائفه سى مهرى آلوب قزى عربان تسليم ايدرلر ونافجه مسك
قابنه دينوركه مسك كوبكى اوله جقدر و بونافقه فارسى معربيدر لكن مصباح عربيتنه ذاهب اولمشدر ونافجه تندوشديد

ظهور ایدن بله دینور (النفیجة) سفینه وزننده یایه دینور (النفاجة) کتابه وزننده جامه نك بکلری آلتنده اولان مربع رقعه یه دینور که یك قپاغی تعبیر اولنور یقال رقع الثوب بنفاجة وهی رقعة مربعة تحت الکم (النفاجة) رمانه وزننده و (النفجة) نونك ضمیله جامه تیریزینه دینور توسیع ثوب ایلدیکیچون (النفج) ضمتینله ثقلاء ناسه دینور (التنافیج تعاشیب وزننده جامه تیریزلرینه دینور دخاریص معناسنه ظاهرا شعار یروتعاشیب کبی مفردی نامسموعدر (الانفاج) همزه نك کسریله سود صاغارکن قابی ممه دن ایراقجه طوتمق معناسنه در کوپوکی قباروب قالقمق ایچون و بو الباد مقابلیدر که ممه یه اقرب طوتمقدر یقال انفج الحالب اذا ابان الاناء عن الضرع عند الحلب (الانفجانی انبجانی وزننده حد واندازه سندن ومقتضای صفت وجبلتندن خارج مفرط بالقول اولوب دائما فخر ومباهات ومواعید بی غایات ایدر اولان چکه جاّلی فضول و بوش بوغازکسه یه دینور رفع معناسندن مأخوذدر یقال هو انفجانی ای مفرط فیما یقول (المنافج) میمك فتحیله عظاّمات معناسنه در که عرب نسوانی یوك کورنمك ایچون قیچلرینه باغلدقلری قوندافلره دینور منفج مفردیدر (نفج الحقیبة) ضمتینله هکبه سی یوك دیمکدر بو مناسبتله قیچی بیوك اولان عورته اطلاق اولنور یقال امرأة نفج الحقیبة ای ضخمة الارداف والمآ کم جمع بنیه سی اجزاء واطراف اعتباریله در (النافج) اسم فاعل نسبیدر ایری و بد سسه اطلاق اولنور صوت جبرکبی یقال صوت نافج ای غلیظ جاف (التنفج) تفعل وزننده عهده وسعنده اولمیان مفاخر ایله بیهوده وفضولانه لاف وکزافله تمدّح وافتخار ایلمك معناسنه در یقال تنفج الرجل اذا افتخر بما لیس عنده (الاستنفاج) برنسنه یی اخراج واظهار ایلمك معناسنه در که رفع معناسندن مأخوذدر تقول ما الذی استنفج غضبك ای اظهره واخرجه (النفرج) زبرج وزننده و (النفراج و (النفرجة) و (النفراجة) نونلرك کسریله و (نفرجاء) بو معرفه اوله رق قورقق بی زهره وجبان کسه یه دینور (النفریج) قندیل وزننده چوق سوزلو مکثار کسه یه دینور یقال رجل نفریج ای مکثار (النفرجة) دحرجه وزننده چوق سو یلیوب اوزانلق ایلمك معناسنه در یقال نفرج الرجل اذا اکثر الکلام (النیلج) نونك کسریله شول ایچ یاغی تو نه دینور که بدننه نعل کسنلر کوکرمك ایچون آنکله توتسو ایدرلر ظاهرا بونیله فارسی معربیدر (النموذج) نونك وذال معجمه نك فتحیله نموده یاخود نمونه معربیدر برنسنه نك مثالنه دینور که اورنك تعبیر اولنور آندن اول نسنه نك حالی معلوم اولور کذلك برنسنه دن برمقداره دخی دینور که آنکله ده اول نسنه نك حال وصفتی متعین اولور مثلا چوقه نك اورنکی کبی که چشنت وموصطره دخی تعبیر اولنور و بونده همزه ایله انموذج دیمك لحن در (النوج) موج وزننده برکسه عملنده ریا ایلمك معناسنه در یقال ناج الرجل نوجا اذا رآی بعمله (النوجة) موجه وزننده زوبعه معناسنه در که قاصرغه تعبیر اولنان یله دینور (ناج) اسامیدندر ناج بن یشکر بن عدوان برقبیله درکه اکا نیجه علماء و رواة احادیث منسو بدر (النوبندجان) نونك وبانك ودالك فتحیله ایرانده شابور ولایتنك قصبه سی آدیدر (النهج) نونك فتحی وهانك سکونیله آچق وواضح یوله دینور یقال اخذ النهج ای الطریق الواضح ومصدر اولور هارهار صولومق معناسنه یقال نهج الرجل نهجا من الباب الثانی اذا بهر وتتابع نفسه واثوابی اسکتمك معناسنه در یقال نهج الثوب نهجا من الباب الثالث اذا اخلقه واثواب کندی اسکیمك معناسنه در یقال نهج الثوب مثلثة الهاء اذا بلی یعنی هانك حرکات ثلاثیله که باب ثانی وثالث ورابعدن متصرفدر ونهج برنسنه عیان وآشکار اولمق معناسنه در یقال نهج الطریق والامر نهجا من الباب الثالث اذا وضح وعیان وآشکار ایلمك معناسنه در یقال نهج الامر اذا اوضحه و یوله سلوك ایلمك معناسنه در یقال نهج الطریق اذا سلکه (المنهج) مقعد وزننده و (المنهاج) محراب وزننده بونلرده آچق وبللو یوله دینور طریق واضح معناسنه (النهج) فتحتینله بو دخی هارهار صولومق معناسنه در یقال نهج الرجل نهجا من الباب الرابع اذا بهر (الانهاج) همزه نك کسریله برنسنه واضح وعیان اولمق معناسنه در یقال انهج الطریق والامر اذا وضح وواضح وعیان قلمق معناسنه در یقال انهج الامر اذا اوضحه ومرکوبی اولان دابه نك اوزرینه چوق وارمغله یوروب صولوتمق معناسنه در یقال انهج الراکب الدابة اذا سار علیها فانبهرت ولباسی اسکتمك معناسنه در یقال انهج الثوب اذا اخلقه ولباس کندی اسکیمك معناسنه در یقال انهج الثوب اذا بلی کرك نهج وکرك انهاج بو معنالرده مجازدر (الاستنهاج) یول مسلوك اوله رق شاهراه اولمق معناسنه در یقال استنهج الطریق اذا صار نهجا و برکسه نك مسلکنه سلوك ایلمك معناسنه در کرك حسی وکرك معنوی اولسون یقال استنهج فلان سبیل فلان اذا سلك مسلکه (النهرج) جعفر وزننده واسع یوله دینور یقال طریق نهرج ای واسع (النهرجة) دحرجه وزننده جماع ایلمك معناسنه در یقال نهرج المرأة اذا جامعها

* فصل الواو *

(الوأج) واوك فتحی وهمزه نك سکونیله بك آجقمق جوع شدید معناسنه در (الموتج) تای مثناة ایله معظم وزننده لوی قرینده برموضعدر

الوثيج) ثاى مثلثه ايله نسيج وزننده صمصيق قالين وطقنلز اولان شيئه دينور كرك وجود وكرك سائرنسنه اولسون يقال شئ وثيج اى كثيف ومكتنز (الوثاجة) كرامه وزننده وثيج اولمق معناسنه در يقال وثج الشئ وثاجة من الباب الرابع اذا كان وثيجا (الاستيثاج) نبات كالنى بولوب وجوغالوب كورلنمكله برى برينه صارمشمق معناسنه در يقال استوثج النبت اذاعلق بعضه ببعض وتم ومال يعنى دواب ومواشى چوغالمق معناسنه در يقال استوثج المال اذا كثر ومالى چوغالمق معناسنه در يقـال استوثج الرجل اذا استكثر من المال (الموثنجة) ايثاجدن اسم فاعل بنيه سيله يارى چوق وكور اولان ارضه دينور يقال ارض موثنجة اذا كانت كثيرة الكلأ (الموثوجة) ايپلكى وطوقيمسى كوشك اولان ثيابه دينور يقال ثياب موثوجة اذا كانت رخية الغزل والنسج غريبدر كه مقتضاى تركيب ثياب موثوجة صيق ومحكم اولانه دينمكدر ٭ مؤلف الرخوة الغزل والنسج عبارتيله تفسير ايلمكله وضع ماده يه مخالفدر حتى اساسده ثوب وثيج اى محكم النسج عنوانيله مبين در مكر تكلفله كثافت صفتى تحميل اولنه (الوج) واوك فتحى وجيمك تشديديله سرعت ايلك معناسنه در يقال وج الرجل وجا من الباب الاول اذا اسرع ووج بردوا آديدر تركيده اكير ديديكلرى كوك اوله جقدر و بغرتلق قوشنه دينور ودوه قوشنه دينور وطائف ترابنده بر وادى اسميدر كه محترق واحيحدين نام ايكى طاغ ارالغنده واقعدر ومنه الحديث ٭ آخر وطأة وطئها الله تعالى بوج ٭ يعنى آخر غزوة واخذة اوقعها الله تعالى بالكفـار كانت بوج يريد غزوة حنين لاالطـائف جوهرى ابتداوج طائفده بر بلدم آديدر ديمكله غلط ايلدى ثانيا مراد طائف غزوه سيدر ديمكله غلط ايلدى وحنين وج حذاسنده بر واديدر وغزوة طائفده قتال واقع اولمامشدر ٭ مترجم ديركه كتب سيرده غزوة طائف آخر غزوة نبوى اولوب كرچه غزوة تبوك ختام مغازيدر لكن آنده حرب وقتال اولمامق اوزره مرسومدر ووج شهر طائفك زمينى اسمى اولوب عمالقه دن وج بن عبدالحى نام امير اورايه نازل اولمغله اسميله مسمى اولديغى مصرحدر ٭ شارح ديركه بر نيچه مصحح وعتيق صحاح نسخه لرنده واد بالطائف عنوانده مثبت اولديغى مشهود مز اولمشدر بوندن بشقه اكثر اهل غريب غزوة طائفله بيان ايلديلر (لوجج) ضمتنيله جست وچالاك دوه قوشلرينه دينور (الوجح) واوك وحاى مهمله نك فتحيله صغنه جق يره دينور ملجأ معناسنه ومصدر اولور صغنمق معناسنه يقال وجح الرجل اليه وجحا من الباب الرابع اذا التجأ (الايجاح) همزه نك كسريله صغندرمق معناسنه در تقول اوجحته اى الجأته (الوجحة) فتحاتله يك درين يره دينور جمعى اوجاح كلور (الودج) واوك ودالك فتحيـله بيونده بر طمر آديدر يقـال قطع ودجه وهو عرق فى العنق اكثر اصولك بيـاننه كوره بو طمر شاه طمرينك ايكى طرفـده واقع ايكى طمردر كه ايكيسنه ودجان ديرلر ابن اثير وابو الهيثم بوغاز چقورينك ايكى طرفنده ايكى غليظ طمردر كه وريدان دخى ديرلر وآنلر جان طمرلريدر ديو بيان ايلديلر كه شاه طمرلرى اوله جقدر ومصباحده ديركه ودج اخدع ديدكلرى طمردر كه ذابح آنى قطع ايلمكله وجودده حيات اثرى قالمز ديرلر كه جسدده بر طمر واردر كه انقطاعى باعث مماتدر وآنك هر عضوده بر اسمى واردر بيونده ودج ووريد ديرلر وآرقده نياط ديرلر و بلك ايچ يوزنده ابهر ديرلر كه يورك اكا متصلدر و بدننده وتين ديرلر واو يلقده نسأ وآياقده ابجل وقولده اكحل و بادرده صافن ديرلر ومقدمة الادبده اخدع ايله وريد رك كردن يعنى بيون طمرى ايله وودجان دورك بود در دوسوى وريد يعنى وريدك ايكى طرفنده واقع ايكى طمر ايله مفسردر خلاصه عند الاكثر وريددن بشقه ايكى طمردر كه عند الغضب منتفخ اولورلر وودج سبب ووسيله معناسنه استعمال اولنور يقال فلان ودجى الى فلان اى سببى ووسيلتى اليه (الودجان) ودج مرقومك تثنيه سيدر كه ذكر اولندى وودجان ايكى برادره اطلاق اولنور يقال هما ودجان اى اخوان (الوداج) واوك كسريله بودخى ذكر اولنان بيون طمرينه دينور ودج كبى (الودج) واوك فتحى ودالك سكونيله حيوانك ودج ديدكلرى ذكر اولنان طمرينى كسمك معناسنه در يقال ودج الدابة ودجا من الباب الثانى اذا قطع ودجها واصلاح ايلمك معناسنه در يقال ودج بين القوم اذا اصلح (التوديج) تفعيل وزننده بودخى ودج ديدكلرى طمرى كسمك معناسنده در وتوديج ترمدقر بنده بر بلده آديدر (الاوارجة) همزه نك فتحيله ديوان اصحابنك دفترلرينـه دينور كه خراج وميرى وسائر واردات ديوانيه ثبت اولنور حالا دولت عليه ده دفتردار وبولك روزنامه ومحاسبه جيان مقوله سنك روزنامه سى اوله جقدر ٭ شارح ديركه مؤلف بونى ارج ماده سنده دخى ذكر ايلدى اكر وزنى افاعله ايسه محل ذكرى بورادر واكر فواعله ايسه اورادر پس مؤلف ايكى احتماله رعايت ايلدى لكن اواره معربى اولمغـله همزه سى اصليه در كه افاعله اولور (الوسيج) نسيج وزننده دوه كنديلره مخصوص بركونه يورويشله يوريمك معناسنه در يقال وسج البعير وسيجا من الباب الثـانى وهو سير ثلا بل ووسيج تركستانده بر موضع آديدر (الوسوج) عسوج وزننده ومرادفدر كه رونده اشكين دوه لره دينور

مطلب

يقال ابل وسوج اى سريعة (الوساج) عساج وزننده ومراد فيدركه سريع معناسنه در يقال جمل وساج عساج
اى سريع ووساج اسامیندر عقبة بن وساج محدثيندندر وبكر بن وساج شعرادندر (الايساج) همزه نك كسريله
دوه‌يى اقدام ايدوب سرعتله يورتدرمك معناسنه در تقول اوسجت البعير لذا حملته على الوسيج (الوشيجة) وسيجه
وزننده اغاج كوكينك زير زمينه سورن طمرينه دينور وشول تسكره شكلنده ظرفه دينوركه ليفدن مشبك آغ كبى
اوروب ايكى اغاج ارالغنه بند ايلدكدنصكره آنكله خرمن يرينه بجلش اكين دمتلرينى طاشرلر ووشيجه عقيق
مدينه ده برموضع آيدر وعربلر برقوم وقبيله ايچره صكره دن دخيل اولان جماعته وشيجة القوم اطلاق ايدرلر
معناى اولدن مأخوذ در يقال هم وشيجة القوم اى حشوهم (الوشيج) وثيج وزننده مزراق اغاجنه دينوركه
مراد قارغى كسلكلرى ساز لقدر واوركى يه دينور بومناسبتله رحم وقرابتك برى برينه اوركى كبى مشبك اولمسنه
اطلاق اولنور (الواشجة) برى برينه اوركى كبى كيريشوب مشبك اولمش رحم وقرابته دينور يقال بينهم واشجة
اى رحم مشتبكة (الوشج) واوك فتحى وشينك سكونيله قرابت آخره اوركيلمك معناسنه در يقال وشجت بك
قرابته وشجا من الباب الثانى اذا اشتبكت واورمك معناسنه در يقال وشج محمله اذا شبكه بقد ونحوه لئلا يسقط
منه شئ (التوشيج) تفعيل وزننده بودخى اورمك معناسنه اولمغله قرابتى برى برينه اوركى طرزنده مشبك ايلمك
معناسنه استعمال اولنور يقال وشج الله قرابته بكم توشيجا اى شبكه (الولوج) قعود وزننده و(الجة) عده وزننده
دخول معناسنه در يقال ولج البيت يلج ولوجا ولجة اذا دخل * شارح ديركه سيبويه ديديكه اشبو لج ماده سى متعدى
ايكن مصدرى ولوج اولمق ولجت فيه معناسنى اراده يه مبنيدر پس سيبويه اسقاط وسطه ذاهب اولمشدر
اما محمد بن يزيد بغير وسط تعديه سنه ذاهب اولمشدر انتهى (الاتلاج) افتعال وزننده بودخى دخول ايلمك معناسنه در
يقال اتلج البيت اتلاجا اذا دخل (الايلاج) همزه نك كسريله و(الاتلاج) واوى تايه قلب ايله ادخال ايلمك معناسنه در
تقول اولجته ايلاجا واتلجته اتلاجا اى ادخلته (الوليجة) واوك فتحيله بركسه نك دخيله سى و بطانه وخاصه سى
اولان يعنى امور ومصالحنه دخيل وخاصه وهمرازى اولان كشى يه دينور على قول يكانه دن اولمرق امور ومصالحنده
معتمد عليه اتخاذ ايلديكى كشى يه اطلاق اولنور كه مراد كتخدا اوله جقدر * قال الشارح ومنه قوله تعالى
ولم يتخذ من دون الله ولا رسوله ولا المؤمنين وليجة * الاية فالوليجة البطانة والدخيلة وخاصتك من الرجال * مؤلف
بصائرده وليجه بركشينك اهلندن اولميه رق معتمد عليه اتخاذ ايلديكى كشى يه دينور ديو ثبت المكلمه عند نده
معناى ثانى مرجح اولور ويقال هو وليجتهم اى لصيق بهم (الولجة) فتحاتله شول كسمه لك تعبير اولنان مغاره يه دينوركه
ابناء سبيل يغمور مقوله سى عارضه دن اوراده تستر ايدرلر وودره نك بورغاج برينه دينور معطف الوادى معناسنه جمعى
اولاج كلور وولج كلور فتحتينله كه جمع جنسيدر (الوالجة) ديله معناسنه دركه مؤلفه كوره آفت وداهيه يه وجوف
انسانى يه عارض اولور برنوع علته دينور ظاهرا بوراده مراد علت مزبوره اولمغله وجع فى الانسان قولى والرجل المولوج
قولندن مقدم اوله رق عطف تفسير اولمق اقتضا ايدر پس تأخيرى تغيير نساخدر وعند الاطباء ديله برشيدر كه
ايچنده ماده منصب اوله جق يرى اولور و بواوچ كونه اولور تفصيلى كتب طبيه ده مشروحدر (المولوج) ذكر اولنان
والجه علتنه مبتلا كشى يه دينور يقال ولج الرجل على بناء المفعول وهو مولوج اى مصاب بالوالجه (التولج
جوهر وزننده وحشى جانورلرينه دينوركه اكا ولوج ايدرلر * شارح سيبويه دن نقل ايدركه بونك اصلى وولج اولمغله
وزنى فوعل در تاء واودن مبدله در زيرا كلام عربده اسم اوله رق تفعل يوقدر (الولج) ضمتينله نواحى معناسنه دركه
ناحيه نك جمعيدر وصو قافلره دينور ازقه معناسنه و بال قوتاره جق كفجه لره دينور مغارف العسل معناسنه ولوج
مفرديدر اولكيلرده بمعنى مفعول وثالثده بمعنى فاعلدر (الولج) فتحتينله قوملقده اولان يوله دينور (اتلج) صرد
وزننده طوشنجل قوشنك ياوريسنه دينور بونك اصلى ولج ايدى واوتايه ابدال اولندى (التوليج) تفعيل وزننده
حيل عقوديه دن برحيله در صورتى بودركه بركشى مالنى حال حياتنده بعض اولادينه تخصيص واعطا ايدرتا كه
ناس ايشيدوب من بعد كنديدن قرض ياخود هبه وجهيله برنسنه طلب وسؤال ايلميه لر * شارح ديركه بومواضعه
اولمغله برامرى اظهار وامر آخرى ابطان اولمغله توليج اطلاق اولنمشدر ومنه ابطل ما لك التوليج فى العقود
وهو جعل المال فى حياته لبعض ولده فيتسامع الناس فينقدعون عن سؤاله (ولوالج) واوك فتحى ولام ثانيه نك كسريله
بدخشان الكاسنده بر بلده در (الوماج) كتان وزننده فرجه دينوركه عورت يريدر لكن بونده اصح اولان حاى
مهمله اولمقدر (الونج) واوك ونونك فتحيله ذوالاوتار اولان سازقسمندن برنوع سازك اسميدر على قول لافوته
تعبير اولنان سازه دينور ياخود معرف معناسنه مطلقا سازه دينور * شارحك بياننه كوره ونه معربيدركه ذيل تعبير

اولنان سازدر ووبج نسف قضاسنده برقریه آدیدر ونه معرب یدر (الوهج) واوك فتحی وهانك سكونیله و(الوهجان
فتحاتیله آتش یانوب علولنمك معناسنه در یقال وهج النار تهج وهجا ووهجانا من الباب الثانی اذا اتقدت ٭ مؤلفك مثالده
فعلی مذكر وتفسیرده مؤنث ایرادی نار لفظنك تذكیر وتأنیثی اعتبارینه مبنیدر (الوهج) فتحتینله معنای مذكوردن
اسمدر یالك معناسنه در یقال للنار وهج شدید (التوهج) تفعل وزننده آتش بنفسه علولنوب مشتعل اولمق معناسنه در
یقال توهجت النار اذا توقدت ومسك مقوله سی طیب وعطرك رایحه سی كرمیتلمك معناسنه استعمال اولنور یقال
توهجت رایحة الطیب اذا توقدت وپارلاق نسنه پارلدامق و یلدرامق معناسنه استعمال اولنور یقال توهج الجوهر
اذا تلألأ (الوهیج) واوك فتحیله آتشك یانوب علولنمسی حالتنه دینور یقال للنار وهیج ای توقد (الویج) واوك فتحی
و یانك سكونیله چفتجیلرك صبان اوقی دیدكلری اغاجه دینور ٭ مؤلف خشبة الفدان عبارتیله تفسیر ایلمكله صبان اوقی
دیدكلری اولور لكن قانون الادبده فارسیده سمه تركیده زیوله دیدكلری اغاج ایله مفسردر لكن درست دكلدر
فصـــــــل الهاء ٭ (الهیج) هانك و یانك فتحیله ورم طرزنده برحالته دینور كه بعض ناقه نك ممه سنده واقع اولور
(التهییج) تفعیل وزننده برعضوی بعض عارضه ایله شیشورمك معناسنه در یقال هیجه تهییجا اذا ورمه ماده
مرقومه دن مأخوذدر (التهیج) تفعل وزننده آندن مطاوعدر (المهیج) معظم وزننده ثقیل النفس اولان
كمسه یه اطلاق اولنور (الهبیج) امیر وزننده شول كیكه دینور كه ایكی یانلرنده كی قرننك تویلری ایله ارقه سی میانیدر
لونده مخالف ایكی اوزون خطلری اوله (الهوبجة) جوهره وزننده بطن ارضه یاخود یوكسك یرلرك وسطنده واقع
دوز واوتوراقلی یره دینور ودره نك نهایت بولدیغی یره دینور كه دفع واساله ایلدیكی سیلندی طشره یه اورادن
مندفع اولور وصو ایركیله جك یرلرده حفر اولنان كوجك حوض كبی یرلره دینور كه یغمورلر یاغوب صو چوغالدقده
صویی اورالره آقیدوب برزمان آنلردن ایچرلر ٭ مؤلف وان یحفر عنواننده ایراد ایلمكله كرچه ظاهرا مصدر
صورتنده درلكن عادتی اوزره مسامحه ایلمشدر كه وجه مذكور اوزره اول چقورلرك اسمیدر (الهوابج) هانك فتحیله
عامه ده برنجیدباچه لرده اطلاق اولنور (الهبج) هانك فتحی و بانك سكونیله اورمق معناسنه در یقال هبجه هبجا من الباب
الثالث اذا ضربه بونك باب ثالثدن ورودی شاذدر (الهبیج) هانك و بانك و یای مشدده نك فتحیله هبیخ لغتنده
لغتدر كه خای معجمه ایله دربی خیر ومنفعت اولان كمسه یه دینور (الهبرج) هانك فتحی و بانك سكونیله سریع وخفیف
اولان یوروینه دینور ومتكبر ومختال اولان كمسه یه دینور وقارشق وناهموار یوررلر اولان كمسه یه دینور ومنقش الاجه
تو به دینور ویومری جندلو سمز تنومند آدمه دینور بو معنــا ده هانك ورانك كسریله ده لغتدر وقوجه اكوزه
وقوجه كیكه دینور (الهبرجة) دحرجه وزننده ثیاب مقوله سنه نقش ایلمك معناسنه در یقال هبرج الثوب اذا وشی
وقارشق ناهموار چالق چالق یوریمك معناسنه در یقال هبرج الرجل اذا مشی مختلطا (المهبرج) مسرهد وزننده
شول پای كریشنه دینور كه كثرت استعمالدن صرتی فرسوده اولوب جابجا پروزلنمكله فاسد وتباه اولمش اوله
(الهجیج) اجیج وزننده ومراد فیدر كه ذكر اولندی هاء همزه دن مبدله در ودرین دره یه دینور وشول دور ودراز
ارضه دینور كه آنده سلوك ایدنلر برآن اقدم شورایی قطع ایده یم دیو استعجال ایدر اوله وكاهنلرك وفالجیلرك یراوزره
جزدكلری جزكی یه دینور كه احكاملرینه متعلق اولور جمعی هجان كلور رمان وزننده وهج وهجیج مصدر اولورلر
بنایی یقمق معناسنه یقال هج البیت هجا وهجیجا من الباب الاول اذا هدمه (الاهجیج) اكلیل وزننده بودخی
درین دره یه دینور (هجاج) قطام وزننده وآخرینك فتحیله جائزدر ارض طویله معناسنه اولان هجیج مذكوردن
مأخوذدر كندی باشنه كتمك معناسنده استعمال اولنمشدر بوندندر كه عربلر بركمسه مشورتسز خود بخود كندی
رأییله برخصوصه مباشرت یاخود رهبرور فیقسز برطریقه عزیمت ایلدكده فلان ركب هجاج دیرلر ركب رأسه
معناسنه صحاح مترجمنك بوراده ترجمه سی اغربدر (هجاجیك) تثنیه بنیه سیله برلفظدر كه بركمسه یی برنسنه دن
كف ومنع صددنده اولدقده ایراد اولنور و بودوالیك وحنانیك وهذاذیك كلمه لری كبی بلا واحد تثنیه اوله رق مستعمل
اولان الفاظدندر كویا كه مكررا ومؤكدا منع ایدر و بووادیٔ عمیق معناسنه اولان هجیج لفظندن مأخوذدر كویا كه
صقن صقن پیشكاهكده مهلكه واردیمك وادیسنده در (الاستهجاج) استعجال معناسنه در یقال استهجه ای استعجله
و بركمسه مشورتسز رأی خودیله مستبدا اعمال اولمق معناسنه در یقال استهج فلان اذا ركب رأیه (الهجاجة) سحابه
وزننده شول غباره دینور كه اوكنه كلان نسنه لری طپراقله اورتوب باصدررا وله واحمق ونادان كمسه یه دینور (الهجهاج
والهجهاجة) هالرك فتحیله بونلرده احمق وبیغرآدمه دینور (هجهج) هالرك فتحی وجیملرك سكونیله قیون وبكی قسمنه
مخصوص زجر وآزار اصواتندندر جوهری بونی فتح اوزره مبنیدر دیمكله غلط ایلمشدر استشهاد ایلدیكی اشبو

بفرق بخشید بجهج ناعقه * مصراعنده شاعر ضرورت وزن ایچون تحریك ایلمشدر (هجا) و (هج) هانك فتحیله کوپك قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتنده در ترکیده اوش برنده در وآخرلرینك تنوینیله ده جائزدر (الهجهجة) زلزله وزننده یرتیجی جانوری زجر وکف وتخویف ایچون حیقرمق معناسنه در یقال هجهج بالسبع اذاصاح به ودوه یی هیج هیج دیو زجر وآزار ایلك معناسنه در یقال هجهج بالجمل اذازجره فقال له هیج وهجهجه خاصة اکرادطائفه سنك جنك وقتال اثناسنده غریو وفریاد وغلغله لرندن حکایه در (الهجهاج) هانك فتحیله اوركك حیوانه دینور وکوکره یوب بوکورمسی تند وشدید اولان اركك دوه یه دینور واوزون دوه یه واوزون آدمه دینور وناتراش کنده واحمق کمسه یه دینور وداهیه وآفته دینور (الهجهج) فدفد وزننده اصلا نبات اثری اولمیان طپراغی پك اولان یوره دینور یقال ارض هجهج ای صلبة جدبة (الهجهج) علبط وزننده قوج قیونه دینور ونه طتلو ونه شور اولان صویه دینورکه ایچملو اولورماء شروب معناسنه (الهجاهج) علابط وزننده ایری وضخامتلو نسنه یه دینور (التهجهج) تزلزل وزننده ناقه نك طوغرمق وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال تهجهجت الناقة اذا دنانتاجها (الهج) هانك ضمیله پیوندرغه دینورکه چفت اکوزینك بوینه کچریلور (الاهتجاج) افتعال وزننده برخصوصده اوزون اوزادی اوزرینه اولوب توغل وتمادی ایلك معناسنه در یقال اهتج فی الامر اذاتمادی فیه (الهدجان) فتحاتله و (الهداج) غراب وزننده پیر وسالخورده کمسنه صارصله رق آهسته جه یوریمك معناسنه در یقال هدج الشیخ هدجانا وهداجا من الباب الثانی اذامشی رویدا فی ارتعاش (الهداج) شداد وزننده و (الهدجدج) سفرجل وزننده صارصله رق آهسته جه یوریین پیرآدمه دینور (الهدجة) فتحاتله ناقه یاوریسنه حنین وشفقت ایلك معناسنه در * شارحك بیاننه کوره مصدر در (المهداج) محراب وزننده ولدینه پك حنین ورقت ایدن ناقه یه دینور (الهودج) جوهر وزننده سفرده نسوان طائفه سنه مخصوص برکونه مرکوب اسمیدر وبو محفه دن بشقه در بومدور رواوستی قبه لو اولورکه حج یولنده کی محمل وبورالرده حالا قوچی تعبیر ایتدیکمز اوله جقدرکه کیده رلك نزاکت پیدا ایلمشدر هدجان مرقوم معناسندن مأخوذدر (التهدج) تفعل وزننده پیر وضعیف کمسه لرك دتره یه رك ظهور ایدن آوازه لری ضعفدن ناشی کسیك کسیك ظهور ایلك معناسنه در یقال تهدج صوته اذاتقطع فی ارتعاش وناقه ولدینه حنین ورقت ایلك معناسنه در یقال تهدجت الناقة اذا تعطفت علی الولد (الهدوج) صبور وزننده شول تجره یه دینورکه دیبی یوفقه اولمغله ایچنده کی تیز قینار اوله یقال قدرهدوج ای سریع الغلیان (هداج) کتان وزننده ربیب بن شریف نام کمسه نك فرسی اسمیدر وبرقبیله پدرینك اسمیدر (المستهدج) اسم فاعل بنیه سیله پك عجول اولان کمسه یه دینور یقال رجل مستهدج ای عجلان (المستهدج) دالك فتحیله مصدر میمی در استعجال معناسنه در (الهرج) هانك فتحی ورانك سکونیله ناس فتنه واختلال وحرب وقتال هنکامه سنه دوشمك معناسنه در یقال هرج الناس هرجا من الباب الثانی اذا وقعوا فی فتنة واختلاط وقتل لسانمزده دخی ناس بری برینه دوشوب هرج ومرج اولدی تعبیری واردر هرج لفظنه مزاوجة مرج رانك سکونیله تلفظ اولنور نهایه نك بیاننه کوره اصل هرج برنسنه نك کثیر ومتسع اولمسنه موضوعدر وساترلرك بیاننه کوره خلط معناسنه موضوعدر وهرج قپویی آچق براقمق معناسنه در یقال هرج الباب اذا ترکه مفتوحا وسوزه طالوب چوغالتمق علی قول خلط کلام ایلك معناسنه در یقال هرج فلان فی الحدیث اذا اخاض فاکثر اوخلط فیه وجماع ایلك معناسنه در یقال هرج جاریته هرجا من الباب الاول والثانی اذاجامعها * مترجم دیرکه بومعنادندرکه عربلرکثرت جماع ضمننده بات فلان یهرجها لیلته جمعاء دیرلر یعنی کیجه نك جمیع اوقاتنده جماع ایلدی که چوق جماع ایلدی دیمکدر جمعاء کلمه سی لیله نك تأکید معنویسیدر وانقولی مرحومك بومحلنه نظر اولنه وآت صوکبی بردوزه یه اشوب یاخود سکردوب کتمك معناسنه در یقال هرج الفرس اذاجری (الهرج) فتحتینله دوه حرارت هوانك شدتندن یاخود چوق قطران سورلمکله آنك ثقلتندن باشی چکزنوب وکوزلری قراروب سرکشته وبایغین اولمق معناسنه در یقال هرج البعیر هرجا من الباب الرابع اذاسدر من شدة الحر اوکثرة الطلاء بالقطران (الهرج) هانك کسریله احمق وبون آدمه دینور ومطلقا ضعیف وزبون اولان شیئه دینور (الهرجة) هانك کسریله ملایم پایه دینورکه کاده تعبیر اولنور (التهریج) تفعیل وزننده دوه یی اسی هواده پك سوروب بورغله سرکشته قلمق معناسنه در یقال هرج البعیر اذاحمله علی السیر یعنی فی الهاجرة حتی سدر ویرتیجی جانور اوزره حیقروب اوغراشدیغی نسنه دن کف وزجر ایلك معناسنه در یقال هرج بالسبع اذاصاح به وزجره وخمر یاخود نبیذ شاربنی باشدن قاره ایلك معناسنه در یقال هرج النبیذ فلانا اذابلغ منه (الاهراج) همزه نك کسریله بودخی دوه یی اسی وقتده پلخ

بورمقله سرکشته قلق معناسنه دریقال اهرج البعیر بمعنی هرجه (المهرج) منبر وزننده و(الهراج) شداد
وزننده صوکی رونده ودوندماولان آتمه دینور (الهراجة) هانك فتحی ورانك تشدیدیله لقردی یه طالمش جماعته
دینور (الهربجة) دحرجه وزننده برایش محکم ومتین ایشلنمیوب کوشك وکوتی ایشلمکه دینور (الهردجة) دحرجه
وزننده چابك یوریمك معناسندر یقال هردج الرجل اذامشی سریعا (الهزج) هانك و زای معجمه نك فتحیله
اسمدر خوش آوازه ایله ترنم وترانه لی شرقی و بسته مقوله سی سرود وغنایه دینور که سامعی طربناك ایدوب خاطرینی
کل کبی کشاده وخندان ایلیه و بوغوقلیجه اولان آوازه دینور ومطلقا الفاظی متدارك ومتقارب اوله رق منتظم
اولان کلامه دینور علم عروض ابحرندن بحر هزج بو معنایه مبنی اطلاق اولنمشدر زیرا اجزاسی متقاربدر
وهزج مصدر اولور خواننده وجه مذکور اوزره بسته وکفته سویلمك معناسنه دریقال هزج المغنی هزجا
من الباب الرابع اذا ترنم ای انشد الهزج (الاهزاج) همزه نك کسریله شاعر بحر هزج وزننده شعر سویلمك
معناسندر یقال اهزج الشاعر اذا اتی بالهزج کما یقال ارمل وارجز (التهزج) تفعل وزننده و(التهزیج) تفعیل
وزننده بونلرده ترانه لی نغمات ایلمك معناسنه در یقال تهزج المطرب وهزج اذا انشد الهزج وتهزج اوق
یاین کسه یایی قوروب کشاد وردکده کریشی طنقرده مق معناسنه استعمال اولنور یقال تهزجت القوس
اذا صوتت عند الانباض (الهزیج) امیر وزننده کیجه دن برمقداره دینور یقال مضی هزیج من اللیل ای هزیع
(الهزابج) علابط وزننده صق صق بری بری اردنجه ظهور ایدن آوازه دینور تقول سمعت صوتا هزابجا ای متدارکا
وبوللک میمی زائده در * بو صورتده مؤلف جوهری کبی هزج ماده سنده ثبت ایلمك انسب ایدی (الهزمجة
دحرجه وزننده متابعا سوز سویلمك معناسنه در واختلاط صوت معناسنه در (الهزلاج) هانك کسریله
چست وچابك قورده دینور (الهزلج) عملس وزننده جست وچالاك معناسنه در یقال ظلیم هزلج ای سریع
(الهزلجة) دحرجه وزننده اختلاط صوت معناسنه در (هسنجان) هانك وسینك کسریله عجم الکاسنده برقریه
آدیدر (التهضیج) تفعیل وزننده دواب ومواشینك رعی وچر ورشنی خوشیجه ایمیوب بری یکزرجه ایلمك معناسنه در
یقال هضج ماله تهضیجا اذا لم یجدر عیها تأنیث ضمیر دواب ومواشی اعتباریله در (الهضیج) امیر وزننده کوچك
چوجقلره دینور یقال صبیان هضیج ای صغار ظاهرا بو حسیل کبی بلا مفرد وارد اولان کلماتندر (الاهلیلج) همزه نك
کسری ولام ثانیه نك فتحی وقلیلا کسریله ثمر معروف اسمیدر مفردی اهلیلجه در هایله اشو ثمر هلیله دیمکله معروف
دار ودر صاری نوعنه صاری هلیله وسیاهنه قاره هلیله دیرلر که تمام نضیج بولانیدر و بر نوعنه کابلی دیرلر مرباسی اولور
خناق انواعنی مزیل وحواسی حافظ وصداعی دافع ومعده وجودی برخانه ده مدبره اولان کدبانو وجودینه معادلدر
(الهالج) خارج وزننده بیهوده رؤیالر کورر اولان شخصه دینور یقال رجل هالج ای الکثیر الاحلام بلا تحصیل
(الهلج) فلج وزننده اینانلمیان ماده لری خبر ویرمك معناسنه در یقال هلج فلان هلجا من الباب الثانی اذا اخبر
بما لا یؤمن به وهلج اسمادندر که محمد بن العباس البلخی نام محدثك جدی اسمیدر (الهلج) هانك ضمیله تأویل وتعبیره
صلاحیتی اولمیان رؤیالره دینور که اضغاث احلام تعبیر اولنور (الاهلاج) همزه نك کسریله اخفا ایلمك معناسنه در
یقال اهلج الشیء اذا اخفاه (الهلباجة) هانك کسریله کی ارسلانی کبی جثه سی ایری واحمق وناتراش ونادان وصغر کبی
اکول خلاصه ظاهری وباطنی مجموعهٔ مساوی وعیوب وجامع هر شر وقبح اولان کسه یه دینور یقال رجل هلباجة
ای احمق ضخم فدم اکول جامع کل شر * شارح دیر که خلف احمردن منقولدر که بر اعرابیدن هلباجه یی سؤال ایلدم
هلباجه شول احمق کسه در که جثه سی پك ایری واباقلری یوك و بغایت اکول اوله دیدی بعده اول اعرابی یی برقاچ
دفعه دخی تصادف ایلدم هر دفعه سنده تفسیرینه بر وصف دخی ضم وزیاده ایلر ایدی دفعهٔ اخراده هلباجه شول
کسه در که حسی ومعنوی جمیع اوصاف قبیحه یی جامع مجموعهٔ مکروهات اوله دیو ختام ویردی انتهی وهلباجه پك
قویوسوده ویغورده دینور (الهلبج) علبط وزننده و(الهلابج) علابط وزننده بونلرده پك قویوسوده ویغورده
دینور (الهمج) قحتبنله برنوع اوفق سینکه دینور که سبوری سینك طرزنده اولور اشك وقیون وکچی قسمنك یوزلرینه
کوزلرینه اوشرلر کیدماوسی تعبیر اولنور وزبونومهزول قیون وکچی قسمنه دینور مفردی همجه در هایله وشاشقین
وحولیه واحمق کسه لره دینور یقال رجل همجة ای احمق ورجال همج ای حمق وقوجه دیشی قیونلره دینور وآجلغه
دینور جوع معناسنه ومعاش خصوصنده اولان سوء تدبیره دینور (الهامج) مبالغهٔ همج کلمه سنی تأکید ایچون
ایراد اولنور یقال همج هامج کما یقال شعر شاعر وهامج بری یرینه قاریشوب چالقنوب طوران شیئه دینور سرکرده سز
اجناس مختلفه انسان کروهی وچوبانسز حیوان سوریسی کبی (الهمج) هانك فتحی ومیمك سکونیله دوه صوینی

دفعة واحده ده ایچوب قانمق معناسنه در یقال هججت الابل هججا من الباب الاول اذا شربت منه حتی رویت (الاهجاج) همزه نك كسریله اخفا معناسنه در یقال اهججه اذا اخفاه وآت جد واقدامله سكرتمك معناسنه در یقال اهجج الفرس اذا جد فی جریه (الهجیج) امیر وزننده كنج كیكه دینور وچوپلك قرنلو علی قول اموزینك ایكی طرفلرنده اوننه مخالف خطلری اولانه یاخود بر وجع سببیله چهره سی پژمرده اولمش كیكه دینور (الاهتجاج) افتعال وزننده حرارتدن یاخود غیری عارضه دن ناشی ضعیف وزبون اولمق معناسنه در یقال اهتج الرجل اذا ضعف من حر اوغیره و بر كسه نك چهره سی پژمرده اولمق معناسنه در یقال اهتج وجهه اذا ذبل (الهمرجة) دحرجه وزننده برنسنه قارش مورش اولمق معناسنه در وخفت وسرعت معناسنه در وناسك غریو وغوغا وشماطه سنه دینور وباطل و بیهوده معناسنه در و برخبری قارشق شوریده سویلك معناسنه در (الهمرجان) عنفوان وزننده بودخی اخلاط ناسك غوغا وغریوینه دینور (الهمرج) علس وزننده كاركذار وامور ومصالحده ماضی اولان ایش اری آدمه دینور (الهملاج) هانك كسریله یورغه باركیره دینور كه رهوار تعبیر اولنور وشول آریق قیونه دینور كه بونلغندن كیكلرنده ایلك قسمی اولمیه یقال شاة هملاج ای لامخ فیها لهزالها (الهملجة) دحرجه وزننده یورغه یوریمك معناسنه در و بو فارسیدن معربدر لكن مصاحده عربی اولمق اوزره مرسومدر اسم فاعلنده مهملج وغیرقیاس اوزره هملاج دینور (المهملج) مدحرج وزننده صعوبتسز رام ومنقاد شیئه دینور یقال امر مهملج ای مذلل منقاد (التهیج) تفعل وزننده ولد اناسنك رحمنده یكیجه جانلنوب حركته باشلمق معناسنه در یقال تهیج الفصیل اذا تحرك واخذت الحیاة فیه (الهوج) فتحتینله بویی اوزون اوله رق احمق وخفیف الطبع ودكسز وسریع الحركه یل قوان اولمق معناسنه در یقال هوج الرجل هوجا من الباب الرابع اذا كان طویلا فی حمق وطیش وتسرع (الاهوج) احمر وزننده آندن صفتدر (الهوجاء) حمراء وزننده مؤنثیدر وهوجاء شول ناقه یه اطلاق اولنور كه بنفسها دائما سرعتله یورر اوله كویا كه هوج وحماقتی اولمغله كندوسنی اتعاب ایدر وچادرلری یرندن قوپاروب برهوا ایدر اولان ریح شدیده یه دینور جمعی هوج كلور هانك ضمیله (الهیج) هانك فتحی ویانك سكونیله و (الهیجان) فتحاتله و (الهیاج) هانك كسریله برنسنه توزكبی یرندن قوپوب توزیمق معناسنه در یقال هاج الشیء هیجا وهیجانا وهیاجا من الباب الثانی اذا ثار وتوزتمق معناسنه متعدی اولور یقال هاجه اذا اثاره ودوه قسمی صوصه مق معناسنه در كه هیجاننه سببدر یقال هاجت الابل اذا عطشت ونبات قوریمق معناسنه استعمال اولنور یقال هاج النبت اذا یبس (الاهتیاج) افتعال وزننده و (التهیج) تفعل وزننده بونلرده برنسنه یرندن قوپوب توزیمق معناسنه در یقال اهتاج الشیء وتهیج بمعنی هاج (الهائج) خارج وزننده شهوتی حركت ایتمش آیغره دینور وكیركین اركك دوه یه دینور وزیاده سیله ثوران اوزره اولان خشم وغضبه اطلاق اولنور (الهیجاء) صحراء وزننده وقصریله جائزدر جنك وجداله دینور یقال وقعت بینهم الهیجاء والهیجی ای الحرب (الهیاج) علاج وزننده مفاعله دن مصدر در قتال ومقاتله معناسنه در یقال هایجه هیاجا ای قاتله (الهیاج) شداد وزننده اسامیدندر هیاج بن بسطام وهیاج بن عمران محدثلردر (التهایج) تفاعل وزننده اوغراش ایچون بر بری اوزره صچرایوب آتلمق معناسنه در یقال تهایجوا اذا تواثبوا للقتال (المهیاج) محراب وزننده وطنه بغایت چكنوب آرزومند اولان ناقه یه دینور ودائما سائر دوه لردن مقدم صوصار اولان اركك دوه یه دینور (الهاجة) دیشی قوربغه یه دینور جمعی هاجات كلور ظاهرا مؤنثا وارد اولان الفاظدندر اصلی هائجه در (یوم هیج) اضافتله یوم ثوران دیمكدر كه فورتنه وطوفان كونی اوله جقدر قول یومنا یوم هیج ای یوم ریح اوغیم ومطر (الهائجة) شول ارضه اطلاق اولنور كه چایری وسبزواتی قوریمش یاخود صرارمش اوله یقال ارض هائجة اذا یبس بقلها اواصفر (الاهاجة) افاده وزننده اوتلری قوریتمق معناسنه در یقال اهاجت الریح النبت اذا ایبسته (الاهیاج) اصلی اوزره بر یری اوتلری قوریمش بولمق معناسنه در یقال اهیج الارض اذا وجدها هائجة النبات (هیج) هانك كسری وجیمك كسر اوزره بناسیله و (هیج) هانك كسری وجیمك سكونیله ناقه قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر * فصل الیاء التحتیة

(یأجج) یمنع ویضرب وزنلرنده برموضع آدیدر وبو اجج ماده سنده دخی ذكر اولندی سیبویه جعفر وزننه ملحق یعنی یاء زائده اولمغله رباعیدر دیدی (ایذج) احمد وزننده اهواز ایالتنده بربلده در وسمرقند قضاسنده برقریه در (الیارج) رانك فتحیله نسوانك بلازك تعبیر ایتدكلری زینتنه دینور قلب وسوار دخی دیرلر * شارحك بیاننه كوره یاره فارسی معربیدر ویارج اسمادندر هذیل بن نضر بن یارج محدثیندندر (الایارجة) همزه نك كسری ورانك فتحیله بین الاطباء بر كونه معجون مسهل ومعروف اسمیدر جمعی ایارج كلور وبو الهره یونانی

معربیدر دوای الهی دیمکدر ❊ مترجم دیرکه کویا که قوت مسهله نك سائر افعالدن ازید قدرت سبحانی یه اختصاصی اولدیغیچون اطلاق اولنمشدر وابتدا ایارجلری تألیف ایدن فیلقریوس حکیمدر سائرلری دخی مؤلفنه اضافتله مشهوردر ایارج جالینوس وایارج بقراط کبی (باج) جیمك سکونی و بعضا کسریله صقلیه‌ده برقلعه آدیدر وصقلیه صادك وقافك کسریله حالا بحر سفیدده سجلیا و چیچلیا دیدکلری جزیرهٔ کبیره درکه ایتالیا حذاسنده واقعدر

❊ باب الحاء المهملة ❊ ❊ فصل الهمزة ❊

(الاجاح) همزه نك حرکات ثلاثیله پرده یه واورتویه دینور ستر معناسنه (الاح) همزه نك فتحی وحانك تشدیدیله اوکسرمك معناسنه در یقال اح الرجل احا من الباب الاول اذا سعل (الاحاح) همزه نك ضمیله صوسزلغه دینور ودرونده مضمر اولان غیظ وعداوت وکینه یه دینور وغم وغصه دن یورکده عارض اولان درد والم وسوزشه دینور (الاحیحة) و(الاحیح) همزه لرك فتحیله بونلرده غم وحزندن یورکده پیدا اولان وجع والم وسوزشه دینور (الاحاح) همزه نك کسریله درد دروندن شکایتده دال اولان یا احاح لفظنی چوق سویلمك معناسنه در یاویلی دیدکلری کبی یقال احاح زید اذا اکثر من قوله یا احاح بونك اصلی یا احاحی ایدی یاء ترخیم اولندی (التأحیح) تفعیل وزننده بوغاز آریتلق معناسنه در یقال احی الرجل اذا تنحنح و بونك اصلی احح ایدی استثقالا حاء ثانیه یایه مبدل اولدی نته که تظنن کلمه سنده نون ثانیه یایه قلبله تظنی اولمشدر (احیحه) تصغیر بنیه سیله ابن الجلاح درکه انصاردندر (الازوح) زای معجمه ایله قعود وزننده برنسنه بوزیلوب دیوشرلمك معناسنه در یقال ازح الشیء ازوحا من الباب الثانی اذا تقبض ودنا بعضه من بعض وکیرولنوب اوبالنمق وکیحکمك معناسنه در یقال ازح الرجل اذا تباطأ وتخلف وایاق سورچوب قایمق معناسنه در یقال ازحت القدم اذا زلت و بدنده طمر آتوب اوینامق معناسنه در یقال ازح العرق اذا اضطرب ونبض (التأزح) تفعل وزننده بودخی کیرولنمك وکیروچکلمك معناسنه در یقال تأزح الرجل اذا تخلف وتقاعس (الازوح) صبور وزننده مکارم خصال ومحاسن فعالدن متخلف اولان بی مایه شخصه دینور یقال رجل ازوح ای متخلف عن المکارم وحرون آته دینورکه سوردکجه کیروسنه کیدر اولور یقال فرس ازوح ای حرون (الاشح) همزه نك وشین معجمه نك فتحیله طارلمق معناسنه در یقال اشح الرجل اشحا من الباب الرابع اذا غضب (الاشحان) غضبان وزننده ومرادفیدرکه طارغین وخشمناك آدمه دینور مؤنثنده اشحی دینور غضبی کبی (الاشاح) همزه نك کسری وضمیله وشاح معناسنه درکه نسوان عربه مخصوص حمایل طرزنده آویزهٔ کرداندرکه نسوان عربك کردانلغی اوله جقدر (افیح) فایله امیروز بیروزنلرنده مذحج قبیله سی بلادینه قریب برموضعدر (الامحان) فتحاتله یاره شدت وجعندن سانجوب زوقولمق وصزلمق معناسنه در یقال امح الجرح امحانا من الباب الثانی اذا ضرب بوجع (الانح) همزه نك فتحی ونونك سکونیله و(الانیح) مدیح وزننده و(الانوح) قعود وزننده شدت مرضدن یاخود ضیق نفس اولمقدن ناشی افراط ثقلتدن صقندی ایله ایکلرکبی ایقیلمق معناسنه در یقال انح الرجل انحا وانیحا وانوحا من الباب الثانی اذا زحر من ثقل یجده من مرض او بهر (الآنح) راکع وزننده اولان اسم فاعلدر جمعی انح کلور رکع وزننده (الانح) کتف وزننده و(الانوح) صبور وزننده و(الآنح) همزه نك ضمیله قبر وزننده شول ناکسه دینورکه کندیدن برنسنه طلب اولندقده بردن ردایده میوب بخلی سببیله تنحنح ایدر اوله یقال رجل انح وانوح وانح اذا سئل عنه تنحنح بخلا وانوح شول آته دینورکه سکردرکن ایکلرکبی بوغازندن صوتی کیرکیر ایدر اوله یقال فرس انوح اذا جری قرقر (الآنحة) جارحه وزننده قیصه بویلو بودور خاتونه دینور ❊ شارح دیرکه عبابده مذکوری دخی مرسومدر (آنحه) همزه نك ضمیله قبره وزننده یمامه ده برقریه آدیدر (الآح) باب وزننده یمرطه نك بیاضنه دینورکه مآکولدر وآح اوکسرن شخصك اوکسرمسی صوتندن حکایه در (ایحی وایحی) همزه نك فتحی وکسری و یانك قصریله خاصة تعجب کلمه لریدرکه اوق اتان تیرانداز نشانه اورد قده بسند واستحسان موقعنده ایراد اولنور (آح) همزه نك مدی وحانك کسر وتنوینیله علی قول آح که همزه نك مدی وحانك فتحیله برنسنه دن اکراه ایدوب ایکره نن کسه یه سویلنور برکلمه درکویا که استکراه ایده جك نسنه دکلدر یمرطه نك بیاضی کبی لطیفدر دیو تنفردن تبعید ایدر ❊ فصل الباء ❊ (البجح) بانك وجیمك فتحیله فرحناك اولمق معناسنه در یقال بجح بالشیء بجحا من الباب الرابع اذا فرح به ویقال بجح به بجحا من الباب الثالث لکنها ضعیفة (التبجیح) تفعیل وزننده شادان ایلمك معناسنه در (التبجح) تفعل وزننده آندن مطاوعدر تقول بجحته تبجیحا فتبجح (البحة) بانك ضمی وحانك تشدیدیله سس بوغنقلغی عارضه سنه دینورکه سس چتاللنوب یاخود بوغوقلنور بعضا پك شدید اولوب بالکلیه چیقمقدن قالور رحدتلو و یا طوزلو خلطك بوغازه انصبابندن وصوغوقدن

وساىٔرعارضه دن نحدث ایدر (البحم) فتحتیله برکسه نك سسی وجه مذ کور اوزره بوغلق معناسنه در تقول بحمت
ابح بحجا من الباب الرابع اذا اخذته بحة وخشونة وغلظ فی صوته (البح) بانك فتحی وحانك تشدیدیله و (البحح) کذلك
فتحتیله و (البحاح) کتاب وزننده و (البحوح) و (البحوحة) بالرك ضمیله و (البحاحة) بانك فتحیله بونلرده اول
معنایه در تقول بححت بحا و بححا و بحاحا و بحوحا و بحوحة و بحاحة من الباب الثالث پس فتحتیله بحح ایکی بابدن
دخی مصدر در (الابح) همزه نك و بانك فتحیله باب رابعدن صفتدر بوغوق سسلو کشی یه دینور ٭ شارح دیر که
کرك خلق وکرك عارضی اولسون مؤنثنده بحه دینور که اصلی بححه در و بحاء دینور وابح مسکوك التونه اطلاق
اولنور دینار معناسنه وسمو زکسه یه اطلاق اولنور وعود غلیظه اطلاق اولنور ٭ مؤلف ومن العیدان الغلیظ
عبارتیله ثبت ایلمکله عیدان عودك جمعیدر که کسلمش اغاج کراسته سنه دینور کذلك طنبور ولاغوته دیدکلری
سازلره دینور ٭ شارحك بیاننه کوره مراد سازمذ کوردر لکن سبب اطلاق غلظ صوت اولمغله کراسته یه وقالین
آوازه او سازمذ کورده اطلاق ملایمدر وابح قمار اوقنه اطلاق اولنور قدح معناسنه جمعی بح کلور بانك ضمیله وابح
هذیل قبیله سندن بر شاعر لقبیدر (الابحاح) همزه نك کسریله آوازی بوغمق معناسنه در یقال ابحه الصیاح
اذا جعله ابح (البحبوحة) بانك ضمیله برمکانك وسطنه دینور یقال قعد ببحبوحة المكان ای وسطه (التبحبح) تزلزل
وزننده برمحله کیروب آنده تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال تبحبح الرجل اذا تمکن فی المقام والحلول فیه وخانه
ومنزلك اورته سنه وارمق معناسنه در یقال تبحبح الدار اذا توسطها یعنی صار الی وسطها (البحبحة) زلزله وزننده
بودخی برمحله کیروب تمکن وقرار ایلمك معناسنه در یقال بحبح الرجل بمعنی تبحبح و بحبحه جماعت انسانی معناسنه در
(الابتحاح) افتعال وزننده اجوزلق و بوللق معناسنه در یقال هم فی ابتحاح ای فی سعة وخصب (البحبحی) بای نسبتله
نفقه ومعاشی کذلك قوناغی ومنزلی واسع آدملره دینور بونلر بحبوحه دن مأخوذلردر (بحبح) فدفد وزننده
تابعیندن بحبح القصاب دیمکله معروفدر (البحباح) بانك فتحیله طول وعرضی بس برابر اولان شیئه دینور ثیاب
اولسون غیریسی اولسون یقال شیء بحباح ای مستوطوله وعرضه (بحباح) بانك فتحی وآخرینك کسر اوزره بناسیله
برکلمه در که برنسنه تمام اولوب توکندیکنی اخبار ایچون تلفظ اولنور یعنی توکندی قالمدی دیه جك یرده بحباح دیرلر
قیل لبعض بنی عامر ابقی عندکم شیء فقال بحباح ای لم یبق شیء (البحباحة) بانك فتحیله چرکین و بد منظر اولان عورته
دینور یقال امرأة بحباحة ای سمجة (البحآء) سحاء وزننده ابح کلمه سنك مؤنثیدر که ذکر اولندی و بحاء بادیه ده
بر یوکسك تپه نك اسمیدر (البحیح) بانك فتحیله شحیح لفظنه اتباع ومزاوجه ایچون ایراد اولنور یقال رجل شحیح
بحیح ای بخیل (البدح) مدح وزننده کسمك معناسنه در یقال بدح الشجر بدحا من الباب الثالث اذا قطعه و یارمق
معناسنه در یقال بدح العود اذا شقه واورمق معناسنه در یقال بدح فلانا اذا ضربه و برایشی بالبداهه یعنی آنسزین
ایشلمك معناسنه در یقال بدح فلان بالامر اذا بدهه ورازی عیان ایلمك معناسنه در یقال بدح بالسر اذا باح به وخاتون
نازوادا ایله نازکانه نونهال کبی اکیلوب بوکیله رك رفتار ایله یوریمك معناسنه در یقال بدحت المرأة اذا مشت مشیة
حسنة فیها تفکك ویوك پك آغر اولمغله حیوان تحملندن عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بدح البعیر اذا عجز
عن الحمل و برخصوص پك ثقیل اولمغله صاحبنی باصمق معناسنه در یقال بدح الامر ای فدح وتقول بدحنی الامر
ای فدحنی یعنی اثقلنی و بدح برنوع بالق آدیدر (البدح) تفعل وزننده بودخی نکار نازنین روش نازکانه ایله یوریمك
معناسنه در یقال تبدحت المرأة بمعنی بدحت (البداح) سحاب وزننده ارض متسعه یه علی قول یومشق طپراقلو
اولانه دینور (البدحة) جرعه وزننده حولویه دینور ساحه معناسنه (البدح) بانك کسریله ککبش اوه یه دینور
(المبدوح) و (الابدح) احمد وزننده بونلرده اول معنایه در وابدح اوزون آدمه دینور و یانلری عریض اولانداَبه یه
دینور (البیدح) صیقل وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بیدح ای بادن (ابو البداح) کتان وزننده تابعیندن
ابن عاصم الانصاری کنیه سیدر (بدیح) زبیر وزننده عبدالله بن جعفر بن ابی طالبك عتقاسندندر و برخواننده
اسمیدر که بغایت خوب آواز اولمغله نغماته دمساز اولدقده سائر خواننده لر قطع اصواته مجبور اولورلر ایدی (البدحاء)
بطحاء وزننده اویلق دیلری وجاتیلری واسع اولان دابه یه دینور یقال دابة بدحاء ای الواسعة الرفغ (التبادح)
تفاعل وزننده بری برینه سرد وقاتی اولمیوب کوشك نسنه لر آتشمق معناسنه در ومنه حدیث بکر بن عبدالله
کان الصحابة یتمازحون حتی یتبادحون بالبطیخ فاذا حزبهم امر کانوا هم الرجال اصحاب الامر ٭ شارح بالبطیخ
لفظنی مقشره کلمه سیله تفسیر ایلمشدر یعنی اصحاب کرام بری بریله مزاح ولطیفه ایدرلر ایدی حتی قاون وقارپوز قبوغنی
آتشرلر ایدی واکر اول اثناده برامر مهم حادث اولسه همان ترك مزاح ایدوب وقاره رجعت وارباب امور ومصالح

[illegible]
بمعنی وثانیه نك فتحیله باطل و بیهوده نك اسمیدر فی الاصل بو معنا سنندن مأخوذدر یقال اكل ماله بلدح وبدبدح ای بالباطل . ومنه قال الحجاج لجبلة قل لفلان اكلت مال الله بلدح بهودبندح فقال له جبلة خواسته ابزه بخوردی بلاش ماش یعنی من خدای متعالك مالنی اصلسز بیهوده اكل ایلدك ظاهرا جبلة مرقوم اهل فرسدن اولمق كركدر خواسته واو معدوله ایله فارسیده ماله دینور بلاش حاش بلاشئ وماشئ مقصرلریدر (البـذح) بانك فتحی وذال معجمه نك سكونیله یارمق معناسنه در یقال بذح لسان الفصیل بذحا من الباب الثالث اذا شقه لئلا یرتضع ✽ شارحك بیاننه كوره لئلا یرتضع كله سی حقیقت تفسیردن خارج تكمیل اولمغله بذح مطلقا یارمق معناسنه در ودری وقبوق مقوله سنی صویمق معناسنه در یقال بذح الجلد عن العرق اذا قشره و بذح اسم اولور یاریغه دینور جمعی بذوح كلور شقوق معناسنه (البذح) بانك كسریله خاصة مقطوع الید اولان كسنه نك بندن اولان كسكلكه دینور (البذح) فتحتینله یوروكن اویلقلر بری برینه سورتمكله پشوب دریسی یوزلمك معناسنه در یقال بذح فخذه بذحا من الباب الرابع اذا سحج وكفایت واغنا ایلمك معناسنه در یقـال لوسألتهم ملبذحوا بشئ ای لم یغنوا شیئا (التبذح) تفعل وزننده بلوتدن یغمور یاغمق معناسنه در كه تشقق معناسنك لازمیدر یقال تبذح السحاب اذا مطر یعنی سحاب یاریلوب یغمور یاغدی (البرح) بانك فتحی و رانك سكونیله شدت وشر واذی معناسنه در یقال لقی منه برحا ای شدة وشر اواذی و یقال لقی منه برحا بارحا مبالغة ✽ مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بوماده براح لفظندن منشعبدر كه ستره وشجر و بنادن خالی اولان بارز مكان متسعه دینور بعضا ظهور معناسی اعتبار اولنور مثلا فعل ذلك براحا دیرلر صراحا معناسنه كذلك برح الخفأ دیرلر ظهر معناسنه كویا كه مرئی اولان مكان واسعده حاصل اولمشدر و برح دیرلر ذهب فی البراح معناسنه وریح شدیده یه بارح اطلاق بومعنادندر كذلك صیده بارح اطلاقی دخی بوندندر نهایت تعیین ایچون صیادك صاغ طرفندن ظهور ایدوب صول طرفنه مرور ایدن صیده تخصیص اولنمشدر كه صیاد منحرف اولمدیغه رمی ایده مز اكا بناء آنكله تشأم ایدرلر بونك مقابلنه سانح اطلاق اولنور ولیلهٔ ماضیه یه بارحه اطلاقی دخی آندندر وما برح دیرلر ثبت فی البراح معناسنه واصل برح ذهب فی البراح معناسنه اولمغله ما اقام فی مكانه معناسنی مستلزم اولمغین مقتضاسی نفی اولدیغندن زال معناسنه مستعملدر حرف نفی تصدرنده البته اثبات حاصل اولمغله مابرح مازال معناسنه اولور كه عند النحویین افعال ناقصه جمله سندندر وذكر اولنان صید بارحدن معنای تشأم متصور اولمغله آندن شدت ومشقت معناسی اخذ اولندی انتهی (البرحین) بانك حركات ثلاثی ورانك فتحیله دواهی وشدائد معناسنه در كویا كه برح لفظندن جمعدر مبالغة جمع سالم صورتنده استعمال اولنمشـدر رنج وشدت نكایتده اهل قصد اولان عقلاء منزلنده اولدیغی ایذان ایچون تنه كه بلغین كله سی دخی بو یله در یقال لقی منه البرحین مثلثة الباء ای الدواهی والشدائد و بوجمع سـالم كبی معرب اولور (البرحة) جرعه وزننده پك كزیده ناقه یه اطلاق اولنور جمعی برح كلور صرد وزننده شدتی باخود كزیده لكنك ظهوری اعتبارینه مبنیدر یقال هذه برحة من البرح ای ناقة من خیار الابل (البارح) یازموسمنده اسن اسی یله دینور جمعی بوارح كلور ریح مرقومه نك ابتداسی ایارك یكرمیجی كوننده اولوب تموز ابتداسنه دك ممتد اولورنته كه تقویملرده اشـارت ایدرلر یقال حان هبوب الریح البـارح وهو الریح الحارة فی الصیف و بارح سانح مقابلیدر كه صیادك صاغ طرفندن ظهور وصولنه طوغری مرور ایدن صیده دینور عربلر بونكله تشأم ایدرلر تقول لقیت بارحا من الصید وهو مامر من میامنك الی میاسرك و بو رنج وشدت معناسندندر ومنه المثل انما هو كبارح الاروی یضرب للنـادر اروی بیان كچیلرینه دینور صرب طاغلر باشلرنده ساكن اولملریله صیاد قسمی آنلری نه بارحه ونه سانحة كورلر انجق مدت مدیده ده بركره كوره بیلورلر بناء علیه نادر وكیاب اولان نسنه حقنده مثل مزبوری ضرب ایدرلر و بارح اسمادندر بارح بن احمد بن بارح الهروی محدثدر (البروح) صبور وزننده و (البریح) امیر وزننده بونلرده بارح كبی صیادك صولنه كیدن صیده دینور و بریح ابن خزیمه در كه صاحب قبیله اولان تنوخك سلسلهٔ نسبندندر (البارحة) دون كیجه یه دینور فارسیده دوش دیرلر اوتی كیجه یه بارحهٔ اولی دینور فارسیده پرندوش دینور (البرحاء) بانك ضمی ورانك فتحیله كه جمع وزننده مفرددر مطلقا شدت رنج واذی معناسنه در یقال اخذته برحاء الحمی وغیرها ای شدة اذاها (التبریح) تفعیل وزننده برحاء لفظندن متصرفدر رنجیده ایلمك وزحمت ویرمك معناسنه در یقال برح به الامر تبریحا اذا جهده (التباریح) تانك فتحیله تعاشیب كبی مفردی اولمیان كلماتندر كویا كه اسم استعمال اولنان تبریح لفظندن جمعدر شدائد معناسنه مستعملدر ومنه تباریح الشوق ای توهجه وتوقده (البراح) سحاب

وزننده اصلا زرع وشجری وستره ایدهجك نسنه‌سی اولمیان ارض منسحه یه دینور ورأی منكره یعنی بك عظیم اولان رأیه اطلاق اولنور كه اصلا بروزی اولمیه وظاهر وآشكار اولان امره ومادیه دینور و براح عشوارقبن عامر بن لیثك والده‌سی اسمیدر واكا فارة الجبل اطلاق ایدرلر ایدی و براح مصدر اولور مكانندن زائل اولوب بركیش صحرایه وارمق معناسنه یقال برح الرجل مكانه براحا من الباب الرابع اذا زال عنه وصار فی البراح افعال ناقصه‌دن اولان مابرح بونسندر وعرب طرفك لابراح قولی كه لازوال دیمكدر لاریب كلمه‌سی كبیدر كه نفی جنس ایچون اولان لا ایله منعیصوبدر ولاالبس معناسنه اولمغله رفعی دخی جائزدر وارسلانه و بهادركسه‌یه حبیل براح اطلاقی كویا كه شجاعت وجلادتلریندن ناشی هر بری كندلر ایله یرلرنده مشدود اولمغله برنسنه‌دن خوف ایلیوب مقاملرنده تاتقدم اولدقلری ملاحظه سنه مبنیدر و براح كیرلو ایش آشكار اولمق معناسنه‌در یقال برح الخفا براحا من الباب المزبور اذا وضح الامر # شارحك بیاننه كوره بو كلام مثلدر كه برایش آشكاره‌یه چیقدقده بلر برح الخفا دیرلر زال الخفیة ووضح الامر معناسنه (البرح) بانك فتحی ورانك سكونیله طارلمق معناسنه‌در یقال برح الرجل برحا من الباب الاول اذا غضب (البروح) قعود وزننده صید صیاده صولنی دوندروب كچمك معناسنه‌در كه مراد صاغدن كلوب صول طرفه كتمكدر یقال برح الظبی بروحا اذا ولاك میاسره ومر (الابراح) همزه‌نك كسریله بركسه‌یی برنكره ونادر نسنه متعجب قلمق معناسنه‌در یقال ابرحه كذا ای اعجبه وتعظیم واكرام ایلمك معناسنه‌در یقال ابرحه اذا اكرمه وعظمه (الیبروح) یاء تحتیه‌نك فتحی و باء موحده‌نك سكونیله اصل للفاح البری اسمیدر یعنی لفاح بری دیدكلری نباتك كوكینه دینور كه انسان صورتنه شبیه اولور بو كوك بین الاطبا بیبروح الصنم وتحریفله عبد السلام دیدكلری كوك اوله جقدر بری برینه متعانق ایكی انسان صورتنده‌در طبیعتی مسبت ومخدردر فیل دیشنی آنكله التی ساعت مقداری آتش اوزره قینادسه‌لر تلیین ایدر و یپراغیله برش زحمتی اوغوشدرسه‌لر یاره ایتمكسزین ازاله ایدر اكثر نسخه‌لرده بیروح عنوانده مرسومدر كه بای موحده‌نك تقدیمیله‌در آنی اخراج ایدن كسه هلاك اولدیغیچون بو اسمله مسمادر ایكی نسخه‌یه كوره ده برح ماده سندندر كه شدت معناسنه‌در لكن تحفة المؤمنین ترجمه‌سنده یبروح بای تحتیه‌نك تقدیمیله لفظ سریانی اولوب ذوالصورتین معناسنه اولمق اوزره مسطور در (بیرح) ضیغم وزننده ابن اسددر كه تابعیندندر (بیرحی) فیعلی وزننده مدینه ترابنده بر ارضك اسمیدر محدثین بونی تصحیف ایدوب بئر حاء دیرلر # مؤلف آخر كتابده الف لینه بابنده دخی ذكر ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث ابی طلحة # احب اموالی الی بیرحی # احتفلت فیها الفاظ المحدثین وقال الزمخشری انها فیعلی من البراح وهی الارض الظاهرة (البرح) عنب وزننده بركسه‌یی رنج ومحنته دوچار ایدن شیئه دینور یقال امر برح ای مبرح مشدد (البرح) بانك ضمیله بر بطن آدیدر محدثیندن سوادة بن زیاد البرحی آندندر (البرح) فرح وزننده بو دخی كنده قبیله سندن بر بطندر محدثیندن قاسم بن عبد الله البرحی آندندر (ابن بریح) امیر وزننده طیوردن قرغه‌نك كنیه سیدر وآفت وداهیه‌نك كنیه سیدر نته كه بنت بارح دخی دیرلر (بریح) زبیر وزننده بر بطن آدیدر (برح) هندو زننده ابن عسكردر كه اصحابندر وعسكر برقع وزننده‌در (برحی) جرحی وزننده برلفظدر كه اوق آتان كسه نشانه‌دن خطا ایلدكده سویلنور نته كه اصابت ایلدكده مرحی دیرلر برحی رنج ومحنت معناسندن ومرحی فرح معناسندن مأخوذدر یقولون للرامی برحی ام مرحی یعنی هل اخطأت فاصابك البرح ام اصبت فاصابك الفرح (برحه) حمزه وزننده صرحه ماده سنده مذكوردر (بریح) بربط وزننده برموضع آدیدر كه امرای عربدن نعمان بن منذرك عمی عمرو بن مامه‌نك قبری آنده‌در (البطح) بانك فتحی وطانك سكونیله بركسه‌یی یوزی اوزره سركی یعقوب براقمق معناسنه‌در یقال بطحه بطحا من الباب الثالث اذا القاه علی وجهه (الانبطاح) انفعال وزننده آندن مطاوعدر یقال بطحه فانبطح ودره آچلوب بولالمق معناسنه‌در یقال انبطح الوادی اذا استوسع (البطح) كتف وزننده و(البطیحة) و(البطحاء) و(الابطح) شول واسع صو اقندیسنه دینور كه آنده خرده چای وچقل طاشلری اوله البطحك جمعی اباطح كذلك آنك و بطحانك جمعلری غیر قیاس اوزره كتاب وزننده بطاح و بطیحه‌نك بطایح كلور # مؤلف تشویش ایلمشدر البطح فی الاصل كرچه صفت اولوب لكن اسم منزلنه تنزیل اولنمشدر (قریش البطاح) كه اضافتله‌در قریش قبیله سندن شول فرقه ایدی كه مكۀ مكرمه ده اخشبان دیدكلری طاغلرك اراغنه قونارلر ایدی وقریش الظواهر خارجه قونارلر ایدی واكرملری قریش البطاح ایدی (التبطح) تفعل وزننده سیل صویی بطحاء مذكورده یایلوب متسع اولمق معناسنه‌در یقال تبطح السیل اذا اتسع فی البطحاء (البطاح) غراب وزننده برعلت آدیدر كه حمادن تحدث ایدر برسامه شبیه برعلتدر اول علته اوغرایانه بطاحی دیرلر و بطاح بنی یربوع جماعتنه مخصوص برمنزل آدیدر (بطحان) عثمان وزننده مدینه ده بر موضعدر علی قول بانك فتحی وطانك كسریله در (بطحان) قحطانله بنوتمیم

دیارنده برموضعدر (البطحة) بانك فتحی وطانك سكونیله انسانك مقدار قامتنه اطلاق اولنور بطح مذكوردن مأخوذ اولمغله بر یوزنده سریلوب یتان آدمك بو یی قدر دیمك اولورتنه كه قامت قیامدن مأخوذدر یقال هو بطحة رجل ای قامته (التبطیح) تفعیل وزننده بر یره چقل وچاقل طاشی دوشه مك معناسنه در كویا كه چقل دوشه مكله اول یری بطحاء طرزنده قلمش اولور ومنه الحدیث * كان عمر رضی الله عنه اول من بطح المسجد ای القی الحصی فیه ووثره ای فرشه (البطحة) جرعه وزننده خصلت حسنه وسجیت صادقه معناسنه استعمال اولنور وسعت معناسندن مأخوذدر یقال هذه بطحة صدق ای خصلة صدق (البطح) بانك ضمیله ابطح لفظندن جمع آخردر كه مؤلف اكا تعرض ایلامشدر اوسع اولان نسنه لره اطلاق اولنور ومنه الحدیث * كانت كمام الصحابة بطحا * ای لازقة بالرأس غیر ذاهبة فی الهواء كمام كافك كسریله كه نك جمعیدر بورا ده قلنسوه معناسنه اولمغله اصحاب كرامك باش كسوتلری واسع اولدیغندن باشلرینه تمام كیلوب یاپشق اولور ایدی باشلرندن یوقری طورمز ایدی (ابلح) فتحتینله خرمانك بسر ایله خلال حالتلری بیننده اولان آلاجه خرما قوریغنه دینور كه یشل وهنوز صراروب طتلولنمش اولور لطافت رایحه سیچون طیبلره ادخال ایدرلر خرماده التی مرتبه واردر ابتدا طلع بعده خلال و بلح و بسر و رطب وتمردر زهاددن احمد بن طاهر بن بكران بن البلحی كه تحدیث ایلمشدر اكا منسوبدر (الابلاح) همزه نك كسریله خرما اغاجی بلح دیدیكی قوریغه كلمك معناسنه در یقال ابلح النخل اذا صار ما علیه بلحا (البلح) صرد وزننده بك قوجه كركس قوشنه دینور علی قول آندن بیوك برقوشدر كه یلكلری خلق محترق اولمغله یلكینك بر یسی برقوش یلكلری ایچره دوشسه احراق ایدر جمعی بلحان كلور صردان وزننده اساسده واسمه بالفارسیة همای ای میمون و یقال من البلح فسمی تمثاله ای وقع علی ظله عنوانیله مرسوم اولمغله اكا كوره هما قوشی اولور * لكن مترجم فقیر حلبده تجار هندك برنده مینه سنی كوردم باشی و بالجمله سائر اعضاسی وقنادلری و یلكلری تام ایدی رنكی ماٸی یه قریب وجثه سی طغان مقدارنده لكن طولانی ایدی حتی قوریغنده منقش جیغه سی وار ایدی اول جیغه ایچون كاردن بری وافر التونه آنی اشترا وسلطان سلیم مرحوم حضرتلرینه اهدا ایلدی یلكلرنده اصلا احتراق اثری یوغیدی وآنك یاننده برقرنجه كلده سی دخی سیر اولندی یوجك كدی باشی قدر ورنكی مجلا سیاه وكوزلری واغزی بعینه كدی كوزی واغزی مقدارنده وایكی بوینوزی وار ایدی اورته پرمق مقدارنده ایدی انتهی (البلح) بانك فتحی ولامك سكونیله یاش طپراق قوریمق معناسنه در یقال بلح الثری بلحا من الباب الثالث اذا یبس (البلوح) قعود وزننده یوریلوب عاجز وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بلح الرجل بلوحا اذا عجز وصو چكیلوب زائل اولمق معناسنه در یقال بلح الماء اذا ذهب وعهده غدر ایلمك معناسنه در یقال بلحت خفارته اذا لم تف لسان العرب صاحبی بلح لفظنی كذب وجحد وانكار معنالریله ده تفسیر ایلمكله معنای مذكور بونلردن مأخوذ اولمق محتملدر (التبلیح) تفعیل وزننده بودخی یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بلح الرجل تبلیحا اذا اعیی (البلوح) صبور وزننده صویی چكیلوب صوغلمش قویه دینور وقطع رحم ایدن كمسه یه دینور (البالح) صالح وزننده شول یره دینور كه طپراغی صوی اولمامغله نسنه انبات ایلیه (البلح) بانك ولاملرك فتحیله چقورلغی اولمیوب یصتم ویایوان اولان چناغه وقواطه یه دینور (التبالح) تفاعل وزننده برماده یی انكار ایدشمك معناسنه در یقال تبالحا اذا تجاحدا (بلیحاء) زلیخاء وزننده اسلیح نباتنك اسمیدر و بعض نسخه ده نبات كالاسلیح عنوانده مرسومدر (البلدحة) دحرجه وزننده بركسه كندوسنی مصروع كبی یره چالمق معناسنه در یقال بلدح الرجل اذا ضرب بنفسه الارض ووعده وفا ایلیوب خلف ایلمك معناسنه در یقال بلدح فلان اذا وعد ولم ینجز العدة (التبلدح) تدحرج وزننده بودخی وعده خلف ایلمك معناسنه در یقال تبلدح الرجل اذا وعد ولم ینجز (البلدح) شردح وزننده تنومند خاتونه دینور یقال امرأة بلدح ای بادنة و بلدح جده بولنده مكه مكرمه طرفنده واقع بر وادی یاخود بر جبل آدیدر ومنه المثل لكن علی بلدح قوم عجفی اصلی بودر كه نعامه ایله ملقب بیهس نام كسه بر قومی خصب وراحتده كوروب كندی قومی كه بلدح نام محلده بورده متمكنلر ایدی شدت وجدب ومحنتده اولمغله آنلره تأسف وتحزن جهتیله كلام مزبوری تكلم ایلیوب بعده مثل سائر اولمشدر امثال میدانیده منشأی وجه دیكر ایله مشروحدر (الابلنداح) احرنجام وزننده برمكان بولاوب یایوان اولمق معناسنه در یقال ابلندح المكان اذا اتسع وحوض یقلمق معناسنه در یقال ابلندح الحوض اذا انهدم (البلندح) بانك ولامك فتحیله سموز بودوره دینور (البلطحة) بلدحه وزننده ومرادفیدر یقال بلطح الرجل بمعنی بلدح (البلاطح) علابط وزننده سلاطح لفظنه اتباعا ذكر اولنور یقال سلاطح بلاطح (البنح) بانك فتحی ونونك سكونیله اتی پاره لیوب بولك بولك بولمك معناسنه در یقال بنح اللحم

بحا من الباب الثالث اذا قطعه وقسمه (البنج) كتبنه عطا لا معناسنه در اصلی منح ایدی میم بایه مبدل اولمشدر (البوح
بانك ضمیله اصل و بنیاد معناسنه در یقال هو کریم البوح ای الاصل وآلت تناسله و فرجه دینور ونفس وذات معناسنه در
یقال هو کریم البوح ای النفس وجماع معناسنه در وشورش واختلاط معناسنه در یقال هم فی بوح ای اختلاط
و بوح کنشك اسمیدر ظهور معناسنددر یقال انورمن بوح ای الشمس * مؤلف مجردا عن اللام و بوح اسم
الشمس عبارتیله غیر منصرف اوله رق رسم ایلمشدر که علم ومؤنثدر * شارح دیر که بعضلر بونی یای تحتیه ایله اولان
یوحدن مصحفدر دیدیلر لکن دکلدر بو دخی مخصوص اسم شمس درکما قال فی النهایة وفی الحدیث * هل طلعت بوح * یعنی
الشمس بالیاء التحتیة وهو من اسمائها کبراح وهما مبنیان علی الکسر وقد یقال بالباء الموحدة لظهورها (الباحة
ساحه وزننده صویك یولی وکوم وانکین برینه دینور وساحه معناسنه درکه خانه نك حولو تعبیر اولنان یوره سی
عرصه سیدر اساسك بیانه کوره جمعی بوح کلور بانك ضمیله ساحه وسوح کبی ومنه المثل ابنك ابن بوحك یشرب
من صبوحك ای الذی ولد فی عراصك یعنی اصل ولد زاده صلبك اولان ولد در یوخسه ربیب وحفید و بامقر اولان
ولد و لید صلبی کبی دکلدر و باحه یك چوق وجمعیتلو اولان خرما اغاجلرینه دینور (الاباحة) افاده وزننده بر نسنه یی
برکسه یه حلال قلمق یعنی تناول واستعمالنده مرخص ومخیر ایلمك معناسنه در پس بویله مرجعی بر آدم کندی ملکی
اولان نسنه یی اخذه اذن ودستور و یرمك اولور که حظر ومنع مقابلیدر زیرا احلال وتحریم شارع طرفنه متعلقدر
و بو اظهار معناسندن مأخوذ درنته که حلال حل عقده دن مأخوذ در تقول ابحتك الشیء ای احللته لك واباحه
اظهار ایلمك معناسنه در یقال اباح سره اذا اظهره (البوح) بانك فتحی و واوك سکونیله و (البؤوح) قعود
وزننده و (البؤوحة) هایله کیزلو نسنه عیان اولمق معناسنه در یقال باح الشیء بوحا و بؤوحا و بؤوحة من الباب الاول
اذا ظهر و بو باء حرفیله متعدی اولور یقال باح بسره اذا اظهره (البؤوح) صبور وزننده مافی الضمیرینی کتم ایده میوب
دائما خلقه اظهار و بیان ایدن کسه یه دینور یقال رجل بؤوح ای مظهر بما فی صدره (البیحان) سکران وزننده
و (البیحان) بانك تشدیدیله بونلرده بؤوح معناسنه در اصللری بوحان و بیوحان ایدی حرف حلق مجاورتیله واو یایه
قلب اولندی (الاستباحة) بر نسنه یی مباح وحلال عد ایلمك معناسنه در بو مناسبتله بر قومك مجموعنی استیصال
وجهیله قتل واهلاك ایلمك معناسنده استعمال اولندی یقال استباحهم ای استأصلهم (باح) راح وزننده بر کاتب
معروف لقبیدر که رساله باحیه لك مؤلفیدر * شارحك بیانه کوره اصفهانی الاصل دردیلم امراسندن برینك کاتبی ایدی
ادب واشعارده یکانه زمان ایدی باح بما فی الفؤاد باحاقولی سبب تلقیب اولمشدر (البواح) سحاب وزننده ظاهر
وعیان معناسنه در یقال امره بمعصیة بواحا ای ظاهرا مکشوفا (المبیح) اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه اطلاق اولنور
بوحك) بانك فتحیله و یسك لفظی کبی کلمه ترحم ورقتدر برکسه نك حالنه آجیوب مرحمت ایتدکده تلفظ اولنور سکا
یازیق حیف ودریغ دیمکدر و بونفس وذات معناسندن مأخوذ در یقولون بوحك وهی کلمة ترحم کو یسك (البیاح
کتاب وزننده و (البیاح) کتان وزننده بر نوع بالق آدیدر (البوحی) صرعی وزننده ومرادفیدر که برمچالنمش کسه لر
دیمکدر بو بوح لفظندن جمعدر صریع وصرعی کبی مقولده استعمال اولنور استباحه کبی مجازدر یقال ترکهم بوحی
ای صرعی (بیحان) ریحان وزننده برقبیله پدرینك اسمیدر ابل بیحانیه اکا منسو بدر و بیحان دائما سرینی اظهار ایدن
کسه یه دینورنته که ذکر اولندی (التبییح) تفعیل وزننده اتی پاره لیوب بلوك بلوك ایلمك معناسنه در یقال بیح
اللحم تبییحا اذا قطعه وقسمه و برکسه یه برکزلوجه رازی اشعار ایلمك معناسنه در یقال بیح به اذا اشعره سرا پس
بو معناده واوی و یائی اولور یاخود اصلی واوی اولوب وجه مذکور اوزره یایه منقلب اولدی (البیاحة) بانك تشدیدیله
بالق طوته جق آغه وطوره دینور شبکة الحوت معناسنه * فصـــل التاء الفوقیة * (التحتحة) زلزله وزننده بری اوته
قلدانوب حرکت ایلمك معناسنه در وحرکت سیرومشی صوتندن که ایاق طاوشی تعبیر اولنور حکایه اولور لکن
یابجه یابجه اولان صوتندن حکایه در که طبردی تعبیر اولنور تقول سمعت تحتحة سیره ای صوت حرکته (التحتح
تزلزل وزننده یرندن حرکت ایلمك وقلدامق معناسنه در یقال ما یتحتح من مکانه ای ما یتحرك (الترح) فرح وزننده
وضدیدر که غم وهم معناسنه در اسم ومصدر اولور یقال ما الدنیا الا فرح وترح ای هم ویقال ترح به ترحا من الباب الرابع
اذا غم به وحزن و یوکسك یردن اشاغی یه اینمك معناسنه در تقول مازلنا اللیلة فی ترح ای هبوط وفقر واحتیاج معناسنه در
یقال به ترح ای فقر (التترح) تفعل وزننده غملنمك معناسنه در یقال تترح به اذا غم (الترییح) تفعیل وزننده مغموم
ومکدر قلمق معناسنه در یقال ترحه ترییحا اذا احزنه واغمه (الترح) کنف وزننده قلیل الخیر اولان کسه یه اطلاق اولنور
سائلی محزون ایلدیکیچون بو راده قلت عدمدن کنایه در یقال هو ترح ای قلیل الخیر (المترح) معظم وزننده کرکی کبی

بو يايطلو يمش بويالو ثو به دينور يقال ثوب مترّح اى مصبوغ صبغا مشبعا وشدت وصعوبتلو اولان وجه معاشه دينور يقال عيش مترّح اى ضيق شديد وآرالق آرالق كسيلور اولان آز جه سيل صو ينه دينور (المترح) محسن وزننده شول كمسه يه دينور كه دائما معجب ومفرّح اولميوب مكدر اولان نسنه لرى كوروب ايشيدر اوله (تارح) آدم وزننده ابراهيم الخليل على نبينا وعليه صلوة الجليل حضرتلرينك پدرلرى اسميدر وآزر عموجه لريدر (الشحة) تانك ضمى وشين معجمه نك سكونيله جدّ معناسنه در كه حظ ونصيبدر بعض نسخه ده جدّ لفظى مكسورا مضبوط اولمغله سعى واهتمام ديمك اولور وغيرت وحميت معناسنه در قال الطرمّاح الشاعر * ملا بأنصاتم اعترته حمية * على تشحة من ذائد غير واهن * اى على حمية غضب وبونك اصلى وشحه ايدى واو تايه مبدل اولمشدر وتشحه جبن وخوف وفرق على قول حرد معناسنه در كه خشم وغضب ديمكدر وخبث نفس معناسنه در وحرص وطمع معناسنه در بونلرده اسمدر (التشح) فرح وزننده مذكر اولنان معنالرك مجموعندن مصدردر مؤلف مسامحه اوزره سرد ايلمشدر (الاتشح) احمر وزننده آنلردن صفتدر يقال رجل اتشح اى متصف بالتشح (التفاح) رمّان وزننده فواكهدن الما يه دينور فارسيده
٧٢ سيب دينوركه تركيسى الما ايله همشماردر وبو نفحه دن مأخوذ دركه رائحهٔ طيبه يه دينور (المتفحة) مزرعه وزننده الما لق اولان يره دينور (التفاحتان) تثنيه بنيه سيله بدنده ايكى اوجه ده اولان اويلق باشلرينه اطلاق اولنور كما الماجق تعبير اولنور هر برينه تفاحه دينور (التوح) لوح وزننده متهيئ وآماده اولمق معناسنه در يقال تاح له الشيء يتوح توحا اذا تهيأ (التيح) تانك فتحى وياتك سكونيله بودخى متهيئ وآماده اولمق معناسنه دركه واوى ويائى اولور يقال تاح له الشيء يتيح تيحا اذا تهيأ مصباحده سهل وتيسر عبارتيله مفسر اولمغله مآللرى بردر وتيح ايكى طرفه ميلان ايده رك يورمك معنــاسنه در يقال تاح فى مشيته اذا تمايل (الاتاحة) افاده وزننده تهيئه قلمق معنــاسنه دريقال اتاحه الله فاتيح اى هيأه فتهيأ وتهيئهٔ الهيدن مراد تقدير اولمغله امهات سائره ده تقدير ايله مفسردر * مؤلف دخى متاح معناسنده تصريح ايدر (المتيح) منبر وزننده شول فضول كمسه يه دينوركه اوزرينه لازم اولميان بيهوده وما لايعنى يه دائما تعرض ايدر اوله على قول دائما بليه لره واقع اولان كمسه يه دينور وشول آته دينوركه شوق ونشاطندن برى اوته جولان وميلان ايده رك يورر اوله (التياح) شداد وزننده و(التيحان) تانك كسر ومديله و(التيحان) تانك كسرى وياى مشدده نك فتحيله بونلرده متيح معنالرينه در (المتياح) محراب وزننده كثير الحركه اولوب دائمــا ناسزا ايشلره تعرض ايدن فضول وكستاخه دينور وامر مقدر معناسنه در (المتاح) مباح وزننده بودخى امر مقدر معناسنه در يقال امر متاح ومتاح اى مقدر (ابو التياح) شداد وزننده تابعيندن يزيد الضبعى كنيه سيدر انس بن مالكدن روايت ايلمشدر فصـــل الثاء المثلثة * (الثحثحة) زلزله وزننده شول بوغوق سسه وخرلدى يه دينوركه بوغازك اوجنده كوچك دلك يانده ظهور ايدر * مؤلفك بياننه كوره اسمدر لكن شارحك تمثيلنه كوره مصدردر اول كونه صوتله سسلنمك معناسنه در يقال فى صوته ثحثحة اى فيه بحة عند اللهاة (الثحثاح) ثانك فتحيله ثحثاث معناسنه دركه ذكر اولندى يقــال قرب ثحثاح اى ثحثاث (الاثعنجاح) افعنلال وزننده يغمور متمادى برى برى اوزره باغمقله سيل اولوب آقمق معناسنه در يقال اثعنجح المطر اذا سال وكثر وركب بعضه بعضا * فصـــل الجيم * (الجبح) جيمك فتحى وبانك سكونيله قرعه وقار توغندن آشيق آتمق معناسنه دركه بزم ديارلرده شش اوينامق تعبير اولنور يقال جبح القوم بكعابهم جبحا من الباب الاول اذا رموابها لينظروا ايها يخرج فائزا وجبح جيمك حركات ثلاثيله آرى قسمنك بال يايدقلرى قوغانه دينور جمعى اجبح كلور افلس وزننده واجباح كلور (الجح) جيمك فتحى وحانك تشديديله برنسنه يى يايوب دوشه مك معناسنه در يقال جح الشيء جحا من الباب الاول اذا بسطه وجح اكل البطيخ معناسنه در كاسيذ كر يقال جح الرجل اذا اكل الجح (الجح) جيمك ضميله بورشق كوجك قاونه على قول اول كونه ابو جهل قربوزينه دينور (الاجحاح) همزه نك كسريله حامل قسمنك وضع حملى قريب اولمغله قرنى بيومك معناسنه در يقال اجحت المرأة اذا حملت فاقربت وعظم بطنها وبو ماده فى الاصل يرتجى جانورلر بروجه مذكور اولمسنه مخصوص اولوب بعده تعميم اولنمشدر (المجح) آندن اسم فاعلدر صفت خاصه در ومنه الحديث * ان كلبة كانت فى بنى اسرائيل مجحا فعوى جراؤها فى بطنها * (الجحجب) غيغب وزننده و(الجحجاح) ثحثاث وزننده برقومك سيد وذيشاننه دينور جمعى جحاجح وجحاجحه وجحاجيح كلور وجحجح ناكس وبى مروت شخصه دينور فسل معناسنه (الجحجح) هدهد وزننده ايرى جثــه لو قوچ قيونه دينور (الجحجحة) زلزله وزننده برخصوصك نهايتنه بالغ اولمغه سعى وابتدار ايلمك معناسنه در يقال جحجح الرجل الشيء اذا استقصاه وبادر اليه وبرنسنه دن فارغ اولوب كيرو طورمق معناسنه در يقال جحجح عن الامر اذا كف عنه وبرنسنه دن قورقغله چكنلوب كيرو دونمك معناسنه دريقــال جحجح عن القرن

تعريب

اذا نكص (جح جح) جيملرك فتحى وضمى وحالرك سكونيله قيون قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر (المجدح
تمبروزننده سو يق يعنى قاوه ديدكلرى قاورلمش بغدايى يا اونى ازوب بولايوب قارشديره جق كوجك طوقمه
دينور ومجدح منازل قردن دبران ديدكلرى منزله دينور على قول بركوجك يلدز اسميدر كه دبران ايله ثريا ميانندهه
اولور و بو معناده ميمك ضميله ده لغتدر ❊ شارحك بيانته كوره قول اول ارجحدر وذكر اولنان دبران ديدكلرى يلدزلر
جمله نجومدن نصكره طلوع ايدرلر ولهذا مجدح وحادى النجوم دخى ديرلر حادى سوريجى ديمكدر وآنلر ثور برجنده
بش يلدزدركه سنلم الثور دخى ديرلر ايلرك يكرمى التيسنده طالع اولوب سقوطى تشرينده اولور انتهى ومجدح
دوه يه مخصوص برنوع تمغا اسميدر كه اويلقلرينه باصيلور (الاجداح) همزه نك كسريله دوه نك اويلغنه مجدح
ديدكلرى تمغاى مذكور باصمق معناسنه دريقال اجدح الابل اذا وسمها بالمجدح وقاودى صو ايله ازوب بولامق
معناسنه دريقال اجدح السويق اذا لته (المجاديح) ميمك فتحيله انوآء معناسنه دركه رقباسى اولان كواكب
طلوعنده ساقط اولان كواكبه دينورنته كه نوء ماده سنده بيان اولندى ❊ شارح ديركه مفردى مجدح درمنبروزننده
ياء اشباع اولنمشدر يقال ارسلت السماء مجاديح الغيث اى الانوآء (المجدوح) ميمك فتحيله فصد اولنمش دوه نك
قانته دينوركه زمان جاهليتده صقليوب خط ايامنده آنى بعض مخلوطاتله تناول ايدرلر ايدى (الجدح) مدح وزننده
سو يق صو ايله قارشدروب بولامق معناسنه دريقال جدح السويق جدحا من الباب الثالث اذا لته (الاجتداح
افتعال وزننده جدح معناسنه دريقال اجتدح السويق بمعنى جدحه (التجديح) تفعيل وزننده برنسنه يه برشئ
بيلاشدرمق معناسنه دريقال جدّحه تجديحا اذا الطخه (المجدّح) معظم وزننده صوقاتلمش نسنه يه دينوريقال
شراب مجدّح اى مخوّض (جدح) كسرتيله بكى قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر (المجداح) محراب
وزننده ساحل بحر معناسنه دركه ذكر ياليسيدر و بو مجازدر جدح سو يق معناسندندر (الجرح) جيمك فتحى وراءنك
سكونيله ياره لمق معناسنه د ريقال جرحه جرحا من الباب الثالث اذا كلمه وكسب وكار ايلمك معناسنه استعمال
اولنوريقال جرح الرجل اذا اكتسب اساسك بيانته كوره بو معنا مجازدر تأثير جارحه دن مستعار اولمغله اعمال يد
ورجل ايله اولان اكتسابه مخصوصدر عوامل اولان ايدئ وارجل انسانه جوارح اطلاقى دخى مكسوبده تأثير
ايتديكى علاقه سنه مبنى در و بركسه يه قدح وطعن ياشتم ايله زباندرازلق ايدوب دلازار ايلمك معناسنه استعمال
اولنوركه جراحات سناندن اشد اولور يقال جرح فلانا اذا سبعه وشتمه وحاكم شاهدك كذب ياخود فسق مقوله سى
تهمتدن ناشى عدالتنى اسقاطيله شهادتنى رد ايلمك معناسنه مستعملدريقال جرح القاضى شاهدا اذا اسقط عدالته
وجرح ياره لنمق معناسنه دريقال جرح الرجل جرحا من الباب الرابع اذا اصابته جراحة وشاهد مردود الشهاده
اولمق معناسنه دريقال جرح الشاهد اذا جرحت شهادته (التجريح) تفعيل وزننده بو دخى ياره لمق معناسنه در
كثرتى ياخود شدتى متضمندر يقال جرّحه تجريحا بمعنى جرحه (الجرح) جيمك ضميله اسمدر ياره يه دينور جمعى
جروح كلور وندرت اوزره اجراح كلور (الجراح) كتاب وزننده جراحه نك جمعيدر كه بو دخى ياره يه دينور (الجريح
امير وزننده ياره لو مجروح معناسنه در مذكر ومؤنثه وصف اولور زيرا فعيل بمعنى مفعولدر يقال رجل وامرأة جريح
اى مجروح جمعى جرحى كلور قتيل وقتلى كبى (الاجتراح) افتعال وزننده بو دخى اعمال جوارحله اكتساب ايلمك
معناسنه دريقال اجترح الرجل اذا اكتسب (الجوارح) جارحه نك جمعيدر كواسب معناسنه در مكسوبده تأثيرى
علاقه سيله بو مناسبتله قصراق آنلره اطلاق اولنور تا جله اصحابنه كسب مال ايلدكلريچون وكسب وكار ايلكده
آلت اولان اعضاء انسانى يه اطلاق اولنوركه مراد ايدى وارجلدر ❊ مترجم ديركه آغزده داخلدر زيرا بعض قوّالر
لطيفه — سوز صاتوب الجه قزانورلر ندماى كباركبى وتعيينجى يشتلرك كونلرى دخى داخلدر مدخول اولديغى كبى وشكارى
اولان يرتجى قوشلره وجانورلره دخى جوارح اطلاق اولنور وعربلر هذه الناقة والاتان من جوارح المال ديرلر
شابة مقبلة الرحم معناسنه يعنى كنج اولمغله طوغروب اصحابنه كسب مال ايدن دوابدندر و بو معناى اسبقدن
شعبه در (الاستجراح) عيب وفساد يعنى معيوب وفاسد اولمغله جرح ورده مستحق اولمق معناسنه دريقال استجرح
الشئ اذا صار معيوبا وفاسدا (الجرّاح) شداد وزننده بررجل علميدر (الجردحة) دحرجه وزننده ❊ مؤلف ديركه
ظن ايدرمكه يون اوزاتمق معناسنه دريقال جردح عنقه كانه اطاله ❊ شارح ديركه بو لغتى فرّاء ذكر ايدوب
معناسنى تفسير ايلامشدر اكا بناء مؤلف ظن ايله تفسير ايلمشدر (الجرداح) و(الجرداحة) جيملرك كسريله بلشى
سيور بجه تپه لره دينور باشى يومرى اوليوب سو بو وسيورى اولان كمسه يه مجردح الرأس اطلاقى اكا تشبيهله در
(الجزح) جيمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله بركسه برنسنه يه ايلشميوب طوغرى كندى ايشنه كتمك معناسنه دريقال

بجزح الرجل جزحا من الباب الثالث اذا مضى لحاجته وعطيهٔ كثيره ويرمك على قول بركسه يه طانشمیه رق خود بخود ويرمك معناسنه در يقال جزح الرجل لفلان اذا اعطاه عطاء جزيلا او اعطى ولم يشاور احدا وآهو وجيران قسمنى ياغنه كيرمك معناسنه در يقال جزحت الظباء اذا دخلت كناسها ويپراق سلكمك ايچون اغاجه اورمق معناسنه در يقال جزح الشجر اذا ضربه ليحت ورقه وكندى مالندن برآخر آدمه برمقدار بولوب ويرمك معناسنه در يقال جزح له من ماله جزحة اى قطع له قطعة وجزح وبركوبه اطلاق اولنور عطيه معناسنه كه وصف بالمصدردر يقال اعطاه جزحا جزيلا اى عطية كثيرة (الجزحة) حمزه وزننده مالدن برقطعه يه دينور (الجزح) جبل وزننده والجزح) كتف وزننده رأى و شد وكياست درجه سنه بالغ اولان اوغلانه دينور يقال غلام جزح وجزح اذا انطس ونكايس (جعطح) كسرتين وحائك سكون اوزره بناسيله قرى معناسنه مستعملدر كه قراردن امر حاضر مؤنثدر طور ديمكدر بوكلمه بى لجن يكى صاغان كسه يكى سركشلك ايلدكده تكلم ايدرلر على قول كوجك ديشى قوزيلره ديرلر يكى يه ديغز (الجلح) جيمك فتحى ولامك سكونيله طوار اغاجك يوقرى داللرينى كيروب قبوقلرينى صويمق معناسنه در يقال جلح المال الشجر جلحا من الباب الثالث اذا رعى اعاليه وقشره (الجوالح) جوارح وزننده قارغى قامشلرك وحصير اوتلرينك باشلرندن پنبه كبى اوچوب كيدن نسنه لره دينور جالحه مفرديدر تركيده توزاق تعبير اولنور (المجالحة) مكالحه وزننده ومراد فيدر كه زغشوب بدچهره اظهار ايلمكدر كه مكاشفه معناسندن مأخوذدر يقال جالحه اى كالحه وبر ايشى آچقلق معناسنه در يقال جالح بالامر اذا جاهره وعداوتى عيان ايلك معناسنه دركه آچقدن دشمنلك ايلمكدر تقول جالحنى فلان اى كاشفنى بالعداوة ومكابره معناسنه در يقال جالحه اذا كابره (المجالح) اسم فاعل بنيه سيله ارسلانه اطلاق اولنور وقيش ايامنده سود ويرراولان ناقه يه اطلاق اولنور قوت وغزارتى كشف ايلديكيچون جمعى مجاليح كلور ومجالح شول قحط وغلاسنه لرينه اطلاق اولنور كه طوارلرى هلاك ايدر اوله (المجلاح) مفتاح وزننده شول جلادتلو طيانقان ناقه يه دينور كه قوراق سنه لره تحمل ايدوب سودينى چكمز اوله (الجلح) فتحتينله باشك ايكى جانبنده قيل اثرى اولمامق وجه اوزره كل اولمق معناسنه دركرك خلقى وكرك عرضى اولسون يقال جلح الرجل جلحا من الباب الرابع اذا صار منحسر الشعر من جانبى رأسه اول رجله اجلح دينور زمخشرى باشنك اوكنده قيل اولميان ايله ومنيرى باشنك اوكنك ايكى طرفنده قيل اولميانله تفسير ايلمشدر (المجلح) محدث وزننده اكول كسه يه اطلاق اولنور قابى كل باشه دوندرديكيچون يقال رجل مجلح اى اكول (المجلح) معظم وزننده اكل اولنمش نسنه يه اطلاق اولنور الاجلح) احمر وزننده باشى وجه مذكور اوزره كل اولان كشى يه دينور وتپه سى قبه لو اولميوب مسطح اولان قوچى يه ومحفه يه اطلاق اولنور واطرافنده قورقولق تعبير اولنان ديوارى اولميوب كشاده اولان طامه اطلاق اولنور كه كاركير بيوتده اولور يازسو سمنده كيجه طاملرده ياتارلر قال الشارح وفى الحديث ❊من بات على سطح اجلح فلا ذمة له❊ اى على سطح لم يحجر بجدار (الجلح) جيمك ضميله سكر وزننده بوينوزسز صغرلره اطلاق اولنور يقال بقر جلح اى بلاقرون كرچه مؤلف وزن مذكور ايله تقييد ايلمشدر لكن امهات سائره ده جيمك ضمى ولامك سكونيله مضبوطدر كه اجلح وجلحاء كلمه لرندن جمعدر يقال ضأن اجلح وبقرة جلحاء وبقر جلح (الجلاح) غراب وزننده اوكنه نه كلورسه سپوروب كوتورر اولان سيل صوينه اطلاق اولنور يقال سيل جلاح اى جراف (التجليح) تفعيل وزننده برشيئه تصميم همت ايله اقدام ايلمك معناسنه در يقال جلح عن الشئ اذا اقدم عليه وصمم وبريجى جانور برنسنه اوزره حمله وهجوم ايلمك معناسنه در يقال جلح الاسد على القوم اذا حمل عليهم (الجلواح) جيمك كسريله ارض واسعه يه دينور (جلحاء) صحراء وزننده بغداد قضاسنده برقريه وبصره ترابنده برموضع آديدر (الجلحاءة) جيمك كسريله قطعا نسنه انبات ايلميان كل يره دينور (الجليحه) جيمك فتحيله اعراب قسمنه مخصوص برنوع طعامدر كه صافى ياغه سود صاغوب قارشدررلر كوره مزكبى اولمغله اكل ايدرلر (الجليحاء) غبيراء وزننده غنى قبيله سنه مخصوص بركونه شعار وعلامتدر كه شبخونده يرى برينى آنكله ادرك ايدرلر (الجلحة) دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در ميمى زائده در يقال جلمح رأسه اذا حلقه (الجلنح) زبرج وزننده آفت وداهيه يه دينور وزشت وبدلقا قوجه قارى يه دينور (الجلادح) علابط وزننده اوزون شيئه دينور جمعى جلادح كلور جيمك فتحيله جوالق وجوالق كبى (الجلندح) سمندل وزننده بغايت قبل وناتراش وناسازكسه يه دينور (الجلندحة) جيمك ضميله قوى وشديد وطيانقان اولان ناقه يه دينور اركك نه اطلاق اولنمز يقال ناقة جلندحة اى صلبة شديدة (الجمح) جيمك فتحى وميمك سكونيله و(الجموح) قعود وزننده و(الجماح) جمال وزننده راكبى ضبطه قادر اولمامق وجهيله آت سركش وباشى سرد اولوب راكبنى اسلمز اولمق معناسنه در يقال جمح الفرس جمحا وجموحا وجماحا من الباب الثالث اذا اعتز فارسه وغلبه وخاتون مطلقه دكل ايكن زوجندن اذنسز

اقربالسی خانه سنه کتمك معناسنه استعمال اولنور یقال جمحت المرأة زوجها اذا خرجت من بیته الی اهلها قبل
ان یطلقها وشتاب وسرعتله کتمك معناسنه دریقال جمح الرجل اذا اسرع وآشق اویناین چوجق برآشقله آخر
آشغی اوروب یرندن آیرمق معناسنه دریقال جمح الصبی الکعب بالعکب اذارماه حتی ازاله عن مکانه (الجموح
صبور وزننده باشی پك سرد یاوز آته دینوریقال فرس جموح اذا کان یعتز فارسه و یغلبه وجموح اسمادندر ومسلم
بن عمروالباهلی فرسنك اسمیدر وجموح کندی هوس وهواسنه تابع اولوب اصلا نصح وتربیه ایله ردومنعی قابل اولمیان
کمسه یه اطلاق اولنور یقال رجل جموح اذا کان یرکب هواه فلا یمکن رده (الجماح) رمان وزننده جنکدن منهزم
اولمش عسکره اطلاق اولنور که رد وارجاعلری ممکن اولمز جامح مفردیدر وجماح اسم اولور تعلیم اوقنه دینورکه
تمرنسز اولوب واوجی فندق کبی طوپالی اولورنشاندن کیرومردود اولور وملاعب اطفالدن شول ملعبه یه دینورکه
براغاج اوجنه سنه میوه قصدروب آنکله بیلدرنده لعب ایدرلر وشول نباته دینورکه حلی وصلیان دیدکلری اوت کبی
اطرافنده یومشق قلچقلری وخوشه طرزنده پوسکللری اوله خلاصه سی تازه انکنارشکلنده اوله جمعی جمامیح کلور
وبعض اشعارده ضرورت ایچون جماح کلمشدر (جماح) کتان وزننده و(جمیح) زبیر وزننده و(جمح) زفر وزننده
اسماء رجالدندر وجمیح زبیروزننده آلت تناسله دینور وجمح زفر وزننده بنونمیر یوردنده برطاغك آدیدر (جمح) جیمك
کسریله اسامیدندر عبدالله بن جمح برشاعرعبقسی دریعنی عبد القیس قبیله سندندر (الجنوح) قعود وزننده
میل ایلمك معناسنه دریقال جنح الیه جنوحا من الباب الثالث والاول والثانی اذامال الیه و برآدمك قولنه طوقنمق
معناسنه دریقال جنح فلانا اذا اصاب جناحه وکیجه ظهور ایلمك معناسنه دریقال جنح اللیل اذا اقبل ودوه یی آغر
یوك باصمقله کگرکی شکست اولمق معناسنه دریقال جنح البعیر علی بناء المجهول اذا انکسرت جوانحه لثقل حمله
الاجتناح) افتعال وزننده بودخی برشیئه یاخود برطرفه میل ایلمك معناسنه دریقال اجتنح الیه بمعنی جنح
واجتناح فی السجود مصلی سجده ده ایکی اللرینك آیه لرینه چوکوب قوللرینی یره فرش ایلیه رك یردن یوقریجه
دیرسکلرینی رفع ایدوب و بغلنك ایکی طرفنه قصدرمیه رق قولتقلرینی قوغوشیجه طوته رق بعینه قناد شکلنده
طوتمق معناسنه درکه بووضع اوزره امر شرعی صادراولمشدر یقال اجتنح الساجد اذا اعتمد علی راحتیه مجافیا
للذراعین غیر مفترشهما وناقه سرعتله یوریمك علی قول شدت سرعت واندفاعندن آیاقلری کوکسنه طوقنه رق
طورطوب دیوشورلمش کبی اکسه سی اوکنه طیانمق وجه اوزره یلمك معناسنه دریقال اجتنحت الناقة اذا اسرعت
اوکان مؤخرها مسندا الی مقدمها لشدة اندفاعها وآتده اجتناح دائما بریانه طوغری میل واعتماد ایده رك
سکرتمسندن عبارتدرکه تك دیزکین دیدکلری آت کبی که کیمی صاغنه وکیمی صولنه اعتماد ایده رك سکردریقال
یجتنح الفرس اذا کان حضره واحدا لاحد شقیه یجتنح ای یعتمد علیه فی حضره (الاجناح) همزه نك کسریله
بودخی میل ایلمك معناسنه دریقال اجنح الیه اذا مال وبرنسنه یی اماله قلمق معناسنه دریقال اجنحه اذا اماله
الجوانح) جانحه نك جمعیدر کوکس تخته سنك آلتنده اولان ایکی طرفلو کوجك قبرغه کیکلرینه دینورکه کگرك
تعبیر اولنور اوجلری اکریجه اولدیغی باعث تسمیه در ومنه یقال هذا امر تنقض منه الجوانح وهی الضلوع تحت
الترائب ممایلی الصدر (الجناح) جیمك فتحیله قوشك قنادینه دینور وانسانك الرینه اطلاق اولنور جمعی اجنحه
کلور واجنح کلور افلس وزننده کذلك انسانك بازولرینه وقولتقلرینه اطلاق اولنور و برنسنه نك برجانبنه اطلاق
اولنور مثلا دره نك ایکی جانبنه جناحی الوادی اطلاق اولنور و برشیئك نفس وحقیقتنه اطلاق اولنور یقال
جناح الشیء ای نفسه وقناد شکلنده انلو و یصی دیزلمش ایجو دیزیسنه دینورکه آویزه ایدرلر علی قول مطلقا
نظام واحد اوزره دیزلمش دیزی یه دینور وکنف وحمایه و پناه معناسنه استعمال اولنور یقال فلان فی جناح فلان
ای فی ذراه وکنفه وحمایته و برشیئك سمت وناحیه سنه اطلاق اولنور و برنسنه نك برطائفه سنه و بربلوکنه اطلاق
اولنور و بونده جیمك ضمیله ده جائزدر و پنجره یه اطلاق اولنور یقال اشرع فلان جناحا الی الطریق ای روشنا
ومنظرا وجناح حوفران بن شریك نام کسه نك فرسی اسمیدر کذلك بنوسلیم جماعتنده برفرس ومحمد بن مسلمة
الانصاری وعقبة بن ابی معیطك فرسلری آدیدر و بر رجل اسمیدر وجناح سیاه چهره عورته اطلاق اولنور وعربلر
جناح کلمه سنی بعض کنایه واستعاره وجهیله استعمال ایدرلر مثلا وطنلرندن مفارقت ایدوب کتدیلر دیه جك یرده رکبوا
جناحی الطائر دیرلر فارقوا اوطانهم معناسنه و برکسه برخصوصده بغایت جد وسعی واقدام ایلسه رکب جناحی
النعامه دیرلر وسفر اراده سنده یز دیه جك یرده نحن علی جناح السفر دیرلر (جناح جناح) مکررا یکی قسمنی صاغمق
ایچون چاغرمقده تکلم اولنور سیاه خاتون معناسندن مأخوذدر (ذوالجناحین) ایکی قناد صاحبی دیمکدر جعفر بن

ابن ابي طالب رضي الله عنه حضرتلرينك قتلنديلر رجليري كبي ... قطع اولندقده زوم ايله ... ايدوب ايكي قوللرى
بريده اولدقده معسكره شهيدا طارروح برفتوحلرى جانب عرش برشه پريده اولمغله حضرت رسول اكرم صلى الله
عليه وسلم حقلرنده ✽ ان الله قد ابدله بيديه جناحين يطير بهما في الجنة حيث يشاء ✽ بيورملريله ذوالجناحين ايله ملقب
اولديلر (ذوالجناح) اذوآء تعبيراولنان ملوك يمندن شمر بن لهيعة الحميرى لقبيدر (الجناح) جيمك ضميله كناه واثم
معناسنه درطريق حقدن باعث ميل اولديغيچون يقال لاجناح عليه اى لااثم ✽ شارح ديركه بعضلر جناح كلمه
لفظندن معربدرديدى لكن مرجوحدر (الجنح) جيمك كسريله بودخى جانب وجوره وكنف وحمايه وناحيه
معنالرينه در وجنح الليل كيجه دن برطائفه ومقداره اطلاق اولنور ميل وذهابي ايچون وبونده جيمك ضميله دخى
جائزدر يقال مضى جنح من الليل اى طائفة منه وجنح بر رجل اسميدر (الجناح) كتان وزننده برسراى عظيم آديدركه
ابومهديه نام كمسنه ظاهر بصره ده بنا ايلمشيدى (التجنح) تفعل وزننده اجتناح كبى بودخى مصلى سجده ده قوللرينى
ياتورمبوب وصقشدرميوب قناد طرزنده طوتمق معناسنه درتنه كه تصوير اولنسدى يقال تجنح الساجد بمعنى اجتنح
جنادح) علابط وزننده ابن ميمون دركه اصحابندر مصر قضنده بولنمشدر (الجوح) جيمك فتحى وواوك سكونيله
قريوزه دينور بطيخ شامى كبى وجوح مصدراولور استيصال وجهيله هلاك ايلمك معناسنه يقال جاحتهم السنة
تجوح جوحا اذا اهلكتهم واستأصلتهم ويولدن صاپمق معناسنه در يقال جاح الرجل اذا عدل عن المحجة (الاجاحة)
همزه نك كسريله و (الاجتياح) افتعال وزننده بونلرده استيصال وجهيله هلاك ايلمك معناسنه در يقال اجاحوهم
واجتاحوهم اى اهلكوهم واستأصلوهم (الجائحة) رايحه وزننده دواب ومواشى قسمنى اهلاك واستيصال ايليان آفت
وشدته دينور يقال جاحتهم الجائحة (المجوح) منبر وزننده هرشيئى استيصال وجهيله هلاك ايدن نسنه يه دينور (الجاح)
پرده يه دينور ستر معناسنه اصلى جايح ايدى مستورى بالتمام ستر ايلديكيچون اطلاق اولندى (الاجوح) اجوف وزننده
مطلقا واسع نسنه يه دينور جمعى جوح كاور جيمك ضميله (التجويح) تفعيل وزننده اياغى طاشرقدوب فرسوده قلمق
معناسنه درتقول جوحت رجلى اى احفيتها ✽ فصـــــل الحاء المهملة ✽ (الحدحة) عتله وزننده بودور خاتونه
دينور يقال امرأة حدحة اى قصيرة (الحر) حانك كسرى وراءنك تخفيف وتشديديله و (الحرة) هايله خاتونك فرجنه
دينور بونلرك اصلى حرح ايدى آخرده حا ايله روسى فرجى كبى كثرت استعمالدن تخفيف اولندى جمعنده اصلى
اوزره احراح دينور وحرون دينور لدون ومئون كبى ونسبتنده حرى دينور وحرحى دينور حانك كسرى وراءنك
فتحيله بدوى وعدوى كبى وحرح دخى ديرلرسنه ديدكارى كبى وسته بيوك فيچلى ديمك اولمغله حرى وحرحى كه
منسوبلردر فرجى بيوك خاتون ديمكدر وحرح كه كتف وزننده در فرج دوشكونى اولان نابكاركسه يه دينور يقال
رجل حرح اى حريص على الحر (الحرح) جرح وزننده خاتونك فرجنه طوقنمق معناسنه در يقال حرح المرأة حرحا
من الباب الثالث اذا اصاب حرها (المحروحة) فرجنه طوقنلمش خاتونه دينور (حنح) حانك كسرى ونونك سكونيله
قيون وكچى قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر (الحيحاء) حانك كسريله بركلمه دركه كتب صرفده حاحيت
حيحاء عبارتيله تمثيل اولنوب لكن تفسير معناسنه تعرض ايلمديلر واخفش ديديكه بونك عاعيت عيعاء وهاهيت هيهاء
كلمه لرندن غيرى نظيرى يوقدر ✽ شارح ديركه حيحاء مفاعله دن مصدر ثانيدر عيعاء وهيهاء كبى اصواتدن متصرفدر
عيعاء قيون قسمنى عى عى ديه رك سورمك وهيهاء كه همزه ايله هأهأه دخى دينوردوه يى علف يمكه هى هى ديو چاغرمق
ياخود هأهأ ديو سورمكدن حكايه اولمغله حيحاء دخى تكه يى ياخود حمارى صويه چاغرمقدن حكايه در ✽ نته كه مؤلف
ماده لرنده بيان ايلمشدر ✽ فصـــــل الدال ✽ (التدبيح) تفعيل وزننده ركوع هيئتنده ارقه يى بسط ايدوب باشى
اشاغى يه طوغرى يك اكمك معناسنه در يقال دبح الرجل تدبيحا اذا بسط ظهره وطأطأ راسه وبو حمارطوروشيدر
ومنه الحديث ✽ نهى ان يدبح الرجل في الركوع كما يدبح الحمار ✽ وذليل اولمق معناسنه در يقال دبح الرجل اذا ذل ومنار
ويرالماسى طپراق آلتنده قبارمغله طپراق طومالوب قالقمق معناسنه در يقال دبحت الكمأة اذا انتفخت عنها الارض
وماظهرت بعض نسخه ده انتفخ عنوانده اولمغله تذكيرى تراب اعتباريله اولور وتدبيح بركسه دائما خانه سنه ملازم
اولوب تقاعد سپاهيسى كبى طشره چيقمز اولمق معناسنه در يقال دبح الرجل في بيته اذا لزمه فلم يبرح (الاندباح) انفعال
وزننده تدبيح ايله معناى اولده مرادفدر (الدبيح) سكين وزننده احد وفرد معناسنه در يقال ما بالدار دبيح اى احد
وجمله دبيح دخى بومعنايه در ومقام نفيه مخصوصلردر (المدبحة) محدثه وزننده ارقه سى قنبورلنمش قوملغه اطلاق
اولنور يقال رملة مدبحة اى حدباء جمعى مدابح كلور ✽ كرچه مؤلفك وشارحك ضبط وتقييدلرى اوزره ثبت اولندى
لكن وزن مزبورك جمعى قياسه مخالفدر وعربلرك اكل ماله بابدح وديدح قوللرى بدح ماده سنده بيان اولندى

(الدح) دالك فتحى وحانك تشديديله برنسنه يى طپراغه كومووب صاقلمق معناسنه در يقال دح الشئ فى الارض دحا
من الباب الاول اذا دسها وجماع ايلك معناسنه در يقال دح المرأة اذا نكحها اى جامعها و بو كسه يى فا قوپ
قتنى اوزره بره بيقمق معناسنه در يقال دح فلانا اذا دفع فى قفاه و بو معنادندر كه عربلر دعها معها ديه جك يرده دحا
دحا ديرلر يعنى اول خاتونك موجودى و يدر عهده سى اولان اموال واشياسيله ترك وفراغت قيل ☼ شارح ديركه اصلى
دعها معها اولمق دخى محتملدر لغت سعديه دعين حليه قلب اولنور ومجانست ايچون هاء دخى حايه قلب اولنمش اولور
(الاندحاح) انفعال وزننده برنسنه يايو انتوب بول اولمق معناسنه در يقال اندح الشئ اذا اتسع (الدحداح) و (الدحداحة)
دالرك فتحيله و (الدحدح) فدفد وزننده و (الدحادح) دالك ضميله و (الدحيدحة) تصغير بنيه سيله و (الدودح)
جوهر وزننده و (الدحدحة) دحرجه وزننده پك قيصه بويلو بودور كشى يه دينور (الدحوح) صبور وزننده ايرى
جثه لو تومند عورته وناقه يه دينور (دحندح) داللرك كسريله بر كوجك بوجك آديدر وصبيانه مخصوص بر لعب
اسميدر بر يكوب وضع معهود اوزره دحندح دحندح ديرلر بر ى خطا ايدرسه بر اياغى اوزره يدى كره سكرك دولانور
(دح دح) داللرك كسرى وحالرك سكونيله و (دح دح) حالرك تنوينلريله بر كلمه دركه برنسنه يى پك تقرير يله اقرار ايدن
كمسه يه سويلنور اقرار ايلدك من بعد ايسم اول چالمه فائده سى يوقدر موقعنده سويلرلر يقال للمقر دح دح ودح دح
اى اقررت فاسكت (الدودحة) حوقله وزننده سمورمك معناسنه در يقال دودح الرجل اذا سمن (الدرح) جرح
وزننده دفع ايلك معناسنه در يقال درحه درحا من الباب الثالث اذا دفعه (الدرح) فرح وزننده پك قوجه مق معناسنه در
يقال درح الرجل درحا من البــاب الرابع اذاهرم (الدرح) كتف وزننده آندن صفتدر مذكر ومؤنثه وصف اولور
يقال رجل وناقة درح اى هرمة (الدرحاية) دالك كسريله قرنى بيوك شيشمان بودوره دينور يقال رجل درحاية
اى قصير سمين بطين (الدربجة) دحرجه وزننده برقور قوسيبله سكردوب قاچمق معناسنه در يقال دربح الرجل
اذا عدا من فزع و باشى اشاغى يه پك اككله بلى قنبورلدوب بوكرلتمك معناسنه در يقال دربح الرجل اذا حنى ظهره
وطأطأ رأسه وتذلل ايلك معناسنه در يقال دربح فلان اذا تذلل (الدردح) زبرج وزننده برشيئه دوشكون حريص
اولان كمسه يه دينور و پك پيرفانى اولان عجوزه كذلك رجله دينور تذكير وتأنيثى مساويدر يقال شيخ وعجوز دردح
اى هم (الدردحة) هاييله طول وعرضى برابر اولان عورته دينور كه قبلو بغه هيئتنده اولور جمعى درادح كلور وشول
ناقه يه دينور كه پك قوجه لقدن بالجمله ديشلرى كيدوب چنه سى چنه سنه يابشمش اوله (الدلح) دالك فتحى ولامك
سكونيله انسان وحيوان آغر يوك آلتنده آديملرى آچه ميوب خرده خرده امكليه رك يوريمك معناسنه در يقال
دلح الرجل وغيره دلحا من الباب الثالث اذا مشى بحمله منقبض الخطو لثقله (الدلوح) صبور وزننده يغمورى چوق
بلوده دينور يقال سحابة دلوح اى كثيرة الماء جمعى دلح كلور ضمتينله قدوم وقدم كبى (الدالح) بودخى اول معنايه در
يقال سحاب دالح اى كثير المــاء جمعى دلح كلور ركع وزننده ودوالح كلور كواهل كبى (التدالح) تفاعل وزننده
ايكى كسه براغر شيئه براغاچ گچروب برابرجه كوتورمك معناسنه در صريق حماللرينك فچى وياغ يدكى
كوتوردكلرى كبى يقال تدالحاه فيما بينهما اذا حملاه على عود (دولح) جوهر وزننده برخاتون آديدر (الدلخ)
صرد وزننده چوق تراين آته دينور يقال فرس دلخ اى الكثير العرق (الدلبحة) دربجه وزننده ومرادفيدركه
باشنى اكوب بلنى قنبورلتمق معناسنه در يقال دلبح الرجل اذا حنى ظهره وطأطأ يعنى رأسه (التدميح) تفعيل وزننده
باشنى اشاغى يه پك اككك معناسنه در يقال دمح الرجل تدميحا اذا طأطأ رأسه (الدمحمح) سفرجل وزننده يوالق
دوزنسنه يه دينور طوب كله سى كبى (الدملحة) دحرجه وزننده ومرادفيدركه يوارلمق معناسنه در يقال دملح الحجر
اذا دحرجه (الدملحة) دالك وميمك ضميله ايرى جثه لو اتنه طولو طقناز طوپاج خاتونه دينور (الدنوح) قعود وزننده
ذليل اولمق معناسنه در يقال دنح الرجل دنوحا من الباب الثــالث اذا ذل (التدنيح) تفعيل وزننده دنوح معناسنه در
(الدنح) دالك كسريله نصارى طائفه سنه مخصوص بر يصقليه آديدر ☼ شارح ديركه كرچه بونى عرب تكلم ايدرلر
لكن عربيتى مظنوندر ☼ مترجم ديركه لفظ مزبور سريانيدر كانون ثانينك آلتنجى كوننه دينور كه آنده نصارى طائفه سى
خاجلرينى صويه براقورلر واول كون يصقليه لرى اولمغله اكا اطلاق اولنور سريانيده طلوع معناسنه دركه مراد
اردن نهرندن طلوع حضرت عيسادر (الدنبح) سنبل وزننده بدخوى و بدمزاج كمسه يه دينور (الداح) راح
وزننده منقش چوجق اويجاغنه دينور كه آنكله چوجقلرى آويدوب اكلندررلر ومنه الدنيا داحة وهو نقش يلوح
للصبيان يعللون به و برقاچ قات قيتان مقوله سندن اورلمش بلازكه دينوركه نسوان بلكجلرينه گچررلر وخلوق
ديدكلرى طيبه دينوركه حجازده متعارفدر واكوز مقوله سنك صرتلرنده اولان آلاجه لغه وخطوط منقشه يه

دینور (الدوحة) حمزه وزننده اولو اغاجه دینور شجرهٔ عظیمه معناسنه جمع جنسی دوح كلور (الدوح) دالك فتحی و واوك سكونیله انسانك قرنی پیویوب اشاغی صارقق معناسنه در یقال داح بطنه یدوح دوحا اذا عظم بطنه واسترسل واغاج پیویوب اولولنمق معناسنه در یقال داحت الشجرة اذا عظمت (الدائحة) رائحه وزننده پیویوب اولولنمق اوزره اولان شجره یه دینور (الاندیاح) انفعال وزننده بودخی قرنی پیویوب اشاغی صارقق معناسنه در یقال انداح بطنه بمعنی داح (التدویح) تفعیل وزننده طاغتمق معناسنه در یقال دوح فلان ماله اذا فرقه (الدیحان) ریحان وزننده چكركه یه دینور جراد كبی ❊ فصل الذال المعجمة ❊ (الذبح) ذالك فتحی و بانك سكونیله و (الذباح) ذالك فتحیله یارمق معناسنه در یقال ذبح الشیء ذبحا وذباحا من الباب الثالث اذا شقه اصل معنای موضوعی بودر و برنسنه یی یاروب آیرمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذبحه اذا فتقه و بوغزلمق معناسنه در یقال ذبح الشاة اذا نحرها و بركسه نك صقالی چنه لرنده وآلت دوداغنك آلتنده بتیوب همان اككی آلتنده بوغازینه طوغری بتوب صارقق اولورسه ذبحت اللحیة فلا نادیر لركویا كه لحیه بچاق كبی یاخود اثر ذبح كبی بوغازنده نابت ونمایان اولمشدر اول كسه یه قورصاغندن صقاللو تعبیر اولنور ❊ مؤلفك بوراده فهو مذبوح بها قولی بو معنایه متعلقدر بها ضمیری لحیه یه راجعدر وذبح بوغمق معناسنه استعمال اولنور یقال ذبحه اذا خنقه وكوپ مقوله سنی یاروب دلمك معناسنه مستعملدر یقال ذبح الدن اذا بزله (الذبح) ذالك كسریله بوغزلنه جق حیوانه دینور قربانلق قیون كبی ❊ قال الشارح ومنه قوله تعالی وفدیناه بذبح عظیم ❊ وهو ما یذبح (الذبح) صرد وزننده و (الذبح) عنب وزننده برنوع منار آدیدر مر ادیاض نوعیدر وذبح صرد وزننده بیانها و چنه دینور جزر بری معناسنه و بر بشقه نبات آدیدر (الذبیح) امیر وزننده بوغزلنمش حیوان مذبوح معناسنه در فعیل بمعنی مفعولدر وغلبهٔ اسمیتی مؤنثنده هاء ادخالنی موجب اولمشدر وحج شریفده وقربان بیرامنده قربان ایلمكه صلاحیتی اولان حیوانه دینور كه بچاغه كلور حیوان تعبیر اولنور وذبیح اسمعیل علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك لقبلریدر قصه لری معلومدر ❊ انا ابن الذبیحین ❊ حدیثنده بری مشار الیه و بریسی حضرت رسول اكرمك پدرلری عبدالله بن عبدالمطلب جنابلریدر عبدالمطلبك اولادذكوری اولمامغله اون نفره بالغ اولدقده برینی قربان ایلك اوزره نذر وعهد ایلمشیدی بعده اولاده ظلوبه یه نائل اولوب او نجیسی عبدالله اولمغله نذرینه وفا ایلك جهتیله ذبح مراد ایلدكده بعض عقلاء دلالتیله اوزرده ایله قرعه ایدوب اونجی دفعه ده دوه اولمق اوزره ظهور ایلكله فداطریقیله یوز دوه قربان ایلدی بو ملابسه ایله كادخی ذبیح اطلاق اولندی (الاذباح) همزه نك وذال مشدده نك كسریله قربانلق قیون ایدنمك معناسنه در و بو افتعال بابندندر تاء افتعال ذاله قلب وادغام اولنمشدر یقال اذبح الرجل اذا اتخذ ذبیحا (التذابح) تفاعل وزننده ناس بری برینی ذبح ایلك معناسنه در یقال تذابح القوم اذا ذبح بعضهم بعضا (المذبح) مقتل وزننده اسم مكاندر بسملكاه معناسنه قناره تعبیر اولنور ویرده اولان شول یاریغه اطلاق اولنور كه برقارش مقداری اوله جمعی مذابح كلور (المذبح) منبر وزننده بوغزلیه جق بچاغه دینور (الذباح) رمان وزننده اباق پرمقلرینك ایچ یوزلرنده عارض اولان یاریقلره دینور كه بك الم و یرر و بونده غراب وزننده لغتدر (الذباح) غراب وزننده سمیتلو بر نبات آدیدر و بر وجع اسمیدر كه بوغازده حادث اولور كاسیذكر (المذابح) میمك فتحیله مذبحك جمعیدر كه اسم مكاندر ومذابح محرابلره ومقصوره لره كه نصاری معابدلرنده اولور ونصاری كنائسلرینه اطلاق اولنور محال قربت اولدقلریچون و بو اطلاق قبل الاسلام در (الذابح) دوه نك بیونك بصیلغندن بوغازی اوزره باصیلور برداغ یاخود برداغلغی اسمیدر وشول قیللره وتویلره اطلاق اولنور كه طماقله حلقومدن ذبح اولنه جق محلك ارالغنده نابت اولور (سعد الذابح) فلكده ایكی برآق كوكبدر كه منازل قمرندر میانه لری برذراع مقداری و برینك كویا كه بوغازنده بركوجك كوكب واردر كه كویا آنی ذبح ایدر شكلنده مرئی در (ذبحان) عثمان وزننده یمنده بر بلده در و برجماعت آدیدر واصحابدن عبید بن عمروك جدی اسمیدر (التذبیح) تدبیح وزننده ومرادفیدر كه ركوع هیئتنده باشی پك اشاغی یه اككك معناسنه در ❊ قال الشارح ومنه الحدیث انه علیه السلام نهی عن التذبیح فی الصلوة ❊ والمشهور بالدال المهملة كما ذكر (الذبحة) ذالك ضمیله همزه وزننده و (الذبحة) عنبه وزننده و (الذبحة) ذالك كسریله كسره وزننده و (الذباح) كتاب وزننده و (الذباح) غراب وزننده كه بو تكرار در بوغازده حادث اولور بر وجع آدیدر علی قول بعض اسباب عارضه سیله ماده سی قاندر كه بوغازده مجتمع اولمغله بوغاز شیشوب علیل خنق واهلاك ایدر و بو خناق انواعندن خناق كلبی دیدكلریدر (الذح) ذالك فتحی وحانك تشدیدیله ال ایاسیله اورمق معناسنه در یقال ذح فلانا ذحا من الباب الاول اذا ضربه بالكف وجماع ایلك معناسنه در یقال ذحها اذا جامعها و یارمق معناسنه در یقال ذح الحطب اذا شقه و برنسنه یی دوكوب خرد ایتمك معناسنه در یقال ذح

القلقل اذا دقه (الدحدحة) زلزله وزننده آدملری صیق صیق آتارق سرعتله یورمك معناسنه در یقال دحدح
الرجل اذا قارب خطوه مع سرعة وبل طپراغی توزیدوب صاورمق معناسنه در یقال دحدحت الریح التراب اذا سفته
(الذودح) کوکب وزننده بلی کوشك آدمه دینور که قبل الایلاج انزال ایدر اوله علی قول عنین وبی رجولیت اولانه
دینور (الدحذح) هدهد وزننده و(الدحذاح) خضخاث وزننده قرنی بیوك بودوره دینور و(الذراح) زنار وزننده
و(الذروح) قدوس وزننده و(الذریح) سکین وزننده و(الذروح) سفود وزننده و(الذروح) صبور وزننده
و(الذراح) غراب وزننده و(الذرح) قبر وزننده و(الذریحة) کنبسه وزننده و(الذرنوح) ذالك ونونك ضمیله
و(الذرحوح) ذرنوح وزننده و(الذرحرح) ذالك و رالرك فتحیله و رالرك ضمیله فعلعل وزننده ورای ثانیه نك تشدیدیله
لغتدر برقرمزی بوجك اسمیدر كه سیاه سیاه نقطه لری واردر ذباب كبی طیران ایدر وسمومدندر تركیده قدوز بوجكی
دیدكلریدر جمعی ذراریح كلور (الذرح) جرع وزننده طعامه ذكر اولنان بوجكی قاتمق معناسنه دركه تسمیم ایچون
ایدرلر یقال ذرح الطعام ذرحا من الباب الثالث اذا جعل الذراح فیه و برنسنه یی یله طوتوب صاورمق معناسنه در
یقال ذرح الشیء فی الریح اذا ذراه (التذریح) تفعیل وزننده بودخی طعامه قدوز بوجكی قاتمق معناسنه در یقال ذرح
الطعام بمعنی ذرح و بكی طولومی رایحه سی كیدوب طیب اولمق ایچون چامور ایله صوامق معناسنه در یقال ذرح الاداوة
اذا طلاها بالطین لتطیب رایحتها (الذریحی) وزیری وزننده بك قرمزی دیمكدر احمر لفظنی مؤكددر مادهٔ مذكوره دن
مأخوذدر یقال احمر ذریحی ای ارجوان (الذریح) امیر وزننده الحق طاغلره دینور هضاب معناسنه مفردی ذریحه در
هایله وذریح بارکك دوه آدیدر ابل ذریحیات اکا منسوبلردر و برجاعتك پدری اسمیدر و برجاعت آدیدر (ذریح) زبیر
وزننده حمیر قبیله سندن بر محدث آدیدر (الذرح) فرح وزننده بر شجر آدیدر آندن دوه یه سمر اتخاذ ایدرلر (ذرح) زفر وزننده
یزید السكونی نام شاعرك پدری اسمیدر (ذوذراریح) اذواء تعبیر اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر و بنو تمیم قبیله سندن
بر متعین سر كرده نك لقبیدر (المذرح) معظم وزننده صویی غالب اولان سوده و باله اطلاق اولنور یقال لبن وعسل مذرح
ای غلب علیه الماء (الذراح) سحاب وزننده صوقاتلمش سوده دینور یقال لبن ذراح ای ضیاح (اذرح) افلس وزننده كه
رانك ضمیله در شام الكاسنده جرباء نام قصبه یاننده بر بلده در ماینلری اوچ مرحله در دینلر غلط ایلمشدر نته كه جرب
ماده سنده بیان اولندی (التذقح) قافله تفعل وزننده بركسه یه بی اصل بر جرم وجنحه عزو واسناد ایلمك معناسنه در یقال
تذقح له اذا تجرم وتجنی علیه مالایذنبه و یقال فلان متذقح للشر ای متلقح ای مفتر بمالم یذنبه (الذقاحة) ذالك ضمی
وقافك تشدیدیله دائما ناسه افترا ایدوب ایشلمدیكی جرم وجنایت اسناد ایدر اولان كسه یه دینور (الذلاح) رمان وزننده
صوقاتلمش سوده دینور (الذوح) ذالك فتحی وواوك سكونیله عنف وشدتله یورتمك معناسنه در یقال ذاح الرجل یذوح
ذوحا اذا سار عنیفا وقیون و بكی مقوله سی دواب ومواشی یی بریكدرمك معناسنه در یقال ذاح الغنم ونحوها
اذا جمعها (التذویح) تفعیل وزننده دوه سوریسنی طاغتمق معناسنه در یقال ذوح ابله تذویحا اذا بددها و برنسنه یی
تفریق ایلمك معناسنه در یقال ذوح ماله اذا فرقه (المذوح) منبر وزننده عنف وشدتله طوارسورن كسه یه دینور
فصل الراء ❋ (الربح) رانك كسری و بانك سكونیله تجارتده فائده ایتمك معناسنه در یقال ربح التاجر فی تجارته
ربحا من الباب الرابع اذا استشف وربح وربح فتحتنله ور باح سحاب وزننده اسملردر نفس فائده یه دینور مثلا
تجارتدن بش درهم انتفاع ایلسه اكا دینور وربح فتحتنله بیع وتجارت ایچون اولنان آت ودوه سوریسنه
دینور كه جلب تعبیر اولنور وایچ یاغنه دینور شحم معناسنه ودوه یاوریسنك كوچكارینه دینور فصلان صغار معناسنه
مفردی رابح در علی قول مفرد در مطلق دوه كوچكنه دینور فصیل معناسنه جمعی رباح در رانك كسریله جمل
وجمال كبی (الرابحة) فائده لو تجارته وصف اولور یقال تجارة رابحة ای یربح فیها و بولیل نائم قبیلندن اسناد
مجازیدر (المرابحة) مفاعله وزننده بر متاعه آلدیغی بها دن یعنی سرمایه دن فضله فائده ویرمك معناسنه در
تقول رابحته علی سلعته ای اعطیته ربحا ❋ شارح دیر كه دور شرعی دیو فقهانك تعلیم ایلدكلری اوزره استدانه
واستقراض ایدن كسه آلدیغی نقدی رضاسیله برمقدار ضمیمه ایله ادا ایلمكدر كه اول زیاده یی ربادن تخلیص ایچون
اولقدر قیمتلو بر متاعی صاحب نقددن اشترا و بهاسی اولمق اوزره نقده ضم وجمله سی دین مشروع اولوب صكره
اول متاعی مدیون دخی بر كسه یه هبه ایدوب اولدخی صاحب اوله اعطا ایدر و بو صورت تقرر ایدوب تعامل ناس
پیلنسنه یه قریبدر كه بویله اوله كلمشدر تعامل ناس اجماع منزله سنده در تعامله قدم بولنان امری انكارده خطر
مقرردر انتهی (الرباح) تشدید بایله رمان وزننده اوغلاغه دینور واركك میمونه دینور وصغیر وخرده دوه كوچكنه
دینور (رب رباح) رانك ضمی واضافتله برنوع خرما اسمیدر (الربح) صرد وزننده دوه كوچكنه دینور واوغلاغه

طور و بر نوع قوش آدیدر (الارباع) همزه نك كسريله مصاننه دوه كوچكلری ذبح ایلمك معناسنه در یقال
ربع فلان اذا نتج لصيفانه الفصلان وناقه یی آركن و بردخی نصف نهار وقتنده صاغمق معناسنه در یقال اربع
الرجل الناقة اذا حلبها غدوة ونصف النهار (رباح) سحاب وزننده بر جماعت آدیدر و اندلس الكاسنده بر قلعه
بیلیر محمد بن سعد اللغوی وقاسم بن الشارب الفقيه ومحمد بن يحيى النحوی او رادندر (الرباحی) صباحی وزننده
بر جنس كافور آدیدر جوهری صحاحده رباح بر كوچك جانوردر كه كافور آندن صاغیلور دیو بیانی محض خلف
یعنی غلط فاسددر و بعض صحاح نسخه لری اصلاح اولنوب دوبیه یرینه بلده تحریر اولنمغله اولدخی غلطدر زیرا
كافور بر شجرك صمغیدر كه شجرك جوفنده تكون ایدر شجر ارغالنسدقده یرندن قوپوب بری برینه چارپلوب
خشردایه رق طشره صاچلوب استخراج اولنور * مترجم دیر كه مفرداتده یورسمه مرسومدر كه كافور بر قاچ قسم
اولور باجی وقیصوری وموتی دیرلر اعلاسی رباحی قسمیدر كه آق وحمرته مائل ومصطكی یه شبیه اولور بلاد هنددن
سرنلیبده نابت بر شجرك صمغیدر ابتدا ارباح نام پادشاه زماننده بولنمغله اكا نسبتله رباحی اطلاق ایلدیلر (التربیع)
تفعیل وزننده بركسه خانه سنده میمون بسلمك معناسنه در یقال ربّع الرجل اذا اتخذ الرباح ای القرد فی منزله (الترّبع)
تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه در یقال تربّع الرجل اذا تحیر (ربیع) زبیر وزننده اسامیدندر ربیع بن عبد الرحمن
بن ابی سعید الصحابی الخدری فرد در یعنی همنامی یوقدر و رواة احادیثدندر (الرجوح) قعود وزننده و (الرجحان)
رهان وزننده تراز ونك بر كوزنده اولان موزون طرف دیكرندن زیاده اولمغله آغر كلوب اشاغی یه میل ایلمك معناسنه در كه
آغمق تعبیر اولنور یقال رجح المیزان رجوحا و رجحانا من الباب الثالث والاول والثانی اذا مال (الارجاح) همزه نك
كسريله و (الترجیح) تفعیل وزننده مشتری یه میزاندن آغر و آرتق كذلك برنسنه یی برینه دیكرندن زیاده و یرمك
معناسنه در یقال ارجح لفلان و رجّح له اذا اعطاه راجحا (الراجح) و (الرجاح) سحاب وزننده صغر یسی بیوك خاتونه
اطلاق اولنور یقال امرأة راجح ورجاح ای عجزاء و رجاحك جمعی رجح كلور ضمتینله (المرجوحة) میمك فتحیله
و (الارجوحة) اضحوكه وزننده و (الرجاحة) رمانه وزننده و (الرجاحة) ثمامه وزننده صالنجغه دینور ایپدن
قوروب صالنورلر (الترجح) تفعل وزننده برنسنه آغر كلمكله بر طرفه میل ایدوب آغمق معناسنه در و بله حرفیله
متعدی اولور ترجحت الارجوحة بالغلام اذا مالت وصالنجق كبی بری اوته كیدوب كلمك وصالنمق معناسنه در
یقال ترجح الشیء اذا تذبذب ودوه یورغارکن بری اوته صالنوب ارغالنمق معناسنه استعمال اولنور یقال ترجح
البعیر اذا اهتز فی رتكانه (الارتجاح) افتعال وزننده بودخی بر طرفه آغمق معناسنه در یقال ترجحت بالغلام الارجوحة
فارتجح ای مال ودوه یورغارکن بری اوته ارغالنمق معناسنه در یقال ارتجح البعیر اذا اهتز فی رتكانه وصغر یسی
بیوك خاتونك یورركن صغریسی بری اوته كیدوب كلمسه ارتجحت روادفها دیرلر تذبذبت معناسنه (المراجحة) مفاعله
وزننده قنغیسی آغر كلور دیو طارتشمق معناسنه در كرك حقیقی وكرك معنوی اولسون و بو باب مغالبه ده استعمال
اولنور تقول راجحته فرجحته ای كنت ارزن منه (الاراجیح) اراجیف وزننده ارجوحه نك جمعیدر و اراجیح چول
بیابانه اطلاق اولنور آنده كیدن كسه لری وحیوانلری یورروب ارجوحه كبی صاللدیغیچون و دوه لرك یورغارکن
بری اوته صاللنوب ارغالنمری حالتنه دینور مفردی ارجوحه در (المراجیح) مرجاحك جمعیدر ذات اراجیح
اولان دوه لره دینور یقال ابل مراجیح ای ذات اراجیح وحلم و رزانت صاحبی آدملره اطلاق اولنور یقال رجال
مراجیح ای حلماء ومیوه سی پك چوق اولان خرما اغاجلرینه اطلاق اولنور یقال نخل مراجیح ای مواقیر
(الرجح) رانك ضمی وجیمك سكونیله و بعض نسخه ده ركع وزننده مضبوطدر هر حالده راجحك جمعیدر
ترید ایله یاخود ات ایله طپطلو اولان كاسه لره اطلاق اولنور یقال جفان رجح ای مملوءة ثریدا ولحما وكثرت
وازدحاملریندن حركت وسیرلری ثقیل وآهسته اولان عسكرلره اطلاق اولنور یقال كتائب رجح ای جرارة ثقیلة
(مرجح) مقعد وزننده و (راجح) اسماء رجالدندر (الرحح) رانك وحای مهمله نك فتحیله آت وقاطر مقوله سنك
طرنقلرنده بر مقدار جه وسعت اولمغه دینور كه محامددندر یك زیاده سی كه یایوان اولمقدر وطارلغی كه كوجك
ومنقبض اولمسیدر معایبدندر (الرحح) ضمتینله بول و یایوان كاسه لره دینور (الارح) اصح وزننده طابانلری دوز
اولان كشی یه دینور كه كرلی اولمز یقال رجل ارح ای لا اخمص لقدمیه وبعنه قلری بصق و یایوانجه اولان طاغ كچیسنه
وجیرانه دینور (الترحرح) تزلزل وزننده طوار قسمی تبول ایلمك ایچون آیشمق معناسنه در یقال ترحرح الفرس اذا فحج
قوائمه لیبول (الرحرح) و (الرحراح) و (الرحرحان) رالرك فتحیله بول و یایوان اولان نسنه یه دینور یقال شیء رحرح
و رحراح و رحرحان ای واسع منبسط هبش رحراح بوندنما خوذدر و رحرحان عكاظ نام محله قریب بر طاغك آدیدر

اوغمیك آنده بروقعه‌لری اولمغله یوم رحرحان معروفدر (الرحمة) رانك وحای مشدده نك فتحیله یلانمدبنور رحبه
معناسنه بونك اصلی رحبه ایدی یامحلیه قلب وادغام اولندی (الرحرحة) زلزله وزننده برکسه قصد ایلدیکی خصوصنك
سرونهایتنی پك آراشدرمیوب کرکی کبی لوزرینه دوشمیه‌رك مسامحه ‌لوطوتمق معناسنه‌در یقال رحرح الرجل اذا لم یبالغ
قعر ما یریده و برکلامی تصریح وایضاح ایلیوب کنایه و تعریضله سویلمك معناسنه‌در یقال رحرح بالکلام اذا لم عرض
ولم یبین و برشیی برکسه قتنده آچیوب وطغیوب ستر ایلمك معناسنه‌در که آچرده قومق تعبیر اولنور یقال رحرح فلان
عن فلان اذا ستر دونه (الردح) مدح وزننده حشم نشین طائفه‌سی چادرلرینك اکسه‌سنه برشقه دخی صوقشدرمق
علی قول اوزرینه بلحق‌صیوامغله متکاثف قلمق معناسنه‌در یقال ردح البیت ردحا من الباب الثالث اذا ادخل شقة
فی مؤخره او کاثف علیه الطین وردح وجع خفیفه دینور یقـال اخذه ردح ای وجع خفیف وثابت ومستقر اولمق
معناسنه‌در ومنه یقال ما صنعت فلانة فیقال فی جوابه سدحت وردحت قوله سدحت ای اکثرت من الولد وردحت
ای ثبتت وتمکنت یعنی عندز وجها کذلك سدح الرجل وردح دیرلر حاجت ومرامنه نائل اولدی معناسنه کذلك
سدحت المرأة وردحت دیرلر زوجی عندنده وقع وقدر وحرمت بولدی دیه جك یرده بونلرك جمله‌سی ثبات واطمینان
معناسندر (الارداح) همزه‌نك کسریله ردح ایله معنـای اولده مرادفدر یقال اردح البیت بمعنی ردحه (الردحة
جرعه وزننده کوچر طائفه‌سنك چادرلری اکسه‌سنه چکدکلری ستره‌یه دینور حرم ایچون یاخود کیلار وخزینه ایلمك
ایچون چکرلر علی قول صکره‌دن صوقشدریلان پارچه‌یه دینور وبوللق حالتنه دینور یقال لك عنه ردحة ای سعة
(الرداح) سحاب وزننده صغریسی وقیناقلری ملحم وثقیل اولان خاتونه دینور و بیوك چناغه دینور ولشکر جراره دینور که
کثرت وازدحامندن سیر وحرکتلری آهسته وآغر اوله ودالری بداقلری واسع ومنبسط اولو اغاجه دینور استانکوی
چناری کبی و یوکی آغر ارکك دوه‌یه دینور که یوك باصمغله آغرلنمش اوله وایری قویرقلی قوچه دینور واجوزلق و بوللق
یره دینور وعظیم وثقیل اولان فتنه‌یه دینور جمعی ردح کلور ضمتینله ومنه قول علی رضی الله عنه * ان من ورائکم امورا
متماحلة ردحا * و یروی ردحا بالضم والتشدید ای امورا متطاولة وفتنة ثقیلة عظیمة (الردحی) کردی وزننده کوی بقالنه
دینور یقال هو ردحی ای بقـال القری (المرتدح) مرتجل وزننده مصدر میمی در بوللق معناسنه‌در یقـال لك عنه
ردحة ومرتدح ای سعة (الرداحة) سحابه وزننده صرتلان صیدی ایچون صحراده یاپدقلری کوملتی‌یه دینور (الردح
فتحتینله زمان مدید معناسنه‌در یقال اقام ردحا من الدهر ای زمنـا طویلا (ردیح) زبیر وزننده (ردحان) فرحان
وزننده اسامیدندر (الزوح) زای معجمه ایله قعود وزننده و (الزاح) سحاب وزننده دوه‌یورغنلقدن یاخود پك
زبونلقدن طورغون وفرومانده اولمق معناسنه‌در یقال رزحت الناقة رزوحا ورزاحا من الباب الثالث اذا اسقطت
اعیاء اوهزالا (الرزح) مدح وزننده مزراغك دیب تیموریله سانجمق معناسنه‌در یقال رزح فلانا بالرمح اذا زجه به
(الترزیح) تفعیل وزننده دوه‌یی زبونلدوب دوشکون ایلمك معناسنه‌در تقول رزحت الناقة اذا هزلتها (الرزحی
مرضی وزننده و (الرزاحی) نصاری وزننده و (المرازیح) مصابیح وزننده و (الرزح) سکر وزننده زبونلقدن دوشکون
اولاندوه‌لره دینور یقال ابل رزحی ورزاحی ومرازیح ورزح ای ساقطة من الهزال (المرزیح) میمك کسریله مطلقا صوت
معناسنه‌در جوهری شدید الصوت ایله بیان ایلمکله غلط ایلمشدر (المرزح) مقعد وزننده مقطع بعید یعنی اوزون اوزادی
مقصد ومنزله دینور که دوه اکا واصل اولنجه قدر زبون وفرومانده اولور وارض مطمئنه یه دینور (المرزح) منبر وزننده
اصمه‌لق وهرك تعبیر اولنان اغاجه دینور که آنکله اصمه چبوقلرینی یردن قالدررلر (رزاح) سحاب وزننده ابن عدی
ابن کعب اسمیدر که عربدن برقبیله‌نك پدری ایدی (رزاح) کتاب وزننده ابن ربیعة بن حرام بن ضبه‌در (رازح) خولان
قبیله‌سندن منشعب برقبیله پدریدر وعاصم بن رازح محدثیندندر واحمد بن علی بن رازح جاهلیدر (الرسح) فتحتینله
قیناقلرك واویلقلرك اتلری پك آز وصیریق اولمق معناسنه‌در یقال رسح الرجل رسحا من الباب الرابع اذا قل لحم
عجزه وفخذه (الارسح) احمر وزننده اوتوراق یرینك واویلقلرینك اتی پك آز اولان کشی‌یه دینور وقورد قسمنك
صغریلری اتی قلیل وخفیف اولدیغندن ارسح اطلاق اولنور (الرسحاء) حمرا وزننده ارسحك مؤنثیدر ورسحاء چرکین
عورته اطلاق اولنور عند العرب قبحی بیوك عورت معتبر اولمق حسبیله جمعی رسح کلور حمراء وحمر کبی یقال امرأة
رسحاء ای قبیحة (الرشح) رانك فتحی وشین معجمه‌نك سکونیله ترلمك معناسنه‌در یقال رشح الجسد رشحا من الباب الثالث
اذا عرق وآهو شوق وشطارتندن یری اوته صیچرایوب اوینامق معناسنه‌در یقال رشح الظبی اذا قفز واشر وآزجه نسنه
ویرمك معناسنه استعمال اولنور که معنای اولدن مأخوذ وبله حرفیله متعدیدر یقال لم یرشح له بشیء ای لم یعطه (المرشح
منبر وزننده و (المرشحة) معلله تکلتی یه ترجیمسوندیو تکلتی آلتنه قودقلری ترلك تعبیر اولنان کچه‌یه دینور که تکلتی کچه‌سی

الوله جقدر فارسیده نمدزین دیرلر وبعضیسنده اولامغله تکلتی من شحمه اولور بومناسبتله ایاغه کیلان ترلکده ده اطلاق اولنور (الرشیح) امیروزننده ترمدینور عرق معناسنه و برنبات آدیدر امهات مأخذده مطلقا نبات ایله مفسردر (الترشیح) تفعیل وزننده بسلمك وتربیه ایلمك معناسنه در که برکسنه ده امر مخصوصه استعداد حصولنه سعی ایلمکدن عبارتدر یقال رشح الصبی اذا رباه ومنه یقال هو یرشح للملك علی بناء المجهول ای یربی ویؤهل له وترشیح دواب ومواشی یمنقیدن حسن رعایت وتیمار ایلمك معناسنه در یقال رشح المال اذا احسن القیام علیه وکیك یلوریسنی طوغردیغی ساعتده اوزرینی یلامق معناسنه در یقال رشحت الظبیة ولدها اذا لحسه من الندو ساعة ولده (الترشح) تفعل وزننده یاوری قوتلنوب اناسیله بوریمکه باشلمق معناسنه در یقال ترشح الفصیل اذا قوی علی المشی مع امه فهو راشح وامه مرشح زیرا اناسی یوریمکه تربیه ایله آلشدرر (الراشح) وجه مذکور اوزره قوتلنوب اناسیله یوریمکه باشلیان یاوری یه دینور ومطلقا یورینده کرن حشرات وهوامه دینور وشول طاغه اطلاق اولنور که دیبندن صو رشح ایدوب دائما نمناك اوله جمعی رواشح کلور و بعض احجار ارالقلرندن ترکبی صیزوب سیلان ایدن صوصیزندیسنه دینورور واشح ثعل الشاة معناسنه درکه قیون قسمنك ممهلری اوجلرنده اولان سکبل طرزنده خرده خرده زائده یه دینور (الارشح) ارجح وزننده بغایت حدت ذهن وذکا وفطنت صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال هو ارشح فؤادا ای اذکی (الاسترشاح) چایرك بویلنوب اوزامسنه منتظر اولمق معناسنه در یقال یسترشحون البقل ای ینتظرون ان یطول فیرعوه وقوزی واوغلاق مقوله سنی بیوتمك ایچون تقید ایدوب بسلمك معناسنه در یقال یسترشحون البهم ای یربونه لیکبروا وت بویلنوب نشو ونما بولمق معناسنه در یقال استرشح البهمی اذا علا وارتفع (المسترشح) شینك فتحیله اسم مکاندر قوزی واوغلاق بسلیه جك یره دینور (الرصح) رانك وصادك فتحیله انسان وحیوانك اکسه لرنده ایکی اوجه نك وقیناقلرك ماببنی صیق اولمق معناسنه درکه آنده صتانی طار تعبیر اولنور غیر محمود در (الارصح) وصف مذکور اوزره اولان ارککه دینور مؤنثنده رصحاء دینور (الرضح) رانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله چقل وچکردك مقوله سی قاتی نسنه یی قروب اوفاتمق معناسنه در یقال رضح الحصی والنوی رضحا من الباب الثالث اذا کسره (الترضح) تفعل وزننده آندن مطاوعدر یقال رضحه فترضح (الرضح) رانك ضمیله آندن اسمدر اوفانمش چکرد که دینور مرضوح معناسنه (الرضیح) امیروزننده بودخی مرضوح معناسنه در * مؤلفك بو راده والنوی المرضوح قولی عطف تفسیردر (المرضاح) مفتاح وزننده طاش وچکردك مقوله سنی قره جق طاشه دینور (نوی الرضح) هوی المدح وزننده قرمق ایچون اوردقلرنده صچرایان چکردکلره دینور (الارتضاح) افتعال وزننده عذر دیلمك معناسنه در یقال ارتضح من کذا اذا اعتذر (الارفح) فاءیله اصلح وزننده شول بوینوزلو قوچ وتکه مقوله سنه دینور که بوینوزلرینك ارالغی آچق اولوب وقولاقلرینه طوغری قیوریلوب کتمش اوله (الترفیح) تفعیل وزننده ترفئه معناسنه درکه تأهل ایدن کسنه یه بالرفاء والبنین یعنی بری بریکزایله حسن امتزاج ایدوب دوللو دوشلو اوله سز دیو دعا ایلمکدن عبارتدر یقال رفحه ترفیحا اذا قال له بالرفاء والبنین ورفح کلمه سنك اصلی رفأ ایدی قرب مخرج سببیله همزه حایه مبدل اولدی (الرقاحة) رانك فتحیله کسب وتجارت معناسنه در * قال الشارح ومنه تلبیة الجاهلیة جئناك للنصاحة لم نأت للرقاحة (الترقح) تفعل وزننده امك چکوب کسب وکار ایلمك معناسنه در یقال ترقح لعیاله اذا تکسب (الترقیح) تفعیل وزننده مالك اوزرینه اولوب رعایت واصلاحنه قیام واهتمام ایلمك معناسنه در یقال رقح ماله اذا اصلحه وقام علیه (الرقاحی) صباحی وزننده مالی تقید ورعایتله کماینبغی کوروب کوزه دن آدمه دینور یقال هو رقاحی مال ای ازاؤه (الرکح) مدح وزننده برنسنه یه سویکنوب طیانمق معناسه در یقال رکح علیه رکحا من الباب الثالث اذا اعتمد واستند علیه (الارکاح) همزه نك کسریله رکح معناسنه در یقال ارکح علیه بمعنی رکح وطیاندرمق علی قول صغندرمق معناسنه در یقال ارکحه الیه ای اسنده اوالجأه (الارتکاح) افتعال وزننده بودخی سویکنوب طیانمق معناسنه در یقال ارتکح علیه اذا اعتمد علیه واستند (الرکوح) قعود وزننده برنسنه یه میل ورکون ایلمك معناسنه در یقال رکح الیه رکوحا اذا رکن ورجوع وانابه ایلمك معناسنه در یقال رکح الیه اذا اناب (الرکح) رانك ضمیله طاغك رکن وناحیه سنه دینور جمعی رکوح کلور وارکاح کلور وخانه نك ساحه وحولوسنه دینور وتمله دینور اساس کبی بونك جمعی ارکاح کلور (الرکحة) جرعه وزننده بودخی ساحهٔ خانه یه دینور وچناقده باقی قلان تریدقطعه سنه دینور (المرتکحة) مرتکبه وزننده تریدایله صمصق طولمش کاسه یه دینور یقال جفنة مرتکحة ای مکتنزة بالثرید (المرکاح) مصباح وزننده شول ایره وسمره دینور که آتك ودوه نك ارقه لرنده کیروقایوب قاچار اوله یقال سرج ورحل مرکاح ای یتأخر عن ظهر الفرس والبعیر (الرکحاء) حمراء وزننده غلیظ ومرتفع اولان ارضه دینور (الارکاح) رکح لفظندن

جمعدر كه ذكر اولنمدی وارکاح بیوت رهبانه دینور که مناستر ده وکلیساده یاپاسلرك حجره لرندن عبارتدر (رکاح) یانك کسریله برکلبك آیدر وبنوثعلبة بن سعددن برکسنه‌نك فرسی اسمیدر (رکاح) سحاب وزننده برموضعدر (الترکح) تفعل وزننده برمحلده مضایقه سز اوتورمق معناسنه‌در یقال ترکح فی الدار اذا توسع وتصرف ایلك معناسنه‌در یقال ترکح فی المعیشة اذا تصرف ولبث واقامت ایلك معناسنه‌در یقال ترکح فی المکان اذا تلبث (الرمح) رانك ضمیله معروفدر که مزراقه دینور فارسیده نیزه واصل ترکیده سکودیرلر جمعی رماح کلور رانك کسریله وارماح کلور ورمح فقر وفاقه یه اطلاق اولنور مزراق کبی جکره تأثیری مناسبتیله ✽ مؤلف بومعنایی فصل وتشویش ایلمشدر یقال به رمح ای فقر وفاقة (الرمح) مدح وزننده مزراقله سانجمق معناسنه‌در یقال رمحه رمحا من الباب الثالث اذا طعنه بالرمح وطوار قیچ ایاغیله تپه اورمق معناسنه استعمال اولنور یقال رمحه الفرس اذا رفسه وچکرکه خرده چقل طاشلرینی ایاغیله کیرو چلمك معناسنه استعمال اولنور یقال رمح الجندب اذا ضرب الحصی برجلیه وشمشك چاقمق معناسنه استعمال اولنور یقال رمح البرق اذا لمع (الرماح) شداد وزننده مزراق یپان استاده دینور یقال هو رماح ای متخذ الرمح یعنی صانعه ورماح بن میاده برشاعر مشهوردر (الرماحة) کتابه وزننده مزراقجیلق صنعتنه دینور (الرامح) مزراق صاحبنه دینور که مزراقلو تعبیر اولنور یقـال رجل رامح ذو رمح وبو اسم فاعل نسبیدر وایکی اوزون بوینوزی اولان اکوزه ثور رامح اطلاق اولنور (السماك الرامح) سینك کسریله فکه وقصعة المساکین دیدکلری صورت شمالیه‌نك اوك طرفنده برکوکب اسمیدر بونك اوکنده برکوکب دخی واردر که آنك رمحیدر دیرلر اکا بناء سماك رامح اطلاق ایلدیلر وبو منازلدن دکلدر وحذاسنده برکوکب دخی واردر که سماك اعزل دیرلر اوکی بوش اولدیغیچون وسماك رامح بغایت حمرتلودر (الرماح) رانك کسریله رمحك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلرده قسمی پك طاولنوب سمورسه یاخود ناقه پك سودلو اولوب صاغمال اولسه اخذت الابل رماحها دیرلر کویا که اول حالت سببیله صاحبنی ذبحدن منع ایتمش اولور (الرمیح) زبیر وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور وعصایه اطلاق اولنور ومنه یقال اخذ فلان رمیح ابی سعد ای اتکأ علی العصا هرما وابوسعد لقمان حکیمك کنیه‌سیدر که ابتداء عصا استعمال ایدن اودر علی قول پك قوجه‌لغك کنیه‌سیدر یاخود مرثد بن سعدك کنیه‌سیدر که طرف رسالتپناهه وفود ایدن وفد عادك بریسیدر پیرلکندن عصا استعمال ایدر ایدی (ذوالرمیح) کذلك زبیر وزننده عرب طوشانی انواعندن برنوعه اطلاق اولنور که ایاقلری اوزون اولور (ذوالرمحین) عمرو بن مغیره‌نك لقبیدر ایاقلری اوزون اولدیغیچون کذلك مالك بن ربیعة بن عمرونك لقبیدر جنکلرده هر الده مزراق آلوب ایکیسنی دخی قوللنور ایدی ویزید بن مرداس السلمی وعبد بن قطن نام کسه‌لرك دخی لقبلریدر (الارماح) همزه‌نك فتحیله رمحك جمعیدر که ذکر اولندی وارماح دهناء نام محلده صرتلری قنبور اوزون اوزادی برنیچه قوم یغنلرینه اطلاق اولنور (رماح الجن) رانك کسریله طاعونه اطلاق اولنور (رماح العقرب) عقربك قویریغنده اولان ایکنه‌لرینه اطلاق اولنور (دارمرمح) رانك ضمیله بنوکلاب یوردنده برموضعدر (ذات رمح) اول موضعك لقبیدر (رماح) غراب وزننده برموضعدر (عبیدالرماح) و (بلال الرماح) ایکی رجلك لقبلریدر (ملاعب الرماح) شجعان عربدن عامر بن مالك بن جعفرك لقبیدر که ملاعب الاسنه دیمکله متعارفدر لبید شاعر مرثیه سنده یعنی اشبو ✽ لوان حیا مدرك الفلاح ✽ ادرکه ملاعب الرماح ✽ بیتنده قافیه ایچون ملاعب الرماح عنوانیله نظم ایلمشدر (الرماحة) جمازه وزننده اوقی شدتله آتیلان صلب ومتین یایه اطلاق اولنور یقال قوس رماحة ای شدیدة الدفع (ابن رمح) هذیل قبیله سندن برآدمدر (ذات الرماح) ضبه قبیله سنده برقصراق آدیدر که برنسنه‌دن اورکوب بلدکلدیکی وقتده اهل قبیله‌یری برینه غنایم ظهور ایله مژده ایدرلر ایدی (الرنح) رانك فتحی ونونك سکونیله باش دونمك معناسنه‌در تقول اخذنی الرنح ای الدوار وکوجك سرچه قوشی طرزنده شول نسنه‌یه دینور که باشك دماغنده اولور واول دماغدن آیروجه کبی اولور (المرنحة) مذبحه وزننده کمینك کوکسنه دینور صدر السفینه معناسنه (الترنح) تفعل وزننـده مستلکدن یاخود غیری عارضه‌دن یمین وشماله تمایل ایدرك ویوجه اوره رق یوریمك معناسنه‌در یقال ترنح الرجل اذا تمایل سکرا اوغیره ومشروبی آزجه آزجه صوره رق ایچمك معناسنه‌در یقال ترنح الشراب اذا تمزز (الارتناح) افتعال وزننده ترنح ایله معنای اولده مرادفدر (الترنیح) تفعیل وزننده برنسنه اوزره بایغین کبی قپانوب دوشمك یاخود بایلوب بیخود اولمق یاخود کیکلرینه وهن وخلل کلمکله سرخوش کبی وجودینی طوتامیوب ایکی طرفه تمایل ایدرك یوریمك معناسنه‌در یقـال رنح علیه ترنیحا علی بناء المجهول اذا غشی علیه اواعتراه وهن فی عظامه فتمایل (المرنح) معظم وزننده ذکر اولنان عارضه ترنیحه مبتلا کسه‌یه دینور وعود اغاجنك پك اطیب واعلاسنه دینور (الترنجح) تدحرج وزننده آغزده برسوزی دوندرمك معناسنه‌در که اظهار ایلیوب آغز

تايجره ادارۀ ايلمكدن عبارتدر كه مرلدامق اوله جقدر يقال ترجحج الرجل اذا ادار الكلام فى فيه (الروح) رانك ضميله
مابه حياة الانفس يعنى مادۀ حيات اولان وديعۀ الهيه يه دينور كه جان تعبير اولنور وحكما اكا نفس اطلاق ايدرلر
وروح لفظى مذكردر نفس اعتباريله مؤنث دخى اولور * مترجم ديركه روح معناى آتيدن مأخوذدر عند المتكلمين
برجسم لطيف وشفافدر كه بالذات زنده در بدنه سرايتى كلابك كله سرايتى كبيدر ديو هبوط وعروج وبرزخده
تردد ايلمسيله احتجاج ايدرلر ونيجه لرى روح عرضدر واول حياتدن عبارتدر كه بدن آنك وجوديله حى اولور ديرلر
وفلاسفه واكثر صوفيه ديرلر كه روح جسم وعرض دكلدر بنفسه قائم برجوهر مجرد در متحيز دكلدر تدبير وتحريك كبى
تصرفله بدنه تعلق ايدر داخل وخارج دخى دكلدر وعند الاطباء روح دمدن عبارتدر مطالب عاليۀ امام رازيده
خصوصا سيوطى مرحومك روح رساله سنده مبسوطدر انتهى وروح قرآن عظيم الشانه اطلاق ووحى الهى يه
٢٤٥ اطلاق اولنور وجبريل امينه اطلاق اولنور الروح ايله جبريل مشماردر وحضرت عيسايه اطلاق اولنور ونفخ
معناسنه در كه نفس ايله اوفورمك واوفلمكدر وامر نبوته دخى روح اطلاق اولنور باعث حيات روحانى اولديغيچون
وحضرت رب العالمينك حكم وامرينه اطلاق اولنور وروح برملك اسميدركه يوزى انسان يوزى وجسدى ملائكه
صورتنده در * مؤلفك بصائرده بيانه كوره روحك حقيقتى برلطيفۀ ربانيه وعناصر عالم علويدن برعنصر شريفدركه
مدد الهى ايله عالم سفلى يه متصل ودرجات حيوانات وتفاوت حالات حسبيله حيوان قسمنه متعلق اولور وانسان
نوعى صورتده ومعنا وصفتده اكمل جنس حيوان اولمغله اكا متصل اولان روح افضل ارواح اولور واول لطيفه نك
حقيقتنه وقوف طور عقول بشريه نك ماوراسيدر نهايت عوارض مميزه سيله ادراك حد امكانده در واوچ نوع ايله مطلب
متنوعدر حيوانى وطبيعى ونفسانيدر روح حيوانينك مركزى قلبدر وطبيعينك مركزى دم ونفسانينك مركزى
دماغدر وروح حيوانى جميع اعضايه شرايين ديدكارى عروق ضوارب واسطه سيله واصل اولور وروح طبيعى
اطراف بدنه اورده واسطه سيله واصل اولور ونفسانى تپه دن قدمه قدر اعصاب واسطه سيله منشور اولور وروح
حيوانينك ثمره سى حيات وراحتدر وطبيعينك قوت وقدرتدر ونفسانينك حس وحركتدر انتهى (الروح) رانك
فتحى وواوك سكونيله راحت وآسايش معناسنه در ورحمت معناسنه در ومنه قوله تعالى * لاتيأسوا من روح الله * اى
من رحمته وسرين وملايم اسن روزكارك وجوده طوقندقده ويرديكى سرينلكه وصفا وانبساطه دينور تقول وجدت
روح الشمال اى بردنسيمها (الروح) فتحتينله بول اولمق معناسنه در يقال روح الشئ روحا من الباب الرابع اذا وسع
وخاصة اياقلرك ارالغى بول اولمق كه آيشاق اولمق تعبير اولنور واوجه لرى برينه قريب اوله لكن بوفجه ديدكلرى
آيشاقلقدن دوندر كه اول معايبدندر وبوجز نيجه در اول آدمه اروح دينور كه وصفدر وكان عمر رضى الله عنه اروح
وروح رائح كلمه سندن جمع اولور خادم وخدم كبى وپراكنده اوچان قوشلره على قول اختشام هنكامنده يوه لرينه
رجعت ايدن قوشلره اطلاق اولنور (الروحانى) رانك فتحى وواوك سكونيله باد نسيم اوغرامى اولان ياخود راحت
وآسايشلو اولان خوش ودلكش مقامه دينور كه روحه منسوبدر الف ونون تغيير نسبدو مبالغه يى متضمندر
يقال مكان روحانى اى طيب (الروحانى) رانك ضميله كنديده روح وحيات اولان شيدر كه جانلو ديمكدر
روحه منسوبدر وملائكه يه وجن طائفه سنه نسبتده كذلك روحانى دينور بلاجسد روح اولدقلريچون كه
جسمانى مقابليدر جمعى روحانيون كلور (الريح) رانك كسريله دينور كه هواى متحركدن عبارتدر
فارسيده باد وتركيده يل ديرلر جمعى ارواح كلور واو ايله وارياح كلور يا ايله ورياح كلور وريح كلور عنب وزننده
وجمع الجمعى اراويح واراييح كلور * شارح ديركه اصلى روح ايدى واوك ماقبلى مكسور اولمغله يايه قلب اولندى
وقرآن كريمك قواعدندر كه ريح مفردا شدائد وعقوباتده ورياح جمعا لطائف وانعاماتده وارد اولمشدر عادتا ريح
واحده مضر ومهلك اولوب رياح متعدده نك هبوبى موجب اعتدال اولديغيچون كذلك هلاك اولان امم سالفه ريح
واحده ايله تباه اولديلر ومنه الحديث كان عليه السلام يقول اذا هاجت الريح * اللهم اجعلها رياحا ولا تجعلها
ريحا * واما قوله تعالى * الله الذى يرسل الريح فتثير سحابا * فالاظهر فيه الرحمة وقرئ بلفظ الجمع وهو الاصح وريح
استعاره وجهيله غلبه وقوت ورحمت ونصرت ودولت معنالرينه استعمال اولنور وخوش وطيب شيئه اطلاق
اولنور وقفويه دينور رايحه معناسنه وريح مصدر اولور كويا كيجه يك روزكارلو اولمق معناسنه يقال راح اليوم
يراح ريحا من الباب الرابع اذا اشتدت ريحه لكن مصباحده وساير امهاتده راح يراح روحا عنوانده مثبتدر (الراح
روزكارى شديد طوفانلو كونه دينور يقال يوم راح اى شديد الريح بونك اصلى رائح ايدى قلب وابدال راح ديمشدر
نته كه هار كلمه سنده هار دينور (الريح) كيس وزننده خوش وملايم روزكارلو كونه دينور يقال يوم ريح اى طيب الريح

(الرَّوح) رانك فتحى وواك سكونيله راحت و رحمت معنالرينه دركه ذكر اولنـدى و روح مصدر اولور برنسنه يه
يل طوقنمق معناسنه يقـال راحت الريح الشئ تراحه روحا من الباب الرابع اذا اصابته و يقال ريح الغدير على بناء
المفعول اذا اصابته الريح و ريح بولمق معناسنه در يقال راح الشجر اذا وجد الريح و روزكاره كيرمك يعنى روزكارلو يره
وارمق على قول روزكار طوقنمغله هـلاك اولمق معناسنه در يقـال ريح القوم على بناء المفعول اذا دخلوا فى الريح
او اصابتهم بجائحتهم (الاراحة) همزه نك كسريله بودخى روزكاره كيرمك معناسـنه در يقال اراح القوم اذا دخلوا
فى الريح و بركسه يى راحت وآسوده قلمق معناسنه در يقال اراح الله العبد اذا ادخله فى الراحة وحق صاحبنه حق
ومطلوبنى ردوادا ايلمك معناسنه در يقال اراح فلان على فلان حقه اذا ارده عليه و يقال اروح على الاصل ودوهلرى
اخشامه قرشو ياتاقلرينه چويرمك معناسنه در يقال اراح الابل اذا ردّها الى المراح بضمّ الميم و برنسـنه تعفن ايدوب
قوقمق معناسنه در يقال اراح الماء واللحم اذا انتنا و ولمك معناسنه استعمال اولنور يقال اراح فلان اذا مات وصولق آلمق
معناسنه در يقال اراح الرجل اذا تنفس و يوريلوب فرومانده اولدقدنصكره دكلنوب راحت وآسوده اولمق معناسنه در
يقال اراح الرجل اذا رجعت اليه نفسه بعد الاعياء وصار ذا راحة و برشيئك رايحه سنى بولمق معناسنه در يقال اراح الشئ
اذا وجد ريحه و يقال اراح الصيد اذا وجد ريح الانسىّ و يقال اروح على الاصل (الرايحـة) فقوبه دينور وقته
اطلاق اولنور يقال مافى وجهه رايحة اى دم واخشامه قريب بوالرينه و ياتاقلرينه رجعت ايدن قوشلره ودوهلره اطلاق
اولنور و بعد الزوال ياغان يغموره اطلاق اولنور و رايحه مصدر اولور فاعله وزننده دوه قسمى اخشام وقتى ياتاغنه دونمك
معناسنه در يقـال راحت الابل تراح رائحـة (الريحان) رانك فتحيله فـسلكن تعبير اولنـان خوشبو نباته دينور
على قول مطلقا خوشبوى اولان نباته ياخود اوجلرينه ياخود يپراقلرينه دينور كه محل رايحه در و ولده اطلاق اولنور
و رزق و معيشته اطلاق اولنور ومنه قولهم سبحان الله وريحانه بالنصب فى كليهما بو راده ريحان رزق معناسنه در
استغفر الله واسئل رزقه ديمكدر ۞ مؤلفك اى استرزاقه قولى سؤال فعلنك تقديرينه اشارتدر و بو راده مصدر اول
غير متصرف ومنصوبدر ومصدر ثانى معطوفدر كرچه بعضلر سبحان لفظنـك اسم مصدريته ذاهب اولديلر
و ريحانيون برنيچه محدّثين كرامدر كه بونلر در محمد بن عبد الوهاب وعبد المحسن بن احمد الغزالى وعلىّ بن عبيدة
المتكلم المصنف واسحق بن ابراهيم وزكريا بن على وعلىّ بن عبد السلام الريحانيّون عليهم الرحمة و ريحان استرزاق
معناسنه استعمال اولنور يقولون سبحـان الله و ريحانه نصبوهما على المصدر يريدون تنزيها له تعـالى واسترزاقا
وهو عند سيبويه من الاسمـاء الموضوعة مواضع المصادر (الريحانة) هايله حنوه اسميـدر كه فارسيده آذريون
ديدكلرى شكوفه نك يبانى نوعيدر و برطوتام فـسلكنه دينور (الراح) بادميه دينور خمر معناسـنه وسرور وشادى
معناسنه در تقول فقدت راحى فى الشباب اى ارتياحى وسرورى و راحه دن جمع جنسى اولور كه ال آيه سنه دينور كف
معناسنه نته كه جمعنده راحات دينور عربلر فلانى برنسنه يه مالك اولمديغى حالده براقوب كلدم ديه جك يرده تركته
على انقى من الراحة ديرلر و راح بارز وهموار اولان يرلره اطلاق اولنور كه نباتى چوق انبات ايدر اوله بونكده مفردى
راحه در (الراحة) هايله راحك مفرديدر كه ذكر اولندى و راحه كلينه دينور عرس معناسنه وحولويه دينور ساحه كبى
واثواب بوكنه دينور تقول اطوه على راحته اى طيه الاول وراحه يمنده برموضع آديدر وحرض قربنده برموضع وخزاعه
بلادنده برموضع آديدر آنده بروقعه اولمغله يوم راحه معروفدر و راحه مصدر اولور كريم وسخى آدم آخره احسان
ايلديكيچون صفالنوب شوق ايله جنبش ونشاط لنمق معناسنه يقال راح فلان للمعروف اى الاحسان يراح راحة
من الباب الرابع اذا اخذته له خفة واريحية اى هشة و برايشى خفتيد ايله يعنى جست وچابك طوتمق معناسنه در يقال
راحت يده لكذا اذا خفت ومنه قوله عليه السلام ۞ من راح الى الجمعة فى الساعة الاولى فكانما قرب بدنة ومن راح
فى الساعة الثانية ۞ الحديث لم يرد رواح النهار بل المراد خفّ اليها واسرع ۞ شارح ديركه رواح مطلق كتمك معناسنده
استعمال اولنمغله بوراده اول معنادخى بجادر و راحه آت آيغرلنمق معناسنه كلور يقال راح الفرس يراح راحة اذا صار
حصانا اى فحلا واغاج يپراق يارمق معناسنه دركه يپراقلرى كورنمكه باشلمقدن عبارتدر يقال راح الشجر اذا تفطر بورق
و برشيئك رايحه سنى آلمق معناسـنه در يقال راح الشئ يريحه و يراحه اذا وجد ريحه و بركسـه دن عطيه واحسانه
نائل اولمق معناسنه در يقال راح منك معروفا اذا ناله و راحه رويحه معناسنه كلور كما سيذكر (المراح) ميمك ضميله
اراحه دن اسم مكاندر و زنى مفعل دردوه وقيون مقوله سنك كيجه يه مخصوص ياتاغنه دينور (الرياح) سحاب وزننده
بادميه دينور راح كبى يقال شرب الراح والرياح اى الخمر (التروّح) تفعل وزننده نبـات نشو ونما بولمق معناسنه در
يقال تروّح النبت اذا طال وصوغر يننده اولان نسنه دن رايحه باغلمق معناسنه در يقال تروّح الملء اذا اخذ ريح غيره

لقربه ورواح وقتنده يوله كتمك ياخود برايش ايشلمك معناسنه‌در تقول تروّحنا اى سرنا فى الرواح اوعملنا فيه وتقول
تروّحتهم اى ذهبت اليهم رواحا (الترويحة) تسليمه وزننده ليالئ رمضانه مخصوص تراويح نمازينك هردرت ركعتنه
اطلاق اولنور وبو راحت كلمه سندن تفعيله دركه مرةٔ واحده درنته كه تسليمه سلامدن تفعيله در تسليمتين بيننده
برمقدار آرام واستراحت اولنمغله تسميه اولنمشدر اطلاقات شرعيه دندر (الاسترواح) اصلى اوزره و (الاستراحة)
راحتلنمك معناسنه‌در يقال استروح الرجل واستراح اذا وجد الراحة واسترواح رايحه سنى آلمق ايچون برنسنه يى
شدّتله قوقلمق معناسنه‌در يقال استروح الشئ اذا اشتمه وبركسه يه يابرنسنه يه ياقلوب كماليله مأنوس اولوب آنكله الفت
وآرام ايلمك معناسنه‌در يقال استروح اليه اذا استنام يعنى سكن اليه (الارتياح) افتعال وزننده سرور ونشاط
وانبساط معناسنه‌در يقال ارتاح به اذا سرّ ونشط ورحمت معناسنه‌در ويقال ارتاح الله له برحمته اى انقذه من البلية
(المرتاح) ميمك ضميله يارش آتلرينك بشنجيسنه دينوركه اون رأس اولور مجلى مصلى مسلى تالى مرتاح عاطف مؤمل
حظى لطيم سكيت در ومرتاح قبس الجيوش الجدلىّ نام كسنه نك فرسى اسميدر (المراوحة) مفاعله وزننده
ايكى ايشى مناوبه ايله يعنى بركره بريني بركره ديكريني ايشلمك معناسنه‌دركه كويا برينه انتقال ايلدكده اول بريني راحت
ايلمش اولور يقال راوح بين العملين اذا عمل هذا مرةً وهذا مرةً وقيامده كاه براياق وكاه او براياق اوزره طيانوب طورمق
معناسنه‌دركه هر برنده ديكريني ترويح ايلمش اولور يقال راوح بين الرجلين اذا قام على كل واحدة منهما مرةً ومراوحه
بين الجنبين ياتقده كاه بريانى وكاه اوبريانى اوزره دونوب ياتمقدن عبارتدر يقال راوح بين الجنبين اذا انقلب من جنب
الى جنب (المروحة) مرحه وزننده چول بيابانه اطلاق اولنور مفازه كبى تفألمبنى در شول يره دينوركه آنده هرطرفلو
روزكار اسر اوله فارسيده بادخيز وبادغبس دينور (المروحة) مكنسه وزننده اسم آلتدر يلپازه يه دينور مروح دخى
دينور هاسز (الرواح) و (الرواحة) رانك فتحيله و (الراحة) و (المرابحة) ميمك ضميله و (الرويحة) سفينه وزننده
شئ مجهوله يقين واطّلاع تحصيلندن ناشى سرور ونشاط بولمغه دينور ❊ مؤلفك سردى وشارحك بيانى اوزره
بونلر اسم مصدرلردر لكن مريحه مفاعله اولمغله ظاهر اسم اولمرق مستعملدر ورواح ورؤح قعود وزننده وراح وراحه
كتابه وزننده آندن مصدرلردر يقال راح لذلك الامر يراح رواحا ورؤحا وراحا وراحة من الباب الرابع اذا اشرف له
وفرح ورواح اخشام وقتنه على قول زوالدن كيجه يه قدر وقته دينور وتقول رحنا رواحا وتروحنا اى سرنا فيه اوعملنا
كما ذكر ويقال خرجوا برياح من العشىّ ورواح واروح روح كبى وقتمز بورده بريره كتمك معناسنه‌در
تقول رحت القوم واليهم وعندهم روحا ورواحا اى ذهبت اليهم رواحا وعربلر اول ايشى بن قولا بلقله ايشلرم ديه جك
يرده افعله فى سراح ورواح ديرلر فى سهولة معناسنه (الترويح) تفعيل وزننده بودخى بعد الزوال بر يره كتمك معناسنه‌در
يقال روحتهم ترويحا اى ذهبت اليهم رواحا (الروائح) رايحه نك جمعيدركه قتويه دينور كرك خوش وكرك ناخوش
اولسون ورواح وقتنده يغان يغموره اطلاق اولنور (الريحة) كيسه وزننده و (الريحة) جبله وزننده مبشه اغاجلرينك
ديلرنده سنهٔ ماضيه‌دن قالمش نباته ياخود يغمورسز همان برودت هواايله نابت اولان نباته دينور (الروحاء) صحراء
وزننده بين الحرمين برموضع آديدركه مدينه يه اوتوز ياخود قرق ميل مسافه‌در ورحبهٔ شام قضاسنده برقريه آديدر
و بغداد غربيسنده نهر عيسى اعمالندن برقريه‌در وروحاء قمرى آزجه يابوان چناغه وقواطه يه دينور يقال قصعة
روحاء اى قريبة القعر (رواحه) سحابه وزننده اساميدندر عبدالله بن رواحه اصحابدندر (بنو رواحه) عربدن
بربطندر (ابو رويحه) جهينه وزننده بلال حبشى رضى الله عنه حضرتلرينك بالمواخاة قرنداشيدر (روح) مدح
وزننده بررجل آديدر (الروحان) سحبان وزننده بنوسعد بلادنده برموضعدر (روحان) فتحاتله برموضعدر
(الروحة) دوحه وزننده سرين وخوش هوا كيجه يه دينور يقال ليلة روحة اى طيبة (الاروح) و (الاريح) اوسع وزننده
بولشبته اطلاق اولنور يقال محمل اروح واريح اى واسع (الارتواح) افتعال وزننده مناوبه ايله ايشلمك معناسنه‌در
يقال هما يرتوحان عملا اى يتعاقبانه (روحين) رانك ضميله شامده جبل لبنان قربنده برقريه دركه دينده قس بن
ساعده نك قبرى واردر (الرياحيه) رانك كسريله واسط قضاسنده برقريه در (رياح) كتاب وزننده اساميدندر
رياح بن الحارث تابعيندندر ورياح بن عبيد الباهلى ورياح بن عبيدة الكوفى محدثلردر مشاهير محدثيندن ثابت البنانى
معاصرلريدر ورياح بن يربوع برقبيله پدر بدر وفاروق اعظم رضى الله عنه حضرتلرينك جدى اسميدر ويزيد بن
المصيب وجرهد اسلمى نام كسه‌لرك جدلرى اسميدر مسلم بن رياح اصحابدندر وتابعيندن برذات آديدر واسمعيل بن
رياح وعبيدة بن رياح وعبيد بن رياح وعمر بن عمر رياح البصرى والجبار وموسى ابنا رياح وابو رياح منصور بن
عبدالحميد محدثلردر ورياح بن الربيع الاسدىّ ورياح بن عمرو العبسىّ والصواب القيسى وزياد بن رياح التابعى

اسملرنده بعض محدثين باى موحده ايله ضبط ايلديلر وامام بخارى ومسلم صحيحلرنده زيادبن رياحدن غيرى مذكور دكلدر وهمان اشراط الساعه حقنده ابوهريره دن برحديث روايت ايلمشدر وامام بخارى تاريخنده باى موحده ايله حكايت ايلمشدر وعمران بن رياح الكوفى وزيادبن رياح البصرى وقاضئ بصره احمدبن رياح وامام مالك شيخى رياح بن عثمان وصاحب عكرمة بن عمار اولان عبدالله بن رياح بونلرده دخى اختلاف اولنوب بعضلر باى موحده ايله ضبط ايلديلر وسيار بن سلامه وابن ابى العوام وابوالعالية الرياحيون محدثلردر ظن ايدرمكه تميمدن بر بطن اولان رياحه منسوبلردر (رويحان) مصغر بنيه سيله فارس الكاسنده برموضعدر (المراح) ميمك فتحيله رواحدن اسم مكاندر شول موضعه دينوركه قوم آندن ياخود اكا رايح اولورلر مقتضاى ماده ذهاب واياب وقت رواحده اولمقدر نته كه نهايه ده مغدى كلمه سنى تنظير ايلمشدر (الاريحى) همزه نك فتحيله واسع الخلق ودريادل اولان آدمه دينور يقال رجل اريحى اى واسع الخلق (الاريحية) ها ايله سخى وجوانمرد اولان آدم بركسه يه عطيه واحسان ايلدكده كندوسى خرم وپرنشاط اولق خصلتنه دينور يقال اخذته الاريحية اذا ارتاح للندى (اريح) احمد وزننده شام ديارنده برقريه در (اريحاء) زليخاء وكربلاء وزنلرنده شام الكاسنده بر بلده در * فصل الزاى المعجمة * (زبح) زانك وباى موحده نك فتحيله جرجان ايالتنده برقريه در محدثيندن ابوالحسن على بن ابى بكر بن محمد اورادندر (الزجح) سجح وزننده ومرادفيدركه كاسيذكر يقال زجحه زجحا من الباب الثالث اذا سجحه (الزح) زانك فتحى وحانك تشديديله برشيئى يرندن برطرف ايلمك معناسنه در يقال زح الشئ زحا اذا نحاه عن موضعه و برنسنه يى عجله اوزره قاقوب بروچكمك معناسنه در بچق كبى يقال زحه اذادفعه وجذبه فى عجلة (الزحزحة) زلزله وزننده برنسنه يى ايراقلشدرمق معناسنه در يقال زحزحه عنه اذا باعده عنه (التزحزح) تزلزل وزننده آندن مطاوعدر يقال زحزحه فتزحزح (الزحزح) غبغب وزننده ايراقلق معناسنه در يقال هو بزحزح منه اى ببعد (الزحزاح) زانك فتحيله بعيد معناسنه در و برموضع آديدر (الزرح) جرح وزننده بركسه نك باشنى ياغيرى عضونى اوروب يارمق معناسنه در يقال زرحه زرحا من الباب الثالث اذا شجه (الزرح) فتحتينله بريردن آخر يره آيرلمق معناسنه در يقال زرح الرجل زرحا من الباب الرابع اذا زال من مكان الى آخر (الزروح) واو ايله جعفر وزننده و (الزروحة) ها ايله كوجك تپه ياخود دوشكلو يصتم تپه ياخود اكرى اولان قوم يغيننه دينور جمعى زراوح كلور (المزرح) مقعد وزننده مجابجا الجقلو وچقورلو اولان ارضه دينور (الزراح) رمان وزننده حركتلرى جست ونشاطلو اولان كمه لره دينور (الزفح) زانك فتحى وفانك سكونيله ميمون سسنه دينور (الزلح) زانك فتحى ولامك سكونيله باطل وبى اصل شيئه دينور يقال شئ زلح اى باطل وزلح مصدر اولور برشيئك چاشنيسنى بيلمك ايچون طاتمق معناسنه در يقال زلح الشئ زلحا من الباب الثالث اذا تطعمه (التزلح) تفعل وزننده زلح معناسنه در يقال تزلح الشئ بمعنى زلحه (الزلح) ضمتينله بيوك كاسه لره دينور (الزلحلح) سفرجل وزننده خفيف الجسم اولان آدمه دينور ودرين اولميان دره يه دينور (الزلحلحة) ها ايله يوفقه آچلمش اتمكه دينوركه بازلماج تعبير اولنور ويايوان چاغه وقواطه يه دينور (الزلنفح) قافله سفرجل وزننده بدخوى كشى يه دينور (الزمح) زانك ضميله قبر وزننده لئيم وناكس شخصه دينور وضعيف وزبون كسه يه دينور وبويى قصه اندام وقيافتى ياقشقسز كسه يه دينور وسياه وزشت وبدچهره كسه يه دينور (الزومح) جوهر وزننده زمح معناسنه در (الزمحن) سبحل وزننده و (الزمحنة) سبحله وزننده بخيل وبدخوى شخصه دينور (الزماح) رمان وزننده بر بيوك قوش آديدركه بشكدن چوجقلرى قاپوب كوتورر * شارح ديركه بوقوش جاهليت زماننده مدينه ده بعض يوكسك يرلره كلوب حرب حرب ديو چاغررايدى وخرماره يك تعرض ايدرايدى بركون بركسه اوق ايله اوروب هلاك ايلدكدنصكره اتى اطراف قومشولره دخى تقسيم ايلدى هركيم اكل ايلديسه هلاك اولدى (التزميح) تفعيل وزننده ذكر اولنان قوشى اولدرمك معناسنه در يقال زمح فلان اذا اقتل الزماح (الزامح) راجح وزننده قومه دينور رمل معناسنه اسمدر * شارح دمل نسخه سنى تحريفه حمل ايلمشدر و بوكاهل وغارب كبى اسمدر (الزنح) زانك فتحى ونونك سكونيله مدح ايلمك معناسنه در يقال زنحه زنحا من الباب الثالث اذا مدحه ودفع ايلمك معناسنه در يقال زنحه اذادفعه و بركسه يى برمعامله ضمننده صقشدرمق معناسنه در يقال زنحه اذا ضايقه فى المعاملة (الزنح) ضمتينله ايولكه وكملكه جزا ومكافات ايدن آدملره دينور يقال هم زنح اى مكافئون على الخير والشر (التزنح) تفعل وزننده تفتح فى الكلام معناسنه در چكه سى آچيلوب بردوزه يه هارل هارل سوز سويليوب پركو يلك ايلمكدن عبارتدر يقال تزنح الرجل اذا تفتح فى الكلام وصويى مرة بعد اخرى ايچمك معناسنه در يقال تزنح الماء اذا شربه مرة بعد اخرى ولاف وكذاف ايله نفسنى قدر ودرجه سندن عالى كوسترمك معناسنه در يقال هو يتزنح

اى يرفع نفسه فوق قدره (التزنيح) تفعيل وزننده بودخى صوبى مرة بعد اخرى ايچمك معناسنه دريقال زنّح الملء بمعنى تزنّح (الزنوح) صبور وزننده جست وچالاك ناقه‌يه دينور (المزانحه) مبادحه وزننده ومراد فيدر يقال زانحه اذا مادحه (الزوح) زانك فتحى وواوك سكونيله دوه لرى پراكنده ايلك معناسنه دريقال زاح الابل يزوح زوحا اذا فرّقها ودوه لرى بريكدرمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال زاح الابل اذا جمعها وبر محلدن آيريلوب ايراقلشمق معناسنه دريقال زاح عن مكانه اذا زال وتباعد (الازاحة) ازاله وزننده برايشى بتورمك معناسنه در يقال ازاح الامر اذا قضاه وبرشيى يرندن آيروب برطرف ايلك معناسنه دريقال ازاح الشئ اذا ازاغه من موضعه ونحاه (الزواح) رواح وزننده كتمك معناسنه دريقال زاح زواحا اذا ذهب وزواح برموضع آديدر زانك ضميله ده زبانزد در (الزيح) زانك فتحى وپانك سكونيله و(الزيوح) قعود وزننده و(الزيوح) قبول وزننده و(الزيحان) نزوان وزننده برمحلدن كيدوب ايراق اولمق معناسنه دريقال زاح الرجل يزيح زيحا وزيوحا وزيوحا وزيحانا اذا بعد وذهب (الانزياح) انفعال وزننده اول معنايه دريقال انزاح بمعنى زاح (الازاحة) همزه‌نك كسريله يرندن كيدروب ايراغ ايلك معناسنه درپس واوى ويائى اولور تقول ازحته اى اذهبته وابعدته ❊ فصل السين

(السبح) مدح وزننده و(السباحة) كتابه وزننده صوده يوزمك معناسنه دريقال سبح بالنهر وفيه سبحا وسباحة من الباب الثالث اذا عام وسبح برايشدن فارغ اولمق معناسنه استعمال اولنوريقال سبح عن الامر سبحا اذا فرغ وتحصيل معاش خصوصنده يرى اوته دونشدروب تقلب ايلك معناسنه استعمال اولنوريقال سبح الرجل سبحا اذا تصرّف فى معاشه قال الشارح ومنه قوله تعالى ❊ ان لك فى النهار سبحا طويلا ❊ اى فراغا طويلا وقيل منقلبا وتصرّفا فى المعاش ويرى قازمق معناسنه استعمال اولنوريقال سبح فى الارض اذا حفرفيها واويومق معناسنه استعمال اولنوريقال سبح الرجل اذا نام وسكون وآرام بولمق معناسنه دريقال سبح اذا سكن وناس هرطرفه طاغيلوب يرى اوته دونشدرمك معناسنه اولمغله ضد اولوريقال سبح القوم اذا تقلبوا وانتشروا فى الارض ودوروودراز كتمك معناسنه دريقال سبح الرجل اذا ابعد فى السير وسوزى چوق سويلمك معناسنه دريقال سبح الرجل فى الكلام اذا كثر فيه بونلرك مجموعى مجازدر (السابح) و(السبوح) صبور وزننده اسم فاعلدر يوزيجى كشى يه دينورجمعى سبحاء كلور كرماء وزننده وبوايكيسنكده جمعيدر شاعر وشعراء وودود وودداء كبى (السباح) شداد وزننده مبالغه دريك يوزيجى آدمه دينورجمعى سباحون كلور (السابحات) سابحه‌نك جمعيدر سفينه‌يه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ❊ والسابحات سبحا ❊ وهى السفن اوارواح المؤمنين تخرج بسهولة اوالنجوم تسبح اى تمرّ سريعا فى مجارى الفلك (الاسباح) همزه‌نك كسريله يوزدرمك معناسنه دريقال اسبحه اذا عوّمه (السوابح) آتلره اطلاق اولنور اللريله يوزركبى سيرايتدكلرندن ناشى وبونك مفردى سابحدر فارس وفوارس كبى (سبحان الله) تسبيح معناسنه دركه علم مصدردر حق تعالايى صاحبه‌دن يعنى زوجه‌دن وولددن وسائر نقايصدن تنزيه وتقديس معناسنه دالدر وسبحان كلمه سى معرفه اولمغله غيرمنوّنه درزيرا علم تسبيحدر ومصدريّت اوزره منصوبدر كويا كه ابرّئ الله من السوء برآءة سبكنده دركه حق تعالايى بالتأكيد والمبالغة صفات نقايصدن وشان اولوهيته منافى اضافاتدن كماليله تنزيه وتقديس ايدرم يعنى بووجهله اعتقاد واقرار ايدرم ديمكدر وعند البعض امتثال امر شريفنه سرعت وطاعت وعبادتنه سعى ومبادرت ايدرم ديمكدر ❊ مؤلفك بصائرده بياننه كوره تسبيح كه تقديس الهى معناسنه در سباحه دن مأخوذ در عبادت الهى يه سرعت ايلك معناسنده استعمال اولنوب بعده قولى وفعلى عباداتده تعميم اولنمشدر وسبحان لفظى فى الاصل غفران كبى مصدردر بعده تسبيحده علم اولمشدر ومصدر اولهرق دخى استعمال اولنور انتهى وعربلر برنسنه دن تعجب مقامنده سبحان من كذا ديرلر عجباله معناسنه اكرمقام استحسان ايسه بويله خالقنى بوخلق بديع ايچون مخصوص تسبيح ايدرم ديمك اولور واكرمقام استهجان ايسه بوندن حضرت بارى يى تنزيه ايدرم ديمك اولور ياخود تهكماتسبيح اكامسند اولور وسبحان نفس وذاته اطلاق اولنور ومنه يقال انت اعلم بمافى سبحانك اى فى نفسك وسبحان ابن احمددركه هارون رشيد اولادندندر وسبحان مصدر اولهرق استعمال اولنوركه على الاصل دريقال سبح الرجل سبحانا من الباب الثالث اذا قال سبحان الله (التسبيح) تفعيل وزننده بودخى سبحان الله ديمك يعنى حق تعالايى تنزيه وتقديس ايلك معناسنه دريقال سبح الرجل اذا قال سبحان الله ونماز قلمق معناسنه استعمال اولنوركه جزؤيله تسميه قبيلندن اولور ومنه قوله تعالى ❊ فلولا انه كان من المسبحين ❊ اى المصلين (السبوح) و(القدّوس) سينك وقافك ضمه‌لرى وبانك ودالك شدّه‌لريله ابنيهٔ مبالغه دندر اسماء صفات الهيه دندرهر باروهرلسانده تسبيح وتقديس اولنديغيچون وبونلرده سين وقافك فتحه‌لرى دخى جائزدر مصباحده

نص سومدر كه كلام عرب‌ده فاء مضموم وعين مشدده مضمومه ايله سبوح وقدوس وذروح وستوق وفلوق كلمه‌لرندن غيرى
يوقدر واوج لولكيلرده فالك فتحيله‌ده جائزدر (السبحات) ضمتيله مواضع سجوده اطلاق اولنور مفردى سبحه‌در
غرفه وغرفات كبى محل تسبيح اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وسبحات وجه الله ايله انوار جمال الهى مراد در * مؤلف
بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية ومنه الحديث * قال جبريل عليه السلام ان لله دون العرش سبعين
حجابا لودنونا من احدها لاحرقتنا سبحات وجه ربنا * وفى حديث آخر * حجابه النور والنار لو كشفه لاحرقت سبحات
وجهه كل شئ ادركه بصره * سبحات وجهه تعالى جلاله وعظمته وقيل انوار وجهه تعالى وهى فى الاصل جمع سبحة
وقيل سبحات الوجه محاسنه لانك اذا رأيت الوجه الحسن قلت سبحان الله وقيل معناه تنزيه له اى سبحان وجهه
وقيل ان سبحات وجهه كلام معترض بين الفعل والمفعول اى لو كشفها لاحرقت كل شئ ادركه بصره فكانه
قال لاحرقت سبحات الله كل شئ كما تقول لودخل الملك البلد لقتل والعياذ بالله كل من فيه واقرب من هذا كله ان المعنى
لوانكشف من انوار الله التى تحجب العباد عنه شئ لاهلك كل من وقع عليه ذلك النور كما خر موسى صعقا وتقطع الجبل
دكا لما تجلى الله سبحانه وتعالى (السبحة) جرعه وزننده حالا تسبيح تعبير ايلديكمز ديزى بونجقلره دينور كه مجموعنده
علم اولمشدر مدار تسبيح اولديغى باعث تسميه‌در وسبحه دعا معناسنه استعمال اولنور كذلك تطوع يعنى نافله نمازه اطلاق
اولنور فرض نمازنده تسبيحات نافله اولوب نافله نماز تسبيحات كبى نافله اولمغله اطلاق اولنمشدر (السبحة) سبنك فتحى
وبانك سكونيله بوستدن اتخاذ اولنان اثوابه دينور وسبحه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك فرسلرى
اسميدر كذلك جعفر بن ابى طالبك وديكر برآدمك فرسلرى اسميدر وسبحة الله ايله جلال وعظمت الهى اراده اولنور
شارح ديركه بو ضمله دركه جمعى سبحات درنته كه ذكر اولندى بوراده فتحيله ذكرى اختلالدر (المسبح) معظم وزننده
قوى وشديد ومتين اولان شيئه اطلاق اولنور عادتا حقنده سبحان الله ديو تعجب اولنديغيچون ومنه يقال كساء مسبح
اى قوى شديد (السابح) بوزكج آدمه دينور كه ذكر اولندى وسابح القابلندر احمد بن خلف السابح محدثيندندر
وبركة بن على السابح الشروطى واحمد بن خلف بن محمد ومحمد بن سعيد وعبد الرحمن بن مسلم ومحمد بن عثمان
البخارى السبحيون كه سبنك ضميله درمحدثلردر (السباح) كتان وزننده بردوه اسميدر (سباح) سحاب وزننده بنوسليم
معدنى يانده برارضك آديدر (السبوح) صبور وزننده يوزكجه دينور وربيعة بن جشم نام كسه‌نك فرسى اسميدر
السبوحة) هايله مكه مكرمه‌نك اسميدر على قول عرفاتده بردره‌نك آديدر (المسبح) محدث وزننده بر رجل آديدر
وامراء مصريه‌دن امير مختار محمد بن عبيد الله المسبحى صاحب تصانيف كثيره در درتيوز تاريخى رجالندندر (السبادح
سبنك فتحى ودالك كسريله بركلمه‌دركه قلت طعامده استعمال اولنور يقال اصبحنا سبادح واصبياننا عجاعج من الغرث
يعنى بو صباح طعامز بك قليل اولمغله چوجقلرمز آجلقدن فرياد ايلديلر (السجح) سبنك وجيمك فتحيله و (السجاحة)
رجاحه وزننده محبوبك رخسارى نرم وملايم وحسن اعتدال اوزره اوزونجه واتلرى آزجه اولمق معناسنه دركه
كمال تناسب جمالدر يقال سجح الخد سجحا وسجاحة من الباب الرابع اذا سهلا ولان وطال فى اعتدال وقل لحمه
(السجح) ضمتيله سهل وملايم شيئه دينور يقال مشى مشيا سجحا اى لينا وسهلا وايشلك يوله اطلاق اولنور سهولتنه مبنى
وقدر واندازه معناسنه در يقال بيوتهم على سجح واحد اى على قدر واحد (السجيح) امير وزننده بودخى سهل
وملايم شيئه دينور (السجح) سبنك ضمى وجيمك سكونيله ايشلك يوله دينور (السجيحة) سفينه وزننده بودخى قدر
واندازه معناسنه‌در وخوى وطبيعت معناسنه در يقال الكرم من سجيحته اى طبيعته (السجاح) غراب وزننده
عنصر هوايه اطلاق اولنور (السجاح) كتاب وزننده يماج وقرشو تجاه معناسنه‌در تقول قعدت سجاح وجهه
اى تجاهه (الاسجح) ارجح وزننده خوب ومعتدل القيافه اولان كشى يه ونسنه‌يه دينور يقال غلام وشئ اسجح اى حسن
معتدل (السجحة) صفحه وزننده خوى وخلق معناسنه‌در (المسجوحة) و (المسجوح) بونلرده خوى وخصلت
معناسنه‌در ومسجوح جهت معناسنه‌در (السجحاء) حمراء وزننده قورومى تام واندامى كامل آرقه‌سى اوزونجه
ناقه‌يه دينور (السجع) سجع وزننده ومراد فيدركه كوكرچين اوتمك معناسنه‌در يقال سجحت الحمامة سجحا من الباب
الاول اذا سجعت وبركسه‌يه تعريض وكنايه ايله سوز سويلمك معناسنه‌در يقال سجح له بكلام اذا عرض له (التسجيح
تفعيل وزننده بودخى تعريض كلام ايلمك معناسنه‌در (الانسجاح) انفعال وزننده مسامحه ومساهله ايلمك
معناسنه‌در تقول انسجح لى فلان بكذا اى انسمح (الاسجاح) همزه‌نك كسريله وجه لطيفله عفو وصفح ايلمك
معناسنه‌در ومنه اذا ملكت فاسجح اى احسن العفو (المسجح) منبر وزننده بر رجل آديدر (سجاح) قطام وزننده
بنو يربوعدن برخاتون اسميدر كه ادعاى نبوت ايلمشيدى اول خاتون اواخر عصر سعادتده ادعاى نبوت ايدن مسيلمة

الكذاب زماننده ظهور وعاقبت شرفند اسلام اولدى (السحّ) سينك فتحى وحانك تشديديله صومقوله سنى دوكك معناسنه دريقال سحّ الماء سحّا من الباب الاول اذاصبه وسحّ وسحوح صنو بوقريدن اشاغى يه آقق معناسنه دريقال سحّ الماء سحّا وسحوحا اذا سال من فوق وسحّ قسب اسميدركه كثر خرمايه دينور على قول آغزده طاغيلور اولان قورى خرمايه دينور وسحّ اورمق معناسنه دريقال سحّ فلانا اذاضربه ودكنكله دوكك معناسنه استعمال اولنور يقال سحه اذاجلده و بغايت سموروب طاولنمق معناسنه دريقال سحّ الرجل اذاسمن غاية السمن (التسحيح) تفعيل وزننده و (التسحسح) تزلزل وزننده و(التسحّ) تفعل وزننده بونلرده صويوقريدن اشاغى يه آقق معناسنه دريقال سحّ الماء و تسحسح وتسحّ اذاسال من فوق (السحّ) سينك ضميله بودخى آغزده طاغيلان قورى خرمايه دينور (الساحّة) تشديد حايله و(الساحّ) هاسز و(السحاح) كتاب وزننده و(السحاح غراب وزننده كه بوشاذ در مطلقا سموز انسان وحيوانه دينور يقال شاة ساحّة وساحّ وغنم سحاح وسحاح اى سمان (السحّ) ميمك كسرى وسينك فتحيله پك يوكرك واشكنلو آته اطلاق اولنور كويا كه سير وجريى صب ايدر يقال فرس مسحّ اى جواد (السحسح) غبغب وزننده و(السحسحة) هايله قوناغك عرصه سنه دينوركه خالى ميدانيدر ساحه كبى وسحسح صاغانقلى يغموره دينور (السحساح) سينك فتحيله بودخى صاغانقلى يغمور در (السحساحة هايله پك ياش دوكن كوزه اطلاق اولنور يقال عين سحساحة اى صبابة للدمع (السحاح) سحاب وزننده عنصر هوايه دينور (السدح) مدح وزننده برنسنه يى ير اوزره ياتروب و ياپوب اوزاتمق معناسنه در حيوانى بوغزلغه ياتورمق كبى يقال سدح الشئ سدحا من الباب الثالث اذا ذبحه و بسطه على الارض و برنسنه يى يانى اوزره ياتورمق معناسنه در طاوقربه يى ياتورمق كبى يقال سدح الشئ اذااضجعه وبركسه يى يوزى اوزره يره چالمق معناسنه در يقال سدحه اذاصرعه على الوجه وصرتى اوزره يره براقمق معناسنه دريقال سدحه اذاالقاه على الظهر ودوه يى چوكرمك معناسنه در يقال سدح البعير اذا اناخه و برمحلده اقامت ايلك معناسنه در يقال سدح بالمكان اذا اقام ومشكى طولدرمق معناسنه در يقال سدح القربة اذاملأها وقتل ايلك معناسنه در يقال سدح فلانا اذاقتله وخاتون زوجندن رغبت واعتبار بولمق معناسنه در يقال سدحت المرأة اذاحظيت من زوجها وخاتونك اولادى كثير اولمق معناسنه در يقال سدحت المرأة اذا كثرت ولدها (الانسداح) انفعال وزننده يوزاوزره يقمق وارقه اوزره يرمچالمق مطاوعدر يقال سدحه فانسدح وهو مسدوح وسديح (التسديح) تفعيل وزننده بودخى قتل ايلك معناسنه در يقال سدّحه اذاقتله (السادحة) سحابة شديده يه دينوركه مرادشدتله ياغان يغمورى اوله جقدر اوزرينه دوشديكى نبات مقوله سنى يره چالوب ياتورديغى ايچون (السادح) اهل خصب ورخا اولان كشى يه دينور يقال فلان سادح اى مخصب وسادح برقبيله اسميدر (السرح) سينك فتحى ورانك سكونيله يانده صالمه اوتلايوب كزن مواشى يه دينور مال سائم معناسنه و بوتسميه بالمصدردر يقال له سرح اى مال سائم وسرح وسروح مواشى مرعيه كيدوب بنفسها اوتلامق معناسنه در يقال سرح المال سرحا وسر وحا من الباب الثالث اذاسام اى رعى بنفسه وسوم مواشى يى اوتلامق ايچون مرعايه صاليو رمك معناسنه در تقول سرحت المواشى اى اسمتها يعنى ارسلتها للرعى وسرح برنوع شجر عظيم اسميدر نجد ديارنده نابت وصارى يمشلرى اولور مفردى سرحه دركما سيذكر ومطلقا تيكنسز شجره على قول بك اوزون شجره دينور وفناء خانه يه ده سرح اطلاق اولنوركه حولو واواوكى تعبير اولنان ميداندر وسرح تغوط ايلك معناسنه در يقال سرح الرجل اذاسلح ومثانه دن بول فشقرمق معناسنه در يقال سرح بوله اذاانفجر ودرونده مضمر اولان شيئى اظهار ايلك معناسنه در يقال سرح مافى صدره اى اخرجه وكوندرمك معناسنه در يقال سرح فلانا اذاارسله وسرح اساميدندر عمر بن سواد واحمد بن عمرو بن السرح واو على عمرو وحفيدى عبدالله كه سرحيون ايله متعارفلردر محدثلردر وسرح بشقه بررجلك علميدر (التسريح) تفعيل وزننده بودخى طوارى اوتلامق ايچون مرعايه صاليو يرمك معناسنه در يقال سرّح المواشى تسريحا اذااسامها وزوجه يه طلاق ويرمك معناسنه استعمال اولنور يقال سرّح زوجته اذاطلقها وتسهيل ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال سرّحه اذاسهله وصاچى طرامزدن مقدّم چوزوب صاليو رمك معنا سنه مستعملدر يقال سرّح الشعر اذا حله وارسله قبل المشط (السراح) سحاب وزننده تطليق معناسندن اسمدر طلاق معناسنه تبليغ و بلاغ وتطليق وطلاق كبى وسراح حافظ مشهور ابى حفص عمر بن شاهينك جدّى اسميدر (المنسرح) اسم فاعل بنيه سيله صرتى اوزره ياتوب پاچه سنى آيرمش اولان كشى يه دينور السراحدن اسم فاعلدر يقال انسرح الرجل اذااستلقى على قفاه وفرج رجليه ومنسرح لباسندن صويونوب عريان اولان كشى يه دينور يقال انسرح الرجل اذاخرج من ثيابه وصار

عريانا ومنسرح عروضدن برجنس يعني بربحر اسميدر كه تفعيلي آلتي كره مستفعلن مفعولات مستفعلن درلساند سهولتله جري وانسراحي سبيله اطلاق اولنمشدر وجست وچابك انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال الرجل وفرس منسرح اي سريع (السرياح) جرياك وزننده يك اوزون شيئه دينور وچكركه يه دينور وبركلبك آديدر (ام سرياح) امرآء مكه دن دراج بن زرعة الصبابي نام اميرك خاتوني كنيه سيدر (المسروح) سرابه اطلاق اولنور كه اسي وقتلرده ايراقدن صوهيئتنده كورينوركويا كه يبابانه صالبورلمش حيواندر (ذوالمسروح) برموضع آديدر (السريحة) سفينه وزننده شول صريمه وترشه يه دينوركه آنكله طولوم وقربه واياق قابي مقولهسي ديكيلور وسيلان ايدن قاندن اوزون اوزادي طريقه شكلنده خطه اطلاق اولنور وفارسيده خيابان ديدكلري اوزون اوزادي ايكي طرفي صيق اغاجلو طريقه يه دينور وپاره لنمش لباسدن براوزون دلچنه دينور جمعي سرايح كلور (المسرح) منبر وزننده طراغه اطلاق اولنور مشط معناسنه ومسرح اسامبندرسوده بنت مسرح صحابيه در علي قول بوشين معجمه ايله در (المسرح) مقعد وزننده مرعايه دينور (السريح) امير وزننده ايرسز چبلاق آته دينور يقال فرس سريح اي عري (السرح) ضمتينله جست وچابك آته دينور يقال فرس سرح اي سريع وكيجكدرميوب چابك ويريلان بخششه دينور يقال عطاء سرح اي بلامطل ورفق وسهولتلو يوروبشه دينور يقال مشية سرح اي سهلة (السرحة) طلحه وزننده شول قانجق اشكه دينوركه حمل كرته سنه بالغ اولوب لكن هنوز حامل اولميه وسرحه بركلبك آديدر ومحدثيندن عمر بن سعيدك جدي اسميدر جوهري برموضعك اسميدر ديمكله غلط ايلمشدر زيرا اول شين معجمه ايله در واستشهاد ايلديكي لبيدك اشبو * فسرحة فالمرانة فالخبال * مصراعنده دخي غلط ايلمشدر زيرا خاي معجمه وياي تحتيه ايله ضبط ايلمشدر اصح اولان حاي مهمله وباي موحده ايله اولمقدركه حبال رمل مراددر كذلك سرحه برشجر آديدركه اكا آء دخي دينور عاع وزننده ديمكله غلط ايلمشدر زيرا سرحه شجرك واآء آنك ثمري اسميدركه اوزم طرزنده اولورتته كه باب همزه اولنده بيان اولندي * اشبو سرحه مؤلفك اوائل ماده ده والسرح شجر عظام ديديكي سرحك مفردي اوله جقدر * شارح ديركه سرحه برموضع اسمي اولديغي مراصد ولسان العرب صاحبلري دخي ثبت ايلمشدر وخيال خاي معجمه وياي تحتيه ايله بنوتميم ديارنده برموضعدر وشاعرك مرادي بودر ديوان لبيد شراحي بومعنا ايله بيان ايلديلر (السرحان) سينك كسريله قورده دينور ذئب كبي سرحال دخي دينور وارسلانه دينور وبركلبك آديدر وعمارة بن حرب البحتري ومحرز بن نضله نام كسه لرك فرسلري اسميدر وسرحان الحوض وسط حوضه اطلاق اولنور جمعي سراح كلور ثمان كبي وسراح كلور ضباع كبي وسراحين كلور خراعيل كبي (ذنب السرحان) قوردقوير يغي ديمكدر تشبيه طريقيله فجر كاذبه اطلاق اولنوركه فجر صادقدن مقدم ظهور ايدن شفق مستطيلدر (ذوالسرح) شرح وزننده حرمين بيننده بروادي آديدر (السرح) فرح وزننده برخصوصك تمشيتنده رفق وسهولتله عزيمت ايلمك معناسنه در يقال سرح الرجل سرحا من الباب الرابع اذا خرج في اموره سهلا (المسرح) معظم وزننده بررجلك علميدر (بنومسرح) محدث وزننده عربدن بربطندر (سراح) قطام وزننده برقصراق آديدر (سراح) كتان وزننده محلق بن حنتمك فرسي اسميدر (سرح) كتب وزننده بنوالعجلان يوردنده برصو آديدر (السرتاح) تاي فوقيه ايله قرطاس وزننده صوي وكريم اولان ناقه يه وطپراغي يومشق خالص ومنبت اولان ارضه صفت اولور يقال ناقة سرتاح اي كريمة ويقال ارض سرتاح اي منبات سهلة (السرجوحة) سينك وجيمك ضميله اسلوب ونسق ووتيره معناسنه در يقال هم على سرجوحة واحدة اي استوت اخلاقهم (السردح) سينك ودالك فتحيله دوز وهموار يره دينور وطپراغي ملايم يره دينوركه نصي ديدكلري نبات انبات ايدر اوله و(السرداح) و(السرداحة) سينلرك كسريله طويله ياخود كريمه ياخود عظيمه ياخود سمينه ياخود قوروي تام واندامي كامل قويه وشديده اولان ناقه يه دينور جمعي سرادح كلور وسرداح مغيلان اغاجندن بلوكه وجماعته دينور مفردي سرداحه درهايله كه بربلوك ديمكدر (السردحة) دحرجه وزننده اهمال ايلمك معناسنه در يقال سردح الرجل الشيء اذا اهمله (السرفح) سينك وفانك فتحيله برشيطان آديدر (السطح) سينك فتحي وطانك سكونيله خانه نك طامنه دينوركه فارسيده بام دينور وهرشيئك اوستنه دينوركه فارسيده فراز دينور اصل سطح يايوب دوشه مك معناسنه مصدر درطام مقوله سي مبسوط اولديغندن سطح ايله تسميه اولندي كه تسميه بالمصدر در جمعي سطوح كلور وسطح شامده كسوه وغباغب نام قريه لر بيننده برموضع آديدركه آنده صاحب الناقه ايله ملقب قرامطه دن ابو القاسم نام كسه نك بروقعه سي اولمشدر خلفادن مكتفي بالله زماننده واقع اولمشدر وسطح مصدر اولوردو يدوزدوشه يوب يايمق معناسنه يقال سطح الشيء سطحا من الباب الثالث اذا بسطه وسرك كبي يره چالمق معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا صرعه ويا ني اوزره اوزادوب ياتورمق

معناسنه استعمال اولنور يقال سطحه اذا اضجعه وطسامى وساترشيئى دوزلدوب هموار قلمق معناسنه در يقال
سطح سطوحه اذاسواها وكوجك قوزى يى اناسيله برابرجه صاليورمك معناسنه در يقال سطح السخل اذا ارسله
مع امه (التسطيح) تفعيل وزننده بودخى طعام مقوله سنى سيورى ويومرى قليوب دوز ويصى قلمق معناسنه در
يقال سطح سطوحه اذاسواها (السطيح) امير وزننده يره دوشمش مقوله اطلاق اولنور وشول كمسه يه اطلاق
اولنوركه آرقه سى اوزره اوزانمش ياخود دوشوب سرلمش اولوب لكن ضعفندن يامقعد اولديغندن بطئ القيام
اوله وصوطولومنه اطلاق اولنور مزاده معناسنه واكا سطيحه دخى دينورهايله وسطيح بنو ذئب قبيله سندن
جاهليته بركاهن آديدركه باشندن غيرى جسدنده اصلا كميك قسمى يوق ايدى مزبورك اسمى ربيع ايدى بعثت نبويدن
مقدم طلوع آفتاب رسالتى اخبار ايلشيدى اوچيوزسنه معمر اولدى ليلهٔ مولد نبويده نوشيروانك سقوط شرفات
ايوانى خصوصنى آندن استكشاف ايلديلر وجودنده اصلا كميك اولمامغله بريره كوتوردكده بوغچه كبى دوروب بوكرلر
ايدى وغضبناك اولدقده شيشوب قانقار ايدى (المسطوح) بودخى يره سرلمش مقوله اطلاق اولنور (السطاح
رمان وزننده برنبات آديدر ومطلقا يوزينه يايلوب منبسط اولان نباته دينور قاون وقرپوزوقباق كبى (المسطح) منبر
وزننده خرماسروب قوريده جق يره دينور جرين معناسنه كويا كه خرمانك بسطنه آلتدر وچادرك والاچغك
ديركنه اطلاق اولنوركه آنلره آلت سطح اوله جقدر وشول دوز ياپلين قيابه دينوركه اطرافنه طاشدن ديوارچوير وب
آنى حوض طرزنده ايدرلر يغمور صوينى مجتمع اولمق ايچون وتنكه دن ياپلمش برنوع صوبرداغنه دينوركه يوزى
يومريجه وبريوزى يصى اولور اهل سفر استصحاب ايدرلر بوبرداق بعينه قبلو بغه هيئتنده وباشى يصى وآغزى واسع
اولور فارسيده اكا كشف ديرلر حالابعض حجاج آنكله ماء زمزم كتورورلر ومسطح دوم اغاجنك قبوغندن اورلمش
حصيره دينور وبغداى قاوره جق يپوك تاوه يه دينور وشول اغاجه دينوركه اصمه نك ايكى طياقلرى اوزره ارقورى
ياتروب اصمه نك قوللرينى آنك اوزرندن آتارلر وخميرآچه جق تخته يه دينوركه يصديغاچ تعبير اولنور ومسطح ابن
اثاثه دركه اصحابدندر (المسطح) معظم وزننده پك يصى يايوان برونه اطلاق اولنور يقال انف مسطح اى منبسط جدا
(السفح) سينك فتحى وفانك سكونيله برموضع آديدر وسفح طاغك بوره سنه دينور يقال سفح الجبل اى عرضه
المضطجع على قول طاغك كوكنه دينور اصل الجبل معناسنه ياخود اسفلنه دينوركه اتكى اوله جقدر دامن كوه
معناسنه ياخود طاغك دبنه دينور حضيض الجبل معناسنه جمعى سفوح كلور اشبو سفح كلمه سى فى الاصل انصباب
معناسنه مصدر اولمغله تسميه بالمصدر دركويا كه موضع مزبور فوق جبلدن مسفوح اولمشدر وسفح مصدر اولور
صو وقان مقوله سنى دوكوب آقتمق معناسنه يقال سفح الماء والدم سفحا من الباب الثالث اذا اراقه ويقال سفح
الدمع سفحا وسفوحا اذا ارسله وسفح وسفوح وسفحان فتحاتله صومقوله سى كندى بوشانوب دوكلمك معناسنه
لازم اولور يقال سفح الدمع سفحا وسفوحا وسفحانا اذا انصب (السافح) آندن اسم فاعلدر جمعى سوافح كلور
يقال دمع سافح ودموع سوافح وبوفوارس قبيله ندر (التسافح) تفاعل وزننده زنا ايدشمك معناسنه در (السفاح
قتال وزننده و(المسافحة) مقاتله وزننده بونلرده زنا ايلمك معناسنه در يقال تسافحا وسافحا وسافحها اذازنيا
وفجرا زنايه سفاح اطلاق نطفه تلف وهدره منصب اولمق ملاحظه سنه مبنيدر وبوندن مأخوذ اولهرق عربلر
اجرواسفاحا ديرلر يارش اهلى آتلرينى اوكدولسزجا نا باريشه قوشديلر ديه جك يرده (السفاح) كتان وزننده كثير
العطاء آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سفاح اى معطاء وفصيح وسخنور آدمه اطلاق اولنور وسفاح خلفاء
عباسيه نك اولى اولان عبد الله بن محمدك لقبيدر بغايت خونريز اولمغله ملقب اولمشدر وعرب رؤسا لرندن برينك
لقبيدر وحميد بن بحدل نام كمسه نك قلجى اسميدر (السفوح) سينك ضميله سفحك جمعيدر يومشق قيالره
اطلاق اولنور (السفيح) امير وزننده قالين وصبق آبايه وكابيه اطلاق اولنوركه صويى نشف ايلبوب اوزرندن
سيلان ايدر وقارا وقلرندن براوقك آديدركه نصيبى يوقدر هدريه مسفوحدر وچواله اطلاق اولنور جوالق
معناسنه (المسفوح) شول دوه يه اطلاق اولنوركه يره اوزاديلوب ياتورلمش اوله وواسع وغليظ اولان نسنه لره اطلاق
اولنور وصخر بن عمرو بن الحارثك فرسى اسميدر (المسفح) محدث وزننده شول كمسه يه اطلاق اولنوركه دائما كندى نفسنه
فائده سى اولميان بيهوده عمله مشغول اوله (التسفيح) تفعيل وزننده آندن مصدردر يقال هو يسفح تسفيحا اى يعمل عملا
لايجدى عليه (المسفوحة) قولتقلرى كنكيش اولان ناقه يه وصف اولور يقال ناقة مسفوحة الابط اى واسعته (الاسفح
اصلع وزننده ومراد فيدركه باشنك اوك طرفى كل اولان كشى يه دينور (السفحة) سينك وفانك فتحيله صلعه معناسنه دركه
باشك اوكنده قيل اولمامق وجهيله اولان كللك حالتنه دينور (الاسفح) اصلع وزننده وجه مذكور اوزره اولان كل كشى يه

دینور (السلاح) کتاب وزننده و (السلح) عنب وزننده و (السلحان) سلطان وزننده آلت حرب معنی‌نه‌در اسم جامعدر
علی قول تیمور دن اولان آلت حربه مخصوصدر قلچ ومزراق کبی و سلاح لفظی مذکردر آلت تأویلیله مؤنث دخی
اولور جمعی اسلحه در که صیغهٔ جمع مذکردر جلو و احمره کبی و مؤنثك جمعی سلاحاتدر ومنامنة قلچه اطلاق اولنور
وکرپیش یکه یولیه‌لکیایله دینور ودکنکه اطلاق اولنور عصا معناسنه (التسلح) تفعل وزننده سلاحپوش اولمق
معناسنه‌در یقال تسلح الرجل اذا لبس السلاح (المسلحة) مرحله وزننده دربنده وسرحده اطلاق اولنور ثغر معناسنه
اصل مسلحه جبخانه به دینوریر علاقه ایله دربند و سرحده اطلاق اولنور وسلاحلو عسکره اطلاق اولنور
محل سلاح اولدقلری ایچون (السالح) صالح وزننده سلاح صاحبی یعنی سلاحلو آدمه دینور نسب اوزره اسم فاعلدر
یقال رجل سالح ای ذوسلاح وتازه چایر اوتلامقله اسهاله اوغرامش ناقه یه دینور که سلحدن مأخوذدر یقال ناقة
سالح اذا کانت قد اسلحت من البقل (السلاح) غراب وزننده انسان تیسنه دینور نجو معناسنه # شارح رقیق اولانه
تخصیص ایلمشدر (السلح) سینك فتحی ولامك سکونیله حدثلمك معناسنه‌در یقال سلح سلحا من الباب الرابع اذا تغوط
شارح دیر که مؤلفك مقتضای کلامی سلح تغوط کبی انسانده دخی مستعملدر لکن مصباحك بیاننه کوره طیر و بهایمه
مخصوصدر بلکه صبویق حدثلرینه مخصوصدر که ترکیده چقرمق و صاغنمق تعبیر اولنور و انسانده اسهال اوزره
اولورسه بالتشبیه استعمال اولنور (الاسلاح) همزه‌نك کسریله بو دخی یسنهلك معناسنه‌در یقال اسلح بمعنی سلح (الاسلیح)
ازمیل وزننده براوت آدیدر که اوتلیان حیوانك سودی فراوان اولور بو نبات اسلیح ایله متعارفدر که خای معجمه ایله‌در
(السلیح) جریج وزننده یمنده برقبیله‌در (سیلحون) حیزبون وزننده یمنده برقریه در عامه تحریفله سالحون دیمکله
مؤلف منع ایلمشدر (السلح) صرد وزننده کلکلك قوشنك یاوریسنه دینور جمعی سلحان کلور سینك کسریله صرد
وصردان کبی (السلح) فتحتینله کوللرده یغلان یغمور صوینه دینور (التسلیح) تفعیل وزننده برکسه یی سلاحلندرمك
وخاصة قلچ قوشاتمق معناسنه‌در تقول سلحته السیف ای جعلته سلاحه و یاغ طلومنی سلح دیدکلری آتی الذکر
طلا ایله سوروب اوغشدرمق معناسنه‌در یقال سلح نحیه اذا دلکه بالسلح (سلاح) سحاب وزننده یاخود قطام
وزننده خیبر قلعه سنك طرف اسفلنده برموضعدر و بنو کلاب یوردنده برصو آدیدر که آندن ایچنلر اسهاله مبتلا اولورلر
هدیه اشملری کبی (سلحین) سرمین وزننده یمنده برحصن آدیدر که سکسان تاریخنده بنا اولنمشدر (السلح) سینك
ضمیله دهنا نام محلده بنو سعد یوردنده برصو آدیدر و برطلا آدیدر که آنکله یاغ طلوملرینی دلك ایدرلر دیکش یرلری
صیزمامق ایچون (مسلحد) معظمه وزننده برموضع آدیدر (السلطح) قنفذ وزننده طاشسز و قیلسز و چقورسز
دوز واملس طاغه دینور (السلاطح) علابط وزننده پك یصی و عریض اولان شیئه دینور یقال شیء سلاطح ای عریض
و مراد قبیله‌سی دیارنده بر وادی آدیدر (السلنطح) سمندل وزننده و (المسلنطح) میمك ضمی و طالك کسریله فضای
واسعه دینور # شارح دیر که بونلر سلطحدن مزید اولمغله مقامی سطح ماده سیدر (السلوطح) مین ولامك فتحیله
برموضعدر (السلطحة) سینك فتحیله کوده‌سی عریض اولان خاتونه دینور یقال جاریة سلطحة ای عریضة
(الاسلنطاح) احرنجام وزننده یوز اوزره قپانوب دوشمك معناسنه‌در یقال اسلنطح الرجل اذا وقع علی وجهه و برنسنه
بولالوب یا یوا نلنمق معناسنه‌در یقال اسلنطح الوادی اذا اتسع (السماح) سینك فتحیله و (السماحة) ها ایله
و (السموح) و (السموحة) سینلرك ضمیله و (السمح) مدح وزننده و (السماح) کتاب وزننده سخی وجوانمرد اولمق
معناسنه‌در یقال سمح الرجل سماحا و سماحة و سموحا و سموحة و سمحا و سماحا من الباب الخامس اذا جاد وکرم مقدمة
الادبده جسن و قبح بابلرندن اولدرق مرسومدر و مصباحده همان فتح بابندن مثبت و سمح بکتف اذا جاد واعطی
عنوانیله مفسردر و هر حالده بلا حرفیله متعدیدر (السمح) شکس وزننده اندن صفتدر کریم و جوانمرد آدمه دینور
مصغرنده سمیح دینور زبیر وزننده و سمیح دینور یانك تشدیدیله و جمعنده سمحاء دینور کرماء وزننده کویا که سمحك
جمعیدر و مساجیح دینور کویا که مسماحك جمعیدر و مؤنثنده سمحة دینور هاء ایله و جمعنده همین سماح دینور عطاش
وزننده یقال رجل سمح وامرأة سمحة ونسوة سماح لاغیر پس انشا پردازلق صورتنده بعضی کتابك کریمانه تعبیرینه
مقابل سمحانه تعبیرلری غلطدر (الاسماح) همزه‌نك کسریله بو دخی جوانمرد اولمق معناسنه‌در یقال اسمح الرجل
بمعنی سمح و سرکش انسان و حیوان یواشیوب رام و منقاد اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال اسمحت قرونته
اذا ذلت نفسه و یقال اسمحت الدابة اذا لانت بعد استصعاب (السمحة) سینك فتحی و میمك سکونیله جومرد مقلوبنه
دینور که ذکر اولندی و سهل و لیان ایله اطلاق اولنور یقال قوس سمحة ای مواتیة و شول ملته اطلاق اولنور که
آنده ضیق و شدت اولمیوب احکامی سهل و یسیر مشتمل اوله که ملت اسلامیه در و منه الحدیث # بعثت بالحنیفیة

السمحة السهلة ❁ وسمحه جعفر طيارك قرسي اسميدر وسمح دوكومي اولميان دوز وهموار اغاج دالنه اطلاق اولنور يقال عود سمح اى لاعقدة فيه (التسميح) تفعيل وزننده رفق وسهولتله يوريمك معناسنه در يقال سمح تسميحا اذا سار سهلا وبوزراعى طوغرلتمق معناسنه در يقال سمح الرمح اذا ثقفه وسرعت ايلمك معناسنه در يقال سمح اذا اسرع وبرنسنه دن قاجمق معناسنه در يقال سمح اذا هرب وبرخصوصده صعوبت كوسترميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال سمح فى الامر اذا ساهل (المسامحة) مفاعله وزننده بودخى برخصوصده عنف وشدت وصعوبت ايلميوب رفق وسهولتله معامله ايلمك معناسنه در يقال سامحه فى الامر اذا ساهله (السماح) كتاب وزننده سختيانلدن ومبشيندن اولان چادرلره دينور (المسمح) مقعد وزننده سماحتدن كه سهولت معناسنه در اسم مكاندر بومناسبتله مضايقه سى اولميان محل واسعده استعمال اولنمشدر ومنه يقال ان فى الحق لمسمحا اى متسعا ومندوحة عن الباطل (سمحه) جرعه وزننده اسمادندر سمحه بن سعد وسمحة بن هلال ايكى كسه در (سميحـه) جهينه وزننده مدينه ده صويى چوق برقيو آديدر (التسامح) تفاعل وزننده برى برينـه صعوبت ومضايقه كوسترميوب سهولت ومساعده وجهيله معامله ايدشمك معناسـنه در يقال تسامح القوم اذا تساهلوا (ابو السمح) مدح وزننـده خدام دركاه حضرت مصطفويدن برذاتك كنيه سيدر وبرتابعى كنيه سيدر كه اسمى عبد الرحمن ولقبى دراج ايدى (السنح) سينك ضمى ونونك سكونيـله اوغورلولق يمن وبركت معناسنه در يقال به سنح اى يمن وبركة ومدينـه قربنده برموضع آديدر كه حضرت صديقك آنده برباب مسكنى وارايدى موضع مزبورده متمكن بنى حارثدن تزوجـلرى حبيبه ومحدثيندن خبيب بن عبد الرحمن السنحى اورادندر وسنح الطريق يولك اورته سـنه دينور يقال ذهب عن سنح الطريق اى عن وسطه (السنوح) قعود وزننده و(السنح) صلح وزننده و(السنح) ضمتيله بركسه نك خاطرينه بركونه رأى وانديشه ياخود اوكنـه برايش عارض وبديدار اولمق معناسنه در تقول سنح لى رأى سـنوحا وسنحا وسنحا من الباب الثـالث اى عرض وبرسوزى تصريح وبيان ايلميوب كنايه وتعريضله سويلمك معناسـنه در يقال سنح بكذا اذا عرض ولم يصرح وبركسه يى رأى وتدبيرندن صرف وتحويل ايلمـك معناسنه در يقال سنح فلانا عن رأيه اذا صرفه ورده وبرنسنه بركسه يه سهل وآسان اولمق معناسـنه در تقول سنح الشعر لى اى تيسر وبرآدمى بركوجلكه دوشوروب برشر ومحنته اوغراتمق معناسنه در يقال سنح به وعليه اذا اخرجه واصابه بشر وسنوح صيد صيادك صول طرفندن ظهور ايدوب صاغ طرفنه مرور ايلمك معناسنه در صياده صاغ طرفى كلور بروحك ضديدر تته كه ذكر اولندى وعربلر بونكله تفأل ايدرلر يقال سنح الظبى سنوحا ضد برح (السانح) صيادك صولندن ظهور وصاغنه مرور ايدن صيده دينور كه آنكله تيمن ايدرلر بارح مقابليدر ومنه المثل من لى بالسانح بعد البـارح اى بالمبارك بعد الشئوم برصياد اوزره ظبى بارح مرور ايدوب تطير ايله متألم اولدقده رفيقلرى تسليه وتطييب ايچون الم چكمه شايد برسانح دخى ظهور ايدر ديدكلرنده مثل مزبورى ايراد ايلدى بركسه دن برنسنه ضمننده آزرده دل اولانه غم چكمه آندن خوشدل دخى اولورسون موقعنده ضرب اولنور (السنيح) امير وزننـده سانح معناسنه در وابنجويه على قول اينجو ديدكلرندن مقدم ديزه جك رشته يه دينور ديزلدكدنصكره عقد دينور ومطلقا حلى وزينته دينور كه نسوان اتخاذ ايدرلر (سنيح) زبير وزننده بررجل آديدر (الاستنساح) برماده يى كركى كبى جست وجو ايدوب آراشدرمق معناسنه در تقول استنسحته عن كذا اى استفحصته (التسنح) تفعـل وزننده اول معنايه در وبرنسنه يه اكسه چوروب آرقد ويرمك معناسنه در يقال تسنح من الريح على صيغة الامر اى استدبرمنها يعنى ولها ظهرك (سنحان) سينك كسريله يمن مخلافلرندن يعنى ايالت عد اولنان ناحيه لرندن برناحيه آديدر وبررجلك اسميدر (السنحنح) سينك ونونك فتحيله كيجه لر اصلا اويقواويومز اولان كسه يه دينور يقال رجل سنحنح اى لاينام الليل (السنطاح) قرطاس وزننده فرجى واسع اولان ناقه يه دينور (الساحة) باحه وزننده ناحيه معناسنه در كه برشيئك برسمتنده اولان آلارغه جه محلدن عبارتدر وحشم نشين اوبه لر ينك ارالقلرنده اولان آچق ميدانه دينور شهرخانه لرينك حولو تعبير اولنان عرصه لرينه اطلاقى بوندن مأخوذدر جمعى ساح كلور كه جنسيدر وسوح كلور سينك ضميله وساحات كلور (السيح) سينك فتحى وياءك سكونيله و(السيحان) فتحاتله صويريوتده آقوب كتمك معناسنه در يقال ساح الماء يسيح سيحا وسيحانا اذا جرى على وجه الماء وكولكه برطرفه دونوب يوريمك معناسنه در كه بعد الزوال حالتيدر يقال ساح الظل اذا فاء وسيح خاصة ظاهرده يعنى يريوزنده جريان ايدن صويه دينور كه تسميه بالمصدردر ويول يول قللو نسج اولنمش كليمـه وعبايه دينور وسيح بنو حسـان بن عوف يورتنده برصو آديدر ويمامه ده اوچ وادى آديدر (السياحة) كتابه وزننده و(السيوح) قعود وزننده و(السيحان) فتحاتله و(السيح

سیر وزنده ترهب وعبادت ایچون یریوزنده کزوب یورمك معناسنه در سیاحت رهابنهٔ قدیمه وحالا سیاحت
درویشان بوندندر یقال ساح الرجل سیاحة وسیوحا وسیحا وسیحانا وسیحا اذا ذهب فی الارض ومنه المسیح بن مریم علی نبینا
وعلیه السلام وذکرت فی اشتقاقه خمسین قولا فی شرحی لصحیح البخاری وغیره ❊ واقعا مؤلف بصائرده دخی
اللی کونه اقوال سرد ایلمشدر لکن اول واثبتی لفظ سریانیدر اصلی مشیحادر شین معجمه ایله عربلر تعریب
ایدوب مسیح دیدیلر وحالا یهود طائفه‌سی دجاله مشیح اطلاق ایدرلر مشیح ظهورایدوب بزلره سرکرده اوله جقدر
دیو منتظرلردر سریانیده مشیح مبارك معناسنه اولمغله دجال دخی اول طائفه عندنده میمون اولدیغندن اطلاق
ایلدیلر (السائح) اهل سیاحت اولان کسه یه دینور ودائما صائم ومساجد ومعابده ملازم اولان کسه یه اطلاق
اولنور یقال رجل سائح ای صائم ملازم للمساجد (المسیح) معظم وزنده صرتی جزکیلو مخطط اولان چکرکیه
دینور وچبوقلو الاجه قماشه دینور ومخطط برده کی متنده اینجه اینجه یوللری اولان طریقه اطلاق اولنور وبیان
اشکینه اطلاق اولنور قرینیله یانلری بینده اوزون اوزون خطلری اولمق حسبیله (سیحان) ریحان وزنده شام دیارنده
برنهر آدیدر مصیصه قربندن جریان ایدن نهردرکه تحریفله جهان صویی تعبیر ایدرلر وبصره ترابنده دخی
برنهردرکه ساحین دخی دیرلر وبلقاء قضاسنده برقریه‌درکه مرقد موسی علیه السلام انده‌در (سیحون) جیحون
وزنده ماوراء النهرده وهندستانده بر نهرك آدیدر (المسیاح) مفتاح وزنده دائما غمازلق وشر وشورش وفتنه
بازلقله سیر ودوران ایدن مفسده اطلاق اولنور یقال هو مسیاح فاجتنبوه ای یسیح بالنمیمة والشر فی الارض (الانسیاح)
انفعال وزنده بولالمق معناسنه در یقال انساح باله ای اتسع قلبه واثواب پاره پاره یرتلوب یارلمق معناسنه در یقال
انساح الثوب اذا انشقق وسموزلکدن قرن یویوب یره یقین صالقیلنوب صارقق معناسنه در یقال انساح
بطنه اذا کبرودنا من السمن الی الارض (الاساحة) اباحه وزنده صویی آقتمق معناسنه در یقال اساح نهرا
اذا اجراه وآت قویرغنی اشاغی صالیورمك معناسنه در یقال اساح الفرس بذنبه اذا ارخاه جوهری بومعناده لفظ
مزبوری شین معجمه ایله رسم ایلمکله غلط ایلمشدر ❊ شارح دیرکه سائر بعض اهل لغت دخی اعجامله جزم ایلدیلر
جبل سیاح) اضافتله کتان وزنده شام وروم بینی فاصل برطاغدر (السبوح) سبنك ضمیله یمامه‌ده برقریه‌در ومسلم بن
علی السبحی که سبنك کسریله در محدثیندندر ❊ فصـــل الشین المعجمة ❊ (الشبح) شبنك وبانك فتحیله وبانك سکونیله
شخص معناسنه درکه انسانك وسائرك مرئی اولان قالب وجسدندن عبارتدر سواد دخی دینور فارسیده کالبد وتر کیده
قرالتی تعبیر اولنور جمعی اشباح وشبوح کلور (الشبحان) شبعان وزنده اوزون شبه دینور (الشباحة) کرامه وزنده
برکسه عریض بازولی اولمق معناسنه در یقال شبح الرجل شباحة من الباب الخامس اذا کان شبح الذراعین ومشبوحهما
ای عریضهما قال فی النهایة فی صفته علیه السلام انه کان مشبوح الذراعین ای طویلهما وقیل عریضهما
وفی روایة شبح الذراعین (الشبح) مدح وزنده یارمق معناسنه در یقال شبح الشیء شبحا من الباب الثالث اذا شقه
ودری وایب مقوله‌سنی قازقلر ارالقلرینه اوزادوب چکمك معناسنه در یقال شبح الجلد اذا مده بین اوتاد ❊ شارح دیرکه
شبح مطلقا برنسنه‌یی اوزاتمق معناسنه در مؤلف تشویش ایلمشدر وشبح الداعی دیرلر دعا ایدن کسه اللرینی کوکه
طوغری قالدروب اوزاتدقده وبرکسه اوکنده ایاق اوزره دیکیلی ورمك معناسنه در تقول شبح لنا فلان اذا مثل
وشبح مرتفع البناء قپویه دینور وبونده فتحتینله ده جائزدر (اشباح المال) دوه وقیون وسائر مواشیدن معروف ومتعین
اولنلرینه اطلاق اولنور که کوزه کورینور اولنلری اوله جقدر (المشبح) معظم وزنده قبوغی کیدرلمش نسنه‌یه دینور
یقال شیء مشبح ای مقشور وقوی ومحکم کلیمه وعبایه دینور (التشبیح) تفعیل وزنده برآدمك پیر اولمغله باصره‌سی
خیره‌نالك اولدیغندن برقرالتی‌یی چتان کورمك معناسنه در یقال شبح الرجل اذا کبر فرأی الشبح شبحین وبرنسنه‌یی
انلولتمك معناسنه در یقال شبح الشیء اذا جعله عریضا (الشبحان) فتحاتله منقله‌نك یعنی کریج وچامور طاشیه جق
نسکرمك ایکی طرفنه بکچوریلان ایکی اغاجه دینور (الشبایح) دوه‌سمرینه ارالری آچق ارقوری استوار ایتدکلری
اغاجلره دینور (شباح) کتان وزنده اجأ نام جبل یانده برواديدر (الشح) شبنك حرکات ثلاثی وحانك تشدیدیله
مصدردر حرصه مقارن بخل معناسنه درکه طبیعی اوله تقول شححت یارجل به وعلیه تشح من الباب الرابع کبررت
تبر وشححت تشح من الباب الاول کددت تمد وشححت تشح من الباب الثانی کعففت تعف ای بخلت وحرصت
(الشحاح) جبان وزنده و(الشحیح) امیر وزنده و(الشحشح) فدفد وزنده و(الشحشاح) خحاث وزنده
و(الشحشحان) معمعان وزنده حرصه مقارن بخل واساکله متصف اناکسه دینور وشحاح وشحیحك جمعلری شحاح
کلور نکاد کبی واشحه کلور اسحه کبی واشحاء کلور اطباء کبی (الشحشح) غضب وزنده مواسع یابانده دینور و برنسنه اوزره

مداوم ومواظب اولان كسه يه دينور وبدخوى وبدمزاج كشى يه دينور وضربلنما ننك اطلاقنده مضيع وبليغ اولان
خطيبه دينور وشجيع وبهادر آدمه دينور وغيرت وحميتلو آدمه دينور وكثير الصوت اولان قرغه يه دينور
وشول يره دينور كه طپراغى نشاف اولمغله اجراسى مطر كثيره محتاج اوله وازجه يغمور ردن صوبى آقوب كيدر اولا
يرمه ديمكله امتداددن اولور وجست وچالاك جاره دينور بومعناده هدهه وزننده دخى لغتدر وچابك اوچان
بغرتلق قوشنه دينور ويك اوزون آدمه دينور (الشعشاح) رحراج وزننده باشلديغى ايشه مجد ومواظب اولان مقدام
آدمه دينور وغيرت وحميت صاحبى آدمه دينور وشول حاتونه دينور كه بغايت كوجلو قوتلو اولمغله مردمشابهسنده اوله
يقال امرأة شعشاح كانها رجل فى قوتها (الشعشحان) معمعان وزننده بودخى غيرتلو آدمه دينور واوزون كسه يه دينور
(الشعشعة) زلزله وزننده صاقنمق معناسنه در يقال شحشح منه اذا حذر وكوبكن ديدكلرى قوش اوتمك معناسنه در
يقال شحشح الصرد اذا صوت ودوه صوتى كوكسنده ترديد ايدمرك كوكره مك معناسنه در يقال شحشح البعير
اذا ردد هديره وقوش سرعتله اوچق معناسنه در يقال شحشح الطائر اذا طار سريعا (المشاحة) مفاعله وزننده
برنسنه بركسه عندنده پك معتبر اولديغندن آخره ورميوب ضنت ايلك معناسنه در يقال شاح فلان به على فلان
اذا ضن به ومنه قول المؤلفين لامشاحة فى الاصطلاح (التشاح) تفاعل وزننده ايكى كسه برنسنه ضمننده برى برينه
بخل وضنت ايدشمك يعنى اول نسنه يى هر برى آخرى آلميوب كندوسى آلمق مراد ندهاولمق معناسنه در يقال تشاحا
على الامر اى لا يريدان ان يفوتهما يعنى يريد كل منهما الاستبداد به ويقال تشاح القوم فى الامر اذا شح بعضهم على بعض
حذر فوته (الشحشح) مسلسل وزننده بى خير ومنفعت اولان مهمل كسه يه دينور (الشحة) صحه وزننده فى الاصل
مصدر در اسم مفعول معناسنه مستعملدر ومنه قولهم اوصى فلان فى صحته وشحته اى فى حاله التى يشح عليها (الشحايح)
صفايح وزننده سودى پك آز اولان ناقه لره اطلاق اولنور مفردى شحيحه در يقال ابل شحايح اى قليلة الدر (الشحاح
كتاب وزننده آتشى چيقمان چقماغه دينور يقال زند شحاح اذا كان لا يورى وپك آز صويه اطلاق اولنور يقال
ماء شحاح اى نكد غير غمر (الشدح) مدح وزننده سمورمك معناسنه در يقال شدح الرجل شدحا من الباب الثالث
اذا سمن (الشدحة) جرعه وزننده و (المشتدح) مرتجل وزننده وسعت معناسنه در تقول لك عنه شدحة ومشتدح
اى سعة ومندوحة (الاشدح) افسح وزننده بول نسنه يه دينور (الانشداح) انفعال وزننده آرقه اوزره يا توب
پاچه لرى آيرمق معناسنه در يقال انشدح الرجل اذا استلقى وفرج رجليه (الشودح) جوهر وزننده كرعلو يردن
پاپه تاقديه دينور يقال ناقة شودح اى طويلة على الارض (الشادح) واسع معناسنه در يقال كلاء شادح اى واسع
(المشدح) مقعد وزننده فرجه دينور حر معناسنه وسعتى ايچون (الشوذح) ذال معجمه ايله جوهر وزننده ذكر اولنان
شودح ايله مرادفدر (الشرح) جرح وزننده مشكل ومبهم ومخفى معقوله سنى كشف واظهار ايلك معناسنه در يقال
شرح الغامض شرحا من الباب الثالث اذا كشفه وكسمك معناسنه در يقال شرح اللحم اذا قطعه وآچمق
معناسنه در يقال شرح الباب اذا فتحه وفهم ايلك معناسنه در يقال شرح الكلام اذا فهمه وبكر قزك بكارتنى
ازاله ايلك ياخود خاتونى ارقه سى اوزره ياتوب جماع ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال شرح البكر اذا اقتضها
اوجامع المرأة مستلقية وبرشيئى بولاتمق معناسنه استعمال اولنور يقال شرح الشئ اذا وسعه (التشريح) تفعيل وزننده
برنسنه يى دليم دليم كسمك معناسنه در يقال شرح الشئ اذا قطعه (الشرحة) جرعه وزننده و (الشريحة) و (الشريح)
طولانى كسيلوب ديلنمش ات دليمنه دينور وشرحه آهو معقوله سى شكارلقنه دينور كه كرچه برمقدار قوريوب لكن
يصدرمه كرته سنه وارميه رق كتوريله (المشروح) چوالرده كورينن سزايه اطلاق اولنور (المشرح) مقعد وزننده
فرجه اطلاق اولنور (الشريح) زبير وزننده بودخى فرجه اطلاق اولنور وشريح اسمادندر وابو محمد عبد الرحمن بن
احمد بن محمد بن ابى شريح الانصارى الشريحى كه امام بغوى اصحابندندر اندن روايت احاديث ايلمشدر جدى
اولان شريحه منسوبدر وعبد الله بن محمد وهبة الله بن على الشريحيان محدثلردر (الشريح) منبر وزننده ابن
طالب اندر كه تابعيلندر وسوده بنت مشرح صحابيه در على قول بو سبيله در (الشارح) آكنى قوشلردن حفظ وحراست
ايدنه كچى يه دينور (شراحيل) شبنك قصيله بر رجل اسميدر شارح دير كه جبرائيل كبى كويا كه اسم جلاله اولان ايل
كلمه سنه مضافدر بونده شراحين دخى دينور (شرحه) طلحه وزننده ابن عوه دركه بنو اسلمه لوى قبيله سندن
بربطن پدريدر (بنو شرح) جرح وزننده بربطن اديدر (شراحه) سراقه وزننده همدان قبيله سندن برخاتوندر كه
امام على كرم الله وجهه حضورنده زنايلديكنى اقرار ايلمكله رجم اولندى وديكر برخاتون اسميدر كه ام سهلة ديمكله
معروفه در محدثه در (شراح) كتان وزننده بر رجل آديدر (الشرداح) قرطاس وزننده طبانلرى غليظ وعريض اولان

کشی یه دینور یقال رجل شرماح القدم ای غلیظها و بعضلر شیطلانلو اولان اسب جوردی صالق و صلبوك اولان آدمه
دینور و اوزون و جسمی عظیم اولان عدو یه و عموره ده دینور (المشرمط) اسم فاعل بنیه سیله منفسا اوصندن ارضنه
صبر و ستقر ایدن کسنه یه دینور (الشرمح) جعفر وزننده و (الشرمحی) تغصیه نخبة کوبجلو قوتلو آدمه دینور و بلك
اوزون آدمه دینور جمعی شراح و شرامحه کلور (الشرنح) علس وزننده بو دخی بلك اوزون آدمه دینور (شرماح
قرطاس وزننده منها وندده قریب برقلعه آدیدر (الشرمساح) کسرتینله مصرده برقریه در (الشرنفح) خا ایله
سمندر وزننده اباغی چاپك رونده آدمه دینور شرمنقح تعبیر اولنور که شرمیه محرفیدر (شطح) شینك و طانك مشدده لك
کسریله اوکلك و غلاغی زنجیر و آثار مخصوص لصولتمندر (المشفح) مغطم وزننده شول بدبخت و محروم کسنه یه
دینورکه کسب و کوششنده جزئی وکلی اصلا برخیر و منفعته دسترس اولمز اوله (الشغلح) علس وزننده کارلری غلیظ
و صالق و کوشك اولان فرج نسوانه دینور و برونك دلیکلری واسع و دوداقلری قالین و صالق اولان کسنه یه دینور بعض
زنکی عربلر کبی و غربجنك دوداقلری ایری و فرججی بولی اولان خاتونه دینور و کبره دیشنه دینور و برشجر آدیدر که اوزد کنده
درت دانه کسکین بچاق کبی چیقمش بداقلری اولور که هر بریله قیون ذبح اولنور و عشبی زنکی عرب کلهسی قدر
اولور و شفلح خرمانك عنوز قوروق اولمزدن مقدم یاروب آچان یشننده دینور (الشفحة) شینك فتحی و فانك سکونیله
خالصه کلیك قرجنه دینور (الشقحة) جرعه وزننده دیشی کلبك ممه لری امزکنه دینور طبیة الکلبة معناسنه
و قزللغی منضر یعنی بك قزل اولیوب صاروبه مائل اولان خرما قوریغنه دینور شینك فتحیله مجازدر و شقر معناسنه در که
چهره قومز ال اولمقدر آنده آل اولمقدر (الاشقح) آندن صفتدر اشقر معناسنه در (الشقح) مدح وزننده قرمق
معناسنه در یقال شقح الشیء شقحا من الباب الثالث اذا کسره و کلب تبول ایچون اباغنی قالدرمق معناسنه در
یقال شقح الکلب اذا رفع رجله لیبول (الاشقاح) همزه نك کسریله ایراق ایلمك معناسنه در یقال اشقحه اذا ابعده
و خرما قوریغی رنکلنمکه باشلق معناسنه در یقال اشقح البسر اذا الون و اغاجك میوه لری رنکلنوب اولمغه یوز طوتمق
معناسنه در یقال اشقح النخل اذا ازهی (التشقیح) تفعیل وزننده بو دخی خرما قوریغی قزارمغه باشلق معناسنه در
یقال شقح البسر اذا الون (الشقحاء) صفراء وزننده بیاضی خالص اولمیان کیوکه وصف اولور یقال رغوة
شقحاء ای غیر خالصة البیاض (الشقح) شینك ضمیله قبح لفظنه اتباعا ذکر اولنور علی قول قبح معناسنه اولمله
تأکید اولور یقولون قبحا له و شقحا اتباع او بمعنی و یقال شیء قبیح شقیح و یقال جاء بالقباحة و الشقاحة
و یقال قبحه مقبوحا مشقوحا ※ مترجم دیر که سیوطی مزهرده اتباع و مزاوجه حرف عطفله وارد اولمق عند الاکثر ممنوع
و عند البعض جائزدر دیدی و شقح گکرم ای قبح پس بو ذکر اولنانلرده اختلاف مذکور اوزره در (الشقاح) رمان
وزننده بر نبات آدیدر و کو بکك کوتنه دینور است الکلب معناسنه بو رادهاله الکلبة نسخهسی غلطدر (الشقیح
امیر وزننده خسته لکدن یکیجه افاقت بولمش کسنه یه دینور (الاشقاح) همزه نك فتحیله کو پکلرك کوتلرینه اطلاق اولنور
اوردلرینه دینور مفردی شقح در شینك کسریله یقال طعن کاشقاح الکلاب ای ادبارها او اشداقها (المشاقحة) مشاتمه
وزننده و مرادفیدر که برکسنه یه سوکك و سوکشمك معنالرینه در یقال شاقحه ای شاتمه و شاقحا ای شاتما (الشقحیة) عربیه
وزننده قرمزی کسوه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریلهدر یقال حلة شقحیة ای حمراء نسبة الی الشقحة (الشوکحة
جوهره وزننده اوبعه قبوطرزنده اولان شبثه دینور جمع جنسی شوکح در (شلح) شینك کسریله عکبرا تام قریه قربنده بر قریه
آدیدر محدثیندن آدم بن محمد الشلحی اورادندر (الشلحاء) حمراء وزننده و قصریله جائزدر کسکین قلیجه دینور جمعی
شلح کلور حمراء و حمر کبی تأنیثی آلت اعتباریلهدر (التشلیح) تفعیل وزننده لباسدن صویوب چلاقمق معناسنه در
و بو سواد عراق لغتیدر یقال شلح فلانا اذا اعراه (المشلح) معظم وزننده حمام جامکانه دینور مسلخ الحمام معناسنه (الشنح
شینك و نونك ضمیله سرخوشلر سکاری معناسنه در مفردی شناح در رباع و ربع کبی (الشناحی) و (الشناح) و (الشناحیة
شینلرك فتحی و اخیر کراهیه وزننده جسیم و طویل اولان دوه یه دینور و شناح کسح دوه یه دینور یقال بکر شناح کمان ای فتی
بونده اجتماع ساکنین ایچون یاء حذف اولنمشدر اصلی شناحی ایدی و یقال بکرة شناحیة (التشنیح) تفعیل وزننده لوم
و تشنیع و تقبیح ایلمك معناسنه در یقال شنح علیه اذا شنع (التشویح) تفعیل وزننده انکار ایلمك معناسنه در یقال
شوح الشیء اذا انکره (الشیح) شینك کسریله بر نبات آدیدر فارسیده درمنه و ترکیده یاوشان دیدکلری اوتدر و بعلا
المخصوص برکونه تلش آدیدر و امور و مصالحده اوزریته دوشوب جد و جهد ایدر اولان آدمه دینور و بنسایة
ضاقنمی چوریك تختهیه یا صمر اولان آدمه دینور یقال رجل شیح ای حذر (الاشاحة) همزه نك کسریله یاوشانلو اولمق
معناسنه در یقال اشاحت الارض اذا انبتت الشیح و برخصوصده جد و سعی و اقدام ایلمك معناسنه در یقال اشاح

على حاجته اذاجدّ وجهد جوهری واشاح الفرس بذنبه ای ارخاه عبارتیله ده ثبت ایلکله تصحیف ایلمشدر وآنی
لیثك کتاب العین تکمله سندن اخذ ایلمشدر آنده صواب اولان سین مهمله ایله اولمقدر ❊ غریبدر که مؤلف منقول عنه
اولان کتابی بعدالذکر تصحیفی جوهری‌یه اسناد ایلمشدر (الشائح) بودخی امور مصالحنده جدّ واقدام ایدن آدمه دینور
وعار وناموس صاحبی غیور آدمه دینور (المشیح) مبیح وزننده شائح ایله معنای اوّلده مرادفدر وا کسه سنده اولان
آدملری کندوایله جه کمکدن منع وتبعید ایلیه‌رك برآدمه طوغری توجّه واقبال ایدن کسه‌یه دینور اشاحه‌دن اسم
فاعلدر قال ابن الاثیر ومنه الحدیث انّه علیه السلام قال ❊ اتقوا النار ولو بشق تمرة ثم اعرض واشاح ❊ المشیح الحذر والجاد
فی الامر وقیل المقبل الیك المانع لماوراء ظهره (الشیح) شینك فتحی ویانك سکونیله برخصوصده جبالمق معناسنه‌در
یقال شاح علی حاجته یشیح شیحا اذاجدّ (المشایحة) مفاعله وزننده و(الشیاح) شینك کسریله بودخی شیح
معناسنه‌در یقال شایح علی حاجته مشایحة وشیاحا اذاجدّ ومقاتله معناسنه‌در یقال شایح الرجل اذاقاتل (الشیحان)
سکران وزننده غیرتلو جیتلو آدمه دینور ویك اوزون آدمه دینور بونده کسرایله‌ده جائزدر وجد واقدام وسرعتله
سکردن آدمه دینور ویاوز وشدید النفس اولان آتشلو آته دینور وقدس شریف حوالیسنده برجبل عالی اسمیدر
(الشیاح) کتاب وزننده قیتلغه دینور قحط معناسنه وصاقنمق حذر و پرهیز معناسنه‌در وهر خصوصده جدّ وجهد ایلمك
معناسنه‌در (الشیحة) شینك کسریله بر‌یه‌ده فید نام قلعه شرقیسنده برصو آدیدر وحلب قضاسنده برقریه آدیدر
محدثیندن یوسف بن اسباط وعبد المحسن بن محمد التاجر وآزاد کرده‌سی بدر وآنك اوغلو محمد بن بدر واحمد بن
سعید بن حسن واحمد بن محمد بن سهل المحدثون الشیحیون اورادندر (المشیوحاء) الفك مدّی وقصریله یاوشان
دیدکلری نبات مذکورك منبتی اولان ارضه دینور ومشیوحاء مدّ ایله ومشیحی قصر ایله برجماعت برخصوصده ابتدار
واستعجال یاخود اختلاط واختلال اوزره اولمغه دینور یقال هم مشیوحاء ومشیحی من امرهم ای فی امر یبتدرونه
اوفی اختلاط وبونلر معیوراء کبی اسم یاخود مشیوخاء ومشیخاء کبی جمع اولمق غالبدر کویا که جدّ وجهد معناسنه
اسم اولان شیح لفظندن جعلردر (التشییح) تفعیل وزننده صاقندرمق معناسنه‌در یقال شیحه اذاحذره ومضایقه
ویرمك جهتیله خصمه نظر ایلمك معناسنه‌در یقال شیح خصمه اذانظر الیه مضایقة (ذوالشیح) شینك کسریله
یمامه‌ده وجزیره‌ده بر موضعلردر (ذات الشیح) بنو یربوع دیارنده بر موضعدر (اشیح) احمد وزننده یمنده برحصن
آدیدر ❊ فصـــل الصاد ❊ (الصبح) صادك ضمی وبانك سکونیله فجر وقتنه دینور که طاك یری اغاروب شفق
سوکدیکی وقتدن عبارتدر که مراد فجر صادقدر فی الاصل طاك یرینك اغارمسیله حاصل اولان آیدینلقدن عبارت
اولوب اتساعا اول وقته اطلاق اولنمشدر وعلی قول صبح اوّل نهاره دینور جمعی اصباح کلور وتقول اتیته لصبح
خامسة بالضم ویکسر وهو بالاضافة ای لصباح خمسة ایام یعنی بشنجی کونك صباحنـده اکا کلدم (الصبیحة)
سفینه وزننده و(الصباح) فلاح وزننده و(الاصباح) همزه‌نك کسریله که فی الاصل مصدردر و(المصبح) مکرم
وزننده بونلرده اوّل نهاره دینور که فارسیده بامداد دیرلر ❊ مؤلفك وهو الصبیحة قولنده ضمیر اوّل نهاره راجعدر
مصباحده صباح اوّل نهاره کذلك مساء مقابلنده اطلاق اولنوب وثعلبدن صباح عندالعرب نصف لیل اخیردن
زواله قدر ومساء زوالدن نصف لیل اوّلك آخرینه قدر وقتدن عبارت اولدیغی منقولدر (الاصباح) همزه‌نك
کسریله صباح وقتنه کیرمك معناسنه‌در یقال اصبح الرجل اذا دخل فی الصباح واصبح صار معناسنه استعمال
اولنور یعنی فعل تام اولدیغی کبی فعل ناقص اولور که وقت صباحه دلالت ایلموب امسی واضحی کبی همان صار
معناسنه اولور ومدخولی جمله اسمیه اولوب اوّلی اسمیت اوزره مرفوع وثانی خبریت اوزره منصوب اولور یقال
اصبح فلان عالما ای صار وعربلر برآدمه غفلتدن بیدار اول کوزکی آچ تیقظ وتبصر قل دیه جك یرده اصبح یافلان دیرلر
(التصبیح) تفعیل وزننده برکسه‌یه عم صباحا یعنی صباحك خیر اولسون دیمك معناسنه‌در یقال صبحهم ای قال
لهم عم صباحا اشبوعم کلمه‌سی عینك کسریله امر حاضر اولان انعم کلمه‌سندن مختصردر کن ذا نعومة صباحا
سکنده‌در ❊ شارح دیر که بو تعبیر تحیت جاهلیه‌در وتصبیح برمحله صباح وقتنده کلمك معناسنه‌در یقال صبحهم
اذا اتاهم صباحا وبرکسه‌یه صبوح ایچورمك معناسنـه‌در یقال صبحهم اذا سقاهم صبوحا وتصبیح ارکن تناول
ایده جك قوت وغدا ایلمك اسمیدر که تفعیـل وزننده بنا قلنمشـدر تنویر وترعیب وتمتین کبی تقول قرب تصبیحنا
ای غدائنا وبرکسه‌یی کیجه یوریدوب صباح وقتی منزل مقصوده ایصال قلمق معناسنه‌در تقول صبحت القوم الماء
ای سریت بهم حتی اوردتهم ایاه صباحا (الصبح) صادك ضمیله اسمدر که ذکر اولندی ومصدر اولور بریره صباح
وقتنده کلمك معناسنه یقال صبحهم صبحا من الباب الثالث اذا اتاهم صباحا (الصبوح) صبور وزننده ارکندن

صاغیلان سوده دینور ایبلك صباح وقتی ایچیلان باده یه صبوح اطلاق بوندندر غبوق مقابلیدر وصبوح كیجه‌دن صباحه قلان شرابه دینور وصباح وقتنده صاغیلان ناقه‌یه دینور (یوم الصباح) یوم الغارة معناسنه استعمال اولنور یعنی دشمنه باصقین اولنان كوندر زیرا اكثری ارکن باصقین ایتمرلیه خصوصا شبخون اولنلر واصباحاه دیو استغاثه وفریاد ایلدكلری ملابسه سیله (الصبحة) جرعه وزننده وصادك فتحیله جائزدر صباح اویقوسنه دینور نوم الغداة معناسنه وصباح وقتنده تناول اولنان جزئیجه قهوه آلتی یه اطلاق اولنور یقال احضرنا الصبحة وهی ما یتعلل بها غدوة وجرنه یاخود شهبه یه یاخود صهبه یه مائل سیاهلغه اطلاق اولنور كه وقت مزبورك لونیدر و بو كومشی بیاض اوله جقدر (الاصبح) احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده صبحاء دینور حمراء وزننده واصبح ارسلانه اطلاق اولنور ومادرزاد اولان قومرال قیللره وتویلره اطلاق اولنور (الاصبحاح) احمرار وزننده قیللر وتویلر خلق قومرال اولمق معناسنه‌در یقال اصباح الشعر اذا كان اصبح (الصبح) فتحتینله و (الصبحة) صادك ضمیله بودخی اول معنایه‌در یقال صبح الشعر صبحا وصبحة من الباب الرابع اذا كان اصبح وصبح مجلا تیمور پارلدایوب لمعان ایلمك معناسنه‌در یقال صبح الحدید اذا برق (التصبح) تفعل وزننده صباح وقتنده اویومق معناسنه‌در یقال تصبح الرجل اذا نام غداة وارکندن جزئیجه قهوه آلتی تناول ایلمك معناسنه‌در یقال تصبح زید اذا تعلل بشیء غدوة (ذاصباح) و (وذاصبوح) ارکن دیمكدر تقول اتیته ذاصباح وذاصبوح ای بكرة و بونلر همین ظرف اوله‌رق استعمال اولنورلر كه ظرف غیر متمكن اولور وقت صاحب هذا الاسم سیكنده اولور پوشیده اولمیه كه عربلر بعض بو یله مقاملرده ذات كلمه سنی اضافه و بعضا تابی حذف ایدرلر كرمانی تاریخ عتبی شرحنده دیدیكه ذات لفظی كاهی وجود ایله مرادف اولور جمعی ذوات كلور ولفظ ذات مؤنثدر زیرا فی الاصل مؤنثه صفت استعمال اولنور یقال امرأة ذات جمال پس اضافتدن قطع اولندقده دخی تأنیثده ابقا ایلدیلر ومیدانی هادی الشادی نام تألیفنده دیدیكه عربلر لقیته ذات یوم دیرلر آنی كونلردن بر كونده كوردم وذات مرة بر كرّه‌ده كوردم وذات سنة بر یلده وذات شهر بر آیده وذات لیلة بر كیجه‌ده وذات غداة بر صباحده وتابی اسقاطیله ذاصباح وذامساء وذاصبوح و ذاغبوق دیرلر وذات الزمین وذات العویم دیرلر مصغر بنیه سیله زمانلردن برزمانجق ایچره ومیان سنه‌ده دیمكدر وكاهی لفظ ذات طرف وناحیه معناسنه استعمال اولنور ذات الیمین وذات الشمال كبی وحال وحقیقت معنالرینه اولور كما قال الله تعالی ❊ واصلحوا ذات بینكم ❊ یعنی الحال التی بینكم انتهی (المصبح) مذهب وزننده كه صبحدن و (المصبح) مكرم وزننده كه اصباحدن اسم مكان وزمانلردر موضع اصباحه یعنی افقده شفق طلوع ایدن موضعه دینور كذلك فجر وقتنه دینور (المصباح) مفتاح وزننده چراغه دینور كه آلت تنویر وضیادر یقال اصبح مصباحا ای سراجا وشول ناقه‌یه دینور كه پك توانا اولمغله قوتندن ناشی یاتاغنده صباحلیوب نهار مرتفع اولمدیجه مرعایه كتمز اوله زیرا ضعیف اولنلر همان ارکندن مرعایه هجوم ایدرلر وانلو ویصی مزراق یمانه دینور و برنوع بیوك كاسه یه دینور كه آنكله صبوح ایچرلر واكا مصبح دخی دیرلر منبر وزننده (الصبوحة) صبوره وزننده صبوح كبی دائما صباحله صاغیلور اولان ناقه‌یه دینور (الصباحة) ملاحه وزننده حسن وجمال صاحبی اولمق معناسنه‌در یقال صبح الغلام صباحة من الباب الخامس اذا كان ذاجمال (الصبیح) شریف وزننده و (الصباح) غراب وزننده و (الصباح) رمّان وزننده و (الصبحان) سكران وزننده صاحب جمال وخوبلقا محبوبه دینور (الصبحان) فتحاتله صبوح شربنه تعجیل ایدن آدمه دینور یقال رجل صبحان اذا كان یعجل الصبوح (الاصبحی) یای نسبتله برنوع قامچیدر كه ملوك یمندن ذواصبح نام ملكه منسوبدر ومشارالیه امام مالك بن انسك اجدادندندر (الاصطباح) افتعال وزننده چراغ یاقمق معناسنه‌در یقال اصطبح الرجل اذا اسرج وصبوح ایچمك معناسنه‌در یقال اصطبح الرجل اذا شرب الصبوح (المصطبح) و (الصبحان) سكران وزننده صبوح ایچمكه مداوم اولان آدمه دینور (الاستصباح) چراغ ایدنمك وچراغ اویاندرمق معناسنه‌در یقال استصبح الرجل اذا استسرج (الصباحیة) غرابیه وزننده یمنی مزراق یمانلرینه دینور (الصبحاء) حمراء وزننده و (المصبح) محدّث وزننده ایكی قسراق آدیدر (الصباحی) غرابی وزننده پك قرمزی شیئه دینور یقال دم صباحی ای شدید الحمرة (الصباح) غراب وزننده قندیلك شعله سنه دینور (بنو صباح) غراب وزننده بر بطن آدیدر (ذوصباح) برموضع آدیدر واقبال حمیردن بر ملكك لقبیدر (صباح) و (صبح) صادك ضمیله مدینه قربنده غلی نام محل قرشوسنده ایكی صوآدیدر وصباح بن طریف جاهلیه دندر (صباح) سحاب وزننده ابن هذیل در كه امام زفرك برادریدر وصباح بن خاقان بر كریم معروفدر (ام صبح) صادك ضمیله مكه نك كنیه سیدر (الصابح) روشن وآشكار معناسنه

مطلب

رسته‌طلبر يقال حق صاح لي بينهم (صحصح) طلحه وزننده دياربكرده برقلعه آديدر (الصح) صادك ضمى و حانك
تشديديله و (الصحة) صادك كسريله و (الصحاح) صلاح وزننده ذهاب المرض يعنى بدندن مرض و علت
زائل اولوب صاغ و درست اولق معناسنه در كذلك هر نسنه كمسو و رخنه مقوله‌سى عيب و نقيصه‌دن برى اولوب سالم اولمق
معناسنه در يقال صح الرجل يصح صحة و صحاحا من الباب الثانى اذا ذهب مرضه و يقال صح الشئ اذا برئ من كل
عيب ✿ شارح ديركه صحة اسم مصدر دخى اولور صاغلق معناسنه ✿ اكرچه مؤلف ذهاب المرض ايله تفسير ايلدى
لكن صحت بدنده برحالت طبيعيه دركه مومنعاريدن افعال مجراى طبيعيلرى اوزره سليم اوله رق صدور ايدر و بوندن
معانى سائره مستعار اولمشدر صحت صلوة و صحت معاملات كبى بو جهتله من زوال المرض اولديغى كبى عن ابتداء
الامر دخى اولور (الصحيح) و (الصحاح) جبان وزننده آندن صفتلردر صحيحك و صحاحك جمعلرى صحاح كلور
صادك كسريله و صحيحك جمعى اصحاء كلور اطباء كبى و صحائح كلور صفائح كبى (الاصحاح) همزه‌نك كسريله
بر آدمك اهل و عيالى كذلك دواب و مواشيلرى صاغ اولمق معناسنه در يقال اصح الرجل اذا اصح اهله و ماشيته و صاغلق
و صاغ قلمق معناسنه در يقال اصح الله فلانا اى ازال مرضه (المصحة) ميمك فتحى و صادك فتحى و كسريله جائزدر
صحته سبب و وسيله اولان شيئه دينور و منه الحديث ✿ الصوم مصحة ✿ اى يصح به (الصحصح) غبغب وزننده دوز
و هموار يره دينور ارض مستويه معناسنه و بحرين قضاسنده برموضع آديدر و تيم الله بن ثعلبه اولادندن بحر نك پدرى
اسميدر و تيم قبيله سندن برجماعتك پدرى اسميدر و طئ قبيله سندن برجماعتك پدرى آديدر (الصحصاح)
و (الصحصحان) صمصام وزننده بونلرده دوز و هموار ارضه دينور و صحصحان حلب ايله تمصر بيننده برموضع آديدر
صحاح الطريق) فلاح الرفيق وزننده شول يوله اطلاق اولنور كه صرب و درشت اولوب سهولت بولمامش اوله آنده
قطعا سير و سلوك اولنميقدن ناشى صرب يلغنده باقى اوله تسميه بالتفأل قبيلندن ياخود ايلق صدماتيله علتاب
اولديغندن ناشى اوله (الصحصحة) زلزله وزننده ظاهر و عيان اولمق معناسنه در يقال صحصح الامر اذا تبين
(الصحصح) اسم فاعل بنيه سيله حقوق و مودتى درست و صحيح اولان آدمه دينور و دائما ترهات و اباطيل پيدا ايدر
اولان كسنه‌يه دينور كه بو صحا صحدندر (الصحيح) امير وزننده اسد بن الرهيص الطائى فرسنك اسميدر (الصحصح)
و (الصحصوص) صادلرك ضميله شول كسنه‌يه دينور كه دائما امور و احوالك دقايق و حقايقنى تتبع ايدوب غور و كنهنه
اطلاعله ضبط و ادراك ايدر اوله يقال رجل صحصح و صحصوح اذا كان يتتبع دقايق الامور فيحصيها و يعلمها
(الترهات الصحاصح) و صفيله و (ترهات الصحاصح) اضافتله باطل و بيهوده ديمكدر يقال مذهب اهل السنة
هو المذهب الصحيح و هو الحق الصريح و سائر المذاهب ترهات صحاصح لاسدلذ و لاصحاح اى الاباطيل التى لا اصل لها
زمخشرى تجاوز الله عنه بو مثالى مذهب اهل العدل عنوانيله ثبت ايلكله مترجم عنوان مزبوره تبديل ايلمشدر كنديلرى
معتزله اولمغله مذهبلرينه مذهب عدل تسميه ايلمشدر لكن غريبدر كما اشبوه قيقه‌يى مطالعه ايلمشدر زيرا بو جهتله
مذهبلرى فرع و اهل سنت مذهبى اصل اولور زيرا عدل و علميت علتلريله معلول لاغير منصرف اولور (الصدح) مدح
وزننده و (الصداح) صادك ضميله بلند آواز ايله نغمه ايلمك معناسنه دركرك انسان و كرك طيور اولسون يقال صدح الرجل
و الطائر صدحا و صداحا من الباب الثالث اذا رفع صوته بغناء (الصيدح) صيقل وزننده و (الصدوح) صبور وزننده
و (الصيداح) صادك فتحيله و (المصدح) منبر وزننده پك سسلى بلند آواز انسان و حيوانه دينور و صيدح ذو الرمه نام
شاعرك ناقه‌سى اسميدر و شديد الصوت اولان آته دينور بونك ذكرى تكرار قبيلندندر (الصدحة) صادك فتحى و ضميله
و (الصدحة) فتحاتله قمه خيراچون افسون ايلدكلرى بونجقه دينور (الصدح) فتحتينله يا بالده يول بيلك اچون نوضع و نصب
اولنان نشانه دينور ميل كبى و اسمرخالى مكانه دينور و شول كوچك تپه‌يه دينور كه بغايت سخت و سنكين قيالق اوله
و بر نوع ميوه اسميدر كه عنابدن قرمزى اولور و بر نوع حجر عريضه دينور شارح بيانه كوره مطلقا حجر عريضدن تنكدر
و سياه نسنه‌يه دينور جمعى صدحان كلور صادك كسريله (الاصدح) ارسلانه اطلاق اولنور (الصرح) صادك فتحى
و رانك سكونيله كوشكه دينور قصر معناسنه و هر بناى عاليه صرح اطلاق اولنور سائر ابنيه‌دن مصرح و خالص
اولديغيچون يقال بنى صرحا اى قصرا و كذا كل بناء عال و صرح بخت نصر نام ملكك شهر بابل قربنده مخصوص
بركوشكى اسميدر و صرح مصدر اولور بر ايشى آچقلق و اظهار و عيان ايلمك معناسنه يقال صرح الامر صرحا
اذا بينه و اظهره (الصرح) فتحتينله هر شيئك خالصنه دينور كه مغشوش اوليه (الصريح) امير وزننده بو معنى
صاف و خالص اولان شيئه دينور و خالص النسب كمسنه‌يه اطلاق اولنور جمعى صرحاء كلور كرماء وزننده و صرائح
كلور نجائب وزننده و صريح عبد يغوث بن حريك قوسى اسميدر و بنو نهشل و لخم قبيله‌لرينه مخصوص بر فرس

﴿ آدبدر ﴾

آتیدر (الصراح) صادك فتحى وضميله صريح معناسنه‌در يقال لبن صرح وصريح وصراح اى خالص وصراح صادك ضميله اسم اولور بركسه‌يه روبرو سوكك وسوز سويلك حالتنه دينور مصدرى قريباذ كراولنور وصريح معناسنه اولمبرق مجازا ظرفده دخى استعمال اولنور يقـال كأس صراح اى لم تشب بمزاج ويقال كلام صراح اى خالص (الصراحة) صادك فتحيله و (الصروحة) ضمله برنسنه خالص وصاف اولمق معناسنه اسملردر وصراحه بومعنادن مصدر اولور يقال صرح نسبه صراحة من الباب الخامس اذاخلص (المصارحة) مفاعله وزننده و (الصراح) صادك ضمى وكسريله بركسميه آشكاره برايش ايلك وآشكاره سوز سويلك وسوكك معناسنه‌در يقال شتمه مصارحة وصراحا اى مواجهة ومصارحه بركسـه قلبنده اولان مضمرى اظهار ايلك معناسـنه‌در يقال صارح بما فى نفسـه اذا ابداه (التصريح) تفعيل وزنـنده بركلامى ظـاهر وعيان سويلك معناسنه دركه كنايه وتعريض مقابليـدر يقـال صرح الكلام خـلاف عرض و برايشى ظـاهر وعيـان قلمق معناسـنه‌در يقال صرح الامر اذابينه و برماده باخود خاصة حق ظاهر وعيان اولمق معناسنه‌در بوجهتله متعدى ولازم اولور يقال صرح الحق اذا انكشف وشرابك كبوكى كـبلوب خالص اولمق معناسنه‌در يقال صرحت الخمر اذا ذهب زبدها وعربلر صرحت كحل اى سماء ديرلر بغمورسز اولوب قحط وشدتى خالص اولدقده وتصريح اوق آتان كسه نشانمدن مخطى اولمق معناسنه استعمال اولنور كه خطاسى منكشف اولور يقال صرح الرامى اذا رمى ولم يصب ومافى الضميرى اظهار ايلك معناسـنه‌در يقال صرح بما فى نفسه اذا ابداه (الاصراح) همزه‌نك كسريله بودخى برماده‌يى ظاهر ونمايان ايلك معناسنه‌در يقال اصرح الامر اذابينه (المصراح) مفتاح وزننده شول ناقه‌يه دينوركه سودى كبوكسز اوله كه خالص اولور يقال ناقة مصراح اى لاترغى (الصراحية) صادك ضمى وياءنك تشديديله باده قوللنه جق قابه دينور ياء نسبت مبالغه ايچوندر فارسيده اكا پياله دينور وياءنك تخفيفيله صراحيه خالص باده‌يه دينور وصراحية الكلمات كلة خالصه ديمكدر نته كه صراح دخى دينور (المصرح) محدث وزننده بولودسز اياز كونه اطلاق اولنور يقال يوم مصرح اى بلا سحاب (الانصراح) انفعال وزنده برماده آچغه چيقمق معناسـنه‌در يقال انصرح الحق اذابان (الصراح) رمان وزننده اوجاق چكركه سنه شبيه برقوش آديدركه لحمى مأكولدر (صرواح) واوايله قرطاس وزننده يمنده برحصن آديدركه بلقيس ايچون حضرت سليمان على نبينا وعليه السلام امريله جن طائفه‌سى بنا ايلديلر (الصمارح) علابط وزننده خالص وصافى معناسنه‌در ميمى زائده‌در (الصرحة) صادك فتحيله بارز وآشكاره ديمكدر يقال خرج لهم صرحة برحة اى بارزا لهم ويقال ان خروج صرحة برحة لكثير بالفتح فى آخرهما وبالتنوين معا وبالجر (الصردح) جعفر وزننده و(الصرداح) قرطاس وزننده مكان مستويه دينور (الصرادحى) سرادقى وزننده صرح لفظندن مزيد اولمغله پك ظاهر وعيان اولان شيئه دينور ومنه يقال ضرب صرادحى اى شديد بين (الصرنفح) قايله سمندل وزننده حيقريجى بلند آوازه دينور صياح معناسنه‌دركرك انسان وكرك سائر اولسون (الصرنقح) قافله صرنفح وزننده شول شهامتلو شديد الشكيمه آدمه دينوركه قطعا رنك وخدعه‌يه مغبون اولميوب وشدت وشهامتندن ناشى يدوعهده‌سنده اولان نسنه‌يه بركسه طرفندن طمع واميد تعلق ايلمز اوله يعنى نه حيله ايله‌ونه جبروزور ايله برنسنه‌سى آلنمز اوله يقال هو صرنقح اى الشديد الشكيمة الذى لايخدع ولايطمع ما عنده وظريف آدمه دخى دينور (المصطح) منبر وزننده اوتلاق وچاير قسمندن عارى صحرايه دينور وخرمن دوكك ايچون تسويه ايتدكلرى مكانه دينور (الصفح) صادك فتحى وفانك سكونيله برنسنه‌نك برجانبنه دينور يقال قعد فى صفح المجلس اى جانبه وصفح الجبل طاغك ياصتم اولان صرتنه ويوزه‌سنه دينوركه آرقاج تعبير اولنور وصفح الانسان آدمك برياننه دينور جنب وپهلو معناسنه يقال ضرب على صفحه اى جنبه وصفح الوجه يوزك ياصتنه اولان يريدركه اوزونلغنك مقابليدر يقال نظر اليه بصفح وجهه اى عرضه كذلك صفح السيف قلجك ياصتم يريدركه آغزينك واوزونلغنك مقابليدر بونده ضمله صفحه جائزدر جمعى صفاح كلور صادك كسريله وصفح بنوكلب جماعتندن بر رجل آديدر وصفح مصدر اولور ترك واعراض ايلك معناسنه يقال صفح عنه صفحا من الباب الثالث اذا اعرض عنه وتركه وكاهى عفو ايلك معناسنه استعمال اولنور كويا كه كاهندن صفحة وجهيله اعراض ايدر يقال صفح عنه اذا عفى عنه ودولرى برر برر حوض اوزره عرض وامرار ايلك معناسنه‌در يقال صفح الابل على الحوض اذا امرها عليه واحدا واحدا وسائلى رد وتخييب ايلك معناسنه استعمال اولنور كه اعراض وجه ايلمش اولور يقال صفح السائل اذا رده وقلجك آغزيله اورميوب ياصتيله يعنى يوزيله اورمق معناسنه‌در يقال صفح بالسيف اذا ضربه مصفحا اى بعرضه وبركسه‌يه مشرو باتدن برنسنه ايچورمك معناسنه‌در يقال صفح فلانا اذا سقاه اى

شراب كان و برنسنه‌يى يصيلدوب انلولتمك معناسنه‌در يقال صفح الشيء اذا جعله عريضا وتعدد نسنه‌لرى
بر ر بر رعرض ايلمك معناسنه‌در يقال صفح القوم اذاعرضهم واحدا واحدا ويقال صفح ورق المصحف اذاعرضها
واحدا واحدا و برشيئه امعانله نظر ايدوب انى تأمل ايلمك معناسنه‌در كويا كه هر صفحه‌لرينه نظر ودقت ايتمش اولور
يقال صفح فى الامر اذا نظر فيه (الاصفاح) همزه‌نك كسريله بودخى سائلى ردّ ايلمك معناسنه‌دريقال اصفح
السائل اذارده و برشيئك آخر يوزينى چويرمك معناسنه‌در يقال اصفح الشيء اذا قلبه (التصفيح) تفعيل وزننده
برنسنه‌يى عريض قلمق معناسنه‌در كرك ابتداء امرده وكرك صكره‌دن ايلسون يقال صفح الشيء اذاجعله عريضا
والرى برى برينه چالمق معناسنه‌دركه صفحهٔ كفى صفحهٔ كف آخره اورمقدر يقال صفح بيديه اى صفق قال
فى الاساس التسبيح للرجال والتصفيح للنساء (التصفح) تفعل وزننده بودخى برشيئه امعان نظر ايله باقوب آنده
تأمل ايلمك معناسنه‌درصفح كبى كويا كه صفحه صفحه باقوب دقت ايدر يقال تصفح فيه اذانظر فيه (الصفوح) قعود
وزننده ناقه‌نك سودى چكيلوب سودسز قالمق معناسنه‌در يقال صفحت الناقة صفوحا اذا ذهب لبنها * شارحك
بيانه كوره ناقه مثالدر غنم وبقر مقوله‌سنده دخى جاريدر (الصافح) سودى چكيلمش ناقه‌يه دينور وصف خاصدر
(المصافحة) مصالحه وزننده اسلنشمك ايچون ايكى آدم برى برينك اللرينى طوتشمق معناسنه‌دركه يكديكرك صفحهٔ
كفنى طوتوب وصفحهٔ وجهله مقابله ايدرلر (التصافح) تصالح وزننده مصافحه معناسنه‌در يقال صافحا وتصافحا
اى اخذ كلّ واحد يد صاحبه (الصفيح) امير وزننده كوكه اطلاق اولنور سماء معناسنه ومنه ملائكة الصفيح
الاعلى وهر يصى نسنه‌نك يوزينه دينور كاغد يوزى كبى (المصفح) مكرم ومعظم وزنلرنده يصى وانلو شيئه دينور
يقال وجه هذا السيف مصفح ومصفح اى عريض وشول آدمه اطلاق اولنور كه باشنك ايكى يانلرى يصيجه وجبينى
يومريجه اوله و برطرفه طوغرى اماله اولنمش نسنه‌يه دينور وآخر يوزى چويرلمش نسنه‌يه دينور وقصبه‌سى يعنى كيكى
معتدل اولان برونه اطلاق اولنور كه دوزجه اولوب سمرلى اولميه وشول باشه اطلاق اولنور كه صدغينى يعنى طولون
تعبير اولنان كه قولاقلر ايله قاشلرك اراليغيدر صيقشديريلوب يصتم اولمغله جبهه‌سيله قفاسى اراليغى اوزون اوله
مراد سبوريجه وايكى طرفى ياصق ياصتم اولان باشدر ومصفح شول قلبه دينور كه آنده ايمان ونفاق مجتمع اوله كويا كه
مؤمن طرفنه بريوزيله وكفار جانبنه بريوزيله اقبال وتلقى ايدر ومنه الحديث * القلوب اربعة فقلب اغلف فذلك قلب
الكافر وقلب منكوس فذلك قلب رجع الى الكفر بعد الايمان وقلب اجرد كالسراج يزهر فذلك قلب المؤمن وقلب
مصفح اجتمع فيه الايمان والنفاق * ومصفح قارا وقلرندن التنجى اوقه دينور وسهل وحسن اولان يوزه اطلاق اولنور
(الصفوح) صبور وزننده كريم وعفوّ اولانه دينور يقال هو صفوح اى كريم وعفوّ وشول خاتونه اطلاق اولنور كه دائما
زوجى ديدارندن بلاسبب اعراض وامتناع ايدوب يان ويرر اوله كويا كه يانيله سماحت ايلمش اولور پس صفوح رجالده
مديحه ونسوانده ذميمه‌در (الصفائح) صفيحه‌نك جمعيدر يصى نسنه‌لره دينور وقبائل رأسه اطلاق اولنور كه كاسهٔ
سرك مشتمل اولديغى كيك قطعه‌لريدركه برى برينه كويا كه صكره‌دن ياپشدرلمشدر وصفائح برموضع آديدر وصفائح
الباب الواحى يعنى قنادلرينك مادملرى اولان تخته‌لردر بعده قنادلرينده اطلاق اولندى پس هر قنادينه صفيحه دينور
وصفائح يوزلرى انلو قلجلرمدينور و بسيطه ومحراب طاشى كبى يوفقه جه يصى طاشلره دينور (الصفاح) رمان وزننده
بودخى يوفقه جه يصى طاشه دينور قبو آغزينه قونيلان طاش قپاق كبى واورتجى پك بيوك اولان دوه‌يه دينور
جمعى صفاحات كلور وصفافيح كلور وصفاح باديه‌ده ذروه نام محل قربنده برموضع آديدر (المصفحة) معظمه
وزننده شول سودلو طوارمدينور كه سودى آز اولمغله ممه‌ده يغلمق ايچون برقاچ كون صاغلميه يقال ناقة مصفحة اى مصراة
وقلجه دينور بونده مخدثه وزننده دخى جائزدر جمعى مصفحات كلور (الصفح) فرح وزننده حداعتدالدن خارج
جبهه‌ده اولان يصيلغه دينور يقال فى جبهة فلان صفح اى عرض فاحش (الاصفح) آندن صفتدر مؤذن مدينه
ابراهيم الاصفح آنكله ملقب اولمشدر (الصفاح) كتاب وزننده يكاقلرك عرضى جهتنده سيلنمش وصيرغمش كبى
اولان يصيلغه دينور كه اول سببله يكاقلرك اتساعى حدّى متجاوز اولور و بو آت قسمنده كريهه‌در وصفاح طائفه
مكه‌بينده واقع جبل نعمان حذاسنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور (المصافح) اسم فاعل بنيه‌سيله شول اسير شهوته
دينور كه النه كچن نسوانله زنا ايدر اوله كرك حرّه وكرك جاريه اولسون يقال رجل مصافح اذا كان يزنى بكل امرأة
حرّة اوامة (الصفح) صادك وفاءك فتحيله باشك اوكى طازكل اولمق معناسنه‌در صلع معناسنه (الاصفح) آندن صفتدر
مؤنثى صفحاءدر (الصفحة) فتحاتله آندن اسمدر وجه مذكور اوزره اولان طازلغه دينور (الصلاح) فلاح وزننده
و (الصلوح) قعود وزننده و (الصلاحة) كرامه وزننده برنسنه فاسد وتباه اوليوب ايو اولمق معناسنه‌دركه اصل تركيده

اوكات اولمق تعبير اولنور يقال صلح الشئ وصلح صلاحا وصلوحا وصلاحة من الباب الثالث والخامس ضد فسد
مصباحده باب اولدن دخى مرسومدر ✽ مؤلف دخى ذكر ايدر وصلاح برنسنه برشيئه ياشق واو يغون اولمق معناسنه در
تقول هذا الشئ يصلح لك صلاحا من الباب الاول اى من بابتك (الصلح) صادك كسرى ولامك سكونيله كه صفر
وزننده اولور و(الصالح) و(الصليح) اندن صفتلردر فاسد وتباه اولميوب ايو اولان شيئه دينور (الاصلاح) همزه نك
كسريله برنسنه يى ايو وصالح قلمق معناسنه دركرك ابتداى امردن وكرك فسادنى ازاله ايله صكره دن
قلسون كه اوكارمق تعبير اولنور يقال اصلحه ضد افسده و برآدمه ايولك ايتمك معناسنه استعمال اولنور يقال
اصلح اليه اذا احسن اليه (الصلح) صادك ضميله بارشقلق معناسنه اسمدر كه طرفين فساد ونزاعى قالدروب مابينلرى
ايو اولمقدن عبارتدر سلم كبى و بو مذكردر نقيضى اولان حرب اوزره حملا مؤنث دخى اولور يقال وقع بينهما
الصلح ووقعت اى السلم وصلح برجماعتك اسميدر (صلح) صادك كسريله منسان قربنده برنهر آديدر (المصالحة
مفاعله وزننده و(الصلاح) صادك كسريله طرفين جدال وفسادى ترك ايدوب بارشمق معناسنه در (الاصطلاح
افتعال وزننده كه تاء طايه قلب اولنمشدر و(الاصتلاح) اصلى اوزره كه قاعده نك خلافيدر بونلرده مصالحه
معناسنه در افتعال بابى مشاركت ايچون دخى كلور يقال صالحه وصالحا مصالحة وصلاحا واصطلحا واصتلحا اى توافقا
(التصالح) تفاعل وزننده بو دخى صلحلشمك معناسنه در يقال تصالحا تصالحا ويقال اصالحا بونك اصلى تصالح ايدى
تدارك وادارك كبى (صلاح) قطام وزننده و بعضا منصرف اولور مكه مكرمه نك اسميدر (المصلحة) ميمك ولامك فتحيله
برامرك خيريت وصلاحنه باعث وداعى اولان شيئه دينور مفسده مقابليدر جمعى مصالح كلور يقال رأى الامام
المصلحة فى ذلك اى ما يحمل على الصلاح (الاستصلاح) برنسنه نك ايو اولمسنى استه مك كذلك برنسنه يى ايو وصالح
كورمك معناسنه در يقال استصلح الشئ نقيض استفسد (صلاح) اسمادندر روح بن صلاح بر محدثدر (صالحان
اصفهانده برمحله در (الصالحية) شهرها قربنده برقريه در و بغدادده برمحله و برقريه اسميدر ودمشق ظاهرنده
ومصر ديارنده برقريه آديدر (صلح) صادك ضميله و(صلاح) و(مصلح) محسن وزننده و(صليح) زبير وزننده
اسامئ رجالدندر مؤلف صالح اسمندن سكوت ايلمشدر بصائرده بيانه كوره ابتدا آنكله مسما اولان صالح عليه السلام
دركه ابن عبيد بن اسفدر ثمود قومنه مبعوث اولمشدر (الصلناح) صادك ولامك كسريله سقنطار وزننده برنوع
اينجه واوزون بالق آديدر (الصلدح) جعفر وزننده يعنى طاشه دينور بسيطه كبى ومنه يقال جارية صلدحة
اى عريضة (الصلندحة) صادك ولامك فتحيله طيانقان ومتين اولان ناقه يه دينور و بواركك نه اطلاق اولنمز يقال
ناقة صلندحة اى صلبة (الصلودح) صادك ولامك فتحيله متين وشديد نسنه يه دينور (الصلطح) جعفر وزننده
ايرى وضخامتلو نسنه يه دينور (الصلطحة) هايله كوده سى انلو وعريض اولان خاتونه دينور (الاصلنطاح
احرنجام وزننده بولالمق معناسنه در يقال اصلنطحت البطحاء اذا اتسعت (المصلطح) مسرهد وزننده
و(الصلاطح) علابط وزننده بك عريض اولان شيئه دينور يقال نصل مصلطح وصلاطح اى عريض ويقال صلاطح
بلاطح اتباعا (الصلوطح) صادك ولامك فتحيله برموضع آديدر (الصلفحة) دحرجه وزننده الجهبذ بصيرت اوزره
زيوف وصلاحنى بيلمك ايچون برى اوته دوندرمك معناسنه در يقال صلفح الدراهم اذا قلبها (الصلافح) صادك
فتحيله الجهار دينور دراهم معناسنه و بونك مفردى يوقدر (المصلفح) مدحرج وزننده ياصتم باشه دينور يقال رأس
مصلفح اى عريض (الصلنفح) سمندل وزننده چاغرغان كسه يه دينور (الصلنفع) قافله سمندل وزننده صرنفع
معناسنه دركه ذكر اولندى (الصلمحة) دحرجه وزننده تراش ايلمك معناسنه در يقال صلمح رأسه اذا حلقه
(المصلمحة) مدحرجه وزننده باشنده اصلا قيل اثرى اولميان خاتونه وصف اولور يقال جارية مصلمحة الرأس اى زعراء
كويا كه باشى تراش اولمش كيدر (الصمح) لمح وزننده حرارت هوانك شديد اولمغله باشدن نفوذ ايله دماغى ارتمك
درجه سنده تأثير ايلمك معناسنه در يقال صمحه الصيف صمحا من الباب الثالث والثانى اذا اذاب دماغه بحره واورمق
معناسنه در يقال صمحه بالسوط اذا ضربه و برآدمه برماده ضمننده غلظت وخشونتله معامله ايلمك معناسنه در
كرك قولى وكرك فعلى اولسون يقال صمحه اذا اغلظ له فى المسئلة وغيرها (الصماح) غراب وزننده متعفن و بدرايحه
اولان تره دينور عرق منتن معناسنه وقولتق رايحه سنه دينوركه اولدخى منتن اولور و ياقى يه دينوركى معناسنه واكاصماحى
دخى دينور نفسنه نسبتله فارسيده داغ ديرلر وصماح برجانور آديدركه آق طوشاندن وعلى قول تيون ديدكلرى
حيواندن كوچرك اولور واياغك چتلاغنه دوا ايچون اريدلوب مرهم كبى وضع اولنان ايچ ياغى پاره سنه دينور
(الصمحاء) جرباء وزننده طپراغى درشت اولان ارضه دينور (الاصمح) احمر وزننده شول بهادره دينوركه ميدان

محاربه ده دلاورلك باشلر بندكر وحمله ايله ضرب ايده رك حواله اوله (صومحان) صولجان وزننده برموضع آديدر (الصمحمح) صادك وميمك فتحيله و(الصمحمحي) يای نسبتله شول متين وشديد آدمه دينور كه كورك كيكلري وسائر اعضالري صيق وديوشر ركلي ومجتمع اوله وقصير القامه كسه يه دينور وباشي كل آدمه دينور وباشي تراش اولمش كسه يه دينور (الصموح) صبور وزننده سخت وشديد نسنه يه دينور يقال حافر صموح اي شديد (الصمدحة) دحرجه وزننده حرارت هوا مشتد اولمق معناسنه در تقول صمدح يومنا اذا اشتد حره (الصميدح) سميدع وزننده پك اسی كونه دينور وصلب وشديد نسنه يه دينور (الصمادحي) و(الصمادح) صادلرك ضميله بونلرده صلب وشديد نسنه يه دينور وهر شيئك خالصنه دينور وصمادح ارسلانه دينور وآجق وواضح يوله دينور (الصندح) صندل وزننده بسيطه كبي يصی طاشه دينور (صنابح) علابط وزننده بر بطن پدرينك اسميدر اصحاب كرامدن صفوان بن غسال آنلردندر وصنابح بن الاعسر كذلك اصحابدندر (الصوح) صادك فتحي وضمي وواوك سكونيله درهنك ايكی طرفنده ديوارمثابه سنده اولان ديك قيسنه دينور حائط الوادي معناسنه وطاغك آتكنه على قول ديوارهيئتنده طوران ديك يوزينه دينور وصوح مصدر اولور يارمق معناسنه تقول صحت الشیء صوحا ای شققته (الانصياح) انفعال وزننده آندن مطاوعدر تقول صحته فانصاح وآی طوغوب تابدار اولمق معناسنه در يقال انصاح القمر اذا استنار (التصوح) تفعل وزننده يارلمق وچتلامق معناسنه در يقال تصوح الشیء اذا تشقق و بدنده قيللر دوكلمك معناسنه در يقال تصوح الشعر اذا تناثر نته كه يا ايله تصيح دخی بو معنايه در وسبزه وبقول مقوله سنك باشلري قورمق معناسنه در يقال تصوح البقل اذا يبس من علاه (التصويح) تفعيل وزننده قورتمق معناسنه در يقال صوحته الشمس اذا جففته اصل سبزه مقوله سنی قورتمق معناسنه اولوب بعده تعميم اولنمشدر (الصواح) غراب وزننده كرچه دينور جص معناسنه وخاصة آت قسمنك ترينه دينور عرق الخيل معناسنه وصو يی غالب سوده دينوز ومرتفع ارضه دينور نجوه معناسنه بعض نسخه ده رخوه عنوانده مرسوم اولمغله طپراغی كوشك يرديمك اولور وصواح خرمالك چچكنه دينور (الصاحة ساحه وزننده اصلا نبات انبات ايتز اولان بی خير ومنفعت ارضه دينور ومنه يقال هذه الساحة كانها الصاحة وصاحه برجبل ياخود برنيچه بصتم كوجك طاغلره اطلاق اولنور كه عقيق مدينه قربنده كائنلردر (الصواحة) رمانه وزننده بدندن ياريلوب دوكيلان قيللره دينور (المنصاح) ميمك ضميله منبعندن ياخود مجراسندن طاشقن اولوب ير يوزنده جاري اولان صويه دينور (صاحات) سرات طپراغنده برنيچه طاغلردر (صاحتان) برموضعدر (الصوحان) صادك ضميله قوري نسنه يه دينور ومنه نخلة صوحانة ای كزة السعف (بنوصوحان) عبد القيس قبيله سندن برجماعتدر (الصيح) صادك فتحی ويانك سكونيله و(الصيحة) هايله و(الصياح) صادك كسری وضميله و(الصيحان) فتحاتله نهايت قدرت مرتبه ده آواز بلند ايله حيقرمق معناسنه در يقال صاح الرجل يصيح صيحا وصيحة وصياحا وصياحا وصيحانا اذا صوت باقصى الغاية ومنه المثل غضب فلان من غير صيح ولا نفر ای قليل ولا كثير يعنی آزدن چوقدن موجب غضب اوله جق برحالت يوغيكن بيهوده غضبناك اولدی ديمكدر صيح وجه مذكور اوزره چاغرمق ونفر طاغلمق معناسنه در اصل مثل لقيته قبل صيح ونفر عنوانده ايدی كه هنوز ناسك سسی وشماطه سی وخانه لرندن طشره طاغلسی يوغيكن اكا بولشدم ديمكدر مراد قبل الفجر ملاقات اوله جقدر بعده بوندن انتقاله سائر محللرده دخی بلاشیء ديمكدن كنايه ايله استعمال ايلديلر وهر بلرصاحت النخلة ديرلر طالت معناسنه وصاح العنقود ديرلر استتم خروجه من كنه وطال وهو غض يعنی صالقم قبجوقلرندن تماميله چيقوب وهنوز تروتازه اولديغی حالده اوزامغه باشلمق معناسنه كويا كه بونلر انا النخلة وانا العنقود ديوندا ايدرلر و برقوم بلكابوب خوفه دوشديلر ديه جك يرده صيح بهم ديرلر مجهول بنيه سيله وهلاك اولديلر ديه جك يرده صيح فيهم ديرلر ايچلرنده جابجا ندبه وفرياد وفغان ظهوري ملاحظه سنه مبنيدر اكا بناء فی حرفيله استعمال اولنمشدر وصيحه عذابه اطلاق اولنور امم سالفه دن بعضلری صيحه جبريل ايله هلاك اولدقلری چون (المصايحة) مفاعله وزننده و(التصايح) تفاعل وزننده بری برينه حيقرمق معناسنه در يقال صايح القوم وتصايحوا اذا صاح بعضهم ببعض وتصايح جابجا يارلمق معناسنه در يقال تصايح غمد السيف اذا تشقق (الصائحة) رايحه وزننده ميت اوزره نوحه ايدن قاريلرك صيحه سنه دينور (التصيح) تصوح وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندی (التصييح) تفعيل وزننده تصويح معناسنه در يقال صيحته الشمس بمعنی صوحته (الصياح) صيحه دن مبالغه اسم فاعلدر وصياح برنوع عطر ياخود طيب انواعندن باشك صاچنی غسل ايده جك بركونه نسنه در وصياح بررجلك علميدر (الصباحة) هايله يمامه ده برخرمالق آديدر (الصيحانی) ريحانی وزننده مدينه يه مخصوص برنوع خرما آديدر صيحان نام قوچ قيونه

منسوبدر كه دائما آتك اغاجنه ربط اولنور ايدى على قول اول قوجك اسمى صبا ح ايدى كان وزننده پس نسبت
مزبوره تغييرات نسب قبيلندندر نته كه صنعاء شهرينه نسبتده صنعانى ديرلر نونله # فصل الضاد المعجمة # (الضبح
ضادك فتحى وبانك سكونيله و(الضباح) ضادك ضميله آت قسمى سكردركن كشنمكدن واوقره مقدن بشقه آغزندن
هارلتى ايله ياخود اح اح ديمرك سسلنمك معناسنه‌دركه اول سسه هارلتى تعبير اولنور آتك صيق صيق نفسندن
پيدا اولور على قول ضبح تقريب ديدكارى سكرتمكدن دون وسهل اوله‌رق سكرتمك معناسنه‌دركه دورتلك تعبير
اولنور يقال ضبحت الخيل ضبحا وضباحا من الباب الثالث اذا اسمعت من افواهها صوتا ليس بصهيل ولاحمحمة
اوعدت دون التقريب ومنه قوله تعالى # والعاديات ضبحا # وضبح آتش برنسنه‌نك ظاهرينه تأثيرايله لونى سهلجه
تغيير ايلمك معناسنه‌دركه كويندرمك تعبير اولنور يقال ضبحت النار الشئ اذا غيرته ولم تبالغ (الانضباح) انفعال
وزننده آندن مطاوعدر يقال ضبحته النار فانضبح (الضبح) ضادك كسريله كوله دينور رماد معناسنه (الضباح
غراب وزننده مصدردر نته كه ذكر اولندى وضباح خاصة تلكو سسنه دينور و برموضع آديدر و برمحدث اسميدر
المضبوحة) منكوحه وزننده چاقق چاقه‌جق طاشه دينور (الضبيح) امير وزننده ربيب بن شريق وشويمر ايله
ملقب محمد بن حمران وحازوق الحنفى الخارجى واسعر الجعفى وداود بن متمم نام كسه‌لرك فرسلرى اسميدر (ضبيح
زبير وزننده حصين بن جمام وخوات بن جبيرك فرسلرى اسميدر (ضبح) مدح وزننده عرفاتده برموضعدركه اهل
وقوفك اوائلى اورادن يوشا توب كيدرلر (ضباح) شداد وزننده ابن اسمعيل الكوفى وابن محمد بن على دركه
محدثلردر (الضبحاء) حمراء وزننده شول بليه دينوركه طوغرلتمق ايچون آتشه كوسترلمكله فى الجمله آتش تأثير وتغيير
ايلمش اوله (المضابحة) مفاعله وزننده رو برو برى برينه قبيح قبيح سوزلر سويلمك مقابحه ومكالحه معناسنه‌در واحد
وزياده ايچون اولور يقال ضابحه اى قابحه وكالحه (الضحضحة) زلزله وزننده ايراقدن سراب بلدرامق
معناسنه‌در يقال ضحضح السراب اذا ترقرق وضحضحة جرى سراب معناسنه‌دركه سرابك اقارصو هيئتنده
كورنمسندن عبارتدر # مؤلفك ترتيبنه كوره بومعناده اسمدر وظاهر ونمايان اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال
ضحضح الامر اذا تبين (التضحضح) تزلزل وزننده بودخى سراب يلدرامق معناسنه‌در يقال تضحضح السراب
اذا ترقرق (الضح) ضادك كسرى وحانك تشديديله كونشك نور وضياسنه دينوركه زمين اوزره واقع اوله # مؤلفك
الشمس وضوؤها تعبيرى اعجبى زيدوكرمه قبيلندندر قال الشارح ومنه الحديث # لايقعدن احدكم بين الضح والظل
فانه مقعد الشيطان # وضح اصلا سترەسى اولميوب صحرا كبى آچق وبارز وظاهر يره دينور ودائما كونش طوقنور اولان
يره دينوركه كونى تعبير اولنور ومنه المثل جاء بالضح والريح اى بما طلعت عليه الشمس وماجرت عليه الريح ولا تقل
بالضيح يعنى فلان اوزرلرينه كونش طوغوب واوزرلرينه يل اسن نسنه‌لرى آلوب كلدى كه مراد اموال كثيره كتوردكنى
اشعاردر وعامه ياايله بالضيح عنوانده تفوه ايتلريله مؤلف نهى ايلمشدر (الضحضاح) ضادك فتحيله آزجه صويه
دينور ماء يسير معناسنه على قول همان طوبوغه قدر چيقان ياباالدرك نصفنه قدر چيقانه ياخود آدمى بويلمايان
صويه دينور وضحضاح هذيل لغتنده كثير معناسنه‌در يقال غنم ضحضاح اى كثير (الضحضح) غبغب
وزننده بودخى آزجه صويه دينور وضحضح وضحضح كه هدهد وزننده سرابك اقارصو هيئتنده كورنمسنه دينوركه
اسملردر (الضرح) جرح وزننده برنسنه‌يى بر يردن اوته قاقوب برطرف ايلمك معناسنه‌در يقال ضرح الشئ
ضرحا من الباب الثالث اذا دفعه ونحاه وشاهدك شهادتى جرح والغا ايلمك معناسنه استعمال اولنور تقول ضرح
شهادة فلان عنى اى جرحها يعنى دفعها عنى وطوار اياقلريله تپه اورمق معناسنه‌در يقال ضرحت الدابة
اذا رمحت وقبر قازمق معناسنه‌در يقال ضرح للميت ضرحا اذا حفر له ضريحا وضرح درى يه دينور جلد
معناسنه (الضراح) كتاب وزننده بودخى طوار اياقلريله تپه اورمق معناسنه‌در يقال ضرحت الدابة ضراحا
من الباب الاول اذا رمحت (الضروح) صبور وزننده تپه‌كن طواره دينور يقال دابة ضروح اى رموح واوق
يلك سورەكن اولان يايه اطلاق اولنور يقال قوس ضروح اى شديدة الدفع للسهم (الضروح) قعود وزننده بازار
كاسد اولمق معناسنه‌در يقال ضرحت السوق ضروحا اذا كسدت (الاضراح) همزه‌نك كسريله بازارى كساده
ويرمك معناسنه‌در تقول اضرحت السوق اى اكسدتها # بونى مؤلف تكرار ايلمشدر و برنسنه‌يى افساد ايلمك
معناسنه‌در يقال اضرحه اذا افسده وابعاد ايلمك معناسنه‌در يقال اضرحه اذا ابعده (الضرح) فرح وزننده
فاسد وتبهكاركشى يه دينور يقال رجل ضرح اى فاسد و بعيد معناسنه‌در يقال نية ضرح اى بعيدة (ضراح
قطام وزننده اسم فعل امردر اضرح معناسنه كه ايراق اول ديمكدر نته كه تزال انزل معناسنه‌در (الضريح) امير

وزننده بعيد معناسنه در وقبره على قول قبرك وسطنده اولان يار يغه وعلى رأى لحدى اولميوب شق اولان قبره دينور
(الضراح) غراب وزننده بيت معمور اسميدر كه سماء رابعه ده در * قال الشارح فى النهاية الضراح بيت فى السماء
حيال الكعبة (المضارحة) مفاعله وزننده برى برينه سب ودشنام ايلمك معناسنه در يقال ضارحه اذا سابه
ونسنه آتشمق معناسنه در يقال ضارحه اذا راماه وبرى برينه قريب اولمق معناسنه در يقال ضارحه اذا قاربه (المضرحى)
ميمك و رانك فتحيله قنادلرى اوزون اولان چاقره دينور يقال صقر مضرحى اى طويل الجناح وكريم الاصل وقديمى
خاندان اولان مرد ذيشانه دينور ومطلقا اق اولان شيئه دينور واوزون نسنه يه دينور و بر رجل اسمى يعنى لقبيدر كه
برشاعر مشهوردر (المضرح) ياسز اوله رق بودخى قنادلرى اوزون چاقره دينور (ضريح) زبير وزننده اسمادندر
عرفجة بن ضريح اصحابدندر على قول شين معجمه ايله شريح در (المضطرح) اسم مفعول بنيه سيله برطرفه آتلمش
نسنه يه دينور يقال شئ مضطرح اى مرمى فى ناحية (ضارح) و(ضراح) شداد وزننده و(مضرح) محدث وزننده
اسامى رجالدندر (ضريحه) سفينه وزننده برموضع آديدر (الضيح) ضادك فتحى و يانك سكونيله بالده دينور عسل
كبى ونضج بولمش مقل اسميدر كه حجاز و يمنه مخصوص ميوه معروفدر وصويى چوق يوفقه سوده دينور وضيح
مصدر اولور سوده صوقاتمق معناسنه تقول ضحت اللبن اضيح ضيحا اذا مزجته بالماء و برمحل خالى قالمق معناسنه در
يقال ضاحت البلاد اذا خلت (الضياح) سحاب وزننده بودخى صويى چوق يوفقه سوده دينور (التضييح) و(التضويح)
تفعيل وزننده برآدمه صويى چوق يوفقه سود ايچرمك معناسنه در تقول ضيحت فلانا وضوحته اى سقيته
الضياح وسوده صوقاتمق معناسنه در تقول ضيحت اللبن اذا مزجته بالماء (الضيح) ضادك كسريله ضح معناسنه دركه
كونش يره دينور وضيح كلمه سى ريح لفظنه اتباع ومزاوجه ايله ذكر اولنورتنه كه ضح ماده سنده بيان اولنور * مؤلف
ضيح لفظنى اوراده عامه يه عزو ايلمكله بوراده ضح معناسنه ده ذكر ايلدكدنصكره ريح لفظنده مزاوج ايلمشدر
مكركه واتباع للريح قولى الضح قولنه عطف تفسير ترتيب اولنه كه محض تكلفدر وارتكاب اولنمديغى صورتده
تناقض دركار در قالديكه ابن اثير اشبو * لومات يومئذ كعب عن الضح والريح لورثه الزبير * حديثنده ويروى
عن الضيح عنوانيله ده مروى اولديغنى تصريح و بو روايت صحيح اولديغى صورتده ضحى الشمس قولندن مقلوب
اولور ديو بيان ايلمشدر (التضيح) تفعل وزننده سوده صوقاتلمغله ضياح اولمق معناسنه در يقال تضيح اللبن
اذا صار ضياحا و بركسه ضياح ايچمك معناسنه در يقال تضيح الرجل اذا شرب الضياح (الضاحة) ساحه وزننده
رؤيت و بصر معناسنه در ياخود كوزه دينور تقول ما اجود ضاحتك اى بصرك اوعينك (المضبوح) نسنه
قاتلمش شيئه دينور ومنه يقال عيش مضبوح اى ممذوق يعنى مغشوش غيرخالص (ضياح) شداد وزننده اسمادندر
محمد بن ضياح محدثيندندر وابو الضياح الانصارى كه اسمى نعمان بن ثابتدر اصحاب بدردندر (المتضيح) اسم فاعل
بنيه سيله شول كسه يه دينوركه حوضك صوينك اكثرى ايچيلوب بعض نسنه ايله مختلط برمقدارجه صويى
قالدقدنصكره حوضه ورود ايليه مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر * من لم يقبل العذر ممن تنصل اليه صادقا
كان اوكاذبا لم يرد على الحوض الا متضيحا * اى متأخرا عن الواردين يجئ بعدما شربوا ماء الحوض الا اقله فيبقى
كدرا مختلطا بغيره كاللبن المخلوط بالماء * فصل الطاء المهملة * المطبح باى موحده ايله معظم وزننده سموز آدمه
دينور (الطح) طانك فتحى وحانك تشديديله يايمق معناسنه در يقال طح الشئ طحا من الباب الاول اذا بسطه و برشيئى
اوكچه ايله سور يوب كونورمك معناسنه در يقال طح الشئ اذا سحجه بعقبه (الطحطحة) زلزله وزننده و(الطحطاح)
زلزال وزننده قرمق معناسنه در يقال طحطح الشئ اذا كسره و برنسنه يى تلف واهلاك قصديله پريشان و پراكنده
قلمق معناسنه در يقال طحطح الشئ اذا فرقه وبدده اهلاكا اساسده طحطحهم الزمان اهلكهم وبددهم و طحطح ماله
اذا فرقه عبارتيله مرسومدر و طحطحه آهسته آهسته كولمك معناسنه دركه قص قص كولمك تعبير اولنور يقال طحطح
الرجل اذا ضحك ضحكا دونا (الطحطحة) طانك كسريله شئ معناسنه در على قول قبله دينور يقال ماعليه طحطحة
اى شئ اوشعر (الاطحاح) همزه نك كسريله دوشورمك معناسنه در يقال اطحه اذا اسقطه وآتمق معناسنه در يقال اطحه
اذا رماه (الطحطاح) سلسال وزننده ارسلانه دينور (الطح) ضمتينله مساحج معناسنه دركه مسحجك جمعيدر دولكرلك
رنده لرينه دينور (الانطحاح) انفعال وزننده يايلمق معناسنه در يقال انطح الشئ اذا انبسط (المطحة) مذبه وزننده
قيونك طرنغنك كيروسنه على قول قيونك اياغنده آغرشق طرزنده برنسنه دركه آنكله يرى سوروب كيدر
مرادبقنه غنك اردنده اولان يومريجه نسنه در (الطرح) جرح وزننده برنسنه يى يرمبراقمق والندن آتمق معناسنه در
يقال طرحه وطرح به طرحا من الباب الثالث اذا رماه وابعاد ايلمك معناسنه در يقال طرحه اذا ابعده (الاطراح

تشديد طايله افتعال وزننده بودخي طرح وابعاد ايلمك معنا رينه در يقـال اطرحه بمعنى طرحه (التطريح) تفعيل
وزننده طرح معنـاسنه در تشديدى تكثير ايچوندر يقـال طرّحه بمعنى طرحه وينايى سمايه طوغرى بلند ومرتفع
يايمق معنـاسنه استعمال اولنور كويا كه زميندن ابعاد ايلمشدر يقال طرح البناء اذا طوّله اى رفعه الى السماء نته كه
طرمحه دخى بومعنايه در (الطرح) طانك كسريله و (الطرّح) طانك ضميله قبروزننده و (الطريح) امير وزننده
ايشه يرامديغندن تاشى يبانه آتلمش كتر شيئه دينور يقال شئ طرح وطرّح وطريح اى مطروح يعنى لقلة الاعتداد به
(الطرح) فتحتينله مكان بعيده دينور ومنه يقال نية طرح اى بعيدة وطرح مصدرا ولور بدخوى اولمق معناسنه يقال
طرح الرجل طرحا من الباب الرابع اذا ساء خلقه ورفاه ووسعت اوزره تنعم وتعيش ايلمك معناسنه در يقال طرح
الرجل اذا تنعم تنعما واسعا (الطروح) صبور وزننده بودخي مكان بعيده دينور واوقى ايراق سورن يايه اطلاق اولنور
يقال قوس طروح اى ضروح وصالقملرينك صاپلرى اوزون اولان خرما اغاجنه دينور يقال نخلة طروح اذا كانت
عراجينها طويلة وشول كشى يه دينور كه هرنه وقت جماع ايلسه خاتونى كبه ايدراوله كه ولدطرح ايدراولور يقال رجل
طروح اى محبل يعنى اذا جامع احبل (الطراح) سحاب وزننده بودخي مكان بعيده دينور (الاطريح) ازميل وزننده
يوكسك اورگجه دينور يقال سنام اطريح اى طويل يعنى الى السماء (المطرح) منبر وزننده حدت بصرى اولان كوزه
اطلاق اولنور كه منظورى ايراقدن تشخيص ايدر يقال طرف مطرح اى بعيد النظر واوزون مزراغه اطلاق اولنور
يقال رمح مطرح اى طويل وشول آيغره ويوغوره اطلاق اولنور كه بلى پك اوزون اولمغله ضراب حالنده موقع منيسى
ديشينك رحمندن بعيد اوله يقال فحل مطرح اذا كان بعيد موقع الماء من الرحم (الطرحة) طانك فتحيله ردا وطيلسانه
اطلاق اولنور كه باشه واموزه طرح اولنان شال مقوله سندن عبارتدر (المتطرّح) اسم فاعل بنيه سيله ضعف وفتور
سببيله زمينه دوشوب يقليجى ديمكدر ومنه يقال مشى فلان متطرّحا اى كمشى ذى الكلال (طراح) سحاب وزننده
وشدّاد وزننده و (مطروح) و (مطرّح) معظم وزننده و (طريح) زبير وزننده اسامى رجالدندر (الطراحيّ) صراحى
وزننده بعيد معناسنه در يقال سير طراحيّ اى بعيد (المطارحة) مفاعله وزننده اهل مجلس برى برينه مسائل مشكله
القا سيله محاوره ايلمك معناسنه در شعر ونغماتده دخى استعمال اولنور يقال طارح القوم اذا القى بعضهم المسائل على بعض
وكذا فى الشعر والغناء (طرحان) سحبان وزننده بصره نواحيسنده صيمره نام محلده برموضع آديدر (الطرشحة) شين
معجمه ايله دحرجه وزننده استرخاء معناسنه در كه سستلنوب سلپوك وكوشك اولمقدن عبارتدر ويقال ضربه حتى طرشحه
شارح ديركه اكر طرشحه استرخاء معناسنه ايسه صواب اولان مثالده حتى طرشح عنوانندا اولمقدر واكر ارخاء معناسنه ده
كلورايسه مؤلف اشارت ايلمك لازم ايدى (الطرموح) زنبور وزننده اوزون شيئه دينور (الطرمّاح) سمار وزننده اصل
ونسبى عالى وبين الناس علو نسبله مشهور ومتعارف اولان آدمه دينور يقال هو طرمّاح اى العالى النسب المشهور وامور
ومصالحده طامح يعنى صاحب امعـان ونظر اولان دوراندیش آدمه دينور وطرمّاح بن الجهم برشاعر مشهوردر
وبشقه برشاعرك دخى لقبيدر بو محلده صحاح ترجمه سنده سقطه واردر (الطرمح) ظانك وميمك فتحيله آدملرينى سيرك
سيرك اتان انسان وحيوانه دينور (الطرمحانية) يانك تخفيفيله بو يكلمك تكبر معناسنه در ومنه يقال مشية طرمحانية
اذا كان فيها زهو وكبر (الطرمحة) دحرجه وزننده بنايى هوايه طوغرى مرتفع يايمق معناسنه در يقال طرمح البنـاء
اذا طوله يعنى الى السماء (الطفح) طانك فتحى وفانك سكونيله و (الطفوح) قعود وزننده قاب مقوله سى نسنه طاشوب
دوكلك درجه سنده باشلو طولمق معناسنه دركه مار سيده مسرشار ولبريز مر ادفيدر يقال طفح الاناء طفحا وطفوحا من الباب
الثالث اذا امتلأ وارتفع يعنى حتى يفيض وطفح بو معنادن متعدى اولور يقال طفح الرجل الاناء طفحا اذا ملأ وكبه خاتون
وسائر حيوان مدتى تمام اوله رق ولد طوغرمق معناسنه استعمال اولنور كه اعضا واندامى كامل اولمغله كويا كه
جثه سى طو بطلو اوله رق طوغرمش اولور يقال طفحت المرأة بالولد طفحا اذا ولدته لتمام ويل يرنسنه يى هوايه
آغدروب قالدرمق معناسنه دركه باشلو طولدرمق معناسندن مأخوذ در رفعى متضمن اولديغيچون يقال طفحت
الريح القطنة اذا سطعت بها وكتمك معناسنه استعمال اولنور تقول اطفح عنى اى اذهب عنى آنفا ذكر اولنان سطع ريح
معناسندن مأخوذ بندن زائل اولوب آخر مكانى طولدر دقيقه سندن استعمال اولنه (الطافح) طو بطلو طاشقين
قابه دينور ومنه قولهم سكران طافح اى ممتلئ من الشراب (التطفيح) تفعيل وزننده و (الاطفاح) افعال وزننده بونلرده
برقابى باشلو طولدرمق معناسنه در يقال طفح الاناء واطفحه بمعنى طفحه (الطفاحة) طانك ضميله قينايان تنجره نك
يوزينه كلان كپوكنه دينور (المطفحة) ميمك كسريله كندوسيله قينايان تنجره دن كپوك آلنه جق كفجه يه دينور
(الاطفاح) طانك تشديديله افتعال وزننده تنجره نك كپوكنى آلمق معناسنه در يقال اطفح القدر اذا اخذ طفاحتها

الطفحان) سكران وزننده شول طو بطلو قابه دينوركه ايچنده كى نسنه كنارلرندن طاشوب دوكيلور اوله يقال ملاء طفحان اى يفيض من جوانبه ويقال قصعة طفحى (الطفاح) شدّاد وزننده مبالغه اسم فاعلدر پك طولديرويجى طاشيريجى ديمكدر بومنا سبتله يوكرك ودونده حيوانده استعمال اولنور كويا كه سكرتمكى طاشير راولور يقال ناقة طفاحة القوايم وفرس طفاح القوايم اى سريعها يعنى عدّاء (الطفاح) كتاب وزننده اسمدر طولو قابك طولوسى ديمكدر يقال طفاح الارض اى ملؤها (الطافحة) يابسه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريله در كويا كه رطوبتى طاشوب دوكلكله اصلا رطوبت اثرى قالمامشــدر ومنه قولهم ركبة طــافحة للتى لايقدر صاحبها ان يقبضها يعنى بركوينه قوبغورى قرجدركه بردرلو اله كلوراولمامغله اوخشبان آدم آوجلمغه قادراولمز (الطلح) طانك فتحى ولامك سكونيله برنوع شجرعظيم اسميدر اكا طلاح دخى دينوركتاب وزننده مفردى طلحه درهايله بوشجرتيكنلو مبشه اغاجى انواعندندر اساسده وسائرمفرداتده مغيلان آغاجيله مفسردر بيضاوى دخى مغيلانله تفسيرايلمشدر صحاح مترجمنك تيكنلو يبوك آغاجلره دينوردىسى نابجادر وطلح طلع لفظنده لغتدركه خرمانك چچكنه دينوركه ابتداظهورايدر وموزاغاجنه ده طلح دينور قال الشارح فسر قوله تعالى ۞ وطلح منضود ۞ بشجرالموز وهو شجر عند العرب حسن اللون لخضرته وصفوته وريح نوره وموزآنك ميوه سيدركه كوجك خيارطرزنده وانجيرلذتنده اولور وطلح معده سى طعامدن خالى آچ آدمه اطلاق اولنور وحوض دينده قلان بولانق صويه دينور و(طلح)و(طلاحه) صراحه وزننده مصدراولورپك يوريلوب درمانده اولمق معناسنه يقال طلح البعير طلحا وطلاحة من الباب الثالث اذا اعيا وبو معناده متعدى اولوريقال طلح زيد بعيره اذا اتعبه وطلح بوندن صفت اولوريورغون فرومانده انسانه وحيوانه دينور وطلح مدينه ايله بدر بيننده برموضع آديدر (الطلاح) كتــاب وزننده بودخى طلح ديدكلرى شجردر بورده دينوركه مغيلان اغاجيدر (الطلاحية) طانك كسرى وتغييرنسب اوزره ضميله طلاح نام شجرى قوم اوتليان دوه لره دينور يقال ابل طلاحية اذا كانت ترعى شجرة الطلاح (الطلحة) فرحه وزننده و(الطلاحى) سكارى وزننده طلاح اوتلامغله قرنلرنده وجع پيدا اولان دوه لره دينور يقال ابل طلحة وطلاحى اذا كانت تشتكى بطونها من رعى شجرة الطلاح وطلحه شجر طلاح منبتى اولان ارضه دينوركه مغيلانزار تعبيراولنور يقال ارض طلحة اى كثيرة الطلاح (الطلح) فرح وزننده برآدمك معده سى طعامدن خالى اولمق معناسنه در يقال طلح الرجل طلحا من الباب الرابع اذا صار طلحا اى خالى الجوف من الطعام ويقــال طلح الرجل كعنى يعنى على بناء المفعول فهو طليح وطلح نعمت معناسنه دريقال هو فى طلح اى فى نعمة وطلح برموضع آديدر (الطلحية) طانك فتحى ولامك سكونيله كاغددن برپپاره دينوروبولغت مولده درعربيه دكلدر حالا لسانمزده طلمه تعبيرى محرفدر (الاطلاح) اصلاح وزننده طوار بغايت يوريلوب درمانده اولمق معناسنه دريقال اطلح البعير اذا اعيا وبو معناده متعدى اولوريقال اطلح بعيره اذا اتعبه (التطليح) تفعيل وزننده اطلاح معنالرينه لازم ومتعدى اولور وبركسه يه ابرام والحاح ايلمك معناسنه استعمال اولنوركه اتعــابى مستلزمدر يقال طلح عليه اذا الحّ (الطلح طانك كسريله بودخى صفتدر يورغون فرومانده طواره دينور مذكر ومؤنثى برابردر يقال جمل طلح وناقة طلح اى معيى ومتعب وطلح كنه تعبيراولنان بوجكه دينوركه طوارلره اوشوب ياپشور قرادخى ديرلر وبومعنادندركه دواب ومواشيسنه كركى كبى تقيدوتيمار ورعايت ايدن آدمه طلح مال اطلاق ايدرلر كويا كه كنه نك طواره ملازمتى كبى بودخى دواب ومواشى يه ملازمتله اهتمام ايدر يقال هو طلح مال اى ازآؤه كذلك بالطبع زنبوست اولوب دائما زنانه تبعيت وآنلرايله انس والفت ايدن باذكاره طلح نساء اطلاق اولنور يقال هو طلح نساء اى يتبعهن وطلح آر بغلنمش مهزول وزبون طواره دينور ومواشى يى يوروب اتعاب ايدراولان چوبانه دينور (الطليح) امير وزننده بودخى صفتدر يورغون درمانده طواره دينور يقــال جمل طليح وناقة طليحة اى كلة ويقال راكب النــاقة طليحان على بناء التثنية اى هو والناقة يعنى ناقه واوزرنده راكب اولان آدم ايكيسيده يورغوندر ماقبلى دلالت ايلديكيچون معطوف حذف اولنمشدر وطليح كنه تعبيراولنان بوجكه دينورطلح كبى (الطالح) يورغون ناقه يه دينور (الطلح) ركع وزننده و(الطلايح) صفايح وزننده جمعلردر فرومانده دوه لره دينور يقال ابل طلح وطلايح اى كلة (الطلاح) طانك فتحيله صلاحك ضديدركه آزغون وفاسد وتبهكار اولمق معناسنه دريقال طلح الرجل طلاحا من الباب الاول ضد صلح فهو طالح ومنه قولهم لولا الصالحون لهلك الطالحون (الطليحتان) تثنيه وتصغيربنيه سيله طليحة بن خويلد ايله برادرينه اطلاق اولنور (طلحه) حمزه وزننده اسلاميندر طلحة بن عبيد الله اصحابندر رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى احد وقعه سنده طلحة الخير ايله وذات العشيره غزوه سنده طلحة الفياض ايله وحنين محمه سنده طلحة الجود ايله تسميه بيورديلر وطلحة بن عبيد الله بن عثمان التيمى كذلك اصحابندر وطلحة بن عبيد الله بن خلف كه والد دومى صفية

بن الحارث بن طلحة بن ابي طلحة بن عبد مناف اوغلیدر طلحة الطلحات اطلاق اولنمشدر (طلح الغباری) غین معجمه نك
فتحیله بنو سنبس جماعتنه مخصوص برموضع آدیدر (ذوطلح) فتحتینله و (مطلح) مطلع وزننده برموضعدر
(طلیح) زبیر وزننده حجازده برموضعدر (مطلوح) بجیله قبیله سنه مخصوص برقریه‌در (ذوطلوح) قعود وزننده بنو
ودیعة بن تیم اللهه‌سندر و برموضع آدیدر (الطلافح) طانك فتحیله انلو و یصی نسنه‌لره دینور عراض معناسنه مفردی
طلفح‌در (الطلافح) علابط وزننده یوفقه ایلکه دینور که رقیق معناسنه (الطلفحة) دحرجه وزننده برنسنه‌یی
تنکه کبی یوفقلتق معناسنه‌در یقال طلفح الشیء اذا ارقه (الطلنفح) غضنفر وزننده آج کسه‌یه دینور جایع معناسنه
و بغایت یورغون وفرومانده کسه‌یه دینور (الطمح) لمح وزننده و (الطماح) کتاب وزننده و (الطموح) قعود وزننده
برنسنه‌یه کوز دیکه باقق معناسنه‌در یقال طمح بصره الیه طمحا وطماحا وطموحا من الباب الثالث اذا ارتفع و بو باء
حرفیله متعدی اولور که برکسه برنسنه‌یه کوزینی قالدروب دیکه باقق معناسنه یقال طمح ببصره الیه اذا استشرف له
وخاتون زوجنه سرکشلك ایلمك معناسنه‌در یقال طمحت المرأة اذا جمحت علی زوجها فهی طامح و برشیئی آلوب
کوتورمك وایلتمك معناسنه‌در یقال طمح به اذا ذهب به و برشیئك طلبی خصوصنده امعان ومبالغه ایلمك معناسنه‌در
یقال طمح فی الطلب اذا ابعد فیه (الطامح) زوجنه سرکشلك ایدوب قاچنور اولان خاتونه دینور ومطلقا عالی
ومرتفع نسنه‌یه دینور یقال جبل طامح ای مرتفع (الاطماح) همزه نك کسریله برنسنه‌یه کوزی یوقری قالدروب
دیکه باقق معناسنه‌در یقال اطمح الرجل بصره الیه اذا رفعه (الطماح) کتاب وزننده سرکشلك ایلمك معناسنه‌در
کرك خاتون زوجنه وکرك دابه صاحبنه ایلسون یقال طمحت المرأة والدابة طماحا اذا نشزت وجمحت (التطمیح)
تفعیل وزننده آت الرینی هوایه قالدرمق معناسنه‌در که شاحلنمق تعبیر اولنور یقال طمح الفرس اذا رفع یدیه وهوایه
طوغری چوکدروب ایشه‌مك معناسنه استعمال اولنور یقال طمح ببوله اذا رماه فی الهواء (الطمح) طانك کسریله که
صاحب بن عباد محیط نام کتابنده برشجر ایله تفسیر ایلمشدر بونده صواب اولان ظاء وخاء معجمتینله اولمقدر (بنو الطمح)
فتحتینله برقبیله‌در (الطمحات) فتحاتله ومیمك سکونیله ده جائزدر محن وشدائده اطلاق اولنور یقال اصابته
طمحات الدهر ای شدائده (ابو الطمحان القینی) فتحاتله برشاعر معروفدر (الطماح) کتان وزننده پك حرص
وشره صاحبی کسه‌یه اطلاق اولنور که هرشیئه کوز دیکراولور یقال رجل طماح ای شره واسد قبیله‌سندن بر رجل
آدیدر که امرء القیس پدرینك قاتللرندن اخذ انتقام ایچون امداد طلبیله قیصر رومه التجا ایلدکده قبیلهٔ مزبوره
مرسومی قیصره ارسال وحقنده بعض مکر ودسیسه اعمالیله بالآخره امرء القیسی تسمیم ایلدیلر (الطماحیة) شدادیه
وزننده سمیرا نام محل شرقیسنده برصو اسمیدر (الطنح) طانك ونونك فتحیله دوه علفدن بیقمق معناسنه‌در یقال طنحت
الابل طنحا من الباب الرابع اذا بشمت وسمورمك معناسنه‌در یقال طنحت الابل اذا سمنت (طناح) سحاب وزننده مصرده
برقریه‌در (الطوح) لوح وزننده مهلاك اولمق علی قول هلاکه مشرف اولمق معناسنه‌در یقال طاحت المال یطوح طوحا
اذا هلکت او اشرفت علی الهلاك و بو بابده دخی کلور یقال طاح یطیح طیحا بمعنی طاح یطوح طوحا
وطوح دوشمك معناسنه‌در یقال طاح الشیء من یده اذا سقط و یابانده یول آزوب سرکشته وحیران اولمق معناسنه‌در
یقال طاح فلان اذا تاه فی الارض (التطویح) تفعیل وزننده برکسه‌یی یول آزیدوب حیران وسرکشته کزدرمك
معناسنه‌در یقال طوّحه اذا توّهه و یقال طوّحته الطوائح ای قذفته القواذف کاسبذکر و برکسه‌یه دکنکله اورمق
معناسنه‌در یقال طوّحه اذا ضربه بالعصا و بر دخی کلزیره کوندرمك معناسنه استعمال اولنور یقال طوّح فلانا
اذا بعثه الی ارض لایجیء منها و برشیئی هوایه القا ایلمك معناسنه‌در که هوایه صالمق تعبیر اولنور اهلاکی موجبدر
حسی ومعنویدن اعمدر یقال طوّح به اذا القاه فی الهواء و برکسه‌یی مهلکه اولان چول یابانه حمل وسوق ایلمك
معناسنه‌در یقال طوّح بزید اذا حمله علی رکوب مفازة مهلکة (التطوّح) تفعل وزننده تطوّح‌دن مطاوعدر برآدم
یولدن آزدرلغله اویکا بویکا حیران وسرکشته کزوب یوریمك معناسنه‌در یقال طوّح فلانا فتطوّح ای توّهه فرمی
هو بنفسه ههنا وههنا (الطوائح) طانك فتحیله مهلکه‌یه القا ایدیجی حوادثه اطلاق اولنور یقال طوّحته الطوائح
ای قذفته القواذف ولا یقال المطوّحات وهو نادر زیرا مفردی مطوّحه‌در طائحه دکلدر ٭ شارح دیرکه بو ریاح
لواقح قبیلندندر زمخشری مطیحات ایله تفسیر ایلمشدر (المطواح) مصباح وزننده کنکه دینور عصا معناسنه (الطوح)
فتحتینله بعید معناسنه‌در یقال نیة طوح ای بعیدة (المطاوح) میمك فتحیله مطاحه‌نك جمعیدر آته جق یرلره دینور مقاذف
کبی (التطاوح) تفاعل وزننده اویکا بویکا آتشدرلمق معناسنه‌در یقال تطاوحت بهم النوی ای ترامت (الاطاحة)
همزه‌نك کسریله دوشورمك معناسنه‌در یقال اطاح شعره اذا اسقطه و برنسنه‌یی ازاله وافنا ایلمك معناسنه‌در یقال

اطاحه اذا افنــاه واذهبه (المطاوحة) مفاعله وزننده برنسنه‌یی آتشمق معناسنه‌در یقــال طاوحه به اذا رماه به (الطیح) طانك فتحی و یانك سكونیله طوح معناسنه‌دركه ذكر اولندی یقــال طاح یطیح بمعنی طاح یطوح وطیح صبان اوقنك دیبنده اولان اغاجه دینوركه صبان اككی تعبیر اولنور (الطیحة) صیحه وزننده ناسك پرا كنده و پریشان اولملرینه باعث اولان امور عظیمه وحوادث جسیمه یه دینور یقــال اصابتهم طیحة ای امور فرقت بینهم (التطییح) تطویح وزننده برنسنه‌یی تلف وضایع اوله‌جق یره آتمق معناسنه‌در یقــال طیح بثوبه اذا رمی به فی مضیعة و برکسه‌یی یول آزیدوب بیابانده سرکشته وحیران كزدرمك معناسنه‌در یقال طیح فلانا اذا توهه و برشیئی ضایع ایلك معناسنه‌در یقال طیحه اذا ضیعه (الاطاحة) همزه‌نك كسریله هلاك ایلك معناسنه‌در یقــال اطاح ماله اذا اهلكه ومادهٔ مزبوره واویه و یائیه‌دركه ذكر اولندی (المطیح) معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه‌یه دینور
فصــــل الفاء ❊ (الفتح) فانك فتحی وتای فوقیه‌نك سكونیله قپالونسنه‌یی آچمق معناسنه‌در یقال فتح الباب فتحا من الباب الثالث ضد اغلقه ❊ مؤلفك بصائرده بیاننه كوره فتح ازالهٔ اغلاق معناسنه موضوعدر و بو ایكی كونه‌در بری بصر ایله ادراك اولنور فتح باب وفتح قفل كبی و بری بصیرتله ادراك اولنور فتح غم وكدر كبی و بودخی ایكی كونه‌در بری امور دنیویه‌ده اولور القاء مسرتله تفریج غم واعطاء مال ایله ازالهٔ فقر كبی ثانی علوم مستغلقه‌نك كشف واظهارنده استعمال اولنور و بودخی ایكی كونه‌در بری علوم ظاهره‌یی استكثار ومعانیلرینی تحقیق ایله اولور ثانی علم لدنی ضمننده فتح باب قلب ایله اولور وفتح حكومت قضا معناسنه استعمال اولنوركه دعاویٔ مغلقه‌یی فصل وكشف ایدر وظفر ونصرت معناسنه استعمال اولنوركه فتح باب غنیمت اولور انتهی وفتح ماء جاری یه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر صوكونكی یاخود بندی آچوب اجرا ایلك معناسندندركه بمعنی مفعول اولور ونصر وامداد معناسنه‌در یقال فتح الله علی نبیه ای نصره ومنه قوله تعالی ❊ فقد جاءكم الفتح ❊ ای النصر وكفاردن قهر ایله الكا وممالك آلمق معناسنه مستعملدر یقال فتح المسلمون دار الحرب اذا غلب علیها وتملكها قهرا كویا كه باب مغلق اولمغله فتح ایلدیلر یاخود اوسبیله باب غنیمتی آچدیلر وفتح نبع دیدكلری اغاجك یمشنه دینوركه چتلنبكه شبیه اولور ونبع قین اغاجیدركه آندن اوق دوزیلور وفتح اوائل بهارده یاغان یغموره اطلاق اولنور بودخی تسمیه بالمصدردر فاتح معناسنه‌در وفتح اوقك تمرن كچره‌جك یرینه اطلاق اولنور وحكومت وقضا معناسنه استعمال اولنور مادهٔ مغلقه‌یی یاخود موقع حقی كشف ایلدیكیچون یقال فتح الحاكم بینهما اذا قضی وفصل وناقه‌نك ممه‌سی دلیكی بول اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال فتحت الناقة اذا صارت فتوحا ❊ شارح دیركه كرچه نسخه‌لرده كمنع عنوانیله ممثل اولوب لكن اصل كتاب اولان عبابده بنــاء مجهولله مقیددر (التفتیح) تفعیل وزننده بودخی آچمق فتح معناسنه‌در بناسی تكثیر ایچوندر یقــال فتح الابواب بمعنی فتح (الافتتاح) افتعال وزننده فتح معناسنه‌در یقال افتتح الباب بمعنی فتح و برنسنه‌یه آغاز وابتدا ایلك معناسی بوندن مأخوذدر افتتــاح صلوة كبی وناقه‌نك ممه‌لری دلیكی واسع اولمق معناسنه‌در یقال افتتحت الناقة اذا صارت فتوحا (الفتاحة) فانك فتحیله بودخی نصر وامداد معناسنه مصدردر یقال فتح الله علیه فتحا وفتاحة ای نصره (الفتاحة) فانك كسری وضمیله بودخی حكومت وقضاء معناسنه‌در ❊ شارحك بیاننه كوره بونلر اسمدر حكومت معناسنه یقال فلان ولی الفتاحة ای الحكومة بوجهتله قاضی‌یه فتــاح اطلاق اولنور (الافتــاح) همزه‌نك كسریله ناقه‌نك ممه‌سی دلیكی بول اولمق معناسنه‌در یقال افتحت الناقة اذا صــارت فتوحا (الفتح) ضمتینله دائما آچق اولان بیوك قپویه دینور خاندان قپوسی كبی یقال باب فتح ای واسع مفتوح و بوغلق مقابلیدركه دائما مسدود اولان قپویه دینور باب بخیل كبی قال فی الاساس فناء الله فسیح وباب الله فتح وفتح آغزی بول شیشه‌یه اطلاق اولنور واغزینك طقــاجی وباغی وغلاقی اولمیان شیشه‌یه دینور (الاستفتاح) نصرت طلب ایلــك معناسنه‌در ومنه قوله تعــالی ❊ ان تستفتحوا فقد جاءكم الفتح ای ان طلبتم النصر و برنسنه‌یی آچمق معناسنه‌در یقال استفتح الباب بمعنی افتتح (المفتاح) مصباح وزننده و(المفتح) منبر وزننده اسم آلتلردر كلید آچه‌جق انختره دینور ❊ شارحك بیاننه كوره مفتاحك جمعی مفاتیح ومفتحك جمعی مفاتح كلور ومفتاح دوه قسمنك اویلغنه ویبوننه باصیلان انختر شكلنده تمغایه اطلاق اولنور (المفتح) مقعد وزننده خزینه‌یه دینور كنجینه معناسنه وكنز ودفینه‌یه دینور ومخزنه دینور بو تكرار قبیلندندر جمعی مفاتح كلور ومنه قوله تعالی ❊ ما ان مفاتحه لتنوء بالعصبة ای خزائنه (المفاتحة) مفاعله وزننده جماع ایلك معناسنه مستعملدر كشف عورت سبیله یقال فاتح الرجل المرأة اذا جامعها ومرافعه ومحاكمه ایلك معناسنه‌در یقال فاتح فلان فلانا اذا قاضاه ای حاكمه (التفاتح) تفاعل وزننده حاضر بالمجلس اولنلردن كیزلوجه ایكی آدم بری بریله فسلدی كونه آهسته‌جه مصاحبت ایلك معناسنه‌در یقال تفاتحا كلاما بینهما اذا تخافتا دون الناس (الحروف المنفتحة) مصطمنظ حرفلریندن یعنی صاد وضاد وطاء وظــاء حرفلریندن ماعدا

حروفه اطلاق اولنور يوديرت حروفه مطبقه دينور ماعداسنده لسانله طماق يعنى منفتح اولمغله منفتحه اطلاق
ايلديلر حروف مطبقه ده لسان منطبق على الحنك اولمغله صوت منحصر اولور اما منفتحه ده صوت منحصر
اولمز و بونلرده بين الانحصار والجرى اولان حروف دخى واردر (الفتاح) شداد وزننده قاضى وحاكمه اطلاق
اولنور قضاء معناسنه اولان فتح وفتاحه دن مأخوذ دريقال هوفتاح بينهما اى حاكم (الفاتحة) برشيئك اولنه
اطلاق اولنور يقال قرأ فاتحة السورة وخاتمتها (الفتى) سكرى وزننده معامله دن حاصل اولان ربح وفائده يه
اطلاق اولنور (الفتوح) صبور وزننده مطر وصمينك يعنى بهار يغمورينك اولنه اطلاق اولنور ومعه سنك دليكى
واسع اولان ناقه يه دينور (الفتحة) جرعه وزننده برآدم مالك اولديغى مال وملك ايله ياخود متصف اولديغى
علم وادب وهنر ايله خلقه تفاخر ومباهات ايليه رك دور ودراز كلماته آچلق حالتنه دينور تقول ماهذه الفتحة التى
اظهرتها وهى تفتح الانسان بماعنده من ملك وادب يتطاول به (فتاح) كتان وزننده برقوش آديدر # شارحك بياننه
كوره قويرق صلان ديدكلريدر جمعى فتاتيح كلور بغير الف ولام (الفتاحية) غرابيه وزننده بر بشقه قوشك
اسميدر (المفاتيح) جمع بنيه سيله سمز ناقه يه دينور جمعنده مفاتيحات دينور يقال ناقة مفاتيح وانيق مفاتيحات
اى سمان ظاهرا سمز ناقه عند العرب وجوهله وسيلهٔ منافع ومفتاح فوائد اولمغله جمع بنيه سيله اطلاق ايدوب
بعده مفاتيحات اوزره جمعلندرديلر (الفواتح) فاتحه نك جمعيدر كه برشيئك اولنه اطلاق اولنور ومنه فواتح القرآن
اى اوائل السور (الفثح) فانك فتحى وثاى مثلثه نك كسريله فخذ وزننده ومرافيدر كه اشكنبه باشلرنده قرق باير
وشيردان ديدكلرى نسنه در جمعى افثاح كلور (الفج) فانك ضمى وجيمك سكونيله برقبيله اسميدر پدرلرينك اسمى
فجوح ايدى صبور وزننده (الفحيح) صحيح وزننده و (التفحاح) تذكار وزننده و (الفح) فانك فتحى وحانك تشديديله
افعينك يلانى آغزيله فشلدامق معناسنه دريقال فحت الافعى فحيحا وتفحاحا وفحا من الباب الاول والثانى اذا صاتت
من فيها بوندن اسم بنيه فحيح دركه افعينك فشلديسنه دينور وفحم وفحيح اويوركن پوفلمق معناسنه دريقال فح
النائم اذا نفخ فى نومه (الفحم) ضمتينله قباروب فشلدايان افعينك يلانلرينه دينور كه قزغنلقلرى وقتده اولور
(الفحفحة) زلزله وزننده برآدمه دوستلغى درست وخالص قلمق معناسنه دريقال فحفح فلان اليه اذا صحح المودة
واخلصها و برآدمك سسى برمقدار بوغلمق معناسنه دريقال فحفح الرجل اذا اخذته بحة فى صوته واويوركن
پوف پوف ديو پوفلمق معناسنه دريقال فحفح النائم اذا نفخ فى نومه (الفحفاح) سلسال وزننده برمقدارجه سسى
بوغلمش كشى يه دينور وفحفاح جنته پرنهرك اسميدر (الفحة) فانك ضميله بهارات قسمندن بوير ودارچين
مقوله سنك سطح لسانده احداث ايلديكى حرارته دينور يقال فحة هذا الفلفل يسيرة اى حرارته (الفدح) مدح
وزننده برنسنه برآدمه ثقلت ويروب باصمق معناسنه دريقال فدحه الدين فدحا من الباب الثالث اذا اثقله (الفوادح)
فادحه نك جمعيدر كه آدمى باصوب ثقلت ويريجى امور عظيمه وشديده يه دينور ومنه يقال نزل بهم فوادح الدهر
اى خطوبه وفادحه نازله ومصيبت وحادثه يه اطلاق اولنور (الافداح) همزه نك كسريله برنسنه يى ثقلت ويريجى
كوچ ومشكل بولمق معناسنه دريقال افدح الامر اذا وجده فادحا اى مثقلا صعبا (الاستفداح) افداح
معناسنه دريقال استفدحه بمعنى افدحه (التفذح) ذال معجمه ايله تفعل وزننده و (الانفذاح) انفعال وزننده دابه
تبول ايچون پاچه لرينى آيروب كرمك معناسنه دريقال تفذحت الناقة وانفذحت اذا تفاجت لتبول (الفرح)
فتحتينله سونمك سرور و بطر معناسنه در يقال فرح به فرحا من الباب الرابع اذا سر و بطر # مؤلفك بصائرده
بياننه كوره والبطر كلمه سى عطف تفسيرى كبى اولوب لكن مصباحده معناى مخصوص اولمق اوزره مرسومدر
اولا مسرور وشادان اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالى # فرحين بما آتاهم الله # ثانيا اشر و بطر معناسنه دركه فرط
اقبال ومسرتدن مست كبى لاابالیانه حوصله يى طاشرمقدن عبارتدر هنوز آخوردن چيقمش پرورده آتك وطايك
ومستى اقبال ودولت اولان شخصك اوضاعى كبى تركيده اكا كوره لك ويوطورلق وطاشقنلق تعبير اولنور
وعليه قوله تعالى # ان الله لايحب الفرحين # ثالثا راضى وخوشنود اولمق معناسنه در وعليه قوله تعالى # كل حزب بما لديهم
فرحون # انتهى (الفرح) كتف وزننده و (الفرح) ندس وزننده و (المفروح) و (الفارح) و (الفرحان) عطشان
وزننده آندن صفتلردر مسرور وشادان كشى يه دينور فرحان كلمه سنك جمعى فراحى كلور فانك فتحيله سكارى كبى
وفرح كلمه سنك جمعى فرحى كلور كوياكه مريض اوزره محمولدر كه جمعنده مرضى دينور مؤنثلرنده فرحه دينور
وفرحى دينور عطشى كبى وفرحانه دينور هايله (الافراح) همزه نك كسريله برآدمى مسرور وشادان ايلك معناسنه در
يقال افرحه اذا سره وهم ودين كبى برثقيل نسنه آدمه ثقلت وبجرت ويرمك معناسنه دركه نشاطنى ازاله يى موجبدر

یعنی بونده همزه سلب ایچون اولور یقال افرحه الدین ای اثقله (التفریح) تفعیل وزننده بودخی فرح ویرمك معناسنه در یقال فرّحه اذا سرّه (المفراح) میمك کسریله دائماشین وشادمان اولان کشی یه دینور (الفرحة) فانك ضمی وفتحیله اسمدر مسرت معناسنه که سونج تعبیر اولنور و برنسنه ایله تفریح وتبشیر اولنان آدمك ویردیکی مژدکانه جائزه یه دینور تقول عندی لك فرحة ان بشرتنی وفرحتنی (المفرح) مکرم وزننده فقیر ومغلوب اولان کسه یه دینور که همزه سی سلب ایچوندر مسلوب الفرح دیمکدر وقطعا نسب وولامی معلوم اولمیانی وجود آدمه دینور مؤلف بو معنایی اشبو حدیثدن اخذ ایلمشدر عن عبدالله بن جعفر قال * ذکرت امّنا یتمنا وجعلت تفرح له * ابن اثیر دیمشدر که ابو موسی لفظ مزبوری حاء مهمله ایله بولدیغی نقل ایلمشدر لکن طبرانی بوندن اضراب ایدوب خلال احادیثه قید ایلدی فالدیکه اکر فی الحقیقه حاء مهمله ایله ایسه ذکر اولنان افراحدن اولور که ازاله ایچوندر اولمقوله یکس آدم واقعا همیشه محزون ومغموم اولور واکر جیمله ایسه مفرج لفظندن مستقبل اولور که قوم وعشیرتی اولمیان یکس وتنها آدمه دینور پس والده سنك مرادی بونلرك پدرلری جعفر شهید اولوب بویله یکس قالدیلر دیمکدر حتی جوابنده فخر عالم علیه السلام * اتخافین العیلة وانا ولیهم * بیوردیلر انتهی ومفرح ایکی قریه ارالغنده بولنان مقتوله دینور که قاتلی معلوم اولمیه * مؤلف بونکله ده اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر * العقل علی المسلمین عامة ولا یترك فی الاسلام مفرح * نهایه نك تحقیقنه کوره عندالاکثر بو جیمله در حالبوکه مرویدر مسلوب القصاص اولمغله کویا که دائما مغموم ومزال الفرحدر (الفرحانة) فانك فتحیله آق منتاره دینور (المفرح) محدّث وزننده دوای معروفدر مراد اطبانك معجون مفرح تعبیر ایتدکلریدر که اینجو وسائر مفرحاتله ترکیب ایدرلر (الفرساح) سین مهمله ایله قرطاس وزننده ارض عریضة واسعه یه دینور (الفرشاح) شین معجمه ایله فرساح وزننده ومرادفیدر * مؤلف بونی تکرار ایلمشدر وزشت وبدلقا قوجه قاری یه دینور واول صفتده اولان ناقه یه دینور وآت وقاطر مقوله سی دوابك یصی و یایوان اولان طرنغنه دینور ویغمور سزبلوده دینور یقال سحاب فرشاح ای لا مطر له (التفرشح) تدحرج وزننده دیشی حیوان سودی صاغیلورکن پاچه لرینی آیروب کرمك معناسنه در یقال تفرشحت الناقة اذا تفحّجت للحلب (الفرشحة) دحرجه وزننده و (الفرشحی) قصرایله مصدر اوله رق که نوادردندر صچرامق علی قول اویلقلرینی یره بسط والصاق ایدرك صالق ویایوان اوتورمق یاخود پاچه لرینی آچوب کرمك معناسنه در یقال فرشح الرجل فرشحة وفرشحی اذا وثب اوقعد مسترخیا فالصق فخذیه بالارض اوفحج بین رجلیه ابن اثیر قول اخیری اختیار ایلمشدر (الفرشیح) قندیل وزننده آلت تناسله دینور (الفرطحة) فرشحه وزننده برنسنه یی یصیلتمق معناسنه در یقال فرطح الشیء اذا عرّضه (الفرطاح) قرطاس وزننده و (المفرطح) مسرهد وزننده یصی باشه دینور کرچه جوهری بورسمه ثبت ایلیوب لکن سهو ایلمشدر صواب اولان مفلطح اولمقدر لامله * شارح دیرکه لامله ورا ایله ورودی دیوانلرده مثبتدر (الفرفح) فانك فتحیله اچه تخته سی کبی هموار واملس یره دینور (الفرکحة) فرشحه وزننده انسانك ایکی قیناقلری ارالغی آچق ومیدانلو اولمق معناسنه در (الفرکاح) قرطاس وزننده و (المفرکح) مسرهد وزننده شول آدمه دینور که مقعدینك ایکی طرفلری قالقق اولمغله دبری طشره طوماجلو اوله یقال رجل فرکاح ومفرکح اذا ارتفع قدر واسته وخرج دبره (الفسحة) وسعه وزننده ومرادفیدر که بوللغه دینور و بو اسمدر یقال فیه فسحة ای وسعة (الفساحة) کرامه وزننده واسع اولمق معناسنه در یقال فسح المکان فساحة من الباب الخامس اذا وسع (الفسیح) طویل وزننده و (الفساح) فانك ضمیله طوال کبی و (الفسحم) ضمتینله جنب کبی و (الفسحم) قنفذ وزننده که میم زائده در مبالغه ایچوندر آندن صفتلردر واسع نسنه یه دینور و (فسح) و (فسحم) واسع الصدر ودریادل آدمه اطلاق اولنور یقال رجل فسح وفسحم ای واسع الصدر (الافساح) همزه نك کسریله بودخی واسع اولمق معناسنه در یقال افسح المکان بمعنی فسح (التفسح) تفعل وزننده و (الانفساح) انفعال وزننده بولالمق معناسنه در یقال تفسح المکان وانفسح اذا اتسع * مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر وتفسح مجلسده یری اوته چکیلوب برآدمه اوتوره جق یر آچمق معناسنه در یقال تفسح له فی المجلس اذا وسّع له (الفسح) فتح وزننده بودخی مجلسده برآدم ایچون یری بولالتمق معناسنه در یقال فسح له فی المجلس فسحا من الباب الثالث اذا وسّع له وفسح سلطان ووالی مقوله سنك ابنا سبیله ویردکلری خطه جوازیعنی مرور تذکره سی کبی کاغده دینورکه منزل فرمانی وکرك خلاصی مقوله سی کاغدلردر تضییقدن خلاصه سبیدر وفسح بو معناده مصدر اولور فسح بازوب ویرمك معناسنه یقال فسح له الامیر فی السفر اذا کتب له الفسح وآدیملری سیرك میرك آچق معناسنه استعمال اولنور یقال فسح الرجل اذا باعد خطوه (الفیسحی) فانك وسینك فتحی والفك قصریله مصدر

آدیملری سیرك سیرك آتمغه دینور یقال هو یتفسح فی مشیه ای یباعد خطوه (التفاسح) تفاعل وزننده اهل مجلس
یرو لو تجکیلوب صکرمدن کلان آدمه یر بولاتمق معناسنه در یقال تفاسح القوم له فی المجلس اذا توسعوا
(المتفسح) اسم فاعل بنیه سیله مو اشیسی چوق اولان آغیله وماندره به اطلاق اولنور یقال مراح متفسح اذا کثرت
نعمه ای مواشیته (الفشح) فانك فتحی و شینك جزمنك سکونیله آیشنی آیرمق معناسنه در یقال فشح الرجل
فشحا من الباب الثالث اذا فرج ما بین رجلیه و برنسه دن عدول واعراض ایلك معناسنه در یقال فشح عنه
اذا عدل (التفشیح) تفعیل وزننده فشح معنالرینه در (التفشح) تفعل وزننده حیوان صاغیلورکن آیشنی آیرمق
معناسنه در یقال تفشحت الناقة اذا تفاجت وجماع ایلك معناسنه استعمال اولنور یقال تفشح جاریته اذا جامعها
(الانفشاح) انفعال وزننده تفشح ایله معنای اولده مرادفدر (فشاح) قطام وزننده دیشی صرتلان اسماسندندر
(الفصح) فانك فتحی وصادك سکونیله و (الفصاحة) کرامه وزننده ظهور و بیان معناسنه در که برنسه بللو و آشکار
اولمقدن عبارتدر اصل ماده سودك کپوکی کیدوب خالص قالمق معناسنه موضوع اولوب بعده مطلقا برنسنه نك
شائبه دن خالص اولمسنده استعمال اولنمشدر بو مناسبتله متکلم جری وطلیق اللسان اولوب کلامی بین ولحن
وخطا ولکنتدن سالم وخالص اولمقده استعمال اولندی کلمهٔ مفردیه و کلامه ومتکلمه وصف اولورنه که کتب
معانیده مشروحدر یقال فصح الرجل فصاحة من الباب الخامس اذا کان فصیحا وفصاحت اعجمی اولان
کسه عربیه تعلم الملکه لحن وخطادن سالم عبارهٔ عربیه ایله مخاطبك فهم وادراك ایده جکی کلام تکلم ایدر اولمق
علی قول ذاتنده عربی ایکن قواعد واقیسه یه زیاده سیله آشنالق تحصیل ایلمکله فصاحتی مزداد اولمق معناسنه
استعمال اولنور یقال فصح الاعجمی فصاحة اذا تکلم بالعربیة وفهم عنه او یقال فصح الرجل اذا کان عربیا
فازداد فصاحة (الفصیح) امیر وزننده و (الفصح) شکس وزننده اندن صفتلردر فصیحك جمعی فصحاء کلور
کرماء کبی وایکسنکده جمعلری فصاح کلور کرام وصعاب کبی وفصح کلور ضمتینله رغیف و رغف وسحل
وسحل کبی مؤنثنده فصیحه دینور جمعی فصاح کلور فانك کسریله وفصائح کلور (التفصح) تفعل وزننده بودخی
عربی اولان کسه یك فصاحت پیدا ایلك معناسنه در یقال تفصح الرجل اذا کان عربیا فازداد فصاحة
شارح دیرکه تفصح قدرتی یوغیکن فصیحلك اظهار ایدوب تکلفله فصاحت صاتمق معناسنه ده وارد اولور
(الافصاح) همزه نك کسریله فصاحت و بلاغتله تکلم ایلك معناسنه در یقال افصح الرجل اذا تکلم بالفصاحة
وسودك کپوکی کیدوب خالص وصافی قالمق معناسنه در که اصل ترکیبك موضوعی بو معنادر علی قول یکی
طوغرمش حیوانك سودندن آغوزی کسیلوب من بعد سودی خالص اولمق معناسنه در یقال افصح
اللبن اذا ذهبت رغوته او انقطع اللباء عنه وجاء اللبن الخالص بعد وطوارك سودی آغوزی کتمکله خالص کلمك
معناسنه در یقال افصحت الشاة اذا خلص لبنها کذلك مثانه دن بول طوری ظهور ایلك معناسنه استعمال
اولنور یقال افصح البول اذا صفا ونصاری طائفه سی یولك یصقلیه ایتمك معناسنه در یقال افصح النصاری
اذا جاء فصحهم وفجر یری اغاروب عیان اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال افصح الصبح اذا استبان وکلامی
چپارزلو سویلیوب آچق وظاهر ادا ایلك معناسنه در یقال افصح الرجل اذا بین یعنی کلامه او مراده اظهر
ولم یجمجم و برنسنه واضح وآشکار اولمق معناسنه در یقال افصح الشیء اذا وضح (الفصح) فانك کسریله آیاز
وآچق کونه دینورکه هواده قطعا بر دو سحاب و بخار اثری اولمیه یقال یوم فصح ای بلا غیم ولا قر وفصح نصاری
بیراملرندن بر بیرام اسمیدر ومصباحك یا ننه کوره یولك پرهیزدن چیقوب ماه نیساننده ایندکلری یصقلیه در که
قزل یمرطه تعبیر اولنور (المفصح) محسن وزننده فصح ایله معنای اولده مرادفدر (التفصیح) تفعیل وزننده
بودخی سودك کپوکی کیتمك معناسنه در یقال فصح اللبن اذا ذهبت رغوته (الفضح) فتح وزننده برنسنه بللو وعیان
اولمق معناسنه در نته که اول ماده ده ذکر اولندی بو معنادندر که فضحك الصبح فضحا دیرلر صباح یری کرکی کبی
آچیلوب ضیاسی منتشر اولدقده (الفضح) فانك فتحی وضاد معجمه نك سکونیله برکسه نك مستور اولان عیوبنی افشا ایله
رسوای ایلك معناسنه در یقال فضحه فضحا من الباب الثالث اذا کشف مساویه وصباح یری کرکی کبی اغاروب
آچلمق معناسنه استعمال اولنور که کوزنمیان نسنه لری آچغه چیقار ریقال فضح الصبح اذا بدا ویقال فضحك الصبح
یعنی فضحك (الافتضاح) افتعال وزننده رسوای اولمق معناسنه در یقال فضحه فافتضح ای انکشفت مساویه
(الفضیحة) سفینه وزننده و (الفضوح) فضول وزننده و (الفضوحة) حمایله و (الفضاحة) سحابه وزننده
و (الفضاحة) کتابه وزننده آدن اسملردر رسوایلق معناسنه (الفضح) فرح وزننده برنسنه افضح اولمق یعنی بك

آق اولیوب شکرینك اولمق معناسنه در معنای مزبوردن تصرف اولنمشدر یقال فضح الشیء فضحا من الباب الرابع اذا صار افضح (الافضح) احمر وزننده پك بیاض اولمیان آق نسنه یه دینور که شکرینك تعبیر اولنور که بوزمتق اولور وافضح ارسلانه ودوه یه اطلاق اولنورا کثری لون مزبورده اولدیغیچون (الفضحة) جرعه وزننده اندن اسمدر شکر رنکلك دیمکدر (الافضاح) همزه نك کسریله صباح یری اغاروب آچلمق معناسنه در یقال افضح الصبح اذابدا وخرمانك قورقلری صراروب قزرمغه باشلمق معناسنه در یقال افضح النخل اذا احمر واصفر یعنی ثمرته (الصبح الفضح) فتحتینله قزل شفق غالب اولان صباح یرینه دینور (الفضیح) امیر وزننده دواب ومواشینك تیمار ورعایتنده تقیدواهتمام ایلیوب تقصیر وتهاون ایدن کسه یه دینور یقال هو فضیح فی المال ای سیء القیام علیه (الفضوح) صبور وزننده پك رسوای کسه یه دینور یقولون للمفتضح یافضوح بونده حرف نداء خصیصه دکلدر اساسده بمعنی فاعل اولمق اوزره مرسومدر یقال الحمر فضوح لشاربها (فاضحه) برموضع اسیدر (فاضح) مکه قربنده برموضع ونجد الکاسنده شریف نام محلده بروادی اسمیدر (الفطح) فانك فتحی وطانك سکونیله برنسنه یی تنکه کبی یصی قلمق ویصیلتمق معناسنه در یقال فطح الشیء فطحا من الباب الثالث اذا جعله عریضا ودکنکله اورمق معناسنه در یقال فطحه بالعصا اذاضربه بها وکبه خاتون ولدینی همان بردن طوغوری ویرمك معناسنه در یقال فطحت المرأة بالولد اذا رمت به واغاج وکراسته مقوله سنی یونوب یصیلتمق معناسنه در یقال فطح العود وغیره اذابراه وعرضه (التفطیح) تفعیل وزننده برنسنه یی پك یصیلتمق معناسنه در (الفطح) فتحتینله باش وبرون اوجی یصی اولمق معناسنه در یقال فطح رأسه وارنبته فطحا من الباب الرابع اذا صار عریضا وخرما اغاجی میوه طوتمق معناسنه در یقال فطح النخل اذا لقح (الافطح) احمر وزننده باشی یصی اولان کذلك برونك اوجی یایوان اولان کشی یه دینور یقال رجل افطح ای بین الفطح بو سبیله اکوزه افطح اطلاق اولنور وافطح بلکلری اکری اولان کسه یه دینور افدع معناسنه وقیا کلرینه دینور حربا کبی (الفطوح) صبور وزننده ایری قرنلو ناقه یه دینور یقال ناقة فطوح ای ضخمة البطن (التفقح) قافله تفقح وزننده ومرادفیدر که برنسنه کندیلکندن آچلمق معناسنه در یقال تفقحت الوردة ای تفتحت (الفقح) فتح وزننده کوپك انیکی هنوز کوزینی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو فقحا من الباب الثالث اذا فتح عینیه اول ما یفتح وهو صغیر وبرکسه نك فقحه سنه طوقمق معناسنه در یقال فقح فلانا اذا اصاب فقحته وبرنسنه یی ادویه سفوف ایدرکبی سفوف وغبار ایلمك معناسنه در یقال فقح الشیء اذاسفه کما یسف الدواء ونبات وشجر مقوله سی چچك آچمق معناسنه در یقال فقح النبات اذا ازهی وازهر (التفقیح) تفعیل وزننده بودخی کوجك انیك ابتدا کوزلرینی آچمق معناسنه در یقال فقح الجرو بمعنی فقح (الفقاح) قافك شدسیله رمان وزننده برنوع دوایی نبات آدیدر علی قول مکه آریغنك چچکنه دینور یاخود هرنباتك یکی آچمش چچکنه دینور وخلقت واندامی کوزل خوشلقا محبوبه یه دینور (الفقحة) حمزه وزننده بودخی هرنباتك یکی آچمش چچکنه دینور ودبر حلقه سنه دینور علی قول واسع اولانه دینور جمعی فقاح کلور فانك کسریله وفقحه ال ایاسنه دینور راحه معناسنه وبدنه بورنه جك احرام مندیلنه وفوطه یه دینور که حاجیلر بورنورلر یقال جاء وعلیه الفقحة ای مندیل الاحرام (الفقاحة) سحابه وزننده بودخی ال ایاسنه دینور (التفاقح) تفاعل وزننده ارقه یی ارقه یه ویرمك معناسنه در که فقحه لری بری برینه مقابل اولور یقال تفاقحوا ای جعلوا ظهورهم الی ظهورهم (المتفقح) منتهی وزننده شر وفساده یاپنوب آماده اولان کسه یه دینور یقال هو متفقح للشر ای منتهیء (الفلح) فتحتینله و (الفلاح) سحاب وزننده فوز وظفر معناسنه در ونجات وخلاص معناسنه در وخیر ونعمده ورفاه وراحتده دائم وباقی اولمغه دینور وسحوره اطلاق اولنور که رمضانده تعجید طعامیدر صومك بقاسنه سبب اولدیغیچون بو معنالرده فلاح افلاحدن اسمدر نجاح انجاحدن اسم اولدیغی کبی وفلح فلاحدن مخففدر * مؤلفك بصائرده بیاننه کوره فلاح ماده سی یارمق معناسنه موضوعدر سائر معانی بر رمناسبتله آندن متفرعدر مثلا فوز وظفر فعلی کویا که مطلبه تأثیر ایله شق ایلمشدر ودوام بقاء مثلا زمانی شق ایدوب ایچنده قرار ایدر وطعام تعجید بقاء معناسندن منشعبدر وقالدیکه فلاح که فوز وظفر وادراك آمال معناسنه در دنیوی واخروی اولور دنیوی حیات دنیویه نك مدار تطیبی اولان سعادانه ظفریاب اولمقدن عبارتدر عمر وبقاء وغنا وعزت ودولت کبی واخروی درت نسنه درکه بقاء بلافناء وغنا بلافقر وعزت بلاذلت وعلم بلاجهل در انتهی (الفلح) مدح وزننده یارمق معناسنه در یقال فلح الفلاح الارض فلحا من الباب الثالث اذاشقها ومنه المثل الحدید بالحدید یفلح ای یشق ویقطع ومکر وحیله ایلمك معناسنه در که ممکور بنه مکر ایله فائز یاخود مکر ایله خلاص اولور یقال فلح فلانا اذا مکره وبخش معناسنه درکه برکسه نك متاعنی مرادك دکل ایکن مواضعة مشتری

اولوب آخر مشتریلر زیاده رغبت ومیل ایله آرتق بها به آلسونلر دیو ارتورمقدن عبارتدر که حقنده نهی شرعی وارد اولمشدر یقال فلح الرجل اذا بخش وفلج یاریغه وچتلاغه دینور جمعی فلوح کلور یقال فی رجله فلوح ای شقوق (الفلاحة) کتابه وزننده فلجمذکور ایله بخش معناسنده مرادفدر که بیان اولندی وفلاحه اکینجیلك صنعتنه دینور (الفلج) فتحتینله آلت دوداق یاریق اولمق معناسنه درکه اکا مخصوصدر یقال فلحت الشفة السفلی فلحا من الباب الخامس اذا صارت مشقوقة صفتنده افلح دینور (الفلاّح) شدّاد وزننده کیجی طا ئفه سنه دینور ملاّح معناسنه کمی ایله شقّ بحر ایتدکلر ایچون واکینجی یه دینور اکار معناسنه شق ارض ایتدکلر ایچون ومکاری یه دینور شقّ مسافه ایتدکلر ایچون (الافلاح) همزه نك کسریله فلاح بولمق یعنی مطلوبه ظفر بولمق وقورقدیغی نسنه دن یاخود عقابدن وغم ومحنتدن قورتلق ونعمت وراحتده دائم اولمق معناسنه در ومنه قوله تعالی ❁ قد افلح المؤمنون ❁ و برنسنه ایله تعیش ایلمك معناسنه در یقال افلح بالشیء اذا عاش به (التفلیح) تفعیل وزننده استهزا ایلمك معناسنه در یقال فلح به اذا استهزأ به ومکر ایلمك معناسنه در یقال فلح به اذا مکر به (الفلحة) فتحاتله اکین اکمك ایچون نطس اولمش حاضر ترلایه دینور (الفلیحة) سفینه وزننده مرغ دیدکلری اغاجك یاریق یپراغنه دینور (الاستفلاح) فوز وفلاح بولمق معناسنه در یقال استفلح به اذا فاز به بومعنایه مبنی عند العرب استفلحی بامرك تعبیری که فوزی بامرك معناسنه در الفاظ طلاقدندر قید ازدواجدن خلاصله بالاستقلال کندی امر ومصلحتکه ظفر یاب اول دیمکدر ❁ شارح دیرکه بوکنایاتندر وجاهلیه یه مخصوص ایدی (الفلاحة) فانك فتحیله اکینجیلکه دینور حراثت معناسنه ❁ شارح دیرکه بونی فتحله تقیید سهودر جمیع امهاتده فانك کسریله مقیددرکه اسمدر اکینجیلك صنعتنه دینور نته که ذکر اولندی (مفلح) محسن وزننده و(فلاح) سحاب وزننده و(فلیح) زبیر وزننده و(افلح) احمد وزننده اسامیٔ رجالدندر (الفلندح) غضنفر وزننده یوغون شیئه دینور وحضرمی المشجعی نام شاعرك پدری اسمیدر (الفلطحة) فرطحه وزننده برنسنه یی یایوب یصیلتمق معناسنه در یقال فلطح القرص اذا بسطه وعرضه (الفلطاح) قرطاس وزننده و(المفلطح) مسرهد وزننده یصی باشه دینور یقال رأس فلطاح ومفلطح ای عریض وفلطاح برموضع آدیدر (الفلقحة) قافله دحرجه وزننده قابده اولان مشروبك مجموعنی بردن ایچمك یاخود ماً کولك جمله سنی سپوری یمك معناسنه در یقال فلقح ما فی الاناء اذا شربه او اکله اجمع (الفلقحی) جوهری وزننده ناسك یوزینه کولن کسمیه دینور یقال رجل فلقحی ای یضحك فی وجوه الناس (التفلقح) تدحرج وزننده یوزه کولوب اظهار بشر و بشاشت ایلمك معناسنه در یقال فلان یتفلقح الی الناس ای یستبشر الیهم (الفمح) فانك فتحی ونونك سکونیله صوبی قانمیه جق مرتبه ده ایچمك معناسنه درکه قانمقدن عبارتدر یقال فمح الفرس فمحا من الباب الثالث اذا شرب دون الری (فنطح) جعفر وزننده بر رجل آدیدر (الفوح) فانك فتحی وواوك سکونیله و(الفؤوح) قعود وزننده و(الفوحان) فتحاتله و(الفیح) فانك فتحی ویانك سکونیله و(الفیحان) فتحاتله خوش رایحه قوقوب یایلمق معناسنه در یقال فاح المسك یفوح ویفیح فوحا وفؤوحا وفوحانا وفیحا وفیحانا من الباب الاول والثانی اذا انتشرت رایحته وبو رایحهٔ طیبه یه مخصوصدر عند البعض اعمدر وقینامق معناسنه در یقال فاحت القدر اذا غلت ویاره دن قان فشقرمق معناسنه در یقال فاحت الشجة اذا نفحت بالدم وفیح بولمق سعه معناسنه در (الافاحة) همزه نك کسریله قینا تمق معناسنه در تقول افحت القدر ای اغلیتها وبدندن قانی فشقردوب آقتمق معناسنه در یقال افاح الدم اذا هراقه (الافیح) افسح وزننده و(الفیاح) سحاب وزننده واسع معناسنه در یقال بحر افیح وفیاح ای بین الفیح واسع (فیاح) قطام وزننده غارت وشبخونك اسمیدر ومنه یقولون فیحی فیاح علی بناء الامر ای اتسعی یا غارة یعنی یا خیل الغارة علی الاعداء وانتشری (الفیحاء) حمراء وزننده دار واسعه یه دینور وحوایج وبهاراتی مکمل چوربایه دینور (الفیح) فانك فتحی ویانك سکونیله واویده لغتدر که ذکر اولندی وفیح وفیوح قعود وزننده بهار موسمی هر بلاد واراضی یغمورلو واکین وچایر وسائر نباتات چوق اولوب خصب ورخا اولمق معناسنه در ومنه یقال فاح الربیع فیحا وفیوحا اذا اخصب فی سعة البلاد بوراده ربیعدن مراد بهار یغموری دخی اولور و بو معنا وسعت معناسندندر (الفیاحة) فانك فتحی ویانك تشدیدیله ممه لری یپولئوسودی فراوان اولان حیوانه دینور یقال ناقة فیاحة اذا کانت ضخمة الضرع غزیرة اللبن (فیحان) ریحان وزننده بنی سعید دیارنده برموضعدر (فیحه) صبحه وزننده مزینه قبیله سی یورندده برموضعدر (فیحونه) میمونه وزننده برخاتون آدیدر (الافاحة) اراحه وزننده سر ینلتمك معناسنه در تقول افح عنك من الظهیرة ای ابرد بو غلیان معناسنه اولان فوح لفظندن افعالدر همزه سی سلب ایچوندر بر مقدار توقف ایدوب اویله اسیلکی صاوشدر و بهوا سرینلدکده کیده سن دیمکدر ❁ فصل القاف

(القبح) قافك ضمى و بانك سكونيله چركنلك معناسنه اسمدركه حسنك مقابليدر قافك فتحيله ده لغتدر يقال به قبح ضد الحسن وقبح وقبح مصدر اولورلر چركين اولمق معناسنه (القباح) قافك ضميله و(القبوح) قعود وزننده و(القباحة) فصاحه وزننده و (القبوحة) قافك ضميله بونلرده مصدرلردر چركين اولمق معناسنه يقال قبح الشيء قبحا وقبحا وقباحا وقبوحا وقباحة وقبوحة من الباب الخامس ضد حسن (القبيح) امير وزننده وصفدر زشت وچركين شيئه دينور جمعی قباح كلور وقباحى كلور سكارى وزننده وقبحى كلور قتلى وزننده مؤنثنده قبيحه دينور جمعی قبائح كلور وقباح كلور قافك كسريله وقبيح بازو كيكنك ديرسك باشنده اولان اوجنه دينور على قول بالدر ايله اويلغك قاوشه جق يرينه دينور ايكى طرفنه قبيحان ديرلر و بازوده بركيك دخى واردركه حسن ديرلر يقال ضرب حسنه وقبيحه واول قبيح ديدكلرينه قباح دخى ديرلر سحاب وزننده (القبح) مدح وزننده خيردن وحسن حالدن بعيد ومحروم ايلك معناسنه دركه لعنت مراديدر يقال قبحه الله قبحا من الباب الثالث اى نحاه عن الخير فهو مقبوح ومنه قوله تعالى * من المقبوحين * اى المبعدين عن الخير والموسومين بحالة منكرة وقبح چبان وسيوجه مقوله سنى دشوب ايرينى وچركنى چيقارمق معناسنه دريقال قبح البثرة اذا فضخها حتى يخرج قيحها وقرمق معنا سنه در يقال قبح البيضة اذا كسرها (قبحا له) فعلى محذوف مصدريت اوزره مفعولدر نته كه شقحا لفظنى اتباعله قبحا له وشقحا ديرلر خدا آنى خيردن بعيد ايلسون ديمكدر شقح ماده سنده بيان اولندى (الاقباح) همزه نك كسريله برقبيح ايش ايشلمك معناسنه دركه قباحت ايتمك تعبير اولنور يقال اقبح الرجل اذا اتى بقبيح (الاستقباح) برنسنه يى قبيح كورمك معناسنه دركه چركينسمك وچركين صايمق تعبير اولنور يقال استقبحه ضد استحسنه (التقبيح) تفعيل وزننده برنسنه يى ياخود بركسه نك عملنى بكنميوب قبحه نسبتله وجه قباحتنى بيان ايلك معناسنه دريقال قبح عليه فعله اذا بين قبحه (القباح) رمان وزننده آيويه اطلاق اولنوردب كبى (المقابحة) مفاعله وزننده سوكشمك معناسنه استعمال اولنور يقال قابحه اذا شاتمه (القبيحة) قبيحك مؤنثيدركه ذكر اولندى وعربلر ممرلرينك دليكلرى واسع اولان ناقه يه قبيحة الشخب اطلاق ايدرلر وبو قبح البثرة معنا سندن مأخوذ دركه ذكر اولندى (قبحان) سلمان وزننده بصره ده برمحله در (القح) قافك ضمى وحانك تشديديله لؤم وكرمدن خالص اولانه دينور يعنى خالص لئيمه دينوركه آنده اصلا كرم اثرى اولميه كذلك خالص كريمه دينوركه آنده لأمتدن اثر اولميه يقال لئيم قح وكريم قح اى خالص ومطلقا خالص اولان شيئه دينور *مؤلفك وكل شيء قولى والخالص من كل شيء تقديرنده در و بوكونه تطويلى طريقة ايجازينه منافيدر يقال عربى قح اى محض وجافى نسنه يه دينوركه ياقشقسز كنده وناتراش وغليظ نسنه دركرك انسان وكرك سائرى اولسون صحاح مترجمى بو يله محلرده جافى يى جفاكار وستمكار ايله ترجمه سى خصوصا بو محلده تعبيراتى نابجالدر يقال رجل وشيء قح اى جاف بونده قطعا ظرافت وزاكت اثرى اولمامغله خالص غليظ وناتراش اولمش اولور وقح خام قاونه وقارپوزه دينور (القحاحة) فصاحه وزننده و (القحوحة) قافك ضميله اسملردر خالصلق معناسنه وقحوحه مصدر اولور خالص اولمق معنا سنه يقال قح الشيء قحوحة من الباب الاول اذا خلص (القحاح) غراب وزننده بودخى محض وخالص معناسنه دريقال اعرابى قح وقحاح اى بين القحاحة والقحوحة خالص ويقال قحاح الامر اى فصه وخالصه واصله شروح وامها تدن منفهم اولديغى اوزره اصل قح كلمه سى امصاره دخول واهل بلد ايله مختلط اولميان اعرابى يى موضوع اولوب بعده خلوص ومحضيتى جهتندن اخذ ايله هرخالص نسنه يه وفظاظت وغلظتى جهتندن هرغليظ وجافى يه اطلاق ايلديلر (القحقحة) زلزله وزننده سس بوغازده برى اوته ترد دايدوب دوندرمك معناسنه در خرلدى كبى يقال صوته يتقحقح اى يتردد فى حلقه وميمونه قسمى كولمك معناسنه دركه كولر شكلنده صرتمسندن عبارتدر يقال قحقح القرد اذا ضحك (القحقح) هدهد وزننده دبرى احاطه ايدن كيكه دينور يقال اشتكى قحقحه وهو العظم المطيف بالدبر و برموضع آيدر (القحقاح) سلسال وزننده و (المقحقح) اسم فاعل بنيه سيله شديد معناسنه دريقال قرب قحقاح ومقحقح اى شديد (القحم) قافك فتحيله صوى عب وجرع جهتلريله ايچمكدن زياده وجهيله ايچمكه دينور * شارح ديركه مؤلف بونى محيط ابن عباددن اخذ ايدوب لكن غافل بولنمشدر ابن عباد كبى زيرا بو القحم فوق القب تعبيرندن مصحفدركه ذكر اولنديغى اوزره سكردن كيكيدرقب ديدكلرى كيكدن يوقريجه اولور حتى صغانى دخى بونده ابن عبادى رد ايلمشدر (القدح) قافك كسريله هنوز يلك وتمرن يجهلامش اوقه دينور ابن اثير يورسمه ترتيب ايلمشدركه اوق قسمى ابتدا كسلدكده قطع دينور بعده يونلدقدنصكره برى دينور طوغرلدقدنصكره قدح ويمرنه ويلك يكرلدكدنصكره سهم دينور انتهى قمار اوقنه قدح ديدكلرى بو جهتدندر جمعى قداح كلور قافك كسريله وجمع

قلیل اقدح کلور وانادیح کلورکه جمع الجمعدر اوله جقدر وقدح عنی قیله سنده برقریب اسمیدر (القدح) فتحتیله
بوك صو قابنه دینورکه استیعاب ایلدیکی صو ایکی آدمی قاندیره علی قول صغیر وکبیرینی جامع اسمدرکه اسم جنس
اولور کرک اغاجدن وکرك طیرافدن و بللوردن اولسون ترکیده کاسه و بوداق وجناق تعبیر ایتدکلریدر اسکره دخی
دیرلر جمعی اقداح کلور (القداح) شداد وزننده قدح دوزن آدمه دینور # مؤلفك ومختنه قولی وصانعه معناسنه در
(القداحة) کتابه وزننده قدجیلك صنعتنه دینور (القدح) مدح وزننده برکسه نك عرضنه بانسبنه دخل وطعن
ایلك معناسنه در یقال قدح فی نسبه قدحا من الباب الثالث اذا طعن فیه وتمرن یکر ایکن اوق تمریك دیبله یارمق
معناسنه در یقال قدح فی القدح اذا خرقه بسهم التصل وچقماق چاقمق معناسنه در یقال قدح بالزند اذا رام الایراء به
وقدح اغاج چوریدیشه اولان قوردینکینه دینورکه خنسی اوله جقدر و بو تسمیه بالمصدر در قادح دخی دینورکاسیذکر
وقدح کوز ایچنه یاتوب چقورلنمق معناسنه درکه دارمی قدح کبی اولور یقال قدحت عینه اذا غارت (الاقتداح)
افتعال وزننده بو دخی چقماق چاقمق معناسنه در یقال اقتدح بالزند بمعنی قدح وکفچه ایله چولمکدن طعام قوپارمق
معناسنه در یقال اقتدح المرق اذا غرفه بالمقدحة و بر ماده ده اعمال فکر ورویته رأی وتدبیر ایلك معناسنه
استعمال اولنور که معنای اولدن مأخوذدر یقال اقتدح الامر اذا دبره (المقدح) منبر وزننده و (القداح) شداد
وزننده و (المقداح) مصباح وزننده چقماق تیمورینه دینور وقداح شداد وزننده وقداحه ها ایله چقماغك
طاشنه دینور ومقدح منبر وزننده کفچه یه دینورکه آشچیلر قوللنور (القادح) قدح کبی بعض اغاجده ودیشده اولان
قوردینکینه دینورکه خنسی اوله جقدر یقال وقع فی الشجر والسن قدح کاذکر وقادح ای اکال وقادح بعض اغاجده
اولان چتلاغه اطلاق اولنور (القادحة) ها ایله دیشه واغاجه دوشن قورنجغزه دینور (القدحة) غرفه
وزننده کفچه ایله برطالدرملق طعامه دینور تقول اعطنی قدحة من المرق ای غرفة (القدوح) صبور وزننده سنکه
دینور ذباب معناسنه وصو یی الایله آلنمق قابل اولان قیویه اطلاق اولنور (الاقدح) احمر وزننده بودخی سنکه دینور
ذباب معناسنه (القدیح) امیر وزننده چور بایه دینور علی قول چولمك دیبنده قالوب کفچه ایله آلنمسی زحتلوجه اولان
بقیه یه دینور (التقدیح) تفعیل وزننده آتی اریقلتمق تضمیر معناسنه درکه بوآر یقلتمغه براندرمق وآتی براق ایتمك تعبیر
اولنور مسافهٔ بعیده یه یلخود جنکه کیده جك اولدقده چند روز مقدم یمی تقلیل وهرکون کزدیروب وسکرتدرمکله
براندررلر کویا که آتی قدح کبی یعنی اوق کبی ضامر وحدید ایلك اولور یقال قدح الفرس تقدیحا اذا ضمره وکوز
چقورلنوب ایچنه باتمق معناسنه درکه کاسه کبی اولور یقال قدحت عینه اذا غارت (القدحة) قافك کسریله
اقتداح نلردن اسمدر یعنی چقماق چاقنه دینور ومنه ماورد فی الحدیث # لوشاء الله لجعل للناس قدحة ظلمة کما
جعل لهم قدحة نور # یعنی خدای متعالك ارادهٔ علیه سی تعلق ایلسیدی ناس اوزره برچاقم ظلمت ارسال ایدوب
ظلمت ایچره ابقا ایدر ایدی نته که برچاقم نور عنایت ایلمکله بوکونه نور وضیا ایچره ابقا ایلدی وقدحه رأی وتدبیر
معناسنه اسمدر (القدحة) قافك فتحی ودالك سکونیله قدح زند معناسندن بناء مره در چقماغی برکره چاقمق
معناسنه در (القداح) کتان وزننده تروتازه نباتك اوجنه دینور و بوجه دیدکلری نباتك تازه وملایم فلیزلرینه دینور
وتمیم دیارنده برموضع آدیدر (ذومقیدحان) تصغیر بنیه سیله ابن الهان درکه ملوك یمندن بریدر (المقاذحة)
ذال معجمه ایله مفاعله وزننده سوکشمك معناسنه در یقال قاذحه اذا شاتمه (التقذح) تفعل وزننده برآدمه شرکیر
اولوب شر اظهار ایلمك که شر صاتمق تعبیر اولنور یقال تقذح له بشر اذا تشمر (القرح) قافك فتحی وضمیله سلاح
مقوله سنك طوقنمسیله بدنه عارض اولان یارمیه دینور مفردی قرحه در علی قول قافك فتحیله آثارینه یعنی یارمیه وضمیله
آندن حاصل اولان درد والمه دینور وقرح وقرح بدنده چیقان یاره لره دینور وقرح قافك فتحیله مصدر اولور یاره لمق
معناسنه یقال قرحه قرحا من الباب الثالث اذا جرحه و بدنده یاره لر چیقارمق معناسنه در یقال قرح الرجل قرحا
من الباب الرابع اذا خرجت به القروح وقرح بدنده چیقان شول قبارجغه وسیوبجه یه دینورکه فساده واروب
آزغمش اوله وشول او یوزلق علتنه دینورکه یك شدید اولمغله عارض اولدیغی دوه کوچکلرینی هلاك ایدر اوله وقرح
الحق و بالطلی حقنده مقابله وابطال ایلك معناسنه استعمال اولنور نته که جرح دخی بو معناده مستعملدر قاضینك
الباطل شهادتی کانه ایلدیکی کبی کویا که سیف حقله آنی زخمدار ایدر یقال قرحه بالحق اذا استقبله به وصواولمیان
محلده قیو قازمق معناسنه استعمال اولنورکه ارضی بیهوده مجروح ایدر یقال قرح بئرا اذا حفرها فی موضع
لا یوجد فیه الماء (القریح) جریح وزننده ومرادفیدرکه مجروح معناسنه در وخالص معناسنه در یقال شیء
قریح ای خالص # مؤلفك بوننی ذکر ایلمشیدر وهنوز پیدا اولوبغا تفحمده بشلیان بلوده دینور وقریح ابن المخفل اسمیدرکه

سامة بن لوى القرشى نسبنك رجالندندر وقريع السعطبه بلوبلة صوينه دينور (المقروح) مبلغ قصبيله بتشدد
يارهلرى اولان كسنه يه دينور وشول بوله اطلاق اولنور كه بك سبوتى الشلمكله چكنوب آشمش اوله يقمال طريق
مقروح اى اثرفيه فصار ملحوبا (الاقراح) همزهنك كسريله بركمسنك دوهلرى مقرح علته اوغرامق يعنى يك طويوز
اولمق معناسنه در يقال اقرح القوم اذا اصاب ابلهم القرح اى الجرب المتعينه وقريحه يه مبتلا ايلمك معناسنه در يقال
اقرحه الله اى جعله قريحا وبتون طرنقلى طوار قارح اولمق معناسنه در يقال اقرح الفرس اذا اصار قارحا كما سيذكر (
القرحة) جرعه وزننده مبدئنه حادث اولان يارهيه دينوركه ذكر اولندى وقرحة آتك قسمنك آلنده اولان غره دن
يعنى صباح الخير تعبير اولنان ياصدن آزجه اولان آقلغه اطلاق اولنور وقرحه برشيئك اولى وابتدامنه اطلاق
اولنوركه هنوز ظهور ايلديكيدر عزه كبى تقول وصلتنا قرحة الربيع او الشتاء اى اوله (القرحاء) حمراء وزننده
شول باغچه يه اطلاق اولنوركه جابجا اشجارى يالمق چچكلر آچمش اوله يقال روضة قرحاء اى فيها نوارة بيضاء (
القرحان) عثمان وزننده برنوع منار اسميدركه كوچك وبياض اولانيدر آق منتاز وطانى منكر تعبير اولنور مفردى
اقرح باخود قرحانه در وقرحان شول دوهيه دينوركه اصلا او يوز او لماش اوله وشول چوجغه دينوركه اصلا
چچك وقزامق چيقارمش اوله يقال بعير قرحان اذا كان لم يجرب قط ويقال صبى قرحان اذا لم يجدر الواحد
والجمع سواء واما فى حديث عمر رضى الله عنه قرحانون فهى لغية * مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر
لما اراد عمر ان يدخل الشام وهى تستعر طاعونا فقيل له ان من معك من اصحاب محمد قرحان وفى رواية قرحانون
وهى لغية يعنى وجه مذكور اوزره مفرد وجمعى برابر اولمغله جمع صورتى لغت ضعيفة متروكه در و بوراده قرحاندن
مراد اصلا وبا چيقارميان آدملر ديمكدر جرب علتى كورميان دوهيه تشبيه اولنمشدر و بوراده قرحان كلمه سى خالص
معناسنه اولان قراح وقرحدن مأخوذدر وقرحان برنسنه دن خارج و برئ الذمه اولانه اطلاق اولنوركه بودخى
خلوص معناسندندر تقول انت قرحان من هذا الامر اى خارج وهركز جنك وجداله حاضر اولمامش آدمه
اطلاق اولنور يقال رجل قرحان اذا كان لم يشهد الحرب قط ويارة اصابت ايلمش كسه يه اطلاق اولنمغله معناى
اول ايله ضد اولور يقال رجل قرحان اذا مسته القروح بومعناده قرحه دن مأخوذ در و بومعناده مذكر ومؤنث
اولور (القراحى) غرابى وزننده قرحان كبى برماده دن خارج و برى اولان آدمه دينور واصلا حرب وقتال
كورميان كسه يه دينور و بدوى اولميوب قريه وقصبه ده ملازم اولان قروى آدمه دينور (المقارحة) مفاعله وزننده
رو برو اولمق معناسنه در غرة الفرس معناسندن مأخوذدر يقال قارحه اذا واجهه (القارح) آزى ديشنى يارمش
بتون طرنقلى دابه يه دينوركه ديشلرى تمام بتدكدنصكره اولور نته كه اولكرته يه ولدان دوه يه بازل دينور جمعى
قوارح كلور وقرح كلور ركع وزننده وشاذ اوله رق مقاريح كلور ومؤنثنده قارح دينور مذكرى كبى وقارحه دينور
هايله وقارح آزى ديشنده دينوركه بتون طرنقلى حيوان آنكله قارح اولور * شارح ديركه بتون طرنقلى حيوان
آزيسنى ياردقده يقرح ديرلر ودوه آزيسنى ياردقده يبزل دينور وچتال طرنقلى ياردقده يصلغ دينور وقارح ارسلانه
اطلاق اولنور وكر يشدن ماينى مبدانلو اولان يله دينور وكبه لكى بللو اولان ناقه يه دينور (القروح) قعود وزننده
و(القرح) فرح وزننده بتون طرنقلى دابه آزيسنى ياروب قارح اولمق معناسنه در يقال قرح الفرس قروحا وقرح
قرحا من الباب الثالث والرابع اذا اصار قارحا على قول قروح وقرح دابة مذكوره نك ديشلرى بالجمله بتون تمام
اولمق ياخود رباعيه ديدكلرى ديشلرك اوته يانده اولان ديشى دوشورمك معناسنه در و رباعيه اوك ديشلرك
اكسه سنده اولان درت ديشدركه آتك اكسه سنده اولان ديش دوشدكدنصكره يرينه آزى ديشى نابت اولور
بونلرك مجموعنك مرجعى بردر معلوم اوله كه چتال طرنقلى حيوانه ظلف دينور ودوه وفيل كبى طرنغى اولميانه خف
دينور و بتون طرنقلى يه حافر دينور وحافرك بر ياشنده اولانه حولى دينور ايكى ياشنده اولانه جذع واوچ ياشنده اولانه
ثنى درت ياشنده اولانه رباعى و بش ياشنه كيرنه قارح دينوركه آزيسنى يارووبعده ديشلرى تمام اولانيدر وقروح ناقه نك
حملى بللورمك معناسنه در يقال قرحت الناقة قروحا اذا استبان حملها (القراح) سحاب وزننده صافى صويه دينور
آب ناب معناسنه كه آكا برنسنه قارشمامش اوله وهر خالص و بيغش نسنه يه دينور وشول ارضه دينوركه آنده قطعا صو
واغاج اثرى اولميوب خالص براوله جمعى اقرحه كلور اجوبه وزننده وزرع باخود غرس ايچون قطعه اولنوب تميز
واصلاح اولنمش حاضر تارلايه دينور وقراح بغداد التكاسند مدرت محلات اسميدر (القرواح) قرطاس وزننده
والقرياح) ياايله و(القرحياء) حاءنك كسريله جربياء وزننده بونلر دمزارع وغرس ايچون نطفلنوب اصلاح اولنمش
تارلايه دينور وقرواح اياقلرى اوزون اولان ناقه يه دينور واوزون اولوب بشنى بقنايت دوز واملس اولان خرما

اما جنه بينورسجمي قراونج كلور وشول دوه يه دينور كه صورت بيولدنه اوليله ايجمكدن امتناع ايدوب كوجكلري كلدكده آنلر ايلمنيله بعده ايجراوله وآيجق وبار نفضا ودميد لبه ديرقورت ده اوزنده سيمابه حائل اولان سقف وشجر مقوله سي نسنه اولميه كه تحت السماء تعبير اولنور (القرسانى) سلمان وزننده اوسلانه دينور (القريحة) سفينه وزننده قيودن ايلك اوله استخراج اولنان صويه دينور تقول شربت قريحة البئر اى اول ما استنبط منها وقريحه انسانك مجبول اولديغي طبيعته اطلاق اولنور يقال لفلان قريحة جيدة اى طبيعة مفتاح شرحنيده وعلامهٔ شيرازى ديمشدر كه طبيعته قريحه اطلاقي بجان بمراتب در زيرا اصلي قريحه قرح وحفر اولنان قيويه دينور بعده الك اول استنباط اولنان شيئه اطلاق اولنور بعده ابتداع اولنان شعر وخطبه مقوله سينه آندن محلي اولان طبيعته اطلاق اولنمشدر لكن ابتداء امردن برءه تشبيه اولنمق اخصصر طريقدر وقريحه هر نسنه نك اولنه اطلاق اولنور تقول اخذت قريحة الشئ اى اوله وبا كورته (القرح) قافك ضميله يارلره دينور كه ذكر اولندى وقريحه كبي قيودن ابتدا استنباط اولنان صويه دينور وهر شيئك اولنه وتازه سنه اطلاق اولنور وآيك اولندن اوج كونه دينور (الافتراح) افتعال وزننده بالبداهه يعني بي توقف و بي تفكر سوز سويلمك معناسنه در تقول اقترحت خطبة اى ارتجلتها ومن غير سماع برنسنه استنباط ايلمك معناسنه در كه مراد كنديلكندن استخراج ايلمكدر تقول اقترحت الشئ اذا استنبطته من غير سماع و برنسنه يي اورنلوب اختيار ايلمك معناسنه در تقول اقترحت الشئ اذا اجتبيته واخترته وقريحه دن بر توظهور نسنه پيدا ايلمك معناسنه در تقول اقترحت الامر اى ابتدعته و بركسه دن برنسنه يي تحكم طريقيله استمك معناسنه در تمكن الحصولي دكلي فكر ايلكسزين بك حاجتك ايسه و پر سن ديمك كبي يقال اقترح عليه بكذا اذا تحكم واصلا ركوب اولنمامش دوه يه ركوب ايلمك معناسنه در كه الك اول كنديسي بنمش اولور يقال اقترح البعير اذا ركبه قبل ان يركب وسواولنيات يرده قيو قازمق معناسنه در كه بو قرحه دن مأخوذ در يقال اقترح بئرا اذا حفرها في موضع لا يوجد فيه الماء (ذوالقروح) شعراى جاهليه دن مشهور امرء القيس بن حجرك لقبيدر مرسومك پدري قتل اولندقده استمداد ايچون قيصر رومه التجا ايدوب اولدخي حسن رعايتله برمدت يانده ابقا ونيازينه مساعده ايله ديارينه ارجاع ايلدي عقبندن بعض حسادك افسادينه مبني قيصر متغير اولمغله اكسه سندن برمسموم خلعت ارسال والباس ايلمكله سمك تأثيرندن وجودنده قرحه لر حادث اولوب متأثرا فوت اولمغله علي خلالنده ذوالقروح ايله ملقب اولدي ✽ شارح ديركه سيوطي روايتنه كوره امرء القيس ذوالقروج ايله ملقبدر كه فاء وجيمله در اصلي اركك اولادي اولميوب مجموعي قز اولادي اولديغنه مبني ملقب اولمشدر (ذوالقروح ذوالفروج مصحفيدر (ذوالقرح) فتحتيله شعرادن كعب بن خفاجه لقبيدر (القرحاء) حمراء وزننده ايكي فرس اسميدر (قراح) غراب وزننده بحرين ولايتنده قطيف نام بلده نك دريا جهتنده اولان ساحلي اسميدر واو راده بر قريه آديدر (القريحاء) مصغر بنيه سيله بتيراء وزننده ياغك اوجي كبي برنسنه دركه آت قسمنك قرننده اولور وقريحاء البعير دوه نك قورساغنده دينور كه انسانك معده سي يرنده در (المقرحة) محدثه وزننده هنوز ادراك ايدن تازه خرماره دينور وشول دوه لره دينور كه آغزلرنده قرحه لر پيدا اولمغله دوداقلري سلبوك وصارقق اوله يقال ابل مقرحة اذا حدثت في افواهها قروح فتهدلت لذلك مشافرها (اقرح) همزه نك فتحي وراءك ضميله برموضعدر (قرحياء) جرباء وزننده برموضعدر (ذوالقرحي) سكرى وزننده وادي القرى نام محلده برموضعدر (القراحيتان) قافك ضمي وتثنيه بنيه سيله ايكي بوكوره دينور خاصرتان معناسنه (التقرح) تفعل وزننده حاضرلنمق معناسنه در يقال تقرح له اذا تهيأ (القردح) قافك ودالك ضميله بركونه قاش آديدر وقافك فتحيله زبا تردر وابري ميمونه دينور (القردوح) زنبور وزننده بودخي ابري ميمونه دينور (القردحة) دحرجه وزننده بركسه كنديدن مطلوب اولان شيئي اقرار ايلمك معناسنه در يقال قردح الرجل اذا اقر بما يطلب منه وتذلل ايلمك معناسنه در يقال قردح الرجل اذا تذلل (القردوحة) و(القردحة) قافلرك ودالرك ضميله شول جوز طرزنده يومريجه كبكه دينور كه بلوغه مقارب اولان اوغلانك بوغازي چتورنده ظهور ايدر يقال راهق الغلام فبدت قردوحته وقردحته اى العظم كالجوزة تظهر في حلق المراهق (المقردح) اسم فاعل بنيه سيله قوشي آتلرينك اونجبسندن صكره كلان آته دينور كه خارجدر (الاقرنداح) ذال معجمه ايله احرنجام وزننده برآدمه فضولي برجرم وجنايت اسناد ايلمك معناسنه در تقول اقرنذح لي فلان اى نجني علي (المقرنذح) اسم فاعل بنيه سيله شر وفساده آماده اولان كسنه يه دينور يقال هو مقرنذح اى مستعد للشر (القرزح) قافك وزاى معجمه نك ضميله برنوع شجر آديدر و برفرس اسميدر وعرب نسوانته مخصوص بركونه لباس آديدر (القرزحة) قنفذه وزننده بودور وزشت و بي اندام قالونه دينور و برنوع سبزه و بركونه كوجك

شجر آبیدر (القرضیمة) دین مجهه ایله دحرجة وزننده یکیه یقین صیچرامق معناسنه‌در یقال قرشم الرجل اذا وثب
وثبا متقاربا (القزح) قافك کسریله صوغان تحمنه دینور و تجارة حوائجنه دینور تابل معناسنه طوز و بو برونمود
و کوی کبی بونده قافك فتحیله ده جائزدر (القزّاح) عطار وزننده ذکر اولنان حوائجك صاتیجیسنه دینور و قزح قافك
کسریله یلانك ترسنه دینور خره الحیة معناسنه (القزح) منع وزننده تجربه یه طعام حوایجی قومق معناسنه‌در
یقال قزح القدر قزحا من الباب الثالث اذا جعل القزح فیها و قزح و قزوح قعود وزننده کوپك قسمی بولی برخنك
دفع ایدوب ایشه مك معناسنه‌در که سیمك تعبیر اولنور یقال قزح الکلب ببوله و قزح قزحا و قزوحا من الباب الثالث
والرابع اذا ارسله دفعا و قزح و قزحان فقدان قصاله بجرلمك کندیدن چیقان طعام صوله سنی طملاتمق معناسنه‌درکه
قباغی آچیلدیغی کبی طاشمه‌دن عبارتدر مأخوذ اسناد مجاز یدر هنوز چیقار ایکن طملاتمق حسبیله یقال قزحت القدر
قزحا و قزحانا اذا اقطرت ما خرج منها کرجه نسخه لرده القدر کلمه سی مرفوعا و اقطرت ساکنا مضبوطدر لکن
قزحت متکلم و اقطرت مخاطب صیغه سی اولسه تکلفدن سالم اولور چنکه بو صواب اولمق خالیسدر و قزح کوپك
قسمنك بولنه دینور تسمیه بالمصدردر و مرتفع اولمق معناسنه‌در یقال قزح الشیء قزحا اذا ارتفع و منه سعر قازح (التقزیح)
تفعیل وزننده بودخی تجربه یه طعام حوایجی قومق معناسنه‌در یقال قزح القدر اذا جعل القزح فیها و کلامه کذب
قاتمق و حسن و زینت ویرمك معناسنه استعمال اولنور یقال قزح الحدیث اذا زینه و اغاجك یمشی چوق
اولمق ایچون دیبنه بول قومق معناسنه‌در آکینه و سبزه‌یه اوکق ایچون کوبره و کدکلری کبی اغاجك دیبنده بول
وضع ایدرلر یقال قزح اصل الشجرة اذا بوّله یعنی جعل فیه بولا لیکثر ثمرها و تقزیح اسم اولور بعض نباتك یاخود
اغاجك داللرینك اوجلرنده کوپك پنجه سی کبی خرده و منشعب پیدا اولان شعبه یه دینور (القزیح) امیر وزننده
ملیح لفظنه اتباعا ذکر اولنور یقال ملیح قزیح (المقزحة) مکنسه وزننده مطهره‌دن یعنی طوزلق تعبیر اولنان ظرفدن
برکونه‌یه دینورکه مراد ایچنه بوبر و دارچین امثالی حوایج وضع اولنسان ظرفدر طوزلق یانده بوبرلك دیدکلری
اوله جقدر فارسیده افزاردان دیرلر (التقازیح) تاءِ فتحیله طعام حوایجنه دینور ابلز بر معناسنه و بو تعاشیب کبی مفردی
نامسموعدر (القزحة) جرعه وزننده صاری و قرمزی و یشل رنکلردن اولان اوزون اوزون خط و طریقه‌یه دینور
جمعی قزح کلور غرفه و غرف کبی و قزحه یوکسکلك ارتفاع معناسنه‌در (قوس قزح) زفر وزننده علایم سماویه
غلطی الکم صاغمه تعبیر اولنسان دائرهٔ هوائیه یه دینورکه اوقات رطبه‌ده حادث اولور ذکر اولنسان قزحه دن
مأخوذدر وجه مذکور اوزره طرایق متلونه یی مشتمل اولدیغیچون یاخود ارتفاعی سببیله تسمیه اولنمشدر
وعند البعض قزح سحاب اوزره موکل اولان فرشته‌نك اسمیدر علی قول ملوك عجمدن برینك اسمیدر قوس بونلرك
برینه مضاف اولمشدر ✿ شارح دیرکه قزح بر شیطانك اسمی اولمغله قوس قزح تعبیرندن نهی نبوی واقع اولمشدر روی
عن ابن عباس (لا تقولوا قوس قزح فان قزح اسم شیطان ولکن قولوا قوس الله) انتهی و قزح زفر وزننده مزدلفه‌ده
بر طاغك اسمیدر مصباحك بیاننه کوره تقدیرا قازحدن که عالی معناسنه‌در معدول اولمغله عدل و علمیتله غیر منصرفدر
وقوس قزح منصرفدر زیرا قزحه‌نك جمعیدر و عندالبعض اسم فرشته یاخود اسم شیطان اولمغله غیر منصرفدر
(القازح) عالی و مرتفع معناسنه‌در و منه یقال سعر قازح ای غال و بو مجازدر و قازح قازق کبی صلب و متین اولان ذکره
دینور (التقزّح) تفعل وزننده نبات چتال چتال چوق داللو بداقلو اولمق معناسنه‌در یقال تقزّح النبات اذا تشعب
شعبا کثیرا (المقزّح) معظم وزننده انجیر اغاجنه شبیه بر نوع شجرك اسمیدر که بادیه اشجارندندر (القزّاح) غراب
وزننده قیون و یکی قسمنه مخصوص بر مرضك اسمیدر (القوازح) قازحه‌نك جمعیدر مرتفعه معناسنه بو مناسبتله
صو یوزنده حادث اولان قبارجقلره اطلاق اولنمشدر یقال تکثرت قوازح الماء ای نفاخاته (القساحة) فساحه
وزننده و (القسوحة) قسوحه وزننده برنسنه پك اولمق معناسنه‌در یقال قسح الشیء قساحة و قسوحة من الباب
الثالث اذا صلب و برکسه‌نك ذکری قوی اولمغله چوق چوق قوامه کلمك معناسنه‌در یقال قسح الرجل اذا کثر
انعاظه و بوکمك معناسنه‌در یقال قسح الحبل اذا فتله (الاقساح) همزه‌نك کسریله بودخی برکسه‌نك ذکری کثیر اولمق
معناسنه‌در یقال اقسح الرجل بمعنی قسح (القسح) قافك فتحیله قوریمق یبس معناسنه‌در علی قول بعد الانزال ذکرك قیوب
قائم طورمسنه دینور (القساح) غراب وزننده مقسوح معناسنه‌درکه صلابتلو نسنه‌یه دینور (المقاحمة) مفاعله وزننده
بری برینه یبس و شدتله معامله ایلمك معناسنه‌در که سرتلمك و سرتلشمك تعبیر اولنور یقال قاحمه اذا یابسه
ای عامله بالیبس و الشدة (القاسم) بوغون شیئه دینور یقال ثوب قاسم ای غلیظ (قشاح) [illegible] ایله قطام
وزننده دیشی صرتلانه دینور (القاشم) قاسم وزننده و مرادفیدرکه غلیظ دیمکدر یقال ثوب قاشم ای قاسم

(القشاح) خراب بوزننده چقوروی شیلده دینور بلمس معناسنه (القمح) قافك فتحی وحانك سكونیله برنسنه‌یی كریه كوروب آندن ایكرنمك معناسنه در یقال قمحه قمحا من الباب الثالث اذا كرهه وطعامدن جانی استیوب امتناع ایلمك معناسنه در یقال قمح من الطعام اذا امتنع عنه و برنسنه‌یی دواسفوف ایدر كبی یوتمق دوكوب سفوف ایلمك معناسنه در یقال قمح الشیء اذا استفه كما یستف الدواء (القمیحة) سفینه وزننده اوزرینه قیون صودی صاغلمش تازه كرم یاقنده دینور (القمحاء) حمرآء وزننده چتال چتال هواله آغاج غبارینه دینور یقال عهبا جم قمحاء وهی ان تری شعورا یتشعب منها (القلح) قصبه‌ده و (القلاح) غراب وزننده دیشلره عارض اولان صاری یلنه دینور قلاح اسمدر قلح مصدر دروبشلر صرارمق معناسنه یقال قلحت الاسنان قلحا من الباب الرابع اذا اصفرت (التقلیح) تفعیل وزننده علاجله دیشلرك صفرتی كیدرمك معناسنه دركه سلب ایچوندر قردت البعیر كبی ومنه المثل عود یقلح على بناء المجهول ای تنقی اسنانه وتعالج من القلح عود قوجه دوه یه دینور كه دیشلری صرارر مثل مز بورسعی یفلنمده مضروب اولنور ٭ مترجم دیركه كتب طبیه‌ده مشروح اوله یعنی اوزره دیشلرك لونی متغیر اولمسی فاسد بخاردن یاخود متعفن اولمش خلطلردن نشئت ایدر یا غمش كیك یو نوزی ومن جان هر بریندن یارمشر درهم وایجو ومصطكی وایوسا هر برندن بر درهم ومسلحدرت بغدای یو نلری ایچه سحق ایدوب بر قاج دفعه دیشلره سورمك قیمتی ازاله ایدوب بغایت جلا وبرر (القلح) قافك كسریله كیرلولباسه دینور ثوب وسخ معناسنه (القلح) قافك فتحیله قوجه حلوه دینور (الاقلح) احمر وزننده دیشی صرارمش كشی یه دینور مؤنثی قلحاء درو یوق بوجكنه دینور واقلح بن بسام البخاری محدثیندندر وعاصم بن ثابت بن ابی الاقلح اصحابیندندر (التقلح) تفعل وزننده خط ایلمنده دیار بدیار كزوب رنجه وزحمتله كسب وكار ایلمك معناسنه دركه محنتدن دیشلری صرارر یقال تقلح فلان البلاد اذا تكسب فیها فی الجدب (القلمح) اردب وزننده كه قوجه‌یه دینور موضع ذكری مینم باینده مؤلف یونكله جوهری یه تعریض ایلمشدر (القلفحة) فاپله دحرجه وزننده برنسنه‌نك مجموعنی سپوری یملك معناسنه در یقال قلفح الطعام اذا اكله اجمع (القمح) قافك فتحی ومیمك سكونیله حبوباتدن بغدایه دینور بر معناسنه ٭ شارح دیركه زمخشری فائقده دیدیكه قمح اصلنده رفعت معناسنه در حنطه‌یه اطلاقی حبوباتك ارفع واعلاسی اولدیغیچوندر وقمح مصدر اولور برنسنه‌یی سفوف كبی خرد ایدوب آوجیله آغزینه آتمق معناسنه یقال قمح السویق قمحا من الباب الرابع اذا استفه (الاقتماح) افتعال وزننده قمح معناسنه در یقال اقتمحه بمعنی قمحه (القمیحة) قریحه وزننده جوارشه اطلاق اولنور كه سفوف وجهیله تناول اولنان ادویه‌دن عبارتدر وجوارش كوارش فارسی معربیدر كه هضم ایچون تناول اولنان داروردن عبارتدر تقول اقتمحت القمیحة ای الجوارش (القمحة) جرعه وزننده قمحه دن آغز طولوسی اولانه دینور وقمحه ورس اسمیدر كه یمن زعفرانی دیدكلری داروردر وعتیق شرابك یوزینه چوكن غبار كبی كوفه دینور وزعفرانه دینور (القمحان) قافك ومیم مشدده‌نك ضمیله عنفوان وزننده ومیمك فتحیله لغتدر یودخی یمن زعفرانه علی قول عتیق شراب اوزره چوكن توز كبی كوفه وزعفرانه دینور (القموح) قعود وزننده دوه حوض اوزرنده صویی ایچمیوب باشنی یوقری قالدروب طوتمق معناسنه دركرك ابتدای امردن وكرك ایچوب قاندقدنصكره اولسون یقال قمح البعیر قموحا اذا رفع رأسه عند الحوض وامتنع من الشرب (التقمح) تفعل وزننده و (الانقماح) انفعال وزننده قوح معناسنه در (القامح) قوحدن اسم فاعلدر جمعی قمح كلور ركع وزننده وقامح مطلقا صودن كاره اولوب امتناع ایلنه دینور كرك انسان وكرك حیوان اولسون ونه علتدن ناشی اولورسه اولسون ویك صوسزلقدن بغایت سست وفاتر اولمش دوه یه دینور (المقامحة) مفاعله وزننده دوه صویه كلوب بر عارضه سبیله صو ایچمیوب اعراض وامتناع ایلك معناسنه در تقول قامحت ابلك اذا وردت ولم تشرب لدآء اوبرد وهی ناقة مقامح وابل مقامحة ویوراثم ومربع كبی بلاهسله وارد اولان صفاتندندر (الاقماح) همزه‌نك كسریله باشی یوقری قالدروب كوزی اشاغی یه طوغری دیكمك معناسنه در یقال اقمح الرجل اوالبعیر اذا رفع رأسه وغض بصره یرونی كوكه طوتمق معناسنه استعمال اولنور كه خود بینلكدن كنایه‌در یقال اقمح بانفه اذا شمخ به وغلال سنبله سی اوزلمك معناسنه در یقال اقمح السنبل اذا جری فیه الدقیق و بغدای سنبله سی كاللی بولمق معناسنه در یقال اقمح البر اذا صار قمحا نضیجا وكردنی بند ایچره اولان اسیر یاغك مضایقه سندن باشنی اشاغی یه ایلده میوب دائما یوقری طوتمق معناسنه در یقال اقمح الغل الاسیر اذا ترك رأسه مرفوعا لضیقه قال المؤلف فی البصائر ومنه قوله تعالی ٭ فهم مقمحون ٭ ومنه حدیث علی كرم الله وجهه قال له النبی علیه السلام ٭ ستقدم علی الله انت وشیعتك راضین مرضیین ویقدم علیه عدوك غضابا مقمحین ثم جمع یده الی عنقه یریهم كیف الاقماح ٭ وكذا فی النهایة ولقاح نبیذ ایچمك معناسنه دركه رفع رأسی

مستلزمدر يقال اقمح النبيذ اذا شربه بوايكي معناده بعض نسخه‌ده اقتمح عنوانيله كه افتعالدندر واقع اولوب لكن
شارح استصواب ايلامشدر (القماح) كتاب وزننده و(بالقماح) غرابيوزننده ذكر اولنان مقامحه‌دن اسملردر كه
دوه‌صودن امتناعله باشنى يوقرى قالدرمغه دينور بوجهتله شهور روميه‌دن كانون اول وثانى يه شهرى قماح وقماح
اطلاق ايلديلر زيرا شهرين مرقومينده صوغوق بغايت شديد اولمغله دوه‌قسمى صواچمكدن امتناع ايدرلر قال
في الاساس ومن ذلك قالوا الشيبان وملحان وهما من اشد اشهر الشتاء يعنى شهرى قماح لمقامحة الابل فيها عن برد الماء
وشيبان وملحان كانون اول وثانى اسملريدر صحاح مترجمى شهرا قماحك الفى تثنيه به حمل ايلموب اقماح فهم
ايلديكندن بشقه شديت برد ايله تفسيرى يك بلردر (القمحى) ضيرى وزننده و(القمحية) جابله ذكرك باشنه
دينور فيشه معناسنه (القمحانة) قافك كسريله انيساتك باشندن اكسه سيله قفاجقورينك اراسنه دينور
(التقميح) تفعيل وزننده يكسه كندى ذمته اداسى لازم كلان جوق نسنه‌دن طالبى آزجه نسنه ايله صاومق
معناسنه‌در مثلا برآدمه بيك غروش ويره جكى وار ايكن برتقريبله بشيوز غروشيله قپادوب صاومق كبى يقال
قمح فلان فلانا اذا دفعه بالقليل عن كثير يجب له (القمح) قافك فتحى ونونك سكونيله برنسنه‌يى چوكان كبى
بوكوب اكمك معناسنه‌در يقال قمح الشيء قمحا من الباب الثالث اذا عطفه كالمحجن وصودن قاندقده
چكيلوب باشنى يوقرى قالدرمق معناسنه‌در يقال قمح الشارب بماء اروى فرفع رأسه ريا وصودن قاندقده تصكره
كوكلسزيوزايكى ايچمك معناسنه‌در يقال قمح الشارب اذا تكاره على الشرب يعنى بعد الرى و براغاج
يونوب آلتندن صوقشدرمغله قپويى يوقرى قالدرمق معناسنه‌در كه مقاحسز قپونك اولوجهله
اولجه‌سنى چيقاروب آچقدن عبارتدر يقال قمح الباب اذا نحت خشبة فرفعه بها (الاقماح) همزه‌نك كسريله قمح
ايله معناى اخيرده مرادفدر يقال اقمح الباب بمعنى قمح (التقمح) تفعل وزننده بودخى قاندقده تصكره مع الكراهه
ايچمك معناسنه‌در يقال تقمح الشارب اذا تكاره على الماء (القناحة) رمانه وزننده بركونه انختره دينور كه اوزون
واكرى اولور اكثرى باغچه قپولرى كليدلرينه ايدرلر (التقنيح) تفعيل وزننده قناحه ديدكلرى انخترى قپويه
اويدرمق معناسنه‌در تقول قنحت الباب اذا اصلحت القناحة عليه (القوح) قافك فتحى وواوك سكونيله ياره‌اير ينلشمك
معناسنه‌در يقال قاح الجرح يقوح قوحا اذا صارت فيه المدة وسپورمك معناسنه‌در يقال قاح البيت اذا كنسه
(التقوح) تفعل وزننده بودخى ياره‌اير ينلشمك معناسنه‌در يقال تقوح الجرح اذا صارت فيه المدة (التقويح) تفعيل
وزننده سپورمك معناسنه‌در يقال قوح البيت اذا كنسه (الاقاحة) همزه‌نك كسريله بركسه آخر آدمك طلب وسؤال
ايليه جكى نسنه‌يى بعد السؤال ويرمك اوزره جزم وتصميم ايلمك معناسنه‌در يقال اقاح الرجل اذا صمم على المنع بعد
السؤال (القاحة) ساحه وزننده ومرادفيدر جمعى قوح كلور سوح كبى وقاحه مدينه قربنده برموضع آديدر (القيح
قافك فتحى وياتك سكونيله قان قارشمامش صافى ايرينه دينور مده معناسنه وقيح مصدر اولور ياره ايرين طوتمق معناسنه
يقال قاح الجرح يقيح قيحا بمعنى قاح يقوح قوحا پس واوى ويائى اولور (التقييح) تقويح وزننده ومرادفيدر (التقيح
تقوح وزننده ومرادفيدر (الاقاحة) اقاحه مذكور ايله مرادفدر پس بومادهلر واويه ويائيه‌در ❊ فصـــل الكاف
(الكبح) كافك فتحى وبانك سكونيله مركوب اولانحايه‌يى طوردرمق ايچون لجامنى كير وچكوب قاصمق معناسنه‌در يقال
كبح الدابة كبحا من الباب الثالث اذا جذب لجامها لتقف قال في الاساس لبس كبح الصعب الشرس الا باللجام
الشكس نسخه‌لردن باب اشارتى ساقط اولمغله امهات سائره‌دن اخذ اولنمشدر وكبح قلجله چالمق معناسنه در يقال
كبحه بالسيف اذا ضربه به و بركسه‌يى عزم ايلديكى حاجتندن رد ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه معناى اولدن
مأخوذدر يقال كبح فلانا اذا رده عن الحاجة (الاكباح) همزه‌نك كسريله كبح ايله معناى اولده مرادفدر يقال
اكبح الدابة بمعنى كبحها وشاخ وعالى اولمق معناسنه‌در يقال اكبح البناء على بناء المفعول اذا كان مكبحا اى شامخا
(الكبح) كافك ضميله مصل ديدكلرى يوغرد صويى اتواعندن سياه نوعيدر كه تركلر قره‌قروت وچوكلك تعبير ايدرلر
على قول رخبين اسميدر كه ما ثبت لبنى طبخله تغليظ ايلمكله حاصـــل اولور تركيده لور تعبير اولنور (المكبح) معظم
وزننده شامخ وعالى نسنه‌يه دينور يقال انه لمكبح اى شامخ (الاكبح) احمر وزننده تند وشديد حيوانه دينور يقال بعير
اكبح اى شديد (المكابحة) مفاعله وزننده برآدمه سوكمك وسوكشمك معناسنه‌در يقال كابحه اذا شاتمه (المكابح
كالح وزننده شوم طير وتشأم اولنان نسنه‌در كه برآدمك قرشوسنه ظهور ايليه وجهه‌سندن رد ايتديكيچون اطلاق
اولنمشدر جمعى كوابح كلور يقال تطير من الكابح وهو ما استقبلك مما يتطير منه (الكتح) كافك فتحى وتانك فوقيه‌نك
سكونيله طعامى طويجه قدر يمك معناسنه‌در يقال كتح الطعام كتحا من الباب الثالث اذا اكله حتى شبع

ویل برکسنه‌ك اوزرینه طپراغی کوتوروب صاوورمق معناسنه‌در یقال کثحت الریح فلانا اذا سفت علیه التراب
عند البعض کثح یل برکسنه‌نك اوزرندن لباسنی چکوب کوتورمك معناسنه‌در یقال کثحت الریح فلانا اذا نزعته
ثیابه ویکرکه برده اولان نسنه‌نی اسپوردی یعنی ثوب بتورمك معناسنه‌در یقال کثح الذئب الارض اذا اکل ماعلیها وکثح
کدحه حدنده‌در یعنی طرملامقدن آرتجه جلدوجودی یره‌لمك معناسنه‌در یقال کثحه اذا خدشه وهو دون الکدح و وجودك
دریسنه اصابتله تأثیرایلمك معناسنه‌در یقال کثح الجلد اذا اصابه فأثر فیه واول مؤثر اولان شیئه ده کثح اطلاق اولنور
مؤلف بیانه استغنا ایلمشدر (الکثحة) کافك فتحی و ثانی مثلثه نك سکونیله نوع انساندن آزجه جماعته دینور
یقال جائت کثحة من الناس وهی من الناس جماعة غیر کثیرة (التکاثح) تکافح وزننده فلج ایله روبرو جنك ایلمك
معناسنه‌در یقال تکاثح الجیش بالسیف اذا تکافحوا به (الکثح) مدح وزننده کون آچمق معناسنه‌در یقال کثح عن استه
اذا کشف یعنی عنه الثوب و یل برکسنه اوزره طپراغی صاوورمق معناسنه‌در یقال کثحت الریح علیه التراب اذا سفته
و برکسنه‌نك مالنی نهب ایدوب مجموعنی سوپوروب کوتورمك معناسنه‌در یقال کثح من المال ماشاء اذا کسح ای اخذ کله
و بریکدرمك معناسنه‌در یقال کثح الشیء اذا جمعه و طاغتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال کثحه اذا فرقه (التکثیح)
تفعیل وزننده بودنی کون آچمق معناسنه‌در یقال کثح عن استه یعنی کثح (التکثح) تفعل وزننده برکسنه یه چقل
طاشلریله اورمق معناسنه‌در یقال تکثح بالحصی اذا تضربت به (الکح) کافك ضمیله قح وزننده ومراد قیدرکه خالص
دیمکدر یقال عربی کح ای قح وخالص و عربیة کحة ای قحة (ام کحة) شول خاتوندرکه آیت فرائض انك حقنده نازل
اولمشدر مزبوره صحابیه‌در اصحابدن اوس بن ثابت الانصاری زوجه‌سی ایدی موهی الیه احد غزوه سنده شهید
اولوب مزبوره ایله اوچ قزینی ترك ایلدی عم‌زاده‌لری جاهلیت عادتی اوزره جمیع مخلفاتی اخذوز وجه ایله صغاری
محروم ایلدکلرنده ماشبو ٭ وللنساء نصیب ٭ الایه کریمه‌سی نازل اولمشدر فخر عالم علیه السلام حضرتلری مال مزبوره
وضع یدایلملری بابنده امر بیورملریله توقف ایدوب بعده ٭ یوصیکم الله ٭ الایه کریمه‌سی نازل اولمغله ام کحه‌یه ثمن
وقزلره ثلثان و باقی مزبورلره اعطا اولندی (الکعکح) هدهد وزننده و(الکعکح) سمسم وزننده پك قوجه قاری یه
دینور وقوجه ناقه‌یه دینور (الکح) ضمتیله قوجه قاریلره دینور ٭ شارحك بیانی اوزره مفردی کحاء در (الکدح)
مدح وزننده برکسنه امك چکوب کندی نفسی ایچون سعی وکوششله برایش ایشلمك معناسنه‌در یقال کدح فی العمل
کدحا من الباب الثالث اذا سعی وعمل لنفسه خیرا اوشرا وکد وطرملامق معناسنه‌در یقال کدح وجهه
اذا خدش عند البعض برکسنه‌نك جالنه شین وعیب ویره جك برنسنه ایلمك علی قول ضربه ایله یاخود سائر نسنه ایله
افساد ایلمك معناسنه‌در یقال کدح وجهه اذا عمل به مایشینه اوافسده وکسب وکار ایلمك معناسنه‌در یقال
کدح لعیاله اذا کسب وطراق ایله صاچی بری برندن آیرمق معناسنه‌در یقال کدح رأسه بالمشط اذا فرج شعره وکدح
طرملامقدن پیدا اولان طرنق یاره‌سنه دینورکه طرمق تعبیر اولنور و بو تسمیه بالمصدردر یقال به کدح ای خدش جمعی
کدوح کلور (التکدیح) تفعیل وزننده بودنی یوززی طرملامق یاخود جالنه عیب وتنقیصه ویره جك برایش
ایتمك معناسنه‌در یقال کدح وجهه اذا خدشه اوعمل به مایشینه (الاکتداح) افتعال وزننده امك چکوب
کسب وکار ایلمك معناسنه‌در یقال اکتدح لعیاله اذا اکتسب (التکدح) تفعل وزننده طرملامقدن ناشی
اعضا یره‌لنمك معناسنه‌در یقال تکدح الجلد اذا تخدش (المکدح) معظم وزننده طرملانمش دیمکدر ومنه یقال
حمار مکدح ای معضض (کودح) جوهر وزننده بر رجل اسمیدر (کدراح) قرطاس وزننده برموضع آدیدر
(الکذح) کافك فتحی وذال معجمه‌نك سکونیله یل طاش وطپراق صاوروب آتمق معناسنه‌در یقال کذحته الریح کذحا
من الباب الثالث اذا رمته بالحصی والتراب (الکرح) کافك کسریله یاپاس صومعه‌سنه دینورکه خاوتخانه سیدر
جمعی اکراح کلور (الکارح) و(الکارحة) انسانك بوغازینه دینور (الاکیراح) همزه‌نك ضمی وکافك فتحیله نصاری
طائفه‌سنك بصقلیه کونلرنده چیقوب واره‌جقلری مواضعه دینورکه آیازمه مقوله‌سی یرلر اوله‌جقدر یقال النصاری
خرجوا الی الاکیراح وهی مواضع یخرج الیها النصاری فی اعیادهم ٭ مترجم دیرکه لفظ مزبور عبرانی یاخود سریانی
اولمق اغلبدر (الکربحة) دحرجه وزننده بره چالمق معناسنه‌در یقال کربحه اذا صرعه وآغر آغر سکرتمکه دینورکه
کردحه دیدکلری سکرتمکدن دون اولور (الکرنحة) تای فوقیه ایله کربحه وزننده یقمق و یره چالمق معناسنه‌در یقال
کرتحه اذا صرعه (التکرتح) تدحرج وزننده سرعتله یوریوب کتمك معناسنه‌در یقال تکرتح فی مشیته اذا مر مرا
سریعا (الکرنح) زبرج وزننده قوجه قاری یه دینور و صلب و متین کشی یه دینور (الکرداح) قرطاس وزننده بوکرلك
انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس کرداح ای سریع العدو (الکردحة) کرفحه وزننده آتدن اسمدرشا لك

سكرتمكه وچاپك سيكردشه دينور وكردحه يره چالمق معناسنه‌در يقال كردح حماذا صرعه (الكرداح) كافك ضميله بودور آدمه دينور (التكردح) تدحرج وزننده ومراد قيفدر كه يوارلنمق معناسنه‌در يقال تكردح الشئ اذا تدحرج وتكرتح معناسنه‌در كه ذكر اولندى (الكردحاء) كافك كسرى والفك مديله وكرچه قياس اولان فتحلى وحيزلى كبى مقصور اولمقدر برنوع يورويشه دينور كه آدملرى اوفق اوفق آتمرق تيز تيز يوريمك اوله جقدر (المكردح) مدحرج وزننده بغايت متذلل ومتصاغر ومتواضع آدمه دينور (المكرفح) قابله مدحرج وزننده خلقتى زشت وبى اندام وناخوشيا كشى يه دينور مشوه معناسنه (الكرمحة) كرنحه وزننده ومراد قيفدر كه آهسته آهسته سكرتمك معناسنه‌در تقول كرمحنا فى آثارهم اى عدونا متثاقلا (الكسح) مسح وزننده سپورمك معناسنه‌در يقال كسح البيت كسحا من الباب الثالث اذا كنسه وبل يل يوزندن طپراغى صيرمق معناسنه‌در يقال كسحت الريح الارض اذا قشرت عنها التراب وعاجز اولمق معناسنه‌در كه يك آقسقلق معناسندن مأخوذدر يقال به كسح اى عجز ويك آقسق اولمق معناسنه‌در يقال فى رجله كسح اى ظلع شديد ويقال جمل مكسوح اى به ظلع شديد (ما اكسحه) فعل تعجبدر ما اثقله معناسنه كه نه عجب آغر يورويشلى ديمكدر معناى مزبوردن مأخوذدر (الاكتساح) افتعال وزننده برآدمك جميع مالنى سپورى اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اكتسحوهم اى اخذ واما لهم كله (المكسحة) مكنسه وزننده ومراد قيفدر كه سپورگه يه دينور (الكساحة) كافك ضميله سپورنتى يه دينور كناسه معناسنه والقرده اولان چولاقلق واياقلرده اولان كوترملك حالتنه دينور يقال به كساحة وهى الزمانة فى اليدين والرجلين (الكسح) فتحتينله بركسه نك الى چولاق ياخود اياغى كوترم اولمق معناسنه‌در يقال كسح الرجل كسحا من الباب الرابع اذا صارا كسح (الاكسح) احمر وزننده و(الكسحان) سكران وزننده و(الكسيح) امير وزننده و(الكسح) زبير وزننده الى چولاق ياخود اياغى كوترم اولان كشى يه دينور واكسح طوپال وآقسقه دينور جمعى كسحان كلور كافك ضميله وكسيح امير وزننده عاجز كسه يه دينور (الكساح) غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برعلت آديدر كه اياقلرينى آقسق ايدر (المكسح) معظم وزننده قبوغى صويلمش نسنه يه دينور يقال عود مكسح اى مقشر (المكاسحة) مفاعله وزننده مشاربة شديده معناسنه‌در يعنى هر برى مشروبى سپورى ايچمك يقال كاسحا مكاسحة اذا شارباشديدة (الكسح) كتف وزننده نامرد كسه يه دينور كه لدى الاستعانه اعانه ايلمز اوله يقال رجل كسح اذا استعنته لايعينك (المكسحة) معظمه وزننده يمامه ده برموضع آديدر و يوسين وشين ايله وفتحه‌لر وكسرلر ايله دخى يازلدر (الكشح) شين معجمه ايله كسح وزننده بلند خاصره ايله ضلع خلفك يعنى بوكور ايله اكسه ايكوك كه قبصه ايكو دراراسنه دينور كه بوش بوكور تعبير اولنور فارسيده تهيگاه دينور بو معنادندر كه فلان كسه شوايشى ستر واضمار ايلدى ديه جك يرده طوى كشحه على الامر ديرلر وبندن اعراض ايدوب الفت ومحبتى قطع وترك ايتدى ديه جك يرده طوى كشحه عنى ديرلر وكشح قاطر بونجغنه دينور ودع كبى جمعى كشوح كلور وكشح بوكوره عارض اولان كشح علتندن ناشى بوكوره ياقى ايلمك معناسنه‌در يقال كشح فلان على بناء المجهول اذا كوى من داء الكشح وهو مكشوح وكشح بركسه يه دوشمنلك ايلمك معناسنه‌در كه ادبار كشح ايله اعراضى مستلزمدر يقال كشح له بالعدواة اذا عاداه وناسى طاغتمق معناسنه‌در كه كشحلرينى دوندرمكى مستدعيدر يقال كشح القوم اذا افرقهم وطوار قويرغنى پاچه سى اراسنه صوقمق معناسنه‌در يقال كشحت الدابة اذا ادخلت ذنبها بين رجليها وسپورمك معناسنه‌در يقال كشح البيت اذا كنسه وناس طاغلمق معناسنه‌در يقال كشح القوم عن الماء اذا تفرقوا (الكشح) فتحتينله برعلتدر كه بوش بوكوره عارض اولور كه اكا ياقى ايله تدبير ايدرلر على قول ذات الجنب ديدكلرى علتدر (المكشوح) علت مزبوره مبتلا كشى يه دينور مكشوح المرادى نام كسنه بوسببله ملقب اولمشدر (الكشاح) كتاب وزننده بركونه تمغا اسميدر كه دوه‌لك بوش بوكورينه اوريلور (الكاشح) قلبنده كينه وعداوتى اضمار ايدن كسه يه دينور كه مبطن وخيرجين تعبير اولنور يقال رجل كاشح اى مضمر العداوة (المكاشحة) مفاعله وزننده معادات معناسنه دريقال كاشحه اذا عاداه (التكشح) تفعل وزننده جماع ايلمك معناسنه‌در يقال تكشح المرأة اذا جامعها (المكشاح) مفتاح وزننده بالته يه دينور وقلجك آغزينه دينور (المكشح) منبر وزننده مكشاح معناسنه‌در (التكشيح) تفعيل وزننده برشيئك قبوغنى كيدرمك معناسنه‌در يقال كشح الشئ اذا قشره ويوش بوكوره ياقى اورمق معناسنه‌در يقال كشح الابل اذا كوى كشحه (الكشوح) صبور وزننده ملكة سبا اولان بلقيسك سليمان على نبينا وعليه السلام طرفنه اهدا ايلديكى بدى قبضه قلجدن برينك اسميدر مجموعى بونلردر ذوالفقار صمصامه رسوب مخذوم ضرس الحمار ذوالنون كشوح دربنجى فخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينه انتقال ايلمشدر (الانكشاح) انفعال وزننده ناس طاغلمق معناسنه دريقال انكشحوا عن الماء اذا تفرقوا (المكشحة

معناسنه وزنیه مکسحه معناسنه در که برسومنع آدیدر (الکنفح) امیر وزننده برکمسنک کنتوی ماللفد دینور وخاتونك زوجه
وهمخواشنه دینور وخاتونك کهانت طهورایدن مهمانة دینور (الاکفح) الموصور تنده ومراد قیدر کمسیله نسخنیه دینور (الکفح
وقعح وزننده برشیئك اوزرینی کیدروب آچمق معناسنه دریقال کفحه کفحا من الباب الثالث اذا کشفه عنه غطاء
ولوه دوق معناسنه دریقال کفحه بالعصا اذا ضربه بها وطوارینی طوردرمق ایچون جلمنی چکمك معناسنه دریقال
کفح لجام الدابة اذا جذبه یعنی لتقف ودو بروا اولمق معناسنه دریقال کفحها اذا واجهه وبرکمسنه یی آنسزین اوپمك
معناسنه دریقال کفح المرأة اذا قبلها بغلة وعجل وشرمسار اولمق معناسنه دریقال کفح الرجل عنه یکفح من الباب
الرابع اذا خجل وقورقمق اولمق معناسنه دریقال کفح الرجل اذا جبن (الاکفاح) همزه نك کسریله بودخی طوارینی
طوردرمق ایچون جلمنی کیرو چکمك معناسنه دریقال اکفح لجام الدابة اذا جذبه وردوصرف ایلمك معناسنه درتقول
اکفحته عنی ای رددته (المکافحة) مفاعله وزننده و(الکفاح) قتال وزننده بودخی روبرو اولمق معناسنه دریقال
کافحه مکافحة وکفاحا اذا واجهه روبرو جنك ایلمك معناسی اطلاق وتقیید علاقه سیله مبنی دروفی الحدیث القدسی
اعطیت محمدا کفاحا ＊ ای اشیاء کثیرة من الدنیا والآخرة یعنی بو معنای لازمیله تفسیر دیرکه احتی تعالی نك معطی
حقیقی اولوب عزت وجلالنه وحضرت محمدك قدر ومنزلته مبنی کفاحا طالتلاقی اعطا ایلمك اشیاء کثیره اعطاسینی
مستلزمدر وقال فی النهایه وفی حدیث جابر ＊ ان الله کلم اباك کفاحا ＊ ای مواجهة لیس بینهما حجاب ولا رسول
وکفاح آنسزین اوپمك معناسنه دریقال کافح المرأة اذا قبلها بغتة (الکلوح) و(الکلاح) کافلرك ضمیله ترش رولق
ارائسنده صریتمق معناسنه درکه دوداقلری چکیلوب اولك دیشلری نمایان اولمقدن عبارتدرکه ترش رولمك بدلسکی
بوبك یعزه لکیدر یقال کلح الرجل کلوحا وکلاحا من الباب الثالث اذا تکشر فی عبوس (التکلح) تفعل وزننده
کلوح معناسنه دریقال تکلح الرجل بمعنی کلح وتبسم ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تکلح الرجل اذا تبسم
وشمشك یدر یی چاقمق معناسنه استعمال اولنور یقال تکلح البرق اذا تتابع (الاکلاح) همزه نك کسریله بودخی
کلوح معناسنه دریقال اکلح الرجل بمعنی کلح و بو معناده متعدی اولور تقول اکلحته انا ای جعلته متکلحا
(الکلحة) فتحاته اطرافیله دار اً مادار آغزه اطلاق اولنور یقال ما اقبح کلحته ای فمه وحوالیه (الکلاح) غراب
وزننده و(کلاح) قطام وزننده سنة مجدبه یه یعنی قوراق وقیتلق یله دینور (الکولح) جوهر وزننده چرکین ویدچهره
کمسه یه دینور یقال رجل کولح ای قبیح (الکالح) یوزینی بورتروب تعبس ایدن ترش رو کشی یه دینور وسخت
وشدید زمانه اطلاق اولنور یقال دهر کالح ای شدید (المکالحة) مفاعله وزننده شدت ایلمك معناسنه درومنه
یقال کالح القمر اذا لم یعدل عن المنزل یعنی آی نازلی اولدیغی منزلدن عدول وانصراف ایلمدی کویاکه شدت
وتعصب ایلدی (الکلخحة) دحرجه وزننده برکونه یوریمکه دینور (کلنح) جعفر وزننده بر رجل آدیدر (الکلدحة
کلتحه وزننده ومرادفیدر (الکلدح) جعفر وزننده پك ومتین آدمه دینور وقوجه قاری یه دینور (الکلمح) کافك
ومیمك کسریله طپراغه دینور (الکمح) کافك فتحی ومیمك سکونیله مرکوب اولان دابه یی توقیف ایچون لجامنی
کیرو چکمك معناسنه دریقال کمح الدابة کمحا من الباب الثالث اذا کبحها (الاکماح) همزه نك کسریله کمح معناسنه در
یقال اکمح الدابة بمعنی کبحها وآصمه چوبوغی یپراقلنمغه باشلمق معناسنه دریقال اکمح الکرم اذا تحرك للایراق وعالی
وشامخ اولمق معناسنه دریقال اکمح الرجل علی بناء المجهول اذا کان مکمحا ای شامخا (الکومح) جوهر وزننده
قیلنقلری یولك اولان آدمه دینور وشو کمسه یه دینور که دیشلری ایری و بری بری اوزره اولمغله آغزینی طولدردیغندن
کلامی غلیظ غلیظ تکلم ایدر اوله (الکیموح) کیموس وزننده پارلق نسنه یه دینور یقال وجه کیموح ای مشرق
وطپراغه دینور (المکمح) مکرم وزننده شامخ وعالی شیئه دینور وقد اکمح کما ذکر (المکامیح) مصابیح وزننده
ولادتی قریب اولان ناقه لره دینور مکماح مفردیدر (الکومحان) کافك فتحیله ایکی قومسال معروف طاغلرك
اسمیدر (الکنتح) نون وتای فوقیه ایله جعفر وزننده احمق وبیغر آدمه دینور (الکنثح) ثای مثلثه ایله کنتح
وزننده ومرادفیدر (الکنسح) کافك وسینك کسریله و(الکنسیح) قندیل وزننده برنسنه نك اصل ومادة سنه
دینور (الکوح) کافك فتحی وواوك سکونیله خصمنه جنکده غالب اولمق معناسنه دریقال کاحه یکوحه کوحا اذا قاتله
فغلبه وصوریه یاخود طپراغه طالدرمق معناسنه دریقال کاحه اذا غطه فی ماء اوتراب (المکاوحة) مفاعله
وزننده بودخی خصمنه جنکده غالب اولمق معناسنه دریقال کاوحه بمعنی کاحه وآشکاره سوکشمك معناسنه در
یقال تکاوحوا اذا اشلقه وجاهره (التکویح) تفعیل وزننده بودخی قتالده غالب اولمق معناسنه دریقال کوحه
یعنی کلحه وصعب انسانه وحیوانی یوانشق معناسنه دریقال کوحه اذا اذا اقمورد ایلمك معناسنه دریقال

كوحه اذارده (الاكاحة) همزه نك كسريله بودخی خصمنه غالب اولمق معناسنه دريقال اكاحه بمعنی كاحه
ويرمك معناسنه در يقال ما اكاحه ای ما اعطاه (التكاوح) تفاعل وزننده ايكی كسه بری برينه شر وشور
وفساد ابراثنه دورشمك وبری برينه اويوب اولاشمق معناسنه دريقال تكاوحا اذا تمارسا فی الشر بينهما (الكاح
والكيح) كافك كسريله طاغك آرغاج يرينه دينور كه يوره تعبير اولنور جمعی اكياح وكيوح كلور (الكواح) كتاب
وزننده ماله كمال اوزره تقيد واهتمام ايدن آدمه دينور مالدن مراد دواب ومواشيدر يقال هو كواح مال ای ازاؤه
(الكيح) فتحتينله غلظت وخشونت صاحبی اولمق معناسنه در (الكيح) كافك كسريله خشن وغليظ اولان شيئه
دينور تذكيروتأنيثی مساويدر ومبالغة بوندن وصفله اكيح دخی دينور يقال اسنان كيح ويقال كيح اكيح ای خشن
غليظ كما يقال يوم ايوم (الكيح) كافك فتحيله وياتك سكونيله قلج ضربيه تأثير ايدوب ايشلك معناسنه در يقال
ماكاح فيه السيف ای ماحاك (الاكاحة) همزه نك كسريله كيح معناسنه در يقـال ما اكاح ای ماكاح وهلاك
ايلك معناسنه دريقال اكاحه اذا اهلكه ❁ فصـــــل اللام ❁ (اللبح) لامك وباتك فتحيله بهادرلق شجاعت
معناسنه در وبر رجـل اسميدر كه حديث كابلرنده مذكـوردر ومنه تباعدت شعوب من لبح فعاش اياما لكن
نهايه ده جمله مرسومدر ولبح پيروسالخورده كشی يه دينور (اللبح) مدح وزننده و (الالباح) اكرام وزننـده
و (التلبيح) تفعيل وزننده بركسه لبح يعنی پيرواختيار اولمق معناسنه دريقـال لبح الرجل لبحا من الباب الثـالث
والبح ولبح اذا شـاخ (لباح) غراب وزننده برموضع آديدر (اللتح) لامك فتحی وتای فوقيه نك سكونيله بركسه نك
بدننه ياخود چهره سنه چقل طاشلريله اوروب يره لندرمك ياخود كوزينی چيقارمق معناسنه دريقال لتحه لتحا
من الباب الثالث اذا ضرب جسده او وجهه بالحصی اوفقأ عينه وبرآدمه بدنكاه ايله باقمق معناسنه استعمال اولنور
يقال لتحه ببصره اذا رماه به كما يقال رماه بعينه وجماع ايلك معناسنه دريقال لتح جاريته اذا جامعها وبركسه نك
مجموع مالنی سپوری غصب ايلك معناسنه دريقال لتح فلانا ای ماترك عنده شيئا الا اخذه وال ايله اورمق معناسنه در
يقال لتحه بيده اذا ضربه بها (اللتح) فتحتينله آجقمق معناسنه دريقال لتح الرجـل لتحا من الباب الرابع اذا جاع
(اللتحان) سكران وزننده آندن صفتدر موثی لتحی درسكری كبی يقال رجل لتحان وامرأة لتحی ای جايع (اللاتح
صالح وزننده و (اللتاح) غراب وزننده و (اللتحة) لامك ضميله همزه وزننده و (اللتح) كتف وزننده بغايت زيرك وهوشمند
وآتش ذهن اولان آدمه دينور يقال رجل لاتح ولتاح ولتحة ولتح ای عاقل داهية (الالتح) اصلح وزننده معنای مز بوردن
مأخوذدر شول شاعره اطلاق اولنور كه بغايت صاحب دقت اولمغله مضامين ومعانی يه شعرای سالفه دن ازيد متصرف
اوله يقال هو التح شعرا منه ای اوقع علی المعانی منه ❁ قال الشارح ومنه قول الاصمعی كان جرير التح اصحابه هجاء
(اللجح) لامك ضمی وجيمك سكونيله برنسنه دركه دحل طرزنده قيوتك ودره نك ديبنده اولور دحل دره لرده اولان
آغزی طار وكيروسی بول چقوره ديركه بوندن مراد قيوتك ودره نك ديبلرنده حوض طرزنده اولان چقوردر
(اللجح) فتحتينله كوزك اوست قپاغی پك اتلو وقالين اولمغه ياخود چپاقلو وشبرلقانلو اولمغه دينور لخص ياخود غمص
معناسنه يقال فی جفنه اوفی عينه لجح ای لخص اوغمص وكوزك اوست قپاغنك يوقريسنه دينوركه قاش آتك كاری
اوزره نابت اولور عير العين معناسنه (الالحاح) همزه نك كسريله پك ابرام ايلك معناسـنه دريقال الح السائل
فی السؤال اذا الحف وبلود وفرت اوزره يغمور ياغدرمق معناسـنه استعمال اولنور يقـال الح السحاب اذا دام
مطره واركك دوه حرون اولمق معناسنه نته كه خلأ ناقه ده خاصدر يقال الح الجمل اذا حرن كما يقال خلأت الناقة
وبنك طواری يورلمغله آغرلنوب كيرولمك معناسنه دريقال الحت المطی اذا كلت فابطأت وپالان دابه نك صرتی
سوروب ياغر ايلك معناسنه استعمال اولنور يقال الح القتب علی ظهر الدابة اذا عقر ظهرها (الملحاح) مفتـاح
وزننده شول پالانه دينوركه دابه نك صرتی ياغر ايدر اوله پك باصديغندن ناشی يقال قتب ملحاح ای عقور لظهور
الدواب (اللحلحة) زلزله وزننده يريردن اصلا قلدامبوب دائمی پايدار اولمق معناسنه در مادهٔ مذكوره دن مأخوذ
ومكرردر يقال لحلح القوم لحلحة اذا لم يبرحوا مكانهم ولحلحه قوری شيئه دينور تأنيثی موصوف اعتباريله دريقال
خبزة لحلحة ای يابسة (التلحلح) تزلزل وزننده لحلحه ايله معنای اولده مرادفدر يقال تلحلح القوم بمعنی لحلحوا (اللحح)
فتحتينله كوز قپاقلری چپاقدن بری برينـه ياپشمق معناسنه دريقال لحت عينه لححا من الباب الرابع اذا لصقت
بالرمص ❁ شارح ديركه بو غامله ده لغتدر (اللاح) و (اللحح) كتف وزننده و (اللحلح) غبغب وزننده طار وصيقيشق
يره دينور يقال مكان لاح ولحح ولحلح ای ضيق (اللح) لامك فتحيله معنای آتيه دن صفتدر بركبی ياپشق وصيقيشق
اولان شيئه دينور ومنه تقول هو ابن عمی لحا وابن عم لح ای لاصق النسب اولده لحا كلمسی حاليت اوزره منصوبدر كه

ماقبلی معرفه در وثانیسنده صفتدر وبولك مفرد وجمعی ومذكر ومؤنثی مساویدر زیرا فی الاصل مصدردر واكر اول كسه نك قرابتی متصل اولمیوب همان اقرباء وعشیرتندن اولورسه هو ابن عم الكلالة وابن عم الكلالة دیرسن ولح اصـلی اوزره مصدر اولور قرابت متصل اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال لحت القرابة بیننا لحـا اذا الصقت (الملحاح) ملحاح وزننده برقومك سید وذیشاننه دینور یقال هو ملحاح ای سید (الملحوح) اتمك قطایفنه شبیه برطعامدركه سود ایله اكل اولنور یعنی اطعمه سندندر (اللدح) مدح وزننده ال ایله اورمق معناسنه در یقال لدحه لدحا من الباب الثالث اذا ضربه بیده • ولطح معنـاسنه دركما سیذكر (التلزح) تفعـل وزننده بركسه آكشی نار وارك مقوله سی اكل ایدركن باننده اولان آدمك آغزی صولنمق معناسـنه دركه تشهیدن نشئت ایدر یقـال تلزح فوه اذا تحلب من اكل رمانة او اجاصـة یعنی حامضة (اللطح) سطح وزننده ال آیاسـیله اورمق یاخود ملایمتله اوخشار كبی ارقه یه اورمق معناسنه در یقال لطحـه لطحا من الباب الثالث اذا ضربه ببطن كفه او ضربا لینـا علی الظهر ویره چالمق معناسنه دریقال لطح به اذا ضرب به الارض ولطح لطخ كبیدر یعنی آتك كبی اسمدر كه بیلاشغه دینور لكن بوقوریوب قازنمغله اثری قالمیوب همان یری بللو اولان بیلاشغه دینور یقال به لطح منه وهو كاللطخ اذا جف وحك فلم یبق له اثر (اللفح) سفح وزننده • قلجله اورمق معناسنه دریقال لفحه بالسیف لفحا من الباب الثـالث اذا ضربه به * شارحك بیاننه كوره قلجله یالجه اورمغه مخصوصدر ولفح ولفحان قیحانله آتشك اسیلكی چالوب یاقق معناسنه دریقال لفحته النار بحرها لفحا ولفحانا اذا احرقت * مؤلفك بصائرده بیاننه كوره معنای اول بوندن مستعاردر (اللفاح) رمان وزننده برنبات معروف آدیدر كه بادنجانه شبیه اولور ویبروح الصنم دیدكلری نباتك ثمرینه دینور مفردات طبیه ده ایكیسی براولمق اوزره مرسومدر كه فارسیده • شابیزك دینور عطریتلو وحلاوتلو اولور * ومؤلف برح ماده سنده یبروح لفاح بری كوكنه دینور دیورسم ایلكله بورادە مناسبتسزجه درانجق بعض مفرداتده لفاح فارسیده دستنبوی ایله مفسر اولدیغی رسـیدهٔ نظردر كه تركیده شمامه دیدكلری اوله جقدر (اللقح) لامك فتحی وقافك سكونیله و(اللقح) فتحتینله و(اللقاح) سحاب وزننده ناقه كندوسنه چكیلان بغورك نطفه سنی قبول ایدوب كبه قالمق معناسنه دریقال لقحت الناقة لقحا ولقحا ولقاحا من الباب الرابع اذا قبلت اللقـاح بوراده لقاح كتاب وزننده اسمدر (اللاقح) صالح وزننده كبه قلان ناقه یه دینور جمعی لواقح دركه قاسح نوشامذ كبی صفات مختصه سندندر وجنك عظیمه حرب لاقح اطلاق ایدرلر یقال بینهم حرب لاقح ای شدیدة عظیمة (اللقوح) صبور وزننده بودخی كبـه قالمش ناقه یه دینور جمعی لقح كلور ضمتینله ولقوح لقاح لفظندن مفرد اولور كه مطلقـا دوه یه دینور ابل معناسـنه وصاغمال ناقه یه علی قول طوغردقدنصكره ایكی یاخود اوچ آیه قدر لقوح بعده لبون دینور (اللقاح سحاب وزنـنده خاصة دیشی خرمایه اوردقلری آشی یه دینور زمخشرینك بیانـنـه كوره اركك خرمانك چچكی سفوف كبی خرد ایدوب دیشی خرمانك چچـكی قبجوغنه اكوب ادخال ایدرلر خرما آشیمی بو اوله جقدر ولقاح اركك خرمانك چچكنه اطـلاق اولنور كه آنكله آشی اوریلور وملوك وامراء وضابطلرینه مطیع ومنقـاد اولمیان جماعت وعسكره علی قول جاهلیتده سبی واسر اصابت ایلمـامش قبیله وجماعته دینور (اللقاح) كتاب وزنـنده دوه لره دینور ابل معناسنه لقوح مفردیدركه ذكر اولندی ولقاح نفوس ناطقه یه دینور بونده مفردی لقحه در لامك كسریله اساسك بیاننه كوره بومجازدر ولقاح دیشی یه چكیلان اركك دوه نك نطفه سنه دینور (اللقحة) لامك كسری وقافك سكونیله نفس وذات معناسنه دركه ذكر اولندی ولقوح معناسنه دركه صاغمال دوه یه دینور بونده لامك فتحیـله ده جائزدر جمعی لقح كلور عنب وزننده ولقاح كلور لامك كسریله ولقحه طوشنجل قوشـنه دینور وقرغه یه دینور وامزكلی خاتونه اطلاق اولنور (اللقح) فتحتینله مطلقا كبه قالمق معناسـنه استعمال اولنور تقیید واطلاق علاقه سیله یقال لقحت المرأة والنخلة لقحـا من الباب الرابع اذا حملت ولقح لقـاح كبی اركك خرمادن آلنان آشینك اسمیدر (الملاقح) میمك فتحیله اركك دوه لره دینور مفردی ملقح در محسن وزننده وقرنده یاوریسی اولان ناقه لره دینور بونك مفردی ملقحه در قافك فتحیله مكرمه وزننده (الملاقیح) مصابیح وزننده یاوری انالری اولان ناقه لره دینور بونكده مفردی ملقحه در وملاقیح ناقه نك قرنده اولان یاوریلره علی قول اركك بغور دوه نك صلبنده اولان مایه لره دینور بونك مفردی ملقوحـه در مصباحك بیانـنـه كوره بناء مفعول اولان لقحت بالولد صیغه سندن متصرف اولمغـله اصل اولان ملقوح به اولمقدر لكن حرف جری حـذف ایدوب اسمیت ایچون هاء ادخال ایلدیلر (التلقح) تفعـل وزننده • كبه اولمیان ناقه كندوسنی كبـه صورتنده • كوسترمك معناسنه در یقال تلقحت النـاقة اذا ارت انها لاقح ولم تكن وبرآدمه بی اصل برجرم وجنایت اسناد ایلمك معناسـنه در تقول

يلقح فيه على اى تجنى على ما لم اذنبه والزيله اشارت ايديلرك كلمايك معناسنه در يقال تلقح بداه اذا اشار بهما في التكلم (الالقاح) همزه نك كسريله ديشى خرمايه آتى اورمق معناسنه در يقال القح القوم نخلهم اى لقحها يعنى وضعوا طلع الذكور في طلع الاناث مؤلفك لقحها عنوانيله تفسيرندن بو معنايه ثلاثى اولهرق دخى مستعمل اولديغى مفهوم اولور والقاح كبه قلمق معناسنه در ومنه يقال القحت الرياح الشجر اذا احلبها فهى اى الرياح لواقح وملاقح ٭ مؤلف بصائرده ولرسلنا الرياح لواقح ٭ كريمه سنى ذوات لقاح ايله تفسير ايلمشدر كه وجه مذكور زلولونه لاقحك جمعيدر نسب اوزره لابن وتامر كبى رياح رطوبتى حامل اولوب آندن صكره وايصال ايله سحاب بعض لمطار ايلكله حامل جهتيله لواقح ويغ وايصالى سببيله ملاقح لطلاق اولنشدر كه ملقحه نك جمعيدر كه لمرضعا حلدر ٭ شارح ديركه عند الزمخشرى ملقوحه نك وعند الازهرى ملقوحه نك جمعيدر كه رطوبتله كبه لنمش بعنى اولور وطوائح مطيحات معناسنه اولديغى كبى لواقح ملقحات معناسنه ده اولمق محتملدر (التلقيح) تفعيل وزننده القاح نخله معناسنه در يقال لقح النخلة بمعنى القحها (الاستلقاح) ديشى خرمانك آتى اورلمق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال استلقحت النخلة اذا آن لها ان تلقح (الملقح) معظم وزننده مجرب ومهذب آدمه اطلاق اولنور كويا كه احوال عالمى كماهى ادراكله عقل ونفسى ملقح اولمشدر يقال رجل ملقح اى مجرب قال في الاساس جرب الامور فلقحت عقله ويقال النظر في العواقب يلقح العقول وفلان ملقح منقح اى مجرب ومهذب (اللقيح) شقيح وزننده واكا اتباعا ذكر اولنور يقال شقيح لقيح اتباعا كما مر (اللكح) لامك فتحى وكافك سكونيله يومرقله ياخود اكا شبيه حالتله اورمق معناسنه در يقال لكحه لكحا من الباب الثالث اذا لوكزه او ضربه شبيها به (اللمح) لامك فتحى وميمك سكونيله برنسنه يه لمعة برق كبى چالوب آلمه باقمق معناسنه در كه نظر منظورك كنه وتمامنه متعلق اولمز يقال لمح اليه لمحا من الباب الثالث اذا اختلس النظر يعنى ابصره بنظر خفيف ولمح ولمحان فتحاتله وتلماح تانك فتحيله يلدرامق معناسنه در يقال لمع البرق والنجم لمحا ولمحانا وتلماحا اذا لمعا (اللامح) و(اللموح) صبور وزننده و (اللماح) شداد وزننده آندن صفتلردر يلدرايجى رخشان شيئه ديور صيغهٔ اخيره لر مبالغه در (الالماح) همزه نك كسريله بودخى چالوب آلمه باقمق معناسنه در يقال المح اليه بمعنى لمح وبرنسنه يى يلدراتمق ويلدرايجى قلمق معناسنه در يقال المحه اذا جعله يلمح اى يلمع وكوزل خاتون كندى چهره سنى صقنه اولان اركلمه لمعهٔ برق كبى آچوب كوسترمك معناسنه استعمال اولنور كه بعضى خوبلقا نكارلرك فعليدر برتقريبله يوزينى لمعهٔ برق كبى آچوب جزئيجه عرض جمال ايلدكدنصكره ينه دفعى ستر ايدر يقال المحت المرأة من وجهها اذا امكنت من ان يلمح تفعل ذلك الحسناء ترى محاسنها ثم تخفيها (اللمح الباصر) امر واضح معناسنه مستعملدر تقول لاريتك لمحا باصرا اى امرا واضحا بو اكثرى وعيد وتهديد محلنده سويلنور سكا رأى العين كوسترم كبى (الملامح) ميمك فتحيله غير قياس اوزره لمحه نك جمعيدر محاسن ومشابه كبى ولمحه اسمدر لمعه معناسنه بعده برنسنه نك آخر نسنه يه مشابهتنده استعمال اولندى كويا كه مشبهده مشبه بهدن لمعه واثر موجوددر بعده هر برنده مشابهت اولديغى اشعار ايچون جمع صيغه سيله تعبير ايلديلر يقال في فلان لمحة من ابيه اى شبه ويقال فيه من ابيه ملامح اى مشابه يعنى خلق وخلقى پدرينه مشابهدر وملامح انسانك چهره سنده نمايان اولان خوبلق وچركينلك آثارينه اطلاق اولنور تقول اعجبتني ملامح وجهه اى مابدا من محاسنه او مساويه (الملمح) رمان وزننده حدت بصيرى اولوب شكار قولانجيك ادراك ايدن جست وچالاك طوغان واسبر وشاهين مقوله سنه ديور (الالمحى) الملمى وزننده كه نفسه نسبتدر هر كورديكى نسنه دن اغماض ايليوب نظر ايلمكه متصدى اولان كسه يه ديور يقال رجل المحى اذا كان يلمح كثيرا (الالتماح) افتعال وزننده لمح كبى اختلاس نظر ايله باقمق معناسنه در ومجهول بنيه سيله اختلاس بصرده استعمال اولنور كه نظر قاپلمق تعبير اولنور يعنى بلبر محبوبه نظر ايتدكده نظرك آنده قالور كويا كه نظرى اول اختلاس ايدر يقال التمح بصره على بناء المفعول اى ذهب به (اللوح) لامك فتحى وواوك سكونيله مطلقا يصى صحيفه يه ديور كرك تخته وكرك كيك اولسون جمعى الواح كلور وجمع الجمعى الاويح كلور واوزرينه يازيلو يازيلان يصى كورك كيكنه ديور ٭ شارح ديركه مطلقا اوزرينه يازيلو ياز يلان يصى نسنه يه ديور ولوح عناصر اربعه دن عنصر هوايه ديور بونده لامك ضمى اعلادر ولوح مصدر اولور لمحه معناسنه كه چالوب آلمه باقمقدن عبارتدر تقول لحت اليه الوحه لوحا اى لمحت اليه ولوح ولوح لامك ضميله ولواح غراب وزننده ولووح قعود وزننده ولوحان فتحاتله صوصمق معناسنه در يقال لاح الرجل لوحا ولوحا ولواحا ولووحا ولوحانا اذا عطش ولوح ظاهر اولمق معناسنه در يقال لاح الشيء يلوح لوحا اذا بدا وشمشك چاقمق معناسنه در يقال لاح البرق اذا اومض وسنه ياخود صو ويرلق يوزلمك چهره سنى يوزمق معناسنه در يقال لاحه العطش او السفر اذا غيره وكورمك معناسنه در تقول لحته اى ابصرته (الالتياح)

افتعال وزننده صوصمق معناسنه در يقال التاح الرجل لنه عطش (الالاحة) اقامه وزننده بودخى ظاهر وعيان
اولمق معناسنه دريقال الاح الشئ اذا بدا لوشمشك يلدرامق معناسنه دريقال الاح البرق اذا اومض و پارلاق نسنه
پارلدامق معناسنه در يقال الاح سهيل اذا تلألأ ويرنسنه دن قورقوب صاقنمق معناسنه دريقال الاح منه اذا خاف
وخاذرو برشيئى پارلداتمق معناسنه در يقال الاح بسيفه اذا لمع به وهلاك ايلمك معناسنه در يقال الاح فلا نا اذا اهلكه
(التلويح) تفعيل وزننده بومعنى برنسنه يى پارلداتمق معناسنه در يقال لوح بسيفه اذا لمع به وسفر يا خود صوسزلق
بر آدمك چهره سنى بوزمق معناسنه در يقال لوحه السفر او العطش اذا غيره ولساك بدن ايده جك مقدارى
غذا ايدرمك معناسنه درتقول لوح الصبي على بناء الامر اى قته بما يمسكه و برشيئى آتشده قزدروب قزغين ايلمك
معناسنه در يقال لوحه بالنار اذا احماه وقوجه لق صاچ وصقالى اغارتمق معناسنه استعمال اولنور يقال لوح الشيب
فلانا اذا بيضه (الملواح) ميمك كسريله اوزون شيئه دينور وآريق حيوانه دينور ضامر معناسنه وتيز آريقليان خاتونه
دينور يقال امرأة ملواح اى سريعة الهزال وكوكس تخنمسى وكوزكارى وقبوغه لرى يوك اولان انسان وحيوانه
دينور يقال رجل و بعير ملواح اى عظيم الالواح وملواح عمرو بن ابى سلمىك قلجى اسميدر وشول بايقوشه دينور كه طوتلمش
مقوله سى قوش صيد ايدنلر آنك اياغنه ايپ باغليوب كوملته دن طشره صاليورلر وكاهجه برى اوته چكوب تحريك ايدرلر
شكارى شو قلر صيد ظنيله اكا هجوم ايدوب پاكرفته دام حرص اولورلر وسائر قوش ايله ده صيد ايدرلر قوشى قوش ايله صيد
ايدرلر مثلى معلوم در حالا بغچه لرده اسكتى مقولسى قوشلرى قفصده كى قوش ايله صيد ايدرلر فارسيده ا كاپايدام وتركيده
موصطره و پرلاق تعبير اولنور وملواح تيز تيز صوصر اولان انسان وحيوانه دينور (الملوح) منبر وزننده و(الملياح)
يا تعاقبيله مفتاح وزننده بونلرده تيز تيز صوصيانه دينور مذكر ومؤنثى مساويدر يقال رجل و بعير ملواح وملوح وملياح
اى سريع العطش (اللوحى) عطشى وزننده صوسزدايه لره دينور يقال ابل لوحى اى عطشى (الواح السلاح) پارلدامق
شانندن اولان اسلحه يه دينور قلج وخنجر كبى (الملوح) معظم وزننده ثابت بن قيس الانصارى قلجنك اسميدر و بر رجل
اسميدر (الاستلاحة) استقامه وزننده متبصر اولمق معناسنه دريقال استلاح فى الامر اذا تبصر (الملتاح) ميمك ضميله
التياحدن اسم فاعلدر اون بشره سى كنشدن يا خود سموم كبى عارضه دن متغير اولان آدمه دينور (اللباح) سحاب وزننده
و(اللياح) كتاب وزننده صبح معناسنه استعمال اولنور ظهورينه مبنى وبيان اكوزينه دينور ثور وحشى معناسنه
وحمزه رضى الله عنه حضرتلرينك قلجى اسميدر وپك آق نسنه يه دينور و يقال ابيض لياح اى ناصع بوراده تا كيددر
فصل الميم * (المتح) تاى فوقيه ايله مدح وزننده قيودن قوغه ايله صو چكمك معناسنه در يقال متح الماء متحا
من الباب الثالث اذا نزعه و بو قيونك آغزنده طوروب چكمكه مخصوصدر نته كه ميح الحنه اينوب ديبندن آلمغه
مخصوصدر # قال الشارح سئل الاصمعى عن المتح والميح فقال الفوق للفوق والتحت للتحت ومتح بركسه يى يقمق
معناسنه در يقال متحه اذا صرعه و برشيئى كوكندن قوپرمق معناسنه در يقال متحه اذا قلعه وكسمك معناسنه در
يقال متحه اذا قطعه واورمق معناسنه در يقال متحه اذا ضربه و يللنمك معناسنه در يقال متح بالمرأة اذا جبق
وچقرمق معناسنه در يقال متح بسلحه اذا رمى به و چكر كه يرطلق ايچون قويرغنى يره كومك معناسنه در يقال
متح الجراد اذا رز فى الارض ليبيض وكون اوزامق معناسنه در يقال متح النهار اذا ارتفع اى طال وامتد (التمتيح)
تفعيل وزننده بودخى چكركه يرطلق ايچون قويرغنى يره كومك معناسنه در يقال متح الجراد بمعنى متح (الامتاح)
همزه نك كسريله تمتيح معناسنه در يقال امتح الجراد بمعنى متح (المتوح) صبور وزننده بكره وچرخله صويى چكيلور
اولان قيو يه دينور كه درين اولور يقين اولوب صويى ال ايله آلنور اولان قيو مقابليدر يقال بئر متوح اذا كانت
يمد منها باليد على البكرة ومسافة بعيده يه اطلاق اولنور يقال عقبة اى مسافة متوح اى بعيدة (المتاح) كتان وزننده
اوزون شيئه دينور يقال ليل متاح اى طويل واوزون اوزادى كيدوب كتدكجه يورعسنى آرتورر اولان آته اطلاق
اولنور يقال فرس متاح اى مد اذا (الامتتاح) افتعال وزننده برنسنه يى ديبندن چكوب چيقارمق معناسنه در متح الماء
معناسنه درتقول امتحته اى انتزعته يعنى من اصله (التمتح) تفعل وزننده دابه الريله نقالبه رق يوريمك معناسنه در
لبيب ايله قيودن صوچكن آدمك اللرى كبى يقال الابل تمتح فى سيرها اى تتروح بايديها (المجح) ميمك فتحى و جيمك
سكونيله خود بينلك ايلمك معناسنه در يقال مجح الرجل مجحا من الباب الثالث اذا تكبر وشاد اولمق معناسنه در
تقول مجحت بذكره مجحا من الباب الرابع اى بجحت (المجاح) كتان وزننده خودبين ومتكبر كسميه دينور (التمجح)
تفعل وزننده بو معنى تكبر معناسنه در يقال تمجح اذا تكبر (المجاح) كتاب وزننده مالك بن عوف النصرى ولبو جهل
بن هشامك فرسلرى اسميدر (المح) ميمك فتحى وحانك سكونيله يپرعش لباسه دينور ثوب بالى معناسنه وح معتبر

اولور ثوب يپريوب چورومك معناسنه (المح) فتحتيله و (المحوح) قعود وزننده بونلرده مصدرلردر مَحَّ معناسنه
يقال مَحَّ الثوب محا ومحيحا ومحوحا من الباب الرابع والثانى اذا بلى (المح) ميمك ضميله خالص معناسنه در قمح كبى
ويمرطه نك صارو سنه دينور كه محه دخى دينور هايله على قول يمرطه نك مطلق ايچنه دينور (المحاح) غراب
وزننده آجلق جوع معناسنه در (المحاح) كتان وزننده كذاب كسه يه دينور وشول كسه يه دينور كه قوليله سنى
ارضا ايدوب فعله كتورمز اوله يعنى مواهيد ايله سنى خوشدل ايدوب انجاز ايلمز اوله يقال رجل محاح اذا كان يرضيك
بقوله ولا فعل (المحاح) سحاب وزننده دوه رعى ايليه جك شور اوتلرى قليل اولان ارضه دينور (المحمح) ضبضب
وزننده و (المحماح) سلسال وزننده خفيف وسبك مشرب وشلفه اولان كسه يه دينوركه وقورمقابليدر و پك بخيل
وناكسه دينور (الامح) ابح وزننده سموزه دينور سمين معناسنه (المحمحة) زلزله وزننده دوستلغى خالص قلمق
معناسنه در يقال محمح فلانا اذا اخلص مودته (التمحمح) تزلزل وزننده شادان اولمق معناسنه در يقال تمحمح الرجل
اذا تبجح وحامل خاتونك طوغرمسى يقلشمق معناسنه در يقال تمحمحت المرأة اذا دنا وضعها (محماح) ميمك
فتحى وحانك كسرا وزره بناسيله بحباح معناسنه در كه برشئك بتوب قالمديغنى اخبار ايچون سويلنور يقال محماح
وبحباح اذالم يبق شئ (المدح) ميمك فتحى ودالك سكونيله و (المدحة) ميمك كسريله اوكك ستايش معناسنه در
يقال مدحه مدحا ومدحة من الباب الثالث اذا احسن الثناء عليه مصباحده مرسومدر كه مدح بر آدمى خلقيه
ياخود اختياريه اولان صفات جميله مى سببيله حسن ثنا ايلمك معناسنه اولمغله حمدن اعمدر وخطيب تبريزيدن
منقولدر كه مدح عربلرك انمدحت الارض قوللرندن مأخوذدر اتسعت معناسنه پس مدحته كلمه سى وسعت شكره
معناسنه اولور انتهى (التمديح) تفعيل وزننده و (الامتداح) افتعال وزننده بونلرده مدح معناسنه در يقال مدّحه
وامتدحه بمعنى مدحه وامتداح بر ارض ياخود انسان وحيوانك بوكورلرى قباروب بوللمق معناسنه در يقال
امتدحت الارض والخاصرة اذا اتسعتا ويقال فيها امدحت كاذكرت وبو فى الاصل امتدح ايدى تاء ميمه قلب
وادغام اولنمشدر (التمدّح) تفعل وزننده بودخى مدح معناسنه در يقال تمدحه بمعنى مدحه وممدوح اولمقدن
محظوظ اولمغله تكلفله مدحه شايان بعض اوضاع واطوار اظهار ايدوب ممدوح اولمغى استهمك معناسنه در يقال
تمدّح الرجل اذا تكلف ان يمدح ومالك ومتصف اولمديغى نسنه لر ايله اوكونمك معناسنه در يقال تمدّح الرجل
اذا افتخر وتشبع بما ليس عنده وير ياخود انسان وحيوانك بوكورلرى بوللمق معناسنه در يقال تمدحت الارض
والخاصرة اذا اتسعتا وجوهرى امدّحت كلمه سى اندّحت لفظنده لغتدر ديمكله وهم ايلمشدر * شارح ديركه صغانى
وابن برّى جوهرى كبى وضع مزبورى تقرير ايلديلر (المديح) امير وزننده و (المدحة) ميمك كسريله و (الامدوحة)
اضحوكه وزننده وسيلهٔ مدح اولان شيئه دينور جمعى مدائح كلور وامدوحه نك جمعى اماديح در (الممدّح) محمد
وزننده پك ممدوح اولان آدمه دينور يقال رجل ممدّح اى ممدوح جدا (المذح) ميمك وذال معجمه نك فتحيله
بيان تارى چچكندن حاصل اولان عسله يعنى شيره ولعابه دينور ومذح مصدر اولور يوركن اويلقلرى برينه
سورنمك على قول اويلق ديبلرينك ياخود قيناقلرك ارالقلرى برى برينه سورنمكله پشوب آجشمق معناسنه دركه
سموزلكدن نشئت ايدر يقال مذح الرجل مذحا من الباب الرابع اذا اصطكت فخذاه او احترق مابين رفغيه اومابين
اليتيه وخايه برنسنه يه سورنمكله جابجا چتلامق معناسنه در يقال مذح الرجل اذا تشققت خصيته لاحتكاكها بشئ
(الامذح) احمر وزننده بونلردن صفتدر ومنتن ويدرايحه اولان شيئه دينور يقال شئ امذح اى منتن ويقال ماامذح
ريحه اى ماانتنه وبوفعل تعجبدر (التمذح) تفعل وزننده برنسنه يى آغزده صوروب امك معناسنه در يقال تمذّحه
اذا امتصه وصويى پك چوق ايچمكله بوكورلر قباروب قالقمق معناسنه در يقال تمذّحت خاصرتاه اذا انتفختا ريّا (المرح)
فرح وزننده كوره ويوطورا ولمق معناسنه در كه سروري طاشرمقدن عبارتدر آخوردن چيقمش پرورده آت ومست مى
اقبال اولمش استدراجلو دولتمندان صفتيدر يقال مرح الرجل مرحا من الباب الرابع اذا اشر وبطر وكبر وادا ايلمك
معناسنه در يقال مرح الرجل اذا اختال وشوقلى وسرورلى شن وشوخ ونشاطمند اولمق معناسنه در يقال مرح اذا انشط
وصالنى صالنى يوريمك معناسنه در يقال مرح الرجل اذا تبختر وكوز بولانوب شدت اوزره ياشى سيلان ايدر اولمق
معناسنه در يقال مرحت عينه اذا فسدت وسالت شديدا (المراح) كتاب وزننده معناى اولدن اسمدر شدت ايله
سونج حالتنه دينور (المرح) كتف وزننده و (المريح) سكين وزننده آندن صفت ومبالغه در بغايت شادان آدمه دينور
جمعى مرحى كلور سكرى وزننده ومراحى كلور سكارى وزننده ومريحون كلور (الممرح) منبر وزننده و (الممراح)
مفتاح وزننده و (المروح) صبور وزننده شن وشوق آور ونشاطمند آته دينور يقال فرس ممرح ومراح ومروح

اى نشيط ومِراح طيب التراب اولان ارضه دينوركه نباتى تيز انبات ايدراوله وشول كوزه دينوركه سقطاولمغله ياشى
چوق سيلان ايدراوله ومَروح صبور وزننده شول يايه دينوركه پك لطيف ونازك اولمغله تماشا ايدنلرى فرحناك ايدر
اوله ياخود اوقى حسن وسهولتله ارسال ايلكله كويا كه كنديسى نشاطلنور اوله اوله كوره بمعنى فاعل ثانى يه كوره
بمعنى مفعولدر يقال قوس مَروح اى تمرح رآووها لحسنها اوكان بها مرح لحسن ارسالها السهم (الامراح) همزه نك
كسريله جنبش ونشاطه كتورمك معناسنه در يقال امرح الكلأ الفرس اذا انشطه (المرحان) فتحاتله فرح
وسرور معناسنه در يقال مرح الرجل مرحانا من الباب الرابع اذا فرح وضعيف وزبون اولمق معناسنه در يقال
مرح الرجل اذا ضعف وكوز سقط اولمغله دائما صولنوب ياشى آقار اولمق معناسنه در يقال مرحت العين اذا فسدت
وسالت شديدا (مَرحى) ميمك فتحى وقصر ايله برح ماده سنده ذكر اولندى كه اوق آتان كسنه نشانه اوردقده تحسين
ايچون سويلنور ومرحى شعرادن عبدالله بن الزبيرك ناقه سى اسميدر (التمريح) تفعيل وزننده بغداى خرمنى سپوركه
ايله طپراق مقوله سندن پاك ايلك معناسنه در يقال مرّح الطعام اى البرّ اذا نقاه من العفا بالمكانس ودرى يى ياغلق
معناسنه دركه كندى بدنى وكرك آخردرى اولسون يقال مرّح الجلد اذا دهنه وجديد طولوم وقربه ايچره ديكش
يرلرى رطوبتله يايشوب طوتلق ايچون صو طولدرمق معناسنه در يقال مرّح المزادة الجديدة اذا ملأها ماء ليذهب
مرحها اى لتنسد عيونها ولايسيل منها شئ وجنكاهك معظم ومعركه كاه اولان يرينه وارمق معناسنه در يقال مرّح
الرجل اذا صار الى مرحى الحرب بو معناده همان مرحى لفظندن اخذ اولنمشدر لكن اشتقاق جهتيله دكلدر مترجم
ديركه مرحى رحى كلمه سندن اسم مكاندر مدار رحى معناسنه بعده معظم جنكاهه اطلاق اولنمشدر نته كه رحى ماده سنده
مرسومدر پس تمريح آندن مشتق اولمق ممكن دكلدر بلكه همان مرحى لفظنك جوهرندن اخذ واستعمال اولنمشدر
زياده اثره اخذ دائره اشتقاقدن اوسعدر صرفيون اكا اشتقاق اكبر اطلاق ايدرلر (مرحيا) ميمك وراء وحانك فتحيله
مرحى كبى تير اندازلره اداى تحسيندر نته كه برح ماده سنده ذكر اولندى وبر موضع آديدر (الممرّح) معظم وزننده
اوزملى ياخود كرويتلى وچارداقلى آصمه يه اطلاق اولنور يقال كرم ممرّح اى مثمر او معرّش (مريح) زبير وزننده
مدينه ده بنوقينقاع جماعتنه مخصوص براطم يعنى برقوله اسميدر (مراح) كتاب وزننده دره طرزنده اوچ عدد طاغ
يوللريدركه برى برينه ناظرلردر آنلردن سيل صولرى سيلان ايدر (المرحة) ميمك كسريله انباره دينوركه زبيب
مقوله سى قورلر (المزح) ميمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله لاغ ولطيفه وشقا ايلك معناسنه در يقال مزح الرجل مزحا
من الباب الثالث اذا دعب ومزح اكين خوشه سنه دينور سنبل معناسنه (المزاح) و(المزاحة) ميملرك ضميله اسملردر
لاغ ولطيفه يه دينور (الممازحة) مفاعله وزننده و(المزاح) ميمك كسريله برى بريله لاغ ولطيفه ايلك معناسنه در يقال
مازحه ممازحة ومزاحا اذا داعبه (التمازح) تفاعل وزننده ممازحه معناسنه در يقال تمازحا اذا تداعبا (الامزاح)
همزه نك كسريله آصمه يه كرويت ايلك معناسنه در يقال امزح الكرم اذا عرّشه (التمزيح) تفعيل وزننده اوزم
رنكلنمك معناسنه دركه بك دوشمك تعبير اولنور يقال مزّح العنب اذا الوّن وآصمه اوزم ويرمك معناسنه در يقال مزّح
الكرم اذا اثمر لكن بونده صواب اولان حيله اولمقدر (المسح) ميمك فتحى وسينك سكونيله برصيويق ياخود
يپلاشق نسنه يى كيدرمك ايچون اوزرينه ال سوروب صغه مق معناسنه در # مؤلف بوراده امرار اليد على الشئ السائل
والمتلطخ لاذهابه عبارتيله تفسير ايلكله بوكونه ترجمه اولندى لكن بصائرده امرار اليد على الشئ وازالة الاثر عنه
وقد يستعمل فى كل واحد منهما عبارتيله بيان ايلكله مطلقا برنسنه يه ال سوروب صغه مق وياش ياخود يپلاشق اثرينى
ال ايله سيلك معنالرينه ده اولوركه هر برى معناى مخصوص اولور ومنه تقول مسحت يدى بالمنديل واساسه مسحه
بالماء والدهن ومسح رأسه امرّ يده عليه ومسح يده على رأس اليتيم عنوانيله مرسوم اولمغله ايكى معنايه ده اشارت
اولنمشدر ومسح بركسه يى فريفته ومغبون ايلك ضمننده خوش آمدى ودلنشين ومطبوع سوز سويلمك معناسنه
استعمال اولنوركه كوكلنى صغه مق اولور يقال مسحه اى قال له قولا حسنا ليخدعه وفى الاساس فلان يمسح رأس
فلان اى يخدعه وطرامق معناسنه استعمال اولنور يقال مسح ذوائبها اذا مشطها وكسمك معناسنه مستعملدر
يقال مسحه بالسيف اذا قطعه وحضرت خالق بچون برنسنه يى مبارك وميمون ياخود مشئوم وملعون ياراتمق
معناسنه اولمغله ضد اولور بونلرده مجازدر يد عنايتيله ياخود يد غضبيله مسح ايلمشدر يقال مسحه الله تعالى
اى خلقه مباركا حسنا ويقال مسحه اى خلقه ملعونا قبيحا حضرت عيسى ايله دجال ملعونه مسيح اطلاقنك
رمأخذى دخى بونلردر ومسح يلان سويلمك معناسنه استعمال اولنور يقال مسح فلان اذا كذب واورمق
معناسنه استعمال اولنور يقال مسحه اذا ضربه وجماع ايلك معناسنه مستعملدر مس كلمه سى كبى يقال مسحها

ينا ابياحها ولوجهك تربع معناسنه بيتا توطئه بياتنكو يره ياوتجكه مناسبدر يقال مسح المساحة الارض اذا ذرعها
يوه و بتون كون طورميوب . كتمك معناسنه مستعملدر يقال مسحت الابل اذا سارت يومها وفي الاساس مسحت الابل
يومها اذا سارت سيرا شديدا اودوه يي بغايت يوروب زبون وفرسوده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال مسح الابل اذا اتعبها
وادبرها اي هزلها (التمسيح) تفعيل وزننده بودخي مسح معناسنه در كه برنسنه يه ال سورمك معناسنه در و بركسه يه
الدا تمق جهتيله مراجنه موافق خوش آمدي سوزلر سويلمك معناسنه در ودوه يي يلندرمغله زبون و زبحال ايلمك
معناسنه در (التمسح) تفعل وزننده بودخي مسح ايد معناسنه در و برنسنه يه سورنمك معناسنه در و برنسنه ايله
تبرك ايلمك معناسنه در كه معناي مزبوردن مأخوذ در يقال فلان يتمسح به اي يتبرك به لفضله وعربلر فلان
كمسه نك اصلا برنسنه سي يوقدر مفلس ومجرد در ديه جك يرده فلان يتمسح ديرلر بمعنى لاشيء معه كانه يمسح
ذراعيه (التمساح) تانك فتحيله مصدر در كذب معناسنه يقال مسح مسحا وتمساحا اذا كذب (المساحة)
ميمك كسريله بودخي يري اولچمك معناسنه در يقال مسح الارض مسحا ومساحة اذا ذرعها مصباحك بياننجه كوره
مساحه اسمدر اولچويه دينور (المسح) ميمك كسريله چوله و پلاسه دينور تقول رأيته يقعد على المسح اي البلاس
واولو يوله اطلاق اولنور جلده معناسنه جمعي مسوح كلور (المسح) فتحتينله لباس خشونتلي اولمغله ديزلرك
ايچ طرفلري سورينه رك پشوب آجشمق على قول يورركن بوطلري برينه سورنوب پشمك معناسنه در يقال مسح
الرجل مسحا من الباب الرابع اذا احترق باطن ركبته لخشونة الثوب او اصطكت ربلتاه (الامسح) احمر وزننده
آندن صفتدر مؤنثنده مسحاء دينور (المسيح) امير وزننده عيسى على نبينا وعليه السلام در يمن و بركتي سببيله تسميه
اولنمشدر و بونك اشتقاقي بابنده مشارق الانوار اوزره اولان شرحده وسائر مؤلفاتمده اللي كونه وجه ذكر و بيان ايلدم
نته كه سوح مادهسنده دخي بيان اولندي ❊ مترجم ديركه اوجهي عبرانيدر مشيح لفظندن معربدر نته كه موسى موشي
لفظندن وشام سلم لفظندن معربدر انتهى ومسيح دجالك دخي لقبيدر اوغورسزلغندن ناشي على قول دجاله مسيح
ديرلر سكين وزننده و مسيح كومش قطعه سنه اطلاق اولنور و تره اطلاق اولنور عرق معناسنه و يك طوغري
سوزلو آدمه دينور صديق معناسنه وسكه ونقشي سيلنمش اقچه يه دينور ودهن مقوله سيله ممسوح اولان شيئه دينور
ومسيح ممسوح بالبركة وممسوح بالشؤم معناسنه در و كثير السياحه آدمه اطلاق اولنور و كثير الجماع اولانه ده اطلاق
اولنور و ممسوح الوجه معناسنه در كه چهره سنك بر طرفنده كوزي وقاشي سيلك اولان كسه در و يك خشونتلي منديله
وشمله يه دينور كه باغلقده وصارمقده خشونتندن ناشي مس و مسح ايدرلر تا كه ياتوب هموار اوله و مسيح كذاب كمسه يه
دينور (المسيح) سكين وزننده بودخي كثير السياحه آدمه دينور (الماسح) كثير الجماع اولان كشي يه دينور و كذابه
دينور (الممسح) منبر وزننده و (التمسح) ممسح وزننده بودخي كذاب شخصه دينور (المسحاء) حمراء وزننده دوز اولوب
خرده چقل طاشلق اولان ارضه دينور يقال ارض مسحاء اي مستوية ذات حصى صغار وچي آريق اولان خاتونه
دينور مرأة مسحاء معناسنه ❊ شارح ارض مسحاء نسخه سني تخطئه ايلمشدر ودوزطبان اولان خاتونه دينور يقال امرأة
مسحاء اي لا اخمص لها بونك مذكرنده امسح دينور و مسحاء ممه لري بي حجم اولان خاتونه دينور كه سيلك ممه لي تعبير
اولنور و بر كوزي كور اولان خاتونه دينور عوراء معناسنه وكوزلري بادامي اولميوب سيلك اولان خاتونه دينور و كزه كن
خاتونه دينور كه صوقاغه چيقدقده كزوب طولاشديغي برقالمه يقال امرأة مسحاء اي سيارة في سياحتها و يلاشجي
قلري يه دينور كذابه معناسنه (التماسح) تفاعل وزننده بري برينه تصديق ايلمك على قول بيع وشرا عقدنده بايع ومشتري
ال طوتشمق معناسنه در يقال تماسحا اذا تصادقا او تبايعا فتصافقا (المماسحة) مفاعله وزننده صوري ومنافقانه
بري برينه رفق وملايمتله مكالمه ايلمك معناسنه در يقال ماسحا اذا لاينا في القول غشا (التمسح) تانك كسريله مارد
وخبيث اولان كمسه يه دينور ومداهنه جي يلتاق كمسه يه دينور (التمساح) تانك كسريله برايري جانوردر كه قبلو بغه يه
شبيه اولور نيل مصرده وسند الكاسنده واقع نهر مهرانده اولور بوجانور كلير هيئتنده اولوب لكن يك بيوك اولور
ودريسي بغايت خشن و اللري واياقلري واردر فارسيده نهنك دينور فكك اعلا تك حركتي ايكي حيوانه
مخصوصدر بري تمساح و بري ققنس در (المسحة) سفينه وزننده اكينه طرفنده اولان صارغق صاچه اطلاق اولنور
و بايه اطلاق اولنور جمعي مسايح كلور و مسيحه من الظهران قربنده بر وادي آديدر (المسحة) حمزه وزننده
پرشيك اثر و نشاننه اطلاق اولنور عادتا ال ايله سيلنان يرده اثر و نشان قالديغنه مبنيدر تركيده آندن سيلك ايله تعبير اولنور
بعده چهره ده اولان جمال وحسن الك اثر و نشاننه اطلاق اولنمشدر يقال عليه مسحة من جمال او هزال اي شيء
منه يعني اثر ظاهر منه (ذو المسحة) اصحابدن جرير بن عبد الله البجلي لقبيدر نوراني جمالي اولديغندن ملقبدر

طوتلدیغی کونلرده کیجه لری مسح ایتدیکی ایچون اولمشدر تالیف النهایه ده مذکوردر * ومنه یطلع علیکم من هذا الفج من خیر ذی یمن علی وجهه مسحة ملك فطلع جریر البجلی * یقال علی وجهه مسحة ملك اوجمال ای اثر ظاهر منه ولا یقال ذلك الا فی المدح
لکن مؤلف تعمیم ایتمشدر (المسوح) قعود وزننده سرت کتانه مقاسنه مصدردر یقال مسح فی الارض اذا ذهب فیها
کل ما ستهما قسمی بغی تعناسنده ده مصدردر (الامتساح) افتعال وزننده قیلیجی قینندن صیرمق معناسنه در یقال امتسح
السیف اذا استله (الاصنوح) ... (المتمسح) میمك وشینك
فتحیله او بلطك ... صو ... چرکت ... لباس سوزنکله
یشوب آچیق معناسنه در ... (الامشاح) همزه نك کسریله ...
... اولق معناسنه در یقال امشحت النمة اذا اجدبت ... آچلوب ابازلنق معناسنه در
یقال امشحت السماء اذا انقشع السحاب منها (المصوح) قعود وزننده ... منقطع ... اولق معناسنه در یقال
مصح الرجل مصوحا من الباب الثالث اذا ذهب وانقطع قال الشارح ویقال مصحت الدلو اذا اندرست وانمحی
اثرها ومصوح ... معناسنه اولنله ضد اولور یقال مصح الندی اذا رشح لکن صنه یتی منظور
... وآنك ... کوکلری ... اولمغین ... معناسنه در یقال
مصحت اشاعر الفرس اذا رسخت اصولها فامنت ان تنتف ولباس اسکیمك معناسنه در یقال مصح الثوب اذا اخلق
ونباتك چچکلر ینك رنکی بوزولمغه باشلمق معناسنه در یقال مصح النبات اذا ولی لون زهره وکولکه چکیلوب قصالمق
معناسنه در یقال مصح الظل اذا قصر ومعنای اولده با حرفیله متعدی اولور کیدرمك معناسنه یقال مصح
بالشئ اذا ذهب به وحرف جرسز دخی متعدی اولور یقال مصح الله مرضك ای اذهبه وطوارك سودی چکیلمك
معناسنه در یقال مصح لبن الناقة اذا ذهب (التمصیح) تفعیل وزننده بودخی کیدرمك معناسنه در یقال مصح الله
مرضك ای اذهبه (المصح) فتحتینله کولکه بوفقلوب قصالمق معناسنه در یقال مصح الظل مصحا من الباب الرابع
اذا نقص ودق (الامصح) احمر وزننده آندن صفتدر یقال ظل امصح ای ناقص رقیق (المصاحات) میمك
ضمیله غرابات وزننده که مصاحة جمعیدر شول دوه کوچکلر ینك دریلرینه دینور که ایچی قتیق ایله طولدروب
یاوریسی هیئتنده ناقه نك یانینه وضع ایدرلر تا که هلاك اولمش یاوریسی ظنیله سود ویرمکدن امتناع ایلیه (المضح)
ضادمعجمه ایله مدح وزننده بر کمسنه نك عرض وناموسنه شین ونقیصه ویرمك معناسنه در یقال مضح عرض فلان
مضحا من الباب الثالث اذا شانه وبر کمسنه اوزرندن پرنسنه یی دفع ایلمك معناسنه در یقال مضح عنه اذا ذب عنه ودوه
سوریسی یانه یرا کنده اولمق معناسنه در یقال مضحت الابل اذا انتشرت وقربه وطولوم مقوله سی صیزمق معناسنه در
یقال مضحت المزادة اذا رشحت وکنشك پرتوی هر یره شامل اولمق معناسنه در یقال مضحت الشمس اذا انتشر شعاعها
(الامضاح) همزه نك کسریله مضح ایله معنای اولده مرادفدر یقال امضح عرضه اذا شانه (المضرح) و(المضرحی)
میمك وضادك فتحیله چاقر طوغانه دینور * مؤلف بونی ضرح ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر (المطح) سطح وزننده ال ایله
اورمق معناسنه در یقال مطحه مطحا من الباب الثالث اذا ضربه بیده وجماع ایلمك معناسنه در یقال مطح المرأة
اذا جامعها (الامتطاح) افتعال وزننده دره نك صویی قباروب طاشقین اولمق معناسنه در یقال امتطح الوادی
اذا ارتفع وکثر ماؤه (الملح) میمك کسریله معروفدر که طوزه دینور فارسیده نمك دیرلر وملح لفظی مؤنثدر قلیلا مذکر اولور
وملح مصدر اولور امزرمك رضاع معناسنه در یقال ملحت فلانة فلانا اذا ارضعته وعلم معناسنه استعمال اولنورکه
اسمدر مایه اللذه اولدیغیچون وعلمایه اطلاق اولنورکه دینك طوزلریدر وکوزللك معناسنه در ... بلغنه دینور
شحم معناسنه اساسك بیاننه کوره مجازدر طوزیدن طوارلك بدننده شحم پیدا اولمق حسبیله وملح سمیزلکه اطلاق اولنور
سمن معناسنه وحرمت وذمام معناسنه استعمال اولنور یقال بینهما ملح ای حرمة وذمام وعهد وملح شورلق
طوزلو صویه دینور دکز صویی کبی عذب مقابلیدر قال المؤلف فی البصائر یقال ماء ملح ولا یقال ماء مالح مصباحك
بیاننه کوره بو معناده ملح ملوحتدن اسم فاعلدر اصلی ملیح ایدی کتف وزننده نته که خشونتدن خشن کلمشدر حتی
اصلی اوزره * وهذا ملح اجاج * عنوا ننده دخی قرأت اولنمشدر بعده کثرت استعمالدن تخفیفله اکتفا اولندی
واهل حجاز املح الله املاحا ترکیبنك اسم فاعلنده غیر قیاس اوزره مالح دیرلر ابقل الموضع فهو باقل کلدیکی کبی
وتهذیبك خلاصه سی بودر کملح ... اولدیغی قیاس اوزره البته مالح وارددر واهل حجاز
بوصیغه اوزره تکلم ایدرلر انتهی وملح ... جمعی ملاح کلور میمك کسریله واملاح
کلور بوملح کلور میمك کسری ولامك فتحیله (التملیح) تفعیل وزننده صمورمك معناسنه در یقال ملح البعیر اذا سمن (التملیح

قصیل وزننده تملح معناسنه در یقال ملح الرجل بمعنی تملح وطعامه طوزی مقدارندن زیاده قوترمق معناسنه در یقال ملح القدر
اذا اکثر ملحها وشاعر شعرنده خوش آینده مضمون یاخود بر تعبیر دلنشین ایراد ایلمک معناسنه در یقال ملح الشاعر
اذا اتی بشیء ملیح وتملیح دوه بر مقدارجه سمورمک معناسنه در یقال ملح الجزور اذا سمن قلیلا (الملحة) میمك کسریله
ملح کبی حرمت وذمام وپیمان معناسنه استعمال اولنور یقال بینهما ملح وملحة ای حرمة وحلف وفی الامثال فلان
ملحه علی رکبته ای لاوفاء له اوسمین اوحدید فی غضبه ٭ شارح دیرکه قول اول دیزاوزرنده اولان طوزادنی سبله
پریشان ونابود اولسندن مأخوذدر وقول ثانی به کوره ملح شحم معناسنه اولوب زنجی طائفه سنك اکثری سمورلکلری
رکبه وفخذلرنده اولمغله آنلره تشبیه اولنمشدر وقول ثالث قول اول شعبه سندندر که ادنی نفخ ایله طوز قسمی طوزوب
قالقدیغی کبی اولدخی جزئی سببله هیجانه کلوب خشم وحدت ایدر دیمکدر وزمخشری اساسده کثیر الخصومات
اولاندن کنایه ایلمشدر یعنی مخاصم ومقاتل اولوب قطعا جراحتدن پاك وپرواسی بوقدر یارملندقده یاره سنه اکك ایچون
ابتدا طوزینی حاضر ایدوب منتظر ناسده اولان رکبه سی اوزره وضع ایدر وبعضلر بوراده ملح حرمت معناسنه در دیدی
پس اکا کوره بی حرمتلکدن کنایه اولور اکا مجالس اولدقده احترام ورعایت ایدر مجلسدن قالقوب کتدکدنصکره
رفض حرمت ایدر دیمکدر که مرجعی قول اول اولورکه وفاسز دیمکدر وملحه بر رجل اسمیدر وبر شاعر آدیدر که ملحة
الجرمی ایله متعارفدر (الملیح) امیر وزننده شوراق صویه دینور ملح کبی وملاحتدن صفت اولور خوب ودلبر معناسنه
وملوحتدن وصف اولور طوزلو وطوزلنمش نسنه یه دینور یقال سمك ملیح ای مملح یعنی طوزلنمش بالق که صلاموره
ایدرلر ویقال قلیب ملیح ای ماؤه ملیح (الاملاح) همزه نك کسریله شور صویه کلمك معناسنه در یقال املح الرجل
اذا ورد ماء ملحا وطتلو صو شور اولمق معناسنه در یقال املح الماء اذا صار ملحا وکان عذبا ودابه یه شور صو ایچرمك
معناسنه در یقال املح الابل اذا سقاها ماء ملحا وطعامه طوزی قدرندن زیاده قوترمق معناسنه در یقال املح القدر
اذا اکثر ملحها (الملوحة) میمك ضمیله و (الملاحـة) کرامه وزننده و (الملوح) قعود وزننده صو شور اولمق
معناسـنه در یقال ملح الماء وملح ملوحة وملاحة وملوحا من الباب الخامس والثالث والاول اذا صار ملحـا وملاحه
کوزل وخوب چهره اولمق معناسنه در یقال ملح الغلام ملاحة من الباب الخامس اذا حسن (الملیح) امیر وزننده
بونلردن صفتدر (الملاح) میمك ضمیله کبار وزننده و (الملاّح) کبّار وزننده که آندن ابلغدر بك کوزل آدمه دینور
ملیحك جمعی ملاح کلور کرام کبی واملاح کلور اشراف کبی وملاحون وملاّحون کلور (الملح) میمك فتحی ولامك
سکونیله غیبت ایلمك معناسنه درکه مجازدر یقال ملحه ملحا من الباب الثالث اذا اغتابه وقوش پرواز ایدرکن قنادلرینی
تیرتیر اوله رق چوق چوق اوینا تمق معناسنه در یقال ملح الطائر اذا کثر سرعة خفقانه بجناحیه وقیون مقوله سنی بریان
ایلمك ایچون اسی صوده خشلیوب دریسندن تویلرینی ازاله ایلمك معناسنه در یقال ملح الشاة اذا سمطها وامزرمك
معناسنه در یقال ملح الولد اذا ارضعه وبر نسنه یی طوزلمق معناسنه در یقال ملح السمك والقدر اذا طرح فیه الملح مذکر
ضمیری تغلیب ایچوندر ویقال فیه ملح ملحا من الباب الثانی وطواره شوراق طپراق یدرمك معناسنه در که اکثری یکی
قسمنه یلادرلر یقال ملح الماشیة اذا اطعمها سبخة الملح وهی ملح وتراب (الملح) فتحتینله آتك قیچ اپاغنده اولان سکیرده که
اکریجه تعبیر اولنور حادث اولور بر مرض آدیدر وملح بر موضع آدیدر وسیاهله مختلط آق اولمق معناسنه در که نعتنده
املح دینور (الملاحة) میمك فتحی ولامك تشدیدیله و (المملحة) میمك ولامك فتحیله طوز تکوتن ایدن یره دینور که طوزله
تعبیر اولنور (الملاح) شدّاد وزننده طوزصتان کسنه یه یاخود طوز صاحبنه دینور وکیجی طائفه سنه دینور طوزلو
دکز صوینه ملازمته مبنی ولیمان وبوغاز ریئسنه دینور که نهر وبحرك بوغازلرینی اصلاح ایلمك درعهده لریدر یقال هو
ملاح نوتی ویقال هو من الملاحین ای متعهد النهر لیصلح فوهته (الملاحة) کتابه وزننده کیجیلك وریئسلك صنعتنه
دینور (الملاحیة) میمك ضمی ولامك تشدیدیله و (الملاح) رمان وزننده بر نبات آدیدر ترکیده میان نخودی دیدکلریدر
(الملاح) کتاب وزننده سفینه یی اجرا ایدن روزکاره دینور وطوربه یه دینور ومزراق یلمانه دینور وارالقده اولان پرده یه
دینور ستر معناسنه وبو یرازیلی عقبنده لدوس اسمکه دینور ویغمور یاغارکن بره عارض اولان سرینلکه دینور ومفاعله
بابندن مصدر ثانی اولور برخاتونك ممه سنی امك مراضعه معناسنه وناقه نك فرجی آغریدقده علاج وتدبیر ایلمکه دینور
وطوزلو صولره دینور که ملحك جمعی اولور (الملاحی) غرابی وزننده وبعضا مشدّد اولور بر نوع بیاض اوزمه دینور که
اوزون اولور پرمق اوزمی تعبیر اولنور وبر نوع انجیره دینور وارا کدن یعنی مسوالك اغاجنك یمشندن بر کونه یه دینور که
آنده بیاض وحمره وشهبه اولور (الملحة) طلحه وزننده دریانك انکین یرینه دینور لجة البحر معناسنه (الملحة) جرعه وزننده
مهابت وبرکت معنالرینه در وملح لفظندن مفرد اولور که خوش ودلکش ولطیف کلامه دینور وسیاهله ممتزج آقلغنه

دینورکه الاجه لقدر و یك کوبجکلك معنا سنه اسمدر شدت زرق معناسنه (الاملح) احمر وزننده آقلی قاره لی
الاجه قوچه دینور ملح وملحه دن صفتدر مؤنثده ملحاء دینور یقال کبش املح ای یخلط البیاض والسواد ویقال
نعجة ملحاء (الاملحاح) احمرار وزننده قیون آقلو قاره لو قیراً لاجه اولمق معناسنه در یقال املح الکبش املحاحا
اذا کان املح (ملحان) میمك کسریله سلفده جمادی الاخره آینك اسمیدر وشهور رومیه دن کانون ثانی اسمیدر ننه که
کانون اوله شیبان دیرلر ایکیسیده بیاض ثلجله ایض اولدیغیچون اطلاق اونمشدر وملحان یمنده بر مخلاف یعنی
برایالت وناحیه آدیدر وسلیم قبیله سی دیارنده بر طاغك آدیدر (الملحاء) حمراء وزننده املحك مؤنثیدر که ذکر اولندی
وبتون بر اقلری دوکلمش اغاجه اطلاق اولنور وارقه ده یغرنیدن اشاغی صغری یه کلنجه ارقه نك آتنه دینور وعظیم
عسکره وآلایه اطلاق اولنور کتیبهٔ عظیمه معناسنه لمعان سلاح ملاحظه سیله وملحاء ملوك شامدن آل منذره
مخصوص بر مرتب عسکرك اسمیدر ویمامه ده بر وادی اسمیدر (المملوح) و (الملیح) معظم وزننده ملیح کبی طوزلنمش
نسنه یه دینور یقال سمك ملیح ومملوح ومملح ای جعل فیه ملح (الاستملاح) بر نسنه یی خوب وملیح عد ایلمك
معناسنه درکه کوزلسمك تعبیر اولنور یقال استملحه اذا عده ملیحا (ذات الملح) بر موضع آدیدر (قصر الملح
خوارازی قربنده بر موضع آدیدر که عجملر اکاده نمك دیرلر (ملیح) زبیر وزننده مهرات قضلسنده بر قریه در وخزاعه دن
بر جماعت آدیدر (امیلح) مصغر بنیه سیله بنو ربیعة الجوع جماعتی یوردنده بر صودر و بر موضع آدیدر (الملوحة) سفوده
وزننده حلب قضا سنده بر قریهٔ کبیره در (ملیحه) جهینه وزننده بر موضعدر (الامتلاح) افتعال وزننده
طوغری سوزه یلان قاتمق معناسنه درکه قیون کبی آلاجه ایلمش اولور یقال امتلح الرجل اذا خلط کذبا بحق
(الاملاح) جمع بنیه سیله بر موضع آدیدر (ماامیلحه) فعل تعجبك مصغریدر ما احسنه معناسنه بونه کوزلجه در دیمکدر
بو ایکی کلمه دن غیری فعل تعجب مصغر اواردا اولمامشدر * شارح دیرکه بو بصریون مذهبنه مبنیدرکه فعل تعجبده
افعل کلمه سنك فعلیتنه ذاهبلردر اما کوفیون اسمیتنه ذاهب اولمغله مطلقا تصغیرینی تجویز ایلمشلردر (المماحلة
مفاعله وزننده بر یر یله طعام اکل ایلمك معناسنه استعمال اولنور که طوز اتمك یمك تعبیر اولنور یقال مالح فلان
فلانا اذا آکله ویقال هو یحفظ حرمة المماحلة وامزرمك معناسنه در یقال مالحته اذا ارضعته و بومشارکت ایچون
اولدقده بر یر ینك چوجغنی امزرمك معناسنه اولور یقال مالحتا اذا راضعتا ولدهما (ملحتان) میمك کسریله اودیهٔ
قبلیه دن بر وادی اسمیدر (المنح) منع وزننده ویرمك معناسنه در یقال منحه الشیء منحا من الباب الثالث والثانی
اذا اعطاه اياه و بر آدم ماشیه سنك بوك ویپاغی وسود وولدی مقوله سی منافعنی بر آخر آدمه منتفع اولمق ایچون عاریه
جهتیله تعیین وتفویض ایلمك معناسنه در یقال منحه الناقة اذا جعل له وبرها ولبنها و ولدها (المنحة) میمك کسریله
معنیین مزبورینده اسمدر و بر کویه دینور عطیه معناسنه ووجه مذکور اوزره ویریلن ناقه یه دینور (المنیحة) سفینه وزننده
بودخی اسمدر ذکر اولنان ناقه یه دینور (الاستمناح) استعطاء معناسنه درکه عطیه استه مکدن عبارتدر یقال استمنحه
اذا طلب عطیته (المنیح) امیر وزننده قمار اوقلرندن بر اوقدر که آنك نصیبی یوقدر وینه قمار اوقلرندن شول اوقه
دینورکه فائز اولمغله تبرکا وتفألا استعاره ایدرلر علی قول نصیبلو اولان اوقه دینور ومنیح بنی تیم برادری قویعك فرسی
اسمیدر وقیس بن مسعود الشیبانی فرسنك اسمیدر و بر رجل آدیدر (المنیحة) هایله قفعس نام کسه نك فرسی اسمیدر
(الامناح) همزه نك کسریله دابه ومواشینك طوغرمق وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال امنحت الناقة
اذا دنی نتاجها (الممنح) محسن وزننده طوغرمسی یقلشمش حیوانه دینورکه وصف خاصدر (الممانح) اسم فاعل
بنیه سیله شول ناقه یه اطلاق اولنور که سائرلرك سودی چکیلدکدنصکره ینه اول سود و یر راوله ومنقطع اولمیان ممتد
یغموره اطلاق اولنور (الامتناح) افتعال وزننده عطیه آلمق معناسنه در یقال امتنح الرجل اذا اخذ العطاء
ویقال امتنح مالا اذا رزقه (التمنح) تفعل وزننده بر آدمه مال اطعام ایلمك یعنی تصدق ایلمك معناسنه در تقول تمنحت
المال ای اطعمته غیری ومنه حدیث ام زرع * فآکل واتمنح * (المماحنة) مفاعله وزننده کوز متصل یاش دوکمك معناسنه
مستعملدر یقال مانحت العین اذا اتصلت دموعها (المانح) و (المناح) اسامی رجالدندر (المیح) میمك فتحی ویانك
سکونیله و (المیحوحة) شیموعه وزننده برکونه خوب وناز ك یوریمك معناسنه درکه مراد صالنی صالنی کولکه سنه
باقه رق یوریمکدر یقال ماح الغلام میحا ومیحوحة اذا مشی یتبختر وینظر فی ظله اساسك یانه کوره قیو دن قوغه یی
ال ایله طولدرمق معناسنه موضوع اولوب معانی سائره آندن مأخوذدر ومیح ناز یورویشی کبی ناز کانه رفق وسهولتله
یوریمك معناسنه در یقال ماح الرجل اذا مشی مشیة البطة وقیوك صوبی پك آز اولمغله ایچنه اینوب قوغه یی ال ایله
طولدرمق معناسنه در یقال ماح الرجل اذا دخل البئر فملأ الدلو لقلة مائها و مائده لندرمك معناسنه در یقال

يها ا صنا ذا لقمه وصورادكلهك معناسنه در وبتقال ملح فاه بالسواك الفا للملح الشحوم ابکلد تقريه دن تو كرلموس الظار ابيطالانئ
منقلبه در ويقال ملح من تيمة الزيق بالسواك اذا المستخرج مه بجو منظيف قيلق معناسنه در تقول لمعنى هتلافسلطانا
اى اشتمع له و بو ربك معناسنه در يقال ملحه اذا اصطاد (الملاحة) كتابه وزنده بيورينی وبو ملك معناسنه در يقال
ملاحه مجيه مجما وملاحة اذا اصطاد (الاملاح) افتعال وزننده بو ربك معناسنه در يقال املحه اذا احطاده اذا اعطاه وحرارت
يانخود بغدت عمل حيوانك غرق عرق ابلك معناسنه مستعمل در يقال املحت الشمس وجوى البعير اذا اسمترت عرقه
قاله في الاساس امتلاحه الطوله الحمل ای بحرفه (المملحة) مفعله وزننده ورى بيله الفتسوعلى الطبقة ابلاك معناسنه در يقال
ما اصابه اذا الطم (الملاحق) سلامة ونداوه قدر كسر ولويه دينور (الملح) ع و طبقات صلاوستى على قوله يالخشمي تيرى
الملح) مثلك كسر يله حكر ذكى يومشق اولان عكتر خرما يه دينور شيص النخل معناسنه (النمح) تفعل وزننده ابلدة ابركى بوزى
بر معاملى آهسته وناز كانه يورمك معناسنه در يقال مر فلان يتمجع اى يتكفنو (المتماح) كتان وزننده عقيق بن مالك الاكرمى
اسميدر (المتملح) تفاعل وزننده هر طرفه كلل ايد برلة يورمك معناسنه در يقال تمالحه الشكران اذا تمايل (الاستاحة)
عطيه استمك يا خود شفاعت رجا ايلك معناسنه در تقول استتمعته اى سألته العطية او سألته ان يشفع لى
الملبم) مرداس بن حوى نام كمسه نك فرسى آديدر ﷺ فصـــل النون ﷺ (النبح) نونك فتحى وبانك سكونيله
والنبيح) نونك فتحيله و (النباح) نونك ضميله و (النباح) نونك كسريله و (التنباح) تانك فتحيله كوپك اورمك وكيك وتكه
ويلان مسلوب مله ملنمه معناسنه در يقال نبح الكلب والظبي والتيس والحية نبحا ونبيحــا ونباحا ونباحا وتنباحا
من الباب الثالث والثانى اذا اصلت مصباحده نباح غر ابيوزنده اسم اولور زمرسومدر كوپك وكيك سسنه دينور
الانباح) همزه نك كسريله و (الاستنباح) كوپكى اوردمك معناسنه در تقول انبحته واستنبحته اى حملته على النباح
التبوح) نونك ضميله اويه خلقنك غوغا وهنكامه سى و كو بكلريلك اصواتنه دينور كه مجموعى برون مسموع اولور
تقول سمعت نبوح الحى اى ضجتهم باصواتهم من كلابهم برلده نبوح جمعك جميعدر كه اسم اولوب رق مستعملدر
املامك بيلنه كوره اصل نبح ونباح كلب صوتنه كه اورومك تعبير اولنور موضوعدر بعده كيك مقوله سى حيوانك
اصواتنه دخى استعمال اولندى ونبوح جماعت كثيره يه اطلاق اولنور (النباح) كتان وزننده على المرتضى
رضى الله عنه حضرتلرينك موذنلرى اولان عامرك پدرى اسميدر ونباح شـديد الصوت اولان كشى يه اطلاق
اولنور وكوز بونجقى ديدكلرى بونجقلره دينور كه مكه دن جلب اولنوب نسوان قلاده لرى ارالقرنده ديزرلر مفردى
نباحه در (ابو النباح) محدثيندن محمد بن صالح كنيه سيدر (النباح) رمان وزننده قرقره وترديد ايله اوتمسى چوق
اولان چاوش قوشنه اطلاق اولنور (النباح) غراب وزننده مصدر واسمدر نته كه ذكر اولندى ونباح اسودك يعنى
بابا كوش تعبير اولنان برنوع ايرى سياه يلانك آوازينه اطلاق اولنور (النبحاء) حمرا وزننده باغرغان كيكه اطلاق
اولنور ظبية صياحة معناسنه (ذونباح) غراب وزننده تيمن نام تيه حربنده شرب ديدكلرى محلده بر يلشم طاغك
آديدر (النتح) نونك فتحى وتانك فوقيه نك سكونيله تر دينور عرق معناسنه ونتح ونتوح قعود وزننده مصدرلردر
يلندن تر چيقمق معناسنه يقال نتح العرق نتحا ونتوحا من الباب الثالث اذا خرج من الجلد وطولومدن ياغ صزمق
معناسنه استعمال اولنور يقال نتح اللسم من النحى اذا رشح وكذا الندى من الثرى يعنى قسالك طراقدن رطوبت
صزدى وبو معناده متعدى اولور صزدرمق معناسنه يقال نتحه اذا رشحه ونتوح نتح لفظندن كه اسم اولهرق
مستعملدر جمع اولور صموغ الاشجار معناسنه كه اغاج بوصلرينه دينور اغاجدن ترشح ايتديكيچون (المنتحة) مكنسه
وزننده كونه اطلاق اولنور استه معناسنه (الانتباح) همزه نك وتانك كسريله جوهرى كرچه بوني نتح معناسنه
تفسير ايلمشدر لكن آنك بومادده مناسب معناسى يوقدر بونده او چكونه غلط ايلمشدر اولا تركيب يعنى نتح ماده سى
صحيحدر يعنى معتل دكلدر آنكيچون انتياحك انده مدخلى وصلاحى يوقدر ثانيا انتباح نوح يا خود نوحدن افتعال
اولوب نحدن انتاح اولملو ایدى ثالثا انتياحك بو معناسى يوقدر ثالثا استشهاد ايلديكى اشبو ﷺ رقشاء تنتاح اللعام
المزبدا ﷺ ارجوزه سنده روايت مهمله تنتاح عنواننده برنوعله كلمشدر ﷺ شارحك بيانه كوره نسخه مشهوره صحاحده
الانتباح عنوانده مشهوبدر ديكه انصاللدو اراجوزه ده اصل تنتح ايدوب اشباع اولنديغى ثابت ديه كسيليندر
مترجم صحاح بو هنكامه لردن غفلتله افعال بابندن ايرادق رسم ايلمشدر (النتوح) بسموب وزننده مرقويش آديدر
النجاح) نونك فتحيله و (النجح) نونك ضميله اسعاف وظفر بالشئ معناسنه كه حاجت ومطلوب اولان ايشى حاصل
وبرآدم كندى حاجتنه ظفر بولمق معنالريدر (النجح) نونك فتحى وجيمك سكونيله ذكر اولنان معنالردن مصدردر
ايش كندى بالذات وطالبك ايشى بتك معناسنه تقول نجحت الحاجة من الباب الثالث اذا تنجزت ويقال

(النجح) والنجاح بيان اولنان نجح مادّه‌سنده‌كی بو تعبیر (نجحت الحاجة) ... موافقه‌سنده ... اقتضالر ومطابقته ... رسم الملك اعاسدن
یعنی ... تحقیق اولنه‌رق ترجمه ... مصلحت ... بولمق معناسنه‌در یقال
نجح امره والتكثیر ... (الانجاح) همزه‌نك كسریله بو دخی بر آدمك ایشی یتك معناسنه‌در یقال انجحت الحاجة
اذا قضیتها وحاجتنی روا قلمق معناسنه‌در یقال انجح الله حاجته اذا قضیها و ... حاجتنه ظفریاب اولمق
معناسنه‌در یقال انجح زید اذا صار ذا نجح والنجاح ... اولمق معناسنه مستعملدر ویقال انجح بك الباطل ای غلبك
فلم یتغلب ... به (التنجح) تفعل وزننده ایشی ... آدمله دینور جمعی مناجیح ومناجح كلور
(التنجح) تفعل وزننده و(الاستنجاح) استفعال كه كندی حاجتنی روا ... ایستمك معناسنه‌در یقال تنجح الحاجة
واستنجحها اذا تنجز ... قال فی الاساس استنجح حاجته ... استنجح واياه استنجح وتنجز قضاء حاجتی طلب ایلك
معناسنه اولنمغله ... مترجمك بو ... حاجت ... مادّه‌سنده حاجت ... معناسنه ترجمه ... بیان ایچادر حتی
زمخشری اساسنده استنجح ... حاجت روا ... خواست ... حاجتنی روا ایتمكی استدی عنوانیله
... تنجز الحاجة اذا طلب قضاءها ... (النجیح) امیر وزننده فكر درست
ورای صواب معناسنه مستعملدر یقال رای نجیح ای صواب ... آنده دینور یقال رجل نجیح ای منجح
وسیر شدید ... معناسنه ... مقصوددر یقال سیر نجیح ای شدید (الناجح) بو دخی
... اولور ... مطلوبه دینور (التناجح) تفاعل وزننده ... صادق رؤیالر كورمك
معناسنه مستعملدر یقال تناجحت احلامه اذا تتابعت بصدق (نجیح) امیر وزننده و(نجیح) زبیر وزننده ونجاح
كتاب وزننده ونجیح محسن وزننده اسملریدر عبد الله بن نجیح كه امیر وزننده‌در محدثلردندر (النحاحة) نونك
فتحیله صبر معناسنه مستعملدر كه ظفر مقصودی مستلزمدر ومنه نفس نحیحة ای صابرة (النحیح) نونك فتحیله
بوغاز خرلداماق كبی بوغازك ایچ طرفندن ... سسی تردید ایلمك معناسنه‌در بوغازه بلغم طیقاندقده اولور
یقال نح الرجل نحیحا من الباب الثانی اذا تردد صوته فی جوفه ونحیح شحیح لفظنه اتباع اولور یقال فلان شحیح
نحیح ای بخیل جدا (النحنحة) زلزله وزننده و(التنحنح) تزلزل وزننده بونلرده نحیح معناسنه‌در لكن بونلر مكرر
اولمغله ... بوغازی مكررا خرلداتوب ... اولور یقال تنحنح الرجل وتنحنح بمعنی نح وزمخشری
... تفسیر ایلمشدر كویا كه ... معنای لازمیدر وفقها بلا عذر تنحنح ... صلواتدن عد ایلمشلردر
بونلر ... آدمی ... رد ایلمك معناسنه استعمال
اولنور یقال نحنح السائل اذا رده ردا قبیحا (النح) نونك فتحی و حانك تشدیدیله دابه‌یی سرعتله یورتمك معناسنه‌در
... ایله یاسوطله ... یقال نح الجمل نحا من الباب الاول اذا احثه ای اسرعه (النحاحة) نونك فتحیله صبر وثبات
معناسنه‌در وجود وسخاء معناسنه‌در و بخل ومنات معناسنه كلمكله ضد اولور (النحاحة) جماجمه وزننده
بخیل ولئیم اولان جماعته اطلاق اولنور ... طلب اولندقده نحنحة حلق ایتدكلری ... مفردی
نحنح ... یقال قوم نحاحة ای بخلاء ... قال فی الاساس هؤلاء من اقوام غیر اقزام وجحاجحة غیر نحاحة ...
نحنح النفس عن كذا ... ما ... النفس عنه معناسنه كویا كه نحنحه ایله ... بالك او ... بوغازه تشبیه
اولنمشدر (نحیح) زبیر وزننده ابن عبد اللهدر كه بنی دارم ... بر شخص جاهلی‌در (الندح) مدح وزننده
و(الندح) نونك ضمیله چوقلق كثرت معناسنه‌در و بوللق سعه معناسنه وكنكبش ومتسع اولان یره دینور ومطلقا
... دیوار كبی ركنه دینور ... الجبل معناسنه جمعی انداح كلور و (الندح) نونك فتحیله مصدر اولور بو لاتمق معناسنه
یقال ندحه ندحا من الباب الثالث اذا وسعه ومنه قول ام سلمة لعائشة رضی الله عنهما قد جمع القرآن ذیلك فلا تندحیه
ای لاتوسعی الذیل بخروجك الی البصرة واراد به قوله تعالى ﷺ وقرن فی بیوتكن ولا تبرجن ﷺ الایة (المندحة) مرحمة
وزننده و(المندحة) ... و(المندوحة) ... و(المنتدح) ... فتحیله بونلرده بوللق سعه
معناسنه‌در و بوللق یره دینور منده ومنتدح اسم مفعولدر ... معناسنه مصدرلردر تقول من ذلك
لك عنه مندحة ومندوحة ومنتدح ای سعة ... ومنه حدیث عمران بن الحصین ﷺ ان فی المعاریض لمندوحة
عن الكذب ﷺ یعنی ... توریه و ... سوزلكده كذبدن خلاصه بر ... كه كذبدن ... مراد
... سویلمك ... (الندح) نونك كسریله آغرلق ثقل معناسنه‌در
و ... (بنو ندح) ... قبیله‌سندندر ... (المتندح) تفعل وزننده ...
... كنكبش اوتورمق معناسنه ... قبون ... قسمی ...

باشی صفشیوب سیرك سیرك ككبش یاتمق معناسـنده استعمال اولنمشدر یقـال تندحت الغنم من مرابضها
اذا تبددت واتسعت من البطنة ❊ شارح دیرکه مأخذ قاموس اولان عبابده فی مرابضها ومسارحها عنوانیله مثبت
اولمغله بو راده من فی معناسـنه در پس تندح مرابضه مخصوص اولمیوب مرعاده دخی طوق اولدقلرنده هر بری
برطرفه چکیلورلر وآج اولدقلرنده پروانه اوتلق اوزره مجموعی هجوم ایلدکدن بشقه مجتمعا اوتلامق عادتلریدر
واساسده تندحت الغنم فی مرابضها اذا امتدت واتسعت من البطنة عنوانیله مرسومدرکه طوقلقدن بری برندن
چکیلوب منسع اولدیلر دیمکدر پس وانقولی وقانون الادب مترجمنـك ترجه لری مجنیدر (نادح) اسامیلندر
(الاندحاح) همزه نك کسری ونونك سکونیله بونك موضع ذکری دحح فصلی اولوب لکن جوهری غلط ایلمکله
بوراده رسم ایلدی فی الحقیقه دحح مادهسـندن انفعالدر (الاندیاح) بودخی انداح کلهسندن مصدردر بونکده
موضعی دوح مادهسیدر جوهری بونده دخی غلط ایدوب بوراده ذکر ایلدی ❊ مترجم دیرکه زبیدی مرحومك لحن
العوام کتابنده مشروح اولدیغی اوزره ابتداوهم مزبور ابوعبیدهده واقع اولمشدر جوهری دخی من غیرملاحظة
المدن صحاحه نقل وثبت ایلمشدر (النزح) نونك فتحی وزای معجمهنك سکونیله و(النزوح) قعود وزنده بعید اولمق
معناسنه در یقال نزحت الدار نزحا ونزوحا من البـاب الثالث والثانی اذا بعـد ونزح قیونك مجموع صوینی چکمك
یاخود دیبنده برمقدارجه صوقالنجه چکمك معناسنه در یقال نزح البئر اذا استقى ماءها حتى ینفد اویقل وبومعناده
لازم اولور یقال نزحت البئر فهی نازح وبرآدم دیارندن غیبت بعیده ایله غائب اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال نزح به
علی بناء المجهول اذا بعد عن دیاره غیبة بعیدة وبرآدمك یابرجماعتك هپ قیولرینك صولری چکیلوب بتمك معناسنه در
یقال نزح القوم اذا نزحت آبارهم (الانزاح) همزه نك کسریله بودخی قیونك صوینی توکنجه قدر یاخود آزجه
قالنجه قدر چکمك معناسنه در یقال انزح البئر بمعنی نزحها (النازح) و(النزح) ضمتینله و(النزوح) صبور وزنده
ایراق اولان شیئه دینور وصوینی چکیلش قیویه دینور (النزح) فتحتینله بولانق صویه دینور وصوینك اکثری
چکیلش قیویه دینور (النزیح) امیروزنده بعید معناسنه در یقال بلد نزیح ای بعید (المنزحة) مکنسه وزنده قوغهیه
وصو چکمکده قوغه منزلنده اولان شیئه دینور طولبه بقراجی کبی (المنتزح) میمك ضمی وزانك فتحیله مصدر
یاخود اسم مکاندر یقال هو بمنتزح ای ببعد جوهری ابن هرمه نام شاعرکندی اوغلنك مرثیهسنده ❊فانت من الغوائل
حین ترمی ❊ ومن ذم الرجال بمنتزاح ❊ بیتنك الفنی اشباعه حمل ایلمشدر مرثیه تعبیرنده سهو ایلمشدر زیرا شاعر اول
قصیدهیی قاضی جعفر بن سلیمانی مدح ایلمکله قصیده مدحیه اولور (المنازیح) مصابیح وزنده دیارندن بعید اولان
اشخاصه دینور منزاح مفردیدر یقـال قوم منازیح ای بعیدون من اوطـانهم (النازح) اسمادندر محمد بن نازح
محدثیندندر لیث بن سعیددن روایت ایلمشـدر (النسح) نونك فتحی وسینك سکونیله و(النساح) غراب وزنـده
خرمانلاشندن وباشلرندهاولان قبوقلردن زنبیل وسبت دیبلرندهقلان خرت مرت مقولهسـنه دینور ونسح مصدر
اولور صاورمق معناسنه یقال نسح التراب نسحا من الباب الثالث اذا اذراه (النسح) فتحتینله طمع ایلمك معناسنه در
یقال نسح به نسحا من البـاب الرابع اذا طمع به (المنساح) مصباح وزنده طپراق آتاجق وطپراق صاوره جق
کورکه دینور (نساح) سحاب وکتاب وزنلرنده یمامهده بروادی آدیدر انده بروقعه اولمغله یوم نسـاح بین العرب
معروفدر (نسیح) نونك ضمی ویای مشددهنك کسریله کویا که نسح لفظندن مصغردرینه یمامهده بروادی آدیدر
(النشح) نونك فتحی وشین معجمهنك سکونیله و(النشوح) قعود وزنده قانمق مرتبهسندن آز ایچمك علی قول طولوم
کبی طولمق درجهسنده ایچمك معناسنهاولمغله ضد اولور یقال نشح الماء نشحا من البـاب الثالث اذا شربه دون
الری اوشربه حتی امتلأ لکن بواختلافه مبنی اولمغله مؤلفك اضداددن تعدادی منظور فیهدر ودابهیه برمقدارجه
صوسزلغنی تسکین ایدهجك قدر صو ایچرمك معناسنه در یقـال نشح الخیل اذا سقاها مایفثأ غلتها (النشوح
صبور وزنده آزجه صویه دینور (النشح) ضمتینله سرخوشلره اطلاق اولنور نشوح مفردیدر (النشاح) کتان
وزنده شول طولومه وقربهیه اطلاق اولنورکه صو ایله طلو اولمغله طشره رشح ایلیه یقال سقاء نشاح ای ممتلیء
نضاح (النصح) نونك ضمیله و(النصاحة) فصاحه وزنده و(النصاحیة) کراهیه وزنده اوکوت ویرمك معناسنه در
یقال نصحه ونصح له نصحا ونصاحة ونصاحیة من الباب الثالث اذا وعظه ❊ مؤلفك بصائرده بیانه کوره بوماده
ایکی معنایه موضوعدر بری خلوص ونقاء وبری التیام ورفاء معناسیدر ناصح منصوح له اولانه قولنی اخلاص ایلمك
مناسبتیله پند وعظده استعمال اولندی یاخود خیاط ثوب ممزوقی رفو واصلاح ایلدیکی کبی ناصح منصوح لهك
حالنی اصلاح ایلمکله پند ونصیحتده استعمال اولندی ونصیحت که اوکوده دینور اسمدر منصوح لهك دنیوی

واخروی بالجمله خیری ارادمدن عبارتدر وخیر اسمادندر جمعیت معانی‌یی متضمن برکلمه‌در فلاح لفظی کبی دنیا واخری
خیری اجمع اولمغله کلام عربده عدیلی یوقدرتنه کمدار دین اولان اشبو* الدین النصیحة لله ولرسوله ولکتابه ولائمة مطلب
المسلمین وعامتهم* حدیثی ناطقدر قالدیکه نصیحت لله حضرت حقک وحدانیتنه صحت اعتقاد وعبادات وطاعاتنده
اخلاص نیتدن عبارتدر ونصیحت للرسول فخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینک رسالت ونبوتنی تصدیق
وشرعنی تقبل وامر ونهینه انقیاد ایلمکدن عبارتدر ونصیحت الکتاب قرآن مبینی تصدیق ومنطوی اولدیغی احکامله
عمل قلمقدن عبارتدر ونصیحت للائمة امام المسلمین اولنلره شرعه موافق اوامر ونواهیلرنده اطاعت وبغی وخروجدن
مجانبت ایلمکدن عبارتدر ونصیحت للعامه هرکسی مصالحلرینه ارشاد وخیره دلالتدن عبارتدر انتهی ونصح برنسنه
خالص ویغش اولمق معناسنه‌در یقال نصح الشیء اذا خلص ولباس دیکمک معناسنه‌در یقال نصح الخیاط الثوب
اذا خاطه وعربلر نصح الرجل الری دیرلر صویی ایچوب کرکی کبی سیراب اولدی معناسنه که خلوص معناسندن مأخوذدر
نته کماسانده نصحت الابل الری ای صدقته عبارتیله مجازا اولمق اوزره مسطوردر ونصح الغیث البلد دیرلر یغمور شمول
اوزره یاغمغله قطعا آچق وارالق قالمامق وجه‌وزره هر یرده متصل چایرلر ونباتلر نابت اولدی معناسنه که
خیاطت معناسندن مأخوذدر ترزی اصلا توبده فتق وخلل ترک ایتمیه‌رک لباسی دیکوب ملتئم ایلدیکی مناسبتنه مبنیدر
(الناصح)و(النصیح) امیر وزننده پند ونصح ایدن آدمه دینور ناصحک جمعی نصح کلور رکع وزننده ونصاح
کلور قطاع کبی وناصح الجیب درونی غل وغشدن پاکیزه صافدل آدمه اطلاق اولنور جیبدن مراد قلبدر وناصح
خالص باله اطلاق اولنور وترزی‌یه دینور خیاط معناسنه وناصح حارث بن مراغه یاخود فضالة بن هندک فرسی
اسمیدر وسوید بن شدادک فرسی آدیدر وناصح ونصیح اسامی رجالدندر (التنصح) تفعل وزننده بودخی جامه
دیکمک معناسنه‌در یقال تنصح الثوب اذا خاطه وناصحلمک معناسنه‌در یقال تنصح فلان اذا تشبه بالنصحاء (النصیحة)
سفینه وزننده نصح ونصاحتدن اسمدر او کوده دینور فارسیده پند دیرلر (النصاح) شداد وزننده و(الناصحی) مبالغه
نفسنه نسبتله ترزی‌یه دینور خیاط کبی (النصاح) کتاب وزننده لباس دیکه‌جک رشته‌یه دینور جمعی نصح کلور ضمتینله
ونصاحه کلور نونک کسریله* شارح دیرکه جمعنده اولان کسره والف مفردنده اولنلرک غیریدر دلاص کلمه‌سی کبی
وهاء تأنیث جمع ایچوندر ونصاح شیبة القاری پدرینک اسمیدر (المنصحة)و(المنصح) میملرک کسریله اسم آلتلردر
ایکنه‌یه دینور مخیطه کبی (المتنصح) اسم مفعول بنیه سیله یما اولباسه دینور یقال ثوب متنصح ای مترقع وهر یری
محکم دیکلمش جامه‌یه ده دینور یقال ثوب متنصح ای مخیط جیدا (المنصوحة) شول ارضه اطلاق اولنور که
هر طرفنه کرکی کبی یغمور یاغمغله چایر وچنلری بری برینه متصل اولوب اصلا خالی یری قالمامش اوله یقال ارض
منصوحة ای مجودة متصلة النبات (الانصاح) همزه‌نک کسریله صویه قاندرمق معناسنه‌درکه ذکر اولنان
نصح ری معناسندن مأخوذدر یقال انصح الابل اذا ارواها (النصاحات) نونک کسریله جلالات وزننده‌در یلره
دینور جلود معناسنه مفردی نصاحه‌در بری برینه دیکلدیکیچون اطلاق اولنمشدر ومیمون آغنه اطلاق اولنور که
میمون صیادلری برقاج ایپلری شبکه طرزنده حلقه حلقه ایندکدنصکره برمحله نصب وآنکله صید ایدرلر ونصاحات
سراة قضاسنده برنیجه طاغلرک آدیدر (النصحاء) صحراء وزننده برموضعدر (منصح) منبر وزننده بر بلده‌در
(المنصحیة) میمک وصادک فتحیله تهامه‌ده برصو آدیدر (منصح) مسکن وزننده برموضعدر (الانتصاح) افتعال وزننده
نصیحتی قبول ایلمک معناسنه‌در یقال انتصح الرجل اذا قبل النصح (التوبة النصوح) صبور وزننده توبهٔ صادقه
دیمکدر یاخود رجوع وتوبه ایتدیکی کناهه بردخی رجوع ایلمامک یاخود توبه ایلدیکی کناهی بردخی ارتکاب ایلمامکه
قصد ونیتله مقرر اولان توبه‌دن عبارتدر مؤلف بونکله اشبو* توبوا الی الله توبة نصوحا* کریمه‌سنه اشارت ایلمشدر
بیضاوی دیرکه نصوح ابنیهٔ مبالغه دندر توبه ایله تفسنه نصح ایدن تائبک صفتیدر بعده مبالغهٔ اسناد مجازی
جهتیله توبه‌یه وصف اولمشدر امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن سؤال ایتدکلرنده آلتی نسنه‌دن عبارتدر
دیدیلرکه ذنوب ماضیه‌یه ندامت وفرائض فائته‌یی قضاء ورد مظالم واستحلال خصوم وذنوبه عائد اولمامغه عزیمت
وسابقده نفسی معصیتده ایلدیکی کبی من بعد طاعات الهیه‌ده تربیه ایلمکدر (النضح) نونک فتحی وضاد معجمه‌نک
سکونیله صوسرپمک وصولمق معناسنه‌در یقال نضح البیت نضحا من الباب الثانی اذا رشه وبرمقدارجه صوایله
صوسزلغی نوعا تسکین ایلمک معناسنه استعمال اولنور یقال نضح عطشه اذا سکنه وایچوب قانمق علی قول
قانمقدن دون ایچمک معناسنه‌درکه بونلرده مجاز درجکرینه صوسرپمش اولور یقال نضح الرجل اذا روی
اوشرب دون الری ضد لکن اختلافه مبنی اولمغله ضدیتی مسلم دکلدر واکین واشجار مقوله‌سنی سقادوه سیله

چیولدرمق معناسنه مستعملدر یقال نضح النخل اذا سقاها بالسانیة صو برآدمه اولق سپریلك معناسنه مستعملدر یقال
نضح فلان نابالنبل اذا رماه واغاج یپراقلری ظهوره نه یاریلق معناسنه در که یپراق یارمق تعبیر اولنور بوده مجازدر
کویا که اغاج یپراقلری سپریمش اولور یقال نضح الشجر اذا تفطر لیخرج ورقه وتازه اکین سنبلسی اوزلنمکه
باشلمق معناسنه مستعملدر یقال نضح الزرع اذا ابتدأ الدقیق فی حبه وهو رطب وبوتولمك ایلدرکن اوزلنمیه باشلیوب
طولوقدرمق معناسنه مستعملدر یقال نضح بالبول علی فخذیه اذا اصابهما به ویپیتنه اولان خرمالری یوشالدوب
صاچمق معناسنه مستعملدر یقال نضح الجلة اذا انتثر مافیها وبرمسلط نسنه اصاوب دفع ایلمك معناسنه مستعملدر
یقال نضحه عنه ای ذبه ودفعه ونضح وتنضاح وتالك فحیلة قر یمدن صوصمز مق معناسنه در یقال نضحت
القربة نضحا وتنضاحا من الباب الثالث اقار شعت وکوز یکلارکبی پلش فشقرمق معناسنه درکه بو نلرده مجازدر
یقال نضحت العین اذا فارت بالدمع (الانضاح) همزه نك کسریله بودخی تازه اکین دانه لری اوزلنمکه باشلمق
معناسنه در یقال انضح الزرع بمعنی نضح وبرشیئه برنسنه بیلاشدرمق معناسنه مستعملدر کرك حقیق وکرك معنوی
اولسون یقال انضح عرضه اذا لطخه (المناضحة) مفاعله وزننده بودخی برحواله نسنه یی صاولمق معناسنه در
یقال ناضحه عنه اذا ذبه ودفعه (الانتضاح) افتعال وزننده بودخی کوز یکلارکبی پلش فشقرمق معناسنه در یقال
انتضحت العین بمعنی نضحت ومتوضی بعد الوضوء وسوسه شیطانی یی دفع ایچون عورتی برینه برمقدار صو سپریلك
معناسنه مستعملدر یقال انتضح المتوضی اذا نضح ماء علی فرجه بعد الوضوء (التنضح) تفعل وزننده انتضاح ایله
معنای اولده مرادفدر یقال تنضحت العین بمعنی انتضحت وبرمضایقه لی نسنه دن صیر اوب چیقمق معناسنه درکه
سپریلك معناسندن مأخوذدر یقال تنضح منه اذا انتفی وتنصل (الاستنضاح) بودخی بعد الوضوء عورتی برینه
برمقدار صو سپریلك معناسنه مستعملدر یقال استنضح المتوضی بمعنی انتضح (النضوح) صبور وزننده
و(النضحیة) جهنیه وزننده اوق یلك ایراق سورن متین یایه اطلاق اولنور یقال قوس نضوح ونضحیة ای طروح
انضاحة بالنبل ونضوح آغز اوتنه دینور چور معناسنه آغزلرینه سنه وضع اولنور سه اولسون وبرنوع طیب
اسمیدر (النضاح) شداد وزننده سقاذوه سنی شدتله سوروب تیز زرع واشجار صولاری اولان سقایه دینور ونضاح جمی
اشیم کلبی بر رجلدر (المنضحة) مکنسه وزننده زرافه معناسنه در که اکین واغاج ویاغچه صولامجق آلته دینور که
یاقردن وتوجدن اولور یاغچوانلرك الکه دن کوز کوز سطلری کبی (النطح) سطح وزننده بو ینوزلی حیوانك
بو ینوز یله اورمق معناسنه در که سوسمك تعبیر اولنور یقال نطحه الکبش نطحا من الباب الثالث والثانی اذا ضربه
بقرنه ونطح منازل قمردن شرطان اسمیدر که حمل برجنده مصور اولان حمل صورتنك ایکی بو ینوزی مثابه سنده در
و بو تسمیه بالمصدر در اکا ناطح دخی دیرلر (الانتطاح) افتعال وزننده مشارکت ایچوندر تناطح کبی بو ینوزلو
حیوانلر سوسشمك معناسنه در یقال انتطحت الکباش ای تناطحت (النطیحة) نصیحه وزننده سوسلمکدن
هلاك اولمش دیشی حیوانه دینور منطوحه معناسنه در مذکرنده نطیح دینور # لکن مؤلف بصائرده نطیحه
منطوحه معناسنه اولوب آخرنده کی هاء فریسه واکیله کبی اسمیت ایچون اولمق اوزره ثبت ایلمشدر ونطیح صیادك
قرشوسندن ظهور ایدوب کلان شکاره اطلاق اولنور کرك قوش وکرك سائر جانور اولسون کویا که صیادی بو ینوزیله
استقبال ایدر و بو عند الصیاد مشؤمدر ونطیحا وغورسز مشؤم کشی یه اطلاق اولنور که مجازدر ونطیح برتینك درو جبهه سنده
ایکی دائره سی یعنی چقندسی اولان آته اطلاق اولنور که کریه ونامبارك عد ایدرلر جندیلر چقته لو تعبیر ایدرلر بر دلنمه
اولورسه مسعود اعتبار ایدرلر (الناطح) نطیح دیدکلری مذکور منزل قمره اطلاق اولنور وصیادلك اوکدن ظهور ایدن
صیده اطلاق اولنور نطیح کبی وناطح بو ینوزلو حیوانه دینور ومنه یقال ماله ناطح ولاخابط ای شاة ولابعیر برنسنه یه
مالك دکلدر دیه جك یرده ضرب اولنور (النواطح) ناطحك جمیدر محن وشدائده اطلاق اولنور بو ینوزلو سوسن
حیوانه تشبیهله یقال کلأك الله من نواطح الدهر ای حفظك من شدائده (النطحة) فتحه وزننده بناء مره در که
برکره سوسمك معناسنه در وجنك وقتال معناسنده استعمال اولنور ومنه الحدیث # فارس نطحة او نطحتان ثم
لافارس بعدها ابدا # ای فارس تنطح مرة او مرتین ثم یزول ملکها یعنی اهل فرس که مجوسیلردر اهل اسلام ایله برکره
یاخود ایکی کره حرب وقتال ایدرلر بعده مسلمانلر ملك ودولتلری زائل وجمعیت وسلطنتلری مضمحل اولور
شارحك بیاننه کوره فارس اهل فارس تقدیرنده در ونطحة ونطحتان کلملری بعض امهاتده رفعله و بعضنده نصبله
مضبوطدر رفع روایتنه کوره ایهم نطحة تقدیرنده در ونصبه کوره ینتطح نطحة تقدیرنده در بو صورتده نصبله
فعل محذوفدن مصدریت اوزره اولور نطحها ده سی فعله دال اولدیغیچون حذف اولنمشدر و بو نده نطحتان

كلمه‌سنك الى احوال ثلاثده تنبيهك الغلط ورودى لفتنه مبنيدر ساحران لفظى كبي انتهى (الانطاح) ظاى معجمه ايله انفطاح وزننده وآنده لفتدر كه اكين خوشه‌سى اوزلمكه باشلق معناسنه‌در يقال انطح السنبل اذا جرى فيه الدقيق (النفح) نونك فتحى وفانك سكونيله و(النفاح) نونك ضميله و(النفحان) قفصا نله طيب وعطرك رايحه‌سى يايلمق معناسنه‌در يقال نفح الطيب نفحة ونفاحا ونفحانا من الباب الثالث اذا فاح وبل اسمك معناسنه مستعملدر يقال نفحت الريح لذا هبت واساسده نفحت الريح اذا انسمت وتحركت اوائلها عنوانيله مرسومدر وطمرلكدن آتيلوب فشقرمق معناسنه مستعملدر يقال نفح العرق اذا نزى منه الدم و برنسنه بى ابراقدن قلج صالوب چالمق معناسنه مستعملدر كويا كه همان رايحه‌سى واردردن چالار يقال نفح الشئ بسيفه اذا تناوله يعنى من بعيد و بركمسنه‌يه نسنه ويرمك معناسنه مستعملدر يقال نفح فلانا بشئ اذا اعطاه وكسوبى برى اوته صالوب تحريك ايتمك معناسنه مستعملدر مطيب اولمغله كويا كه رايحه‌سنى نشر ايدر يقال نفح اللمة اذا حركها (النفحة) لحه وزننده تاء وحدتله برقوقام رايحة طيبه‌يه دينور و براسيم يله دينور كه نفس آنكله تروح ايدر واستعاره جهتيله شر و كريهه ده دخى استعمال اولنور نفحة العذاب آندن برقطعه ديمكدر ۞ مؤلف بونكله اشبو آيت كريمه‌يه اشارت ايلمشدر قال الله تعالى ولئن مستهم نفحة من عذاب ربك ۞ اى قطعة منه ونفحه خالص سوده اطلاق اولنور (النفوح) صبور وزننده سودى فراوان ناقه‌يه اطلاق اولنور كه صاغمقسزن همان سودى ادرار ايدر اوله عطا معناسندن مأخوذدر واوقى يك ابراق سورن يايه اطلاق اولنور (النفيحة) نونك فتحيله نفوح ايله معناى ثانيده مرادفدر ونبعك يعنى ايلغين اغاجنك بر بداغنه دينور كه آندن يای اتخاذ ايدرلر (المنافحة) مكالحه وزننده ومرادفيدركه روبرو مخاصمه ايلمك معناسنه‌در كرك لسانله وكرك يد وآلاتله اولسون يقال نافحه اذا كافحه وخاصمه نفح بالسيف معناسندن مأخوذدر (الانفحة) همزه‌نك كسرى وفانك فتحى وحانك تخفيفيله وقليلا حاء مشدد اولور كذلك قليلا فاء مكسور اولور و(المنفحة) ميمك كسريله و(البنفحة) باى موحده نك كسريله برنسنه‌در كه كوجك سود امن اوغلاغك قرنندن چيقار سود ايله اصلانمش يوك پارچه‌سنه صقلدقده پنير كبى منجمد اولوب قاتيلنور اوغلاق اوتلامغه باشلدقده اول قور صق اولور تركيده اكا پنير مايه‌سى وقورصق مايه‌سى تعبير اولنور جوهرى اشبو انفحه‌يى كرش ايله تفسير ايلمكله سهو ايلمشدر شارح ديركه جوهرى مطلق كرش ايله بيان ايلمامشدر كه سهوه عزو اولنه بلكه اوغلاق نسنه يدكدنصكره اكا كرش دينور ديمكله مؤلفك كلاميله متحددر انتهى واشبو پنير مايه‌سى هرحيوانده اولور خصوصا طاوشنك پنير مايه‌سى مجمومك ابهامنه تعليق مدارشغادر وانفحه لفظنك جمعى انافح كلور (النفح) فتحتينله بعيد معناسنه‌در يقال نبة نفح اى بعيدة (النفيح) سكين وزننده و(المنفح) منبر وزننده برقومك اقربا ومتعلقاتندن دكل ايكن آنلره صكره دن دخيل ومختلط اولانه دينور يقال رجل نفيح ومنفح اى معن (الانتفاح) افتعال وزننده برآدمه مخاصمه وجهيله معترض اولمق معناسنه‌در يقال انتفح به اذا اعترض له وموضع آخره منقلب اولمق معناسنه‌در يقال انتفح الى موضع كذا اى انقلب اليه (النفاح) شداد وزننده هركسه منعم وكثير النفع اولان خيرلو آدمه دينور يقال رجل نفاح اى نفاع منعم على الخلق وخانونك زوجنه دينور (الانفحة) همزه‌نك وفانك فتحيله بادنجانه شبيه برشجر آديدر (النقح) نونك فتحى وقافك سكونيله كيكدن ايلك چيقارمق معناسنه‌در يقال نقح العظم نقحا من الباب الثالث اذا استخرج مخه و برنسنه‌نك قبوغنى كيدرمك معناسنه‌در يقال نقح الشئ اذا قشره واغاج دالنك دوكلرينى يونوب دوزلتمكله اصلاح وهموار قلمق معناسنه‌در يقال نقح الجذع اذا شذبه عن ابنه ونقح يازموسمنده هواده ظهور ايدن آقى بلوده دينور (التنقيح) تفعيل وزننده بودخى كيكدن ايلك چيقارمق معناسنه‌در يقال نقح العظم بمعنى نقحه واغاجك دالنى يونوب دوكلرى دوزلتمك وهموار ايلمك معناسنه‌در يقال نقح الجذع بمعنى نقحه وتنقيح الشعر بوندن مأخوذدركه بيكانه الفاظ وحشويا تدن وتعبيرات بارده ومعانئ شارده دن پاكيزه ومهذب قلمقدن عبارتدر يقال نقح الشاعر شعره اذا هذبه قال الشارح خير الشعر الحولى المنقح غريبدركه وانقولى وقانون الادب مؤلفى حولى كلمه‌سنى سنه معناسنه حمل ايله شعرك خيرلوسى بلنده چيقوب الفاظ ثقيله‌دن پاك اوله ديو تفسير ايلمشدر بوراده حول ايسه حذاقت ودقت نظر معناسنه‌در (الانتقاح) افتعال وزننده بودخى كيكدن ايلك چيقارمق معناسنه‌در يقال انتقح العظم بمعنى نقحه (الانقاح) همزه‌نك كسريله تنقيح شعر معناسنه‌در يقال انقح الشعر بمعنى نقحه وقحط وعسر وبيت ابلمنده بيع ايچون قلجك زينتنى صويوب چيقارمق معناسنه استعمال اولنور يقال انقح الرجل اذا قلع حلية سيفه فى الجدب والفقر (المناقحة) منافحه وزننده ومرادفيدركه مخاصمه معناسنه‌در يقال ناقحه اذا نافحه كويا كه برى برينك قوللرينى يودلايوب عيبلرينى صويارلر (النقح) فتحتينله طاشى طبراغى اولميان خالص قومه دينور

(التنحم) تفعل وزننده بر حیوانك ضعف و زبونلغندن و جودنده شحم وقوتی آزالمق معناسنه در یقال تنحم شحمه اذا قل (النكاح) نونك كسريله وطئ معناسنه در كه جماع ایتكدر وجماعك اباحتی ایچون بر خاتونی انشا ایله موضوع شرعی اولان زوجت و تزوجت قوللریله كندو یه زوج یعنی اش ایتك معناسنه در و بو طرفینده جاری اولور كه بر خاتون باری كندوسنه وجه مذكور اوزره جفت ایتك معناسنه ده اولور یقال نكح الرجل المرأة نكاحا من الباب الثالث والثانی اذا وطئها و یقال نكحها اذا عقدها و زوجها للوطئ و یقال نكحت المرأة اذا تزوجت وهی ناكح وناكحة ای ذات زوج و یقال للمرأة حلت فانكحی ای فتزوجی معلوم اوله كه كتب فقهیه ده نكاح لفظی فی الاصل ضم وجمع معناسنه اولمق اوزره مرسومدر كما قال الشاعر ٭ ان القبور تنكح الایامی ٭ النسوة الارامل الیتامی ٭ ومغربك یاننه كوره وطئ معناسنده حقیقت اولوب سببیت علاقه سیله عقد و تزوجده دخی استعمال اولندی لكن مصباحك یاننه كوره غلبه ومخامره معناسنه اولان نكح دواء ونكح نعاسه دن یاخود انضمام معناسنه اولان تناكح اشجار ماده سندن یاخود نكح المطر معناسندن مأخوذ اوله بو صورتلرده عقد وجماعك هر برنده حقیقت اولمز فی الواقع معنیین مزبورین ندن هر بری بلاقرینه منفهم اولمز مثلا نكح فی بنی فلان قولی عقدی مشعردر ونكح زوجته قولی جماعی مفیددر و بو كیفیت مجاز علامتلریدر و اكر معانی مذكوره دن مأخوذ دكلدر دینور ایسه البته اشتراك مترجح اولور زیرا قسمیندن هر بری انجق مع القرینه منفهم اولور لكن المجاز خیر من الاشتراك مؤداسنجه برینك مجازیتنه قائل اولمق اسلمدر و راغبك مفرداتنده تقریرینه كوره اصل عقد معناسنه موضوعدر جماع آندن مستعاردر بو ملك صورت عكسی محالدر زیرا تعاطئ جماعی استقباح ایتدكلری كبی ذكر وتصریحنی دخی استقباح ایتملریله اسماء جماعك مجموعی كنایه ایتمشلردر پس غیر مستفظعی مستفظعدن استعاره ایتمك محالدر ٭ ومؤلف بصائرده الوطئ وقد یكون للعقد قولیله عكسنی تلمیح ایتمشدر انتهی ونكاح كوزه او یقو غلبه ایدوب یننكی قارشمق معناسنه در مؤلفك عادتی اوزره بو مجازدر یقال نكح النعاس عینه اذا غلبها و یره یغموریك تأثیر ایدوب ثری اطلاق اولنسان نمناك طپراغه قدر وارمق معناسنه مستعملدر یقال نكح المطر الارض اذا اعتمد علیها و بو راده اعتماد لفظی عمد الثری ماده سندن مأخوذ در كه یغمور ثرایه تأثیر ایدوب اصلاتمق معناسنه در (الناكح) و (الناكحة) وجه مذكور اوزره ذات زوج اولان خاتونه دینور یقال امرأة ناكح وناكحة ای ذات زوج پس طالق وحایض كبی نسب اوزره مبنیدر ونهایه نك یاننه كوره همان فعلدن اسم بنا ایتدكلری صورتده ناكحه دیرلر هایله والابلاهاء ناكح خاصدر فیقولون نكحت وهی ناكحة انتهی (الاستنكاح) بودخی كندوسنه خاتونی عقد ونكاح ایتك معناسنه در یقال استنكح المرأة بمعنی نكحها (الانكاح) همزه نك كسریله برخاتونی براره تزویج ایتك معناسنه در یقال انكح المرأة اذا زوجها یعنی غیره (النكح) نونك ضمی و كسریله اسمدر نكاح معناسنه در زمان جاهلیتده كلمهٔ مزبوره الفاظ نكاحدن ایدی بركشی برخاتونه خطب دیدكده خاتون نكح دیوب بینلرنده عقد ونكاح متحقق اولور ایدی وزمانمزبورده ام خارجه نام برخاتون وار ایدی كه بركشی كندیسنه خطب دیدكده بی توقف نكح دیوب اول آدمه وار ایدی بو جهتله ضرب مثل اولوب پك سریع نسنه حقنده اسرع من نكاح ام خارجة دیو ضرب ایلدیلر (النكحة) نونك ضمیله همزه وزننده و (النكح) هاسز كثیر النكاح اولان كشی یه دینور یقال رجل نكحة ونكح ای كثیر النكاح (النكح) مدح وزننده خاصة جماع ایتك معناسنه در یقال نكحها نكحا اذا بضعها (المناكح) مفاتح وزننده نسوانه اطلاق اولنور بالقوة یاخود منكوح اولدقلری حسبیله قال الشارح ومنه المثل ان المناكح خیرها الابكار (التناوح) تفاعل وزننده بری برینه مقابل اولمق معناسنه در یقال تناوح الجبلان اذا تقابلا (النوح) نونك فتحی و واوك سكونیله و (النواح) نونك ضمیله و (النیاح) كتاب وزننده و (النیاحة) كتابه وزننده و (المناح) مراح وزننده میت اوزره فریاد وفغان ایدمرك آغلمق معناسنه در كه تركیده صاغی صاغمق تعبیر اولنور یقال ناحت المرأة زوجها وعلی زوجها تنوح نوحا ونواحا ونیاحا ونیاحة ومناحا اذا بكت علیه بصیاح وعویل و بوندن اسم نیاحه در مصدری كبی كه صاغی تعبیر اولنور ونوح نغماتله كوكرجین اوتمك معناسنه استعمال اولنور یقال ناحت الحمامة اذا سجعت (النوح) كذلك نونك فتحی و واوك سكونیله كه صحب وزننده در و (الانواح) اصحاب وزننده و (النوح) ركع وزننده و (النوایح) نوایب وزننده و (النایحات) میت اوزره صیحه وفریاد ایله اغلیان قاریلره دینور و بونلر نایح ونایحه نك جمعیدر كه اولكی تخصیص وصفه مبنیدر نته كه مغیب ومغیبه دخی دیرلر زوجی غائب ایدن خاتونه قالدیكه عربستانده نوایح دیرلر برطاقم قاریلر اولور كه اجرتله میتك خانه سنده وجنازه ارقه سندن میتك محاسنی ذكر ایده رك فریاد ایله بكا ایدوب كیدرلر تركیده صاغی جیلر تعبیر ایدرلر (المناحة) میمك فتحیله اسم مكاندر محل نیاحته دینور تقول كنا فی مناحة

مطلب

فلان ای موضع نیاحته (الاستناحة) تفعیل وزننده قوحه ایلك معناسنه در یقال استناح اذا ناح
وقورد اولومق معناسنه در یقال استناح الذئب اذا عوی وآغلق معناسنه در یقال استناح الرجل اذا بکی و برکسه دن
اغلق استه مك معناسنه در یقال استناحه اذا استبکاه (التنوح) تفعل وزننده محققه پوسکلی کبی صارقق نسنه
یرلی اوته او بتایوب دپرنمك معناسنه در که تقابل معناسندن مأخوذ در یقال تنوح الشیء اذا تحرك وهو متدل (نوح)
نونك ضمیله کلمهٔ اعجمیه در بر پیغمبر ذیشان اسمیدر خفتی ایچون منصرفدر یعنی عجمه وتعریف ایله کرچه غیر
منصرف اولمق لازمدر لکن وسطنك خفتی یعنی سکونی ایکی سببك برینك ثقلتنه مانع اولمغله منصرف اولمشدر
لوط وهود کلمه لری دخی بو بابده در وخطیب اسحق بن محمد النوحی وخطیب اسمعیل بن محمد النوحی که محدثلردر
جدلری اولان نوح نام کمسنه یه منسوبلردر (النوائح) جمع بنیه سیله بر موضع آدیدر (النیح) نونك فتحی و یانك سکونیله
بدنك کمیکلری تازه و رطب ایکن پکشمك معناسنه در کرك صغیرك و کرك کبیرك اولسون یقال ناح العظم ینیح نیحا
اذا اشتد بعد الرطوبة من الکبیر والصغیر ونیح ونیحان فتحاتله اغاجك تازه دالری بری اوته تمایل ایلمك
معناسنه در یقال ناح الغصن نیحا ونیحانا اذا تمایل (النیح) کیس وزننده پك وشدید کمیکه دینور یقال عظم
نیح ای شدید (التنییح) تفعیل وزننده کمیکی پکشدرمك معناسنه در یقال نیح الله عظمه ای شده و کمیکی اوفاتمق
معناسنه کلکله ضد اولور یقال نیح الله عظمه ای رضضه و برنسنه و یرمك معناسنه در تقول ما نیحته بخیر ای ما اعطیته
شیئا ظاهرا بوتشدید عظم معناسندن مأخوذ در که مظهر اعطا اولان کمسه یه عطیه مایه قوت اولور حتی نیحه
نونك کسریله زور و قوت معناسنه مستعملدر ✱ فصـــــل الواو ✱ (الوح) مدح وزننده و (الوح) فرح وزننده
و (الوح) کتف وزننده پك آزجه وناچیز اولان شیئه دینور یقال شیء وتح ووتح ووتح ای قلیل تافه (الوتیح) امیر وزننده
وتح معناسنه در (الوتح) مدح وزننده مصدر اولور و برکوبی ناچیز ایلمك یعنی پك ناچیز نسنه و یرمك معناسنه در
یقال وتح عطاءه یتح وتحا اذا جعله وتحا یونده وعدکبی واودن آخرنده هاء عوضیله تحه دخی دینور (الایتاح) همزه نك
کسریله بودخی وتح معناسنه در یقال اوتح عطاءه بمعنی وتحه و برآدمك مالی آفت اصابتیله آزالمق معناسنه در یقال
اوتح فلان اذا قل ماله یعنی من اصابة الآفة و برآدمی فوق الغایه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در یقال اوتح
فلانا اذا جهده و بلغ منه (الوتاحة) واوك فتحیله و (الوتوحة) واوك ضمیله و برکو پك ناچیز اولمق معناسنه در یقال
اوتحه فوتح وتاحة ووتوحة من الباب الخامس ای کان قلیلا تافها (الوتحة) فتحاتله ذکر اولنان وتحك واحدیدر
شیء حقیر وناچیزه دینور یقال ما اغنی عنه وتحة ای شیئا (الوجاح) واوك حرکات ثلاثی وجیمله پرده یه دینور یقال
لیس دونه وجاح ای ستر (الموجح) معظم وزننده شول دری یه دینور که اصلا قبورمی و بورشغی اولمیوب الجمله
تخته سی کبی املس وهموار اوله و بغایت تفه لی صیق ومحکم اولان بزه دینور وملجأ معناسنه در مناوینك تقییدینه
کوره میمك ضمیله در که اسم مفعولدر الجاء واضطرار اولنمش آدمه دینور نسخه لرك ضبطنه کوره فتحله درکه
اسم مکاندر صغنه جق یره دینور و کرچه الجاء ماده سندن ملجأ اسم مکان دخی اولور لکن ابن اثیرك تقریرندن اسم
مفعول اولمق مستفاددر (الوجیح) امیر وزننده بودخی تفه لی محکم بزه دینور (الموجوح) آرقه سندن رد ایله
قپانمش قپویه دینور یقال باب موجوح ای مردود پس مأخذی اولان وجح قپویی ارقه سندن اورتمك معناسنه اولمش
اولور که وجاح مذکوردن مأخوذ در (الوجح) فتحتینله مغاره یه شبیه یره یعنی کسمه لکه دینور که یغموردن اوراده
التجا اولنور (الوجاح) سحاب وزننده یالچین قیایه دینور صفاء املس معناسنه ومرئی اولان شیئك ابتداء امرده نظره
تعلق ایدن یرینه دینور که ظهور معناسندن مأخوذ در ومنه تقول لقیته ادنا وجاح وهو اول شیء یری (الایجاح
همزه نك کسریله برنسنه ظاهر وعیان اولمق معناسنه در یقال اوجح الشیء اذا ظهر وبدا وقیو قزان کسه یالچین
قیایه وارنجه قازمق معناسنه در یقال اوجح الحفار اذا بلغ فی الحفر الوجاح و بول یاخود دفع طبیعی آدمی تقاضا
ایدوب صقشدرمق معناسنه در یقال اوجح البول زیدا اذا ضیق علیه و برآدمی برنسنه یه مضطر ایلمك معناسنه در
یقال اوجحه الیه اذا الجأه و بریره پرده چکرمك معناسنه در یقال اوجح البیت اذا ستره ای ارخی علیه الستر (التوجیح
تفعیل وزننده بودخی ظاهر وعیان اولمق معناسنه در یقال وجح الشیء اذا ظهر وبدا (الوحوحة) وعوعه وزننده
آوازی بوغوق وطوتقون اولەرق سسلنمك معناسنه در یقال وحوح الرجل وحوحة اذا صات بصوت فیه بحح وشدت
بردن ال اوشومکله آغز ایله الی هاو لمق معناسنه در یقال وحوح الرجل اذا نفخ فی یده من شدة البرد وانقول
مرحومك وحوحه بی ابتدا اسم اولەرق بعده صوغوقدن شیشمك ایله ترجمه سی غریبه علی الغریبه در (الوحوح
واوارك فتحیله جلد وچالاك وحدید النفس وماضی الهمه عزوم وکارکذار آدمه دینور یقال هو وحوح ای منکمش

حديد النفس وقوى و زورمند آدمه دينور يقال رجل وحوح اى قوى و بلند آواز اولان كوپكه دينور وخفيف وسبكمشرب آدمه دينور وقورمقابليدر يقال هو وحوح اى خفيف و برقوشك اسميدر (الوحواح) سلسال وزننده وحوح ايله اوچ اولكى معنالرده مرادفدر (التوحوح) تزلزل وزننده قوش قسمى برطه سى اوزره كمال رقت ومحافظه سندن ناشى چلقنوب آورلمق معناسنه دريقال توحوح الظليم فوق البيض اذا رئمها وانلهى ولوعه بها وظليم دوه قوشنك ارككنه دينور خروسدن ماعدا قوشلرده نوبتله اركككلرى دخى برطه اوزره ياتارلر (وح) واوك فتحى وحانك سكونيله صغر قسمنه مخصوص زجر وآزار اصوا تندندر تركيبده هو وتعبيرى يرنده در و وح تشديد حا ايله قاز يغه دينور وتد معناسنه و برفقير آدم اسميدر ومنه المثل هو افقر من وح اى منه اومن الوتد قاز يغكده برلك و باروشاخى اولمغله فقره مناسبدر و وح برموضع آديدر (الايداح) همزه نك كسريله مطلقا اقرار ايلك على قول برامر باطلى اقرار ايتك وعلى رأى كند يسنى قانذ اولان كسه يه ذل وانقياديني اقرار ايلك معناسنه در مثلا ضابط آدمنه انقياديني اقرار ايلك كبى يقال اودح الرجل اذا اقرّ او بالباطل او بالذل والانقياد لمن يقود مو يرآدمه سرفرو قيلوب رام ومنقاد اولمق معناسنه دريقال اودح له اذا اذعن وخضع وانقاد و حوضى ترميم واصلاح ايلك معناسنه دريقال اودح الحوض اذا اصلحه ودوه طاولنوب خوشحال اولمق معناسنه در يقال اودحت الابل اذا سمنت وحسنت حالها وقوچ قسمى قيونلره يوكورميوب طورمق معناسنه در يقال اودح الكبش اذا توقف ولم ينز (الودحة) فتحاتله وتحه وزننده ومرادفيدر كه شئ حقيره دينور تقول ما اغنى عنى ودحة اى وتحة (الوذح) واوك وذال معجمه نك فتحيله قيون قسمنك نجسندن و بولندن قوير يغى تويلرينه ياپشوب قورويى قلان شيئه دينوركه چقلداق تعبير اولنور مفردى وذحه درها ايله جمعى وذحدر واوك ضميله بلنمويدن كبى و يوندن فعل تصريفيله وذح مصدر اولور قيون چقلداق طوتمق معناسنه يقال وذحت الشاة توذح وتيذح كوجل يوجل و يجل ونحامن الباب الرابع اذا صارت ذات وذحة و وذح اويلقلرك ايچ طرفى يرى برينه سورتمكله يشمك معناسنه دريقال وذح الرجل اذا احترق باطن فخذيه (الوذح) مدح وزننده ذوح معناسنه دركه عنف وشدتله يورويوب كتمكدر يقال وذح الرجل يذح وذحا بمعنى ذاح (الوذاح) سحاب وزننده خاصة شول روسپى وفاجره يه دينوركه قول جنسلرينه اويار اوله قيون چقلداغى كبى يقال هى وذاح اى فاجرة تتبع العبيد (الوذحة) فتحاتله ودحه و زننده ومرادفيدر تقول ما اغنى عنى وذحة اى ودحة (الاوذح) احمر وزننده لئيم وفرومايه يه دينور يقال عبد اوذح اى لئيم (وذيح) زبير وزننده بشر تميمى نام شاعرك پدرى اسميدر (الوشاح) واوك ضمى وكسرى وشين معجمه ايله نسوان عرب حليا تندن شول كردانلغه دينوركه اينجودن وسائر جواهردن هر ايكى دانه نك ارالغنه نوع آخردن بردانه توسيط ايده رك ايكى قور ديزرلر واول ايكى قورك بريسنى آخرى اوزره منضم ومعطوف ايدرلر كذلك وشاح شول حلى يه دينوركه برعريض مبشين پاره سنى انواع جواهر ايله ترصيع وتزيين ايدوب خاتونلر آنى حمائلى طاقنورلر و واوى همزه يه ابدالله اشاح دخى ديرلر جمعى وشح كلور ضمتينله واوشحه كلور و وشائح كلور وكنايه طريقيله اينجه بللو خاتونه غرثى الوشاح اطلاق ايدرلر يقال هى غرثى الوشاح اى هيفاء وغرثى آچ خاتونه دينور (التوشح) تفعل وزننده و (الاتشاح) افتعال وزننده كه واوتايه قلب اولنمشدر خاتون وشاح طاقنمق معناسنه دريقال توشحت المرأة واتشحت اذا تلبست الوشاح وقلچ قوشانمق معناسنه مستعملدر يقال توشح بسيفه اذا تقلد ويقال توشح بثوبه * مؤلف توشح ثوبى تبيين ايتامشدر مطرزى بيانه كوره آندن عبارتدركه ثوبى وشاح كبى صاغ قولتوغندن آلوب صول اموزينك اوزرينه القايدرلر محرم احرامى اويلجه ايتديكى كبى وقصارلر بزى اويلجه صارديغى كبى (التوشيح) تفعيل وزننده خاتونه وشاحه طاقنق معناسنه در تقول وشحتها اى قلدتها (الوشاح) كتاب وزننده شيبان النهدى نام كسه نك قلجى اسميدر (ذوالوشاح) عمر بن الخطاب رضى الله عنه حضرتلرينك قلجى اسميدر و بنوسوم بن عدى جماعتندن برينك لقبيدر (الوشاحه) كتابه وزننده قلجه اطلاق اولنور (واشح) ازد قبيله سندن بر بطندر (وشحى) سكرى وزننده بنى عمرو بن كلاب يوردنده برصودر (الوشحاء) حمراء وزننده شول سياه ديشى كچى يه دينوركه پهلوسنده حمائل طرزى ياضلق اوله (الوضح) واوك وضاد معجمه نك فتحيله صباح برينك وآيك آيدنلغنه دينور يقال جاء فى وضح الصبح اى فى بياضه ويقال ركبت فى وضح القمراى فى ضوئه * شارح ديركه كاهجه مطلقا ضوء وبياض مراد اولور ومصباحك بيانه كوره بو معنالرده باب رابعدن مصدر دخى اولور انتهى و وضح برص ديدكلرى عارضه يه ده اطلاق اولنوركه ابرشلق تعبير اولنور بشره ده پول پول حادث اولان ياضلقدر و بعض آتك جبهه سنده اولان غرّه يه اطلاق اولنوركه صباح الخير تعبير اولنان

ياضلقدر تركيده صيفر تعبير اولنور كذلك بعض آتك اياقلرنده سكيل تعبير اولنان آقلغه اطلاق اولنور تحجيل معناسنه
و وضح بني عمرو بن كلاب يوردكده برصو آيدر و بولكدن صلح وصقاله عارض اولان آقلغه اطلاق اولنور شيب
معناسنه ومغشوش اولميان درهم صحيحه اطلاق اولنور و آچق ايشلك يوله اطلاق اولنور و سودده اطلاق اولنور و برنوع
نسوان زينتنك اسميدر كه صاف كومشدن دوز بلور چوند ياوضاح دينور و وضح خلخالده اطلاق اولنور و برمقدار رجه
خرده چاپره اطلاق اولنورنه كه لمعه لفظي دخي بونده استعمال اولنور (الوضوح) قعود وزننده و (الضحة) عده
وزننده و (الضحة) ضادك فتحيله برنسنه روشن وعيان اولمق معناسنه در يقال وضح الامر يضح وضوحا
وضحة وضحة اذا بدا وظهر وانكشف فهو واضح ووضاح (الواضح) آندن اسم فاعلدر روشن وعيان اولان
شيئه دينور و آغجل دوه يه اطلاق اولنور كه پك بياض اولميه (الوضاح) مبالغه اسم فاعلدر پك روشن وعيان
اولان شيئه دينور و بشره سي بياض خوب سيما آدمه اطلاق اولنور و كوندزه اطلاق اولنور نهار معناسنه
و وضاح جذيمة الابرش نام كسه نك لقبيدر وجونده برص اولديغيچون و يزيد الاصل بركسه نك لقبيدر كه بنواميه
موالهسندن ايدي و وضاحيه نام قريه آكا منسوبدر (عظم وضاح) عينك فتحيله اطفاله عربه مخصوص براويوندر
چوجقلر بري الته بر بياض كيك آلوب كيجه قرا كولغنده على العمياء برطرفه آتار سائرلري هر طرفه براكنده اولوب
جست وجو ايدرلر بولان چوجق سائرلره غالب اولور واول كيكي آراركن عظم وضاح ضحن الليلة ولا تضحن
بعدها ديوفرياد ايدرلر (بكر الوضاح) صباح نمازينه اطلاق اولنورنه كه دهماء بنسو نمازينه اطلاق اولنور
(الاستيضاح) ابراقده كي نسنه يي كوره بيلورميم ديو الي كوز اوزره قويوب باقمق معناسنه در يقال استوضح الشيء
اذا وضع يده على جبينه لينظر هل يراه * مؤلف مسامحه ايله تفسير ايلمشدر و بركسه دن برمبهم نسنه يي ايضاح وعيان
ايلمكي استمك معناسنه در يقال استوضح فلانا امرا اذا سأله ان يوضحه له (المتوضح) اسم فاعل بنيه سيله اصلا
اختفا ايلميوب دائما آشكاره كزن آدمه دينور و يولك آچقنده يعني اورتاسنده كيدوب بريره قوتولمز اولان آدمه
دينور و پك بياض اولميان آغجل دوه يه دينور و آكا متوضح الاقراب دخي ديرلر (الواضحة) شول ديشلره اطلاق
اولنور كه ضحك حالنده عيان ومرئي اوله ومنه يقال ما ترك الله له واضحة اي سنا اوا سنانا تبدو عند الضحك (توضح)
ايضاحدن مضارع معلوم بنيه سيله امرء نام موضعله اسود العين نام قوم تپه بيننده برموضع آديدر (الوضحة) فتحاتله
ديشي اشكه دينور اتان كبي (الموضحة) اسم فاعل بنيه سيله شول باش يار بغنه اطلاق اولنور كه باش كيكنك وضحني يعني
بياضني اظهار ايليه كه كيكه قدر تأثير ايلمش اولور * شارحك بياننه كوره بونده قصاص ترتب ايدر و شارحك
مطلب بياننه كوره باش يار يغي اون برمرتبه در ١ حارصه در كه يرتيلوب قان چيقميه ٢ دامعه در كه قان چيقه اما سيلان
ايلميه ٣ داميه در كه قان سيلان ايليه ٤ متلاحمه در كه دريدن صكره ات دخي ياريله ٥ باضعه در كه انجق دريسي يرتلمش
اوله ٦ موضحه در كه كيكه دك ياريله ٧ ملطاء در كه قصري دخي جائز در دري واتي تمام يرتيله لكن جلد رقيق
يرتلميه كه آكا سمحاق دينور ٨ هاشمه در كه كيك دخي قريله ٩ منقله در كه كيك يرندن اوينامش اوله ١٠ آمه در كه
كيكدن ايچرو اولان جلد كه ام الدماغ در آكا قدر ياريله ١١ دامغه در كه دماغه دك اولدرى دخي ياريله بونلرك كتب
فقهيه ده احكام مخصوصه لري وارد ر (الاواضح) همزه نك فتحيله ايام بيضه اطلاق اولنور كه هر آيك اون اوچ
واون درت واون بشنجي كيجه لريدر و بونك اصلي و واضح ايدي واو همزه يه منقلب اولمشدر مفردي واضحه در قال
في النهاية امر النبي عليه السلام بصيام الاواضح اي ايام الليالي الاواضح وهي البيض (الوضيحة) سفينه وزننده دوه
وقيون قسمنه دينور كه نعم دخي دينور مؤلفه كوره نعم دوه وقيون قسمنه ياخود خاصة دوه يه دينور لكن زمخشري يه كوره
دوه وصغر وقيون وكچي يه اطلاق اولنور و وضيحه نك جمعي وضايح كلور (الوضح) مدح وزننده كبه حيوانك حملي ظاهر
اولمغله ممه لرينك باشلري قراروب سود لنمكه باشلمق معناسنه در يقال وضحت الابل باللبن وضحا اذا املحت (الوطح
سطح وزننده شول چرك وچامور وچقلداقي مقوله سنه دينور كه قيون وكچي مقوله سنك بقه نقلرينه و بزنچي قوشلرك
پنجه سنه قصيلش اوله امهات سائره ده بو فتحتينله مضبوطدر و وطح مصدر اولور بركسه يي ايكي ال ايله زور وعنف
ايله رك اوته قاقوب ايتي ويرمك معناسنه يقال وطحه يطحه وطحا من الباب الثالث اذا دفعه بيديه عنيفا (التواطح
تفاعل وزننده بري برينه شر كير اولمق واويوب اولاشمق ياخود مقاتله ايلمك معناسنه در يقال تواطح القوم اذا تداولوا
الشر بينهم او تقاتلوا ودوه لر حوض اوزره صقشمق معناسنه در يقال تواطحت الابل الحوض اذا ازدحمت عليه
(الوطيح) شريف وزننده قلاع خيبردن برقلعه آديدر (الوقاحة) قافله فصاحه وزننده در (الوقوحة) واوك ضميله
و (القحة) قافك كسريله و (القحة) قافك فتحيله و (الوقح) وعد وزننده برنسنه پك ومحكم ومتين اولمق معناسنه در يقال

وقح الحافر وقح ووقح وقاحة ووقوحة وقحة وقحة ووقحا من الباب الخامس والرابع والثانى اذا صلب وبركيمسه
ادبسز كستاخ وبى حيا اولمق معناسنه استعمال اولنور كه قانى يوزلو لكدر يقال وقح الرجل اذا قل
حياؤه (الواقح) اسم فاعلدر پك ومحكم شيئه دينور وبو ماده اكثرى حافرده استعمال اولنور يقال حافر واقح اى صلب
الاستيقاح) و(الايقاحة) افاده وزننده بونلرده برنسنه صلب ومتين اولمق معناسنه در يقال استوقح الحافر واوقح
بمعنى وقح (الموقح) معظم وزننده شول آدمه اطلاق اولنور كه فتى چوق حوادث شديده كورمكله پخته وكارآزموده
اولوب امور واحوالده استحكام پيدا ايلمش اوله يقال رجل موقح اى مجرب وفى الاساس كدته البلايا حتى استحكم
الوقاح) سحاب وزننده صلابتلو پك شيئه دينور يقال حافر وقاح اى صلب جمعى وقح كلور واوك ضميله بو معنادندر كه
عربلر اصلا ركوبدن فاتر اولميوب طيانقان اولان فارسه وقاح الذنب اطلاق ايدرلر كه قويريغى محكم ديمكدر
يقال رجل وقاح الذنب اى صبور على الركوب (التوقيح) تفعيل وزننده حوضى كريچلر ايله وطاشلر ايله اقتضا ايدن
يرلرينى ترميم واصلاح ايلمك معناسنه در كه صلابت معناسندندر يقال وقح الحوض اذا اصلحه بالمدر والصفائح وطوارك
طرنغى ارنمش ايچياغيله كركى كبى يلغيلوب بكشدرمك معناسنه در يقال وقح الحافر اذا صلبه بالشحم
المذاب (الوكح) واوك فتحى وكافك سكونيله برنسنه يى طبانله كركى كبى چكنمك معناسنه در يقال وكح
الشئ برجله وكحا من الباب الثانى اذا وطئه وطأ شديدا (الوكح) ضمتيله ايرى بليچلره دينور فراخ غليظه
معناسنه (الاستيكاح) قوش ياوريلرى ايربلشمك معناسنه در يقال استوكحت الفراخ اذا استغلظت
شارحك بيانه كوره وكح كلمه سى نسبت اوزره واكحك ياخود وكوحك جمعيدر واستيكاح مسؤل اولان شيئه بخل
وامساك ايلمك معناسنه در كه غلظتدن نشئت ايدر يقال سأله فاستوكح اى امسك ولم يعط (الاوكح) اجر وزننده
طاشه وطپراغه اطلاق اولنور (الايكاح) همزه نك كسريله يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال اوكح الرجل
اذا اعيا وطپراغى طاشه وارنجه قدر قازمق معناسنه در يقال اوكح فى حفره اى بلغ الحجر وعطيه يى كسمك معناسنه در
يقال اوكح العطية اذا قطعها وبر ايشدن فراغت ايدوب كيرو چكيلمك معناسنه در يقال اوكح عن الامر اذا كف عنه
الولح) واوك فتحى ولامك سكونيله دابه يه طاقتندن ازيد يوك يوكلمك معناسنه در يقال ولح البعير يلح ولحا ولحة
من الباب الثانى اذا حمله مالا يطيق (الوليحة) سفينه وزننده غراره دينور كه قيلدن اوريلور ظرف معروفدر وچوله
دينور كه آت ضمرتنه آتيلور رجل معناسنه جمع جنسى وليح وجمع بنيه سى ولايح در (الوماح) كتان وزننده خاتون فرجنك
باربغنه دينور (الوحمة) لحمه وزننده بدنده كنش تأثيرندن حادث اولان آثره دينور كنش يانغى اوله جقدر (المواحمة
مفاعله وزننده يرى برينه اويمق معناسنه در يقال واحمه مواحمة اذا وافقه (ويح) واوك فتحى وياتك سكونيله كلمه رحم
وشفقتدر واى ويازيق وحيف ديمكدر كه برآدمك حالنه آجيوب رحم ورقت ايتدكده سويلنور يقال ويح لزيد
بالرفع وويحا لزيد بالنصب رفع صورتنده ويح مبتدا ما بعدنده اولان ظرف خبريدر ومسوغ ابتدا تنوينيدن يا تنكيردن
منفهم اولان تعظيم اراده سيدر ياخود بو مقوله كلمات امثال قبيلندن اولمغله جهت تركيبى مقطوع النظردر ياخود دعا
مقامنه قائمدر ياخود تعجب معناسنى متضمندر ونصبى صورتى اضمار فعله مبنيدر تقدير كلام كويا كه حكايه طريقيله
الزمه الله ويحا ديمك اولور ويقال ويح زيد وويحه بونلر نصب واضافتله در بونده اضمار فعل ايله منصوبدر ويقال
ويحما زيد بالحاق كلمة ما عند البعض اصلى وى كلمه سيدر كه اداة تعجبدر كاهى حايه موصول اولوب ويح دينور كه رحم
وشفقت محلنده ايراد اولنور وكاهى لامه موصول اولوب ويل دينور كه كلمة عذاب اولور وكاهى باء موحده يه متصل
اولوب ويب دينور كه ويل معناسنه در وتعجب ايچون اولور وكاهى سينه متصل اولوب ويس دينور كه كلمة رأفتدر
شارح ديركه هايه وخاى معجمه يه ده موصول اولور ❊ تنبيه كه مؤلف ويح ماده سنده ذكر ايلمشدر ❊ فصل الياء ❊ (يوح
ويوحى) يانك ضمى وثانيده الفك قصريله كنشك اسملرندندر يقال جعلك الله اعمر من نوح وانور من يوح اى شمس

باب الخاء المعجمة ❊ فصل الهمزة

(التأبيخ) توبيخ وزننده ومرادفيدر كه لوم وسرزنش ايلمك معناسنه در يقال ابخه تأبيخا اى وبخه وعذله شارحك بيانى اوزره
همزه واودن مبدله در (الاخيخة) سفينه وزننده اون وصافى ياغله ياخود زيتون ياغيله ترتيب اولنان طور بجه بولامجك
اسميدر كه بوزه كبى ايچيلور (اخ) همزه نك فتحى وخانك تشديديله كلمة تكره وتأوه در كه آه ديمكدر غيظدن ياحزندن
ناشى سويلنور يقال ضربه واوجعه فقال اخ پس بو اصواتدن اولور وآه معربى اولمق اغلبدر زمخشرى مقدمة
الادبده چنين مكن عبارتيله تفسير ايلمشدر كه شويله ايله ديمكدر مثلا بركسه دن برنا معقول حركت صدور ايتدكده
آنى استكراهله نيچون بويله ايتدك نيچون ايده يورسن مقامنده كذلك برماده دن اظهار حزن ايلدكده سويلنور

السا نمزده آخ تعبیر اولنور همزه نك مدیله مثلا آخ آدم نیچون سوزدكلزسن دینور وابخ همزه نك فتحی وكسریله
نجسه دینورقذرمعناسنه واخ كلمه سندن مخفف اولور كه برادره دینور (ابخ) همزه نك كسری وخانك سكونیله دوه بی
چوكرمك ایچون تفوه اولنان صوتدن حكایه در وكخ معناسنه دركه الكیدن براق دیمكدر اطرح معناسنهدر بوایكیده بعضا
همزه لری مفتوح اولور و بونلر اصوات ندر (آخا) همزه نك ضمی وخانك تشدیدیله بصیره ده برموضعدركه نیجه نهر
وقراىی مشتملدر (الارخ) همزه نك فتحی ورانك سكونیله و (التأریخ) تفعیل وزننده و (المؤارخة) مفاعله وزننده
كتابت مقوله سی عمله تعیین وقت ایلك معناسنه در یقال ارخ الكاتب الكتاب ارخا من الباب الاول وارخه تأریخا
وآرخه مؤارخة اذا وقته (الارخة) جرعه وزننده آندن اسمدر تعیین اولنان وقته دینور حالا لسانمزده تاریخ تعبیر
ایتدیكمزدر تاریخ ایسه مصدر اولان تأریخدن محرفدر ❊ اشبو ماده مؤلفك اطلاقنه كوره عربی صرف اولور بعضلر
اختلاف ایلشلردر بعضلر مسوده دفتردیوان اسمی اولان تاریك فارسیدن معربدر دیدیلر هله ماه روزه دن مورخ
كلمه سی معربدر دیدیلر غرابت ایلشدر قالدیكه ابتداوضع تاریخ فاروق اعظم رضی الله عنه امریله اولمشدر كه امام
علی دلالت ایلشدر درة الغواصده ومصباحده مثبت اولان در كه انما یه دندركه بیان تاریخی عربلر لیالیدن اعتبار
ایدرلر زیرا ای اولدقلری حسبیله تعیین ایامده حساب بیلدكلرندن ناشی هلالك ظهورینه تمسك ایدرلر هلال ایسه — مطلب
كیجه ظهور ایدر بو جهتدن لیل عندلرنده نهاره سابقدر وتاریخ كتابی تعیینده مثلا لعشرین خلت من الشهر الفلانی
ولخمس وعشرین خلون عنوانلرنده تحریر ایلك اوهامدندر صواب اولان ابتدای ماهدن نصفنه قدر خلت وخلون
عنوانیله ونصف ثانیده بقیت وبقین عبارتیله رسم اولنقدر ونفایسدندركه مثلا كتابت ایچون تاریخ وضع ایلسه لر
ازجمله ماه رجبك اول كونده وضع ایتسه لر كتبت فی غرة رجب وایكنجی كونده كتبت للیلتین خلت من رجب
واوچنجی كونده لثلاث لیال خلون دیمك لازمدر تا اونجیده لعشر لیال خلون دیوب بعده لاحدی عشرلیلة خلت
من رجب دیمك كركدر تا اون بشنجیده لخمسة عشر لیال بقین ویكرمنجیده لعشر لیال بقین كذلك لخمس لیال بقین
وللیلتین بقیتا ولیلة بقیت دیمك كركدر وا كرشهردن مثلا ایكی ساعت باقی قالدقده كتابت تمام اولسه فی عقب شهر فلان
دینور عینك فتحی وقافك سكونیله اكر تمام شهرده ختام بولورسه فی عقب شهر دینور كتف وزننده یاخود فی عقبان شهر
دینور غضبان وزننده خذها وكن من الشاكرین (الارخ) همزه نك فتحی وكسری ورانك سكونیله اركك صغره
دینور كاو نر معناسنه (ارخ) فتحتینله اجأ نام جبل قربنده برموضع آدیدر (الارخی) همزه نك ضمی ویانك تشدیدیله كنج
صغره دینور كه طانه تعبیر اولنور (الاراخ) كتاب وزننده عند البعض بیانا كوزینه دینور ارخ مفردیدر همزه نك
فتحیله (الارخیة) كردیه وزننده صغر یاورپسنه دینور (الازخ) همزه نك فتحی وزای معجمه نك سكونیله ارخ لفظنده
لغتدر كه اركك اكوزه دینور (اضاخ) ضاد معجمه ایله غراب وزننده برموضع آدیدر بقعه اعتباریله مؤنث دخی اولور
(الافخ) همزه نك فتحی وفانك سكونیله برآدمك یافوخنه اورمق معناسنه در یقال افخه افخا من الباب الاول اذا ضرب
یافوخه (الیافوخ) یاقوت وزننده باشك مقدمیله مؤخرینك كیكلری قاوشدیغی یره دینور كه كوجك چوجقلرك
یومشق اولمغله حركت ایدر تركیده بنقلده یق وایمك تعبیر اولنور جمعی یوافیخ كلور یقال ضرب یافوخه وهو حیث
التقی عظم مقدم رأسه ومؤخره بو صورتده اصلی یفخ یعنی فاء الفعلی یا اولمغله وزنی یفعول اولور پس موضع ذكری
یاء فصلی اولور جوهری وهمنه مبنی بو راده رسم ایلشدر ❊ شارح دیركه وزننك یفعول وفاعول اولسی مختلف اولمغله
جوهری وهمدن سالمدر انتهی ویافوخ اللیل كیجه نك معظمنه یعنی تمام حكم ظلمتی افراغ ایلدیكی وقته اطلاق اولنور
وسطی كرته سنه طوغریدر تقول سرینا یافوخ اللیل ای فی معظمه ❊ مؤلف باشك اوكیله اكسه كیكلرینك قاوشدیغی
یر اعتباریله معظم لیلده استعمال ایلشدر واساسده ضرب یافوخ اللیل اذا سری فی اوله عبارتیله مرسوم اولمغله
اول مطلقا باشی علاقه ایلشدر پس وانقولینك كیجه اوزونه دخی دینور قولی قاصردر (الایتلاخ) افتعال وزننده
برنسنه شوریده وقارش مورش اولمق معناسنه در یقال ایتلخ الامر علیهم اذا اختلط وچایرلرك چوغالوب اوزامق
معناسنه در یقال ایتلخ العشب اذا اعظم وطال ❊ مؤلف واو وصلنده ولخ كلمه سنی التفاف عشب ایله تفسیر ایلكله ایتلاخ
اندن مأخوذ اولمق اغلبدر واختلاط معناسنه التفاف ملایمدر وایتلاخ قرنده ریح یری اوته دپرنمك معناسنه دركه
اختلاطی مستلزمدر یقال ایتلخ مافی البطن اذا تحرك ❊ قال الشارح وسمع له قراقر وسودا كشیمك معناسنه در یقال
ایتلخ اللبن اذا حمض (التأرخ) تفعل وزننده قصد وآهنك ایلك معناسنه در یقال تأوخه اذا قصده (ایخ) همزه نك
كسر ومدی وخانك كسر او زره بناسیله اخ لفظی كبی دوه قسمنی چوكرتمكه مخصوص صوتدر ❊ فصل الباء
(بخ) بانك فتحی وخانك جریله اصواتدندر برنسنه یی استعظام محلنده سویلنور مثلا بو ایش پك عظیم اولدی وعظیمدر

دیه جك یده بخ دیرلر عظم وفخر محلنده درکه استعمالی متضمندر وکاه اولورکه مبالغه ایچون تکرار ایدوب بخ بخ دیرلر اولی کسر وتنوینله وثانی سکونله در ومفردند • قلیلا مکرر تلفظ اولنور و بخ دینور کسر ایله و بخ دینور جر ایله و بخ دینور ضم وتنوینله و بخ بخ دینور ایکیسنده ساکن اوله رق (بخ بخ) تشدیدوجر ایله مکررا رضاواعجاب محلنده یعنی بك قبول واستحسان مقامنده استعمال اولنور یاخود مدح وفخر محلنده سویلنور فارسیده خوشا خوشا ونیکا نیکا وزهی زهی ایله ادا ایدرلر ولسا مزده به به دینور که اندن مخففدر ؁ شارح دیرکه کاه اولورکه مبالغه وصفت ایدرلر کماقال العجاج ؁ فی حسب بخ وعز اقعسا ؁ کمایقال رجل افة لمن جاء فف به و بوندن بخبخه تصرفیله برفسنه فی استحسان موقعنده • بخ بخ دیمك معناسنه استعمال ایدرلر تقول بخبخت فلانا اذاقلت له بخ بخ انتهی (التبخبخ) تزلزل وزننده • هوانك اسیلکی سکون وآرام بولمق معناسنه در یقـال تبخبخ الحر اذاسکن وقیون وکچی قسمی اولد قلری یرده • قرار ایلمك معناسنه دریقال تبخبخت الغنم اذا سکنت حیث کانت (البخبخة) زلزله وزننده • دوه اسریوب کوکره مك معناسنه درکه آوازینی حکایه ایلمکدر یقال بخبخ البعیر اذاهدر واویله اسیلکنی صاوشدروب سرینلتمك معناسنه درکه اول وقتده • یوله کتیوب سرینلکه قدر تحمل ایلمکدن عبارتدر یقال بخبخ الرجل اذا ابرد من الظهیرة و بدنه هزال کلمکله بك آریقلقدن اتلری چتردامق معناسنه دریقال بخبخ لحمه اذا صار یسمع له صوت من هزال بعد سمن واویورکن بخ بخ دیو موشلدامق معناسنه دریقـال بخبخ فی النوم اذا غط (البخ) باك فتحی وخانك تشدیدیله آدمك دارغنلغی یچمك معناسنه در یقال بخ الرجل اذاسکن من غضبه واویقوده موشلدامق معناسنه دریقال بخ فی التوم اذاغط و بخ وصف اولور سری وذیشان اولان آدمه دینور یقـال رجل بخ ای سری (المبخبخة) اسم مفعول بنیه سیله ایچریلری کنکبش اولان قرنلو دوه لره دینور یقال ابل مبخبخة ای عظیمة الاجواف (البخی) بانك فتحی وخانك تخفیفی وقلیلا تشدیدیله شول اقچه یه دینورکه آنده بخ لفظی مرسوم اوله نته که مع کلمه سی منقوش اولانه معمی دینو ریقال درهم بخی ای کتب علیه بخ ؁ شارح دیرکه کرچه معمی یه قیاسله بخبخی دیمك لازم ایدی لکن خاء حرفی لسانده • ثقیل اولمغله افراده قصر ایلدیلر ؁ مترجم دیرکه خلاصة الفتاواده • ومغربده مشروح اولدیغی اوزره درهم بخی ضاربی اولان بخ نام امیره یاخود کلمهٔ استجاده • واستحسان اولان بخ لفظنه منسوب اوله یاخود بك صافی وجید اولدیغندن هرکورن بخ بخ دیر اوله (البدیخ) دالله امیر وزننده عظیم الشان آدمه دینور جمعی بدخاء کلور یقال هو بدیخ ای العظیم الشان (البدخ) بانك فتحی ودالك سکونیله و (البداخة) کرامه وزننده عظیم الشان اولمق معناسنه دریقال بدخ الرجل و بدخ وبدخ بدخا و بداخة من البـاب الثالث والرابع والخامس اذا کان بدیخا (التبدخ) تفعل وزننده بیوکلنمك واولولنمق معناسنه دریقال تبدخ الرجل اذا تعظم وتکبر (البیدخة) بانك فتحیله اتنه طلوطقناز خاتونه دینور یقال امرأة بیدخة ای تارة (بیدخ) بیدق وزننده برخاتون آدیدر (البذخ) بانك وذال معجمه نك فتحیله تکبرلك ایلمك معناسنه در اصل بذخ علو ورفعت معناسنه موضوع اولمغله معنای مزبور آندن مأخوذدر یقال بذخ الرجل بذخا من الباب الرابع اذا تکبر و یوکسلمك معناسنه دریقال بذخ الشئ اذا علا (التبذخ) تفعل وزننده بذخ معناسنه در (الباذخ) عالی معناسنه دریقال جبـل وشرف باذخ ای عال جمعی بواذخ کلور فوارس کبی یقـال جبال بواذخ ای شوامخ (البیذخ) بیدق وزننده تومند خاتونه دینور یقال امرأة بیذخ ای بادنة و یذخ برمعروف خرمالق آدیدر (بذخ) فتحتینله و (بذخ) کسرتینله بخ معناسنه درکه ذکر اولندی (البذخ) بانك کسریله و (البذخ) کتف وزننده و (البذاخ) کتان وزننده آغزندن طغار جغنی چیقاره رق اسریوب کوکره ین دوه یه دینور یقال بعیر بذخ و بذخ و بذاخ ای هدار مخرج اشقشقته (البذاخی) غرابی وزننده عظیم اولان شیئه دینور یقال شئ ورجل بذاخی ای عظیم (البذلخة) دحرجه وزننده و (البذلاخ) دحراج وزننده فعله چیقارمیه جغنی سویلمك معناسنه درکه لاف وکذافله وعدینی انجاز ایلمکدن عبارتدر یقال بذلخ الرجل بذلخة و بذلاخا اذاقال ولم یفعل (المبذلخ) اسم فاعل بنیه سیله و (البذلاخ) بانك کسریله لافزن کسه یه دینور یقال رجل مبذلخ و بذلاخ اذا کان یقول ولایفعل (البربخ) بای موحده ایله قرفح وزننده صویك منفذ ومجراسنه دینورکه صویولی اوله جقدر وصو یولنه دوشه دکلری کنکه وکنکلر ایله دوشنمش کاریزه دینور مفردی بربخه در و بربخ برموضع آدیدر (البرخ) بانك فتحی ورانك سکونیله نماء و برکت وفضل وزیادت معناسنه در ورخیص اولان نرخ وسعره دینور یقـال کیف اسعارهم فیقال برخ ای رخیص ؁ شارح دیرکه ابن درید دن بونك اصلی عبرانی یاخود سریانی اولدیغی منقولدر انتهی و برخ قهر وغلبه معناسنه دریقال برخه برخا من الباب الثانی اذاقهره و برکسه نك یوتی کذلك بلنی شکست ایتمك معناسنه دریقال برخ عنقه اوظهره اذادقه وقطعه برآدمه اوروب اتنك برمقدارینی کسدرمك معناسنه در

يقال برخه اذا قطع بعض لحمه بالسيف (البريخ) اميروزننده بلى قرلش مكسور الظهر معناسنه در (التبريخ) تفعيل وزننده خضوع ومسكنت ايلمك معناسنه در يقال برّخ الرجل الى فلان اذا خضع (البرزخ) بانك وزاى معجمه نك فتحيله ايكى نسنه اراسنده حاجز وحائل اولان فاصله وحايله دينور بومناسبتله وقت موتدن قيامته قدر يعنى دنيا وآخرت بيننده اولان عالمه اطلاق اولنور و برزخ لفظنك جمعى برازخ كلور * شارحك بيانته كوره برزن فارسى معربيدر كه كوچه وطريق واسع معناسنه در و برازخ الايمان اول ايمانله آخرى مابيني ياخود شك ايله يقين بيننده عبارتدر * مؤلف بونكله اشو حديثه اشارت ايلمشدر قال فى النهايه ومنه حديث عبد الله وقد سئل عن الرجل يجد الوسوسة فقال تلك برازخ الايمان * يريد بين اوله وآخره فاوله الايمان بالله ورسوله وادناه يعنى آخره اماطة الاذى عن الطريق اواراد مابين الشك واليقين (البزخ) بانك وزاى معجمه نك فتحيله كوكس چيقوب ارقه داخل اولمق وجهيله قنبور اولمق معناسنه در يقال بزخ الرجل بزخا من الباب الرابع اذا خرج صدره ودخل ظهره (الابزخ) آندن صفتدر مؤنثنده بزخاء دينور احدب وحدباء كبى و بزخاء عوف بن كاهل الاسلمى فرسنك اسميدر (التبزيخ) تفعيل وزننده بركسه يه خضوع وسرفرو قلمق معناسنه در كه معناى مزبوردن متصرفدر يقال بزّخ له اذا استخذى (التبازخ) تفاعل وزننده برنسنه دن فيچلنوب كيرو قالمق معناسنه در يقال تبازخ عن الامر اذا تقاعس و بركسه نك صغريسى طشره يه طوغرى چيقق وطومالق اولمق معناسنه در يقال تبازخت المرأة اذا خرجت عجيزتها (بزاخه) بانك ضميله برموضع آديدر كه آنده صديق اكبر حضرتلرينك بروقعه لرى اولمشدر يعنى زمان خلافتلرنده تنبى ايدن طليحة بن خويلد ايله اهل اسلام مابيننده برجنك عظيم واقع اولمشدر خالد بن الوليد سرعسكر ايدى اهل اسلام غالب اولوب بعده طليحه زمان فاروقيده شرفياب اسلام اولمشدر (البزخ) بانك فتحى وزانك سكونيله جرف معناسنه در كه برنسنه يى كورومك وسپورى آلوب كوتورمكدن عبارتدر * شارح مناوى ديركه بزخ محيط ابن عباده جزف ايله مقيددر كه برنسنه يى بلاوزن وكيل وحساب كيفما اتفق اخذ ايلمكدن عبارتدر هرحالده مصدر در يقال بزخ الشئ بزخا من الباب الثانى اذا جرفه اوجزفه (البزخة) دحرجه وزننده كبر ايلمك معناسنه در يقال بزخ الرجل اذا تكبر (البطيخ) بانك كسرى وطانك تشديديله قاون تعبير اولنان فاكهه يه دينور كه هوايه اوزانوب يريوزينه منبسط اولان سبزوات جمله سندندر مفردى بطيخه در و بوقربوزه دخى شامل اولوب فرق ايچون قربوزه بطيخ شامى و بطيخ هندى اطلاق ايدرلر اصل عربيده قربوزه فج دينورتنه كه بيان اولندى مصباحك بيانته كوره بانك فتحى عاميه دركه اوزان عربيده فعيل بوقدر واهل حجاز طانى تقديمله طبيخ ديرلر و بطيخ اسمادندر محمد بن ابى بكر بن بطيخ شامى الاصل ومحدثيندندر آنك اصحابندن حديث اخذ وروايت ايتمشدر (المبطخة) ميمك وطانك فتحيله وطانك ضميله جائز در قاون بستانه دينور كه قاونلق تعبير اولنور پس طانك ضميله مقبره كبى اولور (الابطاخ) همزه نك كسريله برآدمك قاوونى كثير اولمق معناسنه در يقال ابطخ القوم اذا كثر عندهم البطيخ (البطخ) بانك فتحى وطانك سكونيله يلامق معناسنه در يقال بطخ الشئ بطخا من الباب الاول اذا لعقه (الباطخ) آندن اسم فاعلدر بونلر كه عربلر احمق و يغز آدمه باطخ الماء اطلاق ايدرلر صو قسمى يلاتمق شانندن اولان نسنه لردن اولديغيچون (البطاخى) غرابى وزننده ايرى جثه لو يومرى آدمه اطلاق اولنور بطيخدن متصرفدر يقال رجل بطاخى اى ضخم (البطخة) فرحه وزننده يومرى جثه لو ايرى جماعته اطلاق اولنور انسان اولسون حيوان اولسون يقال ابل و رجال بطخة اى ضخام (البلخ) فتحتينله يوكلمك معناسنه در يقال بلخ الرجل بلخا من الباب الرابع اذا تكبر (التبلخ) تفعل وزننده بلخ معناسنه در يقال تبلخ بمعنى بلخ (البلخ) بانك كسرى وفتحيله كه جلف وصعب كبى صفتلر در خودبين ومتكبر باد كاره دينور (البلخ) بانك فتحيله شجر سنديان اسميدر كه بلوط اغاجى نوعندندر عربستان ميشه سى و بعض ديارده تحريفله زندكان اغاجى تعبير ايدرلر و بلخ اوزنلق طول معناسنه در يقال فى قامته بلخ اى طول و بلخ ديار شرقيده بربلده معروفه آديدر (البلاخ) غراب وزننده بودخى شجر سنديانه دينور (البلخ) بانك ضميله بليخ لفظنك جمعيدر كه جزيره ابن عمرده جارى برنهرك آديدر واكا بلخ دخى ديرلر ضمتينله وابالخ و بليخات وبلايخ دخى ديرلر كه جمله سى جمع بنيه سيله در انهار كثيره انصبابيله عظيم اولديغنه مبنى اطلاق اولنمشدر (البلخاء) حمراء وزننده بون خاتونه دينور بلهاء كبى يقال امرأة بلخاء اى حمقاء (البلاخ) بانك كسريله فحلرى بيوك اولان خواتينه اطلاق اولنور يقال نسوة بلاخ اى ذوات الاعجاز ظاهرا مفردى بلخه در (البلاخية) غرابيه وزننده وجودى بيوك ياخود قومى ايچره شرف ومنزلتى اولان خاتونه دينور يقال امرأة بلاخية اى عظيمة اوشريفة (بلخسان) فتحاتله ايوردقريننده بربلده در (البلخية) فتحاتله برشجر آديدر كه ايرلنوب نار اغاجنه

شبیه اولور وخوشمنظر چچكلری اولور تركیده لیلاق دیدكلری شجر اوله جقدر (البوخ) بانك فتحی وواوك سكونیله مشتعل اولان آتش سكون بولمق معناسنه در وسكون غضبده دخی استعمال اولنور یقال باخ النار والغضب یبوخ بوخا اذا سكن ویوریلوب فرومانده اولمق معناسنه مستعملدر یقال باخ الرجل اذا اعیا (البؤوخ) قعود وزننده ات بوزلمق معناسنه‌در یقال باخ اللحم بؤوخا اذا تغیر (البوخ) بانك ضمیله شورش واختلاط معناسنه‌در یقال هم فی بوخ ای فی اختلاط (الاباخة) اباحه وزننده آتشی سوبندرمك معناسنه‌در تقول ابخت النار ای اطفأتها

فصـــــل التاء ※ (التخ) تانك فتحی وخانك تشدیدیله سمسم پوصه سنه دینور كه كسبه تعبیر اولنور واكشی خمیره دینور كه مایه تعبیر اولنور (التخوخة) تانك ضمیله خمیرا كشیمك ومایه‌لنمق معناسنه‌در یقال تخ العجین تخوخة من الباب الاول اذا حمض (الاتخاخ) همزه‌نك كسریله مایه ایچون خمیری اكشیتمك معناسنه‌در یقال اتخ العجین (التختخة) زلزله وزننده پپه یالك لكنت معناسنه‌در (التختاخ) دخداخ وزننده و(التختخانی) لحلحانی وزننده پپه یی آدمه دینور یقال رجل تختاخ وتختخانی ای الكن (التاخ) تشدید خا ایله طعامه اشتهاسی اولمیان كمسه یه اطلاق اولنور كه تخوخت خمیردن مأخوذدر معده سنه حموضت عروضی سببیله طعامه بی اشتها اولور یقال اصبح تاخا ای لایشتهی الطعام (تخ تخ) تانك كسری وخانك سكونیله طاوق وخروس قسمنه مخصوص صوت آزردر كه لسانمزده كش كش ایله اداء اولنور (الترخ) تانك فتحی ورانك سكونیله حجام بو اشجه ملایمت اوزره نشتر ایله دری یی آزدن یرتوب قان آلمق معناسنه‌در یقال ترخ الحجام ترخا من الباب الثالث اذا شرطه ولم یبالغ فی الشرط (التنوخ) نونله قعود وزننده برمكانده اقامت ایلمك معناسنه‌در یقال تنخ المكان تنوخا من الباب الاول اذا اقام (التنیخ) تفعیل وزننده تنوخ معناسنه‌در یقال تنخ بالمكان بمعنی تنخ (تنوخ) صبور وزننده برقبیله در مادهٔ مذكوره دن فعولدر موضعلرنده بالجمله اجتماع واقامتلرندن ناشی تسمیه اولنمشدر جوهری وهمندن ناشی نوخ ماده سنده ذكر ایلمشدر ※ شارح دیر كه جوهری بنه اقامت معناسنه اولان اناخه دن اخذ ایلكله وهمی مدفوعدر (التنخ) فتحتینله باغلی طعامی چوق یمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه‌در یقال تنخ الرجل تنخا من الباب الرابع اذا اتخم (الاتناخ) همزه‌نك كسریله طعامدن امتلا ایلمك معناسنه‌در یقال اتنخه الدسم اذا اتخمه (المتانخة) مفاعله وزننده جنكده خصمنه مقاومت ایلمك معناسنه‌در یقال تانخه فی الحرب اذا ثابته (التوخ) تانك فتحی وواوك سكونیله پرمق یاخود ایاق خمیر كبی برشی‌شكن یا بركوشك شیئه باتوب كوملمك معناسنه‌در یقال تاخت الاصبع فی الشیء الوارم اوالرخو توخا اذا خاضت (التیخ) شیخ وزننده متیخه ایله یعنی عصا ایله اورمق معناسنه‌در یقال تاخه یتیخه تیخا بالمتیخة اذا ضربه بالعصا ویقال وتخه وتخا (المتیخة) مكنسه وزننده مو (المیتخة) یالك تقدیمیله و(المتیخة) سكینه وزننده عصایه دینور علی قول خرما اغاجندن اولان جریده یاخود عرجون اسمیدر كه خرما سالقمنك چوبی اوله جقدر كه دینده اولور

فصـــــل الثاء المثلثة ※ (الثلخ) ثانك فتحی ولامك سكونیله اكوز قسمی بهارده چایر اوتلامغله اسهال اولوب بوركی سورمك معناسنه‌در یقال ثلخ البقر ثلخا من الباب الثالث اذا رمی خثاه ایام الربیع (الثلخ) فتحتینله برنسنه یه یلا شوب آلوده اولمق معناسنه‌در یقال ثلخ الثوب ثلخا من الباب الرابع اذا تلطخ (التثلیخ) تفعیل وزننده یلاشدرمق معناسنه‌در تقول ثلخته تثلیخا اذا لطخته (الثوخ) ثانك فتحی وواوك سكونیله و(الثیخ) شیخ وزننده پرمق یاخود ایاق برشی‌شكین یاخود خمیر وچامور كبی نسنه یه باتوب كوملمك معناسنه‌در كه تای فوقیه ایله ده لغتدر یقال ثاخت الاصبع ثوخا وثیخ ثیخا اذا خاضت فی وارم اورخو

فصل الجیم ※ (الجبخ) جیمك فتحی وبانك سكونیله قار اویناد قلری آشقلری مقتضاسی اوزره جولان ایتدرمك معناسنه‌در یقال جبخ القامر الكعاب جبخا من الباب الثانی اذا اجالها (الاجباخ) همزه‌نك فتحیله برقاج امكنه یه اطلاق اولنور كه آنده خرما قلعه واردرتته كه طرفة الجارة اشبو ※ ان الجرامق ترجوان ندس لكم ※ بابن الشدیخ ضباع بین اجباخ ※ بیتنده ذكر ایلمشدر (الجخ) جیمك فتحی وخانك تشدیدیله بریردن آخر یره نقل ایلمك معناسنه‌در یقال جخ الرجل جخا اذا تحول من مكان الی آخر ومصلی سجده ده قرنی یره یاتوروب یوقری طوتراولدیغی حالده باز ولرینی یانته قصدرموب قوغوش طوتمق معناسنه‌در یقال جخ المصلی فی صلاته اذا رفع بطنه وفتح عضدیه عن جنبیه وچوكدیره‌رك ایشه مك معناسنه‌در یقال جخ ببوله اذا رمی به ویورركن ایاقله طپراق صاچوب صاورمق معناسنه‌در یقال جخ برجله اذا نسف بها التراب ویان اوزره برلشه‌رك واعضاسنی صالیورمرك اوزانوب یاتمق معناسنه‌در یقال جخ الرجل اذا اضطجع متمكنا مسترخیا وجماع ایلمك معناسنه‌در یقال جخ جاریته اذا مسحها ای جامعها وجخ صفت اولور هلباجه معناسنه كه ماده سنده بیان اولندی وثقیل وناتراش كمسه یه دینور یقال رجل جخ ای وخم ثقیل (الجخجخة) زلزله وزننده بودخی جماع ایلمك

معناسنه دریقال تجخج جاریته اذاجامعهـا وضمیرده منوی اولان ماده بی سویلیوب کتم ایلك معناسنه دریقـال
تجخج الرجل اذا کتم مافی نفسه وبرکسه یه حیقروب ندا ایلك معناسنه دریقال تجخج الیه اذاصاح ونادی وبرنسنه یی
استحسان مقامنده جخ جخ دیمك معنـاسنه درکماسیذکر یقـال تجخج الرجل اذا قال جخ جخ وبرشیئك معظمنه یعنی
عظیم ومجتمع اولان یرینه کیرمك معناسنه درد کزك انکنی ونامك مجتمع یری کبی یقال تجخج الرجل اذا دخل فی معظم
الشئ وبرآدمی ییقوب یره چالمق معنـاسنه دریقال تجخج فلانا اذاصرعه (التجخجخ) تزلزل وزننده بودخی جماع
ایلك معناسنه دریقـال تجخجخ جاریته اذا جامعها وکوشیوب سست ومسترخی اولمق معنـاسنه دریقـال تجخجخ
الرجل اذا استرخی وکیجه قرا کوسی باصمق معنـاسنه دریقـال تجخجخ اللیل اذا تراکم ظـلامه (جخ) بخ وزننده
ومرادفیدرکه کلمۀ رضاواستحساندرتبه کهذکراولندی (الجفخ) جیمك فتحی وفانك سکونیله فخر وکبرایلك معناسنه در
یقـال جفخ الرجل جفخـا من البـاب الثـالث اذافخر وتکبر (الجفـاخ) شداد وزننده خود بین ومتکبر شخصه
دینور (المجافخة) مفـاخره وزننده ومرادفیدر یقـال جافخه ای فاخره (الجلخ) سلخ وزننده سیل صویی دره یی
طولدرمق معنـاسنه دریقال جلخ السیل الوادی جلخـا من الباب الثالث اذاملأه ویره چالمق معناسنه دریقال جلخ به
اذاصرعه وبرکسه یی اصروب وطرملایوب بره ملك معناسنه دریقال جلخ بطنه اذا سحجه وجماع ایلك معناسنه در
یقال جلخ جاریته اذانکحها ای جامعها وبرشیئی سوندروب اوزاتمق معناسنه دریقال جلخ الشئ اذامده وبرکسه یی
قلجله اوروب برمقداراتی کسدرمك معناسنه دریقـال جلخ فلانا بالسیف اذاقطع من لحمه بضعة (الجلاخ) غراب
وزننده دره یی طولدرن سیل صوینه دینور یقـال سیل جلاخ ای جراف وجلاخ بررجل آدیدر (الجلواخ) جیمك
کسریله واسع وصوایله ممتلی اولان درمیه دینور (مجالخ) مساکن وزننده تهامه ده بروادی آدیدر (الاجلخاخ) احمرار
وزننده بدن ضعیف وزبون اولوب کیکلر سست اولمغله حرکتدن قالمق معناسنه دریقال اجلخ الشیخ اجلخاخا
اذاضعف وفترت عظامه فلاینبعث ومصلی سجده ده بازولرینی یانلرندن آیروطوتمق معناسنه دریقال اجلخ المصلی
فی السجود اذافتح عضدیه یعنی جنبیه (الاجلنخـاء) اسلنقاء وزننده بنـاء بند بند سوکیلوب چوکمك معناسنه در
یقال اجلنخی الجدار اذا تقوض وبرك (الجمخ) جیمك فتحی ومیمك سکونیله کبر وفخر ایلك معنـاسنه دریقال جمخ
الرجل جمخا من البـاب الاول اذافخر وتکبر (الجامخ) خودبین ومتکبرکسه یه دینور جمعی جمخ کلور رکع وزننده
(المجامخة) مفاخره وزننده ومرادفیدر یقال جامخه اذافاخره (الجنبخ) قنفذ وزننده ایری وبومری جثه لو آدمه دینور
وپك اوزون آدمه وسائر نسنه یه دینور وبوکسك شیئه دینور وایری کهله لره دینور مفردی جنبخه درهـایله (الجندخ
قنفذ وزننده ایری چکرکه یه دینور (الجوخ) جیمك فتحی وواوك سکونیله سیل صویی اوکنه کلان نسنه یی سوکوب
قوپرمق معناسنه دریقال جاخ السیل الوادی اذاقتلع اجرافه یعنی درمك یارلرینی سوکوب قوپردی (التجویخ) تفعیل
وزننده جوخ معناسنه دریقال جوخ السیل الوادی بمعنی جاخ وبرکسـه یی ییقمق معناسنه استعمال اولنور یقـال
جوخه اذاصرعه (التجوخ) تفعل وزننده بناء ویارمقوله سی چوکمك معناسنه دریقال تجوخت البئر اذاانهارت
ویاره دن قان قینامق معناسنه دریقال تجوخت القرحة اذا انفجرت (الجوخان) سلمان وزننده خرمایی سروب
قوریده جق یره دینور جرین معناسنه (الجوحة) جیمك ضمیله چقوره دینور حفره معناسنه (جوخی) سکری وزننده
جواری واماء اسماسندندرکه محبوبه لرینه تسمیه ایدرلر وجوخی واسط اعمالندن برقریه آدیدر خولدن محمد بن عبدالله
الجوخانی اورادندر وبوصنعانی کبی نونله در وزباله قربنده برموضع آدیدر بونده مد ایله ده زبانزد در (الجیخ) شیخ
وزننده جوخ معناسنه درکه ذکراولندی # فصـــــل الخاء # (خنوخ) نونله صبور وزننده علی قول
اخنوخ) همزۀ مفتوحه ایله ادریس نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك اسمیدر # مؤلفك بصائرده بیانه کوره
کلمۀ مزبوره سریانیدر کثیر العبادة معناسنه درو ادریس دخی عندالاکثر اعجمیه دریونانیده اسمی اطرشمین در
حیاتده اولان درت پیغمبرك بریدرکه ادریس وعیسی وخضر والیاس در ودرت نبی سریانیدر بریدرکه اوجی آدم وشیث
ونوحدر نبوت وحکمت وسلطنت جهتلرینی جامع اولمغله مثلث بالنعمه اطلاق اولنمشدر علوم ریاضیه کندیلرینك
اثر معتبرلریدر (الخوخة) خانك فتحی وواوك سکونیله اوطه نك دیوارنده اولان باجه یه دینور که آندن ایچرو یه اشیق کیرر
وایکی خانه ارالغنده بری برینه کچه جك کوچك قپو طرزنده دلیکه دینور که اوزرنده تخته قپوسی اولمیوب آچق اوله قومشو
دلیکی تعبیر اولنور وخوخه دره اطلاق اولنور که بدنك باجه سیدر وبرکونه یشل قاشه دینور وشفتالو یه دینور جمع جنسی
خوخ در (الخوخاء) صحراء وزننده (الخوخاءة) هاء ایله احمق وبیغرآدمه دینور جمعنده خوخاؤن دینور (الخویخیة) بلهنیه
وزننده آفت وداهیه یه دینور (روضة خاخ) مکه ایله مدینه بیننده برموضع آدیدر وخاخ کلمه سی منصرف وممنوع اولور

يعنى بالعلميه مكان و بقعه اعتبارلريله منصرف وغير منصرف اولور واحمد بن عمر الخانى القطر بلى محدثيندندر
فى الاصل موضع مزبوره منسوبدر (الاخاخة) همزهنك كسريله خايرقسمى يك آزجه اولديغندن خنى درجه سنده اولمق
معناسنه در يقال اخاخ الشعب اذاخنى وقيل يعنى كانه دخل فى الخوخة ❁ فصــل الدال ❁ (التدبيخ) تفعيل وزننده
ركوع هيئتنده اوله رق باشنى اشاغيه يك آكوب ارقه سنى طوما لتمق معناسنه در نته كه تدبيح دخى بومعنايه در يقال دبخ
الرجل تدبيخا اذاقبب ظهره وطأطأ رأسه (الدباخ) رمان وزننده بين اطــفال العرب براويون آديدر تركيده
خربنده اويونى ديدكلريدر (الدخ) دالك فتحى وضمى وخانك تشديديله توتنه ديئور دخان معناسنه (الدخدخة) زلزله
وزننده سركش انسان وحيوانى يواشتمق ورام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال دخدخه اذا ذلله وكف ومنع ايلك
معناسنه در تقول دخدخ عنى كذا اى كفه وآديملرى صيق صيق آتارق يوريمك معناسنه در يقــال دخدخ الرجل
اذاقارب الخطو ويوريلوب فرومانده اولمق معناسنه در يقال دخدخ الرجل اذا اعيــا ❁ قال الشارح ويقال دخدخ
البعير اذابرك من اعياء بوصورتده وانقوليلنك اعيا كلمه سنى متعدى به حمل ايله يورغون ايتك معناسيله ترجمه سى وهمدر
ودخدخه سرعتله يوريمك معناسنه در يقال دخدخ الرجل اذا اسرع يعنى فى المشى ودخدخه توتى دفع ايلك
معناسنه در تقول دخدخ عنى- الدخان اى كفه (الدخداخ) سلســال وزننده بركوجك بوجك آديدر ودخداخ
بشاربن بردنام شاعرك برادرى اسميدر وامام مالك تلاميذندن خداش نام محدثك پدرى اسميدر (الدخخ) الوانده
كدورتلى سياه رنكه ديئور كه قرامتق اولور توتن رنكى كبى كه قهوه رنكى تعبير اولنور و بوندن فعل نصر قبله نعتنده
ادخ ديئور يقال لونه دخخ وهو ادخ اى سواد وكدرة (الدخدخ) هدهد وزننده و (الدخادخ) علابط وزننده
بودوركشى يه ديئور يقال رجل دخدخ ودخادخ اى قصير و(دخدخ) و(دخدوخ) واوزياده سيله اصواتدندر برآدمى
ايسم واسكات ايلمك محلنده آزارايله ايراد اولنور كه صوص ديمك يرنده در سوزينى اغزنده قومق موقعنده سويلنور
اذاارادواان يقدعوا الرجل ويردوا كلامه فى فيه قالواله دخدخ ودخدوخ (التدخدخ) تزلزل وزننده بوزيلوب
بورتمق معناسنه در يقــال تدخدخ الرجل اذا انقبض (الدربخة) دحرجه وزننده ديشى كوكرجين چفتلشمك
ضمننده اركگنه رام اولمق معناسنه در يقال دربخت الحمامة لذكرهــا اذاطاوعته للسفاد وركوع هيئتنده اوله رق
باشنى آكوب ارقه سنى بسط ايلمك معناسنه در يقال دربخ الرجل اذاطأطأ رأسه وبسط ظهره (الدلخ) فتحتينله سمورمك
معناسنه در يقال دلخ الرجل دلخــا من الباب الرابع اذا سمن (الدلخ) كتف وزننده و (الدلوخ) صبور وزننده آندن
وصفلردر (الدلخ) ركع وزننده و (الدوالخ) دوالب وزننده دالخك جمعيدر طــاولنوب سمن وقوت صاحبى دوه لره
ديئور يقال ابل دلخ ودوالخ اى مخصب (الدالخ) خصب ورخا صاحبى آدمه ديئور جمعنده دالخون ديئور (الدلخة)
دالك ضميله همزه وزننده و (الدلاخ) غراب وزننده قيچى يوك اولان خاتونه ديئور يقــال امرأة دلخة ودلاخ
اى عجزاء جمعى دلاخ كلور دالك كسريله (الدلوخ) صبور وزننده پك چوق ميوه طوتمش خرما اغاجنه ديئور (دمخ
دالك فتحى وميمك سكونيله برطاغــك آديدر ودمخ مصدر اولور مرتفع اولمق معناسنه يقــال دمخ الشئ دمخــا
من الباب الثالث اذا ارتفع و برادمك باشنى يارمق معناسنه در يقال دمخ رأسه اذاشدخه (الدامخ) نه امى ونه صوغوق
اولان معتدل كيجه يه ديئور يقال ليل دامخ اى لاحار ولابارد (دماخ) غرابــوزننده اعرابه مخصوص براويون اديدر
دماخ) كتاب وزننده نجد الكاسنده برنيجه طاغلره ديئور (التدنيخ) تفعيل وزننده خضوع ومسكنتله سرفرو قلمق
معنــاسنه در يقال دنخ لمتدنيخا اذا خضع وذل وطأطأ رأسه و برآدم كندى خانه سنده دوام اوزره اقامتكزين اولمق
معناسنه در يقال دنخ فلان اذااقام فى بيته وقاون وقربوز مقوله سى سبزوات بالجمله اوكوب تمبوب كيمى باتوب وكيمى
چيقمق معناســنه در يقــال دنخت البطيخة اذا انهزم بعضها وخرج بعضها وقفــا كيكى يوك اولوب قولاق
توزلرينك اوزرلرينه چوكك اولمغله قولاق توزلرى ايكى يانلرنده اولان كيكلرك اكسه لرينه طوغرى صوقيلوب
كيركين و باتيق اولمق معناسنه در يقال دنخت ذفراه اذااشرفت قحدوته عليهــا ودخلت هى خلف الخششاوين
(المدنخ) محدث وزننده دائما فحشيات سويليان بدزبان كسه يه ديئور يقال رجل مدنخ اى فحاش وباشى دوزاولميوب
تصاريسلى يعنى چاقرجقور اولان آدمه ديئور يقال رجل مدنخ اذا كان فى رأسه انخفاض وارتفاع (الدنخــان
فتحاتله آغريوك سبيله ايمكليه رك زحمت وثقلتله يوريمك معناسنه در يقــال دنخ الرجل دنخــانا اذا تثاقل فى المشى
بالحمل (الدنفخ) دالك وفانك فتحيله ايرى ويومرى نسنه يه ديئور و برجل اسميدر (الدوخ) دالك فتحى وواوك
سكونيله خوار وذليل اولمق معناسنه در يقال داخ الرجل يدوخ دوخا اذاذل وشهرلرى كزوب قهر وغلبه ايله سكاننه
استيلا ايلمك معناسنه در يقال داخ البلاد اذا قهرها واستولى على اهلها (التدويخ) تفعيل وزننده واوى بابه

قلبله تدبيخ دخي لغتدر دوخ ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال دوخ البلاد ودبّخها بمعنى داخها وتدويخ ذليل ايلمك
معناسنه در يقال دوّخه اذا اذله (الدابخ) اصلى داوخ ايدى پك قرا كوكيجه يه دينور يقال ليل دابخ اى مظلم (الدبخ
دالك كسريله خرما صالقمنه دينور جمعى دبخه كلور ديك وديكه كبى ✽ فصـــل الذال المعجمة ✽ (الذوذخ
ذال معجمه ايله كوكب وزننده حين جماعده حدثليان كشى يه دينوركه قوة ماسكه نك ضعفندن نشئت ايدر عذيوط
معناسنه وعنين آدمه دينور (الذخذاخ) سلسال وزننده بالطبع مفتش اولان كسنه يه دينوركه هرشيئى صورشدروب
آراشدرر اوله يقـال رجل ذخذاخ اى منقب من كل شئ اى باحث مفتش (الذخـــذخان) معمعان وزنــنده
چوق سوز بيلور طلاقتلو فصاحت وبيـان صاحبى متكلم آدمه دينور يقـال رجل ذخـــذخان اى ذو المنطق
المعرب (ذاذيخ) تاريخ وزنــنده حلب اعمالندن برقريه آديدر (الذيخ) فتحتيـــله و (الذيخ) عنب وزنــنده
برنوع اغاجك يمشى اسميدر (الذيخ) ديك وزنــنده قورده دينور ذئب كبى وجرئ ودلير آدمه دينور وآيغر آته
دينور وكبر ونخوت معناسنه در وبرقزل كوكب آديدر وخرما صالقمنـــه دينور وپك تويلو اولان اركك صرتلانه
دينور ديشيسنه ذيخه دينور هايله جمعى ذيوخ كلور واذياخ كلور وذيخه كلور عنبه وزننده (التذييخ) تفعيل وزننده
تذليـــل معناسنه در يقال ذيّخه تذييخا اذا ذلله وديشى خرما آشى يى طوتماملغله ميوه دن بوش قالمق معناســـنه در
يقال ذيخت النخلة اذا لم تقبل الابار (المذيخة) مسبعه وزننده قوردلره دينور ذئاب معناسنه وبو ذيخ لفظندن جعدر
شيخ ومشيخه كبى (الاذاخة) همزه نك كسريله برمحلك چوره سنى دور وطواف ايلمك معناسنه در يقال اذاخ بالمكان
اذا اطاف به ودار ✽ فصل الراء ✽ (الربخ) امير وزننده ايرى دوه سمرينه دينور قتب ضخم معناسنه جوهرى الضخم
من الرحال قولنى جمله وهم ايلديكندن رجل ضخم ومسترخى ايله تفسير ايلمكله غلط ايلشدر اكر المسترخى قولى
اولمسيدى تحريف ناسخه حمل اولنور ايدى (الربوخ) صبور وزننده شول خاتونه دينوركه جماع حالنده بايلوب بيخود
اولور اوله وبو شدت شهوته ممازج رخاوتدن نشئت ايدر يقال امرأة ربوخ اذا كانت يغشى عليها عند الجماع (الربخ
فتحتيله خاتون ربوخ اولمق معناســـنه در يقال ربخت المرأة ربخا من الباب الرابع اذا صارت ربوخا يغشى عليها
عنـــد الجماع ودوه قسمى قومسالده شدت ومحنتله يوريوب زحمت چكمك معناسنه در يقال ربخت الابل فى الرمل
اذا اشتد عليها السير فيه (الرباخ) رانك فتحيله ربخ ايله معناى اولده مرادفدر يقال ربخت المرأة رباخا من الباب
الثانى اذا صارت ربوخا (الارباخ) همزه نك كسريله ربوخ اولان جاريه اشترا ايلمك معناسنه در يقال اربخ الرجل
اذا اشترى جارية ربوخا وقوملق قالين وكثيف اولمق معناسنه در يقـال اربخ الرمل اذا تكاثف ومحن وشدائده
اوغرامق معناسنه در يقال اربخ الرجل اذا وقع فى الشدائد (التربخ) تفعل وزننده كوشيوب صالقيلمق معناسنه در
يقال تربخ الرجل اذا استرخى (رابخ) نجد الكاسنده برموضع آديدر (مربخ) محسن وزننده باديه ده برقوملق آديدر
(الرتوخ) تاى فوقيه ايله قعود وزننده چامور وخمير معقوله سى نسنه صيوبق اولمق معناســـنه در يقال رتخ الطين
والعجين رتوخا من الباب الاول اذا رق وبرمحلده مقيم اولمق معناسنه در يقال رتخ بالمكان اذا اقام به وقصد ايلديكى
خصوصدن تخلف ايلمك معناســـنه در يقال رتخ عن الامر اذا تخلف (الارتخ) احمر وزننده قورى نسنه يه دينور
يقال جلد ارتخ اى يابس (الرتخ) كتف وزننده شول كنه يه دينوركه طوارك دريسنك اوستلرينى ياروب يابشور اوله
يقال قراد رتخ اذا كان يشق اعلى الجلد فيلزق به (الرتخ) رانك فتحى وتانك سكونيله ترخ لفظيله ايكى معنالرنده دخى
مرادفدر كه ذكر اولندى (الرثخة) فتحاتله ردغه معناسنه دركه صولو وصيوبق بالچغه دينور (الرخاخ) خاى معجمه ايله
وسعتلو ديرلكه دينور يقـال عيش رخاخ اى واسع وطپراغى كوشك يره دينور يقـال ارض رخاخ اى رخوة نته كه
رخاء دخى بو معنالره دركه اول معتلدر ورخاخ ككبش يره دينور ارض منسعه معناســـنه على قول طپراغى كسكلى
شبشكين يره دينوركه اياقله چكنديجه اياق آلتنده قرليلوب اوفانور اوله وآنده يوريمك عسير اولور ورخاخ كلمه سنك
جمعنده رخاخى دينور ظاهرا رخايخ مقلوبيدر (الرخ) رانك ضميله يومشق تر وتازه نباته دينور ورخ سطرنج مهرملرندن
برمهره آديدر جمعنده رخخه دينور قرط وقرطه كبى ورخ بربيوك قوش آديدركه كركدن ديدكلرى بيوك جانورى
قاپوب كوتورر بونى خطا وهند اقليملرنده اولور ديو حكايه ايدرلر وضخامتنه دائر مبالغهٔ عظيمـه ذكر ايدرلر ورخ
نيسابور شهرينك ارباع نواحيسندن برر بعك آديدر اعلامدن هارون بن عبد الصمد الرخى النيسابورى اورادندر
(الارخاخ) همزه نك كسريله برخصوصده مبالغـه ايلمك معناسنه در يقـال ارخ فى الامر ارخاخا اذا بالغ فيـه
(الارتخاخ) افتعال وزننده كوشيوب سلپوكلمك معناســـنه در يقال ارتخ الرجل اذا استرخى ورأى وفـكر وتدبيرده
مضطرب اولمق معناسـنه در يقال ارتخ رأيه اى اضطرب (الرخرخ) فبعب وزننده و (الرخراخ) سلسال وزننده

صيويق چامور دينور يقال طين رخرخ ورخراخ اى رقيق (المرخ) مضطر وزننده چكين سرخوشه اطلاق
اولنور يقال سكران مرخ اى طافح (رخان) رمان وزننده مرو قضاسنده برقريه آديدر (رخه) رانك ضميله برموضعدر
(الرخ) رانك فتحيله برنسنه يى اياقله چكنمك معناسنه در يقال رخ الشئ رخا من الباب الاول اذا وطئه ومشروبه
صوقاتمق معناسنه در يقال رخ الشراب اذا مزجه بالماء (الردخ) رانك فتحى ودالك سكونيله باش يارمق معناسنه در
يقال ردخ رأسه بمعنى شدخه (الردخ) فتحتينله اوزلو يابشغان بلچقه دينور ردغ معناسنه (الرزخ) رانك فتحى
وزاى معجمه نك سكونيله مزراغك ديب تيموريله دورتمك معناسنه در يقال رزخه رزخا من الباب الاول اذا زجه
بالزج (الرسوخ) قعود وزننده برنده ثابت واستوار اولمق معناسنه در يقال رسخ الشئ رسوخا اذا ثبت ❊ مولفك
قاعده سنه كوره باب اول اولمق لازمدر لكن امهات سائره ده باب ثالثله مقيد در وكولك صويى چكيلوب يره باتمق
معناسنه استعمال اولنور يقال رسخ الغدير اذا نش ماؤه ونضب فنهب ويغمورك رطوبتى قعر زمينه تأثير ايدوب
تا كه نمناك اولان طپراغه ايرشمك معناسنه مستعملدر يقال رسخ المطر اذا نضب نداه فى الارض فالتقى الثريان وثريان
فتحاتله ثرى لفظندن تثنيه در (الارساخ) همزه نك كسريله برنسنه يى برنده ثابت واستوار قلمق معناسنه در يقال
ارسخه اذا اثبته (الرصوخ) رسوخ وزننده ومرادفيدر يقال رصخ فى الامر بمعنى رسخ (الرضخ) رانك فتحى وضاد
معجمه نك سكونيله پك نسنه يى قيروب اوفاتمق معناسنه در يقال رضخ الحصى رضخا من الباب الثالث والثانى
اذا كسرها وآزجه عطيه ويرمك معناسنه در يقال رضخ له اذا اعطاه اعطاء غير كثير وبرنسنه يى زور ايله يره چالمق
معناسنه در يقال رضخ به الارض اذا جلده بها وبوينوزلو حيوانلر سوسشمك معناسنه در يقال رضخت التيوس
اذا اخذت فى النطاح ورضخ شول خبره دينور كه برنبذه كوشنزد اولوب لكن استيقان اولنمامغله مجمل ومبهم قاله
عطيهٔ قليله معناسندن مأخوذدر ومنه يقال هم يرتضخون الخبر (المرضاخ) مفتاح وزننده شول طاشه دينور كه
آنكله خرما چكردكنى قيررلر دوه يه يدرمك ايچون (المراضخة) مفاعله وزننده برنسنه يى مع الكراهه ويرمك
معناسنه در يقال راضخ زيد شيئا اذا اعطاه كارها ويرى برينه طاش آتمق معناسنه در يقال راضخ فلان فلانا
اذا راماه بالحجارة (الارتضاخ) افتعال وزننده عجمى الاصل اولوب بعده عرب ايچره نشئت ايدن آدمك لسانى
هرنقدر عربى يه باتقين ايسه ده ينه تكلمده عجم لسانى چالمق معناسنه در اصل ارتضاخ عطيهٔ قليله يه نائل اولمق
معناسنه اولمغله معناى مزبور آندن مأخوذدر يقال هو يرتضخ لكنة عجمية اذا نشأ معهم ثم صار الى العرب فهو ينزع
الى العجم فى الفاظ ولو اجتهد (التراضخ) تفاعل وزننده آتشمق معناسنه در تقول تراضخنا اى ترامينا (الرفوخ) رانك وفانك
ضميله آفات ودواهى يه دينور ظاهرا مفردى رافخدر (الرافخ) وسعتلو خوش دير لكه دينور يقال عيش رافخ اى رافغ
(الرخ) رانك كسريله طوب چتلق اغاجلغه دينور (الرمخاء) حمراء وزننده رمخ مذكورى اوتلامغه دوشكون اولان
قيون قسمنه دينور (الرمخة) عنبه وزننده و(الرمخة) بسره وزننده خرمانك بكلمش قور يغنه دينور بلح معناسنه جمعى
رمخ كلور عنب كبى ورمخ كلور صرد كبى (الارماخ) همزه نك كسريله خرما اغاجى رمخ ويرمك معناسنه در يقال ارمخت
النخلة اذا اثمرت الرمخ وسركش آدم يواشيوب رام اولمق معناسنه در يقال ارمخ الرجل اذا لان وذل وطوار قوجالمغه
يوز طوتمق على قول پك طاوانوب ايلكلرى طولقون اولمق معناسنه در يقال ارمخت الدابة اذا اخذت فى السن
اوانقت (الرنخ) رانك فتحى ونونك سكونيله پك سست وفاتر اولمق معناسنه در يقال رنخ الرجل رنخا من الباب الاول
اذا فتر فتورا (الترنيخ) تفعيل وزننده سركش انسان وحيوانى رام ايلمك معناسنه در يقال رنخه اذا ذلله (الترنخ)
تفعل وزننده ال ايله يابشوب طوتمق معناسنه در يقال ترنخ به اذا تشبث به (التروخ) تفعل وزننده چامور بتاغنه
دوشمك معناسنه در يقال تروخ فى الطين اذا وقع فيه (الريخ) شيخ وزننده و(الريوخ) قعود وزننده بركسه كوشيوب
صالقيلمق على قول آيشى آيريلوب قاوشدرمقدن عاجز اولمق معناسنه در يقال راخ الرجل يريخ ريخا وريوخا
اذا استرخى اوتباعد مابين فخذيه حتى عجز عن ضمهما (الترييخ) تفعيل وزننده سست وزبون قلمق معناسنه در
يقال ضربوا فلانا حتى ريخوه اى وهنوه (المريخ) معظم وزننده مرداسنج اسپيدركه مرده سنك تعبير اولنان
داروى معروفدر وقطرداق كبى شول ملايم كميكه دينوركه بوينوزك ديب طرفنده كى ايچنده اولور برياض
كيجكدر وكا مريخ دخى دينور امير وزننده جمعى امرخه در (ريخ) ديك وزننده خراسانده برموضع ياخود
نيسابورده برناحيه در محدثيندن محمد بن القاسم بن حبيب الصفار وذريتلرى كه هب محدثلر و ريخيون ايله
مشتهرلر در اورادندر ❊ فصل الزاى المعجمة ❊ (الزتوخ) تاى فوقيه ايله قعود وزننده كنه ديدكلرى بوجك
آيرلمق ايچون كندوسنه يابشان آدمه يابشمق معناسنه در يقال زتخ القراد زتوخا من الباب الاول اذا تشبث

يمن علق به (الزّخ) زانك فتحى وخانك تشديديله بركسه يى براو برق يره قاقوب دوشورمك معناسنه در يقال زخّه زخّا من الباب الاول اذا اوقعه فى وهدة و بركسه يه غيظ وغضب ايتمك معناسنه در يقال زخّ زيدا اذا اغتاظ وصچرامق معناسنه در يقال زخّ الرجل اذاوثب وچوكديرمك ايشه مك معناسنه در يقال زخّ ببوله اذارماه و دوه يى عنف وشدتله سوروب كتمك معناسنه در يقال زخّ الحادى اذا سار بالابل سيرا عنيفا وجماع ايلمك معناسنه در يقال زخّ المرأة اذاجامعها وزخّ و زخيخ آتش كوزى يلدرامق معناسنه در يقال زخّ الجمر زخّا وزخيخا من الباب الثانى اذابرق (المزخّة) ميمك كسرى وفتحيله برآدمك خاتوننه دينور آلت جماع ومحل جماع اولديغيچون (الزّخّة) زانك فتحيله مزخّه معناسنه در فعله بمعنى مفعولدر (المزخّة) ميمك وزانك فتحيله اسم مكاندر خاتونك فرجنه دينور (الزخزخة) زلزله وزننده بودخى جماع ايلمك معناسنه در يقال زخزخ المرأة اذاجامعها (الزّخاخة) سحاقه وزننده جماع هنگامنده فرجندن صو فشقردان قارى يه دينور يقال امرأة زخّاخة اذا كانت تزخّ بالماء عندالجماع (الزرنيخ) زانك كسريله حجر معروفدركه تركيده زرنيق تعبير اولنور بياض وقرمزى وصارى نوعى اولور و زرنيخ صعيد الكاسنده برقريه آديدر (الزلخ) زانك فتحى ولامك سكونيله صيرنجق يره دينوركه ياشلغندن ياخود يا چيلغندن اياق طوتمامغله قايوب كيدر اوله مزله ومزلقدكبى و براوق آتمى مسافه يه دينور غلوة السهم معناسنه و زلخ مصدر اولورمز راغك ديب تپوريله دورتمك معناسنه يقال زلخه بالرمح زلخا من الباب الثانى اذازجه (الزلخ) كتف وزننده بودخى صيرنجق وطايغجق يره دينور (الزلخ) فتحتينله سمورمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخا من الباب الرابع اذاسمن (الزلخة) زانك ضميله قبره وزننده قسيراق تعبير اولنان نسنه در زحلوفه معناسنه باديه ده قيراقلرى ديك اشاغى صيرنجق ير اوله جقدر و زلخه بركونه وجع اسميدركه انسانك ارقه سنه عارض اولوب كتدكجه يومرى يلنوب غليظ اولور مبتلا اولان آدم العياذ بالله تعالى حركتدن قالور (الزلخان) زانك فتحى ولامك سكونيله و (الزلخان) فتحاتله يوريمكده يولداشلره سبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال زلخ الرجل زلخانا وزلخانا من الباب الاول اذاتقدم فى المشى (زليخا) زانك فتحيله صاحبهٔ حضرت يوسف عليه السلام اسميدر (التزليخ) تفعيل وزننده بريرى پالچين صيرنجق ايلمك معناسنه در يقال زلخه تزليخا اذاملسه (الزمخ) زانك فتحى وميمك سكونيله كبر ايلمك معناسنه در يقال زمخ الرجل زمخا من الباب الثالث اذا تكبر (الزامخ) پك يوكسك شامخ معناسنه در يقال جبل زامخ اى شامخ وباشلو اوچولش اوچكه اطلاق اولنور يقال كيل زامخ اى وافر (الزموخ) صبور وزننده و (الزمخ) فتحتينله ايراق و پك صرپ يوقشه دينور يقال عقبة زموخ وزمخ اى بعيدة شديدة (زميخ) زانك ضميله قبيط و زننده بيهق ايالتنده برقصانك آديدر (الزنخ) زانك ونونك فتحيله ياغ بوزلمق معناسنه دركه رايحه سى متعفن اولور يقال زنخ الدهن زنخا من الباب الرابع اذا تغير وتازه قوزى واوغلاق سود امركن بوغازينه سود طورمقدن ياخود بوغازى قوريمقدن ناشى باشى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال زنخ السخل اذارفع رأسه عند الارتضاع من غصص اويبس حلق (الزنخ) كتف وزننده رايحه سى بوزلمش ياغه دينور يقال دهن زنخ اى متغير (الزنوخ) قعود وزننده زنوخ معناسنه دركه ذكر اولندى يقال زنخ القراد زنوخا من الباب الاول والثانى بمعنى زنخ (التزنخ) تفعل وزننده تكلمده آچلمق واولوق كبى بوشالمق معناسنه در يقال تزنخ فى الكلام اذاتفتح كويا كه فارسيده اولان زنخ كلمه سندن متصرفدر وتزنخ تكبر معناسنه در يقال تزنخ الرجل اذا تكبر (الزنخة) فرحه وزننده افراط اوزره صوسزلقدن بغرسقلرى چكيلوب و قرنلرى طارالوب بوكورلرى برى برينه ياپشمش اولان دوه لره دينور يقال ابل زنخة اذاضاقت بطونها عطشا (زواخ) غراب وزننده برموضع آديدر مكان و بقعه اعتباريله منصرف وغير منصرف اولور (الزيخ) شيخ وزننده و (الزيخان) فتحاتله جور وظلم ايتمك معناسنه در يقال زاخ الرجل زيخا وزيخانا من الباب الثانى اذاجار وظلم واولديغى محلدن آلارغه اولمق معناسنه در يقال زاخ عن المكان اذا تنحى (الازاخة) همزه نك كسريله اولديغى يردن آلارغه ايتمك معناسنه در يقال ازاخه اذا نحاه (التزيخ) تفعل وزننده يرندن آيرلمق معناسنه در يقال تزيخ عن مكانه اذا تزيل ❊ فصل السين ❊ (التسبيخ) تفعيل وزننده تخفيف معناسنه در ذكرى آتى سبيخ قطندن مأخوذ در يقال سبخ الله عنك الحمى تسبيخا اى خففها وتسكين معناسنه در يقال سبخ الله الحر اى سكنه وحلاجلنمش پنبه ويوك مقوله سنى اكيرمك ايچون اوزون اوزون دورمك معناسنه در يقال سبخ القطن ونحوه اذا لفه يعنى لتغزله المرأة وطمر وجعدن ناشى شدتله آتمقدن وآغريدن ساكن اولمق معناسنه دركه راحته منقلب اولور يقال سبخ العرق اذا سكن من ضربان والم ❊ قال الشارح سمعت اعرابيا يقول الحمد لله على تسبيخ العرق واساغة الريق ومشغله دن فارغ وخالى اولمق معناسنه در يقال سبخ الرجل

اذا كان فارغا ونوم شديد معناسنه دريقال سبخ الرجل اذا نام شديدا واسى ساكن اولمق معناسنه دريقال سبخ الحر اذا سكن وفتر (السبخ) سبنك فتحى وبانك سكونيله بودخى مشاغلدن فارغ اولمق معناسنه در ومنه قرئ قوله تعالى ❊ ان لك فى النهار سبخا طويلا ❊ اى فراغا وسبخ نوم شديد معناسنه دريقال سبخ الرجل سبخا من الباب الاول اذا نام شديدا وايراقلمق معناسنه دريقال سبخ الرجل اذا تباعد (السبيخ) امير وزننده اوزرينه مرهم مقوله سى دواقونمق ايچون يصلنمش پموق پاره سنه دينور مفردى سبيخه درهايله وخلاجلندقدنصكره اكيرلمك ايچون اوزون اوزون دوريلمش پموق سبيكه لرينه دينوركه طشره تركبسنده بدرك تعبير اولنور وقوشلرك توكيلوب هواده اوچان يلكنه دينور جمعى سبائخ كلور (السبخة) فتحاتله بانك سكونيله ده لغتدر طپراغى چوراق يره دينور جمعى سباخ كلور سبنك كسريله وسبخه بصره ده برموضع آديدر عباد عباددن فرقدبن يعقوب السبخى اورانندر وسبخه چوق طوران صوبك يوزينه چوكن پوصون مقوله سى نسنه يه دينور (الاسباخ) همزه نك كسريله يرچوراق اولمق معناسنه در يقال اسبخت الارض اذا كانت سبخة ويرى سباخه يعنى چوراق طپراغه وارنجه قدر قازمق معناسنه در يقال اسبخ فى حفره اذا بلغ السباخ (التسبخ) تفعل وزننده اسى ساكن اولمق معناسنه دريقال تسبخ الحر اذا سكن وفتر (السخاخ) سحاب وزننده طپراغى يومشق وصوى و پاكيزه اولان ارضه دينوركه هرنه كه زرع وغرس اولنسه سريعا نشو ونما بولور غريبدركه وانقولى صحاحك الارض اللينة الحرة قولنده واقع حره كلمه سنى حانك فتحيله وهم ايتكله حرارتى ملايم اولان برايله ترجمه ايلمشدر اول ايسه حاى مضمومه ايله دركه ارض طيبه ديمكدر وسخاخ ماوراء النهرده برموضع آديدر (السخاسخ) سبنك فتحيله سخاخ معناسنه دركه صوى ومنبت وطپراغى يومشق يره دينور (السخاء) خانك تشديديله رخاء وزننده ومراد فيدركه طپراغى يومشق يره دينور جمعى سخاخى كلور رخاخى كبى (السخ) سبنك فتحى وخانك تشديديله سير وحفر مقوله سى عملرده مبالغه وامعان ايلمك معناسنه دريقال سخ فى الحفر والسير سخا من الباب الاول اذا امعن وچكركه يرطلمق ايچون قويريغنى يره كومك معناسنه دريقال سخت الجرادة اذا غرزت ذنبها فى الارض جميع امهات ده وشر وحده بومعناسخ ايله مقيد اولمغله وانقولينك سخاخ ايله ترجمه سى وهمدر (السخ) سبنك ضميله كلمهٔ اعجميه درعربيده مستعملدر اوزاندن يكرمى درت بطمان مقدار مدينور (الانسداخ) انفعال وزننده يايلمق معناسنه دريقال انسدخ على الارض اذا انبسط (السربخ) باى موحده ايله جعفر وزننده ارض واسعه يه دينور وشول ارضه دينوركه آنده برطرفه يول بولنميوب هرطرف اوه اولمغله اكادوشنلر كراه اولور اوله يقال ارض سربخ اى مضلة (السربخة) دحرجه وزننده بى تمكين وخفيف مشرب اولمق معناسنه دريقال سربخ الرجل اذا خف وزق وتانى ايله آهسته آهسته يوريمك معناسنه دريقال سربخ الرجل اذا مشى رويدا واويله اسيلكنده برمحله يوريوب كتمك معناسنه دريقال سربخ الرجل اذا مشى فى الظهيرة (السرباخ) قرطاس وزننده واسع بيابانه دينور يقال مهمه سرباخ اى واسع (المسربخ) مسرهد وزننده بعيد يره دينور يقال مكان مسربخ اى بعيد (السردوخ) سبنك ضميله اوزرينه صودوكيلان يعنى تروتازه اولمق ايچون صوده اصلدبلان خرمايه دينور (الاسفاناخ) همزه نك كسريله سبزهٔ معروفدر تركيده تحريفله اسپناق ديدكلريدر طبيعتى ملين وبرمقدار جالى يعنى ماده ايله سطح عضوك بينه كيروب ياپشمش وقورومش رطوبتلرى مزيل وغساله يعنى رطوبت وسيلانى سبيله سطح عضودن فضلاتى منقى دروبل وكوكس آغريلرينه نافعدر (السلخ) سبنك فتحى ولامك سكونيله مذبوحك دريسنى يوزوب چيقارمق معناسنه دريقال سلخ الشاة سلخا من الباب الاول والثالث اذا كشط جلدها وانسان آرقه سندن لباسنى صويمقده دخى استعمال اولنور يقال سلخت المرأة درعها اذا نزعت ومنه سلخ الله النهار من الليل اى استله يعنى حق تعالى نهارى ليلدن صيروب چيقاردى وسلخ آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال سلخ الشهر اذا امضى وآيى آخره يتشدرمك يعنى آيك آخرينه واصل اولمق معناسنه مستعملدر يقال سلخ فلان شهره اى امضاه وصار فى آخره ونبات صراروب قوريغه باشلدقدنصكره ينه يشروب تازه لنمك معناسنه مستعملدر يقال سلخ النبات اذا اخضر بعد الهيج ويلان قاوله مق معناسنه دريقال سلخت الحية اذا انسرى عن سلختها ❊ بوراده مؤلف فعلينك برينى مؤنث وبرينى مذكر ايرادى حيه لفظنك تأنيث وتذكيرينه مبنيدر وسلخ آيك آخر كوننه اطلاق اولنور كه تسميه بالمصدر در ياخود بمعنى مفعولدر ومذبوحدن يوزيلوب طولوم چيقاريلان درى يه دينور (المسلوخ) دريسى يوزيلوب چيقارلمش قيونه دينور (الانسلاخ) انفعال وزننده ذبيحه نك دريسى يوزيلوب چيقارلمق معناسنه در بومناسبتله سلخ كبى آى آخر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال انسلخ الشهر اذا امضى وكوندز كيجه دن صيريلوب چيقمق معناسنه مستعملدر يقال سلخ الله النهار من الليل فانسلخ (السلخة) ذكر اولنان سلخك مفرديدركه طولوم چيقاريلان درى يه

ویلاننك قاوتعبیر اولنان صو یلمش در یسنه دینور (المسلخ) میمك ضمی ولامك فتحیله بودخی سلخ كبی آیك آخر كوننه اطلاق اولنور (الساخ) شول اویوز علتنه اطلاق اولنور كه اصابت ایلدیكی دوه نك دریسی صویلوب چیقار اوله وسالخ سیله یلانه دینور كه پك ایری اولور بهرسته قاولدیغیچون اطلاق اولنمشدر مؤنثنده اسوده دینور سالخه ایله صفتلنمز یقال اسود سالخ واسودان سالخ یعنی لاتثنی فی الصفة ویقال اساود سالخة وسوالخ وسلخ كركع وسلخة بالهاء (الاسلخ) احمر وزننده باشنك اوكی كل اولان آدمه اطلاق اولنور اصلع معناسنه وپك قرمزی چهره لو آدمه اطلاق اولنور (السلیخة) سفینه وزننده بركونه عطر اسمیدر كه كویا كه صو یلمش قبوقدر بونك حقیقتی هند وعماننده نابت برشجر دالمرینك قشریدر بمضادارچین ایچلرنده دخی بولنور و بویدی قسم اولور عنبر قبوغی دیدكلری قرمزی نوعیدر وا كاقرفة الدارصینی دخی دیرلر وسلیخه هنوز طوغمش ولده اطلاق اولنور و بان دیدكاری اغاجك مسك وسائر طیب ایله ترییه اولنمقسزین ساده دهننه دینور و بان تركیده سورقون اغاجی و بك اغاجی دیدكلری سهی وموزون برشجردر وسلیخة الرمث مرعای دوابدن رمث دیدكلری شجرك مرعی اولمیان یرینه دینور كه قبوغندن صو یلمشی اولور (المسلاخ) میمك كسریله خاصة یلاننك صو یلمش دریسنه دینور كه قاوتعبیر اولنور بهرسنه بركره قاولیوب چیقاردیغی كوملكدن عبارتدر وهنوز یمشی یشل وخام ایكن دوكیلور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنور و یوزلمش دری یه دینور اهاب معناسنه (السلیخ) امیر وزننده شول كشی یه دینور كه شدید الجماع اولوب لكن كبه ایلمز اوله یقال رجل سلیخ ملیخ ای شدید الجماع ولایلقح ودادی اولمیان یمزه نسنه یه دینور طپراق وطاش كبی یقال شیء سلیخ ملیخ ای لاطعم له بو راده من لاطعم نسخه لری غلطدر نته كه ملیخ ماده سنده مایله مثبتدر (السلاخة) سینك فتحیله دادسزلغه دینور یقال فیه سلاخة ملاخة ای لیس له طعم (السلخ) فتحتینله ایلك اكیردكلری ایكده قلان ایلك بقیه سنه دینور (الاسلخاخ) احمرار وزننده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه در صو یلمش دری كبی یقال اسلخ الرجل اسلخاخا اذا اضطجع (الاسلیخ) ازمیل وزننده برنبات آدیدر (السماخ) سینك كسریله صماخ وزننده ومرادفیدر كه بورادمراد قولاقدر وسماخ شبشه آغریمك باغنه دینور عقاص معناسنه (السمخ) سینك فتحی ومیمك سكونیله برآدمك قولاغنه اوروب ایشتمكدن آلیقومق معناسنه در یقال سمخه سمخا من الباب الثالث اذا اصاب سماخه فعقره وآكین طپراقدن هنوز یاروب كورنمك معناسنه در یقال سمخ الزرع اذا طلع اولا (السمخة) سینك كسریله اكینك طپراقدن اوج كوسترمسی هیئتنه دینور كه بناء نوعدر یقال ان هذا الزرع لحسن السمخة بوكویا كه ذكر اولنان سماخدن مأخوذدر شبشه نك آغری باغی شبشه نك اوجنده جزؤیجه مرئی اولمق مناسبتنه مبنیدر (السملوخ) سینك ضمیله صملوخ معناسنه در كه قولاق دلیكنك ایچ طرفیدر و بغدایجق اوتی دیدكلری اوتك دالرندن قوپریلان تازه فلیزمه دینور (السملاخ) سینك كسریله سملوخ ایله معناسی اولده مرادفدر (السماخی) سینك فتحی و یای مشدده ایله دادسز و یمزه اولان سوده وسائر طعامه دینور وشول سوده دینور كه طولومیله یوغرد اولمق ایچون چقور ایچره موضوع اوله (السنخ) سینك كسریله برنسنه نك اصل ومیاسنه دینور یقال فلان لاسنخ له ای لااصل له وسنخ السن دیشلرك كوكینه ومنبتنه دینور وسنخ الحمی سمه عارضه سنك سورت وحدتنه اطلاق اولنور وسنخ خراسانده برقریه آدیدر اعلامدن ذاكر بن ابی بكر السنخی اورادندر (السنوخ) رسوخ وزننده ومرادفیدر كه ثابت واستوار اولمق معناسنه در یقال سنخ الشیء سنوخا یعنی رسخ (السنخ) فتحتینله برنسنه بوزلمق تغیر معناسنه در یقال سنخ الدهن سنخا من الباب الرابع یعنی زنخ ای تغیر وطعامی چوغه كتمك معناسنه در یقال سنخ من الطعام اذا اكثر (السناخة) سینك فتحیله و (السنخة) فتحاتله بد ومتعفن رایحه یه دینور یقال له سناخة وسنخة ای ریح منتنة وسناخه كیرو پاسه دینور وسنخ معناسنه ودباغت اثرلرینه دینور كه متعفن اولور (السنخ) كتف وزننده سمه سی چوق وخیم یره دینور یقال بلد سنخ ای محمة (سانخ) نصر بن احمد نام محدثك جدی اسمیدر علی قول بوحای مهمله ایلهدر (التسنیخ) تفعیل وزننده نسنه اسنه مك معناسنه در یقال سنخ منه الشیء اذا اطلبه (السخنان) سینك ضمی ونونك سكونیله ایكی آدم بوینی مقداری اولان قیویه دینور ٭ شارحك عبابدن نقلی اوزره ترجمه اولندی (المسنیخ) مسرهد وزننده مسریخ معناسنه در كه ذكر اولندی واویله اسیلكنده یوله كیدن آدمه دینور (السوخ) سینك فتحی وواوك سكونیله اباق بورركن چامورلق كبی یومشق یره باتوب كومك معناسنه در یقال ساخت قوائم الحمار تسوخ سوخا یعنی ثاخت وبرنسنه صویك دیبنه چوكمك معناسنه مستعملدر یقال ساخ الشیء فی الماء اذا رسب (السیوخ) و (السووخ) قعود وزنلرنده و (السوخان) فتحاتله قعر زمینه باتمق معناسنه در كه خسف اولمق تعبیر اولنور یقال ساخت الارض بهم سیوخا وسووخا وسوخانا اذا انخسفت ٭ بونده باایله متعدی اولمغله مؤلف لازمیله تفسیر ایلمشدر (السواخیة) علابطه وزننده چوق چامورلغه دینور (السواخ) غراب وزننده و (السواخی) سینك ضمی وواوله

تشديدي والفك قصريله شقاري وزنده چامور بتاغنه دينور يقال صارت الارض سواخا وسواخى اذا صارت ذات سواخية وسواخى كلمه سنك مصغرنده سويوخه دينور وجوهرى سواخى على وزن فعالى اى كثر بها زراغ المطر قولى يعنى سواخى حبارى كبى فانك فتحيله فعالى وزنده در ديمسى غلطدر (التسوخ) تفعل وزنده بتاقلغه دوشمك معناسنه در يقال تسوخ الرجل اذا وقع فى السواخ (سوخ) سينك ضميله برقريه آديدر (السيخ) شيخ وزنده و(السيخان) فتحاتله رسوخ وثبات معناسنه در يقال ساخ الشئ يسيخ سيخا وسيخانا اذا رسخ ويرمق ياخود اياق چامور كبى يومشق يره كوملك معناسنه در يقال ساخت قدماه اى ثاخت (السباخ) كتاب وزنده چاموردن ياپو ييان بنالره دينور بناة الطين معناسنه ✿ شارح مناوى ديركه سباخ سائر امهاتك بيانى اوزره مفرد در بناء الطين معناسنه جمعى سبوخدر

✿ فصل الشين المعجمة ✿ (الشخ) شينك فتحى وياتك سكونيله سود صاغيلوركن ظهور ايدن فشر ديسندن حكايه در تقول سمعت شخ اللبن اى صوته عندالحلب (الشخ) شينك فتحى وخاى معجمهنك تشديديله ايشهمك معناسنه در يقال شخ الصبى شخا اذا بال وسود صاغيلوركن فشردامق معناسنه در يقال شخ اللبن اذا صات عند الشخب واو يوركن موشلدامق معناسنه در يقال شخ فى نومه اذا غط (الشخيخ) شينك فتحيله حين تبولده بولى چبوق كبى اوزادى چوكدرمك معناسنه در يقال شخ ببوله شخيخا اذا امتد كالقضيب (الشخشخة) زلزله وزنده شخيخ معناسنه در يقال شخشخ ببوله بمعنى شخ به وشخشخه سلاح وكاغد خاشر ديلرينه وقشديلرينه دينوركه حكايه در وبونده مصدر دخى اولور خشخشه كبى وشخشخه چوكش ناقه كوكسنى يوقرى طوتمق معناسنه در يقال شخشخت الناقة اذا رفع صدرها وهى باركة (الشخشاخ) سلسال وزنده بولى چبوق كبى اوزادى چوكدرر اولان كسهيه دينور (الشدخ) شينك فتحى ودالك سكونيله قباق وقاون كبى رطب نسنه يى قرمق على قول باش وكميك مقولهسى يابس نسنه يى قرمق معناسنه در يقال فى الاول شدخ البطيخ او الحنظل شدخا من الباب الثانى ويقال فى الثانى شدخ رأسه او العظم شدخا اذا كسره وصحاح ونهايه وسائر بعض امهاتده قاون وباش كبى ايچى بوش نسنه يى كسر ايله مقيددر كرك رطب وكرك يابس اولسون واساسده تويعله شئ اجوفى كسر ويارخص وملايم نسنه يى صيقوب اوفا تمغله مقيددركه اولدخى اجوف اولهنه كه حنظل ايله تمثيلى آنى مشعردر وشدخ ميل ايلمك معناسنه در ✿ شارحك بيانه كوره طريق مستقيمدن ميل وانحراف ايلمك معناسنه دركرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال شدخ الرجل اذا مال عن القصد وآتك آلنده اولان بياض يرونه قدر ممتد اولوب يايلمق معناسنه در يقال شدخت غرة الفرس اذا انتشرت وسالت سفلا و بركسه نك مشدخنه يعنى بورغاج يرينه اورمق ياطوقنمق معناسنه در يقال شدخ فلانا اذا اصاب مشدخه (التشدخ) تفعل وزنده و(الانشداخ) انفعال وزنده شدخك معناى اولندن مطاوعلردر يقال شدخ الحنظل فتشدخ وانشدخ اى انكسر (الشادخة) آتك آلندن بورنه قدر ممتد اولان غرهيه دينور (الاشدخ) احمر وزنده شادخهسى اولان اركك آته دينور مؤنثنده شدخاء دينور واشدخ ارسلانه دينور (المشدخ) معظم وزنده هنوز رطب اولمامش خرما قورىغنه دينوركه ال ايله صيقلنجه قريلوب اوفانور اوله ويبوتك بورغاج يرينه دينور مقطع العنق معناسنه (الشدخة) نبذه وزنده تروتازه نباته دينور (الشداخ) شينك ضميله طوال وطياب وزنده كه مبالغه در وشينك فتحيله ده بعضا يازد در يعمر بن عمرو الكنانى لقبيدر جاهليتده حكام عربدن ايدى كعبهٔ مكرمهنك توليتى خصوصنده قصى ايله خزاعه بيننده نزاع واقع اولمغله كيدرك ضرب لسان حرب سنانى مؤدى اولوب بالاخره مرقومه مراجعت اولدخى دماء خزاعهيى تحت قدمنه شدخ يعنى هدر وابطال ايله قصى طرفنه حكم ايتمكله شداخ ايله تلقيب ايتديلر اساسك بيانه كوره عربلر شدخ دماءهم تحت قدمه ديرلر دملرينى هدم وابطال ايتدى معناسنه كه ذكر اولنان غرهٔ شادخهدن مأخوذدر (اشداخ) همزهنك فتحيله عقيق مدينهده بر وادى اسميدر (الشادخ) تروتازه كنج اوغلانه دينور وشادخ اعتدالدن منحرف اولان شيئه دينور يقال امر شادخ اى مائل عن القصد (الشدخ) فتحتينله خلقتى تا تمام اولان دوشوكه اطلاق اولنور (الشاذياخ) ذال معجمهنك كسريله شهر نيسابورك اسم قديميدر ومرو قضاسنده بر قريه آديدر (الشرخ) شرح وزنده هر شيئك اصلنه وعرقنه دينور وبر شيئك سيوريجه تومرب چيقان اوجنه دينور حرف ناتئ معناسنه مثلا شرخا الفوق ديرلر تثنيه بنيه سيله اوق كزينك كرتكنك ايكى جانبنه كه تومسكجه اولور وشرخا الرحل ديرلر سمرك اولك واكسه قاشلرينه وشرخ جوانلق حالتنك اول هنكامنه اطلاق اولنور تقول فعلته شرخ شبابى اى فى حديا نه واوله وبهرسنه تولد ايدن دوه ياورىلرينه دينور وانسانك ولدينه دينور يقال هو شرخ فلان اى نجله وهنوز صوارلمامش واوق يكرلمامش ساده تمرنه دينور وشرخ شارخ لفظندن جمع اولور صحب وصاحب كبى نوجوانلر ديمكدر وشرخ باشداشه دينور همزاد معناسنه يقال هو شرخه اى تربه ولدته ومثل وماننده معناسنه در يقال هما

شرخان ای مثلان جمعی شروخ کلور وشرخ وشروخ قعود وزنند • دوه قسمی آزی دیشنی یارمق معناسنه در یقال شرخ ناب البعیر شرخا وشروخا من الباب الاول اذا شق البضعة (الشارخ) تازه دلوقنلویه دینور شاب معناسنه (الشروخ) شینک ضمیله شرخک جمعیدر که ذکراولندی وشروخ ایری مبشه اغاجلرینه دینور که تیکنلو اولور مغیلان کبی وقولهم شروخ شرخ کرکع للمبالغة پس بونکد • مفردی شرخدر (بنوشرخ) بر بطن اسمیدر (الشرباخ) بای موحده ایله قرطاس وزنند • سولپوکلنوب فاسد وتباه اولمش منتاره دینور (الشرداخ) شرباخ وزننده طبانی بیوک وانلو اولان آدمه دینور یقال رجل شرداخ القدم ای عظیمها وعریضها (الشلخ) شینک فتحی ولامک سکونیله اصل وعرق معناسنه در یقال انه لکریم الشلخ ای الاصل والعرق وانسانک ولدینه علی قول نطفه سنه دینور قال الشارح ومنه قول لبید * ذهب الذین یعاش فی اکنافهم * وبقیت فی شلخ کجلد الاجرب * وشلخ عورتک فرجنه دینور وشلخ مصدر اولور قلجله برکسه یی اوروب آتی قویرمق معناسنه در یقال شلخه بالسیف شلخا من الباب الاول اذا هبره به (شالخ) هاجر وزنند • جد ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم اسمیدر (الشمخ) شینک فتحی ومیمک سکونیله و (الشموخ) قعود وزنند • پک یوکسک وبلند اولمق معناسنه در یقال شمخ الجبل شمخا وشموخا من الباب الثالث اذا علا وطال یعنی الی السماء * مؤلفک عادتنه کوره کرچه باب اولدن اولمق لازملدر لکن اصول سائره ده باب ثالثله مقیددر وشمخ وشموخ تکبر ایلمک معناسنه استعمال اولنور رفع انف مناسبتیله یقال شمخ الرجل بانفه اذا تکبر وشمخ بن فزاره عربدن بر بطن آدیدر جوهری تصحیفله جیم بابنده ذکر ایلمشدر (الشمخ) فتحتیله بعید اولان قصد ونیته اطلاق اولنور یقال نیة شمخ ای بعیدة (الشماخ) شداد وزنند • اسماندندر شماخ بن حلیف وشماخ بن المختار وشماخ بن العلا وشماخ بن عمرو وشماخ بن ضرار وشماخ بن ابی شداد شاعرلردر (شمیخ) زبیر وزنند • بر رجل اسمیدر که ابوعامر ایله مکنی در (الشامخ) یوکسک وعالی نسنه یه دینور یقال جبل شامخ ای شاهق وعز وتعظمله برونی یوقری طوتان بادکاره اطلاق اولنور یقال رجل شامخ ای رافع انفه عزا جمعی شمخ کلور رکع وزنند • وشامخ بر رجل اسمیدر (الشموخ) صبور وزنند • ایراق مسافه یه اطلاق اولنور یقال مفازة شموخ ای بعیدة (الشمراخ شینک کسریله و (الشمروخ) شینک ضمیله چوبلوصالقمه دینور که اوزرنده خرما یاخود اوزم اوله وشمراخ طاغک تپه سنه دینور و پک یوکسک بلودره دینور وآت قسمنک آلننده اولان غره یه یعنی بیاضه دینور که اینجه واوزون اولوب برون دلیکلرینک ارالغنه قدر اینوب لکن دوداغنه وارمامش اوله ترکیده اکاصقر تعبیر اولنور وبووجه اوزره اولان آته شمراخ اطلاق اولنمز جوهری اطلاق اولنور دیمکله غلط ایلمشدر (ذوالشمراخ) مالک بن عوف النضری نام کسنه نک فرسی اسمیدر (الشمراخیة) خوارجدن بر طائفه درکه عبدالله بن شمراخ اصحابیدر (الشمرخة) دحرجه وزنند • دالدن صالقم کسمک وصالقم صیرمق معناسنه در تقول شمرخ العذق علی بنیة الامر ای اخرط شماریخه بالمخلب قطعا (الشناخ) کتاب وزنند • طاغک برطرفه طوغری سبوریلوب چیقان برونه دینور (المشنخ) معظم وزنند • تیکنلری آیرتلانمش خرما اغاجنه دینور (التشنیخ) تفعیل وزنند • خرمانک تیکنلرینی آیرتلیوب پاک ایلمک معناسنه در یقال شنخ علیه نخله تشنیخا اذا نقح عنه سلاه • (السندخ) قنفذ وزنند • طقاز کوده لی اوزون وشدید اولان انسان وحیوانه دینور وارسلانه دینور وآتشلو یاوز آته دینور وشول طعام وضیافته دینور که برجدید قوناق بنا ایدن یاخود سفردن کلان یاخود ضایعنی بولان کمسه ترتیب ایدر ترکیده بقیاز تعبیر اولنور (الشنداخ) شینک ضمیله و (الشنداخ) شینک کسریله و (الشندخة) و (الشنداخی) شینلرک ضمیله بونلرده طعام مذکوره دینور (الشندخة) دحرجه وزنند • وجه مذکور اوزره شندخ دیدکلری طعام ضیافتی ترتیب ایلمک معناسنه در یقال شندخ الرجل اذا عمل الشندخ (الشیخ) شینک فتحی ویانک سکونیله و (الشیخون) سیحون وزننده سیماسنده پیرلک ظاهر اولان یعنی پیر وسالخورده اولان کشی یه دینور علی قول اللی برباشندن آخر عمره قدر یاخود سکسانه قدر شیخ اطلاق اولنور شیخک جمعی شیوخ کلور وشیوخ کلور شینک کسریله که مجاورت یا یه مبنیدر واشیاخ کلور وشیخه کلور عنبه وزنند • وشیخه کلور صبیه وزنند • وشیخان کلور ضیفان وزنند • ومشیخه کلور میمک ویانک فتحیله ومشیخه کلور میمک فتحی وشینک کسریله ومشیوخاء کلور مدایله ومشیخاء کلور میمک فتحی وشینک کسریله ومشایخ کلور مصابح یسانه کوره مشیخه میمک ویانک فتحیله اسم جمعدر مشایخ انک جمعیدر وشیخک مصغرنده شییخ دینور وشیخ دینور یاء ایچون شینک کسریله وقلیلا شویخ دینور واو ایله جوهری قلیلا ورودینی درک ایلمامکله شویخ کلدیکنی انکار ایلمشدر لکن جوهری صحاح لغت قیدنده • اولمغله نوادره مبالات ایلمدیکی بیاندن مستغنیدر وشیخ لفظنک مؤنثنده • شیخه دینور هایله وشیخ برشجر آدیدر وخاتونک زوجنه اطلاق اولنور وشیخه

هايله اسد وحنظله قبيله لرينك بلادنده برياض قوملق آديدر ذوالخرق الطهوري نام شاعرك قول صحيح اوزره اشبو ٭ ومن بحره بالشيخة اليتقصع ٭ مصراعنده مذكور شيخه دن مراد ذكر اولنان قوملقدر ٭ مترجم دير كه مصراع مزبورك صدري ٭ ويستخرج اليربوع من نافقائه ٭ مصراعيدر واستاد ومرشده شيخ اطلاقي علم وفضيلتنده اكبر اولديغندندر (الشيخان) ياى نسبتله وتثنيه بنيه سيله عبد اللطيف بن نصر وعبد الله بن محمد بن عبد الجليل نام كسه لردر كه شيخ مبهني حضرتلرينه منسوبلردر (الشيخ) فتحتينله و (الشيوخة) شينك ضميله و (الشيوخية) ياى مشدده ايله و (الشيخوخة) شينك فتحيله و (الشيخوخية) ياى مشدده ايله مصدرلردر انسان قوجامق معناسنه در يقال شاخ الرجل شيخا وشيوخة وشيوخية وشيخوخة وشيخوخية اذا صار شيخا (التشييخ) تفعيل وزننده بودخي قوجلمق معناسنه در يقال شيخ الرجل بمعنى شاخ وبر آدمي تعظيم قصديله ياشيخ ديو چاغرمق ومحاورده ياشيخ ديه رك خطاب ايلمك معناسنه در يقال شيخه اذا دعاه شيخا وقال له ياشيخ تبجيلا وبركسه يي تعييب ايلمك معناسنده ريقال شيخ عليه اذا عابه وبر آدمي رسواى وبدنام ايلمك معناسنه در يقال شيخ به اذا فضحه (التشيخ) تفعل وزننده قوجالمق معناسنه در يقال تشيخ الرجل اذا صار شيخا (الاشياخ) شيخك جمعيدر كه ذكر اولندي ومنه قولهم اشياخ النجوم اي اصولها مراد سبعه سياره در ٭ قال الشارح وهي الدراري اي السيارات (رستاق الشيخ) اصفهانده بر موضعدر (شيخان) تثنيه بنيه سيله مصعب بن عبد الله نام محدثك لقبيدر ومدينه ده بر موضع آديدر كه احد ملحمه سنده لشكرگاه حضرت رسول الله ايدي عليه السلام (الشيخة) شينك كسريله بر ضرب عقبه آديدر طپراغنك بياض اولمسي باعث تسميه در (الشاخة) قد واندامي معتدل اولان آدمه دينور ٭ فصل الصاد ٭ (الصيخة) صادك وياك فتحيله سيخه معناسنه دركه شوراق يره دينور وصيخة القطن سيخه دركه محلنده ذكر اولندي (الصخ) صادك فتحي وخانك تشديديله برقاني وپك نسنه يي بر مجوف اوليوب مصمت اولان شيئه اورمق معناسنه در مثلا طاش وتيمور ودكنك مقوله سني برقيايه اورمق كبي يقال صخ الحديد على الصخرة صخا من الباب الاول اذا ضربه بها وصخ وصخيخ وجه مذكور اوزره اوريلان قياسلمنك معناسنه در يقال صخت الصخرة صخا وصخيخا اذا صاتت حين قرعت بالشيء الصلب صخه هايله آندن اسمدر كه قيانك آوازندن حكايه در لسانمزده طاقردي تعبير اولنور تقول سمعت للصخرة المقروعة صخة اي صوتا وصخ وصخيخ قرغه دوه نك ياغريني برونيله دورتشدرمك معناسنه دركه كلمك تعبير اولنور يقال صخ الغراب اذا طعن دبرة البعير (الصاخة) خانك تشديديله شول شديد صيحه وآوازه دينور كه شدتندن قولاقلري صاغر ايدر اوله وصاخه قيامتده وداهيه يه اطلاق اولنور قيامته اطلاقي نفخهٔ صور حسبيله در مبالغة قيامته وصف اولنور وصاخه اسناد مجازي اوزره مصمه معناسنه در اولور زيرا مصم حقيقتده مسمع اولاندر وبو صخ كلمه سندن مأخوذدر كه قولاغي صاغر ايلمك معناسنه در مجازا آواز شديده ده استعمال اولنمشدر يقال صخه صخا اذا ضرب اذنه فاصمها ويقال صاح بهم صيحة تصخ الاذان وداهيهٔ شديده يه اطلاقي دخي سماعنه قولاقلر طيانمديغندن مبنيدر ٭ مؤلف اقتصار وجهي اوزره ثبت ايلمشدر (الصرخة) صادك فتحي ورانك سكونيله صيحهٔ شديده يه دينور قال في الاساس له عولة كعولة الثكلى وصرخة كصرخة الحبلى وصرخه مؤذنك اذانه اطلاق اولنور كه حقيقت شرعيه در تقول سمعت الصرخة الاولى اي الاذان الاول (الصراخ) غراب وزننده حيقرمق ياخود شدتله حيقرمق معناسنه اسمدر ومصدر اولور يقال صرخ الرجل صراخا من الباب الاول اذا صاح اوشديدة (التصرخ) تفعل وزننده تكلفله حيقرمق معناسنه در يقال تصرخ الرجل اذا تكلف الصراخ (الصارخ) مدد وفريادرس آدمه دينور مغيث معناسنه در فريادرس تعبير اولنور ومدد استيان داد خواهه دينور مستغيث معناسنه بو صورتده ضد اولور اساسده صراخ صوت مغيث وصوت مستغيث ايله مفسر اولمغله صارخ وصريخ آنلردن مأخوذدر وصارخ خروسه اطلاق اولنور (الصريخ) امير وزننده بودخي صارخ معناسنه دركه مغيث ومستغيثه دينور (المصرخ) محسن وزننده مدد واغاثه ايدن واعانت ايدن آدمه دينور (الاصطراخ) افتعال وزننده مشاركت ايچوندر بري برينه فرياد ايدشمك معناسنه در يقال اصطرخ القوم اذا تصارخوا اي صرخ بعضهم بعض (الصارخة) فاعله وزننده مصدردر فريادلشمك معناسنه در يقال صرخه صارخة اذا اغاثه وصارخه استغاثه صوتنه دينور تقول سمعت صارخة القوم اي صوت استغاثتهم (الصراخ) كتان وزننده طاوس قوشنه اطلاق اولنور چاغرغان اولديغيچون (صرخ) قفل وزننده بر طاغك اسميدر (الصربخة) دربخه وزننده خفت وزق معناسنه دركه بي تمكين وسبكمشرب اولمقدر (الاصلخ) اصلح وزننده اصلا ايشتمز اولان صاغره دينور يقال رجل اصلخ اي اصم جدا لايسمع البتة بونك مأخذي صلخدر فتحتينله يقال صلخ الرجل صلخا من الباب الرابع

واصلخ اویوز ارکك‌دوه‌یه دینور مؤنثنده صلخاء دینور یقال جمل اصلخ وناقة صلخاء وابل صلخی و یقال جرب صالخ ای سالخ یسلخ جلد البعیر (التصالخ) تفاعل وزننده مواضعة صاغرلق کوسترمك معناسنه‌در یقال تصالخ الرجل اذا تصام (الصلوخ) صبور وزننده مهلك وقتال اولان داهیه‌یه اطلاق اولنور یقال داهیة صلوخ ای مهلكة (الاصلخاخ) احمرار وزننده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه‌در یقال اصلخ الرجل اصلخاخا اذا اضطجع (الصماخ) کتاب وزننده و(الاصموخ) اسلوب وزننده قولاغك دلیکنه دینور وقولاغك کندیسنه ده دینور ومنه تقول هنا کلام یولم صماخی واصموخی وهو خرق الاذن والصماخ ایضا الاذن نفسها ٭شارح دیرکه کل اذن ولود وکل صماخ بیوض دیرلر یعنی ولدی بطننده حاصل اولان ذی روحده اذن تعبیر اولنور وعرطه سنده پیدا اولانده صماخ دینور حتی صحاحده کل سكاء تبیض وکل شرفاء تلد دیمشدر وصماخ آزجه صویه دینور تقول عندی صماخ ای قلیل من الماء (صماخ) غراب وزننده برصو آدیدر (الصمخ) صادك فتحی ومیمك سکونیله برآدمك صماخنه اورمق معناسنه‌در یقال صمخه صمخا من الباب الاول اذا اصاب صماخه ویومرقله برینك کوزینه اورمق معناسنه‌در یقال صمخ عینه اذا ضربها بجمیع کفه وچهره‌یه کنش طوقنمق یاخود کنش چالمق معناسنه‌در یقال صمخت الشمس وجهه اذا اصابته اواشتد وقعها علیه (الصمخة) فرحه وزننده کوده‌سی تروتازه ومطرا اولان محبوبه‌یه دینور یقال امرأة صمخة ای غضة (الصماخة) جبانه وزننده اشکنبه‌نك باشنده شیردان وقرق بایر تعبیر اولنان شیئه دینور قطنه معناسنه (الصمخ) صادك کسریله قوریجه برنسنه‌درکه قبون قسمی طوغردقده نصکره جه‌تملرینك امزکلرنده اولور بواشبجه شق ایدرلر آندن نصکره خالص سود کلمکه باشلرا کامه پوصی تعبیر ایدرلر مفردی صمخه‌در ها یله (الصملاخ) صادك کسریله و(الصملوخ) صادك ضمیله قولاق دلیکنك ایچنه دینور وقولاق چرکنه دینور (الصمالخ) علابط وزننده پك قویی سوده دینورکه یوغردکبی قاتیلمش اوله (الصمالخی) سمالحی وزننده ومراد فیدرکه ذکر اولندی صمالخ النصی بعد ایجق اوتنك کوکلرندن ایچنه اولان قلیز لرینه دینور (الصنخ) صادك کسریله سنخ وزننده ومرادفیدرکه ذکر اولندی (الصنخ) کتف وزننده اصنانی یعنی دیشلرینك کوکلری چیقمش آغزه دینور یقال فم صنخ اذا اخرجت اصناخه (الصناخیة) غرابیه وزننده ایری و یومری جثه‌لوکسه‌یه دینور یقال رجل صناخیة ای ضخم (الصنخة) فتحاتله کیر و پاسه دینور یقال فی ثوبه صنخة ای درن (الصاخة) تخفیفله اعضاده اولان کیکی جانور اصرمقدن یاخود برنسنه طوقنمقدن عارض اولان شیشه دینورکه اثری قالمش اوله وداهیه‌یه دینور جمعی صاخات وجمع جنسی صاخ‌در (الاصاخة) همزه‌نك کسریله برسوزه قولاق طوتوب دکلمك معناسنه‌در یقال اصاخ له اصاخة اذا استمع له (الصواخ) رمان وزننده بتاقلق یره دینور یقال بلد صواخ اذا کان تصوخ فیه الارجل (الصوخ) سوخ وزننده ومرادفیدرکه ایاق چامورمقوله‌سی یره باتمق معناسنه‌در یقال صاخت الرجل بمعنی ساخت

فصل الضاد المعجمة ٭ (الضخ) ضادك وخانك تشدیدیله کوز یاش دوکمك معناسنه‌در یقال ضخت العین ضخا من الباب الاول اذا دمعت و بولی چبوق کبی اوزادی چوکدرمك معناسنه‌در یقال ضخ ببوله اذا مده وصو سرپمك معناسنه‌در یقال ضخ الماء اذا نضحه (المضخة) میمك کسریله شول قامشه دینورکه ایچنه برطبقاج اغاج صوقغله ایچندن صوفشقردرلر چوجق ملاعبه‌سندندر (الضردخ) ضادك کسری ودالك فتحیله عظیم اولان شیئه دینور (الضرداخ) قرطاس وزننده بغایت صوی وعالی جنس اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة ضرداخ ای صفیة کریمة (الضمخ) صمخ وزننده بدنه تقاطر ایدر درجه‌سنده طیب سورمك معناسنه‌در یقال ضمخ جسده بالطیب ضمخا من الباب الاول اذا لطخه به حتی کأنه یقطر (التضمیخ) ضمخ معناسنه‌در یقال ضمخ بدنه بمعنی ضمخ (الانضماخ) انفعال وزننده و(الاضطماخ) افتعال وزننده و(التضمخ) تفعل وزننده طیب سورنمك معناسنه‌در یقال انضمخ بالطیب واضطمخ وتضمخ اذا تلطخ به (الضمخة) ضادك کسریله سموز خاتونه یاخود سموز ناقه‌یه دینور وشیره‌سی تقاطر ایدن تازه خرمایه دینور (ضاخ) بادیه‌ده برموضع آدیدر (الضاخة) خانك تخفیفله آفت وداهیه‌یه دینور٭

فصل الطاء ٭ (الطبخ) طانك فتحی و بانك سکونیله پشورمك معناسنه‌در کرك بریان وکباب وقاورمه جهتیله وکرك تنجره‌ده پشورمك جهتیله اولسون یقال طبخ اللحم طبخا من الباب الاول والثالث اذا انضجه (الانطباخ) انفعال وزننده و(الاطباخ) همزه‌نك وطای مشدده‌نك کسریله افتعال وزننده مطاوعلریدر پشمك معناسنه یقال طبخه فانطبخ واطباخ افتعال وزننده طبیخ اتخاذ ایلمك معناسنه‌در یقال اطبخ الرجل اذا اتخذ طبیخا (المطبخ) مقعد وزننده اسم مکاندر آشخانه‌یه دینور (المطبخ) منبر وزننده اسم آلتدر تنجره‌یه دینور (الطباخ) کتان وزننده آشجی‌یه دینور (الطباخة) کتابه وزننده آشجیلق حرفتنه دینور (الطباخة) کناسه وزننده طبخ اولنورکن

تجرملك قوران ايدوب حوكيلان كپوكنه دينور (الطبيخ) اميروزننده منصفدن يعني يار يسي قالنجه قيناديلان شرابدن
برنوعه دينور يقال هو يشرب الطبيخ وهو ضرب من المنصف بوكرجه وطوغله يه اطلاق اولنور يقال ائلف ما له
في الطبيخ اي الجص والآجر (الطبخ) طاءنك ضميله قبر وزننده عذاب فرشته لرينه اطلاق اولنور كه طبخ
اجساد عصاة وكفاره مأمورلردر طابخ مفرديدر (الطباخ) سحاب وغراب وزنلرنده برنسنه نك محكم واستوارلغنه
دينور وزور وقوت معناسنه در وسموزلك معناسنه در يقال ما في فعله طباخ اي احكام وليس له طباخ اي قوة
وفي بدنه طباخ اي سمن (الطبيخ) سكين وزننده قاونه دينور بطيخ كبي * شارحك بيانته كوره حجازي بونلغتيدر (الطابخ
شديد الحراره اولان حمايه اطلاق اولنور يقال به الحمى الطابخ اي الصالب (الطابخة) اويله اسيسنه اطلاق اولنور
هاجره معناسنه وطابخه عامر بن الياس بن مضرك لقبيدر (طابخ الحر) اسينك سمومنه اطلاق اولنور يقال ظهرت
طابخ الحر اي سمائمه (الطباخية) كراهيه وزننده و (الطباخية) غرابيه وزننده اته طلوكنج خاتونه على قول
كوزل وعقل ورشد صاحبه سي قادينه دينور يقال امرأة طباخية وطباخية اي شابة مكتنزة او عاقلة مليحة (المطبخ
محدث وزننده كلر قسمنك الك اولكي ياوريسنه دينور * شارح ديركه اول لفظي سهودر صواب اولان ثالث اولمقدركه
اوچنجي ياشنه كيرن ولدي ديمك اولور انتهى ومطبخ اته طلوكنج دلوقنلو يه دينور (التطبيخ) تفعيل وزننده صبي
نشو ونما بولوب يال وبال صاحبي اولمق معناسنه در يقال طبخ الصبي اذا ترعرع وكبر (الاطبخ) احمر وزننده
و (الطبخة) نبذه وزننده حماقتده متانت واستحكامي يعني پك شاشقين احمق اولان آدمه دينور يقال رجل اطبخ وطبخة
اي مستحكم الحمق (المطابخ) جمع بنيه سيله مكه ده برموضع آديدر (الطبراخ) قرطاس وزننده علي بن ابي هاشم نام
محدثك پدري لقبيدر على قول ميمله طمراخ در (الطخ) طانك فتحي وخانك تشديديله برنسنه يي آتوب ايراقلشدرمق
معناسنه در يقال طخ الشيء طخا من الباب الاول اذا رماه وابعده وجماع ايلمك معناسنه در يقال طخ جاريته اذا جامعها
(المطخة) ميمك كسريله برتخته پاره سيدر كه چوجقلر برطرفني يوفقلدوب آنكله چليك كبي اوينارلر بو پرال آيه سي قدر
دكرمي ومنقش تخته دركه دائرا مادار كرتوب كرتكنه ايپ صاروب بري اوته الندن اتارق اوينارلر بزم ديارلرده
اكاچقشاغي تعبير ايدرلر (الطخوخ) فعود وزننده بدخويلق وبدمزاجلق شرس وسوء معاشرت معناسنه در
مقتضاي بنيه بو مصدر اولمقدر (الطخطاخ) سلسال وزننده بدخوي وبد مزاج كسمه يه دينور وطخطاخ الحلي
نسوانلرك حليا تلري آوازينه دينور كه جغشدى تعبير اولنور وبري برينه صيقشوب قات قات متكاثف اولان ظلماني
سحابه دينور وبر رجل اسميدر (الطخاطخ) علابط وزننده قرا كولق ظلمت معناسنه در (المتطخطخ) اسم فاعل
بنيه سيله پك سياه نسنه يه دينور وضعيف البصر اولان آدمه دينور (الطخطخة) زلزله وزننده طاغنق نسنه نك
اجزاسني بري برينه ضم والصاقله دوزلتمك معناسنه در يقال طخطخ الشيء اذا سواه وضم بعضه الى بعض وطخطخه
خنده ايدن كسه نك طخ طخ ديه رك كولمسندن حكايه در قهقهه كبي (الطرخة) شرحه وزننده شول بيوك
حوض طرزنده مصلقه دينور كه حوضك ياغيري صوينك مجراسي يانده اتخاذ اولنور كه حوضدن ياغيري مجرادن
اكا كلوب اقتضاسي اوزره اورادن مزرعه يه ياخود باغچه يه اجرا اولنور ولفظ مزبور دخيلدر يعني عربي خالص
دكلدر (طرخان) سلمان وزننده وبونده طانك ضمي وكسري جائزدكلدر هرنقدر اهل حديث ضمله وكسر ايله استعمال
ايدرلر ايسه ده وبو اهل خراسان لغتيدر شريف وذيشان اولان رئيسك اسميدر يعني آنلره اطلاق اولنور
جمعي طراخنه كلور * مترجم ديركه لفظ مزبور ترخان فارسي معربي اولمق ظن اولنور كه سلاطينه خدمات
پسنديده سي سبق ايلمكله مطلوبات ديوانيه دن معاف ومسلم وهر وجهله مرخص تام اولوب رجا وشفاعتلري
مقبول اولان آدمه دينور كه عند لرنده وزارتدن پايه لودر * ومؤلف بطريق ماده سنده ديكر كونه بيان ايلمشدر
انتهى (الطرخون) طانك فتحيله ترخون معربيدر كه كوكي عاقر قرحا ديدكلري دارو در تناولي شهوت جماعيه يي
قاطعدر بو نبات لسانمزده دخي طرخون تعبير اولنان سبزه در وعاقر قرحا آنك يبانى نوعنك كوكيدر (الطرنخ
سكين وزننده طوزلنوب صلاموره ياصيلان كوجك بالقره دينوركه طرهوز ديدكلري اوله جقدر (طرخاباذ
طانك فتحيله جرجان قضاسنده برقريه در طرخ آباد معربيدر (الطرثخة) ثاي مثلثه ايله دربخد وزننده خفت
ونزق معناسنه دركه وقار وتمكين ونزاكت مقابليدر (الطلخ) بلخ وزننده شول سيل صويي كتورديكي چامورلو
بولانق صويه دينوركه آنده جابجا دعموص يعني صو چولهاسي وايت بالغي ديدكلري سياه وخرده بوجكلر قالمغله
ايچمسي ممكن اولميه وطلخ مصدر اولور برشيئه ياخود برآدمه ذكر اولنان چاموري يلاشدرمق معناسنه در يقال طلخ
الشيء اذا لطخ الطلخ به وبرنسنه يي قرارتمق معناسنه در يقال طلخ الشيء اذا سوده وكنايه بوزوب افساد ايلمك

معناسنه در يقال طلخ الكتابة اذا افسدها وبجس ييلاشدرمق معناسنه در يقال طلخه بالقذر اذا لطخه به (الطلخاء) حمقاء وزننده ومراد فيدر كه بون خاتونه دينور وطلخاء مصرده بر موضع آديدر دمياطه موصل اولان شاخ نيل اوزره واقعدر (الاطلخاخ) احمرار وزننده كوز ياشيله طولمق معناسنه در يقال اطلخ دمع عينه اذا تغرق وكوز ياشي آقمق معناسنه در يقال اطلخ دمعه اذا سال (الطمخ) طانك فتحي وميمك سكونيله تكبر ونخوت ايلمك معناسنه در يقال طمخ الرجل طمخا من الباب الاول اذا تكبر (الطمراخ) طانك فتحيله علي بن هاشم نام محدثك پدري اسميدر على قول باى موحده ايلهدر نته كه ذكر اولندى (الطنخ) طانك ونونك فتحيله باغلى طعامي چوق يمكله تخمه وامتلا اولمق معناسنه در يقال طنخ الرجل طنخا من الباب الرابع اذا بشم واتخم وغلب على قلبه الدسم وسمورمك معناسنه در يقال طنخ الرجل اذا سمن (التطنيخ) تفعيل وزننده و(الاطناخ) همزه نك كسريله تخمه وامتلا ايلمك معناسنه در يقال طنخه تطنيخا واطنخه اطناخا اذا اتخمه (الطنخة) حركاتله احمق وبغزكسه يه دينور (الطنخ) طانك كسريله كيجه دن بر بلوكه دينور يقال مر طنخ من الليل اى طائفة (الطماليخ) طانك فتحيله طاغنق ويوفقه بلودلره دينور بوماده برمقتضاى ترتيب طنخ ماده سندن مقدم ايراد اولنمق لازم ايكن جميع نسخه لرده بومحلده اولمغله آنلره اقتفا اولندى (طوخ) طانك ضميله مصر الكاسند اون درت موضع آديدر (الطوخ) طانك فتحي و واوك سكونيله بركسه يه برقبيح وناسزا سوزسويلك يا بركريه ايش ايتمك معناسنه در يقال طاخ فلانا يطوخ طوخا اذا رماه بقبيح من قول اوفعل (الطيخ) شيخ وزننده قبيح نسنه يه ييلاشوب آلوده اولمق معناسنه در كرك حسي وكرك معنوي اولسون يقال طاخ الرجل يطيخ طيخا اذا تلطخ بالقبيح وبومعناده متعدي اولور يقال طاخ فلانا اذا الطخه بالقبيح وپوكلمك معناسنه در يقال طاخ فلان اذا تكبر و بيهوده وباطل ايشه دورشمك معناسنه در يقال طاخ الرجل اذا انهمك في الباطل (التطيخ) تفعل وزننده بودخي بركريهه يه ييلاشمق معناسنه در يقال تطيخ فلان اذا تلطخ بالقبيح (التطبيخ) تفعيل وزننده برقنا وچركين شيئه ييلاشدرمق معناسنه در يقال طيخ فلانا اذا الطخه بالقبيح وسمورلك كوده يي لحم وشحم ايله طولوم كبي طولدرمق معناسنه در يقال طيخه السمن اذا ملأه شحما ولحما و بركسه يي عذاب ومحنت باصوب هلاك ايلمك معناسنه در يقال طيخ العذاب عليه اذا الح عليه فاهلكه (الطيخة) طانك فتحي وياتك سكونيله بردرلو ايشه يرامز اولان احمق آدمه دينور يقال رجل طيخة اى احمق لاخير فيه وفتنه واختلاله دينور تقول اتانا فلان زمن الطيخة اى الفتنة (المطيخ) معظم وزننده فاسد وتباه اولمش نسنه يه دينور يقال شئ مطيخ اى فاسد واوزرينه قطران سورلمش دوه يه دينور يقال بعير مطيخ اى مطلى بالقطران (الطيخ) طانك كسريله ضحك صوتي حكايه در تقول قالوا طيخ طيخ مبنيا على الكسر اى قهقهوا

فصل الظاء المعجمة ※ (الظمخ) عنب وزننده چنار آغاجي صورتنده بر آغاجك اسميدر مفردات طبيه ده ثمر شجرة جور ايله مبيندر كه جوز رومي ديدكلري بدركه هر باآنك صمغي اولديغي منقولدر وظمخ طئ قبيله سي لغتنده انجير آغاجنه دينور مفردى ظمخه در هايله ياخود سكون ميمله در كسره وكسر كبي وكاهي جمعنده دخي ميم ساكن اولور تينه وتين كبي ※

فصل العين المهملة ※ (العهعخ) عينلرك ضميله بر نوع شجردر كه كندوسيله ويراغيله تداوي اولنور بعض لغويون عينله اولديغني انكار ايدوب خاي معجمه ايله خعخع ديديلر واهل بيان كتابلرنده خانك تقديميله عهعخ عنوانده مرسومدر لكن غلطدر لفظ مزبوري اهل معاني فصاحت بحثنده تنافر حروفه تمثيل ايلمشلردر لكن ها ايله هعخع عنوانده رسم ايلمرايله مؤلفك عيني تقديميله ايرادي مخالف اولور مگر تحريف نساخه محمول اوله وشراح هانك كسري وخانك كسر وفتحيله تقييد ايلمشلردر وبوني بر اعرابينك تركت ناقتي ترعى الهعخع قولندن اخذ ايلديلر ※

فصل الفاء ※ (الفتخة) فانك فتحي وتاي فوقيه نك سكوني وفتحيله بر نوع خاتم كبير اسميدر كه ال واياق پرمقلرينه تحرر لر على قول خاتم كبي كومشدن بر حلقه در نسوان عرب پرمقلرينه طاقنورلر بجازده معادن سبعه دن بايپلوب كلان حلقه لر كبي اكر قاشي اولورسه خاتم دينور مايختم به اولديغيچون يزم ديارلرده دخي متعارفدر اكا زهكير محرفي زيكير تعبير ايدرلر نسوان باش پرمقلرينه طاقنورلر جمعي فتخ كلور كه جمع جنسيدر وفتوخ كلور وفتخات كلور فتحاتله (الفتخ) فتحتينله مفاصل اعضا ملايم وكوشك اولمق معناسنه در على قول ال اياسي وطبان طويل وعريض اولمق معناسنه در يقال فتخ الرجل فتخا من الباب الرابع اذا استرخت مفاصلها ولانتا وكان عريض الكف والقدم في طولهما وفتخ بعض دوه قسمنك خلق دبزلرنده وابجكلرنده اولان اكريلكه شبيه حالته دينور كه نوعا اكريجه كورينور حلقي اولان اكر يلكه طرق دينور وفتخ صداسي اوليان چكراغي به ودف پولنه دينور (الافتخ) احمر وزننده بچه لري يصي و يبوك اولان ارسلانه دينور مضاي

خر بورد ن مأخوذدر قال المبرد افتخ اى عريض الكف (الفتخ) فتحتين ورنده الف يا نخود لثانفك بمعنازيق آو ج وطبان
بيا لحله بلا بجه وكوشكجه بوكك معناسنه درمصلى تشهدده موضع سجده حالتنده ايتديكي كبي يقال فتخ الرجل
اصابعه فتخا من الباب الثالث اذا عرضها وارخاها ٭ مؤلف كرچه بابندن سكوت ايلمشدر لكن مقدمة الادبده
باب ثالثدن فصلنده ٠ فتخ سر انكشتان بلسوى كف ولشكستن يعنى برمقلرك اوجلرينى آيه طرفنه كوشكجه بوككك ايله
مرسوم اولمغله اكا اتباع اولندى وبو ذكر اولنان رخاوت مفاصل معناسندن مأخوذدر (التفتيخ) تفعيل وزننده
فتخ معناسنه دريقال فتخ اصابعه تفتيخا بمعنى فتخها (الفتخاء) صحراء وزننده سود صاغن جق كولك طرنده
انجادن دوزلمش برنسنه در كه بال صاغان تكسه اسكمله كبي آلتلرنه اوتوروب بال صاغار وفتخاء لينة الجناح
اولان طوشنجل قوشنه دينور ٭ شارح ديركه في الاصل صفت لازمه سندن اولوب بعده اسم قلنمشدر زيرا
مرغ مزبورزمينه نزول حالتنده جناحلرينى كوشدوب آهسته جه نازل اولور انتهى وعقبلرينك امركلرى
قرنى طرفنه طوغرى مائل ومرتفع اولان ناقه يه فتخاء الاخلاف اطلاق ايدرلركه ذما يمدندر وبومعنادن
اولدن منشعبدر وبوحالت نسوان وجنا، طرنقلو حيوان حقلرنده مدايحدندر (فتاخ) كتاب وزننده
بر موضعدر (فتوخ الاسد) ارسلان پنجه لرينك الناولو يناقلرينه اطلاق اولنور وبو فتخك جمعيدر كه ذكر
اولنان معنادن مأخوذ اسم قلنمشدر (الافتاخ) همزه نك كسريله سكرتمك يا ايراق يردن كلمك سببيله بى تاب
اولوب هارهار صولومق وخشلمق معناسنه دريقال افتخ الرجل اذا اعيا وانبهر (الافاتيخ) اساليب وزننده
مناره شبيه نسنه لردر كه منارد ن اولجه ظهور ايدر منارطنيله حفر واستخراج اولندقده معلوم اولور (الافتخ
ذكر اولنان لين ورخاوت معناسندن افعلدر بومناسبتله كوزلرى فاتر اولان محبوبه افتخ الطرف اطلاق اولنور كه
چشم مخمور وچشم خسته وچشم خواب آلود تعبير اولنور يقال غلام افتخ الطرف اى فاتر (فتيخ) زبير وزننده
بر موضع آيدر (الفخ) فانك فتحى وخانك تشديديله فق وقپان تعبير ايتدكلريدر كه انكله قوش مقوله سى صيد ايدرلر
جمعى فخاخ كلور فانك كسريله وفخوخ كلور وفخ مكده بر موضع آيدر كه عبدالله بن عمر الفاروق رضى الله عنهما
آنده مدفوندر وفخ مصدر اولور اياقلرك مفاصلى كوشيوب سلكيلمك معناسنه نته كه فخه هايله وفخخ فتحتينله
بومعنايه در يقال فخت رجلاه فخا وفخة وفخخا اذا استرخت وفخ وفخيخ اويقوده پك پك موشلدامق معناسنه در يقال
فخ النائم فخا وفخيخا اذا غط ورايحه هرطرفه يايلمق معناسنه در يقال فخت الرايحة اذا فاحت (الفخة) فانك فتحيله
مصدر كه ذكر اولندى وفخه جماعدنصكره اولان اويقويه دينور ومردار وناپاك عورته دينور وجثه سى ايرى
عورته دينور وارقه اوزره اولان اويقويه دينور وصباح اويقوسنه دينور وكاده يايه دينور (الفخيخ) موشلدامق
معناسنه دركه ذكر اولندى وانكريلانى اغزندن فشلدامق معناسنه دركه مصدر واسم اولور يقال فخت
الافعى فخيخا اذا نفخت وتقول سمعت فخيخ الافعى اى فحيحها يعنى فشلديسنى ايشتدم (الفخفخة) زلزله وزننده
باطل وبى اصل نسنه ايله لاف وتفاخر ايلمك معناسنه در يقال فخفخ الرجل اذا افتخر بالباطل (الفدخ) شدخ وزننده
ومرادفيدر كه ذكر اولندى يقال فدخ رأسه بالحجر فدخا من الباب الثالث اذا شدخه وبو رطب نسنه يى قيروب
اوفاتمغه مخصوصدر (الفرخ) فانك فتحى ورانك سكونيله قوش پليجنه دينور وهرحيوانك يلوريلرينه اطلاق اولنور
كذلك نباتك صغارينه يعنى ديبلرنده چيقان فليزلرينه اطلاق اولنور جمعى افرخ كلور افلس كبى وافراخ كلور وفراخ
كلور فانك كسريله وفروخ كلور وافرخه كلور وفرخان كلور فانك كسريله وفرخ ذليل ومطرود اولان كشى يه
اطلاق اولنور وياريلوب اوج ويرمك اوزره اولان اكينه اطلاق اولنور وفرخ بدجلك عليدر ودماغك اول طرفنه
دينور (الافراخ) همزه نك كسريله قوش يلورو صاحبى اولمق يعنى يلورى چيقارمق معناسنه در يمرطه يه ده مسند
اولور يقال افرخت الطائرة والبيضة اذا صارلها فرخ وهى مفرخ ودروندن خوف واندیشه زائل اولمق معناسنه
استعمال اولنور يقال افرخ الروع اذا ذهب وبوافرخ قلبه الروع سبكنده دركه ياورو كبى دروندن خوفى اخراج
ايلدى ديمكدر وتقول افرخ روعك بالامر اى سكن جأشك واضطرابك ومبهم ومشتبه اولان نسنه بين وعيان اولمق
معناسنه استعمال اولنور يقال افرخ الامر اذا استبان بعد اشتباه اغلاقك بيانده كوره يمرطه دن خارج اولان فرخه
تشبيهه مبنيدر وعن بلرمستور اولان سرى اظهار ايلمك ديه جك يرده افرخ القوم بيضتهم دير لر ابدوا سرهم معناسنه
مؤلف بيضتهم لفظنى مفعول اولدرق رسم ايدوب لكن اصلنده تميز اولمق اوزره مرسومدر كه ٭ الامن مستغنمه
قيلمشدر (التفريخ) تفعيل وزننده بودخى افراخ كبى يلورو چيقارمق معناسنه دريقال فرخت البيضة والطائرة
تفريخا بمعنى افرخت ودروندن خوف وخدشه زائل اولمق معناسنه استعمال اولنور نته كه ذكر اولندى يقال فرخ

الروع اذا ذهب و برلسنه دن بلنكلوب قورقوق معناسنه در يقال فرخ الرجل اذا فزع ورعب وقوش باوريسى كبى ضعيف اولمق معناسنه در يقال فرخ القوم اذا ضعفوا وصاروا كالفراخ واكينجيلر لنمك معناسنه در يقال فرخ الزرع اذا نبتت افراخه (المفرخ) محسن وزننده باورو چيقاران قوشه كنالك بر طيه دينور يقال طائرة مفرخ و بيضة مفرخ و بو وصف خاصدر (المفارخ) ميمك فتحيله مفرخك جمعيدر كه اسم مكاندر قوشلرك باورو چيقاره جغى يره دينور كومس وقولق كبى (الاستفراخ) باورو چيقارمق ايچون قوش بسلمك معناسنه در يقال استفرخ الحمام اذا اتخذها للفراخ (الفرخ) فرح وزننده درونلن خوف وخدشه كيدوب امين ومطمئن اولمق معناسنه در يقال فرخ الرجل فرخا من الباب الرابع اذا زال فزعه واطمئن وقوش بلوريسى كبى يره ياپشمق معناسنه دركه خوفدن نشئت ايدر يقال فرخ الى الارض اذا لزق بها (فروخ) تنور وزننده حضرت ابراهيمك فرزندى اسميدركه اسمعيل واسحق على نبينا وعليهم السلام حضرتلرينك برادرلريدر وسط بلاد ده ساكن اولان عجم طائفه سى آنك ذريتندندر (الفرخة) حمزه وزننده يصى مزراق تمرنه دينور (فريخ) زبير وزننده محدثيندن ازهر بن مروانك لقبيدر وفريخ فرخ لفظندن كه مصغردر تعظيم ايچون استعمال اولنور جذيل وعذيق كلمه لرى كبى ومنه يقال هو فريخ قريش قال الشارح يقولون فلان فريخ قومه اذا كانوا يعظمونه ويكرمونه وصغر على وجه المبالغة فى كرامته لسانمزده دخى باوريجق وقوزيجق تعبيرى مقام مزبورده ايراد اولنور (المفردخ) مسرهد وزننده بدنى كل كبى تروتازه اولان كنج ايريسى نوجوانه دينور (الفرسخ) فالك وسينك فتحيله جوهرى بونى صحاحده ثبت ايدوب لكن برمعنا ذكر ايلامشدر فرسخ اولا برنسنه ديكمك سكون معناسنه در ❋ قال الشارح يقولون اذا احتبس المطر اشتد البرد واذا امطر كان للبرد فرسخ اى سكون وفرسخ ساعت معناسنه در يقال فرسخ الليل والنهار اى ساعتهما و راحت وآسايش معناسنه در يقال ماله فرسخ اى راحة و بو معنادن مأخوذ دركه اوچ ميل هاشمى على قول اون ايكى بيك ذراع باخود اون بيك ذراع مسافه يه فرسخ اطلاق اولنور زيرا مسافهٔ مزبوره يى قطع ايدن كمسه سكون واستراحت ايلمكه محتاجدر مترجم ديركه ميل تعبير اولنان مسافه مختلف فيهدر وعند الاكثر درت بيك آدمى مستوعب مسافه دن عبارتدر كه هر ميل بيك باع وهر باع درت ذراع وهر ذراع يكرمى درت اصبع وهر اصبع التى شعيردر كه قرن قرنه اوله و برشعير شعردن يعنى قيلدن التى دانه مقداريدر وشعر قاطر قويرغندن برقيلدر وطريق مكه ده مبنى اولان اميال اول مقداردر مطلب بنوهاشم تجديد وتعمير ايلملريله آنلره مضاف اولمشدر ومصباحده فرسخه دحرجه وزننده بوللق سعه معناسنه در اوچ ميل مسافه دن عبارت اولان فرسخ بوندن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر ونهايه نك بيانته كوره دائم وكثير اولوب اصلا منقطع اولميان شيئه فرسخ دينور وساعت ووقت معناسنه در مسافهٔ معلومه اسمى اولان فرسخ بوندن مأخوذ در وجميع مفردات فارسيه ده فرسخ فرسنك معربى اولمق اوزره مثبتدر كه اوچ ميلدن عبارتدر كه اون ايكى بيك آدم مسافه دن عبارتدر انتهى وفرسخ فرجه معناسنه دركه ايكى نسنه ميانده اولان ارالغه وآچقلغه دينور وفرجه سى اولميان شيئه ده ديمكله كويا كه ضد اولور وفرسخ سكون وحركت ارالغنده اولان وقت وساعته دينور وزمان طويله دينور تقول انتظرتك فرسخا من النهار اى زمانا طويلا منه واصلا منقطع اولميوب كثير ودائم اولان شيئه دينور قال فى النهاية وفى حديث حذيفة ❋ ما بينكم وبين ان يصب عليكم الشر فراسخ الا موت رجل ❋ يعنى عمر بن الخطاب (التفرسخ) تدحرج وزننده و (الافرنساخ) احرنجام وزننده صوغوغك سورت وشدتى مندفع اولمق معناسنه دركه سكون معناسندن مأخوذ در يقال تفرسخ البرد وافرنسخ اذا انكسرت سورته وغصه وكدر زائل اولوب خاطر كشايش بولمق معناسنه در يقال تفرسخ عنه الهم وافرنسخ اذا انفرج و بو راحت وفرجه معنالرندن مأخوذ در كذلك حمانك شدت وبحرانه فتور كلمك معناسنه در يقال تفرسخت الحمى وافرنسخت اذا انكسرت (الفرسخة) دحرجه وزننده بودخى بردك شدتى مندفع اولمق معناسنه در يقال فرسخ البرد اذا انكسر (المفرسخة) مدحرجه وزننده واسعه ديمكدر تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال سراويل مفرسخة اى واسعة و بو وسعت معناسنه اولان فرسخه دن مأخوذ دركه معناى مزبورى مؤلف بوراده بالاشاره بيان ايلدى (الفرشخة) شين معجمه ايله بوللق سعه معناسنه در (الفرشخ) فرسخ وزننده برنسنه ديكمكه دينور سكون وآرام معناسنه در ومنه قال ابو زيد اذا احتبس المطر اشتد البرد واذا مطر الناس كان للبرد فرشخ اى سكون ❋ لكن بو مثالى شارح سكون معناسنه اولان فرسخده ايراد ايلمشدر مصحف ولغت اولمق محتملدر (الفرضخ) ضاد معجمه ايله زبرج وزننده عقربه دينور (الفرضاخ) قرطاس وزننده يصى كوده لو ايرى تنومند على قول بك اوزون كشى يه دينور يقال رجل فرضاخ اى ضخم عريض او طويل مؤنثنده فرضاخه دينور وفرضاخه وفرضاخيه

يائی مشدده ایله ممدزی بیوك اولان خاتونه دینور یقال امرأة فرضاخة وفرضاخية ای عظيمة الثديين (المفرضخ) مهمزهد وزننده ضعیف وناتوان کسه یه دینور یقـال رجل مفرضخ ای ضعیف (الفرفخ) فالك فتحیله بربین فارسی معربیدر که سموزاوتنه دینور و پربهن عریض الجناح معناسـنه اولمغله نبات مزبورك یبراقلری نوعا عریض اولدیغندن اطلاق ایلدیلر وفرفخ بغدای کممکلرینه دینورکه خرمنده دوکن ایله دوکولدکدنصکره کیر وقلان خرده صابلریدر مفردی فرفخه در (الفرنخة) دحرجـه وزننده سرکش ایکن یواشیق معناسـنه دریقال فرنخ الرجل والفرس اذالان بعد صعوبة وحیوان اورکوب قاجدقدنصکره سکون وآرام بولمق معنـاسنه دریقال فرنخ الفرس اذاسکن بعدالنفار (الفسخ) نسخ وزننده ضعیف اولمق معناسـنه دریقال فسخ الرجل فسخـا من الباب الرابع اذاضعف و بیلامك جهل معناسنه دریقال فسخ الشیء اذاجهله و برنسنه یی الدن طرح ایلمك معناسـنه دریقال فسخه اذاطرحه و رأی وتدبیری افساد ایلمك معناسنه دریقال فسخ رأيه اذا افسده وعقد ورأی وعهد مقوله سنی بوزمق معناسنه دریقال فسخ البیع والرأی اذا نقضه وبری بریدن آیروب طاغتمق معناسـنه دریقال فسخ الشیء اذا فرقه وفسخ ضعیف العقل کذلك ضعیف البدن اولان آدمـلره دینورتسمیه بالمصدردر * مؤلفـك والبدن قولندهکی واو اومعناسـنه دروکندی خصوص ومصلحتنه صـالح اولمیوب یعنی مقصودی اولان حاجتنه قائم وطریق تحصیلنه یولیله سالك وعازم اولمیوب تکاسل ایله یاخود نادانلغله طوتدیغنـدن مرادینه ظفر بولمز اولان کسه یه دهدینوریقال رجل فسخ اذا کان لایظفر بحاجته ولایصلح لامره وفسخ اعضانك مفاصلنی یعنی اکلرینی یرندن آیروب چیقارمق معناسنه دریقال فسخ یده فسخا من الباب المزبور اذا ازال المفصل عن موضعه * شارحك بیاننه کوره یدمثالدر مطلقا اعضاده مستعملدر وانقولینك یدی ازاله ایلمك معناسنه در قولی تابجادر (الفسخة) حجره وزننده فسخ کبی بودخی عقلی ضعیف اولانه کذلك بدنی ضعیف اولانه اطلاق اولنور (الفسیخ) امیرزننده فسخه معناسنه در (الانفساخ) انفعال وزننده منعقد اولان ماده بوزلمق معناسنه دریقـال انفسخ العزم والبیع والنکاح اذاانتقض (الفسخ) فتحتیله برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه دریقال فسخ الشیء فسخا من الباب الرابع اذا فسد (التفسخ) تفعل وزننده تویلر دریدن کـذلك دری اتدن وات کیکلردن آیریلوب طـاغلمق معناسـنه در وبومعنه مخصوصدر ذی حیاتده استعمال اولنمز یقـال تفسخ الشعر عن الجلـد اذا زال وتطایر * مؤلف مثـالده اقتصار ایلمشدر ومنه قول الفقهاء وتفسخت الفأرة فی البئر وتفسخ انسان وحیوان آغر یوك کوتورمکدن بی تاب وتوان اولمق معناسنه دریقال تفسخ الربع تحت الحمل اذاضعف وعجز ربع صرد وزننـده بهار وقتنده طوغمش دوه کوچـکنه دینورکهاول نتاجدر وانقولینك آلتی یاشنده اولان دوه لر ایله تفسیری غریبدر (الفشخ) شین معجمه ایله فسخ وزننده ال ایله برکسه نك باشنه اورمق علی قول چهره یه شمـار او رمق معناسنه دریقـال فشخه فشخا من الباب الثـالث اذاضرب رأسه بالید اوصفعه وظلم ایلمك معناسنه دریقال فشخه اذاظلمه واو یونده یلان سویلمك معناسنه دریقال فشخ الصبی فی اللعب اذاکذب فیه (التفشیخ) اعضا ومفاصلی کوشدوب صـالقیلتمق معناسنادریقال فشخ الرجل اذاارخی مفاصله (الفصخ) صادمهمله ایله فسخ وزننده صورتا غباوت یعنی بیلمزلك اظهـار ایتمك معناسنه دریقال فصخ عنه فصخا من الباب الثـالث اذا تغابی عنه و برعضوك اکنی یرندن آیرمق معناسنه دریقال فصخ یده بمعنی فسخها ومعامله ده الدانمق معناسنه دریقال فصخ فلان علی بناء المجهول اذاغبن فی البیع (الفصیخ) امیروزننده و (الفصیخة) هایله و (الفاصخة) رأینده مصیب اولمیـان کج ذهن وغلط اندیش کسـه یه دینورمعنای مزبوردن مأخوذدر یقال رجل فصیخ وفصیخة وفاصخة ای غیر مصیب الرأی وفاصخـه نك جمـعی فواصخ در وبونلرده کی هاء راویه وطـاغیـه وهبوبه کبی مبالغـه ایچوندر (الفضخ) فانك فتحی وضـاد معجمـه نك سکونیله ایچی بوش نسنه یی قرمـق معنـاسـنه درکه خصـا ئصـدندر قـبق وباش وقاون کبی یقـال فضخ البـطیخ اوالرأس فضخا من الباب الثـالث اذا کسره وشـدخ معناسنه درکه * مؤلفه کوره رطب یاخود یابس نسـنه یی قیروب اوفاتمـق معنـاسـنه دریقـال فضخه بمعنی شـدخه وکوز چیقـارمق معنـاسـنه استعمـال اولنور یقـال فضخ عینه اذا فقأهـا و فضخ المـاء حـین انزاله منینـك دیك دیك آتمسـندن عبارتدر * مؤلف بونکلـه اشبوحدیثه اشـارت ایلمشدر قال فی النهایة وفی حدیث علی * قال له اذارأیت فضخ المـاء فاغتسل * ای دفقه یرید به المنی (الافتضـاخ) افتعـال وزننده فضخ ایله ایکی اولکی معنـالرده مرادفدر یقـال افتضخـه بمعنی فضخه (الافضـاخ) همزه نك کسریله صالقمـك صیقلوب شراب ایچون شیره سی آلنه جق وقتی کلوب چاتمق معنـاسنه دریقـال افضخ العنقود اذا حان ان یعتصر (الفضیخ) امـیروزننده اوزم شیره سـنه دینور

وبركونه شرابه دينوركه خرد اولمش خرما قورغندن ايدرلر آتشه كوسترمكسزين وصوبى غالب اولان سوده دينور (المفضخة) مكنسه وزننده شول طاشه دينوركه آنكله خرما قورغيني ازوب آندن شيره اتخاذ ايدرلر وواسع توضعيه دينور يقال دلو مفضخة اى واسعة (المفاضخ) ميمك فتحيله فضيخ ديدكلرى ذكر اولنان شرابى باصه جق قابلره دينور مفردى مفضخ در مقعد كبي (الانفضاخ) انفعال وزننده برنسنه بولالوب آچلق وميدانلنمق معناسنه دريقال انفضخت القرحة وغيرهما اذا انفتحت واتسعت وشدتله آغلق معناسنه دريقال انفضخ زيد اذابكى شديدا وقوغه صوبى عنف وشدتله آتاركبي دوكلك معناسنه مستعملدر وقوغه يه اسناد مجاز يدر يقال انفضخت الدلو اذادفقت ما فيها من الماء ودوه نك اوركجى يارلمق معناسنه دريقال انفضخ سنام البعير اذا انشدخ (الفضوخ) صبور وزننده شاربنى سرخوش وعقلنى ووجودينى شكسته ومغشوش ايدن شرابه اطلاق اولنور يقال شراب فضوخ اذا كان يفضخ شاربه اى يكسره ويسكره (الفقخ) فانك فتحى وقافك سكونيله و(الفقاخ) كتاب وزننده خاصة باشه ياخود مطلقا ايچى بوش نسنه يه اورمق معناسنه دريقال فقخه فقخا وفقاخا من الباب الثالث اذاضربه (الفلخ) سلخ وزننده سلع معناسنه دركه برشيئى ايكى يارمق معناسنه دريقال فلخه فلخا من الباب لثانى اذا سلعه ✿ كرچه مؤلف سلع لفظنى مصدر اولهرق ذكر ايلامشدر لكن مصباحده شق معناسنه تصريح ايلمشدر وبعض نسخه ده كسعه عنوانده مرسوم اولمغله بركيمه نك دبرينه ال ايله ياخود اياقله اورمق معناسنه اولور لكن نسخهٔ اولى اكثرنده مرقومدر وفلخ برمبهم ومستورنسنه يى واضح وعيان قلمق معناسنه دريقال فلخ الامر اذا اوضحه (الفيلخ) صيقل وزننده دكرمنه دينوركه ايكى طاشدن عبارتدر على قول صو دكرمنك برطاشنه دينوركه ايكيسنه فيلخان دينور وخاصة دكرمنك آلت طاشنه دينور (التفليخ) اورمق معناسنه دريقال فلخه تفليخا اذاضربه (الفنخ) فانك فتحى ونونك سكونيله قهر وغلبه ايلك معناسنه دريقال فنخه فنخا من الباب الثالث اذاقهره وتذليل وتحقير ايلك معناسنه دريقال فنخ فلانا اذاذلله وبركسه نك وجودى كيكنى قناتمقسزين ويارمقسزين خرد ايلك معناسنه دريقال فنخ عظمه اذفتته من غير شق ولا ادماء (التفنيخ) تفعيل وزننده فنخ ايله ايكى معناى اولرده مرادفدر يقال فنخه تفنيخا بمعنى فنخه (المفنخ) منبروزننده شول غالب وزبردست آدمه دينوركه دائما اعداسنى قهر وغلبه ايله تذليل ايدوب اكثرا وقاتده باشلرينى كوزلرينى شكست ايدراوله (الفنيخ) امير وزننده كوشك وضعيف وزبون اولان آدمه دينور (الفنشخة) شين معجمه ايله دحرجه وزننده يوريلوب فرومانده اولمق معناسنه دريقال فنشخ الرجل اذا اعيا وبرخصوصدن كيرولنمك معناسنه دريقال فنشخ عن الامر اذا تأخرعنه وتبول ايدركن پاچه لرينى كرمك معناسنه دريقال فنشخ الرجل اذا فحج بين رجليه عند البول ويبرواختيار اولمق معناسنه دريقال فنشخ الرجل اذا كبروشاخ (المفنشخ) اسم فاعل بنيه سيله شول سلپوك آدمه دينوركه دائما اويوقلا يوب يقيلور اوله (التفنشخ) تدحرج وزننده پاچه لرى كروب آيرمق معناسنه دريقال تفنشخت المرأة اذا باعدت بين رجليها (فنشخ) فانك وشينك فتحيله بررجلك عليدر (الفوخان) فتحاتله يل اسمك على قول سسلنه رك اسمك معناسنه دريقال فاخت الريح تفوخ فوخانا اذا سطعت اواذا كان لها صوت ويللنمك معناسنه دريقال فاخ الرجل اذاخرجت منه ريح (الافاخة) همزه نك كسريله فوخان ايله معناى ثانيده مرادفدر يقال افاخ الرجل بمعنى فاخ وهوايى سربلندزمك معناسنه مستعملدر تقول افخ عنا من الظهيرة اى ابرد (الفيخة) فانك فتحى وبانك سكونيله سكرجه يه دينوركه اسكره تعبير اولنان كوجك چناغه دينوروشانه بولامغه دينور وفيخة الحر سيلكك شدت وسورتنه دينور وفيخة النبات اوتلرك چوغالوب بري برينه صارمشيق اولمسنه دينور تقول آذتنى فيخة الحر اى شدته وتقول اعجبتنى فيخة النبات اى كثرته والتفافه (الفيخ) شيخ وزننده و(الفيخان) فتحاتله فوخان معناسنه دركه ذكر اولندى يقال فاخت الريح تفيخ فيخا وفيخانا بمعنى فاخت تفوخ وفيخ صاچلوب طاغلمق معناسنه دريقال فاخ الشيء اذا انتشر (الافاخة) همزه نك كسريله متأسف وپشيمان اولمق معناسنه در يقال افاخ الرجل اذا سقط فى يده واعراض ايدوب يوز چويرمك معناسنه دريقال افاخ من فلان اذا صد عنه اى اعرض وواو يه مذكوره كبي يوده خى يللنمك على قول ضرطه ايله برابرجه حدثلمك معناسنه دريقال افاخ الرجل اذاضرط اواحدث مع خروج الريح قال فى النهاية وفى الحديث ✿ انه خرج يريد حاجة فاتبعه بعض الصحابة فقال تنح عنى فان كل بائلة تفيخ ✿ اى نفس بائلة يس تبول ايدن آدم قربنده طورمق آدابه مخالف اولمغله جائز دكل ايمش ✿ فصل القاف ✿ (القفخ) قافك فتحى وفانك سكونيله و(القفاخ) كتاب وزننده فقخ معناسنه دركه ذكر اولندى (القفخة) حمزه وزننده كوسنيكله اركك طالب اولان اينكه دينوركه دوكه سيمش تعبير اولنور يقال

بقرة قفخة اى مستحرمة (القفيخة) سفينه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعام اسميدركه خرما ايله وچروبش
ياغيله ترتيب اولنور (الاقفاخ) همزه نك كسريله اينك كوستيوب تدوكه يه كلك معناسنه در يقال اقفخت البقرة
اذا استحرمت كذلك ديشى قورد اركككه قزمق معناسنه در يقال اقفخت الذئبة اذا ارادت السفاد (القفلخ
غراب وزننده اننه طلوقورومى كوزل خوش اندام خاتونه ديتور (القلخ) سلخ وزننده و (القليخ) قافك فتحيله
اركك دوه كوكره مك معناسنه در يقال قلخ البعير قلخا وقليخا من الباب الثالث اذا هدر وقلخ برقورى نسنه يى
برآخر قورى شيئه اورمق معناسنه در يقال قلخ الرجل اذا ضرب يابسا على يابس وشجر ونبات مقوله سنى كوكندن
قوپاروب چيقارمق معناسنه در يقال قلخ الشجرة اذا قلعها وقلخ قوجه اشكه دينور واسرمش دومبه دينور وايچى
بوش قامشه دينور (التقليخ) تفعيل وزننده قامچى ايله اورمق معناسنه در يقال قلخ فلانا بالسوط اذا ضربه به
ونبات پكشمك معناسنه در يقال قلخ النبت اذا اشتد (قلاخ) غراب وزننده يمنده برموضع آديدر وقلاخ اسماندندر
قلاخ العنبرى برشاعردر بنو العنبر قبيله سندندر وقلاخ بن زيد كذلك برشاعردر وقلاخ بن حزن سعد قبيله سندن
برشاعردر جوهرى استشهاد ايلديكى بيتى قلاخ سعدى يه اسنادى صحيح دكلدر زيرا اول قلاخ عنبرينكدر
جوهرينك ايراد ايلديكى بيت بو اوله جقدر ٭ انا القلاخ فى بقائى مقسما ٭ اقسمت لااسأم حتى تسأما ٭ وسعدينك
بيتى بودر ٭ انا القلاخ بن جناب بن جلا ٭ ابو خناثير اقود الجملا ٭ وجناب قلاخك جديدر (قلخ قلخ) فتحتيله اصواتندندر
اركك دوه يى ديشى يه چكدكلرى هنكامده ايراد ايدرلر (الاقفاخ) همزه نك كسريله كبر ونخوتله برونى هوايه طوتمق
معناسنه در يقال اقفخ الرجل بانفه اذا تكبر وشمخ ومتعظم ومتكبر كسه لرك اوتوروشى كبى اوتورمق معناسنه در
يقال اقفخ الرجل اذا جلس كالمتعظم (القنفخ) حنظل وزننده برنبات آديدر وشدتلو آفت وداهيه يه دينور
بو معناده قافك كسريله ده جائزدر (القوخ) فوخ وزننده بركسه نك ايچريسى برمرض سببيله فاسد وتباه اولمق
معناسنه در يقال قاخ جوفه قوخا اذا فسد من داء (القاخ) پك مظلم وسياه كيجه يه دينور يقال ليلة قاخ اى سوداء
فصل الكاف ٭ (الكخ) كافك فتحى وخانك تشديديله و (الكخيخ) كافك فتحيله اويقوده كخ كخ ديو خرلدامق
معناسنه در يقال كخ النائم فى نومه كخا وكخيخا من الباب الثانى اذا غط (كخ كخ) كافلرك فتحى وكسريله وخالرك سكونيله
وتشديدلريله وتنوينلريله لغتدر بو اصواتندندر چوجق قسمنى برنسنه يمكدن و برنسنه آلمقدن و برمردار شيئه يبلاشمقدن
زجر ومنع ايچون تلفظ اولنور قال فى النهاية ومنه الحديث ٭ اكل الحسن او الحسين تمرة من تمر الصدقة فقال له النبى
عليه السلام كخ كخ ٭ يعنى حضرت حسن ياخود حسين زكاته محسوب آستانهٔ سعادته مجلوب اولان خرمالردن
بردانه سنى آلوب اكل مراد ايتدكده اهل بيت اموال صدقاتدن متنزه اولدقلرينه بناء رسول اكرم عليه السلام
حضرتلرى صقين اكل ايله يرينه براق ديو زجر ومنع ايلدى و بونك تكررى تأكيد ايچوندر ولفظ مزبور على قول
اعجمى معربدركه اسم فعل امر اولور (كرخ) كافك فتحى و رانك سكونيله بغداده برمحله آديدر (كرخ باحدا
حاى مهمله نك ضمى ودالك تشديديله سرمن رأى قصبه سنده كه حالا سامره تعبير اولنور برقريه در (كرخ جدان
جيمك ضمى ودالك تشديديله خانقين قربنده برقريه دركه خانقين ايله شهرزور مابينده در امام كرخى اورادندر (كرخ الرقه
جزيرهٔ ابن عمرده برقريه در (كرخ ميسان) ميمك فتحيله سواد عراقده برقريه در (كرخ خوزستان) ايرانده برشهر
معروفدر كه كرخه دخى ديرلر (كرخ عبرتا) عينك وبانك فتحيله نهروان قضاسنده برقريه در (كرخيتى) الف مقصوره ايله
اربل قربنده بربيوكسك تپه اوزره برقلعه آديدر (الكراخة) سحابه وزننده حصير پارسنه دينور و بو سواد عراق
لغتيدر (الكارخ) رانك كسريله صوسوق ايدن كسه يه دينور كه صو يولجى تعبير اولنور يقال هو كارخ اى يسوق الماء
كروخ) صبور وزننده هرات قضاسنده برقريه در (اكيراخ) مصغر بنيه سيله برموضعدر ياخود بوحاى مهمله ايله در
كرخايا) كافك فتحيله برصوحصه سنك اسميدر كه عراقده نهر عيسانك برشاخندن آلوب تخته اولان اراضى يى صوق
وافاضه ايدر (الكشخان) قربان وزننده وكافك كسريله ده يوث وقرمساق كسه يه دينور (التكشيخ) تفعيل وزننده
و (الكشخ) كافك فتحى وشينك سكونيله بركسه يه كشخان ديمك معناسنه در تقول كشخته تكشيخا وكشخته كشخا
اذا قلت له يا كشخان (الكشمخة) كافك وميمك فتحيله ملاح اسميدر كه بيابان فخودى ديدكلرى نباتدر بغايت
طيب وتر وملايم اولور اكل ايدرلر (الكشملخ) كافك ضمى وميم ولامك فتحيله بودخى نبات مذكوره دينور (الكفخ
كافك فتحى وفانك سكونيله دكنكله اورمق معناسنه در يقال كفخه بالعصا كفخا من الباب الثالث اذا ضربه بها
وقفخ معناسنه در كه ذكر اولندى يقال كفخه بمعنى قفخه (اللفخة) نفخه وزننده طوپلمش بغايت آق وخالص
كره ياغنه دينور (المكفخ) منبر وزننده قوى وشديد اولان شيئه دينور يقال رجل وعود مكفخ اى قوى (الكمخ

كافك فتحى وميمك سكونيله كبر ونخوت ايلك معناسنه در يقال كمخ بانفه كمخا من الباب الثالث اذا تكبر واسهال
اولنوب يستهلك معناسنه در يقال كمخ به اذا سلحه وفارس ديركينى چكوب آتى اليقومق معناسنه در يقال كمخ اللجام
اذا كبحه (الكامخ) هاجر وزننده برنوع ادامدر يعنى قاتيق اسميدر اشبو كامخ كامشارمى معرب در رمرى دخى ديرلركه
سلقده كوناكون نباتلردن و بغداى وارپه وسود دن تارخانه كبى ترتيب ايدوب طعامى تشهيه وهضم ايچون
برابر يجه تناول ايليه ورلر ايدى حالا بوطرفلرده ترشى وطراطور وصلاطه مقوله سى وهاوبار مثللو آنك مقامنده اولمغله
بونلره ده اطلاق اولنور مفردات طبيه دن تحفة المؤمنين ترجمه سنده مفصلا مشروحدر حالا بدويلر صحرا لرينه ترشى
مقامنده اولمغله دادسز برشئ كتوروب يمك اراالقارلرنده تناول ايدرلر حتى منقولدركه بربدوى يه خبز ايله كامخ
كتورديلر مقدما كامخى كورمش ايدى ماهذا ديو سؤال ايلدكده انه كامخ ديملريله بدوى قد عرفت انه كامخ فايكم
كمخ به يعنى كامخ اولديغنى بيلدم انجق بونى كيم كمخ يعنى تغوط ايلدى ديدى زيرا كمخ تغوط معناسنه كلورنته كه
ذكر ايلدى پس بدوى كامخ لفظى كمخدن مأخوذ نجس ديمك فهم ايلدى وينسه براعرابى يه كامخ ويردكلرنده
بونى ندن يارلر ديو سؤال ايلدى آنلرده بغداى ايله سوددن ياپيلور ديدكلرنده ابوان كريمان فالنجب يعنى پدر ومادرى
كريم ونجيب اما كندوسى ناخلفدر ديدى (الكماخ) غراب وزننده كبر وتعظم معناسنه اسمدر (كاخ) سحاب
وزننده روم الكاسنده بربلده آديدر على قول كمخدر الفسز بلده مزبوره ارض روم ايالتنده در ارزنجان ايله
ماينلرى بر مرحله در (الاكاخ) اقاخ وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى (الكوخ) كافك ضميله و (الكاخ)
كوچر اوليلرك سازلقدن اوستى اوركج طرزنده چاتمه اولرينه دينوركه باجه سى پنجره سى اولماز كرد وتركمان طائفه سى
هوغ تعبير ايدرلر جمعى اكواخ وكوخان كلور وكيخان كلورلر كافك كسريله وكوخه كلورعنبه وزننده

فصل اللام ❊ (اللبخ) لامك فتحى وبانك سكونيله اورمق معناسنه در يقال لبخه لبخا من الباب الثالث
اذا ضربه وبركسه دن برنسنه يى اخذ ايلك معناسنه در يقال لبخ الشئ منه اذا اخذه وقتل ايلك معناسنه در يقال
لبخه اذا قتله وبرآدمدن برنسنه يى اخذ ايلك ضمننده حيله دوزمك معناسنه در يقال لبخ الرجل اذا احتال للاخذ
وسوكك معناسنه در يقال لبخه اذا شتمه (اللبخة) فتحاتله برشجر عظيم آديدركه ميوه سى خرمايه شبيه ولذيذ اولور
لكن طعمى برمقدار كراهتلودر بركسه انك بچلمش كراسته لرينى طاغنسه در حال رعاف عارض اولور وايكى تخته سنى
برابره كتوروب بربرينه ضم ووصل اولنسه يكپاره برتخته اولور ابو باقل حضرميدن منقولدركه انبياء
بنى اسرائيلدن برپيغمبر ذيشانك ديشلرينك ديبلرينه چوركلك عارض اولمغله دركاه الهى يه اشتكا ايلمريله ذكر
اولنان لبخه تناوليله وحى اولندى وآندن تناول ايلبوب شفاياب اولديلر ومنقولدركه مقدما فارس الكاسنده
نشئت ايدوب طعمى سميتلو ايدى بعده مصر ديارينه نقل اولنوب باذنه تعالى سميتى زائل اولدى شجر مزبور حالا
صعيد مصرده پك چوقدر چنار آغاجى شكلنده اولور ولبخ اسميله مشتهردر (اللبوخ) قعود وزننده جسدك آتلو
سموز اولمق معناسنه در يقال لبخ جسده لبوخا اذا كثر لحمه (اللبيخ) امير وزننده وجودى لحم اولان كشى يه
دينور يقال رجل لبيخ اى لحيم (اللباخية) غرابيه وزننده لحيمه خاتونه دينور (اللبيخة) سفينه وزننده كوبك
مسكنه دينور (التلبخ) تفعل وزننده كوبك مسكيله طيبلنمك معناسنه در يقال تلبخ الرجل اذا تطيب باللبيخة
(اللباخ) كتاب وزننده شماراله بربرينه اورشمق معناسنه در يقال لابخه لباخا اذا لاطمه وضاربه (اللتخ)
لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله يلاشدرمق معناسنه در يقال لتخه بالشئ لتخا من الباب الثالث اذا لطخه
وپارمق معناسنه در يقال لتخه اذا شقه وبرآدمى قامچى ايله دوكوب دريلرينى پاره پاره صيرمق معناسنه در يقال
لتخه بالسوط اذا سحله وشق جلده وقشره (التلتخ) تلطخ وزننده ومرادفيدركه يلاشمق معناسنه در يقال
تلتخ بالشئ اذا تلطخ (اللتخة) فرحه وزننده آفت وداهيه يه دينور (اللتخان) عطشان وزننده آچ كمسه يه دينور
جايع معناسنه (اللخ) لامك فتحى وخانك تشديديله برسوزى راست ودرست سويليوب التباس وابهاملو سويلمك
معناسنه در يقال لخ فى كلامه لخا من الباب الاول اذا جاء به ملتبسا مستعجما وكوزلك ياشى چوق اولمق معناسنه در يقال
لخت عينه اذا اكثر دمعها وبرآدمه شماراورمق معناسنه در يقال لخ فلانا اذا لطمه واتباع ايلك معناسنه در يقال لخ
فى الجبل اذا اتبعه وبرخبرى كركى كبى صورشدروب اوته سنى اراشدرمق معناسنه در يقال لخ الخبر اذا تخير مواستقصاه
وبر يره قازايكن اكرى كتمك معناسنه در يقال لخ فى الحفر اذا مال فيه وطيبه بورمك معناسنه در يقال لخ فلانا بالطيب
اذا طلابه (الالتخاخ) افتعال وزننده برنسنه قارشمق ورش اولمق معناسنه در يقال التخ الامر اذا اختلط واوتلقلر
بربرينه صارمشمق معناسنه در يقال التخ العشب اذا التف (الملتخ) مضطر وزننده بگكين سرخوشه اطلاق

اولنور شوز ایچه • دماغ اولدیغیچون یقال سکران ملتخ ای طافح ولا تقل ملطخ ٭ مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر لکن جوهری عامه یه صروا ایلمشدر (الطخلخانیة) نطق وتکلمده اولان عجمه ولکنت خالتنه دینورکه فصاحت وطلاقتله ادا اولنمامقدن عبارتدر یقال به لخلخانیة ای عجمة فی منطقه (الطخلخانی) یای نسبتله لساننده عجمه اولان آدمه دینور یقال رجل لخلخانی ای غیر فصیح مزهرده مسطور اولدیغی اوزره عنعنه قیس وتمیم لغتنده • اولدیغی کبی لخلخانیه شحر وعمان عربلرینك لغتنده • درکه مثلا ماشاءالله دیه جك یرده مشا الله وعجعجه قضاعه قبیله سی لغتنده • درکه یای مشدده یی جیمه ابدال ایدرلر مثلا تمیمی یرنده تمیمج دیرلر انتهی (اللخة) لامك وخای مشدده نك فتحیله مردار وآلوده خاتونه دینور یقال امرأة لخة ای قذرة منتنة (اللاخ) تشدیدخا ایله وحای مهمله ایله ده لغتدر اشجاری صیقشمش وبری برینه صارلمش قورپلق جنلق دره یه دینور یقال وادلاخ ای ملتف المضایق یعنی کثیر الشجر مؤتشب وخای معجمه نك تخفیفیله الحی کلمه سندن که افعلدر اشتقاق کبیر ایله آندن مأخوذ اولورکه اکری ومعوج معناسنه در اسمعیل علیه السلام قصه سی ضمننده ابن عباس حضرتلرینك روایت ایلدکلری حدیثده ذکر اولنان اوج اغاتله ده مرویدر ٭ مؤلفك مرادی اشبو حدیثدر ٭ قال فی النهایة وفی حدیث اسمعیل وامه هاجر والوادی یومئذ لاخ ٭ ای ضیق ملتف بالشجر والحجر متضایق وقیل هو لاخ بالتخفیف ای معوج الفم ویروی بالحاء المهملة (اللخوخ) صبور وزننده معیوب اولان شیئه دینور یقال اصل لخوخ ای معیوب (لخلخان) لاملرك فتحیله برقبیله آدیدر (اللطخ) لامك فتحی وطانك سکونیله مردار نسنه یی بلاشدرمق معناسنه در یقال لطخه بکذا لطخا من الباب الثالث اذا لوثه وبرآدمه برشر وکریهه عزو واسناد ایلمك معناسنه درکه معنوی آلوده قلمقدر یقال لطخ بشر علی المجهول اذا رمی به ٭ شارحك بیاننه کوره بناء معلوم اوزره ده مستعملدر واطخ برمقدارجه نسنه یه اطلاق اولنور کویا اله یبلاشه جق مقدارکه بریلاشم تعبیر اولنور فی الاصل مصدر اولوب اسم قلنمشدر یقال فی السماء لطخ من السحاب ای قلیل منه وتقول سمعت لطخا من خبر ای یسیرا (اللطخة) لامك ضمیله همزه وزننده و (اللطیخ) سکین وزننده بون واحمق آدمه دینور لطخه نك جمعی لطخات کلور (اللطخ) کتف وزننده • طعامی اوسته باشنه وصاچنه صقالنه توکوب یبلاشدیره رق اکل ایدن کسه یه دینور یقال رجل لطخ ای قذر الاکل (اللطوخ) صبور وزننده یبلاشدیره جق نسنه یه دینور (اللفخ) لامك فتحی وفانك سکونیله برکسه نك باشنه دکنکله اورمق علی قول چهره سنه سله ایله اورمق معناسنه در یقال لفخه علی رأسه لفخا من الباب الثالث اذا ضربه بالعصا او لطمه (التلمخ) تفعل وزننده • قریحه دن بربد سوز پیدا ایدوب سویلمك معناسنه در یقال تلمخ الرجل بکلام قبیح اذا اتی به (الملاخة) مفاعله وزننده • و (اللاخ) لامك کسریله شمارلشمق معناسنه در یقال لاخه ملاخة ولاخا اذا لاطمه (اللوخ) لامك فتحی وواوك سکونیله قارشدرمق معناسنه در یقال لاخه یلوخه لوخا اذا خلطه (الالتیاخ) افتعال وزننده • قارشمق معناسنه در یقال لاخه فالتاخ ای اختلط ویوغرولمش خمیر مایه لنمق معناسنه در یقال التاخ العجین اذا اختمر (اللواخة) و (اللیاخة) لاملرك کسریله سود ایله بیله جه ارینمش کره یاغنه دینور کسره یه مجاورتله واو یایه ابدال اولندی ٭ فصـل المیم ٭ (المتخ) لمخ وزننده • برنسنه یی یرندن چکوب چیقارمق معناسنه در یقال متخ الشیء متخا من الباب الثالث والاول اذا انتزعه من موضعه وجماع ایلمك معناسنه در یقال متخ المرأة اذا جامعها وکسمك معناسنه در یقال متخ الشیء اذا قطعه واورمق معناسنه در یقال متخه اذا ضربه وابعاد ایلمك معناسنه در یقال متخه اذا ابعده ویوکسلمك معناسنه در یقال متخ الشیء اذا ارتفع وچکرکه یرطلق ایچون قویریغنی یره کومك معناسنه در یقال متخت الجرادة فی الارض اذا غرزت ذنبها لتبیض واسهاله حدثمك معناسنه در یقال متخ بسلحه اذا رمی به وبرمحلده ثابت واستوار اولمق معناسنه در یقال متخ فی الشیء اذا رسخ وبعض نسخه ده معنای اول عقبنده کامتاخه کلمه سی مرسوم اولوب لکن امتاخ لفظی موخدن مأخوذ معجمه دن افتعال اولمغله بوماده یه ملایم اولمدیغی ظاهردر (المتیخة) سکینه وزننده • دکنکه دینور واینجه رك اولان قوللق صو یاسنه وطوبیغه یه دینور (المتیخ) سکین وزننده اوزون ویومشق اغاج چکراستسنه دینور یقال عود متیخ ای طویل لین (المخ) میمك ضمی وخای معجمه نك تشدیدیله کیکده اولان ایلیکه دینور یقال بالعظم مخ ای نقی وبینی یه اطلاق اولنور دماغ معناسنه وکوزك یاض وسیاهنی جامع شحمه یه اطلاق اولنور وبرفرسك اسمیدر ومخ هر شیئك محض وخالصنه دینور جمعی مخاخ کلور میمك کسریله ومخخه کلور عنبه وزننده • یقال هو مخه ای خالصه ومخ ایلیك کبی یومشق نسنه یه اطلاق اولنور لکن بومعناده مناوی میمك فتحیله تقیید ایلمشدر (التمخیخ) تفعیل وزننده • و (التمخخ) تفعل وزننده و (الامتخاخ) افتعال وزننده و (المخمخة) زلزله وزننده کیکدن

ايلمك چيقارمق معناسنه در يقال مخ العظم وتمخخه وامتخه وتمخخه اذا اخرج مخه (المخيخ) امير وزننده ايليكلي
كيكه دينور يقال عظم مخيخ اي ذو مخ ويقال شاة مخيخة اي ذات مخ (الامخاخ) همزه نك كسريله كيك ايليكلنمك
معناسنه در يقال امخ العظم اذا صار فيه مخ وسمورمك معناسنه مستعملدر يقال امخت الشاة اذا سمنت واغاجه
صو يوريوب تاب وطراوتلنمك معناسنه مستعملدر يقال امخ العود اذا ابل وجرى فيه الماء واكين اوزلنمك معناسنه
مستعملدر يقال امخ الزرع اذا جرى فيه الدقيق (المخاخة) ميمك ضميله كيكدن صورلنمش اوضرة كلان ايليكه دينور
(المخايخ) ميمك فتحيله كزيده وتوانا دوه لره دينور مفردى مخيخه در يقال ابل مخايخ اي خيار (الممخ) محب وزننده
امر طويل ديمكدر يقال امر ممخ اي طويل ٭ شارح مناوى ديركه طويل كلمه سي تحريف تاسخدر رهـابده وساير
امهاتده طائل عنوانندهدر كه مفيد معناسنه در واقعا مقتضاى ماده دخى او بلجه اولمقدر (المدخ) مدح وزننده
اولولق عزت وعظمت معناسنه در ومعونت تامه معناسنه در كه كما ينبغي مدد واعانت ايلمكدر يقال مدخه مدخا
من الباب الثالث اذا اعانه تاما (المادخ) و(المديخ) امير وزننده و(المتمادخ) عزيز وعظيم اولان آدمه دينور (المدوخ)
صبور وزننده و(المتمادخ) برايشي تأنيله طوتميوب عجله ايله ايشلر اولان كسه يه دينور يقال رجل مدوخ ومتمادخ اذا كان
يعمل الشيء بعجلة (التمادخ) تفاعل وزننده و(الامتداخ) افتعال وزننده بغي وطغيان ايلمك معناسنه در يقال تمادخ عليه
اذا بغى وتمادخ برخصوصدن آغرلشوب كيرولنمك معناسنه در يقال تمادخ عنه اذا تثاقل وتقاعس (التمدخ) تفعل
وزننده طوغرى يوريميوب يلان كبي هر طرفه صاپه رق يوريمك معناسنه در يقال تمدخت الناقة اذا تعكست في سيرها
و يوكلنمك معناسنه در يقال تمدخ الرجل اذا تكبر وپك سمور وبطاولمق معناسنه در يقال تمدخت الابل اذا امتلأت سمنا
(المذخ) ميمك وذال معجمه نك فتحيله يبان نارينك چكنده اولان لزوجتلي شيره يه دينوركه آغزه آلوب صورمقله تلذذ
ايدرلر (التمذخ) تفعل وزننده ذكر اولنان شيره يى اموب صورمق معناسنه در يقال تمذخ الرجل اذا تمصص
المذخ وطوغرى يوريميوب يلان كبي هر طرفه صاپه رق يوريمك معناسنه در يقال تمذخت الناقة والرجل اذا تعاكسا
في السير بوراده ميمله تماكس نسخه لرى غلطدر (المرخ) ميمك فتحي و رانك سكونيله بر شجردركه سريع الورى در مطلب
يعنى چقماق كبي چاقلدقده همان آتش چيقار معلوم اوله كه باديه عربده شجر العفار ديرلر براغاج وارد ر ومرخ ديرلر
براغاج دخى واردر كه عربلر آنلردن چقماق اتخاذ ايدرلر مرخ چقماق تيمورى وعفار طاشى منزلنده در ومنه قوله تعالى
الذى جعل لكم من الشجر الاخضر نارا ٭ الاية قال البيضاوى كالمرخ والعفار يسحق المرخ على العفار وهما
خضراوان يقطر منهما الماء فتنقدح النار فسبحان الملك القادر وآنلردن دوزيلان چقماغه زند وزنده ديرلر نته كه بابنده
مشروحدر ومنه المثل في كل شجرة نار واستمجد المرخ والعفار ومرخ مصدر اولور لطيفه ومزاح ايلمك معناسنه در
يقال مرخه مرخا من الباب الثالث اذا مزحه و بدنى مروخ سوره رك اوغشدرمق معناسنه در يقال مرخ جسده
اذا دهنه بالمروخ ومرخ برموضع آديدر (المروخ) صبور وزننده بدنه سوريلوب اوغشدريله جق شيئه دينور كرك دهن
وكرك ادويه مقوله سى اولسون (التمريخ) تفعيل وزننده بودخى جسده مروخ سوره رك اوغشدرمق معناسنه در
يقال مرخ جسده اذا دهنه بالمروخ (الامراخ) همزه نك كسريله خمير مقوله سى نسنه يى صولوجه ايلمكله يوفقه
قلمق معناسنه در يقال امرخ العجين اذا رققه (ذو المروخ) برموضع آديدر (المريخ) سكين وزننده مرداسنج اسميدر كه
مرده سنك تعبير اولنان دارودر ومريخ احمق و بيغز كسه يه دينور و برنوع اوزون اوقه دينوركه درت يلكلي اولور تركيده
منزل اوقى ديدكلريدر كه فارسيده تير پرتابى ديرلر ومريخ سبعه سياره دن بر كوكب اسميدر كه فلك خامسده اولور فارسيده
بهرام دينور سهم مذكور ايله تسميه اولنمشدر فوقنده اولان ايكى كوكبه نسبتله سريع السير اولديغيچون وعند البعض
لونده حمرت وصفرت اولماغله مريخه يعنى مرداسنجه تشبيه اولنمشدر ومريخ سرت اولميوب ملايم اولان اغاجه دينور
(المريخ) قتيل وزننده بو ينوزك ايچنده اولان كوجك بو ينوزه دينوركه قطر داق كبي يومشق و بياض اولور (المرخ)
كتف وزننده يومشق آغاجه دينور ودهن وطيبى چوق سور ينور اولان آدمه دينور يقال رجل مرخ اي كثير الادهان
(مارخه) ماريه وزننده سلفده برخاتون ايديكه ناسدن پك حيا وتستر ايدر ايدى بركون اني برقبرنبش ايدركن
كوردكلرنده هذا حياء مارخة ديملر يله ضرب مثل اولمشدر (المرخة) جرعه وزننده خرما قوريغندن بلح يا خود بسر
ديدكلرى قور وغه دينور جمعى مرخ كلور غرفه وغرف كبي (الامرخ) احمر وزننده شول حيوانه دينوركه بلسنده بنك
بنك آق وقرمزى نقطه لرى اوله يقال ثور امرخ اذا كانت به نقط بيض وحمر (المرخ) سكر وزننده حيوان قوريغنه
دينور (مريخ) زبير وزننده حارث بن دلف نام كسه نك فرسى اسميدر (المارخ) جارى معناسنه دركه يقال ماء مارخ
اي جار ومجرى معناسنه در يقال رجل مارخ اي مجرى الماء (المرخاء) حمراء وزننده نشاط وشطارت وجنبشنده ن

سمرقنده آقوب کیدر اولان نهرک ادیدر (مرختان) میمک فتحیله و(مرخ) قصبه سی بر موضع آدیدر (مرخات) مرقات وزننده یمن ده کرمدنلر ایلی آدیدر (ذومرخ) قصبه سی بجلنده برقوه آدیدر (ذومراخ) سحاب وزننده بر وادی آدیدر (المسخ) فسخ وزننده بر شیئک صورتنی دکشدرمک وچرکین صورته تحویل ایلمک معناسنه در یقال مسخه مسخا من الباب الثالث اذا حول صورته الی اخری اقبح ومنه یقال مسخه الله قرد اولیهود طائفه سنه اولدیغی و یهود قصه سنه اشارت اولنمق محتملدر کما قال الله تعالی ﴿وجعل منهم القردة والخنازیر﴾ الآیه یعنی یهود طائفه سندن اهل سبتی حق تعالی میمون صورتنه و کفار مائده عیسایی خنزیر صورتنه مسخ ایلدی علی قول اصحاب سبتک جوانلرینی میمون و پیرلرینی خنزیر صورتنه مسخ ایلدی ومسخ طواری یک اوسنه واروب یورمقله مهزول و بیتاب ایلمک معناسنه مستعملدر یقال مسخ الناقة اذا اهزلها وادبرها اتعابا (المسیخ) میمک کسریله که صغر وزننده صفتدر و (المسیخ) امیر وزننده صورتی صورت قبیحه یه محول اولانه دینور ومنه حدیث ابن عباس ﴿الجان مسیخ الجن والجان الحیات الرقاق﴾ ومسیخ چرکین چهره لو انسانه وسائر اشیایه کذلک ملاحت وصباحتی اولمیان کمسنه یه دینور و بیزه و بیطعم اولان ات وما کهه مقوله سنه اطلاق اولنور یقال رجل وشیء مسیخ ای مشوه الخلق ورجل مسیخ ای لاملاحة له ولحم اوفا کهة مسیخ ای لاطعم له وضعیف وزبون کمسنه یه واحمق ویغز آدمه اطلاق اولنور (الماسخی) یای مشدده ایله یایجی یه دینور قواس معناسنه (الماسخیة) یایلره دینور فی الاصل ماسخه نام یایجینک یایدیغی یایلره اطلاق اولنوب بعده اعلا یایلره دخی استعمال اولندی حتی مطلق یایجی یه ده ماسخی دید یلر واول ازد قبیله سندن بر استاد یایجی ایدی (الممسوخ) صغر بستک ای آرجه وچلیسز اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس ممسوخ ای قلیل لحم الکفل و یقال امرأة ممسوخة العجز ای رسحاء (المسخیة) میمک کسریله برنوع بساط آدیدر (الامساخ) همزه نک کسریله اعضاده اولان شیش طاغلمق معناسنه در یقال امسخ الورم اذا انحل (الامتساخ) افتعال وزننده قلج صیرمق معناسنه در یقال امتسخ السیف اذا استله (الانمساخ) انفعال وزننده آریق اولمق معناسنه در ومنه قول الخیال یکره انمساخ جاة الفرس ای ضموره وجات آتک بوطلرنه دینور (الامسوخ) همزه نک ضمیله بر نبات معروف آدیدر که ترکیده آت قویروغی و بوغوملیجه اوت دیدکلریدر تسمین بدن وتحسین لون وتنقیه رحم ایچون نافعدر وطبیعتی یابس وقابضدر (المصخ) مسخ وزننده وآنده لغتدر یقال مصخه مصخا بمعنی مسخه و برنسنه یی طشره چکوب چیقارمق معناسنه در یقال مصخ الشیء اذا انتزعه و برشیئی آلمق معناسنه در یقال مصخه اذا اخذه (الامتصاخ) افتعال وزننده و (التمصخ) تفعل وزننده بونلرده اخذ ایلمک معناسنه در یقال امتصخه وتمصخه اذا اخذه (الامصوخة) اصحوکه وزننده ثمام دیدکلری نباتک یپراغنه دینور جمع جنسی امصوخدر وجمع بنیه سی اماصیخ کلور (الامصاخ) همزه نک کسریله ذکر اولنان نبات یپراقلنمق معناسنه در یقال امصخ الثمام اذا اخرجت اماصیخه (المصوخة) میمک فتحیله عمارینک کوکلری صالق وسلپوک قبونه دینور (مصاخ) رمان وزننده بر نبات آدیدر که صوغان قشری کبی قشرلری اولور (الامصاخ) همزه نک ومیم مشدده نک کسریله که فی الاصل افتعال بابندندر ولد انا سی رحمندن صیریلوب منفصل اولمق معناسنه در یقال امصخ الولد امصاخا اذا انفصل عن امه ای عن رحم امه (المضخ) میمک فتحی وضاد معجمه نک سکونیله بدنی سرتا پا طیب ایله آلوده ایلمک معناسنه در یقال مضخ الرجل جسده مضخا من الباب الثالث اذا لطخه بالطیب واتقولی صاد مهمله اولان مصخ ماده سنی ضاد معجمه ایله وهم ایلدیکندن ناشی ضاد معجمه ایله تقییدی خطادر (المطخ) لطخ وزننده طعامی چوق اکل ایلمک معناسنه در یقال مطخ الرجل مطخا من الباب الثالث اذا اکل کثیرا و یلامق معناسنه در یقال مطخ العسل اذا لعقه وقیودن قوغه ایله صوچکمک معناسنه در یقال مطخ الماء اذا متحه من البئر بالدلو وال ایله اورمق معناسنه در یقال مطخ بیده اذا ضرب بها و برآدمک عرض وناموسنی تلویث ایلمک معناسنه در یقال مطخ عرضه اذا دنسه ومطخ حوض دینلدی فلان صولو بلچقه دینور که آندن صو ایچمک قابل اولمیه (الماطخ) کوشک وصالق سکرد راولان آته دینور (المطاخ) کتان وزننده احمق و یغز آدمه دینور یقال رجل مطاخ ای احمق ومتکبر شخصه دینور (مطخ مطخ) میملرک وطالرک کسری وخالرک سکونیله اصواتدندر یلان سویلینه سوزک کذب و باطلدر مقامنده سویلنور (الملخ) سلخ وزننده شدتله یوریوب کتمک معناسنه در یقال ملخ الرجل ملخا من الباب الثالث اذا سار شدیدا واکثری باطل و بیهوده ایشلره سعی وتردد ایلمک معناسنه در یقال یملخ فلان فی الباطل ای یتردد فیه ویکثر و برنسنه یی پنچه ایله یاخود دیش ایله طوتوب چکمک معناسنه در یقال ملخ الشیء اذا اجتذبه قبضا اوعضا و یورر کن شیوه ایله اکیلوب قرلمق معناسنه در یقال ملخت المرأة اذا تثنت وتکسرت وجماع ایلمک معناسنه در یقال ملخ المرأة اذا جامعها وطعامک دادی بوزلمق

مصدر ملاسنه‌دز یقال ملح للسلطان اذا ارضعه و آنك قسمی شوروقن ونعمتلرینه‌ایکلوب اوجامق معناسنه‌در یقال ملح الفرس اذا العب
فرس نعمتی کنسنه ملح آل ایچمك معناسنه‌در یقال ملح التیس بیوله اذا شربه و اول کیلك حیوانك چوق آتشمسیدن
ناشی ستنه وفتا وبلق معناسنه‌در یقال ملح الفصل اذا جرمن الضراب (الملوح) قعود وزننده و(الملاحة) ملاحه
وزننده بونلرده ملح ایله معنای اخیرده مرادفلردر یقال ملح الفصل ملحا وملوحا وملاحة اذا جرمن الضراب
(الملیح) امیر وزننده شول اوکك حیوانه دینور که آتشمیغی و پشیلری کیچ کبه اپیدر اوله یقال فحل ملیح ای بطئ الالقاح
وفاسد وتباه اولمش نسنه‌یه دینور ومنعیف و ذبون آدمه دینور وطعمی اولمیان یعنی معناسز نسنه‌یه دینور (الامتلاخ)
افتعال وزننده برنسنه‌یی یرندن چکوب چیقارمق معناسنه‌در یقال امتلخ الشئ اذا انتزعه و قیندن قلجی صیروق
معناسنه‌در یقال امتلخ سیفه اذا استله و دابه‌نك باشندن یولاری صیروب چیقارمق معناسنه‌در یقال امتلخ اللجام
اذا اخرجه من رأس الدابة (التملخ) تفعل وزننده برنسنه فاسد وتباه اولمق معناسنه‌در یقال تملخ الشئ اذا فسد
بو معناده‌در که بلی کوشك اولان آدمه متملخ الصلب اطلاق اولنور یقال رجل متملخ الصلب ای موهونه و تملخ
برنسنه‌یی یرندن چکوب قوپارمق معناسنه‌در یقال تملخت العقاب عینه اذا انتزعتها (الملاخة) مفاعله وزننده
ارشمك واویناشوب ملاطفه ایلمك معناسنه‌در یقال مالخه اذا لاعبه ومالقه (الملاخ) شداد وزننده قاچیجی یامغی
اولان کوله‌یه دینور یقال غلام ملاخ ای آبق (مستملخ) اسم فاعل بنیه‌سیله ابن عکرمة بن ابی ذؤیب الهذلیدر
(الموخ) میمك فتحی و واوك سکونیله دارغنلق ساکن اولمق معناسنه‌در یقال ماخ الغضب یموخ موخا اذا سکن (ماخ)
بخاراده بر محله آدیدر و محدثیندن احمد بن خنب البخاری جدینك اسمیدر که ماخنك نهری ایدی (ماخان) یرد یجهتك
علیدر و مرو قضاسنده بر قریه‌در (ماخوان) واو ممدوله ایله نیشقه بر قریه‌در (المیخ) شیخ وزننده صلانسرق
یورمك معناسنه‌در یقال ماخ یمیخ میخا اذا تبختر فی المشی (التمیخ) تفعل وزننده میخ معناسنه‌در یقال تمیخ بمعنی ماخ

فصل النون ٭ (النبخ) نونك فتحی و بانك موحده‌نك سکونیله قیون و کچی وسائر حیوانده و انسانده چیقان چچك
عارضه‌سنه دینور و کثرت عبادتدن الده و یر مقلرده چیقان قبارجقه دینور و بونده فتحتیله لغتدر و قوغه لق و حصیر
بوتی تعبیر ایتدکلری نباتك کوکینه دینور که قحط ایامنده اکل ایدرلر (النابخة) نابغه وزننده سوز بیلور معضور و متکلم
آدمه دینور هاء مبالغه ایچوندر یقال رجل نابخة ای متکلم و خودبین و متکبر کسه‌یه دینور و اوض بعیده‌یه دینور یقال
ارض نابخة ای بعیدة (النبخاء) حمراء وزننده یوکسك یره دینور ارض مرتفعه معناسنه و شول طپراغی کوشك
ارضه دینور که قومدن اولمیوب بلکه پك و طاشلق یردن اوله یعنی اطرافی پك وطاشلق اولوب کیلدیسی کوشك اوله
جمعی نباخی کلور حبالی وزننده (الانباخ) همزه‌نك کسریله ارض مذکوره ده اکین اکمك معناسنه‌در یقال انبخ الرجل
اذا زرع فی النبخاء و نبخ اکل ایلمك معناسنه‌در که حصیر اوتنك کوکیدرته کمذ کر اولندی یقال انبخ الرجل اذا اکل
النبخ و مایه‌سی اکشیوب فاسد اولمش خمیر بوغورمق معناسنه‌در یقال انبخ الخباز اذا عجن عجینا انبخانا (النبوخ)
قعود وزننده خمیرك مایه‌سی پك اکشیوب فاسد اولمق معناسنه‌در یقال نبخ العجین نبوخا من الباب الثانی اذا حمض
وفسد (النباخ) کتان وزننده و (الانبخان) همزه‌نك و بانك فتحیله مایه‌سی پك اکشیوب فاسد اولمش خمیره دینور
همزه‌سی ملحقدر انبخان صفت اوله‌رق وزنی افعلان اولمق اوزره مرسومدر که همزه‌سی زائده‌در ٭ مؤلف جمله
انبخان کلمه‌سنك اروپان لغتلرندن غیری نظیری یوقدر دیمکله اشبو انبخان لفظی آتی‌ده دیدر (الانبخانی) یلی
مشدده ایله شول ثریده دینور که هنوز صیجاق و بوغلری چیقار اوله علی قول کمالنه ایله و زیتون یاغیله میی تیلوب
اوزرینه قیاروب قالقمنله اوزرینه صوغوق صودوکیلوب بنه کوشیوب سمیش اوله یقال ثرید انبخانی اذا کان
بخار و سخونته اوهو ثیبوی من الکعك والزیت فیتنفخ فیصب علیه الماء فیسترخی ٭ مؤلفك مستقبل بنمارله ایرادی
مسامحه کونه حضا تعریفه ملیدر (الانبخانیة) زیادة هایله کم موصوفا عتبار له تبرایری اتمکه دینور یا خود کوعی
الم صوفی کی قالین وکرمی اولان اتمکه دینورکه صوموون دیلکلریدر یقال خبزة انبخانیة ای ضخمة لوکانها کورالرنابیر
(البخة) نبذه وزننده نکته معناسنه‌درکه یعقله یاجیوقله یره ایتدکلری نشانه دینور بونك ضمیله ده لغتدر و آتش
صیحراغی یاقشبقلق کبرته دینور و کچی تختطلرینك ایلی یله وضع یا استعمال ایلدکلری جسم اونی قیتقنه دینور که آلمنی
اوغندیله قلغنلت لیدرالر و بونده فتحاتیله لغتدر (الانبخ) اجر وزننده غلیظ و لاتراش بو بچیکلی قبا آدمه دینور
اولان انغلیظ بکه و رتلو قرامتلی سیوق نطیر اصه دینور (البالنبخ) نونك فتحی و تانك فوقیه‌نك سکونیله برنسنه‌یی
یینهیطالیکرنیسالوقوبوی معنا سعنعر یقال انتخ ضرسه مکتفیا من الباب الثانی اذا ترعه و قلعها
[illegible]

يقال نخ الثوب اذا نسجه و برنسه يه كوز آقدلروب التفاتله باقق معناسنه در يقال نخ اليه ببصره اذا نظر اليه
(المتاخ) منقاش وزننده ومرادفيدر كه جبستره يه دينور (المتنمخ) متنفس وزننده متغلي معناسنه دركه داغما
غاليه ديدكلري طيب سورينور اولان كشي يه دينور (النجخ) نونك فتحي وجيمك سكونيله فخر ومباهات ايلمك
معناسنه در يقال نجخ الرجل نجخا من الباب الثالث اذا فخر و برقازمق معناسنه در يقال نجخ البئر اذا حفرها
ونوء هيجان ايلمك معناسنه در مراد زعم اعراب اوزره نوءك سقوطيله يغمور ياغمقدر نته كه نوء ماده سنده تفصيل
اولندي يقال نجخ النوء اذا هاج وسيل صوريى شدتله كلمكله دره نك ديواري مزلنـده اولان كارلرني اوروب
صويك اورته سنه آتمق معناسنه در يقال نجخ السيل اذا دفع في سند الوادي لحذفه في وسط الماء (النجاخ) غراب
وزننده اوكسرن كمسه نك اوكسركي آوازينه دينور (الناجخ) و(المنجخ) محدث وزننده سسلو اوكسرن
كمسه يه دينور وناجخ كورلده يجي دكزه دينور ودكز مد ايلدكده صوينك ساحله طوقنديغندن حاصل اولان
كورلتويه دينور (النجوخ) صبور وزننده بودخي كورلتولي دكزه دينور (النجاخة) نونك فتحي وجيمك تشديديله
شول خاتونه دينور كه جماع هنكامنده فرجي سسلنوب اوزاوله على قول فرجي پك صولو اولمغله جماع اولنوركن
منديل ايله برطرفدن چيقان رشحاتي سيلراوله ياخود حين جماعده بغرسقلرينك اوجلري اوينايوب ورق ورق
ايدرك سسلنور اوله يقال امرأة نجاخة اذا كان لفرجها صوت عند الجماع اوهي الرشاحة التي تمسح الا بتلال
اوالتي يجخ سرمها كانجاخ سرم الدابة اذا صوت بوراده نجاخه وانجاخ ذكر اولنـان نجاخدن مأخوذ در
(النجيخة) سفينه وزننده شول كره ياغنه دينور كه يايغك اطرافنه ياپشوب طوپلنميه (التناجخ) تفاعل وزننده تفاخر
معناسنه در يقال تناجخا اذا تفاخرا ودكزك وايرمغك طالغه لري بزي اوته چالقنه رق كارلرده كي يارلري هدم
واسقاط ايلمك معناسنه در يقال تناجخ الموج اذا اضطرب حتى اثرفي الاجراف (منجخ) محسن وزننده اوزون اوزادي
برقوملق آديدر (النخ) نونك فتحي وخانك تشديديله شدتله يوريمك معناسنه در يقال نخ الرجل نخا من الباب الاول
اذا سار سيرا عنيفا ونخ شول دوشمه دينور كه زكات آلان كمسندك يانه چوكريلورتا كه زكاتلريني اخذ ايليه ونخ برنوع
اوزون دوشمه آديدر مفردا تده احرام وولنسه ديدكلري توبلودوشمه اوله جقدر كه فارسيدن معربدر ونخ دوه يي
چوكرتمك ايچون اخ اخ ديمك معناسنه در يقال نخ الابل ونخها اذ اقال لها اخ اخ لتبرك (النخ) نونك ضميله و(النخاخة)
ثمامه وزننده ايليكه دينور رخ معناسنه (النخة) نونك فتحيله بركسه نك رقيقنه يعني عبد مملوكنه دينور كرك كوله وكرك
جاريه اولسون وايشليان صغرلره دينور كه چفت صغرلري اوله جقدر بقر عوامل معناسنه و بونده نونك ضميله
لغتدر ونخه اشكلره دينور حمر معناسنه و بونده نونك حركات ثلاثيله لغتدر واوده بسلنـان مطلقا حيوانا ته دينور
وچوبانلره دينور رعاء معناسنه نونك ضميله ده جائزدر ودوه جيلره دينور جمالون معناسنه وشول خبره دينور كه حق
ياخود باطل اولديغي معلوم اوليه وخفيف يغموره دينور وزكات ديوشرن كمسه زكاتي ديوشردكدنصكره
كندي نفسيچون اجرت بها برالتون آلمق معناسنده درواول التونه ده نخه دينور (النخيخة) نونك فتحيله مخيخه
معناسنه دركه ذكر اولندي (النخنخة) زلزله وزننده برنسنه يي آلارغه ايلمك معناسنه در يقال نخنخ الشيء اذا نحاه
وشدتله يوريوب كتمك معناسنه در يقال نخنخ زيد اذا سار شديدا ودوه يي اخ اخ ديهرك چوكرمك معناسنه در يقال
نخنخ الابل اذا ابركها (التنخنخ) تزلزل وزننده دوه چوككك معناسنه دركه نخنخه دن مطاوعدر يقال نخنخ الابل
فتنخنخت اي بركت (نخيخ) اميروزننده اسمادندر سعدالدين نخيخ بزم الصحابمز يعني شافعي المذهب اولان خراسان
فقهالرينك جدّيدر حديث شريفده روايتي ونظم اشعارده مهارتي وارايدي (الاندخ) احمر وزننده قليل الكلام
اولان احمق وسمنه آدمه دينور كه سوز بيلـديكندن وادراك ايلديكندن ابسم اولوب طورر (المندخ) منبر
وزننده شول بيعاركسه يه دينور كه فحش وهرزه سويلمكـدن وسوكمكدن اصلا مبالاتي اوليه يقال رجل مندخ
اي لايبالي بماقيل له من الفحش اوقال (التندخ) تفعل وزننده عهده سنه تملك واقتدار نده اولديغي نسنه ايله فضولانه
فخر وكذاف ايلمك معناسنه در يقال تندخ الرجل اذا تشبع بماليس عنده (الندخ) مدح وزننده برنسنه يه صنقله
چاتوب چارپمق معناسنه در دكزده برقايغك آخره چاتوب چارپمسي كبي يقال ندخه ندخا من الباب الثاني اذا صدمه
ومنه يقول راكب البحر ندخنا ساحل كذا (الانداخ) همزه نك كسريله برنسنه يي صنقله آخرنسنه يه چاتدروب
چارپدرمق معناسنه در يقال اندخه به اذا صدمه به وكذا يقول راكب البحر اندخنا المركب الساحل اي
صدمناه به (الذخ) نونك فتحي وذال معجمه نك سكونيله شدتله سعي ايدوب كتمك معناسنه در يقال نذخ العير نذخا
من الباب الثالث اذا سعي سعيا (الانذاخ) همزه نك كسريله نذخ معناسنه در يقال انذخ بمعني نذخ (النوخ)

بجوهر وزننده قورقق آدمه دینور جبان معناسنه (النسخ) فتحیله وزننده برنسنه یی یریندن زائل قلمق معناسنه در یقال نسخه نسخا من الباب الثالث اذا ازاله مؤلفك بصائرده بیانه کوره نسخ برنسنه آخر نسنه یی متعقب اولهرق زائل قلمق معناسنه موضوعدر ظلك شمسی وشمسك ظلی وشیبك شبابی ازاله سی کبی بعضا بوندن ازاله منفهم اولور که بالکلیه اولکی زائل ایدر و بعضا اثبات منفهم اولور نسخ کتاب کبی که برمکتوبك صحیفهٔ اخرایه صورتنك نقلی کبی و بعضا ازاله و اثباتدن ایکیسیده منفهم اولور انتهی ونسخ برنسنه یی تغییر ایلمك و بوزمق معناسنه در یقال نسخت الریح آثار الدار اذا غیرتها و برنسنه یی ابطال ایدوب آخر نسنه یی آنك مقامنه قائم قلمق معناسنه در یقال نسخ الشیء اذا ابطله واقام شیئا مقامه ومسخ معناسنه در که برنسنه نك صورتنی براقبح صورته تحویل ایلمکدن عبارتدر یقال نسخه بمعنی مسخه و برکتابی قرشوسنده نسخه ایدوب صورتنی یازمق معناسنه در یقال نسخ الکتاب اذا کتبه عن معارضة و برنسنه یی آخر محله نقل وتحویل ایلمك معناسنه در یقال نسخ ما فی الخلیة اذا حوله الی غیرها (الانتساخ) افتعال وزننده و (الاستنساخ) بونلردخی برکتابك نسخه سنی آلمق معناسنه در یقال انتسخ الکتاب واستنسخه اذا کتبه عن معارضة (النسخة) نونك ضمیله منقول منه اولان اصل مکتوبك اسمیدر (التناسخ) تفاعل وزننده و (المناسخة) مفاعله وزننده بری برینی ازاله ایله متعاقب اولمق معناسنه در ومنه التناسخ والمناسخة فی المیراث یعنی فرضیونك مناسخه اطلاق ایتدکاری مسئله بو معنادندر که برمیتك وارثلری دخی قبل تقسیم الترکه فوت اولمغله مال متروك آخر ورثه لره انتقال ایلمکدن عبارتدر وتناسخ الازمنة زمانلرك آنا فانا حالدن حاله تحول وتداولندن عبارتدر علی قول قرنلرك پدرپی انقراض وانقضاسندن عبارتدر که بری برینی نسخ وازاله ایله متعاقب اولورلر وتناسخیه اطلاق اولنان طائفه دخی بومعنادندر طائفهٔ مرسومه تناسخ ارواحه قائل وحشر ونشری منکر اولملریله تکفیر اولنورلر (النسیخة) سفینه وزننده و (النسخیة) جهنیه وزننده بعیده معناسنه در تأنیثی موصوف اعتباریله در یقال بلدة نسیخة ونسخیة ای بعیدة (النسوخ) نونك ضمیله قادسیه ده برقریه آدیدر (النضخ) نونك فتحی وضادك سکونیله صوسرپمك معناسنه در یقال نضخه نضخا من الباب الثالث اذا رشه بعضلر عندنده بو نضخ ایله مرادقدر که اولدخی صوسرپمك معناسنه در علی قول مهمله نك مفهومندن دوندر که مهمله کرکی کبی صوله مق و بو صو سرپمکدر ونضخ صو پیکاردن شدتله قیناپوب چیقمق علی قولی اشاغیدن یوقری یه فشقرمق معناسنه در یقال نضخ الماء اذا اشتد فورانه من ینبوعه او ما کان من سفل الی علو ودشمن اوزره اوق سرپمك معناسنده مستعملدر یقال نضخ النبل فی العدو اذا فرقها ونضخ شول عطر وطیب اثرینه دینور که ثوبده وسائر نسنه ده قالمش اولور یقال بقی فیه نضخ منه وهو اثر یبقی فی الثوب وغیره من الطیب (النضاخ) کتان وزننده فراوان یغموره اطلاق اولنور یقال غیث نضاخ ای غزیر (النضخة) نبذه وزننده تای وحدتله مطره معناسنه در پس نضخ مطر معناسنه در (النضاخ) نونك کسریله مفاعله دن مصدر در بری برینه صو سرپمك معناسنه در یقال ناضخه مناضخة ونضاخا اذا نضخ کل واحد منهما (الانتضاخ) افتعال وزننده صوصاچلمق معناسنه در یقال انتضخ الماء اذا ترشش (المنضخة) مکنسه وزننده اسم آلتدر زراقه یه دینور که عامه نضاخة دیرلر وزراقه زای مضمومه ورای مشدده ایله بغچوانلرك باغچه صولدقلری آلته دینور که تنکه دن سوزکی کچرلمش قوغه اوله جقدر طشره ترکبنده چقمق تعبیر اولنور ونفچیلردخی انکله نفت یاغی قوللانورلر بومناسبتله حریق طولمبه سنه ده منضخه اطلاق ملایمدر (النطخ) نونك کسری وطانك سکونیله شر کلمه سنه اضافتله استعمال اولنور صاحب شر دیمکدر یقال هو نطخ شر ای صاحبه (النفخ) نونك فتحی وفانك سکونیله اوفورمك معناسنه در یقال نفخ بفمه نفخا من الباب الاول اذا اخرج منه الریح و یللنمك معناسنه استعمال اولنور که تم اسفل ایله اوفورمکدر یقال نفخ بالمرأة اذا ضرط ونفخ ارتفاع الضحی یعنی نهارمرتفع اولوب قبا قوشلق وقتنه وارمق معناسنه مستعملدر * شارح دیرکه مؤلفك مأخذی اولان محکمده انتفخ النهار اذا علا عبارتیله مرسوم اولوب مؤلف آندن تصرفله ثلاثی اولهرق ثبت ایلمشدر لکن اخلال ایلمشدر انتهی ونفخ فخر وکبر معناسنه استعمال اولنور یقال رجل ذو نفخ ای فخر وکبر * شارح دیرکه متعظم کسه تعظیم ایدمرك نفس ونفسنی جمله یوفلدیغی حسبیله نفخ کبر وفخر معناسنه استعمال اولندی یاخود شیطان دوونه نفخ یعنی نخوتینلك القا ایلمکله لازمی اولان کبر معناسنده استعمال اولندی واساسده نفخ شدقیه تکبر عنوانیله مرسومدر (التنفیخ) تفعیل وزننده پك اوفورمك معناسنه در یقال نفخ الرجل بفمه بمعنی نفخ لکن هی للکثرة (النفیخ) امیر وزننده آتش اوفلمکه موکل ومعین اولان کیمسه یه دینور (المنفاخ) میمك کسریله اسم آلتدر کوروکه دینور (الانفخ) احمر وزننده بلدخایه کیشی یه دینور که دبه تعبیر اولنور طوربه شیشوب قبارر ماده سی ریح غلیظه در ترکیده قاوق دینور

يقال رجل انفخ اى فى خصيتيه نفخة (النفخة) نونك حركات ثلاثى وفانك سكونيله اسهلو كوركلو ديشوره
بكزر شيشكنلك كه اطلاق اولنور يقال به نفخة اى انتفاخ بطن (النفخاء) نفعلاء وزنند ه ومر لهيدركه ذكر
اولندى ونفخه لفظنده اينجكك يوقر يسنه اطلاق اولنوركه قبا بالدر اوله چقدر (الانفخان) و (الانفخانى) همزه لرك
ضمى وكسيريله كه فا همزه لره تابعدر شيشمان كتنى يه اطلاق اولنور مؤنثلرى هايله در يقال رجل انفخان
وانفخانى اى ممتلئ سمنا ويقال امرأة انفخانة وانفخانية (النفخ) ضمتينله تومند كنج ايريسى دلو قلو يه دينور
(النفاخ) رمان وزننده برعلت حادثه دن ناشى بدنه عارض اولان شيشه دينور يقال به نفاخ اى ورم من داء بحدث
(النفاخة) رمانه وزننده نهر وجدول وبحيره مقوله سنده صويك يوزينه چيقان خرده چقالر واطلاق اولنور كرچه
مؤلف حباره ايله تعبير ايلمشدر لكن مقتضاى ماده صويك يوزنده پيدا اولان قبرجق اولمق ملايمدر ونفاخه
برنيشكن شيئه دينوركه بالق قمنك قرننده اولور بالغك اول نصلب وكاليدركه آنك سببيه صويه دفع ايده مولية
مكث وجريان ايدر بوكى بالق قوروسغى ديدكلريله يسان الشاردر (المنفوخ) بيوك قرنلو كمسه يه اطلاق اولنور
وشيشمان آدمه اطلاق اولنور (نفاخ) كتان وزننده مغرب زمينده بربلده آديدر (النقاخ) قافله غراب وزننده بغايت
صاف وبارد وخوشكوار اولان صويه دينور يقال شرب النقاخ اى الماء البارد العذب الصافى ومطلقا خالص
وبيغش اولان شيئه دينور يقال هذا نقاخ العربية اى خالصها وامن وعافيت وآسايشله اولان اويقويه دينوركه
خواب راحت تعبير اولنور (النقخ) نونك فتحى وقافك سكونيله اورمق معناسنه در يقال نقخه نقخا من الباب
الثالث اذا ضربه وباشى دماغه قدر يارمق معناسنه در يقال نقخ دماغه اذا كسره اول يلو بغه دامغه دينور
(الانتقاخ) افتعال وزننده كيكدن ايليك چيقارمق معناسنه در يقال انتقخ الرجل المخ اذا استخرجه (الانقخ) احمر
وزننده ييلمى آز اولان انسان وحيوانه دينور مكتب خواجه سى كبى يقال ظليم انقخ اى قليل النماغ (النقخة)
قمحله يك سمزلكدن آغرآغر يوريان ناقه يه دينور يقال ناقة نقخة اذا كانت تثاقل فى مشيها سمنا (النقاخ) رمان
وزننده باشك قولاقله قولاق طوزلرى بيننده اولان كيك طرفلرندن اوك جانبنه طوغرى اولان يرينه دينور يقال
اشتكى نقاخه وهو مقدم القفا من الاذن والخشاء (النكخ) نكح وزننده يومرقله برآدمك بوغازينه اورمق معناسنه در
يقال نكخ فى حلقه نكخا من الباب الثالث اذا لهزه (التنوخ) تفعل وزننده اركك دوه ناقه يى آشمق ايچون چوكرمك
معناسنه در يقال تنوخ الجمل الناقة اذا اركها للسفاد وبو معناده لازم اولور يقال تنوخت الناقة اذا بركت
(الاناخة) همزه نك كسريله بودخى دوه يى چوكرمك معناسنه در يقال اناخ الناقة اذا ابركت لكن اناخه مطلقا دوه يى
چوكرمك معناسنه در وجه مذكور اوزره ناقه يه مخصوص دكلدر (الاستناخة) دوه چوكمك معناسنه در يقال
اناخ الناقة فاستناخت وتنوخت اى بركت ولا يقال ناخت ولا اناخت * شارح ديركه چوكمك معناسنه اناخه استعمالى
كثيردر (النوخة) نوحه وزننده اقامت معناسنه اسمدر معناى مذكوردن مأخوذدر (المناخ) ميمك ضميله
اسم مكاندر دوه يى چوكرده جك يره دينور مبرك الابل معناسنه (المنيخ) ميمك فتحيله ارملانه دينور (الاناخة) ارضى
بعيده معناسنه در (ذو مناخ) منار وزننده اذواء تعبير اولنان اقيال يمندن لهيعة بن عبد شمس نام ملكك لقبيدر
(تنوخ) تانك فتحيله برقبيله آديدركه تنخ ماده سنده ذكر اولنمشدى جوهرى وهمندن ناشى بوراده رسم ايلمشدر
فصل الواو * (التوبيخ) التفعيل وزننده لوم وسرزنش ايلمك معناسنه در (وبخه) تبنه وزننده لوم وسرزنش
معناسنه اسمدر يقال وبخه توبيخا اذا لامه وعذله وبرآدمى مرتكب اولديغى كارك وخلقتى عنف وشدتله افاده ايدرك
تهديد ايلمك معناسنه در يقال وبخ فلانا اذا انبه وهدده (الوبخ) واوك فتحى وبانك فوقيه نك سكونيله دكنكله اورمق
معناسنه در يقال وبخه بالعصا وبخا من الباب الثانى اذا ضربه بها (الوبخة) فتحاتله صولو صيويق بلجقه دينور وحل معناسنه
اولنى معناسنه در يقال ما اغنى عنه وبخة اى شيئا (الميتخة) ميمك كسريله دكنكه دينور عصا معناسنه (الايتاخ) همزه نك
كسريله پك زحمت ومشقته اوغرايوب رنجيده اولمق معناسنه در تقول اوتخت منى بالفلان اى بلغت منى بعض اجهدت
اصل ايتاخ ذكر اولنان بلجقه دوشمك معناسنه اولمغله بو معنا آندن مأخوذدر (الوتخة) واوك وتانك فتحيله
صودن اولان بالشقمو اصلا قلقه دينور يقال فى الحوض وتخة اى بلة (الوتيخة) وثيقه وزننده هرجنسدن برى برينه
مخلوط اولمش تازه چالرلغه دينور واريالقه مختلط اولان يوغقه كيكه دينور * مؤلف مارق من الطعام واختلط
الوتك عباريله ثبت ايدوب * لكن شارح عبارده من الطعام عنوانيله مرسوم اولمغله من الطعام منسى غلط
ولديغى تخصيص ايلمشدر اكاكوره اته بالغيله مختلط اولمش صيوبلى طعام ديمك اولور چورباكبى ووافعا تخصيص
ماده شارحك قولى اولمق ملايمدر ووتيخه صيوبق چامورلى ارضه دينور يقال ارض وتيخة اى ذات وحل

ویوغرد کبی بلنقو یوسوه دینور (الوثوخ) و (الموخ) معظم وزننده معیف الخلقه کمسنه یه اطلاق اولنور ذکر اولنان
صیوبق معناسندن مأخوذدر یقال رجل موثوخ الخلق وموثخه ای ضعیفه (الوخ) واوك فتحی وخانك تشدیدیله
یانوشلق للمعناسنه در وقصد واراده معناسنه در (الوخوخة) زلزله وزننده بیجنی کوشك اولقسندن حکایه در
(الوخواخ) سلسال وزننده قرنی صالق ودوبسی کگبش اولان آدمه دینور یقال رجل وخواخ ای مسترخی البطن
منسم الجلد وحنین و بر جولیشکسیه دینور وضعیف و قوتی کشی یه دینور ویلوشکن آدمه دینور کسلان معناسنه
و کوشك خرملیه دینور (الورخ) واوك فتحی ورانك سکونیله برنوع شجردر که مرخ دیدکلری شجر مذکوره شبیه
اولور (الوریخة) سفینه وزننده اصلاق یره دینور یقال ارض وریخة ای مبتلة وصیوبق خمیره دینور (الاستیراخ)
و (التورخ) تفعل وزننده یر اصلاق اولمق معناسنه در یقال استورخت الارض وتورخت اذا ابتلت وتورخ خمیر
صولو وصیوبق اولمق معناسنه در یقال تورخ العجین اذا استرخی (الورخ) فتحتینله بودخی خمیر صیوبق و کوشك
اولمق معناسنه در یقال ورخ العجین ورخا من الباب الرابع اذا استرخی (الایراخ) ایراد وزننده خمیری صیوبق و کوشك
قلمق معناسنه در تقول اورخت العجین اذا ارخیته (الورخة) فرحه وزننده چایرلی کوده وبری برینه صارمشق
اولان یره دینور یقال ارض ورخة ای ملتفة العشب (التوریخ) تفعیل وزننده تأریخ لفظنده لغتدر که برنسنه یه تعیین
وقت ایلك معناسنه در یقال ورخ الکتاب بمعنی ارخه (الوسخ) واوك وسینك فتحیله کیرلنمك معناسنه در
یقال وسخ الثوب یوسخ ویاسخ وییسخ وسخا من الباب الرابع اذا علاه الدرن مصباحك بیاننه کوره وسخ اسم
دخی اولور کیره و پاسه دینور (الاستیساخ) و (التوسخ) تفعل وزننده و (الاتساخ) افتعال وزننده که فی الاصل
اوتساخ ایدی بونلرده کیرلنوب پاسلنمق معناسنه در یقال استوسخ الثوب وتوسخ واتسخ بمعنی وسخ (الایساخ)
همزه نك کسریله و (التوسیخ) تفعیل وزننده متعدیلردر کیرلتمك معناسنه یقال اوسخ الثوب ووسخه اذا جعله
وسخا (وسخاء) صحراء وزننده بر موضعدر (الوشخ) واوك فتحی وشین معجمه نك سکونیله کوتو وضعیف و کمتر
اولان نسنه یه دینور نه اولورسه اولسون وخرما سپتنه دینور (الوشخة) قحافه خرما یپراغندن اورلمش زنبیل وسبت
مقوله سی ظرفه دینور (الوصخ) واوك وصاد مهمله نك فتحیله وسخ وزننده مرادفیدر که کیر و پاسه دینور (الوضوخ)
ضاد معجمه ایله صبور وزننده شول صو یه دینور که هسان قوغه نك یاریسی مقداری کبی اوله (الوضخ) مدح وزننده
قوغه یه یاریسی مقدار ینه طوغری صو قومق معناسنه در یقال وضخ الدلو وضخا من الباب الثانی اذا جعل الماء
فیها شبیها بالنصف (الایضاخ) همزه نك کسریله وضخ معناسنه در یقال اوضخ الدلو بمعنی وضخها وقیودن
آزجه صو چکمك معناسنه در یقال اوضخ له اذا استقی قلیلا وقیونك صویی آزالمق معناسنه در یقال اوضخت البئر
اذا قل ماؤها (المواضخة) مفاعله وزننده و (الوضاخ) واوك کسریله و (التواضخ) تفاعل وزننده قیودن صو
چکمك وسکرتمك و یورتمك مقوله سی حالتلرده یارشمق معناسنه در یقال واضخ صاحبه مواضخة ووضاخا اذا باراه
فی الاستقاء والعدو والسیر ویقال تواضخا اذ تباری فی السقی والسیر * شارح دیر که فی الاصل استقاء ماده سنه موضوع
اولوب بعده مطلقا معارضه ده استعمال اولندی (التواطخ) طای مهمله ایله تفاعل وزننده نجه کمسه لر برنسنه یی
الدن اله دور ایتدرمك معناسنه در یقال تواطخ القوم الشیء اذا تداولوه بینهم (الولیخ) امیر وزننده بر نوع کتان بزینه
دینور (الولخة) فرحه وزننده و (الولیخة) ولیمه وزننده و (المؤتلخة) مؤتفکه وزننده اصلاق و یاش یره دینور یقال
ارض ولخة وولیخة ومؤتلخة ای ورخة و ولیخه یوغرد کبی بلك قویوسو ده دینور وصیوبق چامور ه دینور
(الائتلاخ) یر یاش اولوب اصلاق اولمق معناسنه در یقال استولخت الارض اذا ابتلت (الوخة) تبه وزننده
تکش کبی جکره تأثیر ایدن دلسوزلوم ولوبیخه دینور * مؤلفك والوبخة قول عندهی مفسر در یقال ماهذه الوبخة
ای العلة المحرقة والوبخة (وخ) ویح وزننده ومرادفیدر که ادات ترحم ورقتدر تنه که محلنده ذکر اولندی ویح
وذیح وویس وویه وویل وویب لغتلردر کمالی کلمه دن عبارتدر بدنجیلری یوقدر * شارح دیر که صولو بس کلمه لری
دخی بونلردندر نته که مؤلف جمله سی ماده لرنده بیان ایتمشدر و کوفیون عندنده ویك وویب کلمه لری دخی بونلردندر

فصل الهاء * (الهبیخة) بای موحده و یای تحتیه ایله علسه وزننده جاریه یه دینور ودایه یه وسود آناسنه دینور
ولنه تلمور وتلامیذ دیه دینور (الهبیخ) عملس وزننده چولپه وصالق احمق کشی یه دینور واصلا برایشه یارامز
اولان کمسنه یه دینور ویولك دریه ویولك چایه وایرمغه دینور وبرد رهمیدر وترو تازه نوجوانه دینور (التهبیخ) هانك
کسریله والفك قصریله اسعیر صالنمرق یورویشه دینور یقال یمشی الهبیخی وهی مشیة فی تبختر (الاهبیاخ)
اطلولا وزننده صالنه رق یوریمك معناسنه در یقال اهبیخ الرجل اهبیاخا اذا مشی فی تبختر (هخ) هانك کسری

وخانك سكونيله تحنح ايله بوغازيني آرتلسان آدمك صوتنده حكايه‌در (هيخ) هانك كسر ومدّى وخانك كسر اوزره بناسيله ايخ كبي دوه قسمني چوكرده‌جك صوتدن حكايه‌در كه هيخ هيخ وايخ ايخ ديه‌رك چوكردرلر (التهييخ) تفعيل وزننده طعامك اث ياغني چوق قومغله پك ياغلو يابمق معناسنه‌در يقال هيخ الهريسة تهييخا اذا اكثر ودكها وتكه يى تكى يه آشمغه قندرمق معناسنه‌در يقال هيخ التيس اذا احثه على السفاد (الهيخ) قنب وزننده شول اركك دوه‌يه دينوركه چوكرمك ايچون كنديسنه هيخ هيخ ديدكجه باغررا وله ❊ فصل الياء ❊ (يتاخ) تاى فوقيه ايله سحاب وزننده برموضع ياخود برقبيله آديدر محدثيندن احمد بن محمد يزيد اليتاخي او رادندر (اليفخ) نفخ وزننده بركسه‌نك يافوخنه يعنى باشده بتقلده يق تعبير اولنان يرينه اورمق ياطوقنمق معناسنه‌در يقال يفخه يفخا اذا اصاب يافوخه فهو ميفوخ ❊ مؤلف بونى افخ ماده سنده تفصيل ايلمشدر (الايناخ) همزه‌نك كسريله ناقه‌يى اركك دوه ايله مجامعت ايچون اينخ اينخ ديه‌رك چاغرمق معناسنه‌در يقال اينخ الناقة اذا دعاها الى الضراب فقال لها اينخ اينخ وايناخ همزه‌نك كسرى ونونك فتحى وخانك كسرى اوزره بناسيله‌در (يوخ) يانك فتحى وواوك سكونيله ليث لغوى بونى ذكر ايدوب لكن نه معنايه اولديغنى تفسير ايلامشدر و بونك بناسى اوزره يوم كلمه سندن غيرى وارد اولمدى ديمشدر ❊ شارحك بيانته كوره يوح لفظندن مصحفدركه شمس اسماسندندر تجزت الخاء بعون مفيض الآلاء

❊ باب الدال المهملة ❊ ❊ فصل الالف ❊

(الابد) همزه‌نك وباى موحده‌نك فتحيله دهر معناسنه‌دركه زمان طويل وامد ممدوددن عبارتدر جمعى آباد كلور همزه‌نك مديله وابود كلور همزه‌نك ضميله ❊ مؤلفك بصائرده بيانته كوره ابد متجزى اولميان زمان ممتدك مدتندن عبارتدر زمان متجزى اولور ابد متجزى اولمازمثلا وقع فى زمان كذا دينور فى ابد كذا ديمز پس ابد آخرك انضمامى قابل اولمامغله تثنيه وجمعلنمسى كرچه ممكن اولميوب لكن اسم جنسى بعض افرادينه تخصيص ايتدكارى كبى بونى دخى بعض مشمولاتنه تخصيص ايله جمع وتثنيه سنه مساغ بولديلر حتى بعضلر بونك جمعى مولد عد ايلديلر ❊ وشارح ديركه ابد ظرف زماندر وقت بى غاية مستقبلده مستعملدر ضدى ازل ماضيده مستعملدر ودهر معناسنه‌ده استعمال اولنور كه زمان مديددن عبارتدر و بونلر جمعلرينه مضاف اولوب ابد الآباد وازل الآزال دينور ايكى معناى سرمدى جامع كلمه‌لردر و ابد لفظندن بعض مشتقات تصريف ايدوب آنلره تأكيد ايچون مضاف ايدرلر ❊ نته كم مؤلف دخى سرد ايلمشدر انتهى وابد هميشه ودائم معناسنه استعمال اولنور ابدى دائمى ديمكدر ومنه يقال لا آتيه ابد الابدية وابد الآبدين كعابدين وابد الابدين كارضين وابد الابد بفتحتين وابد الابيد كالعبيد وابد الآباد وابد الدهر وابيد الابيد كلها بمعنى يعنى تأكيد لدوام الامر كما يقال دهر الداهرين وعوض العائضين وابد قديم ازلى معناسنه‌دركه صفات الهيه دندر (الاوابد) همزه‌نك فتحيله وحوشه يعنى وحشى جانورلره اطلاق اولنور عادتا حتف انفه هلاك اولمدقلرى جهتندن كويا كه دائميلردر زيرا اكثرى ضربه صياد كبى وبرى برينك تسلطى كبى آفات عارضه‌دن هلاك اولورلرتته كه يلانك موت طبيعيسى اولمامغله حالى اوزره ترك اولنسه طول حياتله زنده اولور بنا عليه اكا حيه اطلاق اولنمشدر ❊ شارحك بيانته كوره مفردى آبددر مؤنثنده آبده دينور عابد وعابده كبى پس توحش معناسى اشتقاق كبير جهتيله بوندن مأخوذدر انتهى واوابد آفات ودواهى يه اطلاق اولنور ذكرى مدت مديده السنه‌ده باقى اولديغى حسبيله وقوافى شعرده يعنى فصاحت وبلاغتى جهتيله تنظير وبيرولكى قابل اولميان اشعاره اطلاق اولنور بلاد بعيده‌يه منقول ومتحف اولديغنه مبنى بوراده قافيه‌دن مراد شعردر جزؤ اصيل ايله كل اراده اولنمشدر قال فى الاساس فلان مولع باوابد الكلام وهى غرائبه وباوابد الشعر وهى التى لا تشاكل جودة (الابد) ركع وزننده اوابد كبى وحشى جانورلره اطلاق اولنور (الابد) فتحتينله اسمدركه ذكر اولندى وبربا شنده‌كى ولده دينور وابد مصدر اولور طارلمق معناسنه يقال ابد الرجل ابدا من الباب الرابع اذا غضب وتوحش ايلمك معناسنه‌در يقال ابد البهيم اذا توحش (الابد) ابل وزننده و (الابد) كتف وزننده و (الابد) قنو وزننده طوغرغان حيوان وانسانه دينور يقال اتان وامة ابد وابد وابد اى ولود ويقال ناقة ابدة اى ولود وابد ابل وزننده كه كسرتينله‌در جاريه‌يه دينور كنيزك معناسنه واوركك متوحشه ديشى اشكه دينور (الابدان) همزه‌نك كسرى وتثنيه بنيه سيله جاريه ايله قصراق آته اطلاق اولنور (الابيد) امير وزننده برنوع نباتك اسميدركه مرمادندر (ابده) همزه‌نك ضمى وبانك تشديديله قبره وزننده اندلس الكاسنده بربلده‌در (مابد) مجلس وزننده برموضعدر جوهرى باى تحتيه وهميله غلط ايدوب ميد فصلنده ذكر ولاجل الاستشهاد انشاد ايلديكى بيته آنى تصحيف ايلمشدر (التأبد) تفعل وزننده موحشلنمك معناسنه‌در يقال تابد الرجل وغيره اذا توحش وبر مكانك اسسزخالى وتنها قالمق معناسنه‌در يقال تابد المنزل اذا اقفر اى خلى من اهله وچهره سيسلمك معناسنه‌در يقال

ابدالوجه اذاكلف و برآدمك قوت شهوانيه‌سى قليل وضعيف اولمغله مدت مديده تأهل ايلمیوب اركن طورمق معناسنه‌در يقال تأبدالرجل اذا طالت عزبته وقل اربه فى النساء اى فى التمتع بهن (الابود) قعود وزنده توحش ايلمك معناسنه‌در يقال ابدت البهيمة ابودا من البــاب الثانى والاول اذا توحشت و برمحلده مقيم اولمق معناسنه‌در يقال ابد بالمكان ابودا من الباب الثانى اذا اقام به وشاعر شعرنده مأنوس الاستعمال اولميان ومعناسى متعارف اولميان غريب و وحشى تعبيرات ايراد ايلمــك معناسنه‌در يقال ابد الشــاعر اذا اتى بالعويص فى شعره ومالايعرف معنــاه (المؤبدة) محسنه وزننده وحشى وسركش اولان دوه‌لره دينور يقال ابل مؤبدة اى وحشية معناصة (التأبيد) تفعيل وزننده باقى ومخلد قلمق معناسنه‌در يقــال ابده تأبيدا اذا خلده ومنه يقال فلان وقف ارضه وقفا مؤبدا اذا جعلها بحيث لاتباع ولاتورث (الآبدة) عابده وزننده داهيه و بليه به دينور كه مدت مديده دللرده داستان اولوب قالوراوله مؤلف بونى اوابد ضمننده ايراد ايلمشيدى (الاتاد) تاى فوقيه ايله كتاب وزننده شول ابيه دينوركه سركش اينكى صاغمق مراد ايلدكده ضبطى ايچون آنكله اياقلرينى بندايدرلر (آبده) جهينه وزننده برموضع آديدر (الأبيداء) ثاى مثلثه ايله ربيلاء وزننده عكاظ نام محلده برمكان آديدر (الاجاد) جيمله كتاب وزننده كوجك قبصه كرطرزنده اولان مقوس نسنه يه دينور امهات سائره‌ده كوجك كرايله مفسردر قپولرك عتبهٔ علياری كبى (الاجد) ضمتينله عنق وزننده شول ناقه يه دينوركه وجودى قوى وقوروى و بنيه‌سى محكم وصيق اولوب قبورغه‌لرى يرى برينه بتشك اولمغله يكپاره كبى اوله كه بغايت قوى وتوانا اولور و بوناقه‌يه مخصوصدر اركك دوه يه وصف اولماز يقال ناقة اجد اذا كانت قوية موثقة الخلق متصلة فقار ظهرها (الايجاد) همزه‌نك كسريله ناقه‌يى وصف مذكور اوزره قوند وقوى قلمق معناسنه‌در يقال آجدالله الناقة اذا قواها بعد • برنسنه‌يى مطلقا قوى ومحكم قلمق معناسنه • استعمال اولندى يقــال آجدالله بعد ضعفه اى قواه واشبوانجاد كلمه‌سنك همزه‌سى يايه قلبله ايجاد تلفظ اولنور (الموجد) مكرم وزننده • قوى ومحكم اولان شيئه دينور يقــال بناء موجد اى محكم (اجد) كسرتينله دوه قسمنه مخصوص زجر وآزار كلماتندندر (الاحد) همزه‌نك وحاى مهمله‌نك فتحيله واحد معناسنه‌دركه اول عدد حسابدر فارسيده يك وتركيده برتعبير اولنور يقال احد واثنان واحد عشر واحدى عشر ويوم الاحد كه هفته كونلرندندر برنجى كوندر خلق سماوات وارضينــه بدأ الهى واقع اولديغى كوندركه برنجى كون ديمكدر بعده‌آنده علم اولمشدر و يومك اضافتى اضافة العام الى الخاص قبيلندندر واحد لفظنك جمعى آحادكلور واحدان كلور همزه‌نك ضميله على قول بوتك جمعى يوقدر پس آحاد واحدان واحدك جمعى اولور شاهد واشهاد وحاجر وحجران كبى وعندالبعض احدايله آنجق ذات اجل واعلى وصفلنور زيرا بو اسم شريف حق تعالى يه خاص وخالصدر # مؤلف بوتيده ايجاز ايلمشدر لكن بصائرده بيانته كوره احد لفظى ايكى كونه استعمال اولنور برى نفى وبرى اثبات مقامنده • درنفيه مختص اولان استغراق جنس ناطقين ايچون اولمغله قليل وكثيره شامل اولور على طريق الاجتماع والافتراق پس مافى الدار احدقولى مافيها واحد ولا اثنان فصاعدا لامجتمعين ولامفترقين ديمكدر بوسببله اثباتده استعمالى صحيح دكلدر زيرا متضادينك نفيى صحيح اولوب اثباتى صحيح اولماز مثلا فى الدار احد قولنده واحد منفردك اثباتيله مجتمع ومفترق اوله‌رق مافوقنك دخى اثباتى لازم كلور بوايسه ظاهر الاحاله‌در ومافوق واحده شمولى ايچون مامن احد فاضلين قولى صحيح اولور خلاصه‌سى احدايله نفى مقامنــده • مخاطب اولمغه صالح شخص اراده اولنور وواحد وجمع ومذكر ومؤنثى مساوى اولور تركيده • آندن كس وكسه ايله تعبير اولنور واثبات مقامنده • اوچ كونه استعمال اولنور اولا عشراته مضموم واحدده

مطلب

استعمال اولنور احد عشر واحد وعشرين كبى ثانى اول معناسنه مضاف ومضاف اليه اوله‌رق استعمال اولنور كقوله تعالى # اما احدكما فيسقى ربه خمرا # وكقولهم يوم الاحد اى يوم الاول ويوم الاثنين ثالث وصف مطلق اوله‌رق استعمال اولنور ويوهمين ذات اقدس ربانى وصفنه مخصوصدر كما قال الله تعالى # قل هوالله احد # و بونك اصلى وحد ايدى واوايله لكن وحد غيرده دخى استعمــال اولنور اشبو وصف خاص الهى اولان احد بتــك مألى صفت سلبيه‌دركه شريك ونظيردن منزه ومبرادر ديمكدرتته كه بيضاوى عليه الرحمه سورهٔ اخلاص تفسيرنده ديمشدركه احد مجموع صفــات جلاله يعنى هرنقدر صفت سلبيه وارايسه جملەسنه دلالت ايدرتتــه كه لفظهٔ جلاله جميع صفــات كماله يعنى بالجمله صفات ثبوتيه وسلبيه‌يه دلالت ايدر ومحشى سعدى چلبى ديمشدركه فاضلنك تعبيرندن منفهم اولان بودركه بورادە احد كلمه‌سنك همزه‌سى واودن مقلوبه‌در زيرا اصلية الهمزه اولان احد اثباتده همان كل كلمه‌سنه مقرونا استعمال اولنور وعلى القارى امام زجاجدن بورسمه نقل ايدركه احد كلمه‌سنك اصلى وحد ايدى يعنى باب خامسدن وحد يوحد صيغه‌سندن اسم فاعلدر حسن كلمه‌سى حسن يحسن بنيه‌سندن اسم فاعل

اولدیغی کبی عربلر واحد وحدی استعمال ایدرلر و اولوی علوی ایله ابدال ایدرلر وشاح واشاح وو وحاء اسماء کبی
یس نجابعك قولی علی الاطلاق اولوب وجوه مذکوره استعمالیاتدن اولور ومثلاة مرقومه تفاتندلرکه احد ایله
واحدك فرقی واردر احد نفی موضعنده نفی عامی مقتضی اولور مثلا مارأیت احدا دیدکده متکلم افراد انسانیه‌دن
برفردی کورمه‌مش اولور و واحد نفی خاصی مقتضی اولدیغی مارأیت واحدا دیدکده برشخصی کورمیوب ماعداسنی
کورمش اولور واسم احد عند الاطلاق ذات اقدس الهی یه مختصدر حق جل احد دینلك جائزدکلدر ونشوان بن
ابی سعید الحمیری شمس العلوم نام کتابنده بو زمین الوزره بر تواقفلن بیان اولمشدرکه احد کلمسی واحد معناسنه‌در
و بونده اوچ قول واردر ابتدا اول معناسنه‌در یوم الاحد کبی ثانی اصلی واحدایدی واو همزه یه مبدل اولمقسنکره
همزه ثانیه حذف اولندی ثالث احد وحد معناسنه ووحد واحد معناسنه‌در و بونك تفصیلی اوائل متعلقات
الفعل بحثنده شرح مفتاح وتقدیم مسند الیه بحثنده مطولده مشروحدر ومصباحده دخی مبسوطدر انتهی
واحد کلمسنك مؤنثنده احدی دینور لکن منفردا استعمال اولنماز مثلا احدی عشرة واحدی وعشرون دینور
(احدی الاحد) تأنیثده همزه‌نك کسری وحانك فتحیله کهاحدالك جمعی اوله چقدر فوق الغایه مشکل وشدید
وهائل نسنه یه اطلاق اولنور یقال نزلت به احدی الاحد ای امر متفاقم و بونده تأنیث داهیه اعتباریله‌در
(احد الاحدین) همزه‌نك وحانك فتحیله و (واحد الاحدین) و (واحد الاحاد) و (احدی الاحد) بونلرك جمعوعیده
لامثل له معناسنه‌در یعنی فضیلتله متفرد اولنلرینده مثل ونظیری یوقدر دیمکدرکه لسانمزده یکدانه
یکدانه سی تعبیر اولنور یقال فلان احد الاحدین و واحد الاحدین و واحد الاحاد واحدی الاحدای لامثل له
وهوابلغ المدح واحدی الاحد عقل قبول ایتمیه جك امر منکر عظیمده استعمال اولنور یقال اتی باحدی الاحدای
بالامر المنکر العظیم (الاحد) همزه‌نك فتحی وحانك سکونیله عهد و پیمان ایلمك معناسنه‌در یقال احد الرجل احدا
من الباب الرابع اذا عهد (احد) ضمتینله مدینهٔ منوره قربنده برجبل معروف اسمیدر اطراف جبالدن توحدی
باعث تسمیه‌در مصباحك بیاننه کوره بقعه توهمیله مؤنث وغیرمنصرف اولور لکن ضعیفدر (احد) فتحتینله
علی قول دال مشدده ایله نجد الکاسنده برموضعدر و بوحد دمادمسنده دخی مذکوردر (الاستیحاد) بالکز اولمق
انفراد معناسنه‌در یقال استأحد الرجل اذا انفرد وعربلر ما استأحد به دیرلر لم یشعر به معناسنه کما کاشعور وادرا کله
متفرد اولمدی دیمکدر (الاتحاد) اتفاق وزننده که تاء واودن مبدله‌در بو دخی منفرد اولمق معناسنه‌در یقال اتحد
الرجل اذا انفرد # شارح دیرکه اتحاد اشیاء متعدده اجتماعله بر اولمق معناسنه‌ده کلور انتهی (احاد احاد) همزه‌لرك
ضمیله والرك فتحیله واحدا واحدا یعنی بر بر دیمکدر و بونلر لفظا ومعنا معدول اولملریله غیرمنصرفلردر یقال
جاء القوم احاد احاد ای واحدا واحدا نته که ثلاث ورباع دخی بویله‌در (التأحید) تفعیل وزننده برعددی
واحد زیاده قلمق معناسنه‌در یقال احد العشرة اذا صیرها احد عشر وایکی یی دخی زیاده یی جمله بر ایلمك
معناسنه‌در یقال احد الاثنین اذا صیرهما واحدة # مؤلفك بو راده واحدة لفظنی تأنیثله ایرادی ظاهرا احدوده
نظرا ایله ممیزه قیاس ایلدیکندن بشقه لمهلات سائره‌ده اشو حدیث آتی الذکرده مؤنثا مثبت اولدیغنه کاسبق نهی
یاخود خاصه تلمیحنه مبنیدر # وهو من علیه السلام بسعد وهو یشیر فی التشهد باصبعین فقال احد احد یا سعد
ای اشر باصبع واحدة # مؤلف دیرکه انمه‌دن مرویدرکه واحد لفظنك کندی جنسندن یعنی لفظندن تثنیه‌سی
یوقدر کذلك اثنین لفظنك کندی جنسندن واحدی یوقدر (المستأخذ) خای معجمه واسم فاعل بنیه‌سیله برمرضدن
ناشی ملول ومتألم اولمرقدر دونمو هله باشنی اشاغه اکوب منقبض اولان کسه یه دینور یاخود بونده صواب اولان
ذال معجمه ایله اولمقدرکه مطلقا مستکین وخاضع ورمد ووجعدن سر بزمین اولان آدمه دینور کاسیذکر انشاالله
تعالی (الاد) همزه‌نك کسری ودالك تشدیدیله و (الادة) هاایله عجب معناسنه‌درکه مراد عجیب اولان نسنه‌در
ترکیده طلکاق تعبیر اولنور وحدی متجاوز فظیع وقبیح نسنه یه دینور یقال جاء باد وادة ای عجب وکذا امر فظیع
وآفت وداهیه‌یه دینور وعقل قبول ایلیه جك منکر نسنه‌یه دینور جمعی لداد کلور همزه‌نك کسریله واد کلور عنب
وزننده وادّ قهر وغلبه وز ودو قوت معنالرینه‌در (الاد) همزه‌نك فتحی ودالك تشدیدیله بو دخی شئ منکره دینور
وغلبه وقوت معنالرینه‌در کاسمعد برمصدر اولور دوه بوکورمك معناسنه یقال اد البعیر ادا من الباب الاول
اذاهدر وناقه یاور یسنه اوزلیوب چکمك معناسنه‌در یقال ادت الناقة اذا حنت یعنی الی ولدها اوزنسنه‌یی سوقدروب
اوزا تمق معناسنه‌در یقال اد الشیء اذا مده وسیرود ساب معناسنه‌در یقال اد فی الارض اذا ذهب فیها و بوکلمه بو
بر مشکل بلا صیانتمق معناسنه‌در یقال لد تما الداهیة فلانا من الباب الاول والثانی والرابع اذا دهته (التأدد) تشدد

وزننده ومراد فيدركه برنسنه قاتيلمق وسرد لنمك معناسنه در يقال تأدد الامر اذا اشتد (ادد) عمر وزننده يمنده برقبيله پدرينك اسميدر و بومنصرفدر وضمتيله لغتدر (اد) همزه نك ضميله ابن طابخه در كه بربشقه قبيله نك پدريدر (ارد) فردوزننده خراسان بلادنده بوسنج قضاسنده برقريه آديدر (ارد) همزه نك ضميله فارس ايالتنده بربلده در (اردستان) همزه نك فتحيله اصفهان قربنده برقريه در (اردشير) همزه نك فتحيله ملوك مجوسدن برشاه اسميدر (ازد) همزه نك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله ابن الغوث اسميدر كه يمندن برقبيله نك پدرى ايدى و بونده افصح اولان سينله اولمقدر انصار كرام بالجمله آنك نسلندندر وقبيله مزبوره اوچ صنفدر ازدشنوءه وازدعمان وازدسراة در وازدين الفتح الكشى محدثيندندر وكش كافك فتحيله در (الاسد) همزه نك وسينك فتحيله معروفدر كه ارسلانه دينور جمعى آساد كلور همزه نك مديله واسود كلور همزه نك ضميله واسد كلور همزه نك ضمى وسينك سكونيله كه ضمتيندن مخففدر وآسد كلور همزه نك مديله كه افلس وزننده در واسدان كلور همزه نك ضمى سينك سكونيله ومأسده كلور مشيخه كبى مؤنثنده اسده دينور هايله واسد مصدر اولور ارسلانى كورد كده دهشتلنمك معناسنه يقال اسد الرجل اسدا من الباب الرابع اذا دهش من رؤية الاسد وارسلان كبى جرئ ودلير اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور يقال اسد الرجل اذا صار كالاسد يعنى فى الجرأة والشجاعة وخشم وغضب ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اسد الرجل اذا غضب وسفاهت اوزره او لمق معناسنه مستعملدر يقال اسد الرجل اذا سفه واسد ايله نيجه كسه لر مسمادر اسد بن خزيمه مضردن برقبيله پدريدر واسد بن ربيعة بن نزار برقبيلهء اخرى پدريدر (المأسدة) ميمك وسينك فتحيله جمعدركه ذكر اولندى ومأسده اسم مكان اولور ارسلان ياتاغى يره دينور (الاسد) همزه نك فتحى وسينك سكونيله فتنه وشقاق القاسيله ميانه ناسى افساد ايلمك معناسنه در يقال اسد فلان اسدا من الباب الثانى اذا افسد بين القوم وشتم وآزار ايله برآدمى رنجيده وآزرده ايلمك معناسنه در يقال اسدفلانا اذا سبعه واسد ازد لفظنده لغت فصيحه درتنه كه ذكر اولندى (ذوالاسد) فتحتيله بررجل لقبيدر كه لقمان بن عادك برادرى اوله جقدر (الاسدة) فرحه وزننده حظيره معناسنه دركه آغيله دينور وسيده اوكرنوب باوليمش كلب معلمه دينور ضارى معناسنه تركيده قاتقمش و باوليمش تعبير اولنور (الاستئساد) ارسلانلنمق يعنى ارسلان كبى اظهار دليرى وشجاعت ايلمك معناسنه در يقال استأسد الرجل اذا صار كالاسد و برمهول نسنه اوزره ارسلان كبى جرأت وصولت ايلمك معناسنه در يقال استأسد عليه اذا اجترأ عليه ونبات واشجار كورلنوب نشو ونما ايله هر طرفه شاخلر وفليزلر صالمق معناسنه مستعملدر يقال استأسد النبت اذا طال وبلغ اى قوى والنف وذهب كل مذهب وبركسه اوزره برينى قشقرتمق معناسنه استعمال اولنور يقال استؤسد الرجل عليه على بناء المجهول اذا اهيج عليه اى اغرى (الايساد) همزه نك كسريله برنسنه اوزره انسانى وحيوانى قشقرتمق معناسنه در يقال آسد الكلب عليه واوسده ايسادا اذا اغراه ❁ شارحك بيا نه كوره اوسده كلمه سنك واوى همزه دن منقلبه در (التأسيد) تفعيل وزننده ايساد معناسنه در يقال آسده عليه تأسيدا بمعنى آسده (الاسادة) همزه نك كسرى وضميله وساده معناسنه دركه يصديغه دينور (الاسدى) كرسى وزننده برنوع نبات اسميدر ❁ شارح ديركه صواب اولان ثياب اولمقدر (اسيد) امير وزننده اصحاب كرامدن يدى نفر وتابعيندن بش نفر ذوات اسملريدر (اسيد) زبير وزننده بودخى اساميدندر اسيد بن حضير واسيد بن ثعلبه واسيد بن يربوع واسيد بن ساعده واسيد بن ظهير واسيد بن ابى الجدعاء كه عبدالله ايله معروفدر واسيد بن اخى رافع بن خديج واسيد بن سعيه بالجمله اصحاب كرامدندر على قول اسيد بن سعيه امير وزننده در وعقبة بن اسيد تابعيندندر (اسيد) مصغر ياى مشدده ايله سيماده سنده مرسومدر (اسدآباد) همدان قربنده بربلده ونيسابور قضاسنده برقريه اسميدر (الاصدة) همزه نك ضمى وصادك سكونيله كوچك عرب قزلرينه مخصوص بركونه كوچك كوملك اسميدر على قول بيولك قفتان آلتندن كيلان كوچك زبونه وايچلكه دينور واكاصيده دخى دينور سفينه وزننده ومؤصده دينور معظمه وزننده (التأصيد) تفعيل وزننده ذكر اولنان قيصى ياخود نوبى كيدرمك معناسنه در تقول اصدته تأصيدا اى البسته الاصدة (الاصدة) همزه نك كسريله قومك جميتكاهنه دينور يقال هذه اصدة القوم اى مجتمعهم و بونك جمعى اصد كلور كسره وكسر كبى (الاصيد) امير وزننده اوكنه دينور فناء معناسنه (الاصيدة) سفينه وزننده حيوانات آغيلنه دينور حظيره معناسنه (الايصاد) همزه نك كسريله قپويى قپايوب باصرمق معناسنه در تنه كه واوايله ده لغتدر يقال آصد الباب واوصده ايصادا اذا اغلقه (الاصاد) كتاب وزننده طاغ ارالقلرنده اولان چقوره دينور كه آنده صوايركيلوب قالور وچوملك وسلر نسنه لرك قپاقلرينه دينور طباق معناسنه ظاهرا مفردى اصده در همزه نك كسريله (الآصدة) همزه نك مديله بودخى اصاد معناسنه در (ذات الاصاد) همزه نك كسريله برموضع آديدر (الاطد) همزه نك وطانك

فتحیله شجر عوسجك یعنی موسی اغاجنك قرلمش کراسته‌لرینه دینور (التأطید) تفعیل وزننده ثابت وپایدار ایلمك
معناسنه‌در توطید کبی یقال أطدالله ملکه ای ثبته (الافد) همزه‌نك وفانك فتحیله برایشده عجله وسرعت
ایلمك یعنی تیز تیز طوتمق معناسنه‌در یقال افدالرجل افدا من الباب الرابع اذا عجل واسرع وبرایشده اویالنوب
آغر دیرنمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال افدالرجل اذا ابطأ وبرنسنه‌نك یقین کلوب چاتمق معناسنه‌در
یقال افدالشیء اذادنا وازف وانقولینك تخصیصی بلامخصصدر زیرا الترحل قولی مثالدر وافد اجل وامد
معناسنه‌در که برنسنه‌نك غایت حدّیندن عبارتدر یقال ضرب له افدا ای اجلا وامدا (الافد) کتف وزننده
معانیء مزبوره دن صفتدر مستعجل ومبطیء کمسه‌لره دینور (الاستیفاد) بودخی برنسنه‌نك یقین کلوب چاتمق
معناسنه‌در یقال استأفد الشیء اذادنا وازف (الافدة) فتحاتله تأخیر معناسنه‌در (المؤفد) محدّث وزننده تأفیددن
اسم فاعلدر که تأخیر ایلمك معناسنه‌در ومنه یقال خرج مؤفدا ای فی آخر الشهر اوالوقت وبوذکر اولنان اجل وامد
معناسندن مأخوذ اولمق دخی محتملدر (الأکد) همزه‌نك فتحی وکافك سکونیله خرمن دوکمك معناسنه‌در یقال أکد
الحنطة أکدا من الباب الاول اذاداسها (التأکید) تفعیل وزننده توکید لفظنده لغتدر که تقویت واحکام معناسنه‌در
یقال أکدالشیء تأکیدا ای وکده وقوّاه تأکید محویون بوندن مأخوذدر (الأکید) امیر وزننده محکم ومتین شیئه دینور
یقال امر أکید ای وثیق (الأکاید) همزه‌نك فتحیله و(التآکید) تفاعیل وزننده شول تصمه‌لره وصرمه‌لره دینور که
آنلرایله آت ایرینك قاشی ایرلك ایکی طرفلرینه صاریلوب بند اولنور أکاید لفظنك مفردی أکاد در کتاب وزننده
وتآکیدك مفردی تأکیددر که تمتین کبی اسم قلنمشدر وبونده وکاید وتواکید دخی لغتدر (الالدة) همزه‌نك کسریله
ولده لفظنده لغتدر که یاشدا شه دینور وولد لفظندن جمع اولور (التألد) تفعل وزننده متحیر اولمق معناسنه‌در
یقال تألد الرجل اذا تحیر (الالادة) ولاده وزننده وآنده لغتدر یقال الدالصبیّ الادة بمعنی ولد ولادة (الامد)
همزه‌نك ومیمك فتحیله غایت ومنتهی وانجام معناسنه‌در که صوك تعبیر اولنور یقال بلغ الشیء امده ای غایته ومنتهاه
ویقال امد مأمود ای منتهی الیه ٭ شارحك بیانه کوره مأمود ضرب وزننده امد لفظندن مفعولدر که غایته رسید
اولمق معناسنه‌در وامد طارلمق معناسنه در یقال امد علیه امدا من الباب الرابع اذا غضب علیه (الآمد) جامد
وزننده خیر ومنفعتله یاخود شرّ ومضرّتله مملو اولان کمسه‌یه دینور کویا که هربرینی نهایته ابلاغ ایلمشدر یقال
رجل آمد ای مملوء من خیر اوشرّ وطلوکی یه اطلاق اولنور سفینة مشحونه معناسنه وآمد ثغورده یعنی سرحد عراق
وعربده بربلده آدیدر که حالا دیار بکر ایالتنك قاعده سیدر نهایت حدود ده وقوعی باعث تسمیه در (التأمید)
تفعیل وزننده برنسنه‌یه نهایت مدّت بیان وتعیین ایلمك معناسنه‌در یقال امدّ له تأمیدا اذابین له الامد مثل أجّل
تأجیلا (المؤمّد) معظم وزننده شول قربه‌یه اطلاق اولنور که ایچنده بریودم بیله صو اولمیه نهایت خلوّه بالغ
اولمش اولور یقال سقاء مؤمّد ای ما فیه جرعة ماء (الامدة) عمده وزننده هرشیئك بقیه‌سنه اطلاق اولنور
(الامّدان) همزه‌نك ضمی وکسری ومیمك تشدیدیله که اسحمان واضحیان وزننده دربرموضع آدیدر وبریوزنده جاری
اولان صویه دینور وبواوچ لفظك رابعی یوقدر ٭ شارح دیرکه مراداولی همزه اوله‌رق وزنمزبورده بواوچدن غیری
وارد اولمامشدر پس عنفوان وصلیان مقوله سیله اعتراض وارد اولمز ٭ مترجم دیرکه اخوان کلمه سیله منقوض اولور
نته که مزهرده وافعلان اسما اخوان وصفة اسحمان عنوانیله مرسومدر ٭ وغریبدرکه مؤلف سحم ماده سنده
اسحمان کلمه سنی زبرقان ایله وزن ایدوب ضمی تخطئه ایلمشیکن بوراده مضموما ثبت ایلمشدر (انده) توله عمده
وزننده اندلس الکاسنده بربلده‌در فقهاء وحفاظدن یوسف بن عبدالعزیز الاندی‌ء که ابن دبّاغ ایله مشتهردر اورادندر
(الاندرورد) و(الاندرورديّة) همزه‌نك وواوك فتحه‌لریله برکونه اباق طونیدرکه ایچ طونك اوزرندن کیلور شلوار
وچقشیر کبی که چرچه اواورعلی قول تبّانه دینورکه اصل ایچ طونیدر طومان دخی دینور که تبان محرّفیدر وکلمهٔ
مزبوره اعجمیه درعرب استعمال ایلمشلردر (الاود) همزه‌نك وواوك فتحیله اکری اولمق معناسنه‌در یقال
اودالشیء اودا من الباب الرابع اذا اعوجّ (الآود) آدم وزننده که افعل درآندن صفتدر اکری شیئه دینور مؤنثندهٔ
اوداء دینور حمراء کبی (الاود) همزه‌نك فتحی وواوك سکونیله برنسنه‌یی اکوب ایکی قات ایلمك معناسنه‌در تقول
أدت العود اودا من الباب الاول اذا عطفته واود واوود قعود وزننده برآدمی برامر مشکل فوق الغایه ثقلته دوشوروب
زحمت ومشقته اوغراتمق معناسنه مستعملدر کویا که بلنی ایکی قات ایدر یقال آده الامر یؤده اودا واوودا اذابلغ
منه المجهود وفی البیضاوی قوله تعالی ٭ ولایؤده حفظهما ٭ الآیة ای ولا یثقله مأخوذ من الاود وهو الاعوجاج
بوراده وانقولینك ثقیل اولمق قولی ثقیلدر واود برجانبه میل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال آدالشیء اذا مال ورجوع

ایلك معناسنه مستعملدر یقال آدالقوس اذارجع كویا كه ایكی قات اكلمكله ارقه سنه رجوع ایلشدر واود بررجل
اسمیدر (الانئیاد) انفعال وزننده اودكلمه سندن مطاوعدر اكیلوب ایكی قات اولمق معناسنه در تقول ادت العود
فانآد ای عطفته فانعطف (التأوید) تفعیل وزننده بودخی برنسنه یی اكوب ایكی قات ایلك معناسنه در (التأود)
تفعل وزننده تأویددن مطاوعدر تقول اودته فتأود وبرنسنه برآدمه ثقلت ویرمك معناسنه در یقال تأوده الامر
اذا ثقل علیه (التأآدی) تفاعل وزننده بودخی ثقلت ویرمك معناسنه در یقال تآداه الامر اذا ثقل علیه (المآود
مفاعد وزننده آفات ودواهی یه اطلاق اولنور ثقلت ومحنتی سببیله یقال رماه باحدی المآود ای الدواهی ✿ شارحك
محكمدن نقلنه كوره مفردی بوقدر (اود) همزه نك ضمیله یانیه ده برموضع آدیدر (الاوید) همزه نك فتحیله ناسك
شماته سنه وجغلتی وكوراتیسنه دینور تقول سمعت اوید القوم ای ازیزهم وحسهم (ذواود) همزه نك فتحی وواوك
سكونیله اذواء اطلاق اولنان ملوك یمندن برینك لقبیدر اسمی مرندایدی التیوز سنه یمنده پادشاهلق ایلشدر (الاید
كید وزننده قوی ومشتد اولمق معناسنه در یقال آدالشیء یئید ایدا اذا اشتد وقوی وایداسم اولور قوت وصلابت
معناسنه در یقال ذواید ای قوة واید مدینه ده برموضعدر (الآد) همزه نك مدیله كه اصلی ایدایدی بودخی صلابت
وقوت معناسنه در (الموآیدة) مفاعله وزننده قوی قلمق وتقویت ویرمك معناسنه در تقول آیدته موأیدة
اذاقویته وبه قری قوله تعالی ✿ اذ آیدتك بروح القدس ✿ ای قویتك (التأیید) تفعیل وزننده بودخی تقویت
معناسنه در تقول ایدته تأییدا ای قویته فهومؤید ومأید ای مقوی مؤید مكرم وزننده درکه موآیده دن اسم
مفعولدر قیاس اولان موأید اولمقدر لكن بولهجه غیرقیاس اوزره مسموعدر (الایاد) كتاب وزننده آلت تأیید
ومدارتقویت اولان شیئه دینور وحصن ومعقل وپرده وكنف وهواء وملجأ معنالرینه استعمال اولنور ومنیع وحصین
طاغه اطلاق اولنور وشول طپراغه اطلاق اولنور كه حوضك وچادرك دائراً مادار چوره سنه دوكرلر تا كه قوتیله
حوضك صوینی طشره یه جریاندن ویغمورك صوینی چادره دخولدن منع ایلیه واطرافندن مرتفع اولان قومه دینور
وعسكرك صاغ قولنه وصول قولنه اطلاق اولنور ایكیسنه ایادان دینور یقال كر علی ایادی العسكر وهما
جناحاه وایادمعد قبیله سندن منشعب برجماعت آدیدر وبك چوق دوه لره اطلاق اولنور ✿ مؤلفك وكثرة الابل قولی
والابل الكثیرة سبكنده در (المؤید) مؤمن وزننده امرعظیمه دینور یقال امرمؤید ای عظیم وآفت وداهیه یه
دینور جمعی موائد كلور (التأید) تفعل وزننده قوتلمك معناسنه در صوری ومعنوی یه شاملدر یقال
تأید الرجل به اذا تقوی به (الاید) كیس وزننده ذكر اولنان اید صیغه سندن صفتدر قوی وشدید معناسنه در
فصــــل الباء ✿ (البجود) جمیله قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه در یقال بجد بالمكان بجودا من الباب الاول
اذا اقام به ودواب ومواشی اصلا اوتلاقدن آیرلیوب همیشه ملازمت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال بجدت
الابل اذا لزمت المرتع (التبجید) تفعیل وزننده بودخی اقامت ایلك معناسنه در یقال بجد بالمكان بمعنی بجد (البجدة
نبذه وزننده اصل واساس معناسنه در یقال هوبجدته ای اصله وصحراوبیابانه دینور وبرایشك ایچ یوزینه دینور
یعنی برفعلك مستور وخفی اولان سمتنه دینوركه هركس اكامحرم اولمیه یقال هوعالم ببجدة امرك ای دخلته وباطنه
وبومعناده بانك ضمیله وضمتینله لغتدر وبجده علم وشعور معناسنه استعمال اولنوركه برمحلده اقامتك لازمیدر ومنه یقال
عنده بجدة ذلك ای علمه بومناسبتله برنسنه نك حقیقت ثابته سنه اتقان وجهیله مطلع وعالم اولان آدمه امثال طریقیله
ابن بجده اطلاق اولنور یقال هوابن بجدتها ای عالم بذلك الامر بوراده ضمیر امرمرقومك حقیقتنه عائد یاخود
فی الاصل ارضه راجع اولمغله وتبرة مثل اوزره جاری اولمشدر وحاذق وهادی رهبر حقنده دخی ایراد اولنوركه
ضمیرارضه یاخود طریقه ارجاع یاخود من غیر ملاحظة مثل طریقه سیله ایراد اولنور مثلافلان بویولده یاخود
مطلقا رهبرلك ایده بیلورمی دیدكلرنده هوابن بجدتها دیرسن یعنی حاذق واستاذ رهبردر دیمكدر كذلك تقوه ایلدیكی
سوزنده ثابت وبرقرار اولان كسه حقنده دخی ایراد اولنور فلان كسه قطعا سوزندن نكول ایلمز سویلدیكی سوزده
ثبت اوزره در دیه جك یرده هوابن بجدتها دیرلر (البجد) بجد وزننده جماعت انسانی یه دینور یقال مرعلیه
بجد ای جماعة ویوز رأس دخی ازید آت قسمنه دینور (البجاد) كتاب وزننده شول كلیمه وعبایه دینوركه یول یول
مخطط نسج اولنمش اوله بعض غزواتده فخرعالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك قلاغوزلغی خدمتیله شرفیاب
اولان عبدالله ذوالبجادین جنابلرینی آنكله تلقیبی ایكی شقه بجادی ازار وردا ایتدكلرینه مبنیدر وشعرادن طفیل
البجادی جدی اولان بجاد نام كسه یه منسوبدر (بجودات) بانك فتحیله بنوسعد دیارنده برنیچه مواضع معروفه
اسمیدر (بجدد) قعدد وزننده اسامیدندر ثوبان بن بجدد فخرانام علیه السلام حضرتلرینك موالیسندندر (بجید

زبیر و زننده بر رجل اسمیدر (اُمّ بجید) حواء بنت یزید کنیه سیدر که صحابیه‌در (ابن بجدان) عثمان وزننده تابعیندندر و عمر بن بجدان اصحابندندر (بجد) بالك وجیم مشدده‌نك کسریله که جلق وجمص وحلز وزننده در بر موضع آدیدر کلمات مذکوره‌نك خامسی بو قدر (ابجد) همزه‌نك فتحیله که حروف هجا بی جامع کلماتك اولیدر فی الاصل ابجد وهوز وحطی وکلمن وسعفص وقرشت که آلتی نفردر مدین الکاسنده شاهلر ایدی کلمن جمله سنك رئیسی یعنی شهنشاهی ایدی و بونلر شعیب علیه السلام قومندن ایدیلر یوم ظله ده جمله سی هلاك اولدیلر حتی مرسوم کلمن نام شاهك قزی پدرینه مرثیه اولهرق اشبو کفته یی نظم وانشاد ایلمشدر * کلمن هدّم رکنی * هلکه وسط المحله * سید القوم اتاه * الحتف نارا وسط ظله * جعلت نار علیهم * دارهم کالمضمحله * اسلاف ابتدا کتابت عربیه حروفنی بونلرك اسملرینك حروفی عدد نجه وضع ایدوب بعد زمان ثخذ وضظغ حروفلرینه دخی ظفر یاب اولملریله آنلره ردیف ایلمکله بو التی حرفه روادف اطلاق ایلدیلر * شارح دیر که اصل ابجدك اسمی ابوجاد ایدی تکرر حروف سببیله قصر ایلدیلر حتی حروف ابجاده تعبیری بوندندر (البخنداة) خای معجمه ایله علنداة وزننده و (البخندی) قصر ایله کیکاری و سکیرلری تام اولوب جثه واندامی پرلو برنده اولان خاتونه دینور جمعی بخاندکلور (الابخنداء) اعلنداء وزننده دوه قسمی عظیم الهیکل اولمق معناسنه‌در یقال ابخندی البعیر اذا عظم و یقال ابخندت الجاریة اذا تمّ قصبها (التبدید) تفعیل وزننده طاغتمق معناسنه‌در یقال بدّد الشیء تبدیدا اذا فرقه و بوریلوب بی تاب اولمق علی قول اوتوردیغی یرده اویوقلمق معناسنه‌در یقال بدّد زید اذا اعیا او نعس وهو قاعد لا یرقد (التبدّد) تفعل وزننده طاغلمق معناسنه‌در یقال بدّد الشیء فتبدّد ای تفرق و برنسه یی حصه حصه بولشمك معناسنه‌در یقال تبدّدوا الشیء اذا اقتسموه بددا ای حصصا و تبدّد نسوانك زینتی کوکسنك هر یرینی احاطه واستیعاب ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال تبدّد الحلی صدر الجاریة اذا اخذه کله (بدادبداد) بالرك فتحی ودالرك کسرا وزره بناسیله و (بدادبداد) فتح اوزره مبنی اوله‌رق و (بدد بدد) کذلك مفتوح اوله‌رق و (بدا بدا) منون اوله‌رق طاغنق طاغنق معناسنه‌در یقال جاء الخیل بداد بداد و بدادبداد و بدد بدد و بدا بدا ای متفرقة * شارح دیر که بونلر حال موقعنده در متبدّدة سبکنده‌در قالدیکه شرح تسهیلده مشروح اولدیغی اوزره کسرایله بدادبداد کلمه سی علم جنسدر بودخی نکره ایله متأولدر یعنی متبدّدة تأویلیله حالدر انتهی (البدّ) بالك فتحی ودالك تشدیدیله آیرمق معناسنه‌در یقال بدّ رجلیه بدّا من الباب الاول اذا فرقهما و بدّ یورلمق تعب وکلال معناسنه‌در تقول عرض لی منه بدّ ای تعب و برکسه یی برنسه دن کف ومنعله بعید و برطرف ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال بدّ فلان صاحبه عنه اذا ابعده وکفه وتجافی به (التبادید) و (الابادید) تانك وهمزه‌نك فتحیله بونلرده طاغنق طاغنق دیمکدر یقال ذهبوا تبادید وابادید ای متبددین و یقال طیر ابادید و تبادید ای متفرقة ولفظ مزبور جوهری اوزره متصحف اولوب یعنی جوهری تصحیف ایلمکله یای تحتیه ایله یبادید عنوانده رسم واشبو * یروتی خارجا طیر یبادید * صورتیله استشهاد ایلمشدر بوایسه طیر التبادید در که نونله واضافتله در و قافیه مکسور در و بیت مذکور عطارد بن قران نام شاعرکدر * شارح دیر که مؤلف بو تعقیبی تکمله صغانیدن اخذ ایدوب لکن صغانی یبادید و تبادید در وایتلرینی اعتراف ایلمشدر و بونلر جمع اقصار در عبادید وشعار یرکبی مفردلری مسموع دکلدر انتهی (الابدّ) همزه‌نك و بالك فتحیله ذکری آتی بدد کلمه سندن صفتدر ایکی قوللری یانلرندن ککبش و میدانلو اولان یاخود عظیم الخلقه اولمغله اعضاسی بری برندن متباعد یاخود اویلقلرینك ارالقلری ککبش وکشاده اولان کشی یه دینور یقال رجل ابدّ ای متباعد الیدین او عظیم الخلق المتباعد بعضه من بعض او المتباعد ما بین الفخذین جوهری لفظ مزبور ضمننده استشهاد ایلدیکی اشبو الدیمشی مشیة الابدّ * مصراعنده غلط ایلمشدر زیرا صواب اولان * بدّاء تمشی مشیة الابدّ * عنواننده اولمقدر زیرا برخاتون وصفنده نظم اولنمشدر و ابدّ جولهایه اطلاق اولنور حایك معناسنه برنسج ایدرکن میانه فخذینی آچق طوتدیغیچون و اللرینك ارالقری آچق و میدانلو اولان آته دینور (الابدّ الزنیم) ارسلانه اطلاق اولنور اللرینك ارالغی میدانلو اولدیغیچون ابدّ دلئیم کبی و یالکز کزدیکیچون زنیم ایله توصیف اولندی (البدد) فتحتینله برکسه ابدّ اولمق معناسنه‌در که ذکر اولندی یقال بدد الرجل بددا من الباب الرابع اذا صار ابدّ و بدد معارضه وجهیله مبایعه ایتمکه دینور که بری برینه بالمقابله برنسنه بیعندن عبارتدر یقال بایعه بددا اذا باعه معارضة یعنی عارضه بالبیع و بدد تاب وطاقت معناسنه‌در کاسیذ کر وحاجت معناسنه‌در یقال ماله بدد ای حاجة (البدّ) بالك کسریله مثل و نظیر معناسنه‌در یقال ماله بدّ ای مثل (البدید) و (البدیدة) بالرك فتحیله بونلرده مثل وهمتا معناسنه‌در و بدید شول ایکی طولمش نسنه یه دینور که آتی وطواری باصمسون دیو قلطاغك و پالانك آلتنه قورلر

مطلب

اکرده تکلتو و پالانده تپنکی تعبیر اولنور ایکی طرفنه بدیدان وهر برینه بدید دینور بداد دخی دیرلر کاسیذکر و بدید
خرج تعبیر اولنان ظرفه دینور وککبش یا بانه دینور مفازه واسعه معناسنه وبلیده بلا ودواهیسه به دینور (البدّ
بانك ضمیله سیوری سنکه دینور بعوض معناسنه وصنمه دینورکه فارسی اولان بت لفظندن معربدر جمعی بدده
کلور قرده وزننده وابداد کلور افراد وزننده و بتخانه یه دینور بیت الصنم معناسنه وحصه ونصیب معناسنه در
(البداد) بانك کسریله بودخی حصه ونصیب معناسنه در و بد معناسنه درکه ایرو پالان آلتلرینه قونیلان حشوه
دینورکه ذکر اولنـدی ایکیسنه بدادان دینور وشول بچه پارچه‌سنه دینورکه طوارك یاغری اوستنه قورلر وبداد
مصدر اولور سفرده رفیق اولان آدملر عارفانه طریق اوزره هر بری بر مقدار نسنه اخراج ایدوب حوایج ومهماتلرینه
صرف ایلمك معناسنه درکه قومانده تعبیر اولنور کاسیذکر (البداد) بانك ضمیله و(البدّة) کذلك بانك ضمیله بونلرده
حصه ونصیب معناسنه در جوهری بانك کسریله تقیید ایلمکله تخطئه اولنمشدر و بدّ غایت وانجام معناسنه در
لابدّ) لافراق ولامحاله معناسـنه‌در و بدّ فراق معناسنه اولوب لا نفی داخل اولمغله فراق منفی ولزوم لازم اولدیغندن مطلب
لازمدر والبته دیمك اولور ❊ شارحك بیانته کوره بونك استعمالی نفیه مخصوصدر اثباتده مولّددر مصنفین عبارتلرنده
کثیرالوقوعدر ومتنوّعا ایراد ایدرلر مثـلا لابد لها من قوانین ولابد منـه ولابد وان یکون کبی لابد ثابت اوکائن
تقدیرنده درو ترکیب اخیرده واقع واومن معناسنه در علی قول زائددر تزیین کلام ایچون یاخود لانك اسمیله خبری
بیننده‌کی لصوقی تأکید ایچون یاخود تثنیهٔ بدّ اولان بدّان کلمه‌سنه التباس وهمی ایچون زیاده قلنمشدر وعند البعض
واو عاطفه‌در مقامه مناسب معطوف علیه تقدیر اولنور مثلا لابدّ ان یورد وان یکون کبی وتعبیر مذکوردن
فارسیده چاره نیست ایله ادا اولنور انتهی (البدادة) بانك فتحیله اسمدر و (البداد) بانك کسریله که مفـاعله‌دن
مصدردرنته که ذکر اولندی و (المبادّة) مفاعله وزننده بونك اوچیده رفقاء سفردن هر بری عارفانه وجهیله
قانده ایلمك معنـاسنه در یقال بادّ القوم بدادا ومبادّة اذا اخرج کل واحد منهم شیئـا ثم جمع فانفقوه بینهم بوندن
اسم بداده در ووجه مذکور اوزره علی طریق المعارضه مبایعه ایلمك معناسنه در یقـال بادّ مبادّة وبدادا اذا بایعه
معارضة (البادّ) تشدید داللّه اویلغك ایچ یوزینه دینورکه بوط اوله جقدر (البدّاء) زبّاء وزننده قرجنك کارلری
ایری ویومری اولان خاتونه دینور یقـال امرأة بدّاء ای ضخمة الاسکتین (الابتداد) افتعـال وزننده ایکی کسه
برنسنه یی یاخود برکسه‌یی ایکی طرفنـدن طوتمق علی قول ایکی طرفندن کلوب حواله اولمق معناسنه در یقـال
ابتدّاه ابتدادا اذا اخذاه من جانبیه اواتیاه منهما و بوندن مفرد بنیه‌سیله ابتدّه دیمك صحیح اولماز زیرا حصه معناسندن
مأخوذدر وقال فی الاساس السبعان یبتدّان الرجل اذا اتیاه من جانبیه والضاربان یبتدّان المضروب والتوأمان
یبتدّان امهما ای یرتضعان ثدییها (البدّة) بانك فتحیله و(البدّة) بانك کسریله بدد کبی تاب وطاقت معناسنه در
یقال ماله به بدد وبدّة وبدّة ای طاقة (بدبد) بارك فتحیله بخ بخ وزننده ومرادفیدرکه به به دیمکدر نته که ذکر اولندی
التبادّ) فی الاصل تفاعل وزنـنـده هرکس جنکاهده قرن وهمتاسنه صتاشمق معناسنه در یقـال تبادّ الجیش
اذا اخذوا اقرانهم لکل رجل رجل ❊ مؤلف لکل رجل قولیله مقابلهٔ جمع ضمننده اولان توزیعـه اشارت ایلمشدر
البداد) سحاب وزننده فی الاصل فرقه معناسندن منشعب حصه معناسنه اولوب بعده جنکاهده اولان قرن وهمتاده
استعمال اولندی ومنه یقال لقی الجیش بدادهم ای اخذوا اقرانهم لکلّ رجل رجل ومنه یقال لوکان البداد لما اطاقونا
ای لو بارزناهم رجل ورجل یعنی بربر میدانده اوغراش ایلسك ایدی آنلر بزه مقاومت ایده مزلر ایدی سلفده ایکی عسکر
بربر میدانده هرکس همتاسیله جنك ایتمك عادتلری ایدی ومناسبت مذکوره حسبیله بداد مبارزه معناسنده استعمال
اولندی که هرکس همتاسیله محاربه دن عبارتدر (بداد) قطام وزننده اسم فعل امردر جنکده هرکس بربر قرن
وهمتاسیله اوغراش ایلسون دیمکدر یقولون یا قوم بداد بداد ای لیـأخذ کل رجل قرنه (الاستبداد) مستقل
وباشلو باشنه اولمق معناسنه در یقال استبدّ فلان برأیه اذا تفرد ومنه المثل من استبدّ برأیه فقد هلك (الابداد
همزه نك کسریله یره طوغری ال اوزاتمق معناسنه در یقال ابدّ یده ابدادا اذا مدها الی الارض وعطیه‌دن هرکسه
حصه‌سنی ویرمك معناسنه در یقال ابدّ العطاء بینهم اذا اعطی کلا منهم بدته ای نصیبه (بدبد) فدفد وزننده
برموضع آدیدر (بدید) زبیر وزننده جلزة بن مکروه نام شاعرك جدی اسمیدر (البرد) بانك فتحی ورانك سکونیله
صوغوقلغه دینورکه اسمدر حر مقابلیدر کما سیلکدر ومنه قول الشاعر ❊ فاغتنم برد الربیع سیما وقت السحر ❊ فاجتنب
برد الخریف سیمـا وقت المطر ❊ و برد مصدر اولور صوغومق معناسنه یقال برد الماء بالثلج من البـاب الاول بردا
اذا صار باردا وصوغتمق معناسنه متعدی اولور یقال برده اذا جعله باردا و برّد مبالغة وصف اولور صوغوق دیمك

اولور يقال ماء برد اي بارد و برد او يقويه اطلاق اولنور ومنه قوله تعالى ﴿لايذوقون فيها بردا﴾ اى نوما ﴿مؤلفك بصائرده بياننه كوره حره حركت واضطراب مختص اولديغى كبى برد دخى ثبوت وسكون مخصوص اولمغله كاه ثبوت وسكونده وكاهى آنلرك ملايملرنده ومعرضلرنده استعمال اولنور نته كه ثبوت ونوم وموت ولزوم وضعف معنالرنده استعمالى بو راده دخى مثبتدر پس نومه برد اطلاق نائمك ظاهر جلدينه برودت عروضى ياخود نائمه سكون طريانى علاقه سنه مبنى در و برد آغز يارينه اطلاق اولنور اعراب هر لطيف نسنه يه برد و بارد اطلاق ايدرلر زيرا باديهٔ حارهٔ ده ماء بارد اعز وكياب اولور بومناسبتله محبوبك آغزى يارينه برد اطلاق ايليوب بعده تعميمله مطلقا توكركده دخى استعمال ايلديلر ومنه قوله ﴿برود الثنايا واضح الثغر اشنب﴾ و برد بر كسه يه و يا بر نسنه يه صوغوق طوقنوب اوشمك معناسنه در تقول بردنا الليل وعلينا اى اصابنا برده وموت معناسنه مستعملدر ميته فقدان روح سببيله برودت ياخود سكون عارض اولديغيچون يقال برد الرجل اذامات ووجوب ولزوم معناسنه استعمال اولنور كه ذكر اولنان ثبوت معناسى اوله جقدر يقال برد حق على فلان اى وجب ولزم وآريقلنوب مهزول اولمق معناسنه مستعملدر سكون معناسندن مأخوذ در يقال برد مخه اذا هزل و اكه ايله تيمورى اكه لمك معناسنه در يقال برد الحديد اذا سحله ﴿مؤلفك بصائرده بياننه كوره برد قتل معناسنه مستعمل اولمغله سحل معناسى بوندن مأخوذ در كه مجاز بمرتبتين اولوركا تقول بردته اى قتلته وكوزه سرمه چكمك معناسنه در يقال برد العين اذا كحلها و بو معنا برود لفظندن متصرفدر كه صبور وزننده در برنوع سرمه يه وتوتيا يه اطلاق اولنور كه حرارت عين دفعى ايچون ايچنه بعض مبرّد دارو مزج ايدوب كوزه چكرلر آندن تصرفله اول كحل وتوتيايى كوزه چكمكه برد اطلاق ايدوب بعده تعميم ايلديلر و بردا تمك وسائر طعام اوزره صو دوكمك معناسنه در كه مراداسى اولان اتمك وطعامدر صوغتمق ايچون دوكمك اوله جقدر يقال برد الخبز اذا اصب عليه الماء و برد قلج ضربيه يه ايشليوب كير و دونمك معناسنه مستعملدر كه سكون معناسندن مأخوذ در يقال برد السيف اذا نبا وضعيف وزبون اولمق معناسنه مستعملدر يقال برد زيد اذا ضعف ويقال برد على بناء المجهول و بر كسه يه بريد كوندرمك معناسنه در كاسيذكر يقال برده اذا ارسله البريد و برد بر طاغ و بر صو و بر موضع اسملريدر (البرودة) سهوله وزننده بودخى صوغومق معناسنه در يقال برد الماء برودة من الباب الخامس اذا كان باردا (البارد) و (البرود) صبور وزننده و (البراد) بالك ضميله و (المبرود) برد كبى بونلرده صوغوق ديمكدر يقال ماء برد و بارد و برود و براد ومبرود بوراده برد مبالغة وصفدر نته كه ذكر اولندى و بارد ومبرود باب اولدن وصفدرلكن مبرود صكردن صوغومش اولاندر و برود و براد باب خامسدندر براد برودن ابلغدر و بارد بى تعب حاصل اولان خوش وكواراديرلكه اطلاق اولنور باديهٔ حارهٔ ده ماء بارد كياب اولمغله دسترس اولدقده نه كونه صفابخش اولمق حسبيله اعراب هر خوش ولطيف وعزيز نسنه يه بارد اطلاق ايدرلر ومنه عيش بارد اى هنيء و برود ومبرود صوغومق ايچون اوزرينه صو دوكلمش اتمك وطعام مقوله سنه دينور و برود خاوى اولميان ثوبه اطلاق اولنور يقال ثوب برود اذا لم يكن له زئبر (التبريد) تفعيل وزننده صويى صوغوتمق على قول خاصة قار ايله صوغوتمق معناسنه در يقال بردّ الماء اذا جعله باردا او خلطه بالثلج وضعيف وزبون قلمق معناسنه استعمال اولنور نته كه مأخذى ذكر اولندى يقال برده المرض اذا اضعفه (الابراد) همزه نك كسريله صوغوق نسنه كتورمك معناسنه در يقال ابرده اذا جاءه به باردا و برآدمه صوغوق صو ايچرمك معناسنه در يقال ابرد له اذا سقاه باردا وسرينلك وقتى اولان آخر نهار هنكامنه كيرمك معناسنه در يقال ابرد الرجل اذا دخل فى آخر النهار وتقول جئتك مبردين اى فى آخر النهار وضعف و يرمك وضعيف و بيحال ايلمك معناسنه در يقال ابرده المرض اذا اضعفه و بر محله بريد كوندرمك معناسنه در يقال ابرد فلانا اذا ارسله بريدا (البرد) فتحتينله طلويه دينور كه كوكدن يغار حب الغمام دخى ديرلر ويقال برد القوم على بناء المفعول اذا وقع بهم البرد و برد بر موضع آديدر (البرد) كتف وزننده و (الابرد) احمر وزننده طلو ياغدبران بلوده دينور يقال سحاب برد وابرد اى ممطر البرد (المبردة) مكرمه وزننده و (المبرودة) طلو ياغمش وطلوا ورمش يره دينور يقال ارض مبردة ومبرودة اذا وقع بها البرد (البرد) بالك ضميله برنوع مخطط يعنى جبوقلى قماش آديدر برد يمانى زبانزددر جمعى ابراد كلور وابرد كلور و برود كلور و برنوع عبايه دينور كه احرام كبى بدنه بورينورلر و بوجمعدر مفردى برده در روحالا بو ديارلرده خرقه تعبير ايتديكمز لباسه ده برده اطلاق اولنور ومنه المثل هماقى بردة اخماس اى يفعلان فعلا واحدا ﴿مؤلفك خمس ماده سنده بيانى اوزره خمس خانك كسريله ملوك يمندن بريدر كه برد خمس ديدكلرى معروف قماشى الك اول اول نسج ايتدردى وعند البعض بركونه قماشدر كه طولى بش ذراع اولور ايكى آدم برى بريله كمال محبت وصداقتله يكدل ويكجهت اولدقلرنده مثل مزبورى ضرب ايدرلر كويا كه ايكيسى ثوب واحد ايچره يكوجود درديمكدر وينه امثالدندر كه ايكى كسه مخاصمه

وشقاق ومعادانده شدت ويكديكره ايراث شر ومضرت ايلسه‌لر وقع بينهما قدبرودعنة ديرلر عنه بانك ضمى وميك فتحيله يمن لغظنك واحـديدر كه يمن ديارنده منسوج قاشلره دينور بغايت قوى ومستحكم اولمغله بر تلسى پك دشوار وايجق برحادثهٔ عظيمه اصابتنه موقوف اولور وبرده برجل اسميدر (البرايه) جبانه وزننـده صوصوغوده جق قابه دينـور كه بود يارلرده قارلق تعبير اولنور وصوصوغومق ايچون بردق آصدقلرى چنكاله وآصمق يه دينـور مؤلف وكوازة يبرد عليها عبارتيله رسم ايلكله اصول سائره دن كوازه كوزه آوزنمعربى اولوب وتعريف مذكور ايله معرف اولمغـله وجه مذكور اوزره ترجمه قلندى حتى اهل طائف اكا طهيان ديرلر بو مصرحدر ومعرب اولمديغى صورتده كوازمصوصوغمق ايچون بردق وضع ايتدكلرى سه پامقوله‌سى برديك اولور جبانه قبيلندن اولور (الابردة همزه‌نك وراڭ كسريله برعارضـه اسمـدر كه انسانك ايچريسى برودت اوزه اولور (البردة) بانك فتحى وراڭ سكونيله وفتحاتيله لغتدر تخمه وامتلاء علتنه دينور طبيعتى ومعده‌يى تبريد ايلديكيچون وبرده ديشى قيونك علميدر ونسف قضـاسنده برقريه آديدر محدثيندن عزيز بن سليم البردى اوراد ندر وشيرازالكا سنده برقريه آديدر (الابتراد) افتعال وزننده بركسه سرينلمك ايچون صوغوق صو دوكمك ياخود بوزكنى صوغمق ايچون صوغوق صوايچمك معناسنادر يقال ابترد فلان الماء اذا صبه عليه باردا اوشربه ليبرد كبده (التبرد) تفعل وزننده صوغوق صويه كيروب طورمقله سرينلمك معناسنه‌در يقال تبرد فى الماء اذا استنقع فيه (الابردان) تثنيه بنيه سيله صباح واخشامه اطلاق اولنور سرين اولدقلرى ايچون تته كه بردين دخى ديرلر وابردان ظل وفيئه اطلاق اولنـور (البراد بانك ضميله (والبرود) قعود وزننده برنسـه‌دن فتوركلمك معناسنه‌در كه ايشدن صوغومق تعبير اولنور يقال برد الرجل عنه برادا وبرودا اذا فتر (المبرد) منبروزننده‌دا كه يه دينور سوهان معناسنه قتل معناسنه اولان برددن اسم آلتدر (البرادة بانك ضميلها كه آغزندن دوكيلان اكنتى يه دينور (البردى) فردى وزننده قوغه‌لق وحصيراوتى ديدكلرى سازلغه دينور كه آندن حصير نسج اولنور مصباحك بيانه كوره بو بردلفظنه منسوبدر (البردى) كردى وزننده برجنس اعلا خرما آديدر قارسيده سنك اشكنك ديدكلريدر ومحمد بن احمد بن سعيد الجيانى البردى محدثيندندر لكن بو برده يه منسوبدر (البريد) فريد وزننده اولاق ايچون منزلخانه لرده مرتب اولان آتلره وقاطرلره دينور كه منزل طوارى تعبير اولنور ورسول معناسنه‌در كه برمحله كوندريلان ايلچى واولاق وساعى مقوله سيدر ودرت فرسخ مسافه يه دينور كه اون ايكى ميل مسافه‌دن عبارتدر هر فرسخ اوچ ميل مسافه‌در بعض نسخه‌ده فرسخـان عنوانده مرسوم اولمغله شـارح ديركه كتب لغتده بريد فرسخـان ايله مفسر اولوب* مؤلفك فراسخ اربعه ايله تفسيرى حقيقت شرعيه‌در قالديكه لساندن ونهايه‌دن وفائقدن وشرحدن مستفاد اولديغى اوزره بريد كلمه سى فارسى اولان بريده دم كلمه سندن مخفف ومعربدر كه قويرغى كسلمش ديمكدر سلفده منزل طوارلرينك علامت ايچون قويريقلرنى قطع ايدرلرايدى بعده اول بريده راكب اولان ايلچى يه واولاغه‌ده اطلاق اولندى كيده‌رك سكتين يننه يعنى ميانه سى ايكى ياخود درت فرسخ مسافه‌يى مشتمل اولان ايكى منزلخانه‌نك ميانه‌ده اطلاق اولندى سلفده هرايكى ياخود درت فرسخ محلده بر منزلخانه مرتب اولورايدى وبو تعبير لسانمزده منزل ايله معبردر كه اصل منزل اسم مكاندر منزل آتنـده واولاقده دخى مستعملدر* پس مؤلفك المرتب قولى البغل المرتب تقديرنده‌در* شـارح ديركه سلفده منزل حيوانى قاطره مخصوص ايدى حتى شارح المرتب قولنى فى ثغر اورباط ونحو ذلك وكان يرتب فى كل سكة بغال عبارتيله تقييد ايلمشدر وبعض امهاتدن منفهم اولان بودركه بريد ذكر اولنان ثبوت ولزوم معناسنه اولان برددن مأخوذ درطريق معلومه سنه ملازم اولان اولاغه وايلچى يه اطلاق اولنوب بعده بومنـاسبتله هر سريع وروندهٔ يه واول جمله‌دن اولاغك مركوبنه اطلاق اولندى حتى قوشك ايكى جنـاحنه‌ده بريدان اطـلاق ايلديلر بعده اولاقلرك مكان مخصوصلرينه دخى اطلاق ايلديلر *ومؤلفك واثنى عشر ميلا قولى عضف تفسيريدر انتهى وبريد قرانق يعنى دائما ارسلانك اوكنده كيدن قره قولاق تعبير ايتدكلرى جانوره‌ده اطلاق اولنور ارسلانك اوكنجه پيك كبى انذار ايچون حيقره‌رق كتديكيچون زيرا آنك سسنى ايشيدن حيوانلر ارسلان كلمه جكنى حس ايله برطرف اولورلر كذلك بريد منزل آتلرى اوزره تعيين اولنـان سوريجيلره اطلاق اولنور كه اولاقلرك اوكلرنجه چاپارلر (سكة البريد) خوارزم شهرنده برمحله‌در محدثيندن ابراهيم بن محمد بن ابراهيم ومنصور بن محمد الكاتب البريديان اورادندر (بردى) جمزى وزننده دمشق شامده جارى نهرلرك اعظمى اولان نهرك اسميدر مخرجى زبدانى ناحيه سنده‌در وحجازده برجبل وحلب قضـاسنده برقريه وطرسوس ترابنده برنهر آديدر (بردايا) فتحاتيله وياى مشدده ايله شـامده برموضع ياخود برنهرك اسميدر (تبرد) زبرج وزننده برموضع آديدر (بردون) فتحاتيله ودال مشدده ايله يمنده ذمار قضاسنده

برقريه آديد ر (البردة) فتحاتله پيكارك اوربه سنه درنور تقول شربت من بردة العين اى من وسطها و بردة بنت موسى
بن مجمع دركه محدثه در (بردة الضأن) باتك ضميله برنوع سوده اطلاق اولنور (البرداء) كرماء وزننده دتره دريجى سيتمه
علتنه اطلاق اولنور اوشتمه ايله كلديكيچون ٭ مترجم ديركه مرجرده بيان اولنديغى اوزره رحضاء دخى بو وزنده دركه
تر ايله كلان سيتمه علتنه دينور و بونلر صعداء ونفساء وعشراء كبى فعلاء وزننده وارداولان مؤنثـد رزيرا
حمى مؤنثد ريقـال اخذته البرداء اى الحمى بالقرة (ذوالبردين) باتك ضميله عامربن احيمرك لقبيدر ومشاهر اسخياءدن
ربيعـة بن رياحك لقبيد ر (الابيرد) مصغر بنيه سيله حيرقبيله سندن برآدم ايدى كه بنى سليم قبيله سـنه كيدوب
واوراده قتل اولندى وابيرد اليربوعى شعرادندر وابيرد بن هرثمة العذرى شاعر آخردر (الباردة) اعلام نسواندندر
(برداد) صلصال وزننده اسمادندر ابراهيم بن برداد محدثيندندر (بردان) سلمان وزننده سمرقند قضاسنده برقريه در
(بردان) فتحاتله برموضعدر و بردان ابراهيم بن سالم القرشى التيمى المدنى لقبيدر پدرندن حديث روايت ايلمشدر
صحيح بخاريده مذكوردر وبردان نخلهٔ شاميده برپيكارآبيدر وسماوه ده برصوآديدر ونجد بلادنده عقيل قبيله سى
يوردنده برصوآديدر وحجازده بنونصر قبيله سى يوردنده برصوآديدر و بغداد قضاسـنده برقريه در حافظ ابوطاهر
السلفى شيخى ابوعلى محمد بن البردانى اورادندر وكوفه قضاسنده برقريه در وطرسوس ترابنده برنهر ومرعش جوارنده
برنهر وتبـالهده دارة جلجل حذاسنده برقيو ويمنـده نهد بلادنده برموضع ويمامه ده برموضع وحمى قضـاسنده
برچوراق صوآدلريدر (الابرد) احمر وزننده قپلانه اطلاق اولنور قتال اولديغيچون جمعى ابارد كلور مؤنثى ابرده در
(بردالخيار) فرد الديار وزننده محدثيندن برينك لقبيدر (بردانيـه) فتحاتله بلد اسكاف نواحيسنده برقريه در القدوة
احمد بن مهلهل البردانى الحنبلى اورادندر (البردى) جهنى وزننده كه ايوب بن عبدالرحيم بن البردى البعلى ايله
مشتهر در محدثيندندر واصحابندن بزلر حديث روايت ايده رزكه متـأخريندندر واوس بن عبـدالله البريدى كه
زبيرى وزننـده در جدى اولان بريدة بن الحصيب الصحابى حضرتلرينـه منسوبدر وسرخاب البريدى رواة
حديثدندر وبريده وبراد شداد وزننده اساميدندر ابوالابرد تابعيندندر اسمى زياد ايدى (بردشير) اردشير وزننده
كرمان ايالتنده بربلده در بانيسى اسمى اولان اردشير ايله مسمى اولوب بعـده تعريب اولندى (بردرايا) باتك ودالك
فتحيله نهروان بغـداد اعمالندن برموضع اسميدر (البرجد) جحـله قنفذ وزننده قالين كليمه وعبايه دينور (برجد
ابجد وزننـده عربدن برآدمك لقبيدر (بردجرد) باتك فتحى وراتك ضمى وجيمـك كسريله همدان قربنـده بربلده
معروفه در (البرخداة) باتك ضمى وراتك فتحى وخاتك سكونيـله آتنه طلوبدنى تروتازه ونازك اولان خاتونه دينـور
(برقعيد) زنجبيل وزننده موصل قربنده بربلده در (البرند) فطحل وزننده شول قلجه دينوركه آنده اثرقديم يعنى
تيمورى چكيلور كن بريرده اثر قالمش اوله على قول برند فرند وزننده ومراد فيدركه قلجـك جوهرينـه دينور
طبـان وخراسانى قلجلرده اولور وراتك فتحيـله ده لغتـدركه فطحل وزننـده اولور وعرعرة بن البرند وهاشم بن
البرند محدثلردر (المبرندة) اسم فاعل بنيه سـيله وجودى اتلو شيشمـا نجه خاتونه دينور يقـال امرأة مبرندة
اى الكـثيرة اللحم (بزد) باتك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله نسف اعمالنـدن برقريه آديدر نسبتنده بزدى
وبزدوى دينور واو زيادسيله معمريندن قريهٔ مرقومه دهقانى يعنى سركردهٔ اهاليسى اولان منصور بن محمد بن
قرينه ياخود مزينه كه بو صحيحدر اورادندر امام بخاريدن جامع صحيحى تحديث ايدن محدثلرك الك آخريدر (البعد
باتك ضمى وعينك سكونيـله ايراقلق معنـاسنه اسمدر قرب مقابليدر يقـال بينهمـا بعد اى ضد قرب وبعـد
مصدر اولور ايراق اولمق معنـاسنه يقال بعد الشئ بعدا من البـاب الخامس ضد قرب وموت معناسنه استعمـال
اولنور يقال بعد الرجل اذا مات وعربلر بد دعا موقعنده بعد اله ديرلر ابعده الله معناسنى اراده ايدرلركه حق تعـالى
اول كسه يى بزدن بعيـد ايلسون بردخى انى كورميـه لم ديمكدرنته كه سحقـا له ديرلر بومعناده وبونلرده مختـار اولان
مصدريت اوزره منصوب اولمقدر بنوتميم رفعله بعد له وسحق له ديرلر و بعد و بعاد كتاب وزننده كه بودخى مصدردر
لعن ونفرين معرضنده استعمال اولنوركه خيردن ياخود حياتدن بعيد اولسون ديمك اولور يقال بعدا له و بعادا
اى لعنا وبعـد وبعد هايله رأى وحزم وفكر درست معناسنه استعمال اولنور كه دور ادوراندیشه لك لازميدر
يقـال انه لذو بعد و بعدة اى ذو رأى وحزم وبعـد بعدكبى ايراقلق معناسنه اسمدر تقول بيننـا بعدة من الارض
ومن القرابة (البعـد) فتحتينـله بودخى ايراق اولمق معناسنه در يقـال بعدت الدار بعدا من البـاب الرابع ضد
قربت وهلاك اولمق معنـاسنه در يقال بعد الرجل بعدا اذا هلك وبعـد ايراق معناسنه اولوركه مبـالغة وصف
بالمصدر در يقال منزل بعد اى بعيد (البعيد) و (الباعد) و (البعاد) باتك ضميله صفتلردر ايراق اولان شيئه دينور

بعيدكله منك جمعى بعداء كلور كرمله كبى و بعد كلور ضمتينله رغيف و رغف كبى و بعدان كلور رغفان كبى وكاهد
بعد كلمسى مثا كيد ايجون ايراد اولنور يقال بعد باعد مبالغة و يقال تنحّ غير بعيد باعد وغير بعد بفتحتين اى كن
قريبا يعنى بر مقدار آلارقه جه اول اما پك ايراقه كتمه ديمكدر (المبعد) ميمك كسريله منجل وزننده دلقا دور
ويبان سفر ايدن آدمه ديلور يقال رجل مبعد اى بعيد الاسفار (الابعاد) همزه نك كسريله بعيد ايلك معناسنه در
تقاليله ابعد ضد قربه ويد دعا موقعنده استعمال اولنور يقال ابعده الله اى نحاه عن الخير يعنى حق تعالى آنى
خيردن وفلاحدن بعيد ايلسون و يقال ابعده الله اى لعنه يعنى حق تعالى آنى رحمتدن بعيد ايلسون (المباعدة) مفاعله
وزننده و (البعاد) قتال وزننده و (التبعيد) تفعيل وزننده بعيد ايلك معناسنه در يقال باعده مباعدة و بعادا
و بعده تبعيدا يعنى ابعده (الابعد) اقرب وزننده و (البعد) صبر دوزننده ذكر وقلد جمعدر ضدنده خير ومنفعت معناسنه
استعمال اولنور يقال انه لغير ابعد و بعد اى لاخير فيه اصل الابعد و بعد خور وكنه وقعر معناسنه مستعار اولمغله
معناى مزبورا كالازم كلمشدر پس فلان غيرابعد و بعد قولى فلان ايجون بر خصوصده غور يعنى برابشك كنه وحقيقتنه
اطلاع ايده جك ذهن ونظرى يوقدر انديشه سى يوقدر ساده دل آدم اولمغله ايشه كوجه صالح دكلدر ديمكدر
و يقال ماعنده ابعد او بعد اى طائل وفائدة # شارح ديركه بوراده ماء كلمه سى الذى معناسنه اولمغله آنك قتنده اولان
نفع ومطلوب سائرلرده اولاندن ابعددر ديمك اولور يا خود نافيه به حل ايله آنك يانتده غور وحقيقتلو بر منفعت
يوقدر ديمك اولور (بعد) صكره ديمكدر كه قبل مقابليدر مفردا ذكر اولنورسه مبنى ومضافا ذكر اولنورسه معرب
اولور وحكى من بعد بالجر وافعل بعدا بالنصب و يقال جئت بعيدكما اى بعدكما (الاستبعاد) ابراقلشمق معناسنه در
يقال استبعد عنه بمعنى تباعد وابراق عد ايلك معناسنه در كه ابراقسمق تعبير اولنور يقال استبعد الشيء اذا عده
بعيدا (البعيد) زبير وزننده بعد لفظندن مصغردر بعيدات جمعيدر دويرات كبى تركيبه آندن صكره جه ايله تعبير
اولنور ومنه يقال رأيته بعيدات بين اى بعيد فراق ومكبر اوله رق بعيدات بين دخى ديرلر # شارحك بيانه كوره
برآدم بركسه يى بردفعه كوروب بعده مفارقت ايليوب ينه كوروب مفارقت ايلدكده صكره بردخى كورد كده رأيته
بعيدات بين ديركه فراق صكره جه رنده كوردم ديمكدر كه حاصلى آرالق آرالق كوردم ديمك اولور بوراده تصغير
تقريبى مفيددر كه مابين پك فاصله لى اولمز زيرا ظروفك تصغيرى تقريبى متضمن در و بونك جمعى غيرقياسى اوزره در
زيرا مذكردر (لمابعد) بركلمه دركه خطباى عرب امرآء محضرنده انشاد ايلدكلرى خطبه ده بعد الدعاء ايراد
ايدرلر بعد دعائك لتقديرنده در ابتدا داود عليه السلام على قول كعب بن لوى تكلم ايلمشدر پس مؤلفينك
ديباجه لرده اما بعد قوللرى بعد البسملة والحمدلة والتصلية تقديرنده اولور (الابعد) اقارب مقابليدر كه نسب
جهتندن ابراق يعنى ابراقدن خصم اولان كسه لره ديلور (بعدان) سحبان وزننده يمنده بر ناحيه آديدر (بغداد
داللين مهملتين ايله و (بغذاذ) ذالين معجمتين ايله وهر برينى آخر اوزره تقديمله كه درت لغت اولور و (بغدان) نونله
و (بغدين) تثنيه بنيه سيله و (مغدان) ميمله كه مجموعى يدى صورتدر مدينة السلام اسميدركه عراقك دار الملكى
اولان شهر بهشت آباد اوله جقدر # شارح ديركه مشهورى بغداددر كه كلمهٔ فارسيه در بغ صنم اسمى اولمغله عطيهٔ
صنم ديمكدر و برهان قاطعده باغ داد بمخفى اولمق اوزره مرسومدر و بعضلر ذال معجمه ايله بغذان وبغذين ومغذانى
وبغدام و بهداد صورتلرينى دخى زياده ايله اون ايكى يه ابلاغ ايلمشدر سلفده نهر شطك حذاسنده قوشلر قلعه سى
ديسكرى محلده ايدى بعده منصور دوانيقى حالا موجود اولان سوادى بنا واسم دجله وادى السلام اولمغله شهر
مزبورى دخى مدينة السلام ايله مسما ايلدى (التبغدد) تدحرج وزننده بغداده منتسب اولمق يعنى بن بغدادلويم
ديمك يا خود بغداد اهلنه تشبه ايلك يعنى بغدادلولنمق معناسنه در يقال تبغدد الرجل اذا انتسب الى بغداد
او تشبه باهلها # شارح ديركه بوماده دن بغاد ده لفظى بغداده منسوب جلعته اطلاق اولنور هياطله واحامره
قبيلندندر (باغندم) برقريهٔ معروفه در واسط قرالرندندر (بافد) سكونيله كه اجتماع سا كننه ده در كرمان ايالتنده
بر بلده در يا قوت معربيدر (البلد) فتحتينله و (البلدة) لامك سكونيله مكهٔ مكرمه شرفها الله تعالى اسميدر # شارح
ديركه تفخيما ثريا به النجم اطلاقى قبيلندندر مؤلفك بصائرده بيانه كوره بلد و بلده محيط محدود ومعين اولان شول مكانه
ديلوركه قطان وسكاننك اجتماع واقامتلريله متأثر اوله جمعى بلاد و بلدان كلور شهره بلده اطلاقى بو جهتله در
و آبادان اولميان مفازه يه بلده اطلاقى موطن وحوش وترابه موطن حشرات ومقبره يه موطن اموات اولديغنه مبنيدر
وبيا جبين بيننده اولان آچقلغه بلده اطلاقى محدود اولان مكان مذكوره تشبيهله در كذلك دوه نك كوكسى مهره سنه
بو جهتله ديمكله اولور كه صدر انسانده مستعار اولور وذكر اولنان تأثر اعتباريله اثر ونشان معناسنه استعمال

مطلب

اولنور واقامت اعتباريله لزوم واقامت والزام معنالرينه استعمال اولنور وموطننه ملازم اولان كسه غير موطننده متحير اولمق مناسبتيله تحير ودهشت وانجماد ذهن معنالرينه استعمال اولنور الحاصل هرجزؤ تعريفندن برروجه اعتباريله بر معناده استعمال اولنور انتهى واطرافندن متحيز ومتميز ومتعين اولان هر قطعهٔ ارضه بلد وبلده اطلاق اولنور كرك عامر يعنى آبادان وكرك غامر يعنى شنلكدن وبنادن وزراعت واشجار مقوله سى عمارت اثرندن خالى اولسون وطپراضه اطلاق اولنور وبلد قبر ومزاره ومزارستانه اطلاق اولنور وخانه وسرايه اطلاق اولنور ودوه قوشنك يواسنه دينوركه آنده يمرطه چيقارر وبلد جزيرهٔ ابن عمرده برشهرك اسميدر كذلك فارس الكاسنده برشهر وبغداد قضاسنده برقريه آديدر وحمى ضريه ده برطاغك اسميدر وبلد جسد ده وسائر نسنه ده اولان اثر ونشانه دينور يقال فى جلده بلد اى اثر بومعناده جمعى ابلاد كلور اثر وآثار كبى وبلد كوكسه اطلاق اولنور صدر معناسنه وال آيه سنه اطلاق اولنور ومنازل قمردن برمنزل اسميدركه نعايم ايله سعد ذابح نام منزللر مابينده كواكبدن ساده برقطعه در وكاهجه آندن منصرف اولوب قلاده يه نزول ايدركه آتى عدد كواكب مستديره دن عبارت وقوس شكلنده در وبونلر قوس برجنده در وبلدكيجيلرك اسقنديل تعبير ايتدكلرى نسنه يه دينوركه قورشوندن مصنوع يوالق شاقول كبى برشئ درآنكله دكزك صوينى قياس ايدرلر يقال قاس الملاح الماء بالبلد وهوهنة من رصاص يقيس بها الملاح الماء وبلد مطلقا ارضه اطلاق اولنور جزؤك اسمى كله اطلاق ايلديلر وبلد مصدر اولور قاشلرك ارالغى قيلدن ساده آچق اولمق معناسنه ته كه بلده دخى بومعنايه در بابك ضميله يقال بلد الرجل بلدا وبلدة من الباب الرابع اذا كان ابلج بعض امهاتده ضمله بلده اسم اوله رق مقيددر وبلد برنسنه نك اصل وعنصرينه اطــلاق اولنور وشول يره اطلاق اولنوركه آنده اصلا برچقور واوجاق مقوله سى حفر اولنيوب وقطعا آتش يانوب بريرينى تغيير ايلامش اوله يعنى خلقت اصليه سى اوزره اوله وبوغازك چقوريله چوره سنه ياخود وسطنه دينور وجنس مكانه دينور عراق وشام كبى كه ولايت والكا اوله جقدر آندن جزؤ مخصصه يعنى مفرز اولان برقطعه يه كه معمور ومأهولدر بلده دينور هسايله بصره ودمشق كبى پس بلدة دمشق من بلد الشام وبلدة القاهرة من بلد مصر عنوانده تعبير اولنور وبلده اندلس ديارنده برشهر آديدر شيوخ معتزله دن سعيد بن محمد البلدى اورادندر وبلد فتحتينله كذلك مصدر اولور ناس برارض ايچون برى بريله قتال ايده رك اكا ملازمت ايلمك معناسنه دركه آنده اقامت ضمننده برى بريله مقاتله ايلمكدن عبارتدر يقال بلد القوم وبلدوا بلدا من الباب الرابع والاول اذا لزموا الارض يقاتلون عليها (البلود) قعود وزننده بريرده دوام اوزره مقيم اولمق على قول اول يرى بلده ايدنمك معناسنه در يقال بلد بالمكان بلودا من الباب الاول اذا اقام به ولزمه او اتخذه بلدا (الابلاد) همزه نك كسريله برآدمى برنسنه يه على الدوام ملازم قلمق معناسنه در يقال ابلده اياه اذا الزمه وبركسه نك دابه سى بليد اولمق معناسنه در يقــال ابلد القوم اذا صارت دوابهم بليدة ويره ياپشمق معناسنه دركرك حقيقى اولسون وكرك معنوى اولسون كه كمال فقر وفاقه دن كنايه اولور يقال ابلد القوم اذا الصقوا بالارض (المبالدة) مفاعله وزننده برى برينه قلجله ياخود دكنكله اورشمق معناسنه در يقال بالده مبالدة اذا بالطه بالسيوف او العصى - (التبلد) تفعل وزننده كند وكاهل اولمق معناسنه دركه بلادت آتيه دن مأخوذ در تجلد مقابليدر يقال تبلد الرجل والدابة ضد تجلد وتبلد ندامتدن ناشى هاى مدد ديو اللرى برى برينه چالمق معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا صفق بيديه وسركشته ومتحير اولمق معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا تحير وبرنسنه يه تحسر وتأسف وتلهف ايلمك معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا تلهف ويره دوشمك معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا سقط الى الارض وآخر كسه نك بلده سنه يا ارض محدوده سنه مسلط اولمق معناسنه در يقال تبلد الامير اذا تسلط على بلد الغير وقطعا شنلكى اولميان بلده نزول ايلمك معناسنه در يقال تبلد القوم اذا نزلوا ببلد مابه احد وتأسفدن ناشى ايكى اللرينى ارقه سنه دوندرمك معناسنه در يقال تبلد الرجل اذا قلب كفيه (البلادة) جلاده وزننده بركسه فهمسز واذعانسز كند وناقص العقل وكوردل اولمق معناسنه در يقال بلد الرجل وبلد بلادة من الباب الخامس والرابع اذا كان بليدا (البليد) امير وزننده و(الابلد) كند ذهن وكاهــل وكوردل اولان كشى يه دينوركه فطن وذكى مقابليدر * مؤلف تبلدى تجلده مقابل تفسير ايدوب بونلرى آنك مضمونه احاله ايلمكله بلادت جلادت مقابلى اولمش اولور لكن جميع امهاتده هم جلادت وهم فطانت مقابلى اوله رق مبيندر وبليد اشكنمز قابران دابه يه دينوركه هرنقدر ركض وتحريك اولنسه نشاطلنوب اشمز اوله يقــال جمل وبرذون بليد اى لاينشطه تحريك وابلد عظيم الجثه ديزمان كسه يه دينوركه بلادت آنك لازمه سندندر يقال رجل ابلد اى العظيم الخلق (المبلود) معتوه وفرتوت آدمه دينور (التبليد) تفعيــل وزننده

بطالیندن اولمق معناسنەدرکه امور دنیویه واخرویه دن اصلا برشیئه توجه ایلیوب بیکار اولمقدن عبارتدر یقال بلدالرجل تبلیدا اذالم یتجه لشیٔ وجود وسخادن بی بهره اولوب دائما بخل وامساك اوزره اولمق معناسنەدر یقال بلدفلان اذابخل ولم یجـد وبرآدم کندیسنی یره چالمق معناسنەدر یقال بلـدالرجل اذاضرب بنفسه الارض و بلود امساك مطر ایلمك معناسـنه مستعملدر یقال بلدت السحـابة اذالم تمطر و یارش آتی کبر وقالمق معناسـنەدر یقال بلدالفرس اذالم یسبق (البلندی) بانك ولامك فتحی وقصرایله پك عریض اولان شیئه دینور (البلندی) اسم فاعل بنیه سیله صلب وقوی اولان ارکك دوه یه دینور وکوده سی اتلو کثیراللحم انسان وحیوانه دینور (المبلد) محسن وزننده اسکیدن قالمش حوضه دینور (البلدة) بانك ضمیله آچق قاشلو اولمق معناسنەدرکه ذکر اولندی و بو بلد معناسی اولان ارض محدوده دن مأخوذدر واول مناسبتله یوزك دائره جه مرئی اولان چهره سنه وقلغنه اطلاق اولنور یقال ما املح بلدة وجهه ای هیئته (بلدود) قربوس وزننده مدینه نواحیسنده برموضع آدیدر (البلد) بانك ضمیله حصاة القسم اسمیدر کرك التوندن وکومشدن وکرك قورشوندن اولسون وحصاة القسم شول خرده طاشلره دینور که سفرده یاخود صوعزیز اولدیغی یرلرده برقاب ایچره وضع واوزرینه آنلری اورته جك قدر صودوکرلر و بوطریقله بینلرنده تقسیم ایدرلر وآ کامقله دخی دیرلر ✽ شارح درکه التوندن ونحاسدن خرده چقل کبی بندقەلر دخی دوزرلر (البلند) سمند وزننده قنه اغاجنك کوکنه دینور (البند) بانك فتحی ونونك سکونیله بیوك سنجاغه دینور علم کبیر معناسنه ✽ شارحك بیانی اوزره فارسیدن معربدر جمعی بنوددینور سنجاغك عربیده لواء ورایه کبی اسملری واردر لکن لواء بیراقده مستعملدر وکوچك سنجاقده دخی مستعملدر ورایه بند کبی بیوك سنجاقده مستعملدر وعلم جمله سنه عامدر سرعسکر اولان رایه یه ولواء سرعسکره تابعدر و برسنجاق بکنه منصب اولغه چسپان حکومتکاهه ده لواء اصطلاح اولمشدر لکن هر الکاده تعبیرلر مختلفدر روم دیارنده بند ولواء وسنجاق وشامده جند وحجازده عرض وعراقده کوره واهوازده طسوج وجبالده که اصفهان الکاسیدر رستاق ویمنده مخلاف تعبیر اولنور انتهی وبند مستعمل اولان حیله ومنصوبه یه دینورکه فندودوزن تعبیر اولنور وصوسدینه دینورکه صو بندی تعبیر اولنور بونلر فارسیدن مأخوذدر و بند برموضع آدیدر وسطرنج اویوننده فرزایله منعقد اولان بیدقه دینور (البند) بانك کسریله ام سالفه دن سندنام کمسه نك قرنداشلری اسمیدر که بر جماعت ایدی ✽ مترجم دیرکه کتب تواریخده یرفین بن یقطن بن حام بن نوحك هندوسـند وبند نام اوچ اوغلو وار ایدی که هند هندستانی وسند سندستانی اختیار وآباد ایلدیلر دیو مشر وحـدر (البنودة) سفوده وزننده کوته دینوردبرمعناسـنه (بندویه) نفطویه وزننده اعلام رجالدندر عوف بن بندویه ومحمد بن بندویه محدثلردر (البود) بانك فتحی وواوك سکونیله قیویه دینور بئر معناسنه (بهدی) سکری وزننده مشاهیر عربدن ابن سعد بن الحارث بن ثعلبه در و بهدی یاخود ذو بهدی برموضع آدیدر (ام بهد) بنت ربیعه درکه برمعروفه خاتوندر (البواهد) نواهد وزننده آفات ودواهی یه دینور (البواد) بانك فتحیله و(البید) کید وزننده و(البیاد) بانك فتحیله و(البیود) قعود وزننده و(البیدودة) حیدوده وزننده برکسه منقطع اولمق وجه اوزره کتمك معناسنەدرکه نام ونشانی نابود وناپیدا اولمقدن عبارتدر یقال بادالرجل یبید بوادا وبیدا و بیادا وبیودا وبیدودة اذا ذهب وانقطع اصول سـائره ده هلاك ایله مفسر اولوب ✽ مؤلفك مآل تفسیری دخی اودر و بیود کنش باتمق معناسنه استعمال اولنور یقـال بادت الشمس بیودا اذا غربت (البیداء) صحراء وزننده چول بیابانه دینور فلاة کبی جمعی بیدکلور عید وزننده و بونده قیاس اولان بیداوات اولمقدر زیرا بید وزنی تکسیر صفاتدر و بیداوات وزنی تکسیر اسمـادر و بیداء بین الحرمین بردوز ارضك آدیدر (البیدانة) سکرانه وزننده دیشی یبان اشکنه دینورکه اسم اولور علی قول بیداءده یعنی تنها بیابانده ساکن اولانه دینور پس جوهری وهمندن ناشی اسم اولەرق رسم ایلمشدر جمعی بیدانات کلور (بید) بانك فتحی و یانك سکونی ودالك فتحی اوزره بناسیله و باید بانك اشباعیله غیر معناسنه دریقال فلان کثیرالمال بیدانه وبایدانه بخیل ای غیرانه وعلی معناسنه اولور یعنی استعلا ایچون اولور لکن اصول سـائره ده مع معنـاسیله مثبتدر ومن اجل معناسـنه اولورکه آندن اوتوری ایله تعبیر اولنور ومنه قوله علیه السلام ✽ انا افصح العرب بیدانی من قریش ✽ و بیدکترطعامه دینور یقال طعـام بیدای ردیٔ (بیدان) میدان وزنـنده بررجـل آدیدر و برموضع یاخود بنو جعفر بن کلاب جمـاعتنه مخصوص برصو آدیدر ✽ فصـــل التاء ✽ (تبرد) زبرج وزننده برموضع آدیدر (التریدی) قریدی وزننده تریده منسوب دیمکدر که مراد عمر بن محمد نام شاعردر ✽ شارحلرك بیانه کوره بومصحفدر صواب اولان زای معجمه ایله اولمقدر که یمنده بر بلدە در (ماترید) تانك ضمیله بخاری قضاسنده بر قریه در امام الهدی ابومنصور محمد بن محمد بن محمود المفسر

مطلب

الكلام الماثر يعنى لوماددر (التعة) تانك كسرى وقصيله اكريه اسميدر كه كملش دبكلرى تبلتقدر وكرونابيقنى
اكرمان كيوتى وشلوجه اوت دبكلرى تبا نه دخى دينور (التقرد) زبرج وزننده بودخى كرويا اسميدر كه قرمانه
كيونيدر حتى قول مجموع ابزاره دبنور اسم جنسدر (التلد) صاحب وزننده و (التلد) تانك فتحى وضمى ولامك
سكونيله وفتحتيله لغتدر و (التلاد) كتاب وزننده و (التليد) امير وزننده و (الاتلاد) همزه نك فتحيله و (المتلد) مكرم
وزننده بركسه نك خانه زادى اولان قول وجاريه ودواب ومواشى مقوله سنه دينوركه مال قديم تعبير اولنور و طارف
وطريف مقابليدركه مال حادث تعبير اولنور (التلود) قعود وزننده مال قديم اولمق معناسنه در يقال تلد المال تلودا
من الباب الاوّل والثانى اذا كان تالدا اوبريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال تلد بالمكان تلودا من الباب الاوّل اذا اقام به
شارحك بيانى اوزره بوتقارده تلدواودن مبدله در (الاتلاد) همزه نك كسريله مالى تليدا ايلك يعنى ياننده توليد ايلمه
مال قديم صاحبى اولمق معناسنه در يقال اتلد المال اتلادا اذا انتج عنده وكان ذا مال تالد (المتلد) معظم وزننده
اسكيدن قالمش نسنه يه اطلاق اولنور كه چوقلنكى تعبير اولنور يقال خلق متلد اى قديم (التليد) امير وزننده
و (التلد) فتحتيله شول كسه يه دينوركه بلاد عجمه يعنى ديار اسلاميه نك غيريده توليد اولنوب كوچك ايكن ديار اسلاميه
كتورلمكله دار اسلامده نشو ونما بولمش اوله چركس وكورجى غلاملرى وجاريه لرى كبى فى الاصل عجمده تولد
ايلوب كوچك ايكن عربيه الكلمه كتوريلوب اوراده نشو ونما بولمش اولانه دينور بعضيلر عربيدن دار اسلامه
كلمه اولندى كرك عبد و جاريه كرك سائرى اولسون فى الاصل قول جنسنه مخصوص صدرا كرعبد ايسه مذكر بنيه سيله
وجاريه ايسه تليده وتلده عنوانيله اولور تنه كه مولد و مولده بلاد اسلاميه ده متولد اولان عبد وجاريه يه اطلاق
اولنور قال فى النهاية وفى حديث شريح ✱ ان رجلا اشترى جارية وشرط انها مولدة فوجدها تليدة فردها
والمولدة التى ولدت فى بلاد الاسلام فى الواقع اكر مادۀ مذكوره ده عرض وقيمته مؤثر اولور ايسه رد اولنور والا
ابقا اولنور واشبو ماده لر واوى اولوب معناى مذكوره دلالت وفرق ايچون تليه قلب اولنمشدر وتلد فتحتيله
مصدر اولور بريرده مقيم اولمق معناسنه يقال تلد بالمكان تلدا من الباب الرابع اذا اقام به (الاتلاد) اكراد وزننده
عبد القيس قبيله سندن منشعب بر بچه بطنلره اطلاق اولنور (التلد) تانك ضميله طوشنجيل قوشنك ياوريسنه
دينور (التتليد) تفعيل وزننده مال جمع ايدوب وبركسه يه برنسنه ويرميوب بخل وامساك ايلمك معناسنه در يقال
تلد فلان تتليدا اذا جمع ومنع يعنى جمع مالا ومنع عن غيره (تليد) امير وزننده و (تليد) زبير وزننده اسميدر
(التود) تانك ضميله بلديه اشجاردن برشجر آديدر (ذو التود) برموضع آديدر كه ذكر اولنان شجرلك منبتى اولمغله آنكله
تسميه اولنمشدر (التيد) زيد وزننده رفق وسهولت وتأنى معناسنه در يقال تيدك يا هذا اى اتئد يعنى ترفق
ولا تعجل اتئد وأدماده سندن اولمغله بولك دخى اصلى واودر ويقال تيدك زيدا اى امهله واشبو تيدك كلمسى
بالمصدر در وكاف مجرور در يا خود اسم فعل امر در وكاف خطابيدر رويدك كبى وابن مالك اسم فعل اولمغه حصر
ايلمشدر ويقال تيد زيد بجر زيد و بو مصدر اولمغه مبنيدركه فضرب الرقاب قبيلندن اولور (تيدد) تانك ودالك
فتحيله برموضعدر ✱ فصـــل الثاء المثلثة ✱ (الثأد) فتحتيله زيرزمينده اولان ياش طپراغه دينور ثرى معناسنه
وياشلقه دينور ندى معناسنه وصوغوقلغه دينور وثأد مصدر اولور نمناك اولمق معناسنه يقال ثئد الشئ ثأدا
من الباب الرابع اذا ندى واوشومك معناسنه يقال ثئد الرجل اذا برد وثأد فتحتيله وهمزه نك سكونيله جائزدر
لحم فيع معناسنه در ويومشق اولان خرما قوروغنه دينور وتازه وملايم اولان نباته اطلاق اولنور ومزاجه موافق
اولميان ناخوش مكانه اطلاق اولنور ياش يركبى (الثئد) كتف وزننده نمناك يره دينور يقال مكان ثئد اى ند واوشومش
وصوغوق چكمش كسه يه دينور يقال رجل ثئد اى مقرور (الثأدة) فرحه وزننده تر ويومشق وطولغون
اولمغه وصف اولور يقال فخذ ثئدة اى ريانة ممتلئة (الثأداء) حمراء وزننده جاريه يه اطلاق اولنور ✱ اساسك بياننه
كوره عربلر تحقير محلنده يا ابن الثأداء ديرلر يا ابن الرطبه ديدكلرى كبى كه اداة دشنامدر كويا كه فاجره اولمغه فرجى
اصلا قورى قالمديغى كنايه ايدرلر وبن عاجز دكلم ديه جك يرده ما انا ابن ثأداء ديرلر زيرا اولاد جاريه اكثرى عجز ايله
وضعف رأيله متصف اولورلر وبوراده مراد عرب جاريه سى اولاديدر وثأداء بونه خاتونه اطلاق اولنور يقال
امرأة ثأداء اى حمقاء (الثأدة) نبذه وزننده كوده سى تلوخا تونه اطلاق اولنور رطبه كبى (الثآدة) جهالة وزننده
سموزلك سمن معناسنه در رطوبت كبى يقال فيها ثآدة اى جهالة (الثرد) يرد وزننده اتمكى خرده خرده
طوغرامق معناسنه در يقال ثرد الخبز ثردا من الباب الاوّل اذا فتّه ✱ شارح ديركه تهذيبده ومصباحده اتمكى
طوغرايوب ات صويننه اصلامق ايله مفسردر وثريد آكا ديرلر بو تقديرجه مؤلفك قولنه كوره بالكز طوغرامش اتمك

اولمق اولوز و بو جهت ايله مخالفدر واقعا ماسعده دخي ثردت الخبز وهو ان تفتته ثم تبله عرق عبارتيله مؤسسدر انتهى
ثورد ثوبي بويه ايله بويمق طالقرمزمق معناسنه در يقال ثرد الثوب اذا غمسه في الصبغ وطشاقلي حيواني انه مكه سهولت
ايله ايچيرت طشاقي طريقي اوغوشدرمق معناسنه در يقال ثرد الخصية اذا دلكها مكان الخصاء . وذبيحه يي بوغي
طمرلريني قطع ايتمكسزين يعني كورپيا ايله چالپه رق قتل ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ثرد الذبيحة اذا قتلها
من غير ان يفري اوداجها وثرد ضعيف يغموره دينور وبر نباتك آديدر و (الاثراد) همزه نك وثاي فوقيه نك
تشديدي وراء نك كسريله و (الاثراد) ثاي مثلثه يله كه ايكيسيده في الاصل افتعال وزننده در اتمكي ترید ایلمك معناسنه در
يقال اترد الخبز واثرده اذا جعله ثريدا # شارحك بياني اوزره اشبو اترد اصلده اثترد ايدي افتعل وزننده
مخرجلري متقاربه اولان ثلاوتاء حرفلرينك اجتماعي مستوجب ادغام اولوب وثاي مثلثه مهموسه وتاي فوقيه
مجهوره دن اولمغله ادغامك صحتنه ملتزم اولديغندن ثاي مثلثه تايه وتاء ثاي مثلثه يه قلب وادغام اولنديلر (التثريد)
تفعيل وزننده . بودخي حيواني بيون طمرلريني كسمكسزين قتل ايلمك معناسنه در يقال ثرد الذبيحة بمعنى
ثردها ونثريد آزجه يلاشغه دينور وتتين كبي اسمدر يقال اصاب الارض تثريد من مطر اى لطخ خفيف
وتثريد مجروحي جنكاهدن زخمدار اولهرق اوردوسنه كوتروب كتمك معناسنه در يقال ثرد فلان على بناء المجهول
من المعركة اذا حمل مرثثا (الاثردان) عنفوان وزننده و (المثرودة) و (الثرودة) صبور وزننده ثريده يه دينور كه تريد
تعبير اولنان طعامدر ات صوينه اتمك طوغرمغله ترتيب اولنور ثريده معروف اولديغندن مؤلف اكا ابتدا اكا تعرض
ايلدي ومثروده ومثرده معظمه وزننده برمقدار يغمور باشلرديني اصابت ايلمش يره دينور يقال ارض مثرودة ومثردة
اذا كانت قد اصابها لطخ من مطر (الثرد) فتحتينله ايكي دوداق ياريق اولمغه دينور يقال في شفتيه ثرد اى تشقق
(مثرود) محدث مشهور عيسى بن ابراهيم التلافي جدينك اسميدر (المثرد) محدث وزننده شول كسه يه دينور كه
حيواني طاشله ياخود كيك ايله ذبح ايليه كه منهيا عنه در علي قول بچاغي كسكين اولميان قصابه دينور كه بودخي
منهيا عنه در و (المثراد) مفتاح وزننده . ذكر اولنان آلته دينور (الثريد) امير وزننده . غبار كبي شرابك يوزنده نكون
ايدن شبنمه دينور كه كوبه ده اسكيدكجه پيدا اولور (الاثرنداء) اغرندا وزننده بركسه نك كوكسي اتلو اولمق معناسنه در
يقال اثرندى الرجل اذا كثر لحم صدره (ابو ثراد) مصلب وزننده صحابه دن عوذ بن غالب المصري كنيه سيدر
(الثرمدة) دحرجه وزننده اتي چيكچه پيشورمك ياخود كوله بولامق معناسنه در يقال ثرمد اللحم اذا اساء عمله ولم ينضجه
او لطخه بالرماد وثرمده دوه مرعاسي اولان شوره اوت نوعندن براوتك اسميدر (ثرمداء) مد ايله برموضع ياخود
بني سعد ديارنده برصو آديدر (ثرمد) سرمد وزننده اجأ نام طاغده برشعبه اسميدر (الثعد) رعد وزننده تازه
خرمايه دينور رطب كبي على قول ارطب غالب اولان يعني اولمق درجه سنه بالغ اولان قوره يغنه دينور وتازه سبزه وترو
مقوله سنه دينور ويومشق نسنه يه دينور يقال ثرى ثعد اي لين وعن بلوفلان تكسه نك آزدن چوقدن برنسنه سي يوقدر
ديه جك يرده ماله ثعد معد يرلر اى قليل ولا كثير معد دخي ثعد معناسنه در (الثعثد) مطمئن وزننده وجودي بالوده كبي
ترونرم اولان تازه اوغلانه دينور يقال غلام ثعثد اى ناعم (الثغاثيد) قاليه سرا و يل وزننده قات قات اولمش يابغي
بلودلره دينور ولباسك ايچ يوزنده اولان آستلرينه دينور على قول اعرابه مخصوص برنوع لباسلره دينور وعند البعض
برشيك آلتنه صاقلنديقلري اشياء خفيه يه دينور ياخود اشبو ثغافيد كلمه سي خفافيد دريعني آندن مقلوبدر پس مقلوبه
اولديغي صورتده . با عبادید و شماطيط كبي مفردي مسموع دكلدر ياخود ثغيد مقوله سي مفرد ايله معتددر و مقلوبه
اولديغي صورتده مفردي اصلنك مفردي اولور (الثغافيد) مصابيح وزننده . بودخي جامه لرك آستارلرينه دينور
شارحك قولنه كوره مفردي ثغد درميمك كسريله (التثغيد) تفعيل وزننده . لباسي آستارلمق معناسنه در يقال
ثغد درعهما تثغيدا اذا بطنه نسخه لرده متميرتأنيثله بطنها عنوانده مرسوم اولمغله غلطدر زيرا درع الحديد
مؤنث ودرع المرأة مذكردر كذلك درعه نسخه لري غلطدر (ثكد) ثانك فتحي وكافك سكونيله بنوتميم يوردنده
برصو آديدر (ثكد) ضمتينله بشقه برصو آديدر و (الثلد) ثانك فتحي ولامك سكونيله فيل قسمي صو بوق ترسلمك
معناسنه در يقال ثلد الفيل ثلدا من الباب الثاني اذا سلح رقيقا # شارح ديركه بوفيله مخصوصدر سائر حيوانده
استعمال اولنمز (الثمد) ثانك فتحي وميمك سكونيله وفتحتينله لغتدر و (الثماد) كتاب وزننده اصل ومادهسي اولميان
آزجه صويه دينوركه كيروسي كلمز اولور علي قول بعض طاشلق مقوله سي درشت يرلرده ايركيلوب قالان برمقدار جمع
صويه دينور ياخود قيش موسمنده ظهور وياز هنگامنده زائل اولان صويه دينور وثمد ثمد وزننده مصدر اولور صويي
ثمد اولمق اتخاذ ايلمك معناسنه دركه برچقور مقوله سي يره برمقدار صو ايركيلدوب حفظ ايلمكدر يقال ثمد الرجل

الماء ثمدا من البـاب الاول اذا اتخذه • ثمدا بان جعل ماء المطر فى الركايا والاحفار وصوبى آزالتمق معناسنه در بومناسبتله ثمدته النساء ديرلر نزفن ماء • معناسنه كه خاتونلرفلاتك ماء صلبنى افنا ايلديلر ديمكدر اول آدمه مثمود دينور كماسيذ كروسمدسمورمك معناسنه در يقال ثمد الرجل اذاسمن (الاثماد) همزه نك كسريله و (الاستثماد) بونلرده ثمد معناسنه در يقال اثمد الرجل الماء • واستثمده بمعنى ثمده • واستثماد برآدمدن عطيه واحسان طلب ايلمك معناسنه استعمال اولنوركه مال كثيرندن شئ قليل استه مكدر يقال استثمده اذاطلب معروفه قال فى الاساس استثمدنى فلان فثمدت اى استعطانى فاعطيت (الاثتماد) اعتماد وزننده و (الاثماد) ثاى مشدده ايله آزجه صويه كلمك معناسنه در يقال اثمد الرجل واثمد اذا وردالثماد واثمد كلمه سنك اعلالى اثرد ماده سنده بيان اولندى (المثمود) محمود وزننده • شول صويه دينور كه كثرت وازدحامدن توكنمكه قريب اولوب همان برمقدارجه قالمش اوله يقال ماء مثمود اذا نفد من الزحام عليه الا اقله وشول كسه يه اطلاق اولنوركه كنديدن پك چوق استعطا اولنمغله وريمكدن موجودى توكنمش اوله يقال رجل مثمود اذا كان قد سئل فافنى ماعنده عطاء اى سأله الناس فاعطاهم كثيرا حتى فنى ماله وشول كشى يه اطلاق اولنوركه كثرت جماعدن خاتونلر صلبنده • اولان نطفه سنى قطع وافنا ايلمش اوله يقال رجل مثمود اذا كان قد ثمدته النساء اى نزفن ماء • يعنى منيه (الاثمد) همزه نك وميمك كسريله سرمه طاشنه دينور حجرالكحل معناسنه بوديارلرده سرمه اصفهانى ديو مشهوردر قلاى ايله ممزوج برسياه طاشدر ايوسى اصفهانده طاغ اتكلرنده اولور مغربده بارندهدخى اولور سحقله سرمه ايدوب كوزه چكرلر (اثمد) احمد وزننده وميمك ضميله ز بازدر برموضع آديدر شارح ديركه امرء القيسك اشبو * تطاول ليلك بالاثمد * ونام الخلى - ولم ترقد * بيتنده اثمد موضع مذكوردر (الاثميداد) اصمعداد وزننده • سمورمك معناسنه در يقال اثمأد الرجل اذاسمن (ثمود) صبور وزننده • قدمادن برقبيله آديدر غيرمنصرفدر قبيله اعتباريله ومنصرف اولور ابوقبيله اسمى اولمق اعتباريله وثانك ضميله ده ز بازدر وقرآن كريمده ضمله ده قراءت اولنمشدر و بونلر قوم صالح عليه السلامدر (المثمعد) مضمحل وزننده • بشره سى ظاهر وكشاده وهيئتى لطيف ونرم ورنكين ونازك اولان چهره يه دينوركه شعرالك جانبخش اولدقلرى روى دلارادر يقال وجه مثمعد اى ظاهر البشرة الحسن السحنة (الثمعد) سرمد وزننده • چهره سى وصف مذكور اوزره اولان تازه اوغلانه دينور يقال غلام ثمعد اذا كان وجهه مثمعدا (المثمغد) غين معجمه ايله مثمعد وزننده • كوده سى پك ياغلو سموز اوغلاغه دينور يقال جدى مثمغد اى ممتلئ شحما (الثندوة) ثانك ضمى وفتحى ودالك ضميله ممه نك اتنه على قول كوكسنه دينور * مؤلف بونى همزه بابنده دخى ذكر ايلمشيدى وحريرى درهده بونى رجال ممه سنه وثدیى نسوان ممه سنه تخصيص ايدوب لكن شهاب شرحنده شواهد ايله منع ايلمشدر (الثوهد) جوهر وزننـده • شول اوغلانه دينوركه سموز وقوروى واندامى تام وبلوغه مقارب اوله مؤنثى ثوهده • در هايله (الثهمد) سرمد وزننده • وجودى ايرى وسموز خاتونه دينور وثهمد برموضع آديدر (الثهود) ثوهد وزننده • ومراد فيدر ظاهرا مقلوبدر

فصـــــل الجيم * (الجحـد) جيمك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله و (الجحود) قعود وزننده برنسنه يى بيلورايكن انكار ايلمك معناسنه در يقال جحده حقه وبحقه جحدا وجحودا من الباب الثالث اذا انكره مع علمه يهود طائفه سنه جحود اطلاقى نبوت رسالتپناهى يى بيله رك انكار ايتدكلرينه مبنيدر وجحد عن علم وانكار عن جهـل اولور و (جحد وجحود بركسه يى بخيـل بولمق معناسنه در يقـال جحد فلانا اذا صادفه بخيـلا وجحد قلت خير معنـاسنه دركه مراد فقر وضيق معاشدر (الجحد) فتحتينله برنسنه پك آز اولمق معناسنه در يقال جحد الشئ جحدا من الباب الرابع اذاقل - ونكد ونبـات اوزامبوب بودر قالمق معناسنه در يقال جحد النبت اذا لم يطـل و بركسه فقر وضيق معـاش اوزره اولمق معناسنه در يقـال جحد الرجل اذاقل خيره (الجحد) جيمك ضميـله بودخى فقر وقلت خير معنـاسنه در (الجحد) كتف وزننده • و (الجحد) سعد وزننده و (الاجحد) اسعد وزننده قليل الخير اولان يعنى فقر وفاقه سى اولان كسه يه دينور يقال رجل جحد وجحد واجحد اى قليل الخيراساسده قلت خير فقر ايله بخلدن عبارتدر ديو مشروحدر وجحد كتف وزننده • كود مسى قالين وقيصه اولان آته دينور يقـال فرس جحد اى غليظ قصير مؤنثنده • جحده دينور هايله جمعى جحاد كلور كتاب وزننده (الجحاد) شداد وزننده شول كشى يه دينوركه بلى پك اولمغله كيج انزال ايدر اوله يقـال رجل جحاد اى بطئ الانزال (الجحادى) غرابى - وزننده ايرى وعظيم الهيكل اولان شبشه دينور (الجحادية) هايله سود ايله طوبطلو اولان قربه يه دينور وخرما ايله ياخود بغدا ايله طلو اولان غراره يه يعنى خراره دينور (الجخادى) خاى معجمه ايله غرابى وزنـنده • شول صحن تعبير اولنـان ياپوان قابه دينوركه اكاسود صاغيلور وايرى ويومرى كوده لو دوه يه دينور على قول مطلقا ايرى وديزمان شيئه دينور (ابو جحادن) غراب وزننده چكركه نك كنيه سيدر

(الجد) جيمك فتحي ودالك تشديديله بابامك باباسنه وانامك باباسنه دينور تركيده دده ويوك بابا تعبير اولنور جمعي اجداد كلور وجدود وجدودة كلور عم وعمومه كبي ❊ مؤلفك بصائرده بياننه كوره جد ماده سي اصل قطع ارض مستويه معناسنه موضوعدر سعي وجهد وقطع خاص وقطع ثوب لازمي اولان بكيلمك و بومناسبتله ليل ونهار وطريقه وقطع مسافه ضمننده اولان اعانه ملابسه سي فيض الهي كه غنا و بخت ونصيب وشان معين اولان عظمت و بومناسبتله اب كبيره اطلاقي اندن متفرعدر انتهى وجد بخت وطالع نيك معناسنه در يقال فلان ذوجد اي بخت وحظ ونصيب معناسنه در تقول جددت به اجد جدا من الباب الرابع اذا حظظت به وقدر ووقع وحظوه معناسنه در ❊ قال الشارح ومنه الحديث ❊ قمت على باب الجنة فاذا عامة من يدخلها الفقراء واذا اصحاب الجد محبوسون ❊ اي ذوو الحظ والحظوة ورزق وقسمت معناسنه در يقال هو مجدود اي مرزوق واولولق عظمت معناسنه در يقال جد في عيون الناس جدا من الباب الثاني اذا عظم وجد ايرمق كنارينه دينوركه قيي تعبير اولنور نهرك عرضي اوراده منقطع اولور ويرك يوزينه دينوركه سيرايله قطع اولنور ويك نصيبلو قسمتي بول آدمه دينور تسميه بالمصدردر يقال رجل جد اي عظيم الحظ ويغموردن طام آقمق معناسنه در يقال جد البيت جدا من الباب الثاني اذا وكف عن المطر وبونده جيمك كسريله لغتدركويا كه سقف پيدرپي طاملتمغه جهد ايدر وجد كسمك معناسنه در يقال جد الشئ جدا من الباب الاول اذا قطعه وخرما كسمنه دينوركه تسميه بالمصدردر جداد دخي دينوركاسيذكر ❊ شارح ديركه كرچه صرام نخل ايله مفسردر لكن انده متعارف اولان جداددر جد اول معناده مصدر اوله رق وارد دريقولون جد النخلة جدا اذا صرمه انتهى (الجد) جيمك كسريله بودخي ايرمق قيسنه دينور شاطئ نهر معناسنه ومصدر اولورچالشوب چبالمق معناسنه يقال جد في الامر جدا من الباب الثاني اذا اجتهد وبرنسنه يي كرچكدن ايشلمك معناسنه دركه هزل ولاغ واطيفه مقابليدر يقال جد في الامر جدا من الباب الاول والثاني ضد هزل وعجله ايلمك معناسنه در يقال جد في الامر اذا عجل وتحقيق ايلمك معناسنه در يقال جد فلان اذا حقق ومبالغه وامعان اولنان امر محققه اطلاق اولنور يقال عذاب جد اي محقق مبالغ فيه ويقال فلان عالم جد عالم اي متناه بالغ الغاية وعربلرك اجدك لا تفعل قولي همين مضاف اوله رق استعمال اولنور وبوقسمي متضمندر جيم مكسور اولورسه مخاطبك حقيقته يمين ويرمك اولوركه سنك ذات وحقيقتك ايچون ديمك اولور وفتحي صورتنده بخت واقبالنه استحلاف اولور وواوايله وجدك لاتفعل ديدكده جيم مفتوح اولور ❊ شارح ديركه واو صورتنده قسم ظاهر درواندة جد كلمه سي مجرور اولور لكن اولكي صورتلرده اختلاف اولنمشدر هر حالده همزه استفهاميه در اصمعي يه كوره ابجده منك ايدي باء حذف اولنوب جد نزع خافض ايله اوزره منصوب اولدي سنك حقيقتكه ياخود بختكه يمين ويررمكه بوني ايشلرميسن ديمك اولور وابوعمر ومالك اجدا منك ايله تفسير ايلمكله نصبي مصدريت اوزره اولور بوكه كوره جيم دائما مكسور اولور حاصل معنا بوني كرچكدن اوله رقمي ايشلرسين ديمك اولور ❊ پس مؤلف اصمعي قولني اختيار ايلمشدر وتسهيل وارتشافده بونك تفصيلات متنوعه سي مبسوطه در (الجدة) جيمك كسريله بودخي ساحل نهره دينور ويرك يوزينه دينور وكوپك بيونسنه چكردكلري قلاده يه دينوركه خالطه تعبير اولنور وجدة مصدر اولور يكي اولمق معناسنه يقال جد الثوب جدة من الباب الثاني اذا صار جديدا وخرقه يه ده جدة اطلاق اولنور كاسيذكر (الجدة) جيمك ضميله بودخي نهرك قيسنه دينور ومكه يه مجاور بحرك خاصة ساحلي اسميدر واوراده بعينه برموضع آديدركه حالا كسرايله جده تعبير اولنان بندردر وجدة اوزون اوزادي طريقه يه دينور ❊ شارح ديركه جمعي جدد كلور صرد وزننده ومنه قوله تعالى ❊ ومن الجبال جدد بيض وحمر ❊ اي طرائق تخالف لون الجبل وعلامت ونشانه دينور تقول عرفت من جدته اي من علامته و بعض حمارك صرتنده اولان شول خلقي چزكي يه دينوركه لوننه مخالف اولور وذكر اولنان طريقه ياخود چزكي معناسندن مأخوذ اوله رق بركسه خود بخود برراي ايدوب اكا عامل اولسه ركب فلان جدة من الامر ديرلر و برموضع آديدر وجدة خرقه يه اطلاق اولنور كسرايله جدة كبي يقال ماعليه جدة وجدة اي خرقة (الجديد) امير وزننده بودخي يرك يوزينه اطلاق اولنور ويك نصيبلو آدمه دينور يقال رجل جديد اي عظيم الحظ وتركاهدن هنوز كسلمش بزه دينوركه قطع معناسندن مفعولدر يقال ثوب جديد اي كما جده الحائك بوراده كالفظنك كافي مبادرت ايچوندر بومناسبتله هر يكي نسنه يه جديد اطلاق اولنمشدر جمعي جدد كلور سرير وسرر وجديد اولومه اطلاق اولنور مقطوع ومجزوم اولديغيچون ياخود قاطع اولديغيچون وجديد علمده برنهرك اسميدر (الجدد) قصبته بودخي يرك يوزينه دينور و بوقفه قوملغه دينور ورنوع

بجزری کبی قارشنه یه دینور که دیو شمنك بیونلرنده حادث اولور وطبراغی قالین دوز وهموار اولمنه دینور (الجلبة) جیمك ضمیله بودخی بك نصیبلو آدمه دینور وکاه اولور که مبالغة تثنیه صیغه سیله جدی دخی دیرلر وجد جده کبی کلمنك ساحلنه دینور وهر شیئك جانبنه دینور وسمور لکه دینور بوتوعمند لکه دینور و برنوع میوه اسمیدر که طلع میوه سنه شبیه اولور مفردنده جده دینور وچایرلقده ولفع اولان قیو یه دینور وصویی چوق لولان قیو یه وصویی آز اولان قیو یه دیکله ضد اولور وآز جه صو یه دینور و بیابانك برلو جنده اولان صو یه دینور وقدیم صو یه دینور و بر موضع آدیدر (الجدود) بو دخی بك نصیبلو آدمه دینور (الجداد) جیمك کسریله خرما کسمکه دینور صرام النخل معناسنه وجداد جدود لفظندن جمع اولور که ضمیله درقلاص وقلوص کبی سموز قانجق اشکه دینور (الجداد) جیمك فتحیله بودخی خرما کسمه دینور یقال حان جد النخل وجداده وجداده ای صرامه (الاجداد) همزه نك کسریله خرما کسمی وقتی کلوب چاتمق معناسنه در یقال اجد النخل اذا حان جداده وسعی وکوشش ایلمك معناسنه در یقال الجد فی الامر اذا اجتهد و برنسنه یی کرچکدن عن جزم ایشلمك معناسنه در جد کبی یقال اجد فی الامر ضد هزل و برنسنه یی یکیلك و یکیدن یاپمق معناسنه در یقال اجد الثوب اذا صیره جدیدا وطبراغی قالین دوز یره کیتمك معناسنه در یقال اجد الرجل اذا سلك الجدد و یول غلیظ ومستوی اولمق معناسنه در یقال اجد الطریق اذا صار جددا وعربلر فلان نسنه دن اعراض ایدوب آنی ترك ایلدم دیه جك یرده اجدت قرونی منه دیرلر ترکتها معناسنه قرون نفس ناطقه یه دینور بوراده اجداد تحقیق واحکام معناسنه اولمغله اجدت نفسی الرفض والاعراض منه تقدیرنده در یاخود قطع معناسندن مأخوذ در اصمعی اجد فلان امره بذلك عبارتی احکمه ایله تفسیر ایلمشدر (التجدید) تفعیل وزننده و (الاستجداد) بونلرده برنسنه یی یکیلك و یکیدن یاپمق معناسنه در یقال جدد الثوب واستجده بمعنی اجده (التجدد) تفعل وزننده یکیلنمك معناسنه در یقال جدده فتجدد وطوارك ممه سندن سودی چکیلوب توکنمك معناسنه در که انقطاع معناسندن مأخوذ در یقال تجدد الضرع اذا ذهب لبنه (الجدة) جیمك فتحیله ذکر اولنان جدك مؤنثیدر انانك اناسنه و بابانك اناسنه دینور و بوجد وجده کلمه لری وجه مسرود اوزره صفتلردر بر کلمه سی کبی (الجداد) رمان وزننده کهنه لباسلره دینور ٭ شارحك بیانی اوزره کداد فارسی معربیدر و یری برینه بند اولمش نسنه یه دینور ایپ واغاج دالری مقوله سی کبی و کوچك طاغلره دینور جبال صغار معناسنه ٭ شارح دیر که صواب اولان حبال معناسنه اولمقدر حای مهمله ایله (المجداد) کتان وزننده میخانه جی یه اطلاق اولنور بایع الخمر معناسنه عقولی قطع ایلدیکیچون (الجدیدان) و (الاجدان) تثنیه بنیه لریله لیل ونهاره اطلاق اولنور (الجدجد) جیملرك فتحیله طبراغی پك اوله رق دوز وهموار اولان ارضه دینور (جدجد) هدهد وزننده چکرکه یه شبیه بر کوچك پرنده آدیدر ترکیده آغستوس بوجکی واوراق بوجکی دیدکلریدر و برنوع سیوجه اسمیدر که کونلك سیاهنك کوکنده ظهور ایدر و بو بین الاطباء نفاطات دیدکلری اوله جقدر که طبقه قرنیه ده حادث اولور داری کبی اوفه جق صولوجه سیوجه در وجدجد جنسنه شبیه بر بوجك آدیدر ترکیده اوجاق چکرکه سی دیدکلریدر که عربده صرار اللیل دخی دیرلر کیجه لر دور ودراز فریاد ایدر وجدجد پك اسی یه دینور حر عظیم معناسنه (الجداء) جیمك فتحی ودالك تشدیدیله ممه سی کوجك اولان خاتونه دینور یقال امرأة جداء اذا کانت صغیرة الثدی وقولاغی کسیلك دابه وماشیه یه دینور و برعارضه سببیله سودی چکیلمش حیوانه دینور یقال شاة جداء اذا کانت ذاهبة اللبن واصلا صو قسمی اولمیان بیابانه دینور یقال فلاة جداء ای لاماء فیها وجداء حجازده بر قریه آدیدر (جداء) جیمك کسریله طائف ترابنده ال آیه سی کبی دوز واصلا تسترایده جك وقوبتولنمه جق شجر وحجر مقوله سی نسنه سی یوق آچق بر موضع اسمیدر روا کاجد وجدان دخی دیرلر بو مناسبتله عربلر ملتبس ومشتبه ومشکوك اولدقده نصکره واضح ومستبان اولان ماده حقنده مثل طریقیله صرحت جداء و بجداء و بجدا نصرافه و بعد عدم انصرافه و بجدان دیرلر وضح بعد الالتباس معناسنه ترکیب اوله کوره تاء تأنیث جدا ضمیریدر تراکیب اخیره یه کوره قصه دن یاخود خطه دن عبارتدر وجد لفظنده انصراف موضع وعدم انصراف بقعه اعتباریله در (الجدود) صبور وزننده سودی آزالمش قیونه دینور یقال نعجة جدود اذا قل لبنها و برموضع آدیدر (المجادة) تشدید دالله مفاعله وزننده برکسه ایله خفیت ادعاسیله خصومت ایلمك معناسندر که هر بری حق بنم طرفده در دیو ادعا ایلمکدن عبارتدر یقال جادة فی الامر اذا حاققه (الجادة) بوللك اولو یرینه دینور که وسطلدن عبارتدر معظم الطریق معناسنه جمعی جواد کلور بعض انها تسمیطلقا اولو یول ایله مفسردر که شاهرا ه تعبیر اولنور یقال اخذ الجادة ای معظم الطریق (جد الاثافی) و (جد الموالی) جیملرك ضمیله عقیق مدینه جهتلیکی

موضعدر (جذان) جيمك ضميله برموضعدر وجدان بن جديلة بن اسد بن ربيعة الفرس قبيله سندن بر بطن كبيرك
پدريدر (الجديدة) جيمك فتحيله مصرده ايكى قريه‌در (الجديدة) مصغرا حصن كيفى قربنده برقلعه حصينه اسميدر
ويجد بلادنده بالغلو بافقدلو برموضع آديدر ظاهرا نجد غلطدر كه موضع من بو ريجا زده‌در كه حالا برقريه عظيمه‌در
بونجده سماوه ده برصو آديدر (اجداد) همزه نك فتحيله باد يه‌ده برموضعدر (ذوالجدين) عبدالله بن عمرو بن الحارث
ايله فارس الضحياء ديدكلرى عمرو بن ربيعه يه اطلاق اولنور بوراده جد نصيب معناسنه‌در (جديد) زبير وزننده
ابن خطاب الكلبي دركه تابعيندندر مصر فتحنده حاضر اولمشدر (الجرد) فتحتينله اصلا نبات اثرى اولميان
قيرصحرا وفضايه دينور * اساسك بيانه كوره بوماده صو يوتمق معناسنه موضوعدر معانى سائره آندن متفرعدر
وفضاى مزبوره جرد اطلاقى تسميه بالمصدردر تقول نزلنا فى جرد اى فى فضاء بلا نبات وجرد مصدر اولور عرصه
ومكان نباتدن خالى اولمق معناسنه يقال جرد المكان جردا من الباب الرابع اذا كان اجرد وآت اوفق تويلو
اولمق معناسنه‌در يقال جرد الفرس اذا كان اجرد وجرد بنوتميم بلادنده برموضع آديدر وجرد دوابه مخصوص
برصيب اسميدر على قول بوذال معجمه ايله‌در كه آردسكيرى شيشكن اولمقدر وجرد چكركه يى چوق يمكدن قورداشى
ديدكلرى كچيكه مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال جرد الرجل اذاشرى جلده من اكل الجراد (الجرد) فرد وزننده
بودخى نبات اثرى اولميان مكانه دينور وصف بالمصدردر ياخود صعب كبى صفتدر يقال مكان جرد اى لانبات به وبرنسنه‌نك
قبوغنى صويوب كيدرمك معناسنه‌در يقال جرد العود جردا من الباب الاول اذا قشره ودرينك تويلرينى يولوب قوپرمق
معناسنه‌در يقال جرد الجلد اذانزع شعره وبركسه‌دن برنسنه استه يوب ممنوع ومحروم اولمق على قول مسئولى مع الكراهه
ويرلمك معناسنه‌در يقال جرد القوم اذا سألهم فمنعوا واعطوه كارهين وصويوب چيلاتمق معناسنه‌در كه معناى اصليدر
يقال جرد زيدا من ثوبه اذا عراه وپموغى حلاجلمق معناسنه‌در يقال جرد القطن اذا حلجه وجرد اسكى لباسه دينور تسميه
بالمصدردر ثوب اسكيدكده خاورى دوكيلوب املس اولور يقال ثوب جرد وبردة جرد اى خلق وجرد فرج وزن كردن مهر
برينه اطلاق اولنور وقلفانه اطلاق اولنور ومالدن بقيه قلانه اطلاق اولنور وآرقه يه دينور (الاجرد) احمر وزننده بودخى
اوتسز قيريره دينور يقال مكان اجرد اى لانبات فيه وتويسز آدمه دينور يقال رجل اجرد اى لاشعر عليه واوفق
وبوفقه تويلو آته دينور كه جيددر يقال فرس اجرد اى قصير الشعر ورقيقه وبارشده سائرلرى سبق ايدر اولان آته اطلاق
اولنور كويا كه سوريدن مجرد اولور يقال فرس اجرد اى سباق واجرد تام وكامل معناسنه استعمال اولنور نقصاندن
منجرد اولديغيچون يقال يوم اجرد اى تام وكذا الشهر والعام ويقال مارأيته مذاجردان اى يومان اوشهران
تامان واجرد بتون طرنقلى حيوانك ذكرينه اطلاق اولنور قابندن صويلوب چيقديغى ايچون وآرقه يه دينور
جرد كبى يقال رمى فلان على اجرده اى على ظهره اكثرى اعراب طائفه سنك صرتى آچق اولور (الجرداء) حمراء
وزننده‌در (الجردة) فرحه وزننده نبات اثرى اولميان ارضه دينور يقال ارض جرداء وجردة اى لانبات فيها وجرداء صافى
شرابه اطلاق اولنور كه صودن منجرد اولور يقال خمر جرداء اى صافية (التجريد) تفعيل وزننده قوراقلق
يرى نباتدن خالى قلمق معناسنه‌در يقال جرد القحط الارض اذا جعلها جرداء وبرنسنه‌نك قشرنى صويمق
معناسنه‌در يقال جرد العود اذا قشره ودرينك تويلرينى قوپروب قاولتمق معناسنه‌در يقال جرد الجلد
اذا نزع شعره واستديكى نسنه‌دن محروم اولمق ياخود مع الكراهه نائل اولمق معناسنه‌در جرد كبى يقال جرد القوم
اذا سألهم فمنعوه اواعطوه كارهين وصويوب چيلاتمق معناسنه‌در يقال جرد زيدا من ثوبه اذا عراه وپموغى
حلاجلمق معناسنه‌در يقال جرد القطن اذا حلجه وقلجى قنندن صيرمق معناسنه‌در يقال جرد السيف اذا سله
ويازويى نقطه واعراب مقوله‌سى ضابطه‌دن خالى يازمق معناسنه‌در يقال جرد الكتابة اذا لم يضبطه وحج قران
ايليوب حج افراد ايلمك معناسنه‌در يقال جرد الحج اذا افرده ولم يقرن وكهنه اثواب كيمك معناسنه‌در يقال
جرد الرجل اذا لبس الجرود اى الخلقان (الجارود) فاعول وزننده كه ابنيهٔ مبالغه دندر بغايت قوراق سنه يه
اطلاق اولنور كه هر يرى نبات اثرندن مجرد ايده يقال سنة جارود اى مقحطة يعنى تجرد النبات واوغورسز شوم
قيلم كسه يه اطلاق اولنور كه اوغرادبغى يرى خيردن خالى ايدر اوله يقال رجل جارود اى مشئوم يعنى يجرد الخير بشؤمه
وجارود اصحابدن بشر بن عمرو العبدى لقبيدر جرب مرضنه اوغرامش دوه‌لرينى آلوب دايلرينه فرار ايلكله
مرض مزبور دايلرينك دوه‌لرينه سرايتله جمله‌سى هلاك اولمغين جارود ايله تلقيب ايلديلر وجرد جيمك ضميله
برمرضدركه دوه‌لرك تويلرى ودريلرى قاولوب قبقزل اتى ظاهر اولور واكثرى هلاك اولور (الجارودية)
زيديه دن برطائفه دركه ابو جارود زياد بن ابى زياد نام كسه يه منسوبلردر * شارح ديركه امام باقر حضرتلرى

مرسومه سرحوب تسمیه ایلمشیدی که دریاده ساکن برشیطان آدیدر وطائفهٔ مسفوره مذاهب زایغه یه ذاهبلردر ازا نجمله املمتی امام علی حضرتلرینه نص ایله حصر ایلملریله مخالفت ایدنلری تکفیر ایدرلر وحسنین حضرتلرندنصکره امامتی شورا دردرلر (التجرد) تفعل وزننده صویوب جبلاق معناسنه دریقال جرد زیدا من ثوبه فتجرد وقینیا بان نسنه نك قینا مسی ساکن اولمق معناسنه استعمال اولنور یقال تجرد العصیراذاسکن غلیانه وسنبله قبجوقلریدن چیقمق معناسنه مستعملدر یقال تجردت السنبلة اذا خرجت من لفائفها وبرایشه سعی واقدام ایلمك معناسنه استعمال اولنور که خفت ایچون صویوب وتشمیر ساق ایلمك لازمیدر یقال تجرد زید لامره اذا جد فیه وحجاجه تشبه ایلمك معناسنه مستعملدر احرام ایچون صویمق مناسبتیله یقال تجرد بالحج اذا تشبه بالحاج ❊ مؤلف بونکله اشبو حدیثه اشارت ایلمشدر قال عمر رضی الله عنه ❊ تجردوا بالحج وان لم تحرموا ❊ ای تشبهوا بالحاج (الانجراد) انفعال وزننده بودخی صویمق معناسنه دریقال جرد زیدا فتجرد وانجرد شارح دیرکه کرچه مؤلفك تمثیلندن مطاوع اولمق ظاهر در لکن اصمعی دیدیکه انجراد مطاوع دکلدر بلکه ابتداءا صویمق تعری معناسنه در پس مطاوع اولدقده صویلمق وبرأسه اولدقده صویمق ایله تعبیر اولنور وانجراد آت اوفق ویوفقه تویلی اولمق معناسنه دریقال انجرد الفرس بمعنی جرد ویول یاخود یوریمك پك اوزایوب ممتد اولمق معناسنه مستعملدر بره صاپوب یاخود ایلشمکدن متجرد اولدیغیچون یقال انجرد به السیر اذا امتد ❊ شارح دیرکه بوراده السیل نسخه سی محرفدر واقعا اساسده انجرد بنا السیر اذا امتد وطال من غیر لی علی شیئ عبارتیله مؤسسدر (الجردة) جیمك ضمیله و(المجرد) معظم وزننده و(المتجرد) رانك فتحیله اوچی دخی حاصل بالمصدر اولان صویقونلق معناسنه دریقال امرأة بضة الجردة والمجرد والمتجرد ای بضة عند التجرد یعنی صویقونلغی پك نازکدر واشبو متجرد کلمه سی رانك فتحیله مصدردر لکن حاصلی مراددر واکر راء مکسورا اولورسه آندن جسم اراده اولنور (الجریدة) سعیده وزننده اوزون اولان خرما دالنه دینور کرك یاش وکرك قوری اولسون علی قول یپراقلری ازاله اولنمشنه دینور لکن آغاجندن کسلمش اولانیدر وبو مفرددر جرید جمع جنسیدر ترکیده جرید تعبیر اولنان دکنك بوندن مأخوذدر وجریده ایچلرندن اصلا پیاده اولمیان سواری آلاینه اطلاق اولنور پیاده دن مجرد اولدیغیچون ومال بقیه سنه اطلاق اولنور وجرید اجرد کبی زمان تام وکامل معناسنه استعمال اولنور نقصاندن مجرد اولدیغیچون یقال یوم جرید ای تام ومارأیته مذجریدان ای مذیومین اوشهرین بوراده مذاسم وجریدان خبریدر (الجرد) جیمك ضمیله بودخی ایچلرنده پیاده اولمیان سواری بلوکنه اطلاق اولنور یقال خیل جریدة وجرد ای لارجالة فیها (الجرادة) سحابه وزننده برخاتون آدیدر وعبدالله بن شرحبیل وابوقتاده حارث بن ربعی وسلامة بن نهار بن ابی الاسود نام کسه لرك فرسلری آدیدر وعامر بن طفیلك فرسی اسمیدرکه کندیدنصکره سرح بن مالك آلمشدر (جرادة العیار) برمشهور فرس اسمیدر علی قول عیار اولك دیشلری کدك برآدم ایدی بردیری چکرکه طوتوب اکل ایلمکه مبادرت ایلدکده دیشنك کدیکندن هر ازمجمله قورتلوب قاچغله جرادة العیار برتقریبله برمضیقدن خلاص اولانك حقنده مثل اولدی (الجرادتان) ایکی چنکی خاتونلر ایدی که مکه ده اولورلر ایدی علی قول نعمان بن منذر نام امیرك چنکیلری ایدی (المجرد) معظم وزننده و(الجردان) جیمك ضمیله اجرد کبی بتون طرنقلی حیوانك ذکرینه اطلاق اولنور علی قول جمیع حیوانانه شاملدر وجردان لفظنك جمعی جرادین کلور (الجراد) جلاد وزننده توج قابلره جلا وصیقل ویرنو پاسنی آچوب تصفیه ایدن آدمه اطلاق اولنور قانون الادب مترجمنك رویتده مان تعبیرینی ضرطه ایله تفسیری اغربدر (الاجرد) کسرتین ودال مشدده ایله اکبر وزننده وبعضا تخفیفله اثمد وزننده زیانرددر برنبات اسمیدرکه انکله منارة استدلال اولنور (الجراد) سحاب وزننده چکرکه یه دینور که معروفدر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یرك یوزینی نباتدن تجریدی باعث تسمیه در شارح دیرکه بو اسم جنسدر مفردی جراده در بقر وبقره کبی تأنیث وتذکیری یکساندر پس مذکرنده حق لفظ آخردن اولمقدر که واحد مذکر جمعه ملتبس اولمیه زیرا اسماء کثیره سی واردر انتهی وجراد برموضع وبرطاغ آدیدر وجراد ناس معناسنه استعمال اولنور یقال ماادری ای جراد عاره ای ای الناس ذهب به اوغری پی جراده تشبیه ایلدیلر (المجرودة) چکرکه سی چوق یره دینور یقال ارض مجرودة ای کثیرة الجراد (المجرود) چکرکه یمکدن قرنی وجعنالك اولان آدمه دینور یقال جرد الرجل علی بناء المجهول اذا اشتکی بطنه عن اکل الجراد فهو مجرود وچکرکه اصابت ایلمش اکینه دینور یقال جرد الزرع اذا اصابه الجراد فهو مجرود (الجرادی) غرابی وزننده صنعا یمن قضاسنده برقریه در (الجرادة) جیمك ضمیله بصره ایله یمامه بیننده برقوم سال آدیدر

جراد) غراب وزننده بنوتميم ديارنده برصو آيدر (دارابجرد) جيمك كسريله ايكى موضع آيدر بودار ابكرد
معربيدر (ابن جرده) جيمك فتحيله بغداد مالدارلرندن برمعروف آدم ايدى (جرادى) فرادى وزننده برموضع
آيدر (جردان) عثمان وزننده عقيق ينده بروادى اسميدر (المتجرده) اسم فاعل بنيه سيله نعمان بن منذرك
زوجه سى اسميدر (جرود) صبور وزننده دمشق ترابنده برموضعدر (اجارد) همزه نك ضميله و (جارد) طارد وزننده
بر موضع اسميدر (الاجرهداد) اصمعداد وزننده سرعت ايلك معناسنه در يقال اجرهد الرجل فى السير
وغيره اجرهدادا اذا اسرع و برنسنه سونوب اوزامق معناسنه در يقال اجرهد الشئ اذا امتد وطال ومستمر
ودائم اولمق معناسنه در يقال اجرهد الشئ اذا استمر و برنبات اثرندن خالى اولمق معناسنه در يقال اجرهدت
الارض اذا لم يوجد فيها نبت ويل بغايت قحط وصعوبت اوزره اولمق معناسنه در يقال اجرهدت السنة
اذا اشتدت وصعبت اى غلب عليها القحط (الجرهدة) دحرجه وزننده يوريمكده پك سرعت ايلك معناسنه در
شارحك بيانى اوزره مصدردر مجرهد سرعتله يورر اولان رونده يه دينور وجرهده يولك صو دستبنه
دينور جره معناسنه وجرهده دخى لغتدر مرزبه وزننده (الجرهد) جعفر وزننده و (الجرهد) سنبل وزننده
نشاطلو جست وچابك رونده يه دينور وجرهد بن خويلد اصحابدندر (الجسد) جيمك وسينك فتحيله انسانك
وجن وملائكه نك جسم و بدننه دينور * مؤلفك بصائرده بيانته كوره جسد جسمدن اخص در ذوى العقوله
مخصوصدر لكن جسم ابعاد ثلثه يى مشتمل اولمغله سائر حيوان وجماداته اطلاق اولنور پس سائره اطلاقى
تشبيه وجهيله اولور وجسد لون صاحبى اولانه وجسم صو وهوا كبى لونى اوليانه اطلاق اولنور بوجهتله دم
وزعفرانه اطلاق ايلديلر انتهى وجسد زعفرانه دينور و بنى اسرائيلك بوزاغيسنه اطلاق اولنور كه سامرى حليا تدن
دوزوب جبريل امين حضرتلرينك آتى اياغى آلتندن الديغى طپراق بركتيله مظهر حيات اولوب واكا عبادت
ايلديلر كما قال تعالى * فاخرج لهم عجلا جسدا له خوار * پس جسد كلمه سى بدل اولور بعضلر ذا جسد ايله
تأويل ايلديلر وجسد قوريمش قانه اطلاق اولنور ومصدر اولور برنسنه يه قان يابشمق معناسنه در يقال جسد
الدم به جسدا من الباب الرابع اذا الصق به (الجساد) كتاب وزننده بو دخى زعفرانه دينور (الجسد) كتف
وزننده و (الجاسد) و (الجسيد) امير وزننده بونلرده قوريمش قانه دينور (المجسد) مكرم وزننده و (المجسد) معظم
وزننده زعفرانله بويانمش نسنه يه دينور يقال ثوب مجسد ومجسد اى مصبوغ بالزعفران ومجسد معظم وزننده
شول آوازه يه اطلاق اولنور كه نغمات لطيفه وترنمات محسنه اوزره نقش وتركيب اولنمش اوله كويا كه نغمات
رنكينله تجسيد اولنمشدر يقال صوت مجسد اى مرقوم على نغمات ومحسنة (المجسد) منبر وزننده جبلاق بدنه
مماس وملتصق اولان لباسه دينور كوملك وازار كبى (الجساد) غراب وزننده بروجع اسميدر كه انسانك بطننه
عارض اولور * شارحك بيانته كوره يورك صيرنديسى اوله جقدر (جسداء) صحراء وزننده بطن جلذا نده برموضع
آيدر (ذوالمجاسد) ميمك فتحيله عامر بن جشمك لقبيدر ابتدا ثيابى زعفرانله صبغ ايدن اولدر (الجلسد) جوهرى
بوكلمه يى كرچه بوراده ذكر ايلدى لكن سديد وموجه دكلدر لامى اصليه در (الجضد) جيمك فتحى وضاد
معجمه نك سكونيله جلد معناسنه دركه جست و بهادر آدمه دينور اصلى جلد ايدى عربلر لامى ضاده ابدال ايدرلر
يقال رجل جضد اى جلد (الجعد) رعد وزننده قيورجق صاچه وصقاله دينور سبط مقابليدر على قول
قيصه اولانه دينور يقال شعر جعد وهو خلاف السبط او القصير منه وجعد قيورجق صاچلى كشى يه وصف
اولور مؤنثنده جعده دينور يقال رجل جعد وامرأة جعدة اذا كان فى شعره جعودة وجعد نمناك طپراغه اطلاق
اولنور لينتى سببيله متراكم اولمق ملاحظه سيله در يقال ثرى جعد اى ند و پك قويو وغليظ اولان چوربا و بولامچ
مقوله سى طعامه اطلاق اولنور يقال حيس جعد اى غليظ وحيس خرمايى و يانى وكشكى خلطله مرتب اولور
برطعام آيدر وجعد كريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جعد اى كريم اساسك بيانته كوره عربلر
جعودت شعر ايله موصوف اولمغله عربيتدن كنايه ايدرلر وجعد وجعد اليدين بخيل شخصه ده اطلاق اولنور
يقال رجل جعد اى كريم ورجل جعد وجعد اليدين اى بخيل وفرومايه ولئيم الحسب اولان كسه يه جعد القفا
اطلاق اولنور ميدان مكارمده سرفراز اولمديغيچون يقال فلان جعد القفا اى لئيم الحسب و پرمقلرى قصيراولانه
جعد الاصابع اطلاق اولنور وجعدسو بواوليوب دورك اولان يوزه و يكاغه وصف اولور يقال خد جعد اى غير اسيل
وجعد تويى پك چوق اولان دوه يه اطلاق اولنور يقال بعير جعد اى كثير الوبر و اغزنده قاتقات كپوك باغلمش
دوه يه جعد اللغام اطلاق اولنور يقال بعير جعد اللغام اى متراكم الزبد ومغول وچينى بوزلرى كبى دكرمى

وبی ملاحتی اولان یوزه وصف لولور یقال وجه جعد ای مستدیر قلیل اللحم وجعد اسامیٔ رجالدندر (الجمود) ضمتینله و (الجعادة) سعاده وزننده صاچ قیو رجق اولمق معناسنه‌در یقال جعد الشعر جعودة وجعادة من الباب الخامس ضد سبط (التجعد) تفعل وزننده صاچ قیورجقلنمق معناسنه‌در یقال تجعد الشعر اذا صار جعدا و بورشوب بورشلمق معناسنه مستعملدر یقال تجعد الشیٔ والرجل اذا تقبض (التجعید) تفعیل وزننده صاچی قیورجق ایلمك معناسنه‌در یقال جعد شعره اذا جعله جعدا (المجعد) معظم وزننده یك قو یو اولان چور با مقوله سنه اطلاق لولنور جعد کبی یقال حیس مجعد ای غلیظ (ابوجعده) و (ابوجعاده) ثمامه وزننده سباعدن قوردك کنیه سیدر (بنوجعدة) بر جماعتدر شاعر مشهور نابغة الجعدی آنلردندر (الجعدة) وعده وزننده دیشی قوزی یه دینور رخل معناسنه (الجعابید) صنادید وزننده بر صاری وغلیظ وقوری نسنه درکه بعینه پنیر کبی رطوبتلو ورخاوتلو اولور هنوز طوغرمش طوارك ممه‌سندن آغوز چیقمزدن اقدم مجه اول ظهور ایدر (جعید) زبیر وزننده اسماء رجالدندر (الجلد) جیمك کسریله و (الجلد) فتحتینله هر حیوانك دریسنه دینور مسك معناسنه جمعی اجلاد وجلود کلور وجلد انسانك آلت تناسلنه اطلاق اولنور کنایه وجهیله وبه فسر قوله تعالی ﴿ وقالوا لجلودهم لم شهدتم علینا ﴾ الایة ای لفروجهم (الاجلاد) جلدك جمعیدرکه ذکر اولندی وعربلر اجلاد الانسان وتجالید الانسان دیرلر آدمك وجودینك جماعت شخصنی وجسمنی یعنی مجموع اعضاسنی اراده ایدرلر یقال ما اشبه اجلاد فلان او تجالیده باجلاد ابیه او تجالیده واجلاد جلیدك دخی جمعیدر کما سیذکر (المجلد) معظم وزننده شول کیکه دینورکه بالکلیه اتی زائل اولوب همان اوزرنده دریدی قالمش اوله یقال عظم مجلد اذا لم یبق علیه الا الجلد ومجلد کیلی یاخود وزنی معلوم بر مقدار معین حمل یعنی یوکه دینورکه ارقه‌ده یاخود دابه‌یه تحمیل اولنور یعنی بین العرب مکیل وموزوندن بر مقداره دینورکه بیلرنده معلومدر ﴿ شارحك بیانی اوزره التیوز رطل مقداریدر ومجلد ضربدن قطعا باك و پرواسی اولمیان آته اطلاق اولنور یقال فرس مجلد اذا کان لایفزع من الضرب (التجلید) تفعیل وزننده بوغازلنمش دوه دریسنی یوزوب چیقارمق معناسنه‌در و بوخصا تصدندرو بناسی سلب ایچوندر یقال جلد الجزور اذا نزع جلده (الجلد) جیمك فتحی ولامك سکونیله قامچی ایله اورمق معناسنه‌در یقال جلده جلدا من الباب الثانی اذا ضربه بالسوط وبرکسه‌نك دریسنه طوقنمق یا اورمق معناسنه‌در یقال جلده اذا اصاب جلده اصل معنا بودر بعده بوندن مجلد تصریف ایلدیلرکه اسم آلتدر قامچی یه اطلاق ایلدیلر بعده قامچی ایله اورمق معناسنی بوندن تفریع ایلدیلر وجلد برآدمی برخصوصه جبروا کراه ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جلده علی الامر اذا اکرهه وجماع ایلمك معناسنه مستعملدر یقال جلد جاریته اذا جامعها ویلان صوقمق معناسنه مستعملدر یقال جلدته الحیة اذا لدغت وجلد وصف اولور یاوز وقوی وبهادر آدمه دینور جلید کبی ﴿ شارح دیرکه اصل جلد مصدردر آدمك دریسی قوت اکتساب ایلمك معناسنه بعده مبالغة وصف ایدوب وآندن جلادت تصرف ایلدیلر وجلد یره دوشمك معناسنه‌درکه ضربك لازمه‌سیدر یقال جلد به علی بناء المجهول اذا سقط الی الارض (الجلد) فتحتینله جلد لفظنده لغتدرکه ذکر اولندی وجلد هلاك اولمش دوه یاوریسنك یوزلمش دریسنه دینورکه ایچنی تمام دیدکلری اوتلق قتغیله طولدروب بعینه یاورو شکلنه کیرمکله اناسنه عرض ایدرلر آنی کندی یاوریسی اولمق تخییلیله سائر دوه‌لك یاوریسنه حنین ایدوب وسودینی چکمز اولور علی قول جلد مرد اولمش یاورینك بنه شول دریسنه دینورکه سائر یاورویه کیدروب اول یاوریسی هلاك اولان ناقه‌یه عرض ایدرلر آنی استشمامله کندی یاوریسی قیاس ایدوب اکا یاقیلور وجلد طپراغی پك وصرتی دوز وهموار اولان ارضه دینور وشول قیونه دینورکه هر طوغردجه قوزیسی هلاك اولور اوله وایچلرنده کوجکلری اولمیان بیوك دوه سوریسنه دینور واولاد والبانی اولمیان قیون و کچی یه ودوه یه دینور وجلد شدت وزور وقوت معناسنه اسم اولور وبو معناده مصدر اولور کما سیذکر کذلك مصدر اولور برقراغیلی اولمق معناسنه یقال جلدت الارض جلدا من الباب الرابع اذا اصابها الجلید (الجلادة) کرامه وزننده و (الجلودة) جیمك ضمیله و (الجلد) فتحتینله و (المجلود) محلوف ومعقول کبی مصدرا وله رق جسبت ودلیر وبهادر اولمق معناسنه‌در یقال جلد الرجل جلادة وجلودة وجلدا ومجلودا من الباب الخامس اذا کان ذا شدة وقوة (الجلد) سعد وزننده و (الجلید) امیر وزننده آندن وصفلردر اول تسمیه بالمصدردر ثانینك جمعی اجلاد کلور وجلداء کلور کرماء کبی وجلاد کلور کبار کبی (التجلد) تفعل وزننده فی ذاته جلادتی یوغیکن تکلفله جلادت کوسترمك معناسنه‌در یقال تجلد فلان اذا تکلف الجلد (الجلاد) کتاب وزننده صلب وکبیر خرما اغاجلرینه دینور ویك سودلو ناقه‌لره دینور علی قول سودلری ودوللری

اولمیانلرینه دینور ❊ شارحك بیاننه كوره مفردی جلده دربلده وزننده (الجلدة) قصانله یودخی طپراغی پك وصرتی دوزیره ودائما یاورپ یعنی هلاك اولان قیونه دینور (المجالید) محاریب وزننده بودخی سودی فراوان اولان دوه‌ره دینور مجلاد مفردیدر (المجلد) منبروزننده شول‌دری پارچه‌سنه دینور که نوحه كار قارپلر آنكله چهره‌لرینه اوره‌رق افغان ایدرلر جمعی مجالیدكلور ظاهرا غیرقیاس اوزره (المجالدة) مفاعله وزننده آلت حرب ایله اورشمق معناسنه‌در یقال جالدوا بالسیوف اذا تضاربوا (الجلید) امیروزننده جسیت و بهـا دره دینور كه ذكر اولندی وجلید قراغی تعبیر اولنان رطوبته دینور كه رطب هوالرده یره ساقط اولور فارسیده شبنم دینور (الاجلاد) همزه‌نك كسریله یر قراغیلی اولمق معناسنه‌در یقال اجلدت الارض اذا اصـابها الجلید وقراغی‌یه طوتلمق معناسـنه در یقال اجلدوا على بناء المجهول اذا اصابهم الجلید و بركیمسه‌یی برشیئه مضطر وناچار ایلمك معناسـنه مستعملدر یقال اجلده الیه اذا الجأه واحوجه (المجالد) اسم فاعل بنیه‌سیله محدثیندن ابوسعید مجالدبن سعیدبن عمیرالهمدانی الكوفی‌در كه اتباع تابعیندندر امام شافعی آنك حقنده كان مجالد یجلد یوردیلر بوراده یجلد مجهول اوزره یكذب معناسنه‌در كه رمی بالكذب دیمكدر اورمق معناسندن مستعاردر یاخود ضرب وتعزیرك ملزومی اولان ظن یاخود تهمت معناسنه مستعملدر حتی اساسده فلان لیجلد بخیر ای یظن به عنوانیله مرسومدر (الاجتلاد) افتعال وزننده قابده اولان صویك مجموعنی ایچمك معناسنه‌در كویا كه دریسنی بیله ترك ایلامكدر یقال اجتلد مافی الاناء اذا شربه كله (جلدان و(جلداء) جیملرك كسریله جدّاء وجدّان معناسنه‌در یعنی حجازده بر بارز موضع اسملریدر جدّآء وجدّان كبی اكا جلدان وجلداء دخی دیرلر ومنه المثل صرّحت بجلـدان وجلداء كماذكر فی جدّان (بنوجلد) سعد وزننده بر جماعتدر (جلود) قبول وزننده اندلسده بر قریه‌در حفص بن عاصم الجلودی اوراندر اما صحیح مسلم رواتندن احمد بن محمد بن عیسی الجلودی النیسابوری جیمك ضمیـله در جوهری وهمنه مبنی ولا تقـل بالضم قولیله نهی ایلمشدر ❊ شارح دیر كه نیسابورده سكة الجلود نام محله‌یه منسوبدر (المجلد) محدّث وزننده كتاب جلدلین استاده دینور (الجلندی) حبنطی وزننده و(الجلندد) داالله فاجر وزناكار كسه‌یه دینور ربونی عاجزایله تفسیر ایدنلر تصحیف ایلمشلردر (المجلندی) مفرندی وزننده بغایت صلب ومتین انسان وحیوانه دینور (جلنداء) جیمك ضمی ولامك فتحی ومدّ ایله سلفده عمان الـكاسنك شاهی اسمیدر الفـمقصور اولـه‌رق لام مضمومه ایله‌ده زبانزددر جوهری وهمنه مبنی الغن قصری ولامك فتحیله تقیید ایلمشدرننه كه اعشی دیمشدر ❊ وجلنداء فی عمان مقیما ❊ ثم قیسا فی حضرموت المنیف ❊ (جلد) سعد وزننده و(جلید) زبیر وزننده و(جلده) جیمك كسریله و(مجالد) اسمـاء رجالدندر وعبدالله بن محمد بن ابی الجلید كه امیروزننده در محدثیندندر (الجلبدة) عربده وزننده آت كروهنك كورلتولرینه وهنكامه‌لرینه دینور تقول سمعت جلبدة الخیل ای اصواتها (الجلخمد) سفرجل وزننده غلیظ نسنه‌یه دینور یقال شیء ورجل جلخمد ای غلیظ (المجلخدّ) خای معجمه ایله مسطرّ وزننده آرقه‌سی اوزره اوزانوب یتان كسه‌یه دینور یقال رجل مجلخدّ ای مستلق پس اجلخداد آرقه اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه‌در (الجلخدی) حبنطی وزننده اصلا برایشه یرامیان بی خیر ومنفعت شخصه دینور یقال رجل جلخدی ای لاغناء عنده یعنی لاخیر ولانفع فیه (جلسـد جعفروزننده و(الجلسد) معرّف اوله‌رق برصنم آدیدر (الجلمد) جعفروزننده صلب وشـدید اولان انسان وحیوانه دینور ویردن یاپمه اشكه دینور وقوجه قاری‌یه دینور وقبس بلادنده برموضع آدیدر (الجلعدة) دحرجـه وزننده سرعتله قاچوب كتمك معناسنه‌در یقال جلعد الرجل اذا اسرع فی الهرب و بركسه‌یی یقوب یره اوزاتمق معناسنه‌در تقول جلعدت فلانا ای صرعته ومددته صریعـا (الاجلعداد) اسبطرار وزننده یرمچالنغله اوزانوب یاتمق معناسنه‌در یقال اجلعدّ الرجل اذا امتدّ صریعا (الجلاعد) علابط وزننده یاوز وتوانا اولان اركك دوه‌یه دینور جمعی جلاعد كلور جیمك فتحیله (الجلفدة) فایله جلبده وزننده منفعتی اولمیان بیهوده شماطه وغریو وجلبه‌یه دینور یقال لیس فیه الاجلفدة ای الجلبة التی لاغناء فیها (الجلمد) جعفروزننده قیـایه دینور صخر معناسنه‌ویاوز وشدید آدمه دینور هایله جلمده دخی دینور یقال رجل جلمد وجلمدة ای شدید وصغره دینور بقیه معناسنه وضخامتلو دوه‌سوریسنه یاخود قوجه اولنلرینه دینور ویوزرأسـدن متجاوز اولان برسوری قیونه دینور (الجلمود) عنقود وزننده بودخی قیـایه وایری یاخود یاشـلو اولان برسوری دوه‌یه دینور (الجلمد) زبرج وزنـنده اتان الضحـل معناسنه‌در كه آرجه صوایچره توملوب چیقمش قیـایه دینور (الجلمدة) هـایله طاشلق یره دینور یقال ارض جلمدة ای حجرة (الجلامید) جلمودك جمعیدر كه قیالره دینور وعربلر فلان اوزره فلان ثقلتی طرح ایلدی دیه جك یرده القی علیه جلامیده دیرلر (ذات الجلامید) برموضع آدیدر (الجمد) جمـدوزننده و(الجمود) قعود وزننده طوكمق

معناسنه‌در يقال جمد الماء وكل سائل وجد جمدا وجمودا من الباب الاول والخامس ضد ذاب وجمد وصف
اولور كه طوكن شيئه دينور مبالغة تسميه بالمصدر در وجمد وجمود بخيل اولمق معناسنه مستعملدر كه خير واحسانی
جاری اولمز يقال جمد الرجل وجمد جمدا وجمودا اذا بخل وجمد كسمك معناسنه مستعملدر فی الاصل طوكدرمق معناسنه
اولمغله جريانی قطع معناسندن متصوردر يقال جمد الشیء اذا قطعه وواجب ولازم ومستقر اولمق معناسنه مستعملدر
طوكمق معناسندن مأخوذدر تقول جمد حق علی فلان ای وجب (الجامد) جموددن اسم فاعلدر يقال ماء جامد وجمد
وعربلر آلتون وكومش مقوله‌سی ماله كه صامت دخی ديرلر جامد اطلاق ايدرلر نته كه ناطقه كه حيوان مقوله‌سی
مالدر ذائب اطلاق ايدرلر يقال لك جامد هذا المال وذائبه ای صامته وناطقه وسعيد بن ابی سعد الجامدی زاهد
مشهوردر وحديثده روايتی دخی واردر (التجميد) تفعيل وزننده برنسنه طوكمق استه‌مك يعنی طوكمق اوزره
اولمق معناسنه‌در يقال جمد الماء اذا حاول ان يجمد (الجمد) فتحتينله قاره اطلاق اولنور ثلج كبی وجامد لفظندن جمع
اولور خدم وخادم كبی وجمد طوكمش صويه دينور كه بوز تعبير اولنور وبو كسكجه‌يه اطلاق اولنور جمعی اجماد
وجماد كلور جيمك كسريله وجمد ابن معدی كربدر كه كنده قبيله‌سی ملوكندندر وجمد بغداد قضاسنده برقريه
آديدر (الجماد) سحاب وزننده قوراق يره اطلاق اولنور كه اصلا يغمور طوقنمامش اوله وقوراق سنه‌يه دينور كه آنده
اصلا يغمور ياغمامش اوله * مؤلفك الارض والسنة لم يصبها مطر قولنده لم يصبها قولی ايكيسنك قيديدر اساسده
وسنة جماد وارض جماد لاخير فيها ای لامطر عنوانيله مرسومدر وجماد كندوكاهل ناقه‌يه اطلاق اولنور وبو حصان كبی
مؤنث وصفی فعالدر وجماد سود سز ناقه‌يه اطلاق اولنور يقال ناقة جماد ای لالبن فيها وبرنوع ثوب اسميدر بونده
جيمك كسريله‌ده زبانزددر وعربلر بخيل كسه‌يه جماد الكف اطلاق ايدرلر يقال فلان جماد الكف ای بخيل (جماد
قطام وزننده بخيل شخصی ذم وقدح معرضنده ايراد اولنور وبو مصدردن معدول فعل امردر جامد الحال
اولمقدن خالی اولمسون ديمكدن قال فی الاساس جماد له دعاء علی البخيل بجمود الحال وتقبضه جماد له (جمادی
حباری وزننده شهور عربيه اسملرندندر كه ايكی آيدر بری جمادی الاولی بری جمادی الآخره در وبو معرفه
ومؤنثدر كه غير منصرفدر جمعی جماديات كلور قبل الاسلام جمادی الاولی‌يه جمادی خمسه ديرلر ايدی محرمدن
بشنجی آی اولمق حسبيله وجمادی الآخره‌يه جمادی سته ديرلر ايدی وقت اسلامده اولی وآخره‌يه تبديل اولندی
مترجم ديركه تأنيثی عين اعتباريله‌در سلفده شهور اثنا عشرك براسملری وار ايدی نته كه جمادی الاولی حنين مطلب
وآخره ربی ايله مسما ايدی وسائرلری دخی محللرنده مرسومدر مؤتمر وناجل وولصان كبی دفعةً ثانيه‌ده اسامیٔ
شهور وضعی مراد ايلدكلريله اول هنكامده امساك سماء سبيله انجماد عيون وقوعنما اولمغله شهرين مذكورينه
جمادی اطلاق ايلديلر آندنصكره جريان انهار وسائر اسباب تعظمله عندلرنده معظم ومعتقد اولمق حسبيله
رجب ديديلر وتشعب قبائل ياخود اشعاب عود وقوعنه مبنی شعبان وشدت حرارت زماننده رمضان ديديلر
وشول اذناب ناقه ياخود كوچ وقتنه تصادف ايلدكله شوال وترك رحلت وفراغ محاربه ايامنه ذوالقعده وزيارة كعبهٔ
معظمه هنكامنه ذوالحجه وترك وتحريم غارت ايامنه محرم وضعف اركان وصفرت وجوه والوان ياخود بری برينی
غارتله ديارلرينی صفر وخالی قويدقلری وقتنه صفر وبهار وقتنه ربيع وتثنيه سنده ربيعان ديديلر وجمادی
علميت وتأنيثله غير منصرفدر اولده اولی وثانيده آخره ايله متصف اولور متقدمه ومتأخره معناسنه‌در ثانيده اخری
ديمديكی واحده معناسنه اولمغله متقدمه ومتأخره‌يه شامل اولمغين التباسی مشتمل اولور ومعلوم اوله كه رمضان
اسماء حسنای الهيه‌دن اولديغی بعض محققين ثبت ايلديلر كما فی جواهر التفسير وفی الحديث * لا تقولوا رمضان
ولكن انسبوه كما نسبه الله * وفی الفتوحات لا تقولوا رمضان فان رمضان من اسماء الله تعالی پس اضافت شهر ايله
شهر رمضان تعبيری بو نكته‌يه مبنی در وربيع آيلرينه دخی شهر مضاف اولور كه موسم بهار معناسنه اولان ربيعدن
امتيازه مبنی در پس محرم صفر شهر ربيع الاول وشهر ربيع الاخر ورجب وشعبان وشهر رمضان ديه‌رك تعداد
اولنور انتهی و(جمادی) ياشسز كوزه وصف اولور كه صاحبنك قسوة قلبندن ياشدت حزنندن نشئت ايدر يقال
عين جمادی وظلت العين جمادی ای جامدة لاتدمع (الجمود) صبور وزننده بو دخی معنای مزبورده وصف اولور
يقال عين جمود ورجل جامد العين ای قليل الدمع كناية عن قسوة القلب (الجمد) جيمك ضمی وضمتينله يوكسكجه
ارضه اطلاق اولنور (اجمد) احمد وزننده ابن عجيان‌در كه اصحابدندر (الجوامد) اراضی بينلرنده اولان حدلره
وسنور وفاصله‌لره اطلاق اولنور مفردی جامده در (جمد) جمد وزننده اسمادندر جمد الكندی اصحابدندر
جماد) كتاب وزننده برمحدثدر (جمد) عنق وزننده نجد ترابنده برجبل آديدر (جمدان) عثمان وزننده مكه‌يولنده

بنبع ايله

ينبع ايله عيص بيننده برطاغ آديدر و باديه ده اجى نام موضعله ثنيهٔ غزال بيننده بر وادى آديدر (الجماد) كتان وزننده
كسيجى قلجه دينور قطع معناسندندر يقال سيف جماد اى صارم (الاجلاد) همزه نك كسريله طوكدرمق معناسنه در
بومناسبتله الزام وايجاب معناسنده مستعملدرنته كه ثلاثيسى لزوم ووجوب معناسنه مستعملدر تقول اجمدت
حق عليه اى اوجبته والزمته (المجمد) محسن وزننده پك بخيل وممسك شخصه دينور يقال رجل مجمد اى بخيل
متشدد يعنى المبالغ فى البخل وقارا و يوننده امين على قول قوم بينلرنده امين ومعتمد اولان كسه يه دينور وجمادى
آينه داخل اولمش كسه يه دينور و بى خير ومنفعت اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل مجمد اى قليل النفع
بوراده قلت عدمدن كنايه در (المجامد) مجاور وزننده خانه سى بتشك قومشو يه اطلاق اولنور ايكيسيده دائما برى
برى جوارنده كويا كه منجمد اولوب برقرار اولورلر تقول هو مجامدى اى جارى بيت بيت (الجمدة) جيمك وعينك
فتحيله بربرده بريكمش طاش كومه سنه دينور ماخود بو ابن عباد دن تصحيفدر يعنى ابن عباد محيط نام كتابنده بونى
آنكله تفسير ايلدى لكن جمره دن تصحيف ايتمشدر (الجند) جيمك ضميله عسكره و برآدمك اعوان وانصارينه
دينوركه حزب وجيش كبى اسم جمعدر جمعى جنود كلور ❊ مؤلفك بصائرده بيانه كوره جند فتحتينله ارض غليظه يه
موضوع اولمغله آندن اخذ ايله غلظت اعتبارينه مبنى عسكره واتباع واعوانه جند اطلاق ايلديلر جيمك ضميله
انتهى وجند شهر ومدينه يه اطلاق اولنور وخلقدن على حدة يعنى بشقه بشقه صنفه اطلاق اولنور يقال
هذا جند قد اقبل وهؤلاء جند قد اقبلوا نته كه امت لفظى دخى بوكونه دركه مجموعه و برصنفدن اولان رجل
واحده اطلاق اولنور وفى المثل ان لله جنودا منها العسل ❊ شارح ديركه اشتر نخعى رضى الله عنه كه شجعان
اصحابدن وامير المؤمنين على المرتضى كرم الله وجهه طرفندن اولوب صفين وقعه سنده شاميلرى بغايت
تضييق وشيرازهٔ جمعيتلرينى تمزيق درجه سنه كلمشيدى ناكهان عسل زهرناك تناول ايلكله وفات ايتمكين
معاويه جانبلرى حقنده بومثلى ايراد ايلدى (الجند) فتحتينله طپراغى غليظ يره دينور و برنوع طاشلره دينوركه
رخاوتده چاموره شبيه اولور وجند يمنده بربلده آديدر وجند بن شهران معافر قبيله سندن بربطندر وعلى بن
جند محدثيندندر (جند) نجم وزننده نهر سيحون اوزرنده بربلده در (جنده) عمده وزننده و (جناد) كتان
وزننده اسمادندر خلاد بن جنده وهيثم بن جناد محدثلردر (جناده) ثمامه وزننده برنيجه اصحاب كرام اسمليدر
(جنيد) زبير وزننده اسماء والقابدندر جنيد بن عبد الرحمن و برادرى حميد اصحابدندر وجنيد سلطان طائفهٔ
صوفيه اولان ابو القاسم سعيد بن عبيد حضرتلرينك لقبيدر (اجنادين) تثنيه بنيه سيله دمشق ناحيه سنده
بر موضعدر (وجند يسابور) موضع آخردر كه اهواز ولايتندندر (الجيد) كيس وزننده ايو و بهتر شيئه دينوركه
كوتو وكتر مقابليدر يقال شئ جيد ضد ردئ جمعى جياد وجيادات كلوركه بو جمع الجمعدر وجيائد كلور
فارسيده نيكو دينور مصباحك بيانه كوره عند البصريين بونك اصلى جويد ايدى شريف وزننده وعند الكوفيين
جيود ايدى (الجودة) جيمك ضميله و (الجودة) جيمك فتحيله برنسنه ايو اولمق معناسنه در يقال جاد الشئ يجود
جودة وجودة اذا صار جيدا و برآدم ايو ايش ايشلمك معناسنه در قول وفعله شاملدر يقال جاد فلان اذا اتى
بالجيد وآت اشكنى كوزل ودپرنشى خوش وسكرتمسى اعلا اولمق معناسنه در يقال جاد الفرس جودة وجودة
اذا صار جوادا كما سيذكر وجوده جيمك فتحيله صوصه مق على قول صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمق
معناسنه در يقال جيد الرجل يجاد على بناء المجهول جودة اذا عطش اواشرف على الهلاك اساسك بيانه كوره
عطشه يه جوده اطلاقى تفأله مبنى در مهلكه يه مفازه اطلاقى كبى وجوده امرغنمق معناسنه در يقال جاد الرجل
اذا نعس و بركسه يه شوق وآرزو ايله منجذب ومنساق اولمق معناسنه مستعملدر عطش معناسندن مأخوذ در
تقول انى لاجاد اليك اى اشتاق واساق اساسده انى لاجاد الى لقائك وانه ليجاد الى فلانة اى يشتاق اليها كما تقول
يظمأ ❊ پس مؤلف تشويش اوزره ثبت ايلمشدر وجوده ضميله يمنده بر وادى اسميدر (الاجادة) اراده وزننده
و (الاجواد) اصلى اوزره برنسنه يى يا برايشى ايو قلمق وايو كورمك معناسنه در يقال اجاد فلان الشئ واجوده
اذا جعله جيدا و برايو ايش ايشلمك يا برايو نسنه پيدا قلمق معناسنه در يقال اجاد فلان اذا اتى بالجيد وجود وكرم
جهتيله بركسه يه نسنه و يرمك معناسنه در يقال اجاده درهما اى اعطاه اياه وآت جواد اولمق معناسنه در يقال
اجود الفرس اجوادا على الاصل اذا صار جوادا وفرس جواد صاحبى اولمق معناسنه در يقال اجاد فلان واجود
اذا صار ذا جواد و يركوزل و يرار يغموره مظهر اولمق معناسنه در يقال اجيدت الارض على المجهول اذا اصابها
مطر جود وجواد ونجيب ولد حاصل ايلمك معناسنه در يقال اجاد فلان بالولد اذا اولده جوادا وايو ورايج اقچه و يرمك

معناسنه در يقال اجاده النقد اذا اعطاه جيادا (المجواد) مفتاح وزننده دائما بر ايشى ايو ايدر اولان كمسنه يه دينور يقال صانع مجواد اى مجيد وخوش آينده ومتين وزنكين شعر نظم ايدن شاعره ده وصف اولور يقال شاعر مجواد اى مجيد (الاستجادة) برنسنه يى ايو بولق ياخود ايو نسنه طلب ايتك معناسنه در يقال استجاد الشئ اذا وجده او طلبه جيدا وبرآدمدن جود وكرم استعمك معناسنه در يقال استجاده اى طلب جوده فاجاده وفرس جواد طلب ايلك معناسنه در يقال استجاد الفرس اذا طلبه جوادا (الجواد) سحاب وزننده صفتدر كريم وجوانمرد آدمه دينور مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور يقال رجل جواد اى سخى وامرأة جواد اى سخية جمعى اجواد واجاود كلور وجود كلور جيمك ضميله قذل وقذال كبى وجوده كلور هايله وجواد اشكنى ودپرنشى كوزل صوى ويوكرك آته اطلاق اولنور جمعى جياد كلور يقال فرس جواد اى بين الجودة رايع (الجود) جيمك ضميله جوانمردلك ايلك معناسنه در يقال جاد الرجل جودا اذا تكرم وجود آجلغه اطلاق اولنور ذكر اولنان عطشه كبى تفأل قبيلندندر وجود برقلعه آديدر (التجويد) تفعيل وزننده آت جواد اولمق معناسنه در يقال جود الفرس اذا صار جوادا ☼ شارح ديركه تجويد برنسنه يى كوزل ايلك وخوشجه ياپمق معناسنه ده كلور مثلا تجويد حروف حرفلرك هر برينى مخرجلرندن صفتلريله ادا ايلكدن عبارتدر انتهى (الجود) جيمك فتحيله چوق يغموره على قول فوقنده يغمور اولميان يعنى عادتا آندن زياده باعماز اولان يغمورلره دينور بوراده جود جائلك جمعيدر صحب وصاحب كبى وكاه اولوركه جود سحابه وصف اولور تقول هاجت سماء جود وتثنيه بنيه سيله ده ايراد اولنور يقال مطرتان جودان وتقول مطرنا مطرتين جودين پس بونلرده جمعيت قطرات اعتباريله در وجود وجؤود قعود وزننده كوزيك چوق ياش دوكك معناسنه در يقال جادت العين جودا وجؤودا اذا اكثر دمعها وجان ويرمك اوزره اولمق معناسنه در يقال جاد بنفسه اذا قارب ان يقضى وبرآدمه عشق ومحبت غالب اولمق معناسنه در يقال جاده الهوى اذا شاقه وغلبه وبرآدم برآخر آدمه جود وكرم بابنده غالب اولمق معناسنه در يقال جاد فلان فلانا اذا غلبه بالجود (المجودة) مفعوله وزننده ايو ونافع يغمور ياغمش يره دينور يقال جيدت الارض واجيدت فهى مجودة (التجاويد) ايو ونافع يغمورلره دينوركه شدتى وضررى وفورتنه سى اولميه واشبو تجاويدك مفردى يوقدر تعاشيب كبى (المجيد) مبين وزننده ذكر اولنان جود وجؤود كلمه سندن اسم فاعل مزيددر موت حاضر معناسنه در يقال حتف مجيد اى حاضر كذلك ايو ايتك معناسنه اولان اجاده دن دخى اسم فاعلدر يقال شاعر مجيد (الجواد) غراب وزننده اسمدر صوسزلغه ياخود پك شديد اولان صوسزلغه دينور مصدرى ذكر اولندى يقال اخذه الجواد اى العطش او شدته وامرغمغمه دينور نعاس معناسنه (المجود) مقول وزننده پك صوصه مش ياخود صوسزلقدن هلاكه مشرف اولمش انسان وحيوانه دينور يقال جيد الرجل يجاد فهو مجود اى عطش او اشرف على الهلاك كما ذكر (الجودى) جيمك ضميله جزيرهٔ ابن عمرده موصل قربنده برطاغدركه طوفانده سفينهٔ نوح عليه السلام اكا باشوب اوراده مستقر اولدى واجأ نام جبل يانده برطاغك دخى اسميدر (ابو الجودى) تابعيندن بر ذاتدر اسمى غيرمعروفدر وشعبة بن حجاجك شيخى اولان حارث بن عميرك كنيه سيدر (الجادى) زعفران اسميدر (التجاود) تفاعل وزننده بحث وجدال ايدنلر قنغيسنك دليل وبرهانى اجود واصلحدر ديو هر برى نظر ودقت ايلك معناسنه در يقال تجاود القوم اذا نظروا ايهم اجود حجة (الجودياء) جيمك ضمى ومد ايله كلمه دينور (الجيد) جيمك كسريله يائى اولمغله عنقريب ذكر اولنور (بجوده) باى موحده نك فتحيله تميم ديارنده بر موضعدر (جو جواده) جيملرك فتحيله طى قبيله سى ديارنده بر موضعدر (ابجاد) بمعنى عبث وباطله اطلاق اولنور كويا كه حروف مقطعه لدن معنا ومفهوم مستفاد اولمديغنه مبنى در يقال وقع القوم فى ابجاد اى فى باطل (الجهد) جيمك فتحى وضمى وهانك سكونيله تاب وطاقت معناسنه در يقال افرغ جهده وجهده اى طاقته ورنج ومشقت معناسنه در يقال اصابه منه جهد اى مشقة وجهد غايت ونهايت معناسنه مستعملدر طاقت معناسندن مأخوذدر ومنه يقال اجهد جهدك اى ابلغ غايتك يعنى غايت مقدورك صرف ايدوب چالشه بيلديكك قدر چالش مصباحك بياننه كوره غايت معناسنه اولان جهد انجق فتحيله در وجهد مصدر اولور چالشمق معناسنه يقال جهد فى الامر جهدا من الباب الثالث اذا جد وبرآدمى ياداب ويى نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال جهد دابته اذا بلغ جهدها وبركسه يى امتحان ايلك معناسنه مستعملدر يقال جهد بزيد اذا امتحنه ومرض مرينى زبون ومهزول قلمق معناسنه مستعملدر يقال جهد المرض فلانا اذا هزله وسودك يالجمله ياغنى اخراج ايلك معناسنه مستعملدر يقال جهد اللبن اذا اخرج زبده كله وطعامه اشتها ايلك معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام اذا اشتهاه وطعامى چوغه كتمك معناسنه مستعملدر يقال جهد الطعام

اذا اكثر من اكله وقوله تعالى ❁ واقسموا بالله جهد ايمانهم ❁ اي بالغوا في اليمين واجتهدوا وجهد البلاء جيمك فتحيله كه
كان النبي عليه السلام يتعوذ بالله من جهد البلاء ودرك الشقاء وشماتة الاعداء ❁ حديثنده وارد در مراد اول حالت
شديده دركه آكا مبتلا اولان كسنه موتي آكا ترجيح واختيار ايدر ياخود فقر وفاقه ايجره كثرت عيالدن عبارتدر
(الاجتهاد) افتعال وزننده چالشوب صرف مقدور ايلمك معناسنه در يقال اجتهد في الامر اذا جد و بذل الوسع
(الاجهاد) همزه نك كسريله بودخي نهايت مرتبه رنج ومشقته اوغرامق معناسنه در يقال اجهد دابته اذا بلغ جهدها
وطعامه اشتها ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجهد الطعام اذا اشتهاه وصاح وصقاله قيرچايك يوريوب چوغالمق
معناسنه مستعملدر يقال اجهد الشيب اذا كثر واسرع ويبارز وظاهر اولمق معناسنه در يقال اجهدت الارض
اذا برزت ويرنسنه عيان وآشكار اولمق معناسنه مستعملدركه جد وجهدك لازميدر يقال اجهد الحق اذا ظهر
ووضح وبرخصوصده حزم واحتياط ايلمك معناسنه دركه مبالغهٔ فكرك لازميدر يقال اجهد في الامر اذا احتاط
وبرنسنه آخر نسنه يه قارشمق معناسنه دركه تفريق متعبدر يقال اجهد الشيء اذا اختلط يعني بغيره وبركسه مالني
طاغيدوب افنا ايلمك معناسنه دركه محتني موجبدر يقال اجهد ماله اذا افناه وفرقه وخصومت وعداوت بابنده
بذل وسع ايلمك معناسنه در يقال اجهد العدو اذا جد في العداوة ويك يقين اولمق معناسنه در يقال اجهدلي القوم
اذا اشرفوا زيرا قومك قريبي ثقلتي موجبدر وبرنسنه يلرابش تولكنه كلوب حصولي ممكن وآسان اولمق معناسنه در
يقال اجهدلك الامر اي امكنك (الجهد) فتحتيله بركسه نك وجه معاشي يك ضيق وشدت اوزره اولمق معناسنه در
يقال جهد عيشه جهدا من الباب الرابع اذا نكد واشتد (الجاهد) جهد لفظني تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال
جهد جاهد مبالغة (الجهاد) سحاب وزننده شول يك يردينور كه آنده اصلا نبات اثري اولميه يقال ارض جهاد اي صلبة
لاتنبت بها اول يره تركيده بورتصيرا اولنور وجهاد مسواك اغاجنك يمشنه دينور (الجهاد) قتال وزننده و (المجاهدة)
مقاتله وزننده دشمن دينله حرب وقتال ايلمك معناسنه دركه مراد مقاتله ده افراغ وسع ايلمكدر يقال جاهد الاسلام
مجاهدة وجهادا اذا قاتلوا مع العدو (الجهادى) قصارى وزننده ومراديدركه جهد وسعي وصرف مقدورك
نهايتنه دينور تقول جهادك ان تفعل اي قصاراك (الجهيدى) مصغر بنيه سيله مقصورا جهد معناسنه در
عجيلى عجله وعهيدى عهد معناسنه اولديغي كبي تقول لابلغن جهيدى في الامر اي جهدي يعني غاية جهدي
بوراده تصغير تعظيم ايچوندر مرهزده بيان اولنديغي اوزره عهيدى وعجيلى وجهيدى ولغيزى ومريطي مقوله سي
مصغرا ومقصورا وارد اولان الفاظك آخرلرنده واقع ياء ادات تصغير دكلدر بلكه بونلر خضارى وشقارى مقوله سي
اسميه محمول اولنمشدر (الجهيد) سعيد وزننده شول مرعايه اطلاق اولنور كه مجموعني دواب ومواشي اوتلايوب
بتورمش اوله يقال مرعى جهيد اذا صار قد جهده المال (التجاهد) تفاعل وزننده برماده ضمننده بذل مقدور
ايلمك معناسنه در يقال تجاهد في الامر اذا بذل وسعه بوراده تفاعل ثلاثي معناسنه در توانى كبي (الجيد) جيمك
كسريله بيونه دينور عنق معناسنه على قول بيونده قلاده يجره جك يره ياخود بيونك اوكنه دينور مقدم العنق
معناسنه جمعي اجياد وجيود كلور وجيد خاتونلرك يوكدن اولان كوجك ايش لباسنه دينور (الجيد) فتحتيله
بركسه نك كردني اوزون ياخود اينجه رك اوزون اولمق معناسنه در يقال جاد الغلام يجاد جيدا من الباب الرابع اذا طال
جيده اودق مع طول (الاجيد) احمر وزننده آندن صفتدر مؤنثنده جيداء وجيدانه دينور جمعي جود كلور جيمك
ضميله واجيد بن عبدالله محدثيندندر (اجياد) همزه نك فتحيله برقيون آديدر ومكه ترابنده براوض ياخود برطاغك آديدر
تبع يمنك خيلي يعني آتلري اوراده آرام ايتملريله اجياد ايله تسميه اولندي ❁ شارح ديركه كويا جواد جمعي اولان اجياد ايله
مسما اولمشدر لكن جوادك جمعي جياد وجيدك اجياد اولمغله مؤلفك بوتوجيهي سديد دكلدر بلكه امر اي عريض
مضاض اوراده عمالقه دن يوز نفركسه نك بيونلريني اورمغله اجياد ايله تسميه اولندي ونهايه ده جياد عنوانده
مرسومدر مؤلفك توجيهي اكاملايم اولور ❁ فصل الحاء المهملة ❁ (الحتود) تاي فوقيه ايله قعود وزننده اقامت
ايلمك معناسنه در يقال حتد بالمكان حتودا من الباب الثاني اذا اقام وحتود جمع اولور مشارع معناسنه دركه
نهردن صو آله جق وصويه كيره جك يرلردر حتد مفرديدر فتحتيله (الحتد) ضمتيله شول كوزه دينوركه اصلا صوبي
منقطع اولميه كه مراد شيرلغانلو كوز اوله جقدر يقال عين حتد اذا كانت لاينقطع ماؤها جوهري بوراده
عيني يكاره حمل ايلمكله وهم ايلمشدر ❁ شارح ديركه زبيدي مختصر العينده جوهري يه موافق ثبت ايلمشدر وحتد
ضمتيله صيون منسلقه يه دينوركه سلاق علتنما وغرامش كوزلردر وسلاق برعلتدركه اكثري كوزك يكارنده ظهور
ايدر حدتلو رطوبتدر كيدمرك يايلوب كوزك فسادينه مؤدي اولور علامتي كوز قپاقلري قزاروب غليظ اولمقدر

وكاهجه كبرك بتن بزلك تفرحنه مؤدى اولور اول كوزه شبل تعبير اولنور وبو معناده حتد جمعدر حتد مفرديدر
فتحتيله كذلك حتود مفرديدر صبور وزننده وحتد ضمتيله برشيئك اصل وجوهر ومادهسنه دينور (المحتد) منزل
وزننده اصل وبنياد معناسنهدركه اقامت معناسندن اسم مكاندر يقال فلان من محتد صدق اى اصل صحيح
ومحتد سرشت وطبيعته اطلاق اولنور يقال كريم المحتد اى الطبع (الحتد) كتف وزننده هرشيئك خالص
الاصل وپاك جوهر اولانه دينور يقال هو حتد اى خالص الاصل (الحتد) فتحتيله برنسنهنك اصل وجوهرى
خالص وپاكيزه اولمق معناسنهدر يقال حتد الشئ حتدا من الباب الرابع اذا كان حتدا (التحتيد) تفعيل وزننده
برنسنهيى خالص الاصل وافضل اولديغيچون اختيار ايلمك معناسنهدر تقول حتدت الشئ اذا اخترته لخلوصه
وفضله (الحد) حانك فتحى ودالك تشديديله ايكى نسنه بيننده حاجز وحائل اولان شيئه دينوركه احدهما آخره
مختلط ومتعدى اولمغله مانع اولور تركيده سنور تعبير اولنور * مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل ماده منع معناسنه
موضوعدر وحد برشيئك غايت ومنتهاسنه دينور تماديدن مانع اولديغيچون يقال هذا حد الارض اى غايتها
ومنتهاها وهرشيئك كسكين اولان يرينه دينور قلجك آغزى كبى كه برطرفنك منتهاسيدر يقال ضربه بحد السيف
وحدته وبونلر تسميه بالمصدردر وحد الانسان آدمك بأس ونجدت وقوتندن عبارتدركه غيرك تسلطنه مانعدر
وحد الشراب بادهنك سورتندن وتيزلكندن عبارتدركه شربه مانعدر شاعرانهسى كسكين شراب غومى چاپك
دفع ايدر وحد دفع ومنع ايلمك معناسنهدركه معناى اصليدر يقال حده عنه حدا من الباب الاول اذا دفعه
ومنعه وجرم وجنايت ايدن كسهيه يردخى اول قباحته كنديسى معاودتدن وسائره بالعبره ارتكابدن مانع اولورشئ ايله
تأديب وتعزير ايلمك معناسنهدركه مراد حد شرعى اورمقدر يقال حد المذنب اذا ادبه بما يمنعه وغيره عن الذنب
وبو تأديب دخى حد ايله مسمادركه تسميه بالمصدردر جمعى حدود كلور ومنه حدود الله تعالى وبو اسم فاعل
معناسنهدركه حلال ايله حرام بيننى فاصل وتقرب وتعدى يه مانع اولورلر وانسانه عارض اولان غضب وبطش
وتيزلك حالتنه دينور وبو معناده حد وحدت كه شدت وزننده مصدر اولور تقول حددت عليه حدا وحدة
من الباب الثانى اذا غضبت عليه وبرنسنهيى آخر نسنهدن فصل وتميز ايلمك معناسنهدركه اختلاطى منع ايلمكدر
يقال حد الشئ عن الشئ اذا ميزه عنه * مؤلفك عن الشئ قولى عن الشئ الآخر تقديرنده اولمغله اعادهء معرفه
خدشهسى وارد اولمز وبچاق مقولهسى آلتى بيلكى يهسورمكله ياخود آغزينى اكملكله كسكين ايلمك معناسنهدر يقال
حد السكين حدا اذا مسحها بحجر اومبرد فحدت حدة اى شحذها فتشحذت مؤنث ضميرلرى سكين كلمهسنه
راجعدركه مذكر ومؤنث اولور * مؤلف بصائرده حددت السكين اى رققت حده عنوانيله بيان ايلمكله كسكين ايلمك
معناى لازمى اولور وبو اعتبار ايله من حيث الخلقه ياخود من حيث المعنى كسكنلكده استعمال اولنور ديو ثبت
ايلمشدر حدت بصر وحدت ذهن كبى وحد وحداد كتاب وزننده خاتون زوجى وفاتندنصكره عدتى هنكامنده
يلس طوتوب زيب وزينتى ترك ايلمك معناسنهدركه نفسنى آرايشدن منع ايدر يقال حدت المرأة حدا وحدادا من الباب
الثانى والاول اذا تركت الزينة للعدة اى لاجل كونها فى عدة زوجها المتوفى (الحدد) فتحتيله دفع ومنع ايلمك معناسنهدر
حد كبى يقال دون ماسألت عنه حدد اى منع قال فى الاساس مالى عنده حدد اى بد وحدد طارلمق معناسنه
مستعملدر يقال حد عليه حددا من الباب الثانى اذا غضب عليه پس حداد عامله وفك ايله استعمال اولنور وباطل
ويهوده معناسنه استعمال اولنوركه اهل رشدى ارتكابدن منع ايدر ومنه يقال دعوة حدد اى باطلة وخبر حدد
اى باطل كاذب وحدد ارض تهامه برطاغك وكلب قبيلهسى ديارنده برارضك اسميدر (الحدة) شدة وزننده انسانه
عارض اولان تيزلك وكسكينلك حالتنه اطلاق اولنور وطارلمق معناسنه استعمال اولنور تقول حددت عليه
حدا وحدة كما ذكر وبچاق مقولهسى آلت بيلنوب كسكين اولمق معناسنهدر تقول حددت السكين حد الخدت حدة
الحديد) امير وزننده همحد وهمسنور معناسنهدركه برى برينه متصل ومجاور اولان ارض ومكانك بريدركه فاصلهلرى
مشترك اوله صاحبلرى كه ايكيسنك برسنورى اولمغله مشترك الحد اولورلر تقول دارى حديدة داره اى حدها
كحدها وحديد تيموره دينور جمعى حدائد وحديدات كلور صلابتى جهتيله نفسنى رخنهدن منع ايلديكيچون
ياخود غيرى منع ودفع ايلديكيچون ياخود حدت شانندن اولديغيچون اطلاق اولندى وحديد كسكين شيئه دينور
يقال سكين حديد وحديدة وناب حديد وحديدة ورجل حديد الطبع واللسان وكويشى كسكين رايحهلو اولان
[illegible] حديد الجرة اطلاق اولنور يقال ناقة حديدة الجرة اذا كانت توجد فيها رايحة حادة اى ذكية (المحادة
مشادة وزننده مفاعله بابندن اسم فاعل مؤنثدر حديد معناسنهدركه همسنور اولان ارض ياخود داره دينور

تأنيثی موصوف يامسند اليه اعتبار يله در تقول داری حديد داره ومحاد تها ای حدها كحدها ومحاد ه مصدر اولور مغاضبه معناسنه يقال حاده محادة اذا غاضبه ومخاصمت ومخالفت معناسنه در يقال حاده اذا عاداه وخالفه (الحداد) شداد وزننده تيمورجی يه ديتور آهنكر معناسنه وزندانجی يه دينور سجان معناسنه محبوسی خروجدن منع ايلديكيچون ياخود زنجير و بوقاغی كبی تيمورلر ايله اوغراشديغيچون وقپوجی يه دينور بواب معناسنه كه بونده دخی منع واردر ودريله اطلاق اولنور و بارمق آديدر (الاستحداد) استعداد وزننده اوستره طوتمق معناسنه دركه كنايه در يقال استحد الرجل اذا احتلق بالحديد وغضبه كلمك معناسنه در يقال استحد عليه اذا غضب (الاحداد) همزه نك كسريله برنسنه يی كسكين ايلمك معناسنه در يقال احد السكين بمعنی حدها وحداد كبی خاتون عدت ايچره آرايشی ترك ايلمك معناسنه دركه ذكر اولندی يقال احدت المرأة بمعنی حدت (التحديد) تفعيل وزننده بودخی كسكين ايلمك معناسنه در يقال حدد السكين بمعنی احدها و يغمور اكيج ياغمقله اكين وقتندن كيرو قالمق معناسنه دركه خروجنی منع ايدر يقال حدد الزرع اذا تأخر خروجه لتأخر المطر و برنسنه يه قصد ايلمك معناسنه دركه عزم وتوجهنی كسكين ايدر يقال حدد اليه وله اذا قصد (الاحتداد) افتعال وزننده كسكينلمك معناسنه در تقول حددت السكين فاحتدت وغضبه كلمك معناسنه مستعملدر يقال احتد الرجل اذا غضب (الحداد) غراب وزننده و (الحداد) رمان وزننده صيغهٔ مبالغه لردر پك كسكين شيئه دينور يقال سيف وسكين حداد وحداد و يقال رجل حديد وحداد من قوم احداء واحدة وحداد بالكسر پس احداء واحدة وحداد حديدك جمعيدر و بوراده حدت لسانده وفهم وذكاده وغضبده وطبيعتده اولور (حداد حدية) حداد قطام وزننده در وحدية بنيهٔ تصغير ايله در ايكيسی مركب اولهرق بركسه نك طلعت وديدارينی استكراه موقعنده ايراد اولنور يقولون حداد حدية لمن يكرهون طلعته بوراده حداد اسم فعل امردر ممنوع اول ديمكدر وحدية حدأه دن مصغردر كه چيلق قوشنه دينور (المحدود) خيردن ممنوع ومحروم اولان كسه يه اطلاق اولنور كذلك شردنخی محروم اولانه دينور (الحد) حانك ضميله بودخی خيردن محروم اولانه دينور امهات سائره ده محدود مباحات ومحرماتدن محروم يعنی حلال وحرامدن بی بهره اولانله مفسردر كه مراد افقر فقير ديمكدر جميله بجدودك ضديدر وحد حانك ضميله محدوددن اخص دركه مباحاتدن بی بهره ديمكدر يقال رجل محدود وحد ای محروم وممنوع عن الخير ورجل محدود ای عن الشر (الحاد) كسكين شيئه دينور يقال رائحة حادة ای زكية وحاد زوجندن صكره ماتمله زيب وزينتی ترك ايدن خاتونه دينور كه ثلاثيدندر (المحد) احداددن اسم فاعلدر بودخی حاد معناسنه در و بونلر صفات مختصه دندر يقال امرأة حاد ومحد اذا تركت الزينة للعدة لام توقينبه در (ابو الحنيد) حروريه طائفه سندن بر كسه در (ام الحديد) كهدل نام شاعرك زوجه سيدر (حد) حانك ضميله بر موضعدر (الحدة) حانك ضميله كشبه وصبه معناسنه دركه برطوپاق نسنه يه و برصاغم ياپراچم سوده مقوله سنه دينور سائل آنكله دفع اولور (الحدادة) سحابه وزننده كشبنك زوجه سنه اطلاق اولنور خلاف رضادن منع ايدر اولديغيچون (الحداد) سحاب وزننده كه عربلرك حدادك ان تفعل كذا قولنده واقعدر غايت وجهد معناسنه مستعملدر يقال حدادك ان تفعل كذا ای قصارك يعنی غاية جهدك معلوم اوله كه جهد وجهاد وحاد وحادی وحداد وقصار وقصاری مقوله سی الفاظ كه عربلر بركسه يه برايشی البته ايشلمسی بابنده كركی كبی اقدام ايلدكلرنده مثلا قصارك ياخود قصاراك ياخود غناماك ان تفعل كذا برلر نهاية النهايه اول ايشی ايتمك كركسن ديمكدر مجموعندن غايت مراد ايدرلر لكن هر برنده معنای ماده معتبردر مثلا جهدك ان تفعل كذا غاية جهدك وحاداك ان تفعل كذا غايتك وفعلك المحمود وقصارك غايتك المقصور ديمكدر و بونلر مثل مجراسنده در وحدادك غايتك الممنوعة عن ان لا تفعل غيره سكنده در بونلر غاية الغايه معناسنده وضع عرفی ايله مستعمللردر (المحد) ميمك وحانك فتحيله و (المحتد) مشتد وزننده مصدر ميميلردر منع معناسنه در تقول مالی عنه محد ومحتد ای بد ومحيد يعنی فراق انصراف لازميله مفسردر (بنو حدان) فدان وزننده ابن قريع دركه تميم قبيله سندن بر بطن در شعرادن اوس الحدانی اورادندر (حدان) حانك ضميله اساميدندر حسن بن حدان محدثيندندر وذو حدان بن شراحيل وذو حدان بن شمس وسعيد بن ذی حدان تابعيندندر وحدان بن شمس وذو حدان قبيلهٔ همدان انسابنك رجاللرندندر (حده) حانك فتحيله مكه ايله جده بيننده بر موضعدر سلفده اكا حدا ديرلر ايدی وصنعاء قربنده بر قريه آديدر (الحدادة) سحابه وزننده بسطام ايله دامغان بيننده بر قريه در (الحدادية) شدادية وزننده واسط قضاسنده بر قريه در (حدوداء) جلولاء وزننده بلاد عذره ده بر موضعدر (الحدحد) فدفد وزننده بودخی دينور (الحدبد) علبط وزننده پك قويو سوده دينور كه بوغرد كبی اوله يقال لبن حدبد ای خاثر (الحدبدی) [illegible]

مصنف

فتحي والفك قصريله عجب معناسنه در كه تعجب اولنه جق نسنه يه دينور يقـال حلمتبدى اى العجب ابوجـعـرد حانك ورانك فتحيله اصحابدن سلامة بن عمير بن ابى سلمة الاسلمى كنيه سيدر بوندن غيرى حينك تكريله فطع و نقدم واردٌ اولمشـدر (الحرد) حانك فتحى ورانك سـكونيله قصد وآهنـك ايلمك معناسـنه در يقـال حرده حردا من الباب الثانى اذا قصده ومنع ايلمك معناسنه در يقال حرده اذا منعه ودلمك معناسنه در يقال حرد الخشب اذا ثقبه وحرد وصف اولور حارد وحريد كبي كاسيذ كر وحرد طارلمق معناسنه در يقـال حرد عليه وحرد حردا من الباب الثانى والرابع اذا غضب (التحريد) تفعيل وزنـنـده بودخى منع ايلمك معناسـنه در يقال حرّده اذا منـعه وايبك واورغانك بوكوملرينى برى برى ايچره صوقشـدرمغله دكرميلنمك معناسنه در يقال حرّد الحبل اذا ادمج فتله فجاء مستديرا وبرنسنه يى اكمك يعنى كركبى معوّس قلمق معناسنه در يقال حرّد الشىء اذا عوّجه يعنى جعله كهيئة الطاق وحشم نشين طائفه سنك هوغ تعبير ايتدكلرى اوه نزول واقامت ايلمك معناسنه در يقال حرّد زيد اذا آوى الى كوخ مسنم مؤلفك مسنم قولى صفت كاشفه در خاء بابنده بيان اولندى (الحرد) فردوزننده و (الحارد) و (الحرد) كتف وزننده و (الحريد) امير وزننده و (المتحرّد) متجرّد وزننده ناسدن كنار كير اولان آدمه دينور يقال رجل حرد وحرد وحريد ومتحرّد اى معتزل عن الناس ومنخ ويقال حىّ حريد اى منفرد امّا لعزته اولقلته يعنى شول جماعتدركه عزت ومناعتلرندن ياخود قلتلرندن ناشى قبيله ديكره قارشميوب بشقه جه قونوب كوچر اوله وحريدك جمعى حرادكلور وحرداء كلور كرام وكرماء كبى وحرد كتف وزننده وحارد خشمناك آدمه دينور وحرد اسمادندر زياد بن الحرد عمرو بن العاص موالسندندر وحرد شول كريشه دينوركه بعض قاتلرى بعضندن اوزون اوله يقـال وتر حرد اذا كان بعض قواه اطول من بعض (الحرود) قعود وزنـنـده قومندن عزلت ايدوب بشقه جه قونوب كوچمك معناسنه در يقال حرد الرجل والحىّ حرودا اذا اعـتزل عن قومه وانفرد يعنى نزل منفردا ومتحيا ولم يخالطهم وحرود ايلرك اوجلرينه دينور بونك مفردى حرد در حانك كسريله (الحردان) غضبان وزنـنـده ومرادفيدر (الحرد) حانك كسريله دوه نك كسلمش اوركجندن برپارچه يه دينور ودوه قسمـنك ذبرينه دينور مبعر بعير معناسنه وا كاحرده دخى دينور هايله وحرد قوريدلوب صلامور ه اولان بالغه دينور (المحاردة) مفاعله وزننده و (الحراد) حانك كسريله دوه قسمنك سودى كسلمك على قول آزالمق معناسـنه در يقـال حاردت الابل محـاردة وحرادا اذا انقطعت البانها اوقلت ويل يغمور آزجه اولمغله قوراقجه اولمق معناسنه در يقال حاردت السنة اذا قل ماؤها يعنى مطرها (الحرود) صبور وزننده و (المحـارد) محارب وزننده و (المحـاردة) هـايله سودى كسلمش ياخود آزالمش ناقه يه دينور يقال ناقة حرود ومحارد ومحاردة اى بينة الحراد يعنى منقطع الدرّ اوقليله (الحرد) فتحتينله برعلتدركه دوه نك اياقلرينه ياخود اللرينه عارض اولوريوروركن اياقـلرينى يا اللرينى سلكوب يره اوره رق كيدر على قول اللرينك باغ يرنده اولان سكيرينه يبوست كلمكله ضعيف اولديغندن استديكى يره باصه ميوب خبط ايدر وحرد زرهلو آدمه اكـنـده اولان زره ثقلت ويروب باصمقله انبساط اوزره يوريمكه قادر اوليوب باصقن يوريمك معناسنه در يقال حرد الرجل حردا من الباب الرابع اذا ثقل الدرع عليه فلم يقدر على الانبساط فى المشى وكريشك بعض قاتلرى بعضندن اوزون اولمق معناسنه در يقال حرد الوتر اذا كان بعض قواه اطول من بعض (الحردىّ) كردىّ وزننده و (الحرديّة) هايله سازلقدن اورلمش چيت تعبير ايتدكلريدركه بنه سازلقدن چويرلمش آغيلك ديوارى اوزره بند اولنور كه سقف كبى اوزرى آنكله اورتيلور غريبدر كه * بوراده مؤلف حياصة الحظيرة التى تشدّ على حائط القصب عبارتيله ثبت ايلمكله قامشدن چويرلمش آغيل ديوارى اوزرينه بند اولنان سازلق ديمك اولور * شارحك تفصيلنه كوره ترجمه ايلديكمز وجه سالف اوزره در * لكن مؤلف بصائرده الحردىّ حظيرة من قصب عبارتيله رسم ايلمكله قامشدن وسازلقدن چويرلمش آغيل ديمك اولور قامشى برى برينه عرضا وصل واحكام ايله ديوار ايدرلركه كا چيت تعبير ايدرلر ومصباحده الحردى حزمة من قصب تلقى على خشب السقف كلمة نبطية عنوانيله مرسوم اولمغله آغيلك وهوغ تعبير ايتدكلرى سـازلق اولك سقفلرينى اورتدكلرى سـازلق طوتامى ديمك اولوركه اولكى ترجمه يه اقربدر بعده بنه مصباحده وعن الليث انه يقال هرديّة قال وهى قصبات تضمّ ملوية بطاقات من الكرم يرسل عليها قضبان الكرم عنوانيله مرقوم اولمغله بنه سازلقدن اورلمش چيت ديدكلريدركه آصمه لره كرويت ايدرلر الحاصل فهم عاجزانمز اوزره سازلقدن ياپيلان چاتى وچارطاق وكهو يتدركه آغيل وهوغ سقفلرينه وآصمه لره وضع واستوار ايدرلر وحردى لفظنك جمعى حرادىّ در (المحرّد) معظم وزننده كوچر اوليلرك هوغ تعبير ايتدكلرى

اوه دینورکه اوستی چاتی اولمغله اوریکلو اولور * مؤلفك المسم قولی ضمت تامّه دروا کری یعنی کرطرنده مقوّس نسنه یه دینور وشول آلایجق وهوغ مقوله سی اوه دینورکه سقی نصکر اولنسان حرادی دیدکلری کرویت ایله اورتلمش اوله (التحرّد) تفعل وزننده کوملك اوزرنده اولان تویلری کیدرمك معناسنه دریقال تحرّد الادیم اذا الق ما علیه من الشعر (الحـرد) حانك ضمیله پك چابك اوچان بغرتلق قوشلرینه دینور شارحك بیاننه کوره خصائصندر یقال قطا حرد ای سراع (الاحراد) همزه نك کسریله برنسنه یی بالکز قلمق معناسنه درکه زمره سندن آیروب بشقه جه قلمقدن عبارتدر یقال احرده اذا افرده وچابك چابك یورتمك معناسنه در یقال احرد فی السیر اذا اغذّ (الاحرد) همزه نك فتحیله بخیل ولئیم شخصه دینور (الحریداء) سویداء وزننده بنو ابی بکر بن کلاب بلادنده برقوملق آدیدر وحریداء برسکیر آدیدرکه طوارلك ایاضعك باغ یرنده و بوقاغیلغنده حادث اولمغله اباغی کوشدوب صالقی ایدر (الحرداء) حمراء وزننده علت مزبوره یه اوغرامش دابه یه دینورکه بیکه رك یورر * شارحك بیاننه کوره بو عنقریب ذکر اولنان حرد علتیدر وحرداء آندن صفتدر (الحرادید) حانك فتحیله ایلرك اوجلرینه دینور حرود کبی حردود مفردیدر (المحارد) میمك فتحیله دوه نك دودا قلرینه دینور مشافر معناسنه محرد مفردیدر منبر وزننده (الانحراد) انفعال وزننده یلدز آقمق معناسنه دریقال انحرد النجم اذا انقضّ کویا که زمره سندن انفراد ایدر ویلدز آقمق تعبیری تعبیر عامیدر حقیقتی بشقه کونه در (حردان) عثمان وزننده دمشق قضاسنده برقریه در (المحرد) مجلس وزننده دوه نك مفصل عنقنه علی قول صرتنده پالان اوریله جق یرینه دینور (حرداء) صحراء وزننده بنی نهشل بن الحارث لقبیدر (الحردة) حانك کسریله ساحل یمنده بربلده در (الحرافد) حانك فتحی وفانك کسریله کزیده دوه لره دینور حرفد مفردیدر جعفر کبی (الحرقدة) حانك وقافك فتحیله بوغاز ایچره اولان دوکومه دینورکه خارجده کورینان بومریجه در (الحرقد) زبرج وزننده آغزده دلك کوکنه دینور اصل اللسان معناسنه (الحراقد) حرافد وزننده ومرادفیدر (الحرمد) جعفر وزننده و(الحرمد) زبرج وزننده لون ورایحه سی متغیر اولمش سیاه چاموره دینور (المحرمدة) اسم فاعل بنیه سیله ایچنده سیاه چاموری چوق اولان بیکاره دینور یقال عین محرمدة ای کثیرة الحمأة (الحزد) حانك فتحی وزای معجمه نك سکونیله حصد معناسنه درکه بیچمکدر (الحسد) فتحتیله و(الحسود) قعود وزننده و(الحسادة) سحابه وزننده برفاضل ومتنعم آدمك نعمتی وفضیلتی کندوسنه متحوّل اولمسنه یاخود آندن زائل ومسلوب اولمسنی تمنی ایلمك معناسنه دریقال حسده الشیء وحسد علیه حسدا وحسودا وحسادة من الباب الثانی والاول اذا تمنی ان تتحوّل الیه نعمته وفضیلته او یسلبهما * شارح دیرکه غبطه ایله فرق بو جهتدندر زیرا غبطه برآدمك نائل اولدیغی نعمتك مثلی کندیده دخی اولمغی تمنی ایلمکدر ینه اول آدمده اول نعمت برقرار اولمق اوزره اهل عزیمت یوینده محظور اولدن عدّ ایدرلر وغبطه یه حسد اطلاقی عرف اولده شایع ایدی * حتی مؤلف غبطه یی حسد ایله ده تفسیر ایلمشدر انتهی وتقول حسدنی الله ان کنت احسدك ای عاقبنی علی الحسد پس جزاء حسد حسد ایله تسمیه اولنمشدر نته که جزاء سیئه سیئه ایله مسمادر (التحسید) تفعیل وزننده بودخی حسد معناسنه در یقال حسده بمعنی حسده (الحاسد) آندن اسم فاعلدر جمعی حسدکلور رکّع کبی وحساد کلور فساق کبی وحسده کلور فسده کبی (الحسود) صبور وزننده وصفدر حسد جبلیسی اولان شخصه دینور جمعی حسد کلور ضمتینله (التحاسد) تفاعل وزننده بری برینه حسد ایلمك معناسنه دریقال تحاسدوا اذا حسد بعضهم بعضا (الحشد) حانك فتحی وشین معجمه نك سکونیله بریکدرمك معناسنه دریقال حشد الشیء حشدا من الباب الثانی والاول اذا جمعه واکینك جمله سی بتمك معناسنه دریقال حشد الزرع اذا نبت کله وناس بری برینه تعاون خصوصنده عجله وسرعت ایلمك علی قول چاغرلمرله سرعتله اجابت ایلمك یاخود برخصوص ایچون هرطرفدن کلوب بریکمك معناسنه دریقال حشد القوم اذا خفوا فی التعاون اودعوا فاجابوا مسرعین او اجتمعوا لامر واحد وناقه ممه سنده سودی باوری یه و یرمیوب وادرار ایلبوب یغمق معناسنه دریقال حشدت الناقة اذا حفلت اللبن فی ضرعها وحشد جماعته اطلاق اولنور وشینك فتحیله ده جائزدر (الاحشاد) همزه نك کسریله و(الاحتشاد) افتعال وزننده و(التحاشد) تفاعل وزننده بونلر دخی ناس بریکمك معناسنه دریقال احشد القوم واحتشدوا وتحاشدوا اذا اجتمعوا (الحشود) صبور وزننده شول ناقه یه دینورکه ممه سنده سودی تیز بریکدرر اوله یقال ناقة حشود اذا کانت تسرع جمع اللبن فی ضرعها وشول ناقه یه دینورکه هر چکیلدکده کبه قاله اصلا برنده بوش قالمیه یقال ناقة حشود اذا کانت لاتخلف قرما واحدا ان تحمل (الحشد) کتف وزننده شول مرونتلو آدمه دینورکه درعهده سی اولان

سعی ومدد وعون وبذل مال مقوله سی عنایتی قطعا ترك وبدریغ ایلمز اوله یقال رجل حشد لذا کان لایدع عنـد
نفسـه من الجهد والنصرة والمال وشول دره یه دینورکه آز یغموردن آنده صوآقوب کیدر اوله طپراغنك بکلکنه‌نظر
اقتضا ایدر یقـال واد حشد اذا کان یسیل من ادنی مطر وهرکز صویی منقطع اولمیـان چشمه یه دینور یقـال
عین حشد اذا کانت لاینقطع ماؤها (المحتشد) اسم فاعل بنیه سیله ذکر اولنـان حشد ایله معنای اولده مرادفدر
(الحشاد) سحاب وزننده شول یره دینورکه طپراغی پك اولمغله ادنی یغمور یاغسه آقوب کیدر اوله علی قول طپراغی
کوشك اولمغـله پك چوق یغمور یاغمدقجه آقمز اوله یقال ارض حشاد اذا کانت تسیل من ادنی مطر اولا تسیل
الا عن دیمة (الحاشد) شول کسه یه دینورکه ناقه‌نك هر بار صاغمسی وقیلم وتیماری خصوصنده اهمال وفتور ایلمز
اوله وچوق یمش طوتمش خرما دالنـه اطلاق اولنور یقال عنق حاشد ای الکثیر الحمل و برکوجك قبیله آدیدر
(حشاد) کتان وزننده بروادی اسمیدر (المحشود) شول آدمه اطلاق اولنورکه خلق امرینه مطیع اولملریله هر بار
خدمتنه سرعت وشتاب ایدوب مجتمع اولملر یقال رجل محشود ای مطاع یخفون لخدمته ای یسرعون و یجتمعون الیه
(الحصد) سعد وزننده و(الحصاد) سحاب وزننده و (الحصاد) کتاب وزننده اکین وچاییر مقوله‌سنی بیچمك معناسنه‌در
یقال حصد الزرع والنبات حصدا وحصادا وحصادا من الباب الثانی والاول اذا قطعه بالمنجل واولمك معناسنه‌در
یقال حصد الرجـل اذا مات (الاحتصاد) افتعال وزننده حصد معناسنه‌در یقال احتصد الزرع بمعنی حصده
(الحاصد) اسم فاعلدر اکین بیچن آدمه دینورکه اوراقجی تعبیر اولنور جمعی حصد گلور فسده کبی وحصاد گلور
حساد کبی (الحصاد) سحاب وزننده مصدر درکه ذکر اولندی واکینك بیچم وقتنه دینور حانك کسریله ده جائزدر
و بر نبـات آدیدرکه قبون ویکی قسمی ایچون یپراقلری سلکلوب دیوشر بلور وحصاد بجلمش اکینـه ده دینور
(الحصد) فتحتینله بودخی بیجلمش اکینه دینور و بر نبات آدیدر وقوریمش اوتلغه دینور وایپ محکم بوکلمك معناسنه
مصدر اولور یقال حصد الحبـل حصدا من الباب الرابع اذا اشتد فتـله وکریش وایپ وزره مقوله سی متانت
اوزره اوریلوب قوی ومحکم اولمق معناسنه‌در یقال حصد الوتر والحبل والدرع اذا استحکم صناعته (الحصید
امیر وزننده و (الحصیدة) هایله بونلرده بیجلمش اکینه دینور وحصیده اکینك بیچم یردن اشاغیسنه طوغری یرلرینه
دینورکه اوزارینه اوراق ایشلمز اولور کوکنه قریب آکیرزی اوله جقدر واکینلو ترلایه ده دینور مزرعه معناسـنه
(الاحصاد) همزه‌نك کسریله اکینك بیچم وقتی کلوب چاتمق معناسنه‌در همزه حینونت ایچوندر یقال احصد الزرع
اذا حان ان یحصد وایپی بوکمك معناسنه‌در یقال احصد الحبل اذا فتله (الاستحصاد) احصاد ایله معنای اولده
مرادفدر یقـال استحصد الزرع بمعنی احصد وطـارلمق معناسنه‌در یقال استحصد الرجـل اذا غضب وناس
هر طرفدن کلوب بری برینه انضماملة بریکمك معناسنه‌درکه معنای آتیدن مأخوذدر یقال استحصد القوم اذا اجتمعوا
وتضافروا وایپ محکم بوکلمك معناسنه‌در یقال استحصد الحبل اذا استحکم ای فتـل محکما (المحصد) مجمل
وزننده شول قوریمش اکینه دینورکه هنوز کوکی اوزره برنده قائم اوله ومحـکم بوکلمش ایپه دینور یقـال حبـل
محصد ای شدید الفتـل بوعلاقه ایله رأی وفـکر وتدبیری متین اولان آدمه محصد الرأی اطـلاق اولنور یقال
رجل محصد الرأی ای شدیده (الاحصد) احمر وزننده و (الحصد) کتف وزننده و (المستحصد) اسم فاعل
بنیه سیله بونلرده محکم بوکلمش ایپه دینور (الحصداء) حمراء وزننده حلقه‌لری صیق وکوزلری طار و بغـایت
محکم واستوار اولان زرهه دینور یقـال درع حصداء ای ضیقة الحلق محکمة و یپراقلری فراوان اولان اغاجه
دینور یقال شجرة حصداء ای کثیرة الورق (المحصد) منبر وزننده اوراغه دینور منجـل کبی (الحضد) حانك
وضاد معجمه‌نك ضمیله و (الحضد) صرد وزننده حضض اسمیدرکه حولان هنـدی دیدکلری دارودر (الحفد
حانك فتحی وفانك سکونیله و (الحفدان) فتحاتله ایشده کوجده پك جست وچابك دپرنوب سرعت ایلمك معناسنه‌در
یقال حفد الرجل حفدا وحفدانا من الباب الثـانی اذا خف فی العمل واسرع و برآدمه خدمت ایلـمك معناسنه
مستعملدر یقال حفد فلانا اذا خدمه وحفدان خبب دیدکلری یورویشدن دونجـه یوریمکه دینور حفد کبی که
فتحتینله درکاسیذکر (الاحتفاد) افتعال وزننده بودخی حفد وحفدان معناسنه‌در یقال احتفد الرجل اذا خف
فی العمل واسرع (الحفد) فتحتینله حافدك جمعیدرکه برکسه‌نك خدم واعوان وانصارینه دینور یقال هم حفده ای
خدمه واعوانه وحفد حفدان کبی خببدن دون اولان یوریمکه دینورکه مراد سرعتله آدیمی صیق صیق وتیزجه
تیزجه آته‌رق یوریمکدر یقال حفد الرجل حفدا وحفدانا اذا مشی دون الخبب (الاحفاد) همزه‌نك کسریله بودخی
ذکر اولنان یوروبشله یوریمك معناسنه‌در یقال احفد الظلیم بمعنی حفد و برکسه‌یی سرعت ایتدرمك معناسنه‌در

يقال احفده اذا حمله على الاسراع (الحفدة) فتحـاتله كذلك حافدك جميـدر برآدمك بنـاتنه يعني قز اولادينه
على قول اولاد اولادينه دينور وعلى رأى اصهارينه يعني دامادلرينه دينور خدمتده مسرع اولدقلري چون ومنه
قوله تعالى ٭ وجعل لكم من ازواجكم بنين وحفـدة ٭ الآية وحفده آلاجه ونقشكاري ايشلیانلره اطـلاق اولنور
سرعتلري چون (الحفيد) امير وزننده بودخى برآدمك ولدولدينه دينور ٭ مؤلف بو راده مسامحه ايلمشدر تركيده اكا
طورون تعبير اولنور (المحفد) مجلس على قول منبر وزننده بركونه ظرفدر كه دابه قسمنه آنكله يم و يريلور طور به كبي
و محفد مجلس وزننده مطلقا اصل و بنياد معناسنه در خاصة دوه اوركجنك اصلنه يعني كوكنه ودينه دينور وآلاجه
ومنقش ثوب وقاشك آلاجه سنه ونقشنه دينور ٭ مؤلف ووشي الثوب عبارتيله رسم ايلمكله ٭ شارح دير كه في الحقيقه
آلاجه مراددر ياخود ثوب موشى تأويلنده در كه آلاجه ثوب ديمك اولور ومحفد يمن الكاسنده برقريه آديدر (المحتفد
معتقد وزننده سريع القطع اولان قلجه اطلاق اولنور يقال سيف محتفـد اى سريع القطع (المحفد) منبر وزننده
ثوبك اوجنه دينور وبرنوع پيمانه اسميدر كه آنكله نسنه اولچيلور ٭ شارحك بيانه كوره قنقل ديدكلري اولچكدر
محفد) مقعد وزننده يمنده سحول قضاسنده برقريه در (المحفود) مخدوم معناسنه در كه كنديسنه خدمت اولنان
آدمدر يقال رجل محفود اى مخدوم (الحفرد) زبرج وزننده جوهر دانه سنه دينور حب الجوهر معناسنه وبرنوع
نبات آديدر (الحفندد) سفرجل وزننده شول مال يعني دواب ومواشى صاحبنه دينور كه اوزرلرينه حسـن قيام
يعني تقيد وتيمارى خصوصنده كوزل اهتمام ايدر اوله (الحقد) حانك كسريله و (الحقد) حانك فتحى وقافك سكونيله
و (الحقد) فتحتينله و (الحقيدة) عقيده وزننده عداوتى قلبنده امساك ايلمك يعني درونده كين طوتمق معـناسنه در
يقال حقد عليه وحقد عليه حقـدا وحقـدا وحقدا وحقيدة من الباب الثاني والرابع اذا امسك عداوته فى قلبه
وتربص لفرصتهـا اى لاجراء عداوتها وحقد حانك كسريله اسم اولور كين معنـاسنه جمعى احقاد وحقود كلور
وحقايد كلور وحقد فتحتينله يغمور قطعـا ياغميوب محتبس اولمق معنـاسنه در يقال حقد المطر حقدا من الباب الرابع
اذا احتبس و بلود يغمور ياغدرميوب امساك ايلمك معناسنه در يقال حقدت السماء اذا لم تمطر ومعدنده ماده قالميوب
برنسنه چيقمز اولمق معناسنه در يقال حقد المعدن اذا انقطع فلم يخرج شيئا ودابه پك مموروب لحم وشحمله بدنى
طولمق معناسنه در يقال حقدت النـاقة اذا امتلأت شحما (التحقد) تفعل وزننده بركسه يه درونده كين طوتوب
اجراسنه فرصت كوزتمك معناسنه در يقال تحقد عليه بمعنى حقد عليه (الحقود) حسود وزننده پك كيندار اولان
كسه يه دينور يقال رجل حقود اى كثير الحقـد (الاحقاد) همزه نك كسريله برآدمى آخر حقـنده كيندار ايلمك
معناسنه در يقال احقده اذا اصيره حاقدا ومعدندن فلزاته متعلق نسنه آرايوب بولمامغله صفر اليد اولمق معناسنه در
يقال احقد القوم اذا طلبوا من المعدن شيئا فلم يجدوه (الاحتقاد) اعتقاد وزننده بودخى يغمور قطعا ياغميوب محتبس
اولمق معناسنه در يقال احتقد المطر اذا احتبس (المحقد) محتد وزننده ومراد فيدر كه اصل و بنياد معناسنه در
الحقلد) عملس وزننده پك بخيل وناكس ونامرده دينور يقال رجل حقلد اى ضيق بخيل ٭ مؤلف بصائرده ضيق كلمه سى
بخل معنـاسنه ده مستعمل اولمغله مثلا ضيق بخيل قوللرنده مبالغـه يى مفيـد اولوردیو بيان ايلمكله وانقوانيـنك
حقلدى خلق طار اولان بخيل ايله ترجمه سى مضا يقه لودر وحقلد ضعيف و بيمجال كسه يه دينور وزهير نام شاعرك
شعرنده واقع اولان حقلد آثم وكناهكار ياخود حقد وعداوت معناسنه در كرچه مجموع نسخه لرده الاثم لفظى
مدايله مضبوطدر لكن مقتضاى ترديد اثم وكناه اولمق اغلب ملحوظدر ٭ ومؤلفك قول زهيردن مرادى اشبو بيتدر مطلب
تقى نقى لم يكثر غنيمة ٭ بنهكة ذى قربى ولا بحقلد ٭ نته كه مغنى اللبيب صاحبى باب خامسده بو وجه اوزره رسم
ايلمشدر كه بروقتده ابو حيان ايله برمجلسده اجتماع اولمغله بيت مزبورده واقع ولا بحقلد لفظنك معطوف عليهندن
بكا سؤال ايلدى بندخى ابتدا حقلدك معناسى بيله لم ديو لغته مراجعت اولندقـده حقلد سئ الخلق معناسنه
اولديغى معلوم اولمغله پس ولا بحقلد قولى شئ متوهمه معطوفدر زيرا لم يكثر غنيمة قولى ليس بمكثر غنيمة سبكنده در
ديدكده بسند واستعظام ايلدى بو صورتده مؤلفك قولنه ايكى وجهله مخالفـدر و بونك وزنى فعلل در (الحقلد
زبرج وزننده بدخوى وثقيل وكرانجان اولان كسه يه دينور يقال رجل حقلد اى سئ الخلق ثقيل الروح (الحكد
حانك فتحى وكافك سكونيله اصلنه رجوع ايلمك معناسنه در يقال حكد الشئ الى اصله حكـدا من الباب الثـانى
اذا رجع اليه (الاحكاد) همزه نك كسريله كيرولنوب برشيئه طيا نمق معناسنه در يقال احكد الرجل اليه اذا تقاعس
واعتمد اليه (المحاكدة) محاكمه وزننده احكاد معنـاسنه در يقال حاكد اليه بمعنى احكد (المحكد) محتد وزننده
ومرادفيدر كه اصل و بنياد معناسنه در وصغنه جق يره دينور ملجأ معناسنه (الحلبد) زبرج وزننده يردن بايه قبيصه

دوه‌یه دینور مؤنثی حلبه‌در (الحلبدة) علبطه وزننده ایری کوده لوقبو نلره دینور یقال ضأن حلبدة ای ضخمة حلبد مفردیدر (الحلقد) قافله زبرج وزننده بدخوی وکر انجان کسمیه دینور حلقد کبی (المحالید) مقالیدوزننده سوبلری چکیلمکه باشلمش دوه‌لره دینور یقال ابل محالید ای ولت البانها مفردی نامذکوردر (الحمد) حانك فتحی ومیمك سکونیله شکر وسپاس معناسنه‌درکه مراد ثناء جمیلدر ❊ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره حمد ثناء بالفضیله‌دن عبارتدر مدحدن اخص وشکردن اعمدر زیرا مدح بالاختیار ومسخرا یعنی خلقة جمیله مقابلنده واقع اولور مثلا جود وسخا مقابلنده اولدیغی کبی طول قامتی وحسن وصباحتی مقابلنده دخی مدح اولنور وحمد بوراده همان جود وسخا مقابلنده اولور حسن مقابلنده اولمز وشکر همان نعمت واحسان مقابلنه مخصوصدر پس هر شکر حمد اولوب هر حمد شکر دکلدر وهر حمد مدحدر وهر مدح حمد دکلدر ولغوی وعرفینك متعلق ومدلول ومورد جهتلریله فرقلری دیبیج کتب مصنفینده مبسوط ومشحوندر انتهی وحمد جزاء وعوض ومكافات معناسنه استعمال اولنور ورضا وخوشنودلق معناسنه استعمال اولنور واوزرینه لازم کلان حقی ومنت نعمتی ادا ایلمك معناسنه استعمال اولنور (المحمد) مجلس وزننده و(المحمد) مقعد وزننده و(المحمدة) میم ثانیه‌نك كسریله و(المحمدة) میم ثانیه‌نك فتحیله بونلرده حمد معناسنه مصدرلردر یقال حمده حمدا ومحمدا ومحمدا ومحمدة ومحمدة من الباب الرابع ❊ شارح دیرکه محمده اسم دخی اولور ما یحمد به معناسنه که سبب حمد اولان خصلتدن عبارتدر محامد بونك جمعیدر وحمد برنسنه‌یی پسندیده بولمق معناسنه اولور یقال حمد الارض اذا صادفها حمیدة وتقول احمد الیك الله ای اشکره عندك معلوم اوله‌که کلام مزبورده واقع حمد لفظی الی ایله صله لنمغله بعضلر مؤلف کبی تاویل ایلدیلر و بعضلر الی مع معناسنه اولمغله احمد معك الله دیمکدر دیدیلر و بعضلر اشکر الیك نعم الله ایله تاویل ایلدی و بعضلر انهاءفعلی تضمینله انهی الیك حمد الله دیمکدر دیدیلر انتهی وحمد محمود معناسنه وصف بالمصدر اولور یقال رجل حمد ومنزل حمد ای محمود وامرأة حمدة ای محمودة بونده مصدریت مقطوع النظردر (المحمود) و(الحمید) فعیل بمعنی مفعولدر مؤنثی حمیده‌در وبونده هاء الحاقی فاعل معناسنه اولانه تشبیهله‌در وحمید اسماء رجالدندر (الاحماد) همزه‌نك كسریله برآدمك امری حمده مؤدی اولمق وعاقبت امری محمود اولمق معناسنه‌درکه همزه صیرورت ایچوندر علی قول مدح وثنا اولنه‌جق ایش ایشلمك معناسنه‌در یقال احمد الرجل اذا صار امره الی الحمد اوفعل ما یحمد علیه وبرنسنه‌یی دلخواه اوزره پسندیده بولمق معناسنه‌در یقال احمد الارض اذا صادفها حمیدة وبرآدمك فعل ومذهبندن راضی اولوب لکن نشر واشاعه‌دن اباسم اولمق معناسنه‌در یقال احمد فلانا اذا رضی فعله ومذهبه ولم ینشره للناس بوراده واو واو معناسنه‌در وبرآدمك ایشلدیکی ایش کندی عندنده پسندیده اولمق معناسنه‌در یقال احمد الرجل امره اذا صار عنده محمودا یعنی ایشنی کوزل ایلمکله بکندی (التحمید) تفعیل وزننده‌که تکثیر ایچوندر مکررا حمد وثنا ایلمك معناسنه‌در یقال حمد الرجل اذا حمد الله مرة بعد مرة ومنه محمد علیه الصلوة والسلام کانه حمد مرة بعد مرة (الحماد) مبالغه‌در یقال انه لحماد لله عز وجل ای کثیر الحمد (حماد) قطام وزننده مصدردن معدولدر حمد وشکر ایلمك معناسنه‌در تقول حمادله ای حمدا وشکرا له کلمهٔ معدوله مبالغه‌یی متضمن اولمغله ❊ مؤلف شکری دخی ارداف ایلمشدر (حمادی) قصاری وزننده و(حماد) الف مقصوره‌سز قصار وزننده غایت ومنتها معناسنه‌در یقال حمادك ان تفعل وحمادی ان افعل کذا ای غایتك وغایتی معلوم اوله‌که حمد ماده‌سنده نوعا بسط اولندیغی اوزره بو وزنلرده اولان بعض الفاظ موزونی اولان قصاری وقصار کلمه‌لرینه حمل ایله غایت ومنتها معناسی اراده وهر ماده‌نك مدلولی دخی اعتبار اولنور وقصاری دخی بوکونه‌درکه عاقبت مقصوره دیمکدر وبونلر لازم الاضافه‌در پس حمادك لفظی عاقبتك المحموده قوه‌سنده‌در وبونلر استعمالات عربیه شایعدر (احمد) اسعد وزننده (حمید) زبیر وزننده حامد (حماد) کتان وزننده (حمید) امیر وزننده (حمد) سعد وزننده (حمدون) (حمدین) (حمدان) سلمان وزننده (حمدی) سکری وزننده (حمود) تنور وزننده (حمدویه) دالك وواوك فتحی ویانك سکونیله بونلرك مجموعی اسماء رجالدندر ❊ شارح دیرکه حمدویه اهل لغت عندنده وجه مذکور اوزره‌در لکن محدثین دالك ضم ومدی ویانك فتحیله تلفظ ایدرلر (یحمد) یمنع وزننده و(یحمد) اعلم لفظنك آتیسی یعنی مستقبلی وزننده برقبیله پدرینك اسمیدرکه ثلاثی ومزیددن زبانزددر جمعنده یحامد دینور یعنی کیدمرك قبیله اسمی اولمغله جماعتنه یحامد دیرلر بونده هاء تأنیث جمع الحاقیله یحامده دیمك موجه ایدی مهالبه کبی لکن شاذدر یاخود هر فردی یحمد اعتبارینه مبنیدر (الحمدة) فتحاتله آتش علوینك کورلتوسنه دینور تقول سمعت حمدة النار ای صوت التهابها (المحتمد) اسم فاعل بنیه‌سیله پك اسی دیمکدر معناسی

زبونیر یونیدن مأخوذدر ❁ شلوح دیرکه احتمالدرکم مقلوب اولهوب بعده قصبی بعدونه کراولیان جحمه دخی بو نیندن
تحویفدر نسبیه معناسی دخی تعریب اولندی یقال بویر محتاج ای شدید الحر (جاحم) جاحم وزننده عاملده بر ناحیه دن
جعنیه) نواحی اسکندریه دن برقریه در روا اسکندریه نواحیسندن ارمنی برقیصبه برملادر ولغرابیقه ده زابناحیه سنده
بر بلده در وکرمان ایالتنده بربلده در وتونس قربنده برقریه در ویکی شهرنده برمحله در ومغربنده ایالت مسیله نك
بنیه سی اسمیدر ویاسمده برقریه در (التحمد) تفعل وزننده امتنان ایلمك معناسنه در تقول هو یتحمد علی
ای یمتن (الجمدة) حالك فتحیله همزه وزننده چوق حمد ایلن آدمه دینور یقال رجل حمدة ای مكثر الحمد للاشیاء
(الحمد) فتحتیله طارلمق معناسنه در یقال حمد الرجل حمدا من الباب الرابع اذا غضب (الاحمد) اسعد وزننده
فعل تفضیلدر ومنه المثل العود احمد ای اکثر حمدا زیرا کثرت پیشنه یه کرك کبی تجربه بوخبرت ویقین تحصیل
ایلسیکه اکثر عودت اولنور بو وجهله انکار رجوع یعلیت محمود وموافق اولمغله مؤدی جد کثیر اولور پس احمد قولی
کسب الحمد لقیة تأویلنده اولور یاخود معناسی برآدم لطف واحسان ایلسه البته مظهر حمد وثنا اولور واکر ینه
احسان ایلکه عودت ایدرایسه اولکیدن ازید حمد وثنایه مؤدی اولور بو توجیهلره کوره بمعنی فاعلدر وعند البعض
احمد کلمه سی کبی بوراده بمعنی مفعولدر احسان ابتدا محمود اولور اکر احسانه عودت ایدرایسه بغایت محمود اولمغه
حقیقدر والیغدر دیمك اولور مثل مزبوری ابتدا خداش بن حابس ایراد ایلمشدر بنی ذهل قبیله سندن رباب نام
محبوبه یه تزوجنه طالب اولدقده فقر ینه مبنی قزك پدر ومادری رد وابا ایلدکلرینه مزبور دخی برمدت ترك ایدوب
لکن عشق ومحبتی اولمغله تحمل ایده میوب ینه کوی دلارایه رك آرامكاهلری جانبنه توجه ایلدکده اویه لرینه
تقرب ایلدکده نظم ایلدیکی ابیاتی که اشبو ❁ الا لیت شعری یارباب متی اری ❁ لنا منك نجحا وشفاء فاشتفی ❁ بیتی
اول جمله دندر انشادینه ابتدار ایدوب درون خیمه ده رباب شعر مذکوری کوش وحفظ وخداشه مقصودك معلوم
اولدی علی الصباح بدرمه کلوب ینه بنی خطبه وطلب قیل خبریله برآدم ارسال ایلدکده سکره والده سنه هل
انکح الامین اهوی والضعف الامین ارضی یعنی بن محبت ایلدیکم وراضی وخشنود اولدیغم آدمدن غیری یه می تزویج
اولنسه جغم دیدکده مادری لا دیدی پس قضیه بویله ایسه بنی خداشه تزویج ایلدك دیدکده مادری خداش
قلیل المال اولمغله سنی اکا نیجه ویره لم دیدی رباب اذا جمع المال السیئ الفعال فقبحا للمال دیدکده مادری نی
الزام ایلدی بوجانبدن خداش دخی علی الصباح اویه لرینه کلوب اختضاب ایلدکده رباب تزویج
ایلدکلرینه خداش العود احمد والمرأة ترشد والورد یحمد دیدکده من بعد کلام مزبور ضرب مثل اولدی
(محمود) قرآن کریمده سوره فیلده مذکور اولان فیلك اسمیدر که ابرهه دیدکلری تبهکار آنکله هدم
بیت الله الحرام قصدیله مکه یه اعتزام ایلمشیدی مکه یه تقرب ایلدکده فیل مزبور یوروك ایدوب هرنقدر اقدام
ایتدیلرایسه توجهدن روکردان اولوب عاقبت جنود ابابیل ایله مخذول وکعصف مأکول اولدیلر (احمد) وجه مذکور
اوزره اسمادندر احمد بن محمد بن یعقوب بن حمدویه محدثیندندر بوراده حمدویه حالك ضمی ومیم مشدده نك ودالك
فتحیله در یاخود حمدویه دریاسز (حمدونه) زیتونه وزننده هارون الرشید مرحومك دختری اسمیدر وحمدون بن
ابی لیلی محدثدر (حمدیه) عربیه وزننده ابو الحسین دن راوی مسند امام احمد اولان ابراهیم بن محمدك جدی
اسمیدر (الحمرة) سلسله وزننده حوض دینده قلان بولانق چامورلی صویه دینور (الحند) عنق وزننده اشمه
تعبیر اولنان خرده قبوله دینور مفردی حنود در قبول وزننده (الخنجد) قنفذ وزننده اوزون اوزادی قوم یغنه دینور
(الخنجود) زنبور وزننده بونیاز لکدلیکنه دینور که هوا کیروب نفس آلمجق مجرادن حنجره کبی ویرنوع
اوزون شیشه یه دینور که اینجه کوزاوتی کبی سفوفلر قورار وکوجك سپت شکلنده برکونه ظرف اسمیدر (الحود
حالك فتحی وواوك سکونیله حید لفظنده لغتدر که عنقریب مذکوردر پس واوی ویائی اولور (حاود) واوك
کسریله حمدان قبیله سندن منشعب برقبیله آدیدر (المحاودة) مفاعله وزننده برآدمه سمته علی اصلاح البولوب
مستولی اولمق معناسنه در یقال فلان تحاوده الحمی ای تتعهده (حود) هود وزننده برموضعدر (الحید) کید وزننده
و (الحیدان) جولان وزننده و (المحید) مصیر وزننده و (الحیود) قعود وزننده و (الحیدة) قمه وزننده و (الحیدودة
شیخوخه وزننده برنسنه دن میل وعدول ایلك وصاپمق معناسنه در یقال حاد الرجل عنه یحید حیدا وحیدانا ومحیدا
وحیودا وحیدة وحیدودة اذا مال وحید کید وزننده اسم اولور شیئك جوانبندن توسك اولان یرینه دینور که باره ی نظرده
ببوله کبی اولور اسی مشخص اولور مسادهر شیئك یومری اولان یری اوله چقمه الاباشده قفاچقوریندن یوقریجه ایکی
نیه فیل قتاده طرز ندر اولان کبکلرك الهرپری کبی تقول منه بنتصل حنجه تأیه وجید مجاوز اسود الحی العیرات فی جانبه کنالنه

قولاغك اطراقده وجوددن زياده اولان كيك كبي كه سرد وتومسك محللريدر وحيد الجبل طاغك كوكسنده ياخود
كارنده قنادكبي برطرفه مرتفع اولان يرينه دينور ومطلقا پك آكري اولان ايكو وقبورغه كيكنه دينور و بونلر تسميه
بالمصدر در محللرندن برطرفه مائل اولديغيچون اطلاق اولندى وحيديان كچبنك بو ينوزنده اولاندوكومه بوغومه
اطلاق اولنور ومطلقا بوينوز وطاغ وتپه مقوله سنده اولان طومالج تومسكه دينور جمعى حيود واحياد كلور وحيد
كلور عنب وزننده وحيد مثل ونظير معناسنه در حانك كسريله ده لغتدر (الحيدان) سحبان وزننده طوار قسمى
يورركن اياقلرندن برطرف اولان چقل طاشلرينه دينور وحيدان بررجل آديدر (الحيد) فتحتينله طعامه دينور
وقيون قسمنك ياوريسى ولادت دمنده قرننده ايليشوب خروجى دشوار اولمق حالتنه دينور (الحيدى) جمزى
وزننده خود بين ومحتال كسه نك يوريشنه دينور يقال يمشي حيدى اى مشية المحتال وحيدى وحيد كبس وزننده
شول اركك اشكه دينوركه شطارت وجنبشندن كندى كولكه سندن اوركوب برطرفه صاپوب صچرار اوله
يقال حمار حيدى وحيد اذا كان يحيد عن ظله نشاطا مذكر اوصافنده اشبو حيدى لفظندن غيرى فعلى وزننده
وارد اولمامشدر ❊ شارح ديركه ولظى و وقرى وقفطى وجمزى كلمه لرى دخى وزن مذكور اوزره در ولظى شديد
الدفع كشى يه ووقرى قيون چوبانه وقفطى كثير النكاح اولان كشى يه وجمزى سريع حماره دينور (حيده) كيده
وزننده (حيد) حانك كسريله (احيد) احمد وزننده (حياده) سعاده وزننده اسمادندر (حيدعور) عينك ضمى
وواوك تشديديله ياخود حيد قوّر ياخود حيد خوّر يمنده برطاغدركه آنده برمغاره وارد ر ايچنده سحر تعلم اولنور
(المحايدة) مفاعله وزننده و(الحياد) حانك كسريله برنسنه دن برطرف اولمق معناسنه در يقال حايده محايدة
وحيادا اذا جانبه (الحياد) سحاب وزننده شئ معناسنه در ياخود برصاغم سوده دينور يقال ما ترك حيادا
اى شيئا اوشخبا من اللبن (الحيدة) كيده وزننده برنسنه يه كج نظر ايلمكه دينور تقول ما نظر الى الانظر الحيدة
اى نظر السوء يعنى فيه حيدودة (حيدى حياد) فيحى فياح وزننده بورادن برطرف اول برجانبه عدول ايله ديمكدركه
حيدوده ايله امردر وحياد قطام وزننده فى الاصل داهيه يه خطابدر بعده دفع اول ثقلت واستيلايى ترك ايت ديه جك
يرده مثل اولمشدر كرك مذكر وكرك مؤنث اولسون (التحييد) تفعيل وزننده برنسنه يى آكرى بوكرى قلمق
معناسنه در يقال قدّ السير فحيده اذا جعل فيه حيودا ❊ فصل الخاء المعجمة ❊ (الاخبنداء) اسرنداء وزننده
انسان وسائر حيوان فيل كبى يوك جثه لو وصلب ومتين اولمق معناسنه در يقال اخبندى البعير اذا عظم وصلب
وكوده نك سكيرلرى تام وكامل اولمق معناسنه در يقال اخبندى الرجل اذا تم قصبه (الخبنداة) حبنطاة وزننده
كوده سنك سكيرلرى تام ووافر اولان ياخود اتنه طلوصيق كوده لو على قول قيناقلرى قرمان قيونى قويريغى كبى طولغون
اولوب آغرلغندن چكه مز اولان خاتونه دينور يقال جارية خبنداة اى تامة القصب اوتارة ممتلئة اوثقيلة الوركين
وقباق طولمه سى كبى طولغون ودكرمى بالدره دخى وصف اولنور يقال ساق خبنداة اى مستديرة ممتلئة بونك مذكرى
خبندى در حبنطى وزننده جمعى خباند وخبنديات كلور (الخدّان) خانك فتحى ودالك تشديديله وتثنيه بنيه سيله
و(الخدّتان) خانك ضميله يوزده كوزلرك قويرقلرندن آوردك نهايتنه قدر يرلره دينور ياخود برونى صاغ وصولدن
محيط ومكتنف اولان يرلره ياخود كوزك خانه سندن چكه كيكنه قدر يره دينور تركيده يكاق وفارسيده رخسار دينور
اختلاف مذكورك مرجعلرى متحددر مفردى اولان خدّ مذكردر اذن وعينه مقيس دكلدر زيرا تعدّد حقيقيسى
بوقدر ايكى يكاق بريوزدر وخدّ يوله اطلاق اولنور طريق معناسنه خدّ مذكوردن مستعاردر وجماعت انسانى يه
اطلاق اولنور جبهه كبى يقال مضى خدّ من الناس اى جماعة ويرده اولان اوزون اوزادى حفره يه يعنى يار يغه
وخنده كه اطلاق اولنور وكوچك نهر وجدوله اطلاق اولنور وهودج ومحفه نك صفيحه سنه يعنى صاغلو صوللو
اختابنك يوزلرينه اطلاق اولنور جمعى اخدّه كلور وخداد وخدّان كلور خانك كسريله وخدّ مصدر اولور
برشئ برنسنه يه تأثير ايدوب يرايلمك معناسنه يقال خد الدمع فى خده خدّا من الباب الاول اذا أثّر فيه
(الخدة) خانك ضميله ذكر اولنان خدّ تانك مفرديدركه يكاغه دينور لغت قليله ده وخدّ كبى يرده اولان اوزون
اوزادى خندكه ويار يغه دينور (الاخدود) اسلوب وزننده يودخى يرده اولان اوزون يار يغه وخندكه دينور جمعى
اخاديد كلور واخاديد قامچى ايله ضرب اولنان شخصك كوده سنده حادث اولان اثرلره دينوركه اوزون اوزادى يار يق
وچتلاقلر اولور (التخديد) تفعيل وزننده و(التخدد) تفعل وزننده كوده نك اتى مهزول اولوب ازالمق معناسنه در
كويا كه هر يرى اخدود كبى اولور يقال خدد لحمه وتخدّد اذا هزل ونقص وتخديد بو معناده متعدى اولور يقال
خدد السير لحمه اذا هزله ونقصه وتخددات بورشمق معناسنه در يقال تخدّد الطم اذا تشنج (خدّاء) دالك تشديديله

برموضعدر (الحدود) حدود وزننده طائف نواحيسندن برناحيه‌در (خدالعذراء) شهر كوفه نك لقبيدر (خدد زفروزننده منوسليم يوردنده برموضعدر وهجر ترابنده برصو آديدر (الحداد) كتاب وزننده دوه قسمنك خدّ ينه مخصوص برتمغا آديدر وبرموضع اسميدر (خدخد) هدهد وزننده و (خدخد) علبط وزننده بر بوجك آديدر (المخادّة مفاعله وزننده برآدمه غيظ وكين حسبيله عملنده معارضه ايلك معناسنه دريقال خادّه مخادّة اذا حنق عليه فعارضه في عمله (الخريد) فريد وزننده و (الخريدة) هابله و (الخرود) صبور وزننده اصلامس اولنمامش يعني دامننه دست رجال طوقنمامش بكر قزه ديتور على قول بغايت اهل حيا وپردكى اولمغله مجلسده اكثرى ساكت وايسم وآوازى نرم وآهسته اولان قزه دينور بنات زمانه كبي تقول رأيت خريدا وخريدة وخرودا اى بكرالم تمس اوالخفرة الطويلة السكوت الخافضة الصوت المتسترة جمعي خرائد كلور وخرد كلور ضمتيله وخرّد كلور ركع وزننده كويا كه اسم فاعلدن جمعدر وخريد شرم وحيا اثرينه مقرون نرم وملايم وآهسته سسه دينوركه قز سسي تعبير اولنور يقال صوت خريد اى لين عليه اثر الحياء وخريده دلنمدك اينجويه اطلاق اولنور يقال لؤلؤة خريدة اذا كانت لم تثقب (الخرد) فتحتيله قز خريد اولمق معناسنه‌در يقال خردت الجارية خردا من الباب الرابع اذا صارت خريدا وخرد اوزون اوزادى خاموش اولمق معناسنه دركه خريده معناسندن متفرعدر يقال خرد الرجل اذا طال سكوته (التخرّد) تفعل وزننده بودخي قز خريده اولمق معناسنه در يقال تخرّدت الجارية بمعنى خردت (خرد) فرد وزننده سعد بن زيد مناة نام كسه نك لقبيدر (الاخراد) همزه‌نك كسريله اوزون اوزادى سكوت ايلك معناسنه در يقال اخرد الرجل اذاسكت طويلا واوتانمق معناسنه در يقال اخرد الغلام اذا استحيي ولهوولعبه مائل اولمق معناسنه دريقال اخرد الى اللهو اذامال اليه وذلّ وحقارتدن ناشي خموش اولمق معناسنه دريقال اخرد الرجل اذاسكت من ذلّ لاحياء (الخربد) علبط وزننده اكثي وبغايت قويو يوغرده دينور (المخرمد) اسم فاعل بنيه سيله مقيم يعني دائما خانه سنده اقامته ملازم آدمه دينور ودائما باشني يره اكوب خاموش وايسم طوران كسه يه دينور (خويزمنداد) خانك ضمي وزاى معجمه نك كسرى وميمك فتحي ونونك سكونيله امام ابوبكر المالكيّ الاصولي پدرينك اسميدر (الخضد) خانك فتحي وضاد معجمه نك سكونيله اغاجك دالني يارمقسزين وآيرمقسزين قرمق معناسنه‌در كرك ياش وكرك قورى اولسون يقال خضدالعود رطبا او يابسا خضدا من الباب الثاني اذاكسره ولم يبن * مؤلفك بصائرده بيانه كوره اكثر استعمالى رطب وملايم نسنه ده در وخضد كسمك معناسنه در يقال خضد الشيء اذاقطعه ودوه قسمي برآخر دوه ايله اوغرا شوب بيونى باصوب اكك معناسنه مستعملدريقال خضد البعير عنق آخر اذا ثناه واغاجك تيكنلريني كوب كيدرمك معناسنه دريقال خضد الشجر اذا قطع شوكه وبرنسنه يي شدتله سسلنديره رك اكل ايلك على قول خيار وهاويج مقوله سي كورك وياش نسنه اكل ايلك معناسنه دريقال خضد زيد اذااكل اكلا شديدا اوشيئا رطبا كالقثاء والجزر (الانخضاد) انفعال وزننده و (التخضد) تفعل وزننده خضدك معناى اولندن مطاوعلردر يقال خضد العود فانخضد وتخضد اى انكسر بلا ابانة وانخضاد ميوه مقوله سي پاره لنوب طاغلمق معناسنه دريقال انخضدت الثمار اذا تشدّخت (الخضد فتحتيله ميوه قسمي صولوب پژمرده اولمغه دينور وخضد شول درد و وجعه دينوركه اعضايه عارض اولوب لكن كسر اولمغه بالغ اولمز يعني وجوده شكستلك ايراث ايده جك درجه ده اولمز وشجردن كسلمش ياش وتازه بداغه على قول قرلمش بداغه دينور وخضد برنبات آديدر وخضد نبات قسمنده اولان كوشكلكه وضعف وتوانى يه دينور بوجهتله خيار مقوله سي نسنه ده اولان كوركلكه ده دينوركه تكسرى موجبلردر (الخضاد) سحاب وزننده خضد كبي وجع مزبوره دينور وبرشجر آديدر (اليخضود) يعفور وزننده بودخي اغاجدن قرلمش بداغه دينور (الخضد) كتف وزننده و (المخضود) قيام وحركتدن عاجز وفرومانده آدمه اطلاق اولنور يقال رجل خضد ومخضود اى عاجز عن النهوض (المخضد) منبر وزننده شديدالاكل اولان كسه‌يه دينوركه پك پك وبديد سسلنديره رك اكل ايدر يقال رجل مخضد اى شديدالاكل (الاخضد) احمر وزننده و (المتخضد) اسم فاعل بنيه سيله اكيلوب بوكيلن شيئه دينور تازه چبوق كبي (الاخضاد) همزه‌نك كسريله طاى قسمي جنبشندن وبوطورلغندن اغزنده اولان لجامك طماغني چكه‌يه چالوب ابكى طرفه چكشدرمك معناسنه دريقال اخضد المهر اذاجاذب المرود نشاطا ومرحا (الاختضاد) افتعال وزننده دوه‌يه يواشيق ايچون بورنسه‌لق گچروب بنك معناسنه دريقال اختضد البعير اذاخطمه وركبه (الخفد) خانك فتحي وفانك سكونيله و (الخفد) فتحتيله و (الخفدان) فتحاتله يوريمكده سرعت ايلك يعني تيز تيز يوريمك معناسنه دريقال خفد الرجل وخفد خفدا وخفدا وخفدانا من الباب الاول

والرابع اذا اسرع في مشيه (الخفيدد) فعيلل وزننده بحسته وسريع السّكان وحيوانه دينور وارالك دوه قوشنه
دينور مظليم كبي جمعي خفادد وخفاديد وخفيددات كلور وخفيدد ابو الاسود بن حزان نام كسنه نك فرسي اسميدر
(الخفدود) يعلول وزننده و(الخفدد) قنفذ وزننده يارسه قوشنه دينور خفاش كبي وخفدود بر ابلقه قوشك
مخي اسميدر و(الاخفاد) همزه نك كسريله ناقه سلور يعني ناقص دوشيرمك معناسنه در يقال اخفدت الناقة
اذا اخدجت وكبه لوليان ناقه كلد يعني كبه سورتند مكو سترمك معناسنه در يقال اخفدت الناقة اذا اظهرت
انها حامل ولم تكن (الخفود) صبور وزننده ناقص بالوري دوشورن ولا التاقيه دينور (خفدان) سرطان وزننده
بر موضعدر (الخلد) و(الخلود) قعود وزننده بقا معناسنه در دوام يعني ابدي اولمق معناسنه در يقال خلد يخلد
خلدا وخلودا من الباب الاول اذا دام وبقي ❊ مؤلفك بصائرده بيلنه كوره خلد وخلود بر شيئك تغير وفساد اعترا ايتمكدن
مبري وسالم اولهرق حالت اصليه سي اوزره باقي اولمق معناسنه موضوعدر بوجهته تغير وفسادي يك كيچ اولان
نسنه يي عرب لر خلود ايله وصف ايدرلر از جمله اهمه خوالد اطلاق ايدرلر طول مكثي حسبيله بو خسه دوام وبقا
اعتبارينه مبني دكلدر زيرا فانيدر بو معناسنه دولم وبقا معناسنه ده استعمال ايدرلر عصاتك خلود في النار اولمري
طول مكث اعتباريله در وخلد جنته اطلاق اولنور موصوف بالمصدر در يا خود دار الخلد تأويلنده در تقول ادخلك الله
الخلد اي الجنة وخلد بر نوع طويغار قوشنه دينور وكوزسز صيچانه علي قول كوزسز بر كوجك جانوره دينور كه
قبرلرده بر آكنده سا كن اولور صوغاني وپياسه يي پك سومكله ذلكي آغزينه وضع ايدرلر راحه سني آلدقده
چيقوب صيد ايدرلر وبونده خالك فضيله ده لفتدر ❊ مؤلف بو جانوري كرچه ترديد ايله ذكر ايلدي لكن ايكيسي
بردر كه تركيده كوستبك وكور صيچان وكوزسز سيل تعبير ايدرلر تولالري دلك دلك ايدرلر معروفدر اوست دوداغي
تعليق حماي ربعه نافع ودماغي كل باغيله دوكوب طلا ايلسه لر برص وبهق وتمركي واويوز وصراجه وكلف
وسائر بشره امراضنه مفيددر واشبو خلد لفظنك جمعنده مناجد دينور كه لفظنك غيريدر نته كه خلفة لفظنك
جمعنده مخاض دينور وخلد ييلاز كه دينور سوار معناسنه وكوپه يه دينور قرط معناسنه جمعي خلده كلور قردة
وزننده وخلد تابعيندن عبد الرحمن الجمحي لقبيدر وبغدادده منصور خليفه نك بر كوشكي اسميدر كه خراب اولوب
يري بر محله اولدي خلد تسميه سي بو جنانده بي مفيد اولمدي اورايه نسبته كسه لر منسوبلردر لكن مشايخ صوفيه دن
جعفر الخلدي اورايه منسوب دكلدر بلكه آنك لقبيدر (الخلدة) فتحاتله بودخي كوپه يه دينور قرط كبي (الخلد)
فتحتينله خاطره دينور بال معناسنه وكوكله دينور قلب معناسنه ونفس ناطقه يه دينور بقاء انسانيه سباقي اولدقلري ايچون
(الخلود) قعود وزننده خلد كبي دائمي اولمق معناسنه درتته كه ذكر اولندي وخلد ضرب وزننده وخلود كبي
قوجه مق معناسنه استعمال اولنور يقال خلد الرجل خلدا وخلودا من الباب المزبور اذا ابطأ عنه الشيب
اوقد اسن وبر يرده مقيم اولمق معناسنه مستعملدر يقال خلد بالمكان وخلد اليه اذا اقام ركون للبقا معناسني
متضمن اولمغله الى حرفيله صله لندي كما سيذكر (الاخلاد) همزه نك كسريله بودخي كيچ قوجه مق معناسنه در
يقال اخلد الرجل اذا ابطأ عنه الشيب وبر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال اخلد بالمكان واليه اذا اقام ❊ مؤلف
بصائرده ❊ ولكنه اخلد الى الارض ❊ الاية كريمه سني ركن اليها ظانا انه يخلد فيها عبارتيله تفسير ايلكله ميل وركون
فعلني تضمين ايلشدر بو جهتدن الى ايله دخي صله لنور واخلاد بر نسنه يه علي الدوام ملازمت ايلك معناسنه در
يقال اخلد بصاحبه اذا لزمه وبر نسنه يه ميل ايلك معناسنه در يقال اخلد اليه اذا مال لكن بو معنا تضمينه مبني
اولديغي آنفا ذكر اولندي (التخليد) تفعيل وزننده اخلاد ايله ايكي معناي اولده مراددر يقال خلد الرجل
وخلد بالمكان بمعني اخلد (الخوالد) جمع اوله رق صاچ اياقلري تعبير اولنان طاشلره اطلاق اولنور اثافي معناسنه
اويه كوچك كد نصكره يرلرنده قالدقلري ايچون وطاغلره وطاشلره اطلاق اولنور (المخلد) معظم وزننده تخليددن
اسم مفعولدر ومنه قوله تعالى ❊ يطوفون عليهم ولدان مخلدون ❊ الايه اي مقرطون اومسورون اولا يهرمون ابدا
ولا يتجاوزون حد الوصافة خلد وجهه مذكور اوزره كوپه يه وييلاز كه ديمكله تخليد آندن مأخوذ اولمش اولمغين
كوپه ليلر ياخود ييلازكليلر ياخود هر كز بيرلك يوزيني كورميوب وتازه جوانلقسيله خدمته سزاوارلق حنكامنده
برقرارلردر ديمكدر (خالد) و(خويلد) و(خالده) و(مخلد) مقعد وزننده و(خليد) زبير وزننده و(يخلد) ينصر
وزننده و(خلاد) كتان وزننده و(خلد) جمزه وزننده و(خليده) جهينه وزننده اسامي ناسدندر ومسلمة بن
مخلد كه معظم وزننده در اصحابدندر (الخالدان) خالد بن نضلة بن الاشتر ايله خالد بن قيس بن المضلل مراد اولنور
غريبدر كه ❊ مؤلف جرار خالداني ديباجه ده ياد ايتشيكن موقعنده سكوت ايلدي ❊ مترجم حقير اوراده بيان ايلشدر

(التمد) جديدنده و(الخمود) قعود وزننده آتشك قوري چونغيه رك علوي ساكن اولمق معناسنه در يقال خمدت
النار وخمدت خمدا وخمودا من الباب الاول والرابع اذا سكن لهبها ولم يطفأ جمرها واخمد وخمود بايلوب بيهوش
اولمق معناسنه مستعملدر يقال خمد المريض اذا اغمى عليه قال الشارح ومنه قوله تعالى فاذا هم خامدون كناية عن موتهم
وجانك شدت وبحرانى ديكمك معناسنه مستعملدر يقال خمدت الحمى اذا سكن فورانها (الاخماد) همزه نك
كسريله آتشك علويني باصدرمق معناسنه در تقول اخمدت النار اى سكنت لهبها وساكن وساكت اولمق
معناسنه مستعملدر همزه صيرورت ايچوندر يقال اخمد الرجل اذا سكن وسكت (الخمود) تنور وزننده آتشك
علوى ساكن اولوب قوري قطعى اولمق ايچون دفن ايتدكلرى يره ديرلر اوجاق ايچى كبى (الخود) خانك
فتحى وواوك سكونيله خلقت واندامى خوب خوش لقا ويالوده كبى تروتازه نوزم ويالك بدن محبوبه يه ديرلر
يقال عنده خود اى حسنة الخلق والشابة الناعمة جمعى خودات كلور وخود كلور خاك ضميله وحسين بن على بن
خود محدثيندندر (التخويد) تفعيل وزننده سرعتله يوريوب كتمك معناسنه در يقال خود الرجل اذا اسرع سيره
وتيلى دوه سور وسنده يغور مصاليويمك معناسنه در يقال خود الرجل اذا ارسل الفحل في الابل ويطعام
طعامده يعنى غلاله ونخلازه نائل اولمق معناسنه در يقال خود الرجل من هذا الطعام اذا نال شيئا منه (التخود)
تفعل وزننده اغاجك تازه دالى برطرفه ميلان ايتمك معناسنه در يقال تخود الغصن اذا تثنى اى تميل (خود) خير وزننده
بر موضع آديدر وزن فعل وعلميله غير منصرفدر (الخيد) عيد وزننده وطبه اسميدر كه بوغدايه دينور لكن بويلد
هر بادهنوز باشق ويغدك تازه اكيندر كه قصيل تعبير اولنور بونك اصلى خويه فارسى ايدى تعريب وتغييرايله وبعضا خيد
ديمشلر ❁ فصـــل الدال المهملة ❁ (الدأدد) زلزله وزننده لهو ولعب ايلمك معناسنه در يقال دأدد الغلام يدأدد
دأدأة اى الهى ولعب (الدد) دالك فتحى وثانيه نك تخفيفيله لهو ولعب معناسنه در بونده اوچ لغت واردر بريسى مذكوردر
وبرى ددادر قفاوزننده وبرى ددندر رقحتبله وتوله يقال هذا ددود او وددن قال في النهاية وفي الحديث ❁ ما انا من دد
ولا الدد منى ❁ اى ما انا في شىء من اللهو واللعب ولا ذلك منى يعنى من اشتغالى ودد بر موضع آديدر وبرخاتون اسميدر
وزمان بر مقداره دينور يقال مضى دد من الدهر اى حين وبو ددى ماده سنده دخى اعاده اولنور ان شاء الله تعالى (الددن)
كتف وزننده كه طرماح نام شاعرك لشبو ❁ واستطرقت ظعنهم لما احزال بهم ❁ آل الضحى ناشطا من داعب ددن
ببتنده واقعدر لاهى ولاعب معناسنه در صفت اوچ حرفله تمام اولمديغى ممكن اولمديغى ايچون كندى جنسندن
دالى ثالثه ايله اتباع ايلشدر وناشطا ايله مراد يشوق نازه در ❁ شارح ديركه بونده برلغت دخى واردر كه دال ثانيه نك ضمى
وآخرده نونله در بعضلر منقوص وبعضلر مكمل ديمارله معتل بابنده دخى مثبتدر دمامينى شرح تسهيلده تفصيل
ايلشدر (الدرد) قحتينله آغزده ديشلرى دوكيلوب كتمك معناسنه در يقال درد الرجل دردا من الباب الرابع
اذا ذهبت اسنانه ومصباحده وبقيت اصولها عبارتيله مذيلدر صفتنده ادرد ومؤنثنده درداء دينور كذلك دردا
سنه دخى وصف اولور (الدرداء) حمراء وزننده وصف مؤنثدر كه ذكر اولندى ودرداء وبردم داللرك كسرى
وميم زياده سيله قوجه ناقه يه دينور على قول بك قوجه لقدن ديشلرى دوكيلوب همان ديبلرنده اثرلرى قالمش اوله كه
يعنى كوبله رك يراولور يقال ناقة درداء ودردم اى مسنة اولحقت اسنانها بدردها ❁ شارح ديركه دردم لفظنك اصلى
درداء ايدى ميمله ابدال وتخفيفا كسرايله دردم ميدبلر وبوتاكيدى متعبدر انتهى مؤلف تاى فوقيه ايله كتيبة كانت لهم
عبارتيله قيد ايلكله كتيبه عسكر آلايته ديتمكين اولدكونه ترجمه اولندى وانقول غالبا ثاى مثلثه ايله رؤيت ياخود طرز
المش اولمغله قوم يعنى ايله تفسير ايلشدر فليتنظر ودرداء بين العرب بر كتيبه مخصوصه يعنى بر آلاى اسميدر (الدردى)
كردى وزننده بر نسنه نك دينه چوكن تفله وپيصه سنه دينور كه طورطو تعبير اولنور وطورطو دردى مجرفيدر
تقول لا تشرب دردى الزيت وهو ما يبقى في اسفله (الدريد) زبير وزننده ادرد كلمه سنك مرخم مصغريدر وبونكله
بعض كمسه لر مسمادر (ابو الدرداء) عويمر بن مالك الانصارى وزوجه سى ام الدرداء خيرة بنت ابى حدرد الاسلمى
صحابى وصحابيه در ❁ شارح ديركه ابو الدرداء زمان اصحابيندر شامك قضيه ده ابتدا بونلر قاضى اولدى اصح اقوال اوزره
اوتوز ايكى تاريخنده رحلت ايدوب باب الصغيرده دفن اولندى وبعضلر مدينه منوره يه عودت ايلدى ديديلر مترجم
ديركه حالا اشكدار قبرستاننده ابو الدرداء مرقدى اولمق حكايتى بلى اصلدر ياخود بتعدد اول كنيه ده بر ذاتك اولمق
كركدر نته كه حالك اسلامبولده نيجه اصحابدن افدى سويلنور آنلرك حضرت ابو ايوبدن غيريسى ثابت دكلدر لكن
هر برينك روحانيتلرينه توجهله فاتحه اهداسى مانع دكلدر روحلرى قنده ايسه بهرحال واصل اولور تعصبك عاملى
يوقدر (دعد) دالك فتحى وعينك سكونيله ام حنين يعنى قبا كلرى ديد كلرى كلرك لقبيدر وبرخاتون اسميدر

مطلب

منصرف وغير منصرف اولور جمعی دعود كلور ودعدات كلور دالك فتحيله وادعد كلور افلس كبی ٭ شارح ديركه
هند كلمه سی دخی لغت فصيحه ده منصرف وغير فصيحه ده غير منصرفدر ورجالده زيد وعمر وعلم جنس مثابه سنده
مستعمل اولديغی كبی نسوانده دخی هند ودعد اول مثابه ده مستعملدرنته كه تراجم نقول فتاواده متداولدر (دنباوند
دالك ضميله كرمان توابنده بر طاغك آديدر عامه دماوند ديرلر وری نواحيسنده دخی بر صرب و يوكسك طاغك آديدر
ابوالحنكه نام كسه سحر ونيرنجاتله مشتغل اولديغيچون حضرت عثمان آنی اورايه نفی وتغريب ايلدی (الدودة
دالك ضميله معلومدركه كوجك قورتجغزه دينوركه دانه لرده وميوه لرده حاصل اولور خرده بوجكدر فارسيده
كرم ديرلر كاف فارسينك كسريله جمع جنسی دود كلور وجمع بناسی ديدان كلور دالك كسريله (الدود) دالك فتحی
و واوك سكونيله كه فی الاصل فتحتينله در بر نسنه قورتلنمق وقورد دوشمك معناسنه در يقال داد الطعام يداد دودا
من الباب الرابع اذا صار فيه الدود (الادادة) و (التدويد) و (التديد) ياء معاقبه سيله تفعيل وزننده بونلرده دود
معناسنه در يقال اداد الطعام ودود ودید بمعنی داد وتدويد جوجق قيراق ايله اوينامق معناسنه در يقال دود الصبی
اذا لعب بالدوداة كماسيذكر (دودان) دالك ضميله بردره آديدر ودودان بن اسد بر قبيله پدريدر (ابو دواد) غراب وزننده
ايلد قبيله سندن بر شاعردر وقاضی احمد بن ابی دواد رجل معروفدر وابو دواد يزيد الراسبی وابو دواد جويرية بن
الحجاج وابو دواد عدی بن الرقاع شاعرلردر ومحمد بن علی بن ابی دواد محدثدر (الدوّاد) رمان وزننده كوجك
قورتجغزلره دينور صغار الدود معناسنه وضرطه يه دينور وجست وچالاك آدمه دينور (داود) قالون وزننده اسم
اعجميدر كه بر پيغمبر ذيشان اسميدر (الدوداة) دالك فتحی وواوك سكونيله غريو وفرياد ناسه دينور تقول سمعت دوداة
الناس ای جلبتهم وقيراغه دبتوار جوجه معناسنه (دويد) زبير وزننده اسمادندر دويد بن زيد جاهليه دن بركسه دركه
درتيوز اللی سنه معمر اولدی زمان اسلامی معتوه و بی شعور اولديغی وقتده ادراك ايلدی احتضاری حالنده اشبو
ارجوزه يی انشاد ايلدی ٭ اليوم يبنی لدويد بيته ٭ لو كان للدهر بلا ابليته ٭ او كان قرنی واحدا كفيته ٭ يارب نهب
صالح حويته ٭ ورب غيل حسن لويته ٭ ومعصم مخضب ثنيته ٭ ودويد بن طارق محدثدر ٭ فصل الذال المعجمة
ذرود) درهم وزننده بر طاغ آديدر (الذود) ذالك فتحی وواوك سكونيله و (الذياد) كتاب وزننده طوارسورمك
معناسنه در يقال ذاد الابل يذود ذودا وذيادا اذا ساقها ودفع وطرد ايلك معناسنه در يقال ذاده اذا طرده ودفعه وذود
اوچ دوه دن اونه قدر علی قول اون بشه وعلی رأی يكرمی يه ياخود اوتوزه وارنجه ياخود ايكی ايله طقوز نفر بيننده
اولان دوه لره دينور ذود كلمه سی بو معناده مؤنثدر وهمان مؤنثلره اطلاق اولنور يعنی كروه مذكور مجموعی ناقه اولمغه
محتاجدر ومفرد وجمعی برابردر علی قول جمعدر مفردی يوقدر ياخود مفرددر جمعی اذواددر وعربلرك الذود
الی الذود ابل قوللری كه امثالندرانده ذود كلمه سنك اثنين موضعنده اولديغنه دلالت ايدر زيرا اثنين تثنيه ضم اولندقده
جمع اولور ٭ شارح ديركه ليس فيما دون خمس ذود من الابل صدقة ٭ حديثنده ذكور واناثه عام او لمغله اناثه
تخصيصلری موجه دكلدر ٭ مؤلف بونده ابو عبيده اتباع ايلمشدر سائر اهل لغت تعميم ايلديلر ومثل مزبورك دلالتی
دخی منظور فيهدر زيرا آنده الی مع معناسنه در ياخود مقدر مضموم لفظنه متعلقدر ومثل مزبور آزنسنه ايله آز نسنه مجتمع
اولدقده چوق اولور ديه جك يرده ضرب اولنور (الذائد) اسم فاعلدر سائق ودافع وطارد معنالرينه در جمعی ذوّد كلور
ركع كبی وذوّاد كلور حساد كبی وذاده كلور قاده كبی وذائد حرون ديدكلری فرس مشهور نسلندن بر آتك اسميدر
وجيب بن اسافك قلجی اسميدر وذائد حرمت وحقيقتی حامی اولان جيتلو آدمه اطلاق اولنور يقال فلان ذائد
ای حامی الحقيقة مثالب شين وعاری دافع اولديغيچون وذائد امرء القيس بن بكر نام شاعرك لقبيدر اشبو ٭ اذود
القوافی عنی ذيادا ٭ ذياد غلام غوی جرادا ٭ يتنی نظم وانشاد ايلديكيچون تلقيب ايلديلر (الذوّاد) كتان
وزننده بو دخی حامی الحقيقه اولان آدمه دينور كه مبالغه در وذوّاد اقيال حميردن ذی مرحب نام اميرك قلجی
آديدر وذوّاد بن ابی الرقراق بر شاعردر وذوّاد بن عليه محدثدر وذوّاد بن المبارك صاحب ذكر ومنقبتدر وابو الذوّاد
بر اميردر رواة حديثندندر (المذود) منبر وزننده لسانه اطلاق اولنور يقال هو حديد المذود ای اللسان
وطواره يم ويره جك يملك وآخور ديدكلری يره دينور ومذود الثور صغرك بوينوزينه اطلاق اولنور ومذود
بر طاغك آديدر (ذياد) كتاب وزننده اسمادندر محذر بن زياد اصحابندندر وذياد بن عزيز شعرادندر (ذويد) زبير
وزننده اسمادندر عبد الله بن معقل بن ذويد اصحابندندر وعبد الله بن ذويد وليد بن مسلمك شيخيدر وفروة
بن مسيك بن ذويد اصحابندندر (المذاد) ميمك فتحيله اسم مكاندر اوتلاغه دينور مرتع معناسنه طوارسوق
اولنديغيچون (الاذادة) همزه نك كسريله بر آدمه حرم ومتعلقاتنك حمايتی ضمننده اعانت ايلك معناسنه در تقول

اذدت فلانا اذا اعنته على ذياد اهله ❁ قال الشارح وهذا كما تقول اطلبته اذا اعنته على طلبته ❁ فصـــل الراء المهملة
(الرأد) رانك كسرى وهمزه نك سكونيله باشداشه دينور ترب معناسنه تقول هذا رئدى اى تربى وقرنى فى السن وطارلق
معناسنه در يقال وقع فى الرئد اى الضيق واغاج ديندن چيقان فليزلره دينور (الرأد) و (الرأدة) رانك فتحى وضمى
وهمزه نك سكونيله و (الرؤدة) صبوره وزننده و (الرأدة) تسهيل همزه ايله تازه ودلبر محبوبه يه دينور يقال جارية
رأد ورؤد ورأدة ورؤدة ورأدة اى شابة حسنة ورأد سعد وزننده چكه كيككنك دينه دينور ورؤد رانك ضميله
تؤده معناسـنه دركه برايشده تأنى ورفق وسهولتله عمل وحركت ايلمكدن عبارتدر وأد ماده سنده مرسومدر
يقال عليك بالرؤد اى التؤدة نته كه واوايله رود دخى بو معنايه در (الترأد) تفعل وزننده و (الارتئاد) افتعال وزننده
محبوبك بدنى نازكلكندن پالوده كبى دردرديره مك معناسنه در يقال ترأد الغــلام وارتأد اذا اهتز بدنه نعمة وترأد
يل صاغه صوله اويناروق چارزاسمك معناسنه در يقال ترأدت الريح اذا اضطربت اى تمايلت يمينا وشمالا و يرلكدن
ياخود ضعفدن ناشى يرندن دتره يه رك قالقمق معناسنه در يقال ترأد زيد اذا قام فاخذته رعدة وتازه آغاج دالى هر طرفه
ميلان ايدوب اكيلك معناسنه در يقال ترأد الغصن اذا تفيأ وتذبل و بيون بورلمق معناسنه در يقال ترأد العنق اذا التوى
(رائد الضحى) عائد وزننده و (رأد الضحى) سعد وزننده وهمزه نك تسهيليله دخى زبا نزددر قوشلق وقتنك ارتفاعنه
يعنى ارتفاعى وقتنه دينوركه قبا قوشلق تعبير اولنور تقول لقيته رائد الضحى ورأده وراده اى وقت ارتفاعه اساسده
ديديكه رأد الضحى نهارك خمس اولنده شمسك ارتفاعى وضوئنك انبساطى وقتندن عبارتدر واكا شاب النهار دخى
ديرلر و بوجارية رأده معناسندن مأخوذدر پس بوكه كوره كنج قوشلق وقتى اولمق غالبدر ورأد الارض يرك نبات
مقوله سندن خالى اولمسيدركه كويا بى موى اولان تازه يه تشبيه اولنمشدر تقول الجبنى رأد هذه الارض اى خلاءها (الربود)
قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ربد بالمكان ربودا من الباب الاول اذا اقام به وآليقومق وحبس ايلمك
معناسنه در يقال ربده اذا حبسه ظاهرا بونده مصدرى ربد اولمق كركدر عبد وزننده (المربد) منبر وزننده محبس
معناسـنه دركه حبس اولنه جق محلدر كويا كه كنديسى حابس وآلت حبس اعتبار اولنمغله اسم آلت وزننـده
كلمشدر ومربد خرمايى سروب قوريده جق يره اطلاق اولنور جرين معناسنه و بصره ده برموضع آديدر (الربدة)
رانك ضمى وبانك سكونيله بوزه مائل بولانق رنكه دينور مراد قرامتق كول رنكيدركه كدورتلو سحاب لونيدر قرامتق
بوز تعبير اولنور يقال به ربدة اى لون الى الغبرة (الاربداد) احمرار وزننده و (الاربيداد) احميرار وزننده قرامتق
بوز رنكلى اولمق معناسنه در يقال اربد الشئ وارباد اذا كان لونه ربدة وآقلو قاره لو آلاجه اولمق معناسنه در يقال
اربد الثور وارباد اذا كان مربدا كما سيذكر (الربداء) حمراء وزننده و (الاربد) احمر وزننده ربده دن وصفلردر
قرامتق بوز رنكلو نسنه يه دينور ❁ مؤلف اشارتله كچمشدر يقال شاة ربداء ومعز اربد اذا كان فى لونه ربدة وربداء داهية
منكره يه اطلاق اولنور يقال داهية ربداء اى منكرة وشول ديشى كچى يه دينوركه لونى سياه اولوب قرمزى قرمزى
بنكلرى اوله يقال عنز ربداء اى سوداء منقطة بحمرة پس مذكرنده اربد دينور بو رنكده كچى مقبول دكلدر داهيه
معناسى بوندن مأخوذدر واربد برنوع يلانه دينوركه بغايت موذى وخبيث اولور بوز يلان ديدكلرى اوله جقدر
واربد ارسلانه اطلاق اولنور واربد بن ضابئ واربد بن شريح واربد بن ربيعه شاعرلردر واربدة ياخود اربد التميمى
تابعيندندر (التربد) تفعل وزننده برنسنه نك لونى بوزلمق معناسنه در يقال تربد لونه اذا تغير وكوك يوزى بلوتلنمق
معناسنه در يقال تربدت السماء اذا تغيمت وبركسه چهره سنى اكوب يوزى اكشيمك معناسنه در يقال تربد الرجل
اذا تعبس (الربد) صرد وزننده قلج تيمورنده اولان جوهره دينور فرند معناسنه (المتربد) اسم فاعل بنيه سيله
اربد كبى ارسلانه اطلاق اولنور (الربيد) امير وزننده كوپ ودستى مقوله سنه استف اوزره ياصيلوب اوزرينه
صوسرپدكلرى خرما باصقننه دينور (الربيدة) سفينه وزننده ايچنده سجلات حفظ ايلدكلرى ظرفه اطلاق اولنور
دفترصندیغى كبى (الرابد) خزينه داره اطلاق اولنور خازن معناسنه حابس مال اولديغيچون (المربد) معظم وزننده
آقلو قاره لو آلاجه نسنه يه دينور يقال ضأن مربد اى مولع بسواد و بياض (مربد النعم) منبر الحرم وزننده مدينه قربنده
برموضع آديدر (الرثد) رانك فتحى وثاى مثلثه نك سكونيله متاعى استف ايلمك معناسنه در يقال رثد المتاع رثدا من الباب
الاول اذا نضده يعنى وضع بعضه على بعض (الرثيد) امير وزننـده و (المرثود) و (الرثد) فتحتينله برى برى
اوزره ديزيلوب استف اولمش متاعه دينور (الارتثاد) افتعال وزننده رثد معناسنه در يقال ارتثد المتاع بمعنى رثده
ومنه يقال تركتهم مرتثدين ما احتملوا بعد اى ناضدين متاعهم يعنى بن آنلرى هنوز متحمل اولدقلرى متاعلرينى
استف ايدر اولدقلرى حالده براقوب كلدم ديمكدر (الرثد) رانك كسريله بريرده مقيم اولان جماعته دينور (الرثد

منضبط منضد نامنه دينور تقول تركا على الماء رثدا ما يليقون يعملا اى منضد تورثد مصدرا ولور بولا قلق نو بدلاتى
ولمق معناسنه يقال رثد الماء وثقلتين الباب الرابع اذا كدر (الارثاد) همزه نك كسريله بوده نى بولانق اولمق معناسنه در
يقال ارثد الماء بمعنى رثد وبر جماعتى بر يرده مقيم اولمق معناسنه در يقال ارثد القوم اذا اطالوا وقوفا وقيو تارلق كتلى
تاتك طورلمق ايرشمك معناسنه در يقال الخفر فلان حتى ارثد اى بلغ الثرى (المرثد) مقعد وزننده كريم آدمه دينور
ارسلانه دينور وبر رجل آيدر وملوك يمندن بر ينك اسميدر كه التبوز سنه سلطنت سورمشدر (برثد) بمنع وزننده
وادى اسميدر (الرجد) رانك فتحى وجيمك سكونيله دترمك معناسنه در كرك صوغوقدن وكرك خوفدن اولسون
يقال رجد الرجل رجدا على بناء المجهول اذا ارتعش (٢ الترجيد) تفعيل وزننده رجد معناسنه در يقال رجد ترجيدا
على بناء المجهول كذلك بمعنى رجد (الارجاد) همزه نك كسريله برآدمى دترتمه طوتمق معناسنه در يقال ارجد الرجل
على المجهول اى ارعد (٣ الرجاد) كتاب وزننده خرمن برينه اكين دمدى طاشيان آدمه دينور يقال هو رجاد اى نقال
السنبل الى البيدر (الرجاد) كتاب وزننده بچيلان اكين دمدلرينى خرمن برينه طاشيمق معناسنه در يقال رجد الرجل
رجادا من الباب الاول اذا نقل السنبل الى البيدر (٤ الرخودة) زانك وواوك فتحيله واكثر نسخه لرده خاى معجمه نك ضميله
مضبوطدر يومشقلق وتازه وترلك لين ونعومت معناسنه در ولجوزلق وبوللق خصب ورفاه ووسعت عيش
معناسنه در (الرخود) اردب وزننده املو جلتلو كبكلرى نرم وبدنى نازك محبوبه دينور يقال غلام رخود اى لين العظام
سمين مؤنثى رخودة در هاءيله (الرد) رانك فتحى ودالك تشديديله و(المرد) ميمك ورانك فتحيله و(المردود) مفعول ومحلوف
كبي مصدر اولمه رق و(الرديدى) خطيبى وخليفى وزننده كيرو دوندرمك معناسنه در يقال رده مردا وردا ومردودا ورديدى
من الباب الاول اذا صرفه يعنى عن وجهه (الرداد) سحاب وزننده و(الرداد) كتاب وزننده اندن اسملردر كيرو دوندرمكه
دينور وعربلر رد عليه الشى ديرلر اول نسنه يى آندن قبول ايلمسه ورد فلانا ديرلر قولنده ياخود فعلنده تخطئه ايلسه
ورد كوتو وكثرتبتنه اطلاق اولنور كه وصف بالمصدردر يقال شئ رد اى ردئ ولسانده اولان طوتقلقه دينور كه
كلامى سلاست وطلاقتله ادا ايده ميوب كويا كه حروفى كيرو چويره رك تكلم ايدر يقال فى لسانه رد اى حبسة
(المردودة) استرءيه اطلاق اولنور كه باش تراش ايدرلر موسى معناسنه بو كيلوب صاپنه رد اولنديغيچون موسى
مؤنث اولمغله مردوده عنواننده وارد اولمشدر پس چاقى يه ده اطلاق اولنور وچاقى چاكى محرفيدر ومردوده طلاق
ويرلمش خاتونه اطلاق اولنور پدرى خانه سنه ارجاع اولنديغيچون يقال امرأة مردودة اى مطلقة (الردى
لحمى وزننده بودخى مطلقة خاتونه دينور (الرد) رانك كسريله برشيئك عمادينه اطلاق اولنور كه انكا اعتماد ايدي
كا ظهر نى رد ايتديكيچون ياخود كنديسنك عوارضنى وحوادثنى اول عماد رد ودفع ايلديكيچون يقال هو رده
اى عماده (الردة) رانك فتحيله چركينلك قبح معناسنه در كه مردوديتى مستلزمدر يقال فى وجهه ردة اى قبح
(الردة) رانك كسريله ارتداد لفظندن اسمدر مرتدلكه دينور كما سيذكر يقال قتلوا اهل الردة اى الارتداد عن الدين
وردة طوارك طوغرمزدن اقدمجه ممه سى سود ايله طولسنه دينور كه مقدما چكيلان سود ينه رجعتدن
عبارتدر ورده ذقنده يعنى اكگنه اولان كيرولك يعنى ايچرى طوغرى قاچقلق وبامقلقنه دينور كويا كه
اوزليه جق ايكن رجعت ايدوب قالمشدر يقال فى ذقنه ردة اى تقاعس وطاغدن كيرو عكس ايدن صداية
اطلاق اولنور تقول سمعت ردة الجبل اى صداه ودوه نك ايكنجى مرتبه ده صولمجسنه اطلاق اولنور يقال شرب بعير
الابل ردة اى عللا (الترداد) تانك فتحيله ترديد معناسنه در كه كثرت رد يعنى تكرار ايلمكدن عبارتدر وبو ثلاثيدر
يقال رده ترددا اى رده اشبو ترداد وتجوال وحبثى ورمبا وزنلرى كه ثلاثيدن مصدرلردر تكثير ايچوندر (المرتد)
معظم وزننده بر خصوصده حيران وسركردان اولمش آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مرتد اى حائر بائر (الارتداد
افتعال وزننده كيرو دونمك معناسنه در يقال ارتد على اثره اذا رجع رانك كسريله رده بونك اسميدر نيته كه ذكر
اولنندى *مؤلفه بصائرده ديديكه رده وارتداد كلديكى يولدن كيرو دونمك معناسنه در لكن رده كفره رجوعه
ارتداد اعم اولمه رق مستعملدر يقال هو من اهل الردة فاقتلوه ويقال ارتدا عن طريقه اذا رجع ويقال ارتده
من دينه (المرادة) مفاعله وزننده بر نسنه يى بركسه لر اوزره كيرو ورد وارتجاع ايلمك معناسنه در يقال راده الشئ
عليه مرادة اذا رده عليه (الارد) فتحتينله كه افعل تفضيلدر انفع معناسنه مستعملدر كويا كه پك نافع اولمغله
مرة بعد اخرى كنديسى كيرو ورد ايدوب اخذ ايدر وبو اخبث كبي مجاوزدن متصرفدر يقال شئ ارد اى انفع له
(والمردة) ميمك ورانك فتحيله فائده ومنفعت معناسنه مستعملدر يقال لا رادة فيه ولا مردة اى لا فائدة
له فى الاساس ما يرد عليك هذا اى لا ينفعك ويقال هو منفعة الكثيرة الردة والمرد اعنى الريع وهذا مرده وطريقه

مقوله سنك اوكنده • اولان ايكي منحرف اغاجلر بيننه ارقوري اوزاندقلري اغاجه دينور كه عربه اوقي تعبير اولنور (المرِدّ) اسم فاعل بنيه سيله شهوت پرست آدمه دينور يقال رجل مِرِدّ اي شبق وطالغه سي چوق دكزه دينور يقال بحر مِرِدّ اي مواج وطارفين كسه يه دينور يقال رجل مِرِدّ اي غضبان وعزوبت يعني اركنلكي علي قول غربت وسفري مدت مديده متمادي اولمش آدمه دينور يقال رجل مِرِدّ اي الطويل العزوبة اوالغربة وياش يردما وتورمقدن متأثر اولمغله فرجي ومه سي شيشوب قبارمش اولان ناقه يه دينور يقال ناقة مِرِدّ اذا كانت قد انتفخ ضرعها وحياؤها لبروكها علي ندي ويوك مه لي قيونه دينور يقال شاة مِرِدّ اي اضرع وصويي پك چوق ايچمكله شيشوب آغرلنمش اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل مِرِدّ اذا اكثر من شرب الماء فثقل جمعي مرادّ كلور (المردود) بودخي عزوبتي ياخود غربتي اوزامش آدمه دينور (الرُدد) عنق وزننده چركين آدملره دينور يقال رجال ردد اي قباح مفردي رديدر صدد وصديد كبي (الرديد) امير وزننده يغموري آقمش بوش بلوده دينور يقال سحاب رديد اي هريق ماؤه (الاسترداد) بركسه دن برنسنه نك كيرو ورداولنمسني استه مك معناسنه در يقال استردّه الشيء اذا طلبه وسأله ردّه (ردّاد) كتّان وزننده برجبرّ يعني قيريق جيقق صاربجي استادك اسميدر بعده هر مجبّره اكا نسبتله ردّادي اطلاق اولنمشدر (الرُشد) رانك ضميله و (الرَشد) فتحتينله و (الرَشاد) فساد وزننده طوغري يول بولوب سلوك ايلك معناسنه دركرك حسي وكرك معنوي اولسون يقال رشد الرجل ورشد رشدا ورشدا ورشادا من الباب الاول والرابع اذا اهتدي ورشد طريق حقده تصلب وتثبت جهتيله مستقيم اولمق معناسنه دركه معنوي جهتيدر اطلاقات شرعيه دندر يقال فلان علي الرشد اي الاستقامة علي طريق الحقّ مع تصلب فيه (الاسترشاد) رشد ورشاد معناسنه در يقال استرشد الرجل بمعني رشد بوراده استفعال ثلاثي معناسنه در واسترشاد رشد وهدايت طلب ايلك معناسنه در يقال استرشد الرجل اذا طلب الرشد (الرشدي) جمزي وزننده اسمدر رشد ورشاد بولمغه دينور (الارشاد) همزه نك كسريله طوغري يول كوسترمك معناسنه در يقال ارشده الله تعالى اي هداه (الرشيد) امير وزننده اسماء صفات الهيه دندر مرشد معناسنه دركه طوغري يوله هادي وامور مقدّره سنده حسن التقدير ديمكدر والله الرشيد الهادي الى سواء الصراط والذي حسن تقديره فيما قدّر بوراده مرشد معناسنه اولمغله فعيل بمعني مفعل در ورشيد اسكندريه قربنده برقصبه آديدر وبررجل اسميدر (الرشيديه) ياي نسبتله برطعام معروفدر هارون رشيده منسوبدر فارسيده اكا رشته دينوركه رشته حلواسي اوله جقدركه حالا كتان حلواسي ديدكلريدر نته كه مأمونيه حلواسي اوغلي مأمونه منسوبدر (المراشد) ميمك فتحيله مقاصد طرق معناسنه دركه منزل مطلوبه موصل اولان طوغري يوللردر مفردي مرشددر مقصد وزننده • يقال هو يهدي الى المراشد اي مقاصد الطرق (الرشدة) رانك فتحي وكسريله حلالزاده لك معناسنه مستعملدر زنيه مقابليدركه حرامزاده لك ديمكدر يقال ولد لفلان ولد لرشدة ضدّ زنية پس ابن رشده حلالزاده ديمكدر (ام راشد) فاره نك كنيه سيدر و (راشد) و(رُشد) قفل وزننده و (رشيد) امير وزننده و (رُشيد) زبير وزننده و (رَشَد) جبل وزننده و(رشدان) سحبان وزننده و (رشاد) سحاب وزننده و (مرشد) مقعد وزننده و (مرشد) مظهر وزننده اسامي رجالدندر (الرشادة) سحابه وزننده قيايه دينور صخره معناسنه واوجي طولديرن طاشه دينوركه آيه لمه تعبير اولنور جمع جنسي رشاددر (حبّ الرشاد) رانك فتحيله حرف اسميدركه تره تخميدر وحرف قفل وزننده حرمان معناسنه اولمغله تفألا حبّ الرشاد اطلاق ايلديلر سليم ومفازه كبي (الراشديه) بغداد قضاسنده برقريه در (بنو رشدان) رانك فتحي وكسريله بربطن اسميدر مقدما بنوغيان ايله مسمىّ اولمغله فخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلري تفألا تغيير وغيان لفظنه محاكي ومشاكل اولمق ايچون بنورشدان اطلاق بيورديلر (الرصد) قصد وزننده و(الرَصَد) فتحتينله برنسنه يي مطمح نظر ايدوب كوزتمك معناسنه در يقال رصده رصدا ورصدا من الباب الاول اذا رقبه (الترصّد) تفعل وزننده رصد معناسنه در يقال ترصّده بمعني رصده • (الراصد) اسم فاعلدر وراصد ارسلانه اطلاق اولنور شكار اوزره صچرايوب قاپمغي كوزتديكيچون (الرصيد) امير وزننده مطلقا برنجي جانوره اطلاق اولنور علاقۀ مزبوره يه مبني (الرصود) صبور وزننده • شول ناقه يه دينوركه سائر دوه لره صوايچنجه قدر مكث ايله آنلرك تكميل اولمسني كوزه دوب بعده ايچر اوله يقال ناقة رصود اذا كانت ترصد شرب غيرها لتشرب هي (الارصاد) همزه نك كسريله بركسه ايچون برنسنه يي آماده قلمق معناسنه استعمال اولنور كويا كه اول نسنه يي اكا مترقب قيله جق برطريقه وضع ايدر تقول ارصدته له اذا اعددته له وايولكله ياخود كلكله عوض ومكافات ايلك معناسنه استعمال اولنور بودخي علاقۀ مذكوره قبيلندندر تقول ارصدت له خيرا

اوشرًا اذا كافأته (المرصـاد) مفتاح وزننده شول يوله وشول مكانه دينوركه آنده ديدبان مقوله‌سی اوتوروب
دشمنی کوزه درلر ❊ مؤلف بصائرده ديديكه مرصاد رصده مخصوص مكاندر مبالغة كويا كه آلت رصد اعتبار
اولنمشدر مضمار وميقات دخی بوقبيلدندر ومرصاد مبالغه اولور كما قال تعالى ❊ ان ربك لبالمرصاد ❊ ای المكان الذی
يترقب فيــه الرصد ويجوز ان يكون صيغة مبالغة كالمطعان والمعوان (الرصدة) جرعه وزننـدە ارسلان صيد
ايلمك ايچون قازيلان چقوره اطلاق اولنور زبيه معناسنه وقلج باغنده اولان حلقه‌يه دينوركه توجدن وكومشدن
اولور (الرصدة) حمزه وزننده بردن ياغن صاغانقلی يغموره دينور (الرصد) فتحتينله مصدردرتنه كه ذكر اولندی
ورصد جمع اولور راصدون معناسنه و بوحرس وحارس وخدم وخادم كبيدر يقال قوم رصد ای راصدون ورصد
آزجه يغموره وآزجه چايره دينور جمعی ارصاد كلور (المرصدة) محسنه وزننده شول يره دينوركه آنده برمقدارجه
چاير اوله يقال ارض مرصدة اذا كان بها شیءٌ من رصدای كلأ وعندالبعض مرصده شول يره دينوركه اكا يغمور
ياغمقله آنده چاير بتمك مأمول اوله يقال ارض مرصدة اذا كانت مطرت وترجی لان تنبت (رصد) رانك ضمی وصاد
مشدده‌نك كسريله يمنده برقريه آديد (الرضد) رانك فتحی وضاد معجمه‌نك سكونيله متـاعی بری بری اوزره استف
ايلمك معناسنه دريقال رضد المتـاع رضدا من الباب الاول اذارثده (الارتضاد) افتعال وزننده آندن مطاوعدر
يقال رضده فارتضد (الرعد) رانك فتحی وعينك سكونيله سحابدن مسموع اولان صوته دينوركه كوك كورلتوسی
تعبيـر اولنور صوت السحاب معناسنه علی قول رعد برفرشته اسميدركه سحابی سوق ايلمكه مأموردر كورلده برلك
سحابی موضع مأموره سوق ايدرتنــه كه حادی يعــنی نغماتله دوه سورن كمسه حداء ونغمـاتله دوه‌يی سوروب
كوتورر ❊ شارح ديركه تعريف اول شرعيه وحكميه وثانی شرعية محضه‌در ورعد مصدراولور كوك كورلده‌مك
معناسـنه يقال رعد السحاب رعدا من الباب الثـالث والاول اذا صات وعربلر زيد فلانی وعيد شـديد ايله
تهديد وتخويف ايلدی ديه‌جك يرده رعدلمزيد و برق ديرلر تهدّده معناسنه تنه كه لسانمزده كورلده‌يوب شاقيدی
تعبيری واردر و بو برق كلمه‌سنه مقارنا استعمال اولنور وفلان خاتون زيب وزينتله پرآرايش اولدی ديه‌جك يرده
رعــدت فلانة و برقت ديرلر تحسنت وتزينت معناسـنه عادتا شمشـك چاقوب كوك كورلده‌دكده هركس نظر
ايدراولمق ملاحظه‌سنه مبنی‌در (الراعدة) كورلده‌يجی سحابه‌يه دينور ومنه المثل ومنه صلف تحت الراعدة
مؤلف بونی صلف ماده‌سنده رب صلف عنوانيله ذكر ايلمشدر و بو امثالدندر صلف فتحتينله قلت فيض وخير
معناسنه اولمغله مكشار يعنی پك لافزن اولوب لكن اصلا خير ومنفعتی اولميان بخيل حقنده ضرب اولنور ❊ مؤلف
موضع مزبورده ايكی مضرب دخی بيان ايلمشدر (الارعاد) همزه‌نك كسريله بركسه‌يی وعيد ايله كندی طرفندن
قورقتمق علی قول عنف وزجر وتنبيهاتله قورقتمق معناسنه‌دركه اولده قورقويه دوشورمكدر يقال ارعدزيدا اذا اوعده
وتهدّده وكوك كورلتوسـنه اوغرامق معناسـنه دريقال ارعد الرجل اذا اصابه رعد و برآدمی دترتمــه طوتمق
معناسـنه‌در صوغوقدن ياخود قورقودن يقال ارعد فلان علی المجهول اذا اخذته الرعدة وقوم يغنی اشـاغی
صيريلوب دوكلمك معناسنه‌در دترمك معناسندن منشعبدر يقـال ارعد الكثيب علی المجهول اذا انهال (الارتعاد)
افتعال وزنـده مضطرب اولمق معناسنه دريقال ارتعد الرجــل اذا اضطرب (الرعدة) رانك كسری وفتحيله
آندن اسمدر مضطرب بلغه دينور ودترمكه دينور لرزه معناسنه (المرعد) مكرم وزننده اشاغی‌يه صيريلوب دوكيلور
اولان قوم يغنه دينور يقال كثيب مرعد ای منهال (الرعديد) رانك كسريله و (الرعديدة) هايله قورقق كمسه‌يه
اطلاق اولنور يقال رجل رعديد ورعديدة ای جبان و بدنی تروتازه ونازك محبوبه‌يه اطـلاق اولنور يقال جارية
رعديد ورعديدة ای رخصة و پالوذه‌يه اطـلاق اولنور تقول اطعمنا الرعديد ای الفالوذ (الرعّاد) كتّان وزننده
برنوع بالق اسميدركه تچن برآدم اكامسّ ايلسه الی درساعت اويشوب دترمكه باشلر اول بالق ديری اولدقچــه
وچوق سوزلو پركوكسه‌يه دينور (الرعيداء) مصغر بنيه سيله بغدايدن آيرتلنوب آتيلان بيكانه دانه‌لره دينور زوان
وقرموق كبی (الرعودد) سفرجل وزننده برناقه آديدر (المرعدد) اسم فاعل بنيه سـيله مبرم سائله دينور يقال
سائر مرعدد ای ملحف فی السؤال (ذات الرعد والصليل) حرب وقتالدن كنايه‌در صليل قلج آوازيدر يقال جاء
بذات الرعد والصليل ای الحرب (ذات الرواعد) آفت وداهيه‌يه اطلاق اولنور (الترّعد) تفعل وزننده دترمك
معناسنه دريقال ترعدت الاليـة اذا ترجرجت (الرغد) رانك فتحی وغين معجمه‌نك سكونيله و (الرغد) فتحتينله
سهولت ورفاه ووسعت اوزره اولان ديرلكه دينور يقال عيشة رغد ورغد ای واسعة طيبة ورغد فتحتينله ورغاده
سعاده وزنـنـده مصدرلردر ديرلك رفاه ووسعت اوزره اولمق معناسـنه يقال رغد عيشه ورغد رغــدا ورغادة

من البـاب الرابع والخامس اذاطاب واتسع ورغد فتحتيله راغد لفظنك جمعاولور خدم وخادم كبي يقـال قوم
رغد ونساء رغد اى ذو وعيش رغد (الارغاد) همزه نك كسريله مواشي يي اوتلاقده مسبب براقق معناسنه دركه
بكنديكي كبي خودسر اوتلايوب كزه يقال ارغد واامواشيهم اذا تركوها وسومها و برآدم خصب و رفاه اوزره اولمق
معناسنه در يقال ارغد القوم اذا اخصبوا (الرغيدة) عقيده وزنـنده سود بولامجنه دينور كه سودى قيناديوب اون
چالمغله مرتب اولور (المرغادّ) ميمك ضمى ودالك تشديديله ارغيداد لفظندن اسم فاعلدر شول طارغين آدمه دينور كه
غضبندن جواب ويرمز اوله يقال هو مرغادّ اى غضبـان لايجيبك وشول خسته يه دينور كه علتى هنوز يك مشتد
اولميوب لكن وجودنده صارصلمه پيدا اوله يقال مريض مرغادّ اذا كان لم يجهدوفيه ضعضعة ٭وقال الشارح قال
النضر يقال ارغادّ الرجل فهو مرغادّ وهو الذى بدأبه الوجع فانت ترى فيه يبسا وفترة وضعضعة ومرغادّ كركى كبي
اويقوسى اسيفا المكمزين بيدار اولمش كيمسه يه دينور كه هنوز خيازمسى واويوشقلغى باقى اولور يقال نائم مرغادّ
اذا لم يقض كـراه وشول كمسه يه دينور كه برخصوص ايچون رأى وتدبيرنده شك وتردد اوزره اولوب نه كونه رأى
ونه درلو حركت ايده جكنى بيلمزا وله يقـال رجل مرغادّ اى شاك فى رأيه لايدرى كيف يصدره كذلك هرشوريده
ومختلط و پريشـان اولان شيئه مرغادّ دينور مصدرى ارغيداد دركه ذكر اولندى (الرغيداء) رعيداء وزنده
ومرادفيدر كه ذكر اولندى (الارغلداد) اقشعرار وزنده رغد مذكوردن افعلالدر زياده سيله رفاه ووسعت معاش
اوزره اولمق معناسنه در يقال ارغلدّ الرجل اذا رغد عيشه مبـالغة (الرفد) رانك كسرى وفانك سكونيله اسمدر
عطا وبخشش وصله وجائزه يه دينور يقـال هو عظيم الرفد اى العطاء والصلة (الرفد) رانك فتحى وفانك سكونيله
بيوك وسعتلو كاسه يه دينور رانك كسريله ده لغتدر روى ان فلان وفات ايلدى ديه جك يرده هريق رفده ديرلر كه
بو معناده صفرت وطابه وكفئت جفنته دخى ديرلر بدنى جاندن خالى اولدى ديمكدن كنايه در ورفد رانك فتحيله
مصدر اولور عطيه ويرمك معنـاسنه يقال رفده رفدا من الباب الثـانى اذا اعطاه ورفد طوارك پالانى ايچنه رفاده
قومق معناسنه در يقال رفد للدابة اذا جعل فى اكافها رفادة (الارفاد) همزه نك كسريله ياردم ايتمك معناسنه در
يقال ارفده اذا اعانه ونسنه ويرمك معناسنه در يقـال ارفده اذا اعطاه وطوار پالانـنه رفاده قومق معناسنه در يقـال
ارفد للدابة اذا جعـل لها رفادة (الرفادة) رانك كسريله آت اكرنده اولان اكرم ديدكلرى پچه كبي شيـئه دينور كه
سمرك التنه وضع ايدرلر طوارك سمره صرتى سورمسون ايچون وياره صاردقلرى پچاورمه يه دينور وزمان جاهليتده قريش
بيننده واقع اولان عارفانه يه دينور كه هرسنه بينلرندن بقدر الوسع برمقدار مال اخراج ايدوب آنكله غلال وزبيب
اشترا وحجاج ايچون مهيا وحجاج ورودنده اطعام ايدرلر ايدى (الرافدان) تثنيه بنيه سيله دجله ايله فراته اطلاق اولنور
كثير الفيض اولدقلرى ايچون (الارتفاد) افتعال وزنده كسب وكار ايلمك معناسنه در جلب رفدى مستلزمدر يقـال
ارتفد المال اذا اكتسبه (الاسترفاد) ياردم استه مك معناسنه در يقال استرفده اذا استعانه (الترافد) تفاعل وزنده
برى بريله ياردملشمق معناسنه در يقـال ترافدوا اذا تعاونوا (الترفيد) تفعيل وزنده برآدمى اولو لمق معناسنه در
يقـال رفده اذا سوده وعظمه وترفيد هروله يه يعنى يلمكه شبيه برنوع يورويشه دينور تمتين كبي اسمدر (المرافيد)
ميمك فتحيله سودلرى هركز منقطع اولميان قيونلره اطلاق اولنور يقال شاة مرافيد اذا كانت لاينقطع لبنها (الرفود)
صبور وزنده بمعنى فاعلدر برصاغمده سودى بيوك چنـاغى طولدرر اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقـال ناقة رفود
اى تملأ الرفد بحلبة واحدة (بنو ارفده) ارفله وزنده حبش طائفه سندن برجنسدر (الرفدة) حمزه وزنـده
سوارقيه ده برصودر (رفيده) جهينه وزنده بركوجك قبيله در كه الرفيدات ديرلر نته كه آل هبيره يه الهبيرات ديرلر
رافد) و (رفيد) زبير وزنده ومرفد مظهر وزنده اسامى رجالدندر (الروافد) سقف بيته وضع اولنان اخشابه
دينور (الرقد) رانك فتحى وقانك سكونيله و (الرقاد) رانك ضميله و (الرقود) قعود وزنده اويومق معناسنه در
يقـال رقد الرجل رقدا ورقادا ورقودا من البـاب الاول اذا نام لكن رقاد كيجه اويقوسنه مخصوصدر ورقد ورقود
اعمدر ورقد سعد وزنده باديه ده برطاغ آديدر كه اندن دكرمن طاشلرى قطع اولنور (الرقود) رانك ضميله و (الرقد
ركع وزنده راقدك جمعيدر كه نائم معناسنه در يقال رجل ناقد وقوم رقود ورقد اى نيـام (اليرقود) يعفور وزنده
اويقوجى كمسه يه دينور يقال رجل يرقود اذا كان يرقد كثيرا (المرقد) محسن وزنده منوم دارويه دينور كه شرب وتناول
ايدنى اويودر اولور يقـال ناوله الطبيب مرقدا اى دواء يرقد شاربه وآچق يوله دينور شاهراه معنـاسنه كه دوز
ولطيف اولمغـله دابه راحت كيدوب راكبى استراحتدن اويوراولور (المرقد) مقعد وزنده اسم مكاندر ياتوب
اويويه جق يره دينور مضجع معناسنه مزاره اطلاق بومناسبتله در ٭قال الشارح ومنه قوله تعالى ٭ ياويلنـا من بعثنا

من مرقدنا ✿ (الارقاد) همزه نك كسريله او يوتمق معناسنه در يقال ارقده اذا انامه و بر يرده مقيم اولمق معناسنه
استعمال اولنور في الاصل همزه سي صيرورت ايچوندر يقال ارقد بالمكان اذا اقام به (الرقدان) فتحاتله جنبش
ونشاطدن ناشي شطارتله بري اوته قالقيوب صچرامغه دينور (الاوقيداد) ارمداد وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در
يقال ارقد الرجل اذا اسرع (المرقدى) مرعزى وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك اولان آدمه دينور
يقال رجل مرقدى اذا كان يسرع في اموره و بو ارقداد مذكوردن مفعلى وزننده در بوراده وانقولى مرحوم
اويقويه وارمشدر (الراقود) ماعون وزننده بيوك كوپه دينور كه خم خسروانى تعبير اولنور على قول ايچى زفتلى
اشاغيسي سيورى وسو بواولان نوعنه دينور كه يوقريسى قرنلو اولور تقول عندى راقود خلا وهو دن كبير
اوطويل الاسفل يسيع داخله بالقار ✿ شارح دير كه جوهرى بوني معربدر ديدى ليكن اصلني بيان ايلمدى امهات
سائره ده عربى اولمق مثبتدر ومبالغه در يك او يوديجى ديمكدر عن اصل ايچى طلا اولمش اولمش بيولك نبيذ كوپنه دينور
ايدى كه شاربنى البته رقدهٔ سكر وسكونه مبتلا ايدر بعده مطلقا بيولك كوپه استعمال ايلديلر وراقود بر كوجك
بالق آديدر (الرقيدات) تصغير بنيه سيله بنوكلب يوردنده برصو آديدر (الرقدة) رانك فتحى وقافك سكونيله في الاصل
مصدر بناء مره در بو مناسبتله اون كون مقدارى هوانك يك اسى اولماسنده استعمال اولندى كويا كه اول ايامده هوا
تحرك ايليوب نائم اولور تقول اصابتنا رقدة من حر اى قدر عشرة ايام (الترقيد) تفعيل وزننده طوار قسمنه
مخصوص بر كونا يورويشه دينور ظاهرا راحت اشمسى اوله جقدر كه راكبنى او يودر (رقاد) غراب وزننده و (راقد
صاحب وزننده اساميدندر (الركود) قعود وزننده طورمق سكون وآرام معناسنه در يقال ركد الماء والريح ركودا
من الباب الاول اذا سكن وثبت وترازو كفه لرى بس برابر اولمق معناسنه مستعملدر كه حركت ايلمز اولور يقال ركد الميزان
اذا استوى (الركود) قبول وزننده سودى اصلا كسليوب دائمى اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة ركود اذا دام
لبنها ولا ينقطع وطو بطلو چناغه اطلاق اولنور يقال جفنة ركود اى ملأى (الرماد) سحاب وزننده و (الرمداء
رانك ودالك كسريله و (الارمداء) اربعاء وزننده آتش كولنه دينور خا كستر معناسنه (الارمد) احمر وزننده كول رنكنده
اولان شيئه دينور يقال رمد الشئ رمدا من الباب الرابع اذا كان في لون الرماد فهو ارمد وارمد رماد لفظنه تأكيد اولور
كاسيذ كرو كوزى آغريان آدمه دينور رمد آيدن وصفدر (ارمداء) حمراء وزننده ارمدك مؤنثيدر و نعامه يه يعنى دوه
قوشنه اطلاق اولنور رمادى اللون اولديغيچون (الرمد) رانك ضميله سيورى سنكه اطلاق اولنور (الرمدد) زبرج
وزننده و (الرمدد) درهم وزننده و (الرمديد) حنديد وزننده ارمد كبي رماد لفظنه تأكيد اولور باخود رماددن معناى
وصفيت اخذ اولنغله هالك ديمك اولور يقال رماد ارمد ورمدد ورمدد ورمديد اى كثير دقيق جدا او هالك (الارماد
همزه نك كسريله فقير وكدا اولمق معناسنه در و بو اتراب كبيدر يقال ارمد الرجل اذا افتقر وقيتلغه دوچار اولمقله
طوارلرى هلاك اولمق معناسنه در يقال ارمد القوم اذا محلوا وهلكت مواشيهم وديشى طوارك قبل النتاج ممه سى
سودلو اولمق معناسنه در يقال ارمدت الناقة اذا اضرعت وبركسه نك كوزينى آغرتمق معناسنه در كه رمد آيدن
مأخوذدر يقال ارمد الله عينه اى جعلها رمداء (الترميد) تفعيل وزننده بو دخى طوارك ممه سى قبل النتاج
سودلى اولمق معناسنه در يقال رمدت الناقة اذا اضرعت (الرمد) كتف وزننده چوق طورمقله متغير اولمش
صويه دينور يقال ماء رمد اى آجن (الرمد) فتحتينله كوز آغريمق معناسنه در يقال رمدت عينه رمدا من الباب الرابع
اذا هاجت ويقال رمد الرجل اذا هاجت عينه (الارمداد) احرار وزننده رمد معناسنه در لكن بو ابلغدر يقال
ارمد الرجل وارمدت عينه ارمدادا (الرمد) سعد وزننده و (ارمد) و (المرمد) محمر وزننده كوز آغريسنه مبتلا
اولنى يه دينور مؤنثى رمداء در عينه ومرأه يه وصف اولور (بنو الرمد) سعد وزننده و (بنو الرمداء) ايكى بطنلردر
وابو الرمداء البلوى اصحابدندر بلى قبيله سندندر (الرمد) سعد وزننده و (الرمادة) سعاده وزننده انسان
ودواب ومواشى قسمى هلاك اولمق معناسنه در يقال رمدت الغنم رمدا من الباب الثانى اذا هلكت من برد
او صقيع كويا كه كول كبي اوادلر ومنه عام الرمادة في ايام عمر رضى الله عنه هلكت فيه الناس والاموال من القحط
(المرمد) مشمر وزننده امور واعمالده ايشلك ونافذ وجارى آدمه دينور يقال رجل مرمد اى ماض جار (الرمادة
سحابه وزننده يمنده وفلسطينده ومغرب زمينده بر موضع آديدر ومكه ايله بصره بيننده بر بلده در و حلبده
بر محله و بلخ قضاسنده بر قريه ونيسابورده بر قريه باخود بر محله وبرقه ايله اسكندريه بيننده بر بلده آديدر (رمادان)
رانك فتحيله بر موضعدر (رمدة حتان) كسرة فتان وزننده براو فور ملك ناچيز شيئه اطلاق اولنور يقال
ما تركوا الا رمدة حتان اى لم يبق منهم الا ما تدلك به يديك ثم تنفخه في الريح بعد حته (الرند) رانك فتحى ونونك

سكونيله برنوع خوش رايحه لو شجر اميدر وعود اغاجنه دينور ومرسين اغاجنه دينور آس كبي مفردات سائره د ه
دفنه اغاجي و يابان مرسني اغاجيله مفسردر ورند عربستانه مخصوص برنوع ظرفدركه كوجك جوال طرزنده خرما
يپراغنـدن اوريرلر اشاغيسي واسع و يوقريسي مخروطي اولور آنكله خرما طاشورلر (ذوورند) حجـاج بصره
جلهسنـده بر موضع آديدر محمد ثينسـدن عمر بن ابراهيم بن شبيب الرندي اورايه منسوبدر (رندم) زبدهٔ وزننـده
اندلسده تا كرني ولايتنده برحصن آديدر خطيب اندلس اولان عبيد الله بن عاصم و برم شيخ منها بخمز
اولان احمد بن ابي العـافية الرندي اورايه منسوبدر (الرهـد) رانك فتحي وهانك سكونيلـه برنسنه يي يلك لزمك
معناسنـه در يقـال رهد الشيء رهدا من البـاب الثـالث اذا سحقه شديدا (الرهادة) سعـادة وزننـده تر
وناز كلكه دينور (الرهيدة) عقيدة وزننده وجودي كل كبي تر وتازه ونرم ونازك اولان كنج محبوبه يه دينور
يقـال امرأة رهيدة اي شابة رخصة ناعمة ورهيدة خرده بولغوردن اولان سود لو آشه دينور تقول اطعمنـا رهيدة
وهو البر يدق و يصب عليه اللبن (الرهودية) رفق وملايمتله معـامله ايلمكه دينور (الترهد) تفعيل وزننـده
برحماقت عظيمه اظهار ايلمك معناسنـه در يقال رهد الرجل اذا اتى بالحماقة العظيمة (المرهود) سست وكوشـك
نسنه يه دينور يقال امر مرهود اي لم يحكم وتقول تركتهم مرهودين اي غير عازمين ولا حازمين على امرهم (الرود
رانك فتحي وواوك سكونيله و(الرياد) كتاب وزننده طلب ايلمك معناسنده ر يقال راده يروده رودا ورياداً اذا طلبـه
وورود بري اوته كلوب كيتمك تردد معناسنه دركه آمد شد ايتمك واولعنه ايلمك تعبير اولنور يقـال راد الرجل اذا ذهب
وجاء و ريادالابل دوه قسمنـك مرعاده بري اوته كيتمسندن عبـارتدر يقـال رادت الابل ريادا اذا اختلفت مقبلة
ومدبرة (الارتياد) افتعـال وزننده يوده خي طلب ايلمك معناسنه در يقال ارتاد الشيء اذا طلبه (المراودة) و(الرواد
مفاعله بابندن ديلمك مشيئت معناسنه در يقال راوده مراودة وروادا اذا شاء ✽ مؤلفك بصائرده بيانه كوره رود ورياد
برنسنه نك طلبنده رفق وسهولتله تردد ايلمك معناسنه موضوعدر سائر معاني آندن متفرعدر (الريد) رانك كسريله
ديلمكه دينوركه اسمدر مشيئت معنـاسنه (الارادة) اعاده وزننـده ديلمك معناسنه در يقـال اراد الشيء اذا شاء
(الرائد) ذكر من النـه اطلاق اولنوركه ال دكرمنك صاپي اوله جقـدر يدالرحى معناسنه اوته يه بريه چـكيدوب
كلديكيچون واوتلاق ارامق ايچون ايلرويه كوندردكلري آدمه اطلاق اولنور (المراد) ميمـك فتحيله و(المستراد
مستراح وزننده اسم مكانلردر اوتلاقده دوه لرك تردد ايلدكلري موضعه دينور (الرادة) عاده وزننده كه اصلي
رائده در (والرودة) تمامه وزننـده و(الرائدة) زائده وزننده شول خاتونه دينوركه دائما قومشولرك اولرينى طولاشور اوله
يقال امرأة رادة وروادة ورائدة اي طوافة في بيوت جاراتها (الرودان) فتحاتله مصدردر خاتون قومشو اولرينى چوق
طولاشمق معناسنه در يقـال رادت المرأة رودانا اذا اكثرت الاختلاف الى بيوت جاراتها (الرآد) تسهيل همزه ايله
رائد معناسنه دركه ذكر اولندي و بوراد كلمه سي اصلنده رود ايدي فتحتينله كه فعل بمعنى فاعلدر بعـده واو الفه
منقلب اولدي يقال رجل راد اي رائد (المرود) منبر وزننده سرمه ميلنه دينور سرمه داندن سرمه آرايه جق آلتدر
وآت كلرنده دوران ايدن تيموره دينوركه صولوق اوله جقدر و بكره نك تيمورايكنه دينوركه آنك اوزرنده دوران ايدر
(الرود) رانك ضميله مهل وتاني معناسنه در يقال امش على رود اي على مهل رويد كلمه سي بوندن مصغردر (الارواد
همزه نك كسريله و(المرود) مكرم وزننده و(المرود) مخرج وزننده كه مصدرلردر برايشي رفق وتأنيله آهسته جه
طوتمق معنـاسنه در يقال ارود في السير ارواداً ومرودا ومرودا اذا رفق (الرويد) و(الرويداء) و(الرويدية
بونلرده رفق وسهولت معناسنه در ✽ مؤلف بوراده اقتصار ايلمشدر و بو بعضلرك اروادادن مرخمدر ديملري ملايم
دكلدر زيرا وجه مذكور اوزره رود كلمه سي كه راء مضمومه ايله مهل وتاني معنـاسنه در پس رويد كلمه سي آندن
مصغردر رابجه و يواشجه ديمكدر يقال مشى رويدا ورويداء ورويدية اي على رفق ويقال رويدا اي مهلا ويقال
رويدك عمرا اي امهـله واشبو رويد كلمه سي افعل يعني امر معنـاسنه اولورسه كاف خطـاب داخل اولور يعني
اسم فعل امر اولورايسه كاف خطاب داخل اولور و بودرت وجه اوزره مستعملدر بري اسم فعل امر اولور
تقول رويدك عمرا اي امهـله (ثاني) صفت واقع اولور يقـال سار واسيرا رويدا (ثالث) حال واقع اولور يقـال
سار القوم رويدا بوراده معرفه يه متصل اولمغله صفت اولمغه صلاحيتي اولمديغندن حال قلنمشدر (رابع) مصدر
اولور يقـال رويد عمرو بالاضافة ويقال رويدكني وللمخاطبـة رويدكني ورويدكاني ورويدكوني ورويدكنني
(الرود) رانك فتحي وواوك سكونيله و(الرائدة) ملايم اسن يله دينور يقـال ريح رود ورائدة اي لينة الهبوب رفق
معناسنه ندر رود بوراده وصف بالمصدردر (ماتريد) تانك ضميله سمرقنده بر محله آديدر (الروند الصيني) سيحل

وزننده داروی معروفدر اطبا الف زیاده سیله راوند اطلاق ایدرلر وحالا راوند ایله متعارفدر چین دیارندن کلکله
راوند چینی دیرلر (راوند) اصفهان نواحیسنده بر موضعدر واعلامدن احمد بن یحیی الراوندی مروالرود شهرینك
اهالیسندندر (ابن روّاد) شداد وزننده تابعیندندر اسمی عبدالعزیزدر (الريد) زيد وزننده طاغك بر طرفندن
اوزانوب چیقان سیوری وتومسك یرینه دینور جمعی ریودکلور (الريدة) هایله و (الرادة) عاده وزننده و (الريدانة)
رانك فتحیله ملایم اسن یله دینور رواوید لغتدر یقال ریح رید ة ورادة وریدانة ای رود و رید یمنده بر بلده در
وحضرموت الکاسنده ایکی قریه وقنسرین قضاسنده بر قریه در (ریدان) میدان وزننده قنسرین قضاسنده
بر حصن آدیدر ❁ فصـــــل الزای المعجمة ❁ (الزأد) زانك فتحی وهمزه نك سکونیله برآدمی بر قورقنج نسنه ایله بلکلمك
معناسنه در یقال زأده زأدا من الباب الثالث اذا افزعه (المزؤد) مسعود وزننده بر قورقنج نسنه دن بلکلیوب قورقمش
آدمه دینور یقـــال زئد الرجل علی بناء المجهول فهو مزؤد ای مذعور (الزؤد) زانك ضمی وضمتیله اسمدر قورقنج
نسنه دن عارض اولان قورقویه دینور که ترکیده آندن بلك ایله تعبیر اولنور فارسیده بلك دیرلر (الزبد) زانك و بانك
فتحیله کبوکه دینور صویك وسائر شیئك اولسون وزبد یمنده بر طاغ آدیدر وقنسرین قضاسنده بر قریه در وحمص
شهرینك اسم قدیمیدر یاخود حمص قضاسنده بر قریه در وبغــداد قربنده بر موضع آدیدر وزبد سعد بن
ابی وقاص رضی الله عنه حضرتلرینك ام ولدی اسمیدر (الازباد) همزه نك کسریله بر نسنه کبوکلنمك معناسنه در
یقـــال ازبد البحر اذا صار ذا زبد وآغاج بیـــاض چچکلر ایله چچکلنمك معنـــاسنه مستعملدر یقـــال ازبد السدر
اذا نوّر یعنی کالزبد علی الماء (الزبد) زانك ضمیله و (الزبّاد) رمّان وزننده کره یاغنه دینور که قیون وکچی
قسمنـــك سودندن یایقله اخراج اولنور کبوکه مشـــابه اولدیغیچون آندن مأخوذ اولدی کذلك قیمغنده اطلاق
اولنور مصاحبـــك یانه کوره لبن یقردن استخراج اولنانه ده اطلاق اولنور دوه لبندن استخراج اولنـــانه حباب
دینور وزبده هایله زبددن اخصدر (الزبد) عبد وزننده کره یاغی یدرمك معناسنه در یقال زبده زبدا من البـــاب
الاول اذا اطعمه الزبد وسود طولومنی یاغی چیقمق ایچون چالقمق معنـــاسنه در که یایمق تعبیر اولنور یقـــال زبد
السقاء اذا مخضه لیخرج زبده وبرکسه یه چوق نسنه بخشش ایلمك معناسنه مستعملدر کثرت جهتیله تشبیه اولندی
یقال زبد له زبدا من الباب الثانی اذا رضخ له من ماله (المزبد) افتعـــالدن اسم فاعلدر کره یاغنك صاحبنه دینور
(التزبید) تفعیل وزننده آورد کبوکلنمك معناسنه در که مکثارك حالیدر یقال زبد شدقه اذا تزبد (التزبّد) تفعـــل
وزننـــده تزبید معناسنه در ویوتمق معناسنه استعمـــال اولنور که قایمق کبی یوتمقــدر علی قول بر شیئـــك زبده
وخلاصه سنی آلمق معناسنه دریقال تزبد الشیء اذا ابتلعه او اخذ صفوته وآند ایچمکه شتـــاب وسرعت ایلمك
معناسنه مستعملدر که همان قایمق یودر کبی یوتمغه ایومکدر یقال تزبد الیمین اذا اسرع الیها (زبّاد) رمّان وزننده
و (زبّادی) حوّاری وزننده بر نبـــات آدیدر امهات سائره ده سکیرلی یپراق ایله مبیندر وزبّاد خیری اولمیان یعنی
یوفقه اولوب یاغسز اولمغله ایشه یرامیان سوده دینور (مزبّد) محدث وزننـــده بر رجل اسمیدر (زبیـــد) زبیر
وزننـــده ابن الحارث در که محدثیندندر صحیحین رجالندن بوندن غیری زبیـــد یوقدر وزبید مذحج قبیله سندن
بر بطنـــدر که عمرو بن معدی کربك قومیدر امام ذهبی اصحابندن محمد بن الولیـــد ومحمد بن جزء وصاحب
القـــالی محمد بن الحسین اللغوی وایکی فرزندلری که آنلردر لغویلردر بطن مزبور رجالندندر (زبید) امیر وزننده
یمنده بر بلده در محدثیندن موسی بن طارق ومحمد بن یوسف ومحمد بن شعیب اورادندر (زبیدان) بانك ضمیـــله
فیعلان وزننده بر موضع آدیدر (الزباد) سحـــاب وزننده عطر معروف اسمیدر که قلیه مسك تعبیر ایتدکلریدر
فقهاء ولغویون زباد بر دابه در که آندن طیب حلب اولنور دیملریله تعریفنده غلط ایلدیلر زباد ابه مذکوره دیدکلری
کدیدر که مرادیان کدیسیدر زباد آندن حاصل اولان طیبك اسمیدر واول طیب مذکور کدینك قوریغی التنده
واو یلقلرینده دینه طوغری رشحه یعنی تردر ابتدا انی طوتوب زیاده سیله تحریك ایله مضطرب ایلدکدنصکره وجودندن
عرق ترشح ایلدکله اول موضعلرندن ترلرینی قلموش قبوغیله یاخود بر بچاوره ایله صیروب اخذ ایدرلر ❁ مترجم دیرکه
اول کدی هندوحبشه بیابانندماولور واکا مسك کدیسی تعبیر اولنور مکه یه تجارلر قوبریقلرینی کتوروب بیع ایدرلر
بعینه مسك کبی قوقار خلق آلوب امتعــه ایچره وضع ایدرلر مشهود مز اولمشدر ومنقولدر که آنی تجبیز وتحریکله
عرقناك ایدوب آلمکدر بسندن جمع ایدرلر سنه تمامنه قدر سموروب قوتلنور واکر بر سنه ترك ایلسه‌لر سبب هلاکی اولور
اول تعریق اکا دوای موقت معنوی اولور ایمش وزباد مغربده بر بلده آدیدر وزباد اسمادندر زباد بن کعب جاهلیدر
وزباد بنت بسطام بن قیس ولید بن عبدالملك زوجه سیدر ومحمد بن احمد بن زباد علی قول ابن زبدا محدثدر وقول ثانی

اشهردر (ابو الزبد) زانك ضميله محمد بن المبارك العامري كنيه سيدر (زبد) كتف وزننده حوفزان نام كسنهك فرسى
اسميدر (زبده) عمه وزننده بنت الحارثدر كه بشر حافينك همشيره سيدر و حسن بن محمد بن زبده محدثدر (زبد) عبد
وزننده ابن سناندر كه محدثدر (زبيده) جهينه وزننده هارون رشيدك زوجه سيدر كه جعفر بن منصورك دختريدر
(الزبيدية) طريق مكه ده مغيثه يه قريب بر بركه آديدر و بلاد جباله بر قريه و واسط قضاسنده بر قريه و بغداد ده
بر محله و آندن آشاغيجه ده بر بشقه محله آيدر (الزبرجد) سفرجل وزننده جوهر معروف اسميدر يعنى جواهردن
بر يشل طاشدر زمرد كبى لكن آچق رنك اولوب فستقى تعبير اولنان لونله ملوندر قيس بن حسان بن ثابتك حسن
وجمال صاحبى اولمغله زبرجد ايله ملقب اولمشيدى (الزرد) فرد وزننده يوتمق معناسنه در يقال زرد اللقمة زردا
من الباب الرابع اذا بلعها و بوغازى صيقوب يوغمق معناسنه در يقال زرده زردا من الباب الاول اذا خنقه وزره
اورمك معناسنه در يقال زرد الدرع اذا سردها و زرد اسفراين قضاسنده بر قريه آديدر (الازدراد) افتعال وزننده
بودخى يوتمق معناسنه در لكن تكلف متضمندر يقال ازدرد اللقمة بمعنى زردها * مؤلف ابتلعها ايله تفسير ايلسيدى
انسب ايدى (المزرد) مقعد وزننده بوغازه اطلاق اولنور محل زرد اولديغيچون (المزرد) منبر وزننده و (الزراد) كتاب
وزننده مشول اينه دينور كه آنكله دوه نك بوغازينى قصارلر تا كه كوشنى دفع ايدوب راكبنى آلوده ايليه و زراد مطلقا
بوغازى بوغه جق ايپ وكريش مقوله سنه دينور مخففه معناسنه (المزرد) محدث وزننده شماخ نام شاعرك برادرى
لقبيدر (زرده) حمزه وزننده درتنك قضاسنده بر قلعه و شيرازده بر طاغ آديدر (الزرد) كتف وزننده لقمه يى چابك
يودار اولان كشى يه دينور يقال رجل زرد اى سريع الابتلاع (الزردان) فتحاتله نسوان فرجنه دينور كيرلرى
يوتديغيچون ياخود طارلغندن كيرلرى بوغديغيچون وجه ثانى عموم اوزره وصف اوله مز مكر اطلاقى توسع بالمجازه
محمول اوله وظاهر ابو قطوان كبى وصفدر (الزرد) فتحتيله اورلمش زرهه دينور فعل بمعنى مفعولدر (الزراد) شداد
وزننده زره اوريجى كسه يه دينور سراد معناسنه (زرند) سمند وزننده كرمان ايالتنده بر بلدهٔ معروفه در و اصفهانده
بر قريه در محمد بن العباس النحوى اورادندر و مدينه قربنده بر موضعدر (الزراوند) زانك فتحيله دواى معروف آديدر
ايكى نوع اولور اركك نوعنه زراوند طويل و ديشى نوعنه زراوند مدحرج ديرلر (الزغد) زانك فتحى و غين معجمه نك
سكونيله دوه زياده سيله كوكره يوب بوكورمك معناسنه در يقال زغد البعير زغدا من الباب الثالث اذا هدر شديدا و طولومى
آغزندن ياغ چيقمق ايچون صيقمق معناسنه در يقال زغد سقاءه اذا عصره حتى يخرج الزبد من فيه و برآدمك بوغازينى
صيقمق معناسنده استعمال اولنور يقال زغد فلانا اذا عصر حلقه و بر كسه يى برآدم اوزره استعوا ايدمرك قشقرتمق
معناسنه مستعملدر يقال زغده بالكلام عليه اذا حرشه عليه (الزغيد) امير وزننده طولوم صيقلدقده آغزندن چيقان
ياغه دينور (الزغاد) شداد وزننده طاشقين ايرمغه دينور يقال نهر زغاد اى زخار كثير الماء (الازغاد) همزه نك كسريله
امزرمك معناسنه در يقال ازغدته اذا ارضعته (المزغد) مشمز وزننده دارغين آدمه دينور يقال رجل مزغد
اى غضبان (الزغد) فتحتينله ديرلكه دينور يقال زغد رغد اى عيش رغد (الزغبد) زانك و بانك فتحيله كره ياغنه دينور
زبد معناسنه (الزغردة) دحرجه وزننده دوه قسمى كورلتوسنى ايچرسنده ترديد ايليه رك كوكره مك معناسنه در
يقال زغرد البعير اذا هدر مرددا فى جوفه (الزفد) زانك فتحى و فانك سكونيله طولدرمق معناسنه در يقال زفد الاناء
زفدا من الباب الاول اذا ملأه و آته اريه يى چوق و يرمك معناسنه در يقال زفد فلان فرسه شعيرا اذا اكثر عليه (الزمرد
ضمات ثلاث و تشديد رايله زمرذ اسميدر كه ذال معجمه ايله در مؤلف زمرذى زبرجد ايله تفسير ايلمشدر كه بوارسطو قوليدر
وسائرلرى عندنده زبرجد آلتون معدننده تكون ايدر يشل و صاف اولور كم رنك اولانه مصرى و يشله مائل صارى يعنى
فستقى رنكنه قبرسى و قرمزى يه مائل صارى يه كه جمله دن كثردر هندى ديرلر و زمرد آلتون و غيرى معدننده تكون ايدر
بر قاچ قسم اولور برى ذبابى در كه لونى يشل سنكه شبيه اولور غايتده صاف و صويى كسكيندر كويا تموج و رقص ايدر
و بر يسنه ريحانى دينور و بر يسنه فستقى دينور و بر يسنه صابونى دينور بياضه مائل يشل اولور بعضلر بو قسمى زبرجد
نوعندن عد ايدرلر (الزمرد) زانك و ميمك فتحيله فعلل وزننده رجل مؤنث و مرأة مذكره ديمكدر و بو معربدر
يعنى زن مرد فارسى معربيدر كه عورت صفتنده اولان اركك و اركك شيوه سنده اولان عورته اطلاق اولنور (الزماورد
زانك ضميله و رد ماده سنده مرسومدر (الزند) قند وزننده قولك اوجنك ال ايله قاوشديغى يره دينور كه بيلك كبكى
اوله جقدر ايكيسنه زندان دينور * شارح ديركه سرچه پرمق جانبندن اولانه كوع و باش پرمق طرفندن اولانه كرسوع
و مجموعنه زند ديرلر واو رايه بلكيجه تعبير اولنور و بيلكه ساعد دينور انتهى و زند مرخ و عفار نام شجرلردن اهل باديه نك
دوزدكلرى چقماغه دينور كه ايكى دانه اولور اوستنده كى كويا اركك و آلتنده كى ديشى اولور برى برينه سورمك آتش

چيقار رلر اوسنده اولانه زند وآلتنده اولانه زنده دير لر وايكيسنه زندان ديرلر يعني زندان دينور كه مذكر تغليب اولنور جمعي زناد كلور زانك كسريله وازندكلور افلس وزنده وازنادكلور وعربلر بر خصوصده كنديسنه ياري ومعاونتله ايشلك حصولپذير اولسنه باعث اولان آدمه ورت بك زنادي ديرلر وزند برتيكنلو آغاج اسميدر مفرداتده شجر غار ايله مبيندر كه دفنه اغاجي اوله جقدر وزند بخارا قضاسنده برقريه در محدثيندن احمد بن محمد بن حمدان بن حازم الزندي اوراد ندر وثوب زنديجي ديدكلري بز اورادن چيقار وزند نجد بلادنده برطاغك آديدر واسامي رجالدندر زند بن الجون مشهور اديب وشاعر ابودلامه نك اسميدر # مترجم ديركه مزبور ابودلامه صاحب نوادر حكايات وناظم ابيات پرنكات مورد لطائف ومضحكات ظريف واديب برذات ايدي عباسيه دن سفاح ومنصور ومهدينك ندماسندن ايدي جمله

لطيفـــــه

لطائفندندر كه منصور خليفه نك عمسي قرزي وفات ايلدكده حزن وملال ايله دفننه حاضر اولوب قبري كنارنده قعود وجنازه ورودينه منتظر ايدي بو اثناده ابودلامه كلوب خليفه يه يقين اوتوردقده منصور خطاب ايدوب اي ابودلامه بو رايه نه حاضرلدك ديوب قبره اشارت ايلدي ابودلامه خليفه نك عمسي قرزيني حاضرلدم ديدكده خليفه بي اختيار خنده ناك اولدي انتهي وزند بن اعراق الثري نسب عدنان رجالندندر وزنده مصدر اولور طولدرمق معناسنه يقال زند السقاء زندا من الباب الاول اذا ملأه (زندنه) منكنه وزنده بخاري قضاسنده برقصبه قريه در (زندرود) اصفهانده برايرمق آديدر (زندورد) واوك فتحيله واسط قربنده برقريه در حالا خرابه در (زنده جره) وزنده روم الكاسنده بربلده در (زند) فتحتينله برموضع آديدر وزند درجه يه دينوركه ناقه نك جوفنه صوقدقلري قوندا قدر بته كه ماده سنده بيان اولندي وزند مصدر اولور صوصه مق معناسنه يقال زند الرجل زندا من الباب الرابع اذا عطش (المزند) معظم وزنده بغايت بخيل وناكس شخصه دينوركه مجازدر يقال رجل مزند اي بخيل ضيق ونسبي متهوم اولان شخصه اطلاق اولنور يقال هو مزند اي دعي وانسزجه اولان ثوبه دينور يقال ثوب مزند اي قليل العرض (التزنيد) تفعيل وزنده يلان سويلك معناسنه در يقال زند الرجل اذا كذب وبرآدمه استحقاقندن زياده اشكنجه ايلك معناسنه در يقال زند فلانا اذا عاقبه فوق حقه وطولدرمق معناسنه در يقال زند السقاء اذا ملأه وچقماق چاقمق معناسنه در يقال زند الرجل اذا اوري زنده وتزنيد ناقه نك فرجني ايكي جانبدن كوچك خلاللر ايله خلالليوب بعده قيللر ايله باغليوب قاوشدرمغه دينور بوني ناقه طوغرركن رحمي طشره يه چيقدقده ايدرلر وتزنيد زياده ايلك معناسنه مستعملدر تقول مازندك احد عليه اي مازيدك (الازناد) همزه نك كسريله زياده اولمق معناسنه در يقال ازند الشيء اذا زاد وزياده قلمق معناسنه در تزنيد كبي تقول مازندك احد عليه ومازندك اي مازيدك ودردندن افاقت بولمش آدم ينه اول دردينه رجوع ايلك يعني آغريسي نكس ايتك معناسنه در يقال ازند الرجل في وجعه اذا رجع اليه (التزند) تفعل وزنده بركسه يه جواب ويرمكده اضطرار ايله تنكدل ودمبسته اولمق معناسنه مستعملدر يقال تزند الرجل اذا ضاق بالجواب ودارلمق معناسنه مستعملدر يقال تزند الرجل اذا غضب (زندنا) زانك فتحيله نسف قضاسنده برقريه در (زندان) سجستان وزنده هرات اعمالندن مالين قضاسنده برقريه در ومرو قضاسنده برقريه در ومصيصه قضاسنده برناحيه در (الزهد) زانك ضمي وهانك سكونيله و (الزهادة) سعادة وزنده برنسنه يه رغبتسز اولمق معناسنه در يقال زهد فيه وزهد وزهد زهدا وزهادة من الباب الثالث والرابع والخامس ضد رغب وعند البعض زهاده دنيا وزهد امر دينده اولان پرهيزه مخصوصدر (الزهد) زانك فتحي وهانك سكونيله برنسنه يي تقدير وتخمين ايلك معناسنه در يقال زهد الشيء زهدا من الباب الثالث اذا حزره وخرصه (الازهاد) همزه نك كسريله بو دخي تقدير وتخمين ايلك معناسنه در يقال ازهده بمعنى زهده (الزهد) فتحتينله زكات ماله اطلاق اولنور (الزهيد) امير وزنده آز نسنه يه دينور يقال شيء زهيد اي قليل وتنك مشربكسه يه دينور يقال رجل زهيد اي ضيق الخلق وقليل الاكل آدمه دينور يقال رجل زهيد اي قليل الاكل وطاره جق دره يه دينور يقال وادزهيد اي ضيق (الزاهد) عابد وزنده زهد لفظندن اسم فاعلدر كه پرهيزكار ديمكدر وزهيدكبي خلقي طار آدمه دينور واسماء رجالدندر زاهد بن عبد الله وابو الزاهد الموصلي محدثلردر (الازدهاد) افتعال وزنده برنسنه يي آز صيمق معناسنه در يقال ازدهد الشيء اذا عده قليلا (التزهيد) تفعيل وزنده بركسه يي برنسنه يه رغبتسز قلمق يعني رغبتني صرف ايله آندن پرهيز ايتدرمك معناسنه در يقال زهد فلانا فيه وعنه ضد رغبه وبركسه يي بخله سوق ياخود بخله نسبت ايلك معناسنه در يقال زهد فلانا اذا بخله (التزاهد) تفاعل وزنده برآدمي هر طرفدن احتقار ايلك معناسنه در يقال تزاهد وافلانا اذا احتقروه (الزاد) عاد وزنده آزيغه دينور توشه معناسنه (الزود) زانك فتحي وواوك سكونيله آزيق طوتمق معناسنه در يقال زاد الرجل يزود زودا اذا اسس الزاد (المزود) منبر وزنده آزيق

قویه جق طغاریجغه دینور توشه‌دان معناسنه جمعی مزاود کلور (الازادة) همزه‌نك کسریله و (التزوید) تفعیل وزننده برکسنه‌یی آزیقلندرمق معناسنه در (التزود) تفعل وزننده آزیقلنمق وآزیق طوتمق معناسنه در تقول ازدت المسافر وزودته فتزود (رقاب المزاود) عرب یننده بجم طائفه‌سنك لقبیدر اکثری مزود قرمزی سختیاندن اولمغله بطانیه بجم دخی قیزل بکزلو اولدقلرندن اطلاق ایلدیلر یاخود مزودکبی بیونلری اوزون یاخود طلوم مزودکبی جثه‌لری غلیظ اولدقلرندن اطلاق اولنه (زوید) جهینه وزننده مهالبه‌دن برخاتون آدیدر (زواد) کتان وزننده اصحابدندر زوادبن علوان وزوادبن محفوظ القریعی محدثلردر (ازوادالرکب) اوچ آدمك لقبی ایدی بری مسافربن ابی عمرو وبری زمعة بن الاسود وبری ابوامیة بن المغیره در بونلر یولده اولدقلرنده اهل قافله قطعا زاد طریق اتخاذ ایلیوب مجموعنی کندیلر اداره واطعام ایدرلرایدی (زادالرکب) برفرس اسمیدرکه سلیمان نبی علیه السلام درکاهنه ازد قبیله‌سی وفود ایتدکلرنده اول آتی انلره احسان ایلشلرایدی (ذورود) ضم رایله حمیرامراسندن سعید نام امیرك لقبیدر حضرت صدیق رضی الله عنه مدت خلافتلرنده یمن اهالیسنك دفعهٔ ثانیه ردتلری مسموعلری اولدقده مومی الیهه امرنامه تحریر وتسییرایلشلرایدی (الزید) زانك فتحی وکسری ویانك سکونیله و(الزید) فتحتینله و(الزیادة) زانك کسریله و(المزید) مصدر میمی اوله‌رق و(الزیدان) میدان وزننده که بوشاذدر شنأن لفظی کبی مجموعی آرتمق معناسنه در یقال زاد الشیئ زیدا وزیدا وزیدا وزیادة ومزیدا وزیدانا اذا نمی وفضل جوهری زانك فتحیله زوادملفظنی دخی ذکرایلکله تصحیف ایلشدر زیرا اول راء مهمله ایله زوارموزیاره کلمه‌لریدر نموذکرندن عاری اوله‌رق شارح دیرکه جوهری کسائی راویسی اولان یعقوبدن روایت ایلکله ناقل مأمون الغوائلدر انتهی وماده مزبوره متعدی دخی اولور آرتمق معناسنه یقال زاده الله خیرا فزاد (التزید) تفعیل وزننده بودخی آرتمق معناسنده در یقال زیده فزاد (الازدیاد) افتعال وزننده آرتمق معناسنه در یقال زیدفازداد لکن بونلر زیاده‌یی متضمندر اساسده بومتعدی اوله‌رق دخی مثبتدر رقال تقول ازددت مالا ای زدته (الاستزادة) برآدمی عطاسنده مقصر عد ایلمك استقصار معناسنه درکه معنای آتینك ملزومیدر یقال استزاده اذا استقصره اساسده فلان یستزید فلانا ای یستقصره وینکوه عبارتیله واقع اولمغله ترجمه‌ده ضمیرآدمه ارجاع اولندی واستقصرت فلانا دینورسه تقصیردن مأخوذ واستقصرت الثوب دینورسه قصردن مأخوذ اولور واستزاده برکسنه‌دن برنسنه‌یی آرتمسنی استه‌مك معناسنه در یقال استزاد فلانا اذا طلب منه الزیادة (التزید) تفعل وزننده اسعار غالی بهایه چیقمق معناسنه در یقال تزید السعر اذا غلا ویلانی سویلك یعنی سوزینه یلان قاتمق معناسنه در یقال تزید فی حدیثه اذا کذب ودابه قسمی عنق دیدکلری یورویشدن زیاده جدیوریمك معناسنه در وعنق فتحتینله دابه‌یه بیونلرینی اوزادوب یره دوشنه‌رك صوکبی روان اولمغه دینورکه اکثری کیجه‌لرده دوه قسمی اوبلجه یوریوب منزل آلورلر یقال تزیدت الناقة اذا سارت فوق العنق وکلام وسائرنسنه‌لرده تکلفله زیاده ایلك معناسنه در یقال تزید فی کلامه وغیره اذا تکلف الزیادة فیه (التزاید) تفاعل وزننده تزید ایله معنای اخیرده مرادفدر (المزادة) میمك فتحیله صوم مشکنه وطولومنه دینور راویه معناسنه علی قول ایکی دریدن دیکیلوب ککبش اولمق ایچون آرالغنه بردری دخی ضم وزیاده ایتدکلری مشکه وطولومه دینور جمع جنسی مزاد وبنیه‌سی مزاید کلور شارح دیرکه قول اخیر برمقتضای ماده اصوبدر زیرا اوله کوره واوی اولمق اقتضا ایدرصودخی زاد جمله سندن اولدیغنه بناء وثانی یه کوره زیادهٔ مرقومه‌یه مبنی یاخود صوفی ذاته اعزاولوب خصوصا بادیه‌ده مادهٔ حیات اولمغله زیاده اولماسنه نفألا اطلاق اولنمش اولور (الزوائد) پالانك کبروسنده اولان زمعات یعنی برازپالانك ماده سندن اولمیان زائد نسنه‌لره اطلاق اولنور (ذوالزوائد) ارسلانه اطلاق اولنور سباع سائره‌دن زوائدی اولدیغیچون واصحابدن جهنی الاصل برذاتك لقبیدر (زید) و(زبید) زبیروزننده و(زیاد) زانك کسریله و(زیاد) شداد وزننده و(زیاده) و(زیاده) هایله و(زیدکا) و(مزید) میمك فتحیله و(زیدلا) زیادهٔ لایله و(زیدویه) عمرویه کبی اسماء رجالدندر (زیادان) زانك کسریله برنهرو بصره اعمالندن برناحیه آدیدر (زیدان) سحبان وزننده اهوازایالتنده بربلده در و یمنده برکوشك وکوفه‌ده برموضع آدیدر (ابوزیدان) بردوای معروف اسمیدر * شارح فاوانیا ایله یعنی عودالصلیب ایله بیان ایدرکه شقایق کوکیدر لکن مفردانده همره سزبوزیدان مستعجله ایلمیندرکه ندکی طشاغی دیدکلری کوکدر (زیداون) زانك وواوك فتحیله سوس قضاسنده برقریه‌در (یزید) مضارع بنیه‌سیله دمشقده برنهرآدیدر (الزیدان) میدان وزننده بصره‌ده برنهردر (الیزیدیة) شروان شهرینك اسم قدیمیدر (الزیدی) یمامه‌ده برقریه‌در (الزیدیه) بغداد قضاسنده برقریه‌در وبنی قیرقبیله‌سی یوردنده برصودر (الزیادیه) زانك کسریله قیروان شهرنده برمحله‌در (زید) برموضع آدیدر ووجه مذکور اوزره اسماندندر زیدبن علی بن حسین ابن علی بن ابی طالبدر محدثیندن زیدیون دیدکلری

جماعت مذهب بأخود نسب جهتيله اكامنسو بلردر و زيدبن عبدالله الزيدى زيدبن ثابت نسلند ندر (حروف
الزيادة) عندالصرفيين اليوم تنساه حرفلريدر * شارح ديركه حروف مزبوره يى يوزاوتوزدن زياده تراكيبله تركيب ايلديلر
ازانجمله مازيدن حروف زياده ندر ديو سؤال ايتدكلرنده اشبو * هويت السمان فشيبنى * وقدكنت قدما هويت
السمان * بيتنى قرائت ايدوب سؤال ايدنلر فهم ايلمامكله تكرار استجواب ايلدكلرنده سألتمونيها فاعطيتكم ثلثة
اجوبة ديديلر (تزيد) تانك فتحيله ابن خلوا ندركه برقبيله پدر يدر تزيديه ديدكلرى برود انلره منسو بدر واول قماش
قرمزى ايكله چبوقلى اولور (الزائد) زانك فتحيله زيادات معناسنه در يقال ابل كثيرة الزائد اى الزيادات
و بواسم مصدر اولان زياده نك جمعيدر * فصل السين المهملة * (الاسآد) ابعاد وزننده بك سرعتله كتمك
على قول قطعا صباحه قدر نزول ايلمامك اوزره بتون كيجه بردوزه يه سوروب كتمك معناسنه در وعلى رأى دوه قسمى
بتون كيجه وكوندز يورييوب كتمكه مخصوصدر يقال اسأد اسآدا اذا اغذ فى السير اوسار ليلته بلا تعريس
اوهوسير الابل الليل مع النهار قال فى الاساس بات بسئد السير ليلته كلها يديمه (السأد) فتحتينله ايچمك معناسنه در
يقال سئد الماء سأدا من الباب الرابع اذا شرب و ياره هوالنوب آزتمغله وجعى نكس ايلمك معناسنه در يقال
سئد جرحه اذا انتقض اى نكس (المسئد) كتف وزننده آزيدوب نكس ايدن ياره يه دينور يقال جرح سئد
اى منتقض (السأد) سينك فتحى وهمزه نك سكونيله و (السأد) فتحتينله بوغمق معناسنه در يقال سأده سأدا
وسأدا من الباب الثالث اذا خنقه (السؤدة) عمده وزننده يكتلك وكنجلك چاشتبسندن وقوتندن قلان بقيه يه
دينور يقال للمرأة بها سؤدة اى بقية من الشباب (المسئد) منبر وزننده ياغ طولومنه دينور (السؤاد) غراب وزننده
برعلت آديدركه شورصويى چوق ايچمك سببيله انسانه ودوه وقيون مقوله سنه عارض اولور (المسئود) مسجود
وزننده ذكر اولنان سؤاد علتنه مبتلا اولانه دينور يقال سئد الرجل والبعير والغنم على بناء المجهول فهو مسئود
اذا اصابه السؤاد (السبد) سينك فتحى وبانك سكونيله تراش ايلمك معناسنه در يقال سبد الشعر سبدا من الباب
الاول اذا حلقه (الاسباد) همزه نك كسريله سبد معناسنه در يقال اسبد الشعر بمعنى سبده ونصى ديدكلرى
بغدايجق اوتنك اسكيلرى كوكلرنده تازه سى بتمك معناسنه در يقال اسبد النصى اذا نبت حديثه فى قديمه
(التسبيد) تفعيل وزننده اسباد ايله ايكى معناده دخى مرادفدر و تسبيد باشه ياغ سورمكى ترك ايلمك معناسنه در يقال
سبد الرجل اذا ترك الادهان فى رأسه وقوش ياور يسى تويلنمكه باشلمق معناسنه در يقال سبد الفرخ اذا بدا ريشه
وتراش اولمش باشك قيللرى قباروب بتمكه يوزطوتمق معناسنه در يقال سبد الرجل اذا بدا شعر رأسه و باشك
صاچنى چوزوب اصلا تدقد نصكره طراميوب واورميوب او يلجه حالى اوزره ترك ايلمك معناسنه در يقال سبد رأسه
اذا سرح شعره وبله ثم تركه (السبد) سينك كسريله ساعدن قورده دينور وآفت وداهيه يه دينور فلان كسه اوغريلر
ايچره داهيه درديه جك يرده هو سبد اسباد ديرلر (السبد) فتحتينله برمقدارجه قيله دينور بومعنادندر كه فلانك آزچوق
نسنه سى يوقدر ديه جك يرده ماله سبد ولالبد ديرلر كه مراد كچى وقيون ودوه مقوله سى مالدن برشيئه مالك دكلدر
ديمكدر (السبد) صرد وزننده قاسيغه دينور تراش مناسبتيله ودوه لر صوايچمكه كلدكده صو بولانمامق ايچون
حوضى سد ايتدكلرى ثوبه دينور و برنوع قوش آديدر كه تويلرى بغايت يومشق اولمغله صرتنه ايكى قطره
صو طملسه همان آقوب كيدر اولور * شارح ديركه ابو منجوب اصمعيدن سبد خطاف برى اولد يغنى حكايه ايلمشدر
وسبد مكه قربنده برموضع آديدر و سبدا وغورسزلغه دينور شئوم معناسنه وسبد بن رزام بن مازن عربدن بركسه در
(السبد) كتف وزننده اوتلانمش چاير بقيه سنه دينور (الاسباد) همزه نك فتحيله برنوع سياه ثياب اسميد رسبد
مفرديدر سينك كسريله ونصى ديدكلرى اوتلرك ابتدا ظهور ايدن اوجلرينه دينور (السبندى) حبنطى وزننده
پلك اوزون شيئه دينور وجرئ ودلير اولان انسانه وحيوانه دينور وساعدن قپلانه دينور جمعى سباند وسبانده
كلور وعندالبعض سبندى بيكار صاحب لهو و بطالت تبهكار شخصه دينور (السبردة) دحرجه وزننده تراش
ايلمك معناسنه در يقال سبرد شعره اذا حلقه وناقه هنوز تويلنمدك ياورو دوشورمك معناسنه در يقال سبردت
الناقة اذا القت ولدها لاشعر عليه (المسبرد) اسم فاعل بنيه سيله تويلنمدك ياورو دوشورن ناقه يه دينور (ساتيدا
تاى فوقيه نك كسريله كه يزيد بن مفرغ نام شاعرك اشبو * فديرسوى فساتيدا فبصرى * فحلوان المخافة فالجبال
بيتنده واقعدر ميافارقين ترابنده برطاغك اسميدر اصلى ساتيد ما ايدى شاعر ضرورت ايچون مايى حذف ايلمشدر
پس بوراده آنى ذكر واصلنه تنبيه لازم اولمغله ثبت وبيان اولندى (السجود) قعود وزننده خضوع وتواضع
وتذلل ايله سرفرو قلمق معناسنه در يقال سجد له سجودا من الباب الاول اذا خضع * شارح ديركه سجود فى الاصل

معنای مزبوره موضوعدر دکن نماز اولان سجود اطلاقات شرعیه دندر زیرا زمینه وضع جبههدن اعظم
خضوع ومسکنت اولماز انتهی وسجود ایاق اوزره ستون کبی دیك طورمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال
سجد الرجل اذا انتصب (الاسجاد) همزهنك کسریله باشی اشاغه ایدوب اکلمك معناسنهدر طاپو قلمق کبی
یقال اسجد الرجل اذا طأطأ رأسه وانحنی وقپاقلرینی قیپراق برنسنه یه متصل نظر ایلمك معناسنهدر یقال
اسجد له اذا ادام النظر الیه فی امراض اجفان بوراده امراض اجفان غض اجفان معناسنهدر که مجازدر
(المسجد) مقعد وزننده جبهه یه اطلاق اولنور وارآب سبعهنك مجموعنه مساجد اطلاق اولنور که سجده حالنده
یره دکن اعضای سبعهدر وآنلر جبهه وایکی ال وایکی دیز وایکی ایاقدن عبارتدر (المسجد) مجلس وزننده
وجیمك فتحیله جائزدر معروفدر که نماز قیله جق محلدر فارسیده مزکت دینور وقاعدهٔ مطرده دندر که
هر فعل که باب اولدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مکان ومصدر میمی عینك فتحیله مفعل وزنی
اوزرهدر مدخل کبی الا برنیچه کلمهده عینك کسرینی التزام ایلدیلر فتحی دخی جائزدر هر نقدر عربدن مسموع
دکل ایسهده وآنلر اشبو منجد ومطلع ومشرق ومسقط ومغرق ومجزر ومسکن ومرفق ومنبت ومنسك کلمهلریدر
وشول فعل که باب ثانیدن متصرف اوله آندن اسم زمان واسم مکان عینك کسریله ومصدر میمی فتحیله کاور
مثلا نزل منزلا دیرسن زانك فتحیله نزول معناسنه وهذا منزله دیرسن زانك کسریله محل نزول معناسنه (السجد
فتحتینله ایاق برعارضه سببیله شیشمك معناسنهدر یقال سجدت رجله سجدا من الباب الرابع اذا انتفخت (الاسجد
احمر وزننده آندن صفتدر (الاسجاد) همزهنك فتحیله اسود بن یعفر نام شاعرك قولنده یعنی اشبو * من خمر
ذی نطف اغن منطق * وافی بها کدراهم الاسجاد * بیتنده واقعدر مراد یهود یاخود نصاری طائفهسیدر یاخود
جزیه معناسنهدر یاخود دراهم الاسجاد برکونه مخصوص اقچهدر که اکا صورتلر ضرب ونقش ایدوب بت پرستلر
سجده ایدرلر * شارح دیر که اکاسرهٔ عجم سکهلری ایدیکه کندی صورتلرینی ضرب ایدوب کورنلر اکا اظهار
خضوع ایدرلر ایدی حالا آوروپا قراللرینك سکهلری کبی (الساجد) اسم فاعلدر سجده ایدن آدمه دینور بو معنادندر که
عربلر فاتر وخسته نما کوزه ساجده اطلاق ایدرلر یقولون عین ساجدة ای فاترة ونخلة ساجدة دیرلر خرما اغاجنك
میوهسی پك فراوان اولمغله یره طوغری مائل اولدقده (السجد) رکع وزننده ساجدك جمعیدر وقوله تعالی * وادخلوا
الباب سجدا * ای رکعا قال البیضاوی ای متطأمنین مخبتین اوساجدین لله تعالی شکرا علی اخراجکم من التیه
مؤلف نماز قیله جق سجاده ماده سنی ظاهرا مولد اولدیغیچون ذکر ایلمامشدر عربیده خمره اطلاق اولنور که
اطلاقات شرعیه دندر مقالدیکه سجاده فی الاصل سجده کار اولان جبههده واقع اثر ونشانه اطلاق اولنوب بعده
موضع سجده اوله جق معهود دوشمهده استعمال اولندی آخرندهکی تاء نقلیهدر یاخود تبانه وخماره کبی شذوذا اسم
مکان اولان فعاله بابندندر (ساجرد) جیمك کسریله شهر قاشان قربنده برقریه آدیدر و بوشنج قضاسنده بشقه
برقریهدر (السجد د) قنفذ وزننده شدید ومارد کسهیه دینور (السخد) سینك فتحی وخای معجمهنك سکونیله اسی
نسنهیه دینور یقال ماء سخد ای حار (السخد) سینك ضمیله والدایله آنا قرنندن چیقان صاری وغلیظ صویه دینور
السخدود) زنبور وزننده یاوز وحدتلو آدمه دینور یقال رجل سخدود ای حدید (المسخد) معظم وزننده برعارضه
سببیله مخمور کبی دماغ وقواربنه غلظت ووجودینه فتور وثقلت عارض اوله رق بکزی صارارمش یوزی کوزی
شیشمش آدمه دینور یقال اصبح فلان مسخدا ای خاثر النفس مصفر ثقیلا مورما وانقولینك ثقیل وصاری بکزلو
اولان کسه دیدیکنه نظر اولنه (التسخید) تفعیل وزننده اغاجك یپراقلری رطوبتلمکله بری برینك اوزرینه
بنکشیوب قاتلمق معناسنهدر یقال سخد ورق الشجر تسخیدا علی بناء المجهول اذا ندی ورکب بعضه بعضا
السخود) جعفر وزننده نرم وناز کبدن تازه جوانه دینور یقال شباب سخود ای ناعم (التسدید) تفعیل وزننده
برنسنه یی اوزونلغنه طوغرلتمق معناسنهدر برآدمه طوغری مزراغی طوغرلتمق کبی یقال سدد الرمح نحوه تسدیدا
اذا قومه وبرآدمی قولا یا فعلا راست وصوابه توفیق ایلمك معناسنهدر یقال سدد فلانا اذا وفقه للسداد ای الصواب
من القول والعمل (السداد) سحاب وزننده راست وصواب اولان شیئه دینور تقول قلت له سدادا ای صوابا
وسداد مصدر اولور راست وصواب اولمق معناسنه یقال سد الشیء سدادا من الباب الثانی اذا صار سدیدا
ای مستقیما وسداد اسماددندر سداد بن سعید السبعی حدیث روایت ایلمشدر (السد) سینك فتحی ودالك تشدیدیله
برشیئك کدیکنی یاپوب محکم واستوار ایلمك معناسنهدر یقال سد الثلمة سدا من الباب الاول اذا اصلحها واوثقها
وسد طاغه اطلاق اولنور معنای آتیدن مأخوذدر که تسمیه بالمصدردر روایکی نسنه اراقنده حاجز وحائل اولان

شبثه اطلاق اولنور بومعناده سينك ضميله ده جائزدر على قول ضمله خلق اولاه وفتحيله انسان عليه اولانه اطلاق اولنور * شارح ديركه قرآن كريمده * بين السدين والسدين ومن بين ايديهم سدا * وسدا قرائتلرى بو جهتندر وسد عيب ونقيصه يه اطلاق اولنور معيوبى تكلمدن منع ايلديكيچون جمعى اسده كلور قياس اولان سدود اولمق ايكن غير قياس اوزره كلمشدر يقال هو برئ من الاسدة اى العيوب ومابه سد اى عيب يسد فاه فلا يتكلم لكن اساسده بو سداد عنوانيله مرسوم در بومعنادندركه لا تجعلن ـ بجنبك الاسدة ديرلر لا تضيقن صدرك فتسكت عن الجواب كمن به عيب من صمم ـ او بكم معناسنه يعنى صاغرلق ودلسزلك نقيصه سى اولنلركبى جوابدن تنكدل اولوب سكوت ايله ديمكدر وسد قورقور چبوقدن اورلمش سله تعبير اولنان ظرفه دينور (الاستداد) افتعال وزننده طوغرلمق معناسنه در يقال استد الشئ اذا استقام * قال الشارح ومنه * اعلمه الرماية كل يوم * فلما استد ساعده رمانى * اصمعى بونى شين معجمه ايله روايت ايلمشدر واستداد كذلك ودلك مقوله سى نسنه قپانمق معناسنه در يقال استدت عيون الخرزة اذا انسدت (الاسداد) همزه نك كسريله راست وصوابه دوش اولمق ياخود راست وصوابى طلب ايلمك معناسنه در يقال اسد الرجل اذا اصاب السداد اوطلبه (السدد) فتحتيله طوغرى اولمق معناسنه در يقال سد الشئ سددا من الباب الرابع اذا استقام (السداد) سينك كسريله شيشه نك آغزى طيقاجنه وطپا سنه دينور وسائر بومقوله نك آغزلرى باغنه كذلك كچيدودر بند مقوله سنك آغزينى بندايدن عسكره ومحافظه اطلاق اولنور مايسد به الشئ معناسنه در وعربلرك سداد من عوز واصبت سدادا من عيش قوللرنده كذلك كسريله دركه احتياج رخنه سنى سد ايده جك نسنه ديمكدر سدرمق كبى وعوز احتياج معناسنه در وبونلرده قليلا مفتوح اولور على قول فتحى لحن وخطادر حريرى درة الغواصده بو كونه بيان ايلديكه نضر بن شميل المازنى بركيجه مأمون خليفه نك حضورنده محاورات اديبه به مشتغل ايكن مناسبتله احوال نسوان بابنده مأمون حدثنا هشيم عن مجاهد عن الشعبي عن ابن عباس قال قال النبي عليه السلام * اذا تزوج الرجل المرأة لدينها وجمالها كان فيها سداد من عوز * حديثنى سينك فتحيله قرأت ايلديلر نضر همان حدثنا عوف بن جملة عن الحسن عن على بن ابى طالب قال قال النبي عليه السلام * اذا تزوج الرجل المرأة لدينها وجمالها كان فيها سداد من عوز * عنوانيله كه سينك كسريله در قرأت ايلدكده همان مأمون استوا وكسر ايله قرائتنك وجهندن استنبا ايلكله نضر مفتوحه نك لحن اولديغنى بيان ايلدى پس مأمون بنى تلحين ايلك مناسميدر ديدكده حاشا حدم دكلدر لكن لحن جناب شريفكزده واقع اولدى بلكه هشيم فى ذاته لحانه اولمغله بو خطا اندن صادر اولدى ديوب فتحيله استقامت وكسر ايله سد ثلمة احتياج ايده جك بلغه معناسنى افاده ايلدكده مأمون واقف حال اولمغله قبح الله من لا ادب له ديوب وزيرى اولان فضل بن سهله خطابا نضره اللى بيك درهم اعطاسى بابنده تذكره تحرير ونضره ترفيقا برسرهنك ايله ارسال ايلدى فضل قصه يه واقف اولدقده اوتوز بيك درهم دخى كندى علاوه ايلكله نضر بر بحثله سكسان بيك درهمه نائل اولدى انتهى و سداد ناقه نك ممه سى دليكلرنده قوريوب قلان سوده اطلاق اولنور وسداد بن رشيد الجعفى محدثدر (السد) سينك ضميله هوايوزينى طوتان سياه بلوده اطلاق اولنور جمعى سدود كلور وشول دره يه اطلاق اولنور كه آنده ايرى طاشلر وقيالر اولمغله يغمور صولرى آنده برمدت ابركيلوب قالور اول جمعى سد ده كلور سينك كسريله وسد كولكه يه اطلاق اولنور شعاعى سد ايلديكيچون وسد قبيله غطفان يوردنده واقع بر كوجك طاغده بر صو آديدر ويمن الكاسنده برحصن اسميدر وسد دره يه دينور وسد اسد لفظندن جمع اولور سد وبند ايديجى نسنه لره دينور ومنه يقال جراد سد اى كثير سد الافق (سد ابى جراب) سينك كسريله عقبه مناده ناشاغيجه ده بر موضعدركه منايه كيده نك صاغ طرفنده كى مقبره سمتنه دوشر (سد قناة) بر دره آديدركه شعيبه نام محله منصب اولور (السد) سينك كسريله راست ودرست سوزه دينور يقال كلام سد اى صحيح (السدة) سينك ضميله قوناغك قپوسنه دينور باب الدار معناسنه سده اولنور اولديغيچون جمعى سدد كلور صرد وزننده امام مشهور اسمعيل الكوفى السدى مسجد كوفه نك قپوسى اشيكنده نسوان نقابلرى بيع ايلكله سده يه منسوب اولمشدر * شارح ديركه زمخشرى سده يى سراى قپوسنك اوستنده كى اورتو ايله تفسير ايلدى كه صوندرمه وصچاق تعبير ايتدكلرى اوله جقدر وابو عمرو قپو اوكنده اولان صفه وسد ايله بيان ايلمشدر اهل باديه عندنده چادر قپوسنك فناسيدركه دركاه تعبير اولنور * پس مؤلفك تفسيرى اهل حضره كوره اولور وسده مسدود اولان كرلو بنا بقيه سنه دينوركه مراد سد اولنمش كرلو بنا يرينه دينور محراب ومسدود پنجره وصفه ايچلرى كبى وسده برونه مخصوص بر طوتقنلق عارضه سنه دينوركه استشمامدن منع ايدر اطباء سده مسامانى بوندن اخذ ايلديلر (السداد) غراب وزننده بودخى ذكر اولنان سده علتنه دينور (السدد) ضمتيله شول بيولك

مطلب

وكشاده كوزلره اطلاق اولنور كه جدت نوري اولمامغله منظوري ابوجه كوره مزاوله واقعا بعض لقمه كوزلرده اولور مفردي ساده در يقال عينيسا دتوعيون سدداى مفتحة لاتبصر بصرا قوياعلى قول ساد ٭ شول كوزه اطلاق اولنوركه معاذ الله تعالى آقلق عارض اولمغله بصرى زائل اولوب رؤيتدن معطل ومن بعيد قاره سي عودتندن محروم قاله وساده بك قوجيه ناقه يه اطلاق اولنور جيادكبي قالديغيچون وانيسانك صارقق ضبا جنه اطلاق اولنور (السند) ميلك فتحيله بستان ابن عامر اسميدر جوهري وهمندين ناشي ببستان ابن معمر عنوانيده رسم ايلدي لكن جوهري اصمعيدن نقل ايلكله مؤلفك توهيمي نابجادر (سدين) سجين وزننده ساحلده بربلده در (الاسداد) همزه نك فتحيله سدلك جمعيدركه جاجز وحائل معناسنه در بومعنادندركه فلانه يوللر قپانوب نه سمته كيده جكني بيلمز اولدي ديه جك يرده ضربت عليه الارض بالاسداد ديرلر (السرد) فرد وزننده و(السراد) كتاب وزننده ميثين وسختيان مقولهسي نسنه ديكمك معناسنه در يقال سرد الاديم سردا وسرادا من الباب الثاني والاول اذا خرزه ودلمك معناسنه در يقال سرد الشئ اذا ثقبه وجنك لباسي اولان زره اورمك معناسنه در يقال سرد الدرع اذا نسجه وسرد لفظي مطلقا اورلمش زرهلره وسائر حلقه حلقه اورلمش نسنه لره اسم جامعدر كه وصف بالمصدردر يقال جاؤا وعليهم سرد اي دروع وسرد كلامي جواهر منظومه كبي حسن ادا ايله متصلا ومنتظما سوق ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سرد الحديث اذا اجاد سياقه وسرد ازدبلادنده برموضع آديدر وسرد متصلا اوروج طوتمق معناسنه مستعملدر يقال سرد الصوم اذا تابعه (التسريد) تفعيل وزننده سرد ايله ايكي معناى اولده مرادفدر (السرد) فتحتينله برآدم پيدرپي اوروج طوتر اولمق معناسنه در يقال سرد الرجل سردا من الباب الرابع اذا صار يسرد صومه (السرندى) سبنتى وزننده امور ومصالحنده جست وچالاك وشديد ودلير اولان آدمه دينور مؤنثنده سرنداة دينور هايله وسرندى تيم قبيله سندن برشاعر آديدر (الاسرنداء) اغرنداء وزننده ومرادفيدركه برآدمه شر كبر وغالب ومستولى اولمق معناسنه در يقال اسرنداه اذا اعتلاه واغرنداه (السراد) سحاب وزننده پك اولان خرما قورقلرينه دينور خلال صلب معناسنه مفردي سراده در وشول خرمايه دينوركه اغاجى صوسز قالمغله جودتنه مضر اولمش اوله (الاسراد) همزه نك كسريله خرما اغاجى پك قورق طوتمق معناسنه در يقال اسرد النخل اذا صار ذاسراد (سردد) قنفذ وزننده و(سردد) جندب وزننده و(سردد) جعفر وزننده تهامه ده بر وادى آديدر (سارده) وارده وزننده ابن يزيد بن جشم در انصار كرامك نسبي رجالندندر ابن مسرد) منبر وزننده ابن جاريه ديمكدر ياخود ابن قينه ديمكدركه چنكى ومطربه زاده دركلمات شتومندندر اوله كوره جاريه قسمي ديكش ديكر اولدقلرندن ثانى يه كوره سرد نغمات ايدر اولدقلرندن ناشيدر قال فى الاساس هو ابن مسرد اى ابن امة لانها من الخوارز (السريد) امير وزننده پاپوشچيلرك بيز تعبير ايتدكلري آلته دينور اشفى كبى ٭شارح ديركه بيزه مسرد ومسراد دخى دينور (سردانيه) بحر مغربده برجزيرهٔ كبيره اسميدر حالا سردنيا ديدكلري يدركه سبته داخلنده قورسقه اطه سنه قريبدر (سردرود) سبنك فتحيله همدان قضاسنده برقريه در (السرمد) جعفر وزننده دائم وجاويد معناسنه در يقال عيش سرمد اى دائم واوزون كيجه يه اطلاق اولنور يقال ليل سرمد اى طويل مترجم ديركه امام رازي قولى اوزره سرمد سرد لفظندن مأخوذ دركه توالى وتعاقب معناسنه درزمان تعاقب اجزاء حسبيله مستمر اولديغيچون سرد ايله تسميه اولنوب بعده مبالغة ميم زياده اولندى انتهى وسرمد حلب اعمالندن برموضع آديدر (السرندى) آنفا سرد ماده سنده نونك زياده سنه مبنى ذكر اولندى وموضع ذكرى بومحلدر ترتيب هجايه مبنى (السرهدة) دحرجه وزننده طفلك غداسني كوزل ايدوب خوشجه پرورده ايلمك معناسنه در يقال سرهد الصبي اذا احسن غداءه ودوه نك اوركجني كسمك معناسنه در يقال سرهد السنام اذا قطعه (المسرهد) مدحرج وزننده سموز اوركجه دينور يقال سنام مسرهد اى سمين ومسرهد بر رجل آديدر معظم وزننده مسدد نام محدثك پدري اسميدركه سلسله سي بورسمه در مسدد بن مسرهد بن مجرهد بن مسربل بن مغربل بن مرعبل بن مطربل بن اردندل بن سرندل بن غرندل بن ماسك بن المستورد الاسدي در مترجم ديركه احمد بن عبله ابو نعيمه نسب مذكوري سرد ايلدكده هذا رقية العقرب ديو جواب ايلمشدر (السعد) سينك فتحي وعينك سكونيله و(السعود) قعود وزننده قوتلو وفرخنده ومبارك اولمق معناسنه در تقول سعد يومنا سعدا وسعودا من الباب الثالث اذا يمن مثلثة يعنى يمن كلمه سنك عيننده حركات ثلاث جاريدر وسعد مدينه قربنده برموضع آديدر وحجازده برطاغك اسميدر وبربلده آديدركه آنده زره ايشلنور عند البعض برقبيله دركه دروع سعديه اكا منسوبدر وسعد ثلث اللبنه يعنى لباسك قولتقلري التنه وضع ايتدكلري خشتك تعبير اولنان مربع الشكل پارچه نك ثلثنه دينورنه كه

سعيدز بيروزننده ر بعنه دينور كاسيذ كر وسعد مبارك وفرخنده نسنه يه دينوركه وصف اولور جمعى سعود كلور
وسعود النجوم يعنى سعد لفظنك مضاف اولديغى كواكب اوندر سعد بلع سعدالاخبيه سعدالذابح
وسعدالسعود كه بودرت منازل قمردندر*مترجم ديركه لطا ئفندندركه ملك اشرفك حضورنده ادبادن شهاب
قوصى حاضر ايكن ناكاه سعد الدين نام طبيب داخل اولدقده ملك شهابه خطاب ايدوب اشبو سعد حقنده لطيفه
نه ديرسن ديدى شهاب دخى يامولانا اكر اشبو سعد مجلسكزده بولنورسه سعد السعود اولور واكر بر سماط
باشنده بولنورسه سعد بلع اولور واكر مهمان خيمه سنده اولورسه سعد اخبيه واكر اهل اسلامدن برخستيه واررسه
سعد ذابح اولور ديديكى لطيفه پك دلپسند اولمشدر انتهى وسعد ناشره وسعد الملك وسعدالبهام وسعدالهمام
وسعدالبارع وسعد مطر در وبوالتى منازلدن دكلدر واشبو ذكر اولنان سعوددن هرسعد ايكيشر كوكبدركه
ميانلرى ناظره نسبت برذراع مقدارى مشاهده اولنور* مترجم ديركه درت كوكب اول كه منازلندر جدى
ودلو برجلرنده در سعد بلع اسفندارمذماه جلالينك اون برنجى وشباطك اون ايكنجى كونى طلوع ايدر وسعد اخبيه
فروردينماهك ايكنجى ومارتك اونجى كونى وسعد ذابح بهمنماهك يكرمى سكزنجى وكانون ثانينك اوتوزنجى كونى
وسعد السعودينه اسفندارمذماهك يكرمى دردى وشباطك يكرمى بشنجى كونى طلوع ايدر انتهى وقبائل
عربدن سعود چوقدر سعد تميم وسعدقيس وسعدهذيل وسعد بكركبى وامثالندركه بكل وادبنو سعد
ديرلر منشأى بودركه اضبط بن قريع السعدى كندى قومندن روكردان اولوب آخر قبائله انتقال ايلدى
لكن آنلرى بكنميوب ينه قومنه رجوع وكلام مزبورى ايراد ايلدى وآندن مرادى سعدبن زيد بن مناة بن
تميم ايدى كه كندى قبيله سى آندن منشعبدر يعنى قنغى قبيله يه واردم ايسه بزم قبيله رجالى كبى آنلرده ناموافقدر
وينه امثالندركه اسعدام سعيد ديرلر زبيروزننده محبوبمدر مكروهمدر خيرميدر شرميدر ديه جك موقعده
ضرب اولنور منشأى بودركه ضبة بن ادك سعد وسعيد نام ايكى اوغلو وارايدى بركون دوه لرينى ارامق ايچون
يابانه كتديلر بروقتد نصكره سعد كلوب سعيد نابديد اولمغله دائما ضبه قارشودن برقرالتى كورسه اسعدام
سعيد برايدى عربلر اخذ ايدوب آنكله تشأم ايدر اولديلر وسعد بنوملكان جماعتنه مخصوص برصنم اسميدر وامام على
كرم الله وجهه حضرتلرينك* اوردها سعد وسعد مشتمل* ماهكذا ياسعد توردالابل* قولى شرع ماده سنده
مرسومدر (السعيد) زبيروزننده لباس قولتقلرينه اوردقلرى خشتك تعبيرا ولنان مربع پارچه لر بعنه دينورنته كه ثلثنه
سعد دينوركه ذكر اولندى (الاستسعاد) برنسنه يى اوغور لوعد ايلك وميمنتلو طوتمق معناسنه در يقال استسعد به
اذاعده سعدا (السعادة) كرامه وزننده نيكبخت وخوب طالع اولمق معناسنه در شقاوت مقابليدركه بد بخت
اولمقدن عبارتدرنته كه سعوده نحوسه مقابليدر يقال سعد الرجل سعادة من الباب الرابع وسعد على بناء المجهول
فهوسعيد على الاول ومسعود على الثانى ضدشقى وسعيدا سمادندر وسعيد ايرمغه دينور نهر معناسنه كذلك مسعود
اسماء رجالدندر (الاسعاد) همزه نك كسريله برآدمى سعادتلو قلمق معناسنه در يقال اسعده الله تعالى فهومسعود
ولايقال مسعد نته كه احب واحم واجن صيغه لرنده محبوب ومحموم ومجنون ديرلر واسعاد مدد واعانت ايلمك
معناسنه در يقال اسعده اذا اعانه (لبيك) و(سعديك) اى اسعادا بعداسعاد نته كه لبيك كلمه سى البابا لك بعدالباب
معناسنه در لبيك كلمه سى كه تثنيه اولمرق كافه مضاف اولمشدر وبوثلاثيدر على قول الباب كلمه سنك زوائدى
حذف اولنمشدر كذلك سعديك كلمه سنده دخى اسعادك زوائدى حذف اولنمشدر وبونلر مصدر مثنى اولمغله فعللرينك
حذفى ملتزمدر وسعديك كلمه سى انجق لبيك كلمه سنه مقرونا ذكر اولنور نته كه اشبو حديثده وارد اولمشدر كان
عليه السلام يقول فى افتتاح الصلوة* لبيك وسعديك والخير بين يديك والشر ليس اليك* پس معنالرى طاعتكده مكررا
يعنى على الدوام مقيم وخدمتكده ملازم ومداوم اولورم ديمكدر زيرا اسعاد اعانه معناسنه اولمغله بوراده اعانتده قيام
واهتمام ايدن كمسه كبى خدمت عبوديتكده على الدوام قيام واقدام ايدرم ياخود خدمت عبوديتكده سائر خدمه يه اسعاد
واعانت ايدرم ديمكدر (الاسعد) احمد وزننده سعادتدن افعل تفضيلدر مؤنثى سعدى در بشرى وزننده بنو اسعد
بر بطندر (السعدانة) سينك فتحيله كركرة البعير معناسنه دركه دوه نك كوكسنده اولان دكرمى مهره در
وكوكرجين قوشنه على قول بر مخصوص كوكرجين اسميدر وعربلره مخصوص پاپوش تسمه سنك آلت عقده سنه
دينوركه مراد اوكجه سى باغنك دوكومبدر وسعدانة الاست دبرك سياه دائره سنه وصفره سنه دينور وسعدانة الميزان
ترازو كوزلرينك آلتنده اولان دوكملرينه دينور اعرابك ترازو ولرى ايدن دوزيلور وسعدانات كه سعدانه نك جمعيدر
آت قسمنك قوللرى سكيرلرينك آلتلرنده بعض طرنق طرزنده اولان مهرلره اطلاق اولنور وسعدانه خاتونلرك ممه لرى

باشلرينه دينوله مؤلف هركرچه بوني تصريح ايلمدي لكن سعدان لفظنك وصف آتيسندن منفهم اولمشدر
السـاعدان) انسانك ييلكلرينه دينوركه ديرسكدن كفه قدر اولان مقداردن عبـارتدر عملده كفه مساعده لرينه
مبتيدر سغ ييلكه يه دينوركه ييلازك موضعيدر وعضد ديرسكدن اموزه وارنجه مقداره دينوركه قول تعبير اولنور
و بعضيلر ساعده دخي قول تعبير ايدرلر وساعدي الطائر قوشك ايكي قنادندن عبارتدر (السـواعد) صو يك نهره
ياخود بحره منصب اولديغي مجرالرينه دينور مفردي ساعده در وبدنده كيكلره ايلك جريان ايدمجك مجراره دينور
السعد) سينك ضميله و (السعادي) حبارى وزننده طيب معروف اسميدركه تركيده طوپلق ديدكلري كوكدر
اوكولسي مشكل اولان يارهلرده استعمالي كثير المنفعهدر وسعد يمامه قربنده برموضع آديدر و برطاغـك اسميدر
ساعده) ارسلان اسماسندندر و بر رجل آديدر (بنوساعده) خزرج قبيله سندن برجماعت آديدر مدينهده برصفه بنا
وآنده ايوا ايدرلر ايدي (السـعيدة) سينك فتحيله جاهليتده بربيت ايدي كه اكا حج وطواف ايدرلر ايدي (السعيدية
مصرده برقريه در ويمن قاشلرندن برجنس قاش آديدر (السعـد) ضمتينله برنوع خرما اسميدر (السعد) فتحتينله
جبـل ابي قبيس آلتنده جاري برصو آديدر ومكه ايله منا بيننده برسازلق آديدر (السعدان) سلمان وزنـنـده برنوع
اوت اسميدركه دوه مرعالرينـك افضليدر تيمورتيكنه شبيه تيكنلي وآقلغي آندن اكثر وورقي آندن السين اولور
اوجلرنده خرده تيكنلري اولمغله ممه انجكني اكا تشبيهله سعدانة الثدي ديرلر ومنه المثل مرعى ولا كالسعدان
يعني خوش اوتلاقدر لكن سعدانه عديل اولماز بر مزيتلو نسنه دن از يد نسنه يي افاده موقعنده ضرب اولنور (التسعد
تفعل وزننده سعدان مذكوري آرهمق معناسنه در يقال تسعد الرجل اذا طلب السعدان (سعدان) سبحـان وزننده
اسعـاددن اسم مصدردر نته كه سبحان كلمه سي تسبيحدن اسم مصدردر ومنه يقال سبحانه وسعـدانه اي اسبحه
واطيعه (الساعد) چرخه بكره يي طوتان اغاجه دينور (سعيد) (مسعود) (مسعده) (مساعد) (سعدون) (سعدان
اسعد) (سعدود) ضمتينله اسماء رجالدندر (سعـاد) غراب وزننده وسعده وسعيده وسعيده جهينه وزنـنـده
اسماء نسواندندر (الاسعد) اوبوزه شبيه برعلت آديدركه دوه قسمنه عارض اولوب دريلري جابجا يارلوب چتلار
وتأثيرندن دوه يه ضعف وهرم عارض اولور و بو تسميه تفـأل قبيلندندر (السعاد) كتان وزننده ابن سليما ندركه
محدثدر (المسعود) بغدادده ايكي محله آديدر (بنوسعدم) جعفر وزننده مالك بن حنظله قبيله سندن بر بطندر
ميمي زائد اولمغله محلي بومقامدر (ديرسعد) برموضعـدر حمام سعد حجاج كوفه طريقنده برموضعـدر
مسجد سعد) قادسيه يانـنـده مغيثه ايله قرعاء بيننده برمنزل آديدر (السعدية) بنوسعـد بن الحارث جماعتنه
مخصوص برنزولگاه آديدر و بنوعمرو بن ساعده يوردنده برموضع ويمامده بنو رفاعه يوردنده برموضع و بنواسد
يوردنده برقيو و بنو كلاب ديارنده برصو و بنوقريظ ديارنده برصو آديدر وحلب قضـاسنده ايكي قريه آديدركه
سعدية عليا وسعدية سفلي اطلاق اولنور (السـعدي) سكرى وزننده حلب قضاسنده برقريه وحلة بني مزيدده
برموضع آديدر (السعدتين) مضربده شهرمهديه قربنده برقريه در خلف نام شاعر اورادندر (اسعرد) همزه نك
وعينك كسريله بربلده آديدر المسـندة زينب بنت المحـدث سليمـان بن هبة الله خطيب بيت لهيا اورادندر
بيت لهيـاء صحراء وزننده شامده برقريه در (السغد) سينك ضمي وغين معجمه نك سكونيله سمرقند ترابنده مفرح باغ
و بساتين دلكشا ومثمر اشجار پرصفـايي مشتمل اماكن نزهتفزا اسميدر محدثيـنـدن كامل بن مكرم وعلي بن حسين
واحمد بن حاجب اورادندر معلوم اوله كه اشبو وادئ سغد سمرقنددن بخارا جانبنه سكز مرحله قدر ممتد اولوب
جمله اشجار مشتبكه وانهار جاريه وچمنزار يرلردر بو وادينـك وسطي قريه لر وباغ وباغچه لر ودلكشا بستـانلر
ايكي جانبي مزارع ووراسي مراعي ومراتعدر آقار صولر كنارنده چمنستـان و باغچه لر ايچره قصور دلستان وحوضلر
ونشيمنكاهلر ايلمشلر اولقدر مسافه بالجمله مسيرهٔ نزهتكاهدر بالجمله خيابان اولمغله اراقلرده اولان قريه لر اوزرينه
وارمايجه نمايان اولماز مشهور اولان مسافه اربعـك بريدر ايكنجيسي ابله اوچنجيسي شعب بوان دردنجي غوطهٔ
دمشقدر (السغد) سينك فتحي وغينك سكونيـله وجود شيشمك معناسنه در يقال سغد الرجل على بنـاء المجهول
اذا ورم وسغـد ملايم يغموره دينور يقـال رماه الله بسغد مغد اي بمطرلين مغـد لفظي اتباعدر (السـاغدة
ساعده وزنـنـده و (المسغدة) اسم مفعول بنيه سيله سوددن كركي كبي استيفـا ايله ايكي آتا قوزيسي كبي
بغـايت سمورمش دوه كوچكلرينـه دينور يقال فصـال ساغدة ومسغدة اي رواء من اللبن سمـان (سغـدان
عثمـان وزنـنـده بخاري قضـاسنده برقريه در (سغـادى) سكاري وزنـنـده برنبـات آديدر (السفـاد
كتاب وزننده اركك ديشي يه آشمق وچفتلشمك معناسنه در يقال سفد الذكر على الانثى وسفد سفـادا من الباب

الثـانی والرابع اذاتزا ❊ شارحك بیانی اوزره سباع یدوابة وطیوره مخصوص رانسانده مجازا استعمال اولنور (الاسفاد) همزه نك كسریله اركك حیوانی دیشی یه چكوب آشدرمق وچفتلشدرمك معناسنه در یقال اسفد تیسه علی العنزاذا انزاه علیهـا (التسافد) تفاعل وزننده حیوانلر بری برینه اركلك ایدوب آششمق معناسنه در یقال تسافدت السباع اذاسفد بعضهم علی بعض (السفود) تنور وزننده تیوردن اولان كباب شیشنه دینور مضماعی مزبوردن مأخوذدر كبابه سافدكبی ایلشدیكنه مبنیدر (التسفید) تفعیل وزننده آتی كباب ایتمك ایچون شیشه صابلیوب دیزمك معناسنه در یقال سفد اللحم اذانظمه فی السفود للاشتواء ❊ مؤلفك اذانظمه یهـا قولنـده ضمیر مؤنث حدیده یه راجعدر (الاستفاد) طواره آكسه سی طرفندن كلوب یتمك معناسنه مستعملدر یقال استفد بعیره اذا اتاه من خلفه فركبه (التسفد) تفعل وزننده دوه یه آكسه سكیرینه یاصوب بنمك معناسنه در یقال تسفد البعیر اذا تعرقبه (الاسفند) همزه نك كسری وفانك فتحی وكسریله باده یه دیرلر خمر معناسنه شارح دیركه اشبواسفند كذلك اسفنط كلمه سنك اكثرلغویون رومیدن معرب اولمق اوزره ثبت ایدیلر (السقد) قافله قعد وزننده یارانمش وراغنی بولمش آته دینور فرس مضمر معناسنه (الاسقاد) همزه نك كسریله و(التسقید) تفعیل وزننده آتی پراندرمق معناسنه در یقال اسقد الفرس وسقده اذاضمره (السقدة) عقده وزننده و(السقیدة) جهینه وزننده قیا قوشی تعبیر اولنان باشی قزل قوشه دینور جره كبی سقده نك جمعی سقد كلور صرد وزننده وسقیده نك سقیدات كلور (سكده) جزه وزننده افریقیه دكزینك ساحلنده بر بلده آدیدر (سكندان) سیندان وزننده مروقضاسنده برقریه در (سكلكند) سمرقند وزننده طخارستان الكاسنده برایالت آدیدر فقهادن علی بن الحسین السكلكندی اوراد اندر (السلخد) خای معجمه ایله جردحل وزننده و(السلخداة) خبنداه وزننده قوی وتوانا ناقه یه دینور جمعی سلاخد كلور (السلفد) فایله جردحل وزننده و(السلغد) قرشب وزننده احمق ونادان كسه یه دینور وصالق وچولبه آدمه دینور ودارغین آدمه دینور وساعدن قورده دینور وطونی آل آته دینور واكول ومشروب اولان عبد البطن كشی یه دینور مؤنثی هایله در (السلقد) قافله زبرج وزننده یارانمش وراغنی بولمش آته دینور فرس مضمر معناسنه بو ماده بی سائر اهل لغت اهمـال ایدوب كابلرینه ثبت ایلمدیلر (السلقدة) دحرجه وزننده آتی پراندرمق معناسنه در یقال سلقد الفرس اذاضمره (السمود) قعود وزننده تكبردن ناشی باشی قالدروب یوقری طوتمق معناسـنه دركه صورتمق تعبیر اولنور اول كسه یه صورتقـان وصورتداق تعبیر اولنور یقـال سمد الرجل سمودا من الباب الاول اذا رفع رأسه تكبرا ویوكسلك معناسنه در یقال سمد الشئ اذا علا وجدّ واقدامله یوریوب كتمك معناسنه در یقال سمدت الابل اذا جدّت فی السیر وبرایشه مداومت اوزره سعی وجهد ایدوب دورشمك معناسنه در یقـال سمد فی العمل اذا دأب فیـه وحیران وسركردان دیكیلوب طورمق معناسنه در یقـال سمد الرجل اذاقام متحیرا وعبثه اشتغالله لهو ولعب ایلك معناسنه دركه حزن وسرور جهتیله اولوریك حزنـدن الی برایشه واریمیوب بیهوده لهوایله مشتغل اولور وسرورجهتی ساز چالمق و بسته اوقومق مقوله سیدر بوجهتله سازنده وخواننده یه سامدا طلاق ایدرلریقال سمد الرجل اذالهی (السماد) سحاب وزننده كوللو قارشق كوبره یه وفشقی یه دینوركه ترلاره وبستانلره چكرلر وفشقی خشكی محرقیدر (التسمید) تفعیل وزننده ترلایه كراولنان كوبره بی چكمك معناسنه در یقال سمد الارض اذاجعل فیها السماد وباشك مجموع قللی تراش ایلك معناسنه در یقال سمد الشعر اذا استأصله ای حلقه كله (السوامد) سواعد وزننده كه روبه نك اشبو ❊ سوامد اللیل خفاف الازواد ❊ مصراعنده واقعدر دوایم السیر معناسنه در جوهری غلط ایدوب فرنلرنده علف اولمیان دوه لرایله تفسیر ایلدی زیرا اول خفـاف الازواد قولنك تفسیریدر وانقولی مرحوم بولفظی اهمال ایلمشدر (السمد) عد وزننده دائم وسرمد معناسنه در تقول هولك سمدا ای سرمدا (السمیـد) سعید وزننده حواری اسمیـدركه خاص اتمكه دینور وبوذال معجمه ایله افصحدر (الاسمداد) احمرار وزننده و(الاسمیداد) احمیرار وزننده غضبدن ناشی طولوم كبی شیشوب قبارمق معناسنه در یقال اسمد الرجل واسمادّ اذا ورم غضبا (سمدان) همدان وزننده برحصن آدیدر (السمرود) زنبور وزننده یك اوزون شیئه دینور (الاسمعداد) اقشعرار وزننده پرغضب اولمق معناسنه در یقـال اسمعدّ الرجل اذا امتلأ غضبـا وبرعضو شیشمك معناسنه در یقـال اسمعدّت انامله اذاتورمّت (الاسمغـداد) غین معجمه ایله اسمعداد معنالرینـه در (السمغد) حضجر وزننده اركان واعصـابی قوی وشدیداولان اوزون آدمه دینور واحمق وبیغر كسه یه دینور ومتكبر شخصه دینور یقـال رجل سمغد ای طویل شدید الاركان ویقـال رجل سمغد ای احمق وكذا متكبر (السمند) سمنك ومیلك فتحله آته دینور فرس معنـاسنه وبولفظ فارسیدر عرب دخی استعمال

یدر لکن قاوسیده مزنکی قوپلیاولان آت ایلمسیدر (سمندو) والشمسم والشباعیله دوم الکاسنده برقلعه آدیدر مثلرجیر که سالابلتر افندیدکلر بدر لکن بلغزادقربتده سمندو دیدکاری اولمق ظاهلر (سمندور) آخرسیله هندستانده ملتان قربنده بربلده لقبیدر (السمهد) جعفر وزننده قوری وپك اولان شیئه دینور (السمهدد) سفرجل وزننده ایری کوده لو جسیم دومیه دینور (الاسمهداد) اسمعـداد وزننده دوه ك لوری یوك اولمق معناسنه در یقال اسمهد سنام البعیر اذا عظم (السند) سینك ونونك فتحیله طـاغك اتکندن یوقری اولوب دیوارکبی متوجهك مقابلسنده کلان یرینه دینور یقال نزلوا قربسند الجبل وهوما قابلك منه وعلی عن السفح و بركسنه نك معتمدینه کنلك ملجأ وپناهنه دینور دلیل و برهانه سند اطلاقی بو معنادندر که مدعی اکا طیانور پس معتمد حمی ومعنویدن اعمدر یقال هو سنده ای معتمده وهو قوی السند و سند برنوع قماش یمنی اسمیدر جمعی اسناد کلور علی قول مفرد و جمعی برابردر (التسنید) تفعیل وزننده ذکر اولنان قماشدن دیکلمش جلمه کیمك معناسنه در یقال سندالرجل تسنیدا اذا لبس السند (السنود) قعود وزننده برنسنه یه آرقه ویروب طیانمق معناسنه در یقال سند الیه سنودا من الباب الاول اذا اعتمد و طـاغك یوقریسنه چیقمق معناسنه در یقال سند فی الجبل اذا صعد و برنسنه یه یاقلشمق معناسنه در یقال سندالرجل للخمسین اذاقارب لها وناقه قویریغنی قالدروب صغر یسنك صاغنه صولنه اورمق معناسنه در یقـال سند ذنب الناقة اذا خطر فضرب قطـاتها یمنة و یسرة یعنی کندی عملیه قویریغی یوقری قالقوب بری اوته اوردی (التساند) تفاعل وزننده و (الاستناد) افتعال وزننده بونلر ده برنسنه یه سویکنوب طیانمق معناسنه در یقال تساند الیه واستند اذا اعتمد و بومعنادندر که عربلر بر عسکر جنك وغزایه توجه ایتدکلرنده فرقه فرقه اولوب هرفرقه لر بشقه بشقه بیراقلر آلتنده عزیمت ایلسه لر خرج الجیش متساندین دیرلر که هرفرقه بر بیراغه تساند ایتمش اولور (الاسناد) همزه نك کسریله بودخی طاغه چیقمق معناسنه در یقال اسند فی الجبل اذا صعد و برنسنه یه برشیئی یا برآدمی سویکندروب طیامق معنا سنه در تقول اسندته الیه اذا جعلته متکأ الیه کذلك برآدمی طاغه چیقارمق معناسنه در تقول اسندته فی الجبل اذا اصعدته و برکلام وخبری برآدمه عزو ونسبت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اسند الحدیث الی قائله اذا عزاه و بو اصعاد معناسندن مأخوذدر نته که رفع دخی بو معنایه مستعملدر بالایه مرفوع اولدیغیچون (المسند) مکرم وزننده قائلنه اسناد اولنان کلام وخبره دینور یقال حدیث مسند ای مرفوع الی قائله جمعی مسانید کلور وامام شافعیدن مسانید کلدیکی مرویدر ومسنده هر وزمانه اطلاق اولنور هرشیئه اکا اسناد اولندیغیچون ودعی معناسنه در که بوزاده نسبی متهم یعنی حرامزاده دیمکدر ومسند حمیر قبیله سنه مخصوص برنوع یازویه دینور تقول رأیت مکتوبا بالمسند کذا وهو خط حمیر ومسند برطاغك اسمیدر (المسندی) یایله محدثیندن عبدالله بن محمدك لقب منسوبیدر احادیث مسنده یی تتبع واستقرا ایدوب احادیث مرسله ومقطوعه یه نظر ایلمدیکندن تقلیب وتنسیب اولندی معلوم اوله که بعض اسناد

مطلب حدیث سلسله سنده بعض راوی اسقاط اولنور اکر اول سقط سندك مبدأنده واقع اولوب حدیث آندن ایلرویه اسناد اولنورسه اکا حدیث معلق دیرلر مثلا بخاری حضرتلرینك قال یحیی عن کثیر عن عمر بن الحکم عن ثوبان عن ابی هریرة اسنادنده اولدیغی کبی واکر سقط سندك آخرنده یعنی تابعیندن اوته صحابیدن اولورسه اکا حدیث مرسل دیرلر مثلا سعید بن المسیب حضرتلرینك قال النبی علیه السلام عنواننده ایراد ایلدیکی کبی واکر مبدأ وآخردن واقع اولورسه منقطع دیرلر واکر اسناد صحابه کرامدن برینه منتهی اولورسه موقوف واکر تابعین وتبع تابعینه منتهی اولورسه اول سند مقطوع دیرلر وعلی القاری منقطعی مرسل ومعضل ومعلقه شامل تعریف ایلمشدر انتهی (السنید) سعید وزننده بودخی مسند کبی دعی معناسنه در که متهوم النسب کسه در (سنبد) زبیر وزننده بر محدث لقبیدر حسین بن داود المصیصی اوله جقدر (السناد) کتاب وزننده قوی وطیانقسان ناقه یه اطلاق اولنور وسناد عروضیون اصطلاحنده شعرك ردفنی بری برینه مخالف اولمقدن عبارتدر جوهری مثالنده غلط ایلدی ورویت یعنی استشهاد ایلدیکی بو قطعه در * فقد الج الخنور علی العذاری * کأن عیونهن عیون عین * فان یك فاتی اسعل شابی * واصبح رأسه مثل اللجین * زیرا جوهری لجین لفظنی مصغر بنیه سیله تقیید ایلمکله بیتا ولده واقع عین لفظنه که عینك کسریله در مخالف عد ایلمشدر لجین ایسه بوراده امین وزننده اولمغله سناددن سالمدر ولجین شیرمسی قوبلمق ایچون دوکولن خاتم چچکنه دینور که بوراده مصرادمعنای مزبوردر وعیب مزبورده قافیه نك هر بیت برجر کابه سنده اولمغله سناد اطلاق ایلدیلر (المساندة) مفاعله وزننده شاعر شعرنده سناد ارتکاب ایلمك معناسنه در یقال ساند الشاعر اذا نظم شعرا بالسناد و برکسنه یه معاونت ومظاهرت ایلمك معناسنه مستعملدر

يقال ساند فلا نا اذا عاضده وكانفه ومكافات ايلمك معناسنه مستعملدر يقال ساند على العمل اذا كافاه (سنداد
سينك كسرى وفتحيله برنهر معروف آديدر على قول عذيب نام محلده برقصرك اسميدر (السندان) سلمان وزننده
تيمورجى اورسنه دينور # شارحك بيانى اوزره سندان سينك كسريله فارسيدر معربنده سينى مفتوح ايتديلر وسندان
عباس نام محدثك اوغلى اسميدر (السندان) سينك كسريله عظيم وشديد اولان آدمه دينور كذلك عظيم وشديد
اولان قورده دينور (السندانة) هايله دبشى اشكه دينور (السند) هندوزننده بلاد معروفه اسميدر على قول انساندن
برطائفه آديدركه الكهٔ مزبورده ساكن اولمغله الكهٔ مزبور آنلر ايله تسميه اولندى مفردنده سندى دينور
هندى كبى # شارح ديركه سند اقليم معروفدر سند بن حام اسمندن مأخوذدر اقليم هنده مجاوردر وسند
هندستانده برنهر كبير اسميدر واندلسده برناحيه آديدر ومغربده بربلده آديدر (سند) قند وزننده باجه ايالتنده
بربلده در (السندى) سينك كسريله امويه دن هشامك فرسى اسميدر وهارون خلافتنده شحنهٔ بغداد اولان
ابن شاهك نام كسنه نك لقبيدر (السندية) مغيثه غربينده برصو آديدر وبغداد قضا سنده برقريه آديدر
محدثيندن محمد بن عبد العزيز السندوانى اورادندر سند ايله سنديه نسبتلرينى فرق ايچون تغيير ايدوب سندوانى ديديلر
(المساندة) اسم فاعل بنيه سيله كوكسى واوكى ارسلان اوكى كبى بلند اولان ناقه يه دينور على قول اعضاسى بربرينه
مساند اولانه يعنى سولپك واعضاسى دوشوك اولميوب ديرنكلو وطقناز اولانه دينور (سنديون) سينك كسريله
ودالك فتحيله مصرده ايكى قريه دريرى فوه اقليمنده وديكرى شرقيه ده واقعدر (السود) سينك ضميله و (السودد
سينك ضمى ودالك فتحيله و (السؤدد) همزه ايله قنفذ وزننده سيادت معناسنه در # شارحك بيانه كوره مؤلف
تشويش ايلمشدر زيرا سود وسودد وسيادت مصدرلردر برآدم قومى ينده اولو وعظيم القدر اولمق معناسنه در
و بوسواددن مأخوذدركه جماعت كثيره امورينى متولى اولمقدن عبارتدر وسؤدد قنفذ وزننده اسمدر اولولق
وسركرده لك معناسنه يقال ساد الرجل يسود سودا وسؤددا وسيادة اذا مجد (السيد) جيد وزننده آندن صفتدر
اولو ومهتر وسركرده آدمه دينور جمعى ساده كلور كه اصلى سيده ايدى وسيائد كلور تبيع وتبايع كبى وسيد وسيد
كسرتيله امع وزننده باشلو يكى يه دينور (السائد) قائد وزننده سيد معناسنه دركه قومك اولوسنه دينور على قول
رتبه سى سيددن دون اولانه دينور مثلا سيد بربلده ده عين الاعيان وشيخ البلد وسائد ايكنجى اعيان كبى كذلك
والى وكتخدا كبى وسرعسكر ايله بيك باشى كبى # مترجم ديركه اشبو # وضائق به صدرك # الايه كريمه سنده صاحب
كشاف ايتديكه بوراده ضائق لفظنى ضيق اوزره اختيارك وجهى بودركه ضيق عارض غير لازم اولورسه مطلب
آندن ضائق ايله تعبير اولنور رسول اكرم عليه السلام افسح الصدر اولمغله مقام ضائق مقاميدر سيد وجواد
كلملرى دخى بورسمه در اكر سيادة وجود صفت ثابته سى ايسه سيد وجواد واكر حادث ايسه سائد وجائد ايله
تعبير اولنور كذلك هر ثلاثيدن ثبوت واستقرار ايچون مبنى اولان بنيهٔ وصف اوزره مبنى اولور وحدوث معناسى اراده
اولندقده فاعل اوزره بنا قلنور مثلا حسن ماده سنده حسن وحاسن وثقلت ماده سنده ثقيل وثاقل وفرح ماده سنده
فرح وفارح وسمن ماده سنده سمين وسامن دينور كذا فى الحاشية السعدية (الاسادة) همزه نك كسريله
و (الاسواد) اصلى اوزره بركسه سيد اوغلان حاصل قلمق على قول اسود اللون اوغلان حاصل قلمق معناسنه
اولمغله ضد اولور يقال اساد الرجل واسود اذا ولد غلاما سيدا اوغلاما اسود لكن ضديتى منظور فيهدر زيرا اختلاف
قولينه مبنى در (الاسود) احمر وزننده سواد ايله متصف يعنى سياه اولان شيئه دينور وايرى و يوك يلانه دينور بونوعى
سياه اولديغنه مبنى در وسرچه قوشنه دينور كه مراد اركيكيدر واسود القوم جماعتك بك اولو وجليل الشان
اولانه دينور كه سيادتندر يقال هو اسود القوم اى اجلهم واسود القلب سواد قلب معناسنه دركاسيذكر
السهم الاسود كندوسيله تيمن وتفأل اولنه جق سهم مباركه اطلاق اولنور كويا كه قديمدنبرو اللرك كثرت اصابتندن
قرارمش اولور ياخود عربلر اخضره اسود اطلاق ايدوب واخضر كثير الخير معناسنه مستعمل اولديغنه مبنى در
يقال رمى فلان بسهمه الاسود وهو المبارك يتيمن به اسود العين واسود النساء واسود العشاريات واسود اللم
واسود الحمى بررجل آديدر (الاسوداد) احمرار وزننده و (الاسويداد) احميرار وزننده قرارمق معناسنه در
يقال اسود الشئ واسواد اذا صار اسود (السوادية) سينك فتحيله بودخى سرچه قوشنه دينور (الاسودان)
تثنيه بنيه سيله خرما ايله صويه اطلاق اولنور ويلان ايله عقربه اطلاق اولنور (الاستياد) افتعال وزننده برقومك
سيد وذيشانى قتل على قول اسير ايلمك معناسنه در يقال استاد وابنى فلان اذا قتلوا سيدهم اواسروه وعند البعض
سيد قومدن تزوج ايچون قز ديلمك معناسنه در يقال استادوا بنى فلان اذا خطبوا اليه (السواد) سحاب وزننده

اسمدر سیاه لونه دینور بومناسبتله هر شیئك شخصنه دینور که حیوان ایسه روحدن قطع نظر شبح وقالبیدر قرالتی تعبیر اولنور تقول رأیت سوادا ای شخصا وسواد مال کثیره اطلاق اولنور وسواد البلده شهرك ناحیه لرنده اولان کوی کنـد وچفتلکلرندن عبارتدر یقال خرجوا الی سواد المدینة وهو قراها یعـنی ما حولها من القری واریف وانسانلدن جمیتلو عدد کثیره وجمهور عظیمه اطلاق اولنور ومنه الحدیث ✽ علیکم بالسواد الاعظم ✽ وهو الکثیر من الناس عامتهم وسواد القلب که حبة القلب دخی دیرلر یورکده اولان سیاه نقطه یه دینور که فارسیده دانهٔ دل دیرلر اکا سوداء القلب واسود القلب وسویداء القلب دخی دینور یقـال اجعل هذا فی سواد قلبـك وسوداته واسوده وسویدائه ای فی حبته وسواد بر رجل آدیدر وسواد العراق اول الکالك قصبات وقرالرندن عبارتدر که بصره ایله کوفه بیننده اولانلدن عبارتدر وسواد بلقاء قربنده برموضع آدیدر (السواد) سینك کسریله فسلدشمك معناسنه در سینك ضمیله ده لغتدر لـکن اوله کوره مفاعله دن مصـدردر فسلدی ایدن آدملر بری برینـه سواد وشخصنی قریب ایتدکلر ایچون تقول ساودته سوادا ای سارته وثانی یه کوره اسمدر (السواد) غراب وزننده قیون وکچی قسمنه عارض اولور برمرضدر یقال سئد الغنم علی بناء المجهول فهو مسئود کذلك انسانه عارض اولور برعلتدر که خرمایی پك چوق یمك سببیله جکر آغریسندن عبارتدر وسواد بکز صرارمغه وبکزه عارض اولان صارلغه دینور وطرنغه عارض اولان یشللکه دینور که چوراق صوایچمکدن حادث اولور وسواد مصدردر اولورعلت مزبوره یی مورث اولان صویی ایچمك معناسـنه یقال ساد الرجل یسود سوادا اذا شرب ماء مسودة کما سـیذکر (السید) سینك کسریله ارسلانه دینور وسباعدن قورده دینور (السـیدانة) سینك کسریله بودخی قورده دینور (السویداء مصغر بنیه سـیله حبة القلب درنتـه که ذکر اولنـدی وسویداء حوران قضاسـنده برقریه آدیدر امام غزالی اصحابندن عامر بن دغش اورادندر ومدینه قربنده برموضع وآمد ایله حران بیننده بربلده وحمص ایله حما بیننده برقریه آدیدر (السوداء) اسود لفظندن مؤنثدر وسوداء القلب سویداء درکه ذکر اولندی (الحبة السوداء) شونیز اسمیدر که چورك اوتی دیدکلری داروی انفعدر وسوداء حمص قضاسنده برایالت آدیدر (التسود) تفعل وزننده اولنمك معناسنه مستعملدر یقال تسود الرجل اذا تزوج (ام سوید) مصغر بنیه سیله دبرك کنیه سـیدر (الـسود سینك فتحی وواوك سکونیله شول طاغ طوروغنه دینور که دوز وقره طاشلق اوله آندن برقطعه یه سوده دینور هایله وبومناسبتله بعض نسوانه تسمیه اولندی وسود قیس قبیله سی یوردنده نیجه جباله اطلاق اولنور (التسوید تفعیل وزننده دلیر وجسور اولمق معناسـنه دریقال سود الرجل اذا جرء وسادات قتل ایلك معناسنه دریقـال سود فلان اذا قتـل السادة واسکی پلاسی دوه نك یاغرینـه قومق ایچون دوکوب یومشتمق معناسنه دریقـال سود المسح البال اذا دقه لیداوی به اوبار الابل (اسوده) همزه نك وواوك فتحیله برصو آدیدر (اسوده) افتده وزننده برنیجه جبال ومواضعه اطلاق اولنور (سود) سینك ضمیله بر رجل اسمیدر (بنوسود) برقاچ بطن در (سیدان) سینك کسریله برتیـه آدیدر وسیدان بن مضارب محـدثدر (المسود) معظم وزننده اهـل بادیه نك برکونه طعامیدر که بغرسقلر آکوب ناقه نك طمریی فصد ایلدکله ایچنی قانیله طولدروب آغزینی بند وبریان ایدرلر قیتلق طعاملرندندر (المساودة) مفاعله وزننده بری برینه کید ومکر ایلمك معناسنه دریقال ساوده اذا کایده وارسـلانی قوغوب سورمك معناسنه دریقال ساود الاسد اذا طرده واوتلق آز وقیصه اولغـله طوارحق اوزره قوپاره میوب آغزیله بری اوته چینیتی کبی چکشدرمك معناسنه دریقـال ساودت الابل النبات اذا عالجته بافواهها ولم تمکن منه لقصره وقلته وبرکسه ایله اولولق باخود سـیاهلق خصوصـنده بحث ایدوب اکا غالب اولمق معناسـنه دریقال ساود فلانا اذا غالبه فی السودد اوالسواد (السوادیة) سینك فتحیله کوفه قضاسـنده برقریه در (السودتان) سینك فتحیله برموضعدر (اسید) یانك مشددهٔ مکسوره ایله علم شخصدر (اسیده) زبیده وزننده عمرو بن ربیعه نك قزیدر (المسودة میمك وواوك فتحیله مفعله وزننـده شول صویه دینورکه ایچن آدم ذکر اولنـان سواد علتنه مبتلا اوله یقـال ماء مسودة ای یصاب علیـه السواد یعنی من شربه (ابوسوده) کنیه در عثمان بن ابی سوده محدثیندندر مترجم دیرکه مؤلف علیه الرحمه سهم اسودی ذکر ایدوب حجر اسودی اهمالی غرائبدندر تبرکا بالاجال ذکر اولنورکه حجر اسود بیت شریفك یمن طرفنه منسوب کوشه سنده موضوع برسیاه طاشدر ابتداء جنتدن حضرت آدمه انس ایچون اخراج اولنـان اشیانك بریدر الست بربکم خطابنده قالوا بلی اقرارلری آنك درونـه ودیعه قلنمغله آنی تجدید ایچون استلامله حجاج طوائفه ابتدا ایدرلر فی الاصل نور محض برجوهر عالمتاب ایدی اهل جاهلیت ملامسه سیله اول رنگه کیرمشدر (السهد) سینك ضمی وهانك سکونیـله اویانقلق معناسنه اسمدر که مراد اویقوسزلقدر ارق کبی

(السهد) فتحتيله مصدردراويانق اولمق معناسنه يقال سهد الرجل سهدا من الباب الرابع اذا ارق اى لم ينم (السهد) ضمتيله اويقوسى آز اولان آدمه دينور يقال رجل سهد اى قليل النوم (التسهيد) تفعيل وزننده برآدمى اويانق ايلك يعنى اويوتمامق معناسنه در تقول سهدته تسهيدا اذا جعلته اسهد ويقال سهده الهم والوجع (المسهد) معظم وزننده آندن اسم مفعولدر (السهدة) سينك فتحيله اويانقلق يقظه معناسنه در كرك ظاهرى وكرك باطنى اولسون كه غفلت مقابليدر يقال هو ذو سهدة اى يقظة بو معنادندر كه فلان كسه دن كلام ياخود خبرجهتيله براعتماد اولنه جق حالت مشاهده ايلدم ديه جك يرده مارأيت منه سهدة ديرلر زيرا غافل آدمك قول وفعلى مغشوش واوهن اولور اساسده مارأيت منه سهدة اى نبهة الخير ورغبة فيه عنوانيله مرسومدر (الاسهد) احمد وزننده افعل تفضيلدر بو مناسبتله بغايت بصيرت وتيقظ وحزم وتدبير صاحبى آدمه اطلاق اولنور تقول هو اسهد رأيا منك اى احزم وايقظ (السهد) مهد وزننده كوزل وخوش نسنه يه دينور يقال شئ سهد مهد اى حسن مهد مزاوجه ايچوندر اويانقلق حالتى غفلتدن كوزل اولمغله معناى مزبور تصوير اولنمشدر (السهود) جهور وزننده تازه ونازك بدن جوانه دينور على قول بلند قامت قوى وشديد دلوقانلو يه دينور معناى مزبوردن مصوردر يقال غلام سهود اى غض حدث اوطويل شديد (الاسهاد) همزه نك كسريله خاتون برصقندى ايله ولدى طوغرمق معناسنه در يقال اسهدت المرأة بالولد اذا ولدته بزحرة واحدة (سهدد) سينك ودالك فتحيله برطاغك اسميدر وبوغير منصرفدر # شارحك بيانه كوره صحره ياخود بقعه اعتبارينه مبنيدر لكن بعيددر (سهيد) امير وزننده ابوحاتم بن حبانك جدى اسميدر (سبد) فتحتينله ايورد قصباسنده برقريه آديدر

فصـــل الشين المعجمة # (الشحدود) حاى مهمله ايله سرسوز وزننده بدخوى آدمه دينور يقال رجل شحدود اى سئ الخلق (شخدد) خاى معجمه ايله جعفر وزننده بررجل آديدر (الشدة) شينك كسرى ودالك تشديديله اشتداد معناسندن اسمدر قاتيلق وسردلك حالتنه دينور فارسيده سختى مرادفيدر (الشدة) شينك فتحيله جنكده خصم اوزره حمله ايلك معناسنه در يقال شد على العدو شدة من الباب الاول اذا حمل عليه # شارح ديركه صحاحده بو معنا شد ايله مرسومدر وشده بناء مره ايله مصرحدر (الشد) شينك فتحيله سكرتمك معناسنه در كه سيرده شدت ايتمكدن عبارتدر يقال شد الرجل شدا من الباب الاول والثانى اذا عدا وشد النهار كوندزك ارتفاعندن عبارتدر كه قبا قوشلق اولمقدر يقال شد النهار اذا ارتفع # شارح النار نسخه سنى تخطئه ايلمشدر واقعا جميع امهاتده النهار عنوانيله مثبتدر وقال فى الاساس اتانا شد النهار وشد الضحى وهو ارتفاعه وشد برنسنه يى قوى ومحكم قلمق معناسنه در يقال شد عضده اى قواه وبرنسنه يى محكم باغلمق معناسنه در اصل معناى موضوع له بودر سائر معانى بوندن مأخوذدر يقال شده اذا اوثقه يعنى عقد قويا (الاشتداد) افتعال وزننده برنسنه قاتى ومحكم اولمق وقاتيلمق معناسنه در يقال شده فاشتد وسكرتمك معناسنه مستعملدر كه سير وسرعتده شدت ايلكدر يقال اشتد الفرس اذا عدا (التشدد) تفعل وزننده قاتيلمق وسردلنمك معناسنه در يقال تشدد الشئ اذا اشتد وبرايشى قاتيلق وسردلكله طوتمق وقاتيلق ايلك معناسنه در يقال تشدد فلان الامر اذا اشتد فيه (المشادة) مفاعله وزننده بودخى برخصوصى سردلكله وقاتيلقله طوتمق معناسنه در ومنه الحديث # لن يشاد الدين احد الاغلبه # اراد غلبه الدين عليه اى من يقاومه ويكلف نفسه من العبادة فوق طاقته وهو مثل الحديث الآخر # ان هذا الدين متين فاوغل فيه برفق # مترجم ديركه مكة مكرمه ده مجاورتمز اثناسنده مكتب خواجه لرندن بررفيق وقرينمز وار ايدى زعمنجه مجاهده قصديله كيجه لر حرم شريفده چپلاق طاش اوزره پيشگاه بيت شريفده قعود وتوجه ومراقبه كونه اعمال نفسيه سنه اكباب ايدر ايدى اشبو حديث شريفى تلقين ايله مشاده دن زجر ايتدكجه بوفقيرك رخاوتنه حمل ايله منتهى اولميوب كتدكجه تشددينى تشديد ايلدى چند روز كذرانده چپلاق طاشدن وجودى متأثر اولوب ديزلرينه صرى علتى عارض وقعود وقيامدن بيچاره محروم اولدى انتهى (المتشدد) اسم فاعل بنيه سيله پك بخيل وناكسه اطلاق اولنور كه مالنى حقانيت اوزره بذل وانفاقدن تشدد ايدن مرد مذمومدر يقال رجل متشدد اى بخيل (الاشد) همزه نك فتحى وشينك ضميله وهمزه نك ضميله زبانزددر ولفظ مزبور اشبو # حتى يبلغ اشده # الايه كريمه سنده واقعدر مراد قوت يعنى كمال قوت وطاقتدر كه انسانده اون سكز ايله اوتوز ياشك بيننده اولور ولفظ مزبور جمع بناسى اوزره مفرددر آنك كلمه سى كبى كه ايكيسيده افلس وزننده مفردلردر وبونلرك نظيرى يعنى ثالثى يوقدر على قول اشد كلمه سى جمعدر لفظندن مفردى يوقدر ابابيل وعباديد كبى وعلى رأى مفردى شد در شينك كسريله صحيحا رقـــــه

فعله بنیه‌سی افعل وزنی اوزره جمعلمز وعند البعض مفردیدر شدد در شینك فتحیله کلب واکلب کبی وبعضلره کوره مفردی شد در شینك کسریله ذئب واذؤب کبی حال بوکه اشبو شد وشدکلمه‌لری عربدن مسموع دکلدر پس بوکونه تقدیر قیاسه مبنیدر مؤلفك وهمزه‌نك ضمیله جائزدر قولی ظاهرا شینك ضمه‌سنه تبعیته مبنیدر * مترجم دیرکه بیضاوی مطلب
علیه الرحمه سورهٔ انعامده * وهو جمع شدة کنعمة وانعم اوشد کصر واصر وقیل مفردکآنك عبارتیله وسورهٔ احقافده * حتی اذا بلغ اشده * کریمه‌سنده اذا استکهل واستحکم قوته وعقله عنوانیله رسم ایلمشدر انتهی وعبید البساط صاحب کشاف * ثم لتبلغوا اشدکم * کریمه‌سنده وحده لان الغرض للدلالة علی الجنس والاشد کال القوة والعقل وهو من الالفاظ المجموع التی لم تستعمل لها واحد قولنده وفیه مناقضة لقوله وحده ومقتضاه ان الاشد مفرد لا جمع قولیله نقض ایراد ایلمشدر لکن اورادمو حده ضمیری * نخرجکم طفلا * کریمه‌سنده واقع طفل لفظنه راجعدر انتهی (الشدید) امیر وزننده شدتدن وصفدر رقاتی وسرد نسنه‌یه دینور وقوی ومحکم شیئه دینور وبهادر ودلاوره اطلاق اولنور وبخیل وناکسه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وشدید صدیق اکبر حضرتلرینك موالیسندندر وشدید بن قیس محدثیندندر (شدید) زبیر وزننده برشاعر آدیدر (شداد) کتان وزننده بر رجل آدیدر (الحروف الشدیدة) سکز حرفدن عبارتدر که اجدت طبقك کلامی جامعدر وبو حروف رخوه مقابلیدر اسکانی حالنده جری صوت تماما محتبس اولمغله شدتله متصف اولمشدر (الاشداد) همزه‌نك کسریله بر کیمسه‌یه دابه شدیده اولمق یعنی تند وشدید دابه‌یه صاحب اولمق معناسنه‌در یقال اشد الرجل اذا کانت معه دابة شدیدة وعربلر اشد لقدکان کذا دیرلر ذالك شده سیله واشد لقدکان کذا دیرلر تخفیفله اشهد دیه‌جك یرده اولدی هایی داله قلب وثانیده تخفیف ایدرلر (اشد) افعل تفضیل بنیه‌سیله یوسف صدیق علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك برادرلری اسمیدر * شارح دیرکه اخوهٔ یوسف علیه السلام جملهٔ تفاسیرده اون برنفر اولمق اوزره مثبتدر اشد ایله مسمی اولانی یوقدر * مؤلفك مأخذی عجابه‌در (ابو الاشد) بر پهلوان کنیه‌سیدر وبر محدث کنیه‌سیدر علی قول بوسین مهمله ایله‌در (الشرود) قعود وزننده و(الشراد) شینك ضمیله و(الشراد) شینك کسریله طوار اورکوب قاچمق معناسنه‌در یقال شرد البعیر شرودا وشرادا وشرادا من الباب الاول اذا نفر * مترجم دیرکه اساسده ومن الکنایة قال النبی علیه السلام لخوات رضی الله عنه * ما یشرد بعیرك فقال اما منذ قیده الاسلام فلا کلامی خوات حضرتلرینك برقصه‌سنه اشارتدر که اشغل من ذات النحیین مثلنك منشأیدر اصلی بودرکه جاهلیه‌ده بنو تیم قبیله‌سندن برخاتون اسواق عربدن برینه برقاج طولوم یاغ کتوروب صاتمق اراده سنده ایکن خوات بن جبیر جنابلری که هنوز مظهر شرف اسلام اولمامشیدی محل مزبوره کلوب اول خاتونی کوردکده حسن وجمالنه تعلقله توقانه کلدی پس یاغ اشترا ایلمك شیوه‌سیله خاتونك یانه کلوب طولوملك برینی چوزدروب چاشنیسنه باقدی آنی بکنمیوب دیکرینی چوزدردی آنی دخی بکنمیوب غیریسنه انتقال صورتنده اولدی شمدی چوزلمش طولوملرك اغزلری خاتونك ایکی النده قالمغله همان اکسه‌سنه کچوب طونسز خاتونه مباشرت وقضای وطر ایلدی خاتون نه یاپسون اطرافده کسه یوقدر که فریاد ایده طولوملری صالیورسه یاغ کیدر حاصلی خواه وناخواه بللغی بولدی بعد زمان خوات شرفیاب اسلام اولوب وقصهٔ مذکوره مسموع حضرت نبوی اولمغله اکا کنایه بیوردیلر انتهی (الشارد) و(الشرود) صبور وزننده شروددن صفتدر شاردك جمعی شرد کلور فتحتینله خدم وخادم کبی وشرودك جمعی شرد کلور ضمتینله زبور وزبر کبی وشرود بین الشعراء بك مطبوع ونکره ونادره اولدیغندن ضرب مثل کبی دیلر بدیار منتشر اولان اشعاره اطلاق اولنور یقال قافیة شرود ای سایرة فی البلاد بوراده قافیه‌دن مراد شعردر کلیت وجزئیت علاقه‌سنه مبنیدر (التشرید) تفعیل وزننده دابه‌یی اورکیدوب قاچرمق معناسنه‌در بو مناسبتله قوغوب سورمك معناسنه استعمال اولندی یقال شرده اذا طرده وطاغتمق معناسنه استعمال اولنور یقال شرد شملهم اذا فرق جمعهم وبرآدمك عیب ونقیصه‌سنی تا سه نشر وتشهیر ایلمك معناسنه استعمال اولنور یقال شرد بفلان اذا اسمع الناس بعیوبه (الاشراد) همزه‌نك کسریله مطرود قلمق معناسنه‌در یقال اشرده اذا جعله شریدا ای طریدا (بنو الشرید) امیر وزننده سلیم قبیله‌سندن بر بطندر (الشقدة) شینك کسری وقافك سکونیله بر نبات آدیدر که یاغلو وسودلو اولور (الشکد) شینك فتحی وکافك سکونیله ویرمك معناسنه‌در یقال شکده ایاه شکدا من الباب الاول اذا اعطاه (الشکد) شینك ضمیله اسمدر ویرکویه دینور بخشش وعطا معناسنه وشکر معناسنه‌در که علی وجه التعظیم ثنا ایلمکدن عبارتدر (الاشکاد) همزه‌نك کسریله‌در (التشکید) تفعیل وزننده بونلر دخی ویرمك معناسنه‌در یقال اشکده وشکده اذا اعطاه واشکاد مالك کثرنی

قرانمق معناسنه در يقـال اشكد فلان اذا اقتني رذال المال (الشمردى) جبركى وزننده براوت ياخود بر شجر آديدر
(الشمرداة) هايله جست ورونده ناقه يه دينور (الشمرذاة) ذال معجمه ايله شمرداة معناسنه در (الشهـادة) سعاده
وزننـده برنسـنه نك حقيقتنه مطلع اولوب قطعي بيلك معناسنه در يقـال شهد الرجـل وشهد شهـادة
من البـاب الرابع والخامس اذا اخبر قطعا بوراده خبر علم معناسنه در وكاه اولور كه تخفيف ايچون هاىي اسكانله شهد
الرجل ديرلر ٭ مؤلفك بصائرده بيانته كوره شهود وشهاده حضور مع المشاهدة معناسنه موضوعدر واول بصر ايله
و بصيرت ايله اولور كه علم اوله جقدر و بعضـا حضور مجرّد ده استعمال اولنور لكن حضور مجرّد ده شهود
وحضور مع المشاهده ده شهاده لفظني استعمـال اولىدر وشهاده كه شاهدلك اوله جقدر بصر ايله يابصيرت ايله
مشـاهده سبيله حاصل اولان علم واطلاعدن ناشي صادر اولان قولدن عبارتدر وكاه اولور كه قسم مجراسنه اجرا
اولنور تقول اشهد بالله انه كذا اى احلف وبالله لفظندن مجردا دخي مستعملدر انتهى وشهادت برامرى كوروب
ياخود بيلديكى وجه اوزره خبر ويرمك معناسنه دركه طانقلق ويرمك تعبير اولنور يقال شهد لزيد بكذا شهـادة
من البـاب الرابع اذا ادّى ماعنده من الشهادة وقوله تعالى ٭ شهد الله انه لااله الا هو ٭ الآية اى علم الله اوكتب الله
اوقال الله معنيين اخيرين معناى لازميدر وقول المؤذن اشهد ان لااله الا الله اى اعلم وابين ان لااله الا الله وشهاده
اسم اولور في سبيل الله قتل اولنمغه دينور كاسيذكر وعربلر بن يمين ايدرم ديه جك يرده اشهد بكذا ديرلر احلف
معـناسنه نته كه ذكر اولندى (الشهود) قعود وزنـنـده برمحله حاضر اولمق معـناسنه دركه غيبت مقـابليدر
يقال شهد المجلس شهودا من الباب الرابع اذا حضره (الشاهد) آندن اسم فاعلدر حاضر معـناسنه جمعى شهود
كلور وشهد كلور ركع كبي وشاهد شهادتدن دخي اسم فاعلدركه فارسيده كواه وتركيده طانق ديرلر بونك جمعى
شهد كلور صحب وصاحب كبي وجمع الجمعي شهود واشهـاد كلور بومعنـادندركه عربلر ناقه نك طوغرديغى يرده
قلان دم وصولى واش ديدكلرى درى وسائر آثار وعلاماتنه شهود الناقه اطلاق ايدرلر وشاهد اسمـاء نبويه دندر
عليه الصلوة والسلام وشاهد لسانه اطـلاق اولنور وفرشته يه يعني حفظه يه اطلاق اولنور وجمعه كوننه اطلاق
اولنور ويلدزه اطلاق اولنور وآنك جنس اولوب يوكـسكلكنه دلالت ايدن سكرتمسي حالتنه اطلاق اولنور
وولد طوغديغي حينده برابرجه ظهور ايدن سموك طرزنده غليظ صويه اطلاق اولنور وچابك بجريلان امر ومصلحته
اطلاق اولنور كه فوريجه حاضر اولور وصلوة الشاهد مغرب نمازيدر كه يلدز كورنمكه باشلر ٭ مترجم ديركه ٭ وشاهد
ومشهود ٭ كريمه سنده معانئ مزبوره نك اكثريله مفسردر انتهى (الاستشهـاد) برآدمدن برماده يه شاهدلك
ايلمسني استه مك معناسـنه در يقال استشهده اذا سأله الشهادة وشهيد اولمق معناسـنه در يقال استشهد فلان
على بناء المجهول اذا قتل في سبيل الله (الشهيد) امير وزننده شاهد وكواه معناسـنه در و بونده شينك كسريله ده
زبانزددر ٭ قال الشارح ومنه قوله تعالى ٭ معها سائق وشهيد ٭ اى من شهد له وعليـه وشينك كسرى هر فعيل
وزنى كه عيني حرف حلق اوله كرك وصف وكرك جامد اولسون فاء الفعلنك كسريله ده سايغ اولمق مطرده سنه
مبنيدر وشهيد شهادت خصوصنده امين وموثوق به اولان كسه يه دينور وشهيد اسماء حسنادندر علمندن اصلا
برنسنه غائب اولميوب مجموع اشياء علمنده حاضر اولان ذات اجل واعلانك اسم شريفيدر والله الشهيد لايغيب
عن علمه شئ وشهيد عرف شرعده في سبيل الله مقتول اولانه اطلاق اولنور فعيل بمعنى مفعول و بمعنى فاعلدر واكا
شهيد اطلاقى غسلنه ياخود نقلنه ملائكهٔ رحمت حاضر اولدقلرينـه مبنيدر ياخود حق جل وعلا وملائكه لرى
آنك جنت ايله منعم اولمسى خصوصنده شاهد اولدقلرينه مبنيدر ياخود يوم قيامتده امم خاليهٔ سالفه حقنده استشهاد
اولنان ذواتدن اولديغيچوندر ياخود شاهده اوزره يعني متأثرا ارض اوزره ساقطا اولديغيچون ياخود كويا كه وفات
ايتميوب حضور الهيده حاضر وزنده اولديغيچون ياخود عالم ملك وملكوتى مشاهده ايلديكنه مبنيدر وشهيدك
جمعى شهداء كلور كرماء وزننده (الشاهدة) هايله ارضه اطلاق اولنور (المشاهدة) مفاعله وزننده برنسنه يى
روبرو كورمك معناسـنه دريقال شاهده اذا عاينه (المشهد) محسن وزننده ارى ياننده كلش خاتونه دينور
مغيبه مقابليدر يقال امرأة مشهد اذا كانت قد حضر زوجها (التشهد) تفعل وزننده نمازده يعني قعده ده كلمهٔ
شهـادتي مشتمل اولان تحيـاتي اوقومق معناسنه دركه وضع شرعيدر يقـال تشهد المصلي اذا قرأ التحيـات
في الصلوة (المشهود) جمعه كوني على قول قيـامت كوني ياخود عرفه كونيـدر مراد ٭ وشاهد ومشهود ٭ آيت
كريمه سنده واقع مشهود اوله جقدر (الشهد) مهد وزننده باله دينور عسل معناسنه شينك ضميله ده جائزدر
شهده هايله آندن اخصدر جمعى شهاد كلور شينك كسريله ٭ شارحك بيانته كوره شهد كومج بالنه دينور وشهد

خزاعه قبيله سندن بنو المصطلق جماعتى يوردند • برصويك آديدر (الاشهاد) همزه نك كسريله برنسنه يى حضوره كتورمك معناسنه در يقال اشهده • اذا احضره وقز بالغه اولمغله حيض كورمك معناسنه در يقال اشهدت الجارية اذا حاضت واد ركت و بركسه دن مذى كلمك معناسنه در كه ملاعبه يا مطلوب نفسى تخيل و يا مذاكره ومشاهده ايله تلذذ دن ناشى ذكردن ماء مقيد كلمكدن عبارتدر يقال اشهد الغلام اذا امذى وشهيد اولمق معناسنه در يقال اشهد الرجل على بناء المجهول اذا قتل فى سبيل الله (التشهيد) تفعيل وزننده بودخى ذكردن مذى كلمك معناسنه در يقال شهد الرجل اذا امذى (المشهد) مكرم وزننده اشهاد مذكوردن اسم مفعولدر معركه ده شهيد اولان آدمه دينور (المشهد) مقعد وزننده و(المشهدة) هايله و(المشهدة) هانك ضميله ناسك حاضر اوله جق يرلرينه دينور يقال هذا مشهد القوم ومشهدتهم ومشهدتهم اى محضرهم (شهيد) زبير وزننده اساميدندر الشيخ الزاهد عمر بن سعد بن شهيد امير حمص ايدى واحمد بن عبد الملك بن شهيد اديب مشهوردر قرطبى الاصلدر حانوت العطار نام كتابك مؤلفيدر (التشويد) تفعيل وزننده كنش طوغوب يوكسلمك معناسنه در (التشود) تفعل وزننده تشويد معناسنه در ياخود بونلر ذال معجمه ايله در (الشيد) شينك كسريله ديوار صبوايه جق كرج ويالحق مقوله سى صوايه دينور جوهرى تعميم معرضنده من طين او بلاط عنوانيله رسم ايتمكله غلط ايلمشدر صواب اولان ملاط اولمقدر ميمله زيرا بلاط قالدرم طاشنه ديتمكله آنكله ديوار صوانمز وملاط چامور ه دينوركه آنكله ديوار صوانور (الشيد) كيد وزننده ديوارى صوا ايله صوامق معناسنه در يقال شاد الحائط يشيد شيدا اذا طلاه بالشيد وهلاك اولمق معناسنه در يقال شاد الرجل اذا هلك (المشيد) متين وزننده ذكر اولنان صوا ايله صوانمش بنايه دينور يقال حائط وقصر مشيد اى معمول يعنى مبنى بالشيد و بومكيل كبى اسم مفعولدر (المشيد) مؤيد وزننده مطول يعنى هوايه طوغرى رفع واعلا اولنمش بنايه دينور جوهرينك مشيد اميروزننده واحد ايچون ومشيد مؤيد وزننده جمع ايچوندر ديمه سى غلطدر زيرا جمع ايچون اولان مشيده در كه مشيدك جمعيدر * شارح دركه اولا جوهرى قول مزبورى كسائيدن نقل ايلمشدر ثانيا واحد ايچون وجمع ايچون ديمه سى استعماله مبنيدر ومثال اوله رق ايراد اولنان فى بروج مشيدة * كريمه سنده بروج جمع اولمغله صفتى مؤنثا ايراد اولندى پس مشيده لفظى مشيدك جمعيدر ديمك اغربدر قال البيضاوى اى فى قصور وحصون مرتفعة وقرئ مشيدة باسم الفاعل وصفا لها بوصف فاعلها كقولهم قصيدة شاعرة ومشيدة من شاد القصر اذا رفعه (الاشادة) همزه نك كسريله برشيئى رفع صوتله چاغرمق معناسنه در اساسك بيانه كوره اشاده بنايى يوكسك ياپمق معناسنه در بعده برآدمك ذكرينى عالى ايلمك يعنى عيانا مدح وثنا ايله مشهور ونامدار ايلمك معناسنه استعمال اولندى يقال اشاد بذكره اذا رفعه بالثناء عليه واشاد عليه قبيحا وبقبيح ديرلر بركسه يى امر مكروهله ذكر وتشهير ايلسه واشاد صوته وبصوته ديرلر بلند آواز ايله چاغرسه انتهى واشاده غائب اولان نسنه يى تعريف وندا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اشاد بالضالة اذا عرفها وهلاك ايلمك معناسنه در يقال اشاده اذا اهلكه (الشياد) كتاب وزننده خاصة دوه قسمنى چاغرمق معناسنه در يقال شاد بالابل يشيد شيادا اذا دعاها وبدنه طيب قسمنى اوغوب يدرمك معناسنه دركه ذكر اولنان صوامق معناسندن مأخوذدر يقال شاد الطيب بجلده اذا دلكه (التشييد) تفعيل وزننده بودخى بدنه كركى كبى طيبى اوغوب يدرمك معناسنه در يقال شيد الطيب ببدنه اذا دلكه به

* فصل الصاد المهملة *

(الصخد) صادك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله چهره يى كنش چالوب ياقمق معناسنه در يقال صخدته الشمس صخدا من الباب الثالث اذا حرقته وكوچكن ديدكلرى قوش اوتمك معناسنه دركه عربلر آنكله تشأم ايدرلر يقال صخد الصرد اذا صاح اساسده بونى مجاز اوله رق صخدت الهامة عنوانيله ذكر ايلمشدركه بايقوشك اوتمه سنى خرابيتله عربلر تشأم ايلدكلرينه مبنيدر (الصخود) قعود وزننده بركسه نك كلامنه قولاق طوتوب ديكلمك معناسنه در يقال صخد اليه صخودا اذا استمع (الصخد) فتحتينله هوانك اسى اولمق معناسنه در يقال صخد النهار صخدا من الباب الرابع اذا اشتد حره (الصيخود) حيدود وزننده و(الصخدان) سكران وزننده حالك فتحيله ده زبانزددر پك اسى كونه دينور يقال يوم صيخود وصخدان اى شديد الحر وصيخود وصيخاد بغايت پك وقاتى قيايه دينوركه كولنك مقوله سى آلات كار ايلمز اوله يقال صخرة صيخود وصيخاد اى شديدة (الصيخد) صيقل وزننده عين الشمس معناسنه دركه چشمهٔ آفتابدر شعاعك قيناپوب مستفيض اولديغى يرى اوله جقدر (الاصخاد) همزه نك كسريله اسى هوايه داخل اولمق معناسنه در يقال اصخد الرجل

الدخل في الحر وقيه كلري كنشك حرارتيله اصمتي معناسنه در يقال اصخد الحربا اذا تصلى بحر الشمس
ياتنورمذ كورك كوزي بغايت بارد اولغله دائما صمتي ايچون كوزيني كنشدن دور ايلمز اتك ايچون آقشلب پيمت
اطلاق ايدرلر (الصخدة) حبث وسحابك فتحيله نصف النهار وقتنه ديرلركه ايلكاسي اولور جمعي مصا خدكلور
(الصخد) صادك فتحي وخاك سكونيله بربلده آديدر بلده نك ويابله غير منصرف دخي اولور (الصيخدون) حيزبون
وزننده بكلك صلابت معناسنه در لكن وزن مزبور اسم وصفده مخصوص اولغله * مؤلفك صلابتله كه معناي
مصدريدر وجهي معلوم اولمدي مقتضاسي صلب عنوانيله صفت اولمقدر (الصاخد) فرد ضعيف و بي اهل
و بي يار اولان آدمه دينور يقال واحد فاحد صاخد اي صنبور فاحد لفظي واحدمن اوج اولغله ظاهرا صاخد لفظي
دخي اكامزاوج اولق غالبدر (الصدود) قعود وزننده برنسنه دن يوزچويروب اعراض ايلمك معناسنه در يقال
صد عنه صدودا من الباب الاول اذا اعرض عنه (الصد) صادك فتحيله برآدمي برنسنه دن منع وصرف ايلمك
معناسنه در يقال صده فلانا عن كذا صدا اذا منعه وصرفه عنه (الاصداد) همزه نك كسريله بودخي منع وصرف
ايلمك معناسنه در يقال اصده فلانا عن كذا اذا منعه وصرفه ويارهء وچبان مقوله سي ايرنلمك معناسنه در يقال
اصد الجرح اذا قيح (الصديد) صادك فتحيله فرياد ايلمك معناسنه در يقال صد الرجل صديدا من الباب الاول
والثاني اذا ضج وصديد يارهء دن اقان صاري صويه دينور وقيناير ق قو يلنوب قاتيلنمش اسي صويه دخي دينور
(الصد) فتحيله برنسنه نك قرشوسنه دينور كذلك قربنه دينور يقال داره صدد داره اي قبالته وقربه و بوظرفيت
اوزره منصوبدر قال في الاساس داري صدد داره و بصدد ها اي قبالتها واخذت من صدد اي قرب وانا بصدد من
هذا الامر (التصديد) تفعيل وزننده ال چالمق معناسنه در يقال صدد الرجل اذا صفق و بوصدد لفظندن مأخوذدر كه
اللر بري برينه مقابل اولور (التصدد) تفعل وزننده بركسه نك آرقوري اوكنه كلمك معناسنه دركه تعرض ايلمك تعبير
اولنور يقال تصدد له اذا تعرض و بونلرك دال ثانيلري ياايله ابدال اله تصدي وتصدي دخي دينور صدد مذكوردندر
لكن وجه مزبور بعضك قوليدر حتي معتل بابنده * مؤلف دخي صدايه مقابله ايلمك ملاحظه سنه مبني تعرض ايله
تفسير ايلمشدر (الصداد) رمان وزننده ييلانه اطلاق اولنور يولده تعرضنه ياخود سلوكدن منعنه مبني وصداد
حشراتدن برجانوردر كه علي قول سام ابرصك اسميدر كه ييلانه آغو وبرن ديدكلري كلر اوله جقدر جمعي صدائد كلور
وصداد صويه وارمجق يوله دينور (الصداد) كتاب وزننده خاتونلرك تستر ايچون طوتندقلري جار مقوله سي ستره يه
دينور (الاصطداد) افتعال وزننده خاتون صداد مذكور ايله پرده لنمك معناسنه در يقال اصطدت المرأة اذا احتجبت
بالصداد (صداء) تشديد ايله عداء وزننده صداء لفظنده لغتدر كه برمخصوص قيو ياخود صويي طتلو
براشمه آديدر ماء ولا كصداء مثلي آندندر نته كه باب همزه ده بيان اولنمشدر (الصد) صادك فتحي وضميله طاغه دينور
وذروه نك برقيبسنه دينور ايكي قيبسنه صدان دينور (الصدان) صادك ضمي وتثنيه بنيه سيله اوق كزينك ايكي
طرفلو كرتكنه دينور شرخا الفوق معناسنه يقال وضع السهم بين الصدين اي بين الشرخين (الصدود) صبور
وزننده تازه قزلرك پرده لنمزدن مقدم كيدكلري قيصه لباسه دينور مجول معناسنه واول سرمه وتوتيا مقوله سنه
دينور كه آينه اوزره اوغوب كوزه چكرلر (صد صد) فدفد وزننده برخاتون آديدر (صداصد) علابط وزننده هذيلي
قبيله سنه مخصوص برطاغك آديدر (الصرد) فرد وزننده خالص ويغش اولان نسنه يه دينور حتي حب صرد
لا لغرض اولان محبتدر ومنه تقول احبك حبا صردا اي خالصا وطاغلرك مرتفع اولان يرنه دينور ومزراق
بلللريني مزراغه تاقدقلري برچينه دينور وعسكر عظيمه دينور و بونده فتحتينله ده لغتدر وصرد صوغوقه
دينور سرد فارسي معربيدر وصرد مصدر اولور اوق آندينني نسنه يه كچرمك معناسنه يقال صرد السهم
الرامي صردا من الباب الاول اذا انفذه (المصراد) مفتاح وزننده صوغوقه پك متحمل اولان آدمه دينور
وصوغوغه متحمل اولميان آدمه دينكله ضد اولور يقال رجل مصراد اي قوي علي البرد ويقال رجل مصراد
اي ضعيف علي البرد ومصراد بللي تيز اولغله آتيلان نشبه چكوب ابشلر اولان اوقه دينور كاسيذ كر وقير يره دينور كه
اوز نبات وشجردن خالي اوله يقال ارض مصراد اي لا شجر بها ولا شئ يعني من النبات (الصرد) كتف وزننده
صوغوقه متحمل اوليلان آدمه دينور ودائما صرتنك اكره كلاندن يوي باغر وجدا اولور اولان آته دينور يقال
فرس صرد اذا كان دبر موضع السرج منه كاسيذ كر وشول سودهء دينور كه صوغوق چالمغله يايلوب اصلا اوي‌مه
يعني يوغوردا اوليه يقال لبن صرد اي منتفش لا يلتئم (الصرد) فتحتينله اوشومك معناسنه در يقال صرد الرجل
صردا من الباب الرابع اذا وجد البرد سريعا وآتك اكركلاندن يري باغر اولمق معناسنه در يقال صرد الفرس

انبادیر موضع السرج منه فهودیر وطولوندن سوزدی یایدقمه کره پاری طو بلنمیوب پاره پاره چیقمق معناسنه در یقال صرد السقاء اذا خرج زبده متقطعا وکوکل بر نسنه دن صوغویوب فارغ اولمق معناسنه مستعملدر تقول صرد قلبی عنه اذا انتهى واوق نشاندن خطا ایلمك معناسنه در یقال صرد السهم اذا اخطأ واوقك طاتی ایلان شبثه ایشلیوب چیقمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال صرد السهم اذا نفذ حده لکن ضدیتی منظور فیهدر (الاصراد) همزه نك کسریله بودخی اوق نشانه چیرمك معناسنه در یقال اصرد الرامی السهم اذا انفذه (الصارد) نشانه نافذ اولان اوقه دینور یقال سهم صارد ای نافذ وصارد اصحابدن عاصم بن ثابت بن ابی الافلح جنابنك قلجی اسمیدر (المصرد) مکرم وزننده نشاندن خطا ایدن اوقه دینور یقال سهم مصرد ای مخطئ (الصرد) صادك ضمی ورانك فتحیله ایری باشلو برقوش آدیدر که سرچه قوشلرینی شکار ایدر بعضلر دیدیکه ابتدا قوشلردن رضای باری ایچون صائم اولان بوقوشدر جمعی صردان کلور صادك کسریله بو قوش ترکیده کوچکن دیدکلریدر که آلاجه اولور تویلرندن یلباره ایدرلر وصرد آت قسمنك صرتنده اولان یاغر وجدا وصاغالدقد نصکره برنده قلان یاض نشانه دینور (الصردان) تثنیه بنیه سیله دل آلتنده اولان ایکی طمره اطلاق اولنور که دلك قواملریدر سیاه اولور بعضلر دل آلتی اولدم دیوآندن فصد ایدرلر (الصریدة) فرمده وزننده شول دیشی قیونه دینور که صوغوق تأثیرایلکله ضعف وضرر ایراث ایلمش اوله جمعی صرائد کلور (الصراد) رمان وزننده و (الصرید) قبیط وزننده یغموری اولمیان یوفقه جه بلوده دینور (التصرید) تفعیل وزننده آزالتمق معناسنه در یقال صرده اذا قلله وقانمق مرتبه سندن دونجه صوارمق معناسنه در یقال صرده اذا سقاه دون الری (المصطرد) مضطرب وزننده بغایت کیندار ومبطن وشدید الغیظ آدمه دینور که دوه کینلو تعبیر اولنور یقال رجل مصطرد ای حنق شدید الغیظ (الصرداء) صحراء وزننده برطاغ آدیدر (الصمرد) زبرج وزننده میمی اصلیه اولمغله موضع ذکری بومحل دکلدر مؤلف بونکله جوهری یه تعریض ایلمشدر (الصرخد) خای معجمه ایله جعفر وزننده باده یه دینور خمرکبی وشام دیارنده بربلده آدیدر کما کا خمرنسبت اولنور (صرفند) صادك وفانك فتحیله ساحل بحرشامده بر بلده در (الصعود) قعود وزننده زدبان وطام نغوله سی یوکسکه چیقمق معناسنه در یقال صعد فی السلم صعودا من الباب الرابع اذا رقی (التصعید) تفعیل وزننده طاغه چیقمق معناسنه در یقال صعد فی الجبل وعلی الجبل تصعیدا اذا رقی واشبو طاغه چیقمق معناسنده ثلاثینك استعمالی عربدن مسموع اولمدی لکن مصباحك بیاننه کوره لغت قلیله در وتصعید انکبه یره طوغری اینك معناسنه در کویا که بناسی سلب ایچوندر یقال صعد فی الوادی اذا انحدر و برنسنه یی اریتمك معناسنه در یقال صعد السمن اذا اذابه (الاصعاد) همزه نك کسریله آفاقدن مکهٔ مکرمه یه کلمك معناسنه در یقال اصعد الحاج اذا اتی مکة ❊ مؤلفك بصائرده وشارحك بیانلرینه کوره فی الاصل امکنهٔ مرتفعه یه کتمك معناسنه در مثلا بصره وشام طرفلرندن نجد وحجاز دیارینه کتمك کبی بعده مکه یه عزیمته تخصیص ایلدیلر نته که علی العکس عزیمته انحدار ایله تعبیر ایلدیلر مثلا عارضنا الحاج فی مصعدهم دیرلر حجاج مکه یه کتدکلرنده راست کلدك معناسنه وعارضنا الحاج فی منحدرهم دیرلر بصره وشام طرفلرینه رجعتلرنده تصادف ایلدك معناسنه انتهى واصعاد ایراق کتمك معناسنه مستعملدر یقال اصعد فی الارض اذا امضى و بووجه مذکوراوزره امکنهٔ مرتفعه یه کتمك معناسنه اولوب بعده ارض بعیده یه کتمکده استعمال اولندی واصعاد تصعید کبی انکبه یه طوغری اینك معناسنه در که همزه سی ازاله ایچوندر یقال اصعد فی الوادی اذا انحدر وناقه صعود اولمق معناسنه در یقال اصعدت الناقة اذا صارت صعودا وناقه یی صعود قلمق معناسنه در تقول اصعدت الناقة اذا جعلتها صعودا کما سیذکر (التصعد) تفعل وزننده و (التصاعد) تفاعل وزننده برآدمه برمشقتلو نسنه رنج وزحمت ویرمك معناسنه در عقبه معناسنه اولان صعود آتیدن مأخوذ در تقول تصعدنی الشیء وتصاعدنی ای شق علی (الاصعد) همزه نك کسری وصاد مشدده نك فتحی وعین مشدده نك ضمیله و (الاصاعد) همزه نك کسری وصادك تشدیدی وعینك ضمیله و (الاصطعاد) همزه نك وطانك کسریله یوکسه که چیقمق صعود معناسنه در ❊ مؤلف بته ایجاز ایلمشدر اصعد کلمه سی اصعد یصعد کلمه سندن مصدردر که اصلی تصعد یتصعد ایدی تاء تفعل صاده قلب وادغام ایله حسب القاعده اولنه همزهٔ وصل مکسوره ادخال اولندی واصاعد کلمه سی اصاعد یصاعد صیغه سندن مصدردر بونکده اصلی تصاعد یتصاعد ایدی نته که اطهر واثاقل کلمه لرینك اصللری تطهر وتثاقل ایدی و بونکله مؤلف اشبو ❊ کانما یصعد فی السماء الایة کریمه سنه تلمیح ایلمشدر که ابن کثیر ثلاثی عنوانده وحفص یصعد عنوانده که اصلی یتصعد ایدی وابو بکر یصاعد عنوانده قرأت ایلدی واصطعاد اصطعد کلمه سندن مصدردر که افتعالدر تاء طایه قلب اولنمشدر و بونلر

تكلّفى متصعددر (الصعود) صبور وزننده چيقلق شاندن اولان طاغ ونردبان و يابروتبه معقوله مى يره دينور هبوط مقابليدر جمعى صعد كلور زبور وزبركى وصعائد كلور عجوز وعجائز كبى وشول ناقه يه دينوركه بوسنه ناقص الخلق ياورو دوشورمكله بكن سنه كى ياوريسنه ياقلش اوله وجهنمده برطاغك آديدر وصرپ وكوچ يوقشه دينور يقال عقبة صعوداى شاقة (الصعوداء) جلولاء وزننده بودخى كوچ وصرپ يوقشه دينور (بنات صعده) حمزه وزننده يبان اشكلرينه اطلاق اولنور يوكسك طاغلرده ايوا ايتدكلريچون نسبتنده غيرقياس اوزره صاعدى ديرلر وصعده شول قارغى يه دينوركه دوز وهموار بتمكله طوغرلتغه محتاج اولميه وقاتحيق اشكه اطلاق اولنور وبرنوع قيصه ويمانى عريض خشت طرزنده حربه يه دينور آلتكبى وصعده برديشى بكى اسميدر وذويب بن هلالك فرسى اسميدر ويمنده برموضع آديدر محدثيندن محمد بن ابراهيم بن مسلم الصعدى اورادندر و بنوسلول يوردنده واقع ايكى طاغك جوفنده برصو آديدر و بنوعوف يوردنده برصو آديدر (الصاعد) صعوددن اسم فاعلدر وعربلرك بالغ كذا فصاعدا قوللرى فافوق ذلك معناسنه‌در * مترجم ديركه تلويحك ان صيغة الجمع موضوعة للاثنين فصاعدا قولنده حسن چلبى مرحومك بيانه كوره فاء عاطفه‌در وصاعدا حالدر عاملى مضمردر فذهب الموضوع صاعدا تقديرنده‌در نته كه اخذته بدرهم فصاعدا فذهب الثمن صاعدا تقديرنده‌در انتهى وصاعد بلقاء بن قيس الكنانى وصخر بن عمروك فرسلرى آديدر (الصعداء) صحراء وزننده و (الصعدد) قنفذ وزننده رنج ومشقته اطلاق اولنور (الصعداء) صادك ضميله برحاء وزننده اوزون اوزادى صولوق آلمغه دينوركه مراد برضجرتدن متأثرا ايچنى چكدكدنصكره اوزون اوزادى صولوق آلمق اوله جقدر يقال تنفس الصعداء اى تنفس طويلا (الصعيد) سعيد وزننده طپراغه دينور على قول يرك يوزينه دينور وجه ارض معناسنه جمعى صعد كلور ضمتينله وصعدات كلوركه جمع الجمع اوله جقدر يقال قعد على الصعيد اى التراب او وجه الارض وصعيد يوله دينور طريق معناسنه ومنه * اياكم والقعود بالصعدات * وبو امام على المرتضى كلاميدر مراد ممر الناس اولان طريقلرده قعوددن تحذيردر وصعيد قبر ومزاره دينور ومصر الكاسنده نيجه بلاد يعنى برايالت اسميدركه طولا اون بش مرحله مسافه يى مشتملدر و وادى القرى قربنده برموضع آديدر آنده مسجد نبوى واردر عليه السلام (صعائد) صادك ضميله برموضعدر (الصعد) فتحتينله سخت وشديد معناسنه‌در (المصعد) معظم وزننده آتش ايله معمول اولان شرابه دينور اذابه معناسنه اولان تصعيددن مأخوذدر يقال شراب مصعداى عولج بالنار اطبائك واهل كافك تصعيد تعبيرلرى بوندن مأخوذدركه برنسنه‌نك لطيفنى آلمق ايچون اجزاسنى آتش ايله تسخين وتدخيندن عبارتدر (المصعاد) ميمك كسريله خرما اغاجنه چيقه جق كسنده دينوركه ايپدن نردبان طرزنده دوزرلر حابول دخى ديرلر (صعد) صادك ضميله وصعدد هدهد وزننده وصعادى حبارى وزننده وصعيداء مريطاء وزننده برموضع آدلريدر (الصعادية) غرابيه وزننده كوده سى اوزون ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة صعادية اى طويلة (صغد) صادك ضمى وغين معجمه‌نك سكونيله سمرقند قربنده برموضع آديدر بوسغد اوله جقدركه ذكر اولندى وبخارا قربنده برموضعدر (صغديبل) باى موحده‌نك كسريله ارمنيه الكاسنده بربلده‌در نوشروان عادل بناسيدر * مترجم ديركه جغرافياده بوشهر بالكز دبيل عنوانيله مرسومدر برمعمور شهردر ارمنيه‌نك پاى تخت قديمى ايدى آنده اعلاقرمز چيقار (الصفد) صادك فتحى وفانك سكونيله بوقاغو ايله محكم بند ايلمك معناسنه‌در يقال صفده صفدا من الباب الثانى اذا شده واوثقه (الاصفاد) همزه‌نك كسريله و (التصفيد) تفعيل وزننده صفد معناسنه‌در يقال اصفده وصفده بمعنى صفده (الصفد) فتحتينله و يركويه دينور عطيه معناسنه بند معنوى اولديغيچون و بوقاغو يه دينور جمعى اصفاد كلور قيود معناسنه ومنهما يقال الصفد صفداى العطاء قيد * مؤلفك بورادهوالاصفاد القيود عبارتيله صفد لفظنك جمعنه واشبو * مقرنين فى الاصفاد * آيت كريمه سنه اشارتدر (الصفاد) كتاب وزننده اسير بندايده جك باغه دينور (الصفرد) زبرج وزننده ابو المليح اسميدركه طويغار قوشى ديدكلرى جبان قوشدر (الاصفعيد) همزه‌نك كسرى وفانك فتحيله خمر اسماسندندر (الصلد) صادك فتحى وكسرى ولامك سكونيله بغايت پك وطايحق نسنه يه دينور مرمر وصماق طاش كبى يقال حجر وارض صلد اى صلب املس واصلا ترلمز اولان آته اطلاق اولنور يقال فرس صلد اذا كان لايعرق وصلد مصدر اولور طوار سكردوكن ايكى اللرينى شدتله يره اورمق معناسنه‌در يقال صلدت الدابة صلدا من الباب الثانى اذا ضربت بيديها الارض فى عدوها وطاغه چيقمق معناسنه‌در يقال صلد فى الجبل اذا اصعد وآزى ديشلرى برى برينه سورلمكله قيجردامق معناسنه‌در يقال صلدت انيابه اذا صوت صريفها ويرك اولمق معناسنه‌در يقال صلدت الارض اذا اصلبت

وطاس كوتى كل باش پارلدمق معناسنه در يقال صلدت صلعته اذا برقت (الصلودد) سفرجل وزننده بودخى
صلد كبى پك وطايمق شبته دينور (الصلود) صبور وزننده صلد كبى بودخى تزلمز اولان آته دينوركه ذميمه در
وصلود بالكسر منفرد نسنه يه دينور يقال شئ صلود اى منفرد وديى قالين اولمغله كيج قينار اولان چوملكه وتنجره يه
دينور يقال قدر صلود اى البطيئة الغلى وسودى آز اولان ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة صلود اى بكيئة
وخوف وفزعندن طاغه فرار وصعود ايدن آدمه دينور (الصالدة) بجردايان آزى ديشه دينور جمعى صوالد
كلور (الاصلاد) همزه نك كسريله برپك اولمق معناسنه در يقال اصلدت الارض بمعنى صلدت (الصلود) قعود
وزننده چقماقدن سس چيقوب آتش چيقمز اولمق معناسنه در يقال صلد الزند صلودا من الباب الثانى اذا صوت
ولم يور (الصلادة) جلاده وزننده بخيل اولمق معناسنه در يقال صلد الرجل صلادة من الباب الرابع اذا بخل
التصليد) صلاده معناسنه در يقال صلد الرجل اذا بخل (الصليد) امير وزننده بالكسر نسنه يه دينور منفرد معناسنه
ويلدار يجى شبته دينور يقال شئ صليد اى بريق (المصلاد) محراب وزننده سودى پك آز ناقه يه دينور وشول
ناقه يه دينوركه كرچه طوغرر اولوب لكن سود سز اوله (الصلداء) صادك كسريله و(الصلداءة) هايله طپراغى
پك وقالين اولان يوريره دينور يقال ارض صلداء وصلداءة اى غليظة صلبة (الصلاد) كتان وزننده آتشسز
چقماغه دينور يقال عود صلاد اذا كان لاينقدح يعنى منه النار بدويلر چقماغى مرخ وعفار اغاجندن اتخاذ
ايتدكلرى محللرنده بيان اولندى (المصلد) محسن وزننده شول سوده دينوركه ياغ پيلاشقلى قابه صاغلقله
يوزنده كپوكى اوليه (الصلدة) صادك فتحى ولامك سكونيله جلادتلو ناقه يه دينور يقال ناقة صلدة اى جلدة
صلدد) جعفر وزننده بنده ياخود رحرحان قربنده برموضعدر (الاصليد) ازميل وزننده بخيل وناكسه دينور
يقال هو اصليد اى بخيل (الصلخد) خاى معجمه ايله جعفر وزننده و(الصلخد) حضجر وزننده و(الصلخد) جردحل
وزننده و(الصلخاد) قرطاس وزننده و(الصلخدى) سبنتى وزننده و(الصلاخد) علابط وزننده قوى وتوانا
ياخود شهامتلو جست وچالاك اولان اركك دوه يه دينور يقال جمل صلخد وصلخد وصلخد وصلخاد وصلخدى
وصلاخد اى صلب قوى اوشهم ماض (الاصلخداد) اقشعرار وزننده اياق اوزره ديكيلوب طورمق معناسنه در
يقال اصلخد الرجل اصلخدادا اذا انتصب قائما (الصيلخود) فيلسوف وزننده پاوز ناقه يه دينور يقال
ناقة صيلخود اى شديدة (الصلغد) غين معجمه ايله جردحل وزننده قزل برونلى آدمه دينور متقشر الانف معناسنه كه
قشرندن مأخوذ در شدت حمرت معناسنه (الصمد) حمد وزننده قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال صمده
واليه صمدا من الباب الاول اذا قصده واورمق معناسنه در يقال صمده اذا ضربه ويره برنسنه يى ديكمك معناسنه در
يقال صمده اذا نصبه وصمد ضباب قبيله سى يوردنده برصو آيدر وطپراغى قالين يوكسك يره دينور يوربا بركبى
ويوزى كنش چالوب ياقمق معناسنه در يقال صمدت الشمس وجهه اذا اثر لفحها فيه وشيشه نك اغزينى
طپا ايله ياخود درى ايله بند ايلمك معناسنه در يقال صمد القارورة صمدا من الباب الثالث اذا جعل لها سدادا
اوعفاصا * شارح ديركه شرطسز باب ثالثدن ورودى اغربدر (الصمد) فتحتينله قومك اولوسنه وعالى شانه دينور
دركاهى ارباب حاجاته مقصد اولديغيچون يقال هو صمد القوم اى سيدهم ودائم وجاويد معناسنه در ورفيع وعالى
معناسنه در واچى طلوشيشه دينور مصمت معناسنه كه مجوف مقابليدر * قال الشارح وفى النهاية من اسماء الله تعالى
الصمد وهو السيد الذى انتهى اليه السودد وقيل هو الدائم الباقى وقيل الذى لاجوف له وقيل الذى يصمد اليه
فى الحوائج اى يقصد راغب اصفهانى بورا ده بردقيقه ايراد ايلمشدر يعنى حق تعالايه لاجوف له معناسنه اولان مطلب
صمد اطلاقنك وجهى بودركه چون لاجوف له اولان شئ ايكى قسم اولور برى انساندن دون اولور جمادات كبى
وبرى انساندن عالى اولور نصارى طائفه سى ايسه حضرت عيسايه الوهيت اسناد ايلديلر پس الله الصمد
قول شريفى اسناد مذكورك ردينه تنبيهدر نته كه بو معنايه * وامه صديقة كانا يأكلان الطعام * قول شريفيله
اشارت بيورلدى وشول آدمه دينوركه جنك وقتال هنكامنده اصلا صوصه يوب آجقمز اوله وشول قوم وجماعته
دينوركه اصلا كار وحرفتلرى ومدار معاش اوله جق نسنه لرى اوليه اصحاب صفه كبى (الصماد) كتاب وزننده
شيشه نك طپاسنه وطپقاجنه على قول دريدن اولان آغزى باغنه دينور وصماد مفاعله بابندن مصدر اولور
اورشمق معناسنه يقال صامده صمادا اذا جالده وضاربه وصارقدن غيرى باشه صاردقلرى نسنه يه صماد
دينور شمله ومنديل كبى (الصمدة) حمزه وزننده شول قيايه دينوركه ديبى يره كومولش وباشى يرايله بس برابر اوله
على قول باشى يردن يوكسك اوله وشول ناقه يه دينوركه بچه يلر چكيلوب لكن كبه قالميه يقال ناقة صمدة اى منبطة

لم تلقح (المصومد) اسم فاعل بنیه سیله غلیظ اولان شبثه دینور (المصمد) معظم وزننده مقصود معناسنه در که قصد اولنمش نسنه در پس تصمید دخی قصد معناسنه در لکن مبالغه یی مشتملدر ومصمد شول صلب وقوتلو نسنه یه دینور که آنده اصلا وهن وضعف اثری اولمیه یقال شیء مصمد ای مافیه خور (المصماد) محراب وزننده شول ناقه یه دینور که صوغوق وقوراق وقتلرده دخی سودی منقطع اولمیه یقال ناقة مصماد ای باقیة علی القر والجدب دائمة الرسل جمعی مصامد کلور ومصامید کلور (الصمخدد) خای معجمه ایله سفرجل وزننده و(الصمخدد) قرعمل وزننده خالص و بیغش نسنه یه دینور ومنه یقال انت فی صمخدد قومك ای فی صمیمهم (الاصمخداد) اصلخداد وزننده غضبدن شیشوب قبارمق معناسنه در یقال اصمخدّ الرجل اذا انتفخ غضبا (الصمرد) زبرج وزننده سودی پك چوق ناقه یه دینور وسودی آز ناقه یه دیمکله ضد اولور (الصمارید) صمامید وزننده طپراغی پك اولان یوربرلره دینور وسموز قیونلره وکچیلره دینور وآریق وزبون اولنلرینه دیمکله ضد اولور مفردی صمرد مذکوردر (الاصمعداد) اصمخداد وزننده پك سرعتله کتمك معناسنه در یقال اصمعدّ الرجل اذا انطلق سریعا (المصمعدّ) مشمعل وزننده ارسلانه دینور (الصمغد) غین معجمه ایله سجل وزننده صلب وشدید اولان انسان وحیوانه دینور (المصمغد) مشمعل وزننده بدنی شیشکن آدمه دینور کرك سموزلکدن وکرك مرضدن اولسون یقال رجل مصمغدّ ای منتفخ من شحم اومرض (الصندد) نوله زبرج وزننده بهادر اولان سید وذیشان آدمه دینور علی قول حلیم وعلی رأی جوانمرد وکریم یاخود حسب ونسب صاحبی شریف آدمه دینور یقال رجل صندد ای سید شجاع اوحلیم اوجواد اوشریف وطاغك بر طرفندن برون کبی بالکزجه چیقان سیوری اوجنه دینور وصندد تهامه ده برجبل آدیدر (الصندید) قندیل وزننده بودخی فی نفسه بهادر اولان عالیشان آدمه دینور یقال رجل صندید ای سید شجاع وشدتلو یله وصوغوقه اطلاق اولنور یقال اصابتهم ریح صندید وبرد صندید ای شدید وایری قطره لو یغموره اطلاق اولنور یقال غیث صندید ای عظیم القطر وغالب وزبردست آدمه اطلاق اولنور جمعی صنادید کلور وحمایت عسکر ایدن شجعانه صنادید اطلاق اولنور ❊ شارح وجماعة العسکر نسخه سنی تخطئه وحماة العسکر نسخه سنی تصویب ایلمشدر وصندید شدت حره دخی اطلاق اولنمغله مبالغة یوم حامی الصنادید دیرلر شدید الحر معناسنه (صندوداء) صادك فتحیله شامده برموضعدر (التصوید) تفعیل وزننده صاد حرفنی یازمق معناسنه در یقال صوّد الکاتب تصویدا اذا کتب الصاد ❊ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره صاد سین مخرجنه مجاور حرف مخصوصدر مذکر ومؤنث اولور جمعی اصواد وصادات کلور وطقسان عدده دال اولور وکاهیعه برکلمه دن مختصر اولور که اکا صاد کافیه اطلاق اولنور المص وکهیعص کبی وبری دخی صاد ضروره در که بعض یه یی کسه تاء موقعنده تلفظ ایدر وبری دخی صادلغی در که خروسه دینور کنلك باقر تجرمه دینور ودومیه مخصوص برعلت آدیدر وقیل فی قوله تعالی ❊ ص والقرآن ذی الذکر الآیة هو الحرف وقیل معناه تلقه بالقبول من صادیت کذا (الصهد) مهد وزننده صخد لفظنده لغتدر که برنسنه یی کنش چالوب یاقمق معناسنه در یقال صهدته الشمس صهدا من الباب الثالث اذا صخدته (الصیهد) صیقل وزننده حر هوادن ناشی ایراقدن یابانده آقار صو شکلنده کورینان شیئه دینور سراب جاری معناسنه ترکیده ایلغم سالغم تعبیر اولنور وصیهد زیاده اسیلکه دینور واوزون شیئه دینور وشول یابانه دینور که صوینه ظفریاب اولنمیه ایراق یامخوف یاخود صوسز اولدیغیچون وایری وباشی اکری اولان آلت تناسله دینور وصیهدین ایله حضرموت بیننده برموضع آدیدر (الصیهدان) فتحاتله هوانك اسیلکی شدید اولمق معناسنه در (الصیهود) طیهوج وزننده اوزون شیئه دینور وصوینه ظفریاب اولنمیان یابانه دینور ورفعتدن ناشی ال ایرشمیان نسنه یه اطلاق اولنور ومنه یقال عز صیهود ای منیع (الصهود) جهور وزننده جسیم وتنومند آدمه دینور یقال رجل صهود ای جسیم (الصید) قید وزننده آو آولمق معناسنه در یقال صاد الظبی یصیده ویصاده صیدا من البابین الثانی والرابع اذا اصطاده ای تناوله بالظفر وتقول صدت فلانا صیدا اذا اصدته له وصید مصید معناسنه در که صید وشکار اولنمش نسنه در علی قول ممتنع وبی مالك اولانه اطلاق اولنور که مراد وحشی وحلال اولان شکاردر وبو فعل بمعنی مفعولدر یاخود تسمیه بالمصدردر ❊ قال الشارح ومنه قوله تعالی ❊ لا تقتلوا الصید وانتم حرم ❊ وصید یمنده بر یوکسك طاغك آدیدر اول طاغه موصل یوقشه نقیل صید الطلاق ایدرلر وصید کذلك مصدر اولور بر آدمی یا بر حیوانی اصید قلمق معناسنه تقول صدته صیدا اذا جعلته اصید کاسیذ کر (الصیدان) میدان وزننده قلز آتندن باقره دینور نحاس کبی والتونه دینور ذهب معناسنه وطاشدن یاپلمش چوملکه دینور (الصیدانة) هایله غول یابانی یه

دینو رو بانحوی تاریخیه دینور وچوق سوزلو یکشاق قاری یه دینور یقال امرأة ضیدانة ای السیئة الخلق وکذا الکثیرة
الکلام (الصیداء) صحراء وزننده ارض غلیظه یه دینور وصیداء ساحل شامده بر بلده آدیدر وحوران قضاسنده
بنشه بر بلده آدیدر وصیدناء لفظنده لغتدر که برقیو یا بر اشمه آدیدر همزه بانده ذکر اولندی وصیداء بر محبوبه
آدیدر که شاعر ذو الرمه اشعارنده انکله تشبیب وتغزل ایدرایدی وصیداء کوفه کبی طلشنه دینور که اتفق چوملک
دوزرلر (بنو الصیداء) اسد قبیله سندن بر بطن آدیدر (الصید) منبر وزننده و (المصیدة) هایله و (المصیدة)
معبشه وزننده آغه ودوزاغه دینور که انکله شکار طوتیلور (الصید) فتحتینله بر آدمك بیونی بر طرفه اکریجه اولمق
معناسنه در یقال صید الرجل صیدا من الباب الرابع اذا صار اصید ای مائل العنق (الاصید) احمر وزننده آندن
وصفدر (ابن صائد) علی قول ابن الصیاد برکسه در که دجال اولمسی ظن اولنور مترجم دیر که مصابیح شریفده اشراط
ساعت بحثنده ابن الصیاد عنوانیله مرسوم وقصه سی مبسوطدر یهود طائفه سندندر زمان سعادتده تولد ایلدی
عبد الله بن عمر وجابر حضرتلری مزبورك دجال اولمسی بابنده یمین ایلدیلر (الصیود) قبول وزننده بغایت
آوجی یه دینور یقال کلب صیود وصقر صیود ای صیاد وصیود بر فرس مشهور آدیدر (الصیود) تنور وزننده
نشانه طوغری وار وب اصابت ایدر اولان اوقه اطلاق اولنور یقال سهم صیود ای صائب (الصاد) و (الصید
صاد) کسریله وفتحتینله لغتدر بر علت آدیدر که دوه قسمنك باشنه عارض اولمغله منقادی اولمش آت کبی دائما برونلری
آقوب وباشنی متصل یوقری طوتر ویقال بعیر صاد ای ذو صاد نته که رجل مال دیرلر ذو مال معناسنه
مترجم دیر که مزهرده بو باب مخصوصدر یقال رجل مال وامرأة مالة ای ذو مال وبعیر صاد وناقة صادة وهاع وهاعة
ولاع ولاعة وصاد معد نباتدن توجه دینور وباقره دینور علی قول باقرك بر نوعنه دینور ودوه نك ایکی کوزی
ارالغنده بر طمر اسمیدر که علت مذکوره اکا عارض اولور جمعی اصیاد وجمع الجمعی اصاید کلور (الاصادة) افاده
وزننده دوه یه رنج واذا ایلك معناسنه در یقال اصاد البعیر اذا آذاه وذکر اولنسان صید علتنه دوا ایلك معناسنه
اولمغله ضد اولور یقال اصاده اذا داواه من الصید (الاصید) احمر وزننده بیونی بر طرفه مائل اولان کسه یه دینور که
ذکر اولندی یقال رجل اصید ای مائل العنق وصاد دید کلری مرض مزبوره مبتلا دوه یه دینور یقال بعیر
اصید ای به الصاد واصید پادشاهه اطلاق اولنور سر بلند اولدیغیچون وکبر ودماغندن ناشی باشنی یوقری طوتوب
صورودر اولان کسه یه اطلاق اولنور مرض مزبوره مبتلا دوه یه تشبیهله در واصید ارسلانه اطلاق اولنور
المصطاد) (والصیاد) بونلرده ارسلانه اطلاق اولنور ❊ فصل الضاد المعجمة ❊ (الضأد) ضادك فتحی
وهمزه نك سکونیله خصومت ایلك معناسنه در یقال ضأده ضأدا من الباب الثالث اذا خصمه وضأد خاتونك
فرجنه دینور (الضؤد) و (الضؤدة) ضادلرك ضمی وهمزه لرك سکونیله و (الضؤودة) ضمتینله اسملردر
زکام علتنه دینور (الضؤاد) زکام وزننده مصدردر زکام علتنه اوغرامق معناسنه در (المضؤد) مسعود
وزننده زکام علتنه اوغرامش کسه یه دینور یقال ضئد الرجل ضؤادا علی بناء المفعول فهو مضؤد ای مزکوم
(الاضأد) اسعاد وزننده زکام علتنه اوغراتمق معناسنه در یقال اضأده الله ای ازکه (ضئیده) سعیده وزننده بر صو آدیدر
(الضبد) ضادك وبای موحده نك فتحیله غیظ وغضب معناسنه در (الضبد) عبد وزننده خرمانك تازه سیله قوری یعنی
بری برینه قاتمق معناسنه در یقال ضبد الرجل ضبدا من الباب الاول اذا خلط بین الرطب والبسر (التضبید)
تفعیل وزننده بر آدمه اغضاب ایده جك بر نسنه ذکر ایلك وخاطرینه کتورمك معناسنه در یقال ضبد فلانا
اذا ذکره ما یغضبه (الضد) ضادك کسری ودالك تشدیدیله و (الضدید) امیر وزننده مثل ونظیر معناسنه در
یقال هو ضده وضدیده ای مثله ومخالف معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال هو ضده وضدیده ای
مخالفه وکاه اولور که ضد ایله جماعت اراده اولنور ومنه قوله تعالى ❊ ویکونون علیهم ضدا ❊ مؤلفك بصائرده
بیاننه کوره ضد لفظی اسمدر جمعی اضداد کلور عند الاخفش مفرد وجمع اولور کما فی قوله تعالى ❊ ویکونون
علیهم ضدا ❊ ای منافین بغوی عون ایله تفسیر ایلشدر زیرا بر آدمك معینی عدوسنه مضاد اولور وعکرمه
اعداء ایله تفسیر ایلدی واهل لغت متقابلء اربعی ضد قسمنه ادخال ایلدیلر که بری تقابل تضاددر سواد وبیاض
کبی وبری تضایفدر ضعف ونصف واب وابن کبی وبری وجود وعدمدر عمی وبصر کبی وبری ایجاب وسلبدر
کل انسان ههنا ولیس کل انسان ههنا کبی (الضد) ضادك فتحیله خصمه غالب اولمق معناسنه در یقال ضده
فی الخصومة ضدا من الباب الاول اذا غلبه وبر کسه دن بر نسنه یی رفق وسهولتله صرف ومنع ایلك معناسنه در
یقال ضده عنه اذا صرفه ومنعه برفق وطولدرمق معناسنه در یقال ضد القربة اذا ملأها (الاضداد) همزه نك

مطلب

كسريله طارلمق معناسنه دريقال اضدّ الرجل اذاغضب (بنوضد) ضادك كسريله عادقوم‌ندن برقبيله در (المضادّة) مفاعله وزننده مخالفت ايلك معناسنه دريقال ضادّه مضادّة اذاخالفه (المتضادّان) يكديكره مخالف اولان ايكى نسنه‌يه دينور (ضرغد) غين معجمه ايله فرقد وزننده برطاغ ياخود برمقبره اسميدر على قول غطفان قبيله‌سنه مخصوص برحره يعنى قره طاشلق اسميدر منصرف وغيرمنصرف اولور (الضغد) ضادك فتحى وغين معجمه‌نك سكونيله بركسه‌يى بوغمق ياخود بوغازينى صيقمق معناسنه‌در يقال ضغده ضغدا من الباب الثالث اذاخنقه اوعصرحلقه (الضفد) فابله وفد وزننده ال آياسيله برآدمه اورمق معناسنه‌در يقال ضفده ضفدا من الباب الثانى اذاضربه بباطن كفه (الضفادى) ضادك فتحى ودالك كسرومديله ضفادع معناسنه‌دركه ضفدعك جمعيدرقوربغه‌يه ينوربا عيندن مبدله‌درنته كه ثعالب لفظنده ثعالى دخى دينور ※ مترجم ديركه مزهرده ابدال‌يله مخصوصدرازجمله سادسه سادى وخامسه خامى وارانبه ارانى ديرلر انتهى (الاضفيداد) اصميداد وزننده طارغنلقدن شيشوب قبارمق معناسنه دريقال اضفادّ الرجل اذاانتفخ غضبا (الضفند) نونك شدّه سيله سفنج وزننده قرنى بيوك وجودى سولپك وصالق آدمه دينور يقال رجل ضفنداى رخو بطين (الضفندد) سفرجل وزننده‌ايرى جثه‌لو احمق كسه‌يه دينور يقال رجل ضفندداى ضخم احمق (الضماد) و (الضمادة) ضادلرك كسريله مرهمله يارميه صاردقلرى صارغى‌يه دينور يقال ضمد جرحه بالضماد والضمادة اى العصابة (الضمد) جدوزننده يارەيى مرهملو باغ ايله باغلمق معناسنه دريقال ضمدالجرح ضمدا من الباب الاول والثانى اذاشدّه بالضمادة و باشه دكنكله اورمق معناسنه‌در يقال ضمده بالعصا اذاضرب بها على رأسه اساسد ٭ ضمد رأسه بالسيف عنوانده مجازاوله‌رق مرسومدر عمه دخى بوقبيلدندر وضمدتازه اوته‌وقورى اوته ديمكله ضدّ اولور يقال شبعت الابل من ضمدالارض اى من رطبه ويابسه وقبون وكچى قسمنك كزيده وخيارينه وكتروزذالنه ديمكله كذلك ضداولور ومداجاتومدارا معناسنه‌در خاتون ايكى دوست اتخاذ ايدمك يعنى ايكى اوينياش ايدنمك معناسنه‌دركه معناى اوّلدن مأخوذدر اساسده ضمدت فلانة اذاجمعت بين زوجها و بين خدنها اواتخذت خدنين عنوانيله مرسومدر (التضميد) تفعيل وزننده‌بو دخى يارەيى مرهملوباغ ايله باغلمق معناسنه دريقال ضمدالجرح بمعنى ضمده (التضمد) تفعل وزننده‌ياره لو آدم مرهملوباغله باغلنمق معناسنه دريقال ضمده فتضمد (الضمد) فتحتينله قوريمق معناسنه دريقال ضمد الشئ ضمدا من الباب الرابع اذايبس ودرونده كين طوتمق معناسنه دريقال ضمد عليه اذاحقد و ضمد بركسه ذمتنده باقى قلان حقه دينورتقول لناعندفلان ضمداى غابر يعنى باق من الحق على معقلة اودين (الاضماد) همزه‌نك كسريله بريكدرمك معناسنه در يقال اضمد القوم اذاجمعهم و عرفج ديدكلرى اغاجك يپراقلرى طموروجقلنوب لكن هنوزاوج ويرميوب جوقنده طورمق معناسنه دريقال اضمد العرفج اذاتجوّفته الخوصة (ضماد) كتاب وزننده بررجل اسميدر (الضمد) ضادك كسريله دوسته دينورخدن معناسنه (الضاد) حروف هجادن عرب قومنه مخصوص برحرفدر (الضوادى) هوادى وزننده خوش آمدسوزلر ديتوركه مخاطب آنكله چوجق كبى آويديلور اوله ظاهرامفردى ضاديه‌در (الضهد) مهد وزننده قهرايلك معناسنه دريقال ضهده ضهدا من الباب الثالث اذاقهره (الاضطهاد) افتعال وزننده ضهد معناسنه دريقال اضطهده بمعنى ضهده (الاضهاد) همزه‌نك كسريله بركسه‌يه جوروستم ايلك معناسنه دريقال اضهديه اذاجارعليه (المضطهد) مضطرب وزننده‌ارسلانه اطلاق اولنور (الضهيد) ضادك و يانك فتحيله صلب وشديداولان آدمه دينوركه جبار وقهاراوله يقال رجل ضهيداى صلب شديد وضهيد برموضع آديدر على قول بوصاد مهمله ايله‌درو بوندن غيرى فعيل وزننده مسموع دكلدر ※ شارح ديركه عتيدكلمه سى دخى واردر (الضهدة) عمده وزننده شول زبون آدمه دينوركه هركسه مقهوراولوراوله يقال هو ضهدة لكل احداى يقهره كلّ من شاء ※ فصـــل الطاء المهملة ※ (الطرد) فرد وزننده سوروب ايراق ايلك معناسنه دريقال طرده طردا من البـاب الاول اذا ابعده و بونده فتحتينله لغتدر ودوه‌لرى اطرافدن سوروب جويره‌رك طوپلمق معناسنه‌دريقال طردالابل اذاضمّ من نواحيهاوقوغمق معناسنه‌درتقول طردته اى نفيته عنى وبرقوم اوزره اوغرايوب كچمك معناسنه مستعملدرتقول طردتهم اى اتيتهم وجزتهم (الطرد) كتف وزننده شول ايركاش يغمورصوينه دينوركه ايچنه طوارگيروب تلويث ايتمش اوله (الطرد) فتحتينله حيله وخدعه ايله باآلات وشكارى ايله آوآولمغه دورشمك معناسنه دريقـال طردالصيادطردا من الباب الرابع اذازاول الصيد (الطريد) بعيدوزننده خرماسالقمنك چوبنه دينورواوزون كونه اطلاق اولنوريقال يوم طريداى طويل و برآدمك شول ولدينه اطلاق اولنوركه ديكرولدندن صكره جه تولدايلمش اوله ثانى اولى طرد ايتمش اولورواولكنه‌ده طريد اطلاق اولنور

مطرود معناسنه ولیل ونهـارة طریدان اطلاق اولنور بکدیکری طرد ایلدیکیچون (الطراد) شداد وزننده و(المطرد) معظم وزننده بونلرده اوزون کونه اطلاق اولنور یقال یوم طراد ومطرد ای طویل وطراد برکونه کوجك کمی یه دینور که بغایت سرعتله کیدر قرلنغچ کبی وواسع مکانه اطلاق اولنور یقال مکان طراد ای واسع ودوز وکیکش طامه اطلاق اولنور یقال سطح طراد ای مستو واسع وشول امامه اطـلاق اولنور که نمـازده قرأتی تطویل ایله کله جماعتی اوصندروب طرد ایدر اوله یقال امام طراد اذا کان یطول علی الناس القرأة حتی یطردهم وطراد محدثیندن برجماعتك اسملریدر (الطریدة) فریده وزننده آردندن قوغولوب سور یلمرك اخذ وشکار اولنمسنه سعی واقدام اولنـان صید وفراری مقوله سـنه دینور وحرامیلرك سرقت ایدوب سوروب ایلتـدکلری دوه سور یسنه اطلاق اولنور وایکجیلرك واوجقیلرك قوغوش آغاجی تعبیر ایتدکلری آلته دینور که ماده سی برقامشـدر برکسکین نسنه سی اولمغله آنکله ایکلری واوقلری یونوب پرداخت ایدرلر وانسز جه اوزون اوزادی چابرلغه دینور وحریردن اوزلغنه یولنمش شقه یه اطلاق اولنور واطفال عربه مخصوص براویون آدیدر عامه اکامسه وضبطه دیرلر اویینان اوشاغك الی آخرك باشنه یاموزینه دکرسه مسه اولور واکر آیاغنه طوقنورسه اسن اولور وطریده اصلدوب اوجاق وفرون سیلدکلری پچاورمیه دینور (المطردة) مکنسه وزننده بودخی ذکر اولنان پچاوره یه دینور (الطراد) کتاب وزننده و (المطرد) منبر وزننده قیصه مزراغه دینور که حربه تعبیر اولنور آنکله بیوك شکارلره مبادرت ایدرلر وطراد ومطارده مفاعله دن مصدرلردر حرب وصواشده دلاورلر بری برینه حمله ایلمك معناسنه درهرنقدر طرد یوق ایسه ده لزوم عادیسی ملاحظه سنه مبنیدر یقال طارد الاقران مطاردة وطرادا اذا حمل بعضهم علی بعض ویقـال هم فرسان الطراد (طراد) رمان وزننده برموضع آدیدر (الطردة) طـانك کسریله ایکی سواری بری برینه برکره حمله ایلمك معناسنه در که بناء مره اولورلکن قیاس فتحله اولمقدر (بنوطرید) امیر وزننده و(بنومطرود) عربدن ایکی بطن آدیدر (الطردین) طانك ضمیله اکراد طائفه سنه مخصوص برطعـام آدیدر (المطردة) میمك فتحی وکسریله یولك آچق وایشلك یرینـه وایشلك یوله دینور یقـال اخـذ المطردة ای محجة الطریق (التطرید) تفعیـل وزننده قامچی یی اوزادوب سوندرمك معناسنه در یقال طرد السوط اذامده (الاطراد) ابعاد وزننده برکسه نك طرد وابعادی یاخود شهردن نفی واخراجی بابنده امر ایلمك معناسنه در یقـال اطرده الامیر اذا امر بطرده او باخراجه عن البلد ومسابقه خصوصنده ایکی طرفلو بحث ایلمك معناسنه در یقال اطرد المسابق صاحبه اذا قال له ان سبقتنی فلك علی کذا وان سبقتك فلی علیك کذا (الاستطراد) مکیدمدن برنوعدر مراد خصمه قاچمق کوسترمکدر که حیل حربیه دندر الکر بعد الفر مفهومیدر زیرا انهزام صورتی کوسـترلدکده دشمن مغرور اولوب لاابالیانه سوروب کلورکن بردن دونوب اوزرلرینه هجوم اولندقده اکثری برزده وپریشان اولورلر یقال استطردوا لهم اذا اظهروا الانهزام لیحملوا علیهم (المطارد) میمك فتحیله تهامه ده برنیجه طاغلره اطلاق اولنور (الاطراد) همزه نك وطای مشدده نك کسریله افتعال وزننده برقاچ نسنه بری برینه تابع اولوب نسق واحد اوزره چکیلوب کتمك معناسنه در یقـال اطرد الامر اذا تبع بعضه بعضا وجری وبرایش طوغریلوب یولنه کیرمك واویوب درست اولمق معناسنه در یقال اطرد الامر اذا استقام (الطود) طانك فتحی وواوك سکونیله طاغه علی قول اولو طاغه دینور جمعی اطواد کلور وطوده کلور قرده وزننده ٭ مؤلفك بصائرده بیانی اوزره قول ثانی یه کوره ٭ کالطود العظیم ٭ کریمه سنده عظیم ایله وصف سائر جبال عظیمه نسبتله اولور وطود یوکسك قوملغه اطلاق اولنور که تپه طرزنده اولور وطود برآدمك علمیدر وعرفات اوزره مشرف برطاغك اسمیدر که یمنده صنعاء شهرینه قدر ممتد اولمشدر وصعید مصر قضاسنده بربلده آدیدر وطود مصدر اولور ثابت وپایدار اولمق معناسنه یقال طاد الشیء یطود طودا اذا ثبت (ابن الطود) یوکسك طاغلردن یوارانوب دوشن ایری قیایه وبیوك طاشه دینور (الطاد) آغر وثقیل نسـنه یه دینور واسریمش دوه یه دینور (المطادة) میمك فتحیله ایراق بیابانه دینور (المطاود) میمك فتحیله متالف معناسـنه در که مهلکه وخطرناك اولان یرلردن عبارتدر یقال ذهبوا فی المطاود ای المتالف (التطوید) تفعیل وزننده و(التطود) تفعـل وزننده بلاد وقصبـاتی طولشوب کزمك معناسنه در یقال طود الرجـل وتطود اذا طوف یعنی فی البـلاد (المطود) معظم وزننده بعید معناسنه در یقال مکان مطود ای بعید (الانطیاد) انفعال وزننده برنسنه هوایه طوغری اوزانوب یوکسلمك معناسنه در ومنه یقال بناء منطاد ای مرتفع ذاهب فی الهوی صعدا ٭ فصـــل العین المهملة ٭ (العبد) عینك فتحی وبانك سکونیله مطلقا انسانه اطلاق اولنور کرك حر وکرك بنده اولسون ٭ شارحك بیاننه کوره مربوب اولدیغنه مبنیدر وراغبك بیاننه کوره عابد معناسنه وصف بالمصدردر وعبد برقاچ کونه در بری بحکم الشرع عبددر که بیع وابتیاعی صحیح اولان

انسانلر ثاني عبد بالايجاددر كه حق تعالايه مخصوصدر ثالث عبد بالعبادة والخدمة در و بوايكي كونهدر برى عبدالله على الاخلاص در ثانى عبد الدنيا واعراضيهادر وايله قصد النبي عليه السلام بقوله ✽ تعس عبد الدرهم تعس عبد الدينار ✽ وعبد لفظي طابدن ايلغدر ومسترق اولان عبدك جمعى عبيد كلوب وعابد معناسى ملحوظ اولان عبدك جمعى عباد وسائر كونه جموع مذكوردر پس عبيد حق تعالايه مضاف اولدقده عباددن اعم اولور ولهذا قال الله تعالى وما انا بظلام للعبيد ✽ پس بونده عبد الشمس وعبد اللات ايله تسميه اولنانلر دخى داخلدر مبالغه بوجهته ناظردر وعبد قول جنسنه دينور مملوك معناسنه كه حر مقابليدر ولام زياده سيله عبدل دخى دينور جمعى عبدون كلور وعبيد كلور عينك فتحيله واعبد كلور افلس كبى وعباد كلور عينك كسريله وعبدان كلور عينك ضميله وعبدان كلور كسرتينله ودالك شده سيله ومعبده كلور مشيخه كبى ومعابد كلور محاسن كبى وعبداء وعبدى كلور كسرتينله ودالك تشديدى والفك مدى وقصريله وعبد كلور ضمتينله وعبد كلور ندس وزننده ومعبوداء كلور مشوخاء كبى وجمع الجمعى اعابد كلور ✽ مترجم دير كه مؤلف عبد لفظنك جمعى اون درت وير دخى جمع الجمع اولمق اوزره ثبت ايلمشدر وابن مالك ايكى بيتده اون اولمق اوزره نظم ايدوب وسيوطى طقوزدخى استدراك له اشو منظومه سنده بيان ايلمشدر

جموع لعبد لابن مالك نظمها ✽ وزدت عليها مثلها فاستفد وجد ✽ عباد عبيد جمع عبد واعبد ✽ اعابد معبوداء معبدة عبد ✽ كذلك عبدان وعبدان اثبتا ✽ كذاك العبدى وامدد ان شئت ان تمد ✽ وقد زيد اعباد عبود عبدة ✽ وخفف بفتح والعبدّ ان ان تشد ✽ واعبد عبدون ثمت بعدها ✽ عبيدون معبودى بقصر فخذ تسد ✽ وشارحك بيانته كوره عبد وصف اولوب لكن اسميت غالب اولمشدر انتهى وعبد بر نوع خوشبو نبات اسميدر دوه قسمى آندن بغايت خوشلنور وقصه و يصى تمرنه عبد الطلاق ايدرلر وعبد بنواسد يوردنده بر طاغك اسميدر و بشقه يرده بر طاغك دخى اسميدر وطى بلادنده بر موضعدر (العبدية) باى مشدده ايله و (العبودة) و (العبودية) و (العبادة) كتابه وزننده طاپمق وقوللق ايلك طاعت معناسنه دركه فى الاصل انقياد وخضوع معناسنه در واوزان ثلاثه اخيره مصدرلردر يقال عبدالله تعالى عبودة وعبودية وعبادة من الباب الاول اذا طاع له طاعة وعربلر عبدت به اوذيه ديرلر بنية مجهول له اغربت معناسنه كه بن آنى رنجيده ايلكه اغرا اولندم ديمكدر ✽ شارحك بيانته كوره بو تركيب حرص ياخود غضب معناسندن مأخوذدر پس موقعى باب رابع مادهسى اولور (الدراهم العبدية) سلفده بر جنس اقچه ايدى كه حالا متداول اولان اقچه دن افضل ووزنده ارجح ايدى (العبد) فتحتينله طارلمق معناسنه در يقال عبد عليه عبدا من الباب الرابع اذا غضب ✽ شارح دير كه ✽ وانا اول العابدين ✽ كريمه سنده غضب ايدنلر ايله ده تفسير اولنمشدر وعبد زياده سيله اويوز اولمق معناسنه در يقال عبدت الابل اذا جربت شديدا و پشيمان اولمق معناسنه در يقال عبد الرجل اذا ندم و بركسه كندى نفسنه بر تقصير سببيله لوم وتوبيخ ايلك معناسنه در يقال عبد على نفسه اذا لام وحريص اولمق معناسنه در يقال عبد له اذا حرص وانكار ايلك معناسنه در يقال عبد ماقاله اذا انكره (العبدة) فتحاتله زور وقوت معناسنه در يقال به عبدة اى قوة وسموزلك سمن معناسنه در يقال ناقة ذات عبدة اى قوة وسمن ودوام و بقاء معناسنه در يقال ماله عبدة اى بقاء وطيب از دكلرى سماق طاشه دينور وعبده طار وجيت معناسنه در يقال اخذته عبدة اى انفة (ذو عبدان) حيوان وزننده اذواء تعبير اولنان ملوك يمندن برينك لقبيدر (عبدان) كذلك فتحاتله يمنده بر قاچ نواحى آديدر (عبدان) سحبان وزننده مرو قضاسنده بر قريه در خواهرزاده ديمكله معروف امام فاضل عبد الحميد بن عبد الرحمن ابو القاسم اورادندر قاضى ابو الحسين على بن الحسن الدمغانى مرحومك همشيره زاده سيدر وعبدان بركسه اسميدر كه بصره ترابنده بر نهر حفر ايتدرمشدر نهر عبدان اكا مضافدر (عبيد) زبير وزننده بر فرس اسميدر واسماء رجالدندر (عبيدان) سلمان وزننده بر وادى آديدر (بنو العبيد) زبير وزننده بر بطن آديدر نسبتنده عبدى دينور هذيل وهذلى كبى (ام عبيد) زبير وزننده خالى وتنها بيابانه على قول اصلا بغمور اصابت ايلميان چول بيابانه اطلاق اولنور يقال وقعوا فى ام عبيد اى الفلاة او الخالية اوما اخطأها المطر (العبيدة) بنية تصغير ايله قرق بابر وشيردان نيدكلرى نسنه يه دينور كرش معناسنه (ام عبيده) سفينه وزننده واسط قربنده بر قريه آديدر كه سيد احمد الرفاعى قدس سره حضرتلرينك مرقدلرى اوراده در (عبود) تنور وزننده براو يغوجى كسنه اسميدر كه اودون ديوشر ديكى يرده بر هفته متصل اويومشدر و بر موضع و بر جبل آديدر وحديث معضلده يعنى اشبو ✽ ان اول الناس دخولا الجنة عبد اسود يقال له عبود ✽ حديثنده وارد اولان عبودك قصه سى بودر كه سلفده حضرت حق جل وعلا بر شهر اهالسنه بر پيغمبر ارسال ايلدى واكا عبود نام بر عبد اسوددن غيرى كسه ايمان كتورمدى وقوم مزبور بر چاه حفر ايدوب نبى مشار اليهى اكا القا وچاهك اغزينه بر صخره صما وضع ايتديلر عبود مزبور هر كون

طاغدن اودون كتوروب فروخت وآنكله مأكولات ومشروبات اشترا ايلدكدنصكره اول چاهك آغزينه كلوب صخره يي رفع وكتورديكي نسنه يي ادلا ايدرايدي بركون عادتي اوزره اودون ديوشروب يورلغله استراحت ايچون جانب ايسري اوزره ياتمش ايدي يدي سنه متصل اويودي چون خوابدن بيدار اولدي ياتديغي نهاردن همان برساعت مقداري اويودي قياسيله اودوني يوكلنوب شهره كلدي وادوني فروخت ايدوب چاه مرقومه كلدي اول پيغمبري آنده بولمدي مكر كنديسي اويقوده ايكن قوم مزبوره توفيق وهدايت ظهور ايتمكله اول پيغمبري چاهدن اخراج ايلمشلرايدي آنلردن دائما عبودي سؤال ايلدكده لاندري اين هو ديو جواب ويررلرايدي من بعد نومة عبود يه ضرب مثل اولدي (ابن عبود) محدثيندندر (المعبد) منبر وزننده تيموريله وچيايه دينور مسحاة كبي (العبابيد) عينك فتحيله هرفرقه سي برسمته پراكنده اولان كروه كروه پياده وسواري يه دينور عباديد دخي بومعنايه در و بونلرك لفظلرندن مفردلري يوقدر وعبابيد وعباديد تپه لره دينور اكام معناسنه وابراق يوللره دينور وعباديد برموضع آديدر وايكي قيناغك اطرافنه دينور يقال مدّ راكبا عباديده اي مذرويه (عابود) قدس قربنده بربلده در (عابد) برطاغك آديدر وعابدبن عمر بن مخزوم قريشدن بركسه در وعبد الله بن السائب الصحابي وعبد الله بن المسيب المحدث العابديان آنك نسلندندر (العباد) عينك كسريله عربدن برنيچه قبائل متفرقه در كه حيره نام محلده نصرانيت اوزره اتفاق واجتماع ايلديلربوند عينك فتحي غلطدر جوهري وهمنه مبني فتحيله تقييد ايلشدر (الاعباد) همزه نك كسريله برآدمي بركسه يه قول ايلك معناسنه در كرك حقيقي وكرك مجازي اولسون تقول اعبدني فلان فلانا اي ملكني اياه وقول ايدنمك معناسنه در تقول اعبدني اي اتخذني عبدا وناس برآدمك باشنه اوشوب دوكمك معناسنه در يقال اعبد القوم بالرجل اذا ضربوه يعني اجتمعوا عليه فضربوه وناس بريكمك معناسنه در يقال اعبد القوم اذا اجتمعوا و برآدمك مركوبي يوريلوب قالمق معناسنه در يقال اعبد به على المجهول اي ابدع وكلت راحلته (العبادية) شدّاديه وزننده مرج نام محلده برقريه آديدر (عبادان) عينك فتحي و بانك شده سيله عراقده برجزيره آديدر كه آني دجله نك ايكي شعبه سي احاطه ايلشدر اورادن بحر فارسه منصب اولور * قال الشارح ومنه المثل وليس وراء عبادان قرية (عباده) عينك فتحي و بانك تشديديله برجاريه و برمخنث اسميدر (المعبد) معظم وزننده مطاقا مذلل اولان شيئه دينور يول اولسون غيري اولسون يقال بعير معبد وطريق معبد اي مذلل ومكرّم ومحترم معناسنه اولمغله ضد اولور بونده بناء تفعيل ازاله ايچوندر ومعبد قازيغه اطلاق اولنور وحشاري اولان اركك حيوانه دينور وشول بلده يه دينور كه بالكليه عمرانيتي زائل اولمغله آنده قطعا اثر ونشان وآب واشجاره دائر نسنه قالمامش اوله وقطرانله ياغلنمش دوه يه دينور (التعبيد) تفعيل وزننده ذكر اولنان معبد لفظندن تفعيلدر وتعبيد دابه اوركوب قاچمق معناسنه در يقال عبد البعير اذا ذهب شاردا واكلمك معناسنه در يقال ما عبد ان فعل كذا اي مالبث وقول ايدنمك معناسنه در يقال عبد فلان اذا اتخذ عبدا (الاعتباد) افتعال وزننده و(الاستعباد) قول ايدنمك معناسنه در يقال اعتبد الرجل واستعبد اذا اتخذ عبدا ويقال فلان اعتبده الطمع واستعبده اي اتخذه عبدا (التعبد) تفعل وزننده حضرت باري يه قوللق ايلك معناسنه در كه لازمهٔ دين اسلامي ادايه تكلفله سعي واهتمام ايتمكدن عبارتدر يقال تعبد الرجل اذا تنسك وسركشلك ايلك معناسنه در يقال تعبد البعير اذا امتنع وصعب وطواري بيحال ايدنجه قدر آرقه سندن قوغوب كتمك معناسنه در يقال تعبد البعير اذا طرده حتى اعيا وقول ايدنمك معناسنه در يقال تعبد فلانا اذا اتخذه عبدا (المعبدة) معظمه وزننده زفت ايله قلفاتلنمش سفينه يه دينور يقال سفينة معبدة اي مقيرة (عبدة بن الطيب) حمزه وزننده بر رجل آديدر وعلقمة بن عبده فتحاتله بر رجلدر (العبدي) عبد القيس قبيله سنك نسبتيدر وعبقسي دخي ديرلر نته كه عبد الشمس قبيله سنه نسبتده عبشمي ديرلر (العبدان) ايكي عبد الله اطلاق اولنوربري عبد الله بن قشيردر كه اعور ديدكلريدر وابن لبني ايله معروفدر كه بنيهٔ تصغيرايله در وديكري عبد الله بن سلمة بن قشيردر كه سلمة الخير دينمكله معروفدر (العبيدتان) عينك فتحيله عبيدة بن معاوية بن قشيرايله عبيدة بن عمرو بن معاويه در (العبادلة) عينك فتحيله عبد الله بن عباس وعبد الله بن عمر الفاروق وعبد الله بن عمرو بن العاص بن وائل حضراتيدر وعبد الله بن مسعود عبادله دن دكلدر جوهري غلط ايلمكله عبادله دن عد ايلمشدر * شارح ديركه اللي قدر صحاح نسخه لرينه مراجعت ايلدم بونده دخي ابن مسعودك ذكرينه تصادف ايلدم غالبا مؤلفك نسخه سنده زيادهٔ محرفه واقع اولمشدر وعبادله لفظي نحت طريقيله عبد اللهك جميدر وعبدل كلمه سنك جمعي دكلدر * ومؤلف لام ماده سنده عبادله يي درت عد ايلشدر عبد الله بن الزبير حضرتلريني دخي درج ايلمشدر انتهى (العبدل) زيادهٔ

لامله عبد معناسنه درکه ذکر اولندی وعبدل حضرموت شهرینك اسم قدیمیدر (ذو عبدان) سحبان وزننده
اعبودبن السکسك جماعتندن برامیرك لقبیدرکه اذواء یمندندر (عباد) کتّاب وزننده و(عباد) غراب وزننده و(معبد
مسکن وزننده و(عبدید) حلتیت وزننده و(اعبد) افلس وزننده وعباد کتّان وزننده وعبید زبیر وزننده
وعبیده هایله وعبید سعید وزننده وعبیده هایله وعبده حمزه وزننده وعبده عمده وزننده وعباده ثمامه وزننده
وعبدل زیادهٔ لامله وعبدك زیادهٔ کافله وعبدوس واو وسینله اسامیٔ رجالدندر (العبرد) قنفذ وزننده و(العبرد
علبط وزننده و(العبردة) علبطه وزننده و(العبـارد) علابط وزننده سمین ونرم ونازکبدن محبوبه یه دینورکه
تازکنندن بدنی پالوده کبی دردر دترر اوله یقال جاریة عبرد وعبرد وعبردة وعبارد ای بیضاء ناعمة ترتج من نعمتهـا
وعبرد قنفذ وزننده یوفقه وکثرا وتلغه دینور یقال عشب عبرد ای رقیق ردیٔ (العبرود) زنبور وزننده و(العبارد
علابط وزننده تازه ویومشق داله دینور یقـال غصن عبرود وعبارد ای ناعم لین ویقـال شحم عبرود اذا کان
یرتج ای یضطرب سمنـا (العتید) تای فوقیه ایله عبید وزننده تدارك اولنوب حاضر ومهیـا اولان شیئه دینور
یقـال شیٔ عتید ای حاضر مهیاء وعتید اسماء رجالدندر عتیدبن ضرار شعرادندر (المعتد) مکرم وزننده بودخی
حاضرلنمش نسنه یه دینور یقـال شیٔ معتد ای معد (العتـادة) سعاده وزننده و(العتاد) ثبـات وزننده حاضر
وآماده اولمق معناسنه در یقـال عتد الشیٔ عتادة وعتادا من الباب الخامس اذا تهیأ وعتـاد عدّه معناسنه درکه
تدارکی مهم اولان اولان ساز وسامان عبارتدر یات ویراق تعبیر اولنور یقال قداعد عتاده ای عدّته ویبوك وککبش
کاسه یه دینور (التعتید) تفعیل وزننده و(الاعتاد) اکرام وزننده حاضر ومهیا قلمق معناسنه در تقول عتدت الشیٔ
واعتدته اذا هیأته (العتد) فتحتینله و(العتد) کتف وزننده سکرتدرمك ایچون تهیئه اولنمش آته دینور علی قول
شدید وتام الخلقه اولانه دینور یقال فرس عتد وعتد ای معدّ للجری اوشدید تام الخلق (عتید) زبیر وزننده
برموضعدر (العتیدة) شول طبله یه یاخود قوطویه دینورکه ایچنه طیب وضع اولنه بویدان وعنبردان معناسنه کرك
عروسك وکرك سائرکسنه نك اولسون (العتدة) تحفه وزننده عتاد کبی یات ویراغه دینور عدّه معناسنه جمعی اعتد
کلور (عتائد) علابط وزننده حجازده برموضعدر (العتود) صبور وزننده سدر اغاجنه یاخود طلح اغاجنـه دینور
وبر یاشنده اوغلاغه دینورکه چبش تعبیر اولنور جمعی اعتده کلور وعدّان کلور عینك کسریله اصلی عتدان ایدی
(التعتد) تفعل وزننده صانع صنعتنده دقت واهتمامله اظهار حذاقت ایلمك معناسـنه در یقال تعتدفی صنعته اذا تأنق
(عتود) درهم وزننـده عینك فتحیله ده زبانزد در برواد اسمیدر وزن مزبورده خروع ودرود وعتور کلمه لری
دخی وارد اولمشدر جوهری وهمنه مبنی خروع کلمدسندن ماعدایی سلب ایلمشدر* شارح دیرکه وزنین اخیرین
متفق دکلدر (عتید) جعفر وزننده برموضع آدیدر وبر رجل اسمیدر عینك کسریله ده زبانزد در (العجد) عینك
ضمیله قوری اوزمه دینور ویاش اوزمك دانه سنه دینور عینك فتحیله ده جائزدر علی قول قوری اوزمه شبیه
برمیوه آدیدر (العجد) عینك فتحیله قوری اوزمك دانه سنه علی قول ایشه پرامیان کترینه دینور (العجد) فتحتینله
قرغه لره دینور غربان معناسنه مفردی عجده درهایله (المتعجد) متهجد وزننده طارغین وتیز مشرب وآتشین
آدمه دینور یقال رجل متعجد ای غضوب حدید (العجرد) جعفر وزننـده جست وچالاك وسبکپا آدمه دینور
وغلیظ وشدید انسـانه وحیوانه دینور یقال هو عجرد ای خفیف سریع وکذا غلیظ شدید ویمنده ذمار قضاسنده
برقریه آدیدر وبر رجل اسمیدر وعبـد الکریم بن العجرد خوارج طائفه سنك سرکرده سیدر اصحابنـه عجارده
اطلاق اولنور وتجرد ذکره دینور (العجارد) علابط وزننده بودخی ذکره دینور (المعجرد) اسم فاعل و(المعجرد
اسم مفعول بنیه لریله چیلاق عریان معناسـنه در (العجرد) عملس وزننده جریٔ ودلیر آدمه دینور وصو یونمش
متجرد کسه یه دینور (العنجرد) عینك وجیمك فتحی ورانك کسریله بدزبان وسلیطه علی قول خبیثه یاخود بدخوی
قاری یه دینور یقال هی عنجرد ای سلیطة اوخبیثة اوالسیئة الخلق (العجلد) علبط وزننده و(العجالد) علابط
وزننـده قویو سوده دینور (التعجلد) تدحرج وزننده برخصوص عظیم ومشتد اولمق معناسنه در یقـال تعجلد
الامر اذا عظم واشتد جوهری عنجد ماده سنی وهمنه مبنی بومقامده ذکر ایلمشدر (العد) عینك فتحی ودالك تشدیدیله
صایمق معنـاسنه درکه اعدادی بری برینه ضم ایلمکدن عبـارتدر یقـال عدّ الدراهم عدّا من البـاب الاول
اذا احصاها (العدد) فتحتینله و(العدید) ندید وزننده آندن اسملردر صایی دیمکدر فارسیده شمار دینور وعدد
صایلمش نسنه یه دینور معدود معناسنه که فعل بمعنی مفعولدر وعدد انسانك سنین عمرینه اطلاق اولنورکه عد
اولنور* شارح دیرکه برخاتون جوانلقده الفت ایلدیکی برآدمی بعد زمان کوردکده قنی اول اولکی شاب وجلادتك

نیجه اولدی دیو سؤال ایلمکله شخص مزبور من طال امده وکثر ولده ورق عدده ذهب جلده کلامیله جواب ویرمشدر وعدید قرن معناسنه مستعملدر که برآدمك کفؤ وهمتاسنه دینور وعدید القوم اول قومك عشیرتندن اولمیوب لکن آنلردن معدود اولان اجنبی الاصل کسه یه دینور یقال فلان عدید القوم ای یعد فیهم ولیس منهم ویای کریشنك طنقردیسنه دینور وعمیره قبیله سنه مخصوص برصو آدیدر (العد) عینك کسریله شول ماء جاری یه دینورکه آنك اصل ومادهسی قطعا منقطع اولمیه بیکار صو بی کبی وعد کثرت معناسنه استعمال اولنور که عادتا کثرتندن تعداد اولنمغی آدم خواهشکر اولور یقال انهم لذو عد ای کثرة وقدیم اولان قیویه دینور وکفؤ وهمتا معناسنه مستعملدر (العداد) کتاب وزننده بودخی قرن وهمتا معناسنه در وویرکویه اطلاق اولنور بخشش معناسنه وجنون اماره سنه وآشفته لك علامتنه دینور که ناس اکا خیال تعبیر ایدرلر یقال به عداد ای مس من الجنون وعداد مفاعلهدن مصدر اولور مناهده معناسنه که برمقله حساب ایلمکدر وعداد موت وقتنه اطلاق اولنور که انفاس معدودهنك انقضاسی زمانیدر وعداد القوس یای کریشنك طنقردیسنه دینور ویلان صوقدیغی یرك سنه سی تمامنده تکرار وجعی عودت ایلك حالتنه دینور که مبتلاسی اول کونی صایوب کلور * مترجم دیرکه مطلقا زهر تناول ایدنلرده بو حالت ظهور ایدر نتهکه فخر الانام علیه السلام حضرتلری خیبرده تناول بیوردقلری شاة مسمومه لقمه سنك هرسنه وقتی کلدکده وجعی حرکت ایدر ایدی کما سیذکر ویوم عداد جمعه یاخود فطر یاخود اضحی کونیدر وعداد دفتر دیواندهبرکروه زمره سنده معدود اولمقده استعمال اولنور یقال عداد فلان فی بنی فلان ای یعد منهم فی الدیوان وفلان کسه یه آیده برکره ملاقی اولدم دیه جك یرده لقیته عداد الثریا دیرلر مرة فی الشهر معناسنه قمرك آیده برکره ثریا منزلنه نزولیله آیده بردفعه کورشدیکندن کنایه ایدرلر (العدیدة) سعیده وزننده حصه وبهره معناسنه مستعملدر یقال له منه عدیدة ای حصة (الایام المعدودات) کهاشبو * ایاما معدودات الآیة کریمه سنده واقعدر مرام ایام تشریقدر که عید اضحانك اول کوننده نصکره کلان اوچ کوندر اول کوننه یوم النحر دینور (العدة) عینك کسریله فی الاصل مصدردر بعده معدود معناسنه استعمال اولندی بو مناسبتله صایلق شاندن اولان جماعت معناسنه مستعمل اولدی کرك عددی معلوم اولسون کرك اولمسون وآندن ترکیده نیجه ایله تعبیر اولنور ومنه عندی عدة کتب ای جماعة کتب وتقول رایت عدة رجال وعدة نساء ای جماعة وعدة المرأة یعنی مطلقه یاخود زوجی وفات ایلمش خاتونك عدتی ایام اقراسی وایام احد آدیدر که ایام معدوده در مراد طلاقله بوز کون وزوجك موتیله بوز اوتوز کوندر مدت مزبورهنك انقضاسندن مقدم زوج آخره عقد اولنمز یقال هی فی العدة وهی ایام اقرائها وایام احدادها علی الزوج (العدان) عینك فتحی وکسریله برنسنهنك دور وهنکامنه اطلاق اولنور علی قول اول وقتنه یاخود افضل اوقاتنه اطلاق اولنور یقال کان ذلك فی عدان شبابه وعدان ملکه ای فی زمانه وعهده اواوله اوافضله (الاعداد) همزهنك کسریله لوازم ومهماتی تدارك ایدوب حاضر ومهیا قلمق معناسنه در یقال اعد الشیء اذا هیأه (العدة) عینك ضمیله یات ویراغه دینورکه برنسنهنك لوازم ومهماتندن عبارتدر یقال اخذ عدته ای هیئته وعدة وعدها سز بعض نوجوانلرك یوزلرنده مرجمك کبی خرده خرده ظهور ایدن سیوجلهلره دینورکه بلوغ هنکامنده اولورمش دخی دینور ناس اکا یکتلك جبانی تعبیر ایدرلر (التعدید) تفعیل وزننده برنسنهیی اقتضای زمان ایچون یات ویراق ایدوب آماده قلق معناسنه در یقال عدد المال تعدیدا اذا جعله عدة للدهر (الاستعداد) برامرك وقوعنه یراقلنوب آماده اولمق معناسنه در یقال استعد له اذا تهیأ (التعاد) فی الاصل تفاعل وزننده و(التعدد) تفعل وزننده شیء معدود اوزره زیاده اولمق معناسنه در یقال هم یتعادون ویتعددون علی الالف ای یزیدون علیه (المعدان) میمك وعینك فتحیله که تثنیه در آتك صرتنك ایکی طرفنده تکلتو کلان یرلرینه دینور ومعد ابن عدناندرکه ابو العربدر علی قول میمی اصلیهدر زیرا فعلندر تمعدد دیرلر (التمعدد) تمسکن وزننده معد قبیلهسنه تشبه ایدوب آنلر کبی مسکنت اوزره اولمق یاخود آنلره نسبت ادعا ایلمك یاخود انلر کبی معاش قلیله صبر وقناعت ایلمك معناسنه در یقال تمعدد الرجل اذا تزیا بزی معد اوتنسب الیهم اوتصبر علی عیشهم جوهری اشبو * تمعددوا واخشوشنوا * حدیثنی حضرت عمردن موقوفا ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر صواب اولان قال النبی علیه السلام عنوانیله مرفوعا ذکر ایلمکدر ابن ابی حدرد عنوان مذکور ایله روایت ایلمشدر وتمعدد اوغلان بال وبال صاحبی اولوب وجودی تمام قوت واعضا واندامی غلاظت بولمق معناسنه مستعملدر یقال تمعدد الغلام اذا شب وغلظ (المعدی) معدی کلمهسنك مصغریدر اصلنده دالك تشدیدیله اولوب یاء تصغیر ایله

ایکی تشدیدك اجتماعنی استثقال ایلدکلرندن دالی تخفیف ایلدیلر ومنه المثل تسمع بالمعیدی خیر من
ان تراه و بعضلر لا ان تراه عبارتیله حکایت ایتدیلر یعنی معیدی دیدکلری کسه‌یی سنك ظهر غیبدن سماعك
رأی العین رؤیتکدن خیرلو وانسبدر قول ثانی یه کوره تسمع کلمه‌سی ان ناصبه‌دن تجرید اولنوب قیاس
اوزره مرفوع ومعنای امر ایله مأولدر اسمع به ولا تره سبکنده در قالدیکه معیدی دیدکلری بلغادن برکسه ایدی
نعمان بن منذر حضورنده وصف اولنمغله برکون مجلسنه احضار ایدوب لکن معیدی قصیر القامه وعظیم الجثه
عبوس ونازیبا اولمغله چشم نعمانده محتقر اولمغین معیدی بوشیوه‌یی فهم ایلکله همان انما المرء باصغریه ای بلسانه
وقلبه اذا نطق نطق ببیان واذا قاتل قاتل بجنان دیدی نعمان بوکلامی کوش ایلدکده تسمع بالمعیدی
کلامنی ایراد ایلکله من بعد ضرب مثل اولدی (ذو معدی بن بریم) اذواء یمندن برینك لقبیدر (العند) عنب وزننده
عداد لفظندن مخففدر که یلان صوقدیغی یرك سنه‌سی تمامنده وجعی دپرنمکه دینور (المعادة) فی الاصل مفاعله
وزننده و (العداد) قتال وزننده یلان صوقدیغی یرك سنه‌سی تمامنده وجعی دپرنمك معناسنه‌در که مبتلاسی عندنده
ایام معدوده‌در یقال عادته اللسعة معادة وعدادا اذا اتته لعداد ومنه الحدیث ٭ مازالت اکلة خیبر تعادنی
یعنی عاقبت اکلهٔ مرقومه سبب شهادتلری اولدی (العدعدة) زلزله وزننده شتاب وسرعتله یوریمك معناسنه‌در
یقال عدعد الرجل اذا اسرع واعجل فی المشی و بغرتلق قوشی اوتمك معناسنه‌در یقال عدعد القطاء اذا صوتت
(عدعد) فدفد وزننده قاطر قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندر (العرد) فرد وزننده مرمرمیل کبی دیکیلوب
طوران صلب وشدید نسنه‌یه دینور واشکه دینور حمار معناسنه وقوام بولمش ذکره اطلاق اولنور و یوك کوکنه دینور
مغرز العنق معناسنه وعرد مصدر اولور نبات مقوله‌سی نسنه یردن ظهور ایدوب قالقمغه باشلمق معناسنه یقال عرد النبت
والناب وغیره عردا من الباب الاول اذا طلع وارتفع و برنسنه‌یی ایراغه آتمق معناسنه‌در یقال عرد الحجر اذا رماه بعیدا
وقورقوب قاچمق معناسنه‌در یقال عرد الرجل عردا من الباب الرابع اذا هرب (العردة) عینك ضمیله همزه وزننده
بنو صخر یوردنده برقدیم صو یاخود برتپه اسمیدر که دینده صو واردر (العردات) فتحاتله بجیله قبیله‌سی یوردنده
بر وادی آدیدر (عراد) سحاب وزننده بر نبات آدیدر وصلب وغلیظ اولان نباته دینور (العرادة) سحابه وزننده
چکرکه‌یه دینور وحالت معناسنه‌در یقال هو فی عرادة خیر ای فی حالة خیر وعراده ابو دواد الایادی وربیع بن زیاد الکلبی
وکلحبة العرنی نام کسه‌لرك فرسلری اسمیدر و برکسه اسمیدر که آنی جریر هجو ایلمشدر (العرادة) سجاده وزننده
سلفده حصار آلاتندن برآلت اسمیدر که منجنیقدن کوچك اولور آنکله ده یوالق آتیاورایدی وعراده نصیبین قربنده
برقریه آدیدر (العراد) کتان وزننده ماغر بن مجالد نام کسه‌نك فرسی اسمیدر ومحدثیندن احمد بن محمد بن موسانك
جدی اسمیدر (العربد) فرید وزننده بعید معناسنه‌در یقال مکان عربد ای بعید ودأب وعادت معناسنه‌در
یقال له عربد حسن ای عادة (العروند) عینك ورای مشدده‌نك ضمی و واوك فتحیله صنعا ایالتنده برحصن آدیدر
(العرداد) مقداد وزننده فیله دینور که حیوان معروفدر وصلابتلو دلاوره دینور وشول ایری دکنکه دینور که
یره دیکوب اکا آت ودوه یاغلرلر (العرند) سفرجل وزننده و (العرند) ضمتینله قس قتی پك نسنه‌یه دینور قیاکبی (العرد)
کتف وزننده و (العرد) عتل وزننده بونلرده عرند معناسنه‌در (التعرید) تفعیل وزننده بودخی قورقوب قاچمق
معناسنه‌در یقال عرد الرجل اذا هرب واوق آتیلان شیئه ایشلیوب کچمك معناسنه‌در یقال عرد السهم فی الرمیة
اذا انفذ منها و برآدم سلوك ایتدیکی یولی ترك معناسنه‌در که مرادی آنی بوشلیوب بشقه‌یه صاپمقدر یقال عرد الرجل
اذا ترك الطریق یعنی وانحرف عنها وفلکده کوکب ارتفاع بولمق معناسنه‌در یقال عرد النجم اذا ارتفع و یلدز وسط
سمادن زوال وغروبه میل ایلك معناسنه‌در یقال عرد النجم اذا مال للغروب بعد تکبد السماء (عرده) حمزه وزننده
برموضعدر (العارد) منتبذ معناسنه‌در که فرقهٔ دیکردن آلارغه اولمش متنحی ومتحیز دیمکدر مولی بنی فزاره اولان حجل
نام شاعرك اشبو ٭ تری شئون رأسه العوارد ٭ مصراعنده واقع عوارد کلمه‌سی یکدیکردن منتبذ ومتحیز دیمکدر یاخود
غلیظه دیمکدر جوهری ضمیر تأنیثله رأسها عنواننده انشاد ایلکله غلط ایلمشدر زیرا شاعر آنی بر جمل وصفنده ایراد
ایلمشدر (العربد) قرشب وزننده و بانك کسریله جائزدر مطلقا تند وشدید اولان شیئه دینور ودأب وعادت معناسنه‌در
وانکرك یلانننك ارککنه دینور وخاصة برنوع یلانه دینور که قزغزراولوب لکن کسه‌یی صوقوب آزرده ایلمز علی قول
برنوع قزل وخبیث وموذی یلان اسمیدر وعربلر رکبت عربدی دیرلر مضیت فلم الو علی شیء معناسنه یعنی برنسنه‌یه
طولشوب ایلشمیه‌رك یل کبی کچوب کتدم دیمکدر و بوذکر اولنان شدید معناسندندر (العربد) زبرج وزننده یلانه
دینور حیه معناسنه ودرشت وخشن اولان ارضه دینور (العربدة) دحرجه وزننده بدخو یلق ایلك معناسنه‌در که

مراد بزم عشرتده همدمیله الفتسزلك ایدوب بدمستلك ایلمكدر یقال عربدفلان اذا اظهر سوء الخلق ولم یعاشر بندیمه
(العربید) قندیل وزننده و(المعربد) اسم فاعل بنیه سیله مجلس عشرتده ندیم وحریفنه بدمستلك ایدوب رنجیده ایدر
اولان کسه یه دینور یقال هو عربید ومعربد ای موذ ندیمه فی سکره (العرجد) جمله برقع وزننده و(العرجد) طرطب
وزننده و(العرجود) زنبور وزننده خرما سالقمنك چوپنه دینور وعرجود اوزمدن ابتدا خرد وخرده سكیل
طرزنده ظهور ایدنه دینور (عرجده) حنظله وزننده بر رجل اسمیدر (العرقدة) قافله دحرجه وزننده ایپ مقوله سنی
محكم بوكمك معناسنه در یقال عرقد الحبل اذا فتله شدیدا (العزد) عینك فتحی وزای معجمه نك سكونیله جماع ایلمك
معناسنه در یقال عزد جاریته عزدا من الباب الثانی اذا جامعها (العسد) عینك فتحی وسینك سكونیله یوله كتمك
وكزمك معناسنه در یقال عسد الرجل عسدا من الباب الثانی اذا سار وایپ مقوله سنی پك محكم بوكمك معناسنه در
یقال عسد الحبل اذا فتله فتلا شدیدا وجماع ایلمك معناسنه در یقال عسد جاریته اذا جامعها (العسود) عینك كسریله
قتول وزننده یلانه آغو ویرندیدكاری كلرك اركككنه دینور ویلانه دینور وقوی وشدید اولان انسان وحیوانه دینور
(العسودة) هایله بركونه آق بوجكدركه تازه كلینلرك وقزلرك پرمقلری اوجلرینی اكا تشبیه ایدرلر قومقلرده اولور جمعی
عساود وعسودات كلور واول بوجكك كنیه سی بنت النقادر نونك فتحیله (العسجد) جعفر وزننده قلزادن
آلتونه دینور ذهب كبی وبالجمله جوهر قسمنه اطلاق اولنور اسم جنس در اینجو ویاقوت وسائرلری كبی یقال له عسجد
كثیر وهو الذهب والجوهر كله كالدر والیاقوت وایری وپومری دوه یه دینور (العسجدیة) یای مشدده ایله مشاهیر
عربدن دیناری دیدكاری كسه نك آتی دوللرندن برآتك اسمیدر وبرموضع آدیدر ودوه كوچكلرینك یوكلرینه دینور
وآلتون یوكلودوه لره اطلاق اولنور یقال ابل عسجدیة اذا كانت تحمل الذهب وبكلك اولوب همان امراء وملوكه
مخصوص وموكبلرنده مركوبلری ویدكاری اولان دوه لره اطلاق اولنور ركاب الملوك معناسنه فی الاصل نعمان بن منذر
نام امیرك موكبنده زیب وزینتله كندی یوب وچكدكاری دوه لره دینور ایدی بعده مطلقا ركاب الملوك اولنلرینه
اطلاق اولندی (العسقد) قافله قنفذ وزننده اوزون واحمق كسه یه دینور یقال رجل عسقد ای طویل احمق وفیل كبی
صیق كودملو وایری واندامی یاقشقسز تصلق آدمه دینور یقال هو عسقد ای تارجا فی الخلق (العشد) عینك فتحی
وشین معجمه نك سكونیله بریكدرمك معناسنه در یقال عشد الشیء عشدا من الباب الثانی اذا جمعه (العصد) قصد
وزننده بورمق معناسنه در یقال عصده عصدا من الباب الثانی اذا لواه وجماع ایلمك معناسنه در یقال عصد المرأة
اذا جامعها وبرآدمی برخصوصه جبر واكراه ایلمك معناسنه در یقال عصد فلانا اذا اكرهه علی الامر وعصد
منی یه دینور (الاعصاد) همزه نك كسریله بوددی بورمق معناسنه در یقال اعصد الحبل اذا لواه وبركسه نك قانجق
مركبنه چكمك ایچون كندی اركك مركبنی اعاره ایلمك معناسنه در تقول اعصدنی حمارك علی بناء الامر ای اطرقنی
یعنی اعرنی اياه لانزيه علی اتانی (العصود) قعود وزننده اولمك معناسنه در یقال عصد الرجل وعصد عصودا
من الباب الرابع والاول اذا مات (العاصد) قاصد وزننده اولوركن باشنی اموزی طرفنه بوروب دوندیرن
اركك دوه یه دینوركه دوه قسمنك حالیدر یقال صار جمله عاصدا ای لوی عنقه عند الموت (العصیدة) قصیده وزننده
معروفدر یعنی بولامچ آشنه دینور ومحدثیندن برجماعتك لقبیدر (العصید) عینك كسریله حذیم وزننده حیز
ومأبون یادكاره دینوركه مذكر سماعی تعبیر اولنور یقال فلان عصید ای مأبون وعصید حذیفه بن بدر یاخود حصن بن
حذیفه نك لقبیدر (العصود) واوك شده سیله شمردل وزننده اوزون نسنه یه دینور یقال یوم عصود ای طویل
(العصود) قرشب وزننده وجودی اینجه رك باریكدن خاتونه دینور وبومعنادندركه فلان كسه استشاره سز خود
بخود كندی رأیله عمل ایلدی دیه جك یرده ركب عصوده دیرلر ركب رأیه معناسنه * شارح رأسه نسخه لرینی
تخطئه ایلمشدر گویا كه رأینی نحافت بدنی اولان خاتونه تشبیه ایلدیلر (العصواد) عینك كسری وضمیله چتین
خویلو شدید وتندمشرب وشریر كسه یه دینور كرك رجل وكرك مرأه اولسون یقال رجل وامرأة عصواد ای عسر
شدید صاحب شر وتعب ومحنت ایراثیله فروماندة ایدن شیئه دینور یقال ورد عصواد ای متعب وامر عظیم
دینور یقال هم فی عصواد ای امر عظیم (العصاوید) عصوادك جمعیدر وعصاوید جنكده همان كندی اقران
وهمتالریله اوغراشوب سائره التفات ایتمز اولان پهلوانلره دینور یقال قوم عصاوید فی الحرب اذا كانوا یلازمون
اقرانهم ولایفارقونهم وعصاوید الكلام هموار اولمیوب طولاشق وبورغاج وچبره شك سوزلره دینور وعصاوید
الظلام قات قات كثیف ومتراكم اولان ظلمتلره دینور كذلك بری برینه صقشمش مزدحم ومتراكب اولاندوه لره دینور
وصوسزدوه لره دینور (العصودة) دحرجه وزننده و(التعصود) تدحرج وزننده حیقره رق جنك وقتال ایلمك

معناسنه‌در يقـال عصود القوم وتعصودوا اذاصا حوا واقتتلوا (العصلد) جعفر وزننده و(العصلود) زنبور وزننده صلب وشديداولان شيئه دينور (العضد) عينك فتحي وضمي وكسري وضـاد معجمه‌نك سكونيله و (العضد كتف وزننده و(العضـد) ندس وزننده و(العضد) عنق وزننده ديرسكدن اموز باشنده كوره كه وارنجه اولان عضوه دينوركه قول تعبير اولنور فارسيده باز ودينور جملرى اعضد واعضاد كلور يقال ضرب عضده وعضده وعضده الى غيرها وهوما بين المرفقين الى الكتف وعضد ندس وزننده برنسنه نك برناحيه سـنه اطلاق اولنور ومعين وناصر معناسنه استعمال اولنور مفردا وجمعا استعمال اولنور تقول هم عضدي واعضادى اى معيني وناصرى نته كه ساعد دخى بو معناده استعمال اولنور وعربلر فتّ فلان في عضده ديرلر كسر من نبآت اعوانه وفرّقهم عنه معناسنه يعنى بازوسنده اولان شيئي ريزه ريزه ايتدى كه اعوان وانصارى حقلرنده نيتلرينى نقضله باشندن آنلرى پراكنده ايلدى ديمكدن كنايه‌در (الاعضاد) عضدك جمعيدركه ذكر اولندى واعضاد الحوض واعضاد الطريق حوضك ويولك ايكى طرفلرينه ايكى بازوكبي نصب وبنا اولنان ديوارلرينه اطلاق اولنوركذلك مطلقا هرشيئك اعضادى اول مقوله سدّ وبنادن عبارتدر وعضد ندس وزننده وعضيد امير وزننده خرما اغاجنـك طريقه سنه يعنى صره سنه اطلاق اولنور بونك جمعى عضدان كلور غربان وزننده (العضد) عينك فتحي وضـادك سكونيله كسمك معناسنه‌دركه مراد اغاجك دالريني كسوب بودامقدر اصابت بالعضد معناسندن مأخوذ دريقال عضد الشجر عضدا من الباب الثانى اذاقطعه ❊ مؤلفك اطلاقنه كوره عموم معناسـنده مستعمل اولور وعضد بركسه يه ياردم ايتمك معناسـنه مستعملدركه قول قنـاد اولمق تعبير اولنور يقـال عضده عضدا من الباب الاول اذا اعانه ونصره وبرآدمك قولنه اورمق وقولنه طوقنمق معناسنه‌در يقال عضد فلانا اذا اصاب عضده وبرآدم قول آغريسنه مبتلا اولمق معناسنه‌در يقال عضد فلان على بناء المجهول اذاشكى عضده ودوه‌نك صرتى سمر باصوب ياغر وجدا و ايلمك معناسنه‌در يقال عضد القتب البعير اذاعضه فعقره ودوه لرك اطرافنـدن كلوب طوپلمق معناسنه‌در يقـال عضد الركائب اذا اتاها من قبل اعضادها وضمّ بعضها الى بعض (العضد) كتف وزننده حوضك ديوارينه قريب اولان آدمه‌دينور وقولى آغريان كسه يه دينور وشول اركك اشكه‌دينوركه پك حشارى اولمغله ديشى اشكلر اوزره هرطرفدن هجوم ايدوب قاچمغه مجال ويرميوب طرطوپ برآرايه بريكدررا وله (العاضد) بودخى ذكر اولنان حشارى اشكه‌دينور يقال حمار عضد وعاضد اذا كان يضمّ الاتن من جوانبها وعاضد يولده دائما طوارك برجانبنده كيدن آدمه‌دينور كمنه ايلروسنده ونه كيروسنه كچر وشول اركك دوه‌يه دينور كه ناقه‌نك قولندن آغزيله طوتوب چوكررا وله كه آشمق ايچون ايدر (العضـد) فتحـتينله كسلمش يابودانمش اغاجه دينور شجر معضود معناسـنه فعـل بمعنى مفعولدر وبرعلت آديدركه دوه قسمنك قوللرينه عارض اولور ويقال عضد البعير عضدا من الباب الرابع اذا اصابه العضد (المعضد) منبر وزننده آغاج كسه‌جك آلته‌دينور وقوچغه وبازوبنده دينور يقال في عضده المعضد اى الدملج وشول قلجه دينوركه اغاج مقوله‌سي نسنه‌لر كسمكله مبتذل قلنمش اوله (المعضدة) مكنسه وزننده اقچه كيسه سـنه دينور يقال جاء وعنده معضدة اى هميان الدراهم (الاعضد) قولى اينجه اولان آدمه دينور دقيق العضد معناسنه وبرقولى قيصه اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل اعضد اذا كانت احدى عضديه قصيرة ❊ بومثالدن مؤلف عضد لفظنك تأنيثنه اشارت ايلمشدر لكن مصباحك بياننه كوره عضد اهل تهامه عندنده مؤنث وبنوتميم عندنده مذكردر (العضدة) فرحه وزننده قولى قيصـه اولان اله وصف اولور يقـال يد عضدة اذاقصرت عضدهـا العضاد) عينك فتحيله رباع وزننده كه منقوصدر حالت نصبده يايى اعاده اولنور بوبى قيصه كوده‌سى صمصيق وطقناز طوپاج اوغلانه دينور يقال غـلام عضاد اى قصير مكتنل مقتدرا لخلق وتقول رايت عضـاديا كرباعيـا وعضاد رباع وسحاب وزنلرنده قوللرى قالين وتصلق اولان خاتونه دينور يقال امرأة عضاد وعضاد اى غليظة العضد سمجتها وعضاد سحاب وزننده بودوركسه يه دينور اراولسون عورت اولسون يقال رجل وامرأة عضاد اى قصير العضاد) كتاب وزننده و(المعضاد) مفتاح وزننده قوچغه وبازوبنده دينور ومعضاد دهره تعبير اولنـان تيمور آلته‌دينوركه اوراق شكلنده اولورچوبانلر آنكله دوه‌لر ايچون اغاج بوداقلرينى كسرلر ❊ مؤلف بونى عضاد ترتيبنده ثبت ايلمكله تشويش ايتديكنى شارح تنصيص ايلمشدر ومعضاد قصابك ساطورينه دينوركه آنكله كميك قرارلر ومطلقا قول باغنه اطـلاق اولنور قوچق كبي وطوتساغـك قولنه بند ايتدكلرى كندكي وشول قلجـه اطلاق اولنوركه دائمـا آنكله اغاج مقوله‌سي كسمكله مبتذل قلنه (عضدان) عثمـان وزننده برقلعـه آديدر (عضيدة الظهرى) جهينه وزننده برمحدث اسميدر وظهرىّ ظانك كسريله‌در (البعضيد) يقطين وزننده بربقله آديدر

بونبات خندریلی دیدکلریدر که هندباء بری یه شبیه اولور (الاعضاد) همزه نك کسریله و (التعضید) تفعیل وزننده
آتدیغی اوق نشانه اوره میوب صاغنه یاصولنه صاپتق معناسنه دریقال رمی السهم فاعضد اذا ذهب یمینا وشمالا
(المعضد) معظم وزننده شول ثوبه دینورکه قول یرنده علم وطرازی اوله (المعضد) محدث وزننده بریانندن اولمغه
باشلامش خرما قوریغنه دینور (الاعتضاد) افتعال وزننده برنسنه یی قوله آلمق معناسنه در تقول اعتضدت
الشیء ای جعلته فی عضدی و برکسه دن معاونت طلب ایلمك معناسنه در تقول اعتضدت به ای استعنت به
(الاستعضاد) ثلاثی معناسنه در که اغاج کسمك معناسنه در یقال استعضد الشجرة اذا عضدها واغاجدن
میوه دیوشرمك معناسنه در مستعملدر یقال استعضد الثمرة اذا اجتناها (العضادی) عینك حرکات ثلاثیله قولی
بیوك اولان کشی یه دینور یقال رجل عضادی ای عظیم العضد (العضدیة) فتحاتله قید شرقیسنده برصو
آدیدر (التعاضد) تفاعل وزننده یاردملشمق معناسنه در یقال تعاضدوا اذا تعاونوا (المعاضدة) معاونه
وزننده و مرادفیدر یقال عاضدوا ای عاونوا (العطود) عملس وزننده شدتلو ورنج و مشقتلو کوچ نسنه یه دینور
یقال سفر عطود ای شدید شاق بو ماده صحاحده وسائرده عطرد ماده سندن صکره مرسومدر وخماسی یه
ملحق اولدیغی مصرحدر ومزهرده مزید ثلاثی وصفت اوله رق مرقومدر * پس مؤلف مقام مناسبنده ثبت ایلمشدر
وعطود سیر سریع معناسنه در یقال سیر عطود ای سریع وشول اولو وایشلك یوله دینور که آنده سالك دیلدیکی
یردن عزم وسلوك ایدر اوله یقال طریق عطود ای بین لاحب یذهب فیه حیث مایشاء ونجیب واصیل آدمه دینور
واوزون طاغه واوزون کونه دینور وزاغلمش کسکین تمرنه وبتمانه دینور و سنهٔ تامه یه ویوم تامه دینور یقال مضت
علیه سنة عطود ای کریت و ذهب یوما عطودا ای اجمع (العطرد) عملس وزننده عطود معنالرینه در که ذکر
اولندی (عطارد) عینك ضمیله خنس اقسامندن یعنی سیاره جمله سندن بر کوکب آدیدر سماء سادسه ده اولور
وعطارد لفظی منصرف وغیر منصرف اولور * مؤلفك سماء سادسه ده اولوردیمسی بو قریدن آشاغی یه عد
اعتباریله درکه خلاف متعارفدر سریع السیر اولدیغی باعث تسمیه در ماده مرقومه دن مأخوذدر وعطارد بنوتمیم
قبیله سندن بررجل اسمیدر که متعلقاتیله ابو رجاء عمران بن ملحان نام کسنه نك قومی ایدی وعطارد بن حاجب
بن زراره شول کسنه در که برحلهٔ فاخره سی وار ایدی برکون فاروق اعظم حضرتلری اول حله یی بازارده مزاد
اولورکن کورمکله رسول علیه السلام حضرتلرینه حلهٔ مزبوره یی اشترا بیورسکز جمعه کونلرنده تلبس بیورردیکز
دیدیلر وقوس ماده سنده مزبورك منقبه سی مسطوردر (العطرود) زنبور وزننده عده یعنی موعود یاخود عده
وعتاد طرزنده اولان شیئه دینور ومنه تقول عطرده لنا علی بناء الامر واجعله لنا عطرودا ای صیره لنا عندك کالعدة
او کالعدة والعتاد (العقد) عینك فتحی وقافك سکونیله و (العقدان) فتحاتله ایکی ایاغی برابرجه بریره کتوروب
سکرتمکسزین پرتاو ایلمك معناسنه در یقال عقد الرجل عقدا وعقدانا من الباب الثانی اذا صف رجلیه فوثب
من غیر عدو وعقد کوکرجین قوشنه دینور علی قول کوکرجینه شبیه برقوشدر (الاعتقاد) افتعال وزننده برآدم
کندی اوزرینه مسکننك قپوسنی بند ایدوب برکسه دن سؤال ایلمیه رك ایچروده آجندن هلاك اولمق معناسنه دروبونی
قحط سنه لرده اعراب طائفه سی ایدرلر ایدی حیث وعصبیتلرندن کسه دن سؤال ایلیوب آجلقلرندن هلاك اولمغی
اختیار ایدرلر ایدی یقال اعتقد الرجل اذا اغلق بابه علی نفسه فلا یسأل احدا حتی یموت جوعا ولق رجل جاریة تبکی
فقال مالك قالت نرید ان نعتقد واعتقاد اعتقاد لفظنده لغتدر یقال اعتقد کذا ای اعتقده (العقد) عینك فتحی وقافك
سکونیله دوکم باغلمق معناسنه در که دوکمك ودوکلمك تعبیر اولنور حسی ومعنویدن اعمدر یقال عقد الحبل والبیع
والعهد عقدا من الباب الثانی اذا شده و فلان کسه فلانه صیغنوب پناه کتوردی دیه جك یرده عقد فلان عنقه
الی فلان دیرلر وعقد برنسنه یی حساب ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عقد الحاسب اذا حسب و کفیل وضامن
اولمق معناسنه مستعملدر تقول عقدت له ای کفلت وعهد معناسنه مستعملدر تقول عقدته علیه ای عاهدته
وعقد وصف اولور آرقه سی دیرنکلو محکم ومتین ارکك دوه یه دینور یقال جمل عقد ای موثق الظهر (العقد) فتحتینله
بجیله دن علی قول یمندن برقبیله آدیدر که بشر بن معاذ وابو عامر عبد الملك بن عمرو اول قبیله دندر وعقد مصدر
اولور بر آدمك لساننده طوتقونلق اولمق معناسنه که طلاقتله تکلمه مقتدر اولمز یقال عقد الرجل عقدا من الباب
الرابع اذا کان فی لسانه عقدة وچفتلشمش دیشی کوپك فرجی ارککك آلتنه یاپشوب صیقمق معناسنه در یقال
عقدت اللعوة اذا تشبثت طبیتها بیسرة قضیب الثمم وعقد طرطوپ ایرکلش قوم کومه سنه دینور (الاعقد)
احمر وزننده لساننده طوتقنلق اولان کشی یه دینور که پلتك تعبیر اولنور واعقد کوپکه اطلاق اولنور وقوریغی

بو رغابچ قوردہ اطلاق اولنور (العقد) کتف وزننده بودخی طرطوب ایرکلمش قوم یغلرینه دینور مفردی عقدمدر ولسانینده طوتقنلق اولان آدمه دینوروشول ارکك دوه یه اطلاق اولنور که کوده سی قیصه وعمله صبوریعنی طیانقسانو متحمل اوله (العقدة) فتحاتله آغزده دلك کوکه اطلاق اولنور واصل اللسان معناسنه (العقد) عینك کسریله قلاده یه دینور که کردانلقدر جمعی عقود کلوریقال جائت و فی عنقها عقد من الدر ای قلادة ✿ شارح دیر که عقد فی الاصل مصدر در عقدمذ کورکبی بعده عقده مناسبتیله قلاده یه اطلاق اولندی (المعقد) منزل وزننده دوکم یرینه دینور ومنه قولهم هو منی معقد الازار ای قریب المنزلة (العاقد) قبولك حریمنه دینور که دائرامادار قرق ذراع چوره سندن عبارتدر یقال بنی فی عاقد البئر ای حریمها وماحولها وعاقد شول آهو یه اطلاق اولنور که ویومق ایچون یوتی اکمش یاخود باشنی یاچه سی آرالغنه صوقشدرمش اوله وشول ناقه یه اطلاق اولنور که دول طوتدیغنی بعض علامتله اقرار واظهار ایلمش اوله (العقداء) حمراء وزننده جاریه یه اطلاق اولنور وقویریغی دوکملنمش طرزنده یعنی طوپاق اولان قیونه اطـلاق اولنور یقال شاة عقداء اذا اصار ذنبها کانه معقود (العقدة عمده وزننده اسمـدرد وکـه دینور که فارسیده کره دیرلر وعقده ولایت معناسـنه مستعملدر که بر بلده یه والی اولمقدن عبـارتدر عقدلواء یاخود بیعت معقوده ملاحظه سیله در جمعی عقـد کلور صرد وزننده قال فی النهـایه وفی حدیث عمر رضی الله عنـه ✿ قال هلك اهل العـقد ورب الکعبة ✿ یعنی اصحـاب الولایات علی الامصـار من عقـد الالویة للامراء وفی حدیث ابی ✿ هلك اهل العقدة ورب الکعـبة ✿ یرید البیعـة المعقودة للولاة وعقده شول عقار وضیعه مقوله سنه اطلاق اولنور که صاحبی آنی کندی ملکی اولمق اوزره اعتقاد ایلمش اوله ودوکم یرینه دینور که آنك اوزرینه دوکیلور وولایت وسلطنت وخلافت مقوله سی حالات ایچون عقد اولنـان بیعته اطلاق اولنورنته که ذکر اولندی وچوق وصیق اغاجلق یره کذلك چتلق خرمالغه اطـلاق اولنورومنه المثل هو آلف من غراب عقدة یعنی اشجاری کثیر وفراوان اولان یرك قرغه سندن زیاده الفتاو ومونسدر زیرا اول یرك قرغسی کثرت اشجـاردن غیری یره نقل وایوا ایلز وعقده دوه لره اوتلتی کافی اوتلاغه اطلاق اولنور که اورا ده یاغلنوب سـائر محله کتمزلر وعقده کلمه سی هر ارض مخصبه یه اسم اولمغـله منصرف اولوراسـم جنس اولدیغیچون وبعینهـا بر ارضك علمی اولمغـله غیر منصرف اولور وعقده مدار معـاش یعنی برآدمك وجه معـاشی اکا منوط ومعقود اولان شیئه اطلاق اولنور علمـالك اربه لقلری کبی یقال هو عقدة معـاشه وهی مافیه بلاغ الرجل وکفایته وکوپکك ذکرینه اطلاق اولنور وارض مخصبه یه دینور کذ کر اولندی وعقـده وجوب ولزوم معناسـنه مستعملدر ومنه عقدة النکاح والبیع وغیره ای وجوبه واوتلاقده شول چایره اطـلاق اولنور که سنهٔ ماضیه دن قالوب بهـار موسمنده تازه لنه جنبة المرعی معنـاسنه وشول دواب ومواشی یه دینور که اوتلوق مقوله سی علفلری قالمامغله اغاج اوتلامغه مضطر اوله لر والده اولان صنق یره اطلاق اولنور که برعارضه ایله شکسته اوله وعقده یزد قربنده بر بلده آدیدر وعقدة بنت معترین ابلان طیء نسلندندر عربدن عقد یون دیدکاری جمـاعت اکا منسوبلردر وطرماح نام شاعر آنلردندر وعقده بر رجل آدیدر وعقدة الجوف وعقدة الانصاب ایکی موضعدر (العقد) صرد وزننده عقده نك جمعیدر که ذکر اولندی وعربلر خشم وکینه یه عقده اطلاق ایدرلر ومنه یقال تحللت عقده اذا سکن غضبه (عقد) صرد وزننده یاخود کتف وزننده بصره ایله مصر بیننده بر موضعدر (بنو عقیده) جهینه وزننده بر قبیله در (العقدان) فتحـاتله بر نوع خرما آدیدر (البناء المعقود) شول بنـایه اطلاق اولنور که دیوارنده جابجـا قبوطرزنده کمرلر عقد اولنمش اوله وآنلری عظیم بنالرده تقویت واستحکام ایچون طرح ایدرلرنته که بعض حصـار وسرای عظیم دیوارلرنده مشهوددر قال فی الاساس بنـاء معقود ومعقـد اذا اجعل له عقود ای طاقات معطوفة کالابواب (التعقید) یقطین وزننده آتشده قواملنمش باله دینور وبال ایله قوام بولمش طعـامه دینور عقیده کبی یقـال آتی بالیعقید وهو عسل یعقد بالنار وکذا طعـام یعقد بالعسل (العقید) امیر وزننده معـاقد معنـاسنه در که بری برندن مفـارقت ایلمامك اوزره عهد وپیمان ایدن کسمه لرك هر بریدر احدهمـا آخرك عقیدیدر حلیف دخی دیرلر یقـال هو عقیده ای معاقده وعقید ومعاقد معاهد معنـاسنه در که برفسنه نك یا برامرك حفظ ونکاهینی عقد قابله ملتزم اولان کسمه در یقـال هو عقیده ومعـاقده ای معاهده وعربلر بالطبع کریم اولا نه عقید الکرم وبالطبع لئیم اولانه عقید اللؤم اطلاق ایدرلر ذکر اولنـان معاهد معنـاسندن مأخوذ در یاخود بمعنی مفعولدر (العنقـاد) عینك کسریله و (العنقود) زنبور وزننده صالقمه دینـور که دانه عقد ایلمسی باعث تسمیه در اوزوم وارالك وبطم اغاجلرینك صالقمی کبی (التعقید

تفعيل وزننده يك دوكلمك ياخود چوق دوكلمك معناسنه در و بر نسنه يى قويلنجه قدر قينادوب قوامه كتورمك معناسنه درتقول عقــدت العسل اذا اغليته حتى غلظ و بنا وعمارتى معقود ايلمك معناســنه در تقول عقدت البناء اذا جعلت له معقودا اى طاقات كما ذكر (الاعقاد) همزه نك كسريله بو دخى نسنه يى قينادوب قوامه كتورمك معناسنه در تقول اعقدته اى اغليته حتى غلظ (الاستعقاد) ديشى خنزير كوسنومك معناسنه در يقال استعقدت الخــنزيرة اذا استحرمت (المعقد) محدث وزننــده ساحر وجادويه اطــلاق اولنور نفث عقــده ايلديكيچون تقول اعوذ بالله من شر المعقــد اى الســاحر (المعقد) معظم وزننــده غامض ومشكل كلامه اطــلاق اولنور تعقيد لفظى وتعقيد معنوى بوندن مأخوذدر يقال كلام معقد اى غامض (التعقد) تفعل وزننده برنسنه قويلوب قوام بولمق معناســنه در يقال تعقد الدبس اذا غلظ و بر نسنه يايلش قبوكرى طرزنده اولمق معناســنه در يقال تعقد قوس قزح اذا صارت كعقد مبنى - وتعقد فى البئر ايچريسى طاشله اورلمش قيونك اشاغيسنده اولان طاشلرى چيقوب يوقريسى ديبنده صوايركله جك يره كيرمكدن عبارتدر (الاعتقاد) اعتفاد وزننده ومرادفيدركه دوكلمك معناسنه در بو مناسبتله برنســنه يه كوكل باغلمق معناســنه مستعملدركه قلب انكا قرارداده اولوب تمكن قلمقدن عبارتدر يقال اعتقد كذا اى عقد عليــه القلب واول ربط قلب ايلديكى شيئه عقيده اطلاق اولنور هاء اسميتله واعتقاد عقار وچفتلك وسائر مال وعلاقه كسب و پيدا ايلمك معناسنه دركه عقدهٔ مذكوره دندر يقال اعتقد الرجل ضيعة ومالا اذا اقتناهما (التعــاقد) تعاهد وزننده ومرادفيــدركه عهدلشمكدر يقال تعاقدوا اذا تعاهــدوا وكوپك چفتلشدكدنصكره برى برينه باغلنمق معناســنه در ديشينك منيسى پك لزوجتلى اولديغنــدن ياپشوب اركگنك آلتى شيشورمكله كيدلنور ديرلر يقــال تعاقدت الكلاب اذا تعاظلت (المعقود) رأى ثابت معناســنه مستعملدر يقال ماله معقود اى عقد رأى (المعقاد) بونجق ديزيسنه دينوركه اطفــالك بيونلرينه تعليق ايدرلر عقدان) عثمان وزننده فرزدق نام شاعرك لقبيدر بودو راولديغيچون ملقب اولمشدر (العكدة) عمده وزننده قويرق صوقتده اولان يوج كيكنه دينور كه مرجك مقدارى بركيكدر عصعص دخى ديرلر فاتحهٔ خلقت آدم وخاتمهٔ فنــاء وعدم اولديغى مرويدر وعكده زور وقوت معناسنه در يقــال به عكدة اى قوة وكلر اينه دينور جحرالضب - معناسنه (العكدة) فتحاتله آغزده لسانك كوكنه دينور وجوفده يوركك كوكنه دينور وشول قوش يلكنه دينوركه اتمك طبخ ايدنلر آنكله اتمكه جابجا نقطه طرح ايدرلر (العكد) عقد وزننده برنسنه نك وسطنه دينور يقــال عكد الشئ اى وسطه وعكد مصدر اولور برخصوص امكانه كلوب تولكنى بولمق معناســنه تقول عكدنى الامر عكدا من الباب الثانى اى امكننى وصغنمق معناسنه در يقال عكد اليه اذا لجأ (الاعكاد) همزه نك كسريله بودخى صغنمق معناسنه در يقال اعكد اليه اذا لجأ (المعكد) مسجد وزننده صغنه جق يرملجأ معناسنه (المعكود بريده على الدوام مقــيم وملازم اولان آدمه دينور وممكن وقابل اولان شيئه دينور ومحبوس كمسه يه دينور ودائمى حاضر وثابت اولان طعامه دينور (العكد) فتحتينله كلر ودوه قسمى سمورمك معنــاسنه در يقــال عكد الضب والبعير عكدا من الباب الرابع اذا سمن و بر نسنه يه ياپشمق معناسنه در يقــال عكد به اذا لزق (العكد) كتف وزننده سموز كلره ودوه يه دينوركه معناى مز بوردن وصفدر مؤنثى عكده در هايله وعكد يرى برى اوزره يغلمش قورى اغاج يغنديســنه دينور (الاستعكاد) بودخى كلر ودوه قسمى سمورمك معناسنه در يقال اسـتعكد الضب والبعير بمعنى عكد وقوش قسمى بربجى قوشك خوفندن برنسنه يه التجا ايله منضم اولمق معناسنه در يقال استعكد الطائر اذا انضم الى الشئ مخافة الجوارح (عكاد) سحاب وزننده يمنده شهرزبيد قربنده برطاغ آديدر اهل وســكانى هنوز لغت فصيحه اوزره برقرارلردر اختــلاط الخاندن احتراز ايله غربايى ياذلرنده اوچ كوندن زياده ابوا ايلمزلر (الاعتكاد) افتعال وزننــده بريره ياخود برابشه على الدوام مهم ايدوب ملازمت ايلمك معناســنه در يقــال اعتكده اذا لزمه (العكردة) دحرجه وزننده سموروب قوتلنمك معناسنه در يقال عكرد الغــلام اذا سمن وقوى ومركوب اولان دابه راكبنى كرها كنــدى مألوف اولدقلرى شيوه لرينه مضطر ايلمك معناســنه در تقول عكردت ناقتى اى رجعت بى قبل الافها وانا كاره (المكرد) جعفر وزننده و (العكرد) برقع وزننده و (العكرد علبط وزننده و (العكرود) عصفور وزننده بالوغى متقارب على قول اتلو جانلو اوغلانه دينور يقال غلام عكرد وعكردوعكرد وعكرود اى متقارب الحلم او سمين (العكلد) علبط وزننده و (العكالد) علابط وزننده پك قويو سوده دينور عند البعض لامى زائده در (العلد) عينك فتحى ولامك سكونيله بيون سكيرينه دينور و پك قس قتى شيئه دينور يقال شئ علد اى صلب شــديد وعلد مصدر اولور صلب وشديد اولمق معناســنه يقال علد الشئ

علدا من البـاب الرابع اذا صلب واشـتد (العلداة) عينك كسريله برموضعدر (العلندى) حبنطى وزنـده
مطلقا يوغون وغليظ اولان شيئـه دينور عينك ضميله ده لغتدر ومبشه اغاجى نوعنـدن مغيلان كبى براغاجك
اسميدر مفردى علنداة وجمعى علاندكلور وضمتنله علندى دخى ديرلر (العلادى) عينك ضميله فرادى وزننده
بازو وشديد دوه يه دينور (العلوّد) عينك كسريله قتول وزننده بيوك نسنه يه دينور كبير معناسنه ورزانت ووقار
صاحبى سيد وسركرده يه دينور يقال هو علود اى سيد رزين وقور (العلودة) هايله سركش آتلره دينور واول آتلره
دينوركه اكـه سندن سورلمكجه يدلميه ويك قوجه دوه يه دينور (الاعلنداء) اسرنداء وزننده دوه غليظ وشديد
اولمق معناسنه در يقال اعلندى الجمل اذا غلظ واشتد (المعلندد) عند ماده سنده مرسومدر (العلودة) دحرجه
وزننده بركسه يرنده دائمى ثابت اولمق معناسنه در شويله كه بركسه تحريكنه قادر اولميـه يقال علود الرجل اذا لزم
مكانه فلم يقدر احد على تحريكه (الاعلوّاد) اجلوّاز وزنـنـده برآدمك وجودى غليظ وشديد اولمغله آغر اولمق
معناسنه در يقال اعلوّد الرجل اذا غلظ واشتدّ ورزن (العلكد) زبرج وزننده عجوز داهيه يه دينور ظاهرا داهيه
صفت كاشفه درو بودور وشيشمان كوزه خوار ايشه يرامز قارى يه دينور (العلكد) قرشب وزننده ايج ياغنه دينور
(العلكد) علبط وزننده يك قويو سوده دينور (العلكد) جعفر وزننده و (العلكد) زبرج وزننده و (العلكد) علبط
وزننده و (العلاكد) علابط وزننده غليظ شيئه دينور (العلنكد) سفرجل وزننده صلب وشديد اولان شـيئه
دينور (العنادة) و (العناد) عينلرك كسريله اوزرنده اكيرلمش ايبلكى يومق ايده جك شيئه دينور جمعى علامده
وعلاميد كلور (العلهدة) دحرجه وزننده چوجغك غداسنى كوزل ايدوب خوشجه تربيه وتغديه ايلمك معناسنه در
تقول علهدت الصبى اذا احسنت غـداءه (العمود) ثمود وزنـنـده معروفدركه ديركه دينور ستون معناسـنه
جمعى اعمده كلور وعمد كلور ضمتنله وعمد كلور فتحتنله و بوقصد معناسندن مأخوذ درو عمود القوم برقومك قوام
امورى اولان سـيد ومهترينه اطلاق اولنور يقال هو عمود قومه اى سيدهم وعمود السيف قلجك صرتنده اولان
اوزون اوزون طريقـه يه اطلاق اولنوركه بعض قلجده اوچ دانه اولور اوجنـه قدر چكيلور و (عمود الجيش
سرعسكره وسپهسالاره اطلاق اولنور رئيس العسكر معناسنه بعض نسخه ده رسيل العسكر عنوانده مرسوم اولمغله
عسكرك طليعه سى وچرقه جيسى ديمك اولور وعمود البطن انسانك كوكسنده رها به ديدكلرى دل كبى كيكدن
كوبكك اشاغيجه سـنه قدر ممتـد اولان طمره اطلاق اولنور على قول آرقه يه اطلاق اولنوركه بطنك قوامى
ومدار امساكيدر اساسـده قول ثانى ملتزمدر وعمود الكبد برطمردركه جكرى سق ايدر پس ماساريقـا طمرى
اوله جقدر زيرا اطباء ديرلركه اخلاط اربعه كه صفرا وسودا ودم وبلغمدن عبارتدر صورت تكوّنى بووجه اوزره دركه مطلب
اكل وشرب اولنان نسنه معده ده بعـد الهضم صافيسى اطراف معده ده منشعب ماساريقا تعبير اولنـان خرده
طمرلر اعانه سيله آق جكره واصل وآنده تكرار طبخله هضم اولدقدنصكره صافيسى قان اولوب جميع اعضا يه
غدا وقوّت اولمق ايچون تقسيم اولنور وجكرده حين طبخده اسفله رسوب ايدن تفلى سودا اولوب اوزرنده حاصل
وبخته كپوك صفرا وآنك فوقنده خام كپوك بلغم اولور انتهى وعمود السنان يلمانك ايكى اغزينك اورته سنده
تومسكجه چكيلان اوزون طمره اطلاق اولنور وعمود الاذن قولاغك معظم وقوامنه اطلاق اولنوركه كرتلكى اوله جقدر
وعمود يك حزين واندوهنا كه اطلاق اولنور كويا كه شدت حزندن ستون كبى بى عقل وجان اولوب ياخود قيام
وقعوده مجالى اولمامغـله برنسنه يه طيانه رق قيام وقعود ايدر اولديغنـه مبنى در تقول رأيته عمودا اى حزينا شديد
الحزن وعمود الظليم دوه قوشنك اياقلرندن عبارتدر وعمود البئر اوزرنه چرخ وضع ايتدكلرى ايكى طرفلو
ميللردن عبارتدر وعمود السحر بحر وزننده يورك طمرينه اطلاق اولنوركه وتين ديدكلريدر وعربلر اعتماد ايتدكلرى
وجه اوزره رأى وتدبيرلرينى تقرير وتقويم ايلملريله مصلحتك سمت راستنه سلوك ايتديلر ديه جك يرده استقاموا على عمود
رأيهم ديرلر على وجه يعتمدون عليـه معناسنه (العميد) امير وزننده بودخى برقومك سـيد وذيشاننه دينوركه امور
ومصلحتلرنده صمد ومقصدلريدر (العماد) كتاب وزننده طيانه جق نسنه يه وديركه دينور وعمود كبى رئيس عسكره
ياخود رسيل عسكره دينور وابنيهٔ رفيعه يه دينور مفردى عماده درهايله بومعناده عماد مذكر ومؤنث اولور وعربلر فلان
طويل العماد ديرلر زائرين ومسافرينه منزلى علامتلو ونشانلو اولمغله سائرلرندن متعين وممتاز ديمكدن كنايه ايدرلر كويا كه
چادرينك ديركنك اوزونلغيله خاندانلغنى اراده ايدرلر واهل اخبيه يه كه حشم نشينلردر اهل العماد اطلاق ايدرلر
على قول اهل العماد ابنيهٔ رفيعه اصحابيدر (العمدة) زبده وزننده و (العمدان) سلطان وزننده رئيس العسكر ياخود
رسـيل العسكر معناسنه در عمود وعماد كبى نته كه ذكر اولندى وعمده اعتماد اولنـه جق شيئه دينور (العمد) حد

وزنده سقف وخيمه وديوار مقوله سنه ديرك قومق معناسنه در يقال عمد السقف عمدا من الباب الثانى اذا اقامه بعماد
وقصد ايلك معناسنه دركه سهو وخطا مقابليدر كه شروع ايلديكى كارى جدّ ايله ملحوظ ومقصود ايلكدن
عبارتدر يقال عمد للشئ اذا قصده ومرض مرض يعنى زبون ودردناك ايلك معناسنه در يقال عمد المرض فلانا
اذا اضناه واوجعه وثقلت ويرمك معناسنه در يقال عمده اذا فدحه ودوشورمك معناسنه در يقال عمد الشئ
اذا اسقطه وبركسه يه عمود ايله اورمق معناسنه در يقال عمده اذا ضربه بالعمود وبر آدمك عمود بطننه اورمق
معناسنه در يقال عمد فلانا اذا ضرب عمود بطنه ومحزون ايلك معناسنه در يقال عمده اذا احزنه وتعجب معناسنه
استعمال اولنور تقول انا اعمد منه اى اتعجب * مترجم ديركه ابن فارس فقه اللغه ده عربلرك اعمد من سيد قتله قومه
كلاملرنده اعمد كلمه سنك معناسى هنوز معلوم اولمدى ديمشدر * مؤلفك تفسيرينه كوره تعجب معناسنه اولور
ونهايه ده عجب معناسنه ده اولديغى مصرحدر انتهى وعربلر اول ايشى بن جدّ ويقين جهتيله ايشلدم ديه جك
يرده فعلته عمدا على عين وفعلته عمد عين ديرلر * قال الشارح قال الصغانى وهذا احترازممن يرى شبحا فيظنه
صيدا فيرميه فانه لايسمى عمد عين لانه انما تعمد صيدا على ظنه (الاعماد) همزه نك كسريله بودخى سقف وخيمه
مقوله سنك آلتنه ديرك وضعيله طوردرمق معناسنه در يقال اعمد السقف اذا اقامه بعماد (الانعماد) انفعال
وزنده آندن مطاوعدر ديركه آلتنق معناسنه در يقال اعمد الجدار فانعمد (التعمد) تفعل وزنده بودخى برايشى
قصد ايلك يعنى جدّ وعزيمتله شروع ايلك معناسنه در يقال تعمد الشئ اذا قصده (التعمد) فتحتيله طارلمق
معناسنه در يقال عمد الرجل عمدا من الباب الرابع اذا غضب آنفا ابن فارسك نقل ايتديكى كلامه نهايه ابن اثيرده
مصادفه اولندى مكر كلام مزبور ابوجهل ملعونك ايمش ابن مسعود حضرتلرى مسفورى قتل ايدركن تفوه
ايلش ابن اثير تعجب معناسيله وبعضلردن غضب ياخود توجع معناسيله بيان ايلشدر انتهى وعمد برنسنه يه
دوام وجهيله ملازمت ايلك معناسنه در يقال عمد به اذا لزمه ودوه نك اوربجى چوق بنلمكدن ناشى طشره سى
صاغ اولهرق ايچريسى دردناك اولمق معناسنه در يقال عمد البعير اذا انفضخ داخل سنامه من الركوب وظاهره
صحيح وطپراق يغموردن پك اصلانمق معناسنه در يقال عمد الثرى اذا بلله المطر حتى اذا قبضت عليه تعقد لنداوته
يعنى طپراق يغموردن شول درجه ده اصلاندى كه آلوب صيقسه لر طرطوب اولور وعمد اليه يه چوق بنمكدن ايكى
قپلقلرقباروب دريلرى صيرلمق معناسنه در يقال عمدت اليتاه من الركوب اذا ورمتا واختلجتا (عمد الثرى)
كتف وزنده ياش طپراقلو مكان ديمكدر بونكله كثير الاحسان اولان آدمدن كنايه ايدرلر يقال فلان عمد الثرى
اى كثير المعروف (المعمود) و (العميد) اميروزنده و (المعمد) معظم وزنده درد عشق ومحبتدن زار وزبون
اولان آشفته حاله اطلاق اولنور يقال رجل معمود وعميد ومعمد اذا كان قد هدّه العشق ومعمد آلتنه ديرك
وضع اولنمش سقف وخيمه مقوله سنه وصف اولور يقال خباء معمد اى منصوب بالعماد وبرنوع قماش
آلاجه سنه دينوركه نقش وزمانى اوزون اوزون عمود هيئتنده اوله يقال وشى معمد وهو ضرب منه اى على هيئة العماد
(العمدّ) عتلّ وزنده و (العمدّانى) عتلانى وزنده اتلو جانلو كوجلو قوتلو كنج ايرسنه دينور مؤنثى ها ايله در
يقال غلام عمدّ وعمدّانى وجارية عمدّة وعمدّانية اى شاب ممتلئ شبابا (المعمودية) تخفيف يا ايله نصارى
طائفه سنه مخصوص برصو اسميدر كه يكى طوغمش چوجقلرينى اكا طالدررلر بو عمل سائر طائفه نك ختانلرى
منزلنده دركه ختان آنلره موجب تطهير اولديغى كبى عمل مزبور دخى نصارى آيينلرنده مدار طهارتدر
مترجم ديركه معموديه [illegible]سى معموذيت معربيدر كه ذال معجمه ايله در عبرانيده طهارت معناسنه در نصارى
طائفه سنك هركليسا ومناسترلرنده مرمردن مبنى بر حوض اولمغله كشيش برتنها وقتده آنى صو ايله طولدروب مطلب
ايچنه طوز ياخود بلسان ياغى القا ايدرتا كه تعفنه مانع اوله پس بركسه تنصر ايلدكده بعض اعيان نصارى
محضرنده كشيش بدكيش اول كسه يى قرشوسنده اقامت واول صويه بعض انجيل آيتلرينى قرأت ايلدكدنصكره
لباسلرنجه اوليوس ايله يعنى تثليثه دائر بعض اعتقادات باطله ايله اكا امر وتنبيه اولدخى تلقئ بالقبول ايدوب بعده
اول صودن اخذ ومرسومك اوزرينه ايشته بن سنى اب وابن وروح القدس اسميله تغطيس وتطهير ايده يورم
بونلر شاهد اولسونلر ديه رك اول صويى آنك اوزرينه صبّ ايلدكدنصكره برمنديل ايله مسح ايدر وچوجقلرى
ولادتلرينك سكزنجى كونى تغطيس ايدرلر پدر ومادرلرى چوجغى آلوب كشيش حضورينه كتوررلر كشيش
دخى ذكر اولنان هذيانى تقرير ايلدكجه بالوكاله پدر ومادرى تصديق وقبول ايدرلر واول صويى طوز ياخود بلسان
تعفندن حفظ ايلمكله عدم تعفنى كشيشك بركتنه عزو ايدرلر بودخى ايقاد قنديل كبى شعبده رهابينه دندر انتهى

وادئ عمد) هادئ حمد وزننده حضرت موت ترابنده بروادی آیدر (التعمید) تفعیل وزننده سیل صوینی ایرکلك
ایچون اوکنی طوتمق معناسنه در تقول عمدت السیل اذا سددت جریته بتراب ونحوه حتی یجتمع فی موضع (الاعتماد
افتعال وزننده طیانمق معناسنه در یقال اعتمد علی الشیء اذا اتکأ وفلان کسه بتون کیجه اصلاطور مبوب صباحه قدر
سوروب کتدی دیه جك یرده اعتملیلته دیرلر کویا که تمام لیلی عماد اتخاذ ایلمشدر (المعمد) مکرم وزننده و (العمدان
جلبان وزننده اوزون شیئه اطلاق اولنور (غور العماد) غین معجمه نك فتحیله مکه یه قریب بنو سلیم یوردنده
برموضعدر (عماد الشبی) شین معجمه نك فتحی وقصر ایله مصرده برموضعدر (العمادیه) موصل شمالیسنده برقلعه
آیدر (عمود غریفه) غین معجمه نك کسری و رانك سکونیله غنی قبیله سی ارضنده برطاغك آیدر (عمود المحدث
معظم وزننده محارب قبیله سی یوردنده برصودر (عمود سوادمه) مغربده واقع برطاغدر که جمله طاغلردن اطولدر
عمود الحفیرة) حانك فتحیله برموضعدر (عمود البان) و (عمود السفح) ایکی اوزون ویوکسك طاغلردر که تپه لرینه
انجق قوش قسمی چیقه بیلور (عمود الکود) کافك فتحی و واوك سکونیله بنو جعفر یوردنده برصودر (العمرد
عملس وزننده اوزون شیئه دینور وقوی اولوب چتین خویلو اولان انسان وحیوانه دینور یقال رجل عمرد ای شرس
الخلق قوی وخبیث موذی قورده دینور وخبیث وداهیه اولان کسه یه دینور وشول صوی واصیل اولان دوه یه
دینور که راحله اتخاذ ایدرلر وعمرد وعلة بن شراحیل نام کسه نك فرسی اسمیدر ومشرح ومخوس وجمد وابضعه
نام کسه لرك قز قرنداشلری اسمیدر مزبورلره سید انام علیه السلام حضرتلری لعن ونفرین ایلدیلر (العنجد
جعفر وزننده و (العنجد) قنفذ وزننده و (العنجد) جندب وزننده قوری اوزمه دینور علی قول بر نوعنه یاخود
سیاه اولاننه دینور یاخود کتز وکوتو اولاننه دینور (العنجدة) دحرجه وزننده یاش اوزم عنجد اولمق معناسنه در
یقال عنجد العنب اذا صار عنجدا (المعنجد) اسم فاعل بنیه سیله طارغین وتیز مشرب آدمه دینور یقال رجل
معنجد ای غضوب حدید (عنجد) و (عنجده) اسامیدندر جوهری بوماده یی وهمندن ناشی نه ثلاثی ونه رباعی
اوله رق ذکر ایلمامشدر لکن جوهری عتمادسی عقبنده مزید ثلاثی اوله رق ذکر ایلمکله ✱ مؤلفك توهیمی نابجادر
العنود) قعود وزننده طوغری یولدن صاپمق معناسنه در یقال عند عن الطریق وعند وعند عنودا من الباب
الاول والرابع والخامس اذا مال وطمردن قان کسلیوب متصل اقمق معناسنه مستعملدر یقال عند العرق اذا سال
فلم یرقأ وطوارسورویدن آیریلوب یالکزجه اوتلامق معناسنه مستعملدر یقال عندت الناقة اذا رعت وحدها
وبرآدم حقی بیله رك رد ومخالفت ایلمك معناسنه مستعملدر یقال عند الرجل اذا خالف الحق ورده عارفا به اساسك
بیانه کوره بومعنایه موضوعدر ماعداسی بوندن متفرعدر (الاعناد) همزه نك کسریله بودخی طمردن قاندیکمیوب
متصل آقمق معناسنه در یقال اعند العرق بمعنی عند وبیدربی قوصمق معناسنه در یقال اعند فی قیئه اذا اتبع بعضه
بعضا وبرآدمه موافقت جهتیله معارضه ایلمك معناسنه در که آنك ایشلدیکی کبی ایشلمکدن عبارتدر مبارات
دخی بومعنایه در یقال اعند فلانا اذا عارضه بالوفاق ومخالفت جهتیله ده معارضه ایتمك معناسنه اولمغله ضد اولور
یقال اعند فلانا اذا عارضه بالخلاف مصاحده بومعانده عنوا نیله مرسومدر (العنید) امیر وزننده و (العاند
شول کسه درکه حقی بیله رك خلافنی ایشلر اوله ترکیده اونکو تعبیر اولنور کفر عنادی بوندندر وعاند دائما یولدن
صپان دوه یه اطلاق اولنور جمعی عند کلور رکع وزننده (المعاندة) مفاعله وزننده مفارقت ومجانبت معناسنه در
یقال عانده اذا فارقه وجانبه ومعانده وعناد برآدمه مخالفتله معارضه ایلمك معناسنه در یقال عانده معاندة
وعنادا اذا عارضه بالخلاف وبرشیئه ملازمت ایلمك معناسنه در یقال عانده اذا لازمه (عند) عینك حرکات
ثلاثی ونونك سکونی ودالك فتحیله براسمدر که مکان قرب وحضوره دلالت ایدر حسی وکرك معنوی اولسون ترکیده
آندن قتنده ایله وفارسیده نزد ایله تعبیر اولنور وبو ظرف غیر متمکندر مقتضای اضافت اوزره زمانی اولور واکا حروف
جاره دن انجق من حرفی داخل اولور تقول جئت عند طلوع الشمس وجئت من عنده وکاه اولور که ظرف اولمیه رق
استعمال اولنور یقال عندی کذا فیقال ولك عند بالرفع وکاه اولور که آنکله قلب ومعقول اراده اولنور یعنی کاهیجه
حضور قلبی یه دلالت ایدر که اعتقاد معناسنه استعمال اولنور تقول عندی کذا ای فی قلبی واعتقادی کذا وکاهیجه
معقولده یعنی حضور حسی یه ظرف اولدیغی کبی حضور معنوی یه ده ظرف اولور یقال عنده خیر او شر وکاه اولور که
آنکله اغرا اولنور یعنی اسم فعل امر اولور اغرا وتحضیض معناسنه تقول عندك زیدا ای خذه ولا تقل الی عنده
والی لدنه یعنی بو ایکی کلمه یه وجه مسرود اوزره من حرفی مخصوص اولمغله الی حرفیله لحن وخطادر حریری
درة الغواصده بووجه اوزره تحقیق ایلمشدر که عند کلمه سنه حروف جاره دن همان من حرفی داخل اولور زیرا من ام مطلب

حروف جارّه در و هر بابك ام واصلی اولان کلمه ایچون مخصوص مزیت وامتیاز اولدیغی درکاردرتنه که مکسور اولان ان کلمه سنك خبرینه لام دخولیله ممتاز اولوب وافعال ناقصه دن کان کلمه سنك خبری فعل ماضی اولمغله متعین اولدی وعند کلمه سی ملك وحکم وفضل واحسان معنالرینده دخی استعمال اولنور انتهی وعند کلمه سی کذلك عینك حرکات ثلاثیله ناحیه معناسنه در (العند) فتحتیله جانب معناسنه در یقال جاء من عنده ای من جانبه (العنود) صبور وزننده یغموری چوق بلوده اطلاق اولنور یقال سحابة عنود ای کثیرة المطر وشول قار اوقنه اطلاق اولنور که سائر اوقلرك جهتلرینه مغایر نصیبلو ظهور ایلیه (العندأوة) همزه بابنده ذکر اولندی (العندد) جندب وزننده و (العندد) قنفذ وزننده چاره معناسنه درکه آندن خلو وافتراق ممکن دکلدر تقول مالی عنه عندد وعندد ای بد وافتراق وعندد جندب وزننده حیله ومحیص معناسنه در تقول لیس لی فیه عندد ای حیلة ومحیص وقدیم معناسنه درکه چوقدن انکی شبثه دینور یقال شیء عندد ای قدیم (المعلندد) اسم مفعول بنیه سیله بودخی چاره معناسنه در تقول مالی عنه معلندد ای بدّ وخلو وطریق وسبیل معناسنه در تقول مالی الیه معلندد ای سبیل (المعلندد) اسم فاعل بنیه سیله صو واوتلاق اثری اولمیان قیرا راضی یه دینور (الاستعناد) قیء وغثیان غلبه ایلمك معناسنه در یقال استعنده القیء اذا غلب علیه وسرکش دوه وآت مقوله سی یولاری وباغی اسلیوب زورلمق معناسنه در یقال استعند البعیر والفرس اذا غلبا علی الزمام والرسن وخلق اراسنه کیروب دکنکله هرکسه چالوب اورشدرمق معناسنه در یقال استعند عصاه اذا ضرب بها فی الناس وبرکسه حیا ایتمکسزین ناس اراسنده زنا ایلمك معناسنه در یقال استعند الذکر اذا زنی به فیهم ذوی العقول اولان بونی ارتکاب ایلمکله آلته اسناد اولندی واستعناد طولومی برطرفدا کوب ایچنده اولان شیئی آغزندن ایچمك معناسنه در یقال استعند السقاء اذا اختنثه فشرب من فیه وقصد وآهنك ایلمك معناسنه در یقال استعند فلانا اذا قصده (عناد) و (عناده) عینلرك فتحیله اسماء رجالدندر (عنده) حمزه وزننده بنومهره دن برخاتوندر علقمة بن سلمه نك والده سیدر (العویندریهم) وزننده بنوخدیج جماعته مخصوص برقریه در وبنوعمرو بن کلاب وبنونمیر جماعتلرینه مخصوص برصودر (عنقود) زنبور وزننده براکوزك عقیدر وصالقم معناسنه اولان عنقود عقد ماده سنده ذکر اولندی ٭ مؤلف بونکله اولك خماسی وثانینك مزید ثلاثی اولدیغنه اشارت ایلمشدر (العنکد) جعفر وزننده بك نسنه یه دینور واحمق کسه یه دینور یقال رجل عنکد ای احمق (العود) و (العودة) عینلرك فتحیله و (المعاد) میمك فتحیله کیرو دونمك رجوع معناسنه در یقال عاد الیه یعود عودا وعودة ومعادا اذا رجع ٭ مؤلفك بصائرده بیانه کوره منصرف اولدیغی نسنه یه ینه رجوع ایلمك معناسنه موضوعدر واول بالذات یا بالقول یاخود بالعزیمه اولور واشبو ٭ اولتعودن فی ملتنا ٭ الآیه کریمه سنی لتصیرن الی ملتنا عبارتیله تفسیر ایلمشدر زیرا عربلر عاد علی من فلان مکروه دیرلر صار منه الی معناسنه ویو مجاز کونی اولور لکن بیضاوی تغلیبه حمل ایلمشدرکه جماعت واحد اوزره مغلبدر حضرت شعیب ایله قومی مخاطب اولمشدر انتهی وعود صرف وتحویل ایلمك معناسنه در یقال عاده اذا صرفه ورد ایلمك معناسنه در یقال عاد السائل اذا رده وعود وعیاد وعیاده عینلرك کسریله خسته خاطرینی صورمغه وارمق معناسنه در مرة بعد اخری وارلدیغیچون یقال عاد المریض عودا وعیادا وعیادة اذا زاره وعود عائد لفظندن جمع اولور صحب وصاحب کبی وعود برنسنه یی نوبت بنوبت ایشلمك معناسنه درکه عادت ایدنمك تعبیر اولنور یقال عاد الشیء اذا انتابه ای صیره عادة وبرایشه ایکنجی دفعه ده باشلمق معناسنه درکه تکرار ایلمك تعبیر اولنور یقال عاده اذا بدأه ثانیا قال الشارح ومنه ٭ بدأتم فاحسنتم فاثنیت جاهدا ٭ فان عدتم اثنیت والعود احمد ٭ وعود قوجه دوه یه وقوجه قیونه اطلاق اولنور کندیلرك عمل وسیره معاودتلری یاخود کندیلره سننك معاودتی اعتبارینه مبنیدر بونلك جمعی عیده وعوده کلور فیله وزنلرنده یاء کسره مجاورتنه مبنیدر وعود قدیم اولان یوله اطلاق اولنور معاوده سلاّك اعتباریله وبونلر وصف بالمصدردر یقال اخذ عود الطریق ای قدیمها وعود ابی بن خلف وابو ربیعة بن ذهل نام کسنه لرك فرسلری اسمیدر وعود سیادت قدیمه یه اطلاق اولنور که اباعن جد خاندان قدیم اولمقدن عبارتدر ناسك خاطرلرینه معاودتلری یاخود سیادتك نسللرینه معاودتی اعتباریله در یقال له عود السود دای قدیمه وعربلر برکسه کتدیکی یردن قطعا فصل وتراخی ایتمکسزین همان ایزی اوزره عودت ایلسه رجع عودا علی بدء ورجع عوده علی بدئه دیرلر وبونلر علی التأویل حالده درتنه که وحده متوحدا سکنده در وکتدیکك یرده مکث ایتموب ینه عودت ایدرسن دیه جك یرده لك العود والعواد بالضم والعودة دیرلر وفی المثل زاحم بعود اودع ای استعن علی حربك بالمشایخ الکمل عود وجه مذکور اوزره یاشلو دوه یه دینکله بوراده مراد یاشلو خورده آدملر در انلر تجربه کار وامور

دیده اولملریله محاربه خصوصنده کامل بیرلك رأی وتدبیرلرندن استعانتده مزاجه واهتمام ایله یاخود محاربه قیدندن فراغت ایله دیمکدر * کارها راست کند مردم دانا بسخن * که بصد لشکر جرار میسر نشود * (العیاد) کتاب وزننده عیادهٔ مریض معناسنه درکه ذکر اولندی وعود کبی برایشه دفعهٔ ثانیه‌ده یعنی تکرارا باشلمق معناسنه‌در یقال عاد الشیء عودا وعیادا اذا بدأ ثانیا (العوادة) عینك ضمیله بودخی عیادهٔ مریض معناسنه مصدردر وعود ورجوع معناسنه‌در وجماعت طعامدن فارغ اولدقدنصکره برآدمه مخصوصا اعاده اولنان طعامه اطلاق اولنور مثلا طعام عقبنده وارد اولان مهمانه خاصة اعاده اولنان طعام کبی یقال جاء له بالعوادة وهی ما اعید علی الرجل من طعام یخص به بعد مایفرغ القوم (العوّاد) قطاع وزننده و(العوّد) رکع وزننده عود کبی بونلرده عائدك جمعیدرکه خسته‌یه عیادت ایدنلردر (المعود) مقول وزننده و(المعوود) اصلی اوزره عیاده سنه کلدکلری خسته‌یه دینور (الاعتیاد) افتعال وزننده برنسنه‌یی عادت ایدنمك معناسنه‌در یقال اعتاد الشیء اذا اتاه ای صیره عادتا لنفسه (العود) عینك ضمیله خشب معناسنه‌درکه شجردن کسلمش اغاجدر برنه‌یه عودت ایده جکی اعتباریله‌در جمعی عیدان کلور واعواد کلور و بومناسبتله خاصة لاغوته دیدکلری سازه اطلاق اولنمشدر کذلك تبخیر ایلدکلری عود اغاجنه اطلاق اولنمشدر ودل دینده اولانکبکه اطلاق اولنور (العوّاد) شداد وزننده لاغوته چلان سازنده‌یه دینور (العودان) تثنیه بنیه‌سیله سید انام علیه السلام حضرتلرینك منبر منور وعصای مکرملرینه اطلاق اولنور (ام العود) عینك ضمیله اشکنبه اوجنده شیردان دیدکلری نسنه‌نك کنیه‌سیدر (عاد) صار معناسنه‌درکه افعال ناقصه‌دندر یقال عاد کذا ای صار * مترجم دیرکه بو مجازکونی اولوب بعده افعال ناقصه جمله‌سنه الحاق ایلدیلر رجع وزار معناسنه اولورسه فعل تام اولور (عاد) داد وزننده سلفده برقبیله اسمیدرکه هود علیه السلام قومیدر پدرلری اسمیله مسمادر قوم وقبیله تأویلیله منصرف وغیر منصرف اولور وعاد خلق معناسنه استعمال اولنور تقول مادری ای عاد هوای ای خلق عاد بوراده غیرمنصرفدر (العادی) یای نسبتله قدیم شیئه اطلاق اولنور کویا که عاد قومنه منسوبدر بئر عادیه بوندندرکه صکره‌دن حفر اولنیوب قدیمدن قلان قیو اوله جقدر (العید) عینك کسریله برآدمه معتاد ومألوف اولان شیئه دینورکه کیدرکیدرینه کلورهم ومرض وحزن وسائر حالات کبی وجمعیت ناس اولان یوم معروفه دینورکه بیرام تعبیر اولنور سنه‌ده ایکی کره ایدرز بری بعد الصوم که عرفه‌سی عرفیدر و بری اضحیه‌درکه عرفه‌سی شرعیدر عودتدن یاخود عادتدن مأخوذدر * شارحك بیاننه کوره جمعی اعیاددر خشب معناسنه اولان عودك جمعنه ملتبس اولمامق ایچون یایه ابدال اولندی وعید طاغ اشجارندن برشجر آدیدر و برمعروف ارکك دوه‌نك اسمیدر نجائب عیدیه انك نسلندندر یاخود عیدی بن ندغی بن مهرة بن جیدان یاخود عاد بن عاد یاخود عادی بن عادی نام کسه‌یه یاخود بنو عید بن الآمری جماعتنه منسوبلردر (التعیید) تفعیل وزننده بیرام ایلمك معناسنه‌در یقال عید القوم اذا شهدوا العید (العیدان) عینك فتحیله اوزون خرما اغاجلرینه دینور مفردی عیدانه‌در رسول انام علیه السلام حضرتلرینك کیجه‌لراوردك مثابه‌سنده قوللندقلری چناق اول نوع اغاجدن ایدی وعیدان برموضع آدیدر و بررجل اسمیدر (المعاد) میمك فتحیله مصدردرکه ذکر اولندی ومعاد اسم مکان اولور عالم آخرته اطلاق اولنورکه مرجع ومصیرروح شریفه ومکهٔ مکرمه‌یه وجنت اعلایه اطلاق اولنور و بکلیهما فسر قوله تعالی * ان الذی فرض علیك القرآن لرادك الی معاد * اصل معاد عودت اولنه جق مکانه دینور مرجع معناسنه وواریله جق یره دینورکه صیرورتندر مصیر معناسنه (العائدة) فائده وزننده معروف واحسانه وصله وعطیه‌یه اطلاق اولنور وعطف وشفقته اطلاق اولنور ومنه یقال فلان کثیر العائدة ای المعروف والصلة والعطف وفائده ومنفعت معناسنه مستعملدر ومنه یقال هذا اعود علیك ای انفع (التعوید) عواده دیدکلری طعام مذکوری اکل ایلمك معناسنه‌در یقال عوّد الرجل اذا اکل العوادة و برآدمه برنسنه‌یی معتاد ایتدرمك معناسنه‌در یقال عوّده ایاه اذا جعله یعتاده ودوه قوجه‌مق معناسنه‌در یقال عوّد البعیر اذا صار عودا (العادة) دأب ودیدن معناسنه‌درکه توره تعبیر اولنور عاد وعید کسریله جمعیدر یقال له عادة حسنة ای دیدن (التعوّد) تفعل وزننده و(المعاودة) و(العواد) عینك کسریله برنسنه‌یی عادت ایدنمك معناسنه‌در یقال تعوّد الشیء وعاوده معاودة وعوادا اذا جعله من عادته (الاعادة) افاده وزننده بودخی برشیئی عادت ایدنمك معناسنه‌در یقال اعاد الشیء بمعنی تعوّد وکیرو دوندرمك معناسنه‌در یقال اعاده الی مکانه اذا ارجعه وتکرار ایلمك معناسنه‌در یقال اعاد الکلام اذا کرره (الاستعادة) عادت ایدنمك معناسنه‌در یقال استعاد الشیء بمعنی تعوّد و برکسه‌دن برفعلی ینه اشلمکی طلب ایلمك معناسنه‌در یقال استعاده اذا سأله ان یفعله ثانیا و برکسه‌نك عودتنی استمك معناسنه‌در یقال استعاده اذا سأله ان یعود

المعاود) اسم فاعل بنيه‌سيله برنسنه‌يه مواظب ومداوم اولان آدمه اطلاق اولنور دائما اكا عودتى اعتبار يله در و بطل و بهادر آدمه اطلاق اولنور كر وحملاتده معاوده سنه مبنيدر (المعيد) ميمك ضميله مطيق وتوانا آدمه اطلاق اولنور و بالدفعات ناقدار، آشا ن اركك د وه‌يه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور وامور آشنا وكارآ كاه مجرب وحاذق آدمه اطلاق اولنور يقال هومعيد اى عالم بالامور حاذق ٭ مترجم ديركه مدرسين اصطلاحنده معيد تعبيرى اعاده دن مأخوذدركه درسنى طالب علمه بردخى تقرير وتذكير ايدن كسه‌در اول طالبه مضاف ديرلر ومضر آتى كبى كرى كبى تعليم وتأديب اولنمش رام وذلول آته مبدئ ومعيد اطلاق ايدرلر يقولون فرس مبدئ ومعيد وهوالذى قدريض وذلل وادب نه طرفه اجاله اولنسه همان دلخواه اوزره جولان ايلديكى ملاحظه سنه مبنيدر و بالدفعات غزا وجهاد ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مبدئ معيد اذا كان قد غزى مرة بعد مرة وشول آدمه اطلاق اولنوركه طورا بعد طور امور واحواله تجربه‌سى سبق ايلمش اوله يقال فلان مبدئ معيد اذا كان قد جرب الامور مرارا (المتعيد) متسيد وزننده ظلوم وستمكار كسه‌يه اطلاق اولنور يقال هومتعيد اى ظلوم وطارغين آدمه دينور يقال رجل متعيد اى غضبان ودائما نامه جنايت وافترا ايدن شخصه اطلاق اولنور وهركسى وعيد ايله ايعاد ايدر اولان كسه‌يه اطلاق اولنور (ذوالاعواد) همزه‌نك فتحيله غوى بن سلامة الاسدى ياخود ربيعة بن مخاشن ياخود سلامة بن غوى نام كسه‌نك لقبيدر مزبورك مضر قبيله‌سى اوزره موظف ومعين خرجى اولمغله بهرسنه كنديسنه ادا ايدرلر ايدى وقتا كه پيرناتوان اولدقده تسكره اوزره وضع وتابوت كبى اعوادلر ينه آلوب مياه عربى دورايدرلر وظيفه مزبوره‌يى جبايت ايدرلر ايدى على قول ذوالاعواد اكثم بن صيفى نام كسه‌نك جدى لقبيدركه اهل زمانك اعز وامنعى ايدى سريرينه برخائف كلوب التجا ايلسه مادۀ خوفندن امين و بر ذليل كلسه عزيز و برجايع كلسه شبعان اولور ايدى (عادياء) مد ايله سموءل بن حيا نام كسه‌نك جدى اسميدر (جران العود) جيمك كسرى وعينك فتحيله برشاعر لقبيدر قوجه دوه‌نك بيونى ديمكدر (عواد) قطام وزننده اسم فعل امردر عد معناسنه‌دركه عودت ايله ديمكدر نزال انزل معناسنه اولديغى كبى (التعاود) تفاعل وزننده جنكاهدن هر عسكر كندى اوردوسنه عودت ايلمك معناسنه‌در يقال تعاودوا فى الحرب اذا عاد كل فريق الى صاحبه (العواد) عينك حركات ثلاثه‌سيله كنديسنه عودت اولنه‌جق شيئه دينور ومنه يقولون عد الينا فلك عندنا عواد حسن اى لك ما تحب (معود الحكماء) مروج العلماء وزننده معاوية بن مالك نام كسه‌نك لقبيدر اشبو ٭ اعود مثلها الحكماء بعدى ٭ اذا ما الحق فى الاشياع نابا بيتنى نظم وانشاد ايلديكيچون تلقيب ايلديلر (معود الفتيان) ناجية الجرمى نام شاعرك لقبيدر نجدة الخارجى طرفندن عاشر تعيين اولنان كسه‌يى دوكدكده اولدخى اكا بد معامله ايلمكله قلج ايله چالوب قتل واشبو ٭ اعودها الفتيان بعدى ليفعلوا ٭ كفعلى اذا ما جار فى الحكم تابع ٭ بيتنى انشاد ايلمكله لقب مر قومله ملقب اولدى (التعيد) تفعل وزننده چشم زخم اولان كسه نظر ايتديكى شيئه نظرى طوقنمق ايچون شدتله بد نظر ايلمك معناسنه‌در يقال تعيد العائن على المعيون اذا تشهق عليه وتشدد ليبالغ فى اصابته بعينه وخاتون الريغى اويناوق كدى كبى اورتقلرينك يوزلرينه آتيلوب دشنام ودلازار ايلمك معناسنه‌در يقال تعيدت المرأة اذا اندرأت بلسانها على ضراتها وحركت يديها (عيدان السقاء) عينك كسريله شاعر مشهور احمد بن حسين المتنبى پدرينك لقبيدر سبب تلقيبى باب همزه‌ده ذكر اولندى (العهد) مهد وزننده وصيت ايلمك واصمرلمق معناسنه‌در يقال عهد اليه عهدا من الباب الرابع اذا اوصاه و بركسه‌يه برخصوصده تقدم ايلمك معناسنه‌در يقال عهد اليه فيه اذا تقدم وعهد موثق معناسنه‌دركه بركسه‌يى ايناندروب اعتماد ويرمجك سوزدن عبارتدر فارسيده اكا پيمان ديرلر يقال بينهما عهد اى موثق وآند ويمين معناسنه‌در وولى الامر طرفندن ولاة وحكامه تحرير اولنان مكتوبه اطلاق اولنوركه عهدنامه تعبير اولنور وصيت معناسندن مأخوذدر زيرا احكام شرعيه‌يه رعايت واحوال عباده نهج عدالت اوزره نظر ودقت وصيتلرينى متضمن اولور وحق وحرمتى حفظ ورعايت ايلمك معناسنه‌در يقال عهد الحرمة اذا رعاه وحفظه وامان وذمت معناسنه‌در انكيچون دار اسلامه امان ايله داخل اولان حربى‌يه ذو عهد اطلاق اولنور و بركسه ايله بولشمق التقاء معناسنه‌در تقول عهدته بمكان كذا اى لقيته وتقول عهدى به بموضع كذا اى لقائى وبيلمك معناسنه‌در تقول عهدته اى عرفته وتقول الامر كما عهدت اى كما عرفت وعهد معهد معناسنه‌دركه برنسنه ضمننده عهد و پيمان واقع اولمش منزله دينور تسميه بالمصدردر و بهار موسمنده اول ياغان يغموره دينور وشول يغموره دينوركه بر يغموردن صكره ياغوب اولكى يغمورك آخرينك رطوبتنه يوتك اولى ادراك ايتمش اوله وزمان وهنكام معناسنه‌در تقول كان ذلك فى عهد شبابى وفى عهد فلان اى فى زمانه ووفاء وانجاز معناسنه‌در يقال عهد وعده اذا وفاه وخداى

متعالی بر بلمك توحيد معناسنه در ومنه قوله تعالی ❊ الامن اتخذ عندالرحمن عهدا ❊ وهو توحيد الله تعالی وعهد ضمان وكفالت معناسنه در تقول عهد الیّ فلان فی كذا اذا ضمن (المعاهدة) مفاعله وزننده بركسه ایله عهد وپیمان ایلمك معناسنه در ومنه قوله تعالی ❊ واوفوا بعهدالله اذاعاهدتم ❊ الآیه (المعهد) مقعد وزننده مكان عهد در ❊ شارح دیركه مطلقا محضر ومشهد ناس اولان محله ده اطلاق اولنور (العهدة) عینك فتحیله و(العهدة) عینك كسریله و(العهاد) كتاب وزننده بونلرده اول بهار یغمورینه دینور (المعهود) اول بهار یغموری یاغمش مكانه دینور یقال عهد المكان علی بناء المجهول فهو معهود ای مطر باول مطر الوسمی (العهدی) عینك ضمی وهاء مشدده نك فتحیله سمیهی وزننده و(العهدان) عمران وزننده بونلرده ضمان وكفالت معناسنه اسملردر (التعهد) تفعل وزننده و(التعاهد) تفاعل وزننده و(الاعتهاد) افتعال وزننده برنسه نك محافظه سنی درعهده ❊ التزام ایلمكله اصلا آندن غفلت اوزره اولمیوب دائما احوالنی تفقد ومحافظه سنی تجدید وتأكید ایده رك كوروب كوزتمك معناسنه در یقال تعهده وتعاهده واعتهده اذا تفقده واحدث العهدبه ❊ شارح دیركه بومطر بعد مطر معناسنه اولان عهد ماده سندن مأخوذدر ویقال تعهد ضیعته وتعاهدها واعتهدها اذا تحفظ بهما وجدد العهد بها (العهدة) عمده وزننده عهد وامان تحریر اولنمش صحیفه یه دینوركه عهدنامه تعبیر اولنور كذلك بیع وشرا ماده سی محرر اولان ورقه دینور حجت وتمسك كبی وخط وكتابتده اولان ضعف ورداءت حالتنه دینور یقال فی خطه عهدة ای ضعف كذلك عقل وادراكده اولان ضعف ونقصانه دینور یقال فی عقله عهدة ای ضعف وعهده مقام نفیده رجعت معناسنه مستعملدر تقول لاعهدة لی ای لارجعة وعهده بركونه كفالته اطلاق اولنوركه اوزرینه آلمق وبوینه آتمق تعبیر اولنور كفالت عادیه در مثلا تقول عهدته علی فلان ای ما ادرك فیه من درك فاصلاحه علیه (الاستعهاد) بركسه دن درعهده ایلدیكی برشیئك یابر امرك رؤیت ومحافظه مقوله سی حالاتی اتمام ورعایت ضمننده دلخواهی اوزره شرط آلوب موجبنجه وثیقه تحریر ایلمك معناسنه در یقال استعهد من صاحبه اذا اشترط علیه وكتب علیه عهدة وبركسه یه كندی طرفندن هروجهله مأمون اولمق ایچون برآخر آدمی ضامن وكفیل ایلمك معناسنه در یقال استعهد فلانا من نفسه اذا ضمنه حوادث نفسه (العهد) كتف وزننده امور وولایاتی متعاهد اولان آدمه دینوركه پادشاه ووالی اوله جقدر یقال هوعهد وهومن یتعاهد الامور والولایات (العهید) امیر وزننده بركسه ایله عهد وپیمان ایدن كشی یه دینور معاهد معناسنه احدهما آخرك عهیدیدر یقال هو عهیده ای معاهده وروزكار كچرمش قدیم وعتیق نسنه یه دینور یقال شیء عهید ای قدیم عتیق (بنوعهاده) ثمامه وزننده بربطندر (الاعهاد) همزه نك كسریله برآدمی وسوسه واندیشه ایلدیكی ماده دن تأمین وتبرئه ایلمك معناسنه در تقول انا اعهدك من اباق هذا العبد ای ابرئك واؤمنك وبركسه یه برنسه ضمننده كفیل اولمق معناسنه در تقول انا اعهدك من هذا الامر ای اكفلك (المعهدة) معظمه وزننده نفضه اصابت ایتمش اولان یره دینور ونفضه عمده وزننده شول یغموره دینوركه بریرك بعضنه اصابت ایدوب وبعضنه اصابت ایلمامش اوله یقال ارض معهدة اذا اصارت قد اصابتها النفضة من المطر (العیدانة) عینك فتحیله یك اوزون اولان خرما اغاجنه دینور وبو واوی ویائیدر نته كه ذكر اولندی جمع جنسی عیداندر ❊ فصل الغین المعجمة ❊ (الغدة) غینك ضمی ودالك تشدیدیله و(الغدد) صردوزننده كوده ده یعنی دری ایله ات بیننده حادث اولان هر یومریجه عقده یه دینوركه اطرافی شحم اولور بز تعبیر اولنور كتب طبیه ده مشروح اولدیغی اوزره بعضا قولاق آردنده وقولتقلرده وقاسقلرده تحدث ایدر وبونلره اورام مغاین اطلاق اولنور اما حلق ایچنده قولاق آردنده اولانه شدید ایسه باشدن ایغه ویازمه وقولتقلرده اولانه كوپك ممه سی وقاسقلرده اولانه خیارجق تعبیر ایدرلر بونلراسی ورملردر ماده نك اول موضعه بحران طریقیله انصبابندن ویابعض اعضاء رئیسه نك اول موضعه دفعندن نشئت ایدر بونلرده وجع اولور ❊ مؤلفك تعریفی وجعی اولمیان عقده دركه بز تعبیر اولنورا كثری بدنك بریرنده برچبان ظهور ایلسه بحراندن اورلرده اویلجه عقده پیدا اولور پس اورام مرقومه یه غده تعبیری عرفیدر انتهی وغده هر سكیر ار الغنده سخت وصلب قطعه یه دینور جمعی غدد كلور صرد وزننده وغده وغدد فتحتیله دوه قسمنك طاعوننه دینور علی قول غده همان دوه نك قرننده حادث اولوركردننه وپاچه لرینه سرایت ایلدككده هلاك اولور جمعی غداد كلور غینك كسریله وغده اورو یومری دیدكلری یوك عقده یه دینوركه یونك وبوغازك خارجنده تحدث ایدر سلعه دخی دیرلر ودوه نك اوركجیله آلتنده اولان شحمنه دینور وبربلوك ماله یعنی دواب ومواشی یه اطلاق اولنور جمعی غدائد

كلور (الغدّ) مدّوزننده (الاغداد) و (التغديد) دوه غدّه چیقارمق معناسنه در یقال غدّ البعیر علی بناء المجهول
واغدّ واغدّ علی المعلوم والمجهول وغدّد علی المجهول فهو مغدود وغادّ ومغدّ اولا یقـال مغدود اذا صـار
ذا غدّة ومغدّد طاریلمق معناسنه در یقال اغدّ علیه اذا غضب اساسده بو مجـاز اولمدر اذا انتفخ من الغضب کأنه
بعیره غدّة صـار تیله حس سوبلدر و اغداد یرآدمك دوه سی غدّه چیقارمق معناسـنه در یقال اغدّ القوم اذا اغدّت
ابلهم وتغدید بر آدم کندی حصه ونصیبنی آلمق معناسنه در یقال غدّد فلان تغدیدا اذا اخذ نصیبه و بو معنـای
اتیدن مأخوذ در (الغدائد) و (الغداد) غینك کسریله انصباء معناسنه در که نصیبك جمعیدر بونلرکه مفردلری
غدّه در (المغداد) میمك کسریله مبالغه در چوق چوق طاریلور اولان یاخود دائما الغضب اولان آدمه دینور
مذکر و مؤنثه وصف اولور یقال رجل وامرأة مغداد ای کثیر الغضب اودلـتّـه (غداود) غینك ضمی و واوك
فتحیله حمی قندده بر محله در (الغرد) فتحتینله بلنـد آواز ودلکش الحـانله نغمات ایلمك معناسنه در و بوا کثری
قوش قسمنده مستعملدر یقال غرد الطائر غردا من البـاب الرابع اذا رفع صوته وطرّب به وغرد بر نوع منتاره دینور
غرده کبی کاسبذکر (التغرید) و (الاغراد) و (التغرّد) بونلرده غرد معناسنه در یقال غرّد الطائر واغرد وتغرد
بمعنی غرد (الغرد) غینك کسریله جلف وزننده و (الغرد) کتف وزننده و (المغرّد) محدّث وزننده (الغرّید)
سکّیت وزننده آواز بلند والحان دلپسـند ایله نغمات ایدن قوشـه وخواننده یه دینور (الاستغراد) تغمه وترانه
ایلمسنی اسـتهمك معناسنه در ومنه یقال استغرد الروض الذباب اذا دعاه بنعمته ای بنضارته الی ان یغرّد (الغرد) غرد
وزننده ساز لقدن اولان اوه دینور ترکمان اوی کبی خصّ دخی دینور وغرد عباسیه دن متوکل خلیفه نك سرّ من رأی
قصبه سنده بر سرای دلاراسی اسمیدر و (غرد) و (غرد) فتحتینله و (غرده) و (غرد) غینلرك کسریله و (غراد)
و (غراده) غینلرك فتحیله و (المغرود) میمك ضمیله بر نوع منتار اسمیدر که کوچك نوعی اولهجقدر اوللرك جمعی
غرده کلور عنبه وزننده وغراد کلور غینك کسریله ومغرودك جمعی مضاریذ کلور (المغروداء) میمـك فتحیله
ذکر اولنان منتاری چوق یره دینور یقال ارض مغروداء ای کثیرة المغاریذ (الاغرنداء) اسلنقاء وزننده برکسه یه
شتم وضرب وقهر ایله غلبه واسـتیلا ایدوب آکا حواله وشرکیر اولمق معناسـنه در یقال اغرنداه وعلیه اذا علاه
بالشتم والضرب والقهر وغلبه (الغرقد) فرقد وزننده بر نوع بیوك شجر علی قول عوسج یعنی سنجان تیکنی دیدکلری
شجرك بیوکنه دینور مفردی غرقده در هایله وآنکله تسمیه ایدرلر و بقیع الغرقد که مدینهٔ منوره مقبره سیدر فی الاصل
شجر مزبورك منبتی اولغله اکا مضاف اولمشدر وغرقد بر طه نك ایچیله قبوغی بیننده اولان ایجه وآق زاره دینور
(الغزید) غینك کسری وزای معجمه نك سـکونیله جذیم وزننده ایری سسلو شـدید الصوت معناسنه در علی قول
بوغزید مصحفیدر که سکیت وزننده در غرد ماده سنده آنفـا بیان اولندی وغزید تروتازه اولان نباته دینور یاخود
بومعناده رای مهمله ایله در (المتغلد) متغلـد وزننده یللمش عتیق آغو یه دینور که تناول ایدنی علی الفور هـلاك
ایدر اوله یقال سم متغلد ای متعتق غیر ملبث لصـاحبه (الغمد) غینك کسریله قلجك قینه دینور جفن السیف
معناسنه جمعی اغماد کلور وغمود کلور (الغمدان) ضمتینله ودالك تشدیدیله غمد معناسنه در (الغمد) جد وزننده
قلجی قینه قومق معناسنه در یقال غمد السیف غمدا من الباب الثانی والاول اذا جعله فی الغمد (الاغمـاد) همزه نك
کسریله غمد معناسنه در یقال اغمد السیف بمعنی غمده واشـیاء متعدده بر بری بربرینك ایچنه صوقشدرمق معناسنه
مستعملدر کویا که بری برینه غمد ایدر یقـال اغمد الاشیاء اذا ادخل بعضها فی بعض (الغمود) قعود وزننده
عرفط دیدکلری اغاجك یپراقلری وافر وفراوان اولمق معناسـنه در شویله که وفرتندن تیکنلری کورنمز اوله یقال
غمد العرفط غمودا من الباب الاول اذا استوفرت خصلته ورقاحتی لا یری شوکهـا و قیونك صویی چکیـلوب
کورنمز اولمق معناسنه در یقال غمدت الرکیة اذا ذهب ماؤها (الغمد) فتحتینله قیونك صویی چوغالمق علی قول
آزالمق معناسنه اولغله ضد اولور یقال غمدت البئر غمدا من الباب الرابع اذا کثر ماؤها اوقل لکن بوقولینه مبنی اولمغله
ضدیتی غیر معقولدر (التغمد) تفعل وزننده قلجی قینـه صوقمق معناسـنه در بو علاقـه ایله بر شیئی برفسـنه ایله
بورتوب ستر ایلمك معناسنه مستعملدر ومنه یقال تغمده الله برحمته ای غمره بها و یقـال تغمد فلانا اذا سترما کان منه
یعنی فلاندن صادر اولان زلاتی ستر وتغطیه ایلدی وتغمد قابی طولدرمق معنـاسنه مستعملدر یقـال تغمد الاناء
اذا ملأه (التغمید) تفعیل وزننده بودخی ستر ایلمك معناسنه مستعملدر یقـال غمد فلانا اذا سترما کان منه (الاغتماد)
افتعال وزننده قلج قینه کیرمك معناسـنه در بو مناسبتله بر آدم کیجه یه داخل اولمق معناسنه مستعملدر یقال اغتمد
اللیل اذا دخل فیه (برك الغماد) بانك فتحی وکسری وغینك حرکات ثلاثیله بر موضع آدیدر غینك فتحی امام قرّاء

حكايه‌يدر على قول بو معموره ارضك منتهاسنده واقعدر قول اخيرى ابن عليم باهر نام كتابنده ثبت ايلدى (غمدان)
عثمان وزننده يمنده صنعاء شهرنده برقصر عالى اسميدر ملوك يمنك بنا كرده سيدر عجايب دهردن معدوددر
درت وجهى مشتملدر كه قرمزى و بياض وصارى و يشل ايدى درونده يدى تاوانلو برقصر دخى وار ايدى كه
هر ايكى تاوانك ارالغى قرق ذراع ايدى حضرت عثمان زمان خلافتلرنده هدم ايتدردى (الغامدة) اوزرى
طبراقله قبانوب اورتلمش قيويه اطلاق اولنور و بو عيشة راضية قبيلندندر يقال بئر غامدة اى مندفنة واشيا ايله
طو بطلوكى يه وصف اولور غامد وآمد دخى دينور يقال سفينة غامدة وغامد وآمد اى مشحونة وغامد برقبيله
پدرينك اسميدر غامديون ديدكلرى جماعت اكا منسوبلردر على قول غامد مزبور لقبيدر اسمى عمر بن عبدالله
ايدى قومى بيننده برامر عظيمى اصلاحله ستر ايلمسى باعث تلقيبدر (الغمارد) غينك فتحيله مغاريد معناسنه دركه
غرد ماده سنده ذكر اولندى غمرود مفرديدر زنبوركى (غنجده) قنفذه وزننده اصحابدن رافع بن حارثك والده سى
اسميدر و بونده غنجره وجيم بدلى عنتره دخى دينوركه بو مهمله در (الغيد) فتحتينله يوين برطرفه نهال تازه كبى
ميلانلو اولوب يالكزتر و نرم و نازك اولمق معناسنه دركه آهو ومحبوب دلجو صفتلريدر يقال غيد الغلام غيدا
من الباب الرابع اذا مال عنقه ولانت اعطافه (الغيداء) حمراء وزننده نرم ونازك تندن نهال تازه كبى هرطرفه
تمايل ايده رك يورر اولان محبوبه يه دينور يقال جارية غيداء اى متثنية لينا (التغايد) تفاعل وزننده هرطرفه
تمايل ايده رك يوريمك معناسنه در يقال تغايدت المرأة فى مشيته اذا تمايلت وتثنت لينا (الاغيد) احمر وزننده
ملايمتندن برطرفه ميلان ايدن تر و تازه نباته اطلاق اولنور و نباتى چوق يره دينور وشول كسه يه دينوركه اويورديغى
يرده اويقويه وارمغله يونى برجانبه ميلان ايلمش اوله (غيدان) ميدان وزننده يمنده برموضعدر وغيدان الشباب
جوانلغك اول هنكامنه دينور تقول فعلته فى غيدان شبابى اى اوله (الغادة) ساده وزننده شول محبوبه يه دينوركه
تر و تازه و نازك اولمغله نهال نو رسته كبى هرطرفه تمايل ايده رك يورر اوله يقال امرأة غادة اى ناعمة لينة بينة الغيد
وتر و تازه فدانه دينور و برموضع آديدر (غيدغيد) غينلرك كسريله مكررا بركسه يى بك عجله ايلك بابنده تكلم ايدرلر
يقولون غيد غيد اى اعجل وجه مذكور اوزره ميلان معناسندن مأخوذدر * فصل الفاء * (الفؤاد) غراب
وزننده يورك دينور قلب معناسنه و بو مذكردر جمعى افئده كلور على قول فؤاد مرى يه يعنى قزل اوبكنه
متعلق اولان نسنه لره دينور جكر وريه و يورك كبى و بوندن فانك فتحى وواوايله لغتدر لكن غريبدر وفؤاد تحرق
وتوقد معناسنه اولان تفوّد آيتدن مأخوذدر * مؤلفك بصائرده بيانته كوره قلبه فؤاد اطلاقى تفود اعتبارينه مبنى در
وعند البعض قلب اخص درتنه كه ذكر اولندى ومنه قوله عليه السلام * اتاكم اهل اليمن هم ارق قلوبا والين افئدة
اشبو حديث بياننده ابن اثير قلب ايله تفسير ايلمشدر وعند البعض فؤاد وسط قلب ياخود غشاء قلب ايله
اولديغى رسم ايلمشدر وعند المحققين قلب كه اصل جانب ايسرده مودع صنوبرى الشكل جسمانيدن عبارتدر
تركيبه يورك دينور اكا متعلق اولان لطيفة ربانى يه كه محل اسرار در فؤاد دينور تركيبه اكا كوكل تعبير اولنور انتهى
(الفأد) فانك فتحى وهمزه نك سكونيله اتمكى پشمك ايچون كوله كومك معناسنه در يقال فأد الخبز فأدا من الباب
الثالث اذا جعله فى الملة واتى آتش ايچره كباب و بريان ايلك معناسنه در يقال فأد اللحم فى النار اذا شواه
و بركسه نك يوركنه اورمق و كوكلنه طوقنمق معناسنه در يقال فأد زيدا اذا اصاب فؤاده وخوف برآدمى جبان
ايلك معناسنه دركه برنسنه دن خوف ايلكله من بعد اولمقوله نسنه لردن قورقر اولور يقال فأد الخوف فلانا
اذا جبنه (الافتئاد) افتعال وزننده بو دخى اتى آتش ايچره كباب ايلك معناسنه در يقال افتأد اللحم فى النار
اذا شواه وآتش ياقمق معناسنه در يقال افتأد القوم اذا اوقدوا نارا (الافؤود) همزه نك ضميله الخوص وزننده
اسى كولده پشمش اتمكه دينور وكولده اتمك پشورمك ايچون يابدقلرى اوجاغه دينور (المفتأد) اسم مفعول
بنيه سنده بو دخى كولده پشمش اتمكه دينور (المفأد) منبر وزننده و (المفأد) مصباح وزننده و (المفأدة) مكنسه
وزننده كباب شيشنه دينور واوجاق قارشديره جق كوسكويه دينور جمعى مفائد كلور (الفئيد) فريد وزننده
آتشه اطلاق اولنور كباب پشورديكى مناسبتيله وكباب اولمش اته وكولده پشمش اتمكه دينوركه بونلرده بمعنى
مفعولدر و يوركسز جبان آدمه دينور (المفؤود) مفعول وزننده قيد ايله ايكى معناى اخيرده مرادفيدر و يوركندن
دردى اولان آدمه ياخود دردلو يوركه دينور يقال فئد الرجل اوالفؤاد على المجهول اذا شكاه اووجع فهو
مفؤود (التفؤد) تفعل وزننده آتش يانوب علولنمك معناسنه در يقال تفأدت النار اذا تحرق وتوقد ذكر اولنان
فؤاد بوندن مأخوذ در (الفأد) فتحتينله بودخى بركسه يوركندن دردلو اولمق ياخود يورك آغريق معناسنه در

يقال فئد الرجل اوالفؤاد فأدا من الباب الرابع اذا شكا فؤاده اووجع (الفثائيد) ثائين مثلثين ايله برى برى اوزرينه
قات قات يغلمش آق بلود پاره‌لرينه دينور واثواب آستارلرينه دينور بطائن ثياب معناسنه ✽ مؤلف مفردلرينه
تعرض ايلامشدر ظاهرا فئاد در ياخود تعاشيب قبيلندندر (التفئيد) تفعيل وزننده جامه‌يى آستارلمق معناسنه‌در
يقال فئد درعه اذا بطنه (الفثافيد) ايكنجيده فايله فثائيد معناسنه‌درنته كه ثفافيد دخى بو معنايه‌در (الفديد
فانك فتحيله بلند آوازايله ياخود قتى آوازايله حيقرمق على قول قيون سوربسى سكردركن آياقلرى سسلمك
ياخود قيونلر چوبانلرايله يله جه سكردركن آياقلرى سسلمك ياخود حفيف كبى سسلمك معناسنه‌در وحفيف
حاى مهمله ايله قوش اوچاركن قنادلرندن ظهور ايدن سسه دينور يقال فد الرجل فديدا من الباب الثانى اذا رفع
صوته اوصات شديدا او هو صوت عدو الشاء اوصوت عدوها مع رعاتها وحداتها اوصوت كالحفيف وفديد
سكرتمك معناسنه‌در يقال فد الرجل اذا عدا و برآدمى وعيد ايله تهديد ايلمك معناسنه‌در تقول هو يفدّ لى ويعد
اى يوعدنى (الفدفدة) زلزله وزننده فديد ايله معناى اولده مراد فدر يقال فدفد الرجل بمعنى فد و برقورقنج
نسنه‌دن قورقغله قاچوب كتمك معناسنه‌در يقال فدفد الرجل اذا عداها ربا من سبع اوعدو (الفدّاد) شدّاد
وزننده ايرى سسلو قالين وتصلق تكلم ايدن كشى يه دينور يقال رجل فدّاد اى صيت جافى الكلام ويره پك پك
باصوب پاط پاط يورر اولان كسه يه دينور و بيك مهاره قدر كه يوز ايكيوز يا بشيوز ياطقوزيوز يا بيك نفر دوه‌يه مالك
اولان آدمه دينور غرور وشماطه معناسندن مأخوذدر يقال هو فدّاد اى مالك المئتين من الابل الى الالف ومتكبر
وخود بين شخصه دينور جمعى فدّادون كلور وفدّادون دوه جيلره وصغرتماجلره وچوبانلره واشكجيلره واكنجيلره
واصحاب ويره يعنى بدوى طائفه‌سنه اطلاق اولنور واكينلرنده ودوّاب ومواشيلرنده بلند آوازايله حيقرر اولان آدملره
اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث ✽ ان الجفاء والقسوة فى الفدّادين ✽ وانقوليلك جفاء لفظنى جيمك فتحيله
وهم وظلمه يانى عجيبدر زيرا بوجيمك ضميله ناتراشلق وغلظت وقبالق معناسنه‌در وفدّادون دوه‌لرى چوق اولان
آدملره دينور (الفدّادة) هايله قوربغه‌يه اطلاق اولنور وقورقق جبان كسه‌يه اطلاق اولنور هر نسنه‌دن باغرر
اولديغيچون بونده دالك تخفيفيله ده جائزدر (الفدفد) هدهد وزننده و (الفدفد) علبط وزننده بونلرده ايرى
سسلو تصلق وقالين تكلم ايدن كسه‌يه دينور و (فدفد) علبط وزننده هدبد معناسنه‌دركه پك قويو سوده دينور
فداده) سلاله وزننده برقوش آديدر (الفدفد) غبغب وزننده بيابانه دينور وطپراغى پك وغليظ ومرتفع اولان مكانه
دينور ودوز وهموار يره دينور و بررجل آديدر (الفدين) فانك فتحى ودالك تشديديله حوران قضاسنده برموضعدر
حضرت عثمان نسلندن اولوب هارون رشيد ايامنده ادعاى خلافت ايدن سعيد بن خالد العثمانى اورادندر (التفديد
كبروادا ايله يوريمك معناسنه‌در يقال فدّد الرجل اذا مشى كبرا او بطرا و صاتيجى طائفه‌سى صاتديغى شيئى چاغرمق
معناسنه‌در يقال فدّد البايع اذا صاح فى شراه (الفرد) فانك فتحى و رانك سكونيله نصف الزوج معناسنه‌دركه
جفتك ياربسى ديمكدر تركيده تك تعبير اولنور يقال هذا فرد اى نصف الزوج و يالكز يكانه و يكدانه اولان شيئه
دينور متحد معناسنه جمعى فراد كلور فانك كسريله يقال هذا شئ فرد اى متحد ودنياده مثل ونظيرى اولميان
كسه‌يه دينور بيهمتا معناسنه جمعى افراد كلور وفرادى كلور سكارى وزننده كه بوغير قياس اوزره دركويا كه فردان
لفظندن جمعدر و يقال سيف فرد اى لانظيرله مترجم ديركه آستانهٔ امن آشيانه‌يه ورودمزدن چند روز مرورنده
اجلاء كرامدن برذاتك زيارتنه واريلوب مجلسلرى علماء ايله غاص اولمغله مكر بينلرنده بيضاوى مرحومك سورهٔ
بقره‌ده رؤيت بحثنده وذلك للمؤمنين فى الاخرة والافراد من الانبياء فى بعض الاحوال فى الدنيا عبارتنده واقع الافراد مطلب
ماده سنك استكشافى متداول ايمش بالدفعات معاطات كؤس مباحثات وقوعندنصكره كما كان مشكل اوله‌رق على حاله
قالدقده بو فقير صاحب مجلسدن رعايت ادبله بعد الاستيذان بو مقوله بسط لسان ايلديكه اولا بيضاوى
حضرتلرينك متصوفه اولديغى عندكزده مقرر ميدر دكلميدر ديو سؤالمزى بعد التصديق اشبو افراد عنوانى بوراده
تصوف اصطلاحنه مبنى در ديديكمزده بين الاجحاف والاقبال استكشاف صورتنى ابراز ايلملريله بورسمه تفصيله
ابتدار اولنديكه بوراده افراددن مراد فخر الانام عليه الصلوة والسلام حضرتلريدر اكمل افراد نوع انسانى اولمغله
احدوشفع ووتر فرديتلرينى جامعدر كذلك ✽ اول ما خلق الله نورى ✽ حديثى موجبنجه اول مخلوق و ✽ كنت نبيا وآدم
بين الماء والطين ✽ حديثى مقتضاسنجه اول انبياء و ✽ ولكن رسول الله وخاتم النبيين ✽ الآيه كريمه‌سى مقتضاسنجه
خاتميت فردلرينى جامعدر و ✽ اوتيت جوامع الكلم ✽ حديثى اشبو كليت وجمعيته اشارتدر اكامبنى لسان حقيقتده ذات
شريفلرينه افراد تعبير اولنور بيضاوى دخى اهل حقايقدن اولمغله جوهر اوصيغهٔ افراد عنوانيله ثبت ايلمشدر

دیوتقریر ایلدیکمزده تعبیرات مذکوره سامعه لری قرع ایلدیکندن ناشی محل بیان التماسلرنده شیخ اکبر قدس سره الانور حضرتلری فصوصده فص محمدیه یی کلمهٔ فردیه ایله ترتیبلری اکا اشارت اولوب شراح دخی وجه مذکور اوزره مع الزیاده بسط وتفصیل ایلمشلردر دیدیکمزده درحال فصوصی وشروحنی اظهار ومراجعت وواقف کیفیت اولدقلرنده سکوت ایله کویا کمشاباش محمدت اولدیلر صائب ٭دو چیز می شکند شان شمررا ٭ تسلیم بی وقوف وسکوت وقوفمند ٭ انتهی وفرد چهره ده چکه کیکلرینك برینه اطلاق اولنور ایکیسنه فردان دینور وعربه مخصوص شول پاپوشه اطلاق اولنور که نعمه سی قات قات دیکلمیوب همان یالك قات و بغایت یوفقه وینلزك اوله قال فی النهایة وفی الحدیث ٭ جاء رجل یشکو رجلا من الانصار شجه فقال یاخیر من یمشی بنعل فرد اوهبه لنهدة ونهد لا تسبین سلبی وجلدی ٭ اراد النعل التی هی طاق واحد ولم تخصف طاقا علی طاق ولم تطارق وهم یمدحون برقة النعال وانما یلبسها ملوکهم وساداتهم فاراد یاخیر الاکابر من العرب وفرد بالکسر شبثه دینور منفرد معناسنه کما سیذکر وعربلر بن فلانه بالکسر اولدقلرمز حالده بولشدم دیه جك یرده لقیته فردین دیرلر وفرد برموضع آدیدر واسماء رجالدندر زیاد بن الفرد باخود ابن ابی الفرد اصحابدندر وحفص الفرد المصری جبریه طائفه سندن برکمسه در وفرد عبدالله بن رواحه حضرتلرینك قلجی اسمیدر (الفارد) و(الفرد) سرد وزننده که ذکر اولندی و(الفرد) جبل وزننده و(الفرد) کتف وزننده و(الفرد) ندس وزننده و(الفرد) عنق وزننده و(الفردان) سحبان وزننده و(الفرید) حلیم وزننده و(الفرود) قبول وزننده جمله سی بالکسر منفرد معناسنه در وفارد اشجار سائره دن بشقه جه آلارغه ده نابت شجره اطلاق اولنور یقال شجرة فارد ای متنحیة یعنی انفردت عن سائر الاشجار وسوریدن بشقه جه اولان آهویه اطلاق اولنور یقال ظبیة فارد ای منفردة عن القطیع وفارد برموضع آدیدر و بغایت ایبض واعلا اولان شکره دینور یقال سکر فارد ای اجود وابیض وفارد نجد بلادنده برطاغك آدیدر (الفاردة) و(المفراد) مصباح وزننده و(الفرود) صبور وزننده اوتلاقده بالکسر جه اوتلار اولان ناقه یه وصف اولور یقال ناقة فاردة ومفراد وفرود اذا کانت تنفرد فی المرعی (افراد النجوم) و(فرود النجوم) آفاقده طلوع ایدن کواکبه اطلاق اولنور که مراد آفاقده جابجا تابان اولان دراری کواکبدر لمعانلری سببیله کواکب سائره دن منفرد وممتاز اولورلر (التفرید) تفعیل وزننده بر آدم علم دینده فقیه وعالم اولوب اختلاط ناسدن انزوا وعزلت وامر ونهی الهی یی رعایت ایچون اختیار وحدت ایلمك معناسنه در یقال فرّد الرجل تفریدا اذا تفقه واعتزل الناس وخلا لمراعاة الامر والنهی ومنه الحدیث ٭ طوبی للمفردین وسبق المفردون وهم المهتزون بذکر الله تعالی وهم ایضا الذین هلکت لداتهم وبقواهم ٭ حدیث اولده مفرددن مراد وجه مذکور اوزره ناسدن عزلت ایدن فقهاءدر وحدیث ثانیدن مراد عشق الهی ایله وجده کلوب دائما ذکر الله ایله طربناك اولان ذواتدر وهمزاد واقرانلری بالجمله آخرته کیدوب کندولری بالکز جه اسلام وعبادت اوزره قائم اولان ذوات دخی اراده اولنور نهایه ده اشبو عبارتله مرسومدر سبق المفردون وفی روایة طوبی للمفردین قیل وما المفردون قال الذین اهتزوا فی ذکر الله وقیل فرّدا اذا تفقه واعتزل الناس وخلا بمراعاة الامر والنهی وقیل لهم الهرمی الذین هلك اقرانهم من الناس وبقوا یذکرون الله عزوجل اوجنبی معنا ٭ طوبی لمن طال عمره وحسن عمله ٭ حدیثنه اقربدر پس بومعنالرده تفرید اطلاقات شرعیه دن اولور ومفرد شول سواره اطلاق اولنور که یاننده همان کندی دوه سی اوله یقال راکب مفرد ای مامعه غیر بعیره (الفرود) قعود وزننده برخصوصده یالکزلق ایلمك معناسنه در که مراد بالکز باشنه ایشلمکدر یقال فرد فلان بالامر وفرد وفرد فرودا من الباب الاول والرابع والخامس اذا تفرد به (الافراد) همزه نك کسریله فرود معناسنه در یقال افرد بالامر اذا تفرد به و برنسنه یی کروهندن آیروب بشقه جه چیقارمق معناسنه در یقال افرده اذا عزله و برکسه یه ایلچی کوندرمك معناسنه در که یالکز جه اولور یقال افرد الیه رسولا اذا جهزه وخاتون ایکیز طوغرمیوب بردانه طوغرمق معناسنه در یقال افردت المرأة اذا وضعت واحدا وهی مفرد اشبو مفرد سائر حیوانلرده ده وصف اولور لکن ناقه یه اطلاق اولنمز زیرا ناقه قسمی قطعا ایکیز طوغرمز (الانفراد) انفعال وزننده بودخی برماده ده تفرد ایلمك معناسنه در یقال انفرد بالامر اذا تفرد به (الاستفراد) انفراد معناسنه در یقال استفرد بالامر اذا تفرد به و برکسه ایله یالکز جه اولمق معناسنه در یقال استفرد فلانا اذا تفرد به و برشیئی زمره سی ایچندن آیروب بشقه جه قلمق معناسنه در یقال استفرد الشیئ اذا اخرجه من بین اصحابه (الفراد) غراب وزننده و(الفراد) کتاب وزننده و(الفرادی) سکاری وزننده و(فراد) رباع وزننده و(فراد) قطام فتحیله ایکیسنده غیر منصرف اولورق و(فردی) سکری وزننده بر بر دیمکدر یقال جاء القوم فرادا وفرادا وفرادی وفراد وفراد وفردی ای واحدا بعد واحد بونلرك مفردلری فرد لفظیدر وفتحتینله وفرد کلمسبد وکتف وزننده

وغريبدر وفردان دوسكرانوزننده مفردلری فرد اولمق جائز دكلدر كه فانك فتحی وراك سكونيله در كرچه نسخه لرده
فراد كلمه سی دخی موجوددر كه فانك فتحيله غـير منصرف اولورلر لكن يصائده مثبت دكلدر ٭ ولقد جئتمونا
فرادی ٭ الآيه كريمه سنك تفسيرنده صيغ مزبوره يی ثبت ايدوب وفراد عنوانيله ده قرأت اولنديغنی نقل ايلشدر كه
فانك ضميله در ثلاث ورباع صيغه سنه تشبيها اعراب اجرا اولنمشدر وفردی مرضی كبی فريدك جمعيدر
كذلك فرادی اساری كبی فريدك جمعيدر و بعضلر بونك معدوليته ذاهب اولديلر (فرد) سرد وزننده و(فرد
كردوزننده و(فرد) قردوزننده و(فرده) حمزه وزننده و(فردی) جمزی وزننده و(فارد) و(الفردات) ضمتيله برو
موضع آدلريدر وفرده ثمره وزننده باديه ده برطاغك آديدر وطیٔ قبيله سی ديارنده برطاغك آديدر وجرم قبيله سی يورنده
برصوا سميدر علی قول بوقافله در (الفريد) امير وزننده يكتا ويكانه يعنی اقران وامثالی يوق وصف وطورنده بردانه
ديمكدر وبالكزجه تنها معناسنه در وشول يوجلق التون تكمه يه دينوركه اينجوايله قارشيق التون ديزيسنده التون ايله
اينجوارالغنه ديزلمش اوله كه فاصله اولور فارسيده اكا جاورسه دينور جمعی فرائد كلور وفريد وفريده بردانه نفيس
جوهره اطلاق اولنور نه درلو جوهر اولورسه اولسون وشول اينجو ديزيسنه دينوركه آرالقلری غيری نسنه ايله
فصـل اولنمش اوله وفريد شول اوكورغه كيكلرينه دينوركه يالكزجه اولوب يون دوكجكنك كه دوه نك سمری
اغاجنك اوجی آلتك اوزرينه كلور آشاغيسنده اولان التی عدد اوكورغه كيكنك نهايتيله قويرق ديبندن بروجه اولان التی
عدد اوكورغه كيكلرينك ارالغنده اولور هر برينه فريده دينور مجموعنه فرائد دخی دينور (الفراد) شداد وزننده
فريد ديدكلری ذكر اولنـان اينجو ديزيسی صتان كذلك ايشليان آدمه دينور (الفردود) سرسور وزننده برنيجه
كواكبه دينوركه ثريانك اكسه سنده صره واردی مركوزلردر (المفرد) معظم وزننده آرالقلری فريد مذكور ايله
فصـل اولنمش التون ديزيسنه دينور يقال ذهب مفرد ای مفصل بالفريد (الفرنداد) كسرتيله برشجر آديدر
وبرموضع آديدر كه ذوالرمه نام شاعرك قبری آنده در (الفوارد) شول ناقه لره اطلاق اولنور كه اركك دوه لر آنلره ميل
واشتها ايليه لر مفردی فارده در (الفردين) تثنيه بنيه سيله برنوع قارغی يه دينور (الفردة) همزه نك ضميله همزه
وزننده شول آدمه دينوركه يوله وبرمحله دائما يالكزجه كيدر اوله يقال رجل فردة اذا كان يذهب وحده (الفردات
فانك ضميله برمحلده اولان سيرك سيرك تبه لره اطلاق اولنور (الفرد) سرد وزننده و(الفرد) كتف وزننده و(الفريد
و(الفرد) قمحنبله و(الفردد) جعفر وزننده جوهردار قلجه وصف اولوركه بی نظير اولور يقال سيف فرد وفرد
وفريد وفرد وفردد ای ذوفرند و(فردد) جعفر وزننده سمرقند قضاسنده برقريه آديدر (الفرثدة) ثای مثلثه ايله
دحرجه وزننده برآدمك يوزی طوغون اتلو اولمق معناسنه در يقال فرثد وجهه اذا كثر لحمه وامتلأ (الفرشدة
شين معجمه ايله آيشاق اولمق معنـاسنه در يقال فرشد الرجل اذا باعد بين رجليه (الفرصد) و(الفرصيد) فانك
كسريله قوری اوزمك وياش اوزمك چكردكنـه دينور (الفرصاد) فانك كسريله بو دخی فرصد معناسنه در
وفرصاد توت اغاجنه علی قول ميوه سنه ياخود قرمزی اولاننه دينور و برنوع قزل بويه آديدر (الفرقد) غرقد وزننده
صغر ياوريسنه علی قول يبان صغرينك ياوريسنه دينور وشول معهود پرلاق يلدزه دينوركه يوله كيدنلر آنكله اهتدا
ايدرلر يعنی سمت مسلوكی آنكله بولوب راه راستلريدن عدول وانحراف ايلمزلر وبو قطب شمالی يه قريب ايكی كوكبدركه
هر برينه فرقد وايكيسنه فرقدان اطلاق ايدرلر فارسيده دو برادران وتركيده ايكی قرداش تعبير اولنور وبعض
اشعارده شدت اتصالنه بناء مفرد اوله رق وارد اولمشدر ٭ شارحك بيانه كوره جمع اوله رق فراقد عنوانده دخی وارد
اولمشدر كويا كه هر جزؤلری بر كوكب عد اولنمشدر مترجم ديركه اشبو ٭ وبالنجم هم يهتدون ٭ آيت كريمه سنده
نجمی خنس ايله وبعضلر ثريا وفرقدان وبنات نعش وجدی مثللو دراری كواكب ايله تفسير ايلديلر زيرا بين العرب
كواكب مذكوره وسهيل وشعری وعين الثور وقلب الاسد وعيوق مقوله سی كواكبلر هداة اولوب يعنی يمن وحجاز
طرفلريدن شام وعراق ومصر طرفلرينه ورود ايدنلر قطب شمالی طرفنده اولان كواكب براقه يی رهبر وعلی العكس
كيدنلر جنوبی جانبنده اولنلری منظر ايدرلر بو جهتله هر بری عندلرنده معهود در اكا مبنی مؤلف والنجم الذی
علمتيله ايراد ايلديكه حرف تعريف عهد خارجی ايچوندر وهما فرقدان قولی خصائص تراكيبندندر كه ديباجه ده
ثبت اولندی انتهی وفرقد اسماء رجالدندر فرقد كه برقبيله يه وبرمحله منسوب دكلدر وعتبه بن فرقد ايكيسيده
اصحابدندر وفرقد بخارا ايالتنده برموضع آديدر (الفرقود) زنبور وزننده بو دخی فرقد كبی علی الاختلاف بوزاغويه
دينور وذكر اولنـان يلدزه دينور (فراقد) علابط وزننده برده يولبـدركه وادیٔ صفرايه منتهی اولور (الفرند
كسرتيله قلجك جوهرينه وآلاسنه دينوركه تيوری اعلا اولوب صوينی كركی كبی بولدقده ظهور ايدر ٭ مؤلفـك

بوراده الفرند السيف وجوهره ووشيه عبارتيله تفسيری اعجبنی زيدوكرمه تركيبی قبيلندندر و بعض محللرده بورسمه
تقييد ايلديكی عباره بومقامه احاله اولنور ايدی ملخصی بودركه اشبو اعجبنی زيد وكرمه تركيبندن مراد زيدك كرمی
وصفدر زيدك ذكرنی تقديم ايلری كرمنه تعظيم ومبالغه نكته سنه مبنيدرزيرا زيدك نفسی كرمنك ذكرينه وسيله
اولمشدروظاهر وضميرايله تقوی ياخود تخصيص اراده اولنمغله مبالغه يی متضمن اولور وبوتركيب بين العرب
عطف مخصوصدروالحاصل اعجبنی زيد وكرمه قولی اعجبنی كرم زيد قولندن ابلغدرنته كه بيضاوی سورهٔ جاثيه ده
فبای حديث بعدالله وآياته يؤمنون ❁ كريمه سی تفسيرنده ای بعدآيات الله وتقديم اسم الله للمبالغة والتعظيم كما فی قولك
اعجبنی زيد وكرمه عبارتيله نكتهٔ مرقومه تلميح وشيخ زاده وجه مشروح اوزره شرح وتصريح ايلمشدر كذلك
زمخشری سورهٔ هودده افترای شفاعت وآلهه ماده سنده من الالهة وشفاعتها عبارتيله بيان ايلمكله ❁ شارح
كشاف طيبی مرحوم عطف وشفاعتها علی الآلهة علی منوال اعجبنی زيد وكرمه لان المفتری الشفاعة
لاالآلهة قوليله تصريح مراد ايلمشدر پس بومقامده فرند خاصهٔ قلج قسمنك آب وتابنه يعنی صوينه وآلا تعبير
اولنان جوهرينه دينوركه سراپا قلجك يوزنده مرئی اولور فتقول اعجبنی فرند هذا السيف ای جوهره ووشيه وفرند
قرمزی كله دينورحوجم معناسنه و برنوع ثوب معروف اسميدر بومعناده پرند فارسی معربيدرلكن فارسيده پرند فتحتينله
منقش قماشه دينور وفرند نار دانه سنه دينور حب الرمان معناسنه (الافرند) همزه نك كسريله بودخی قلجك
جوهرينه وآلاسنه دينور (الفرند) قسكل وزننده طعامه قاتيلان حوايجه دينور نخود و بيروكون كبی ابزار معناسنه
جمعی فراند كلور (الفرنداة) كسرتينله بغرتلق قوشنه دينور (فرنداد) جنباروزننده ارض دهناده برطاغك
آديدر حذاسنده برطاغ دخی اولمغله ايكيسنه فرندادان اطلاق ايدرلر (الفرهد) قنفذ وزننده و(الفرهود) زنبور
وزننده طقناز وغليظ الجثه آدمه دينورواتنه طلو بدنی نرم ونازك جوانه دينور وارسلان ياوريسنه دينوروهرانداما
خوب ودلبرتازه جوانه دينور و بونده فانك وهانك فتحيله لغتدر وفرهود طاغ كچيسنك اوغلاغنه دينوروفرهود
بربطن پدرينك اسميدركه يحمد قبيله سندن منشعبدر واضع فن عروض اولان امام خليل بن احمد اول
بطندندر نسبتنده فرهودی وفراهيدی ديرلر جمع بنيه سيله وفراهيد بنيه سی كوجك وخرده اولان قيونلره
دينور (فرهاد) فانك كسريله لكن فتحله مشهوردراسم اعجميدرفرهاد وشيرين قصه سی مشهوردر (فرهاد جرد
جيمك كسريله مرو قضاسنده برقريه‌در وجرد لفظی كرد فارسی معربيدركه عمل معناسنددر ❁ مؤلفك بيانه كوره
بوراده كردكاف عربينك فتحيله اولمقدرلكن لغات فارسيه ده كاف عجمينك كسريله مرسومدركه جمع معناسنه در
مضاف اليه تقديم اولنمشدر (الفزد) فانك فتحی وزای معجمه نك سكونيله فصد معناسنه در يقال لم يحرم من فزدله
ای من فصد له ومعناسی عنقريب مذكوردر (الفساد) صلاح وزننده و(الفسود) قعود وزننده برنسنه آزوب
تباه اولمق معناسنه دركه حد اعتدالدن خارج اولمقدن عبارتدر صلاح مقابليدر يقال فسد الشیء وفسد وفسادا
وفسودا من الباب الاول والثانی والخامس ضد صلح وفساد برآدمك مالنی ظلما اخذ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال اخذ الامير مال فلان فسادا ای ظلما فساد بومعناده اسمدر وقوراقلغه وقحط وغلايه اطلاق اولنور يقال فی السنة
فسادای جدب (الفاسد) اسم فاعلدرتباه اولمش نسنه يه دينور ذوفساد معناسنه (الفسيد) اميروزننده باب خامسدن
صفتدرفاسد معناسنه ايكيسنكده جمعی فسدی كلور ساقط وسقطی ومريض ومرضی كبی ولم يسمع انفسد
يعنی انفعالدن دخی ورودينی قياس آبی دكل ايكن مسموع اولمامشدر (المفسدة) مصلحه وزننده وآنك
ضديدركه برشيئك يا برخصوصك تباه وفاسد اولمسنه باعث اولان شيئه دينور جمعی مفاسد كلور يقال هذا الامر
مفسدة له ای باعث لفساده بووزنده اولان كلمات بالجمله ماده لرينه داعی وباعث معناسنه اولور مبخله ومجبنه
ومصلحه كبی وانقولی مرحوم برنسنه نك فسادينی ديلمك معناسيله ترجمه سی صلاحدن بعيددر (التفسيد) تفعيل
وزننده برنسنه يی فساده ويرمك معناسنه دريقال فسده تفسيدا اذا افسده (التفاسد) تفاعل وزننده صلهٔ ارحامی
قطع ايدشمك معناسنه مستعملدر يقال تفاسدوا اذا قطعوا الارحام (الاستفساد) برنسنه نك فاسد وتباه اولمسنی
استه‌مك معناسنه دريقال استفسد ضد استصلح (الفصد) قصد وزننده و(الفصاد) كتاب وزننده قان چيقمق
ايچون طمری يارمق معناسنه دركه قان آلمق تعبير اولنور يقال فصد الحجام فصدا وفصادا من الباب الثانی اذاشق
العرق و برآدمه عطيه يی جزم وامضا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال فصدله عطاء اذاقطعه له وامضاه (المفصود
و(الفصيد) فصد اولنان آدمه وطمره دينور يقال رجل وعرق مفصود وفصيد وفصيد اول طمردن چيقان قانه
دينوركه اعراب طائفه سی دوه يی فصد وقانتی بغرسق ايچره حفظ ايدوب قتلق زماننده پشروب مهمانی آنكله

مطلب

اطعام ایدرلر ومنه المثل لم یحرم من فصد له وتخفیف ایچون صادی اسکان ایدرلر اصل مثل بودرکه ایکی آدم براعرابی یه نزیل اولوب بشقه جه یتوتت ایلدیلر اعرابی برینی وضع مذکوراوزره ضیافت ایلیوب علی الصباح مهمان دیکر بوندن سؤال ایلدیکه اختشام صاحب خانه سنی نه کونه طعام ایله ضیافت ایلدی اولدخی ماقرئت وانما فصدلی یعنی بن اطعمهٔ نفیسه ایله ضیافت اولنمدم همان بنم ایچون فصد ایلدیلردیدکده مهمان دیکر کلام مزبوری ایراد ایلمکله مثل اولدی شیٔ یسیرایله قناعت موقعنده ضرب اولنور وکلام مذکور من فزد له عبارتیله ده منقولدرنته که آننا ذکر اولندی وبعضلر من قصد له عنوانیله نقل ایلدیکه قاف ایله دراعطی قصدا دیمکدرکه قلیلا معناسنه در اولکسه که کندی ایچون راحله فصد اولنوب برمقدار قانیله متغدی ومکرم اوله البته ضیافتدن محروم اولمز دیمك اولور بعض مقصودینه نائل اولان کسه حقنده ضرب اولنور (الافتصاد) افتعال وزننده فصد معناسنه دریقال افتصد العرق بمعنی فصده (الفصیدة) عصیده وزننده و(الفصدة) عمده وزننده قان ایله قارشدیریلوب بوغرلمش خرمایه دینورکه اعراب طائفه‌سی بعض علت ایچون آنی صبیانه یدررلر (الافصاد همزه‌نك کسریله و(الانفصاد) انفعال وزننده آغاجك یپراقلرینك کوزلری یاریلوب طمورجقلنمق معناسنه مستعملدر یقال افصدت الشجرة وانفصدت اذا انشقت عیون ورقها (المنفصد) منفصل وزننده و(المتفصد متوحد وزننده آقیجی صبوبق نسنه‌لره اطلاق اولنور صووقان وترکبی (التفصید) تفعیل وزننده فی الاصل مصدر اولوب بعده اسم اوله رق یاریق وچتلاق معناسنه استعمال اولنمشدر ومنه یقال فی الارض تفصید ای تشقق وتخدد وبریره برمقدارجه صوایرکلك معناسنه مستعملدر (المفصد) منبر وزننده نیشتره دینورکه فصد آلتیدر (الفقد) فانك فتحی وقافك سکونیله و(الفقدان) فانك کسریله و(الفقود) قعود وزننده موجود نسنه‌یی غائب ایلك معناسنه درکه کم ایتمك و یاوی قلمق و یتورمك تعبیر اولنور یقال فقد الشیٔ فقدا وفقدانا وفقودا من الباب الثانی اذاعدمه وانقولی مرحومك غائب ایدوب ارامقله ترجمه‌سی غائب اوله‌جق ماده دندر (الفقید) و(المفقود) غائب اولان شیئه دینور وعربلر برآدم موت وفقداننی بی باك اوله رق وفات ایلدکده مات فلان غیرفقید ولاحید وغیرمفقود ولامحمود دیرلر غیرمکترث لفقدانه معناسنه (الافقاد) همزه‌نك کسریله برکسنه‌یه برنسنه‌سنی غائب ایتدرمك معناسنه دریقال افقده الله ایاه ای جعله مفقودا (الفاقد) شول خاتونه اطلاق اولنورکه زوجی یاخود ولدی وفات ایلمش اوله علی قول زوجی وفات ایلدکدنصکره بشقه‌اره وارمش اوله یقال امرأة فاقد اذاصارت قد مات زوجها اوولدها اوتزوّجت بعد موت زوجها وفاقد شول اینکه اطلاق اولنورکه یاوریسنی یرتجی جانور پارەلمش اوله یقال بقرة فاقد اذاصارت قدسبع ولدها (الافتقاد) افتعال وزننده و(التفقد) تفعل وزننده برآدم غائب ایلدیکی نسنه‌یی آراشدرمق معناسنه دریقال افتقد الشیٔ وتفقده اذاطلبه بعد غیبته (الفقد) فانك فتحی وقافك سکونیله برنبات آدیدر بونده فتحتین جائزدکلدر ازهری وهمنه مبنی فتحتنله تقیید ایلمشدر نبات مذکورترکیده بش پرمق وآیداغاجی دیدکلری یدرکه تخمنه حب الفقد دیرلر آیدتخمی معروفدر وفقد برنوع شربت آدیدرکه قوری اوزمدن یاخودبالدن یاخودباغ صرمشغی دیدکلری نباتدن ترتیب ایدرلر (الفقد) قنفذ وزننده بودخی شربت مذکوره دینور (التفاقد) تفاعل وزننده بری برینی غائب ایلك معناسنه دریقال تفاقد القوم اذافقدوا بعضهم بعضا (الافلود فایله زنبور وزننده بالغ وتام الخلقه ومتناسب الاعضا وناز کبدن اولان اتلوجانلو یتشمش کوزل اوغلانه دینوریقال غلام افلود ای تام محتلم سبط ناعم سمین (الفلهد) جعفر وزننده و(الفلهد) قنفذ وزننده و(الفلهود) زنبور وزننده و(المفلهد) مدحرج وزننده بلوغه یقلشمش صیق کوده‌لو اتنه‌طلو تازه اوغلانه دینوریقال غلام فلهد وفلهد وفلهود ای حادر سمین راهق الحلم (الفند) فانك کسریله اولوطاغه علی قول اولوطاغدن طولانی برقطعه‌سنه دینور فانك فتحیله ده جائزدر وفند عرب خیاللرندن شهل الزمانی لقبیدر وفند هرکز یغمور طوقنمامش ارضه دینور وآغاجك تازه دالنه وچبوغنه دینوروددلرلو ونوع وکونه معناسنه در وبریره مجتمع اولمش قوم وجماعته دینور وفند حرمین شریفین بیننده برطاغك اسمیدر وعائشه بنت سعد بن ابی وقاصك آزادکرده‌سی اولان ابوزیدك اسمیدر ابطأمن فند مثلنك منشأیدر اصلی بودرکه سیده‌سی اولان عائشه که مدینه‌ده ساکنه ایدی مزبوری اتمکیجی فروننداندن آتش کتورمك ایچون آنه برکورك ویروب چارسویه کوندردی اولدخی چارسویه قریب برمحلده کوردیکه مصر قاهره‌یه برقافله عزیمت ایده‌یور آنلره اتباع ایدوب مصره عزیمت وبرسنه مصرده اقامت ایلدکدنصکره مدینه‌یه عودت ایلدی بعدالوصول فروندن برمقدار آتش آلوب اولرینه شتاب وسرعتله کیدرکن ایاغی سورچوب یقلمغله الندەاولان آتش دوکیلوب پراکنده اولدقده تعست العجلة دیمکله اولدخی مثل اولمشدر

بعده بر يره تكيدوب كيجيكن كسه حقنده ابطأ من فند مضرب مثل اولمشدر (الفند) فتحتيله پك پيرلكدن ياخود مرضدن ناشی دماغده اختلال كلكله عقل وشعوره وهن وخلل طاری اولمق معناسنه در كه پيرلكدن اولانه بونامق تعبير اولنور يقال فند الرجل فندا من الباب الرابع اذا خرف وانكر عقله لهرم او مرض وسوزنده ياخود رأی وتدبيرنده خطا ايلمك معناسنه در يقال فند فلان فی قوله اورأيه اذا اخطأ و يلان سويلمك معناسنه در يقال فند الرجل اذا كذب (الافناد) همزه نك كسريله بودخی ذكر اولنان فند معنالرينه در يقال افند الرجل بمعنى فند و بر آدمك رأی وتدبيرينی تخطئه ايلمك معناسنه در يقال افند فلانا اذا خطأ رأيه (المفند) محسن وزننده افناددن اسم فاعلدر بونامش كشی يه دينور يقال فلان مفند ای منكر عقله من هرم و بونسوانه وصف اولوب عجوز مفندة ديمزلر زيرا نسوانك كنجلك هنكامنده دخی رأی ورشد وتدبيرلری اولمز كه حتی پيرلكده ضعف طاری اوله هر حالده ناقصات العقل اولدقلری مسلمدر (التفنيد) تفعيل وزننده بر آدمی تكذيب ايلمك معناسنه در يقال فنده اذا كذبه و عجز واعليه نسبت ايلمك معناسنه در كه عاجزدر الندن نسنه كلمز ديمكدن عبارتدر يقال فنده اذا عجزه و بر كسنه نك رأی وتدبيرينی تخطئه ايلمك معناسنه در يقال فند فلانا اذا خطأ رأيه و آتی براندرمق معناسنه در يقال فند الفرس اذا ضمره و بر آدمك عهده سنه بر خصوص احاله ايدوب حصولنی آندن ديلمك معناسنه در يقال فند فلانا علی الامر اذا اراده منه و علی الدوام شرب شرابه ملازم اولمق معناسنه در يقال فند فی الشراب اذا عكف عليه و طاغك سبوريجه برون كبی چيقان يرينه اوتورمق معناسنه در يقال فند فلان اذا جلس علی شمراخ الجبل (المفاندة) مفاعله وزننده و (التفند) تفعل وزننده بونلرده بر كسنه يی بر مصلحته مؤكل ايدوب اندن حصولنی ديلمك معناسنه در يقال فاند فلانا علی الامر وتفنده اذا اراده منه وتفند پشيمانلق كوسترمك معناسنه در يقال تفند منه اذا تندم (الافناد) همزه نك فتحيله اركان الليل معناسنه در يعنی افناد فند لفظنك جمعيدر كه فانك كسريله در جبل ياخود جبلدن برقطعه يه و طائفة مجتمعه يه دينور كه ذكر اولندی بعده بومناسبتله كيجه نك بر ركن وطائفه سنه اطلاق اولندی يقال مضی فند من الليل ای ركن وطائفة منه ومضت افناد الليل ای اركانه وطوائفه ومنه الحديث صلی الناس علی النبی عليه الصلوة والسلام افنادا افنادا * ای فرادی بلا امام وقيل جماعات جماعات وحزروا ای قدروا وجنوا ثلثين الفا ومن الملائكة ستين الفا لان مع كل ملكين وقوله صلی الله عليه وسلم * تبعونی افنادا افنادا يهلك بعضكم بعضا * ای تبعونی ذوی فند ای ذوعجز و كفر للنعمة نهايه ده بوعبارتله مرسومدر وفی الحديث * الا انی من اولكم وفاتتبعونی افنادا يهلك بعضكم بعضا * ای جماعات متفرقين قوما بعد قوم واحده فند والفند الطائفة من الليل و يقال هم فند علی حدة ای فئة ومنه الحديث * اسرع الناس بی لحوقا قومی و يعيش الناس بعدهم افنادا يقتل بعضهم بعضا * ای يصيرون فرقا مختلفين ومنه الحديث * لما توفی رسول الله عليه السلام صلی عليه الناس افنادا * ای فريقا بعد فريق فرادی بلا امام (الفندأوة) فانك كسری ودالك فتحيله دولكر آلاتندن بغايت كسكين كسره دينور يقال قدوم فندأوة ای حادة قدوم كلمه سی مؤنث سماعيدر (الفندأية) باب همزه ده ذكر اولندی (الفود) فانك فتحی و واوك سكونيله باشك قولاقلره قريب ومشرف اولان سمتدن قيللری فراوان اولان يره دينور و باشك برطرفنه دينور ايكيسنه فودان دينور و بوعلاقه ايله مطلقا ناحيه معناسنه مستعملدر تقول قعدت فی فود الوادی ای ناحيته و يوكك بردنكنه اطلاق اولنور عدل معناسنه و جواله دينور كه ظرف معروفدر و فوج و كروه معناسنه در يقال جاء فود من الناس ای فوج و فود مصدر اولور قاتمق وقارشدرمق معناسنه يقال فاد الزعفران به يفود فودا اذا خلطه به و اولمك معناسنه در يقال فاد فلان اذا مات نته كه بونده فيد دخی لغتدر كما سيذكر و فود بر آدمك مالی زائل اولمق علی قول مالی ثابت اولمق معناسنه در يقال فاد المال لفلان اذا ذهب او ثبت والاسم الفائدة نته كه يائيه دن دخی لغتدر پس فائده ثابت اولان ماله دينور كه قول ثانی يه ناظردر (الاستفادة) و (التفيد) تفعل وزننده مال قزانمق معناسنه در يقال استفاد المال وتفيده اذا اقتناه لكن مؤلف يائيه يی تخليط ايلمشدر (الافادة) اراده وزننده بر آدمه مال ويرمك معناسنه در كه فائده لندرمكدن عبارتدر تقول افدته المال ای اعطيته اياه و هلاك ايلمك معناسنه در تقول افدت فلانا ای اهلكته وامته (الفواد) سحاب وزننده كوكله دينور فؤاد لفظنده لغتدر (التفود) تفعل وزننده طاغ كچيسی طاغك تپه سنه چيقمق معناسنه در كه فود راسدن مأخوذدر يقال تفود الوعل فوق الجبل اذا اشرف (المفواد) و (المفياد) مصباح وزننده افاده دن مبالغه در يقال رجل متلاف مفواد و يقال مفياد ای متلف مفيد بو وادده افاده اهلاك معناسنه اولمغله متلاف اتباع وجهيله مؤكددر اتفاع معناسنه ده ممكندر (التفاود) تفاعل وزننده بری برينه افاده ايله فائده ويرمك معناسنه در لكن صواب اولان تفايد اولمقدر يا ايله يقال

همايتفاودان العلم والصواب يتفـايدان اى يفيدكلّ صاحبه (الفهد) مهد وزننده سـباعدن پارس ديدكلرى جانورك اسميدر فارسيده يوز دينور جمعى فهود وافهد كلور وفهد دوه سغرينك وسطنده اولان ميخه دينوركه كلب دخى ديرلر وفهد مصدر اولور برآدمك ايشنى غائبـانه دلخواهى اوزره كوزلجه كورمك معناسنه يقال فهد لفلان فهدا من الباب الثالث اذا عمل فى امره بالغيب جميلا (الفهدة) هايله كونه دينور راست معناسـنه وفهده عبيدبن مالك النهشلى فرسنك اسميدر (الفهدتان) تثنيه بنيه سيله دوه نك ايكى قولا قلرينك آكسه لرنده اولان ايكى طوماجق كبكلره دينور وفهدتا الفرس آت قسمنك كوكسنده اولان ايكى طرفلو يومرجـه اتلره دينوركه بالق طرزنده اولور (الفهد) فحتينله برآدم او يويوب محـافظه سى اوزرينه لازم اولان نسنه لك حفظندن تغـافل ايلمك معناسنه در پارس قسمى نوّام اولمغله آندن اخـذ اولنمشدر يقال فهـدالرجل فهدا من الباب الرابع اذا نام وتغافل عمايجب تعهده وچوق اويومق وكرنمك مقوله سى حالاتده پارسه بكزه مك معناسـنه در يقـال فهدالرجل اذا اشبه الفهد فى نومه وتمدّده ❊ مـترجم ديركه پارس قسمى چوق اويومقده مثلدر يقال اثقل رأسا من فهد وانوم من فهد ملاّ خسرو عليه الرحمه درر ده امام سرخسيدن نقل ايلمشـدركه پارسده برنيجه خصال خاصه واردر برى بودركه صيدك ممرّ ومأوامى سمتنده پوصلنوب طوررتا كه قولاينه كلدكده اوزرينه هجوم و پرتاو ايدر وسائر حيوان شكارى كبى تعـليم ضمننده ضرب اولنمز بلكه معـلم كلب شكار ايلديكى جانورى اكل ايلدكـده آنى پارسك حضورنده ضرب ايدرلر اولدخى اندن اعتبـار واتعـاظ ايدر واصلا خبيث نسنه يى اكل ايلمز صاحبندن لحم طيب طلب ايدر وصيدك اكسه سـندن برنيچه دفعه وثوب وهجوم ايدر يتشورسـه فبها واكر يتشميه جكنى تيقن ايدرسـه بيهوده اتعـاب نفس ايلميوب عودت ايدر بنى آدم بونلر ايله متصف اولمق لايقـدر وحالا پارس ايله عراق طرفنـده صيد ايدرلر انتهى (الفهد) كتف وزنـنـده و(الفهد) ابل وزننده صفتدر پارسه تشـبه ايدن كمسنه يه دينور ثانيده فانك كسره سى هاء مجاورتنه مبنى در (الفوهد) توهد وزننده ومراد فيدركه ذكر اولندى مؤنثنده فوهده دينور (الافهود) اسـلوب وزننده فوهد معناسـنه در (الافاهيد) جمع بنيه سيله ربده بولنده برموضع آديدر (الفيد) صيد وزننده صالنه رق يوريمك معنـاسنه در يقـال فادالرجل يفيد فيدا اذا تبختر واولمك معناسنه در يقال فاد فلان اذا مات ويركسه نك مالى ثابت وبرقرار اولمق على قول زائل اولمق معناسنه در يقـال فادالمال لفلان اذا ثبت اوذهب وادويه واجزا مقوله سى نسنه يى صويه اصلاتمق معناسنه در يقال فاد الزعفران اذادافه وبرنسنه دن صاقنمغله برجانبه عدول ايدوب يان ويرمك معناسنه در يقال فاد الرجل اذا حذرشـيئا فعدل عنه جانبـا وفائده ومنفعت حاصل اولمق معناسنه در يقال فادت الفائدة اذا حصلت وفيـد اصلانمش زعفرانه دينور مفيد معناسـنه وآت قسمنك دوداقلرى اوسـتنده بتن تويلره دينور وفيـد طريق مكه ده برقلعه آديدر بانيسى اولان فيدبن فلان ايله مسمادر وفيد كولده يشمش اتمك اوزرندن كولى صيروب كيدرمك معناسنه دريقال فاد الملة عن الخبزة اذا افادها اى ازالها (فيد القريات) فافك ضميـله برموضعدر (حزم فيـده) حانك فتحيله برموضعدر (التفيد) تفعل وزننده بودخى صالنه رق يوريمك معناسنه دريقال تفيد الرجل اذا تبختر (الفياد) صياد وزنـده اركك بايقوشه دينور ودائمـا صالنه رق يورين آدمه دينور يقـال رجل فياد اى متبختر وشول كمسـه يه دينوركه النه كيرن طعامى اتمكسـه دوروب اكل ايدراوله يقـال اعرابى فياد اذا كان يلف ماقدرعليه فيأكله (الفيادة) هـاء مبالغه ايله فياد ايله ايكى معـناى اخيرده مرادفدر (الفائدة) زائده وزننده برآدمك علمدن ياخود مالدن استفاده يعنى كسب وتحصيل ايلديكى نسنه يه دينور جمعى فوائد كلور وبو فى الاصل اسم فاعلـدر وبو نفع معناسنه اولان فيـددن مأخوذ در يقـال حصلت منه فائدة وهى مااسـتفدت من علم اومال (التفييد) تفعيل وزننده فيادك يعنى بايقوشك اوتمسندن تشأم ايلمك معناسنه در يقال فيد الرجل اذا تطير من صوت الفياد (الافادة) اراده وزننده مال ايله فائده لنمك معناسنه در تقول افدت المال اذا استفدته وبركسـه يه مال ويرمك معناسـنه اولمغله ضدّ اولور تقول افدت المال اذا اعطيته (التفايد) تفاعل وزننده مال ايله فائده لشمك معناسنه در يقال هما يتفايدان بالمال اى يفيدكلّ صاحبه ولاتقل يتفاودان كامرّ (فايد) زايدوزننده برطاغك آديدر ❊ فصـل القاف ❊ (القتاد) تاى فوقيه ايله سحاب وزننده برنوع شجر اسميدركه بغايت پك ومتين اولوب ايكنه كبى تيكنلرى اولور تركيده كون ديدكلريدركه كبير وصغير نوعى اولور كثيرا ديدكلرى صمغ صغير نوعندن حاصل اولور اصعب من خرط القتاد مثلندن مراد شجر مزبوردر (القتـادية) ياى مشدّده ايله قتـاد مزبورك تيكنلرينى اوتليـان دوه لره دينور مفردى قتادى در يقال بعير قتادىّ وابل قتاديّة اذا كانت تأكل شوك القتاد (التقتيد) تفعيل وزننده قتاد اغاجنى

كسوب تيكنلرينى باقدقد نصكره دوه لره علف ايلك معناسنه در يقال قند القتاد اذا قطعه فاحرقه فعلف الابل
القتد) فحتبنله دوه لر وجه مذكور اوزره قتاددن اولان علف اكل ايلك معناسنه در يقال قتدت الابل قتدا
من الباب الرابع اذا اكلت العلف من القتاد (القتدة) فرحه وزننده وجه مذكور اوزره علف قتاد اكل ايدن
دوه لره دينور (القتادى) سكارى وزننده قتاد يمكدن قرنلرى درد ناك اولمش دوه لره دينور يقال ابل قتادى
اذا اصارت قد اشتكت من اكل القتاد جمعى اقتاد واقتد وقتود كلور * شارح ديركه جميع نسخه لرده سهو وسقط
واردر زيرا جميع امهاتده ومأخذ مؤلفده بومحلده قتد كلمه سى مرسوم وجموع مذكوره اكا اولمق اوزره مرقومدر
وقتد فحتبنله دوه سمرينك آغاجنه وتخته سنه دينور پس بو مقامده والقتد خشب الرحل عبارتى ساقطدر
قتاده) سحابه وزننده اساميدندر (ابوقتاده) اصحابدن حارث بن ربعى السلمى كنيه سيدر وقتادة بن دعامه
تابعيندندر وقتادة بن النعمان وقتادة بن ملحان اصحابدندر و بكر بن وائل نام كسه نك قصراغى اسميدركه
زيم نام آتك اناسيدر (قتائده) علابطه وزننده برصرپ بلاك ياخود بر يوقش آديدر على قول هر يوقش عقبه يه
قتائده دينور (تقتد) تنصر وزننده حجازده برقريه ياخود بر اشمه آديدر (قتنده) ضمتينله اندلسده بر بلده در (قتاد
سحاب وغراب وزنلرنده بنوسليم يوردنده برجبل عظيم آديدر (ذات القتاد) فلج نام موضعك وراسنده
برموضعدر (القتود) قافك ضميله برطاغك آديدر (القتادى) صحابى وزننده خزرج قبيله سنده برفرس آديدر
ذكر اولنان قتاده ديدكلرى فرسه منسوب دكلدر (القثردة) دحرجه وزننده برآدمك بياض ماتجه سى يعنى
سودى و پنير وكش وقيماق مقوله سى نسنه لرى چوق اولمق معناسنه دركه كثرت مواشى متفرعيدر يقال قثرد الرجل
اذا كثر لبنه واقطه (القثردة) قافك وراءنك كسريله چوق ماله دينوركه مراد مواشيدر يقال عليه قثردة مال
اى مال كثير (القثرد) زبرج وزننده و (القثارد) علابط وزننده و (المقثرد) اسم فاعل بنيه سيله قيونى كچيسى
چوق اولان آدمه دينور يقال رجل قثرد وقثارد ومقثرد اى ذوغنم كرچه جوهرى وسائرلرى بونلرى بورسمه
ثبت وبيان ايلديلر لكن مجموعى مصحفدر صواب اولان ثاى مثلثه ايله اولمقدرنته كه عنقريب مرسومدر وثاى
مثلثه ايله اولديغنى ائمه لغتدن ابوعمرو وابن اعرابى وسائرلرى تصريح ايلمشدر لكن جوهرى ابوعبيده دن روايت
ايلمكله تاى فوقيه ايله ده لغت اولمق محتملدر * مؤلف اندن ساكت اولمشدر (القثد) قافك وثاى مثلثه نك فتحيله
قثايه يعنى بجوره شبيه برسبزه آديدر على قول بجوردن برنوع ياخود خياره دينور مفردى قثده در هايله
القثد) قصد وزننده ذكر اولنان قثدى يمك معناسنه در يقال قثد الرجل قثدا من الباب الثانى اذا اكل القثد
الاقتثاد) افتعال وزننده بستاندن قثد كسمك معناسنه در يقال اقتثد الرجل اذا قطع القثد * مؤلف الاقتثاد
القطع عنوانيله رسم ايلمكله مسامحه ايلمشدر (القثرد) برقع وزننده و (القثرد) زبرج وزننده و (القثرد) جعفر
وزننده و (القثارد) علابط وزننده اومتاعنه دينوركه خرت مرت تعبير اولنور قماش البيت معناسنه و (قثرد
جعفر وزننده و (قثرد) علبط وزننده و (قثارد) علابط وزننده و (مقثرد) اسم فاعل بنيه سيله قيونى قوزيسى
فراوان اولان آدمه دينور ياخود اسباب وتجملات خانه سى چوق اولانه دينور و (قثرد) زبرج وزننده اصمه نك
دينده قوروپ قالمش خار وخاشاكه دينور وناس كثيره دينور (القثارد) شفارج وزننده كوملك وخفتان
مقوله سى لباسك اتكلرى اوجلرينه دينور ذلاذل معناسنه (القثرد) جعفر وزننده يولك پارچه لرينه
دينور قطع الصوف معناسنه وشول كهنه وناچيز اومتاعه دينوركه برمحله كوچلدكده اعتبار اولنميوب
يرلرنده ترك اولنه يقال هوكالقثرد لايلتفت وهوما لايحمل من المتاع عند الرحيل (القحدة) قافك وحاى
مهمله نك فتحيله دوه اوركجنك دينه على قول اوركجه ياخود اوركجك ايكى بوكورلرينك ماينه دينور جمعى قحاد
كلور قافك كسريله واقحد كلور (المقحدة) ميمك وحانك فتحيله بو دخى اوركجك دينه دينور (القحد) قصد
وزننده دوه نك قحده سى اولمق معناسنه دركه مراد عن اصل يوك اوركجلى اولمقدر على قول اوركجى پك
يومك معناسنه در يقال قحد البعير قحدا من الباب الثالث اذا صارله قحدة اى سنام كالقبة او عظمت قحدته يعنى
بعد الصغر (القحدة) قافك فتحيله و (المقحاد) ميمك كسريله يوك اوركجلى ناقه يه دينور يقال ناقة قحدة
ومقحاد اى كبيرة القحدة مقحادك جمعى مقاحيد كلور * شارح ديركه جمله قحد كذلك مقحاد وصف اولور وقحده
فى الاصل قحده ايدى فرحه وزننده (القاحد) واحد لفظنه اتباع اولور يقال واحد قاحد نته كه صخد ماده سنده
ذكر اولندى (بنو قحاده) ثمامه وزننده برقبيله در بنو يربوع فارسلرندن يزيد القحاديه نك والده سى آنلردندر (القحاد
كتان وزننده شول بالكزجه كشى يه دينوركه نه برادرى ونه اولادى اوله يقال رجل قحاد اى لااخ له ولا ولد (القمحدوة

قافك وميمك فتحيله رباعى اولمله محلنده مذكوردر مؤلف بونكله جوهرى يه تعريض ايلمشدر (القدّ) قافك فتحى ودالك تشديديله برنسنه يى بچمه كسمك على قول اوزونلغنه كسمك وعلى قول اوزونلغنه يارمق معناسنه در يقال قدّ الشيء قدّا من الباب الاول اذا قطعه مستأصلا اومستطيلا اوشقه طولا وقد صو يلمش كوجك قوزى واوغلاق دريسنه دينور ومنه المثل مايجعل قدّك الى اديمك اى اى شيء يضيف صغيرك الى كبيرك يعنى كوجك ايشكى بيوكه قياس ونسبت ايلمكه باعث ندر اديمدن مراد جلد عظيمدر والى كلمه سى معنا اعتبار يله در ✽ مؤلفك قولنه كوره مقد رمضاعفا قولنه متعلقدر مثل مزبور طور وحدينى تجاوز ايدن فضول حقنده كذلك برامر حقيرى امر خطيره قياس ايدن كمسه حقنده ضرب اولنور وقدّ قامچى يه اطلاق اولنور سوط معناسنه ومنه الحديث لقاب قوس احدكم وموضع قدّه فى الجنة خيرمن الدنيا ومافيها ✽ كرچه عنقريب كسرايله قدّ لفظنى دخى مؤلف سوط ايله تفسير ايلمشدر لكن نهايه ده لفظ حديث كسرايله منصوصدر ✽ ومؤلف دخى بصائرده كسرايله تقييد ايلمشدر لكن بصائرده قد قافك فتحيله مقدود معناسنه ده كلديكنى اشعار ايلمكله بوتقديرجه سوطه اطلاقى صورت بولور وقدّ قدر يعنى مقدار واندازه معناسنه مستعملدر يقال هو على قدّ ذاك اى قدره وبرآدمك قامتنه اطلاق اولنور كه شخصنك اعتدال خلق اوزره تقطيعى يعنى كسيمندن عبارتدر جمعى اقدّ كلور همزه نك فتحى وقافك ضميله وقداد كلور قافك كسريله واقدّه كلور اجله كبى وقدود كلور حدود كبى يقال غلام حسن القدّ اى القامة وتقطيعه واعتداله وقدّ كذلك مصدر اولور مسافر يابانده قطع مسافه ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال قدّ المسافر الفلاة اذا خرقها اى قطعها ومتكلمك ياخود كنديننك كلامنى قطع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال قدّ الكلام اذا قطعه (الاقتداد) افتعال وزنده قدّ ايله معناى اولده مرادفدر يقال اقتدّ الشيء اذا قطعه مستأصلا اومستطيلا اوشقه طولا وامور ومصالحده تدبير وتمييز ايلمك معناسنه مستعملدر آندن اصطلاحزده كسوب بچمك ايله تعبير اولنور يقال اقتد الامور اذا دبّرها وميزها (التقديد) تفعيل وزننده قدّ ايله بودخى معناى اولده مرادفدر يقال قدّد الشيء تقديدا بمعنى قدّه (الانقداد) انفعال وزننده و(التقدّد) تفعل وزننده قدّ وتقديده مطاوعلردر يقال قدّ الشيء وقدّده فانقدّ وتقدّد اى انقطع مستأصلا اومستطيلا وانشق طولا وتقدّد آراء واهوالرى مختلف اوله رق ناس فرقه فرقه اولمق معناسنه مستعملدر يقال تقدّد القوم اذا صاروا فرقا مختلفة الاهواء و برنسنه قوريمق معناسنه مستعملدركه قديد آتيدن مأخوذدر يقال تقدّد الشيء اذا يبس وناس پراكنده اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال تقدّد القوم اذا تفرقوا ولباس پيرايوب پاره لنمك معناسنه مستعملدر يقال تقدّد الثوب اذا تقطع ودابه برمقدارجه آريقلمق على قول آريقلدقدنصكره سمورمكه باشلمق معناسنه مستعملدر يقال تقدّدت الناقة اذا هزلت بعض الهزال اوكانت مهزولة فابتدأت فى السمن اشبو ايكى قول طريقه معناسنه اولان قدّه دن مأخوذدر قول اوله كوره كوده سنده هزالدن وقول ثانى يه كوره شحمدن طريقه لر پيدا اولور (القدّ) قافك ضميله برنوع دكز بالغنك اسميدر (القدّ) قافك كسريله دريدن يابيلان قابه دينورنته كه ظرف آغاجدن اولانه دينور وقد قامچى يه اطلاق اولنور فتحله قدكبى كه ذكر اولندى ودباغت اولنمامش خام دريدن اوزنلغنه كسلمش قايشلره وصرمله دينور قامچى يه اطلاق بونلردر مفردى قدّه درهايله وقدّه اوزون اوزادى طريقه يه اطلاق اولنور وكلاب قبيله سى يوردنده برصو آديدر بونده تخفيفله ده زبانزددر وقدّه آراء واهوالرى مختلف اولان فرقه لردن برفرقه يه اطلاق اولنور جمعى قدد كلور عنب وزننده ومنه قوله تعالى ✽ كنا طرائق قددا ✽ اى فرقا مختلفة اهواءها (المقدّ) ميمك كسريله مدق وزننده درى ديله جك تيمور آلتدر بچاق كبى (المقدّ) ميمك فتحيله مرد وزننده بوله اطلاق اولنور طريق معناسنه و بو اسم مكاندر ومكان مستوى يه اطلاق اولنور كويا كه اطرافدن قدّ وتمييز اولنمشدر ومقدّ اردن قضاسنده برقريه آديدر خمر مقدّى اورايه نسبت اولنور جوهرى غلط ايلكله دالنى تخفيف وميم فصلنده مقد عنوانيله ثبت ايلمشدر ✽ شارح ديركه ازهرى ابوعمرودن تخفيف دال ايله روايت ايلمشدر انتهى وشراب المقدى تخفيفله ذكر اولنان مقدينك كه تشديدايله درغريبدر ✽ مترجم ديركه نهايه ده بووجهله مرسومدركه شراب مقدّى تشديد ايله نصفى قالنجه طبخ اولنور برنوع شرابه دينور نصفندن قطع اولنان شبئه تشبيه اولنمشدر وقليلا دالى تخفيف اولنور پس جوهرى يه ومؤلفه منافى اولور انتهى (القداد) غراب وزننده برنوع قرن آغريسنك اسميدر بورووكسنتى تعبير اولنان وجع اوله جقدركه بغرسقلر كسيلور قياس اولنور مقدمة باسوردر يقال اخذه القداد وهو وجع فى البطن وقداد بن ثعلبة بن معاويه بجيله قبيله سندندر (المقدود) ذكر اولنان قداد علتنه مبتلا كشى يه دينور يقال قد الرجل على بناء المفعول فهو مقدود اى اصابه القداد

لقداد) سحاب وزننده • كرپي ديدكلري جانوره دينور قنفذ معناسنه وعرب طوشانه دينوركه تولا صچانى دخى ديرلر يربوع معناسنه اكيلري كسوب طوغراديقلري ايچون اطلاق ايلديلر (قدقد) فلفل وزننده • برطاغ اسميدركه انده حجر البرام يعنى كوفه‌كى تعبير اولنان طاش معدنى واردر (القديد) زبير وزننده بركونه كوجك قطعه پلاس اسميدر و بر رجل آديدر و بر وادى اسميدر وحرمين بيننده بر موضع آديدر وقبس الغاضري نام كسه‌نك فرسى اسميدر (قدقداء) قافلرك ضمى وفتحيله بر موضع آديدر (القديد) حديد وزننده مشرر ومقدد اولان يعنى ديلم ديلم ديلنوب كنشد • قوريد يلان على قول اوزون اوزون ديلنن اته دينور لسانمزده • بصديرمه تعبير اولناندر عربيده اشراره دخى دينور تقول اطعمنا القديد اى اللحم المشرر المقدد اوماقطع منه طولا وقديد يك اسكيمش ثوبه اطلاق اولنور (القديديون) قافك فتحيله تباع عسكره يعنى برمحله اوردو ولشكر كتدكده • انلرك تابعلرينه اطلاق اولنوركه مراد سپاه زمره سندن اولميوب لكن اهل صنعتدن اولملريله بعض مصالح عسكريى رؤيت ايچون كيدرلر شعاب و بيطار وحداد وحلاق كبي حالا اردوى اسلاميه تعيين اولنان اصناف واهل حرفت قديديوندر و بوند • قافك ضمى جائزكلدر * مترجم ديركه نهايه ده ضم قافى تجويز ايلمشدر زيرا اشبو عبارتله مرسومدر القديديون هم تباع العسكر والصناع كالحداد والبيطار بلغة اهل الشام هكذا يروى بفتح القاف وكسر الدال وقيل هو بضم القاف وفتح الدال كانهم لخستهم يلبسون القديد وهو مسح صغير وقيل هو من التقدد والتفرق لانهم يتفرقون فى البلاد للحاجة وتمزق ثيابهم وتصغيرهم تحقير لشانهم ويشتم الرجل فيقال له ياقديدى - ياقديدى - واساسد • يقال فى التثنية ياقديدى - ياقديدى - وهم القديديون تباع العسكر من الصناع عبارتيله مصغرا مرسوم اولمغله كذلك مؤلفه مخالفدر انتهى (مقداد) مصباح وزننده ابن عمرو بن الاسوددركه اصحابدندر اسود مقدادى تربيه ياخود تبنى ايلمكله كنديسنه نسبت اولنمشدر اسودى جدى ظنيله قرآء حديث لحن وخطا ايدرلر * شارح ديركه مقداد بن الاسود ايله مشتهر اولمغله باعث نسبتى وجه مذكوره مبنيدر واسود ابن عبد يغوث بن وهب بن عبد مناف الزهرى در قرآء حديثك خطارى عمرو ايله اسود بيننه ابن لفظنى توسيط ايتدكلرندن ناشيدر (القيدود) طيفور وزننده • ارقه‌سى اوزون اولان ناقه‌يه دينوركه مادهٔ مرقومه‌دن مأخوذدر جمعى قباديد كلور (الاستقداد) بردوزه‌يه مستمر اولوب كتمك معناسنه در قده • دن مأخوذدر يقال استقد الامر اذا استمر واستوى ودوه‌لر يولده وجه واحد اوزره قطارلنوب اوق كبى طوغرى يلنه چكيلوب كتمك معناسنه در يقال استقدت الابل اذا استقامت على وجه واحد (قد) قافك فتحى ودالك سكونيله بركلمه دركه حرفيه واسميه اولور واسميه ايكى وجه اوزره مستعملدر وجه اول يكفى كلمه‌سنه مرادف اسم فعل مضارع اولور يتشور وكفايت ايدر معناسنه بو صورتده • مدخولى منصوب اولور مثلا قدنى درهم وقد زيدا درهم دينور يكفى معناسنه وجه ثانى حسب كلمه‌سنه مرادف اسم اولوركه كافى معناسنه در فارسيده • بس دينور بو صورتده • غالبا يعنى عند البصريين مبنى اوله‌رق استعمال اولنور قد حرفيه‌يه لفظده • مشابه اولديغيچون مثلا قد زيد درهم دينور دالك سكونى و زيد لفظنك جريله وكاهى يعنى عند الكوفيين معرب اوله‌رق استعمال اولنور قدزيد درهم دينور دالك رفعيله نته‌كه حسبه درهم دينور رفعله وحرفيه اولان قد سين وسوف كبى حرف تنفيسدن وجازم وناصبدن مجرد اولان فعل متصرف اخبارى مثبته مخصوصدر بونلرك مقابلنه داخل اولماز * شارح ديركه اشبو * اولا الحياء وان رأسى قد عسى * فيه المشيب لزرت ام القاسم * بيتنده عسى كلمه‌سى اشتد - وظهر معناسنه متصرف اولمغله مادهٔ نقض اولمز انتهى اشبو حرفيه اولان قد كلمه‌سى التى معنايه دلالت ايدر اول توقع يعنى مدخولى اولان فعل متوقع ومنتظر اولور مثلا قد يقدم الغائب كبى بو معناده • ماضى‌يه دخولى مختلف فيه‌در ثانى ماضى‌يى حاله تقريب ايچون اولور قد قام زيد كبى ثالث تحقيق ايچون اولور كقوله تعالى قد افلح من زكيها * رابع نفى ايچون اولور ما لفظى كبى مثلا قدكنت فى خير فتعرفه قولى كبى كه تعرف لفظنك نصبيله درماكنت فى خير معناسنه در خامس تقليل ايچون اولور قد يصدق الكذوب كبى سادس تكثير ايچون اولور اشبو * قد اترك القرن مصفرا انامله * مصراعنده • اولديغى كبى جوهرى قد كلمه‌سنى اسم قيلرسك مشدد ايدرسن ديمكله غلط ايلمشدر زيرا انجق ايكى حرفدن مركب اولوب آخرى حرف علت اولان كلمه مشدد اولور مثلا هو لفظنده • هو دينور وتشديدينك وجهى حرف علت مع التنوين ساكن اولمغله اسم حرف واحد اوزره قالمامغه مبنيدر واما قد كلمه‌سيله بركمسه‌يه تسميه اولنسه مثلا هذا قد ورأيت قدا ومررت بقد دينور تخفيفله كذلك من وعن كلمه‌لرى دخى بو رسمه‌در بونلرك نظيرى يد ودم وامثاليدر * شارح ديركه جوهرينك قولى اخفش و بصريوندن برجماعت مذهبيدر * مترجم ديركه مؤلفك بوراده كلامى بصاره مخالفدر زيرا بصاره • ديمشدركه

اكر قدكلمه سنی اسم قیلرسك مشدد ایدرسن مثلا كتبت قدّا حسنة دیرسن كذلك لو وكی وهوكلمه لرنده دخی حال بو بنجه در زیرا حروف مزبوره نك نقصنه یعنی آخرلری بد ودم كبی ناقص اولدقلرینه دلیل اولمامغله اسم اولدقلری حالده آخرلرینه كندی جنسلرندن برحرف زیاده قیلوب ادغام ایلمك واجب اولور (القرد) قحتبله یوكلك و یپاغینك یولنسنه علی قول فتا وكترلكندن قبول اولنموب آتیلاننه دینوركه ایشه یرامز اولور مفردی قرده در رهایله كه آندن برپاره دیمكدر ومنه المثل عثرت علی الغزل باخرة فلم تترك بنجد قردة یعنی اول نادان خاتون انجام كار اكیرمك خصوصنك لزومنه مطلع اولوب بهرحال مقتضی اولدیغی خاطرینه كلدكده كوبره یغنلرنده یولك و یپاغی براغنیلرینی قوموب بالجمله دیوشروب اكیرمكه باشلدی مقدمندن ایسه اعلا یولك بولمغه وسعی وارایدی مثل مزبور برحاجتی وقت امكانده ترك واهمال ایدوب بعد الفوت طلبی قیدنده اولان كسه حقنده ضرب اولنور ضیعت اللبن فی الصیف مثلنه مداید روقرد بیراقلری صیرلمش خرما دانه دینور بونكده مفردی قرده در وقرد شول خرده صاری توی كبی نسنه یه دینوركه طرثوث دیدكلری نباته یاپشق اولور وقرد مصدر اولور قیللر قیورجقلنوب طرطوب اولمق معناسنه یقال قرد الشعر قردا من الباب الرابع اذا تجعد ومبشین وسختیان دباغت اولنوركن فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال قرد الادیم اذا حلم وبركسه عجزندن ناشی سكوت ایلمك معناسنه در یقال قرد الرجل اذا سكت عیا ودیشلر صرارمق معناسنه در یقال قردت اسنانه اذا اصفرت وساقزك دادی آزمق معناسنه در یقال قرد العلك اذا فسد طعمه وقرد شول خرده خرده سحاب قطعه لرینه دینوركه بیوك سحابك آلتنده اولوب بری برینه ملتئم اولمیه رق پاره پاره كورینور اوله ولسانده اولان تردد حالتنه دینوركه طلاقتله بی پروا تكلم ایده میوب دلنی چینیه رك تكلم ایدر اولور یقال فی لسانه قرد ای الحجة (التقرّد) تفعل وزننده بودخی قیللر قیورجقلنوب طوپلنمق معناسنه در یقال تقرّد الشعر یعنی قرد (الاقراد) همزه نك كسریله بودخی برآدم عجزندن یاخود یورغنلقدن ناشی ساكت اولمق معناسنه در یقال اقرد الرجل اذا سكت عیا وساكن اولمق معناسنه در یقال اقرد المتحرك اذا سكن وذلّ وخضوع ایلمك معناسنه در یقال اقرد الیه اذا ذلّ وخضع وكندیسنی اولو صورتنده كوسترمك معناسنه در یقال اقرد الرجل اذا تماوت (التقرید) تفعیل وزننده اقراد ایله معنای اولده مرادفدر یقال قرّد الرجل اذا سكت عیا وطواردن كنه تعبیر اولنان بوجكی آیرتلیوب قوپرمق معناسنه دركه سلب ایچوندر یقال قرّد البعیر اذا انتزع قردانه وتذلیل ایلمك معناسنه در یقال قرّده اذا ذلّله وخضوع وتواضع ایلمك معناسنه در یقال قرّد الیه اذا خضع وبرآدمی آلداتمق وریك ایلمك معناسنه در یقال قرّد فلانا اذا خدعه (القرد) فرد وزننده كسب ایله مال بریكدرمك معناسنه در یقال قرد المال قردا من الباب الثانی اذا جمعه وكسبه وطولومه یاغ یاخود سود جمع ایلمك معناسنه در یقال قرد فی السقاء اذا جمع فیه سمنا اولبنا وقرد بیونه دینور عنق معناسنه و بوكرد فارسی معربیدر وقیصه نسنه یه دینور (القرد) كنف وزننده كچه كبی بری بری اوزره درطوپ قاتلنوب منعقد ومتراكم اولان بلوده دینور یقال سحاب قرد ای منعقد متلبد وكوده سنك اتلری صمصیق طقناز اولمغله سلپوكلكی اولمیان آته عربلر قرد الخصیل اطلاق ایدرلر خصیل اصیل وزننده اتلری یرلو یرنده اولان آته دینور وقردكنه دیدكلری بوجك اوشمش حیوانه دینور یقال بعیر قرد ای كثیر القرود (المتقرّد) متفرّد وزننده بودخی شول خرده خرده بلود پاره لرینه دینوركه بیوك بلودك جابجا آلتنده اولوب بری برینه متصل اولمیه (القراد) غراب وزننده انسان ممه سنك دوكجكنه دینور كذلك آت ممه سنك امزكنه دینور وكنه تعبیر اولنان بوجكه دینوركه طواره استیلا ایدر جمعی قردان كلور قافك كسریله وقراد اسماد ندر قراد بن صالح بن غزوان واوغللری محمد وعبدالله محدثلردر (القرد) قافك ضمیله بودخی كنه دیدكلری بوجكه دینور (القرود) صبور وزننده شول دوه یه دینوركه صاحبی كنه سنی آیرتلدیغی حینده اوركوب وسركشلك ایلیوب او یلجه طورر اوله یقال بعیر قرود اذا كان لاینفر عن التقرید (القرد) قافك كسریله معروفدر یعنی میمون تعبیر اولنان جانوردر بوزینه دیرلر جمعی اقراد وقرود كلور وقردكلور عنب وزننده وقرده كلور فیله وزننده وقرده كلور قافك فتحی ورانك كسریله مصباحده عنب وزننده قرد مؤنثی اولان قرده نك جمعی اولمق اوزره مرسومدر وقرد بن معاویه هذیل قبیله سندن بركسه دركه ازنی من قرد مثلنك منشأیدر بغایت زناكار كسه ایدی علی قول مراد جانوردر زیرا میمون حیوانلر ایچره زناكارلقله ممتازدر وعربلر شول زعم ایتدیلركه زمان جاهلیتده برمیمون آخرك جفتیله زنا ایلمكله سائرلری آكاه اولوب آنی رجم ایلدیلر (القرّاد) شدّاد وزننده میمون بسلین كسه یه دینوركه میمونجی تعبیر اولنور (القردد) مهدد وزننده برطاغك آدیدر وقردد مرتفع یره دینور جمعی قرادد كلور وقرادید كلور اشباعله وقردد

وجه واسلوب وطريقه معناسنه در يقال جاء بالحديث على قرد ده اى على وجهه (القردودة) قافك ضميله بودخى مرتفع ارضه دينور و برموضع اسميدر و (قردودة الظهر) دابه نك ارقه سنك مرتفع اولان يرينه دينور و (قردودة الشتاء) قيش موسمنك شدت وحدتندن عبارتدر تقول ماهذه الرجلة فى قردودة الشتاء اى فى شدته وحدته (القرديدة) قافك كسريله پك سوزلو صلب الكلام آدمه دينور يقال رجل قرديدة اى صلب الكلام ودابه نك صرتنده اولان طولانى خطه دينور كه اصل رنكنه مخالف اولور وكرديده معناسنه در كه باسيذكر وانسانك باشنه اطلاق اولنور وطاغك تپه سنه دينور (قرد) زفر وزننده برموضعدر (قردى) سكرى وزننده جزيرهٔ ابن عمرده برموضع آديدر (القردية) عربيه وزننده حاجز ايله معدن نقره بيننده برصو آديدر (ذوقرد) فتحتينله مدينه قربنده برموضعدر آنده نبى اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرينك صاغمال ناقه لرى رعى اولنمغله كفار اعرابدن برطائفه اغاره ايلدكلرنده خبردار اولملريله اوزلرينه غزا ايلديلر غزوهٔ ذى قرد معروفدر (القرصد) جعفر وزننده كسمكه دينور كه صمانك ابريسيدر قصرى معناسنه فارسيده كفه دينور (القرمد) جعفر وزننده كنديسيله طلا اولنور اولان شيئه دينور زعفران وكرج كبى ورنوع طاشه دينور كه جابجا ياريقلرى اولور آتشده تمام پشدكدنصكره آنكله ابنيه بنا ايدرلر امهات سائره ده بوكرج ياپدقلرى طاش ايله مفسردر وقرمد آجر اسميدركه خزف مطبوخدر تركيده طوغله تعبير اولنور * مؤلفك ولاجر قولى عطف تفسيردر وقرمد برموضع آديدر (القرميد) قافك كسريله بودخى طوغله يه دينور تركيده كرميد دخى دينور وقرميد اردبه معناسنه دركه طوغله دن ياپلمش پولك كاريزه دينور واريه معناسنه دركه طاغ كچيسنك ديشيسنه دينور ياخود اروبه اردبه مصحفيدر (القرمود) زنبور وزننده غضا نام شجرك يمشنه دينور وطاغ كچيسنك اركگنه دينور (القرمدة) دحرجه وزننده قرمطه معناسنه دركه يازوبى صيق صيق يازمق وآديملرى صيق صيق آته رق يوريمكدن عبارتدر يقال قرمد الكاتب وقرمد فى المشى اذا قرمط (المقرمد) مدحرج وزننده زعفران مقوله سى طلا سورلمش بزه دينور يقال ثوب مقرمد اى مطلى بشبه الزعفران وطوغله ايله ياخود قرمد ديدكلرى حجر مذكور ايله ياپلمش بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مبنى بالآجر او الحجارة يعنى بالقرمد و بلند وعالى بنايه دينور يقال بناء مقرمد اى مشرف عال (القرهد) قنفذ وزننده اتلوجانلو بدنى نرم ونازك تازه جوانه دينور يقال غلام قرهد اى تار ناعم رخص (القراهيد) فراهيد وزننده ومرادفيدركه ذكر اولندى قار ونداء) رانك وواوك فتحيله اتباع تابعيندن كثيرك پدرى اسميدر (القزد) زاى معجمه ايله قصد وزننده ومرادفيدر يقال قزده قزدا بمعنى قصده (القسود) قافك كسرى ودالك تشديديله قثول وزننده بيونى قالين وقوى ومحكم اولان كسه يه دينور يقال رجل قسود اى الغليظ الرقبة القوى (قسبند) قافك ضمى وبانك فتحيله كه فعلل وزننده در اهل لغت كرچه بونى ابنيه ده ذكر ايدوب لكن تفسيرينه تصدى ايلديلر بنم عندمده بوكسبند فارسى معربيدركه خاتونلرك حيض بزيدر ياخود كوسبند معربيدركه قيونه دينور (القشبند) شين معجمه ايله قسبند وزننده اوزون بويلو كردنى عظيم آدمه دينور مؤنثنده قشبنده دينور هايله يقال رجل قشبند اى طويل عظيم العنق ويقال امرأة قشبندة ظاهرا بودخى لغت آخردن معربدر (القشدة) قافك كسريله قيماق ياخود كره ياغى سويق ايله وخرما ايله طبخ اولنوب حلوا اولدقده ديبنه چوكن پوصه كبى چوكندى يه دينور وقشده برنوع سودلو نبات آديدر و بوفقده قيماغه ياخود كره ياغنه دينور (القشادة) قافك ضميله قشده ايله معناى اولده مرادفدر (القشد) كشط وزننده ومرادفيدركه برنسنه يى شئ آخرك اوزرندن ازاله ايدوب اول شيئى آچمق معناسنه در يقال قشده اذا كشطه (القصد) قافك فتحى وصادك سكونيله يول طوغرى اولمق استقامت طريق معناسنه در ⊙ شارح ديركه فى الاصل بو معناده مصدردر بعده وصف اوله رق استعمال اولنمشدر يقال سبيل قصد اى مستقيم كويا كه سالكك وجههٔ مقصدينه قصد ايدر ومنه قوله تعالى * وعلى الله قصد السبيل * واعتماد ايلمك معناسنه در يقال قصداليه اذا اعتمد و برنسنه يه توجه وعزم وآهنك ايلمك معناسنه در يقال قصده وله واليه قصدا من الباب الثانى اذا امه ومعتدلانه حركت ايلمك يعنى برايشده وسط حاله رعايت ايدوب افراطدن مجانبت ايلمك معناسنه در يقال قصد فى الامر ضد افرط اى لم يتجاوز فيه الحد ورضى بالتوسط وشاعر قصائد منظومه نظمنده ابياتى برى برينه مواصلتله اطاله ايلمك معناسنه در يقال قصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد وقصد وصف اولورنه تنومند ونه اينجه رك اولان معتدل وجودلى كشى يه دينور يقال رجل قصد اى ليس بجسيم ولا بضئيل وبرشيئى قرمق معناسنه در نه كونه اولورسه اولسون على قول يار يسندن قرمغه مخصوصدر يقال قصد الشئ اذا كسره باى وجه كان او بالنصف وعدل وداد ايلمك معناسنه در يقال قصد الرجل اذا عدل وبركسه يه برماده ضمننده زور وجبر ايلمك معناسنه در يقال

قصدفلانا على الامر اذاقسره ❁ شارح سائر نسخه‌لری تخطئه ایلمشدر (الاقتصاد) افتعال وزننده قصد کبی اعتدال
اوزره حرکت ایلمك معناسنه در معتدل کسه البته ره راستی قصد ایدر یقال اقتصد فی الامر ضد افرط
عدم تفریط یعنی بوکه لازم کلوروا قتصاد شاعر قصائد منظومه سنده ابیاتی بری برینه وصل ایله اطاله ایلمك معناسنه در یقال
اقتصد الشاعر اذا واصل عمل القصائد (المقتصد) مقتدر وزننده و (المقصد) معظم وزننده وجودی نه ایری
ونه اینجه اولان آدمه دینور (التقصید) تفعیل وزننده قصد کبی برنسنه یی قرمق یاخود نصفندن قرمق معناسنه در
یقال قصد الشیء اذا کسره او بالنصف (الانقصاد) و (التقصد) برنسنه قرلمق معناسنه در یقال انقصد الرمح
وتقصد اذا انکسر (القصد) فتحتینله عوسج اسمیدر که موسی اغاجی وسنجان تیکنی دیدکلری شجر در وقصد
العوسج والارطی والطلح بو مقوله اغاجلرك تروتازه یومشق دالرینه اطلاق اولنور وقصد آجلغه دینور جوع
معناسنه ومغیلان کبی تیکنلو ایری میشه اغاجلرینك کوزمو سنده چچکلرینك ظهور جقلمسنه علی قول هر تیکنلو
اغاجك ابتدا نابت اولدیغی حینده نباتنك ظهور ایلمسنه دینور (القصادة) سعاده وزننده سمورمك معناسنه در
یقال قصد البعیر قصادة من الباب الخامس اذا سمن (القصدة) قافك کسریله قریلان نسنه دن برپارچه یه
دینور جمعی قصد کلور عنب وزننده (القصد) کتف وزننده و (القصید) امیر وزننده و (الاقصاد
همزه نك فتحیله قریق شئه دینور یقال رمح قصد وقصید واقصاد ای متکسر ❁ شارح دیرکه بوراده
اقصاد عند الاخفش جمع وزنی اوزره کلان اوزانندر وسائرلر عندنده اجزاسنه نسبتله مصوغ اولان
جمعدر ثوب اخلاق وقدر اعشار دخی بو بابده در انتهی وقصید شول شعره اطلاق اولنور که شطر ابیاتی
تام وکامل اولوب واوچ بیت وآندن زیاده اوله علی قول اون التی بیت ودخی زیاده اوله حالا بین الشعراء
هاء اسمیله قصیده تعبیر ایتدکلریدر لکن جوهری قولی اوزره قصید قصیده نك جمع جنسیدر سفین وسفینه
کبی مترجم دیرکه شاعر شعر مزبور ایله برمقصود قصد ایدر اولمغله قصیده اطلاق اولنمشدر ذکر اولنان
مواصلهٔ ابیات معناسی دخی اول مقصده مبنی درنته که صاحب معیار بو رسمه بیان ایلمشدر فالدیکه طبع مستقیم
وعلم عروض قویم اجتماعندن حاصل اولان اثر موزونه شعر دیرلر که علم معناسنه در شعوردن اولمغله طبعك
کمال مدخلی اولمسنه دلیلدر وشعرك انواعی واردر بیت رباعی قطعه مفرد مثنوی نظیره تخمیس تاریخ کبی
فن بدیعده اولان محسنات معروفدر بونلرك بری قصیده در که قصد عازم ایله نظم اولنانلر اکثر ادباء عندنده
یدی بیتدن زیاده یه اطلاق اولنور وبعضا مطلعنده یاخود اواخره قریب خلالنده تغزل اولنور وکریز که
مرامه انتقال ایلکه مناسبت پیدا ایدن معنایی مفید بربیتدر آندن صکره تاج که شاعر مخلصی آنده ایراد ایدر صکره دعا ایلر
اکر تاریخی وار ایسه اثناسنده یاخود آخرنده ایراد ایدرلك آخر بیتنه مقطع دینور وبیت القصید مبنا علیه اولان
بیتدر که ابیات سائره دن رنکین وجودت طبعه تصادفله دلنشین اولور نته که دیمشلردر ❁ قصیده ده براولور بیت
نادر المضمون ❁ انتهی وقصید سموز ایلکه دینور یقال مخ قصید ای سمین علی قول سموزندن اولانه دینور که نه سموز
ونه آریق اولایدر وایلیکلی کیکه دینور یقال عظم قصید ای مخ وقور یمش اته دینور یقال لحم قصید ای یابس وایلیکلی
سموز ناقه یه دینور یقال ناقة قصید ای سمین بها نقی ودکنکه دینور عصا معناسنه وسموز اوریکه دینور واعمال
فکر وروینله تنقیح وتهذیب اولنمش متین وپاکیزه شعره دینور یقال شعر قصید ای منقح مجود (القصود) صبور
وزننده بودخی سموز ایلیکه علی قول معتدل اولانه دینور یقال مخ قصود ای سمین اودونه یعنی وفوق المهزول
(القصیدة) سفینه وزننده بودخی ایلیکلی سموز ناقه یه ودکنکه دینور (الاقصاد) همزه نك کسریله آتیلان اوق
طوقندیغی شخصی همان قلدا تمیوب یرنده هلاك ایلمك معناسنه در یقال اقصد السهم اذا اصاب فقتل مکانه
وفی الاساس اقصده السهم واقصاد برکسه یی مزراقله بلاخطأ اورمق معناسنه در یقال اقصد فلانا اذا طعنه
فلم یخطئه ویلان برکسه یی صوقدیغی کبی دفعی هلاك ایلمك معناسنه در یقال اقصدته الحیة اذا لدغته فقتلته
(المقصدة) معظمه وزننده دوه قیمنه مخصوص برکونه داغ وتمغا اسمیدر که قولاقلرینه یاصیلور (المقصد) مکرم
وزننده شول آدمه دینور که خسته اولوب علی الفور وفات ایلمش اوله (المقصدة) محمده وزننده شول خاتونه دینور که
وجودی عظیم واندامی تام ووافر اولمغله هرکورن آدمی تعجبلك ایدر اوله یقال امرأة مقصدة ای عظیمة تامة
تعجب کل احد وبویی برمقدارجه قصیر اولان خاتونه دینور یقال امرأة مقصدة ای التی الی القصر (القاصد)
قریب معناسنه مستعملدر یقال سفر قاصد ای قریب اعتدال معناسندن مأخوذدر وعربلر بیننا وبین الماء لیلة
قاصدة دیرلر هینة السیر معناسنه که بطؤ وتعبسز برکیجه لك مسافه واردیمکدر (القصود) قافك ضمیله و (المقصد

ميمك وعينك فتحيله كه مصدر ميمى در مطلقا اوتورمق جلوس معناسنه در على قول قعود ايلق اوزرندن اوتورمق وجلوس ياتوركن ياخود سجده ده ايكن قالقوب اوتورمقدن عبارتدر قول اوله كوره يوقريدن آشاغى يه وثانى يه كوره آشاغيدن يوقرى يه انتقالله اولور يقال قعد الرجل قعودا ومقعدا من الباب الاول اذا جلس اوهو من القيام والجلوس من الضجعة ومن السجود وباء حرفيله متعدى اولور يقال قعد به اذا اقعده وقعود قيام معناسنه كلكله ضد اولور يقال قعد الرجل اذا قام وقوش كوكسنى يره ويروب ياتمق معناسنه استعمال اولنور يقال قعدت الرخمة اذا جثمت وخرما اغاجى برسنه ميوه طوتوب اوبرسنه بوش قالمق معناسنه مستعملدر يقال قعدت النخلة اذا حملت سنة ولم تحمل اخرى وبرآدم جنك وخصومتده كندى همتاسنه كوجى يتمك معناسنه استعمال اولنور يقال قعد فلان بقرنه اذا اطاقه بوراده باء تعديه ايچوندر وبركسه جنك ايچون اقرانى تهيئه ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال قعد للحرب إذا هيأ لها اقرانها وفدان اوزدك باغلمق معناسنه مستعملدر يقال قعدت الفسيلة اذا صار لها جذع اى ساق وخاتون ولد وحضيدن ومعاملهٔ زوجيه دن قالمق معناسنه مستعملدر يقال قعدت المرأة اذا صارت قاعدا كما سيذكر وقعود خاتون طول اولمق ايمه معناسنه در يقال قعدت المرأة اذا آمت وقعد كلمه سى افعال ناقصه دن صار معناسنه استعمال اولنور ومنه يقال حدّد شفرته حتى قعدت كانها حربة اى صارت يعنى بچاغنى اول رتبه ده بيلدى كه كويا كه مزراق يلمانى اولدى ومنه يقولون ثوبك لا تقعد تطير به الريح اى لا تصير الريح طائرة به ثوبك لفظى مضمر احفظ كلمه سيله منصوبدر (الاقعاد) همزه نك كسريله اوتورتمق معناسنه در يقال اقعده اذا جعله قاعدا واوتورن آدمك بويى قدر قيو قازمق على قول صويه وارميوب يريوزينه قريب قازوب او يلجه ترك ايلمك معناسنه در يقال اقعد البئر اذا حفرها قدر قعدة اوتركها على وجه الارض ولم ينته بها الماء وبرآدمه خدمت ايلمك معناسنه استعمال اولنور كه معنا مخدومى اقعاد ايدر يقال اقعد فلانا اذا خدمه وبرآدمك نفقه ومؤنتنى كندى كسب واداره ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اقعد اباه اذا كفاه الكسب ۞ شارح دير كه اقعاد اقامه معناسنه ده كلور يقال اقعده اى اقامه پس بوذكر اولنان قيام معناسندن اولور (المقعد) ميمك وعينك فتحيله مصدر دركه ذكر اولندى ومقعد ومقعده اسم مكان اولور اوتوره جق يره دينور (القعدة) قافك كسريله بناء نوعدر لسانمزده آندن اوتورش ايله تعبير اولنور يقال هو حسن القعدة ويقال يقعد قعدة الذب يعنى آيو اوتوروشى كبى اوتورر وقعده قاعد اولان كسه نك اوتورديغى مكاندن اخذ ايلديكى مقداره دينوركه اوتورملق وبرآدم اوتوره جغى ير تعبير اولنور اكن اساسده طول انسان قاعد عبارتيله مفسر اولمغله بژمذكوره اكا مبنى ترجمه اولندى وبو معناده قافك فتحيـله ده جائزدر وقعده برآدمك الك صكره تولدايدن ولدينه اطلاق اولنور كه خاتمهٔ اولادى در مذكر ومؤنث ومفرد وجمعى مساويدر يقال هو وهى وهم قعدته اى آخر ولده (ذوالقعدة) قافك فتحى وكسريله شهور عربيه دن برشهرك اسميدر كه شوّال عقبنده كلور اشهر حرمدندر شهر مذكور حلولنده عربلر سفر وجدالدن قعود ايلملرينه مبنى آنكله تسميه ايلديلر جمعنده ذوات القعده دينور (القعد) فتحتينله خوارجه دينور امام على كرّم الله وجهه حضرتلرينه نصرتدن قعود ايتدكلرينه مبنى اطلاق اولنـدى واول طائفه نك رأى ومذهبلرينه اتباع ايدنه قعدى دينور اساسده قعد خوارجدن بر طائفه اولمق اوزره مرسومدر كه امام على يه نه نصرت ايتديلر ونه محاربه ايتديلر وقعد دفتر وديوان سلاطين وامراده اسم ورسملرى اولميان يعنى علوفه خوار وموظف اولميان جماعته اطلاق اولنور كه سپاه وعسكرى زمره سندن خارج اولنـلردر يقال قوم قعد اى لا ديوان لهم وحرب وقتاله وغزا وجهاده كتمين اوتوراق زمره سـنه اطلاق اولنور يقال قوم قعد اى لا يمضون الى القتال بونلرده قعد قاعدك جمعيدر خدم وخادم كبى وقعد مفرد اولور انانك نجس وقاذوره سنه اطلاق اولنور ودوه نك بيلك كيكلرنده سستلك وكوشكلك اولمغه دينور يقال فى وظيف البعير قعد اى استرخاء (القعدة) فتحاتله نسوانه مخصوص بركونه مركب اسميدر هودج ومحفه كبى وقالچه يه دينور طنفسه معناسنه (ابنة اقعدى وقومى) جاريه يه اطلاق اولنور اوتور قالق قرزى ديمكدر يقال داره مملوة بابنة اقعدى وقومى اى بالامة (القعاد) غراب وزننده و(الاقعاد) همزه نك كسريله اسم اولهرق كوترملك علتنه دينور كه معاذالله تعالى حركتدن آليقور اقعاد فى الاصل مصدردر يقال به قعاد واقعاد اى داء يقعده وقعاد واقعاد همزه نك فتحيله برمرض آديدر كه دوه نك اويلقلرى آكسه سنده اولان قبا اتلرينه عارض اولوب دوه يى باصمغله يره مائل ايدر (المقعد) مكرم وزننده كوترم آدمه دينور فارسيده زمينكير ديرلر ومقعد اصطلاح عروضيده اقعاد عارض اولان شعره دينوركه هر بيتنده زحاف واقع اوله على قول يدنك عروضندن برعلت سببيله قوتى نقص اولنمش اوله يقال شعر مقعد وهو كل بيت فيه زحاف اوما نقصت من عروضه قوة ۞ شارح دير كه قول اول امام خليل قوليدر لكن اكثرى كتب عروضده

اقعادي بحر كامله تخصيص وجهي وضنك تنويع واختلا فيله تنصيص ايلمشلردر ومقعد سلفده بركسه اسميدر كه صنعتي لوقليو بيلك يكر جلك ايدي ومقعد نسر يعني كركس ديدكلري قوشك يلوريسنه دينور وشول كركس قوشنه دينور كه برزهر ناك طعمه ليله صيد اولنوب يلكلري يولنمش اوله وشول تازمخاتون معه سنه دينور كه ياتقين اوليوب قالقوق اوله اقعـاد اقامه معناسنده كلـكله ظاهرا بو آندن مأخوذ در يقال ثدي مقعداي ناهدلم ينثن ومقعد الانف برونلري بنك دليكلري كـكيش اولان كشي يه دينور يقـال رجل مقعد الانف اذا كانت في منخريه سعة (المقعدات) مكرمات وزننده قوربغه لره دينور ضفادع معنـاسنه تقول اسهرتي المقعدات اي الضفادع و بغرتلق قوشنك هنوز اوچغه باشلامش ياوريلرينه دينور (القاعد) اوزدك باغلمش خرما فدانه اطلاق اولنور علي قول ال يتشور اولان خرما اغاجنه دينور يقال فسيلة قاعد اذا صار لها جذع او هي النخلة التي تنالها اليد وقاعد حبوباتله طو بطلو چوالة اطلاق اولنورو ولددن وحيضدن ومعامله زوجيه دن قالمش خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة قاعد اذا قعدت عن الولد والحيض والزوج مترجم ديركه اشبو ❊ والقواعد من النساء اللاتي لا يرجون نكاحا فليس عليهن جناح ❊ الآيه كريمه سني بيضاوي المجاز اللاتي قعدن عن الحيض والحمل عبارتيله تفسير ايلدكدنصكره والفاء فيه يعني في ليس لان اللام في القواعد بمعني اللاتي اولو صفها به عبارتيله فاء دخولني تعليل ايلمشدر پس قول اول حدوث معناسي اراده اولندبغنه مبني اولورا كا كوره قواعد قاعده نك جمعي اولمق لازمدرنته كه حدوث معناسي مراد اولندقده مرضعه ديرلر هايله وقول ثاني حدوث معناسي مراد اولنمديغنه كوره دركه اسم موصول اولمز المؤمن الكافر كلمه لري كبي انتهى (القواعد) قاعده نك جمعيدر قوايم وقائمه كبي وقواعد الهودج شول درت آرقوري اغاجه اطلاق اولنور كه هودج انلرك اوزرلرينه تركيب واستوار قلنور (القعدي) قافك ضمي وكسري وعينك سكونيله عاجز آدمه اطلاق اولنور يقال رجل قعدي وقعدي اي عاجز (قعيد النسب) سعيد الحسب وزننده جد اكبرينه قريب الآباء اولان آدمه اطلاق اولنور كه پدرلري معمر يندن اولمغله جد اعلاسنه واسطه سي آز اولور (القعدد) قنفذ وزننده و (القعدد) جندب وزننده و (الاقعد) احمد وزننده و (القعدود) زنبور وزننده بونلرده قعيد النسب معناسنه دريقـال رجل قعيد النسب وقعدد وقعدد واقعد وقعدود اي قريب الآباء من الجد الاكبر ❊ مترجم ديركه بو مناسبتله سند اعلي صاحبي اولان عالمه قعيد الاسناد اطلاق اولنور وجه مذكور اوزره نسبده جد اكبرايله مثلا زيدك ميانه لرنده كلان اجدادلري معمر يندن اولوب وآخر عمرلرنده مولد حاصل ايلملريله سائرلرك جد اعلالرينه موصل اولان واسطه لرندن آنك واسطه سي آز اولمغله آنلردن اقرب اولور كذلك سند اعلي صاحبي دخي بو رسمه اولور وسند اعلي عند العلماء بغايت معتبر ومفتخردر بناء عليه اسلاف علماء سند اعلي تحصيلي ايچون بلاد بعيده يه سير وسفر مشقتني مرتكب اولورلر ايدي بو فقير دخي اساتذه عديده دن اجازتنامه يه نائل ايكن سند اعلا تحصيلي ايچون حجاز وعربستانه سفر وبتوفيقه تعالى مدت مديده دنبرو دلخواهمز اولان مطلبمزه ظفر ميسر اولمشدر الحمد لله علي ذلك سائر اجازتنامه مزده نبي اكرم سرلوحه عالم صلى الله عليه و سلم حضرتلرينه اوتوز اوچ واسطه ايله منتهي اولور وحالا بين العلماء متداول اولان بو مرتبه دروسند اعلايي مشتمل اولان اجازتنامه مرقومه مزده اون التي واسطه ايله متصـل اولور و بو امام فربري طريقيدر كه معمر يندن نيچه مشايخ عظامي مجتوي در از جمله سكزنجي درجه ده شيخ عبد الكريم الفرغاني يوزقرق سنه معمر اولمشدر كذلك اونبجي مرتبه ده بولنـان يحيي بن عمار الختلاني يوز قرق اوچ سنه معمر اولمشدر رحمة الله علي شيخي ومشايخه انتهى . و (قعدد) قنفذ وزننده جد اعلاسنه بعيد الاباء اولان كمسه يه اطلاق اولنمغله ضد اولور يقال رجل قعدد اي البعيد الاباء . وقورقق اولوب مكارمدن قاعد اولان لئيم . وفرومايه شخصه اطلاق اولنور يقـال هو قعدد اي جبـان لئيم قاعد عن المكارم و بي نام و بي شهرت اولان خامل كمسه يه اطلاق اولنور (القعدي) و (القعدية) قافلرك ضمي وكسري وعينلرك سكونيله و (الضجعي) ضادك ضمي وكسري و جيمك سكونيله و بونلره هايله ضجعيه ديرز و (القعدة) و (الضجعة) قافك وضادك ضميله همزه وزننده اكثر اوقاتي اوتوروب ياتمقله كنديني ايدن تنبل و كاهل كشي يه اطلاق اولنور يقال رجل قعدي وقعدية وضجعي وقعدة ضجعة اي كثير القعود والاضطجاع (القعود) صبور وزننده چوبانلك ايش دوه سنه دينور كه هر حاجتي ايچون اكا بنوب اوزايه بوراية قول النديني دوه دن عبارتدر فارسيده اكار خت ديرلر جمعي اقعده كلور وقعد كلور ضمتيله وقعدان كلور قافك كسريله وقعايد كلور وقعود دوه قسمندن قلوص و بكره دينورنتي مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر كه ابتدا ركوبه صالح حيننه مبني در و بكر كنج اركك دوه يه وقلوص ابتداء ركوبه صالح اولان كنج ديشي دوه يه دينورتي مرتبه سنه بالغ اولنجه قدر آمهات سائرده قلوص قعود مقابلي اولمق اوزره بو وجهله مرسومدر كه قلوص شول ديشي دوه دركه ابتداء ركوبه صالح

اوله تی مرتبه سنه وارنجه قدر بعده ناقه اطلاق اولنور وقعود شول اركك دوه در كه ابتدا بركوبه صالح اوله تی مرتبه سنه
وارنجه قدر بعده جمل اطلاق اولنور وقلوصه قعود اطلاق اولنمز ٭ پس مؤلفك قولی آنلر مخالف اولوروتی بش یاشنی
یچوب آلتنجی یه كیرمش دوه در وقعود مطلق دوه كوچكنه دینور فصیل معناسنه (القعودة) هایله و(القعدة) عمده
وزننده قعود ایله معنای اولده مرادفدر وقعده اشكه اطلاق اولنور حمار معناسنه جمعی قعدات كلور ضمتینله وقعده آتك
اكر ینه اطلاق اولنور سرج معناسنه ودآ بهنك پالانه اطلاق اولنور رحل معناسنه (الاقتعاد) افتعال وزننده چوبان دومك
برنی قعده یعنی ایش دوه سی ایدنمك معناسنه در یقال اقتعده الراعی اذا اتخذه قعدة (القعید) امیر وزننده قنادلری هنوز
دوزلوب اوچمق درجه سنه وارمش چكركه یه دینور و پدره اطلاق اولنور اب معناسنه ومنه قولهم قعیدك لتفعلن كذا
ای بابیك و بو بین العرب یمین در و قعیدك لفظی مقدر افسم كلمه سیله منصوبدر و عربلرك قعیدك الله و قعدك الله
قوللری كه قافك فتحی وكسریله در بونلر قسم دكلدر بلكه استعطاف واسترحامی متضمن درزیرا جواب قسم ایله مجاب
دكللردر بلكه بونلر فعل موقعنده واقع مصدر منصوبلردر عربلرك عمرك الله قوللری كبی كه عمرك الله تعمیرامزلندمدر كه
بن سنكیچون اللهدن عمر طویل نیاز ایدرم حق تعالی سكا اوزون عمر احسان ایلسون دیمكدر بونك كبی قعیدك الله
وقعدك الله قوللری قعدك الله تقدیریله سألت الله ان یحفظك سیكندمدر و بومعنا حق تعالانك ٭ عن الیمین وعن الشمال
قعید) قول شریفدن مأخوذدر كه اوراده قعید حافظ ونكهبان معناسنه در بومقامده بورسمه ترجمه ایلدیكمز بعض   مطلب
نسخه نك هامشنده و بعضنك در ونندمدر سومدر و چندسطر مرورنده وقعدك الله و یكسر وقعیدك الله نشدتك الله
وقیل كانه قاعد معك یحفظه علیك اومعناه بصاحبك الذی هو صاحب كل نجوی عبارتی واقع اولمغله قول اوله
مخالفدر زیرا قول ثانیده دخی جواب اولمیوب ومفهومی قسمدر قالدیكه اساس ومزهر وسائرا مهاتدن استنباط
اولندیغی اوزره جوابه مقارن اولان یمین در ٭ تنه كه مؤلف دخی قول اولك استعطاف اولدیغی عدم جواب ایله
تعلیل ایلمش در وجوابدن مجرد اولان یمین دكلدر پس قول ثانیده البته جواب ذكری لازمدر ظاهرا سهو یاخود
سقطات نسخدر ازجمله اساسده قعدك الله وقعیدك لاافعل ومزهرده لاآتیك عبارتیله مرسومدر پس معنا حفظ
وصونی دائماسنك همدمك یاخود جمیع اسراركه مطلع حاضر وناظرك اولان ذات اجل واعلا یه سكایمین ویررم كه
مثلا شونی ایتمدكی یاخود صفت مذكوره ایله متصف اولان باری تعالی حقیچون بوایشی ایشلم یاخود سكا كلم
دیمك اولور وجه مذكوره اوزره بونلرده فعل مضمر ایله منصوبلردر وابوسعید السیرا فی دیمشدر كه قول مزبورك
مرجع وملخصی سألتك بقعدالله ای بوصفك آیامبالثبوت والدوام فتأخذ قعدا وقعیدا سیكیدر كه قاعده بنادن
مأخوذدر وقعید مقاعد معناسنه در كه برآدمك جلیس و همدمی اولان كسه در احدهما آخرك قعیدیدر وقعید
حافظ ونكهبان معناسنه مستعملدر وبونك مفرد و جمعی ومذكر ومؤنثی برابردر وشول صیده دینور كه صیادك
اكسه طرفندن ظهور ایلیه نطیح مقابلیدر (القعیدة) سعیده وزننده كشینك زوجه سنه اطلاق اولنور یقال
هی قعیدته ای امرأته وهكبه طرزنده پلاسدن برنسنه در كه اعراب طائفه سی آنك اوزرینه اوتوررلر مراد اسكمله
طرزنده یوكدن نسج اولنمش برنسنه در كه ایچنی طولدروب اوزرنده قعود ایدرلر بومناسبتله اسكمله یه واوتوراق
تختنه سنه اطلاق اولنور وشول غراره یه یعنی خرار تعبیر اولنان ظرفه یاخود اكاشبیه ظرفه اطلاق اولنور كه ایچنه یصدرمه
وكالك مقوله سی نسنه قورلر یرده اوتورمسی ملاحظه سنه مبنی درایچی طلواولورسه بالفعل والابالاول اولور واوزون
اولمیان قوملغه علی قول یره یاپشق اولان قوملغه اطلاق اولنور (التقعد) تفعل وزننده اوتورشمق معناسنه در
بومناسبتله برآدمك مصلحتنه نصب نفس ایله قیام واهتمام ایلمك معناسنه استعمال اولنوركه سائرامورہ قیامی
ترك ایدر یقال تقعد فلانا اذا قام بامره وقعود قیام معناسنده كلكله آندن دخی مأخوذ اولمق محتملدر وتقعد برآدمی
ایشندن آلیقومق معناسنه استعمال اولنور یقال تقعده اذا ربثه عن حاجته و برخصوصی طلبدن فارغ اولمق
معناسنه مستعملدر یقال تقعد عن الامر اذالم یطلبه یعنی ترك طلبه (المقعد) مدحرج وزننده بودخی مقعد كبی
كركس یاوریسنه دینور وزهرناك طعمه ایله صیداولنوب یلكلری بونولمش كركس قوشنه دینور (المقعدة) مكرمه
وزننده خرما یپراغندن اورلمش قوصره یه دینور وشول قیویه دینور كه صویی ظهور ایلمامكله ترك اولنمش اوله
یقال بئر مقعدة اذا كانت قد حفرت فلم ینبط ماؤها (المقعدان) مكرمان وزننده بادیه اشجارندن برشجردر كه
رعی اولنمز (التقعید) تفعیل وزننده بودخی اقعاد كبی برآدمه خدمت ایلمك معناسنه در یقال قعده اذا خدمه
وبرآدمك مؤنت ومهمه سنی رؤیت واداره ایلمك معناسنه در یقال قعدا باه اذا كفاه الكسب (الاقعنداد) افعلال
وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنه در یقال اقعندد بالمكان اذا اقام به (القعد) قافك فتحی وقافك سكونیله برآدمك

آكسه سنه سله اورمق معناسنه در يقال قفده قفدا من الباب الثانى اذا صفع قفاه بباطن كفه و برايش ايشلمك
معناسنه در يقال قفد الرجل اذا عمل العمل (الاقفد) احمر وزننده يونى كوشك و سلپوك على قول يونى غليظ
اولان انسان وحيوانه دينور يقال رجل اقفد اى المسترخى العنق او الغليظه وشول آدمه دينور كه اوكجه لرى
يره يتشوب دكيه رك پرمقلرينك اوجلرنى باصه رق يورراوله يقال رجل اقفد اذا كان يمشى على صدور قدميه من قبل
الاصابع ولا تبلغ عقباه الارض واللرى واياقلرى قورى و پرمقلرى قيصه اولان آدمه دينور اكثرى زنجيلرك
صفتيدر يقال هو اقفد اى الكز اليدين والرجلين القصير الاصابع (القفد) فتحتيله انسان وحيوان اقفد اولمق
معناسنه در يقال قفد الرجل والبعير قفدا من الباب الرابع اذا كان اقفد و قفدوه قسمنك طبانى ايچ يوزه طوغرى
مائل اولمق معناسنه در يقال قفد البعير قفدا اذا كان مائل الخف الى الجانب الانسى فهو اقفد و قفد انسان
قسمنده آياقلرينك اوكجه طرفى قورى وايچه وايلروسى قباولمق حسبيله آكسه طرفندن نظر اينه بادئ نظرده
ايلروسى كورينور اولمقدن عبارتدر و طوار قسمنده قفد بلكيجه لرى ديك اولوب و طرنقلرى اوزره ميللو اولمقدن
عبارتدر كه بلكيجه لرى آكيلامكله طرنقلرينك اوجلرنى باصه رق يورر بو حالت آرد آياقلرنده دخى اولور معاينه ندر
اقفد بونلردن صفتدر وقفد صارغك اوجنى صاليورميه رك باشه صارق صارمغه دينور يقال اعتم بالقفد
اذا الفه عمامته ولا يسدل عذبته (القفداء) صحراء وزننده بودخى اوجنى صارقتميه رق صارق صارمغه دينور
(القفدانة) فتحاتله سرمه دانلق غلافنه دينور و مبشبندن و سختياندن اولان كيسه يه و طغار جغه دينور كه ايچنه
عطر مقوله سى نسنه قورلر يقال جعله فى القفدانة اى الخريطة من ادم للعطر وغيره (القفعدد) سفرجل وزننده
بودور آدمه دينور يقال رجل قفعدد اى قصير (القفند) عملس وزننده قتى باشلو على قول بيوك باشلو آدمه دينور
(القفندد) سفرجل وزننده عظيم الالواح اولان يعنى كوكس تخته سى و كورك مقوله سى كيكلرى بيوك اولان آدمه
دينور جمع مكسرى قفاند و سالمى قفنددون كلور يقال رجل قفندد اى العظيمة الالواح (القلد) قافك فتحى
و لامك سكونيله برنسنه يى بربره بريكدرمك معناسنه در يقال قلد الماء فى الحوض واللبن فى السقاء والشراب
فى البطن قلدا من الباب الثانى اذا جمعه فيه و بر نسنه يى برنسنه اوزرينه بوروب صارمق معناسنه در يقال قلد
الشئ على الشئ اذا الواه وايپ بوكمك معناسنه در قلاده بوندن مأخوذدر يقال قلد الحبل اذا فتله و بر آدمى
هر كون سيتمه طوتمق معناسنه در يقال قلدت الحمى فلانا اذا اخذته كل يوم و اكينى صوارمق معناسنه در يقال
قلد الزرع اذا سقاه وتيمور يى بوقلدوب تنكه ايلدكدنصكره برنسنه اوزرينه صارمق معناسنه در يقال قلد الحديدة
اذا رققها ولواها على شئ وقلد سوار مقلود معناسنه در كما سيذكر (القليد) امير وزننده و (المقلود) بوكلمش ايپه
دينور يقال حبل قليد ومقلود اى مفتول وقليد نسنه باغليه جق شريده دينور ومقلود تللرى ياخود صحيفه لرى
برى برى اوزره صاريلوب بورلمش اولان بلازكه دينور قلد كبى يقال سوار مقلود وقلد اى ملوى (الاقليد) همزه نك
كسريله سركش ناقه نك بروننه كچردكلرى برونسه لغه دينور والخزه دينور مفتاح معناسنه ❊ مؤلفك بصائرده
بيانه كوره كليد فارسى معربيدر جمعى غير قياس اوزره مقاليد كلور ملامح و محاسن و مشابه ومذاكير كبى ومنه
قوله تعالى ❊ له مقاليد السموات ❊ الآية لكن بوراده مقلاد ومقلد دخى الخزه ديمك اوزره لغت مخصوصه اولمرق
ثبت ايلمكله مقاليد مقلادك جمعى اولمق اوزره رسم ايلمشدر نته كه اكثر مفسرين اكا ذاهبلردر و مترجم ديركه
نقايسدندر كه آيت مذكورده مقاليد سموات وارضدن مراد خزائنلريدر خير وفياضه دن عبارتدر بيضاويده مرسوم
اولديغى اوزره حضرت عثمان رضى الله عنه مفخر انام عليه الصلوة والسلام حضرتلرينه مقاليد مذكوره دن
سئوال ايلدكلرنده لا اله الا الله والله اكبر وسبحان الله وبحمده واستغفر الله ولا حول ولا قوة الا بالله هو الاول و الاخر
والظاهر والباطن بيده الخير يحيى ويميت وهو على كل شئ قدير كلمه لريدر ديو جواب ايلديلر يعنى اكا مداومت
ايدن سموات وارضينك خير وفيضنه مظهر اولور ديمور ديلر انتهى واقليد خرما سپديتك آغزينى صاروب
باغلدقلرى شريده دينور وتوجدن دوزلمش تله دينور كه دوه نك بروننه كچردكلرى برونسه لغه كچروب اوجنى
يولارينه بند ايدرلر وكاهيجه كوپه حلقه سنه دخى بند ايدرلر واقليد كردنه دينور عنق معناسنه جمعى اقلاد
كلور (المقلاد) مفتاح وزننده (والمقلد) منبر وزننده بونلرده اقليد كبى الخزه دينور نته كه ذكر اولندى
جمعلرى مقالد ومقاليد كلور ومقلاد خزينه يه اطلاق اولنور نته كه آيت مذكورده بيان اولندى ومعناى
اولمشدر كه فلان آدمك امورى بغايت تنك و شديد اولدى ديه جك يرده ضاقت مقالده ومقاليده ديرلر
ضاقت عليه اموره معناسنه ومقلد منبر وزننده مطلقا قابه دينور وعاء معناسنه وطوربه يه دينور مخلاة معناسنه

واوجلكه دینور مكبـال معناسنه واوجی آكرىجدكسنكه دینور كه چوكان طرزنده اولور یاخچواتلرك ككلرى كبی
واوراق كبی آكرى اولان انخرده دینور كه فارسیده كوزكلید یرلر (الاقلاد) كتاب وزننده اقلید كبی دوه یه ونسه لغتده
و بعضا كوپه یه بكزر دكلرى توج له دینور (القلداء) حمراء وزننده كردنی اوزون ناقه یه دینور یقال ناقة قلداء
ای طویلة الاقلید یعنی العنق (القلید) سكیت وزننده مقلاد كبی بو دخی خزینه و كنجینه یه دینور (القلد) قافك
كسریله جده یه كیدوب كلان مكه مكرمه قافله سنه دینور و محموم اولان كسنه یه حمانك نوبتی كله جك كونه دینور علی قول
حمای ربعك كه درت كونده بر طوتارنوبتی كونه دینور قافلهٔ مزبوره یه بو مناسبتله قلد اطلاق ایلدیلر زیرا كیدوب
كلملرى درت كون مدتدر وسقی اولنه جق صو حصه سنه دینور یقال اخذ قلده ای حظه من الماء وانسان جماعنه
دینورودا یه قسمنك آلتنتاسلنه دینور و هفته ده بر دفعه یغمور یاغمغه دینور تقول سقتنا السماء قلدا ای مطرتنا فی كل
اسبوع وقلد قواطه تعبیر او لنان قابه شبیهبر كونه قاب اسمیدر روذكر او لنان صو حصه سندن مأخوذ اولمق اوزره
فـلان آدمه ایشمی احاله وتفویض ایلدم دیه جك یرده اعطیت فلانا قلد امری دیرلر فوضت امری الیه معناسنه
(القلدة) قافك كسریله قشده معناسنه در كه ذكر اولندی (القلادة) قافك كسریله كردن بند دینور كه حلی جنسندن
بیونه آویخته ایدوب بالای سینه ده پالهنك كبی اولور كردانلق وكردانجلق تعبیر اولنور فتل معناسنه اولان قلد لفظندن
مأخوذ دریقـال قلده قلادة وهی ما جعل فی العنق (التقلد) تفعـل وزننده قلاده طـاقمق معناسنه دریقـال
تقلدت المرأة اذا لبست القلادة تقلد امر وحكومت بوندندر كه كردانیه كبی بیونه آلمقدن عبارتدر (ذو القلادة) حارث
بن ضبیعه نك لقبیدر (المقلد) معظم وزننده بیونده قلاده یچره جك یره دینور تقلیددن اسم مكاندر و بو كرك آته
اطلاق اولنور قوشیده سائرلرى سبق ایلدیكیچون بیونه بیرایه بكزر دكلرینه مبنی وقلج تقلد ایدنلرك اموزلرنده
قلج باغنك یرینه دینور (مقلد الذهب) معظم النسب وزننده سادات عربدن برینك لقبیدر (بنو مقلد) بر بطن در
(مقلدات الشعر) معظم وزننده و (قلائد الشعر) شول اشعاره اطلاق اولنور كه ناظمندنصكره روزكاره ماند كار قاله
قلائد قلاده نك جمعیدر یقال بقیت منه مقلدات الشعر وقلائده ای البواقی علی الدهر (التقالد) تفاعل وزننده
حصه لرى اولان صو یی نوبتلشمك معناسنه در یقال هم یتقالدون الماء ای یتناوبونه (الاقلاد) همزه نك كسریله
غرق ایلمك معناسنه در كه انحتزمعناسنه اولان اقلید مذكوردن مأخوذ در یقال اقلد البحر علیهم ای اغرقهم
یعنی كأنه اغلق علیهم (الاقلوّاد) اجلوّاز وزننده اویقو باصمق معناسنه دریقال اقلودّه النعـاس اقلوّادا
اذا غشیه (الاقتلاد) افتعال وزننده صو یی ال ایله چالوب طولدروب آلمق معناسنه دریقال اقتلد الماء اذا غرفه
(التقلید) تفعیل وزننده برآدمك بیونه قلاده طاقمق معناسنه درتقول قلدت المرأة قلادة اذا جعلتها فی عنقهـا
تقلید الولاة بو معنادندر یقال قلده الوالی العمل اذا فوضه الیه كأنه جعل قلادة فی عنقه اصطلاحمزده آندن یونده
طولامق ایله تعبیر اولنور و علامت اولمق ایچون حج قربانینك بیونه برنسنه یچرمك معناسنه مستعملدر یقال
قلد البدنة اذا علق بعنقها شیئا لیعلم انها هدی (الاقلعداد) اصمعداد وزننده بردوزه یه سیر وسیاحت ایلمـك
معناسنـه دریقال اقلعد الرجل اذا مضی علی وجهه فی البلاد وصاچك قیور جعلنمق معناسنه دریقال اقلعدت
الشعر اذا اشتدت جعودته (قلقشنده) قافلرك وشین معجمه نك فتحیله مصرده بر قریه در (القمحدود) قافك ومیمك
فتحی ودالك ضمیله انسانك قولاقلری آكسه لرنده قفادن یوقری وقذالك اوستنده واقع تومسكجه یومری یه دینور كه
آدم آرقه سی اوزره یاتنجه اوراسی یره كلور وقذالك مؤخرینه یعنی آكسه سنده دینور جمعی قماحدكلور و قذال
آكسه چقورندن قولاغه وارنجه یره دینور پس بوندن مراد قولاق طوزلرنده اولان یومریجه كیكلردر جوهری بونی قحد
ماده سنده ذكر ایلمسی منظور فیه در * شارح دیر كه ابن حیان دخی میمك زیاده سنه ذاهب اولمشدر (القمد) حد وزننده
اباء وتمنع ایلمك معناسنه در كه سوز طوتمیوب سركشلك ایلمكدن عبارتدر یقال قمد الرجل قمدا من الباب الثانی
اذا ابی وتمنع و بر خیر ایشده علی قول شر ایشده مقیم ومداوم اولمق معناسنه دریقال قمد الرجل اذا اقام فی خیر اوشر
(القمد) فتحتینله برآدمك كردنی اوزون اولمق علی قول كردنی اوزون اولمرق ایرى وقالین اولمق معناسنه دریقال قمد
الرجل قمدا اذا كان طویل العنق اوضخم العنق فی طول (الاقمد) احمر وزننده آنك صفتدر مؤنثنده قمداء دینور
حمراء وزننده وقمدّ دینور عتلّ وزننده وقمده دینور هایله وقمدانیه دینور ضمتینله و تشدید داله (وقمدّ) عتلّ وزننده
شدید القوام اولان ذكره دینور یقال ذكر قمد ای شدید الانعاظ (القمد) ضمتینله وتخفیف داله و (القمدّ) تشدید
داله و (القماد) غراب وزننده و (القمدود) زنبور وزننده و (القمادی) غرابی وزننده و (القمدان) و (القمدانی)
ضمتینله وتشدید داله شدید علی قول غلیظ اولان كشی یه دینور یقال رجل قمد وقمدّ و قماد و قمد ودو قمادی و قمدان

وقداتی ای شـدید اوغلیظ (الاقعـاد) همزه‌نك كسر یله یرلسنه‌یه یوغی سوندیروب باقمق معنـاسـنه‌در یقال اقعدالیه اذا‌طمح الیه بعنقه و برآدمه شبق وشهوت غلبه ایلمك معناسنه‌در یقال اقعد الرجل اذا انعظ ورنسنه‌یی آقتمق معناسنه‌در یقال اقعد الماء وغیره اذا اساله جوهری اقمهد مادة‌سنی بوراده ذکر ایلمکله وهم ایلمشدر (المقمعد مشمعل وزننده شول اونکو متردد کسه‌یه دینور که بر ماده‌ضمننده اکابر آدم هرنقدر وسعی مرتبه سویلسه بروجهله نرم ورام اولمز اوله یقال رجل مقمعدّ وهومن تکلمه بجهدك ولاینقاد وقرننك یوقریسی بیوك وآشاغیسی سلپوك اولان کسه‌یه دینور یقال رجل مقمعدّ اذا کان قدعظم اعلا بطنه واسترخی اسفله (القمهد) جعفر وزننده شول کسه‌یه دینور که ذاتنده لئیم الاصل وفرومایه اولدیغی حالده بدچهره و زشت لقا اوله یقال رجل قمهد ای لئیم الاصل القبیح الوجه (القمهد) قنفذ وزننده اولدیغی یردن اصلا آیرلیوب دائمی مقیم اولان کسه‌یه دینور یقال هوقمهد ای مقیم لایبرح (الاقمهداد) اقشعرار وزننده بلشی یوقری قالدرمق معنا سـنه‌در یقال اقمهدّ الرجل وغیره اذارفع رأسه و بریرده مقیم اولمق معناسنه‌در یقال اقمهدّ بالمکان اذا اقام وقوش قسمی یلوریسنی یمسلرکن یاوری دتررشکلنده حرکت واضطراب ایلمك معناسنه‌در یقال اقمهدّ الفرخ اقمهدادا وهوشبه الارتعاد فیه اذا زق (القند) قافك فتحی ونونك سکونیله و(القندة) هـایله و(القندید) صندید وزننده شکر قامشـنك عصاره‌سندن منجمد اولان عسله یعنی شیره‌یه دینور مراد کمالیله اصـلاح اولنمامش شـکر اوله جقدر وقـند لفظی معربدر کند فارسی معربیدر اصـل شـکرك انواعی بوندن معمول اولور شـکره نسبت قـند صافی یاغـه نسبت کره یاغی منزله‌سنده‌در وهـایله قنده اخص در وقـندید صکره‌دن متصرفـدر وقندیدی زعفرانی دیدکلری داروبه دینور ورس کبی وباده‌یه دینور خمر کبی علی قول شول اوزم شیره‌سنه دینور که ایچنه طیبه متعلق بعض نسنه‌لر قویوب قارشدرلمش اوله تقول سـقانا قندیدا ای خمرا اوهوعصیر تجعل فیه افواه ثم یعتق وقنـدید عنبره وکافوره ومسکه دینور و برنوع طیبـه دینور که زعفرانله معمول اولور یعنی رکنی زعفرانلدر وقنـدید برآدمك کندی حال وشانه دینور کرك نیك وکرك بد اولسون جمعی قنادید کلور ومنه یقال جاء بالامر علی قندیده ای علی وجهه (القندد) زبرج وزننده بودخی برآدمـك حال وشـانه دینور یقال ماقنـدیده وقنـدده ای حاله (المقـند) معظم وزننده و(المقنود) و(المقندی) میمك ضمیله که اصلی مقندد ایدی قند مذكـور ایله معمو ل اولان شیئه دینور یقال سویق مقند ومقنود ومقندی اذا کان معمولا بالقند (القندأو) قافك کسریله باب همزه‌ده ذکر اولندی (سمرقند) رآء یابنده مرسومدر (قناد) سحاب وزننده واسط شرقبسنده بر موضعدر (قند) قافك کسریله محدثیندن محمد بن سعیدك جدی اسمیدر (قندة الرقاع) قافك فتحیله برنوع خرما اسمیـدر (القند) قافك ضمیـله خصیه‌یه دینور ظاهرا کند معربیدر قندین تثنیه‌سیدر اصمعینك خصیه‌لری عظیم اولمغله ابو القندین ایله ملقب اولمشدر (القنفد) قنفذ وزننده وانده لغتدر که کرپی‌یه دینور (القود) قافك فتحی و واوك سکونیله و(القیادة) عباده وزننده و(المقادة) میمك فتحیله و(القیدودة) حیدوده وزننده و(التقواد) تذکار وزننده دابه‌یی اوکندن چکمك معـناسنه‌در که یدمك تعبیر اولنور سوق مقابلیدر یقال قاد الدابة یقود قودا وقیادة ومقـادة وقیـدودة وتقوادا نقیض ساقهـا وقود مصدردن منقول اسم جنس اولور بر بلوك آتلره اطلاق اولنور یدلمك شانلرندن اولمق حسبیله علی قول مرکوب اولیوب یولارلریله یدیلان آتلره اطلاق اولنور که بالفعل اولور یقـال مربنا قود من الخیل ای جمـاعة اوهی التی تقاد بمقاودها ولا ترکب وقود کذلك مصدر اولور اون صوایله یاخود سائر شئ ایله طبخ اولنوب طوپ طوپ یومقلنمق معناسنه یقال قید الدقیق علی بناء المجهول قودا اذا طبخ وتکتل وتکبب (الاقتیاد) افتعال وزننده بودخی دابه‌یی یدمك معناسنه‌در ودابه منقاد اولوب یدکه کلمك معناسنه‌در یقال اقتادت الدابة فاقتادت وانقـادت (التقوید) تفعیل وزننده بودخی یدمك معناسنه‌در لکن تکثیری متضمن‌در یقال قوّد الدابة بمعنی قادها (المقود) مقول وزننده و(المقوود) اصلی اوزره یدکه کلان دابه‌یه دینور یقال دابة مقود ومقوود (الانقیاد) انفعال وزننده دابه یدکی قبول ایلمك معناسنه‌در که یدلمك ویدکه کلمك تعبیر اولنور یقال قاد الدابة فانقادت و برآدم سرکشلك ایلیوب رام ومطیع اولمغله خضوع وتواضع وسرفرو ایلمك معناسنه مستعملدر یقال انقاد له الرجل اذا خضع وذل و یول واضح وکشاده اولمق معناسنه مستعملدر تقول انقاد لی الطریق اذا وضح (القائد) حائد وزننده دابه‌یی یدیجی آدمه دینور که یدکجی تعبیر اولنور جمعی قوّد کلور رکع وزننده وقواد کلور زوار وزننده وقادة کلور ساده وزننده سرعسکره وچاوشه ویزونکه قائد اطلاقی بو معناندندر وقائد الجبل طاغك بروننه اطلاق اولنور که بر طرفه طوغری چیقان سبوری اوجندن عبارتدر ومطلقا اوزون اوزادی ارضه ویربوزینه طوغری اوزون اوزادی چکلمش طاغه اطلاق اولنور واکین ترلاسنده

اولان خرقلرك الت یوکنه اطلاق اولنور سائرلری کویا که قائد دروقائد قطب شمالی سمتنده بنات نعش صغری تعبیر اولنان یدی کوکبك اولنه دینور که کواکب مزبوره نك آخری اوله جقدر زیرا تعداد اولندقده آخرندن بدء اولنور کویا که کواکب سائره نك قائد یدر وایکنجیسنه عناق دیرلر وآنك برجانبنده اولانه قائد صغیر وایکنجیسنه عناق دیرلر وآنك سمتنده اولانه صیدق دینور که بنانك وسطنده برخفی کوکبدر سهی دیدکلری بوکوکب اوله جقدر که ضرب مثلدر آنکله حدت بصر امتحان اولنور واوچنجیسنه حور دیرلر معلوم اوله که اشبو بنات نعش صغری که بنات نعش کبری دیدکلری صورت شکلنده دروکبری قطب شمالی جوارنده دب آکبر صورتنده مرکوز یدی کوکبدر که یدیکر تعبیر اولنور دردینه نعش دیرلر مربع الشکل اولدیغیچون واوزرنده اولان اوچ کوکبه بنات دیرلر کذلك صغری دخی قطب جوارنده دب اصغر صورتنده مرکوزلردر بونکده دردینه نعش دیرلر فرقدان اول جمله دندر ایلروسنده اولور یبلری ناظره نسبت برذراع مقداریدر بونلرك وراسنده ایکی خفی کوکب دخی واردر وبناتدن بریسی جدی دیدکلری کوکبدر که بنانك نهایتنده در ایکی دیکر کوکب خفیلردر ❊ مؤلفه کوره بوکه ملایمی بوقدر انتهی (الاقادة) افاده وزننده یدمك ایچون برآدمك یدکنه آت ویرمك معناسنه در یقال اقاده خیلا اذا اعطاه لیقودها بوراده مناسب اولان فرسادیمك ایدی وقصاص ایلمك معناسنه در که قاتلی مقتول مقابلنده قتل ایلمکدن عبارتدر قوددن مأخوذ در یقال اقاد القاتل بالقتیل اذاقتله به ویغمور فراوان اولوب هرطرفه شامل اولمق معناسنه مستعملدر قیادتدن مأخوذ در یقال اقاد الغیث اذا اتسع وسبق وتقدم ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اقادفلان اذا تقدم (المقود) منبر وزننده کندیسیله طوار یدیله جك یولار مقوله سنه دینور (القیاد) قافك کسریله و(المقادة) میمك کسریله که اصلی مقوده در بونلرده مقود معناسنه در وعربلر فلان آدمه زمام اختیارینی تسلیمله اکاکلی رام ومنقاد اولدی دیه جك یرده اعطاه مقادته دیرلر (القؤد) صبور وزننده و(القید) میت وزننده و(الاقود) احمر وزننده یدکه کلوب صاحبنه بغایت رام ومنقاد اولان حیوانه دینور یقال فرس وبعیر قؤود وقید واقود ای ذلول منقاد واقود بیونی سخت وشدید اولان آدمه اطلاق اولنور یدیلان دابه ایکی طرفه التفات ایده مدیکی کبی یبونی شدید اولان کسه ده ایکی طرفه سهولتله التفات ایده مز اساسده بو یبونی اوزون کسه ایله مفسردر که بنه مجازدر واقود زاد وطعامه بخیل اولان کسه یه اطلاق اولنور زیرا لئیم اولان کسه طعام اکل ایدرکن ایکی طرفنه التفات ایلمز شاید برآشنا کوروب دعوت ایلمك اقتضا ایدر دیو یقال رجل اقود ای بخیل علی الزاد واقودیك اوزون طاغه اطلاق اولنور وشول کسه یه اطلاق اولنور که برنسه یه توجه واقبال ایلسه دکه حاله آندن منصرف اولمیه معنای سابقدن مأخوذ در یقال هو اقود ای اذا اقبل علی شیٔ لم یکد ینصرف عنه (المقاد) میمك فتحیله اسم مکاندر اصلی مقود ایدی یده جك مکانه دینور بو معنادندر که عربلر فلان نسنه یی یافلان کسه یی صاغ طرفه آلدم دیه جك یرده جعلته مقاد المهر دیرلر زیرا طای قسمی اکثری صاغ طرفدن یدیلوب چکیلور و(مقاد) صمان ترابنده برطاغك آدیدر (القیادید) قافك فتحیله کوده سی اوزون اولان دیشی مرکبلره وسائر حیوانلره اطلاق اولنور قید ودمفرد یدر یقال اتان قیدود وفرس قیدود ای طویل (القید) قافك کسریله و(القاد) قاب وزننده قدر ومقدار معناسنه درتقول بیننا وبینه قیدرمح وقادرمح ای قدره (المقوّد) معظم وزننده بودخی یك اوزون طاغه اطلاق اولنور (القود) فتحتینله قصاص معناسنه اسمدر که قاتلی مقتول مقابلنده قتل ایلمکدن عبارتدر فی الاصل مصدر در یقال طلب القود من القاتل ای القصاص وبو قیاده معناسندن متصرفدر مقصوص مر بوطاقیاده اولندیغی ملاحظه سیله درو قود مصدر اولور انسان وحیوانك آرقه سی اوزون اولمق معناسنه یقال قود الرجل والفرس قودا من الباب الرابع اذا صار ظهره طویلا کذلك یبونی اوزون اولمق معناسندر یقال قود الرجل اذا صار عنقه طویلا اقود بونلردن صفتدر (القوداء) حمراء وزننده پك یوکسك ثنیه یه یعنی بیلانه وکریوه یه وصف اولور یقال ثنیة قوداء ای عالیة (القوّاد) کتّان وزننده جبر افتنده برونه دینور انف معناسنه (قوید) زبیر وزننده اسامیدندر احمر بن قوید بر رجل معروفدر (القائدة) قاعده وزننده بریوزینه اوزانوب دوشمش تپه یه اطلاق اولنور یقال اکمة قائدة ای ممتدة علی الارض (القهد) مهد وزننده نقی اللون اولان یعنی رنکی خالص وصافی اولوب شائبۀ غش وکدورتدن پاکیزه اولان شیئه دینور یقال شیٔ قهد ای النقی اللون ولونی کدورتلو بیاض اولان شیئه دینور که شکر رنك دیدکلری بوز اوله جقدر یقال شیٔ قهد ای ابیض اکدر وبرجنس قیونه دینور که لونه قومر اللق غالب وقولاقلری خرده اولور علی قول تویی قومرالجه وچهره سی بنفسجی اولور که حجاز طرفنه مختص وصدر جمعی قهاد کلور قافك کسریله وعلی رأی بو ینوزسز

اولان قیونه دینور که چومار تعبیر اولنور الاکلب الوجه نسخه لری شارحك بیانی اوزره خطادر صواب اولان الاکلف اولمقدر فایله وقهد صغن کیکنك یاوریسنه دینور جوڤذر کبی وحذف معناسنه درکه حای مهمله وذال معجمه نك فتحیله دربنوع سیاه وخرده قیونلره دینور بوراده سائر نسخه لره التفات اولنمیه وقبصه قویرقلی قیونه دینور روم ایلی قیونلری کبی وکوجك جثه لو لطیف ومطبوع اولان صغره دینور وطمورجق نرکسه وزرینه دینور وقهد مصدر اولور یکجه دوشنیوب آدیمی صیقجه صیقجه آتارق یوریمك معناسنه یقال قهد فی مشیته قهدا من الباب الثالث اذا قارب فی خطوه ولم ینبسط (قهد) فتحتینله برموضع آدیدر (قهاد) کتاب وزننده برموضع آدیدر (قهید) زبیر وزننده ابن مطرف درکه غفار قبیله سندندر اصحابدن اولمسی مختلف فیدر (القهمد) جعفر وزننده فرومایه ودنی وخبیس اولان شخصه دینور وزشت وبدچهره کمسه یه دینور تقول لا تصحبه فانه قهمد ای لئیم الاصل دنیء وکذا ذمیم الوجه (القیـد) صید وزننده معلومدر که بوقاغویه دینور جمعی اقیاد وقیود کلور وطوتساغك قوللرینی آرقه سندن چکوب باغلدقلری باغه دینور وسمراغاجلرینی بری برینه ضم ایلمك ایچون چکوب صاردقلری صارقی یه ده اطلاق اولنور وقید بنوتغلب قبیله سنده برفرسك اسمیدر وقید السیف قلج باغلرینك دیبلرند اولان اوزون باغدن عبارتدر که آنی کوجك بکره شکلنده نسنه لر طوتر (قید الاسنان) دیش اتلرینه اطلاق اولنور (قید الفرس) دوه نك یونه مخصوص برکونه تمغادر که آتك بوقاغوسی شکلنده باصیلور (قید الاوابد) یوکرك آته اطلاق اولنور بوکرکلکی سببیله وحوشه یتشوب حرکتدن آلیقودیغی ایچون وقید ومقدار معناسنه در قاد دخی بومعنایه در لکن واویه ده قافك کسریله تقیید ایلمشیدی یقال ماینه قیـد قوس وقادها ای مقدارها وقید مصدر اولور باغلمق ومجهولا باغلنمق معناسنه در یقال قید الرجل علی بناء المجهول قیدا بمعنی قید (المقید) معظم وزننده تقییدن اسم مکاندر آتك ایاقلرند بوقاغواوریله جق یره دینور که بوقاغیلق تعبیر اولنور ونسوانك ایاقلرنده خلخال بکره جك یره اطلاق اولنور ومقید اسم مفعول اولور باغلنمش دوه یه وسائر نسنه یه دینور جمعی مقاید کلور وشول موضعه دینور که آنده ارکك دوه یی بند ایدوب حالی اوزره تخلیه وترك ایدرلر (القیـد) کیس وزننده شول انسان وحیوانه دینور کندیسنی باغلمق مراد ایلدکده سرکشلك ایلیوب مساهله ایلیه یعنی رام اوله یقـال هوقید وهومن ساهلك اذا قدته وانقول اذا قدته کلمه سنی قیـادتدن وهم ایلمشدر فلینظر (القیـاد) کتاب وزننـده شول ایپه دینور که آنکله دوه وسائر دواب بند اولنور (التقیید) تفعیل وزننده بوقاغویه اورمق وبنده چکمك معناسـنه در بومناسبتله منع معناسنده استعمال اولندی ومنه الحدیث ❊ قید الایمان الفتك ❊ ای ان الایمان یمنع من الفتك بالمؤمن کایمنع ذا العیث من الفساد یعنی مؤمنك ایمانی برمؤمنی غیلة قتل ایلمسنه مانع اولورتنه که ایمان عن اصل مؤمن اولانی فساد وشرورعدن مانع اولور وتقیید تأخیذ معنـاسنه استعمال اولنور که افسونله برآدمی بند وتسخیر ایلمکدن عبارتدر وتقیید الکتاب یازویه نقطه وحرکه وضعیله ضبط ایلمکدن عبـارتدرکه التباسه مانع اولور یقـال قیدالکتاب اذا اشکله ❊ مترجم دیرکه تقیید مذکور حادثدرسلفده بعض اشکال والتبـاسدن

مطلب

ناشی اختراع اولنمشدر ازانجمله حضرت عثمان رضی الله عنه فتنه سنه سبب اولمشدر زیرا مصره ارسال ایلدکلری محمد بن ابی بکر الصدیقك یدنده اولان منشورنده فاقبلوه کلمه سنی فاقتلوه عنوانیله قرأت ایلمری اساس فتنه اولدی وبو رسمه کاتبی اعجام واعراب ونقیید وتشدید مقوله سی علاماتله معلم ایلمکی حجاج ظالمه نسبت غیر واقعدر زیرا محمد ابهری تصریحی اوزره قلم عربی یی اوچ کسه وضع ایلدی اولا مرامر بن مره وضع صور حروف ایلدی ثانیا اسلم وصل وفصل ایله ترکیب کلمات ایلدی ثالثا عامر بن خدره اعجام ونقط وشد ومد وجزم امثالی اشکال ترتیب ایلدی وابوالاسود الدئلی آندن تعلم ایلدی انتهی (تقید) تفعلدن قیدت کلمه سنك که مؤنثدر مضارعی وزننده در دوه رعیندن شور اوتلغی چوق بر ارضك اسمیدر دوه لری قید ایدر اولدیغیچون تسمیه اولنمشدر (مقیـدة الحمار) خای معجمه ایله معظمة الخیار وزننده حره یه اطلاق اولنور که جاریه مقـابلیدر باش اورتوسیله قید اولنمش دیمکدر بعض امهـاتده بوترکیبده الحمار کلمه سی حای مهمله ایله والحرة لفظی حانك کسریله مقیـدد ر حره قره طاشلقه دیمکله حمار قسمنـك اشوب یوریمیه جکی یر دیمك اولور وبعض نسخه بوکه موافق وقول آتی بونی مؤیددر (بنومقیده) معظمه وزننده عقربلره اطلاق اولنور لسان العربده واصول سائره ده بنومقیدة الحمار عنوانیله مرسوم اولمغله قاموس نسخه لرنده سقط واقعدر واقعـا قره طاشلق عقرب معدنی اولدیغی بی ریبدر (القیـد) قافك کسریله مقدار معناسنه در فتحله ده و واوایله لغت اولدیغی ذکر اولندی ❊ فصـل الکاف ❊ (الکأد) کافك فتحی وهمزه نك سکونیله غمناك ومحزون اولمق معناسـنه در یقال کأد الرجل کأدا من الباب الثـالث اذا کئب

المكأداء) ملأهاء وزننده شدت ومحنته دينور يقال وقع في كأداء اي في شدة وظلم وستم وحزن والم معناسنه در وبونسنه دن صقنمق حذار واحتراز معناسنه در يقال هو اهل الكأدلة اي الحذار و بك قرا كوكيجه يه دينورجمهسي بيقشه دينور كه مبيذكر (المكوئدة) كافك ضمي وهمزه نك فتحيله صمداء معناسنه در كه دردنالك اولان آدم ملنه ايچيني چكرك صولوق آلمسندن عبارتدر (التكأد) تفعل وزننده برنسنه ضمننده پك رنج وزحمته اوغرايوب سونالك اولمق معناسنه در يقال تكأد الشيء اذا تكلفه وكابده وصلى يه و برآدمه برنسنه مشكل ورنج ومشقتلو اولمق معناسنه در تقول تكأدني الامر اي شق علي (التكاؤد) تفاعل وزننده بودخي برنسنه مشقتلو وزحمتلو اولمق معناسنه در تقول تكاءدني الامر اي شق علي (الكؤود) صبور وزننده صرپ يوقشه دينور يقال عقبة كؤود وكأداء اي صعبة (الاكويداد) اشمئزاز وزننده بيرلكدن ناشي وجوددترمك معناسنه در يقال اكوأد الشيخ اذا ارعد كبرا (المكوئد) اسم فاعلدر وجودي دترين بيرآدمه دينور (الكبد) كافك فتحي و بانك سكونيله و(الكبد) كافك كسريله و(المكبد) كتف وزننده معروفدر كه جكر دينور و بومؤنثدر قليلا مذكر اولنور جمعي اكباد كلور و كبود كلور (الكبد) جد وزننده بر آدمك جكر ينه لو ورمق معناسنه در كه حقيقتده جكر او زرينه اورمقدر يقال كبده كبدا من الباب الثاني والاول اذا ضرب كبده وبرنسنه يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال كبده اذا قصده وبرودت هواناسي تضييق ايله زحمت ومشقته اوغراتمق معناسنه در يقال كبد البرد القوم اذا شق عليهم وضيق (الكباد) غراب وزننده جكر آغريسنه دينور قال الشارح ومنه الحديث ✻ الكباد من العب ✻ وهو شرب الماء من غير مص (الكبد) فتحتينله برآدم جكر آغريسندن دردنالك اولمق معناسنه در يقال كبد الرجل كبدا من الباب الرابع اذا الم يعني من وجع الكبد وكبد قرني بيوك اولمق معناسنه در يقال كبد بطنه اذا عظم وكبد عنصر هوايه دينور وشدت ومشقت معناسنه در يقال لقي منه كبدا اي شدة ومشقة وكبد الرمل قوماغك وسطنه اطلاق اولنور وكبد السماء فلكك وسطنه اطلاق اولنور يقال بلغت الشمس كبد السماء اي وسطها (المكبود) جكر آغريسنه مبتلا كسه يه دينور يقال كبد الرجل على بناء المجهول اذا اشتكى كبده فهو مكبود (الكبد) كتف وزننده انسان وحيوانك بكماله جوفنه دينور كه اجزاء جوفيه سي اوله جقدر يوركك وجكر وطلاق وسائري كبي وبرشيئك وسطنه ومعظم وقرا وان اولان يرينه دينور مثلا كبد البحر درياتك انكين يرندن عبارتدر وكبد القوس يايك علاقه سنك ايكي طرفنك ملينته على قول مقبضندن ال طوتان يرندن ايكي طرفلو بر انداز مقداري يرنه دينور ✻ شارح دير كه امهات سائره ده يايك اورته يريله مفسردر كه چاق اوق چيقان موضعيدر يايك بغري تعبير اولنور ✻ مؤلفك قول اولي اصمعي قوليدر يعني علاقه نك ايكي طرفنك ماينيدر كه آندن بروبه كليه بعده ابهر بعده طائف بعده سيه دينور كه كوشه كانده اولان اكريدر انتهى وكبد بني كلاب يورديده برقزل طاغ آديدر وكبدله دينور جنب معناسنه ومحدثيندن عبدالحميد بن وليدك لقبيدر ثقات وكرانانجي باعث تاقيبدر (دارة كبد) بني كلاب يورديده بر موضعدر (كبد الوهاد) واوك كسريله سملوه ده بر موضعدر (كبد قنه) قافك ضميله غني قبيله سي يورديده بر موضعدر (كبد الحصاة) برشاعر لقبيدر (الكبيداء) تصغير بنيه سيله و(الكبيداة) هايله و(الكبداء) صحراء وزننده و(الكبد) عبد وزننده بونلرده وسط سمايه اطلاق اولنور كه خط نصف نهار فرض اولنان يريدر (وكبداء) صحراء وزننده ال دكرمنه دينور وقبضه سي آوجي طولديرن يايه دينور يقال قوس كبداء اذا كانت بملأ الكف مقبضها واورته سي ايري ويومري وسير وحركتي بطيء اولان خاتونه اطلاق اولنور يقال امرأة كبداء اي الضخمة الوسط البطيئة السير بونك مذكرنده اكبد دينور وكبداء عظيم الوسط اولان قومله اطلاق اولنور يقال رملة كبداء اي عظيمة الوسط (التكبد) تفعل وزننده كنش فلكك اورته سنه وارمق معناسنه در يقال تكبد الشمس السماء اذا صارت في كبدائها وبرنسنه يه قصد وآهنك ايلمك معناسنه در يقال تكبد فلان الامر اذا قصده وسود يوغردكبي قتيلمق معناسنه در يقال تكبد اللبن اذا خثر (التكبيد) تفعيل وزننده بودخي كنش فلكك وسطنه كلمك معناسنه در يقال كبدت الشمس السماء اذا صارت في كبدائها (سود الاكباد) قره جكرلر ديمكدر كويا آتش كين وعداوت جكرلريني ياقوب كوركبي سياه ايلديكي ملاحظه سيله اعداء ودشمنانه اطلاق اولنور يقال هم سود الاكباد اي الاعداء (الاكبد) احمر وزننده وسطي ايري وسير وحركتي بطيء اولان كشي يه دينور واكبد برقوش آديدر وجكري كاهي يومري وقالقق اولان انسان وحيوانه دينور (المكابدة) مفاعله وزننده و(الكباد) كافك كسريله برايشدن رنج وزحمت كورمك وآنك ضمننده پك مشقت چكمك معناسنه در يقال كابد الامر مكابدة وكبادا اذا قاساه (الكابد) آندن اسمدر رنج ومحنته دينور و بوكاهل وغارب كبيدر يقال وقع في كابد اي مقاساة (الكبدة) حمزه وزننده شول

بو نجنه دینور که افسونکران آنی تسخیر خصوصنده استعمال ایدرلر (الاكباد) کبد لفظنك جمعیدر که جکرلر
دیمکدرتته که ذکر اولندی بو معنابدر که بر آدمه علم یاخود غیری نسنه طلبی ایچون بلا دبعیده دن واطراف
واکافدن ناس ورود ایلر اولسه لر فلان تضرب الیه اکباد الابل دیرلر (الكتد) کافك وتای فوقیه نك فتحیله
بر کوکب آدیدر بو کوکب اسد صورتنك اموزنده واقعدر وکتد مکه‌ده برطاغك آدیدر که معمس جانبنده واقعدر
وکتد انسانك وآتك ارقه سنده ایکی کورکك قاوشدیغی یره دینور علی قول یغرنی یه وعلی رأی یغرنی ایله
ارقه‌نك آرالغنه دینور جمعی اکتاد وکتود کلور (الكتد) کتف وزننده بو دخی ارقه‌ده علی الاختلاف ذکر اولنان
یره دینور بوماده مطبوع اولان وانقورلی نسخه لرنده ثای مثلثه ایله مضبوط اولمغله طبعی غلطدر (الاكتد) احمر
وزننده بو کسك یغرنیلی آدمه دینور یقال رجل اکتد ای المشرف الكتد (تكتد) تنصر وزننده برموضع آدیدر
(الاكاد) همزه نك فتحیله جماعات معناسنه‌در علی قول اشباه وامثال معناسنه‌در یاخود شول کروهه دینور که
بری برینك اکسه‌لرنده متتابعا سرعتله کیدر اوله‌لر یقال هم اکتاد ای جماعات او اشباه اوسراع بعضها فی اثر بعض
وبونك مفردی یوقدر بورادہ تأنیث ضمیری جماعت اعتباریله‌در (الكد) کافك فتحی ودالك تشدیدیله بر ایشده
رنج وشدت چکمك معناسنه‌در که لازمدر یقال کد الرجل فی العمل کدا من الباب الاول اذا تعب ووقع
فی الشدة ومنه یقال حصل بجدك لا بكدك یعنی بو خصوص سنك مساعده بختکله حاصل اولدی یورخسه
امك چکوب سعی وزحتکله دکلدر وکد برکسه‌دن برنسنه طلبنده الحاح وابرام ایلمك معناسنه‌در که وجه آتی
اوزره معنای متعدیدن مأخوذدر یقال کد فی الطلب اذا الح وپرمغله اشارت ایلمك معناسنه‌در یقال کد الرجل
اذا اشار بالاصبع وصاچ طرامق معناسنه‌در یقال کد رأسه اذا مشطه وکد اسم اولور ایچنده نسنه دوکیلن
شیئه دینور هاون ودیبك کبی وکد کذلك مصدر اولور برکسه‌دن کد طلب ایلمك یعنی آنی رنج وتعبه اوغراتمق
وبرخصوصده زحمت چکدرمك معناسنه یقال کد فلانا اذا طلب منه الكد پس بو معناده متعدی اولور
تته که امهات سائره‌ده وکد اتعبه لازم ومتعد عبارتیله مصرحدر وکد برنسنه‌یی ال ایله چکوب قوپرمق
معناسنه‌در جامد اولسون سائل اولسون یقال کد الشیء اذا نزعه بیده یكون فی الجامد والسائل (الاكتداد)
افتعال وزننده و(الاستكداد) بونلرده برآدمك برخصوصده رنج وزحمت چکمسنی استه‌مك معناسنه‌در که مراد
رنج وزحمته اوغراتمقدر یقال اکتد فلانا واستكده اذا طلب منه الكد واکتداد بخل وامساك اوزره اولمق
معناسنه‌در یقال اکتد الرجل اذا امسك یعنی لاینال خیره الا بعسرة (الكددة) فتحاتله و(الكدنة) همزه وزننده
و(الكدادة) سلاله وزننده تجره دیبنده یاپشوب قلان طعامه دینور که چوملك یانغی تعبیر اولنور وکداده قشده
معناسنه‌در که ذکر اولندی وبادیه‌ده مروت نام محلده بنو یربوع یوردنده برموضع آدیدر (الكديد) امیر
وزننده ایریجه دوکلمش طوزه دینور ملح جریش معناسنه وطوز قسمی بری برینك اوزره بوشالدیلوب دوکلدکده
صادر اولان صوتنه دینور که خاشردی تعبیر اولنور تقول سمعت كديد الكديد مثل الحديد وهو الملح الجريش
وکذا صوته اذا صب وکدید حرمین بیننده برصو آدیدر وارضدن بطن واسعه دینور وطپراغی غلیظ اولان یره
دینور که مروری عسیر اولور (یوم الكديد) بین العرب بریوم معروفدر (الكدة) کافك کسریله بو دخی طپراغی
غلیظ اولان ارضه دینور (الكداد) ثمام وزننده اشك کنکری وبغدایچق اوتی دیدکلری اوتك رعی ایلکه
صلاحیتی اولمیانه دینور وکداد بر آیغراشك آدیدر که بعض اشکلر اکا نسبت اولنور بنات کداد دیدکلری
اول اشکلر اوله جقدر (الاكدة) اعزه وزننده اوتلاتمش اوتلاق بقیه لرینه دینور مفردی کداده‌در ثمامه کبی
(الاكداد) همزه‌نك فتحیله و(الاكاديد) فرقه‌لر وسورولر وبلوکلر دیمکدر تقول رأيتهم اكدادا واكاديدا ای فرقا
وارسالا ❀ شارح دیر که اصلی اکتاد ایدی که ذکر اولندی مفردی یوقدر واکادیدا کداده جمعیدر (الكدكدة) زلزله
وزننده و(الكدكاد) زلزال وزننده افراط اوزره کولمك معناسنه‌در یقال کدکد الرجل کدکدة وکدکادا اذا افرط
فی الضحك وقلجه جلا ویرن کسه قلجك یوزینه مصقله سورمك معناسنه‌در یقال کدکد الصيقل اذا ضرب المدوس
علی السیف اذا جلا موآغر آغر یوریمك معناسنه‌در یقال کدکد الرجل اذا تثاقل فی المشی وطرد شدید ایله طرد ایلمك
معناسنه‌در یقال کدکده اذا طرده طردا شدیدا (الاكداد) همزه‌نك کسریله بو دخی بخیل وممسك اولمق معناسنه‌در
یقال اکد الرجل اذا امسك (الكدود) صبور وزننده صوی زحمت ومشقتله آلنان قیویه اطلاق اولنور یقال بئر
كدود اذا كانت لم ينل ماؤها الا بجهد (الكديدة) هنیهه وزننده بنوابی بکر بن کلاب یوردنده برصو آدیدر (کدد
صرد وزننده بصره قربنده برموضعدر (کلد) جبل وزننده بنی سلیم دیارنده برموضعدر وکدد کتد لفظنده

لغتدرنته كه ذكر اولندى (المكدّ) ميمك كسرى وكافك فتحيله ذكراولنان كدّ لفظندن اسم آلتدر طراقه
دينور مشط معناسنه (التكديد) تفعيل وزننده و (التكدكد) تزلزل وزننده كدكده كبي طرد شديد ايله طرد
ايلك معناسنه در يقال كدّده وتكدكده اذا طرده طردا شديدا (الكرد) فرد وزننده بوينه دينور رعنق كبي
على قول بوينك كوكه دينور # شارح حلك يانى اوزره بو قصر ايله كردن فارسى معربيدر يقال ضرب كرده
اى عنقه او اصلها وكرد مصدر اولور طوار سورمك معناسنه يقال كرد الدآبة كرد امن الباب الاوّل اذا ساقها
ودشمنى آرقه سندن قوغوب كتمك معناسنه در يقال كرد العدوّ اذا طرده وكسمك معناسنه در يقال كرد ه اذا قطعه
ومنه شارب مكرود اى مقطوع (الكرد) كافك ضميله ناسدن بر طائفة معروفه در جمعى اكراد كلور جدلرى
اولان كرد بن عمرو مزيقياء بن عامر بن السماء ايله بنامليدر # مترجم ديركه برهان ترجمه سنده بو فقير سبب تسميه لرينى
مفصلا بيان ايلكله اكامراجعت اولنه وكرد دبره معناسنه در كه تارلادن بر قطعه محدوده در تركيده اولك تعبير اولنور
بودوكمدن آزاولور بستانلرده اولانه عربستان سمتنده مشاره وبوديارلرده تخته تعبير ايدرلر جريب بردونم يره دينور
مؤلف كرد لفظنى دبره ايله ودبره يى مشاره ايله ومشاره يى كرد ايله تفسير ايلسى اعجبدر (الكردة) ها ايله مفر ديدر
وكرده بيضاء نام بلده قضاسنده بر قريه آديدر وكرد اساميدندر كرد بن القاسم ومحمد بن كرد الاسفرأنى ومحمد بن
الكريدى مصغر بنيه سيله وعبدالله بن القاسم كه كردين ايله ملقبدر محدثلردر (الكريدة) كافك كسريله خرما يغندن
قطعهٔ عظيمه يه دينور وخرما دنكنه دينور على قول خرما دنكنك ايكى كوشه لرنده قالمش خرمالره دينور جمعى
كراديد كلور وكراد كلور كافك كسريله وكرديد اسماء ندر عبدالحميد بن كرديد موثوق به محدثدر (الكرديدة
كافك كسريله خرما دنكنك كوشه لرنده قلان خرمالره دينور (المكاردة) مفاعله وزننده جنكده بربريله
مطارده ومدافعه ايلك معناسنه در يقال كارده مكاردة اذا طارده ودافعه (الكربدة) عربده وزننده سكر تمكده
جبالمق معناسنه در يقال كربد فى عدوه اذا جدّ فيه (الكرمدة) كربده وزننده سكر تمك معناسنه در يقال كرمد
فى آثارهم اذا عدا (الكركيدة) كافك كسريله كرديده وزننده ومراد فيدر كه ذكر اولندى (كزد) كافك فتحى وزاى
معجمه نك سكونيله بر موضع آديدر (الكساد) فساد وزننده و(الكسود) قعود وزننده بر نسنه رايج اولمامق معناسنه در كه
بازارده وبيع وشراده اولان حدّ معين قلت رغبات سببيله اعتباردن ساقط اولوب كچمز ويوريمز اولمقدن عبارتدر
يقال كسد المتاع وكسد كسادا وكسودا من الباب الاول والخامس اذا لم ينفق (الكاسد) و(الكسيد) آندن اسم فاعلردر
كسدباب خامشدندر رواجى اولميان شيئه دينور يقال متاع كاسد وكسيد اى ذو كساد ويقال سوق كاسد
وكسيد واكسد سوق كلمه سنك تأنيثى غالبدر وكسيد آلچق ودون اولان نسنه يه اطلاق اولنور يقال شئٔ كسيد
اى دون (الاكساد) همزه نك كسريله بازارده بيع وشرا اولميوب كاسد اولمق معناسنه در يقال اكسدت سوقهم
اذا صارت اكسد (الكسد) كافك ضميله قسط وزننده ومراد فيدر كه بو اسمله معروف دوايى كوك اسميدر
(الانكساد) انفعال وزننده قيون وكچى سوريسى برى برينه رجوع وملتحق اولمق معناسنه در يقال انكسدت الغنم
الى الغنم اذا رجعت اليها غنم ثانيدن مراد ينه كندى سوريسيدر اذا اصيبت المعرفة معرفة يراد بها عين الاول قاعده سنجه
آخر سورى مراد اولنمق غير محتملدر فى الاصل بيعه عرض اولنان غنملر كاسد اولديغندن چوروب ينه سوريلرينه
قاتلمق معناسنه اولوب بعده مطلقا سوريدن آيرلمش اغنام ينه كندى سوريلرينه قاتلمقده استعمال اولندى (كشتغدى
كافك ضمى وشين معجمه نك سكونى وتاى فوقيه نك فتحى وغين منقوطه نك فتحيله وقصر ايله رواة حديثدن بر ذاتدر كه
كشتغدى الخطابى ديمكله معروفدر واوغلو محمد دخى روايت ايلمشدر وبزلر آنلرك اصحابندن روايت ايدرز يعنى
سلسلهٔ مشايخمزدندر # شارح ديركه مؤلفك شيخى سراج الدين عمر البلقينى مومى اليه محمددن روايت ايلمشدر
وكشتغدى فى الاصل لفظ تركى اولان كنش طوغدى لفظندن متصرفدر (الكشد) كافك فتحى وشينك سكونيله
برنسنه يى ديش ايله كسمك معناسنه در هاوج كسمسى كبي يقال كشد الشئ كشدا من الباب الثانى اذا قطعه
باسنانه كقطع الجزر وناقه يى اوچ پرمغله صاغمق معناسنه در يقال كشد الناقة اذا حلبها بثلاث اصابع وكشد بر نوع
ما كول دانه آديدر (الكشود) صبور وزننده شول ناقه يه دينور كه ممه سى اوچ پرمغله صاغيلوب وسودى دلكوه اوزره
ادرار ايدر اوله وممه لرى قيصه ودليكلرى طار اولان ناقه يه دينور يقال ناقة كشود اى ضيقة الاحليل القصيرة
الحلف (الكشد) ضمتينله كثير الكسب اولان آدملره دينور واهل وعيالى ايچون چالشوب وصلهٔ رحم ايدن كسه لره
دينور مفردى كاشد وكشود وكشد در فتحتينله (الاكشاد) همزه نك كسريله كره ياغنى اريدوب خالص صافى ياغ ايلك
معناسنه در يقال اكشد الرجل اذا اخلص الزبدة (الكعد) سعد وزننده چواله دينور (الكعدة) ها ايله شيشه

قپاغنه دینور (الکاغد) غین معجمه نك فتحی و کسریله معروفدر که اوزرینه یاز و یازیلور قرطاس دخی دینور
و بو فارسیدن معربدر ترکیده دخی کاغد دینور (الکلد) کافك فتحی ولامك سکونیله متاع مقوله سی نسنه یی
بری برینك اوزرینه یغمق معناسنه در یقال کلد الشیٔ کلدا من الباب الثانی اذا جمع بعضه علی بعض (التکلید)
کلد معناسنه در یقال کلد الشیٔ بمعنی کلده (الکلد) فتحتینله چقلیسز وچولوزسز اولوب طپراغی پك وسخت اولان
یره دینور وقبلانه دینور که یر کبی وطپراغی غلیظ اولان پاره علی قول قولی کونه اراضی یه دینور مفردی کلده در
(کلده) حمزه وزننده اسمادندر کلدة بن حنبل وحارث بن کلده اصحابدندر وکلده بین العرب بر طبیب معروف آدیدر
وضرار بن فضالة بن کلده پدری وجدی شاعرلردر (ابوکلده) ارکك صرتلانك کنیه سیدر (الکلندی) حبنطی
وزننده باشی یصی تپه یه دینور و بر موضع آدیدر (المکلند) و (المکلندی) اسم فاعل بنیه لریله شدید وغلیظ اولان
انسانه دینور (الاکلنداء) اسرنداء وزننده و (التکلد) تجلد وزننده غلیظ وشدید اولمق معناسنه در یقال
اکلندی الرجل وتکلد اذا اغلظ واشتد (الاکلنداد) احمکاك وزننده بر آدم کندیسنی بر نسنه نك یا خود بر کسه نك
اوزرینه بردن آتوب براقمق معناسنه در یقال اکلندد الرجل علیه اذا القی علیه بنفسه و بر نسنه صلابتلو اولمق
معناسنه در یقال اکلندد الشیٔ اذا اصلب و بر آدم بر نسنه دن امتناعله تقبض ایلمك معناسنه در یقال اکلندد الرجل
اذا تقبض وامتنع (الکالد) کاسد وزننده چوقدانکی نسنه یه دینور یقال ذرع کالد ای قدیم (ابوکلهده) کافك
فتحیله عرب کنیه لرندندر (الکمدة) عمده وزننده و (الکمد) حمد وزننده و (الکمد) فتحتینله لون بوزیلوب
صفوتی زائل اولمق معناسنه اسمدر یقال فی لونه کمدة وکمد وکمد ای تغیر وذهاب صفاء وحزن شدیده اطلاق اولنور
تغیر لونه سبب اولدیغیچون وکمد فتحتینله مصدر اولور حزن شدید سببیله یورك خسته ودردناك اولمق معناسنه یقال کمد
الرجل کمدا من الباب الرابع اذا مرض قلبه من الکمدة ولباس اسکیوب رنگ ورونقی زائل اولمق معناسنه در یقال کمد
الثوب اذا اخلق واملاس (الکامد والکمد) کتف وزننده مو (الکمید) امیر وزننده محزون وغمکین وخسته دل
کشی یه دینور (الاکماد) همزه نك کسریله بر آدمی حزن وغم خسته خاطر ایلمك معناسنه در یقال اکمده الهم
اذا غمه وامرض قلبه (المکمود) شاذ اولمرق آندن اسم مفعولدر و بواحبه فهو محبوب واجنه فهو مجنون
قبیلندندر یقال اکمده الحزن فهو مکمود (الکمد) حمد وزننده چرپچی بزی چرپمك معناسنه در یقال کمد القصار
الثوب من الباب الاول اذا دقه امهات سائره ده بزی ایو جه آغار تمه رق چرپمك ایله مفسردر ومقتضای ماده دخی
او بلجه اولمقدر (الکماد) کتاب وزننده آندن اسمدر بز چرپمکه دینور وکماد شول کیرلو پچاوره یه دینور که
آتشده قزدیرلوب وجعی اولان عضو اوزره یاقی کبی وضع اولنور عضوده اولان ریحدن وقرن سانجوسندن
آنکله استشفا اولنور (الکمادة) هاله کماد معناسنه در (التکمید) تفعیل وزننده ذکر اولنان کماد ایله وجعی اولان
عضوی قزدرمق معناسنه در یقال کمد عضوه اذا سخنه بالکمادة (الکمدة) ضمتینله وتشدید الدال علیه وزننده
آلت تناسله دینور (کمرد) جعفر وزننده سمرقند قضاسنده بر قریه آدیدر (الکمهدة) قنفذه وزننده ذکرك باشنه
دینور که اوجیدر علی قول کرتکدن یوقری یه دینور قبشله معناسنه (الکمهد) قنفذ وزننده کهده سی یبوك اولان
کشی یه دینور (الاکمهداد) اقهداد وزننده ومرادفیدر که ذکر اولندی یقال اکمهد الفرخ بمعنی اقهد (کابد
علابط وزننده چرکین چهره یه دینور یقال وجه کابد ای قبیح (الکنود) قعود وزننده کفران نعمت ایلمك
معناسنه در که شکر مقابلیدر یقال کند النعمة کنودا من الباب الثانی اذا کفرها (الکنود) عنود وزننده کفران
نعمت ایدر اولان شخصه دینور فارسیده ناسپاس دینور یقال هو کنود ای کافر النعمة وکنود کافره اطلاق اولنور
وحاشا طرف ربانی یه لوم واعتراض ایدن تبهکاره دینور که مصائب و بلیاتی تعداد ایدوب مظهر اولدیغی نعم
وفیوضاتی مسامحه و نسیان ایدر و بخیل و ناکسه اطلاق اولنور و عاصی وکنهکاره اطلاق اولنور یقال
هو کنود ای کافر ولوام لربه تعالی وکذا بخیل وعاص واصلا بر نسنه انبات ایلمز اولان ارضه اطلاق اولنور یقال
ارض کنود ای لا تنبت شیئا وطعامی مسافرسز یالکزجه اکل ایدر اولان جری یه اطلاق اولنور وسائل
ومستحقینه رفد وعطاسنی منع ایدن لئیمه اطلاق اولنور ودائما عبدینی ضرب ایدر اولان کسه یه اطلاق اولنور
یقال هو کنود اذا کان یأکل وحده وکذلك یمنع رفده و کذلك یضرب عبده قال المؤلف فی البصائر قال الله تعالی
ان الانسان لربه لکنود ٭ قال الکلبی ای لکفور بالنعمة وقال الزجاج ای لکافر وقال الحسن الکنود اللوام لربه یعد
المصائب و ینسی النعم وقال الخلیل تفسیر هذه الایة انه یأکل وحده و یمنع رفده و یضرب عبده پس بو صورتده صفات
ثلاثی مشتمل اولان کسه اولور وکنود زوجنك حق و مودتنه کفران ایدن قاری یه اطلاق اولنور یقال امرأة کنود

ای کفور للمودة والمواصلة یعنی فی زوجها او کنود بر نجه معنالره کلمشدر (کنده) عمده وزننده سمرقند قضاسنده بر قریه در
(کنده) جره وزننده خجندنواحیسندن بر ناحیه اسمیدر فتوالی حسن وبها ایله موصوفدر (الکندة) کافک کسریله
طاغک بر قطعه سنه دینور وکنده یمنده بر قبیله در که پدری اولان ثور بن عفیرك لقبیدر کندی دخی دیرلر پدرینک
حق و نعمتنه کفران ایله ترك ایلدیکی دایلرینه ملحق اولدیغیچون ملقب اولدی (کاد) کان وزننده ابن اودع الغافقی در که
فقرا نام علیه السلام حضرتلرینك مذاکاهنه سفارتله وفود ایلمشدر (الکند) قند وزننده کسمك معناسنه در
یقال کند الشیء کندا من الباب الاول اذا قطعه (الکنعد) جعفر وزننده بر نوع دکز بالغی اسمیدر لهجه صاحبی
اوسقور بوت ایله بیان ایلمشدر (الکود) کافك فتحی وواوك سکونیله منع ایلمك معناسنه دریقال کاده یکوده کودا
اذا منعه وکود ومکاد ومکاده میلرك فتحیله قرب معناسنه در که برایشی هنوز ایشلیوب ایشلمکه قریب اولمقدن
عبارتدر آندن اصطلاحجزده ایشلمك استدی وایشلیه یازدی ایله تعبیر اولنور بونلرك فعلی اولان کاد یکاد افعال
مقاربهٔ اربعه جمله سندندر یقال کاد زید یفعل وکید زید یفعل کودا ومکادا ومکادة من الباب الرابع اذا قارب
ولم یفعل بوراده کید کلمه سی مجهول دکلدر بر لغته مبنی در که ماضیٔ غائبده فتحهٔ حرف اولایی کسره یه نقل ایدرلر
واشبو کاد ماده سی که فعل مقاربه در نفی اداتندن مجرد اولورسه فعلك نفیی عدم وقوعنی انباء واشعار ایدر
واکر مقرون بالنفی اولورسه فعلك وقوعنه دلالت ایدر پس کاد زید یفعل لم یفعل وما کاد یفعل فعل سبکنده اولور
وکاهجه اشبو کاد ماده سی صلهٔ کلام اولور که زائد اولور ومنه قوله تعالی * لم یکد یراها * ای لم یرها وبعضا
اراده معناسنه استعمال اولنور ومنه قوله تعالی * اکاد اخفیها * ای اریدو یقال عرف مایکاد منه ای مایراد منه وعربلر
بن آنی مهم صد ایلیوب اکا یقلشیم دیه جك یرده لامهمة ولا مکادة دیرلر لا اهم ولا اکاد معناسنه وکود بذل جان ایلمك
معناسنه دریقال هو یکود بنفسه کودا من الباب الاول ای یجود (یکود) یجود وزننده بر موضع آدیدر (الاکویداد)
اشمیراز وزننده بر آدمك پیر اولوب وجودی دترر اولمق معناسنه دریقال اکوأد الرجل اذا شاخ وارتعش (الکودة)
جره وزننده طپراق وسائرنسنه کومه سنه دینور جمعی اکواد کلور (التکوید) تفعیل وزننده طپراغی یا سائر نسنه یی
بر یکدروب کومه ایلمك معناسنه دریقال کود التراب تکویدا اذا جمعه وجعله کثبة واحدة (کواد) غراب وزننده
و (کوید) زبیر وزننده اسمای رجالدندر (الکهد) مهد وزننده و (الکهدان) فتحاتله یوریکد مأخوذ ایش ایشلمکده
سرعت ایلمك معناسنه دریقال کهد الرجل کهدا وکهدانا من الباب الثالث اذا اسرع وسرعتابتدرمك معناسنه در
تقول کهدته ای اسرعته وبرنسنه نك طلبنده الحاح واقدام ایلمك معناسنه دریقال کهد فی الطلب اذا الح وبغایت
یوریلوب بیحال اولمق معناسنه دریقال کهد الرجل اذا تعب واعیا و کهد رنج ومشقت معناسنه دریقال
اصابه جهد وکهد بمعنی واحد (الکهود) صبور وزننده سریع وچالاك معناسنه در کهود الیدین سریعة الیدین
دیمکدر که چیره دست تعبیر اولنور ومنه یقال اتان کهود الیدین ای سریعة (الکوهد) جوهر وزننده پیرلکدن
وجودی دترر اولان آدمه دینور یقال هو کوهد ای مرتعش کبرا (الکهداء) حمراء وزننده جاریه یه اطلاق اولنور
امه معناسنه خدمتده سرعتی باعث اطلاقدر (الاکهاد) همزه نك کسریله یورلمق معناسنه دریقال اکهد
الرجل اذا تعب ویورمق معناسنه متعدی اولور یقال اکهده اذا اتعبه (الاکوهداد) اقهداد وزننده موصی ادفیدر که
ذکر اولندی یقال اکوهد الفرخ بمعنی اقهد (الکید) کافك فتحی ویانك سکونیله و (المکیدة) معیشه
وزننده بر آدمه مکر وخباثت ایلمك معناسنه دریقال کاده یکیده کیدا اذا مکره وحیله ایلمك معناسنه دریقال
کاد له اذا احتال له وحرب وقتال معناسنه در احتیالی مشتمل اولدیغیچون یقال کاده اذا حاربه وچقماق آتش
چیقارمق معناسنه دریقال کاد الزند اذا اخرج النار وقوصمق معناسنه دریقال کاد الرجل اذا قاء وقرغه
چابلمق اوتمك معناسنه دریقال کاد الغراب اذا اجتهد فی الصیاح وجان ویرمك معناسنه در که واوی دخی
بومعنایه دریقال کاد بنفسه اذا جادبها وخاتون حیض کورمك معناسنه در یقال کادت المرأة اذا حاضت
وواوی اولان کود معناسنه در که فعل مقارب اولور یقال کاد یفعل کذا اذا قارب وهم ویقال کید یفعل
کما ذکر فی الواویة وتقول لا کید اولا هما ای لا اکاد ولا اهم کما ذکر (التکاید) تفاعل وزننده سردلك وقاتیلق
معناسنه دریقال فیه تکاید ای تشدد وتکاید برنی برینه مکر وخدعه ایدشمك معناسنه دریقال هما یتکایدان
ای یتاکران ولا تقل یتکاودان (الاکتیاد) افتعال وزننده مکر وخدعه ایلمك معناسنه دریقال اکتاده اذا احتال له
فصـــــل اللام * (اللبود) قعود وزننده و (اللبد) فتحتینله بریرده مقیم اولمق معناسنه دریقال لبد الرجل
بالمکان لبدا ولبودا ولبدا من الباب الاول والرابع اذا اقام به وبرنسنه یه یاپشمق معناسنه دریقال لبد به ولبد به اذا لزق به

الالباد) همزه نك كسريله بودخي ياپشمق معناسنه‌در يقال الْبد بالارض اذا لزق و (آلبك) كرينه بكلتو ياپمق معناسنه‌در
يقال لبد السرج اذا عمل له لبدا و آلبك صرتنه تكلتو قومق معناسنه‌در يقال البد القربى اذا شدّ عليه البد
اى وضعه على ظهره وقربه يى چواله قومق معناسنه‌در چواله لبيد دينور كا سيذكر يقال البد القربة اذا جعلها
فى جوالق وقيو مقوله‌سى يره كيردكن باشى اكك معناسنه‌در يقال البد وأسه اذا طأطأ عند الدخول و برنسنه‌يى
برنسنه‌يه ياپشدرمق معناسنه‌در يقال البد الشئ بالشئ اذا الصقه به ودوه قسمنك موسم بهارده توپلرى يكيدن
ظهور ايدوب سمورمكه يوز طوتمق معناسنه‌در يقال البدت الابل اذا خرجت اوبارها وتهيأت للسمن واصلا
منفك اولميه‌رق بصر مصلى موضع سجوده ملازم اولمق معناسنه مستعملدر يقال البد بصر المصلى اذا لزم
موضع السجود و يرتقه ياما لورمق معناسنه‌در يقال البد الخرق اذا رقعه (اللبد) صرد وزننده و (اللبد) كتف
وزننده منزلندن هركز آيرليوب كسب وكار ايچون سير وحركت ايتمز اولان تنبل آدمه دينور كه گويا
كه يرينه ياپشق اولور يقال رجل لبد ولبد اذا كان لايبرح من منزله ولا يطلب معاشا ولُبد صرد وزننده نسور
لقمانك آخرى يعنى الك صكره‌يه قلان نسرينك اسميدر هلاك اولمز ظنيله تسميه ايتمشلردر ونسر كركس ديدكلرى
قوشدر لقمان مزبور لقمان حكيمك غيريدر وبو عاد قومندندر عربلر شويله زعم ايدرلر كه قومى مزبور لقمانى
اسنسقا ايچون حرم شريفه ارسال ايدوب كند وحرمده ايكن قومى بالجمله مظهر قهر الهى اولمغله مزبور حكايه
گويا كه طرف ربانيدن ايكى ماده ضمننده تخيير اولندى گويا كه مزبور حرمده حق جل وعلى دركاهندن طول
عمر نياز ايلكله قومرال توپلو طاغ اكوزى ولدلرى اوله‌رق كه‌يدى دانه هر برى اسمر ومطر اصابت ايليان اونمز
صوسز طاغده ايوا ايدر اوله‌لر آنلرى استصحاب يعنى هر برى هلاك اولدقده يرينه برينى استصحاب ايدوب آنلرك
مجموعنك عمرى قدر معمر اوله ياخود يدى دانه نسر اتخاذ اينه كه هر برى هلاك اولدقده يرينه ياور يلرندن برينى
اخذ ايدوب عمر طبيعى اوزره معمر اولوب اول هلاك اولدقده برياورو دخى اتخاذ ايليه خلاصه بومنوال اوزره
نسور سبعه نك عمرى مقدارى معمر اوله پس لقمان شق ثانى يى اختيار ايلدى وهر نسر سكسان سنه معمر اولوب
الك صكره قلانه بوهلاك اولمز زعميله لبد اطلاق ايلدى بعده لبد دخى هلاك اولمغله لقمان دخى اكا پيرو اولدى
وهر برينك اسم مخصوصى واردر وعربلر آنكله تشأم ايدوب ياشوم موقعنده بالبد ديرلر ولبد صرد وزننده ولابد
ولبد سكر وزننده چوق ماله اطلاق اولنور يقال مال لبد ولابد ولبداى كثير (لبدى) و (لبادى) لاملرك ضمى و بالرك
تشديديله وتخفيفيله بر قوش آديدر امهات سائره بيانه كوره بلدرجين قوشنه اطلاق اولنور اطفال عرب آنى
كوردكده لبادى لبادى البدى ديه رك اطرافنى دوره‌ايدرلر اولدخى اولديغى يره ياپشوب سينه‌رك طورمغله واروب
اخذ ايدرلر (الملبد) محسن وزننده دائما قويريغيله اويلقلرينه ضرب ايدن دوه‌يه دينور يقال بعير ملبد اى ضارب
فخذيه بذنبه (التلبد) تفعل وزننده يوك و يپاغى مقوله‌سى نسنه‌نك اجزاسى برى برينه كيريشوب كچه كبى ياپشمق
معناسنه‌در كه كچه لنمك تعبير اولنور يقال تلبد الصوف ونحوه اذا تداخل ولزق بعضه ببعض وقوش كوكسنى يره
ويروب ياتمق معناسنه مستعملدر يقال تلبد الطائر بالارض اذا جثم عليها (اللبد) و (اللبدة) لاملرك كسريله و (اللبدة
عده وزننده كچه‌يه دينور كرك يوكدن وكرك قيلدن اولسون جمعى الباد ولبود كلور (اللباد) كتان وزننده كچه‌جى‌يه دينور
ولبده لامك كسريله ارسلانك زبره سنده يعنى اموزلرى ارالغنده كچه كبى مجتمع ومتراكب اولان تويلره اطلاق اولنور
بو جهتدن ارسلانه ذولبده ديرلر * مؤلفك وكنيته ذولبدة قولنده كنيه‌دن مراد لقبدر ولبده صليان ديدكلرى اوتلغك
كوكنده كچه پارچه سى كبى نسنه‌يه اطلاق اولنور واو يلغك ايچ يوزينه اطلاق اولنور وچكركه سور بسنه اطلاق
اولنور وكوملكك كوكسنه اوردقلرى يپولك يمه‌يه دينور على قول كوملكك يلقه سنى يمادقلرى بوكولمش ايلكه
دينور ولبده برقه ايله افريقيه بيننده بر بلده آديدر (اللبد) لامك كسريله امر وشان وخصوص معناسنه‌در ومنه يقال
فلان لايحق امره اذا كان يتردد فيه ولبد بساط معروف اسميدر كه حالا كچه تعبير ايتدكلرى دوشمه اوله جقدر
وتكلتو يه دينور كه آت اكرينك ايچنه وضع اولنور (ذولبد) هنيل بلادنده برموضع آديدر (اللبد) فتحتينله يوكه
دينور صوف معناسنه فارسيده پشم ديرلر ولبد مصدر اولور دوه قسمى اشك كنكرى ديدكلرى اوتى چوق اكل
ايتمكله امتلا اولمق معناسنه‌در كه كوبش كنورمز اولور يقال لبد البعير لبدا من الباب الرابع اذا دعص من الصليان
(اللبادة) رمّانه وزننده چوبان مقوله‌سنك كچه‌دن يغمورلقلرينه دينور كه كپنك تعبير اولنور حالا لباده ديدكلرى
لباس كه قپلمه وخرقه دخى ديرلر آندن مأخوذدر (اللبيد) امير وزننده چواله دينور وطوبره‌يه دينور ولبيد اسماء
رجالدندر لبيد بن ربيعة بن مالك ولبيد بن عطارد بن حاجب ولبيد بن ارثم الغطفانى شاعرلردر * مترجم ديركه

الا كل شئ ما خلا الله باطل ﷻ وكل نعيم لا محالة زائل ﷻ يعني لبيدلولكدر (لبيد) زبير وزننده و(لبيد) كريم وزننده
بر قوش آديدر وابو لبيد بن عبده شاعر وفارس در (الملبد) محمد وزننده برمقدار يوكى ديدوب صوايله اصلاندقدنصكره
تكله كبي ديكوب آرقه ده اولان لباسى يرتملق ايجون قلچ قبنك اوجنه صارمق معناسنه در يقال لبد الصوف لبدا
من الباب الثاني اذا نفشه وبله بماء ثم خلطه وجعله في رأس القمد وقاية للجادات تخرقه (التلبيد) تفعيل وزننده بودخى
لبد معناسنه در يقال لبد الصوف تلبيدا يعنى لبده وبرتق نسنه يه يمه اورمق معناسنه در يقال لبد الكساء اذا رقعه
واحرامده اولان حاجى باشنك صاچى پريشان اوليوب طو پلنمق ايجون صاچنه صمغ مقوله سى نسنه سوروب
ياپشدرمق معناسنه در يقال لبد المحرم رأسه اذا جعل فيه شيئا من صمغ ليتلبد شعره (اللبدى) لامك ضمى وباى
مشدده لك فتحى والفك قصريله بربره مجتمع اولمش كروه انسانى يه اطلاق اولنور (اللبود) صبور وزننده كنه تعبير
اولنان بوجكه اطلاق اولنور (الالتباد) افتعال وزننده آغاجك يپراقلرى برى براوزره طرطوب ياپشمق معناسنه در
يقال التبدت الورق اذا تلبدت اى تلبد بعضه على بعض وآغاجك يپراقلرى صيق وكور اولمق معناسنه در يقال التبدت
الشجرة اذا كثرت اوراقها (اللابد) و(الملبد) محسن وزننده (وابو لبد) صرد وزننده (وابو لبيد) عنب وزننده ارسلانه دينور
(اللند) لامك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله برآدمك كوكسنه يومرقله اورمق معناسنه در يقال لثده يلده لثدا من الباب
الثاني اذا لكزه (اللثد) ثاى مثلثه ايله لثد وزننده تريدى قاب ايچره برى برينك اوزرينه دوبدوز يغمق
معناسنه در يقال لثد القصعة بالثريد لثدا من الباب الثاني اذا جمع بعضه على بعض وسواه ومتاعى استف
ايلمك معناسنه در يقال لثد المتاع اذا رثده (اللثدة) لامك كسريله بدوى طائفه سندن كوچر اوليان مقيم قوم
وجماعته دينور (اللحد) بحد وزننده قبرك بر يانده اويلن يارىغه دينور جمعى الحاد ولحود كلور لحدى اوليان
قبره ضريح دينور حالا بعض بلاد عربده لحد مغاره طرزنده برمحزندركه ميتلرى آنك درونده وضع واوزرنده
هر برينك برابرينه علامت نصب ايدرلر ولحد مصدر اولور قبرك بر يانتى اويوب يارمق معناسنه يقال لحد القبر
لحدا من الباب الثالث اذا عمل له لحدا يعنى اذا شق من عرض القبر وميتى دفن ايلمك معناسنه در يقال لحد الميت
اذا دفنه وبرنسنه يه ميل ايلمك معناسنه در يقال لحد اليه اذا مال (الملحود) معقول وزننده بودخى لحد معناسنه دركه
شق اولان قبردر وبو صفات غالبه دندر ويقال قبر لاحد وملحود اى ذو لحد (الالحاد) همزه نك كسريله قبره
لحد ايلمك معناسنه در يقال الحد القبره اذا عمل له لحدا وبرنسنه دن ميل وعدول ايلمك معناسنه در يقال الحد
عنه اذا مال وعدل حقدن عدول ايدن مذهب باطل سالكنه ملحد اطلاقى بو معنادندر والحاد نزاع وجدال
ايلمك معناسنه در يقال الحد الرجل اذا مارى وجادل والحاد في الحرم يعنى اشبو ﷻ ومن يرد فيه بالحاد ﷻ الآيه
كريمه سنده واقع الحاددن مراد مأمور اولديغى اعمال وحركاتده قصد وعدل ترك ايلمك يا خود حاشا اشراك
بالله يا خود ظلم وستم يا خود احتكار غلال ايلمكدر يقال الحد الرجل في الحرم اى ترك القصد فيما امر به او اشرك
بالله او ظلم او احتكر الطعام والحاد برآدمه باطل سوزلر سويليه رك تحقير وآزار ايلمك معناسنه در يقال الحد بزيد
اذا ازرى به وقال عليه باطلا (الالتحاد) افتعال وزننده بودخى برنسنه يه ميل ايلمك معناسنه در يقال التحد اليه
اذا مال (اللحود) صبور وزننده اكرى بوكرى قازلمش قيويه اطلاق اولنور يقال ركية لحود اى زوراء مخالفة
عن القصد (اللحادة) لامك ضميله لحانه وزننده ومراد فيدركه آغاج قبوغنك صو يتوسنه دينور وات پاره سنه دينور
(الملاحدة) مفاعله وزننده برى برينه كج نظر وكج درون اولمق معناسنه در يقال لاحد فلان فلانا اذا اعوج كل
منهما (الملتحد) التحاددن اسم مكاندر ميل اولنه جق مكانه دينور بو علاقه ايله صغنه جق يره وآدمه اطلاق اولنور
ومنه قوله تعالى ﷻ ولن اجد من دونه ملتحدا ﷻ اى ملجأ (اللديدان) لامك فتحيله تثنيه اولهرق قولاقلردن اوته جه
بيونك ايكى يانلرينه دينور هر برينه لديد دينور يقال ضرب به على لديدى عنقه اى صفحتيه دون الاذنين ولديدان
هر شيئك ايكى جانبنه اطلاق اولنور مثلا لديدى الوادى چايك ايكى قيسيدر جمعى الده در اعزه كبي ولديد خونى ايله
آغزك بر يانته وضع اولنان دوايه اطلاق اولنور لدود كبي ولديد بنواسه پورنده برصو آديدر (التلدد) تفعل وزننده
تردد وحيرتدن ناشى صاغه صوله بيون چويروب باقمق معناسنه در يقال تلدد الرجل اذا تلفت يمينا وشمالا وتحير
متبلدا و بريرده اكلنوب قالمق معناسنه در يقال تلدد الرجل اذا تلبث (المتلدد) اسم مفعول بنيه سيله بيونه اطلاق
اولنور (الملتد) مرتد وزننده خلو وفراق معناسنه مستعملدركه تلفت عنق معناسندن مأخوذ در يقال ماله عنه
ملتد اى بد (اللدود) صبور وزننده لديد كبي آغزى آغريان آدمك خونى ايله آغزينك بر يانته وضع وسقى اولنان
دوايه دينور جمعى الده كلور اجله كبي ولدود بركونه وجع اسميدركه آغزدمو بوغازده حادث اولور وشديد الخصومه

اولان آدمه دینور (اللدّ) مدّ وزننده و (اللدود) قعود وزننده لدود دیدکاری ذکر اولنان آغز دواسی ترتیب ایلمك معناسنه در یقال لدّه اللدود لدّا. ولدودا من الباب الاول اذا عمله ولدّ برآدمك آغزی آغزینه خونی ایله برابندن دواوضع ایلمك معناسنه در یقال لدّ فلانا اللدید اذا صبّ فی احد شقی فمه اللدود و برکسه ایله خصومت ایلمك معناسنه در یقال لدّه اذا خصمه وحبس ایلمك معناسنه در یقال لدّه اذا حبسه وشدید الخصومه اولمق معناسنه در تقول لددت یافلان لدّا ای صرت الدّ ولدّ جواله دینور (الالداد) همزه نك کسریله بو دخی آغز آغزینه وجه مذکور اوزره دوا وضع ایلمك معناسنه در یقال الدّه الدادا بمعنی لدّه (الملدود) آغزی ایچره ذکر اولنان دوا وضع اولنمش کیسه یه دینور یقال لدّ الرجل علی بناء المجهول فهو ملدود (اللادّ) و (اللدود) خصومت معناسنه اولان لدّ کلمه سندن اسم فاعلدر (الالدّ) همزه نك ولامك فتحیله بیونك طمرلری اوزون اولان دوه یه دینور یقال بعیر الدّ ای طویل الاخدع ومتعند ومتمرّد شدید الخصومه آدمه دینور که اصلاح حق وانصاف طرفنه میل ایلیه جمعی لدّ کلور لامك ضمیله ولداد کلور لامك کسریله فی الاصل الدّ لدیدانی یعنی صفحهٔ کردنلری شدید اولان آدمدر که یوتی برطرفه کوجلکله چویراوله صکره خصم متمرّد ده استعمال اولندی (الالندد) و (الیلندد) فتحتیله بونلرده شدید الخصومه مصرّ ومتعند آدمه دینور (اللدیدة) عدیده وزننده چیچکلر ایله مزیّن باغچه یه دینور روضهٔ زهراء معناسنه (اللدّ) میمك کسری ولامك فتحیله عمرو بن عبدود نام کسه نك قلجی اسمیدر (لدّ) لامك ضمیله فلسطین قضاسنده برقریه آدیدر حضرت عیسی علی نبینا وعلیه السلام دجال ملعونی آنك قپوسی اوکنده قتل ایده جکدر (التلدید) تنلید وزننده ومرادفیدر که بین الناس برآدمی تشهیر ایلمك معناسنه در یقال لدّ دبه بمعنی ندّد (الالتداد) افتعال وزننده لدودی یعنی آغزه وضع اولنان دواء مذکوری یوتمق معناسنه در یقال التدّ الرجل اذا ابتلع اللدود و برنسنه دن میل وعدول ایلمك معناسنه در یقال التدّ عنه اذا زاغ ومال (اللسد) لامك وسینك فتحیله و (اللسد) قصد وزننده حیوان یاوریسی آناسنك ممه سنده اولان سودی بالجمله امك معناسنه در یقال لسد الطلی امّه ولسد لسدا ولسدا من الباب الرابع والثانی اذا رضع مافی ضرعها کله وقابی یلامق معناسنه در یقال لسد الاناء ولسده اذا لحسه (الملسد) منبر وزننده کثیر اللسد اولان دوه کوچکنه وسائر یاورویه دینور یقال فصیل ملسد ای کثیر اللسد (اللغد) لامك ضمی وغین معجمه نك سکونیله و (اللغدود) زنبور وزننده و (اللغدید) لامك کسریله بوغازده اولان انجکزه دینور که مراد بوغازك داخلنده کوجك دلك اطرافنده اولان اتدر زنخدانله بوغازك ارالغنده اولور علی قول قولاق ایچره زوائد اته دینور که قولاغك ماده سندن زائددر قولاق ممه سی تعبیر اولنور یاخود آغزك چاق نهایتنده بوغازه قدر دائر اولان اته دینور جمعی الغاد ولغادید کلور که ترتیب اوزره در عند البعض لغد قولاغك آلت طرفندن یومشغنك منتهاسنده اولان اته دینور که چکه کیکنك اوستیله قولاق یومشغنك ارالغنده اولان اتدر اوله جقدر (اللغد) وعد وزننده یولدن صپان دوه یی یوله دوندروب کتورمك معناسنه در یقال لغد الابل لغدا من الباب الثالث اذا ردها الی القصد والطریق وقولاغی طوغرلتمق ایچون چکوب سوندرمك معناسنه در یقال لغد اذنه اذا مدّها لیستقیم و برآدمی ایشندن آلیقومق معناسنه در یقال لغده فلانا عن حاجته اذا حبسه (المتلغد) متعند وزننده کیندار ومبطن آدمه دینور یقال رجل متلغد ای متغیظ (الملاغدة) مفاعله وزننده و (الالتغاد) افتعال وزننده برکسه مراد ومقصودی اولان شیئك غیریسنی النه آلمق معناسنه در مثلا مرادی اولان شیئه ال صونده قده النه غیریسی کچمك کبی یقال لاغده والتغده اذا اخذ علی یده دون ما یریده (لغده) عمده وزننده اصفهانی الاصل برادیب ونحوی اسمیدر (اللکد) فتحتیله برنسنه یه کیر ولکه یاپشوب قالمق معناسنه در یقال لکد علیه الوسخ لکدا من الباب الرابع اذا لزمه ولصق به ظاهرا لکه لکد محرّفی کبیدر (اللکد) لامك فتحی وکافك سکونیله برکسه یه ال ایله اورمق علی قول اوته قاقمق معناسنه در یقال لکده لکدا من الباب الثانی اذا ضرب به یده اودفعه (الملکد) منبر وزننده هاون النه شبیه نسنه در که آنکله بعض اشیأ دوکیلور لهجه ده هاون الیله وبعض تراجده طوقاج ایله مبیندر (الالکد) احمر وزننده شول لئیم وخسیسه اطلاق اولنور که کیر کبی قومنه ملصق اوله یعنی لئامتندن ناشی جهت تعیشی ثقلتله قومنه تحمیل ایدوب بخصوصه مصارف ومسافر قیدندن آزاده اولان دون وناکسه دینور یقال رجل الکد ای ملصق بقومه (لکاد) کتان وزننده بر رجل آدیدر (اللکد) کتف وزننده بخیل و بدخوی کسه یه دینور یقال رجل لکد ای لحز (الملاکد) اسم فاعل بنیه سیله شول اباغی بوقاغیلی آدمه دینور که یوردکن ایاقلرینی بوقاغو کیرو چکندروب زحمت ویرمکله بوقاغو ایله اوغراشور اوله وملاکد بر رجل ایدر (التلکد) تفعل وزننده برآدمك بیونه صارلمق معناسنه در یقال تلکده اذا اعتنقه و برکسه نك کوده سنك اتی قاتلنوب غلیظ وطقناز اولمق معناسنه در یقال تلکد فلان اذا غلظ لحمه واکتنز و برشیئك

بعض اجزاسی بعضنه منضم اولوب یاپشمق معناسنهدر یقال تلدّك الشیء اذا لزم بعضه بعضا (اللمد) حمد وزننده ذل ومسكنتله برآدمه تواضع ایلمك معناسنهدر یقال لمده لمدا من الباب الثانی اذا تواضع له بالذل و یوزه شمار اورمق معناسنهدر یقـال لمده بمعنی لدمه ❁ شارحك بیاننه كوره مقلوبدر (اللمدان) سكران وزننده خوار وذلیل آدمه دینور (الالود) اسود وزننده شول سركش وطاغی یه دینور كه قطعا عدل وحقانیت طرفنه میل ایلیوب و بركسه نك امر وفرماننه انقیاد ایلمز اوله یقال رجل الود ای لایمیل الی عدل ولاینقاد لامر جمعی الود كلور وشول شدید آدمه دینور كه بركسه یه اطاعت وسر فرو ایلمز اوله یقال رجل الود اذا كان لاینقاد لامر والود الحقلین وسرد یونه دینور (اللود) فتحتینله بركسه الود اولمق معناسنهدر كه اصلا عدل وانصافه میل وفرو ومانه انقیاد ایتمز اولمقدن عبارتدر یقال لود الرجل لودا من الباب الرابع اذا كان الود (اللهد) مهد وزننده یوك پك آغر اولمغله حاملنی باصمق معناسنهدر یقال لهده الحمل لهدا من الباب الثالث اذا اثقله ودابه یی پك اوز رینه واروب اتعاب ایلمكله ازوز بونا ایلمك معناسنهدر یقال لهد دابته اذا جهدها واحرثها و برنسنه یی یمك علی قول یلامق معناسنه دریقال لهد الشیء اذا اكله اولحسه و بركسه یی ذل وحقارتندن ناشی اوته قاقشدرمق علی قول ممه لرینك وآرقه كوركلرینك دیبلرینه اورمق یاخود كوده سنی ال ایله صیقشدرمق معناسنهدر یقال لهد فلانا اذا دفعه دفعة لذله اوضربه فی اصول ثدییه واصول اكتفیه اوغمزه ولهد دوه قسمنك كوكسنه صدمه ویوك باصممقوله سی حادثه سیبله عارض اولان چتلاغه دینور و بر ورم اسمیدر كه طوارلك یانیله اموزی آرالغنده اولان اتده حادث اولور و برعلت آدیدر كه انسا نك ایاقلرنده و بوطلرنده عارض اولور انفراج وانشقاق كبی وثقیل ونادان واصلا برایشه یرامز عاجز وحقیر كسمیه دینور (التلهید) تفعیل وزننده لهد كبی برآدمی ذلتدن ناشی اوته قاقق یاخود ممه لرینك وكوركلرینك دیبلرینه اورمق یاخود ال ایله صیقمق معناسنهدر یقال لهده بمعنی لهده (الالهاد) همزه نك كسریله ظلم وجور ایلمك معناسنهدر یقال الهد به اذا ظلمه وجاره وتحقیر ایلمك معناسنهدر یقال الهد به اذا ازری به و برنسنه یه چوكوب آغرلغیـله باصمق معناسـنهدر یقال الهد الی الارض اذا تثاقل الیها وقتال وجدال اوزره اولان ایكی آدمك برینی طوتوب آخرینی خصمنه شركیر اولمرق بوشلق معناسنهدر كه برینه اهانت ودیكرینی محافظه دن عبارتدر یقال الهد بفلان اذا امسك احد الرجلین وخلی الاخر علیه یقاتله (اللهیدة) عصیده وزننده كوشكجه چالنمش بولامج آشنه دینور تقول اطعمنا اللهیدة ای العصیدة الرخوة (اللهـاد) غراب وزننده انجقرغه دینور فواق معناسنه (اللیاد) سحاب وزننده شیء معناسنهدر تقول ما تركت له لیادا ای شیئا بو كونه محللرده تنوین تحقیرایچوندر ❁ فصل المیم ❁ (المأد) میمك فتحی وهمزه نك سكونیله تروتازه نبات آب وتاب وطراوتی بولوب نرم تن جوان كبی تمایله باشلق معناسـنهدر كه بوحالت نیسان آینده صورت بولور یقـال مأد النبات مأدا من الباب الثالث اذا اهتز وتروی وجری فیه الماء وتنعم ولان ومأد تروتازه نازكبدن آدمه ووصف مذكور اوزره نهاله دینور یمؤد دخی دینور كاسیذكر پس وصف بالمصـدر اولور ومطلقـا نرم ونازك شیئه اطلاق اولنور وشول صوصرندیسنه دینور كه منبعدن قینامزدن اول یرك یوزنده ترشح ایلیه (الامأد) همزه نك كسریله نباتی پر آب وتاب ایلمك معناسنهدر یقال امأد الری النبات اذا جعله مأدا (الیمؤد) یعفور وزننده بودخی تروتازه ونازكبـدن آدمه واول كونه نهاله دینور یقال رجل وغصن مأد ویمؤد ای ناعم غض مؤنثنده مأده كذلك یمؤد ویمؤده دینور و یمؤد برقیو یاخود بر موضع آدیدر (الامتئاد) افتعال وزننده كسب ایلمك معناسنه دریقال امتأد خیرا اذا كسبه (المئید) مجید وزننده بودخی تروتازه ونرم ونازك نسنه یه دینور یقال شیء مئید ای ناعم (مأبد) منزل وزننده سراة قضاسـنده بربلده آدیدر (المتود) تای فوقیه ایله قعود وزننده بریرده مقیم اولمق معناسنهدر یقال متد بالمكان متودا من الباب الاول اذا اقام (المثد) میمك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله طاشلر وقیالر آرالغنده كیزلنوب آرالقلرندن سینه رك دشمن طرفنه نظر ایله قومنه دیدبانلق ایلمك معناسنهدر یقال مثد الرجل بین الحجارة مثدا من الباب الاول اذا استتر ونظر بعینه من خلالها الی العدو ربأ للقوم و برآدمی وصف مذكور اوزره دیدبان قلمق معناسنهدر تقول مثدت فلانا اذا جعلته مأثدا (المأثد) منزل وزننده دیدبانه دینور (المجد) میمك فتحی وجیمك سكونیله نیل الشرف والكرم یعنی برآدم شان وشرف وكرم وجلالته نائل اولمغه دینور كه اسمدر یوندن اولولقله تعبیر اولنور علی قول مجد انجق آباء واجداد ایله قائم اولور یعنی نسبنده شرف وكرم اولمیان آدمه وصف اولمز هر نقدر كندیسی زما نا شرفند ایسه ده لسانمزده آتندن كشی زاده لكله تعبیر اولنور وعند البعض خاصة اصول وآباسیله قائمدر مثلا برآدم زما ننده شرفند اولمیوب لكن اصول وآباسی متشرف اولسه مجد اول آدمه وصف اولور اكر فی زمانه كندو دخی شرفند ایسه نور علی نور اولور مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بومعناده مجد ذكری آتی مجدابلدن مأخوذ در كه مرعای واسعده بولنمسندن عبارتدر

پس بومناسبتله سعهٔ کرم وجلالت معناسنه استعمال اولندی ومجدومجاده مصدرلر اولور برآدم اهل مجد اولمق معناسنه یقال مجد الرجل ومجد مجدا ومجادة من الباب الاول والخامس اذا کان ماجدا فهوماجد ومجید ومجد مجود معناسنه کلورکاسیذکر ومجد تمیم بن غالب بن فهرك قری اسمیدر بنومجد دیدکلری جماعت آنك ذریتلریدر و بوغیرمنصرفدر قلیلا منصرف اولور (الماجد) و (المجید) صاحب مجد اولان آدمه دینور ماجد باب اولدن ومجید باب خامسدندر وماجد چوق نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیٔ ماجد ای کثیر وخوشخو ونازك مشرب وصاحب کرم آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ماجد ای حسن الخلق سمح وماجد بررجلك اسمیدر ومجید رفیع وعالی معناسنه در وکریم وشریف الفعال آدمه اطلاق اولنور یقال رجل مجید ای رفیع عال وکذلك الکریم والشریف الفعال ومجید بن حیدة بن معد اشعریوندن بربطن پدرینك اسمیدر (الامجاد) همزه نك کسریله و (التمجید) تفعیل وزننده برکسه حقنده تعظیم وثنا ایلك معناسنه درکه اولولمق تعبیر اولنور یقال امجده ومجده امجادا وتمجیدا اذا عظمه واثنی علیه وعطیهٔ کثیره ویرمك معناسنه در یقال امجد فلان العطاء ومجده اذا کثره وامجاد دوه قسمی چایری چوق مرعایه اوغرامق علی قول تازه چایردن طویمغه قریب اوتلامق معناسنه در یقال امجدت الابل اذا وقعت فی مرعی کثیر اونالت من الخلی قریبا من الشبع وامجاد وتمجید دوه یی طویورمق علی قول قرنی طلوسی یاخود قرننك نصفی طلوسی علف ویرمك معناسنه درکه یاری طویه رمق تعبیر اولنور یقال امجد الابل ومجدها اذا اشبعها اوعلفها ملأ بطنها اونصف بطنها (التماجد) تفاعل وزننده برآدم کندی مجد وشرفنی یاد ایدوب ناسه طغره لنمق معناسنه در یقال تماجد الرجل اذا ذکر مجده ونیجه کسه لر بری برینه مجد وشرف جهتیله تفاخر ایلك معناسنه در یقال تماجد القوم اذا تفاخروا واظهروا مجدهم (المجاد) میمك کسریله مفاعله دن مصدردر باب مغالبه ده استعمال اولنورکه مجادت جهتیله یارشمقدن عبارتدر یقال ماجده مجادا اذا عارضه بالمجد فمجده ای غلبه (المجد) میمك فتحی وجیمك سکونیله و (المجود) قعود وزننده بونلرده امجاد وتمجید کبی دوه قسمی اوتلاغی فراوان یره دوشمك یاخود تازه چایردن طویمغه قریب اولمق معناسنه در یقال مجدت الابل مجدا ومجودا من الباب الاول اذا وقعت فی مرعی کثیر اونالت من الخلی قریبا من الشبع ودوه یی کرکی کبی طویورمق علی قول قرنی طلوسی یاخود نصفی طلوسی طویورمق معناسنه درکه یاری طویورمقدر یقال مجد الابل اذا اشبعها اوعلفها ملأ بطنها اونصف بطنها (مجید) زبیر وزننده بررجل آدیدر (مجدوان) نهروان وزننده نسف قضاسنده برقریه در (مجدون) میمك فتحی وکسریله بخارا قضاسنده برقریه در (ذوماجد) یمنده برقصبه در (الاستمجاد) فزران اولمق معناسنه در ومنه المثل فی کل شجرنار واستمجد المرخ والعفار ای استکثرمن النار بعض نسنه یی بعض دیکر اوزره تفضیل معرضنده ضرب اولنور (بماجدة الخنق) تابعیندندر (المخدة) میمك فتحی وخای معجمه نك سکونیله مدد ومعونت معناسنه در یقال هو محتاج الی مخدته ای معونته (المد) میمك فتحی ودالك تشدیدیله سیل معناسنه در * مؤلفك بصائرده بیانه کوره مد ماده سی برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه موضوعدر بعده اکا مناسب اسملرده ومعنای مصدریلرده استعمال اولندی ومصباحك بیانه کوره بوراده سیل کلمه سی اسمدرکه سیل صویی دیمکدر جمعی مدود کلور کرچه مصدر دخی اولور یقال مدالنهرمدا من الباب الاول اذا سال ومد ارتفاع نهار معناسنه درکه کون قباقوشلق اولمقدن عبارتدر وبو اسمدر نته که اساسده اتیت مد النهار وهوارتفاعه عنوانیله مرسومدر معنای مصدری قریبا مذکوردر ومد کاتب دواتدن مداد یعنی مرکب آلمق معناسنه در استمداد کبی یقال مدالکاتب من الدواة اذا اخذ منها مدادا بالقلم للکتابة وبحرك یاخود نهرك صویی چوغالوب طاشقین اولمق معناسنه درکه جزرمقابلیدر یقال مد البحر والنهر اذا کثر ماؤه کویاکه صویی اوزادوب سوندرمش اولور پس تفسیرمذکور معنای لازمیدر وبرنسنه یی یایمق ودوشه مك معناسنه در یقال مد الشیٔ اذا بسطه ویقال مدالله الارض ای بسطها وبرشیئه کوزی قالدروب دقت ورغبتله صیقجه نظر ایتمك معناسنه در یقال مد نظره الیه اذا طمح ببصره الیه وبرکسه یه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه درکه وقتنی اوزاتمقدن عبارتدر یقال مد المدیون اذا امهله وبرنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه درکه معنای موضوع له در یقال مد الشیٔ ومدبه اذا جذبه ومطله وکون قباقوشلق اولمق معناسنه در یقال مد النهار اذا ارتفع وبرآدمه یاردم ایلك ویار ویاور اولمق معناسنه درکویاکه آنك حیات وبقاسنی اوزتمش اولور یقال مد زید القوم اذا صارلهم مددا ومد مدی معناسنه مستعملدرکه مراد مدی البصردر لسانمزده آندن کوز ایریمی ایله تعبیر اولنور تقول بینی وبینه قدرمد البصر ای مداه ودوه یه مدید ایچرمك معناسنه در یقال مد الابل اذا سقاها مدیدا کماسیذکر

وترلایه مداد یعنی کوبره وفشقی دوکمك معناسنه درکه ترلایه قوت ایرات ایدر یقال مدالارض اذا جعل فیها مدادا ای سرقینا (الامداد) همزه نك کسریله بودخی برآدمه برنسنه ضمننده مهلت ویرمك معناسنه در یقال امدفلانا اذا امهله وبرنسنه نك وعده سنی تأخیرایدوب اوزاتمق معناسنه در یقال امداجله اذا اخره وبرکسه یه برآدم غیری کسه تعیینی ایله یاردم ایلمك معناسنه در یقال امد فلان الجند اذا نصرهم بجماعة غیره وویرمك معناسنه در یقال امده بمال اذا اعطاه واعانه واغاثه معناسنه در یقال امده اذا اغاثه بعضلر عندنده ثلاثیدن اولان مد مادهسی شر ومکروهده وامداد مادهسی خیر ومحبوبده استعمال اولنور ومنه قوله تعالی ❊ ونمد له من العذاب مدا ❊ وامددناهم بفاکهة ولحم مما یشتهون وامداد کاتبه قلمله بریازملق مرکب ویرمك معناسنه در یقال امد الکاتب اذا اعطاه مدة قلم ویاره ده مده یعنی ایرین پیدا اولمق معناسنه در یقال امد الجرح اذا حصلت فیه المدة وعرفج دیدکلری مبشه اغاجنه صو یوریوب طراوته باشلمق معناسنه درکه خصایصدندر یقال امد العرفج اذا جری فیه الماء (الامتداد) افتعال وزننده مطاوعدر برنسنه چکیلوب اوزانمق معناسنه در یقال مد الحبل وبالحبل فامتد (الاستمداد) مدکبی بودخی دواتدن مرکب آلمق معناسنه در یقال استمد الکاتب من الدواة اذا اخذ منها المداد وبرآدمدن مدد وعنایت استهمك معناسنه در یقال استمد وا الامیر اذا طلبوا منه المدد (التمدید) تفعیل وزننده برنسنه یی پك چکوب سوندرمك معناسنه در (التمدد) تفعل وزننده تمدید معناسنه در یقال مد د الحبل وتمدد ه بمعنی مده وتمدد مطاوع اولور یقال مدده فتمدد (المماده) فی الاصل مفاعله وزننده و(المداد) قتال وزننده بونلرده برنسنه یی چکوب سوندرمك معناسنه در یقال ماد الشیء ممادة ومدادا فتمدد ومماده مماطله معناسنه درکه دین ووعده مقولهسنی اوزاتمقدن عبارتدر یقال ماده ممادة اذا ماطله (المدید) امیر وزننده چکیلوب سونمش نسنه یه دینور یقال شیء مدید ای ممدود واوزون شیئه اطلاق اولنور یقال شیء مدید ای طویل جمعی مدد کلور رشتبنله ومدید عروضیون اصطلاحنده ابحر عروضیه دن ایکنجی بحرك اسمیدر بحر اول طویلدر اسباب واوتادینك طولی باعث تسمیهدر ومدید دوه یه مخصوص برعلف آدیدرکه صو یه اون یاخود سمسم یا اربه قارشدیروب دوه یه ایچیررلر ومدید مکه قربنده برموضع آدیدر وطوارینه دینور علف معناسنه (المدیدان) تثنیه بنیه سیله عارض بمامه نك اکسه سنده واقع ایکی طاغه اطلاق اولنور (المداد) میمك کسریله یاز ویازه جق مرکبه دینور نقش کبی وفشقی یه وکوبره دینور سرقین معناسنه وچراغك یاغنه مدد ومدار اولان زیتون یاغی وشیر روغن مقولهسی یاغه دینور واورنکه دینور منال معناسنه یقال هذا علی مداد واحد ای علی مثال واحد وطریقه واسلوب ووتیره معناسنه در یقال بنوا بیوتهم علی مداد واحد ای علی طریقة واحدة ومداد مابه المد معناسنه درکه کندیسیله برنسنه چوغالوب فراوان اولان شیء اوله جقدر ومنه الحدیث ❊ وفی الحوض میزابان مدادهما الجنة ❊ ای تمدها انهار الجنة (مداد قیس) کتاب لبس وزننده اطفال عرب یبندنه براوعب معروف آدیدر (المدمد) غبغب وزننده ایرمغه دینور نهر معناسنه واوزون قوملغه دینور حبل معناسنه ❊ شارح جبل نسخهسنی تخطئه ایلمشدر (المد) میمك ضمیله ایکی رطل شیء صیغان اولچکك اسمیدر علی قول بر رطل وثلث رطل مقداری نسنه صیغاندر وعلی رأی معتدل الجسم اولان برآدمك ایکی آوجنك طلوسی مقدارندن عبارتدر که ایکیسنی بردن اوزادوب طولدررقده استیعاب ایدر وبن بوکونه تجربه ایتدم وصحیح وموافق بولدم ومدید اولدیغی باعث تسمیهدر جمعی امداد کلور ومدده کاور عنبه وزننده ومداد کلور میمك کسریله ❊ شارح دیرکه قول اول اهل عراق وثانی اهل حجاز قولیدر انتهی وبعضلر سبحان الله مداد کلماته قولنده مداد کلمهسی بوندندر دیدیلر یعنی ذکر اولنان مدك جمعیدر قدرما یوازنها فی الکثرة عیار کیل اووزن تقدیرنده در وسبحان الله مداد السموات دخی بوکونه درکه تمثیل جهتیله کثرتدن کنایه در (المدة) میمك ضمیله غایت وانجام معناسنه در کرك زماندن وکرك مکاندن اولسون مد وامتداددن مأخوذدر یقال لهذه الامة والارض مدة ای غایة وزماندن برمقداره دینور برهه معناسنه تقول اقمت عنده مدة ای برهة من الدهر ومده دواتدن قلم اوزره آلنان بریازم مرکبه دینور (المدة) میمك کسریله یاره ده حادث اولان ایرینه دینور قیح معناسنه غلیظ اولمغله سوند یکیچون نته که رقیقنه صدید دینور (الامدود) اسلوب وزننده دأب وعادت معناسنه درکه اوزون اوزادی اعتیاد اولنور یقال له امدود حسن ای عادة (الامدة) اسنه وزننده بزطوقویه جق ایپلکك ارشلرینه دینور سدی معناسنه ظاهر امدادك جمعیدر اسنه قرینهسیله وجولهه لرك جینبر تعبیر ایتدکلری نسنه یه دینورکه ایپلکی طوقومغه باشلدقده دستکاهك ایکی طرفنده بزك ایکی جانبنی طوتان آلتدن عبارتدر (الامدان) کسرتیله افتان وزننده چوراق صو یه دینور ماء ملح معناسنه ویردن صیزوب چیقان صوصزندیسنه

دینور بومعناده قلیلا میمك تشدیدی ودالك تخفیفله لغتدر (المدان) میمك كسری ودالك تشدیدیله بودخی چوراق
صویه دینور شوراب معناسنه (المادة) شول زیاده‌یه دینور كه مزید اولدیغی نسنه‌یه متصل اوله فارسیده وزكیده
مایه تعبیر اولنور یقال مادة الشئ وهی الزیادة المتصلة به (المدمدة) زلزله وزننده قورقوب قاچمق معناسنه‌در
یقال مدمد الرجل اذا هرب (المرود) و(المرودة) میملرك ضمیله و(المرادة) میمك فتحیله عتو وطغیانده مقدم ومتثبت
اولمق علی قول عتو وطغیانله متصف اولان صنف واشباهی جمله‌سندن خروج وامتیاز ایله عتو وطغیان
وعناد وعصیانك غایت وكمالنه بالغ اولمق معناسنه‌در كه بین الطغاة متفرد وممتاز اولور یقال مرد الرجل ومرد مرودا
ومرودة ومرادة من الباب الاول والخامس اذا اقدم وعتا او بلغ الغایة التی بها یخرج من جملة ما علیه ذلك الصنف
مؤلفك بصائرده بیاننه كوره بوماده تجرد وتجرید معناسنه موضوع اولمغله مرود ومراده جنس خیراتدن
متعری اولمق معناسنه‌در كه شرور وه تمحضی مستلزمدر ومبالغه ایچون بوندن تمرد صیغه‌سی دخی متصرفدر
(المارد) و(المرید) امیر وزننده و(المتمرد) متعند وزننده آنلردن اسم فاعللردر ماردك جمعی مرده كلور كاتب وكتبه كبی
ومریدك جمعی مرداء كلور حنفاء كبی ❊ مترجم دیر كه مشایخ طرق مریدلرینه كه صاحب اراده اولان طالب وسالكلردن   مطلب
عبارتدر بعض عوامك مرده تعبیرلری خطادر زیرا مرده وجه مذكور اوزره ماردك جمعیدر مریدك جمعی مریدوندر
مثلا فلان شیخ مرده‌لریله كلدیلر دیرلر بوذمیمه درمدیحه دكلدر (المرد) فرد وزننده كسمك معناسنه‌در یقال مرد الشئ
مردا من الباب الاول اذا قطعه و برآدمك عرض وناموسنی هتك وخرق ایلمك معناسنه‌در یقال مرد فلانا اذا مزق عرضه
ومرد ومرود برنسنه‌یه علی الدوام ادمان ایلمك وخوی وطبیعت ایدوب اكا ممارست قلمق معناسنه‌در یقال مرد
علی الشئ مردا ومرودا اذا مرن واستمر وچوجق اناسنك ممه‌سنی اموب سودینی آز آز چكمك یعنی امزمك معناسنه‌در یقال
مرد الصبی ثدی امه اذا مرسه واتمكی بومشمق ایچون صویه اصلاتمق معناسنه‌در یقال مرد الخبز اذا ماثه حتی یلین
ومرد مسواك اغاجنك تازه یمشنه دینور علی قول پخته‌سنه دینور ومرد طواری پك سورمك معناسنه‌در یقال
مرد الدابة مردا اذا ساقها شدیدا وقایقجی وكیمجی مردی ایله یعنی كندردیدكاری صریق ایله كمی یی وقایغی
صیغدن یاكاردن اوته قاقمق معناسنه‌در یقال مرد الملاح السفینة اذا دفعها بالمردی (الامرد) اسمر وزننده
هنوز بیغی ترلیه باشلیوب لكن چهره‌سی آینه كبی خطدن صاف اولان ساده رو جوانه دینور مرد ماده‌سی تجرده
موضوع اولدیغی ذكر اولندی یقال شاب امرد اذا كان قد طر شاربه ولم تنبت لحیته (المرد) فتحتینله و(المرودة)
میمك ضمیله اوغلان امرد اولمق معناسنه‌در یقال مرد الغلام مردا ومرودة من الباب الرابع اذا صار امرد
ومریدا كلنه مداومت ایلمك معناسنه‌در یقال مرد الرجل اذا داوم علی اكل المرید كما سیذكر (التمرد) تفعل
وزننده برجوان خیلی زمان امرد قالد قدنصكره صقالی كلمك معناسنه‌در یقال تمرد الغلام اذا بقی زمانا ثم التحی
وعتو وطغیان وعناد واستكبار اوزره اولمق معناسنه‌در ومنه المثل تمرد مارد وعز الابلق كما سیذكر (المرداء)
حمراء وزننده شول قومساله اطلاق اولنور كه اصلا اوت بتورمز اوله ومرداء بلده هجر تابنده برمخصوص قوملق
آدیدر واصلا قاسغنده قیل بتمز اولان خاتونه اطلاق اولنور یقال امرأة مرداء ای لااسب لها بوراده ثاء فوقیه ایله
است نسخه‌لری غلطدر صحیح اولان باء موحده ایله اولمقدر كه شعر الركب معناسنه‌در ومرداء یپراقدن عاری اولان
آغاجه اطلاق اولنور یقال شجرة مرداء ای لاورق علیها ومرداء نابلس قضاسنده برقریه‌در الفك قصریله ده
زبانزددر (مریداء) مصغر بنیه‌سیله بحرین قضاسنده برقریه‌در (التمرید) تفعیل وزننده بنایی یالجین قبا كبی
دوز واملس ایلمك معناسنه‌در یقال مرد البناء تمریدا اذا ملسه وسواه ومنه قوله تعالی ❊ صرح ممرد من قواریر
الآیة ای مملس وبنایی یوكسك یاپمق معناسنه‌در ومنه یقال بناء ممرد ای مطول یعنی الی السماء وتمرید وتمراد ذكار
وزننده كوكرجینه كومس یاپمق معناسنه‌در یقال مرد للحمام تمریدا وتمرادا اذا جعل لها التمراد (المارد) عاتی
وطاغی‌یه دینور نته كه ذكر اولندی ویوكسك نسنه‌یه دینور یقال بناء مارد ای مرتفع وبومجازدر ومارد تیماده
عارض نام جبل معروفك برون كبی چیقان سیوری اوجلرنده برنیچه یوكسك سیاه قیالرك آدیدر ودومة الجندل
قضاسنده برحصار اسمیدر نته كه تیماء قضاسنده ابلق نام برحصار دخی واردر كه ایكیسیده منیع ومتین حصن
حصینلردر ملكه زباء اولان زباء نیچه زمان فتح وتسخیرلری بابنده اقدام بی پایان ایدوب انجام كار عاجز ونومید
اولمغله وجه مذكور اوزره تمرد مارد وعز الابلق دیه‌رك یأس وحرماناله عودت ایلمشدر وكلام مزبور زمن بعد ضرب
مثل اولمغله عهده اقتداردن بیرون اولان عزیز وممتنع حقنده ایراد اولنور (التمراد) قرطاس وزننده كوكرجین
اونده اولان كومسه دینور كه آنده یمرطلر معروف قوشخانه كبی بری برینك اوزرنده منسق اولورسه كه برج تعبیر اولنور

تماریدا اطلاق ایدرلر (المردی) کردی وزننده کیجیلرك وقایقجیلرك کوندر آغاجی دیدکلری اوزون صریقه دینور
(مراد) غراب وزننده برقبیله پدرینك لقبیدر اسمی یحابر ایدی عتوّ وتمرّدی سببیله مراد ایله ملقب اولدی (المراد)
سحاب وزننده و(المرّاد) کتان وزننده بیونه اطلاق اولنور عنق معناسنه جمعی مراریدکلور (ماردون)
جزیرهٔ ابن عمرده برقلعهٔ معروفه آدیدر اعراب بالحروف ایله معربدر حالت نصب وجرّنده ماردین دینور
تقول انجبنی ماردون ورایت ماردین ومررت بماردین قلعهٔ مزبوره حالا مردین ایله زبانزددر (المرید) امیر
وزننده سود ایچره اصلادلمش خرمایه دینور وصوقاتلمش سوده دینور (المرّید) سکیت وزننده
پك مارد ومتعنّد اولان آدمه دینور یقال رجل مرّید ای شدید المرادة (مرید) زبیر وزننده مدینه دده برموضع آدیدر
ومرید الدلال وعبدالاول بن مرید وربیعة بن مرید واحمد بن مراد که غراب وزننده در محدثلردر (مارده) مغربده
قرطبه اعمالندن برولایت آدیدر (ثنیة مردان) تبوك ایله مدینه بیننده برصرپ بیلالك آدیدر (مرند) سمند وزننده
آذربیجان ایالتنده بربلده در (الامرخداد) خای معجمه ایله اصمعداد وزننده برنسنه صالقی وکوشك اولمق معناسنه در
یقال امرخدّ الشیء امرخدادا اذا استرخی (المزد) میمك فتحی وزای معجمه‌نك سکونیله صوغوقه دینور تقول مارأینا
فی هذا العام مزدا ای بردا وبرکونه جماع اسمیدر (المسد) میمك فتحی وسینك سکونیله ایپ بوکمك معناسنه در
یقال مسد الحبل مسدا من الباب الاول اذا فتله ویولده برد وزه‌یه جدّ ونعبله سوروب کتمك معناسنه در یقال
مسد فی السیر اذا دأب (المسد) فتحتینله تیوردن اولان چرخ اوقنه وایکنه دینور وخرما لیفندن علی قول مقل نام
شجرك لیفندن بوکلمش ایپه دینور وعند البعض مطلقا بوکلمش ایپه دینور یاخود محکم ومتین بوکیلوب اورلمش
اولان ایپه دینور جمعی مساد کلور میمك کسریله وامساد کلور ٭ مؤلفك بصائرده بیانه کوره مسد مصدر ومسد فتحتینله
اسمدر قبض وقبض کبی ممسود معناسنه در که پك محکم اورلمش ایپه دینور کما فی قوله تعالی ٭ فی جیدها حبل من مسد
یعنی جعل فی جیدها حبل حدید قداوی لیا شدیدا (الممسود) ممدود وزننده وجودی قوند وقوی واعصاب واندامی
دیرنکلو کشی‌یه اطلاق اولنور یقال رجل ممسود ای مجدول الخلق مؤنثنده ممسوده دینور (المساد) کتاب وزننده
مسئب معناسنه در که یاغ طولومنه دینور ومساد مسد حبل معناسندن تصرفله قوام معناسنه استعمال اولنور
ومنه یقال فلان احسن مساد شعرا ای احسن قوام شعره (المصد) قصد وزننده ممه اممك معناسنه در یقال مصد
الصبی ثدی امه مصدا من الباب الاول اذا رضع وجماع ایلمك معناسنه در یقال مصد المرأة اذا جامعها وبرنسنه‌یی
آغزه آلوب صورمق معناسنه در یقال مصد الشیء اذا مصه وکوك کورلمك معناسنه در یقال مصد السحاب اذا رعد
وصوغوق شدید اولمق معناسنه در یقال مصد البرد اذا اشتدّ وبو معناده فتحتینله لغتدر ومصد هوانك اسیلکی شدید
اولمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال مصد الحرّ اذا اشتدّ وبرآدمی تذلیل وتحقیر ایلمك معناسنه در یقال مصد
فلانا اذا ذلّله ومصد یوکسك یره دینور جمعی امصده کلور ومصدان کلور میمك ضمیله (المصد) فتحتینله و(المصاد)
سحاب وزننده بونلرده یوکسك یره دینور ومصاد طاغك بلند اولان یرینه دینور ومخصوص برطاغك آدیدر
ونبیسة بن حبیب نام کسنه‌نك فرسی اسمیدر وبررجل آدیدر بونده میمك ضمیله ده زبانزددر (المصدة) حمزه وزننده یغموره
دینورتاء وحدت جنسی ایچوندر تقول مااصابتنا مصدة ای مطرة (المضد) میمك فتحی وضاد معجمه‌نك سکونیله دکنکله
باشه اورمق معناسنه در یقال مضد رأسه اذا ضمده (المضد) فتحتینله حقد وکینه معناسنه در یقال فی قلبه له مضد ای
حقد (المعد) سعد وزننده برنسنه‌یی اوغورلین سرعتله قاپمق معناسنه در یقال معد الشیء معدا من الباب الثالث
اذا اختلسه وبرنسنه‌یی سرعتله برویه چکوب کتورمك معناسنه در یقال معد الشیء اذا جذبه بسرعة وبرآدمك
معده‌سنه اورمق یاطوقنمق معناسنه در یقال معد فلانا اذا اصاب معدته وبرسمته کتمك وسیر وسیاحت ایتمك معناسنه در
یقال معد فی الارض اذا ذهب واولك دیش ایله برآدمك اتی اصرمق معناسنه در یقال معد لحمه اذا انتهسه وبرنسنه
فاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال معد الشیء اذا فسد ومعد ومعود قعود وزننده برنسنه‌یی آلوب ایلتمك معناسنه در
یقال معد بالشیء معدا ومعودا اذا ذهب به ومعدا یری وغلیظ اولان شیئه دینور یقال شیء معد ای ضخم غلیظ وقالینلغه
دینور یقال فیه معد ای غلظ وتر وتازه سبزه‌یه دینور وتازه خرمایه دینور وروندده وچابك دوه‌یه دینور ومعد اسماء
رجالدندر معد بن مالك طیّ قبیله‌سندن ومعد بن الحارث جشم قبیله‌سندندر ومعد تعدکلمه‌سنه اتباع اولور
یقال رطب تعد معد ای رخص (المعدة) هایله و(المتمعدة) متمکنه وزننده بونلرده تروتازه خرمایه دینور یقال رطبة
معدة ومتمعدة ای طریة (الامتعاد) افتعال وزننده معد ایله ایکی اولکی معناده مرادفدر یقال امتعده اذا اختلسه
ویقال امتعده اذا جذبه بسرعة (المعدة) کلمه وزننده و(المعدة) میمك کسریله رعده وزننده جوف بدنده اکل اولنان

طعام بغرسقلره انمزدن مقدم وارديغى يره دينوركه قورسق تعبير اولنان ظرفدر اظلاف واخفاف صاحبى جيوانلرك
اشكنبه سى منزلنده در قوش قسمنده اولانه طاشلق تعبير اولنور جمعلرى معدكلور كتف وزننده كه جمع جنسى در
ومعدكلورعنب وزننده ظاهرا بوجدب معناسندن ياخود فساد معناسندن مأخوذ در يقال اشتكى معدته ومعدته
وهى موضع الطعام قبل انحداره الى الامعاء وهولنا بمنزلة الكرش للاظلاف والاخفاف (الممعود) معده سى فاسد
اولمغله طعامى هضم ايتمز اولان آدمه دينور يقال معد الرجل على بناء المجهول اذا ذربت معدته فلم تستمرئ الطعام
فهوممعود (المعدّ) تشديد داله مردّ وزننده يانه دينور جنب معناسنه وقرينه دينور بطن معناسنه وارقه ده كورك
تعبير اولنان يرك آلتى يانده اولان اته دينور وآتك ايكى يانلرنده راكبك اوكجه لرى كلان يرلرك هر برينه دينور
وآتك كوركى التنده واقع برطمرك اسميدر (المعدّان) تثنيه بنيه سيله آت قسمنك كوركلرينك باشلريله ايكى طرفلو صرتنك
نهايتلرى آرالقلرينه اطلاق اولنور ومعدّ بركوجك قبيله اسميدر مذكردر ومؤنث اولور قبيله تأويليله نسبتنده
معدّى دينور ومنه المثل تسمع بالمعيدى خير من ان تراه تته كه عدماده سنده بيان اولندى (التمعدد) تدحرج وزننده
معدّ قبيله سنه تشبهله آنلرك قيافته كيرمك معناسنه دركه تنعم عجميانه يه رغبت ايلميوب خشن وغليظ ملبوسات
زماً كولاتنه قناعت ايلمكدن عبارتدر يقال تمعدد الرجل اذا تزيّا بزىّ المعدّ *مؤلف بونى عدماده سنده دخى ذكر
ايلدى وتمعدد خسته صاغالمق معناسنه در يقال تمعدد المريض اذا برأ ومهزول كسه سمورمك يوزطوتمق معناسنه در يقال
تمعدد المهزول اذا اخذفى السمن (الممعد) منبر وزننده اوزون اوزادى يلوب سكردن قورده وصف اولور يقال ذئب ممعد
اى يجذب العدو جذبا او بو جذب بالسرعه معناسندن مأخوذدر (المغد) ميمك فتحى وغين معجمه نك سكونيله باورو آناسنى
امك معناسنه در يقال مغد الفصيل امه مغدا من الباب الثالث اذا رضعها وبرنسنه يى آغزده صورمق معناسنه در يقال مغد
الشئ اذا مصه ومغد ومغد فتحتينله بدن سمور وب لحم وشحم ايله طولمق معناسنه در يقال مغد البدن مغدا ومغدا اذا سمن
وامتلأ ومزاجه موافق غدا ومعيشت وجودى آب وتاب وطراوتله تروتازه قلمق معناسنه در يقال مغدبدنه العيش اذا غذاه
ونعمه ونبات وسائر نسنه بويلنوب بال وبال صاحبى اولمق معناسنه در يقال مغد النبات وغيره اذا طال وخوش ديرلكده
نشو ونما ايله ذوق وصفاده اولمق معناسنه در يقال مغد الرجل فى ناعم عيش اذا عاش وتنعم وجماع ايلمك معناسنه در يقال
مغد جاريته اذا جامعها ومغد تروتازه ونازك شيئه اطلاق اولنور يقال عيش وشباب وغصن مغد اى ناعم واتنه طولو صمصيق
طقناز دوه يه دينور يقال بعير مغد اى تارّ لحيم ومطلقا ايرى واوزن شيئه دينور وآت قسمنك آلنده واقع غرّه موضعنك
قيللرينى يرينه بياض قبل بتمك ايچون يولمق معناسنه در يقال مغد موضع الغرّة من الفرس اذا نتفه حتى يسمط
ومغد تنضب نام شجرك يمشى اسميدر ويبوك قوغه يه دينور ولفاح ديدكلرى نباتك اسميدركه ماده سنده بيان
اولندى وبادنجانه دينور بونده فتحتينله ده جائزدر وخياره شبيه برميوه آديدر (الامغاد) همزه نك كسريله
مشروبى پك چوق ايچمك معناسنه در يقال امغد الرجل اذا اكثر من الشرب وامزرمك معناسنه در يقال
امغدت الصبى اذا ارضعته (مغدان) ميدان وزننده بغداد لغتنده لغتدر كه شهر معروف اسميدرتته كه ماده سنده
بيان اولندى (المقدى) ميمك وقافك فتحى ودالك تخفيفيله بركونه شراب آديدركه بالدن معمول اولور شام ديارنده
واقع مقدنام قريه يه منسوب دكلدر زيرا قريه مزبوره نك اسمى تشديد داله در تته كه قدد ماده سنده ذكر اولندى
جوهرى وهمندن ناشى اورايه نسبت ايلمشدر (المقدية) كذلك تخفيفيله برنوع بز آديدر ثياب مقدية بين العرب
معروفه در (المكد) عقد وزننده و(المكود) قعود وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال مكد بالمكان مكدا
ومكودا من الباب الاول اذا اقام به وناقه نك مدت الباقى اوزامغله سودى اكسلمك معناسنه در يقال مكدت
الناقة اذا نقص لبنها من طول العهد (المكود) صبور وزننده سودى دائم وبرقرار اولان ناقه يه دينور يقال ناقة
مكود اذا كانت دائمة الغزر وسودى آز اولان ناقه يه دينمكله اضداددن اولور يقال ناقة مكود اى قليلة اللبن
ياخود قول ثانى ليث لغوينك اغلوطه لرندندر (المكداء) حمراء وزننده و(الماكدة) سودى چوق اولان ناقه يه
دينور يقال ناقة مكداء وماكدة اى كثيرة اللبن (الماكد) اصلا منقطع اولميان دائمى شيئه اطلاق اولنور يقال
ماء ماكد اى دائم لاينقطع (مكاده) جبانه وزننده اندلسده بربلده در (المكد) ميمك كسريله طراغه دينور مشط كبى
المكد) ميمك ضميله مكودك جمعيدركه ذكر اولندى (الاماكيد) اساليب وزننده ذمتده فلان ديت الجمه سنك
بقيه لرينه اطلاق اولنور امكود مفرديدر (الملد) ميمك فتحى ولامك سكونيله برنسنه يى چكوب اوزاتمق معناسنه در
يقال ملد الشئ ملدا من الباب الاول اذا مدّه وملدا ملود واملید معناسنه دركاسبذ كر وغول يابانى يه دينور
التمليد) تفعيل وزننده مبشين وسختيان مقوله سنى سورشديرمرك بوشتمق معناسنه در يقال ملد الاديم تمليدا

اذامرنه (الملد) فتحتينله و (الملدان) فتحا تله يكيتلك وتازه للك معناسنه در وتازه نهالك برى اوته صالنمسنه دينور
(الملد) ميمك فتحى ولامك سكونيله و (الاملود) اسلوب وزننده و (الامليد) ازميل وزننده و (الاملدان) عنفوان وزننده
و (الاملدانى) ياى مشدده ايله و (الاملد) امردوزننده و (الاملد) قنفذ وزننده تر وتازه وناز كبدن جوانه دينور
كذلك تر وتازه ومطرّا نهاله دينور يقـال شابّ ملد واملود واملد واملدان واملدانىّ واملد واملـد اى ناعم لين
وكذا غصن ويقـال امرأة املود واملودانية وملدانية بالفتح واملودة وملداء اى ناعمـة (ملود) صبور وزننده
اوزجند قضاسـنده برقريه در ياخود بوذال معجمـه ايله در (الامليد) ازميل وزننده ال آيه سى كبى دوز واملس
صحرايه دينور يقال قاع امليد اى امليس (امّدان) همزه نك وميم مشدّده نك كسريله افعـلان وزننده برموضع
آديدر (مند) ميمك ضميله صنعاء يمن قضاسـنده برقريه آديدر (مندد) جعفر وزننده برموضعـدر (خويزمنداد
خاى معجمه فصلنده ذكر اولندى (ميند) ميمك فتحيله فيروز آبادقر بنده برقصبه در وغزنه ايالتنده بشقه برقصبه در
سلطان محمودبن سبكتكين وزيرى علىّ بن احمد الميندى اورادندر (المهد) عهد وزننده كوجك جوجق ايچون
تهيئه وتوطئه اولنـان موضعه دينور كه بشك تعبيـر اولنور فارسيده كهواره دينور يقـال اضجع الصبىّ فى المهد
وهومايهيأله ويوطّأ ومهد ارضه اطلاق اولنور جمعى مهود كلور ومهد مصدر اولور يايوب دوشـه مك معناسنه
يقال مهد الفراش مهدا من الباب الثالث اذا بسطه وكار وكسب ايلك معناسنه در يقال مهد الرجل اذا كسب وعمل
(المهاد) كتاب وزننده بودخى ارضه اطلاق اولنور ودوشكه ودوشمه يه دينور فراش معناسنه جمعى امهده كلور
ومهد كلور ضمتينله ومنه قوله تعالى ٭ الم نجعل الارض مهادا ٭ اى بساطا ممكنا للسلوك وقوله تعالى ٭ ولبئس المهاد
اى بئس مامهد لنفسه فى معاده (المهد) و (المهدة) ميملرك ضميله بشك كبى طوماچ تومسك يره دينور على قول
الچق اوله رق دوز ويومشـق يره دينور جمعى مهده كلور عنبه وزننده وامهاد كلور (التمهيد) تفعيـل وزننده
يايوب دوشه مك معناسـنددر يقـال مهـد الفراش تمهيدا اذا بسطه وبرايشى تسويه وتنظيم واصـلاح ايلك
معناسنه مستعملدر يقال مهدّ الامر اذا سوّاه واصلحه وبرماده ده عذر وبهانه بسط وبيان ايلك معناسنه مستعملدر
يقال مهد له العـذر اذا بسطه ومعتذرك عذرينى تصديق ايله قبول ايلك معنـاسـنه مستعملدر يقال مهد عذره
اذا قبله (الامتهـاد) افتعال وزننده بودخى امك چكوب كسب وكار ايلك معناسـنه در يقـال امتهـد الرجل
اذا كسب وعمل ودوه نك اوركجى يوكسـك اوله رق دوشكلو اولمق معناسـنه دركويا كه بشـك طرزنده اولور
يقال امتهد السنام اذا انبسط فى ارتفـاع (المهيد) امير وزننده خالص وصافى كره ياغنه اطلاق اولنور (مهدد
جعفر وزننده اسماء نسادندر (الامهود) اسلوب وزنـنده قرموص معنـاسنه دركه شكاركوز تمـك ايچون ياخود
اتمك بشورمك ايچون ايچريسى يول وآغزى طـار چقوره دينور (الممهد) معظم وزننده شول صويه اطـلاق
اولنور كه نه اسى ونه صوغوق اوله تركيده ايلى تعبير اولنور يقال ماء ممهد اى لاحار ولابارد (التمهد) تفعـل وزننده
متمكن وبرقرار اولمق معناسنه در يقـال تمهد الرجل اذا تمكن (الميد) صيد وزننده و (الميدان) فتحـاتله دپرنمك
معناسنه در يقـال ماد الشئ يميد ميدا وميدانا اذا تحرك وبرطرفه ميل ايلك معناسـنه در يقـال ماد الشئ اذا زاغ
ونشو ونما بولمق معناسنه در يقـال ماد الشئ اذا زكا ومضطرب اولوب چالقنمق معناسـنه در يقـال ماد السراب
اذا اضطرب وصالنمق معناسـنه در يقال ماد الرجل اذا تبختر وبركسـه يى زيارت ايلك معناسـنه در يقـال
ماد فلانا اذا زاره وبرآدمه ذخيره كتوروب ذخيره لندرمك معناسـنه در يقال ماد قومه اذا مارهم وبرآدمه
سرخوشلقدن ياخود كمى يه بنمكدن ناشى باش دونوب معده بولانمسى عارض اولمق معناسنه در يقـال ماد الرجل
اذا اصابه غثيـان ودوار من سـكر اوركوب بحر وسبزه ونباته قراغى مقوله سى رطوبت طوقنمغله متغير اولمق
معناسنه در يقال مادت الحنظـلة اذا اصـابهـا ندى فتغيرت (المائدة) فائده وزننده بغـداى واريه مقوله سى
ذخيره يه دينور طعام معنـاسـنه بوراده طعامدن مراد ذخـيره درواوزرنده بالفعل طعـام حاضر اولان سفره يه
وتبسى يه دينور طعام وضع اولنميان ساده سفره به وتبسى يه مائده اطلاق اولنمز بلكه اكا خوان دينور ٭ مؤلفك بصائرده
بيانه كوره مائده فاعله بمعنى مفعوله در ياخود نسب اوزره در تحرك ياخود ذخيره معناسندن مأخوذدر ٭ مترجم ديركه
ربنا انزل علينا مائدة من السماء ٭ الآيه كريمه سنك ناطق اولديغى اوزره آسماندن مائدۀ عيسويه نازل اولمشـدر مطلب
پولى وتيكنى يوق بشمش بالق اولوب باشى طرفنده طوز وقويرغى سمتنده سركه واطرافنده پراصه دن ماعدا انواع
سبزه وبش دانه نان عزيز برينك اوزرنده زيتون وديكرنده بال وبرنده ياغ وبرنده پنـير وبرنده پصدرمه وار ايدى
ومائدۀ خضريه دخى پنير وخرما وانار وموز وعنب ورطب وپراصه دن ماعـدا جمله بقول موجود ايدى فرق

كونده بر كرّه نازل اولور ايدى بردفعه غزوهٔ تبوكده سرور كائنات عليه افضل الصلوات حضرتلريله ملاقى اولدقلرى كون رأس اربعين اولمغله على العاده مائده نزول ايلدكده اصحاب كرامدن حذيفه وانس دخى مائدهٔ مرقومه يه حاضر اولملريله درت نفر ذات خجسته سير تناول ايلدكارى تصريحكردهٔ عسقلانيدر انتهى ومائده تشبيه طريقيله سفره وسينى شكلنده اولان دائرهٔ ارضيه يه اطلاق اولنور (الميدة) ميمك فتحيله مائده ايله ايكى اولكى معنالرده مرادفدر (ميدى) ميمك فتحى والفك قصريله من اجل معناسنه دركه آنكيچون وآندن اوتورى ديمكدر يقال فعله ميدى ذلك اى من اجله ❊ شارح ديركه لسان العربده النسز ميد ذلك عنوانده مرسومدر وعربدن ميدى ذلك مسموع اولديغنى تصريح ايلمشدر حتى امهات سائره ده ❊ انا افصح العرب بيدانى من قريش حديثنده ميدانى عبارتيله ده مرويدر انتهى (الميداء) ميمك كسريله و (المدّ) ميمك فتحى ودالك تشديديله قياس ومبلغ ومقدار معناسنه در تقول لم ادر ماميداء ذلك الشئ ومدّه اى مامبلغه وقياسه وميداء الطريق يولك ايكى جانبنه و بعدينه اطلاق اولنور تقول لم ادر ماقدر ميداء ذلك الطريق اى ماقدر جانبيه وما قدر بعده وميداء برنسنه نك حذاء ومقابلنه دينور يقال هذا ميداؤه و بميدائه و بميداه بحذف الهمزة اى بحذائه (مياده) صياده وزننده برسياه جاريه آديدر ورماح بن ابرد بن ثوبان نام شاعرك والده سى اسميدر والده سنه اضافتله ابن مياده ايله مشهوردر (الميدان) ميمك فتحى وكسريله كه يايه مجاورتدن ناشى درمعروفدركه عرصهٔ واسعه يه دينور جمعى ميادين در مسابقه ده حركتكاه اولديغى باعث تسميه در وميدان نيسابور شهرنده برمحله آديدر امثال وسائر تصانيف اديبه صاحبى ابوالفضل محمد بن احمد الميدانى اورادندر كذلك اصفهانده برمحله آديدر ابوالفضل المظهر بن احمد المغيد المحدث اورادندر كذلك بغداده برمحله آديدر اعلامدن عبد الرحمن بن جامع وصدقة بن ابى الحسين ومحدثيندن برجماعت اورايه منسوبلردر وخوارزم شهرنده برمحله آديدر وشارع الميدان بغداده برمحله دركه حالا خرابه در وميدان برشاعر فقعسى آديدر (الممتاد) ممتاز وزننده مستعطى معناسنه دركه اسم فاعلدر ومستعطى معناسنه دركه اسم مفعولدر يعنى امتياد كلمه سندن كه ميددن افتعالدر هم اسم فاعل وهم اسم مفعول اولور امتياد استعطاء معناسنه در وجوهرينك مائد برطاغك آديدر ديمسى غلط صريحدر صواب اولان باء موحده ايله مأبد اولمقدر منزل وزننده كرك انتقاد ايلديكى كتب لغتده وكرك استشهاد ايلديكى بيتده مأبدر ❊ شارح ديركه معجم ومراصدده ياى تحتيه ايله اولمغله جوهرى غلطدن بريدر ❊ فصل النون ❊ (النأد) سحاب وزننده و (النأدى) حبالى وزننده و (النؤود) صبور وزننده آفت وداهيه يه دينور (النأد) سعد وزننده يردن چيقان صو صرنديسنه دينور نز معناسنه اسمدر ونأد مصدر اولور حسد ايلك معناسنه يقال نأده نأدا من الباب الثالث اذا حسده ويردن صو صزمقله نمناك اولمق معناسنه در يقال نأدت الارض اذا نزت وبركسه يه آفت وداهيه اوغرامق معناسنه در يقال نأدت الداهية فلانا اذا دهته (النثد) نونك وثاى مثلثه نك فتحيله جارى ومتحرك نسنه ديكلمك معناسنه در يقال نثد الشئ نثدا من الباب الرابع اذا سكن وركد ويردن منار تمك معناسنه در يقال نثدت الكمأة اذا نبتت (النجد) نونك فتحى وجيمك سكونيله اطراف وحواليسندن مرتفع اولان ارضه دينور جمعى انجد كلور وانجاد كلور ونجود ونجد كلور ضمتيله ونجودك جمعى كه جمع الجمع اولور انجده كلور بومناسبتله جزيرة العربده غورك يعنى ارض تهامه نك خلافى يعنى مقابلى اولان ارضه اطلاق اولنمشدر طرف اعلاسى تهامهٔ يمن وطرف اسفلى ارض عراق وشام ايله محدود وحجاز طرفندن اولى يعنى رأس سنورى ذات عرق نام موضعدر اراضئ سائرهٔ مذكوره دن ارتفاعى باعث تسميه در و بونده نجد لفظنك ضمّ جيميله ده زبانزددر ومذكردر ❊ مترجم ديركه كتب جغرافياده مثبت اولديغى اوزره يمن الكاسنك حدودى شرقده بلاد عمان وجنوبده بحر عرب وغربده بحر سويس وشمالده حجاز و بلاد هجردر الكهٔ مزبور درت قسم در برى نفس يمن و برى تهامه و برى نجد و برى احقاف در بحر طرفنده اولان غوردر واكا تهامه دخى ديرلر وتهامه يه ناظر اولان اماكنه سرواة ديرلر حدودى غربده بعض بحر سويس وجنوبده بحر عرب وشرقده نفس يمن وشمالده ارض حجازدر ومملكت حجاز نجد ايله تهامه بينى حاجزدر حدودى شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن يمن وشمالدن ارض شام و بلاد مكه ومدينه ذن حجر وطائف وتبوك وسائر يدر ونجد مملكتى ايكى قسم در برى نجد حجاز و برى نجد عارض در نجد حجاز شرقيسنده واقع ولايتدر كه اون التى نواحيدن عبارتدر شيخ نجدى نسبت اولان بلد ابليس بونده در ونجد عارض بغايت واسع يرلردر جبل العارض ديدكلرى طاغ بوندن كجر حالا عماريه طاغى تعبير ايدرلر انجق ايكى مدخلى واردر برى عينيه ده در و بريسى درعيه ده در برمدتدنبرو خروج وعقايد زايغه ايله

جزيرة العربده استيلا ايدن وهّابى طـائفهٔ درعيه دندر صحيح البخـارى حديثلرندن قال النبى عليـه السـلام
اللهم بارك لنـا فى شامنا وفى يمنا قالوا وفى نجدنا قال ❊ اللهم بارك لنـا فى شامنا وفى يمنا قالوا وفى نجد نا قال
هناك الزلازل والفتن وبها يطلع قرن الشيطان ❊ حديثنده ديار نجد منبت فتن ونفاق ومعركهٔ شقاء وشقاق اولديغى
مصرّحدر جنـاب رسالتپناه عليه صلوة الاله حضرتلرى خاك مزبوردن نشئت ايليجك اصحـاب شرّ وشقوتى
معجزه اولمق اوزره اشعار بيور مشلردر واقعا بلاد مزبوره دن ابتدا شيخ نجدى صورتنده ابليس لعين ظهور ايدوب
بعده آفتاب سپهر نبوتك سمت عقبايه ميلانلرى زماننده ادّعاى نبوت ايدن مسيلمة الكذّاب وسائر مرتدّين دوزخماب
بعدزمان قرامطه طائفه سى واوتوز فرق سـنه دنبرو وهّابيون ديدكلرى خوارج خـروج وذروهٔ بغى وطغيانه
عروج ايلديلر خـذلهم الله تعالى انتهى ونجـد يوكسك اوله رق آچق وايشلك يوله دينور يقال اخذ النجـد
اى الطريق الواضح المرتفع ومعناى اولندركه عربلر هو طلاع نجـد وطلاع انجدة وطلاع نجاد وطلاع انجاد
ديرلر ضابط للامور غالب معناسـنه كه مراتب عاليه وامور ساميه يه عروج ايدن آدمه طلاع الثنايا اطـلاق
ايدرلر ونجد خانه نك مدار زينتى وباعث رفعتى اوله جق دوشمه ومندر ومقعد وبصدق مقوله سى امتعه يه اطلاق
اولنور جمعى نجود كلور ونجـاد كلور نونك كسريله ونجـد حاذق وماهر قولاغوزه دينور وآغاج قسمنـدن عارى
اولان مكانه دينور ونجد مصدر اولور خصمه غلبه ايلمك معناسنه يقال نجده الرجل نجدا من الباب الثـانى اذا غلبه
ونجـد شبرم يعنى اغاج سودلكنى ديدكلرى شجره شبيـه برشجر آديدر ويمن الـكاسـنك نهايتنده بلاد مهره دن
برارض مخصوصه اسميـدر ونجد شول دلير وبهادره دينوركه سـائرلرك عاجز اولدقلرى امر صعب وعظيـمه
جرئ ونافذ ومقتدر اوله يقال هو نجد اى شجاع ماض فيما يعجز غيره وغم وغصه واندوه معنا سـنه در ومصدر
اولور يك ترلمك معناسـنه يقال نجد البدن عرقا من الباب المزبور اذا سال ونجد نمه يه دينور ندى معناسنه (التنجيد
تفعيل وزننده خانه يى تزيين ايلمك معناسنه دركه شانى ترفيعدن عبارتدر يقال نجد البيت اذا زيّنه قال فى الاساس بيت
منجد اى مزيّن وبركسه يى تقلبات زمان اهل تجربه ومحكم الرأى ايلمك معناسـنه در يقال نجـده الدهر اذا حنكه
(النجد) كتف وزننده و(الانجد) عضد وزننده و(النجيد) امير وزننده بونلرده شجيع وپردل آدمه دينوركه سائرلرك
عاجز اولدقلرى امور عظيمه يه نفوذ وتمشيته مقتدر اوله ونجيد مغموم وغصه ناك آدمه دينور مجود كبى معناى سابقدن
مأخوذ در وارسـلانه اطلاق اولنور (النجادة) سعاده وزننده و(النجدة) سجده وزننده وجه مذكور اوزره
دلير وبهادر اولمق معناسنه در يقال نجد الرجل نجادة ونجدة من الباب الخامس اذا كان نجيـدا (المنجود) مغموم
وغصه ناك آدمه دينور نجد مذكوردن مفعولدر يقال نجد الرجل على بناء المجهول فهو منجود اى مكروب وهالك
ومقهور معناسـنه در يقال صار منجودا اى هالكا (التنجـد) فتحتيله ترلمك معناسند ريقال نجد الرجل نجـدا
من الباب الرابع اذا عرق وبليد وكاهل وكند ذهن اولمق معناسنه د ريقال نجد الرجل اذا بلد وفرومانده اولمق
معناسنه در يقال نجد الرجل اذا اعيى (الانجاد) همزه نك كسريله نجد الكاسـنه وارمق ياخود نجد الكاسنه
چيقمق معناسنه د ريقال انجد الرجل اذا اتى نجدا او خرج اليه وترلمك معناسنه د ريقال انجد الرجـل اذا عرق
وبركسه يه معاونت ايلمك معناسنه در يقال انجد فلانا اذا اعانه وبلند ومرتفع اولمق معناسنه در يقال انجد البناء اذا ارتفع
وهوا آياز اولمق معناسنه در يقال انجدت السماء اذا اصحت وبر آدم اهـل وقومنه قريب اولمق معناسند ريقـال
انجد الرجل اذا اقرب من اهله ودعوته اجابت ايلمك معناسنه در يقال انجد الدعوة اذا اجابها (النجود) صبور وزننده
بيونى اوزون اولان ناقه يه وديشى اشكه دينور على قول كبه اولمز ارانـلرينه دينور يقال ناقة نجود واتان نجود اى
طويلة العنق اولاتحمـل وايشلك ورونده ناقه يه دينوركه يولده سائرلرى سبق وتقدم ايدر اوله يقـال ناقة نجود
اى ماضية متقـدمة وسودى پك چوق اولان ناقه يه دينور يقال ناقة نجود اى مغزار ودائمـا يوكسك يرلره چوكوب
وتورر اولان ناقه يه دينور يقال ناقة نجود اذا كانت تبرك على المكان المرتفع وشول ناقه يه دينوركه كويا سائر ناقه لرايله
معارضه ايدركبى آنلر سودى چوق وبرنجـه بودخى چوق ويرر اوله يقال ناقة نجود كانها تناجـد الابل فتغزر
اذا غزرن ونبالت ومزيت اهلى اولان عاقله ولبيبه خاتونه دينور جمعى نجـد كلور كتب وزننده ونجود اساميدندر
عاصم بن ابى النجود بن بهدله قرّادندر وبهـدله موى البهلك والده سى اسميـدر (النجدة) سجده وزننـده نجاده
معناسنه دركه ذكر اولندى ونجده حرب وقتال معناسنه دركه اسمدر يقال وقعت بينهم نجـدة اى قتال وبهادرلق
شجاعت معناسندر وبأس وشدت معناسنه در وقورقو وهول وفزع معناسنه در ونجده اساميدندر نجدة بن عامر
الحنفى يمامه اهلنـدن برخارجى اسميدر اصحاب واتباعنه نجدات اطلاق اولنور فتحاتله (النجاد) كتاب وزننـده

قلچ باغنه دینور حمائل السیف معناسنه حسن کنایتدندرکه طویل القامه اولان آدمه طویل النجاد اطلاق ایدرلر
النجاد) کتانوزننده یورغانجی یه دینورکه دوشك ومندر و یصدق مقوله سنی دیکوب طولدرر اولان کسه در (الناجود
کافوروزننده باده یه دینور خمر معناسنه دریقال شرب الناجود ای الخمر سبب شجاعت اولدیغیچون
اطلاق لونمشدر و باده قونیلان قابه دینور جام وصراحی وباطیه وسائری کبی یقال روق الخمر فی الناجود ای فی اناثها
وزعفرانه دینور وقانه دینوردم کبی (المنجدة) مکنسه وزننده اوکندره کبی خفیف دکنکه دینورکه آنکله طواراشوب
یوریمکه حث واغرا اولنور وشول تبنکی آغاجلرینه دینورکه قنیق کبی آنلر ایله دوه سمرینك اکسه سنده اولان هکبه
طرزنده ترکیبسنك ایچنی طولدررلر (المنجد) منبر وزننده کوجك طاغجغزه دینور وبرنوع نسوان پیرایه سنه دینورکه
فصوصله مزین اولور حقیقتی بر قلاده درکه اینجو وآلتون و یوزك قاشی کبی ذی قیمت احجار ایله یاخود قرنقل ایله
تزیین ایدرلر و برقارش قدر انلو اولور خاتونلر حمائلی یبونلرینه چکر وب قلچ باغی کلهجك یردن ممه لری آلتنه دك نازل
اولور جمعی مناجد کلور (المنجد) معظم وزننده مجرب معناسنه درکه اسم مفعول عنوانیله در تقلبات دهریه ایله
احوال عالمه تجربه لری سبق ایلمش عارف وآکاه آدمه دینور یقال هو منجد ای مجرب (الاستنجاد) یاردم استمك
معناسنه در یقال استنجده اذا استعانه و بعد الضعف قوی وتوانا اولمق معناسنه در یقال استنجد الرجل اذا قوی
بعد ضعف و برنسنه دن هیبتلندکدنصکره اکادلیر اولمق معناسنه در یقال استنجد علیه اذا اجترأ علیه بعد هیبة
نجد مریع) مجد سریع وزننده و (نجد خال) خای معجمه ایله و (نجد عفر) و (نجد کبکب) بر موضع اسملریدر
نجد العقاب) عینك کسریله دمشق قضاسنده بر موضعدر (نجد الود) واوك ضمیله هذیل بلادنده بر موضعدر
نجد برق) یمامه ده بر موضعدر (نجداجأ) طی قبیله سی یوردنده بر سیاه طاغك آدیدر (نجد الشری
شین معجمه مفتوحه ایله بر موضع آدیدر (النجود) قعود وزننده برنسنه بللو وعیان اولمق معناسنه دریقال
نجد الامر نجودا من الباب الاول اذا وضح واستبان (ابونجد) عروة بن الورد نام شاعرك کنیه سیدر (ابونجید
زبیر وزننده عمران بن حصینك کنیه سیدر (المناجد) مناجده دن اسم فاعلدر مقاتل وجنکاور بهادره
دینور ومناجد معین ومددکاره دینور پس مناجده مقاتله ومعاونه معنالرینه در (التواجد) تاجده نك جمعیدر
کوده ده اولان یاغك اوزون اوزون طریقه لرینه دینورکه سموزلکدن اولور (التنجد) تفعل وزننده یوکسلمك ارتفاع
معناسنه دریقال تنجد الشئ اذا ارتفع (المناحدة) حای مهمله ایله معاهده وزننده ومرادفیدرکه برکسه ایله عهد
ایلمك معناسنه دریقال ناحده اذا عاهده وتقول هم یناحدوننا ای یتعهدوننا (الند) نونك فتحی ودالك
تشدیدیله و (الندید) نونك فتحیله و (الندود) قعود وزننده و (الندد) فتحتینله و (النداد) کتاب وزننده حیوان
اورکوب قاچوب کتمك معناسنه دریقال ند البعیر ندا ونديدا وندودا وندادا من الباب الثانی اذا شرد
ونفر وند برنوع طیب اسمیدر علی قول عنبره دینور نونك کسریله ده لغتدر مفرادت طبیه ده ند بخور انواعندن
بر طیب مرکب اسمی اولوب نجاشی مخترعاتندن اولمق اوزره مرسومدر فارسیده اکاکشنه وشش پنجه دیرلر
وند یوکسك اویوکه دینور تل مرتفع معناسنه وچامور دن باشی یصی بیوك تپه یه دینور ویمنده برحصارك اسمیدر
الند) نونك کسریله مثل ومانند معناسنه دریقال ماله ند ای مثل جمعی انداد کلور ویقال هی ند فلانة ولا یقال ند
فلان لکن مصباحده ند ونديد مثل مخالفه اطلاق اولنمق اوزره منصوصدر (الندید) امیر وزننده بودخی مثل وهمتا
معناسنه در جمعی ندداء کلور حنفاء وزننده (الندیدة) هاءیله ندید معناسنه در جمعی نداءد کلور قصیده وقصائد کبی
التندید) تفعیل وزننده برآدمك مثالب ومعایبنی آشکاره لسانه آلمغله رسوای وتشهیر ایلمك معناسنه درکه مادهٔ
مرقومه دن مأخوذ در یقال ندد به اذا صرح بعیوبه و برآدمه بد وقبا کلمات ایشتدرمك معناسنه دریقال
ندد به اذا اسمعه القبیح و پراکنده ایلمك معناسنه دریقال ندد الابل اذا فرقها (النادد) تشدید دالله رزق
وروزی معناسنه دریقال لیس له ناد ای رزق فی الاصل مال ناطقه اطلاق اولنوب بعده رزقده استعمال اولندی
الندد) فتحتینله طاغنق پراکنده معناسنه دریقال ابل ندد ای متفرقة (الانداد) همزه نك کسریله پراکنده قلمق معناسنه در
یقال اند الابل اذا فرقها (الاناديد) و (التناديد) پراکنده لر و پریشانلر دیمکدر یقال ذهبوا اناديد وتناديد اذا تفرقوا
فی کل وجه و بونلرك تعاشیب وشعاریر کبی مفردلری مسموع دکلدر (التناد) تشدید دالله فی الاصل تفاعل وزننده
طاغلمق تفرق معناسنه دروبری برندن اورکنك تنافر معناسنه درومنه قوله تعالی فی سورة المؤمن * یوم التناد
بالتشدید وقرأبه ابن عباس وجماعة ای یند بعضهم من بعض نحو * یوم یفر المرء من اخیه وقرأ الباقون بالتخفیف
من النداء (یندد) جعفر وزننده بر موضعدر ومدینهٔ منوره نك اسمیدر (المنادة) محادّه وزننده مخالفت معناسنه در

تقول نادته منادة اى خالفته (النرد) فردوزننده لعب معروف آدیدر و بو فارسیدن معربدر ملوك فرسدن اردشیر بن بابك وضع واختراع ایلمشدر آنكیچون اكا اضافتله نردشیر دیرلر ٭ مؤلف غریب اضافه ایلمشدر كتب تواریخده مبین اولدیغی اوزره اصل لعب مزبور ایكی زاره مخصوص ایدی كه كعبتین دیدكلریدر و بو اردشیر اختراعیدر بعده سائر پوللری ولعبنده اولان شیوه لری بزرجمهر اختراع ایلدی ولعب مزبور یدی كونه در فارد كه فرید دخی دیرلر زیاد وستاره وخانه كیر وطویل كه حالا طوله تعبیر ایتدكلریدر بودیارلرده اول متعارفدر وده هزار ومنصوبه در قالدیكه بودیارلرده كل بهار وكوست دیدكلری انواع مذكوره دن ایكی كونه سیدر كه اسملری مبدلدر ونرد بركونه چوال آدیدر كه دیبی واسع ویوقریسی مخروطی اولور خرما یپراغندن اوریلوب دیكلدكدنصكره اطرافنه سراسر لیفدن اورلمش شریت صرتمغله طاش كبی محكم ومتین اولوب دیرلكی دیكنه طوررواصلا دوریلوب یقلمز خرما دیوشورمی وقتنده آنكله خرما نقل ایدرلر ونرد بركونه تركیب آدیدر كه طلا وجهیله آنكله مداواة اولنور بو تركیب ضمادات انواعندندر اطبانك قرص نردی دیدكلریدر كه صندل احمر وفوفل وشیاف مامیثا واسفیداج قلعی وكل ارمنی و بزر بنج ومرداسنج وخولان مكی وبوش در بندی وراوند و برجزء لفاح كوكی وافیون یارمشر جزء صوایله قارشدروب طوله زاری كبی ترتیب ایلدكدنصكره كشنش صویی وكلاب وسركه ایله ضماد ایدرلر جمیع اورام حارّیه نافعدر (النردی) یای نسبتله لعب نرده منسوب دیمكدر رواتدن عباس نردی كه هارون رشیددن حدیث روایت ایلمشدر لعب مزبورده پك ماهر ایدی (النشد) نونك فتحی وشین معجمه نك سكونیله و (النشدة) و (النشدان) نونلرك كسریله ضایع وغائب اولان شیئی آرامق معناسنه در كه آرایوب صورشدرمقدن عبارتدر مالك ایله دلالك فعلیدر كه مسترشد اولورلر یقال نشد الضالة نشدا ونشدة ونشدانا من الباب الاول اذا طلبها وغائب اولان شیئی بولان آدم ندا ایله تعریف ایلمك معناسنه در یقال نشد الضالة اذا عرفها وتعریف واجد لك فعلیدر كه بن برنسنه بولدم صاحبی بیلم صاحبی هركیم ایسه كلوب بعد الوصف بندن اخذ ایلسون دیو بالنفس یاخود دلال واسطه سیله ندا ایلمكدن عبارتدر نته كه مزیددن انشاد دخی بو معنالره در ٭ شارح دیر كه ائمه دن كراع بو ایكی معنانك ضدیتنه ذاهب اولمشدر انتهی و برشیئی كركی كبی بیلمك معناسنه در یقال نشد فلانا اذا عرفه معرفة و برماده نك حقیقتنی طلب ضمننده برآدمدن یمین ایلمك استه مك معناسنه در یقال نشد فلانا بالله اذا استحلفه یعنی سأله واقسم علیه بالله ونشدبر آدمه انشدتك الله دیمك یعنی برماده نك كنه وحقیقتی سؤال ضمننده الله ایچون والله عشقنه واللهی سورسك طوغری سویله معناسنه در یقال نشد فلانا اذا قال له انشدتك الله ای سألتك بالله و یقال نشدك الله بفتح الدال ای انشدك بالله بو راده نشد كلمه سی كه نونك كسریله درمصدر اولان نشده دن مخففدر عمرك الله قعدك الله كبی فعلی حذف ومصدر موضع فعله وضع ومفعول اول اولان كافه مضاف اولمشدر واستعمالاتندر كه عربلر نشدتك بالله الا فعلت دیرلر كه فعلی اسم مستثنی موقعنه ایقاع ایدرلر كذلك حرف جرسز نشدتك الله الا فعلت دیرلر كه مفعولینه متعدیدر دعوت منزلنده اولدیغندن یاخود ذكرت معناسی تضمین ایلدكلرندن ناشی و بو راده الا فعلت قولی مصدر ایله مأولدر كه الا فعلك دیمكدر ونشد فعلنده البته نفی تقدیری لازمدر زیرا استثناء مفرغدر پس ما اطلب منك شیئا من الاشیاء الا فعلك سبكنده اولور (المناشدة) و (النشاد) نونك كسریله برآمه یمین ویرمك معناسنه در یقال ناشده مناشدة ونشادا اذا حلفه (الانشاد) همزه نك كسریله ضایع اولان شیئی بولان آدم تعریف ایلمك معناسنه در كه مثلا برجوهر غائب ایدن وارمی دیو ندا ایلمكدن عبارتدر نته كه ثلاثیسی دخی بو معنایه كلدیكی ذكر اولندی یقال انشد الضالة اذا عرفها وضایعی كوسترمكه یلان آدمدن دلالت طلب ایلمك یعنی آرایوب صورشدرمق معناسنه اولمغله اضداددن اولور یقال انشد الضالة اذا استرشد عنها وشعر اوقومق معناسنه در یقال انشد الشعر اذا قرأه و برآدمی رو برو هجو ایلمك معناسنه در یقال انشد بهم اذا هجاهم (التناشد) تفاعل وزننده بری برینه شعر اوقومق معناسنه در یقال تناشد القوم اذا انشد بعضهم بعضا (النشدة) نونك كسریله مصدردر نته كه ذكر اولندی واسم اولور سسه دینور یقال سمع نشدته ای صوته (النشید) نونك فتحیله رفع صوت معناسنه در و بین القوم انشاد اولنان شعره دینور كه بمعنی مفعولدر (الانشودة) همزه نك ضمیله بو دخی انشاد اولنان شعره دینور جمعی اناشید كلور ونشیدك جمعی نشاید كلور (الاستنشاد) برآدمدن شعر اوقومق استه مك معناسنه در یقال استنشده الشعر اذا طلب منه انشاده (التنشد) تفعل وزننده برخبر وماده یی بیلمك ایچون ناسك مطلع اولمیه جغی جهتلردن نزاكتله صورشدرمق معناسنه در یقال تنشد الاخبار اذا اراغها لیعلمها قال فی الاساس تقول تنشدت الاخبار اذا كنت تریغ ان تعلمها من حیث لا یعلمها الناس

منشد) محسن وزننده جبل رضوى ايله ساحل ينبع بيننده برموضع وطئ قبيله سى جبالنده بنقعه برموضع آديدر
(النضد) نونك فتحى وضاد معجمه نك سكونيله برنسنه يى برى برى اوزره نظام اوزره يغوب استف ايلمك معناسنه در
يقال نضد المتاع نضدا من الباب الثانى اذا جعله بعضه فوق بعض فهو منضود ونضيد (التنضيد) تفعيل
وزننده نضد معناسنه در يقال نضد متاعه تنضيدا بمعنى نضده فهو منضد (النضد) فتحتينله برى برى اوزره
استف اولنمش متاعه على قول كزيده وخيارينه دينور واوزرينه امتعه واثواب استف ايلدكلرى سريره دينور
واولولق شرف وشان معناسنه در وشريف وذيشان آدمه دينور وسموز ناقه يه دينور جمعى انضاد كلور وانضاد
القوم كروه وجماعتنه اطلاق اولنور كذلك قومك عدد وشمارينه دينور وانضاد الجبال طاغلرده برى برى اوزره
اولان ايرى ويبولك طاشلره وقيالره اطلاق اولنور وانضاد السحاب برى برى اوزره قات اندر قات بلودلره اطلاق
اولنور (النضود) صبور وزننده بودخى سموز ناقه يه دينور (النضيدة) قصيده وزننده يصدغه اطلاق اولنور
وساده معناسنه وايچى طولمه اولان خانه متاعنه اطلاق اولنورشلته وشدركبى (نضاد) قطام وزننده عاليده ده
برطاغك آديدر ويومذكر در مؤنث دخى اولور بنوتميم غيرمنصرف مجراسنه اجرا ايدرلر (الانتضاد) افتعال وزننده
بريرده مقيم اولمق معناسنه در يقال انتضد بالمكان اذا اقام (النفاد) فايله كساد وزننده و(النفد) فتحتينله برنسنه
دوكنمك معناسنه در يقال نفد الشئ نفادا ونفدا من الباب الرابع اذا فنى (الانفاد) همزه نك كسريله برنسنه يى دوكتمك
معناسنه در يقال انفد الشئ اذا افناه وبرآدمك مال وذخيره سى دوكنمك معناسنه در يقال انفد القوم اذا فنى مالهم
وزادهم وقيونك صويى قاليوب بتمك معناسنه مستعملدر يقال انفدت الركية اذا ذهب ماؤها (الاستنفاد)
بودخى برشيئى دوكتمك معناسنه در يقال استنفد الشئ اذا افناه (الانتفاد) افتعال وزننده مديوندن دائن
حقنى بالتمام اخذ واستيفا ايلمك معناسنه مستعملدر يقال انتفد حقه اذا استوفاه وسود صاغمق معناسنه
مستعملدركه ممه دن سودى استيفا ايلمكدن عبارتدر يقال انتفد اللبن اذا حلبه (المنتفد) اسم فاعل
بنيه سيله جماعتدن الارغه اولان آدمه اطلاق اولنور كويا كه آنلردن نفسنى استيفا ايلمش اولور
يقال قعد فلان منتفدا اى متنحيا (المنتفد) اسم مفعول بنيه سيله كه اصل انتفاددن مصدر ميميدر سعت
وفسحت معناسنه دركه معناى مزبوردن مأخوذدر ومنه يقال فيه منتفد عن غيره اى مندوحة وسعة
(المتنفد) تفعلدن اسم مفعول بنيه سيله كه اسم مكاندر نزاع وتشويش واضطراب اولنه جق محله دينور نزاع
وخصومت معناسنه در ومنه يقال تجد فى البلاد متنفدا اى مراغما ومضطربا (النقد) نونك فتحى وقافك
سكونيله برنسنه اشتراسنده پيشين ودرساعت ويريلان اقچه يه دينور معناى مصدريدن مأخوذدر نسيئه مقابليدر
شارحك بيانته كوره جمعى نقود كلور يقال نقد جيد ونقود جياد ونقد مصدر اولور اقچه وسائر نسنه نك
زيوف وكتريسنى سچوب اوكورتلمك معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا من الباب الاول اذا ميزها
يعنى ميز جيدها من رديها وبرنسنه نك قيمتنى پيشين ومعجلا ويرمك معناسنه دركه طرفنى دينده ويرمك تعبير اولنور
يقال نقده الثمن اذا اعطاه نقدا قال الشارح ومنه حديث جابر وجمله قال * فنقدنى ثمنه * اى اعطانيه نقدا معجلا
وپرمقله جوز اويمق معناسنه دركه مراد پرمقله جوزك ايچنى چيقارمقدر وبو مجازدر يقال نقد الجوز اذا نقره
بالاصبع ودوزاغه دوشمش قوش برونيله دوزاغه پيدرپى اورمق معناسنه دركه ككمك تعبير اولنور بودخى مجازدر
يقال نقد الطائر الفخ اذا ضرب فيه بمنقاره اى بمنقاده ونقد وزن وعيارى تام اولان اقچه يه دينور تسميه
بالمصدردر يقال درهم نقد اى وازن وبرشيئه طوغرى اوغورلين باقمق معناسنه دركه ناقدك منقوده نظر ايلديكى كبى
يقال نقد الرجل الشئ واليه بنظره اذا اختلس النظر نحوه قال فى الاساس وهو ينقد بعينه الى الشئ اى يديم النظر
اليه باختلاس حتى لايفطن له ويقال مازال بصره ينقد الى ذلك نقودا كانما شبه بنظر الناقد الى ماينقده ونقديلان
صوقمق معناسنه در يقال نقدته الحية اذا لدغته (التنقاد) تذكار وزننده بودخى مصدر ثلاثيدر اقچه وسائر نسنه نك
زيوف وكتريسنى سچوب اوكورتلمك معناسنه يقال نقد الدراهم وغيرها نقدا وتنقادا اذا ميزها (الانتقاد) افتعال
وزننده بودخى تنقاد معناسنه در يقال انتقد الدراهم وغيرها اذا ميزها واقچه يى قبض ايلمك معناسنه دركه مراد
نقد اوله رق آلمقدر يقال انتقد الدراهم اذا قبضها يعنى نقدا وچوجق بويوب يكت اولمق معناسنه در يقال
انتقد الولد اذا شب (التنقد) تفعل وزننده بودخى برنسنه يى اوكورتلمك معناسنه در يقال تنقد الدراهم وغيرها بمعنى
نقدها (النقد) نونك كسريله خيره وجوره اولمغله بيومسى كيچ اولان اوغلانه دينور نونك ضميله ده جائزدر يقال
غلام نقد ونقد اى بطئ الشباب قليل اللحم (النقد) ضمتينله وفتحتينله برنوع شجر آديدر مفردى نقده در مايله

مفرداتده نبات عصفر ايله مبيندر (النقد) فتحتينله برجنس قيون اسميدركه قبيح الشكل اولورلر جمعی نقاد ونقاده كلور ✻ شارح ديركه بوقيون بحرين ولايتنه مخصوصدر آياقلری پك قيصه ويد شكل اولورلر اذل من النقد مثلندن مراد مذكور قيونلردر انتهى ونقد مصدر اولور آغزده ديشلر چوريوب اوفانمق وآشنمق معناسنه يقال نقد ضرسه نقدا من الباب الرابع اذا تكسروا ئتكل مقدمة الاد بده ديشه مخصص دكلدر وطوارك طرنغی صويلوب بوزلمك معناسنه دركه طاشرقدن اولور يقال نقد الحافر اذا تقشر ونقد اسم اولور نقد مذكوركبی خيره وجوره اولان اوغلانه دينوركه كيج بيوبوب ميدانه كله (المنقاد) منقار وزنده ومرادفيدركه قوشك بروننه دينور (النقاد) كتان وزنده نقد وتميز دراهم ايدن آدمه دينور ونقد ديدكلری مذكور قيونلرك چوبانـنه دينور (انقد) احمد وزنده كرپی يه دينور قنفذ كبی وكاه اولوركه اكا حرف تعريف ادخال اولنور ومنه المثل بات بليلة انقد زيرا كرپی قسمی بتون كيجه اويوميوب جولان ايدر ✻ مترجم ديركه انقد كلمه سنه حرف تعريف داخل اولمديغی افكل كبی معرفه اولديغنه مبنيدر وحرف تعريفك دخولی ذكر اولنان نقد ماده سندن كه فتحتينله ديش چوريوب اوفانمق معناسنه وصف اولديغنه مبنيدرحتی مستقصاده وقيل الانقد الذی تشتكی سنه من النقد وهوفساد فی الاضراس يخرقها وهولاينام عبارتيله مرسومدر انتهى وانقد قبلو بغه يه دينور (النقدة) نونك كسريله كرو يا اسميدركه قرمان كونی ديدكلری نباتدر (الانقدان) همزه نك كسريله قبلو بغه يه دينور (الانقاد) همزه نك كسريله آغاج يپراقلنمق معناسنه دريقال انقد الشجر اذا اورق (نوقد قريش) نونك فتحيله نسف قضاسنده برقصبه در امام عبد القادر بن عبدالخالق النوقدی اورادندر (نوقد خرداخن) خای معجمه لرك ضميله قضای مزبورده بشقه برقصبه در اعلامدن محمدبن سليمان المعدل النوقدی اورادندر (نوقد ساره) برقصبه در فقهادن ابراهيم بن محمدبن نوح النوقدی اورادندر (المناقدة) مفاعله وزننده بركسه ايله محاسبه ده تدقيق واستقصا ايلمك معناسنه در يقال ناقده اذا ناقشه (المنقدة) مكنسه وزننده شول خرده سقسی يه دينوركه اوزرنده جوز ايچلرينی اوبارلر آلت مزلنه مزلدر (النقردة) دحرجه وزننده بريرده مقيم اولمق معناسنه دريقال نقرد بالمكان نقردة اذا ارب به وتقول مالك متقردا ای مقيما (النكد) فتحتينله برآدمك ديرلكی تنك ودشوار اولمق معناسنه دركه رغد مقابليدر يقال نكد عيشهم نكدا من الباب الرابع اذا اشتد وعسر وقيونك صويی آزالمق معناسنه در يقال نكدت البئر اذا قل ماؤها (النكد) نجد وزننده قرغه آوازی چيقه بيلديكی قدر اوتمك معناسنه در مادۀ مذكوره دن مأخوذدر كويا كه عهدۀ اقتدارنده اولان آوازی افراغ ايدر يقال نكد الغراب نكدا من الباب الاول اذا استقصی فی شحيجه وبرآدمك حاجتنی منع ايلمك معناسنه دركه مراد مطلبنه مساعده وقضا ايلمكدر يقال نكد زيد حاجة عمرو اذا منعه ايلها وسائله مسؤلنی دريغ ايلمك ياخود مسؤلندن آزنسنه ويرمك معناسنه در يقال نكد فلانا اذا منعه ماسأله اولم يعطه الا اقله وبرآدمك سؤالی كثير ومنالی قليل ويسير اولمق معناسنه در يقال نكد الرجل علی بناء المجهول اذا كثر سؤاله وقل نائله (النكد) كتف وزننده و(النكد) فتحتينله كه تسميه بالمصدردر و(النكد) شكس وزننده و(الانكد) احمر وزننده اوغورسز بی خير ومنفعت كسه يه دينور يقال رجل نكد ونكد ونكد وانكد ای شؤم عسر يعنی لاخير فيه ويقال قوم انكاد ومناكيد ای مناحس قليلوا الخير (النكد) نونك ضمی وفتحيله آز وير كويه دينور يقال عطاء نكد ای قليل ونكد نونك ضميله سودی پك چوق اولان ناقه لره دينور بونده نكد نكداء كلمه سندن جمعدر وسودی اوليان ناقه لره دخی كه اضداددن اولور معنای ثانی ابن فارسدن منقولدر معنای اول پك سودلو اولمغله كويا كه سائر ناقه لرك معاونتنی مانع اولديغی ملاحظه سنه مبنيدر يقال فی الاساس ناقة نكداء ای لا لبن لها وابل نكد ويقال للغزار نكد لئلا تعان ونكد شول ناقه لره دينوركه ياوريلری طورمغله امزرمدكلر يچون سودلری چوق اولور راوله يقال ابل نكدا اذا كانت لا يبقی لها ولدها فيكثر لبنها لانها لا ترضع بونكده مفردی نكداءدر (المنكود) پك آز وير كويه دينور يقال عطاء منكود ای نزر قليل (نكبسدی) چليپا وزننده روم ديارنده برشهر آديدركه بقراط حكيمك مقريدر شهر مزبور حالا انا طوليده كه سلفده روم عد اولنور ايدی قونيه قربنده نيكده ديدكلری شهردر فی الاصل فارسی اوله رق نيكده ايله مسمادر دخی ديرلركه ايو وكوزل قريه ديمكدر (التناكد) تفاعل وزننده بری برينی صربه چكوب چتنلك ايله معامله ايلمك معناسنه در يقال تناكدا اذا تعاسرا (المناكدة) مفاعله وزننده برآدمه كوجلك وچتنلكله معامله ايلمك وصربه چكمك معناسنه در يقال ناكده اذا عاسره (نمرود) نونك ضميله جبابره دن برشخص معروف اسميدر ✻ شارح ديركه لفظ مزبور اعجمی دردالك اهمال واعجاميله منقولدر وجبار مرسوم ابراهيم خليل علی نبينا وعليه سلام

الجليل حضرتی آنشه القا ایدن شخص مستحق التكيل در كانيا ندن كاووس اولديغى دخى محكى در (النود) نونك فتحى وواوك سكونيله و (النواد) نونك ضميله و (النودان) فتحاتله او يوقلقدن ناشى برى اوته اكيلك معناسنه در يقال ناد الرجل ينود نودا ونوادا ونودانا اذا تمايل من النعاس (نواده) قتاده وزننده يمنده برقريه در سلم بن نوح سمرقندى آنده در (التنود) تفعل وزننده برى اوته حركتلنمك معناسنه در يقال تنود الغصن اذا تحرك ومتنودان اليهود فى مدارسهم ❊ مؤلف بونكله اشبو حديثه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية وفى الحديث ❊ لا تكونوا مثل اليهود اذا نشروا التوراة نادوا ❊ اى حركوا رؤسهم واكتافهم پس قرآن كريم تلاوت ايدركن اطفال مكتب كبى تحريك اعضا دن اجتنابله سكونت واطمينان اوزره اولمق واجبه دندر (نوند) نون اولانك ضمى وثانيه نك سكونيله كه التقاء ساكنينى متضمن در نيسابورده برمحله آديدر رواتدن عبدالله بن حمشاد النوندى اورايه منسوبدر (باب نوند) سمرقندده برمحله در محدثيندن احمد النوندى اورايه منسوبدر (النهود) قعود وزننده تازه قز ممه سى تورنج كبى تومروب آغرشقلنمق معناسنه در يقال نهد الثدى نهودا من الباب الثالث والاول اذا كعب وقز تورنج ممه لى اولمق معناسنه در يقال نهدت المرأة اذا كعب ثديها وبرآدم اوتورديغى يردن قالقمق معناسنه در يقال نهد الرجل اذا نهض (التنهيد) تفعيل وزننده بودخى قز تورنج ممه لى اولمق معناسنه در يقال نهدت المرأة يعنى نهدت (المنهد) محدث وزننده و (الناهد) و (الناهدة) تورنج ممه لى قزه دينور وناهد ارسلانه اطلاق اولنور نهد آيدن مأخوذدر (النهد) مهد وزننده و (النهد) طلب وزننده دشمنه طوغرى قصد وهجوم ايلمك معناسنه در يقال نهد لعدوه نهدا ونهدا اذا صمدلهم ومهدى ارمغانى تعظيم يعنى هديهٔ عظيمه ترتيب ايلمك معناسنه در رفعتدن مأخوذ در يقال نهد الهدية اذا عظمها ونهد بلند ومرتفع نسنه يه دينور وارسلانه دينور وكريم آدمه دينور وشول آته اطلاق اولنور كه اندامى خوب وياقشقلى وطاولى واوسته لكلى اوله ونهد يمنده برقبيله آديدر (الانهاد) همزه نك كسريله بودخى ارمغانى عظيم وفراوان ايلمك معناسنه در يقال انهد الهدية اذا عظمها وبرقابى طولدرمق ياخود طولمغه يقين ايلمك معناسنه در يقال انهد الاناء اذا ملأه او قارب ملأه (النهودة) سهوله وزننده آت قسمى نهد اولمق معناسنه دركه ذكر اولندى يقال نهد الفرس نهودة من الباب الخامس اذا كان نهدا (النهد) نونك كسرى وفتحيله سفر ر اولان يولداشلرك كندى بينلرنده بروجه عارفانه على السوية ترتيب واخراج ايلدكلرى قانيديه دينور يقال عاملوا بالنهد وهو ما تخرجه الرفقة من النفقة بالسوية فى السفر (التناهد) تفاعل وزننده يولداشلر قانيه ايدشمك معناسنه در يقال تناهد الرفقة اذا اخرجوا النهد (النهدان) سكران وزننده شول قابه دينوركه برنسنه ايله طبطلو اولوب لكن آغزندن طاشمز اوله تركيده سيله تعبير اولنور على قول استيعاب ايلديكى نسنه آنك ايكى ثلث مقدارينه بالغ اوله يقال اناء نهدان اى ملآن لم يفض بعدا وبلغ ثلثيه (المناهدة) مفاعله وزننده جنكده دشمنه مقابله ومقاومت ايچون حركت وقيام ايلمك معناسنه در يقال ناهد عدوه اذا ناهضه وپرمق حسابيله حصه بولشمك معناسنه در يقال ناهدوا اذا ساهموا بالاصابع بوكه مخارجه دخى ديرلر ماده سنده تفصيل اوزره بسط وبيان اولندى تفايسندر (النهداء) حمراء وزننده اطرافندن يوكسك اولان قوملغه دينور يقال رملة نهداء اى مشرفة (النهيدة) عصيده وزننده شول طعامه دينوركه حنظل چكردكنك اوزينى تمام قينادوب نضج بولدقدنصكره اون ايله قارشديروب اكل ايدرلر (النهيد) سعيد وزننده يوفقه قايمغه دينور (النهاد) غراب وزننده مقدار معناسنه در يقال هذا نهاد مائة اى زهاؤها (النهود) قعود وزننده كعب ثدى معناسنه دركه ذكر اولندى ونهود چوب كتمك معناسنه درنه حال وكيفيتله اولورسه اولسون يعنى بردوزيه ياخود ارالقده قعود وآرام ايده رك اولسون يقال نهد الرجل نهودا اذا مضى على كل حال (نهاوند) نونك حركات ثلاثيله درفتحه وكسره صغانيدن وضمه لبابدن يعنى لباب مصنفى ابن اثيردن منقولدر ايرانده همدان جنوبيسنده بلاد جبلدن بربلده آديدر اصلى نوح آوند ايدى تخت ومسند نوح معناسنه زيرا اول شهر نوح بنا كرده سيدر ياخود اصلى اينهاوند ايدى اين بو معناسنه وهاء اداة جمع ووند قابه قاجاغه دينور شهر مزبورده قاب قاجاق مقوله سى فراوان اولمغله كويا كه آنكله مسمادر لكن فارسيده نهاوند شهرستان معناسنه اولوب شهر مزبور سائرلره نسبت عظيم اولديغى باعث تسميه اولمق اقربدر ❊ فصل الواو ❊ (الوأد) واوك فتحى وهمزه نك سكونيله قزى ديرى ايكن قبره قويوب دفن ايلمك معناسنه در يقال وأد بنته وأدا من الباب الثانى اذا دفنها حية ❊ شارح ديركه جاهليه ده عربلر قزاولاديى فقر ومجاعتدن ياخود لحوق عاردن ناشى ديرى اوله رق قبره دفن ايدرلر ايدى وبعضلر مجاعت خوفيله اوغلانى دخى دفن ايدرلر ايدى

مطلب

واذا المؤدة سئلت ✿ كريمه سى اولبابده نازل اولدى ووأد وويئد مطلقا سسه على قول بلندوشديداولانه دينور تقول سمعت للهدة وأدا وويئدا اى صوتا اوعاليا شديدا وكوكره مش دوه بوكورمسنه دينور (الوئيد) و(الوئيدة) و(الموؤدة) ديرى ايكن دفن اولنان قزه دينور (التؤدة) تانك ضمى وهمزه نك فتحيله و(الوئيد) واوك فتحيله و(التوءاد) تذكاروزننده اسملردر رزانت وتمكين وتأنى معناسنه دركه خفت وعجله مقابليدر (الاتآد) همزه نك وتاء مشدده نك كسريله كه افتعال وزننده در اصلى اوتأدايدى و(التوءد) تفعل وزننده برخصوصده عجله وخفت ايلميوب تمكين وتأنى ايله آهسته آهسته دپرنمك معناسنه در يقال اتأد فى الامر وفى مشيه وتوأد اذا ترزن فيه وتأنى وفعل ذلك فى تؤدة وبركسه دور ودراز سفر ايدوب نام ونشانى نابود وناپيدا اولسه توءدت عليه الارض ديرلر غيبته وذهبت به معناسنه (الموائد) ميمك فتحيله آفات ودواهى معناسنه در ✿ شارح ديركه اصلى مآود ايدى كه مقلوبدر وتؤده كلمه سنك دخى اصلى وءده ايدى تكأه ووكأه كبى (الوبد) فتحتينله برآدمك ديرلكى ضيق وشدت اوزره اولمغله بدحال اولمق معناسنه در وبووجه مذكور اوزره باب رابعدن مصدردر آنكله تنك عيش وبدحال اولان كمسه صفتلنور يعنى فى الاصل مصدر اولوب مبالغة وصف بالمصدر اولمشدر بو جهتله مفرد وجمعى مساويدر يقال رجل وبداى سيئ الحال ويقال رجال وبدوكاه اولوركه اوباداوزره جمعلنور نعت صحيح توهمنه مبنى قال فى الاساس فلان فى وبد وهو وبد وهو سوء الحال وهو وبد وقوم اوباداى محاويج وو بدبر آدمك عيالى كثير ومالى قليل اولمق معناسنه دركه معناى اولى ايله متقاربدر يقال وبد الرجل وبدا من الباب الرابع اذا كثر عياله وقل ماله ودارلمق معناسنه در يقال وبد عليه اذا غضب واسى اولمق معناسنه در يقال وبد اليوم اذا حر وعيب ونقيصه معناسنه در يقال مافيه وبد اى عيب واثواب اسكيوب بيريمك معناسنه در يقال وبد الثوب اذا بلى وو بد طاغلرده اولان خالق اويمه چقوره دينوركه آنده يغمور صويى ايركيلور (الوبد) عبد وزننده بودخى ذكر اولنان چقوره دينور (الوبد) كتف وزننده آج كسه يه دينور جايع معناسنه وبد نظر كسه يه دينوركه هرنيه نظر ايلسه معاذالله تعالى اصابت ايدر اوله اول كوزه عين الكمال تعبير اولنور يقال فلان وبد اى شديد الاصابة بالعين (المتوبد) متسبد وزننده بودخى نظرى شديد الاصابه اولان آدمه دينور (الايباد) همزه نك كسريله بالكز قلمق وبالكز برالمق معناسنه در يقال اوبدوه اى افردوه (الاوبد) احمد وزننده برموضع آديدر (المستوبد) اسم فاعل بنيه سيله برمكانى بيلميان آدمه دينور يقال هو مستوبد اى جاهل بالمكان وبدحال وتنك معاش كسه يه دينور يقال رجل مستوبد اى السيئ الحال (الوتد) واوك فتحى وتاى فوقيه نك سكونيله و(الوتد) فتحتينله و(الوتد) كتف وزننده آغاجدن دوزيلوب يره ياخود ديواره قاقيلان شيئه دينوركه قازيق تعبير اولنور ووتد عروضيون اصطلاحنده اوچ حرفى مشتمل اولان جزؤه دينور على كلمه سى كبى مؤلفك بيانى وتد مجموع ديدكلرينه كوره دركه ايكى متحرك بعدهما ساكندر تفاعيلده فعو جزؤيدر ويرده وتد مفروق واردركه ايكى متحرك بينهما ساكندر مفعولات جزؤندن لات كبى مابه القوام اولديغى سبب تسميه در ووتد انسانك هر قولاغنده عذار طرفندن مقدمنده واقع خرده تومسكجه وسبوريجه كمرتلكه اطلاق اولنور كويا كه قولاغك وتدى منزلنده در ايكيسنه وتدان دينور ووتد لفظنك جمعى اوتادكلور (الواتد) واحد وزننده وتد لفظنى تأكيد ايچون ايراد اولنور يقال وتد واتد اى ثابت (الاوتاد) وتد لفظنك جمعيدركه ذكر اولندى واوتاد الارض طاغلره اطلاق اولنور كما قال الله تعالى وتبارك ✿ والجبال اوتادا ✿ واوتاد البلاد رؤساء وسركارلرينه اطلاق اولنور واوتاد الفم آغزده اولان ديشلره اطلاق اولنور (الوتد) وعد وزننده و(التدة) عده وزننده قازيغى قاقمق معناسنه در يقال وتد الوتد يتد وتدا وتدة اذا ثبته وقازيق كندو يرلشمك معناسنه لازم اولور يقال وتد الوتد اذا ثبت والامر منه تد على زنة عد تقول تد وتدك بالميتدة (الايتاد) همزه نك كسريله بودخى قازيق قاقمق معناسنه در يقال اوتد الوتد اذا ثبته (التوتيد) تفعيل وزننده بودخى متعدى ولازم اولور يقال وتد وتده اذا ثبته ووتد الوتد اذا ثبت هو وتوتيد الذكر آلت تناسلى قازيق كبى قوامه كتورمكدن عبارتدر يقال وتد ذكره اى انعظه (الميتد) منبر وزننده و(الميتدة) هايله قازيق قاقه جق طوقمقه دينور (الوتدات) فتحاتله بنوعبدالله بن غطفان يوردنده برنيجه طاغلره اطلاق اولنور يوم الوتدات بين العرب بريوم معروفدركه آنده بروقعه اولمشدر (واتده) فائده وزننده باديه ده برصو آديدر (الوتدة) فرحه وزننده نجد ياخود دهناء ترابنده برموضع آديدر (ليلة الوتده) فرحه وزننده بين العرب برليلهٔ معروفه در آنده بنوتميم بنوعامر بن صعصعه اوزره شبخون ايلمكله بينلرنده قتال عظيم واقع اولمشدر (الوجد) واوك فتحى وجيمك سكونيله و(الجدة) عده وزننده و(الوجد) واوك ضميله و(الوجود) قعود وزننده و(الوجدان) واوك كسريله و(الاجدان) واوى همزه يه

ابدالله بولمق معناسنه دركه فارسيده يافتن دينور يقال وجد المطلوب كوعد ووجد كورم يجده بكسر الجيم ويجده
بضم الجيم ولا نظير لها يعنى فى المثال وجدا وجدة ووجدا ووجودا ووجـدا نا واجدا نا اذا ادركه ٭ مؤلفك
بصائرده بيانه كوره وجود برقاچ نوع اولور ازجمله حواس خمسك بريله اولور نحو وجدت زيدا ووجدت طعمه
ووجدت صوته ووجدت خشونته ووجود بقوة الشهوه اولور نحو وجدت الشبع ووجود بقوة الغضب اولور وجود
حزن ووجود سخط كبى ووجود بالعقل او بواسطة العقل اولور معرفة الله ومعرفة النبوة كبى وحق جل وعلا
طرفنه منسوب اولان وجود علم مجرد معناسنه اعتبار اولنور زيرا حق تعالى جوارح وآلاتله موصوفيتدن منزهدر
كقوله تعالى ٭ وان وجدنا اكثرهم لفاسقين ٭ ومعدوم دخى وجه مذكور اوزره دروكاه اولوركه برشيئه تمكن
واقتداردن وجود ايله تعبير اولنور كقوله تعالى ٭ اقتلوا المشركين حيث وجدتموهم ٭ اى حيث رأيتموهم وقوله تعالى
فلم تجدوا ماء فتيمموا ٭ معناه فان لم تقدروا على الماء كذلك غنا ويساردن جده ووجدان ايله تعبير اولنور وبعض
محققين موجوداتى اوچ نوعه تقسيم ايلدى اول شول موجود دركه مبدأ ومنتهاسى يوقدر وبوذات اجل واعلادر
ثانى مبدأ ومنتهاسى اولان موجود درجواهر دنيويه كبى ثالث مبدأى اولوب منتهاسى اولمين موجود درنشأة
آخره ده انسان كبى ٭ شارح ديركه صيغهٔ مذكوره ده يجد كلمه سى كه جيمك ضميله دركه بنوعامر لغتيدر واوك مطلب
سقوطنه باعث فى الاصل بين الياء والكسره واقع اولميدر بعده جيمك كسره سى ضمه يه مبدل اولوب ضمهٔ
عارضه يه اعتبار اولنمديغندن واو اعاده اولنمدى انتهى ومطلوب عنوانندن غيرى مال وسائر منافع مقوله سنه
مسند اولدقده مصدرى واوك حركات ثلاثيله وجد وعده وزننده جده اولور زنكين اولمق معناسنه يقال وجد المال
وغيره وجدا ووجدا ووجدا وجدة اذا استغنى ووجد وعد وزننده وجده عده وزننده وموجده موكبه
وزننده دارلمق معناسنه دريقال وجد عليه يجد بكسر الجيم ويجد بضمها وجدا وجـدة وموجدة اذا غضب
مؤلف بصائرده وجـدان لفظنى دخى بعضلردن حكايه ايلشدر ووجد وعد وزننده عشق ومحبت معناسنه
مخصوصدر يقال وجد به وجدا اذا احبه ويقال له بها وجد اى محبة اهـل طريقك اصطلاحلرندن اولان وجد
بو معنادندر كذلك وجـد محزون وغمناك اولمق معناسـنه در لكن بونده ماضى مكسور العـين اولور يقال وجد به
وجدا اذا حزن به باء سببيه دروجـد واوك حركات ثلاثيله زنكينلك غنى معناسنه اسمدر يقال متعه من وجده
اى من غناه ووجد حركات ثلاثله صو ايركله جك يره دينور جمعى وجاد كلور واوك كسريله (الايجاد) همزه نك
كسريله زنكين ايلك معناسنه دريقال اوجده الله تعالى اى اغناه وبر آدمى مطلوبنه نائل ايلك معناسنه دركه
مطلوبنى بولدرمقدن عبارتدر يقال اوجـد فلانا مطلوبه اذا اظفره به وبركسه يى برخصوصه اكراه
ايلك يعنى زوراكى ايشلتمك معنـاسنه دريقال اوجده على الامر اذا اكرهه عليه وبعـد الضعف قوى قلمق
معناسـنه دريقال اوجده بعـد ضعف اذا قواه ويقال آجده بقلب الواو الفا ووار ايلك معناسنه دريقـال
اوجده الله تعـالى اى جعـله موجودا (الموجود) يوغيكن وار اولان شيئـه دينور يقال وجـد الشئ من العدم
عـلى بنـاء المجهول فهو موجود ولا يقـال وجده الله وانما يقـال اوجده الله فوجد فهو موجود يعنى ان اسم
المفعول على زنة مفعول عـلى خلاف القياس من المزيد مثل اجنـه الله فهو مجنون (التوجد) تفعل وزنـنده
رنجش پيـدا ايلك معناسنه در حزن معناسـنه اولان وجددندر يقـال توجد السهر وغيره اذا شكاه (الوجيـد)
وحيد وزننده دوز وهموار يره دينور يقال ارض وجيد اى مستو جمعى وجدان كلور واوك ضميـله (الواحد) حاى
مهمـله ايله اول عدد حسابدر كه بر تعبيـر اولنور وبعضا تثنيه قلنوب واحـدين دينور جمعى واحـدون كلور
مؤلفك بصائرده بيانه كوره وحدت انفراد معناسنه در وواحد فى الحقيقه قطعا جزؤى اولميان نسـنه در بعده
هر موجوده اطـلاق اولندى حتى اعـداد ومراتبك جمله سنى واحد ايله وصف ايلك صحيحدر مثـلا عشرة
واحدة ومائة واحـدة والف واحد دينور پس واحد لفظ مشتركدر آلتى وجه اوزره استعمال اولنور اول واحد
فى الجنس او فى النوع دركقولنـا الانسان والفرس واحـد فى الجنس وزيد وعمرو واحد فى النوع ثانى واحد
بالاتصال اولاندر بودخى يا من حيث الخلقه اولور كقولك شخص واحد يا من حيث الصناعه اولور كقولك حرفة
واحدة ثالث عديم النظير اولمق جهتيله واحد اولاندر بودخى يا من حيث الخلقه اولور كقولك الشمس واحدة
ياخود من حيث دعوى الفضيله اولور كقولك فلان واحد دهره نته كه نسيج وحده دخى بو قبيلدندر رابع امتناع
التجزى جهتيله واحد اولاندر بودخى يا صغرندن ناشى اولور هباء كبى كه ذره تعبير اولنان غباردر ياخود صلابتندن
ناشى اولور الماس كبى خامس مبدأ اولمق جهتيله واحد اولاندر اولدخى يا مبدأ عدد اولور واحد اثنان كبى يا مبدأ

خط اولور النقطة واحدة کبی بونلرك مجموعنده وحدت عارضه درحق جل وعلی حضرتلری واحد ایله وصف اولندقده معناسی تجزی وتکثردن منزه ومبرادیمك اولور ولصمو بة هذه الوحدة قال الله تعالی ❊ واذا ذکرالله وحده اشمأزت قلوب الذین لایؤمنون ❊ و واحد ایله سائر نسنه دخی وصفلنور لکن احد ذات اجل واعلایه مخصوصدر و بو مناسبتله محقق صمدانی محمد امین بن صدر الدین الشروانی صدره الله تعالی فی سرادق قربه السبحانی حضرتلرینك اخلاص شریف تفسیرنده صحیفه زیب اولدقلری نقبسه نك بومقامده ثبتی مناسب کورلشدر خلاصه سی بودرکه قل هوالله احد کلام دری النظامنده سائر اسماء حسنی بیننده احد اسم شریفنك وجه ایثاری ولفظهٔ جلال اوزره ترتیب واجراسنك نکته سی بودرکه مقام مزبور مسئول عنه یعنی طائفهٔ قریش صف یا محمد ربك الذی تدعونا الیه کلامیله استیصاف ایلدکلرندن ناشی وصف الهی بی مقتضی اولمغله جمیع صفات علیهٔ ربانیه ایله وصف ایلمك مناسب اولوب لکن جهت تفصیلی کثرتندن ناشی متعذر یاخود متعسر و بالجمله صفت جمالیه وجلالیه یه راجع اولمق حسبیله ابتدا جمیع صفات کمالی مستجمع اولمق اعتباریله ذات جلیلك علمی اولان لفظهٔ جلالی ذکرایله صفات جمالیه یه اشارت بعده اسم احد ایله نعوت جلالیه یه الماح ایلدی زیرا احدیت کثرت نسبیه نك قهر واضمحلالنه منبئ درکما قال الله تعالی ❊ لله الواحد القهار ❊ کویا که جوابلرنده حق جل شانه جمیع صفات جمال ونعوت جلاله متصف ذات اجل واعلا در دیمش اولدی و بو تعبیر وعد ووعیدی متضمن در وصفت جماله دال اولانی تقدیم سبق وسعت رحمته اشارتدر قالدیکه احدی واحد اوزره ایثارینك دقیقه سی بودرکه احدیت ذاتیه قیاسله مأخوذدر زیرا احدیت کرك عددی وکرك ترکیبی وتحلیلی وکرك بونلرك لازمی اولان جسمیت ولوازم جسمیت جهتلریله اولەرق جمیع انحاء تعدددن عاریه بساطت صرفه در اما واحدیت انتفاء تعدد عددیدن عبارتدر مثلا زید واحدر احد دکلدر وحق سبحانه وتعالی هم واحد وهم احددر لکن احدیتك اعتباری واحدیتی اعتباریتك غیریدر تفصیلی بودرکه موجود حقیقی واحددرکه اول جملهٔ اعیانده علما وعینا ساری اولان وجود حق مطلق وهویت غیبیه در بو اعتبار ایله اکا علم وادراکك تعلقی ممکن دکلدر زیرا حجاب عزتده محتجبدر پس بو اعتبار ایله معرفتنه خوض ومباشرت وطلبنه اظهار شوق ومحبت تضییع وقت وطلب محالدر بناء علیه حضرت باری عز اسمه لسان رحمت وبیان ارشاد ایله ❊ ویحذرکم الله نفسه والله رؤف بالعباد ❊ بیوردیلر قالدیکه اول وجود حق ایچون درجات تعینات ومراتب تنزلات واردر واول مراتب علمیهٔ اجمالیه وتفصیلیه ده وغیبت روحیه ومثالیه وشهودیه ده ظهور وتجلی واعیان ثابته نك احکام وآثاریله انصباغی اوله جقدر کما قال تعالی ❊ رفیع الدرجات ذوالعرش ❊ الایه پس اول درجات تعینی وحدت صرفه وجمیع قابلیاته مشتمل قابلیت محضه درکرك جمیع صفات واعتباراتدن تجرد قابلیتی وکرك مجموعیله اتصاف قابلیتی اولسون وجمیع صفات واعتباراتدن تجرد حتی اعتبار تجرددن دخی تجرد اعتباری مرتبهٔ احدیت والوهیتدر بو اعتبار ایله ذات جلیل احد وآله تسمیه اولنور و بو اعتبارك متعلق بطون ذات واولیت وازلیتدر وجمیع صفات واعتباراتله اتصاف اعتباری مرتبهٔ واحدیت وربوبیتدر بو اعتبار ایله ذات عزیز واحد ورب تسمیه اولنور و بو اعتبارك متعلق ظهور ذات وآخریت وابدیتدر پس احدیت کثرت نسبیهٔ وجودیه نك احدیت ذاتیده انقطاع واستهلاکی مقامیدر اما واحدیت کثرت عینیه درهرنقدر لوراده کثرت عینیت منتفی ایسه ده لکن کثرت نسبیه اوراده متعقلدر منشأ جمیع اعداد اولان واحد عددیده نصفیت وربعیت وثلثیه متعقل اولدیغی کبی وجمیع تعینات وجودیهٔ غیر متناهیه مرتبهٔ واحدیتده متعقل اولان نسبت معهوده نك مظاهریدرلنده که جمیع مراتب عددیهٔ غیر متناهیه نك واحده نسبتی او یلجه در بو تقریردن اسم احدی واحد اوزره ایثارك دقیقه سی ظاهر اولدی وقالدیکه توحید ایچون اوچ مرتبه واردر ادناسی توحید الافعالدرکه علم یقین یاخود عین یقین یاخود حق یقین ایله لامؤثر فی الوجود الا الله حکمنی تحقیق ایلمکدن عبارتدر بو دخی یاوراء حجاب قوت فکریه دن یاخود مشکوة نبوتدن اقتباسله صورتپذیر اولور اشبو مرتبهٔ توحید اول فتوحات سلاك راه خدادر و بونك علامتی توکل محض در مرتبهٔ ثانیه مرتبهٔ توحید صفاتدرکه جمیع قدرتی قدرت شاملهٔ الهیه ده مستغرق وجملهٔ علمی علم کامل ربانیده مضمحل بیلمکدن عبارتدر بلکه مظهر برکمال عکوس انوار کمال هویتدن برلمعه اولدیغنی تحقیقدن عبارتدرنته که شمس تجلی وجمیع اعیان اوزره نشر پرتو ایلدکده متبصر اولان کسه اول پرتو اثر شمس اولوب اعیانك قابلیتی وشمسك پرتوینه مناسبتی حسبیله شعشعه ریز اولدیغنی تحقیق ایدر بو مرتبه مرتبهٔ اولادن اعلا وآنی مستلزمدر مرتبهٔ ثالثه مرتبهٔ توحید ذاتدرکه استهلاك وفنا فی الله ورجوع الی العدمیة الاصلیة مقامیدر زیرا ارباب مکاشفه لاموجود الا الله وکل شیء هالك الا وجهه لمرینی بالمشاهدة العیانیة رؤیت ایدرلر لانه بصیر

هالكافي وقت من الاوقات بل هو كذلك ازلا وابدا وفي هذا المقام ينمحي الاشارة وينطمس العبارة ✿ الله بس باقي هوس
وواحد متقدم معناسنه استعمال اولنور كرك علم وفضيلتده جمله يه سابق ومتقدم اولسون وكرك سائرناسه
متقدم اولسون يقال فلان واحد قومه بونك جمعي وحدان كلور واوك ضميله واحدان كلور همزۀ مضمومه ايله كه
واو همزه يه مبدلدر و واحد احد معناسنه كلور كه يالكز وتك ديمكدر فريد كبي نظير وهمتاسي يوق حتى اسماء
حسنادن واحد بو معنايه در (الوحادة) سعاده وزننده و (الوحودة) و (الوحود) واولرك ضميله و (الوحد) و (الوحدة)
وعد ووعده وزنلرنده و (الحدة) عده وزننده يالكز قالمق معناسنه در كه مراد بر يجك اولمقدر يقال وحد الرجل وكعلم
ووحد ككرم يحد فيهما وحادة ووحودة ووحودا ووحدا ووحدة وحدة اذا بقي مفردا ✿ مؤلف كعلم وككرم عنوانيله تقييد
ايلمكله باب رابعه وخامسه اشارت ايلمشدر لكن شراح مراحك بيانه كوره اصوب اولان وجود صيغه سي كبي كورم
ياخود كورث عنوانيله تنظير ايلمك ايدي و باب خامسده عين مضارعك مكسور اولمسي نظائري اولان يعد و يصف
صيغه لرينه اتباعنه مبنيدر زيرا معتل الفاء صيغه سنده وجد يجد صيغه سندن غيري مضموم العين يوقدر اولدخي لغت
بني عامريه وضعيفه در وورث وورم وومق بابلري كه مضارعده دخي مكسور العين در اصل باب رابعدن ايكن
خلاف قياس اوزره كلديلر و بوعقيل لغتيدر ✿ شارحك بيانه كوره تداخل اللغتين قبيلندن اولور مصباحده باب
ثانيدن و باب خامسدن اوله رق مرسومدر قالديكه باب خامسدن مضارعنده عينك كسري حرف حلق اوزره ضمه نك
استثقالنه مبني اولمق وجدان مترجم حقيرده ارجحدر انتهي وعربلرك رأيته وحده كلامنده وحده لفظي كه ضميره
مضافدر مصدردر تثنيه وجمعي يوقدر بصريون عندنده حاليت اوزره منصوبدر مصدريت اوزره دكلدر
جوهري بصريون عندنده مصدريت اوزره منصوبدر ديمكله خطا ايلمشدر و بصريوندن يونس على لفظني
اسقاطله وحده لفظني ظرفيت اوزره منصوب ايلدي يعني اكا ذاهب اولدي وعند البعض اسم متمكندر مثلا
جلس وحده وعلى وحده وجلسا على وحدهما و وحديهما وجلسوا على وحدهم وهذا على حدته وعلى وحده
دينور على توحده معناسنه وعربلر مدح مقامنده هو نسيج وحده ديرلر اضافتيله يعني مقدماتك اعلا ونازك ثوبه
وصف ايدي كه آنك منوالنده آخر ثوب وضع ونسج اولنمامغله يالكز طوقنمش ديمكدر بعده مطلقا بي نظير و بيهمتا
اولان نسنه ده مثل اولمشدر كرك انسان وكرك سائر نسنه اولسون وذم وقدح معرضنده جحيش وحده وعيير
وحده ديرلر جحيش جحشك وعيير عيرك مصغريدر وتصغير تعظيم ايچوندر ✿ غرائبدندركه مؤلف جوهري يي
تخطئه ايلمش ايكن بصائرده بعينها جوهرينك عبارتي خود بخود ايراد وثبت ايدوب ديمشدركه رأيته وحده قولنده
وحده لفظي عند اهل الكوفة ظرفيت اوزره وعند اهل البصرة في كل حال مصدريت اوزره منصوبدر كويا كه
اوحدته برؤيتي ايحادا تقديرنده در آني يالكز اولديغي حالده كوردم ديمك اولور بعده وحده بو جمله نك مقامنه وضع
اولندي و بعض بصريون حاليت اوزره منصوبيتنه ذاهب اولدي وابن اعرابي تمكننه قائل اولدي انتهي (التوحد)
تفعل وزننده بودخي بر يجك يكانه اولمق معناسنه در بو باب تكلف متضمن دكلدر مبالغه جلالت جهتنه محمولدر يقال
توحد الرجل بمعني وحد ✿ قال الشارح ومنه توحد الله بالربوبية وهو المتوحد بجلاله وعربلر توحده الله بعصمته ديرلر
حق تعالى آني مظهر عصمت ايدوب اموريني غيره توكيل ايلمسون معناسنه (التوحيد) تفعيل وزننده نسنه يي بر قلمق
معناسنه در يقال وحده توحيدا اذا جعله واحدا و يطرد الى العشرة يعني يقال ثناه وثلثه وربعه وخمسه الى عشره
وتوحيد الهي حق جل وعلانك واحد حقيقي اولوب شريك ونظيردن منزه اولديغي ايمان ايلمكدن عبارتدر يقال
وحده الله تعالى اي آمن به تعالى وحده بوندن لسانمزده برلمك ايله تعبير اولنور والله الاوحد والمتوحد اي ذو الوحدانية
(الوحد) و (الاحد) فتحتينله و (الوحد) كتف وزننده و (الوحيد) امير وزننده و (المتوحد) يالكز يكانه و يكتا
معناسنه در يقال رجل وحد واحد ووحد ووحيد ومتوحد اي منفرد كتف وزننده وحدك مؤنثي وحده در (الايحاد)
همزه نك كسريله بر نسنه يي يابركسه يي يالكز ايلمك معناسنه در بو مناسبتله اوحده للاعداء ديرلر تركه معناسنه يعني
دشمنه مقابل آني يالكز براقدي ديمكدر و فلان آدم يالكزجه قالدي اهل واقرباسي قالمدي ديه جك يرده اوحد الله
جانبه ديرلر بني وحده معناسنه وايحاد باري تعالى بر آدمي علم وفضيلت وسائر مزيت جهتيله فريد عصر قلمق
معناسنه در يقال اوحد الله فلانا اذا جعله واحد زمانه و بردانه طوغرمق معناسنه دركه ايكيز طوغرمق مقابليدر
يقال اوحدت الشاة اذا وضعت واحدة (الموحد) ايحاد مذكوردن اسم فاعلدر بردانه طوغورر اولان خاتونه
وسائر حيوانه دينور صفت خاصه در مفرد كبي (موحد) ميمك وحانك فتحيله (احاد) و (وحاد) همزه نك وواوك ضمه لريله
هر بري ايكي واحد لفظلندن معدوللردر غير منصرفلردر ايكي كره ثلاثة يرينه ثلاث ياخود مثلث ديوب عدولله

غير منصرف اولد قلری کبی وبونك سببی اختصاردر وآندن ترکیده برر برر ایله تعبیر اولنور یقـال دخلوا موحد
واحاد ووحاد ای واحدا واحدا (الوحد) شكس وزننده وصفدر یالکز باشنه اولان وحشی حیوانه دینور واصل
ونسبی معروف اولمیان یوجود آدمه اطلاق اولنور یقال رجل وحد اذا کان لایعرف نسبه واصله (المیحاد) محراب
وزننده بری بربندن آیرو بشقه جه اولان نپه لرك هر برینه اطلاق اولنور جمعنده مواحید دینور که بشقه جه بشقه جه
رنجیده تپه لر دیمك اولور وجوهری المیحـاد من الواحد كالمعشار من العشرة قولنـده قدمی منهج صوابدن زایغ
اولمشدر زیرا بوندن مرادی اشتقاقی بیان ایسه عدیم الجدوادر واکر معشار عشرة عشرة دیمکدر نته که میحاد فرد
فرد دیمکدر دیمك ایسه محض غلطدر زیرا معشـار وعشر عینك ضمیله عشره دن واحددر یعنی برجزودر لکن
میحادده واحددن واحد یعنی برجزودر دیمك صحیح دکلدر (الوحید) امیر وزننده صفتدر نته که ذکر اولندی
و وحید برموضع آدیدر (الوحیدان) تثنیه بنیه سیله قبیلهٔ قیس بلادنده ایکی صوآدیدر (الوحیدة) هایله مدینه
نواحیسندن برناحیه در حرمین بیننده در (الحدة) عده وزننده مصدردر نته که ذکر اولندی وعربلر فعله من ذات
حدته وعلی ذات حدته ومن ذی حدته دیرلر من ذات نفسه ورأیه معنـاسنه یعنی آنی یالکزجه بشقه باشنه ایتدی
فرد واحدك مدخل ومشارکتی یوقدر (الاوحد) واحددن وصفدر بردانه دیمکدر ومنه والله الاوحد کما ذکر
ای ذوالوحدانیة وعربلر اوایش بکا مخصوص دکلدر بن آنده یالکزجه دکلم دیه جك یرده لست فیه باوحد دیرلر و بونك
مؤنثنده وحداء دینز (احدی) همزه نك کسریله احد کلمه سنك مؤنثیدر ودائما غیره مقارنتله استعمال اولنور معناسی
یالکز ایکن لفظی یالکز اولمز فیقال احدی عشرة واحدی وعشرون وعربلر کریم الاباء والامهات یعنی ایکی
طرفدن صوی واصیل اولان انسان ودوه وآت مقوله سنه هو ابن احداها دیرلر بوراده احدادن مراد والده در
زیرا عربلر واحد امه دیرلر که یکانه و بیهمتا دیمکدر لسانمزده دخی اناسنك بردانه سی تعبیر اولنور که مراد دریتیم
کبی یکتا دیمکدر وضمیر تأنیث امهاته راجعدر (واحد الاحاد) احد ماده سنده بیان اولندی (احدی بنات طبق
آفت وداهیـه یه اطلاق اولنور ویلانه اطلاق اولنور وجهی طبق ماده سـنده مرسومدر (بنو الوحیـد
بنو کلابدن برجماعتدر (الوحدان) واوك ضمیله برارضك اسمیدر (الوخد) واوك فتحی وخای معجمه نك سکونیـله
و (الوخدان) فتحاتله و (الوخیـد) وجیف وزننده دوه قسمی سرعتله یوریمك علی قول دوه قوشی کبی ایاقلرینی
قالدروب آتارق یوریمك یاخود آدملرینی سیرك سیرك آتارق یوریمك معناسنه در یقال وخد البعیر وخدا ووخدانا
ووخیدا من الباب الثـانی اذا اسرع فی السیر اورمی بقوائمه کمشی النعـام اوهو سعة الخطو فهو واخد ووخاد
ووخود (الود) و (الوداد) واوك حرکات ثلاثیله و (الودادة) سعاده وزننده و (المودة) محبه وزننده و (المودة
میمك کسریله و (المودة) فك ادغام ودالك کسریله و (المودودة) معقوله وزننده سومك حب ومحبت معناسنه در
تقول وددته بکسر العین ووددته بفتحها اوده بالفتح فیهما ودا ووددا بالتثلیث فیهما ووداده ومودة ومودة
ومودودة من البـاب الرابع والثالث ای حببته وبوعض بعض صیغه سی کبی وجه مسرود اوزره باب رابعدن
وشذوذ اوزره باب ثالثدندر ❊ شارح دیرکه ترکیب مذکورلو کلمه سنه مقرونا استعمال اولنورسه تمنی معنـاسنه اولور
ومنه قوله سبحانه وتعالی ❊ یود احدهم لو یعمر ❊ الآیة ای یتمنی مصباحده موده اسم اولمق اوزره مصدردر
و باب ثالثدن ورودینی کسائیدن نقل ایلمشدر (الود) کذلك واوك حرکات ثلاثیله صفت مشبهه اولور بر وغر وحر
کبی دوست ومحب معناسنه یقال هو ودله مثلثا ای محب وکثیر الحب اولان آدمه دینورکه هرکسه وهرشیئه محبتی
مبذول اولور یقـال رجل ود ای کثیر الحب وود واوك ضمیله محبون معناسنه کلور یعنی جمع اولور غر کلمه سی اغرك
جمعی اولدیغی کبی بودخی اود کلمه سندن بالاعتبار جمع اولور یاخود حب کلمه سی کبی اسم جمع اولور یاخود وصف
بالمصدر اولمغله مفرد وجمعی اراده اولنور یقال قوم ود ای محبون (الودید) فرید وزننده بودخی دوست ومحب
معناسنه درکه بمعنی فاعلدر (الودود) صبور وزننده (والمود) میمك کسری و واوك فتحیـله کثیر الحب اولان
آدمه دینور و بونلر مبالغه یی متضمندر ومود کلمه سی مخذم وملعب کلمه لری کبی مبـالغه ایچون اولان اسم فاعلدر
یقال رجل ودود ومود ای کثیر الحب ❊ شارح دیرکه ودود ودیددن ابلغ اولدیغنه مبنی اسماء حسناده مختار اولمشدر
یعنی عباد صالحینه رضا و رحمتی کـثیر اولان حق جل وعلا نك اسم شریفیدر و بمعنی مفعول اولمق دخی
جائزدرکه محبوب فی قلوب الاولیاء دیمکدر (الاوداء) احباء وزننده ودیدك جمعیدر و (الاوداد) ودك جمعیدر واوك
کسریله حب واحباب کبی و (الودید) شارحك تنصیصنه کوره سبق قلم ناسخدر و (الاود) واوك کسری وضمیله ودك
وودك جمعیدر قفل واقفـل وذئب واذؤب کبی دوستان و یاران دیمکدر (ود) واوك فتحی وضمیله بر بتك اسمیدر

كاجاء فى التنزيل ﴿ ولا تذرنّ ودّا ولاسواعا ولا يغوث ويعوق ونسرا ﴾ الآيه بونلرك هر برى برصنم اسميدر كه قوم نوح عليه السلام پرستش ايدرلر ايدى بعده هر برينك اسملرى كفار عربه منتقل اولمغله اسماء مذكوره ايله مسمى برر صنم اتخاذ ايتديلر كلب قبيله سى ودّ اسميله برصنم اتخاذ ودومة الجندل حصننه وضع ايلديلر راغب وجه تسميه سنده كرچه لمودّتهم له اولاعتقادهم انّ بينه وبين البارى مودّة عبارتيله عربيته ذاهب اولمشدر لكن وجه مذكور اوزره قوم نوحك اصنامى اولمغله هر برى اعجمى اولور (الودّ) واوك فتحيله قازيغه دينور وتد معناسنه شارحك بياننه كوره اصلى وتد ايدى تاء داله قلب وادغام اولنمشدر وودّ برطاغك آديدر (ودّان) فدّان وزننده ابواء قربنده برقريه آديدر صعب بن جثامة الودّانى آنده ساكن اولمغله اوراية منسوب اولمشدر ﴿ شارحك بياننه كوره مزبور طرف رسالتمداره هجرت واغتنام صحبت ايدوب ابن عباس وشريح بن عبيد الحضرمى كنديدن روايت ايلديلر عهد خلافت شيخ اكبرده انتقال ايلدى وودّان افريقيه ده بر بلده آديدر ادبا وشعرادن على بن اسحق الودّانى اورالندر وفيد قربنده براوزون طاغك دخى آديدر وسمرقند نواحيسنده بررستاق وقضانك آديدر (الودّاء) واوك فتحى ودالك شدّه سيله و(برقة ودّاء) بانك ضميله و (بطن الودداء) كرماء وزننده بررموضع آديدر (التودّد) تفعل وزننده بركسه نك محبتنى كندوسنه جلب ايلمك معناسنه دركه كندوسنى عمل وتدبر بجله اكاسودرمكدن عبارتدر بونك بناسى عمل متكرّر فى المهله ايچوندر تفهم كبى يقال تودّده اذا اجتلب ودّه وبرآدمه دوستلق ومحبت كوسترمك معناسنه دريقال تودّد اليه اذا تحبب (التوادّ) فى الاصل تفاعل وزننده سوشمك معناسنه دريقال توادّوا اذا تحابّوا (المودّة) محبه وزننده مصدر دركه ذكر اولندى ومودّه كتاب ونامه يه اطلاق اولنور وبه فسر قوله تعالى تلقون اليهم بالمودّة ﴿ اى بالكتب قال البيضاوى تفضون اليهم المودّة بالمكاتبة ﴿ پس مؤلفك تفسيرى تفسير باللازم او بالملزوم اولور وآيت مذكوره سورهٔ ممتحنه نك اوليدر حاطب بن ابى بلتعه رضى الله عنه مكه اوزره عزم وغزو حضرت نبوى يى مكتوبله قريشه آدم ارسال ايلمكله اعلام ايلدكده اولبابده آيت مرقومه نازل اولمشدر ومودّه برخاتونك اسميدر (الورد) فردوزننده هر شجرك نورينه يعنى چچكنه دينور بعده فارسى وتركيده كل تعبير اولنان چچكده علم غالب اولمشدر كه عربيده حوجم دخى دينور مفردى ورده درهايله ﴿ شارحك بياننه كوره ورود آتى معناسندن مأخوذدر زيرا ثمار سالدن ابتداء وارد چچكدر وورد كميت ايله اشقر بيننده اولان آته يعنى سيا طورى ايله آل بيننده اولان آته اطلاق اولنور كه آچق طورى تعبير اولنور فارسيده كلكون دينور وورد لفظنك جمعى وردكلور واوك ضميله وورادكلور واوك كسريله واوراد كلور وورد جرئ ودليرآدمه اطلاق اولنور بونده وارد معناسنه دركه اصلا خوف وانديشه ايليوب هرشيئه ورود ايدر اولديغنه مبنيدر وورد زعفرانه دينور وارسلانه اطلاق اولنور ورد لوننده اولديغيچون وورد حجازده برحصن آديدر وبرشاعرك لقبيدر وعدى بن عمر والطائى وهذيل بن هبيره وحارث بن مشمت العنبرى وعامر بن الطفيل بن مالك نام كسه لرك فرسلرى اسميدر واسامئ رجالدندر (الورودة) بروده وزننده آت ورد يعنى كلكون اولمق معناسنه دريقال ورد الفرس ورودة من الباب الخامس اذا كان وردا (الوارد) وردكبى جرئ ودليرآدمه اطلاق اولنور وصويه كلان ادمه دينور جمعى وراد ووار دون كلور كاسيذكر ووارد سابق ومتقدم معناسنه مستعملدر وشجيع وبهادره اطلاق اولنور واوزون صارقق صاچه وصف اولور يقال شعر وارد اى طويل مسترسل قال فى الاساس شعر وارد اى يرد الكفل بطوله (المتورّد) اسم فاعل بنيه سيله بودخى ارسلانه اطلاق اولنور (ابو الورد) آلت تناسلك كنيه سيدر كثرت ورودينه مبنى وبرشاعر مشهور كنيه سيدر ومغيرة بن شعبه نك كاتبنك كنيه سيدر (الورد) واوك كسريله حمانك يعنى سته نك اسماسندندر على قول يومنك يعنى نوبتى كوننك اسميدر وورددن مأخوذدر وصويه وسائر نسنه يه مشرف اولمق يعنى يقين كلمك معناسنه دركرك اكا داخل اولسون وكرك داخل اولسون ﴿ مؤلفك بصائرده بياننه كوره ورد لفظى بو معناده اسمدر مصدرى ورود دريقال ورد الماء ورودا اذا بلغه ووافاه من غير دخول ويكون دخولا والاسم الورد بالكسر وبونك مقابلى صدر دركه صودن عودت ايلمكدر وورد قرأن كريمدن برجزؤه اطلاق اولنور يعنى بهركون قرأت ايچون وظيفه اتخاذ اولنان برمقداره دينور حصهٔ ماء معناسندن مأخوذدر صاحب نهايه نك بياننه كوره قرأن كريمى على غير التأليف سور مختلفه يه شامل مساويه الاوراق اجزاء ايدوب هر جزؤى بركون تلاوت ايدرلر اول اجزانك هر جزؤينه ورد دينور جمعى اورادكلور نته كه حزب واحزاب دخى بورسمه دروورد برسورى قوشه اطلاق اولنور وعسكره اطلاق اولنور وصو حصه سنه دينور هر نوبتده اكا ورود اولديغيچون وصو اراده سنده اولان يعنى صويه متوجه اولان جماعته دينور مصباحك بياننه كوره تسميه بالمصدردر (التورّد) تفعل وزننده

بو دخی صویه و رود ایلك معناسنه دریقال تورّد الماء بمعنی ورده وصو دن حصه استه‌مك معناسنه دریقال
تورّد الرجل اذا طلب الورد بو راده تفعل استفعال معناسنه درکه مطرده درو برجماعت برمحله آزجه
آزجه و بلوك بلوك كلوب كيرمك معناسنه در حصه معناسنه اولان ورددن مأخوذ دریقال تورّدت الخیل
البلدة اذا دخلتها قلیلا قلیلا (الاستیراد) بو دخی صویه ورود ایلك معناسنه دریقال استورد الماء بمعنی
تورّده و برآدمی مورده یعنی جادهٔ طریقه یاخود صویه كله‌جك یره احضار ایلك معناسنه دریقال استورده
اذا احضره المورد (الورّاد) شدّاد وزننده وارد كبی بودخی صویه كلان آدمه دینور یقال ورد الماء فهو
وارد وورّاد (الواردة) صواراده سنده اولان جماعته دینور یقال قوم ورد و واردة اذا كانوا یریدون الماء
و وارده جادهٔ طریقه اطلاق اولنور مفعول معناسنه درراضیه كبی یقال سلك الواردة ای الجادّة و بر بلده آدیدر
(الموارده) مفاعله وزننده برآدمله برابر صویه كلك معناسنه دریقال وارده اذا ورد معه (الموردة) منزله وزننده صویه
كله‌جك یره دینور وجادّه‌یه اطلاق اولنور (الوریدان) سعیدان وزننده ورید‌ك تثنیه‌سیدر بیونده ایكی طمردر اطلاق
اولنور هر برینه ورید دینور جمعی اورده و ورود كلور ٭ مترجم دیركه مؤلفك بصائرده بیاننه كوره وریدان بیونك
ایكی طرفنده باشدن وارد ایكی طمردر كه انسان غضبناك اولدقده مسواك كبی منتفخ اولور آیت كریمه ده واقع
حبل الوریدد ن مراد بونلرك هر بریدر اضافتی بیانیه‌در زمخشری بمعنی اللام اولمغی تجویز ایلمشدر واول ایكی
طمرونین دیدكلری یورك طمرینه اینوب متصل اولورلر و بونده ورید بمعنی فاعلدر باشدن وارد اولدیغیچون
یاخود بمعنی مفعولدر مورد روح اولدیغیچون وانقولی مرحوم غریب ترجمه ایلمشدر فلینظر (الوردة) واوك
فتحیله ورد لفظنك مفردیدرکه ذكر اولندی ومنه یقولون عشیة وردة اذا احمرّ افقها و بوتشبیه جهتیله در
قال المؤلف فی البصائر عشیة وردة اذا احمرّ افقها عندغروب الشمس وكذلك عند طلوعها وذلك علامة الجدب
پس بوتعبیره كوره حمرت شدّت معناسندن كنایه اولور اولمغله خشكیٔ ساله دخی تلمیح متضمن اولور ومنه قوله تعالی
فاذا انشقت السماء فكانت وردة كالدهان ٭ ای كلون الورد یتلوّن الوانا یوم الفزع الاكبر كما یتلوّن الدهان
المختلفة وقیل اذا احمرّت السماء كالورد قامت القیمة ویقال وقع فلان فی وردة ای هلكة بو راده شدّتدن كنایه
ولان حمرتی ملاحظه‌یه مبنیدر (عین الورده) رأس عین دیدكلری موضع اسمیدر كه ماوراءنهر فراتده در (الاوراد
حنین قربنده برموضعدر (ورد) فردوزننده و (ورّاد) شدّاد وزننده و (وردان) سجان وزننده اسامیٔ رجالدندر
و وردان بر وادی آدیدر و نبی اكرم علیه السلام حضرتلرینك موالیلرندندر كذلك عمرو بن العاصك موالیسندندر
مصر الكاسنده سوق وردان دیدكلری قریه اكامضافدر (بنات وردان) دوابّ معروفه‌در یعنی حمام بوجكی
دیدكلری بوجكلردر بنت وردان مفردیدر (الایراد) همزه‌نك كسریله انسانی یاحیوانی مورده یعنی صویه كله‌جك یره
احضار ایلك معناسنه دریقال اورده اذا احضره المورد مطلقا كتورمك معناسی بوندن مأخوذدر (التورید) تفعیل
وزننده آغاج چچك آچمق معناسنه دریقال ورّدت الشجرة اذا نوّرت وخاتون یكاقلرینی كلكونه ایله كلكون ایلمك
معناسنه مستعملدر یقال ورّدت المرأة اذا حمرت خدّها (وردانه) شهدانه وزننده بخاری قضاسنده برقریه‌در
(الوردانیة) كردانیه وزننده برقریه آدیدر (الوردیة) فردیه وزننده بغداد ده برمقبره آدیدر (ورده) زرده وزننده
طرفه نام شاعرك والده سی اسمیدر (واردات) برموضع آدیدر (الوارد) ورودن اسم فاعلدر كه ذكر اولندی
بومعنادندركه عربلر برونك او بجی اوزون اولان كسه‌یه واردالارنبه اطلاق ایدرلر یقولون فلان واردالارنبة
ای طویلها (الایریداد) احمیرار وزننده آت قسمی كلكون اولمق معناسنه دریقال ایرادّ الفرس اذا صار وردا
و بونك اصلی اورادّ ایدی واوساكنه نك ماقبلنك كسره سی یایه تبدیلنه سبب اولدی (المستورد) اسم فاعل بنیه‌سیله
ابن شدّاددركه صحابه‌دندر (الزماورد) زای معجمه‌نك ضمیله برطه ایله اتدن مرتب برنوع طعام آدیدر و بومعربدر
عامه بزماورد دیرلر بوطعام تركیده قادین بوطی وقاضی لقمه سی دیدكلریدركه قاورلمش ات وتره و بیرطه ایله
مرتب اولور خراسانده اكا نواله و نرجس المائده اطلاق ایدرلر و بوفارسیدن معربدر فارسیده بای مفتوحه ایله
بزماورد دربزم مجلسه دینور معربنده با محذوفدر (الوساد) كتاب وزننده مطلقا سویكنه‌جك و یصدنه‌جق
نسنه‌یه دینور متكا معناسنه و وساد و وساده هایله و واوك حركات ثلاثیله خاصة باش یصدیغنه دینور مخدّه
معناسنه اصل مخدّه یوز یصدیغنه دینوركه خدّ وضع اولنور بعده مطلقا باش وضع اولنوب یاتدقلری یصدیغه
اطلاق اولندی وساد و وساده‌نك جمعی وسدكلور ضمتینله و وساید كلور وعربلر وساده ایله نومدن وعریض الوساده
ایله كثرت نومدن كنایه ایدرلر كه بطالت وكهالت لازمه‌سیدر ومنه الحدیث ٭ انّ وسادك لعریض ٭ كنایة عن

كثرة النوم لأن من عرض وساده طال نومه اوكناية عن عرض قفاه وعظم رأسه وذلك دليل الغباوة زيراعربلر غبي و بليد آدمه عريض القفا كنلك عظيم الرأس اطلاق ايدرلر وقيافتنامه ده دخي بورسمه موصوفدر (التوسد) تفعل وزننده يصدغه يصدانمق معناسنه دريقال توسد الوسادة اذا استند و قوله عليه السلام في شريح الحضرمي ✽ ذاك رجل لايتوسد القرآن ✽ يحتمل كونه مدحا اي لايمتهنه ولايطرحه بل يجله ويعظمه وذما اي لايكب على تلاوته اكباب النائم على وساده ومن الاول قوله عليه السلام ✽ لا توسدوا القرآن ✽ ومن الثاني ان رجلا قال لابي الدرداء اني اريد ان اطلب العلم فاخشى ان اضيعه فقال لان تتوسد العلم خير لك من ان تتوسد الجهل صاحب نهايه نك بيانه كوره قرآني توسد ايتمز يعني وساده اتخاذ ايتمز كه مراد كيجه لر قرآنك اوزرينه ياتمز بلكه همه شب اويوميوب قرآن تلاوتنه مواظبت ايلر ديمكدر لسانمزده دخي فلان شيئك اوزرينه ياتدي هيچ بركونه اسلديكي واكا دائر مقاله سي يوقدر تعبيري واردر بوكه كوره مدح اولوب وقرآني متوسد اولمش اولور وذم اولديغنه كوره كيجه لر قرآني وسادهيه بدل اتخاذ ايتمز ديمك اولور كه نومدن كنايه اولور (التوسيد) تفعيل وزننده برآدمي يصدغه سويكندرمك معناسنه در يقال وسّده الوساد فتوسد (الايساد) همزه نك كسريله يوريمكده سرعت ايلمك معناسنه دريقال اوسد في السير اذا اغذّ وكلبي شكاره قندروب قشقرتمق معناسنه دريقال اوسد الكلب اذا اغراه بالصيد ويقال آسده مهموزا (وساده) كتابه وزننده مدينه يوانده برموضعدر كه شام طرفنده در (ذات الوسائد) نجدارضنده برموضعدر (الوصيد) سعيد وزننده اواوكنه ويوره سنه وحولويه دينور فنا معناسنه وقپونك آلت ايشكنه دينور عتبه معناسنه وآغيل طرزنده قيون وكچي ياتورمق ايچون طاشدن ياپيلان محوطه يه دينور كه طاغلرده وبيابانلرده يايلقلري ماندره اوله جقدر و وصيد اصحاب كهف حضراتنك اختفا ايتدكلري مغاره نك اسميدر ✽ مؤلفك بصائرده بيانه كوره بوقول بعضدر و وصيد ايپه دينور رحل معناسنه وكوكلري بري برينه يقين اولان صيق نباته دينور وطاريره وطارنسنه يه دينور ضيق معناسنه وآغزي قپاقله قپانمش نسنه يه دينور مطبق معناسنه وايكي دفعه سنت اولمش آدمه دينور ✽ شارح دير كه حق عباره والذي ختن مرتين عنوانده اولمقدر يقال غلام ورجل وصيد اذا صار قد ختن مرتين وآغاج داللرندن چويرلمش آغيله دينور (الوصد) فتحتينله اورمك وطوقومق معناسنه در نسج كبي يقال وصد الثوب وصدا من الباب الثاني اذا نسجه (الوصّاد) شداد وزننده اوروجي وطوقويجي كمسه يه دينور نساج معناسنه (الموصد) معظم وزننده پرده يه دينور خدر معناسنه (الايصاد) همزه نك كسريله طوار ايچون آغيل ايدنمك معناسنه دريقال اوصد الرجل اذا اتخذ حظيرة وتازي يي وسائر شكاري جانوري آوه قشقرتمق معناسنه در يقال اوصد الكلب وغيره اذا اغراه يعني بالصيد و قپويي اورتوب قپامق معناسنه دريقال اوصد الباب اذا اطبقه واغلقه ويقال آصده مهموزا كما ذكر في محله (الاستيصاد) بودخي طوار ايچون آغيل ايدنمك معناسنه دريقال استوصد الرجل اذا اتخذ حظيرة (الوصد) وعد وزننده ثابت وپايدار اولمق معناسنه دريقال وصد الشيء وصدا من الباب الثاني اذا ثبت ومقيم اولمق معناسنه دريقال وصد بالمكان اذا اقام به (التوصيد) تفعيل وزننده تحذير ايلمك معناسنه دريقال وصّده توصيدا اذا حذره (الوطد) وعد وزننده و(الطدة) عده وزننده برنسنه يي مركزنده كركي كبي برلشدروب متين واستوار ايلمك معناسنه در اساس واسطوانه كبي يقال وطد الشيء يطد وطدا وطدة من الباب الثاني اذا اثبته وثقله و برشيئي شيء آخره ضم والحاق ايلمك معناسنه در يقال وطد الشيء اليه اذا ضمه و برمكاني تسويه و تمهيد ايلمك معناسنه در يقال وطده منزلة اذا مهدها و يري پكشمك ايچون طبانلمق معناسنه دريقال وطد الارض اذا ردمها لتصلب قال في الاساس وطد المكان اذا ضربه بالميطدة ليتصلب لاساس بناء اوغيره ودائم اولمق معناسنه در يقال وطد الشيء اذا دام و يرنده ثابت و پايدر اولمق معناسنه دريقال وطد الشيء اذا ثبت و رسا وكزوب يوريمك معناسنه اولمغله ضد اولور يقال وطد الرجل اذا سار و وطد وطيء لغظنده لغتدر كه اياقله چكنمك معناسنه در بو مناسبتله قهر و پايمال واستيصال ايلمكده استعمال اولنور ومنه في رواية اللهم اشدد وطدتك على مضر وفي رواية وطأتك يعني واحداي خذهم اخذا شديدا (الوطيد) و(الموطود) مركزنده ثابت واستوار قلنان شيئه دينور يقال وطده وطدا فهو وطيد وموطود (التوطيد) تفعيل وزننده بودخي برنسنه يي مركزنده كركي كبي برلشدروب چوكرمك معناسنه در (التوطد) تفعل وزننده آنك مطاوعدر يقال وطد الشيء فتوطد اي اثبته فتثبت (الميطدة) ميمك كسريله شول بيوك طوقمه دينور كه آنكله بنا تملي وطپراغي كوشك اولان يري پكشمك ايچون ضرب اولنور (الوطائد) وطيده نك جمعيدر ساج آياقلرينه اطلاق اولنور اثافي معناسنه و جامع كبي بنالرده اولان قواعد واساطينه دينور (المتواطد

متواتر وزننده شول دائم وثابت شبنه دینور که بعضی بعضنك اثر وعقبنده اوله زمان کبی وسخت وشدید نسنه یه دینور (العدة) عینك کسریله و(الوعد) وجد وزننده و(الموعدة) و(الموعدة) مصدر میمی اوله رق و(الموعود) معقول وزننده و(الموعودة) مصدوقه وزننده قوالده برنسنه یی ایده جك وایشلیه جك اولمق معناسنه در که برکسه یه سوز ویرمك تعبیر اولنور یقال وعده الامر وبالامر عدة ووعدا وموعدا وموعدة وموعودا وموعودة ویقال وعده خیرا وشرا یعنی وعد ماده سی خیرده وشرده استعمال اولنور واکر خیر وشر لفظلری کلامدن اسقاط اولنورسه خیرده وعده دیرلر که مصدری وعد وعده در وشرده اوعده دیرلر که مصدری ایعاد در کذلك وعد لفظنك مصدری اوله رق وعید دیرلر خلاصه بلاقرینه اولدقده وعد خیرده وایعاد ووعید شرده استعمال اولنور وخیرده اوعده الخیر وشرده اوعده بالشر عنوانیله ده محکی در ومنه یقال اوعده فضلا واوعده بالضرب وقالدیکه وعید کلمه سی وجه مذکور اوزره مصدر درشره نیت ایلدیکنی و ایصال مضرت ایلیه جکنی اخبار ایله قورقوتمقدن عبارتدر یقال وعده وعیدا اذا هدده ودوه کوکره مك معناسنه استعمال اولنور کویا که صولته قصد ایدر یقال وعد الفحل وعیدا اذا هدر مصباحك بیاننه کوره عند العرب خلف وعد کذبدر وخلف وعید کرمدر زیرا وعد کرمدن حاصل اولمغله آنك تغییری لائمت اولدیغندن روا ولایق دکلدر لکن وعید غضبدن حاصل اولوب وغضب ساکن وزائل اولور مقوله سندن اولمغله وعیدك دخی سکون وزوالی درکاردر کذلك وعد حق العباد علی المولی ووفاء حق خصوصنده حضرت باری اولی در ووعید حق الله اولمغله عفو وصفح جهتنده اکرم در واکر مواخذه ایدرسه کناه عباد جزاسی اولمغله عدلدر (المیعاد) میقات وزننده اسم زماندر وقت وعد معناسنه در واسم مکان اولور ومصدر اولور مواعده معناسنه واصول سائره ده وعد معناسیله مفسر در (الایعاد) همزه نك کسریله شره وایصال ضره نیت ایلدیکنی اخبار ایله قورقتمق معناسنه در یقال اوعده اذا هدده (التواعد) تفاعل وزننده و(الاتعاد) اتفاق وزننده وعده لشمك معناسنه در عند البعض تواعد خیرده واتعاد شرده استعمال اولنور یقال تواعدوا واتعدوا اذا وعد بعضهم بعضا اتعد اصلنده اوتعد ایدی واو تایه قلب وادغام اولندی وناس یقولون ائتعد یأتعد فهو مؤتعد بالهمز ❊ قال الشارح کما فی ائتسر ائتسر یأتسر ویقال اوتعد یاتعد فهو موتعد وایتسر یاتسر فهو موتسر واتعاد وعدی قبول ایلمك معناسنه کلور تقول وعدته فاتعد (المواعدة) مفاعله وزننده واحدو اشتراك ایچون اولور وباب مغالبه ده استعمال اولنور یقال واعده الوقت والموضع فوعده ای کان اکثر وعدا منه باب مغالبه وعد وبیع ورمی بابلرندن غیریده البته باب اوله خاصدر (الواعد) اسم فاعلدر ومنه یقال فرس واعد کانه یعدك جریا بعد جری ویقال سحاب واعد کانه وعد بالمطر ویقال یوم واعد کانه یعد بالحر او بالبرد اوله ویقال ارض واعدة اذا کانت رجی خیرها من النبت (التوعد) تفعل وزننده وعید ایله قورقتمق معناسنه در یقال توعده اذا تهدده (الوغد) واوك فتحی وغین معجمه نك سکونیله احمق وضعیف العقل ودنیء وفرومایه اولان کسه یه دینور علی قول ضعیف الجسم کسه یه دینور یقال رجل وغد ای احمق ضعیف رزل دنیء او الضعیف جسما وچوجغه دینور صبی کبی وقوم وجماعتك خدمتکارینه دینور خادم القوم معناسنه جمعی اوغاد کلور ووغدان کلور واوك ضمیله ووغدان کلور واوك کسریله ووغد سبز واتدان بادنجانه دینور مغد کبی وقمار اوقلرندن بر اوقك اسمیدر که آنك نصیبی یوقدر وکوله یه دینور عبد کبی (الوغادة) سعاده وزننده برکسه وغد اولمق معناسنه دریقال وغد الرجل وغادة من الباب الخامس اذا کان وغدا (المواغدة) مفاعله وزننده برلعب آدیدر ومواغده بر آدمی تقلید ایله بعینه آنك کبی ایشلمك معناسنه در یقال واغده اذا فعل کفعله ورفیق وقرینله برابرجه معارضه اوزره یوریمك معناسنه در که یوریکده یارشمقدن عبارتدر یقال واغده اذا جاراه وکاه اولور که مواغده بر ناقه نك سیرنده دخی تحقق ایدر زیرا الی ویرایاغی دیکرلرینه موافقت ومجارات ایدر (الوفد) واوك فتحی وفانك سکونیله و(الوفود) قعود وزننده و(الوفادة) کتابه وزننده و(الافادة) واودن بدل همزه ایله الچیلك یاخود سائر مصلحت ایچون بردولتدن بردولته یاخود امیر وسلطان حضورینه کلمك معناسنه در یقال وفد الیه ای الی الامیر وعلیه وفدا وفودا ووفادة وافادة من الباب الثانی اذا قدم وورد ❊ مؤلف کرچه بوراده اطلاق ایلمشدر لکن بصائرده بیانی اوزره ترجمه اولندی وسائر امهات دخی بصائره موافقدر وهو وافد وقوم وفود کشهود ووفد کصحب جمع اصحاب واوفاد ووفد کرکع واوزون اوزادی یوکسك قوم تپه سنك ذروه سنده اولان قوملغه دینور که اطرفندن یوکسك وهر جانبه حواله اولور وبو مجاز در زیرا قومك الچیسی ینلرنده اهل رفعت وشرف اولمق مطرد در وبوراده وفد مفرد در جمله ذروة الجبل نسخه لری غلطدر حای مهمله ایله الحبل درو انقولی دخی جبل وهم ایلمشدر (الوافد) واحد وزننده وجه مذکور اوزره الچی یه وبر مصلحت ضمننده قومی طرفندن

امیروسلطانه کلان آدمه دینو ودوملرك او کنجه و بغرتلق وسائر قوشلرك او کنجه کیدن دومیه وقوشه اطلاق اولنور ووافد آغزك هرطرفنده یناقدن شول موضعه اطلاق اولنور که طعام مضغ ایدرکن یومر یلنوب پیرلك حالنده دیشلر دوکلدکدنصکره چقورلنور ایکی طرفنه وافدان دینور ومن شاب غار وافداه ضروب امثالدندر وفلان پیر اولوب دیشلری دوکلدی دیه جك یرده غار وافداه دیرلر ترکیده آوردلری چوکدی تعبیر اولنور ووافدعربدن برکوچك قبیله آدیدر (الایفاد) همزه نك کسریله برآدمی اچیلکله امیره یاسلطانه کوندرمك معناسنه دریقال اوفده الیه وعلیه اذاارسله وفدا و برنسنه بلندومرتفع اولمق معناسنه دریقال اوفدالشیء اذااشرف وارتفع ومنه سنام موفدای مرتفع وآهوقسمی قولاقلرینی دیکوب باشنی یوقری طوتمق معناسنه دریقال اوفدالریم اذارفع رأسه ونصب اذنیه و برنسنه اوزره حواله ومشرف اولمق معناسنه دریقال اوفد علیه اذا اشرف علیه وسرعتله کتمك معناسنه دریقال اوفدالرجل اذا اسراع بونلرك مجموعی وفادتدن مأخوذدر (التوقد) تفعل وزننده ارتفاعدن ناشی اطرافنه حواله اولمق معناسنه دریقال توفد علیه اذا اشرف (التوفید) تفعیل وزننده برآدمی اچیلکله یوللامق معناسنه در یقال وفده الیه وعلیه بمعنی اوفد (المستوفد) مستوفز وزننده ومراد فیدرکه چوملوب اوتوران آدمه دینورکه برلشیوب قالقمق اوزره آیاقلرینی دیکوب اوتورر یقال قعد مستوفدا ای مستوفزا بونك مصدری استیفاددر وانقولینك آیاق اوزره اوتورمق تعبیری غریبدر (بنو وفدان) سحبان وزننده برجماعتدر (الاوفاد) وفدك جمعیدرکه ذکر اولندی وعربلرك وهم علی اوفاد قوللرنده واقع اوفاد وفدك جمعیدرکه وفاده معناسندن مأخوذ سرعت وعجله معناسنه اسمدرتته که اوفاز دخی بومعنایه در* قال المؤلف فی البصائر امسینا علی اوفاد واوفاز ای علی سفر قد اشخصنا (الوقد) واوك وقافك فتحیله آتشه دینورنار معناسنه بصائرك بیاننه کوره بو ابن فارسدن منقولدر ووقد مصدر اولور آتش یانمق معناسنه (الوقد) وعد وزننده و(الوقود) قعود وزننده و(القدة) عده وزننده و(الوقدان) فتحاتله بونلرده آتش یانمق معناسنه دریقال وقدت النار وقدا و وقدا و وقودا وقدة ووقدانا من الباب الثانی اذا اشتعلت (الاتقاد) اتفاق وزننده و(التوقد) تفعل وزننده و(الاستیقاد) بونلرده آتش طوتشوب یانمق معناسنه در یقال اتقدت النار وتوقدت واستوقدت بمعنی وقدت وتوقد واستیقاد متعدی اولورلر آتشی یاقوب علولندرمك معناسنه در تقول توقدت النار واستوقدتها ای اشعلتها (الایقاد) همزه نك کسریله بودخی آتشی یاقمق معناسنه در تقول اوقدت النار اذا اشعلتها وعربلر اوقدت للصبی نارا دیرلر ترکنه معناسنه زیرا چوجق آتشه نظر ایدرك آویتوب کندو کندیسنه قالور و برسمته سفر ایدن کسه حقنده حق تعالی آنی بردخی کتیروندرمسون دیو بدعا موقعنده ابعد الله داره واوقد نارا اثره دیرلر لارجعه الله ولارده معناسنه* شارحك بیاننه کوره عربلر شر ومضرتندن هراسان اولدقلری کسه برجانبه سفر ایلدکده شر ومضرتی وجودیله اولمغی تفألا آکسه سندن آتش ایقاد ایدرلر مبنای مثل بوعادتلریدر (الوقود) صبور وزننده و(الوقاد) کتاب وزننده و(الوقید) امیر وزننده آتش یاقه جق اودونه وسائر چور چوپه دینورکه طوترق تعبیر اولنور فارسیده آتش افروز دیرلر وقرئ قوله تعالی النار ذات الوقود* بهن ای بالوقود والوقاد والوقید (الوقاد) شداد وزننده مبالغه در پك علولنانك دیمکدر بومناسبتله ظریف وماضی وکارکذار آدمه اطلاق اولنور که اصطلاحمزده آتشین وآتشپاره تعبیر اولنور یقال رجل وقاد ای ظریف ماض ومضیء وتابدار اولان شیئه اطلاق اولنور الماس کبی وقلب وقاد آتش کبی حدتلو زیرك ونشاط وفهم وفراستده سریع التوقد اولان ذهن وقلبه اطلاق اولنور یقال قلب وقاد ای سریع التوقد فی النشاط والمضاء الحاد (المتوقد) ظریف وماضی وکارکذار آدمه اطلاق اولنور (الوقدة) واوك فتحیله نهایت مرتبه ده شدید اولان اسیلکه اطلاق اولنور انکیچون ایلم باحوره ایلم وقده اطلاق اولنور یقال طبختهم وقدة الصیف وهی اشد الحر (الوقیدیة) سعیدیه وزننده برجلس بچی اسیمدرایری وقزل تویلو اولور تویلری آتش کبی پارلدار (واقد) و(وقاد) شداد وزننده و(وقدان) سلمان وزننده اسماء رجالدندر وابو واقد اللیثی که اسمی حارث بن عوفدر اصحابندندر وآنك اوغلی واقد و بشقه ابو واقد اللیثی که اسمی صالح بن محمددر تابعیندندر و واقد بن ابی مسلم الواقدی محدث مشهوردر جدینه منسوبدر (المیقاد) میقات وزننده آتشی چابك چیقان چقماغه دینور یقال زند میقاد ای سریع الوری وبو اسم آلتدر (الوکود) قعود وزننده مقیم اولمق معناسنه دریقال وکد بالمکان وکودا من الباب الثانی اذا اقام به (الوکد) واوك فتحی وکافك سکونیله قصد وآهنك ایلمك معناسنه دریقال وکده اذا قصده و برنسنه یه اصابت ایلمك معناسنه دریقال وکده اذا اصابه و برنسنه یی پکشدروب محکم قلمق معناسنه دریقال وکد العقد اذا اوثقه و یقال اکده بالهمز وطوارك پالانی قولان ایله چکوب باغلمق معناسنه دریقال وکد الرحل اذا شده ووکد

مهم اولان مراد ومقصوده اطلاق اولنور مبالغة وصف بالمصدردر يقال هووكده اى مراده وهمه وقصده و وكد
حرمين بيننده برموضع على قول جبال مكه دن خلاطى نام جبل اوزرمشرف بركوجك طاغك اسميدر (الوكائد
دابه نك پالانى صاروب بند ايتدكلرى تصمه لره وصريمله دينور مفردى وكاد دركتاب كبى وواوى همزه يه ابدالله اكاد
دخى ديرلر (الوكد) واوك ضميله سعى وجهد ومشقت معناسنه اسمدر يقال صرف وكده اى سعيه وجهده و بر
كمسه نك قصد ايلديكى فعل وعمله اطلاق اولنور ومنه تقول مازال ذلك وكدى اى فعلى وفى النهاية اى دأبى وقصدى
(التوكيد) تأكيد وزننده ومرادفيدر كه محكم واستوار ايلمك معناسنه در يقال وكده بمعنى اكده وتوكيدتأكيددن افصحدر
(التوكد) تأكد وزننده ومرادفيدر كه متانت واستحكام بولمق معناسنه در يقال توكد الامر بمعنى تأكد (المواكدة
اسم فاعل بنيه سيله يوريمكده چاليوب جد وجهد ايدر اولان ناقه يه دينور سعى وجهد معناسندن مأخوذدر يقال ناقة
مؤكدة اى دائبة فى السير (المتوكد) متوكل وزننده برخصوصك تمشيتنه قائم وآماده اولان آدمه اطلاق اولنور هم وقصد
معناسندندر يقال ظل متوكدا بامر كذا اى قائما مستعدا (الميا كيد) و(التواكيد) و(التآكيد) جمع بنيه لريله آت
اكرينك قاشلرينى صاروب باغلدقلرى صريمله وتصمه لره دينور ظاهرا تعاشيب كبى بلامفردلردر (الولد) واوك ولامك
فتحيله و(الولد) واوك ضميله و(الولد) واوك كسريله و(الولد) واوك فتحيله جمله سى برمعنايه در يعنى انسانك
وسائر حيوانك بنفسه وبحقيقته زاده سنه دينوركه دول وياورو تعبير اولنور تبنى واتخاذ جهتيله اولانه اطلاق
اولنمز مفرد وجمعى برابردر وكاه اولوركه جمعنده اولاد و ولده دينور واوك كسريله والده دينور واوى همزه يه ابدالله
وولد دينور واوك ضميله و بونلر فتحتينله ولدك جمعيدر ومن الامثال ولدك من دمى عقبيك و بومؤنثه خطابدر
يعنى سنك واينك انجق اول كمسه دركه سنك ايكى اوكچه لركى قانله آلوده ايلمشدر مرادسنك لوخسه اولديغك شخص در
تبنى ايلديكك ولدسكا ولد حقيقى اولمز طفيل بن مالكك اوغلو عقيلى كبشه بنت عروه تبنى ايدوب بركون عقيل اصل
والده سنه كلمكله بربهانه ايله والده سى عقيلى ضرب ايتدكده كبشه كلوب بنم اوغلمى نيچون ضرب ايدرسن
ديو استصحاب ايلمكله عقيلك والده سى كبشه يه خطابا كلام مزبورى ايراد ايلدى وعربلر بيلم اول نه مقوله
كمسه دردیه جك يرده ما ادرى اى ولدالرجل هوديرلر اى الناس معناسنه ❁ شارح ديركه زمخشرى سورۀ لقمان
اواخرنده ولد ولد ولده دخى متناول اولور لكن مولود ولد حقيقى يه خاصدر ديو ثبت ايدوب لكن قول مزبور
فقهاء قولنه مخالفدر وصاحب مصباح ولدلفظى مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنثه اطلاق اولنور ديو تسويه
ايلمشدر ❁ نته كه مؤلف دخى تنبيه ايلمشدر پس واقفك وقفت لولدى قولنده ولد تذكير وتأنيثه متناول اولور (الوليد
سعيد وزننده مولود معناسنه دركه مراد يكى طوغمش چوجقدر ومطلقا چوجغه اطلاق اولنور صبى معناسنه
وكوله يه اطلاق اولنور عبد معناسنه و بوايكيسنك مؤنثلرنده ولائد دينور و ولدان دينور واوك كسريله اساسك
بيانه كوره ولائد وليده نك وولدان وليدك جمعيدر وكوله وجاريه يه وليد و وليده اطلاق قبل الحلم دركه صبى يه ملحقلردر
ويقال يعنى من المثل هذا امر لاينادى وليده مثل مزبور خير وشره دائر اولان نسنه لرده ضرب اولنور يعنى
شيء معهوده اول مرتبه مشتغل ومستغرق اولمشلردركه برچوجق اعز وانفس اشيالرينه الني اوزاتسه زجر ومنع
ايچون اكا صيحه ايلمزلر پس برامر عجيبه كمال اشتغال واستغراق موقعنده ضرب اولنور مستقصاده ايكى قول دخى
مرسومدر برى مبادرت ايتدكلرى ماده بغايت زور اولمغله اكا كبار ناس نداودعوت اولنوب صغارى ندا اولنمز پس برامر
قوى وشديد بابنده ضرب اولنور ثانى بغايت خصب ووفرت نعمت وغنيمته مظهر اولملريله ولدان اعز وانفسنى تناول
ايلسه لر زجر ومنع اولنمزلر بوكه كوره سعت ووفرتده ايراد اولنور (ام الوليد) دجاجه نك يعنى طاوغك كنيه سيدر (الولاد
واوك كسريله و(الولادة) هايله و(الالادة) واوى همزه يه ابدالله و(اللدة) عده وزننده و(المولد) موعدوزننده
طوغرمق معناسنه در يقال ولدت المرأة تلد ولادا و ولادة والادة ولدة ومولدا اذا وضعت حملها وهى والد
ووالدة ويقال شاة والد ووالدة وولود وولودك جمعى ولد در واوك ضميله ❁ كرچه مؤلف بو رادده امه والد ووالده
اطلاق ايلدى كه صفات مختصه سلسله سنه ادخال ايتدى لكن بصائرده والاب يقال له والد والام والدة ويقال
لهما الوالدان يعنى بالتغليب عنوانيله رسم ايلمشدر ❁ شارح ديركه والد ذى كذا معناسنه يعنى نسب اوزره
اولور سه والده يه دخى اطلاق اولنور (الايلاد) همزه نك كسريله طوغرمق معناسنه در تقول ولدت الشاة تولدا
كاسيذكر فاولدت هى اى وضعت وهى مولد كمحسن من مواليد ومو الد ❁ شارح ديركه مؤلف كرچه مواليد وموالدى
مولده جمع ترتيب ايلدى لكن قياسه مخالفدر زيرا بونلر مولودك جمعلريدر ❁ مترجم ديركه مولودك جمعى
مولد ومو الد كلديكى كبى مولدك دخى كلور نته كه مفطرك مفاطير ومطفلك مطافل كلور ومواليد مياسين

ومياسيركبي قيلسدر ومصبـاخده ايلادك همزه سي صيرورته حمل اولنمشدر يقال واولدت المرأة ايلادا اذاحان
ولادها كما يقال احصد الزرع اذاحان حصاده (التوليد) تفعيل وزننده طوغورتمق معناسنه دركه قابله فعليدر يقال
ولد تها القـابلة وتقول ولدت الشاة توليدا فاولدت هي وتوليد بسلك تربيه معنـاسنه مستعملدر ومنـه قول الله
عزوجل لعيسى على نبينا وعليه السلام ❊ انت نبيي وانا ولدتك ❊ اى ربيتك فقالت النصارى انت بنيي وانا ولدتك
تعالى الله عن ذلك علوا كبيرا بوراده ابتدا نبوتدن مأخوذاولان نبيي كلمه سنى تصحيفله ابنك مصغرى اولان بنيي اولمق
اوزره قرأت ايلديلر بعـد ه توليدى طوغرتمق معنـاسنه حمل ايلديلر (اللدة) لامك كسريله مصدردرتنه كه
ذكر اولندى ولده ياشداشه دينور ترب وهمزاد معنـاسنه يقال هولدته اى تربه جمعى لدات ولدون كلور جمع
مصغرنده وليدات ووليدون دينور لديات ولديون صحيح دكلدرتنه كه بعض عرب غلط ايدوب او يلجه تفوه ايلديلرلهه
كلمه سنك اصلى ولد ايدى وعده وعد كبي كه مصدردر بعده اسم قلندى تصغير وتكسير كماتى اصولنه ارجاع
ايلمكله مصغرنده وليد دينور بعضلر ظاهر لفظه نظر ايله لدى ديملريله مؤلف غلطلرينه تنبيه ايلمشدر ❊ فالديكه
مؤلف اشبولده كلمه سنى معتل بابنده رسم وبونك موضع ذكرى بوراد ر جوهرى ولد بابنده ذكر ايلمكله وهم ايلدى
ديو جوهرى يى توهيم ايدوب وبوراده اكا تنبيه ايلامشدر پس معتل اولديغى صورتده البته مصغرى لدى اولمغله
مؤلف حضرة تغليطنه كندى واقع اولمش اولور فتنبه ولدة ولادت وقتنه دينور يقـال حانت لدتهـا اى وقت
ولادتها (المولد) موعدوزننده و (الميلاد) ميقات وزننده بونلرده اسم زمانلردر ولادت وقتنه دينور ❊ مترجم ديركه
مولد لفظى زمان ولادت مصطفى عليـه الصلوة والسلام ايچون عرف اسلامده مخصص وميلاد كلمه سى حضرت
عيسى عليه السـلام ايچون مصطلح اولمشدر ومولد لفظى اسم مكان اولور (المولدة) معظمه وزننده و (الوليدة
شول جاريه يه اطلاق اولنور كه عرب ايچره تولد ايتمش اوله يعـنى اصلى عجمدن اولوب كنديسى بين العرب تولد
واولاد عرب ايله نشو ونما بولوب آنلرك آدابلريله متـأدب اولمش اوله كلام مولد بوندن مأخوذدر وجـه شبه
عدم عراقت يعـنى بى بهرۀ اصالت اولمقدر يقـال كلام مولد اى لبس من اصـل لغتهم ومولده صكره دن
محدثه اولان هر شيئه اطـلاق اولنور هاء تأنيث موصوف اعتبـاريله در ومولدون تعبيراولنـان شعرايه
حدوثلرينه مبنى مولد اطلاق اولنمشدر ❊ شارح قرانى بووجه اوزره ترتيب طبقات ايلمشدركه شعراى عرب درت
طبقه اوزره در اول جاهليوندر كه اسلام زمانـنـه ادراك ايلمديلر امرئ القيس وعنتر كبى ثانى مخضرمون دركه
جاهليه اولوب وزمان اسلامى ادراك ايدنلردر حسان وكعب كبى بونده اسلام شرطدر زيرا خضرمه قطع معناسنه
اولمغله كفردن منقطع اولملرى لازمدر پس مسلم اولميـان جاهليه يه ملحقدر ثالث مولدوندر فرزدق وجرير كبى
رابع محدثوندر معرى وابن رومى كبى انتهى وعربلر ثابت ومحقق اولميان شيئه كذلك واهى ومزور ومصنع اولان
شيئه مولد اطلاق ايدرلر ومنـه يقال هذه بينـة مولدة اى غير محققة ويقـال كتاب مولد اى مفتعـل (المولد
محدث وزننده ابه قادينه دينور قابله معناسـنه (الولودية) واوك ضم وفتحيله كه ثانى وصف اولوريله مصدريتدر
چوجقلق حالتنه اطلاق اولنور يقـال فعل ذلك فى ولوديتـه اى فى صغره وستم وجفاء وقلت رفق وملايمت
معنالرينه مستعملدر كه صبيان افعاليدر (وليد) امير وزننده (ولاد) كتاب وزننده اسماء رجالدندر (بنو ولاده
كتابه وزننده بر جماعتدر (الومد) واوك وميمك فتحيله هوا راكد اوله رق اسى پك شديد اولمق معناسنه در على قول
ومد شول رطوبته دينور كه حرارت هوانك شدت وصميمى هنكامنده كيجه لر دريا طرفندن ظهور ايدر وبو معناده
مصدر اولور وعند البعض ومد كيجه پك اسى اولمق معناسنه در يقال ومد الليل ومدا من الباب الرابع اذا اشتدت
حرها مع سكون الريح اونديت فى صميم الحر من قبل البحر اواشتدت حرها وومد دارلمق معناسنه مستعملدر يقال
ومد عليـه اذا غضب (الومدة) فتحاتله كيجه نك پك اسيلكنه دينوركه اسمدر (الومد) كتف وزننده و (الومدة
هايله ذكر اولنان ومدايله متصف كيجه يه دينور يقال ليلة ومد وومدة اى ذات ومد تذكيرى اختصاصه مبنى در
(الوهدة) واوك فتحى وهانك سكونيله و (الوهد) هاسز الحق واوبرق يره دينور ارض منخفضه معنـاسنه جمعى
اوهد كلور ووهاد كلور واوك كسريله ووهدان كلور واوك ضميله وبونجد مقـابليدر يقال سار فى النجاد والوهاد
ووهده يرده اولان دره كبى درين چقوره اطلاق اولنور يقال وقع فى وهدة اى هوة فى الارض (اوهد) احد وزننده
اثنين كوننـك اسم قديميدر كه پازار ايرتـه سى كونيدر جمعى اواهد كلور (التوهيد) تمهيد وزننده ومرادفيدركه
بسط ايلمك معناسنه در يقال وهد الفراش بمعنى مهده (التوهد) تفعل وزننده اوبرق يره ايتمك معناسنه در بومناسبتله
جماع ايلمكه استعمال اولندى يقال توهد المرأة اذا جامعها ❊ فصـــــل الهاء ❊ (الهبد) عبد وزننده

و (الهبيد) امير وزننده ابو جهل قرپوزينه دينور حنظل كبي على قول چكردكنه دينور وهبد مصدر اولور ابو جهل
قرپوزيني قروب پشورمك معناسنه در يقال هبد الحنظل هبدا من الباب الثاني اذا كسره وطبخه اشبو ابو جهل
قرپوزي باديه ده اولور بغايت آجي نسنه در بدويلر ديوشروب قررلر وچكردكني چيقاروب بريره وضع و برنيجه كون
اوزرينه صو دوككله مرارتي ازاله ايلدكدنصكره ضرورت هنكامنده طبخ واكل ايدرلر واساسده هبيد چكردكي
اولمق اوزره مرسومدر وهبد حنظل ديوشرمك معناسنه در يقال هبد الهبيد اذا جناه و برآدمه حنظل يدرمك
معناسنه در يقال هبد فلانا اذا اطعمه الهبيد (التهبد) تفعل وزننده و (الاهتباد) افتعال وزننده بونلرده
حنظل ديوشرمك معناسنه در يقال تهبد الرجل الهبيد واهتبده اذا جناه (الهوابد) دائما حنظل ديوشرر
اولان آدملره دينور (هبود) تنور وزننده برآدم آديدر وعمرو بن الجعيد لك فرسي اسميدر وبرصو اسميدر كه اكا
صيغۀ جمعله هبايد دخي ديرلر واول موضع اسمي دكلدر جوهري بونده وهم ايلمشدر (الهبردانة) هانك
كسري و بانك سكونيله سرين واورته سي يومري وصيق واطرافي دوز هندسه ايله قونمش تريده وصف اولور
يقال ثريدة هبردانة مبردانة اي باردة مصعنبة مسوّاة ململة بوراده مبردانه ازدواج ايچوندر (الهجود) قعود وزننده
اويومق معناسنه در يقال هجد الرجل هجودا من الباب الاول اذا نام * مؤلف بصائرده سهر ايله ده تفسير واضداددن
اولديغني تقرير ايلمكله معناي آتي آندن مأخوذ اولور (الهجود) صبور وزننده كيجه وقتنده اويانوب نماز قيلر
اولان آدمه دينور و بو اطلاقات شرعيه دندر يقال رجل هجود اي مصل بالليل جمعي هجودكلور راقد ورقود كبي
وهجد كلور ركع وزننده (التهجد) تفعل وزننده بودخي اويومق معناسنه در يقال تهجد الرجل اذا نام واويانمق
معناسنه اولمغله ضدّ اولور يقال تهجد الرجل اذا استيقظ وجه مذكور اوزره سهر معناسنده موضوع اولمغله
تهجدي تأثم وتحرّج قبيلنه ادراجه حاجت يوقدر (التهجيد) تفعيل وزننده بودخي اويانمق معناسنه در يقال
هجد النائم اذا استيقظ واوياندرمق معناسنه در يقال هجده اذا ايقظه واويوتمق معناسنه در يقال هجده اذا نومه
وچوكش دوه قسمي بوننك ايچ يوزيني يره اوزادوب ياتورمق معناسنه دركه اويقويي مستلزمدر يقال هجد البعير
اذا القى جرانه بالارض (الاهجاد) ايجاد وزننده اويومق معناسنه در يقال اهجد الرجل اذا نام واويوتمق
معناسنه در يقال اهجده اذا انامه و برآدمي اويور بولمق معناسنه در يقال اهجد الرجل اذا وجده نائما ودوه
بوننك ايچ يوزيني يره اوزادوب ياتورمق معناسنه مستعملدر يقال اهجد البعير اذا القى جرانه بالارض (هجد
هانك كسري وجيمك سكونيله آت قسمنه مخصوص زجر وآزار اصواتندندر لسانمزده كي داه كبي (الهد) هانك
فتحي ودالك شده سيله (والهدود) قعود وزننده بنايي كورلتي ايله يقوب كوچورمك معناسنه در يقال هدّ البناء
هدا وهدودا من الباب الاول اذا هدمه شديدا وكسره يعني بشدة صوت و پك پيرفاني اولمق معناسنه لازم اولور يقال
هدّ الرجل يهدّ ككل يمل من الباب الرابع ويهدّ كيقل من الباب الثاني اذا هرم * شارح ديركه هدّ پيرفاني يه ده
اطلاق اولنور مهدود معناسنه قال في الاساس هدّني هذا الامر وهدّ ركني اذا بلغ منك وكسرك وهدّ
كريم وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور بونده بمعني فاعل و بمعني مفعول اولمق محتملدر اوله كوره تيشۀ جود ايله كندي
مالني هدم ايدر وثاني يه كوره سائللر هدم ايدر وهدّ دوه كوكرمك معناسنه در يقال هد البعير من الباب الثاني
اذا هدر وهدّ وهدد فتحتينله صوت غليظ معناسنه در تقول سمعت هدّا وهددا اي صوتا غليظا * شارح ديركه
بو معناده مصدر دخي اولورلر وهدّ ضعيف وزبون آدمه اطلاق اولنور مهدود معناسنه و بونده هانك كسريله ده
لغتدر ينه مهدود معناسنه ذبح ومذبوح كبي جمعي هدّوندر هانك فتحي وكسريله وعربلر مررت برجل هدّك من
رجل وهدّك من رجل ديرلر حسبك من رجل معناسنه و بونده مفرد وجمع ومذكر ومؤنث مساويدر ويقال
مررت بامرأة هدّتك من امرأة وبرجلين هدّاك وبرجال هدّوك وبامرأتين هدّتاك وبنساء هددنك ويقال انه
لهدّ الرجل بفتح الدال اي لنعم الرجل ويقال فلان يهدّ على بناء المجهول اذا اثني عليه بالجلد * مؤلفك بصائرده
وزمخشرينك اساسده وسائر اصولدرك بياننه كوره هدّ وجه مذكور اوزره هدم شديد معناسنه در بو مناسبتله زور
وجلادت معناسنده استعمال اولندي مثلا لهدّ الرجل ديرلر لام تأكيد ايله پك جلاد تلوديه جك يرده في الاصل
هدّ غيره سبكنده اولوب بعده مثل مجراسنه اجرا ايلديلر ومعناي مزبوردن نزع ايله مطلقا تعجب معناسنده
استعمال ايلديلر ومنه ان ابا لهب قال لهدّ ما سحركم صاحبكم اي عجب وكاه اولور كه حسب معناسنه
استعمال اولنور كويا كه كمال قوت وجلادتندن اول بالكزجه سكا اعانته كفايت ايدر رسائردن استمداده مطلب
حاجت يوقدر ديمك معرضنده در و بونده ايكي قول وارددر بري مصدر مجراسنه اجرا ايدرلر بونده تذكير

وتأنيث ومفرد وجمع مساوى اولور مثلا مررت برجل هدك من رجل ديرسن دالك كسريله ثانى فعل اوله رق تصرف ايدوب جمع وتثنيه وتذكير وتأنيث احوالنه رعايت اولنور مثلا مررت برجل هدك من رجل ديرسن ماضى اوله رق و برجلين هداك وبرجال هدوك وبامرأة هدتك وبامرأتين هدتاك وبنساء هدنك ديرسن وكاه اولوركه فعل مدح معناسنه استعمال اولنور ينه معناى مزبوردن منتزعدر يقال انه لهد الرجل اى لنعم الرجل كذلك فلان يهد ديرلر مجهول بنيه سيله وبوموصوفك زور وجلادت وشدتنك وصفندن كمال مبالغه يى متضمن درشول درجه ده جلد وزورمنددركه كويا كندى زور وجلادتى نفسنى هد وهدم ايتمك اوزره در واصمعى بونى ماضى معلوم بنيه سيله نقل ايلمشدر قال يقال انه لهد الرجل اذا اثنى عليه بجلده وشدة كويا كه اوصافى بغايت عظيم اولمق حسبيله ناقلنى هدم ايدرديو توجيه ايلمشدر * فخذها وكن من الشاكرين (الهاد) اسم فاعل بنيه سيله دكزدن كلان كورلتولى صوت شديده اطلاق اولنور يقال سمع اهل الساحل هادا من قبل البحر اى صوتا فيه دوى وبوفى الاصل اسم فاعلدر بعده صوت مرقومده اسم اولمشدر (الهادة) هايله كوك كورلتوسنه اطلاق اولنور (الاهد) فتحتينله و(الهدادة) هانك فتحيله قورقق جبان آدمه اطلاق اولنور بوراده افعل تفضيل احب لفظى كبى بمعنى مفعولدر وهداد اسمدر جمع جنسى هاسزدر يقال رجل اهد وهدادة اى جبان (هدد) زفر وزننده ابن بدددركه باى موحده ايله زفر وزننده در حضرت موسى وخضر عليهما السلام قصه لرنده غصبا سفينه لرى اخذ ايدن پادشاهك اسميدر وبو امام بخارى حضرتلرندن مرويدر بيضاوى ملك مزبورك اسمى جلندى بن كركر ياخود منولة بن جلندى الازدى اولمق اوزره رسم ايلمشدر (الهدود) صبور وزننده طپراغى يومشق دوزيره دينور يقال ارض هدود اى سهلة بوراده مهدود معناسنه دركويا كه خشونتى هد اولنمشدر وهدود پك صرپ يوقشه دينور يقال عقبة هدود اى شاقة بوراده بمعنى فاعلدركويا كه صعود ايدن دواب وانسانى كمال اتعابله هد ايدر وانكبه وانش يره دينور حدورمعناسنه نارسيده نشيب دينور (الهديد) امير وزننده پك اوزون آدمه دينور (الهدهد) هانك ضميله مطلقا قرقره ايدن يعنى الحان ونغماتله اوتن قوشه دينور وخاصة معروف قوشك اسميدركه چاوش قوشى وايبك تعبير ايتدكلريدر هدهده دن مأخوذدركاسيذكر واكاهدهد دخى دينور علبط وزننده وهداهد دينور علابط وزننده وهدهد كثير الهدهده اولان كوكرجين قوشنه دينور بونلرك جمعى هداهد وهداهيد كلور هانك فتحيله (الهدهد) غبغب وزننده جن طائفه سنك اصواتنه دينوركه جويلدى تعبير اولنور مفردى مسموع دكلدر يقال زعم انه سمع هدهد الجن اى اصواته بونك حقيقتى جنبى خواجه لردن استماع ايلمك لازمدر (التهديد) تفعيل وزننده قورقتمق وقورقو ويرمك معناسنه در رهددن مذكوردن مأخوذدر يقال هدده اذا خوفه (الهدهدة) زلزله وزننده دوه كوكره يه رك بوكورمك معناسنه در يقال هدهد البعير اذا هدر وآغازه والحانله قوش اوتمك معناسنه در يقال هدهد الطائر اذا قرقر وچوجغى اويوتمق ايچون اناسى برى اوته تحريك ايدوب صالله مق معناسنه در يقال هدهدت الصبى امه اذا حركته لينام وبرنسنه يى يوقريدن انكبه يه طوغرى صاليويرمك وبوارلمق معناسنه در يقال هدهد الشئ اذا حدره من علو الى سفل وتخيل معناسنه استعمال اولنور تقول يهدهد الى كذا على بناء المجهول اى يخيل كويا كه نفسنه اول كونه آوازكلور ياخود عالم بالادن اويلجه سانح اولور (هداهد) علابط وزننده يمنده بركوجك قبيله آديدر رواصف ومنفعت معناسنه استعمال اولنور يقال مافى ودّه هداهد اى لطف يعنى آنك دوستلغى هدهده لو قوش دكلدر (الهداهد) هانك فتحيله رفق وتأنى معناسنه در تقول عليك بالهداهد اى الرفق (الهداد) سحاب وزننده بودخى رفق وتأنى معناسنه دركه شدت وعنف هد وهدمك لازميدر ومنه تقول هداديك بالتثنية اى مهلا وبوهذاذيك وحنانيك قبيلندندركه مهلا بعد مهل ديمكدر (هدّ) هانك فتحى ودال مشددهنك كسريله اشك قسمى صوايچركن ترغيب واغرا ايچون ايراد اولنان اصواتدندر رساكبى (الهدة) هانك فتحيله مكه ايله عسفان بيننده على قول طائف قضاسنده برموضع آديدر وكاهجه تخفيف ايله هده ديرلر ياخود صواب اولان اده اولمقدر نته كه فصلنده ذكر اولندى (هديد) زبير وزننده اسم جمعدركه رجال عربدندر (التهاد) تواد وزننده كه تفاعلدر ناس برى برينى معاقب برمحله كلمك ياكتمك معناسنه دركويا كه كيروده كى ايلروده اولانى هد وهدم ايدر ومنه يقال هم يتهادون اى يتساقطون (الهدهاد) هانك فتحيله صاحب مسائل قاضيدر يعنى قاضى يه مسائل سؤال ايدن كسه نك اسميدر بركيجه بربلده قاضيسى قاطرينه بنوب يالكزجه باغچه يه كيدركن براوغرى قاضى افندى يه شركير اولوب پنهماده مسائل عديده كذران وبالاخره جهت علميه ايله افندى يى افهام ايلكله ثلاثى مجردكبى عريان

ايلمشدر مخصوص منقبه نامه سى وشيرين حكايه سى واردر (الهدبد) علبط وزننده و(الهدابد) علابط وزننده
بك قوپوسوده دينوركه يوغردكبى اوله بوجهتله يوغرده دخى اطلاق اولنور وهدبد خفش معناسنه دركه
بعض كوزده اولان خلقى كوجكلك وضعف بصردن عبارتدر يقال بعينه هدبد اى خفش وضعف عين بوراده
وضعف عين عطف تفسيردر وهدبد برنوع سيماءصمغك اسميدر وضعيف البصر اولان آدمه ده دينور وعشا
معناسنه دركه شبكور علتيدر طاوق قراكوسى تعبير اولنور عش معناسنه دكلدر جوهرى بونده غلط ايلمشدر
شارح ديركه جوهر ينك تفسيرى بعض اهل لغت قوليدر (الهرد) فرد وزننده برنسنه يى يرتوب پاره لمق معناسنه در
يقال هردالشئ هردا من الباب الثانى اذامزّقه وخرقه واتى زياده سيله پشورمك على قول يبريوب مهرّا اولنجه
پشورمك معناسنه استعمال اولنور يقال هرد اللحم اذا انعم فى انضاجه اوطبخه حتى تهرّى و برنسنه يه كوبج يتمك
وكاقادر اولمق معناسنه استعمال اولنور يقال هرد الشئ اذاقدر عليه وهرد قارشقلق هرج معناسنه در يقال
وقعوا فى هرد اى هرج و برآدمك عرض وناموسنه طوقنمق معناسنده ركه مقراض لسانله جامهٔ عرضنى چاكچاك
ايلمكدن عبارتدر يقال هرد فى عرضه اذا طعن فيه و برنسنه يى افساد وتباه ايلمك ايچون شقّ ايلمك معناسنه در يقال
هرده اذا شقه للافساد (التهريد) تفعيل وزننده بودخى اتى مهرّا اولنجه پشورمك معناسنه در يقال هرّد اللحم
اذاطبخه حتى تهرّى وهرد ايله بوياغش جامه كيمك معناسنه در يقال هرّد الرجل اذالبس المهرود (الهرد) فتحتينله
ات مهرّا اولنجه قدر پشمك معناسنه در يقال هرّد اللحم فهرد هردا من الباب الرابع اذاتهرّى (الهرد) هانك كسريله
دوه قوشنه دينور وساقط وعمل مانده آدمه دينور (الهرد) هانك ضميله كركم اسميدر كه اكثر عندنده زرد چوب
ديدكلرى داروددر و برنوع قرمزى چامور اسميدر كه آنى بويه سى كبى آنكله ده نسنه بويارلر و برنوع كوك اسميدر كه
آنكله ده نسنه بوياتور و بوعروق صفر ديدكلرى صارى بويه اوله جقدر بعضلر ورس ايله بيان ايلديلر (الهردى
كردى) وزننده ذكر اولنان هرد ايله بوياغش ثوبه دينور (الهردية) كرديه وزننده حرديه معناسنه دركه محلنده
ذكر اولندى (الهردة) حمزه وزننده ابى بكر بن كلاب بلادنده برموضعدر (الهردا) هانك كسرى والفك قصرى
ومدّيله برنبات آديدر بوكشميرجانبنه مخصوص بردوايى كوك اوله جقدر (الهيردان) هانك فتحى ورانك ضميله
اوغرى يه دينور لصّ معناسنه و برنبات آديدر و بررجل اسميدر (هردان) عثمان وزننده برموضع و بررجل آديدر
(الهرادة) ارادة وزننده ومرادفيدر كه ديلك معناسنه در هاء همزه دن مبدلدر تقول هردت الشئ اهريده
هرادة اى اردته نته كه اراق ماده سنده هراق يهريق ديرلر هالر همزه دن بدلدر (الاهرد) احمد وزننده يرتمق
معناسنه اولان هرد مذكوردن افعل تفضيلدر و بمعنى مفعولدر پك يرتق نسنه يه دينور بومناسبتله آوردى اوسع
اولان آدمه اهردالشدق اطلاق ايدرلر يقال هواهرد الشدق اى اهرته (الهسد) فتحتينله ارسلانه دينور اسد كبى
هاء همزه دن مبدلدر ودليرو بهادر آدمه اطلاق اولنور جمعنده هساد دينور هانك كسريله (التهكيد) تأكيد
وزننده تشديد معناسنه در يقال هكد على غريمه تهكيدا اذا شدّد عليه ❊ شارحك بيانه كوره بونكده هاسى همزه دن
مبدلدر (الهلد) هانك فتحى ولامك سكونيله ستمه عارضه سى ناسى عموم اوزره طوتمق معناسنه در يقال هلد
الوعك الناس هلدا من الباب الاول اذاأخذهم وعمهم (الهمود) قعود وزننده اولمك معناسنه در معناى آتيدن
مأخوذدر يقال همد فلان همودا من الباب الاول اذا مات وآتش بالكليه سويمك على قول حرارتى ساكن
اولمق معناسنه در و بومعناى موضوعدر يقال همدت النار اذا طفئت او ذهبت حرارتها ❊ قال الشارح قال
الاصمعى خمدت النار اذا سكن لهبها وهمدت اذا طفئت البتة وهمود همد وزننده ثوب چوق زمان
بوكيلى طورمقدن ناشى اسكيوب پاره لنمق معناسنه استعمال اولنور شويله كه ظاهرا صحيح ظن اولنوب اله آلدقده
ييريوب دوكيله يقال همد الثوب همودا وهمدا اذا تقطع من طول الطى يعنى اذا مسته تناثر و يرعمران وشجر
ونبات مقوله سندن و يغمور فيضندن عارى ارض موات اولمق معناسنه مستعملدر يقال همدت الارض اذالم يكن
بها حيوة ولاعود ولانبت ولامطر وهى هامدة (الاهماد) همزه نك كسريله بريرده اقامت ايلمك معناسنه در
معناى مزبوردن مأخوذدر كوياكه ذاهمود اولور يقال اهمد بالمكان اذا اقام به وسرعتله يورمك معناسنه اولنلمغله
ضدّ اولور يقال اهمد فى السير اذا اسرع و بونده همزه سلب ايچوندر ضدينى ثابت دكلدر وبجاعت طعام
يمكه بردن كيرشمك معناسنه دركه سكوتى واقامتى مستلزمدر يقال اهمد القوم فى الطعام اذا اندفعوا و برنسنه
سكون وآرام بولمق معناسنه مستعملدر يقال اهمدت الريح اذاسكنت و برنسنه يى تسكين ايلمك معناسنه در يقال
اهمدت الهدية غضبه اذا سكنته و برامر مكروه ونامعقول حقنده طمغيوب ايسم طورمق معناسنه مستعملدر

يقال اهمد فلان اذا سكت على ما يكره (الهامد) اسم فاعلدر شول نسنه يه دينور كه طول مدت سببيله رنكنده تغير وسولوب كلوب چوريمش و ييريمش اوله يقال شئ هامد اي بال مسود متغير وقوريمش اوتلره اطلاق اولنور يقال نبات هامد اي يابس واصلا نبات اثري اولميان مكانه اطلاق اولنور يقال مكان هامد اي لا نبات به (همدان) سلمان وزننده يمنده بر قبيله آديدر (الهميد) جيد وزننده بركيمه اوزره ديوان امراوسلاطيندن مكتوب ومرسوم اولان ماله يعني علوفه يه و وظيفه يه دينور يقال استوفى الهميد وهو المال المكتوب عليك في الديوان (همد) فتحتينله ضبه قبيله سي يوردنده برصو آديدر (هند) هانك كسريله و(الهنيدة) مصغر بنيه سيله خاصة يوز مهاردومك اسميدر على قول يوزدن زياده وعلى رأي يوزدن آشاغي وعند البعض ايكيوز دومك اسميدر وهند برخاتونك آديدر جمعي اهند واهناد وهنود كلور ❊ مترجم ديركه زمخشري مستقصاده احمر من نصر مثلنك منشأي اولمق اوزره برغريبه نقل ايدركه نصر بن دهمان نام برآدم وارايدي يوز طقسان سنه معمر اولوب بنيه سي كمال اوزره فرسوده اولدقده نصكره اطرافيله شبابيتي عودت ونيچه زمان خرامان كلشن سراي عافيت اولدي تنه كه سلمة بن خرشب الانماري اشبو ابياتله اشعار ايلمشدر

❊ ونصر بن دهمان الهنيدة عاشها ❊ وتسعين حولا ثم قوم فانصاتا ❊
❊ وعاد سواد الرأس بعد بياضه ❊ وراجعه شرخ الشباب الذي فاتا ❊
❊ فعاش بخير في نعيم وغبطة ❊ ولكنه من بعد ذا كله ماتا ❊

وزمخشرينك بيانه كوره هند وهنيده مطلقا يوز عدده دينور تنه كه ابيات مذكوره ده واقعدر لكن جائزدركه ابتدا مؤلفك قولي اوزره يوز دوه يه موضوع اولوب بعده على الاطلاق استعمال اولنه وهند وجه مذكور اوزره برخاتونك اسمي اولوب بعده نسوانده علم جنس كبي استعمال اولنور تنه كه رجالده زيد وعمرو اويلجه مستعملدر وهند تأنيث وعلميتله ممنوع اولوب وخفت ايچون منصرف اولور وجمع مكسرنده هنود وجمع سالمنده هندات دينور انتهى وهند بررجل آديدر (بنوهند) عربدن بربطندر وهند ناسدن بر جيل وطائفه آديدر كه الكاريته هندستان تعبير اولنور نسبتنده هندي دينور رومي وتركي كبي وهم مفرديدر و بونده هندك جمعي هنود كلور (الاهاند و(الهنادك) هانك فتحيله رجال هنده دينور اهاند هندي وهنادك هندك لفظلرندن جمعدر كه ايكيسيده فارسيلردر اولده زوائد حذف اولنمشدر وهندك لفظنده كاف تصغير يعني تحقير ايچوندر اكثر اهل هند مجوس اولدقلر ايچون بعده عرب تعريب و بوكونه تصرف ايلديلر (الهندواني) هانك كسري وضميله اهل هند ايدقلري يعني هندستانده معمول قلجه وسائر نسنه يه دينور ياء نسبت ايچوندر الف ونون تأكيد نسبت وهانك ضمي تغيير نسب ايچوندر قباطي كبي يقال سيف هندواني اي منسوب الى رجال الهند يعني معمول بها (التهنيد) تفعيل وزننده برخصوصده تقصير وتواني ايلمك معناسنه در يقال هند في الامر اذا قصر فيه وبايقوش كبي چاغرمق معناسنه در يقال هند الرجل اذا صاح صياح البومة وبرآدمه بغايت بداد ايله سوكمك معناسنه در يقال هند فلانا اذا شتمه شتما قبيحا وشاتمه مقابله ايلميوب شتمي هضمله سكوت ايلمك معناسنه در يقال هند الرجل اذا شتم على بناء المجهول فاحتمله وامسك عن الشتم وقلجي بليوب كسكين قلمق معناسنه در يقال هند السيف اذا شحذه ومباشرت ايلديكي ايشدن فراغت ايلمك على قول تاخر ايلمك معناسنه در يقال ماهند فلان عن امر اي ما كذب اوتاخر بوراده تكذيب احجام عن الامر معناسنه در ونكار نازنين لطف ادا واظهار جمال عالم آرا وسائر شيوه خاطر ربا ايله بربيچاره نك كوكلني آلوب كندي يسنه عاشق شيدا قلمق معناسنه در يقال هندته المرأة اذا اورثته عشقا بالملاطفة (هندوان) هانك ودالك ضميله ايرانده خوزستان ترابنده برنهر اسميدر و برموضع آديدر (درهندوان) دالك فتحيله بلخ شهرنده برمحله آديدر فقيه حنفي امام ابو جعفر محمد بن عبد الله الهندواني اورايه منسوبدر فارسيده هندورقپوسي ديمكدر (هندمند) هانك كسري ودال وميمك فتحيله سجستان الكامنده برنهر اسميدر واول برغريب نهردركه اكا بيك عدد نهر منصب اولور ايكن اصلا ماده سنده تزايد ظاهر اولمز كذلك آندن بيك عدد نهر منشق اولور ايكن قطعا نقصان شائبه سي مشاهده اولنمز ❊ شارح ديركه نهرمر قوم اهل عرفان يننده بحر علمه مثالدر (هناد) جاد وزننده برمحدث آديدر (هناده) ها يله اعلام نسواندندر (ديرهند) دمشق قضاسنده برقريه آديدر وحيره ترابنده ايكي موضع اسميدر (الهود) هانك فتحي و واوك سكونيله برآدم ارتكاب ايتديكي كاره پشيمان اولوب آندن حقه توبه ورجوع ايلمك معناسنه در يقال هاد الرجل يهود هودا اذا تاب ورجع الى الحق ❊ مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل هود برنسنه دن رفق وسهولتله رجوع ايلمك معناسنه موضوعدر مشي بالتأني وسكون وسائر معاني آندن متفرعدر (الهود) فتحتينله هوده نك جمعيدر كه دوه اوركجنه دينور اصلا كيكي اولميوب صاف لحم وشحم اولمغله ملايم

اولدیغیچون (الهود) هانك ضمیله یهود طائفه‌سنه دینور وهود بر پیغمبر ذیشان اسمیدر ویهود لفظی یهدان اوزره
جعلنور یانك ضمیله ٭ مؤلف بوراده یك ایجاز ایلمشدر بصائرده بیاننه كوره هود هانك جعیدر تائبون معناسنه عائدك
جمعی عود اولدیغی كبی بعده یهود طائفه‌سنده اسم جنس اولمشدر وتعظیم ومبالغه‌یه مبنی آنكله برنبی ذیشان مسما
اولمشدر كه اول هود بن عامر بن شالخ بن فالغ بن ارفخشد بن سام بن نوح علیه السلام در اكثر عندنده وجه‌مذكور اوزره
عربیدر وعند البعض نوح ولوط كبی اسم اعجمیدر وعند البعض اصل اسمی عابردر رفق وسكون ووقار ایله متصف
اولدیغیچون هود اطلاق اولندی ویهود مادهٔ مرقومه‌دن مضارعدر طائفهٔ یهود ده علم اولمشدر عبادت عجلدن
تائب اولدقلری ملاحظه‌سنه مبنی وبو علمیت ووزن فعل علتلریله یاخود امت وقبیله اعتباریله غیر منصرفدر
واكا حرف تعریف دخولی جائزدر جمعیت اعتباریله وتنوین دخی داخل اولورزیرا وزن فعلدن باب اسمایه نقل
اولنمشدر ونسبتنده یهودی دینور زنج وزنجی كبی وواحدیدر وعند البعض یهود یهوذا معربیدركویا كه اكبر اولاد
یعقوب علیه السلام ایله تسمیه واكا نسبت اولنمشلردر وطائفهٔ مسفوره‌یه یهود اطلاقی رسالت حضرت محمدی یی
علیه الصلوة والسلام عیانا بیلورلر ایكن حسده مبنی انكار ایلدكلری ایچوندر انتهی (التهوید) تفعیل وزننده
بركسه‌یی یهود دینه دوندرمك معناسنه‌در كه یهودی قلمقدر یقال هوده تهویدا اذا حوله الی ملة یهود نته كه اثرده
ثم ابواه یهودانه ٭ وارد اولمشدر وجن طائفه‌سیله سویلشمك معناسنه‌در یقال هود الرجل اذا تجاوب الجن ونرم
ونازك ترانه وترجیعله تغنی ایلمك معناسنه‌در یهودك توراة قرائتلری كبی یقال یهود الرجل ای یرجع الصوت فی لین
وبرآدمی وجد وشوقه كتوروب طربناك وهوادار ایلمك معناسنه‌در یهود توراتی حزین ومؤثر صوت ومقامله
قرائت ایتملریله سامعی طربناك ایتدكلری كبی یقال هود فلانا اذا طربه والهاء وآهسته آهسته یوریمك معناسنه‌در
یهودك عند القراءة حركت خفیفه‌لری كبی یقال هود الرجل اذا مشی رویدا وشراب شاربی مست ایلمك معناسنه‌در
بایجه بایجه بخاری دماغه استیلا ایلدیكنه مبنی یاخود شرب الیهود مشربنه مبنی‌در یقال هوده الشراب
اذا اسكره وتهوید نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه‌در یقال هود الرجل اذا صوت بصوت ضعیف لین
وایاق سوروبه‌رك آغر آغر یوریمك معناسنه‌در یقال هود فی السیر اذا ابطأ وسوزی پك آهسته سكون وملایمت
اوزره سویلمك معناسنه‌در یقال هو یهود فی المنطق ای یسكن یعنی بؤدی بسكون ورفق ومهل ود ومك
اوركجی اتی یمك معناسنه‌در كه هودهٔ مذكوردن مأخوذدر یقال هود الرجل اذا اكل السنام (الهوادة) هانك
فتحیله لین ورفق وملایمت معناسنه‌در یقال هو علی هوادة ای لین ورفق وبین القوم وسیلهٔ صلاح وموافقت
اولنمسی مأمول اولان شیئه دینور یقال هو یصیر هوادة ای یرجی به الصلاح بین القوم ورخصت ومحاباة معناسنه‌در
(التهواد) تذكار وزننده مصدر ثلاثیدر تهوید كبی نرم وضعیف آواز ایله سسلنمك معناسنه‌در یقال هاد الرجل
تهوادا اذا صوت بصوت ضعیف لین وسوزی سكون وملایمت اوزره سویلمك معناسنه‌در یقال هاد فی المنطق
تهوادا اذا اداه بسكون ورفق (التهود) تفعل وزننده بودخی كلامی نرم وسكون اوزره سویلمك معناسنه‌در یقال تهود
فی المنطق اذا اداه بسكون ویهودی اولمق معناسنه‌در یقال تهود الرجل اذا صار یهودیا ومیانه‌ده رحمی یاخود
حرمتی قطع اولنوب وصل ورعایت ایلمك معناسنه‌در یقال تهود الرجل اذا توصل برحم اوحرمة (المهاودة)
مفاعله وزننده بینهاده اولان عداوتی تركله بارشمق معناسنه‌در كه رفق وملایمتك لازمیدر یقال هاوده اذا وادعه
وصالحه بوراده مواعده نسخه‌سی غلطدر وبری برینه میل وتوجه قلمق معناسنه‌در یقال هاوده اذا مایله
ویقال هاودا اذا مایلا ومعاودت معناسنه‌در كه هود مذكوردن مأخوذدر یقال هاوده اذا عاوده (اهود) احد
وزننده اثنین كوننك اسم قدیمیدر اوهد كبی وبرقبیله آدیدر (یهودا) یای تحتیه‌نك فتحیله یوسف صدیق
علیه السلام حضرتلرینك برادرلری اسمیدر كه اكبر اولاد یعقوب علیه السلام در والده‌لری بشقه‌در لكن
عبرانیده ذال معجمه ایله یهوذا عنواننده مرسومدر (الهید) كید وزننده و(الهاد) غیر قیاس اوزره یا یی الفه قلبله
برآدمی مهول وموحش نسنه ایله بلكلندرمك معناسنه‌در یقال هاده یهیده هیدا وهادا اذا افزعه وبركسه‌یی
غصه‌ناك ایلمك معناسنه‌در یقال هاده اذا كربه وبرنسنه‌یی تحریك ایلمك معناسنه‌در یقال هاده اذا حركه وبرنسنه‌یی
اصلاح ایلمك معناسنه‌در یقال هاده اذا اصلحه ٭ مؤلف وحركه واصلحه عنواننده رسم ایلمكله هر بری معنای
مخصوص اولمق اوزره ترجمه اولندی لكن زمخشری برنسنه‌یی اصلاح ایچون تحریك معناسنه رسم ایتمكله
اكا كوره ایكیسی برمعنا اولور حتی افساد ایچون تحریكده استعمال اولنمز دیو تصریح ایلمشدر ونهایه‌ده ٭ لا تهید نكم
الطالع المصعد ٭ حدیثنده اصل الهید التحریك دیدكدنصكره قیل له علیه السلام فی مسجده یارسول الله هده

فقـال بل عرش كعرش موسى حديثنده اى اصلحه وقيل هو الاصلاح بعد الهدم عبـارتيله مختلف اولديغنى اشعار ايلمشدر زيرا هدم تحريك لازميدر وسائر بعض امهـاتدن دخى زمخشرى قولى منفهم اولمغله ايكيسى معناى واحد اولمق متأتيدر وهيد برنسنه يى يرندن ازاله ايلك معناسـنه در يقال هاده اذا ازاله و برطرفه صرف وتحويل ايلك معناسنه در يقال هـاده اذا صرفه ومضطرب و بيقرار ايلك معناسـنه در يقال هاده اذا ازعجه وزجر ومنع ايلك معناسنه در و بعضلر يعنى يعقوب يهيد كلمه سى انجق حرف نفى ايله استعمال اولنور مثبتا استعمال اولنمز ديدى تقول مايهيـدنى ذلك اى ماازعجنى و بوندن مرادى همـان صيغهٔ مستقبلدر مادّه دكلدر نته كه احاديثده مثبتـا وارد اولمشدر وهيد وهيد هـانك كسريله وهاد دوه قسمنى طورمقدن زجر و آزاره مخصوص صوتدر ومعنـاى مزبوردندر عربلر بركسه نك وضع وشاننده استفهام موقعنده هيد مالك ديرلر دالك نصبيله ماشـانك مقامنده اصلى اهيدك يا خود تهيدنى هيدا ايدى ومنه تقول ضربته فماقال لى هيد مالك اى لم يتغير وماقال ماشانك ويقـال اتى فلان القوم فماقالوا له هيد مالك اى ماحالك و بوهى مالك كبى مثل مجراسنده جارى اولمشدر وعربلر فلان آدم بيلديكنه و بيلديكنه احسان ايدرديه جك يرده فلان يعطى الهيدان والزيدان ديرلر اى يعطى من عرف ومن لم يعرف هيـدان هيددن صفتدر مضطرب ايدن آدمه دينور كه بو رادهٔ مراد استعطـا ايله مضطرب ايدندر وزيدان راء مهمله رود دن مأخوذ در مشـاكلة ايله استعمال اولندى وهيد وهـاد حركت معناسنه كاور يقال ماله هيد وهاد اى حركة وهيد مضطرب اولان شيئه دينـور تسميه بالمصدردر (التهييد) تفعيل وزننده هيـد ايله اوج اولكى معناده مرادفدر يقال هيده تهييدا اذا افزعه وكربه وحركه واصلحه وسرعتله يوريمك معناسـنه در يقال هيد الرجل اذا اسرع فى السير (هيود) صبور وزنـنده برطاغك آديدر (ايام هيد) كيد وزنـنده زمان جاهليده بر موت عامدا ياميـدر كه اون ايكى بيك آدم فوت اولمشدر (هيده) هـانك فتحيله بنى ابى بكر بن كلاب يوردنده مضجع نام بلده نك يوقرى سمتنـده بر درين انكبه نك آديدر ❊ فصـــــل الياء التحتية ❊ (الايد باى موحـده ايله احـد وزنـنده بر نبـات آديدر كه شعير نبـاتنـه شبيه اولور طـوار قسمنـه بغـايت يرار اليدّ) دالك تشـديديله يد مخففـه ده لغتـدر كه اله دينور دست معنـاسنه نتـه كه معتل بابنـده مرسومدر يرد) فرد وزننده ادريس عليه السلامك پدرلرى اسميدر (يزد) يانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله شيراز ايله خراسان بيننده بر بلده آديدر يزدى يون محدثيندن بر جماعتدر كذا كا منسوبلردر (يزدود) مردود وزننده بشقه بر بلده در (يزد آباد رى قضاسنده بر قريه در (ينـد) ندد مادّه سنده ذكر اولندى (ياقد) صاحب وزننده حلب قضاسنده بر قريه آديدر

❊ باب الذال المعجمة ❊ فصـــــل الهمزة ❊

الاخذ) همزه نك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله و(الـتأخاذ) تذكار وزننده برنسنه يى آلمق معناسنه در يقال اخذه اخذا وتأخاذا من الباب الاول اذا تناوله ❊ مؤلفك بصائرده بيانه كوره اخذ حوز الشئ وتحصيله معناسنه موضوعدر واول كاه اولور كه تناول جهتيله اولور وآندن فارسيده ستادن وتركيده آلمق ايله تعبير اولنور يقال اخذه اى تناوله وكاه اولور كه قهر وغلبه جهتيله اولور وآندن فارسيده كرفتن وتركيده طوتمق ايله تعبير اولنور يقال اخذته الحمى ومعانئ سائره كه بونلردن منشعبه در هر برى بو ايكى اصلى بر مناسبتله متضمن در انتهى واخذ سيرت وطريقت معناسنه مستعملدر بوندن مأخوذ معناسنه در كه آدملك طوتديغى سجيه وطريقه ديمكدر يقال ذهبوا ومن اخذ اخذهم بفتح الهمزة وكسرهـا ورفع الذال ونصبها ويقـال من اخذه اخذهم ويكسر اى من سـار بسيرتهم وتخلقوا بخلايقهم واخذ بر آدمى بغتة طوتمق معناسنه استعمال اولنور مجرمى طوتمق كبى يقـال اخذه اذا اوقع به واشكنجه ايلك معناسنه مستعملدر كه معناى مزبورك لازميدر يقال اخذه بذنبه اى عاقبه عليه (الاخذ) همزه نك كسريله دوه قسمنه مخصوص بر داغك اسميدر كه دوه يه بر مرض وعلت عروضندن خوف وانديشه ايلدكلرنده برانسه باصرلر كويا كه آنكله كله جك مرض اخذ اولنمش اولور (الاخذ) ضمتينله كوز آغريسنه اطلاق اولنور طوتمق معناسندن مأخوذ درلسانمزده دخى كوز آغريسى طوتدى كوزى طوتدى تعبيرى زبانزددر راغب بونى كنايه قلمشدر يقال به اخـذ و بعينـه اخـذ اى رمد واخـذ اخاذ واخاذه دن جمع اولور كه همزه نك كسريله صو كولنـه اطلاق اولنور صو يى آقتيوب طوتديغنه مبنى در قال فى النهـاية ومنـه حديث مسروق ❊ جالست اصحاب رسول الله عليه السلام فوجدتهم كالاخاذ ❊ وهو مجتمع الماء وجمعه اخذ مثل كتاب وكتب وقيل هو جمع الاخاذ وهو مصنع للماء يجتمع فيه (الاخذ) فتحتينله دوه كوچكى سوددن تخمه وامتلا اولمق معناسنه در كه طوتمق معناسندن مأخوذ در يقـال اخذ الفصيل اخذا من الباب الرابع اذا اتخم من اللبن ودوه قسمى دلورمك معنـاسنه مستعملدر

يقال اخذ البعير اذا اعتراه جنون و كوز اغريغى معناسنه در يقال اخذت عينه اذا رمدت و بو معنا ايلن السبه زوايتيدر (الاخذة) همزه نك ضميله سحر طرزنده بركونه رقيه و افسونه دينور على قول برنوع بونجغه دينور كه افسونكارلر آنى اخذ و تسخير ناس ايچون اعمال ايدرلر افسون مز بور دخى تسخيره متعلقدر جادو قاريلرك اعمال ايلدكلرى افسون يا خود بونجق اوله جقدر يقال لفلانة اخذة تؤخذبها الناس اى رقية او خرزة و عربلر اخشام نمازندن نصكره جه اولان ساعته يعنى صولرقراوديغى وقته اخذة النار اطلاق ايدرلر زيرا ساعت مز بوره اشر المسلمه اولمغله كويا كه برآتش لولديغندن آندن چقماق چاقيلوب آتش آلمق ممكندر زعم ايدرلر ومنه يقال بادر بزندك اخذة النار واخذ اوقت مذكوره خطرنا كدرنته كه حديث شريفده * اكفتوا صبيانكم بالليل * وارد اولمشدر كه مراد زمان انتشار ظلمتدر (الاخيذ) اسير و زنده ماسيره اطلاق اولنور طوتساق تعبير اولنور و شيخ غريبه اطلاق اولنور (الاخاذة) همزه نك كسريله مقلقلانك ال ايله طوته جق يرينه اطلاق اولنور مقبض المخمه معناسنه و شول ارضه اطلاق اولنور كه كشى كندى نفسيچون حائز يعنى اتخاذ و تملك ايلمش اوله و اكا اخاذ دخى دينور هاسز كذلك شول ارضه اطلاق اولنور كه آخرك ملكى اوليه رق پادشاه جانب ميريدن برآدمه اعطا و تمليك ايلمش اوله يقال هى لك اخاذة وهى ارض اعطا كها الامام لبست ملكا لاخر و اخاذ و اخاذه اخذك مفرديدر كه ذكر اولندى (الاخذ) كتف وزننده شول دوه يه اطلاق اولنور كه سمورمكه على قول قوجالمغه يوز طوتمش اوله يقال بعير اخذ اذا كان قداخذ فيه السمن اوالسن و شول سوده اطلاق اولنور كه اكشيمكه يوز طوتمغله حريفيت پيدا ايدوب دلى بورر او لميقال لبن اخذ اى قارص (الاخوذة) همزه نك ضميله سود اكشيوب طعمنده حريفيت پيدا اولمق معناسنه در يقال اخذ اللبن اخوذة من الباب الرابع اذا حمض (التأخيذ) تفعيل وزننده سودى اكشتمك معناسنه در تقول اخذت اللبن تأخيذا اذا احمضته (المأخذ) مصايد وزننده و مراد فيدر كه مصيده نك جمعيدر دوزاغه دينور يقال صاد الطير بالمآخذ اى بالمصايد (المستأخذ) اسم فاعل بنيه سيله بردرد و وجع سيبيله باشنى يره اكوب ساكت و صامت طوران دردنا كه اطلاق اولنور و خضوع و استكانت صاحبى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل مستأخذ اى مستكين خاضع و پك اوزون صاچه اطلاق اولنور كويا كه بتون قدينى اخذ ايلمش اولور يقال شعر مستأخذ اى طويل (المؤتخذ) بو دخى اسم فاعل بنيه سيله خضوع و استكانتلو آدمه اطلاق اولنور (المؤاخذة) مفاعله وزننده برآدمى صوجى مقابله سنده عقاب ايلك معناسنه در يقال آخذه بذنبه مؤاخذة اذا عاقبه ولا تقل واخذه * شارح ديركه يمن لغتنده واو ايله واخذه واردر حتى قرآن كريمده واو ايله ده قرأت اولنمشدر (الاتخاذ) افتعال وزننده برى برينى طوتمق معناسنه در كه مشاركت ايچوندر يقال اتخذ القوم اذا اخذ بعضهم بعضا و كاه اولور كه همزه تايه قلب و ادغام اولنوب اتخذ ديرلر كه مصدرى اتخاذ اولور و بونده مشاركت معناسى يوقدر تركيده ايدنمك ايله تعبير اولنور * مؤلف بصائرده ديركه بونده اختلاف ايلديلر بعضلر تخذ يتخذ تخذا ماده سندن افتعالدر ديديلر تاى اصليه ايله تاى افتعال جمع اولمغله ادغام اولنديغنه كه قاموسده دخى فصل آتيده ثبت ايلمشدر و عند الاكثرين مهموز اولان اخذ يأخذ ماده سندن مأخوذدر و بو قول عند المؤلف من جوحدر آكابناء بوراده ويقال اتخذ و اعنوانيله رسم ايلمشدر و كاه اولور كه اتخذ ماده سى جعل مجراسنه اجرا اولنمغله مفعولينه تعديه ايدر ومنه قوله تعالى * لاتتخذوا اليهود و النصارى اولياء * الاية نجوم اخذ منازل قمره اطلاق اولنور كه هر منزل نجمه كوكبه مشتملدر قمرى هر كيجه برمنزل اخذ ايدر على قول استراق سمع ايدن شياطينه فرشته لرك رمى ايتدكلرى رجوم نجوم مدن عبارتدر (الاستخاذ) سينله اتخاذ معناسنه در كه ايدنمك تعبير اولور يقال استخذ ارضا اى اتخذها * شارح ديركه استخذ اصلده اتخذ ايدى تاى اولايى سينه ابدال ايلديلر و عند البعض استفعلدر تخفيفا تالك برينى حذف اولندى (الاذ) همزه نك فتحى و ذالك تشديديله كسمك معناسنه در يقال اذ الشئ اذا من الباب الاول اذا قطعه (الاذوذ) صبور وزننده پك كسيجى كسكين شيئه دينور يقال سيف اذوذ و شفرة اذوذ بلاهاء اى قطاع و بو فعول بمعنى فاعل اولمغله تذكير و تأنيثى برابردر (اذ) همزه نك كسريله بركلمه در كه زمان ماضى يه دلالت ايدر و سكون اوزره مبنى در و پوك حتى جمله يه مضاف اولمقدر فارسيده آنكاه مرادفيدر تقول لقيتك اذ انت شاب يعنى سنك جوانلغك وقتنده سكاراست كلشيدم ديمك اولور و اذ كلمه سى زمان ماضى ايچون اسم اولور بو صورتده اكثرى ظرف واقع اولور كقوله تعالى * فقد نصره الله اذ اخرجه * الاية و بعضا مفعول به واقع اولور كقوله تعالى * واذكروا اذ كنتم قليلا * و بعضا مفعولدن بدل اولور كقوله تعالى * واذكر فى الكتاب مريم اذ انتبذت * الاية بوراده اذ كلمه سى اذكر كلمه سنك مفعولى اولان مريم لفظندن بدل اشتمالدر و كاهى كندودن استغنا اولنمغه صالح اولان بر اسم زمانه مضاف اليه اولور يومئذ كلمه سى كبى كه يوم لفظنه مضاف اليه اولمشدر اول كون ديمك اولور و حينئذ

وبعلشندخی بونك كبیدر بوصورتده اذ كلمه‌سی منون اولور یاخود استغنا اولنمقه صالح اولمیان اسم زمانه مضاف الیه اولور كقوله تعالى ❊ بعد اذ هدیتنا ❊ وكاهی زمان مستقبل ایچون اسم اولور كقوله تعالى ❊ یومئذ تحدث اخبارها وتعلیل ایچون اولور كقوله تعالى ❊ ولن ینفعكم الیوم اذ ظلمتم ❊ ومفاجأه ایچون اولور اكر بینا وبینما كلمه‌لرندنصكره واقع اولورسه‌نته كه اشبو ❊ استقدر الله خیرا وارضین به ❊ فبینما العسر اذ دارت میاسیر ❊ بیتنده اولدیغی كبی یعنی عسر وشدت ارالقنده ایكن ناكاه یسر ومسرت ظهور ایدر واشبو اذ كلمه‌سنك ظرف زمان یاخود ظرف مكان یاخود مفاجأه معناسنه حرف یاخود حرف زائد مؤكد اولمسی بابنده بین النحاة اقوال كثیره واردر كتب نحویه‌ده مبسوطدر (الازاذ) زای معجمه ایله سحاب وزننده بر نوع خرما اسمیدر (ازذ) فتحتینله اسامیدندر جابر بن ازذ وام بكر بنت ازذ رواة حدیثدندر

فصـل الباء الموحدة ❊ (البذ) بانك فتحی وذالك تشدیدیله و (البذیذة) بانك فتحیله قهر وغلبه ایلمك معناسنه‌در یقال بذه بذا وبذیذة من الباب الاول اذا غلبه وبذ كوه كه خرمایه دینور كه طاغلور اولور جنس عدد اولنمز یقال تمر بذ ای منتثر وبذ ایرانده ارّان ایله اذربیجان ایالتلری بیننده بر ولایت آدیدر كه آنده دائره‌سی اوچ دونم مقداری بر محل واردر ایچنده بر آدم طوره جق مقدار بر یر واردر كه آنده دعا مستجابدر وآشاغی طرفندن بر بیوك نهر جاری اولور كه حمای عتیقه‌یه مبتلا اولنلر اندن اغتسال ایلدكده حماسی زائل اولور وبذ بالكسر فرد معناسنه‌در فذ لفظنه مؤكد اولهرق ذكر اولنور یقال فذ بذ ای فرد وبذ بذاذه‌دن وصف اولور پژمرده قیافت و پریشان شكل اولان آدمه دینور یقال رجل بذ الهیئة وباذ الهیئة ای رثها ومثل ونظیر معناسنه‌كلور یقال ماله بذ ای مثل (البذیذة) بانك فتحیله مصدر درنته كه ذكر اولندی ونصیب وقسمت معناسنه‌در یقال اخذ بذیذته ای نصیبه وبذیذه پریشان حاللق وتنك معاشلق معناسنه‌در یقال هو علی بذیذة ای تقشف (الابذ) فتحتینله احد لفظنه مؤكد اولور بودخی بك بالكز جه دیمك اولور یقال احد ابذ ای فرد (البذاذة) و (البذاذ) بارك فتحیله و (البذاذ) كتاب وزننده و (البذوذة) عمومه وزننده بدحال وپژمرده قیافت اولمق معناسنه‌در تقول بذذت یا رجل بذاذة وبذاذا وبذاذا وبذوذة من الباب الرابع ای سأت حالك وهو باذ الهیئة وبذها ای رثها كما ذكر (البذة) بانك كسریله بذیذه كبی حصه ونصیب معناسنه‌در یقال اخذ بذه وبذیذته ای نصیبه (البذید) بانك فتحیله بذ كبی مثل ومانند معناسنه‌در (بذاذیك) بانك وذالك فتحیله تثنیه بنیه‌سیله وارد اولان كلماتدندر نته كه هذاذیك دخی بویله كبیدر هذاذیك هذ لفظندن مأخوذدر كه قطع معناسنه‌در وبذاذیك بذ لفظندندر كه فرد معناسنه‌در بومناسبتله عربلر الناس هذاذیك وبذاذیك دیرلر ههنا وههنا معناسنه كه ناس اوراده بوراده فرقه فرقه و یالكز جه طوررلر دیمكدر اصل هذاذیك قطعا بعد قطع وبذاذیك فردا بعد فرد دیمكدر بعده موقع من بورده استعمال اولندی وبوكونه مثنی وارد اولان كلمات ایچون مزهرده سیوطی باب مخصوص عقد ایلمشدر (المباذة) مفاعله وزننده مبادرت ومسابقت معناسنه‌در تقول باذذته مباذة اذا بادرته (الابتذاذ) افتعال وزننده مدیوندن مطلوبنی آلمق معناسنه‌در تقول ابتذذت منه حقی اذا اخذته (الاستبذاذ) استفداد وزننده ومرادفیدر كه مستقل وخودسر اولمق معناسنه‌در یقال استبذ بامره بمعنی استبد وبوفرد معناسنه اولان بذ مذكوردندر (البسذ) سكر وزننده مرجانه دینور وبو معربدر خی اولیه كه مرجاندیدكلری نسنه‌یه حجر شجری اطلاق اولنور زیرا حجر وشجر بیننده بر زخ قمردر یاده نابت بر شیدر غواصلر كوكنه یرایله كلی كندیكروب بعده طشره‌دن زور ایله چكوب چیقاررلر شمس وهوا طوقندقده جمودت وحمرت پیدا ایدر هندیده اكا پتوالی دیرلر فارسی وتركیسی مرجاندر واصل عربیده مرجان ایچونك خرده‌سنه دینور ❊ مؤلفك بورلده مرادی عربی صحیح اولان دكلدر وبعضلر كوكه مرجان وشاخنه بسد دینور دیو بیان ایلمشدر ومصباحده طرطوشی عربی اولدیغی اشعار ایلمشدر وبو بسد فارسی معربیدر كه اهمالده‌در (بغذاذ) بوندمیدی لغت واردر نته كه مهمله‌ده بیان اولندی (البوذ) بانك فتحی وواوك سكونیله ناسه شركیر اولوب تعدی ایلمك معناسنه‌در یقال باذ الرجل یبوذ بوذا اذا تعدی علی الناس ومحتاج اولمق معناسنه‌در یقال باذ الرجل اذا افتقر وتواضع ایلمك معناسنه‌در یقال باذ الیه اذا تواضع (ابن بوذویه) بانك وذالك وواوك فتحیله بركسه‌در كه روایت حدیث ایلمشدر (التخذ) تانك وخانك فتحیله آلمق اخذ معناسنه‌در یقال تخذ الشیء تخذا من الباب الرابع بمعنی اخذه وقرئ قوله تعالى ❊ لو شئت لتخذت علیه اجرا ❊ وقرئ لاتخذت الآیه واتخذ كلمه‌سی اتخاذ دن ماضیدر كه تخذ لفظندن افتعالدر تای اصلیه ایله تای افتعال ادغام اولنمشدر نته كه ابن اثیر دیمشدر كه اتخاذ اخذدن افتعال دكلدر زیرا اخذدن اولسه فاء الفعلی همزه اولمق ملابسه‌سیله ماضیسنده ائتخذ دینور همزه ایله وهمزه ایسه تایه ادغام اولنمز وبو جوهری قولنه مخالفدر زیرا جوهری دیدیكه اتخاذ اخذدن افتعالدر ماضیده همزه تلیین وتایه قلب وادغام اولندی وبو وجه اوزره شایع اولمغله تاء مبدله‌یی اصل كلمه‌دن اولمق توهمیله آندن ثلاثی بنا

ایدوب تخذ یتخذ دیدیلر واهل عربیه بجوهرینك خلافنه ذاهبلردر شارح دیرکه اکثر ائمهٔ لغت جوهری یه موافقدر
حتی زجاجی مادهٔ مزبوره یی بالکلیه انکار ایلمشدر وابن مالك شواذدن عد ایلمشدر نته که اتزر ازاردن واتمن امن دن
واتهل اهل دن شذوذ اوزره افتعالدر یالکز ابوعلی الفارسی مادهٔ مرقومه یی ثبت ایلدی و بونك تفصیلی تسهیل
شروحنده مبسوطدر وخلاصه شرحنده ابن ام قاسم تصریح ایلمشدر وابوحیان اتخذ کلمه سنك اصلی اوتخذ ایدی
وخذدن افتعالدر ولغت صحیحه در دیو اثبات ایلمشدر ❊ واقعا مؤلف دخی همزه یی اشعار ایلمشدر نته که اخذ ماده سنده
ذکر اولندی وسعدی چلبی تاء واودن مقلوبه در قولی ظاهرا ابوحیان قولیدر لکن بیضاوی واتخذ افتعل من تخذ
کاتبع من تبع ولیس من الاخذ عند البصریین وقرأ ابن کثیر والبصریان لتخذت ای لاخذت واظهر ابن کثیر و یعقوب
وحفص الذال وادغمه الباقون عنوانیله ذکر ایلمکله قول مزبور مذهب بصریین اولدیغی تصریح ایلمشدر (ترمذ
اثمد وزننده بخاری قضاسنده بر قصبه آدیدر ابن سمعانی انساب نام کتابنده ذکر ایلمشدر که اهل معرفت ترمذك تاء
ومیمی مضموما تکلم ایدرلر وترمذ اهالیسندن لساننده تانك فتحی ومیمك کسریله متداولدر و بعضلر تایی مفتوح و بعضلر
مضموم و بعضلر مکسورا تلفظ ایدرلر ❊ فصل الجیم ❊ (الجائذ) عائذ وزننده جأذ آتیدن اسم فاعلدر صویی
قطع وتأنی ایلبه رك ایچیجی برصولقده ایچن آدمه دینور عباب معناسنه (الجأذ) جیمك فتحی وهمزه نك سکونیله
صویی وجه مذکور اوزره ایچمك معناسنه در یقال جأذ الماء جأذا من الباب الثالث اذا عبه (الجبذ) نبذ وزننده برشیئی
بروچکمك جذب معناسنه در یقال جبذه جبذا من الباب الثانی بمعنی جذبه و بو جذب لفظندن مقلوبدر دیدکلدر بلکه
لغت مستقلهٔ صحیحه در جوهری وسائرلری مقلوب ینده عوارنده واهملردر (الاجتباذ) آندن افتعالدر جذب معناسنه در
یقال اجتبذه بمعنی جذبه (الجبذه) فتحاتله هنوز یومشیوب خشونتلی اولان خرما ینبسنه دینور (جباذ) قطام
وزننده منیه یه یعنی موته یاخود نیت جابذه یه دینور نفوسی جذب ایلدیکیچون ونیت صاحبنی مطلوبه جذب
ایتدیکیچون نته که جذاب دخی بو معنایه در و بو فعال وزننده در سیوطی مزهرده بونلر ایچون باب مخصوص
عقد وجباذ اسم منیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر (الجنبذة) جیمك و بانك ضمی وفتحیله یاخود بانك فتحی لحن درقبه
طرزنده یعنی مرتفع ومستدیر اولان شیئه دینور ❊ مؤلف کالقبة عنواننده ذکر ایلمکله وجه مذکور اوزره اولان شیئ
دیمکدر یاخود جنبذه معناده قبه کبیدر یعنی مرادفدر دیمکدر ❊ شارحك بیاننه کوره بو راجحدر زیرا جنبذه کنبد
معربیدر که قبه یه دینور هاء وحدت ایچوندر وجنبذ نیسابور قضاسنده برقریه وفارس ایالتنده بربلده اسمیدر
وجنبذبن سبع اصحابدندر وقصر الجنبذ مدینه ده برقصرك آدیدر (الانجباذ) انجذاب وزننده ومرادفیدر یقال
انجبذ الیه اذا انجذب (الجخوذة) خای معجمه ایله دحرجه وزننده یلمك معناسنه در یقال جخوذ الرجل اذاعدا
(الجذ) جیمك فتحی وذالك شده سیله سرعتله یوریمك معناسنه در معنای آتیدن مأخوذ در یقال جذ فی سیره جذا
من الباب الاول اذا اسرع و برنسنه یی بالتمام کسمك معناسنه در یقال جذه اذا قطعه مستأصلا وقرمق معناسنه در
یقال جذه اذا کسره (الجذاذ) جیمك حرکات ثلاثیله آنلردن اسمدر کسیك وقریق نسنه یه دینور بمعنی مفعولدر
(الجذجذة) زلزله وزننده بودخی برنسنه یی تمامه کسمك معناسنه در یقال جذجذه اذا قطعه مستأصلا (الجذاذ
و (الجذاذة) جیملرك فتحیله برشیئك شیء آخر اوزره اولان فضل وزیاده سنه دینور کویا که مفصولی جذ وقطع ایدر
یقال جذاذه وجذاذته علیه کذا ای فضله وزیادته (الجذاذ) غراب وزننده معدندن چیقان التون حجرلرینه دینور که
آنلری دوکله آلتون حاصل اولور وآلتونك برنوعی واردر که اوت کبی بترا کاعقیاندیرلر حجردن حاصل اولمز (الجذاذات
قراضات وزننده ومرادفیدر که کسنتیلر وقرپنتیلره دینور تقول عندی جذاذات الفضة ای قراضاتها (الجذآن
رمان وزننده جذانه نك جمع جنسیدر برنوع کوشك طاشه دینور که کوفکی تعبیر ایتدکلریدر کذا ن کبی (جذاء
جیمك فتحی وذالك شده سیله برموضع آدیدر وجذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور یقال رحم جذاء ای لم توصل
رحم کلمه سنك تأنیثی قرابت اعتباریله در وجذاء اوفانمش دیشه وصف اولور یقال سن جذاء ای متهتمة (الجذة
جیمك ضمیله شیئ معناسنه مستعملدر فی الاصل کسلمش نسنه نك برپارهسنه دینور یقال ماعلیه جذة ای شیئ بوراده ثوب
کسنتیسی معناسندندر که اوزرنده برپاره لباس مقوله سی یوقدر دیمکدر (الجذیذ) لذیذ وزننده و (الجذیذة) هایله سویق
اسمیدر که قاود تعبیر اولنان نسنه در وجذیذ مکه قربنده برموضع آدیدر (التجذیذ) تفعیل وزننده برآدم ناسی کندیسنه
تابع ایلمك استیوب فردواحد اکا تابع اولمیوب اباقلمق معناسنه در یقال جذذ الرجل تجذیذا اذا استتبع القوم فلم یتبعه
احد (الانجذاذ) انفعال وزننده کسلمك معناسنه در یقال انجذ الشیئ اذا انقطع (الجرذ) فتحتینله طوارك آردسکیرنده
عارض اولان مطلقا ورمه دینور (الجرذ) صرد وزننده برنوع صچان آدیدر بو بیوك نوعی اوله جقدر که فندق صچانی

مقابلیدر جمعی جرذان کلور جیمك ضمیله مترجم دیرکه لطائفدندرکه عبد الملك اموی یه بر پیرزن ❊ ان بیتی لخال عن الجرذان ❊ عبارتنه مشتمل برعرضحال تقدیم ایلدکلده مشارالیه دقیقه یه انتقال ایلدکله اکا فتی وافر اجناس ذخایر احسان ایلدیلر (الجرذة) فرحه وزننده ذکر اولنان فاره سی چوق یره دینور یقال ارض جرذة ای کثیرة الجرذان (ام جرذان) جیمك کسریله برنوع خرمایه اطلاق اولنور (الجراذین) جیمك فتحیله جرذانه‌نك جمعیدرکه جیمك کسریله در بر بشقه خرمانك اسمیدر (ذواجراذ) همزه‌نك فتحیله نجد بلادنده بر موضعدر (الاجرذ) افعج وزننده ومرادفیدرکه آیناق کشی یه دینور (الاجراذ) همزه‌نك کسریله اخراج معناسنه دریقال اجرذه اذا اخرجه و بالکز قلق معناسنه دریقال اجرذه اذا افرده و برنسنه یه مضطر وناچار ایلك معناسنه در یقال اجرذه الیه اذا اضطره (المجرّذ) معظم وزننده اشمش یورتمش کار آزموده وامور دیده آدمه دینور یقال رجل مجرّذ ای مجرّب محنك اساسك بیانه کوره تجریذ کری آنی جرذ قرحه معناسندندرکه تجریذ اول قرحه‌یی ازاله ایلك معناسنه درکه بابی سلب ایچوندر ومنه یقال جرذ الشجرة اذا شذبها کانه ازال جرذها ای عیبها اوابنها التی هی کالجرذان ومنه رجل مجرّذ ای قدهذبته الامور وشذّبته (الجرذ) جیمك فتحی ورانك سکونیله یاره یاخود چبان جرذ دیدکاری ورم مزبور هیئتنده طومالوب عقده پیدا ایلك معناسنه درکه آغرشقلمق تعبیر اولنور یقال جرذت القرحة جرذا من الباب الاول اذا تعقدت کالجرذ بعض نسخه ده کالجرذ قولی صرد وزننده مضبوط اولمغله اکا کوره بیوك فاره کبی متعقد اولمق معناسنه اولور (الجربذة) دحرجه وزننده و (الجرباذ) جیمك کسریله دوه وآت قسمنه مخصوص برکونه یوریك علی قول شیشمان آدمك یلمسی کبی آغرآغر یلمك یاخود قریب القدر یعنی آدیملری خرده خرده آتوب باشنی اشاغی طوته رق واپاقلرینی آغرآغر چپار زلو نامنتظم حرکت ایتدیره رك طولاشقلو سکرتمك یاخود طرنقـلرینك اوجلری طوپاق اولمغله قالقق اوله رق یره یقین اولمقدن عبارتدرکه طرنقلرینی اوجلرینی بصه رق سکرتمك اولور (المجربذ) اسم فاعل بنیه سیله علی الاختلاف المذکور جربذه سی اولان آته ودوه یه دینور یقال فرس مجربذ ومجربذ القوائم اذا کان له جربذة (الجرنبذ) غضنفر وزننده یوغون وغلیظ نسنه یه دینور (الجرنبذة) هایله والده سنك زوجی اولان یعنی باباالغی اولان آدمه دینور یقال هو جرنبذة ای لامّه زوج (الجلوّذ) عجوّل وزننده غلیظ وشدید اولان شیئه دینور انسان وحیوان وسائر نسنه اولسون (الجلذاء) جیمك کسریله طپراغی غلیظ یره دینور یقال ارض جلذاء ای غلیظة (الجلذاءة) هایله ارض مذکوره دن برقطعه درهاء مخصصه در (جلذان) جیمك کسریله طائف قربنده برجمی یعنی برچایر قورولغنك اسمیدرکه طپراغی بغایت یومشق وزمینی ال آیه سی کبی هموار در (الجلذیّ) و (الجلاذیّ) یانك تشدیدیله شدید وغلیظ اولان دوه یه دینور واهل کار وصنعت اولان آدمه دینور ونصاری طائفه سنك کنیسا ومناسترلری خـدمتکارینه دینور خادم البیعه معناسنه و پاپاسه دینور راهب معناسنه ❊ بو راده والرهبان نسخه‌لرینی شـارح تخطئه ایلشدر وسرعتله اولان یورویشه دینور یقال سارسیرا جلذیّا وجلاذیّا ای سریعا وجلاذی لفظنك جمعی جلاذی کلور جیمك فتحیله (الجلذ) جیمك ضمیـله کوزسز صیچانه دینورکه کوسنبك دیدکلریدر جمعی مفردینك غیری اوله رق مناجذ کلور و بو خلد لفظندن مصحف دکلدر (الاجلوّاذ) افعوّال وزننده آتش کبی بغایت سرعتله کتمك معناسنه دریقال اجلوّذ الفرس اذا مضی واسرع فی السیر و یغمور کتمك یعنی اوزون اوزادی کسیلوب قطعا یاغمز اولمق معناسنه دریقال اجلوّذ المطر اذا ذهب یعنی امتدّ وقت تأخره وانقطاعه (الجنبذ) قنفذ وزننده ناراغاجنك چچکنه دینور ❊ شارح دیرکه مؤلفك کالجلنار من الرمان قولی تشبیه فی المعنادرکه جلنار دیندیکی کبی جنبذ دخی دینور قالدیکه جنبذ قبه یه دینکله ارتفاعی متضمن اولدیغنه مبنی هرطومور جقلنمش چچکه وخاصة نارك طمور جقلنمش چچکنه اطلاق اولنمق اوزره امهات سائره ده مرسومدر انتهی وجنبذ کلمه سنك معانی سائره سی جنبذ ماده سنده مشروحدر اصالت نونه مبنی موضع ذکری بومقامدر وجنبذ بن سبع یاخود سباع برکسه درکه نبی اکرم علیه السلام حضرتلریله برکونك وقت صباحنده کافر اوله رق حرب وقتال واخشامنده مسلم اوله رق اعداسیله جنك وجدال ایلدی وقعـهٔ مزبوره غزوهٔ حدیبیه ده واقع اولمشـدر (الجوذیّ) جیمك ضمیله کلیمه دینور کساء معناسـنه (الجوذیاء) جیمك ضمیله کیچی طائفه لرینك کیدکلری کبه یه وعبایه دینور (الجهبذ) جیمك وبانك کسریله نقاد وخبیرا ولان آدمه دینور یقال هو جهبذ من الجهابذة ای نقاد خبیر ❊ شـارح دیرکه جهبذ کلمه سی کهبد فارسی معربیدرکه نقـد دراهم خصوصنده ماهر وفایق اولان صراف ونقاده دینور بعده غوامض اموره واقف ودقایق شـناس مرد عارفده استعمال اولنـدی وتصریف ایدوب جعنده جهابذه دیدیلر واقعا برهان قاطعده بومعنایه وسمسار معناسنه مرسومدر وسمسار بایع ومشتری بیننده اولان میانجی یه دینور (جبذة) جیمك کسریله اسامیدندر محمد بن

احمد بن جيذه ابن اعرابی راویسیدر ❊ فصــل الحاء المهملة ❊ (التحبيذ) تفعيل وزننده برآدمه افعال مدحدن اولان حبذا كلمه سنی دیمك معناسنه در تقول لاتحبذنی تحبيذا ای لاتقل لی حبذا ❊ شارح دیركه لفظ مزبور الفاظ مولّده مخترعه دندر ویقال حبذه تحبيذا اذا قال له حبذا كما يقال حمدل زيد اذا قال الحمدلله وسبحل زيد اذا قال سبحان الله (الحذّ) حانك فتحى وذالك تشديديله برنسنه يی بتمامه كسمك جذّ معناسنه در يقال حذّ الشیء حذا من الباب الاول بمعنى جذّه (الحذذ) فتحتيله حيوانك قويريغی خفيف اولمق يعنی قيلری وتويلری آز اولمق معناسنه در نعتنده احذّ دينور قال فی الاساس فرس احذّ ای خفيف هلب الذنب اومقطوعه وحذذ اهل عروض اصطلاحنــده زحافاتندر بحر كاملك متفاعلن جزؤينك آخرندن وتدی ساقط اولمغله متفا قالوب يرينه فعلن نقــل اولنمقدن عبارتدر معنای مزبوردن مأخوذدر (الحذاء) احذّ كلمه سنك مؤنثيدر شول قصــيده يه وصف اولوركه بحر كاملدن اولمغله كنديسنده حذذ زحافی جاری اولمش اوله يقــال قصيدة حذّاء اذا كان فيها الحذذ وشول يمينه اطلاق اولنوركه آند ايچن كسه آنده اصلا توقف ايلميوب سرعتله درساعت ادا ايتمش اوله يقــال يمين حذاء اذا كانت يحلف صاحبها بسرعة همان دعوايی قطع ايلديكيچون اطلاق اولنمشــدر ويمين لفظی مؤنثدر وحذاء قطع اولنان رحم وقرابته وصف اولور يقال رحم حــذاء اذا صارت لم توصل وشول جابك ناقه يه وسائر ديشی حيوانه وصف اولوركه روزكاركبی سرعتله مرور ايدوب اكا اصلا برنسنه ايلشمز اولميه يقال ناقة وفرس حذاء ای سريعــة ماضية لا يتعلق بها شیء بعض ادبانك دنيايه حذاء اطــلاقی بو معنادندر وحذاء شول قصيده يه اطلاق اولنوركه حده دن چكلمش كبی عيب ونقيصه دن آزاده اولوب اصلا وضع انكشت اعتراض ايده جك يری اولمامغله مثل سائر كبی السنه وبلدانده سائر اوله بو جهتله اضداددن اولور يقال قصيدة حذاء ای سائرة لاعيب فيها كويا كه تيغ بلاغتله شائبــهٔ عيبی قطع ايلمشدر ياخود ذكر اولنــان حيوان سريعــه تشبيه اولنمشــدر (الاحذّ) ذكر اولنــان حذذ لفظندن وصفدر قويريغنك قيلری وتويلری آز اولان اركك حيوانه وحذذ جاری اولان جزؤ بحر كامله اطــلاق اولنور واحذ تيز دست اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجــل احذ ای خفيف اليد مباشرت ايتديكی ايشی چابك قطع واتمام ايلديكيچون اطلاق اولنمشــدر وآريق وزبون حيوانه اطلاق اولنور قلت شعر ذنب معناســندن مأخوذدر يقال فرس احذّ ای ضامر وشديد ومنــكر وعظيم اولان امر وخصوصه اطلاق اولنور جمعی حذّ كلور حانك ضميله يقال امر احذّ ای شديد منكر كال شدت وفظاعتندن ناشی كويا كه اشباه ونظائری منقطعدر كه آنك كبی شديد ومنكر نسنه نك وجودی ممتنعدر ياخود آنك تدبير وتدارك وكفايتی خصوصندن مقدور بشر منقطع اولديغی ملاحظه سنه مبنی در واحــذ خاصة خمس سريعه اطلاق اولنور وخمس بشنجی كون صو ايچر اولان دوه در يقال خمس احذّ ای سريع وبو خصائصدندر (الحذة) حانك ضميله ات پارچه سنه دينور قطع معناسندن مأخوذدر تقول اعطانی حذّة من اللحم ای قطعة (الحذحاذ) خضحاض وزننده سرعتله اولان يوريشه دينور يقال قرب حذحاذ ای سريع وقرب فتحتيله تمام بر كيجه يوريوب صويه ايرشمكه دينور (الحرفنة) حانك وفانك فتحيله صوی وكريم اولوب لكن آريق ومهزول اولان ناقه يه دينور جمعی حرافذ كلور (الحضذ) حانك وضاد معجمه نك ضميله حضض لفظنده لغتدر كه خولان ديدكلری دوايی داروا اسميدر (الحماذی) غرابی وزننده شدت حر معناســنه دركه مراد حر شديد در مؤلف مسامحه ايلمشدر يقال حر حماذی ای شديد (الحنذ) حانك فتحی ونونك سكونيله و (التحناذ) تذكار وزننده قيون وقوزی وبوزاغی مقوله سنی بريان ايدوب كال اوزره نضيج بولمق ايچون اوزرينه قزغين طاشلر وضع ايلمك معناسنه در يقال حنذ الشاة حنذا وتحناذا من الباب الثانی اذا شواها وجعل فوقها حجارة محمــاة لتنضجها مؤلف بوراده عبارهٔ مرسومه ايله تفسيرا يلمكله اوبلجــه ترجمه اولندی لكن بصائرده بيانه كوره ايكی يولك قزغين طاشلر ارالقنده طاشلری دكبشه رك وبريانی چويره رك بريان ايلمكدن عبارتدر وطاشلرك وضعی بريانك نزوجتی منصب اولمق ايچوندر وبو معنای آتيــدن مأخوذدر قال الله تعالى ❊ بجاء بعجل حنيذ ❊ ای مشوی بين حجرين وانما يفعل ذلك ليتصبب عنه الزوجة التی فيه وهو من قولهم حنذت الفرس وقال البيضاوی الحنيذ المشوی بالرضف وقيل الذی يقطر ودك مؤلف بصائرده وجه مذكور اوزره قولينی معنای واحد اولمق اوزره جمع ايلمشدر وصاحب اساس معنای مذكوری موضوع له ومعنای آتی يی مجاز عد ايلمشدر بو بريانك خلاصهٔ طريقی بودركه بغرون يا تنور يابوب ايچنده آتش ايقاد واوزرينه طاشلر وضع وبريانی آنك اوزرينه وبريانك اوزرينه كذلك قزغين قزغين طاشلر وضع ايدرلر انتهى وحنــذ آتی بريا ايكی باش سكرندكدنصكره ترلمك ايچون كتشــه قرشو اوزرينــه چول اورتمك معناسنه در يقــال

حنذ الفرس اذاركضه واعداه شوطا اوشوطين ثم ظاهر عليه الجلال فى الشمس ليعرق ويوله كيدن آدمى كنش
باقوب قاورمق معناسنه مستعملدر يقال حنذت الشمس المسافر اذا احرقته وصهرته (الحنيذ) امير وزننده
ذكر اولنان فرون بزبانه دينور على قول بريان اولمقدنصكره هنوز يافلو صويى تقاطر ايدن اسى بريانه دينور
ووجه مذكور اوزره سكرديلوب ترلمك ايچون چولمقش اولان آته دينور وا كالمحنوذ دخى دينور وحنيذ اضمش
امى صويه اطلاق اولنور يقال ماء حنيذ اى مسخن وحنيذ ادهاندن برنوع دهنك اسميدر وغسل مطيب
معناسنه دركه نسوان عرب خاتم چچكى مقوله سنى طيب قاتوب باشلرينى غسل ايتدكلرى اسى صودن عبارتدر
وحنيذ بنوسعيد ديارنده بوصويك آديدر (حنذ) فحتيله مدينه قربنده برموضع ياخود بنى سليم يوردنده برصو
آديدر (حناذ) قطام وزننده كنشك اسماسندندر (الحنذة) حانك ضميله شديد اسى يه دينور يقال اخذتنا
الحنذة اى الحر الشديد (الحنذوة) قنفذه وزننده طائفك برشعبه سنه دينور (الحنذيان) حانك وذالك كسريله
كثيرالشر اولان خيرسزكسه يه دينور يقال هوحنذيان اى الكثير الشر (الحنذيذ) حانك كسريله چوق ترلين
آدمه دينور يقال رجل حنذيذ اى كثير العرق (المحنذى) اسم فاعل بنيه سيله دلى زفير بد زبان وشتام كسه يه
اطلاق اولنور كه دليله جكرلرى احراق ايدر (الاحناذ) همزه نك كسريله شرابه صويى پك چوق قاتمق على قول
آزجه قاتمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال احنذ الرجل اذا اكثر من المزاج فى الشراب اواقل لكن بونلر
قولنه مبنى اولمغله ضدتى غيرمسلمدر وقال فى الاساس اذاسقيته فاحنذ له اى اسقه صرفا قليل المزاج يحنذ جوفه
(الاستحناذ) ترلمك ايچون كنشده قرشويا تمق معناسنه در يقال استحنذ الرجل اذا اضطجع فى الشمس ليعرق (حناذ
كتان وزننده بررجلك اسميدر (الحوذ) حانك فتحى وواولك سكونيله برنسنه يى حفظ وصيانت ايلك حوط معناسنه در
يقال حاذه يحوذه حوذا اذا احاطه وطوارى سرعتله سورمك معناسنه در يقال حاذ الدابة اذا ساقها سريعا وبرشئى
كوزه دوب محافظه ايلك معناسنه در يقال حاذه اذا حافظ عليه (الاحواذ) همزه نك كسريله بودخى عنف وسرعتله
طوارى سورمك معناسنه در يقال احوذ الدابة اذا ساقها سريعا وبركسه اوزرنده اولان لباسى قاوشديروب
بربكدرمك معناسنه در يقال احوذ ثوبه اذا جمعه وكاسه جى ياپديغى كاسه يى خفيف ياپمق معناسنه در يقال حاذ
الصانع القدح اذا خفه (حاذ المتن) ذالك تخفيفيله آتك صرتنده تكلتى كلان يره دينور كه ايكى طرفلو اولور ايكيسنه
حاذين دينور يقال استولى الحصان على حاذى الفرس اى على موضع اللبد من متنها وحاذان آتك اويلقلرى
آردلرنده قويريغى صالدقده ايكى طرفلودكن يرلره دينور وحاذ آرقه يه اطلاق اولنور خفيف الحاذ بومعنادندر كه
قليل المال والعيال اولان آدمه اطلاق اولنور يوكى آز اولمغله آرقه سى خفيف اولور وحاذ برشجر آديدر (الاحوذى
احمدى وزننده كاروعملده حاذق وچست وچيره دست اولان آدمه دينور سوق سريع معناسندن مأخوذدر يقال
رجل احوذى اى خفيف حاذق وشول كسه يه اطلاق اولنور كه امور ومصالحده چالاك اولوب هرنه كونه امر ومصلحت
اولورايسه اكا غالب وقاهر اولمغله على الكمال حقندن كلوب بهمه حال آنى پروزسز رؤيت وتمشيت ايدوب واكا
اصلا برنسنه حائل اولميه وبرمصلحت كنديسنه تعب وشدت وريميه مرحوم كرجى سلانيكى حسن اغاكبى يقال
رجل احوذى اى مشمر للامور قاهر لها لايشذ عليه شئ (الحويذ) امير وزننده بودخى احوذى معناسنه در
(الحوذان) سحبان وزننده برنبات آديدر بعض مفرداتده نيلوفر ايله مبيندر (الحوذى) حانك ضميله اوكنده اولان
حيوانى سير وسرعتله حث والجا ايدرك قوغوب كيدن آدمه دينور (الحواذ) كتاب وزننده ايراقلق بعد معناسنه در
يقال بينهما حواذ اى بعد (الاستحواذ) غالب ومستولى اولمق معناسنه در يقال استحوذ عليه اذا غلب عليه
واستولى بو استحوذ العير على الاتان اى استولى على حاذيها معناسندن مأخوذدر كه حاذ جانب ظهر معناسنه در تنه كه
ذكر اولندى وبونده واو الفه قلب اولنميوب استصوب كبى اصلى اوزره وارد اولمشدر (الحاذة) حاله وزننده
ومرادفيدر يقال هما بحاذة واحدة اى بحالة حاذ كبى حال دخى آتك آرقه سنده تكلتى كلان يره دينور بعده مناسبت
لفظيه ايله شان وحالت معناسنده استعمال اولندى (الحيذوان) حانك فتحى وذالك ضميله وزشان اسميدر كه بيانى
قومرى نوعندن قوسقووق تعبير اولنان قوشدر عربيده ساق حر دينوركه ايكبسده صونيله مسمادر ٭مؤلفه كوره
ساق حر قريتك اركگنه دينور ٭فصــــل الخاء المعجمة٭ (الخذيذ) شديد وزننده يارهنك صارى صويى آقمق
معناسنه در يقال خذ الجرح خذيذا من الباب الاول اذا اسال صديده (خربوذ) خانك وراى مشدده نك فتحى وبانك ضميله
مكى الاصل محدث ولغوى اولان معروفك پدرى اسميدر (الخردادى) خانك فتحيله خرداسماسندندر ٭شارحك
بياننه كوره خوردادى فارسى معربيدر (الخنذيذ) خانك كسريله اوزون شيئه دينور طويل معناسنه ويوكسك

طاغك تپه‌سنه دينور وآيغره دينور فحل معناسنه وانجش آكديج حيوان وانسانه دينور خصى معناسنه طواردها آكديج
وانسانده طواشى وخروسده املبق تعبير اولنور بو صورتده اضداددن اولور وخنذيذ مجيد ومفلق يعنى فصاحت
وبلاغتده يكانه وطرح مضامين وسوق معانى وتعبيرده لنشينده مفرد زمانه اولان شاعر ماهره دينور يقال شاعر
خنذيذ اى مجيد مفلق وشول بهادره دينور كه جنكده اقرانى اوزره حمله وهجوم ايليه‌جكى سمتى اشكال وابهام ايدر
اوله كه حيل حربيه دندر شجاع بهمه معناسنه بو زمخشرى‌يه كورەدر ❊ومؤلفه كوره نيرەدن كتورلديكى مبهم اولان
بهادره دينور يقال هو خنذيذ اى شجاع بهمة وخنذيذ سخى وجوانمرد آدمه دينور وبلاغت وطلاقت صاحبى
خطيبه دينور وحليم ومتأنى اولان سيد قومه دينور وعربك ايلم وتواريخنه وانساب واشعارينه بغايت عارف وواقف
اولان آدمه دينور اصمعى كبى وبد زبان وبذئ اللسان كسه‌يه دينور وشول يله دينور كه شدتندن طوز وطپراغى هوايه
صاورر اوله اعصار ريح معناسنه وخنذيذ عقفان ضبابى نام كسه‌نك فرسى اسميدر (الخنذوة) خانك وذالك ضميله
بودخى يوكسك طاغك باشنه دينور (الخنذيان) خانك وذالك كسريله بودخى دلى زفير بدزبان آدمه دينور يقال رجل
خنذيان اى بذئ اللسان (الخنذية) دحرجه وزننده برآدمه فحش وفناسوز سويلك معناسنه‌در يقال خنذى الرجل
خنذية اذا خرج الى البذاء تنه كه خنظيه دخى بو معنايه‌در جوهرى خنذيه‌يى معتل وخنظيه‌يى ظاء بابنده ذكر
ايلمشدر حالا كه ايكيسيده وادئ واحددندر يعنى معتل دكللردر بريى ذالى و بريى ظائيدر (التخنذ) تدحرج وزننده
بى حيا وفتاك وبى باك اولمق معناسنه‌در كه بر كسه‌دن شرم ومبالات ايليوب ديلديكنى ارتكاب ايدر اولمقدن عبارتدر
يقال تخنذ الرجل اذا صار خليعا فاتكا (الخوذة) خانك ضميله جنك اسبابندن توغلغه‌يه دينور كه باشه كيلور مغفر
معناسنه جمعى خوذ كلور غرف كبى (المخاوذة) مفاعله وزننده مخالفت معناسنه‌در يقال خاوذه اذا خالفه وموافقت
معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خاوذه اذا وافقه (التخاوذ) تعاهد وزننده ومراد فيدر كه عهدلشمك معناسنه‌در
يقال تخاوذوا اذا تعاهدوا (الخوذان) خانك فتحيله خذ متكارانه دينور يقال هو من خوذان القوم اى من خدمهم
بو معناده‌در كه عربلر برآدم اصحاب فضل ومزيتدن تأخير اولندقده ذهب فلان فى خوذان الخامل ديرلر (خواذ الحمى)
خانك كسريله سته‌نك وقت نامعلومده كلسنه دينور كه موقت اولمديغندن اولور (الخائذ) و (المخاوذ) اسم فاعل
بنيه‌لريله تحت قدرتدن خارج اولان شئ عزيزه دينور كه ذاتنده مطلوب ومحتاج اليه اوله يقال امر خائذ لائذ ومخاوذ
ملاوذ اى معوز لائذ وملاوذ اتباعندر ❊فصل الذال❊ (الديبوذ) دالك فتحيله ايكى آرغاج اوزره طوقنمش ثوبه
دينوردو پود فارسى معربيدر ثوب ذونيرين معناسنه جمعى ديابوذ ودبابيذ كلور وكاهجه دال مهمله ايله‌ده تعريب
اولنور (الداذى) تشديد يايله شراب فساق اسميدر كه باده اوله جقدر ❊ شارح ديركه بودخى خردادى كبى معربدر
❊فصل الذال المعجمة❊ (الذاذى) ياى مشدده ايله برنوع نبات اسميدر كه اوزون صالقمى اولور كرچه ياى
نسبيه ايله وارددر لكن منسوب دكلدر ❊فصل الراء❊ (الربذة) فتحاتله شول يوك وياغى پارچه‌سنه دينور كه
آنكله دوه‌يه قطران سوريلور وشول پچاوره‌يه دينور كه آنكله قبو مجيلر ايشلدكلرى ايشه سوروب جلا ويررلر رانك
كسريله‌ده لغتدر وربذه مدينه قربنده برقريه آديدر كه ابوذر غفارى رضى الله عنه اوراده مدفوندر محدثيندن
موسى بن عبيده وبرادرلرى عبيد الله ومحمد الربذى اورادندر وربذه قامچينك اوجنه دينور وقاتيلق شدت
معناسنه‌در (الربذة) رانك كسريله اصلا برايشه يرامز خير ومنفعتسز شخصه دينور يقال هو ربذة اى لا خير
فيه وشبثه‌نك اغزينى صاردقلرى صارقى‌يه دينور وزينت ايچون دوه وقيون مقوله سنك قولاقلرينه تعليق
ايتدكلرى رنكين يوك پارەسنه دينور ونسوانك حيض بزلرينه دينور ومطلقا مردار شيئه دينور جمعى ربذ
كلور عنب وزننده ورباذ كلور رانك كسريله (الربذى) فتحتينله وتشديد يايله ياى كريشنه دينور
وقامچى‌يه دينور فى الاصل قرية مزبوره‌ده كريش وقامچى معمول اولمغله كيدەرك مطلق اولمشدر (الربذ) فتحتينله
كار وعملده تيزدست اولمق معناسنه‌در يقال ربذت يده بالقداح ربذا من الباب الرابع اذا خفت (الربذ) كتف
وزننده رونده وسبكپا آته ودوه‌يه اطلاق اولنور يقال فرس ربذ اى خفيف القوائم (ربذ العنان) جنكدن منهزم
اولمغله يالكز باشنه فرارايدن آدمه اطلاق اولنور تقول رأيته ربذ العنان يهرب اى منفردا منهزما (الربذة) فرحه
وزننده اتسز جه ديش اته وصف اولور خفت معناسندن مأخوذدر يقال لثة ربذة اى قليلة اللحم (ذو ربذات)
فرحات وزننده كلامنده عثرات وسقطاتى كثير اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل ذو ربذات اى كثير السقط
فى كلامه (الرباذية) تخفيف يايله علانيه وزننده شر وشور وفتنه‌يه دينور يقال بين القوم رباذية اى شر وفتنة
(المرباذ) محراب وزننده و(الربذانى) فتحاتله چوق سوزلو هرزه‌كو وهرزه جانه آدمه اطلاق اولنور يقال رجل

مربذ و ربذانی- ای مكثارومهذار (الارباذ) همزه نك كسريله كسمك معناسنه در يقال اربذه اذاقطعه و ربذنام قرية مزبوره ده معمول قامچيلر اتخاذ ايلمك معناسنه در يقال اربذ الرجل اذا اتخذ السياط الربذية (الربذاء) صحراء وزننده بنت جرير بن الخطفى- الشاعر در و برجماعتك اسميدر (ابوالربذاء) عرب كنيه لرندندر (الرذاذ) سحاب وزننده ضعيف ياغشلو يغموره على قول سكون وملايمتله دائمی وقطره لری غبار كبی بغايت خرده اولان يغموره دينور عند البعض چه تعبيراولنان رطوبتدن نصكره چه باغان چسنتی يه دينور قال الاصمعى الطل ثم الرذاذ فهواقوى من الرذاذ ورذاذ مصدر اولور بلود وجه مذكور اوزره يغمور ياغدرمق معناسنه در يقال رذّت السماء رذاذا اذا امطرت الرذاذ (الارذاذ) همزه نك كسريله بودخی مطر مذكور امطار ايلمك معناسنه در يقال ارذت السماء بمعنى رذّت وطولوم و ياره مقوله سنك ايچنده اولنلری طشره رشح وسيلان ايتدكده ارذّ السقاء والشجة ديرلر (المرذ) و (المرذوذة) اسم مفعول بنيه لريله ذكر اولنان چسنتی ياغمش يره دينور يقال ارض مرذومرذوذة اذا صارت قدمطر عليها الرذاذ (المرذ) اسم فاعل بنيه سيله رذاذلو كونه دينور يقال يوم مرذّ ای ذورذاذ (الروذة) رانك فتحی وواوك سكونيله بری اوته كيدوب كلمك معناسنه در كه اولطه ايلمك تعبيراولنور يقال راذ الرجل روذة اذا ذهب وجاء (راذان) مدينه ترابنده برموضع آديدر محدثيندن وليد بن كثير اوراد ندر وعراقده ايكی قضا آديدر برينه راذان اعلى و برينه راذان اسفل ديرلر محمد بن حسن الزاهد راذان اعلاد ندر ❋ فصل الزای المعجمة ❋ (الزباذية) علانيه وزننده شر وفتنه يه دينور لكن بونده صواب اولان راء مهمله ايله اولمقدرته ذكر اولندی (الزمرّذ) زانك وميمك وراء مشدده نك ضميله اجناس جواهردن زبرجد ديدكلری جوهره دينور زمرد فارسی معربيدر ❋ شارح ديركه مؤلف ارسطو قولی اوزره زمرّدايله زبرجدی برعدّ ايلمشدر سائرلری تفريق ايدرلر و بعضلر زمردك بياضه مائل يشل نوعنی كه صابونی تعبير ايدرلر بونی زبرجد نوعندن عد ايدرلر زيرا زمرد بش نوع اولور اعلاسی ذبابی نوعيدركه بغايت يشل وصاف وصويی كويا كه رقص وتموج ايدر و برنوعنه ريحانی و برينه فستغی اطلاق ايدرلر وزبرجدك يشل وصاف اولانه مصری و يشله مائل صاری اولانه قبرسی وقرمزی يه مائل صاری نوعنه هندی ديرلر الحق نوعی بودر (الزاذ) ازاذ معناسندركه برنوع خرما اسميدر (زاذان) اساميدندر منصور بن زاذان برمحدث ذيشاندر و محمد بن ابراهيم بن زاذان الزاذانی- الحافظ اصفهان محدثلرينك سندلريدر (بنات زاذان) حميرك يعنی اشكلرك كنيه سيدر ❋ فصل السين ❋ (السبذة) فتحاتله زنبيله شبيه برظرفك اسميدر و بومعربدر يعنی سبد فارسی معربيدركه تركيده سپت تعبير ايتدكلر يدر هاء وحدت ايچوندر (اسبذ) احمد وزننده هجرايالتنده بربلده آديدر (الاسابذة) جهابذه وزننده فرس قديمدن برجماعت آديدر اسبذ ديدكلری بلده مرقومه ده ساكن اولورلر ايدی مطرده دندركه بركلمهٔ عربيه ده سين وذال معجمه مجتمع اولمز بناء عليه بوكلمه لر معربلردر (السنباذج) سينك ضميله بيلكی طاشنه دينور حجرمسن معناسنه و بومعربدر يعنی سنبادهٔ فارسی معربيدر وسنباده تركيده محرفی اولان صونپاره ديدكلريدركه حكاكلر قوللنورلر ❋ لكن مؤاف باب جيده قول مزبوره منافی ثبت ايلمشدر (اسفيذبان) همزه نك فتحيله اصفهانده برقريه آديدر ونيسابورده بشقه برقريه آديدر محدثيندن عبدالله بن الوليد اوراد ندر (السميذ) سميد معناسنه دركه ذكراولندی وعبدالله بن محمد الدورقی- ومحمد بن علی- ابن اخت طبرزد وبونك عمی مبارك بن علی وابو القاسم احمد بن احمد بن علی- البغدادی السمذيون كه سينك وميمك كسريله در محدثلردر ❋ فصل الشين المعجمة ❋ (شبذ) فتحتينله ايورد قضاسنده برقريه در حافظ رشيد الدين ابو بكر احمد بن ابی المجد ابراهيم الخالدی- الشبذی- وحفيدی علامه شمس الدين ابراهيم بن محمد واوغلو علامه يحيی بن ابراهيم اول قريه دندر (الشبرذی) حبنطی وزننده جست وچاپك دوه يه دينور مؤنثنده شبرذاة دينور وشبرذی تغلب قبيله سندن بررجل آديدر (الشبرذة) دحرجه وزننده سرعتله يوريمك معناسنه در يقال شبرذ الرجل اذا اسرع (الشجذة) شينك فتحی وجيمك سكونيله ضعيف ياغشلی برمقدارجه چسنتی يه دينور يقال امطرت السماء الشجذة ای المطرة الضعيفة (المشجاذ) مقلاع وزننده ومراد فيدركه صبانه دينور (شجاذ) قطام وزننده مشجاذ لفظندن معدولدر لكن مرهرده شجاذ لفظی مطرهٔ ضعيفه معناسنه مثبت اولمغله ❋ مؤلفك معدول عنه قوانده ضمير شجذه لفظنه راجع اولمق اقتضا ايدر (الاشجاذ) همزه نك كسريله برنسنه بركسه يه شدتلو وصعوبتلو اولمغله آنی محنته اوغراتمق معناسنه در يقال اشجذه الشیء اذا اشتدّ عليه وآذاه و يغمور متصل ياغدقدن نصكره كسيلوب ساكن اولمق معناسنه در يقال اشجذ المطر اذا انجم بعد الاثجام و بلودك يغموری ضعيف ياغمق معناسنه در يقال اشجذت السماء اذا ضعف مطرها (الشجذ) شينك فتحی وحای مهمله نك سكونيله

قلج وبجاق مقوله سنی بیلبوب کسکین ایلمك معناسنه در یقال شحذ السکین شحذا من الباب الثالث اذا احدّها
وآجلق حرارتی معده یی اشعال ایلمك معناسنه مستعملدر یقال شحذنا الجوع المعدة اذا ضرمها وطرد وتبعید ایلمك
معناسنه در یقال شحذ الرجل اذا طرده وبرکسه یه تیز نظر ایله قیه قیه باقمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن
مأخوذ در یقال شحذه بعینه اذا رماه بها وعنف وشدتله طوار سورمك معناسنه در یقال شحذ الدابة
اذا ساقها شدیدا ودارلمق معناسنه مستعملدر معنای اولدن مأخوذ در یقال شحذ علیه اذا غضب وبرشیئك
قبوغنی صویمق معناسنه در یقال شحذه اذا قشره وسؤالده ابرام والحاح ایلمك معناسنه مستعملدر یقال
شحذ فی السؤال اذا الحّ وهو شحاذ ملحّ ولا تقل شحاذ (الاشحاذ) همزه نك کسریله بودخی کسکین
ایلمك معناسنه در یقال اشحذ السکین بمعنی شحذها (التشحذ) تفعل وزننده بودخی طرد ایلمك معناسنه در
یقال تشحذه اذا طرده ❊ شارح اشبو تفعل نسخه سنی استدراک ایله تفعیل اولمق اوزره تصویب ایلمشدر (الشحذان)
فتحاتله طواری پك سورر اولان آدمه دینور سواق معناسنه وآج آدمه دینور جایع معناسنه وسعی وسیرنده
جست وسبکپا کمسه یه دینور (المشحاذ) محراب وزننده دکرمی تپه یه دینور وارض مستویه یه دینور وطاغك
باشنه دینور (الشحاذ) شداد وزننده مبرم دلنجی یه دینور نته که ذکر اولندی بعضلر ثای مثلثه ایله شحاث
اطلاق ایتمکله ❊ مؤلف نهی ایلمشدر لکن شهاب درة الغواص شرحنده بعض اهل لغتك تصحیحنی تصریح
ایلمشدر وشحاذ القابدندر ابن ابی الفتح الشحاذ محدثیندندر (المشحذ) منبر وزننده بیلکویه دینور مسن معناسنه
وطواری عنف وشدتله سورر اولان سوریجی یه دینور (شحاذ) کتاب وزننده اسمادندر محمد بن ابی شحاذ ضبه
قبیله سندن برشاعردر (المشاحذة) مفاعله وزننده ناقه ولادت هنکامنده بوری زحمتندن قویریغنی قالدیروب
شدتله ایکی طرفه بوروب صارمق معناسنه در یقال شاحذت الناقة عند المخاض اذا رفعت ذنبها فالوته الواء شدیدا
(الاشخاذ) خای معجمه ایله اکرام وزننده کوپکی قشقرتمق معناسنه در یقال اشخذ الکلب اذا اغراه (الشذ
شینك فتحی وذالك تشدیدیله و (الشذوذ) قعود وزننده برطائفه نك ایچندن چیقوب بشقه جه اولمق
معناسنه در یقال شذّ الشیء شذا وشذوذا من الباب الاول والثانی اذا انفرد عن الجمهور معلوم اوله که مزهرك
بیاننه کوره شذوذ اطراد مقابلیدر وکلام عربده شذوذ واطراد درت کونه در اول قیاس واستعمالده
معا مطرد اولور وغایة مطلوبه بودر مثلا ضربت زیدا وقام عمرو کبی ثانی قیاسده مطرد واستعمالده شاذ اولور
مثلا یذر ویدع کلمه لرینك ماضیلری کبی ثالث استعمالده مطرد وقیاسده شاذ اولور مثلا اخوص الرمث واستصوبت
الامر کبی که واوالفه قلب اولنمامشدر رابع قیاس واستعمالده معا شاذ اولور مثلا مقوود ومعوود کلمه لری کبی
واوینلهدر بونکله اصلا احتجاج اولنمز زیرا بونده اصلین مفقوددر وقیاسده شاذ واستعمالده مطرد اولانله
استدلال صحیحدر واستعمالده شاذ وقیاسده مطرد اولانله تمهید اصول بابنده احتجاج صحیح دکلدر زیرا اسامی فوض
مزلنده در وبعضا شاعرك اکا رجوعی جائزدر اجلل کلمه سی کبی انتهی وشذ کلمه سی متعدی اولور جمهوردن آیروب
بشقه جه قلمق معناسنه یقال شذه شذا کده لاغیر یعنی من الباب الاول لا من الثانی اذا انذره عن جمهوره (التشذیذ)
تفعیل وزننده و (الاشذاذ) همزه نك کسریله بونلرده شذ معناسنه در یقال شذذه واشذه بمعنی شذه واشذاذ برنادر
ونامطرد سوز سویلمك معناسنه مستعملدر یقال اشذ الرجل اذا جاء بقول شاذ وبرنسنه یی آلارغه وبرطرف ایلمك معناسنه
مستعملدر یقال اشذ الشیء اذا نحاه واقصاه (الشذاذ) رمان وزننده قلیل اولان جماعته اطلاق اولنور وقبیله
ومنازلی ایچره اولمیان کسه لره اطلاق اولنور مرادکندی قبیله لرنده وکندی یوردلرنده اولمیوب آخر قومك ایچنده
اولان آدملردر که یابانجی تعبیر اولنور وبعض امهاتده شذاذ رخال وزننده مرسومدر که ینه جمعدر (الشذان) شینك
کسری وذالك تشدیدیله نبق آغاجنه دینور سدر کبی (الشذان) شینك فتحی وضمی وذالك تشدیدیله متفرق وپراکنده
اولان چقل طاشلرینه وسائر نسنه لره دینور یقال اصابه شذان الحصی ای ما تفرق منه شینك فتحیله اسم جمعدر
کذان لفظی کبی که کوفه کی طاشلرینه دینور وشینك ضمیله شاذ لفظندن جمعدر شاب وشبان کبی (الشاذ)
اسم فاعلدر جمهوردن سچیلوب چیقان آدمه دینور کذلك حکم عامدن یاخود قاعدهٔ کلیه دن خارج ومتفرد اولانه
اطلاق اولنور که اصطلاح علومدندر نته که ذکر اولندی وشاذ هلال بن فیاض نام محدثك لقبیدر (التشرید)
تشرید وزننده ومرادفیدر وقوله تعالی ❊ فشرذ بهم من خلفهم ❊ الآیة بالذال المعجمة قرأة الاعمش وقال ابن جنی
لم یمر بنا فی اللغة ترکیب شرذ وکان الذال بدل من الدال المهملة وقال البیضاوی وقرئ بالذال المعجمة وکانه مقلوب شذر
(الشرنبذ) غضنفر وزننده بوغون وغلیظ اولان شیئه دینور (الشعوذة) دحرجه وزننده تیز دستلك ایله برنسنه یی

مطلب

منظرة نلسد ٭ حقيقتنه مخـالف صورت آخرده كوسترمك معناسنه دركه سحره شبيه برمعنادر حقه بازلق تعبير
اولنورمادسي همان چابكلكدركوتا كون شيوملرى واردرتته كه بعض مشهودمز اولمشدر ٭ شارح ديركه شعوذه وشعبذه
اهل باديه لغتى دكلدرمترجم ديركه لغت فارسيده ٭ شبنك ضميله شعبذه مرسوم اولمغله ظاهرا شعوذه وشعبذه آندن
معربدر (المشعوذ) اسم فاعل بنيه سيله و(المشعوذ) اسم مفعول بنيه سيله حقه بازه دينور اسم مفعول بنيه سى مبالغه يه
محمولدر يقال هو مشعوذ ومشعوذ وعمله الشعوذة وهى خفة فى اليد واخذ كالسحر يرى الشئ بغير ما عليه اصله فى رأى
العين (الشعوذى) ياى مشدده ايله امرالك برطرفه ارسـال ايلدكلرى پيك و بريدك اثناء راهده ٭ ومحل مأمورينه
احوالنى تجسس ايچون خفية نظر كونه ارسال ايتدكلرى آدمه دينور مؤلف والشعوذى رسول الامراء على البريد
عبارتيله تفسير ايلـمكله بيان شارح اوزره اول كونه ترجمه اولنـدى لكن اساسده وقيل للبريد الشعوذى لخفتـه
عنوانيله مرسوم اولمغله مطلقا پيك و بريده اطـلاق اولنور سرعتنه مبنى (شعوذ) جعفر وزنـنده اساميدندر
غالب بن شعوذ وشعوذ بن عبدالرحمن وشعوذ بن خليده محدثلردر وشعوذ بن مالك نعمان بن منذرك رهط
وجماعتندندر (الشعبذة) شعوذه وزننده وآنده لغتدر يقـال شعبذ شعبذة بمعـنى شعوذ وهو مشعبذ اى مشعوذ
شـارح ديركه شعبذه نك كنيه سى ابوالعجبدر سيمـيا دخى بو نوعدندر آنك اهلنه كوزباغجى تعبير اولنور اعمالنـده
باللكز نفس انسانيتك مدخلى واردر سحر وطلسم كبى افاعيل علويه يه تعلق يوقدر (الشقذان) فتحاتله و(الشقيذ)
اميروزننده و(الشقذ) كتف وزننده اويويه مز اولان آدمه دينور يقال رجل شقذان وشقيذ وشقذ اذا كان لايكاد ينام
وشقذان وشقذ بد نظر آدمه دينوركه هرنيه نظر ايلسه كوزى اصابت ايدر اوله على قول شـديد البصر وسريع
الاصابه اولان كمسه يه دينور يقال رجل شقذان وشقذ اى يصيب الناس بالعين اوشديد البصر سريع الاصابة معلوم
اوله كه اويويه مز اولان آدم شديد البصر اولمغله باقديغى نسنه يه كوزى دكر اولور سميت چشمى موجب سهر اولمغله
معاذالله تعالى صاحبنه دخى جالب ضرردر ونظرك وقوعى اثرايله ثابتدر ٭ العين حق ٭ كبى نته كه كوز انسانى
قبره ودوه يى قدره ادخال ايدرديرلر واول كوزه عين الكمال تعبير ايدرلر سلفده كمال نام برآدم كوزى پك دكرايمش ياخود
نظر هرشيئك كاملنـه تعلق ايلديكنه مبنى درو آنك اصابتى صاحبنك دناءت وخباثتنه كوره دكلدر صلحاده دخى
وقوعى جائزدر حتى نفى مسئله سيله عمل اولنمامشدر اصحاب كرامدن بعضلرده ٭ وقوعى وانسان عين الانسان عليه
صلوة الرحمن حضرتلرينك عتابى ووقت نظرده خالى الذهن ومعجب بولنموب ذاكر بولنوب بارك الله وماشاء الله كبى
نيچون ذكرالله اسانكزدن جارى اولمزدى بوتعليم بيوردقلرى واقعدر مع الغفله ذهن حالتنه تعجب لاحق اولديغى آنده
نظر ايله عين عايندن برتير مسموم كبى رشـتهٔ باصره ممتد ومعيونه واصل اولوب درحال متأثر واول حالت ظاهر اولور
وبوقوت نفسيهٔ انسـان اثريدر وحسود بالطبع اولان كمسه جبلى بدنظر اولور حصنت نفسى وحصنتكم بالحى القيوم
الذى لايموت ابدا ودفعت عنى وعنكم السوء بالف لاحول ولاقوة الا بالله العـلى العظيم اثرايله ثابت برحصن
معنوى وعقب ارنب استخوانى دائمـا اوزرلرنده ٭ بولنمق سحر ونظر اصابتنه سپر صورى اولديغى مجربدر
وپيشانى صبى يه برالف يازلق خواصدندر انتهى وشقذان حرباسميدركه قيا كلرى ديدكلرى جانوردر جمعى
شقذان كلور شبنك كسريله وقورده دينور ذئب كبى بونده شبنك كسريله ده لغتدر (الشقذ) فتحتينله برآدم كوزى پك
دكر اولمق معناسنه در يقال شقذ الرجـل شقذا من الباب الرابع اذا كان شقذا اى عيونا وشقذ نسنه معناسنه در
يقال ماله شقذ ولانقذ اى شئ وعيب وخلل معناسنه استعمال اولنور يقـال مابه شقذ ولانقذ اى عيب وخلل و بونده
شبنك ونونك ضمـه لريله زبانزددر ونقـذ اتباعدر (الشقذ) شبنك فتحى وقافك سكونيـله بودخى قورده دينور
ذئب كبى ومصدر اولور برسمته كيدوب محلندن دور اولمق معناسنه كما سيذكر (الشقذان) شبنك كسريله مجموع
حشرات واهوامه اطـلاق اولنور وطوى قوشنك و بغرتلق قوشنك ياوريلرينه دينور (الشقذ) صرد وزننده
قياكلرينك ياوريسنه دينور بو معناده شبنك فتحى وكسريله ده جائزدر جمعى شقـذان كلور صردان كبى وشقاذى
كلور صحارى كبى (الشقذاء) صحراء وزنـنده ٭ و(الشقذى) جمزى وزننده بغـايت آجقمش اولان طوشنجل
قوشـنه دينور (الاشقاذ) همزه نك كسريله قوومق طرد معناسنه در تقول اشقذته فشقذ وشقذ شقذا من الباب
الثـانى والرابع اى طردته فذهب كما مر (المشاقذة) مفاعله وزننده خصومت ايدشمك معناسنه در يقال شاقذه
اذا عاداه (الشمذ) شبنك فتحى وميمك سكونيله و(الشماذ) كتاب وزننده و(الشموذ) قعود وزننده كبه قلان ناقه
كبه لكنى ارأت ايچون قويريغنى يوقرى قالدرمق معناسنه در يقال شمذت الناقة شمذا وشماذا وشموذا من الباب
الثـانى اذا لقحت فشالت ذنبها لترى اللقاح وهى شامذ من شوامذ وشمذ وشمـذ وشماذ ازار وسراويل مقوله سى

ثوبی یوقری صغیوب چرمك معناسنه مستعملدر یقال شمذ ازاره اذا رفعه یعنی الی رکبتیه وخرما اغاجی آشی
طوتمق معناسنه در یقال شمذت النخل اذا ابرّت وخاتون رحمنك خروجی خوفندن ناشی فرجنه پچاوره صوقمق
معناسنه دریقال شمذت المرأة فرجها اذا حشته بخرقة خشیة خروج رحمها (الشامذ) شمذ مذکوردن اسم
فاعلدر کبه قالمغله کبه لکنی ارأت ایچون قویر یغنی قالدرن ناقه یه دینور وصف خاصدر جمعی شوامذ وشمذ کلور
رکع وزننده وشامذ مطلقا کبه ناقه یه دینور خلفه معناسنه وعقربه دینور (الشوامذ) شامذك جمعیدرکه ذکر
اولندی وشوامذ آشی طوتمش خرما اغاجلرینه دبنور (المشمذ) منبر وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه (الاشمذة
و(الیشمذة) همزه نك و یانك ومیملرك فتحیله چابك اوچراولان قوشلره دینور (الیشمذان) یانك ومیمك فتحیله و(الشیمذان
شینك تقدیمیله قورده دینور ذئب کبی (الاشتماذ) افتعال وزننده قوچ دیشی قیونك قویریغنی قالدروب آشمق
ایچون اورشدرمق معناسنه در یقال یشتمذ الکبش ای یضرب الیة الانثی حتی ترتفع فیسفد (الشمذة) فتحاتله
آصمه نك قولنی آشیردقلری شبئه دینور معنای مزبوردن مأخوذدر ومنه یقال الحبلة فی شمذتها وذلك انهم یدنون
الی الحبلة شجرة ترتفع علیها کلام مزبور مثل مجراسنده در برنسنه محل لایقنی بولدقده ایراد اولنور (الشمرذی
شبرذی وزننده وجمله معانیسنده مرادفیدرکه ذکر اولندی وتغلب قبیله سندن بررجلك اسمی اولان مذکور
شبرذی لفظنده دخی لغتدرکه شبرذی دیدکلری کبی شمرذی دخی دیرلر (الشمهذ) جعفر وزننده کسکین نسنه یه
دینور حدید معناسنه وجست وچالاك اولوب آزی دیشلرینك اوجلری کسکین اولان کوپکه دینور (الشمهذة
دحرجه وزننده برنسنه یی کسکین ایلك معناسنه در یقال شمهذ السکین اذا حدده وتیموری تنکه کبی یوفقلتمق
معناسنه دریقال شمهذ الحدید اذا رققه (شنبوذ) شینك ونونك فتحیله اسماء عجمیه دندر محمد بن احمد بن شنبوذ
قرّادن مستجاب الدعوة برذات ایدی وعلی بن شنبوذ بودخی قرّادندر واحمد بن محمد بن شنبذ که جعفر وزننده در
قاضی شهر دینوردر ومحدثیندندر (المشوذ) منبر وزننده و(المشواذ) محراب وزننده صاریغه دینور عمامه معناسنه
جمعلری مشاوذ ومشاویذ کلور ومشوذ پادشاهه و برقومك سید وسرکرده سنه اطلاق اولنور یقال هو مشوذ
ای ملك او سید (الشیذة) شینك کسریله بناء نوعدرکه باشه صارق صارینش حالتنه دینور عمه کبی یقال فلان
حسن الشیذة ای العمة (الاشاوذ) اجانب وزننده خلق وناس معناسنه مستعملدر اشوذك جمعیدر صارق صارنمق
مناسبتیله تعمیم اولنمشدر ومنه یقال فلان خیر الاشاوذ ای الخلق (اشوذ) احمد وزننده ابن سام بن نوح
علیه السلامدر (التشویذ) تفعیل وزننده برآدمك باشنه صارق صارمق معناسنه درتقول شوّذته ای عممته وکنش
غروبه میل ایلك معناسنه مستعملدر یقال شوّذت الشمس اذا مالت للمغیب وکنشك اطرافنی صاروبه مائل
یغمورسز ایتجه ویوفقه بولتلر احاطه ایلك معناسنه مستعملدر و بوقوراق سنه لرده اولور یقال شوّذ السحاب
الشمس اذا عمها وصار حولها جلب سحاب رقیق لاماء فیه قال الشارح وفیه صفرة (التشوّذ) تفعل وزننده
و(الاشتیاذ) افتعال وزننده صارق صارنمق معناسنه درتقول شوّذته فتشوّذ واشتاذ ای عممته فتعمم واعتم
فصل الصاد ❊ (اصبهبذان) همزه نك وبانك فتحیله دیلم الکاسنده بربلده آدیدر (الاصبهبذیة) عراق دیارنده
برنوع رایج اقچه نك اسمیدر اصبهبذه منسوبدرکه سپهبد فارسی معربیدر سرعسکر دیمکدر واصبهبذیة بغداد ده
بین الدربین برمدرسه اسمیدر ❊ فصل الطاء ❊ (الطبرزذ) طانك وبانك فتحیله برنوع شکره دینور کویا که
اطرافندن تبرایله اوریلوب قرلمغه محتاج اولدیغندن آنکله تسمیه ایلدیلر و بونبات شکری دیدکلری متین
ومستحکم شکراوله جقدر و بوتبرزد فارسی معربیدر اصمعیدن نونله ولامله طبرزن وطبرزل دخی منقولدر (الطرمذة
طانك ومیمك کسریله و(المطرمذ) اسم فاعل بنیه سیله قولنی فعله اخراج ایلمز اولان لافزن کسه یه دینور علی قول
تحقیق امور ایلمز اولان شخصه دینورکه کوتاه نظر تعبیر اولنور یقال رجل طرمذة ومطرمذ اذا کان یقول ولایفعل
اولایحقق فی الامور (الطرمذة) دحرجه وزننده اندازه سندن خارج لاف وکذاف ایلك معناسنه دریقال طرمذ
علیه فهو طرماذ وطرمذان بکسرهما ای صلف مفاخر نفاخ بو مقوله آدمه فضول وآورد تعبیر اولنور (الطفذ
طانك فتحی وفانك سکونیله قبر ومزاره دینور فتحتینله ده لغتدر جمعلری اطفاذ کلور و(طفذ) مصدر اولور میتی
قبره کومك معناسنه دریقال طفذ المیت طفذا من الباب الثانی اذاارمسه وقبره (طنبذ) قنفذ وزننده مصرده
برقریه آدیدر عبدالملك بن مروانك سود قرنداشی مسلم بن یسار الطنبذی که تابعین ومحدثیندندر اوراندر یاقوت حموی
مشترك نام کتابنده ثبت ایلدیکی اوزره طنبذ ایکی موضعدر بری صعید مصرده بربلده در دیکری تونس الکاسنده
اقلیم محمودیه ده برموضعدر ❊ فصل العین المهملة ❊ (العشجذة) شین معجمه ایله دحرجه وزننده بلودك

یغموری ضعیف اولمق معناسنه‌در یقال عثجذت السماء عثجذة اذا ضعف مطرها (العنذیة) سلقیه وزننده
قندرمق وقشقرتمق معناسنه‌در یقال عنذی به عنذیة اذا اغری (العنذیان) عینك وذالك کسریله بدخوی
قاری‌یه دینور یقال امرأة عنذیان ای سیئة الخلق (العائذة) چهره‌ده قولاق ایله اکلك کیکنك دیبنه دینور که یوقری
طرفندن اولمغله ایکیسنك دیبلری بردر (العوذ) عینك فتحی و واوك سکونیله و (العیاذ) عینك کسریله و (المعاذ
و (المعاذة) میملرك فتحیله صغنمق التجا معناسنه‌در یقال عاذ به یعوذ عوذا وعیاذا ومعاذا ومعاذة اذا التجأ ویقال
عوذ بالله منك ای اعوذ بالله منك وبرآدم برآدمی ضربله تخویف ایدوب لکن هنوز ضرب ایلمکسزین برتقریب
یدندن صیریلوب خلاص اولسه افلت منه عوذا دیرلر بعض نسخه‌ده بو فتحتینله مضبوط اولمغله اکا کوره کراهت
معناسندن منشعب اولور وعوذ اسماء رجالدندر (العیاذ) کتاب وزننده مصدردرنته که ذکر اولندی وعیاذ صغنه‌جق
یره اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر تقول هو عیاذی ای ملجأی وشول قوشه اطلاق اولنور که اخذینه مانع اولور
طاغ وسائر محله پناه ایتمش اوله بونده مصدر بمعنی فاعلدر وعیاذ آهو وسائر حیوان یقینده طوغرمش اولمق
معناسنه‌در که معاذ ولد اولمقدن عبارتدر یقال عاذت الظبیة وغیرها عیاذا اذا کانت حدیثة النتاج (المعاذ) و (المعاذة
میملرك فتحیله مصدرلردرنته که ذکر اولندی وعربلرك معاذ الله ومعاذة الله قوللری اعوذ بالله معاذا ومعاذة سبکنده‌در
یعنی مصدری فعلدن بدلدر هر تقدیرده فعله مقارن استعمال اولنمدیسه ده سبحان الله کبی ویقال معاذة الله
ومعاذ الله ومعاذ وجه الله ومعاذة وجه الله وهو مثل المعنی والمعناة والمأتی والمأتاة ومعاذ ومعاذه اسم مکان اولورلر
تقول هو معاذی ومعاذتی ای ملاذی ومعاذ اسامیٔ رجالدندر ومعاذه هاایله رقیه وحرز وافسونه دینور واسماء رجالدندر
و بنوالاقیشر جماعتنه مخصوص برصویك آدیدر (التعوذ) تفعل وزننده و (الاستعاذة) بونلرده صغنمق معناسنه‌در
یقال تعوذت بالله واستعذت بالله ای اعتصمت ولجأت به (العائذ) قریبا طوغرمش اولان حیوانه دینور که انسانده
نفسا منزلنده عیاذ مذکوردن اسم فاعل مختص در جمعی عوذ وعوذان کلور حوران وحائر کبی (الاعاذة
و (الاعواذ) اصلی اوزره عیاذ کبی بودخی آهو وسائر حیوانات یقینده طوغرمش اولمق معناسنه‌در یقال
اعاذت الظبیة وغیرها واعوذت بمعنی عاذت عیاذا وهی معیذ ومعوذ (العوذة) عینك ضمیله بودخی رقیه وحرز
وافسونه اطلاق اولنور (التعویذ) عوذه معناسنه‌در تمتین کبی اسمدر جمعی تعاویذ کلور یقال عاذه بالمعاذة والعوذة
والتعویذ ای الرقیة (العوذ) فتحتینله صغنه‌جق یره دینور ملجأ معناسنه وکراهت وناخوشی معناسنه‌در عواذ دخی
بو معنایه‌در سحاب کبی تقول ما ترکت فلانا الا عوذا وعواذا منه ای کراهة وعوذ آغاجدن اوفانوب دوکلان یپراغه
دینور وناسدن سفله ورذل وفرومایه‌یه دینور (العوذ) سکر وزننده تیکنلك دیبلرنده یاخود طوار ایرشمیه‌جك صرپ
یرلرده بتمش اولان اوتلقلره اطلاق اولنور وکیکه یاپشق اولان اته اطلاق اولنور یقال اطیب اللحم عوذه ای ما عاذ
بالعظم وشول قوشلره اطلاق اولنور که اخذلرینه مانع اوله‌جق طاغ مقوله‌سی صرپ یرلره التجا ایلمش اوله‌لر (المعوذ
معظم ومحدث وزنلرنده بودخی تیکنلك دیبلرنده یاخود طوار ایرشمیه‌جك صرپ یرلرده نابت اولان اوتلغه دینور
بنوعائذه) و (بنوعوذه) و (بنوعوذی) عربدن بر بطندر (عائذ الله) برقبیله‌نك اسمیدر یاخود صواب اولان
عیذ الله اولمقدر سید وزننده (عویذة) مصغر بنیه‌سیله برخاتون آدیدر (العاذ) تنعیم قربنده سرف نام محلده برموضع
آدیدر (العاذة) هاایله هذیل یاخود کنانه بلادنده برموضعدر (التعاوذ) تفاعل وزننده بری برینه صغنمق معناسنه‌در
یقال تعاوذ القوم اذا عاذ بعضهم بعضا (المعوذ) معظم وزننده بیونده قلاده کچره‌جك یره دینور که اسم مکاندر
محل تعویذدن عبارتدر و برندن قطعا برطرفه و برمحله آیرلمز اولان ناقه‌یه دینور یقال ناقة معوذ اذا صارت لا تبرح
فی مکان واحد واو به‌نك حوالیسنده اولان دوه مرعاسنه دینور (المعوذتان) اسم فاعل بنیه‌سیله سورهٔ فلق وسورهٔ
ناسه اطلاق اولنور هر بری تعویذی متضمندر (العائذ) و (العائذة) و (المعوذ) محدث وزننده اسماء رجالدندر (عائذ الله
کبار تابعیندن ابو ادریس الخولانی اسمیدر (سکة معاذ) نیسابورده برمحله‌در (عیذون) سیحون وزننده صاحب
الامالی ابوعلی اسمعیل بن علی القالی نام امام نحوینك جدی اسمیدر (العوائذ) فلکده درت عدد کوکب معهوده
اطلاق اولنور که مختلف تربیعله مرکوز و وسطلرنده برکوکب دخی واردر که اکا ربع دیرلر زفر وزننده (العیذان
شیطان وزننده بدخوی آدمه دینور یقال رجل عیذان ای السیٔ الخلق ❊ فصل الغین المعجمة ❊ (الغذ
غینك فتحی وذالك تشدیدیله یارمده اولان چرك وصیران آقق علی قول یاره آزوب شیشمك معناسنه‌در یقال غذ
الجرح غذا من الباب الاول والثانی اذا سال بما فیه او ورم واکسلمك معناسنه‌در یقال غذه اذا نقصه (الاغذاذ
همزه‌نك کسریله بودخی یارمده اولان چرك آقق معناسنه‌در یقال اغذ الجرح بمعنی غذ وتیز تیز یوریمك معناسنه‌در

يقال اغذّ السير وفي السير اذا اسرع (الغذيذة) غينك فتحيله يازمه لولان غليظ ايرينه دينور يقال سالت غذيذة الجرح
اي مدته (الغاذّ) شول جراحته دينور كه لا ينقطع ايشليوب سيلان ايدر اوله جسدك نره سنده اولورسه اولسون
وكوزده برطمر آديدر كه دائما رطوبتي سيلان اوزره اولوب قطعا منقطع اولمز نته كه اكا حادث وباعث اولانه غرب
ديرلر بين الاطباء ايكي جهتله اولور بري آكثري كوزك برون طرفنده اولان پكارنده برجبان حادث اولوب آنده ماده
مجتمع اولدقده سيلان ايدر فرغ وملأن ديدكلري جبان كبي دائما عودت ايدر وبريسي كوزك قوت ماسكه سنك
ضعفندن ياخود رطوبتي انضاج ايدر هاضمه سنك ضعفندن اولور وغاذّ بومعنالرده كاهل وغارب كبي اسمدر وغاذ
حس وادراك معناسنه در (الغاذة) هايله رماعة الصبي معناسنه در كه كوجك چوجغك تپه سنده بنلقده يق
ديدكلري يومشق يره دينورته كه اكا غانيه دخي دينور ساريه وزننده ٭ لكن مؤلف معتل بابنده بوندن ساكت اولمشدر
(الغذغذة) زلزله وزننده اكسلتمك معناسنه در يقال غذغذ منه اذا انقصه (التغذغذ) تزلزل وزننده بري اوته صچرامق
معناسنه در يقال تغذغذ الظبي اذا وثب (المغاذّ) ميمك ضميله شول صوسز دوه يه دينور كه صوبي قوقليوب ايچمكدن
امتناع ايدر اوله يقال بعير مغاذّ اي عيوف يعاف الماء (الغليذ) غليظ وزننده ومرادفيدر (الغنذية) غنديه وزننده
ومرادفيدر كه ذكر اولندي يقال غنذي به بمعنى غندي به (الغائذ) بوغازده صوت مخرجنه دينور كه بوغازك
ايچي اوله جقدر ٭ مؤلفك الحلق ومخرج الصوت عنوانيله بياني عادتي اوزره مسامحه يه محمولدر (الغيذان)
شيطان وزننده ظنّ وحدسنده مصيب اولان صاحب فراسته دينور يقال فلان غيذان اي يظن
فيصيب (المغتاذ) مغتاظ وزننده ومرادفيدر كه صاحب غيظ وكين اولان مبطن آدمه دينور يقال
رجل مغتاذ اي مغتاظ ٭ فصل الفاء ٭ (الفخذ) كتف وزننده انسان وحيوانده لوجه ايله
بالدرك مابيني اولان عضوه دينور كه اويلق تعبير اولنور وبونده فخذ دخي لغتدر فانك فتحي وخانك سكونيله وفخذ
دخي لغتدر فانك كسريله وفخذ كلمه سي مؤنثدر وفخذ برآدمك اقرب عشيرتندن اولان جماعته اطلاق اولنور كه
ك يقين خصمي اوله جقدر ٭ شارح ديركه بالجمله عشيرتك اولي شعبدر بعده قبيله بعده فصيله بعده عماره
بعده بطن بعده فخذدر اك اولي رأسدر وفخذ بومعناده مذكردر زيرا نفر معناسني متضمندر انتهى وفخذك جمعي
افخاذ كلور وفخذ مصدر اولور برآدمك اويلغنه اورمق ياطوقنمق معناسنه يقال فخذه فخذا من الباب الثالث
اذا اصاب فخذ ففخذ بالمجهول وهو مفخوذ (التفخيذ) تفعيل وزننده برقوم وعسكري مخذول وپريشان ايلمك
معناسنه مستعملدر في الاصل برقبيله يي فخذ فخذ تفريق ايلمك معناسنه در يقال فخذ القوم تفخيذا اذا خذلهم
وفرقهم وبرآدم عشيرتي فخذ فخذ چاغرمق معناسنه در يقال فخذ العشيرة اذا دعاهم فخذا فخذا (الفخذاء)
حمراء وزننده شول خاتونه دينور كه بغايت قوتلو اولمغله پاچه سي اراسنه كيرن آدمي اويلقلريله صيقوب ضبط
ايدر اوله بيچاره منكنه يه دوشمش دونر يقال امرأة فخذاء اذا كانت تضبط الرجل بين فخذيها (التفخذ)
تفعل وزننده تأخر معناسنه مستعملدر يقال تفخذ الرجل اذا تأخر (الاستفخاذ) برآدمك بدني طقناز واتي سلپوك
اولمق معناسنه در يقال استفخذ اذا استخذى (الفذّ) فانك فتحي وذالك تشديديله بالكسر فرد وبكانه معناسنه در
جمعي افذاذ وفذوذ كلور يقال هو فذّ اي فرد وقمار اوقلرندن اولكي اوقه اطلاق اولنور برنصيبي اولمق
حسبيله ٭ شارحك بياننه كوره مجموعي اون اوقدر فذّ توأم رقيب حلس نافس مسبل معلا بونلر
نصيبلودر سفيح منيح وغد بونلر بي نصيبدر وفذّ طاغنق خرمادانه لرندن هر برينه اطلاق اولنور كه بري
برينه ياپشق اولميه وفذّ مصدر اولور طرد شديد معناسنه يقال فذّه فذا اذا طرده شديدا (المفذّ) اسم فاعل
بنيه سيله بالكسر برقوزي طوغرن قيونه دينور افذاذ برطوغرمق معناسنه در يقال شاة مفذّ اذا صارت قد ولدت
واحدة (المفذاذ) ميمك كسريله بر ردانه طوغرمق عادتي اولان قيونه دينور يقال شاة مفذاذ اذا كانت
عادتها ان تلد واحدا (الافذّ) اوزرنده يلكي اولميان اوقه اطلاق اولنور يقال سهم افذّ اي لبس عليه ريش
(الفذفذة) زلزله وزننده بركسه اوزرينه على الغفله آتيلوب صچرمق ايچون كربي كبي بوزيلوب كوجلك معناسنه در
يقال فذفذ الرجل اذا تقاصر ليثب خاتلا (الاستفذاذ) و(التفذذ) تفعل وزننده برآدم برماده ده برأسه
مستقل اولمق معناسنه مستعملدر يقال استفذ به وتفذذ اذا استبدّ (الفذاذى) فرادى وزننده و(الفذاذ)
غراب وزننده و(الفذاذ) رمان وزننده پراكنده اولان اشخاصه اطلاق اولنور تقول اكلنا فذاذى وفذاذا
وفذّا اذا اي متفرقين وبونلر فاذّ وفذيذك جمعلريدر فرادى وفراد كبي (الفرهذ) فانك وهانك ضميله فرهد معناسنه دركه
ذكر اولندي (الفرهوذ) فانك ضميله و(الفراهيذ) بونلرده فرهد معناسنه در على قول بونلرده صواب اولان دال

مهمله ايله لوبلغندر (المغطذ) غانك فتحى وطانك سكونيله بركسه يى برلسندن زجر ومنع ايلمك معناسنه در يقال فطذه عنه فطذا من الباب الثانى اذا زجره (الفلذ) فانك فتحى ولامك سكونيله بر آدمه بلا تأخير ولا وعد برنسنه ويرمك على قول چوق ويرمك يا خود برلوغوردن ويرمك معناسنه در يقال فلذ له من المال فلذا من الباب الثانى اذا اعطاه بلا تأخير ولا عدة او اكثر منه او اعطاه دفعة (الفلذ) فانك كسريله دوهنك جكرينه دينور كبد البعير معناسنه (المفالذة) مفاعله وزننده زنانه حرف اندازلق ايلمك معناسنه در كه معناى مزبوردن مأخوذدر يقال فلان نومطلرحة ومفالذة اذا كان يفالذ النساء اى يطارحهن (الفلذة) فانك كسريله جكردن برپارچه يه دينور كذلك آلتون وكومش وات پارچه سنه اطلاق اولنور جمعى افلاذ در كه طرح زائد اوزره در وفلذ كلور عنب وزننده وافلاذ الارض كنوز مدفونه سنه اطلاق اولنور ✿ مؤلف بونكله حديث آتى يه اشارت ايلمشدر قال فى النهاية وفى حديث اشراط الساعة ✿ وتقئ الارض افلاذ كبدها ✿ اى تخرج كنوزها المدفونة فيها (الفالوذ) و (الفولاذ) فانك ضميله تيمورك اركگنه دينور كه چليك وفارسى اوله رق پولاد تعبير اولنور ✿ شارحك بيانه كوره فولاذ پولاد معربيدر وفالوذ اندن متصرفدر انتهى وفالوذ معروف حلوانك اسميدر كه پالوذه وتحريفله شهرلرك بلته تعبير ايتدكلريدر ✿ مترجم ديركه زجاج اماليده ديمشدر كه فالوذ كه حلواى معروفدر سرطراط ومزعزع ولواص دخى ديرلر امافالوذج اعجمى وفالوذق مولددر ومزهرده فالوذج پالوده فارسى معربى اولمق اوزره مرسومدر (المفلوذ) پولاددن چكيلش آلته دينور يقال سيف مفلوذ اذا صار قد طبع من الفولاذ (التفليذ) تفعيل وزننده برنسنه يى پارچه پارچه بولمك معناسنه در يقال فلذه تفليذا اذا قطعه (الافتلاذ) افتعال وزننده برآدمك مالندن بربولك وبرمقدار اخذ ايلمك معناسنه در تقول افتلذته المال اى اخذت من ماله فلذة (الفانيذ) پانيذ فارسى معربيدر كه قامش حلواسنه وپنيرشكرينه دينور ✿ فصل القاف ✿ (قباذ) غرابوزننده ابوكسرى يعنى نوشروانك پدرى اسميدر كه فارسيده دال مهمله ايله در (قباذيان) بلخ توابعنده برموضع آديدر (القباذية) قنابولمش چوقدانكى نسنه يه اطلاق اولنور كه نوعى وعادى دخى زبانزددر وتأنيثى موصوف اعتباريله در يقال حنطة قباذية اى عتيقة ردية (القذة) قافك ضمى وذالك تشديديله اوقك يلكنه دينور ريش السهم معناسنه جمعى قذذ كلور غرف وزننده وپره يه دينور برغوث كبى جمعى قذان كلور قافك كسريله وقذه ناقه نك فرجنك برجانبنه دينور ايكى جانبنه قذتان دينور وانسانك وآتك قولاغنه دينور وقذه بركلمه دركه اطفال عرب بينلرنده معهود اولان شعاريرنام لعبى بلوك بلوك اوينادقلرنده لعبنا شعاربر قذة وقذة وقذان وقذان ديرلر قذة وقذان غيرمنصرفلردر شارحك بيانه كوره متفرقين معناسنه در (القذذ) صردوزننده بو دخى پره يه دينور برغوث كبى (القذ) قافك فتحيله اوقه يلك يكرمك معناسنه در يقال قذ السهم اذا الصق المقذة به ويلكك اطرافنى قرقوب دكرمى وهرطرفى دوبدوز وبرابر اولمق اوزره پرداخت ايلمك معناسنه در يقال قذ الريش اذا قطع اطرافه وحرفه على نحو التدوير والتسوية وطاش واكا شبيه قاتى وغليظ نسنه آتمق معناسنه در يقال قذ الحجر اذا رمى به ويقال فى كل غليظ واكسه طرفندن ايكى قولاغك ارالغنه اورمق معناسنه در يقال قذه اذا ضرب مقذه (الاقذاذ) همزه نك كسريله بو دخى اوقه يلك يكرمك معناسنه در يقال اقذ السهم اذا الصق القذذ به (الاقذ) يلكلى اوقه دينور ويلكسز اوقه دخى دينور يقال سهم اقذ اذا كان عليه ريش ويقال سهم اقذ اى لا ريش عليه ومنه يقولون ماله اقذ ولا مريش اى شئ اومال ولا قوم ويلان كبى بغايت هموار يونولمش اوقه دينور كه اصلا يربرنده وريى وقاچغى اولميه يقال سهم اقذ اى المستوى البرى بلازيغ (المقذ) ميمك كسريله اوق يلكنى پرداخت ايده جك آلته دينور وبچاغه اطلاق اولنور (المقذ) مردوزننده اكسه طرفدن ايكى قولاغك ماييننه دينور وبلشك مؤخرندن قيل بتديكى يرك نهايتنه دينور ومقذ برموضع آديدر (القذاذة) ثمامه وزننده آلتون وسائر نسنه نك اطرافندن كسيلان كسنتى يه وقرپنتى يه دينور (المقذذ) معظم وزننده مزين شبئه اطلاق اولنور وصاچنك وپرچنك اوزون پرلزى قرقلوب تنظيم وتسويه اولنمش كسه يه دينور وچست وخفيف الهيئه اولان آدمه اطلاق اولنور ومطلقا تسويه وپرداخته حسن ولطافت بولمش نسنه يه اطلاق اولنور كه فارسيده پيراسته دينور (المقذوذ) بو دخى مزين نسنه يه اطلاق اولنور (المقذذة) معظمه وزننده و (المقذوذة) آقرشق كبى دكرمى اولان قولاغه وصف اولور يقال اذن مقذذة ومقذوذة اى مدورة (التقذقذ) تزلزل وزننده طاغه وياره چيقمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الجبل اذا صعد وقيويه يا برچقوره دوشوب هلاك اولمق معناسنه در يقال تقذقذ فى الركية اذا وقع فيها فهلك وبرآدم مرشد ورهبرسز بلا روية كندى باشنه سلوك ايلمك معناسنه در كرك حسى وكرك معنوى اولسون يقال تقذقذ الرجل اذا ركب رأسه (القاذة) يلكلو

اوقلره دینور بومناسبتله اهل جنك بهادرلره اطلاق اولنور تته كه شاذه میانهٔ عسكرده طوره مز اولان جبان اشخاصه اطلاق اولنور بوعلاقه ایله عربلر فلان كسه بغایت شجیع و بهادردر كوزی كوردیكی كسه‌لری همان طعمهٔ شمشیرایدر دیه‌جك یرده مایدع شاذة ولافاذة دیرلر شجاع یقتل من رأه معناسنه و بونفیه مخصوص تعبیراتدندر (القذان) رمان وزننده باشك ایكی طرفنك قیللرنده پیرلكدن ناشی ظهور ایدن بیاضه اطلاق اولنور كذلك قوش قسمنك قنادلرنده اولان بیاضه دینور (القذاذات) قافك ضمیله قرقلان اوق یلكندن وسائر نسنه لردن دوكیلان قرپنتیلره دینور ❊ شارح دیركه بوآنفاذ كراولنان قذاذه‌نك جمعی اولمغله تكراردر (القشذة) قشده وزننده وجله معانیسنده مرادفیدركه مهمله ده بیان اولندی و بوازهریدن منقولدر (القشمذین) كس‌مبین وزننده یمن لغتنده كوكه دینور سماء معناسنه (القلذ) فتحتینله كهله یه شبیه بربوجك اسمیدركه بهایم قسمنك كوده‌لرینه یاپشوب هلاك ایلدكجه آیرلز تركیده صقرغـه تعبیر ایتدكلریدركه كنه دن بشـقداولور (القالذة) فرحه وزننده صقرغه اوشمش بهیمه یه دینور یقـال بهمة قلذة اذا كانت قدعلق بهـا القلذ (القنفذ) قافك ضمی وفانك ضمی وفتحیله شیهم اسمیدركه كرپی تعبیراولنان جانورك اركگنه دینور مؤنثی قنفذه‌در هایله وقنفذ فاره یه دینور ودوه‌نك قولاقلری توزلرینه دینور وبریكمش یوكسك قوم بغننه دینور وقوملغك وسـطنده نابت آغاجه دینور وشول مكانه دینوركه صیق وبری برینه صارمشق اوتلربتوره قنفذ الدراج دیدكلری موضع معنای اخیردندر (القنفذة) هایله مؤنثدركه ذكر اولندی وقنفذه بنوتمیر جماعتی یوردنده برصوآدیدر (التقنفذ) تدحرج وزننده برآدمـه دكنكله كرپی یه اوردركبی اورمق معناسنه‌در یقال تقنفذه بالعصا اذا ضربه كما یضرب القنفذ (القنـافذ) قنفذك جمعیدر واوزون اولمیان طوپاق طاغلره علی قول اوزنجـه قوم بغنلرینه یاخود بعض یوللرده اولان باشی سبوری تپه‌لره اطـلاق اولنور (قنفذ اللیل) كیجه كربیسی دیمكدر كرپی قسمی كیجه‌لری اویومیوب هرطرفی جولان ایدراولدیغیچون عربلر قوغجی ونقال مقال آدمه اطلاق ایدرلر یقولون هوقنفذلیل ای نمام (اقیاذ) جمع بنیه سیله كه مرارفقعسی نام شـاعرك اشبو ❊ كأنهـا والعهد من اقیـاذ ❊ آس جرامیز علی وجاذ ❊ بیتنده واقعـدر برموضـع آدیدر

فصـــل الكاف ❊ (الكذان) كتان وزننده برنوع طاشـك اسمیدركه كسك كبی یومشق اولور تركیده كوفكی تعبیراولنور (الاكذاذ) همزه‌نك كسریله ذكراولنان طاشلغه اوغرامق معناسنه‌در یقال اكذ القوم اذا صاروا فی الكذان (الكذكذة) زلزله وزننده پك قرمزیلق حمرت شـدیده معناسنه‌در (الكذ) كافك فتحی وذالك تشدیدیله برنسنه خشونتلی سرت اولمق معناسنه‌در یقـال كذ الشیء كذا اذا خشن (الكاغـذ) كاغد لفظنده لغتدر (الكلواذ) كافك كسریله موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه نازل اولان توراة شریفك تابوتی اسمیدركه صندوقهٔ سكینه‌در چشیر آغاجندن ومذهب طولی اوچ ذراع وعرضی ایكی ذراع مقداری ایدی بوجهتله لفظ مزبور عبری اولور (امكلواذ) آفت وداهیه‌نك كنیه سیدر (كلواذی) كافك فتحی والفك قصریله ومدیله بغداد‌دا سـفلنده برقریه آدیدر (كلواذ) كافك فتحیله بارضك اسمیدر (الكنابذ) علابط وزننده شول آدمه دینوركه یوزی چتین ومغول یوزلری كبی دورك وایری وچركین اوله یقال رجل كنابذ ای جهم ضخم الوجه قبیح (الكاذة) انسان وحیوانك اویلقلرینك طشره طرفلرندن فرجلرینك چوره سنه علی قول یانجق اتلرینه دینوركه قبا ات اوله جقدر جمع جنسی كاذدر وكاذه بغداد قضاسـنده برقریه آدیدر ابوالحسـین بن زرقویه شیخی اولان موثوق الروایة اسحق بن محمد الكاذی اورادندر (الكاذان) و (الكوذان) سـكران وزننده بدنی یومری پك سمیز آدمه دینور (التكویذ) تفعیل وزننده بدنه طوتیلان فوطه كاذه دیدكلری عضو مذكوره ایرشمك معناسنه‌در یقال كوذ الازار اذا بلغ الكاذة وهو ای الازار مكوذ وتكویذ جماع ایدن انسـان وحیوان فرجك كاذه‌لرینه یعنی یانلرینه دورتشدرمك معناسـنه‌در یقال كوذ النـاكح اذا كان طعن فی جوانب الركب ودكنكلـه دبره اورمق معناسنه مستعملدر یقال كوذه اذا ضرب بالعصـا فی دبره (الكاذی) یای مشدده ایله برشجرك آدیدركه چچكلریله ادهان تطییب اولنور بوشجر بلاد هندوعمانده نابت وخرما آغاجنه شبیه وچچكی بغـایت خوشبو اولور یاغلرایله تربیه ایدرلر یاغنه دهن كاذی دیرلر حجـاج مكه‌دن صوینی كتوررلر دال مهمـله ایله كادی صویی تعبیـر ایدرلر

فصـــل اللام ❊ (اللجذ) لامك فتحی وجیمك سكونیله نسنه یمك معناسنه‌در یقال لجذ الطعام لجذا من البـاب الاول اذا اكله وطوار چایری هنوز اوتلامق معناسـنه‌در یقال لجذ الحمـار اذا رعی ابتداء وطوار چایری دللرینك اوجلریله اوتلامق معناسنه‌دركه چایرك قیصه اولمقـدن اولور یقـال الماشیة تلجذ الكلأ ای تأكله باطراف اللسان وبرنسنه دن آزجه آلمق معناسنه‌در یقـال لجذ منه اذا اخذ منه شیئا یسـیرا وسـائل كندیسنه بردفعه

ويرلدكدنصكره يوسزلك ايدوب تكرار تكرار دلنجيلك ايلك معناسنه دريقال لجذ فلان اذا اكثر من السؤال
بعد ان يعطي مرة وقند رمق معناسنه در يقال لجذ. اذا احضه ودل ايله يلامق معناسنه در يقال لجذه
اذا لحسه (الملجاذ) محراب وزننده چاپرلر قيصه اولمغله ديشلري اوجلريله قوپاروب اكل ايدن طواره دينور
يقال دابة ملجاذ اذا كانت تأخذ البقل بمقدم فيها (اللجاذ) كتاب وزننده قندرمه يه دينور غراء معناسنه
(اللذة) لامك وذال مشدده نك فتحيله نقيض الالم يعني داد وخوشلق معناسنه دركه فارسيده مزه دينور جمعي لذات
كلور ❊ مؤلف نقيض الالم عبارتيله تفسير وامهات سائره ده لذ الشيء صار شهيا و زمخشري مزه ايله تفسير ايلمريله
وجه متعارف اوزره لذه داد وخوشلق وچاشني ومزه ديمك اولور ❊ شارح ديركه لذه ماده سي شهوه ياخود اكا
قريب معنايه موضوعدركه تركيده وجه مذكور اوزره داد وخوشلق تعبير ايتدكاريدر وبو كيفيت اوجاعدن سالمه
اولوب وانجق صحيح المزاج اولانده حاصل اولمغله مؤلف ضد الالم عنوانيله تفسير ايلدي ❊ ومؤلف الم وجعايله
بيان ايلكله لذه آنك نقيضي اولمز بلكه بشاعتك نقيضي اولور ولذه باده يه اطلاق اولنور خمر معناسنه (اللذاذ)
و(اللذاذة) لاملرك فتحيله برنسنه يي دادلو وخوشمزه بولمق معناسنه در يقال لذ فلان الشيء ولذ به لذاذا ولذاذة
من الباب الرابع اذا وجده لذيذا و برنسنه دادلو وخوشمزه اولمق معناسنه لازم اولور يقال لذ الشيء اذا صار لذيذا
(الالتذاذ) افتعال وزننده و(الاستلذاذ) بونلرده برنسنه يي خوشمزه بولمق معناسنه در يقال التذه والتذ به واستلذه
اذا وجده لذيذا (اللذ) لامك فتحيله اويقويه اطلاق اولنور (اللذيذ) امير وزننده دادلو وخوشمزه شيئه دينور
بودادلولق حلاوت مفهومي دكلدر لذت عام وحلاوت خاصدر فارسيده لذت وجه مذكور اوزره مزه وحلاوت
شيريني مرادفيدر وطعم لذتدن اعمدركه فارسيده چاشني مرادفيدر ولذيذ باده يه اطلاق اولنور خمر معناسنه لذ كبي
جمعي لذكاور لامك ضميله ولذاذ كلور لامك كسريله يقال شرب اللذ واللذيذ اي الخمر وبوكه لذت اسنادي
ملدوغه سليم اطلاقي قبيلندندر (اللذلاذ) جلاج وزننده كار وعمالده چست وچيره دست وچالاك آدمه دينور يقال
رجل لذلاذ اي سريع خفيف في عمله ولذلاذ ساعدن قوردا اطلاق اولنور (اللذلذة) زلزله وزننده برآدم لذلاذ اولمق
معناسنه در يقال لذلذ الرجل اذا صار لذلاذا (روضة ملتذ) اضافتله مدينه قربنده بر موضع آديدر (لاذة) اعزه وزننده
ناسك لذتي اخذ ايدن كسه لره دينوركه مرادناسك دائما ذوق والذتلريله صفاياب اولان كسه لردر ❊ مؤلف الذين يأخذون
لذتهم عبارتيله تفسير ايلكله عادتي اوزره ضمير جمع ناسه راجعدر وجوهرينك اسم موصول اولان لذ كلمه سني بوراده
ذكري وهمدن ناشيدر زيرا انك موضعي معتل بابيدر ❊ شارح ديركه لذ كلمه سي الذي لفظنده لغت اولمغله موضع ذكري
بومحل اولمق مناسبدر بومقوله لر جمع الاشباه والنظائر قبيلندندر (اللمذ) لامك فتحي وميمك سكونيله لمج لفظنده
لغتدركه اطراف فم ايله اكل ايلمك معناسنه در يقال لمذ الرجل بمعني لمج ❊ مترجم ديركه مؤلف باب ميده تلام سحاب
وزننده تلاميذ ديمكدر جوهري بوماده دن غيريسني ذكر ايلمدي و بوتلام بوماده دن يعني تلم بابندن دكلدر
انجق اول باب ذال ندر دیو عادتي اوزره من غير روية جوهري يه حرف انداز اولوراپكن هفوة الكامل حفره سنه
دوشمشدر زيرا باب ذالدن اولديغي صورتده اكرتاي اصليه ايسه بوراده تاء فصلنده ذكر اولنملو ايدي واكر زائده ايسه مطلب
اشبو لمذ ماده سنده ثبتي لازم ايدي اشبو محالك ثلاثه سنك برنده اصل وفرعنه تعرض ايليه رك جوهري يه سنك انداز
اعتراض اولمسي من العجايبدر قالديكه لسان العربده تلمذ ماده سنده ثبتله التلاميذ الخدم والاتباع واحده تلميذ
عبارتيله بيان ايلكله تانك اصليه اولمسي تحقيق ايلمشدر وزمخشري مقدمة الادبده دحرجه بابنده تلمذ له تلمذة شاكردي
كرداو راعنوانيله ثبت ايلكله تاء اصليه اولوب وتلمذ شاكردلك معناسنه اولد يغني تصريح ايلمشدر وتلميذ لفظني
شاكرد ايله تفسير وجمعي تلاميذ وتلامذه كلديكني بياندنصكره زاي معجمه ايله وتلماز مثله عنوانده ذكر ايلمشدر پس
تلميذ تلمذه دن مأخوذ فعليل اولور وقالديكه جمعنك ها ايله تلامذه دخي كلمسي شاذ ياخود اسم اعجمي اولمق توهمنه
مبني در وفعليل فانك كسريله در وزمخشرينك تلماز دخي تلميذ معناسنه در قولي كه تانك كسري وزاي معجمه ايله در
اول لغت آخردر لمزدن مأخوذ وتاي زائده در اصل لمز كوز ايله اشارت معناسنه اولوب بعده آندن تلمز تصرف و برشيئي
مرة بعد اخرى طلب ايلمك معناسنده استعمال اولنمغله آندن تلماز اخذ وشاكرده اطلاق اولندي كرة بعد اخرى
طلب وتحصيل علاقه سنه مبني در بعده ذا امية بن الصلت نام شاعرك قصيدۀ داليه سنده ❊ باولى قوى فبتل
ومتلمذ ❊ مصراعنك شرحنده شارحي متلمذ تلمذ معناسنه دركه تلمذه دن اسم فاعلدر خادم معناسنه بوماده ده
دالك اهماليله ده لغتدر ديو بيان ايلمشدر پس بوكه كوره تاء اصليه اولوب ولغت مستقله اولور وبو اهمال صورتنده
تاي زياده يه حمل ايدنه كوره لمد ماده سندن مأخوذ اولوركه تواضع بالذل معناسنه در مناسبت معلومدر وذال معجمه

صورتنده تابی زیاده یه حمل ایدنه کوره اکل باطراف الفم معناسنه اولان لمذ ماده سندن مأخوذ اولوب شیئا فشیئا
علوم وصنایعی اطرافیله تعلم ایلمکده مستعار و بعده آندن تلمیذ متصرف اولمش اولور کرچه بو کونه استعاره
واقعدر لکن تانك اصلیه اولمسی وجه مسرود اوزره محققدر وقالدیکه کرك جوهرینك وکرك مؤلفك التلام التلامیذ
حذف ذاله قوللرنده محذوفی همان ذاله حصر اکتفاء قیلندیلر زیرا یاده دخی محذوفدر مرادلری بعض اشعارده
تلام عنوانده وارد اولمغله تلامیذدن مرخم اولمسیدر اشعاردر ازانجمله غیلان بن سلمهنك اشبو ٭ وسربل مضاعفة
دلاص ٭ قد احرزشکها صنع التلام ٭ بیتنده و ٭ مثل الجالیج بایدی التلام ٭ مصراعنده اولدیغی کبی بونلرده تانك
کسری وفتحیله ده مرویدر کسره کوره تلام غلام وصایغ معناسنه در و فتحه کوره تلامیذدن مرخم اولورکه
اشبو ٭ درس المنا بمتالع فابان ٭ مصراعنده المنا لفظی المنازل مرخمیدر کذلك اشبو ٭ فکانما تذکی سنابکها حبا
مصراعنده حبا کلمه سی حباحب مرخمیدر کمنار الحباحب دیمکدر و بو کونه ترخیملر ضرورت شعردن ناشیدر و غیر مقبولدر
خلاصه تلمیذ لفظی ذالیدر میمه تعلقی یوقدر صورتنه رعایة جوهری میمده ثبت ایدوب مؤلف دخی جوهری یه اعتراضی
ملتزم اولمغله کال تنبهالکندن ناشی باب ذالده سهو و بلب میمده ثبت ایلمشدر تجاوز الله عنه پس سیاق مرسومدن مستنبط
اولدیغی اوزره تفعل وزننده تلمذ عنوانی خطا اولوب دحرجه وزننده تلمذه عنوانی صوابدر تقول تلمذ لفلان اذا صار تلمیذا
له وتلامیذ لفظی اشعار قدماده وارد اولمشدر ازجمله امیة بن ابی الصلتك نام شاعرك ٭ و بها تلامیذ علی قذفاتها ٭ حبسوا
قیاما فالفرائص ترعد ٭ بیتنده واقع وشارح دیوانی التلامیذ الخدم یعنی الملائکة عبارتیله بیان ایلمشدر وابو حنیفة
لدینوری کتاب النباتده لبیدك ٭ فالما یجلو متونهن کما ٭ یجلو التلامیذ لؤلؤا قشبا ٭ بیتنده التلامیذ غلمان الصناع عبارتیله
تفسیر ایلمشدر کذلك مقامات حریریده ٭ فوجدته محاذیا التلمیذ ٭ قولنده شارح شریشی التلمیذ متعلم الصنعة والتلمیذ
الخادم والجمع التلامیذ وطلبة العلم تلامیذ شیخهم عبارتیله شرح ایلمشدر واخی چلبی مرحوم صدر الشریعه شرحنده
التلمیذ هو الشخص الذی یسلم نفسه الی معلم لیعلمه صنعته سواء کانت علما او غیره فیخدمه مدة حتی یتعلمها منه فیأکل
معه و یکون فی عیاله ولیس له اجرة معلومة عبارتیله جامعا تعریف ایلمشدرکه مراد شاکرد اوله جقدر لکن اکل عنوانی
بالاده ذکر اولنان مأخذه اشارت کبی بر معنا ظن اولنور که صحیح اولدیغی تنصیص اولنمشیدی وهذا القدر یکفی لاهل
الیقین فخذها وکن من الشاکرین (اللوذ) لامك فتحی وواوك سکونیله و (اللواذ) لامك حرکات ثلاثیله و (اللیاذ) کسرهٔ
لام مجاورتندن واوی یایه ابدالله برنسنه یه پناه کتوروب طولدهلنمق وآردنده صاقلنمق معناسنه درکه صغنمق اوله جقدر
یقال لاذ بالشیء یلوذ لوذا ولواذا مثلثة ولیاذا اذا استتر به واحتصن و برشیئك هر طرفنی قابلامق احاطه معناسنه در
یقال لاذ الطریق بالدار اذا احاط بها ولوذ طاغك برجانبنه اطلاق اولنور تسمیه بالمصدردر یقال اعتصم بلوذ الجبل
ای بجانبه وطاغك دائرامادار چوره سنه اطلاق اولنور و دره لك بوغاج یرینه دینور تقول نزلنا فی لواذ الوادی
ای منعطفه جمعی لواذ کلور ولوذ یمنده برطاغك آدیدر (الملاوذة) مفاعله وزننده بو دخی بربره صغنمق معناسنه در
یقال لاوذ به ملاوذة بمعنی لاذ به وملاوذه ولواذ برکسه دن اوغورلنوب سیکمك معناسنه استعمال اولنور یقال
لاوذ عنه ملاوذة ولواذا اذا راغ قال فی الاساس ولا یقال راغ عن کذا الا اذا کان عدوله عنه فی خفیة ومخالفت
معناسنه در یقال لاوذه اذا خالفه و بری برینه صغنمق معناسنه در یقال لاوذ القوم اذ لاذ بعضهم ببعض (الالاذة)
همزه نك کسریله بو دخی احاطه معناسنه در یقال الاذ به اذا احاط (الملاذ) مکان وزننده و (الملوذة) میمك کسریله که
آلت منزلنه تنزیل اولنمشدر حصن ومعقله اطلاق اولنور که التجا اولنه جق محل متین دن عبارتدر قلعه وحصار
وصرپ جبال کبی (اللوذانیة) لامك فتحیله بو دخی برکسه دن اوغورلنوب کیزلنمك معناسنه در ملاوذه کبی (التلواذ)
تذکار وزننده بو دخی نیجه کسه لر بری برینه صغنمق معناسنه در و بونوادر دندر ومعنای مزبورده اسمدر یقال
انهم تلواذ ای ملاوذة یلوذ بعضهم ببعض (لوذان) سحبان وزننده بر موضعدر و لوذان الشیء اول نسنه نك ناحیه سنه
دینور یقال نزل فی لوذان البلدة ای ناحیتها (اللاذة) برجنس قرمزی حریر قماش اسمیدر که چین دیارنده نسج
اولنور جمع جنسی لاذ کلور یقال جاء وعلیه لاذة وهو ثوب حریر احمر صینی برهان قاطعده لاد دال مهمله ایله
غایتده نازك وخوشقماش دیبا ایله مفسر و غریبده دخی بو معنایه دربو مصرح اولمغله ظاهرا اول بو اولوب ولاذ
آندن معربدر (الملاوذ) میمك فتحیله مأزر معناسنه مستعملدر که مئزرك جمعیدر فوطه یه و پشتماله دینور پس ملاوذ
ملوذك جمعیدر مشوذ ومشاوذ کبی (لوذ الحصی) لامك فتحیله بر موضع آدیدر (لاوذ) واوك فتحیله ابن سام بن نوح
علیه السلامدر (لوذان) سلمان وزننده اسمادندر خرز بن لوذان بر شاعردر ٭ فصل المیم ٭ (المذمذة) زلزله وزننده
یلان سویلمك معناسنه در یقال مذمذ الرجل مذمذة اذا کذب (المذمذ) میمك کسریله و (المذماذ) امیر وزننده

يلانجی یه دینور یقـال رجل مذمیذ ومنیذای کذّاب (المذماذ) جثصـاث وزننده حاضر غان آدمه دینور صباح
معناسنه (المذمذیّ) میمك فتحیله ظریف آدمه دینور یقال رجل مذمذیّ ای ظریف (المرذ) میمك فتحی وراءك
سکونیله اکمکی بو مثمق ایچون صویه قومق معناسنه در یقال مرذ الخبز مرذا من الباب الاول اذا مرثه (الملاّذ
شدّاد وزننده) اکثر یاران زمانه کبی لافزن ومتصنع الفتی صوری وعدی موهوم حقوق ومحبتی فوق الحلقوم اولان
شخصه دینور یقال رجل ملاّ ذ ای مطر مذ متصنع لا نصح مودته اویله سی شخصه زوم مشرب تعبیر اولنور
وملاذ جست وچالاك حیوانه دینور یقال ذئب ملاذ ای خفیف سریع (الملوذ) منبروزننده مو (الملذان) قعطانله
و(الملذانیّ) یای مشدّده ایله بونلرده ملاذ ایله معنای اوّلده مرادفلردر (الملذ) میمك فتحی ولامك سکونیله یلان
سویلمك معناسنه در یقال ملذالرجل ملذا من الباب الثانی اذا کذب ومزراق سانجمق معناسـنه دریقال ملذفلا نا
اذاطعنه بالرمح وال‌ك اوزرینی برنسنه ایله سیلك معناسنه در یقال ملذه علی یده اذامسحه وآت قسمی سکردرکن
الرینك موضعنه آیاقلری یتشمکه وسع مزید بولمامق وجهیله قوللرینی غایة الغایه کرعلیوب سوندیره رك سرعتله
سکرتمك معناسنه درکه پك یوکرك آتك حالیدر یقال یملذالفرس ای یمدّ ضبعیه حتی لایجد مزیدا للحاق ویسرع
فی عدوه (الملذ) فتحتینله قرا کولق قارشمق معنـاسنه دریقـال ملذالظلام ملذا من البـاب الرابع اذا اختلط
(الامتلاذ) افتعـال وزننده برآدمدن بخشش آلمق معنـاسنه درتقول امتلذت منه کـذا اذا اخذت منه عطیة
(منذ) میمك ضمی ونونك سکونیله کلمهٔ بسیطه در یعنی مرکب دکلـدر ضمّ اوزره مبنی درومذ کلمه سی میمك ضمیله
منذ کلمه سندن محذوفدر سکون اوزره مبنی در وبونلرك بعضا میملری مکسور اولـور وبونلری اسم مجرورولی
وتعقیب ایدر وبوصورتده حرف جرّ اولوب مابعدلرینی جرّ ایدرلر اکر مقـام ماضی ایسه حرف جرّ اولان من
معنـاسنه اولورکه مارأیته مذ ومنذ اشهر کبی واکر مقـام حاضر ایسه فی معناسنه اولورلر مارأیته منذ اللیلة کبی
واکر معدود ایسه من والی معنـالرینه اولورلر جمیعـا مارأیته منذ یوم الخمیس کبی که پنجشنبه کوندن بوکونه
کلنجه کورمدم دیمك اولور وکاه اولورکه بونلری اسم مرفوع ولی ایدرکه بوحالت ثانیه در منذ یومان کبی
بوصورتده کندیلر مبتدا ومابعدلری خبراولوب حاضرده ومعدودده امد وغایت وماضیده اوّل مدّت معنالرینه
اولورلر وعندالبعض بونلر ظرفلردر مابعدلرندن کندیلر ایله اخبـار اولنور بوصورتده بین بین معنـاسنه در
مثلا لقیته منذ یومان قولی بینی وبین لقائه یومان سبکنده در وکاه اولورکه بونلری جملهٔ فعلیـه ولی ایدرکه
بوحالت ثالثه در نته کم اشبو ✿ مازال مذ عقدت یداه ازاره ✿ مصراعنده وارد اولمشدر یاخود جملهٔ اسمیه ولی ایدر
نته کم ✿ ولازلت ابغی المـال مذانایافع ✿ مصراعنده واقع اولمشدر بوصورتلرده جمله یه یاخود جمله یه مضـاف
اولان زمانه مضاف اوله رق ظرف اولورلر علی قول بوصورتلرده کندیلر مبتدالردر جمله یه مضاف زمان تقدیر
اولنوب واول کندیلره خبراولورلر ومذ کلمه سنك اصلی وجه مذکور اوزره منذایدی التقـاء ساکنین صورتنده
مذ لفظنك ذالنی ضمه یه ارجاعلری اکاد لالت ایدر مذالیوم کبی اکرچه الاصل حرکه سی ضمه اولسیدی قاعدهٔ
مطرده موجبنجه کسره یه رجوعی لازم ایدی وبوندن بشقه مصغرنده منیذدیرلر وعندالبعض مذکلمه سی اکر
اسم ایسه اصلی منذدر واکر حرف ایسـه کـندیسی اصلدر یعنی برأسهـا مستقله در وکاهجه ذالرك فتحیله
منذالیوم ومذالیوم دیرلر که تخفیفه مبنی در وعلی قول منذ کلمه سی مرکبدر اصلی حرف جر اولان من ایله طیّ
قبیله سی لغتنده الذی معناسنه اولان ذو کلمه سیدر واو حذف اولنـوب ضمهٔ ذاله مزاوجه ایچون میمی مضموم
قلنمشـدر وعلی رأی من ایله اذ کلمه سندن مرکبدر کثرت تداولدن ناشی تخفیفـا همزه حذف اولنوب اجتماع
ساکنین ایچون ذالی مضموم قلندی وعندالبعض اصلی من ایله اسم اشارت اولان ذا کلمه سیدر پس مارأیته مذ
یومان قولی من ذا الوقت یومان تقدیرنده در واقوال مسروده نك مجموعی تعسف وجادّه دن خروج وتنکبی
متضمندر (المأذیّ) یای مشدّده ایله پك بیاض باله علی قول تازه سـنه یاخود خالصنه یاخود جید واعلاسنه
دینور آتنه بالی کبی ونرم ونازك اولان زرهه دینورکه جنك لباسیدر وبالجمله سلاحه وآلت حربه دینور (المأذیّة)
هایله بودخی خشونتسز نرم ولطیف اولان زرهه دینور یقال درع ماذیّ وماذیّة ای لینة سهلة درع لفظی
مذکر ومؤنث اولمغله وجه مذکور اوزره وصف اولمشدر وماذیه بادهیه دینور خمر معناسنه (الماذ) تشدیدذ الله
نیکخو ونازك مشرب شوخ وشنکل وپاکیزه نفس وشیرین صحبت آدمه دینور یقال رجل ماذّ ای حسن الخلق
وفکه النفس (المیذ) میمك کسریله هندستانده بر طائفه اسمیدر وبو ابن عباددن منقول ومنظور فیه در (میبذ
حیدر وزننده) ایراندو یزد نام بلده قربنده بر بلده آدیدر ✿ فصـــــــل النون ✿ (النبذ) نونك فتحی وباءك

مبحث مذ ومنذ

سكونيله برنسنه يى الدن اوك طرفه على قول اكسه طرفه آتمق على رأى مطلقا آتمق معناسنه در و بو اول نسنه يه عدم اعتداد واعتباردن ناشى اولور يقال نبذ الشئ نبذا من الباب الثانى اذا طرحه من يده امامه او وراءه او هو عامّ ونبذو نبذان قصا له يدنده طمر اوينامق معناسنه كه طمر آتمق تعبير اولنور يقال ينبذ عرقه نبذا ونبذانا اى يضرب ضربانا ونبذشئٌ قليل و يسيره اطلاق اولنور كه عدم اعتباردن ناشى الدن آتيلور اولان شئٌ ناچيزدر و بو فى الاصل مصدردر اسم اولمشدر جمعى انباذ كلور يقال اخذ منه نبذا اى شيئا قليلا يسيرا ونبذ شراب قورمق معناسنه در كه كوپ مقوله سى نسنه يه خرما واوزم مقوله سنى براقوب اوزرينه صو وضع و برزمان ترك ايلمكدن عبارتدر يقال نبذ لنبيذ اذا القى التمر اوالزبيب فى الجر و غيره وترك عليه الماء ليصير نبيذا ويقال نبذ التمر اوالزبيب (النبذة) نونك فتحى وضمى و بانك سكونيله ناحية الشئ معناسنه در كويا كه اول ناحيه شئٌ مذكوردن برطرفه آتلمش كبيدر يقال جلس نبذة ونبذة اى ناحية (النبيذ) امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر الدن براقلمش و آتلمش غير معتبر نسنه يه دينور يقال شئٌ نبيذ اى ملقى لعدم الاعتداد وكوپه باصلمقله حاصل اولان خرما واوزم شيره سنه و باده سنه دينور ❊ شارح دير كه وجه مذكور اوزره منبوذ فى الظرف اولديغى وجه تسميه در كرك مسكر وكرك غير مسكر اولسون وكرك اوزمدن وخرمادن وكرك بالدن واربه و بغدايدن اولسون نهايت عرفده خمر اوزمك نبيذ خرمانك شرابنده غالب اولمشدر انتهى (الانباذ) همزه نك كسريله و (التنبيذ) تفعيل وزننده بو نلرده نبذ كبى شراب قورمق معناسنه در يقال انبذ التمر ونبذه بمعنى نبذه (الانتباذ) افتعال وزننده بو دخى انباذ معناسنه در يقال انتبذ التمر بمعنى نبذه وآلارغه يه چكيلوب كناره كير اولمق معناسنه دركه نبذهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال انتبذ فلان اذا تنحى واعتزل ناحية وجنكده ايكى طرفك عسكرى بعدالكر بر رجانبه چكيلمك معناسـنه دربونده افتعال اشتراك ايچوندر يقال انتبذ الجيش اذا تحيز كل من الفريقين فى الحرب (المنبوذ) ولدزنايه اطلاق اولنور كه حرامزاده دريچ تعبير اولنور معناى آتيدن منشعبدر و بو معنا امر اكثرى يه محمولدر وشول صبى يه اطلاق اولنور كه والدسى يوله براقوب كتمش اوله اكثرى فقرندن ممر الناس اولان يول اوزره ياخود حمام قپوسنه و مسجده براقوب اولادى اولميانلر ياخود اهل خيرات اولنلر آلوب تربيه ايدرلر وكاهجه والدسى طفل حرامزاده يى دخى القا ايدرنته كه شاعر ديمشدر ❊ اشك ريا كمزاهدان ريخت بخانهٔ خدا ❊ چه بمسجد افكند طفل حرامزاده را ❊ وفى الحديث صلى رسول الله عليه الصلوة والسلام على قبر منبوذ ❊ اى لقيط ويروى على قبر منبوذ اى قبر بعيد من القبور ❊ قال الشارح و يعضد الثانية ماروى من طريق آخر ❊ انه مر بقبر منتبذ عن القبور فصلى عليه ❊ ومنبوذ آريقلغندن ناشى آتى اكله صالح اولميان قيون و بكى مقوله سنه اطلاق اولنور كه آتلمغه لايق اولور (النبيذة) قصيده وزننده منبوذ ايله معناى ثالثده مرادفدر هاء اسميه در (المنابذة) مفاعله وزننده انتباذ كبى جنكده هر طرفك عسكرى بر رجانبه چكيلمك معناسنه در يقال نابذ الجيش فى الحرب اذا تحيز كل من الفريقين ومنابذه فى البيع مثلا احدهما آخره انبذالى الثوب او انبذه اليك وقد وجب البيع بكذا وكذا ديمكله عقد معامله قلمقدن عبارتدر كه اكا بيع الالقاء دخى اطلاق ايدرلر ياخود كندى يدنده اولان مثلا ثوبى اكا رمى اولدخى بوكه مثلنى رمى ايله عقد شرا ايلمكدن عبارتدر ياخود اذا نبذت الحصاة اليك وجب البيع ديوب بعده القاى حصاة ايتمكله اولان انعقـادن عبارتدر معاملهٔ مزبوره معاطاة غير معقوده اولمغله آندن نهى شرعى صـادر اولمشدر ومنه الحديث ❊ انه نهى عن المنابذة فى البيع ❊ وهو ان تقول انبذالى الثوب او انبذه اليك وقد وجب البيع بكذا وكذا قال فى النهاية ليجب البيع او ان ترمى اليه بالثوب ويرمى اليك بمثله او ان تقول اذا نبذت الحصاة وجب البيع (المنبذة) مكنسه وزننده يصدغه ومندره اطلاق اولنور اوتورمق ايچون طرح اولنديغيچون كويا كه آلت طرح ملاحظه اولنمشدر يقال جلس على المنبذة اى الوسادة (الانباذ) ارذال وزننده اوباش ناسه اطلاق اولنور كه طرح وتبعيد ايده جك ارذالدر نبذك جمعيدر يقال هم الانباذ اى الاوباش (النواجذ) نونك فتحيله آغزده ديشلرك نهايتنده اولان درت ديشه دينور كه يكرمى سكزدن زياده برر ديشدر بعدالبلوغ حاصل اولور فوقانى وتحتانى درت ديشدر على قول نواجذ انيابدر يعنى آزى ديشلريدر كه درت دانه سيورى ديشدر ايكيسى فوقانى وايكيسى تحتانى در على رأى آزى ديشلرينك اوته يانلرنده بناشى اولان ديشلردر كه آنلرده درت دانه در ياخود اضراسك مجموعنه دينور مفردى ناجذدر ❊ شارح دير كه قول اول ارجحدر انتهى وعربلر عض على ناجذه ديرلر بلغ اشده معناسنه كه كمال قوتى هنكامنه بالغ اولدى ديمكدر زيرا ناجذ بلوغ وكمال وجود هنكامنده ظهور ايدر انكيچون اكا ضرس الحلم دخى ديرلر اكثرى يكرمى ياشنده ظهور ايدر پس قول اول معتبر و ارجح اولور و برديش دخى وار در كه انسان يسر لنا الله تعالى يوز ياشنه وارنجه ديشلرك النهايتنده طلوع ايدر اكا قوزى ديشى تعبير ايدرلر (النجذ) نونك فتحى وجيمك سكونيله نواجذ ايله

برنسنه یی پك اصرمق معناسنه دریقال نجذه نجذا من الباب الثانی اذا عضه شدیدا بالنواجذ و برآدمه برنسنه
ضمننده الحاح و ابرام ایلمك معناسنه مستعملدر یقال نجذه اذا الحّ علیه (المنجذ) معظم وزننده کوناکون
حوادث چرخ بوقلمونه واقف اولمغله احوال عالمدن تجربه سی بکمش نیك و بدیدهره تحصیل وقوف ایلمش حقا یقدان
آدمه اطلاق اولنور یقال رجل منجذ ای مجرّب ویقال نجذته التجارب ای احکمته ومنجذ بلیات کثیره یه دوچار
اولمش آدمه اطلاق اولنور یقـال فلان منجذا اذا صار قد اصابته البلایا (المناجذ) میمك فتحیله جلذ ماده سنده
ذکراولندی که کوسلکه دینور زیرا لفظنك غیرندن جلذ کلمه سنك جمعیدر (الانجذان) همزه نك فتحی وجیمك ضمیله
بر نوع نبات آدیدر که سمومه مقاوم ووجع مفاصله بغایت نافع و بول ولبن وحیضی جذب وادرارده عجیب التأثیردر
آنك ابیض نوعنك کوکی اشترغازدر که دوه تیکنی دیدکلری دوایی اولندر مقطع در یعنی لطـافتی سببیله خلط لزج ایله
سطح عضولك بیننه ونفس ماده نك آرالقلرینه نفوذ واجزای صغاره تقسیمله دافعدر وملطفدر یعنی حرارت
معتدله سی سببیله ماده یی ترقیق ایدیجیدر اشبو انجذان انکدان فارسی معربیدر ترکیده بالدرغان وحلتیت اغاجی
دیرلر سیاه وبیاض نوعی اولور بیاضی افضلدر (النواخذة) نونك فتحی وخای معجمه نك کسریله ناخذاة لفظندن
جمعدر که ناخدای فارسی معربیدر که ملاك سفینه یعنی کمیلرك صاحبلرینه دینور یاخود وکلاسنه دینور که کمی
اصحابنك وکیللریدر قپودان تعبیر ایتدکلریدر رئیسه ده اطلاق اولنور وآندن فعل اشتقاقیله تنخذ فلان
دیرلر ترأس وزننده که قپودان اولدی معناسنه معلوم اوله که ناخدای کلمه سی وصف ترکیبی اولان ناوخدایدن
مخففدر کمی صاحبی دیمکدر فی الاصل خدای ناوایدی بعده کمی متصرفنده غالب اولمشدر رونده
موج خطردن اولمدی آسایشه مدار * تایانه اوتورمشیدم ناخدالرك * (النذ) نونك فتحیله ایشه مك معناسنه در
یقال نذّ الرجل نذ یذا من الباب الاول اذا بال ونذیذ بوندن چیقان سمو که یاخود آغزدن کلان بلغمه اطلاق اولنور
(النفاذ) نونك فتحیله و(النفوذ) قعود وزننده بر نسنه بر آخر نسنه یه طوقنوب ایشلدکدنصکره اوته طرفنه چقوب
صاوشمق معناسنه در یقال نفذ السهم الرمیة نفاذا و نفوذا من الباب الاول اذا جاز عنها و خلص منها ونفاذ ونفاوق
طوقندیغی نشانك یاخود سائر نسنه نك ایچرو سنه ایشلیوب کیروسی هنوز ایچرودماولدیغی حالده اوجی اوته طرفندن
چیقمق معناسنه دریقال نفذ السهم من الرمیة نفاذا و نفذا اذا خالط جوفها وخرج طرفه من الشق الاخر وسائره فیه
ونفاذ نحویون اصطلاحنده اضمار ایچون اولان هاء وصلك حرکه سندن عبارتدر اشبو * تجرد المجنون فی کسائهی
مصراعنده کسائه ضمیرینك کسرسی کبی شارح دیرکه * رحلت سمیة غدوة اجمالها * مصراعنده هانك فتحه سی
و بلد عامیة اعماؤه * مصراعنده هانك ضمه سی دخی نفاذ در و بو امام اخفشدن مأثوردر ونفوذ ونفاذ بر آدم برجماعتك
آرالغندن اوق کبی چکوب ایلرو صاوشمق معناسنه استعمال اولنور یقال نفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم
قال الشارح وفی النهایة فی حدیث ابن مسعود * ایکم مجموعون فی صعید واحد ینفذکم البصر * معناه انه ینفذ بصر الرحمن
حتی یأتی علیهم کلهم قال الکسائی نفذنی بصره ینفذنی ای بلغنی وجاوزنی وقیل اراد ینفذهم بصر الناظر لاستواء
الصعید (الانفاذ) همزه نك کسریله اوقی نشاندن اوته چکرمك معناسنه در بو مناسبتله حکم وفرمانی روا و اجرا ایلمکده
مستعملدر یقال انفذ الوالی الامر اذا قضاه و بر آدم برقومه واروب آنلردن اولمق علی قول بولنه کیدرکن آرالقلرینی
یاروب اورته لرنده یوریوب کتمك معناسنه مستعملدر یقال انفذ فلان القوم اذا صار منهم او خرقهم ومشی فی وسطهم
و برقومك آرالغندن اوق کبی صاوشوب ایلرویه چکمك معناسنه مستعملدر یقال انفذ فلان القوم اذا جاوزهم وتخلفهم
(النافذ) نفوذدن اسم فاعلدر ایشلیوب اوته چکراولان شیئه دینور بو مناسبتله مسلك عام اولان طریقه وصف اولور
یقال طریق نافذ ای سالك یعنی عام یسلکه کل احد وجمیع امورنده یوروغو کبی ماضی ومؤثر اولان آدمه اطلاق اولنور
یقال رجل نافذ ای ماض فی جمیع اموره ومطاع اولان حکم وفرمانه وصف اولور یقال امر نافذ ای مطاع (النفوذ)
صبور وزننده و(النفاذ) شداد وزننده بو نلرده جمیع امورنده بغایت ماضی وجاری ونافذ اولان آدمه اطلاق
اولنور (النفیذ) امیر وزننده بو دخی مطاع اولان حکم وفرمانه اطلاق اولنور یقال امر نفیذ ای مطاع (النفذ)
فتحتینله انفاذ معناسنه اسمدر یقال امر بنفذه ای بانفاذه ویقال قام المسلمون بنفذ الکتاب ای بانفاذ ما فیه ومنفذ ومخرج
ومخلص معناسنه در که فعل بمعنی مفعلدر یقال اتی فلان بنفذ ما قال ای بالمخرج منه (المنفذ) منخب وزننده بوللق
سعه معناسنه مستعملدر و بو مصدر دریقال فیه متنفذ ای سعة (النوافذ) بدنده نفس وذائقه فرج یاخود ترح ایصال
ایدن جمله مسامانه اطلاق اولنور هر برسمه یعنی دلیکه نافذه دینور که اصرّان وخنابتان وفم وطبیعه دن عبارتدر
اصرّان قولاق دلیکلریدر وخنابتان بورون دلیکلریدر وفم آغزدر وطبیعه جمله دبردر (التنافذ) تفاعل وزننده مدّعی

ومدعى عليه حاكمه مرافعه ومحاكمه ايدشمك معناسنه در يقال تنافذوا الى القاضي اذا خلصوا اليه يعني ارتفعوا نته كه هر بري حجت وبينه لريني اظهار ايله محاكمه ده صرف مقدور ايلسه لر دال مهمله ايله تنافدوا ديرلر (النفذ) نونك فتحي وفانك سكونيله قورتمق معناسنه در يقال نفذه منه نفذا من الباب الاول اذا خلصه ونجاه وسلامت ونجات معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم نفذالك العاثر وبو اصلده نفذك الله نفذا ايدي قال في الاساس تقول العرب نفذالك اذا دعوا له بالسلامة (الانفاذ) همزه نك كسريله و(التنفيذ) تفعيل وزننده و(الاستنفاذ) و(التنفذ) تفعل وزننده بونلر دخي قورتمق معناسنه در يقال انفذه منه ونفذه واستنفذه وتنفذه اذا خلصه ونجاه (النفذ) فتحتينله قورتديغك شيئه دينور وبو فعل بمعنى مفعولدر قبض ونقض كبي يقال هو نفذه اي ما انفذه ونفذ مصدر اولور قورتلمق معناسنه يقال نفذ الرجل منه نفذا من الباب الرابع اذا انجا وعربلرك ماله نفذ قولي شقذ ماده سنده ذكر اولندي (الانقذ) احمد وزننده كرپي يه دينور قنفذ معناسنه (النقيذة) قصيده وزننده دشمن اخذ وتملك ايلدكدنصكره تخليص واسترجاع اولنان آته دينور ولباس جنك اولان زرهه اطلاق اولنور بونده بمعنى فاعلدر وذات الزوج اولان خاتونه اطلاق اولنور منقوذه معناسنه در يقال امرأة نقيذة اي ذات الزوج (منقذ) محسن وزننده بر رجل اسميدر (نقذه) فتحاتله بر موضع آديدر (اناهيذ) همزه نك فتحيله ابن عباد نقلي اوزره زهره يلدزينك اسميدر على قول بو دال مهمله ايله وفارسي غير معربدر بوصورتده كلام عربيده مدخلي يوقدر ✽ شارح ديركه فارسيده ناهيددر دال مهمله ايله بعده تعريب ايدوب ناهيذ وانا هيذ ديديلر ✽ فصـــــل الواو ✽ (الموبذان) و (الموبذ) ميمك ضمي وبانك فتحيله فقيه الفرس وحاكم المجوس اولان كمسه يه دينور جمعي موابذه در آخرنده اولان هاء عجمه ايچون يعني اسم اعجمي معرب اولديغني اشعار ايچون الحاق اولنمشدر ✽ مترجم ديركه مجوسك قاضي القضاة مقامنده اولانه موبد موبدان ديرلر تعريبله موبذ موبذان ديديلر ✽ ومؤلفك حاكم المجوس قولي عطف تفسيردر زيرا فرسدن مراد فرس قديمدركه آتش پرست مجوسلر ايدي عالملري حاكم اولورلر نته كه حالا يهودك عالم وحاكمنه عربيده حبر ولسانلرنده خاخام ونصارانك بطريق وپاپاس ديدكلري كبي وقالديكه آخر موابذه الحاق اولنان هاء مذكوره مناسبتيله خفي اولميه كه جمعك آخرينه الحاق اولنان هاء اوچ موضعده مطرده در اول اسم اعجمي معربدر كرك تعويض ايچون اولسون استاذ واساتذه كبي وكرك بلا تعويض اولسون موبذ وموابذه وكيلج وكيالجه كبي ثاني مفرده اولان ياي نسبته تعويض ايچون الحاق اولنور اشعثي واشاعثه وقرمطي وقرامطه ومهلبي ومهالبه كبي ثالث الف خامسه دن معوض اولور حبنطي وحبانطه وعفرني وعفارنه كبي ومضاعفدن جبار وجبابره كبي قسم اولدندر ومواضع مذكوره نك غيريده الحاق هاء قليلدر فحوله وجماره كبي ومؤلف كرچه اشبو موبذ ماده سني فصل واوده ثبت ايدوب لكن وجه مذكور اوزره معرب اولمغله محلي فصل ميم اولديغي ناپوشيده در (الوجذ) واوك فتحي وجيمك سكونيله طاغلرده اولان خدا بي اويمه چقوره دينوركه آنده صو ايركيلور وحوضه اطلاق اولنور جمعي وجذان كلور واوك كسريله ووجاذ كلور كذلك واوك كسريله (الوجذ) كتف وزننده وجاذي چوق يره دينور يقال مكان وجذاي كثير الوجاذ (الايجاذ) همزه نك كسريله برآدمي برنسنه يه ناچار ايلك معناسنه در يقال اوجذه اليه اذا اضطره وجبر واكراه ايلك يعني بر فعلي برآدمه زورا كي ايشلتمك معناسنه در يقال اوجذه عليه اذا اكرهه (الوذوذة) زلزله وزننده سرعت وشتاب معناسنه در يقال وذوذ الرجل وذوذة اذا اسرع ويقال مر الذنب يوذوذ اي يسرع (الوذواذ) خضخاض وزننده سرعتله تيز تيز يوررا اولان آدمه دينور يقال رجل وذواذ اي سريع المشي (الورذ) وعد وزننده كيجكمك واوياتمق معناسنه در يقال ورذ في حاجته يرذ ورذا اذا ابطأ (الوقذ) واوك فتحي وقافك سكونيله شدتله پك اورمق معناسنه در يقال وقذه يقذه وقذا اذا ضربه شديدا ✽ شارح ديركه مضروبك اعضاسي فرسوده اولوب مونه مشرف اولمق درجه سنده اورمق اوله جقدر انتهى وبركسه يي يره چالمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا صرعه وبوا شتمق وساكن ايلك معناسنه مستعملدر يقال وقذه الحلم والورع اذا سكنه وبرآدمه غالب اولمق معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا غلبه وبركسه يي خسته وعليل اوله رق براقوب ترك ايلك معناسنه مستعملدر يقال وقذه اذا تركه عليلا (الوقيذ) امير وزننده و(الموقوذة) آغاجله ضرب اولنه رق قتل اولنان قيونه اطلاق اولنور كه جاهليه افعالندن ايدي يقال شاة وقيذ وموقوذة اي قتلت بالخشب فعيل بمعنى مفعول اولمغله تأنيث وتذكيري مساويدر ووقيذ يره چالنمش صريع معناسنه در وبطئ وثقيل آدمه اطلاق اولنور يقال رجل وقيذ اي بطئ ثقيل وشول خسته يه اطلاق اولنور كه شدت مرضندن اولوم درجه سنه وارمش اوله يقال مريض وقيذ اي الشديد المرض المشرف على الموت (الموقوذ) بودخي اولوم مرتبه سنه وارمش خسته يه اطلاق اولنور يقال مريض موقوذ اي شديد المرض المشرف على الموت (الايقاذ) همزه نك كسريله بودخي برآدمي عليل اوله رق براقوب كتمك معناسنه در

يقـال اوقذه اذا تركه عليلا (الموقذة) معظمه وزننده شول ناقه يه اطلاق اولنور كه صرار يعني ولدي امك ايچون
ممه سني صاردقلري ايپلر ممه سنه تأثير ايلمكله بره لندرمش اوله على قول ولدي اموب لكن ممه سي پك پيولك اولمغله
سودي آزچيقار اوله يعني ندن پك چكمكدن و باشيله اورمقدن ممه سنده علت حادث اولمش ناقه يه دينور يقال ناقة
موقذة اذا كانت قد اثر الصرار في اخلافها اوالتي يرضعها ولدها ولايخرج لبنها الا نزرا لعظم الضرع فيوقذها
ذالك ويأخذها له داء (الموقذ) منزل وزننده بدنده اولان اوج يره اطلاق اولنور كه مراد ضرب اولنمقده بغايت
متأثر اوله جق يرا وله جقدر طبوق ودیزودیرسك وآموز باشي كبي قال في الاساس ضرب على موقذ من مواقذه وهي
المواضع التي يشتد عليها الضرب كالكعب والركبة والمرفق والمنكب جمعي مواقذ كلور (الوقائذ) واوك فتحيله
دوشمش قالدرم طاشلرينه اطلاق اولنور مفردي وقيذه در (الولذ) واوك فتحي ولامك سكونيله چابك يوريمك
معناسنه در يقال ولذ الرجل يلذ ولذا اذا اسرع في المشي وچابك دپرنمك معناسنه در يقـال ولذ الرجل اذا تحرك
سريعا (الولاذ) شداد وزننده ملاذ معنـاسنه در كه ذكر اولندي (الومذة) واوك فتحي وميمك سكونيله پك خالص
وصاف اولان آقلغه دينور قار كبي يازنق معناسنه * فصـــــل الهاء * (الهبذ) هانك فتحي و بانك سكونيله ه
يلك معناسنه در يقال هبذ الرجل هبذا من البـاب الثاني اذاعدا وتيز تيز يوريمك معناسنه در يقـال هبذ الرجل
اذا اسرع في المشي وقوش سرعتله اوچمق معنـاسنه در يقال هبـذ الطير اذا اسرع في الطيران (الاهتبـاذ
افتعال وزننده و(الاهباذ) اكرام وزننده و(المهابذة) مفاعله وزننده بونلرده مشي وطيرانده سرعت ايلمك معناسنه در
(الهابذة) پك جست وچالاك اولان ناقه يه دينور (الهذ) هانك فتحي وذالك تشديديله و (الهذذ) فتحتينله و (الهذاذ
هانك ضميله برنسنه يي چابك كسمك على قول هرنسنه يي كسمك معناسنه در يقال هذه هذا وهذذا وهذاذا من الباب الثاني
اذا قطعه سريعـا اوهو قطع كل شيء وچابك چابك اوقومق معنـاسنه مستعملدر يقـال هذ القرأن اذا اسرع
في قرأته (الاهتذاذ) افتعال وزننده بودخي سرعتله كسمك معناسنه در يقال اهتذه بمعني هذه (الهذوذ) صبور
وزننده و(الهذاذ) شداد وزننده بغايت كسيجي كسكين نسنه يه دينور يقال سيف هذوذ وهذاذ اي قطاع وهذاذ
شول حيوانه اطلاق اولنور كه بغايت رونده اولمغله سائرلره سبق وتقدم ايدر اوله يقال جمل هذاذ اي سابق متقدم
(الهذهاذ) خضخاض وزننده بودخي بغايت كسيجي قطاع معناسنه در وصرپ و بعيد اولان مسافه يه على قول سريع
اولان دوه يه دينور يقال قرب هذهاذ اي بعيد صعب اوسريع بوراده قرب صويه بركيجه لك مسـافه يه دينور
وكاهجه صويه كتوريلان دوه يه اطلاق اولنور (الهذاهذ) علابط وزننده و (الهذ) هانك ضميله بونلرده
بغـايت كسيجي قطاع معناسنه در (هذاذيك) تثنيه بنيه سيله قطعـا بعد قطع معناسنه در اشبو هذاذيك قطع
معناسنه اسم اولان هذاذك تثنيه سيدر هجاجيك ولبيك مثللو تكرار وتأكيدي متضمن در هذا بعد هذ يعني قطعا
بعد قطع ديمكدر ومزهرده بونلرايچون باب مخصوص موضوعدر دواليك وحنانيك وهذاذيك وهجاجيك ولبيك
وسعديك كبي و بونلرعربدن تثنيه بنيه لريله صادر اولمشـدر (الهذاهذ) هانك فتحيله شول كسه لره دينور كه
هركوردكلري شخصه هذا منهم اومن خدمهم يعني بوده آنلردندر ياخود آنلرك اتباع ومتعلقـاتندندر ديرلر كه
سعـاة ووشاة مقوله سي اوله جقلردر و بو اسم اشارت اولان هذا لفظندن متصرفدر كلمهٔ مزبوره يي چوق تفوه
ايلدكلرينه مبني در (الهرابذة) موابذه وزننده هنـد قومنك كه سلفده مجوسي وحالا بعضيسي آتش پرستلردر
آتشكده لرينك قومه سنه يعني خدامندن اولوب امور ومهماتي رؤيت ايدن كسه لره على قول عظماسنه ياخود علماسنه
ياخود آتشكده لرده بالكز آتشك خدامنه يعني كلخنبـنه دينور مفردي هربذدر زبرج وزننده و بو هربذ معربيدر
(الهربذة) دحرجه وزننده دوابه مخصوص بركونه يوريمكه دينور كه خبب ديدكلري يورويشدن يواشجه اولور
وخبب على قول قوردلنكي ديدكلري يورو يشدر (الهربذي) هانك و بانك كسري والفك قصريله صالني بولاني
ادا ايله يوريمكه دينور وينكيچ كبي يان يان يوريمكه دينور ومنه يقال عدي الجمل الهربذي اي في شق *شارح ديركه بونلر
في الاصل هرابذه يوروشي كبي يوريمك اولوب بعده وضع مذكورده استعمال اولندي (المهروذة) ميمك فتحيله بركلمه دركه
همان بلبل باغ ما اوحي عليه من التحيات اوفاها حضرتلرينك عيسى بن مريم عليه السلام آخر زمانده نازل اوله جقلريني
مبين صادر اولان اشبو * ينزل عند المنارة البيضاء شرقي دمشق في مهروذتين * حديثنده مسموع اولمشدر محدثين
بين ممصرتين عنوانيله تفسير ايلديلر وممصر اسم مفعول بنيه سيله بوياسي آچق صاري اولان ثوبه دينور و بعضلر دال
مهمله ايله روايت ايلمكله هرد ايله يعني زرده چاوايله بويانمش جامه ديمك اولور وقال في النهاية بين مهرودتين اي في شقتين
اوحلتين قال ابن الانباري القول عندنا بين مهروذتين اي بين ممصرتين (الهماذي) هانك فتحيله سرعت معناسنه در

و بو نسبت اوزرموارد اولان الفاظلندر ونلغة شمر يعمه دينور وشدت مطر وشدت حر معناسنه دريقال يوم ذوهماذي اي ذوشدة مطر وكذا ذوشدة حر (الهمذاني) فتحاتله چوق سوزلو كثير الكلام كشي يه دينور يقال رجل همذاني اي الكثير الكلام وبردوزمه بوربيوب اختلاط اوزره كونا كون يوريمكه دينور يقال يمشي همذانيا وهو اختلاط نوع في نوع (الهمذان) فتحاتله كوزل ولطيف يوريمكه دينور رسمان في السير معناسنه وهمذان عجمده بر بلده در بانيسي اولان همذان بن فلوج بن سام بن نوح عليه السلام ايله مسماد رحالا دال مهمله ايله متعارفدر (الهنبذه) هانك وبانك فتحيله امر شديد معناسنه در جمعي هنابذ در (الهوذة) حوزه وزننده بغرتلق قوشنه دينور جمع جنسي هوذ در على قول هوذ معرفه اوله رق بشقه بر قوشدر و بر رجل آديدر كه صاحب اليمامه ابن على الحنفيدر الهاذة بر نوع شجر در جمعي هاذ در اليهوذي يهوديه لغتدر

باب الراء ✿ فصل الهمزة

الابر) جبر وزننده و (الابار) كتاب وزننده و (الابارة) كتابه وزننده خرما اغاجنى واكنى اصلاح ايلك معناسنه در يقال ابر النخل والزرع ابرا وابارا وابارة من الباب الاول والثانى اذا اصلحه ✿ شارح ديركه مؤلف تشويش ايلمشدر زيرا بوماده ابره دن مأخوذ دركه ايكنه يه دينور مرتبه اولاده ديشى خرما اغاجنى اركك خرما طلعيله آشيلامق معناسنه استعمال اولندى كويا كه ارككدن برابره آلوب ديشى يه ادخال ايدر بو جهتله ديشى خرمايى اصلاح ايلكله ميوه يه قالور بعده زرع وسائر اشجار اصلاحنده استعمال اولندى انتهى وابر وابار اهلاك ايچون كويكه اتمكله ايكنه يوتدرمق معناسنه دركه معناى موضوعدر يقال ابر الكلب اذا اطعمه الابرة فى الخبز وعقرب قويريغى اوجنده اولان سيتلو ايكنه سيله برآدمى صوقمق معناسنه مستعملدر يقال ابرته العقرب اذا الدغت بابرتها اى طرف ذنبها و برآدمى فصل وغيبت ايلك معناسنه مستعملدر يقال ابر فلانا اذا اغتابه وهلاك ايلك معناسنه مستعملدر يقال ابر القوم اذا اهلكهم (التأبير) تفعيل وزننده بودخى خرما آغاجنى واكنى وجه مذكور اوزره اصلاح ايلك معناسنه دريقال ابر النخل والزرع تأبيرا بمعنى ابره (الابرة) همزه نك كسريله ايكنه يه دينور مسلة الحديد معناسنه فارسيده سوزن ديرلر جمعي ابر كلور همزه نك كسرى و بانك فتحيله وابار كلور همزه نك كسريله وابرة العقرب صوقديغى ايكنه سيدركه فارسيده نيش دينور وابرة العرقوب انسانك اوكچه سى اوزره اولان قالين سكيردن عبارتدركه براوجى بالد ركه براوجى اوكچه يه ملاصق اولور وابرة الذراع انسانك قولنك اوجنه اطلاق اولنور على قول قولدن برمقلر طرفنه طوغرى ممتد اولوب بيلكچه نك اوجيله مساوى اولان اينجه رككه اطلاق اولنور وابره آت قسمنك قيج اياقلرنده اكريجه تعبير اولنان سكيردن طوغنه قدر ممتد اولان سكيره اطلاق اولنور ومقل اغاجنك فداننه اطلاق اولنور جمعي ابرات كلور همزه نك كسرى و بانك سكونيله وابر كلور همزه نك كسرى و بانك فتحيله وابره نميمه معناسنه مستعملدر كه قوغ تعبير اولنور اسمدر يقال انه لذوابرة اى نميمة وابره انجير اغاجنه شبيه برشجرك اسميدر (الابار) عطار وزننده ايكنه يپانه وايكنه صتانه دينور على قول همان ايكنه يپانه دينور ايكنه صتانه ابرى دينور قبطى وزننده بونده بانك فتحى لحن وخطادر وابار يره يه اطلاق اولنور برغوث معناسنه (اشياف الابار) اصناف الكبار وزننده كوز ادويه سندن بردوانك اسميدر مفردات طبيه ده مرسوم اولديغى اوزره صفتى يانمش قورشون و يانمش باقر واثمد وتوتياى هندى غيرحاد وصمغ وكثيرا سكزر درهم وافيون ومر صاف بارمشر درهم كند ربش درهم صوايله قارشديروب استعمال ايدرلر كوزده اولان قرحه يى اوكولديجيدر (المئبر) منبر وزننده ايكنه موضعنه دينوركه ايكنه قودقلرى ظرفدر ايكنه دان تعبير اولنور و بو منبركبى آلته مشبه اولان اسم مكاندر ومئبر نميمه وافساد بين الناس معناسنه مستعملدر مئبره دخى بو معنايه در هايله جمعي مآبر كلور يقال انه لذومئبر فى الناس اى ذو نميمة وافساد وخرما آشيسنه دينور وانيجه اوزون قوملغه اطلاق اولنور (الابر) فتحتينله صلاحيت بولمق يعنى اوكق معناسنه دركه معناى مذكوردن مأخوذدر يقال ابر الشئ ابرا من الباب الرابع اذا اصلح (آبر) كامل وزننده سجستان ايالتنده برقريه آديدر محدثيندن محمد بن الحسين الحافظ الابرى اورادندر (الائتبار) افتعال وزننده برآدم بركسه دن كندى خرما اغاجنك آشيلامسنى ياخود اكيننك اصلاح ايلسنى طلب ايلك معناسنه در يقال ائتبر فلانا اذا سئله ابر نخله او زرعه وبو سؤالى متضمن اولمغله اتخاذ بناسندن منشعبدر وائتبار قيو قازمق معناسنه در يقال ائتبر البئر اذا حفرها (ابير) زبير وزننده برصو آديدر وابير اساميدندر ابير بن العلاء محدثيندندر وعصمة بن ابير وعويف بن الاضبط بن ابير اصحابيندر بنو ابير برقبيله در (ابرين) همزه نك فتحيله يبرين لغتنده لغتدركه برقوملق آديدر (الآبار) همزه نك مديله شهر واسط قصارندن برقصبا آديدر (آبار الاعراب) اجفر ايله فيد بينده برموضع آديدر (المئبرة) مكنسه وزننده دوم آغاجندن ابتدا سوروب چيقان شاخه اطلاق اولنور ونميمه يه اطلاق اولنورنته ذكر اولندى (المأبور) ايكنه

بوتدرلشه وعقرب صوقشمد بنور بومناسبتله برتهمتله متهم اولمش آدمه اطلاق اولنور ومنه قول علی کرم الله وجهه لست بمأبور فی دینی ای بمتهم فی دینی فیتألفنی النبی علیه الصلوة والسلام بتزویجی فاطمة ٭ وروی بالثاء المثلثة ای لست ممن یؤثرعنه الشر قال فی النهایة قیل لعلی کرم الله وجهه الا تتزوج ابنة رسول الله علیه الصلوة والسلام فقال مالی صفراء ولا بیضاء ولست بمأبور فی دینی ٭ (الاترور) همزه نك ضمی وتای فوقیه نك سكونیله تؤرو رلفظنده لغتدر كه سیذ كر (التأتیر) تفعیل وزننده توتیر معناسنه در كه یایه چله چكرمكدر یایی قورمق تعبیر اولنور یقال اتر القوس تأتیرا یعنی وترها توتیرا همزه واودن بدلدر (اترار) همزه نك ضمیله تركستانده بر بلده در (الاثر) همزه نك وثای مثلثه نك فتحیله برنسنه نك برنده قلان بقیه سنه دینور مثلا تقول رأیت اثر الدار ای بقیتها جمعی آثار واثور كلور وبو جنس در واحدی هایله در ٭ شارحك بیانی اوزره اصل اثر برنسنه نك وجودینه دلالت ایدن نسنه یه موضوعدر اول مناسبتله بقیه سنه اطلاق اولنوب وبرمناسبتله سائر معانی آندن متفرع اولمشدر انتهی واثر خبر وحدیث معناسنه مستعملدر كه منقول عنه دن بقیه در تقول سمعت منه الاثر ای الخبر حدیث وسنته اثر اطلاقی بومعنادندر تقول وجدت ذلك فی الاثر ای الحدیث والسنة محدثیندن حسین بن عبد الملك وعبد الكریم بن منصور الاثریان اكا منسوبلردر واثر واثر همزه نك كسریله ایاغك برده قلان نشانه دینور كه ایز تعبیر اولنور بومناسبتله صكره جه وبعد معناسنده استعمال اولندی یقال خرج فی اثر فلان واثره ای بعده یعنی عقبه لسانمزده آندن ایزینی بعمه رق ایله تعبیر اولنور واثر فتحتینله مصدر اولور اصحاب وهمدملری اوزره استبثار یعنی اشیاء حسنهٔ معهوده یی بالكز كندی نفسی ایچون اختیار ایلمك معناسنه در كه كندی ایچون اول نسنه لری استبقا ایلمكدن عبارتدر یقال اثر الرجل علی اصحابه اثرا من الباب الرابع اذا فعل الاستبثار ای اختار لنفسه اشیاء حسنة معهودة بینه وبین اصحابه وبرنسنه یه باشلمق شروع معناسنه در كه آنی ایشلمكله ابقا ایلمش اوله جقدر یقال اثر یفعل كذا ای طفق وامور سائره یی ترك ایدوب خاصة برخصوصه جزم طریقیله عزم ایلمك معناسنه در كه آنی امور سائره دن بقیه عد ایلمش اولور یقال اثر علی الامر اذا عزم وله تفرغ واثر علامت ونشانه اطلاق اولنور مناسبتی ذكر اولندی (الایتثار) افتعال وزننده و (التأثر) تفعل وزننده بریره كیدن آدمك ایزینه اویمق معناسنه در یقال ایتثر فلانا وتأثره اذا تبع اثره (التأثیر) تفعیل وزننده برنسنه ده اثرونشان قومق معناسنه در یقال اثر فیه تأثیرا اذا ترك فیه اثرا مثلا قلچ ضربیه ده برایتك وایشلمك معناسنده اولان تأثیر كذلك برسوز آدمه تأثیر ایلمك بومعنادن منشعبدر (الآثار) اثرك جمعیدر علامتلره دینور یوللرده مسافه علاماتی اولان اعلام وامیاله اطلاقی بومناسبتله در (الاثر) امر وزننده همزه نك كسریله ده لغتدر قلچك جوهرینه دینور كه علامت جودتی اوله جقدر یقال ما احسن اثر السیف ای فرنده جمعی اثور كلور واثر واثاره كتابه وزننده واثره همزه نك ضمیله مصدر اولورلر برآدمدن بركلام وحدیث نقل وروایت ایلمك معناسنه یقال اثر الحدیث منه اثرا واثارة واثرة من الباب الثانی والاول اذا نقله ورواه فی الاصل اثر واثاره تبع اثر معناسنه اولمغله كویا كه حدیثك باخود محدثك اثرینه متتبع اولور واثر امر وزننده بوغور دوه ناقه یه چوق آشمق معناسنه مستعملدر بودخی تبع اثر معناسندندر یقال اثر الفحل اثرا اذا اكثر من ضراب الناقة وبرآدمه اكرام ایلمك معناسنه در مكرمه معناسنه اولان مأثرة آتیه دن مأخوذدر یقال اثره اذا اكرمه (الاثیر) همزه نك فتحیله اثر كبی بودخی قلچك بوزنده اولان جوهرینه دینور وخالص دوستنه اطلاق اولنور یقال هو اثیری ای من خلصائی وبوخلاصهٔ السمن معناسنه اولان اثر آتیدن مأخوذدر وگاه اولور كه اثیر كثیر لفظنه اتباعا ذكر اولنور یقال شیٔ كثیر اثیر كما یقال كثیر بثیر (الاثرة) همزه نك ضمیله مصدر درتنه كه ذكر اولندی واثره استبثاردن اسم اولور فتحاتله اثره كبی كما سیذكر واسلافدن متوارث اولان مكرمته اطلاق اولنور بقیه مناسبتیله یقال فلان له اثرة ای مكرمة متوارثة وسلفدن مأثور ومنقول اولان علم بقیه سنه اطلاق اولنور كه روایت وكتابتله اثری باقی قالور یقال هم علی اثرة من العلم ای بقیة منه یأثرونها عن الاولین وقیتلغه اطلاق اولنور جدب معناسنه شدتی چوق زمان السنه ده باقی قالدیغنه مبنی وحالت غیر مرضیه یه اطلاق اولنور بودخی اختصاص للنفس معناسنه اولان استبثار آتیدن اسمدر یقال له اثرة ای حال غیر مرضیة (الاثر) همزه نك ضمیله بدنده یاره اوكولدقدنصكره برنده قلان اثرونشانه دینور وچهره انسانیده اولان آب وتاب ورونقه اطلاق اولنور قلچك جوهرینه اطلاق ایدكلری اثر لفظندن متغیردر وبوایكی معناده ثانك ضمیله ده زبانزددر یقال ما احسن اثر وجهه ای ماؤه ورونقه واثر بركونه تمغا آدیدر كه دوه نك طبانتك ایچ یوزینه باصیلوردوه غائب اولدقده ایزینی سوروب اول نشانله بولمق ایچون (الاثر) همزه نك كسریله ایزه دینورتنه كه ذكر اولندی واثر صافی یاغك خلاصه سنه دینور كه كره یاغی اریدیلوب سوزلدكده خلاصه قلان یاغدن عبارتدر بقیه مناسبتنه مبنیدر

و بونده همزه نك ضميله ده لغتدر (الاثر) همزه نك فتحى وثانك ضميله عجز وزننده و (الاثر) كتف وزننده كه ايكسيده
صفتلرا صحابـورفقاسي اوزره اشياء حسنه يي استيثار يعني آنلردن دريغ ايدوب همان كندى نفسيچون اختيار ايدر
اولان كمسيه دينور و بونلر استيثاردن اسم اولان اثره دن صفتلردر يقال رجل اثر واثر اى يستأثر على اصحابه يعني يختار لنفسه
اشياء حسنة (الاثرة) فتحاتله و (الاثرة) همزه نك ضميله كاسبذكر و (الاثرة) همزه نك كسريله و (الاثرى) حسنى وزننده
صفت مذكوره دنكه استيثاردندر اسملر در برنسنه خصوصنده مستقل ومستبد اولمق حالتنه دينور ✽ قال الشارح
ومنه الحديث ✽ سيكون بعدى اثرة ✽ اى يستأثر بعضكم على بعض والاستيثار التفرد بالشئ من دون غيره وقال فى النهاية
قال للانصار انكم ستلقون بعدى اثرة فاصبروا الها ✽ الاثرة بفتح الهمزة والثاء اسم من آثر يوثر ايثارا اذا اعطا اراد انه يستأثر
عليكم فيفضل غيركم فى نصيبه من الفئ والاستيثار الانفراد بالشئ وقال فى الاساس وفى الحديث ✽ سترون بعدى اثرة
اى تستأثر امراء الجور بالفئ و اثره فتحاتله مأثور ومنقول اولان علم بقيه سنه اطلاق اولنور اثره كبي نته كه ذكر اولندى
(المأثرة) ميمك وثانك فتحيله و (المأثرة) ثانك ضميله اثره كبي اسلافدن متوارث اولان مكرمت ومفخرت يادكارينه
اطلاق اولنور جمعى مآثر كلور مفاخر وزننده يقولون مآثر العرب اى مكارمها ومفاخرها التى تؤثر وتذكر عنها (الاثارة)
سحابه وزننده اثره كبي علم بقيه سنه اطلاق اولنور كه روايت وكتابتله اثرى باقى قالور ✽ قال الشارح ومنه قوله تعالى
اواثارة من علم ✽ الآيه قال البيضاوى او بقية من علم بقيت عليكم من علوم الاولين (الاثيرة) وفيره وزننده يره بوردكن
اياغنك ايزى عظيم اولان دابه يه اطلاق اولنور يقال دابة اثيرة اى عظيمة الاثر فى الارض بحافرها (الآثر) فاعل وزننده
اثر وحديث نقل و روايت ايدن آدمه دينور وشئ حسنى اصحابى اوزره استيثار يعني اول امردن كندى نفسنه تخصيص
ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال رجل آثر اذا كان يستأثر على اصحابه كما فى مفردات الراغب اثره مزبوره دن فاعلدر
واثره بو علاقه ايله فضل وتقدم معنالرينه مستعملدر پس آثر فاضل واسم فاعل اولەرق مقدم معناسنه استعمال اولنور
ومنه قولهم فعل ذلك آثرا ما واثر ذى اثير كلاهما على بنية الفاعل والاثير على زنة الامير واول ذى اثير واثيرة ذى اثير واثرة مفصل
ذى اثير بضم الهمزة فى الاثرة واثر ذى اثيرين بكسر الهمزه والاثيرين بصيغة التثنية واثر ذى اثيرين بالفتحات فى الاثر
وآثر ذات يدين وآثر ذى يدين كلاهما على صيغة الفاعل كلها بمعنى اول كل شئ يعني آنك فعلنى امور سائره اوزره
ترجيح واختيار ايله جمله افعاله تقديم ايلدم وجه مذكور اوزره اثير فضل وتقدم معناسندن مأخوذ اولمغله بو راده قبل
ومقدم معناسنه در كذلك اثره واثر واثر مقدم معنالرينه در ومثال اولده آثرا ما قولنده آثر اسم فاعلدر نسب اوزره در
ياخود فعلت وافعلت اوزره كلان افعالدن مؤثر معناسنه در وحاليت اوزره منصوبدر ياخود اثر عازم معناسنه در
وما كلمه سى زائده در محذوفدن عوضدر نته كه افعل هذا اما لا ديرلركه افعل هذا ان لا يفعل هذا سبكنده در
وسائرلرى ظرفيت اوزره منصوبلردر (المأثور) شول قلجه اطلاق اولنور كه بوزنده جوهر وسائر كونه مقبول
ومعتبرلكنه دال اثر ونشان اوله على قول صرتى دبشى تيموردن واغزى پولاددن چكيلمش اوله ياخود جن طائفه سنك
معمولى اوله يقال سيف مأثور اذا كان فى متنه اثر او متنه حديد انيث وشفرته حديد ذكر او هو الذى يعمله الجن وقول
على رضى الله عنه ولست بمأثور فى دينى قد ذكر فى ابر (الايثار) همزه نك كسريله برنسنه يى اختيار ايلمك معناسنه در
يقال آثره ايثارا اذا اختاره وجه مذكور اوزره فضل معناسنه مستعار اولمغله اندن ايثار تفضل واختيار معنالرينه
منشعب اولمشدر وايثار برنسنه يى برنسنه يه تابع ودر پى قلمق معناسنه در كه ايز معناسنه اولان اثردن مأخوذدر
يقال اثر كذا بكذا اذا اتبعه اياه (الثؤثور) عصفور وزننده شول تيمور داغلغى يه دينور كه آنكله دوه نك طبانته
تمغا اورورلر تا كه غائب اولدقده آنكله ايزى معلوم اوله وثؤثور جلواز معناسنه در كه ضابطه ومحتسب خدمتكارينه دينور
قول اوشاغى تعبير اولنور قوللق بكجيسى وتفكچى باشى سرهنكلرى وترسانه چاوشلرى وكربكجى يساقچيلرى مقوله سيدر
ايز معناسنه اولان اثردن متصرفدر (المثرة) مكنسه وزننده ثؤثور ايله معناى اولده مرادفدر (الاستيثار) برشيى
سائره ويرميوب كندى نفسنه تخصيص واختيار ايله انده مستبد ومتفرد اولمق معناسنه در يقال استأثر بالشئ
اذا استبد به وخص به نفسه وعربلر استأثر الله بفلان ديرلر اول آدم وفات ايدوب حقنده مغفرت ربانيه مرجو ومأمول اولسه
وبو كنايه در اول آدمى كويا كه حق تعالى بين الورى اختيار واصطفا ايله متفرد ايلديكنه تفألدر (ذو الآثار) اسود
نهشلى نام كمسه نك لقبيدر كه مشاهير شعرادندر هجوده يك ماهر اولمغله برقومى هجو ايلدكده هر كس هجوينى حفظ ايدر
اولمغله اول قومده كويا كه آثار ترك وابقا ايدر ايدى ياخود سائر شعرانك اشعارينه نسبت مزبورك اشعارى سائر سباعك
آثارينه نسبت ارسلانك آثارينه شبيه اولديغيچون تلقيب اولندى (الاثير) زبير وزننده اسامى رجالدندر اثير بن عمرو السكونى
طبيب كوفيدر ومغيرة بن جميل بن اثير ابو سعيد الاشج شيخيدر (الاجر) زجر وزننده عملك على مقابلى اولان عوض

وجزایه دینور جمعی اجور وآجار کلور مؤلفك بصائرده میلننه کوره اجر واجره عامله عملی مقابلنده عائد اولان ثوابه دینور
کرك دنیوی وکرك اخروی اولسون لکن اجرت ثواب دنیویده واجر اخرویده خاص یا ولدی واجر واجرت مادملری
من عقد اولان کذلك عقد مجراسنه جاری اولان عمله اطلاق اولنور وجزاء من عقد وغیر عقد اولانه اطلاق اولنور
کذلك نافع وضاره ده اطلاق اولنور لکن اجر واجرت نافعه مخصوص صدروکاه اولورکه اجر ایله مهر نکاحدن کنایه
اولنور انتهی واجر مصدر اولور عامله عملی مقابلنده حسن مکافات ایلمك معناسنه یقال اجره اجرا من الباب الاول
والثانی اذا جزاه واجر ذکر حسن ونیکنام معناسنه استعمال اولنور اجر وحسن جزایی عادتا مستلزم اولدیغنه مبنی
قال الشارح ومنه قوله تعالی * وآتیناه اجره فی الدنیا * الایة قیل هو الذکر الحسن واجر مهره یعنی نکاح مقابله سنده
منکوحه یه وریلان اقچه یه اطلاق اولنور که کابین تعبیر اولنور وقال فی الاساس ومنه قوله تعالی * علی ان تأجرنی ثمانی حجج
ای تجعلها اجری علی التزویج یرید المهر وقوله تعالی * وآتوهن اجورهن * کنایة عن المهور واجر واجار کتاب وزننده
واجور قعود وزننده بدنده صنق کیك اکری وعقده لی قالدیغی حالده اوکولمق معناسنه در یقال اجر العظم اجرا
واجارا واجورا من الباب الاول اذا برأ علی عثم وصنق کیکی وجه مزبور اوزره صاروب اوکولتمك معناسنه در تقول
اجرت العظم ای جبرته علی عثم واجر برنسنه یی اجرتله کرایه ویرمك معناسنه در یقال اجر المملوك اجرا اذا اكرأه
وثواب وجزا حاصل اولمق معناسنه در یقال اجر فلان فی اولاده علی بناء المفعول اذا ماتوا فصاروا اجره وثوابه
وقال فی الاساس اجر فلان ولده اذا ماتوا فکانوا له اجرا وصنق عضو صارلمق معناسنه در یقال اجرت یده علی بناء
المجهول اذا جبرت (الاجارة) همزه نك حرکات ثلاثیله اجرکبی عمل مقابلی ویریلان جزایه دینور که اسمدر (الایجار
همزه نك کسریله بودخی عامله عوض وجزا ویرمك معناسنه در یقال آجره یوجره ایجارا اذا جزاه وبرنسنه یی
کرایه ویرمك معناسنه در یقال آجر المملوك اذا اکرأه وایجار واوی اولان وجر افعالنده لغتدر که مزراغله آغزه
دورتمك معناسنه در یقال آجره الرمح ایجارا بمعنی اوجره ای طعنه فی فیه (المؤآجرة) مفاعله وزننده بودخی برشیئی
کرایه ویرمك معناسنه در یقال آجر المملوك مؤاجرة اذا اکرأه * شارح دیر که زمخشری اساسده آجرنی فلان
داره فاستأجرتها وهو موجر ولا تقل مؤاجر فانه خطأ قبیح ولیس آجره ذا علی فاعل ولکن افعل وانما الذی هو فاعل
قولك آجر الاجیر مؤاجرة کقولك شاهره وعاومه عبارتیله معنای مزبورده مؤاجره یی تخطئه ایلمشدر لکن ابن قطاع
وسائر بعض ائمه دن ورودی مأثور اولمغله * مؤلف دخی آنلره اتباع ایلدی واقعا مصباحده دخی ورودی مرسومدر
ومؤاجره فاجره عورت وشخص مأبون کندیسنه اجرتله فعل شنیع ایتدرمك معناسنه در که فرج ودبرنی کرایه ویرمکدن
عبارتدر یقال آجرت المرأة مؤاجرة اذا اباحت نفسها باجر واجرتله ارغاد طوتمق وارغادلغه طوتلمق معنالرینه در
تقول آجرته فآجرنی مؤاجرة ای صار اجیری (الاجرة) همزه نك ضمیله کرایه دینور که اسمدر فارسیده مزد دینور اجرت قدم
ایاق کراسیدر که ایاق تری تعبیر اولنور (الایتجار) افتعال وزننده اجر وثواب طلبیله تصدق ایلمك معناسنه در
یقال ایتجر فلان ایتجارا اذا تصدق وطلب الاجر قال الشارح ومنه الحدیث فی الاضاحی * کلوا وادخروا وأتجروا * ای
تصدقوا طالبین للاجر وبونده ادغامله اتجروا جائز دکلدر زیرا بو اجردن مأخوذدر تجاره دن مأخوذ دکلدر (الاستیجار
برکسه یی اجرتله ارغادلغه طوتمق معناسنه در تقول استأجرته ای اتخذته اجیرا (الاجیر) امیر وزننده اجرتله طوتیلان
ارغاده دینور (الاجار) همزه نك کسری وجیمك شده سیله طامه دینور سطح معناسنه جمعی اجاجیر واجاجره کلور
نته که نونله انجار دخی لغتدر جمعی اناجیر کلور (الاجیری) خصیصی وزننده دأب وعادت معناسنه در یقال اجیراه
کذا ای عادته (الاجور) فاعول وزننده و(الیاجور) یای تحتیه ایله و(الاجور) صبور وزننده و(الآجر) همزه نك
مدی وجیمك ضمیله و(الآجر) هاجر وزننده و(الآجر) صاحب وزننده و(الآجرون) همزه نك مدی وجیم
ورانك ضمه لریله مجموعی آجر معناسنه در که همزه نك مدی وجیمك ضمی ورانك تشدیدیله کرمیده دینور ومجموعی
معربلردر یعنی آکور فارسی معربلریدر (آجر) همزه نك مدی وجیمك فتحیله ام اسمعیل علی نبینا وعلیه السلام
اسمیدر نته که هاجر ایله معروفه در * شارح دیر که همزه هادن مبدلدر (درب آجر) همزه نك مدی وجیمك ضمیله
بغدادده لیکن موضع اسمیدر (الاخر) همزه نك وخای معجمه نك ضمیله قدم لفظنك ضدیدر که ضمتیله ایلرو معناسنه
اولمغله اخر کیرو معناسنه در یقال مضی قدما وتأخر اخرا وهر شیئك صوکنه دینور کاسیذ کر واکمه وخلف
معناسنه مستعملدر یقال شق الثوب اخرا ومن اخر ای من خلف (التأخر) تفعل وزننده و(التأخیر) تفعیل وزننده
و(الاستیخار) کیرو قالمق وکیرویه قالمق معناسنه در یقال تأخر الرجل واخر واستأخر ضد تقدم وتأخیر متعدی اولور
کیرو قلمق وکیرویه قومق معناسنه تقول اخرته تأخیرا فتأخر (الاخرة) و(المؤخرة) محسنه وزننده برشیئك کیروسنه

اطلاق اولنور بومعنادندر كه كوزك قويريغنه آخرة العين ومؤخرة العين اطلاق اولنور تقول نظر الى باخرة عينه ومؤخرتها اى بماولى اللحاظ ويقال بمؤخرها بالتثقيل * قال الشارح وهذا قليل وآخرة الرحل وآخر الرحل ومؤخر الرحل معظم وزننده ومؤخرة الرحل معظمه وزننده و بونلرده تشديد وتخفيف وخانك فتحى وكسرى جائزدر سمرك آردقاشنه دينور كه راكب اكا استناد ايدر قادمه مقابليدر (الاخران) تثنيه بنيه سيله درت ممه لو حيوانك او يلقارى جانبندن اولان ايكى ممه لرينه اطلاق اولنور (الآخر) فاخر وزننده صوك معناسنه در كه اول مقابليدر يقال اوله كذا وآخره كذا ويقال جاء عن آخرهم مؤلفك بصائرده بياننه كوره آخر لفظى اول مقابلى اسمدر نهايته موضوعدر نته كه اول كلمه سى بدايته موضوعدر و بو آخر يا اخر اخورا صيغه سندن نسب اوزره اسم فاعلدر مؤنثنده آخره دينور ها ايله وآخر غائب معناسنه استعمال اولنور يقال ابعد الله الاخر اى الغائب بوندن غرض حاضر ينه دعادر (الاخرة) ها ايله آخرك مؤنثيدر وآخرة دار البقايه اطلاق اولنور كه صفت غالبه در مراد نشأه ثانيه در نته كه دار دنيا ايله نشأه ثانيه دن تعبير اولنور وكاه اولور كه دار لفظى ترك اولنور كما فى قوله تعالى * ليس لهم فى الاخرة الا النار * وكاه موصوف اوله رق ذكر اولنور ومنه قوله تعالى والدار الاخرة خير * الاية وعربلر سكا ايكنجى دفعه ده كلدم ديه جك يرده اتيتك آخر مرتين ديرلر (الاخير) امير وزننده بودخى آخر معناسنه در كه اول مقابليدر وغائب معناسنه ده استعمال اولنور آخر كى حضور فضيلتندن متأخر اولديغيچون وهر شيئك الك صكره سنه اطلاق اولنور كاسيذكر (الاخر) همزه نك مدى وخانك فتحيله غير معناسنه در كه فارسيده ديكر مرادفيدر ايكى نسنه نك برينه نسبتله اول بريدر جمعى آخرون كلور واو ونونله واخر كلور همزه نك ضمى وخانك فتحيله مؤنثنده اخرى دينور همزه نك ضميله واخراة دينور ها ايله جمعنده اخريات دينور كذلك اخر دينور همزه نك ضمى وخانك فتحيله * شارح ديركه آخر لفظى افعل وزننده افعل تفضيلدر فى الاصل اشد تأخرا معناسنه اولوب بعده غير معناسنه استعمال اولندى واخر لفظى كه جمع آخر واخرى در شروح كافيه ده معدولبتى وجمعيتى بابنده كلمات كثيره مبسوطه در * مؤلف وجه مذكور اوزره مذكرلك دخى جمعى اخر كلور ديو رسم ايلمشدر بوجهتله بعضلرك فعدة من ايام اخر * آيت كريمه سنده نكنه تطلبى لاطائل اولور وعربلر اتيتك آخر مرتين ديرلر ايكنجى دفعه ده سكا كلدم معناسنه نته كه آخرة مرتين دخى بومعنايه در كه ذكر اولندى واخرى آخره كبى دار بقايه كه نشأه ثانيه در اطلاق اولنور وعربلر لا افعله اخرى الليالى ولا افعل اخرى المنون ديرلر ابدا معناسنى مراد ايدرلر الى آخر الدهر سبكنده در ويقولون جاء اخرى القوم يعنى من كان فى آخرهم ويقولون جاء فى اخرياتهم اى فى اواخرهم (الاخرة) فتحاتله وهمزه نك ضميله جائزدر و(الاخير) امير وزننده نته كه ذكر اولندى و(الاخر) ضمتينله كذلك ذكر اولندى و(الاخريا) همزه نك ورانك كسرى و يانك تشديديله و(الاخريا) همزه نك ضميله و(الاخريا) همزه نك ورانك كسريله و(الآخريا) همزه نك مديله مجموعى هر شيئك آخرينه اطلاق اولنور يقال جاء اخرة وباخرة واخيرا واخرا واخريا واخريا واخريا وآخريا اى آخر كل شئ * شارح ديركه مؤلفك باخرة قولندن معرف باللام اوله رق مستعمل اولمامسى فهم اولنوب لكن جار ومجرورك مجموعى حال اولمغله معرفا دخى استعمال اولندى (الاخرة) فرحه وزننده ويره سى معناسنه استعمال اولنور تقول بعته باخرة اى بنظرة (المئخار) مصباح وزننده شول خرما آغاجنه اطلاق اولنور كه ميوه سى قيشك وكسيمك صوكلرينه قدر قالور اوله يقال نخلة مئخار اذا صارت يبقى حملها الى آخر الشتاء والصرام (آخر) آنك وزننده ايرانده دهستان ايالتنده بربلده آديدر اعلام رواتدن اسمعيل بن احمد وعباس بن احمد بن الفضل اورادندر (الآدر) آدم وزننده و(المأدور) مقدور وزننده ادره علتنه مبتلا اولان آدمه دينور كه عورت يرنده قيل بتن دريك جوفنده اولان ايچه زاركبى درى يرتلوب بغرسقلر خايه نك قابنه ايكلكه خصيه سى قوغه كبى شيشوب قبارمش اولور تركيده دبه طشاق تعبير اولنور وفتق مزبور همان صول طرفدن حادث اولور على قول شول كسه يه دينور كه خصيه لرينك برنده فتق اصابت ايلمش اوله يقال رجل آدر ومأدور وهو من ينفتق صفاقه فيقع قصبه فى صفنه ولا ينفتق الامن جانبه الايسر او من يصيبه فتق فى احدى خصيبه (الادر) فتحتينله مصدردر برآدم دبه طشاق اولمق معناسنه يقال ادر الرجل ادرا من الباب الرابع اذا صار آدر (الادرة) همزه نك ضميله اسمدر دبه طشاقلغه دينور و بونده فتحاتله ده جائزدر (الادراء) حمراء وزننده شول خصيه يه اطلاق اولنور كه فتق اثرى اولميه رق بيوك اوله يقال خصية ادراء اى عظيمة بلا فتق (المآدير) مأدورك جمعيدر (الادر) همزه نك ضميله آدرك جمعيدر يقال قوم مآدير اى ادر (آذار) همزه نك وذال معجمه نك مديله اسم اعجميدر وشهور روميه دن شهر سادس اسميدر كه حالا مارت تعبير اولنور تشرين اولدن عد ايتمكله شهر سادس اولور (الار) همزه نك فتحى ورانك تشديديله طوارسورمك معناسنه در يقال ار الدابة ارا من الباب الاول اذا ساقها وطرد وتبعيد ايلمك معناسنه در يقال ار فلانا اذا طرده

وجماع ايلك معناسنه در ازكبي ارّ ايلك اطلاق ايلمكدر يقال ارّها اذا جامعها واسهال سبيله يورك سوروب چقرمق
معناسنه در يقال ارّ السلح اذا رماه واسقطه ✻ شارح ديركه بو راده وسقوطه نسخه لری محرفدر صواب اولان
سقاطه اولمقدر وارّ آتش ياقق معناسنه در يقال ارّ النار اذا اوقدها وارّ شول چبوغه دينوركه تيكنلو مبشه
آغاجندن قوپاريلوب وتيكنلری ازاله واطرافی ملايم اولنجه قدر يره اوردقدنصكره صو ايله اصلادوب اوزرينه
طلوزا كزلر وآنی رحمی لقاح قبولندن قلان ناقه لك رحمنه ادخال ايله دوا ايدرلر وكاارار دخی دينور همزه نك
كسريله وارّ كلمه سی معنای مز بوردن مصدر اولور يقال ارّ الناقة ارّا اذا فعل بها الارّ والارار (الارّة) هرّه
وزننده آتشه دينور (الارير) صرير وزننده قار اويناركن غلبه جبنده ماجن وكحيا ولاابالی اولان قارجی شوق
وجنبشله چاغروب باغروب هنكامه ايلك علی قول مطلقا سسلمك معناسنه در يقال ارّ الماجن عند القمار والغلبة
اريرا اذا صات اوهو مطلق الصوت وارير اسم اولور اول صوته دينور (ارار) همزه لرك فتحيله قيون وكچی قسمنی
چاغرەجق اصواتندر (الايترار) افتعال وزننده استعجال معناسنه در يقال ائترّ الرجل اذا استعجل (المئرّ) ميمك
كسری وهمزه نك فتحيله كثير الجماع اولان آدمه دينور (الازر) همزه نك فتحی وزای معجمه نك سكونيله قيلامق
احاطه معناسنه در يقال ازر الشئ ازرا من الباب الثانی اذا احاطه وزور وقوت معناسنه در وضعف وزبونی
معناسنه اولمغله ضد اولور يقال رجل ذوازر ای قوت وذوازر ای ضعف ✻ شارحك بيانه كوره مادهٔ مذكوره
ازار ماده سندن مأخوذدركه بلەباغلدقلری فوطه ويشتمال مقوله سنه دينور پس احاطه معناسی وشد ازاردن ملحوظ
قوت معناسی كذلك ازار ذاتنده ثوب ضعيف اولمق حسبيله ضعف معناسی وعون وظهر معنالری آندن
منشعبدر انتهی وازر قوتلندرمك تقويه معناسنه در يقال ازره ازرا اذا قوّاه وازر ارقه يه اطلاق اولنور يقال
شدّ به ازره ای ظهره (الازر) همزه نك ضميله بلده ازار باغليه جق يره دينور معقد الازار معناسنه (الازر) همزه نك
كسريله اصل ومبنا معناسنه در يقال هو من ازر كريم ای اصل وازاره دينور كما سيذكر (الازرة) همزه نك كسريله
بناء نوعدر بردرلو وبرهيئتله ازار طوتنمق معناسنه دركه حالته دالدر آندن لسانمزده طوتنش ايله تعبير اولنور يقال
انه لحسن الازرة ای هيئة ايتزاره (الازار) همزه نك كسريله بدنه بورونه جك چار وملحفه يه دينور وبومذكردر
مؤنث دخی اولور وبعضا هاء تأنيثله ازاره دخی دينور ✻ شارح ديركه كرچه مؤلف مطلقا ملحفه ايله تفسير
ايلدی لكن اصل ازار بلدن اشاغی طوتيلان فوطه ويشتمال مقوله سنه دينورتە كه رداء بلدن يوقری طوتيلان
ثوبه دينور مثلا حاجينك بلدن يوقری طوتندقلری احرام رداء وبلدن اشاغی طوتندقلری ازاردر انتهی
وازار لفظنك جمعی آزره كلور حمار واحمره كبی وازر كلور حمار وحمر كبی وازر كلور زاءنك سكونيله
وازار مطلقا آدمی سترايدن نسنه يه اطلاق اولنور انكيچون برآدمك بيننه ازار اطلاق ايدرلر وازار عفاف
وعصمت معناسنه مستعملدر يقال انها من اهل الازار ای العفاف ويقال هو عفيف الازار وكشينك
زوجه سنه اطلاق اولنور لباس كبی وديشی قيونه اطلاق اولنور وديشی قيونی صاغمق ايچون چاغردقلری
صوتدن حكايه اولور كه ازار ازار ديو چاغررلر سكون رايله (المئزر) منبر وزننده بو دخی ازاره دينور لحاف
وملحف كبی (الايتزار) افتعال وزننده ازار طوتنمق معناسنه در يقال ايتزر بالازار اذا لبسه ولا تقل اتّزر
بادغام الهمزة فی التاء وقدجاء فی بعض الاحاديث ولعله من تحريف الرواة ✻ مؤلفك مرادی اشبو حديثدر قال
فی النهاية وفی الحديث ✻ كان يباشر بعض نسائه وهی مؤتزرة فی حالة الحيض ✻ ای مشدودة الازار وقد جاء
فی بعض الروايات وهی متزرة وهو خطأ لانّ الهمزة لاتدغم فی التاء (التأزّر) تفعل وزننده بو دخی ازار طوتنمق
معناسنه در يقال تأزّر الرجل بمعنی ايتزر (المؤازرة) مفاعله وزننده برآدمك احسانله حزنی دفع ايلك معناسنه در
يقال آزره مؤازرة اذا واساه وبرنسنه يه مقابل اولمق معناسنه در يقال آزره اذا حاذاه وبرآدمه ياردم ايلك معناسنه در
يقال آزره اذا عاونه وبومعناده واو ايله موازره شاذدر ومؤازره اكين قوتلنوب بری برينه صرمشمق معناسنه
مستعملدر يقال الزرع يوأزر بعضه بعضا اذا تلاحق والتف (التأزير) تفعيل وزننده برنسنه يی بوريمك معناسنه در
يقال ازّره اذا غطاه وقوت ويرمك وقوتلندرمك معناسنه در يقال ازّره اذا قوّاه ومنه يقال نصر مؤزّر ای بالغ شديد
(آزر) هاجر وزننده اهواز ايله رامهرمز بيننده برناحيه اديدر وسلفده برصنمك اسميدر وبعض لغات عربيه ده
آزر كلمه سی ذمّ ودشنام كلماتندندر وآزر ابراهيم الخليل علی نبينا وعليه سلام الجليل حضرتلرينك عموجه لری اسميدر
پدرلری اسمی تارخدر ✻ شارح ديركه قرآن كريمده آزره اب اطلاقی عادت عرب اوزره جاری اولمشدر بيضاويده بو وجه
اوزره مرسومدركه كتب تواريخده ذكر اولنديغی اوزره پدرلرينك اسمی تارخدر علی قول ايكيسيده علمدر اسرائيل

ویعقوب کبی وعلی رأی تارخ علم وآزر وصفدر شیخ یاخود معوج معناسنه ومنع صرفی اعجمی اولوب موازننه محمول اولدیغندن مبنی در یاخود نعت عربیدر ازردن یاخود وزردن مشتق در واقرب اولان صنم اعجمی در وعند البعض آزر برصنم آدیدر که مرسوم اکا عبادت ایدر ایدی ملازمت عبادته مبنی اسمیله مسما اولمشدر یاخود حذف مضافله اکا اطلاق اولنمشدر که علیه آز ر تقدیرنده اولور یاخود مراد صنم مزبوردر آزر کلمه سی مابعدینك مفسر اولدیغی فعل مضمر ایله منصوبدر انتهی وآزار ازاردن وصف اولور احمر وزننده شلوارلغی بیاض اولوب آیاقلری سیاه اولان آته اطلاق اولنور علی قول شلوارلغی واباقلری بیاض اولانه یاخود شلوارلغی بیاض اولوب ایاقلری نه درلو اولورسه اولسون اطلاق اولنور یقال فرس آزر اذا کان ابیض الفخذین ولون مقادیمه اسود او هما واحد او ای لون کان لکن اساسده وفرس آزر ابیض العجز فان نزل البیاض الی الفخذین فهو مسرول وخیل ازر کحمر یعنی جمع عنوانده مرسومدر (المؤزرة) معظمه وزننده شول دیشی قیونه وصف اولور که آیاقلری شلوارلغه قدر سیاه اولمغله کویا که برسیاه شلوار کیمش اوله یقال نعجة مؤزرة کانها ازرت بسواد (الاسر) همزه نك فتحی وسینك سکونیله برنسنه یی محکم باغلمق معناسنه در یقال اسر الشیء اسرا من الباب الثانی اذا شده * شارح دیرکه اسر فی الاصل اسار ایله یعنی صرم ایله سمر اغاجنی چکوب باغلمق معناسنه موضوعدر بعده مطلقا باغلمق وبو مناسبتله تقویه ویرمك وقوی قلمق واسیر ایلمك معنالری متفرع اولمشدر انتهی واسر برشیئی صرم وسائر صارقی مقوله سیله صارمق معناسنه در یقال اسره اذا عصبه وانسانك خلق وخلقنی محکم وقوی قلمق معناسنه مستعملدر یقال اسره الله ای خلقه ذا قوة وشدة فی الخلق والخلق وبو معناده اسر اسم اولور ومنه قوله تعالی * وشددنا اسرهم * ای خلقهم قال البیضاوی فاحکمنا ربط مفاصلهم بالاعصاب وقال المؤلف وشددنا اسرهم ای مفاصلهم او المراد مصرتی البول والغائط اذا خرج الاذی تقبضتا او معناه انهما لایسترخیان قبل الارادة تفسیر اوله کوره حضرت حق جل وعلا بیورر که بن عظیم الشان خلاق بیچون آنلرك مفاصلنی بربرینه وصل وشد ایله متین واستوار ایلدم وتفسیر ثانی یه کوره بول وغائط مجرالرندن هر برینی حدثلر چیقدقده نصکره بوزیلوب دیوشریلور قلدم یاخود اخراج حدثی مراد لرندن مقدم سبیللرینی کوشیوب مسترخی اولمز ایلدم دیمکدر که حاصل معنا اولدر (الاسر) همزه نك ضمیله بول طوتلمق معناسنه در نته که حدث دیکرك انقباضنه حصر دینور یقال اخذه الاسر ای احتباس البول * شارح دیرکه اسر اسمدر مصدری اسردر فتحتینله یقال اسر الرجل اسرا من الباب الرابع اذا احتبس بوله (عود اسر) و(عود یسر) یائحتیه ایله یاخود ثانی لحن وخطادر شول آغاج پاره سنه اطلاق اولنور که بولی طوتیلان آدمك قرنی اوزره وضع ایلکله تدبیر وتیمار ایدرلر اعراب ادویه سندندر واول اغاج اعراب یاننده معروفدر ظاهرا حالا تسبیح دوزدکلری یسر آغاجی اولمق کرکدر که معروفدر نته که کتب طبیه ده عود یسر عنوانده مرسومدر قال فی الاساس عولج فلان بعود الاسر وهو الذی یوضع علی بطن المأسور فیبرأ وتقول العامة عود یسر وهو خطأ الا ان یقصدوا به التفأل (الاسر) ضمتینله تحت آیاقلرینه اطلاق اولنور قوایم السریر معناسنه (الاسر) فتحتینله صرچه یه دینور زجاج معناسنه (الاسار) کتاب وزننده مطلقا باغه وصارقی یه دینور مایشدبه معناسنه جمعی اسرکلور ضمتینله * شارح بونی اسیرنه ایده جك قایشه تخصیص ایلمشدر واسار یسار لفظنده لغتدر که یمین مقابلیدر (الاسیر) امیر وزننده طوتساغه دینور اخیذ معناسنه کرك باغلو اولسون وکرك اولمسون فی الاصل اسار ایله باغلو اولان طوتساغه دینوب بعده توسیع اولندی وخاصة باغلو اولانه دینور مقید معناسنه ومحبوس ومسجونه اطلاق اولنور جمعی اسراء کلور امراء وزننده واساری کلور سکاری وزننده واساری کلور همزه نك فتحیله خباطی وزننده واسری کلور مرضی وقتلی وزننده واسیر بری برینه صارمشمش نباته اطلاق اولنور یقال نبات اسیر ای ملتف (الاسرة) عمده وزننده متین ومحکم زرهه اطلاق اولنور درع حصینه معناسنه قوت معناسندن مأخوذدر و برآدمك اقرب اولان رهط وعشیرتنه اطلاق اولنور مدار تقویت اولدیغیچون یقال هو من اسرة فلان ای رهطه الادنون (التأسر) تفعل وزننده برآدمی بربهانه ایله اویالندرمغله مقصدندن آلیقویوب کیجکدرمك معناسنه مستعملدر یقال تاسر علیه اذا اعتل وابطأ (اسارون) همزه نك فتحیله عقاقیردندر بین الاطباء بو اسمله معروفدر نباتدر که ادویه دندر ترکیده کدی اوتی تعبیر اولنور (اسیر) امیر وزننده و(اسیر) زبیر وزننده و(اسیره) جهینه وزننده اسامیء رجالدندر (اسرال) همزه نك کسریله لام یاننده مرسومدر (تأسیر السرج) تباشیر الفرج وزننده آتك اکرینی صاردقلری صرمله دینور * شارحك بیانی اوزره تعاشیب کبی مفردی نامسموعدر یاخود مفردی تأسیر در که تمتین کبی اسمدر (الاشتر) شین معجمه وتای فوقیه ایله طرطب وزننده کوفه ده بعض علویه نك لقبیدر مراد زید بن جعفردر ولفظ مزبور شتر ماده سنده مرسومدر (الاشر) فتحتینله شدت

وفرت اوزره فرحناك اولمق معناسنه درکه طاشقنلق و بوطوریلق تعبیر اولنور یقال اشر الرجل اشرا من الباب
الرابع اذا مرح (الاشر) کتف وزننده و (الاشر) ندس وزننده و (الاشر) شکس وزننده و فتحتینله لغتدر که وصف
بالمصدر اولور و (الاشران) سکران وزننده وفرت اوزره شادان اولان کشی یه دینور جمعلری اشرون کلور شینك
کسریله واشرون کلور شینك ضمیله واشر کلور ضمتینله واشری کلور سکری وزننده واشاری کلور خباطی وزننده
واشاری کلور سکاری وزننده (المئشیر) مکثیر وزننده که ابنیهٔ مبالغه دن بغایت جنبشلو وشاطر ونشاطمند انسان وحیوانه
دینور که بوطور تعبیر اولنور یقال رجل مئشیر وناقة مئشیر وجواد مئشیر ای نشیط (الاشر) ضمتینله و (الاشر) فتحتینله
دیشلرده اولان کسکنلکه ودقت ولطافته دینور که خلقی واستعمالی اولور جمعی اشور کلور یقال فی ثغرها اشر واشر
وهو حسنه وتحزیز اطرافه یکون خلقة ومستعملا (اشر المجل) زفر وزننده اوراق تعبیر اولنان آلتك دیشلرینه دینور
(الاشر) حشر وزننده دیشلری کسکین ایلمك معناسنه در یقال اشرت اسنانها اشرا من الباب الثانی اذا حززتها
اکثر قوجه قاریلر احداثه تشبه ایچون بعض نسنه لر ایله دیشلرینی تحدید وتجلیه ایدرلر واشر بچقی ایله کراسته بچمك
معناسنه در یقال اشر الخشب بالمئشار اذا شقه (التأشیر) تفعیل وزننده بو دخی دیشلری کسکینلتمك معناسنه در
یقال اشرت اسنانها تأشیرا اذا حززتها (المؤتشرة) و (المستأشرة) اسم فاعل بنیه لریله دیشلری تأشیر ایدر
اولان خاتونه دینور (المؤشر) معظم وزننده مطلقا بوقفلو ب کسکینلنمش نسنه یه اطلاق اولنور یقال
شیء مؤشر ای مرقق (المئشار) منشار وزننده و آنده لغتدر که بچقی یه دینور (الآشرة) عاشره وزننده بچقی ایله
کسلمش نسنه یه دینور تأنیثی موصوف اعتباریله در و بو عیشة راضیة قبیلندندر یقال خشبة آشرة ای مأشورة
(التأشیر) تفعیل وزننده اسمدر چکرکه نك دیش مقامنده اولان نسنه سنه دینور که آنکله اصرر جمعی تآشیر کلور
تباشیر وزننده (الآشر) عاشر وزننده چکرکه نك بالدرلرنده اولان اینجه تیکنلره دینور کذلك چکرکه نك قویریغی
اوجنده اولان عقده یه دینور که قوش چیناقلری شکلنده اولور وا کا اشره دخی دینور عمده وزننده ومئشار دینور
منشار وزننده (اشیره) سفینه وزننده مغربده بر بلده در عبد الله بن محمد الحافظ النحوی اورادندر (الاصر)
عصر وزننده قرمق معناسنه در یقال اصر الشیء اصرا من الباب الثانی اذا کسره و بر نسنه یی بر جانبه طوغری
اکمك معناسنه در یقال اصر الشیء اذا عطفه و بر کسه یی آلیقومق حبس معناسنه در یقال اصر فلانا اذا حبسه
وچادره ذکری آتی اصار دیدکلری ایپ چکرمك معناسنه در یقال اصر البیت اذا جعل له اصارا (الاصر) همزه نك
کسریله عهد و پیمان معناسنه در و بو حبس معناسندن مأخوذدر که بو ماده نك اصل موضوعیدر کسر وعطف
معنالری دخی اندن مأخوذدر زیرا هر برنده حبس معناسی متصوردر مثلا کسرده طول ودرستلك حالتلرندن
آلیقومق وعطفده استقامتدن آلیقومق ملحوظدر وعهد و پیمانده ناقضنی ثواب وخیراتدن آلیقومق متصوردر
واصرك جمعی آصار کلور تقول لا اصر بینی و بینه ویقال بینهم آصار یرعونها ای عهود واصر کاهده اطلاق
اولنور مرتکبنی جنتدن آلیقومق علاقه سیله یقال به اصر ای ذنب وآغرلق ثقل معناسنه در یقال حل عنهم
الاصر ای الثقل بو معناده همزه نك ضمی وفتحیله ده جائزدر واصر برآدمی بر نسنه یه میل ایتدیرن شیئه دینور
یقال هو اصره علیه ای مایعطفه وطلاق یاخود عتق یاخود نذر ایله اولان یمینه اطلاق اولنور زیرا بونلر اثقل
ایمان اولمغله کفارتله خلاص متصور دکلدر قال فی النهایة وفی الحدیث * من حلف علی یمین فیها اصر فلا کفارة لها
وهو ان یحلف بطلاق اوعتاق اونذر واصر قولاغك دلیکنه دینور که کوپه چکریلور جمعی آصار کلور همزه نك
مدیله واصران کلور همزه نك کسریله (الآصرة) ناصره وزننده رحم وقرابته اطلاق اولنور سبب میلان اولدیغیچون
تقول لیس بینی و بینه آصرة ای رحم وقرابة ومنت واحسانه اطلاق اولنور تقول علی منه آصرة ای منة جمعی
اواصر کلور وآصره چادرك اتکلرینی قازیغه بند ایتدکلری کوجك ایپه دینور (الاصار) کتاب وزننده و (الاصارة)
کتابه بونلرده چادرك اتکلرینی بند ایتدکلری کوجك ایپه دینور جمعی اصر کلور ضمتینله واصار چادرك ایپنی
چکره جك قازیغه دینور وزنبیله دینور واوتلغه دینور حشبش معناسنه وشول چوله وکلیمه دینور که ایچنه
کلمش اوتلق وضع ایدرلر جمعی اصر کلور ضمتینله وآصره کلور افعله وزننده (الایصر) همزه نك فتحی وصادك
کسریله بو دخی چادرك اتکلرینی باغلدقلری کوجك ایپه دینور واوتلغه وایچنه اوتلق وضع ایلدکلری پلاسه
دینور جمعی اباصر کلور (المأصر) مسجد ومرقد وزنلرنده حبسخانه یه وزندانه دینور که اسم مکاندر محبس
معناسنه جمعی مآصر کلور مساجد وزننده وعامه معاصر دیرلر عینله وزن ثانی شاذدر (الاصیر) امیر وزننده
بری برینه متقارب اولان نسنه لرك هر برینه دینور کویا اصارلری متقارب اولان چادرلرك هر بری کبی

وبری برینه صارمشوب طوپلنمش اولان صاچه دینور یقال شعر اصیر ای ملتف وکثیف وطویل اولان صچاغه دینور یقال هدب اصیر ای کثیف طویل (المؤاصر) مجاور وزننده قومشویه دینور فی الاصل اصار اصاره یعنی طناب طنابه همجوار اولانه دینوب بعده علی الاطلاق استعمال اولندی تقول هو جاری مطانبی ومؤاصری ومکاسری ای جاری (المتآصر) متاصر وزننده بری برینه همجوار اولان آدملره دینور یقال ثم حی متآصرون ای متجاورون (الایتصار) افتعال وزننده نبات چوغالوب اوزامق معناسنه در یقال ایتصر النبت اذا طال وکثر ویرك نباتلری بری برینه متصل بتمك معناسنه در یقال ایتصرت الارض اذا اتصل نبتها و برنسنه کثیرالعدد اولمق معناسنه در یقال ایتصر القوم اذا کثر عددهم (الاطر) همزه نك فتحی وطانك سکونیله برنسنه یی اکوب ایکی بوکمك معناسنه در مثلا یایی قورمق ایچون اکمك کبی یقال اطر القوس وغیرها اطرا من الباب الثانی والاول اذا عطفها واوقه اطره قاقمق یعنی اوقك کزینه سکیر صارمق معناسنه در یقال اطر السهم اذا جعل له اطرة واطر بایك وسحابك مقوس ومنحنی اولان برینه دینور منحنی القوس والسحاب معناسنه وبو تسمیه بالمصدر در واطر چادرك دائره سنه قصناق طرزنده قوشاق ایلك معناسنه درکه اکثری شریتدن ایدرلر یقال اطر البیت اذا اتخذ له اطارا کالمنطقة حوله (التأطیر) تفعیل وزننده اطر ایله ایکی اولکی معنالرده مرادفدر یقال اطر القوس تأطیرا واطر السهم تأطیرا بمعنی اطر وتأطیر قز قسمی اره وارمیوب چوق زمان تاسی اونده اسکیوب قالمق معناسنه در یقال اطرت البنت اذا بقیت فی بیت ابویها زمانا (الاطیر) امیر وزننده کناهه اطلاق اولنور تقول آخذنی باطیر غیری ای بذنب غیری وطارلغه دینور یقال فیه اطیر ای ضیق وسوزه دینور کلام معناسنه تقول سمعت منه اطیرا ای کلاما ویراقدن ظهور ایدن شره دینور یقال اصابه اطیر ای شر قد اتی من بعید (الاطرة) عمده وزننده یارلامق ایچون اوق کزینك اوزرینه صاردقلری سکیره دینور وآلت تناسلك باشنك کرداکرد چوره سنه اطلاق اولنور وطرنغك اطرافنی احاطه ایدن اته اطلاق اولنور وآت قسمنك یانجقلری باشندن بوکورلری نهایتنه قدر ایهر دیدکلری طمرك اوجنه دینور وچناق وچوملك قرقلرینی کاد ایتدکاری شیئه دینورکه قاتله یوغورلمش کولدن عبارتدر (الاطار) کتاب وزننده چادرك قوشغنه دینور وقالبور والك وفوجی مقوله سنك قصناغنه و برنسنه نك اطرافنه چوریلان پروازه وحاشیه سنه دینور واطار ذکر اولنان اطره ایله ایکی معنای اولده مرادفدر وحلقه ودائره اولمش کروه انسانی یه اطلاق اولنور وکرویدیاءق ایچون بوریلوب بوکیلان آصمه چبوقلرینه دینورکه قصناق شکلنده ایدرلر وانسانك دوداغیله بیغنك قیللری بینی فصل ایدن قوسه اطلاق اولنورکه سنت وجهی اوزره بیق کسلنجه ظاهر اولور ٭ قال الشارح سئل عمر بن عبد العزیز عن السنة فی قص الشارب فقال تقصه حتی یبدو الاطار واطار بالجمله هرنسنه یی احاطه ایدن شیئه اطلاق اولنور (التأطر) تفعل وزننده بریرده عوق اولوب قالمق معناسنه در یقال تأطر الرجل بالمکان اذا تحبس ومزراق مقوله سی نسنه اکیلوب ایکی قات اولمق معناسنه در یقال تأطر الرمح اذا تثنی وخاتون اصلا بریره چیقمیوب دائما خانه سنده اقامت ایلك معناسنه در یقال تأطرت المرأة اذا اقامت فی بیتها و برنسنه اکریلمك معناسنه در یقال تأطر الشیء اذا اعوج (الانطار) تفعال وزننده بودخی اکریلمك معناسنه در یقال انأطر الشیء اذا اعوج (المأطور) مفطور وزننده شول قیویه دینورکه یاننده برقیو دخی اوله وبادیه ده شول صویه دینورکه طبراغی یومشق یرده اولمغله چوکوب یقلامق ایچون اطرافی احشاب ایله اوریلوب بکسدرلمش اوله (المأطورة) ها ایله دائرا مادار قولپلو واغزی قصناقلو کولکه دینورکه اکا سودصاغیلور (اطریه) همزه نك وراءك فتحیله دغر بده بر بلده آدیدر (الافر) همزه نك فتحی وفانك سکونیله و (الافور) قعود وزننده سکرتمك معناسنه در یقال افر الرجل افرا من الباب الثانی اذا عدا وآهو کبی جنبش ونشاطندن صچرایوب قالقمق معناسنه در یقال افر الشاطر اذا وثب و برنسنه شدتله قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر اذا اشتد غلیانهما ودوه قسمی زبون و بی تاب اولدقدنصکره سمیروب نشاطمند اولمق معناسنه در یقال افر البعیر اذا نشط وسمن بعد الجهد وخدمتده جست وچابك اولمق معناسنه در یقال افر الغلام اذا خف فی الخدمة وطرد ایلك معناسنه در یقال افر اذا طرد ٭ شارح دیرکه کرچه جمله نسخه لرده طرد عنوانیله مفسردر لکن تحریفدر صواب اولان بطر عبارتیله اولمقدرکه امهات سائره ده بو رسمه مرسومدر (الافر) فتحتینله بودخی برنسنه شدتله قینامق معناسنه در یقال افر الحر والقدر افرا من الباب الرابع اذا اشتد غلیانهما ودوه بی تاب اولوب زبونلقدنصکره وجود بولوب نشاطمند اولمق معناسنه در یقال افر البعیر اذا سمن ونشط بعد الجهد (الاستیفار) افر ایله معنای ثانیده مرادفدر یقال استأفر البعیر بمعنی افر

المثغر) منبروزننده جست وچابك خدمتكاره دينور (الافرة) ضمتبله ورانك تشديديله جماعت معناسنه در تقول رأيت افرة من الناس اى جماعة وبليه معناسنه در يقال وقع فى افرة اى بلية وقارشقلق اختلاط معناسنه در تقول تركتهم فى افرة اى فى اختلاط وقاتيلق شدت معناسنه در وافرة الصيف يازموسمنك اولنه دينور وبوفعله وزننده در وبونلرده فتحتبله ده لغتدر (افران) سلمان وزننده نسف قضاسنده برقريه آديدر (افر) همزه نك فتحى وفانك ضمى ورانك تشديديله عراقده بربلده در (اقر) همزه نك وقافك ضميله باديه ده بروادى اسميدركه دوه مرعاسى اولان شوراوتلقلرايله وصولرايله مملو وآباداندر (الاكرة) همزه نك ضمى وكافك سكونيله كره لفظنده لغت غيرفصيحه دركه طوپه دينور الده اوينارلر وشول چقوره دينوركه آنده صوايركيلوب طورلغله آندن صافى وطورى صوآخذ ايدرلر (الاكر) مكروزننده و (التاكر) تفعل وزننده ذكراولنان چقورقازمق معناسنه در يقال اكر الرجل اكرا من الباب الاول وتأكر اذاحفر الاكرة (الاكار) شداد وزننده چفتجى يه دينورحراث معناسنه اكرمذكوردن مأخوذدر صبان ايله يرى سوكوب قازديغيچون تسميه اولندى واكارك جمعى اكره كلور فتحاتله كه و يا كه تقديرا آكرك جمعيدر ناصروزننده (المؤاكرة) مفاعله وزننده مخابره معناسنه دركه ترلادن حاصل اولان غلالك بعضى اوزره عقد مزارعتله بالاشتراك زراعت ايلمك معناسنه در يقال آكرالرجل مؤاكرة اذا خابر (الامر) همزه نك فتحى وميمك سكونيله و (الامار) كتاب وزننده و (الآمرة) عافيه وزننده بيورمق معناسنه دركه نهى مقابليدر يقال امره وامربه امرا وامارا وآمرة من الباب الاول ضد نهاه ٭ مؤلفك بصائرده بياننه كوره امروجه مذكور اوزره مصدراولور واسم مصدراولوركه فارسيده فرمان وتركيده بيورق وبيورلدى تعبيراولنورجمعى اوامركلور وجمع مذكورخلاف مطرده اولمغله بعضلر بوكونه تصحيح ايلديلركه امر فى الحقيقه مأموربه اولمغله مفعول فاعله تحويل اولندى نته كه امرعارف وامرمعروف وعيشة راضية ديرلر بعده قياس اوزره فاعل فواعل اوزره جمعلندى وعند البعض مطلب
حال وشان معناسنه اولان امردن فرق ايچون اوامر اوزره جمعلندى زيرا امر مذكورك جمعى اموردر وحال وشان وحادثه معناسنه اولان امر افعال واقواله عام وشاملدر وعلى ذلك قوله تعالى ٭ اليه يرجع الامر كله ٭ ومصباحك بياننه كوره بيورمق معناسنه اولان امرك امرحاضرندن همزه حذف اولنوب مر ديكذا دينورنته كه كل وخذ كلملرى دخى بويلجه در واكرحرف عطفله مذكور اولورسه همزه رد اولنوب وأمر بكذا دينور لكن كل وخذ كلملرنده همان تخفيفله دركه همزه رد اولنمز انتهى وامرحادثه معناسنه استعمال اولنوركه امر وفرمانك لازمه سيدر يقال وقعوا فى امرعظيم اى حادثة بونك جمعى اموركلور ٭ شارح ديركه حال وشان معناسى دخى بونلدر يقال امره مستقيم اى حاله وشانه انتهى وامر بك ووالى ولمق معناسنه كلور يقال امر فلان علينا وامر وامر امرا من الباب الاول والرابع والخامس اذاولى ٭ شارح ديركه مؤلف بونده اقتصار ايلمشدر زيرا باب اول ورابعك مصدرلرى امردر وباب خامسك مصدرى امارهدر همزه نك فتحيله وامره وامارههمزه لرك كسريله آنلرك اسملردر انتهى (الامرة) همزه نك كسريله معناى مزبوره اسمدر بكلكه دينور يقال له مرة علينا اى ولاية جوهرينك امره كلمه سنى مصدر ديمسى وهمدر ٭ مترجم ديركه زمخشرى دخى نشده كلمه سى كبى مصدريته ذاهب اولمشدر (الايمار) ايجاب وزننده بودخى بيورمق امرمعناسنه در يقال آمره ايمارا بمعنى امره امرا وايمار حق تعالى برآدمك نسل ومواشيسنى چوق ايلمك معناسنه در يقال آمرالله ايمارا اى كثرنسله وماشيته وقولهم امره كنصره لغة غيرفصيحة وقوله عليه السلام خيرالمال مهرة مأمورة وسكة مأبورة ٭ اى مهرة كثيرة النتاج والنسل والاصل مؤمرة كمكرمة وانما هو للازدواج اولغية كاسيذكر (الايتمار) افتعال وزننده مطاوعدر امرى قبول ايلمك معناسنه دركه بويرق طوتمق تعبيراولنور يقال امره فأتمر ومشاوره ايلمك معناسنه مستعملدر زيرا برى برينك امرينه امتثال ايدرلر وبونده افتعال اشتراك ايچوندر يقال ائتمره فى امره اذا شاوره وهم وقصد ايلمك معناسنه مستعملدر وبه فسر القتبى قوله تعالى ٭ ان الملا يأتمرون بك ٭ اى يهمون بك (الامرة) همزه نك فتحى وميمك سكونيله بالمره در تقول له على امرة مطاعة اى له على امرة اطيعه فيها (الامير) كبير وزننده برقوم اوزره فرمانروا اولان آدمه دينوركه صاحب الامرده بك تعبير اولنور يقال هو اميرى ملك بين الامارة بكسر الهمزة ويفتح مؤنثى اميره درهايله جمعى امراكلور كرماء وزننده ٭ مؤلفك امارهده كسر همزه وفتح ديديكى سابقا ذكر اولنديغى اوزره اسم ومصدر اولديغنه مبنى در ٭ مترجم ديركه مستقيم زاده مرحومك بياننه كوره باى لفظى كه تركيده زنكين آدمه دينور اولاد عرب بونى بك وامير معناسنده استعمال ايدرلر طوماباى يلباى خيرباى قايتباى كبى واميرسيد معناسنه اولمق تركيده عرف اولمشدر اكرچه سيادت قوم امارتى مستلزمدر لكن عربده سيده شريف وساداته اشراف ديدكلرى شرنده آل عبادر انتهى وامير اعمايى ايدوب كوترن آدمه

اطلاق اولنور وقومشو یه اطلاق اولنور وامیر مؤامر معناسنه درکه اسم مفعولدر مشاور دیمکدر که کندیسیله امور مشاوره اولنان کسه‌دن عبارتدر ومنه الحدیث ❊ لمیری من الملائکة جبریل ❊ ای صاحب مشورتی (المؤمّر) معظم وزننده تأمیردن اسم مفعولدر امیر نصب اولنمش آدمه دینور یقال هو مؤمّر علینا ای مملك وسنور کسلمش مکانه دینور که اماره دن مأخوذدر یقال مکان مؤمّر ای محد دوارض مؤمّرة وعلامتلنمش نسنه‌یه دینور یقال شیٔ مؤمّر ای موسوم وتمرن چکرلمش قارغی‌یه اطلاق اولنور یقال قناة مؤمّر اذا صارت قد جعل فیها السنان ومسلط معناسنه مستعملدر یقال فلان مؤمّر علیهم ای مسلط (اولوا الامر) یعنی امر وفرمان صاحبلری که مرادر ؤسای قوم وعلمای عظامدر مؤلف بونکله ❊ یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله واطیعوا الرسول واولی الامر منکم ❊ الایه کریمه‌سنه اشارت ایلمشدر راغبك مفرداتده بیاننه کوره بونده اقوال عدیده واردر عند البعض مراد زمن حضرت رسول اللهده کائن امراء کرامدن وعلی قول ائمهٔ اهل بیتدر یاخود مطلقا آمرون بالمعروفدر وابن عباس رضی الله عنهما فقهاء ومطیعون لله اولان اهل دین ایله تفسیر ایلمشدر اشبو اقوال مذکوره نك مجموعی صحیحدر زیرا مطلقا ناسك مرتدع اولدقلری اولی الامر درت صنفدر اول انبیاء عظامدر آنلرك حکمی عامه وخاصه نك ظاهر و باطنلرینه متعلقدر ثانی ولاة کرامدر آنلرك حکمی عامه وخاصه نك همان ظاهرلرینه متعلقدر باطنلرینه مدخلی یوقدر ثالث حکماء بنامدر آنلرك حکمی خاصه نك همان باطنلرینه در رابع وعاظ ونصاح ذوی الاحترامدر آنلرك حکمی عامه نك باطنلرینه در ظاهرلرینه تعلقی یوقدر پس اولوا الامر اشبو اصناف اربعه نك جمله‌سی اولمغله اطاعتلری واجبه‌دندر انتهی (الامر) فتحتینله و(الامرة) هایله برنسنه کثرت وکمال بولمق معناسنه‌در یقال امر الشیٔ امرا وامرة من الباب الرابع اذا کثر وتم مؤلفك بصائرده بیاننه کوره بو معنا امر وامارهٔ مذکوره دن مأخوذدر فی الاصل کثرت قوم وجماعت معناسنه مستعملدر زیرا برقوم وجماعت متکثر اولدقده تسویه وتعدیل امورلری ضمننده البته برامیر وسایسه محتاج اولورلر بعده مطلقا کثرت وکمالده استعمال اولندی وبرخصوص شدت بولمق معناسنه‌در یقال امر الامر اذا اشتد وخاصة برآدمك مواشیسی چوغالمق معناسنه‌در یقال امر الرجل اذا کثرت ماشیته وامر احد وفرد معناسنه‌در کاسیذکر (الامر) کتف وزننده کثیر وفراوان اولان شیئه دینور یقال شیٔ امر ای کثیر ومبارك وفرخنده طالع آدمه اطلاق اولنور یقال رجل امر ای مبارك (الأمّر) همزه نك کسری ومیم مشدده نك فتحیله امّع وزننده و(الامّرة) هایله امعه وزننده وهمزه‌لرك فتحیله جائزدر شول ضعیف الرأی وکلیل التدبیر وبی رشد وروبت کسه‌یه دینور که امور ومصالحنده بنفسه اهل حل وعقد اولمامغله بالجمله امر ومراداتنده کیم نه دیرسه آنك رأینه تابع وتدبیرینه موافق اولور اوله یقال رجل امّر وامّرة ای ضعیف الرأی یوافق کل احد علی مایرید من امره کله قال فی الاساس رجل امّر ای لارأی له یقول لکل احد مرنی مترجم دیرکه بعض اصولده اشبو امّر کلمه‌سی منحوت اولمق اوزره مذکوردر کویا که اصلی انی امر وایدی که بن بالکز برکسه‌یم یعنی رأی وتدبیره قدرتم یوقدر معاونته محتاجم دیمکدر نته که امّع کلمه‌سی دخی انی معك لفظلرندن منحوتدرکه استقلاله قدرتی اولمامغله هرکیم نه رأی ایدرسه بنده سنکله‌یم سکا قائلم دیمکدر انتهی وامّر وامّرة کوچك قوزیلره دینور (الامرة) فتحاتله یوللرده اولان ایری طاشلره دینور کذلك علامه یعنی یوللرده و یابانلرده نشان ایچون نصب اولنمش میلره دینور ومناره کبی یوکسك تپه‌یه دینور رایه معناسنه جمع جنسی امر درهاسز (الامارة) و(الامار) سحابه وسحاب وزننده وعده کاهه دینور تقول بیننا امارة وامارای موعد ووقت وساعت معناسنه‌در وعلم ونشان معناسنه‌در یقال نصب امارة وامارا ای علما بعده مطلقا علامت معناسنده استعمال اولندی قال فی الاساس قال الشاعر ❊ اذا طلعت شمس النهار فانها ❊ امارة تسلیمی علیك فسلمی (الامر) همزه نك کسریله عقل قبول ایلمیه جك درجه عجیب وعظیم ومنکر اولان شیئه اطلاق اولنور یقال امر امر ای منکر عجب قال الشارح هو من قولهم امر الامر اذا کثر وکبر ومنه قوله تعالی ❊ لقد جئت شیئا امرا ❊ ای منکرا عظیما (الامر) فتحتینله که ذکر اولندی و(التأمور) تفعول وزننده و(التؤمور) عصفور وزننده ایکیسنده دخی همزه ایله وهمزه‌سز ثابتدر احد وفرد معناسنه‌درکه فارسیده کس وترکیده کسه دینور یقال مابالدار امر وتأمور وتؤمور ای احد ❊ شارحك بیاننه کوره فی الاصل امّاره اولمق حسبیله نفس وقلبه اطلاق اولنوب بعده احد وفرد معناسنده استعمال اولندی وتأمور قابه اطلاق اولنور وعا معناسنه یقال وضعه فی التأمور ای فی الوعاء ونفس نطقیه وحیاتنه اطلاق اولنور امّاره وباعث امر اولدیغیچون ویورکه اطلاق اولنور قلب معناسنه ویورك حبه‌سنه وسویداسنه اطلاق اولنورکه دانهٔ دل تعبیر اولنور تقول اجعله فی تأمورك ای فی قلبك ویورکك حیاتنه وقانته اطلاق اولنور دم القلب معناسنه قال الشارح قال فی النهایة وفی حدیث ابی موسی سعد اسد فی تامورته التأمورة ههنا عرین الاسد وهو بیته الذی یکون فیه وهی فی الاصل الصومعة فاستعارها للاسد والتامورة والتامور علقة

القلب بودمه فيجوز ان يكون اراد انه اسد فى شدة قلبه وشجاعته انتهى وعند البعض تامور مطلقا قانه دينور دم معناسنه وزعفران دينور ورحقه اولانصوانه ووالمشكون ايدن قابه دينور كه مشتيا اولمجقدر و پادشاهك وزيرينه اطلاق اولور كه امر ملدمستعمل يقال هو تامور الملك اى وزيره وتازه قزلك ياخود صبيانك لعب وبازيچه لرينه اطلاق اولنور و پاپاسلرك صومعه ونامورلر بنه ده دينوركه وحدتخانه لرى اوله جقدر وصوبه دينورماء معناسنه وارسلان ياتاغنه دينور عريسته الاسد معناسنه وباده يه دينور خمر معناسنه وابريقه دينور كه صو وضع اولنور وقوطو يه دينور حقه كبى واشبودرت معناى اخيرده هايله تاموره دخى لغتدر و بولك وزنى تفعول اولمله موضع ذكرى بو مقامدر جوهرينك توهمى كبى دكلدر يعنى تاى زائده در جوهرى اصليه اعتبار ايلكله وزنى فاعول قياسيله تمرماده سنده ايراد ايلشدر فى الحقيقه اساسده دخى وهو تفعول من الامر عنوانيله مرسومدر لكن نهايه ده جوهرى كبى تمرماده سنده مثبتدر (التاموري) تشديد ياىله و (التأمرى) تانك فتحى وهمزه نك سكونى وميمك ضميله و (التؤمرى) تانك وميمك ضميله انسانه اطلاق اولنور تقول مارأيت تأموريا وتأمريا وتؤمريا احسن منه اى انسانا (آمر) عامر وزننده و (مؤتمر) مقتدر وزننده ايام عجوزك كه شدت برد كونلريدر التى آخر كوننه دينور ❊ شارح ديركه التنجى كوننه آمر و يدنجيسنه مؤتمر ديرلر مجموعى بو ترتيب اوزره درصن وصنبر ووبر ومطفى الجمر ومكفئ الظعن وآمر ومؤتمر انتهى ومؤتمر حرف تعريفسز وحرف تعريفله شهر محرم الحرامك اسم قديميدر جمعى مآمر ومآمير كلور مساجد ومصابيح وزننده و بونلر غير قياس اوزره در (أمره) امعه وزننده بر بلده نك و برطاغك آديدر معناى لغويسى بوندن اقدمجه بيان اولندى (وادى الامير) مصغر بنيه سيله بر موضع آديدر (يوم المأمور) بنو الحارث جماعته مخصوص بر يوم معروفدر (المأمورة) معموره وزننده كه اشبو ❊ خير المال مهرة مأمورة وسكة مأبورة ❊ حديثنده وارد اولمشدر كثيرة النتاج والنسل معناسنه دركه دولى دوشى فراوان ديمكدر مهره آت قولونه دينور كرة اسب معناسنه وسكه سينك كسريله صره واردى ديكلمش نخلستانه دينور ومأبوره ابردن اسم مفعولدركه ذكر اولندى ❊ قال المؤلف والاصل مؤمرة وانما هو للازدواج اولغيه كما سبق يعنى فى الاصل تكثير نسل معناسنه اولان ايمار مزبوردن اسم مفعول اولوب مأبوره يه مشاكله وازدواج ايچون مأموره عنوانده ايراد اولندى ياخود مأمور وجه مذكور اوزره امردن لغت ضعيفه اوله رق اسم مفعولدر (المؤامرة) مفاعله وزننده و (الاستيمار) بونلرده ايتماركبى مشورت ايتمك معناسنه دريقال آمره فى امره ووامره بالواو واستأمره اذا شاوره (التأمر) تفعل وزننده بو دخى مشاوره معناسنه دريقال تأمر اذا شاور و بركسه اوزره تسلط ايلمك معناسنه مستعملدر كه اميرلك معناسندن مأخوذدر على ايله صله لنور يقال تأمر فلان عليهم اذا تسلط (اليامور) يافوخ وزننده برنوع دابه بريه آديدر على قول اوعال يعنى طاغ كچيسى جنسندندر (التآمير) تباشير وزننده مفاوزده اولان اعلام يعنى بيابانده سمت طريقى وساعت بيلك ايچون نصب اولنان ميلاره ونشانلره دينور مفردى تؤمور در عصفور وزننده (بنو عبيد بن الآمرى) كه عامرى وزننده عبيدن برقبيله در نجانب عبيده آنلره منسوبدر (الاوار) غراب وزننده آتشك وكنشك اسيسنه دينور كه اسمدر تقول لفحنى اوار النار واوار الشمس اى حره وصوسزلغه اطلاق اولنور يقال كاد يغشى عليه من الاوار اى العطش نته كه صوسزلغه حره دخى اطلاق اولنور قال فى الاساس و يقال رجل اوارى اى شديد العطش واوارتونه اطلاق اولنور دخان معناسنه وآتش يالكنه اطلاق اولنور تقول لفحنى اوار النار اى لهيبها وجنوب يعنى لدوس يلنه اطلاق اولنور حار اولديغيچون جمعى اوركلور همزه نك ضميله (الاورة) فرحه وزننده اسيلكى شديد اولان ارضه دينور يقال ارض اورة اى شديد الحر كذلك لدوس يلى شدتله اسر اولان يره دينور يقال ارض اورة اى شديد الجنوب (الاستئوار) برنسه دن باكمك معناسنه دريقال استأور منه اذا فزع ودوه اوده اوركوب قاچق معناسنه دريقال استأورت الابل اذا نفرت فى السهل كما يقال استوأرت بتقديم الواو اذا نفرت فى الحزن يعنى صرپ ودرشت يرده اوركوب قاچسه لر استوأرت دينور لكن مؤلف وأرماده سنده اذا تتابعت على نفار واحد عبارتيله تفسير ايلكله بو كلامى منافى اولور واستئوار قرا كولقده عجله ايلك يعنى عجله وشتابله كيتمك معناسنه دركه علو ودخان معنالرندن مأخوذدر يقال استأور الرجل اذا عجل فى الظلمة كما يقال استوأر بتقديم الواو ❊ لكن مؤلف وأرماده سنده بو معنادن ساكت اولمشدر واستئوار پك خشم وغضب ايلمك معناسنه مستعملدر يقال استأور القوم غضبا اذا اشتد غضبهم و بو حرارت وعلو معناسندندر وچوكوب اوتورمش دوه صيچرايوب قالقمغه ياخود آدمجل دوه بركسه اوزره آتلمغه يانوب طاورانمق معناسنه مستعملدر يقال استأور البعير اذا تهيأ للوثوب (الاور) جور وزننده شمال معناسنه دركه پويراز يليدر يقال

هبّ الاوار اى الجنوب و يقال هبّ الاور اى الشمال واور السحاب بلودك برى اوته جنبش واضطرابندن عبارتدر تقول اعجبنى اور السحاب ومورها اى اضطرابها واور مصدر اولور جماع ايلك معناسنهدر يقال آر المرأة يؤرها اورا ويثيرها ارا اذا جامعها ٭ لكن مؤلف ايرماده سنده بومعنادن سكوت ايلمشدر (الآر) همزهنك تحديله عار معناسنهدر كه تنك وناموسدر ٭ شارحك بيانه كوره همزه عيندن مبدلهدر (آره) سارهوزننده مزينه قبيلهسى يوردنده برطاغك آديدر (وادئ آره) ينه سارهوزننده اندلسده بردره آديدر (اواره) ثمامهوزننده تميم قبيلهسى يوردنده برصو ياخود برطاغ آديدر (اورياء) بورياءوزننده بر رجل آديدر ٭ شارح ديركه رجل مزبور بنى اسرائيلدندر داود نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك مظهر افتتان اولدقلرى خاتونك زوجيدر (الاهرة) همزهنك وهانك فتحيله كوزل حاله دينور يقال هو فى اهرة اى حال حسنة وهيئت وشكل وقيافت معناسنهدر واو اثوابنه دينور يقال ظعن ولم يبق اهرة اى اثاث بيت جمع جنسى اهردرهاسز وجمع صيغى اهرات درحركاتوزننده (اهر) قصر وزننده عجمده اردبيل ايله تبريز بيننده بربلده آديدر (الاير) خيروزننده معلومدر يعنى آلت تناسله دينور جمعى ايوركلور وآياركلور مد ايله وآير كلور افعل وزننده وايرصبايلنه دينور يقال هبّ الاير اى ريح الصبا (الاير) همزهنك كسريله و (الايرّ) سيدوزننده و (الاور) همزهنك ضميله و (الاوور) صبوروزننده بونلرده صبايلنه دينور (الايار) سحابوزننده فلزات معدنياتدن توجه دينور صفر معناسنه (ايار) شدادوزننده شهور روميهدن حزيران آيندن مقدم اولان آيك اسميدركه مايس دخى اطلاق اولنور بعض نسخهده بعد حزيران مرسوم اولمغله غلطدر ٭ شارحك بيانه كوره لفظ مزبور فى الاصل رومى وياتك تخفيفيلهدر (الايار) همزهنك كسرى وياتك شدهسيله هوايه دينوركه عناصردندر (الاير) كيروزننده ريح صبايه دينوركه ذكر اولندى وبوغه دينور قطن معناسنه وكومش اكتبسنه دينوركه اكملنوركن دوكيلان براده سيدر نحاتة الفضه معناسنه وايرغطفان ديارنده برطاغك آديدر (الاياري) همزهنك ضميله عظيم الاير يعنى كيركبير صاحبى آدمه دينور تغيرنسبله كويا كه ايركثيره مالكدر (المئير) منبروزننده كثير الجماع اولان آدمه دينور يقال رجل مئير اى نياك (ايار) همزهنك ضمى وياتك كسريله حوران قضاسنده برموضعدر ٭ فصـــــــــــل البـاء الموحدة

(البئر) باتك كسريله معلومدر يعنى قيويه دينور فارسيده چاه ديرلر وبئرلفظى مؤنثدر جمعى ابآر كلور همزهنك فتحى وباتك سكونيله وآباركلوركه مقلوبدر وابؤركلور افلس وزننده وآبر كلور آمل وزننده كه وزنى اعفلدر وجمع كثرتى بئاركلور باتك كسريله (البآر) كتان وزننده قيوقازيجى كسهيه دينوركه قيوجى تعبير اولنور حفار البئر معناسنه (الابآر) همزهنك كسريله احضاروزننده برآدم ايچون قيوقازمق وقيوپيدا ايلك معناسنهدر يقال ابأر فلانا اذا جعل له بئرا (البأر) نصروزننده قيوقازمق معناسنهدر يقال بأر الرجل بأرا من الباب الثانى اذا حفر البئر وبرنسنهيى صقلايوب كزلمك على قول ادخار ايلك معناسنه مستعملدركه معناى ملزوميدر يقال بأر الشئ اذا خبأه اوادّخره وآخرته خير وحسنه تقديم ايلك على قول كيزلوجه خير عمل ايشلمك معناسنه مستعملدر يقال بأر الرجل الخير اذا قدمه او عمله مستورا (الابتآر) افتعال وزننده بودخى قيوقازمق وقيو ايدنمك معناسنهدر يقال ابتأر الرجل بمعنى بأر كذلك بأر ايله معانئ سائرهده مرادفدر (البؤرة) حفرهوزننده ومرادفيدركه چقوره دينور وآتش ياقهجق اوجاغه دينوركه صحراده چقور قازوب اوجاق ايدرلر وذخيرهيه دينوركه ادخار اولنان نسنهدر (البئرة) باتك كسريله و (البئيرة) قصيرهوزننده بونلرده ذخيرهيه دينور تقول ابتأرت البؤرة والبئرة والبئيرة اى الذخيرة (الببر) صبروزننده ساعدن برجانور معروف اسميدر بوجانور بواسمله معروفدر وهندستانه مخصوصدر ارسلانك دشمنيدر ديرلر جمعى ببوركلور وببر كلمهسى اعجميدن معربدر ٭ مترجم ديركه بوندن بشقه ببر بركوچك جانوركده اسميدركه كدى قدر اولوردر يسندن كورك ايدرلر (ببرويه) عمرويهوزننده اسمادندر نصر بن ببرويه اسحق ابن شاذان نام محدثدن روايت حديث ايلمشدر (البتر) باتك فتحى وتاء فوقيهنك سكونيله كسمك على قول برنسنهيى ديندن ياخود بتمامه كسمك معناسنهدر يقال بتر الشئ بترا من الباب الاول اذا قطعه او مستأصلا ٭ شارح ديركه امهات سائرهده برنسنهيى قبل التمام كسمك ايله مفسردركه ناقص براقق اولور (الباتر) ساتروزننده و (البتار) ستاروزننده و (البتار) غراب وزننده كه بودخى صيغهٔ مبالغهدر كسكين قلجه وصف اولور يقال سيف باتر وبتار وبتار اى قاطع (الابتر) احمروزننده قويريغى كسلمش اركك حيوانه دينور يقال جحش ابتر اى مقطوع الذنب مؤنثنده بتراء وجمعنده بتر دينور حمروزننده يقال ماهم الا كالحمر البتر وابتر بر نوع خبيث يلانك اسميدر ٭ شارحك بيانه كوره قويريغى كوجك اولور وابتر فن عروضده مثمن اولان بحر متقاربك دردنجى بيتنه ومسدس اولاننك ايكنجى بيتنه اطلاق اولنوركه آنلرده بتر علتى جاريدر مؤلف ايجاز ايلمشدر اولابتر عروضيون اصطلاحنده قطع ايله حذفك اجتماعندن عبارتدر واول عند غير الزجاج

متقارب ایله مدیده مخصوصدر * ومؤلف زجاج قولنه ذاهب اولمشدر بحر متقاربك ایکی عروضی واردر بری صحیحه
وبری مجزوءه محذوفهدر وعروض اولاك درت ضربی واردر اولی صحیح ثانی مقصور ثالث محذوف رابع ابتردر مثالی
خلیلی عوجا علی رسم دار * خلت من سلیمی ومن میه * بیتیدرکه فعولن فع قالمشدر وعروض ثانیهنك ایکی ضربی
واردر اولی کندیسنه مماثلدر ثانی ابتردر مثالی * تعفف ولاتبتئس * فما یقض یأتیکا * بیتیدر وجمهور عندنده مدیده
دخی جریان ایدرکه فاعلاتن فاعلن قالور انتهی وابتر معدم ومفلس ومفتقر آدمه اطلاق اولنور یقال رجل ابتر ای معدم
وعقبندن قطعا نسل وذریتی قالمیان کسهیه اطلاق اولنور یقال رجل ابتر ای لاعقب له قال الشارح ومنه قوله تعالى
ان شانئك هو الابتر * ای ان من ابغضك لبغضه لك هو الابتر الذی لاعقب له اذ لا یبقی منه نسل ولا حسن ذکر پس عقب
نسل وذریته وحسن ذکر ومحمدته شاملدر وابتر خاسر وزیاندیدهیه اطلاق اولنور یقال فلان ابتر ای خاسر
وقولپسز آزیق چانطهسنه وقولپسز قوغهیه اطلاق اولنور یقال مزاد ودلو ابتر ای لاعروة له ومطلقا خیر ونفعدن
منقطع وبی بهره اولان امر ومادهیه وکار وعمله اطلاق اولنور یقال امر ابتر ای منقطع عن الخیر قال الشارح ومنه الحدیث
کل امر ذی بال لایبدیء فیه بحمد الله فهو ابتر * ویقال خطبة بتراء اذا لم یذکر فیها اسم الله تعالى وحیواندن اشك
قسمنه وقول جنسنه ابتر اطلاق اولنور قلت خیرلرندن ناشی وایکیسنه ابتران دینور قال فی الاساس لیته اعارنا ابتریه
وهما عبده وعیره لقلة خیرهما وابتر مغیرة بن سعدك لقبیدر (البتر) فتحتیله حیوانك قویریغی کسمك معناسنهدر
یقال بتر ذنب الحمار بترا من الباب الاول فبتر هو ای قطعه فانقطع (البتریة) کردیه وزننده زیدیه کروهندن برطائفهنك
لقبیدرکه ذکر اولنان مغیرة بن سعده منسوبلردر بتر ابترك جمعیدر (الابتار) همزهنك کسریله ویرمك معناسنهدر
یقال ابتره اذا اعطاه وویرمیوب دریغ ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال سئله فابتره ای منع بومعنالرده قطع معناسنه
اولان بتردن مأخوذدر ایکیسیده قطعی مستلزمدر اولکیده ویرمکله لسان سائلی وثانیده مسئول وعطیهیی قطع
ایتمش اولور وابتار کنشك شعاعی شاخ شجر کبی ممتد اولدیغی وقتدهکه اول نهار اولهجقدر قوشقلق نمازی قلمق
معناسنه مستعملدر وبوصلوة اشراق وقتیدر یقال ابتر المصلی اذا صلى الضحى حین تقضبت الشمس ای یمتد شعاعها
کالقضبب قال فی الاساس البتیراء هی الشمس فی اول النهار لقلة ضوئها وابتار حق تعالى برآدمی ابتر قلمق یعنی نسل
وذریتدن وذکر وثنا ونام ومحمدتدن بی بهره ومحروم توفی ایلمك معناسنهدر یقال ابتر الله الرجل اذا جعله ابتر (الاباتر)
علابط وزننده بودور آدمه اطلاق اولنور یقال رجل اباتر ای قصیر ونسل وذریتی اولمیان آدمه اطلاق اولنور یقال
فلان اباتر ای لانسل له وقطع رحم ایدن کسهیه اطلاق اولنور یقال هو اباتر اذا کان یبتر رحمه (البتراء) حمراء وزننده
ابترك مؤنثیدر ماضیه ونافذه اولان حجته وحدیدهیه وصف اولور یقال حجة وحدیدة بتراء ای ماضیة نافذة وبتراء تبوك
یولنده برموضع اسمیدرکه قربنده مسجد نبوی واردر وخطبهٔ بتراء اول خطبهدن عبارتدرکه آنده بسمله وتصلیه ذکر
اولنمیه یقال خطبة بتراء اذا لم یذکر الله فیها ولم یصل على النبی علیه السلام * مترجم دیرکه اهل ادب همزهیه عین بتراء
اطلاق ایدرلر زیرا کاسهسی منقطع عین شکلندهدر (البتیراء) مصغر بنیهسیله کنشه اطلاق اولنور لکن اساسده وجه
مذکور اوزره اول نهاره مخصوصدر (الانبتار) انفعال وزننده کسلمك معناسنهدر یقال انبتر الشیء اذا انقطع
وسکرتمك معناسنه مستعملدر یقال انبتر الرجل اذا عدا (البترة) بدره وزننده قانجق اشکه دینور اتان کبی بتیره
مصغریدر (بتران) عثمان وزننده بنی عامر یوردنده برموضع آدیدر (بتر) بالك ضمیله زباله نام موضع اوزره مشرف
وممتد برنجعه طاغلره اطلاق اولنور واندلس الکاسنده برموضع آدیدر (بتیر) امیر وزننده اندلسده مرسیه قضاسنده
برحصن آدیدر (بتیره) سفینه وزننده قریش قبیلهسندن ابن الحارث بن فهر اسمیدر (بتری) کبری وزننده
اسمادندر عبدالله بن احمد بن بتری ومسلمة بن محمد البتری محدثلردر ایکنجی ذکر اولنان بتر نام موضعه منسوبدر (البثر)
بالك فتحی وثای مثلثهنك سکونیله وفتحتینله لغتدر چوق کثیر معناسنهدر وآز قلیل معناسنهدرغریبدرکه مؤلف ضدیتندن
سکوت ایلمشدر یقال شیء بثر ای کثیر ویقال شیء بثر ای قلیل وبثر بندهچیقان خرده سیوجیه دینور خراج صغیر معناسنه
جوهرینك صیغهٔ جمع ایله صغار قولی غلطدر * شارح دیرکه بثر اسم جنس اولمغله جمعله تفسیر شایع وذایعدر
حتى مؤلف خراج لفظنی مادهسنده بثرة جمع اولان قروح ایله تفسیر ایلمشدر واقعا اساسده خرجت به بثرة فعصرها
وبجلده بثر شتی عبارتیله مرسومدر وبثر وبثور قعود وزننده وبثر فتحتینله مصدرلردر بدنده خرده سیوجه چیقمق معناسنه
یقال بثر وجهه وبثر وبثر بثرا وبثورا وبثرا من الباب الاول والرابع والخامس اذا خرجت به بثر وبثر بانك فتحی وثانك سکونیله
شول ارضه دینورکه طاشلری عربلرك حره تعبیر ایتدکلری قاره طاشلغه شبیه لکن بونك طاشلری بیاض اوله وجه شبه
صیق وبری بری اوزره یغن طاشلق تپه اولمسیدر وبثر اسمه تعبیر اولنان صویی یقین خرده قیولره دینور وذات عرق نام

محلده برصویك یاخود برموضعك آدیدر (البثر) کتف وزننده ملطشمر قومه‌دن وصفدر بدننده سیوبله‌لر چیقمش
آدمه دینور (التبثر) تفعل وزننده بودخی برآدم بدننده سیوبجه‌لر چیقارمق معناسنه در یقال تبثر وجهه بمعنی بثر
البثیر) امیر وزننده کثیر لفظنه اتباعا ذکر اولنور یقال شئ کثیر بثیر وگاه اولورکه مستقلا معنای مرقومده استعمال
اولنور بثر کلمه سی کبی یقال شئ بثیر ای کثیر (الباثر) شول صویه دینورکه من غیر حفر یبرزنده ظاهر اوله یقال
ماء باثر ای باد من غیر حفر وحسود آدمه دینور یقال رجل باثر ای حسود (المبثور) حسد اولنسان کسه‌یه دینور
یقال هو مبثور ای محسود و پك زنکین آدمه دینور یقال فلان مبثور ای غنی جدا (الابثرار) اقشعرار وزننده
بربلوك سواری مسابقه ایچون یارشده مجد واقدامله قوشمق معناسنه‌در یقال ابثأرت الخیل اذا رکضت للمبادرة
البثراء) صحراء وزننده بلاد بجیله ده برطاغك آدیدرکه سلطان الزاهدین ابراهیم بن ادهم علیه رحمة الرب الاکرم
آنده تعبد ایلمشدر (الابثعرار) ابثرار وزننده ومرادفیدرکه آنفا ذکر اولندی یقال ابثعرت الخیل بمعنی ابثأرت
البجرة) بجره وزننده مطلقا کوبکه دینور سره معناسنه کرك بیوك وکرك کوچك اولسون و بعض قرنده و یوزده
و بیونده دوکوم واوفق برطرزنده ظهور ایدن یومرجه عقده‌یه دینور جمعی بجر کلور غرفه وغرف کبی بومعنادندرکه
برآدم مجموع عیوبنی وکزلو وآشکاره اولان جملهٔ امور واحوالنی کشف و بیان وذکر وعیان ایلدی دیه جك یرده
ذکر بجره وبجره دیرلر وبجره دخی عقدهٔ مذکوره‌یه دینور اساسده تقول افضیت الیه بجری وبجری اذا اطلعته علی
معایبك لثقتك به واصل البجر العروق المتعقدة الناتیة والبجر ما تعقدت منها علی البطن خاصة عبارتیله مرسومدر
ابن بجرة) سلفده بر میخانه جیدرکه شهر طائفده اولور ایدی وعبدالله بن عمرو بن بجره اصحابدندر وعقبة بن
بجره کذ فتحاتله درتابعیندندر وشبیب بن بجره که کذلك فتحاتله در برنامرد وخبیث ایدی که ابن ملجم نام لعین ایله
امیر المؤمنین علی المرتضی رضی الله عنه حضرتلرینك شهادتی ماده سنده همدست مشارکت ایلمشیدی لعنهما الله
تعالی (الابجر) احمر وزننده کوبکی طشره چیقق اولان آدمه دینور و بو علتدن دکلدر ملکه خلقیدر اکا اصمه کوبك
تعبیر اولنور صفره سی طشره چیقق اولور یقال رجل ابجر اذا کانت قدخرجت سرته وابجر قرنی بیوك اولان آدمه
دینور یقال رجل ابجر ای عظیم البطن وابجر کلمه سنك جمعی بجر وبجران کلور بالک ضمی وجیمك سکونیله
وابجرکی هلاطنه و بلامورینه دینور وعنترة بن شدادك فرسی اسمیدر و بررجل آدیدر (البجر) فتحتینله برآدم ابجر
اولمق معناسنه در یقال بجر الرجل بجرا من لباب الرابع اذا کان قد خرجت سرته ویقال بجر الرجل اذا کان
عظیم البطن وبرآدم قانمامق اوزره قرنی سود ایله یاخود صو بی ایله طولوم کبی طو بطلو اولمق معناسنه در یقال
بجر الرجل اذا امتلأ بطنه من اللبن والماء فلم یرو فهو بجر ککتف و برایشه مبادرتدن کوشیوب آغرلشمق معناسنه در
تقول بجرت عن هذا الامر اذا استرخیت عنه وتثاقلت (البجر) بانك ضمی وجیمك سکونیله شر وکریهه‌یه دینور
یقال هو اهل البجر ای الشر وامر عظیمه وخطب جسیمه کذلك تعجب اولنه جق امر عجیبه دینور جمعی اباجر
وجمع الجمعی اباجیر کلور یقال اتی بامر بجر ای عظیم وکذا عجب (البجری) و(البجریة) کردی وکردیه وزننده آفت
وداهیه‌یه دینور جمعی بجاری کلور بانك فتحیله قری وقاری کبی تقول لقیت منه البجاری ای الدواهی (التبجر
تفعل وزننده مشروبی ایچمکده افراط ومبالغه ایلمك معناسنه دریقال تبجر النبیذ اذا الح فی شربه (البجیر) امیر
وزننده کثیر کلمه سنه اتباعا ذکر اولور یقال کثیر بجیر (الابجیرار) ابثرار وزننده بودخی برایشدن پك فتوركله
کوشیوب آغرلشمق معناسنه‌در تقول ابجأررت عن الامر ابجیرارا اذا استرخیت عنه وتثاقلت (البجراء) صحراء
وزننده ارض مرتفعه‌یه دینور (البجرات) فتحاتله و(البجیرات) بنیهٔ تصغیرایله عقیق مدینه اوزره مشرف ومنتهی
اولان جبل شورانده برنیجه صویه اطلاق اولنور (الباجر) باهر وزننده ابجر یعنی شیشکین اولان آدمه دینور
منتفخ کبی یقال فلان باجر ای منتفخ الجوف (باجر) هاجر وزننده برصنم آدیدرکه ازد قبیله سی پرستش
ایدرلر ایدی وجیمك کسریله زبانزددر (بجیر) زبیر وزننده ابن اوس الطائیدر و بجیر بن زهیر کعب صحابی حضرتلرینك
برادریدر و بجیر بن بجره حمزه وزننده و بجیر بن ابی بجیر و بجیر بن عمران و بجیر بن عبدالله اصحابدندر ومحمد بن عمر بن
بجیر الحافظ وحفیدی احمد بن عمر ومطهر بن ابی نزار البجیریان محدثلردر (البحر) بانك فتحی وحای مهمله نك سکونیله
مطلقا چوق صویه دینور ماء کثیر معناسنه وعند البعض فقط طوزلو شوراب اولان چوق صویه دینور جمعی
ابحر و بحور و بحار کلور مصغرنده ابحر دینور بحیر دینمز ✿ شارح دیرکه بوشواذ تصغیردر و بحیر کرچه قیاس اوزره در
لکن قلیل الاستعماللدر ✿ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره فی الاصل بحر ماء کثیری جامع اولان مکان واسعه موضوعدر
بعده کاهجه سعت مکانیه سی اعتبار اولنوب مثلا بحرت کذا دیرسن اوسعته معناسنه کو یا که وسعت بحر کبی آنی توسیع

ایتدم دیمکدر ومنه بحرت البعیر اذا شققت اذنه شقا واسعا بحیره اطلاق اولنان ناقه بو معنادندر و بو معنا سبیله مطلقا
واسع بو برنسنه ده متوسع اولان شیئه بحر اطلاق اولنور حتی بوکرك وواسع الجری اولان آته دخی بحر تعبیر اولنور
کذلك علومده متوسع اولان حبره ده بحر اطلاق ایدرلر وکاهجه بحر دن ملو حتی اعتبار اولنوب ماء بحر دیرلر ملح
معناسنه وعند البعض بحر فی الاصل طوزلو صویه موضوعدر پس اشبو * بحران هذا عذب فرات وهذا ملح اجاج
کریمه‌سی تغلیبه حمل اولنور انتهی وبحر کریم وجوانمرده آدمه اطلاق اولنور وصولقلی بوکرك آته اطلاق اولنور یقال
رجل بحر ای کریم وفرس بحر ای جواد واوتلو صولو آبادان یره اطلاق اولنور مکان ریف معناسنه ورحم نسوانك عمقنه
یعنی اوغلان یتاغنك دیبنه اطلاق اولنور کثرت دم سببیله وبحر مصدر اولور یارمق معناسنه یقال بحر الارض بحرا
من الباب الثالث اذا شقها وخاصة قولاق یارمق معناسنه در یقال بحر الناقة اذا شق اذنها بحیره بوندن مأخوذدر
کاسیذکر وبحر اسامیٔ رجالدندر (البحیرة) عشیره وزننده شول ناقه یه یاخود دیشی قیونه اطلاق اولنور که قولاغی
علامت ایچون شق اولنمش اوله زمان جاهلیتده بر ناقه یاخود قیون اون بطن یعنی اون دفعه طوغرسه قولاغنی شق
ایدوب تسییب وآزاد ورکوب وذبح وانتفاعی جهتلرندن ترك ومعاف ایدرلر ایدی اکر حتف انفها هلاك اولورسه لحمی
نسوان طائفه‌سنه تحریم ایدوب زمرهٔ رجال اکل ایدرلر ایدی بحیره دیدکلری بودر وعند البعض بحیره شول ناقه در که
چوبانسز تخلیه وتسییب اولنمغله کندی باشنه صالمه اوتلیوب کزر اوله وعلی قول شول ناقه در که بش دفعه
طوغروب بشنجیسی ارکك اولورسه اول ناقه یی ذبح ایدوب لحمندن نسوان ورجال اکل ایدرلر ایدی واکر بشنجیسی
دیشی اولورسه ناقه نك قولاغنی شق ایدوب لحم ولبن ورکوب ووبری مقوله‌سنی نفسلرینه تحریمله آزاد ایدرلر ایدی
وحتف انفها هلاك اولدقده لحمی نسوان طائفه‌سنه حلال اولور ایدی وعلی رأی بحیره سائبه نك دیشی اولان
یاوریسیدر که آنی دخی اناسی کبی آزاد ومعاف ایدرلر ایدی وسائبه ماده‌سنده بیان اولندی وبعضلر عندنده بحیره
قیون قسمنه مخصوصدر که بش بطن طوغردقده قولاغنی شق وآزاد ایدرلر ایدی * مؤلف بصائرده همان قول
اوله حصر ایلمشدر نته که بو راده تقدیم ایلمشدر ومنه قوله تعالی * ماجعل الله من بحیرة ولاسائبة * الآیة وبحیره
سودی فراوان اولان دیشی حیوانه اطلاق اولنور جمعی بحائر وبحر کلور ضمتینله (الباحر) باهر وزننده احمق ویغز
آدمه دینور یقال رجل باحر ای احمق وخالص الحمره قانه دینور وبلا نجی کذاب کسه یه دینور وفضول وکستاخ
وهرزه کاره دینور رهو باحر ای کذاب وکذا فضولی وخاصة رحم قانه دینور وسهو ومبهوت آدمه دینور (البحرانی)
بانك فتحی وحانك سکونیله بودخی رحم قانه دینور نهایده کویا که قعر رحم معناسنه اولان بحره منسوب یاخود غلیظ
وکثیر اولدیغندن دریایه منسوبدر دیو مرسوم در الف ونون مبالغه ایچون زیاده قلنمشدر وبحرانی بحرین نام بلده
نسبتدر کاسیذکر (البحرة) بلده وزننده مرادفیدر وبحرة الحق واوبرق یره دینور وروضهٔ عظیمه یه دینور
وصو ایرکیله جك یره دینور وبحره مدینهٔ منوره نك اسمیدر وبحرین قضاسنده بر قریه آدیدر ومطلقا شول قریه یه اطلاق
اولنور که آنده نهر جاری وماء ناقع وثابت اوله یعنی اوتلو صولو آبادان اوله جمعی بحر کلور هاسز وبحار کلور (بحرة الرغاء)
رانك ضمی وغین معجمه ایله طائف ترابنده بر موضعدر وبحره بارز وآشکاره معناسنه استعمال اولنور ومنه قولهم لقیته
صحرة بحرة ای بلاحجاب وبنوتان یعنی منونا منصوب اوله رق دخی استعمال اولنور وصحره کلمه‌سی دخی بارز وبی حائل
معناسنه در وترکیب مزبور عند البعض حال ایله مأول وعند البعض مصدرلردر واوله کوره مرکبدر وبحر تابعه دن
صفیهٔ محدثه نك والده‌سی اسمیدر وشعرادن یمین بن معاویه نك جدی اسمیدر وبحرین ترابنده بر موضع آدیدر وطائف
قضاسنده بر قریه آدیدر (بحیر) زبیر وزننده تهامه‌ده بر طاغك آدیدر واسد قبیله‌سندن بر رجل اسمیدر که آندن
سفیان بن عیینه نام فقیه وزاهد آثار واخبار حکایت ایلمشدر وعلی بن بحیر محدثین تابعیندندر کذلك عاصم بن بحیر
علی قول بو امیر وزننده ابن بحیردر وعبد الرحمن بن بحیر محدثیندندر علی قول امیر وزننده وجمله بجیردر (ابحر)
فتحتینله خوفدن ناشی سمه کبی متحیر ومبهوت اولمق معناسنه در یقال بحر الرجل بحرا من الباب الرابع اذا تحیر
من الفزع ویك صوصمق معناسنه در یقال بحر الرجل اذا اشتد عطشه ووجودك اتی اریوب زائل ومهزول اولمق
معناسنه در یقال بحر الرجل اذا ذهب لحمه ودوه قسمی زبون وبی تاب اولوب چهره‌سی سیم سیاه اولنجه قدر جد
واقدامله سکرتمك معناسنه در یقال بحر البعیر اذا اجتهد فی العدو طالبا اومطلوبا فضعف حتی اسود وجهه (البحر)
کتف وزننده بوذکر اولنان معنالردن وصفدر وسل مرضنه اوغرامش کسه یه ده بحر دینور مرض مزبور
خلق ایچنده ورم وقوری خسته‌لك دیدکلری علتدر (البحیر) امیر وزننده بودخی مرض سله مبتلا آدمه دینور یقال
رجل بحر وبحیر ای به السل وبحیر درت نفر اصحابدر ودرت نفر تابعی اسملریدر واحمد بن محمد بن جعفر وحفیدی

سعيدبن محمد ومطهر بن بحير بن محمد واسمعيل بن عون البحريون محدثلردر جدلری اولان بحيره منسوبلردر (بحيری) بانك فتحی والفك قصريله (بيحر) صيقل وزننده و بيحره هايله اسماء رجالدندر (البحور) صبور وزننده شول اته اطلاق اولنور كه كتدكجه سكرتمسی زياده جودت ايدوب اوزرينه قويه بوكونه آت پك صولقلی بوكرلشاولمغله كتدكجه آرترر اولور يقـال فرس بحور اذا كان يزيده الجری جودة (البـاحور) آيه دينور شق ظلمت ايلديكيچون يقـال طلع الباحور ای القمر وباحور وباحورا عاشورا وزننده شهور روميه دن تموز آينده اولان شدت حرارته دينور كه مراد شهر مرقومده معروف يدی كوندر هوانك بغايت اسيلكی اولوركويا كه عالمی اسيلكله ياخود اسيلكی شق ايدر ۞ مترجم دير كه امام سيوطی مزهرده بونی مولداتدن تعداد ايلمشدر (بنات بحر) شول بوفقه بلوطلرك كنيه سيدر كه موسم صيفدن مقدمجه نمايان اولور علی قول صواب اولان خای معجمه ايله اولمقـدر جوهری وهمنه مبنی حای مهمله ايله ثبت ايلمشدر ۞ لكن مؤلف ترديد ايله ذكر ايدركن جوهری يی توهيمی نامستقيم در (البحران) سلطان وزننده اطباء تعبير اتدندر مولده در ۞ مترجم دير كه بين الاطباء خستهيه امراض حادّه ده خصوصا حمـا ايچره دفعة عارض اولان حدت وشدته اطلاق اولنور ولفظ يونانی اولمق اوزره مرسومدر يقولون هذا يوم بحران مضافا ويوم باحوری علی غير قياس بو اصطلاح اطبادندر ليـلهٔ بحران اول كيجه دركه مرض طبيعته غالب اولوب طبيعت مرض ايله مقاومت ومصارعت ايدر مثلا دشمن برقلعه يی محـاصره ايدوب يورويش صدد ندنده اولدقده اهل قلعه اعدايی رد ودفع وفريقينك مقاومت ومقاتلنته تشبيه ايتمشلردر اول كيجه اطباء مريضه دوا ويرمكدن احتما ايدرلر تا كه طبيعت تدبير دوايه اشـتغال سيبيله مرض ايله كمال مقـاومتنه غفلت وفتور كليه بلكه اذا خليت ونفسهـا بالجمله قوتی دفع مرضه توجيه ايدوب باذنه تعالی اوله كه مرضی دفع يازبون ايليه وليـالئ بحران ابتدا ايام مرضدن عد اولنمق اوزره برقاچ ليالئ مخصوصه در واجود بحران يدنجی كيجه ده اولديغی كتب طبيه ده مذكوردر برامرك وجنك باغيری حوادثك كمال شدتی وفصل طرفينی وقتنه دخی مجـازا اطلاق اولنور (البحرين) تثنيه بنيه سـيله بر بلده آديدر بصره ايله عمان ميانده بر بلده در نسبتنده بحری وبحرانی دينور علی قول بحری ديمك مكر وهدر بحره منسوب اولانه مشـتبه اولمامق ايچون محمـد بن المعتمر وعباس بن يزيد البحرانيـان محدثلردر (البـاحرة) باهره وزننده برنوع تيكنلو اغاج آديدر وصوی وكزيده ناقه يه اطلاق اولنور يقـال ناقة باحرة ای صفية (بحر) بانك وحانك ضميله اساميدندر بحر بن ضبع اصحـابدندر وضبع دخی صحبتـنله در وعمر بن محمود بن بحر الوازنانی كه جبـل وزننده در وعمزاده سی محمد وهشـام بن بحران كه عثمـان وزننده در محـدثلردر (الابحار) همزه نك كسريله درياسـفری ايلمك معناسـنه در يقال ابحر الرجل اذا ركب البحر وسلّ مرضنه يعنی قوری خسته لكه مبتلا اولمق معنـاسنه در يقـال ابحر الرجل اذا اخذه السلّ و بلاقصد برآدمه مصـادف اولمق معنـاسنه در يقـال ابحر فلان اذا صادف انسـانا بلاقصد ای لرؤيته و برآدمك برونی پك قزارمق معنـاسنه در يقـال ابحر الرجل اذا اشتدت حمرة انفه و بريرك صوايركيله جك محللری چوق اولمق معناسنه در يقـال ابحرت الارض اذا كـثرت منـاقعها وصو شور اولمق معناسنه در يقال ابحر المـاء اذا ملح وصويی بغـايت طوزلو وشور بولمق معناسنه در يقال ابحر الرجل الماء اذا وجده بحرا ای ملحـا لم يسغ (الاستبحار) دريا كبی يايلوب منبسط اولمق معنـاسنه در يقـال استبحر زيد فی العلم والمـال اذا انبسط وشـاعر وقصه خوان وخطيب مقوله سی سوزده بحر كبی توسعله چوق سوز بولوب سو يلمك معنا سنه مستعملدر يقال استبحر الشـاعر اذا اتسع له القول (التبحر) تفعل وزننده دريالنمق معنـاسنه دركه كثرت و وسعتده دريا كبی بيكران اولمقدن عبارتدر بوعلاقه ايله برآدم مال فراوانه مالك اولسه تبحر فی المـال ديرلر وعلم ودانشده توسع وتعمق پيدا ايلسه تبحر فی العـلم ديرلر (بحرانه) بانك فتحيله يمنده بر بلده در (بحران) بانك فتحی وضميـله حجاز ده فرع ناحيه سنده برموضعدر (بيحر) يمنع وزننده ابن عامر دركه اصحـابدندر (البحرية) مصغر بنيه سيله يمامه ده برموضع آديدر (بحير آباذ) بانك فتحيله مرو قصبا سنده برقريه در (البحار) نجّار وزننده كيجی يه دينور ملاح كبی جمـاعتنه بحـاره دينورهاء جمعيتله يقـال هو بحـار وهم بحـارة (بنو بحری) سلمی وزننده بر بطن در (ذو بحار) كتاب وزننده بر طـاغك ياخود بر يومشق ودوز يرك اسميدر كه اطرافنی طاغلر احاطه ايلمشدر (بحار) بانك كسريله منصرف اولهرق ومنع صرفی دخی جائزدر برموضع آديدر (بحـار) غراب وزننده بشـنقه برموضعدر ياخود ذكر اولنان مكسوره ده لغتدر (بحيره) جهينه وزننده اون بش موضع اسميدر (البحتر) تای مثناة ايله قنفذ وزننده اعضا واندامی دير نكلو طقناز وطوپاج اولان بودوره دينور يقال هو بحتر ای قصير مجتمع الخلق وبحتر بين العرب برمعروف بوغورك آديدر كه اندن دوملره دول آلورلر ايدی ابل بحتريه اكامنسو بدر وبحتر اسماء دندر بحتر بن

عمرو بن عنيز طيء قبيله سندن بر بطن نفسه نك پدريدر شاعر مشهور ابو عبادة البحتري آنلره منسوبدر جوهري
وهمندن ناشي عنيز كلمه سني كه زاي معجمه ايله مصغر بنيه سنده در نون ايله عنين عنوانده رسم ايلمشدر * شارح ديركه بعض
اصول صحاحده زاي ايله مثبتدر و بحتر شعراي جاهليه دن جدي بن تدول نام كسه نك جدي اسميدر (التبحتر) تدحرج
وزننده ذكر اولنان بحتر جماعتنه منتسب اولمق معناسنه در كه انلردنم ديو ادعا ايلمكدن عبارتدر يقال تبحتر
الرجل اذا انتسب الى البحترية (البحثرة) ثاي مثلثه ايله دحرجه وزننده برنسنه يي صاچوب پريشان ايلمك معناسنه در
يقال بحثر الشيء اذا بحثه وفرقه ومكتوم ومستور نسنه يي ظاهره كشف واستخراج ايلمك معناسنه در يقال بحثر
الشيء اذا استخرجه وكشفه وسود كسيلوب دانه دانه اولمق معناسنه در يقال بحثر اللبن اذا تقطع وتحبب ويقال
لبن مبحثر اي متقطع متحبب (التبحثر) تدحرج وزننده بحثره دن مطاوعدر يقال بحثر الشيء فتبحثر اي بحثه وفرقه
فتفرق (البحدري) بانك ودالك ضمه لريله شول مفرقم يعني سود اورمش چوجغه دينوركه يومرّ اولور فارسيده
شيرزده ديرلر تركيده مسود خيره سي تعبير اولنور يقال صبي بحدري اي مفرقم لايشب (البخر) بانك فتحي وخاي معجمه نك
سكونيله فعل بخاردر يعني بخار ماده سندن مصدردر بخارلمق يعني بوغلمق معناسنه در يقال بخرت القدر بخرا
من الباب الثالث اذا ظهر بخارها (البخر) فتحتينله آغزده وسائر نسنه ده اولان بد ومنتن رايحه يه دينور * شارحك
بيانه كوره آغز قوقوسنده مشهوردر و بو معناده مصدر اولور آغز وسائر نسنه بد قوقمق معناسنه يقال بخر الفم
مثلا بخرا من الباب الرابع اذا انتنت ريحه وآنكله صاحبي دخي متصف اولور و بخر علتدندر اسبابي كتب طبيه ده
مبسوطه در ومطلقا رايحه منتشره يه بخر اطلاق اولنور (الابخر) احمر وزننده آغزي بد قوقان كشي يه دينور
مؤنثي بخراء در (الابخار) همزه نك كسريله برآدمي بد رايحه لو نسنه يا خود مرض ابخر قلمق معناسنه در يقال
ابخره الشيء اذا صيره ابخر (البخار) غراب وزننده اسي صودن وسائر اسي نسنه دن نشئت ايدن دخانه دينوركه
بوغ تعبير اولنور تقول رايت بخارا وهو دخان من حار (المبخور) مخمور كسه يه اطلاق اولنوركه بخار شراب
دماغني سست ايلمشدر يقال شرب فصار مبخورا اي مخمورا (الباخر) باهر وزننده اكين صوارجي يه دينور
ساقي الزرع معناسنه (بنات بخر) بحر وزننده حاي مهمله ده ذكر اولندي كه قبيل موسم صيفده نمايان اولان يوفقه
بلودلرك كنيه سيدر * مترجم ديركه مؤلف بوني ميم فصلنده بنات مخر عنوانيله ده ثبت ايلمشدر وابن اثير من صح
نام كتابنده بنات بخر ويقال بنات مخر عبارتيله ذكر وقبيل صيفده نجه ايام افقلرده نمايان اولان آق وانجه بلودلر
ايله تفسير ايلدكدنصكره عند البعض دريا طرفندن باديه آقاقنده نشئت ايدن بلودلردن عبارتدر وآنلرك بعضنك
مطري بعضندن اكثر اولور وعلى قول موسم صيفده اخشامدنصكره جه ناحيه مشرقدن ظهور ايدن يوفقه
بلودلردر ديو بيان ايلمكله بنات بحر وخاي معجمه ايله بنات بخر وميمله بنات مخر دخي صحيح اولور ومخرشق معناسنه در
يا خود ارسال الماء في الارض معناسنه اولمغله انلردن مأخوذ اولور انتهى (البخور) صبور وزننده توتسويه
دينوركه انكله بخورلنوب تطيب اولنور عود وعنبر كبي و بخور بين الناس مبعه سائله ده متعارفدر كه دوم حجازي
آغاجنك صمغيدر عسل لبني دخي ديرلر كه تحريفله عسلبند تعبير اولنور يقال تبخر بالبخور وهو ما يتبخر به (بخور مريم)
برنوع نبات آديدركه جلاء يعني ماده ايله سطح عضوك ميانه كيروب ياپشمش وقورمش رطوبتلري زيادهسيله ازاله
ايد يجيدر ومفتح يعني مجراده سده ايراث ايدن ماده يي اخراج ايدوب نفوذ ايليه جك نسنه لرك نفوذيني تسهيل ايدر
ومدر يعني بول وحيض وعرق ولبن كبي مائيتلي اغذيه وفضول سياله يي اخراج ايدر ونفاعدر بو نبات بو اسمله
معروفدر كوكنه طموز آغرشغي تعبير اولنور و بوندن ماعدا بخور الاكراد و بخور السودان نام برر نبات دخي واردر
(البخراء) صحراء وزننده شامده برارضك اسميدر وحجازده قلعه قربنده برماء منهلنك اسميدر و برنوع نبات
اسميدركه بخره دخي ديرلر مواشي علفندندر (بخارا) بانك ضمي والفك مدي وقصريله بر بلده اسميدر * مترجم ديركه
بلاد ماوراء النهردندر بخارا لغت فرس قديمده مجمع علم معناسنه اولان بخاردن مأخوذدر اسم قديمي محات ايدي
(البخارية) بصره ده برسكه يعني برصوقاق اسميدركه زياد نام اميرآنده بخاري الاصل بيك نفر عبدا اسكان ايلمشيدي
(بخار) غراب وزننده اسمادندر علي بن بخار محدثيندندر واحمد بن محمد بن علي البخاري كه محدثدر بخارعوده
منسوبدر زيرا خانلرده آنكله خلق تبخير ايدرايدي واحمد بن بخار وعلي بن البخاري محدثلردر (البخترة) تاي فوقيه ايله
دحرجه وزننده و(التبختر) تدحرج وزننده بركونه كوزل يورويشله يوريمك معناسنه در * مؤلف تفسيرده مسامحه
ايلمشدر زيرا همان مشية حسنة عبارتيله بيان ايلمشدر جميع اصوالده مرسوم اولديغي اوزره صالنه رق خرام ورفتار ايله
يوريمك معناسنه در يقال بختر الرجل وتبختر اذا مشى مشية حسنة يعني بالتمايل ومشى المتكبر المعجب بنفسه (البختري)

اختری و زننده دائما خرام و رفتار ایله یورر اولان آدمه دینور یقال رجل بختری ای الحسن المشی و جسیم واندامی
خوب بودلبر اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو بختری ای حسن الجسم ومعجب ومختال وخودبین آدمه اطلاق اولنور
و بختری ابن ابی البختری و بختری ابن عبید محدثلردر (البخیر) بالك کسریله بختری ایله ایکی معنای اخیرده مرادفدر
(البخترة) ثای مثلثه ایله صوده یاخود ثوبده اولان بولانقلغه وکدورته دینورکه اسمدر یقال فی الماء او الثوب بخترة
ای کدر و بخثره مصدر اولور بلاغمق وتارمار ایتمك معناسنه (التبختر) تدحرج وزننده آندن مطاوعدر یقال
بختر الشیء فتبختر اذا بدده وفرقه فتفرق (المبادرة) مفاعله وزننده و (البدار) قتال وزننده برنسنه طرفنه غیری بی
سبق ایچون سرعت وشتاب ایلمك معناسنهدر بنفسه والی ایله تعدیه ایدر یقال بادره والیه مبادرة و بدارا اذا عاجله
(الابتدار) افتعال وزننده مبادره معناسنهدر یقال ابتدره والیه بمعنی بادره بو ایکی باب اشتراك ایچونده کلور مسابقه
واستباق کبی (البدور) قعود وزننده (والبدر) قدر وزننده بونلرده برنسنه یه سبق غیر ایچون سرعت وشتاب
ایلمك معناسنهدر یقال بدر غیره بدورا و بدرا و بدر الیه اذا عاجله و برآدمه بغتة علی الفور برایش حادث وناکه ظهور
اولمق معناسنهدر یقال بدره الامر والیه اذا عجل الیه واستبق و بدر نور ایله ممتلی اولمش آیه دینورکه اون دردنجی کیجه لك
آیدر یقال طلع البدر وهو القمر لیلة کماله ٭ مؤلف بصائرده راغبدن نقل ایدرکه بدر تسمیه سی شمسده طلوع جهتیله
مبادرتندن ناشیدر یاخود امتلاء جهتیله بدره یه تشبیه اولنمشدر علی التقدیرین فی الاصل مصدردر فاعل معناسنهدر
نته که بادر دخی دیرلر لکن بو وجه تمده اقرب اولان بدر اصل ماده در بعده معانی جهتلری اعتبار اولنمشدر بعضا
بدر کذا دیرلر طلع طلوع البدر معناسنه که مراد سبق وسرعتدر و بعضا امتلا جهتنی اعتبار ایدرلر کیسه معناسنه
اولان بدره دن مأخوذدر کذلك بیدر دخی بوندندر انتهی و بدر برقومك سرکرده وذیشاننه اطلاق اولنور یقال
هو بدر القوم ای سیدهم وخدمتده چالاك وسبکبار اولان تام الاعضاء غلام بالغه اطلاق اولنور وطبقه اطلاق
اولنور جرم بدر کبی مستدیر اولدیغیچون و بدر برموضع آدیدر معرفه اولمغله مؤنثدر تذکیری دخی جائزدر یعنی بقعه
وموضع تأویلیله تأنیث وتذکیری جائزدر علی قول موضع مزبورده برقیونك اسمیدرکه بدر بن قریش حفر ایتمکله
اسمیله موسوم اولدی بوکه کوره مؤنثدر و بو بین الحرمین واقعدر بدر غزوه سی آنده اولمشدر ٭ بحمده تعالی مترجم
بی نوا زیارتلریله کامروا اولمشدر و بدر یمن مخلافلرندن بر مخلاف یعنی بر ناحیه آدیدر و باهله قبیله سی یوردنده برطاغك
آدیدر و وارده قربنده بشقه برطاغك آدیدر و بادیه ده برموضع اسمیدر ومعاویة بن حفص بلادنده برطاغك آدیدر
وایکی نفر صحابی اسمیدر و بدری یای نسبتله بدر غزاسنه حاضر اولان اصحاب کرامدرکه اصحاب بدر تعبیر اولنور
اما ابو مسعود عقبة بن عمرو البدری که بو دخی اصحابدندر غزوه بدره حاضر اولمیوب قبل الوقعه بدر نام صو باشنه
نازل اولمغله اکا نسبتله بدری دیدیلر و بدر بن عمرو فزاره قبیله سندن بر بطندر علامه عصر تاج الدین عبدالرحمن بن
ابراهیم بن سباع البدری الفزاری آنلره منسوبدر و بدر مطلقا تام و وافر وکامل اولان شیئه اطلاق اولنور و بدری
الغیث کذلك یای نسبتله موسم شتادن مقدم یاغان یغموره اطلاق اولنور مسابقتی ایچون تقول قد اخذنا بدری الغیث
وهو ما کان قبل الشتاء و بدری الفصلان سمیز وطاولی دوه کوچکنه اطلاق اولنور و بدر و بدره هاله تازه قوزی
در یسندن چیقان طولومه اطلاق اولنور بوشکوه دن یوجك اولور جمعی بدور کلور و بدر کلور بالك کسری ودالك
فتحیله و بدره ایچنده بیك علی قول اون بیك درهم وعلی رأی یدی بیك دینار اولان کیسه یه اطلاق اولنور و بدره
برموضع آدیدر و عین بدره شول کوزه اطلاق اولنورکه حدید البصر اولمغله منظوری جمله دن اقدم کورر اوله
علی قول علت ونقصانی اولمیوب بدر کبی تام وکامل کوزه اطلاق اولنور یقال عین بدرة اذا کانت تبدر بالنظر
او تامة کالبدر (البدری) جمزی وزننده مبادر ومسابق معناسنه اسمدر تقول استبقنا البدری ای مبادرین (البادرة)
نادره وزننده بیکسه دن غضب حالنده حدتدن ناشی سبق وصدور ایدن خطا وهفوه یه اطلاق اولور کرك قولی
وکرك فعلی اولسون تقول صدرت منه بادرة واخاف بادرته وهو ما یبدو من حدته فی الغضب ویقال فلان حار النوادر
حاد البوادر و بادره قلجك اوجنه دینورکه نامولك سبوری اولان اوجیدر یقال طعنه ببادرة السیف ای شباته
و بدیهه معناسنهدرکه حاضر جوابلق شیوه سیله بالبداهه بی تکلف سویلنان کلامدن عبارتدر یقال ذو بادرة نادرة
ای بدیهة وورق حوامیه یعنی قندیباتنك یپراغنه دینورکه ابتدا ظهور ایدر و مطلقا هر نباتك اك اول بار بلوب
کورینان اوجنه اطلاق اولنور یقال ظهرت بادرة هذا النبات ای اول ما یفطر منه وورس یعنی یمن زعفرانی دیدکلری
دارولك یاك تازه واجودینه دینور و وجودده بادره اموز ایله بیونك مابیننده اولان اتجکزه دینور یقال احمرت بوادر
الخیل وهی اللحمات بین المناکب والعنق و بادرة الانسان ممه تك التی یانده رغثا دیدکلری سکیرلك اوسنده وممه

باشنك اشا غيسنده اولان اتجكزه دينور ايكى طرفلو اولمغله بادرتان دير لر وبادره نك جمعى بوادر در (البادر)
باهر وزننده بدر معناسنه در كه اون درت كيجه لك آيدر (البيدر) صيقل وزننده كدس معناسنه در كه دوكلمك
غله خرمنه دينور تركيده ملاغمه تعبير اولنور وخرمن يرينه ده بيدر دينور يقال وضع البيدر فى البيدر اى الكدس
فى موضعه الذى يداس فيه (البيدرة) شيطره وزننده غله يى يغوب خرمن ايلمك معناسنه در يقال بيدر الطعام
اذا كومه (الابدار) همزه نك كسريله بركسه اوزره بدر طوغمق على قول ليله بدرده يوله كتمك معناسنه در تقول
ابدرنا اى طلع لنا البدر او سرنا فى ليلة البدر وسبق ومبادرت معناسنه در ومنه قولهم ابدر الوصى فى مال اليتيم
اذا بادر كبره يعنى يتيم رشد و بلوغه بالغ اولنجه قدر وصى جنابلرى مالنه مبادرت ايلدى (البيدرى) خوزلى وزننده
راست ودرست اولان لغته وصف اولور كه خلل ونقصاندن پاكيزه وكامل اولور ومنه يقال لسان بيدرى اى مستوية
وبونك الفى تأنيث ايچوندر وتأنيثى لغت اعتباريله در (البدرية) قدريه وزننده بغدادده برمحله آديدر يحيى بن المظفر
السلامى البدرى اكا منسو بدر (البذر) بانك فتحى وذال معجمه نك سكونيله مطلقا زراعت ايچون عزل وافراز اولنان
حبوباته دينور كه تخم تعبير اولنور ✲ شارح دير كه بذر فى الاصل مصدر در مبذور معناسنه در يا تسميه بالمصدر در ياخود
فعل بمعنى مفعول در ضرب الامير ونسج اليمن كبى بعضلر عندنده بذر حبوباته مخصوصدر حنطه وشعير كبى و بزر زاى
معجمه ايله رياحين وبقوله مخصوصدر واستعمالده متعارف اولان بودر لكن امام خليل عندنده بذر و بزر زراعت ايچون
تهيئه اولنان هر حبه يه اطلاق اولنور ✲ مؤلف قول اوله ذاهبدر انتهى و بذر هنوز يردن چيقوب ظاهر اولان نباته اطلاق
اولنور على قول هنوز لون مخصوصيله متلون اولمغه باشلامش نباته دينور ✲ مؤلف وهوان يتلون بلون عنوانيله رسم
ايلمكله بونده دخى مسامحه ايلمشدر و بذرك جمعى بذور كلور وبذار كلور بانك كسريله و بذر مصدر اولور يردن
تخم ياروب نباتى ظهور ايلمك معناسنه يقال بذرت الارض بذرا من الباب الاول اذا خرج بذرها وظهر نبتها
ويره اكين اكمك معناسنه در يقال بذر الارض اذا زرعها و بذر نسل وذريته اطلاق اولنور يقال ان هؤلاء لبذر
سوء اى لنسل سوء وصاچوب طاغتمق معناسنه استعمال اولنور يقال بذر الشئ اذا فرقه و بثه (التبذير) تفعيل وزننده
بودخى يره تخم اكمك معناسنه در يقال بذر الارض اذا زرعها وصاچوب طاغتمق معناسنه در يقال بذر الشئ
اذا فرقه وبثه وتجربه ايلمك معناسنه مستعملدر تجربه اولنه جغك احوالنى ادراك ايچون تقسيم ايلمك مناسبتنه مبنيدر
يقال بذر فلانا اذا جربه قال فى الاساس ولو بذرت فلانا لوجدته رجلا اى لو جربته وقسمت احواله ومالى هرزه
واسراف وجهيله پراكنده ايلمك معناسنه مستعملدر يقال بذر ماله اذا فرقه اسرافا (البذارة) ثمامه وزننده بودخى
نسل وذريته اطلاق اولنور يقال هو كثير البذارة اى النسل و بركت و زياده وفائده معناسنه مستعملدر يقال طعام
فيه بذارة اى نزل يعنى زيادة وفائدة (البذير) كثير وزننده وا كا اتباعا استعمال اولنور يقال كثير بذير (البذر) فتحتينله
ذكر اولنان تبذيردن مأخوذ در شذر كلمه سنه مركبا استعمال اولنور كه اولدخى تفرق معناسندن مصوغدر متفرق
معناسنه مستعملدر يقال تفرقوا شذر بذر اى فى كل وجه يعنى متفرقين فى كل جهة وتركيب مزبور حال موقعنده در
وجزئينى مبنيدر زيرا جزؤ ثانى حرف عطف تقديرينى متضمن در و بونلرده شينك و بانك كسريله ده زبانزد در
وتركيب مرقوم ووقعوا حيص بيص ولقيته كفة كفة وصحرة بحرة وتفرقوا شغر بغر تركيبلرى ذكر اولنان
وجه اوزره در لر وكاهجه بابى ميه ابدالله شذر ومذر دخى دير لر (المبذور) چوق نسنه يه اطلاق اولنور يقال مال
مبذور اى كثير (البذور) صبور وزننده و (البذير) امير وزننده قوغجى يه اطلاق اولنور كه نشر مقال ايدر
يقال رجل بذور و بذير اى نمام وكندى رازينى كتم واخفا ايده ميوب سائره افشا ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال
هو بذور و بذير اى لا يستطيع كتم سره (البذر) كتف وزننده و (البيذار) بيطار وزننده و (البيذارة) هايله و (التبذار)
تانك كسريله و (البيذرانى) حيدرانى وزننده چوق سوزلو پركوى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل بذر و بيذار و بيذارة
وتبذار و بيذرانى اى كثير الكلام و بذر بركتلو نسنه يه اطلاق اولنور يقال طعام بذر اى فيه بذارة (التبذارة) تانك
كسريله مالنى بيوجه تلف واسراف ايدن كسه يه اطلاق اولنور يقال رجل تبذارة اذا كان يبذر ماله (بيذره) بانك فتحيله
اسمادندر عبد الله بن بيذره كه شارى القسو ايله ملقبدر قسو ماده سنده مذكور در (البذرى) ضمتينله والفك
قصريله كفرى وزننده باطل و بيهوده معناسنه در ماده بذردن مأخوذ در زيرا باذر مآل عملندن غافل اولمغله
كويا كه تخمنى بيهوده يه صرف ايدر اولور يقال اتى بالبذرى اى الباطل (البذارة) بانك فتحى وذالك تخفيفى ورانك
تشديديله وكاهجه راء تخفيف اولنور و (النبذرة) نونك فتحيله تبذير مال معناسنه در (بذر) بقم وزننده مكه ده بر قيو
آديدر (التبذر) تفعل وزننده صويك لونى بوزيلوب صرارمق معناسنه در برالنده كى بذركبى محلنده چوق طورمق

مناسبتیله یقال تبذر الماء اذا تغیر واصفر (المستبذر) اسم فاعل بنیه سبیله سرعتله کذران ایدن شبنه دینور
تخم صاچقدن مأخوذدر یقال سحاب مستبذر ای مسرع ماض (الابذعرار) اقشعرار وزننده بوزغون عسکر کبی
قاچوب تارمار اولمق معناسنه در یقال ابذعر القوم اذا تفرقوا وفروا و بر بلوک سواری شیء مطلوبلرینه ادراک ایچون
براوغوردن مسابقتله آت سوروب قوشمق معناسنه در یقال ابذعرت الخیل اذا رکضت تبادر شیئا تطلبه (الابذقرار)
قافله ابذعرار وزننده هر طرفه پراکنده اولمق معناسنه در یقال ابذقر القوم اذا تبددوا وتفرقوا وابذعرار معناسنه در
یقال ابذقرت الخیل بمعنی ابذعرت ومنه یقال ما ابذقر الدم فی الماء ای لم یتفرق اجزاؤه فیمتزج به ولکنه مر فیه مجتمعا
متمیزا منه یعنی صو ایچره قانک اجزاسی طاغلمدی که صو ایله کرکی کبی ممتزج اوله لکن صوده اجزاسی مجتمع وصودن
اریوجه اولهرق آقوب کتدی نته که نهرنیل دریا به ملاقی اولدقده خیلی یره دک قارشمیوب اوبلجه متمیزا آقوب کیدر
مؤلف بونی امذقرار ماده سنده دخی ذکر ایلمشدر (بردرایا) بانک فتحی ورانک سکونی ودال مفتوحه ایله سیبویه در وایتی
اوزره برموضع آدیدر ٭ شارح دیرکه کلمۀ مزبوره کتاب سیبویه ده مرسومدر مصغرنده حذف زوائد ایله بریدر دینور
جعفر وزننده (بردشیر) زنجبیل وزننده کرمان ایالتنده بر بلده آدیدر (البر) بانک کسری ورانک تشدیدیله صله وانعام
معناسنه در یقال وصله بالبر ای الصلة ٭ مؤلفک بصائرده بیاننه کوره اصل بر بانک فتحیله بحر مقابلنه موضوعدر
بعده آندن توسع معناسی اعتبار اولنوب کسر با ایله بر کلمه سی اخذ وتوسع فی فعل الخیر معناسنده استعمال اولندی
طرف الهی یه نسبت اولندیغی کبی بعضا عباده دخی نسبت اولنور مثلا بر العبد ربه دیرلر توسع فی طاعته معناسنه پس
جناب باریدن ثواب وعباددن طاعت مراد اولور واولدخی ایکی نوعدر بری اعتقاد وبری اعمال جهتیله در وبر
والدین آنلره خدمت واحسانده توسع ایلمکدن عبارتدر که عقوق مقابلیدر وبر صدق کلامده دخی استعمال اولنور
خیرمتوسعدن اولمق حسبیله وصدق یمین بوندن منشعبدر وقبول حج معناسی ثواب الهی جهله سندندر وحنطه یه
بای مضمومه ایله بر اطلاقی غداء خصوصنده اوسع ما یحتاج الیه اولمق مناسبتیله در انتهی وبر جنت اعلا یه اطلاق
اولنور تقول جعلنا الله من اهل البر ای الجنة وخیر وفضل وحسنه معناسنه استعمال اولنور یقال فلان اهل البر
ای الخیر ووسعت اوزره یعنی کثیر وفراوان احسان ایلمک معناسنه در یقال فلان یبر برا من الباب الثانی ای یتسع
فی الاحسان وحج ایلمک معناسنه در یقال بر فلان اذا حج وحج مقبول اولمق معناسنه در یقال بر حجک بفتح الباء ای علی البناء
للفاعل وبر حجک بضم الباء فهو مبرور ای مقبول ویقال بر الله حجه ای قبله پس بو راده بر کلمه سی لازم ومتعدی
اولهرق مستعملدر مصباحده همزه ایله تعدیه سی دخی مرسومدر فیقال ابر الله حجه وقال فی النهایة الحج المبرور وهو الذی
لا یخالطه شیء من المأثم وقیل المقبول المقابل بالبر وهو الثواب یقال بر حجه وبر حجه وبر الله حجه وابره پس قول اول
عبد طرفندن وقول ثانی حضرت باری طرفندن صدوره مبنیدر نته که آنفا ذکر اولندی وبر کرچکلک صدق معناسنه
مستعملدر تقول بررت فی القول برا من الباب الرابع اذا صدقت فیه وطاعت وانقیاد معناسنه در یقال فلان یبر خالقه
ای یطیعه قال الشارح وبه فسر قوله تعالی ٭ اتأمرون الناس بالبر ٭ الآیة ای الطاعة والعبادة ومنه الحدیث ٭ لیس
من البر الصیام فی السفر ٭ ومعنای مزبورده بر کلمه سنک اسم علمی برة لفظیدر بانک فتحی وآخرده ها ایله کرچکلک
وطاعت وعبادت معناسنه در معرفه اولهرق انکیچون غیر منصرفدر تعریف وتأنیث علتلرینه مبنی وبر ومبر مضره
وزننده والدینه وسائر حقوقلری مترتب اولان اهل واقاربه احسان ایله مهربانلق ایلمک معناسنه در که عقوق مقابلیدر که
تضییع حقوقدن عبارتدر تقول بررت والدی وبریته برا ومبرة من الباب الرابع والثانی اذا احسنت الیه ووصلته ٭ شارح
دیرکه باب رابعدن امر حاضری بر کلور بانک فتحیله وباب ثانیدن برکلور بانک کسریله وبر قیون وکچی سوریسی
سورمک معناسنه در یقال بر الغنم اذا ساقها وبر کوکله اطلاق اولنور تقول اکون مکان البر منه ای الفؤاد ویقال هو
مطمئن البر ای الفؤاد وتلکی انیکنه دینور ولد ثعلب معناسنه وفاره یه دینور وجرذ دیدکلری برنوع ایری فاره یه دینور
وبر یمینده صادق اولمق معناسنه در حنث مقابلیدر کاسیذکر وبر کلمه سی توسعا القابدندر محمد بن علی بن البر
اللغوی ابن القطاع نام امام واردیک شیخیدر وبراسماء رجالدندر وفی الامثال فلان لا یعرف هرا من بر ای ما یهره
مما یبره اولا یعرف القط من الفار اودعاء الغنم من سوقها اودعاء ها الی الماء من دعائها الی العلف اوالعقوق من اللطف
اوالکراهیة من الاکرام اوالهرهرة من البربرة (التبرر) تفعل وزننده بودخی طاعت وانقیاد ایلمک معناسنه در
یقال فلان یتبرر خالقه ای یطیعه (البر) بانک فتحیله برمذکوردن وصفدر جملۀ عباده بر وعطوفت واحسانی
عمیم اولان ذات جلیل کریمک اسماء حسناسندندر وصادق واسکری آدمه اطلاق اولنور یقال هو بر ای صادق وبر
واحسانی فراوان اولان آدمه دینور نته که بار دخی دینور لکن برباردن ابلغدر یقال رجل بر وبار ای کثیر البر جمعی

ابرار وبررهكلور ٭ شارح ديركه برك جمعى ابرار وبارك بررهدر يقال رجل برّمن قوم ابرار وبارّمن بررة وبرّبانك فتحيله
مصدر اولور يمينده صادق اولمق معناسنه كه حنث مقابليدر بانك كسريله ده لغتدر و بومعناده برور دخى مصدر در
قعود وزننده تقول بررت فى يمينك وبررت برا وبرا وبرورا من البـاب الرابع والثانى اى صدقت بونده فى ايله متعدى
اولور ويمينه دخى اسناد اولنور يمين صادق اولمق معناسـنه كه يمين برينى بولمق تعبير اولنور يقال برّت اليمين برّا
وبرّا وبرورا اذاصدقت وبرّ بحر مقابليدركه صحراء معناسنه در قاره تعبير اولنور يقال هو مسفار ركب البر والبحر
وقهر وغلبه ايلك معناسـنه مصدر اولور يقال برّه برّا كمدّه مدا يعنى من البـاب الاول اذا قهره بفعـال اومقـال
وبراساميدندر برّبن عبدالله الدارى اصحابدندر وابوعمروبن عبد البرّ اندلس علمـاسندندر واديب ابومحمد عبدالله
بن برى وعلى بن برى وعلى بن بحر بن برى البرى وحفيدى محمدبن الحسن بن على و برادرزاده سى حسن بن محمدبن
بحر بن برى محدثلردر اماحسن بن علي بن عبدالواحد وعثمان بن مقسم البرّيّان كه بونلرده محدثلردر بانك ضميله دركه
بريعنى حنطهيعنه منسوبلردر (البرّ) بانك ضميله بغدايه دينور حنطه معناسنه جمعى ابراركلور (البارّ) بر واحسان
صاحبنه دينورنته كه ذكر اولندى وبارّ القابدندر ابراهيم بن الفضل البـار كرچه حفاظدندر لكن كذاب اولمغله
موثوق به دكلدر (الابرار) همزه نك كسريله يمـين ايدن آدمك يمينني تصديق ايلك يعنى يمبنده راستدر ديو حكم
وتحقيق ايلك معناسنه دريقـال ابرّفلان يمين فلان اذا امضاها على الصدق كما يقـال احنثها وابرار قاره يه سفر
ايلك معناسنه درنته كه ابحار دكزه سفر ايلك معناسنه در يقال ابرّ فلان اذاركب البرّ اى سافرفيه وبرآدمك اولادى
چوق اولمق معناسنه در يقال ابرّ الرجل اذا كثر ولـده وناس مجتمع اولوب كـثرت بولمق معناسنه دريقال ابرّ القوم
اذا كثروا وغالب وزبردست اولمق معناسنه دريقال ابرّفلان عليهم اذا غلبهم وقيونلرى صودن صحرايه چوبروب
چيقارمق معناسنه دريقال ابرّ الشاء اذااصدرها يعنى الى البرّ (البرير) امير وزننده اراك اغاجنك هنوز ظهور ايدن
يمشنه دينور وبريراسماء رجالدندر وبريرهايله بنت صفوان دركه صحابيه در (البرّية) رعيه وزننده صحراء و بيابانه دينور
وريفيه مقابليدركه صوونبات آثرى اولميان قيرچوله دينور جمعى برارى در (البرّيت) بانك فتحى وراى مشدده نك
كسريله بودخى صحراويابانه دينور بونك وزنى فعليت در جمعى براريت در يقال نزلوا بالبرّية والبرّيت اى الصحراء
وكذا ضدّ الريفية (البربور) بانك ضميله بلغوره دينور تقول اطعمنا طعاما من البربور وهو الحشيش من البرّ (البربرة
زلزله وزننده خاصة بكجى قسمى چاغرمق معناسنه دريقال بربر المعز اذاصات ومجلسـده سوزى چوغالتمق وغريو
وفرياد ايلك معناسنه دريقال بربر القوم اذااكثروا الكلام وصاحوا وجلبوا (البربار) ثرثار وزننده چوق سوزلو پركوى
آدمه وچاغرغان آدمه دينور يقال رجل بربار اى كثيرالكلام بلامنفعة و رجل بربار اى صياح ذوجلبة وبربارهضلقا
شديد آوازلوشيئه دينور ومنه يقال دلوبربار اذا كان لهاصوت وارسـلانه اطـلاق اولنور (بربر) عرعروزننده
ناسدن برجيل يعنى برطائفة مخصوصه اسميدر جمعى برابره درهاء ازالهٔ عجمه ايچوندر طائفهٔ مزبوره مغرب زمينده
اولورلر وآنلردن بشقه برطائفه يه دخى بربر اطلاق اولنور كه حبش ايله زنكبار ميانده ساكن اولورلر تزوج مراد
ايتدكلرنده دسترس اولدقلرى رجالك آلاتى قطع ايدوب محفظ وبهلرينه بدل نكاح اولمق اوزره عرض وعد ايدرلر بونلرك
جمله سى قيس غيلان نسلندندر على قول فى الاصل بونلرحميرقبيله سندن ايكى بطن ايدى كه برينه صنهاجه وبرينه
كتامه ديرلرايدى افريقش نام پادشاه مغرب زمينه سفرايدوب افريقيه نام بلده يى فتح ايلديكى هنگامده مزبورلر
موكب شاهده بالمعيه بربرزمينه عزيمت ومشاراليهك عودتندنصكره كنديلر اوراده اقامت ايلديلر ابوسعيد سابق
وميمون مولى عفان ومحمدبن موسى وعبدالله بن محمدوحسن بن سعدالبربريون محدثلردر و بربرهطرب ومغنى اسميدر
(المبرّ) مصرّ وزننده كه ابراردن اسم فاعلدر ضابط معناسـنه در قهر وغلبه معناسـندن مأخوذ در يقال انه لمبرّ
لذلك اى ضابط له (البربراء) حمـيراء وزننده بنو سليم قبيله سى يوردنده نيجـه جباله اطـلاق اولنور (البرّة
بانك فتحيله برّ واحسان معناسندن اسمدر نته كه ذكر اولنـدى و برموضع آديدركه آنده قابيل هـابيلى قتل ايلدى
وبره زمزم صوينك اسميدر كثرت منافعى سببيله تسميه اولنمشـدر وبرّه بنت عبدالمطلب عمة النبى عليه السلام در
وشيخ معاذبن معاذ اولان ربيعك پدرى ابراهيم بن محمـد الصنعانى جدينك اسميـدر ويمامه ده ايكى قريه آديدر
برينه برّهٔ عليا وبرينه برّهٔ سفلى ديرلر وبرّه بررجل آديدر (برّه) بانك ضميله ابن رئاب دركه جحش بن رئاب دخى
ديرلر ام المؤمنين زينب رضى الله عنها جنـابلرينك پدرلرى اسميـدر (مبرّه) معره وزننده مدينهٔ منوره قربنده
برتپه نك آديدر (البرّى) قرى وزننده كه بانك ضمى وراءنك شـدّه سيله در كلمهٔ طيبه يه دينور يقـال اتى بالبرّى
اى الكلمة الطيبة (المبربر) اسم فاعل بنيه سـيله بودخى ارسـلانه اطلاق اولنور (الابترار) افتعـال وزننده

برآدم همدملرندن بشقه جه دیکیلوب طورمق معناسنه دریقال ابتزّ الرجل ابتزازا اذا انتصب منفردا عن اصحابه
(المبِرّ) مکرّر وزننده شول قیونه دینورکه ممه سنده آقی وقره الاجدلق اوله یقال ضأن مبرّ اذا کان فی ضرعها لمع
(الابرّ) افعل تفضیل بنیله سیله شول بدوی عربه اطلاق اولنورکه یوردی شهرستاندن پك بعید اوله ومنه قولهم
اصلح العرب ابرّهم ای ابعدهم فی البرّ یعنی فی البدو وفی التهذیب افصح العرب زیرا اهل حضره اختلاط
ایلدکلری حسبیله لسانلری مضبوط الفصاحه قالور پس اصلح تعبیری فصاحت جهتنه منوطدر و برّ کلمه سنده
معنای تفضیل برّیت جهتنه مربوطدر شهرستانه قریب اولان بدویلردن زیاده برّی اولانلر دیمکدر (البرّانی)
ربّانی وزننده غیرقیاس اوزره برّ وصحرایه منسوب دیمکدر بعده بارز وعلانیه مقامنده استعمال اولندی نته که
جوانی بونك مقابلیدر ومنه حدیث سلمان من اصلح جوانیه اصلح الله برّانیه یعنی درونی اصلاح ایدن آدمك
خدای متعال بیرونی اصلاح ایدر (البرّانیة) بانك فتحیله بخارا قضاسنده برقریه در فقهادن سهل بن محمود
البرّانی ومحدثیندن نجیب محمد بن محمد البرّانی اورایه منسوبلردر (البرابر) شعاریر وزننده فریك بلاوینه دینورکه
سودایله طبخ اولنور (البربر) دلدل وزننده کثیر الاصوات اولان شلتاق آدمه دینور جعجعة آسیاب کبی یقال
هو بربر ای لکثیر الاصوات (بربر) بارك کسریله قیون وکچی قسمنی یم ییمکه چاغروجق اصواتندر (البزر) بانك
فتحی وزای معجمه نك سکونیله مطلقا یره اکیله جك نباتك تخمنه دینورکه مراد بقول ورياحین تخمی اوله جقدر نته که
بذر ماده سنده بیان اولندی جمعی بزور کلور و بزر تجره حوایجنه دینور بیر ونخود وکمون وسائری کبی تابل معناسنه
بونك جمعی ابزار واباز یر کلور ظاهرا جمع الجمعدر وبوایکی معناده بانك کسریله ده لغتدر پس فتح افصحدر و بزر ولده
اطلاق اولنور یقال ما اکثر بزره ای ولده ویروندن اقان سموکه دینور مخاط معناسنه وبزر مصدر اولور اورمق
معناسنه یقال بزره بزرا من الباب الثانی اذا ضربه وتخم اکمك معناسنه دریقال بزر البذر یعنی بذرها وسومکورمك
معناسنه دریقال بزر الرجل اذا امتخط وطولدرمق معناسنه دریقال بزر الاناء اذا ملأه وتجره یه حوایج قومق
معناسنه دریقال بزر القدر اذا القی الابزار فیها (الابزاریون) همزه نك فتحیله محدثیندن برجماعتدر بیع ابزاره منسوبلردر
محمد بن یحیی الابزاری آنلردندر (البزری) جمزی وزننده که عربلرك عزّة بزری قوللرنده واقعدر ضخمة قعساء
معناسنه درکه عظیم ورفیع ومنیع واستواردیمك اولور یقال عزّة بزری ای ضخمة قعساء ✽ شارح دیرکه فی الاصل
بزری کلمه سی بزرمذ کوردن مصوغ اولمغله عدد کثیر معناسنده استعمال اولندی بعده عزته وصفله عظیم ورفعت
جهتی اراده اولندی نته که اشبو ✽ اتت لی عزّة بزری تروح ✽ مصراعنده واقع اولمشدر ابن سیده بوراده مضاف
تقدیر ایدوب ذوعزّة بزری سبکنده در دیدی انتهی (بنو البزری) کذلك جمزی وزننده بنو ابی بکر بن کلاب درکه
والده لرینه منسوبلردر (ابو البزری) تابعیندن یزید بن عطاردك کنیه سیدر بونده رانك کسری لحن در (التبزر)
تفعل وزننده ذکر اولنان بنو البزری جماعتنه نسبت ادعاسنده اولمق معناسنه دریقال تبزر فلان اذا تنسب
الی بنی البزری (البیزر) حیدر وزننده و(المبزر) منبر وزننده چرپجی طوقمغنه دینور مدقة القصار معناسنه (البیزار)
بیطار وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور ✽ شارح دیرکه فی الاصل بیزر معناسنه در و بیزار بازدار و بازیار فارسی
معربیدر بازدار و بازیار طوغانجی دیمکدر که آلیجی قوش بسلیان کسه در شاهینجی باشی وچقرجی باشی کبی کذلك
بازدار فارسیده اکاربعنی اکینجی یه ده دیمکله بیزار آندن تعریبله اکینجی دیمك اولور ✽ مؤلفك تثنیه بنیه سیله معرّبا
بازدار وبازیار قولی اکا محمولدر (البیزارة) هایله بیوك وایری دکنکه دینور صوپه وطویقه کبی یقال ضربه بالبیزارة
ای العصا العظیمة (بزار) غراب وزننده یاخود اصحاب وزننده نیسابور قضاسنده برقریه آدیدر (البزراء) حمراء
وزننده ولدی چوق خاتونه اطلاق اولنور بزر مذکوردن وصفدر یقال امرأة بزراء ای کثیرة الولد (المبزور) ولده
اطلاق اولنور بزرکبی یقال له مبزور کثیر ای ولد (بزره) حمزه وزننده برموضع آدیدر وعلی بن فضلان وعمر بن
محمد الحافظ البزریان محدثلردر (بزرویه) بانك فتحی ورای مهمله نك ضمیله محدثیندن احمد بن یعقوب الاصفهانی
لقبیدر (البزّار) جزّار وزننده بغادده یعنی اهل بغداد لسانندهبزرکتان یاغی بیع ایدن آدمه دینورکه بزریاغجی
تعبیر اولنور ✽ مؤلف بیاع بزر الکتان ای زیته عبارتیله رسم ایلمکله بزرتخمی صنانه بزاردینیدیکی کبی لغت بغدادیونده
یاغی صنانه بزّار اطلاق اولندیغنه تلمیح ایلمشدر محدثیندن دینار ابو عمرو خلف بن هشام وحسن بن الصباح و بشر
بن ثابت وابراهیم بن مرزوق ویحیی بن محمد وعبید بن عبد الواحد وصاحب المسند احمد بن عمرو واحمد بن عوف
بن جدیر وجعفر بن محمد العبدی البزارون بزّار مذکوره منسوبلردر (ابزر) احمد وزننده فارس ایالتنده بربلده
آدیدر (التبزعر) تدحرج وزننده برکسه برآدمه بدخویلق ایدوب شرکیر اولمق وداد سزلق ایلمك معناسنه در

تقول تبزعر فلان علينا ای ساء خلقه (بزعر) جعفر وزننده بر رجل آدیدر (بسبر) جعفر وزننده برقریه آدیدر ظن ایدرمکه همدان قضاسنده در امام صائن الدین عبد الملك بن محمد البسبری اورادندر (البسر) کسر وزننده برایشده عجله ایلمك معناسنه درکه تأنی ایلامکدن عبارتدر یقال بسر الرجل فی الامر بسرا من الباب الاول اذا عجل فیه راغبك مفرداتده بیاننه کوره مادۀ مذکوره استعجال معناسنه موضوعدر معانی ومشتقات سائره آندن مأخوذ در واساسك بیاننه کوره خرما قور یغنه موضوع بسر مادۀ ترکیبدر و بسر و بسور قعود وزننده یوزا کشمك معناسنه در یقال بسر الرجل بسرا و بسورا اذا عبس راغبك قول مز بورینه کوره * وجوه یومئذ باسرة * آیت کریمه سی قبل دخول النار وقوعنه محمول اولور سائر محللر دخی اکا قیاس اولنور و بسر قهر ایلمك معناسنه در ذکری آتی ضراب فحل معناسندن منشعبدر یقال بسره اذا قهره وچبان و یاره مقوله سنی صاغالمزدن مقدم صیقوب دشمك معناسنه در یقال بسر القرحة بسرا اذا نكأها قبل النضج ودیشی خرمایه موسمندن مقدم ارکك خرمادن آشی اورمق معناسنه در یقال بسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه وکوسنوك اولمزدن اقدم ناقه یه بوغور آشمق معناسنه در یقال بسر الفحل الناقة اذا ضربها قبل الضبعة ووقتی دکل ایکن حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال بسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وخرما قوریغنی اولمش خرمایه خلط ایله ایکیسندن قارشق نبیذ ترتیب ایلمك معناسنه در یقال بسر التمر اذا انبذه فخلط البسر بالتمر وطولومك سودی هنوز اویوب یوغرد یاخود آیران اولمزدن اوّل ایچمك معناسنه در یقال بسر السقاء اذا شرب منه قبل ان یروب مافیه وقبل حلول الاجل داینی صقشدروب دین اداسنی طلب ایلمك معناسنه در یقال بسر الدین اذا تقاضاه قبل محله و بسر اسم اولور صوغوق صویه دینور یقال شرب البسر ای الماء البارد و برشیئه باشلمق معناسنه در یقال بسر به اذا ابتدأ به (الابسار) همزه نك کسریله بودخی یاره وچبان اولمزدن مقدم صیقوب دشمك معناسنه در یقال ابسر القرحة بمعنی بسرها و بی وقت و بی محل حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال ابسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها وخرما قوریغنی خرما ایله قارشدروب بردن نبیذ ایلمك معناسنه در یقال ابسر التمر بمعنی بسره ومحلی اولمیان برده قیو قازمق معناسنه در یقال ابسر الرجل اذا حفر فی ارض مظلومة وکمی دریاده کمیوب طورمق یا اوتورمق معناسنه درکه همزه سی سلب ایچوندر یقال ابسر المرکب فی البحر اذا وقف وانقولی بونی متعدی اولمق اوزره ترجمه ایلمکله غیر مصیبدر (الابتسار) افتعال وزننده بودخی دیشی خرمایه موسمندن مقدم آشی اورمق معناسنه در یقال ابتسر النخلة اذا لقحها قبل اوانه و بی وقت حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال ابتسر الحاجة اذا طلبها فی غیر اوانها و برشیئه باشلمق معناسنه در یقال ابتسر به اذا ابتدأ و برنسنه یی تر وتازه ایکن آلمق معناسنه در یقال ابتسر الشیء اذا اخذه طریا وایاق اویوشمق معناسنه در یقال ابتسرت رجله اذا خدرت و برشیئك رنکی بوزلمق معناسنه در یقال ابتسر لونه علی بناء المجهول اذا تغیر (التبسر) تفعل وزننده بودخی بی وقت حاجت طلب ایلمك معناسنه در یقال تبسر الحاجة بمعنی ابتسرها وآیاق اویوشمق معناسنه در یقال تبسرت رجله اذا خدرت وهوا سرین اولمق وسرینلمك معناسنه در یقال تبسر النهار اذا برد وطوار قوری اوتلق کوکلرینی کلوب اوتلامق معناسنه در یقال تبسر الثور اذا اتی عروق النبات الیابس فاكلها (البسر) بانك ضمیله هر شیئك تازه سنه دینور وتازه صویه دینور که هنوز یغمور سببیله پیدا اولان صودن عبارتدر جمعی بسار کلور بانك کسریله و بسر شاب وشابه یه یعنی تازه ونوجوان اوغلانه وقزه اطلاق اولنور ورطب کرته سنه وارمامش اولان خرما قوریغنه دینور مفردی بسره در هایله و بونده سینك ضمیله جائزدر جوهری خرمانك مراتبنی تعداد صددنده اك اول چچك ایکن طلع بعده بلح بعده خلال بعده بسر بعده رطب بعده تمر اطلاق اولنور دیمسی جید دکلدر زیرا قصر مدارج ایلمشدر بلکه صواب اولان ذکر ایلدیکی اوزره اوّل درجه سنده طلع وانعقاده باشلدقده سیاب دینور و بشلنوب دکرمیلدکده جدال وسراد وخلال دینور و برمقدارجه بیودکده بغو واریلندکده بسر بعده مخطم بعده موکت بعده تذنوب بعده جسه بعده ثعده وخالع وخالعه دینور تمام نضج بولدقده رطب ومعو دینور که تازه خرمادر اك صکره تمر دینور و بونك تفصیلنی الروض المسلوف فیماله اسمان الی الالوف نام تألیفمزده بسط و بیان ایلمشدر طالبی اولنلر اکا مراجعت ونظر ایلیه لر انشاء الله تعالی * شارح دیرکه جوهری مراتب کامله یی بیان ایلمشدر انتهی و بسر بغداد قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن ابو القاسم علی بن محمد البسری وزاهد ابو عبید اورادندر و بسر اسماء رجالدندر بسر بن ارطاة و بسر بن جحاش و بسر بن راعی العیر و بسر بن سفیان وعبد الله بن بسر اصحابدندر واحمد بن عبد الرحمن وعمزاده سی محمد بن عبد الله واحمد بن ابراهیم

ومحمد بن الوليد البسريون محدثلردر و بسر بن محجن و بسر بن سعيد و بسر بن حميد و بسر بن عبيد الله وعبدالله وسليمان ابنا بسر تابعيندندر و بسرحوران ناحيه سنده برقريه آديدر (البسرة) هايله بسرك مفرديدركه ذكراولندی و بسره هنوز طلوع ايدركن كنشه اطلاق اولنور يقال بدت البسرة وهی الشمس فی اول طلوعها وقضيب كلبك يعنی كلب آلتنك باشنه اطلاق اولنور و بسره برنوع بونجق آديدر و بسره بنت ابی سلمه ربيبهٔ رسول اكرم صلی الله عليه وسلمدر (البسارة) بانك كسريله شول يغموره دينوركه موسم صيفده سند وهندالكارينه متصل ياغوب برساعت مقداری منفك اولمز ٭ شارح ديركه بلاد مرقومه خواصندندر ياسره لسانده اول ايامه ايام البسار واول يغموره تحريفله برسأه تعبير ايدرلر ولغت مرقومه هنديدر (البـاسور) ناسور وزننده برعلت معروفه نك اسميدر جمعی بواسيركلور ٭ شارح ديركه علت مزبوره ريحی ودموی اولور طول عمره دليلدر واصلا مرافدن منفك اولمز وعلل مهلكه‌دن دكلدر ولفظ مزبور بسره ماده سندن مأخوذ در وعندالبعض عربی دكلدر (البياسرة) قياصره وزننده سندالكاسنده برعسكردركه بغايت جنكاور اولدقلرندن اولطرفك كميجيلری محاربهٔ اعدا ايچون مخصوص علوفه ايله آنلری لوند اتخاذ ايدرلر مفردی بيسری درقيصری وزننده ويزيد بن عبدالله البيسری البصری محدثدر وبيسری آخرك سكونيله در امراء مصريه دن برامير اسميدركه قاهرهٔ مصرده قصر بيسری اكا منسوبدر حاليا خرابه‌در (المبسار) ميمك كسريله شول خرما اغاجنه دينوركه صوی وكريم اولمامغله قوريعنی پخته ايدوب يتشدرمز اوله يقال نخلة مبسار اذا كانت لاتنضج البسر (المبسرات) مبشرات وزننده شول يللره اطلاق اولنوركه هبوبلريله يغموره استدلال اولنه يغمورلی تعبير اولنور مفردی مبسره دريقال تهب المبسرات ای رياح يستدل بهبوبها علی المطر (البسور) صبور وزننده ارسلانه دينور عباسنه مبنی (البسرة) حمزه وزننده بنوعقيل يوردنده برصويك آديدر (المباسرة) اسم فاعل بنيه سيله شول ديشی طواره دينوركه هنوز كركی كبی قيزوب كوسنوك اولمقسزين اركك ميل ايدوب سورينور اوله يقال ناقة وفرس مباسرة اذا صارت تهم بالفحل قبل تمام وداقهـا (البـاسرة) خاسره وزننده ذكراولنان بسر و بسوردن اسم فاعل نسبيدر اكشی و بورتق وجه و وجوهه وصف اولور ومنه قوله تعالی ٭ وجوه يومئذ باسرة ٭ ای متكرهة متقطبة كماذكر (بسكره) بانك كسری وفتحيله مغربده بربلده دركه بسكرة النخيل ديمكله معروفه در حافظ علی بن جباره ابوالقـاسم الهذلی اورادندر (البشتيری) بانك ضمی وشين معجمه نك سكونيله شيخ الاسلام عبدالقادر ابن ابی صالح الجيلی نسبيدر حفيدلری قاضی ابوصالح الجيلی بورسمه نسبت ايلمشدر رمومی اليه عبـد القادر كيلانی قدس سره حضرتلری اولمجقدر ٭ شارح ديركه محل نسبتلری نيره اولديغی بيـان ايلمامشدر ظاهر ابونشتبری مصحفيدر نونك فتحيله كه بغـداد نواحيسندن شهر ابان قربنده برقريه در (البشر) بانك وشينك فتحيله انسـانه دينوركه حيوان ناطقدر ذكر واثی ومفرد وجمعی مساويدر وبعضا تثنيه قلنوب بشرين دينور فرد اراده سيله وجمعلنوب ابشار دينور و بشر انسانك ظاهر جلدينه يعنی دريسنك طشره يوزينه دينور بعضلر تعميم ايلديلر يعنی سائر حيوانكده ظاهر جلدينه اطلاق اولنور ديديلر مفردی بشره درهايله وجمع الجمعی ابشاردر ٭ مؤلفك بصائرده بيانه كوره اصل بشره مطلق ظاهر جلد معناسنه موضوع اولوب بعـده ظهور جلدی اعتباريله انسانه اطلاق اولندی زيرا سائر حيوانلرك صوف وشعر و وبرايله جلدلری مستور اولور ومعانی سائره برر مناسبتله آندن متفرعدر انتهی (البشر) بانك فتحی وشينك سكونيله دريتك وسائر نسنه نك يوزينی قازيوب صيرمق وصويمق معناسنه در يقال بشر الاديم وغيره بشرا من الباب الاول اذاقشر بشرته و بشره ظاهر اولنجه قدر يعنی قرقوب يالين ايلمك معناسنه در يقال بشر الشارب اذا احفـاه حتی تظهر بشرته وچكركه قسمی يريوزنده اولان نبات مقوله سنی بالجمله اكل ايدوب يری جبلاق ايلمك معناسنه در يقال بشر الجراد اذا اكل ماعلی وجه الارض و برايشی بنفسه كندی اليله كورمك معناسنه در يقال بشر الامر اذا باشره كما سيذكر و برآدمه برنسنه ايله مژده ايلمك معناسنه در يقـال بشره بمولود بمعنی بشره لكن تفعيل ابلغدر و برنسنه يا برمژده سببيله شاد اولوب يوز كوز كولمك معناسنه در تقول بشرت به و بشرت به بشرا من الباب الرابع والثانی اذا سررت به و برآدمه كولر يوزايله بولشمق معناسنه در تقول بشرنی فلان بوجه حسن ای لقينی به (الابشار) همزه نك كسريله بودخی دريتك وسائر نسنه نك يوزينی قازيوب صيرمق معناسنه در يقال ابشر الاديم بمعنی بشره ومژده ايلمك معناسنه در يقال ابشره به بمعنی بشره وفرحناك اولمق معناسنه دركه لازمدر يقال ابشر فلان به اذا فرح ومنه قولك ابشر بخير وعليه قوله تعالی ٭ وابشروا بالجنة ٭ الاية وابشار يربشره سنی يعنی بته جك سبزه ونباتی ظاهر اخراج ايلمك معناسنه در يقال ابشرت الارض اذا اخرجت بشرتها ای ماظهر من نباتها وحيوان دول طوتوب كبه قالمق معناسنه د ريقال ابشرت

الناقة اذا لقحت و برايشي بابرنسنه يي خوب و رونق ولطافتلوقلمق معناسنه در يقال ابشر الامر اذا حسنه ونضره
التبشير) تفعيل وزننده مژده ايلمك معناسنه در يقال بشرمه تبشيرا فابشر (البشور) قعود وزننده بودخي مژده ايلمك
معناسنه در يقال بشره به بشرا و بشورا فبشر به (الاستبشار) ثلاثي معناسنه در كه مژده ايلمك معناسنه در يقال
استبشر مبه بمعنى بشره و بشارتلنوب فرحناك اولمق معناسنه در يقال بشره فاستبشر (البشارة) بانك كسريله و(البشرى
طوبى وزننده اسملردر مژدهيه دينور و بشاره مبشره و يريلان عطيه يه دينوركه مژده بها تعبير اولنور بوايكي معناده بانك
ضميله ده جائزدر (البشارة) بانك فتحيله حسن وجمال معناسنه در ومنه قولهم هو ابشر منه اى احسن واجمل واسمن
البشر) بانك كسريله كولر يوزلولك طلاقت معناسنه ديقال لقيني فاظهر البشر اى الطلاقة والبشاشة و بشر بر موضع
آديدر وجزيره ده برطاغك اسميدر وقبيلهٔ تغلب يوردنده برصو ياخود بر وادي آديدر كه احرار البقول انبات ايدر واحرار
البقول تره كبي پشمكسزين اكل اولنان نباتاته دينور و بشر يكرمي يدي نفر اصحاب كرام آديدر وابو الحسن صاحب
سهل بن عبد الله واحمد بن محمد بن احمد وابو عمرو البشر يون محدثلردر (بشرويه) سيبويه وزننده برجماعتك اسميدر كه
محدثلردر (بشرى) جمزى وزننده مكهٔ مكرمه ده نخلهٔ شاميه ترابنده برقريه آديدر (بشرى) بانك ضميله اربى وزننده
شامده برقريه آديدر (البشار) غراب وزننده ايشه يرامايان كسنه لره اطلاق اولنور سقاط الناس معناسنه كه
انسان بونقه سي مثابه سنده اولنلردر وقشار وخشار كبي يقال هو من بشار الناس اى سقاطهم (بشره) بانك كسريله
عون بن عبد الله جاريه سي اسميدر ومعاويه بن قيسك فرسي آديدر (البشير) اميروزننده فعيل بمعنى فاعلدر مژده جي يه
دينور مبشر معناسنه در ❊ مؤلف بشير لفظي دخي نذير كبي مبشر معناسنه اولديغندن ياخود ايضاح ايچون مبشر ايله
تفسير ايلمشدر و كولر يوزلو خوب وجميل آدمه اطلاق اولنور كه بشاره دن مأخوذدر مؤنثي بشيره در هايله و بشير سلمى
جبالندن بركوجك طاغك آديدر واندلسده براقليم اديدر ويكرمي التي نفر اصحاب كرام اسميدر ومحدثيندن برجماعتك
اسملريدر واحمد بن محمد وعبد الله بن الحكم ومطلب بن بدر البشير يون محدثلردر وقلعهٔ بشير ايرانده زوزن ايالتنده
برقلعه در وحصن بشير بغداد ايله حله ميانده برحصن در (المبشورة) خلقت واندامي ولون و بشره سي خوب
خاتونه دينور يقال امرأة مبشورة اى حسنة الخلق واللون (التباشير) تعاشيب وزننده بشرى معناسنه در كه
مژده ديمكدر ❊ شارح ديركه بو تباشير كلمه سي بنيهٔ جمع اوزره وارد اولان كلماتدندر تعاشيب وتعاجيب وتقاطير كبي
مبالغهٔ مژده معناسنده استعمال اولندي كه مفرد در و بوندن فعل متصرف اولمزاساسك بيانه كوره تباشير كويا كه
تبشيرك جمعيدر كه مبشر معناسنه در مثلا تباشير الفجر وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور كه صبحك قدومي
تبشير ايدر انتهى وتباشير الصبح وقت صباحك اوائلنه اطلاق اولنور يقال طلعت تباشير الصبح اى اوائله وهر شيئك
اوائلنه اطلاق اولنور و يريوزنده حادث اولان يول يول طريقه لره اطلاق اولنور كه يل شدتله طوقنوب صيرمقدن
پيدا اولور وطوارك يانلرنده بياض بياض واقع اولان ياغر اثرلرينه اطلاق اولنور وتباشير النخل خرمانك تازه
طرفنده لرندن عبارتدر يقال رأى الناس فى النخل التباشير اى البواكير وخرما رطب اولمغه هنوز باشلدقده آغا جنده
حادث اولان رنكارنك الوانه اطلاق اولنور يقال ظهرت تباشير النخل اى الوانها اول ما ترطب (المباشرة) مفاعله
وزننده برايشه بالذات كشي كندي شروع ايلمك معناسنه دركه غيره تفويض ايلمامكدن عبارتدر بشرهٔ
مذكوره دن مأخوذدر يقال باشر الامر اذا وليه بنفسه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر على قول ايكيسي ثوب
واحد ايچره بشره لري برينه سورشمك معناسنه در يقال باشر المرأة اذا جامعها اوصارا فى ثوب واحد فباشرت
بشرته بشرتها (التبشر) تانك و بانك ضمي وشين مشدده نك كسريله برقوش اسميدر كه اكاصفاريه دخي ديرلر
تركده صاري آصمه ديدكلريدر جوهري بانك فتحيله تقييد ايلمشدر مفردي تبشره در هايله (مبشر) محدث وزننده
بشار) كتان وزننده (بشاره) كتانه وزننده (بشر) عجل وزننده اساميدندر (بشير الثقفي) زبير وزننده و بشير العدوي
و بشير السلمي على قول بو بشردر بانك كسريله اوچيده صحابيدر و بشير بن كعب و بشير بن يسار و بشير بن عبد الله
و بشير بن مسلم وعبد العزيز بن بشير محدثلردر (المبشر) مكرم وزننده كه عربلرك رجل مؤدم مبشر قولنده واقعدر
باب ميده ادم فصلنده مرسومدر حاذق ومجرب آدمدن كنايه در (تل باشر) شينك فتحيله حلب قربنده بر موضع آديدر
اعلامدن محمد بن عبد الرحمن الباشري اورادندر موضع مزبور مسقط رأسمز اولان عينتاب قضاسنده برخرابه قلعه يي
مشتمل برقريه در وناحيه باشيدر (ابو البشر) آدم صفي الله على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك كنيه لريدر وعبد الله
بن عبد الآخر نام محدثك كنيه سيدر ورواة احاديث زمره سندن بهلوان اليزدي كنيه سيدركه دجال در يعني كذاب وغير
موثوق دروغكي بن ابي الحسن بن بشر محدثدر (البصر) بانك وصادك فتحيله حواس خمس ظاهريدن باصره نك حس

وادراك كندن عبارتدركه كوزك كورمسى تعبير اولنور حاسهٔ باصره ايله شئ منظورى ادراكى اوله جقدر حس العين
معناسنه اسمدر جمعى ابصار كلور ❊ مؤلفك بصائرده بياننه كوره بصر جارحهٔ ناظره يه يعنى كوزه وآنده اولان قوت حسيه
اطلاق اولنور ومن الاول قوله تعالى ❊ كلمح بالبصر ❊ وقوت مدركهٔ قلبه بصيرت كذلك بصر اطلاق اولنوركه مجازدر
آندن لسانمزده قلب كوزيله تعبير اولنور و بصرك جمعى ابصار و بصيرتك بصائر در واولده يعنى كورمك معناسنده
مزيد اولهرق ابصرته ابصارا دينور وثانيده يعنى بصيرتده كه مراد بيلمكدر افعالدن ابصرته وثلاثيدن بصرت به
دينور باب خامس ورابعدن علمت معناسنه انتهى و بصر القلب نظر وخاطرندن عبارتدركه قلب كوزيله كورمك
تعبير اولنور مراد علم وادراكدر نظر وفكر ايله و بصر فتحتينله و بصاره بانك فتحى وكسريله بر آدم كورر اولمق
معناسنه در يقال بصر الرجل به و بصربه بصرا و بصارة من الباب الخامس والرابع اذا صار مبصرا ❊ مؤلف بوراده
كرچه كورمك معناسنه ابصار صيغه سنى ذكر ايلميوب لكن مبصرا عنوانيله اشارت ايلمشدر و بصائرده وجه مذكور
اوزره تخصيصى بورايه منافيدر واصول سائره ده بصر و بصاره وابصار كورمك و بيلمك معناليله مفسر اولمغله
مؤلف بنه تشويش ايلمشدر (الابصار) همزه نك كسريله كوره بيلورميم ديو برشيئه نظر ايدوب قوة باصره بى اكا
صرف ايلمك معناسنه در يقال ابصر الشئ اذا نظر اليه هل يبصره وابصار بصره شهرينه كلمك معناسنه در يقال
ابصر الرجل اذا اتى البصرة (التبصر) تفعل وزننده بودخى برنسنه بى كورر ميم ديو صرف نظر ايلمك معناسنه در
يقال تبصره اذا نظر اليه هل يبصره و برنسنه بى كركى كبى تامل وملاحظه ايله ادراك ايدوب مطلع اولمق معناسنه در
يقال تبصره اذا تامل فيه وتعرف (المباصرة) مفاعله وزننده ايكى آدم قنقيمز اقدم كوررز ديو برنسنه يه باقشمق
معناسنه در يقال باصرا مباصرة اذا نظرا ايهما يبصر قبل (التباصر) تفاعل وزننده برى بريله كورشمك معناسنه در
يقال تباصروا اذا ابصر بعضهم بعضا (البصير) امير وزننده بصر و بصيرتدن فعيلدر كوريجى مبصر و بينا
معناسنه در يقال رجل بصير اى مبصر جمعى بصراء كلور علماء وزننده و بيليجى عالم ودانا معناسنه در يقال رجل
بصير اى عالم ويقال فلان بصير بالتجارة اى عالم بها (البصيرة) سفينه وزننده عقيدة القلب معناسنه در ومنه قوله تعالى
ادعو الى الله على بصيرة ❊ اى على معرفة وتحقق قال الشارح ومنه حديث عثمان رضى الله عنه ❊ ولتختلفن على بصيرة
اى على معرفة من امركم ويقين و بصيره فطنت وفراست معناسنه دركه قلب كوزى كشاده اولمغله دقت نظر
ايدوب برامرك ظاهر و باطننى كما ينبغى ادراك ايدر اولمقدن عبارتدر واول نور الهيدر يقال له بصيرة صادقة اى
فطنة ويقال له فراسة ذات بصيرة مبالغة و بصيره بيتك يعنى عرب خيمه سنك ايكى شقه سى ارالغنده كى شقه يه وارالغه
دينوركه ايجرو ياخود طشره آندن كورينلور شهرخانه لرنده ايكى بلوكنك ارالغنه مثلا خارجيه وداخليه ما بننده
اولان فاصله يه اطلاق اولنور و بصيره حجت ودليل و برهانه اطلاق اولنور تقول هو بصيرتى عليه اى حجتى ❊ قال
الشارح قوله تعالى ❊ بل الانسان على نفسه بصيرة ❊ قال الاخفش جعله هو البصيرة كما تقول للرجل انت حجة على
نفسك و بصيره زخمدار اولان شكاره كند يسيله استدلال اولنسان قانه اطلاق اولنوركه برطرفه فرار ايلسه
آنكله ايزلنور و بكر قزك بعد الازاله بكارتى قاننه اطلاق اولنور وقلقانه وزرهه اطلاق اولنور لمعانلريله مبصر
اولدقلريچون ومدار عبرت اولان شيئه اطلاق اولنوركه دقت وامعان له آندن اعتبار اولنور تقول امالك بصيرة
فيه اى عبرة تعتبر بها وشهيد معناسنه دركه شاهد وكواه ديمكدر ❊ قال المؤلف فى البصائر ومنه قوله تعالى
بل الانسان على نفسه بصيرة ❊ اى عليه من جوارحه بصيرة تبصره وتشهد له وعليه يوم القيمة وتأنيث البصيرة
لان المراد بالانسان هنا جوارحه وقيل الهاء للمبالغة (الباصر) اسم فاعل نسبى در دقت وامعان صاحبى ديمكدر
وكاه اولوركه مبالغة لمح ونظره وصف اولور يقال لمح باصر اى ذو بصر وتحديق (البصرة) بانك فتحى وصادك
سكونيله و بانك كسرى وفتحا تله وصادك كسريله دخى بازدر برشهر معروف آديدركه بندر عراقدر على قول بصره
بس راه فارسى معربيدركه چوق يوللو ديمكدر ❊ شارح ديركه ارجح اولان بصره ديدكلرى كوفه كى طاش
يرنده چوق اولوب وآنلر ايله مبنى اولديغى باعث تسميه در خلافت فاروق اعظم زماننده بنا اولنمشدر و بصره
مغربده دخى بر بلده آديدر تاريخ هجريدن درتيوز سنه مرورنده خراب اولدى و بصره ارض غليظه يه دينوركه
يوريرتعبير اولنور ايراقدن پارلدار و برنوع طاشه دينوركه كوشك اولوب وانده بياضلق اولور يعنى خالص بياض اولميوب
لكن يرير بياضلغى اولمغله ايراقدن پارلدايوب كورينور تركيده كوفكى تعبير ايتدكلريدر (البصرة) بانك ضميله طپراغى
قزل و پاكيزه ومنبت اولان ارضه دينور وازجمله سود بقيه سنه دينوركه كورينور اولور (بصرى) حبلى وزننده
شام ديارنده بر بلده در و بغداد قضاسنده عكبراء قربنده برقريه در محمد بن محمد بن خلف الشاعر البصروى اورادندر

بوصير) بانك ضميله مصر الكاسنده درت قريه آديدر ❊ شارح ديركه قصيدهٔ برده صاحبي شرف الدين محمد بن سعيد
البوصيري صعيد ناحيه سنده اولان بوصيردندر و بوصير برنوع نبات آديدر بونبات يونانيده قلومس وتركيده صغر
قويرغي ديدكلري نباتدركه بش صنف اولور (البصر) نصر وزننده كسمك معناسنه در يقال بصره بصرا
من الباب الاول اذا قطعه وايكي ميشين ياسختيان قطعه سنك برى برينه ديكمك ايچون كنارلريني برارايه كتوروب
تلوشدرمق معناسنه در يقال بصر الاديمين اذا ضم حاشيتاهما الخياطة (التبصير) تفعيل وزننده بودخي كسمك
معناسنه در يقال بصره تبصيرا اذا قطعه وشهر بصره يه كلمك معناسنه در يقال بصر الرجل اذا اتى البصرة
وبرامرك حقيقتني برآدمه تعريف وايضاح ايلمك معناسنه در يقال بصره الامر اذا عرّفه واوضحه وكوده نك
الك واوبناق يرلريني وآنلرده اولان اتلرى پاره پاره كسوب تكه تكه ايلمك معناسنه در يقال بصر اللحم اذا قطع كل
مفصل ومافيه من اللحم ويكي طوغمش كوپك اينكي كوزلريني آچمق معناسنه در يقال بصر الجرو اذا فتح عينيه
وباش كسمك معناسنه در يقال بصر رأسه اذا قطعه (البصر) بانك ضميله طرف وجانب معناسنه در وهرشيئك
اوجنه دينور وپموغه دينور قطن معناسنه وقبوغه دينور قشر معناسنه ودري يه دينور جلد معناسنه بونده بانك
فتحيله ده جائزدر وسخت وغليظ طاشه دينور بونده بانك حركات ثلاثيله لغتدر (بصر) صرد وزننده برموضع
آديدر (الباصر) صادك فتحيله هاون اغاجنسك كوچكنه دينور قتب صغير معناسنه (الباصور) انه دينور لحم
معناسنه وقطع ديدكلري نهاليدن كوچكجه اولان دوه پالاننه دينور (المبصر) محسن وزننده ثوبك ومنطق وكلامك
ومشي وسيرك وسط ومعتدلنه دينور يقال ثوب ومنطق ومشي مبصر اى وسط وچادري قپوسنه بصيره ديدكلري
شقهٔ مزبوره تعليق ايدن خيمه نشينه دينوركه ابصاردن اسم فاعلدر وارسلانه اطلاق اولنور اراقدن فريسه سني
يعني شكارينى كوروب قصد وهجوم ايلديكيچون ومبصر كذلك ابصاردن اسم فاعل اولور كوريجي وكوستريجي
وكوروبجي وبيلجي وبيلديريجي وواضح وآشكار معنالرينه ومنه قوله تعالى ❊ والنهار مبصرا ❊ اى يبصر فيه وقوله
تعالى ❊ وجعلنا آية النهار مبصرة ❊ اى بينة واضحة وقوله تعالى ❊ وآتينا ثمود الناقة مبصرة ❊ اى آية واضحة
بينة وقوله تعالى ❊ فلما جاءتهم آياتنا مبصرة ❊ اى تبصرهم اى تجعلهم بصراء (ابو بصره) كه طلحه وزننده در
جميل بن بصرة الغفاريدر وابو بصير امير وزننده عقبة بن اسيد الثقفي وابو بصيرة الانصاري صحابيلردر (الاباصر)
برموضع آديدر (الاستبصار) استبانه معناسنه دركه لازم ومتعدى اولور واضح وعيان اولمق وبرنسنه يي واضح
وعيان قلمق معنالرينه يقال استبصر الامر اذا استبان واستبصره الرجل اذا استبانه ❊ شارح ديركه سين طلب ايچونده
كلور طلب بصيرت معناسنه اولور (بصار) كتاب وزننده نصر بن دهمان نام كمسه نك جدى اسميدر رمز بورك
منقبه سي هذر ماده سنده ذكر اولندى (البضر) بانك فتحي وضاد معجمه نك سكونيله بظر لغتنده لغتدر قز قسمنك
سنت اولمزدن مقدم لحم زائدينه دينور (البضرة) نضره وزننده برشيئك هدر وباطل اولمسنه دينور ومنه قولهم ذهب
دمه بضرا مضرا بكسر الباء والميم اى هدرا (البطر) بانك وطانك فتحيله افراط اوزره شادمان اولمق معناسنه در
يقال بطر الرجل بطرا من الباب الرابع اذا نشط واشر وبرآدمك نعمت ومالي پك فراوان اولمغله تحملني هضم
وبي حوصله اولديغندن ناشي مست كبي مدهوش وحيران اولمق معناسنه دركه نودولتان ومست مي اقبال وسامان
اولنلرك شيوه سيدر يقال بطر الرجل اذا حار ودهش من قلة احتمال النعمة ومال ونعمت واقبالك وفرت وتماديسي
سببيله كفران نعمتله طغيان ايلمك معناسنه در بوندن لسانمزده بوطورلق ايله تعبير اولنوركه عربيه دن مأخوذ در
يقال بطر الرجل اذا طغى بالنعمة راغب مفرداتده دهش يعترى الانسان مع سوء احتمال النعمة وقلة القيام بحقها
وصرفها الى غير وجهها عبارتيله تفسير ايلمشدر و بطر برنسنه كراهت واستقباحه لايق دكل ايكن انى كريه وقبيح
كورمك معناسنه در يقال بطر الشيء اذا كرهه من غير ان يستحق الكراهة و بطر الحق حق اولان نسنه دن تكبر وتجبر
سببيله اباواعراض ايلمكدن عبارتدر ❊ مؤلف بونكله اشبو ❊ الكبر بطر الحق ❊ حديثنه تلميح ايلمشدر قال في النهاية
ومنه الحديث ❊ الكبر بطر الحق ❊ هوان يجعل ماجعل الله حقا من توحيده وعبادته باطلا وقيل هوان يتجبر عند الحق
فلايراه حقا وقيل هوان يتكبر عن الحق فلايقبله پس مؤلف قول ثالثه ذاهب اولمشدر (البطر) بانك فتحي وطانك
سكونيله يارمق معناسنه در يقال بطره بطرا من الباب الاول والثاني اذا شقه (البطير) امير وزننده بمعنى مفعولدر
يارلمش مشقوق معناسنه در وبمعنى فاعل اولور نعلبند معناسنه طوارك طرنغني كسوب وطوارى فصد ايلديكيچون
يقال فلان بطير اى معالج الدواب (البيطر) حيدر وزننده و(البيطار) الفله و(البيطر) هزبر وزننده و(المبيطر
مسيطر وزننده بونلرده نعلبنده دينور وبيطر هزبر وزننده ترزي يه اطلاق اولنور خياط معناسنه (البيطرة) دحرجه

وزنده • نعلبند لك صنعتنه دينوركه مراد بيطارلق ايلمكدر يقال بيطر الدابة بيطرة (بيطرة) بلك كسرى و يانك
فتحيله مفرده اوج موضع آديدر (البطرير) بطريق وزنده • دائما خلقك يوزينه چاغروب زباندرازلق ايدن كسه يه
دينور يقال رجل بطرير اى صخاب طويل اللسان وغى وضلالتده منهمك ومتمادى اولان كراهه دينور يقال رجل
بطرير اى متماد فى الغى • مؤنثنده بطريره دينور هايله (الابطار) همزه نك كسريله بركسه يى مدهوش وحيران ايلمك
معناسنه در يقال ابطره اذا ادهشه و برسبيله برآدمى صاحب بطر ايلمك معناسنه در يقـال ابطره المال اذا جعله
بطرا اى ذا بطر وانسان وحيوانه طاقتندن زياده يوك تحميل ياخود معاشنى قطع ايلمكله بدتى زاروزبون ايلمك معناسنه
مستعملدر معناى مزبوردن مأخوذدر يقال ابطره ذرعه اذا حمله فوق طاقته اوقطع عليه معاشه وابلى بدنه ذرعه
كلمه سى بدل اشتمالدر ذرع بوراده طاقت معناسنه در واساسده لا تبطرن صاحبك ذرعه اى لا تقلق امكانه ولا تستفزه
بان تكلفه غير المطاق عبارتيله مرسومدر (البطر) بانك كسريله هدر و باطل معناسنه در يقال ذهب دمه بطرا
اى هدرا (البطر) كتف وزنده • اسماء ندر نصر بن احمد بن البطر محدثدر (البظر) بانك فتحى وظاى معجمه نك
سكونيله عورت فرجنك ايكى دوداقلرينك اراسنده اولان لحم زائده دينوركه ديلاق وديل جك تعبير اولنور جمعى بظور
كلور (البيظر) صيقل وزنده و (البنظر) قنفذ وزنده • و (البظارة) بانك ضمى وفتحيله بونلرده • بظر معناسنه در
و بظاره بانك ضميله اوست دوداغك وسطنده اولان صارقجه ات پاره سنه دينور و بظـارة الشاة قيون قسمنك
فرجى اوجنده اولان كوجك ات پاره سنه دينور (البظراء) حمراء وزنده بظرى اوزون اولان خاتونه دينور يقال امة
بظراء اى طويلة البظر (البظر) فتحتينله اسمدر خاتونك بظرى اوزون اولمغه دينور و بظر خاتمه دينور (الابظر
احمر وزنده • سنتسز اولان آدمه دينور يقـال رجل ابظر اى اقلف (البظرة) تمره وزنده • قولتق التنده اولان
آزجه قيللره دينور وكرسبسز يعنى قاشسز يوزك حلقه سنه دينور (البظرة) غرفه وزنده بودخى اوست دوداغك
وسطنده اولان صارقجه مرجمك دانه سى كبى انجكره دينور (البظرير) بانك كسريله بوزه چاغريجى زباندراز
خاتونه دينور صخابه معناسنه ※ مؤلف طاى مهمله ايله بطريرى رجل صخاب ايله تفسير ايدوب مؤنثى ها يله تقييد
ايلمشيدى اكا قياس ايله بوراده صخابه نك هاينى مبالغه يه حمل ايله وصف مذكورده اولان كثى يه اطلاق اولنوب مؤنثده
بظريره ديمك اولور بونده لسان بظره تشبيه اولنمشدر (البظر) بانك كسريله هدر و باطل معناسنه در يقال ذهب
دمه بظرا اى هدرا (البيظر) صيقل وزنده • بظر معناسنه دركه ذكر اولندى ومنه قولهم يا بيظر شتم للامة يعنى
جوارى يه مخصوص شتم ودشنام كلماتندندر (المبظرة) محدثه وزنده سنتجى قارى يه دينور يقال هى مبظرة اى
خافضة (التبظير) تفعيل وزنده • عورتى سنت ايلمك معناسـنه در بناسى ازاله ايجوندر يقال بظرت المبظرة المرأة
اذا خفضتها ومن الامثال هو يمصه و يبظره اى قال له امصص بظر فلانة (البعر) بانك فتحى وعينك سكونى وفتحيله
ذات الخف والظلف يعنى دوه وقيون وكچى وآهو قسمنك ترسنه دينوركه قيغ تعبير اولنور مفردى بعره در هايله جمعى
ابعاردر و بعر قعر وزنده • مصدر اولور قيغلمق معناسنه يقال بعر البعير او المعز بعرا من البـاب الثالث اذا تغوط
شارح ديركه بعر الارنب قولى دخى عربدن مسموعدر و بعر فقر تام معناسنه مستعملدر يقال اعجزه البعر اى الفقر التام
(المبعر) مقعد وزنده • و (المبعر) منبر وزنده • مطلقا چارپاى قسمنك ديربنـسه اطلاق اولنور (البعير) بانك فتحى
وقليلا كسريله بازل على قول جذع اولان اركك دوه يه دينور وقليـلا ناقه يه ده اطلاق اولنور بازل آزى ديشنى
يارمش وجذع بش ياشنه كيرمش دوه در و بعير اشكه دينور حمار معناسنه ومطلقا يوك كوتورن حيوانه دينور بو ايكى
معنا نحاتدن ابن خالويه روايتيدر و بعيرك جمعى ابعره واباعر واباعير و بعران و بعران كلور بانك ضمى وكسريله
(البعر) فتحتينـله دوه قسمى يوبوب بعير اولمق معناسنه در يقـال بعر الجمل بعرا من الباب الرابع اذا صار بعيرا
(البعرة) بانك فتحى وعينك سكونيـله برآدمه فى الله غضب ايلمكه دينور يقـال له على فلان بعرة اى غضبة فى الله
(البعرة) فتحاتله ذكرلك باشنه دينوركره معنـاسنه (المبعار) ميمك كسريله شول قيونه دينوركه سودينى
صاغاركن قيغلراوله (البعار) كتاب وزنده • آندن اسمدر سودى صاغيلوركن قيغلمغه دينور (البعار) غراب وزنده •
نبق اسميدركه سدر اغاجنك ميوه سيدر عربستان كراسى تعبير اولنور (بعار) شداد وزنده • برموضع آديدر
و برمعروف رجل لقبيدر (البيعرة) حيدره وزنـده • برموضع آديدر (بعرين) بيرين وزنده شامده بر بلده آديدر
ياخود بوعاميه در صواب اولان الفـله بارين در (باعربايا) عينك كسرى وباى موحده • و باى تحتيه ايله ياخود
باعرباى نصيبين ناحيه سنده بر بلده آديدر وموصل قضاسنده • برقريه آديدر (الابعار) همزه نك كسريله و (التبعير
تفعيل وزنده • بغرسق ايجره اولان فضلاتى چيقاروب تميز ايلمك معناسنه در يقال ابعر المعى وبعره اذا نثل مافيه

من البعر (باعر باى) عينك كسريله ابن حبيب نقلی اوزره قپولرنده كليد اولميان كسهلردينور* شارح ديركه بوا عجمى
اولمق غالبدر واول ايكى احتماله مبنى دربرى مضاف وبرى ديوث اولمقدر (البعثرة) ثاى مثلثه ايله دحرجه وزننده
برنسنه يه دقت واهتماله نظر ايدوب تفتيش ايلك معناسنه دريقال بعثره اذا نظر اليه وفتشه و برنسنه يى
طاغيدوب برى برينك اوزرينه چويرمك معناسنه دريقال بعثر الشئ اذافرقه و بدده وقلب بعضه على بعض
وداخلده اولان نسنه يى كشف واستخراج ايلك معناسنه در يقال بعثر الشئ اذا استخرجه فكشفه واثار مافيه
وحوضى يقوب آلتنى اوستنه دوندرمك معناسنه دريقال بعثر الحوض اذا هدمه وجعل اسفله اعلاه و بعثره معده
بولانوب دونمك معناسنه اسم اولوريقال اخذته البعثرة اى غثيان النفس وكيرلو لكه لو رنكه دينور لون وسخ
معناسنه ابن بعثر تلم شاعرك وسخناك اولمغله آنكله تكنيه ايلديلر وجمله وصلة ابنا بعثر قبيلهٔ بكر بن عامر
رجالندندر (البعذارة) بانك كسريله دپرتمك معناسنه در يقال بعذر الشئ بعذارة اذا حركه و برآدمى عيبلك
معناسنه دريقال بعذر فلانا اذا نقصه* شارح ديركه صواب اولان نفضه اولمقدركه سلكمك معناسنه در
(البعكرة) دحرجه وزننده قلجله كسمك معناسنه دريقال بعكره بالسيف اذاقطعه به (البغر) بانك وغين معجمه نك
فتحيله و(البغر) غينك سكونيله دوهقسمى دائما صويى ايچوب قانه مز اولمغله كثرت شرب سببيله مرض پيدا ايلك
معناسنه دريقال بغر البعير و بغرا بغرا و بغرا من الباب الرابع والثالث اذا شرب ولم يروفاخذه داء من الشرب
(البغر) كتف وزننده و(البغير) اميروزننده ذكر اولنان علته اوغرامش دوه يه دينور جمعى بغارى كلور بانك
فتحى وضميله (البغر) بانك فتحى وغينك سكونيله وفتحيله جائزدر بردن ياغان پك صاغانقلى يغموره دينور ومصدر اولور
بردن صاغانقلى يغمور ياغدرمق معناسنه دريقال بغرت السماء بغرا من الباب الثالث اذا امطرت دفعة شديدة
ويقال بغرت الارض على بناء المجهول و بغر يرى صوارمق معناسنه درتقول بغرنا الارض اى سقيناها (البغور
ظهور وزننده يغمور ظهورينه دلالت ايدن كوكب مغربه ساقط اولوب يغمور احداث ايلك معناسنه دركه
بوعربلرك نوء ديدكلريدرتته كه ماده سنده بيان اولندى يقال بغر النجم بغورا من الباب الثالث اذا سقط
وهاج بالمطر (شغر بغر) شذرمذركبى فتح اوزره مبنيدر تارمار معناسنه مستعملدر وتركيبى شذرمذركبيدرتته كه
ذكر اولندى و بوشغرماده سنده دريقال تفرقوا شغر بغر اى فى كل وجه و بونلرده اوللرك كسريله ده زبانزددر
(البغرة) ثمره وزننده شول اكينه دينوركه يغمور عقبنده زرع اولنمغله يپراقلنوب فلیزلنمجه يه دك آنده نمناك طپراق
اثرى باقى اوله اكينجيلر يينده داربيرلو تعبير اولنور و بغره عطاء دائمى يه اطلاق اولنور صاغانقلى يغمور معناسندن
مأخوذ دريقال له بغرة من العطاء اى لا يغيض اى دائم العطاء (البغر) فتحتينله شول خبيث صويه دينوركه
آندن ايچن طوار بغر علتنه اوغرايه وصويى پك چوق ايچمكه دينور على قول برعلت آديدركه ذكر اولندى تركيده
اكادولاب وصوصه لق تعبير اولنور و بغرصوسزلغه دينور تقول اخذنى البغر اى العطش (البغبور) بانك ضميله
شول طاشه دينوركه بت پرست طائفه سى بتلرى ايچون ذبح ايليه جك قربانلرينى آنك اوزرنده ذبح ايدرلر و بغبور
چين پادشاهلرينك لقب مخصوصلريدر فغفور ايله مشهوردر (البغثر) ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وضعيف
العقل وثقيل وناتراش كسه يه دينور وكيرلو پاسلو مردار آدمه دينور يقال رجل بغثر اى احمق ضعيف ثقيل وخم
وكذا وسخ وايرى ودبزمان اركك دوه يه دينور و بغثر بن لقيط شعراء جاهليه دندر (البغثرة) دحرجه وزننده كوكل
بولانمق ومعده دونمك معناسنه دريقال بغثرت نفسه اذا خبثت وغثت وقارش مورش وشوريده اولمق معناسنه در
يقال بغثر القوم اذا هاجوا واختلطوا ويقال وقع القوم فى بغثرة اى هيج واختلاط وطاغتمق معناسنه دريقال
بغثرهم اذافرقهم (بغثر) عصفر وزننده كلب قبيله سندن بر رجل آديدر (التبغثر) تدحرج وزننده بودخى معده
بولانمق معناسنه دريقال تبغثرت نفسه اذا خبثت وغثت (بغشور) بانك فتحيله هراة ايله سرخس بيننده بربلده در
نسبتنده غيرقياس اوزره بغوى دينور و بوكوشور فارسى معربيدركه طوزلو چقور ديمكدر اعلامدن على بن
عبدالعزيز و برادرزاده سى ابوالقاسم كه معمريندن اولوب مسند الدنيا ايله ملقبدر وابراهيم بن هاشم ومحمد بن
على الدباس وصاحب التفسير والمصابيح محيى السنه امام حسين بن مسعود البغوى بلدهٔ مرقومه دندر
شارح ديركه تعريب مذكور غريبدر* مترجم ديركه فارسيده بغ كلمه سى چقوره ديمكله تكلف تعريبدن اسلم اولمق
اغلبدر (البقرة) بانك وقافك فتحيله صغر قسمنه دينور فارسيده كاوم ادفيدر مذكر ومؤنثه اطلاق اولنور
هاسى وحدت ايچوندر جمع جنسى بقردر هاسز و جمع صيغى بقرات در حركات كبى و بقر در ضمتينله و بقار در
رمان وزننده وابقور در همزه نك ضميله و بواقر در اما باقر و بقير كه امير وزننده در و بيقور طيفور وزننده

وباقور وباقوره اسم جمعلردر (البقار) شداد وزننده صغر صاحبنه دینور و بر وادی آدیدر ورمل عالج نام موضعده بر محل آدیدر آنده جن طائفه سی چوقدر و بقار عرب صبیانه مخصوص بر لعب آدیدر لعب مزبوره بقیری دیدکلریدر کاسیذکر و بقار تیورجی یه دینور حداد معناسنه (قنة البقار) قافك ونون مشدده ایله بنی اسد یورندنه بر دره آدیدر (عصابقاریة) سخت وشدید صویماتی یه اطلاق اولنور یقال عصابقارية ای شديدة (البقر) فتحتینله کلب معلم بقر وحشی یی کورد کده کمال فرحندن سمه کبی حیران اولمق معناسنه در یقال بقر الكلب بقرا من الباب الرابع اذا رأى البقر فتحير فرحا و(بقر) بانك فتحی وقافك سکونیله و(بقر) فتحتینله کنشه یاخود سائر نسنه یه باقمقدن کوز قماشوب کورمز اولمق معناسنه در یقال بقر الرجل بقرا وبقرا من الباب المزبور اذا حسر فلا يكاد يبصر و يوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در یقال بقر الرجل اذا اعيا (البقر) بانك فتحی وقافك سکونیله یارمق معناسنه در یقال بقره بقرا من الباب الاول اذا شقه کرچه نسخه لرده کتمه لفظیله باب ثالثه اشارت اولوب ✽ لكن شارح تغليط المشدر وامهات سائره ده دخی باب اولدن مرسومدر و بقر طار نسنه یی بولاتمق معناسنه در یقال بقره اذا وسعه وصویرلرینه نظر ودقت ایده رك صویی کورمك معناسنه در یقال بقر الهد هد الارض اذا نظر موضع الماء فرآه ✽ مؤلفك هدهد ایله تمثیلی اولمابده بنا اولدیغنه مبنی در و برماده یی جستجو ایدوب مطلع اولمق معناسنه در یقال بقر فی بنی فلان اذا عرف امرهم وفتشهم قال فی الاساس بقر عن العلم اذا فتشه (البقير) امیر وزننده و(المبقور) یارلمش مشقوق معناسنه در یقال قميص بقير ومبقور ای مشقوق و(بقير) و بقيره ها ایله شول پرده وجامه یه دینورکه عرب نسوانی همان شق ایدوب یکسزجه بوغازلرینه کچروب کیرلر و بقير شول آت قولونه دینورکه ماسکه یاخود سلا ایچره تولد ایلمش اوله ماسکه مشیمه وسلا صولك وایش دیدکلری دریدر بعضا برابر چیقمغله شق ایدرلر (الباقر) امام محمد بن علی بن الحسين بن المرتضى رضی الله عنهم حضرتلرینك لقبیدر وسعت معناسندندر علم وفضیلتده توسع وتبحرینه مبنی در و بو اشتقاق کبیر جهتیله در و باقر کوزلك پکارنده بر طمر آدیدر وارسلانه اطلاق اولنور (التبيقر) تفيعل وزننده بولامق معناسنه در یقال تبيقر الشیء اذا توسع و یقال تبيقر الرجل فی العلم اذا توسع فيه (التبقر) تفعل وزننده بو دخی بولامق معناسنه در یقال تبقر اذا توسع (البيقرة) بیطره وزننده هلاك اولمق معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا هلك وفاسد وتباه اولمق معناسنه در یقال بيقر الشیء اذا فسد ومتکبر کسه نك یورویشی کبی یوریمك معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا مشى كالمتكبر وفرومانده اولمق معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا اعيا و برنسنه ده شك وشبهه ایلمك معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا شك فی الشیء واولمك معناسنه در یقال بيقر العدو اذا مات و بر محله قونمق معناسنه در یقال بيقر الدار اذا نزلها وبدوی قسمندن بری قومنی بادیه ده ترك ایدوب کندیسی شهر وقریه یه کوچمك معناسنه در یقال بيقر فلان اذا نزل الى الحضر واقام وترك قومه بالبادية و برآدم بی نام ونشان اوله جق سمته چیقوب کتمك معناسنه در یقال بيقر فلان اذا خرج الى حيث لايدری و باشنی یره اکه رك سرعتله یوریوب کتمك معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا اسرع مطاطئا رأسه ومالی برکسه یه و یرمیوب جمع وادخارینه حریص اولمق معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا حرص بجمع المال ومنعه وآت قسمی برالنی یوقری قالدروب طرنغنك اوجیله باصمق معناسنه در نته که صفون ایاغنه مخصوصدر یقال بيقر الفرس اذا خام بيده وشام الكاسندن عراق دیارینه عزیمت ایلمك معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا خرج من الشام الى العراق ومطلقا بر ارضدن ارض اخرایه نقل وهجرت ایلمك معناسنه در یقال بيقر فلان اذا هاجر من ارض الى ارض و برآدمك مال ومتاعی فراوان اولمق معناسنه در یقال بيقر الرجل اذا كثر ماله ومتاعه (البقيرى) بانك ضمی وقاف مشدده نك فتحیله سمیهی وزننده عرب صبیانه مخصوص برکونه لعب آدیدر عنقریب ذکر اولنان بقار دخی بو در چوجقلر بر قاچ کومه طپراق یغوب تزا کتله برکومه نك ایچنه برنسنه یی وضع وکتم ایدرلر هرکیم تعیین ایدوب بولورسه اوکدله مستحق اولور طپراقده کومه اویونی تعبیر اولنور (التبقير) تفعیل وزننده ذکر اولنان بقیری اویونی او ینامق معناسنه در یقال بقر الصبی تبقيرا اذا لعب البقيرى (البيقران) حیزران وزننده برنوع نبات آدیدر (البقارى) بانك ضمی وقافك تشدیدی و رانك فتحیله یلان سوزه دینور یقال اتى فلان بالبقارى ای الكذب وآفت وداهیه یه دینور یقال افزعته البقارى ای الداهية (البقر) صرد وزننده بو دخی داهیه معناسنه در ومنه المثل جاء فلان بالصقر والبقر والصقارى والبقارى ای الكذب اوالداهية (البيقر) صیقل وزننده جلاهه دینور حایك معناسنه (الابيقر) بنیه تصغیر ایله بی خیر و بی منفعت کسه یه دینور که اصلا برایشه یرامز اولور یقال رجل ابيقر ای لاخير فيه

(البقرة) صيمك وتلفك فتحيله بولها اطلاق اولنور (عين البقر) عكلرقصبه سنده برچشمه آيدر (عيون البقر) صغر كوزى تعبير اولنان برنوع اوزمه دينور كه سياه واپرى دانه لو و بوالق وحلاوتى آز جه اولور وفلسطين ديارنده بر كونه اريكه اطلاق اولنور (البقرة) فتحاتله برنوع قوش اسميدر كه رنكى آق وسيله الاجه اولوب لكن آقلغى بوزه مائل اولور جمع جنسى بقردر هاسز وبقر كوفه يه قريب خفا ن نام محل قربنده برموضع آديدر (قروث بقر) بنى عامر ديارنده برموضع آديدر (دعصنا بقر) دالك كسريله حجازده شق دهناده ايكى د عصه يعنى قومدن تپه نك اسميدر (ذو بقر) ربذه نام قصبه قور ولغنده اخيله ديد كلرى موضع ارالغنده بر وادى اسميدر (الباقرة) شق معناسندن اسم فاعلدر آريجى ديمكدر تأنيث موصوف اعتباريله در ومنه يقال فتنة باقرة اى صادعة للالفة شاقة للعصا (بقيره) سفينه وزننده اندلسده برحصن آيدر واندلس شرقيسنده بربلده آديدر (بقيره) جهينه وزننده عمرو بن صخر بن اشنع نام كسه نك فرسى اسميدر (بقير) زبير وزننده ابن عبدالله بن شهلب اسميدر كه محدثدر (البقطرية) بانك وطانك ضميله بياض وواسع اولان ثوبلره دينور يقال ثياب بقطرية اى بيض واسعة (بقطر) عصفر وزننده بررجلك آديدر ثيابمز بوروما كامنسوبدر (بكره) سخبره وزننده هرات اهاليسندن عبدالسلام نام كسه نك لقبيدر كه حديث روايت ايلمشدر (البكرة) بانك ضمى وكافك سكونيله غدوه معناسنه دركه اركن وچين صباح تعبير اولنور ❊ شارح ديركه اكر كونى تعيين ايلميوب همان اركن كلدم ديمك مراد اولنورسه اتينه بكرة ديرسن واكر متعين كونك اركن وقتنده كلدم ديمك مراد اولنورسه اتينه بكرة ديرسن ظروف غير متمكنه دن اولمغله تنوين ادخال اولنمز (البكر) فتحتينله بودخى اركن بكر معناسنه در (الابكار) همزه نك كسريله آندن اسمدر اصباح كبى اركنلمكه دينور وابكار مصدر اولور بر يره اركن كلمك معناسنه يقال ابكره ابكار اذا اتاه بكرة وبرنسنه يه سرعت ايلمك معناسنه در وبو معناى مزبوردن مأخوذدر وسائر معانى دخى آندن منشعبدر وسرعت نه وقتده اولورسه اولسون يقال ابكر اليه اذا بادر اليه فى اى وقت كان وبرآدمى اركن وار وب قالدرمق ايچون بركسه يى تعيين ايلمك معناسنه در يقال ابكره على اصحابه اذا جعله يبكر عليهم وسبق وتقدم ايلمك معناسنه استعمال اولنور يقال ابكر فلان اذا تقدم وبرآدمك دوه لرى اركن صويه كلمك معناسنه در يقال ابكر القوم اذا وردت ابلهم بكرة (البكرة) بانك فتحى وكافك سكونيله تركيده نحر بغله مقاره تعبير اولنان قيو چرخنه دينور كه دكرمى خشبه اولوب اورته سنده تكرلكى اولمغله اكا ايپ كچروب صو چكرلر على قول محالة سريعة يعنى عظيم وسريع الدوران اولان مقاره يه وچقريغه دينور كافك فتحيله ده جائزدر جمع جنسى بكردر فتحتينله حلقه وحلق كبى اوله كوره وبكرات در فتحات وزننده وبكره كروه وجماعت معناسنه دو كنج ناقه يه دينور جمعى بكاردر بانك كسريله مذكرى بكردر ❊ شارح ديركه ابو عبيده ديديكه دومدن بكر انسانده كنج اوغلان وبكره كنج قز وقلوص جاريه وبعير انسان وجمل رجل وناقه امرأه منزله سنده در انتهى ومن الامثال صدقنى سن بكره برفع سن ونصبه اى خبرنى بما فى نفسه وما انطوت عليه ضلوعه يعنى سن لفظنك رفعى ونصبيله مرويدر رفعى صورتى توسع ومجازه مبنى در ونصبى صورتنده صدقنى عرفنى معناسنه حمل اولنمغله سن كلمه سى مفعول ثانى اولور بكرينك سنى بكا معرف تعريف ايلدى ديمك اولور پس معرف حالى اولور ياخود مضاف تقدير اولنور صدقنى خبرسن بكره ديمك اولور ياخود فى تقديراولنمغله حذف وايصال قبيلندن اولور صدقنى فى سن بكره سبكنده اولورنته كه صدق فى الحديث وصدقها الحديث ديرلر مثل مزبورك منشأى بودركه برآدم بركسه دن بر بكر يعنى براركك كنج دوه اشترا ايده جك اولوب صاحبندن ياشنى سؤال ايلدكده بازل در ديديكه دوه قسمنك آزى يى يار وب كاله واردبغى كرنه در اول خلالده دوه بر نسنه دن اوركوب فرار ايلمكله صاحبى توقيف ايچون حسب العاده هدع هدع ديو چاغردقده مشترى كلام مز قومى ايراد ايلدى زيرا هدع لفظى كوجك كوچكلرى تسكين وتوقيف ايچون تكلم اولنور (البكور) قعود وزننده برآدمه بريره اركن كلمك معناسنه در يقال بكر عليه واليه وفيه بكورا من الباب الاول اذا اتاه بكرة (التبكير) تفعيل وزننده بودخى بكور معناسنه در يقال بكر عليه اذا اتاه بكرة وسبق وتقدم ايلمك معناسنه در يقال بكر عليه اذا تقدم ونمازه اول وقتنده كلمك واول وقتنده ادا ايلمك معناسنه استعمال شرعيدر يقال بكر المصلى اذا اتى الصلوة لاول وقتها وتبكير بركسه يى اركن قالدرمق ايچون برآدمى تعيين ايلمك معناسنه در يقال بكره على اصحابه اذا جعله يبكر عليهم (الابتكار) افتعال وزننده بودخى اركن كلمك معناسنه در يقال ابتكر عليه اذا اتاه بكرة وجمعده خطبه نك اولنه يتشمك معناسنه استعمال شرعيدر يقال ابتكر الرجل اذا ادرك اول الخطبة وميوه نك طورفندنسنى اكل ايلمك معناسنه در يقال ابتكر الرجل اذا اكل باكورة الفاكهة وخاتون ابتداء اوغلان طوغرمق معناسنه در يقال ابتكرت المرأة اذا ولدت ذكرا فى الاول (المباكرة) مفاعله وزننده

بودخی بر یه یا بر کسه یه ارکن کلك معناسنه در یقال باکره اذا اتاه مباکرة ومنه المباکرة مبارکة (البکر) ندس وزننده و(البکر) کتف وزننده بکوردن وصفدر سحرخیز اولان آدمه دینور یقال رجل بکر وبکر ای قوی علی البکور (التبکر) تفعل وزننده سبق وتقدم ایلك معناسنه در یقال تبکر الرجل اذا تقدم (البکر) فتحتینله عجله ایلك معناسنه در یقال بکر الی الشیء بکرا من الباب الرابع اذا عجل (الباکور) اول بهارده باغان یغموره دینور یقال امطرت السماء الباکور وهو المطر اول الوسمی ومطلقا سائردن عجله وچابك یتشن نسنه یه دینور طرفندن میوه کبی مؤنثنده باکوره دینور و باکوره میوه یه دینور ثمره معناسنه و بو مجاز در ومیوه سی سائردن مقدم یتشور اولان خرما اغاجنه دینور یقال نخلة باکورة اذا صارت تدرك اولا (المبکر) محسن وزننده و(البکور) صبور وزننده بونلرده اوائل بهارده باغان یغموره اطلاق اولنور و بکور میوه سی سائردن اقدم یتشور اولان خرما اغاجنه اطلاق اولنــور جمعی بکر کلور ضمتینله مؤلف بورادمینه تشو یش ایلمشدر زیرا عادتی اوزره جمعه بکر عبارتنده کی ضمیر باکوره عائد اولمق مقتضی در اول ایسه بکوره راجعدرتنه که مصابیحده وسائر امهاتده باکورك جمعی بو آکیر و بکورك بکردر رسول ورسل کبی دیو منصوصدر (البکیرة) سفینه وزننده و(المبکار) مصباح وزننده بونلرده میوه سی مقدم ادراك ایدن خرما اغاجنه دینور یقال نخلة بکور و بکیرة ومبکار اذا صارت تدرك اولا و مبکار سریعة الانبات اولان صوی وقوتلو ارضه اطلاق اولنور یقال ارض مبکار ای سریعة الانبات (البکر) بالك کسریله هنوز دوشیزه اولان قزه دینور عذرا معناسنه جمعی ابکاردر مصدری بکاره در که قزبکر اولمق معناسنه در عذره کبی ❁ شارح دیر که تقدم معناسندن مأخوذدر و باکره تعبیری غلطدر و بکر مذکر ومؤنثه اطلاق اولنور یعنی هنوز تزوج ایلامش اوغلانه دینور انتهی و بکر شول خاتونه که ملك شول ناقه یه اطلاق اولنور که دوشیزه حکمنده اولور وهر شیئك اولنه بکر دینور ومسبوق بالمثل اولمیان هر عمل وصنعته اطلاق اولنور وهنوز حامل اولمامش صغر اینکنه علی قول کنجنه دینور که طانه تعبیر اولنور ❁ قال الشارح ومنه قوله تعالی ❁ لافارض ولابکر ❁ الآیة ای لامسنة ولافتیة و یغموری چوق سحابه دینور یقال سحابة بکر ای غزیرة وابوینك الك اول لکی ولدینه اطلاق اولنور که ایلك جوجغی تعبیر اولنور والك ابتدا اوزم و یرمسی اولان اصمه یه اطلاق اولنور یقال کرم بکر اذا حمل اول حمله وضربة بکر شول فلج ضربه سنه اطلاق اولنور که بر ده کسوب قتل ایلکله ایکنجی یه حاجت قومیه یقال ضربة بکر ای لاتثنی قال الشارح ومنه الحدیث ❁ ان ضربة علی رضی الله عنه کانت بکرا ❁ ای قاطعة قاتلة بواحدة لایحتاج ان یعیدها (البکر) بالك ضمی وفتحی وکافك سکونیله ناقه نك ولدینه علی قول کنج ناقه یه وعلی رأی ثنی یه دینور جذع اولنجه قدر یاخود ابن مخاضه دینور ثنی اولنجه قدر یاخود ابن لبونه دینور یاخود هنوز بازل اولمیانه دینور جمعی ابکر کلور افلس کبی و بکران کلور بالك ضمیله و بکاره کلور بالك فتحی وکسریله معلوم اوله که مؤلفه کوره ثنی بش یاشنی بتروب آلتی یه واران بعیر وناقه یه دینور وجذع ثنی حدندن اول اولانه دینور اجذاع بقره ده اوچ یاشنه وارمق معناسنه در وابن مخاض بریاشنی تکوب ایکنجی یه کیرمش اولاندر وابن لبون ایکی یی تکوب اوچنجی یه وارمش اولاندر و بازل طقوزنجی یه واراندر (البکرات) حرکاتله وزننده فلجك زینتلری جمله سندن اولان حلقه لره دینور و بکرات بنوذو یب جماعتی بوردنده اولان صو باتنده برنجه عالی طاغلره اطلاق اولنور واول صو یك اسمی بکره در بالك فتحیله و بکرات جرجان نام موضعده یاخود طریق مکه ده برنجه سیاه وعظیم صخره لره اطلاق اولنور (البکرتان) تمرتان وزننده بنی جعفر یوردنده ایکی کوچك طاغده دینور واوراده بر صو واردر که کاده بکره دینور (بکار) شداد وزننده شیرازه قریب بر قریه آدیدر و بر رجل اسمیدر (بکر) عنق وزننده یمنده بر حصن آدیدر (بکیر) زبیر وزننده اسماء رجالدندر (ابو بکره) ثمره وزننده اصحابدن نفیع بن الحارث یاخود نفیع بن مسروح کنیه سیدر طائف ملحمه سنده حصاردن بکره ایله اشاغی یه نزول ایلکله فخر انام علیه السلام حضرتلری ابو بکره ایله تکنیه ایلدیلر (ابو بکر) اول خلفاء راشدین در رضی الله عنهم اسمی عبد الله و پدری ابو قحافه نك اسمی عثمان در رجالده ابتدا اشرف باب اسلام اولان بودر سبب کنیه سی ابتدا تکبیر اسلام ایلدیکیدر نسبتنده کذلك بنی بکر بن عبد مناة و بکر بن وائل نسبتلرنده بکری دینور و بنی ابی بکر بن کلاب جماعتنه نسبتده بکراوی دینور (بکر) سکر وزننده طیئ قبیله سی یوردنده بر موضعدر (البکران) سکران وزننده ضریه ناحیه سنده بر موضع و بر قریه اسملریدر (بکرون) حمدون وزننده بر رجل اسمیدر (بکهور) تکفور وزننده ملوك هنددن بر پادشاهك اسمیدر (البلور) تنور وزننده و(البلور) سنور وزننده و(البلور) سبطر وزننده جوهر معروف اسمیدر که لسانمزده دخی بلور دینور و بلور سنور وزننده عظیم الهیکل اولان بهادره دینور وسائر ملوك هنددن عظیم الشان اولان پادشاهه علم مخصوصدر رایان دیمکدر (بلنجر) جمیله غضنفر وزننده خزر الکاسنده باب الابواب آکسنه سنده بر بلده آدیدر واحد

بن عبيد بن ناصح بن بلنجر محدث نحويدر (بلغر) غين معجمه ايله قرطق وزننده صقالبه الكاسنك قاعدة الملكى
اولان شهرك اسميدر شمال طرفنده دوشر صوغوقى بغايت شـديد اولور عامه بلغار ديرلر صقالبه قتالية يونانى
معربيدر روس ولهوجه ومجار ولايتلرينى حاويدر (البلهور) غضنفر وزننده مكان واسعه دينور (البنور) صبور وزننده
هر حالى صنانمش مجرب ومختبر آدمه دينور يقال هو بنور اى مختبر (البادرة) بانك فتحيله معدنلره ملازمت ايدن
تجارمدينور على قول پهالو صاتمق ايچون امتعه واشيايى صاقلرا اولان تجاره دينور كه مطره باز تعبير اولنور فارسيده
كيسه دار ديرلر مفردى بندار در بانك ضميله يقال هم بنادرة اى تجار يلزمون المعادن اوالذين يخزنون البضايع
للغلاء وبندار محدثيندن محمدبن بشارك لقبيدر امام مالكك تخريج ايلدكلرى احاديثى جمع وضبط ايلديكيچون
ملقب اولمشدر (البندر) جعفر وزننده كمى يتاغى وكمى ليمانى اولان يره دينور مرسى ومكلا معناسنه حالا ازمير
واسكندريه كبى اسكله اولوب بازركان مقرى اولان شهره بندر تعبيرى بو ملابسه ايله در (البنصر) بانك كسريله
اورته پرمغله صرچه پرمق بيننده اولان پرمغه دينور كه آدسز پرمق تعبير اولنور فارسيده بى نام ديرلر وبنصر لفظى
مؤنثدر جوهرينك بونى بصر ماده سنده ذكرى وهمدر يعنى نونى اصليه در ❊ شارح دير كه مصباحده صادك كسريله
منصودر (البور) بانك فتحى وواوك سكونيله زراعت ايچون اصلاح واعمار اولنمزدن مقدم على حالها اولان
يعنى سوكيلوب نطس اولنمامش وصبان كيرمش ارضه دينور كه ارض ميته اوله جقدر على قول شول نطس
اولمش تارلايه دينور كه كله جك سنه زراعت اولنمق ايچون دكلندروب بوسنه نسنه زرع اولنمامش اولمز يرا بهر سنه زرع
اولنسه يورلمغله حاصلاتى ضعيف وقليل اولور بزم ديارلرده بانك ضميله بور تعبير ومعناى اولى اراده ايدرلر وبور
مصدر اولور برنسنه نك كنهنه واقف اولمق ايچون يوقلامق وصينمق معناسنه در يقال بار فلانا يبوره بورا اذا اختبره
وبور وبوار تبـار وزننده هلاك اولمق معنـاسنه در يقال بار الرجل بورا وبوارا اذا هلك وبازار كساده وارمق
معناسـنه در يقال بارت السوق اذا كسدت وبور بائرك جمعى اولور هـالك وحائر معنالرينه صحب وصـاحب كبى
وبور كذلك مصدر اولور ناقه يى كهميدر دكليدر بيلك ايچون بغوره عرض ايلك معناسنه زيرا اكر كبه ايسه كنديسنى
بغور استشمام ايلدكده وجهنه تبول ايدر يقال بار الناقة بورا اذا عرضها على الفحل لينظر الاقح ام لا وبرنسنه
هدر وباطل اولمق معناسنه در يقـال بار عمله اذا بطل ومنه قوله تعـالى ❊ ومكر اولئك هو يبور ❊ وبوركبه اولديغنى
بيلك ايچون بغور ناقه يى استشمام ايلك معناسنه در يقال بار الفحل النـاقة اذا تشممها ليعرف القاحها من حيالها
(الابتيار) افتعال وزننده بود نخى تجربه واختبار ايلك معناسنه در يقال ابتار فلانا اذا اختبره وجربه وجماع ايلك
معنـاسنه در يقال ابتار المرأة اذا نكحها اى جامعها (الابارة) همزه نك كسريله هلاك ايلك معنـاسـنه در يقال
اباره الله ابارة اى اهلكه (البوار) بانك فتحيله بود نخى هلاك وكساد معنـالرينه درتته كه ذكر اولندى وبوار الايم
بومعنادندر كه طول خاتونك اره وارميوب اوده چوريوب قالمسندن عبارتدر مؤلف بونكله ❊ نعوذ بالله من بوار الايم
حديثنه تلميح ايلمشدر (البور) بانك ضميله شول كسه يه دينور كه نيت وعقيده سى فاسد اولمغله هالك اولوب آندنيا
وآخرته متعلق خير وفلاح شائبه سى اولميه وبونده مفرد وتثنيه وجمع ومذكر ومؤنث برابر در زيرا فى الاصل مصدر در
يقال رجل وامرأة بور وقوم بور اى فاسد وهالك لاخير فيه ❊ قال الشارح ومنه قوله تعالى ❊ وكنتم قوما بورا
اى هالكين عند الله تعالى لفساد عقيدتكم وسوء نيتكم وبور كذلك ارض ميته يه دينور كه غرس وزراعت ايچون
سوكيلوب اصلاح واعمار اولنمامش اوله (البائر) و(البائرة) هايله بونلرده ارض مذكوره يه دينور يقال ارض بور
وبائر وبائرة اى متروكة فلم تعمر وبائر فاسد العقيده اولمغله هالك اولان كسه يه دينور بو ملابسه ايله حائر لفظنى تأكيد
ايچون اتباع اولنور يقال رجل حائر بائر اذا كان لم يتجه لشيء ولا يأتمر رشدا ولا يطيع مرشدا (بوار) قطـام
وزننده كه كسر اوزره مبنى در هلاك اسميدر يقال نزلت بوار على الناس اى الهلاك (المبور) منبر وزننده شول
بغوره دينور كه ناقه نك كبه اولوب اولمديغنى بغـايت حس وادراك ايدر اوله يقال فحل مبور اى عـارف
بالناقة انها لاقح ام حائل (البورى) و(البورية) بارك ضميله و(البورياء) بانك فتحى ومد ايله و(البارى)
و(البارياء) تخفيف ياء ومد ايله و(البارية) تشديديا ايله حصيره دينور كه سازلقدن اوريلوب فرش اولنور
بورياى فـارسى معربيدر حصـيرجى يه وحصير صنـانه بوارى دينور امـام بخارى وامام مسلمك شيخى
حسن بن الربيع البوارى بعينه منسوبدر وبورى وبورياء بوله اطلاق اولنور طريق معناسنه (بار) نيسـابور
قضاسنده برقريه در اعلامدن حسين بن نصر البارى النيسابورى اورادندر (سوق البار) يمنده بربلده در
(بارى) بانك سكونيله بغدادده برقريه در (باره) شـام الكاسنده برسنجاغك آديدر واعمال جزيره دن براقليم

عرق اسميدر بونلرك نسبتلرنده بارى حينور (بوريه) بانك ضميله مصرده بر بلده در صحك بورى ديدكلرى بالق
اوراية منسوبدر وعلمادن عبدالله بن معبد بو بلدر زاده سى محمد بن عبد العزيز ومشاربعض ذوات
اوراية منسوبلردر (بور) نور وزننده فارس ديارنده بر بلعه در وبوبر اصلى رجالدندر بور بن اصرم المسلم
بخارى شيخيدر و بور بن محمد و بور بن عمار البطيان و بور بن هلال ومشار بعض محدثلرك اسميدر (بورى)
شورى وزننده عكبراء قربنده بر قريه در محمد بن ابى المعالى بن البورانى نام محدث اورادندر (بورى) رانك كسريله
زورى وزننده كبار فضلادن امير در اعلام علمادندر (البورانية) بانك ضميله بر نوع طعام اسميدر كه مأمون خليفه نك
حليله سى اولان بورانك بنت حسن بن سهله منسوبدر رحالا برم ديارلرده بورانى تعبير ايدرلر بز لطيف طعامدر
وقاضى ابو بكر البورانى ابن جميع الصيدلوى شيخنك شيخيدر و عبد الله بن محمد بن بورين بانك ضميله و ابو بكر بن بورين
محدثلردر (البوبرة) جهينه وزننده بر موضع اسميدر كه بنو نضيرك آنده خرما لقلرى وار ايدى (البوريق) بانك ضميله
مكان بوره منسوب ديمكدر بو معنادندر كه بر غلامى كندى باشنه بوشلوب لاابالليانه روشله ايسته ديكنى اشلر اولوب
تأديب و كوشمالندن اغماض ومسامحه اولنور اولسه ارسله ببوريه ديرلر يعنى ترك ورائه ولم يؤدب برزم ديارلرده بو
مقوله تأديبسز تربيه سز نشو ونما بولان اوغلان حقنده بورينه كوريه يومش تعبير ايدرلر (البهترة) بانك و تانك ضميله
و(البهتر) ها سز بودور خاتونه دينور مرأة قصيره معناسنه (البهترة) دحرجه معناسنه يلان سويلمك معناسنه در يقال
بهتر الرجل اذا كذب (البهدرى) بانك ودالك ضمى و يانك شدّه سيله سود چالمش چوجغه دينور كه بيومز اولور
بحذرى دخى ديرلر (البهر) بانك ضمى وهانك سكونيله و(البهرة) هايله ككبش يره دينور ارض متسعه معناسنه كه
كندكجه متسع اوله و دره نك وسطنه دينور كه خير و اطيب او لان محليدر يا بوان اولور آنده چاير و چمن نابت اولور
مؤلف سر الوادى وخيره عبارتيله تفسير ايلكله خير مقابله سيله اكثر نسخه شين معجمه ايله شره صانمشلر در غلطدر
زيرا اسرّ دره نك وسطنه و يا بوان يرينه دينور كه سائر محللرندن خوش و خير و اطيب اولور و بهر ارض نجد ودهء
معينه يه دينور كه بلد معناسنه و بى تاب اولمقدن ناشى نفس كسيلوب هارهار صولومق معناسنه در بونده اسم ومصدر
اولور حتى صولغان علتنه ده اطلاق اولنور (المبهور) و(البهير) امير وزننده معناى مزبوردن وصفلر در هارهار
صولوين وصولغان علتنه اوغرامش كسه يه دينور يقال بهر الرجل على بناء المفعول اذا عدا حتى غلبه البهراى
الربو فهو مبهور و بهير (البهرة) بانك ضميله بهر ايله ايكى معناى اولده مرادفدرنته كه ذكر اولندى و بهر مدينه
نواحيسنده بر موضع آديدر و يمامه ده بر موضع آيدر و بهره هر شيئك اورته سنه دينور يقال بهرة الليل و بهرة الوادى
و بهرة الفرس و بهرة الحلقة اى وسطه (الابتهار) انفعال وزننده يورلوب نفس كسلمكله هارهار صولومق
معناسنه يقال انبهر الرجل اذا انقطع نفسه وتتابع من الاعياء (البهر) قهر وزننده و(البهور) قعود وزننده
بغايت آيدين وتابدار اولمق معناسنه در يقال بهرت الشمس بهرا و بهورا من الباب الثالث اذا اضاءت و بهر
غالب اولمق معناسنه در يقال بهره اذا غلبه و طوادرمق معناسنه در يقال بهر الاناء اذا ملأه و ايراق اولمق معناسنه در
يقال بهر الرجل اذا بعد وخائب اولمق معناسنه در يقال بهر الرجل اذا خاب * شارح والحب نسخه لرينى تخطئه
ايدوب صواب اولان و الخيبة اولمقد رديو بالاستشهاد تنصيص ايلمشدر وغصه و تاسه يه اوغرامق معناسنه در
يقال بهر الامر اذا كربه و برآدمه قذف و افترا ايلمك معناسنه در يقال بهر فلانا اذا قذفه بالبهتان و وسع و طاقتدن
زائد تكليف ايلمك معناسنه در يقال بهر فلانا اذا كلفه فوق طاقته و تعجب ايلمك معناسنه در يقال بهراله اى عجبا
و يقال بهراله اى تعسا يعنى هلاكا و بو قهر و غلبه معناسندندر فعل مضمر مهجور ايله منصوبدر مغلوب و مقهور
اولسون ديمكدر قال فى الاساس بهراله دعاء عليه بان يغلب و بهر آيك ضياسى كواكب سائره نك ضياسنه غالب
اولمق معناسنه مستعملدر يقال بهر القمر اذا غلب ضوءه ضوء الكواكب و برآدم امثال و اقرانه فائق اولمق معناسنه در
يقال بهر فلان اذا برع اى فاق اقرانه (الابهر) احمر وزننده آرقه يه دينور ظهر معناسنه و آرقه ده بر طمر آديدر كه
سائر طمرلردن عظيم اولانيدر و بيون طمرينه دينور كه شاه طمر ديدكلريدر ورريد العنق معناسنه و اكحل ديدكلرى
طمره دينور كه قولنده قان آلنه جق اوچ طمرك اورته سنده اولان طمردر اكابدن طمرى تعبير ايدرلر اطبا عرق الحيوة
اطلاق ايدرلر * مترجم ديركه ابن اثير بيانى اوزره ابهر ديدكلرى طمر يلتيدن نشئت ايدوب ايانغه قدر ممتد اولور
و شرايين ديدكلرى كوجك طمرلر انكا متصل اولور ربلشده ايكن نلمه و بو غازده و ريد و كوكسده ابهر و آرقه ده
وتين ديرلر كه يورك طمرى يدر يورك انكله متصل در حركت ايدر و سائر شرايين آندن منشعب اولور اول طمرك كسلمسى
سبب هلاك در كه اودى قوپدى ديدكلرى بودر و اول طمره او بيلقده نسا و بالدرده صافن ديرلر ابهى و ابهر قوش

قنادینك جانب اقصرنده اولان یلکه دینورجمعی ابهردرقوش قنادینك یلکلری بش مرتبه‌دراولکی یلکلره
قوادم دینور بعده مناکب بعده خوافی بعده ابهرالی صکره کلی دینور وابهرسیهٔ قوسك یعنی یایك ایکی باشنده اولان
اکری برلك آرقه‌سنه دینورعلی قول طائف ایله کلیه ارالغنه دینورطائف یای‌خانه‌سیدر وکلیه اوق دکدیکی اینجه یردر
معلوم اوله که تیراندازلر یایك باشلرینه کوشهٔ کمان ولورایه صارد قلری دری به زاغ تعبیرایدرلر طونجی اکابچرلر آنك
بریینه که یوکم یریدر قبضه وآندن یری به صـال وال طونه جق یره که یایك وسطیدر قبضه اطـلاق ایدرلر وابهر
شول پاکیزه وصوی ارضه دینورکه اکاسیل صوبی چیقوب نظامنه خلـل وتغیرایراث ایتمز اوله وابهر ضریع
یابس اسمیدر ضریع مؤلفه کوره شبرق دیدکلری اوتلر وسائرمفردات بیانه کوره جوف بحرده نابت اولور برد کرمی
پیراقلواوتدرکه موجه‌دریاطرحیله سواحلده بولنور وابهرآب هرفارسی معربیدرکه ماه الرحی یعنی دکرمن صوبی
دیمکدر بومناسبتله قزوین ایله زنجان بیننده مواقع برشهر عظیمه تسمیه اولندی ✿ مترجم دیرکه مؤلف کرچه آب هر فارسیده
دکرمن صوبی دیمك دیوب لکن مفردات فارسیده ظفریاب اولنمامشدر ✿ مؤلف البته اعلمدر ظاهرا پهلوی یاخود
سکری لسانیدر وابهر اصفهان نواحینده برکوجك شهرك دخی اسمیدر وحجازده برطاغك آدیدر (بهراء) زهراء
وزننده برقبیله آدیدر الفك قصریله ده مزبالتزدر نسبتنده بهرانی و بهراوی دینورنونله غیرقیاس اوزره‌در (البهار) سحاب
وزننده برخوشبونبات آدیدر پاپادیه نوعندن صغرکوزی دیدکلری پاپادیه‌نك کوجك وصاری نوعیدرکه صاری پاپادیه
دیدکلریدر و بهارمطلقا خوب ومنیر وتابدار اولان شیئه دینور چهرهٔ محایب کبی وآتك سینه سنه دینورلبب الفرس
معناسنه کذلك سینه سنده اولان بیاضه دینورکه بندطوردیغی یرده اولان بیاض اوله جقدر و بهارمرو قضاسنده
برقریه آدیدرکه بهار بن دخی دیرلر محدثیندن رقادبن ابراهیم البهاری او رادندر (البهار) بابك ضمیله بته دینورصنم
معناسنه وقرلنج قوشنه دینور خطاف کبی و برنوع بیاض بالق آدیدر وحلاجلنمش یوغه دینور واوزاندن او چیوز
رطل یاخوددرتیوز یاخود التیوزعلی قول بیك رطل اولان وزن ومقداره دینور ✿ شارح دیرکه عمرو بن العاص دیمشدرکه
طلحة بن عبیدالله وفات ایلدکده یوز بهار ترك ایلدی کهر برنده اوچ قنطارالتون وکومش وارایدی پس عمرو بهاری
وزن اولنه جق ظرفدن عبارت ایلدی وابوعبید دیدیکه بهار اوچیوز رطله اطلاق اولنور کلام عربده و بن کلهٔ مزبوره‌یی
قبطیه ظن ایدرم لکن ازهری عربی ولغت شام اولدیغنی تصریح ایلمشدر انتهی وبهار دریلمتاعنه دینورکه دریادن ظهور
ایدن امتعه‌در لؤلؤ وصدف وسائرلری کبی وشول یولك دنکه دینورکه آنده درتیوز رطل وزننده نسنه اوله و بهار ابریق
طرزنده برکونه قابك اسمیدر (البهیرة) امیرورزنده قومی بیننده سیده وشریفه اولان خاتونه دینورعقیله کبی یقال هی
بهیرة ای سیدة شریفة وخلقتی صغیر وضعیف وز بون خاتونه دینوروشول خاتونه دینورکه صغریسی یك پیولئوثقیل اولمغله
یوردکن چکه میوب ثقلندن هارهار صولور اوله یقال امرأة بهیرة اذا کانت ثقیلة الارداف فاذا مشت انبهرت (الابهار)
همزه‌نك کسریله برآدم برعجیب نسنه پیدا ایلمك معناسنه دریقال ابهر الرجـل اذا اتی بالعجب وفقیرایکن غنی اولمق
معناسنه دریقال ابهرفلان اذا استغنی بعد فقر ونصف النهار وقتنك حرارتندن یانوب یاقلمق معناسـنه دریقـال
ابهر الرجل اذا احترق من حر بهرة النهار و برآدم اخـلاقی جهتیله رنکا رنك اولمق معناسنه درکه کاه نیکخو وکاه
بدخویلق ایلمکدن عبـارتدر یقال ابهر فلان اذا تلوّن فی اخـلا قه دمائة مرّة وخبثـا اخری وبرآدم سیده
وشریفه خاتون المق معناسنه دریقال ابهر فلان اذا تزوّج بهیرة (الابتهار) افتعال وزننده برکسه ارتکاب ایتدیکی
فجورمقوله‌سی فعل شنیعی ایتدم دیو یلاندن ادعا ایلمك معناسنه درمثلا فلان خاتونله همبزم وصال اولدم دیو ادعا
وکندی نفسنه افترا ایلمك کبی یقال ابتهر الرجل اذا ادعی کذبا وقال بجرت ولم یفجر ✿ قال الشارح ومنه شعر الکمیت
قبیح بمثلی نعت الفتاة ✿ اما ابتهارا واما ابتیارا ✿ الابتهار ان یقول فعلت لفلانة ولم یفعل والابتیـار ان یقول فعلت
وقد فعل وابتهار برآدم کندی مرتکب اولدیغی فعل قبیحی آخر بیکناه کسه‌یه اسناد ایله آلوده قلمق معناسنه در
یقال ابتهر فلانا اذا رماه بما فیه ودعاده تضرّع وخلوص وتذلل اوزره ایلمك عـلی قول قطعا خاموش اولمیه‌رق
هرساعت دعا ایلمك معناسـنه دریقـال ابتهر فی الدعاء اذا ابتهـل اویدعو کل سـاعةٍ لایسکت وبرآدم خیـالنه
آلدیغی نسنه اوزره اویومق معناسنه دریقال ابتهر الرجل اذا نام علی ما خیل وبرکسه‌نك حقنده بذل مقدور ایلمك
معناسنه درکرك آنك نفع وحاجتی وکرك ضرّ واهـانتی ضمننده اولسون یقـال ابتهر لفـلان وفی فلان اذا لم یدع
جهدا امّاله اوعلیه ویرروسبی سببیله رسوای اولمق معناسنه دریقـال ابتهر بفلانة علی بناء المفعول اذا شهر بهـا
و برنسنه یاریسندن قریلوب ایکی پاره اولمق معناسنه دریقـال ابتهر السیف اذا انکسر نصفین (التبهر) تفعل
وزننده طولمق معنـاسـنه دریقال تبهر الاناء اذا امتـلأ وهواده سحـاب ایشلیوب پرلدامق معناسنه دریقـال

تبهرت السحابة اذا اضاءت (المباهرة) مفاخره وزننده ومراد فيدر يقال باهر فلانا اذا فاخره (الابهيرار) احميرار وزننده كيجه يارى اولمق على قول قرا كولنى چوكوب باصمق ياخود اكثرى كچمك ياخود ثلثى مقدارينه يقين حصه سى قالمق معناسنه دريقال ابهار الليل اذا انتصف اوتراكبت ظلمته اوذهبت عامته او بقي نحوثلثه (الباهرات سفينه لره اطلاق اولنور صويى غلبه سندن ناشى شق ايتدكلريچون مفردى باهره در (الباهر) برطمر آديدر كه انسانك دماغندن باشايوب كاسه سندن يافوخه قدر ممتد اولور (البهور) جرول وزننده ارسلانه دينور (البهزر زاى معجمه ايله جعفر وزننده رأى متين صاحبى حصيف و رشيد وهوشمند آدمه دينور وشريف وذيشان آدمه دينور يقال هو بهزر اى حصيف عاقل وكذا شريف (البهزرة) قنفذه وزننده جثه سى عظيم ناقه يه دينور واوزون خرما اغاجنه على قول ميوه سى ال ايله ديوشريلور اولانه دينور بو ايكى معناده بانك فتحيله ده لغتدر جمعى بهازر كلور (بيار) كتاب وزننده بيهق ايله بسطام بيننده بر بلده آديدر ونسا قضاسنده برقريه آديدر (البيرة) بانك كسريله سمبساط قلعه سى قربنده بر بلده آديدر بو بلده فرات كنارنده حالا بيره جك ديدكلريدركه بيرة الفرات دخى ديرلر و بيره قدس ايله نابلس بيننده برقريه آديدر وحلب وكفرطاب قضالرنده وجزيرة ابن عمرده برر قريه اد لريدر واحمد بن عبيد بن الفضل بن سهل بن بيرى كه ساركله سندن امر اولان سيرى وزننده در محدثيندندر (ابيار) همزه نك فتحيله مصر ايله اسكندريه بيننده بر بلده آديدر ✽ فصــــــل التاء الفوقية ✽ (الاتآر) همزه نك كسريله اظهار وزننده برنسنه نك اردنجه باقه قالمق معناسنه در تقول اتأرته واليه البصر اتآرا اذا اتبعته اياه ودكنكله اورمق معناسنه در تقول اتأرته بالعصا اذا ضربته بها و برنسنه يه كركى كبى حدت ودقتله باقمق معناسنه در يقال اتأر اليه النظر اذا احدّه اليه ✽ شارح ديركه بوماده معانئ مزبوره ده مزيداوله رق مسموعدر (التأر) تانك فتحى وهمزه نك سكونيله برآدمى آزارايله قووب سورمك معناسنه در يقال تأر فلانا تأرا من الباب الثالث اذا انتهره ✽ مؤلف كرچه انتهارى ماده سنده بيان ايليوب لكن شارحك بيانى اوزره اساسده مرسوم ومفسردر (التأرة) تانك فتحى وهمزه نك سكونيله بركره ديمكدر مرّه معناسنه فى الاصل وجه مذكوراوزره مهموز اولوب كثرت استعمالدن ناشى همزه سى ترك اولنمشدر جمعى تئر كلور تانك كسرى وهمزه نك فتحيله ✽ مؤلف بونى تورماده سنده دخى ثبت ايلمشدر يقال فعل ذلك تأرة وتارة بعدتارة اى مرة بعد مرة (التؤرور) زنبور وزننده شرطى يعنى صوباشى ومحتسب مقوله سى ضابطلرك تابع وخدمتكارينه دينوركه سرهنك وقول اوشاغى تعبير اولنور و پادشاه و والئ ولايت اعوانينه دينوركه علوفه خوار اولميه رق خدمتنده اوله جمعى تآرير دردر (التبر) تانك كسرى وبانك سكونيله مطلقا التونه وكومشه دينور ذهب وفضه معناسنه على قول هنوز صياغت اولنمامش يعنى اريدوب برشئ ياپلمامش التون وكومش خرده لرينه دينور بعد الصياغه ذهب وفضه دينور وعند البعض معدندن مستخرج اولانه دينور صياغت اولنمزدن مقدم كه طپرا قله مختلط اولور وصرچه قريقلرينه وخرده لرينه دينور مكسر الزجاج معناسنه وتوج و باقردن مطلقا مستعمل اولوب نسنه يا پيله جق فلزاته اطلاق اولنور (التبر) صبر وزننده قرمق معناسنه در يقال تبرالشئ تبرا من الباب الثانى اذا كسره وهلاك ايلمك معناسنه دريقال تبره اذا اهلكه (التتبير) تفعيل وزننده تبر معناسنه در تشديدى تكثير ومبالغه ايچوندر يقال تبره اذا كسره ويقال تبره اذا اهلكه (التبار) سحاب و زننده هلاك معناسنه اسمدر قال الشارح ومنه قوله تعالى ✽ ولا تزد الظالمين الا تبارا ✽ اى هلاكا مصباحك بيانه كوره تتبيردن اسمدر نته كه كلم تكلاما وودع وداعا ديرلر (التبراء) حمراء وزننده خوب رنك اولان ناقه يه وصف اولور تبردن مأخوذدر يقال ناقة تبراء اى الحسنة اللون (المتبور) هالك معناسنه در يقال رجل متبور اى هالك (التبرير) تانك فتحيله نسنه ديمكدر استعمالى مقام نفيه مخصوصدر تقول مااصبت منه تبريرا اى شيئا (التبرية) تانك وراتك كسرى ويانك تخفيفيله باش قيللرينك ديبلرنده كپك طرزنده نسنه يه دينوركه قوكاق تعبير اولنور (التبر) فتحتينله هلاك اولمق معناسنه در يقال تبر الرجل تبرا من الباب الرابع اذا هلك (الانتبار) انفعال وزننده نهى اولنديغى نسنه دن نهى قبولله امتناع ايلمك معناسنه در يقال انتبر عن الامر اذا انتهى (التتر) تانك فتحيله قوم معروف اسميدركه الكارى ترك الكاسنه سنورداشدر حالا تاتار تعبير اولنان طائفه اوله جقدر ✽ مترجم ديركه كتب توار يخده بورسمه مرسومدركه نوبت سلطنت تركستان ترك بن يافث خاندانندن النجه خانه انتقال ايدوب مزبورك مغول وتاتار نام ايكى اوغلى اولمغله جمله مملكتى بينلرنده تقسيم ايلدى مغول وتاتار اوياقلرى آنلردن منشعب ومشتهر اولدى (التواثير ثاى مثلثه ايله تاشير وزننده جلاوزه معناسنه دركه صوباشى وشهر ضابطلرينك سرهنكارينه واعوان واتباعنه دينور (التاجر) فاجر وزننده آلم صاتم ايدن آدمه دينوركه بازركان تعبير اولنور يقال هو تاجر اى يبيع و يشترى

﴿ ويجنانه ﴾

ومیخانه جی یه دینور ومنــه التاجر فاجر جمعی تجاّ رکلور رجال وزننده وتجارکلور عمّا ل وزننده وتجر کلور صحب وزننده وتجرکلور کتب وزننده وتاجر مباشرت ایلدیکی ایشده حاذق واستاذ ماهر اولان آدمه اطلاق اولنور یقــال هو تاجر بالامر ای حاذق وصاتی پازاره کلور اولان رواجلو ناقه یه اطــلاق اولنور تاجره دخی دینور هایله یقال ناقة تاجر وتاجرة ای نافقة فی التجارة وفی السوق و بغایت صوی و پاکیزه جنس اولان آت قسمنه اطلاق اولنور ومنه یقال هو علی اکرم تاجرة ای علی اکرم خیل عتاق (المتجرة) میمك وجیمك فتحیله اسم مکاندر تجارتگاه اولان یره دینور یقال ارض متجرة ای یتجر فیها والیهــا (التجر) زجر وزننده و (التجارة) کتابه وزننده بازرکانلق ایلمك معناسنه دریقــال تجر الرجل تجرا وتجارة من الباب الاول اذا کان یبیع و یشتری (النخرور) خای معجمه ایله عصفور وزننده جلد وکثیف اولمیان یعنی نه چابك ونه ثقیل وکند اولان آدمه دینور یقال هو نخرور ای الذی لایکون جلدا ولا کثیفا ومحمد بن علی بن الحسین النخاری که بخاری وزننده در محدثدر مداینی نام محدثدن وکندیدن دارقطنی روایت حدیث ایلمشدر (الترّ) تانك فتحی ورانك تشدیدیله و (الترور) قعود وزننده بدنده کیك کسلوب بری بریدن آیرلمق معناسنه دریقال ترّ العظم ترّا وترورا من الباب الاول والثانی اذا بان وانقطع ومطلقا برنسنه کسلمك معناسنه در یقال ترّ الشیء اذا قطع وایراقلشمق معناسنه مستعملدر یقال ترّ عن بلده اذا تباعد وترورترؤر وترارة سحابه وزننده بدن کرکی کبی لحم وشحمله طولوب وصیقالوب کیکلر اته و یاغه قانمق معناسنه دریقــال ترّ الرجل ترّا وترورا وترارة اذا امتــلأ جسمه وتروی عظمه وترّ وصف اولور قوپشی ودپرنشی آت کبی چابك اولان بارکیره دینور یقــال برذون ترّ ای سریع الرکض واعضا واندامی اویغون ومعتدل اولان آته دینور یقال فرس ترّ ای معتدل الاعضاء ونهــایت طاقت ومجهود معناسنه دریقــال بذل ترّه ای مجهوده ودوه قوشی چقروب صاغنمق معناسنه دریقــال ترّت النعــامة ترّا اذا القی ما فی بطنه (الاتراز) همزه‌نك کسریله کسمــك معناسنه دریقال اترّ الشیء علی بنــاء المفعول اذا قطع وایراق ایلمك معناسنه دریقال اترّه اذا ابعده (المتر) تونله انترازدن اسم فاعلدر بودخی قوپشی ودپرنشی جست وچابك اولان بارکیره دینور یقال برذون مترّ ای سریع الرکض (الترّ) تانك ضمیله اصل وعنصر معناسنه دریقــال هو کریم الترّ ای الاصل ومعمارلرك چرپی تعبیر ایتدکلری ایپه دینورکه آنکله بنا تقدیر ایدرلر (الترّة) کذلك تانك ضمیله حسناء ورعناء اولان قزه دینور یقال جاریة ترّة ای حسناء ورعناء (التراتیر) شراشیر وزننده رعنــاء وحسناء اولان قزلره دینور مفردی ترتوردر (الترترة) زلزله وزننده ارغلامق معناسنه دریقال ترتر الشیء اذا حرّکه ومنه حدیث ابن مسعود فی الرجل الذی ظنّ انه شرب الخمر فقــال ترتروه ای حرّکوه وزعزعوه واستنکهوه حتی توجد منه الریح لیعلم ما شرب وترتره سوزی چوغالتمق و پرکو یلق ایلمك معنــاسنه دریقال ترتر الرجل اذا اکثر الکلام وترتره یدنده کذلك کلامده اولان سستلکه وصالقیلغه دینور یقال فی بدنه اوفی کلامه ترترة ای استرخاء (الترتور) زنبور وزننده شهر ضابطنك سرهنکنه دینور جلواز کبی وترتور برقوش آدیدر (الاترور) همزه‌نك ضمیله صوباشنك وشهر ضابطنك غلامنه دینورکه قول اوشاغی تعبیر اولنور وکوجك اوغلانه دینور قال الشارح ومنه المثل فیــه ضعف عصفور وعقل اترور وهو الغلام الصغر (التترتر) تزلزل وزننده ومراد فیدرکه صارصلمق وارغلانمق معناسنه در یقال تترتر السریر اذا تزلزل وتقلقل (التراتر) تانك فتحیله محن وشدائد معناسنه دریقال اصابته التراتر ای الشدائد (الترّی) تانك ضمی ورانك تشدیدیله عوّی وزننده کسلمش اله دینوریدمقطوعه معناسنه شارحك بیانه کوره اترّ لفظندن مؤنثدر احسن وحسنی کبی قطع معناسنده ندریده غالب اولمشدر ویقال یدترّی ای مقطوعة (التارّ) حار وزننده ترارهدن اسم فاعلدر اتنه طلوکوده سی صیقی طقنــاز آدمه دینور وتارّ آجلقدن یاخود سائر عارضه‌دن ناشی صالق وسست اندام اولان کمسه یه دینور یقال رجل تارّ ای مسترخ من جوع اوغیره (اترار) همزه‌نك ضمیله برمعروف بلده آدیدر (تستر) جندب وزننده ایرانده بر بلده آدیدر شینین معجمتین ایله ششتر تعبیری لحندر بلدهٔ مزبوره‌نك سوری بعــد الطوفان اول طرح وبنا اولنان سوردر (تشرین) تانك کسریله شهور رومیه‌دن برآیك آدیدر ایکیسی تشرینلردر بوکوز آیلریدرکه اولی تشرین اول وثانیسی تشرین ثانیدر رأس سنه یی طائفهٔ روم آندن اعتبار ایدرلر (تعار) کتاب وزننده قیس بلادنده برطاغك آدیدر و برطیچه رجال اسملریدر (التعر) تانك فتحی وعینك سکونیله حیقرمق معناسنه دریقال تعر الرجل تعرا من البــاب الثالث اذا صاح (التعار) شداد وزننده قانی طورمیان یاره یه دینور یقال جرح تعار ای لایرقأ (التعر) فتحتینله جنك قزیشوب آتش حرب مشتعل اولمق معناسنه دریقال تعرت الحرب تعرا من الباب الرابع اذا اشتعلت (تعکر) تعلم وزننده یمنده برجبل یاخود برحصنك آدیدر (التغران) غین معجمه ایله غلیان وزننده قاینامق معناسنه دریقال تغرت القدر وتغرت تغرانا من الباب الثالث والرابع اذا غلت وعند البعض صواب اولان

نوئله نغرانّ در زيرا تاى فوقيه ايله عربدن مسموع اولمدى بلكه بوامام خليـل اوزره تصحيف اولنوب جوهرى وسائرلرى اكا تابع اولديلر * شارح ديركه مؤلف قول اخيرده ابن برّى يه پيرو اولوب برّانى سويلمشدر ابن اعرابى وسائر ائمه تغران تا ايله نغران لفظنـده كه نوئله در لغت اولديغنى تنصيص ايلمشلردر (التغور) قعود وزننده بلود بغمورى چشمه كبى آقمق معنـاسنه در يقـال تغرت السحـابة تغورا اذا انفجرت بالماء ويقـال تغر الكلب اذا انفجر بالبول (التبغار) تانك كسريله قيفـال وزننده اجانه اسميدر كه لكنه شبيه بيوك طاسه وكاسه يه دينور تركيده تغار تعبيرى بوندن مأخوذدر (التغار) شداد وزننده تعاّر معناسنه دركه ذكر اولندى يقال جرح تغاّر اى تعاّر (التغـارة) سياره وزنـنـده شول ناقه يه دينوركه سكردركن آغزى كپوروب وكندجه شد تلنوب واصلا رجانبه صبـار اولميه يعنى راست اوق كبى كيدر اوله يقال ناقة تغـارة اذا صارت تزبد عنـد العدو وتشتد ولا تنثنى فى مرّها (اتنغر) تانك فتحى وغينـك سكونيـله طمردن قان فشقروب آقمق معنـاسنه در يقـال تغر العرق تغرا من البـاب الثـالث اذا انفجر وقربه نك وطلومك يرتق وديليـك يرلرندن صو خروج ايلمـك معناسنه در يقال تغرت القربة اذا خرج الماء من خرق فيها (التفرة) تانك كسرى وضمى وفانك سكونيله و (النفرة) كلمه وزننده و (التفرة) تؤده وزننده اوست دوداغك اورته سنده اولان ييوه دينور هنديدماكا ناغه دينور وتفره كلمه وزننده بر نبات آديدر وهنوز بتمكه بشليان نبـاته دينور واغاج آلتلرنده بتن نباته على قول شول اوته دينوركه پك كوجك اولمغـله طواراّنى اوتلامغه قدرتيـاب اولميه (التافر) و (التفر) كتف وزننـده و (التفران) فتحاتله كيرلو پاسلوسفله قيافت اولان كشى يه دينور منجم وكيميا كر كبى يقـال رجل تافر وتفر وتفران اى وسخ (الاتفار) همزه نك كسريله برآدمك برونى قيللرى اوست دوداغك اورته سنده اولان ييوه قدر چيقوب صارقمق معناسنه در يقـال اتفر الرجل اذا خرج شعر انفه الى اتفرته ومغيلان اغاجنـك ابتدا چيچكلرى ظاهر اولمق معناسنه در يقـال اتفر الطلح اذا طلع فيه نشأته (المتفرة) محسنه وزننده اوتلرى هنوز كوجك ايكن رعى اولنمش ارضه دينور يقال ارض متفرة اذا صارت قد اكل كلاؤها صغيرا (التفتر) دفتر وزننده وآند لغتدر (التقرة) قافله كلمه وزننده كرو يا اسميدركه قرمان كونى وطتلوجه اوت ديدكلرى نباتدر (التقر) كلم وزننـده تجره حوايجنه دينور طوز وببر ونخود كبى توابل معنـاسنه (التكرى) و (التكرى) تانك ضمى وكاف مشدده لرك فتحيله كرچه سائر اصول نسخه لرنده بو رسمه مضبوطدر لكن صواب اولان تانك فتحى وكاف مشدده لرك ضميله جبل وزننده اولمقدر بغدادك اشاغى جانبنده برقريه اسميدر وتكرى سند الكاسنده سرعسكره اطلاق اولنورجمعنده تكاكره دينور (تكرور) تانك ضميـله مغربده بربلده آديدر تكرورعربلرى معروفدر (التمر) تانك فتحى وميمك سكونيله معروفدركه خرمايه دينور اسم جنسدر واحدى تمره در هايله جمعى تمرات در فتحاتله وتمور وتمران در تانك ضميـله * شارح ديركه بو ايكى صيغه ايله انواع مراد اولور زيرا جنس حقيقى اوزره جمع اولنمز كثير وقليله شمولى اولديغچون (التمار) كتان وزننده خرما صتان آدمه دينور (التمرى) ياى نسبتله خرمايى پك سون آدمه دينور يقال هو تمار اى بايع التمر ويقـال تمرى اى محبه (المتمور) معمور وزننده زاد وذخيره سى خرما اولان آدمه دينور (التتمير) تفعيل وزننده خرمانك تازه سى كركى كبى اولوب تمر حدينـه وارمق معناسنه در يقـال تمر الرطب تتميرا اذا صار فى حد الرطب واغاج خرما طوتمق على قول ميوه سى رطب اولمق معناسـنه در يقال تمر النخلة اذا حلت التمر او صار ما عليها رطبا وبرآدمه خرما يدرمك معنـاسنه در يقـال تمر القوم اذا اطعمهم التمر وبرنسنه يى قورتمق معنـاسنه مستعملدر زيرا رطبى قورتمغجه تمر اولمز يقـال تمر الشئ اذا يبسه واتى تكه تكه طوغرايوب قورتمق وقديد ايلمك معناسنه مستعملدر يقال تمر اللحم اذا قطعه صغـارا وجففه (الاتمار) همزه نك كسريله بودخى رطب خرما حدينـه وارمق معناسنه در يقـال اتمر الرطب اذا صار فى حد التمر وبرآدمك خرماسى چوق اولمق معناسنه در يقال اتمر القوم اذا كثر تمرهم (التمر) امر وزننده مصدر اولور برآدمه خرما يدرمك معناسنه يقال تمر فلان القوم تمرا من البـاب الاول اذا اطعمهم التمر (التامر) خرماسى چوق اولان آدمه دينور يقال رجل تامر وقوم تامرون اذا كثر تمرهم (التامور) امر ماده سنده ذكر اولندى (التمارى) غرابى وزننده برنوع باديه شجرينك اسميدر (التمرة) تانك ضميله قبره وزننده ياخود ابن تمره سرچه دن كوجك برقوشك آديدر * شارح ديركه خرما لقلرده اولورنه وقت كورلسه آغزنده البته خرما اولور (تمر) حيدر وزننده شامده برقريه آديدر (تمرى) قصر ايله شامده برموضع اسميدر (تمرة الكبرى) حيدره وزننده و (تمرة الصغرى) اصفهان قضـاسنده ايكى قريه آدلريدر (تمر) فتحتينله يمامه ده برموضعدر (تمير) زبير وزننده وتمره فتحـاتله يمامه ده ايكى قريه اسملريدر (عقيق تمره) شقيق جمره وزننده تهامه ده برموضعدر (عين التمر) كوفه قربنده برچشمه

آدیدر (ثمران) سحبان وزننده بربلده آدیدر (ثمار) تانك فتحیله برطاغك اسمیدر (الثمرة) فرحه وزننده ثمردن مأخوذ وصفدر رطبه ویا کیزه معناسنه مستعملدر تأنیثی موصوف اعتبار یله در ومنه یقال نفس ثمرة ای طیبة وتقول عنی انفسی غیر ثمرة یعنی بنی بوشله ثمدی مزاجم ناخوشدر (الثمرة) تانك ضمیله شول دری پارهسنه دینور که فوقك یعنی ذکرك باشنك یاننده اولور مراد ختان یرنده اولاندریجکزدر (الاثمرار) اطمینان وزننده برنسنه پك وقاتی اولمق معناسنه در قوری خرما کبی یقال اثمأر الرجع اذا صلب وآلت تناسل قازیق کبی قوامه کلوب قاتیلنمق معناسنه در یقال اثمأر الذکر اذا اشتد نعظه (المثمئر) مطمئن وزننده آلت تناسله اطلاق اولنور وجرذان دیدکلری فارهنك صلب وشدید اولانه دینور (التومری) تانك ومیمك ضمیله برکسه دیمکدر راحد وفرد معناسنه وبونفی مقامنه مخصوصدر یقال مابالدار تومری ای احد ❊ مؤلف بونی امر ماده سنده انسان ایله تفسیر ایلشدر (التنور) تانك فتحی ونون مشدده نك ضمیله اتمك پشوره جك اوجاغه وفرونه دینور کانون الخبز معناسنه ❊ شارح دیرکه مصباحك بیانی اوزره اشبو تنور کلهسی اعجمی اولوب عرب دخی موافقت ایلمشدر وابوحاتم عربی صحیح دکلدر دیدی جمعی تنانیردر وقرطبی دیدیکه تنور اسم اعجمی در عرب تعریب ایلدیلر زیرا اصل بناسی تنزدر کلام عربده ایسه قبل الراء نونی مشتمل کلمه یوقدر ومزهرده فارسیدن مأخوذ اولمق اوزره مرسومدر انتهی وتنور یر یوزینه دینور وجه الارض معناسنه وبه فسر قوله تعالی ❊ وفار التنور ❊ الایة وصوقینایوب چیقان یره دینور مفجر الماء معناسنه پیکار کوزی کبی ودره نك صویی واروب مجتمع اوله جق یره دینور محل ماء الوادی معناسنه وتنور شهر مصیصه قربنده برطاغك آدیدر (التنار) شداد وزننده تنوریسان آدمه دینور اوجاقجی تعبیر اولنور (ذات التنانیر) زباله قرشوسنده برعقبه آدیدر (تنینیر) مصغر بنیه سیله خابور قضاسنده ایکی قریه در برینه تنینیر العلیا وبرینه تنینیر السفلی دیرلر (تنیره) حلیمه وزننده سودان ولایتنده برقریه اسمیدر (التور) جور وزننده آقمق معناسنه در یقال تار الماء یتور تورا اذا جری وتور الجی یه دینور رسول معناسنه وصو ایچه جك کوچکجه قابك اسمیدر که طپراقدن وتوجدن دخی یاپیلور طاس ورداق ومشربه کبی یقال توضأ بالتور وهو اناء یشرب فیه بونده تور کلهسی مذکردر (التورة) هایله شول قز جغزه دینور که عشاق میاننده کلام کوتوروب کتورمك ایچون ارسال اولنور کوچك یزولك اوله جقدر یقال ارسلت الیه تورة وهی جاریة ترسل بین العشاق ❊ شارحك بیاننه کوره تاره دن مأخوذدر لانها تارة عند هذا وتارة عند ذاك (التارة) وقت وحین وهنکام معناسنه در ومره معناسنه درکه برکره دیمکدر جمعی تارات وتیردر تانك کسری ویانك فتحیله مؤلف بونی مهموزا دخی ذکر ومهموز الاصل اولدیغنی تنصیص ایلمشدر راغب مفرداتده بوعربلرك تار الجرح قولندن مأخوذدرکه التئام معناسنه دودیو بیان مأخذ ایلمشدر ومنه یقال فعله تارة ای مرة وفعله تارات ای حالا بعد حال وشیئا بعد شیء ❊ مترجم دیرکه درة الغواصده مسطوردرکه اصحاب کرام برکون مؤوده خصوصنده اختلاف ایلمریله باب مدینة علم اولان مرتضی کرم الله وجهه حضرتلرینه مراجعت ایلدیلر مشارالیه حضرتلری بورسمه حل عقدهٔ اشکال ایلمشدرکه مولودهنك اوستندن تارات سبع کذران ایلمدکجه مؤوده اطلاقی متحقق اولمز حضرت فاروق دخی حاضر بالمجلس اولمغله همان زبان استحسانله صدقت اطال الله بقاك دیدیلر بوعنوانله دعا ابتدا انلردن صادر اولدی وتارات سبعدن مراد اشبو ❊ ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین ثم خلقنا النطفة علقة فخلقنا العلقة مضغة فخلقنا المضغة عظاما فکسونا العظام لحما ثم انشأناه خلقا آخر ❊ الایه کریمهسنده مبین اولان طبقات سبعدر پس مولود حیا ولود ایدوب استهلال لندنصکره دیری اوله رق دفن اولنورسه مؤوده اطلاق اولنور انتهی (الاتارة) همزهنك کسریله برنسنه یی مرة بعد مرة اعاده وتکرار ایلمك معناسنه در یقال اتار الشیء اذا اعاده مرة بعد مرة وبرنسنه یه حدت ودقتله نظر ایلمك معناسنه درنته که همزه ایله اتاء ردخی بومعنایه در تقول اترت النظر الیه یعنی اتأرته (تاراء) مد ایله ارض شامده تبوك قربنده برموضع آدیدر مسجد تاراء آنده مسجد حضرت نبویدر علیه السلام (تاران) قلزم ایله قصبهٔ ایله میاننده برجزیره در (التارات) تارهنك جمعیدرکه ذکر اولندی وعربلرك یاتارات فلان قولندهکی تارات وترمقلوبیدر یعنی اوتار مقلوبیدرکه انتقام مقتول معناسنه در یا اوتار فلان دیمك اولور (توران) تانك ضمیله جمیع ماوراء النهر یعنی نهر جیحون وراسنده اولان الکانك اسمیدر پادشاهنه تورانشاه دینور معلوم اوله که فریدون شاهك اوچ اوغلی وارایدی که تور وسلم وایرجدر ایرجی که کوچك اوغلیدر ولی عهد ایدوب بیوك اوغلی توره آب جیحونك وراسنی احاله وسلمه فراتدن اقصای مغربه دك تفویض ایلدی اکا بناء الکهٔ مزبوره توره نسبتله توران اطلاق اولندی نته که نهرك بری طرفنه ایرجه

مطلب

نسبتله ایران دیدیلر بعده تورانشاه وایرانشاه ملوکلرینه لقب مخصوص قلندی وتوران حران قضاسنده برقریه
آدیدر سعد بن الحسن العروضی التورانی ومحمد بن احمد القزاز التورانی اورادندر (عب توران) غین معجمه نك ضمیله
سندالکاسنده خورالدیبل نام بلده قریبنده برموضعدر (التایر) حایر وزننده شول کشی یه دینور که برکاروعملدن
فتور وکلال کلدکدنصکره تکرارا کامباشرت ومداومت ایدر اوله یقال رجل تایر ای مداوم علی العمل بعد فتور
(التیهور) طیفور وزننده دوزواوتوراقلی یره دینور ارض مطمئنه معناسنه ودره نك یوقربسله اشاغیسی بیننه
دینور که مراد تپه سیله دیبنك ارالغیدر کذلك طاغك تپه سیله اشاغیسنك ارالغنه دینور که یورهسی اوله جقدر
وخودبین وخودپسند ومدمغ کشی یه دینور یقال رجل تیهور ای تائه متکبر ودریانك تپه کبی یوکسك طالغه سنه
دینور وشول قوملغه وقومدن تپه یه دینور که انده جرف یعنی سیل صویی یاردیغی یار اوله جمعی تیاهیر وتباهر کلور
(التوهری) جوهری وزننده اوزون اورکجه دینور سنام طویل معناسنه (التاهور) بلوده دینور سحاب معناسنه
(التیار) شداد وزننده دکزك یاریلوب صاچلان طالغه سنه دینور که قوم تعبیر اولنور تیر معناسندن مأخوذدر
یقال بحر متلاطم التیار وهوموجه الذی ینضح وتیار غایت کبرندن باشنی یوقری قالدیران سربهوا مدمغ کشی یه دینور
یقال رجل تیار ای تائه متکبر قال فی الاساس رجل تیار ای تیاه یطمح طموح الموج من تیهه ای کبره وتیار قانی چاپك
جریان ایدن طمره وصف اولور یقال قطع عرقا تیارا ای سریع الجریة (التیر) تانك کسریله کبر ونخوت وتیه
معناسنه در یقال اخذه التیر ای التیه وخانه نك ایکی دیواری بیننه آرقوری وضع اولنان آغاجه دینور ❊ مؤلفك جوز
ماده سنده بیاننه کوره تیر لفظ فارسیدر واوق وکریشله تعبیر اولنان قالین دیرك اوله جقدر که برباشی بری دیواره
وبرباشی دیکر دیواره وضع ایدرلر کارکیر بنالرده اولنور (نهر تیری) ضیزی وزننده اهواز ترابنده برایرمق آدیدر حمید بن
تیر الطویل یاخود ابن تیرویه که شیرویه وزننده دربرمحدثدرکه نماز ایچره قیامده ایکن وفات ایلدی عمرو بن تیری
سیری وزننده که سار قعلندن امر حاضردر ابن مبارکك شیخیدر ❊ فصـــل الثاء المثلثة ❊ (الثأر) ثانك فتحی
وهمزه نك سکونیله قاتل ذمتنده مستقر اولان دم ودیته دینور که اسمدر تقول ثأری عند فلان ای ذحلی ودمی
من القتیل ومقتولك قاتلدن دم ودیت قصاصنی طلب ایلمك معناسنه مصدر اولور یقال ثأر به وثأره ثأرا من الباب
الثالث اذا طلب دمه ❊ مؤلف مسامحه اوزره ثبت ایلمشدر وثأر برآدمك حمیم وقریبنی قتل ایدن کسه یه دینور که ذمتنده
دم وانتقام ثابت اولور تقول فلان ثأری الذی عنده ذحلی وهو قاتل حمیمه جمعی اثآر کلور همزه نك فتحی وثانك سکونیله
وآثار کلور که مقلوبیدر بونلردن اسم ثؤره در ثانك ضمی وهمزه نك سکونیله وثؤوره در ثانك ضمی وهمزه نك ضم
ومدیله مقتول ایچون قاتل ذمتنده ثابت اولوب اخذی مطلوب اولان کینه وانتقامه دینور که اوچ تعبیر اولنور تقول
قتلت به ثأری وادرکت ثؤرتی وثؤورتی ای ذحلی ویقولون یا ثارات زید ای یاقتلة زید پس ثارات ثأر لفظندن جمع
اولور که وجه مذکور اوزره قاتله دینور ❊ شارح دیر که جمع صددنده مؤلف بوندن سکوت ایلمشدر لکن امهات سائرده
منصوصدر ونهایه ده اشبو ❊ یا ثارات عثمان ❊ حدیثنده ایکی وجهله مرسومدر اولا حذف مضافله یا اهل ثأراته
تقدیرنده در که یا ایها الطالبون بدمه دیمکدر ثانی بوراده ثأر قاتل معناسنه اولمغله قاتللری تقریع وتفظیع وتصدیع وانتقام
خصوصنده شدت کینه لرینی اعلام وتصریح ایچون ندا اولنمشدر وزمخشری وجه اوله ذاهب اولمشدر که مقتولك
جانبدارلرینی اخذ کینه وانتقامه حث واغرا ایچون ندا ایدرلرتنه که محب خاندان اولنلر یزیدیلره داد حسین دیو فریاد
ایدرلر کذلك زمخشری دیدیکه اخذ انتقام ایدن آدمده ثأر اطلاق اولنور زیرا طالب ومطلوبدن هر بری آخرك
ثأریدر بری صید لفظی کبیدر که مأثور معناسنه در وبری عدل کبیدر که فاعل معناسنه در وفاعل معناسنه اولان ثأر ثائر
لفظندن محذوف یعنی مختصر اولمق جائزدر شاك وشایك ولات ولایث کبی پس الفی مهموز اولمز زیرا الف فاعلدر انتهی
وثأر مقتولك قاتلنی قتل ایله انتقامنی آلمق معناسنه در یقال ثأر القتیل وثأر به بالقتیل ثأرا اذا قتل قاتله قال فی الاساس ثأرت
فلانا بحمیمی اذا قتلته به وتقول ثأرت حمیمی وبحمیمی اذا قتلت قاتله فعدوك مثؤر وحمیمك مثؤر ومثؤر به انتهی وتقول
ثأرتك بکذا ای ادرکت به ثأری منك وعربلر لا ثأرت فلانا بیداه دیرلر لا نفعتاه معناسنه یعنی ثأری نفع بالید معناسنده استعمال
ایدرلر ثأرت حمیمی معناسندن مأخوذدر (الاثآر) اظهار وزننده برکسه کینه وانتقامنی آلمق معناسنه در یقال اثأر الرجل
اذا ادرك ثأره (الاستثآر) انتقام آلمق ایچون آخردن مدد طلب ایلمك معناسنه در یقال استثأر ولی القتل اذا استغاث لیثأر
بمقتوله (الثؤرور) تؤرور وزننده ومرادفیدر که تاء ماده سنده ذکر اولندی (الثائر) بائر وزننده منتقم آدمه دینور که
انتقامنی آلمدقجه برنسنه اوزره طورمیه یعنی برایشه مشغول اولمیه یقال رجل ثائر اذا کان لایبقی علی شیء حتی یدرك ثأره
(الاثآر) همزه نك وثای مشدده نك کسریله انتقام آلمق معناسنه در تقول اثأرت من فلان ای ادرکت منه ثأری واثأر

كلمه سنك اصلى ائتأر ايدى افتعالك تايى ثايه قلب وادغام اولندى (الثأر المنيم) ميمك ضميله شول انتقامه اطلاق اولنوركه
انك طالبى اكا نائل اولدقده آسوده وخوشدل اولوب خواب راحته واره يقال اصاب الثار المنيم وهو الذى اذا اصابه
الطالب رضى به فنام بعده (الاثبجرار) اطمينان وزننده برنسنه دن خوف ايلمكله كيرو طوروب اندن فارغ اولمق
معناسنه دريقال اثبجر الرجل عنه اذا ارتدع من فزع وانقولى دتره مك ايله ترجمه ايلمكله ظاهر انسخه سى ارتعد اولمغه
مجمولدر واثبجرار مدهوش ومتحير اولمق معناسنه دريقال اثبجر الرجل اذا تحير واوركوب قاچمق معناسنه دريقال
اثبجر الحمار اذا نفر وجفل وبرآدم حزم ورشدوتد بيرجهتنده ضعيف وقاصر اولمغله رأى درستله برماده يى
فصل وقطعه يى قدرت اولمق معناسنه دريقال اثبجر الرجل اذا ضعف عن الامر ولم يصرمه وبرآدم ارقه سى اوزره
دونمك معناسنه دركرك عزيمت وكرك وقوف حالنده اولسون يقال اثبجر الرجل اذا رجع على ظهره وبرسمته كيدركن
كتميوب كيرو دونمك معناسنه در يقال اثبجر القوم فى مسير اذا ترادّوا اى تراجعوا وآقمق معناسنه دريقال اثبجر الماء
اذا سال (الثبجارة) ثانك كسريله شول چقوره دينوركه اولوغك دوكيلان صويى قازوب چقورلتمش اوله (الثبر
صبر وزننده برايش ايله برآدمى اليقومق معناسنه دريقال ثبر فلانا بالشئ ثبرا من الباب الاول اذا حبسه عليه
وبرخصوصدن منع وصرف ايلمك معناسنه دريقال ثبر فلانا عن الامر اذا منعه وصرفه وبرآدمى برنسنه دن خائب
ونوميد ايلمك معناسنه دريقال ثبر فلانا اذا خيبه ولعن ونفرين ايلمك معناسنه دريقال ثبره اذا لعنه وقوغوب سورمك
معناسنه دريقال ثبره اذا طرده ودريا جزر ايلمك يعنى ساحلدن كيرو چكلمك معناسنه دريقال ثبر البحر اذا جزر
(التثبير) تفعيل وزننده بودخى برآدمى برايش اوزره اليقومق معناسنه دريقال ثبر فلانا بالشئ تثبيرا اذا حبسه عليه
(الثبور) قعود وزننده هلاك اولمق معناسنه دريقال ثبر الرجل ثبورا اذا هلك وويل وعذاب معناسنه دريقال يدعو اهل
النار واثبوراه اى واويلاه وهلاك ايلمك معناسنه دريقال ثبره الله اى اهلكه (المثابرة) مفاعله وزننده برنسنه يه
مداومت واشتغال ايلمك معناسنه دريقال ثابر على الامر مثابرة اذا واظب (التثابر) تفاعل وزننده صچراشمق معناسنه در
يقال تثابر القوم اذا تواثبوا (الثبرة) تمره وزننده طپراغى يومشق دوز يره دينور ارض سهله معناسنه وبركونه طپراغه
دينوركه نوره يه شبيه اولور ويرده اولان چقوره دينور وثبره ضبة قبيله سى يوردنده بردره آديدر (الثبرة) ثانك ضميله
صبره وزننده ومرادفيدركه جچ خرمنه دينور (ثبير الاثبرة) ثانك فتحيله وثبير الحضراء وثبير النصع نونك كسريله
وثبير الزنج وثبير الاعرج وثبير الاحدب وثبير عيناء ظاهر مكه ده برطاغك اسملريدر وثبير مزينه يوردنده برصويك
اسميدركه شريس بن ضمرة المزنى يه رسول انام عليه السلام حضرتلرى اقطاع يورديلر ومزبورك اسمنى شريحه
تبديل يورديلر شراست معناسندن استكراه سببيله (المثبر) منزل وزننده محبس معناسنه در ومقطع ومفصل
معنالرينه دركه كسيله جك وآيريله جق يرلردر وشول موضعه دينوركه انده عورت ياخود ناقه وضع حمل ايليه ودوه
بوغزلنه جق يره دينور (الثبر) فتحتينله يارهنك اغزى آچلمق معناسنه دريقال ثبرت القرحة ثبرا من الباب الرابع
اذا انفتحت (الاثبيرار) احيرار وزننده برايشدن كسل وفتور سببيله آغرلشوب اوياتمق معناسنه در تقول اثبار رت
عن الامر اذا تناقلت عنه (الثبار) كتاب وزننده برخصوص حصولپذير اولمغه يقلشمغه دينور يقال هو على اثبار
امر اى على اشراف من قضائه (الثجرة) ثانك ضمى وجيمك سكونيله چقوروا چق يره دينور ودره نك واسع ومعظم
اولان يرينه دينور وسطى كبى يقال وقف السيل فى ثجرة الوادى اى فى معظمه ومجتمع اعلا الحشا يعنى اجزاى جوفيه نك
يوقرى طرفلرينك جمع اولديغى يره دينوركه كوكس ايله كوبكك ماييني اولان يردر على قول اول يرك وسطنه دينور
وكوكس چقورينك چوره سنه دينور وثجرة البعير دوه نك كوكسى چقورينه صارقان تويلره دينور سبلة البعير معناسنه
ونبات وسائر نسنه لردن طاغنق اولان قطعه لرينك هر برينه دينور جمعى ثجر درغرف وغرفه كبى (الثجير) امير
وزننده اوزم وسائر صيقلور اولان نسنه نك جبره سنه وپوصه سنه دينور (الثجر) فجر وزننده برنسنه يى آخر نسنه نك
پوصه سنه قاتمق معناسنه دريقال ثجر التمر ثجرا من الباب الاول اذا خلطه بثجير البسر اى ثفله ❊ شارح ديركه مصباحده
الثجير ثفل كل شئ يعصر وهو معرب وقال الاصمعى الثجير عصارة التمر والعامة تقول بالتاء وثجر غليظ وعريض اولان
شيئه دينور يقال ورق ثجر اى غليظ عريض وثجر نجران قربنده برصويك آديدر على قول وادى القرى ايله شام بيننده
واقعدر (الاثجر) احمر وزننده بودخى غليظ وعريض اولان شيئه دينور وقبصه وديى قالين اوقه دينور يقال سهم
اثجر اى غليظ الاصل قصير (الثجر) كتف وزننده بودخى غليظ وعريض شيئه دينور (التثجير) تفعيل وزننده
بولاتمق معناسنه دريقال ثجره اذا وسعه وانلولتمك معناسنه دريقال اثجره اذا عرضه وتثجير وجودده اولان كوشكلكه
وسلپوكلكه دينوركه اسمدر يقال فى لحمه تثجير اى رخاوة (الثجر) صرد وزننده جماعات متفرقه يه دينور

ذكر اولنان ثجره نك جمعيدر وديلري قالبنوعر بعض اولان لوقلره دينور (الانثجار) انفجار وزننده وصرادفيدركه يردن صوقيناپوب آقق معناسنه در يقال انثجر الماء اذا انفجر وصو وفرقدن نانشي بك طاشقين اولمق معناسنه در يقال انثجر الماء اذا فاض كثيرا (المثجر) معظم وزننده بوقوملري اولانه دينور يقال خيزران مثجران اي ذوانابيب (مثجور ابن غيلان دركه جريرك هجوكرده سيدر (الثرة) راى مشدده ايله ذره وزننده صويي پك فراوان اولان پيكاره وايازمه يه دينور يقال عين ثرة اي غزيرة ومعه صينك دليكلري واسع اولان ناقعيه ياخود قيونه اطلاق اولنوركه سود فراوان آقار يقال ناقة اوشاة ثرة اي واسعة الاحليل وسودي فراوان اولان ناقعيه وقيونه اطلاق اولنور يقال ناقة اوشاة ثرة اي غزيرة جمعي ثرور كلور وثرار كلور ثانك كسريله وثرمزنجنك ثاني فراوان اولان طعنيهده وصف اولور يقال طعنة ثرة اي كثيرة الدم وچوق سوزلو اوزان قاري يه اطلاق اولنور يقال امرأة ثرة اي كثيرة الكلام (الثرارة) طراره وزننده و(الثرثارة) سلساله وزننده و(الثرثورة) ثانك ضميله بونلرده صويي فراوان اولان چشميه دينور يقال عين ثرارة وثرثارة وثرثورة اي غزيرة وثرثاره اوزان وپركوي قاري يه دينور (الثرور) صبور وزننده سودي پك چوق ناقعيه وقيونه دينور يقال ناقة ثرور اذا كانت غزيرة وكذلك الشاة (الثارة) بودخي چوق سوزلو قاري يه دينور (الثر) حر وزننده و(الثرورة) ثانك ضميله و(الثرارة) حراره وزننده و(الثرور) سرور وزننده معاني مزبوره دن مصدرلردر يقال ثرت العين والناقة والشاة ثرا وثرورة وثرارة وثرورا من الباب الاول والثاني والرابع اذا غزرت وثر ثانك فتحيله پراكنده قلمق معناسنه در يقال ثر الشيء ثرا من الباب الثاني اذا بدده وفرقه وثر وصف اولور بول نسنه يه دينور يقال عين ثر ومكان ثر اي واسع وچوق سوزلو آدمه دينور يقال رجل ثر اي مكثار ويغموري چوق بلوده دينور يقال سحاب ثر اي كثير الماء ودپرنشي چابك اولان آته دينور منثر دخي دينور مجر وزننده يقال فرس ثر ومنثر اي سريع الركض (الثرثرة) زلزله وزننده بودخي تارمار ايتمك معناسنه در يقال ثرثر الشيء اذا بدده وفرقه وسوزي دونه دونه چوق سويلمك معناسنه در يقال ثرثر الكلام اذا اكثره ورده وچوق طعام يمك معناسنه در يقال ثرثر في الطعام اذا اكثر اكله وطعامي بري برينه قاتوب قارشدرمق معناسنه در يقال ثرثر الطعام اذا خلطه (الثرثار) سلسال وزننده باوه كوكسه يه دينور يقال رجل ثرثار اي مهذار وچاغرغان آدمه دينور يقال رجل ثرثار اي صياح وثرثار سنجار ايله تكريت بيننده برايرمق ياخود برپيوك درمك اسميدر (الاثرارة) همزه نك كسريله انبر بارس اسميدركه بو اسمله معروف دوايي نباتدر تركيده قادين طوزلغي تعبير اولنور (الثرثور) ثانك ضميله ارمينيه ديارنده ايكي نهرك اسميدر برينه ثرثور كبير وبرينه ثرثور صغير ديرلر (التثرير) تفعيل وزننده يري غناك ايلمك معناسنه در يقال ثرر بالمكان اذا نداه (الثعجرة) دحرجه وزننده دوكمك معناسنه در يقال ثعجر الشيء اذا صبه (الاثعنجار) احرنجام وزننده دوكلمك معناسنه در يقال ثعجر الماء فاثعنجر اي انصب (المثعنجرة) اسم فاعل بنيه سيله شول چناغه دينوركه ايچنه قونيلان ياغي طاشوب دوكيلور اوله ظاهرا ديبي چقور اولميوب وطارلقدن اولور تأنيثي موصوف اعتباريله در يقال جفنة مثعنجرة اذا كانت يفيض ودكها (المثعنجر) بودخي اسم فاعل عنوانيله آقيجي نسنه يه دينور يقال ماء ودمع مثعنجر اي سائل (المثعنجر) اسم مفعول بنيه سيله دكزك اورته سنه دينوركه پك انكين يريدر اوراده اولان صويك كثرتنه سائر محللري بكزه مز اولور ✿ وقول ابن عباس وذكر عليا علي الى علمه كالقرارة في المثعنجر ✿ اي مقيسا الى علمه كالقرارة موضوعة في جنب المثعنجر يعني ابن عباس ديديلركه بنم علمم علم مرتضايه قياس ونسبت اولنسه مثعنجر جنبنه موضوع اولان قراره يعني غدير صغير كبيدر وجوهري وصاغاني مثعنجر كلمه سنك مصغرنده مثيعج ومثيعيج دينور ديملري غلطدر صواب اولان ثعيجر اولمقدرتنه كه محرنجم مصغرنده حريجم ديرسن يعني ميم ونوني زائددر (الثعر) ثانك فتحي وعينك سكونيله وثانك ضميله وفتحتيله لغتدر شول صمغه شبيه سيالي نسنه يه دينوركه سمر يعني مغيلان اغاجنك كوكندن ظهور ايدرسم قاتلدر (الثمر) فتحتيله بننده سكيل چوق اولمق معناسنه در يقال ثمر الرجل ثمرا من الباب الرابع اذا كثرت ثا ليله (الثعرور) ثانك ضميله بودوركشي يه دينور يقال رجل ثعرور اي قصير وثعرور طرثوث ديدكلري نباته على قول طرثوثك اوجنه دينوركه ذكر بلنسي كبي اولور وطرثوث قولغان تبكني ديدكلريدر قال الشارح في النهاية وفي الحديث ✿ يخرج قوم من النار فينبتون كما ينبت الثعارير ✿ جمع ثعرور وهي القثاء الصغار شبهوها لان القثاء ينمي سريعا وقيل هي رؤس الطراثيث تكون بيضاء وثعرور سكيله دينور ثؤلول معناسنه وآطه صوغاننك كوكنه دينور وعجور ديدكلري سبزه نك صغيرنه دينور وذونون ديدكلري نباتك بتشنه دينور باديه نباتندندر (الثعران) و(الثعروران) ثانك ضمي وتثنيه بنيه سيله شول ممه باشلرينه شبيه ايكي طرفلو اوزونجه سكيللره دينوركه آت قسمنك خايه لرينك ايكي طشره طرفلريني احاطه ايدركذلك قيون قسمنك دخي ممه لرينك طشره

طرفلرینی احاطه ایدر (الثعاریر) جمع بنیه سیله قوش قونمز اوتنه شبیه بر نبات آدیدر و بروندہ حادث اولان چتلاقلره دینور (الثعرة) جلبه وزننده برونده چتلاقلر ظهور ایلمك معناسنه در یقال ثعر الانف اذا بدا فیه التشقق (الاثعار همزه نك كسریله یلاندن مواضعه جهتیله اخبار وحوادث تجسس ایلمك معناسنه در یقال اثعر الرجل اذا تجسس الاخبار بالكذب (الثغر) ثانك فتحی وغین معجمه نك سكونی وفتحیله خیار عشنبند ندر یعنی بركونه اوتلق اسمیدر كه بالجمله اوتلقلرك كزیده سیدر دوه قسمنك محبوبیدر مفردی ثغره در رهایله وثغر مطلقا آچلمش یرتغه ویاریغه یاخود طاغلرده وبعض یرلرده اولان كدككه ورخنه یه دینور وآغزه دینور فم معناسنه ودیشلره دینور علی قول مقدملرینه یعنی اوك دیشلره دینور قال الشارح وفی المصباح الثغر المبسم ثم اطلق علی الثنایا وعند البعض ثغر منبتلرنده ثابت اولان دیشلره دینور كه چیقدقدنصكره اطلاق اولنمز ودار الحرب قربنده اولان سرحده دینور كه محل خوف اولمغله اورایه محافظ ومرزبان تعیین اولنور دشمن آغزی تعبیر اولنان یرلر اوله جقدر ومطلقا فروج بلداندن یعنی هر بلده ومملكتك سرحدنده وداخلنده اولان كدكلره ودربندلره دینور كه خوفناك محللردر دشمن یاخود حرامی مقوله سنك ممرورگاهلریدر واكاثغور دخی دینور زنبور وزننده وصغر شهر كرمان قربنده ساحل بحر هندده بر بلده آدیدر وثغر مصدر اولور كدك آچمق ورخنه ایلمك معناسنه یقال ثغر الرجل ثغرا من الباب الثالث اذا ثلم وكذلك طوتمق معناسنه اولمغله ضد اولور یقال ثغر الثلمة اذا سدها وبرآدمك دیشلرینی شكست ایلمك معناسنه در یقال ثغر فلانا اذا كسر ثغره وبرآدمك برحادثه سببیله دیشلری اوفانمق معناسنه در یقال ثغر فلان علی بناء المجهول اذا دق فمه فهو مثغور وچوجغك دیشلری علی قول اوك دیشلری دوشمك معناسنه در كه صكره برینه ثانیی نابت اولور یقال ثغر الصبی علی بناء المفعول اذا سقطت اسنانه او رواضعه فهو مثغور (الثغرة) نقره وزننده ایكی طرفلو یبون چنبرلرینك بیننده اولان بوغاز چقورینه دینور یقال طعن فی ثغرته ای نقرة نحره التی بین الترقوتین وثغرة البعیر دوه نك یبوننك نهایتنده اولان چقوره دینور كه اوراده ذبح اولور وثغرة الفرس آت قسمنك كوكسنك اوستنده اولان چقوردن عبارتدر وثغره ارضك بر ناحیه سنه دینور ودوز وملایم یوله دینور طریق سهله معناسنه (الاثغار همزه نك كسریله چوجق دیشلرینی دوشورمك معناسنه در یقال اثغر الغلام اذا القی ثغره وچوجغك دیشلری بتمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اثغر الغلام اذا نبت ثغره وبرآدمك دیشلری اوفانمق معناسنه در یقال اثغر الرجل علی بناء المجهول اذا دق فمه (الاثغار) همزه نك وثای مشدده نك كسریله بودخی چوجغك دیشلری بتمك معناسنه در یقال اثغر الغلام اذا نبت ثغره كما یقال ادغر وبونلرك اصلی اثتغر ایدی كه افتعالدندر (المثغور) دیشلری دوشمش اولان چوجغه دینور كما ذكر (الثغور) ثانك ضمیله ثغر كلمه سنك مفردیدر طاغنق متفرق معناسنه مستعملدر ومنه یقال امسو ثغورا ای متفرقین (ثغور) صبور وزننده یمنده حمیر قبیله سنه مخصوص برحصن آدیدر (ثغره) صبره وزننده اعراض مدینه دن بر ناحیه نك اسمیدر اعراض نواحی مدینه یه اطلاق اولنور (الثفر) ثانك فتحی وضمی وفانك سكونیله سباع ومخالبك یعنی یرتیجی وحوش وطیورك خاصة فرجنه دینور حیاء ناقه یه مخصوص اولدیغی كبی علی قول فرجلرندن مسلك قضیب یعنی آلت كیره جك یرینه دینور كما خص اولور (الثفر) فتحتینله وبعضا فاء ساكن اولور آتك كرینك كیروسنده اولان قایشه دینور كه قوسقون تعبیر اولنور عربلی وپالانلی دابه لرده قوسقون اولمامغله پالدم تعبیر اولنور یقال شد ثفره وهو السیر فی مؤخر السرج (الاثفار) همزه نك كسریله اكره وپالانه قوسقون وپالدم یاپمق علی قول قوسقون وپالدم طاقمق معناسنه در یقال اثفر السرج اذا عمل له ثفرا اوشده به ودابه یی اكسه سندن سورمك معناسنه مستعملدر یقال اثفر البغل اذا ساقه من خلفه وبو معناددر كه فلانك دبرینه ذكری یاناشدروب طیادم دیه جك یرده اثفرته یعنی سوء دیرلر الزقتها باسته معناسنه یعنی سلعه دن كنایه در كه مراد سلعة سوء بدنیدر واثفار كیه كجی ولادت علامتنی باورتمك معناسنه در یقال اثفرت العنز اذا بینت الولادة (المثفار مصباح وزننده شول آته وسائر طواره دینور كه اكرینی وپالاننی دائما كیرویه سلكوب آتار اوله یقال دابة مثفار ای ترمی بسرجها الی مؤخرها ومأبون وككز كسه یه اطلاق اولنور كه مذكر سماعی تعبیر اولنور (المثفر) منبر وزننده مثفار معناسنه در یقال هو مثفار ومثفر ای مأبون (الاستثفار) برآدم آردی اتكنی عورتلرك طون بزی كبی اویلقلری اراسندن اوك طرفنه چكوب كتورمك معناسنه در یقال استثفر بازاره اذا ادخله بین فخذیه ملویا وكوپك قسمی قویریغنی پاچه سی ارالغنه قیصدروب قرنته یاپشدرمق معناسنه در یقال استثفر الكلب بذنبه اذا ادخله بین فخذیه حتی یلزقه ببطنه (الثفر) حفر وزننده طواری اكسه سندن سورمك معناسنه در یقال ثفر الحمار ثفرا من الباب الثانی اذا سلقه من خلفه (التثفر) قافله تفعل وزننده صبرسزلقدن ناشی تردد واضطراب ایلمك معناسنه در یقال

تثقرالرجل اذاتردّد وجزع (الثمر) فتحتيله اغاجك يمشنه دينور فارسيده ميوه دينور يقال ادرك ثمرالشجر اى حمله
وهرنوع ماله اطلاق اولنور يقـال كان له ثمر اى انواع المال اسم جنس اولمغـله مفردى ثمره در هايله وثمره درميمك
ضميله سمره وزننده جمعى ثمار در جبل وجبال كبى وجمع الجمعى ثمر در ضمتيله كتب وزننده ومنتهى الجموعى اثمار در
اعنـاق وزننده • وثمر فلزّاتدن التونه وكومشه اطلاق اولنور يقال له ثمر اى ذهب وفضة وثمره شجره يه اطـلاق
اولنوركه مجازمرسلدر وباشـك دريسنه دينور جلدة الرأس معناسنه وثمرة اللسـان دلك اوجنه اطلاق اولنور
ثمرة سوطدن مأخوذدر قال فى الاساس ضربنى بثمرة لسانه اى بعذبته اذا لينك وثمرة السوط قامچينك اوجنده
اولان عقده يه اطلاق اولنور ميوه يه تشبيهـا يقال سوط عظيم الثمرة اى العقدة فى طرفه ونسل وذرّيته اطلاق
اولنور يقال كثرالله ثمرة سلطاننا اى نسله وذريّته وولده (الثمـار) سحاب وزننده بودخى ميوه يه وهرنوع ماله
اطلاق اولنور (الثمور) قعود وزننده اغاج يمش طوتمق معناسنه در يقـال ثمرالشجر ثمورا من البـاب الاول
اذا صار فيـه الثمر وبرآدم مالدار اولمق معناسنه مستعملدر يقـال ثمر الرجل اذا تموّل وطوار اوتلامق ايچون
صاحبى اغاج بريكدرمك معناسنه در يقال ثمر للغنم اذا جمع لهـا الشجر (الاثمار) همزه نك كسريله بودخى اغاج
ميوه ويرمك معناسنه در يقـال اثمر الشجر اذا صار فيـه الثمر وطولومده كره ياغى چالقيوب يارگن ياغ دانه دانه
اولمق معناسنه مستعملدر ثمره تشبيه اولنمشدر يقال اثمر السقاء اذا ظهر عليـه تحبب الزبد قال فى الاساس ان لبنك
لحسن الثمر وهو ما يرى عليه اذا مخض من امثـال الحصف فى الجلد وبرآدمك مالى چوغالمق معناسنه مستعملدر
يقال اثمر الرجل اذا كثر ماله (الثامر) ثمور دن اسم فاعلدر و(المثمر) اثمار دن فاعلدر مأخذلرى اوزره ايكيسيده •
ميوه طوتمش اغاجه دينور وعنـد البعض ثامر ميوه سى هنوز ظهور ايدن اغاجه ومثمر ميوه سى ديوشرلمك
درجه سنه گلمش اغاجه دينور يقـال شجر ثامر ومثمر اذا صار فيـه الثمر او شجر ثامر اذا خرج ثمره ومثمر اذا بلغ ثمره
ان يجنى (الثمراء) حمراء وزننده • ثمره نك جمعيدر ٭ كرچه مؤلف جمع ثمرة عبـارتيله جمعيتنى تنصيص ايدوب لكن
اغرب اولمغله شجراء كبى اسم جمع اولمق غالبدر وثمراء بعينه برنوع اغاجك آديدر وشهر طائفك سراة جانبنـده •
واقع شقنده بركوچك طاغك اسميدر وثمراء يمشلو اغاجه دينور يقال شجرة ثمراء اذا صار قد خرج ثمرها وثمرى چوق
ارضه دينور يقال ارض ثمراء اى كثيرة الثمر (الثميرة) سفينه وزننده بودخى كثير الثمر اولان ارضه دينور وبايقده
يايلوب چيقاركن هنوز طوپلنمقسزين دانه دانه ظاهر اولان ياغه دينور يقال ظهرت ثميرة الزبد وهى ما يظهر منه قبل
ان يجتمع وكره ياغى ظهور ايتمش على قول هنوز ياغى وقيمغى چيقمامش سوده دينور يقال شرب الثميرة اى اللبن الذى
ظهر زبده او الذى لم يخرج زبده (ثمير) امير وزننده ثميره ايله ايكى معناى اخيرده مرادفدر (الثمر) كتف وزننده
و(المثمور) مالى كثيرده دينور يقـال مال ثمر ومثمور اى كثير ومثمور كثير المـال آدمه دينور يقـال رجل مثمور وقوم
مثمورون اى كثير والمال (التثمير) تفعيل وزننـده طولومده ياغ يارايكن دانه دانه ظهور ايلمك معناسنه در يقـال
ثمر السقاء تثميرا اذا ظهر عليه تحبب الزبد ونبات واشجار قسمى چچكلرينى دوكـوب يمش باغلمق معنـاسنه در
يقـال ثمر النبات اذا نفض نوره وعقـد ثمره وبرآدم مالنى بركتلنديروب نشو ونما ايله چوغالتمق معناسنه در يقـال
ثمر الرجل ماله اذا نماه وكثره وتقول ثمر الله مالك (الثامر) ميوه لو اغاجه دينوركه نته كه ذكر اولندى وحبوباتدن
ءكرچه يه دينور وحماض نباتنك چچكنه دينوركه قرمزى اولور (ابن ثمير) امير وزننده مهتاب كيجه نك كنيه سيدر
(ثمر) ثمر وزننده بر وادى آديدر (ثمر) فتحتيله يمنده برقريه آديدر (ثمير) زبير وزننده • محمد بن عبدالرحيم نام محدثك
جدى اسميـدر (الثمرة) فرحه وزننده • ثمرك مؤنثيـدر وثمر فى الاصل نما بولمش مال مباركه اطلاق اولنوب اول
علاقه ايله ثمره نفس طيبه ده استعمال اولندى ومنه تقول ما تفسى لك بثمرة اى مالك فى نفسى حلاوة ٭ مؤلف حاصل
معنـا ايله تفسير ايلمشدر (الثجارة) نوله ثيجاره وزننده • ومرادفيدركه اولوق صوايله پيدا اولان حفره يه دينور
(النور) جور وزننده و(الثؤور) قعود وزننده و(الثوران) فتحاتله برنسنه يرندن توزوب قالقمق معناسنه در توزلق
ومثالغه نك قالقمسى كبى يقـال ثار الشئ يثور ثورا وثؤورا وثورانا اذا هاج وصچرامق معناسنه در يقـال ثار اليه
اذا وثب وتوز توزوب هوايه آغمق معناسنه در يقـال ثار الغبار اذا سطع وخاصة بغرتلق قوشى وچكركه يرلرندن
قالقمق معناسنه در يقال ثار القطـا والجراد اذا نهض وبدندن قان قينـايوب چيقمق معناسنه مستعملدر يقـال
ثار الدم اذا ظهر وثور راقط بعنى كش ديدكلرى يوغرد قور بسندن قطعه عظيمه يه اطلاق اولنور جمعى اثوار وثوره
كاور عنبه وزننده • وثور اركك اكوزه دينور ارضى اثاره ايتديكيچون كويا كه مصدر ايله مسمادر ثار معناسنه در جمعى
اثوار در وثيار در ثانك كسريله وثوره وثيره درعنبه وزننده • وثيره در وثيران در جيره وجيران وزننده • يامجاورت

كسره يه مبنی درمؤنثی ثوره در و(ثور) برقومك سید ومهترینه اطـلاق اولنوریقال هوثور القوم ای سـیدهم ویوصونه دینور طحلب معناسنه وطرنغك دینده اولان یاضه دینور ومطلقا یوصون كبی صویك یوزینه چوكن شیئه دینورودلیلكه دینور یقـال اصـابه الثور ای الجنون وافقده شـفقك نشر وهیجانله تابنده اولان قزللغنه اطلاق اولنوریقال سقط ثور الشفق ای حمرته الثائرة فیه واحمق ویغز آدمه اطلاق اولنوریقال هوثور ای احمق وثور فلكده بر برجك آدیدركه آنده كواكبـدن ثورصورتی مرسومـدرایكنجی برج اوله جقدروثور بن عاص بن سعیدك فرسی اسمیدر ومضردن برقبیله پدرینك اسمیـدر امام ومحدث سفیان بن سعید اول قبیـله دندرومزینه بلادنده بروادی اسمیدر ومكه ده برطاغك آدیدركه تنزیل مبینده مذكوراولان مغاره آنده درمراد ٭ ثانی اثنین اذهما فی الغار ٭ آیتنده مذكور اولان غاردر واكا ثور اطحل طاغك آدی اولوب ثور بن عبد مناة اكا نازل اولمغله كندیسنه منسوب اولمشدر لكن بوصورتده اطحل ثوردینك لازم ایدی وثورمدینه ده دخی برطاغك آدیدر ومنه الحدیث الصحیح ٭ المدینة حرم مابین عیرالی ثور ٭ واماقول ابی عبیدبن سلام وغیره من اكابرالاعلام انّ هذا تصحیف والصواب الی احدلانّ ثورا انماهو بمكة فغیر جید یعنی مدینهٔ منوره حوزه سی عیرنام طاغدن ثورنام طاغه قدر حرم محترمدر ابوعبید وسائر اكابر اعلام مدینهٔ منوره ده ثورنام طاغ یوقدر ثور مكه ده اولمغله الی ثور كلمه سی الی احد كلمه سنك مصحفیدركه راویلر تصحیف ایلمشلردر دیملریله بوكلاملری جید وبجـا دكلدر زیرا امام ومحدث وزاهد شیخ شجاع البعلی حافظ ابومحمد عبدالسلام البصری نام محدثدن روایت ایلیه رك بكا بووجه اوزره خبر ویرمشدر كه مدینه ده احدطاغنك اكسه سنه مائل حذاسنده بركوجك طاغ واردركه اكا ثور دیرلرومرة بعد اخری ارض مزبوره یه اكاه اولان عربلردن سؤال ایلدیكمده بالجمله اوراده ثورنامنده بركوجك طاغ اولدیغنی اخبار ایلدیلر بوندن بشقه شیخ عفیف الدین المطری كنـدی پدری اولان محمـددن كه حافظ وثقه درروایت ایلك اوزره بكا تحریرایلدی كه احدطاغنك شمالی اولان خلفنده بردكرمی كوجك طـاغ واردركه ثورتسمیه اولنور اهل مدینه نك بالجمله خلفا عن سلف معلوملریدر (التثور) تفعل وزننده بودخی ثوروثوران معنالرینه دریقال تثوّرالرجل بمعنی ثار (الاثارة) همزه نك كسریله توزتمق وتوزقو پرمق معنالرینه متعدیدریقال اثاره واثره وهثره اذا هیجه ٭ شـارح دیركه بوراده مؤلفك اثره قولی مقلوبدر لكن اكاكوره مدایله آثره اولمق لازمدر هثره قولی كه هاء همزه دن بدلدر آندن آیدر اساسده واثرت الصید والاسد واستثرته ای هیجته عبارتیله مرسوم اولمغله كه اثاره دن متكلمدر سائرماخذلرده دخی بوكونه مرسوم اولدیغندن ظاهرا مؤلف متكلمدن غیبته زیغ ایله ثلاثی عنوانده ثبت ایلمشدر (التثویر) تفعیل وزننده اثاره معناسنه دریقال ثوّره بمعنی اثاره وبرنسـنه نك ایچ یوزندن بحث وتفتیش ایلك معناسنه مستعملدر یقال ثوّر عن القرآن اذابحث عن علمه (الاستثارة) بودخی اثاره معناسنه دریقال استثاره بمعنی اثاره (ثورالشباك) شینك كسریله و(برقة الثور) بانك فتحیله ایكی موضعلردر (ثوری) قصرایله وبعضا مدایله دمشق ترابنده برنهرك آدیدر (ابوالثورین) تثنیه بنیه سیله تابعیندن محمدبن عبدالرحمن كنیه سیدر (الثورة) دوره وزننده چوق نسنه یه اطلاق اولنوریقال ثورة من مال ورجال ای كثیر (الثوارة) مبالغه بنیه سیله خوران معناسـنه مستعملدركه حیوانك دبرومقعدینه دینور (الثائر) ثوراندن اسم فاعلدر بومناسبتله خشم وغضبه اطلاق اولنوریقال ثار ثائره اذا هاج غضبه (الثیر) ثانك كسریله كوزك پرده سنه دینوریقال علی عینه ثیرای غطاء (المثیرة) اثاره دن اسم فاعلدر ترلایی سوكوب طپراغنی قوپاروب توزیدن یعنی نطس ایدن چفت اكوزینه دینوریقال بقرة مثیرة اذا كانت تثیرالارض (المثاورة) مفاعله وزننده و(الثوار) ثانك كسریله صیچراشمق معناسنه در واحدوفصاعدا ایچون اولوریقال ثاوره مثاورة وثوارا اذا واثبه (ثویر) زبیر وزننده ابن ابی فاخته سعیدبن علاقه دركه تابعیندندر وثویر جزیره ده تغلب قبیله سی منازلندن برمنزلك آدیدر وضریه جبالنه قریب برطاشـلق وقوملق یرك اسمیدركه جعفربن كلاب جماعتنه مخصوصدر

فصـــــــــل الجیم ٭ (الجأر) جیمك فتحی وهمزه نك سكونیله و(الجؤار) غراب وزننده فریاد وزاری ایله دركاه حقه دعاونیازواستمداد ایلك معناسنه درمعنای آتیدن مأخوذدریقال جأرالی الله جأرا وجؤارا من الباب الثالث اذا رفع صوته بالدعاء الیه وتضرع واستغاث وصغروا كوزقسمی بوكورمك معناسنه دریقال جأرالبقرة والثوراذا صاحا بقره بیان صغرینه ده شاملدرهاء وحدت ایچوندر وجأرنبات بوی سوروب اوزامق معناسنه مستعملدر رفع صوت معناسندن مأخوذدریقال جأرالنبات جأرا اذا طال نبتها قال فی الاساس كما یقـال صاحت الشجرة اذا طالت وجأر تازه وفراوان اولان اوتلغه اطلاق اولنور ارتفاع شاننـدن اولدیغیچون یقال فی ارضه نبت جأر ای غض كثیر وتنومند وضخامتلو آدمه اطلاق اولنوریقال رجل جأرای ضخم ویقال هواجأرمنه ای اضخم (الجأر) كتان وزننده و(الجئر

كتف وزننده بونلرده ضخـامتلوادمه دينور (الجائر) اسم فاعل بنيه سيله كوكل بولنوب غثيان كلمك معناسـنه در رفع صوتله اولديغنه مبنى در يقال اخذه الجائر اى جيشان النفس و بوغازه نسنه طيقا نمغه دينور غصص معناسـنه و بوغازه عارض اولان حرارت و يانقلق كبى كيفيته دينور كه غضب مقوله سى حالات نفسيه دن حادث اولور على قول حوصنته شبيه بر حالتدر كه يك ياغلو نسنه يمكدن عارض اولور بوغازى اكشيوب ككردكجه اكشى اكشى كلور تقول اخذنى الجائر وهو حر الحلق او شبه حوصنة فيه من اكل الدسم (الجـأر) جيمك فتحى وهمزه نك سكونيله و (الجأر) كأن وزننده و (الجؤر) صردوزننده و (الجور) هجف وزننده پك فراوان يغموره دينور يقال غيث جأر وجأر وجؤر وجور اى غزير كثير بوراده جوّر واو مشدده ايله اولمغله ظاهرا همزه دن مبدله در صحاحده جور ماده سنده مرسومدر وجأر مصدر اولور بر آدمك ايچى وكوكسنده بر نسنه طيقانوب قالمق معناسنه يقال جئر الرجل جأرا من الباب الرابع اذا غص فى صدره (الجؤار) غراب وزننده انسانه پك مستولى اولان قئ واسهال عارضه سنه اطلاق اولنور شماطه سنه بناء يقال اخذه الجؤار اى القئ والسلاح (الجبر) صبر وزننده خلاف كسر معناسنه در يعنى قريغى بتونلمك معناسنه در قريق كيكى صاروب بتونلمك وقريق قابى كاد ايلمك كبى يقال جبر العظم جبرا من الباب الاول ضد كسره اى اصلحه مؤلفك بصائرده بيانه كوره جبر ماده سى قهردن بركونه شيوه ايله بر نسنه يى اصلاح ايلمك معناسنه موضوعدر كاهجه اصلاح مجرد ده استعمال اولنور ومنه قول على رضى الله عنه ياجابر كل كسير ويامسهل كل عسير وكاهى قهر مجردده استعمال اولنور ومنه الحديث ☼ لا جبر ولا تفويض ☼ وسائر معانى بوندن منشعبدر انتهى وجبر پادشاهه اطلاق اولنور ناسى كندى مرادى اوزره قهر ياخود اصلاح ايلديكيچون وبور جل عدل قبيلندندر وقوله اطلاق اولنور عبد معناسنه پس اضداددن اولور لكن جبر بوراده مفعول معناسنه اولمغله ضديتى غير مسلمدر وجبر شجيع و بهادر آدمه اطلاق اولنور يقال رجل جبر اى شجاع وجبر قدر مقـابلنه دينور جبريه قدريه مقابليدر كاسيذكر وغـلامه دخى جبر اطلاق اولنور وعود يعنى قريق چيقق آغاج پاره سـنده دينور وجبر اسمـاء رجالـدندر مجـاهد بن جبر محدثيندندر و (جبر) و (جبور) قعود وزننده و (جبـاره) كتابه وزننده مصدر اولور قريق كيكى صاروب اصلاح ايلمك معناسـنه در يقال جبر العظم جبرا وجبورا وجبارة فجبر على المجهول اذا اصلحه وفقيره احسـان ايلمك على قول فقير ايكن اعطاء مال ايلمكله زنكين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال جبر الفقير اذا احسـن اليه او اغناه بعد فقر وجبر بر آدمى بر نسـنه اوزره اكراه ايلمك يعنى زورلايوب ايشلتمك معناسـنه در يقال جبرفلانا على الامر اذا اكرهه (التجبير) تفعيل وزننده بو دخى صنق كيكى صاروب اوكولتمك وفقيرى مالدار ايتمك معنالرينه در يقال جبر العظم والفقير بمعنى جبر (الانجبار) انفعال وزننده و (التجبر) تفعل وزننده جبر وتجبير دن مطاوعلردر يقال جبر العظم والفقير وجبره فانجبر وتجبر وتجبر كبرلنمك معناسنه در يقـال تجبر الرجل اذا تكبر واغاج يشروب يپراقلنمق معناسنه در يقال تجبر الشجر اذا اخضر واورق وچاير بردفعه اوتلاندقدنصكره تكرار يشروب بر مقدار جه اوتلانمغه صالح اولمق معناسنه در يقال تجبر الكلأ اذا اكل ثم صلح قليلا وخسته افاقت بولوب خوشحال اولمق معناسنه در يقال تجبر المريض اذا صلح حاله وبركمسـه ماله نائل اولمق معناسـنه در يقال تجبر الرجل مالا اذا اصابه و بر آدمك اليدن كيدن نسنه سى ينه اله كيرمك معناسنه در يقال تجبر الرجـل اذا عاد اليه ماذهب عنه (الاجتبار) افتعـال وزننده جبر وتجبير معناسنه در يقال اجتبره فتجبر وفقير ايكن غنى اولمق معناسـنه دركه جبر كلمه سنه مطاوع اولور يقال جبر الفقير فاجتبر (الاستجبار) اجتبار معناسنه در يقال جبره فاستجبر (الاجبار) همزه نك كسريله جـبر كبى بر آدمى بر نسنه يه اكراه ايلمك وزورلايى طوتدرمق معناسنه در يقال اجبره على الامر اذا اكرهه و بر آدمى جبره نسبت ايلمك معناسنه در يقال اجبرفلانا اذا نسبه الى الجبر (الجبرية) جيمك و بانك فتحه سيله قدريه مقابليدر بونده بانك سكونى لحن وخطادر ياخود بانك سكونى صوابدر فتحى قدريه لفظنه مشاكله وازدواجه مبنى در جبريه طـائفه سى عباددن قدرتى واختيارى نفى ايدرلر انسا ندن صادر اولان افعال رعشهٔ اضطرارى مثابه سنده در من طرف الله جبر واكراه ايله صادر اولور ديرلر (الجبار) قهار وزننده علو وعظمت وقهر وعزت صاحبى حق جل وعلا نك اسماء صفاتيه سندن بر اسم شريفدر وجبار مخلوقدن هر عاتى ومتمرده اطلاق اولنورنته كه جبير دخى دينور سكيت وزننده وجوزاء برجنك اسميدر ☼ مترجم ديركه بلكه جوزاء برجنده بر صورتك اسميدر آياق اوزره والنده بر چوماق قالدرمش بركسـه يه حشمله ضرب ايدرهيئتنده در نهر اردن صاغ طرفنه ملاصق جريان ايدر وايكى پاچه سى ارالغنده بر طوشان صورتى واردر وصورت مرقومه منطقه نك جنو بيسنده واقعدر وجبار شول سنكين كوكله وصف اولور كه اصلا اكارحم وشفقت اثرى داخل اولميه يقال قلب جبار اذا كان لا تدخله الرحمة ودائما اجق يره قتل نفوس ايدن خونى يه

اطلاق اولنور يقـال هوجبار اى قتال فى غيرحق وعظيم وقوى وبالا بلند اولان آدمه اطلاق اولنور وجبار اسامىٔ رجالدندر جبار بن الحكم وجبار بن سلمى وجبار بن صخر وجبار بن الحارث اصحابدندر جبار بن حارثى فخر انام عليه السلام حضرتلرى عبد الجبار ايله تسميه بيورديلر وجبار الطائى محدثدر وجبار كنجوا وزونا اولان خرما آغاجنه اطلاق اولنور بونده ضمله ده لغتدر وشول خودبين ومتكبر كسه يه دينور كه كمال كبرندن بركسه ايچون كندى اوزرنده حق وحقوق بيلمز اوله هركس كندى عندنده لاشىٔ منابه سنده اولوب كوجى يتشدكده جبرا وقهرا طوعا وكرها ديلديكنى آلوب اجراى مذاق ايدر اوله يقال هوجبار اى متكبر لايرى لاحد عليه حقا (الجبرية) و(الجبرياء) جيملرك كسريله و(الجبرية) كسرتينله و(الجبرية) فتحتينله و(الجبروة) فتحتين ورانك ضمى و واو مشدده نك فتحيله و(الجبروتى) فتحتينله و(الجبروت) عظموت وزنده و(الجبرية) صبريه وزنده و(الجبروة) رانك ضمى و واوك تشديديله و(التجبار) تذكار وزنده و(الجبورة) جيمك فتحى وبانك تشديديله و(الجبورة) جيمك و باى مشدده نك ضميله و(الجبروت) جيمك ضميله مجموعى اون اوچ مصدردر مبالغه يى متضمندر بونلردن فعل متصرف دكلدر كبر وعظمت وجلالت معناسنه در (جبرائل) جيمك فتحى و بانك سكونيله فرشتهٔ معروف اسميـدر كه ناموس اعظم در عبد الله ديمكدر جبر عبد وايل اسم جلاله در ولفظمز بورده اون درت لغت واردر جبرئل همزه ايله و ياسز وجبرئيل يا ايله جبرعيل كبى وجبريل حزقيل وزنده وجبرئلّ همزه وتشديد لامله وجبريل جيمك فتحيله سمويل كبى وجبرائل جبراعل كبى وجبرائيل جبراعيل كبى وجبرئلّ جيمك فتحى و بانك سكونى ولامك تشديديله جبرعلّ كبى وجبرال خزعال كبى وجبرال طربال كبى وجبريل همزه سز ياى ساكنه ايله وجبريل ياى مفتوحه ايله وجبرييل يائيله سلسبيل وزنده وجبرين جيمك فتحى ونونله وجبرين جيمك كسريله در (الجبار) سحاب وزنده مقبره اطرافنده اولان عرصه يه دينور فناء الجبان معناسنه (الجبار) غراب وزنده هدر و باطل و بيهوده معناسنه در يقال ذهب دمه جبارا اى هدرا و باطلا وجبار الحرب ديت وقصاص اولميان قانه اطلاق اولنور وسيل صويبه دينور وهر مفسد ومهلك اولان شيئه جبار اطـلاق اولنور و برنسنه دن برىٔ الذمه اولان كسه يه دينور يقال انا منه خلاوة وجبار اى برىٔ وخلاوه فالج ماده سنده ذكر اولندى وجبار ثلثا كوننك اسم قديميدر جيمك كسريله ده لغتدر و بنو خبس بن عامر يوردنده برصو يك آديدر (جابر بن حبه) نان عزيزك اسميدر كنيه سى ابوجابر در جبر جوع ايدر (الجبارة) كتابه وزنده و(الجبيرة) سفينه وزنده يارق اسميدر كه يصى بلاز كه دينور نسوان عرب بيلكجه زينه كچررلر وجبيره بدنده قريق وچيقق اعضايى صاردقلرى تختهلره دينور ومنه يقال مسح على الجبيرة وهى العيدان التى تجبر بها العظام (جباره) كتابه يا خود ثمامه وزنده در ابن زراره اسميدر كه اصحابدندر (جوبر) جوهر وزنده دمشق ترابنده برنهر يا خود برقريه آديدر على قول جوبره در اعلامدن عبد الوهاب بن عبد الرحيم واحمد بن عبد الله بن يزيد الجوبريان اورادندر واكا نسبتده جوبرانى دخى دينور محدثيندن عبد الرحمن بن محمد بن يحيى الجوبرانى دخى اورادندر وجوبر نيسابور قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن على بن محمد الجوبرى اورادندر و بغداد سوادنده برقريه آديدر (جويبار) جيمك ضمى و بانك سكونيله و(جوبار) ياسز ايكيسيده صحيحدر لفظ فارسيدر جوى كوچك ايرمق و بار مسيل جوى معناسنه اولغله بعد التركيب مسيل النهر الصغير ديمك اولور خراسانده هرات قضاسنده برقريه يه علم اولمشدر احمد بن عبد الله التيمى الوضاع كه وضع احاديث ايلر ايدى اورادندر وجويبار سمرقند قضاسنده برقريه آديدر ابو على الحسن بن على السمرقندى اورادندر ونسف شـهرنده برمحله آديدر محمد بن السرى بن عباد نام محدث كه امام بخارى راويسيدر اورادندر ومرو شهرنده برقريه آديدر صاحب السمعانى عبد الرحمن بن محمد بن عبد الرحمن اورادندر واصفهانده برمحله آديدر محمد بن على السمسار وعبد الجليل بن محمد بن كوتاه الحافظ اورادندر وجويبار جرجان قضاسنده برموضع آديدر اعلامدن طلحة بن ابى طلحه اورادندر (جابر) و(جباره) ثمامه وزنده و(جباره) كتابه وزنده و(جبر) صبر وزنده و(جبار) شداد وزنده و(جبير) زبير وزنده و(جبره) طلحه وزنده و(جويبر) مصغر بنيه سيله اسماء رجالدندر (جابر) يكرمى ايكى نفر صحابهٔ كرام اسميدر (جبر) صبر وزنده بش نفر و(جبير) زبير وزنده سكز نفر و(جباره) كتابه وزنده برنفر صحابى اسملريدر وعمران بن موسى بن جباره ومحمد بن جعفر بن جباره محدثلردر (جبره) طلحه وزنده بنت محمد بن ثابتدر كه اتباع تابعيندن بانوى معروفه دركه رواة احاديثدندر وجبره بنت ابى ضيغم البلويه شاعرهٔ تابعيه در (ابوجبير) زبير وزنده وابوجبـيرة ابن الحصين كه سـفينه وزنده اصحابدندر ابوجبيرة بن الضحاك صحبتنده اختلاف اولندى زيد بن جبيره محـدثدر واحمد بن على بن محمد بن جبيره كه جهينه وزنده در ابن عسـاكرك شيخيدر (الجبيريون) زبيريون وزنده بصره ده محدثيندن برجماعتدر جبير بن حيه بن مسعوده منسوبلردر سعيد بن عبد الله بن زياد بن جبير واوغلو اسمعيل وعبيد الله بن يوسف بن عيسى

آنلردندر (جبرین) غسلین وزننده اعزاز ناحیه سنده برقریه‌در نسبتنده غیرقیاس اوزره جبرانی دینور ابن نقطه جیمك فتحیله ضبط ایلمشدر احمد بن هبة الله النحوی المقری اورادندر (المجبر) محدث وزننده قریق وچیقق صاران آدمه دینورکه چیقیقچی تعبیر اولنور ومحدثیندن احمد بن موسی بن القاسم لقبیدر ومجبر بانك فتحیله عبدالرحمن بن عمر بن الخطاب لقبیدر ✲ شارحك بیاننه كوره صباوتنده بریوكسك محلدن دوشوب بعض اعضاسی شكسته اولمغله عمه‌سی حفصه‌یه انظری الی ابن اخیك المكسر دیدكلرنده تفألا بل المجبر دیمكله من بعد آنكله ملقب اولدی (جبر) بقم وزننده محدثیندن محمد بن عصام الاصفهانی لقبیدر (المتجبر) متكبر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (باب جبار) شداد وزننده بحرین قضاسنده برقریه‌در (جابار) اسامیدندر محمد بن جابار زاهد معروفدر شبلی حضرتلریله صحبت ایلمشدر ومكی بن جابار محدثیندندر (الجابری) برمحدثدر علم حدیثده جزؤ معروف صاحبیدر ومحمد بن الحسن الجابری قاضی عیاض راویسیدر ویوسف بن جبرویة الطیالسی عمرویه وزننده محدثیندندر (جبران) عثمان وزننده برشاعردر (جبرون) جیحون وزننده ابن عیسی البلوی وجبرون بن سعید الحضرمی وجبرون بن عبدالجبار وعبدالوارث بن سفان بن جبرون محدثلردر (المجبورة) و (جابره) طیبه‌نك یعنی مدینهٔ منوره‌نك اسماسندندر (الانجبار) همزه‌نك فتحیله بین الاطباء بواسمله معروف برنغاع نباتدراندن عصاره اتخاذ اولنور (الجیتر) تای فوقیه ایله حیدر وزننده بودور كشی‌یه دینور یقال رجل جیتر ای قصیر (جاثر) ثای مثلثه ایله ابن ارم بن سام بن نوح علیه السلامدركه ابوثمود در (الجتر) كتف وزننده شول مكانه دینوركه طپراغنه چورراقلق علی قول طاشلق مختلط اوله یقال مكان جتر ای فیه تراب یخالطه سبخ او حجارة (جعار) جمله سحاب وزننده بخارا قضاسنده برقریه آدیدر صالح بن محمد بن صالح ابوشعیب الجعاری المحدث العابد كه ارباب كرامتدندر اورادندر (الجحر) جیمك ضمی وحای مهمله‌نك سكونیله حشرات وسباع مقوله‌سی جانورلرك كندیلری یاتمق ایچون حفر واتخاذ ایتدكلری هرشیئه یعنی هر یره دینوركه این تعبیر اولنور جمعی جحره درعنبه وزننده واجحاردر (الجحران) عثمان وزننده بودخی اینه دینور یقال دخل الضب جحره وجحرانه ✲ قال الشارح ومنه قول عایشة رضی الله عنها اذا حاضت المرأة حرم الجحران یروی بكسر النون علی التثنیة یرید الفرج والدبر یعنی اجتمع الاثنان فی الحرمة بعد ما كانت الحرمة فی احدهما ویروی بضم النون یرید الفرج (الجحر) جیمك فتحی وحانك سكونیله جانور اینه كیرمك معناسنه‌در یقال جحر الضب جحرا من الباب الثالث اذا دخل الجحر وجانوری قاچروب اینه صوقمق معناسنه‌در یقال جحر فلان الضب اذا ادخله فی الجحر وكنش وسط سمایه طوغری یوكسلمك معناسنه مستعملدر كویا كه جحرینه قاچوب كیدر یقال جحرت الشمس اذا ارتفعت ویغمور یاغمیوب حبس اولمق معناسنه مستعملدر یقال جحر الربیع ای لم یصبنا مضره وخیر ومنفعت تخلف اولمق معناسنه مستعملدر یقال جحر الخیر اذا تخلف وكوز چقورلنوب ایچری باتمق معناسنه مستعملدر یقال جحرت العین اذا غارت وجحر درین مغاره‌یه اطلاق اولنور وصف بالمصدردر تقول دخلنا من المطر فی جحر ای غار بعید القعر (الانجحار) انفعال وزننده و (التجحر) تفعل وزننده مطاوعلردر یقال جحر فلان الضب فانجحر وتجحر ای ادخله فدخل فیه (الاجحار) همزه‌نك كسریله بودخی جانوری قاچروب اینه صوقمق معناسنه‌در یقال اجحر الضب اذا ادخله فی الجحر وبرآدمی برنسنه‌یه یاخود بركسه‌یه مضطر والجا ایلمك معناسنه مستعملدر تقول اجحرته ای الجأته ویغموره دلالت ایدن كواكب امساك ایلمك معناسنه مستعملدر یقال اجحرت النجوم اذا لم تمطر وناس قحط وغلایه كیرمك معناسنه مستعملدر یقال اجحر القوم اذا دخلوا فی القحط (الاجتحار) افتعال وزننده جانور این ایدنمك معناسنه‌در یقال اجتحر الضب له جحرا اذا اتخذه (الجحرة) طلحه وزننده بغایت قحط وشدید اولان سنه‌یه اطلاق اولنور حانك فتحیله‌ده جائزدر یقال اتت علیهم الجحرة وهی السنة الشدیدة القحط (الجحراء) حمراء وزننده ایچری باتیق چقور كوزه وصف اولور یقال عین جحراء ای متجحرة (الجحاریة) علابطه وزننده صیق ودیرنكلی كوده‌لی طقناز حیوانه اطلاق اولنور یقال بعیر جحاریة ای مجتمع الخلق (الجواحر) اینلرینه كیروب كزلنور اولان جانورلره دینور یقال هوام جواحر ای الدواخل فی الجحرة (الجاحر) رفیق وهمسالرندن دائما تخلف ایدر اولان انسان وحیوانه اطلاق اولنور (الجحرمة) دحرجه وزننده بدخویلق سوء الخلق معناسنه‌در میمی زائده‌در یقال به جحرمة ای سوء الخلق (المجحر) منظر وزننده صغنه‌جق یره وپوصولنه‌جق یره دینور ملجأ ومكمن معنالرینه درجمعی مجاحردر یقال دخلوا فی مجاحرهم ای ملاجئهم ومكامنهم (الجحنبار) جیمك وحانك كسریله برنبات آدیدر وایری ودیزمان كشی‌یه دینوركه ارسلانی كبی علی قول جوفی عظیم وواسع یاخود كوده‌سنك وسطی یوك جوفی واسع بودور كسه‌یه دینور واكاجحنباره‌ده دینور هایله

ایکیسنده دخی ضمه ایله لغتدر (الجحنبره) فتحتیله بودور خاتونه دینور (الجحدر) جیمك ودالك فتحیله بودور کشی یه دینور وجحدر بر رجل آدیدر (الجحدرة) دحرجه وزننده یره چالمق معناسنه در یقال جحدره اذا صرعه و یوارلمق معناسنه در یقال جحدره اذا دحرجه (التجحدر) تدحرج وزننده قوش قسمی یرندن دپرنوب اوچمق معناسنه در یقال تجحدر الطائر اذا تحرك فطار (الجحادری) جیمك ضمیله عظیم الهیکل انسان وحیوانه دینور (الجحاشر) شین معجمه ایله علابط وزننده کوده سی طقناز ودرنکلی ومفصللری ایری بنیه سی عظیم فیل هیئت انسان وحیوانه دینور وقبورغه لری قیصه اولان یواراق آته دینور مؤنثی جحاشره در هایله (الجحشر) جعفر وزننده جحاشر معنالرینه در (جحشر قنفذ وزننده بر رجل آدیدر (الجخر) جیمك وخای معجمه نك فتحیله اتك رایحه سی بوزلمق معناسنه در یقال جخر اللحم جخرا من الباب الرابع اذا تغیرت رایحته وجخر بعض عورت قسمنك فرجندن کلان رایحۀ مکروهه یه دینور شارح دیر که بومعناده مصدر دخی اولور وجخر قیونك ایچریسی ککبش اولمق معناسنه در یقال جخر جوف البئر جخرا من الباب المزبور اذا اتسع وقرن طعامدن بوش اولمق معناسنه در یقال جخر البطن اذا خلا وطوار قسمی ایچریسی بوش ایکن یعنی آج قرننه ایکن صو ایچمکله مزاجی متغیر اولوب وصو قرنلرنده بری اوته چالقنوب اضطراب ایلدیکندن ناشی شکسته حال اولمغله زبول ومهزول صورتنده کورنمك معناسنه در یقال جخرت الغنم اذا شربت علی خلاء بطن فتخضخض الماء فی بطونها فتراها جخرة خاسفة (الجخراء) حمراء وزننده فرجی بدبوی اولان خاتونه دینور یقال امرأة جخراء اذا کانت فی قبلها جخرای رایحة مکروهة وجخراء بنی شجنه قبیله سنه مخصوص بر بلده آدیدر وجوفی واسع بدنی بدبوی اولان خاتونه دینور یقال امرأة جخراء ای واسعة تفلة وطار اولوب دائما چپك وچپاقلو اولان کوزه وصف اولور یقال عین جخراء اذا کانت ضیقة وفیها غمص ورمص (الجخر) کتف وزننده کثیر الاکل آدمه دینور وقورقق کسه یه دینور یقال رجل جخر ای جبان واو یلقلرینك اتی آزجه چلیمسز آدمه دینور وفاسد العقل تباه مغز آدمه دینور که هر نسنه دن عاجز وقاصر اوله وچرکین و بد چهره وبد قیافت آدمه دینور یقال رجل جخر ای سمج وتیز آجقان آدمه دینور یقال رجل جخر ای سریع الجوع (الجاخر) بول دره یه دینور یقال واد جاخر ای واسع (الجخر) فخر وزننده قیونك باشنی توسیع ایلك معناسنه در یقال جخر الرجل جخرا من الباب الثالث اذا وسع رأس بئره وجخر سمرقند قضاسنده برقریه آدیدر (الاجخار) همزه نك کسریله و(التجخیر) تفعیل وزننده بونلرده جخر معناسنه در یقال اجخر الرجل وجخر بمعنی جخر واجخار قیو اولیان یردن اشمه قازوب چوق صو پیدا ایلك معناسنه در یقال اجخر الرجل اذا انبع ماء کثیرا من غیر موضع بئر و بر آدم کرکی کبی پاینقنوب استنجا ایلمامکله هنوز موضع استنجاده رایحۀ قذره قالمغین بدبوی اولمق معناسنه در یقال اجخر الرجل اذا غسل دبره ولم ینق فبقی نتنه وجخراء اولان خاتون آلمق معناسنه در یقال اجخر الرجل اذا تزوج امرأة جخراء (التجخر) تفعل وزننده حوضك ایچنده اولان چامورلری قوریمغله یاریلوب صو یی چکیلوب کتمك معناسنده در یقال تجخر الحوض اذا تفلق طینه وذهب ماؤه وحوضك صویی قینایوب آقمق معناسنه در یقال تجخر الحوض اذا انفجر ماؤه (الجخدر) جعفر وزننده و(الجخدری) حیدری وزننده و(الجخادر) علابط وزننده بغایت ایری وضخامتلو آدمه دینور (الجدر) جیمك فتحی ودالك سکونیله و(الجدار) کتاب وزننده دیواره دینور حایط معناسنه جمعی جدر کلور جیمك ضمی ودالك سکونیله که مخففدر وجدر کلور ضمتینله وجدران کلور جیمك ضمیله ✵ شارحك بیاننه کوره جدر جدارك جمعیدر کتاب وکتب کبی وجدران جدرك جمعیدر بطن وبطنان کبی ✵ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره جدار وحایط دیواره دینوب لکن جدار نتو وارتفاع وحایط احاطه اعتباریله در وجدار ماده سندن معنای نتو اعتبارینه مبنی جدر الشجر دیرلر نخود کبی خرده ثمری ظهور ایلدکده کذلك ارضدن ناتی اولان نباته جدر اطلاق اولنور وجدری الصبیان دخی اعتبار مذکور ایله ثمر شجره تشبیه اولنمشدر وجید ر قصیره دینور جداردن مشتق در تهکما برحرف زیاده اولنمشدر وجدیر منتها معناسنه مستعملدر برشیئك جداره انتهاسی کبی کویا که اولدخی منتهادر لایق وحقیق معناسی بوکه مبنی در انتهی وجدر بدر وزننده قومساله مخصوص بر نبات آدیدر جمعی جدور در وجدر حطیم کعبه یه اطلاق اولنور ودیوارك دیبنه دینور ودیوارك برجانبنه دینور وجدر مصدر اولور چوجغك بدننده چچك چیقمق وچوجق چچك چیقارمق معنالرینه یقال جدر الجدری فیه وجدر الصبی علی بناء المجهول ویشدد فهو مجدور ومجدر وجدر اغاجك یمشی نخود کبی باش ویروب چیقمق معناسنه مستعملدر یقال جدر الشجر جدرا من الباب الاول اذا خرج ثمره کالحمص ویردن نباتك اوجلری جدری طرزنده چیقمغه باشلمق معناسنه مستعملدر یقال جدر النبت اذا طلعت رؤسه کانه الجدری وال کثرت عملدن قبارمق معناسنه مستعملدر یقال جدرت

اليد اذا مجلت وبرآدمی برشیئه لایق وجسپان قلق معناسنه در يقال جدر الرجل له اذا جعله جديرا اليه وبريره ديوار چويرمك معناسنه در يقـال جدر الجدار اذا حوّطه وبركسه ديواری سپرلنوب ارقه سنده كيز لنمك معناسنه در يقـال جدر الرجل اذا توارى بالجدار (الاجدار) همزه نك كسريله بريرده جدر ديدكلری نبـات مذكور اولمق معناسنه در همزه صيرورت ايچوند ريقـال اجدر المكان اذا صار فيه الجدر وآغاجك يمشي نخود كبي ظهور ايلمك معناسنه در يقـال اجدر الشجر اذا اخرج ثمره كالحمص ويردن نباتك اوجلری جدری كبي چيقمق معناسنه در يقال اجدر النبت اذا اطلعت رؤسه كانه الجدری (الجدری) جيمك ضمي وفتحي ودالك ايكی صورتده دخی فتحيله چچك تعبير اولنان قبارجغه دينور كه چوجقلرده چيقار (المجدور) و(المجدّر) معظم وزننده چچك چيقارمش چوجغه دينور بری ثلاثيدن وبری تفعيلدندر يقال جدر الصبي وجدّر فهو مجدور ومجدّر كما ذكر (المجدرة) ملعبه وزننده چچك علتی چوق اولان يره دينور يقال ارض مجدرة ای كثيرة الجدری (التجدير) تفعيل وزننده چوجق چچك چيقارمق معناسنه در تكثيری متضمندر يقـال جدّر الصبي كما ذكر واجدار ايله ايكی معنای اخيرده مرادفدر يقـال جدّر الشجر وجدّر النبت بمعنی اجدر وديواری بلند ياپمق معناسنه در يقال جدّر الجدار اذا شيده (الجدر) جيمك كسريله برنبـات آديدر مفردی جدره در (الجدر) فتحتينله بومرويه دينور كه بدنده خلقی ياخود ضربدن يا برجراحتدن حادث اولور واحدی جدره در هايله جمعی اجدار در وبوغازده ظهور ايدن ورمه واوره دخی اطـلاق اولنور واشك قسمنـك بيونده حادث اولان قبارغه واصريق اثرينـه دينور وآغاجك چچكنده ابتـدا ظاهر ومنعقد اولان حبه يه دينور وجدر مصدر اولور انسانك بدننده اور يا بومری چيقمق معناسنه يقـال جدر الرجل جدرا من الباب الرابع اذا خرج به جدر وآصمه يپراقلنمغه يوز طوتمق معناسنه در يقال جدر الكرم اذا همّ بالايراق (الجدر) صرد وزننده بودخی كوده ده ظهور ايدن بومری يه دينور واحدی جدره در غرفه وغرف كبي (الجدور) قعود وزننده اشكك بيونده اور ياخود اصريق اثری اولمق معناسنه در يقال جدر الحمار جدورا من الباب الاول اذا صار فی عنقه جدر (الجدير) امير وزننده ايكی طرفی ديوارلو اولان يره دينور يقال مكان جدير اذا صار قدبني حوليه جدار ولايق وخليق وسزاوار معناسنه در علاقه سی ذكر اولندی جمعی جديرون در وجدراء كلور كرماء وزننده يقال هو جدير بكذا ای خليق (الجدارة) كرامه وزننده لايق وسزاوار اولمق معناسنه در يقال جدر بكذا جدارة من الباب الخامس اذا كان خليقا به قال الشارح ويقال ما اجدره بالخير وهو اجدر به وجداره نباتك اوجلری جدری شكلنده كورنمكه باشلمق معناسنه در يقال جدر النبت جدارة اذا اطلعت رؤسه كانها جدری (المجدرة) ميمك ودالك فتحيله و(المجدور) اهل لياقت ديمكدر يقال انه لمجدرة ان يفعل ومجدور ای مخلقة اصل بوصيغه باعث وداعی ماده معناسنه موضوعدر مثلا مجبنه جبنه ومبخله بخله باعث وداعی ديمكدر پس مجدره ومخلقه آنده برخصلت واستعداد واردركه كنديسنی عمل مرقومك فعلنه لياقتی داعی وسزاوارلغنه باعثدر ديمكدر كه ما آل اهل لياقت ديمكدر ومجدور بوراده فعل متعد ديدن مفعولدر (الجديرة) حظيره وزننده ومرادفيدر كه آغيله وماندريه اطلاق اولنور وسرشت وطبيعت معناسنه در يقال به جديرة كريمة ای طبيعة (الجدارة) كتابه وزننده حجازده بردره آديدر كه نخجق قريه مشتملدر (جدر) فتحتينله حمص ايله سلميه بيننده برقريه آديدر نسبتنده جدری دينور وغير قيـاس اوزره جيدری دينور حيدری كبي (الجدرة) فتحـاتله ازد قبيله سندن برجماعت آديدر كعبهٔ معظمه نك ديوارينی علی قول حجر وحطيمی الربنا ايتلريله جدره ايله تسميه اولنديلر وجدره قصي بن كلابك والده سی لقبيدر (الاجتدار) افتعـال وزننده ديوار ياپمق معناسنه در يقـال اجتدر البناء اذا بنى الجدار (الجيدر) حيدر وزننده و(الجيدری) و(الجيداران) شيقران وزننده بودور قصير القامه كشی يه دينور (المجدور) برنسنه يه لايق قلنمش وياقندرلمش ديمكدر كه ذكر اولندی وبدنی قليل اللحم چلمسز كشی يه اطلاق اولنور يقـال رجل مجدور ای قليل اللحم (ذوجدر) بدر وزننده مدينه قربنده برچراگاه آديدر (المجدار) محراب وزننده اكينلو تارلالرده وحوش منع واخافه سيچون نصب اولنـان طاشدن ياپله هيكله دينور كه اويوق تعبير اولنور ومنـه فلان كالمجدار ليس له مقدار وهو ما ينصب فی الزرع مزجرة للسباع (عامر بن جدره) فتحاتله الك اول خط عربيی كتب ايدن كمسه در (عامر الاجدار) همزه نك فتحيله برجماعتك پدر پدر كوده سنده بومريلر اولمغله مضاف اولمشدر (جدره) جيمك ضميله ابن سبره در كه صحابيدر (الجندرة) دحرجه وزننده يازلمش عتيق ياخود آزده وفرسوده مقولهسی خط اوزرينه قلم كزديروب تجديد واصلاح ايلمك معناسنه در يقال جندر الكتاب اذا امرّ القلم علی ما درس منه وقماشك فرسوده اولان نقش ونكارينی اعاده ايلمك معناسنه دركه كرك نقشنی اصلاحله وكرك پرداختله اولسون بو مناسبتله اوتولمكه دخی اطلاق اولنور يقال جندر الثوب اذا اعاد وشيه بعد ذهابه ❊ شارح ديركه جندره كلمه سی

بومعتاده فارسیدن معرب ظـن اولورقی الواقع جندره فارسیده رختمال تعبیر اولنان آلته دینورکه آنکله قماش
پرداخت ایدرلر بومناسبتله مجلد جندره سنه ده اطـلاق اولنمشـدرعرب تعریب وتصرف ایلمك غیرغریبدر
وابوقرصافه جندرة بن خیشنه صحابیدر (الجـذر) جیمك فتحی وذال معجمه نك سكونیله كسمك معـناسنه دریقـال
جذر الشیء جذرا من الباب الاول اذاقطعه وجـذر برنسه نك كوكنه وبنیادینه دینور اصل معـناسنه علی قول
لسانمزده كوك وحسابك اصل واساسنه دینوركه بونلرده خاص اولوراسـاسده تعمیمله مرسومدرقال نزلت المحبة
فی جذرقلبه ای اصله وغلظ جذرلسانه وما اغلظ جذر قرن هذا الثور و بونلرده جیمك كسریله لغتدرعلی قول
اصل معناسنده كسرایله در ❊ فالدیكه مؤلفك اصل حساب دیدیكی مثلا اون عددی كندی نفسنه ضرب ایلمك
یوز اولور اون كه اصل مضرو بدر جذر در حاصل اولان یوزه مجذور وجداء دخی دیرلر كذلك اوچ عددی نفسنه
ضرب ایله طقوز اولور اوچ جذر وطقوز مجذور وجداء در یقال ماجذر هذا العدد ومجذوره وجداؤه ای اصله
ومبلغه وجذر برنسه یی كوكندن كسمك معـناسنه دریقال جذره اذا اسـتأصله وجذر بیونك كوكنه دینور یغرز
لعنق معناسنه جمعی جذوردر (الاجذار) همزه نك كسریله بودخی برنسنه یی بتامه كوكندن كسمك معـناسنه در
یقال اجذره اذا استأصله (الجؤذر) همزه ایله قنفذ وزننده وذالك فتحیله لغتدر و(الجیذر) حیدر وزننده و (الجوذر)
واوایله فوفل وزننده (الجوذر) كوكب وزننده و(الجوذر) جیمك فتحی وذالك كسریله بقرهٔ وحشـیه ولدینه یعنی
صغن تعبیر اولنان حیوانك یاوریسنه دینور (المجذر) محسن وزننده یاوریلی صغنه دینور یقال بقرة مجذر ای ذات
جؤذر (الانجذار) انفعال وزننده كسلمك معناسنه در یقال جذره فانجذر ای قطعه فانقطع (الاجذیرار) اشمیزاز
وزننده بر آدم بركسه ایله سوكوشوب مخاصمه ایلمك ایچون قرشوسنه عمود كبی دیكلمك معناسنه دریقـال اجذأر الرجل
له اذا انتصب للسـباب ونبات بتوب لكن بویلنمیوب بودور قالمق معناسنه دریقـال اجذأر النبات اذا نبت ولم یطل
(الجیذرة) حیدره وزننده برنوع بالق اسمیدركه ایری زنكی عربلری شكلنده سیاه اولور اوقیانوسك قدرغه بالقلریندندر
(المجذر) معظم وزننده عبد الله بن زیاد البلوی لقبیدر وعلقمة بن المجذر الكنانی ایكیسیده صحابیلردندر ومجذر ایری
طومرق كبی یوغون وهریانی دیزمان اولان طقناز بودوره دینور وكوده سنك اتلری كمیكلرینك ایكی طرفنده آز اولوب
اطرافنده وجملرنده اولان دوه یه دینور (الجیذر) حیدر وزننده بودخی كوده سی یوغون وهریانی ایری آدمه دینور
علی قول بودال مهمله ایله درجوهری وهمله بوراده ثبت ایلمشدر لكن بورسمه متردد اولان ماده ده توهیم غیرمستقیم در
(الجذمور) عصفور وزننده برشیئك اصلنه علی قول اولنه دینور و بداق دینه دینوركه كسلدكدنصكره اغاج اوزدكند
یومریجه كتوك كبی قالور جمعی جذامیردر اول علاقه ایله جمله وجمیع معناسنه استعمال اولنور یقال اخذه بجذموره
وبجذامیره ای بجمیعه (الجذمار) جیمك كسریله جذمور ایله معنای ثانیده مرادفدر (الجذامر) علابط وزننده
عهدوحقوقی یك قطع ایدن كسه یه دینور یقال رجل جذامر ای قطاع للعهد (الجر) جیمك فتحی وراءك تشدیدیله
برنسنه یی اوته دن برویه چكمك معناسنه دریقال جر الشیء جرا من الباب الاول اذاجذبه وجر تجارده اشجع قبیله سی
دیارینه قریب برموضع آدیدر وجر جره لفظندن جمع جنسی اولوركه یوك دستیلره دینور وجر طاغك دیبنه دینور
اصل الجبل معناسنه یاخود صواب اولان الجرا صل الجبل اولمقـدر یعنی كتب لغتده الجراصـل الجبل عبارتیله
مرسوم اولمغله امام فراء الجراصل كلمه سنی كه علابط وزننده جبل معناسنه در الناس رسمی به بناء الجر اصل الجبل
اولمق اوزره فهم ایلمكله مصحفا ثبت وروایت ایلمشدر وجر چقور وانكبه یره دینور وصرتلان اینه دینور جحر الضبع
معناسنه وتلكی اینه دینو ر وزنبیله دینوركه ظرف معروفدر ودوه سكیرینك صویتبسندن مصنوع همیان طرزنده
برصكونه طرفه دینوركه سفرده اولان خاتونلرا كابشمشات قویوب پالانك كیروسنه تعلیق ایدرلر كتـدیكی
یرده یری اوته صـالنوب حركت ایدروشول اییه دینوركه چفتجیلر آنكلـه پیوندرق مقوله سی آلات وادواتی
صاروب بندایدرلر وجر مصدر اولور طواری آهسـته جه سورمك معنـاسنه یقـال جر الابل جرا اذا ساقها
رویدا ودوه اوتلایه رق كتمك علی قول راكبی ارخای مهار ایتمكله اوتاره رق كتمك معـنا سنه دریقـال
جرت الابل اذارعت وهی تسیر اواذا تركهـا ركبهـا ترعی قال فی الاسـاس فـلان یجر الابل علی افواههـا
اذاسـاربهـا سیرالینـا وهی تأكل ودوه كوچكی اناسینی امسون ایچون لسـانی شق ایلمك معنا سنه دریقـال
جر لسان الفصیل اذاشقه لئلا یرتضع وكبه ناقه قرننده ولدینی سنه سی تمامندنصكره بریا ایكی آی یاقرق كوندخی
وضع ایلمیوب چكوب كوتورمك معناسنه دریقال جرت الناقة اذالم تنتج ولدها بعدتمام السنة شهرا اوشهرین اواربعین
یوملوكبه قصراق اون برآیدن زیاده كچروب وضع ایلمامكله چكوب كوتورمك معناسنه دریقال جرت الفرس اذالم تنتج

ولدها بعد احدعشر شهرا ❊ شارح دیرکه آت قسمنك مدت حملی اون برآی مقـدار یدرآندن بچرسه جرّ دینور
و بوصورتده قولون بغایت قوتلو اولور وجر کذلك نسوان قسمی مدت حملدن طقوز آیی بچرمك معناسنه دریقال
جرّت المرأة اذاجازت ولادتها علی تسعة اشهر وجنایت ایلمك معناسنه مستعملدرکه جرفتحه وکاهدن عبارتدر یقال
جرّ فلان علی نفسه وعلی غیره جریرة یجر بالضم ویجر بالفتح جرآ من الباب الاول والرابع اذاجنی وجریره اسمدر
کماسیذکر (الاجترار) افتعـال وزننده و (الاجدرار) تایی داله قلبـله بونلرده برنسنه یی پروچکمك معناسنه در
یقال اجترّ الشیٔ واجدره بمعنی جره واجترار کویش کتورن حیوان کویش کتورمك معناسـنه دریقـال اجترّ
البعیر اذا اتی بالجرة (الاستجرار) بودخی جر وجذب معناسنه دریقال استجره بمعنی جره وچکلمك انجذاب معناسنه
کلکله برآدمه تسلیم زمام انقیاد ایله فرمانبر اولمق معناسنه استعمال اولنور بوندن چکدیکی یره کتمك ایله تعبیر اولنور
تقول استجررت لفلان ای امکنته من نفسی فانقدت له (التجریر) تفعیل وزننده بودخی جروجذب معناسـندر
یقال جرّر الشیٔ بمعنی جره (عین الجر) فتحله شامده بربلده آدیدر (الجرة) جیمك فتحیله طپراقدن یاپلمش بیوك
دستی یه دینورکه ال ایله چکوب کوتورمسی قابل اولور جمع جنسی جر درهاسز وجمع صیغی جراردر جیمك کسریله
وجره تمکه دینور خبرکبی علی قول خاصة کولده یشمش اتمکه دینور (الانجرار) انفعال وزننده چکلمك معنـاسنه در
یقال انجر الشیٔ اذا انجذب وجرکبی دوه اوتلیه رق کتمك علی قول راکبی یولارینی بوشلیوب اوتارق یوریوب کتمك
معنـاسنه دریقـال انجرت الابل بمعنی جرت (الاجرار) همزه نك کسریله بودخی دوه یاوریسنك اناسنی امسون دیو
دلنی شق ایلمك معناسـنه دریقال اجر الفصیل اذا شق لسانه لئـلا یرتضع وحیوان کویش کتورمك معناسنه در
یقال اجر البعیر اذا اتی بالجرة و برنسنه یی برآدمه چکدیروب سورتدرمك معناسنه دریقال اجره الرسن اذا اسحبه
بومناسبتله امثالدندرکه اجرّ فلانا رسنه دیرلر ترکه یصنع ماشاء معناسنه یعنی فلان کسه یی مطلق العنـان ایدوب
کندی باشنه ترك ایلدی نه ایشلرسه ایشلسون ایپنی سورویه رك کزوب یوریسون دیمکدر واجرار مدیونه دین ایچون
برمقدار مهلت و یروب وقت آخره سورتدرمك معناسنه مستعملدر یقال اجره الدین اذا اخره له وخواننده اصوات
متابعه ایله تغنی وسرود ایلمك معناسنه مستعملدرکه کسمیوب پیدرپی اجرار ایلمکـدن عبارتدر یقال اجرّ فلان
اغانیه اذا تابعها قال فی الاساس اجرّنی اغانیّ اذا غناك صوتا ثم اردفه واصوا تا متابعة ومزراق او ردیغی آدمك
اوزرندن مزراغی کیرو چکمیوب سانجلمش اوله رق ترکله سورتدرمك معناسنه مستعملدر یقال اجرّ فلانا اذا طعنه
وترك الرمح یجره کویا که اول آدمه مزراغی کندیسی سورتدررا ولدی وانقولی مرحومك اشبو اجرار ماده سی ترجمه سنه
چشم انصافله نظر اولنه (الجرور) صبور وزننده شول کبه ناقه یه دینورکه تمام سنه دنصکره بریا ایکی آی یاخود
قرق کون دخی زیاده کچمش اوله ویدکه کاز اولان سرکش حیوانه دینورکه قوّود مقـابلیدر یقـال فرس وجمـل
جرور اذا کان یمنع القیاد وپك درین قیویه دینورکویا که درینلکنـدن ایپی کندیسنه جر وجذب ایدر یقال بئر
جرور ای بعیدة وکوترم خاتونه دینورکه سورینه رك کیدر یقـال امرأة جرور ای مقعدة (الجرة) جیمك کسریله
بناء نوعدرکه هیئت وحالته دلالت ایدر یقال ما احسن جرته ای هیئة جره وجره کویش دیدکلری شیئه دینورکه
اشکنبه سی اولان حیوان اکل ایلدیکی نسنه یی کیرو چیقاروب ساقز کبی چینیوب ینه بلع ایدر بونده جیمك فتحیله ده
جائزدر یقال کظم البعیر جرته وهی مایفیض به البعیر فیأکله ثانیة وکذا الغنم بطنلرندن کیر وجرایتدکلری ایچون اطلاق
اولنمشدر وجره شول چیمنی یه ولقمه یه اطلاق اولنورکه دوه قسمی علف کلنجه قدر آنی آغزنده بری اوته چینیوب
آو ینور بو کویشدن بشقه دریقال یجترّ البعیر بالجرة وهی اللقمة التی یتعلل بها الی وقت علفه وجره قونوب کوچر اولان
حشم نشین اوبه سنه دینور تقول اتیت علی جرة ای جمـاعة یقیمون ویظعنون وناب بن ذی الجره شول کسه درکه
حضرت عثمان رضی الله عنه اصحابندن اولمغله عجمده ریشهر نام بلده نك فتحی خصوصنده اهل عجمدن سهرك
نام بطالی که سرعسکر ایدی قتل ایلمشدر وسوم بنت جرة براعرابیه در (الجرة) جیمك ضمیله وفتحیله لغتدر برذراع
مقدارنده برآغاجدرکه اوجنده آغ واورته سنده براپ اولور آنکله آهو شکار ایدرلر ❊ قال الشـارح ومنه المثـل
ناوص الجرة ثم سالمها یعنی آهو دوزاغه دوشدکده مضطرب اولوب صکره ساکن اولور کویا که دوزاق ایله مسالمه
ایلر برمقدار تعصب ومخالفت ایدوب بعده ناچاری انقیاد ایدن حقـنده ضرب اولنور انتهی وجره شول اوچلك
طرزنده برکونه قابه دینورکه تیموردن اولوب ودیبنده جابجـا سوزکی دلیکلری اولمغـله اکینجی قسمی آنك ایچنه تخم
طولدیروب بری اوته کتدیکی یرده ترلایه تخم القا ایدر باغچوان سقایه سی کبی برقابدر ویزید بن الاخنس بن حبیب بن
جره اصحابندندر (الجریء) جیمك وراء مشددهنك کسریله برنوع بالق اسمیدرکه اوزون واملس یعنی ییلان کبی دوز

ويولسزاولور يهود طائفه سى آنى اكل ايلمزلر مفردات صاحبلرى بونى يابن بالغى ايله بيان ايدرلر حتى تحفه مترجمى يونانيده
سلورس ومصرده سلور ومازندرانده كلبس ديرلر ديو تفصيل ايلمشدر وشارح مارماهى يعنى يلان بالغى ايله بيان ايلمشدر
وقال فى النهاية وفى حديث ابن عباس ❁ انه سئل عن اكل الجرّى فقال انما هوشئ حرّمه اليهود ❁ وهو نوع من السمك
يشبه الحية ويسمى بالفارسية مارماهى (الجرّية) كسرتين وتشديد يا ايله و(الجرئة) كسرتين وهمزه ايله قورسغه
دينور يقال القاه فى جرّيته وفى جريئته اى حوصلته همزه ايله مهموزدر (الجارّة) جارّه وزننده شول دوه لره دينوركه
يولارلر ايله چكيلور اوله يقال ابل جارّة اى تجر بازمّتها ❁ شارح ديركه جارّه مجروره معناسنه اولمغله عيشة راضية وماء
دافق قبيلندن اولور ومنه الحديث ❁ ليس فى الابل الجارّة صدقة ❁ وهى العوامل سميت جارة لانها تجر بازمّتها
وجارّه صويه واران يوله اطلاق اولنور تقول انتهيت الى جارّة اى الطريق الى الماء (الجرير) حرير وزننده شول ايپه
دينوركه دوه نك باشنه يولاردن بشقه جه چكررلر عذاردابه منزله سنده در ويولاره اطلاق اولنور قال الشارح وفى الحديث
ان الصحابة تنازعوا جرير بن عبدالله زمامه فقال النبى عليه السلام ❁ خلوابين جرير والجرير ❁ اى دعواله زمامه وجرير ايله
بعض كسه لرده تسميه اولنمشدر ابوجرير وجرير الاقط وجرير بن عبدالله بن جابر البجلى ـ وجرير بن عبدالله الحميرى
وجرير بن اوس بن حارثه اصحاب كرامدندر (المجرّ) مردّ وزننده كاركيرينالر سطحنده جائز ديدكلرى اوق تعبير اولنان
ايرى ديركه دينوركه عوارض يعنى كريشلمه وهاطل تعبير اولنان ديركلرى آنك اوزرينه آرقورى وضع ايدرلر (المجرّة) ها ايله
باب السماء يعنى كوك قپوسنه دينور على قول شرج يعنى فارسيده كهكشان وتركيده صمان اوغريسى ديدكلرى بياضه
دينوركه كيجه لر فلكده خرده كواكب سحابيه اجتماعندن يول شكلنده كورينان بياضدر برطرفه طوغرى چكيلديكيچون
اطلاق اولندى (مجرّ الكبش) مناده بر موضع آديدر (الجريرة) سفينه وزننده ذنب وجنايت يعنى صوچه دينوركه كندى
نفسى ياخود غيرى اوزرينه جرّ وجذب ايدر يقال جرّ على نفسه جريرة وكذا على غيره اى ذنبا وجناية فعيله بمعنى
مفعوله در (من جرّاك) جيمك فتحى ورانك تشديدى وتخفيفله و(من جرّائك) كذلك رانك تشديد وتخفيفى وهمزه ايله
و(من جريرتك) جيمك فتحيله من اجلك معناسنه دركه سنكچون وسندن اوتورى ديمكدر تقول فعلت ذلك من جرّاك
ومن جرّائك ويخففان ومن جريرتك اى من اجلك جرّ وجذب معناسندن مأخوذدر (الجارّ) حارّ لفظنه
اتباعا ايراد اولنوركه حاى مهمله ايله در يقال هذا الشئ حارّ جارّ (الجرجار) قرقار وزننده برنوع نبات آديدر
وچاغرغان دوه يه دينور يقال ابل جرجار اى كثير الصوت ورعد آوازينه دينور (الجرجارة) ها ايله دكرمنه دينور
(الجرجر) جيملرك كسريله بودخى چاغرغان دوه يه دينور وجرجير معناسنه دركه سيذكر (الجراجر) جيمك فتحيله ايرى
وضخامتلو دوه لره دينور يقال ابل جراجر اى ضخام مفردى جرجوردر وجرجور جماعت وكروه معناسنه در وصوى
وجنسى پاك دوه يه دينور وتام وكامل معناسنه در يقال مائة جرجور اى كاملة (الجراجر) علابط وزننده پك بوكوريجى
دوه يه دينور يقال بعير جراجر اى صخاب وصويى چوق ايچر اولان دوه يه دينور وچاغلغان صويه دينور يقال ماء
جراجر اى مصوّت (الجرجر) عرعر وزننده شول فكلى يه دينوركه تيوردن وآغزى بچقى كبى ديش ديش تكرلكلرى
اولمغله اوكوزه قوشوب آنكله خرمن دوكرلر خرمن عربه سى تعبير اولنور وبقله ديدكلرى سبزه يه دينور جيمك كسريله ده
جائزدر (الاجرّان) تثنيه بنيه سيله انس وجنه اطلاق اولنور ثقلان كبى (الجارور) سيل صوينك خرقندن پيدا اولان
چايه دينور (الجرّارة) مبالغه بنيه سيله شول عسكره وصف اولوركه پك فراوان اولمغله سير وحركتلرى آغر وآهسته
اوله كويا كه پك چوق عدد وعتادى صعوبتله چكوب كوتوررلر يقال كتيبة جرّارة اى ثقيلة السير لكثرتها
قال فى الاساس جيش جرّار يجرّ عتاد الحرب وجرّاره برجنس عقرب آديدركه قويريغنى سوريه رك يورييوب كيدر
مؤلف تصغير ايله عقيرب عنوانده ايراد ايلمكله تصغير وتكثيره محتملدر بوعقرب عجمده اهواز الكاسنده چوق اولور
پك قتالدر وجرّاره بطيحه ده برناحيه آديدر (الجرجر) و(الجرجير) جيملرك كسريله معروف سبزه آديدركه صوتره سى
وصوكردمه سى تعبير اولنور (المجرّ) مل وزننده عبدالرحمن بن سراقة بن مالك بن جعشم نام كسه نك قلجى اسميدر
(ذوالمجرّ) فحتينله محط وزننده عتبة بن الحارث بن شهابك قلجى آديدر (الجرجرة) غرغره وزننده دوه قسمى آوازينى
بوغازنده ترديد ايلمك معناسنه در يقال جرجر البعير اذا ردّد صوته فى حنجرته ❁ مؤلف مابعده اوزره تفسير ايلمشدر
وجرجره بوغازه ممدودكك معناسنه دركه جيرجيرسسلنمكى موجبدر يقال جرجر الماء اذا صبه فى حلقه وصو بوغازه
نزول ايدركن جيرجير سسلنمك معناسنه در يقال جرجر الشراب اذا صوّت يعنى فى حلقه ويرآدمه بورسمه صوايچرمك
معناسنه در يقال جرجره اذا سقاه على تلك الصفة (التجرجر) تزلزل وزننده جرجره ايله ايكى معناى اولده مرادفدر
يقال تجرجر البعير وتجرجر الماء بمعنى جرجر وبلا فاصله قوند قوند سسلنديره رك صوايچمك معناسنه در يقال تجرجر

الماء اذا جرعه جرعا متداركا (المجارزة) مفاعله وزننده برآدمك حقنى اوزادوب صورندرمك معناسنه در على قول بركسه يه جنايت ايلمك معناسنه در يقال جارزه مجارزة اذا ماطله او جاناه (الجزر) جيمك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله دريادهو ايرمقده صو ساحلدن كلدكدنصكره كيرو چكلمك معناسنه دركه مدّ مقابليدر يقال جزر البحر جزرا من الباب الثانى ضد مدّ اى رجع اذا خلف دريانك جزر ومدّى معلومدر بحر قلزمده مشهود مترجم حقير اولمشدر كتب جغرافياده كونا كون اسبابه ربط ايلمشلردر لكن اقوى واظهرى مداخله قمر ايله اوقيانوسك حركتنه مربوطدر وجزر كسمك معناسنه دركه معناى موضوعيدر يقال جزر الشئ جزرا من الباب الثانى وقد يأتى من الاول اذا قطعه وصويره سو يشوب باتمق معناسنه در يقال جزر الماء جزرا من البابين المزبورين ايضا اذا نضب وجزر دريله اطلاق اولنور فاعل معناسنه مبالغه در وآرى قوانندن بال صاغمق معناسنه مستعملدر يقال جزر العسل اذا شارمن خليته وجزر باديه ده برموضع آديدر وحلب قضاسنده برناحيه آديدر وجزر جزار معناسنه كلور كتاب وزننده (الجزر) فتحتينله شول ارضه دينوركه آندن صويك مدّى منجزر ومنقطع اولورمراد بحر بحره اولان ارضدركه آنده دريانك مدّى كسيلور جزيره دخى دينوركه آنكله مشهوردر تركيده آطه تعبير اولنور وجزر معروف بستانى ويبانى كوك اسميدر كه تركيده هاويج تعبير اولنور زرد فارسى معربيدر بولى مدرّ وجماعى مقوّى ودم حيضى محدّر ورقنك ضمادى اويولمش يارهلره نافعدر وبونده جيمك كسريله ده لغتدر وجزر سمور قيونه اطلاق اولنور بوغزلنمغه جسبان اولمق ملحوظنه مبنى در مجموعنك مفردى جزره در زهايله وجزره حفاظدن صالح بن محمد البغدادى لقبيدر وجزر شول آت پارهلرينه دينوركه وحوش وطيور يمك ايچون قيره وضع ايدرلر جاهليه ده مضياف وخاندان اولانلر مخصوص دوه بوغزلبوب بورسمه وحوش وطيوره ضيافت ايدرلر ايدى (الجزور) صبور وزننده دوه يه دينور بعير معناسنه على قول ناقهٔ مجزوره يه مخصوصدر جمعى جزائر وجزر وجزرات كلور ضمتينله ❁ مؤلف الجزور البعير او خاص بالناقة المجزورة عبارتيله رسم ايلمكله اول كونه ترجمه اولندى قالديكه امهات سائره نك بيانى اوزره جزور بوغزلنه جق دوه يه دينور ذكر وانثى مساويدر لكن لفظ جزور مؤنثدر رعت الجزور ديرلر بعضلر بوغزلنه جق ناقه يه تخصيص ايلمشدر وبعضلر مايؤول اليه اعتباريله مطلقا دوه يه جزور اطلاق ايلديلر مؤلفك قولى ايكيسنه ده محتملدر وجزور ذبح اولنه جق قيونلره ده اطلاق اولنور مفردى جزره در تمره وزننده (الاجزار) همزه نك كسريله برآدمه بوغزلنه جق قيون ويرمك معناسنه در يقال اجزر فلانا اذا اعطاه شاة يذبحها ودوه نك بوغزلنه جق وقتى كلوب چاتمق معناسنه در يقال اجزر البعير اذا حان له ان يذبح وپيرآدمك وفاتى دملرى حلول ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجزر الشيخ اذا حان له ان يموت وخرمانك كسيم وقتى چاتمق معناسنه در يقال اجزر النخل اذا حان جزاره اى صرامه (الجزار) شداد وزننده و(الجزير) سكيت وزننده دوه قصابنه دينور (الجزارة) كتابه وزننده دوه قصابلغى حرفتنه دينور (المجزر) مجلس وزننده اسم مكاندر دوه بوغزلنه جق يره دينور (الجزارة) جيمك ضميله بوغزلنان دوه نك كسيلان اللرينه وآياقلرينه وكردننه اطلاق اولنور وقصابه ويريلان اجرته دينور معناى اول بوندن مأخوذدر اجرت مقابلى قصابه ويرلديكيچون (الجزيرة) سفينه وزننده آطه يه دينوركه قاره دن منقطع ارضدن عبارتدر وجزيره بصره قضاسنده بر ارضك اسميدركه بصره ايله ايله بيننده در (جزيرة قور) خزينة نور وزننده دجله ايله فرات ارالغنده برموضع كبيردركه ايچنده بيوك بلده لره مشتملدر آنك مخصوص تاريخ مدوّنى واردركه ابوعروبة الحرّانى تأليف ايلمشدر واكا نسبتده جزرى دينور (الجزيرة الخضراء) اندلس الكاسنده بربلده دركه چه صو ايله محاط دكلدر لكن لطافت ونضارت جهتيله اطرافندن امتيازى باعث تسميه در بونك نسبتنده جزيرى دينور وجزيرهٔ خضراء زنكبار دهبشقه بر جزيره دركه آنده ايكى شاه واردر بكديكره منقاد دكلدر هر برى مستقلا شاهلردر وند لس خلق جزيره اطلاق ايلسه لر اندلس شرقيسنده مجاهد بن عبدالله بلادينى مراد ايدرلر (جزيرة الذهب) ارض مصرده ايكى موضعدر (جزيرهٔ شكر) زفر وزننده اندلسده بربلده در (جزيرة ابن عمر) موصل شماليسنده بربلده دركه قضاسنى نهر دجله هلال هيئتنده احاطه ايلمشدر (جزيرهٔ شريك) مغربده برآياتدر (جزيرهٔ بنى نصر) ديار مصرده برايالتدر (جزيرهٔ قوسنيا) مصر ايله اسكندريه بيننده برناحيه در وجزيره يمامه ده برموضع آديدر وفسطاط مصرده برمحله آديدر نيل طاشدقده اطرافنى احاطه ايلمكله اورته سنده آطه طرزنده قالور (جزيرة العرب) بحر هند ايله بحر شام وبرطرفدن نهر دجله وفرات احاطه ايدن الكادر ياخود طولا عدن ابيندن اطراف شامه قدر وعرضا جده دن معمورهٔ عراقه قدر محدود اولان ارضدن عبارتدر ❁ مترجم ديركه تحديد بن محمد در وكتب جغرافياده شرقا بحر هرمزكه اوته سى بحر هند در وجنوبا بحر هند وغربا بحر قلزم ايله محاط اولان ارضدركه جزيره شكلنده در جمله سكانى عرب اولمغله آنلره مضاف اولمشدر

الجزائر الخالدات) واكا جزائر السعادات دخی دیرلر بحر محیطك جانب غربیسنده التی جزیره دن عبارتدر كه اهل تنجیم
مبدأ طول بلادی اورادن اعتبار ایلدیلر زیرا بغایت اطیب وهواسی اعدل اولمغله شرقیه وغربیه اولان اجناس
فواكه واثمار وانواع ریاحین وازهار وبالجمله حبوبات اوراده بلا زرع وغرس نابت اولور بو آطه لر حالا قناریه
آطه لری تعبیر ایتدكلری یردر كه بحر محیطه سفر ایدنلر اوراده صولنوب كیدرلر قناریه دیدكلری قوش اورادن نشئت
ایلمشدر (جزائر بنی مزغنای) مغربده بر بلده در (الجزار) كتان وزننده خرما كسیجی دینور كه اسمدر وجزاو جزار جیمك
فتحیله جزر كبی مصدر اولورلر خرما كسیمنده خرما كسمك معناسنه یقال جزر النخل جزرا و جزارا وجزارا
من الباب الثانی والاول اذا صرمه (التجازر) تفاعل وزننده سوكشمك معناسنه در یقال تجازرا اذا تشاتما
(الاجتزار) افتعال وزننده و (التجزر) تفعل وزننده بغایت شدتلو اوزره جنك وقتال ایلمك معناسنه در شویله كه
لاشه لری میدانده وحوش وطیوره ضیافت ایچون ترك ایده لر یقال اجتزروا فی القتال وتجزروا اذا تركوهم جزرا
للسباع (الجزیر) امیر وزننده اهل سواد یعنی عراق لغتنده شول كسه یه دینور كه اهل قریه آنی اجرتله طوترلر تا كه
والی وكوی آغالری طرفلرندن وروداید نلرك وسائر مهمانلرك مهمات وخدمتلرینی رؤیت واداره وتمشیت ایلیه
حالا اناطولی ولایتلرنده كزیر تعبیر ایدرلر كوی كزیری ومحله كزیری معروفدر وجزیر كزیر فارسی معربیدر (جزرة
غرفه وزننده یامه ده بر موضع وكوفه ایله فیدیننده بر دره آدیدر (الجسر) جیمك فتحی وكسریله اوزرندن اوته یقایه
عبور اولنه جق شیئه دینور كه كپری تعبیر اولنور جمعی اجسر در وجسور در كرچه مؤلف قنطره یی دخی جسر ایله
تعریف ایلمشدر لكن جسر استعمالده مطلقدر كرك طاشدن وتخته دن وكرك دوز وكرك یوكسك اولسون
وقنطره نك مفهومنده احكام وارتفاع معتبر اولمغله طاشدن كرلو یوكسك اولانه مخصوصدر مثلا نهر طونه
اوزره قوردقلری كپری یه جسر دینوب قنطره دینمز وزمخشری جسری كوجك وقنطره یی بیوك كپری ایله
مطلب تفسیر ایلمشدر وعرف فقهاده خشب والواحدن اتخاذ ووضع ورفعله مبنی اولانه جسر وحجر وآجردن موضوعا
اتخاذ اولنانه قنطره اطلاق اولنور تته كه نهایة هدایه ده مشروحدر وجسر عظیم الهیكل اولان دوه یه اطلاق
اولنور مؤنثی جسره در هایله وبالابلند بهادر آدمه اطلاق اولنور وابشلك یاخود اوزون ایركك دوه یه اطلاق
اولنور ومطلقا ضخامتلو انسان وحیوانه اطلاق اولنور وجسر قضاعه قبیله سندن بر جماعت آدیدر
وجسر بن عله وجسر بن شیع الله وجسر بن محارب وجسر بن تمیم كه رجال عربدندر جمله سی جیمك
فتحیله در وابو جسر المحاربی وجسر بن وهب وحفیدی جسر بن زهران وجسر بن فرقد وجسر بن حسن
وجسر بن عبدالله المرادی جیملرك كسریله در تته كه بعض محدثین قولیدر لكن صواب اولان بونلرده جیمك
فتحیله در وجسره بنت دجاجه بر محدثه قادیندر حضرت عایشه دن روایت حدیث ایلمشدر (الجسور) صبور
وزننده جسر كبی بالابلند بهادره دینور یقال رجل جسور ای شجاع طویل ودلیر ومقدام آدمه دینور كه جسارت
آنیه دن مأخوذ در (الجسر) جیمك ضمی وسینك سكونیله وضمتیله جسورك سنك جمعیدر (الجسور) قعود
وزننده و (الجسارة) كرامه وزننده یغورناقه یه اشمغی ترك ایلمك معناسنه در یقال جسر الفحل جسورا وجسارة
من الباب الاول اذا ترك الضراب وبر آدم نافذ ودلیر اولمق معناسنه در كه یوركلو اولمغله برنسنه دن كوزینی صاقنموب
اكا صالدررا ولمقدن عبارتدر یقال جسر الرجل اذا مضی ونفذ وقطع مفازه ایلمك یعنی یابانی كپری كبی كچوب
كتمك معناسنه مستعملدر یقال جسرت الركاب المفازة اذا عبرتها وبر ره كپری قورمق معناسنه در یقال جسر الرجل
اذا عقد جسرا (الاجتسار) افتعال وزننده بودخی یابانی كپری كبی كچوب كتمك معناسنه در یقال اجتسرت الركاب
المفازة بمعنی جسرتها وكمی دریا یوزنده كپری كبی صالنوب كتمك معناسنه مستعملدر یقال اجتسرت السفینة
البحر اذا ركبته وخاضته قال فی الاساس اذا عبرته (الجسرة) جیمك فتحی وسینك سكونیله و (المتجاسرة) ابشلك
ورونده ناقه یه وصف اولور یقال ناقة جسرة ومتجاسرة ای ماضیة (التجسیر) تفعیل وزننده بر آدمه قوت قلب
ویرمكله دلیرلندرمك معناسنه در یقال جسر فلانا اذا شجعه (جسرین) جیمك كسریله دمشق قضاسنده
بر قریه آدیدر (جیسور) طیفور وزننده موسی نبی علی نبینا وعلیه السلام قتل ایلدیكی غلامك اسمیدر علی قول
حای مهمله ایله در یاخود جلبتور در یاخود حنبتور در # شارح دیر كه موسی لفظی سبق قلمدر زیرا جمع اصولده
حضرت خضرك قتل ایدیكی غلام اسمی اولمق اوزره مرسومدر كه نته كه قصه سی قرآن مبینده مشروحدر
انتهی (التجاسر) تفاعل وزننده سركسلكدن یاخود یینلكدن باشنی یوقری طوتمق معناسنه در یقال تجاسر الرجل
اذا تطاول ورفع رأسه كبر اودلیرلك اظهار یله برشدید نسنه یه جرأتو اقدام ایلمك معناسنه در یقال تجاسر

عليه اذا اجترأ ویرآدمه اورمق قصدیله دکنکی بری اوتمدیدوب اوینامق معناسنه دریقال تجاسر لفلان بالعصا اذا تحرك له بها (آم الجسیر) زبیروزننده جبل عذری نام شخص معروفك معشوقه سی اولان بثینه نام نكارك قرنداشی کنیه سیدر (الجسمور) عصفور وزننده انسانك ارقه طرفندن جثه سنك محسوس اولان قوامنه وحسن هیئت واعتدالنه دینور یقال ما احسن جسموره ای قوام ظهره وجثته (الجشر) نشر وزننده طواری اوتلامق ایچون اوتلاغه چیقارمق معناسنه دریقال جشر الدواب جشرا من الباب الاول اذا اخرجها للرعی وآت سوریسنی بدوی طائفه سی اوبه لك اوکنه چیقاروب همان اورالقده اوتلاتمق معناسنه دریقال جشر الخیل اذا ازاها فرعاها امام بیته وبرنسنه یی ترك ایلمك معناسنه دریقال جشر الشیء اذا ترکه (التجشیر) تفعیل وزننده جشر ایله معنای اول وثالثده مرادفدر یقال جشر الدواب وجشر الشیء بمعنی جشر وقابی بوشالتمق معناسنه دریقال جشر الاناء اذا فرغه (الجشر) فتحتینله شول ماله یعنی دواب ومواشی یه دینورکه یانده اوتلانوب کیجه لراوبه یه کلیه یقال مال جشر اذا اصار یرعی فی مکانه لایرجع الی اهله باللیل ودوه لر ایله یبانده اخشاملیوب اوه کلمیان قوم وجماعته دینوریقال اصبحوا جشرا اذا کانوا یبیتون مع الابل یعنی لایرجعون الی بیتهم وساحل بحرده اولان بالچقلره دینورکه طاش کبی متحجر ایدوب خشونت ووجود پیدا ایلمش اوله لر ❊ شارح دیرکه مؤلفك مصدره قصری قاصر درزیرا بوکونه اسم دخی اولورانتهی وجشر معنای مزبورده مصدر اولوریقال جشر الساحل جشرا من الباب الرابع اذا اخشن طینه ویبس کالحجر وجشر ارکن آدمه دینوررجل عزب معناسنه وبهار موسمنده یتشن سبزه لره دینوریقال ما انضر جشر الربیع ای بقولها وجشر مصدر اولورکوکس صوغوق تأثیری کبی عارضه سببیله خشونتلنوب وسس غلظتلنوب بوغوقلمق معناسنه یقال جشر الرجل جشرا من الباب الرابع اذا اخشن صدره وغلظ صوته (الجشیر) امیروزننده بودخی دوملر ایله یبانده اخشاملیوب اهلندن آیروجه اولان آدمه دینور (الجشرة) عمده وزننده اسمدرکوکسده بعض عارضه سببیله عارض اولان خشونته وسسده اولان بوغونلغه دینورتقول اصابتنی من البرد جشرة ای خشونة فی صدری وغلظة فی صوتی وبومعناده جشر مذکورکبی مصدر اولوریقال جشر الرجل علی بناء المجهول فهو مجشور اذا اخشن صدره وغلظ صوته (المجشور) معنای مزبوردن اسم مفعولدر وپك بوغون اوکسرکلی دوه یه دینوریقال بعیر مجشور اذا اصاربه سعال جاف (الاجشر) احمر وزننده ذکر اولنان جشر لفظندن صفتدر صدرنده خشونت وسسنده غلظت اولان کشی یه دینور مؤنثنده جشراء دینورحمراء کبی (الجشور) قعودوزننده شفق سوکوب طك یری آچلمق معناسنه دریقال جشر الصبح جشورا من الباب الاول اذا طلع (الجاشریة) مطلقا صباح وقتی ایچمك علی قول خاصة دوه سودینی صباحدمنده ایچمك معناسنه درکرچه مصدر درلکن آندن فعل منصرف اولمز وجاشریه بر قبیله آدیدر وبرخاتون اسمیدر وجاشریه نصف نهار وقتنه وسحر وقتنه اطلاق اولنور وبرکونه طعام آدیدر (الجشیر) امیروزننده یبانده اخشاملیان آدمه دینورکه ذکر اولندی وجشیر دریدن اولان ترکشه دینور ویوك جوالمه دینور (الجشار) کتان وزننده آت ایلقیسی اونلیه جق چایراق صاحبنه دینور (المجشر) معظم وزننده اهلندن جداقلمش آدمه دینوریقال رجل مجشر ای مغرب (المجشرة) معظمه وزننده چایره چیقاریلان آت سوریسنه دینوریقال خیل مجشرة ای مرعیة (المحشر) محدث وزننده محدثیندن سوار العجلی پدرینك اسمیدر (ابو الجشر) حشر وزننده ایکی کسه نك کنیه سیدر (المجشر) منبر وزننده شول حوضه دینورکه آنده حیوان صوارلمزاوله وجوهرینك جشر حشر وزننده سود طولومی کبی اوباسلو اولمق معناسنه درومنه یقال وطب جشر ککتف ای وسخ قولی مصحفدر صواب اولان حای مهمله ایله اولمقدر شارح دیرکه مؤلف بوبابده حمزة الاصبهانی یی تقلید ایلمشدر میدانی وسائر ائمهٔ لغت ایسه مرقومی تزییف وتغلیط وصواب اولان جیمله اولمقدر دیو تنصیص ایلدیلر انتهی (المجظئر) ظای معجمه وهمزه ایله مقشعر وزننده برآدمه شرکیراولمغه آماده اولان کمسه یه دینورکه کویا القای شر ایلمك ایچون دیکیلوب طورراوله تقول مالك مجظئرا ای معدا اشرك کالمنتصب (الجعر) جیمك فتحی وعینك سکونیله دبرده قلان نجس قوریسنه دینورکه چقلداق تعبیر اولنور علی قول پنجه ومخلب صاحبی هر یرتجی جانورك نجسنه دینور وبو تسمیه بالمصدر درجمعی جعوردر یقال رمی الجمل بعره والذئب بجعره ای بنجوه وجعر مصدر اولورکه اصلدر یرتجی جانورك سلك معناسنه یقال جعر الضبع جعرا من الباب الثالث اذا اخری (الجاعرة) بودخی جعر معناسنه درکه علی الاختلاف المذکور نجسه دینورودبره علی قول دبر حلقه سنه دینور (المجعر) مقعد وزننده دبره دینوریقال ضرب مجعره ای مقعده (المجعار) مصباح وزننده یبوست طبعی غالب وکثیر اولان آدمه اطلاق اولنور فضلاتی سخت اولمق مناسبتیله یقال رجل

بجماراذا كثر يبس طبيعته (الانجعار) انفعال وزننده جعر كبي يرنجي جاتور تسلك معناسنه در يقال انجعر الذئب بمعنى جعر (الجعراء) سوداء وزننده كوته دينوراست معناسنه وجعراء بلعنبر يعني تميم قبيله سندن بني العنبر جاعتنك لقبيدر سبب تلقيب بودر كه آنلردن دغه بنت منعج نام خاتونك زمان وضع حملي حلول ايدوب اول خلالده نوعا اسهاله دخي اوغرامغله ولادت بوريسني اسهال تقاضاسي ظنيله صحرايه سرعت وبرچقوره قعود ايدوب ايكي بوردي يردن حكمني اجرا ايلمكله همين دفع طبيعي ايلدم قياسيله قيام وچادره كاوب ضره سنه ياهنتاه هل يفغر الجعرفاه يعني غائط آغزيني آچرمي ديو استكناه ايلدكده ضره سي عاقله اولمغله ماده يه انتقال ايدوب بلي آغزيني آچق دكل بلكه پدريني بيله چاغرديو قالقوب اول چقوردن چوجغي آلوب كتوردي اكامبني جاعت مزبوره يه جعراء اطلاق ايلديلر ومر قومه دغه بلاهتده ضرب مثلدر (الجعري) زمكي وزننده بودخي كوته دينوراست معناسنه در وجعري بين العرب سب ودشنام كلماتندندر كه لؤم وفر ومايكي يه نسبت اولنان كسه يه تفوه اولنور واطفاله مخصوص برلعب آديدر كه ايكي چوجق بريني ايكي طرفلواللري اوزره كوتوروب كيدرلر (الجاعرتان) تثنيه بنيه سيله اشك قسمنك دبرنده اولان ايكي طرفلو كيكلرك موضعنه دينور كه آت قسمنده ايكي يانجق تعبير اولنور وآت قسمنك ايكي طرفلواو يلقلري باشندن بري اوته قو يريغي اورديغي برلره دينور كه بنه يانجق اوله جقدر على قول ايكي طرفلو بوج كيكلرينك اوجلرينه دينور كه تومسك اولوب اويلقلري اوزره مشرف اولور مآل متحد وتعبير مختلفدر قال في الاساس كوى دابته في جاعرتيه وهما مضربا ذنبه (الجعار) كتاب وزننده بركونه داغ وتمغا اسميدر كه آتك ذكر اولنان جاعره لرينه باصيلور وشول ايپه دينور كه قيودن صو چكن آدمك دوشمامك ايچون بلنه بندايدرلر براوجي طشره ده مربوط ياخود برآدمك النده اولور (التجعر) تفعل وزننده قيودن صو چكن آدم بلنه جعار ديديكي مزبور ايپي باغلمق معناسنه در يقال تجعر المستقي اذاشد وسطه بالجعار لئلا يقع في البئر (الجعرة) عمده وزننده مزبور جعارك كوده ده براقديغي اثره دينور وبرنوع اربه يه دينور كه دانه سي ايري و پك آق اولور (جيعر) حيدر وزننده و(جعار) قطام وزننده و(ام جعر) و(ام جعور) جعفر وزننده ديشي صرتلانه اطلاق اولنور جعري كثير اولديغيچون ومن الامثال تيسي جعار ياخود عيثي جعار بومثل برآدمي تكذيب وكلامني ابطال ايلمك معرضنده ضرب اولنور تيسي جعار قولي كه امر مخاطبه در كوني كالتيس في حمقه يا ضبع ديمكدر زيرا تكه قسمي پك احمق اولور قابل تصديق اولميان كلام متكلمك حاقنده دالدروعيثي كلمه سي افساد معناسنه اولان عيثدن امر حاضردر يقال عاث الذئب الغنم اذا افسدها يعني يلان سوزلر ايله كوره يم سني برفسادالقا ايله مألنده اولور كذلك امثالدندر كه روعي جعار ديرلر ضم راء روعي ايله كه بودخي امر مخاطبه در قورقق كسه تذلل وفراره ابتدار ايلدكده ضرب اولنور ويقال روعي جعار وانظري اين المفر (الجعور) صبور وزننده بنو نهشل جاعتنه كذلك بنو عبدالله بن دارم جاعتنه مخصوص برصو ايركيله جك مصنعه كبي يرك اسميدر كه آنلري يغمور صوبي طولدردقده قيون وكچي قسمنك صولري خصوصندن امين وفارغ البال اولورلر (الجعرور) زنبور وزننده بركوجك بوجك آديدر وكوتي وكثرخرمايه دينور (ابوجعران) جيمك كسريله بوق بوجكنك كنيه سيدر (ام جعران) قرتال قوشنك كنيه سيدر (الجعرانة) جيمك كسريله وكاه اولور كه عيني مكسور ورايي مشدد ايدرلر لكن امام شافعي تشديدي تخطئه ايلمشدر مكه ايله طائف بيننده برموضع آديدر جعرانه ايله ملقبه اولان ريطه بنت سعد لقبيله مسماة در نستعيذ بالله ❊ ولا تكونوا كالتي نقضت غزلها ❊ الآيه كريمه سندن مراد مزبوره ريطه در دائما ايلكي اكيروب بعده نقض ايلمكله حماقتله مثل اولمشدي وجعرانه ارض عراق اولنده باديه ناحيه سندن بشقه برموضع آديدر ذو جعران) عثمان وزننده اذ واء تعبير اولنان اقيال يمندن برقيل يعني برملك لقبيدر (الجعبر) جعفر وزننده بودور قصير القامه كشي يه دينور موثي جعبره در وشول قواطه يه دينور كه قالين وديوارلري قيصه اولوب واو بومي محكم اولميه وجعبري نميردن بررجل آديدر كه فرات وراسنده قلعه جعبره مستولي اولمغله كنديسنه نسبت اولنمشدر الجعبرة) دحرجه وزننده برآدمي يره چالمق معناسنه در يقال ضربه فجعبره اذا صرعه وجعبره كذلك اسم اولور بدخلقت وبداندام اولان بودور خاتونه دينور (الجعبرية) بودخي ذكر اولنان خاتونه دينور (الجعثرة) ثاي مثلثه ايله دحرجه وزننده بريكدرمك معناسنه در يقال جعثر المتاع اذا جمعه (الجعاجر) حضاجر وزننده جعجعه مك جعيدر كه طرطبه وزننده در شول نسنه لره دينور كه خميردن كوناكون صورتلرله دوزوب شيره وچرمقوله سني طبخ ايدركن ايچنه براقوب برابر طبخ اولندقدنصكره اكل ايدرلر (الجعدر) جعفر وزننده بودور كوتاه قدكشي يه دينور جعادرة) بنادره وزننده بنو مرة بن مالك بن الاوس جاعتنه اطلاق اولنور (الجعذري) ذال معجمه ايله جعفري

وزننده اكول وابنهان كسه يه دينور (الجعظرى) ظاى معجمه ايله جعنرى وزننده فظ وغليظ يعنى درشت و بدخوى وكنده كسه يه على قول اكول وغليظ اولان بآراشه دينور وشول بودور كشى يه دينور كه عهد مسنده اولميان نسنه ايله تفاخر ايدوب لاف وكذافله كورك كبى هوا يى پوفلر اوله يقال رجل جعظرى اى قصير متنفخ بما ليس عنده (الجعظارة) جيمك كسريله جعظرى ايله معناى اخيرده مرادفدر وقليل العقل وسبكمغز آدمه دينور (الجعنظار كسرتينله كوپك كبى طعامه حريص اولوب صغر كبى طويمز اولان شخصه دينور يقال رجل جعنظار اى شره نهم وجثه سى ايرى ودبزمان اولان اكول وابنهان كسه يه دينور (الجعنظر) سفرجل وزننده جعنظار معناسنه در (الجعفرة) دحرجه وزننده شيشمان آدم كبى بطئ الحركه اولان كسه آغر آغر يلمك معناسنه در يقال جعظر الرجل اذا سعى بطيئا ويقال سعى الجعظرة اذا تثاقل فى سعيه و جعظره ارقه ويروب قاچمق معناسنه در يقال جعظر الرجل اذا فر وولى مدبرا (الجعظر) جعفر وزننده شول آدمه دينور كه قيچى پك بيوك اولمغله يورركن قرامان قوينى قويريغى برى اوته صالديغى كبى بو دخى قيناقلرينى تحريك ايدر اوله تقول رأيت جعظرا اى ضخم الاست اذا مشى حركها (الجعظار) جيمك كسريله كودسى يوغون اولان بودور مدينور يقال رجل جعظار اى قصير غليظ (الجعفر) فايله كوجك ايرمغه دينور نهر صغير معناسنه ويبوك وواسع اولان ايرمغه ده دينمكله اضداددن اولور وصو ايله طو بطلو اولان ايرمغه على قول جدول ديدكلرى كوجك چايدن زياده جه اولانه دينور وپك سودلو ناقه يه اطلاق اولنور و جعفر اسامیدندر جعفر بن كلاب برقبيله پدرينك اسميدر ❊ قال الشارح ومنه قولهم رأيت جعفرا على جعفر اى على ناقة غزيرة فى النهر الصغير و كذا الكبير الواسع والنهر الملآن اوفوق الجدول (جعفرى) ياى نسبتله بر قصر اسميدر كه متوكل خليفه سر من رأى نام قصبه قربنده بنا ايلمشيدى (الجعفرية بغداده برمحله در وجعفرية ديشو دالك فتحى وشين معجمه نك ضميله وجعفرية الباذنجانية مصر ديارنده ايكى قريه در (الجعمرة) دحرجه وزننده اركك اشك كندى كنديسنى كرپى كبى طرطوپ د يو شروب ديشى اشك اوزره ياخود اصروب قاپمسنى قصد ايلديكى سأر اشك او زره آتيلوب صالمق معناسنه در يقال جعمر الحمار اذا جمع نفسه و جراميزه ثم حمل على العانة او غيرها اذا اراد كدمه (الجفر) حفر وزننده شول قوزى يه دينور كه بيو يوب باشكنيه لمكله عمه دن كسيلوب اوتلغه اعتياد ايليه على قول درت آيلغه بالغ اولان قوزى يه دينور جمعى اجفار وجفار كلور جيمك كسريله وجفره كاور فتحا تله ❊ شارح دير كه مؤلف من اولاد الشاء وجوهرى من اولاد المعز عبارتيله ايراد ايلمشدر زيرا اهل لغت اختلاف ايلديلر اكثرى جوهرى قولنه موافقدر انتهى وجفر مصدر اولور قوزى ذكر اولنان كرته يه وارمق معناسنه در يقال جفر ولد الشاء جفرا من الباب الاول اذا عظم واستكرش او بلغ اربعة اشهر وجفر كوده سنك اتلرى قباروب طعام اكل ايدر اولان صبى يه اطلاق اولنور ايكيسنكده مؤنثلرنده جفره دينور قال فى الاساس ذبح له جفرة وهى الماعزة الجذعة وجفر ايچريسى طاش ايله اورلمامش على قول برمقدارى اورلمش اولان قيويه اطلاق اولنور يقال جفر و اجفر اى بئر الم تطو اوطوى بعضها وجفر مدينه نواحيسندن ضريه ناحيه سنده برموضع آديدر اوراده سعيد بن سليمانك چفتلكى اولمغله اكثرى اورايه خروجندن جفرى ايله ملقب اولمشدر وجفر مكه ده بنى تيم بن مره جماعتنه مخصوص برقيو آديدر و بنو نضر يوردنده برصويك اسميدر وغطفان بلادنده برصو ايركيله جك محل آديدر (جفر الفرس) برصو آديدر كه اكا برفرس دوشوب برقاچ كون آنده قالمغله بركسه واقف اولميوب آندن صوآلوب ايچدكدنصكره فرس مزبور زنده ودرست ظهور ايلمشدر (جفر الشحم بنو عبس جماعتى يوردنده برصو آديدر (جفر البعر) بنو ابى بكر بن كلاب يوردنده برصودر (جفر الاملاك) حيره نواحيسنده برموضعدر (جفر الهباءة) برموضعدر كه آنده بدر فزارينك فرزندلرى اولان حمل ايله حذيفه قتل اولنديلر جفرة بنى خويلد) بنو عقيل يوردنده برصودر ❊ مترجم دير كه كتب تواريخده مرسوم اولديغى اوزره جفر وجامع ايكى كتاب اسميدر كه امام على كرم الله وجهه تأليف بيورديلر جلد جفره كتب ايلدكلرى باعث تسميه در انتهى (الاستجفار) و (التجفر) تفعل وزننده بونلرده جفر معناسنه در يقال استجفر ولد الشاء وتجفر بمعنى جفر (الجفرة) حفره وزننده كوكسك ايچريسنه دينور جوف الصدر معناسنه على قول قرن ايله ايكى يانلرى قاوشدير ن يره دينور وچقور شكلنده واسع اولوب دكرمى اولان ارضه دينور جمعى جفاردر ❊ قال الشارح ومنه حديث طلحة فوجدناه فى بعض تلك الجفار ❊ وهى جمع جفرة اى الحفرة الواسعة المستديرة وجفرة الفرس آت قسمنك بلنه اطلاق اولنور يقال فرس عظيم الجفرة اى وسطه جمعى جفر كلور غرف كبى و جفار كلور جيمك كسريله وجفره بصره ده برموضع آديدر كه آنده يتمش تاريخنده كه امويه عهديدر برجنك عظيم واقع

اولمشدر وا كبر قراء بصره دن جعفر بن حيان العطاردی ‐ الجفری ‐ عام الجفره ده يعنی سنهٔ مز بوره ده تولد ايلمكله اكا نسبت اولندی (المجفر) مكرم وزننده او رتالغی چوق و واسع اولان آته وسائر حيوانه دينور يقال فرس مجفر ای واسع الجفرة (الجفير) امير وزننده شول اوق تركشنه دينور كه بالكز دريدن اولوب آنده اغاج اولميه على قول آغاجدن اولوب دريسی اولميانه دينور تقول يملأ الجفير قبـل ان يقع النفير وهو جعبة من جلود لاخشب فيهـا او من خشب لاجلود فيها وجفير ضرية ناحيه سنده برموضع آديدر (جفير) زبير وزننده بحرين قضاسنده برقريه در (الجفور) قعود وزننده يغور ناقه يه چوق آشمقدن ناشی فتور كلوب سست ومنقطع اولمق معناسنه در يقال جفر الفحل جفورا من الباب الاول اذا انقطع من الضراب يعنی لكثرته و بولامق معناسنه در يقال جفر الشیء اذا اتسع و برآدم برعلت ومرضدن چيقمق يعنی قورتلمق وسعت بولمق معناسنه در يقال جفر فلان من المرض اذا خرج يعنی برأ ونجی منه (الاجتفار) افتعال وزننده و (الاجفار) افعال وزننده و (التجفير) تفعيل وزننده بونلرده يغور ديشی يه چوق آشمقـدن سست اولوب منقطع اولمق معنـاسنه در يقـال اجتفر الفحل واجفر وجفر اذا انقطع من الضراب واجفـار غائب وناپديد اولمق معناسنه در يقال اجفر الشیء اذا غاب وجاعدن كسلمك معناسـنه در يقال اجفر عن المرأة اذا انقطع واحبابدن دوستلغی كسوب زيارتی ترك ايلمك معناسنه مستعملدر يقال اجفر صاحبه اذا قطعه وترك زيارته (الجوفر) جوهر وزننده ومرادفيدر (الجيفر) حيدر وزننده ياوز ارسلانه دينور شرزه شير معناسنه وجيفر اسامیدندر جيفر بن الجلندی مملكت عمان ملكنك اسميدر كه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلری طرفندن نامه وسفارتله كيدن عمرو بن العاص رضی الله عنه يدنده عمانده اولدقلری حالده بلا رؤيةٍ مرقوم وبرادری عبـد الله شرفيافتهٔ اسلام اولوب ينه ابالتلری كنديلره تقرير اولندی وضميرة بنت جيفر صحابيه در (الجفر) و (المجفرة) ميمك وفانك فتحيله جماعك قطعنه باعث اوله جق شيئه دينور كثرت شرب قهوه كبی يقال طعام مجفر ومجفرة اذا كان يقطع عن الجماع ومنه قولهم الصوم مجفرة للنكاح (المجفر) معظم وزننده رايحهٔ جسدی متغير اولمغله بد بوی اولان كشی يه دينور يقال رجل مجفر اذا صار قد تغيرت رايحة جسده (من جفرك) جيمك فتحی وفانك سكونيله و (من جفرك) فتحتينله و (من جفرتك) من اجلك معناسـنه در كه سنكچون وسندن اوتوری ديمكدر يقـال فعله من جفرك ومن جفرك ومن جفرتك ای من اجلك (منهـدم الجفر) قيوسی يقق ديمكدر بومناسبتله معدوم العقل آدمه اطلاق اولندی يقال رجل منهدم الجفر ای لاعقل له (الجفری) كفری وزننده والفك مديله جائزدر آغاجت چچكی قابنه دينور كه قيچوق تعبير اولنور (الجفـار) كتاب وزننده قيوره وآشمه لره دينور جفرك جمعيدر وجفـار بنی تميم يوردنده برصو آديدر و بك سودلو ناقه لره اطلاق اولنور (الاجفر) احمر وزننده خزيميه ايله فيد ميانده برصو آديدر (الجكيرة) جكره لفظنك مصغريدر كه فتحاتله لجاجه معناسنه در كه اوسكولكدن عبارتدر يقـال ماهذه الجكيرة ای اللجاجة (الجكر) فتحتينله برآدم اوسكو اولمق معناسنه در يقـال جكر الرجل جكرا من الباب الرابع اذا لجّ (جكار) كتاب وزننده بر رجل آديدر (الاجكار) همزه نك كسريله برآدمه يدنده اولان مالنی بيع ايلمسی ضمننده ابرام والحاح ايلمك معناسنه در يقـال اجكره اذا الحّ فی البيع بو راده جيمله الجّ نسخه لری غلطدر (الجنبـار) ضمتين وتشديد بايله قلجك قابنه يعنی قلجی غلافی وسائر ادواتيله وضع ايلدكلری قابنه دينور قراب السيف معناسنه على قول قلجك آغزينه دينور (جلبـار) بضمتان وزننده اصفهـانده برمحله آديدر (جلفار) فايله بضمتان وزننده مرو قضاسنده برقريه آديدر جلفر آندن مقصوردر وكلبرمعربيدر كل كوكسلو ديمكدر (جلفار) جلنار وزننده عمان نواحيسنده بر بلده آديدر كه باغ وپنير مقوله سی اشيـاء بحر هرمزده اولان قيس جزيره سنه آندن جلب ونقل اولنور (الجلنـار) جيمك ضمی ولام مشدده نك فتحيله كلنار فارسی معربيدر كه نار چچكنه دينور منقولدر كه برآدم هنوز اصفر ايكن اوچ دانه سنی قوپروب يوتسه برسنه يه قدر كوز آغريسی كورمك خواصندندر لكن كتب طبيه ده صاحب رمد ياخود غيری كمسه چهارشنبه كونی طلوع آفتابدن مقدم آچلـامش غنچه سندن برقاچ دانه سنی آغزيله قوپروب يوتسه ختام سنه يه دك كوز آغريسی كورمز ومجربدر ديو مرسومدر (الجمرة) جيمك فتحی وميمك سكونيله بردانه آتش قورينه دينور كه كوز دخی تعبير اولنور نار متقده معناسنه جمع جنسی جمردر # شارحك بيـانه كوره جمع صيغی جمرات وجمار كلور جيمك كسريله يقـال القی الجمر على الجمر ای النـار المتقدة وجمره بيك نفر سواری يه اطلاق اولنور اعدايی آتش كبی سوزان ايتدكلری چون ياخود جمعيت معناسندن مأخوذدر يقـال جمرة كالجمرة ای الف فارس كالنـار المتقدة وجمره شول قبيله يه اطـلاق اولنور كه اصلا برفرده و برقبيله يه منضم اولميوب على حدة خودسر اوله لر شدت وشهامتلرندن ناشی مظـاهرتدن

مستغنی اولورلر علی قول اوچیوز سواری یی حاوی اولان قبیله یه اطلاق اولنور وجمره خرده چقل طاشنه دینور
حصاة کبی که فارسیده سنکریزه دینور وجمره مناسك حجدن اولان جمرا تك مفردیدر که اوچ جمره در بری برینك
عقبنجه جمار یعنی خرده طاشلر آتیلور جمرهٔ اولی وجمرهٔ وسطی وجمرة العقبه تعبیر اولنور وجه تسمیه عن قریب
ذکر اولنور * مؤلف بوراده مسامحه ایلمشدر زیرا وجه مذکور اوزره جمره نك جمعی جمرات وجمارکلور نهایت
جمرات فعل مخصوص مناسکده غالبدر (جمرات العرب) اوچ کروهدن عبارتدر بری بنو ضبة بن اد وبری بنو الحارث
بن کعب وبریسی بنو نمیر بن عامردر علی قول عبس وحارث وضبه قبیله لریدر بونلر لام برادرلردر مقدما
والده لری رؤیاسنده مشاهده ایدرکه فرجندن اوچ دانه جمره ظهور ایلدی برمدت دنصکره کعب بن المدان نام کسنه
مز بوره یی تزوج ایدوب فراشندن حارث تولد ایلدی که بونلر یمنك اشرافیدر بعده بغیض بن ریث نام آدمه
واروب آندن عبس تولد ایلدی که بونلر عربك سلحشور جنـدیلریدر آندنصکره اد نام کسنه تزوج ایدوب آندن ضبه
طلوع ایلدی پس ایکی جمره که عبس ایله ضبه در مضرده و برجمره یمنده اولور وجمره بنت ابی قحافه صحابیه در
وابو جمرة الضبعی که اسمی نصر بن عمراندر وعامر بن شقیق بن جمره وابو بکر بن ابی جمرة الاندلسی علما
ومحدثیندندر (التجمیر) تفعیل وزننده بریکدرمك معناسنه در یقال جمر الشیء اذا جمعه وناس برارایه کلوب بریکمك
معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر اذا تجمعوا وانضموا وخاتون صاچنی اکسه سنه طو پلامق معناسنه در یقال
جمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وخرما اغاجندن خرما ینبسنی کسمك معناسنه در یقال جمر الرجل
اذا قطع جمار النخل و باشبوغ عسکری دشمن الکاسندن کیرو صالیورمیوب معینده آلیقومق معناسنه در
یقال جمر القائد الجیش اذا حبسهم فی ارض العدو ولم یقفلهم (الجمر) جیمك فتحی ومیمك سکونیله بودخی ناس
برخصوص ضمننده برارایه کلوب بریکمك معناسنه در یقال جمر القوم علی الامر جمرا من الباب الثانی اذا تجمعوا
وانضموا واباغی بوقاغیلی آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال جمر الفرس اذا وثب فی القید وبرآدمه آتش
کوزی یاخود خرده چقل طاشی ویرمك معناسنه در یقال جمره اذا اعطاه جمرا وبرآدمی آلارغه وبرطرف ایلمك
معناسنه در یقال جمر فلانا اذا نحاه ومنه الجمار بمنی یعنی مناسك حجدن مناده رمی اولنان جمره لر بوندن مأخوذدر
زیرا حضرت ابراهیم علی نبینا وعلیه التسلیم شیطانی آنلر ایله طرد وتبعید ایلدی یاخود اسراع معناسنه اولان
اجماردن مأخوذدر زیرا شیطانه طاش آتدقلرنده ملعون حضرت ابراهیم اوکندن سرعتله فرار ایلدی (الاجمار)
همزه نك کسریله بودخی ناس برارایه کلوب بریکمك معناسنه در یقال اجمر القوم بمعنی جمروا وخاتون صاچنی
اکسه سنه طوپلمق معناسنه در یقال اجمرت المرأة اذا جمعت شعرها فی قفاها وسرعتله یوریمك معناسنه در یقال
اجمر الرجل اذا اسرع فی السیر وبوقاغیلو آت صچرایه رق یوریمك معناسنه در یقال اجمر الفرس اذا وثب
فی القید وبرنسنه یی بخورلمق معناسنه در یقال اجمر ثوبه اذا بخره وآتشه عود اغاجی قومق معناسنه در
یقال اجمر النار مجمرا اذا هیأها ودوه قسمنك طبانیله برمق برنده اولان کیکاری ارالرنده خطوط اولمیوب دوپدوز
اولمق معناسنه در یقال اجمر البعیر اذا استوی خفه فلا خط بین سلامیه واغاج اوزرنده اولان تازه خرمالرك
مقداریی تخمین وتقدیر ایلدکدنصکره تخمینی جمع وحساب ایلمك معناسنه در یقال اجمر النخل اذا خرصها
ثم حسب لجمع خرصها ویکی آی کیجه ایچره کورنمیوب نهان اولمق معناسنه در یقال اجمرت اللیلة اذا استترفیها الهلال
وبرحالت جمله یه عام وشامل اولمق معناسنه در یقال اجمر الامر بنی فلان اذا عمهم وایلغاره وچاپوله کیدنلر آتلری
بریکدروب پراندرمق معناسنه در یقال اجمر الخیل اذا اضمرها وجمعها (الاستجمار) بودخی ناس برارایه کلوب
بریکمك معناسنه در یقال استجمر القوم اذا اجتمعوا وانضموا وعسکر اعدا الکاسنده سرعسکر معیننده عوق اولنوب
قالمق معناسنه در یقال استجمر الجیش اذا حبسوا فی ارض العدو ولم یقفلوا وچقل طاشلریله استنجا ایلمك معناسنه در
یقال استجمر الرجل اذا استنجی بالجمار (التجمر) تفعل وزننده بودخی عسکر دیارلرینه رجعت ایتمیوب الکهٔ اعداده
سرعسکر معیننده قالمق معناسنه در یقال تجمر الجیش بمعنی استجمروا (المجمر) منبر وزننده بخوردانه دینور آلت
بخور اولمق اعتباریله وبو مذکردر مؤنث دخی اولور مجمره ومدخنه یاخود نار اعتباریله ومجمر عود اغاجنه ده اطلاق
اولنور که آلت بخوردر (المجمرة) میملرك فتحیله بودخی بخوردانه دینور اسم مکاندر (المجمر) مکرم وزننده بودخی
بخوردانه وعود اغاجنه دینور (الاجتمار) افتعال وزننده مجمر ایله بخورلنمق معناسنه در یقال اجتمر بالمجمر اذا تبخر بها
(الجمار) رمان وزننده و(الجامور) خرما کوبکی وخرما ینبسی دیدکلری نسنه یه دینور که خرما اغاجلرینك تپه لرنده
اولور آق ولذیذ وطعمی سوده قریبدر شحم النخل دخی دیرلر (الجمار) سحاب وزننده کروه وجماعت معناسنه در

جاری) جادی وزنده وتنوینله ده استعمال اولنور هب وجمله معناسنه دریقال جاؤا جاری وجارا ای باجمعهم (الجمیر
امیر وزنده ناسك جمعیتگاهلرینه دینور یقال هـذا جمیر القوم ای مجتمعهم (الجمیرة) سفینه وزنده اورلمش صاچه
دینور ضفیره معناسنه (ابنا جمیر) لیل ونهاره اطـلاق اولنور موقع اجتماع اولدقلریچون نته كه ابناسمیر دیرلر مسامره
ومحاکات واقع اولدیغیچون (الجمیر) زبیر وزنده اسامیدندر خارجة بن الجمیر اهل بدردندر انصارك حلیفیدر علی قول
خای معجمه ایله در یاخود حای مهمله ایله در برقبیله اسمی اولان حمیر كبی یاخود حمیردر حمـارك مصغری كبی یاخود
اسمی حارثه در یاخود حمرة بن الجمیردر یاخود اسمی جاریه در یاخود ابوخارجه در (المجیر) مسیطر وزنده برطاغك
آدیدر (جمران) عثمان وزنده بربلده در (المجمر) محسن وزنده و(المجمر) مكرم وزنده صلب ومتین اولان طوار
طرنغنه وصف اولور یقـال حافر مجمر ومجمر ای صلب (نعیم المجمر) محسن وزنده فاروق اعظم رضی الله عنه
حضرتلرینك كوله سی اولان نعیم اوله جقدر مسجد نبوی یی چقل طاشلریله دوشه دیكیچون تلقیب اولندی (الجثورة
ثای مثلثه ایله جمهوره وزنده یغلمش طپراق كومه سنه دینور تراب مجموع معناسنه ✻مترجم دیر كه بوجمرثری كلملرندن
منحوت اولمق ملحوظدر (الجمخور) خای معجمه ایله جمهور وزنده ایچی بوش بوجغز شیئه دینور كه قووق
تعبیر اولنور اجوف معناسنه (الجمخر) جعفر وزنده قامش كبی ایچی بوش اولان كیكه دینور (الجمزرة) زای معجمه ایله
دحرجه وزنده برنسنه دن خوف ایلـكله اقدام ایده میوب ایزی اوزره دونوب قاچمق معناسنه دریقال جمزر الرجل
اذا نكص وهرب (الجمرة) دحرجه وزنده جمره معناسنه در كه ذكر اولندی وجمره غلیظ وسخت وبلند اولان
سیاه قیایه دینور علی قول یوكسك طاشلغه دینور وجمعره مصدر اولور كومه لنمش یوغرد قور یسنی ذكر دیلمك معناسنه
یقال جمعر الجمعورة اذا دوّرها (جمعر) جعفر وزنده برقبیله آدیدر وقبو قازیلورکن چیقان صاری باچغه دینور
الجمعور) جمهور وزنده جمع عظیم معناسنه در (الجمعورة) هایله آغرشغه دینور كه اغاجك تپه سنه كچرلمش اوله
چادر دیركنك تپه سنده اولان اغرشق كبی وكش دیدكاری یوغرد قور یسنك كومه سنه دینور (الجمهور) عصفور
وزنده شول قوم یغننه دینور كه پك یوكسـك اولمغله اطرافنه حواله ومشرف اوله وجمهور الناس انسانلدن كروه
عظیمه دینور جلّ الناس كبی جمعی جماهیر در یقـال هذا قول الجمهور وشهد ذلك الجماهیر ای جلّ الناس وهر شیئك
معظم وفراوانه دینور وجمهور بنی سعد جماعتی یوردنده برقاره طاشلق آدیدر وكریمه وپاك نژاد اولان خاتونه دینور
الجمهرة) دحرجه وزنده بریكدرمك معناسنه دریقال جمهر الشیء اذا جمعه وقبر ومزاری صوا لیلیوب همان اوزرینه
طپراق بریكدروب اویلجه طپراقلمق معناسنه دریقال جمهر القبر اذا جمع علیه التراب ولم یطینه ✻قال الشارح ومنه حدیث
موسی بن طلحة ✻انه شهد دفن رجل فقال جمهروا قبره ✻ای اجمعوا علیه التراب ولا تطینوه ولا تسووه وجمهره
برخبرك برطرفنی سویلیوب سامعه مفید ومقصود اولان طرفنی كتم ایلمك معناسنه دریقال جمهر علیه الخبر اذا اخبره
بطرف وكتم المراد (الجمهوری) یای نسبتله برنوع شراب مسكر آدیدر علی قول اوچ سنه لك اوزم شرابنه دینور یقال
سقاه جمهوریا وهو الشراب المسكر او نبیذ العنب اتت علیه ثلاث سنین مفرداتده اوزم شیره سی نصفی قالنجه قیناديلوب
ترك اولنانه اطلاق اولنور دیو مرسومدر (المجمهرة) اسم فاعل بنیه سیله شول ناقه یه دینور كه قوم یغنی كبی بنیه وتركیبی
صمصیق وقوندو دیرنكلی اوله یقال ناقة مجمهرة اذا كانت مداخلة الخلق یعنی كانها جمهور الرمل (التجمهر) تدحرج
وزنده بركسه یه شركیرلكله بالاپروازلق ایدوب حواله اولمق معناسنه دریقال تجمهر فلان علینا اذا تطاول (جناره
جیمك كسریله استراباد ایله جرجان بیننده بربلده در (الجنور) تنور وزنده بغدای واربه دوكه جك یره دینور كه خرمن یری
تعبیر اولنور (الجنبر) بای موحده ایله مقعد وزنده ایری ودیزمان اركك دوه یه دینور و بودور وقصیر القامه كسه یه دینور
وطوی قوشنك یاوریسنه دینور وجنبر جعدة بن مرداسك فرسی اسمیدر (الجنبار) بانك شده سیله جنبار وزنده
و(الجنبار) سمسار وزنده بونلر ده طوی قوشنك یاوریسنه دینور وجنبار وزنده اسـامیدندر شبیل بن الجنبار
برشاعردر (الجنثر) ثای مثلثه ایله جعفر وزنده و(الجنثر) قنفذ وزنده ضخـامتلو سموز اركك دوه یه دینور جمعی
جناثردر (الجنثورة) جثوره وزنده ومرادفیدر كه ذكر اولندی (الجندرة) جدر ماده سنده ذكر اولندی (جندیسابور
جیمك ضمی ودالك فتحیله اهواز ایالتنده تستر نام بلده قربنده بربلده آدیدر یعقوب بن الصـفار نام شاهك قبری
اوراده در كتب جغرافیاده كندشاپور معربی وخوزستان ولایتنك قاعدة الملكی اولمق اوزره مرسومدر شاپور بن
اردشیر بناسیدر (الجناسریة) جیمك ضمیله بصره یه مخصوص بركونه خرما اغاجیدر كه میوه سی سائر اغاجلردن
پك كیچ ظهور ایدر (الجنافیر) فایله جاهیر وزنده پك اسكی قبرلره دینور كه اسلافدن قالمش اولور قبور عادیه معناسنه
مفردی جنفوردر جمهور وزنده (الجور) دور وزنده عدل نقیضیدر كه ظلم وستم معناسنه در بونده علی ایله متعدی

اولور يقال جار عليه يجور جورا اذا ظلم ولم يعدل وجور قصد مقابليدر كه جادهٔ معتدلهٔ مستقيمه دن صاپمقدر كرك
حسي وكرك معنوی اولسون يقال جار فلان ضد قصد ای مال عن القصد ويقال جار عن الطريق اذا مال وجور
جائر معناسنه كلور كه ستمكار واعتدال وجاده دن منحرف كمسه لره دينور و بو مبالغهٔ وصف بالمصدردر يقال رجل جور ای
جائر وجائرك جمعی جوره كلور فتحتينله وجوره كلور جيمك ضمی وواوك فتحيله كه غير قياس اوزره در وجاره كلور كه اسم
جمعدر ياخود اصلی جائره در جماعت اعتباريله در يقال قوم جورة وجورة وجارة ای جائرون (الجار) قومشو يه دينور
مجاور وهمسايه معناسنه تقول هو جاری بيت بيت ای مجاوری وشول آدمه دينور كه بر ظالم اكا ظلم ايدركن بر ايسی داد
وامدادينه يتشوب تخليص وتأمين ايلمش اوله يقال هو جاره وهو الذی اجره من ان يظلم وامداده يتشن آدمه دينور مجير
معناسنه تقول هو جاری ای مجيری واستمداد ايدن آدمه دينور تقول اجر الجار ای المستجير ور آدمك تجارت اورتاغنه دينور
تقول هو جاری ای شريكی فی التجارة وخاتونك زوجنه اطلاق اولنور نته كه زوجك خاتوننه جاره دينور يقال هو
جارها وهی جارته ای زوجها وزوجته وعورتك فرجنه اطلاق اولنور ومسافه سی قريب اولان قوناغه اطلاق اولنور
وكوته اطلاق اولنور است معناسنه نته كه جاره دخی دينور ✻ مترجم دير كه براعرابينك عورتی حائض اولوب اوحالده
قربان ايلك داعيه سنه دوشمكله حالتمز بو ره يی مشاهده ايلدكده ✻ و يؤخذ الجار بذنب الجار ✻ ديه رك تحتانی يه ضبث
مباشرت ايلديكی منقولدر وجار ملك وعقارده مقاسم اولان شريكه اطلاق اولنور وحليفه اطلاق اولنور كه يكديكره
امداد واعانت ايلك اوزره عهد ويمين ايدن آدملرك هر برندن عبارتدر معانیٔ مذكوره ده متضايفدر وناصر ومعين
معناسنه مستعملدر جمعی جيران كلور جيمك كسريله وجيره كلور عنبه وزننده واجوار كلور وجار بحر قلزم اوزره
يعنی ساحلنده بر بلده آديدر آنكله مدينه ميانی بر مرحله مسافه در عبد الله بن سويد الصحابی الجاری اورادندر ياخود
بو الحارثی اولمغله تصحيف اولنمشدر وعبد الملك بن حسن وعمر بن سعد وعمر بن راشد ويحيی بن محمد الجاريون
محدثلردر وجار اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر محدثيندن عبد الجبار بن فضل وذاكر بن محمد الجاريان اورادندر
كذلك بحرين قضاسنده بر قريه آديدر وموصل شرقيسنده بر طاغك آديدر (جور) نور وزننده شيراز الكاسنده
فيروز آباد ايالتنك مدينه سی يعنی قاعدة الملكی اولان شهرك آديدر اعلاكلی اولمغله ورد جوری اكا نسبت اولنور
واكا علمادن ذوات كثيره منسوبدر وجور نيسابور ده بر محله آديدر اعلامدن محمد بن احمد الوليد الاصبهانی الجوری
اورادندر جور كلمه سی مؤنث اولمغله غير منصرفدر بلده ومحله وعجمه اعتباريله و بعضا مذكر ومنصرف اولور
مترجم دير كه ماه وجور يحيی كافيه ده مشروحدر وجور اسماء رجالندر محمد بن شجاع بن جور ومحمد بن اسمعيل كه
ابن جور ديمكله مشهوردر محدثلردر (جور) زفر وزننده اصفهان قضاسنده بر قريه در (الجور) جيمك كسريله
هجف وزننده پك تند آواز اولان شيئه اطلاق اولنور كه حدی متجاوز اولور ومنه يقال غيث جور ای شديد الرعد
ويقال بازل جور ای شديد الصوت (الجوار) سحاب وزننده چوق وديبی درين اولان صو يه دينور يقال فی ارضه
جوار ای ماء كثير قعير وجوار الدار بر خانه نك حدوسنورنده ممتد ودونده وحذاسنده واقع اولان عرصه وخانه مقوله سنه
دينور طوار كبی وجوار جواری لفظنده لغتدر كه كيلره دينور سفن معناسنه و بو صاعد لغويدن منقول وغريبدر
شعب الجوار) مدينه قربنده بر طاغ يوليدر (الجوار) كتاب وزننده اصل قومشولغه دينور بعده بر آدمه لدی
الاقتضا امداد واعانت وحفظ وحمايت ايلك اوزره عهد وامان ويرمكده استعمال اولندی شويله كه من بعد
اول آدم اول كسه نك زير امان وزنهارنده مأمون اولور ✻ شارح دير كه مؤلف بونده مسامحه ايلدی زيرا جوار وجه مذكور
اوزره اولان امان وزنهاره دينور بونده جيمك ضميله ده جائزدر تقول العرب هو فی جواری وجواری ای فی عهدی وامانی
انتهی وجوار مصدر اولور امان طلب ايلك معناسنه يقال جار الرجل جوارا اذا طلب ان يجار (الجوار) كتان وزننده
چفتجی يه دينور اكار معناسنه (المجاورة) مفاعله وزننده و (الجوار) جيمك فتحی وقليلا كسريله كه اسم اولان
جوارده علم التباس ايچوندر بر آدمه قومشو اولمق معناسنه در يقال جاوره مجاورة وجوارا اذا صار جاره ومجاوره
مسجد ده اعتكاف ايلك معناسنه مستعملدر يقال جاور المسجد اذا اعتكف فيه مجاورت حرمين بو معنادندر
(التجاور) تفاعل وزننده و (الاجتوار) افتعال وزننده كه مشاركت ايچوندر قومشولشمق معناسنه در يقال
تجاوروا واجتوروا اذا جاور بعضهم بعضا ✻ شارح دير كه اجتور كلمه سی اعلال اولنمدی تجاور معناسنه اولديغيچون
زيرا تجاور كلمه سيده اعلال اولنمدی حتی سيبويه تجاوروا اجتوارا واجتور وانجاورا ديرايدی احدهما آخر معناسنه
اولديغی مشهور اولمغله احتمال آخر مسلوب اولديغندن ونادرا اعلال اوزره اجتار دخی وارد اولمشدر (الاستجارة)
امان ويرلك وحفظ وحمايت اولنمغی نياز ايلك معناسنه در يقال استجار فلان اذا طلب ان يجار (الاجارة) همزه‌نك

كسر يله قورترمق معناسنه در يقال اجارفلا نا اذا انقذه و پناه كتورنى حمايت ايلمك معناسنه در يقال اجاره اذا اعاذه
ومنه يقال من استجار بالله اجاره ومتاعى ظرف ايچره قومق معناسنه مستعملدر كه حفظى مستلزمدر يقال اجار المتاع
اذا جعله فى الوعاء واجاره وجاره همزه سز غير قياس اوزره كه اسم مصدر در مصدر مقامنده مستعملدر يسا قيجلق
ايلمك معناسنه در يقال اجارفلا نا اجارة وجارة اذا خفره (التجوير) تفعيل وزننده يره چالمق معناسنه در يقال
جوّره اذا صرعه و برآدمى جور وستمه نسبت ايلمك يعنى حقنده جائر وستمكر ديمك معناسنه در يقال جوّره
اذا نسبه الى الجور و بر نسنه نك التنى اوستنه يعنى ترسنه چويرمك معناسنه مستعملدر يقال جوّر البناء اذا قلبه
وترسنه چويريلان شيئه مجوّر دينور معظم وزننده يقال ثوب مجوّر اى مقلوب ومنه المثل يوم بيوم الحفض المجوّر
يعنى بوكون حفض مجوّر كوننك بدليدر حفض فتحتينله قبل چادره و اثوابنه دينور منشأ مثل بودر كه بر بير
آدمك بر صغير برادرزاده سى وار ايدى كاه پيكاه عموجه سنك اوطه سنه دخول واو زالغى تنها بولدقده ايچنده بولنان
امتعه واشيا يى آلتى اوستنه دوندرر ايدى بعد مدة كنديسى دخى عموجه سى مركزينه واردقده بعينه اكا برادر
زاده لرى دخى مستولى اولوب عموجه سنه ايتديكنى كنديسنه بولدرديلر چادره كيروب بو حالى كوردكده كلام مزبورى
ايراد ايلدى سوء فعليله مجازات اولنسان منكوب كسنه يه شماتت موقعنده ضرب اولنور (التجوّر) تفعل وزننده
دوشمك معناسنه در يقال تجوّر الرجل اذا سقط و يان وزره ياتمق معناسنه در يقال تجوّر زيد على فراشه اذا اضطجع
و بنا يقلمق معناسنه در يقال تجوّر البناء اذا تهدم (الجهندر) جيمك ضمى وهانك ودالك فتحيله بر نوع خرما
آديدر (الجهرة) جيمك فتحى وهانك سكونيله اسمدر ظاهر وآشكار اولان شيئه دينور ومنه قوله تعالى ❊ ارنا الله
جهرة ❊ اى عيانا غير مستتر يعنى حائلسز آشكاره جه ارأت قيل ❊ مؤلفك بصائرده بيانه كوره جهر ماده سى حاسهٔ
بصره يا خود حاسهٔ سمعك افراطى سببيله برشيئك كمال ظهورينه موضوعدر حاسهٔ بصر ايله اولان مثلا رأيته جهرة
وجهارا كبى كه آنى عيانا كوردم ديمكدر جهر بئر واجتهار بوندن متفرعدر وحاسهٔ سمع ايله اولان جهر بالقول
كبيدر وجوهر كلمه سى آندن فوعل در شول عينه دينور كه كنديسى باطل اولنجه محمولى دخى باطل اولور حاسه يه
كمال ظهورندن ناشى تسميه اولنمشدر انتهى (الجهر) قهر وزننده و (الجهار) كتاب وزننده بر نسنه عيان وآشكار
اولمق معناسنه در يقال جهر الامر جهرا وجهارا من الباب الثالث اذا علن و بر سوزى آشكاره جه سويلمك معناسنه در
بنفسه و باء ايله متعدى اولور يقال جهر الكلام و بالكلام اذا اعلن ورفع صوت ايلمك معناسنه در يقال جهر الصوت
اذا اعلاه وعسكرى چوغالتمق معناسنه مستعملدر يقال جهر الجيش اذا استكثرهم و بر ارضه سلوك ايلمك معناسنه
مستعملدر كه كنديسنى اوراده اظهارى مستلزمدر يقال جهر الارض اذا سلكها و برآدمى بى حائل آشكاره جه
كورمك على قول برآدمه نظر ايلدكده كوزينه بيوك كورنمك معناسنه در يقال جهر الرجل اذا رآه بلا حجاب او نظر اليه
وعظم فى عينه وخوب چهره وخوشلقا انسانك وسائر نسنه نك هيئت زيبا وجمال دلاراسى خاطره بديع وعجيب كلمك
معناسنه مستعملدر يقال جهره الشئ اذا راعه جماله وهيئته و باغ چيقمق ايچون بايغى چالقمق معناسنه در يقال جهر
السقاء اذا مخضه وعلى الغفله بر جماعته شبخون ايلمك معناسنه در يقال جهر القوم القوم اذا صبحهم على غرة وقيويى
آيرتلبوب پاك ايلمك على قول مجموع صويني چكمك ياخود قيو قازاركن صويه يتشمك معناسنه در يقال جهر البئر
اذا نقاها او نزحها او بلغ الماء و بر نسنه يى كشف ايدوب ظاهره چيقارمق معناسنه در يقال جهر الشئ اذا كشفه وكنش
برآدمك كوزينى خيره لندروب قاشدرمق معناسنه در يقال جهرت الشمس المسافر اذا اسدرت عينه و بركسنه يه
تعظيم ايلمك معناسنه در يقال جهر فلانا اذا عظمه و بر نسنه يى تقدير وتخمين ايلمك معناسنه در يقال جهر الشئ
اذا حزره وجهر طپراغى غليظ ودرشت اولان تپه يه و يوكسك يره دينور و يله دينورسنه معناسنه يقال مضى عليه
جهر اى سنة ودهر وزماندن بر مقداره دينور تقول بعت منه عسجدا منذ جهر اى قطعة من الدهر (الاجهار)
اظهار وزننده بودخى سوزى آشكاره سويلمك معناسنه در يقال اجهر الكلام و بالكلام اذا اعلنه فهو مجهر ويقال
اجهر بالقرأة و برآدمك شاشى اوغلى اولمق على قول موزون قد وخوب صورت وخوشلقا اوغلارى اولمق
معناسنه در يقال اجهر الرجل اذا جاء بابن احول او بنين ذوى جهارة (المجهر) منبر وزننده و (المجهار) محراب وزننده
سوزى جهر ايله سويلمك عادتى اولان آدمه دينور يقال رجل مجهر ومجهار اذا كانت عادته ان يجهر الكلام (الاجتهار)
افتعال وزننده بودخى عسكرى چوغالتمق معناسنه در يقال اجتهر الجيش اذا استكثرهم وخوبلقا وخوش صورت
انسان وسائر نسنه نك حسن وهيئتى خاطره عجب وبرمك معناسنه در يقال اجتهر الشئ اذا راعه جماله وهيئته
وقيويى آيرتلبوب پاك ايلمك على قول بالجمله صويني چكمك معناسنه در يقال اجتهر البئر اذا نقاها او نزحها و برشيئك

کورونشی بیوك اولمق معناسنه در که کوزه بیوك کورنمکدن عبارتدر تقول اجتهرته اذا رأیته عظیم المرأة و برنسنه بی
ارالقده حائل اولمیه رق آشکاره کورمك معناسنه در تقول اجتهرته اذا رأیته بلاحجاب بینك و بینه (الجهر) فتحتیله
کوز قماشمغله کنشده باقدیغی نسنه یی کورمکدن کلیل اولمق معناسنه در یقال جهرت العین جهرا من الباب
الرابع اذا لم تبصر فی الشمس (الجهارة) کرامه وزننده برکسه فخیم اولمق یعنی کوزه بیوك کورنور اولمق معناسنه در
یقال جهر الرجل جهارة من الباب الخامس اذا فخم یعنی بین عینی الرائی وصوت بلند اولمق معناسنه در یقال جهر
الصوت اذا ارتفع وجهاره اسم اولور بر آدمك قامت وقیافت واندامی خوب ودلکش اولمغه دینور یقال رجل
ذوجهارة ای حسن القد والخد (الجهیر) امیر وزننده و (المجهر) مکرم وزننده و (الجهوری) یای نسبتله کلامه
وصف اولور بلند آواز ایله سویلنان سوزه دینور یقال کلام جهیر ومجهر وجهوری ای عال ٭ شارح دیر که جهوری
صاحب آواز بلنده دخی وصف اولور یقال رجل جهوری انتهی وجهیر خوشلقا وخوب چهره انسانه اطلاق
اولنور یقال رجل جهیر ای بین الجهورة والجهارة ذومنظر ولطف واحسانه سزاوار اولان آدمه دینور یقال
رجل جهیر ای خلیق للمعروف جمعی جهراء کلور امراء وزننده وصو قارشمامش خالص سوده دینور یقال لبن
جهیر ای غیر مذوق الماء (الجهورة) جمیك ضمیله جهاره معناسنه در که خوشمنظرلغه دینور یقال رجل ذوجهورة
وجهارة ای حسن المنظر (الجهر) کتف وزننده جهیر معناسنه در که خوشمنظر وصاحب جمال آدمه دینور (المجهورة)
معمور اولان قیویه دینور یقال بئر مجهورة ای معمورة وحروف مجهوره عند الصرفیین اون سکز حرفدن
عبارتدر که اشبو ظل قو ربض اذ غزا جند مطیع کلامی جمع ایدر مقابلنه حروف مهموسه دینور ٭ شارحك
بیاننه کوره حروف مذکوره تلفظ حالنده مخرجلرینه اعتمادی اشباع ایدرلر شویله که نفسی کندیلر ایله جریاندن
منع ایدرلر بو جهتدن مجهوره اطلاق اولندی اما مهموسه ده نفس بونلر ایله جریان ایدر زیرا مخرجلرینه اعتمادلری
ضعیفدر (الجهر) جمیك ضمیله بر آدمك هیئتنه وحسن منظرینه دینور که اصطلاحمزده کوستورش تعبیر اولنور
یقال ما احسن جهره ای هیئته وحسن منظره (الاجهر) احمر وزننده خوشمنظر وخوب قیافت اعضاسی متناسب
واندامی تام وموزون محبوبه دینور یقال غلام اجهر ای حسن المنظر والجسم التامه وشاشیلغی بد اولمیوب ملاحتلو
اولان شاشی یه دینور یقال رجل اجهر ای احول ملیح الحولة وقماشق کوزلو آدمه دینور که کنش پرتونده
برنسنه یی کوره مز اوله یقال رجل اجهر اذا کان لایبصر فی الشمس وشول آته دینور که آلنده اولان صباح الخیری
بتون یوزینه شامل اولمش اوله یقال فرس اجهر اذا کان قد غشیت غرته وجهه (الجهراء) حمراء وزننده ذکر
اولنان اجهرك مؤنثیدر وشول یره دینور که آنده اغاج وتپه ودره وانکبه یرلر اولمامغله ال آیه سی کبی دوبدوز اوله
یقال ارض جهراء اذا کانت مستویة لاشجر فیها ولا اکام وکروه وجماعت معناسنه در وبر طه سی یوك اولوب
طشره اوغرامش کوزه وصف اولور که صاحبنه نقمه کوز تعبیر اولنور یقال عین جهراء ای جاحظة وجهراء
الحی افاضل قبیله یه اطلاق اولنور یقال هذا رأی جهراء الحی ای افاضلهم (الجوهر) جورب وزننده مطلقا شول
حجره دینور که کندیسندن انتفاع اولندجق نسنه استخراج اولنور اوله مراد جواهر معدنیه اولان احجاردر که فلزاتدن
عبارتدر وجوهر الشیء اول نسنه نك جبلی کندیسی اوزره موضوع اولان نسنه یه اطلاق اولنور یعنی اول نسنه نك
اصل مایه وماده سیدر که اول نسنه اندن صورتپذیر حصول اوله مثلا جوهر انسانی مایه جبلیتدر که نشو ونما وبالجمله
اوضاع واطوارینك موضوع علیهیدر ٭ مترجم دیر که احجار معروفه یه جوهر اطلاقی معنای اولدن مأخوذ درومؤلفه کوره
جوهر عربیدر جهردن مأخوذ درتبه که ذکر اولندی لکن متعارف اولان کوهر فارسی معربیدر واهل حکمت اصطلاحنده
جوهر بنفسه قائم ودموضوع مقومدن مستغنی موجوددر ومتکلمین عندنده متحیز بالذاتدر مقابلی عرضدر وعرض
قائم بالجوهردر بو مناسبتله سید شریف قدس سره حضرتلرینك اشبو تقسیم منظومه سی فائده ملاحظه سیله ثبت اولندی مطلب

٭ موجود منقسم بدو قسمست نزد عقل ٭ ٭ یا واجب الوجود ویا ممکن الوجود ٭
٭ لکن دو قسم کشت یقین جوهر وعرض ٭ ٭ جوهر به پنج قسم شد ای ناظم عقود ٭
٭ جسم ودو اصل او که هیولی وصورتست ٭ ٭ پس نفس وعقل این همه را یاد کیر زود ٭
٭ نه کشت باز جنس عرض این دقیقه را ٭ ٭ اندر خیال ونظم بمن عقل می نمود ٭
٭ کم است وکیف واین متی ومضاف ووضع ٭ ٭ پس یفعل است وینفعل وملك در وجود ٭
٭ اجناس کائنات مقولات عشر شد ٭ ٭ نی کشت کم ازین نه برین دیکری فزود ٭

وجوهر جریء ومقدام ودلیر آدمه اطلاق اولنور یقال هو جوهر ای جریء مقدم (الجهار) قتال وزننده و (المجاهرة) مقاتله

وزنده مغالبه معناسنه در يقال جاهرهم بالامر جهارا ومجاهرة اذا غالبهم وجهار كتاب وزنده اسم اولور جهره كبى عيان وآشكاره معناسنه جيمك فتحيله ده جائزدر يقال لقيه جهارا وجهارا اى عيانا (جهور) جعفر وزنده برموضع آديدر و بر رجل آديدر (الجيهر) حيدر وزنده و(الجيهور) طيفور وزنده انه قونوب تباه وافساد ايدن سنكه دينور (الجهور) صبور وزنده جهردن مبالغه در بومناسبتله جهورالصوت شول آته اطلاق اولنور كه بلند آواز اولوب وآوازى ككزندن چيقميوب كشنديكى حينده كتدكجه بلند ومشتد اولوب ميدانلو ودور ودراز كيدر اوله يقال فرس جهورالصوت اى ليس باجش ولا اغن ثم يشتد صوته حتى يتباعد (جهار) كتاب وزنده هوازن قبيله سنده برصنمك اسميدر (جير) جيمك فتحى و يانك سكونى ورانك كسر او زره بناسيله وكاه اولور كه منون اولور واين وزنده لغتدر كه فتح اوزره مبنى اولور عند العرب كلمهٔ يميندر حقا معناسنه كه اسم اولور ويقال جير لا افعل اى حقا ولا جير لا افعل اى لا حقا على قول جير حروف جوابيه دندر نعم معناسنه در على رأى اجل معناسنه در اجل كرچه نعم كبى كلمهٔ جوابدر لكن تصديقده اجل نعم دن احسن واستفهامده على العكس در ❊ شارح دير كه ابن هشام قول ثانى يه حصر ايلمشدر واستادم ابن ابى ربيعدن روايت ايدر كه جير كلمه سى اسم فعلدر اعرف معناسنه وابن هشام بوندن غافل اولمشدر انتهى (الجير) فتحتينله بعض آدمده اولان بودورلغه و بداندامغه وحقيرالجثه لكه دينور يقال به جير اى قصر وقماءة (الجيار) كتان وزنده آجى يه دينور صاروج معناسنه لكن مراد خرزمه دركه نوره اوله جقدر وطارغنلقدن ياخود آجلقدن ناشى صدره يعنى فم معده يه عارض اولان يانقسى و دسزلغه دينور كه بوغازى وفم معده يى ياقه رق براكشيلك حالتيدر واكا جايرده دخى دينور تقول اخذنى جيار وجائر من الغضب او الجوع اى حرارة وجيار بحرين نواحيسنده برموضع آديدر (جير) بضم وزنده مصرده برقضانك آديدر (جيره) كبسه وزنده حجازده كنانه قبيله سى يوردنده برموضع آديدر (جيرويه) نفطويه وزنده اساميدندر يوسف بن جيرويه محدثيندندر (المجير) معظم وزنده شول حوضه دينور كه كوجكلنمش على قول قازيلوب دريلنمش على رأى آجى وخراسانيله صوانوب بادانه اورلمش اوله يقال حوض مجير اى مصغر او مقعر او مجصص (جيران) جيمك كسريله اصفهان قضاسنده برقريه در محدثيندن محمد بن ابراهيم واحمد بن محمد بن سهل وهذيل بن عبدالله الجيرانيون اورادندر وسيراف ايله عمان بيننده برقضا آديدر (جيرون) جيحون وزنده دمشق شهرى على قول جامع كبيرى قربنده اولان قپوسنك آديدر و بومطرزى قوليدر ياخود جيرون نام اميره منسوبدر كه زماننده آنك حصنى ايدى و باب الحصن حالا باقيدر مهيب وهائلدر لكن شاملو بيننده جامعك شرقيسنده اولان قپو باب جيرون ديمكله متعارفدر ❊ شارح دير كه جيرون شول عفريتك اسميدر كه سليمان على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك امريله حصن مزبورى بنا ايلدى صكره اول حصن كابسا و بعده جامع اولدى تمت الجيم بعون الله المعين الكريم ❊

فصل الحاء المهملة

❊ (الحبر) حانك كسرى و بانك فتحيله يازى يازه جق مركبه دينور نقش معناسنه ❊ مؤلفك بصائرده بيانه كوره حبر اثر مستحسن معناسنه موضوعدر جمال وبها معناسى وسائر معانى آندن منشعبدر وعالمه دخى حبر اطلاقى قلوب ناسده اثر علومى باقى قالديغنه مبنيدر كذلك افعالرى اسوهٔ آثار حسنه در نته كه امام على كرم الله وجهه بيورديلر كه ❊ العلماء باقون مابقى الدهر اعيانهم مفقودة وآثارهم فى القلوب موجودة ❊ انتهى وحبر عالمه دانا آدمه على قول صالح و پرهيزكار آدمه اطلاق اولنور بومعناده حانك فتحيله ده جائزدر كعب الحبر بوندندر كسر ايله ده زبانزددر كعب الاحبار لحن اولمغله تفوهندن مؤلف نهى ايلمشدر ❊ شارح دير كه مرقوم كعب كه ابن ماتع الحميرى در اعلم علماء اهل كتاب ايدى خليفهٔ اول زماننده اسلامه كلمكله تابعيندندر علم وحفظى متفق وموثوقيتى محقق اولمغله ثقى وافر روايت محكمه سى واردر زمان خلافت ذى النورينده عازم سوى جنان اولديلر و بونده حبر كلمه سى ايكى صورتده دخى عالم معناسنه اولمغله كعب لفظى منون وموصوف اولور ومكسور اولوب مركب معناسى مراد اولورسه بلا تنوين اولور كه مضاف اولور وجه اضافت كثرت كتابت وكثرت كتب ملابسه سيله در ❊ ومؤلف كرچه كعب الاحبار اطلاقندن نهى ايلدى لكن احبار حبرك جمعى اولمغله كعب العلماء اطلاقى مسموعدر ابو عبيده وابن قتيبه اطلاقنه ذاهب اولديلر انتهى وحبر كلمه سنك جمعى احبار كلور وحبور كلور ❊ شارحك بيانه كوره احبار مكسوره نك جمعيدر مثل وامثال كبى وحبور مفتوحه نك جمعيدر فلس وفلوس كبى وحبر كسر ايله اثر ونشانه معناسنه در كه معناى موضوعيدر تقول انظر الى حبر عمله اى اثره وخاصة اثر نعمت ورفاه وسامانه دينور وحسن وجمال معناسنه در قال الشارح ومنه الحديث ❊ يخرج رجل من النار قد ذهب حبره وسبره ❊ اى حسنه وهيئته وحبر آلاجه يه دينور وشى معناسنه اسمدر مصدرى حانك فتحيله در يقال برد فيه حبر اى وشى ويقال حبر البرد اذا وشاه وحبر ديشلرك بياضنه عارض ومختلط اولان صاريلغه دينور يقال شاب

بياض اسنانه حبراى صفرة بومعنالرده حبرلهٔ جمعى حبوردر ومثل ونظير معناسنه در يقال لبس له حبراى مثل ونظير
وحبر بر بلده آديدر (المحبرة) ميمك وبانك فتحيله حبرمذ كوردن اسم مكاندر مركب قويه جق حقه يه ودواته دينور
ميمك كسرى جائز دكلدر جوهرى غلط ايدوب ميمك كسريله تقييد ايلدى وميمك فتحى وبانك ضميله لغتدر مقبره وزننده
وكاه اولوركه ضرورت ايچون رايى مشدد دايدرلر ✲ شارح ديركه ابن مالك وابو حيان ايكى وجهى دخى حكايت ايلديلر
حتى مصباحده بونده اوچ لغت واردر برى ميمك و بانك فتحيله دركه اجودى بودر ثانى مقبره ومأدبه وزننده در ثالث
ميمك كسريله در (الحبرى) حانك كسريله مركب صتانه دينوركه مركبجى تعبير اولنور حبار ديمك جائز دكلدر
جبار وزننده ✲ شارح ديركه وزن مزبور مبالغه ايچون كلديكى كبى نسبت ايچون وحرفت وصنايعه دلالت ايچون
كلور بزاز وخباز ونجار كبى بوجهتله اطلاقنى اكثر صرفيون تصريح ايلديلر انتهى (الحبر) حانك فتحيله ذكر
اولنديغى اوزره عالم ياخود صالح معناسنه در مكسوره كبى ودیشلرك يباضنه عارض اولان صفرته دينور وسونمث
فرح وسرور معناسنه در حبور وحبره كبى كاسيذكر ونعمت ووسعت عيش ورفاه معناسنه در (الحبرة) حانك فتحيله
بوديشلره عارض اولان صفرته دينور وفرح ومسرت معناسنه مصدر اولور كاسيذكر ونعمت ورفاه معناسنه دركه
مصدردر وجنتده اولان سماع ونغمه وترانه يه دينور ومنه قوله تعالى ✲ فهم فى روضة يحبرون ✲ اى يسرون
وقيل ينعمون ويكرمون وفسراز جاج بالسماع فى الجنة وحبره هرخوب ودلكش نغمه وترانه يه دينور تقول سمعت
حبرة اى نغمة حسنة وبرنسنه يى وصف جميلده مبالغه ايلمك معناسنه در ومنه يقال تحبرون اى تكرمون اكراما يبالغ
فيه (الحبرة) حانك ضميله بودخى ديشلره عارض اولان صفرته دينور و بعض بيوك اغاجلرده شول طومرق كبى
بداق ديلرنده اولان يومرى عقده يه دينوركه قطع ايدوب قواطه وكرسن وچناق مقوله سى بعض قابلر دوزرلر
(الحبر) كسرتينله و (الحبرة) هايله بونلرده ديشلره عارض اولان صفرته دينور (الحبر) فتحتينله برآدمك ديشلرى
صرارمق معناسنه در يقال حبرت اسنانه حبرا من الباب الرابع اذ قلحت ومسرور وشادمان اولمق معناسنه در
يقال حبر الرجل اذا سر واثر معناسنه در واثر ونشانه قالمق معناسنه در يقال حبر جلده على بناء المجهول اذا ضرب
فبق اثره ومجروح اولان عضوك كيكنده عقده قاله رق اوكولمق معناسنه در يقال حبرت يده على المجهول اذا برئت
على عقدة فى العظم ومنبت يرك نباتى فراوان اولمق معناسنه در يقال حبرت الارض انحبار اذا كثر نباتها وياره
نكس ايدوب آغزى قپانمق معناسنه در على قول اوكولوب يرنده اثر ونشانه سى قالمق معناسنه در يقال حبر
الجرح اذا نكس وغفر او برأ وبقيت له آثار (الحبور) سرور وزننده حبر وحبره كبى شادمان اولمق معناسنه در يقال حبر
الرجل حبرا وحبرة وحبورا اذا سر (الاحبار) همزه نك كسريله شاد ايتمك معناسنه در يقال احبره اذا سره
(الحبار) سحاب وزننده و (الحبار) كتاب وزننده بونلرده اثر ونشانه دينور تقول بجلده حبار الضرب وبيده حبار العمل
اى اثره (الحبير) كتف وزننده و (الحبير) امير وزننده تازه وجديد نسنه يه دينور يقال شئ حبر وحبير اى ناعم جديد وحبير
شول سحابه دينوركه قپلان پوستى كبى جابجا آلاجه اوله كه يغمورينك كثرتندن اويله كوريلور وآلاجه ومنقش قماشه
دينور يقال برد حبير اى موشى ويكى ثوبه دينور يقال ثوب حبير اى جديد حبير كلمه سنك جمعى حبر كلور حانك ضميله
وحبير عرب دن بر بطن آديدر وبر شاعر اسميدر جوهرى حبير دوه نك آغزنده اولان كپوكه ده دينور ديو تفسيرى
غلطدر صواب اولان آنده خبير اولمقدر خاى معجمه ايله ✲ شارح ديركه ابن سيده ايكيسنى دخى تصريح ايليوب
نهايت اجى مى ترجيح ايلمشدر (الحبرة) عنبه وزننده اسامى دندر (ابو حبره) تابعيندندر وحبرة بن نجم محدثدر
وحبره بر نوع قماش يمنى اسميدر بونده حانك فتحيله ده جائزدر جمعى حبر كلور عنب كبى وحبرات كلور رفقرات كبى
شارح ديركه قماش مزبور پنبه دن وكتاندن مخطط آلاجه در بردحبره ديرلر وصف اوله رق وبرد حبرة ديرلر اضافتله
بوراده حبره وشى مذكور معناسنه در رتبه كه ثوب قرمز ديرلر اضافتله (الحبرى) عنبى وزننده حبر ديدكلرى قماش
مذكورى صتان آدمه دينور حبار ديمك جائز دكلدر (حبير) زبير وزننده اسامى دندر مطرف بن ابى الحبير ويحيى بن
المظفر بن الحبير محدثلردر (الحبارى) حانك ضمى والفك قصريله طوى ديدكلرى قوشه دينور مذكر ومؤنثه
ومفرد وجمعه اطلاق اولنور وآخرنده اولان الف تأنيث ايچوندر جوهرى تأنيث ايچون دكلدر ديمكله غلط ايلمشدر
زيرا تأنيث ايچون اولمزايسه البته منصرف اولور بوايسه منصرف دكلدر ✲ مترجم ديركه شهاب جوهرينك مراديني
بوكونه تحرير ايلمشدركه الفى تأنيثيه دكلدر ديمك تأنيثى حسى دكلدر زيرا مذكره ده اطلاق اولنور شاة وحمامه نك
تأنيثى كبى اولور وچون مقرره دندركه هر الفك تأنيثيه اوله اكا هاء لاحق اولمز لكن حبارى كلمه سنده حباراة
مسموع اولمغله الفى تأنيثيه اولمز انتهى وحبارى كلمه سنك جمعى حباريات كلور (الحبرور) زنبور وزننده و (الحبرير

حانك كسريله و(الحبربر)غضنفر وزننده و(الحبربور) ضمتيله و(اليحبور) يعفور وزننده و(الحبور) تنور وزننده طوى قوشنك ياوريسنه دينور حبرور وحبربرك جمعلرى حبابير وحبار يركلور زنابير وثمارير وزنلرنده و يحبور برقوش آديدر على قول طوى قوشنك اركككنه دينور (حبربل) قنديل وزننده بحرين ترابنده برطاغك آديدر (المحبر) معظم وزننده مالك بن نويره نك قاتلى اولان ضرار بن الازور نام كسه نك فرسى آديدر ومحبر شول آدمه دينور كه كوده سنى پره لر اكل ايلكله جابجا پره ينكلرى قالمش اوله يقال رجل محبر اذا صار قد اكل البراغيث جلده فبقى فيه حبراى اثر وكوزل وموزون يونلمش اوقه دينور يقال قدح محبر اذا كان قدا جيد بريه وشول قيونه دينور كه كوزلرنده آق وقاره الاجهلرى اوله يقال شاة محبرة اذا كان فى عينيها تحبير من سواد وبياض (المحبر) محدث وزننده شاعر وفارس اولان ربيعة بن سفيانك لقبيدر وشعراى جاهليه دن طفيل بن عوف غنوينك لقبيدر شعرى كوزل نظم ايلديكيچون حبرى) زمكى وزننده بر وادى آديدر (ناراحبير) كار اكسير وزننده نار الحباحب اوله جقدر كه آتش بوجكنك اوچاركن لمعان ايدن شعله سندن عبارتدر (حبران) عثمان وزننده يمنده برقبيله پدرينك اسميدر تابعيندن ابو راشد ومحدثيندن برجماعت آنلر دندر (يحابر) يقاتل وزننده قبيله مراد پدرلرى اولان ابن مالك بن ادد اسميدر الحبر) قنبر وزننده و(الحبربر) سفرجل وزننده شئ معناسنه مستعملدر مقام نفيه مخصوصدر تقول ما اصبت منه حنبرا ولاحبربرا اى شيئا وباشنده برتوى بوقدر ديه جك يرده ما على رأسه حبربرة ديرلر ما على رأسه شعرة معناسنه أثر معناسنه اولان حبردن مأخوذلردر وحبربرجثه سى كوچك اركك دوه يه دينور وحبربره هاله بدچهره وزشت اندام كوزه خوار قارى به دينور مرأة قبحة معناسنه (حبرى) فلزى وزننده برموضع آديدر (ابوحبران الحمانى) عمران وزننده حسن وجماله موصوف بركسه ايدى حمان حانك كسرى وميمك تشديديله برقبيله در (ابوحبره) عتبه وزننده شيحة بن عبد الله كنيه سيدر كه تابعيندندر * شارح ديركه مؤلف بونى تكرار ايلشدر قريبا ذكر اولنان ابو حبره بودر (المحبار) محراب وزننده طپراغى صوى وپاكيزه اولمغله نباتى تيز انبات ايدن يره دينور يقال ارض محبار اى طيبة سريعة الانبات (الحابور) فسقه وسفها مجلسنه دينور كه مراد بزم عشرتدر سرور معناسنه اولان حبردن فاعولدر يقال رأيته فى الحابور اى مجلس الفساق (حبرحبر) مكررا حالرك ضميله قوى قسمنى صاغمق ايچون چاغره جق صوتدن حكايه در (التحبير) تفعيل وزننده برنسنه يى خوب ولطيف ونازك ايلمك معناسنه در شعر وكلام وكتابت وسائرى اولسون يقال حبر الشعر والخط وغيره اذا حسنه (حبره) حانك كسريله مدينه ده برحصار بچه اسميدر وحبره بنت ابى ضيغم شاعره در (حبرويه) حمدويه وزننده اساميدندر ليث بن حبرويه محدثيندندر (سورة الاحبار همزه نك فتحيله سور قرآنيه دن سورهٔ مائده يه اطلاق اولنور * لربانيون والاحبار * آيت كريمه سنه مشتمل اولديغيچون حبرون) حانك فتحيله اساميدندر احمد بن حبرون برشاعر آديدر (حبرى) سكرى وزننده و(حبرون) زيتون وزننده بيت مقدس قربنده ابراهيم نبى على نبينا وعليه السلام حضرتلرينك مدينه لرى اسميدر (الحبتر) تاى فوقيه ايله جعفر وزننده تلكى يه دينور ثعلب كبى وبودور آدمه دينور وقيس بن حبتر تابعيندندر (الحبتر) عبيطر وزننده بودور آدمه دينور (الحباتر) علابط وزننده قطع رحم ايدن كسه يه دينور يقال هو حباتر اى قاطع رحمه (الحبترة دحرجه وزننده بدن زبون ولاغر ونحيف اولمغه دينور (الحبترى) حيدرى وزننده عامر بن ابى ضب الكلبى لقبيدر الحبجر) جيله سبطر وزننده و(الحباجر) علابط وزننده و(المحبجر) مسبكر وزننده قالين وغليظ اولان شيئه دينور (الحبجر) قنفذ وزننده و(الحباجر) علابط وزننده طوى قوشنك ارككنه دينور (التحبجر) تدحرج وزننده قرن ايچره بغرسقلر بر عارضه سببيله قيوريلوب بورلمق معناسنه در يقال تحبجرت الامعاء اذا التوت الاحبجرار) اقشعرار وزننده طارغنلقدن طوپوم كبى شيشوب قبارمق معناسنه دريقال احبجر الرجل اذا انتفخ غضبا وبرنسنه يوغونلشمق معناسنه دريقال احبجر الشئ اذا غلظ (الاحبنجار) احرنجام وزننده احبجرار ايله معناى اولده مرادفدر (حبقر) حانك فتحى وقافك ضمى ورانك تشديديله كه فعلل وزننده در كرچه صرفيون بونى ابنيه جمله سنده ذكر ايدوب لكن معناسنى تفسير ايلديلر كلمهٔ مرقومه فى الاصل حب قر لفظلرندن مركبدر كه محدوث اولور حب دانه وقر صوغوق معناسنه اولمغله بعد التركيب طلو دانه سنده علم ايلديلر حابى عينه ابد الله عبقر دخى ديرلر بك باردنسنه حقنده ابرد من حبقر وعبقر ديو ضرب ايدرلر بوتوجيهمه دليل ابو عمرو بن العلاء مثل مزبورى ابرد من عب قر عنوانيله ذكر ايلمسيدر عب لفظى برد اسميدر كه طلويه دينور (الحبوكر) غضنفر وزننده شول قومصال يره دينور كه آنده يول وايزاثرى اولمامغله مسافر وسالك وجههٔ مقصودلرندن كمراه اولورلر واهلر وآفت وداهيه يه دينور وايرى جثه لو كوده سى ديوشرملى طقناز آدمه دينور وبدنى ضعيف

وزبون اولوب آدیملرینی صیق صیق آتان آدمه دینور جمعی حبا کرکلور (الحبوکری) الف مقصوره ایله وام
حبوکر وام حبوکری وام حبوکران بونلرده آفت وداهیه یه اطلاق اولنور وحبوکری جنك برطرف اولدقد نصکره
جنك واقع اولان میدان ومعرکه یه دینور جنـك هنکامنده اطلاق اولنمز وجثه‌سی خرده جلیز چوجغه دینورکه
بویومز اولور (الحباکری) علابطی وزننده بودخی ضخامتلو واعضاسی دیرنکلی طوپاج آدمه دینور (الحبکرة) دحرجه
وزننده بریکدرمك معناسنه در یقال حبکر الشیء اذا جمعه (التحبکر) تدحرج وزننده حیران اولمق معناسنه در یقال
تحبکر الرجل اذا تحیر (الحتر) حانك فتحی وتای فوقیه‌نك سکونیله برنسنه‌یی محکم ومتین بند ایلمك معناسنه در یقال
حتر الشیء حترا من الباب الاول والثانی اذا شده واحکمه وبرشیئه قیه قیه باقمق معناسنه در یقال حتره اذا احده
النظر واهل وعیالك رزق وانفاقنده خست وتقصیر ایلمك معناسنه در حتور دخی بو معنایه‌در قصور وزننده یقال
حتر فلان اهله حترا وحتورا اذا قتر علیهم النفقة وپك پك نسنه یمك معناسنه در یقال حتر الرجل اذا اکل شدیدا
ونسنه ویرمك علی قول آز ویرمك معناسنه در یقال حتره اذا اعطاه اواقله قال فی الاساس یقال فلان اذا انفق قتر
واذا اعطی حتر واطعام ایلمك معناسنه در یقال حتره اذا اطعمه وحتر طولانی اولان یوکسـك ارضه دینور حانك
کسریله ده جائزدر وآز نسنه یه دینور تقول اعطـانی حترا ای شیئا قلیلا وارکك تلکی یه دینور وداتمق ذوق
معناسنه در تقول ماحترت الیوم شیئا ای ماذقت (الاحتار) همزه‌نك کسریله بو دخی برنسنه‌یی محکم بند ایلمك
معناسنه در یقـال احتره اذا شده واحکمه واطعـام ایلمك معناسنه در یقـال احترفلانا اذا اطعمه (الحترة) غرفه
وزننده بودخی شیء قلیله دینور یقـال ما اعطاه حترة ای شیئا قلیلا وچادرك اتکلری قیصه اولوب یردن یوقری
اولدقده وصل ایلدکلری شـقه یه دینور و بوزده ایکی آوردك قاوشـدیغی یره دینور ویکی بنا بنیـاد ایدن آدمك
احبابه ترتیب واحضار ایلدیکی طعامه دینور وکیره معـناسنه وچهره ده بیغك قرقـله جق یرینه دینور (الحتر
حانك کسریله حتره ایله معنای ثانیده مرادفدر که چادر اتکنه اوریلان وصاله یه دینور وبخششه دینور یقـال
اعطاه حترا ای عطیة وچادر اتکلرینه وصل ایچون شـقه ایدنمك معناسنه درکه بونده مصدر در یقال حتر الرجل
حترا اذا اخذ للبیت حتارا (الحتـار) سحاب وزننده حتر کبی چادر اتکلرینه وصل ایلدکلری پارچـه یه دینور
وبرنسنه‌یی دائرا مادار احاطه ایلیان شیئه دینور قولاغك چوره سنده اولان زه وچادر شقه‌لرینك پروازلری وطرنغی
احاطه ایدن ات وقلبور والك قصناقلری کبی وحتار دبر حلقه سنه دینور علی قول دبر ایله قبل ارالغنه عـلی رأی
خایه‌لر ارالغنده اولان زه کبی اوزون جزکی یه دینور وکوزك ایچ طرفندن قپاغك دائر امادار زهنه دینورکه کوزی
احاطه ایدر ودوه‌نك اغزینك نهایتنـده اولان آزی دیشی هیئتنده اولان ات پاره سـنه دینور وشول ایپه دینورکه
قیل چادرلرك ارقوری چوره سـنه شریت کبی بند ایدرلرکه اکا طنـابلری باغلنور (الحتـیره) وکـیره وزننده
ومرادفیدرکه حتره کبی یکی بنا ایچون یارانه ترتیب اولنان بقیاز طعامنه دینور تقول اطعمنا الحتیرة والحترة ای الوکیرة
الحترة) ضربه وزننده برکره امك رضعة واحده معناسنه درپس حتر امك معناسنه مصدر اولوب حتره بنـاء مره
اولور (المحتور) شول سود امر چوجغه ویاوری یه دینورکه قحط سببیله اناسنك سودی آز اولدیغنـدن آزجه
امزیریلور اوله یقال شب محتورا وهوالذی یرضع شیئا قلیلا للجدب وقلة اللبن (المحتر) محسن وزننده اهل وعیالنه
ترزیق وانفـاق خصوصنده خست وتقصـیر ایدن ناکسـه دینور یقـال رجل محتر ای مقتر (التحتیر) تفعیل
وزننده یکی بنا یاپدرن آدم احبـاب ایچون بقیاز طعـامی ترتیب وضیافت ایلمك معناسنه در یقال حتر فلان للاحباب
اذا اتخذ لهم وکیرة وچادر اتکلرینه وصاله اکلمك معناسـنه در یقـال حتر البیت اذا جعل له حترا (الحثر) حانك
وثای مثلثه‌نك فتحیله بدنده خرده خرده سیوجه‌لر چیقمق معناسنه در یقـال حثر الجلد حثرا من الباب الرابع اذا بثر
وکوزك قپاغنده کذلك قزل قزل سبوجه‌لر پیدا اولمق علی قول آغریدن ناشی قپـاقلر غلظتلنوب خشونت بولمق
معناسنه در یقـال حثرت العـین اذا خرج فی اجفانها حب حمر اوغلظت اجفانهـا من رمد وبرنسنه غلظتلنوب
ضخامت پیدا ایلمك معناسنه در یقال حثر الشیء اذا غلظ وضخم وبال وبکمز مقوله‌سی متغیر اولـغه یوزطوتمغله دانه
دانه اولمق معناسنه در یقال حثر العسل اذا تحبب لفسده وبولانمق معناسنه در یقـال حثر الشیء اذا اتسـع وحثر
برنسنه‌نك عکرینه وطورطوسنه دینور یقال ما اکثر حثر الزیت ای عکره ومسواك آغاجنك یمشـنه دینور بریرکبی
وحثر العنب هنوز پك واکشی اولان اوزم قوربغنه دینور وسالقمك یکیجه‌نلهور ایدن دانه سـنه دینور وبرنوع
قرمزی منتاره دینورکه قومسال یرلرده بتر کیرودن طپراق کومسی ظن اولنور قازیلوب آچلدقده قوملق آلتنده
کوربنور مفردی حثره درها ایله (الحثـارة) حانك ضمیله صمان اوفانتیسنه دینور حثاله معناسنه (الحوثرة) صومعه

وزننده ذکرك باشنه دينور حشفه معناسنه (بنو حوثره) عبدالقيس قبيله سندن بر بطندر وعبد المؤمن بن احمد
بن حوثرة الحوثري الجرجاني محدثيندندر (الحثيرة) وكيره وزننده ومرادفيدركه بكى بنا ايچون احبابه ترتيب وضيافت
اولنان طعامه دينور (الاحثار) احضار وزننده خرما اغاجنك چچكلرينك قيچوقلرى يار يلوب خرده سيوجه لر
طرزنده دانه لرى ظهور ايلمك معناسنه دركه هنوز قوروغه باشلمزدن اوّلجه اولور يقال احثر النخل اذا تشقق طلعه
وكان حبه كالحثرات الصغار قبل ان يصير حصلا (التحثير) تفعيل وزننده ادويه وسفوف مقوله سنى ايوجه تخمير
ايلمامكله دانه دانه ايلمك معناسنه در يقال حثر الدواء تحثيرا اذا احببه (الحثفر) حانك وفانك ضميله دهن مقوله سنك
چوكندبسنه و بوصه سنه دينور ومالك ايشه يراميوب كثر اولاننه دينور تقول اخذ هو من المال اجوده وابقى لنا
حثفره اى سقطه ورذاله جمعى حثافير كلور وحثافير حذافير كبى جمله وجميع معناسنه در تقول اخذت بحثافير
الامر اى بآخره يعنى بمجموعه (الحثفرة) قنفذه وزننده ياغ و بال دسنيلرينك ديبلرنده قالمش اولان تفله وطورطى يه
دينور يقال قد بقى فى الجرة حثفرة اى حثورة وقذى يبقى فى اسفلها (الحجر) حانك حركات ثلاثى وجيمك سكونيله
و(الحجران) حانك ضمى وكسريله منع ايلمك معناسنه در يقال حجره حجرا وحجرانا من الباب الاول اذا منعه
ويقال حجر على الصغير القاضى اذا منعه من التصرف فى ماله وحجر حانك فتحى وكسريله انسانك قوجاغنه
دينور حضن وكنار وآغوش معناسنه در يقال نشأ فى حجر فلان اى فى حضنه فقهانك حجر حضانه تعبيرلرى
بوندندر وحرام معناسنه دركه اسمدر شرعا محرّم اولان نسنه دن عبارتدر يقال هذا حجر عليك اى حرام
وفى التنزيل ❁ حجرا محجورا ❁ اى حراما محرّما وقرئ بالفتح والكسر وحجر همان فتحله بياض ويا كيزه قوملغه دينور
وكوزك خانه سنه دينور محجر العين معناسنه وحجر يمامه ايالتنك قصبه سى يعنى قاعدة الملكى اولان شهرك آديدر
و بنوعقيل ديارنده برموضع اسميدر وعذره قبيله سى بلاديله غطفان بلادى بيننده بر وادى آديدر و بنوسليمه
مخصوص برقريه آديدر بونده حانك كسريله دخى جائزدر وغطفان بلادنده برطاغك آديدر ويمنده برموضع اسميدر
و برموضع آديدركه اوراده دوس قبيله سيله كنانه ميانه سنده بر وقعه اولمشدر وحجر حجره لفظندن جمع جنسى اولوركه
ناحيه معناسنه در يقال تنحى فى حجرة اى ناحية (حجر ذى رعين) برقبيله پدرينك لقبيدر تابعيندن عباس بن خليد
ومحدثيندن عقيل بن باقل وقيس بن ابى زيد وهشام بن حميد و بونك ذريتلرى اول قبيله دندر (حجر الازد)
ازد قبيله سندن بر بطندر حافظ عبدالغنى وحافظ وامام ابو جعفر الطحاوى آندندر (المحجر) مصدر وزننده حجر
كبى حرام معناسنه در وحجر ومحجر مصدر اولورلر يقال حجره عليه حجرا ومحجرا اذا حرّمه وشول چاى
قيسنه دينوركه بو كسكجه اولمغله صويى طشره يه نشف وسيلاندن منع وامساك ايليه (الحجر) حانك كسريله حجر
مذكور ايله معناى اولده مرادفدرنته كه ذكر اولندى وحجر عقل وهوش معناسنه در ناسزا اموردن صاحبنى
منع ايلديكيچون يقال هو من ذوى الحجر اى العقل و(حجر الكعبه) بيت شريفك جانب شمالينده واقع حطيم
ايله مدار اولان موضعدن عبارتدركه بيت شريفدندركو ياكه بيت شريفك قوجاغيدر ياخود حجر ايله محاط اولديغى
ملاحظه سنه مبنيدر وحجر وادى القرى قربنده ثمود قومنك ديارى ياخود بلادى اسميدر وفيه قوله تعالى ❁ كذب
اصحاب الحجر المرسلين ❁ طائفهٔ مزبوره حضرت صالح قوميدر وحجر قصراق آته اطلاق اولنور اركك ضرابدن
منع ايلديكيچون بونده ها يله حجره ديمك لحندر جمعى حجور وحجوره در ضمله واحجار در وحجر خصملق قرابت
معناسنه دركه بيكانه يى مانعدر تقول بينى وبينه حجر اى قرابة و برآدمك قوجاغنده يا اوكنده اولان ثوبه
دينور وحجر الرجل وحجر المرأه ار وعورتك نامحرم يرلرينه اطلاق اولنور وحجر بنى سليم ديارنده برقريه آديدر
بو ايكى ماده ده فتحله ده جائزدر وحفظ وكنف وحمايت معناسنه مستعملدر يقال نشأ فلان فى حجر فلان وفى حجره
بالفتح اى فى حفظه وستره ووهب بن راشد الحجرى علماء مصردندر (الحجر) فتحتينله طاشه دينور آلت منع
اولديغيچون جمعى احجار وجمع قلتى احجردر وحجاره كلور حانك كسريله وآخرده ها يله وحجار كلور رها سز
مؤلف بوراده حجرى صخره ايله تفسير ايلمشدركه تفسير بالاخص درز يرا صخره حجر عظيمه دينوركه قيا تعبير اولنور
و بصائرده معروف جوهر صلب ايله بيان ايلمشدر وحجر معدندن چيقوب هنوز ذوب وصياغت اولنمامش كومشه
والتونه اطلاق اولنور حجران التون ايله كومشدر وحجر قومه اطلاق اولنور رمل كبى وحجر اسود كعبهٔ معظمه
جدارنده معروف سنك اسعددركالنه مبنى بالكز حجر دخى اطلاق اولنور وحجر اندلسده برشهر عظيم اسميدركه
برجبل اوزرنده واقعدر محدثيندن محمد بن يحيى الحجرى اورادندر و بر بشقه موضع آديدر وحجر الذهب دمشقده
برمحله آديدر وحجر شغلان شين معجمه نك فتحيله انطاكيه قربنده برحصن آديدر وحجر آفت وداهيه يه اطلاق اولنور

يقال رمى بحجر الارض اى بداهية واصحابدن اوس حضرتلرينك پدرى اسميدر وشعراى جاهليه دن ديكر
اوس نام كسه نام كسه‌نك پدرى آديدر ومحدثيندن انس جنابنك پدرى اسميدر على قول بو ايكى كتف وزننده در وايوب
ابن حجر ومحمد بن يحيى بن ابى حجر حديث روايت ايلديلر (ذو الحجرين) ازد قبيله سندن بر كسه‌نك لقبيدر
دخترى برطاش ايله دوه‌سنه چكردك قيروب وبر بشقه طاش ايله زوجى ايچون آرپه اوكودوب اون ايلديكيچون
تلقب اولندى (الاحجر) همزه‌نك وجيمك ضمى ورانك تشديديله اردن وزننده بودخى طاشه دينور حجر كبى
(الحجرة) فرحه وزننده و(الحجيرة) حظيره وزننده و(المتحجرة) طاشلق يره دينور فارسيده سنكلاخ ديرلر يقال
ارض حجرة وحجيرة ومتحجرة اى كثيرة الحجر (الحجر) ضمتينله طرنغك چوره سنى زه كبى احاطه ايدن انجكزه دينور
(الحجر) سدرد وزننده حجره‌نك جمعيدر كه چارداغه دينور غرفه معناسنه ودوه آغيلنه دينور كه اطرافى طاشدن
چوريلور حجرة الدار كه اوطه‌يه دينور بوندن مأخوذدر (الحجرات) ضمتينله و(الحجرات) حانك ضمى وجيمك
فتحيله و(الحجرات) جيمك سكونيله بونلرده حجر كبى حجره‌نك جمعلريدر صيغهٔ اخيره زمخشريدن منقولدر (الحاجر
شول يوكسك ارضه دينوركه اورته‌سى الچق وچقورجه اوله يقال ارض حاجراى مرتفعة ووسطها منخفض
وشول دره وچاى كنارينه دينوركه يوكسكجه وچايه طوغرى انكبه اولمغله صوينى طوتوب طشره سيلاننه مانع اوله
تقول رأيته يقعد فى حاجر الوادى وهو شفته التى تمسك الماء ورمث ديدكلرى نباتك دائرا مادار معظم اولان منبته
دينوركه اكا مخصوص حوزه‌در جمعى حجران كلور حانك ضميله حائر وحوران وشاب وشبان كبى و(حاجر) باديه‌ده
حجاج قوناقلرندن برقوناق آديدر (الحجرى) كردى وزننده حانك كسريله‌ده لغتدر حق وحرمت وذمت معناسنه‌در
تقول بيننا وبينه حجرى اى حق وحرمة (حجر) حانك ضمى وجيمك سكونى وضميله امرؤ القيس نام شاعر مشهورك پدرى
وجد اعلاسى اسملريدر وحجر بن ربيعه وحجر بن عدى وحجر بن النعمان وحجر بن يزيد اصحابدندر وحجر بن العنبس
تابعيندندر وحجر يمنده بر قريه آديدر كه نواحئ بدردندر اعلام علمادن يحيى بن المنذر ومحمد بن احمد بن جابر الحجرى
اورادندر (الحجور) صبور وزننده بنو سعد بلادنده برموضع آديدر كه عمان وراسنه دوشر ويمنده برموضع آديدر
(الحاجور) حاجر كبى صويى طشره سيلاندن منع ايدن چاى قيسنه دينور وبو مبالغه‌در (الحجورة) تنوره وزننده
و(الحاجورة) صبيانه مخصوص برلعب آديدر بردائره چيزوب بريسى آنك ايچنده طورور ماعداسى مزبورى دائره‌دن
طوتوب چيقارمق ايچون اطرافنى احاطه ايدرلر تركيده طورطوت اويونى وفارسيده خرسك ديرلر (المحجر) مجلس وزننده
و(المحجر) منبر وزننده باغچه‌يه اطلاق اولنور حديقه معناسنه اطرافنه حاجر وحاجز يا پلمغله بيگانه ممنوع اولور جمعى
محاجردر يقال قلت مياه المحاجر اى الحدائق ومحجر العين كوزك او يومنه دينوركه فارسيده خانهٔ چشم دينور نقابك
كوزلك تعبير اولنان دليكندن او يومنجه كورينان دائره سندن عبارتدر على قول نقابك وجه مذكور اوزره كوزلكنه
دينوركه عرب نسوانى نقابلرينك كوزه كلنجك يرلرنده كوزدائره سنجه برر دليك ايدوب طشره‌يه آنلردن نظر ايدرلر بوخصه
بو دياره عورتلرى كبى تابسبنه كشاده ايلمزلر قال فى الاساس امرأة بيضاء المحاجر وبدا محجرها من النقاب ومحجر باشده
صارلمش اولديغى حالده صارغه اطلاق اولنور وكوبك وچفتلكك چوره وحواليسنه دينور امرايمنك مخصوص
قورولقلرينه محجر وجمعنده محاجر اطلاق بويندر يقال لهذه القرية محجر فيها رعى كثير وهو ما حولها (الاستحجار
سكون ايچون اوطه ايدنمك معناسنه‌در يقال استحجر الرجل اذا اتخذ حجرة اى لنفسه وبرنسنه‌يه جرأت واقدام ايدوب
صالديرمق معناسنه‌در كه طاش كبى صلابتلنمك لازميدر يقال استحجر عليه اذا اجترأ (التحجر) تفعل وزننده بودخى
حجره ايدنمك معناسنه‌در يقال تحجر الرجل اذا اتخذ حجرة وبرآدمه تقاضا وتضييق ايلمك معناسنه مستعملدر
اصل تحجر طاش كبى پكشمك معناسنه‌در يقال تحجر على فلان اذا ضيقه ويقال تحجر ما وسعه الله تعالى اذا ضيقه
على نفسه (الحجرى) جهنى وزننده محدثيندن مظفر بن عبدالله بن بكر نسبتيدر (الاحجار) همزه‌نك فتحيله
بنى تميمدن برنيچه بطنه اطلاق اولنور فى الاصل اسملرى جندل وجرول وصخر ايدى كه هپ حجر اسملريدر
واحجار حام بن مرة الشيبانى فرسنك اسميدر واحجار الخيل شول صوى قصر اقلره دينوركه بن دوللرينى
آلمق ايچون اتخاذ ايدرلر عربلر بونك مفردينى استعمال ايلمزلر * شارح ازهريدن مفردا استعمالنى حكايت ايلمشدركه
مفردى حجردر حانك كسريله (احجار المراء) ميمك كسريله مدينه خارجنده قبا نام محلده برموضعدر (احجار الزيت
داخل مدينه‌ده برموضعدر (محجر) معظم وزننده ومحدث وزنلرنده برصويك يا خود برموضعك آديدر (الحجيرات
مصغر بنيه‌سيله اوس بن مغراء نام كسه‌يه مخصوص برمنزل آديدر (الحنجور) زنبور وزننده كوچك سپته دينور يقال
وضعه فى حنجور اى سفط صغير وشول شيشه‌يه دينوركه ايچنه كوز اوتى مقوله‌سى سوفلر قورلر وحلقوم

معنـاسنه در ❁ مؤلف كرچه حلقومى حلق ايله تفسير ايلمشدر لكن مسامحه ايلمشدر و بو راده حلقوم ايله بيـانى
ابهامه مشتملدر بصاوْده بوينك اصالتـه مبنى زائد بحثنده ايراد ورأس غلصمه ايله بيان ايلمشدر غلصمه بوغازده بوغرتلغك
باشنده كى يومرى به دينور قالديكه بوغازك فضاسنده ايكى مجرى واردركه برى هوا كيروب نفس آله جق مجرادر بوكه
خنجور وحلقوم وحنجره وقصبهٔ ريه ديرلر تركيده بوغرتلق وفارسيده ناى كلو دينور بوينك محلى رقبه نك اوكنده وضع
اولنمشدر كه حساً ظاهردر و ديكرى طعام تناول اولندقده معده يه واصل اوله جق مجرادر كه بوكه مرئ و بلعوم ديرلر
تركيده قزل اوكن وفارسيده كلوى سرخ ديرلر براوجى فم معده يه واصل اولور (الحنجرة) حانك وجيمك فتحيله
بودخى خنجور معناسنه دركه حلقومدر حنجره نك جمعى حناجر كلور وحناجر بر بلده آديدر ❁ مؤلف كالحنجرة
والحناجر جمعه و بلد عبارتيله رسم ايلدكلاه تشويش ايلمشدر جمعه ضميرى حنجره لفظنه راجعدر و بلدا كامعطوفدر
خنجورك جمعى حناجير وحنجره نك حناجر كلور قال فى البصائر قوله تعالى ❁ و بلغت القلوب الحناجر ❁ الايه جمع
حنجرة وهى رأس الغلصمة من خارج (التحجير) تفعيل وزننده آى ايجه رك و بوفقه رق پروازكبى آغيللمق على قول
بوفقه جه بلود ايجره اولمغله چوره سى بلود دن هاله شكلنده اولمق معناسنه دريقال حجر القمر اذا استدار بخط دقيق
من غير ان يغلظ اوصار حوله دارة فى الغيم ود وقسمنك كوزلرينك چوره سى دكرمى داغله داغلمق معناسنه در
يقال حجر البعير اذا وسم حول عينيه بميسم مستدير (الاحتجار) افتعال وزننده سرحد وسنور اولان يره سائرى منع ايچون
ميل مقوله سى نشان نصب ايلمك معناسنه دريقال احتجر الارض اذا ضرب عليها منارا اى يمنعها به عن الغير و برنسنه يى
قوجاغه آلمق وقوجاغه قومق معناسنه دريقال احتجر اللوح اذا وضعه فى حجره و بريره يا برآدمه پناه كتورمك معناسنه در
يقال احتجر به فلان اذا التجأ اليه واستعاذه ودوه لرك قرنلرى برعارضه سببيله بكشمك معناسنه دركه اول سببله طولوب
وطويمامق درجه سنه بالغ اولور يقال احتجرت الابل اذا اشتدت بطونها (وادى الحجاره) اندلس سرحدنده
بر بلده در محدث وشاعر محمد بن ابراهيم بن حيون الحجارى اورادندر (حجور) قسور وزننده بر رجل اسميدر (حجار
كتان وزننده ابن ابجردركه حكام عربدندر (حجير) زبير وزننده اساميدندر حجير بن الربيع وهشام بن حجير محدثلردر
وحجير بن سوأه جابر بن سمرة الصحابى جديدر (الحدر) غدر وزننده و (الحدور) صدور وزننده يوكسك وانكبه يردن
انيش آشاغى ايندرمك معناسنه در طاغدن وتپه دن ايندرمك كبى يقـال حدر الشئ حدرا وحدورا من الباب الاول
والثانى اذا حطه من علو الى سفل ❁ شارح ديركه مطاوعى انحداردر وحدر وحدور لازم دخى اولور يقال حدر الرجل
اذا هبط انتهى وحدر برايشده سرعت ايلمك معناسنده مستعملدركه اول ايشى تطويلدن حط ايدر يقال حدر القرأة
حدرا اذا اسرع فيهـا وضربه ياخود صدمه سببيله كوده نك دريسى شيشوب غلظتلنمك معناسـنه مستعملدركه
شيشوب قبارمق سببيله قوام وجود منحط اولور يقال حدر جلده حدا وحدورا اذا ورم وغلظ من الضرب و بومعناده
متعدى اولور يقال ضربه حتى حدر جلده اى ورمه و بز ومقعد مقوله سنك صچاقلرينى و بوسكلرينى بوكمك معناسنه
مستعملدركه اول سببله طولندن حط وقصر اولنور يقال حدر الثوب اذا فتل هدبه ومسهل دوا ايچروبى اسهال ايدوب
سورمك معناسنه مستعملدركه اسفله ازال ايدر يقال حدر الدواء بطنه اذا مشاه و برنسنه يى احاطه ايلمك معناسنه دركه
استظاله دن كويا كه حط ايلمش اولور يقال حدر الشئ اذا احاط به واعضاء واندام قالين ودرينكلو وصمصيق اوله رق
حالده سمورمك معناسنه مستعملدر يقال حدر الرجل حدرا من الباب الاول اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق وكوز ياشى
صو آقندسى كبى صاليويروب آقيتمق معناسنه در يقال حدرت العين الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سالت به
وحدر كوزده اولان شاشيلغه اطلاق اولنور برطرفه منحدر اولديغيچون يقـال فى عينه حدر اى حول (التحدير) تفعيل
وزننده بودخى برايشده سرعت ايلمك معناسنه در يقال حدر القرأة والمشى اذا اسرع وضربه سببيله كوده نك دريسى
غلظتلنوب شيشمك معناسنه در يقال حدر جلده بمعنى حدر (الاحدار) همزه نك كسريله بودخى ضربه دن كوده نك
دريسى شيشمك معناسنه در يقال احدر جلده بمعنى حدر و بومعناده متعدى اولور يقال احدر جلد فلان اذا ضربه
حتى ورمه و بزمقوله سنك صچاغنى بوكمك معناسنه در يقال احدر الثوب اذا فتل هدبه (الحدارة) كرامه وزننده
برآدمك وجودى درينكلى واندامى قالين وطقناز اوله رق سمز اولمق معناسنه در يقال حدر الرجل حدارة من الباب
الخامس اذا سمن فى غلظ واجتماع خلق (الحذر) فتحتينله و (الحدور) قبول وزننده و (الاحدور) اسلوب وزننده
و (الحدراء) صحراء وزننده و (الحادور) آقندىلى انيش وانكبه يره دينور فارسيده نشيب دينور وحدر كوز ياشى صو
كبى اينوب آقمق معناسنه در مصدر اولور يقال حدر الدمع حدرا من الباب الاول والثانى اذا سال (الحدورة) حانك فتحيله
و (الحدورة) حانك ضميله و (الحادورة) معناى مزبوردن اسملردن برآدمك يوقريدن آشاغى يه طوغرى اينمسنه دينور

كذلك كوز باشنك اقندیلی صوکبی آقه سنه دینور (الاحدر) احمر وزننده شاشی کوزلوکشی یه دینور یقال رجل احدر ای احول واو یلقلری اته طولواولوب یوقریلری اینجه‌رك اولان دوه یه دینور یقال بعیر احدر اذا کان ممتلیء الفخذین دقیق الاعلی (الحدراء) حمراء وزننده احدرك مؤنثید رشاشی کوزلو خاتونه دینور و یان اتلری واو یلقلری اته طولو اولوب یوقریسی اینجه‌رك ونازکجه اولان اتلره دینور که وصف حسن ونعت جیلدر (وحدراء) برخاتون اسمیدرکه فرزدق اشعارنده آنکله تشبیب وتغزل ایدرایدی (الحدرة) بدره وزننده و (الحدری) کفری وزننده یولك کوزه دینور علی قول قپاقلری ای صلب وغلیظ اولانه یاخود حد ید النظر اولانه دینور یقال عین حدرة وحدری ای عظیمة او غلیظة صلبة او حادة النظر (الحادر) ارسلانه اطلاق اولنور غلظت وضخامتندن ناشی واندامی دیرنکلو سمیز علی قول خوبلقا اولوب کوسترشلی اولان دلبر جوانه وصف اولور یقال غلام حادر ای سمین او حسن جیل وشدید البطش وزورمند اولان جوانه دینور ومنه قوله تعالی ❁ وانا لجمیع حادرون ❁ ای مؤدون بالکراع والسلاح حذاق بالقتال اقویاء نشیطون له اومعناه سائرون خارجون طالبون موسی علیه السلام ❁ قال الشارح وهذا قرأة ابن مسعود وقال الازهری وهو شاذ وقرأ عاصم وغیره حذرون وحاذرون بالذال المعجمة بو رادده حادر تفسیر اوله کوره سمن وغلظت معناسندن وثانی یه کوره هبوط معناسندن مأخوذ درکه قصر طول مسافه یی مستلزمدر ومؤدون کلمه سی آدی یؤدی صیغه سندندرقوی ومتهیء السفر معناسنه در (الحیدر) صیقل وزننده و (الحیدرة) هایله بونلرده ارسلانه دینور وحیدره هلکه وتهلکه معناسنه مستعملدر یقال رماه الله بالحیدرة ای بالهلکة (الحادور) انکبه‌ره دینور که ذکراولندی وکوپه یه اطلاق اولنور قرط معناسنه ومسهل دارویه اطلاق اولنور یقال شرب حادورا ای مسهلا (الحیدار) بیطار وزننده پك اولان چقل طاشنه دینور (الحدرة) حانك فتحی ودالك سکونیله برکونه یاره درکه کوز قپاغنك ایچ طرفنده خروج ایدر ❁ شارح دیرکه ببیاض الجفن نسخه‌لری غلطدر صواب اولان بباطن الجفن اولمقدر (الحدرة) حانك ضمیله کثرت واجتماع معناسنه درتقول ماهذه الحدرة فیهم ای الکثرة والاجتماع ودوه سوریسنه دینور (الحنادر) علابط وزننده بصری کسکین اولان آدمه دینور که قوت باصره سی زیاده اولور یقال رجل حنادر ای حاد البصر (الحندر) و (الحندور) و (الحندورة) حانك ضمیله و (الحندورة) حانك کسری ودالك فتحیله هرکوله وزننده و (الحندورة) حانك کسری ودالك ضمیله و (الحندیر) و (الحندارة) حانك کسریله و (الحندور) حانك کسری ودالك فتحی وواوك ضمیله و (الحندیرة) حانك کسریله کوزك سیاهنه دینور حدقه معناسنه ومنه تقول العرب هو علی حندر عینه وعلی حندورة عینه ای یستثقله فلا یقدر علی النظر الیه بغضا وتقول جعلته علی حندیرة عینی وحندورتها ای جعلته نصب عینی (الحدر) عتل وزننده یوغون وغلیظ نسنه یه دینور (الانحدار) انفعال وزننده برعضوك دربسی ضربه سببیله شیشوب غلظتلنمق معناسنه دریقال انحدر جلده اذا تورم وغلظ واینشه اینمك معناسنه دریقال انحدر الرجل اذا انهبط (المنحدر) میمك ضمی وحا ودالك فتحیله که انحداردن اسم مکاندر و (المنحدر) دالك ضمیله که میمه اتباع اولنمشدر و (المنحدر) میمك وحانك ودالك فتحیله که میم داله اتباع اولنمشدر موضع انحداره دینور (التحدر) تفعل وزننده تنزل معناسنه دریقال تحدر من الجبل اذا تنزل (الحدبار) و (الحدبیر) حانك کسریله آریق وزبون اولان ناقه یه دینور تقول باع منی حدبارا وحدبیرا ای ناقة ضامرة وحدبار زیاده سیله ضعف وزبونلغندن یاخود کثرت عملدن اورکچی محو اولمق ‌کریه سنه وارمش ناقه یه دینور وقوراق یله دینور سنة جدبه معناسنه وتپه یه علی قول ارضدن مرتفع وتومسك اولان یره دینور جمعی حدابیر کلور (الحذر) حانك کسری وذال معجمه نك سکونیله و (الحذر) فتحتینله و (المحذورة) مصدوقه وزننده که مصدردر صاقنمق پرهیز واحتراز معناسنه دریقال حذر الشیء حذرا وحذرا ومحذورة من الباب الرابع اذا احترز منه (الاحتذار) افتعال وزننده بودخی صاقنمق معناسنه دریقال احتذر منه بمعنی حذر (الحاذورة) و (الحذریان) حانك وراتك کسریله و (الحذر) کتف وزننده و (الحذر) ندس وزننده هرنسنه دن صاقنوب احتراز ایدراولان متیقظ واندیشه ناك آدمه دینورکه اصلا چورك تخته یه باصمز اولور حذر کلمه سنك جمعی حذرون کلور وحذاری کلور حانك فتحی والفك قصریله وجع ووجاعی کبی یقال رجل حاذورة وحذریان وحذر وحذر ای متیقظ شدید الحذر (ابن احذار) همزه نك فتحیله حزم وحذر واحتیاط صاحبی آدمه اطلاق اولنور یقال هو ابن احذار ای ابن حزم وحذر (المحذورة) مصدردرنته کذکراولندی ومحذوره قورقویه دینور یقال وقاك الله من کل محذورة ای فزع وحذر اولنه جق داهیه یه اطلاق اولنور یقال رماه الله بمحذورة ای داهیة تحذر وجنك وجداله اطلاق اولنور یقال وقعت بینهم محذورة ای حرب (حذار حذار) مکررا قطام وزننده وقلیلا ایکنجی حذار منون اولور که من تقدیریله اسم اولور اسم فعل امردر احذر معناسنه نته که نزال انزل

ومتاع امنع معناسنه در تکراری تأکید ایچوندر تقول حذار حذار یا فلان ای احذر (حذار) غراب وزننده اسامیدندر
ربیعة بن حذار حاتم کبی برجواد معروفدر (ذوحذار) الهان بن مالك جاعتندر وحبیبه بنت عبدالعزی بن حذار
برشاعره خانمدر ور بیعة بن حذار الاسدی حکم عربدندر که برمادهٔ مشکلهده اکا تحاکم ایدرلر ایدی علی قول بوکتاب
وزننده در (الحذیر) نذیر وزننده ومرادفیدر که قورقودیجی آدمه دینور تقول انا حذیرك منه ای احذرك (الحذریة)
حانك کسری و یانك تخفیفیله هبریه وزننده ارضدن برقطعهٔ غلیظه‌یه دینور و بنوسلیم قبیله سنه مخصوص برحرّه
یعنی قاره طاشلق آدیدر وغلیظ ودرشت اولان تپه‌یه دینور وخروسك یونی تویننه دینور که بری بریله دوکشدکده
قبار وب قالقر عفریه دخی دیرلر یقال نفش الدیك حذریته ای عفریته جمعی حذاری کلور حانك فتحی ورانك کسریله
وحذارکلور که مقلوب ومحذوفدر داب وشاك کبی (الحذرّی) حانك ضمیله کفرّی وزننده باطل و بیهوده معناسنه‌در
یقال وقع فی الحذرّی ای الباطل (حذران) عثمان وزننده (حذیر) زبیر وزننده ایکی رجالك علمیدر (الحذاریات)
حانك ضمیله ناسی تخویف وتحذیر ایدن جماعت وعسکره دینور (الاحذیرار) اقشعرار وزننده پك خشم وغضبه کلمك
معناسنه‌در یقال احذأرّ الرجل احذیرارا اذا غضب وتغیظ (حذرك) فتحاتله و(حذاریك) حانك فتحی وتثنیه
بنیه‌سیله اسم فعل امردر صاقن متیقظ اول معناسنه‌در تقول حذرك زیدا وحذاریك اذا کنت تحذره منه ایکنجیده
تثنیه تکرار وتأکیدی متضمن‌در حذرا بعد حذر سبکنده‌در واولکیده خذ حذرك سبکیله‌ده مأول اولور (ابوحذر
فتحتینله حرباء یعنی قیا کلر ینك کنیه‌سیدر پك محترز اولور (ابومحذوره) مؤذن رسول اکرم صلی الله علیه وسلم اولان
سمرة بن معیرك کنیه‌سیدر (حیذر) حیدر وزننده اسامیدندر عمر بن محمد بن علی بن حیذر محدثدر ابن عساکر
بورسمه ضبط ایلمشدر (المحاذرة) مفاعله وزننده مشارکت ایچوندر بری برینی قورقتمق وصاقندرمق معناسنه‌در یقال
حاذرا ای حذر کل واحد منهما الاخر (الحذفور) عصفور وزننده و(الحنفار) حانك کسریله جانب معناسنه‌در یقال
قعد فی حذفور وحنفار ای فی جانب وحذفور برقومك شریف وذیشاننه دینور وحذفور جمع کثیره دینور وحذفور
وحذفار جمله ومجموع معناسنه‌در جمعی حذافیردر یقال اخذ الشیء بحذفوره وبحذفاره وبحذافیره ای باسره
او بجوانبه او باعالیه وحذافیر جنك وقتاله متهیء وآماده اولان عسکره دینور ومنه قولهم اشدد حذافیرك ای تهیأ
(الحذمر) زبرج وزننده قبصه نسنه‌یه دینور (الحذامیر) حذافیر وزننده ومرادفیدر که هپ وجمله معناسنه‌در
مفردی حذموردر یقال اخذه بحذامیره ای باسره لم یدع منه شیئا (الحرّ) حانك فتحی ورانك تشدیدیله اسی‌یه
دینور که اسمدر برد مقابلیدر تقول یومنا به حرّ شدید جمعی حرور کلور حانك ضمیله واحار یر کلور غیر قیاس اوزره
وحرّ وحرور قعود وزننده وحراره مصدر اولور اسی اولمق معناسنه‌در تقول حررت یا یوم کللت تحرّ بالفتح حرّا
وحرورا وحرارة من الباب الرابع وحررت کررت حرّا من الباب الاول وحررت کفررت حرّا من الباب الثانی
ضدّ بردت وحرّ دوه قسمنه مخصوص زجر وآوازاصواتندندر کیدرکن طوروب یا آغرلشدقده سوق ایچون ایراد اولنور
نته که قیون قسمنی الحیه صوتیله سوق ایدرلر وحرّ حرّه کلمه‌سندن جمع جنسی اولورنته که جمع صیغی حراردر
حانك کسریله وحرّات درکه جمع مؤنث سالم‌در وحرّین درکه جمع مذکر بنیه‌سی اوزره‌در واحرّین کلور مفردی
احرّ اولمق توهمنه مبنی وحرّه شول قاره طاشلق ارضه دینور که طاشلری آتشده یانمش صورتنده چوریوب
پاره‌لنمغه یوز طوتمش اوله بادیه‌ده قبائل عربدن هر برینك برحرّهٔ مخصوصه‌لری اولور که قیش فصلنده چادر ایله
اوراده تمکن وایوا ایدرلر حرّهٔ بنی سلیم وحرّهٔ بنی عقیل دیدکلری بو اوله جقدر اوراده رعی وچرا ایدن دوه‌یه حرّی
دیرلر یای نسبتله وحرّ متعدی اولور برنسنه‌یی اسیتمق وکرماك ایلمك معناسنه‌در یقال حرّ الماء حرّا من الباب الاول
اذا سخنه وحریره دیدکلری طعام پشورمك معناسنه‌در یقال حرّ الرجل حرا من الباب الثانی اذا طبخ الحریرة
(الحرّی) یای مشدده ایله حرّه دیدکلری یرده رعی وچرا ایدن دوه‌یه دینور یقال بعیر حرّی اذا کان یرعی فی الحرة
(الحرّ) حانك ضمیله کشی زاده وآزاده‌یه دینور عبد مقابلیدر یقال العبد حرّ ان قنع والحرّ عبد ان طمع وهر شیئك کزیده
وافضلنه اطلاق اولنور تقول اکلنا حرّ الفاکهة ای خیارها وصوی و پاك جنس آته اطلاق اولنور یقال فرس حرّ
ای عتیق وحرّ الطین قوم وطاش ومولوز ایله مختلط اولمیوب پاکیزه اولان بالچغه اطلاق اولنور کذلك حرّ الرمل
پاکیزه وطیب النبات اولان قومساله اطلاق اولنور یقال طین حرّ ای طیب ویقال رمل حرّ ای طیب یعنی طیب
النبات وحر کلمه‌سنك جمعی احرار کلور وحرار کلور حانك کسریله وحرکوکرجین پلازینه دینور فرخ الحمامه معناسنه
وآهو یاوریسنه دینور و ییلان یاوریسنه دینور وکوزل ایش فعل حسن معناسنه‌در تقول ماهذا منك بحرّ
ای فعل حسن واراذ دیدکلری برنوع خرمانك تازه‌سنه دینور وچاقر طغانه دینور واسبری طغانه دینور

بازی معناسنه که قارسیده بازسپید دیرلر وحرّ الوجه انسانك بوزندن ظاهر ومنظور اولان یربنه دینورکه یوزك یومری یری اوله جقدر فارسیده رخسار دینور یقال ضرب حرّ وجهه وهوما بدا منه وحرّ الرمل قوملغك اورته سنه دینور یقال نزل فی حرّ الرمل ای وسطها وحرّ اسامیء رجالدندر حرّ بن یوسف الثقفی اول کمسه درکه موصل دیارنده نهر الحر دیدکلری ایرمق اکا منسوبدر مرقوم حفر ایتمشدر وحرّ بن قیس وحرّ بن مالك اصحابدندر وحرّ نجد الکاسنده بر وادی آدیدر وجزیره ده بر بشقه وادی آدیدر (وحرّ الفرس) آت قسمنك ظاهر اذنیننده یعنی قولاقلرینك طشره طرفنده اولان سیاهه دینورکه اکثری طوریی آتلرده اولور (جمیل حرّ) قلیلا حاء مکسور اولور برقوش آدیدر ٭ شارحك بیانه کوره عراق دیارنده اولور (ساق حرّ) قری قوشنك ارککنك آدیدر مترجم دیرکه سائر اصولدن منفهم اولدیغی اوزره بوقوش یبانی کوکرجین نوعندن حکایهٔ صوتی اولان قوسقووق تعبیر اولنان قوش اوله جقدر عربلر ساق حرّ دیرلر که بودخی حکایهٔ صوتیله مسمادر بهار موسمنده باغچه‌لرده خصوصا طاغلرده چوق اولور ظاهرا مؤلف قری جنسندن عد ایلمشدر (الحرّان) حانك ضمیله که تثنیه‌در حرّ نام معروف کمسه ایله برادری ابیّ نام کمسه اراده اولنور (الحر) حانك کسریله مخفف اولان حر کلمه سنده لغتدر بودخی حرح لفظندن مخففدرکه عورت فرجنه دینور (الحرّة) حانك فتحیله قاره طاشلغه دینورکه ذکر اولدی و بدنده چیقان خرده خرده سیوجه‌یه دینور ومولم وموجع اشکنجه وعذابه دینور وظلمت کثیره‌یه دینور و برموضع اسمیدرکه حنین وقعه سی آنده واقع اولدی و تبوك تراینده برموضع آدیدر وتقده تراینده برموضع آدیدر ومدینه ایله عقیق بیننده برموضع آدیدر ومدینه نك قبله جانبنده برموضعدر وعبس وفزاره و بنی القین قبیله‌لری بلادنده ودهناء نام محلده بر موضع آدلریدر وحجازك یوقری سمتنده برموضعدر وفید قربنده وطیء قبیله سی جبالنده وارض بارقده ونجد بلادنده ضریه قربنده برموضعدر وبنومره یورنده برموضعدر وخیبر قربنده برموضع آدیدرکه حرة النار دیدکلریدر وظاهر مدینه‌ده تحت واقده برموضعدرکه آنده ثانیء امویه اولان یزید پلید علیه ما یستحق وقتنده بروقعه اولمشدر وقعهٔ حرّه معروفدر مسفور طرفندن نهب مدینه واستیصال اصحاب ایچون مسلمه بن عقبه واروب خسارت کلی‌یه جسارت ایلمشدر وحرّة یمن طریقنده بریك نام محلده برموضع آدیدر وحرّة غلاس کتان وزننده وحرّة ابن لامك ضمیله وحرّة لغلف غبغب وزننده وحرّة شوران عثمان وزننده وحرّة الحماره حانك کسریله وحرّة الجفل نفل وزننده وحرّة میطان میمك کسریله وحرّة معشر وحرّة لیلی وحرّة عباد کتان وزننده وحرّة الرجلاء وحرّة قباء مدینه ده برموضعلردر وحرّة مصدر اولور صوصمق معناسنه دریقال حرّ الرجل حرّة من الباب الرابع اذا عطش ویقال رماه الله بالحرّة تحت القرّة یعنی حق تعالی آنی یك بارد کونده اوشندکدنصکره عطش دردینه اوغراتسون زیرا یوم بارده صوزلق یك اشد اولور بوراده حره حانك کسریله تلفظ اولنور قرّه لفظنه مشاکله وازدواج ایچون (الحروریة) حانك فتحیله و(الحرورة) حانك ضمیله و(الحرار) حانك کسریله و(الحرّیة) حانك ضمیله مصدرلردر برآدم حر اولمق یعنی کشی زاده وآزاده اولمق معناسنه یقال رجل حرّ ای بین الحروریة والحرورة والحرار والحرّیة (الحرّة) حانك ضمیله کشی زاده وکریمه اولان خاتونه دینور یقال امرأة حرّة ای کریمة وآزاده خاتونه دینورکه امه وجاریه مقابلیدر جمعی حرائر کلور غیر قیاس اوزره یقال هی حرّة ای ضد امة (حرّة الذفری) قولاق توزنده کوبه نك اوناپه جمعی یره اطلاق اولنور وحرّة السحاب کثیرة المطر اولانیدر (ابو حرّة الرقاشی) برذات معروفدرکه بصری واتباع تابعیندندر (اللیلة الحرّة) هر آیك ابتدا کیجه سنه اطلاق اولنور بومناسبتله داماد جلبی حلیله نك ابتدا لیلهء زفافده درمسنی ثقب وحصارینی نقب یعنی بکرینی ازاله ایلمامش ایسه اول حالیله حقنده باتت بلیلة حرّة دیرلر اضافتله کذلك بلیلة حرّة دیرلر وصفیتله نته که آخر لیالیء شهره شیباء دینوب ابتدا کیجه بکری ازاله اولنورسه باتت بلیلة شیباء دیرلر نته که شیب ماده سنده بیان اولندی وقال فی الاساس یقال باتت بلیلة حرّة اذا لم تمکن زوجها من قضتها ویقال باتت بلیلة شیباء اذا غلبها الزوج بالاقتضاض کانها ذهبت بامر شدید تشیب منه الذوائب پس حرّه یعنی کریمه اولدیغیچون کویا که مغلوبه اولمدی کذلك اول کیجه کریمه اولدیغیچون مزبوره‌یی مغلوبه قلمدی (الحرّان) عطشان وزننده حرّه دن صفتدر صوصمز کشی‌یه دینور یقال هو حرّان ای عطشان مؤنثنده حرّی دینور عطشی کبی وحرّان شعرادن احمد بن محمد المصیصی لقبیدر وجزیرهٔ ابن عمرده بر بلده آدیدر امام حسن بن محمد بن ابی معشر الحرّانی او رادندر وکاه اولورکه نسبتنده حرنانی دیرلر غیر قیاس اوزره ٭ شارح دیرکه فعلان وفعال اولمسی مختلف در وحران بحرین قضاسنده ایکی قریه‌در حرّان کبری وحرّان صغری دیرلر وحلب قضاسنده برقریه‌در وغوطهٔ دمشقده

برقريه‌در وباديه‌ده برقوملق آديدر (حرارة) سحابه وزننده محدثيندن احمدبن على الرجال لقبيدر ومحمدبن احمدبن
حرارة البردعى تحديث ايلمشدر (حرّان) رمان وزننده اصفهانده برصوقاغـك آديدر (حرّى) برى وزننده
اساميدندر نهشـل بن حرّى شاعر معروفدر ونصر بن سـيار بن رافع بن حرّى اتباع تابعيندندر ومالك بن حرّى
تابعيندندر (الحرير) اميروزننده درونى پرحرارت اولان آدمه دينور كرك غيظ وغضب وكرك سائرسبب ايله اولسون
تقول رأيته حريرا اى قدتداخله الحرارة غيظـا اوغيره وحرير ميمون بن موسى المرئى نام كمسه نك فرسى اسميـدر
وحرير ايبكدن نسج اولنمش قاشه واطلسه دينور* شارح ديركه حرير اصل ايبكه دينوب بعده ايبكـدن منسوج
اولان قاشده استعمال اولندى نته كه مطرّزى مغربده الابريسيم المضبوخ سمى الثوب المتخذ منه حريرا عبـارتيله
تعريف ايلمشدر وكتب فقهيه‌ده احكام مخصوصه سى واردر حرّ وكريم اولديغيچون اطلاق اولندى (امّ الحرير
طلحة بن مالك‌نك جاريه سيدر (المحرور) حريرايله معناى اولده مرادفـدر (الحريرة) بريره وزننده اون وسود ايله
ياخود چرويش ياغيله پشوردكارى بولامج آشنه دينور وحريره حريرك مفردى اولوركه ايبكـدن منسوج قاشه
دينور (الحرور) صبور وزننده كيجه وقتى اسن ريح حاره‌يه دينور وبعضا كوندزدخى اسر وبوبادسمومك غيريدر
وكنشك اسيسنه دينور يقال لفحه الحرور اى حرّ الشمس ومتصل دائمى اولان اسيلكه دينور وآتشنه اطـلاق
اولنور (حرير) زبيروزننده اسحق بن ابراهيم الموصلى شيخنـك اسميدر مزبور اسحق خلفاء عبـاسيه زماننده
سرآهنك كروه موسيقى شناسان ايدى وقيس بن عبيدبن حرير اصحابدندر (الحريّة) حانك ضميله قومساجه اولوب
نرم وملايم اولان يره دينوريقال ارض حريّة اى لينة رملية و(حريّة العرب) اشراف وسادا تلرينه اطلاق اولنور
الحريرة) هريره وزننده نخله قربنده برموضعدر (حرّين) حانك ضمى وراى مشـدده نك كسريله آمد شهرينه
قريب بربلده آديدر (حروراء) جلولاء وزننده وبعضـا مقصـور اولوركوفه قضـاسنده برقريه‌در (الحرورية
حانك فتحيله خوارجدن برطائفه دركه رئيسـلرى نجده نام كمسـه ايدى حروراء نام قريه مزبوره منسوبلردر
التحرير) تفعيل وزننده كتاب وسائرنسنه‌يى طوغرى ويرلو يرنده درست وپاكيزه يازمق معناسنه‌در يقال حرّر الكتاب
وغيره اذا قومه بوفى الاصل برنسنه‌يى حرّ يعنى خالص ايلك معناسنه اولوب بعده يازويى كوزل وطوغرى يازمـق
وسائر ايشى ياقشغيله كورمكده استعمال اولنـدى بعده كتابده غالب اولدى قال فى الاساس حرّر الكتاب اذا حسنه
وخلصه باقامة حروفه واصلاح سقطه وتحرير قول وجاريه آزاد ايلك معناسـنه‌در يقال حرّر الرقبة اذا اعتقها
محرّر) معظم وزنـنده ابن عامر دركه اصحـابدندر ومحرر بن قـتاده شول كمسـه دركه زمان خـلافت صديق
اكبرده بنوحنيفه ردته شروع ايلدكده اولادينه ثبات اسلامله توصيه واغرا ايدر ايدى ومحرّر بن ابى هريره تابعيندندر
محرّر دارم) اضافتله مكرّر ظالم وزننده بركونه يلان اسميدر (الاستحرار) حرب وقتـال قزيشوب شـدتلنمك
معناسنه‌در يقال استحر القتل اذا اشتد (الاحرّ) حرّ لفظندن افعل تفضيلدركه حانك ضميله دربومناسبتله حسن
وجمال جهتـندن ارق والطف ونازكتر اولانه اطلاق اولنور يقال هوحرّ حسانه اى ارقّ منه رقة حسن (حارّ
اسى نسنه‌يه دينور بوعلاقه ايله كوچ ومحنت وزحمتلو عمله استعمال اولنور تقول كلفنى حارّا اى عملا شـاقا شديد
وحارّ برون دلكلرنده اولان قيلاره دينور يقـال نتف حاره اى شعر منخريه (الاحرار) همزه نك كسريله اسى اولمق
معناسنه‌در يقال احرّ النهار اذا صار حارّا وبرآدمك دوهلرى صوسز اولمق معناسنه دريقال احرّ الرجل اذا صارت
ابله حرارا اى عطاشـا (حرحار) ثرثار وزننده جهينه بلادنده برموضعـدر ومحمد بن خالد الحرورى كه عملسى
وزنده‌در محدثيندندر (الحيزبور) حانك وزاى معجمه نك فتحيله حيزبون وزننده ومرادفيدركه قوجه قارى يه دينور
پيرزن معناسنه (الحزر) حانك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله برنسنه‌يى تقدير وتخمين ايلك ونظر ايله اندازه‌يه آلمق
معناسنه‌در يقال حزر الشئ حزرا من البـاب الاول والثانى اذا خرصه وقدره وحزر نجد الكاسنده برموضع آديدر
وحزرچهره اكشيوب بورتلمق معناسـنه دريقال حزر وجهه حزرا اذا عبس وبسر فهو حازر (المحزرة) ميمك
وزانك فتحيله كه مصدر ميمى درحزر معناسـنه‌دركه تقدير وتخمين ايلمكدر يقـال حزره حزرا ومحزرة اذا خرصه
وقدره (الحزرة) حمزه وزننده برنوع شجرة حامضه اسميـدر وكزيده واعـلا اولان ماله يعنى دوه‌يه دينور تعديد
وتقدير اولنور اولديغيچون يقـال هذه حزرة المـال اى خيارها جمعى حزرات كلور فتحاتله وحزره نبقة مرّ يه
يعنى سدر آغاجنك آجى اولان ميوه سـنه على قول مرارتنه دينوركه اسم اولور وحزره بروادى آديدر (بئر حزره
بين العرب برمعروف قيو اسميدر (الحـازر) زانك كسريله اكشى سوده واكشى بوغرده دينوريقـال حزر اللبن
حزرا فهو حازر اى حامض واكشى شراب ونبيذه دينوريقال حزر النبيذ فهو حازر اى حامض واكشى وبورتق

چهره یه اطلاق اولنور یقال وجه حازر ای عابس باسر ورایحه سی ناخوش اریه اوننه دینور تقول اطعمنا خبزا
من حازر وهو دقیق الشعیر له ریح ابست بطیبة (حزیران) حانك فتحیله شهور رومیه دن برشهر معروفك اسمیدر
(الحزورة) قسوره وزننده کثرت استعمالدن کرکی کبی رام وذلول اولان ناقه یه دینور تقول اشتریت حزورة
ای ناقة مقتلة مذللة وکوجك تپه یه دینور رابیة صغیره معناسنه جمعلری حزاور وحزاوره کلور وحزاویر
کلور (الحزوار) حانك کسریله بودخی کوجك تپه یه دینور (الحزوّر) عملس وزننده کوجلو قوتلو اغلانه دینور
یقال غلام حزوّر ای قوی وزورمند کشی یه دینور وضعیف وبی درمان کشی یه دینمکله ضد اولور یقال رجل
حزوّر ای قوی وضعیف ومحمد بن ابراهیم بن یحیی بن الحکم بن الحزور الثقفی الحزوّری الاصفهانی محدثیندندر
(المحزور) مزبور وزننده ترش روی ودائما دارغین صارقق چهره لی آدمه دینور یقال رجل محزور ای متغضب
(الحزراء) حمراء وزننده پك اکشی سوده دینور ضربة حامضة معناسنه (الحزفرة) دحرجه وزننده طولدرمق
معناسنه در یقال حزفر الاناء اذا ملأه ویوك دنکی شریت ایله چکوب باغلمق معناسنه در یقال حزفر المتاع
اذا شده وجنك ایچون ساز وسلاحله حاضرلنمق معناسنه در یقال حزفر القوم اذا استعدوا یعنی تهیأوا للحرب
وحزفره دوز وهموار اولان ارضدن شول یره دینور که صیرنجق وطاشلوجه اوله یقال ارض حزفرة ای ملساء
من الارض المستویة فیها حجارة (الحزفرة) اردبه وزننده پك وشدید اولان مكانه دینور (الحزمر) جعفر وزننده
پادشاهه دینور ملك معناسنه (الحزمرة) دحرجه وزننده متبصرانه حزم واحتیاط ایلك معناسنه در یقال
حزمر فی امره اذا حزم وطولدرمق معناسنه در یقال حزمر القربة اذا ملأها وخاصه پراصه نك چچكلری
یارلوب اوج کوسترمك معناسنه در یقال حزمر الكرات اذا تفتق نوره (الحزمور) عصفور وزننده و(الحزامیر)
حذافیر وزننده هپ وجمله معناسنه در حزامیر حزمورك جمعیدر یقال اخذه بحزموره وبحزامیره ای بحذافیره
(الحسر) حانك فتحی وسین مهمله نك سكونیله مسدود وپوشیده اولان نسنه یی آچوب عیان ایلك معناسنه در
یقال حسر الشیء حسرا من الباب الاول والثانی اذا كشفه ویقال حسركه عن ذراعه وحسرت المرأة خمارها
مؤلفك بصائرده بیاننه کوره کشف معناسنه موضوعدر معانی سائره بر رمناسبتله آندن منشعبدر از انجمله محسره
مكنسه معناسنه در سپورندی یی ازاله ایله یری كشف ایلدیكیچون وحسور یوریلوب فرومانده اولمق معناسنه در
قوت وطاقتی منكشف اولدیغیچون حسورعین دخی بو بابجه در وحسرت که فوت اولان نسنه یه دریغ وتأسف
ایلك معناسنه در فوتی سببیله مقدما ارتکابنه حامل وباعث اولان نسنه یی جهل کندیدن منكشف وزائل
اولدیغیچون یاخود فرط غم سببیله قوتی منكشف اولدیغیچون یاخود فائت اولانی وكندیدن صادر اولان بادره یی
تدارکدن عجز واعیاء عرضیله عهدهٔ اقتدارنده اولدیغی منكشف اولدیغیچون انتهی وحسر برشینك قبوغنی
صویوب کیدرمك معناسنه در یقال حسر الغصن اذا قشره ودابه یی پك سوروب فرومانده قلمق معناسنه در
یقال حسر البعیر اذا ساقه حتی اعیاه وسپورمك معناسنه در یقال حسر البیت اذا كنسه ویوریلوب بی تاب
اولمق معناسنه در که لازم اولور یقال حسر الرجل والبعیر حسرا من الباب الثانی اذا اعیا (الحسور) ظهور وزننده
مسدود وپوشیده نسنه آچلوب عیان اولمق معناسنه در یقال حسر الشیء حسورا من الباب الاول اذا انكشف وکوز
اوزون اوزادی بردوزه یه باقق سببیله یوریلوب فرسز اولمق معناسنه در که طونوقلنمق تعبیر اولنور یقال حسر البصر
حسورا من الباب الثانی اذا كل وانقطع من طول مدی (الحسیر) امیر وزننده و(المحسور) اوزون اوزادی بردوزه یه باقق
حسبیله فری کیدوب طونوقلنمش بصر ونظره وصف اولور یقال بصر حسیر وحسور ای كلیل منقطع وحسیر
فوت اولمش نسندیه دریغ وتأسف ایدن آدمه دینور تقول ما انا بحسیر ای متلهف ویوریلوب فرومانده اولمش انسان
وحیوانه دینور یقال رجل وبعیر حسیر ای معیی جمعی حسری کلور قتیل وقتلی کبی وحسیر عبد الله بن حیانك فرسی
اسمیدر (الاحسار) همزه نك کسریله بودخی طواری چوق سوره کله یوروب درمانده ایلك معناسنه در یقال احسر
البعیر اذا ساقه حتی اعیاه (الحسرة) حانك فتحی وسینك سكونیله و(الحسر) فتحتینله فوت اولمش نسنه یه کمال آرزودن
دریغ وتأسف ایلك معناسنه در یقال حسر الرجل علیه حسرة وحسرا من الباب الرابع اذا تلهف ویوریلوب
فرومانده اولمق معناسنه در یقال حسر البعیر اذا اعیی (الاستحسار) بودخی یوریلوب بی تاب اولمق معناسنه در
یقال استحسر البعیر اذا اعیی (المحسر) مجلس وزننده ومقعد وزننده لغتدر که باب اولادندر برآدمك خلقه خبر
ویروب وصف ایده جك صفت وطور وكردارینه اطلاق اولنور که بالفعل مرئی اولمز منظر مقابلیدر یقال فلان
ملیح المنظر وكریم المحسر ای المخبر وانسانك یوزینه اطلاق اولنور یقال حسن المحسر ای الوجه وخوی وطبیعته

اطلاق اولنور (المحسر) معظم وزننده ايذا وتحقير وتذليل اولنمش كسه يه دينوركه حسرت وتلهفه محمولدر يقال
رجل محسر اى مؤذى محقر (حسار) سحاب وزننده حزره ديدكلرى نباته شبيه على قول خردل نباتنه شبيه براوتلق
آديدر مواشى مرعاسندندر (المحسرة) مكنسه وزننده ومرادفيدر كه سپوركه يه دينور (الحاسر) شول آدمه اطلاق
اولنوركه جنكده باشنده طوغلغه واكنده زرهى ياخود جبه وجوشنى اولميه يقال رجل حاسر اى لامغفرله
ولادرع اولاجبة له وشول آيغره دينوركه ديشى يه آشمقدن عدول ايدر اوله كه قوتى منكشف وضعفى ظاهر اولور
يقال فحل حاسر اذا كان يعدل عن الضراب (التحسير) تفعيل وزننده برآدمى حسرت وتأسفه براقمق معناسنه در
يقال حسر فلانا اذا اوقعه فى الحسرة وقوش قسمى توينى دوكمك معناسنه در يقال حسر الطائر اذا اسقط ريشها
وبرآدمى رنجيده وتحقير ايلمك معناسنه در يقال حسر فلانا اذا اذاه وحقره (بطن محسر) محدث وزننده كه وادى
محسر ايله زبانزددر مزدلفه قربنده بر وادى آديدر منا ايله مزدلفه ميانده در ٭ مترجم ديركه اصحاب فيلك فيلى اورادە
چوكوب كعبه يه توجهدن اباايلديكى باعث تسميه در اصحابنى تحسير ايلديكنه مبنى ياخود شيطان اوراده متحسر
اولديغنه مبنى در وقيس بن المحسر اصحابدندر (التحسر) تفعل وزننده فوت اولمش نسنه يه دريغ وتأسف ايلمك
معناسنه در يقال تحسر عليه اذا تلهف ودوه قسمنك افراط اوزره فرومانده لغندن تويلرى دوكلمك معناسنه در يقال
تحسر وبر البعير اذا سقط من الاعياء وبرآدمك كوده سنك اتلرى يرلو يرنده اويغون اولمق معناسنه دركه تناسب عبارت
اولور يقال تحسرت الجارية اذا صار لحمها فى مواضعه كذلك دوه قسمى چاير كركى كبى طاواندير وب كوده سى
ياغلى واوركجى يوكسلوب اوزاند قدنصكره برمدت ركوب واعمال اولنمغله خاملقدن ناشى كوده سنده اولان
سلپوكلك زائل وصالق وطاغنق اولان اتلرى يرلو يرينه كاوب صيق ومستحكم اولمق معناسنه مستعملدر يقال
تحسر البعير اذا سمنه الربيع حتى كثر شحمه وتمك سنامه ثم ركب ايا ما فذهب رهل لحمه واشتد ما تزيم منه فى مواضعه
(الحشر) نشر وزننده لطيف ونازك اولان قولاغه دينور آدده اذوره اول آته قلم قولاقلى تعبير اولنور مفردى
وتثنيه وجمعى مساويدر زيرا فى الاصل مصدردر يقال اذن حشر اى لطيف ويقال اذنان حشر وآذان حشر
مؤلفك بصائرده بيانه كوره حشر برجماعتى مقرومأوالرندن تغير اوزره ازعاج واخراج ايلمكه موضوعدر بعده
جماعت ملابسه سيله جمع معناسنده استعمال اولندى ولطيف ونازك اولان قولاغه واوق يلكنه وصف اولدى
حدت وانتشارى علاقه سيله يعنى اينجه وديك اولغله كويا كه اوزوللغه يرندن منزعج اولمشدر انتهى وحشر
كذلك لطيف ونازك اولان اوق يلكنه دينور يقال قذة حشر اى لطيف وانيجه ونازك اولان تمرنه ده وصف اولور
يقال سنان حشر اى دقيق ٭ شارح ديركه مطلقا وجه مذكور اوزره لطيف ونازك شيئه حشر اطلاق اولنور
وحشر مصدر اولور تمرنى وسائر نسنه يى اينجه ونازك قلمق معناسنه يقال حشر السنان حشرا من الباب الثانى
والاول اذا دققه ولطفه وجمع ايلمك معناسنه در يقال حشر الناس اذا جمعه وبرآدمى وطنندن اجلاء وابعاد ايلمك
معناسنه مستعملدر يقال حشر فلانا اذا جلاه عن وطنه جلا ماده سى متعدى ولازم كلور وقورق وقيتلق سنه
حيوانلرى سپورى قروب كچرمك معناسنه مستعملدر يقال حشرت السنة السديدة المال اذا جحفتها واهلكتها
وبرآدمك ذكرى ياخود قرنى بك ايرى وبيوك اولمغله اوكنده دپكلوب طورمق معناسنه مستعملدر يقال حشر فلان
فى ذكره وفى بطنه على بناء المجهول اذا كانا ضخمين من بين يديه كذلك برآدمك باشى بك بيوك وشديد اولمق معناسنه
مستعملدر يقال حشر فى رأسه اذا عرته ذلك وكان ضخمه وحشر اساميدندر سالم بن حرملة بن حشر وعتاب بن
ابى الحشر اصحابدندر (الاحتشار) افتعال وزننده بودخى برآدمك باشى بك ايرى وشديد اولمق معناسنه مستعملدر
يقال احتشر فى رأسه على بناء المجهول بمعنى حشر (المحشر) مجلس ومقعد وزنلرنده اسم مكاندر حشر وجمع
اولنه جق موضعه دينور يقال يساق الناس الى المحشر اى المجمع (الحاشر) اسماء نبويه دندر عليه الصلوة والسلام
قال الشارح لانه يحشر الناس خلفه وعلى ملته دون ملة غيره (الحشار) كتان وزننده برموضع آديدر (الحشرات)
فتحاتله هوامه اطلاق اولنوركه متحرك ومخوف اولان كوچك جانورلردر عقرب ويلان وفاره وكلر كبى على قول
كوچك بوجكلره دينور دواب صغار معناسنه قرنجه وچكركه كبى ٭ شارحك بيانى اوزره مفردى حشره در قصبه
وقصبات كبى جمعيتلرى باعث تسميه در ٭ پس مؤلفك كالحشرة قولى مسامحه اولور وحشرات برآنى اولان يمشلره
اطلاق اولنور ثماربرى معناسنه صمغ وسائرى كبى (الحشرة) فتحاتله بودخى هوامه ياخود دواب صغاره اطلاق
اولنور وجه مذكور اوزره بو مفرددر زمخشرى مقدمة الادبده هامه يى جنبنده ايله يعنى متحرك اولوب موذى ومخوف
اولان كوچك جانور ايله تفسير ايلمشدر كلر وسوسمار وعقرب ويلان وفاره وكوسنبك كبى وحشره يى جنبنده خرد

یعنی متحرك اولان کوجك بوجکلر ایله بیان ایلمشدر قرنجه وعنکبوت وچکرکه وسلوك وچیان وخنفسا کبی بونلر اصلا ارضدن مفارقت ایلیوب دائما ارضده مجتمع اولدقلری باعث تسمیه در انتهی وحشره حبوبات قسمنك ایچ قبوغنه دینور زیرا حبو بانده ایکی قبوق اولور طشره قبوغنه قصره واوزرینه مقارن اولانه حشره دینور جمع جنسی حشردر هاسز وحشره شکار اولنه جق حیوانك مجموعنه دینور علی قول عظیمنه یاخود مأکول اولاننه دینور طوشان وجیران کبی (الحشر) فتحتینله کپکه دینور نخاله معناسنه وضمتینله لغت ردیه در (الحشورة) قسوره وزننده طاولولقدن ایکی یانلری قباروب قالقمش اولان آته دینور وشول قوجه قاری یه دینورکه ذاتنده بخل ولأمتی اوله رق متظرفه اوله وقرنی بیوك قاری یه دینور واعضاسی دیرنکلی وقوند وصمصیق اولان دابه یه دینور مفردی حشوردر یعنی جماعت اعتباریله حشوره که مؤنثدر جمع اعتبار اولنور (الحشر) کتف وزننده شول طولومه دینورکه نه بیوك ونه کوجك اورته ومعتدل اوله کویاکه ایکی طرفیده جمع ایلمش اولور یقال وطب حشر اذا کان بین الصغیر والکبیر (الحصر) قصر وزننده برآدمی برطاره جق یره طیقایوب اطرافندن صقشدرمق معناسنه در یقال حصره حصرا من الباب الثانی والاول اذا ضیق علیه وانقولی مرحوم طارایتمك واحاطه ایتمکله ترجمه سی غریبدر جوهری ضیق علیه واحاطه به عبارتیله ایراد ایلمکله اطرافنی چویروب صقشدرمق دیمك اولور وحصر برآدمی سفردن یاخود غیری ایشدن آلیقومق معناسنه در یقال حصر فلانا اذا حبسه عن السفر وغیره ودوه نك اوزرینه ذکری آتی حصار چکوب باغلمق معناسنه در یقال حصر البعیر اذا شده بالحصار وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر الرجل علی بناء المجهول اذا اعتقل بطنه کما سیذکر واحاطه واستیعاب ایلمك معناسنه در یقال حصره اذا استوعبه وعسکر برآدمی چپ چوره احاطه ایلمك معناسنه در که حصار ایتمك تعبیر اولنور یقال حصر القوم بفلان اذا اطافوا به (الاحصار) همزه نك کسریله بودخی برآدمی سفردن یاخود غیری ایشدن حبس ایدوب آلیقومق معناسنه در یقال احصره عن السفر وغیره اذا حبسه عنه وقبض اولمق معناسنه مستعملدر یقال احصر الرجل علی المجهول اذا اعتقل بطنه وناقه حصور اولمق یعنی ممه سنك دلیکلری طاره جق اولمق معناسنه در یقال احصرت الناقة اذا کانت حصورا وبرآدمی برعلت یاخود ادرار طهوری صقشدرمغله کندی نفسنی تضییق ایدرقلمق معناسنه در یقال احصره المرض اوالبول اذا جعله یحصر نفسه (الاحتصار) افتعال وزننده بودخی دوه یه ذکری آتی حصار چکوب باغلمق معناسنه در یقال احتصر البعیر اذا شده بالحصار (الحصر) حانك ضمیله قبض اولمغه دینورکه اسمدر قبضلق تعبیر اولنور مصدری ذکر اولندی * شارح دیرکه حصر غائطه واسر بوله مخصوصدر یقال به حصر ای اعتقال بطن واعوذ بالله من الحصر والاسر (المحصور) منقبض اولان آدمه دینور یقال حصر الرجل علی المجهول فهو محصور ای معتقل البطن (الحصر) فتحتینله برغصه وتاسه سببیله تنکدل اولمق معناسنه در یقال حصر الرجل حصرا من الباب الرابع اذا ضاق صدره ویقال حصر صدره وبخیل وناکس اولمق معناسنه در یقال حصر الرجل اذا بخل ویقال فی ید حصر ای بخل وتنکلمده عاجز اولمق معناسنه در یقال حصر فلان اذا عیی فی المنطق وعرف شرعده قرآن کریم تلاوت ایدرکن ایلروسی خاطره کلمامکله طوتیلاوب دمبسته اولمق معناسنه مستعملدر یقال حصر الامام فی القرآن اذا عیی ولم یقدر علیه ای علی منطق القرآة وناقه حصور اولمق معناسنه در یقال حصرت الناقة اذا صارت حصورا ونسوانه تقرب وجماعدن امتناع ایدر اولمق معناسنه در کرك عجز وعننن وکرك ازالهٔ شهوته اجتهاد وعفتندن ناشی اولسون یقال حصر الرجل عن المرأة اذا امتنع عن اتیانها وکتم راز ایلمك معناسنه در یقال حصر بالسر اذا اصانه (الحصیر) امیر وزننده غصه وتاسه سببیله تنکدل اولمش آدمه دینور یقال جعله الغم حصیرا ای الضیق الصدر وحصیر باریه یه دینورکه معروف دوشمه در سازلقدن ایشلنور ترکیده دخی حصیر دیرلر اجزاسی بری برینی تضییق ایلدیکیچون اطلاق اولنور وشول طمره دینورکه طوارك یانلری اوستندن قرنی طرفنه طوغری آرقوری چکیلوب اوزانمشدر علی قول محل مز بورده اولان انجکره دینور یاخود قیل بنن دربنك آلتنده اولان دری ایله ایکوکیکلر بنك آرقوریدن ارالغنده اولور وحصیر یانه دینور یقال ضرب حصیری الدابة ای جنبیها وپادشاهه اطلاق اولنور ناسدن محصور یعنی محتجب اولدیغیچون یاخود ناسی هر بار حضورینه وصول ودخولدن حاصر یعنی مانع اولدیغیچون یقال غضب الحصیر علی فلان ای الملك وزندانه اطلاق اولنور یقال خلده الحصیر فی الحصیر علی الحصیر ای الملك فی السجن علی الباریة وجلسه اطلاق اولنور ویوله وطریقه اطلاق اولنور وصویه دینور وانسانندن وسائر نسنه دن صیره وطبا بوره دینور صف معناسنه ویریوزینه دینور جمعی احصره وحصر کلور ضمتینله وحصیر قلجك جوهرینه علی قول ایکی جانبنه.

دینور و بخیل وناکسه دینوروشول عیاش مشربه دینور که بخل ودناءتندن ناشی شرب شراب ایلمز اوله یقال رجل
حصیر اذا کان لایشرب الشراب بخلا وحصیر جهینه قبیله سی یوردنده بر طاغك اسمیدر علی قول غطفان
یوردنده در وحصیر مطلقا معروف حصیر کبی منسوج اولان شیئه دینوروشول منقش ومزین ودلکش ثوب
وقماشه دینور که منظره یه حصیر کبی یایلوب آچلدقده سیر وتماشا ایدنلرك قلوبنی حسن ولطافتی جهتیله کندیسنه
اخذوجهر ایدر اوله یقال ثوب حصیر ای مزخرف موشی اذا نشرت اخذت القلوب مأخذا حسنه وحصیر
پرو ادی آدیدر ویمنده بر حصن وحصار آدیدر ومدینه قربنده نملی صولردن برصو آدیدر (الحصور) صبور
وزننده بودخی غم وغصه دن تنکدل اولمش آدمه دینور یقال رجل حصور ای ضیق الصدر ومه سنك دلیکاری
طاره جق اولان ناقه یه دینور یقال ناقة حصور ای الضیقة الاحلیل وشول آدمه اطلاق اولنور که قدرتی
وار ایکن نسوانله جماعه رغبت ایلمیه علی قول جماعدن ممنوع اوله مثلا بعض کسه بر کونه علته مبتلا اولور که جماع
اکا مضر یاخود مهلك اولمغله اطباء آنی جماعدن منع ایدرلر وعلی رأی حصور اصلا شهوت وتوقانی اولمغله
نسوانه قربان ایلمز اولان کسه یه دینور که عنین اوله جقدر یقال رجل حصور اذا کان لایأتی النساء وهوقادر علی
ذلك اوالممنوع منهن اومن لایشتهیهن ولایقربهن * شارح دیر که یحیی نبی علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه
حصور اطلاقی قدرت تامه سی وار ایکن لذائذ سائره دنیویه دن بشقه نفس نفیسلرینی ضبط ایدوب اصلا جماعه
میل وتأهله رغبت ایلمدکلرینه مبنی در انتهی وحصور خدیم وطواشی یه دینور مجبوب معناسنه وبخیل وناکسه دینور
وشول آدمه دینور که بر نسنه دن هیبت ودهشتلمکله اقدام ایده میوب کیرو یه چکیلمش اوله یقال هو حصور منه
ای هیوب محجم عنه وبغایت کتم رازایدن آدمه دینور یقال رجل حصور ای کاتم للسر (الحصیرة) سفینه وزننده
خرمایی سروب قوریده جق یره دینور جرین التمر معناسنه وشول انجکزه دینور که آت قسمنك آرقوری یانلرنده
اولور آریقلدقده ظاهره چیقوب کورینور وحصیره اسمادندر حارث بن حصیره محدثیندندر (ذوالحصیرین)
عبدالملك بن عبدالاله نام کسه نك لقبیدر واله همزه نك ضمیله عله وزننده در خرما دالرندن منسوج وزفت ایله اندوده
ایکی حصیری اولمغله آنکله ملقب اولمشیدی وذاتنده بهادر اولمغله قبیله سنه بردشمن توجه ایلدکده رهکذرلرنده
واقع دربنده واروب اول حصیرلری پیش وپسنه مترس ایدوب تیر ایله بنفسه دشمنك کذراتی سد ومنع ایدرایدی (الحصر)
کتف وزننده بخیل وناکسه دینور (الحصراء) حمراء وزننده شول خاتونه دینور که فرجی بتشك اولمغله ذکرنافذ اولمیه
یقال امرأة حصراء ای رتقاء اول خاتونه آصلق تعبیر اولنور (الحصار) شداد وزننده اعلامدن بر جماعت افرادینك
اسملریدر (الحصار) کتاب وزننده و(الحصار) سحاب وزننده شول یصدق طرزنده مندره دینور که دوه نك اوزرینه
چکوب اکسه سنی هاودك آرد قاشی کبی یوکسك وایلریسنی قتیق ویوك مقوله سیله طوادیروب اوك قاشی کبی
یوکسلدوب اورته سنه سمر کبی سوار اولورلر یقال جعل علی البعیر حصار وحصارا وهو وساد یرفع مؤخرها
ویحشی مقدمها کالرحل یلقی علی البعیر ویرکب ویقال بعیر محصور اذا القی علیه الحصار (المحصر) منبر وزننده
بودخی حصار معناسنه در علی قول بوکو جسك دوه سمرینه دینور (المحصر) مقعد وزننده اوزرینه کش
دیدکلری بوغرد قوریسی سریله جك شیئه دینور اسراره معناسنه (المحتصر) اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه
اطلاق اولنور (المحاصرة) و(الحصار) قتال وزننده دشمنك اطراف وجوانبنی احاطه ایله تضییق ایلمك معناسنه در
یقال حاصره الاعداء محاصرة وحصارا اذا اضیقوا علیهم واحاطوا بهم * شارح دیر که حصن معناسنه اولان حصار سور
ایله مسور اولدیغیچون درو قلعه باروسنه حصار اطلاقی حاصر اولدیغنه مبنی در انتهی (الحصری) کردی وزننده امام
قراء شیخی اولان علی بن عبدالغنی المقری نسبتیدر وبرهان الدین ابوالفتوح نصر بن ابی الفرج وسائر بعض ذوات
وحسن بن حبیب الحصایری محدثلردر (الحضور) حانك وضاد معجمه نك ضمیله و(الحضارة) نظاره وزننده حاضر
اولمق معناسنه در که غیبت مقابلیدر یقال حضر الرجل وحضر حضورا وحضارة من الباب الاول والرابع ضد غاب
مؤلف کنصر وعلم عبارتیله تقیید ایلمکله باب اولدن ورابعدن اولمق اوزره بیان اولندی لکن شارحك تحقیق اوزره
ایکیسنکده مستقبلی مضموم العین اولمغله تداخل اللغتین قبیلندن اولور فضل یفضل کبی نته که وحدت ماده سنده
وحد یحد دخی اول قبیلدندر انتهی وحضور وحضاره متعدی اولور حاضر ایلمك معناسنه یقال حضره اذا جعله حاضرا
بوخوش نشینلر صویه وار مشکن بشقه سمته منصرف اولمق معناسنه مستعملدر تقول حضر ناعن ماء ای تحولنا عنه
بومعناعن ایله صله لندقده اولور بعینه رغبت ماده سی کبیدر رغبه والیه دیرلر میل معناسنه ورغب عنه دیرلر اعراض
معناسنه (الاحتضار) افتعال وزننده و(التحضر) تفعل وزننده بونلر ده حاضر ودر پیش اولمق معناسنه در یقال

احتضر الرجل وتحضر بمعنی حضر واحتضار خسته محتضر اولمق معناسنه‌در یقال احتضر المریض علی بناء
المجهول اذا حضره الموت (الاحضار) همزه‌نك كسریله حاضر قلمق معناسنه‌در یقال احضر الشیٔ اذا جعله
حاضرا ویقال احضره ایاه یعنی متعدیا بالمفعولین واحضار آت قسمی اوزون اوزادی سكرتمك معناسنه مستعملدر
كویا كه عهدهٔ اقتدارنده اولان سكرتمكی حاضر قلمش اولور یقال احضر الفرس اذا ارتفع فی العدو (الحضرة
حانك حركات ثلاثی وضادك سكونیله و(الحضر) فتحتینله و(الحضرة) هایله و(المحضر) مقعد وزننده برآدمك
قرب وپیشگاهنه دینور كه محلّ حضور اوله جقدر تقول فعلته بحضرته مثلثة الحاء وبحضره وبحضرته ومحضره
ای بقربه وجنبه وفنائه اصحاب ترسیلك حضرة فلان تعبیرلری بوندندر كه كمال تعظیم ایچون سلام وثناین آنك مجلسنه
ایصال ایدرلر (الحاضر) غائب مقابلیدر جمعی حضر كلور ركع كبی وحضور كلور شاهد وشهود كبی (الحضرة
حانك كسریله بناء نوعدر حضور هیئتنه وحالتنه دال اولور واستعمالی خیر مقامنه مخصوصدر تفأل جهتیله یقال
رجل حسن الحضرة اذا حضر بخیر (الحضر) فتحتینله و(الحضرة) ضادك سكونیله و(الحاضرة) و(الحضارة
حانك كسری وفتحیله بادیه مقابلیدر كه بلاد وقری وقصبات دیمك اولور بدوی صحرایی دیمكدر كه خوش نشین
طائفه‌سیدر حضری شهری وقروی اوله جقدر یقال هو من اهل الحضر والحضرة والحاضرة والحضارة ای خلاف
البادیة وحضاره كتابه وزننده مصدر اولور شهرده وكویده اقامت ایلمك معناسنه كه شهری یاخود قروی اولمق
مراددر یقال حضر فلان حضارة اذا اقام فی الحضر وبو بداوه مقابلیدر (الحضر) حانك فتحی وضادك سكونیله
كوفه قربنده مسكن نام محل قرشوسنده بر بلده آدیدر ساطرون نام شاه عجم بنا ایلمشدر وحضرار وعورتك نامحرم
برینه اطلاق اولنور وتنفیل معناسنه‌در كه طفلی اولمقدر یعنی طال قاوقلق ایلكه دینور كه هرجاآش
آنجاباش وصبی اولمقدن عبارتدر وحضر انسانك قاسغنده وبوقریجه سنده اولان بزكبی یومریجه اته دینور
(الحضر) حانك ضمیله آت قسمی اوزون اوزادی سكرتمكه دینور یقال ماانفد حضره ای ارتفاع عدوه (المحضیر
مكثیر وزننده صولقاو یوركلو آته دینور محضار دخی یاخود محضار لغت ردیه‌در یقال فرس محضیر ای شدید
العدو جمعی محاضیر كلور ومنه قولهم ما السبق فی المضمار الا للجرد المحاضیر (الحضر) كتف وزننده و(الحضر
ندس وزننده طال قارق آدمه دینور كه خلقة طعامی چوق چوق وقتی كوزه دوب همان اولوقتده قوزغون كبی سفره
باشنه قونر یقال رجل حضر وحضر اذا كان یتحین طعام الناس حتی یحضره وحضر كتف وزننده اصلا سفر
وغربت اراده سنده اولیان آدمه دینور علی قول حضر حاضر گبی شهری وقروی اولان كسه‌یه دینور كه بدوی مقابلیدر
یقال رجل حضر ای لایرید السفر وحضر رجل حضر ندس وزننده فصاحت وفقه وبیان صاحبی آدمه دینور كه
اولبابده ملكات قویه‌سی اولمغله مراد ایلدیكی آنده مسائل ومعانیٔ مطلوبه‌یی استحضار واحضار ایدر اوله
یقال رجل حضر ای ذو بیان وفقه یعنی انه یحضر المسائل والمعانی حین ما اراد (المحضر) مقعد وزننده اسم
مكاندر صویه رجوع ایدیجك یره دینور مرجع معناسنه بر ماده متضمن مسطور اولان رقعه‌نك متضمن اولدیغی
خصوصك صحتی اعلام ایچون ذیلنده ومابینده اولان حاضر بالمجلس وواقف بالماده اولنلرك رسم ایلدكلری
خطوطه اطلاق اولنه كه امضالری اوله جقدر وحالا اصطلاح دخی محضر تعبیر اولنور اعلام ومحضر معلومدر
كویا كه اصحاب امضا اول رقعه‌ده حاضر اولمشلردر * شارح دیر كه مؤلف مسامحه ایلمشدر زیرا بالكز خطوط
مرقومه‌یه یعنی امضالره محضر اطلاقی مسموع دكلدر بلكه اول امضالری متضمن رقعهٔ معهوده‌دن عبارتدر
ومحضر اهل بداوه‌دن میاه اوزره نازل اولان قوم قبیله‌یه دینور قوم حضور معناسنه وسجل ودفتره اطلاق اولور یقال
ثبته فی المحضر ای فی السجل وناسك حاضر اوله جق شیلی وموضعلرینه دینور مشهد معناسنه ومحضرا جأ نام جبل
یانده برقریه آدیدر ومحضره هایله كوفه ایله بصره بینی مرلت سنده مكه جانبنه دوشر برصو آدیدر كه بنی عجل جماعتنه
مخصوصدر (حاضوراء) بادیه‌ده برصو آدیدر (الحضیرة) سفینه وزننده خرما وضع اوله جق یره دینور كه مرادخرمایی
سروب قوریده جق یر اوله جقدر وجماعت قوم یاخود درت یابش یاسكز یاطقوز یا اون نفر جماعته دینور علی قول
شول نفره اطلاق اولنور كه آنلرایله غزو وجهاده عزم اولنور یقال حضرت الحضیرة بالمحضر ای جماعة القوم
اوالاربعة اوالخمسة اوالثمانیة اوالتسعة اوالعشرة او النفر الذین یغزی بهم وعسكرك چرقه جیسنه دینور مقدمة
الجیش معناسنه وولد تولید ایدن خاتونك ولادت قانی انقطاعنده نصكره القا ایلدیكی نسنه‌یه دینور كه صولك تعبیر اولنور
جمع جنسی حضیردر علی قول اول قویو قانه دینور كه ولد ایله برابر چیقوب ایش تعبیر اولنان دریده اولور ویاره‌ده مجتمع
اولان‌قان‌وایرینك مقوله‌سی ماده‌یه دینور (المحاضرة) مفاعله وزننده بری بریله اورشمق معناسنه‌در كه قوتلرینی

احضار ایلمش اولورلر یقال حاضره اذاجالده واحد واشتراك ایچون اولور وسلاطین وکبار حضورنده زانو بزانو
اوتورمق معناسنه در یقال حاضر السلطان اذاجاثاعنده و برکسه ایله برابرجه سکردیشوب قوشمق معناسنه در
یقال حاضره اذاعدا معه و برآدم کندی حقی خصوصنده برکسه ایله مجادله ومغالبه ایلدکدنصکره اول کسه غالب
کلمکله اول حقی آلوب کوتورمك معناسنه در یقال حاضره علی حقه اذاغالبه فغلب علیه فذهب به (حضار) قطام
وزننده برکوکب آدیدر بوکوکب جنوبده سهیل یلدزندن مقدمجه طلوع ایدر حتی ناس بونی سهیل ظن ایدرلر
(حضرموت) حانك وراء ومیمك فتحه لریله وکاهجه میم مضموم اولورکه عنکبوت وزننده اولوریمنده بربلده آدیدر
کذلك برقبیله آدیدر فی الاصل ایکی کلمه اولمغله ترکیبله اسم واحد قلنمشدر اسم اول فتح اوزره مبنی واسم ثانی
غیرمنصرف اعرابیله معرب اولوب هذا حضرموت دینور وکاهجه مضاف اعتباریله رانك ضمی وموت کلمه سنك
خفضیله هذا حضرموت دینور ودیلرسك ثانی منون ایلرسن نته که سام ابرص ورامهرمز دخی بوقبیلدندر مصغرنده
حضیرموت ونسبتنده حضرمی دینور کمایقال نعل حضرمیة ای ملسنة یعنی اوزنجه ولطیف دیمکدر زیرا حضرموتده
یاپیلان آیاق قابی اول هیئت اوزره اولور وکاه اولورکه اصلی اوزره حضرموتی دینور کمایقال نعلان حضرموتیتان ۞ شارح
دیرکه مؤلف بوماده یی باب میمده دخی ذکرایلدی واعرابنده بروجه دخی واردرکه ایکی جزؤی دخی مبنی اولمقدر خمسة
عشرکلمه سی کبی حرف عطف معناسنی متضمن اولدیغیچون ووجه تسمیه سی بحرنام تفسیرده مرسوم اولدیغی اوزره
حضرت صالح علی نبینا وعلیه السلام ارض مذکوره یه نزول وحضورلرنده موت وانتقاللری حاضر اولدیغی
باعث تسمیه در (حضور) صبور وزننده یمنده برطاغك و برشهرك آدیدر (الحاضر) دریش اولان شیئه دینورکه
ذکراولندی وحاضر بادی مقابلیدرکه شهر وقریه ساکنه دینور وعظیم اولان اوبه یه وقبیله و جماعته دینور
حی عظیم معناسنه ودهناء طاغلرندن برطاغك آدیدر وقنسرین قضاسنده بر قریه آدیدر وحلب خارجنده برمحلهٔ
عظیمه آدیدر (الحاضرة) هایله شهر وقراره دینور بادیه معناسنه یقال هو من اهل الحاضرة ای خلاف البادیة
وحاضره فیل دیدکلری حیوانك قولاغنه دینور (ابوحاضر) اصحابدندر اسمی معروف دکلدر وابو حاضر
اسیدی حسن فائق وجمال رایقله مشهور برکسه در وابوحاضر بشر بن ابی حازم کنیه سیدر (الحواضر) حاضره نك
جمعیدرکه فیل قولاغنه دینور ومطلقا بیوك قولاقلی نسنه لر ذوحواضر اطلاق ایدرلر یقال عس ذوحواضر
ای ذوآذان (المحضور) حاضردن اسم مفعولدر عربلر جن طائفه سنك حاضر اوله جغی نسنه ده استعمال
ایدرلر ومنه قولهم اللبن محضور ای کثیر الافة تحضره الجن وکذلك الکنیف محضورة ای تحضرها الجن
والشیاطین ومنه فی التنزیل ۞ اعوذبك رب ان یحضرون ۞ ای یحضرونی الجن ویصیبنی بسوء (حضار) سحاب
وزننده یمامه ایله بصره میاننده برطاغك آدیدر وهجان اولان یعنی آق تویلو باخود قزل تویلو دوه لره دینور حانك
کسریله ده لغتدر و بونك مفردی یوقدر علی قول مفرد وجمعی برابردر (الحضار) کتاب وزننده شول خلوق دیدکلری
طیبه دینورکه قزلرك چهره سنده سورلمش اوله یقال یتضوع حضارها ای خلوقها الذی فی وجهها وشول
ناقه یه دینورکه هم قوی وتوانا وهم کوزل یوروبشلی اوله یقال ناقة حضار اذا صارت قدجمعت قوة وجودة سیر
(حضاره) جبانه وزننده یمنده بربلده آدیدر (الحضر) غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برمرض آدیدر
(حضوراء) مد وقصرایله بنی ابی بکربن کلاب یوردنده برصو آدیدر (الحضراء) حمراء وزننده شول ناقه یه وسائر
دابه یه دینورکه اکل وشرب خصوصنده دائماسائرلره سبق وتقدم ایدر اوله یقال ناقة وأتان حضراء اذا کانت
تبادر فی الاکل والشرب (الحضر) عنق وزننده طالقاوق واویوتی تعبیر اولنان شخصه دینورکه ضیافته دعوتسز
واروب حاضر اولور یقال رجل حضر ای واغل (حضیر) زبیر وزننده اسامیدندر اسید بن حضیر صحابیدر
پدرینه حضیر الکتائب دخی دینور ایدی (الاحتضار) افتعال وزننده حاضر اولمق معناسنه ومنه قوله تعالی
وکل شرب محتضر ۞ ای یحضرون حظوظهم من الماء وتحضر الناقة حظها منه قال البیضاوی قوله تعالی ۞ ونبئهم
ان الماء قسمة بینهم ۞ خطاب لنبیهم صالح علیه السلام یعنی ان الماء مقسوم لها ای للناقة یوم ولهم یوم و بینهم لتغلیب
العقلاء کل شرب محتضر یحتضره صاحبه فی نوبته او یحضر عنه غیره واحتضار خسته موته اقرب ولمق معناسنه
مستعملدر یقال احتضر المریض علی بناء المجهول اذا احضره الموت (محاضر) بن المورع محدثیندندر شمس
الدین الحضائری فقیه بغدادیدر (الحضجر) حانك کسری وضادك فتحیله قرنی بیوك وواسع اولان انسان وحیوانه
دینور وسود طلومنه دینور وطب معناسنه علی قول واسع اولان نسنه دینور جمعی حضاجردر وحضاجر صرتلان
ویلی قورد تعبیر اولنان جانورك اسمیدر علی قول ولدینه دینور واشبو حضاجر کلمه سی معرفه وغیرمنصرف قدر

براواحدك عليدر بنيهٔ جمع اوزره ✿ شارح دير كه عظيم البطن اولديغيچون تسميه اولنمشدر كافيه نك غيرمنصرف
بحثنده مفصلدر وحضا جر شول دوه لره اطلاق اولنور كه شوراوت اوتلدقدنصكره اوزرينه صو ايچملريله
كوزلري قباروب قالمش اوله يقال ابل حضاجر اذا اصارت قدا كلت الحمض وشربت فانتفخت خواصرها
(الحضجرة) حانك كسرى وضادك فتحيله شول دوه سور يسنه دينور كه كثرتندن ناشى چوبان بربكر زميوب براكنده رعى
ايلمر اولهلر (الحضجور) زنبور وزننده ابرى ودبز مان شيئه دينور يقال ضرة حضجور اى ضخمة وضرة ممه
وحيوان سوريسنه دينور (الحضجرة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنهدر يقال حضجر الاناء اذا املاءه (الحظر)
حانك فتحى وظانك سكونيله جماع ايلك معناسنهدر يقال حظر الجارية حظرا من الباب الاول اذا نكحها
اى جامعها و يايه چله چكروب قورمق معناسنهدر يقال حظر القوس اذا وترها ويره چالمق معناسنهدر كه مجهولا
مستعملدر يقال حظر به على المجهول اذا جلد به الارض (الحاطورة) ايشلك كسكين قلجه دينور يقال سيف
حاطورة اى حالوقة (الحطمرة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنهدر يقال حطمر الاناء اذا املاءه و يايه چله چكروب
قورمق معناسنهدر يقال حطمر القوس اذا وترها (المحطمر) اسم فاعل بنيه سيله طارغين وخشمناك آدمه دينور
يقال رجل محطمر اى غضبان (الحظر) حانك فتحى وظاى معجمه نك سكونيله برنسنه يى بركسه يه و يرميوب منع وحجر
ايلك معناسنه يقال حظره الشئ وحظر عليه حظرا من الباب الاول اذا منعه وحجره ودوه لر ايچون آغيل اتخاذ
ايلك معناسنهدر يقال حظر للمال اذا اتخذ له حظيرة ودواب ومواشى يى آغيلده آليقومق معناسنهدر يقال حظر
المال اذا حبسه فى الحظيرة وبرآدم برنسنه يى كنديسنه طوغرى بريكدرمك معناسنه مستعملدر يقال حظر الشئ
اذا حازه (الاحتظار) افتعال وزننده بو دخى دوه لر ايچون آغيل ايدنمك معناسنهدر يقال احتظر الرجل اذا اتخذ
حظيرة (الحظيرة) سفينه وزننده خرما سروب قوريده چق يره دينور يقال نشر التمر فى الحظيرة اى الجرين وبرنسنه يى
دائرا مادار محيط اولان شيئه دينور كرك آغاجلقدن وكرك سازلقدن اولسون ايچنه دخولدن منع ايلديكيچون بو جهتله
چاليدن وسازلقدن چويرلوب كيجه لر ايچنده مواشى ياتوردقلرى يره كه تركيده آغيل تعبير اولنور حظيره دينور اسم حال
ايله محله تسميه اولنمشدر نته كه حضار دخى دينور تقول ادخل الغنم فى الحظيرة (الحظار) حانك كسرى وفتحيله برنسنه نك
چوره سنه چويرلمش ديواره دينور حايط معناسنه ودوه قسمى صوغوقدن محافظه ايچون چاليدن وسازلقدن ياپدقلرى
چويرتى يه دينور كه آغيل تعبير اولنور (الخضر) كتف وزننده شول اغاجلره وچاليلره دينور كه آنلرله آغيل چويريلور
ويلش تيكنلكلره اطلاق اولنور اكثرى آنكله آغيل ياپدقلريچون وبو معناده در كه عربلر فلان كوجى يتشميه جك
عهده ئه تاب وطاقتندن خارج كيفيته اوغرادى ديه جك يرده وقع فى الخضر الرطب ديرلر فيما
لاطاقة له به معناسنهدر كذلك نميمه ونقل مقال وسعايتله القاى فتنه وفساد ايلدى ديه جك يرده
اوقد فى الخضر الرطب ديرلر وقال فى الاساس يقال جاء بالحظر الرطب للنمام والكذاب لانه يستوقد
بنمائمه نار العداوة كذلك برآدم مال كثير ياناس كثير ياخود بر كذب شنيع و بشيع كتوردكده جا بالحظر
الرطب ديرلر جاء بكثرة من المال او الناس او بالكذب المستبشع معناسنه (حظيرة القدس) جنته اطلاق
اولنور حظيرهٔ مذكوره دن مأخوذدر يقال احله الله فى حظيرة القدس اى الجنة و عربلر بخيل وقليل الخير ولان آدمه
نكد الحظيرة اطلاق ايدرلر نكد سود سز حيوانه ديمكله آغيلندن كسه يه فيض وفائده اولمديغى حسبيله يقال هو نكد
الحظيرة اى قليل الخير وحظيره دجيل اعمالندن بربلده آديدر (الحظيرى) ياى نسبتله حظيره نام بلده يه منسوب ديمكدر
محمد بن احمد بن محمد الجبائى وعبد القادر بن يوسف الحظيريان محدثلردر (الحظار) محراب وزننده برنوع يشل سنكه دينور
بوسنكك كوزلرى كوك وجثه سى بيوك وقويرغنده نيشترى اولور بوللرده دابه لره مسلط اولوب بغايت آزرده ايلر
تركيده بوه لك تعبير اولنور (حظره) ثمره وزننده اساميدندر ادهم بن حظرة النمرى اصحابندر وحظرة بن
عبادآنك اولادندر كه خارجى ايدى (التحظير) تفعيل وزننده حظر كبى منع وحجر ايلمك معناسنهدر تكثير
ومبالغه ايچوندر ومنه زمن التحظير يعنى كتب احاديث وسيرده مسطور اولان زمان تحظيردن مراد فاروق اعظم
رضى الله عنه حضرتلرى زمان خلافتلرنده دفعهٔ ثانيده يهود طائفه سنى ارض حجازدن طرد واجلا ايلدكدنصكره
وادى القرى حوزه سنى مسلمين ايله بنى عذره بينلرنده تقسيم وهر بر محلته حد وسنور حاجز تعيين ايلدكلرى هنكامدر
الحظائر) يامعده برموضع آديدر (المحظور) ممنوع معناسنهدر بو مناسبتله محرم معناسنه مستعملدر كه مباح
مقابليدر ومنه قوله تعالى ✿ وما كان عطاء ربك محظورا ✿ اى مقصورا على طائفة دون اخرى (الحفر) حانك فتحى
وفانك سكونيله مطلقا برنسنه نك ايچنى اشوبقازمق وچقورلتمق معناسنهدر يقال حفر الشئ حفرا من الباب الثانى

حائك

اذا نقا . كما تحفر الارض بالحديدة وجماع ايلك معناسنه مستعملدر يقال حفر المرأة اذا جامعها وحيوانى
كثرت اعمال ياخود كثرت حلب سببيله آرقلمق معناسنه مستعملدر كه كوده سى چقور چقور اولور يقال حفر العنز
اذا هزلها وعربلر مثلا زيدك امور واحواله اطلاع ايچون كركى كبى تجسس وتفتيش ايلدى ديه جك يرده حفر
ثرى زيد ديرلر فتش عن امره ووقف عليه معناسنه قال فى الاساس تقول حفرت ثرى فلان اذا فتشت عن امره للوقوف
وحفر چوجغك ديشلرى دوشمك معناسنه مستعملدر كه يرى چقورلنور يقال حفر الصبى اذا سقطت رواضعه
وديشلرك ديبلرنده خرده خرده سبوجه لر چيقمغله ياخود فاسد اولوب صرارمغله چوريوب تباه اولمق معناسنه در كه
من بعد اوفانوب دوكلمكله يرلرى چقور اولور يقال حفر فوه على بناء المجهول وحفر وحفر حفرا من الباب الثانى
والرابع اذا فسدت اصول اسنانه بسلاق يصيبها او بصفرة تعلوها ويقال حفرت وحفرت وحفرت اسنانه اذا تأكلت
وحفر برشيئك اوته سنه كسب اطلاع ايلك معناسنه مستعملدر ومنه قولهم غيث لايحفره احد اى لايعلم اقصاه
(الاحتفار) افتعال وزننده بودخى قازمق معناسنه در يقال احتفر الارض بمعنى حفرها (الحفرة) غرفه وزننده
و(الحفيرة) سفينه وزننده چقوره دينور تقول تبصر بامسرع قدامك حفرة وحفيرة اى محتفر وحفيره برموضع آديدر
(المحفر) منبر وزننده و(المحفار) محراب وزننده و(المحفرة) مكنسه وزننده تميوريله اطلاق اولنور وقازمه تعبير
اولنان آلته دينور يقال حفر الارض بالمحفر والمحفار والمحفرة اى بالمسحاة او الحديدة التى يحتفر بها (الحفر) فتحتينله
ككيش قيويه اطلاق اولنور بئر موسعه معناسنه وفانك سكونيله لغتدر وقازلمش چقوردن چيقان طپراغه دينور
يقال كثر الحفر على الشط اى تراب الحفرة جمعى احفار وجمع الجمعى احافير كلور وحفر ديشلرك ديبلرنده حادث
اولان سبوجه لر سببيله حدوث ايدن چوروكلكه ياخود صاريلغه دينور فانك سكونيله ده لغتدر يقال فى اسنانه
حفر وحفر اى سلاق باصولها اوصفرة فعلى آنفا ذكر اولندى وحفر كوفه ده برموضع آديدر كه اكا منتسبان عمر بن
عمر بن سعد الحفرى نازل اولور ايدى وبونده هايله حفره ديمك صحيح دكلدر وحفر مكه ايله بصره ميانده برموضع
آديدر وحفر ابى موسى بصره نك مكه جاده سنده واقع اشمه قيولره دينوركه ابوموسى الاشعرى حفر ايتدرمشدر
وحفر ضنبه سواجن ناحيه سنده برنيچه اشمه لره اطلاق اولنور وحفر سعد بن زيد مناة دهناء وراسنده برنيچه اشمه لردر
(الاحفار) همزه نك كسريله چوجق ديشلرينى دكشمك معناسنه دركه آلتلى اوستلى درت اولك ديشلرى دوشمكدن
عبارتدر يقال احفر الصبى اذا سقطت له الثنيتان العليان والسفليان كذلك آت قسمنك طابى ديشلرينى دكشمك
معناسنه مستعملدر كه ايكى ياشنى تمام ايدوب اوچنجى يه وارنجه ثناياسنى وبشنجى يه وارنجه رباعياتنى دوشورمكدن
عبارتدر يقال احفر المهر اذا سقطت ثناياه ورباعياته وقيو حفر ايدنه اعانت ايلك معناسنه در يقال احفر فلانا
بئرا اذا اعانه على حفرها (الحفير) امير وزننده چقوره دينور وقبر ومزاره اطلاق اولنور وحفير برموضع آديدر كه مكه ايله
بصره بيننده واقعدر وديكر برموضع آديدر (الحافر) اسم فاعلدر سير وعدونده يرى حفر ايلديكيچون دابه نك
طرنغنه اطلاق اولندى بعده ركن اعظمى اولمق علاقه سيله دابه نك كنديسنه اطلاق اولنورتــه كه دوه قسمنه
خف وچتال طرنقلويه ظلف اطلاق اولنور ومنه يقال هذا البلد ممر العساكر ومدق الحوافر جمعى حوافردر
وحافر وحافره برنسنه نك اولنه اطلاق اولنور دابه قسمنك طرنغى اول سير ومشى اولمق مناسبتيله ومنه قولهم التقوا
فاقتتلوا عند الحافرة اى اول الملتقى يعنى برى برينه ملاقى اولدقلرنده ابتداى ملاقات آننده جنك وقتاله باشلديلر
وعربلر كلديكم يولدن ايزم اوزرينه عودت ايلدم ديه جك يرده رجعت على حافرتى ديرلر اى طريق الذى اصعدت
فيه اى سرت فيه وحافره خلقت اولايه اطلاق اولنوركه مراد ابتداى خلقتدر يقال الآن قد تعسف وقد كان نجيبا
فى الحافرة اى فى خلقته الاولى ويقال رجع الى حافرته اى الى خلقته الاولى وحالته وبرنسنه آخرى اوله رد اولنور
حيثيتيله برشيئه عودت ايلمكه دينور قال المصنف فى البصائر ومنه قوله تعالى * ائنا لمردودون فى الحافرة * اى الى امرنا
الاول وهو الحيوة وقال مجاهد اى خلقا جديدا وقال ابن الاعرابى اى الى الدنيا كما كنا يقال عاد الى حافرته اى رجع
الى حالته الاولى واذا رجع من الطريق الذى جاء منه ايضا ومنه المثل النقد عند الحافرة والحافر اى عند اول كلمة
اصل مثل بودركه عند العرب آت قسمى اكرم اموال اولمغله اصلا ورمسى يه بيع ايلمزلر برمشترى ظهور ايدوب عقد معامله
ايلدكده مبهاسى برآن تأخير اولنميوب اقچه سنى تسليم ايلدكجه طرنغى طورديغى يردن برخطوه مزائل اولمز ديه جك يرده ايراد
اولنور اصطلاحده دخى طرنغى ديننده تعبيرى بوندن مأخوذدر على قول حافر آتك طرنغنه دينديكى كبى سكرندكده
طرنغيله قازديغى چقورمده دينور راضيه ومرضيه كبى بوراده مراد بارش منتهاسنده طرنغنى صاردن مقدم باصديغى
چقور اوله جقدر بجثله قوشى يه كتندكلرنده النقد عند الحافر ديرلر يعنى هر كيمك آتى سبق ايلرسه وضع اولنان اوكدوله

مستحق اولور مثل مز بورك اصلى بودر بعده مطلقا اولیده استعمال اولندی وتأنيثله حافرهدن مراد ذات فرسدر كه
آت الحالة هذه بنم یانمده ایکن الچه سی تسليم اولنمق لازمدر دیمك اولور (الحفراة) حانك كسريله بركونه نبات آديدر
قومساللرده نابت اولور جمع جنسی حفری كلور كه هاسرزدر وحفراة بغدای صاو يرمجق يرمقلو آغاجه دينور كه يابا تعبير
اولنور (الحافرة) فانك تشديديله برنوع سياه بالق آديدر (الحفار) كتان وزننده قبرقازيجى يه اطلاق اولنور
واصحابدن سراقة بن مالكك فرسی اسميدر (الحفار) كتاب وزننده شول آغاجه دينور كه حشم نشين اولنلر آنی
اكوب واورته سنی دلوب قيل چادرلك اورته دیركنك اوجنی اكا ادخال واستوار ايدرلر (الحفاير) حانك فتحيله
حجاج كوفه نك يساری اوزره بنی قريط جماعتنه مخصوص برصويك آديدر (الحفيرة) مصغر بنيه سيله عراقده
برموضع آديدر (الحفرى) حانك ضميله حفريه منسوب ديمكدر اعلامدن يحيى بن سليمان الحفرى نام ذاتك خانه سی
قيروان مغربده برحفره اوزره واقع اولمغله اكا نسبت اولنمشدر (محفور) بحر روم كنارنده بربلده آديدر عين مهمله ايله
معفور لحن وخطادر آنده اعلا وفاخر كليملر وقاليچه لر نسج اولنور (الحقيتر) تاى فوقيه ايله عميثل وزننده بودور
كوتاه قد آدمه دينور (الحاقورة) قافله سماء رابعه نك اسميدر (الحقر) فقر وزننده و(الحقرية) حانك ضميله
و(الحقارة) حانك حركات ثلاثيله و(المحقرة) ميمك وقافك فتحيله خوار وذليل اولمق معناسنه دريقال حقر الرجل
والشئ وحقر حقرا وحقرية ومحقرة وحقارة من الباب الثانى والخامس اذا اذل وحقر متعدى اولور خوارلمق
وخوار كورمك معناسنه يقال حقر فلانا حقرا من الباب الثانى اذا اذله (التحقير) تفعيل وزننده و(الاحتقار)
افتعال وزننده و(الاستحقار) بونلرده خوارلمق وخوار كورمك معناسنه دريقال حقره تحقيرا واحتقره واستحقره
اذا اذله وتحقير كوچلتمك تصغير معناسنه مستعملدر يقال حقر الكلام اذا صغره ومنه قول النحاة حقر الاسم
اى صغره وباب التحقير اى التصغير (الحيقر) حانك فتحى وقافك فتحى وضميله يك خوار وحقير على قول ضعيف
وناتوان ياخود فرومايه اولان كسه يه دينور تقول ما رأيت مثله حيقرا اى ذليلا اوضعيفا اولئيم الاصل
(الحروف المحقورة) بين الصرفيين جد قطب حرفلريدر كه بش حرفدن عبارتدر حروف قلقله دخى ديرلر
(المحقرات) اسم مفعول بنيه سيله كوچكلر ديمكدر صغاير معناسنه (التحاقر) تفاعل وزننده اظهار ذل وحقارت
يا اظهار صغر ايلمك معناسنه دريقال تحاقر الرجل اذا تصاغر (الحقر) فتحتينله برسببله صكره دن خوار وحقير
اولمق معناسنه درتقول حقرت ونفرت يارجل اى صرت حقيرا نقيرا (الحكر) مكر وزننده ظلم وستم ايلمك
معناسنه دريقال حكره الوالى حكرا من الباب الثانى اذا ظلمه وبركسه ايله حسن معاشرت وامتزاج ايلميوب
سوء الفت ايلمك معناسنه دريقال فلان يحكر فلانا اذا ساءت معاشرته وحكر بال ايله مختلط ياغه دينور كه
كوجك چوجقلره يلادرلر وكوجك قواطه يه وآغاج چناغه دينور يقال وضع الحكر بالحكر اى السمن المخلوط
بالعسل يلعقهما الصبى فى القعب الصغير وحكر آزنسنه يه دينور تقول اعطانى حكرا اى شيئا قليلا بوايكى معناده
حانك ضميله ده لغتدر (الحكر) فتحتينله شول ماله دينور كه آغربهايه چيقسون ديو صاحبى صاتميوب حبس
وتوقيف اولنمش اوله وبو محكور معناسنه در عدد ومعدود كبى يقال فى يده حكر اى مال محتبس انتظارا لغلائه
واكا حكردخى دينور صرد وزننده و(حكر) فتحتينله لج وعناد ايلمك معناسنه مصدر اولور يقال حكر الرجل حكرا
من الباب الرابع اذا لج وخودرأى اولمق معناسنه دريقال حكر بالامر اذا استبد به وحكر بريكمش صويه دينور
يقال فى النقرة حكر اى ماء مجتمع (الحكر) كتف وزننده زياده بهايه چيقمق ايچون حبس مال ايدن كمسه يه دينور كه
مضرباز تعبير اولنور يقال انه لحكر لايزال يحبس سلعته (التحكر) تفعل وزننده و(الاحتكار) افتعال وزننده
بونلرده مال آغربهايه چيقمق ايچون حبس ايلمك معناسنه دريقال تحكر المال واحتكره اذا احتبسه انتظارا
لغلائه وتحكر تحسر معناسنه دريقال انه ليتحكر عليه اى يتحسر (الحكرة) حانك ضميله احتكاردن اسمدر
مضربازلغه دينور يقال فلان حرفته الحكرة اى الاحتكار وحكره يمن مخلافلرندن يعنى ايالتلرندن برايالت آديدر
(المحاكرة) مفاعله وزننده لج وعناد ايدشمك معناسنه دريقال حاكره اذا لاجه (الاحمر) همزه نك وميمك
فتحيله قرمزى نسنه يه دينور حمرتدن صفتدر يقال هو احمر وهو ما لونه الحمرة واوزرنده سلاحى اولميان آدمه
اطلاق اولنور كويا كه قزل اتى ظاهردرتنه كه مسلح آدمه ازرق اطلاق اولنور يقال رجل احمر اى لاسلاح معه
واحمرك جمعى حمر وحمران كلور حانك ضمى وميمك سكونيله * شارح ديركه اكر مصبوغ اولورايسه جمعى
حمر وحمران كلور واكر ذوالحمره مراد اولورايسه جمعى احامر كلور مؤلف بوندن سكوت ايلمشدر واحمر
بياض اولان شيئه دينور نيته كه اسود وسياهه اخضر اطلاق كبى * قال الشارح ومنه الحديث * بعثت الى الاحمر

والاسود اي العجم والعرب لان الغالب على الوان العجم الحمرة والبياض وقيل اراد بالاحمر الابيض مطلقا فان العرب
تقول امرأة حمراء اي بيضاء انتهى قال المؤلف ومنه الحديث قال على لعايشة ❊ اياك ان تلونيها يا حميراء ❊ اى يا بيضاء
وهو تصغير الحمراء واحمر التونه و زعفرانه اطلاق اولنور وانه و بادمیه دخی اطلاق اولنور تقول نحن من اهل الاسودين
لا من اهل الاحمرين اى من اهل التمر والماء لا من اهل الخمر واللحم واحمر بركونه خرمانك اسميدر واحمر اسامى
والقابندندر احمر ابو عسيب سرور انام عليه السلام حضرتلرينك كوله لرى اسميدر وام سلمه رضى الله عنهانك كوله سى
اسميدر واحمر بن معاوية بن سليم واحمر بن سواء بن عدى واحمر بن قطن الهمدانى واحمر المدنى صحابه لردر
(الموت الاحمر) يعنى قزل اولوم كه مراد قتلدر سفك خون مناسبتيله على قول موت شديددر كه سكرات وساير شدايد
ظهور ايدن موتدر نعوذ بالله تعالى يقال رماه الله تعالى بالموت الاحمر اى القتل او الموت الشديد بو مناسبتله مطلقا
سخت وشديد اولان حالتده استعمال اولندى ومنه قولهم الحسن احمر اى يلقى العاشق منه ما يلقى من الحرب يعنى
عاشق بيچاره اول حسن وجمال جهتندن كورديكى شدت ومحنتى جنك وقتال جهتندن كورديكى كبيدر (الاحامرة)
احمرك جمعيدر كه ذكر اولندى واحامره سلفده عجمدن بر قوم ايدى كه بصره يه نازل اولمشلر ايدى واحامره جمع
بنيه سيله ذكر اولندقده ات و باده وخلوق ديدكلرى طيب مراد اولور ❊ شارح ديركه اساسده خلوق برينه زعفران
مرسومدر كما قال الاعشى ❊ ان الاحامرة الثلثة اهلكت ❊ مالى وكنت بها قديما مولعا ❊ اللحم والراح العتيق واطلى
بالزعفران فلن ازال مردعا (الحمراء) احمرك مؤنثيدر وحمراء عجم طائفه سنه يعنى عربه مقابلى اولان جنس انسانيه
اطلاق اولنور فرس و روم وترك وهندى داخلدر وقيلق يله اطلاق اولنور شدتندن ناشى يقال سنة حمراء
اى شديدة واسيلكى پك شديد اولان نصف نهار وقتنه اطلاق اولنور يقال ظهيرة حمراء اى شديدة الحر وحمراء
مغربده لبله ايالتنك شهرى اسميدر وفسطاط مصرده بر موضع آديدر وقدس شريفده بر موضع آديدر و يمنده
بر قريه آديدر وحمراء الاسد مدينه يه اوچ ميل مسافه ده بر موضع آديدر وحمراء مصر ديارنده اوچ قريه آديدر
ومضر الحمراء اضافتيله قريش قبيله سندن مضر بن نزار اوله جقدر پدرى وفاتنده ميراثى تقسيم ايدوب
كنديسى التون و برادرى ربيعه آتلرى اخذ ايلدكله اكا مضر الحمراء و برادرينه ربيعة الفرس اطلاق ايلديلر
على قول جنك هنكامنده متعلقاتيله علامتلرى قزل شقه لى بيراقلر اولديغى باعث تسميه در (الحمار) حانك
كسريله اشكه دينور شدت معناسندن مأخوذ در فارسيده خر ديرلر اهلى و وحشى اولور وحشيسنه حمار وحش
دينوركه يبان اشكى وطاغ اشكى تعبير اولنور جمعى احمره در وحمر در ضمتينله وحمير در حانك فتحيله وحمور در حانك
ضميله وحمرات در ضمتينله كه جمع الجمعى اوله جقدر ومحموراء كاوره شيوخاء كبى وحمار حيوان سمرينك اوك طرفنده اولان
تخته يه دينوركه اوك قاشى آندن ياپيلور ومهره تخته سنه دينوركه اوزرنده بزنه يه مهره وصيقل اورپلوروسه پاى
تعبير اولنان نسنه يه دينوركه بره ديكلمش اوچ اغاج اولوب اوزرلرندن ارقورى بر آغاج دخى اوزاتدقده نصكره
اوزرنده كراسته بچرلر وحمار يمن ديارنده بر وادى آديدر وحمار اساميدندر حمار بن مالك على قول حمار بن مويلع
اكفر من حمار مثلنك منشأيدر اصلى بودركه مرقوم اهل اسلامدن اولوب قرق سنه مدت ناسه جود وكرم ومروته
امرار ايام ايلدى وصلبندن اون نفر اولاد ذكوره نائل اولمغله بركون مجموعى بردن شكاره كيدوب ناكاه بقضاى
حضرت اله جو هوادم برق و باران پيدا و برصاعقه صدمه سيله جمله سى عازم صوب بقا اولمريله مرسوم بو حالتى استماع
ايلدكده اولادمى بو رسمه نابود ايدن معبوده عبادت ايلم ديو نعوذ بالله تعالى مرتد اولمغين حقنده غضب وقهر ربانى
ظهور و دار وديار يله هباء منثور ايلدى (ذو الحمار) اسود عنسى ديدكلرى خر هرزه كاردركه اوائل خلافت
صديق اكبرده ادعاى نبوت ايلدى يمن خلقندن وعنس قبيله سندن ايدى برسياه اشكى اولمغله اشك او بنادنلركبى تعليم
ايلمشيدى ربكه سجده ايله ديدكده درساعت سجده يه واروب وديز اوزره اوتوروب برقاعده اوتورر ايدى قصه سى
مترجم حقيرك سير نبوى نام بنده مشروحدر بعضلر ذو الحمار ايله ضبط ايلمشدر كه اكثر احيان در نقاب پوش اولديغى
سبب اطلاق ايلمشدر (اذن الحمار) بر نوع نبات آديدر بو نبات قنطريون اوله جقدر كه تركيده دخى اشك قولاغى
تعبير ايدرلر (الحمارة) ها ايله قانجق اشكه دينور اتان كبى پس بقر و بقره قبيلندن اولمز وصبادك كوملته سى اطرافنده
چپ چوره ديكيلى اولان مترس طاشلرينه اطلاق اولنور وايرى و بيوك قيايه اطلاق اولنور وهودج ومحفه آغاجنه
دينوركه قالين اولور وحدا اوزره وضع اولنان يصى وانلو بيوك طاشه دينور جمعى حمائر كلور ❊ مترجم ديركه فارسيده
دخى هر ايرى وكنده اولان شيئه خر اطلاق اولنور مثلا خربط پك ايرى قازه دينور انتهى وحماره باديه ده برقاره طاشلق
آديدر وحمارة القدم اياغك پرمقلرينك فوقنده اولان بومرى وتومسك يره اطلاق اولنور مؤلف المشرفة فوق اصابعها

عبارتیله وراغب ظهر عظمها القریب من المفصل وصاحب نهایه ماشرف بین مفصلها واصابعها من فوق عنوانیله
بیان ایلدکله برمقدار ایله مفصلك یعنی طیوقله قاوشدیغی یرك اراقندن اوست طرفده اولان تومسك اولورکه شیعی
طائفه‌سی اورالك کبکنه کعب اطلاقیله غسل خصوصنده اهل سنته مخالفت ایدرلر حتی نهایه‌ده وفی حدیث علی رضی
الله عنه ❁ یقطع السارق من حمارة القدم ❁ وفی حدیث آخر ❁ انه کان یغسل رجله من حمارة القدم ❁ حدیثلرنده وجه
مذکور اوزره بیان ایلمشدر خلاصه‌سی انجك ایله ایاغك اوك طرفدن قاوشدیغی اویناق یریله برمقلك ماینی اولان اورته‌سی
تومسك یاصتم یر اولور حتی قهستانیده و یقطع رجله الیسری من الکعب عبارتی آنی مصرحدر (الحماریة) فن
فرائضده فریضهٔ مشترکه مسئله سنك لقبیدر ❁ مترجم دیرکه صورت مسئله بودرکه برخاتون فوت اولوب زوجنی
ولام اخوه ولابوین اخوه سنی ووالده سنی ترك ایلسه نصف زوج ایچون وسدس والده ایچون وثلث لام اخوه ایچوندر
لابوین اخوین بونلره مشارك اولمز زیرا مسئله التیدندر اوچ زوجك و بر والده نك وایکی لام اخوه نکدر بو مسئله یه مطـ
مشترکه وحماریه اطلاقنك وجهی بودرکه ابو بکر رضی الله عنه منبر اوزره اولدیغی حالده بو مسئله یی کندیلردن
سؤال واستفتا ایلدکلرنده زوج ایچون نصف وام ایچون سدس ولام اخوه ایچون ثلث واردر لابوین اخوه ایچون
نسنه یوقدر دیو جواب ایلدیلر بعده حضرت عمره سؤال ایلدیلر ابتدای امرده حضرت ابو بکرك قولی اوزره جواب
ویردکده لابوین اخوه‌دن بریسی یاامیرالمؤمنین فرض ایده‌لم که پدرمز حمار ایدی ایکیمز خود بر والده‌دن متولدکلی یز
دیدکده حضرت عمر تفکر ایدوب واقعا بر والده دندر دیو ثلثده تشریك ایلدیلر (حمارقبان) تشدیدیا ایله فعلان
وزننده بر بوجك آدیدر فارسیده خرك زمین وترکیده یرلشکی واولیا دومسی واشـك قوردی دیدکلری بوجکـدرکه
چکرکه کبی اوزون ایاقلی وقناتلری اولور وبوقبیل ماده سنده دخی ذکر اولندی (الحماران) تثنیه بنیه سیله شول ایکی
طاشه اطلاق اولنور که یره دیکوب اوزرلرینه آرقوری بریصی یوك طاش وضع ایدوب اوزرینه کش دیدکلری یوغرد
قوریسنی سررلر (الحمر) صرد وزننده تمرهندی یه دینور و برقوشك اسمیدر که حمر دخی دینور میمك تشدیدیله ترکیده
قباقوشی دیدکلریدر که باشی وبرونی قزل اولور مفردلری حمره وحمّره در هایله (الحومر) جوهر وزننده بودخی
تمرهندی یه دینور (ابن لسان الحمره) سکره وزننده عبدالله بن حسین یاخود ورقاء بن الاسعر نام خطیبك کنیه سیدرکه
اهل بلاغت وبیان وعلم انسابده نادرهٔ زمان ایدی (الیحمور) یعفور وزننده بر قرمزی شیئه دینور ویحمور بردابه
و برقوشك اسملریدر وبیان اشکنه دینور (الحمارة) جبانه وزننده فرس هجین یعنی بارکیره دینور که فارسیده اسب
پالانی دیرلر وحماره اشك صاحبلرینه یعنی اشکجی تعبیر اولنان قافله وجماعته دینور و کاحامره دخی دینور اسم فاعل
نسبیدر (المحمر) معظم وزننده بودخی بارکیره دینور (الحمارة) حانك فتحی ومیمك تخفیفی ورانك تشدیدیله وضرورت
شعر ایچون بعضا تخفیف اولنور هواده اولان شدت حرارته دینور یقال احرقت النبات حمارة الصیف ای شدت حره
شارح دیرکه کتاب فصیحده مذکور اولدیغی اوزره اشبو حماره کلمه‌سی فی الاصل تخفیفله در مبالغه ایچون مشدد
اولدینه که زعارّه کلمه‌سی دخی بو رسمه‌در و بونلر فی الاصل مصدرلردر و بونلردن فعل منصرف دکلدر (الحمیر
و (الحمیرة) حالرك فتحیله اسکز معناسنه‌درکه آق ترشیه وصرمه دینور آنکله آت اکرینی صروب بندایدرلر (الحمر
حانك فتحی ومیمك سکونیله قایشـك یوزینی صیروب ترشه ایلمك معناسنـه‌در یقال حمر السیر حمرا من الباب الاول
اذا سحاقشره ومذبوحك دریسنی یوزمك معناسنه‌در یقال حمر الشاة اذا سلخها و باش تراش ایلمك معناسنه‌در
یقال حمر الرأس اذا حلقه (الحمر) فلز وزننده شول یغموره دینور که غایت شدتندن یرك یوزینی صیر وبصویه یقال
غیث حمر اذا کان یقشر الارض و یازموسمنك پك سخت وشدید اولان اسیسنه دینور وپك شریر اولان کسیه دینور
بنو حمری) زمکی وزننده برقبیله‌در (المحمر) منبر وزننده دباغلرك دری قازیجق آلتلرینه دینور محلاء معناسنه وشول
کسه یه دینور که پك ممسك اولمغله برنسنه یی ویررایسه ده پك کوجلك ایله ویررا وله یقال هو محمر ای الذی لا یعطی
الاعلی الکد ولئیم وفرومایه دینور کرك انسان وکرك حیوان اولسون یقال رجل وفرس محمر ای لئیم یعنی یشبه الحمار
الحمر) فتحتینله آت قسمی اربه یی چوق یدکله اربه لمق علی قول آغزینك رایحه‌سی بوزلمق معناسنه‌درکه تخمه اولمقدن
نشئت ایدر یقال حمر الفرس حمرا من الباب الرابع اذا سنق من اکل الشعیر اوتغیرت رایحة فیه و برادم افراط غضبدن
برآتش اولمق معناسنه‌در یقال حمر الرجل اذا تحرق غضبا وطوار بسلنوب کرکی کبی طاولنمق سببله اشك کبی بلید
وکند پای اولمق معناسنه‌در یقال حمرت الدابة اذا صارت من السمن کالحمار بلادة (احامر) علابط وزننده برطاغك
اسمیدر ومدینه‌ده برموضعك آدیدر که بغیبغه‌یه اضافتله احامر بغیبغه ایله متعارفدر (احامره) هایله برصوایرکیله جك
چقورك اسمیدر (الحمرة) حانك ضمیله قرمزیلغه دینور که رنك معروفدر اسمدر وبر آغاجك آدیدر که اشك قسمی آندن

بك خوشلنورلر وحمره وبله توعندن بر ورم آديدر بين الاطباء بنه حمره ايله متعارفدر وحمره اسامبندر حمرة بن يشرح بن عبد كلال تابعيندندر وحمرة بن مالك نسب رجال همدانندندر وحمرة بن جعفر بن ثعلبه تميم قبيله سى نسبندندر ومالك بن حمره اصحابندندر ومالك بن ابي حمرة الكوفي وضحاك بن حمره وعبدالله بن علي بن نصر بن حمره ضعيف الروايهلردر وحمره بك طتلولغه دينور كه شدت معناسندن مأخوذدر يقال رطب ذو حمرة اى حلوة (حمير) تشديد ميمله كويا كه حمارك مصغريدر رمان وزننده اسامبندر حمير بن اشجع اصحابندندر وحمير بن عدى العابد محدثدر (حمير) زبير وزننده اسامبندر عبدالله وعبدالرحمان ابنا حمير بن عمرو بجل وقعه سنده حضرت عايشه طرفنده اوله رق قتل اولنديلر (حمران) عثمان وزننده ديار ربيعه ده برصويك آديدر ورقه ده برموضعك اسميدر (قصر حمران) باديه ده برموضعدر وتكريت قربنده برقريه آديدر (حامر) فرات اوزرنده برموضع آديدر وسماوه طرفنده بر وادي اسميدر وبيرين وراسنده بر وادي آديدر وبنو زهير بن جناب يوردنده بر وادى آديدر وقبيلهٔ غطفان يوردنده برموضع آديدر (الاحمار) همزه نك كسريله برآدمك قزل بكزلو ولدى اولمق معناسنه دريقال احمر الرجل اذا ولدله ولد احمر وطواره آغزينك رايحه سنى تغيير ايدنجه قدريم ويرمك معناسنه دريقال احمر الدابة اذا علفها حتى تغير فوها (التحمير) تفعيل وزننده بركسه يه بهى اشك ديمك معناسنه دريقال حمر فلانا اذا قال له ياحمار وبرنسنه يى ات تكه لرى كبي كسوب طوغرامق معناسنه دريقال حمر الشيء اذا قطعه كهيئة الهبر وحمير قبيله سنك لسانى اوزره تكلم ايلك معناسنه دريقال حمر الرجل اذا تكلم بالحميرية منقولدركه بركون امير قبيلهٔ حمير كه عنده اعظم ملوك ايدى خواص وندماسيله شكاره چيقوب بر يالجين قيا اوزره واقع طاغ باشنده سايبان ايچره قعود واطرافى سير وتماشا ايدركن براعرابى كلوب ملاقات ايچون بعد الاستيذان پيشگاه اميره مثول ايلدكده امير اول اعرابى يه ثب ديو امر ايلدى كه وثوب دن امر حاضر در حمير لغتنده جلوس معناسنه در اعرابى عربيهٔ فصيحه اوزره صچرامق معناسنى فهم ايلمكله امتثالا للامر همان اول بوكسك قيادن اشاغى يه برتاب ايدوب بنيان وجودى خراب وبباب اولدى امير حضاردن بو كيفيتك سببنى استفسار ايلدكده آنلر دخى ماده يى تفهيم ايلملريله امير مشار اليه ليس عندنا عربيت من دخل ظفار حمر اى فليحمر ديديلر وعربيت لفظنى وقفله تكلم ايلمكله تاى طويله ايله مرسوم اولور وتحمير دري يى قناوناخوش دباغت ايلمك معناسنه دريقال حمر الجلد اذا دبغه رديئا (التحمير) تعشير وزننده حميرلنمك يعنى تحمير كبي حمير قبيله سنك لغتى اوزره تكلم ايلمك معناسنه دريقال تحمير الرجل اذا تكلم بالحميرية * شارح ديركه حمير قبيله سى ازجمله حرف تعريفى ميمه تبديل ايدرلر نته كه لسانمز بوراوزره * ليس من امبر مصيام في مسفر * حديثى صادر اولمشدر وتحمير بدخوى اولمق معناسنه دريقال تحمير الرجل اذا ساء خلقه (الاحمرار) اصفرار وزننده و(الاحميرار) اشهيباب وزننده اوزان مبالغه دندر بك قزارمق معناسنه در ثلاثيسى باب خامسدندر وافعيلال ابلغ اولمغله احمر قانى اولمق اولور يقال احمر الشيء واحمار اذا صار احمر واحمرار جنك ومحنت مقوله سى قزيشوب مشتد اولمق معناسنه دريقال احمر البأس اذا اشتد (المحمر) مضطر وزننده شول كبه ناقه يه دينوركه قرننده ياوريسى بوريلوب پيچيده اولمغله هلاك اولنجه خروج ايلميه يقال ناقة محمر اذا صارت قد التوى في بطنها ولدها فلا يخرج حتى يموت (المحمرة) محدثه وزننده خرميه طائفه سندن برفرقه دركه مبيضه طائفه سنه مخالفت ايدرلر مفردى محمر درهاء جماعت اعتباريله در مبيضه طائفه سى ثنويه دن برفرقه دركه دائما بياض بيراق وبياض اثواب تلبس ايدرلر ايدى ومحمره دائما قرمزى استعمال ايدرلر ايدى وخرميه مجوسدن برفرقه در (حمير) درهم وزننده يمنده صنعا نام شهرك غربيسنده برموضع آديدر وبرقبيله پدرينك اسميدركه حمير بن سبأ بن يشجب بن يعرب بن قحطان در قبيلهٔ مذكوره آنكله مشتهردر وخارجة بن حمير صحابيدر على قول بو حميردركه حمارك مصغريدر ياخود جميله درنته كه ماده سنده ذكر اولندى (حمار) حانك كسريله و(حمران) عثمان وزننده و(حمراء) و(حميراء) مصغر بنيه سيله اسامبندر (الحميراء) حانك فتحيله مدينه قربنده برموضع آديدر (حميتره) حانك ضمى وميمك وتاى فوقيه نك فتحيله عيذاب صحراسنده برموضع آديدر (الحمطرة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه دريقال حمطر القربة اذا ملأها وياى قورمق معناسنه دريقال حمطر القوس اذا وترها (المحمطرة) اسم مفعول بنيه سيله اياغ اوزره قالقمش يوكلو دوهلره دينور يقال ابل محمطرة اى قائمة موقرة اى محمولة (الحنبرة) نونله سفينه وزننده كربنالك جاتيسى قاوبشن محدب يرينه دينور ويايه على قول كربش چكرلمامش يايه دينور وجاتيسى بعصى اولمبوب اوركج كبي مقوس اولان كرمه دينور قال الشارح قال في النهاية وفي حديث ابي ذر رضي الله عنه * لو صليتم حتى تكونوا كالحنابر لم ينفعكم حتى تحبوا آل رسول الله عليه الصلوة والسلام * الحنابر جمع حنبرة وهي القوس بلا وتر او الطاق المعقود وكل شيء منحن فهو حنبرة وحنبر مدلاج باينه دينوركه نسوان آنكله بموق حلاجلرلر (الحنورة) سنوره وزننده بربوجك آديدر (الحنز) حانك فتحى

ونونك سكونيله حنيره يعني كربنا ايلمك معناسنه در يقال حنزالخنيرة اذابناها ❊شارح دير كه كرچه نسخ قاموسده ثاى مثلثه ايله ثناها عنوا ننده مرسوم اولوب لكن امهات سائره ده باى موحده ايله بناها عبارتيله مثبتدر (الخنبر) قنبر وزننده بودورآدمه دينورو بررجل اسميدر (الخنبرة) دحرجه وزننده صوغوق شديد اولمق معناسنه در يقال خنبرالبرد اذا اشتد (الخنبتر) تاى فوقيه ايله جردحل وزننده شدت وسختى معناسنه در (الخنترة) تاى فوقيه ايله طارلق ضيق معناسنه در يقال فيه حنترة اى ضيق (الخنتار) قنطار وزننده جوجه آدمه دينوركه جثه سى صغير وقصير اولور يقال هوحنتار اى قصيرصغير (الخنثرة) ثاى مثلثه ايله طارشته دينورضيق معناسنه و بنوعقيل يوردنده برصويك آديدر (الخنثر) درهم وزننده و(الخنثرى) ياى نسبتله احمق وسبكمغز كشى يه دينور يقال رجل حنثر وحنثرى اى احمق (الخنجرة) دحرجه وزننده بوغزلمق معناسنه دريقال حنجره اذا ذبحه وكوز چقورلنوب ايچرى باتمق معناسنه دريقال حنجرت العين اذا غارت وحنجره بوغازه دينوركه حجر ماده سنده ذكر اولنـدى (المحنجر) اسم فاعل بنيه سيله بركونه علت آديدركه قرنه عارض اولور (الحنادر) علابط وزننده قوت باصره سى زياده اولمغله نظرى حدتلو اولان آدمه دينور يقال رجل حنادرالعين اى حديدالنظر (الحندورة) حائك ضميله حدرماده سنده ذكر اولندى (حندر) قنفذ وزننده عسقلان قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن سلامة بن جعفر ومحمدبن احمدالحندريان اورادندر (الحنزرة) حائك و زاى معجمه نك فتحيله طاغك برشعبه سنه دينور تقول نزلنا فى الحنزرة اى فى شعبة الجبل (الحنزقرة) قافله جردحله وزننده و(الحنزقر) جردحل وزننده كه هاسر درياقشقسز تصلق بودوره دينور وحنز قره هايله بيلانه دينورحيه معناسنه جمعى حنزقرات كلور (الخنصار) صادايله قنطاروزننده كيكلرى خرده وايچه اولوب قرنى بيوك اولان آدمه دينوريقال رجل حنصاراى الدقيق العظم عظيم البطن (الخنطريرة) حائك وطـائك فتحيله بلوده دينور يقال مافى السماء حنطريرة اى شئ من السحاب (التحنطر) تدحرج وزننده برآدم برماده ضمننده اويكا بويكا دور وتردد ايلمك معناسنه دريقال تحنطرالرجل فى الامر اذا تردد واستدار (الحور) دور وزننده و(المحار) و(المحارة) ميمك فتحيله و(الحؤور) قعود وزننده كيرو دونمك رجوع معناسنه در يقال حارالرجل يحور حورا ومحارا ومحارة وحؤورا اذارجع واكسلمك نقصان معناسنه در يقال حارالشئ اذا نقص وحور باشده صاريلان صاريغك كورينك يعنى طولامنك الت آلت طولامنه دينور زيرا صارق چوزلدكده اكا رجوع اولنور و بوتسميه بالمصدر در ❊ قال الشـارح ومنه الحديث ❊ نعوذ بالله من الحور بعدالكور ❊معناه النقصان بعد ازيادة اومن فسادالامور بعد صلاحها واصله من نفض العمامة بعدلفها وحور حيران اولمق معناسنه دريقال حارالرجل حورا اذاتحير وصر وقيوم قوله سنك دربنلكنه وديبنه دينوريقال بئر بعيدة الحوراى القعر والعمق ومنه يقال هو بعيدالحوراى عاقل كما يقـال بعيدالغور ويقـال فـلان ما يحور ومايبوراى مايزكو ومايمو يعنى نشو ونمـا حالنه رجوع ايلمز ومايبوركلمه اتبـاعـدر زيرا اتبـاع وازدواج واوايله ده واردر وحورقصـارلق ايلمـك يعنى بزى چرپوب آغارتمق معـناسـنه در تقول حرت الثوب حورا اى غسلته وبيضته (الحور) حائك ضميله هلاك معناسنه در تقول رأيته فى ورطة الحور اى الهلاك واكسلمه نقص معناسنه دريقـال فلان قداصابه حور فى محـارة اى نقصـان فى نقص كماسيذكر وحورا حور وحوراء كلمه لرندن جمع اولوركه سياه چشم محبوب ومحبوبه يه دينوركماسيجئ يقـال غلام احور وجارية حوراء وغلمان وجوار حوروحور اساميدندر حور بن خارجه طى قبيله سندن بركسه درو حوراحاره كلمه سندن كه رد ايلمك معناسنه در اسم اولور رد واعاده معـناسنه تقول لم ينبسرلى حوره اى رده وتقول العرب انه فى حورو بوراى فى غير صنعة ولا اتاوة اوفى ضلال يعنى فلان آدم برايش ايله كوجله مقيد دكلدر بيكار وهرزه كرددر ياخود كمراهدر (الحور) فتحتينله برآدمك كوزينك سياهى دكرمى وقپقلرى اينجه ونازك واطرافى برك سمن كبى آق اولديغى حالده كوزينك بياضنك بياضلغى وسياهلغنك سياهلغى قويو وشديد اولمق يعنى آقى آق وقاره سى قاره اولمق معـناسنه در على قول بدنى سيم صافى كبى پك بياض اولهرق كوزينك بياض وسوادى پك قويو اولمق معناسنه در وعلى رأى آهو كوزى كبى بتون سياه چشم اولمق معناسـنه در اشبو قول ثالث بنى آدم كوزنده اوليوب آهو وجاموس كوزلرينك وصفى اولمغـله بعض اشعارده بروجه استعاره استعمال اولنور يقال حورالغلام والجارية حورا من الباب الرابع اذا اشتد بياض بياض عينه وسواد سوادها واستدارت حدقتها ورقت جفونها وابيض ماحواليها اواشتد بياضها وسوادها فى شدة بياض الجسد اواسودت العين كلها مثل الظبـاء ولا يكون فى بنى آدم بل يسـتعار لهـا حوراء جـنا نك وجه تسميه لرى وصف مذكوره مبنى در وحور شول كل شفتالو رنك آل سختيا نه دينوركه آنكله صندوق وسبت وآت اكرى مقوله سى نسنه لرقبلانور جمعى حوران كلور حائك ضميله قال الشارح ومنه حديث كتابه عليه السلام ❊ لوفدهمدان لهم

من الصدقة الثلث والناب والفصيل والفارض والكبش الحوري- اى منسوب الى الحور وهى جلود تتخذ من جلود الضأن تصير حمرا تغشى بها السلال وحور باصلغى ايچون بيضاء ديدكلرى خشبه يه دينور وحور بنات نعش صغرى ديدكلرى كواكب شمالية سبعه دن اوچنجى كوكبه دينورتته كه وقد ماده سنده تفصيل اولندى وقرمزى يه بويانمش سختيانه دينور رايج آستارى اندن اولان چزمه يه خف محور ديرلر كاسيذ كر وحور صغره دينور بقركبى جمعى احوار در و برنوع نبات آديدر مفرداتده كهر باآغاجيله بيان اولنمشدر وشول نسنه يه دينوركه يانمش قلايدن مصنوع اولوب نسوان طائفه سى آنكله يوزلرينه طلا ايدرلر واسفيداج رومى ديدكلريدركه برنوعى قلايدن و برنوعى قورشوندن معمول اولور وحور شئ معناسنه در تقول ما اصبت منه حورا اى شيئا (الاحور) احمر وزننده كوزى ذكر اولنان حور صفتيله متصف اولان كشى يه دينور مؤنثنده حوراء وجمعلرنده حور دينور واحور بريلدز على قول مشترى يلدزينه دينور واحور عقل وحوش معناسنه مستعملدر صفوت ونقاء وخلوص علاقه سيله يقال مايعيش فلان باحور اى بعقل يعنى صاف كالطرف اى العين الاحور الناصع البياض والسواد واحور يمنده برموضع آديدر وعبدالرحمن بن شماسة بن ذئب بن احور تابعيندندر (الاحورى-) ياى نسبتله قاركبى تر و بغايت آق اولان شيئه دينور مبالغة نفسنه منسوبدر يقال ثوب احورى- اى ابيض ناعم (الاحورار) احمرار وزننده برآدم مبالغه وجهيله احور العين اولمق معناسنه در يقال احور الرجل احورارا اذا احور مبالغة و برنسنه نك آغارمق معناسنه در يقال احور الثوب اذا ابيض- (المحور) معظم وزننده آستارى ذكر اولنان حور يعنى قرمزى سختيان اولان چزمه يه دينور يقال خف محور اذا كانت بطانته من الحور (الحواريات) حانك فتحيله شهر خاتونلرينه اطلاق اولنور چهره لرى بياض اولديغيچون زيرا حوار آقلغه دينور وحوارى- ناصر ومدد كاره على قول خاصة انبياى عظام عليهم السلام حضرتلرينك انفاذ احكام شرعيه لرى بابنده يارى ونصرت ايدنلره اطلاق اولنور خلوص ونقاء عزم مناسبتيله وحوارى- جريجى يه دينور قصار معناسنه بزلرى آغارتديغيچون وخالص ودرست دوسته دينور حميم معناسنه * مترجم ديركه مؤلف بصائرده * قال الحواريون *الايه كريمه سنده حواريون جمعدر وحوار بياض معناسنه دركه اسمدر مؤنثى حواريات دركه نسوان حضريه يه اطلاق اولنور وآيت مرقومه ده حواريون انصار عيسى عليه السلام درخلوص عقيده ونقاى علاقه لرى باعث تسميه در على قول جماعت مرقومه قصارلر ايدى وعلى رأى صيادلر ايدى اغفال صيد ايچون صيادلر بياض اثواب تلبس ايدرلر وعند البعض دائما افادهٔ علم وتعليم امر دينله نفوس ناسى تطهير وتنقيه ايلدكلرى باعث تسميه دركه سبب معنوى اولور وقصارلق اسناد ايدنلرك مرادلرى دخى بودر وصيادلق عزو ايدنلرك مرادلرى متحير امر دين وآخرت اولان نفوس ناسى اصطياد وطريق حقه قورديندكلرينه مبنى در وعلى قول آنلر ملوك ايدى دائما بياض كيرلر ايدى قالديكه حوار وجه مذكور اوزره زمانكى اسمدر وحوارى- منصرفدر زيرا حواره منسوبدر بختى وكرسى جمعلرى اولان بخاتى- وكراسى- قبيلارندندكلدر * شارح ديركه بعضلر حوارى- جمعدن جنسه منقولدر ديديلر زيرا مفرد وجمعه اطلاق اولنور ومحقق تفتازانى اصلى حور ايدى فتحتينله ونسبتنده حوارى- ديديلر تغيير نسب ايچون مبالغة الف زياده اولندى ديو تحقيق ايلمشدر انتهى (الحوارى) حانك ضمى وواوك تشديدى والفك قصريله بغايت بياض وخالص اونه اطلاق اولنوركه خاص اون تعبير اولنور ومطلقا آغاردلمش اونه دينور (حوارون) حانك فتحى وواوك تشديديله بربلده آديدر (الحوراء) حمراء وزننده احورك مؤنثيدركه ذكر اولندى ودكرمى اولان داغه وباقى يه دينور كيهٔ مدوره معناسنه وحوراء مدينه قربنده برموضع آديدركه بحر قلزمده مصر جانبندن ورود ايدن سفينه لرك اسكله سيدر حالا متروكدر وحوراء بنو نبهان يوردنده برصو آديدر (ابو الحوراء) قنوت دعاسى حديثنك راويسى اولان محدثك كنيه سيدر وفرددر يعنى اول كنيه ده ثانيسى يوقدر قال الشارح اسمه ربيعة قال عن الحسن بن على- رضى الله عنهما قال علمنى ابى اوجدى رسول الله عليه السلام ان اقول فى قنوت الوتر اللهم اهدنى فيمن هديت وعافنى فيمن عافيت وتولنى فيمن توليت و بارك لى فيما اعطيت وقنى شر ما قضيت انك تقضى ولايقضى عليك انه لايذل من واليت تباركت وتعاليت (المحارة) ميمك فتحيله اسم مكاندر رجوع ايليه جك ورجوع اولنه جق مكانه دينور وقولاغك ايچنه دينور جوف الاذن معناسنه و بدنده اموزباشى دونه جك يره دينور مرجع الكتف معناسنه وصدقه يه يعنى اعضاده اولان كيكلردن بازوك نهايت بولوب اموز ايله قاوشديغى يرده اولان يومر يجه كيكلره اطلاق اولنور وسائر اول مقوله كيكلره دينوركه اوبناق يرلرنده اولان يورغاج كيكلردن عبارتدر وهودج طرزنده برنوع مركبه اطلاق اولنوركه نسوان ركوب ايدرلر

ونسر ايله سنبك ماينده يعنى آت قسمنك طرنغى ايچره چكركه هينتدە ، يابس ات پاره سيله طرنغى اوجنك آره لغنه دينور ومحاره جزكى يه دينور رخط معـاسنه و بعض نسخه لرده ظاى معجمه ايله حظ مرسوم اولمغـله بهره ونصيب ديمك اولور ماده نك بو كه نوعا ملايمتى وارد ر ومحاره ناحيه معناسنه در ونقصان معناسنه د ر ومنه المثل حور فى محارة اى نقصان فى نقصان آنا فأنا نقص واد بارده اولان ياخود اصلا صلاح بولميان ياخود بعد الصلاح فاسد اولان حقنده سويلنور (الحوارى) سكارى وزننده القابدند ر احمد بن ابى الحوارى وابى الحوارى كه سمانى وزننـده در وابو القـاسم الحوارى ايكى زاهد معروفد ر (الحوار) حانك ضمى و بعضـا كسريله د وه قسمنـك طوغورديغى آنده ياور يسنه دينور على قول انا سندن منفصل يعنى ممه دن منفطم اولنجه قدر اطلاق اولنور جمعى احوره وحيران كلور حانك كسريله وحوران كلور حانك ضميله (المحاورة) ميمك ضميله و (المحورة) ميمك وواوك فتحيله و (المحورة) مقوله وزنده و (الحوير) امير وزنده و (الحوار) سحاب وزننده و (الحيرة) سيره وزنده و (الحويرة) مصغر بنيه سيله جواب معناسنه د ر سائله اداره اولنديغى علاقه سيله محاوره كرچه مفـاعله دن مصد ردر لكن اسم منزلنه منزلد ر ومحاوره اصل مصدر اولهرق قرشولقلى جواب دوندرمك معناسنه در تقول حاورته محاورة اى راجعته الكلام (التحاور) تفاعل وزنده محاوره ايدشمك معناسنه در يقال تحاوروا اذا تراجعوا الكلام بينهم وجوابلشمق معناسنه در يقـال تحاوروا اذا تجاوبوا (المحور) منبر وزننده اسم آلتد ر شول تيمور ايكه دينور كه بكره ايله خطـاف ديدكلرى تيمورك بينلرينى جمع ايدر يعنى ايكيسيده آنك اوزرنده اولور كذلك شول اغاج اوقه دينور كه چرخ آنك اوزرنده دوران ايدر مراد بكره نك وچرخك اوقلرى اوله جقدر كه آنك اوزرنده دوران ايدرلر وقوشاق وقولان مقوله سنك اوجلرنده اولان طوقه لرك دوران ايلدكلرى كوجـك تيمور ايكجكزه دينور وداغلغى يه دينور مكواة معنـاسنه واتمكجيلرك خميرآچه جق اغاجلرينه دينور كه اوقلغى ومردانه تعبير اولنور (التحوير) تفعيل وزننده اتمكجى خميرى اوقلاغى ايله آچوب حاضرلمق معناسنه در يقـال حور الخبزة اذا هيأها وادارها ليضعها فى الملة ودوه نك كوزينك چوره سنى داغلمق معناسنه د ر يقـال حور عين البعير اذا ادار حولها ميسمـا وكيرو دوندرمك معناسنه در يقـال حور الشى اذا رجعه وخائب وخاسر قلمق معناسنه د ر يقال حوره الله تعالى اى خيبه ۞ مؤلف معنـاى ثانى يى تكرار ايلمشد ر (الحوير) امير وزننده عداوت ومضارّه معناسـنه دركه طرفيندن داژدر يقـال بينهما حوير اى عداوة ومضـارّة (الحورور) سفرجل وزننده حوركبى نـسنه معناسنه د ر تقول ما اصبت منه حورا وحورورا اى شيئا (حوريث) تكريت وزنـنـده برموضع آديد ر (الحائر) زبون ومهزول اولان حيوانه وانسانه دينور يقـال رجل وفرس حائر اى مهزول وچرويش باغنه دينور وعراقده برموضع آديدركه مشهد امام حسين رضى الله عنه آنده د ر اعلامدن نصرالله بن محمد الكوفى وعبد الحميد بن فخار الحائريان اوراندر (الحائرة) اصلا قوجامق بيلميان ديشى قيونه وخاتونه اطلاق اولنور كوياكه دونه دونه كنجلنوب تازه لنورلر يقال شاة ومرأة حائرة اذا كانت لاتشبان ابدا وقطعا خير ومنفعت مأمول اوليان شيئه دينور يقال ماهو الاحائرة من الحوائر اى لاخير فيه (حوره) حانك فتحيله رقه ايله بالس بيننده برقريه در محدثيندن صالح الحورى اورايه منسوبدر وقبليه ده برواديه اسميدر (حورى) رانك كسريله دجيل مضافاتندن برقريه در زهاددن حسن بن مسلم وسليم بن عيسى اورادندر (حوران) سلمان وزننده دمشق شام كوره لرندن بركوره آديدر ونجد ترابنده برصو آديدر وبادية سماوه ده برموضع آديدر وحوران فيل در يسنه دينور (الاحارة) اداره وزننده ومراد قيدركه كيرو دوندرمك معناسنه د ر يقـال طحنت الطاحونة فما احارت شيئا اى ماردت شيئـا من الدقيق معناى مزبوردن حور ضمله اسمدر تته كه ذكر اولندى واحاره ناقه حوار ديدكلرى ياورى صاحبى اولمق معناسنه د ر يقـال احارت النـاقة اذا صارت ذات حوار وجواب دوندرمك معناسنه د ر تقول كلمته فما احار الى جوابا اى ماردّ (المحاور) ميمك فتحيله محورك جمعيدركه بكره وچرخ اوقلرينه وايكلرينه دينور بومناسبتله عربلر فلانك ايشى بغايت سست ومضطرب اولدى ديه جك يرده قلقت محاوره ديرلر اضطرب امره معناسنه (عقرب الحيران) قيش وقتنده ظهور ايدن عقربه اطلاق اولنور دوه نك حوار ديدكلرى ياوريلرينى لدغ ايتدكلرى ايچون (الحورورة) سفرجله وزننده بك بياض چهره لى خاتونه دينور تقول رأيت حورورة اى مرأة بيضاء و بو ثلاثى الاصل اولوب خماسى يه ملحق اولمشدر (المحورة) معظمه وزننده دوه نك اوركچى ياغيله آغارلمش آغاج چاغه وقواطه يه دينور يقال جفنة محورة اى مبيضة بالسنـام (الاستحارة) مخاطبدن ردّ جواب طلب ايلمك معناسنه د ر يقـال استحاره اذا استنطقه (قاع المستحيرة) ر بلده آديدر (الحيرة) و (الحير) حانك فتحى وياءك سكونيله و (الحير) فتحتينله و (الحيران) طيران وزننده برنسنه يه يردوزه يه بك چوق باقمق سببيله كوزى طونغلمق معناسنه دركه اول حالت صاو شمه قد نصكره برشيئى كوره مز اولور

اصل معنای موضوعی بودر يقال حار الرجل يحار حيرة وحيرا وحيرا وحيرانا من الباب الرابع اذا نظر الى الشئ ففشی
عليه وبر آدم سرکشته ودنك ومانق اولمق معناسنه مستعملدر که نيرويه کيده جکنی ونه يا جغنی بيلز اولور يقال حار
الرجل اذا لم يهتد لسبيله وبر يرده صو برطرفه اقيوب بری اوته چالقنوب دونمك معناسنه مستعملدر يقال حار الماء
اذا تردد يعنی كانه لايدری كيف يجری (الحيران) سكران وزننده و(الحائر) مادهٔ مرقومه دن وصفدر سرکشته
ودنك ومانق آدمه دينور مؤنثنده حيراء دينور حمراء وزننده جمعنده حياری دينور حانك فتحی وضميله وحائر صو مجتمع
اوله جق يره دينور وشول حوضه دينور كه اكا يغمور صويی آقه جق مجری ومسيل تسبيب وتسبيل اولنمش اوله
ومرتفع يرلر ارالغنده اولان دوز واوتورا قلی مكانه دينور وبستانه دينور الفی طرحيله حير دخی دينور جمعی
حوران كلور حانك ضميله وحيران كلور حانك كسريله وات باغنه دينور ودلك معناسنه وكربلاء چولنه اطلاق
اولنور وكربلاده برموضع آديدر (الحيراء) صحراء وزننده بودخی كربلاء چولنه اطلاق اولنور (حيری الدهر
حانك فتحی وكسری وآخرده يانك تشديديله وحيری دهر يای اخيره نك تخفيف وسكونيله وحيری دهر
يانك تخفيف ونصبيله وحاری دهر يانك تشديد ونصبيله وحير دهر عنب وزننده مدة الدهر معناسنه
مستعملدر حيرتدن ناشی متوقف كسه يه تشبيهه مبنيدر تقول لاآتيه حيری الدهر وحيری الدهر وحيری
دهر وحيری دهر وحاری دهر وحير دهر ای مدة الدهر ودوامه يعنی زمان طور دقجه بن اكا وارمم ديمكدر
ويقولون حيرماقلته ای ربما ارب بو راده تكثير ايچوندر معنای مزبوردن منشعبدر (التحير) تفعل وزننده
بودخی حيرت كبی حيران اولمق معناسنه در يقال تحير الرجل بمعنی حار وصو بر يرده ايركيلوب بری اوته چالقنوب
دونمك معناسنه مستعملدر يقال تحير الماء اذا دار واجتمع وبر محل صوايله طاو بطلو اولمق معناسنه مستعملدر
كويا كه برطرفه جريانی بيلز اولور يقال تحير المكان بالماء اذا امتلأ ودلی قانلونك جوانلغی غايت وكماله رسيده
اولمغله اعضاء واندامنده قطعا نقصان شائبه سی قالميوب تام الشباب اولمق معناسنه مستعملدر يقال تحير الشباب
اذا تم آخذا من الجسد كل مأخذ يعنی امتلأ وبلغ الغاية وتم جسده وهوا بوزنده سحاب برطرفه توجه ايلميوب
اولديغی يرده طورمق معناسنه مستعملدر يقال تحير السحاب اذا لم يتجه جهة وقاب برنسنه ايله طو بطلو اولمق
معناسنه مستعملدر يقال تحيرت الجفنة اذا امتلأت دسما وطعاما (الاستحارة) تحير ايله معنای اول وثانی وثالثده
مرادفدر اساسك قولنه كوره مجموعيله مرادفدر يقال استحار الرجل واستحار المكان بالماء واستحار الشباب
بمعنی تحير (الحير) كبس وزننده قابلايی بلوده دينور رغيم معناسنه (الحير) عنب وزننده و(الحير) فتحتينله مال كثيره
واهل متعلقات كثيره يه دينور (الحيرة) حانك كسريله نيسابورده برمحله آديدر قاضئ نيسابور محمد بن احمد بن
حفص اورادندر وكوفه قربنده بر بلده آديدر نسبتلرنده حيری دينور قياس اوزره وحاری دخی مسموعدر غير قياس
اوزره كعب بن عدی الحيری بو حيره دندر وفارس الكاسنده برقريه وعانه قربنده بر بلده آديدر اعلامدن محمد بن
مكارم اورادندر (الحيرتان) تثنيه بنيه سيله حيره ايله كوفه مراد اولور (المستحيرة) بر بلده آديدر وات باغيله
طو پطلو اولان قواطه يه وچناغه وصف اولور (المستحير) هاسز يابانك ارقوری طرفنه سالك اولان يوله
اطلاق اولنور كه نيره يه موصل اوله جغی معلوم اولمز وشول ثقيل وكثيف سحابه اطلاق اولنور كه برطرفه سوق
ايدر يل اولمامغله متردد اوله رق متوقف اوله (الحباران) حانك كسريله برموضعدر (حيره) كبسه وزننده
يمامه ده جبل نطاعده بر بلده در (الحير) غير وزننده مواشی آغيلنه ياخود چاير قورولغنه شبيه اولان يره دينور
وحير سرمن رأی نام قصبه ده برقصر اسميدر (الحيره) ميره وزننده چايرلو چمنلو سبزه زار يره دينور يقال اصبحت
الارض حيرة ای مخضرة مبقلة (حيار بنی القينقاع) كتاب وزننده قنسرين بريه سنده برناحيه در (الحارة) خانه لری
بری برينه قريب وصيقجه اولان شهر محله سنه دينور يقال داره فی حارة فلان وهی كل محلة دنت منازلهم (الحويرة
جهينه وزننده دمشق شهرنده برمحله در محدثيندن ابراهيم بن مسعود الحويری اورادندر (حير بير) حانك
ويانك كسری و رانك فتحی اوزره بناسيله و(حير بير) جروتنوينله حور بور معناسنه در يقال انه فی حير بير وفی حير
بير ای فی حور بور كما تقدم ❊ فصل الخاء المعجمة ❊ (الخبر) فتحتينله نبأ وحديث معناسنه در كه نقل وتحديث
اولنان كلامدن عبارتدر فارسيده پيام و پيغام وتركيده صالق تعبير اولنور جمعی اخبار وجمع الجمعی اخابير در
(الخابر) و(الخبير) و(الخبر) كتف وزننده و(الخبر) جحر وزننده صفتلردر خبريلان كسه يه دينور يقال هو خابر وخبير
وخبر وخبر ای عالم بالخبر (الاخبار) همزه نك كسريله خبر ويرمك معناسنه در يقال اخبره بالشئ اذا انبأه به
وسودلو ناقه يی پك سودی چوق بولمق معناسنه در تقول اخبرت اللقحة ای وجدتها غزيرة (الخبر) و(الخبرة

خانك كسرى وضميله و(المخبرة) ميمك و بانك فتحيله و(المخبرة) ميمك فتحى و رانك ضميله برنسنه يى كنه وحقيقتى اوزره
بيلك معناسنه دريقال خبر الرجل بالشئ وخــبره وخبره خبرا وخبرة ومخبرة ومخــبرة من الباب الرابع والاول اذا علمه
يعنى بكنهه وحقيقته و بونلر اسم اوله رق استعمــال اولنور ومنه تقول لى به خبر وخــبرة ومخبرة ومخبرة اى علم وتقول
لاخبرنّ خبرك بضم الخاء اى لاعلمن علمك وخــبر خانك ضميله وخبره خانك كسريله برشيئى كركى ككبى بيلك
ايچون يوقليوب صنه مق معناسنه دريقال خبره خبرا وخبرة من الباب الاول اذا بلاه ومنه قول ابى الدرداء رضى الله
عنه ❊ وجدت الناس اخبر تقله ❊ اى وجدتهم مقولا فيهم هذا اى مامن احد الا وهو مسخوط الفعــل عند الخبرة
ككرچه مؤلف كلام مز بورك قائلندن سكوت ايدوب لكن كتب احاديثده ابو الدرداء حضرتلرينه معزو
اولمغله اشارت اولندى بونده اخبر كلمه سى امر حاضردر صورت امرده خبردر وتقله كلمه سى قلى لفظندن مستقبلدر
مجزومدر قلى بغض معناسنه در وهاء سكتيه در اذا خبرتهم قليتهم سبكنده در ناسك پك بواطن احوالنه امعــان
ايلمه كمز يرا حقايق افعال ودقايق اطوارلرينه مطلع اولديغكده اكثرى ظاهرلرينه كلى مخالف اولمغله البته آنلره
بغض وعداوته مجبور اوله جغك دركار درخصوصا فى زماننا سلام ويره جك آدم بوله مزسن كندى نفسمزدخى
اول مقوله دندر عصمنا الله تعالى وطهرنا من ادناس السمعة والنفاق والرياء وخبر وخبره طعامى ياغلو ياپمق معناسنه در
يقــال خبر الطعــام خــبرا وخبرة اذا دسمــه (الاختبار) افتعــال وزننده بودخى برشيئى كركى ككبى بيلك
معناسنه دريقــال اختبر الشئ اذا علمه بكنهه و برنسنه يى كركى كبى بيلك ايچون يوقليوب صنه مق معنــاسنــه در
يقــال اختبره اذا بلاه ❊ شــارح ديركه تجربه مرة بعد اخرى صنه مق اولمغله اختبــار ايله فرقى اولمشدر (التخبر
تفعل وزننده بودخى برنســنه يى بالحقيقه بيلك معنــاســنه در يقال تخبره بمعنى اختبره يعنى علمه و برآدمدن خبر
صورشدرمق معناسنه در بونده تخبر استخبار معناسنه در يقال تخبر فلانا اذا سأله الخبر و برقاچ كسه لركندى بينــلرنده
قيون اشترا وذبح ايدوب اتى بولشمك معناسنه دريقال تخبر القوم اذا اشتروا شاة بينهم فذبحوها واقتسموا لحمها (الخبر
خانك فتحى و بانك سكونيله يوك آزيق چانطه سنه دينور توشه دان بزرك معناسنه خانك كسريله ده جائزدر جمعى خبور
كلور بومعنادندركه عربلر فلان بيلديكى خبرى اصلا كتم ايلميوب مجموعنى فلانه نقل واخبار ايلدى ديه جك يرده اخبره
خبوره ديرلر انبأه ما عنده معناسنه وخبر سودى پك چوق ناقه يه دينور خانك كسريله ده لغتدر بونكده جمعى خبور كلور
وخبر شيرازده برقريه اديدر صاحب المسند فضل بن حماد الخبرى اورادندر و يمنده برقريه اديدر وخبر اكينه دينور زرع
معناسنه وطاغلرده صوايركيله جك يره دينور وسدر آغاجنه دينوركه عربستان كراسى تعبير اولنور (الخبراء) صحراء وزننده
بودخى يوك آزيق چانطه سنه دينور مزادة عظيمه معناسنه وسدر آغاجنك منبتى اولان اويه دينور جمعى خبارى كلور
خانك ورانك فتحيله وخبارى كلور رانك كسريله وخبراوات كلور خضراوات كبى وخبار كلور خانك كسريله وخبراء سدر
آغاجنك ديبلرنده اولان كوچك حوض كبى صوايركيلجك يره دينور (الخبر) كتف وزننده بودخى سدر آغاجنه دينور (الخبرة
فرحه وزننده بودخى سدر آغاجنك منبتى اولان اويه دينور (الخبار) سحاب وزننده شول ارضه دينوركه طپراغى يومشق
وكوشك اوله شويله كه دابه كيدركن كاه كوسيلوب وكاه صرصيلور اوله ومنه المثل من تجنب الخبار امن العثار يعنى خبار
ديدكلرى ارض مذكوره دن برطرف اولوب انده كزميان آدم توكزيوب يقلمقدن امين اولور وخبار جرائم معناسنه دركه
جرثوم جمعيدر اشجار ديبلرنده مجتمع اولان طپراغه دينور وتر لاصحجانلك يوه سنه دينور (الخبر) فتحتينله پيام معناسنه دركه
ذكر اولندى وخبر مصدر اولور برنك خبارى يعنى صحجان دليكارى چوق اولمق معناسنه در يقال خبرت الارض خبرا من
الباب الرابع اذا كثر خبارها (فيفاء الخبار) ياخود فيف الخبار فالرك فتحيله عقيق مدينه نواحيسنده برموضع آديدر (المخابرة
مفاعله وزننده ترلادن حاصل اولان غله نك نصفى ياخود ثلث وربعى كبى حصهٔ معينه اوزره عقد مزارعه ايله اكين اكمك
معناسنه در قال الشارح ومنه الحديث انه عليه السلام ❊ نهى عن المخابرة ❊ وهى المزارعة على النصف ونحوه ومخابره
مواكره معناسنه دركه زراعت ايچون برآدمه ترلا تخصيص ايلمكدر يقال خابره اذا آكره (الخبر) خانك كسريله مخابره نك
معناى اولندن اسمــدر يقال انعقد بينهما خبر اى عقد المزارعة على النصف ونحوه (الخبير) امير وزننده اكيجى يه
دينور اكار معناسنه وخاصة عالم بالله اولان مرد آكاهه دينور يقــال رجل خبير اى عالم بالله تعالى ودوه توينه دينور
و برمعناسنه وعشب ونباته دينور ودوه نك آغزى كپوكنه دينور وقيللرك وتويلرك دوكنتيسنه دينور نســالة الشعر
معناسنه وخبير محدثيندن احمد بن عمرانك پدرينك جدى اسميدر (الخبيرة) سفينه وزننده بدندن دوكيلان قيللرك
وتويلرك برطاقمه سنه يعنى بركلچه سنه و برطوتامنه دينور هاء وحدت تخصيص ايچوندر و برنيچه كسه لر بينلرنده اشترا
وذبح اولنوب اتى تقسيم اولنه جق قيونه دينور وشول قيون يوكنه دينوركه ابتدا قرقده قرقلمش اولمغله پك ايو وكوزل

اوله (الخبرة) خانك ضميله بودخی اتی بولشمك ایچون برقاچ آدملرك بینلرنده مشتركا اشترا وذبح اولنان قیونه دینور وقاب ایچره ایر یجه بركومه تریده دینور یقال فی الجفنة خبرة ای ثریدة ضخمة وشول حصه یه دینور كه حین قسمتده اخذ اولنور ات وبالق وسائر نسنه اولسون واهل وعیال ایچون اشترا اولنان شیئه دینور اتمك وطعام وات كبی وتقدیم اولنان شیئه دینور ومسافر قسمنك سفره ایچره یوله كوتوردیكی طعامه دینور وشول چناغه وقواطه یه دینور كه ایچنده درت یاخود بش بینده ات واتمك اوله (المخبرة) منظره وزننده ممشی وكنیفه دینور مخبراء معناسنه ومرأة ومنظره نك نقیضنه دینور كه انسانك خبر ویروب توصیف ایلیه جك صفتندن عبارتدر یقال فلان ملیح المنظرة وكریم المخبرة (الخابور) كافور وزننده بر نبات آدیدر ورأس عین ایله فرات بیننده بر نهرك اسمیدر كه رقه قضاسنده در ودجلهٔ موصل شرقیسنده بر نهر دیكرك اسمیدر وبر وادی آدیدر (خابوراء) مدایله بر موضع آدیدر (خیبر) حیدر وزننده مدینه قربنده حصن معروف آدیدر شارح دیر كه خیبر ولایتنك آدیدر یدی حصنی مشتملدر اعلامدن احمد بن عبد القاهر ومحمد بن عبد العزیز الخیبریان كو یا كه خیبرده تولد ایلمشلردر یعنی خیبری الاصل اولملری محقق دكلدر وخیبر اسماندندر علی بن محمد بن الخیبر محدثیندندر (الخیبری) یاء نسبتله و بعض نسخه ده مقصورا واقعدر مطلقا قاره یلانه دینور (خابران) بانك فتحیله ایراننده سرخس ایله ابیورد بیننده بر ناحیه آدیدر و بر موضع اسمیدر (الاستخبار) بركسه دن بر خبر صورمق معناسنه در یقال استخبره اذا سأله الخبر (التخبیر) تفعیل وزننده خبر ویرمك معناسنه در یقال خبره تخبیرا بمعنی اخبره (خبرین) قزوین وزننده بست قضاسنده بر قریه آدیدر (المخبور) قاتیقلغی خوش اولان یمه جكه دینور یقال ادام مخبور ای طیب شارحك بیاننه كوره طیب الادام اولان آدمه دینور (الخبور) صبور وزننده ارسلانه دینور (خبره) نبقه وزننده بنوثعلب یوردنده بر صو آدیدر (خبراء العذق) ذال معجمه ایله غبراء الزرق وزننده صمان ترابنده بر موضع آدیدر (الخبائر) ذی جبلة بن سواد اولادندن بركسه در كه كلاع قبیله سندن بر بطننك پدریدر محدثیندن ابو علی الخبائری وتابعیندن سلیم بن عامر الخبائری ومحدثیندن عبد الله بن عبد الجبار الخبائری اول بطندندر ومحمد بن علی الخابری كه ناصری وزننده در محدثیندندر (الخیبجر) جمیله جعفر وزننده و(الخباجر) علابط وزننده قرنی بیوك وجودی سلپوك آدمه دینور (الختر) خانك فتحی وتای فوقیه نك سكونیله و(الختور) قعود وزننده برآدمی الدایوب غدر وحیف ایلمك علی قول اقبح واشنع وجهله غدر ایلمك معناسنه در یقال ختره خترا وختورا من الباب الثانی والاول اذا غدره وخدعه او اقبح الغدر و برآدمك كوكلی دونوب معده سی بولانمق معناسنه در یقال خترت نفسه اذا خبثت وفسدت (الخاتر) و(الختار) مكار وزننده و(الختیر) امیر وزننده و(الختور) صبور وزننده و(الختیر) سكیت وزننده معنای اولدن وصفلردر تفاوتلری بنیه جهتیله در دائما ناسه دوباره وخدعه ایله غدر وحیف ایدر اولان مكار وغداره دینور (الختر) فتحتینله شول اویوشقلق حالتنه دینور كه بر مؤثر دوا یاخود زهر تناول اولندقده وجوده عارض اولور اعضاء حس وحركتدن قالور یقال به ختر وهو خدر یحصل عند شرب دواء وسم (التختر) تفعل وزننده وجود فرقلق پیدا ایدوب اویوشق وسست وفاتر اولمق معناسنه در یقال تختر الرجل اذا تفتر واسترخی وكسل ومحموم اولمق معناسنه در یقال تختر الرجل اذا حم و برآدمك درونی سود مقوله سی نسنه یی چوق ایچمكدن بولانوب شوریده اولمق معناسنه در یقال تختر فلان اذا اختلط ذهنه من شرب اللبن ونحوه وفاتر ومتكاسل كسه كبی یوریمك معناسنه در یقال تختر الرجل اذا مشی مشیة الكسلان (التختیر) تفعیل وزننده برنسنه برآدمك درونی تغییر وافساد ایلمك معناسنه در یقال ختره الشراب اذا افسد نفسه (الختعرة) دحرجه وزننده مضمحل اولمق اضمحلال معناسنه در (الخیتعور) حیزبون وزننده بدخوی و بد مزاج قاری یه دینور یقال امرأة خیتعور ای السیئة الخلق وسرابه دینور كه اسی كونلرده ایراقدن اوه ده صو كبی كورینور ومطلقا حالت واحده اوزره قرار ایلمیوب سرعت زوال واضمحلالده اولان شیئه دینور متلون اشخاصك طبع وطوری كبی وظل واقبال دنیا كبی وشول نسنه یه دینور كه بغایت اسی كونلرده خانهٔ عنكبوت هیئتنده جو هوادن اینلك اینلك نازل اولور كبی تخیل اولنور و بو كثافت هوادن نشئت ایدر روا كا خیط باطل ولعاب الشمس ومخاط الشیطان دخی تعبیر اولنور وخیتعور دنیا یه اطلاق اولنور وقورده دینور ذئب معناسنه وغول بیابانی یه وداهیه وآفته وشیطانه وارسلانه اطلاق اولنور واوزون اوزادی فرقته وجد الغه دینور وخیتعور بر بوجك آدیدر كه صو یوزنده كزوب اصلا آرام وقرار ایلمز متحرك بالضروره در (الختر) خانك فتحی وثای مثلثه نك سكونیله و(الخثور) قعود وزننده و(الخثارة) خساره وزننده و(الخثورة) خانك ضمیله و(الخثران) طیران وزننده سود و بال مقوله سی صویق نسنه قواملنوب وقویولنوب قاتیلمق معناسنه در سودك یوغرد اولمسی كبی یقال خثر اللبن وخثر وخثر خثرا وخثورا وخثارة وخثورة وخثرانا من الباب الاول والرابع والخامس اذا غلظ ومعده بولانوب

غثيان كلك معناسنه مستعملدر يقال خثرت نفسه اذا غثت واختلطت (الاخثار) همزه نك كسريله و (التخثير) تفعيل وزننده صويق نسنه يى قويولتمق معناسنه در يقال اخثره وخثره اذا اغلظه وكره ياغى ارغيوب غلظتى اوزره ترك ايلك معناسنه در يقال اخثر الزبد اذا تركه خاثرا وذلك اذا لم يذبه ومنه المثل مايدرى ايخثر ام يذيب يعنى ياغى نه حالى اوزره قويواوله رق ترك ايده جكنى ونه اريده جكنى بيلمز اصلى بودركه برخاتون تازه ياغى طبخ واصلاح ايلدكدنصكره غليظنى رقيقه قارشدرمغله صفوت بولوب طورلمديغى حسبيله تصفيه ايچون آتشه آتش ياقسه محترق اولمسندن خوف ايدر وآتش ياقسه كنديلكندن طوريلوب مطلوبى اوزره صفوت بولمز بوجهتله متحير اولمغله حقنده كلام مزبورى ايراد ايلديلر بعده مطلقا برخصوصده مترددو متحير اولان كمسه حقنده ضرب اولنور (الخثارة) ثمامه وزننده قويلمش نسنه نك بقيه سنه دينور يقال ذهب صفوه وبقيت خثارته (الخثر) فتحتينله اوتانمق معناسنه در يقال خثر منه خثرا من الباب الرابع اذا استحيا و برآدم قوميله ذخيره كتورمكه بيله جلكتميوب اوبه ده قالمق معناسنه استعمال اولنور يقال خثر الرجل اذا اقام فى الحى ولم يخرج مع القوم الى الميرة (الخاثرة) فرقه انسانى يه اطلاق اولنور تجمع وكثافتى مناسبتيله تقول رأيت خاثرة من الناس اى فرقة وجماعة و برمقدارجه دردو وجعى اولان خاتونه اطلاق اولنور كه وجودنده سستلك وكوشكلك اولور يقال امرأة خاثرة اذا كانت تجد الشئ القليل من الوجع (خثراء الانفس) كرماء وزننده (وخثرى الانفس) سكرى وزننده هرجنسدن قارشق جماعته اطلاق اولنور يقال قوم خثراء الانفس وخثرى الانفس اى مختلطون (الخجر) خانك وجيمك فتحيله مقعد طرفنك بد ومتن اولان رايحه سنه دينور يقال ما اكره خجره وهو نتن السفلة ❊ شارح ديركه بو معناده خجر مصدر دخى اولور (الخجر) فلز وزننده شديد الاكل اولوب قورقق اولان كشى يه دينور جمعى خجرون كلور (الخاجر) طاغك بوقر يسندن دينه طوغرى جريان ايدن صويك جغلديسنه دينور (الخدر) خانك كسريله و (الاخدور) اسلوب وزننده شول پرده يه دينوركه خاتون قسمى كورنمامك ايچون چادرك برطرفنه چكيلور وخدر مطلقا بيتوتيدن شبئه دينور چادر و پرده وسائر ستاره كبى جمعى خدور كلور واخدار كلور جمع الجمعى اخادير كلور وخدر شول تخته زردن دوزلمش نسنه يه دينوركه دوه نك سمرى اوستنه نصب اولنوب ثوب مقوله سى نسنه لر ايله اوزرى ستر اولنور ايچنده اولانى ستر ايلديكيچون اطلاق اولندى آندن مراد هودج ومحفه وشبرية مقوله سيدر وخدر ارسلان يتاغى اولان بوكه وميشه يه اطلاق اولنور (الخادر) خدرنده يعنى دائما يتاغنده اولان ارسلانه دينوركه كزمسى قليل اولانيدر يقال اسد خادر اى مقيم فى خدره اى اجمته (الخدر) غدر وزننده يتشمش قزه پرده وچارطوتندرمق معناسنه دركه بودياولرده فراجه لندرمك اولور يقال خدر البنت خدرا من الباب الاول اذا الزمها الخدر و برمحلده دائمى مقيم اولمق معناسنه مستعملدر يقال خدر بالمكان اذا اقام به وسوريدن برآهو تخلف ايلك معناسنه در يقال خدر الظبى اذا تخلف عن القطيع وسركشته وحيران اولمق معناسنه در يقال خدر الرجل اذا تحير (الاخدار) همزه نك كسريله بودخى تازه قزه پرده وچارطوتندرمق وفراجه لندرمك معناسنه در يقال اخدر البنت بمعنى خدرها و بر پرده ده مقيم اولمق معناسنه در يقال اخدر بالمكان اذا اقام به و برعضوى اويوشدرمق معناسنه در يقال اخدر العضو اذا جعله خدرا وفورتنه لوكونه كيرمك معناسنه در يقال اخدر القوم اذا دخلوا فى يوم مطر وغيم وريح وارسلان دائما ميشه ده يتاغنده ياتمق معناسنه در يقال اخدر الاسد اذا لزم الاجمة وارسلانى يتاغى ستر وپنهان ايلك معناسنه در يقال اخدر العرين الاسد اذا ستره (التخدير) تفعيل وزننده بودخى تازه قزه پرده وچارطوتندرمق معناسنه در يقال خدر البنت بمعنى اخدرها (المخدورة) و (المخدرة) مكرمه وزننده و (المخدرة) معظمه وزننده اهل پرده اولان قزه دينور (الخدر) فتحتينله اعضا اويوشمق معناسنه دركه روح حساس ومتحرك برمرتبه غليظ اولوركه عضو حس وحركتدن معطل اولور يقال خدرت رجلى خدرا من الباب الرابع اذا فترت واسترخت فلا تطيق الحركة وكوز برعارضه سببيله خيره وفاتر اولمق على قول كوزه توز وخار وخاشاك مقوله سى اصابت ايلكله اوغوشدرمقدن ثقلت پيدا ايلك معناسنه در يقال خدرت العين اذا فترت اوثقلت من قذى واوشنكلك كسل وتهاون معناسنه در تقول فى اليوم خدر اى كسل وفتور وخدر يغموره اطلاق اولنور پرده معناسندن مأخوذدر وكيجه نك ظلمتنه اطلاق اولنور خانك كسريله دخى جائزدر ومبالغه يك قرا كو اولان كيجه يه اطلاق اولنور تقول غشينا خدر الليل اى ظلمته وتقول سرنا فى ليل خدر اى مظلم ومكان مظلمه اطلاق اولنور واسينك وصوغوقك سخت وشديد اولمسنه دينور يقال خدر الحر والبرد اذا اشتد (الخدر) كتف وزننده اويوشق عضوه دينور يقال عضو خدر ورجل خدرة اى فاترة ومظلم كيجه يه دينور يقال ليل خدر اى مظلم وليلة خدرة (الاخدر) احمر وزننده و (الخدارى) غرابى وزننده بونلرده يك قرا كو كيجه يه دينور يقال ليل اخدر وخدارى

ای مظلم (الاخدری) یای نسبتله حمار وحشی یه دینور * مؤلفك بیاننه كوره اخدر شاهان عجمدن اردشیر بن بابك
آتلریندن بر آیغرك اسمی اولوب بركون طویله سندن توحش ونفرت ویبابانه فرار ایلدی كاظمه صحراسنده حمار
وحشیلر ایله مختلط اولوب بردیشی حماره آشمغله آندن بر ولد حاصل اولوب كتدكجه تناسل ایلدیلر اكا منسوب
اولانه اخدری دیدیلر قال وهو من الاخدریات وهی الحمر نسبت الی اخدر حصان كان لاردشیر بن بابك توحش
فضرب فیها تقول فی الاحمق هو من بنات اخدر او من بنات اكدر وهو فحل من حمر الوحش (الخدر) ندس
وزننده بودخی مظلم كیجه یه دینور (الخداریة) غرابیه وزننده طوشنجل قوشنه اطلاق اولنور تستر ایده رك
شكاره ترصد وهجوم ایلدیكیچون (الخدرة) خانك ضمیله ظلمت شدیده یه دینور وخدره برمعروف قانجق اشكك اسمیدر
وانصاردن برجماعتك اسمیدر وخدرة بن كاهل بلی قبیله سندندر وحبیب بن خدره تابعیندن محدثدر (خدره
خانك كسریله عمرو بن ذهل بن شیبان نام كسه نك لقبیدر (خدره) ثمره وزننده عبیده نام كسه نك جاریه سی اسمیدر كه
محدثه در وعاصم بن خدره روایت حدیث ایلمشدر (الخدری) فتحتینله محمد بن حسن نام محدثك نسبتیدر
(الخدری) كردی وزننده سیاه اشكه اطلاق اولنور (خدار) غراب وزننده كلاب قبیله سندن قتال نام كسه نك فرسی
اسمیدر (خدار) كتاب وزننده شهر صنعاء قضاسنده برقلعه آدیدر (الاخدریة) ذكر اولنان اخدر نام آیغرك
دوللرندن اولان آت سوریسنه دینور یقال فرس اخدری وخیل اخدریة (الحدرنی) فتحتینله وقصر ایله اوركحكد
دینور پرده ساز اولدیغی حسبیله (خدوراء) حروراء وزننده بلحارث بن كعب بلادنده برموضع آدیدر
(التخدر) تفعل وزننده و(الاختدار) افتعال وزننده پرده لنمك وپرده طوتمق معناسنه در یقال تخدر واختدر
اذا استتر (المخدر) مكرم وزننده و(المخدر) محسن وزننده بیشه ایچره دائما یاتغنده اولان ارسلانه دینور
بیشه كندوبی ستر وكندیسی بیشه یه ملازمت ایلدیكیچون نته كه ذكر اولندی (الخدری) زفری وزننده پك سیاه
اولان دوه یه اطلاق اولنور یقال بعیر خدری ای شدید السواد (الخدرة) زنخه وزننده هنوز نضج وكمال
بولمقسزین آغاجندن ساقط اولان خرمایه دینور یقال تمرة خدرة اذا كانت تقع قبل ان تنضج (الخدافر) فاليه
علابط وزننده اسكی اثوابه دینور ثیاب خلقان معناسنه * شارحك بیاننه كوره مفردی خدفره اولمق ممكندر
(الخذرة) خانك ضمی وذال معجمه نك سكونیله خذروف معناسنه دركه تركیده اطفالك طربل تعبیر ایتدكاری
اویجاغه دینور (الخاذر) دائما سلطان ووالیدن یاخود بورجلودن بنم كبی مستترونهان اولان آدمه دینور
یقال رجل خاذر ای مستتر من سلطان او غریم (الخذفرة) خانك وفانك فتحیله بزپارهسنه دینور قطعة الثوب معناسنه
(الخذنفرة) غضنفره وزننده شول خاتونه دینور كه تكلم ایدركن صوتی كویا كه برونك دلیكلرندن چیقار اوله تركیده
فالك فالك تعبیر اولنور یقال امرأة خذنفرة ای خفخافة الصوت كانه یخرج من منخریها (الخریر) صریر وزننده
صو آقاركن چاغلمق معناسنه در یقال خر الماء خریرا من الباب الثانی والاول اذا صات كذلك یل اسركن وطوشنجل
قوشی اوچاركن فشلدمق معناسنه در یقال خرت الریح والعقاب اذا صاتت حین حفت واویقوده خورلدامق
معناسنه در یقال خر النائم اذا غط وخریرا یكی یوكسك تپه لرك بیننده اولان دوز واوتوراقلی یره دینور جمعی
اخره در وخریر یمامه ده برموضع آدیدر (الخرخر) زمزم وزننده اسمدر صو چاغلدیسنه ویل وقوش فشلدیسنه
دینور (الخرخرة) زلزه وزننده اویقوده خورلدامق معناسنه در یقال خرخر النائم اذا غط وقپلان وكدی میرلدامق
معناسنه در یقال خرخر النمر والسنور اذا صات بالخرخر (الخر) جر وزننده و(الخرور) غرور وزننده مطلقا
دوشمك علی قول یوكسكدن اشاغی یه دوشمك معناسنه در یقال خر الرجل خرا وخرورا من الباب الثانی والاول
اذا سقط او من علو الی سفل وخر یارمق معناسنه در یقال خر الشیء اذا شقه وبرآدم اوزره عقل وذهنه كلمز
یردن آنسزین هجوم ایلمك ووارد وبرمك معناسنه مستعملدر یقال خر علینا ناس من بنی فلان ای هجموا علینا
من مكان لانعرف واولمك معناسنه مستعملدر یقال خر فلان اذا مات (الخر) و(الخری) خانك ضمیله دكرمنك
آغزینه یعنی بوغازدیدكاری دلیكنه اطلاق اولنور كه اورادن بغدای وضع اولنور وخر حو یاتدن برنوع حبه
اسمیدر كه مدور اولور تركیده هوره وكله چری دیدكاری غله اوله جقدر وقولاغك دیبنه دینور یقال ضربه خره
ای فی اصل اذنه وسیل صوبی یاردیغی یاره وخندكه دینور جمعی خرره كلور عنبه وزننده (خره) خانك ضمیله
اسامیدندر یعقوب بن خره الدباغ محدثیندن ضعیف لروایه در واحمد بن محمد بن عمر بن خره محدثدر وبهاء الدوله
خره فیروز بن عضد الدولة الدیلمی دركه دیالمه دن برشاه ایدی (الخرارة) خانك فتحی ورانك شده سیله اطفال
لعبلرندن برلعب آدیدر كه نصف نعل قدر برتختهٔ مصنوعه برایپ با غلیوب براوجنی پرمغنه چكرد كدنصكره اول ایپ

اکا طولایوب کندی طرفلرینــه طوغری چکدکجه جغش جغش سسلنور ترکیده چقشاغی و بعض یرده پرلاغج تعبیر ایدرلر وخرّاره برقوش آدیدرکه ــــکوچکن قوشندن بیوك اولور جمعی خرار کلور خانك کسریله وخرّاره کوفه قربنده برموضع آدیدر (الخرّار) شداد وزننده جحفه یه قریب برموضع آدیدر (الخرّیان) صلیــان وزننده قورقق جبان آدمه دینور (الخرخار) ثرثار وزننده چاغلیه رق آقان صویه دینورکه چاغلغان تعبیر اولنور (الخرخور سرسور وزننده و (الخرخیر) جرجیر وزننده چوق سودلو ناقه یه دینور وخرخور مطعومات ومشروبات وملبوسات ومفروشاتی خصوصنده تنعم وزناکت وزاهت ایدن آدمه دینور (الخرخر) خانك کسریله خرخور ایله معنــای ثانیده مرادفدر یقال رجل خرخور وخرخر ای ناعم فی طعامه ولباسه وفراشه (الخرور) صبور وزننده فرجی پك صولو اولان خاتونه دینور یقــال امرأة خرور ای الکثیرة ماء القبل وخرور وخوارزم الکاسنده برقصبه آدیدر وخرور قپلانك وکدی قسمنــك مرلدامسنه دینور ٭ شارحك بیاننه کوره بو معناده مصدر ووصف اولور یقــال هرة خرور وللهرة خرور (الخرخری) و (الخرخرية) خانك کسریله ضعیف وزبون بالدره وصف اولور یقــال ساق خرخری وخرخرية ای ضعیفة (التخرخر) تزلزل وزننده قرنی بیوك اولان کمسه نك قرنی طولوم کبی بری اوته اوینامق معناسنه در یقــال تخرخر بطنه اذا اضطرب مع العظم (الانخرار) انفعــال وزننده صالقی وسلپوك اولمق معناسنه در یقال انخر الرجل او انخرى بطنه اذا استرخی (الخريرى) زبیری وزننده اجأ نام جبل یاننده برصوادا سمیدر (الاخرار) همزه نك کسریله دوشورمك معناسنه در یقــال ضرب یده بالسیف فاخره ای اسقطه (الخزر) خانك وزای معجمه نك فتحیله برآدمك کوزلری خلقی اوله رق قیبق اولمق معناسنه درکه کپرك صره بقار اولمقدر علی قول کوز طار وکوجك اولمق یاخود برطرفیله بقارشکانده اولمق یعنی یاقو ر یغی یاپیکاریله بقارکبی اولمق یاخود تیز تیز کوزلرینی آچوب قپایه رق بقار اولمق یاخود کوزینك بریسی شاشی اولمق معناسنه در یقال خزر الرجل خزرا من الباب الرابع اذا کان تکسر عینه بصرها خلقة او صارت ضیقة وصغیرة او کان ینظر کانه فی احد الشقین او یفتح عینیه ویغمضهما او احول احد العینین وخزر جنس انسانیدن برطائفه نك اسمیدرکه بحر خزر دیدکاری بحر شروان اول طائفه یه مضافدر سواحلنده مقیم اولورلر کوزلری طار وکوجك اولمغله مبالغة اطــلاق اولندی بونلر فی الاصل کفرهٔ اتراکدن ایدی وخزر یاغلو چوربایه دینور ویوسف بن المبــارك المقری لقبیدر ومحمد بن عمر الصوفی جدینك لقبیدر که محدثلردر وقاسم بن عبد الرحمن بن خزر محدثدر (الاخزر) احمر وزننـــده خزر مذکوردن وصفدر علی الاختلاف کوزلری وصف مذکور اوزره اولان کمسه یه دینور مؤنثی خزراءدرکه کوزه ده وصف اولور جمعی خزردر حمر کبی (الخزيرة) سفینه وزننده خزر کبی یاغلو چوربایه دینور وخزیره اون واوفق قیلش ات ایله اولان بولامج آشنه دینور واکرات اولمزسه عصیده دینور علی قول اتی صوینه ایریجه اون اصلاغنی قارشدرمغله اولان چوربایه دینور ٭ مترجم دیرکه الفیهٔ عراقی شرحنده سخاوی مرحومك تصریحی اوزره صدیق اکبر حضرتلرینی بو طعــام ایله تسمیم ایلدیلر اطبای اصحابدن حارث بن کلده ایله اکله مباشرت و بر لقمه تنــاول عقبنده حارث فریاد ایدوب یاخلیفه سم سنه علی التحقیق بو طعــامده موجوددر دیدکده ترك اولنوب فی الواقع سنه تمامنده ایکیسی دخی شهیــدا رحلت ایلدیلر انتهی وطعــام مزبوره خزیره دخی دیرلر هاسز (الخزر) خانك فتحی وزانك سکونیــله کوز اوجیله باقمق معناسنه درکه خودبین وعدو باقشیدر یقال خزر الرجل خزرا من الباب الاول اذا نظر بلحظ العین وبرکسه یایرنسنه داهیه لنمك معنــاسنه در یقال خزر اذا تداهی وقاچمق معناسنه در یقــال خزر الرجل اذا هرب (الخنزير) خانك کسریله حیوان معروفدرکه فارسیده خوك وترکیــده طموز تعبیر ایدرلر ٭ شارح دیرکه خزردن مأخوذدر طار کوزلی اولدیغیچون اطلاق ایلدیلر پس وزنی فنعیل اولور وعنــد البعض رباعیدر نونی اصلیه در بو که کوره وزنی فعلیــل اولور ٭ مؤلف بو اختلافه مبنی رباعی ذیلنده دخی اشارت ایلمشدر انتهی وخنزیر یمامه ده برموضع یا برجبل آدیدر (الخنــازير) خنزیرك جمعیدر وخنازیر ترکیده سراجه وطموز باشی تعبیر اولنان مرضه دینور مفردی خنزیردر واول برقتی شیشدر کاهجه چقمدچقمه بریرده برقاچ یومری اولور اکثری بیونده ظهور ایدر (الخزرة) فتحاتله و (الخزرة) خانك ضمیله همزه وزننده برکونه وجع اسمیدرکه انسانك آرقه سنده حادث اولور (الخيزرى) و (الخوزرى) خانك فتحی والفلرك قصریله تفکك ایله یعنی قوللری صاله رق واتکلری طاغده رق بورویشه دینورکه صیق صیق یوریکدن عبــارتدر یقــال یمشی الخيزرى والخوزرى ای یمشی مشیة بتفکك (الخيزران) خانك فتحی وزانك ضمیــله برنوع شجر هندی اسمیدرکه تحریفله هزاران دیدکــلریدر دال لرندن جوکان واسکمــله وتخت روان یپــارلر وخیزران اشجــارك درون ارضده ممتــد اولان عروقنه وشعبه لرینــه

منها ـــــ شهادت صدیق اکبر

وقارغى يه وقامشه‌ده دينور ومطلقا تروتازه وزم اولان نهاله اطلاق اولنور ومزراقلره اطلاق اولنور وكيجيلرك كوندر
تعبير ايتدكلرى صريغه دينوركه انكله قايغى كاردن وصيغ يرلردن دفع ايدرلر مرى دخى دينور وكيسنك دومنه
دينور سكان سفينه معناسنه مفردى خيزرانه در (دارالخيزران) مكهٔ مكرمه ده برخانهٔ معروفه‌در كه عباسيه دن
برخليفه نك كه رشيد اوله جقدر جاريه سى خيزران بنا ايلمشيدى ❊ مترجم ديركه مزبوره ادباء وشعرادن اولمغله
خليفه يه منادمه ايلرايدى ميانلرنده مطايبات كثيره واقع اولمشدر ازجمله بركون حمامدن چيقوب آيينه يه نظر
ايلدكده رخسارى برك كل كبى ژاله دار عرق اولمغله صفحهٔ ديواره اشبو ❊ نا التفاحة الحمراء عليها الطل مرشوش
مصراعنى نقش ايدوب كتدى رشيد برتقريب مصراع مرقومى كوردكده تحتنه ❊ وفرج عرضها شبر عليها
العهن منفوش ❊ مصراعنى ترقيم ايلمكله خيليجه ملاطفه يه بادى اولمشدر (الخازر) بغايت زيرك ودا هيه آدمه
دينور يقال رجل خازر اى داهية وخازر موصل ايله اربل بيننده برنهرك اسميدر (الاخزرى) احمرى وزننده و(الخزرى
جمزى وزننده شول دلنداره وصارقلره دينوركه اسكى ايپكى بوزوب يكيدن اكيروب بوكدكدنصكره حاصل
اولان ايپكله نسج اولنمش اوله (خزار) غراب وزننده نسف قربنده وخش نام قصبه‌يه قريب برموضع آديدر
دارة الخنازير) و(دارة خنزر) جعفر وزننده ودارة الخنزيرين كه دارة الخنزيرين دخى ديرلر برموضع اسملريدر
الخزنزر) سفرجل وزننده بدخوى كمسه يه دينور يقال هو خزنزر اى السيئ الخلق (التخزير) تفعيل وزننده
برنسنه يى طارالتمق معناسنه‌در يقال خزره تخزيرا اذا ضيقه (التخازر) تفاعل وزننده برنسنه يه دقت وحدتله
باقمق ايچون كوز قپاقلرينى قيصوب قيپمق معناسنه‌در يقال تخازر الرجل اذا ضيق جفنه ليحدد النظر (الخسر
كسر وزننده و(الخسر) فتحتينله و(الخسر) خانك ضميله و(الخسران) ضمتينله و(الخسران) فرقان وزننده
و(الخسارة) و(الخسار) خانك فتحيله بركمسه يولندن آزمق وضال وكمراه اولمق معناسنه‌در يقال خسر الرجل
وخسر خسرا وخسرا وخسرا وخسرا وخسرانا وخسارة وخسارا من الباب الرابع والثانى اذا ضل وبيع وشراده
زيان ايلك على قول الدانمق معناسنه‌در يقال خسر التاجر اذا وضع فى تجارته اوغبن وخسر كسر وزننده وخسران
برنسنه يى اكسلتمك معناسنه‌در يقال خسر الشيئ خسرا وخسرانا من الباب الثانى اذا نقصه (الخاسر) و(الخسير
امير وزننده و(الخيسرى) الف مقصوره ايله ضال وكمراه اولان آدمه دينور يقال رجل خاسر وخسير وخيسرى
اى ضال وخاسر تجارتده ضرر وزيانه اوغرامش كمسه يه دينور اسم فاعل نسبيدر يقال تاجر خاسر اذا صار قد وضع
فى تجارته وكاه اولوركه افعال واحواله وصف واسناد اولنور ومنه قوله تعالى ❊ تلك اذا كرة خاسرة ❊ اى غيرنافعة
وخاسر شعرادن سلم بن عمروك لقبيدر پدرندن موروث مصحف شريفى فروخت واخذ سنه ابونواس ديوانى اشترا
ايلديكى على قول يدينه اموال كثيره كيرمشيكن تبذير واتلاف ايلمسى باعث تلقيبدر (الاخسار) همزه نك كسريله
بودخى برنسنه يى اكسلتمك معناسنه‌در يقال اخسر الميزان اذا نقصه (الخنسرى) خانك فتحى ونونك سكونى والفك
قصريله ضلال وهلاك وغدر معنالرينه‌در ولؤم وفرومايكى معناسنه‌در (الخنسار) سحاب وزننده و(الخنسارة
سحابه وزننده و(الخناسير) خنازير وزننده خنسرى معناسنه‌در يقال وقعوا فى الخنسرى والخنسار والخنسارة
والخناسير اى الضلال او الهلاك ويقال هو من اهل الخنسرى والخنسار والخنسارة اى اللؤم (الخسروانى) خانك
ضميله برنوع شراب آديدر وبردرلو قاش آديدر ❊ شارحك بياننه كوره نوشروانك اوغلو خسرو پرويزه منسوبدر خم
خسروانى كبى (خسراويه) خانك ضميله واسط قضاسنده برقريه آديدر (التخسير) تفعيل وزننده هلاك ايلك
معناسنه‌در يقال خسره تخسيرا اذا اهلكه (الخناسرة) ضعفاى ناسه اطلاق اولنور يقال قوم خناسرة
اى ضعاف واهل غدر وخيانت اولان اشخاصه دينور يقال قوم خناسرة اى اهل الخيانة (الخنسير) خنزير وزننده
لئيم وفرومايه يه دينور يقال هو خنسير اى لئيم (الخنسر) جعفر وزننده و(الخنسرى) بايله دائما موضع خسرانده
اولان آدمه دينور (الخناسير) خنازير وزننده ضلال وهلاك معناسنه دركه ذكر اولندى جمعيتى مبالغه يه محمولدر
وخناسير طاغ كچيلرينك بعض اوتلق واشجار اوزره اولان يوللرى اثرينه دينور كتب طبيه ده قوه‌سى دارو در
عد ايدرلر (الخشار) و(الخشارة) خانك ضميله هر شيئك كتوسنه وكترينه دينور سفره سلكنديسى ودوكه جك
وآتيله جق نسنه‌لركبى يقال ما بقى على المائدة الا الخشار وخشارة اى مالاخيرفيه ويقال هذه خشارة التمر اى رديه
وسفله واداني ناسه اطلاق اولنوركه آدم مولوزى تعبير اولنور يقال هو من خشارة الناس اى سفلته وخشاره اوزى
اولميان اربيه اطلاق اولنور يقال هذه خشارة الشعير اى مالالب فيه (الخاشر) بودخى خرواد مقوله سى سفلهٔ ناسه
دينور يقال رجل خاشر اى دنى (الخشر) حشر وزننده بعد الطعام سفره ده وتبسيده توكندى وسلكندى قومق

اغيفه

معناسنه در يقال خشر الرجل خشرا من الباب الثانى اذا ابقى على المائدة الخشارة و برنسنه نك خشاره سنى ازاله ايله
تميز و پاكيزه قلمق معناسنه اولمغله ضد اولور يقال خشر الشئ اذا نقى عنه خشارته وطعام مقوله سنه حرص
واظهار فرط اشتها ايلمك معناسنه در يقال خشر الرجل اذا اشره (الخشر) فتحتينله بركسه برنسنه دن قورقوب
قاچمق معناسنه در يقال خشر فلان خشرا من الباب الرابع اذا هرب جبنا (خشاوره) خانك ضميله نيسابور رده
برصو قاق آديدر (ذوخشران) سلمان و زننده ملوك يمندن اذواء تعبير اولنان ملكلردن الهان بن مالك نسلندن
برملكك لقبيدر (الخصر) خانك فتحى وصادك سكونيله انسانك وسطنه دينور كه بل تعبير اولنور فارسيده ميان
دينور يقال دق خصره اى وسطه وانسانك طبانك كرينه اطلاق اولنور كه اورته سنده يره دكيان يردر دوز طبانلرده
اولمز اخمص القدم معناسنه وشول يوله اطلاق اولنور كه قوملغك يوقريسيله اشاغيسى بيننده اوله كه بوكورندن كيدر
اولور واوقده كزك ديله يلكك ارالغنه اطلاق اولنور و باديه نشين اولنلرك خانه لرى موضعنه دينور كه يوردلرى
اوله جقدر وخصر كلمه سنك جمعى خصور كلور (الخصر) فتحتينله اوشومك وصوغوق اولمق معنالرينه در يقال
خصرت يده خصرا من الباب الرابع اذا قرّت وتقول خصر يومنا اذا برد ٭مؤلف بوراده يك ايجاز ايلمشدر (الخصر
كتف و زننده يك صوغوق شيئه دينور يقال يوم خصر اى بارد (المخصر) معظم وزننده اينجه بللو آدمه دينور و بله
و بوكورده وصف اولور يقال رجل مخصر اى دقيق ضامر خصره و يقال كشح مخصر اى دقيق واورته سى اينجه اولان
پاپوشه وصف اولور يقال نعل مخصرة اى مستدقة الوسط ودوز طبان اولميوب طبانى كرلو اولان آدمه وصف اولور
يقال رجل مخصر القدمين اذا كان يمس الارض من مقدمهما وعقبها و يخوى اخمصها مع دقة فيه وشول اله
وصف اولور كه بيلكجه سنك كفه قاوشديغى يرده يك اينجه لك اولمغله كويا كه صكره دن مربوط كبى اوله يقال يد
مخصرة اذا كان فى رسغها تخصير كانه مربوط اوفيه محز مستدير يعنى ياخود آنده بلازك يرى شكلنده كسنتيلك
اوله (الخاصرة) بوش بوكوره دينور شاكله معناسنه وحرقفه ايله يعنى ياتباشنده اولان كميك ايله قصيرى
يعنى قبصه ايكونك ماييننده دينور ظاهرا ايكيسى برشئ اولمغله ثانى عطف تفسير اولور (المخاصر
ميمك فتحيله يقين يوللره دينور يقال سلكوا المخاصر الطريق اى اقاربها مفردى مخصر در (المخصرة
مكنسه و زننده اسم آلتدر مطلقا اتكا اولنه جق شيئه دينور عصا وعكازه وقولتق يصديغى كبى
وامير وحاكملرك اللرنده طوتوب ناسه خطاب ايتدكلرنده يرى اوته آنكله اشارت ايلدكارى سردسته
مقوله سنه دينور وكاه اولور كه خطيب قوم خطابت ايدركن اولمقوله چوپى اللرنده طوتارلر چاوش دور باشلرى كبى
وحالا چاوش باشى مقوله سى ضابطلرك اللرنده قوللندقلرى عصالر كبى (ذوالمخصره) اصحابدن عبدالله بن انيس
لقبيدر مقبول بدرگاه اولان برخدمتى مقابلنده رسول اكرم صلى الله عليه سلم حضرتلرى كنديلرينه بونكله جنتده
بكا ملاقات ايدرسن تبشيريله برمخصره عنايت بيوردقلرى باعث تلقيب اولمشدر (ذوالخويصرة اليمانى) اصحابدندركه
بائل بالمسجددر (ذوالخويصرة التميمى) حرقوص بن زهيردر كه خوارجك اصل ومنشأى اولان كسه در امام بخارى
صحيحنده بركره فاتاه ذوالخويصرة فقال يارسول الله اعدل عبارتيله و برمحلنده فاتاه عبد الله بن ذى الخويصرة
عنوانيله ثبت اولمغله تعبير ثانى وهم اولمسى اغلبدر والله اعلم (الاختصار) افتعال وزننده بركسه النده مخصره طوتمق
معناسنه در يقال اختصر الرجل اذا اخذ المخصرة وكلامى موجز ومختصر قلمق معناسنه در كويا كه كلامى وسطنده
بدء ايلمش اولور يقال اختصر الكلام اذا اوجزه وقرأن كريمده سجده آيتنى تلاوت ايدركن سجده ايلامك
ايچون سجده آيتنى ترك ايدوب چكمك معناسنه استعمال شرعيدر يقال اختصر السجدة اذا قرأ سورتها وترك
آيتها كى لايسجد على قول سجده ايلك ايچون يالكز سجده آيتنى تلاوت ايلك معناسنه در كه ايكيسنده نهى شرعى
صادر اولمشدر يقال اختصر السجدة اذا افرد آيتها فقرأ بها ليسجد فيها واختصار الى بوكور اوزره قومق معناسنه در
يقال اختصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ونمازده آخر سوره دن همان بر ياخود ايكى آيت اوقومق معناسنه
حقيقت شرعيه در يقال اختصر المصلى اذا قرأ آية او آيتين من آخر السورة فى الصلوة و برنسنه دن فضول و بيهوده
اولانى حذف وازاله ايلمك معناسنه در يقال اختصر الرجل فى الشئ اذا حذف الفضول منه و يولك يك يقين اولانته كتمك
معناسنه در يقال اختصر الطريق اذا سلك اقربه و برنسنه يى استيصال اوزره كسموب همان برمقدارجه كسمك
معناسنه در يقال اختصر فى الجز اى ما استأصله (التخصر) تفعل وزننده الى بوكور اوزره قومق معناسنه در يقال
تخصر الرجل اذا وضع يده على خاصرته ومنه الحديث ٭المتخصرون يوم القيامة على وجوههم النور ٭اى المصلون بالليل
فاذا تعبوا وضعوا ايديهم على خواصرهم (الخصيرى) مصغر بنيه سى والفك قصريله برنسنه دن حذف وازاله اولنان

زائد

زائد وفضولی شیئه دینور اسقاط اولنان حرف زائد کبی (المخاصرة) مفاعله وزننده برآدمك الني النه آلوب کزمك
معناسنه در یقال خاصر فلانا اذا اخذ بیده فی المشی وایکی رفیقك هر بری بر یوله کیدوب یول قاوشـدیغی یرده
بولشمق علی قول یانی طرفنه طوغری یورمك معناسنه در یقال خاصر الرجلان اذا اخذ کل فی طریق حتی یلتقیا فی مکان
اومشی الی جنبه (التخاصر) تفـاعل وزننده بودخی برآدمك الني النه آلوب کزمك معناسـنه در یقال ذهبت القوم
یتخاصرون اذا کان بعضهم اخذ بید بعض (الخصـار) کتاب وزننده ازاره دینورکه بوکوردن طوتونیلان فوطه
ویشتمال اوله جقدر (الخضرة) خانك ضمی وضاد معجمه نك سکونیله لون معروفه دینورکه فارسیده سبز وترکیده یشل
تعبیر اولنور جمعی خضر کلور صرد وزننده وخضر کلور خانك ضمی وضادك سکونیله وخضره آت قسمنده سیاهله
قارشق بوزلقدر که کوکچل اولور موره قریب برلوندر ترکیده قوکور تعبیر اولنور یقـال لون الفرس خضرة ای غبرة
خالطتها دهمة وخضره ترلکه وتازه لکه اطلاق اولنور یقال غصن فیه خضرة ای نعومة وخضرا خضر کلمه سندن
جمع اولورکه یشل نسـنه یه دینور اول مناسبتله خصب ورخاسی اولان نسنه یه اطلاق اولنور ومنه یقال هم خضر المناکب
ای فی خصب عظیم (الخضر) فتحتینله برنسنه یشل اولمق معناسنه در یقال خضر الشیء خضرا من البـاب الرابع
اذا صار اخضر وبرنسنه تروتازه اولمق معناسنه مستعملدر یقال خضر الزرع اذا انعم وخضر خرما آغاجنك یشل
وتر وتازه دالنه دینور تسمیه بالمصدردر (الاخضرار) احمرار وزننده برنسنه پك یشل اولمق معناسنه در یقال اخضر
الشیء اذا خضر مبالغة وچایر واوتلق مقولهسی هنوز یشل ایکن بچلمك معناسنه در یقال اخضر الکلأ اذا انجز وانقطع
وهو اخضر وکیجه پك قرا کو اولمق معناسنه مستعملدر یقال اخضر اللیل اذا اسود (الاخضیضار) اعشیشـاب
وزننده بودخی برنسنه پك یشل اولمق معنـاسنه در یقـال اخضوضر الشیء بمعنی اخضر (الاخضر) احمر وزننده
خضره دن وصفدر و(الخضور) صبور وزننده و(الخضر) کتف وزننده و(الیخضیر) و(الیخضور) یازك فتحیله
و(الخضیر) امیر وزننده بونلرده یشل رنکلو شیئه دینور واخضر سیاه نسنه یه دینور یقال شیء اخضر ای اسود خضرت
بیاضله سیاه بیننده سیاهه اقرب لون اولدیغندن سیاهه ده اطلاق اولنور مؤلف کرچه ضدیته قائل اولمشدر لکن وجه
مذکور اوزره ضدیتی تعلیلا یمدر واخضر طائفده برطاغك آدیدر (الخضر) کتف وزننده وصفدر نته که ذکر اولندی
وخضر تر وتازه ویشل نهاله اطلاق اولنور وتازه اکینه وتازه سبزه یه وچایره وچمنه دینور خضره دخی دینور رهـایله
وچمنزاره وسبزه زاره دینور یقال مکان خضر ای کثیر الخضرة وخضر جنبه دن بعنی کوکی درین اولمغله یازموسمنده
تازه لغی نباندن برکونه یه دینور مفردی خضره در هایله (الخضیر) امیر وزننده وصفدر نته که ذکر اولندی وخضیر تازه
ویشل سبزه یه وچایره دینور (الیخضور) یعفور وزننده اخضر معناسنه درکه بیان اولندی ویخضور سـبزه زاره
وچمنزاره دینور (المخضرة) میمك وضادك فتحیله بودخی سبزه زاره دینور (الاختضار) افتعـال وزننده چایر وسبزه
تروتازه ایکن بچلمك معناسنه در یقال اختضر الکلأ علی بناء المجهول اذا اخذ طریا غضا وبرآدم تازه نوجوان ایکن
وفات ایلك معناسنه مستعملدر یقال اختضر الشاب اذا مات فتیا وبولك کونورمك معناسنه مستعملدر سبزواتی یوکلمك
عادتنه ملایمتله در یقال اختضر الحمل اذا احتمله وقزك بکرینی بوزمق علی قول هنوز نابالغ ایکن بکارتنی بوزمق معناسنه
مستعملدر یقال اختضر الجاریة اذا افترعها او قبل البلوغ وچایری وسبزواتی هنوز یشل وتازه ایکن بچمك معناسنه درکه
معنای اولك عینی اولور نهایت اول مجهول بنیه سی واخذ عنوانیله معبردر یقال اختضر الکلأ اذا اجتزه وهو اخضر
(الخضراء) حمراء وزننده اخضرك مؤنثیدر یقال بقلة خضراء وفلکه اطلاق اولنور سماء معناسنه کبودرك اولدیغیچون
اطلاق اولندی زیرا خضرته اقرب رنکدر یقال ما تحت الخضراء اکرم منه ای السماء وعسکرك سواد ومعظمنه اطلاق
اولنور ومنه قولهم اباد الله خضراءهم ای سوادهم ومعظمهم وقال فی الاساس ای شجرتهم التی منها تفرعوا وسبزواته
دینور پراصه وصوغان واسپناق کبی * شارح دیرکه بونك جمعی خضراوات کلور ومنـه لیس فی الخضراوات صدقة
قیاس اولان کرچه جمعی خضر اولمقدر حمراء وحمر کبی لکن بونده اسمیت طرفی غلبه ایلمکله اسم کبی جعلندی صحراء
وصحراوات کبی انتهی وخضراء عدی بن جبلة بن عرکی وسالم بن عدی وقطبة بن زید القینی نام کسه لرك فرسلری اسمیدر
وخضراء ایکی جزیره اسمیدرکه جزر ماده سنده بیان اولندی وعظیم وکثیر اولان عسکر آلاینه اطلاق اولنور یقال کتیبة
خضراء ای عظیمة الخضرة الحدید وشول قوغه یه اطلاق اولنورکه چوق زمان آنکله صوچکیلمکله رنکی بوزیلوب
یم یشل اولمش اوله یقال دلو خضراء اذا کان قد استقی بها زمانا حتی اخضرت وخانکی کوکرجنلره اطلاق اولنور یقال حمام
خضراء ای دواجن وخضراء یمنده زبید اعمالندن برقلعه آدیدر ویمامه ده برموضع آدیدر وعطارد قبیله سی یوردنده
بر ارضك اسمیدر (الخضارة) خانك ضمیله بودخی بستان سبزه واتنه دینور خضر کبی که غرف وزننده درکو یا که

خضره نك جمعيدر غرفه كبي وخضاره دريايه دينوركه علميدر معرفه اولمغله غير منصرفدر يقال هذه خضارة طامية (الخضيرة) سفينه وزننده شول خرما اغاجنه دينوركه قوريغى يشل ايكن دوكيلور اوله (الخضارى غرابى) وزننده برقوش آديدر * شارحك بيانه كوره اخيل ديدكلريدركه تركيده ييون بوران قوشى ديدكلريدر بعضلر آرى قوشى دخى ديرلر (الخضارى) خانك ضمى وضادك تشديديله شقارى وزننده برنبات آديدر (الخضار) سحاب وزننده شول سوده دينوركه صو قارشدرلمغله صويى سودندن چوق اوله والك اول بتن سبزه يه دينور (خضار) رمان وزننده برقوش آديدر (خضار) غراب وزننده برموضع آديدركه بغايت اشجارى فراواندر ويمنده شحر قربنده بر بلده آديدر (المخاضرة) مفاعله وزننده اغاجنده اولان ميوه لرى صلاحى ظاهر اولمقسزين بيع ايلمك معناسنه دريقال خاضره اذا باعه الثمار قبل بدو صلاحها * شارح ديركه بوندن نهى شرعى صادر اولمشدر وبو حكمده بستان سبزواتى دخى داخلدر پس باغ وباغچه يى و بستانى وقتندن مقدم ضمانه ويرمك شرعا جائز اولمز (الخضر) و(المضر) خانك وميمك كسره لريله و(الخضر) و(المضر) كتف وزنلرنده هدر و باطل ومفت وبجانه معنالرينه مستعملدر فى الاصل هنوز صلاحه رسيده اولميان يك تازه سبزواته دينور ومضر يك اكشى يوغرده وسوده دينوركه تناوله قابل اولميه بعده هدر ومفت معنالرنده استعمال اولندى ومنه قولهم ذهب دم فلان خضرا مضرا وخضرا مضرا اى هدرا ويقال اخذه خضرا مضرا وخضرا مضرا اى بغير ثمن اوغضاطريا ويقال هولك خضرا مضرا اى هنيئا مريئا جمله سى تروتازه معناسندن اعتبار اولنمشدر ومضرا كلمه سى لاجل التأكيد اتباع ومزاوجه اعتبار اولنور (خضر) كبد وزننده كه بانك كسريله در وكبد وزننده كه بانك سكونيله در ابو العباس النبى عليه السلام حضرتلريدر * شارح ديركه اسمى احمد ياخود بليا ايدى سير وقعود ايلديكى محللر يشل چمنزار اولور اولمغله خضر ايله تلقيب اولندى اكثر محققين حالا زنده اولمسنه جازملردر وعلامتى مسبحه پرمغى اورته پرمغيله برابردر (خضره) فرحه وزننده خيبر قلعه سنك عليدر و بعض احاديثده وارد اولمشدركه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى بارضدن كذران ايلديلركه اورايه عثره ثاى مثلثه ايله ياخود عفرة فايله ياخود عذره ديرلر ايدى ذالله كه اوچيده فرحه وزننده در محبت فال اولدقلرندن تفألا خضره ايله تسميه ايلديلر بوخيبردن بشقه در (الخضيراء) مصغر بنيه سيله بريشل قوشجغز آديدر (الخضر) خانك ضميله برقبيله دركه جمله سى تيرانداز ايدى (الخضرية) كرديه وزننده برجنس خرما اغاجيدركه خرماسى بغايت طيب وخوشمزه واوراقى پك يشل اولور (الخضرية) صرديه وزننده بغداد ده برموضعدر (الاخاضر) همزه نك فتحيله التونه واته وباديه يه اطلاق اولنور (خضوراء) خانك فتحيله برصو آديدر (التخضير) تفعيل وزننده برنسنه يى يشللتمك معناسنه در لون مزبور مبارك ومعتبر اولمق مناسبتيله تبريك واسعاد معناسنده استعمال اولندى ومنه يقال خضر افلان فى ذلك الشئ اى بورك له فيه (الاخيضر) تصغير بنيه سيله برنوع يشل كوجك سنكه دينور وكوز عللرندن برعلتك آديدر ومدينه ايله شام بيننده بردره نك اسميدر (الخضر) خانك فتحى وضادك سكونيله اغاجى واوتى كسمك معناسنه دريقال خضر النخل خضرا من الباب الاول اذا قطعه (الاخضير) همزه نك كسريله تبوك ايله مدينه ميانده ميانده برمسجد نبوى آديدر عليه الصلوة والسلام (بنو الخضر) خانك ضميله قيس بن غيلان قبيله سندن بربطن اسميدر محدثيندن ابو شيبة الخضرى آندندر وابو العباس عبد الله بن جعفر الخضرى كه بودخى محدثيندندر صرد وزننده در ومروشهرنده شيخ الشافعيه اولان ابو عبد الله محمد بن احمد بن الخضر المروزى- وابراهيم بن محمد بن خلف وقاضى الحرم عثمان بن عبدوية الخضريون كه فقهاء ومحدثلردر خانك كسريله در (الخضيرية) زبيريه وزننده بغداد ده برمحله آديدر اعلامدن محمد بن الطيب الصباغ الخضرى اوراندندر وخضير زبير وزننده اسماندندر مبارك بن على بن خضير وخضير بن زريق اعلامدندر وخضير ابراهيم بن مصعب بن الزبيرك لقبيدر كذلك على بن رباحك شيخى لقبيدر وعبد الرحمن بن خضير البصرى وخضير السلمى محدثلردر ياخود بوحاء مهمله ايله در (الخاطر) طانك كسريله انسانك درونده لايح اولوب جولان ايدن شيئه دينور راى وفكر وتدبير ووسوسه كبى هاجس معناسنه در جمعى خواطر كلوركه هواجس نفس ديمكدر و بوذكرى آتى حركت معناسندن اسم فاعلدر قال فى الاساس على بالى وله خواطر وهى ما يتحرك فى القلب من رأى اومعنى پس خلقت محل خضور اولان قلبه خاطر اطلاقى مجازه محمول اولور وخاطر خرام ورفتار ايله يوريين آدمه دينور يقال رجل خاطر اى متبختر (الخطر) كتف وزننده خاطر ايله معناى ثانيده مرادفدر (الخطور) طهور وزننده برنسنه اونودلدقدنصكره درونه كلمك معناسنه دريقال خطر الامر بباله وعلى باله خطورا من الباب الثانى والاول اذا ذكره بعد نسيان * شارح ديركه امهات كثيره ده اطلاق اوزره دريعنى

كرك اول امردن وكرك بعدالنسيان اولسون و بو حركت معناسندن مأخوذدر فيقال خطر الشئ ببالى اذا مر (الاخطـار) همزه نك كسريله برنسنه يى خاطره كتورمك معناسنه در يقال اخطره الله تعالى ببالى اى اذكره و برآدم نفسنى كندى همتاسيله ميانده اوكدل ايدوب اوغراشمق معناسنه دركه خطر وتهلكه يه القاى نفس ايلمكدن عبارتدر يقال اخطر الرجل اذا جعل نفسه خطر القرنه فبارزه ومباحثده ميانه يه اوكدل قومق معناسنه در يقال اخطر المال اذا جعله خطرا بين المتراهنين و برآدم برآخر آدمك قدر ومنزلت جهتنده همتاسى اولمق معناسنه در يقال اخطر فلان فلانا اذا صار مثله فى القدر و بر بحثده اوكدل تعيين ايدشمك معناسنه در يقال اخطر فلان لى واخطرت اناله اى تراهنا پس اخطار بو راده مخاطره معناسنه اولور (الخطر) خانك فتحى وطانك سكونيله و (الخطران) فتحاتله و (الخطير) خانك فتحيله يغوردوه قويريغنى صاغنه وصولنه اورمق معناسنه در يقـال خطر الفحل بذنبه خطرا وخطرانا وخطيرا من الباب الثانى اذا ضرب به يمينا وشمـالا وخطران اهل ميدان اولان دلاور قلجنى يامزراغنى يوقارى اشاغى اوينا تمق معناسنه دركه ميداند مبارز معجب شيوه سيدر يقـال خطر الرجل بسيفه ورمحه خطرانا اذا رفعه مرة ووضعه اخرى وقوللرينى قالدروب ايندير رك يوريمك معناسنه در يقال خطر فى مشيته اذا رفع يديه ووضعهما والده قارغى مزراق دردتره مك معناسنه دركه يومشق قارغى حالتيدر يقال خطر الرمح اذا اهتز (الخطارة) مكاره وزننده قويريغنى صاغه صوله اورور اولان ناقه يه دينور ودوه آغيلنه دينور وقاهرة مصرقربنده برموضع آديدر (الخطـار) شداد وزننده قارغيسى پك نرم ونازك اولديغندن دردتريجى مزراغه دينور يقال رمح خطـار اى مهتز و برنوع دهن اسميدركه زيتون ياغنه بعض داروى طيب مزج ايلمكله تركيب اولنور وخطار حذيفة بن بدر الفزارى وحنظلة بن عامر النميرى نام كسه لرك فرسلرى اسميدر ومحدثيندن عمرو بن عثمانك لقبيدر وخطار صپانه دينور مقلاع معنـاسنه وارسلانه دينور ومنجنيق ديدكارى آلت حربيـه يه دينور وشول آدمه دينوركه اوق آتمغه ادمان ومشق ايچون اوق اتارهيئتنـده النى قالدروب اوچوملنور اوله وعطـاره دينور ومزراق سانجمقـده يد طولاسى اولان نيزه بازه دينور يقال رجل خطـار اى طعان بالرمح وخطار القابدندر ابو الخطار الكلبى شاعردر (الخطر) خانك كسريله برنبات آديدركه آنكله خضـاب اولنور على قول وسمه دركه چويد اوتى ديدكلريدر مفردى خطره درهايله وصويى چوق اولان سوده دينور وآغاجك تازه دالنه اطلاق اولنور غصن كبى وچوقلق دوه لره على قول قرق ياخود ايكيوز ياخود بيك مهـار دوه يه دينور خانك فتحيله ده لغتدر جمعى اخطـاردر (الخطر) سطر وزننده برنوع ابرى وبيوك اوچلك آديدر* شارح ديركه اهل شام بيننده متعارفدر وخطر دوه قسمنك بوطلرى اوزره بوليو بعرلرندن بچه كبى يابشوب منعقد اولان چاقلداغه دينور بونده خانك كسريله ده جائزدر وافق اوزره اوقورى ظهور ايدوب طورن بلوده دينور وخطر شرف وشان ومنزلت معناسنه در بونده فتحتينله ده جائزدر يقـال هو من اهل الخطر والخطر اى الشرف (الخطر) خانك ضميـله شرف وشان صاحبى آدملره دينور مفردى خطيردر يقال رجل خطير وقوم خطر اى شريف واشراف (الخطر) فتحتينله هلاكه مشرف اولمق معناسنه در يقال هو على خطر عظيم اى اشراف على هلكة واوكدللى اولان بحثه ويارشه وقوشويه دينور* شارح ديركه بلكه بعينه اوكدله دينور يقـال وضعوا لهم خطرا واحرزوا خطرا و بومعنـا حقيقيدر اشراف على الهلاك معناسى بوندن مأخوذدر انتهى وخطرك جمعى خطاركلور خانك كسريله وجمع الجمعى خطركلور خانك ضميـله وخطر برآدمك قدر ومرتبه سنه دينور يقـال انه لعظيم الخطر اى القدر وعلو وشان ورفعت جهتيله اولان مثـل ونظيره دينور يقال فلان ليس له خطر اى مثل وعدل فى العلو (الخطير) امير وزننده شرف وشان صاحبى آدمه دينور يقال رجل خطـير اى شريف وخطر كبى رفعت وشان ورتبت جهتيله اولان مثـل وهمتايه دينور يقال ماله خطير اى مثـل فى العلو ورفيع وعالى معناسنه در يقـال امر خطير اى رفيع ويولاره دينور زمام معناسنه وقارمر ادفيدركه قره صاقز ديدكلريدر عراق ديارنده بعض اسى صولردن قينـايوب چيقار وايپه دينور حبل معناسنه ولعاب الشمس اسميدركه حرارت هوا وقتنده شعشعۂ آفتابدن جوهوادهٔ اوريجك آغى كبى تل تل تخيل اولنور عوام ناس شيطـان اوريجكى تعبير ايدرلر وخطير كيجه نك ظلمتنه دينور ووعيد معناسنه در ونشاط وسطارت معناسنه در (التخاطر) تفاعل وزننده ايكى طرفدن بربحث اوزره اوكدل وضع وتعيين ايدشمك معناسنه در يقال تخاطروا على الامر اذا تراهنوا (الخطورة) ضمتينله رفيع وبلند اولمق معناسنه در يقال خطر الرجل خطورة من الباب الخامس اذا صار رفيعا (المخاطرة) مفاعله وزننده برآدم كندى نفسنى برمهلكه يه ياخود برملك ودولته تقريب والقا ايلمك معنـاسنه در يقال خاطر فلان بنفسه اذا اشفاها على خطر هلك اونيل ملك (الخطرة) قطره وزننده برنوع اونلق آديدر ودوه قسمنه مخصوص بركونه تمغا

آدیدرکه بالدریته باصیلور وخطره خطوردن وحدتدر دفعئواحده معناسنه مستعملدر بومناسبتله حینا بعد حین
معناسنه ده استعمال اولنور ومنه تقول مالقیته الا خطرة ای احیانا وتقول ماذکرته الا خطرة بعد خطرة وکاه اولورکه
خطره ایله مس جن اراده اولنور یقال اصابته خطرة من الجن ای مس (الخطرات) فتحاتله خطره نك جمعیدر
قطره وقطرات کبی حرکات ودفعات معناسنه در بومناسبتله اوتلاقده قوریوب بعده اوزرینه بهار یغموری یاغمغله
ارالق ارالق تازه لنن چایر قطعه لرینه خطرات وسمی اطلاق اولنور یقال الابل ترعی خطرات الوسمی ای اللمع من المراتع
(الخطر) مکرم وزننده عهد ودور وزمان معناسنه مستعملدر یقال آخر مخطر منه ای آخر عهد (خطرنیه) بلهنیه
وزننده بابل دیارنده برقریه آدیدر (خطیر) زبیر وزننده عبد الملك بن غافل الخولانی نام کسه نك قلجی آدیدر
لعب الخطرة) قطره وزننده طوره یی الدمغزلدادوب اوینا تمغه اطلاق اولنور (التخطر) تفعل وزننده برمخاطره یه
اوغرایوب اوته صاوشمق معناسنه درکه مخاطره آطلامق تعبیر اولنور یقال تخطرشر فلان اذا تخطاه وجازه
بعض نسخه ده تخطری عنوانده مرسومدر (الخیمرة) بیطره وزننده خفت وطیش معناسنه درکه خفیف وسبکبار
اولمقدن عبارتدر یقال به خیمرة ای خفة وطیش (الخفر) خانك وفانك فتحیله و(الخفارة) سفاره وزننده پك اوتانمق
معناسنه در یقال خفرت الجاریة خفرا وخفارة من الباب الرابع اذا استحیت شدة الحیاء (التخفر) تفعل وزننده بودخی
اول معنایه در یقال تخفرت الجاریة بمعنی خفرت وبرآدمه بساجیلق ایلمك معناسنه در یقال تخفر به اذا اجاره
ومنعه وآمنه و برآدمه استغاثه ایدوب کندیسنه بساجیلق ایلمسنی نیاز ایلمك معناسنه در یقال تخفر بفلان اذا استجار به
وسأله ان یکون له خفیرا (الخفرة) فرحه وزننده و(الخفر) کتف وزننده و(المخفار) محراب وزننده بغایت اوتانجق
اولان خاتونه دینور یقال امرأة خفرة وخفر ومخفار ای شدیدة الحیاء جمعی خفایر کلور (الخفر) حفر وزننده
برآدمه بساجیلك ایلمك معناسنه در یقال خفره وخفر به وخفر علیه خفرا من الباب الثانی اذا اجاره ومنعه وآمنه
و بساجی بساق بهاآلمق معناسنه در یقال خفر فلانا اذا اخذ منه جعلا لیجیره وخفر وخفور رمنه قد اولان عهده
وفا ایلیوب نقض وغدر ایلمك معناسنه در یقال خفر به خفرا وخفورا اذا نقض عهده وغدره (التخفیر) تفعیل وزننده
بودخی برآدمه بساقجیلك ایلمك معناسنه در یقال خفره تخفیرا بمعنی خفره و بربلده یه یاخود برمحله سور وحصار
چویرمك معناسنه مستعملدر یقال خفره اذا سوره وحصنه (الخفرة) حفره وزننده و(الخفارة) خانك حرکات ثلاثیله
اسمدر بساجیلغه دینور وخفاره کذلك حرکات ثلاثه یله بساق بهایه دینور (الخفیر) امیر وزننده بساقجی ایله حمایت
اولنمش کسه یه دینورکه بمعنی مفعولدر و بساقجی یه دینورکه بمعنی فاعلدر یقال هو خفیر ای مجار و یقال رجل خفیر ای
مجیر (الخفرة) خانك ضمیله همزه وزننده بودخی بساقجی یه دینور (الخافور) کافور وزننده بغدای زوانه شبیه برنبات
آدیدر بونبات هرطمان دیدکلریدرکه بورچقه شبیه دانه لردر عند البعض خلرانواعندن بسیله دیدکلریدر (الاخفار)
همزه نك کسریله بودخی عهدی بوزوب غدر ایلمك معناسنه در یقال اخفره اذا نقض عهده وغدره وبرآدمله بیله سنجه
بساقجی یوللامق معناسنه در یقال اخفره اذا بعث معه خفیرا (الخفارة) کتابه وزننده خرمایی اغاجنده فاسد وتباه
اولمقدن صاقنمق معناسنه در یقال خفر النخلة خفارة اذا حفظها من الفساد واکین قسمنی کوزدوب حفظ وحمایه
ایلمك معناسنه در یقال خفر الزرع اذا شرجه (الخفتار) رفتار وزننده جزیره نك علی قول حبشه ملکنك پادشاهی
اسمیدر یاخود صواب اولان حیفاردر حانك کسری وقافله یاخود جیفاردر جیم وفایله (الخلر) سکر وزننده برنبات
آدیدر علی قول فول یعنی بقله وعلی رأی جلبان اسمیدرکه بورچق تعبیر اولنور یاخود ماش اسمیدرکه معروف دانه در
خلار) رمان وزننده فارس دیارنده برموضع آدیدر آنده اعلا ولطیف بال حاصل اولمغله اعلاسی اورایه نسبت اولنور
خمر) خانك فتحی ومیمك سکونیله آدمی سرخوش ایدن اوزم شیره سنه دینورکه فارسیده باده وترکیده سجی تعبیر اولنور
علی قول عامدر یعنی مطلقا مسکر اولوب سرخوش ایدن شیره یه دینورکرك اوزم وکرك خرما وسائرلرینك اولسون
خمره دخی دینور تاء وحدتله که خمردن اخص درتمر وتمره کبی وخمر کلمه سی مؤنثدر بعضا مذکر اولور یقال خمر صرف
وخمر صافیة وعموم اوزره اطلاقی یعنی مطلقا مسکره اطلاقی اصح واصوبدر زیرا خمر حقنده آیت محرمه نازل اولوب
استعمالندن اهل اسلام ممنوع اولدقلرنده مدینه ده اوزم شیره سی اولمامغله شرابلری همان نبیذ خرمایه منحصر ایدی
پس اوزم شیره سنه مخصوص اولسه وجه مذکور اوزره تناول ایلدکلری نبیذ خرمادن منتهی اولمامق لازم ایدی
واکا خمر تسمیه سی عقلی خمر یعنی ستر ایلدیکیچون یاخود خمیر کبی مایه لنوب شراب درجه سنه بالغ اولنجه قدر ترك
اولندیغیچون یاخود عقلی شوریده ومختلط ایلدیکیچون ۞ شارح دیرکه یاخود استحیا معناسنه اولان خمردن دشاربی
ناسدن حیا ایلدیکیچون اوله یاخود غلیان معناسنه اولان اختماردن اوله یاخود تغیر رایحه معناسنه اولان اختماردن

اولمياخود خفامعناسنه اولان خمردن اوله زيرا بادەنوش اولانلر اتما احوال واشيا مختفى اولوب كندى عالمنده اولور ياخود
مايهٔ خميرامعى اولان خمردن اولمز يرا شراب أم خبايث ومايهٔ فساد در ياخود ملازمه معناسنه اولان مخامره دن اوله
زيرا عشريه شروع ايدن برمدت نفسنى آلهميوب ا كا ادمان ومداومت ايدر بلكه بعضلرى اصلا فراغت ايده مز اولور
انتهى وخمر اوزمه اطلاق اولنور كه مجازاولور كافى التنزيل ﴿ انى ارانى اعصر خمرا ﴾ اى عنبا وخمر مصدر اولور
ستر ايلك معناسنه كه معناى موضوعيدر يقال خمر الشئ خمرا من الباب الثانى والاول اذا ستره وبرخصوصى طمبوب كتم
ايلك معناسنه در يقال خمر الشهادة اذا كتمها وبرآدمه باده ايچرمك معناسنه در يقال خمر فلانا اذا سقاه الخمر واوتانمق
معناسنه در كه اوتانديغى آدمدن كندى نفسنى ستر ايلمكى مستلزمدر يقال خمر منه اذا استحيى منه وخميرى وبالحق
مقوله سنى مايه لندرمك معناسنه در يقال خمر العجين والطين ونحوه اذا تركه حتى يجود وكاه اولور كه خمر ايله شر وشور اراده
اولنور نته كه خل ايله خير ومنفعت قصد اولنور ومنه يقال ماهو بخل ولا خمر اى لا خير عنده ولا شر (الاخمار) همزه نك
كسريله بودخى ستر وكتم ايلك معنالرينه در يقال اخمره اذا ستره ويقال اخمره اذا كتمه وبرنسنه ايله كزلنوب تستر ايلك
معناسنه در يقال اخمر فلان به اذا توارى وتقول اخمرته الارض عنى ومنى وعلى اى وارته وبرآدم درونده حقد وكينه
طوتمق معناسنه مستعملدر يقال اخمر فلان لفلان اذا احقد ودحل له وبرآدمه برنسنه ويرمك ياخود تمليك ايلك
معناسنه مستعملدر كه سنى شراب كبى كيف بغشلمش اولور يقال اخمر فلانا الشئ اذا اعطاه اوملكه اياه واغفال ايلك
معناسنه مستعملدر يقال اخمر الشئ اذا اغفله بوراده ظاهرا الشئ كلمه سى تحريف ناسخدر صواب اولان الرجل
اولمقدر ياخود شئ انسان وحيواندن اعم در وبرماده يى قلبده مضمر ايلك معناسنه مستعملدر يقال اخمر الامر اذا اضمره
وبيرك كزلنه جك وقويتولنه جق يرلرى چوق اولمق معناسنه در يقال اخمرت الارض اذا كثر خمرها واتمك خميرينه
مايه قاتمق معناسنه در يقال اخمر العجين بمعنى خمره (التخمير) تفعيل وزننده خمير وبالحق مقوله سنى مايه لندرمك
معناسنه در يقال خمر العجين والطين ونحوه بمعنى خمره وبرنسنه يى بوريوب ستر ايلك معناسنه در يقال خمر وجهه
اذا غطاه (الخمير) امير وزننده مايه قاتلمش خميره دينور عجين يوغوريلوب هنوز مايه قاتلمامش اولانه دينور
ومايه يه دخى دينور خميره دخى ديرلر هايله وخمير اسامى ندر خمير بن محمد الذكوانى ومحمد بن خمير الخوارزمى
وبلديه صاعد بن منصور بن خمير محدثلردر (الاختمار) افتعال وزننده خمير وبالحق مقوله سى مايه لنوب اوزلنمك
معناسنه در يقال اختمر العجين والطين اذا صار خميرا وشراب كوپ ايچره قينايوب درجه سنى بولمق معناسنه در
يقال اختمر الخمر اذا غلى وادرك وخاتون باشنه چار ويشمق مقوله سى اورتنى اورتنمك معناسنه در يقال اختمرت المرأة
اذا لبست الخمار (الخمر) خانك كسريله مزدحم اولان عسكره وجماعت وفيره يه اطلاق اولنور ودرونده مضمر
اولان حقد وكينه يه اطلاق اولنور (الخمر) فتحتينله برآدمى ستر وپنهان ايدن شيئه دينور كرك شجر وكرك سائر نسنه
اولسون تقول توارى الصيد عنى فى خمر الوادى اى سترته وخمر قدس تر ابنده برطاغك آديدر وخمر مصدر اولور
كزلنمك وطولدالنمق معناسنه يقال خمر فلان عنى خمرا من الباب الرابع اذا توارى وخمر مزدحم اولان جماعت
انسانى يه اطلاق اولنور بونده خانك ضميله ده جائزدر وخمر برنسنه اولديغى حالدن متغير اولمق معناسنه در يقال خمر
الشئ خمرا من الباب المزبور اذا تغير عما كان عليه ودغار جغك وآزيق چنطه سنك سختيانك ايكى طرفنى برى برينه
ديكدكدنصكره اوزرينه برديكش دخى چكمك معناسنه در يقال خمر المزادة اذا خرز ناحيتيها وعلى بخرز آخر وخمر
سر وخفيه وغفلت معناسنه مستعملدر كاسيذكر (الخمرة) غرفه وزننده بودخى مزدحم اولان عسكره وجماعته
اطلاق اولنور وخميره قاتيلان مايه يه دينور ونبيذ وباده نك طورطوسنه وچوكندبسنه دينور وخرما چوبلرندن
اورلمش كوجك حصيره اطلاق اولنور كه سجاده ايدرلر يرى ستر ايلديكيچون ياخود خرما چوبلرى ديكش ايپلرينى
ستر ايلديكيچون اطلاق اولندى وخمر ورس اسميدر كه يمن زعفرانى ديدكلرى دارودر وطيب قسمندن بركونه
تركيبه دينور كه خاتونلر تحسين جمال ايچون يوزلرينه سورنورلر قزلجه كبى وانسانه مخالط اولان رايحه يه دينور
ومطلقا رايحهٔ طيبه يه دينور وبونده خانك حركات ثلاثيله جائزدر وباده نك نشئه وكيفيتى گچدكدنصكره عارض
اولان فتور وانكسار وكرانلق حالتنه دينور كه خمار ايله معبر وفدركا سيذكر على قول سرخوشلق وشوريده
دماغلق حالتنه دينور يقال اخذته الخمرة اى الم الخمر وصداعها واذاها اوما خالط من سكرها (الخمر) كتف
وزننده مشول ارضنه دينور كه كزلنه جك وقويتولنه جق يرلرى چوق اوله اغاجلى وقيالى يرلر كبى (الخمار) كتاب
وزننده بودخى مزدحم وغلبه اولان جماعت انسانى يه دينور وخاتون قسمنك تستر ايچون باشلرينه اورتدكلرى
چار ويشمق مقوله سنه دينور نصيف معناسنه ومطلقا برشيئى ستر ايدن نسنه يه دينور جمعى اخمره وخمر كلور خانك

ضميله وخمر كلور ضمتيله ومعناى اولندر كه عربلر ماشم بخمـارك دير لر ماغيرك عن حالك وما اصابك معناسنه يعنى
سكانه اوغرادى واسكى حالكدن سنى نه شئ بو يلجه تغيير ايلدى چونكه نسوان عربلر خمـارلرينى طيبله آلوده
ايدرلر مخدّراتك خمارلرينى بعض زند وستلر ابتشمام ايلدكده البته انفصال ايدرلر (الخمرة) فتحاتله بودخى انسانه
مخالط اولان رايحه يه دينور (الخمار) غراب وزننده باده نك نشئه وكيفيتى بكدكدنصكره عارض اولان خمارزه يه وثقلت
وسركرانلغه دينور ومنه قول الشاعر * اذا قلت اهلا للكؤس ومرحبا * فصبرا على خير الخمار وشره * وهو صداع
الخمر واذاها (التخمر) محدّث وزننده خمر اتخاذ ايلمك يعنى باده باصوب چيقارر اولان آدمه دينور (الخمار) كتان
وزننده خمر صاتيجى يه دينور ميفروش معناسنه لسانمزده ميخانه‌جى تعبير اولنور (الخمر) طمر وزننده خمار كبى
بودخى نسوانك باش اورتولرينه دينور فارسيده باشامه ديرلر (الخمرة) خانك كسريله بناى نوعدر نسوانك باش
اورتوسنى اورتمك هيئتنه دينوركه اورتوطوتنشى تعبير اولنور يقال انها لحسنة الخمرة اى هيئة اختمارها انته كه حالفك نوع
وهيئتنده لحفه ديرلر ومنه المثل العوان لا تعلم الخمرة عوان مجرّبه وعارفه خاتونه دينكله دانشلو حاذقه خاتونه
اورتوطوتمغى تعليمه حاجت يوقدر مجرّب وعارف وكارآگاه اولان آدم تعريف وارشاددولالتدن مستغنيدر ديه جك
يرده ضرب اولنور وخمر كبى سرّ وخفيه وغفلت معناسنه مستعملدر تقول جئنا على خمرة وخمر اى فى سرّ وغفلة وخفية
(التخمر) تفعل وزننده خاتون باشنه كسايى طوتنق معناسنه‌در يقال تخمرت المرأة بالخمـار اذا لبسته (المختمرة)
معتمره وزننده باشى بياض اولان قيونه وآته اطلاق اولنور كويا كه بياض يشمق اورتنش كبى اولور يقال شاة وفرس
مختمرة اى البيضاء الرأس (اليخمور) يعفور وزننده شول ايچى قاوق شيئه دينوركه مضطرب ومتحرك اوله يقال
شئ يخمور اى اجوف مضطرب وقاطر بوتجغنه دينور ودع معناسنه (مخمر) منبر وزننده بر رجل آديدر (خمير
زبير وزننده يمنده صعده‌دن يوقريده بر صو آديدر وخميرا سامبيدندر خمير بن زياد وخمير الرحبى و يزيد بن خمير محدّثلردر
وابوخمـير بن مالك تابعيندندر وخارجة بن الخمير جيم ماده سنده كذران ايلدى (ذو مخمر) منبر وزننده على قول
ذو مخبر درملك حبشه اولان نجاشينك برادرزاده سيدركه خدمت نبوى عليه السلام ايله شرفيافته ايدى (ذات الخمار
كتاب وزننده تهامه‌ده بر موضعدر (ذو الخمـار) كتاب وزننده عوف بن الربيع بن ذى الرمحين لقبيدر زوجه سنك
خمار ينه بوريتوب جنك وقتال ايدرايدى وذاتنده مبهادر ونيزه كذار اولمغله اعداادن قتى وافر كمسه لرى نيزه ايله زخمدار
ايدوب حتى هركيمه كه سنى بويلجه نيزه ايله كيم مجروح ايلدى ديو سؤال ايلسه‌لر ذو الخمـار اثريدر ديرلر ايدى
وذو الخمار مالك بن نويره نك كذلك زبير بن عوامك فرسلرى آديدر زبير وقعه جملده اول آته سوار اولمشيدى (المخامرة
مفـاعله وزننده بر محلده مدامى اقامت ايلمك معناسـنه‌در يقال خامر بيته اذا اقام به ولزمه ولم يبرحه وحرّى عبد
ديه‌رك صاتمق معناسنه‌در يقال خامر الرجل اذا باع حرّا على انه عبد و برنسنه يه يقين اولمق معناسنه‌در يقال خامره
اذا قاربه و برنسنه يه قاتيلوب قارشمق معناسنه‌در يقال خامر الداء اذا خالط جوفه وكيزلنمك معناسنه‌در يقال خامر به
اذا استتر به ومنه خامرى ام عامرى وبو مثلدر ام عامر دبشى صرتلانك كنيه سيدر صيادلر جانورمز بورك دليكنه
بو كلامى ديه‌رك دخول ايدوب اياقلرينى بندايدرلر اولدخى اصلا حركت ايلميوب رام اولور صرتلانك بغـايت احمق
جانوردر كذلك خامرى حضاجر اتاك ما تحاذر ديرلر اى صرتلان سن پنهان اول كه حذر ايلديكك نسنه سكا كلدى
ديمكدر مؤلفديركه مثلنانى بى كتب امثالده كرچه بو اسلوب اوزره بولدم لكن اوجه وانسب اولان يانك حذفيله
خامر حضاجر ياخود اثبات نونله تحاذرين اولمقدرزيرا حضاجر بنيه جمع اوزره مفرد اولديغى ماده سنده بيان اولندى
(الاستخمار) برآدمى قول ايدنمك معناسنه‌در يقال استخمر فلانا اذا استعبده (المستخمر) اسم فاعل بنيه سيله شريب
معناسنه‌دركه مدمن خمر اولان بكرى يه وشرب اليهوده مبتلا اولان مسلمانه دينور يقال رجل مستخمر اى شريب
(تخمر) تنصر وزننده نسوان اعلامندندر (باخمرى) باى موحده ايله سكرى وزننده كوفه قربنده بر قريه آديدركه
ابراهيم بن حسن المثنى بن حسن بن على بن ابى طـالب رضى الله عنهم حضرتلرينك مرقدلرى آنده‌در (خمرانه
عثمان وزننده خراسان ايالتنده بر ناحيه آديدر (الخميبر) جيمله جعفر وزننده و (الخميبر) علبط وزننده و (الخماجر
علابط وزننده و (الخمجرير) زمهرير وزننده دكز صويى كبى شور صويه على قول پك آجيلق درجه سنه وارميوب
دواب قسمى ايچر اولان شورجه صويه دينور وعلى رأى خمجرير آجى صويه دينوركه دواب دخى ايچه‌مز اوله زياده
مبنا زيادهٔ معنايه دال اولديغيچون بعضلر بونى مبالغه‌ده استعمال ايلدى (الخمجريرة) زمهريره وزننده فتنه
وشورش وغوغايه دينور يقال بينهم خمجريرة اى تهويش (الخمشتر) شين معجمه وتاى فوقيه ايله غضنفر وزننده
لئيم وفرومايه كسه‌يه دينور (الخمطرير) قمطرير وزننده خمجرير معناسنه‌دركه ذكر اولندى (الخنثار) خانك كسريله

والخنثور

و(الخنتور) خانك ضميله پك آجلغه دينور جوع شديد معناسنه (الخنثر) خانك ونونك فتحى وثاى مثلثه نك كسريله
و(الخنثر) جعفر وزننده و(الخنثر) زبرج وزننده و(الخنثر) قنفذ وزننده شول ايشه يرامز حقير وخسيس وكتر اشياء
دوكونديسنه دينور كه برمحله نقل اولندقده يورده واوده قالور (الخنائر) جمع بنيه سيله داهيه لره اطلاق اولنور
واواسبابنه دينور قاش البيت معناسنه كه مراد خرت مرت مقوله سى اثاث ورثاثدر (خنثر) جعفر وزننده تميم قبيله سنك
سلسلهٔ نسبلرندن بركسه در كذلك خزيمه وقيس غيلان قبيله لرينك نسبلرى رجالندندر وعمرو بن خنثر جاهليه
شجعـاندن بردلاوردر كه ام المؤمنين خديجة الكبرى رضى الله عنها جنابلرينك لام جدلرى ايدى (الخنجر
جعفر وزننده بچاغه دينور سكين معناسنه على قول عظيم اولانه دينور كه حالا اول نوعنه لسانمزده دخى خنجر
تعبير اولنور خانك كسريله درهم وزننده دخى لغتدر وعربلر صقالى بدهيئت اولان آدمه خنجرى اللحيه اطلاق
ايدرلر كه مراد صقالنك اطرافى آزواوزون وسوبو اولانيدر خنجر شكلنده اولور يقال رجل خنجرى اللحية اى قبيحها
وخنجر سودى فراوان اولان ناقه يه دينور (الخنجرة) هايله و(الخنجورة) خانك ضميله بونلرده سودى فراوان اولان
ناقه يه دينور يقال ناقة خنجرة وخنجورة اى الغزيرة اللبن وخنجوره ايرى وعظيم الهيكل ناقه يه دينور يقال ناقة خنجورة
اى ضخمة (الخنجرير) خنجرير وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى (الخانز) نونله صدق وصفوت واخلاص اوزره
اولان دوسته دينور كه ثانئ كيبادر جمعى خنز كلور ضمتينله يقال رجل خانز اى صديق مصاف ٭ شارح ديركه صواب
اولان جمعى ركع وزننده اولمقدر (الخنوّر) فتحاتله وتشديد واويله عذوّر وزننده و(الخنور) تنور وزننده اوقجيلرك
اوق يونوب پرداخت ايليه جك قامشلرينه دينور كه عربلر بچاق كبى كسكين قامش ايله يونوب پرداخت ايدرلر
وهر كوشك ورخاوتلو شجره دينور ونعمت ظاهره يه دينور (الخنور) خانك كسريله علوص وزننده و(الخنوّر) عذوّر
وزننده دنيايه اطلاق اولنور داهيه معناسنه در (خنزه) سكره وزننده اساميدندر اسمعيل بن ابراهيم بن خنزه محدثيندندر
صغانى الاصلدر (ام خنور) تنور وزننده و(ام خنور) بلوّر وزننده ديشى صرتلانك ودبشى صغرك كنيه سيدر وآفت
وداهيه نك كنيه سيدر ونعمتك كنيه سى اولمغله اضداددن اولور ومصر مملكتنك كنيه سيدر ومنه الحديث ٭ ام خنور
يساق اليها القصار الاعمار ٭ شارح ديركه دنيا معناسندن ياخود نعمت معناسندن مأخوذدر اوله كوره ام الدنيا تعبيرى
ملايمدر وبعضلر داهيه معناسندن مأخوذدر حديث مذكورده يساق اليها عبارتى مقام تعليلده در ديديلر وام خنور
بصره شهرينك كنيه سيدر نعمت وتجارتنك وفرتنه مبنى در وكوتك ومقعدك دخى كنيه سيدر داهيه دن مأخوذ در
(الخنزرة) زاى معجمه ايله بوغونلق معناسنه در يقال فيه خنزرة اى غلظ وطاشجيلرك طاش قيردقلرى بيوك بالتهيه دينور كه
وارسق تعبير اولنور (دارة خنزر) جعفر وزننده ودارة الخنزرتين معصرتين وزننده ودارة الخنزرين باديه ده
معروف موضعلرك اسملريدر (الخنزير) خزر ماده سنده ذكر اولندى كه نونى زائده در (الخنسر) زبرج وزننده لئيم وناكس
وفرومايه شخصه دينور وآفت وداهيه يه دينور (الخناسير) تباشير وزننده هلاك معناسنه در ٭ شارحك بيانه كوره مفردى
يوقدر وضعفاى ناسه دينور وطاغ كچيلرينك بعض اوتلقلر واغاجلر اوزره تبول ايلدكلرى بول اثرلرينه دينور بونلرك
مفردى خنسيردر خنزير كبى (الخناسرة) قياصره وزننده فورقق كسه لره دينور يقال هو من الخناسرة اى من اهل الجبانة
(الخنسر) جعفر وزننده و(الخنسرى) جعفرى وزننده موقع خسرانده اولان آدمه دينور يقال رجل خنسر
وخنسرى اى فى موضع الخسران جمعى خناسره كلور ٭ مؤلف بونى خسر ماده سنده ذكر ايلمكله نونك زائد
اولديغنى اشعار ايلمشيدى بوراده ذكرى مخالف اولور (الخنشفير) شين معجمه ايله قندفير وزننده آفت وداهيه يه
دينور يقال رماه الله بالخنشفير اى الداهية (الخنصر) خانك وصادك كسريله وصادك فتحيله ده لغتدر اصبع
صغرايه يعنى كوچك پرمغه دينور كه صرچه پرمق تعبير اولنور فارسيده كالوج دينور على قول اورته پرمغه دينور
وبو مذكر ومؤنث دخى اولور يقال قطع خنصره وهو الاصبع الصغرى او الوسطى (خناصره) خانك ضميله شام
ديارنده حلب اعمالندن بر بلده آديدر بانيسى اولان خناصرة بن عروة بن الحارث اسميله مسمادر جران العود نام
شاعر اطراف وحواليسى اعتباريله اشبو ٭ نظرت وصحبتى بخناصرات ٭ مصراعنده جمع اوله رق ايراد ايلمشدر
شامات ديدكلرى كبى (خنصران) كسرتينله بر آدمك علميدر (الخنطير) طاى مهمله ايله قنديل وزننده شول قوجه
قارى يه دينور كه پيرلكدن كوزلرينك قپاقلرى وبوزينك اتلرى سلپوكلنوب بوش درى كبى صالق وصارقق اوله
(خنافر) علابط وزننده بر رجل آديدر (الخوار) غراب وزننده حيواندن صغير قسمنك آوازينه دينور كه
بوكورمه تعبير اولنور وقيون وكچى وآهو قسمنكده آوازلرينه دينور كه مله مه تعبير اولنور ويايدن چيقاركن اوقك
دخى آوازينه اطلاق اولنور ٭ شارح ديركه خوار صغر آوازنده حقيقى وسائرنده توسعه مبنى در وخوار فى الاصل مصدردر

اسم اوله رق دخی استعمال اولندی یقـال خار الثور یخور خوارا اذا صات ومنه قوله تعالى ✿ عجلا جسدا له خوار
ای صوت ویقال له صوت کخوار الثور انتهی (الخور) خانك فتحیله غور وزننده ایکی یوکسك یرك ارالغنده اولان
الچق دوز جهیره دینور ودکز کورفزینه دینور خلیج البحر معناسنه وجریان ایدن صوبك دکزه دوکلدیکی یره دینور
مصب الماء معناسنه وخور نجد الکاسنده برموضع یاخود برجبل وراسنده بر وادی آدیدر وخور مصدر اولور
دا بهنك خورانه اورمق معناسنه کا سیذکر یقال طعنه فخاره یخوره خورا اذا اصاب خورانه (الخوران) خانك فتحی
وواوك سکونیله دابه قسمنك مبعرینه یعنی فشق چیقه جق یرینه دینور که اوکورغه لری اوجلرینك دائره سی اورایه
مجتمع واو رایی مشتمل اولور مراد دبری ایله اشکنبه سی ارالغنده فشقیلق دیدکلری براولهجقدر على قول مبعرك
باشنه یاخود دبر اولان یرینه یعنی دبری مشتمل اولان یرینه دینور جمعی خور اتاتکلور وخوارین کلور (الخور) نور
وزننده ریب وتهمتلری چوق اولان نسوانه دینور فی ذاتها اهل فساد وخباثت اولدقلرینه بناء طوغری یو ریسه لرده
ینه مظنه تهمت اولهلر اشبو خور کلمه سی جمعدر مفردی مسموع دکلدر وخور خوآره لفظندن جمع اولور که سودی
بول وفراوان اولان ناقه یه دینور یقال ناقة خوآرة ای الغریزة اللبن ویقال نوق خور (الخور) فتحتینله ضعیف
وزبون وبی تاب اولمق معناسنه در یقال خور الرجل خورا من الباب الرابع اذا ضعف (الخوؤر) ظهور وزننده
بودخی اول معنایه در یقال خار الرجل یخور خوؤرا اذا ضعف (التخویر) تفعیل وزننده خوؤر معناسنه در یقال
خوره تخویرا یعنی خار خوؤرا (الخوآر) کتان وزننده و(الخائر) سست وضعیف وزار اولان انسان وحیوانه وسائر
نسنه یه دینور اول مبالغه در یقال رجل وشئ خوآر وخائر ای ضعیف وخوآرك آتشلی چقماغه دینور یقـال
زند خوآر ای قدّاح وبنیه واندامی نازك وخوش وتنـاسب اعضاسی تام اولان ارکك دوه یه دینور یقال جمل خوآر
ای الرقیق الحسن بوراده رقت نزاکت معناسنه در جمعی خوآرات درو خوآر سلفده علم انسا بده ماهر برآدم
اسمیدر (خوآر العنـان) یونی یومشق ودیزکنی الده یوکرك وصولو قلی اولان آته اطلاق اولنور یقال فرس
خوآر العنـان ای سهل المعطف کثیر الجری (الخوآرة) سیاره وزننده کوته دینور است معناسنه وچوق یمش
طوتمش خرما اغاجنه دینور یقال نخلة خوآرة ای غریزة الحمل (الاستخـارة) برآدمدن شفقت ومهر بانلق نیاز
ایلك معناسنه در یقال استخاره اذا استعطفه ✿ شارحك بیاننه کوره بوخوار کلمه سندن مأخوذدر که صوت معناسنه در
صیادلر آهو یاوریسنی یتـاغنده بولدقده قولاغنی بورررلر تا که فریاد ایلدکه اناسی ایشیدوب کلـکله قوردقلری
دوزاغه کرفتـار اوله واستخـاره صیاد اوکنه دوزاق نصب اولنان دلیکندن چیقماغله دوزاغه دوشمك ایچون
صرتلانك اصل یتـاغنك آغزینی اغاجلر ایله قپامق معناسنه در یقـال استخار الضبع اذا جعل خشبة فی ثقب بیتها
حتی تخرج من مکان آخر وخانه یی سیلوب سپورو بپالئو پاکیزه قلمق معناسنه در یقال استخار المنزل اذا استنظفه
(الاخارة) اجاره وزننده بر نسنه یی بر سمته صرف واماله ایلمك معناسنه در یقال اخاره اذا صرفه وعطفه (خور) نور
وزننده بلخ قضـاسنده برقریه آدیدر اعلامدن محمد بن عبدالله بن عبدالحکم اورادندر واستر آباد قضاسنده برقریه
آدیدر که جعفر وزننده سفلق لفظنه اضافتله خور سفلق دیمکله متعارفدر محدثیندن ابوسعید محمد بن احمد بن الخور
سفلقی اورادندر (خور السیف) خانك فتحی وواوك سکونیله وخور الدبیل دالك فتحی ویانك ضمیله وخور فوفل
فدفد وزننده وخور فکان رمّان وزننده وخور بروص جوهر وزننده یاخود خور بروج برر موضع آدلریدر
(خوار) غراب وزننده ری شهرینك قضـاسنده برقریه آدیدر اعلامدن عبدالجبار بن محمد وزکریا بن مسعود
الخواریان اورادندر وخوار بن الصدف حمیر ملوکندن برملکك اسمیدر (الخورة) غوره وزننده کزیده ومنتخب
دوه یه دینور تقول نحرنا خورة ابلنا ای خیرتها (الخیر) خانك فتحی ویانك سکونیله معروفدر جمعی خیور کلور ✿ شارح
دیر که شر مقـابلیدر بعضلر خیری مطلقـا خلقك میل ورغبت ومحبت ایلدیکی نسنه ایله تعریف ایلدیلر عقل
وعلم ومال وعدل واحسان کبی ✿ ومؤلفك بصائرده بیاننه کوره خیروجه مشروح اوزره جملهك رغبت ایلدیکی
نسنه دن عبارتدر وایکی نوع اوزره دربری خیر مطلق درکه فی کل حال وعند کل احد مرغوب ومحبوب اولاندر
جنت کبی کـذلك شر دخی بو کونه در جهنم کبی ثانی خیر مقیددر که برآدم عندنده خیر اولان عنـد الآخر شر
اولور مال کـثیر کبی وخیر وشر کلمه لری ایکی کونه استعمـال اولنور بری اسم اولورلر نته که ذکر اولنـدی ثانی
وصف اولوب افعل تفضیل ایله مقدر اولورلر یقـال هذا خیر منه وشرّ منه ای یفضله یعنی تقـدیره افعل منه
واسم فاعل معنـاسنه مستعمل اولور که تفضیل مراد اولماز نحو الصلوة خیر من النوم ای هی ذات خیر وفضل
یعنی جامعة لذلك وبنو عامر لغتنده همزه ایله افعل تفضیل اوله رق مستعملدر یقال هذا اخیر من هذا واشرّ منه

﴿ انتهی ﴾

انتهى وخير ماله اطلاق اولنور يقال خير كثير اى مال كثير وآت قسمنه اطلاق اولنور حتى جبهه سنده كى غره يه صباح الخير تعبير اولنور وكثير الخير والنفع اولان آدمه اطلاق اولنور نته كه خير دخى دينور تشديد ايله كيس وزننده پس خير بومعناده بوندن مخففدر ميت وميت لفظلرى كبى بونك جمعى اخيار وخيار كلور خانك كسريله عند البعض مخفف اولان جمال ومبسم وحسن قيافت مقوله سى صفت ظاهره ايله ومشدد اولانى دين وصلاح وتقوى مقوله سى صفت معنويه ايله متصف اولانده مستعملدر وخير كلمه سنك مؤنثنده خيره دينورهاايله يقال امرأة خيرة اى فاضلة ✵ شارحك بيانته كوره جمعى خيرات كلور بيضه وبيضات كبى وتفسير العيونده ابن عباس حضرتلرندن مرويدركه خيرماده سنك معناسى علم اللهه محولدر زيرا احاطه سى ممكن دكلدر انتهى وخير اساميدندر منصور بن خير المالقى - وابو بكر بن خير الاشبيلى - محدثلردر كذلك سعد الخير محدثدر وخير مصدر اولور برآدم صاحب خير اولمق معناسنه يقال خار الرجل يخير خيرا اذا صار ذا خير وتقول خار الله لك فى الامر اى جعل لك فيه الخير وخيرا فعل تفضيل اوله رق مستعمل اولور تقول هو خير منك كما تقول اخير منك همزه ايله استعمالى بنى عامر لغتيدر نته كه ذكر اولندى وخير افعل تفضيل اولديغى كبى فعل تعجب دخى اولور يقال ما خير اللبن كما يقال ما اخيره ويقال ماشره كما يقال ما اشره كرك تفضيل وكرك تعجبده همزه لرك حذف واثباتلرى لغاته مبنيدر نته كه ذكر اولندى وتقول العرب الك ماوخيرا اى مع خيراى ستصيب خيرا بونك اصلى آنك ما تابث تكون وخيرا ايدى كه واو مع معناسنه در كثرت استعمالدن فعلار حذف اولندى ✵ شارح ديركه بوراده ما تعظيم ايچوندر وخير الفظنك تنوينى دخى تعظيم ايچوندر تنويع ايچون دخى اولور كذلك ما الغنى مبالغة فعله حمل اولنمق دخى ممكندر زيرا عربلر بركمسه نك كثرت فعلندن اخبار مراد ايتدكده اكا ماكلمه سنى ادخال ايدرلر مثلا ان زيدا مما يكتب ديرلر من امر كتابة معناسنه كويا مخلوق من الكتابة ديمكدر پس بوراده مبالغه مخاطبك دائما خير متنده اولمسنه محمول اولور انتهى (الخير) كيس وزننده صفتدر خيرى چوق آدمه دينور يقال رجل خير اى كثير الخير وجه مذكور اوزره خيردن مخففدر ميت وميت كبى وخير القابدندر ابراهيم بن الخير محدثيندندر (الخير) خانك كسريله كرم وشرف معنالرينه در يقال هو من اهل الخير اى الكرم والشرف واصل وبنياد معناسنه در يقال ما اكرم خيره اى اصله وهيئت وقيافت معناسنه در يقال انه لحسن الخير اى الهيئة (الخيرة) خانك كسريله و(الخير) عنب وزننده و(الخيرة) عنبه وزننده مصدرلردر برنسنه يى سائر اوزره تفضيل وترجيح ايلمك معناسنه در يقال خار الرجل على غيره يخيره خيرة وخيرا وخيرة اذا فضله وبرنسنه يى سچوب اويرندولمك معناسنه در يقال خار الشئ اذا انتقاه ✵ شارح ديركه مثلا محمد خيرة الله قولنده خيرة كلمه سى بمعنى مخبوردر انتهى وخيره اختياردن اسم اولور فديه وافتداء كبى وخيره عنبه وزننده كذلك اسم اولور خيار كبى كه اختياردن اسمدر وتخيردن دخى اسم اولور طيره وتطير كبى وبعضلر خيره وخيره اوزندولمش كزيده نسنه يه دينور ديديلر پس مخبور معناسنه اولور نته كه ذكر اولندى (التخيير) تفعيل وزننده بو دخى برشيئى سائرى اوزره تفضيل ايلمك معناسنه در يقال خيره على غيره اذ فضله وبرآدمى مخير قلمق يعنى ايكيدن برينك ترجيح واختيارينى كنديسنه احاله ايلمك معناسنه در يقال خير فلانا فى الامر اذا فوض اليه الخيار (التخير) تفعل وزننده برنسنه يى سچوب اويرندولمك معناسنه در يقال تخير الشئ اذا انتقاه (الاختيار) افتعال وزننده بو دخى اويرندولمك اصطفا معناسنه در تقول اخترته الرجال واخترته منهم واخترته عليهم اى انتقيته واصطفيته من بينهم بومعنادن اسم خيره در خانك كسريله وخيره در عنبه وزننده نته كه ذكر اولندى (الاخير) افضل وزننده افعل تفضيلدر بك خيرلو آدمه دينور نته كه خير دخى بومعنايه كلور آنفا ذكر اولنمشدر يقال هو اخير منك كما يقال خير منك ولكن خير ايله تفضيل مراد اولنسه مذكرنده فلان خيرة الناس دينورهاايله ومؤنثده فلانة خير الناس دينورهاسز ياخود فلانة الخيرة من المرأتين دينور حرف تعريفله وخير كلمه سى افعل تفضيل اولديغى صورتده تثنيه وجمع قلنمز (الخيرة) خانك فتحى وياءنك سكونيله و(الخيرة) خانك كسريله و(الخيرى) ضيزى وزننده و(الخورى) طوبى وزننده بونلرده افعل تفضيل مؤنثدر يقال امرأة خيرة وخيرة وخيرى وخورى (الخيرى) خانك فتحيله حيرى وزننده و(خورى) خانك فتحى وواوك سكونيله و(الخورى) طوبى وزننده و(الخيرى) ضيزى وزننده بونلر اسملردر مبالغه يه دلالت ايدرلر خيرى فراوان اولان كشى يه ديرلر يقال رجل خيرى وخورى وخورى وخيرى اى الكثير الخير بوراده واوى اولنلر خور ماده سندندر (المخايرة) مفاعله وزننده باب مغالبه دندر خير ومرتبده يارشمق معناسنه در يقال خايره فى العلم مثلا فخاره اى غلبه فكان خيرا منه (الخيار) كتاب وزننده بو اسمله معروف سبزه در كه بجوره شبيه اولور وخيار اختياردن اسم اولور كه ايكى امرك خيرلوسنى طلب

ایلمکه دینور ومنه یقـال انت بالخیار و بالمختار ای اخترماشئت ترکیده آندن مخیرلك ایله تعبیر اولنور وخیـار خیر لفظندن جمع اولورشر وشرارکبی مالك کزیده ومنتخب اولنلرینه دینور یقال فی یده خیارالمال ای نضـاره وخیار اسماد ندر امام نخعی راویسنك اسمیدر وخیار بن سلمه تابعیندندر (ام الخیار) برمعروفه خاتوندر وعبیدالله بن عدی ابن الخیـار فقیه معروفدر بعضلر بونی اصحابدن و بعضلرتابعیندن عد ایلدیلر (خیارشنبر) جعفر وزننده شجر معروف اسمیدر ساقی اولمغله شجردن عد ایلمشدر اسکندریه ومصر دیارنده کثیر اولور ترکیده خیارشنبه دیدکلری داروآنك یمشیدر (خیربوا) بای مفتوحه وواومشدده ایله قاقله‌یه شبیه برنوع دانه اسمیدر مفردات صاحبلری بونی قاقله‌نك صغیر نوعیله بیان ایدرلر زیرا قاقله‌نك کبیری وصغیری اولور (خیران) حیران وزننده قدس قضاسنده برقریه آدیدر اعلامدن احمدبن عبدالباقی الربعی وابونصر بن طوق اورادندر و یمنده برحصن آدیدر وخیران ولد نوف بن همداندر (خیاره) کتابه وزننده طبریه قضاسنده برقریه آدیدر شعیب پیغمبرعلی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینك مرقد انورلری آنده‌در (خیره) عنبه وزننده شهرصنعاء قضاسنده برقریه‌در کذلك یمنده جنداعمالندن برموضعدر وخیره شاعر وادیب ابراهیم الاشبیلی پدرینـك اسمیدر وعبدالله بن لب شاطبی المقری جدینك اسمیدر (الخیرة) کیسه وزننده مدینهٔ منوره‌نك اسمیدر (خیر) میل وزننده فارس الکاسنده برقصبه آدیدر (خیره) هایله محمدبن عبدالرحمن الطبری نام محدثك جدی اسمیدر (خیرین) خانك ورانك کسریله موصل اعمالندن برقریه آدیدر (خیرة الاصغر و (خیرة الممدرة) خالرك فتحیله مکهٔ مکرمه جبالندن ایکی جبلدر (الاستخـارة) خیرطلب ایلمك معناسنه در یقال استخاره اذا طلب منه الخیر وتقول استخرالله یخرلك یعنی حق تعالی درکاهندن خیرلو اولانی طلب ایله که خیرلوسنی احسـان ایدر بنوالخیار بن مالك برقبیله در وحسین بن ابی بکر الخیاری محدثدر وابوالخیار یسیر یاخود اسیر بن عمرو وخیر یاخود عبدخیرالحمیری وخیر بن عبد یزید الهمدانی صحابه‌لردر ابوخیرة الصنابحی خانك کسریله اصحابدندر شارح دیرکه جمیع نسخه‌لرده صنابحی عنوانده مرسومدر لکن صواب اولان صباحی اولمقدر خیره بنت ابی حدرد حانك فتحیله صحابیه‌در ابوخیره عبیدالله تحدیث ایلمشدر وابوخیره محمدبن حذلم عباد ومحمدبن هشام ابن ابی خیره محدثلردر وخیره بنت خفاف وخیره بنت عبدالرحمن روایت حدیث ایلمشلردر واحمدبن خیرون المصری ومحمدبن خیرون القروانی ومحمدبن عمر بن خیرون المقری وحافظ احمدبن حسن بن خیرون ومبارك بن خیرون محدثلردر وابومنصور الخیرونی ابن عساکرك شیخیدر

❊ فصل الدال المهملة ❊ (الدبر) ضمتینله آرده دینور که اوك مقابلیدر فارسیده پیش وپس وعربیده قبل ودبر دینور ودبر هرشیئك عقب ومؤخرینه دینور و برنسنه‌نك آخر وانجامنه دینور ومنه تقول جئتك دبر الشهر وفی دبره وعلی دبره وادباره علی الجمع وفی ادباره ای فی آخره وقوله تعـالی ❊ومن اللیـل فسبحه وادبار السجود ❊ عن ابن عباس الرکعتان بعد المغرب وقوله تعالی ❊ومن اللیل فسبحه وادبار النجوم❊ الرکعتان قبل الفجر قال البیضـاوی وادبار السجود بفتح الهمزة ای اعقاب الصلوة جمع دبر وقرأ الحجازیان وحمزة وخلف بالکسر من ادبرت الصلوة اذا انقضت وادبار النجوم ای اذا ادبرت النجوم من آخر اللیل وقری بالفتح ای فی اعقابها اذا غربت اوخفیت پس همزه‌نك کسریله اولدیغی صورتده مصدر اولور که مقدم الحجاج وخفوق النجم کبی ظرف اولور ودبر کوته اطـلاق اولنور است معنـاسنه فارسیده کون دینور وارقه‌یه اطلاق اولنور ظهر معنـاسنه وخانه‌نك کوشه‌سنه اطلاق اولنور یقال جلس فی دبرالبیت ای فی زاویته (الدبر) صبر وزننده بال آریسنك وسائر آریلرك سوریسنه دینور اکندلی آردزنده اولمق ملابسه‌سیله جماعة النحل والزنابیر معنـاسنه و بواسم جمعدر دالك کسریله‌ده لغتدر جمعی ادبرکلور افلس وزننده ودبور کلور فلوس کبی ودبر دبره کلمه‌سندن جمع جنسی اولور که اکنجیلر بیننده زرلادن اولك تعبیر اولنـان برقطعه یه دینور منارة المزرعه معناسنه بستانلرده تخته تعبیر ایتدکلری مقداردرکه جریب بردونم ترلایه دینور ودبر حکرکه باور بلرینه اطلاق اولنور دالك کسریله‌ده جائزدر بونلرك مفردی دبره‌در وبرنسنه‌نك اکسد طرفنـه دینور خلف الشیء معناسنه ومنـه یقال جعل کلامك دبراذنه ای خلفها یعنی لم یصغ الیه ولم یعرج علیه ودبر مصدر اولور اولمك معناسنه یقال دبرالرجل دبرا من البـاب الاول اذامات ودبر طاغه دینور ومنه حدیث النجاشی ❊ ما احب ان لی دبرا ذهبـا وانی آذیت رجلا من المسلمین ❊ ودبر هرساعت اویومغه دینور یقـال هو ملازم الدبر ای رقاد کل ساعة ویازویازمق معنـاسنه مصدر اولور یقـال دبر الکتاب دبرا اذا کتبه ودکز ایچره شول غلیظ قطعـهٔ ارضیه‌یه دینور که آطه طرزنده اولوب دریاجزر ومد ایلدکجه کاه اوزرندن آشوب وکاه چکیلدکله آچیلور اوله وچوق ماله دینور بومعناده دالك کسریله‌ده جائزدر ودبر ودبور اوق نشاندن کچوب اوته سنه دوشمك معناسنه در یقـال دبرالسهم الهدف اذا جاوزه وسقط وراءه ودبر ودبور

برنسنه یه ارقه ویروب دونمك معناسنه در یقال دبرالرجل دبرا ودبورا اذا ولی و برنسنه یی ایلتمك وکوتورمك معناسنه در یقال دبربالشیء اذاذهب به و پیراولمق معناسنه مستعملدر یقال دبرالرجل اذا شیخ و برکسه دن وفاتندنصکره حدیث وخبرنقل وروایت ایلمك معناسنه دریقال دبرالحدیث عن فلان اذا حدثه عنه بعد موته واسن یل دبوره وارمق معناسنه دریقال دبرت الریح اذا تحولت دبورا کماسیذکر ودبوریله اوغرامق معناسنه در یقال دبرالرجل علی بناء المجهول اذا اصابته الدبور (الدبرة) دالك فتحی و بانك سکونیله نکبت وادبارلغه دینور که دولت واقبال مقابلیدر یقال هومن اهل الدبرة وهی نقیض الدولة وعاقبت وانجام معناسنه در وهزیمت عسکر معناسنه مستعملدر یقال کانت الدبرة له اذا انهزم قرنه وکانت الدبرة علیه اذا انهزم هو (الدبرة) دالك کسریله قبله نك مقابلیدر که اکسه جهتیدر ومنه قولهم ماله قبلة ودبرة ای لم یهتدلجهة امره یعنی تمشیت امرنده برجانبه یول بولوب سلوك ایده ممکله متردد ومتحیر قالدی (الدبرة) فتحاتله دابه قسمنك ارقه سنده ایرو یالان سورتمکدن حادث اولان یاغره وجداوه دینور جمع جنسی دبردر وجمع صیغی ادباردر (الدبر) فتحتینله دابه نك صرتی یاغر اولمق معناسنه در یقال دبرالبعیر دبرا من الباب الرابع اذا اصابته الدبرة (الدبر) کتف وزننده صرتی یاغر اولان طواره دینور ومنه المثل هان علی الاملس مالاقی الدبر یعنی صرتی صاغ اولان دابه یه یاغر اولان دابه نك حالی آسان کلور غیرده کی یاره یاره سزه دیوار دلیکی کبیدر مثلیله یکمال دربرکسه احباب واصحابنك کرفتار اولدیغی محنته مبالات واهتمام ایلدیکی صورتده ضرب اولنور (الادبار) همزه نك کسریله بودخی دابه نك صرتی یاغر اولمق معناسنه در یقال ادبرالحمار ادبارا بمعنی دبر و بومعناده متعدی اولور یقال ادبره القتب اذا جعله دبرا وارقه چویروب دونمك معناسنه در یقال ادبرمنه اذا ولی ودبوریله کیرمك معناسنه در یقال ادبرالرجل اذا دخل فی الدبور وچارشنبه کونی یوله کتمك معناسنه در ذکری آتی دباردن مأخوذدر یقال ادبرفلان اذا سافر فی دبار کماسیذکر واولمك معناسنه مستعملدر یقال ادبرالمقبل اذا مات و برآدم احباب واصحابنك ایشندن تغافل ایلمك معناسنه مستعملدر یقال ادبرفلان اذا تغافل عن حاجة صدیقه و برآدمك دوه سی یاغر اولمق معناسنه دریقال ادبرالرجل اذا دبر بعیره و برآدم مال فراوان صاحبی اولمق معناسنه دریقال ادبرفلان اذا صار له مال کثیر ودوه بوغازلنورکن قولاغنك اکسه سنده اولان شقك بوکی قفاسی طرفنه دونمك معناسنه در یقال ادبرت الناقة اذا انقلبت فتلة اذنها الی القفاء نته که فتله مزبوره یوزی اوزره دونمکه اقبال دینور (الدبور) صبور وزننده بادصبایه مقابل اسن یله دینور وصبا استواء لیل ونهارهنکامنده مشرق طرفندن اسن یلدر عندالعرب اصول ریاح درت اولمغله صبادن مرادلری مطلق پویراز ودبوردن مرادلری مضلقاندوس یلیدر لکن اصول ثمانیه اعتبارینه کوره صباهنکام مزبورده کون طوغوسی کرته سنده اسن ودبور باطی تعبیر اولنان یل ولورکه قره یل ایله لدوس میانندن اسر (الدبیر) امیر وزننده دبردن فعیل دربومنا سبتله معصیتده استعمال اولندی نته که قبیل طاعتده استعمال اولندی ومنه یقال عرف فلان قبیله من دبیره ای معصیته من طاعته بوراده تفسیرلف مشوش درودبیرنسوان ایبلکی اکیروب بوکرکن آردینه طوغری چکدیکی تله اطلاق اولنور نته که مقابلنه قبیل اطلاق اولنور ومنه یقال فلان لایعرف قبیله من دبیره مرادآردینی اوکنی بلمزنادان وبی ادراکدر دیمکدر (المدابرة) مفاعله وزننده بودخی اولمك معناسنه مستعملدر یقال دابرفلان اذامات ومدابره مفاعله دن اسم مفعول مؤنث اولور ادباره سی اولان قیونه دینورنته که اقباله سی اولانه مقابله دینور کماسیذکر یقال شاة مدابرة ومقابلة ای ذات ادبارة واقبالة ومدابره کذلك مصدر اولورقیونی یاخود ناقه یی ادباره صاحبی قلمق معناسنه یقال دابرالشاة مدابرة وقابلها اذا جعلها ذات ادبارة واقبالة وخصومت ایدشمك معناسنه دریقال دابرفلانا اذاعاداه (الدبری) حرکاتله ویای مشدده ایله متعلق اولدیغی مصلحت فوت اولدقدنصکره خاطره سنوح ایدن رأی وتدبیره اطلاق اولنور یقال شرالرأی الدبری وهو مایسنح اخیرا عند فوت الحاجة وآخر وقتنده ادا اولنان نمازه اطلاق اولنور و بونده بانك سکونیله ده جائزدر وضمتینله دبری جائزدکلدر لحن محدثیندندر قال الشارح ومنه حدیث ابی الدرداء ؛ هم الذین لایأتون الصلوة الا دبرا ؛ وفی الحدیث الاخر ؛ لا یأتی الصلوة الا دبریا ؛ وهو من تغییرات النسب وانتصابه علی الحال (الدابر) غابروزننده تابع و پیرو معناسنه مستعملدر یقال هودابره ای تابعه وهرشیئك آخر وانجامنه اطلاق اولنور یقال قطع الله دابر الاعداء وغابره ای آخره ومابقی منه وبرنسنه نك کوکنه واصل واساسنه اطلاق اولنور یقال له دابرقوی ای اصل ونشاندن ایندلیوب اوته کذران ایدن اوقه اطلاق اولنور یقال سهم دابراذا کان یخرج من الهدف وقاراوقلرندن بی نصیب اولان اوقه اطلاق اولنورکه

الكبرويه قلان اوق اوله جقدر يقال مابقى فى الكنانة الاالدابر وهوقدح غيرفائز وهوآخر القداح وقوسالده اولان اشمه قبولر اوزره يايدقلرى بنايه دينور وبنانك يره يقين اولان اتكلرينه اطلاق اولنور رفرف البناء معناسنه (المدابر) مجاور وزننده قار اوقلرندن دابرمذكورك صاحبنه دينور (الدابرة) هايله قوملغك آخر ونهايتنه دينور يقال نزلوا فى دابرة الرمل اى فى آخره وهزيمت فى الحرب معناسنه در يقال جعل الله الدابرة عليهم اى الهزيمة ومشؤمه اولان عورته دينور يقال امرأة دابرة اى مشؤمة وانسانك اوكجه سى اوستنده اولان سكيره دينور يقال ضرب دابرته اى عرقوبه وكورشجيلرك منصوبهلرندن صارمه تعبير ايتدكلرى منصوبه يه اطلاق اولنور كه ايافنى خصمك اياغنك اكسه سنه طولا يوب زمينه صرع ايدر يقال صرعه بالدابرة اى بالشغربية ودابرة الحافر طوار قسمنك بيلكجه لرى مؤخرينه محاذى اولان سكيره دينور (المدبور) يارهلو يه دينور مجروح معناسنه وكثير المال اولان آدمه دينور (الدبران) فتحاتله منازل قمردن برمنزل آديدر منزل مزبور ثور برجنده بش كوكبى مشتملدر كه اوركجى برنده درنظهر معناسنه اولان دبردن مأخوذ در ونظامك قولنه كوره بركوكب تابا ندركه يانده برنيجه مخفى كوكبلر دخى اولمغله ثورك اوركجى اوزره هودج شكلنده در بعض عرب اكا قلا نص ديرلر (الادابر) علابط وزننده قاطع رحم اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اى قاطع الرحم وسوز اسلمز اولان آدمه دينور يقال رجل ادابر اذا كان لايقبل قول احد (المدابر) اسم مفعول بنيه سيله ادباره سى اولان دوه يه دينور نته كه مقابل اقباله سى اولان دوه يه دينور بومناسبتله ايكى طرفدن جنسى پاك اولان حيوانه وانسانه اطلاق اولنور اوكى آردى صوى ديمك اولور كه مراد عموم واشتمالدر يقال هو مقابل ومدابر اى محض وصرف من ابويه (الادبارة) همزه نك كسريله بعض دوه نك قولاغنده اولان يار يغك پاره سنه دينور كه اكسه طرفنه بوكلمش اوله نته كه اوكنده اولاننه اقباله دينور يقال ناقة ذات اقبالة وادبارة وهى شق فى الاذن ثم يفتل ذلك فان اقبل به فهو اقبالة وان ادبر فهو ادبارة وبعض قيونك وناقه نك قولاغندن ممه طرزنده صالنان درى پاره سنه دينور كه بعض قيونك كردنلرنده زنمه ديدكلرى ممه شكلنده صالنان درى پاره سنه شبيه اولور اول حيوانه مقابله ومدابره دينور جهتلرى اعتباريله (دبار) غراب وكتاب وزنلرنده چارشنبه كوننك نام قديميدر يوم الاربعاء معناسنه تشأملرينه مبنى اطلاق ايلشلر ايدى پس چارشنبه ايله تشأم افعال جاهليه دندر وامام خليل كتاب العينده يونى ليلة الاربعا ايله تفسير ايتمكله تغليبه مبنى اولور ودبار دالك كسريله مدابره كبى مفاعله دن مصدر درمخاصمه ومعادات معناسنه در يقال دابره مدابرة ودبارا اذا عاداه ودبار اكينلر ارالقلرنده اولان كوجك صوخرقلرينه دينور وجنكلرده اولان وقايع وهزيمه اطلاق اولنور كه دبرمك جمعى اولمش اولور (الدبار) سحاب وزننده هلاك معناسنه در كه قطع دابره ايلر يقال اصابه الدبار اى الهلاك (التدبير) تفعيل وزننده عاقبت انديشلكله انجام كاره نظر وصرف بصر ايلمك معناسنه در يقال دبر الامر اذا نظر فى عاقبته وتفكر برخصوصك تمشيتى ضمننده سعى وترتيب اسباب ايلمك معناسى بوندن مأخوذدر وتدبير برآدم كنديسنك موتنه كوله سنك وجاريه سنك عتقنى تعليق ايلمك معناسنه در كه موتندنصكره آنلرى آزاد اولملرينى وصيت ايلمكدن عبارتدر اول كوله يه مدبر وجاريه يه مدبره دينور يقال دبر العبد اذا عتقه عن دبر بوكونه عتق مشروعدر لكن غير معقولدر زيرا مالكنك موتنه متوجه اولوب تمنى ايدر سلسله لى طريقى كبى وبعضسى فرصتنده افندبسنى هلاك ايدر سائر امره دخى تعليقده اول امرك حصوليله آزاد اولورنته كه طلاق امر مشروع ايكن بى اقتضا معقول دكلدر وتدبير بركسه دن بركلام وخبر نقل وروايت ايلمك معناسنه در يقال دبر الحديث اذا رواه ونقله عن غيره (التدبر) تفعل وزننده بودخى برماده نك سرانجامنى ملاحظه وتفكر ايلمك معناسنه در يقال تدبر الامر اذا نظر وتفكر فى عاقبته وقوله تعالى افلم يدبروا القول ۞ اى افلم يتفهموا ماخوطبوا به فى القرآن (التدابر) تفاعل وزننده بنجه كسه لر برى بريلرندن قطع محبت والفت ايلمك معناسنه در يقال تدابروا اذا تقاطعوا (الاستدبار) برنسنه يه ارقه چويرمك معناسنه دركه آندن يوزى چويرمك تعبير اولنور استقبال مقابليدركه بونلك معناسنه در يقال استدبره ضد استقبله وبرخصوصك اولنده بيلمديكى نسنه يى آخرنده بيلمك معناسنه مستعملدر يقال استدبر الامر اذا رأى فى عاقبته مالم ير فى صدره وقال فى الاساس استدبر فى الامر مالم يكن استقبل اى عرف فى آخره مالم يعرف فى اوله واختيار واستئثار معناسنه در يقال استدبره اذا استأثر (دبير) زبير وزننده اسدقبيله سندن برقبيله پدرينك اسميدر وبرحمار آديدر وكعب بن عمرو الاسدى لقبيدر (دبيره) جهينه وزننده بحرين قضاسنده برقريه آديدر (ذات الدبر) صبروزننده هذيل قبيله سى بورننده برصرب عقبه نك اديدر (دبر) صبروزننده تهامه ايله طى قبيله سنه مخصوص ايكى طاغك ارالغنده برطاغ اسميدر (دبر) امير وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر محدثيندن محمد بن عبدالله بن يوسف الدبرى ومحمد بن سليمان

مطلب

القطان نام محدثك جدسى اورادندر (دیبری) زلیخاوزننده عراقده برقریه آدیدر (دبر) جبل وزننده یمنده برقریه در محدثیندن اسحق بن ابراهیم بن عباد اورادندر (الادبر) ابتر وزننده حجر بن عدی نام کسنه نك لقبیدر وجبلة بن قیس الكندی لقبیدر بعضلر بونی اصحابدن عد ایلدیلر (الادیبر) مصغر بنیه سیله بر نوع یلانك اسمیدر (الدبور) تنور وزننده بابت وشکل وکونه معناسنه در یقال لیس هو من شرج فلان ولاد بوره ای من ضربه وزیه (دبوریه) دالك فتحی وبای مشدده نك ضمیله طبریه قربنده بر بلده آدیدر (الدثر) دالك فتحی وثای مثلثه نك سکونیله چوق ماله دینور مفردی وتثنیه وجمعی برابردر زیرا فی الاصل مصدردر یقال مال دثر ومالان دثر واموال دثر (الدثر) فتحتینله کیره دینور یقال فی ثوبه دثرای وسخ اساسك بیاننه کوره بو ماده دثاردن متفرعدر ودثر بمعنده برحصن اسمیدر (الدثور) دروس وزننده ومرادفیدر که بر نسنه نك اثرونشانی محوومضمحل اولمق معناسنه در یقال دثر الرسم دثورا من الباب الاول اذا درس ودثور النفس هرشیئ چابك اونوتمقدن عبارتدر ودثور القلب اذکار الهیه نك صحیفهٔ دروندن محوونابود اولمسندن عبارتدر * مؤلف بونکله اشبو حدیثه تلمیح ایلمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث حادثوا هذه القلوب بذکر الله فانها سریعة الدثور * یعنی دروس ذکر الله وامحاؤه منها ودثور النفس سرعة نسیانها ودثور آغاج بپراقلنمق معناسنه مستعملدر کویا که تلبس دثار ایدر یقال دثر الشجر دثورا اذا اورق وبر نسنه چوقدانکی اولمق معناسنه درکه محو واضمحلالی مستلزمدر یقال دثر الرسم اذا قدم وجامه کیرلنمك معناسنه مستعملدر یقال دثر الثوب اذا اتسخ وقلج پاسلنمق معناسنه مستعملدر یقال دثر السیف اذا اصدئ (الاندثار) انفعال وزننده بو دخی بر نسنه اسکیمکله اثرونشانی محو اولمق معناسنه در یقال اندثر الرسم بمعنی دثر (الدثور) صبور وزننده تنبل واوشنکن آدمه دینور یقال رجل دثور ای بطیئ وناسله انس والفت اوزره اولمیوب ساقط وآدم مثابه سندن خارج دائما خانه سنده وکارلرده اویقویه ملازم کسه یه اطلاق اولنور وبو ایکی معناده دثاردن مأخوذدر یقال رجل دثور ای خامل نؤم (الداثر) هالك معناسنه در یقال یقال رجل خاسر داثر ای هالك وغافل معناسنه در یقال سیف داثر ای صدئ (الادثر) ابتر وزننده بو دخی غافل آدمه دینور یقال رجل داثر وادثر ای غافل ایکیسینك مفهومی مفضل در (التدثر) تفعل وزننده جامه یه بورنمك معناسنه در یقال تدثر بالثوب اذا اشتمل به وارکك دیشی یه آشمق معناسنه مستعملدر یقال تدثر الفحل الناقة اذا تسنمها ومرکوب اوزره صچرایوب بنمك معناسنه مستعملدر یقال تدثر الرجل فرسه اذا اوثب علیه فرکبه (المتدثر) متذکر وزننده مأبون وککز شخصه اطلاق اولنور فاعلی در پشت ایلدیکیچون یقال فلان متدثر ای مأبون (الدثار) کتاب وزننده شعار اوزره تلبس اولنان ثوب وجامه یه دینور شعار بدنه مماس اولان لباسه دینور کوملك وفوطه وازار کبی پس دثار اوست لباسه دینور زیبون وخفتان کبی یقال جاء وعلیه دثار وهو ما فوق الشعار من الثیاب ودثار اسامیدندر دثار القطان الضبی وزید بن دثار التابعی ومحارب بن دثار واوغلو دثار محدثلردر (التداثر) تفاعل وزننده بو دخی بر نسنه چوقدانکی اولمق معناسنه درکه محو وتباهی مستلزمدر یقال تداثر الرسم اذا قدم (الدثر) دالك کسریله مالی اوزره حسن تقید وتیمار ور عایتنده دائما اهتمام ایدن آدمه دینور کویا که مالنه دثار اولور یقال هو دثر مال ای حسن القیام به (الادثار) همزه نك ودال مشدده نك کسریله افتعال وزننده مال کثیر قزانمق معناسنه در یقال ادثر الرجل اذا اقتنی دثرا من المال (التدثیر) تفعیل وزننده قوش کندی یواسنی اصلاح ایلمك معناسنه در یقال دثر الطائر اذا اصلح عشه ومقتول اوزره سترایچون طاشلر یغمق معناسنه مستعملدر یقال دثر القتیل علی بنـاء المجهول اذا انضد علیه الصخر (الدجر) دالك حرکات ثلاثی وجیمك سکونیله و(الدجر) فتحتینله حبو باتدن بوکرلجه یه دینور لوبیاء کبی ودجر دالك حرکات ثلاثیله جفتجیلرك صبان تیمورینی چروب بند وامثوار ایلدکلری خشبه یه دینورکه صبان اکنکی تعبیر ایدرلر (الدجر) دالك ضمیله شول اوچلك طرزنده علبه یه دینورکه دیبی تیموردن وسوز کوکبی کوزکوز اولغله اکینجیلر مخمی اکا قیوب باغچوانلرك باغچه صوواردقلری کبی بری ایله کندکجه تخم آندن ترلا یه دوکیلوب اکیلور (الدجر) فتحتینله متحیر اولمق معناسنه در یقال دجر الرجل دجرا من الباب الرابع اذا حار وهرج ومرج وشوریده اولمق معناسنه در یقال دجر الناس اذا هرج وسرخوش اولمق معناسنه در یقال دجر الرجل اذا سکر (الدجر) شکس وزننده و(الدجران) سکران وزننده معانئ مزبوره دن وصفلردر جمعی دجاری ودجری کلور سکاری وسکری کبی (الدیجور) طیفور وزننده طپراغه دینور وقرا کولغه دینور تقول جئته فی دیجور اللیل ای فی ظلامه * شارحك بیاننه کوره بعضا مبالغه وصف اولور یقال لیل دیجور ای مظلم ودیجور رنکی قرامتق بوز نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیئ دیجور ای اغبر مضارب الی السواد وطوپرقش چوقلق اوت بنفشك قرالتیسنه اطلاق اولنور (المدجر) مفعر وزننده کوشك وسست نسنه یه دینور

يقال حبل مندجراى رخو (الدجران) دالك كسريله اوزرينه آصمه چارداغى وكرويد قوريلان اياقلره دينور (المداجرة) مفاعله وزننده قاچيق معناسنه در يقال داجر الرجل اذا فرّ (الدحر) بحر وزننده و (الدحور) ظهور وزننده طرد وابعاد ايلمك معناسنه در يقال دحره دحرا ودحورا من الباب الثالث اذا طرده وابعده ودفع ايلمك معناسنه در ومنه الدعاء اللهم ادحر عنا الشيطان اى ادفعه (الداحر) و (الدحور) صبور وزننده معناى مذكوردن وصفدر طارد ودافع معنارينه در (الدحدرة) دحرجه وزننده ومرادفيدركه يووارلمق معناسنه در (التدحدر) تدحرج وزننده يووارلنمق معناسنه در يقال دحدر الحجر فتدحدر اى دحرجه فتدحرج (الدحمرة) دحرجه وزننده طولدرمق معناسنه در يقال دحمر القربة اذا ملأها (الدحمور) عصفور وزننده بركوجك بوجك آديدر (الدخدار) دالك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله برچشيد ثوب وقماش آديدركه آق ياخود سياه اولور يقال جاء وعليه ثوب دخدار وهو ثوب ابيض او اسود تختدار فارسى معربيدر * شارحك بيانته كوره آقلوقارملو چبوقلى وقلملى نسج اولنان چارشف ونهالى وجامه اوله جقدر فى الاصل تخت شاهى پوشيده سنه مخصوص ايدى وصاحب اغانى بيانته كوره مصوّر اولان ثوب ونهالى اوله جقدر ودخدار آلتونه اطلاق اولنور ذهب معناسنه (الدخدرة) دحرجه وزننده برنسنه يى مذهّب وزرّين ايلمك معناسنه در يقال دخدر الشئ اذا ذهبه (الدخور) ظهور وزننده و (الدخر) فتحتينله خوار وذليل اولمق معناسنه در يقال دخر الرجل ودخر دخورا ودخرا من الباب الثالث والرابع اذا صغر وذلّ (الادخار) همزه نك كسريله تحقير واذلال ايلمك معناسنه در يقال ادخره اذا اذله (الدخمرة) دحرجه وزننده ومرادفيدركه طولدرمق معناسنه در يقال دخمر القربة اذا ملأها و برنسنه يى اورتوب بورتوب صقلامق معناسنه در يقال دخمر الشئ اذا ستره وغطاه (الدر) دالك فتحى ورانك تشديديله نفس وذات معناسنه در يقال رجل سرى الدر اى النفس * مؤلفك بصائرده بيانته كوره بو ماده برشيئك شئ آخردن توارد ايلمسنه موضوعدر حركت واضطراب فى الشئ معناسنده دخى بالمناسبه استعمال اولنور بوعلاقه لر ايله معانئ سائره آندن منشعبدر انتهى ودر سوده اطلاق اولنور يقال غزر در الناقة اى لبنها * شارح ديركه بو تسميه بالمصدر در ودر مصدر اولور سود چوق اولمق معناسنه يقال در اللبن درا من الباب الاول والثانى اذا كثر وسود ذاتنده شرف ومحض خير اولمق مناسبتيله برآدمدن صادر اولان عمل خوب واثر نيكويه اطلاق اولنور ومنه قولهم فى المدح والدعاء لله دره اى عمله يعنى جزاء عمله يعنى عمل مزبوره مقابلنده مكافات عهدهٔ بشريه دن بيرون اولمغله جزاء ومكافاتى رب المجازاته حواله اولنمشدر ويقال فى الذم لادر دره اى لازكا عمله يعنى عملى خيرلو اولمسون ديمكدر كه بددعادر ودر كذلك مصدر اولور نبات كركى كبى نشوونما بولوب فراوان اولمغه برى برينه صارمشمق معناسنه كه مجازدر يقال در النبات درا اذا التف وطوار سودينى كركى كبى ويروب آقتمق معناسنه در يقال درت الناقة بلبنها يعنى ادرت ودر ودرور ظهور وزننده بدندن ترطوب ويوب آقمق معناسنه مستعملدر يقال در العرق درا ودرورا اذا سال كذلك درت السماء بالمطر ديرلر بلوتدن يغمور هاريل هاريل منصب اولدقده وبونده بايله متعدى اولنمشدر وبازارك متاع ومعامله سى پك رايج اولمق معناسنه مستعملدر يقال درت السوق اذا نفق متاعها وبرنسنه پك يومشق اولمق معناسنه مستعملدر سود كبى يقال در الشئ اذا لان ودرور اوق طرنق اوزره كركى كبى فريل فريل دونر اولمق معناسنه دركه اوجنى صول باش پرمغك طرنغى اوزره قيوب صاغ باش پرمغله فرفر دوندررلر صلابتنى وحسن استقامتنى مشترى يه ارأت ايچون ايدرلر يقال در السهم درورا اذا دار دورانا على الظفر وبرنسنه يارل يارل يارلدامق معناسنه در صاغيلان سود كبى يقال در السراج اذا اضاء ودر خراج وغنيمت وطيارات مقوله سى نسنه لرك واردانى فراوان اولمق معناسنه مستعملدر يقال در الخراج درا اذا كثر تأوه وبرآدم خسته اولوب چهره سى متغير اولدقدنصكره برينه كلوب دلپذير اولمق معناسنه مستعملدر تقول در وجهك يدر ويدر من البابين المذبورين ويدر بالفتح وهو نادر درا اذا حسن بعد العلة * شارح ديركه كرچه مؤلف عينك فتحيله نوادردن عد ايلدى لكن باب ثالثدن دكلدركه نادر اوله بلكه ملى بمل بنيه سى كبى باب رابعدندر (الدرة) دالك كسريله بو دخى سوده دينور يقال ناقة ذات درة اى لبن ودره دائما اولور سودك چوق اولوب ممه دن آقمسنه دينور يقال ما اغزر دره تهاى سيلانه وكثرته ودره تركيده تحريفله طوره ديدكلرى شبنده ديوركه قامچى كبى آنكله ضرب ايدرلر قرباجه ده اطلاق اولنور (الاستدرار) بودخى ممه ده سود فراوان اولمق معناسنه در يقال استدر اللبن اذا كثر وكچى تكه يه طالب اولمق معناسنه مستعملدركه كوسنمك تعبير اولنور كويا كه درلبنه طالب اولمش اولور يقال استدرت المعزى اذا ارادت الفحل (الدرير) دالك فتحيله پك سكرتمك على قول رفق وسهولتله سكرتمك معناسنه در يقال در الفرس دريرا

اذاعدا شديدا اوعدوا سهلا بومعنايه درلبن معناسندن مأخوذ در (المدرار) محراب وزننده بنية مبالغه در مطر كثير صب ايدن سحابه وصفدر يقال سحاب مدرار اذا كان يدرّ بالمطر الكثير (الدارّ)و(الدرير) اميروزننده ضياء معناسندن وصفلر در تابنده وضيادار اولان شيئه دينور يقال درّ السراج فهودارّ ودرير اى مضئ (الدرّة دالك ضميله ييوك اينجو دانه سنه دينور لؤلؤة عظيمه معناسنه جمع جنسي درّدر وجمع صيغي دررگلور غرف كبي ودرات كلور جمع مؤنث سالم بنيه سيله ودرّه ابولهبك وابوسلمه نك قزلري اسميدر كه صحابيه لردر اشبو ضياء معناسنه اولان درّوجه مذكور اوزره سودك پارلدامسندن مأخوذ در وانجو معناسنه اولان درّه ضياء معناسندن منشعبدر (الدرّى) دالك ضميله نوراني ودرخشان اولان كوكبه وصف اولور يقال كوكب درّى اى مضى وبونده دالك حركات ثلاثيله جائزدر* شارح ديركه كويا كه رونق وصفا وضياده درّه نسبت اولنمشدر ودرّى كلمه سى همزه ايله ده استعمال اولنور نته كه درأ ماده سنده بيان اولندى انتهى ودرّى السيف قلجك پارلدامسندن عبارتدر درّه نسبت ياخود معناى مصدريت ياخود تشبيه طريقيله در يقال مااحسن درّى السيف اى تلألؤه واشراقه الدرر) فتحتينله يولك جادّه سنه اطلاق اولنوركه پايكاه اولان اوزون اوزادى هموار اولان يريدر صاغيلان سودك رشته سنه تشبيه اولنمشدر يقال سلك من درر الطريق اى قصده ودرر البيت خانه نك قرشوسنه اطلاق اولنور تقول بيتى بيتادرر بيتى اى قبالته ودرر الريح يلك اسديكي كرته سنه دينور يقال توجه الى درر الريح اى مهبها (در دالك فتحيله اعلام رجالدندر وبنو سليم ديارنده برصوكولنك اسميدر (الدرارة) دالك فتحيله يولك اكيردكلرى آلته دينوركه تركمان طائفه سي كرمان تعبير ايدرلر كوجك الميه شكلنده برنسنه در الده دوندرەرك يولك اكيررلر الادرار) همزه نك كسريله اوقجى يابديغى اوقى مشتريه عرض ايچون باش پرمغنك اوزرنده دور ايتدرمك معناسنه در يقال ادرّ السهم ادرارا اذا اداره على الظفر ويوكى درارۀ مذكوره ده اكيروب محكم بوكمك معناسنه در يقال ادرّت المرأة الدرارة اى المغزل اذافتلته شديدا حتى كانه واقف من شدة دورانه وسودلو طوار سودينى كركى كبي روان ايلمك معناسنه در يقال ادرّت الناقة اذا درّلبنها و برنسنه يى تحريك ايلمك معناسنه در يقال ادرّ الشئ اذا حركه وريح سحابدن سود صاغاركبي يغمور اقتمق معناسنه استعمال اولنور يقال ادرّت الريح السحاب اذا حلبته الدرير) اميروزننده مصدر درنته كه ذكر اولندى ودرير بنيه سى صيق واندامى قوندوقوى على قول جست وچالاك دابه يه دينور يقال فرس درير اذا كان مكتنز الخلق مقتدرا اوسريعا (الدرور)صبورو زننده و(الدارّ) سودى چوق اولان حيوانه وصف اولور يقال ناقة درور ودارّ اى كثير الدرّ ويقال ابل درّ ور جمعى دررگلور ضمتينله ودرّ ركلور ركع وزننده ودرّار كلور كفار وزننده (الدودرّى) دالك فتحى وراك شدّه سى وقصرايله يهيرّى وزننده بيهوده و بى موجب دائما برى اوته اوطه ايدر اولان كمسه يه دينور يقال هو دودرّى اى الذى يذهب ويجئ فى غيره حاجة ودبه طشاق كشي يه دينور آدر معناسنه وخايه لرى اوزون كشي يه دينور (التدردرى) واو يرينه رايله ينه يهيرّى وزننده دودرّى معناسنه در (التدرّة) تحله وزننده وآلك كبي اسمدر سودى ممه دن پك چوق آقمغه دينور وزنى تفعله در (الدردر) هدهد وزننده چوجق قسمنك ديشلرى بته جك يرلره دينور على قول بتردن مقدم كذلك ديشلر دوكولدكدنصكره يرلرينه دينور ومنه المثل اعييتنى باشر فكيف بدردر اى لم تقبل النصح شابا فكيف وقدبدت درادرك كبرا اشر ضمتينله كسكين ديشه دينور يعنى سن بنى ديشلرك كسكين اولديغى هنكامده عاجز قلمشيدك شمدى ايسه ديشلرك دوكلمكله پير اولدك مراد كنج ايكن پندمى وارشادمى قطعا اصغا ايلمز ايدك شمدى ايسه پير اولدك زعمكجه نصيحتدن مستغنى اولدك مثل مزبورى بركسنه زوجه سنه ايراد ايلمكله فعل مؤنثدر وامثال متغير اولمز (الدردور) عصفور وزننده دريانك وسطنده صويى جوش وغليان اوزره اولان يره دينور كه فارسى وتركيده كرداب وكوچكنه قنال تعبير اولنور چورتى اولمغله اورايه دوشن كمي خلاص اولمز يقال وقعت السفينة فى الدردور وهو موضع وسط البحر يجيش ماؤه قال فى الاساس فلماتسلم سفينة وقعت فيه ودردور ساحل بحر عمانده برطار بوغازك آديدركه خطرناكدر اويلسى يرمم الاسد دخى ديرلر (التدردر) تزلزل وزننده سموزلكدن كودەنك اتى دردر دتره مك معناسنه در يقال تدردرت اللحمة اذا اضطربت (الدردرة) زلزله وزننده ديشسز آدم برشيئى كوملمك معناسنه در يقال دردر الشيخ البسرة اذالاكها (الدردار) ثرثار وزننده طبل وكوس آوازينه دينور تقول سمعت الدردار اى صوت الطبل و برشجر آديدر تركيده قاره اغاج ديدكلريدر (دريرات) مصغر بنيه سيله برموضع آديدر دهدرّين) دهدرماده سنده مرسومدر (الدزر) دالك فتحى وزاى معجمه نك سكونيله دفع ايلمك معناسنه در يقال دزره دزرا من الباب الاول اذادفعه (دزماره) دالك كسريله برموضع آديدر احمد بن كشاشب الفقيه الشافعى الدزمارى

اورادندر (الدسر) كسر وزننده دورتمك وساپجمق معناسنه در يقال دسره بالرمح دسرا من الباب الاول اذا طعنه
واوته قاقمق معناسنه در يقال دسره اذا دفعه قال الشارح ومنه الحديث ٭ ليس فى العنبرز كاة انما هوشئ دسره البحر
اى دفعه وجماع ايلمك معناسنه مستعملدر يقال دسرها اذا جامعها وكمى بى دسار ايله اصلاح واستوارقلمق معناسنه در
يقال دسر السفينة اذا اصلحها بالدسار و برنسنه يه زورايله اكهمر صوقمق معناسنه در يقال دسر الدسار فيه اذا ادخله به
بقوة (المدسر) منبر وزننده جماع معناسندن مأخوذدر كثير الجماعه اطلاق اولنور مبالغة آلت بنيه سيله كلمشدر يقال رجل
مدسر اى جماع نياك (الدسار) كتاب وزننده اكسره دينور مسمار معناسنه وشول ايپه وحلاطه دينوركه ليفدن بوكيلوب
آنكله كمينك تختهلرى برى برينه چاتيلوب ترتيب واستوار اولور عرب دكزينك داوتعبير ايتدكلرى كيلرى او يلجه درجمى
دسر كلور دالك ضميله ودسر كلور ضمتينله ودسر ضمتينله دسراء كلمه سندن جمع اولوركه كمى يه دينور سفينه معناسنه
يورركن صويى اوته اوته دفع ايلديكيچون (الدوسر) جوهر وزننده ديزمان وعظيم الهيكل اركك دوه يه دينور
مؤنثى دوسره در ودوسر بر نبات آديدركه حاصل اولان حبه سنه زن دير لر زانك كسرى ونونك شده سيله بودانه
تركيده چودار ديدكلريدركه بغداى ارالغنده بتر بعض يرلرده بيان بولافى ديرلر وچودار دوسردن محرف اولمق
ملحوظدر ودوسر امراء عربدن نعمان بن منذرك خاصة عسكرى وآلايى اسميدر وسخت وشديد ارسلانه دينور
واسكى زماندن قالمش قديم نسنه يه دينور وزوان اسميدركه دلوجه ديدكلرى نسنه در بغداى ايچره اولور
مخدرايتدن مفسد ادراكدر و براتك اسميدر وايرى ومقلق ذكره دينور (الدوسرة) هايله دوسرك مؤنثيدركه
ذكر اولندى ومضغه معناسنه دركه آغزده چيكنى بريدر (الدواسر) علابط وزننده و(الدوسر) و(الدوسرى
جوهرى وزننده و(الدوسرانى) ايرى وتند وشديد دوه يه دينور (الداسرة) جست وزونده ناقه يه دينور يقال
ناقة داسرة اى سريعة (الدستور) دالك ضميله شول دفتر ديوانه دينوركه آنده ميرى محلر ينك وعلوفه خوار
اولان عسكرى طائفه سنك اساميلرى مرسوم اولمغله اقتضا ايتدكجه احكام اجعتله ميرى تحصيل ووظيفه وعلوفه
تنظيم اولنور حالا دفتردار ودفترامينى فصيلنك دفترلرى كبى مؤلفك النسخة المعمولة للجماعات قولنده جماعتدن مرادى
طوائف مرقومه در بالجمله سلاطين وولاة حكام وسائر ارباب جهاتك هر برينك مقتضاى مصلحتى اوزره
يزلويلجه نسخه لرى اولور ودستور كلمه سى معربدر جمعى دساتير دريعنى دالك فتحيله دستور فارسيدن معربدر كه
دست ايله و رددن مركبدر دست اله دينديكى كبى قند وظفر وصدر ومسند عاى وقاعده واسلوب وبكعدد معنالرينه
اولوب وركه سى صاحب ونيقت معنالرينه اولمغله دفتره ووزيره دستور اطلاقى بومناسبتله متحقق اولمشدر
بعده تخفيف ومزجله واوى مد ايدوب دستور ديديلر كنجور ديدكلرى كبى وتعريب ايدوب دالك ضميله دستور
ديديلر ودستور اذن واجازت معناسنده فارسيده مستعملدر عادة اجازت اشارت يد ايله اولديغنه مبنيدر بوترجمه
ترجمه حاشية مطلعده الدستور الدفتر الذى جمع فيه قوانين الملك وضوابطه معرب فارسى والوزير الكبير الذى
يرجع فى جميع احوال الناس عبارتنه موافقدر واهل نجوم اصطلاحنده هرسنه نك حساب كواكبنى استخراج له
قيد ايلدكلرى صحيفه ودفتره اطلاق اولنور (الدسكرة) دالك وكافك فتحيله كويه دينور قريه معناسنه وصومعة
رهبانه دينور وارض مستويه يه دينور واعاجم طائفه سنه مخصوص شول يوته دينوركه ايچنده شرب شراب وچنك
وچغانه وملاهى اوله كه خرابات تعبير ايتدكلريدر ميكده يه ده اطلاق اولنور وعند البعض شول بناء وعمارته
دينوركه قصر شكلنده وچوره سنده بيوتى مشتمل اوله جمعى دساكر كلور ٭ مترجم ديركه حريرينك اون ايكنجى مقامه ده
فولجت فى الدسكرة عبارتنده بالجمله شراحك بيانى اوزره دسكره ماخور يعنى يا بوللق ديدكلرى خرابا ته وميخانه يه
دينوركذلك قلعه اطرافنده واروش ديدكلرينه دينوركه محلات وبيوتى مشتملدر پس مؤلفك مرادى بنه واروش
اوله جقدر لكن قصره تشبيهنك چندان معناسى منفهم اولمامشدر انتهى ودسكره نهر الملك قضاسنده برقريه
آديدر رؤساى ادبادن منصور بن احمد بن الحسين الدسكرى اورادندر كذلك شهرابان قربنده برقريه آديدر
خطيب بغدادى شيخى احمد بن بكرون اورادندر وبغداد ايله واسط بينده برقريه آديدر محدثيندن ابان بن ابى
حمزه اورادندر وخوزستان قضاسنده برقريه آديدر (الدوصر) دوسر وزننده ابن القضاع روايتى اوزره برنبات
آديدركه اكين ارالغنده بتوب واوزايوب اكنى بصار ٭ شارحك بيانه كوره دوسر اوله جقدر (الدوطيرة) دالك
فتحى وطانك كسريله كمينك قيچنه ياخود دومنه دينور كوثل السفينه معناسنه (الدعر) دالك وعينك فتحيله
فساد وتباهى معناسنه در يقال فيه دعر اى فساد ودعر مصدر اولور اوطون ياش ياخود يرامز اولمغله علولنميوب
همان توتمك معناسنه در يقال دعر العود دعرا من الباب الرابع اذا دخن ولم يتقد وچقمباغك آتشى چيقميوب

كور اولمق معناسنه دريقال دعر الزند اذا لم يور ودعر فسق وفجور وخبث معناسنه در (الدعر) كتف وزننده
و(الدعر) صرد وزننده شول اودونه دينوركه ياشلغندن ياخود فنا وكتز لكندن علولنميوب همان توتراوله وچورك
واوزسز كوشك وفنا اغاجه دينوركا سيذ كر (الادعر) احمر وزننده آتشي چيقميان كور چقماغه دينور (الدعارة
كرامه وزننده و(الدعارة) كتابه وزننده و(الدعرة) نعره وزننده بونلرده فسق وفجور وخباثت معناسنه در يقال
هو من اهل الدعر كامر والدعارة والدعارة والدعرة اى الفسق والخبث والشر (الدعر) كتف وزننده يانميوب توترا اولان
اودونه دينوركه ذكر اولندي وشول اودون مقوله سنه دينوركه آتشه قونوب هنوز كركي كبي يانمقسزين سونديرلكله
كوسكو كبي اوله بعض حريقدن چيقمش برزده ونيم سوخته اشياء كبي (الدعر) دالك ضميله اغاج قوردينه دينور ومالك
بن دعر يوسف پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلريني قيودن اخراج ايدن تاجرك اسميدر ذال معجمه ايله مصحفدر
الداعرية) شول دوه لره دينوركه داعر نام برپاكيزه جنس يغوره منسوبلردر ياخود بنوالحارث بن كعب قبيله سنه
منسوبلردركه داعر بن الحماس نام كسه دن منشعبلردر (الداعرة) آشي طوتمز اولان خرما آغاجنه دينور يقال نخلة
داعرة اذا كانت لم تقبل اللقاح وداعره نك جمعي مداعيردر ظاهرا غيرقياس در (الدعرور) عصفور وزننده لئيم
وفرومايه يه دينور (المدعر) معظم وزننده فيل ديدكلري جانورلره دينوركه قوكوراولور ومطلقا قبيح وبدتر
اولان لونه دينور ✿ شارح ديركه مقتضاي ماده وصف اولمقدر مكر مبالغه يه حمل اولنه (التدعر) تفعل وزننده بركسه نك
لوني وچهره سي ممسوخ كبي بغايت بدلنوب چركينلمك معناسنه در يقال تدعر وجهه اذا تبقع تبقعا سمجا متغيرا
الدعارة) دالك فتحي وراءنك تشديديله بدخولمق معناسنه در يقال في خلقه دعارة اى سوء ✿ شارحك بياننه كوره
بوخوى وطبيعته مخصوصدر (الداعر) اوزسز چورك وسست وكتز كراسنه يه دينور يقال عود داعر ودعر كامر
اى نخر ردئ (الدعثر) ثاى مثلثه ايله جعفر وزننده احمق وسبكمغز آدمه دينور (الدعثرة) دحرجه وزننده بنايي
يقوب ويران ايلمك معناسنه در يقال دعثر الحوض اذا هدمه وكسره (الدعثور) عصفور وزننده شول حوضه دينوركه
بناسنده حسن وهندسه ولطافت جهتيله تكلف اولنمامش اوله على قول رخنه لنوب چوكمش اوله ودعثور
نعم كثيره يه دينور يقال له دعثور اى نعم كثيرة وعسكري نقلي اوزره دعثور بن الحارث اصحابدندر (الدعثر
دالك كسريله سجل وزننده شول تند وتوانا اركك دوه يه دينوركه اوغراديغي نسنه لري دل مترجم كبي هدم وخراب
ايدر اوله يقال جمل دعثر اى شديد يدعثر كل شئ (الدعسرة) دحرجه وزننده خفت وسرعت معناسنه در (الادعنكار
احرنجام وزننده بركسه اوزره سب ودشنام ايدمرك شريكير اولمق معناسنه در يقال ادعنكر فلان عليهم بالفحش
اذا اندرأ عليهم بالسوء وسيل صويي قلج كبي سرعتله آنيله رق يوريمك معناسنه در يقال ادعنكر السيل اذا اقبل
واسرع (الدعنكر) غضنفر وزننده و(الدعنكران) الف ونونله دائما ناس اوزره بدكو بلغله كلب عقور كبي شريكير
اولان شخصه دينور يقال رجل دعنكر ودعنكران اذا كان يندرء على الناس بالفحش (الدغر) دالك فتحي وغين
معجمه نك سكونيله اوته قاقيوردمك دفع معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب الثالث اذا دفعه ودايه قادين بوغازنده
دلجكي دوشمش چوجغك بوغازيني قصوب پرمغيله دلجكني قالدرمق معناسنه در يقال دغرت حلق الصبي اذا غمزته
ورفعت لهاته باصبعها ✿ قال الشارح وفي النهاية ومن الحديث ✿ لا تعذبن اولادكم بالدغر ✿ وهو غمز الحلق بالاصبع وذلك
ان الصبي تأخذه العذرة وهي وجع يهيج في الحلق من الدم فتدخل المرأة اصبعها فتدفع بها ذلك الموضع وتكبسه
ودغر قارشدرمق معناسنه در يقال دغر الشئ بالشئ اذا خلطه وچوجغي بدغدا ايله تربيه ايلمك معناسنه در يقال دغرت
ولدها اذا اسأت غداءه وچوجغي قاندرمق وجهيله امزرمك معناسنه در يقال دغرت الصبي اذا ارضعته خدا روته
وبر آدمي هلاك اولنجه قدر برطاريره قيصوب صيقشدرمق معناسنه در يقال دغره اذا ضغطه حتى مات وكيرمك
معناسنه در يقال دغر في البيت اذا دخل وبرنسنه اوزره طوپ كبي بردن هجوم ايدوب صالدرمق معناسنه در
يقال دغر عليهم اذا اقتحم عليهم من غير تثبت (الدغر) فتحتينله انقباد ايلمك معناسنه در يقال دغره دغرا من الباب الرابع
اذا استسلم وبدخوي اولمق معناسندر يقال دغر الرجل اذا ساء خلقه ودغر ودغري دعوي وزننده بونلرده
برنسنه اوزره طوپ كبي ابركلنوب بردن هجوم ايلمك معناسنه در يقال دغر عليهم دغرا ودغري اذا اقتحم عليهم
من غير تثبت ويقال دغري لا صفا ويقال دغري بالتحريك ودغراء كحمراء اى ادغروا عليهم ولا تصافوهم يعني اقتحموا
عليهم بغتة ولا تلبثوهم يعني عسكر عدو اوزره بغتة براوغوردن صاعقه كبي هجوم ايدوب آنلري الاي دوزوب
طابور باغلمغه ميدان ويرميه سز (المدغرة) ميمك وغينك فتحيله شعار وعلامتي دغري يعني يكديكره بردن حمله
وهجوم اولان قارشق تندوشديد جنكه دينور يقال وقعت بينهم مدغرة اى حرب عضوض شعارها دغري (الدغرور

عصفور وزننده عرضی حدوقیاسدن الخش اولان عریض نسنه یه دینور (الدغرة) بغله وزننده برشیئی قاپوب المغه دینور قال الشارح ومنه حدیث علی رضی الله عنه * لاقطع فی الدغرة * ای الخلسة وهی من الدفع لان المختلس یدفع نفسه علی الشیء لیختلسه (المدغر) معظم وزننده بد وزشت رنکه دینور یقال اون مدغر ای قبیح (الداغر) ذلیل وحقیر معناسنه در یقال ذهب صاغرا داغرا ای داخرا وصغیر بن داغر قریشدن برکسه در (الدغفر) ثای مثلثه ایله جعفر وزننده احمق و بیغرآدمه دینور (الدغفر) فایله جعفر وزننده ایری ارسلانه دینور (الدغمرة) دحرجه وزننده قارشدرمق معناسنه در یقال دغمر الشیء اذا خلطه وعیبلمك معناسنه در یقال دغمره اذا عابه وسرکشلك و بدخویلق معناسنه در یقال فیه دغمرة ای شراسة وسوء خلق (الدغمور) عصفور وزننده بدخو یلقدن ناشی بین الناس ذکر بالسوء ایله مذکور اولان کسه یه دینور یقال رجل دغمور اذا کان سیء الثناء والخلق (الدغامر) دالك فتحیله اسافل وادناس ناسه دینور کویا که دغمره نك جمعیدر یقال هم لدغامر ای الادناس من الناس (الدغمری) جعفری وزننده و (الدغمری) دالك ضمیله قارشق شوریده نسنه یه دینور یقال خلق دغمری ودغمری ای مخلوط (دغمر) جعفر وزننده ساحل بحر عمانده برقریه آدیدر (المدغمر) مذعفر وزننده کیرلو نسنه یه دینور یقال شیء مدغمر ای خفی (الدفر) جفر وزننده برآدمك کوکسنه قاقیورمك معناسنه در یقال دفره دفرا من الباب الاول اذا دفع فی صدره (الدفر) فتحتینله غله یه قورد دوشمکله قورتلنمق معناسنه در یقال دفر الطعام دفرا من الباب الرابع اذا وقع السود فیه وخوار وحقیر اولمق معناسنه در یقال دفر الرجل اذا ذل وتقول العرب وادفراه ای واذلاه و برنسنه بدرایحه یاغلمق معناسندر بونده فانك سکونیله ده لغتدر یقال دفر الشیء دفرا ودفرا اذا انتن ویقال فیه دفرای نتن (الدفر) کتف وزننده و (الادفر) احمر وزننده منتن و بد بوی اولان شیئه دینور که مذکر در مؤنثنده دفره ودفراء دینور حمراء کبی یقال هو دفر وادفر وهی دفرة ودفراء (دفار) قطام وزننده جاریه یه اطلاق اولنور امه معناسنه فی الاصل خبث رایحه لرندن ناشی شتم وآزار موقعنده جاریه قسمنه یادفار دیرلرایدی که خبث مخبر ولوث خبرلرندن کنایه در بعده بتخصیص اطلاق ایلدیلر کذلك دفار دنیایه اطلاق اولنور (ام دفار) سحاب وزننده (وام دفر) جفر وزننده بونلرده دنیانك کنیه لریدر یقال لعن الله ام دفار وام دفر ای الدنیا (المدافر) مجاور وزننده برموضع آدیدر (مدفار) محراب وزننده بنوسلیم یورتنده برموضعدر (ام دفراء) صفراء وزننده آفت وداهیه نك کنیه سیدر (الدفراء) حمراء وزننده منتنه اولان شیئه دینور مؤنثدر نته که ذکر اولندی بومناسبتله سلاحلری پاسلو اولمغله بدرایحه لری ساطع اولان عسکر وآلایه وصف اولنور یقال کتیبة دفراء اذا صاربها صدأ الحدید (المدفر) منبر وزننده تند و بهادر اولوب بری برینی سینه لریدن ضرب ودفع ایدن مرد افکن عسکره دینور یقال جیش مدفر ای مصك (الدفتر) تای فوقیه ایله جعفر وزننده بری برینه ضم اولنمش صحیفه لر جماعتنه یعنی بری برینه ضم وپیوند اولنمش تیجه اوراقی مشتمل نسخه یه دینور که لسانمزده دخی دفتر تعبیر اولنور وبعضا دالی مکسور ایدرلر جمعی دفاتر کلور * شارح دیر که دفتر کلمه سی عربی در لکن اشتقاقی معلوم دکلدر و بعض عرب دالی تایه ابدال ایله تفتر دیرلر (الدقر) فاقله فقر وزننده و (الدقرة) هایله و (الدقیرة) نقیره وزننده و (الدقری) جمزی وزننده بغایت خوب ودلکش ومطرا ومرغزار اولان باغچه یه دینور (الدقران) عثمان وزننده آصمه یه کرو ید یابدقلری هرك دینلان آغاجلره دینور مفردی دقرانه در هایله (دقران) سلمان وزننده وذی الصفراء قربنده بردره آدیدر (الدوقرة) دوسره وزننده طاغلر ارالغنده اولوب اصلا نبات بری اولنیان قیروخالی آچق عرصه یه دینور یقال بقعة دوقرة اذا کانت واقعة بین الجبال لانبات فیها (الدقر) فتحتینله برآدم طعامی پك اکثار ایلمکله جوفی قفد کبی طولمق معناسنه در یقال دقر الرجل دقرا من الباب الرابع اذا امتلأ من الطعام و برمکان باغچه لقلی مرغزار اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا صار ذا ریاض و برمحل نمناك اولمق معناسنه در یقال دقر المکان اذا ندی وبعده نك طولغونلغندن ناشی استفراغ ایلمك معناسنه در یقال دقر الرجل اذا قاء من الملء وچایر وسائر نبات فراوان ولطیف وخوشمنظر اولمق معناسنه در یقال دقر النبات اذا کثر وتم (الدقرارة) دالك کسریله قوغجیلغه دینور یقال جاء بالدقرارة ای النمیمة ومخالفت ومنافات معناسنه در یقال بینهما دقرارة ای مخالفة و بدوناخوش دأب وعادته دینور ومبالغة قوغجی یه دینور یقال لا تقربه مجلسك فانه دقرارة ای نمام وآفت وداهیه یه دینور ویاغمه کیدکاری ایچ طونه دینور تبان معناسنه در که نحر بغله طومان تعبیر اولنور وشلوار وجه تسمیه قوله سی اوسنطونه دینور سراویل معناسنه ودقراره خصومت معناسنه در یقال بینهما دقرارة ای خصومة و بودور آدمه دینور یقال رجل دقرارة ای قصیر وبد وناخوش سوزه دینور یقال اتی بدقرارة ای بکلام قبیح ودقراره لغتنده جمعی دقاریر کلور (الدقرورة) دالك ضمیله بودخی مخالفت معناسنه در وسراویله دینور دقرور دخی

دینور هاسز (الدقرار) دالك كسریله دقراره كبی ایچ طونه دینور یقال لبس الدقرارة والدقرورة والدقرور والدقرار ای التبان (دقره) دالك كسریله ام عبدالرحمن بن اذینه در كه تابعیه‌دندر (الدكر) دالك كسریله ربیعه لغتنده ذكر معناسنه‌در كه آكتی ویاد ایلمكدر لغویوندن لیث بن مظفر دیمشدر كه ربیعه قبیله‌سی ذكر لفظنده غلط ایدوب دكر دیرلر مهمله ایله وآنلری معرّف ومشدّد اولان الدكر لفظی تغلیط ایلمشدر اول ایسه حرف تعریف تلفظده داله ادغام اولنمغله دال مشدد اولدی وبو دكره نك جمع جنسیدر كه لعبهٔ آتیه اسمیدر پس حرف تعریفدن مجرد اوله رق همان ذكره دینور معجمه ایله ودكر زنج وحبش طائفه‌سنه مخصوص بولعبك آدیدر (الدمور) ظهور وزننده و(الدمار) و(الدمارة) داللرك فتحیله هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال دمر هم دمورا ودمارا ودمارة من الباب الاول اذا اهلكهم ❊ مؤلف كرچه بونلری الاهلاك كالتدمیر عبارتیله تفسیر ایدوب لكن امهات سائره‌ده ثلاثی لازم وتدمیر متعدی اولمق اوزره مرسومدر حتی مصباحده دمار هلاك معناسنه اسم اولمق اوزره مصرحدر وفی الاساس حلّ بهم الدمار وقد دمر وایدمرون وهو خاسر دامر ای هالك ودمور بر محله اذن ودستورسز دخول ایلمك معناسنه‌در ناكهانی برشرّ وكر یهه نك هجومی كبی مثلا باصقین كبی وثقیل وناتراش طاب فاوق مقوله‌سنك مجلسنه دخولی وصوفی خواجه‌نك انجمن یاران عشرتكارانه ناكهانی دخولی كبی یقال دمر علیهم دمورا اذا دخل بغیر اذن وهجم هجوم الشر ❊ شارحك بیاننه كوره بومعنا مجازدر زیرا اكثری دستورسز بریره داخل اولنلر معرض هلاكده واقع اولورلر (التدمیر) تفعیل وزننده بودخی هلاك ایلمك معناسنه‌در یقال دمرهم الله تدمیرا ای اهلكهم وصیاد شكار ایلیه‌جكی جانورك كندیسنك رایحه‌سنی حسّ واستشمام ایلمك ایچون كومنتبسنه یولك وییاغی مقوله‌سیله توتسی ویرمك معناسنه‌در كه بوتقریبله صیدی دام هلاكه القا ایدر یقال دمّر الصائد اذا ادخن فترته بالوبر لئلاّ یجد الوحش ریحه (تدمر) تنصر وزننده حسان بن اذینه نام امیرك قزی اسمیدر شام دیارنده بنا ایلدیكی تدمر نام قصبه كندی اسمیله مرسومدر (التدمری) یای مشدده ایله بنو ثعلبهٔ بن سعد جماعتنه مخصوص برفرسك اسمیدر وتدمری لئیم وكس وفرومایه‌یه اطلاق اولنور هلاك معناسندندر وكس واحد وفرد معناسنه مستعملدر بونده تانك ضمیله‌ده جائزدر یقال ما بالدار تدمریّ ای احد وبودستورسز دخول معناسندندر وبومناسبتله عالم دنیاده آندن خوب ودلبر محبوبه كورمدم دیه‌جك یرده مارأیت تدمریّا احسن منها دیرسن ویقال اذن تدمریّة ای صغیرة زیرا كوچكجه قولاق خوب ولطیف وموزون اولور (الدمراء) حمراء وزننده سودی پك آز اولان قیونه اطلاق اولنور تقال شاة دمراء ای القلیلة اللبن وبومحله دستورسز دخول ایدن خاتونه وجماعته وصف اولور یقال امرأة دمراء وجماعة دمراء ای الهجوم بغیر اذن (دمر) سكر وزننده ارض دمشقده برعقبه آدیدر (المدامرة) مفاعله وزننده سهر ومحنت وكدر ایله كیجه‌یی باشه وارمق معناسنه‌در تقول دامرت اللیل اذا كابدته وسهرته (لدیمری) دالك فتحی ومیمك ضمیله تند ومسلط وجافرتیكی كبی ایلشدیكی آدمدن دكه حالده آیرلمز اولان كسه‌یه دینور یقال انه لدیمری ای حدید علق (دمیره) سفینه وزننده مصر نواحیسندن سمنودیه‌ده ایكی قریه آدیدر محدثیندن عبدالوهاب بن خلف وعبدالباقی بن حسن آنلرك برندندر (الدماثر) ثای مثلثه ایله علابط وزننده طبراغی یومشق دوزیره دینور وكوده‌سی اتلو وپك طاولی اركك دوه‌یه دینور (الدمثر) علبط وزننده و(الدمثر) سجل وزننده و(الدمثر) جعفر وزننده بونلرده اتلی وطاولی اركك دوه‌یه دینور (الدمثرة) دحرجه وزننده وثاره معناسنه‌در كه یروفراش مقوله‌سی نرم وملایم اولمغه دینور (الدمهكر) سفرجل وزننده دمه كیر فارسی معربیدر آدمی دمبسته ایدن شبئه دینور غم وغصه كبی دمه فارسیده دم كبی صولغه دینور وكیر كیرنده‌دن مرخمدر یقال انه دمهكر ای آخذ بالنفس (الدینار) دالك كسریله معروفدر یعنی درهمك بیوك برادری اولان سكه لو آلتونه دینور وبومعربدر واصلی دنّاردر تشدیدنونله نونك بری یایه ابدال اولندی فعّال وزننده اولان مصدره ملتبس اولمامق ایچون كذّاب كبی وبونك تفسیری حبب ماده‌سنده ذكر اولندی ❊ شارح دیر كه اولا مؤلف حبب ماده‌سنده دیناره متعلق نسنه ذكر ایلمدی ثانیا جمیع كتب لغویه‌ده دنار معربی اولمق اوزره مرسومدر لكن نه لساندن معرب اولدیغی برنده اشعار اولنمامشدر ومؤلف دخی معروف ایله اكتفا ایلدی ❊ مترجم فقیر دیر كه علامهٔ زمخشرینك بیاننه كوره دینار بحساب شعیره قرق سكز شعیره وزننده اولان آلتوندر كه اكا سكه اوریلوب معامله‌ده متداول اولور پس تبر وذهبدن بو اخص اولور بوجهتله سكه لنمش آلتونه ده اطلاق اولنور وبحساب حبه یكرمی درت وبحساب دانق آلتی وبحساب خردل ایكیوز سكسان سكز وبحساب فلس اوچیوك درتیوز آلی آلتی وبحساب فتیل یكرمی بیك یدیوز اوتوز آلتی وبحساب نقیر یوز یكرمی درت بیك درتیوز اون آلتی نقیره وبحساب قطمیر یوز طقسان بش بیك اوچیوز یكرمی سكز وبحساب ذره بیك كره

بيك طقوز يوز قرق اوچ كره بيك طقوز يوز اوتوز التى مقدار يدر و برهان كبى كتب فارسيه ده دينار يايله وجه مذكور اوزره التون ايله مفسر اولوب ودين اطاعت وحشمت واسلوب ودولت وسلطنت معنالرينه اولمغله دينار لفظ مركب اولمق اغلبدر آر لفظى فارسيده كتوريجى وتحصيل وپيدا ايديجى معناسنه اولمغله دين ياخود حشمت ودولت وسلطنت پيدا ايديجى يعنى آنلرك وسيله ومداريدر ديمك اولور ومصباحك بيانه كوره مشهوربودركه اصلى مشدّدا دنّار اولوب تخفيف ايچون نون اول يايه منقلب اولدى بوجهتدن جمعنده اصلنه رد ايله دنانير دينور و بعضلرك وزنى فيعال در قوللرى مردوددر زيرا اكر اوله رسمده اوليدى جمعنده ياء ثابت اولور ايدى ديماس وديامس كبى لكن كتب فارسيده دينار فارسى اولوب وعربيده دخى مرادف اولمق اوزره مرسومدر بوجهتله يايى نونه ابدالله تعريبى تخيل اولندقدنصكره تخفيفا يايه قلبله استعمال ايلديلر ياخود برأسه عربيدر اصلى دنار ايدى تخفيفا يايه ابدال اولندى وقول اخير قبوله جديردر وعند البعض ديباج لفظى كبى موهوما متصرفدرنته كه ماده سنده بيان اولندى فلينظر (الديناري) برفرس اسميدر ودينار الانصارى صحابه‌در وعمرو بن دينار تابعيدر پدرى صحابى اولمق منقولدر (الدينور) دالك كسريله موصل ايله آذربيجان بيننده بربلده‌در (المدنر) معظم وزننده شول آته اطلاق اولنور كه ابرشدن زياده پول پول بنكارى اوله يقال فرس مدنّر اذا كان فيه نكت فوق البرش وسكه اورلمش التونه دينوركه تجريد اولور يقال دينار مدنّر اى مضروب وآلتونى چوق آدمه دينور يقال رجل مدنّر اذا كثر دنانيره (التدنير) تفعيل وزننده پارلدامق معناسنه مستعملدر يقال دنّر وجهه اذا تلألأ و برآدمك آلتونى فراوان اولمق معناسنه در يقال دنّر الرجل على المجهول اذا كثر دنانيره (الدنقرة) قافله دحرجه وزننده امور ومصالحك دقايق وخفاياسنى تنقير وتتبع ايلمك معناسنه در يقال فلان يدنقر الامور اى يتتبع مداقها ودنقره دواب قسمنك ناخوش سكرتمسندن و يوريمسندن بركونه يه دينور يقال دابته تمدو وتمشى بالدنقرة وهى من عدوها ومشيها اذا كان ذميما (الدنقرى) دالك فتحيله و(الدنقرى) دالك كسريله قدى قصير وجثه ونمايشى حقير اولان كمسه يه دينور يقال رجل دنقرى ودنقرى اى قصيردميم (دنيسر) دالك ضمى ونون وسينك فتحيله ماردين قربنده بربلده‌در (الدار) بناء وعرصه يى جامع محله دينور يعنى برقاچ خانه يى وحولو يى دائرا مادار جامع اولان دائره دركه لسانمزده قوناق وسراى تعبير اولنور واول خانه لره بيت دينور دار دائره محقق و بيت بيتوته دن مأخوذدر ودار هايله داردن اخصدر ودار لفظى مؤنثدر بعضا مذكر استعمال اولنور جمعى ادءر كلور افلس وزننده كه واوى همزه يه مبدلدر وادور كلور واو ايله وآدر كلور همزه نك مديله كه مقلوبدر وديار وديارة وديارات وديران كلوردالك كسريله ودوران كلور دالك ضميله ودورات كلور تا يله وادوار كلور ابواب كبى وادوره كلور ابنيه كبى * مؤلفك بصائرده بياننه كوره حائط ايله مدار اولديغى اعتباريله منزله اطلاق اولنمشدر باديه نشينلرك كنديلره مخصوص اولوب ستور وعلامتله محاط اولان بقعه يه داره اطلاق ايدرلر هايله كه مخصص در دارة العرب بو اوله جقدر بلده يه وقبيله محلنه ده مجازا اطلاق اولنور انتهى ودار شهر و بلده يه دينور وخاصة مدينهٔ منوره يه اطلاق اولنور و بر موضع آديدر ودار ودارة قبيله يه دينوركه مراد قبيله نك بالفعل منزللرى اوله جقدر قبيله نك آرملرى ملاحظه سيله فارسيده بنكاه وتركيده اوبه تعبير اولنور و بو اهلى موجود اولمق اوزره مجلسه نادى اطلاق كبيدر وايكى مرتبه ايله اصل قبيله يه ده اطلاق اولنور ودار برصنم آديدر وابو بطن اولان عبد الدار آنكله نامداردر ودار اساميدندر ودار بن هانئ بن حبيب بر بطن پدريدر اصحابدن ابو رقيه بن تميم بن اوس وابو هند برير بن رزين الداريان اول بطندندر (الدارة) هايله داردن اخصدر نته كه ذكر اولندى وطاغلر ارالغنده واقع ارض واسعه يه اطلاق اولنور و برنسنه يى چپ چوره احاطه ايدن شيئه دينور دائره كبى ودارة الرمل دكرمى ومستدير اولان قوملغه اطلاق اولنور داره نك جمعى دارات ودور كلور دالك ضميله ساحه وسوح كبى وداره خابور اعمالندن بربلده آديدر وآى اغيلنه دينور هالة القمر معناسنه (دارات العرب) ديار عربده داره ايله مصدر اولان مواضع اوله جقدر كه يوز اوندن زياده دربندن غيرينك مؤلفند بو مرتبه ده مجتمع اولمامشدر سائر مؤلفين كتب لغت ايسه كمال اوزره تتبع وتنقير ايلمشلردر ولله الحمد على ذلك اشبو كتاب قاموسده حروف هجا ترتيبى اوزره بروفق آتى ذكر وايراد اولندى دارة الارآم دارة ابرق دارة احد دارة الارحام دارة الاسواط دارة الاكليل دارة الاكوار دارة اهوى دارة باسل دارة بحثر دارة بدوتين دارة البيضاء دارة التلى دارة تبل دارة الثلماء دارة الجأب دارة الجثوم دارة جدى دارة جلجل دارة الجلعب دارة الجمد دارة جودات دارة الجولاء دارة جوله دارة جهد دارة جيفون دارة حلحل وبوجه[illegible]ولان جلجل مصحفى دكلدر دارة حوق دارة الخرج دارة الخلاءة دارة الخنازير دارة خنزر دارة الخنزرتين دارة الخنزيرين دارة خو دارة دائر دارة دمخ دارة دمون دارة الدور

دارةالذئب دارة الذويب دارةذات‌عرش دارة رابـغ دارةالرجلـين دارةالردم دارة ردهــه دارةرفرف
راء مهمله‌لرك فتحه‌لريله یاخود معجمه لرك ضمه‌لريله در دارةالرغ دارةالرمرم دارةرهبي دارةالرهى دارةسعر
سينك فتحى وكسريله دارة السلم دارة شبيث دارة شجا جيمله قفا وزننده در و بوشحى مصحح دكلدر دارة صاره
دارة الصفائح دارة صلصل دارة صندل دارة عبس دارة عسعس دارة العلياء دارة عوارض دارة عوام
دارةالعوج دارة عويج دارةالغبير دارةالغزيل دارةالغمير دارة فتك دارةالفروع دارة فروع جرول
وزننده دارة القروط غير بدر دارةالقداح كتاب وكتان وزنلرنده دارة قرح دارة القطقط دارالقلتين دارةالقنعبه
دارة القموص دارة قوّ دارة كامس دارة كبد دارة الكيسات دارة الكور دارة الكور كافك ضميله دارة لاقط
دارة مأسل دارة متالع دارة المثامن دارة محصن دارة المراض دارة المرومة دارةالمرورات دارة معروف
دارة معيط دارة المكامن دارة مكمن دارة ملحوب دارة الملكه دارة منور دارة مواضيع دارة موضوع
دارة النشاس دارة النصاب دارة واحد دارة واسط دارة وسـط دارة وشحى دارة هضب دارة اليعضيد دارة يلغون
یاخود مهمله ایله در بونلرك هر بری ماده لرنده مشر وحدر وداره معرفه اوله‌رق آفت وداهیه‌یه اطلاق اولنور یقال
رماه الله بدارة ای الداهية (الدائرة) بودخی برشیئی چپ چوره احاطـه ایدن نسـنه‌یه دینور جمعی دوائر كلور یقال
دارت به الدوائر ✽ شارح دیر كه فی الاصل اسم فاعلدر آخرنده‌کی تاء وصفیه دن اسمیه‌ء نقل ایچون الحاق اولنمشدر
ودائره حلقه‌یه اطلاق اولنور یقال رأيته قاعدا فی وسط الدائرة ای الحلقة وانسـانك باشنده‌کی پرچنك وصاچنك
بربولكی اوزره اولان دكرمی صاچه اطلاق اولنور اول كونه محبوبلره طبـله پرچم تعبیر اولنور علی قول صـاچنك
بتدیكی یره اطلاق اولنور كه كوجك طبله طرزنده اولور ودائره هزیمت معناسـنه مستعملدر بلیلهٔ محیطه كبی دائر
اولدیغیچون یقال اصابتهم الدائرة ای الهزيمة وانسـانك برونی آلتنده یعنی اوست دوداغنك اورته سنده اولان
دكرمی یره اطلاق اولنور (الدبرة) كبسه وزننده بودخی مستدير الشـكل اولان قوملغه دینور (التدورة) تفعله
وزننده بودخی دبره معناسـنه‌در (الدور) جور وزننده و(الدوران) فتحاتله دونمك وطولاشمق معناسـنه‌در
چرخ كبی یقال دار الشیء یدور دورا ودورانا (الاستدارة) بودخی دونوب طولاشمق معناسنه‌در ودكرملمك معناسنه‌در
آنكیچون دكرمی نسنه‌یه مسـتدیره دینور یقـال استدار القمر وقمر مستدیر (الادارة) همزه‌نك كسریله برنسـنه‌یی
چرخ كبی چویروب دوندرمـك معناسـنه‌در تقول ادرته ادارة وطولاندرمق معناسـنه در تقول ادرت العمـامة
علی رأسی معنای اولدر كه بركسه‌یی برخصوصدن ترك وفراغـته باعث اولسه ادار فلانا عن الامر دیرلر حاوله
ان یترکه معناسنه كه لسانمزده فلانی اول ایشدن چویردی تعبیر اولنور كذلك برخصوصك فعلنه باعث اولسه اداره
علیه دیرلر حاوله ان یفعله معناسنه واداره دونمك وطولانمق معناسـنه لازم اولور تقول ادرت بمعنی استدرت ودوار
مرضنه مبتلا اولمق معناسنه‌در یقال ادیر به اذا اخذه الدوار كما یقال دیر به (التدوير) تفعیل وزننده بودخی برنسـنه‌یی
دولاب كبی دوندوروب چویرمك معناسنه‌در تقول دوّرته ودوّرت به بمعنی ادرته و برنسـنه‌یی دكرمی قلمق معناسنه‌در
كرك اولا وكرك بعد العمل اولسـونكه دكرملتمك تعبیر اولنور یقال دوّره اذا جعله مدورا (المداورة) مفـاعله
وزننده و(الدوار) دالك كسریله بركسه ایله برابرجه مولوی كبی دونمك معناسنه‌در یقـال داوره مداورة ودوارا
اذا دار معه و برمصلحتك تمشیتنده دورشمك معناسـنه مستعملدر یقال داور علی الامر اذا عالج و برنسـنه‌نك قولای
طرفنی وتولكنی اطرافندن اراشدرمق معناسنه مستعملدر یقال داوره اذا لاوصه (الدوار) كتان وزننده و(الدوّاری)
مبالغه نفسنه نسبتله دونیجی ودائمی دونر اولان شیئه دینور چرخ دكرمن كبی حركت دوریه‌سی اولان نسـنه‌دن
عبارتدر یقال الدهر بالنـاس دوّار ودوّاری ای دائر یعنی یدور باحواله المختلفة (الدوار) دالك ضمی وفتحیـله
غراب وسحـاب وزننده باش چكرنمك علـتنه دینور كه دولاب مرضی تعبیر اولنور و بومعنـا ده مصـدر اولور
یقال دیر به ودیر علیـه دوارا اذا اخـذه الدوار وهو مدور ویقال ادیر به كما ذكر وهو مدار به (الدوّارة) رمانه
وزننده دكرمی نسـنه‌یه دینور بوجهتدن باشك دكرمی اوله‌رق بربلوكـنه دوّارة الرأس دیرلر و(دوّارة البطن
قیون قسمنـك قرنده‌كی بغرسـقلردن قبورم دكرمی بغرسـغه اطلاق اولنور بومعناده دالك فتحیله ده لغتدر
ودوّاره شول دكرمی قوملغـه دینوركه وحشی جانورلر آنك چوره‌سنی طولانوب اوزری یك یومشـق اولمغله
آنده كشت وكـذار ایده‌مزلر (الدوّار) كتان وزننده رمان وزننده دخی جائزدر كعبهٔ معظمه‌یه اطـلاق اولنور
مضاف اولدیغیچون ویرصنمك آدیدر بونده تخفیفـله زبازددر (الدوارة) جبـانه وزننده پركار تعبیر اولنان آلته
دینوركه دائره چزیلور فرجار دخی دینور كه پركار معربیدر ویقال لكل مالم یتحرك ولم یدرد وّارة وقوّارة بفتحهما

فاذا تحرك اودار فهو دوّارة وقوّارة بضمهما يعنى دكرمى اولوب لكن حركتى ياخود دورانى اولميان شيئه دوارە وقواره دينور قحفله باش كبى وحركتى ياخود دورانى اولاندكرمى يه دواره وقواره دينور ضمله چرخ ودكرمن كبى * شارح ديركه بوا كثريدر لكن مؤلف قواره ماده سنده بوندن سكوت ايلمشدر اولدخى دكرمى نسنه يه دينور ودواره اوست دوداقده بروتك آلتنده اولان دكرميجه يوه دينور (الدارىّ) يای نسبتله عطاره اطلاق اولنور فى الاصل بحرين شهرينك ساحلنده دارين ديدكلرى اسكله يه منسوبدر آنده بربازار واردركه تجارهند طرفندن نافۀ مسكى اورايه جلب وفروخت ايدرلركيده رك مطلقا عطر فروشلرده غالب اولدى ودارى نعمت صاحبى آدمه اطلاق اولنور دارنده مقيم اولوب خلقه انعام ايلديكيچون وكيده بلكن خدمتنده اولان ملاحه دينوركه يلكنجى تعبير اولنور يلكنى برى اورته آقدار وب اداره ايدر ودائما خانه سنده مقيم وملازم اولان آدمه دينور مبالغة داريه دخى دينور وشول دوه يه دينوركه دائما اقامتكاهنه ملازم اولوب مرعايه كتمز اوله او به يه ملازمت ايلديكيچون اطلاق اولندى (دوّار) زمان وزننده برموضع آديدر (دوّار) كتّان وزننده يمامه ده برزندان آديدر (ابن داره) فرسان عربدن بركسه در (دارين) رانك كسريله شامده برموضعدر وبحرينده براسكله آديدر نته كه ذكراولندى (ذو دوران) حوران وزننده قديد ايله جحفه بيننده برموضعدر (دارا) الفمقصوره ايله نصيبين ايله ماردين بيننده بر بلده آديدركه شاه ايران دارا بن دارا بنا كرده سيدر اسميله مسمادر وطبرستان ايالتنده برقلعه آديدر و بنو عامر ديارنده بر وادى آديدر وبحرينده برناحيه آديدر (دار البقر) مصرده ايكى قريه آديدر (دار عماره) بغدادده ايكى محله آديدر برى شرقيه وبرى غربيه در (دار القطن) قافك ضميله بغداده ده برمحله در امام ابو الحسن على بن عمر الدارقطنى اورادندر وحلبده برمحله آديدر فنون متنوعه ده تصانيف كثيرۀ مبسوطه صاحبى عمر بن على بن قشام اورادندر (درنى) دالك ضميله برموضع آديدر موضع ذكرى نون بابيدر (الدارىّ) و(الديّار) كتّان وزننده و(الدورىّ) دالك ضميله و(الديّور) تنور وزننده كس واحد وفرد معناسنه مستعملدر ومقام نفيه مخصوصدر يقال ما بالدار دارى ودیّار ودیّور اى احد ودیّارك وزنى فيعالدر (المدارة) ميمك ضميله شول دكرمى كسلمش درى يه دينوركه قوغه طرزنده ديكيلوب آنكله قيودن صو چكرلر وآلاجه قوطه يه وازاره دينور (الدودرىّ) ضوطرى وزننده بود ورقزه دينوركه ديبك طرزنده بوص بوملق اولور (الدويرة) جهينه وزننده ريف شامده بربلده در و برموضع آديدركه آنده حسون بن الهيثم المقرئ الدويرى ساكن اولدى (دويره) صحيفه وزننده نيسابور قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن محمد بن عبد الله بن يوسف بن خرشيد اورادندر (الدور) دالك ضميله سر من رأى قصبه سيله تكريت بيننده ايكى قريه در برينه دورعليا و برينه دور سفلى ديرلر اعلامدن محمد بن الفرخان بن روز به اورادندر ودجيل قضاسنده برناحيه آديدر ومشهد ابى حنيفه رضى الله عنه قربنده برمحله آديدر محدثيندن محمد بن مخلد بن حفص اورادندر ونيسابورده برمحله آديدر محدثيندن ابو عبد الله الدورى اورادندر واهواز قضاسنده بربلده آديدر وباديه ده برموضع آديدر (الدورة) دالك ضميله قدس ايله خليل بيننده برقريه در مصرده بنو الدورى جماعتى اورادندر (دوران) دالك ضميله برموضعدر (دوّران) دالك وواو مشدده نك فتحيله صلح قضاسنده برقريه در (داريا) شامده برقريه آديدر نسبتنده داراني ديرلر غير قياس اوزره (تدوره) تكمله وزننده جبال ارالغنده واقع دوزجه بقعه يه دينور غير منصرفدر (المدورة) مكرمه وزننده شول ناقه لره دينوركه چوبان آنلرى برر بردو رايدرك سودلرينى صاغار اوله كلمۀ مزبوره اصلى اوزره مخرجدر يعنى واوى الفه قلب اولنمامشدر (الدهر) دالك فتحى وهانك سكونيله كاه اولوركه اسماء حسناده عد اولنور * مؤلفك بصائرده بياننه كوره دهر زمان معناسنه در على قول ابد غير منقطع معناسنه در وازهرى قولى اوزره دهر عند العرب بعض زمان اطوله اطلاق اولنور كذلك بالكليه مدت دنيايه اطلاق اولنور وعند البعض ابتداى آفرينشدن انجامنه قدر اطلاق اولنور وعلى قول هر قوم وامتك دهرى زمانلرندن عبارتدر قالديكه لاتسبوا الدهر فان الدهر هو الله * وفى رواية * فان الله هو الدهر * حديثنده واقع دهر عند البعض اسماء حسناده در وزمخشرى قولى اوزره مراد زمان طويلدر بعض كسه لر نوازل وحوادثى دهره عزو ومضاف ايلكله دهردن شكوى وذم ونفرين ايلرلريله رسول اكرم صلى الله عليه وسلم حضرتلرى دهره سب ايلمك خالق ومفاعلنه سب ايلمك اولديغنه مبنى نهى ايلمشلردر وقالديكه اولكى روايته كوره فان جالب الحوادث هو الله سبكنده در دهر حوادث موضعنه وضع اولنمشدر كما يقال ان ابا حنيفة ابو يوسف يعنى فقاهتده درجۀ نهايته بالغ همين ابو يوسف در پس ابو حنيفه كمال فقهله مشتهر اولديغندن ابو يوسف موضعنه وضع اولنوب مثلا قال ابو يوسف محلنده قال ابو حنيفة دينور دهر دخى عندلرنده جلب حوادث ايله مشتهر اولمغله حوادث محلنه وضع اولندى وروايت ثانيه يه كوره فان الله

هوالجالب للحوادث تأويلندمدرز براعندلرنده جالب حوادث دهردركابقال انّ ابا يوسف ابوحنيفة يعنى ابو يوسف
فقـاهتده درجة قصواية بالغدر متقـاصر دكلدر ديمكدر پس قصرلرافرادى اولو روعلى قول دهر ثانى اولك
غيريدركه مصدر بمعنى فاعلدر انّ الله هوالمصرّف المدبّر المفيض لمايحدث سبكندمدر مترجم ديركه شيخ اكـبر
قدّس سرّه فتوحاتك يتمش اوچنجى بابنده بحثمز بورى سرد ايلمشدر * ومؤلف عليه الرحمه شافعى متعصبندن
ايكن وجـه مذكوراوزره امام اعظمى وابويوسفى كمال فقـاهتده تمثيلى فيوضات دهريه دن معدوددر انتهى
ودهر زمان طويل وامد ممدوده دينور تقول مارأيته دهرا اى زمانا طويلا ويك سـنه مدته دينور وحرف حلق
اولمغله هـا نك فتحيله ده جائزدر جمعى ادهر ودهوركلور ودهر مجـازا نازله وحادثه يه اطـلاق اولنور يقـال
اقلقه دهر اى نازلة وهمت معناسـنه مستعملدر تقول مادهرى بكذا اى همتى وارادتى وغايت وانجـام معناسنه
مستعملدر جزؤيت وكليت مناسبتيله يقال دهره صارالى كذا اى غايته وغلبه معناسنه مستعملدركه اعتقاد عوامده
فعل زماندر يقال تطاول عايه بالدهر اى بالغلبة ودأب وعادت معناسنه مستعملدركه مدت حياتده باقى اولور يقال
دهره كذا اى عادته ودهر بالأخذ مصدر اوله رق استعمال اولنور بركسه يه برحادثه وكريهه اصابت ايلمك معناسنه يقال
دهرهم امر دهرا من الباب الثالث اذا نزل بهم مكروه وهم مدهور بهم ومدهورون (الدهارير) عباديد وزننده اول الدهر
فى الزمن الماضى معناسنه در وبونك مفردى يوقدر عباديد كبى وزمان سالف وهنكام قديم معناسنه مستعملدر ودهور
مختلفه معناسنه مستعملدر يقال دهور دهارير اى مختلفة * شارح ديركه جوهرى شديد معناسنه ثبت ايلمشدركه ليل اليل
وظل ظليل قبيلندن اولور ونهايه ده سطيح كاهنك * فانّ ذا الدهر اطوار دهارير * قولنده ازهرى بيانى اوزره دهارير
غيرقياس اوزره دهورك جمع الجمعى اولمغله مرادى بؤس ونعمدن ذوحالين ديمكدر وزمخشرى قولى اوزره دهارير تصاريف
دهردن عبارتدر دهر لفظندن مأخوذدر لفظندن واحدى يوقدر * پس مؤلف زمخشريه موافقت ايلمشدر وقال
فى الاساس مضت دهور دهارير اى طوال (الدهير) امير وزننده و(الداهر) مبالغة وصف اولور يقال بمضى عليهم دهر
دهير وداهر اى شديد وتقول لا آتيه دهر الداهرين اى ابدا كما تقول عوض العائضين (الدهرى) ياى نسبتله دهرك بقاء
وعدم فناسنى زعم واعتقاد ايدن ملحده دينوركه آخرتى منكر اولور حيوان وانسان كياه منزلنده در دهر ابدى البقاءدير لر
شارح ديركه دهرى دالك فتحيله ملحدمز بوره دينور ودالك ضميله غيرقياس اوزره بيروساخورده كسه يه دينور فرق
ايچون نسبت متغيردر كذلك وجه آتى اوزره دهر نام قبيله يه منسوب ديمكدر ومنه يقال رجل دهرى ودهرى
اى ملحد ومسنّ ومن قبيلة الدهر انتهى (المداهرة) مفاعله وزننده و(الدهار) قتـال وزننده توقيت وتحديد
ايليه رك مدت مديده اوزره معـامله ايلمك معناسنه در يقال عامله مداهرة ودهارا ويقـال استأجره مداهرة
(الدهورة) جهوره وزننده برنسنه يى بريكدروب برچقور ودربن يره آتمق معناسنه در طرق دهردن مأخوذدر يقال
دهورالشئ اذا جمعه وقذفه فى مهواة و چمرمق وجهيله حدثلمك معناسنه در يقال دهور الرجل والطير اذا سلح
وكلامى رفع البنان اوله رق متصلا فصاحت وبلاغتله تكلم ايلمك معناسنه در حوادث عظيمه متواليه دهر كبى يقال
دهور الكلام اذا قحم بعضه فى اثر بعض وبرنسنه يى اوته قاقوبدوشورمك معـناسـنه در يقال دهور الحـائط
اذا دفعه فسقط (التدهور) تدحرج وزننده كيجه نك اكثر وقتى صاوشمق معناسنه در يقال تدهور الليل اذا ادبر
(الدهورى) جهورى وزننده متين وطبانقان آدمه دينور يقال رجل دهورى اى صلب (دهر) نهر وزننده
حضرموت يانده بر وادى آديدر وبرقبيله پدرينك اسميدر نسبتنده دهرى دينور دالك ضميله غيرقياس اوزره
ودهرى بيروساخورده يه اطلاق اولنوركه بودخى تغيير نسبتندرتنه كه ذكر اولندى (داهر) و(دهير) امير وزننده
اعلام رجالندندر (الداهرة) نسبت اوزره ذات دهر ديمكدركه اوزرندن دور ودراز وقت كچمش نسنه ديمكدر
تأنيثى موصوف اعتباريله در بومناسبتله قامتى افراط اوزره اوزون اولان خاتونه داهرة الطول اطلاق ايدرلر يقال
انها الداهرة الطول اى طويلة جدا (داهر) هاجر وزننده قصبهٔ ملكت سند اولان ديبل نام شهرك شـاهى
اسميدركه حجاجك عمزاده سى محمد بن القاسم الثقفى قتل ايلمشدر (الداهرى) ناصرى وزننده داهره منسوب
ديمكدر عبدالله بن حكيم الداهرى ضعيف الروايه دروعبدالسلام الداهرى محدثدر (دهدرين) دالرك ضمى
ورای مشدده نك فتحيله بطل فعلنك اسميدر يعنى اسم فعل ماضى دركه بطل معناسنه در سرعان وهيهات كبى كه
سرع وبعد فعللرينك اسملريدر وباطل وبيهوده لك وكذب ودروغك دخى اسملريدرتنه كه دهدر دخى بو يلجه در
يعنى اصل دهدر باطـل وكذبك اسمى اولوب تثنيه اوله رق دهدرين عنوانتده دخى اسـتعمـال اولنور ومنه المثل
دهدرين سعد القين   اى بطل سعد الحداد بان لا يستعمل اشـغالهـم بالفعل يعنى ناس خط وغلا بليه سيله

اوغراشمغله تیمورجیلك مصطلحلری قالمدیغندن ناشی سعد دیدکلری تیمورجی مهمل ومعطل قالدی پس بو راده
اسم فعل ماضی اولەرق استعمال اولندی وعند البعض برتیمورجی اسمی سعددر دیەرك برمدت امر ارایلم ایلدکدنصکره
برتقریبله اسمنك سعد اولمدیغی بین الناس متبین اولمغله اولبابده کذبی ظاهر اولدقده کندیسنه کلام مزبوری
ضرب ایلدیلر یعنی ای تیمورجی سعد باطلی باطل ایله جمع ایلدك پس دهدرین تثنیه اولوب ومضمر جمعت فعلیله
منصوب وسعد منادای معرفه وحرف ندا محذوف والقین کلمەسی صفت اولور ومقدّما صنعتنده حذاقت ادّعا
ایدوب بعده بی بهره ظهور ایلکله کذبی ایکی دفعه متعین اولدیغندن تثنیه ایله ایراد ایلدیلر و بعضلر منفصلا ده درّین
عنوانیله روایت ایلدیلر کویا که ده لفظی دها کلمه سندن فعل امر اولوب لام فعلی اولان واو عین فعلی موضعنه
نقل اولنوب دوه اولدقدنصکره اجتماع ساکنین ایچون واو حذف اولندی ودرّین کلمه سی درّیدرّ دروا
صیغه سندن اسم مثنا درلیك وخنانیك لفظلری کبی تأکید ایچون ایراد اولنمشدر حاصل معنا کذب ودروغده
ای سعد سن تتابع ایده رك افراط ومبالغه قبیل دیمك اولور و بعضلر دیدیلر که حدّاد مزبور عجم طائفه سندن
اولوب یمن نواحیلرنده صنعتنی اجرا ایلیه رك کشت و کذار ایلرایدی ناحیه لك برنده کسادلدیکی وقتده لسان فارسی
اوزره ده بدر ودبر ایدی‌ده فارسیده قریه وبدرود وداع معناسنه اولمغله اشبو قریه یه وداع ایدرم دیمکله فردا
محل آخره عزم ایلیه جکنی اخبار ایدر ایدی تا که خلق بره مدد کتمه دیوب کند یسنی استعمال ایده لر عرب
بو کلامی تعریب ایدوب مطلقا کذب وبیهوده موقعنده ضرب مثل ایلدیلر وجه مذکور اوزره راه و روشی
هرکسك معلومی اولمغله یری برینه اذا سمعت بسری القین فانه مصبح دیرلر ایدی یعنی معهود تیمورجینك بو کیجه
کیدرم دیدیکنی تصدیق ایلمه اول یارنده بونده در ٭ مؤلف کرچه بو کونه بسط و بیان ایلدی لکن ایکنجی وجهی
مشوّش اولمغله برخوشجه ذائقه سی مماس حواس اولمامشدر امثال میدانیده زیاده جه مبسوطدر ازجمله عرب
طائفه سی عجمی اهل مکر وخدیعه اولمق اوزره اعتقاد ایدرلر ایدی و عجم طائفه سی عربه مخالطه ودرّ ایله
یعنی اینجو ایله تجارت ایدوب لکن عربیه یی فصاحت اوزره اداایده مزلر ایدی عربیده عشره دیه جك یرده لسان
فارسی اوزره ده واثنین دیه جك یرده دو دیرلر ایدی که بونی طوغری تکلم ایدوب سائر بنه کلمات عربیه مزج ایدرلر ایدی
برکون علی العاده عجمدن بر تاجر وافرآق وقاره بونجقلر و بلا نجی اینجولر کتوردی سئوال ایدنلره ده درّین ایله جواب
ویردی که مرادی ایکی کونه اینجو دیمك ایدی دودیه جك یرده ده دیدی بعده عیبه سنی استکشاف ایلدکلرنده کذبی
ظاهر اولمغله ده درّین دیه رك هزل وسعد نام حدّاد بین العرب کذبله مشتهر اولمغله سعد القین لفظنی دخی اضافه
ایدوب ومزدوج اولمغله من بعد ضرب مثل ایلدیلر ودرّ لفظنه مزاوجة دالنی مضموم قلدیلر بعده دهدر کلمه سنی
وآندن تصرفله دهدار و بعضا رانی نونه ابدال ده دهدن کلمه لرنی کذب و باطل و بیهوده ده استعمال ایلدیلر
ومترجم فقیرك عربستانده السنهٔ عربدن مسموعی اولدیغی اوزره برآدمی هزل ایله ممتزج تکذیب موقعنده دهدرّین
و دهدرّا عنوانیله ایراد ایدرلر حتی نسوان فلاحین تحریفله درّاو دیدکلری مسموع اولمشدر دالك کسری و رانك
تشدیدی والف و واو ایله انتهی (الدهشرة) شین معجمه ایله دسکره وزننده ناقهٔ کبیره یه دینور ومصدر اولور
برایشی رفق وسهولتله ایشلیوب عجله ایله کورمك معناسنه یقال دهشر الامر اذا عمله بغیر رفق و کورشی خصمی
جست وچابك طوتمق معناسنه در یقال دهشر الرجل اذا اسرع الاخذ فی الصراع کذلك جماعده چابك دپرنمك
معناسنه در یقال دهشر فی الجماع اذا اسرع (التدهکر) تدحرج وزننده ومرادفیدر که یوارلنمق معناسنه در
یقال تدهکر الحجر اذا تدحرج و برنسنه اوزره سرعتله صچرایوب بنمك معناسنه در یقال تدهکر علیه اذا انزّی
وخاتونك صغریسی پك بیوك اولمغله یوررکن بری اوته اضطراب ایلمك معناسنه در یقال تدهکرت المرأة
اذا اضطربت (المدهمرة) مدحرجه وزننده کوده سی طقناز وصمصیق وقوندا اولان خاتونه دینور (الدیر) دالك فتحی
و یانك سکونیله خان النصاری یعنی نصرانیلرك مناسترلرینه دینور که بوکلیسادن بشقه در جمعی ادیاردر (الدیّار
شدّاد وزننده کدوزنی فعال درو (الدیرانی) غیرقیاس اوزره نسبتله صاحب مناستر اولانه دینور (رأس الدیر) مناستر سکاننك
رئیس اولان پاپاسه دینور (دیر الزعفران) ایکی موضع آدیدر (دیرزکی) خبرعلی وزننده مرها شهرنده بر موضعدر ودمشق
قضاسنده بر قریه در (دیر سمعان) سحبان وزننده دمشقده بر قریه آدیدر که عمر بن عبد العزیز اوراده مدفوندر وحالیا اول
قریه مجهولدر وانحا کبه ترابنده بر موضع آدیدر ومعرّه ده بر موضع آدیدر عمر بن عبد العزیزك مرقدی کرچه بونده در
دیرلر لکن صحیح اولان قول اولدر وحلب قضاسنده بر موضع آدیدر (دیر العاقول) اوچ موضعدر (دیر عبدون
ایکی موضع آدلریدر (دیر العداری) اوچ موضع آدلریدر (دیر هند) اوچ موضعدر (دیر نجران) اوچ موضعدر

دیرمرجش) منزل وزنده ایکی موضعدر (دیرمارت مریم) اوچ موضعدر تمت الدال بعون الله الملك المتعال

فصل الذال المعجمة

(الذأر) ذالك وهمزه نك فتحیله برنسنه دن قورقوب استنکاف ایلمك معناسنه در
یقال ذئر عنه ذأرا من الباب الرابع اذا فزع منه وانف و برنسنه یه جرأتلنوب اقدام ایلمك معناسنه در یقال ذئر
علیه اذا اجترأ وطارلمق معناسنه در یقال ذئر الرجل اذا غضب فهو ذئر وذائر و برنسنه یی کریه وناخوش کوروب
ایکرنمکله آندن منصرف اولمق معناسنه در یقال ذئر الشیء اذا کرهه وانصرف عنه وبرایشه دادانوب عادت
وادمان ایلمك معناسنه در یقال ذئر بالامر اذا ضری به واعتاده وخاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در
یقال ذئرت المرأة علی بعلها اذا نشزت (الذئر) کتف وزنده و (الذائر) غضب معناسندن اسم فاعلدر طارغین
وغضبان کشی یه دینور و زوجنه نشوز وعصیان اوزره اولان قاری یه دینور یقال رجل ذئر وذائر ای غضبان
وامرأة ذئر وذائر ای ناشز لبعلها (الاذأر) همزه نك کسریله برآدمی طارلتمق معناسنه در تقول اذأرت فلانا
اذا اغضبته و برآدمی برنسنه اوزره جرأتلندروب اغراوتحریش ایلمك معناسنه در یقال اذرأه علیه اذا جرأه
واغراه و برنسنه یه مضطر وناچار ایلمك معناسنه در یقال اذرأه الیه اذا الجأه واضطره الیه (الذئار) کتاب وزنده
طبراقله قارشق فشقی یه دینور که ناقه نك ممه سنه صیوارلرتا که یاوریسی امزرمیه و بونی یاوری یی سوددن کسدکلری
وقتده ایدرلر (الذأر) ذالك فتحی وهمزه نك سکونیله ناقه یاوریسی امزرمك ایچون ممه سنه ذکر اولنان فشقی یی
صیوامق معناسنه در یقال ذأر الناقة ذأرا من الباب الثالث اذا طلی اطباءها بالذئار (المذاءرة) مفاعله وزنده
بودخی خاتون زوجنه نشوز وعصیان ایلمك معناسنه در یقال ذاءرت المرأة علی بعلها اذا نشزت (المذائر) آندن
اسم فاعلدر یقال مرأة مذائر ای ناشزة علی بعلها و یاوریسی وضع ایلدیکی حینده آندن نفرت ایدوب حنین
ایلیان علی قول همان بورننك اوجیله قوقلیوب درونندن اوزله مز اولان ناقه یه دینور یقال ناقة مذائر اذا کانت
تنفر عن الولد ساعة تضعه اوترأم بانفها ولا یصدق حبها (الذئرة) فرحه وزنده ذئر لفظندن مؤنثدر که طارغین
وغضبان معناسنه در نته که ذکر اولندی ومنه یقال شؤونك ذئرة ای دعوعك فیها تنفش کتنفش الغضبان شئون
شأنك جمعیدر که باش کیکنك چاتیسنه دینور کوز یاشنك عروقی آنده در تنفش توبلراوپرمك معناسنه در (الذبر
صبر وزنده یازو یازمق معناسنه در یقال ذبر الکتاب ذبرا من الباب الثانی والاول اذا کتبه ویازویی نقضه لیوب
اعجام ایلمك معناسنه در یقال ذبر الکتاب اذا نقضه وخفیجه قرأت علی قول سرعتله قرأت ایلمك معناسنه در
یقال ذبر القرآن اذا قرأه خفیة او سریعة وذبر حمیر قبیله سی لساننده خرما یپراغی اوزره یازیلان یازویه دینور که
کاغد کبی اکا یازو یازارلر وذبر کذلك مصدر اولور کرکی کبی فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء اذا علمه
وفقهه وذبر صحیفه یه دینور یقال ذبر فی الذبر ای فی الصحیفة جمعی ذبار در ذالك کسریله (التذبیر) تفعیل وزنده
بودخی یازو یازمق معناسنه در یقال ذبره تذبیرا اذا کتبه (الذبارة) سفاره وزنده برنسنه یه حسن دقت وامعانله
نظر ایلمك معناسنه در یقال ذبر الشیء ذبارة من الباب الثانی اذا نظر واحسن النظر و برکلام وخبرك معنا ومفهومنی
فهم وادراك ایلمك معناسنه در یقال ذبر الخبر اذا فهمه وآب روان کبی سلاست وطلاقتله اوقومق معناسنه در ومنه
یقال ما احسن مایذبر الشعر ای یمره وینشده (الذبر) فتحتینله طارلمق معناسنه در یقال ذبر علیه ذبرا من الباب
الثالث اذا غضب (المذبر) معظم وزنده آلاجه و پرنقش ونکار اولان ثوبه دینور یقال ثوب مذبر ای منمنم
الذبر) کتف وزنده سهولت وسلاست اوزره قرأت اولنان کتاب ومکتوبه دینور یقال کتاب ذبر ای سهل القراءة
الذابر) عالم وزننده اتقان وامعان صاحبی آدمه دینور کرك خاص وکرك عام اولسون یقال رجل ذابر ای متقن
للعلم (الذخر) ذالك ضمی وخای معجمه نك سکونیله برنسنه یی اختیار ایلمك علی قول اتخاذ یعنی ایدنمك معناسنه در که
مرادوقت حاجتده مقتضی اولور دیو ایدینوب صقلامقدر یقال ذخر الشیء ذخرا من الباب الثالث اذا اختاره
او اتخذه ای لوقت حاجته قال فی الاساس ذخره اذا خبأه لوقت حاجته وقال فی المصباح ذخرته ذخرا من باب نفع
والاسم الذخر بالضم اذا اعددته لوقت الحاجة الیه وذخر اسم اولور وقت حاجت ایچون اتخاذ وحفظ اولنان نسنه یه
دینور ذخیره کبی جمعی اذخار کلور قفل واقفال کبی (الادخار) همزه نك ودال مشدده نك کسریله آندن افتعالدر
ذخیره طوتمق معناسنه یقال ادخره بمعنی ذخره اصلی اذتخر ایدی تاء وذال داله قلب وادغام اولندی نته که ادکر کلمه سی
دخی بویله در (الذخیرة) سفینه وزنده بودخی وقت اقتضا ایچون اتخاذ وحفظ اولنان شیئه دینور جمعی ذخایر
کلور ومنه یقال جعل ماله ذخرا عند الله وذخیرة وذخیره برموضع آدیدر که تمرك اعلاسی او رایه نسبت اولنور
(المذاخر) فاخر وزننده پك سمیز وطاولی انسان وحیوانه دینور یقال رجل وفرس ذاخر ای سمین

وذاخر بر رجل آديدر (المذّخر) معظم وزنده شول آته اطـلاق اولنور كه يوكركلـكندن ناشى اختيار واتخـاذ
اولنمش اوله يقـال فرس مذّخر اى منق لحضره (اذاخر) همزه نك فتحيـله مكـه يه قريب برموضـع آديدر
(الاذخر) زبرج وزنده مطلقـا تر وتازه وسبز اولان اوتلغـه دينور و برنوع خوشبو اوتلغـك اسميدر تركيده
مكه ايريغى ومكه صمانى ديدكلريدر (الذخر) كتف وزنده يمنده برطـاغك آديدر (المذاخر) مصـادر وزنده
انسان وحيوانك جوفلرينه و بطنلرينه و بغرسقلرينه وطمرلرينه واسافل بطونلرينه اطلاق اولنور مجمع ومرجع طعام
وعلف اولدقلريچون ومنه يقال تملأت مذاخر فلان اذاشبع وملأت الدابة مذاخرها وهى المواضع التى تدخر فيها
العلف والماء من جوفها (الذرّ) ذالك فتحى ورانك تشديديله خرده قرنجه لره دينور صغار النمل معناسنه واحدى ذرّه در
آنلرك يوزدانه سى برآر په وزننده اولمغله ذرّه اوزان جمله سندندر قال الشارح ومنه قوله تعالى * ان الله لايظلم مثقال ذرّة
اى ابدا * شارح ديركه بوماده صاچمق معناسنه موضوعدر معانىء سائره اندن منشعبدر خرده قرنجه يه ذرّه اطلاقى
صـاچلمش دانه يه تشـبيهله در و وزن مزبوراندن متفرعدر وشعـاع شمس سببيله پنجره و باجه لر ايچره هواده
مسلسل توزه ذرّه تعبيرى دخى آندن منشعبدر انتهى وذرّ مصدر اولور تخم ودانه مقوله سنى صاچمق معناسنه يقال
ذرّ الحبّ والملح ونحوه ذرّا من الباب الاول اذافرقـه ونثره وكوزه كوز اوتى اكـك معناسنه در يقـال ذرّ الذرور
اذا طرحـه فى العـين ونشر ايلمك معناسـنه در ومنه ذرّ الله عبـاده فى الارض اذا نشرهم وذرّ وذرور مرور
وزنده كوده نك باخود سـاده اتك آريقليوب ورطوبتى چكيلكله سـكيل طرزنده دانه دانه صورتنـده اولمق
معناسنه مستعملدر يقال ذر اللحم ذرّا وذرورا اذا تخدّد وذرّه كبى يردن نبات اوج كوسترمك معناسنه مستعملدر
يقال ذر البقل اذاطلع اى ادنى شئ منه كالذرة كذلك كنشك اوجى طلوع ايلمك معـناسنه مستعملدر يقال ذرّت
الشمس اذاطلعت ويقال ذرّ قرن الشمس اذاطلع وذرّ متعدى اولور نباتى ير بتورمكه باشليوب اوجنى كوسترمك
معناسنه يقال ذرّت الارض النبات ذرّا اذا اطلعـته و برآدمك باشنك ايلروسى اغارمغه باشلمق معناسنه در يقال ذر
الرجل يذر بالضم و يذر بالفتح ذرّا من الباب الاول والرابع اذاشاب مقدم رأسه ويذرّ فيه بالفتح شاذّ يعنى باب رابعدن
شاذدر (الذرذرة) زلزله وزننده بودخى طوز ودانه مقوله سنى برنسـنه اوزره طاغيدوب صاچمق معناسنه در يقال
ذرذر الملح والفلفل بمعنى ذره (ابوذرّ) ذالك فتحيـله اصحابدن جنـدب بن جنادة الغفـارى كنيه سيدر حايله سى
ام ذرّ ايله مكنيه در بوراده ذرّ خرده قرنجه اوله جقدر كندولرى خصوصا فرزندلرينك جـثه لرى بغايت صغير
وقصير ايديلر وابوذرة الحـارث بن معاذ كذلك اصحابدندر وابوذرّ الهذلى الصـاهلى شعرادندر عـلى قول بودال
مهملهء مضمومه ايله در (الذرور) صبور وزنده كوز اوتنه دينور داروى چشم معناسنه توتيا وسرمه وسائرى كبى
وذرور برنوع عطر آديدر كه هنـددن كلور جمعى اذرّه كلور اجله كبى (الذريرة) سفينه وزنده بودخى ذرور
ديدكلرى عطرك آديدر بواسمله معروفدر (الذرّية) ذالك ضم وكسرى وراء مشدده نك كسرى وياء مشدده ايله
برآدمك نسل وولدينه دينور جمعى ذرّيات كلور وذرارى كلور ذالك فتحيـله وذرّيه نسوانه اطلاق اولنور محل نسل
اولديغيچون مفرد وجمعى برابردر يعنى كرك ولد وكرك نسـوان معناسنده مفرد وجمعه شامل در وجمعنده ذرّيات وذرارى
دينور * شارح ديركه و زنى فعليه در صغار نمل معناسنه اولان ذرّ كلمه سندن مأخوذدر و بونده اوچ لغت واردر افصحى
ذالك ضميله در لغت ثانيه كسرايله وثالثه ذالك فتحى و رانك تخفيفيله كريمه وزننده در وعند البعض ذرء ماده سندن كه
خلق معناسنه در مأخوذ در و زنى فعوله در نته كه همزه بابنـده دخى ذكر اولنـدى ومجازا اصوله ده اطـلاق اولنور
(الذرذار) ثرثار وزننده اوزان وپر كوكسه يه اطلاق اولنور يقال رجل ذرذار اى مكـثار و بر رجل لقبيدر (الذرارة)
ثمامه وزننده صاچيلان واكيلان شيئه دينور كه صاچنتى واكنتى تعبير اولنور يقال هذه ذرارة الطيب وغيره اى ما تناثر
منه اذاذرّ (الذرّى) ذالك فتحيله برّى وزننده طبان وخرسان قلج كبى آبدار وجوهر دار قلجه وصف اولور يقال
سيف ذرّى اى كثير الماء وقلجك جوهرينه اطلاق اولنور كه * قلجك جوهرى بوزى صو يدر * خرده قرنجه شكلنده
اولمغله كويا كه اكانسبت اولنمشدر يقال مابين ذرّى سيفه اى فرنده (الذرار) كتاب وزنده بركسه يه طاريلوب
آندن اعراض ايلمك معناسنه در يقال ذرّ عليه ذرارا اذاغضب عليه واعرض (المذارّة) فى الاصل مفاعله وزننده
و(الذرار) قتـال وزننده ناقـه بدخوى اولمق معناسنه در يقال ذارّت الناقـة مذارّة وذرارا اذا سـاء خلقها
وهى مذارّ اى سيئة الخلق (المذرة) ميمك كسرى وذالك فتحيـله خرمنده حبوبات طـاغيده جق آلته دينور كه
يبا اوله جقدر (الذعر) ذالك ضمى وعينك سكونيله اسمدر قورقويه دينور خوف معناسنه (المذعور) برنسـنه دن
قورقمش آدمه دينور يقال ذعر الرجل على بناء المجهول فهو مذعور (الذعر) ذالك فتحيـله قورقمق وقورقويه

دوشورمك معناسنه در يقال ذعره ذعرا من الباب الثالث اذا خوفه (الاذعار) همزه نك كسريله بودخى قورقتمق
معناسنه در يقال اذعره بمعنى ذعره (الذعر) فتحتينله مدهوش اولمق معناسنه در يقال ذعر الرجل ذعرا من الباب
الرابع اذا دهش (الذعر) صرد وزننده قورقيجى نسنه يه دينور يقال ذعره ذعراى امر مخوف (الذعرة) تؤده وزننده
بر قوش آديدر كه اغاجلرده اولوب دائما قويرغنى تحريك ايدر قويروق صلان ديدكلرى قوش اوله جقدر كه پك قورقق
اولور (الذعور) صبور وزننده و(المتذعر) متذكر وزننده بالطبع عيب وتهمتدن خوف واحتراز ايدر اولان خاتونه
دينور يقال امرأة ذعور ومتذعر اذا كانت تذعر من الريبة والكلام القبيح وذعور شول ناقه يه اطلاق اولنور كه
ممه سنه ال اورلديغى كبى كمال نفورندن سودينى چكر اوله يقال ناقة ذعور اذا كانت قد مس ضرعها غارت
(ذوالاذعار) همزه نك فتحيله تبابعهٔ يمندن اذواء تعبير اولنان امرادن برينك لقبيدر صور واشكالى غريب و وحشى
بر طائفه يى سبى واسير ايدوب مملكتى اولان يمنه كتوردكده خلق انلردن خوف ايتمكله تلقيب اولنمش ايدى على قول
نسناس ديدكلرى طاغ آدملرينى يمن اوزره حواله وتسليط ايتمكله ناس كنديسندن خوف ايتمكله تلقيب اولندى
(الذعارير) شعارير وزننده ومرادفيدر كه طارطغان وتارمار معناسنه مستعملدر مفردى يوقدر كويا كه ذعر وردر
خوف وهراسدن ناشى پراكنده اولان عسكره دينور بعده تارمار معناسنده استعمال اولندى يقال تفرقوا
ذعارير اى شعارير وذعارير الانف بروندن سيلان ايدن سوده شبيه سموكه اطلاق اولنور كه پك غليظ اولمز (الذعرة)
ذالك ضميله و(الذعراء) حمراء وزننده كوته اطلاق اولنور كويا كه دائما ضرطه سى خوفندن ناشيدر وعربلر
بغايت شديد وخطر اولان سنه يى ذعريه ايله توصيف ايدرلر هر كس آندن انديشه ايدر اولديغيچون يقولون
اصابتهم سنة ذعرية اى شديدة (المذعورة) و(المذعرة) معظمه وزننده دلورمش ناقه يه اطلاق اولنور يقال ناقة
مذعورة ومذعرة اى مجنونة (المتذعر) متذكر وزننده هر نسنه دن خوف واحتراز ايدر اولان آدمه دينور يقال
رجل متذعر اى متخوف ومالك بن دعر دال مهمله ايله درتته كه محلنده ذكر اولندى (الذعور) غين معجمه ايله
عصفور وزننده شول مبطن وكيندار آدمه دينور كه عقدهٔ حقد وكينى دكه حالله منحل وزائل اولميه دوه كينلو
تعبير اولنور يقال رجل ذعور اى حقود لاينحل حقده (الذفر) ذالك وفانك فتحيله و(الذفرة) فتحاتله
مطلقا رائحه نك بغايت حدت وشدتنه على قول متن و بدبوى اولان قوقلق رائحه سنك تيزلكنه مخصوصلردر
يقال فيه ذفر وذفرة وهى شدة ذكاء الريح او يختصان برائحة الابط المنتن وذفر فتحتينله مصدر اولور يقال
ذفر الشئ ذفرا من الباب الرابع اذا ظهرت رائحته واشتدت وذفر رائحه بد اولمق نتن معناسنه در يقال فيه ذفر
اى نتن وآبغرك نصفنه سنه اطلاق اولنور بد رائحه اولديغيچون اطلاق بالمصدر در (الذفر) كتف
وزننده و(الاذفر) احمر وزننده وصفلردر بغايت تيز رائحه اولان شيئه دينور ومنه يقال مسك اذفر وذفر
اى جيد الى الغاية (الذفرى) ذكرى وزننده جميع حيوانك قولاقلرى ديبندن قذالك نصفنه وارنجه عضوه دينور
على قول قولاغك آكسه سنده اولان يومرى كيكه دينور على القولين قولاق طوزى تعبير اولنان يراوله جقدر كه فارسيده
بنا كوش ديرلر وقذال سحاب وزننده قولاق ديبنده قفا چقورينه وارنجه يره ديرلر وذفرى لفظنك جمعى ذفريات كلور
وذفارى كلور صحارى وزننده ويقال منه ذفرى اسيلة غير منونة وقد تنون وتجعل الالف للالحاق بدرهم
يعنى آخرنده كى الف تأنيث ايچون اولمغله بلا تنوين اولور كه غير منصرفدر و بعضا الف الحاق اعتباريله
درهم وزننده ملحقا منون اولور (الذفر) طمر وزننده قولاغك طوزى عظيم اولان دوه يه دينور مؤنثى ذفره در
يقال جمل ذفر وناقة ذفرة اى عظيم الذفرى وذفر قرمتين وطبانقان تند وشديد دوه يه دينور فانك فتحيله ده
لغتدر يقال جمل ذفر اى صلب شديد وبنيه وخلقتى عظيم اولان انسان وحيوانه دينور واوزون بويلو اولوب
اندام واعضاسى تام جلد وچالاك دلوقانلويه دينور (الذفرة) جبله وزننده صوبى وجلد وچالاك ناقه يه دينور
وشام اشكى كبى غليظ وقوندا شكه دينور (الذفراء) حمراء وزننده اذفردن مؤنثدر بالمناسبه شول عسكره اطلاق
اولنور كه سلاحلرى پاسلنمش اولمغله بد رائحه باغلش اوله يقال كتيبة ذفراء اى سهكة من الحديد وذفراء
برنوع اوتلق آديدر كه قبشه قدر قالور دوه علفنندر (المذفورة) ذفراء ديدكلرى نبات مذكورى چوق اولان يره
دينور يقال ارض مذفورة اى كثيرة الذفراء (الذفرة) زنخه وزننده برنبات آديدر (ذفره) فتحاتله اساميدندر
خليد بن ذفره روايت حديث ايتمشدر (ذفران) ذالك فتحى وفانك كسريله وادى الصفراء قربنده بر وادى آديدر
على قول دقرآن لفظندن مصحفدر (ذوالذفرين) ذالك ورانك كسريله اذواء اطلاق اولنان امراء حميردن ابوشمر بن
سلامه نك لقبيدر (الذكر) ذالك كسريله و(التذكار) تانك فتحيله برشيئى اونوتميوب خاطرده طوتمق معناسنه در

يقـال ذكرالشيء ذكرا وتذكارا من الباب الاول اذا حفظه ❁ مؤلفك بصائرده بيانه كوره ذكر ماده سيله بعضا
شول هيئت نفسيه مراداولور كه آنكله انسان كسب ايلديكي معرفتي حفظ ايلمك ممكن اولور پس بومعناده حفظ ايله
مرادفدر لكن حفظ قلبده احرازي وذكر استحضاري اعتبار يلهدر و بعضـا برشيئك قلبه ياخود قول ولسـانه
حاضر اولمسنه اطلاق اولنور بوجهتله ذكر ايكيدر بري ذكر بالقلب و بريسي ذكر باللساندر ديرلر وهر بري مطلب
ايكي كونه در ذكر عن نسيان وذكر عن لانسيـان دركه ادامهٔ حفظ وازبردن عبارتدر وذكر باللسان تركيده آكمق
و ياد ايلمك ايله تعبير اولنور ومجازا صيت وشهرت وشرف وشانده استعمـال اولنور وذكرى دخي مصدردر واسم
دخي اولور و بوذكردن ابلغدركه كثرت ذكر معناسنه در انتهى وذكر لسانه جاري اولان شيئه دينور ❁ شارحك بياني
اوزره بونده مؤلف مسـامحه ايلمشدر زيرا مراد ذكر لسانيدركه آكمق و ياد ايلمك اوله جقدر نته آنفا بصـائردن
نقل اولندي يقال ذكره بلسـانه ذكرا وتقول ذكرت لفلان حديثا كذا وكذا اذا قلته له ومنه المثل ماسمك اذكره
بقضع الهمزة من اذكر انكار عليـه يعني سن كيمسن بن سني بيلم كه ذكر ايده يم وذكر شهرت ونامدارلق معنـاسنه
مستعملدر يقـال له ذكر اي صيت وثناء وستايش معناسنه مستعملدر يقـال فلان يشتغل الناس بذكره اي بثنـائه
وشرف وشان معناسنه مستعملدر يقال هو من اهل الذكر اي الشرف ونمازه اطلاق اولنور محل ذكر الهي
اولديغيچون ودعاء ونياز الهي يه اطلاق اولنور وتفصيل دين وشرعتي ووضع وتبيين ملك وملتي مشتمل اولان كتابه
اطلاق اولنور كه مراد كتاب سماويدر قال الشارح ومنه قوله تعالى ❁ ازل عليه الذكر من بيننـا ❁ اي القرأن وقوله
تعـالى ❁ فاسئلوا اهل الذكر ❁ اي الكتب المتقدمة وذكر ابي النفس متمنع دلير و بهادر آدمه اطلاق اولنور نامدار
اولديغيچون وذكر المطر صاغانقلي شديد يغموره اطلاق اولنور تقول احذنا ذكر المطر اي الوابل الشديد
وذكر القول عنر بلو صلب ومتين كلامه اطلاق اولنور يقال فلان له ذكر القول اي الصلب المتين وذكر الحق صك
وحجته اطلاق اولنور يقـال على هذا الامر ذكر حق اي صك وجليل الشـان وعظيم القدر شيئه اطلاق اولنور
ومنه الحديث ❁ القرأن ذكر فذكروه ❁ اي جليل نبيه خطير فاجلوه واعرفوا له ذلك وصفوا به وفسر بعضهم اذا اختلفتم
في الياء والتاء فاكتبوه بالياء كما صرح به ابن مسعود رضي الله عنه (الذكرة) ذالك ضميله بودخي آوازه وشهرت ونام
معناسنه در يقال له ذكر وذكرة اي صيت وذكره بالته مقوله سي آلاتك آغزلرينه ياپدقلري پولاد قطعه سنه دينور كه
دمشق وچليكدن ايدرلر وكسكنلك حالتنه اطلاق اولنور يقـال رجل وسيف ذوذكرة اي حدة و يقال
هو اذكر منه اي احد (الاذكار) همزه نك وذال معجمه نك كسريله و (الاذدكار) اولده ذال معجمه وثانيده مهمله ايله كه
ايكيسيده افتعالدندر برنسنه يي خاطره كتورمك وخاطر نشان ايلمك معناسنه در يقال اذكره واذدكره بمعنى
تذكره اولده دالي ذاله قلب وادغامله وثانيسده همان تايي داله قلبله در (الاستذكار) و (التذكر) تفعل وزننده
بونلرده اذكار معناسنه در يقـال استذكره وتذكره بمعـنى و برشيئي درس وتكرار ايله ازبرلمق معناسنه در يقـال
استذكره اذا درسه وحفظه (الاذكار) همزه نك كسريله و (التذكير) تفعيل وزننده برآدمه برنسنه يي آكدرمق
وخاطرينـه كتورمك معناسنه در يقال اذكره اياه وذكره ذكري بونلردن اسمدر كما سيذكر واذكار اركك ولد
طوغرمق معناسنه در يقال اذكرت المرأة اذا ولدت ذكرا ❁ شارح دير كه اركشينك نطفه سي سبق ايدرسه باذنه تعالى
ولد اركك و برعكس اولورسه ديشي اولور وتذكير تأنيث مقابليدر كه اصطلاح نحاتدندر بركلمه يي مذكرلق
يعني علامات تأنيثدن خالي ايلمك معناسـنه در يقال ذكر الكلمة ضد أنثه و وعظ ونصيحت ايلمـك معناسنه
مستعملدر يقال ذكر الناس اذا وعظه قال الشارح ومنه قوله تعالى ❁ فذكر انما انت مذكر ❁ الايه و بالته مقوله سي
آلتك آغزينه ذكره ديدكلري پولاد قطعه سني ياپمق معناسنه در يقال ذكر الفاس اذا وضع الذكرة في رأسه (الذكرى)
ذالك كسري وقصر ايله اذكار وتذكير دن اسمدر آكه يه دينور كه فارسيده ياد دينور تقول ذكرته ذكرى غير مجراة
اي بلا تنوين وقوله تعالى ❁ وذكرى للمؤمنين ❁ اسم للتذكير اي اقيم مقامه كما تقول اتقيت تقوى وقوله تعالى ❁ وذكرى
لاولي الالباب ❁ اي عبرة لهم وقوله تعالى ❁ واني له الذكرى ❁ اي واني يتوب ومن اين له التوبة وقوله تعالى ❁ ذكرى الدار
اي يذكرون على صيغة المجهول من التذكير بالدار الآخرة ويزهدون في الدنيا قال الشارح ويجوز ان يكون المعنى
يكثرون ذكر الآخرة وقوله تعالى ❁ فاني لهم اذا جاءتهم ذكراهم ❁ اي فكيف لهم اذا جاءتهم الساعة بذكراهم والمراد
بها تذكرهم وآتعاظهم اي لا ينفعهم يوم القيمة عند مشاهدة الاهوال (الذكر) ذالك ضمي وكسريله برنسنه يي
درخاطر ايدوب يادايلمكه دينور كه اسمدر يقال مازال مني على ذكر اي تذكر ❁ شارح دير كه بعضلر مكسوره يي لسانه
ومضمومه يي قلبه تخصيص ايلديلر ❁ مؤلفك بيـانه كوره مشترك اولور وقول اول فراء قوليدر (الذكر) شكس

وزنده و(الذكر) ندس وزنده و(الذكير) امير وزنده و(الذكير) سكيت وزنده صاحب ذكر يعني صيت ونام
وشرف وشان ياخود قوت حافظه صاحبي آنمه دينور صيغه‌لرك تفاوتي معلومدر (الذكر) فتحتينله اركك
دينور كه انثى مقابليدر فارسيده نر دينور جمعي ذكور وذكوره كلور ذالرك ضميله وذكار وذكاره كلور ذالرك
كسريله وذكران كلور ذالك ضميله وذكره كلور عنبه وزنده وذكر آلت تناسله اطلاق اولنور كه قوام ذكورتدر
جمعي ذكور كلور ومذاكير كلور غير قياس اوزره وذكر تيمورك پك ايس واجودينه دينور كه اركك تيمور وچليك
ودمشقي تعبير اولنور فارسيده پولاد ومعربنده فولاذ ديرلر (الذكير) امير وزنده بودخي ذكر اولنان تيموره دينور
(الذكر) ذالك فتحي وكافك سكونيله بركسه نك آلت تناسلنه اورمق معناسنه‌در يقال ذكره ذكرا من الباب الاول
اذا ضربه على ذكره وبر خاتوني كندي نفسنه خطبه ونكاح ايلمك على قول دوكورلكنه تصدي ايلمك معناسنه‌در
يقال ذكر فلانة اذا خطبها اوتعرض لخطبتها وبر آدمك حقني ضايع قلميوب حفظ ايلمك معناسنه مستعملدر
يقال ذكر حقه اذا حفظه ولم يضيعه ❊ قال الشارح وبه فسر قوله تعالى ❊ واذكروا نعمة الله عليكم ❊ اي احفظوها
ولا تضيعوا شكرها (الذكرة) فرحه وزنده و(المذكرة) و(المتذكرة) اسم فاعل بنيه‌لريله اركك‌سي خاتونه
دينور كه اوضاع واطواري مردانه اولور نته كه عشائر نسوانلري اويله‌جه‌در يقال امرأة ذكرة ومذكرة ومتذكرة
اي متشبهة بالذكور (المذكر) منبر وزنده و(المذكار) مكثار وزنده دائما اركك طوغرر اولان ديشي‌يه دينور
يقال امرأة واتان مذكر ومذكار اذا كانت تلد الذكور ومذكار شول قورقنج بريه وچول يابانه اطلاق اولنور كما كا آنجق
دلير وزهره‌دار بهادرلر كيدر اوله يقال فلاة مذكار اي ذات اهوال لا يسلكها الا ذكور الرجال (الذكورة) ذالك ضميله
ذكرك جمعيدر كه ذكر اولندي بومناسبتله عربلر فيض واثري اولميان شيئه ذكر اطلاق ايدرلر مثلا مسك نافه وعود
وعنبر مقوله‌سي اثري ويپلاشغي اولميان طيبه ذكورة الطيب اطلاق ايدرلر نته كه خلافنه مؤنث الطيب اطلاق
ايدرلر خلوق وزعفران وادهان كبي ❊ شارح دير كه ما كول اولميان بقوله‌ده ذكورة البقل اطلاق ايدرلر نته كه ما كول اولانته
احرار اطلاق ايدرلر يقال جاء العطار بذكورة الطيب اي ما لبس له ردع (يذكر) ينصر وزنده ربيعه قبيله‌سندن
بر بطن اسميدر (المذكر) معظم وزنده آبدار وجوهردار قلجه اطلاق اولنور يقال سيف مذكر اي ذو الماء
ومذكر الايام مختلو بغايتده شوار وشديد ايامه اطلاق اولنور يقال يوم مذكر اي صعب شديد (المذكر) محسن وزنده
بودخي صرب وصعب كونه اطلاق اولنور وقورقنج يوله اطلاق اولنور يقال طريق مذكر اي مخوف وداهية شديده‌يه
اطلاق اولور يقال داهية مذكر اي شديدة (المذكرة) معظمه وزنده بودخي داهية شديده‌يه وصف اولور
شارح دير كه عرب طائفه‌سي ناقه‌نك اركك طوغرمسندن خوشلنميوب كريه عد ايلرلريله اذكار ماده‌سني مطلقا
مكروه وشديد نسنه‌لرده مثل ايلديلر انتهى (التذكرة) تجربه وزنده مقصودي تذكره وسيله اولان شيئه‌د ينور
پرمغه باغلدقلري ايپلك كبي دلاله وامارة دن اعمدر وبو في الاصل تكمله كبي مصدردر بعده اسم اولمشدر احباب ارسال
اولنان ورقه‌يه تذكره اطلاق بوندندر (الذكارة) رمانه وزنده اركك خرما اغاجلرينه اطلاق اولنور (مذكرة الثنيا
ثاي مثلثه‌نك ضميله باشي اركك دوه باشي كبي بيوك اولان ناقه‌يه اطلاق اولنور وثنيايه اضافتي باشي مقامنده بايعي
ايچون مستثنا اولديغنه مبنيدر (ذاكر) و(مذكر) مقعد وزنده اسامي رجالدندر (الذمر) كبد وزنده و(الذمر
كبد وزنده كه بابك سكونيله‌در و(الذمر) ذالك كسريله و(الذمير) امير وزنده و(الذمر) فلز وزنده شجيع وبهادر
آدمه دينور ودائما ناسه مدد واعانت ايدن ظريف ولبيب ودانا آدمه دينور (الذمارة) كرامه وزنده اسمدر بهادرلغه
دينور يقال صاحب الذمارة اي الشجاعة (الذمر) ذالك كسريله داهيه اسماسندندر (الذمائر) علابط وزنده
بودخي داهيه‌يه دينور (الذمر) امر وزنده بركسه‌يي لوم وسرزنشله برنسنه‌يه ترغيب ايدوب قندرمق معناسنه‌در يقال
ذمره ذمرا من الباب الاول اذا لامه وحضه قال في الاساس ذمره على الامر اذا حضه مع لوم ليجد فيه وقورقتمق معناسنه‌در
يقال ذمره اذا تهدده وارسلان حيقرمق معناسنه‌در يقال الاسد يذمر اي يزأر (الذمار) كتاب وزنده آدمه حفظ وحمايتي
لازم اولان نسنه‌يه دينور عرض وناموس وآبرو وحرم كبي كه مسامحه واضاعتي بين الناس لوم وفضاحتي مستلزم
اولور يقال هو حامي الذمار اذا حمى ما لو لم يحمه ليم وعنف من حماه وحريم (التذمر) تفعل وزنده فوت اولمش
نسنه ايچون بر آدم كندي نفسنه لوم وتوبيخ ايلمك معناسنه‌در يقال تذمر الرجل اذا لام نفسه على فائت وطارغنلق
پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال تذمر فلان اذا تغضب وبر آدمك بر فعلني انكار وتفظيعله لسانا تخويف ايلمك معناسنه‌در
بو ايشي نيچون ايشلدك ياخود نيچون ايشلمدك عاقبتي سكا وخيمدر ياخود بويله ايلديكك ايچون سني شويله ايدرم
ديمك كبي يقال تذمر عليه اذا تنكر له واوعده (المذمر) معظم وزنده باشك اكسه‌سنه اطلاق اولنور يقال عرض

المذمّر ای القفا ویقال للامر اذا اشتدّ بلغ المذمر کقولهم بلغ المخنق (المذمّر) محدّث وزننده مرحم حیوانده اولان یاوری
ارککمیدر دیشیمیدر بیلمك ایچون التی ناقه نك فرجنه ادخال ایدن کسه یه دینورکه اولبابده حاذق اولان آدم اوله جفدر
(ذمار) سحاب وزننده یاخود قطام وزننده صنعاء یمنه ایکی مرحله مسافه ده برقریه آدیدر ذمارنام ملك بنا ایلمکله آنکله
نامدار اولمشدر (ذموران وذلان) قریهٔ مزبوره قربنده ایکی قریه لردر ارض یمنده آنلرك نسواندن دلبر نسوان اولمدیغی
منقولدر (ذمرمر) سفرجل وزننده صنعاء ایالتنده برحصن آدیدر (الذمیر) امیر وزننده حسن وجمال صاحبی
دلبرکشی یه دینور یقال رجل ذمیر ای حسن (التنمیر) تفعیل وزننده برایشی تقدیر وتخمین ایلمك معناسنه در یقال
ذمّر الامر اذا قدّره (التذامر) تفاعل وزننده ناس جنك وقتاله بری برینی ترغیب واغرا ایله قندرمق معناسنه در
تقول رأیت القوم یتذامرون ای یحضّ بعضهم بعضا علی القتال (الذمرة) زنخه وزننده صوت وآوازه دینور تقول
سمعت ذمرة ای صوتا (الذیمریّ) ذالك فتحی ومیمك ضمیله شول شهامتلو دلیر ونافذ آدمه دینورکه خلقتك جرأت واقدام
ایدمدیکی امور مشکله وهائله یه کیریشوب عهده سندن کلوراوله یقال رجل ذیمریّ ای حدید غلق (الانذمرار)
قافله اسبضرار وزننده سود کسلمك معناسنه درکه پنیر ودلمه کبی اولور یقال اذ مقرّ اللبن اذا تفلق وتقطع (الذور
ذالك ضمیله طپراغه دینور (النورة) هایله قوشك قورسغی اوکنده اولان صولوغه دینورکه صوا کا واررجمعی ذور
کلور صرد وزننده (الذور) دور وزننده برآدمی قورقتمق وقورقویه دوشورمك معناسنه در تقول ذرته اذوره ذورا
اذا ذعرته (الاذارة) اداره وزننده ذور معناسنه در تقول اذرته بمعنی ذرته (الذورور) سفرجل وزننده شیٔ معناسنه در
یقال ما اعضاه ذورورا ای شیئا (ذوره) ثمره وزننده برموضع آدیدر (الذهر) ذالك وهانك فتحیله برآدمك بعض
عارضه سببیله دیشلری قرارمق معناسنه در یقال ذهر فوه ذهرا من الباب الرابع اذا اسودّت اسنانه (الذیار) کتاب
وزننده ذئار معناسنه درکه مهموزدر ماده سنده ذکر اولندی که ناقه نك ولدینی امزرمك ایچون ممه سنه صیوادقلری
فشقی ایله مخلوط طپراغه دینور علی قول طپراقله خلط ایلزدن اوّل اول فشقی یه خثه دینور خانك ضمی وثانك تخفیفیله
وبعد الخلط ذیره دینور ذالك کسریله وممه یه صیوادقد نصکره زیار دینور (التذییر) تفعیل وزننده ناقه نك ممه سی
امزکلرینه ذیار صیوامق معناسنه در یقال ذیّر الاطباء اذا لطخها بالذیار وصاردقلری صارق تخته سی آزرده
ایلمسون دیو ناقه نك ممه سنی ابتدا یچاوره مقوله سیله صارمق معناسنه در یقال ذیّر الناقة اذا صرّ اطباءها
لئلا یؤثّر فیها التوادی ودیشلر قرارمق معناسنه در یقال ذیّر فوه علی المجهول اذا اسودّت اسنانه (الذور
دور وزننده برنسنه یی ناخوش کوروب یکرنمك معناسنه در یقال ذاره یذاره ذورا اذا کرهه ❊ فصـــــل الراء
ریشهر) رانك کسری وشینك فتحیله عجمده خوزستان ایالتنده بربلده آدیدر (الریر) رانك فتحیله
سالیاره دینورکه چوجقلرك آغزلرندن چیقوب سیلان ایدر وکوده نك کیکلرنده اولان شول ایچ یاغنه دینورکه
شدّت ضعف وهزالدان اریوب رقیق سیاه صو اوله علی قول شدّت هزالدن رقّت بولوب اریمش ایلیکه دینور
وریر مصدر اولور اوجوزلغه بوللغه نائل اولمق معناسنه یقال ریر القوم علی المجهول اذا اخصبوا وانسان وحیوانی
سمن وقوّت باصمق معناسنه در یقال ریر القوم اذا غلبهم السمن (الریر) رانك کسریله و(الرار) نار وزننده
ضعف وهزالدن اریوب تباه اولمش ایلیکه دینور (الترییر) تفعیل وزننده بودخی اجوزلغه وبوللغه ایرمك معناسنه در
یقال ریر القوم علی المجهول تریرا اذا اخصبوا وخصب ووسعت سببیله انسان وحیوانی تاب وقوت باصمق معناسنه در
یقال ریّر القوم ودوابّهم اذا غلبهم السمن وهرطرفده خصب ورفاه ونعمت فراوان اولمق معناسنه در یقال ریّرت
البلاد اذا اخصبت وقوزی واوغلاق وکوچك مقوله سی دوابّ ومواشی دوللری سودلك وچایرك وفرتی سببیله
حرکتدن قالمق درجه سنده تاب وتوان پیدا ایلمك معناسنه در یقال ریّرت اولاد المال اذا سمنوا حتی عجزوا عن الحرکة
(الارارة) اراده وزننده برکسه نك یاخود برحیوانك ایلیکنی رقیق ایلمك معناسنه درکه بغایت ضعیف وزبون قلمقدن
کنایه در یقال ارار الله مخه اذا رققه (الرارة) دائره وزننده شول ایچ یاغی قطعه سنه دینورکه قبون وکچی قسمنك
دیزلرنده اولوب ایلیك کبی خوش ولذیذ اولور تقول اکلت الرارة وهی الشحمة تکون فی الرکبة طیبة کالمخ (راران
اصفهان قضاسنده برقریه در محدثیندن زید بن ثابت اوغلو خلیل وبرادر زاده سی محمد بن محمد بن بدر الرارانی اورادندر
فصـــــل الزای المعجمة ❊ (الزأر) زانك فتحی وهمزه نك سکونیله و(الزئیر) زانك فتحیله ارسلانك سینه سندن
ظهور ایدن صوتنه دینورکه ایکرتی وکوموردی تعبیر اولنور یقال لیث له زأر وزئیر ای صوت من صدره وزأر وزئیر
وتزأر کاروزننده مصدر اولورلر ارسلان کومرنمك وباغرمق معناسنه در یقال زأر الاسد وزئر زأرا وزئیرا وتزأرا

من الباب الثانی والثالث والرابع اذاصات من صدره واسرمش دوه ارسلان کبی ایچریسندن اوزون او زادی ایکرمك معناسنه مستعملدر یقال زأر الفحل اذاردّد صوته فی جوفه ثم مده (الازأر) همزه نك کسریله بودخی ارسلان کوموردمك معناسنه در یقال ازأر الاسد بمعنی زأرا (الزائر) و (الزئر) کتف وزننده و (المزئر) محسن وزننده آنلردن اسم فاعللردر کوموردیجی ارسلانه دینور شیرغرّان معناسنه (الزأة) تمره وزننده اجمه معناسنه در که ارسلان یتاغی اولان میشه‌یه دینور ترکیده بولك تعبیر اولنور تقول رأیت الاسد فی زأرته ای اجمته ویقال له مرزبان الزأرة و زأره صعید مصر ترابنده برقصا آدیدر وطرابلس غرب قضاسنده برقریه آدیدر وبحرین قضاسنده برقریه آدیدر که انده برمعروف چشمه واردر (الزئبر) زبرج وزننده وبعضالری مضموم ایدرلر یاخود باتك ضمی لحن در ثوبك در زندن تل تل چیقان شبئه دینور که پروز تعبیر اولنور یقال خرج زئبر الثوب وهو مایظهر من الثوب من درزه (الزوبر) جوهر وزننده و (الزوبر) قنفذ وزننده بونلرده زئبر معناسنه در (الزأبرة) دحرجه وزننده جامه پروزلنمك معناسنه در یقال زأبر الثوب زأبرة اذا صارله زئبر وجامه نك پروزینی چیقارمق معناسنه در یقال زأبر الثوب اذا اخرج زئبره (المزأبر) اندن اسم فاعلدر (المزأبر) اسم مفعولدر (الزأبر) جعفر وزننده هب وکوتوری معناسنه مستعملدر یقال اخذه بزأبره اجمع * مترجم دیر که صحاحده زئبریکی قماشك یوزنده اولان خاو ایله مفسر اولوب مؤلفك وسائر بعض امهاتك تفسیرلرینه کوره پروز اوله جقدر (الزبر) صبر وزننده و (الزبر) کتف وزننده قوی وشدید آدمه دینور یقال رجل زبر وزبر ای قوی شدید و زبر صبر وزننده عقل وهوش معناسنه مستعملدر که تماسك انسانی یه باعثدر طی بئر معناسندن مأخوذ فی الاصل مصدر در یقال ماله زبر ای عقل یعنی تماسك به وز برطاشلره دینور واحدی زبره در وطاش اتمق معناسنه مصدر اولور یقال زبره زبرا من الباب الاول اذا رماه بالحجارة وقیوبی طاش ایله اورمك معناسنه در یقال زبر البئر اذا طواها بالحجارة وسوزسویلك معناسنه در یقال سئلته فمازبرلی بزبر ای ما تکلم لی بکلام وصبر وشکیب معناسنه در یقال لم یزبر علیه ای لم یصبر وبنا یی سرای وجامع بنالری کبی طاشلرینی قورقور یاپمق معناسنه در یقال زبر المعمار البناء اذا وضع البنیان بعضه علی بعض ویازو یازمق معناسنه در یقال زبر الکتاب زبرا من الباب الاول والثانی اذا کتبه وسائل وحاجتمند مقوله سنی آزار وخشونتله منع ومحروم قلمق معناسنه در یقال زبر السائل اذا انتهره قال الشارح ومنه الحدیث * اذا رددت السائل ثلثا فلا بأس علیك ان تزبره * ای ان تنتهره وبرآدمی برنسنه دن منع ونهی ایلك معناسنه در یقال زبره عن الامر اذا منعه ونهاه عنه (التزبرة) تکمله وزننده بودخی یاز ویازمق معناسنه در یقال زبر الکتاب تزبرة اذا کتبه (الزبر) زانك کسریله یازلمش نسنه‌یه دینور مکتوب معناسنه درجمعی زبور کلور قدر وقدور کبی (المزبر) منبر وزننده یاز ویازه جق قلمه دینور (الزبور) صبور وزننده بمعنی مفعولدر کتاب ومکتوبه دینور جمعی زبر کلور ضمتینله ومنه قوله تعالی * وکل شیء فعلوه فی الزبر * و زبور خاصة داود پیغمبر علی نبینا وعلیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتابك اسمیدر که کتب اربعه جمله سندندر * شارح دیر که ایکنجیده عند البعض سریانیدر وبعضلر کتاب الله که مراد سماویدر فرق ایدرلر کتاب حکمت عقلیه واحکام شرعیه یی متضمن اولانه دینور فرقان مبین کبی و زبور حکمت عقلیه‌یه مقصور اولانه دینور داود علیه السلام حضرتلرینه نازل اولان کتاب که زبوردر احکام شرعیه دن برحکمی مشتمل دکل ایدی وعند البعض مطلقا صعب الوقوف اولان کتاب الهی یه زبور اطلاق اولنور انتهی (الزبرة) زانك ضمیله ارقه ده ایکی کورکك اراسنه دینور که یغرنی تعبیر اولنور یقال رجل واسد ضخم الزبرة ای الکاهل وتیمور قطعه سنه دینور جمعی زبر کلور صرد وزننده و زبر کلور ضمتینله ومنه فی التنزیل * آتونی زبر الحدید * ای القطع وارسلانك وسائرك یغرینسنده طوب اولان قیل وتویی کلیجه سنه اطلاق اولنور یقال اسد ضخم الزبرة وهی الشعر المجتمع بین کتفیه و زبره تیمورجی اورسنه اطلاق اولنور سندان معناسنه وفلکده برکوکب آدیدر که منازل قمردندر حقیقتی اسد برجنده مصور اولان ارسلان صورتنك ایکی طرفلو یغرینسنده ایکی تابان کوکب اوله جقدر قمرا کا نازل اولور اغستوس اواتلنده طلوع ایدر (الازبر) احمر وزننده و (المزبرانی) مرتبانی وزننده یغرینسی بیوك اولان آدمه دینور یقال رجل ازبر ومزبرانی ای عظیم الزبرة واز بریلان کبی موذی انسان وحیوانه اطلاق اولنور یقال رجل ازبر ای موذ (زبراء) صحراء وزننده تیماء قربنده بربقعه آدیدر واحنف بن قیسك جاریه سی اسمیدر که بغایت سلیطه ایدی (زبران) فحاله جند قضاسنده برقریه آدیدر فقهادن زید بن عبد الله اورادندر (زبار بن میسور) زانك فتحیله والزبیر بن العوام مصغر بنیه سیله و زبیر بن عبد الله و زبیر بن عبیده و زبیر بن ابی هاله صحابه لردر ماده مذکوره دن مأخوذلردر (الزبیر) امیر وزننده داهیه ومحنته دینور و برطاغك اسمیدر که حق جل وعلا آنك اوزرنده حضرت موسایی

شرفیاب عز تكلیم ایلدی وز بیر سیاه چاموره دینور حمأ معناسنه وز بیر بن عبدالله شعرادندر وجدینك اسمی
دخی ز بیردر پدری عبدالله شول كسه درکه عبدالله بن الزبیر حضرتلرینه مأمول ضمننده و رودایدوب نائل نوالهٔ
مأمول اولمامغله لعن الله ناقة حملتنی الیك دیمكله عبدالله جوابنده ان و راكبها دیدیلرکه ان الله لعن الناقة وراكبها
تقدیرنده درا كتفاء قیلنلمندر وز بیر ثعلبه قرینده برموضع آدیدر وز بیرمز بور معناسنه درکه مكتوب دیمكدر
وعبدالرحمن بن الزبیر بن باطی اصحابندر (الزبیرتان) زانك فتحیله طهیه قبیله سنه مخصوص ایكی صویك آدیدر
(زوبر) جوهر وزننده مظیر بن الاشیم نام كسنه نك وجمیع ایله ملقب منقذ بن الطماح نام كسنه نك وقرنداشی عرفطه نك
فرسلری اسمیدر وزوبر وز بر فتحتینله وزبوبر صنوبر وزننده هپ وكوتوری معناسنه در یقال اخذه بزوبره
وز بره وزبوبره ای اجمع ویقال رجع بزوبر بالفتح اذا لم یصب شیئا بو ایكی معنا دخی شعر مجتمع علی الكاهل
معناسندن منشعبدر كه كویا تویلری طوتامیله آلمش كیبدر وایكنجیده كویا كه اننه ایشه یارامز برطوتام تویدن غیری
نسنه كچمدی دیمك اولور وزوبر جوهر وزننده و زور قنفذ وزننده زئبر معناسنه دركه مؤلفه كوره اثواب پروزیدر
(الازبار) همزه نك كسریله برآدم عضیم الهیكل اولمق معناسنه در یغرینسی تویلو ارسلان كبی یقال ازبر الرجل
اذا عظم جسمه ودلیر و بهادر اولمق معناسنه در ارسلان كبی یقال ازبر الرجل اذا شجع (الازبئرار) اسبطرار وزننده
كوپك سلكنوب تویلرینی قبارتمق معناسنه در یقال ازبئر الكلب اذا تنفش شعر مذكور معناسندن مأخوذ در
وتویلر وقیلر دیكلنوب قبارمق معناسنه در یقال ازبأر الشعر اذا انتفش واوت وكوده ده توی بتمك معناسنه در
یقال ازبأر النبت والوبر اذا نبتا و بركسه یه شر كیر اولمق معناسنه مستعملدر یقال ازبأر الرجل اذا تهیأ للشر
(زوبرة) دحرجه وزننده جامه پروزلمك معناسنه در یقال زوبر الثوب اذا صارله زئبر (المزوبر) اسم فاعل بنیه سیله
و(المزیبر) واوی یایه ابدالله پرو زلمش جامعیه دینور (ابوزبر) صبر وزننده توابع تابعیندن عبد الله بن العلاء لقبیدر
وحارثه وحصن ابنا قطن بن زابر صحابیلردر ومحمد بن زیاد بن زبار الزباری شداد وزننده اهل اخباردندر كه اشعار
كثیره روایت ایلمشدر (الزبنتر) تای فوقیه ایله غضنفر وزننده بودو ركوتاه قدكشی یه دینور وجوجه تعبیر اولنان پك
قیصه جق آدمه دینور وآفت وداهیه یه دینور (الزبنتری) قبعثری وزننده بو دخی داهیه یه دینور (التزبتر) تدحرج
وزننده تكبرلك ایلمك معناسنه در تقول مر یتزبتر علینا ای متكبرا (زبطره) زانك كسریله قطره وزننده ملاطیه ایله
سمیساط بیننده بر بلده آدیدر بانیه سی اولان زبطره بنت روم بن الیقن بن سام بن نوح علیه السلام ایله مسمادر حالا
بو اسمله معروفدر (زبعری) زانك كسری و بانك فتحی وقصر ایله بدخوی آدمه دینور یقال رجل زبعری ای السیء
الخلق و وجودی یوغون آدمه دینور یقال رجل زبعری ای غلیظ مؤنثنده زبعراة دینور هایله و زبعری یوزینك
وقاشلرینك وصقالنك قیللری كور وفراوان اولان كسه یه دینور یقال رجل زبعری ای الكثیر شعر وجهه وحاجبه
ولحیته وحجازه مخصوص برشجرلك آدیدر وتمساح دیدكلری صوجانورینك دیشیسنه دینور علی قول بر كونه دابه یه دینور كه
بو بنوزیله فیلی آلوب كوتورر كتب جغرافیاده كركدن دیدكلری جانور هندی ایله مفسردر و زبعری شعرای عربدن
عبد الله القرشی پدرینك اسمیدر (الزبعراة) هایله زبعری مؤنثیدر وغلیظ اولوب قیللری وتویلری كور اولان قولاغه
وصف اولور یقال اذن زبعراة ای غلیظة كثیرة الشعر (زبعر) جعفر وزننده و(زبعر) درهم وزننده برنوع
خوشبو نبات آدیدر وزبعر جعفر وزننده وزبعری جعفری وزننده مرو دیدكلری نبات معروفدن برنوعك
اسمیدر كه مرو ماحوز دیدكلری اوله جقدر (الزبعری) هرقلی وزننده برنوع اوقه دینور كه غلیظ نوعی اوله جقدر
(الزبغر) غین معجمه ایله درهم وزننده زبعر لغتنده لغتدر یاخود صواب اولان اهمال الله در (الزجر) فجر وزننده منع
ونهی ایلمك معناسنه در یقال زجره زجرا من الباب الاول اذا منعه ونهاه ✽ مؤلفك بصائرده بیاننه كوره زجر صوت
وآوازایله طرد ایلمكه موضوعدر وكاه اولور كه یالكزجه طرد معناسنه و بعضا آزار وصیحه ده استعمال اولنور انتهی
وزجر كوپك قسمنی آزار ایله قوومق معناسنه مستعملدر یقال زجر الكلب و بالكلب اذا انتهره وقوش ایله تفأل ایدوب
فال بد كلمكله قوشی حیقروب سورمك معناسنه در و بوعنقریب ذكر اولنه جق عیافه دن بشقه در كرچه بوده
اول جمله دندر یقال زجر الطائر اذا تفأل به فتطیره فنهره معلوم اوله كه اجلاف عرب تورهسندندر كه شرعده
وارد اولمیان بعض اشیاء واحوالله تفأل وتطیر ایدرلر عرافت وكهانت دخی آنلره مخصوصدر كذلك زجر وعیافه
وطیره عندلرنده امر معتادر بو اوچ وضع واحددر نوعلری مختلفدر عرافت بعض برآق نسنه لره وصو ایله قدحه
وقرص آفتابه وجرم بلوره نظر ایدرلر وزعملرنجه آنده جنیلری كوروب مغیباتدن خبر آلورلر حالا حضرۀ شیاطین
اولان نسوانك ابا صوفیه حرمنده رقیو به نظر ایلملری اول جمله دندر حقیقی شعبدۀ قمین جامعه دندر پاره

دوزاغيدر وكهانت برقاج كونه در ازجمله مثلا يدى دانه طاش آلوب وهر برينه نشانلر ايدرلر وهر برينه اسامى وضع ايدرلر بعده آوجى ايچره تحريك ايدرلر و بعض كلمات سويلرلر وآوجنى آچوب اول طاشلرك وضعندن وشكلندن خير وشره حكم ايدرلر و بوصنعته طرق دخى ديرلر وزجر وعيافه رفتار وحوش وآواز مرغان ايله بعض حوادثك وقوعنه استدلال ايلمكدن عبارتدر مثلا سفره وياشكاره چيقسه لر اكر وحشى صاغ طرفدن كلورسه تفأل وصولدن كلورسه تشأم ايدرلر وآواز كلاغ ايكيشر ايكيشر اولسه شوم واوچر اولسه مسعود عد ايدرلر خير وشر كلمه لرينك حروفلرى عددينه اعتبار ايدرلر واكر كلاغ درخت سبز اوزره قونسه خيروعارى اوزره قونسه شر وكريه عد ايدرلر مؤلفك مثال مزبوردن مرادى مثلا قرغه بريره قونمق صدد نده ايكن آنك وجه مذكور اوزره قونجغى محلنه وقوندقدنصكره اوتمسنه بالتفأل منتظر اولورلر اكر زعملرنجه وجه مبارك اوزره اولورسه صفاياب اولوب واكر غير مرضى اولور ايسه انفعاللرندن آزار ايله ياخود طاش ايله اوچوروب طرد ايلدكارينه مبنى در وعنقريب عيافه وتكهن ايله تفسيرى بوندن بشقه در انتهى وزجر طوارى طورميوب يوريسون ديو آزار ايله حيقروب سورمك معناسنه در مثلا باركيره داه واشكه چو ديمك كبى يقال زجر البعير اذا ساقه يعنى حثه بلفظ يكون له زجرا وناقه قرنده اولان دولنى براقمق معناسنه مستعملدر يقال زجر الناقة بما فى بطنها اذا رمت به وزجر عيافه معناسنه در كه قوشى اوچورمقله ياخود اوتمكله تفأل وتشأم ايلمكدن عبارتدر نته كه بيان اولندى يقال فلان يزجر الطير اى يعافها قال فى الاساس اصله ان يرمى الطير بحصاة او يصيح به فان ولاه فى طيرانه ميامنه تفأل به وان ولاه مياسره تطير منه وزجر كاهنلك ايلمك معناسنه مستعملدر كه زعملرنجه جنيلرى دعوت وآنلرك اخبار يله مغيباتدن خبر ويرمكدر باقجيلق تعبير اولنور زمان سعادتدن اول وار ايدى يقال فلان يزجر اى يتكهن وزجر برنوع بيوك بالغك آديدر بونده فتحتينله ده لغتدر جمعى زجوردر كلور مفردنك بيانه كوره بو كوبك بالغى ديدكلريدر (الازدجار) فى الاصل افتعال وزننده متعدى ومضاوع اولور منع ونهى ايلمك ومنعى قبول ايلمك معنالرينه يقال زجره وازدجره فازدجر اى منعه فامتنع وزجر كبى قوش ايله تفأل ايدوب فالى ناخوش كلمكله قوشى طرد ايلمك معناسنه در يقال ازدجر الطير يعنى زجره (الانزجار) انفعال وزننده بودخى مضاوعدر يقال زجره فانزجر (الازجر) احمر وزننده شول دوه يه دينور كه برعلتدن ياخود ياغرلقدن اوكورغه كميكلرنده كسنيلك وشكستلك اوله يقال بعير ازجر اذا كان فى فقاره تخزل من داء اودبر (الزاجر) زجردن اسم فاعلدر مانع وطارد وسائق معنالرينه در ومنه قوله تعالى فالزاجرات زجرا ٭ اى الملئكة تزجر السحاب اى تسوقه سوقا (الزجور) صبور وزننده شول ناقه يه اطلاق اولنور كه طوغرديغى كوچكنه نظر ايلدكده كوچكى اولديغنى حس وادراك ايدوب استشمام ايلدكده انكار ايله امزرمكدن امتناع ايدراوله كه كوچكى امزمكدن منع ايدر يقال ناقة زجور اذا كانت تعرف ولدها بعينها وتنكر بانفها وشول ناقه يه اطلاق اولنور كه زجر وآزار اولنمدقجه سود ويرمز اوله يقال ناقة زجور اذا كانت لاتدر حتى تزجر وشول ناقه يه اطلاق اولنور كه ولدندن غيرى يه ياقلدقده اكارام اولميوب يقلشدقده استشمام ايدوب طرد ودفع ايدر اوله يقال ناقة زجور اى علوق (الزحير) زانك فتحى وحاى مهمله نك كسريله (والزحار) زانك ضميله و(الزحارة) هايله مسلمنك معناسنه در يقال زحر الشئ زحيرا وزحارا وزحارة من الباب الثالث والثانى اذا اصات ٭ شارحك بيانه كوره بونلر بومعناده ومعانى آتيه ده اسم اولورلر انتهى وزحير وزحار وزحاره ايكلتى وصقندى ايله صولوق آلمق معناسنه در كه ايقندى تعبير اولنور طوغرركن وترياكى چلبى دفع طبيعى ايدركن صقندى ايله صولوق آلدقلرى كبى يقال زحرت المرأة عند الولادة اذا تنفست بانين واضطراب وزحير اسهال نوعندن برعلت اسميدر كه شدت اوزره بغرسق صيرنديسى وكوبك بورنديسى ايله عارض اولوب ايچى كچوب وقرنى بوكيلوب مستراحه وارنجه قانكلور اولور تركيده ايچ آغريسى تعبير اولنور برودت اخلاطك سميتى باعث اولور يقال رجل مزحور به زحير وهو استطلاق البطن بشدة وتقطيع فى البطن يمشى دما وزحير وزحار بو معناده مصدر اولور يقال زحر الرجل على المجهول اذا اشتكى من الزحير وطوغرمق معناسنه مستعملدر لزوميت علاقه سيله يقال زحرت به امه اذا ولدته وزحار غراب وزننده دوه قسمنه مخصوص برعلت آديدر (التزحر) تفعل وزننده و(التزحير) تفعيل وزننده بونلرده زحير علتنه اوغرامق معناسنه در يقال تزحر الرجل وزحر تزحيرا اذا صار مزحورا وتزحر طوغرمق معناسنه مستعملدر يقال تزحرت عنه امه اذا ولدته وتزحير اسم اوله رق مستعملدر بين العرب اكا دينور كه ناقه قسمنك بعد النتاج برآيه وارنجه اراقده ولدى هلاك اولدقده بچاوره دن برقونداق ياپوب اول ناقه نك فرجندن رحمنه طوغرى ادخال وناقه نك برونى مسدود اوله رق بركيجه اول قونداق فرجى ايچره قالدقدنصكره اخراج واوخلالده برضيرى ناقه نك ولدينى حاضر ايلرلر كه كنديسنه

كوستوردكده هنوز طوغردم كندى ولدمدر ظنيله صورت ميل وحنين كوستورمكين بروتى چوزوب اولوجهله اول
ياورى كنديسنه وكندى ياورى يه ياقلمغله سوديني چكميوب ادرارايدر وتزحير بومعناده مصدراولوركه وجه مذكور
اوزره اكا تزحيرايله عمل قلمق معناسنه تقول زحرت الناقة تزحيرا اذاعملت لها التزحير (زحر) بحر وزننده اساميدندر
زحر بن قيس وزحر بن حصين الحسن محدثلردر (الزحر) زفر وزننده و(الزحران) سكران وزننده بخيل ونا كسه
اطلاق اولنور زحير وضجرتله اعطا ايدراولديغيچون يقـال رجل زحر وزحران اى بخيل (المزحور) زحيرعلتنه
مبتلا آدمه دينور يقـال زحر الرجـل على المجهول فهو مزحور (المزاحرة) مفاعله وزننـده معادات ومخاصمه
معـناسنه درضجرتله منافسه يى مستلزم اولديغيچون يقال زاحر فلانا اذاعاداه (الزحر) نحر وزننده برآدمك باشنى
يارمق معناسـنه در يقال زحره بارمح زحرا اذاشجه به وبخيل كسه سؤال مطلوبى استثقـال ايلمك معناسنه دركه
زحيرمذكوردن متصرفدر يقال زحر البخيل اذاسئل فاستثقل السؤال (الزحرة) دحرجه وزننده مشكى طولدرمق
معناسنه د ريقـال زحر القربة اذاملأها (الزخر) زانك فتحى وخاى معجمه نك سكونيله و(الزخور) ظهور وزننده
دريانك صويى وفرت بولمغله طاشقين اولمق معناسنه د ريقال زخر البحر زخرا وزخورا من الباب الثالث اذاطما وتملأ
ويقـال زخر الوادى اذا مدّ جدّا وارتفع وطولدرمق معـناسنه د ريقال زخر الشئ اذاملأه وعسكرنفيرياخود
جنـك ايچون دريا كبى جوش وخروش ايلمك معناسنه مستعملدر يقـال زخر القوم اذاجاشوا النفيراوحرب وتجره
قيـامق معـناسنه مستعملدر يقال زخرت القدراذاجاشت وكذا يقال زخرت الحرب ونبات بويلنوب اوزامق معناسنه
مستعملدر يقال زخر النبات اذاطال وبرآدم مدارفخراوله جق نسنه سيله فخر ومباهات ايلمك معناسنه مستعملدر
يقـال زخر الرجل بماعنده اذافخر وبرآدمى شوق وجنبشله طربناك ايلمك معناسنه مستعملدر يقـال زخر الرجل
اذااطربه وچايرطوارى طاولندروب حسن وقيـافت ويرمك معناسنه مستعملدر يقـال زخر العشب المال اذاسمنه
وزينه واون وكپك مقوله سنى روزكاره صاورمق معناسنه د ريقال زخر الدق اذاذراه فى الريح (التزخر) تفعل وزننده
بودخى چاى ودكز طاشقن اولمق معناسنه د ريقال تزخر البحر والوادى بمعنى زخر (التزخور) تدحرج وزننـده
بودخى فخر ومبـاهات ايلمك معناسنه د ريقـال تزخور الرجل اذافخر (المزاخرة) مفـاخره وزننده ومرادفيدر
باب مغالبه ده استعمال اولنور يقـال زاخره فزخره اذا فاخره ففخره اى فغلبه فى الفخر (الزخور) جعفر وزننده
و(الزخورى) جعفرى وزننده و(الزخارى) غرابى وزننده تمام نشو ونما وتاب وطراوت بولوب اطرافنه صاربلوب
صارمشمش نباته وصف اولور يقال نبات زخور وزخورى وزخارى اى تام ريان ملتف ويقال اخذ النبـات زخاريه
اى زهره ونضارته (الزاخر) اسم فاعلدر طاشقن دكزه وصف اولور يقال بحر زاخر اى طام ممتلئ ويقال فلان بحر
زاخر وبدر زاهر وشرف عالى وشان متعالى معناسنه مستعملدر يقال فلان له شرف زاخر اى عال وشادان وطربناك
آدمه اطلاق اولنور يقال رجل زاخر اى جذلان ويقال فلان عرقه زاخر اى كريم نمى (الزخرى) كردى وزننده
پك اوزون شيئه اطلاق اولنور يقـال شئ زخرى اى طويل (الزخورى) جهورى وزننده نبات تام وملتفه اطلاق
اولنوركه ذكر اولندى ونخوت وتكبرى متضمن اولان كلامه اطلاق اولنور يقال كلام زخورى اذا كان فيـه تكبر
(زخبر) جعفر وزننـده بررجل آديدر (الازدار) همزه نك كسريله اصدار لفظنده لغتدر يقال ازدره لغة فى اصدره
وقرئ قوله تعالى * يومئذ يزدر الناس اشتاتا * (الازدران) تثنيه بنيه سيله ايكى اموزه اطلاق اولنور يقال جاء يحرك ازدريه
اى منكبيه (الزر) زانك كسرى ورانك تشديديله تكمه يه دينوركه اثوابك يكنده وبقاسنده اولور جمعى ازرار وزرور
كلور وزريه ركاك آلتنده اولان خرده كيكه اطـلاق اولنوركه يوركك قواميـدر يارم جوز مقدارنده درواوموز
باشنده اولان چقورجغزه اطلاق اولنوركه بازونك وابله سى يعنى منتهاسى آنده داثر اولوركه اولدخى نصف جوزقدر
كيكدر يقال فى الاساس ضربه فاصـاب زره وهوعظيم كأنه نصف جوزة ندورفيـه الوابلة وهى رأس العضد
واوجه كيكنك نقره ده اولان تكمه جك تعبيرايتدكلرى كيكعكزه اطلاق اولنور ايكى طرفلو اولمغله زران اطلاق ايدرلر
وعرب چادرلرينك اخشابندن برخشبه نك آديدركه مراد چادرك يوقر يسنده آغرشق تعبيراولنان كوجك ومدور تخته
اوله جقدر يقال اضارب الخباء اجعل رأس العمود فى الزر وهو الخشبة التى فى اعلاه وزر قلجك آغزينه دينور يقال ضربه
بزر السيف اى بحده وزر اساميدندر زر بن خبيش تابعيندندر وذوالزر بن سفيان بن ملجم ياخود ابن ملجم القردى لقبيدر
وزرده وقسمنه حسن تقيد وتيمار ايله كركى كبى رعايت واهتمام ايدا اولان آدمه اطلاق اولنور كويا كه اثواب تكمه سى كبى
على الدوام محافظه وتيمارندن جدا اولمز يقال انه لزر من ازرار الابل اى حسن الرعية لها ودواب ومواشى يه يارار اولان
مصالحى كوزل بيلان آدمه اطلاق اولنور يقال هو زرزور مال وزره اى عالم بمصلحته وزر برشيئك قوامى ومدار ثبوتى

اولان نسنه یه اطلاق اولنور یقال فلان ذرّ الدین ای قوامه قال الشارح وفی الخبر ❊ رأی علی - اباذرّ رضی الله عنهما فقال ابو ذرّ له هذا زرّ الدین ❊ ای قوامه کالزرّ وهو العظیم الذی تحت القلب وهو قوامه کما ذکر (الزرّ) زانک فتحیله جامه یی تکمه لمک معناسنه در یقال زرّ القمیص زرا من الباب الاول اذا شدّ ازراره وسورمک معناسنه در یقال هو یزرّ الکتائب بالسیف ای یطرده وسانجمق معناسنه در یقال زرّه بالرمح اذا طعنه به وقیل یولمق معناسنه در یقال زرّ الشعر اذا نتفه واصرمق معناسنه در یقال زرّه اذا عضه وکوزی قیپوب قصمق معناسنه در یقال زرّ عینه اذا ضیقها و برنسنه یی برآرایه کتوروب درطوب کرکی کبی بریکدرمک معناسنه در یقال زرّ الشیء اذا جمعه جمعا شدیدا واثواب وامتعه مقوله سنک توزی کتمک ایچون سلکمک معناسنه در یقال زرّ المتاع اذا نفضه وزرّ اسامیدندر اعلامدن عبدالله الخواری جدینک اسمیدر ووازم بن زرّ اصحابدندر وزرّ بن کرمان الرازی صاحب ذکر ومنقبه در وزرّ کذلک مصدر اولور برآدمک تجربه سببیله عقل ودانشی زیاده اولمق معناسنه در یقال زرّ الرجل زرّا اذا ازداد عقله وبرآدم دشمننه تعدی ایلمک معناسنه در یقال زرّ فلان زرّا من الباب الرابع اذا تعدی علی خصمه وبعد الحماقة رشد ودرایت صاحبی اولمق معناسنه در یقال زرّ فلان اذا عقل بعد حمق (الزریر) امیر وزننده ذکی ورشید وسبکروح اولان آدمه دینور یقال رجل زریر ای ذکیّ خفیف وبرنبات آدیدر که آنکله بویه بویانور وبور ومیده اسپرک وارجیفن وترکیده آلاجهره دیدکلریدر که صاری بویه اقسامندندر وزریر مصدر اولور کوزلک نورانی اولمغله بلور کبی یلدرامق معناسنه در یقال عیناه تزرّان زریرا اذا توقدتا وتنورتا (الزرازر) علابط وزننده و(الزرزار) ثرثار وزننده بودخی زریر کبی ذکی ولبیب وسبکروح آدمه دینور (الزرزور) زنبور وزننده و(الزرزر) هدهد وزننده صغرجق قوشنه دینور که چکرکه قوشی دخی دیرلر وزرزور آدیمی طار اولان مرکبه دینور یقال حمار زرزور ای ضیق ودواب ومواشی یه یرار مصالحی اعلایلان آدمه دینور زرکبی یقال هو زرزور مال وزره ای عالم بمصلحته (الزرزرة) زلزله وزننده صغرجق قوشی اوتمک معناسنه در یقال زرزر الزرزور اذا صوت وبرآدم دائما صغرجق قوشی اکل ایلمک معناسنه در یقال زرزر الرجل اذا دام علی اکل الزرزور وبرمحلده ثابت وپایدار اولمق معناسنه در یقال زرزر بالمکان اذا ثبت (التزرزر) تزلزل وزننده دپرنمک معناسنه در یقال تزرزر الرجل اذا تحرک (الزارّة) رانک شده سیله برنوع سنکه دینور که کوکچل اولور ذباب شعراء معناسنه (الزرّة) زانک کسریله اصریق یرینه دینور اثر العضه معناسنه وزرّه اصحابدن عباس بن مرداسک فرسی اسمیدر زانک فتحیله ده جائزدر بوجهتله عباسه جاهلیتده فارس الزره اطلاق ایدرلر ایدی وزرّه جمیح بن منقذک فرسی اسمیدر جوهری دوه قسمی طاولنوب کوزللندکده بها زرّه دیرلر دیدکله قول مزبوری تصحیف قبیح وتحریف شنیع در زیرا اصل بو بهازره در که فعالله وزننده در وموضع ذکری بای موحده فصلیدر نته که بهزر ماده سنده کذران ایلدی ❊ لکن مؤلف اوراده بهزرقنفذ وزننده جمعی بهازر اولمق اوزره ثبت ایلمشیدی که جمع هاسز ایدی وهاء ایله جمعیت عجمه یه مخصوص اولدیغی غیر ستیردر (زریر) زبیر وزننده اسامیدندر عبدالله بن زریر تابعیندندر (الزراورة) اساقفه وزننده بطارقه یه دینور که بطریقک جمعیدر روم طائفه سنک سرعسکرینه دینور بعده باش پاپاسلرینه اطلاق اولنمشدر که پاتریک تعبیر اولنور وبطریق پاتریک معربیدر وزراوره نک مفردی زرواره در زانک کسریله (زربان) زانک فتحیله بغداد قضاسنده برقریه آدیدر (زریر) امیر وزننده عطارد بصری لقبیدر که اتباع تابعیندندر (الزرارة) ثمامه وزننده اول شیئه دینور که دیواره آتوب چالدیغکده یاپشوب قالور اوله شمدیکی انلرکبی کویا که دیواره تکمه اولور وزراره اسامیدندر زرارة بن اوفی وزرارة بن جری وزرارة بن عمرو وزرارة بن قیس بن الحارث وابوعمرو زراره که بربلده وقبیله یه نسبتی یوقدر صحابه لردر وزرارة بن یزید بن عمرو که بکائی ایله ملقبدر معروفدر وزراره کوفه ده برمحله آدیدر (المزارّة) تشدیدراءیله فی الاصل مفاعله وزننده برآدمی قاورایوب اصرمق معناسنه در مشارکت ایچون دخی اولور یقال زارّه اذا عاضه (زرزر) هدهد وزننده اسامیدندر زرزر بن صهیب محدثیندندر (الزعر) زانک وعینک فتحیله کوده تک وباشک قیللری کذلک قوشک توبلری آز وآرالق آرالق طاغنق وسیرک اولمق معناسنه در یقال زعر الشعر والریش زعرا من الباب الرابع اذا قل وتفرق (الزعر) کتف وزننده و(الازعر) احمر وزننده آنده وصفلردر یقال رجل وطائر زعر وازعر ای القلیل الشعر والریش والمتفرقه ونباتی آزجه وسیرکجه اولان مکانه اطلاق اولنور یقال مکان زعر وازعر ای قلیل النبات والمتفرق (الازعرار) احمرار وزننده و(الازعیرار) احمیرار وزننده کوده تک وباشک قیللری وقوشک توبلری پک آز وسیرک سیرک طاغنق اولمق معناسنه در مبالغه فرقلری معلومدر یقال ازعرّ الشعر والریش وازعارّ بمعنی زعر علی المبالغة (الزیعر) صیقل وزننده مالی آز یعنی زکوردد اولان آدمه اطلاق اولنور

يقال رجل زبعر اذا كان قليل المال (الزعرور) زنبور وزننده بدخوى كسـميه دينور قليـل الخـير اولديغيچون
يقال رجل زعرور اى سىء الخلق وزعرور آلج تعبير اولنان طاغ يمشـنك آيدر (الزعراء) حمراء وزننده شفتالو
نوعندن تويسز شفتالو وات شفتالو ديدكلرينه دينور وبرموضع آيدر (الزعارّة) زانك فتحى ورانك تشديدى وتخفيفيله
چتين خويلولق معناسـنه در يقال فيه زعارة وزعارّة اى شراسـة # شارح ديركه بونكده اصلى تخفيفله درحماره كبى
تته كه بيان اولندى (الزعر) زانك فتحى وعينك سكونيله جماع ايلمك معناسنه در يقال زعر الجارية زعرا من الباب الثالث
اذا جامعها وزعر حجـازده برموضع آيدر (زعره) تؤده وزننده برقوش اديدركه دائمـا مذعور يعنى خوفناك ومحترز
كوريلور # شارحك بيانه كوره ذعر اوله جقدر كه ذال ايله در ماده سنده ذكر اولندى (زعور) جدول وزننده بر بطن پدرينك
اسميدر (التزعير) تفعيل وزننده قابليتلواشك صو پاسنى ديشى يه چكمك ايچون اغرا ايله چاغرمق معناسنه در يقال
زعر الجحش اذا دعاه للسفاد (الزعبرى) جعفرى وزننده برنوع اوقه دينور (الزعفران) زانك وفانك فتحيله دارو
معروف اسميدر كه عوام تركيده صفران تعبير ايدرلر بولنديغى خلطه يه سام ابرص داخل اولمز جمعى زعافردر حذف زوائد
ايله (زعفران الحديد) تيمورك پاسنه اطـلاق اولنور كه مراد تيمور براده سنى برصفحه نك اوزرنده پايوب واصلدوب
صرارنجه نمناك يرده ترك ايلدكدنصكره دوكوب صرارمش اجزاسنى اخذو باقيسنى بنهطرز سابق اوزره نمناك يرده ترك
وبعده صرارمشنى اخذايدرلر اما افضل اقسـامى خصوصـا صنعت اكسيرده برادهٔ حديدى ربعى قدر نوشادر ايله
دوكوب نمناك يرلرده دفن ايدرلر اون كونه قدر جمله سى زعفران اولور وزعفران حوفران ايله ملقب حارث بن شريك
وصليل بن قيس نام كسـه لرك فرسلرى اسميدر (الزعفرة) دحرجه وزننده برنسنه يى زعفران ايله بويامق معـناسنه در
يقال زعفر الثوب اذا صبغه بالزعفران (الزعفرانية) همدان قضاسنده برقريه آيدر امام دارقطنى شيخى قاسم بن
عبد الرحمن الزعفرانى اورالندر وبغداد قضاسنده برقريه آيدر امام شافعى اصحابندن حسن بن محمد بن الصباح
اورالندر وبغداد دروازه لرندن درب الزعفرانى اكا مضافدر (المزعفر) مدحرج وزنـنده فالود اسميدر كه مراد
زرده تعبير اولنان طتلو طعامدر بالله وبرنجله معمول اولور فارسيده برنج شمانى ديرلر وكلمكون ارملانه اطلاق اولنور
(الزغر) زانك فتحى وغين معجمه نك سـكونيله برنسـنه يى بغير حق زور ايله غصب ايلمك معناسنه در يقال زغر الشىء
زغرا من الباب الثالث اذا اغتصبه وچاى ودكز چوغالوب طـاشقن اولمق معناسنه در يقال زغرت دجلة يعنى زخرت
ومدت ومطلقا هر نسـنه افراط اوزره كثرت ووفرت بولمق معـنا سـنه در يقال زغر الشىء اذا كثر مع افراط (زغر)
زفر وزننده برقبيله پدرينك اسميدر كه جمله تركنلرى زرين قرمزى صحتيانلدن ايدى ولوط پيغمبر على نبينا وعليه السلام
حضرتلرينك دخترزى اسميدر وشام ديارنده برقريه اسميدر كه مر قومه اورايه نزيل اولمغـله اسميله مسما اولمشدر
وآنده برچشمه واردر كه عين زغر ايله معروفدر صوينك چكيلوب قوريمسى دجال ملعونك خروجنه علامتدر نته كه
تميم الدارى رضى الله عنه اخبـارنده مندرجدر مصابيحده مذكوردر (زغرى الوادى) زانك ضميله برنوع خرما
آيدر (الزغبر) جعفر وزننده هر شيئك مجموعنه دينور كه هب وكوتورى تعبير اولنور يقال اخذ الشىء بزغبره اى اجمع
ولم يدع منه شيئا وزغبر مرو ديدكلرى نباتك يوفقه يپراقلى اولان نوعنه دينور بوكه فارسيده مرو سفيد ومرو تلخ
وتركيده شيله ديرلر بونده زانك كسريله ده زبا نزددر (الزغبر) زبرج وزننده و(الزغبر) قنفذ وزننده زئبر لفظنده
لغتدر كه اثواب پرو زينه دينور (الزغبرة) دحرجه وزننده جامه پروزلنمـك معنـاسنه در يقال زغبر الثوب اذا صار له
زئبر (الزغبور) زنبور وزننده برنوع يرتچى جانورك آيدر (الزفر) حفر وزننده و(الزفير) زانك فتحيله صولوغى
اوزون اوزادى ايچرى چكدكدنصكره طشره ويرمك معناسـنه دركه محنت زده ودردناك آدمك حالتيدر كوكس
چكورمك تعبير اولنور يقال زفر الرجل زفرا وزفيرا من الباب الثانى اذا اخرج نفسه بعد مده اياه # شارح ديركه بوندن
اسم زفره وزفير در انتهى وزفر برنسـنه يى يوكلنوب كتورمك معناسنه دركه زفيرى يعنى شـدتله صولوق آلمغى
مستلزمدر يقـال زفر الشىء زفرا اذا حمـله وقيودن صو چكمك معنـاسنه مستعملدر يقـال زفر الماء اذا استق
وآتش علوى كورلدهمك معناسنه مستعملدر يقـال زفرت النار اذا سمع لتوقدها صوت (الازدفار) افتعـال وزننده
بودخى برنسنه يى يوكلنوب كوتورمك معناسنه در يقـال ازدفر الشىء اذا احتمله (المزدفر) مزدجر وزننده و(المزفر)
مكرم وزننده و(الزفرة) تمره وزننده اسملردر كوكس مكرمكه دينور يقـال رأيته يزفر مزدفر الشكالى ومزفرهـا
وزفرتهـا اى تنفسها بشدة ومبالغة كوكس چكورن آدمه اطلاق اولنور ومزدفر آت قسمنك كوكسى ايچره صولوق
اخراج ايلديكى موضعه دينور وزفره برشيئك اورته سنه دينور يقال زفرة الشىء اى وسطه (الزفر) زانك كسريله
يوكه دينوركه كوتوريلور حمل معناسـنه يقال على ظهره زفر اى حمل او على بارع ثم كثابعه حمل ايله ضبط

وابلشدركه

ایلشدرکه فتحتبنله درقوزی دیمك اولور * شارح دیرکه ایکیسده صحیحدر و زفرقربه یه اطلاق اولنور آرقـه‌ده
کوتورلدیکیچون ومسافر و رهروان طائفه اطلاق اولنورکه یول سامانیدر و جماعت انسانیه دینور یقال زفر
من اهل السفر یجهزون الزفر ای جماعة منهم یجهزون جهاز المسافر (الزافرة) بودخی جماعته دینور ومرتب
عسکره دینور و بنانك معتمد علیهی اولان رکن قویسنه اطلاق اولنور وزافرة الرجل کشینك عشیرت وتبارینـه
اطلاق اولنور بونلر حمل معناسندن منشعبلردر و زافره عظیم الهیکل ارکك دوه یه دینور وزافرة السهم اوقك
یلکننك آلتی یاتجغز ینه علی قول تمرن طرفندن اوله‌رق ثلثاندن اشاغیسنه دینور و برقومك سید وسرکرده سنه
اطلاق اولنور بار مصالحلرینه متحمل اولدیغیچون و یا به اطلاق اولنور زفیری اولدیغیچون جمعی زوافردر یقال
بایدیهم الزوافر ای القسی لها زفیر و زوافر المجد عز واجلال ودولتك مدار تقویتی اولان اعمده واسبـاب وارکانـه
اطلاق اولنور یقال لمجدهم زوافر ای اعمدة واسبـاب تقویة (الزفر) فتحتبنله آغاجه اوریلان دستکه و پاینده یه
اطلاق اولنور حامل اولدیغیچون (الزفر) صرد وزننده ارسلانه اطلاق اولنور زفیردن مأخوذدر ودلیر و بهادره
اطلاق اولنور ودریایه وصویی فراوان چایه اطلاق اولنور تموجله اظهار زفر ایلدیکیچون وزفر العطیه پك چوق
ویرکیدن عبارتدر وطلو وآغرقربه‌لر کوتورر اولان آدمه اطلاق اولنور وایری جثه‌لو توانا ارکك دوه‌یه اطلاق اولنور
ومرتب آلایه وعسکره اطلاق اولنور وزفر اعلام علمادن برجماعتك اسمیدر امام زفر بن هذیل آنلرك بریسیدر علومده
متبحرلردر (الزفیر) زانك فتحیله مصدردرتنه که ذکر اولندی وزفیرآفت ودا هیه‌یه اطلاق اولنور واشك قسمنك
آوازینك اولنه دینورکه ادخالدرتنه که آخرینه شهیق دینورکه اخراجدر * قال الشارح ومنه قوله تعالى * لهم فيها
زفیروشهیق * (المزفور) شول دابه‌یه اطلاق اولنورکه مفاصل اعضاسنك صوقشدرملری وتلاحم وتواصللری
بغایت پك وقوی وسخت اوله یقال فرس وحمار مزفور اذا کان تلاحم مفاصله شدیدا (الازفر) احمر وزننده ایکی
یالمری عظیم اولان آته اطلاق اولنور قبورغه لرینك ایری و بیوك اولمسندن اولور جمعی زفر کلور زانك ضمیله یقال
فرس ازفر ای عظیم الجنبین (الزقر) زانك فتحی وقافك سکونیله صقر لفظنده لغتدرکه چاقر طغانه دینور (زقر)
فتحتبنله سقر لفظنده لغتـدرکه جهنم اسمائندندر (الزکر) سکر وزننده طولدرمق معناسنه‌در یقال زکر الاناء
زکرا من الباب الاول اذا ملأه (التزکیر) تفعیل وزننده زکر معناسنه‌در یقول زکر الاناء بمعنی زکره وچوجق قسمی قرن
قاسق باغلیوب حسن قیافتله اندا ملنمق معناسنه مستعملدرو بو زکرة آتیه‌دن مأخوذدر یقال زکر بطن الصبی اذا عظم
وحسنت حاله (التزکر) تفعل وزننده طولمق معناسنه‌در یقال زکر الاناء فتزکر ای ملأه فتملأ وطولومده صوو سائر
مشروب بریکمك معناسنه‌در یقال تزکر الشراب اذا اجتمع یعنی فی الزکرة (الزکرة) زانك ضمیله غرفه وزننده کوچك
شراب وسرکه طولومنه دینور عوام ترکیده سکره تعبیر ایدرلر (زکریة) بکریه وزننده و(الزکریة) فکریه وزننده پك قزل
تویلو اولان دیشی کچی یه دینورکه نوع مخصوصدر کویاکه قزل تویلی زکره یه منسوبدر یقال عنز زکریة وزکریة ای
شدیدة الحمرة (زکریاء) فتحتبنله وتشدید یاء ومد ایله بر پیغمبر ذیشان اسمیدر علی نبینا وعلیه السلام و بونده درت لغت
واردر بری بودر وثانی الف مقصوره وثالث عربی وزننده رابع یانك تخفیفیله درمد وقصرده واکر ممدوده ومقصوره ایله
اولورسه غیرمنصرف اولور واکر مشدد اولورسه منصرف اولور وممدودك تثنیه‌سی زکریاوان وجمعی زکریاؤن کلور
ونصب وجر حاللرنده زکریاوین دینور ونسبتده زکریاوی دینور وقچن نفسکه مضاف ایلسك زکریائی دیرسن
واوسز وتثنیه سنده زکریاوای وجمعنده زکریاوی دیرسن واوك کسریله ومقصورك تثنیه سنده زکریان وحالت نصبنده
زکریین وجمعنده زکریون دیرسن ومخفف اولان زکری تثنیه سنده زکریان وجمعنده زکرون دیرسن یانی طرح ایله
مؤلف بصائرده اسم اعجمی اولوب وقلم وزننده لغت خامسه‌ده اولدیغنی ذکر ایلشدر (زلنبور) سقنقور وزننده
ابلیس لعینك بش نفر اولادندن بریسنك اسمیدرکه دائما برآدمك اهل وعیالیله ینلرینی تفریق وعیوب ونقایص
اهل وعیالنی ارات واظهار ملعنته سعی وکوشش ایدر * افتتخذونه وذریته اولیاء * الایه کریمه سنده ذریتی ذکر
اولنسان اولاد خمسه ایله تفسیر ایدرلر * شارح دیرکه اولادینك بری ثبردر جبر وزننده دائما ثبور وشق جیوب ایله
امر ایدر صاحب مصائبدر و بری اعوردر زنا و فجور ایله امر ایدر و بری مسوط در کذب ایله امر ایدر و بری
داسم در سوق و بازاره مستولیدر (الزمر) امر وزننده و(الزمیر) زانك فتحیله قامش ایله تغنی ایلمك یعنی آغز ایله
نای وقوال ودودك وچفرتمه وسورنا چالمق معناسنه‌در یقال زمر الرجل زمرا وزمیرا من الباب الاول والثانی
اذا غنی فی القصب وزمر قربه‌یی طولدرمق معناسنه‌در یقال زمر القربة زمرا اذا ملأها وبر کلام وخبری فاش
وشایع قلمق معناسنه مستعملدر یقال زمر بالحدیث اذا اذاعه وبرکسه‌یی برکسه‌ اوزره قشقردوب اغرا ایلمك

معناسنه مستعملدر يقال زمر فلانا بفلان اذا اغراه به (التزمير) تفعيل وزننده بودخی نی چالمق معناسنه در يقال
زمّر الرجل بمعنی زمر وقربه يی طولدرمق معناسنه در يقـال زمّر القربة اذا ملأها (الزامرة) نی ودودك چلان
عورته دينور (الزمّار) شدّاد وزننده و(الزامر) نی ودودك چلان كسه يه دينور نيزن تعبير اولنور و زامر لفظی
قليل الاستعمال در (الزمارة) كتابه وزننده نيزنلك صنعتنه دينور (المزمار) محراب وزننده چالدقلری نايه وقواله
ودودكه دينور جمعی مزامير كلور ومزامير داود عليه السلام ما كان يتغنى به من الزبور وضروب الدعاء جمع مزمار
ومزمور ✽ مؤلفك بوندن مرادی اشبو حديثدر وفی حديث ابی موسى الاشعری رضی الله عنه ✽ سمعه النبیّ عليه السلام
يقرأ فقال لقد اعطيت مزمارا من مزامير آل داود ✽ حضرت داود بغايت خوش آواز وصاحب نغمات خاطرنواز
اولمغله زبور قرائت ايدركن وحوش وطيور ايله استماعنه حاضر وبيخود مرتبه سنده واله وحاير اولورلر ايدی ساز
انواعندن نای دخی ارواح سليمه وطباع مستقيمه يه بغايت مؤثر اولمغله تأثير جهتيله نغمه رنكينله قرائت ايلدكلری
زبوری وانواع دعايی مزاميره تشبيه ايدوب ابوموسى دخی خوش آواز اولوب قرآن كريمی تكلفسز نغمهٔ دلكشا
ومقام فرحفزا ايله تلاوت ايلديكی مسموع شريفلری اولمغله قرأت داوده تمثيل بيورديلر ✽ بشنو از نی چون حكايت
ميكند ✽ انواع ساز واصوات مؤثره دن نايك اختيارنده اولان دقيقه اوائل مثنوی شريف شرحنی مطالعه ايدن
مولوی سيرت يارانه قوّال ولسان مزبوره آشنا اولنلره ناقل قال حال اولور وآيت مرقومه ده آل كلمه سی مقحمدر تعظيما
واردر انتهى ومزامير مزمورك دخی جمعيدر كه اولدخی مزمار معناسنه در مزمور فيه اولمق اعتباريله (الزمّارة) جبانه
وزننده بودخی نايه دينور مزمار كبی كويا كه كنديسی زمر ايدر وزمّار ساجور معناسنه در كه كوپك قسمنك بيوننه
كچردكلری خالصه تعبير اولنان آغاج حلقه در وزناكار عورته اطلاق اولنور زنپاره يه اصلق چالديغی مناسبتيله
ومحبوسك بيوننه كچوردكلری لاله تعبير اولنان تيمور بندك ايكی حلقه سی بيننده اولان عموده اطلاق اولنور
دودك طرزنده اولديغيچون (الزمار) كتاب وزننده دوه قوشی اوتمك معناسنه در مزماردن متصرّفدر يقال زمر النعام
زمارا من البـاب الثانی اذا صوّت (الزمران) فتحاتله آهو قسمی اوركوب قاچق معناسنه در يقـال زمر الظبی
زمرانا اذا نفر (الزمر) كتف وزننده كوده سنده قيللر وتويلر پك آز اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور كويا كه
دودك كبی قاولق اولور مؤنثی زمره در يقال صبی زمر ای قليل الشعر وشاة زمرة وغنم زمرات وزمر مروّتوانسانيتی
پك آز اولان شخصه اطلاق اولنور يقال رجل زمر ای قليل المرؤة وحسن وجمال صاحبی آدمه اطلاق اولنور
قامش كبی تابدار اولمق مناسبتيله (الزمر) فتحتينله انسان وحيوانك كوده سنده قيل وتوی آزجه اولمق معناسنه در
يقـال زمر الرجل زمرا من الباب الرابع اذا كان قليل الشعر ويقال زمرت الشاة اذا كانت قليلة الصوف وبركسه
بی مروّت اولمق معناسنه در يقـال زمر الرجل اذا كان قليل المرؤة (الزمّر) طمر وزننده سخت وشديد نسنه يه دينور
(الزمير) امير وزننده بودور كسه يه دينور جمعی زمار كلور زانك كسريله وحسن وجمال صاحبی اوغلانه دينور يقـال
غلام زمير ای جميل (الزومر) جوهر وزننده و (الزمور) صبور وزننده بونلرده خوب ودلبرا وغلانه اطلاق اولنور
(الزمرة) زانك ضميله كروه انسانی يه دينور كه پك چوق اولميه بولك تعبير اولنـور بر مقدارجه صوت وجماعتلری
اولمق ملحوظنه مبنی تقول جاءت زمرة من النـاس ای فوج ومتفرق جماعت انسانی يه اطلاق اولنور جمعی زمر
كلور صرد وزننده يقال جاؤا زمرا ای جمـاعات متفرّقة (المستزمر) اسم فاعل بنيه سيله منقبض ومتذلل آدمه
دينور كه مقـاومت ومدافعه يه قدرتی اولمامغله سينوب طور رقلندن وناى كبی قصرلقدن متفرّعدر يقال رجل
مستزمر ای منقبض متصاغر قال فی الاساس استزمر فلان عند الهوان اذا صار قليلا ضئيلا (بنو زمير) زبير وزننده
بر بطن در (زمير) حيدر وزننده بركشينك عليدر وشمـاخ نام شاعرك ناقه سی اسميدر وطی قبيله سی جبـالنده
بر بقعه نك آديدر (زمران) ضيمران وزننده بر موضعدر (زمّاراء) زانك فتحی وميمك تشديديله بر موضع آديدر
(زمير) سكيت وزننده بر نوع باق آديدر ✽ شارح ديركه صرتنده بريومری بكی اولور وسكار اولدقده سسلنور
(الازميرار) اسبطرار وزننده شدّت غضبدن كوزلر قزارمق معناسنه در يقـال ازمارّ الرجل اذا غضب واحمرت
عيناه نيزنك نی چالركن حالنه قياس اولنمشدر (الزمجر) جعفر وزننده اينجه واوفق اوقه دينور (الزمجرة) هاله
نايه ودودكه دينور زمّاره معناسنه جمعی زماجر وزماجير كلور ✽ شارحك بيانه كوره بوچوبانلرك چالدقلری قوال
اوله جقدر وزمجره قوال سسنه دينور تقول سمعت زمجرة ای صوت الزمجرة وچوجغه غريو وفرياد وغوغايه
دينور يقـال ماهذه الزمجرة ای الصياح والصخب الكثير ومطلقـا سسه دينور تقول سمعت زمجرة ای صوتا
ومصدر اولور ارسلان كوملوسنی ايچر يسنده كورلدتمك معناسنه در يقال زمجر الاسد اذا ردّد زئيره (التزمجر

تدحرج وزننده بودخی زمجره معناسنه دریقال تزمجر الاسد بمعنی زمجر (الزمجر) سبطر وزننده بودخی سسه دینور صوت معناسنه (الازمجرار) اسبطرار وزننده پك سسلنمك معناسنه دریقال ازمجر الشیء اذا صوّت (زمجار سنجار وزننده بر بلده آدیدر (الزمخرة) خای معجمه ایله دحرجه وزننده سس قاتی اولمق معناسنه دریقال زمخر الصوت اذا اشتد وقپلان اویکه لنوب حیقرمق معناسنه دریقال زمخر النمر اذا غضب فصاح وتازه نباتك بالدری بوغوملنمق معناسنه دریقال زمخر العشب اذا برعم وزمخره اسم اولور زنا کار روسپی عورته دینوسس معناسندن مأخوذدر (الازمخرار) اسبطرار وزننده بودخی صوت پك قاتی اولمق معناسنه دریقال ازمخر الصوت اذا اشتد (التزمخر) تدحرج وزننده اسمدر قپلانك اویکه لنوب حیقرمسنه دینور فی الاصل مصدردر بعده اسم اولهرق استعمال اولندی تقول ادهشنی تزمخر النمر ای غضبه وصیاحه (الزمخر) جعفر وزننده نایه ودودکه دینور مزمار معناسنه ونشان اوقنه دینور نشاب معناسنه سسلندیکی ملاحظه سیله وبری برینه صاریلوب صارمشمش چوقلق آغاجلره دینورکه چتلق تعبیر اولنور یل طوقندقجه آوازه ویردیکیچون وایچی قاوق تازه وترشبثه دینور تازه نبات بالدری کبی (زماخیر) زایك فتحیله مصرده نیل غربیسنده برقریه درکه صعید ادنی ناحیه سنده در (الزمخری) جعفری وزننده اوزون شیئه دینور وایچی قاوق اجوف نسنه یه دینور (الزماخری) زانك فتحیله بودخی اجوف نسنه یه دینور فارسیده پوچ دینور (زمخشر) شین معجمه ایله سفرجل وزننده خوارزم الکاسی نواحیسنده برقصبه آدیدر براعرابی قصبهٔ مزبوره یه اوغرایوب برکسه یه قصبه نك ووالیسنك اسملرینی سؤال ایلدکده قصبه نك اسمی زمخشر ووالینك اسمی رد اداولدیغنی اخبار ایلکله اعرابی لاخیرفی شر ورد دیه رك قصبه یه کیرمیوب سمت آخره منصرف اولدی وصف وشهرتی شمس نصف نهار آسا جهانکیر اولان جارالله ابوالقاسم محمود بن عمر الزمخشری اکا منسوبدر مشارالیه مدحنده امیرمکه علی بن عیسی بن وهاس الحسنی انشاد ایلدیکی قصیده جمله سندن اشبو ایکی بیت دلپذیر بو محله تحریر اولندی

❊ جمیع قری الدنیا سوی القریة التی ❊ ❊ تبوء ها دارا فداء زمخشرا ❊

❊ واحر بان تزهی زمخشر بامرء ❊ ❊ اذا عد فی اسد الشری زمخ الشری ❊

مستثنا اولان قریه دن مراد مکهٔ مکرمه درکه آنده مجاور اولمشیدی احر کلمه سی فعل تعجبدر شری جبل سلمی طریقنده ارسلانی کثیر وشدید برمحلدر زمخ کبر ونخوت معناسنه در شارحك بیانی اوزره اولی بودر

❊ وکم للامام الفرد عندی من ید ❊ ❊ وهاتیك مما قد اطاب واکثرا ❊

❊ اخی العزمة البیضاء والهمة التی ❊ ❊ اناقت به علامة العصر والورا ❊

(الزمزرة) زلزله وزننده ایچنه نسنه وضع اولنمش قابی طولدردقدنصکره کوشه لری طولوب یرلشمك ایچون سلکوب ارغلامق معناسنه در یقال زمزر الوعاء اذا حرکه بعد الملأ لیتأبط (الزمازر) جمع بنیه سیله که مفرد دربوروشق و بورشق اته دینور یقال لحمه زمازر ای منقبض (الزمهریر) زنجبیل وزننده پك صوغق شدت برد معناسنه دریقال یوم فیه زمهریر ای شدة البرد ❊ شارح دیرکه برد شدید معناسنه ده کلور بعضلر بونی منحوتدر دیدیلرکه زم هریر الکلب کلمه سندن مرکبدر وزمهریر آیه دینور قمر معناسنه (الازمهرار) اسبطرار وزننده یلدز پارلدامق معناسنه در معنای ثانیدن مأخوذدر یقال ازمهرت الکواکب اذا لمعت وشدت غضبدن کوز قزارمق معناسنه دریقال ازمهرت العین اذا احمرت غضبا وچهره ترش وتعبس ایلك معناسنه دریقال ازمهر الوجه اذا کلح وصوغوق شدید اولمق معناسنه دریقال ازمهر الیوم اذا اشتد برده (الزمهرة) دحرجه وزننده بودخی غضبدن کوز قزارمق معناسنه دریقال زمهرت العین اذا احمرت غضبا (المزمهر) مضمحل وزننده دارغین آدمه دینور یقال رجل مزمهر ای غضبان وکولج وخندان آدمه دینور یقال رجل مزمهر ای ضاحك السن معنای اول شدت برددن ترش روونانی دیشلری صرتارمش آدمله تشبیهله در (الزنر) زانك فتحی ونونك سکونیله طولدرمق معناسنه دریقال زنر الاناء زنرا من الباب الاول اذا ملأه وبرنصرانی یه زنار قوشاتمق معناسنه دریقال زنر الرجل اذا البسه الزنار (الزنار) تفاح وزننده و(الزنارة) هایله و(الزنیر) قبیط وزننده نصاری ومجوس طائفه سنك شعارکفر لرندن اولان برکونه قوشاغك آدیدر و بو کسنیجدن بشقه در بو ایکدن اولور وداخله قوشانورلر کسنیج خارجدن قوشانورلر (التزنر) تفعل وزننده برنسنه اینجه اولمق معناسنه درکویاکه زنار طرزنده اولور یقال تزنر الشیء اذا دق (الزنانیر) دنانیر وزننده خرده چقل طاشلرینه دینور وخرده سنکلره دینور ذباب صغار معناسنه ❊ مؤلف مفردینی ذکر ایلمامکله ظاهرا مفردی نامسموعدر یاخود زنار در و زنانیر عنده برمعروف قبو آدیدر وجرش نام موضع ایله بنو عقیل یوردینك بیننده برقوملق ادیدر (المزنرة) معظمه وزننده اوزون بویلو اتلو

جانلو خاتونه دینور یقال امرأة مزترة ای طویلة جسیمة (زنیرة) سکینه وزننده مرومیة الاصل برجاریه آدیدر که صحابیه در مقدما بر کافرك زیر دست تملکنده اولوب هدایت رب الانام ایله شرفیاب اسلام اولدیغندن ملعون مسفور آگاه اولدقده ارتدادی ایچون هر بار کوناکون اشکنجه ایله تعذیب ودلفکار ایلدیکی صدیق اکبر رضی الله عنه حضرتلرینك معلوملری اولمغله اشترا وآزاد ایلدی (زنیر) زبیر وزننده ابن عمرودر که خثعم قبیله سندن وشعرادندر (الزنبور) زانك ضمیله اشك آروسی وصاروجه آرو دیدکلری آرویه دینور * مؤلف ذباب لساع عبارتیله تفسیر ایدوب * شارحك وامهات سائره نك بیانی اوزره اول کونه آرو ایله ترجمه اولندی حتی زمخشری مقدمة الادبده زنبور منج یابانی ونحل منج انکبین عبارتیله رسم و بیان ایلمشدر * مؤلف دخی نحل کلمه سنی بال آروسیله تقیید ایلمشدر خلاصه نحل بال اروسنه وزنبور اشك اروسنه دینور روا نقولی بی حلاوت ترجمه ایلمشدر و زنبور جست وظریف وسریع الجواب آدمه اطلاق اولنور و یولك کوتورمکه لیاقت وقدرت پیدا ایلمش اشك صوپه سنه طلاق اولنور وغارت عظیمه یه یعنی شدت اوزره اولان شجخونه و باصقنه اطلاق اولنور وزنبور چنار اغاجنه شبیه برشجر اسمیدر وعربلرك تین حلوانی دیدکلری برنوع لذیذ انجیر آدیدر (الزنبورة) هایله که مخصصدر و (الزنبار) زانك کسریله بونلرده اشك آروسنه دینور وزنبار زنبورکبی مذکور انجیره دینور (الزنبر) زبرج وزننده بودخی اول انجیره دینور (الزنبر) قنفذ وزننده بودخی جست وظریف وحاضر جواب آدمه دینور (المزبرة) مزبله وزننده اشك اروسی چوق اولان یره دینور یقال ارض مزبرة ای کثیرة الزنابیر (الزنبر) جعفر وزننده ارسلانه دینور وکوچك کرپی یه دینور قنفذ صغیر معناسنه (الزنوبر) صنوبر وزننده زوبر معناسنه درکه هب وکوتوری دیمکدر یقال اخذه بزنوبره ای بزوبره (التزنبر) تدحرج وزننده کبر ونخوت ایلمك معناسنه در یقال تزنبر علیه اذا تکبر (الزنبری) جعفری وزننده ثقیل وکرانجان کیمسه یه دینور ویولکی یه دینور (الزنترة) تای فوقیه ایله دحرجه وزننده طارلق وچمرتکلك معناسنه در یقال فی عیشه زنترة ای ضیق وعسرة (التزنتر) تدحرج وزننده صالنی صالنی یوریمك معناسنه در یقال تزنتر الرجل اذا تبختر (زنتر) جعفر وزننده اسامیدندر رفاعة بن زنتر اصحابدندر وبشر بن عبد المنذر بن زنتر اصحاب بدردندر وقعهٔ مزبوره ده شهید اولمشدر وابو زنتر سعید بن داود بن ابی زنتر الزنتری جدی اوله جعفدر واحمد بن مسعود الزنتری محدثدر امام محمد بن بشر الزبیری زانك ضمی وبای موحده نك فتحیله در زیرا بو مولائی آل زبیردندر ابن نقطه علیه الرحمه سرد اسناد حدیثنده وهم ایدکه زنتر عنوانده ضبط ایلمشدر (زنجار) منجار وزننده بر بلده آدیدر (زنجور) عصفور وزننده برنوع بالق آدیدر (زنجیر) و (زنجیرة) زانك کسریله کنج وتازه آدملرك طرنقلری اوزره حادث اولان بیاضه دینور سلسله معناسنه زنجیر فارسیدر (زنجرة) دحرجه وزننده باش پرمقله شهادت پرمغنك طرنقلرینی بری برینه ضم ایلدکده صکره ارالغنه آخرلنك پرمغیله فسکه چالمق معناسنه در بونی وعده اشارت ایچون ایدرلر یقال زنجر الرجل اذا قرع بین ظفر ابهامه وظفر سبابته مؤلف بونی فوف ماده سنده مافاف عنی بخیر ولا زنجر عنوانیله مثل اوله رق دخی ذکر ایلمشدر حاصلی صول الك باش پرمغی سبابه ایله حلقه ایدوب طرنقلری اوجی قاوشدقده صاغ الك باش پرمغنك طرناغی ظهریله فسکه اورمقدر که وعدی منیردر اکثری وصالجویان اولنلره محابینك اشارت مواعیدیدرکه باس اوزره دیمکدرنته که مجملده اشبو شعر ایله استشهاد اولنمشدر * فارسلت الی سلمی * بان النفس مشغوفه * فاجادت لنا سلمی * بزنجیر ولا فوفه بوراده زنجیر وفوفه اسملردر فسکه یه دینور (زنجفر) زانك وجیمك ضمیله لسانمزده زنجفره تعبیر اولنسان قرمزی بویه درکه معروفدر معدنیسی ومصنوعیسی اولور (الزنخرة) خای معجمه ایله دحرجه وزننده برآدم ککرمکله اوفلمك وپوفلمق وصولومق معناسنه درکه ککرمکدن آواز ویرد کبی اولور یقال زنخر بمنخره اذا نفخ فیه (الزنفیر) فایله زنجبیر وزننده طرنق کسنتیسنه دینور قلامة الظفر معناسنه وطرنق کسنتیسندن برپاره یه دینور وچکردکك زارکبی اینجه قبوغنه دینور و بومناسبتله ایله پك آزنسنه معناسنه استعمال اولنور تقول مارزأته زنفیرا ای شیئا (الزنهرة) دحرجه وزننده برکسه یه کوزینی بلردوب شدتله بلقمق معناسنه در تقول زنهر الی بعینه اذا اشتد نظره واخرج عینیه (الزور) زانك فتحی وواوك سکونیله بنده کوکسك اورته سنه یعنی قول کوکسك اوستنه دینور کتفلره قدر وعلی رأی کوکس کیکلرینك اوجلری قاوشوب بربکدکلری یره دینور یقال فرس عریض الزور وهو وسط الصدر اوما ارتفع منه الی الکتفین اوملتقی اطراف عظام الصدر وزور زائر معناسنه درکه برآدمی زیارت ایدن کسه در وبو زیارت معناسنه فی الاصل مصدر اولوب بعده وصف اوله رق استعمال اولندی یقال رجل زور ای زائر وزور زائرون معناسنه اولور یعنی زائرك لفظندن جمع اولور سفر وسافر وصحب وصاحب کبی نته که زائرك

جمعی زوّار وزوّر دخی کلور راجز ورجّاز وراکع ورکّع کبی یقال رجل زور ورجال زور وزوّار وزوّر ای زائرون
وزور خرما شاخنك دیبندن یوقری یپراق بتیان یرینه دینور که جریدی اوله جقدر بو میل معناسندندر یقال قطع
زور النخل ای عسیبه وعقل وهوشه اطلاق اولنور سمت خطادن اماله یه باعث اولدیغیچون یقال ماله زور
ای عقل بو معناده زانك ضمیله ده لغتدر وزور مصدر اولور زیارت کبی یقال زاره یزوره زورا وزیارة کما سیذکر
وبر قومك سید ومتشخصی اولان آدمه اطلاق اولنور که مزور معناسنه اولور زیرا ناسك زیارتکاهیدر یقال هو زور
قومه ای سیده واویقوده مشاهده اولنان خیال ومثاله اطلاق اولنور طیف کبی وزور قوّت عزیمت معناسنه در
یقال له فی الامر زور ای قوة عزیمة وشول عظیم طاشه دینور که قیونك آغزنده واقع اولوب بروجهله کسرندن
عاجز اولملریله حالی اوزره ترك اولنمش اوله بونلرده تفألا استعمال اولنمشدر وزور سوارقیه قربنده بر وادی آدیدر
(یوم الزور) بین العرب بر وقعهٔ معروفه در که بکر قبیله سی تمیم اوزره سوء قصد ایله واروب آهنك جدال ایلمزدن اقدمجه
ایکی دوه نك دیزلرینی کرکی کبی بند ایلدکدنصکره تمیم قومنه قرشو # هذان زوران نافرحتی یفرا # یعنی بو دوه لر بزم
معبودمز اولمغله بونلر فرار ایلمدکجه بزم فرارمز متصور دکلدر دیو اشعار تثبت ایلدیلر بو سببدن یوم الزور ایله
متعارف اولدی بو راده زور صنم معناسنه در کذب صرف ومائل عن الحق اولدیغیچون نته کم زانك ضمیله ده
لغتدر (الزیارة) کتابه وزننده و(الزوار) زانك ضمیله و(المزار) میمك فتحیله برکسه یی کورمکه وارمق معناسنه در یقال
زاره یزوره زورا وزیارة وزورا ومزارا اذا اتاه بقصد اللقاء بو معنا صدر معناسنه اولان زوردن مأخوذدر کویا که
صدریله تلقی یاخود مزورك صدرینه قصد لقا ایدر اولورنته کم مواجهه دخی بو رسمه در (الزور) زبر وزننده و(الزیر)
زانك کسریله حذب وزننده بونلرده قومك سید وذیشانه اطلاق اولنور تصغیر وتعظیم ایچوندر (الزور) زانك ضمیله
یلان سوز دینور تقول مشایخ زماننا فعلهم ریاء وقولهم زور ای کذب وجه استقامتدن مائل اولدیغیچون اطلاق
اولنمشدر وشرك بالله معناسنه استعمال اولنور که اعظم اکاذیبدر ویهود ونصاری طائفه لرینك یصعقه لرینه
اطلاق اولنور وزور کبی برقومك سید وسرکرده لرینه اطلاق اولنور بونز یارتندر محل میل اولدیغی دخی سبب اوله
بیلور وطرب وموسقی مجلسنه اطلاق اولنور ومعبود بالحق جل شانه حضرتلرندن غیری معبود اتخاذ اولنان
شیئه اطلاق اولنور که بت وصنم اوله جقدر # قال الشارح یقال ومالکم تعبدون الزور وهو کل ماعبد من دون الله
تعالی وزور قوت معناسنه کلور بونده فارسی ایله متفقدر زیرا فارسی لسانده دخی قوته زور دیرلر زورمند قوتلو
دیمکدر وزور برایرمق آدیدر که دجله یه منصب اولور اکری جریان ایلدیکیچون وزور عقل ورأی ورشد
معناسنه مستعملدر یقال ماله زور ولاصبور ای رأی یرجع ویعان الیه وباطل وبیهوده یه اطلاق اولنور وازور
کلمه سندن که احمر وزننده در جمع اولور کما سیذکر وطعامك خوش ولذیذ اولمسنه دینور تقول الجبنی زور هذا الطعام
ای لذته وطیبه زیرا نفس البته اکا میل ایدر ولباسك تمیز ونرم وملایم اولمسنه دینور یقال مالبس الاثوبا فیه زور
ای لین ونقاء وزور بر پادشاه اسمیدر که حالیا بغداد قربنده شهر زور دیدکلری بلده نك بانیسی اولمغله اسمنه مضاف
اولمشدر (الزور) فتحتینله بر طرفه اکریجه ووربب ودورك اولمق معناسنه در یقال زور الشیء زورا من الباب الرابع اذا
مال وانسانك وسائر حیوانك کوکسی بر طرفه طوغری دورك یاخود کوکسنك ایکی طرفلو اتلرینك بریسی آخر اوزره
چیقق وباصق اولمق معناسنه در یقال زور الرجل والفرس اذا عوج زوره ای صدره او اشرف احد جانبی زوره
علی الاخر (الازور) احمر وزننده معنای مرقومدن وصفدر یقال عنق ازور ای مائل وکوکسنك قبورغه سی ایچه
واوزنجه اولان کوکه اطلاق اولنور یقال کلب ازور اذا کان جوشن صدره مستدقا وکوزلرینك قویریغیله نظر
ایدر اولان آدمه اطلاق اولنور علی قول شول انسان وحیوانه دینور که یکجه یوریدکده بریانی اوزره ینکیجه کبی
اکیله رك یورر اوله هر نقدر صدرنده میل واعوجاج یوق ایسه ده یقال رجل ازور اذا کان ینظر بمؤخر عینیه
اوهو الذی یمیل فی شق اذا اشتد فی السیر وان لم یکن فی صدره میل (الزور) زانك کسریله هجف وزننده سیر شدید
معناسنه در وتند وشدید انسان وحیوانه دینور وسفر ایچون مهیا وآماده اولمش دوه یه دینور (الزوار) و(الزیار) کتاب
وزننده برنسنه نك صلاح وعصمته مدار وقوام اولان شیئه دینور یقال هو زواره وزیاره ای صلاح له وشول ایپه
دینور که دوه نك کوکسی باغیله که کرکسلکی تعبیر اولنور قولانی اراسنه بند ایدرلر تا که قولان سوروب مثانه سنی
بند ایلیه بونلر تقویم وتحسین معناسنه اولان تزویر آیدن مأخوذدر جمعی ازوره در وزوار مصدر اولور دوه نك
کوکسلکنه ذکر اولنان ایپی باغلمق معناسنه تقول زرت البعیر زوارا اذا شددته بالزیار وعلی بن عبد الله بن
بهرام الزیاری محدثیندندر (الزوراء) حمراء وزننده احیحة بن الجلاح الانصاری نك عهدهٔ تملکنده اولان مال یعنی

دوابّ ومواشینك اسمیدر وزوراء بك درین قیویه اطلاق اولنور اقاصه‌دن مائل اولدیغیچون یقال بئرٌ زوراء
ای بعیدة وصووشربت ایچه جك قدحه دینور وكومش ظرفه واناء یه دینور ویایه اطلاق اولنور یقال رمی
بالزوراء ای القوس ونهر دجله یه اطلاق اولنور اكری بوكری جاری اولدیغیچون وشهر بغداده اطلاق اولنور
زیرا ابواب داخلیه‌سی خارجیه‌دن مزور ومائلدر ومدینه‌ده مسجد شریفه قریب برموضع آدیدر وحیره شهرنده
برسرایك اسمیدر وارض بعیده یه اطلاق اولنور وصولدن مائل اولدیغیچون یقال ارض وفلاة زوراء
ای بعیدة وزوراء ذوخیم نام موضع یانده برارضك اسمیدر وعثمان رضی الله عنه حضرتلرینك دار وسرایلری
آدیدر (الزارة) هایله دوه سوریسنه دینور وقوش قورسغنه دینور وزاره ازد سراة قبیله‌سندن برجماعتك اسمیدر
وبحرین قضاسنده برقریه آدیدر مرزبان الزاره دیمكله متعارف كه اورایه مضافدر وصعید قضاسنده برقریه آدیدر
وطرابلس غرب قضاسنده برقریه آدیدر تاجر ومتموّل ابراهیم الزاری آندندر واشتیخن قضاسنده برقریه آدیدر
اعلامدن یحیی بن خزیمة الزاری اورادندر (الزاورة) حاضره وزننده و(الزاوورة) ناطوره وزننده بونلرده
قوش قورسغنه دینور حوصله معناسنه (الزیر) زانك كسریله زرّ معناسنه در كه تكمه یه دینور ❊ شارحك بیانی
اوزره راء اولی یایه مبدله در زور یركانه دینور تاء تخصیصله زیره كتاندن برپاره یه دینور وزیر یولك كوپه دینوردن
معناسنه علی قول قولپسز یوجك دستی یه دینور حبّ معناسنه ودأب وعادت معناسنه مستعملدر دائما تردّدی
اولدیغیچون یقال هكذا زیره ای عادته وزیرشول زندوست چلبی یه اطلاق اولنور كه زنان طائفه سیله مصاحبتدن
ومعامله سزجه یاخود معامله ایله الف ومجالستدن پك حظّ ایدر اوله واركك صحبتندن وانس والفتندن حظ ایدن
عورته ده اطلاق اولنور علی قول ارككه مخصوصدر وبوزیارتدن مأخوذدر جمعی ازوار وزیره كلور عنبه وزننده
وازیار كلور لفظنه مبنی یقال هو زیرنساء اذاكان یحبّ محادثة النساء ویحبّ مجالستهن بغیرشرّ اوبه ویقال
هی زیررجال اوخاص بهم وزیرطنبورك اینجه تلنه دینوركه بم مقابلیدر یاخود پك كسكین اولانه دینور ایكیسی
براولمق كركدر (الزیرة) زانك كسریله زیارتدن بناء نوعدر زیارت هیئتنه وحالتنه دینوركه زیارت ایدیشی تعبیر
اولنور یقال فلان حسن الزیرة ای هیئة زیارته (الزبر) سید وزننده بالطبع طارغین آدمه دینور یقال رجل
زیّر ای غضبان (زوره) زانك ضمی وفتحیله كوفه یه قریب برموضعدر (الزورة) زانك فتحیله ایراقلق معناسنه‌در
یقال بینهما زورة ای بعد ویاوزلغندن كوزلرینك قویریغیله بقاراولان ناقه یه دینور یقال ناقة زورة اذا كانت
تنظر بمؤخرعینها لشدتها (یوم الزویر) امیر وزننده بین العرب بریوم معروفدر (الازارة) همزه‌نك كسریله برآدمی
بركسه‌نك زیارتنه واردرمق وزیارت ایتدرمك معناسنه‌در یقال ازاره اذاحمله علی الزیارة (التزویر) تفعیل وزننده
یلان سوزه وسمه وآرایشله ترویج ایچون حسن وزینت ویرمك معناسنه‌در یقال زوّرفلان اذازیّن الكذب
وبرنسنه یه قوام واعتدال واستقامت ویرمكله تحسین وتهذیب ایلمك معناسنه مستعملدر بونده تفعیل سلب ایچوندر كه
عوجاجنی ازاله ایلمكله اولور یقال زوّرالشیء اذاحسنه وقوّمه وكندیسنی زیارت ایدن آدمه نوازش واكرام ایلمك
معناسنه‌در یقال زوّر الزّائر اذا اكرمه وشاهدك شهادتنی ابطال ایلمك معناسنه‌در یقال زورالشهادة اذا ابطلها
وبرآدمك نفسنی كذب ودروغله معلم قلمق یعنی كذبه نسبت ایلمك كه فلان مزوّردر دیمكدن عبارتدر یقال زوّرنفسه
اذا وسمها بالزور وتقول انا ازورك علی نفسك ای اتهمك علیها (المزور) معظم وزننده شول دوه یه دینور كه الیله
دوه قسمنك قرنندن یاورویی چكوب چیقارراولان كسه یاورویی چیقارر ایكن یاورینك كوكسی الیكلكه الیله صیقوب
طوقلدوب لكن اثر وعلامتی قالمغله اول اثردن حالت مزبوره سی فهم واداراك اولنه یقال فصیل وبعیر مزوّر اذا كان
قدسله المذمّر من بطن امه فاعوجّ صدره فغمزه لیقیمه فبقی فیه من غمزه اثر یعلم منه انه مزوّر (الاستزارة) بركسه‌دن
كندیسنك زیارتنه كلمسنی التماس ونیاز ایلمك معناسنه‌در یقال استزارفلانا اذا سأله ان یزوره (التزاور) تفاعل
وزننده و(الازورار) احمرار وزننده و(الازویرار) احمیرار وزننده برنسنه‌دن صاپوب عدول وانحراف ایلمك معناسنه‌در
یقال تزاورعنه وازورّعنه وازوارّاذاعدل عنه وانحرف وتزاور زیارت ایدشمك معناسنه‌در یقال تزاورالقوم اذازار
بعضهم بعضا (زوران) سحبان وزننده تابعیدن ومحدثیدن محمدبن عبدالرحمن البغدادی جدینك اسمیدر
زوران) عثمان وزننده بودخی اسامیدندر عبدالله بن زوران الكازرونی واسحق بن زوران السیرافی محدثلردر
زهرة) زانك فتحی وهانك سكونیله وحرف حلق اولمغله هاء مفتوح اولور نبات قسمنك چچكنه دینور علی قول صاری
اولانه مخصوصدر جمع جنسی زهردر هاسز وجمع صیغی ازهاردر وجمع الجمعی ازاهیردر ❊ مؤلف النبات ونوره
عبارتیله نبت ایلمكله اعجمی زید وكرمه قبیلندندر ونور رماده سنده انور الزهر اوالابیض منه واما الاصفر فزهر

عبارتیله بیان ایلمکله قول راجح اوزره زهرایله نورك فرقی یوقدر لکن زمخشری نوری آغاجك چچکنه تخصیص ایلمشدر وقال فی الاساس مااحسن هذه الزهرة کانها الزهرة ویقال کان زهرالنجوم زهرالنجوم اولکی نجوم بلاساق اولان نباتلردر انتهی وزهرة الدنیا عالم دنیانك حسن و بهجت وتاب ورونق ولطافتندن عبارتدر قال الشارح ومنه قوله تعالی ❊ زهرة الحیوة الدنیا ❊ الایة ای بهجتها ونضارتها وحسنها وزهرة بن جویریه اصحابدندر (الزهرة) زانك ضمیله حسن وصفوته مقارن آقلغه دینور تقول اعجبنی زهرة لونه ای بیاضه وحسنه ❊ شارح دیرکه بعضا صافی آقلقده دخی استعمال اولنور انتهی وزهره اسامیدندر زهرة بن کلاب قریشدن برجماعت پدرینك اسمیدر ومحدثه اولان ام الحیاء الانباریه نك اسمیدر (بنوزهره) حلب شهرنده شیعه دن برطائفه در (ام زهره) کلاب بن مره نك زوجیدر (الزهر) فتحتینله و(الزهورة) عموه وزنده برکسه نك لونی سمن کبی آق وخوب ودلبر اولمق معناسنه در یقال زهرالرجل زهرا وزهورة من الباب الرابع والخامس اذا کان ابیض واحسن (الزهرة) تؤده وزننده سبعهٔ سیاره دن برکوکب اسمیدرکه فلك ثالثده اولور سائر نجومه نسبت متلالی وصافی اولدیغی ایچون تسمیه اولنمشدر فارسیده ناهید دیرلر وزهره مدینه ده برموضع آدیدر (الزهور) ظهور وزننده تابان نسنه یلدرامق معناسنه در یقال زهر السراج والقمر والوجه زهورا من الباب الثالث اذا تلألأ وآتش پارلدامق معناسنه در یقال زهرت النار اذا اضاءت بومعناد ندرکه عربلر سنك سبیکله احوالم قوتلنوب مال ومنال وآمالم نشو ونما وخیر وبرکت بولدی دیه جك یرده زهرت بك زنادی دیرلر قویت اناوکثرت معناسنه وزهورکنش برنسنه یه تأثیرایله چهره سنی بوزمق معناسنه در یقال زهرت الشمس الابل اذا غیرتها (الازدهار) افتعال وزننده که تاء داله مبدله در بودخی برنسنه یلدرامق معناسنه در یقال ازدهر السراج اذا تلألأ وتلف وضایع اولمامق ایچون برنسنه یی صقنوب کوزتمك معناسنه در یقال ازدهر بالشیء اذا احتفظه وبرنسنه سببیله فرحناك اولمق معناسنه در یقال ازدهربه اذا فرح وبرآدم برنسنه یی کندی مالی قلمق معناسنه در که آنی مال ایدنمك تعبیراولنور یقال ازدهربه اذاجعله من ماله وهمدم وخادمنه امر ایلدیکی خصوصده سعی واقدام ایلمسنی تنبیه وتأکید ایلمك معناسنه در یقال ازدهر بصاحبه اذا امره ان یجد فیما امره بومعنالر مجازدر (الازهر) احمر وزننده بغایت حسن وصفوت اوزره آق وبراق اولان شیئه دینور مؤنثی زهراء در وازهر آیه اطلاق اولنور یقال طلع الازهر ای القمر ویوم جمعه یه اطلاق اولنور ❊ مؤلف بونکله اشبوحدیثه اشارت ایلمشدر قال فی النهایه وفی الحدیث ❊ اکثروا الصلوة علی فی اللیلة الغراء والیوم الازهر ❊ ای لیلة الجمعة ویومها وازهربیان اکوزینه اطلاق اولنور ثور وحشی معناسنه وتویی آق اولان ارسلانه دینور وبغایت نورانی وتابان اولان شیئه دینور وچهره سی سراج وهاج کبی برق واشراق ایدن آدمه دینور قال الشارح ومنه فی الحلیة ❊ کان النبی علیه السلام ازهر اللون ❊ ای نیرا مشرق الوجه وشول بوکسك ویجاقلری اوزون ارکك دوه یه دینورکه اوزانوب اشجارك شاخلری اوجلرینی اوتلراوله وصاغلدیغی آنده تازه سوده اطلاق اولنور یقال سقانی ازهرا وهواللبن ساعة حلب وازهر اسامیدندر ازهر بن منقر وازهر بن عبد عوف وازهر بن قیس اصحابدندر وازهر بن خمیصه تابعیندندر (الازهران) تثنیه بنیه سیله آی ایله کنشه اطلاق اولنور ازهر آیه دینمکله قرین کبی مغلبدر (الزاهر) یك قرمزی دیمکدرکه احمر لفظنی تأکید اولور شدت حمرتده لمعان اولمق مناسبتیله در یقال احمر زاهر ای شدید الحمرة وزاهر مکه ایله تنعیم بیننده برصویی چوق قیو اسمیدرکه دائما آندن صوچکیلور وزاهر بن حرام وزاهر بن الاسود اصحابدندر (الازهار) همزه نك کسریله آتشی پارلتمق معناسنه در تقول ازهرت النار اذا اضأتها ونبات چچکلنمك معناسنه در یقال ازهر النبات اذا نور (الزاهریة) یای مصدریه ایله صالنی صالنی یوریمکه دینور یقال یمشی الزاهریة وهی التبختر وزاهریه رأس العین نام محلده برچشمه آدیدرکه بغایتده درین اولمغله دیبنه اصلا برنسنه یتشمز (الزهراء) حمراء وزننده مغرب زمینده بربلده آدیدر وبرموضع اسمیدر وچهره سی مهتاب کبی تابان اولان خاتونه دینورکه ازهرك مؤنثیدر یقال امرأة زهراء ای مشرقة الوجه فاطمه رضی الله عنها جنابلرینه بوجهتله وصف اولنمشدر وزهراء بیان صغرینك دیشیسنه اطلاق اولنور نته که ارککنه ازهر اطلاق اولنور وروبه نام شاعرك شعرنده مذکور اولان زهراء لفظندن مراد شول آق وبراق سحابه درکه اخشاملدن صکره جه افقلرده نمایان اوله شفقك انعکاس شعاعی سببیله ملمع اولور شعر مزبوردن ❊ مؤلف وشارحلر ساکت اولمشلردر (الزهراوان) تثنیه بنیه سیله قرآن کریم سوره لرندن سوره بقره ایله سورهٔ آل عمرانه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحدیث ❊ سورة البقرة وآل عمران الزهراوان ❊ ای المنیرتان (الزهر) زانك کسریله حاجت معناسنه در یقال قضی زهره ای وطره (زهر) زانك ضمیله اسامیدندر زهر بن

عبد الملك بن زهر الاندلسی واقر بالری بالجمله فضلاء واطبادر ❁ شارح دیرکه زهر، نمز بوره طبیبلرندن بریله ادباء
عصرندن بربسی مباسطه وجهیله اشو قطعه یی انشاد ایلمشدر ❁ یاملك الموت وابن زهر ❁ جاوزتما الحد والنهایه
ترفقا بالوری قلیلا ❁ فی واحد منکما الکفایه ❁ (زهره) زانك ضمیله همزه وزننده (زهران) سحبان وزننده (زهیر
زبیر وزننده اسامی رجالدندر (الزهیریة) زبیریه وزننده بغداد قضاسنده برقریه در (المزهر) منبر وزننده
عوداسمیدر که ساز انواعندندر ترکیده لاغوته وترکی قدیمده قپوز تعبیر اولنور وبدوی طائفه سندن شول خاندان
ومضیافه دینورکه کیجه ایچره ابناء سبیل کورمکله خیمه سنه کلوب مسافر اولمق ایچون آتش قالدررار اوله یقال
فلان مزهر اذا کان یزهر النار ویرفعها للضیفان (المزاهر) منابر وزننده مزهرك جمعیدر ومزاهر برموضع آدیدر
(الازهیرار) احمرار وزننده نباتك چچك کلتمك معناسنه در یقال ازهار النبات اذا نور یعنی مبالغه (الزاهری
زاهره منسوب دیمکدر محمد بن احمد الزاهری الدندانقانی محدثدر واحمد بن محمد بن مفرح النباتی الزهری که
زانك فتحیله در حفاظدندر (الزیر) زانك کسریله کوپه دینور (الزیارة) کتابه وزننده زور ماده سنده ذکر اولندی
مؤلفك بونلری بوراده دخی ذکری لفظلرینه مراعات ایچوندر یوخسه بونلر واوی بلردر ❁ فصـــل السین
(السؤر) سینك ضمی وهمزه نك سکونیله اکل وشربدن باقی قلان آرتغه دینور یقال فی الاناء سؤرای بقیة وفضلة
(الاسآر) همزه نك کسریله یرنسنه دن بقیه قومق معناسنه در یقال اکل الرجل فاسأر منه اذا ابقا بقیة (السأر) سینك
فتحی وهمزه نك سکونیله بودخی اسأر معناسنه در یقال سأر الشارب فی الاناء سأرا من الباب الثالث یعنی اسأر (السأار
شداد وزننده ذکر اولنان مزید وثلاثیدن غیر قیاس اوزره فاعلدر زیرا قیاس مزیدده مسئر اولمقدر ❁ شارح دیرکه
ثلاثیده دخی سـائر اولمقدر زیرا اسأر مبالغه در انتهی وسماعه متوقف اولمامق مطرده سیله قیاس اولمقده
جائزدر (السؤرة) همزه ایله سؤردن اخص در یقال سأر فی الاناء سؤرا وسؤرة ای بقیة ویقال وفی فلان سؤرة من شباب
ای بقیة ویقـال هذه سؤرة من القرأن لغة فی سورة (السـائر) همزه نك کسریله باقی معناسنه در برنسنه دن کیرو
قلان شی اوله جقدر سؤر مذکوردن مأخوذدرتنه که باقی بقیه دن مأخوذدر جمیع معناسنه دکلدرتنه که لغو یوندن
بعض جماعات اولجه توهم ایلدیلر یاخود مجازا جمیع معناسنده استعمال اولور قلت اوزره تنه که احوصك اشو
جلتهـا لنا لبابة لما ❁ وقذ النوم سائر الحراس ❁ بیتنده جمیع معناسنه مستعملدر ومن الامثال بطنی عطری وسائری
ذری اصلی بودرکه براعرابی برعشیره نه مهمـان اولمغله صاحبخانه مهمـان مزبوری اکراما عطر ایله تعطیر
وتطییب ایلك باینده برقزنه امر ایلمکله قز دخی تعضیره مباشرت ایلدکده اعرابی کلام مذکوری ایراد ایلدی مرادی
بنی اطعـامله قرنمی اشباع ایله دیمکدر برآدمدن کندی حالنه اهم مهام اولانی استدعا موقعنده ضرب اولنور وکذا
من الامثال سائر الیوم وقد زال الظهر اصلی بودرکه برقبیله علی السحر برقبیله یه شبخون ایلمکله قبیلرنده متمکن
اولان عمر اده لرندن استغاثه واستمداد ایدوب حرکت وامداد خصوصنده تباطی ایلمرله اعدالری مزبورلری نهب وغارت
ومر بعض سلسله اسر ومذلت ایدوب مأوالرینه رجعت ایلدکدنصکره برقوم عمراده لری امداد ایچون بعد الظهر ورود
ویوردده قلان بکسه دن احوالی سؤال ایلدکلرنده اولکسه کلام مزبوری ایراد ایلمسدر یعنی بووقتدنصکره می امداد
قیدنده اولیورسز اویله دن مقدم کلك کرك ایدی حالا اویله وقتی صاوشدی زیرا حاجی تمام بومده اولان آدم قبل الظهر
مباشرت ایدرظهر ایسه کدران ایلمکله یأس حاصل اولمندر غروب شمس حالنده یأس حاصل اولدیغی کبی مثل مزبور
برایشك وقتی فوت اولدقدنصکره مطلب ونیل داعیه سنده اولان کسه حقنده ضرب اولنور ❁ مترجم دیرکه مصباحدن
وامهات سائره دن فهم اولندیغی اوزره ازهریدن منقولدرکه سائر کلمه سی باقی وبقیه معناسنه در سؤر ماده سندن مأخوذدر
جوهری سیرماده سندن اخذایله جمیع معناسیله تفسیر ایلمشدرکویا که سیر ایله متصف اولان نسنه یه دینوب بعده تعمیم
اولنمشدر وبعضلر سور بلده دن اخذ ایلدیلر واین ولاد تحقیق اوزره کرچه سائر بقیه معناسنه اولوب لکن فرقی بودرکه
سائر باقی کثیرده وبقیه باقی قلیلده مستعملدر مثلا کتابك برجزؤینی ترك ایلدم دینور بقیه سی دیمز
وحریری درة الغواصده بو معنی تحقیق وشهاب شرحنده تدقیق ایلمشدر قلیراجع (السأر) فتحیله برنسنه
آرتوب قالمق معناسنه در یقال سأر الشیء سأرا من البـاب الرابع اذا بقی (سؤر الاسد) سینك ضمیله ابو خبثة الکوفی نام
محدثك لقبیدر بووقتده برارسلان کندیسنی افتراس ایلمشکن رها یاب اولمغله آنکله ملقب اولدی (التسـاؤر) تفاعل
وزننده شراب بقیه سنی ایچمك معناسنه در یقال تسـاءر الرجل اذا شرب سؤر النبیذ (السبر) جبر وزننده یاره وقیو
وسائر نسنه نك غور وغایتنی بلمك ایچون یوقلیوب دنه مك معناسنه در میل ایله یاره یی وصریق ایله قیویی واقندیل ایله
دکزی یوقلق کبی یقـال سبر الجرح والبئر وغیره سبرا من البـاب الاول اذا امتحن غوره لیتعرف مقـداره

وسبر ارسلانه دينور تسميه بالمصدر در دائما شكار بوقلدیغیچون و برشیئك اصل و بنیادینه اطلاق اولنور عادتا
بوقلنلور اولدیغیچون یقال هو كريم السبر اى الاصل ولون وجمال وهیئت معنالرینه مستعملدر یقال اعجبنى لطف
سبره اى لونه وتقول عرفته بسبر ایه اى بجماله وهیئته اشبو معانی ارب‌عه‌ده سینك كسریله‌ده لغتدر (المسبور) حسن
هیئت صاحبی شیئه دینور یقال شیٔ ورجل مسبور اى حسن الهیئة (الاستبار) افتعال وزننده سبر معناسنه‌در
یقال استبر الجرح بمعنى سبره (السبر) سینك كسریله دشمنلك معناسنه‌در یقال بینهما سبر اى عداوة و بكزه‌مك شبه
معناسنه‌در یقال هو سبر اخیه اى شبهه (السبرة) ثمره وزننده پك صوغوق اولان اركن وقتنه دینور تقول زارنى
فى غداة سبرة اى باردة جمعى سبرات كلور فتحاتله وسبره اسامیدندر سبرة بن ابى سبره وسبرة بن عمرو وسبرة بن فاتك وسبرة
بن الفاكه اصحابدندر وابو بكر بن سبرة السبرى مدینه مفتیسی ایدى (سبرت) زبرج وزننده مغربده بر بلده آدیدر
(السابرى) برنوع بز اسمیدركه بغایت اینجه واعلا اولور رهما یوفه بزی كبی ومنه المثل عرض سابرى مثل مزبورى
شول آدم ایراد ایدركه اكاوجه محقق اوزره اولمیه‌رق برنسنه ادنى عرض وتكلیفله عرض اولنه درساعت اول آدم
آنى احرازه دل وجانله خواهشكر اولور زیراثوب مزبور بغایت انفس واعلا اولمغله جزئیجه عرضله هركس اكامیل
ورغبت ایدر ✽ شارحك یازدیغنه كوره سابور آتی‌یه منسوبدر وسابرى برنوع خوش ونازك خرما اسمیدر وبركونه
زرهه دینوركه نسجی بغایت اینجه ومحكم ومتین اولور (سابور) كافور وزننده شاه‌پور معربیدركه شاهان عجمدن
برشاهك اسمیدر وفارس الكاسنده برایالت آدیدر نوبندجان انك شهریدر واحمد بن عبد الله بن سابور وعبد الله بن
محمد بن سابور الشیرازى محدثلردر (السبرور) زنبور وزننده فقیر وكدایه دینور یقال رجل سبرور اى فقیر وقطعانبات
اثرى اولمیان ارضه دینور یقال ارض سبرور اى لانبات بها (السبار) كتاب وزننده و(المسبار) محراب وزننده جراحلرك
یاره یوقلدقلری میله دینور یقال سبر الجراح الجرح بالسبار و بالمسبار وهو ما یسبر به الجرح وسبار كتاب وزننده بخارى
قضاسنده برقریه آدیدر عبد الملك بن عبد الرحمن السبارى كه تاریخ ملكت بخارانك مؤلفى اولان غنجاردن نقل وروایت
ایلمشدر اورادندر (سبر) صرد وزننده وقبره وزننده برقوش آدیدر وصرد یاخود قبره وزننده یاخود زبیر وزننده تیم
الرباب عشیرتی یوردنده برعادى یعنى قدیم قیو آدیدر (سبر) بقم وزننده‌یدر ایله مدینه بیننده برقومسال تپه‌نك اسمیدر
(السبورة) سینك فتحى وبانك تشدیدیله مشق وتعلیم یازمغه هوسناك اولان اطفالك تخته تعلیملرینه اطلاق اولنوركه
اكا مشق ایدوب بعد الاستغناء سیلوب محو ایدرلر تكرار یازوب ینه محو ایدرلر بزلرده یازبوز تخته‌سى تعبیر ایدرلر
قال الشارح وفى النهایة وفى الحدیث ✽ لابأس ان یصلى الرجل وفى كمه سبورة ✽ وهى جریدة من الالواح یكتب علیها
فاذا استغنوا عنها محوها (المسبئر) مقشعر وزننده كیجه ایچره یوله كیدن آدمه اطلاق اولنور یوقلایه‌رق كیدر اولدیغیچون
یقال هو مسبئر اى ذاهب تحت اللیل (السابدرة) عبادله وزننده ایشسز كوجسز هرزه‌كرد و بیكار آدملره دینور یقال
جماعة سابدرة اى فراغ ولهو ولغو وتبطل اربابنه دینور یقال هم السابدرة اى اصحاب اللهو والتبطل (السبطر
هزبر وزننده امور ومصالحده ایشلك ونافذ ومقدام اولان شهامتلو جلادتلو آدمه دینور یقال وجدته سبطرا اى ماضیا شهما
واوزون بویلو سروسهى كبی همواروموزون آدمه دینور یقال شاب سبطر اى سبط طویل وصحرا دیشى وقته سونوب
اوزنوراولان ارسلانه دینور یقال اسد سبطر اذا كان یمتد عند الوثبة (السبطرات) سبطر لفظنك جمعیدر وشول
اركك دوه‌لره دینوركه یره یقین كریملو واوزون اوله یقال جمال سبطرات اى طوال على وجه الارض بونده اولان
تانك تأنیث ایچون دكلدر بلكه رجالات كلمه‌سنده اولان تاء كبیدركه جمع مذكردر پس تاء ملحوظه تأنیث ایچون متمحض
اولمیوب بلكه جمع مذكر سالمده اولان یاء وواو منزله‌سنده‌اولور (السبیطر) مصغر بنیه‌سیله عمیثل وزننده برنوع
قوش اسمیدركه بغایت اوزون بوینلو اولور وپك اوزون شیئه دینور (السابطر) علابط وزننده بودخى پك اوزون
شیئه دینور (السبطرى) سینك كسرى وقصریله عرضنى وزننده بركونه یورویشه دینوركه اندن خرام و رفتار
اوله یقال یمشى مشیة السبطرى وهى مشیة فیها تبختر (الاسبطرار) اقشعرار وزننده یان اوزره اوزانوب یاتمق معناسنه‌در
یقال اسبطر الرجل اذا اضطجع وامتد ودوه قسمى سرعتله یوریمك معناسنه‌دركه اوزانوب دوشه ترك یورر اولور
یقال اسبطرت الابل اذا اسرعت ویول وصحرا طوغرولق معناسنه مستعملدر یقال اسبطرت له البلاد اذا استقامت
(السبعرة) دحرجه وزننده و(السبعار) دحراج وزننده ناقه قسمى جنبش ونشاط وشطارتندن باشنى یوقرى طوتوب
قویرغنى اویناتمرق یوریمك معناسنه‌در یقال الناقة تسبعر سبعرة وسبعارا اذا صارت تمشى من النشاط واخذة
ترفع رأسها وتخطر بذنبها (السبعطرى) قبعثرى وزننده بغایت اوزون شیئه دینور (الاسبكرار) اسبطرار وزننده
ومجموع معنالریله مرادفدر وتازه اوغلان وقز قسمى یال وبال صاحبى اولوب قد وقیافتده اعتدال بولمق معناسنه‌در

يقال اسبكرت الجارية اذا اعتدلت واستقامت (المسبكر) مقشعر وزننده تام الخلقه ومعتدل القامة اولان نوجوانه دينور يقال شاب مسبكر اى تام معتدل وقيورجق وطوپ اولميان صاچه دينور (الستر) سينك كسرى وتاى فوقيه نك سكونيله پرده يه دينور جمعى ستور واستاركلور وقورقويه اطلاق اولنور كه سترى مستلزمدر يقال اخافه الستر اى الخوف واوتا نمغه اطلاق اولنور يقال اخذه الستر اى الحياء وعقل وهوشه اطلاق اولنور كه انسانه اطوار ناشايسته دن پرده دريقال هومن اهل الستر اى العقل عبدالرحمن بن يوسف السترى محدثدر بيت شريفك پرده دارى اولشيدى وياقوت الخادم السترى عباد دندر وعلى بن الفضل السامرى وعبدالعزيز بن محمد الستوريان محدثلردر (الستر) فتحتينله قلقانه اطلاق اولنور يقال لايق الظالم من نصل دعوة المظلوم ستر اى ترس (الستارة) كتابه وزننده مطلقا كندوسيله پرده لنوب استار اولندجق شيئه دينور جمعى ستايركلور وطرنغك اوزرنده اولان اينجه دريجكره اطلاق اولنور كه مرادطرنق ديبلرنده اولوب طرنغك كوكنى ستر ايدن دريجكزدر (السترة) سينك ضميله و(المستر) منبر وزننده و(الاستارة) همزهٔ مكسوره ايله بونلرده ستاره معناسنه دركه پردملنه جك شيئه دينور (الستار) كتاب وزننده پرده يه دينور ستر معناسنه جمعى ستر در ضمتينله وستار عاليه ده برطاغك آديدر كذلك اجأ وجمى نام محلرده برطاغك اسميدر وانصاب حرمك اوست طرفنده برنچه ثنايا يعنى يلالك تعبير اولنان بورغاج بوقشه اطلاق اولنور حرم ايله حل ارالغنى ستر ايلدكلريچون وديار ربيعه ده ايكى وادى اسميدر وسليم قبيله سى يورنده برطاغك آديدر وبحرين قضاسنده برناحيه آديدر (الستير) امير وزننده و(المستور) عفيف وپرهيز كاركشى يه اطلاق اولنور مؤنثى ستيره ومستوره در يقال رجل ستير ومستور وامرأة ستيرة ومستورة اى عفيف (الاستار) همزه نك كسريله اعداددن درت عدده دينور يقال هم استار اى اربعة واوزاندن درت بچق مثقاله دينور تقول عندى منه استار وهومن الزنة اربعة مثاقيل ونصف * شارح ديركه استار فى الاصل ربع عشر المن اولان مقداره دينوب بعده انساعا جنس واحددن اولان ار بعده استعمال اولندى وبو چهار فارسيدن معرب اولمق منقولدر (التستر) تفعل وزننده و(الاستتار) افتعال وزننده برنسنه نك ايچنده يا ارقه سنده كزلنمك معناسنه در يقال تستر الرجل واستتر اذا تغطى (ساتور) كافور وزننده فرعونك موسى پيغمبر على نبينا وعليه السلام حضرتلرى ايچون معارضه قصديله كتورديكى ساحرلردن برينك اسميدر آنلر درت ساحر ايدى كه صكره ايمانه كلديلر برى ساتور وبرى عاذور وبرى حطحط وبرى مصفى در (استراباد) همزه نك وتانك فتحيله جرجانه قريب برقصبه نك اسميدر وسواد عراقده بربالك آديدر (السجر) فجر وزننده برنسنه يى قزدرمق معناسنه در يقال سجر التنور سجرا من الباب الاول اذا احماه وطولدرمق معناسنه در يقال سجر النهر اذا ملأه وصويى دوكمك معناسنه در تقول سجرت الماء فى حلقه اذا صببته وسجر وسجور ظهور وزننده ناقه قسمى ياوريسنه آرزو سبيله اوزون اوزادى ناله وحنين ايلمك معناسنه در يقال سجرت الناقة سجرا وسجورا اذا مدت حنينها وسجر كلب بوغازينه ساجور يعنى خالطه بكرمك معناسنه در يقال سجر الكلب سجرا اذا شده بالساجور (السجور) صبور وزننده و(المسجر) منبر وزننده فرون وتنورى علولند روب قزدردقلرى طوترغه دينور يقال سجره بالسجور والمسجر اى احماه بما يسجر به التنور (المسجور) علولندرلمش آتشه وقزدرلمش فرونه دينور وعلوى وقزغنلغى ساكن اولمشه ديمكله ضد اولور وشول دريايه دينوركه صويى كنديدن اكثر اوله يعنى طاشقن اوله وبو طولدرمق معناسندن مأخوذ در يقال بحر مسجور اذا كان ماؤه اكثر منه وكردنده آويزه كبى صالنمش اينجو ديزيسنه دينور يقال لؤلؤ مسجور اى منظوم مسترسل (الساجر) شول موضعه دينوركه سيل اوغراغى اولمغله ارالقده سيل صويى كلوب لبالب طولدرراوله اساسك يانته كوره بالفعل طولدرمش اولان موضعه دينور قال تقول مررنا بكل حاجر وساجر وهو كل مكان مربه السيل فملأه وساجر يمامه ده برصو آديدر (السجير) امير وزننده صادق دوسته اطلاق اولنور بكديكره بالقيلوب حنين ايدر اولديغيچون نته كه جيم دخى بوملاحظه ايله اطلاق اولنور يقال هو سجيره اى خليله وصفيه جمعى سجراء كلور كرماء كبى (الساجور) كافور وزننده كلب قسمنك بيونه بكردكلرى اغاجدن طوقه دينوركه قلاده محرى خالطه تعبير اولنور وساجور منبج ترابنده برنهرك اسميدر (السوجرة) حوقله وزننده كلبك بيونه خالطه بكرمك معناسنه در يقال سوجر الكلب اذا شده بالساجور (سجار) كتاب وزننده بخارا قربنده برقريه اديدر (السوجر) جوهر وزننده برنوع شجر على قول سكود آغاجنه دينور ياخود صواب اولان حاى مهمله ايله اولمقدر (السجورى) جهورى وزننده خفيف وچالاك على قول احمق وبى ادراك كشى يه دينور يقال الرجل سجورى اى خفيف او احمق (السجراء) حمراء وزننده ياصنه حمرت قارشمش كوزه دينور يقال عين سجراء

اذا كانت قد خالطت بياضها حمرة (السجرة) سينك ضميله و (السجر) فتحتيله كوزك بياضنك قرمزى ايله قارشقلغنه
دينور يقال انّ فى عينك لسجرة وسجرا وهى بينة السجرة والسجر (المسجر) معظم وزننده و (المنسجر) منزجر
وزننده و (المسوجر) بجوهر وزننده شول صاچه وصف اولور كه اوزلمش وطوپلنمش اولميوب چوزلمش وصارقش اوله
يقال شعر مسجر ومنسجر ومسوجر اى مسترسل ومرسل (الاسجر) احمر وزننده بالچقى بالقوصاقى اولان صو كولنه
دينور يقال غدير اسجر اذا كان حرّ الطين وارسلته دينور (التسجير) تفعيل وزننده ومراد فيدر كه صويى روان
ايلمك معناسنه در يقال سجّر الماء اذا فجره (المساجرة) مفاعله وزننده دوستلشمق معناسنه در يقال ساجره
اذا خاله (الانسجار) انفعال وزننده پيدرپى قطار اوزره يوريوب كتمك معناسنه در يقال انسجرت الابل اذا
تتابعت فى السير (المسجهر) مقشعرّ وزننده پك آق نسنه يه دينور يقال شئ مسجهرّ اى ابيض (الاسجهرار)
اقشعرار وزننده برنسنه پك آق اولمق معناسنه درنته كه * مؤلف تلميح ايلدى ونبات اوزايوب زمين اوزره يايلمق
معناسنه در يقال اسجهرّ النبات اذا طال وانبسط واوه ده سراب جريان ايدركبى يلدرامق معناسنه در يقال
اسجهرّ السراب اذا ترقرق وجنكده بركسه يه اعدانك مزراقلرى طوغريلوب كلمك معناسنه در يقال اسجهرت الرماح
اذا اقبلت بعنى اليك (المسجهرة) مطمئنة وزننده ايچنده يغمور لمعان ايدن سحابه يه وصف اولور يقال سحابة
مسجهرة اذا صارت يترقرق فيها الماء (السحر) سينك فتحى وحانك سكونى وفتحيله وسينك ضميله لغتدر آق جكره
دينور كه رئه دخى ديرلر تركيده اويكن تعبيراولنور يقال كلّ ذى سحر يتنفس وهوارئة جمعى سحور واسحار كلور
ومنه المثل * يقال فلان انتفخ سحره وانتفخت مساحره * اذا عدا طوره وجاوز قدره مساحر بوراده غير قياس اوزره
سحرك جمعيدر حسن ومحاسن كبى سائر احشاء اعتباريله تغليبا جمع اولنمشدر اساغرده دخى حد ومقدارينى تجاوز ايله
بالاپروازلق ايدنه شيشكن تعبيراولنور * لكن مؤلف بصائرده مثل مزبورى اذامل وجبن عبارتيله بيان ايلمشدر
خوف سببيله آق جكره انتفاخ عارض اولمغله ايكى تفسير دخى ملايمدر وكذا من الامثال تقول انقطع منه سحرى
اذا يئست منه وصيادلر تفأل طريقيله صيد اولنه جق طوشان قسمنه مقطعة السحور اطلاق ايدرلر يعنى آق جكرلرى
پاره پاره اولمش كه شمدى طوتيلور ديمكى فال ايدرلر و بعضا مقطعه لفظنى اسم فاعل ايدرلر كه پك قاچقدن آق جكرينى
پاره پاره ايديجى ديمك اولور * مؤلف بصائرده بيانه كوره سحر حلقومك اوجنه وآق جكره دينور ومجازا بدندن انكا
محاذى اولان عضوه ده اطلاق اولنور وسحر كه جادولغه دينور فى الاصل برآدمك سحرينه يعنى آق جكرينه
اوروب آنى متغير وسرسم ايلمك معناسنه مصدر اولوب بعده جادولقده استعمال ايلديلر وسحر اوچ كونه در مطلب
برى محض خداع وتخيلات دركه حقيقتى يوقدر شعبده وكوزباغجيلق تعبيراولنور خفت يد وسرعتدن نشئت ايدر
ايكنجى شياطينه تقرّب سببيله بعض مرتبه معاونتلرينى استجلاب ايله اولور اوچنجى ارتكاب كفر ايله افسون ايده رك
صور وطبايعى كويا كه تغيير ايدرلر مثلا بعض آدمى حمار ايدرلر كه بودخى كرچه مؤثردر لكن حقيقتى يوقدر
مسحور اولان آدم كنديسنى حمار اولدم قياسيله اشكيجه سنه شبوه ايدر هرحالده سحرك وقوعى واردرنته كه معوذتين
اوليايده نازل اولمشدر واشبو سحر مادّه سندن بعضا حسن ولطافتى تصوّر اولنور ومنه * انّ من البيان لسحرا * وبعضا دقّت
فعلى تصور اولنور ومنه يقول الاطباء الطبيعة ساحرة وصباح غداسنه سحر اطلاقى تأثيرينك لطف ودقتى
ملاحظه سيله دربعده آندن زمان غدا اولان سحر وقتى تفرّع اولندى ياخود اوقاتك الطفى و پك نازكى اولمغله دقت
ولطافت تصوّرندن اخذ اولندى ياخود آق جكرك حالى اولان تنفس اعتبارندن تصوير اولندى زيرا وقت مزبور
كيجه نك ادبارى وكوندزك اقبالى هنكامى اولمغله صولغك آلوب ويرمسنه تشبيه اولنمشدر انتهى وسحر بحر وزننده
دوه قسمنك صرتنده عارض اولان باغرك صاغالدقدنصكره برنده قلان اثر ونشانه اطلاق اولنور كه بياض وآق جكر
شكلنده اولور (السحور) صبور وزننده تجديد بكنه دينور كه وقت سحرده اكل اولان طعامدن عبارتدر (السحر) فتحتيله
صبحدن يعنى طك يرى آچلمزدن مقدم تجه اولان وقته دينور سحرى وسحريه دخى دينور مبالغة نفسنه نسبتله
وسحريه سحره ناظردركه هايله وقت مزبوره دينور سحردن اخص درتقول اتانى فى السحر والسحرىّ والسحرية
اى قبيل الصبح وسحر بياضى غالب اولان سياهه دينوركه آقچل سياه اولور وقت مرقومه تشبيهله دريقال
فى لونه سحر وهو سحرة اللون اى فيه بياض قد علا السواد وهرشيئك اوجنه اطلاق اولنورنته كه ذكراولندى
وسحر لفظنك جمعى اسحار كلور (السحرة) سينك ضميله اوّل سحره دينوركه فجر كاذب اوله جقدر سحرا على
معناسنه وتقول لقيته سحريا هذا معرفة تريد سحر ليلتك فان اردت نكرة صرفته فقلت اتيته بسحر وبسحرة يعنى
اكر بو كيجه نك سحر معهودنده ملاقى اولديغكى افاده ايدرسك عدل ومعرفه سببلريله غيرمنصرف اولمغله منصوب

اولور زیرا معرّف باللامدن معدولدر نته که بعضلر رجب لفظنك عدم انصرافنی الرجب کلمه سندن معدولیتله تعلیل ایدرلر واکرلاعلی التمیین اسحاردن بر سحرده رؤیت ایلدیکنی اشعار ایدرسن نکره ومنصرفه اولغله مجرور اولور وسحره صحره معناسنه درکه سیاهه غالب اولان آقلغه دینور (الاسحار) همزه نك کسریله سحر وقتنده کزمك ویوریمك معناسنه در یقال اسحر الرجل اذا سار فی السحر وسحر وقتنه کیرمك معناسنه در یقال اسحر الرجل اذا صار فی السحر (السحر) سینك کسریله مطلقا مأخذی لطیف ودقیق اولان شیئه دینور پس معروف جادولغه وکوز باغجیلغه اطلاق اولنور نته که ذکر وتفصیل اولندی و بو اسمدر یقال فلان یتعلم السحر وقوله علیه السلام ﷺ ان من البیان لسحرا ﷺ معناسی والله اعلم انه یمدح الانسان فیصدق علیه حتی یصرف قلوب السامعین الیه ویذمه فیصدق فیه حتی یصرف قلوب السامعین ایضا الیه فقره لرده واقع ضمیرلر یمدح ویذم کلمه لرینك متضمن اولدقلری مدح وذم لفظلرینه راجعدر وسحر مصدر اولور جادولق ایلك معناسنه در یقال سحره سحرا من الباب الثالث اذا عمل له السحر و برآدمه دوباره ورمك وخدعه ایلمك معناسنه در یقال سحره اذا خدعه وایراقلشمق معناسنه در یقال سحر عنه اذا تباعد وارکن قالقمق معناسنه در یقال سحر الرجل سحرا من الباب الرابع اذا بکر (السحر) سینك ضمیله جرمی ‌نحوی ‌نقلی اوزره بوركه دینور قلب معناسنه (التسحیر) تفعیل وزننده بو دخی آلداتمق ورمك وخدعه ایلمك معناسنه در یقال سحر فلانا اذا خدعه (المسحور) سحره اوغرامش کیسیه دینور یقال رجل مسحور ای مصاب بالسحر وتباه وفساد اولمش طعامه اطلاق اولنور یقال طعام مسحور ای مفسد وشول محله اطلاق اولنور که یغمورك کثرت ووفرتندن یاخود چایرك یوقلغندن تباه وخراب اولمش اوله یقال مکان مسحور ای مفسد من کثرة المطر اوقلة الکلأ (السحیر) امیر وزننده قرنی آغریلو اولان آدمه دینور یقال رجل سحیر اذا صار قداشتکی بطنه اصل سحیر آق جکری آغریانه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر وقرنی بیوك اولان آته اطلاق اولنور کویا که آق جکرینك بیوکلکندن ناشیدر یقال فرس سحیر ای عظیم البطن (السحارة) ثمامه وزننده بوغزلنمش قیوندن قصابك قوپاروب آتدیغی آق جکره وقزل اویکنه دینور یقال ذبح القصاب الشاة فرمی سحارتها وهی منها ما یقتلعه من الرئة والحلقوم بصارده ماینزع من السحر عند الذبح فیرمی به عبارتیله مرسومدر (السحارة) جبانه وزننده اطفال اوینجقلرندن براویونجق آدیدر اول بر ملعبه در که آنده بر خیط اولغله برطرفندن چکسه لر برنکده واو برطرفندن چکسه لر برغیری رنکده ظهور ایدر قال فی الاساس لعب الصبیان بالسحارة وهی لعبة فیها خیط یخرج من جانب علی لون ومن جانب علی لون (الاسحارة) و (الاسحار) همزه لرك کسری وفتحی وراءلرك شده سیله و (السحار) مخففی اوله رق کتاب وزننده برکونه چایر اسمیدر که دوه قسمی سمیزیدر (السوحر) جوهر وزننده سکود اغاجنه دینور (سحار) کتان وزننده اصحابدن برذاتك اسمیدر وعبدالله السحری که سینك کسریله در محدثدر (التسحیر) معظم وزننده جوفی ازاله اولنمش قاوق نسنه یه دینور یقال شیء مسحر ای مجوف بونده تفعیل ازاله ایچوندر آق جکری ازاله اولنمشه دینوب بعده تعمیم اولنمشدر (الانسحار) انفعال وزننده حروس قسمی سحری اوتمك معناسنه در یقال انسحر الدیك اذا صاح فی السحر (الاسحنطار) افعلال وزننده برکسه کرینوب اوزانمق معناسنه در یقال اسحنطر الرجل اذا امتد ومیل ایلمك معناسنه در یقال اسحنطر الیه اذا مال وبرنسنه عریض وطویل اولمق معناسنه در یقال اسحنطر الشیء اذا عرض وطال ویوز اوزره دوشمك معناسنه در یقال اسحنطر الرجل اذا وقع علی وجهه (الاسحنفار) فاءیله اسحنظار وزننده برآدم سرعت وشتابله یوروب کتمك معناسنه در یقال اسحنفر الرجل اذا مضی مسرعا ویول طوغرلمق معناسنه در یقال اسحنفر الطریق اذا استقام ویغمور یك چوق اولمق معناسنه در یقال اسحنفر المطر اذا کثر وبرکسه برکوری ومتکلم اولغله سوزه یوریتمك معناسنه مستعملدر یقال اسحنفر الخطیب اذا اتسع فی کلامه (المسحنفر) اسم فاعل بنیه سیله بلد واسع معناسنه در وهر ماده ده استاذ وحاذق آدمه دینور یقال رجل مسحنفر ای حاذق وطوغری یوله دینور یقال طریق مسحنفر ای مستقیم (السخر) سینك فتحی وخای معجمه نك سکونیله و (السخر) فتحتینله و (السخرة) سینك ضمیله و (المسخر) میمك وخانك فتحیله و (السخر) سینك ضمیله و (السخر) ضمتینله برآدمی استهزا ایلمك معناسنه در یقال سخر منه وسخر به سخرا وسخرا وسخرة ومسخرا وسخرا وسخرا من الباب الرابع اذا هزیء وقوله تعالی ﷺ ان تسخروا منا فانا نسخر منکم کما تسخرون ﷺ ای تستجهلونا یعنی تحملونا علی الجهل علی سبیل الهزؤ فانا نستجهلکم کما تستجهلونا اشبو آیت کریمه ده استهزاء مجاز طریقیله استجهال معناسنه مستعملدر مثلا که دوجهله ده کرچه وارد اولمشدر کقوله تعالی ﷺ الله یستهزیء بهم الایه (الاستسخار) بودخی سخر معناسنه در یقال استسخر منه واستسخر به بمعنی سخر (السخریة) و (السخری) سینلرك

ضميله اسملردر مسخر معناسنه دينور يقال اتخذوه سخرية وسخريا (السخري) سينك كسرى وضميله برآدمه زورايله
برايش تكليف ايلمك معناسنه در يقال سخره سخريا وسخريا من الباب الثالث اذا كلفه ما لا يريد وقهره
شارح ديركه كرچه بونلر سخره دخى بومعناده مصدر در لكن ياى نسبت زيادة قوتى متضمندر خصوص وخصوصيت
كبي انتهى (السخرة) سينك ضمى وخانك سكونيله و(السخري) يايله و(السخري) سينك كسريله اجرتسز
زوراكى ليش ايشليلان ارغاده كذلك طوار مدينور يقال هو سخرة لى وسخري وسخري وكذا حمار اى يعمل
بالسخري وسخره شول كسمه يه دينور كه كنديسنى ناس دائما مسخره ايدوب هزل واستهزا ايدهلر مسخره دخى
دينوركه قشمر تعبير اولنور يقال هو سخرة اى يسخر منه الناس وسخره شول كسمه يه دينوركه هركوجى يتشن
آدم انى زوراكى ايشلدر اوله يقال رجل سخرة اذا كان يتسخر كل من قهره ٭مؤلفك يتسخر قولنده ضمير منصوب
محذوفدر سيوطى مزهرده بو وجه اوزره تحقيق ايلمشدركه فانك ضمى وعينك فتحيله فعله وزننده اولان نعوت
فاعل ايله مأولدر همزه ولمزه كبى وفانك ضمى وعينك سكونيله فعله وزننده اولان مفعول ايله مأولدر ضحكه وسخره
كبى انتهى (السخرة) سينك ضمى وخانك فتحيله دائما ناسى هزل واستهزا ايدر اولان كسمه يه دينور يقال
رجل سخرة اذا كان يسخر من الناس (السخر) سينك فتحى وخانك سكونيله يلكينك موافق اوزره اسوب يوياسنه
كتمك معناسنه در معناى مذكوردن متفرعدر يقال سخرت السفينة سخرا من الباب الثالث اذا طابت لها الريح
والسير (سخر) سكر وزننده بقول انواعندن بر نبات اسميدر كه خراسانده اولور ٭شارح سكران ايله بيان ايلمشدركه
بالك محمنك نباتيدر بنج ماده سنده ذكر اولندى (التسخير) تفعيل وزننده رام ومنقاد ايلمك معناسنه در يقال
سخر فلانا اذا ذلله وبو معناى آتيدن مأخوذدر وبرآدمه اجرتسز مجانا زوراكى ايش تكليف ايلمك معناسنه در
يقال سخره اذا كلفه عملا بلا اجرة (التسخر) تفعل وزننده بودخى زوراكى ايش ايشلتمك معناسنه در يقال تسخر
فلانا بمعنى سخره (السخبر) باى موحده ايله جعفر وزننده مكه آريغنه شبيه بر شجر آديدر مفردانده دخى بو اسمله
مختارقدر وبر موضع اديدر (السخيبرة) مصغر بنيه سيله بنو الاضبط يوردنده بر صويك اسميدر (سخبره) خطبه
وزننده اساميدندر سخبرة الازدى وسخبرة بن عبيده اصحابدندر وسخبرة بنت تميم صحابيه در (السدر) سينك
كسرى ودالك سكونيله شجر نبق اسميدر كه عربستان كراسى تعبير اولنور طرابزون خرماسى اول نوعدندر
مفردى سدره در جمعى سدرات كلور وسدرات كلور كسرتينله وسدرات كلور سينك كسرى ودالك فتحيله وسدر
كلور عنب وزننده وسدر كلور ضمتينله ٭شارح ديركه سدرات سينك كسرى ودالك فتحيله سدرك جمع الجمعى در
وسدرات دالك سكونيله سدره نك جمعيدر وشجر مزبور ايكى كونه اولور برى بستانيدر كه يمشى خوش اولوب
ويپراغيله غسل اولنور وبريسى بريدر كه يمشى ككره اولور وايكبسنكده كولكه سى بغايت قويو واطيف وخفيف
اولور انتهى وسدره تابعيندن برذاتك اسميدر وابو سدره سحيم الهجيمى نام شاعرك كنيه سيدر وسدرة المنتهى
سماء سابعده در ٭شارح ديركه علوم مخلوق اكا منتهى اولوب اونه سنه تجاوز ايلمز علم الله محولدر تفصيلى
تفاسيرده مشروحدر (ذو سدر) فكر وزننده (ذو سدير) زبير وزننده (سدرتان) بر موضعلردر (سدير)
امير وزننده حيره ناحيه سنده برنهرك اسميدر ويمنده برارضك آديدر برود سديريه اورايه منسوبدر ومصرده عباسيه
قربنده برموضع آديدر وسدير بن حكيم سفيان ثورينك شيخى اسميدر وسدير تازه چايره دينور يقال برعى المال فى مرعى
كثير السدير اى العشب (سدير) زبير وزننده بصره ايله كوفه ارالغنده بر دوز صحرا آديدر ٭شارح ديركه
مؤلف اسم قصر اولان سديردن كه امير وزننده در سكوت ايلدى اصل سدير اول قصرى مشتمل اولان بنيان عظيمك
اسميدركه سه دير فارسى معربيدر اوچ قات اولمغله آنكله تسميه اولنمشدر وقصر مزبورك اسمى خورنق ايدى
معمار سمارك دستيارى عمارتيله ملك حيره نعمان بنا و بعد الاتمام جزء مارسوه جزا ايله مكافاتى اجرا ايلدى انتهى
وسديرز بير وزننده غطفان ديارنده برموضع آديدر وحجازده برصو اسميدر سديره دخى ديرلر (السدر) فتحتينله
و(السدارة) صدار وزننده سركشته وحيران اولمق معناسنه در يقال سدر الرجل سدرا وسدارة من الباب الرابع اذا تحير
وشدت حرارتدن دوه قسمنك كوزلرى طمانلنوب كورمز اولمق معناسنه در يقال سدر البعير اذا تحير بصره من شدة الحر
(السادر) و(السدر) كتف وزننده سركشته ومتحير كشى يه دينور يقال رجل سادر وسدر اى متحير وسادر كار
وكردارنده مبالات واهتمام ايلمز اولان لاابالى آدمه اطلاق اولنور يقال رجل سادر اذا كان لا يهتم ولا يبالى ماصنع
وحرارت هوانك شدتندن كوزلرى طمانلنوب خيره اولمغله ادراكدن قالمش اولان دوه يه دينور يقال بعير سادر
اذا صار قد تحير بصره من شدة الحر وسدر كتف وزننده دريايه اطلاق اولنور كويا كه حيرتندن برطرفه روان

اولمز (السدار) كتاب وزننده او يوشقلغه شبيه برحالتده دينوركه وجوده عارض اولوب حس وعملدن مانده اولور
يقال اخذه السدار وهو شبه الخدر (السيدارة) سينك كسر ومديله نسوانك باش اورتولرينك التنده اولان يشمق
وسبر بندمقوله سي وقلبيه وآنكه باغلندقلري چنبره ودلداده يه دينور ٭ مترجم ديركه اشبو سيداره ستارة فارسي معربي
اولمق ملحوظلدر كه فارسيده سايبانه وشمسيه يه واوج قات شيئه دينور آندن اخذ ومعناي مزبورده استعمالي بعيد
دكلدر انتهى (سدر) سينك ضميله قبر وزننده اطفال لعبلرندن برلعب آديدر (الاسدران) تثنيه بنيه سيله ايكي
كوزده ايكي طمره اطلاق اولنور كه كوز طمري اوله جقدر هر بري اسدردر وجه مذكور اوزره وهن وضعفلري سبيله
كوزك خيره لنمسنه سبب اولورلر وايكي اموزه دخي اسدران اطلاق اولنور كوزلردن كلان طمرلر اعتباريله ومنه
يقال جاء يضرب اسدريه اي عطفيه ومنكبيه اي جاء فارغا ولم يقض طلبته يعني فلان حاجت ومرامندن محروم
وتهي دستكلدي ديه جك يرده كلام مزبوري ايراد ايدرلر ٭ شارح ديركه بو محلده صاد ايله وزاي معجمه ايله دخي بازندر
بو اوج حرف بري برينه معاقب اولورلر انتهى (السدر) قدر وزننده باشده اولان صاچي و پرچمي صالبورمك
معناسنه در (الانسدار) انفعالدر يقال سدر الشعر سدرا من الباب الاول فانسدر اي سدله فانسدل وانسدار
طاغ وبار مقوله سي يوكسك يردن اشاغي يه طوغري يردوزميه سكرده رك اتوب كتمك معناسنه مستعملدر يقال
انسدر يعدو اذا انحدر واستمر (السر) سينك كسري وراءنك تشديديله و(السريرة) سينك فتحيله درونده كتم
واخفا اولنان رازه دينور سرك جمعي اسرار وسريره نك جمعي سرائر كلور يقال افشى سره وسريرته وهو
مايكتم في النفس ويقال صدور الاحرار قبور الاسرار وسر جماع معناسنه استعمال اولنور كه كيزلو ايشدر
يقال ما اطيب سرها اي جماعها وآلت تناسله اطلاق اولنور كاسيذكر ونكاح معناسنه مستعملدر يقال واعدها
سرا اي نكاحا ونكاحي افصاح واظهار ايلكه دينور وزنا وفجور معناسنه مستعملدر يقال لايرجى من ولد السر
اي ولد الزنا وعورتك فرجنه اطلاق اولنور يقال التقى السران اي الفرجان وآيك اولنه على قول آخرينه وعلى رأي
وسطنه اطلاق اولنور يقال صام سر الشهر اي مستهله او آخره او وسطه اول وآخرنده قمرك استسرار
واختفاسي ملاحظه سيله در واوسطي كويا كه شهرك جوفي اولمق مناسبتيله در كاسيذكر وسر هر شيئك اصل
وعنصر وبنيادينه اطلاق اولنور غايان اولمديغيچون يقال هو كريم السر كثير البر اي الاصل وطپراغي صوى
ومنبت اولان ارضه اطلاق اولنور محض نسب معناسندن مأخوذدر تقول زرعت في سر من الارض اي كريمة
وهر شيئك جوفنه ولب مغزينه اطلاق اولنور يقال هو فاسد السر اي الجوف واللب وصويك ونسبك خالص
وافضلنه اطلاق اولنور لب ومغز معناسندن منصوردر يقال هو في سر النسب اي محضه وافضله وسر اسرار
كفك مفردي اولور يعني الك اياسنده اولان جزكي يه كذلك جبهه ده اولان جزكي يه اطلاق اولنور جمعي اسرار
وجمع الجمعي اسارير كلور علم كف وعلم پيشاني اول جزكيلردن استنباط اولنور تقول نظرت الى اسرار كفه ويقال
برقت اسارير جبهته اي خطوطه وبو درينك بوكلسنده مستور اولديغيچون اطلاق اولنمشدر وسر الوادي درهنك
بطننه ووسطنه اطلاق اولنور كه اطيب وخوشتر اولان يريدر يقال نزلوا بسر الوادي وهو بطنه واطيبه وطيب
وكريم اولان ارضه اطلاق اولنور ٭ مؤلف بوني تكرار ايلمشدر وهر شيئك محض وخالص اولانه اطلاق اولنور تقول
اعطيت سر ذلك الشيء اي خالصه وسر حجاج بصره يولنده بر وادي آديدر كه طولي اوچ مرحله در ويمنده
برناحيه اسميدر وبلاد تميمده برموضع ايدر وبطن الحله ده بر وادي آديدر ونجد الكاسنده قبيله اسد يوردنده
برموضع آديدر (السرار) سحاب وزننده و(السرارة) سحابه وزننده بونلرده نسبك وصويك خالص وكزيده سنه
اطلاق اولنور يقال هو من سر النسب وسراره وسرارته اي محضه وافضله وسراره برنسنه نك خالص اولمسنه دينور
يقال هو سر بين السرارة اي خالص بين الخلوص وبوندن فعل متصرف اولمز وسرار وسراره بطن الحله ده بر وادي
آيدر سر دخي دينور كه ذكر اولندي وسرار الوادي وسرارة الوادي سر الوادي كبي درهنك بطننه اطلاق
اولنور كه خوش واطيب اولان يريدر وسرار خرما قوريغنه اطلاق اولنور سياب معناسنه هنوز نضج بولوب ظهوره
چيقمديغي ملحوظيله وسرار الشهر آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور كاسيذكر (السرر) قصبله وضمتيله لغتدر
بودخي الك آيه سنده وجبهه ده اولان جزكيلره اطلاق اولنور سركبي وابه قادينك چوجغك كوبكندن كسوب آتديغي
فضله يه اطلاق اولنور سره سينك ضميله كوبكه دينوركا سيجيء وسرر بر علت آديدر كه دوه قسمنك دوشنده كركره
يعني دكرمي مهره سنده باغرلقدن عارض اولور اول دوه يه اسر دينوركا سيجيء ويرنسنه نك ايچي بوش وقاوق اولمغه
دينور يقال قناة سرا اي جوفاء بينة السرر وسرر الشهر سرار كبي آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور (السرار

كاب وزننده بودنى الف آيه سنده وجيهده اولان جزكى يه دينور وسرار حجازده برموضع آديدر ويمامه قربنده برصو على قول تميم بلادنده برچشمه آديدر وسرار الشهر سراركبى آيك آخر كيجه سنه اطلاق اولنور يقال هذه ليلة السرار والسرار والسرر اى آخر ليلة من الشهر (السر) سينك ضميله رى نام بلده قضاسنده برقريه آديدر اعلامدن زياد بن على السرّى اوراد ندر وحجازده مزينه بلادنده برموضع آديدر وسرّ مصدر اولور فرحناك ايلك معناسنه كاسيذكر وهنوز طوغمش چوجغك كوبكندن كسيلوب آتيله جق فضله يه اطلاق اولنور سرركبى جمعى اسره كلور تقول تعلمت العلم قبل ان يقطع سرّى وسررى وهو ما يقطع من السرّة و بو ماده لرهپ سرّ وخفا معناسندن مأخوذلردر عكن بطنده مستتر اولديغيچون اطلاق اولنمشدر (سرّاء) سينك ضمى وفتحى والفك مديله وادئ سلمى يانده برصو آديدر ووادئ ارل قربنده برطاشلق وقوملق يرك اسميدر وسرمن رأى قصبه سنك اسميدر كاسيذكر (السرير) امير وزننده بنودارم على قول بنو كنانه ديارنده برموضع آديدر وبلاد آللا ايله باب الابواب بيننده برمملكت اسميدركه مخصوص پادشاهى وسكاننك بشقه جه دين وملتلرى واردر كتب جغرافياده سرير اللان حالا طاغستان ديدكلرى مملكتدركه دار الملكى قوموق نام قصبه در ولان ابلزه وچركس وآچق باش وكورجى طائفه لرينك ولايتلريدركه مجموعى بحر خزر ايله بحر سياه بيننده واقع وشماليسى روس مملكتنه مجاوردر واكا سرير تسميه سى نوشروان كندى اقرباسندن برينى اورايه والى نصب واستقلال تام ايچون تخت نشين ايلديكنه مبنيدر وسرير بر وادى آديدر وسرير تخت تعبير اولنان نشيمنه دينوركه معروف رفارسيده اورنك دينور تخت ملوكده غالب اولمشدر جالس اولان اهل جاه ورفعت مسرور اولديغى ملاحظه سيله اطلاق اولنمشدر جمعى اسرّه وسرر كلور ضمتيله وسرير يونك باش طورديغى يره اطلاق اولنور كه باشك كويا كه تختى وكرسيسيدر يقال ضرب سرير رأسه وهو مستقرّه من العنق وسرير ملك وسلطنت معناسنه استعمال اولنور لزوم علاقه سيله يقال زال سريره اى ملكه ونعمت ورفاه ووسعت معاش معناسنه مستعملدر يقال زال فلان عن سريره اذا ذهب عزّه ونعمته وخفض عيشه ونعش مينه اطلاق اولنور هنوز جنازه حمل اولنمسزين بعده جنازه دينور كتابه وزننده ومنارجقدقده اوزرنده يايشق اولان قومه اطلاق اولنور ومطلقا اوزرنده اوزانيلوب ياتيله جق شيئه اطلاق اولنور وحصيرا وتنك اوزينه دينور شحمة البردى معناسنه (الاسارير) اسرارك جمعيدركه الف آيه سنده وجبهده اولان جزكلره دينورتنه كه ذكر اولندى وبو مناسبتله محاسن چهره يه اطلاق اولنور يقال برقت اسارير وجهه اى محاسنه (السرور) ظهور وزننده و(السر) سينك ضميله و(السرى) بشرى وزننده و(التسرّة) تحله وزننده كه سماعيدر و(المسرّة) ميمك وسينك فتحيله برآدمى سوندرمك وشادان ايلك معناسنه در يقال سرّه سرورا وسرّا وسرّى وتسرّة ومسرّة من الباب الاول اذا افرحه ☼ مؤلفك بصائرده بيانه كوره قلبده منكتم اولان فرحه مخصوص اولوب بعده تعميم اولنمشدر ويقال سرّ هو سرورا على بناء المجهول اذا فرح فهو مسرور (السرور) قبول وزننده اسمدر سوينج معناسنه (السر) سينك فتحيله بدوى عربلرك مرخ وعفار نام شجر تختهلرندن دوزدكلرى چقماغك بوش اولان دليكنه بريرينه سوروب آتش چيقارمق ايچون چوى صوقمق معناسنه در يقال سرّ الزند سرّا اذا جعل فى طرفه عودا ليقدح به وذلك اذا كان اجوف ويقال سرّ زندك فانه اسرّ اى اجوف وسرّ هنوز طوغمش چوجغك ابه قادين كوبكنده اولان فضله يى كسمك معناسنه دركه كوبك كسمك تعبير اولنور يقال سرّ الصبى اذا قطع سرّه وبرآدمك كوبكى آغرمق معناسنه در يقال سرّ الرجل سرّا من الباب الرابع اذا اشتكى سرّته وبرآدمه خوشبو چچكلر صونوب عشقباد ايلك معناسنه در يقال سرّ فلانا سرّا من الباب الاول اذا حياه بالمسرة اى باطراف الرياحين كاسيذكر وسرّ صفت مشبهه اولور هركسى دائما مسرور ودلشاد ايدن آدمه دينور يقال هو رجل برّ وسرّ اى يبرّ الناس ويسرّهم ويقال قوم بررون وسرّون (السرّة) سينك ضميله بدنده كوبك تعبير اولنان موضعه دينور فارسيده ناف ديرلر جمعى سرر كلور صرد وزننده وسرّات كلور وسرّة الوادى سرّ وسرار كبى دره نك اطيب وخير وخوشتر اولان يرينه اطلاق اولنور كه تمام وسطى اوله جقدر يقال نزلوا سرارة الوادى وسرّته وسرّه وسراره اى بطنه وافضل مواضعه وسرّة الحوض حوضك نهايتنده صويك قرار كاهنه اطلاق اولنور وسرّه شول خاتونه دينور كه خير واحسان ايله دائما ناسى مسرور ايدر اوله وبونك اصلى سرره دركه همزه وزننده در يقال امرأة سرّة اذا كانت تسرّ الناس (الاسرّ) همزه نك وسينك فتحيله اجوف وقاوق اولان شيئه دينور يقال زند اسرّ اى اجوف وشول دوه يه دينور كه كوكسنده اولان طبق كبى دكرمى مهره سنده باغرلقدن علت حادث اولمش اوله اول علته سرر دينور تنه كه ذكر اولندى يقال بعير اسرّ اذا صاربه السرر وبرآدمك امورينه قاريشوب محرم رازى اولان آدمه دينور

دخیل معناسنه (السرر) عنب وزننده بودخی تازه جوجغك كوبكندن كفیلوب آتیلان فضله یه دینور وسرر عنب
وزننده وسر رهمرد وزننده یردن چیقارلمش متارك وبرالماسنك اوزرلرنده بایشق قبوق وچاموردنشوله سنه دینور ومكه یه
قریب برموضع آدیدر كه آنده برشجر واردر تحتنده یتمش پیغمبرذیشان تولد ایدوب واوراده كوبكلری كسلمشدر
وباعث تسمیه بودر وتقول العرب ولد لفلان ثلاثة على سرر وسررائی اشباه لاتخلطهم انثی یعنی فلانك بركو بكندن
یعنی برینه مشابه اوچ دانه اركك اوغلانری ظهور ایلدی دیه جك یرده ایراد ایدرلر (سر من رأی) سینك ورانك ضمیله كه
سرور معناسنه در من رأی بجمله سنه مضاف در وسینك ورانك فتحیله ده كه ماضیء متعدیدر ومینك فتحی ورانك
ضمیله كه تحبه بالسرة معناسنه درو (سامرا) میمك فتحی والفك قصریله كه تعبیر من قومدن منقوتدر و بحتری شعرنده
مدالمشدر بلنخود ایكیسیده لحن در وساء من رأی كه سوء لفظندن ماضی در بغدادقربنده بربلده آدیدر معتصم خلیفه
زمانندە عسكری طائفه سی دارالخلافه ده مزدحم وسكانی آزرده اولمغله عسكری یی مخصوص ابولوتمكین ایچون بلدهٔ
مزبوره نك بناسنه مباشرت ایلدكده درون عسكری یه بوكیفیت كران كلوب بعد الاتمام والنقل تماشا ایلدكلرنده
بالجمله منبسط ومسرور اولملریله اسم مزبور ایله مسما اولدی پس ساء من رأی دیدكلری ابتدای امرده عسكر یلرك
غمناك اولدقلرینه مبنی درفسبنده سر مری دینور سینك ضمی ومیمك فتحیله وسامری دینور میمك فتحی وكسریله
وسری دینور جزؤ اوله نسبته محدثیندن حسن بن علی بن زیاد السری اورایه منسو بدر (السریة) سینك ضمی ورای
مشدده نك كسریله اوطه لق اتخاذ اولنان جاریه یه دینور بونك وزنی فعلیه در سر لفظنه منسوبدر كه سینك كسریله
جماع معناسنه در نسبتده سینك ضمی تغییر نسب قبیلندندر نته كه قباطی كلمه سندن قباطی دیرلر یقال اتخذ امته
سریة وهی الامة التی بوأها بیتا * مترجم دیر كه زمخشری بونی سر ماده سنده ثبت ایلمشدر كو یا نفاست معناسندن
اخذ ایلمشدر و بعضلر سرور معناسنه اولان سر لفظنه منسوب اولدیغنه ذاهب اولمشدر كه بونده تغییر یوقدر زیرا
سریه اتخاذ ایدنلر البته مسرور اولورلر * ومؤلفك بیانی اوزره سره منسوب اولمسی عادتا عقرب یانودن یعنی
قیدافه یتدن كیرلو جه اتخاذ اولندیغنه مبنی در فعلی التقدیرین تاسك جلیه وزننده سریه تعبیری خطادر (التسرر)
تفعل وزننده و(التسری) رابی یله ابدالله تظنن وتظنی كبی اوطه لق ایدنمك معناسنه در یقال تسرر فلان وتسری
اذا اتخذ سریة (الاستسرار) بودخی تسرر معناسنه در یقال استسر فلان اذا اتخذ سریة وكیزلنمك
معناسنه در تقول استسر منی اذا استتر (سریر) زبیر وزننده حجازده بر وادی اسمیدر وحبش طرفندن مدینه یه
وارد اولان سفینه لره مخصوص بر لیمان آدیدر كه جار قربنده در (المسرة) میمك وسینك فتحیله و(السرور) ظهور
وزننده مصدرلردر نته كه ذكر اولندی وموجب نشاط اولدیغیچون خوشبو چیچكلرك اوجلرینه اطلاق اولنور كه
احباب بری برینه عشق ایدرلر نته بودخی ذكر اولندی (المسرة) میمك كسریله اسم آلتدر طومار طرزنده بر مجوف
نسنه در كه بر آدمك قولاغنه تقریب ایدوب آنكله كیزلوسوز تكلم اولنور ظاهرا اعرابه مخصوص بر نسنه در دور شنید
مسموعمز دكلدر لكن بو توجیه سامعه اولنه جق شی دكلدر * مترجم دیر كه مؤلف الالة التی بسار فیها كالطومار عبارتیله
بیان ایدوب ومسرة اذا حیاه بالمسرة عبارتنك ذیلنده ایراد ایلمكله یسار كلمه سی ذكر اولنان سر كلمه سندن
مأخوذ اوله كه احباب بری برینه چیچك تحفه ایلمك معناسنه اولور پس مسرة چیچك طوتادوب اتحاف ایلدكلری
چبوق مقوله سی نسنه اولور كه طومار شكلنده اولور و بووجدان حقیر انمده اولكیدن ملایمدر (السراء) سینك فتحیله
و(السار وراء) سونمكه دینور كه اسعد رضراء مقابلیدر یقال هو حیم له فی السراء والضراء ای المسرة والبؤس
وسراء ذكر اولنان اسر كلمه سندن مؤنث اولور سرر دیدكلری درده اوغرامش ناقه یه دینور یقال ناقة سرلااذا كان
بها السرر وایچی بوش قارغی یه دینور یقال قناة سراء ای جوفاء بینة السرر وطپراغی صوی پاكیزه ومنبت یره
دینور یقال ارض سراء ای طیبة (الاسرار) همزه نك كسریله برنسنه یی كتم ایلمك معناسنه در یقال اسره
اسرارا اذا كتمه واظهار ایلمك معناسنه اولمغله ضد اولور یقال اسر الندامة اذا اظهرها بونده همزه سلب ایچوندر
و بر آدمه بر كلام وخبر پنهان ایلمك معناسنه در یقال اسر الیه حدیثا اذا افضی به الیه (السرر) ضمتینله مطلقا
نباتك بالدرندن نصفندن یوقر یسنه دینور مفردی سرور در نته كه ذكر اولندی (السارة) دائما همدمنی بر تقریبله
مسرور ایدر اولان خاتونه دینور سرة دخی دینور كه ذكر اولندی یقال امرأة سرة وسارة اذا كانت تسرك (السرسور)
زنبور وزننده دائما امور ومصالحه كر یشن كارشناس ومصلحتكذار رشید ودانا آدمه دینور كه آشنای بعض مصالح
اولمغله بی پروا اموره دخل وتمشیت پذیر ایدر یقال رجل سرسور ای فطن عالم دخال فی الامور وایلك اكیه بجلنه
لبكلك یلمانه دینور و بر آدمك احباب واصحابی بیندن صدق ورشدی سببیله متخصص ومتقرب اولان دوستنه

اطلاق اولنور يقال هو سر سور فلان اى حبيب وخاصة له من بين صحابه ودواب ومواشى تربيه سنده طوف اولوب
تيمار ويمار خدمتلرى خصوصنده حسن اهتمام ايدن آدمه اطلاق اولنور يقال هو سر سور مال اى مصلح له (سرور)
چيتك ضميله قهستان ايالتنده بر بلده در (التسرير) تفعيل وزننده نهرك يا حوضك صوينى برآدمك كوبكنه چيقنق
معناسنه در سره دن مأخوذدر يقال سرّه الماء اذا بلغ سرّته (المسارة) فى الاصل مفاعله وزننده و (السرار) قتال
وزننده برآدمك قولاغنه بر سوز فسلدمك معناسنه در يقال سارّه فى اذنه مسارّة وسرارا اذا تناجاه (التسار) فى الاصل تفاعل
وزننده فسلدشمك معناسنه در يقال تسار القوم اذا تناجوا (التسرسر) تزلزل وزننده بز ودلبند مقوله سى يك كوشك
نسج اولنمغله جابجا درزلرى و پروزلرى چيقوب آيريلوب آچلمق معناسنه در يقال تسرسر الثوب اذا تهلهل (السرسرة)
زلزله وزننده بچاغى بيلوب كسكنلتمك معناسنه در يقال سرسر الشفرة اذا احدّها (مسار) ميمك فتحيله يمنده
بر حصن آديدر رانك تخفيفى لحن در فى الاصل اسم اولان مسرّتدن جمعدر (سرجاهلا) ماضى بنيه سيله ضرّ كاملا
وزننده برآدمك لقبيدرنته كه تأبط شرا دخى برينك لقبيدر (رتقة السرين) رانك وقافك فتحى وسرين تثنيه بنيه سيله حلى
ايله جده بيننده ساحل بحر قلزم اوزره برقريه آديدر (ابوسريره) هريره وزننده هميان نام محدثك كنيه سيدر ومنصور ابن
ابى سريره ابن مباركك شيخيدر (سرى) سكرى وزننده بنت نبهان الغنويه دركه صحابيه در (سرين) سجين وزننده
مكه ده برموضع آديدر شيخ الطبرانى موسى بن محمد بن كثير اورادندر (السبسنبر) لى عنبر وزننده خوشبو بر چچك آديدر كه
عزيده اكا نمام ديئور سيسنبر الحميدر تركيده مارصمه ديدكلريدر (السطر) سينك فتحى وطانك سكونيله صره يه دينور
صف معناسنه يازى وآغاج وجماعت صره سى كبى فارسيده رسته دينور جمعى اسطر وسطور واسطار كلور واسطارك
جمع الجمعى اساطير كلور تقول كتبت سطرا من الكتاب وغرست سطرا من النخل اى صفا وكذلك بنى سطرا من بنائه
اى صفا قال الشارح ومنه قوله تعالى ۞ ان هذا الا اساطير الاولين ۞ اى شئ كتبوه كذبا وهو جمع اسطار وقال المبرد
جمع اسطورة كاحاديث واحدوثة وسطر يازويه اطلاق اولنور يقال ما احسن سطره اى خطه ومصدر اولور يازى
يازمق معناسنه يقال سطر فلان سطرا من الباب الاول اذا كتب و بونلرده طانك فتحيله ده جائزدر وسطر بر بالق
قبوغه وكچى يه اطلاق اولنوركه اول قبوغه طوقلى وكچى يه چبش تعبير اولنور صره يه داخل اولدقلريچون
وسطر قلج ايله كسمك معناسنه در يقال سطره اذا قطعه بالسيف (الساطر) قصابه دينور (الساطور) كافور وزننده
قصاب بيوك بچاغنه دينور فارسيده كوشتكوب ديرلر قطع بالسيف معناسندن مأخوذلردر (الاستطار) افتعال وزننده
بر يازويى كندى ايچون يازمق معناسنه در يقال استطره اذا كتبه يعنى اكتتبه (الاساطير) اسطارك جمعيدر كه
ذكر اولندى واساطير افسانه مقوله سى پريشان كلماته اطلاق اولنور اسرائيليات كبى مفردى اسطار واسطاره درهايله
واسطير واسطيره در واسطور واسطوره در يقال فى الاساس قص علينا فلان من اساطيرهم اى مما سطروا من اعاجيب
احاديثهم (التسطير) تفعيل وزننده تأليف كلام ايلمك معناسنه در يقال سطر الاكاذيب اذا الفها و برآدم افسانه مقوله سى
پريشان صاچه اخبار وكلمات پيدا ايلمك معناسنه در تقول سطر فلان علينا اى اتانا بالاساطير (المسيطر) مهيمن وزننده كه
سيطره آتيدن اسم فاعلدر برشيئك اوزرنده قائم اولوب احوالنى كوروب كوزه درا ولان آدمه دينور ومسلط معناسنه در
يقال هو مسيطر عليه اى رقيب حافظ ويقال هو مسيطر عليهم اى متسلط (المسطر) محدث وزننده بودخى
مسيطر معناسنه در ۞ شارحك بيانى اوزره بونك اصلى مسيطر ايدى ياء طايه قلب وادغام اولندى و بو سطر
ماده سندن مأخوذ اولمغله فى الاصل بركسه اوزره ناظر ومتعهد اولوب اعمال وافعالنى قلمه آلان آدمه دينوب بعده
معناى مزبورلرده استعمال اولندى (السيطرة) بيطره وزننده و (السوطرة) حوقله وزننده و (التسيطر) تبيطر
وزننده مسيطر اولمق معناسنه در يقال سيطر عليهم وسوطر وتسيطر اذا كان مسيطرا عليهم (المسطار) ميمك
ضميله شول خمره دينوركه نوش ايدن آدمى باشدن چاره يقار اوله على قول اكشى اولانسه على رأى تازه اوله
يلريان بينده موصطاريه ديمكله متعارفدر يقال سقاه المسطار اى الخمرة الصارعة لشاربها او الحامضة او الحديثة
وصطلر سعليه آغمش غباره دينور (الاسطار) همزه نك كسريله برآدمك اسمى مكتوب اولان سطرى اوقيوب
اوته صاوشمق معناسنه در تقول اسطر فلان اسمى اى تجاوز السطر الذى فيه اسمى و برشيئك قرائتنده خطا
ايلمك معناسنه در يقال اسطر فلان اذا اخطأ فى قرأته (الساطرون) شاهان عجمدن برشاهك اسميدركه آنى شابور
ذو الاكتاف نام شاه قتل ايلشدر ۞ شارحك بيانته مذكوره ملوك طوايفدن ايدى (السطرة) سينك ضميله امل
وامنيه معناسنه مستعملدر اكثرى تذكره مقوله سيله طلب اولنديغنه مبنى تقول راجعت فلانا ولم يساعد سطرتى
اى امنيتى (سطرى) سكرى وزننده دمشق قضاسنده برقريه آديدر (السعر) سينك كسريله صاتيلق نسنه نك

بهـا سنك مقوّم عليهي اولان شيئه دينور كه نرخ تعبير اولنور جمعي اسعـاردر و بو اسعار نار معناسندن مشتقدر
يقـال رخّص السعر وهو الذي يقوم عليه الثمن وسعر اساميدندر سعر الدؤلي عنـد البعض اصحابدندر وابو سعر
منظور بن حبه راجز معروفدر (الاسعار) همزه‌نك كسريله و (التسعير) تفعيل وزننده برنسنه‌يه نرخ معين اوزره رايج
اولوب صاتمق معنـاسنه در يقال اسعروه وسعروه اذا اتفقوه على سعر ❁ شارح ديركه اصل اسعار وتسعير برشيئه
نرخ وضع الملك معنـاسنه در يقال اسعر الامـير اذا وضع السعر وآتشي علولندرمك معنـاسنه در يقال اسعر النـار
وسعرها اذا اوقدها (السعر) سينك فتحي وعينك سكونيله بودخي آتشي اوحروب علولندرمك معنـاسنه در يقال
سعر النار سعرا من الباب الثالث اذا اوقدها وكـذا يقال سعر الحرب اذا اشعلها ومعلول اولان كسه مقـاربت
سببيله جرب وجذام كبي علت سـاريه‌سني غيره سرايت ايتدرمك معناسـنه مستعملدر يقـال سعر البعير الابل جربه
اذا اعداها و برنسنه‌نك جورمسني طولاتمق معناسنه مستعملدر آتش يقان كسه آتشك اطرافني طولندبغي كبي ومنـه
تقول لاسعرنّ سعره اي لاطوفنّ طوفه (السعر) سينك ضميله و (السعار) غراب وزننده اسيلكه دينور يقال ضربه
السعر والسعـار اي الحرّ وسعر دلولكه دينور يقال اخذه السعر اي الجنون وسعر وسعـار آجلغه دينور على قول
قرم معناسنه دركه خاصةً ات قسمنه اولان اشتها وآرزودن عبارتدر تقول بي سعر وسعار اي جوع اوقرم وسعر
برمرضك آخره سرايت ايلسنه دينور يقال جربت الابل بالسعر اي العدوى (السعر) ضمتينله بودخي دلولكه دينور
و بو معنـا رجله مجازدر (السعر) كتف وزننده دلويه دينور يقال رجل سعر اي مجنون جمعي سعري كلور سكري
وزننده (السعير) امير وزننده فعيل بمعنى مفعولدر مطلقا آتشه اطلاق اولنور وآتشك علوينه دينور لهب معناسنه
ومسعور معناسنه دركه ياتمش ياخود علولنمش آتش اوله جقدر (الساعورة) ناعوره وزننده بودخي آتشه اطلاق
اولنور (سعير) زبير وزننده برصنمك اسميدر وسعير بن العدّاء اصحابدندر (المسعر) منبر وزننده و (المسعار) محراب
وزننده آتشي اوحروب علولندبره جك كوسكي به دينور يقـال سعر النـار بالمسعر والمسعـار وهو مايسعر به
و بو مناسبتله آتش جنك وقتالي اغرا واستعوا ايده‌رك اشعـال ايدن آدمه مسعر حرب اطلاق اولنور يقـال هو مسعر
حرب اذا كان يوقدها ومسعر اوزون يونه على سخت وشديد اولان يونه اطلاق اولنور ايكبسيده كوسكي به
تشبيهله در يقال له عنق مسعر اي طويل اوشديد وشول آته اطلاق اولنور كه سكردوب صچرادبغي وقتده اياقلريني
دوز ومنتظم وضع ايليوب طاغنق وناهموار وضع ايدراوله بنـه كوسكي به تشبيه اولنمشدر آتشي طاغتديغيچون
يقـال فرس مسعر اذا كان يطيح قوائمه متفرقة ولاضبرله ومسعر اساميدندر مسعر بن كدام سفيـان ثوري ايله
سفيان بن عيينه‌نك شيخي اسميدر وكاه اولوركه مز بورك وهمنـا منك ميملريني تفألا مفتوح ايدرلركويا كه مضـاف
اولدقلرينه فال ايدرلر ياخود مسعر اوزون شيئه ديمكله طول عمرلرينه تفأل ايدرلر (الساعور) كافور وزننده اوجاغه
وفرونه وتنوره دينور وآتشه دينور ونصاري طائفه سنك معرفت علم طبابتده مقدم و پيشوالرينـه دينور كه رئيس
الطبالري اوله جقدر ❁ شارحك بيانه كوره في الاصل ساعورادركه سرپا نيدر خسته‌لري تفقد ايدن كسه‌يه دينور
(السعارة) سينك كسريله و (السعرورة) سينك ضميله صباح وقتنه اطلاق اولنور اشتـاره‌سي ملاحظه سيله
تقول اتيتـه وقت السعارة والسعرورة اي الصبح وكنشـك بنجره دن وباجه‌دن ايچرو يه نفوذ ايدن شعـاعنه
دينوركه ناس اكا ذرّه تعبير ايدرلر (المسعور) شول اكول وايتهان كسه يه اطـلاق اولنوركه قرني كرك كبي
طويوبطولسه دخي ينه اكل طعامه حريص اوله معاذالله جوع البقره مبتلادركويا كه اكل ايلديكي طعام معده‌سنده
آتش اشتها ايله محو اولور يقال رجل مسعور اي حريص على الاكل وان ملئ بطنه (السعرة) بعره وزننده اوكسوركه
دينور يقال اخذه السعرة اي السعال و برايشك و برنسنه‌نك اولنه ونوظهورلغنه اطلاق اولنوركه آتش علوي كبي حدتي
هنكاميدر يقال فعله في سعرة شبابه اي اوّله وحدّته (السعران) قفعا تله يك سكرتمك معناسنه در سعرناردن مأخوذدر
يقـال سعر الفرس سعرانا اذا عدا شديدا (سعران) سينك كسريله بررجل اسميدر (الاسعر) احمر وزننده شول
آدمه اطلاق اولنوركه بغايت نحيف وزبون وكوده‌سي لحم وشحمدن عاري اولوب جابجا سكيرلري چوب كبي نمايان
اولور اوله كوسكي كبي قوبقوري آدم اوله جقدر يقال رجل اسعر اي القليل اللحم الظـاهر العصب الشاحب واسعر
مرثد بن ابي حمران الجعفي نام شاعرك لقبيدر وزيد بن صوحان نام كسه‌نك كوله‌سي لقبيدر على قول بو مجمه ايله در
واسعر الجعفي واسعر بن رحيل التـابعي واسعر بن عمرو محدثلردر وهـلال بن اسعر البصري اكال مشهوردر
وصفيه بن اسعر شاعره در (المساعر) مسعرك قعنيله مسعرك مفرديدركه مقعد وزننده در انسانك وحيوانك قصيق
برلرينه اطلاق اولنوركه قولتق و بوط ايچلري اوله جقدر آجشوب باندبغيچون يقال اخذ الجرب في مساعره اي ارفاغه

وآباطه (الاستعار) افتعال وزننده اویوز مرضی دوه‌نك قصیق یرلرندن باشلق معناسنه‌در یقال استعر الجرب فی البعیر اذا ابتدأ بمساعره وآتش علولنمك معناسنه‌در یقال استعرت النار اذا اتقدت واوغری طائفه‌سی علو کبی یری اوته چالوب چارپمق معناسنه مستعملدر طریق جاده مشهود مزاولمشدر یقال استعر اللصوص اذا تحركوا كأنهم اشتعلوا وشر وفتنه وحرب وجدال قفلجم کبی منتشر اولمق معناسنه مستعملدر یقال استعر الشرّ والحرب اذا انتشرا (التسعر) تفعل وزننده بودخی آتش یانمق معناسنه‌در یقال تسعرت النار اذا اتقدت (المسعر مقعد وزننده دوه‌قسمنك قویریغنك ایچه‌رك یرینه اطلاق اولنور کویا که اورانك تویلری یانمش کبی اولور (یستعور یانك فتحیله یاء فصلنده مرسومدر (السعبر) جعبر وزننده و(السعبرة) هاءیله صویی پك چوق اولان قیویه دینور یقال بئر سعبر وسعبرة ای کثیرة الماء ویقال ماء سعبر ای کثیر واجوزشبثه دینور یقال سعر سعبر ای رخیص (السعابر) سعبرك جمعیدرکه بغدای ایدن چیقان آتیلجق مقوله‌سی نسنه‌لره دینور زوان ودلوجه وقراموق کبی تقول نق الطعام عن السعابر ای مایخرج منه من زوان ونحوه (السعتر) تای فوقیه ایله جعفر وزننده ککیك تعبیر اولنان نبات معروفه دینور بریسنه ککیك و بستانیسنه عربی اوله‌رق سعتر تعبیر اولنور آرنود بیری دخی اول نوعندندر وصاد ایله صعتر عنوانی ننده رسم اولنمسی اعلادر شعیر لفظنه ملتبس اولمامق ایچون زیرا اعجام معتبر دکلدر خصوصا ترك اعجام اولنمش اوله (السعتری) یای نسبتله شن وشاطر وشقراق آدمه دینور یقال رجل سعتری ای شاطر مترجم دیرکه فارسی مصطلحاتندن سعتری ریفجی عورته دینور انتهی وسعتری کریم اولوب شجیع وبهادر اولان آدمه دینور یقال رجل سعتری ای کریم شجاع ومحدثیندن یوسف بن یعقوب البحیری لقبیدر (السغر سینك فتحی وغین معجمه‌نك سکونیله نفی وتبعید ایلمك معناسنه‌در یقال سغر الشیء سغرا من الباب الثالث اذا نفاه (السفر) سینك فتحی وفانك سکونیله سپورمك معناسنه‌در یقال سفر البیت سفرا من الباب الثانی اذا کنسه ❊ مؤلفك بصائرده بیاننه کوره سفرماده‌سی برنسنه‌دن غطاء وستاره‌یی کشف ایلمك معناسنه موضوعدر واعیانه مخصوصدر سفر العمامة عن الرأس وسفر الخمار عن الوجه کبی واسفار که افعال بابندندر لونه مختص درومعانیء سائره برمناسبتله انلردن متفرعدر انتهی وسفر اسامیء رجالدندر فی الاصل سافر معناسنه اولوب بعده علم استعمال ایلدیلر واسامیده فانك سکونی وکنیه‌لرده فتحیله اولمق ملتزمدرکه کنیه‌لرده علم اولمامش اولور سفر بن نسیر تابعیندندر وسفر ابو الفیض ایله مکنی یوسف نام محدثك پدری اسمیدر وسفر کذلك مصدر اولور برنسنه‌یی برشیئك یوزندن صیروب یاخود قالدروب آچمق معناسنه‌در یقال سفرت الریح الغیم عن وجه السماء اذا کشطته وطاغتمق معناسنه مستعملدر یقال سفر الشیء اذا فرقه وسفر آثرونشانه اطلاق اولنور سفر وازاله اولنان نسنه‌دن قالدیغیچون جمعی سفورکلور وسفر سافر معناسنه اولورکه تسمیه بالمصدردر یولجیدن آدمه دینور یقال رجل سفر ای سافر شارح دیرکه بومعنادن فعل تصریفی مهجوردر مصدری اسم اوله‌رق استعمال اولندی ❊ نته که مؤلف دخی ذکر ایلمشدر انتهی وسفر سافر لفظندن جمع اولور سفره کیدن کشیلره دینور وبو صحب وصاحب کبیدر یقال قوم سفر ای ذو وسفر ویقال قوم سافرة واسفار وسفار ورجل سافر پس اسفار وسفار سافرك جمعلریدر وسافره جماعت اعتباریله‌در وسفر دوه‌نك برونه برونده‌لق چکرمك معناسنه‌در یقال سفر انف البعیر سفرا اذا جعل له سفارا وصباح یری آچیلوب اغارمق معناسنه‌در یقال سفر الصبح اذا اضاء واشرق وجنك وقتالك شدتی برطرف اولوب یواشلنمغه یوز طوتمق معناسنه مستعملدر یقال سفرت الحرب اذا ولّت وخاتون چهره‌سنی آچمق معناسنه‌در یقال سفرت المرأة اذا کشفت عن وجهها یعنی الخمار وبرنسنه‌نك کزیده‌سنی آیرتلیوب صاتمق معناسنه مستعملدر یقال سفر الغنم اذا باع خیارها وسفر سفاره معناسنه‌درکه ناس بینی اصلاح ایلمکدر کاسیذکر (المسفرة) میمك کسریله اسم آلتدر سپورکه‌یه دینور یقال سفر البیت بالمسفرة ای المکنسة (السفارة) ثمامه وزننده سپورندی‌یه دینور کناسه معناسنه (السافر) سفر ایاولان آدمه دینور نته که ذکر اولندی یقال رجل سافر ای ذو سفر وبوندن فعل تصریف اولنمز مصدری اسم اوله‌رق استعمال اولندی جمعی اسفار وسفار کلور نصار وزننده وسافر کوده‌سی آتسزجه جلیمسز آته اطلاق اولنور کویا که اتی کشف وازاله اولنمشدر یقال فرس سافر ای قلیل اللحم قال فی الاساس یقال سفر شحمه اذا ذهب وسافر دائما یوزینی کشف ایدن عورته دینور ذکر اولنان سفر الوجه معناسندن صفت مختصه‌در یقال امرأة سافر اذا کانت تکشف القناع عن وجهها ویازیجی‌یه دینور کاتب معناسنه کاسیذکر (السافرة) سفر ایاولان جماعته دینور که ذکر اولندی وروم طائفه‌سندن برفرقه اسمیدرکه اقصای مغربده توطن وتمکن ایلملریله ناسدن پك بعید اولدقلری کویا که باعث تسمیه اولمشدر ومنه الحدیث

الولا الاصوات السافرة لسمعتم وجبة الشمس وهي امة من الروم كله لبعدهم وتوغلهم في المغرب اطلق عليهم الا المستقر
متبر وزننده يك چوق سفر وسياحت ايدر اولان كشي يه دينور كويا كه سفر ايچون مخلوق آلتدر يقال رجل مسفر
اي كثير الاسفار وسير وسفر بابنده طيانقلي توانا كشي يه اطلاق اولنور مؤنثري مسفره در يقال رجل مسفر
اي قوي على السفر (السفرة) سينك ضميله مسافرك استصحاب ايلديكي يول طعامنه دينور سفرة الجلدبوندن
مأخوذدر يعني طعام صاردقلري معهود دكرمي دري يه سفره اطلاق حاليت ومحليت علاقه سيله بوندن مأخوذدر
مسافرلرك طعام صاروب كوتوردكلري وطعامك آلتنه ييلدقلري مبشندن اولمغله كندرك آنده استعمال اولنوب بعده
على الاطلاق استعمال اولندي لسانمزده صلدايله صفر تعبير اولنور (السفار) كتاب وزننده تيوره نياخوذدر يدن تحويوب
دوه قسمنك برونه بكردكلري نسنه يه دينور كه برونه لق تعبير اولنور بولاردن حاعد اكاايب بكروب يلوز دوه يي انكله
ضبط ايدرلر سر كشلكني كشف وازاله ايلديكيچون اطلاق اولنمشدر جمعي اسفره كلور وسفر كلور سينك ضميله وسفاير
كلور واول آت قسمنك كمنه اولان صولوق برنده در وسفار مفاعله بابندن مصدر ثاني اولور كاسيذكر (الاسفار) همزه نك
كسريله دوه نك برونه برونه لق بكورمك معناسنه در يقال اسفر البعير اذا جعل على انفه سفارا وصباح يري آچيلوب
آيدينلق معناسنه در يقال اسفر الصبح اذا اضاء واشرق قال الشارح ومنه الحديث ✿ اسفروا بالفجر فانه اعظم للاجر
بونده اسفاردن مراد غلس زائل اولوب آيدينلق ظهوري هنكامنده اداي صلوة صبح ايلمكدر امام اعظم حضرتلري
بو حديثله عامل اولمشدر واسفار صباح ايدينلغي هنكامنه كيرمك معناسنه در يقال اسفر الرجل اذا دخل في سفر الصبح
والنماجك يپراقلري دوكلش اولمق معناسنه در يقال اسفرت الشجرة اذا صار ورقها سفيرا وجنك وجدال قزيشوب
شدت بولمق معناسنه در يقال اسفرت الحرب اذا اشتدت بونك ثلاثيسي جنك يواشيق معناسنه مستعملدركه ذكر
اولندي پس اسفار كلمه سنك همزه سي سلب ايچون اولور يا خود الهسلب نلر معناسندن مجاز بمرتبتين دركاسيذكر
(التسفير) تفعيل وزننده بودخي دوه يه برونه لق طاقمق معناسنه در يقال سفر البعير بمعنى اسفره وبر آدمي سفره مبولاحق
معناسنه در يقال سفر فلانا اذا ارسله الى السفر ودواب ومواشي يي اخشاملين يانسو يننده كه هنوز آيدينلق اثري
اولور اوتلارمق معناسنه در يقال سفر الابل اذا رعاها بين العشائين وفي السغير بو راده سغيردن مراد وقتمزبوردر
وآتشي علولندرمك معناسنه مستعملدر كويا كه صبح يري كبي آچوب پارلتمش اولور يقال سفر النهار اذا الهبها
(السفر) سينك فتحي وفانك سكونيله و (السفارة) نظاره وزننده و (السفارة) كتابه وزننده قومك ماينني اصلاح
ايلمك معناسنه دركه مراد يكديكره مناقشه لري اولان ايكي طائفه ميانه ميانه نجيلق وايجيلك ايدوب وحشت
ومنافرتلريني كشف وازاله ايله خوشدل ايلمكدن عبارتدر يقال سفر فلان بين القوم سفرا وسفارة وسفارة من الباب
الثاني والاول اذا اصلح (السفير) امير وزننده معناي مذكوردن وصفدر كه ميانجي وايلجي تعبير اولنور يقال هو سفير
بين القوم اي مصلح ورسول بونده سفير بمعنى فاعلدر وآغاجدن يره دوكيلوب دوشمش يپراغه اطلاق اولنور بونده
بمعنى مفعولدر تقول اعلف دابتك السغير وهوما سقط من ورق الشجر وسفير بر موضع آديدر وكيجه اواتلنده اولان
آيدينلق اثرينه اطلاق اولنور كه بين العشائين هنكامي اولمجقدر (السفور) تنور وزننده برنوع يللق ايدركه
يك قلجيقلي اولور (السفورة) تنوره وزننده سپوره معناسنه دركه ياز بوز تخته سيدرنه كه محلنده ذكر اولندي (سفار)
قطام وزننده بصره ايله مدينه بيننده ذي قار نام موضعك قرشوسنده بنو مازن بن مالك يوردنده برقيو آديدر (السفيرة)
سفينه وزننده نسوان عرب زينتلريندن بركونه قلاده دركه ايبكلي اولوب التوندن وكومشدن دخي اولور وسفيره طي
قبيله سي بلادنده برناحيه اديدر (سفير) زبير وزننده بر موضع آديدر (سفيره) جهينه وزننده بر باصتم طاغك
آديدر (المسافر) مجالس وزننده مسفرك جمعيدر كه اسم مكاندر كشف اولنه جق يره دينور ومنه يقال ما احسن
مسفر وجهه ومسافر وجهه ووجوههم وهوما يظهر منه (التسفر) تفعل وزننده دوه بين العشائين اوتلامق
معناسنه دركه هنوز آيدينلق هنكامي در يقال سفر الابل فتسفرت اي رعاها بين العشائين فرصت وبر آدم
هنوز ايدينلق بقيه سي وار ايكن كلمك معناسنه در يقال تسفر الرجل اذا لقي بسفر اي بقية بياض النهار وكودمك
دريسي برنسنه دن متأثر اولمق معناسنه در اثر معناسنه اولان سفردن مأخوذدر يقال تسفر الجلد اذا تأثر وبر آدم
حاجتي بالكليه فوت اولمزدن اقدم بر مقداريني الدن قاچرميوب تدارك ايلمك معناسنه در بقيه بياض نهار
معناسنه اولان سفردن مأخوذدر يقال تسفر شيئا من حاجته اذا تداركه وتزوج ايچون نسوانك روشن چهرهلوسيني
طلب ايلمك معناسنه در يقال تسفر النساء اذا استسفرهن وبر آدم آخرك ذمته لازم كلان ضمان وديت مقوله سي
حق مطلوبندن نصف مقدارني طلب قلمق معناسنه در كويا كه همان نصفنه رضا ايله اول كسمك ثلث عظيمه سني

اسفار ایلمش اولور یقال تسفر فلانا اذا طلب عنده النصف من تبعة کانت له قبله بوراده قبل عنب وزننده در (السفر) سینك کسریله کتاب کبیره دینور علی قول توراة شریف اجزاسندن برجزؤه دینور ❊ مؤلفك عادتی برماده مقید اولیه رق رسم اولنورسه البته اولی مفتوح اولور بوراده غالبا بالکسر قیدی قلم ناسخدن ساقطدر و بصائرده بالکسر کتابه حصر ایدوب حقایق واشکالاتی اسفار و بیان ایلدیکی باعث تسمیه اولمق اوزره رسم ایلمشدر جمعی اسفار کلور وتورات جزؤینه اطلاق ایدنلر اشبو ❊ مثل الذین حملوا التوریة ثم لم یحملوها کمثل الحمار یحمل اسفارا ❊ آیت کریمه سنه بناء اطلاق ایلدیلر (السفرة) برره وزننده سافرك جمعیدر که کاتب معناسنه در پس سفره کتبه دیمکدر ❊ شارح دیر که سفر حفر وزننده یازی یازمق معناسنه ده مستعملدر اسفار علوم وتبیین مرام ایلدیکیچون یقال سفر الکتاب اذا کتبه وسفره اعمال عبادی ضبط وکتب واحصا ایلکه مؤکل اولان ملائکه یه اطلاق اولنور ❊ مؤلف بونکله اشبو ❊ بایدی سفرة کرام بررة ❊ آیت کریمه سنه اشارت ایلمشدر (السفر) فتحتینله قطع مسافه معناسنه درکه اسمدر جمعی اسفاردر ❊ شارح دیر که فی الاصل سفر مصدر در برسمته ارتحال ایچون مکاندن خروج ایلك معناسنه یقال سفر الرجل سفرا من الباب الرابع اذا خرج للارتحال بعده قطع مسافه معناسنه اسم اوله رق استعمال اولندی مکاندن منکشف اولمسی علاقه اعتبار اولنمشدر وسفر کنش غروب ایلدکدنصکره هنوز بقیه قلان بیاض نهار اثرینه دینور تقول خرجنا فی سفر ای بقیة بیاض النهار بعد مغیب الشمس وسفر برموضع وحران قضاسنده برقریه آدیدر (ابو السفر) فتحتینله تابعیندن سعید بن محمدك کنیه سیدر وعبد الله بن ابی السفر اتباع تابعیندندر (ابو الاسفر اشقر وزننده کرچه ابو حکیمدن اولدخی امام علی رضی الله عنه حضرتلرندن روایت حدیث ایلمشدر لکن مجهولدر (المسفرة) محسنه وزننده که اسفاردن اسم فاعل مؤنثدر مضیئه معناسنه در یقال وجه ووجوه مسفرة ای مضیئة وبومناسبتله قومرال تویلی ناقه دن آچقجه اولان ناقه یه مسفرة الحمرة اطلاق اولنور یقال ناقة مسفرة الحمرة وهی التی ارتفعت عن الصهباء شیئا صهباء تویلرینك دیبلری آق واوجلری قزل اولان قومرال ناقه یه دینکله حمرتی آندن مرتفع اولنجه آزجه اولمغله آچیق اولمش اولور وشیئا کلمه سی تمیزدر (المسفرة) معظمه وزننده ایلك بومعنیه اطلاق اولنور کبة الغزل معناسنه (المسافرة) مفاعله وزننده و(السفار) قتال وزننده برمکاندن مکان آخره سیر وارتحال ایلك معناسنه در یقال سافر الی بلد کذا مسافرة وسفارا اذا مضی ❊ مؤلفك بصائرده بیانه کوره وجه مذکور اوزره کرچه ثلاثیدن سفر دخی بومعنایه در لکن تصریفی مهجوردر ومفاعله یه تخصیصك وجهی مسافر مکاندن ومکان آندن منکشف اولمق دقیقه سنه مبنیدر ومسافره اولمك معناسنه مستعملدر یقال سافر فلان اذا مات ومسافرة الریاح روزکارك مزایله سندن عبارتدر ومنه تقول العرب ان الریاح تسافر بعضها بعضا لان الصبا تسفر ما اسدته الدبور والجنوب تلحمه یعنی صبا و باطی ولدوس یللری یکدیکره نسبتله ارش وارغاج منزله سنده در صبا یللی باطینك سوروب کتوردیکی بخاری کیرو توسکوروب کشف ولدوس ارغاج کبی ارقوریدن کتوروب ضم والحام ایدر (الانسفار) انفعال وزننده برنسنه نك یوزنده اولان نسنه زائل اولمغله کشاده اولمق معناسنه در یقال انسفر شعره عن رأسه اذا انحسر و برطرفه عزیمت ایلك معناسنه مستعملدر یقال انسفرت الابل اذا ذهبت (السفیر) جمیله جعفر وزننده کوچك نسنه لره دینور صغار معناسنه و بونك مفردی مسموع دکلدر یقال ذر سفیر ای صغار (السفسیر) سینك کسریله سمسار معناسنه درکه میانجی تعبیر اولنان کسه در بایع ایله مشتری بیننده بازار وقوعنه سبب اولور و بودلالدن بشقه در بو بزولك مقامنده در ولغت مزبوره فارسیه در ❊ مترجم دیر که برهانده سفسار عنوانده مرسومدر وسمسار سپسار معربی کذلك سفسار سپسار معربی اولمق اوزره مشروحدر انتهی وسفسیر خدمتکاره دینور خادم معناسنه وتابع و پیرو اولانه دینور و برایشك یا برنسنه نك اوزرنده قائم واصلاحی ورعایت وتیماری خصوصنده مقدم ومداوم اولان آدمه دینور کذلك خاصة ناقه قسمنك تیمار ورعایت ونظارتنده دائما متقید اولان آدمه دینور وظریف ونازك آدمه دینور وصناعتنده بغایت حاذق وماهر وچیره دست آدمه دینور یقال رجل سفسیر ای ظریف ویقال هو سفسیر ای عبقری حاذق بصناعته ومدبر ومدبر جلید وکارکزار وقهرمان آدمه دینور واصوات وموسقیده حاذق ودانا آدمه دینور که اصوللرینی وشعبه لرینی ادوار وایقاع اوزره عالم اوله کذلك تیموره متعلق اسلحه وسائر اشیایی بغایت کوزل یاپوب فرق وتمیز ایدن آدمه دینور وبریه کوندریلان پیاده اولاغه دینور که ساعی تعبیر اولنور فیج معناسنه که پیك معربیدر وبونجه وچاپردن بردمت اولنلغه دینور که دوه یه علف ایدرلر جمعی سفاسیر وسفاسره کلور (السفسار) سینك کسریله هرفنده وخصوصده ماهر وجمله یه فایق ونقاد وخبیر آدمه دینور جهبذ معناسنه و بولغت رومیه در (السقر) سینك فتحی وقافك سکونیله صقر کلمه سنده لغتدر که چاقر طغانه دینور سین

وصادري برينه معاقبلردر كذلك صقر معناسنه دركه وجودي كنش كركي چالوب يافقله آزرده قلق معناسنه در
يقـال سقرته الشمس سقرا من الباب الاول اذا لوّحته بحرّها وآذته ويزونكلك ايلك معناسنه مستعملدركه صاحب
حرمي سقرايدر يقال فلان يسقر على الحرم اي يقود قيادة وسقر بكسره اطلاق اولنور تقول كلنا السقر اي الدّبس
واساميدندر سقر بن عبد الرحيم وسقر بن عبد الرحمن وسقر بن حسين وسقر بن عدّاس وابو السقر يحيى بن يزداد
محدثلردر (السقـار) شداد وزننـده كافره اطلاق اولنور نسبت اوزره دربا خود كندي نفسيني نارجهنمـه
ياقديغيچون ومحل ومستحق اولمالره دائما لعن ونفرين ايدن كمسه يه دينورتته كه صقاردخي بومعنـايه دركويا كه
صاقورايله ضرب وساقورايله حرق ايلمش اولور يقـال رجل سقار اي لعان لغير المستحقين (الساقور) كافور
وزننـده بك اسيلكه اطلاق اولنور تقول اليـوم للشمس ساقور شديد اي حرّ وشول تيورداغلغي يه دينوركه
آتشده قزديروب آنكله اشك قسمنك كودهسنه داغ بصارلر (سقر) فتحتينله جهنم اسماسندندر اعاذنا الله تعالى منها
واشبو سقر كلمه سي معرفه در يعني علميت ووزن فعـل علتلريله غيرمنصرفدر # مؤلفك بصارده بيـانته كوره معناي
مذكوردن مأخوذدر بعضلر عجمه لكنه ذاهب اولمشلر وسقر مكه ده منصور خليفه نك قصري اولديغي موضعه
مشرف برجبل آديدر (سقران) سلمان وزننده بر موضع آديدر (سقروان) نهروان وزننده طوس قضاسنده برقريه در
(المسقـار) محراب وزننده بكمزي دائما سيلان اوزره اولان خرما اغاجنه دينور يقـال نخلة مسقـار اذا كانت
يسيل سقرها (الاسقـار) همزه نك كسريله خرما آغاجي بكمزي سيلان ايدر اولمق معنـاسنه در يقـال اسقرت
النخلة اذا كانت مسقارا (سقر) صفر وزننده وسقير زبير وزننده اساميدندر ابو السقير النميري تابعيندندر وبكار بن
سقير تابع تابعيندندر وسقير وسهيل بن سقير ويوسف بن عمرو بن سقير محدثلردر (السقـور) سينك وقافك فتحيله
برنوع جانوردر كه سواحل بحر نيلده نشئت ايدر لحمي تقويت جماعده درجه نهايته بالغدر جانور مزبور بو اسمله
متعـارفدر اركككينك قضيبي ودبشـينك فرجي ايكيشر اولور صوده وقرده تعيش ايدر (السقطري) زبرجي
وزننده و (السقطار) كسرتينله هر بابده نقاد وماهر وخبير وبارع ودانا آدمه دينور جهبذ معنـاسنه (سقطراء
ضمتينله والفك مديله و (سقطري) الفك قصريله و (اسقطري) همزه نك ضميله برجزيره آديدر كه بحر هندده
واقعدر زنكباردن كلان سفينه نك جانب يسارينه دوشر اول جزيره دن صبر ودم الاخوين ديدكلري دار وجلب
اولنور بو جزيره باب المندب خارجنده در عامه سقوطره ديرلر (السقعطري) قبعثري وزننـده بغايت اوزون آدمه
ودوه يه دينورتته كه بايمشده ايله سقعطري دخي ديرلر واري وياوز وشديد البطش دوه يه دينور (السكر) سينك
ضميـله و (السكر) ضمتينله و (السكر) سينك فتحي وكافك سكونيـله و (السكر) فتحتينله و (السكران) فتحاتله
سرخوش اولمق معناسنه در يقال سكر الرجل من الخمر سكرا وسكرا وسكرا وسكرا وسكرانا من الباب الرابع نقيض
صحـا (السكر) كتف وزننده و (السكران) عطشـان وزننده معناي مزبوردن صفتـلردر مست وسرخوش
آدمه دينور مؤنثي سكره درفرحه كبي وسكري درصرعي كبي وسكرانه ديركه بنو اسد لغتيدر جمعي سكاري كلورسينك
ضمي وراءنك فتحيله وسكاري كلورسينك فتحيله وسكري كلورعطشي وزننده كه مؤنث وجمع براولور (السكير) سكيت
وزننـده و (السكر) كتف وزننده و (السكور) صبور وزننده مبـالغه يه دلالت ايدرلر اكثري سرخوش اولان
آدمه دينور يقال رجل سكير وسكر وسكور اي كثير السكر (السكر) فتحتينله مصدردركه ذكر اولندي واسم اولوركه
شرابه اطلاق اولنور يقـال شرب سكرا اي خمرا وخاصة خرمادن وكشوث يعني باغ صرمشغي ديدكلري
نباتدن اتخاذ ايلدكلري نبيذه اطلاق اولنور ومطلقـا مسكر اولان شيئه اطلاق اولنور ومحرم اولان ثمره يه دينور
شارح ديركه مراد محرم اولان حاصل ثمراتدركه رزق حسن مقابليدر واول حلال اولان حاصل ثمراتدر انتهى وسكر
سركه يه اطـلاق اولنور خل معناسنه وطعـامه اطلاق اولنور وطولمق معنـاسنه كه مجازدر يقـال
سكر الحوض سكرا من البـاب الرابع اذا امتلأ وطارلمق وخشم وكين ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سكر عليه
اذا غضب وغاظ (السكرة) فتحاتله شيلم اسميدركه دلوجه ديدكلريدر بغداي ايچره اولور اختلال دماغي مورثدر
(السكر) سينك فتحي وكافك سكونيله سرخوش اولمق معناسنه دركه ذكر اولندي وطولدرمق معناسنه در يقال سكر
الاناء سكرا من الباب الاول اذا ملأه وسكر احرار بقولدن يعني يشمكسزين اكل اولنور اولان اعشابدن برنوع سبزه
ديدر وسكر نهرك وجدولك اوكني بند ايلمك معناسنه در يقـال سكر النهر سكرا من البـاب الاول اذا سده
(السكر) سينك كسريله آدن اسمدر نهرك اوكني طوتمغه دينور وصو بندينـه دينور تقول اسكر النهر بالسكر
اي المسناة جمعي سكور كلور # مؤلفـك وما سدّ به النهر والمسنـاة قولنده واقع مسنـاة قول اولدن اخص در

(السكور) ظهور وزننده و(السكران) فتحاتله يل ساكن اولمق معناسنه در يقال سكرت الريح سكورا وسكرانا
من الباب الاول اذا سكنت (الساكرة) روزكارى ساكن ليسانلق كيجه يه اطلاق اولنور يقال ليلة ساكرة اى
ساكنة الريح (السكران) سلمان وزننده مشارق شامده بر وادى آديدر (السبكران) ضيمران وزننده برنوع
نبات آديدر كه هردم تازه در حاصل اولان دانه لرى مأكولدر بو نبات جميع مفردا تده بنج ايله مفسردركه دانه سنه
بالنخمى ديرلر معروفدر ومقتضاى ماده اول اولمق اغلبدر وسيكران بر موضع آديدر (سكر) زفر وزننده مصره
ايكى مرحله مسافه ده بر موضع آديدر (السكر) سينك ضمى وكاف مشدده نك فتحيله معروفدر كه شكر فارسى
معربيدر لسانمزده دخى شكر تعبير اولنور مفردى سكره دركه اخص اوله جقدر برپاره سنه اطلاق اولنور وسكر
برنوع تازه خرمايه اطلاق اولنور كه بغايت خوش ولذيذ اولور و بركونه اوزم اسميدر كما كابعضا مرق ديدكلرى عارضه كه
مزروعاتده عارض اولور اصابت ايلمكله دانه لرى طاغيلور انواعنك نازك واطيبيدر (السكرة) ها ايله قادسيه ده برصو
آديدر وسكر وسكره اسماء والقابندر (ابن سكره) محمد بن عبد الله الشاعر الهاشمى الزاهد كنيه سيدر وعبد الله بن
المبارك الصباغ كه ابن سكره ايله معروفدر محدثدر وقاضى ابو على بن سكره امام معروفدر وسكر محدثيندن احمد بن سليمان
الحربى لقبيدر وعلى بن حسن بن طاووس بن سكر محدثدر وسكر الواعظ كه امام بخارى تاريخنده محدثين عدادنده ذكر
ايلمشدر كتف وزننده در (السكار) كتان وزننده نباذ معناسنه دركه نبيذ وخمر چيقارو بوصتان كسه در ميخانه جى
اوله جقدر (السكرة) سينك فتحى وكافك سكونيله اسمدر سرخوشلغه دينور يقال به سكرة شديدة نقيض صحوة
ومنه سكرة الموت وسكرة الهم اى شدته وهمه وغشيته (التسكير) تفعيل وزننده بوغمق معناسنه در ذكر اولنان
سكر نهر معناسندن مأخوذدر بند نفس ايلديكيچون يقال سكر فلانا اذا خنقه وكوزى نظردن آليقومق معناسنه
مستعملدر ومنه قوله تعالى ۞ سكرت ابصارنا ۞ اى حبست عن النظر وحيرت اوغطيت وغشيت وقرئ سكرت
بالتخفيف اى حبست تفسير اوله كوره سكر نهردن وثانى يه كوره سكر خمردن مأخوذ اولور (المسكر) معظم وزننده
مخمور وخمار آلوده دينور يقال شرب فى العشاء خمورا واصبح مسكرا مخمورا (الاسكندر) همزه نك كسرى وقليلا
فتحيله ابن الفيلسوف دركه پادشاه مشهوردر آخر ملوك فرس اولان دارايى قتل وجميع بلاده مالك اولمشدر
مترجم ديركه مؤلف بوراده الاسكندر ابن الفيلسوف ونون بابنده ذوالقرنين اسكندر الرومى عبارتيله رسم ايلمكله
اهل تحقيقك اسكندر بر ذات اولديغى قوللرينه موافقدر و بو اسكندر يونانى و رومى ايله ز بازده در ايكيسندن مراد
بردر كرچه بيضاوى وسعدى چلبى مرحوم يونانى صاحب خضر ورومى صاحب ارسطو اولمسنى اشعار ايدر
وسعدى چلبى سائر بعض اختلاف دخى بسط ايدر لكن بو بابده احق بالقبول اولان قول مقبول بودركه اسكندر
فقط بر پادشاه درور وميدر مقدونيادن يعنى روم ايليدن نشأت ايلمشدر پدرينك اسمى فيلپوس دركه تعريبله فيلقوس
ديرلر روم ايليده فيلپا ديدكلرى بلده كه حالا فيلبه تعبير ايدرلر موالى دوريه نك اقصاى قضالريدر مزبوره منسوبدر مطلب
حالا آثارينى نقل ايدرلر ۞ مؤلفك ابن الفيلسوف عنوانده رسمى تحريف نساخدر واسكندر لكسندر يا خود الاساندر
معربيدر كه روميده ويونانيده ايوادم ديمكدر شاكرد افلاطون اولان معلم اول ارسطو نام فيلسوفك شاكرديدر
تاريخ هجرتدن طقوز يوز اوتوز بش سنه مقدم عسكر بيكران ايله مملكت ايران اوزره سفر وآخر ملوك فرس اولان
دارا بن داراب بن بهمن ايله جنك و بالاخره غالب اولوب دارايى قتل وارسطو ارشاديله ملوك طوايف وضع ايلمشدر
دارايى قتل ايلمسى مبدأ تاريخ اسكندرى اعتبار اولنمشدر وشهرزورده وفات ايلدى بعد وفاته ممالك اتباعنه قالوب
اسقلينوس مقدونيا يعنى روم ايلى يى اندلس الكاسنه وارنجه ضبط ايدوب ايتاليه مملكتنك دار الملكى اولان رومه ده
اقامت ايلدى وانطقيوس شام جزيره و بابلى ضبط ايلدى انطاكيه شهرى اكا منسوبدر ومطروس ارمينيه
وآذربيجان وديلم الكارينه مالك اولدى و برهانده مسطوردركه اسكندروس رومى لغتنده صرمساغه دينوب
اسكندرك والده سى ملك دارابك زوجى ايدى مبتلا اولديغى بخر علتنى صرمساغله دفع ايلمكله اوخلالده اسكندرى
توليد ايلمكين اول اسمله تسميه ايلدى بانى سد يأجوج اولان بودكلدر اول يمنده حمير قبيله سندن اذواء تعبير اولنان
ملوكدن بر پادشاهدركه اسمى صعب ولقبى ذوالقرنين ايدى حضرت ابراهيم على نبينا وعليه التسليم ايله معانقه
ايلديلرتنه كه صحيحينده مسطوردر اسكندر يونانى كه رومى دخى ديرلر اندن متأخردر ميانه لرنده بيك طقوز يوز الى
سكز سنه تفاوت اثبات اولنمشدر واسكندر وجه مذكور اوزره ارسطو شاكردى اولمغله فلاسفه دندر وذوالقرنين
ايسه نبوت وولايتنده اختلاف واردر واسكندر لفظى رومى وذوالقرنين عربيدر ايكيسى دخى روى زمينى سير
وسياحت وهر يرى بنياد شهر و ولايت ايلديلرو بعض كتب انسابده نسبى سلسله اوزره مرسومدر اسكندر بن

فيلبوس بن جريم بن هرمس بن منطروس بن رومى بن ليطى بن ثابت بن سرحون بن رومة بن قرمط بن نوفل بن عيصو بن اسحق بن ابراهيم عليهما السلامدر پس بعض ناسك اسكندر ذوالقرنين تعبيرلرى نظرة حفا ايله كتب مشوشهٔ تواريخدن اخذ ايلملرينه مبنى در معتبر دكلدر زيرا بعضا رومى و بعضا يونانى نسبتيله مرسوم اولملمه هر برى بشقه فهم ايدرلر مع هذا وجه مذكور اوزره ايكيسى برشخص دركاه تحت ولايتده اولان يونان الكاسنه وكاه نسبى نسبتنه عزو ونسبت ايدرلر جملهٔ فحولك تلقى بالقبول ايلدكلرى يمن تاريخنده وسائر كتب تواريخ معتبره ده مؤكدا مثبت اولديغى اوزره ذوالقرنين تبابعهٔ يمندن حميرى القبيله در اسمى صعب بن الرايش ذى مرابد بن حمال ذوسدد بن عادذى منح بن عامر بن ملطاط بن سكسك بن وائل بن حمير بن سبا بن يشجب بن يعر بن قحطان بن هود بن عابر بن شالخ بن ارفخشد بن سام بن نوح عليه السلامدر و بو رسمه بيان ابن عباس حضرتلرندن صحيحامروىدر حتى بيان مذكور عقبنده اسكندرندخى سؤال ايلدكلرنده حكيم رومى ايدى ساحل بحرده برمناره بنا ايدوب وعالمى كشت وكذار ايلدى ديو جواب ايلمشدر كذلك كعب الاحبارەدخى سؤال ايتدكلرنده اصح اولەرق ذوالقرنين صعب بن الرايش ذى مرابددر واسكندر بنو يونانندر عيصو بن اسحق عليه السلام نسلندندر ديدى وامام على كرم الله وجهه بركون حضار مجلسه ✽ حدثوا عن حمير فان فى حديثها عجايب وذوالقرنين ملك تبع ✽ عبارتيله خطابى قول سابق مؤيددر و حضرت خضر عليه السلام يله ذوالقرنين ملاقى اولوب برابرجه غرب وشرقه خلقى ايمانه دعوت ايدەرك سير وسفر ونيجه آثار عظيمه وضع ايلمشدر نته كه نسلندن تبع ابوكرب اسعد بن عدى بن صيفى بن سمورعش بن ناشر النعم اشبو ابياتنده اشعار ايلمشدر

✽ ان كان ذوالقرنين جدى مسلما ✽ ✽ كل الملوك لملكه كالسجد ✽
✽ طاف المشارق والمغارب عالما ✽ ✽ يبغى علوما من كريم مرشد ✽
✽ ويرى مسير الشمس عند غروبها ✽ ✽ فى عين حامئة لها تتوقد ✽
✽ فلقد اذل الصعب صعب زمانه ✽ ✽ وأثار غرة عزه بالسفر قد ✽
✽ حكم الامور فاحكمت آياته ✽ ✽ تجرى الى اجل له وبموعد ✽

كذلك حكماء وبلغاء عربدن قس بن ساعدة الايادى قصيدهٔ مشهورهسنده بو ابياتله اشعار ايلمشدر

✽ فتك الزمان بملك حمير فتكة ✽ ✽ تسعى بكل مسا وكل صباح ✽
✽ والصعب ذو القرنين اصبح ثاويا ✽ ✽ بالجو بين ملاعب الارياح ✽

وامام ابن هشام تيجان نام كتابنده ثبت ايلديكى اوزره مرقوم قس بن ساعده سوق عكاظده راكب جمل اولديغى حالده عامهٔ عرب مشهدنده دمساز اولديغى موعظه اثناسنده ايها الناس هل اتاكم مالم يأت آبائكم الاولين ام اخذتم عهدا من السنين ام عندكم من ذلك اليقين ام اصبحتم من ذلك آمنين والله اصبحتم فى غفلة لاعبين اين الصعب ذوالقرنين جمع الثقلين وساح الخافقين وعمر الفين لم يكن عنده الا كلمحة عين عبارتيله خطاب ايلمكله مرقوم حكيم وبليغ اولوب انساب عربه وجه كلى واتقانله عالم ايدى بو وجهله ذوالقرنين عرب طائفه سندن واسمى صعب اولوب وايكى بيك سنه معمر اولمش وبوندن وجه تلقيبى دخى مستنبط اولمشدر والحاصل اسكندر برشخص دركاه رومى وكاه يونانى ايله نسبت ايدرلر وجه مذكور اوزره ماقدونيا پادشاهى فيلپوسك دخترزاده سيدر ايران شاهى ملك داراب تزوج ايدوب بخر علتنه مبنى حامل اولەرق پدرى طرفنه اطلاق وارسال ايلمكله پدرينه بعد الوصول وضع حمل ايدوب اسمى ابو آدم معناسنه الكسندر يا خود علت مرقومى اسكندروس ايله يعنى صرمساق ايله دفع ايلدكلرينه مبنى اسكندروس تسميه بعده اسكندر ايله مشتهر اولدى و بونك غرب طرفنه سير وسفرى اولمدى بعدزمان وارث تخت يونان اولوب لاب برادرى اولان دارابن دارا يله نصيبين الكاسنده محاربه ودارا مقتول اولوب اول اقليملرى استاذى ارسطو ارشاديله طوائف ملوكه تقسيم ايلدى ومحاربهٔ مذكوره هبوط حضرت آدمدن بش بيك ايكيوز سكسان سكز سنه مرورنده واقع اولدى و بالجمله روم و يونان وعرب وفرس تواريخ موثوقه لرنده اسكندر يونان عنوانيله مشتهر اولان روم ايلى ديارندن مقدونيا نام بلده ده تولد وروم نسلندن اولملق اوزره مثبوتدر وفلاسفه دندر وبانىٔ سد اولان ذوالقرنين عربدن يمنى وحميرى در حضرت ابراهيم عليه السلام ايله هبوط آدمدن اوچ بيك درتيوز سكسان اوچ سنه مرورنده مكهٔ مكرمه ده ملاقات ايلديكى احاديث صحيحه ده مذكور در بعد الملاقات شرق وشمال طرفلرينه سفر ايدوب اول سفرده سد ياجوجى بنا ايلدى پس ذوالقرنين اسمى اسكندر ديدكلرينه اصلا التفات اولنمیه انتهى (الاسكندريه) ربع مسكونده اولان التى موضعدركه اسكندر مذكوره منسوبلردر ازانجمله هندستانده بركبير بلدەدر وارض بابلده بربلده در ونهر اعظمك يعنى ايرانده نهر جيحونك ساحلنده بربلده در

وصغد سمرقند سنجاغنده بر بلده در وبلخ شهرينك اسميدر ❊ مترجم ميركه جهان نماده بلخ ايالتندن مروشاهجان
نام بلده ذوالقرنين بناسي اولوب اسكندر وي دارالملكي اولمق اوزره مرسوم اولمغله ظاهرا بلخك نسبتي
اوملابسه يه مبني دراتهي واسكندريه بلاد مصريده سرحد معروف اولان شهر مشهورك اسميدر وحما ايله
حلب بيننده برقصبه آديدر حالااسكندرون ديدكلري اوله جقدركه ساحل بحرده واقعدر وواسط قربنده دجله
اوزرنده برقصبه آديدراديباء سلفدن احمد بن المختار بن مبشر اورادندر ومكه ايله مدينه بيننده برقريه آديدر وهند
الكاسنده جاري و پنجابديمكله معروف انهار خمسه نك بحرالرنده بربلده آديدر و بونلردن بشقه بش عدد بلده
اسميدر پس ارنبود اسكندريه سي بونلرك داخلندندر (السمرة) سينك ضمي وميمك سكونيله الواندن بياض ايله
سواد بيننده برمنزله دركه مقبولدر فارسيده سيه چرده ديدكلري بدركه تركيده بغداى اكلولك وقرماغزلق تعبيرا ولنور
انسانده خصوصا دلبرانده شيرين لوندلنشيندر وسمره مصدر اولور قرماغز اولمق معناسنه در يقال سمر الولد وسمر
سمرة من الباب الخامس والرابع اذا كان اسمر (الاسمرار) احميرار وزننده يك قره ياغز اولمق معناسنه در يقال
اسمر اسمرارا اذا كان اسمر مبالغة (الاسمر) احمر وزننده صفتدر قره ياغز كشي يه دينور مؤنثي سمراء در واسمر
جيران قسمنك سودينه اطلاق اولنور يك صافي بياض اولديغيچون (الاسمران) تثنيه بنيه سيله صو ايله بغدايه
اطلاق اولنور على قول صو ايله مزراغه اطلاق اولنور (السمراء) حمراء وزننده اسمرك مؤنثيدر حنطه يه
اطلاق اولنور و بغدايي تنقيه وغسل اولنميوب وكبكي آلنماش اوندن بايدقلري اتمكه اطلاق اولنور خشكار
معناسنه چارشولرده صاتيلان خرجي اتمك كبي وتأنيثي خبزه اعتبار يله در وعلبه يه اطلاق اولنور كه سود صاغيله جق
قابدر تختهدن اولور كولك تعبير اولنور وسمراء صفوان بن ابي صهبالك فرسي اسميدر وبرناقه آديدر ونهيك نام كسه نك
قزي اسميدر كه زمان سعادتنشان حضرت نبوي يه رسيده اولمشدر (السمر) امر وزننده و(السمور) ظهور وزننده
كيجه اويومق معناسنه در كه مراد اويوميوب صحبت ولاقردي ايلمكدر يقال سمر فلان سمرا وسمورا من الباب
الاول اذا لم ينم يعني تحدث ليلا وهم السمار والسامرة والسامر اسم الجمع پس سامر مفرد اولمرق استعمالي
شايع اولوب باقر وجامل وحاج كلهلري كبي اسم جمع اوله رق استعمال ايلمشلر اصل سامرك جمعي سماردر سينك
ضمي وميمك تشديديله يقال باتوا سمارا وسامرة وسامرا وقد يقال هذا سامر الحي وسامر كيجهلر افسانه ومصاحبت
ايدنلرك مجلسنده اطلاق اولنور تقول امسيت الليلة في سامر الحي اي في مجلس سمارهم (السمر) فتحتينله
كيجه يه دينور ليل معناسنه وكيجه صحبتنه اطلاق اولنور وآي قرانكوسنه دينور ظل القمر معناسنه كه آيك
آيدني دوشميوب كولكه اولان يردر ودهر وزمانه اطلاق اولنور وقرانكولغه اطلاق اولنور ظلمت معناسنه
وكيجهلر اوتوروب صحبت ايدن كسهلرك مجلسنه دينور (السمير) امير وزننده بودخي دهر وزمانه اطلاق اولنور وكيجه
بري بريله افسانه ياخود غيري صحبت ايدن ادملرك هر برينه دينور تقول كان فلان البارحة سميري اي مسامري
ابناسمير) ليل ونهاره اطلاق اولنور بو راده سميردن مراد زماندر تقول لاافعله ماسمر السمير وابن سمير وابناسمير
وما اسمر السمير وابن سمير وابنا سمير اي الاجدان يعني ما اختلف الليل والنهار (السمير) سكيت وزننده كيجهلر امثال
وداستان خصوصنده سخندان وزبان آور آدمه دينور مداح كبي (ذوسامر) اقيال حميردن برملكك لقبيدر
اذواء جمله سندندر (السمر) امر وزننده كيجه صحبت ايلك معناسنه مصدر درنته كه ذكر اولنمشدي كذلك مصدر
اولور برآدمك كوزينه قزمش تيمور ايله ميل چكمك على قول كوزيني اويوب چيقارمق ياخود پطلاتمق معناسنه در
يقال سمر عين فلان سمرا من الباب الاول اذا سملها اوفقأها وسودي سمار قلمق معناسنه در يقال سمر اللبن
اذا جعله سمارا وبايدن اوق صاليورمك معناسنه در يقال سمر السهم اذا ارسله وطوار اوت اوتلامق معناسنه در
يقال سمرت الماشية النبات اذا رعته وشراب ايچمك معناسنه در يقال سمر الخمر اذا شربها و بريره مسمار
قاقوب پكشيدرمك معناسنه در يقال سمر الشيء سمرا من الباب الاول والثاني اذا شده بالمسمار (السمار) سحاب
وزننده صو يلي چوق اولان يوفقه سوده دينور تقول شربت لبنا سمارا اي كثير الماء وسمار بر موضع اديدر (المسمار)
مفتاح وزننده كندو سيله برنسنه بند اولنوب وبكشدريلان آلته دينور واكسره دينور كه فارسيده ميخ ديرلر جمعي
مسامير كلور ومسمار ام المؤمنين ميمونه رضي الله عنها جنابلرينك بركلبي اسميدر كه خسته اولدقده وازحجتا لمسمار
ديو مبتلا اولديغي زحمته تندب ايلمشدر وضبه قبيله سندن عمرو نام كسه نك فرسي آديدر ومسمار الابل دوه
قسمنك رعايت وتيماري خصوصنده حسن اهتمام ايدر اولان آدمه اطلاق اولنور يقال هو مسمار الابل اي حسن
القوام بها (المسمور) كوده سي چليمسز اوله رق عروق واعصاب وعظامي قوند وسخت وقوي اولان آدمه

اطلاق اولنور يقال رجل مسمور اذا كان القليل اللحم الشديد اسر العظام والعصب وصاق وهموار اولميوب
مخلوط ومغشوش اولان ديرلكه اطلاق اولنور صوقارشمش سود كبي يقال عيش مسمور اى مخلوط ممذوق
(المسمورة) هايله شول خاتونه اطلاق اولنوركه كودەسنك اتى سست وسلپوك اولميوب سكيرلى واتلرى ديرنكلى
وقوند وقوى اوله يقال جارية مسمورة اذا كانت معصوبة الجسد غير رخوة اللحم (السمر) سينك فتحى وميمك
سكونيله باديه اشجارندن برشجر معروف آديدر مفردى سمرەدر هايله جميع مفرداتده بو شجرى مغيلان نوعندن اولمق
اوزره بيان ايدرلر وآنكله بعض اشخاص تسميه اولنديلر ازانجمله سمرة بن جنادبن جندب وسمرة بن عمرو بن جندب
وسمرة بن جندب بن هلال وسمرة بن حبيب وسمرة بن ربيعه وسمرة بن عمر والعنبرى وسمرة بن فاتك وسمرة بن معاويه
وسمرة بن معير صحابيلردر وجندب بن مروان السمرى سمرة بن جندب الصحابى نسلندندر محدثيندندر ومحمد بن موسى
السمرى كه فتحتينله درمحدثدر (السمرية) ياى نسبتله دائما شجر سمره رعى ايدن دوەلره دينور يقال ابل سمرية
اذا كانت تأكل السمرة (سمير) زبير وزننده اساميدندر ابو سليمان سمير وسمير بن الحصين الساعدى اصحابيندندر
(التسمير) تفعيل وزننده بودنى بيرى ميخلمق معناسنەدر يقال سمره تسميرا اذا شده بالمسمار و برنسنه يى الدن
صاليورمك على قول خاصة يايدن اوقى صاليورمك معناسنەدر يقال سمر الشئ اذا شمره وارسله اويقال
سمر السهم اذا ارسله (سميراء) سينك فتحيله برموضع آديدر وسميراء بنت قيس صحابيەدر (السمور) صبور وزننده
جست وروندە ناقەيە دينور يقال ناقة سمور اى سريعة (سمور) تنور وزننده بو اسمله معروف جانوردركه دريسندن
ذى قيمت كوركلر اتخاذ اولنور بو جانور تركستانده و بلاد شماليەدە اولور (سموره) تنوره وزننده و(سمره) واوسز
جلالقه طائفەسنك شهرلرى اسميدركه آنده ساكن اولورلر ايدى ۞ مؤلف مدينة الجلالقة عنوانيله ذكر ايدوب
لكن كرك بوراده وكرك قاف بابنده بياندن سكوت ايلمشدر كتب جغرافياده مرسوم اولديغى اوزره جلالقه
طائفەسى نصارى قومندن اولوب ديارلرى اندلس شماليسنده اولمق اوزره مشروحدر تاريخ هجرتك اوچيوز يكرمى
سكز سنه سنده خروج ايدوب اندلس اوزره هجوم واوحواليده مدت مديده اشعال نائرۂ فساد ايلديلر وجلالقه
لفظى دائيارقه معربى اولمغله حالا شمالده دائيارقه اطلاق ايلدكلرى طائفه اوله جقدر (السامرة) عامره
وزننده بين الحرمين برقريه آديدر وسامره يهود قومندن برطائفەيه اطلاق اولنوركه بعض احكاملرنده آنلره مخالفت
ايدرلر مثلا حضرت موسى دن صكره پيغمبر بعث اولنمديغنه ذاهب اولورلر و بركسه كندلره طوقنه جق اولسه
لامساس ديرلر ونابلس شهرينى قبله اتخاذ ايدرلر وآنلر ايكى صنفدر برينه دوشان و برينه كوشان ديرلر وموسى
عليه السلام مناجاته كتدكدن صكره التوندن بوزاغى دوزوب واكا عبادت ايدن يهودى كه سامرى ديرلر ايدى
كرمانى الاصل برعلج فرومايه شخص ايدى على قول عظماى بنى اسرائيلدن ايدى واول سامره نام موضعه
منسوبدر ۞ شارح ديركه فرعون اطفال بنى اسرائيلى قتل عام ايلديكى سنه دەمز بورسامرى كه اسمى موسى بن ظفر
ايدى والدەسى طوغروب قتل خوفندن كوهستانده برغاره وضع ايلمشيدى فتنۂ مقدره نك انفاذى مصلحتنه مبنى غريبــــه
امر حضرت قادر بيز والله جبريل امين مرقومك تغذيه وتربيەسنه اشتغال ايدوب نشو ونما بولدقدن صكره كلوب
قومنه ملتحق وبالاخره فتنۂ معهودەيه قائد وسائق اولدى استادم عليه الرحمه بو معنايى اشبو قطعه دە ايما ايلمشدر

۞ اذا الطفل لم يكتب نجيباه تخلف ۞ ۞ اجتهاد مربيه وخاب المؤمل ۞
۞ فموسى الذى رباه جبريل كافر ۞ ۞ وموسى الذى رباه فرعون مرسل ۞

ومحدثيندن ابراهيم بن ابى العباس السامرى كه ميمك فتحى وراءنك تشديديلەدر سرمن رأى نام قصبەنك اسم ديكرى
اولان سامرايه منسوب دكلدر ۞ شارحك بيانى اوزره بغدادده سامريه نام محله منسوب اولديغى منقولدر
(سميره) جهينه وزننده بنى معاويه بطننندن برخاتونك اسميدر اغزنده براوزون دينى وار ايدى كه سائر دیشلرى
اوزره چيقوب حواله اولمشيدى سبب تسميەسى بودر همدان قربنده برطاغى اكا تشبيهله سن سميره اطلاق ايلديلر
وسميره خين قربنده بروادى اديدر (السمرمرة) سفرجله وزننده غول بيابانى يه اطلاق اولنوركه قونجلوز تعبير اولنور
(السمجرة) جحمله دحرجه وزننده سوده چوق صو قاتمق معناسنەدر يقال سمجر اللبن اذا اكثر ماءه (السمادير)
سينك فتحيله ضعف بصر معناسنەدر على قول سرخوشلقدن ناشى كوزى بخار استيلا ايلمكله ضعف بصر
عارض اولديغندن طمانلو كوز كبى منظر دسنده كوريتان قاره قوره خيالات مقولەسنه دينور كذلك دوار عارضەسندن
واويقو باصمسندن عارض اولان بايغنلق حالتنه دينور يقال اخذه السمادير اى ضعف البصر اوهو شئ يتراأى
للانسان من ضعف بصره عن السكر وغشى الدوار والنعاس ۞ شارحك بيانه كوره سمادير سمدورك جمعيدر

وبعض نسخه د ه وغشي الدوار عبارتی کسره ایله مضبوط اولمغله اکا کوره عن السکر اوزرینه معطوف اولوب
معنا متحد اولور وسمادیر برخاتون آدیدر (الاسمدرار) اسبطرار وزننده برآدمك باصره سنه حالت مذکوره عارض اولمق
معناسنه در یقـال اسمدر بصره اذا اخذه السمادیر (المسمدر) مقشعر وزننده اوزون اولوب طوغری اولان یوله
دینور یقال طریق مسمدر ای طویل مستقیم وراست ودرست ومتین سوزه وصف اولور یقال کلام مسمدر ای قویم
(السمدور) زنبور وزننده پادشاهه اطلاق اولنورکویا که آنك کوکبـهٔ شوکت وزینتی کوردکده کوزلر خیره ناك
اولدیغی مناسبته مبنی در وسمدور کوزك طمانلنوب پرده لنمسی حالتنه دینور یقال اخذه السمدور ای غشـاوة العین
(السمندر) نونله و (السمیدر) یایله سفرجل وزنلرنده بردابه اسمیدر ٭ مترجم دیر که اکثر لغویون ققنس ایله سمندری
برجانور اولمق اوزره بیـان ایلدیلر بعضلر قوش و بعضلر کلر هیئتنده برجانورد ردیدیلر آتشـده متکوّن وفاره
جثه سنده اولوب آتشدن چیقدقده هلاك اولوردیرلر و برقولده احیانا آتشدن چیقوب کزر اول اثناده صید ایدرلر
ودریسندن مندیل وتقیه وکوملك مقوله سی ثیـاب دوزرلر کیرلندکجه آتشه القا ایدوب صابونله غسل اولنمشدن
زیاده پاك وپاکیزه اولور وقوش اولمسنه قائل اولنلرك قوللری بودرکه الوان ونقوش ایله مزیّن ومنقش و بغـایت
خوش آواز برقوشدر منقارنده اوچیوزالتمش دلیکلری واردر یوکسك طاغلرده روزکاره قرشو اوطوروب روزکار
اول دلیکلره طوقندقجه کونا کون آوازه لر ظهور ایدر استماع ایدن قوشلر بی اختیار باشنه مجتمع اولورلر آنلرك برقاچ
دانه سنی اخذ وغدا ایدر ودیرلر که بیك سنه مدت معمر اولور وقتا که بیك سنه تمام اولدقده قتی وافر اودون بریکدروب
اوزرینه چیقار و برمرتبه لطیف وسوزناك نغماته دمساز اولورکه کندیسی دخی متأثر اولوب عاشق شوریده کبی سرمست
اولمغله کمال وجدندن قنادلرینی بری برینه چالدقده چقماق کبی ارالرندن آتش ظهور واول اودون خرمنی احراق
ایدوب کندیسی دخی برابرجه محترق اولور بامره تعـالی رمادندن بریمرطه حاصل ودرساعت جوفندن برپاوری
پیدا وقرین نشوونما اولور وجانور مزبورهند ستانه مخصوصدر عجایب قدرت ربانیدن دوردکلدر انتهی (السمسار
سینـك کسریله بایع ایله مشتری بیننده متوسط اولان آدمه دینورکه میـانجی تعبیر اولنوردلالدن بشقه در بو یوزك
منزلنده درجه ی سماسره درنته که سفسیر دخی دیرلر که ذکر اولندی ٭ مترجم دیر که معرب مغاره سیدن معرب اولمق اوزره
مرسومدر ظاهراسبب سارمعربیدر که سرکشته لك صاحبی دیمکدر میانجی بایع ایله مشتری بیننده تردّد وصرف انفاس
ایده رك سرکشته لکی باعث تسمیه اولمق ملحوظدر وسمسار الشیء برنسنه نك مالکی اولوب حفظ ورعایت ونظارتنده
کرکی کبی قائم اولان آدمه اطلاق اولنور یقال هو سمساره ای مالکه وقیمه وایکی دوست ارالغنده اولان میـانجی یه
دینورکه میانه لرینی ربط واصلاحه مدار اولور وسمسار الارض ترلا ومزرع مقوله سی ارضك امور واحوالنی کرکی کبی
بیلوب اولبـابده حاذق وآکاه اولان آدمه اطلاق اولنور مؤنثی سمساره درهایله (السمسرة) دحرجه وزننده آنلردن
مصدرد رسمسارلق ایلك معناسـنه در یقال سمسر فلان اذا صار سمسارا (المسمقر) قافله مسلحب وزننده بغـایت
اسی وکرمناك اولان کونه دینور یقال یوم مسمقر ای شدید الحر (السمهدر) سفرجل وزننـده سموز کشی یه دینور
یقـال رجل سمهدر ای سمین وآلت تناسله دینور وککبش وواسع ارض و بلده یه دینور و بعیدة الغور ارضه دینورکه
چول بیابان کبی رهبرسز کیدنلرا کثری کمراه اولورلر اوله (السمهری) جعفری وزننده سخت ومتین مزراغه دینور
فی الاصل سمهرنام مزراقجینك یاپدیغی مزراغه دینور ایدی که بغایت متین واعلا اولورایدی بعده هر محکم و بهترمزراغی
اکا نسبتله رمح سمهری دیدیلر ومزبورك ردینه نام زوجه سی دخی مزراق یپارایدی اولدخی اعلا اولمغـله رمح ردینی
اکا منسوبدر علی قول سمهری حبشه قرالرندن سمهرنام قریه یه منسوبدر (الاسمهرار) اسبطرار وزنـده لفظ
مزبوردن متصرفدر مطلقا برنسنه سخت وشدید اولمق معناسنه در یقال اسمهر الشیء اذا اصلب واشتد و برنسنه
مزراق کبی راست ومعتدل اوله رق دیکیلوب طورر اولمق معناسنه در یقال اسمهر العود اذا اعتدل وقام وقرا کولق
پك چوکوب باصمق معناسنه مستعملدر شدت معناسندن مأخوذدر یقـال اسمهر الظلام اذا تنکر وتراکم (المسمهر
مقشعر وزننده آلت تنـاسله اطلاق اولنور (السمهرة) دحرجه وزننده اکین سنبله سی اوزون وقوتلو اوله رق
دوللنموب اوجلرنده دانه لری کویا که بردانه اولمق معناسنه د رمعنای مذکوردن تصرف اولنمشدر یقـال سمهر
الزرع اذا لم یتوالد کانه کل حبة برأسها ای برأس سنبلتها (السنبر) جعفر وزننده برشیئی کاهو حقه بیلوب کنه وحقیقتنه
عارف واحوالنه متقن اولان آدمه دینور وسنبر الابواشی اصحابدندر ومحدثیندن هشـام الدستوانی پدرینك اسمیدر
(السبـنبر) سینك کسریله سبرماده سنده کذرایلدی (سنجار) سینك کسریله موصل شهرینه اوچ مرحله مسافده
برشهر مشهور اسمیدر ودباره مصریه ده برقریه آدیدر (السندرة) دحرجه وزننده سرعتله کتمك معناسنه در یقـال

سندر الرجل اذا اسرع وسندره برنوع اوچلك آديدركه بغايت واسع اولور وبركونه شجر اسميدركه آندن يای واوق دوزرلر بوشجر فارسيده غوش وتركيده قاين آغاجی ديدكلری متين آغاجدر وبرخاتون اسميدركه دائما تام ووافی اوچلك ايله بغدای بيع ايدرايدی * شارح ديركه امام علی كرم الله وجهه حضرتلرينك اشبو * انا الذی سمتنی امی حيدره * كليث غابات غليظ القصره * اكيلكم بالسيف كيل السندره * ارجوزه سنده سندره لفظی ذكر اولنان ايكی معنايه ده محتملدر (السندری) جعفری وزننده باوزودلير وپردل آدمه اطلاق اولنور كه دشمنك اوچلكنه وافی مكافات ايدر ياخود شجر مزبوره منسوبدر شدت وصلابتده يقال رجل سندری ای جری شديد واوزون آدمه وسائر شيئه اطلاق اولنور وارسلانه اطلاق اولنور و بغايت آق اولان مزراق واوق تمرنه وقلج ناملوسنه اطلاق اولنور وسندری برشاعر لقبيدر وبرنوع بيوك وايری اوچلك آديدر وبوسندره دن بشقه دركويا كه اكا منسوبدر وكوزلری ايری وبيوك اولان انسان وحيوانه اطلاق اولنور يقال رجل سندری ای الضخم العينين وايو وبهتر شيئه دينور يقال شیء سندری ای جيد وكوتو وكتر شيئه ديمكله ضد اولور يقال شیء سندری ای ردیء بو معنا ضخامت معناسندن مصوردركه اكثری يافشقسز اولور وسندری برجنس قوشك اسميدر و بغايت صاف وبراق اولان تمرنه دينور يقال سنان سندری ای ازرق وپرايشده مستعجل وشتابكار آدمه دينور يقال رجل سندری ای مستعجل وسخت ومستحكم كريشلنمش متين وزورمند يايه دينور يقال قوس سندرية ای موترة محكمة (سندنهور) سينك كسری ودال ونون ثانيه نك فتحی وهانك ضميله مصرده شرقيده ايكی قريه اسملريدر (السنقطار) سينك ونونك كسريله سقنطار معناسنه دركه ذكر اولندی (السنز) سينك ونونك فتحيله چتين خويلو اولمق معناسنه دريقال سنز الرجل سنزا من الباب الرابع اذا شرس خلقه (السنور) سينك كسری ونون مشدده نك فتحيله معروفدركه كدی يه دينور فارسيده كربه ديرلر معنای مزبوردن مأخوذدر و برقومك سيد ومهترينه اطلاق اولنور محافظه سنه مبنی يقال هوسنور القوم ای سيدهم ودوه وآت مقوله سنك بيونلرنده اولان قورغه يه اطلاق اولنور وقويريغك كوكينه دينور جمعی سنانيركلور (السنار) رمان وزننده بودخی كدی يه دينور (السنور) حزول وزننده جنك اسبابندن زره طرزنده بركسيم جبه اسميدركه قابشدن دوزوب جنكلرده تلبس ايدرلر يقال لبس سنوره وهو لبوس من قد كالدرع وبالجمله سلاحه اطلاق اولنور يقال لبسوا السنور وهوكل سلاح (سنير) امير وزننده حمص ايله بعلبك بيننده برطاغك آديدر (سنقر) قافله قنفذ وزننده كه سنقر الاشقر ايله معروفدر سلفده بركسه دركه دمشق شامی تغلبا ضبط وآنده تسلطن ايلدی * مترجم ديركه اصل سنقر لفظ تركيدر فارسيده شنقار ديدكلری آق طوغانه دينوركه عامه صونقور تعبير ايدرلر تركستانه مخصوصدر آنكله سلاطين صيد ايدرلر بوسببله بعض كسه لری انكله تسميه ايدرلر * ومؤلفك ذكر ايلديكی پادشاه كتب تواريخده آقسنقر عنوانيله مرسومدر انتهی وعبد الله بن فتوح بن سنقر محدثيندندر وابو عبد الله محمد بن طيبرس السنقری الصوفی امير علی بن سنقرك موالیسندندركه صحيح بخاری راويسی روزبه دن استماع حديث ايلمشدر وسنقر الزينی اعلامدندركه برلر اصحابندن حديث روايت ايدرز يعنی اصحابی سلسله مزرجالندندر (السمار) سينك ونونك كسری وميمك تشديديله آيه دينور قمر معناسنه وكيجه لر اصلا اويومز اولان آدمه دينور واوغری يه اطلاق اولنور وبراسكاف يعنی فی الاصل كفشكر اولان برمعمار آديدركه ملوك عراقدن نعمان بن امرء القيس ايچون ظهر كوفه ده غرائبدن اوله رق برقصر عجيب الطرح بنا ايلمشدر بعد الاتمام ملك مشار اليه كلوب تماشا ايلدكده شايد سلاطين سائره طرفنه ده كيدوب آنلرده بورسمه قصر بنا ايدر ملاحظه سيله بيچاره معماری كنكره بلمدن اشاغی يه القا ايلدی علی قول سنمار احيحة بن الحلاج نام كسه نك غلامی اولوب احيحه ايچون خانه سی حوالیسنده قلعه تعبير اولنور برحصن غريب بنا ايدوب بعد الاكمال متانت ولطافتنی بغايت استحسان ونوازش واحسان ايلدكده بن بو بناده برصنعت غريبه اجرا يعنی برطاشی مجموع بنايه كليدايلدم اكر اول طاش يرندن نزع اولنورسه جمله حصار البته منهدم اولوردیوب بعد الاستفسار اول طاشی ارأت ايلدكده شايد بكا برغيظ وغدر ايده جكی طوتوب ياخود برتقريبله آخر بركسه يه ارائه باعث بريلدی خاتمام اولوردیو بالای بلمدن القا وحقنده جزای سنماری اجرا ايلدی برآدمه خدمتی ياخود برجميله سی مقابلنده غدر واسائت ايدنلر حقنده ضرب اولنور (سنهور) سينك فتحيله مصرده ايكی قريه آديدر بری بحيره ده وبری غربيه ده واقعدر وصعيد ايالتنده اولان شين معجمه ايلهدر (السورة) سينك فتحی وواوك سكونيله و(السوار) سينك ضميله شراب وسركه مقوله سنك تيزلكنه وياوزلغنه دينور كه باشه صچرايوب ياقوب يلمدرمسی حالندن عبارتدر تقول اخذت فی سورة الخمر والخل وسوارها ای حدتها * مؤلفك بصائرده بياننه كوره سور وسوره بو كسكه صچرامق معناسنه اولوب بعده حدت وشدت معناسنه استعمال اولندی سورة الخمر وسورة الخل كبی انتهی

﴿ وسورة ﴾

وسورة المجد عز وجاه وشرفك اثر وارتفاعندن عبارتدر يقال له سورة في المجد اي اثر وعلامة وارتفاع فيه وسورة البرد صوغك شدتندن عبارتدر يقال اليوم للبرد سورة اي شدة وسورة السلطان پادشاهلرك قهر وبطش واعتدا وسطوتندن عبارتدر يقال اشتدت عليهم سورة السلطان اي سطوته واعتداؤه بو محلرده سوره كلمه سي اسمدر وسوره بر موضع آديدر واسامي رجالدندر صاحب السنن ابو عيسى محمد بن عيسى الترمذي البوغي الضريرك جدى اسميدر وسورة بن الحكم القاضي اعلام محدثيندندر كه عباس الدوري كنديسندن اخذ حديث ايلمشدر (السور) جور وزننده و(السوور) ظهور وزننده شرابك قوتلسي نسنه باشه صيچرايوب بخاري باشك ايچنده سرسلم كبي دونمك معناسنه در يقال سار الشراب في رأسه يسور سورا وسوورا اذا دار وارتفع فيه وبركسه برآدمك بوزينه كدي كبي صيچرايوب آتيلق معناسنه در يقال سار الرجل اليك اذا وثب وثار وسور ديواره طرمانوب چيقمق معناسنه در تقول سرت الحائط اذا تسلقته (السوار) شداد وزننده شول آدمه دينور كه شراب دماغنه تيز صيچرايوب سرسم ايدر اوله مبالغة اطلاق اولنور زيرا سوار بت خمرك صفتيدر يقال هو سوار اذا كان يسور الخمر في رأسه سريعا وانسانك دماغنه تأثيرايدن تيز وجكر كاه كلامه اطلاق اولنور يقال كلام سوار اذا صار يأخذ بالرأس ✽ شارح دير كه كرچه نسخه لرده والكلام عنوانيله مرسوم اولوب لكن صواب اولان والكلب اولمقدر كه آدمك باشندن قاورايوب قاپار اولان كلب ديمك اولور (المساورة) مفاعله وزننده بر آدمك باشندن قاوره يوب طوتمق معناسنه در يقال ساور فلانا اذا اخذ برأسه ومساوره وسوار بركسه ايله دوكشمك ايچون او زرينه صيچرايوب آتيلق معناسنه در يقال ساور فلانا مساورة وسوارا اذا واثبه (السور) سينك ضميله شهرك چوره سنده دائرا مادار چكيلان باروي وحصاره دينور جمعي اسوار كلور وسيران كلور سينك كسريله وسور صوي وپاك جنس اولان دوه لره دينور يقال له سور من الابل اي كرام (السورة) سينك ضميله درجه ومنزلته اطلاق اولنور يقال له سورة عليك اي منزلة وسورة القرآن معلومدر معناي مزبوردن مأخوذدر زيرا هر بري آخردن مقطوعه منزله بعد منزله در وسوره شرف وشان معناسنه مستعملدر يقال صاحب سورة اي شرف وطرح حسن اوزره بنيادولمش بناء رفيعه اطلاق اولنور مؤلفك ماطال من البناء قولي ماطال الى جانب السماء ديمكدر وسوره نشان وعلامته دينور وديوارياپو سنك عروقندن يعني هر قورندن وصره سندن بر قوره وبر صره يه اطلاق اولنور جمع جنسي سوردر وجمع صيغي سوردر غرف وزننده (السوار) كتاب وزننده و(السوار) غراب وزننده بيلازكه دينور كه زنان بيلكيه لرينه كچوررلر جمعي اسوره وساوره كلور وسوركلور سينك ضم ومديله وسووركلور ضمتيله وسوار كتاب وزننده اساميدندر ابو طاهر ابن سوار مقرئ معروفدر وعبيدالله بن هشام بن سوار محدثدر (الاسوار) همزه نك ضميله بودخي بيلازكه دينور سوار كبي واسوار همزه نك ضمي وكسريله آت ايدن آدمه دينور كه يدكجي تعبير اولنور وماهر تير اندازه دينور وآت اوزرنده بكيچري اوتورشي كبي اوتوروب صخرة صما كبي ثابت واستوار اولان شهسواره دينور جمعي اساوره واساور كلور وابو عيسى الاسواري محدثيندندر اساوره آتيه يه منسوبدر ✽ شارح دير كه بلازك معناسنه اولان شوار دستواره معربيدر كذلك اسواره سوار معربيدر (اسوار) همزه نك فتحيله اصفهان قضاسنده بر قريه آديدر زهاددن مجبس ومحدثيندن محمد بن احمد الاسوار تلك اورادندر (المسور) معظم وزننده بيلكجده بيلازك كچره جك يره دينور ومسور اساميدندر مسور بن عبد الملك محدثدر ومسور بن يزيد المالكي الكاهلي اصحابدندر (المسور) منبر وزننده و(المسورة) هايله مبشيندن ياپيلان طيانه جق يصدغه دينور ومسور بن مخرمه وابو عبدالله مسور كه بر محل وصنعته منسوب دكلدر صحابه لردر (مسور) مقعد وزننده يمنده ايكي حصن آيدر بريسي بنو المنتاب وديكري بنو ابي الفتوح جماعتنه مخصوصدر (السور) سينك ضميله شهر حصارينه دينور كه ذكر اولندي وسور ضيافته دينور وبو لفظ فارسيدر ابتدا افخر عالم صلى الله عليه وسلم حضرتلري تكلم بيورملريله شرفياب ايلديلر ✽ مؤلفه بونكله خندق غزوه سنده صادر اولان اشبو ✽ قوموا فقد صنع جابر سورا ✽ حديثنه اشارت ايلمشدر يقال في النهاية اي طعاما يدعوا اليه الناس واللفظة فارسية كرچه سور ايله بو راده ضيافت طعامي مراد اولوب لكن خنده كمه لايمي ارباب لطافته روشندر وسور تلبسندن محمد بن خالد الضبي لقبيدر وكعب بن سور بصره قاضيسيدر كه فاروق اعظم طرفندن منصوب ايدي (ابوسويره) مصغر بنيه سيله شيخ سفيان ثوري اولان جبلة بن سحيم كنيه سيدر (التسور) تفعل وزننده ديواره طرمانوب چيقمق معناسنه در تقول تسورت الحائط اذا تسلقته (سرسر) مكررا سور لفظندن امر حاضر در وبر آدمه مطالب امور ومراتبه ارتفاع ايلك بابنده تا كيدي متضمن امر واغرا ايچون تكلم اولنور (سوريه) سينك ضمي وياءنك تخفيفيه شامك الكلسنك اسم قديميدر على قول حمص ارضندن خناصره قريبنده بر موضع آديدر كتبيه

جفر اقلیده شام الکاسی سوریا ایله مرسومدر لفظ سریانیدر سوری نام پادشاهه منسوبدر ویا خود نمرودك اسم اصلیسی سوریوس اولمغله اکا منسوبدر (سورین) سینك ضمیله ری نام بلده ترابنده برنهرك آدیدر یحیی بن زید بن علی بن الحسین رضی الله عنه حضرتلرینك آکده شهادتی اولان قلیجی اول نهرده غسل ایتدکلریله ری خلقی نهر مزبوردن تطیر وتشأم ایدرلر (سوری) طوبی وزننده عراقده برموضع آدیدر مقده ما سریانیون بلادندن ایدی وبغداد اعمالندن برموضع آدیدر وکاه اولور که مد ایله سوراء دخی دیرلر (الاساورة) سوارك جمعیدرتنه که ذکر اولندی واساوره عجم جنسندن برقومه اطلاق اولنور که بصره یه نازل ومقیم اولمشلر ایدی نته که احامره طائفه سی کوفه یه نزول واقامت ایلمشلر ایدی بغایت استاد تیرانداز اولملریله اساوره اطلاق اولنمشیدی (ذوالاسوار) همزه نك کسریله ملوك یمندن برینك لقبیدر دائما یلا زك طاقنور ایدی ارباب سلطنتدن اولیوب برتقریبله تسلطن داعیه سنه دوشوب باشنده اولان عسکر ایله یمن خلقنه اغاره وهجوم ایلمکله ینلرنده حرب عظیم اقع اولوب انجام کار منهزم وخواص ومتعلقاتیله برغاره التجا ودروندن محاربه یه ابتدار ایلمکله عقبکیری اولان بنو معد اطراف غاری حصار ایدوب بالاخره منبه نام کسه ایجرویه تتونو یرمکله جمله سی هلاك اولدیلر بوسببله مزبور منبه دخان ایله تسمیه اولندی (السهبرة) سینك وبالك فتحیله اشمه تعبیر اولنان قیو اسماسندندر (السهجرة) دحرجه وزننده برنسنه دن قورقوب خفان کسه نك قاچمسی کبی سکردوب کتمك معناسنه دریقال سهجر الرجل اذا اعدا عدو فزع (السهدر) جعفر وزننده والسمهدر سفرجل وزننده ایراق معناسنه دریقال بلد سهدر وسمهدر ای بعید (السهر) فتحتینله کیجه اویومیوب اویانق طورمق معناسنه دریقال سهر الرجل البارحة سهرا من الباب الرابع اذا لم ینم لیلا ٭ مترجم دیر که بین الاطباء سهر علت معروفه در مبتلاسی بهر کیجه اویویمزسببی صفرادن یاسودادن ومالیخولیا وسائر بو مقوله حادثه دن عارض اولور (الساهر) و(السهار) کتان وزننده و(السهران) سکران وزننده و(السهرة) تؤده وزننده آندن صفتلردر کیجه‌لر یاتمیوب دائما اویانق طوران کشی یه دینور وساهر مبالغة لیله ده وصف اولور یقال لیل ساهر ای ذوسهر کما یقال لیل نائم (الساهرة) ظاهره وزننده ارضه علی قول وجه ارضه اطلاق اولنور کویا که کثرت وطئ اقدامدن سهر اوزره اولور یقال قطعوا ساهرة بسیطة ای ارضا او وجه ارض ودائما جریان اوزره اولان چشمه یه وایازمه یه اطلاق اولنور کویا که اصلا قاترالمز یقال عین ساهرة ای جاریة یعنی لا تفتر ومنه خیر المال عین ساهرة لعین نائمة وهی عین صاحبها لانه فارغ البال لا یهتم بها وساهره بیابانه اطلاق اولنور تقول قطعنا ساهرة بعیدة ای فلاة واصلا انسان وحیوان ایاغی باصوب چکنمامش ارضه اطلاق اولنور علی قول شول ارضه اطلاق اولنور که حق جل وعلا یوم قیامتده حشر مخلوقات ایچون تجدید ایلیه جکدر که ارض بیضاء دخی دینور وساهره قدس شریفده برطاغك آدیدر وجهنمه اطلاق اولنور وشام الکاسنده برارضك اسمیدر ٭ قال الشارح ومنه قوله تعالی ٭ فاذاهم بالساهرة ٭ ای فاذاهم احیاء علی وجه الارض بعد ما کانوا امواتا فی بطنها والساهرة الارض المستویة البیضاء سمیت بذلك لان السراب یجری فیها اولان سالکها یسهر خوفا وقیل اسم جهنم کذا فی البیضاوی وقال السجستانی سمیت ساهرة لان فیها سهرهم ونومهم واصلها مسهورة ومسهور فیها فصرف من مفعولة الی فاعلة کما قیل عیشة راضیة ای مرضیة وساهره قرك غلافنه دینور ساهور کبی کما سیذکر (الاسهران) تثنیه بنیه سیله انسانك بروتیله ذکرینه اطلاق اولنور دائما قائم اولدقلری ملاحظه سیله واسهران صرنده ایکی طمره دینور که نطفه آنلره واروب آنلردن آلته جاری ونازل اولور که منبع نطفه اولان طمرلر اوله جقدر وبرونده ایکی طمره دینور رطوبت آنلردن جریان ایدر کذلك کوزده ایکی طمره دینور کذلك شول ایکی طمرلره دینور که خایه لردن چکیلوب ذکرك ایچ یوزنده قاوشورلر (الساهور) کافور وزننده بو دخی کیجه وقتی اویانقلغه دینور مبالغة اطلاق اولنمشدر یقال فلان یحب الساهور ای السهر وچوقلغه اطلاق اولنور کثرت معناسنه وقرك غلافنه دینور عربلر زعم ایدرلر که آیك غلافی اولمغله خسوف هنکامنده اکا خولله ظلمانی اولور یقولون دخل القمر فی الساهور اذا انکسف وخرج من الساهور اذا انجلی وآیك آغیلنه دینور دارة القمر معناسنه وقمر آیك آخر طقوز کیجه‌لرینه اطلاق اولنور آی کورنمز اولدیغیچون وبریوزینك کولکه سنه دینور ظل ساهره معناسنه حقیقتده غلاف قمر ایله بو معنا متحددر زیرا ظل ساهره شمس وقرینه حیلولت ایلمکله قرشمدن استفاضه نور ایلیوب اول ظل ایله ظلمانی اولور وساهور العین پیکارك اصل ومنبعنه اطلاق اولنور (السهار) غراب وزننده بو دخی کیجه اویانقلغه دینور سهر معناسنه وبو علت اولدیغیچون فعال وزننده دخی وارد اولمشدر (الساهریة) برنوع عطر آدیدر ترکیبی بغایت دشوار اولمغله عمله کتورن آدم کیجه‌لر اویقوسز قالدیغیچون اطلاق ایلدیلر (مسهر) محسن وزننده بر رجل آدیدر (السبر

سينك فتحى وياءنك سكونيله و(المسير) ميمك فتحيله و(التسيار) تذكار وزننده و(المسيرة) ميمك فتحيله و(السيرورة) صيروره وزننده كزمك معناسنه دركه فارسيده كشت وكزار مر ادفيدر ٭ نته كه مؤلف بصائرده المضى فى الارض عنوانيله تفسير ايلمشدر يقال سار الرجل يسير سيرا ومسيرا وتسيارا ومسيرة وسيرورة اذا ذهب فى الارض ومتعدى اولور كزدرمك معناسنه يقال ساره غيره بمعنى سيره (الاسارة) همزه نك كسريله كزدرمك معناسنه در يقال اساره واساربه اذا جعله سايرا (السيرة) سينك كسريله اسم دركزمكه وكزيشه دينور روش معناسنه وسيره سنت وطريقه وهيئت معنالرينه مستعملدر كه انسانك معنوى طوتديغى يولدن وقائم اولديغى حالتدن عبارتدر يقال له سيرة حسنة اى سنة وطريقة ويقال له سيرة قبيحة اى حالة وهيئة جمعى سير كلور عنب وزننده وسيره ديار آخردن جلب اولنان ذخيره يه اطلاق اولنور ميره معناسنه (المسور) مخوف وزننده اسم مفعولدر سير اولنان يوله كذلك سير ايتديريلان آدمه دينور يقال طريق مسور ورجل مسور به ٭ شارحك بيانته كوره بو خلاف قياسدر زيرا قياس مسير اولمقدر ظاهرا مصدره التباس محذورينه مبنى در (السيرة) سينك فتحيله سيردن برضرب ونوعدر يعنى بردرلو كزمك معناسنه دركه بناء نوع اولور ٭ شارح ديركه بو كرچه بناء مره بنيه سنده در لكن بناء نوع اوله رق مستعملدر اسم اولان سيره يه عدم التباس ايچون (السبرة) سينك ضميله همزه وزننده كثير السير اولان آدمه دينور يقال رجل سيرة اى كثير السير (التسيير) تفعيل وزننده بودخى كزدرمك معناسنه در تكثيرى متضمندر يقال سيره بمعنى اساره وآتك صرتندن چولنى صيرمق معناسنه مستعملدر يقال سير الجل عن الفرس اذا نزعه وبر سوزى يابر نسنه يى بين الناس فاش وزبانزد قلمق معناسنه مستعملدر يقال سير المثل اذا جعله سايرا واخبار اسلافى نقل وبيان ايلمك معناسنه مستعملدر يقال سير فلان سيرة اى جاء باحاديث الاوائل وخاتون حنا مقوله سى خضابى صاچنه يول يول ياقمق معناسنه مستعملدر يقال سيرت المرأة خضابها اذا خططته يعنى جعلته خطوطا كالسيور (السير) غير وزننده مصدردركه ذكر اولندى وسيردريدن اينجه اينجه ديلنوب دباغ اولان اوزونجه قايشه دينوركه صرم تعبير اولنور قازغشنه ترشه تعبير اولنوركه تراشه محرفيدر جمعى سيوردر محدثيندن حسين بن محمد وعبد الملك بن احمد السيوريان اكا منسوبلردر شارح ديركه بو خلاف قياس اوزره در زيرا نسبتده قياس اولان مفرده ارجاع اولنمقدر و بعضلر بونلرى سيور نام بلده يه نسبت ايدرلر واكثر علماء قول ثانى يى تصحيح ايلديلر انتهى وسير يمنده جند شهرينك شرقيسنده بر بلده آديدر فقه شريفده كتاب البيان والزوائد مؤلفى يحيى بن ابى الخير السيرى العمرانى اورادندر (هبير سيار) امير عيار وزننده نجد الكاسنده برقومسال آديدر آنده قرامطه رئيسى اولان ابوسعيد الجنابى نام خارجى فتى وافر فساد ايلمشدر وسيار اساميدندر سيار بن بكر صحابه دروتابعين ومحدثيندن سيار ايله مسمى وافر ذوات واردر (السياريون) برجماعتدركه محدثيندن عمر بن يزيد السيارى اول جمله دندر (السيارة) طياره وزننده كاروانه اطلاق اولنور قافله معناسنه يقال جاءت سيارة اى قافلة (ابوسياره) عميرة بن خالد العدوانى كنيه سيدر برسياه اشكى وار ايدى قرق سنه متصلا آنكله حاجى مزدلفه دن منايه طاشيوب كوتوردى اياب وذهابنده منايه مشرف ثبير نام طاغه خطابا اشرق ثبير كيما نغير يعنى كيما نسرع الى النحر ديرايدى جاهليه ده قبل طلوع الشمس افاضه ايلمدكلرينه مبنى ثبيره اشراقله امر ايدر ايدى كه ذبح قربانه مبادرت ايدهلر اكا بناء بين العرب اصح من عير ابى سيار مثل اولدى (السيراء) سينك كسريله عنباء وزننده برنوع الاجه قماش آديدركه يول يول صارى قللو وچوقلو اولور چناره كبى على قول نسجنه يول يول ايپك مختلط اولور وخالص ويغش التونه اطلاق اولنور سيرورواچنه مبنى وبركونه نبات آديدركه خله يه يعنى دوه علفى اولان خوشمزه اوته شبيه اولور وسيراء چكردكه يابشق اولان اينجه قبوغه دينور ويوركك پرده سنه دينور حجاب القلب معناسنه وخرماجريدينه دينور (السيران) سيدان وزننده برموضع آديدر (سيروان) سينك كسرى وراءنك فتحيله ماسبذان ايالتنده بركوره وقضا آديدر على قول آلك يانده بركوره آديدر لكن ماسبذان ولايتى معلوم اولمامشدر وسيروان مصرده برقريه آديدر اعلامدن احمد بن ابراهيم بن معاد اورادندر وفارس الكاسنده برموضع ورى شهرينك قربنده برموضع آديدر (السائر) مهموز اولمغله سأر ماده سنده ذكر اولندى (المسير) معظم وزننده برنوع ثوب اسميدر كه چوقلى اولور وبرآدمك وبرنوع حلوانك اسملريدر (التسير) تفعل وزننده توبلودرى قاولمق معناسنه دريقال تسير الجلد اذا تقشر (الاستيار) امتيار وزننده ومرادفيدركه برسمتدن ذخيره جلب ايلمك معناسنه در يقال استار الرجل اذا امتار وبرآدمك سيرتيله سيرتلمك معناسنه دريقال استار بسيرته اذا استن بسنته (سير) جبل وزننده بدر ايله مدينه بيننده برموضع اسميدركه سلطان الانبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى غنايم بدرى اوراده توزيع وتقسيم ايلديلر تجز حرف السين

والحمد لله تعالى في كل حين ❊ فصل الشين المعجمة ❊ (الشبر) شين معجمه نك كسری و بانك سكونيله باش برمغك
اوجندن خنصر چه پرمغك اوجنه ولرنجه مقداره دينور كه آچوب كرد كده حاصل اولور تركيده قارش وفارسيده بدست
ديرلر وشبر لفظي مذكر در جمعي اشبار در وعربلر اعضا و اندامی اوزون اوليوب ديرنكلو بری برينه يقين صيقيجه
اولان آدمه قصير الشبر اطلاق ايدرلر يقال هو قصير الشبر ای متقارب الخلق و بيلانه قبال الشبر اطلاق ايدرلر كاف
وزننده موشبر اسلميدندر شبر بن منقذ الاعور شاعرتابعيدر (الشبر) صبر وزننده قارش ايله اولچمك معناسنه در يقال
شبر الثوب شبرا من الباب الاول اذا كاله بالشبر و ويرمك معناسنه مستعملدر يقال شبره اذا اعطاه نته كه كرم و نعمته
باع و يد اطلاق اولنور وشبر مهر وكابينه اطلاق اولنور عطا معناسندن مأخوذ در يقال تزوجها ولم يعط شبرها
ای حق نكاحها واركك دوه يی ديشی يه چكمك ايچون عقد اولنان كرا واجرته اطلاق اولنور ونكاح معناسنه
مستعملدر كه مراد جاعدر وعمر وحيات و زندكانی معناسنه مستعملدر بونده كسر ايله ده جائزدر وقد وقامته
اطلاق اولنور وشبر اسماندندر شبر بن صعفوق اصحابندر بلك فتحيله ده زبانزددر و بشر بن شبر تابعيندندر فاروق اعظم
اصحابندندر وشبر بن علقمه تابعيندندر وشبر الدارمی هناد بن السری بن يحيانك جد اسميدر (الاشبار) همزه نك
كسريله بودخی ويرمك معناسنه در يقال اشبره اذا اعطاه (الشبر) قصتبله ويركويه دينور عطيه معناسنه وخير
وحسنه وصدقه يه اطلاق اولنور ونصاری طائفه سی بينلرنده تعاطی ايلدكلری شيئه دينور قربان كبی كه آنی
وسيلهٔ تقرب زعم ايدرلر علی قول بعينه قربانه دينور وشبر اجسامه وقوايه اطلاق اولنور كه خلقت انسانده مودوع
اولان قوتلر در حاسه وجاذبه وماسكه كبی وكتب سماويه دن انجيل كتابنه دينور وشبر مصدر اولور نشاط وسرور
جهتيله طاشقن اولمق معناسنه در يقال شبر الرجل شبرا من الباب الرابع اذا بطر (المشبورة) مستوره وزننده سخيه
وجومرد اولان خاتونه دينور يقال امرأة مشبورة ای سخية (الشبور) تنور وزننده بوق اسميدر كه نفير ديدكلری
بيوك بوری اوله جقدر جنكلرده سلاطين مهترلری چالارلر و بو توجدن اولمغله فارسيده نای روبين ديرلر و بوكره نايدن
كوجك اولور ❊ كرچه مؤلف بوق ايله تفسير ايلدی لكن بوق مطلقا بوری يه دينور و بو عبرانيدن معربدر (المشابر
مشاعر وزننده ارشونده واندازه ده اولان كرتكلره اطلاق اولنور كه هر بری برمقدارك نشانيدر وشول نهرلره دينور كه
بالحق يرلرده واقع اولمغله سلر صولر آقوب اكا ملتحق اولور مفردی مشبر ومشبره در (الاشبور) اسلوب وزننده برنوع
بالق اسميدر (شبر) بقم وزننده و (شبير) قبر وزننده و (شبير) سكيت وزننده و (مشبر) محدث وزننده هارون
علی نبينا وعليه السلام حضرتلرينك اوغللرينك اسملريدر منقولدر كه رسول الله عليه السلام حضرتلری قرهٔ
عيون اسلاميان اولان حسن وحسين ومحسن جنابلرينی اسماء مزبوره ايله تسميه ايلديلر زيرا اسماء مرقومه عبری
لساننده حسن وحسين ومحسن معنالرينه در ❊ شارح ديركه ❊ انت منی بمنزلة هارون من موسی ❊ حديث شريفی صدورنده
وحی ايله تسميه ايلديلر پس اسماء مزبوره حسن معناسندن مأخوذ اولمش اولور اصل شبير سكيت وزننده حسن وشبر بقم
وزننده حسين مرادفيدر نته كه اهل محبتدن بريسی ديمشدر ❊ فدا جان وسرم در چار سرور ❊ رسول ومرتضی شبير وشبر
(التشبير) تفعيل وزننده برنسنه يی اولچولمك تقدير وتخمين معناسنه در يقال شبر الشیء اذا قدره و برآدمه تعظيم ايلمك
معناسنه در يقال شبر فلانا اذا اعظمه (التشبر) تفعل وزننده اولونمق تعظم معناسنه در يقال شبره فتشبر ای عظمه
فتعظم (التشابر) تفاعل وزننده جنكده بری برلرينه يقلشمق معناسنه در كويا كه ينلرنده برقارش مقداری برقالور يقال
تشابرا اذا تقاربا فی الحرب (شابور) بر رجل آديدر ❊ مترجم ديركه شابور نام پادشاه ايران شاهپورمعربيدر كه شهزاده
ديمكدر (شابر الميزان) اوغريه اطلاق اولنور يقال رجل شابر الميزان ای سارق (شبری) سكری وزننده اللی اوچ موضع
اسميدر كه جمله سی ديار مصريه ده در اونی شرقيده و بشی مرتاحيده والتيسی جزيرهٔ قويسنده واونبری غربيه ده
ويديسی سمنوديه ده واوچی منوفيده واوچی جزيرهٔ بنی نصرده مودردی بحيره ده وايكيسی رمسيس نام ناحيه ده وايكيسی
جيزه ده واقعدر (شبره) بقمه وزننده اعلامدن احمد بن محمد العابد النيسابوری جدينك اسميدر (الشبذر) ذال معجمه ايله
جعفر وزننده بونجه يه شبيه برنبات آديدر لكن بولك يپراقلری بونجه يپراغندن بيوك وايری اولور (الشبذارة
شينك كسريله پك غيرتلو حميتلو آدمه دينور يقال رجل شبذارة ای غيور (الشبكرة) دحرجه وزننده عشا
معناسنه دركه شبكور اولمق يعنی كوندز كوروب كيجه كورمز اولمقدر كه طاوق قرا كوسی اولمق تعبير اولنور
و بو شبكور فارسيدن تعريب وتصرف فعلله بناسنه الحاق اولنمشدر شبكور فارسيده اول علتمبتلا اولانه دينور
يقال شبكر الرجل شبكرة اذا صار اعشا (الشتر) شينك فتحی وتانك سكونيله كسمك معناسنه در يقال شتر الشیء شترا
من الباب الثانی اذا قطعه و شتر عبد الرحمن المحدث الكوفی پدرينك اسميدر وشتر كذلك مصدر اولور كوزك

قپاغنی ترسنه دوبرملك معناسنه يقال شتر العين اذا قلب جفنها و پرآدمك وجودینی پاره ليوب آزرده ايلمك معناسنه
مستعملدر يقـال شتره اذا قطعه وجرحه (الشتر) فتحتينله كسلمك معناسـنه در يقال شتر الشئ شترا من الباب الرابع
اذا انقطع وكوزك اوست وآلت قپاقلری دونوب دوبلك اولمق على قول يارلمق اولمق كه يرتلاز اولمق تعبير اولنور وعلى
رأى آلت قپـاغی سلپوك اولمق معناسنه دركه كوشك اولمغله كوزيی ايوجه قپيه مز اولور يقال شتر الرجل اذا كان
جفن عينه منقلبا من اعلى واسفل اوكان منشقا او اسفله مسترخيا و يقال شتر على بناء المجهول ويقال شترت عينه
وشتر آلت دوداق يريق اولمق معنـاسنه دريقـال شتر الرجل اذا كانت شفته السفلى منشقـة وشتر عروضيونك
اصطلاحنده بحر هزجك اجزاسنه كه مفاعيلن درخرم ايله قبض علتلك دخوللرندن عبارتدر پس ميم و يایی كتمكله
فاعلن قالور وشتراآن ولايتنده پرعدايله كنجه ميانند ه برقلعه آديدر وشتر برآدمه سوكمك معناسنه مستعملدر قطع
معناسنه در يقـال شتر به شترا اذا سبه (الانشتار) انفعـال وزننده بودخی برآدمك كوزنی يرتلاز اولمق معناسـنه در
يقـال انشترت عينه بمعنى شترت (الاشتار) همزه نك كسريله و (التشتير) تفعيل وزننده برآدمك كوزيی يرتلاز ايلمك
معنـاسنه در يقـال اشترعينه وشترها اذا جعلها شتراء (شتير) زبير وزننده اساميدندر شتير بن شكل وشتير بن
نهار تابعيندندر (اشتر) همزه نك ضمی ورانك شده سيله اردن وزنـنـده برآدمك لقبيدر علويوندن زيد بن جعفرك
لقبی اوله جقدر (الشتير) فسيق وزننده بدخوی وزشت مشرب ومجموعه شر وعيوب اولان شخصه دينور يقـال
لاتصـاحب فلانا فانه شتير اى كثير الشر والعيوب سئ الخلق (الشترة) شينك ضميله ايكی برمقلرك ارالغنده اولان
آچقلقه وفرجه يه دينور قطع معناسندر (الشوترة) جوهره وزننده صغر يبسی وقيچی پوك اولان خاتونه دينور كه
بين العرب معتبره در يقـال امرأة شوترة اى عجزاء (الاشتر) احمر وزننده ذكر اولنان شتر كلمه سندن وصفدر كوزی
يرتلاز آدمه دينور مؤنثی شتراء در حمراء كبی مرأه يه وكوزه وصف اولور واشتر مالك بن الحارث النخعی الشاعرك
لقبيدر اصحاب حيـدر كرار دن و بغايت بهـادر ايدی كندوسيله اوغلی ابراهيمه اشتران اطلاق اولنور واحمد بن
الاشتری وعمرو بن علی الصوفی الاشتری روايت حديث ايلديلر (ابن الشتراء) حمراء وزنـنـده برمشهورا وفرينك
كنيه سيدر (نقب شتـار) كتاب وزننده مدينه ايله بلقاء بينـده برموضع آديدر (الشبتعور) شينك وتانك فتحی
وعينك اهماليله آريه يه دينور شعير معناسنه (الشبتغور) غين معجمه ايله بودخی آريه يه دينور و بوابن جنيدن منقولدر
(الشثر) شينك كسری وثای مثلثه نك سكونيله طاغك برپارفدن برون كبی چيقان سيوری اوجنه دينور جمعی شثوردر
وشثر برطاغك آديدر (الشثير) امير وزننده ايشه يرامیان اغاج وكراسته قرقلرينه و پارچه لرينه دينور قماش العيدان
معناسـنه ونبات واشجارك ديبلرندن سورن تازه كوجك فليزلرينه وفدانلرينه دينور (الشثرة) فرحه وزننده قيمقلو آغاج
وقلمش مقوله سنه دينور كه بوتراقلونيكن كبی اله وطرنق اچلرينـه باتوب آزرده ايدر يقـال قناة شثرة اى منشظية
(الشثر) فتحتينله كوزك قپـاقلری برعارضه سببيله غلظت كسب ايلمك معناسنه در يقـال شثرت عينه شثرا
من البـاب الرابع اذا خثرت (الشجر) شينك وجيمك فتحه لريله و (الشجر) عنب وزنـنـده و (الشجراء) صحراء
وزننده و (الشير) يای تحتيه ايله عنب وزننده كه اصلی ياخود جيمدن مبدله در نباتات ارضيه دن بنفسه ساق اوزره قائم
اولانه دينور على قول بنفسه يوكسلوب تمابولانه دينـور كرك خرده وكرك اولوا اولسون وكرك شتايه مقـاوم اولسون
وكرك شتايه مقاومتدن عاجز اولسون مفردلری هايله در بوايكی تعريفه كوره ده فارسيده درخت وتركيده آغاج تعبير
اولنور ايكی تعريفه كوره ده بادنجان و باميه واوزون قباق ومصر بغدايی وموز مقوله سی شجر اقسـامندندر ٭مؤلف
بصائرده ماله ساق من النبات ايله تفسير ايلمكله اكا كوره بغدای وآرپه نباتنه ده اطلاق اولنور واول نجم مقـابليدر كه
ساقی اولميانلردر آنلره غلبه ايله نبات اطلاق اولنور يوخسه شجر دخی نبات قسمندندر پس يقطين كه ساقی اولميان نباته
وخاصه قباغه دينور ارومه كبيرسی اولدبغندن نلشی ٭من شجرة من يقطين٭ آيتنده شجره جمله سنه الحاق اولنمشدر
(الشجرة) فرحه وزننده و (المشجرة) معصره وزننده و (الشجراء) حمراء وزننده كه صفتدر آغاجی چوق يره
دينور كه آغاجلق تعبير اولنور درختستـان معناسنه يقـال ارض شجرة ومشجرة وشجراء اى كثيرة الشجر
(المشجر) مقعد وزنـنـده آغاج بتن يره دينور اسم مكاندر (الاشجر) احمر وزنـنـده كه وصفدر و (الشجير) امير
وزننده و (المشجر) محسن وزننده كذلك آغاجلق وقورلق يره دينور يقـال واد اشجر وشجير ومشجر اى كثير
الشجر واشجر افعل تفضيل اولور يقال هذا المكان اشجر منه اى اكثر شجرا (الشجری) يای نسبتله شجر يعنه وشجر
قرسنـه منسوب ديمكدر بعض ذوات نسبت اولنمشـدر از جمله ابراهيم بن يحيی الشجری امام بخاری شيخيدر
وابو السعادات هبة الله بن علی بن الشجری العلوی عراق الكاسنك نحاتنـدندر (الاشجـار) همزه نك

کسریله آغاج بتورمك معناسنه در یقال اشجرت الارض اذا انبتت الشجر (المشاجرة) مفاعله وزننده طوار آغاج اوتلامق معناسنه در یقال شاجر المال اذا رعى الشجر و برکسه ایله منازعه ایلمك معناسنه در که آغاجله اورمقدن متفرعدر یقال شاجر فلان فلانا اذا نازعه (المشجر) معظم وزننده شول تصویر معقوله سنه وسائر نسنه یه دینور که شجر صنعتی وشجر هیئتی اوزره اوله خطه مشجر کبی وشول قاشه دینور که نقش وزماني شجر هیئتنده مصنوع اوله یقال دیباج مشجر اذا کان منقشا بهيئة الشجر (الاشتجار) افتعال وزننده نیجه کسه‌لر بری برینه مخالفت ومنازعت ایدشمك معناسنه در که بوراده افتعال مشارکت ایچوندر یقال اشتجر القوم اذا تخالفوا و برکسه الني چکه سي التنه قویوب دیرسکی اوزرمطیانمق معناسنه در متفکر وملول حالتیدر شجر ایدن مأخوذدر یقال اشتجر الرجل اذا وضع يده تحت ذقنه واتكأ على مرفقه وسبق وتقدم ایلمك نجا معناسنه مستعملدر که ایلری چکمکله کویا که شجر کبی اوزامش اولور یقال اشتجر عليه اذا سبقه وتقدم عليه ❊ شارح بوراده نجا کلمه سنی سبق وتقدم ایله تفسیر ایلمشدر واو یقو قاچمق معناسنه مستعملدر یقال اشتجر نومه اذا تجافى عنه و يقال بات النوم مشتجرا اذا تجافى عن صاحبه (التشاجر) تفاعل وزننده بودخی آغاج کبی بری برینه کیریشوب نزاع ایدشمك معناسنه در یقال تشاجر القوم اذا تخالفوا یعنی تشبكوا فى النزاع اشتباك الاشجار (الشجور) ظهور وزننده نیجه کسه بینده بر ماده مختلف اولوب محل نزاع اولمق معناسنه در که هر بری بر سمته چکر یقال شجر بينهم الامر شجورا من الباب الاول اذا تنازعوا فيه (الشجر) زجر وزننده برنسنه یی برنسنه یه ربط ایلمك معناسنه در یقال شجر الشئ اليه شجرا من الباب الاول اذا ربطه اليه و برآدمی برنسنه دن صرف وتحويل ایلمك معناسنه در یقال شجر الرجل عن الامر اذا صرفه وآلارغه قلمق معناسنه در یقال شجره اذا نحاه ومنع ودفع ایلمك معناسنه در یقال شجر فلانا اذا منعه ودفعه وآغزی آیروب آچمق معناسنه در یقال شجر الفم اذا فتحه ومركوب اولان دابه یی آلیقومق ایچون کنی کیرو یه چالمق معناسنه در که صولاق دیندن چالمغله ضربندن دابه آغزینی آیروب آچار یقال شجر الدابة اذا ضرب لجامها ليكفها حتى فتحت فاها وچادره واوه دیرك وطباق دیکمك معناسنه مستعملدر یقال شجر البيت اذا عمده بعود واغاجك بره صارقان دالرینی یوقری قالدرمق معناسنه در یقال شجر الشجرة اذا رفع ما تدلى من اغصانها و برکسه یه مزراق سانجمق معناسنه مستعملدر یقال شجر فلانا بالرمح اذا طعنه به ومشجر اوزره برنسنه آتمق معناسنه در یقال شجر الشئ اذا طرحه على المشجر کاسیذکر وشجر منازع فيه اولان ماده یه دینور یقال بينهم شجر اى امر مختلف ودوه واشك سمرینك اولك قاشیله آرد قاشنك ماینه دینور و بدنده اککه دینور ذقن معناسنه وشجر الفم آغزك آیریله جق یرینه دینور مخرج ومفرج فم معناسنه على قول مؤخرینه یاخود آغزك برجانبنه دینور که آورد طرفندن دوداقلرك قاوشدیغی یراوله جقدر صامغ معناسنه که ایکی طرفنه صامغان دینور یاخود آغزك قپاندیغی وقاوشدیغی یردن آچله جق یرینه دینور که بو معنای اولدن اخص اولور یاخود قولاقدن اشاغی چکه لك نهایت بولدیغی یره اولان ایکی سیوری کیکلرك قاوشدیغی یره دینور ملتقى اللهزمتين معناسنه یاخود ایکی چکه کیکلرینك ماینه دینور بونلرك مجموعنده آیریلوب آچلق ملحوظدر جمعی اشجار وشجور وشجار کلور شینك کسریله (الحروف الشجرية) الصنوف الزجرية وزننده اوچ حرفدن عبارتدر که شجر کلمه سی جمع ایدر یعنی شین وضاد معجمتین وجیم حرفلریدر شجر مذکوردن خروج ایدرلر (المشجر) منبر ومقعد وزنلرنده و (الشجار) کتاب وسحاب وزنلرنده هودج آغاجلرینه وتخته‌لرینه على قول هودجدن صغیر برکونه مرکبه دینور که اوستی آچق اولور ظاهرا شبریه دیدکلریدر که طریق حجازده جواری مقوله سنی ارکاب ایدرلر وشجار کتاب وزننده سریرك وکرویدك آلتلرینه استوار ایتدکلری آغاجه وتخته یه دینور که آنکله سریر مستحکم طورر فارسیده مترس دیرلر وقیونك آغزینه واستحکام ایچون ایچنه طوغری چویردکلری آغاجلره وتخته‌لره دینور ودوه قسمنه مخصوص برکونه تمغا اسمیدر که شجر هیئتنده اولور واناسی امسون دبواوغلاق قسمنك کم کبی آغزلرینه اوردقلری آغاج پارمنه دینور که ترکیده اسنك تعبیر اولنور وشجار برموضع آدیدر (الشجار) کتان وزننده اسماددندر غلاثه بن شجار صحابیدر امام ذهبي تخفیفله ضبط ایلمکله وهم ایلمشدر وابو شجار عبدالحکم بن عبدالله بن شجار محدثیندندر (الشجير) امیر وزننده قلیجه اطلاق اولنور یقال ضربه بالشجير اى السيف وغریب اولان آدمه ودوه یه اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنور که کندی آغاجندن اولمیان اوقلر ارالغنه دوشمش اوله وشجیر صاحب معناسنه در بوراده صاحب غالبا مصحفدر زیرا اساسده صدیق ایله مبیندر وشجیر کونو وکترشیئه دینور یقال شئ شجير اى ردئ (الانشجار) انفعال وزننده اشتجار کبی اویقو قاچمق معناسنه در یقال انشجر نومه اذا تجافى عنه وسبق وتقدم ایلمك معناسنه در یقال انشجر اذا تقدم (الشجرة) ثمره وزننده کوجك تازه وغلانك ذقننه وضع ایلدکلری نقطه جقه دینور که نظر ایچون اناسی وضع ایدر ورناقه نك مه سنك هیئت ومقدارینه

اطلاق اولنور علی قول ممه سنك طمرلرینه وجلد ولحمنه اطلاق اولنور یقال ما احسن شجرة ضرعها ای قدره
وهیئته اوعروقه وجلده ولحمه (التشجیر) تفعیل وزننده خرما نك میوه دار اولان دالی اكلوب قرلمامق ایچون
جرید اوزره قومق معناسنه در یقال شجر النخل بمعنی شجره كما سیذكر (الشحر) حای مهمله ایله بحر وزننده
آغز آچمق معناسنه در یقال شحر الرجل شجرا من الباب الثالث اذا فتح فمه وشحر اقصای جزیرة العربده شهر
عمان ایله عدن بیننده واقع ساحلك اسمیدر كه ولایت مخصوصه در شینك كسریله ده زبانزددر نیجه بلاد وقصباته
مشتملدر عنبر شحری اكا منسوبدر محدثیندن محمد بن معاذ الرحال وشعرادن محمد بن عمر والاصغر الشحریان اورادندر
وشحر دره نك وسطنه دینور وصو مجراسنه دینور ودوه نك باغری صاغالدقد نصكره برنده قلان اثر ونشانه دینور
(الشحیر) امیر وزننده بر نوع شجر آدیدر (الشحون) قسور وزننده و(الشحرور) عصفور وزننده بر قوش آدیدر
قاره طاوق تعبیر اولنان قوشدر (الشحرة) شینك كسریله طارجه اولان نهر وبحر ووادی قیسنه دینور ذو شحر ابن
وكیعه در كه اذواء تعبیر اولنان امراء یمندن برینك لقبیدر (المشحنزر) نون وزای معجمه ایله مستنفر وزننده برآدمه
شتم ودشنام ایلمكه آماده اولان كمسه یه دینور علی قول هنوز شاب بلغی وجوانلغی ازجه اولانه دینور كه كمال اوزره
بال وبال پیدا ایدوب یكیت اولمامش اوله یقال رجل مشحنزر ای مستعد لشتم الانسان او هو الذی شب قلیلا (الشحسار)
شینك فتحیله اوزون شیئه دینور (المشحنظر) ظای معجمه ایله مستغفر وزننده لقمه كوز آدمه دینور یقال رجل
مشحنظر ای جاحظ العینین (الشخیر) شینك فتحیله و(الشخر) فخر وزننده بوغازك ایچندن یاخود ككزدن
سسلنمك معناسنه در كه بعضلر بو كونه تكلم ایدرلر یقال شخر الرجل شخیرا وشخرا من الباب الثانی اذا صات من الحلق
او الانف وات كشمك یاخود اغزندن سسلنمك معناسنه در كه مرادا وقرامقدر یقال شخر الفرس اذا اصهل او صات من فمه
بو معنالرده شخیر اسم دخی اولور وشخیر بری اوته كزوب چكنمكدن ناشی طاغدن و بایردن اوفانوب طاغیلان طپراق
وچقل مقوله سنه دینور وشخر شرخ كبی جوانلق هنكامنك اولنه دینور یقال هو فی شخر الشباب ای اوله ظاهرا شرخ
مقلوبیدر وشخر الرحل سمرك اولك قاشیله اردقاشنك ماینینه دینور ومنه یقال لایزال فلان بین شخری الرحل وهو ما بین
القادمة والآخرة اذا كان مسفارا وشخر الاست كوتك یاریغنه دینور شرخ الاست كبی وشخر كذلك مصدر اولور دابه
قسمی ایچنده غله وعلف اولان خراری وچوالی اغزیله یرتوب طاغتمق معناسنه یقال شخر البعیر ما فی الغرارة شخرا
اذا بددها وخرقها (الشخیر) سكیت وزننده اكثری ككزندن سسلنوب سویلر اولان آدمه دینور یقال رجل شخیر
ای كثیر النخیر وعبد الله بن الشخیر اصحابدندر (الاشخر) اشقر وزننده شجر العشر اسمیدر كه سكر العشر وتركیده تیغاله
دیدكلری صمغك شجریدر (التشخیر) تفعیل وزننده دابه نك صرتنده اولان سمری ایلروچكمك ایچون اوزرنده اولان
جولی و پلاسی قالدرمق معناسنه در یقال شخر الحلس اذا رفعه حتی یستقدم الرحالة وخرما نك میوه دار اولان داللری
اكیلوب قرلمامق ایچون جریدی اوزره وضع ایلمك معناسنه در یقال شخر النخل اذا وضع عنوقها علی الجرید لئلا تنكسر
(الشخنذر) ذال معجمه ایله جعفر وزننده بر رجل آدیدر (الشذر) شینك فتحی وذال معجمه نك سكونیله شول التون پاره لرینه
دینور كه خرده خرده معدندن دیوشریلور كه خدایی اولور طاشی طپراغی اذابه ایدوب قالمكسزین ظهور ایدر علی قول
شول بونجقلره دینور كه دیزلمش دیزینك فاصله ایچون ارالقلرینه چكررلر علی رأی خرده اینجولره دینور مفردی
شذره در هاىله زمخشری اساسده قول اولی اختیار ایلمشدر قال التقط الشذر من المعدن والشذور وشذره اسامیدندر
ابو شذرة بن الزبرقان بن بدر صحابیدر وشذرة بن محمد بن احمد بن شذره محدثدر (شذر مذر) فتحتینله وشین ومیمك كسریلهده
جائزدر واخرلرینك فتحی اوزره بنا ایله طارطغان وتارمار معناسنه در شذر ذكر اولنان شذره دن ومذر بذردن
مأخوذدر كه باء میمه ابدال اولنمشدر یقال تفرقوا شذر مذر اذا ذهبوا فی كل وجه و بونك تركیبی شغر بغر وصحرة بحرة
تركیبلری كبیدرنته كه بحر ماده سنده بیان اولندی (الشنذارة) شینك كسریله پك غیرتلو ننك وناموس صاحبی آدمه
دینور یقال رجل شنذارة ای غیور (الشیذر) حیدر وزننده بر بلده اسمیدر علی قول برفقیر ماء آدیدر یعنی بر دوز
وطپراغی یومشق براسمیدر كه جابجا آنده اشمه لر حفر اولنوب صولر چیقار اوله (الشوذر) جوهر وزننده چارشبه دینور
ملحفه معناسنه و بو معربدر یعنی چادر فارسی معربیدر وآنب اسمیدر كه نسوان عربك یكسز و یقاسز كوملكلرینه
دینور همان اورته سنی یاروب بیونلرندن چكررلر و بادیه ده برموضع ادیدر واندلس دیارنده بر بلده آدیدر (التشذر)
تفعل وزننده جنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه در یقال تشذر الرجل اذا تهیأ للقتال و برآدمه لسانله قورقو ویرمك
معناسنه در یقال تشذر فلانا اذا توعده وغضب پیدا ایلمك معناسنه در یقال تشذر الرجل اذا تغضب وجنبش
ونشاطه كلمك معناسنه در یقال تشذر الرجل اذا نشط و بر ایشه سرعت وشتاب ایلمك معناسنه در یقال تشذر

الرجل اذا تسرع الى الامر ✽ مؤلف بوراده متهدد كلمه سيله ده تفسير ايلمكله تكرار ايلمشدر زيرا توعد وتهدد برمعنايهدر كه عقوبتله قورقيتمقدن عبارتدر ودابه قسمى ايوجه جابر كوره كله فرح ونشاطندن جنبشه كلوب باشنى برى اوته صالوب اوينامق معناسنه در يقال تشذرت الناقة اذا رأت رعيا لخركت رأسها فرحا وقامجى برطرفه اكلوب برى اوته دونوب اوينامق معناسنه در يقال تشذر السوط اذا مال وتحرك وناس طاغلمق معناسنه در يقال تشذر الجمع اذا تفرقوا وجنكده برى برينى قهر وارغام ايلمك معناسنه در يقال تشذروا فى الحرب اذا تطاولوا وآرد اتكى بوطلرا ارالقدن الوب قوشغه صوقمق معناسنه در يقال تشذر بالثوب اذا استثفر ودابه يه اكسه سندن بنمك معناسنه در يقال تشذر فرسه اذا ركبه من ورائه (المتشذر) متعذر وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (الشر) شينك فتحى وضمى و رانك شده سيله خير مقابليدر كه خيرماده سنده بسط اولندى جمعى شرور در يقال هو رجل لا يرجى منه الا الشر اى السوء والفساد والظلم وخير وشر كلمه لرينك افعل تفضيل اولدقلرى دخى خيرماده سنده بيان اولندى وشر وشراره شينلرك فتحيله كوتولك و يرامزلق ايلمك معناسنه در يقال شر الرجل شرا وشرارة من الباب الاول والثانى وتقول شررت يافلان مثلثة الراء يعنى من البابين المزبورين والرابع والخامس وشر كلمه سى افعل تفضيل اولور يعنى وصف اولوب افعل تفضيل ايله مقدرا اولور تقول هو شر منك واشر قليلة او رديئة وبنى عامر لغتنده همزه ايله افعل تفضيل اوله رق استعمال اولنور يقولون هو اشر منك واخير منك مؤنثنده شره وشرى شينك ضمى وقصر ايله ومنه قول امرأة اعيذك بالله من نفس حرى وعين شرى اى خبيثة وشر ابليس ملعونه اطلاق اولنور وجا عارضه سنه وفقر وفاقه يه اطلاق اولنور وشر كذلك مصدر اولور ات وكش واثواب مقوله سنى قورتمق ايچون كنشه سرمك معناسنه در يقال شر اللحم والاقط والثوب ونحوه شرا من الباب الاول اذا وضعه على خصفة اوغيرها ليجف يعنى صپت مقوله سى نسنه اوزرينه وضع ايدوب كنشه سردى (الشرير) اميروزننده و(الشرير) سكيت وزننده شر وشراره دن وصفلردر يقال رجل شرير وشرير من قوم اشرار وشريرين (المشارة) فى الاصل مفاعله وزننده بركسه يه شركير اولوب خصومت وغوغا ايلمك معناسنه در يقال شارة مشارة اذا خاصمه (الشر) شينك ضميله مكروه وناخوش نسنه يه دينور ومنه تقول ماقلت ذاك لشرك اى لشئ تكرهه وشر مصدر اولور عيبلمك معناسنه يقال شره شرا اذا عابه (الشرير) اميروزننده وصفدر نته كه ذكر اولندى وشرير دريانك قيسنه اطلاق اولنور يقال يمشى من شرير البحر اى جانبه و برشجر آديدر كه درياده نابت اولور (الشريرة) سفينه وزننده چوالدوزه دينور مسله معناسنه (شريره) هريره وزننده بنت الحارث دركه صحابيه در وابوشريره تابعيندن جبلة بن سحيم كنيه سيدر (الشرة) شينك كسريله شر وشراره دن اسمدر شر يرلكه دينور بومناسبتله شرة الشباب جوانلق هنكامنده اولان جنبش ونشاط وسرمستلك حالته اطلاق اولنور يقال اين شرة الشباب اى نشاطه (الشرار) كتاب وزننده و(الشرر) جبل وزننده قغلجمه دينور مفردى شراره وشرره در (الاشرار) همزه نك كسريله بودخى برنسنه يى قورتمق ايچون سرمك معناسنه در يقال اشر اللحم والاقط والثوب بمعنى شره واظهار ايلمك معناسنه در يقال اشر الشئ اذا اظهره و بركسه يى شره نسبت ايلمك يعنى شرير آدمدر ديمك معناسنه در يقال اشر فلانا اذا نسبه الى الشر (التشرير) تفعيل وزننده و(التشرية) رابى يليه ابدا الله بودخى برشيئى قورتمق ايچون كنشه سرمك معناسنه در يقال شرره وشراه بمعنى اشره وتشرير برآدمى ناس ارا سنده ذكر قبيحله رسوا وتشهير ايلمك معناسنه در يقال شرره اذا اشهره فى الناس (الاشرارة) همزه نك كسريله بصدرمه يه دينور قليد معناسنه وكنشده قورتمق ايچون اوزرينه كش سردكلرى صپت وطبله مقوله سنه دينور وكثرت اوزره اولان دوه سورينه دينور (الاستشرار) برآدم كثر تلودوه سوريسنه مالك اولمق معناسنه در يقال استشر فلان اذا صار ذا اشرارة من الابل (الشران) كتان وزننده سنكه شبيه برجانور آديدر بونى شارح اذى ايله بيان ايلمشدر كه تاتارجق ديدكلريدر مفردى شرانه در (الشراشر) شينك اولينك فتحى وثانيه نك كسريله نفس وذات معناسنه در يقال القى عليه شراشره اى نفسه حرصا ومحبة ويقال باشربه بشراشره اى بنفسه واحلل واثقال معناسنه در وسوكى يه دينور محبت معناسنه وجسدك مجموعنه دينور كه باشدن ايلغه دك قالبدر وآت ودوه مقوله سنك قويرقلرى اوجنه دينوركه زائد صالنان قيللر وتويلر اوله جقدر مفردى شرشره در وشراشر بر موضع آديدر (الشرشرة) زلزله وزننده كسمك معناسنه در يقال شرشره اذا قطعه و برنسنه يى ديش ايله اصيروب تلپدقدنصكره برى اوته سلكمك معناسنه در آزغين دوه لك كار يدر يقال شرشر الشئ اذا عضه ونفضه وييلان صوقمق معناسنه در يقال شرشرت الحية اذا عضت وطوار علف يمك معناسنه در يقال شرشرت الماشية النبات اذا اكلته وبعلق

مقوله سنی طاشه سوروب بیلك معناسنه در یقال شرشر السكین اذا احدها علی حجر (الشرشور) عصفور وزننده
برقوش آدیدر بو نی پیغمبر قوشی ایله بیان ایدرلر كه سرچه دن بیوجكدر (الشرشرة) كسرتینله برنوع او تلق
آدیدر وهر نسنه دن بر بلوكه و بر قطعه یه دینور تقول فرق شرشرة منه ای قطعة (شراشر) علابط وزننده
شریشر) مسجد وزننده (شریشیر) محریب وزننده (شرشره) كلكله وزننده اسماء رجالدندر
شری) زبیر وزننده برموضع آدیدر (شرّی) حتّی وزننده همدان قضاسنده برناحیه اسمیدر
شروری) فعوعل وزننده بنی سلیم یوردنده برطاغك آدیدر (المشرشر) اسم فاعل بنیه سیله ارسلانه دینور (الشرشر
فدفدو زننده برنبات آدیدر كه ایپ كبی تل تل براوزره اوزانوب كیدر شینلرك كسریله ده لغتدر واوز وندن یاغی تقاطر
ایدن بریانه وصف اولور یقال شواء شرشر اذا كان یتقاطر دسمه (الشزر) شینك فتحی وزای معجمه نك سكونیله
بركسه یه روبرو باقیوب بغض وهیبت باقشیله برطرفدن و بریاندن طوغری باقق معناسنه در علی قول اعراضی متضمن
خصمانه باقق یاخود كوز قویروغیله طارغین باقشی كبی باقق یاخود طوغری باقیوب صاغدن صولدن باقشدرمق
معناسنه در كه بو دخی غضبدن ناشی اولور خلاصه اقوال مذكوره نك مجموعنده محبت ونوازش نظری اولیوب
بغض وغضب نظری دركاردرزمانه نك ارباب كماله نظری كبی یقال شزره والیه شزرا من الباب الثانی اذا نظره
منه ای من نفسه فی احد شقیه اوهو نظر فیه اعراض اونظر الغضبان بمؤخر العین اوالنظر عن یمین وشمال و بركسه یه
مزراق سانجمق معناسنه در یقال شزر فلانا اذا طعنه وكوز د كورمك معناسنه در یقال شزره اذا اصابه بالعین
وایپ صولنه بوكمك معناسنه در كه شدید الفتل اولور علی قول طشره سندن بوكوب ایچنه چویرمك معناسنه در
یقال شزر الحبل اذا فتله عن الیسار اوفتل من خارج ورده الی بطنه وشزر طوغری بوكلیوب ترسنه بوكلمش
ایپه واورغانه دینور وصف بالمصدر در یقال غزل شزر اذا كان مفتولا علی غیر استواء وال دكرمنی صاغنه
طوغری چویرمكه دینور نته كه مقابلنه بت دینور یقال طحن بالرحی شزرا اذا اداریده عن یمینه وشزر شدت
وصعوبت معناسنه در تقول كلفنی امرا فیه شزر ای شدة وصعوبة (الاشتشزار) بو دخی ایپ وصاچ مقوله سنی
قوی اولمق ایچون صولدن صاغه طوغری بوكمك معناسنه در و بو معناده لازم اولور یقال استشزر الحبل
فاستشزر هو ای فتله عن الیسار فتفتل (التشزّر) تفعل وزننده طارلمق معناسنه در یقال تشزّر علیه اذا
غضب وجنك وقتاله حاضرلنمق معناسنه در یقال تشزّر للقتال اذا تهیأ (شیزر) حیدر وزننده حماقربنده بربلده
آدیدر (التشازر) تفاعل وزننده بری برینه خشمانه وخصمانه باقشمق معناسنه در یقال تشازر القوم اذا نظر بعضهم
الی بعض شزرا (الاشزر) احمر وزننده قرمزی اقان سود دینور كه حیوانك علتندن نشئت ایدر قان كبی كلور
یقال ابن اشزر ای احمر (الشزراء) حمراء وزننده قزل كوزه وصف اولور ارسلان و مجنون كوزلری كبی یقال
عین شزراء ای حمراء (الشزر) فتحتینله كوز قزل اولمغه دینور یقال فی لحظها شزر ای حمرة (الشزرة) شینك ضمیله
اسمدر كوزده اولان قزللغه دینور یقال بعینه شزرة ای حمرة (الشصر) عصر وزننده دیكشی سیرك سیرك دیكمك
معناسنه در كه اویولقه مق ویك سیركنه ایملك تعبیر اولنور یقال شصر الثوب شصرا من الباب الاول اذا خاطه
متباعدة وصغر بوینوزیله سوشمك معناسنه در یقال شصر الثور اذا نطح بقرنه ودورتمك وسانجمق معناسنه در
یقال شصره بالرمح اذا طعنه واوته جانبه آطلامق معناسنه در یقال شصر الی جانب الخرق اذا طفر وكوده یه تیكن
باتمق معناسنه در یقال شصرته الشوكة اذا شاكته بو معنادن اسم شصیر در شینك فتحیله كه كوده یه تیكن باتمغه
دینور وشصر تزنید ناقه معناسنه در كه زند ماده سنده بیان اولندی تقول شصرت الناقة شصرا من الباب الاول والثانی
اذا زندتها تزنیدا وناقه نك برونلری دلیكلرینك ارالغنه شصار چكرمك معناسنه در یقال شصر الناقة اذا جعل
بین منخریها شصارا (الشصار) كتاب وزننده شول تخته پارچه سنه دینور كه ناقه نك برونلری دلیكلرینك ارالغنه
ادخال ایدرلر وشصار بر رجل و بر جنی اسملریدر وتزنید خلالنه دینور كه بو دخی زند ماده سنده ذكر اولندی (التشصیر
تفعیل وزننده بو دخی ناقه نك برونلری دلیكلرینك ارالغنه شصار صوقشدرمق معناسنه در یقال شصر الناقة بمعنی
شصرها (الشصر) شینك كسریله بو دخی تزنید خلالنه دینور شصار كبی (الشصر) فتحتینله شول كیك یاوریسنه
دینور كه سوسمك كرنه سنه بالغ اولمش اوله علی قول بر آیلق اوله یاخود هنوز برخوشیجه قوتلنمامش اوله یاخود
كرچه وجودینه قوت كاوب لكن بری اوته هنوز صچرایوب كزمیه لیاقتی اولمیه مؤنثنده شصره دینور جمعی اشصار كلور
وشصر بر كوجك قوش آدیدر (الشاصر) و (الشوصر) جوهر وزننده شصر ایله معنای اولده مرادفدر (الشصور) ظهور
وزننده كمال خوف وحیرتدن بر آدمك كوزی دونوب اویلجه بلروب قالمق معناسنه در یقال شصر بصره عند الموت

شصورا من الباب الاول اذا شخص وانقلبت العين على قول بونده صواب اولان شصا اولمقدر كه معتلدر (الشامرة) برنجى جانور صيدايدمجك بركونه دوزاق اسميدر (الشطر) سطر وزننده برشيئك نصفنه وجزؤنه دينور كه مراد ايكى جزؤندن برجزؤى اوله جقدر فى الاصل منفصل اولانه موضوع اولوب بعده غير منفصل اولان نصفده دخى استعمال اولندى ومنه حديث الاسراء ٭ فوضع شطرها ٭ اى الصلوة اى بعضها جمعى اشطر وشطور كلور وشطر جهت وسمت وناحيه معناسنه در بومعناده آندن فعل متصرف اولمز ياخود شطر شطره دينور قصد قصده معناسنه وشطر ناقه نك وسائر مواشينك ايكى ممه سنى صاغوب ايكى آخر ممه سنى ترك ايلمك معناسنه در زيرا ايلرو وكيرو درت ممه لرى اولمغله هر ايكى ممه يه برشطر اطلاق اولنوب وآندن فعل تصرف اولندى يقال شطر الناقة اذا حلب شطرا من خلفها وترك شطرا بوشطرك دخى جمعى اشطر كلور ومنه المثل حلب فلان الدهر اشطره اذا جرّبه خيره وشره يعنى دهرك خير وشرنى تجربه ايلمش تقلبات كونيه يه اوغرامش كرم وسرد كشيده ونيك وبدچشيده كسه ديمكدر ناقه نك بردفعه ايكى اولك ممه لرينى وبردفعه ايكى آرد ممه لرينى صاغمقدن مستعاردر واشطره كلمه سى الدهر لفظندن بدلدر وقوله صلى الله عليه وسلم ٭ من منع صدقة فانا آخذوها وشطر ماله ٭ هكذا رواه بهز ووهم وانما الصواب وشطر ماله كعنى يعنى على بناء المجهول اى جعل ماله شطرين فيتخير عليه المتصدق فيأخذ الصدقة من خير الشطرين عقوبة لمنعه الزكوة حديث مذكور مانع الزكاة حقنده واردا ولوب راويدن بهز شطر كلمه سى شينك فتحى وطانك سكونى وراتك نصبى وماله كلمه سى سنك جريله روايت ايلمكله مؤلف آنى توهيم ايلدى زيرا اكا كوره جبرا هم زكاتى وهم نصف مالنى مصادره ايله آلمق اقتضا ايدر وجه صواب اوزره عبارة مجهول بنيه سيله اولمغله عامل اول مالى اعلا وادنا اولهرق ايكى بلوك ايدوب عقوبة لصاحبه زكاتى اعلا بلوكندن اخذ ايلمكده مخيردر ديمك اولور نهايه ده بعض وجوه سائره واشبو حديثك عند البعض منسوخيتى مرسومدر (التشطير) تفعيل وزننده ناقه نك ممه سنك ايكى امزكنى صاروب ايكيسنى ترك ايلمك معناسنه در يقال شطر الناقة اذا صر خلفيها وترك خلفين وبرنسنه يى پاريسندن ايكى بولمك معناسنه در يقال شطر الشئ اذا نصفه (الشطور) صبور وزننده شول قيونه دينور كه ممه لرينك بريسى قوريوب صوغشمش اوله على قول ايكى امزكنك بريسى آخرندن اوزون اوله يقال شاة شطور اذا كان يبس احد خلفيها اوكان احد طبيها اطول من الآخر وشول ثوب ودوشمه مقوله سنه دينور كه عرضى طرفندن اولان كوشه لرينك بريسى ديكرندن اوزون اوله فارسيده اكا كوس دينور يقال ثوب شطور اذا كان احد طرفى عرضه اطول من الآخر (الشطور) ضمتيله و(الشطورة) هاياله معناى مذكوردن مصدردر يقال شطرت الشاة وشطرت شطورا وشطورة من الباب الاول والخامس اذا صارت شطورا وشطور برآدم بركسه يه بقار ايكن آنك غير يسنه بقاركبى باقمق معناسنه در كويا كه نظرينى ايكى بلوك ايلمش اولور يقال شطر بصره شطورا من الباب الاول اذا صار كانه ينظر اليك والى آخر يعنى كانه نصف بصره وشطور وشطوره شطاره معناسنه كلور كه سيذكر (الشطرة) فطره وزننده اسمدر برآدمك اولادلرينك نصفى اركك ونصفى ديشى اولمغه دينور مثلا درت اولادينك ايكيسى اوغلان وايكيسى قز اولمق كبى يقال ولده شطرة اى نصف ذكور ونصف اناث (الشطران) سكران وزننده يارسى طولمش قابه دينور يقال اناء شطران اذا بلغ الكيل شطره ويقال قصعة شطرى (الشاطر) شول شوخ وكستاخ ويعار مشرب كسه يه دينور كه اهل ومتعلقات واحبابنه موافقت اوزره اولميوب لؤم وخباثت ولاابالیانه وضع وحركتله آنلرى عاجز ايدر اوله يقال هو شاطر وهو من اعيا اهله خبثا (الشطارة) نظاره وزننده بركسه شاطر اولمق معناسنه در يقال شطر الرجل وشطر شطارة من الباب الاول والخامس اذا كان شاطرا وهو من اعيا اهله خبثا حالا لسانمزده شاطر وشطارتلو آدم تعبير مز بوندن مأخوذدر لكن شطارت عنوانى استعمال مدحيه يه نا ملايمدر (الشطور) و(الشطورة) شينلرك ضميله و(الشطارة) كرامه وزننده برقوم وجماعتدن رغم وانفعال سبيله آرالرندن آيريلوب برطرف اولمق معناسنه در نصف معناسندن مأخوذدر يقال شطر فلان عنهم شطورا وشطورة وشطارة من الباب الاول اذا نزح عنهم مراغما لهم (الشطير) امير وزننده بعيد معناسنه در يقال منزل شطير اى بعيد وغريب آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شطير اى غريب (المشطور) كاغد ديدكلرى قاتق سورلمش اتمكه دينور وكاغد مادسنده بيان اولندى يقال خبز مشطور اى مطلى بالكامخ ومشطور اهل عروض اصطلاحنده بحر رجز مسدسدن اجزاء ثلاثه سى تنقيص اولنمغله مثلث قالمش اولان بيته دينور كه بر مصراع قالمش اولور اكثر ارجوزه لر آندن منظومه در عند البعض بو اشعاردن معدود دكلدر (الشطر) ضمتيله بودخى بعيد معناسنه در يقال نوى شطر اى بعيدة بو راده بعيده نك تأنيثى نيت ياخود فرقت تأويليله در (شطاطير) قناطير وزننده مصرده

صعيدادنی ولايتده بركوره آديدر (المشاطره) مفاعله وزننده بركسه ايله برنسنه‌يی ياری بولشمك معناسنه‌در تقول
شاطرته مالی اذا ناصفته (المشاطر) اسم فاعل بنيه‌سيله اوه‌سی ياخود خانه‌سی متصل اولان قومشويه ديتور تقول
هم مشاطرونا ای دورهم تتصل بدورنا (الشعر) شينك كسری وعينك سكونيله و(الشعر) شينك فتحی و(الشعرة
شينك حركات ثلاثيله و(الشعری) ذكری وزننده و(الشعری) رجعی وزننده و(الشعور) ظهور وزننده و(الشعورة
شطوره وزننده و(المشعور) ميسور وزننده و(المشعورة) هايله‌و(المشعوراء) مشيوخاء وزننده كه اون ايكی مصدردر
برنسنه‌يی خوشجه فهم ايدوب ذكاوذهن وفطانتله مزايا ودقيقه‌سنه واروب ايوجه ادراك ايلمك معناسنه‌دركه
علمدن اخص اولوربوندن تانيق ايله تعبير اولنور يقال شعربه وشعر شعرا وشعرا وشعرة مثلثة وشعری وشعری
وشعورا وشعورة ومشعورا ومشعورة ومشعوراء من الباب الاول والخامس اذا علم به وفطن له وعقله ✽ مؤلفك
بصائرده بيانه كوره اصل شعر شينك فتحيله قيله موضوعدر آندن دقت وجهيله اولان علم معناسی اخذ
وتصرف ونيجه معانی تفرع قلندی انتهی ومنه قولهم ليت شعری فلانا ولفلان وعن فلان ماصنع ای ليتنی
شعرت يعنی نوليدی فلانك نه‌ايديغنی بيليدم وشعر شينك كسريله كلام منظوم وقول موزونده غالب استعمال
اولمشدركرچه هر علم شعر اولوب لكن منظومه‌نك وزن وقافيه سببيله شرف وامتيازی باعث اطلاق اولديغنه كه
علم شريعتده فقه وثريّاده نجم استعمال غالب اولمشدرجمعی اشعار كلور ✽ شارح ديركه وجه مذكور اوزره شعرك
مأخذنده اعمال ذهن وفطانت معتبر اولوب اولدخی قصدك اثری اولمغله اتفاقی آيات واحاديث موزونه‌يه شعر
اطلاق اولنمزوشعر وشعر شينك فتحيله غزل وقصيده كبی موزون ومنظوم ومقفی كلام سويلمك معناسنه‌در يقال
شعرفلان وشعر شعرا وشعرا من الباب الاول والخامس اذا قال شعرا علی قول باب خامسدن شعری كوزل ورنكين
ومطبوع سويلمك معناسنه‌در يقال شعر فلان اذا اجاد الشعر ✽ مترجم ديركه باب خامس افعال غريزيه وسجايايه
متعلق اولمغله قول اخير مرتضای جماهيردر يعنی قالدرم شاعرلری حقنده باب خامسدن تصريف اولنمز بلكه
مادرزاد اولوب بالطبع شاعر حقنده ايراد اولنور بومناسبتله شومطايبه‌نك ثبتی روا كورلدی سلفده دعبل نام
شاعرك بردوستی واردی كه زعمنجه شاعر بی نظير كچنوردی همېشه تفوه ايلديكی بيت غلط وخطادن سالم لطيفه
اولمزايدی بركون اشبو ✽ ان ذا الحب شديد لبس بنجيه الفرار ✽ ونجا من كان لايعشق من ذل المخازی ✽ بيتنی انشا
ودعبله عرض ايلدكده دعبل ديديكه ای عزيز بيت مزبور مقفی اولمامش زيرا مصراع اول راء وثانی زای معجمه اوزره
مبنيدر وبومقبول دكلدر شاعر افندی ديديكه نقطه وضع ايلمه كه اولدخی مهمل اولمغله يكقافيه اوله دعبل بومحذورك
دفعنه بارك الله چاره بولدك لكن مصراع اولك آخری مرفوع وثانينك مجرور اولمغله بودخی معايبدندر ديدكده
شاعر اوله‌جق يادكار دعبله خطابانه عجب احمق آدم ايمشسن بن نقطه وضع ايلمه ديورم سن اعجام واعراب ايده‌يم
ديرسن ديو تحميق ايلمشدر انتهی وشعر عورت ايله برشعار ايچره ياتمق معناسنه‌در يقال شعر المرأة اذا نام معها فی
شعار (الشاعر) شعر كلمه‌سندن وصفدر شعر سويليان آدمه ديتور جمعی شعراء در علماء كبی مصباحك بيانه كوره فاعل
فعلاء اوزره جمعلنمك نادردر عاقل وعقلاء وصالح وصلحاء وعند البعض بارح وبرحاء شذوذ اوزره كلديلر وشاعر
باب خامسدن ايكن قياس وصفی فعيل اوزره كلمكدر شريف وشرفاء كبی لكن حبهٔ معهوده اسمی اولان شعيره
التباس شائبه‌سنه مبنی فعلاء اوزره ايراد اولندی انتهی وشاعرك عند العرب مراتب عديده‌سی واردر مفلق
يعنی فصيح وبليغ وماهر اولان شاعره خنذيذ ديرلركه منتهای مراتبدر آندن دون اولانه شاعر ديرلر بعده
مصغر بنيه‌سيله شويعر ديرلر شاعرجك ديمكدر بعده شعرور ديرلر تحويل بنيه ايله عصفور وزننده بعده متشاعر
ديرلر بعده باعر ديرلركه بعردن مأخوذدر بوقبحی ديمكدر وشاعر لفظی كاه اولوركه شعر كلمه‌سنی تأكيد ومبالغه
ايچون وصفا ايراد اولنور يقال شعر شاعر ای جيد كما يقال ليل لايل وظل ظليل (الشويعر) مصغر بنيه‌سيله
شعرادن محمد بن حمران الجعفیّ وربيعة بن عثمان الكنانی وهانیٔ بن توبة الشيبانی لقبلريدر (الاشعر) بلا قبيله
سندن برشاعرك اسميدر وعمرو بن حارثة الاسدی لقبيدر وسبانسلندن نبت بن ادد نام كمسه‌نك لقبيدر كوده‌سی
قيللو طوغمغله ملقب اولمشدر واول يمنده برقبيله‌نك پدر پدركه قبيلهٔ اشعر كه قبيلهٔ عظيمه‌در آندن منشعبدر
ابوموسی الاشعریّ اول قبيله رجالندندر جمع نسبتنده اشعرون ديتور يانك حذفيله اشعرون دخی ديرلر يقال
جاءتك الاشعرون بحذف ياء النسب واشعر كوده‌سی چوق واوزون قيللو كشی‌يه ديتور يقال رجل اشعر اذا كان
كثير الشعر وطويله واشعر طوار قسمنك طرنغينك نهايت بولديغی چوره‌سی در يسنه ديتوركه قيل وتوی بتديكی
يرك مبدأيدر يوقربسنه نسبتيك قيللو اولوروفرجك برجانبنه اطلاق اولنور وسكيل طرزنده شول خرده خرده

نسنه‌لره دینورکه قیون قسمنك بقه نقلری ارالقلرنده ظهورایدر واشعر برطاغك آدیدر وطرنغك التنده چیقان اته
دینور جمعی شعرکلور ضمتینله (الاشعار) همزه‌نك کسریله برآدمه برنسنه‌یی بیلدرمك وآگاه ایلمك معناسنه‌در یقال
اشعره الامر وبه اذا اعلمه وجزمه مقوله‌سی نسنه‌نك قونیجی ایچره قیل دوشمك معناسنه‌درکه بدوی اعرابك آسطارلری
برنده‌در یقال اشعر الخف اذا بطنه بشعر وانامی قرنده اولان یاوری قیللنمق وتو یلنمك معناسنه‌در یقال اشعر الجنین
اذا نبت علیه الشعر وحیوان قسمی تو یلنمش یاوری دوشورمك معناسنه‌در یقال اشعرت الناقة اذا القت جنینها وعلیه
شعر و برکسه‌یه شعار کیدرمك معناسنه‌در یقال اشعره الشعار اذا البسه غیره ودرونه غم وتاسه یاپشمق معناسنه مستعملدرکه
کویا بدننده اولان قیل منا به سنده اولور یقال اشعر الهم قلبی اذا لزق به و برشیئی برشیئه یاپشدرمق معناسنه متعدی
اولور یقال اشعره به اذا الزقه به وجنکده هرفرقه شعارلریله ندا ایلمك علی قول هرفرقه بری برینی بیلوب تانیمق ایچون
کندیلرینه شعاروضع وتعیین قلمق معناسنه‌در یقـال اشعر القوم اذا نادوا بشعارهم اوجعلوا لانفسهم شعارا وحج
مناسکندن قربان دوه سنه اعلام ایچون علامت ونشان ایلمك معناسنه‌درکه مراد اورکجنك صاغ طرفنی بچاغله
برمقدار شق ایدوب یاخود برنسنه ایله دورتوب قانادرلر تا که قربانلق اولدیغنه نشان اوله یقال اشعر البدنة اذا اعلمها
وهوان یشق جلـدها او یطعنها حتی یظهر الدم وتمرنه و بچاغه پرازوانه چکرمك معناسـنه‌در یقال اشعر النصاب
والنصل اذا جعل لها شعیرة (الشعر) شینك فتحی وعینك سکونی وحلقیه اولمغله فتحیله جسمده نابت اولان شیئه
دینور یوکدن وتویدن ماعدا اسیدرکه فارسیده موی وترکیده قیل تعبیر اولنور نته‌که یوکه صوف وتویه وبر دیرلر جمعی
اشعار وشعور کلور وشعارکلور شینك کسریله مفردی شعره درهـا یله وکاه اولور که شعره ایله جمعدن کنایه اولنور
جماعت اعتباریله وشعربات واشجاره وزعفرانه اطلاق اولنور (الشعر) کتف وزننده و(الشعرانی) صنعانی کبی
کوده سـنده کچی کبی قیللری چوق واوزون اولان کشی‌یه دینورنته که اشعر دخی دینور یقـال رجل اشعر وشعر
وشعرانی ای کثیر الشعر وطویله (الشعر) فتحتینله برآدم کوده سی کور قیللو اولمق معناسـنه‌در یقال شعر الرجل
شعرا من الباب الرابع اذا کثر شعره وکوله صاحبی اولمق معناسنه‌درکه بوشعوردندر کویا که اول امتیاز ایله بین الناس
معلوم اولور یقال شعر الرجل اذا ملك عبیدا (الشعرة) شینك کسریله قاسیق قبلنه دینور خاصة یقال نبتت شعرته
ای شعرعانته وکوبکك آلتنده قیل بتن یره دینور وقاسیغه دینور محلیت علاقه‌سیله و بربلوك قیللره دینور (الشعراء
شینك کسری ومد ایله بودخی قاسـیق قیلنه دینور (التشعیر) تفعیـل وزننده اشـعارکبی یاوری انامی رحمـنده
تو یلنمك معناسنه دریقال شعر الجنین اذا نبت علیه الشعر وجزمه‌نك آسطاری برینه یاخود طبانته قیل دوشه‌مك
معناسنه‌در یقال شعر الخف اذا بطنه بشعر (الاستشعار)و(التشعر) تفعل وزننده بونلرده یاوری انامی رحمـنده
تو یلنمك معناسـنه‌در یقال استشعر الجنین وتشعر اذا نبت علیه الشـعر واسـتشعار شعار کیمك معنـاسنه‌در یقال
استشعر الرجل اذا البس الشعار* مترجم دیرکه اساسده استشعار کلمه‌سنی مجازا وله‌رق درونده اضمار خوف معناسنه‌ده
رسم اولنمشدر الزاق هم وتاسه معناسنه مستعمل اولان اشعاردن مأخوذ درانتهی (الشعرة) فرحه وزننده شول
قیونه وصف اولورکه بقه نقلری ارالقلرنده دائما قیللر بتوب طرنقلری قانار اوله علی قول دیزلرنده دائما قجیك علتی
عارض اولان قیونه دینور یقال شاة شعرة اذا کانت ینبت الشعر بین ظلفیها فتدمیـان اوهی التی تجدا کالا فی رکبها
(الشعراء) حمراء وزننده اشعر کلمه سـندن مؤنثدر کور قیللو عورته دینور ودرشت وخشن اولان شیئه دینور تأنیثی
موصوف اعتباریله‌در* شارح خشـنة نسخه‌لرینی تغلیط وخبیثه اولمغی تصو یب ایلمشـدر لکن خشونت دخی
مادیه‌ملایم اولمغله اطلاق بعید دکلدر وشعراء عقل قبول ایلمیه‌جك مرتبه‌ده عظیم ومنکر اولان آفته وصف اولور
نته‌که وبراء دخی بومحلده مستعملدر یقال داهیة شعراء وداهیة و براء ای منکرة وشعراء کورکه اطلاق اولنور تقول
رأیته وعلیه شعراء ای الفروة و پك جمعیتلو انسـان کروهنه اطلاق اولنور یقال جماعة شعراء ای کثیرة و برنوع
سنك اسمیدرکه کوکجل یاخود قزل اولور دومواشك وکو پك قسمنه اوشوتی ایدر بونی بوه‌لك تعبیر ایتدکلری یوك
وینشدار سنك ایله بیان ایدرلر وشعراء دوه قسمـنك محظوظ اولدیغی حمض انواعندن برشجرك اسمیدر و برکونه
شفتالو آدیدر تو یلو اولان توعیدر بوایکینك جمع مفردی برابردر وشعراء آغاجلو علی قول آغاجی چوق درختستان
ارضه وصف اولور یقال ارض شعراء ای ذات الشجر اوکثیرته واغاج بو رومش یعنی چتلق وقورولق اولمش باغچه‌یه
ومرغزاره دینور یقال روضة شعراء اذا کانت یغمر رأسها الشجر ونعمی مقوله‌سی اوتلق بتورن قومساله اطلاق
اولنور وشدید وعظیم داهیه‌یه وصف اولور نته‌که ذکر اولنـدی جمعی شعرکلور شینك ضمیله (الشعار) سحاب
وزننده بری برینه آمیخته اولمش چتلق اغاجلغه دینور یقال روضة کثیرة الشعار ای الشجر الملتف وطبراغی ملایم

ویازده اولان یرده نابت شول آغاجلره اطلاق اولنورکه ممرّ ناسده واقع اولمغله ابنای سبیل اورایه نزول ایدوب
قیش ایسه آلتنه کیروب توعا یردو باراندن قورونمغله وآنلردن اودون ایدنمکله اصنورلر ویازایسه کولکلنورلر (المشعر)
مقعد وزننده بودخی ذکر اولنان آغاجه دینور ومشعر مناسك حجك ادا اولنه جق موضعنه اطلاق اولنور جمعی
مشاعردر نته که شعیره وشعاره دخی دینورکاسیذکر ❁ مؤلف بصائرده المشاعر الحواس ومشاعر الحج معالمه الظاهرة
للحواس عبارتیله تفسیر ایلمکله مشعر هرحاسهٔ انسانی یه وهرمحل مناسك حجه اطلاق اولنور بوراده معظمها
نسخه‌لری غلطدر صوابی موضعها اولمقدر که ضمیر مناسکه راجعدر ومشعر حرام که بونده میمك کسریله ده جائزدر
مزدلفه یه اطلاق اولنور که حالیا اوزرنده بناء واردر آنك قربنده برکوجك طاغه اطلاق اولنور ظن ایمنلر وهم ایلدیلر
شارح دیرکه بعض نسخه‌ده المزدلفة و بعضنده بالمزدلفة عنواننده مرسوم اولمغله بوکه کوره مزده‌لفه‌ده برمحل اسمی
دیمك اولور وصحیح اولان بویله جه اولمقدر ومصباحده المشاعر مواضع المناسك والمشعر الحرام جبل بآخر مزدلفة
واسمه قزح ومیمه مفتوحة علی المشهور و بعضهم یکسرها علی التشبیه باسم الآلة عبارتیله مبین اولمغله نسخهٔ
مطلب ثانیه یی تأیید ایدر و بیضاوینك بیاننه کوره امامك واقف اولدیغی جبل اوله جقدر که اکا قزح دخی دیرلر و بوقولی
حدیث شریفله تأیید ایلمشدر ومشعر تسمیه سی معلم عبادت اولدیغنه وحرام ایله وصفی حرمتنه مبنی‌در وآیت کریمه‌ده
عند المشعر الحرام ❁ ورودی زیرا اکا قریب اولان محلده ذکر افضلدر والا مزدلفه‌نك وادیٔ محسردن ماعدا مجموعی
موقفدر پس بو بیانه کوره المزدلفة نسخه سی دخی صحیح اولور لکن وادیٔ محسر مستثنا اولمق لازم اولمغله نسخهٔ
ثانیه یه راجعدر انتهی (الشعار) کتاب وزننده آت قسمنك چولنه اطلاق اولنور اصل شعار انسانك کوملکنه دینور
وه‌طلقا بدنه مماس اولان لباسنه دینور قیللره مماس اولدیغیچون بعده آت چولنده واولمقوله‌ده استعمال اولندی وجنك
وسفر هنکاملرنده یری یرینی تانیوب بیلمك ایچون بینلرنده تعیین ایلدکلری علامته دینورکه بوشعوردندر ❁ مترجم دیرکه اصحاب
کرامك اکثری جنکلرده شعارلری امت امت کلمه سی ایدیکه اماته دن فعل امردر تفألا بونی شعار ایلمشلر ایدی انتهی
وشعار نسوانك باش اورتولرنی ویشمقلرینی یغموردن حفظ ایده جك بورونه‌کلری اوست اورتولرینه دینور وکوك کورلتوسنه
اطلاق اولنور که علامت مطردر وآغاجه اطلاق اولنور بونده شینك فتحیله ده لغتدر رنته ذکر اولندی جمعی اشعره
کلور وشعر کلور ضمتینله وشعار اولمکه اطلاق اولنور هرکسك معلومی اولدیغنه مبنی موت معناسنه ودثار آلتندن کیلان
لباسه دینور که کوملك کبی ساده‌ات اوزره کیلان لباسدر قیللره مماس اولدیغیچون بونده شینك فتحیله ده جائزدر (المشاعرة)
مفاعله وزننده ایکی شاعر بری بریله شعرسویلشمك معناسنه‌در وباب مغالبه‌ده استعمال اولنور یقال شاعره فشعره
ای کان اشعر منه وعورتله برشعار ایچره یاتوب اویومق معناسنه‌در یقال شاعر المرأة اذا نام معها فی شعار (الشعیرة)
سفینه وزننده حج ایچون اولان علامتلو قربان دوه سنه اطلاق اولنور بدنهٔ مهداة معناسنه جمعی شعایر کلور قال
الشارح ومنه قوله تعالی ❁ لاتحلوا شعائر الله ❁ الایه ای مایهدی الی بیت الله وسمی بذلك لانها تشعر ای تعلم بان تدمی بشعیرة
ای حدیدة تشعر بها وشعیره شول نسنه یه دینورکه کومشدن یاخود تموردن اریه شکلنده دوزوب تمرنه وبجاق
صاپنه ضبط ایچون استوار ایدرلر ترکیده پرازوانه تعبیر اولنور وشعیره مشعر وشعاره کبی مناسك حجك موضعنه یعنی
ادا ایده جك محلنه اطلاق اولنور شعائر الحج که مفردی شعیرهٔ مزبوره‌در مناسك وعلامات وآثارندن عبارتدر
طواف وسعی ورمی جمار ووقوف وذبح قرابین کبی علی قول معالم حجه اطلاق اولنور که حق تعالانك عبادتنه
اورالرده قیام وادی مناسکله امر ایلدکلری مواضع معلمه ومعینه‌دن عبارتدر صفا ومروه ومنا وعرفات کبی ومنه قوله
تعالی ❁ ومن یعظم شعائر الله ❁ الایه وهی مناسکه وعلاماته ومعالمه التی ندب الله الیها وامر بالقیام بها (الشعارة) شینك
کسریله مشعر وشعیره کبی بودخی موضع مناسك حجه اطلاق اولنور (الشعیر) امیر وزننده حبوبات جنسندن آرپه یه
دینور فارسیده جو دینور کویا که بغدایدن علامتله ممتاز اولمشدر مفردی شعیره‌در وشعیر برآدمك عشیر ومصاحب
وهمدمنه اطلاق اولنور وبو امام نوویدن منقولدر و بغداده برمحله آدیدر صلحادن شیخ عبد الکریم بن الحسن بن
علی اورادندر واندلس الکاسنده براقلیم اسمیدر وهذیل بلادنده برموضع آدیدر (الشعرورة) شینك ضمیله قثاء صغیره
دینورکه خیارك برادری اولان عجورك خرده نوعیدر جمعی شعاریر کلور وشعاریر براکنده وتارمار معناسنه مستعملدر
یقال ذهبوا شعاریر بقذان او بقندحرة ای متفرقین مثل الذبان یعنی سنکلر کبی ال اباق یتشمز یرلره تارمار اولوب کتدیلر
وشعاریر اطفال عرب بینلرنده براویون آدیدر وکلمهٔ مرقومه‌نك مفردی یوقدر شعاییب کبی (شعری) ذکری وزننده
حیٔ بنی سلیم یاننده برطاغك آدیدر وشعری فلکده ایکی کوکب اسمیدر که بریسنه شعری العبور وبرینه شعری
الغمیصا دیرلر زعم عرب اوزره سهیل نام کوکبك قزقرنداشلریدر ❁ مترجم دیرکه عبور صبور وزننده‌در وغمیصاء

مجهول بنیه‌سی اوزره دراولکی شعرای یمانی وثانی شعرای شامی دیدکلریدر وسهیل کنلك یمن قطونده مرئی برکوکبدر
شعرای یمانی یه عربدن بنوخزاعه پرستش ایدرلر ایدی و بونلر جوازا دنصکره طلوع ایدرلر مابینلری ایکی نیزه مقداریدر
بری جنوبه مائل بیوك و روشن ودیکری شماله مائل کوچك سرخ رنکدر جنوبه مائل اولان شعرای عبور وشعرای
یمانی اوله‌جقدر وشماله مائل اولان غمیصاء وشامی دیدکلریدر که صورجنوبیه‌دن کلب اصغرك آغزنده در و یمانی
کلب اکبرك اغزنده در فارسیده بونلره دوخواهران اطلاق اولنور بین الکواکب الجنوبیه معروف اولدقلری باعث
اطلاقدر شویله زعم ایدرلر که بر کیجه عبور خفیةً سهیل ایله مجرّه‌یی عبور واغتراب ایلملریله شعرای شامی انلرك فرقتندن
بکا ایلیه‌رك مبتلای غمص العین اولمشدر انتهی (شعر) شینك فتحی وعینك سکونیله غیرمنصرف اوله رق بنوسلیم
یاخود بنوکلاب یورنده برطاغك آدیدر # شارح دیر که منع صرفنك علتی معلوم دکلدر مکر که اسماء اناثدن منقول اوله
شعر) شینك کسریله بنوجشم بلادنده برطاغك آدیدر (الشعران) سلمان وزننده دوه مرعالرندن رمث دیدکلری
شوراوتلق نوعندن بو زه مائل یشل نوعنه دینور وموصل قربنده برطاغك آدیدر اشجار وفواکه وانواع طیور ایله
مالامال اعمر جبالدر (شعران) عثمان وزننده ابن عبدالله الحضرمی اسمیدر (شعاری) کسالی وزننده برطاغك
و یمامده برصویك اسمیدر (الشعریات) فتحاتله قرتال دیدکلری قوشك یاوریلرینه دینور تویلری قیل طرزنده
اولدیغیچون (الشعور) صبور وزننده حبطات قبیله‌سنده برفرس اسمیدر (الشعیراء) حمیراء وزننده برشجر آدیدر
واسماء نسواندندر شعیراء بنت ضبة بن ادّ برقبیله والده‌سیدر علی قول اول خاتونك فرزندی اولان بکر بن مرّك لقبیدر
ذوالمشعار) میمك کسریله مالك بن نمط الهمدانی الخارفی لقبیدر که اصحابدندر وذوالمشعار حمزة بن ایفع الناعطی
الهمدانی که یمنده قومی بیننده شریف وذیشان ایدی زمان خلافت فاروقیده شام دیارینه هجرت ایدوب داره سنده
بالکز درت بیك نفر عبد عبد مملوکی وار ایدی جمله‌سنی آزاد ایلدی بو جهتله بالولاء همدان قبیله‌سنه منتسب اولدیلر
المتشاعر) نفسنده شاعر وقوت نظمیه‌یه مالك ومقتدر دکل ایکن شاعرلك ادّعا ایدن قوّاله دینور یقال
هومتشاعر ما بشاعر ای یری من نفسه انه شاعر (الشعصور) عصفور وزننده جوزبوّی اسمیدر که یبان جوزی دیمکدر
شارحك نسخه‌سنده جوز هندی ایله مرسومدر که نارجیل اوله‌جقدر (شعفر) جعفر وزننده برخاتون آدیدر
وبنوثعلبه‌دن بر بطن اسمیدر که بنوالسعلاة ایله متعارفدر وسمیر بن الحارث الضبی نام کسه‌نك فرسی اسمیدر
شعفره) هایله کلب قبیله‌سندن برشاعردر که مرعش نام شاعرك کلممهاجات ایلمشدر (الشغبر) غین معجمه ایله جعفر
وزننده ابن آوی اسمیدر که چقال دیدکلری جانوردر بونی زای معجمه ایله رسم ایدنلر تصحیف ایلدیلر (التشغبر) تدحرج
وزننده یل بوریله رق اسمك معناسنه‌در یقال تشغبرت الریح اذا التوت فی هبوبها (الشغر) شینك فتحی وغینك سکونیله
کوپك قسمی بر ایاغنی قالدرمق معناسنه‌در کرك تبول ایلسون کرك ایلسون علی قول تبول ایچون قالدرمغه مخصوصدر
یقال شغر الکلب شغرا من الباب الثالث اذا رفع احدی رجلیه بال اولم یبل اوفبال و برکسه‌یی برموضعدن اخراج ایلمك
معناسنه‌در یقال شغر فلانا عن الارض اذا اخرجه ومطلقا بعید اولمق معناسنه‌در یقال شغر الرجل اذا ابعد وخاصة
بر بلده امیر ووالی وحاکم طرفندن بعید اولمق معناسنه‌در یقال شغر البلد اذا بعد من القاضی والسلطان و پراکنده
اولمق معناسنه‌در یقال شغر الناس اذا تفرّقوا و بغور باشیله چوکمش ناقه‌لك ممه‌لری طرفندن آلتنه آلتنه اورمق معناسنه‌در
تاکه قالدروب اوزرینه آته یقال شغر الفحل اذا ضرب برأسه تحت النوق من قبل ضروعها فیرفعها فیصرعها
وعربلرك شغرت برجلی فی الغریب قوللری که علوت الناس بحفظه معناسنی اراده ایدرلر معنای اوّلدن مأخوذدر
غریبلرك حفظ وحمایتی سببیله یعنی غرباء زمره‌سنی محافظه ایچون ناسه تعلی ایلدم دیمکدر (الشغور) قعود وزننده
جماع ایدن آدم جماع ایچون خاتونك ایاقلرینی علم کبی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال شغر الرجل المرأة شغورا
من الباب الاول اذا رفع رجلیها للنکاح وخاتون هنکام مزبورده ایاقلرینی کندی قالدرمق معناسنه کلور یقال شغر الرجل
المرأة اذا رفع رجلیها فشغرت هی و برارض یاخود بلده ضبط وحمایت ایدن متصرّفدن خالی قالمق معناسنه‌در
یقال شغرت الارض اذا لم یبق بها احد یحمیها ویضبطها (الاشغار) همزه‌نك کسریله بودخی جماع ایچون خاتونك
ایاقلرینی یوقری قالدرمق معناسنه‌در یقال اشغر الرجل المرأة بمعنی شغرها وصواد بولدن صاپه اولمق معناسنه‌در
یقال اشغر المنهل اذا صار فی ناحیة من المحجة و بوجیلر جاده‌دن الارغه اولوب تنهاجه کتمك معناسنه‌در یقال اشغرت
الرفقة اذا انفردت عن السابلة وحساب چوغالوب طاغنق اولغله ضبط ومحاسبه‌دن قالمق معناسنه‌در یقال اشغر
الحساب علیه اذا انتشر وکثر یعنی فلم یهتد له (الشغار) شینك کسریله و(المشاغرة) مفاعله وزننده جاهلیه‌ده
اولان نکاحلردن برکونه نکاح ایلمکدر واول بر آدم بر آخر آدمه سن بکا بر خاتون تزویج ایله بندخی مقابلنده سکا برخاتون

تزوج ايده‌يم ديو شرطله طرفين بر رخاتون تزوج ايلمكدن عبارتدر طرفينه مهر ويرلميوب هر برينك مهري آخرك بضعي اولوب حكو يا كه مهر عد اولنور على قول وجه مشروح ومشروط اوزره تزوج ايلدكلري هر برينك اقرباسي اولمغله مخصوصدر قزي وهمشيره‌سي وسائر حريمه‌سي كبي يقال شاغر الرجل فلانا شغارا ومشاغرة اذا زوج كل واحد صاحبه امرأة على ان يزوجه اخرى بغير مهر صداق كل واحدة بضع الاخرى او يخص بها القرائب ✽ مؤلفك بها قولنده‌كي ضميرمنا كحه‌يه راجعدر مصباحك ونهايه وسائرك بياننه كوره قول ثاني اصحدر وبو رفع رجل الكلب معناسندن مأخوذدر زيرا ميانه‌لرنده مهر مرتفعدر ياخود بعد ياخود اتساع معناسندن مأخوذدر ✽ وبولا شغار في الاسلام ✽ حديثيله منهي در حالا اعراب وعشائرا كرادونرا كه يتلرنده بو رسمه نكاح واقع اولور ينلرنده دكشك تعبير ايدرلر انتهى وشغار ايكي كسه بركسه اوزره عدو وهجوم ايلمك معناسنه‌در ✽ مؤلف اقتصار الملشد رمراد ميدان جنكده دلاورلر بر بر ربر چيقمغله مقابللرينه طرف دشمندن دخي بر پهلوان چيقوب بريسي زبون اولنجه اول غالب اوزره زبونك طرفدارلرندن بري دخي خروج وايكيسي بردنا كاصتاشمق اوله جقدر اولوقتده لاشغار لاشغار ديو ندا ايدرلر (الشاغرة) شول بلده‌يه وصف اولوركه والي وحاميدن خالي اولمغله هركس آني يازده نهب وغارت ايلمكه مقتدر اوله رفع رجل كلب معناسندن مأخوذدر يقال بلدة شاغرة برجلها اذا كانت لا تمتنع من غارة احد لخلوها اي عمن يحميها وشاغرة برموضع آديدر (شاغر) بر يغوردوه‌نك اسميدر (شغور) صبور وزننده سماوه‌ده برموضع آديدر وشغور شول بوكسك بويلو ناقه‌يه اطلاق اولنوركه اوزرينه بنلمكه مباشرت اولندقده اياقلريني قالدررار اوله يعني ركاب كبي اياقلريته باصوب سهولتله بنك ايچون اياقلريني قالدررلر اولان تعليلو ناقه‌يه دينور يقال ناقة شغور اي طويلة تشغر بقوائمها اذا اخذت لتركب ✽ مؤلفك طويلة قولي طويلة في السماء ديمكدركه مرادي بوكسك ديمكدرتته كه اكثر مواضعده مرادي بودر (الشغرور) عصفور وزننده برنوع اوتلق آديدر (الشغر) شينك ضميله انطاكيه قربنده برقلعة حصينه آديدر (الشغري) سكري وزننده بر بلده يا برموضع آديدر ومكه قربنده برحجر اسميدركه ناس بنك طاشي كبي اكا باصوب دابه‌لرينه بنرلر (الشغار) سحاب وزننده ايچنده‌كي بوشالمش بوش نسنه‌يه دينور يقال ظرف شغار اي فارغ وصويي پك چوق اولان قيويه دينور مفرد وجمعي مساويدر يقال بئر شغار وآبار شغار اي كثيرة الماء واركك دوه‌نك يان جانبنده برطمر آديدركه ايكي يانده‌كي طمرلره شغاران ديرلر (الشغارة) سحاره وزننده چقماغه دينور قدا حه معناسنه (الشوغر) جوهر وزننده شول انسان وحيوانه دينوركه اعضا واندامي قوند ودرنكلو وصمصيق اوله (الشوغرة) حوصله وزننده خرما دنكنه دينور دوخله معناسنه (شغار) قطام وزننده بني فزاره قبيله‌سنك لقبيدر (الشاغور) دمشق شامده برمحله آديدر (شغر بغر) فتحاتله واولرك كسريله‌ده جائزدر طار طغان وتارمار معناسنه مستعملدر يقال تفرقوا شغر بغر اي في كل وجه يعني هربري برسمته تارمار اولوب كتديلر بونلر في الاصل اسملردر شغر تفرق وبغر سقوط نجم معناسنه اولوب بعد التركيب اسم واحد وآخرلري فتح اوزره مبني قلنمشدر نته كه بغر ماده‌سنده بسط اولندي وصحرة بحرة وشذر مذر تركيبلري دخي بو قبيلدندر (الاشتغار) افتعال وزننده ايراق كتمك معناسنه‌در يقال اشتغر في الفلاة اذا ابعد وبرآدمه بالا پروازلقله فخر ومباهات ايده‌رك طفره فروشلق ايلمك معناسنه‌در تقول اشتغر علينا اي تطاول وافتخر وبركسه‌نك دوه‌لري فراوان ومجتمع اولمغله بري اوته تردد واختلاف اوزره اولمق معناسنه‌در يقال اشتغر الابل اذا كثرت واختلفت وبرنسنه‌نك صاييسي پك فراوان اولمق معناسنه‌در يقال اشتغر العدد اذا كثر واتسع وبرخصوص قارشق وشوريده اولمق معناسنه‌در يقال اشتغر الامر اذا اختلط (التشغر) تفعل وزننده برقبيح وناسزا ايشده توغل وتمادي ايلمك معناسنه‌در يقال تشغر في امر قبيح اذا تمادي فيه وتعمق ودوه قسمي يوريمكده صرف مقدور ايلمك معناسنه‌در يقال تشغر البعير اذا بذل الجهد في سيره وپك يلمك معناسنه‌در يقال تشغر البعير اذا اشتد عدوه (الشاغران) تثنيه بنيه‌سيله بدنده كوبك طمرلرينك منقطع اولديغي يرلره دينوركه ايكي طرفلو اولور (الشغبر) سكيت وزننده بدخوي آدمه دينور يقال رجل شغبر اي سيئ الخلق (الشعفر) جعفر وزننده كوزل ودلبر خاتونه دينور ومعرف اولميه‌رق شعفر ابو الطوق الاعرابي نام كسه‌نك زوجه‌سي اسميدر (الشفر) شينك ضمي وفانك سكونيله كوز قپاغنده كرپك بتن يرك كوكنه دينوركه كرپك بتن ير اوله جقدر شينك فتحيله‌ده جائزدر ولفظ مذكور مذكردر وهر شيئك ناحيه‌سنه دينوركه اصل معناي موضوعدر وفرجك كنارينه دينور وشفر احد وفرد معناسنه‌در كه كسه ديمكدر ركاسبذ كرودره‌نك وچايك يوقري جانبندن كنارينه وناحيه‌سنه اطلاق اولنور (الشفير) امير وزننده شفر ايله ايكي اولكي معنالرده مرادفدر ودوه قسمنك دوداغنك كنارينه دينوركه بچاق آغزي كبي يوفقه اولور وشفر كبي دره‌نك وچايك اوست طرفدن كنار وناحيه‌سنه دينور

يقال قعد على شفر الوادي وشفيره اى ناحيته من اعلاه (الشافر) بودخي فرجك كناريته دينور (الشفرة) فرحه وزننده
و (الشفيرة) سفينه وزننده شول خاتونه اطلاق اولنور كه همان ذكر فرجك كناريته سورشدكده شهوته كلوب
فى الحال انزال ايدر اوله على قول آزجه جاعه قانع اوله يعنى عرب مزراغى كبي چوقجه ايشلمكه حاجت اولميوب
عمل يسيرايله استيفاى حظوظ ايدر اوله يقال امرأة شفرة وشفيرة اذا كانت تجد شهوتها فى شفرها فتنزل سريعا
اوهى قانعة من النكاح بايسره (الشفر) حفر وزننده جماع ايدركن ذكرى خاتونك فرجي كناريته چالشدرمق
معناسنه در يقال شفر المرأة شفرا من الباالاول اذا ضرب شفرها فى الجماع وشفر احد وفرد معناسنه دركاسيذكر
(الشفارة) سفاره وزننده خاتونك شهوتي قريب يعنى سريعا انزال ايدراولمق معناسنه در يقال شفرت المرأة شفارة
من الباب الرابع اذاقربت شهوتها واكسلمك معناسنه در يقال شفر الشيء اذانقص (الشفرة) ثمره وزننده شفر
وشفر كبي احد وفرد معناسنه دركه كس وكمسه ديمكدر يقال ما بالدار شفرة وشفر وشفر اى احد قال فى الاساس
هومن شفر العين اى ذا شفر كقولهم ما بها عين تطرف (المشفر) منبر وزننده ومقعد وزننده جائزدر خاصة دوه
قسمنك دوداغنه دينور جمعي مشافردر وكاه اولوركه انسانك دوداغنده دخي استعمال اولنور ومنه المثل اراك بشر
ما احارك مشفر اى اغناك الظاهر عن سؤال الباطن لانك اذا رأيت بشره سمينا كان اوهزيلا استدللت به على كيفية
اكله ظاهر حال باطندن مغنى اولمغله كيفيت باطنيه سنى سؤاله حاجت يوقدر ديه جك يرده ايراد اولنور بومثل الظاهر
عنوان الباطن مثلنك مفهومنه اقربدر ومشفر منعت وقوت معناسنه مستعملدر يقال هو ذو مشفر اى منعة
وياوزلق شدت وشدى معناسنه مستعملدر يقال رجل ذو مشفر اى شدة وارضدن وقوملقدن برقطعه يه
اطلاق اولنور (التشفير) تفعيل وزننده برآدمك دواب ومواشيسي ازالوب فنا بولمق معناسنه در يقال شفر
ماله تشفيرا اذا قل وذهب وكنش غروبه وارمق معناسنه در يقال شفرت الشمس اذا دنت للغروب
وبركسنه مباشر اولديغي ايشي بتورمك اوزره اولمق معناسنه در يقال شفر الرجل على الامر اذا اشفى وعورتك
فرجي كنارينه چلارق جماع ايلمك معناسنه در يقال شفر المرأة اذا جامعها على شفر فرجها (الشفرة) ثمره
وزننده بيوك بچاغه دينور ياتاغان كبي بونى فارسيده كوشتكوب ايله بيان ايدرلر كه قصاب صاطورى اوله جقدر
ومطلقا انلو وكسكين ناملويه دينور جمعي شفار كلور شبنك كسريله وتمرنك كنارينه وقلجك آغزينه دينور يقال
سيف كليل الشفرة اى حده وپاپوشچي بچقسنه دينور (المشفر) محدث وزننده طارجه وآزجه اولانديرلكه دينور
يقال عيش مشفر اى ضيق قليل (الشفارية) زلاسيه وزننده ايرى وبيوك قولاغه وصف اولور يقال اذن شفارية
اى عظيمة (الشفارى) غرابى وزننده شول عرب طوشاني وترلاصيچاني ديدكلرى جانوره دينور كه قولاقلرى ايرى اوله
على قول قولاقلرى اوزون وپنچه لرى يوكسك وبغايت چابك اولمغله اكسه سندن يتشلمز اوله ياخود اياقلرى اوزون
واتى كوشك وسلپوك وپك ياغلو اوله يقال يربوع شفارى اذا كان ضخم الاذنين اوطويلهما العالى البرائن ولا يلحق
سريعا اوالطويل القوائم الرخو اللحم الدسم (شفار) غراب وزننده اوائل ايله قطرميانده برآطه نك اسميدر
(ذو الشفر) شبنك ضميله خزاعه قبيله سندن ابن ابى سرح نام كمسه نك لقبيدر وتاجه نام عورتك پدرى اسميدر
امام فن سير اولان ابن هشام نقل ايلمشدر كه يمن ديارنده بروقتده برسيل ناكهانى ظهور ايدوب برقبرى حفر ايلمكله
ايچندن برخاتون جنازه سى ظاهر اولدى كردننده اينجودن دزلمش يدى دانه كردانجلق واللرنده وبازولرنده وطپوقلرنده
يديشر زرين ومرصع بلازكلر وبازوبندلر وخلخاللر وهر پرمغنده ذى قيمت مجوهر خاتملر اولوب وباشى طرفنده
نفايس ونفاريق اموال كرانبها ايله مملو برتابوت وبرلوح واول لوحده اشبوعباره مسطوردر باسمك اللهم اله حمير انا تاجة
بنت ذى شفر بعثت مايرنا الى يوسف فابطأ علينا فبعثت لاذتى بمد من ورق لياتيني بمد من طحين فلم تجده فبعثت بمد
من ذهب فلم تجده فبعثت بمد من بحرى فلم تجده فامرت به فطحن فلم انتفع به فاقتفلت فمن سمع بى فليرحمنى واية امرأة
لبست حليا من حلى فلاماتت الا ميتتى مزبوره حميرامراسندن ذو الشفر نام اميرك دخترى اولوب معاذالله تعالى
آجلقدن فوت اولديغنى اول لوحيه تسطير ايلمش مفهوم كلام بودركه قراركاهمز اولان مملكتده برقحط عظيم استيلا
ايلمكله ذخيره جلب ايلمك ايچون ذخيره جيمزى عزيز مصر اولان يوسفه كه حضرت يوسف عليه السلام اوله جقدر
ارسال ايلدك كيجكوب اكلنمكله بعض خواصمزه برمد كومش ويروب برمحلدن برمد اون بولوب كتورمك ايچون
تعيين ايلديكمزده بووجهله ظفر يلب اوله ميوب تهى دست عودت ايلمزيله مجددا برمد آلتون تسليم واطرافه ارسال
ايلدك ينه مأيوسا رجعت ايلمزيله بالاخره برمد اعلا وانفس بحرى يعنى انجو ويروب تكرار ارسال وينه نوميد عودت
ايلمكله اول برمد انجويى دكرمنده اون كبي اوكوتدبروب تناول ايلدم قطعا علت جوعمه دوا اولمامغله انجام كار

بوقدر امواللی یشملرمعالك ایکن آچ اوله رق دیار آخرته نقل کاربو بارحیات ایلدم بنم بوقصهٔ پرغصه‌می کوش ایدنلر
سطله وقتله ترحم ایتملری نیازاولنور آیلقتی عورت اشبو بیرایه لرم کبی بیرایه لرطاقنوب بنم صورت هلاکم کبی هلا که
دوچار اولمشدر نعوذبالله تعالی من غضبه وابتلائه (شفر) زفر وزننده مکهٔ مکرمه ده برطاغك آدیدر (الشفترة)
دحرجه وزننده پراکنده اولمق معناسنه‌در یقال شفتر القوم اذا تفرقوا (الاشفترار) اسبطرار وزننده بودخی شفتره
معناسنه‌در یقال اشفتر الشیء اذا تفرق. وآغاجك دالـلری وکراسته لری خرملوب پاره پاره اولمق معناسنه‌در یقال
اشفترّ العود اذا تکسر. وچراغ پك شعله لنمك معناسنه‌در یقال اشفتر السراج اذا اتسعت ناره (المشفتر) مقشعر
وزننده ومراد فیدر که صوغوقدن یاقورقودن تویلری اورپروب قباران کسنه‌یه دینور بوقباران قیله وتویه ده
دینور ومشمر معناسنه‌در که چرك تعبیر اولنور ومنتصب معناسنه‌در که دیکیلوب طوران شیئه دینور (الشفنتر)
غضنفر وزننده بتون کوده سنك قیللری دوکلوب کتمش قولق آدمه دینور (الشفنتری) غضنفری وزننده طاغنق
متفرق معناسنه‌در (الاشقر) فاطله احمر وزننده شقرتدن وصفدر دوابه وانسانه صفت اولور دواب قسمنده که
مراد آت قسمیدر رنکی صافی قرمزی اولوب یلبسی وقویریغی دخی قرمزی اوله ترکیده آل تعبیر اولنور یلبسی وقویریغی
سیاه اولانه کمیت دینور که طوری تعبیر اولنور وانسانده بشره سنك بیاضنه قرمزیلق غالب اوله که قرال تعبیر اولنور
قزل بکز اولوآدم اوله جقدر واشقر اویوشمش فانه اطلاق اولنور واشقر مروان بن محمد وقتیبة بن مسلم ولقیط بن زرارهٔ نك
فرسلری اسمیدر (الشقر) فتحتینله و(الشقرة) شبنك ضمیله مصدرلردر آت وآدم اشقر اولمق معناسنه‌در یقالی
شقر الفرس والرجل وشقر شقرا وشقرة من الباب الرابع والخامس اذا کان اشقر (الاشقرار) احرار وزننده پك اشقر
اولمق معناسنه‌در یقال اشقرّ الفرس اذا کان اشقر یعنی مبالغة (الشقراء) حمراء وزننده اشقرك مؤنثیدر وشقراء رقاد بن
منذر الضبی وزهیر بن جذیمه یاخود خالد بن جعفرك فرسلری اسمیدر بین العرب زیاده اولان شیئا ما یطلب السوط
الی الشقراء مثلنك منشأیدر صاحبی اولان مزبور فرس مرقومه یه سوار وسمت مقصدینه عازم اولوب خلال راهده
تعجیل ایچون قامچی ایله اوردقجه جری وعدوینی زیاده ایدرایدی برمطلب اوزره اولان آدم مطلبنی تحصیل
وقضا ایله آندن فارغ اولمغه قریب اولدقده ضرب اولنور # قال الشارح قوله فی شیئا ما صلة وقوله یطلب ای یطلب
العدومنها وقال فی المستقصی یضرب فیمن یعنف لاستخراج المطلوب من یده وشقراء اسید بن حناءه نك قصراغی
اسمیدر وشیطان بن لاطم نام کسنه نك قصراغی اسمیدر ومنها المثل اشأم من الشقراء برمعرکه ده کندیسی وصاحبی
قتل اولنمغله شأمتده مثل اولمشدر علی قول برمحله کیدرکن سردلك ایدوب بردرلو باشی ضبط اولنامغله صاحبی
خود سر آلوب حجار ایکن رهکذرلرینه بربعید الغور دره کلمکله اوته طرفه پرتاو ایدوب لکن یتشدرمکله ایکیسی بردن
درمیه ساقط اولدقده قصراغك بیونی شکست وهلاك اولوب صاحبی سلامتله نجات بولدی شقراء نجیه اولدی دیو
سؤال ایدنلره ان الشقراء لم یعد شرها رجلیها کلامیله وقعه‌یی نقل ایلدی علی قول شقراء غزیة بن جشم نام کسنه‌نك
اوغلنك قصراغی اسمیدر برغلامه تپك ایچون قیچ آتدقده کندی قولونه راست کلوب هلاکی ایلمسی باعث
ضرب مثل اولدی وشقراء مهلهل بن ربیعه نك وحوط الفقعسی نام کسنه نك قصراقلری اسمیدر ومعاویة بن
اسلك زیت نام قصراغنك قصراق قولونی آدیدر وعریمه ده بین الجبلین برصو اسمیدر وبادیه‌ده بشقه برصویك
آدیدر که عمرو بن سلمة بن سکن الکلابی رضی الله عنه حدیثنده مذکوردر مومی الیه حضرت سلطان الانبیاء
علیه افضل التحایا درکاهنه وفود وسعدیه وشقراء نام صولر میانه‌نده اولان اراضی‌یی استقطاع ایلمکله نائل
مقصود اولمشیدی وشقراء یمامه ناحیه سنده برقریه ادیدر (الشقر) کتف وزننده شقایق النعمان اسمیدر که کلنجك
چچکی دیدکلریدر آل رنك اولور مفردی شقره وجمعی شقرات کلور (الشقار) رمان وزننده و(الشقران) عثمان وزننده
و(الشقاری) سماری وزننده مقافك تخفیفیله ده جائزدر بونلرده کلنجك چچکنه دینور علی قول شقره بشقه برقرمزی
نبات ادیدر وشقار رمان وزننده برکونه بالق ادیدر که صرتنده اوزون اوریکی اولور (الشقرة) زنخه وزننده سنجرف اسمیدر که
زنجفره تعبیر اولنسان قرمزی بویه‌دروشقره القابندرشقرة بن الحارث بن تمیم ضبه قبیله سندن بربشقه قبیله‌نك
پدرنی لقبیدر نسبتنده شقری دینور حرکات ایله (الشقور) شبنك ضمیله شقر کلمه سندن که صقر وزننده درجمعدر
حاجت ومطلبه ودرونه ملاصق وملازم اولان امر مهمه دینور تقول اخبرته بشقری و بشقوری ای حاجتی وامری
اللاصق بقلبی المهم بها (الشقر) صرد وزننده خروسه دینور دیك معناسنه وبلا نه دینور کذب معناسنه (شقرون)
عصفور وزننده پرادمك علیدر (شقران) عثمان وزننده نبی اکرم علیه السلام حضرتلرینك صالح نام مملوکلرینك
لقبیدر وقضاعه دن برکسنه نك لقبیدر (الشقری) ذکری وزننده برکونه اعلا واجود خرما اسمیدر وقبیلهٔ خزاعه

يو ر دنده برموضع آديدر (المشقر) معظم و زننده بحرين ديار نده برحصن قــديم ايدر وسختيا ندن اولان قريه
دينور و بيوك قدح وكاسه يه دينور (شقور) صبو ر وزننده اندلس الكاسـنده بربلده آديدر (شقر) صقر وزننده
اندلس الكاسـنده برآطه نك اسميدر (شقر) شبنك ضميله برصويك و بر بلده نك اسميــدر (شقره) ثمره وزننده
اساميدندر شقرة بن نبت بن ادد وشقرة بن ربيعة بن كعب رجال عربدندر (شقره) نقره وزننده ابن نكرة بن لكيزدر
شقر) ضمتينله يمن در ياسنده احو رايله ابين بيننده برليمان آديدر (المشــاقر) ميمك فتحيله كه ذوالرمه نام شـاعرك
قولنده واقعدر برموضع آديدر ❊ مؤلفك مرادى اشبو بيتدر ❊ كأن عرى المرجان منهــا تعلقت ❊ على ام خشف
من ظباء المشاقر ❊ ومشاقر شول قومســاله دينوركه يره طوغرى ياتق وهموار ومطمئن اولوب آنده كزوب يوريمك
سهولتلى اوله على قول جلادتلو او له ومشاقر عرفج نام شجرمنبتــلرينه دينو رمفردى مشقردر (الشـقير) امير
وزننده برارض مخصوصــه نك آديدر (الشقير) كبت وزننده بركونه قبــاكلرينه ياخود برنوع چــكركه يه دينور
الشقارى) حبالى وزننده يلان سوزه دينور (الاشــاقر) همزه نك فتحيله يمنده بركوجك قبيله آديدر وبين الحرمين
برنجبه جباله اطلاق اولنور (الشكر) شبنك ضميله احسانى بيلوب ونشر ايلمك يعنى محسن ومنعمك تفضل ايلديكى
نعمت واحسانى وقدروقيمتنى بيلوب ناسه نشرواشاعه ومحسن ومنعمى مدح وثنــا ايلمــكدن عبارتدركه كفران
مقابليدر عندالبعض شكر جوارحدن همان يده مخصوصدر وحق تعالى طرفندن استعمال اولندقده اعمال حسنهٔ
عباده مجازات اراده اولنور وشكرثناء جميل معناسـنه استعمال اولنور ❊ مؤلفك بصــائرده بيانه كوره شكر منعمك
انعام ايلديكى نعمتى تصور ايدوب ناسه اظهار ايلمــكدن عبارتدر بعضلرعندنده كشر لفظندن مقلوبدركه كشف
معناسنه درنته كه ضدى اولان كفر ستر معناسنه در وعند البعض عربلرك عين شكرى قولندن مأخوذ دركه ممتلئهٔ
معناسنه در پس شكرامتلاءمن ذكرالمنعم عليه معناسنه اولور وشــكراوج ضرب او زره در برى قلب ايله اولوركه منعم
طرفندن نائل اولديغى نعمتى تصوروعرفاندن عبارتدر ثانى لســان ايله اولوركه منعم ومحسنه ثنا وستايش ايلمكدن
عبارتدر ثالث جوارح سائره ايله اولوركه بقدر الاستحقاق منعمه مكافات ايلمكدن عبارتدر و بش قاعده اوزره مبنيدركه
شاكر مشكوره خضوع وابتهال وتواضع ايلمك ومشــكوره محبت ايلمك وانعــام ايلديكى نعمتى كتم ايليوب اقرار
واعتراف ايلمك وا كا ثنا وستايش ايلمك واول نعمتى منعمك خوشلنمديغى يرلره صرف واستعمالدن مجانبت ايلمكدن مطلب
عبارتدر وارباب حقايقدن حمدون القصار ديديكه شكرسكا انعام اولنان نعمته نفسكى طفيلى عدّ واعتبار ايلمكدن
عبارتدر وجنيد ديديكه شكر كندى نفسكى سكا ارزان اولنان نعمته اهل ومستحق عد ايليوب محض تفضل اعتبار
ايلمكدن عبارتدر وابو عثمان ديديكه شكر اداى شكردن عجز وقصورى بيلمكدن عبارتدر وقالديكه ذكر اولنـان
قواعد خمس شكرك اساس وبنيادى اولمغله آنلردن برى منعدم اولدقده بناى شكر منهدم اولور وشكر بابنده هرنقدر
اقوال وارايسه مجموعنك مدار ومرجعى قواعد مذكوره در وشكرك ثمره سى نعم موجوده يى قيــد ونعم مفقوده يى
صيد اولوب وعوامك شكرى مطعم وملبس وقوت ابدان اوزره اولوب خواصك شكرى توحيد وايمان وقوت قلوب
اوزره واقع اولور داود نبى عليه السلام ديديلركه يارب بن دركاهكه نيجه شكر ايده يم كه شكرم دخى موجب شكر اولور
برنعمت عظيمه در جنــاب بارى تعالى جوابنده ❊ الآن شكرتنى يا داود ❊ بيورديلر وعلماء حمد وشــكرك برى برندن
افضليتى بابنده تكلم ايلديلر لكن حديثده ❊ الحمد رأس الشكر ❊ واقع اولمغله حمد ايليان البته شكر ايلمامش اولور
واسماء حسناى الهيه دن براسم سامى شكوردر حق تعالى جانبندن شكر عباده مغفرت ومجازاتدن عبارتدر وحمد ايله
شكرك فرقى بودركه شكر انواع واسباب جهتندن اعم ومتعلقات جهتندن اخصدر وحمد متعلقات جهتندن اعم
واسباب جهتندن اخص دروشكر فى الاصــل مصدر اولوب بعده اسم اوله رق استعمــال اولندى انتهى وشكر
وشكور وشكران مصدر اولورلر يقال شكره وشكرله شكرا وشكورا وشكرانا وشكر الله وشكر لله وشكر بالله وشكر
نعمة الله وبنعمة الله ❊ شارح ديركه لام ايله تعديه سى افصحدر وباايله تعديه سى مقابليه مبنى در وبنفسه تعديه سى اصمعى
عندنده منكردر اشعاره مخصوصدر ودعاى قنوتده نشكرك ولا نكفرك قولى اولا حضرت عمردن منقول روايتده
ثابت دكلدر ثانيا ازدواجــه محمولدر (التشكر) تفعل وزننده بودخى شــكر وسپاس ايلمك معناسنه در يقال تشكرله
بلاءه بمعنى شكر (الشكور) صبو ر وزننده مبالغــهٔ وصفدر چوق شكر وسپاس ايدن ادمه دينور يقال رجل شكور
اى كثير الشكر وآزجه علف ايله اكتفــا ايده رك قوت وسمن بولور اولان دابه يه اطلاق اولنور يقال دابة شــكور
اذا صارت تسمن على قلة العلف (الشكر) شبنك فتحى وكافك سكونيله عورتك فرجنه على قول فرجنك لحمه دينور
شبنك كسر يلهده لغتدر وجماع معناسنه در قال الشارح وفى النهاية انه عليه السلام ❊ نهى عن شكر البغى الشكر ❊ بالفتح

الفرج ارادمايعطى على وطئها وشكر سراة ارضنده متمكن بر جماعتك پدرى اولان والان بن عمروك لقبيدر ويمنده
برطاغك آديدر وشكر مصدراولور خرما آغاجنك ديبلرندن كوجك فدانلر سوروب چيقمق معناسنه در يقال شكرت
النخلة شكرا من الباب الاول اذانبت شكيره (الشكر) فتحتينله حيوانك ممه سى سود ايله طولمق معناسنه در
يقال شكرت الناقة شكرا من الباب الرابع اذا امتلأ ضرعها وطوارسمورمك معناسنه در يقال شكرت الدابة
اذاسمنت وبر آدم جوانمر دلك ايلمك على قول بعد البخل ويركسى چوق اولمق معناسنه در يقال شكر
فلانا اذاسخا بماله او غزر عطاؤه بعد بخله وآغاجك ديبندن خرده فدانلر وفليزلر سوروب چيقمق معناسنه در
يقال شكرت الشجرة اذاخرج منها الشكير (الشكرة) فرحه وزننده و (المشكار) مكثار وزننده ممه سى سود ايله ممتلى
اولان ناقه يه دينور شكره نك جمعى شكارى كلور سكارى وزننده وشكرى كلور سكرى وزننده وشكرات كلور فرحات
وزننده (المشكرة) ميمك وكافك فتحيله پك سودلو اولان اوتلقلره وصف اولور يقال عشب مشكرة اى
مغزرة اللبن (الاشكار) همزه نك كسريله حيوانك ممه سى سود ايله طولمق معناسنه در يقال اشكر الضرع اذا امتلا
لبنا وبر آدمك دوه لرى طاولنمق معناسنه در يقال اشكر القوم اذاشكرت ابلهم وآغاجك ديبندن تازه فدانلر سوروب چيقمق
معناسنه در يقال اشكر النخل اذاخرج شكيره (الاشتكار) افتعال وزننده بودخى ممه سود ايله طوپطلو اولمق معناسنه در
يقال اشتكر الضرع اذاامتلأ وبلودك يغمورى صاغنا نقلى ياغمق معناسنه در يقال اشتكرت السماء اذاجد مطرها
يعنى اشتد وقعها ويل يغمور كتورمك معناسنه در يقال اشتكرت الرياح اذااتت بالمطر وهواده اسى ياخود
صوغوق مشتد اولمق معناسنه در يقال اشتكر الحر والبرد اذا اشتدتا ويلوب سكرتمكده چبالبوب صرف
مقدور ايلمك معناسنه در يقال اشتكر الرجل فى عدوه اذااجتهد (الشكير) امير وزننده آت قسمنك يلبسى ديبلرنده
اولان خرده تويه دينور وانسانك يوزينك وقفاسنك قولاغنه ويونه طوغرى اولان قيله دينور وخرده مومه دينور
وقيل وتوى وقوش يلكلرينك واوتلغك ديبلرنده وارالقلرنده اولان خرده سنه دينور وصولوب قوريدقدنصكره
مجددا هنوز تازه لنان اوتلغه دينور وقوريمش نهاللر ارالغنده اولان تروتازه نهاله دينور ويپوك آغاجلرك ديبلرنده
بتن فدانه دينور وخاصة خرما آغاجنك ديبلرنده واوزدكلرى اشاغيسنده بتن فليزه وفدانه دينور وخرما آغاجنه
اطلاق اولنور وخرما دالرينك ديبلرنده وابرى يپراقلرينك ديبلرنده بتن خرده يپراغه دينور وتازه آغاج دالنه دينور
وآغاجك قبوغنه دينور مجموعنك جمعى شكر كلور ضمتينله وآصمه نك يره ياتروب بشقه يردن چيقاردقلرى قولنه دينور كه
طالدرمه تعبير اولنور بونلرك جمله سى باب افعالدن وباب رابعدن وافتعالدن متصرفدر (الشكرية) فتحاتله
ذكراولنان شكر لفظندن مأخوذدر كه ناقه نك ممه سى سود ايله طولمق معناسنه در يقال هذا من الشكرية
اذاحفلت الابل من الربيع (يشكر) ينصر وزننده اسامیدندر يشكر بن على بن بكر بن وائل ويشكر مبشر
بن صعب ايكى قبيله نك پدريدر (شكير) زبير وزننده اندلس السكاسنده برطاغ اسميدر كه تپه سندن ياز وقيش
قار مفارقت ايلمز (شكر) زفر وزننده اندلسده برآطه نك آديدر (شكر) بقم وزننده حفاظدن محمد بن المنذر لقبيدر
شكر) شينك ضميله (شوكر) جوهر وزننده اعلام رجالدندر (الشاكرى) كافك فتحيله چاكر فارسى معربيدر
اجير وارغاده دينور وخدمتكاره دينور (الشكاير) نواصى معناسنه دركه ناصيه نك جمعيدر وشكاير جمع اوله رق
مستعملدر كويا كه شكيره نك جمعيدر (المشتكرة) مشتهره وزننده سخت وشديد رياحه وصف اولور يقال هبت
الرياح المشتكرة اى الشديدة (الشيكران) شينك وكافك فتحيله وكافك ضميله زبارزد در بر نوع نبات آديدر ياخود
صواب اولان مهمله ايله اولمقدر اعجامله ضبطنده جوهرى وهم ايلمشدر ياخود صواب اولان شوكران اولمقدر
بو نبات جميع مفرداتده شوكران عنوانده مرسوم وفارسيده دورس وتفت يزدى وتركيده بالدران ايله مفسردر
(المشاكرة) مفاعله وزننده بركسه ايله هارل هارل سوزه بوشانوب كيرشمك معناسنه در امتلاء لبن معناسندن مأخوذدر
تقول شاكرته الحديث اذا فاتحته وبر آدم كندى نفسنى شكر وسپاس ايدركوسترمك معناسنه در تقول شاكرته
اى اريته انى له شاكر (الشكرى) سكرى وزننده سموز وياغلو اتكلجه سنه وصف اولور يقال قدرة شكرى
من اللحم اى سمينة (الشمر) شينك فتحى وميمك سكونيله جد وحدتله على قول خرام ورفتار ايله مرور ايلمك معناسنه در
يقال شمر الرجل شمرا من الباب الاول اذمر حادا او مختالا وبر نسنه يى چكوب بوزمك معناسنه در يقال شمر
الشى اذاقلصه وآغاجدن كسيم وقتى خرما كسمك معناسنه در يقال شمر النخل اذاصرمه اى صرم ثمرته (التشمير)
تفعيل وزننده شمر ايله ايكى معناى اولده مرادفدر يقال شمر تشميرا بمعنى شمر وبالدردن وباجاقدن ثوابى يوقرى
صيغوب چرمك معناسنه دركه باجاقلرى صيغه مق تعبير اولنور سكرتمكه واقدامه تهيؤ شيوه سيدر يقال شمر

الثوب اذا رفعه ویر ایشده جست وچابك دیرغك معناسنه مستعملدر یقال شمر فی الامر اذا خف ویر نسنه یی صالیورمك معناسنه در یقال شمر السفینة وغیرها اذا ارسلها (الانشمار) انفعال وزننده و(التشمر) التفعل وزننده تشمیرایله معنای اولده من ادغدر یقال انشمر الرجل وتشمر بمعنی شمر وتشمیر برایشه حاضر لنمق معناسنه مستعملدر کمعنای لازمیدر یقال تشمر للامر اذا تهیأ (الشمر) شینك کسریله و(الشمیر) سکیت وزننده و(الشمری) شینك ومیم مشددهنك فتحی ویالك شدهسیله و(الشمری) کسرتیله و(الشمری) ضمتیله و(الشمری) قمی وزننده و(المشمر) محدث وزننده تقلبات دهره وطبایع امور ومصالحه تجربهسی مسبوق کاردان وکارکذار آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شمر وشمیر وشمری وشمری وشمری وشمری ومشمر ای ماض فی الامور مجرب (الشمر) قلز وزننده شدید ودشوار اولان ایشه اطلاق اولنور کویا که آنده بالذرلر صیخور یقال شر شمر ای شدید (شمر) کتف وزننده ابن افریقیس اسمیدر که ماوراء النهرالکاسنده سغد مملکتنك مدینهسی یعنی قاعدة الملکی اولان شهره غزا ایدوب مدینهٔ مزبورهیی قلع وتخریب ایلمکله شمرکند اطلاق ایلدیلر علی قول شهر مزبوری مرقوم بنا ایلمکله شمرکنت تسمیه ایلدیلر زیرا کنت کلهسی ترکیده قریه یه دینور تعریب اولنوب سمرقند دیدیلر میمی اسکان وراینی فتحیله تلفظ لحن در * مؤلف بك ایجاز ایلمشدر اولا مزبور شمر افریقیه منسوبی اولان تبابعهٔ یمندن افریقس نام پادشاهك اوغلو اولوب ما وراء النهره که بلاد ترکستاندر سفر وشهر مرقومی زیر وزبر ایلمکله شمرکند دیدیلر کند لفظی قلع معناسنه اولان کندنمن ماضی درکه فارسیده ریاخود وصف ترکیبی در وبعضلر عندنده اصل کنت ایدی که نابله در وترکیدر قریه معناسنهدر تعریبله سمرقند دیدیلر وحالا معربیله مشهور بلدهٔ عظیمهدر و برهان قاطعده بو وجهله حرسومدرکه سمر سین مهمله ومیمك فتحیله ترکستان شاهلرندن برینك اسمیدر وکند فارسیده قریه یه دینور شهر مزبوری ابتداشاه مسفور قریه اولهرق اعمار ایدوب رفته رفته شهر عظیم اولمشدر انکیچون وصف ترکیبی اوزره سمرکند ومعربنده سمرقند دیدیلر انتهی وشمر بن حجد ویه لغوی معروفدر (الشمر) شینك کسریله سخی وجوانمرد آدمه اطلاق اولنور وناقد وبصیر وخردهدان وآکاه آدمه اطلاق اولنور وبر رجل آدیدر (الشمرة) بودخی شینك کسریله فاسد وتباه کسهنك یورویشنه اطلاق اولنور مرادبالدری چیلاق مقولهسی سفهانك واهل شر اولان یرامزلرك یوریشی اوله جقدر یقال یمشی الشمرة ای مشیة الفاسد (الشمار) سحاب وزننده مصر لسانده رازیانج اسمیدر که تعریبلهرزنه دیدکلری دانهدر (شمیر) امیر وزننده یمنده برطاغك آدیدر وارمینیهده برموضع اسمیدر (شمیران) حزیران وزننده ارمینیهده بربلده در وشهر مرو قضاسنده برقریه در وخولان قبیلهسندن بربطن درکه جماعتنه شمیر یونیدیلر (الشمور) تنور وزننده الماس دیدکلری جوهر معروفه دینور (شمر) بقم وزننده شمرادن جبل بن عبدالله بن معمرك جدینك فرسی اسمیدر وبر ناقهو بر رجل اسملریدر (الشمیر) سکیت وزننده امور ومصالحده بغایت جست ومقدام آدمه اطلاق اولنور یقال رجل شمیر ای منشمر مجد وجست وروندهناقهیه اطلاق اولنور یقال ناقة شمیر ای سریعة (الشمرية) بونده درت لغت واردر شینك ومیم مشددهنك کسری وشینك کسری ومیم مشددهنك فتحیله وایکیسنکده ضمی وایکیسنکده فتحیله بودخی جست وچالاك ناقهیه اطلاق اولنور (الاشمار) همزهنك کسریله برکسهیی قلج ایله چالوب اولدرمك معناسنهدر یقال اشمره بالسیف اذا ادرجه وطواری پك سرعت وتعجیل ایله سوروب ایلتمك معناسنهدر یقال اشمر الابل اذا اکمشها واعجلها ویغوراشدیغی ناقهیی کبهقلمق معناسنهدر یقال اشمر الجمل طروقته اذا القحها (الشامر) و(الشامرة) ممهسی چکیلوب قرننه یاپشمش اولان قیونه اطلاق اولنور یقال شاة شامر وشامرة اذا کان قدانضم ضرعها الی بطنها وشامر ومنشمره دیشلرك دیبلرینه پك یاپشق اولان دیش اتنه وصفه اولور یقال لثة شامرة ومنشمرة اذا کانت لازقة باصول الاسنان (الشمیرة) زبجره وزننده قورقوب خفقان آدم کبی سکردوب قاچمق معناسنهدر یقال شمیر الرجل اذا عدا عدو فزع (الشمخرة) خای معجمه ایله شمجره وزننده تکبرلك ایلمك معناسنهدر یقال شمخر فلان اذا تکبر وتقول ماهذه الشمخرة ای الکبر (الاشمخرار) اسبطرار وزننده پك اوزامق معناسنهدر یقال اشمخر الشیء اذا طال (المشمخر) مقشعر وزننده یوکسك طاغه وصف اولور یقال جبل مشمخر ای عال (الشماخیر) جماهیر وزننده جلازده طلنف ایله بجرش مبانندهبرنیجه جباله اطلاق اولنور (الشمخر) شینك کسری ومیم مشددهنك فتحیله خودبین ومتکبر کمسه یه دینور (الشمختر) سفرجل وزننده شوم اختر فارسی معربیدر که بد بخت ومنحوس الطالع کمسه یه دینور ولئیم وفرومایه یه اطلاق اولنور (الشمیذر) ذال معجمه ایله سفرجل وزننده جست وروندهدوه یه دینور وجست وچالاك وسبکپا وسبکروح غلامه دینور وپك سرعتله اولانیوریشه دینور سیرانجی معناسنه (الشمذارة) شینك کسریله بودخی جست وچالاك اوشاغه دینور (الشمذر) جعفر وزننده و(الشمذر) درهم وزننده و(الشمذار) دهناو وزننده بونلرده

برحنلها اولان يورو يشه دينور (الشمصرة) دحرجه وزننده بركسنه يه برماده ضمننده تضييق وتقاضا ايلك
معناسنه در يقال شمصر عليه اذا ضيق (الشمنصير) قمحتبله يانخود شماصير هذيل ديارنده برطاغك آديدر (الشنار
شينك فتحيله پك بد وقبيح اولان عيب وعار وتفصيحيه دينور وشناعت وفضاحتله مشهور اولان ايشه دينور يقال
اتى بالشنار وهو اقبح العيب والعار وكذا الامر المشهور بالشنعة (التشنير) تفعيل وزننده بركسنه بى عيبلك على قول
برتفصيحاتله تشهير ورسواى ايلك معناسنه در يقال شنّر عليه اذا عابه او سمّع به وفضحه (الشنير) سكيت وزننده
و(الشنيرة) هايله بدخوى وبدمزاج آدمه دينور يقال رجل شنير وشنيرة اى سيء الخلق وشرّ وعيوبى كثير اولان كمسه يه
دينور (بنو شنير) سكيت وزننده عربدن بر بطن آديدر (الشنزة) شينك فتحى ونونك سكونيله صالح ومتدين آدمك
يورو يشنه دينور يقال يمشى الشنزة هى مشية الرجل الصالح (شنارى) حبارى وزننده كديه دينور سنوركبى (شنزى
جنزى وزننده مصر الكلمنده سمنوديه ناحيه سنده برقريه وبهنسى ناحيه سنده برقريه اسملريدر (شنباره) شينك
فتحى ونونك سكونيله مصرك شرقيه سنده ايكى قريه اسميدر (خيار شنبر) خبر ماده سنده ذكر اولندى (الشنترة
شينك وتانك ضمى وتانك فتحيله ضعيفلر برمغه دينور اصبع معناسنه جمعى شناتر كلور وايكى برمغك ارالقلرينه دينور
ذوالشناتر) شينك فتحيله ملوك يمندن برملك لقبيدر كه اسمى لخنيعه ايدى زائد برمغى اولمغله آنكله ملقب اولمشيدى
مزبور رخانداندن ملوكدن اولميوب على طريق التغلب نشئت ايلكله خاندان ملوكيته مخصوص اولان حميردودمانلرندن
ادراك ايدن جوانلرى دست قهر ايله احضار واواطه ايله احتقار ايدر ايدى تاكه بينلرنده دركار اولان قانون معتبر
مقتضاسنجه مسند ملوكيته سزاوار اولميهلر * شارحك بياننه كوره بركون ينه خاندان حميردن ذونواس نام برجوان
مستثنا پيدا اولديغنى استماع ايلدكده على العاده لواطه ايچون طرفنه احضار وخلوتكاهنه دخول وكار تبهكارينه
مباشرت هنگامنده جوان مزبور تيز دستلكله مسفورك ذكر وسرنى قطع وطشره خروج ايلدكده ناس كيفيته
واقف اولمغله كربيا نمرى بنجه ستمرسومدن تخليص ايلدك ديو اظهار شادى وشاباش ايده رك تخت سلطنته اجلاس
ايلديلر (الشنترة) دحرجه وزننده اثوابى يرتوب پاره لمق معناسنه در يقال شنتر ثوبه اذا مزّقه (الشنجار) شينك
كسريله شنكار فارسى معربيدر كه عربيده خس الحمار وكحلاء وحمراء ورجل الحمام دخى ديرلر تركيده اشك
مارولى وهواجوا ديدكلرى نبات اوله جقدر كه ادويه دندر نباتى زمينه ملاصق ساقى تيكن تيكن تويلى وكوكى برمق
غلظتنده وقانكبى قرمزى اولور السورلدكده الى رنكين ايدر طپراغى پك طيب اولان يرلرده بتر (الشنذارة) و(الشنذيرة
شينلرك كسريله غيور على قول فاحش آدمه دينور يقال رجل شنذارة وشنذيرة اى غيورا وفاحش (الشنزرة) زاى
معجمه ايله دحرجه وزننده درشت وغليظ اولمق معناسنه در يقال شنزر الرجل اذا غلظ وخشن (شنزر) جعفر وزننده
بر رجل آديدر و برموضع اسميدر بونده شيزر مصحّفى اولمق كركدر (الشنصرة) شنزره وزننده برنسنه يوغون اولمق
معناسنه در يقال شنصر الشيء اذا غلظ وقاتى وشديد اولمق معناسنه در يقال شنصر الشيء اذا صار شديدا
الشنصير) بو دخى غلظت وشدت معنالرينه در ويقال هم فى شنصرة وشنصير اى فى شدة وشنصير حصن
ومعقل وملاذ معناسنه در (الشنظرة) ظاى معجمه ايله سوكمك سبّ ودشنام معناسنه در يقال شنظر بهم اذا شتمهم
الشنظير) و(الشنظيره) شينلرك كسريله بدخوى وبدمزاج وبدزبان كمسه يه دينور يقال رجل شنظير وشنظيرة اى
سيء الخلق فحاش وشول قياپاره سنه دينوركه طاغك ركنى اولان يالچين قيادن چتلايوب آشاغى يه يوارلنوب
دوشمش اوله وشنظيره هايله طاغك سيورى اوجنه دينور (الشنظورة) شينك ضميله بو دخى ركن جبلدن آيريلوب
دوشن قيالرچه سنه دينور (بنو شنظير) شينك كسريله عربدن بر بطندر (الشنغير) غين معجمه ايله شنظير وزننده
بدخوى و بدزبان ودلازار كمسه يه دينور (الشنغرة) دحرجه وزننده و(الشنغيرة) شينك كسريله آندن اسملردر
الشنفرة) فايله شنظيره وزننده و(الشنفارة) شينك كسريله ناقه قسمنك حدت ونشاط وجنبشله يوريمسنه دينور
و(شنفره) بدخوى كمسه يه دينور (الشنفرى) فنعلى وزننده ازد قبيله سندن برشاعر لقبيدر بغايت يوكرك اولمغله اعدى
من الشنفرى ضرب مثل اولمشدر * شارحك بياننه كوره اسمى عمرو بن مالك در قصيدهٔ لامية العرب صاحبيدر
الشنغار) قنطار وزننده جست وخفيف آدمه دينور يقال هو شنغار اى خفيف (الشنهبر) سفرجل وزننده
و(الشنهبرة) هايله پك قوجه قارى يه دينور (الشنبقور) حبربور وزننده كرچه امية بن ابى الصلت نام شاعرك شعرنده
واقع اولوب لكن تفسيرينه كسه تعرض ايلامشدر (الشور) دور وزننده و(الشيار) و(الشيارة) كتاب وكتابه وزننده
و(المشار) و(المشارة) ميملرك فتحيله قوغاندن بال صاغمق معناسنه در يقال شار العسل يشور شورا وشيارا وشيارة
ومشارا ومشارة اذا استخرجه من الوقبة وشور صاغلمش باله اطلاق اولنور تسميه بالمصدردر يقال ما اكثر شوره

اى عسله المشور وشور حسن وجمال وهيئت معنالرينه مستعملدر كاسيذكر وشور وشوار قوام و زننده دابه يى تعليم ياخود بازارده مشترى يه عرض ومايه سنى ارأت ايچون ديز كين ايدوب سكرندرمك و يورتمك ياخود مشترى كندى بنوب يورتمك وسكرتمكله دنه يوب يوقلامق ياخود ايلروكير وچوير وب يورتمك معناسنه دركو يا كه قواندن بال استخراج ايدركبي اول عسل ايله دابه نك مايه سنى استخراج ايدر وصا تيلق جاريه قسمنده دخى استعمال اولنور يقال شارالدابة شورا وشوارا اذاراضها اوركبها عند العرض على مشتريها او بلاها ينظر ماعندها اوقلبها وكذا الامة وشور اساميدندر شور بن شور بن شور بن شور كه اسمى ديوآشتى ايدى ابن دريد نام اديبك مقصوره نام اثرنده ممدوحى اولان عبدالله بن محمد بن ميكال نام كسه نك جدى اولمق اوزره مبين دربونلرك مجموعى ملوك فارس ايدى و بونلر يزدجرد بن بهرام نسلندندر وديوآشتى فارسيده مصالح الجن ديمكدر وقعقاع بن شور تابعيندندر (الاشارة) همزه نك كسريله ذكر اولنان شور وشوار ايله ايكى معناده دخى مرادفدر يقال اشاره واشار الدابة بمعنى شار و برنسنه يى برآدمه تعيين وجهيله كوسترمك معناسنه دريقال اشار اليه اذا اومأ واشارت ال ايله وكوز ايله وقاش ايله اولور يقال اشار اليه بيده و بعينه وبحاجبه وعلى ايله صله لنسه امر معناسنه اولور بوراده امردن مراد حكم طريقيله اولان امر اولميوب بلكه مثلا برخصوص ايچون برآدم برآدم ايله مشاوره ايدوب عجبا آنى ايشليه يم مى يوخسه ايشلميه يم مى ديدكده اول آدم ايشله ياخود ايشلمه ديمكدن عبارتدركه رأى وارشاد مفهوميدر يقال اشار عليه بكذا اذا امره و بونلر ذكر اولنان استخراج عسل معناسندن مأخوذ درآمر كو يا كه استخراج فعل مأمور ايدر ياخود مأمور آمرك رأيني استخراج ايدر وآتش قالدرمق معناسنه دركه مراد مضياف اولان بدويلر كيجه وقتنده كذلك شبخون مقوله سنه دوچار اولنلر اطراف قبائله اشعار ايچون رفع نار ايلرلر يدر يقال اشار النار وبالنار ويقال اشوربها على الاصل اذارفعها واشاره بال صغان آدمه ياردم ايلك معناسنه در تقول اشرنى عسلا اى اعنى على جنيه (الاستشارة) استخاره وزننده بودخى بال صاغمق معناسنه در يقال استشار العسل بمعنى شاره وطوار قسمى سمو روب اندام ومنظره سى كوزللمك معناسنه دركه شاره وهيئت خلقيسنى اخراج ايلمكدن عبارتدر يقال استشارت الابل اذا سمنت وحسنت ويغوردوه ناقه كه ميدر دكليدر فهم ايچون بولنى استشمام ايلك معناسنه مستعملدر يقال استشار الفحل الناقة اذا كر فيها فنظر الاقح هى ام لا و برآدم خوب وفاخر جامه كيمك معناسنه در يقال استشار فلان اذا لبس لباسا حسنا و برآدمك كار وكردارى ظاهره چيقوب عيان اولمق معناسنه مستعملدر يقال استشار امره اذا تبين و برادمدن برخصوص ايچون مشورت طلب ايلك معناسنه در يقال استشار فلانا اذا طلب منه المشورة (الاشتيار) افتعال وزننده بودخى بال صاغمق معناسنه در يقال اشتاره العسل بمعنى شاره (المشار) ميمك فتحيله آرى قوانه دينور خليه معناسنه (المشوار) محراب وزننده قوغاندن كوميى كسوب بالنى صاغجق آلته دينوركه آكبش تعبير اولنور وبرآدمك خبر ويره جك صفتنه اطلاق اولنور مخبر معناسنه يقال فلان حسن المشوار اى المخبر وچهره ومنظر معناسنه مستعملدر يقال لبس لفلان مشوار اى منظر ويقال اخذت الدابة مشوارها اذا سمنت وحسنت وهيئتها ومشوار نشخوار فارسى معربى اولوركه دوه وقيون وبكى مقوله سنك معده ده ابقا ايليوب آرالق آرالق چيقاروب چيندكلرى علف بقيه سنه دينور تركيده كو يش تعبير اولنور و بيع ايچون دواب عرض اولنه جق مكانه دينوركه آت بازارى تعبير اولنور ومنه المثل اياك والخطب فانها مشوار كثير العثار مثل مزبورا كثار كلامدن تحذير معرضنده ضرب اولنوب ومشوار حلاج يا ينك كر يشنه دينور (الشورة) شينك ضميله بودخى مخبر ومنظر معنالرينه در وبال كومجنه دينور وسموز وطاولى ناقه يه دينور (المشوارة) ميمك كسريله بو دخى بال كومجنه دينور (ماذى مشار) ذال معجمه نك كسرى وميمك ضميله شول باله دينوركه برآدمك اعانتيله صاغلمش اوله ماذى باله دينور ومشار اشاره دن اسم مفعولدر (الشورة) تمرمو زننده و(الشارة) و(الشور) كاسيذكر و(الشيار) كتاب وزننده و(الشوار) سحاب وزننده حسن وجماله دينور يقال فلان ذوشورة وشارة وشور وشيار وشوار اى حسن وجمال وهيئت وقيافت معناسنه مستعملدر ولباس وكسوه يه اطلاق اولنور وسموز لكه اطلاق اولنور سمن معناسنه وبرآدمك تزين ايلديكى زينت وآرايشه اطلاق اولنور وشوره خجل اولمغه دينور خجلت وشرمسارى معناسنه يقال اخذته الشورة اى الخجلة (المشورة) مقوله وزننده بودخى بال كومجنه دينور (المشارة) ميمك فتحيله بودخى صورت ومنظر معناسنه مستعملدر ومنه يقال اخذت الدابة مشوارها ومشارتها اذا سمنت وحسنت ومشاره ديره معناسنه دركه يردونم ترلايه دينور جمعى مشاور وكسره سبيله مشاير كلور ✿ مؤلف ديره يى مشاره ايله ومشاره يى ديره ايله تعريف ايلمشدر امهات سائره دن منفهم اولديغى اوزره التمش ذراع طول والتمش ذراع عرضى

مشتمل مزرعه يه جريب دينوركه تركيده دونم تعبير اولنور وقرق آديمدن اون آديمه كلنجه قدر ترلايه و بستان قطعه سنه دبره ومشاره دينورا كنجلر يننده اولك تعبير اولنور فارسيده اوله كرى وثانى يه خويد ديرلر (شيار) شينك كسريله سموز وخوب هيئت اتلره وصف اولور يقال خيل شيار اى سمان حسان ❁ شارحك بيانه كوره مفردى شيردر سيد وزننده (التشوير) تفعيل وزننده بودخى صاتلق دابه يى آت پازارنده كوستورش ايلك معناسنه در يقال شوّر الدابة بمعنى شارها و برآدمه عار وحيا ايده جك وخجل وشرمسار اوله جق برايش ايشلك معناسنه در عورت يرينى كشف ايلك كبى يقال شوّر به اذا فعل به فعلا يستحيى منه واشارت معناسنه در يقال شور اليه بيده اذا اومأ اليه (المستشير) شول ادمه اطلاق اولنور كه حيوانك كبه اولوب اولديغنى ادراك ايدر اوله و بواركك حيوانده دخى مستعملدر ذكر اولنان استشاره دن اسم فاعلدر يقال رجل وفحل مستشير اذا صار يعرف الحائل من غيرها (الشوار) شينك حركات ثلاثيله اواسباب وتجملاتنه اطلاق اولنور تقول منزلى خال عن الشوار اى متاع البيت وانسانك ذكرينه وخايه و دبرينه اطلاق اولنوركه عورت يريدر وشوار سحاب وزننده نرم واطيف سرين يله وصف اولور يقال ريح شوار اى رخاء (التشوّر) تفعل وزننده تخجيل معناسنه اولان تشويرمذكوردن مطاوعدركه شرمنده اولمق معناسنه در يقال شوّر به فتشوّر (الشورى) طوبى وزننده و(المشورة) ميمك فتحى وواوك ضميله امر معناسنه اولان اشارت مذكوره دن اسملردر ومشوره نك وزنى مفعله در مفعوله دكلدر يعنى اصلى مشووره دكلدر مصباحك بيانه كوره مشوره كلمه سنده ايكى لغت واردر برى ميمك وواوك فتحيله در و بريسى ميمك فتحى وشينك ضميله معونه وزننده در وكرمانينك نقلنه كوره ميمك وواوك فتحى وواوك ضمى ومعونه وزننده دركه بوكه كوره اوچ اولور پس مؤلفك قولى بونلره مخالفدر (الشوران) حوران وزننده عصفر اسميدركه تحريفله آصپور ديدكلرى نباتدر وشوران عقيق مدينه قربنده برطاغك اديدر انده قتى وافر يغمور صولرى ايركيلور وحرة شوران حجاز قاره طاشلقلرندن برينك اسميدر (المشوّر) معظم وزننده شوران ايله يعنى آصپور ايله بوياتمش نسنه يه دينور يقال ثوب مشوّر اى مصبوغ بالشوران (الشورى) سكرى وزننده برنبات بحرى اسميدر (الشير) سيد وزننده برادمك دائما مشورتكزينى اولان كمسه يه دينور احدهما اخرك همشورتيدر يقال فلان شيرك اى مشاورك ووزيره اطلاق اولنور پادشاهك مشورتكارى اولديغيچون جمعى شوراء كلور شعراء وزننده (الشيرة) سيده وزننده ذكر اولنان شوره وشاره دن صفتدر حسن وجمال صاحبى شيئه دينور تأنيثى موصوف اعتباريله در يقال قصيدة شيرة اى حسناء (المشيرة) ميمك ضميله سبابه يه يعنى شهادت پرمغنه اطلاق اولنور انكله اشارت اولنديغيچون (شيروان) شينك كسريله بخارا قضاسنده برقريه اديدر (بنوشاور) واوك كسريله همدان قبيله سندن بر بطن در (المشور) مقول وزننده ذكر اولنان شوره وشاره دن اسم مفعولدر زينتلو واراسته نسنه يه دينور يقال شئ مشور اى مزين (الشير) شينك اماله سيله فارسيده ارسلانه دينور شريف نسابة عمرى شيجا عنه مبنى انكله ملقب اولمشدر (الشهرة) شينك ضمى وهانك سكونيله برنسنه قبح وشناعت جهتيله بين الناس واضح وظاهر اولمغه دينوركه رسوايلق اوله جقدر ❁ شارحك بيانه كوره خير وحسن جهتنده استعمالى مجاز اولور ومنه قولهم الشهرة آفة (الشهر) فهر وزننده برشيئى شهرتلندرمك معناسنه در يقال شهره شهرا من الباب الثالث اذا اظهره فى شنعة ❁ لكن مؤلف بصائرده تعميم ايلمشدر وشهر اهل علم ودانشمنده اطلاق اولنور بمعنى مفعولدر يقال رجل شهر اى عالم وطرنق كسنئيسى شكلنده اولان شيئه اطلاق اولنور معناى آتيدن تعميم اولنمشدر ويكى آيه اطلاق اولنور شهرتنه مبنى يقال طلع الشهر اى الهلال وآيه اطلاق اولنور عموم علاقه سيله قمر معناسنه على قول تمام واضح وعيان اولوب بدر كامل اولمغه متقرب اولدقده اطلاق اولنور واايامدن عدد معروفه اطلاق اولنور قمر ايله مشهور اولديغيچون مراد اون ايكى جزؤ اعتبار اولنان برسنه نك برجزؤى اوله جقدركه قمرك يكرمى سكز منازلى قطع ايلديكى ايامدن عبارتدر كاه اوتوز وكاه يكرمى طقوز كون اولور تركيده دخى برآى تعبير اولنور جمعى اشهر وشهور كلور وشهر كذلك مصدر اولور ناس اوزره قلج صيروب سل سيف ايلك معناسنه يقال شهر سيفه شهرا من الباب الثالث اذا انتضاه فرفعه على الناس وشهر اساميدندر شهر بن حوشب محدث ومتروك الروايه در (التشهير) تفعيل وزننده بودخى شهرتلندرمك معناسنه در يقال شهره بكذا تشهيرا بمعنى شهره وناس اوزره قلج صيرمق معناسنه در يقال شهر سيفه بمعنى شهره (الاشتهار) افتعال وزننده برنسنه يى شهرتلندرمك واول نسنه شهرتلنمك معناسنه متعدى ولازم اولور يقال اشتهره فاشتهر (الشهير) امير وزننده و(المشهور) بين الناس قدر ومنزلتى معروف وذكر بالخيرايله السنه ده مذكور وموصوف اولان آدمه اطلاق اولنور يقال رجل شهير ومشهور اى المعروف المكان المذكور وشرف وشان صاحبى

نامدار آدمه اطلاق اولنور يقال هو رجل شهير ومشهور اى نبيه (المشاهرة) مفاعله وزننده و (الشهار) فعال وزننده اجير
وخدمتكار مقوله سنى آيلقله طوتمق معناسنه در شو كه مياومه كونلكله ومسانهه يللقله طوتمقدر يقال شاهره مشاهرة
وشهارا اذا استأجره للشهر (الاشهار) همزه نك كسريله بر آى بكجمك معناسنه در يقال اشهر القوم اذا اتوا عليهم شهر
وخاتون طوغوره جغى آيه كيرمك معناسنه در يقال اشهرت المرأة اذا دخلت فى شهر ولادها (الاشاهر) همزه نك فتحيله
نرجسك يعنى زرين ديدكلرى شكوفه نك يپراقلرينه ديرلر كه ص لداق آق يپراقلرى اوله جقدر فى الاصل اشهرك جمعيدر
(الشهيرة) سفينه وزننده كودمسى انلوقودوى واسع خاتونه وسائر دبشى حيوانه وصف اولور يقال اتان وامرأة شهيرة
اى عريضة واسعة (الشهرية) شينك كسريله بر كونه باركيره دينور اسامك يانه كوره جنسى ياتك كحيل ايله باركير
بيننده اولان قصر لق باركير اوله جقدر (شهران) سلمان وزننده ابن عفرس اسميدر كه خثعمدن بر قبيله پدرينك اسميدر
(مشهور) ثعلبة بن شهاب الجذلى نام كسنه نك فرسى اسميدر (الشهورة) هايله بتوكانه نك اعظم ايامندن بر يوم معروف
اسميدر كه انده بر وقعه عظيمه اولمشدر (المشهرة) معظمه وزننده مهلهل بن ربيعه نك قصراغنك اسميدر
(ذو المشهرة) اصحاب كرامدن ابو دجانه سماك بن اوس حضرتلرينك لقبيدر بر مشهره سى وار ايدى انكله ميدان
حربه خروج ايلدكده بين الصفين صالنى يو ريوب وذاتنده بهادر اولمغله اوكنه كلان اعداى عالم حياتده ترك
وابقا ايلمز ايدى ظاهر امشهره دن مراد سيفدر رهاء اسميه در زيرا كتب سيرده مسطوردر كه احد غزوه سنده سلطان
انبياء عليه افضل التحايا حضرتلرى ابو دجانه يه بر سيف اعطا وحقنى ادا ايله توصيه بيوروب اولدخى سيف مزبورى
اخذ ورفتار ايده رك ميدانه خروج ايلمكله رسول اكرم حضرتلرى رفتار وخرامنى كوردكده * انها المشية يبغضها الله
تعالى الا فى هذه المواطن * بيوريدبلر وسيف مرقومك صفحه سنده * فى الجبن عار وفى الاقبال مكرمة * والمرء بالجبن
لا ينجو من القدر * بيتى مرسوم ايدى (الشهبرة) باى موحده ايله دحرجه وزننده دوه نك ارقه سنده باغرى آغارمق
معناسنه در كه مراد صاغالدقد نصكره يرى آغارمقدر يقال شهبر البعير اذا اشهاب و بكا ايلمكه حاضرلنمق معناسنه در
يقال شهبر الرجل لبكذا اذا اجهش للبكاء (الشهبر) جعفر وزننده و (الشهبرة) هايله و (الشيهبور) حيزبور وزننده
و (الشنهبرة) سفرجله وزننده پير وسالخورده اولوب لكن هنوز وجودنده بقية قوت قالمش آدمه دينور كرك ار وكرك
عورت اولسون يقال رجل شهبر وامرأة شهبرة وشيهبور وشنهبرة اى مسنة وفيها بقية قوة على قول بو ماده نسوانه مخصوصدر
رجال صفتلمز وشهبر ايرى باشلو كشى يه دينور يقال رجل شهبر اى ضخم الرأس وشهبر اساميدندر عصام بن شهبر حيره ملكى
اولان نعمان بن منذرك دربانى اسميدر (المشهبر) مدحرج وزننده ذكر اولنان شهبردن متصرف اسم مفعولدر باشى
ايرى اوله رق يصى اولان كسنه يه دينور يقال رجل مشهبر الرأس اى كبيره مفطوحه (الشهابر) شينك فتحى وجيمك
سكونيله قرتال قوشلرينه دينور مفردى يوقدر (الشهدار) دحراج وزننده اوچ ياشنده اولان چوجق التى ياشنه قدر
مشى وحركت ايلمك معناسنه دركه وقت مرقومه مخصوصدر يقال شهدر الجارية والغلام شهدارا اذا تحركا ما بين
ثلاث سنين الى ست (الشهدر) جعفر وزننده اوچ ياشندن آلتى ياشنه قدر يورييوب كزن اوغلانه دينور مؤنثى شهدره در
هايله وثروت وسامان ونعمت ورفاه صاحبى عالیشان آدمه دينور يقال فلان شهدر اى عظيم مترف (الشهدارة)
شينك كسريله فاحش و بدزبان و بين الناس نقل مقال ونميمه ونفاقله ميانه لرنى شوريده وافساد ايدن شخصه دينور
يقال رجل شهدارة اى فاحش ونمام مفسد بين الناس و بودر قصير القامه ادمه دينور ودرشت وغليظ كسه يه دينور
(الشهذارة) شهداره وزننده ومرادفيدر كه ذكر اولندى وعنف وشدتله يورر اولان كسه يه دينور (شهرزور) شينك
ورانك فتحيله زور بن الضحاك نام كسنه نك مدينه سيدر بغداد دن اوتمار يل ايله همدان بيننده بر بلده در كه زور نام
اميرك بنا كردسى اولمغله اسمنه مضاف اولمشدر (شبار) كتاب وزننده سبت كوننك اسم قديميدر جمعى اشبر كلور افلس
وزننده وشبر كلور ضمتينله وشير كلور شينك كسريله * فصل الصاد المهملة * (صوير) همزه ايله جعفر وزننده بر موضع
آديدر (صوار) غراب وزننده مدينه ده بر موضع اسميدر (الصبر) جبر وزننده بر كسه يى بر نسنه دن اليقومق معناسنه در يقال
صبر فلانا عنه صبرا من الباب الثانى اذا حبسه عنه * مؤلفك بصائرده بيانه كوره صبر امسلك فى الضيق معناسنه موضوعدر
تقول صبرت الدابة اذا حبستها بلا علف پس صبر نفسلى لفظ عامدر اختلاف وقايع حسبيله اطلاقى مختلف اولور
اكر بر مصيبت وقوعنده جزع واضطرابدن حبس نفس ايدرسه اكا همان صبر اطلاق اولنور مقابلنه جزع دينور
واكر محاربه ده اولور ايسه اكا شجاعت ومقابلنه جبن دينور واكر بر حادثه مضجره وقوعنده اولور ايسه اكا
رحب الصدر ومقابلنه ضجرت دينور واكر امساك كلام بابنده اولور ايسه اكا كتمان ومقابلنه مذل دينور قرآن
كريمده بونلرك جمله سنه صبر اطلاق اولنمشدر انتهى وصبر الانسان على القتل برادمى بعض كسنه لر توقيف

طاش واوق مقولهسی مهلك نسنهلر آتوب اورمقله هلاك ایلمكدن عبارتدر كه جاهلیه تورهلرندندر یقال قدقتله صبرا ویقال صبره علیه ۞ قال الشارح ومنه الحدیث فی رجل امسك رجلا وقتله آخر فقال علیه السلام اقتلوا القاتل واصبروا الصابر ۞ یعنی احبسوا الذی جلسه للموت حتی یموت كفعله به وكذلك لوحبس الرجل نفسه علی شیٔ یریده قال صبرت نفسی ویمین الصبر شول یمینه اطلاق اولنور كه یمین ترتب ایدن آدمی یمین ایلمكه حاكم صالیورمیوب حبس وامساك ایلیه علی قول حكم جهتیله صاحبنه لازم كلمكله یمین ایلمك ضمننده حاكم جبر وزورایله یمین قصاص كبی پس برآدم خود بخود یمین ایلسه اكا یمین الصبر اطلاق اولنمز وصبر برآدمه یمین صبر لازم كلمك معناسنهدر یقال صبرت الرجل یمین الصبر اذا لزمته وصبر جزع مقابلیدر كه برآدمه برمصیبت وبلیه حدوثنده تلاش وفریاد واضطراب ایلیوب زوالنه مترقب اوله رق سكون وتحمل ایله قاتلنمقدن عبارتدر یقال صبر الرجل نقیض جزع فهو صابر وصبیر وصبر وصباره سفاره وزننده كفیل اولمق معناسنهدر یقال صبربه صبرا وصبارة من الباب الاول اذا كفل به وكفیل ویرمك معناسنهدر تقول اصبرنی علی صیغة الامر ای اعطنی كفیلا (الصبورة) صادك فتحیله ذكراولنان صبرجهتیله مقتول آدمه دینور یقال رجل صبورة ای مصبورالقتل ۞ قال الشارح ومنه الحدیث ۞ نهی عن المصبورة ۞ وهی النفس المحبوسة علی الموت (المصبورة) شول یمینه اطلاق اولنور كه یمین ترتب ایدن آدم آنك اوزرینه حبس اولنمش اوله كه اول یمینی ادا ایدنجه قدر محبوس اولور مراد ذكراولندیغی اوزره صبرطریقیله اولان یمیندر ۞ شارح دیركه كرچه اول یمینك صاحبی مصبوردر لكن یمین مزبوره ضمننده حبس اولنمغله مجازا صبرایله موصوف اولمشدر قال فی النهایة وفی الحدیث ۞ من حلف علی یمین مصبورة كاذبا الحدیث وفی آخر ۞ من حلف علی یمین صبر ۞ ای الزم بها وحبس علیها وكانت لازمة لصاحبها من جهة الحكم وقیل لها مصبورة وان كان صاحبها فی الحقیقة هو المصبور لانه انما صبر من اجلها ای حبس فوصفت بالصبر واضیفت الیه مجازا (الصابر) و(الصبیر) و(الصبور) مصیبت وحادثهیه جزع وفریاد ایلیوب ساكن ومتحمل اولان آدمه دینور وصابر اسامیٔ رجالدندر وصبیر كفیل معناسنهدر یقال صار صبیراله ای كفیلا وبرقوم وجماعتك مرجع امور ومصالحی اولان رئیس وپیشوالرینه اطلاق اولنور یقال هو صبیرهم ای مقدمهم فی امورهم وصبیر طاغه اطلاق اولنور جمعی صبراء كلور كرماء وزننده وصبیر بیاض سحاب پارهسنه دینور علی قول یوفقه سحاب اوزره اولان صیق وكثیف سحابه یاخود بری بری اوزره قاتلنمش صیق سحابه یاخود یوریمیوب سكونت اوزره اولان سحاب پارهسنه یاخود مطلقا بیاض اولان سحابه دینور جمعی صبر كلور ضمتینله وصبیر شول یوفقه اتمكه دینوركه اكل اولنهجق طعامك آلتنه بسط ایدرلر كتاب آلتنه بسط ایتدكلری یوفقه كبی علی قول شول یوفقهیه دینوركه اوزرینه دوكونلرده آشجی طعام قوتاروب هركسك اوكنه یاخود النه ویررلر عربلرك صحن وطبق اولملغله طعامی خصوصات معقوله سنی اتمك اوزره وضع ایدرلر وصبور عصاة عباد حقلرنده انتقامی تعجیل ایلیوب بلكه فضلندن عفو ایله معامله یاخود تأخیر وتوقیف ایدن ذات اجل واعلانك اسم شریفیدر ومنه الحدیث ۞ ان الله تعالی قال انی انا الصبور ۞ ای الحلیم الذی لایعاجل العصاة بالنقمة بل یعفو او یؤخر وصبور نافع بن جبلهنك فرسی اسمیدر (التصبر) تفعل وزننده و(الاصطبار) فی الاصل افتعال وزننده و(الاصبار) همزهنك وصاد مشددهنك كسریله بونلرده صبر ایلمك معناسنهدر لكن تكلفی متضمندر یقال تصبر علیه واصطبر واصبر بمعنی صبر اصطبرك اصلی اصتبر واصبرك اصلی اصطبر ایدی طای صاده قلب وادغام اولندی واصطبار قصاص آلمق معناسنه مستعملدر یقال اصطبر منه اذا اقتص منه (الاصبار) همزهنك كسریله برآدمه صبر ایله امر ایلمك معناسنهدر یقال اصبر فلانا اذا امره بالصبر وبرآدمه تسلیتله یاخود انجلای عاقبتی تذكیرایله صبر وتحمل ایتدرمك معناسنهدر یقال اصبر فلانا اذا اجعل له صبرا وذكری ای صیره اكل ایلمك معناسنهدر یقال اصبر الرجل اذا اكل الصبرة وبرآفت وداهیهیه دوچار اولمق معناسنهدر یقال اصبر الرجل اذا وقع فی ام صبور وصبیر اوزره یعنی طاغك تپهسنه چیقوب اوتورمق معناسنهدر یقال اصبر الرجل اذا قعد علی الصبیر كاسیذكر وشیشهنك آغزینی صاروب باغلمق معناسنهدر یقال اصبر الرجل اذا شد رأس الحوجلة ای القارورة بالصبار وسودك طعمی آجیلغه قریب پك اكشیمك معناسنهدر یقال اصبر اللبن اذا اشتدت حموضته الی المرارة وبرنسنه اوزره جرأت ودلیرلك ایتدرمك معناسنه مستعملدر ۞ ومنه قوله تعالی فما اصبرهم علی النار ۞ ای ما اجرأهم علی اعمال اهل النار اوما اعلمهم بعمل اهلها ۞ شارح دیركه بومعنا مجازدر (التصبیر) تفعیل وزننده بودخی برآدمه صبر وتحمل ایله امر ایلمك معناسنهدر یقال صبره اذا امره بالصبر وبرنسنهیی اوبلوسز وطاربنسز خرمن ایلمك معناسنهدر یقال صبر الطعام اذا جعله صبرة وبرآدمدن صبر وتحمل ایلمسنی

طلب قلق معناسنه دريقال صبرمنه اذا طلب منه ان يصبر (الصبارة) صادك فتحيله كفاله معناسنه مصدردر
تنه كه ذكر اولندى وصباره طاشلره دينور حجاره معناسنه صادك حركات ثلاثيله لغتدر شارح دير كه صباره صبارك
جمعيدر هاء تأنيث جمع ايچوندر مؤلف دير كه جوهرى صبار كلمه سى سحاب وزننده صبره نك جمعيدر تمره وزننده قتى
وشديد طاشلره دينور ديوب واعشى نام شاعرك اشبو ✽ قبيل الصبح اصوات الصبار ✽ مصراعيله استشهادى
غلطدر لغتده وبيت مذكورده صواب اولان صيار اولمقدر يالى تحتيه ايله كتاب وزننده كه زيل تعبير اولنان
سازك آوازينه دينور وبيت مزبور اعشى نك دكلدر ومصراع مرقومك صدرى ✽ كان ترنم الهاجات فيها
مصراعيدر ✽ شارح دير كه مؤلف بو تغليطده صاغانى يه تقليد ايلمشدر لكن صاحب محكم جوهرى كبى ثبت وبيتى
اعشى يه نسبت ايلمشدر وصباره تيموردن وطاشدن بر پاره يه دينور (الصبيرة) سفينه وزننده صبير كبى شول
يوفقه يه دينور كه اوزرينه وليمه طعامى قوتاريلور اوله (الاصبرة) همزه نك فتحى وبانك كسريله شول قيون وكچى
ودوه لره دينور كه اوتلامق ايچون صباح وقتى اوه دن چيقوب اخشام ينه كله لر لكن كتدكلرنده اوه دن بعيد
وغائب اولميه لر وبونك مفردى مسموع دكلدر (الصبر) صادك كسرى وضميله برشيئك اوجنه وناحيه سنه دينور
جمعى اصباردر ومنه يقال ملاء الكأس الى اصبارها اى رأسها ويقال اخذه باصباره اى بجميعه وصبر كذلك صادك
كسرى وضميله آق سحاب پارچه سنه دينور بونكده جمعى اصبار كلور (الصبر) صادك ضميله غسان قبيله سندن
بر بطن اسميدر وصبر وصبر ضمتينله چقل طاشلو اولان ارضه دينور (الصبر) فتحتينله بوزه دينور جمعمعناسنه (الصبرة
صادك ضميله اولچوسز وطارتيسز غلال يغنه دينور لسانمزده آندن كوترى ايله تعبير اولنور يقال اخذ صبرة
من الطعام وهى ما جمع منه بلا كيل ووزن وتمير لنمش وقلبور لنمش غله خرمننه دينور كه جج تعبير اولنور وايرى ايرى طاش
يغننه دينور جمعى صبار كلور (الصبارة) صادك فتحى ورانك تشديديله وبعضا تخفيفيله پك شديد صوغوغه دينور
الصبرة) تمره وزننده بودخى بردشديده دينور وحوضلرك ديبلرنده يرى برينه ياپشوب درطوپ قلان دواب فشقيسنه
وبول وزبيل مقوله سنه دينور وصبرة الشتاء قيش ايامنك وسطنه دينور كه شدت بردهنكاميدر وصبره مغربده بربلده آديدر
ام صبار) كتان وزننده و(ام صبور) تنور وزننده حره ديدكلرى قاره طاشلغه اطلاق اولنور يقال سلكوا ام صبار
وام صبور وهى الحرة وآفت وداهيه يه اطلاق اولنور يقال وقعوا فى ام صبار وام صبور اى الداهية وحرب
شديده يه اطلاق اولنور (الصبر) كتف وزننده وبانك سكونيله ضرورت شعره مخصوصدر برنوع آجى شجرك
عصاره سنك اسميدر كه ادويه دندر بين الناس بو اسمله متعارفدر تركى قديمده آزواى تعبير اولنور وصبر يمنده
تعز نام شهر اوزره مشرف بر طاغك اسميدر (صبره) فرحه وزننده اسمادندر لقيط بن عامر بن صبره اصحابدندر
الصبار) كتاب وزننده شبشه طقاجنه دينور سداد معناسنه وصبار مفاعله دن مصدر اولور مصابره معناسنه تقول
صابرته على كذا مصابرة وصبارا ✽ شارح دير كه مؤلفك بصائرده بياننه كوره اشبو ✽ اصبروا وصابروا ورابطوا ✽ الايه
كريمه سنده مصابره ومرابطه كرچه بر معنايه در لكن حسب الحقيقه ادنادن اعلايه ترقى جهتيله در كه سزلر نفوسكز
ايله صبر وقلوبكز ايله بلاء وامتحاناته تحمل واسراركز ايله شوق لقاى الهى يه مرتبط اوله سز ديمكدر انتهى وصبار
برنوع طعمى اكشى شجرك يمشنه دينور (الصبار) غراب وزننده و(الصبار) رمان وزننده تمر هندى ديدكلرى
ميوه يه دينور (ابو صبيره) جهينه وزننده برنوع قوشك كنيه سيدر كه قرننك التى قرمزى وآرقه سى وباشى وقويريغى
سياه اولور (الاستصبار) برنسنه كثافت پيدا ايلمك معناسنه دريقال استصبر الشئ اذا استكثف قال الشارح
ومنه الحديث فى قوله تعالى ✽ وكان عرشه على الماء ✽ قال كان يصعد الى السماء بخار من الماء فاستصبر فعاد صبرا اى
استكثف وتراكم فصار سحابا فذلك قوله تعالى ✽ ثم استوى الى السماء وهى دخان ✽ الايه (شهر الصبر) شهر رمضانه
اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث ✽ صم شهر الصبر ✽ وهو شهر الصوم (الصبارة) جبانه وزننده شول ارضه
اطلاق اولنور كه يايركبى يوكسك وطپراغى پور وغليظ اولوب آنده اصلا اوت بتمك متصور اولميه يقال ارض صبارة
اى غليظة مشرفة شأسة (صابر) هاجر وزننده مروشهرنده برصوقاق آديدر (الصنبور) زنبور وزننده نونى اصليه
اولمغله نون فصلنده كلور انشاء الله تعالى (الصحراء) صادك فتحى وحاى مهمله نك سكونيله كوفه ده يدى محل اسميدر
وشول دوز وهموار ارضه دينور كه اصلا باير وانكبه وتومسك يرى اولميوب وطپراغى ملايمت وغلظت ايله منطبع اوله
على قول شول فضاى واسعه دينور كه ال ايه سى كبى دوز واصلا آنده نبات اثرى اولميه فارسيده دشت وتركيده اوه
تعبير اولنور واشبو صحراء كلمه سى غير منصرفدر لزوم حرف تأنيث ايچون پس صحراء واسعة دينور صحراة واسعة
ديمك صحيح دكلدر زيرا تأنيثين توارد ايلمش اولور جمعى صحارى در صادك ورانك فتحيله وصحارى در رانك

کسریله وصحراوات درواشبو ٭ وقداغدوا على اشقر يجتاب الصحاريات ٭ مصراعنده تشديد ايله كلمشدر ضرورت وزن ايچون (الاصحار) همزه‌نك كسريله صحرايه چيقمق معناسنه‌در يقال اصحر القوم اذا برزوا فى الصحراء وبرمكان صحرا كبى وسعت پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال اصحر المكان اذا اتسع يعنى صار كالصحراء وبركسه يكچشم اولمق معناسنه مستعملدر يقال اصحر الرجل اذا اعورّ (الصحرة) صادك ضميله قاره طاشلق اراضيده اولان آچق فرجه‌يه دينور جمعى صحر كلور زفر وزننده وصحره اصحر كلمه‌سندن اسم اولوركه سيذكر (صحرة بحرة) صادك وبانك فتحه‌لريله پرده‌سز ومانع وحائلى يوق آشكاره وآچق ديمكدر تقول لقيته صحرة بحرة بالفتح وصحرة بحرة بالتنوين وصحرة بحرة بضم الصاد والباء وفتح الاخر وصحرة بحرة بالتنوين اى بلا حجاب تركيب مزبور بجر بجر وشذر مذر تركيبلرى كبيدرنته كه ماده‌لرنده بيان اولنه‌دى (الاصحر) احمر وزننده اصهبه قريب يعنى آله مشرب آچق اولان نسنه‌يه دينوركه قزل بوز تعبير اولنور يقال حمار اصحر اى قريب من الاصهب قال فى الاساس حمار اصحر وفيه صحرة وهى غبرة فى حمرة (الصحار) كتاب وزننده بودخى آچق وآشكاره معناسنه‌در يقال ابرزله الامر صحارا اى جاهره به جهارا (الصحر) فتحتينله و(الصحرة) غرفه وزننده اصحر مرقومدن اسملردركه آل چلار آچقلق لونه دينوركه قزيلسى بوزلق اوله جقدر على قول شول بوزلغه دينوركه خفيجه يعنى نوعا بياض چلار قرمزيلغى اوله ظاهرا ايكيسى بركبيدر وصحر معناى مرقومدن مصدر اولور (الاصحيرار) احميرار وزننده نبات قزارمق على قول اوائلى اغارمق معناسنه‌در يقال اصحارّ النبت اذا احمارّ او ابيضت اوائله (الصحور) صبور وزننده شول ديشى مركبه دينوركه لوننده قارشق بياض وحمرت يعنى قزيلسى بوز اوله على قول اياغيله تمه اورر اوله يقال اتان صحور اى فيها بياض وحمرة اونفوح برجلها (الصحيرة) سفينه وزننده اعرابه مخصوص برنوع طعامدركه قينا نمش تازه سوده صاقى ياغ قاتوب تناول ايدرلر تقول اطعمنا صحيرة اى اللبن الحليب يغلى ثم يصب عليه السمن (الصحير) صرير وزننده اشك قسمنك صوتندن بركونه صوته دينوركه مراد شديد اولان صوتيدر يقال لهذا الحمار صحير اى صوت شديد (الصحيراء) حميراء وزننده بركونه سود اسميدر مراد پك قينامش اولانيدر (صحير) زبير وزننده فيد قربنده برموضع آديدر وقطن نام محلك شمالسنده برطاغك آديدر (الصحار) غراب وزننده آت قسمنك تربنه على قول حماسنه يعنى حرارت شديده‌سنه دينور وصحار عبد القيس قبيله‌سندن بررجل آديدر وابنا صحار عربدن ايكى بطن در (الصحر) بحر وزننده سودى پك قيناد‌وب طبخ ايلمك معناسنه‌در يقال صحر اللبن صحرا من الباب الثالث اذا طبخه وبرآدمه كنش پك تأثير ايلكله دماغنى آزرده ايلمك معناسنه‌در يقال صحرته الشمس اذا آلمت دماغه (صحر) صادك ضميله لقمان بن عادك قزينك اسميدر وصحر كلمه‌سى غيرمنصرفدر انصرافى دخى جائزدر مزبور لقمان اوغلو لقيم ايله نهانى بعض اعدا طرفنه نهب وغارت قصديله چيقوب هربرى برجانبه عزيمت ايلدى لقيم برسورى دوه‌يه تصادف ايلكله سوروب اوبه‌لرينه كتوردى صحر مزبوره دوه‌نك برينى بوغازليوب طعام طبخ ايدوب لقمانه مترقب اولديلر بروقتدنصكره لقمان تهى دست عودت وكيفيته واقف اولدقده رشك وانفعالندن بى اختيار بلاسبب صحرى ضرب ايلكله مالى ذنب الاذنب صحر بين العرب مثل اولدى احسان مقابلنده عقاب اولديغى موقعده كذلك بى جرم مظهر اسائت اولان حقنده ضرب اولنور بوراده اخت لقمان نسخه‌لرى غلطدر (الاصحر) احمر وزننده و(المصحر) محسن وزننده ارسلانه اطلاق اولنور (الصخرة) صادك فتحى وخانك معجمه‌نك سكونيله پك وعظيم اولان طاشه دينوركه قيا تعبير اولنور حرف حلق اولديغيچون فتحيله ده جائزدر جمعى صخر درتمر وزننده وصخر كلور فتحتينله وصخور كلور وصخرات كلور فتحاتله (الصخر) كتف وزننده و(المصخر) محسن وزننده قيالق يره دينور يقال مكان صخر ومصخر اذا كان كثير الصخر (الصاخر) اسم فاعل وزننده تيمور قسمنك برى برينه طوقنوب يا بوشالدقده ظهور ايدن چاتردیسنه دينور وبو اسم اوله‌رق مستعملدر تقول ازعجنى صاخر الحديد وهو صوت بعضه على بعض (الصاخرة) هايله ساقسيدن ياپيلور بركونه قابك اسميدركه مشربه انواعندن تركيده تحريفله صاغراق وبعض دياره قوپه تعبير ايدرلر (صخيرة) جهينه وزننده حجازده برقريه آديدر (صخير) امير وزننده برنوع نبات آديدر (الصخيرات) فتحاتله عرفاتده برموضع آديدر (صخيرات اليمام) صادك فتحيله برمنزل اسميدركه شهسوار ميدان رسالت عليه الصلوة والسلام حضرتلرى بدر غزاسنه عزيمت ايلدكلرنده اورايه تشريف نزول ايلديلر (صخر) فخر وزننده ابن عمرودركه خنساء نام شاعره‌نك برادرى اسميدر (صخره) تمره وزننده اسامیندر (التصخير) تسخير وزننده ومرادفيدر صاد سينه متعاقبدر صراط وسراط كبى يقال صخره بمعنى سخره (الصدر) صادك فتحى ودالك سكونيله هرشيئك مقدمنك اعلاسنه واولنه دينوركه باش طرفنك واوسط جانبنك

فاتحه سی وابتدای مبدأندن عبارتدر ومنه يقال صدر النهار وصدر الصيف ويقال اخذ الامر بصدره اي باوله
ومطلقا برآدمك مواجهه سنه كلان شيئه اطلاق اولنور كه اولدخی باش طرفی اولور وصدر السهم اوقك وسطندن
وته انجلديكی يرينه طوغری اطلاق اولنور زيرا آتلدقده اوراسی متقدم اولور وصدر اهل عروض عندنده
عروضده واقع فاعلن جزؤينك الفنی حذف ايلمكدن عبارتدر وصدر الانسان جارحۀ معهوده دركه كوكس تعبير
اولنور وبومذكردر وبرنسنه دن بربلوكه وبرطائفه يه ده صدر اطلاق اولنور تقول اخذت صدرا منه ای طائفة
وصدر مصدر اولور رجوع ايلمك معناسنه مصدردخی بومعنايه دركه مصدر ميمی دريقال صدر عنه صدرا
ومصدرا من الباب الاول والثانی اذا رجع بوندن اسم صدردر فتحتينله ومنه طواف الصدر وصدر متعدی اولور
ارجاع معناسنه يقال صدر الرجل غيره اذا ارجعه وبركسه نك كوكسنه طوقنمق يا اورمق معناسنه دريقال صدر
فلانا اذا اصاب صدره وبرآدمك كوكسی آغريمق معناسنه دريقال صدر الرجل على بناء المجهول اذا شكى صدره
ومنه المصدور (المصدر) مقعد وزننده مصدر ميمی درنته كه ذكر اولندی واسم مكان اولوركه علم تصريفده
اولان مصدر بومعنايه در (الصدر) فتحتينله رجوع معناسنه اولان صدردن اسمدر دونش ودونمك حالتنه دينور
طواف الصدر بومعنادندر وصدر ايام نحردن يوم رابعه اطلاق اولنوركه حجاج سمت اماكنلرينه رجعت ايدرلر
وصدر صادر كلمه سندن اسم جمع اولور راجعين معناسنه (الاصدار) همزه نك كسريله ارجاع ايلمك معناسنه در
يقال اصدر فلانا اذا ارجعه پس لسانمزده فرمان اصدار اولندی تعبيری لحن اولور مكركه سلفده تكرار اعادۀ امر
مقامنده ايراد اولنوب كيدهرك عموم موقعنده استعمال اولنه نته كه جواب دخی دفعۀ ثانيه ده قطع كلام مخاطب ايچون مطلب
ايراد اولنان كلامدن عبارت اولوب كيدهرك عموما كلامده استعمال اولندی (التصدير) تفعيل وزننده بودخی ارجاع
معناسنه دريقال صدره اذا ارجعه وآت قسمی كوكس قاقهرق سائر آتلردن ايلری چقوب كتمك معناسنه در
يقال صدّر الفرس اذا تقدم الخيل بصدره وكاتب ومؤلف مقوله سی مكتوبنه سرنامه وكتابنه ديباجه وضع ايلمك
معناسنه دريقال صدره كتابه اذا جعل له صدرا ودوهيه كوكسلك باغلمق معناسنه دركه اول كوكسلكه ده تصدير
دينور تمتين كبی اسم اولمشدر واول قولان آرقه يه قايمامق ايچون قولاندن چكوب كوكسندن طولايی باغلدقلری
ايپدن عبارتدركه حقب مقابليدر يقال صدر بعيره اذا شد حبلا من حزامه الى ماوراء الكركرة وتصدير قوشی
آتی ياخود آلای آتی سائر آتلر ارالغندن سچياوب چيقوب جمله سنی سبق ايلمك معناسنه در يقال صدر الفرس
اذا برز برأسه وسبق (الصدرة) صادك ضميله بودخی كوكسه دينور صدر معناسنه على قول كوكس تختهسنك
يوقريسنه دينوركه بلندجه اولور يقال ضرب صدرته ای صدره اوما اشرف من اعلاه وصدره ثوب معروف
آديدركه مراد نجم كوملكی ونيمتن وكوكسلك ديدكلری ايچلك قيصه جامه در (الاصدر) اسم وزننده كوكسی يوك
اولان آدمه دينور يقال رجل اصدر ای العظيم الصدر (المصدّر) معظم وزننده قوی الصدر آدمه دينور
يقال رجل مصدّر ای القوی الصدر وكوكسنه قدر ترچيقمش آدمه دينور يقال رجل مصدّر اذا بلغ العرق
صدره وشول قيون وكچی وآت قسمنه اطلاق اولنوركه كوكسلرينك بوغازه طوغری اوستلری بياض اوله على قول
صغرايتكی وديشی قيوندن كوكسلری سياه اولوب سائر عضولری بياض اولانه اطلاق اولنور ودائما سائر آتلری
سبق ايدر اولان رونده ودونده آته اطلاق اولنور وشول اوقه اطلاق اولنوركه نصفندن اشاغی تمرن طرفنه طوغری
قالينجه اوله يقال سهم مصدّر ای غليظ الصدر مؤلف آنفا صدر سهمی وسطندن انجلديكی يره طوغری ايله
تفسير ايلدی كه اكا كوره تمرنه طوغری اولان يری اولور وجهنی دخی بيان ايلدی لكن اساسده مافوق النصف
الى مراشه عبارتيله تفسير ايلمكله اكا منافی اولور ومصدّر نصيبسز اولان قمار اوقلرندن اولكی اوقه دينور
وارسلانه وقورده مصدّر اطلاق اولنور قوی الصدر اولدقلری ايچون (التصدّر) تفعل وزننده برآدم اوتورركن
كوكسنی ديك طوتمق معناسنه دريقال تصدّر الرجل اذا نصب صدره فی الجلوس وصدر مجلسه اوتورمق
معناسنه دريقال تصدّر الرجل اذا جلس فی صدر المجلس وآت كوكسيله قاقهرق سائرلری سبق وتقدم ايلمك
معناسنه دريقال تصدّر الفرس اذا تقدم الخيل بصدره (الصدور) صادك ضميله صدرك جمعيدر ومنه صدور
الوادی ای اعاليه ومقادمه (الصدائر) صداره وصديره نك جمعيدركه بودخی درهنك يوقاريلرينه دينور (الصادر)
رجوع معناسنه اولان صدردن اسم فاعلدر راجع معناسنه بعده صودن رجعت ايدنده غالب استعمال اولمشدر
نته كه صويه وارانه وارد اطلاقی غالب اولمشدر ومنه المثل ماله صادر ولا وارد ای لا شیء له يعنی فلانك صولاتمق
ايچون صويه كيدوب كلهجك دواب ومواشيسی يوقدر كه اصلا مال وملكی يوقدر ديمكدن كنايه در زيرا اعرابك

مالی دواب ومواشیدن عبارتدر وصادر صودن کیرو کتورن یوله اطلاق اولنور یقال طریق صادر ای یصدر باهله
عن الماء (الاصدران) تثنیه بنیه سیله صدغینك یعنی جبهه ایله قولاق بیننده طولون تعبیر اولنان عضوك آلتنده
واقع ایکی طمره اطلاق اولنور ومنه المثل جاء یضرب اصدریه ای فارغا یعنی برخصوصدن تهی دست عودت
ایلدکده ضرب اولنور زیرا مأیوس اولان کسه عادتا محل مزبورلرینی ضرب ایلیه رك کلور لکن امثال میدانیده جاء
یضرب اصدریه ای منکبیه عبارتیله مرسومدر (صادر) قادر وزننده برموضع آدیدر (صادره) نادره وزننده برمعروف
سدراغاجنك اسمیدر (مصدر) محسن وزننده سلفده جمادی الاولی آینك اسمیدر (الصدار) کتاب وزننده برکونه ثوب
اسمیدر که نسوان عرب باشلر ینه اورتنورلر اوجی مقنعه طرزنده اولوب اشاغیسی بتون کوکسلرینی احاطه ایدر
(صداره) کتابه وزننده یمامه ده برقریه ادیدر (المصادرة) مفاعله وزننده برمال یاخود برنسنه ایچون برآدمی صقشدروب
مطالبه ایلمك معناسنه دریقال صادره علی کذا اذا طالبه به و بوینه رجوع وارجاع معناسندر حتی شهاب صادره
علی مال فارقه علی ان یؤدیه عبارتیله رسم ایلمشدر (صدر) جبل وزننده یاخود زفر وزننده بیت المقدس قضاسنده
برقریه آدیدر (صدار) غراب وزننده مدینه قربنده برموضع ادیدر (الصرة) صادك کسری و رانك تشدیدیله
صوغوقك شدتنه علی قول صوغوقه دینور هاسز صر دخی بومعنایه درکه اسملردر یقال مضت الصرة والصر ای
شدة البرد او البرد و پك شدتله حیقرمغدو فریاده دینور یقال اقبل فی صرة ای اشد صیاح (الصر) صادك کسریله صره ایله
معنای اولده مراددر ومنه الحدیث ؁ انه نهی عما قتله الصر من الجراد ؁ ای البرد وصر پك کورلتولی علی قول
پك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صر ای شدیدة الصوت او البرد (الصرة) صادك فتحیله شدید اولان تاسه یه
وغم وغصه یه دینور یقال اخذته صرة الکرب ای شدته کذلك جنك وقتالك وحرارت هوانك شدتنه دینور
یقال افضی جد الهم الی الصرة ای شدة الحرب ویقال مضت صرة القیظ ای شدة الحر وصره عطفه
معناسنه درکه جادو مشرب اولان نسوانك تسخیر ایچون افسونلدقلری بونجغه دینور ؁ مؤلف بومعنایی تکرار ایلمشدر
اصل مادۀ مذکوره پك باغلمق معناسنه موضوع اولوب معانئ سائره آندن متفرعدر وصره جماعته اطلاق اولنور انعقاد
وانضمامی سببیله وتعبسله یوز کوز بورشوروب بورشدرمغه اطلاق اولنور تقول قابلنی بصرة الوجه ای بتقطیبه
وممه سی صاریلوب باغلنمقله سودی یغلوب طولمش قیونه دینور یقال شاة صرة ای مصراة (الصرة) صادك ضمیله
کیسه یه اطلاق اولنور که ایچنه اقچه والتون وضع اولنور یقال صر الدراهم فی الصرة وهی شرج الدراهم ونحوها
(الصرصر) عرعر وزننده پك کورلتولی علی قول پك صوغوق اولان یله دینور یقال ریح صرصر کما ذکر وصرصر
ای شدیدة الصوت او البرد وصرصر اغستوس بوجکنه دینور وخروسه دینور و بغداد قضاسنده ایکی قریه آدیدر
برینه صرصر علیا و برینه سفلی دینور و بوعلیادن بیوکدر (الصر) صادك فتحیله نبات وشجر مقوله سنی
باد صرصر چالمق معناسنه دریقال صر النبات علی المجهول صرا اذا اصابه الصر وصر وصریر سسلنمك
معناسنه دریقال صر الشیء صرا وصریرا من الباب الثانی اذا صوت وصریر بومعناده اسم اولور که سسه
دینور بوسسدن ترکیده جیردی تعبیر اولنور وصر وصریر پك حیقرمق معناسنه دریقال صر الرجل صرا
وصریرا اذا صاح شدیدا وصریر صوسزلغك شدتندن قولاق چکره مك معناسنه در یقال صر صماخه صریرا
اذا صاح من العطش قال فی الاساس صرت الاذن اذا سمع لها طنین وصر سودلو ماشیه نك ممه سنی صاروب
باغلمق معناسنه دریقال صر الناقة وبالناقة صرا من الباب الاول اذا شد ضرعها وآت واشك مقوله سی برسس
دیکلمك ایچون قولاقلرینی طوغرلدوب دیکمك معناسنه در یقال صر الفرس والحمار باذنه واذنه صرا اذا سواها
ونصبها للاستماع وصر شول قوغه یه اطلاق اولنور که قیو یه صالندقده برطرفه صالق نزول ایلمکله تعدیل ایچون
اکا مسمع بند اولنمش اوله ومسمع منبر وزننده بیوك قوغه نك اورته سنده اولان قولپه دینور که قوغه طوغر یلوب
معتدل اولمق ایچون اکا ایپ باغلنور اوله بوراده صر تسمیه بالمصدردر مفعول معناسنه در (الاصرار) همزه نك
کسریله بو دخی آت واشك مقوله سی سس دیکلمك ایچون قولاقلرینی قباردوب دیکمك معناسنه دریقال اصر
الفرس والحمار باذنه اذا سواها ونصبها للاستماع وسنبله صرر اولمق معناسنه دریقال اصر السنبل اذا صار
صررا کما سیذکر وسرعتله یلمك معناسنه دریقال اصر الرجل یعدو اذا اسرع و برایشه فارغ اولمامق اوزره التزام
تامله عزم وعقد قلب ایلمك معناسنه دریقال اصر علی الامر اذا عزم علیه (الصرار) کتاب وزننده باغه وصارغیه
دینور جمعی اصره کلور وصرار مدینه قربنده برموضع ادیدر (المصرات) اسم مفعول بنیه سیله شول سودلو
قیون وناقه مقولملرینه دینور که ممه لری صاریلوب باغلنمقله سودلری یغلمش اوله محفله معناسنه و بوصرار مذکوردن

مأخوندر على قول صرّى بصرّى تصرية صيغه سندن مأخوذ اولمغله محل ذكرى معتل بابيدر وتصريه قبولك
سودینی برقاج كون صاغیوب بریكدرمك معناسنه‌در (المصرّة) اسم فاعل بنيه سيله سود ويرمز اولان ماشيه‌يه
اطلاق اولنور يقال ناقة مصرّة اذا كانت لاتدرّ (الصرر) فتحتينله صابى قاملنوب پكشمش اولان على قول
هنوز دانه باغلامش اولان سنبله وخوشه‌يه دينور مفردى صرر‌ه‌در (الصرّى) كسرتينله و(الاصرّى) همزهٔ
مفتوحه ايله و(الصرّى) صادك كسرى و رانك فتحيله و(الاصرّى) همزه زياده سيله و(الصرّى) صادك ضمى
و رانك كسريله و(الصرّى) صادك ضمى و رانك فتحيله عزيمت وجد وحقيقت معناسنه‌در تقول هو منى صرّى
واصرّى وصرّى واصرّى وصرّى وصرّى اى عزيمة وجدّ (الصرّاء) ضرّاء وزننده يالجين پك قيايه دينور يقال
صخرة صرّاء اى صماء (الصرور) صبور وزننده و(الصرورة) هايله و(الصرارة) سحابه وزننده و(الصارورة
قاروره وزننده و(الصارور) قانون وزننده و(الصروريّ) يای مشدده ايله و(الصاروراء) عاشوراء وزننده
حج ايلمز اولان كسميه اطلاق اولنور جمعى صراره وصراركلور على قول تزوج ايلمز اولان آدمه دينور مفرد وجمعى
مساويدر ❊ شارحك بياننه كوره صرور وصروره نك جمعى اوله جقدر لكن خلاف قياسدر وقال فى النهاية وفى الحديث
لاصرورة فى الاسلام ❊ قال ابو عبيد هو التبتل وترك النكاح لانه فعل الرهبان والصرورة ايضا الذى لم يحج
قط واصله من الصرّ وهو الحبس والمنع وقيل وجه التشبيه صرّ الصرّة عن اخراج النفقة يقال رجل صرور
وصرورة وصرارة وصارورة وصارور وصروريّ وصاروراء اى لم يحج اولم يتزوج (المصرور) و(المصطرّ
شول طوار طرنغنه وصف اولور كه بوزلمش هيئتنده على قول طار اوله يقال حافر مصرور ومصطرّ اى متقبض
اوضيق (الصارّة) حاره وزننده حاجته دينور تقول لى فيك صارّة اى حاجة وصوسزلغه دينور تقول اصابنى
صارّة اى عطش جمعى صرائر كلور حرائر وزننده وصوارّ كلور (المصارّ) ميمك فتحيله بغرسقلره دينور امعاء
معناسنه ❊ مؤلف وسائرلغويون مصر ماده سنده بغرسغى مصير ايله رسم ايلمكله بوراده مصارك وجه تسميه سى
ومفردى معلوم اولمامشدر كرچه بند وعقد مناسبتيله وجه بولمق ممكندر (الصرارة) سحابه وزننده يرنهرك اسميدر
(الصراريّ) ذرارى وزننده كميجى طائفه سنه دينور ملاح معناسنه جمعى صراريون كلور (التصرير) تفعيل وزننده
ناقه تقدم ايلمك معناسنه‌در يقال صرّرت الناقة اذا تقدمت (صرّين) كسرتينله شامده بر بلده آديدر (الصرّ) صادك
كسريله سرچه‌يه شبيه لونى صارى برقوش اديدر (الصرصور) زنبور وزننده و(الصرصر) هدهد وزننده
و(الصرصر) قنفذ وزننده آغستوس بوجكنه دينور وصرصور عظيم الجثه اولان دوه‌يه دينور وبختى نوعنه دينور كه
عجمى وخراسانى ديدكلرى دوه‌در (الصرصرانيات) صادلرك فتحيله شول دوه‌لره دينور كه بختى ايله عربى دوه بينلرنده يعنى
انلردن حاصل اولمش اوله على قول ايكى اوركجلو اولنلرينه دينور (الصرصراني) و(الصرصران) هاسز بركونه پولسز
املس بالغك اسميدر (الصرّى) صادك فتحى وكسريله صايلوركن جاقر ديسى ظهور ايدن اقچه‌يه دينور يقال درهم
صرّى اذا كان له صرير اذا انقد (صرّار الليل) جرّار الكيل وزننده اوجاق چكركه سنه دينور كه كيجه‌لر دور ودراز
آوازايدر (الصراصرة) شام ديارنده متمكن اولان نبطى ديدكلرى طائفه‌يه دينور (صرر) فتحتينله يمنده بر حصن اديدر
(الاصرار) همزه‌نك فتحيله يمنده برقبيله اديدر (صرار) سحاب وزننده ياخود كتاب وزننده حجازده بر وادى آديدر
(الصريرة) سفينه وزننده كيسه لنمش اقچه‌لره دينور يقال دراهم صريرة اى مصرورة (الصويرّة) مصغر بنيه سى
وتشديد يايله دويبه وزننده خلق ورأيى طار تنكحوصله وتنكمشرب ادمه اطلاق اولنور يقال رجل صويرّة اى ضيق
الخلق والرأى (المصارّة) مفاعله وزننده جبروا كراه ايلمك معناسنه‌در تقول صاررته على كذا مصارّة اذا اكرهته عليه
(الصران) صادك ضميله ساقز كبى صمغ حاصل اولان آغاجلرك پك ودرشت برلرده نابت اولاننه دينور (الصار) سائر
اغاجلره صارمشق اولمغله پك قويو كولكه‌لى اولان آغاجلره دينور مفردى صارّه‌در (الصطر) صادك فتحى وطانك
سكونيله وفتحتينله سطر معناسنه‌دركه يازى يازمقدر صاد وسين متعاقبدر يقال صطره صطرا بمعنى سطره
(التصيطر) تسيطر وزننده ومرادفيدركه مسلط اولمق معناسنه‌در يقال تصيطر بمعنى تسيطر (المصطار) ميمك
ضميله بادميه دينور خمر معناسنه ❊ شارح كسابندن بويله لغت رديه اولديغنى نقل ايدر زيرا ابنيهٔ عربيه‌منافى كيبدر لكن
لفظ مزبور روميدن مأخوذ اولمق كركدر زيرا روميه ده شيره‌يه موسطور ديرلر ومسطار لسان تاسده طتلو شيره ده
متعارفدر (الصطر) فتحتينله بربلاق قيونه وكچى‌يه دينوركه توقلو وجبش تعبير اولنور تقول اشتريت صطرا
اى عتودا من الغنم (الصعر) صادك وعينك فتحيله انسانك يوزى برطرفه طوغرى مايل يعنى دورك اولمق على قول
بريوزى دورك اولمق وعلى رأى دوه قسمنه مخصوص بر علتدركه يوزنى برجانبه طوغرى اكريلوب دورك اولور

پس صعر لفظی اسمدر ومصدر اولور يقال فی وجهه اوفی خدّه صعر ويقال فی عنق البعير صعر ای ميل ويقال صعر وجهه صعرا من الباب الرابع اذا مال الی احد الشقين وبو ميلان خلق وكبر ونخوتدن ناشی جعلی اولور وصعر آدمك باشی كوجك اولمق معناسنه در يقال صعر رأسه اذا صغر وصعار يرا كل ايلمك معناسنه در يقـال صعر الرجل اذا اكل الصعار پركاسيذ كر (التصعر) تفعل وزننده بودخی انسانك يوزی ياخود دوه‌نك بيونی برطرفه طوغری دورك اولمق معناسنه در يقال تصعر وجهــه اذا صار مائلا (الاصعر) صعرمذ كور دن وصفدر دورك يوزلو آدمه دينور قال الشارح ومنه الحديث ☼ يأتی علی الناس زمان ليس فيهم الاّ اصعر اوابتر ☼ الاصعر المعرض بوجهه كبرا واصعر اسامیدندر (التصعير) تفعيل وزننده و(المصاعرة) مفاعله وزننده و(الاصعار) همزه‌نك كسريله كبر وخود بينلكدن ناشی قرشوسنده كی آدمه باقيوب يوزی برطرفه طوغری دوروب اكك معناسنه در يقال صعر خده وصاعره واصعره اذا اماله عن النظر الی النـاس تهاونا من كبر وربّما يكون خلقــة (المصعر) مكرم وزننده تند وشديد اولان دوه‌يه اطــلاق اولنور كه سردلكــندن بيوتی چو يرمك دشوار اولور يقال قرب مصعر ای شـديد (الصيعريّة) صيقلبه وزننده ارقوری ارقوری يوريمكه اطلاق اولنور كه برطرفه ميلان اوزره يوريمكدر ينكج كبی يقال يمشی صيعريّة وهو اعتراض فی السير وصيعريّه ناقه قسمنك كردننه مخصوص بركونه داغ وتمغا اسميدر ومطلقا دوه‌يه مخصوص دكلدر جوهری تعميم ايلمشدر وجوهری بی مسيب بن علس نام شاعرك اشبو ☼ وقد اتناسی الهم عند احتضاره ☼ بناج عليه الصيعريّة مكدم ☼ بيتی وهمه الفا ايلمشدر طرفه نام شاعر ايسه بيت مرقومی كوش ايتدكده مز بورمسيب حقنده علی وجه الهزل قد استنوق الجمل مثلنی ايراد ايلدی مثل مز بورك تمامی نوق ماده سنده مرسومدر (الصيعریّ) صيقلیّ وزننده يك قرمزی ديمكدر كه احمر لفظنی تأكيد ايچون ايراد ايدرلر يقـال احمر صيعریّ ای قانیٔ وجنه سی بيوك نسنه‌يه وصف اولور يقال سنـام صيعریّ ای عظيم (الصعيراء) حميراء وزننده صعنبی نام محل قرشوسنده برموضع آديدر (صعران) عجــلان وزننده برارضك اديدر وصعران بر رجل اسميــدر (صعاری) قصاری وزننده برموضع آديدر (الصعرور) زنبور وزننده و(الصعرّر) صادك وعينك وراي مشدده نك ضميله آغاجلردن سيلان ايدن يوصلرك منجمد اولانته دينور كثيرا وكونلك كبی اوزون اوزادی و يوفقه جه بوريله رق سيلان ايلمشنه ده دينور و بركونه صاری وغليظ ويابس نسـنه‌يه دينور كه خمير كبی كوشك اولور ومه نك امزكلری دليكلرندن جيقان شول رطوبته دينور كه صمغ كبی لزوجتلی اولور سود آغزی تعبـير ايدرلر علی قول يكی طوغرمش حيوانك آغوزندن اك اول صاغيلانته دينور وآرديج وفلفل اغاجلری كبی صلا بتلو اغاجلرك يمشنه وحاصلنه دينور علی قول مطلقا صمغه دينور كه اغاج يوصی تعبير اولنور جمعی صعـار يركلور (الاصعرار) افعــلال وزننده و(الاصعرار) افعلاّل وزننده بركســه ضربه ياخود سانجو كبی بروجع سببيله اولديغی يرده بوريشوب بوزوله‌رك دكرمن كبی دونمك معناسنه در يقـال ضربه فاصعرر واصعرر ای اسـتدار من الوجع مكانه وتقبض (صعير) زبير وزننده ابوذرّ الغفاریّ رضی الله عنه حضرتلرينك جدّی اسميدر واصحابدن ثعلبه نك پدری اسميدر ومحدثيندن عقبه نك پدری اديدر (الصعرورة) صادك ضميله بوق بوجكنك بوالديغی بوالغـه دينور (الصعررة) دحرجـه وزننده برنسنه‌يی كره كبی مدور قلمق معنـاسـنه در (التصعرر) تدحرج وزننده اندن مطـاوعدر تقول صعررت الشیٔ فتصعرر ای استدار (الصعبور) بای موحده ايله عصفور وزننده باشی كوجك اولان آدمه دينور (الصعبر) جعفر وزننده و(الصنعبر) سمندر وزننده وكاه اولوركه عينی تقديمله صعنبر دخی ديرلر سدر اغاجنه شبيه برنوع شجر اديدر (الصعتر) سعتر وزننده ومراد فيدر كه يابانی نوعنه ككيك تعبير اولنور برمحله فرش اولنسه اورادن هوام وحشرات مقوله سی فرار ايدرلر ☼ شارح ديركه شعير لفظنه ملتبس اولمامق ايچون صادايله رسم ايدرلر (الصعترة) دحرجــه وزننده اری قسمی ككيك اوتی اوتلامق معناسنه در يقال صعتر النحل اذا رعی الصعتر وبرنسنه‌يی تزيين ايلمك معناسنه در يقال صعـتر الشیٔ اذا زينه (الصعاتر) صادك فتحيــله شـديد ودشوار اولان نسنه لره دينور يقال امور صعاتر ای صعاب شداد (صعتر وابو صعتره) ايكی رجل اديدر (الصعتریّ) سعتریّ وزننده ومراد فيدر كه ماده سنده ذكر اولندی (المصعنفر) اسم فاعل بنيه‌سيله ايشلك ماضی ونافذ انسان وحيوانه دينور يقال رجل مصعنفر ای ماض (الاصعنفار) احرنجام وزننده انســان ياحيوان كروهی سرعتله فرار ايليه‌رك تارمار اولمق معنا سـنه در يقـال اصعنفرت الحمر اذا تفرقت واسرعت فرارا وابذعرت وبيون بورلمق معناسنه در يقال اصعنفرت العنق اذا التوت (الصعفرة) دحرجه وزننده و(التصعفر) تدحرج وزننده بونلرده بيون برطرفه بورلمق معناسنه در يقال صعفرت العنق وتصعفرت اذا التوت وصعفره تارمار ايلمك معناسنه در يقال صعفر الخوف الحمر اذا فرقها (الصعقر) قافله برقع وزننده

هاو باره وبالق يمرطه سنه دينور فارسيده اشپل ديرلر يقال اكل الصعقر اى بيض السمك (الصعمور) زنبور وزننده
قيوچرخنه دينور دولاب معناسنه على قول قوغه سنه دينور نته كه عصمور دخى بومعنايه‌در (الصغر) عنب وزننده
و(الصغارة) كرامه وزننده اسملردر عظم مقابليدر يعنى كوجكلكه دينوركه فارسيده خردى ومقابانه بزركى دينور
على قول صغركلمه سى جرم وجثه جهتيله اولان وصغاره قدر وشان جهتيله اولان كوجكلكه مخصوصدركه
مراد حقارت قدردر وصغاره وصغر وصغر فتحتينله وصغران صادك ضميله مصدرلردر كوجك اولمق معناسنه‌در
يقال صغر الشئ وصغر صغارة وصغرا وصغرا وصغرانا من الباب الخامس والرابع ضدّ عظم (الصغير
امير وزننده و(الصغار) غراب وزننده و(الصغران) سلطان وزننده وصفلردر كوجك شيئه دينور صغيرك جمعى
صغار كلور وصغراء كلور كرماء وزننده ومصغوراء كلور مشيوخاء وزننده (الاصاغر) و(الاصاغرة) تأنيث جمعيله
اصغرك جمعيدركه افعل تفضيلدر (التصغير) تفعيل وزننده و(الاصغار) همزه‌نك كسريله برنسنه‌يى كوجلتمك
معناسنه‌در و بو ابتداء وتدريجا اولور يقال صغر الشئ واصغره اذا جعله صغيرا واصغار ارضك نباتى صغير اولمق
معناسنه‌در يقال اصغرت الارض اذا اصار نباتها صغيرا و بركسه‌يى خوار وحقير ايلمك معناسنه‌دركه خوارلمق
تعبير اولنور يقال اصغره اذا جعله صاغرا اى ذليلا وكوجك قربه ديكمك معناسنه‌در يقال اصغر القربة اذا خرزها
صغيرة وكوجك اولاد پيدا ايلمك معناسنه‌در يقال اربعوا ليصغروا اى يولدوا الاصاغر (الصغير) صادك ضمى وياى
مشدده‌نك كسريله و(الصغيّر) زيادة يايله صغير لفظندن مصغرلردر (المصغرة) محسنه وزننده خرده خرده
نباتلو يره وصف اولور يقال ارض مصغرة اذا صارنبتها صغيرا (الصغرة) صادك كسريله اخوانك ياخود قومك
الككوجكنه دينور يقال هو صغرتهم اى اصغرهم ويقال فلان صغرة ابويه وصغرة ولد ابويه اى اصغرهم وتقول
انا من الصغرة اى الصغار وتقول ماصغرنى الابسنة صغرا من الباب الاول اى ماصغر عنى يعنى فلان بندن همان بر ياش
كوجكدر (الصاغر) ذل وحقارته راضى ومتحمل آدمه دينور جمعى صغره كلور كتبه وزننده قال الشارح يقال
صغر الرجل صغرا من الباب الرابع اذا ذلّ وهان فهو صاغر (الصغر) عنب وزننده و(الصغار) سحاب وزننده
و(الصغارة) سحابه وزننده و(الصغر) و(الصغران) صادلرك ضميله بر آدم ذلّ وحقارته راضى ومتحمل اولمق
معناسنه‌دركه وجى يتشمديكندن ناشى يقال صغر الرجل صغرا وصغارا وصغارة وصغرا وصغرانا من الباب الخامس
اذا رضى بالذلّ وكنش غروبه ميل ايلمك معناسنه استعمال اولور يقال صغرت الشمس اذا مالت للغروب
(التصاغر) تفاعل وزننده كوجكلمك وكوجك كورنمك معناسنه‌در يقال تصاغرت اليه نفسه اى صغرت
وكندى نفسنى حقير كوسترمك معناسنه‌در يقال تصاغر الرجل اذا تحاقر (الاصغران) تثنيه بنيه سيله
قلب ايله لسانه اطلاق اولنور # قال الشارح ومنه المثل المرء باصغريه (صغران) سحبان وزننده بر موضعدر (صغران
عثمان وزننده بر رجل آديدر (الاستصغار) برنسنه‌يى كوجكسمك معناسنه‌در يقال استصغر الشئ اذا عدّه
صغيرا (صغير) و(صغيره) جميله وزننده اساميدندر (الصفرة) صادك ضمى وفانك سكونيله معروفدر يعنى الواندن
صاريلق لونه دينور وسياهه ديمكله اضداددن اولور وصفره يمامه ده بر موضع آديدر وصفره معرفه اولەرق
يكى قسمنك علميدركه علم جنس اولور اسامه كبى (الاصفرار) احمرار وزننده و(الاصفيرار) احميرار وزننده
برنسنه صارارمق معناسنه‌در يقال اصفرّ الشئ واصفارّ اذا صار ذا صفرة (الاصفر) صفره‌دن وصفدر
صارى شيئه دينور (الصفرة) تمره وزننده آجلغه دينور قال الشارح ومنه الحديث # صفرة فى سبيل الله خير
من حمر النعم # وهى الجوعة وخلو البطن # مؤلف بصارده يا ننه كوره بو معنا وسائر خلو معنالرى صفيردن
مأخوذدر (المصفور) و(المصفر) معظم وزننده آج وجايع معناسنه‌در (الاصفران) تثنيه بنيه سيله زعفران ايله
التونه على قول زعفران ايله ورس يعنى يمن زعفرانى وآلاجهره ديدكلرى صارى بويه‌يه ياخود زعفران ايله قورى
اوزمه اطلاق اولنور (الصفراء) التونه اطلاق اولنور قال الشارح ومنه الحديث # انه صالح اهل خيبر على
الصفراء والبيضاء والحلقة # اى على الذهب والفضة والدروع واخلاط اربعه‌دن خلط معروفه دينوركه
مره در لسانمزده دخى صفرا تعبير اولنور فارسيده زرداب دينور ويمرطلمش چكركه‌يه دينور ودوه علفلرندن
براوتلق آديدركه سهل وقومسال يرلرده نابت اولور يپراغى مارول يپراغنه شبيه اولور وحارث بن اضجم نامكسه‌نك
ومجاشع السلمى نامكسه‌نك فرسى اسميدر وحرمين بيننده بر وادى آديدر حالا وادى الصفراء ايله معروفدر وقاين
آغاجندن يايلان يايه اطلاق اولنور (التصفير) تفعيل وزننده برنسنه‌يى صارو يه بويامق معناسنه‌در يقال صفر
الثوب تصفيرا اذا صبغه بصفرة وبر يرى خالى قلمق معناسنه‌در يقال صفر البيت اذا اخلاه وصقلق چالمق معناسنه‌در

يقال صفر القلب فيه اذا اصابت بشقته (الصفرة) حكلة وزننده علامت ونشانلو صارى اولان كسنه يه ديتور يقال
قوم صفرة اى علامتهم الصفرة و (الصفرية) صادك ضميله عربيلويه مخصوص بر كونه خرما اسميدر هنوز ييمش
ليكن قوت بغداد صمو بلبحا اكجر مشكر بر ينه وضع ايدلر و صفرى صادك ضمى و كسريله جمرو ديه طائفه سندن بر فرقه يه
اطلاق اولنور عبد الله بن صفار نام خروجيه ياخود زياد بن الاصفر نام كسنه يه منسوبلردر ياخود بكرلرى صارى اولغله صارى يه
نسبت اولنديلر ياخود دينى وشهرى بيتدن خالى اولدقلرى ايچون اطلاق اولندى بو خلو معناسندن مأخوذدر و بو جماليه
جماعتى كه كرم وسماحتله مشتهرلردر آنلره ده صفرية اطلاق اولنور جلدلرى اولان ابو صفره منسوبلردر (الصفار)
غراب وزننده يعنى بيسى بيسى ديدكلرى كدى اوتنك قورسغنه ديتور وقرنده تكون ايدن قورتجغزلره ديتور
وقرنده مجتمع اولان صارى صويه ديتور استسقا ملد مسى كبى و كنه تعبير اولنان بوجكه ديتور قراد كبى و دابه نك
ديشلرينه ديرلر و فلان علف بغيه سنه ديتور بو معناده صادك كسريله ده جائزدر و بر كوجك بوجك آديدر كه آت
وقاطر وديوه مقوله سنك طرنقلرينده حادث اولور (الصفارة) صادك ضميله صولمش پرمرده نباته اطلاق اولنور (الصفر)
حفر وزننده بر آدمك علتدن ناشى قرننده صفار يعنى صارى صو مجتمع اولمق معناسنه در يقال صفر الرجل على بناء
المجهول فهو مصفور اذا اجتمع فى بطنه الصفار (الصفر) فتحتينله بر علت آديدر كه انسانك قرننده عارض اولوب
بكزينى كهربا كبى صارارده و صفر محرم آيى صفر آينه تأخير ايلمكدر ديتور جاهليتده اشهر حرمدن اولان محرم آينده
عادت اولدقلرى حرب وغارتى اجرا ايچون تحريمى صفر آينه تأخير يعنى صفرى محرمه بدل ايدرلر ايدى ومنه الحديث
لا صفر * على قول حديث مذكورده معنى اولان صفر منهى اولدعلتى قومده كه مضره صارى زعم ايدرلر ايدى والمراد
من الحديث قوله عليه السلام * لا عدوى ولا هامة ولا صفر * و صفر عقل وهوش وعقلو جزم وكوكل وقلب ولب القلب
معنالرينه در وعربلر زعمنده بر يلان آديدر كه انسانك قرننده مكون واضلاعه ملتصق اولوب آجقدقده انسانك
ايچيرينى قلو رايلوب اصر وعلى قول بشقه بر جانوردر كه كذلك انسانك جوفنده اولوب آجقدقده ايكو كيكلريتك ايچ
طرفلرينى لصر وانسان آجقدقده ايچرينك صزلديغى كويا كه بوندندر وعلى رأى بر نوع عقوربجغزدر كه انسانك قرننده
عاوض اولور وصفار دخى ديرلر * شارحك بياننه كوره مصر ادصو فلجانلر اولهجقدر كه سفلادن مندفع اولورلر وصفر آجلقده
ديتور جوع معناسنه وشهر صفر معروفدر كه محرم عقبنده اولان آيدر وبو منصرفدر وبعضا ممنوع اولور علميت وتغليب
ليالى اعتباريله تأنيث علتلرينه مبنى جمعى اصفاردر * شارح ديركه شهر مزبوره صفر تسميه سى خلو معناسندندر زيرا شهر
مذكورده اهل مكه اطرافه جلب ذخاير ايچون منتشر اولوب مكه خالى قالور ايدى وصفر ملل طاغلرينده طاغك آديدر
وصفر وصفور خالى اولمق معناسنه در يقال صفر الاناء صفرا وصفورا من الباب الرابع اذا خلى ويقال صفرت وطاب فلان
اذا مات (الصفران) تثنيه بنيه سيله سنه دن ايكى شهره اطلاق اولنور كه عهد اسلامده آنلرك بريسى محرم ايله تسميه
اولندى مراد محرم ايله صفردر كه جاهليتده ايكيسنه صفران اطلاق ايدرلر ايدى (الصفر) صادك ضميله نحاس
اقسامندندر يعنى فلزات تسعه دن توجه ديتور كه معروفدر فارسيده روى ديرلر والتونه ده اطلاق اولنور وبوش نسنه يه
ديتور بو معناده صادك حركات ثلاثيله ده جائزدر (الصفار) عطار وزننده توج بيان آدمه ديتور (الصفر) كتف
وزننده و (الصفر) زبر وزننده بونلرده بوش نسنه يه ديتور وجمعلرى اصفار كلور يقال اناء اصفار كما يقال برمة اعشار
اى خال ويقال آنية صفر بضم الصاد (الاصفار) همزه نك كسريله فقير ومحتاج اولمق معناسنه در يقال اصفر
الرجل اذا افتقر وخالى قلمق معناسنه در يقال اصفر البيت اذا اخلاه (الصفر) كتف وزننده خلو معناسنه
اولان صفردن وصفدر خالى معناسنه يقال انه صفر اى خال (الصفرية) فتحاتله كوز موسمك اوائلنده بتن نباتلره
ديتور على قول حرارت هوانك چكيلوب برودتك بالتدريج كلمكه باشلديغى هنكامده نابت اولنلره ديتور وبلكه
اول اوزنه يه يعنى هر موسمك اوائلنده ديتور كه ابتدا آينك مدتيدر مثلا يازك وكوزك ابتدا آيلرى كبى وصفريه قيون
نوبكچى قسمنك سهيل يلدزى طلوعى وقتنده طوغردقلرى دوللره اطلاق اولنور كه اول موسمده نشأ اولور (الصفرى)
بو معنى صفريه معناسنه در (الصافر) اوغرى يه اطلاق اولور صفيردن مأخوذدر يقال هو صافر اى لص
وبر نوع قوش اسميدر كه بقليت جبان وبى زهره اولور ومطلقا صبعنلق چلار كبى اوتن قوشه اطلاق اولنور
وهكذا ايلو ايلمان هر قوشه اطلاق اولنور وصافر احد وفرد معناسنه مستعملدر كه كس وكسه ديمكدر يقال
ما بالدار من صافر اى احد (الصفارة) صفاره وزننده كونه اطلاق اولنور صفيرى صورطه دور وصفار به يقريدر
ايچى بوش موضعلرينه صر نسنه دوكه اطفال آنكله كوكرجين قوشلرينه صفير ايدرلر ياخود اشك قسمى صيو ليسون
بو آنكله صفير ايدرلر (الصفيرة) سفينة وزننده ايكى اوطن بينمنده اولان منضره يعنى ايكى طرف فدملاصق

دينور (الصغير) صرير وزننده صيصلغه دينوركه دوداق ايله چلار لردودك صسى كبي سس چيقارر از فارسيده
هشپلك ديرلر وبو خلو معناسندن مأخوذدر وصغير مصدر اولور صيصلق چالمق معناسنه در يقال صفر الرجل صغيرا
من الباب الثاني اذا صات بفيه واشك قسمنى صو ايچمكه چاغرمق معناسنه در سببيت مناسبتيله يقال صفر بالحمار
اذا دعاه للماء (التصفير) تفعيل وزننده بو دخى صيصلق چالمق معناسنه در يقال صفر الرجل بمعنى صفر
(بنو الاصفر) ملوك روم دركه آنلر صفر بن روم بن يعصو بن اسحق عليه السلام اولاديدر على قول سلفده حبش
قومندن برطائفه آنلر ايله محاربه ايدوب غالب اولمريله مملكتلرينه مالك اولوب واولاد وعياللرينى سبى ايلمريله آنلردن
حاصل اولان اولاد صارى بكزلو اولدقلرى باعث تسميه اولمشدر زيرا سواد ايله بياض بيننده متولد اولديلر ✽ مترجم
ديركه سلفده نصارى جمله سى روم ايدى افرنج وسائر طوايف نصارى صكره دن منشعب اولديلر حتى زمان
سعادتده قدر بلاد شام ومصر روم يدنده ايدى وزمان سعادتده قيصر روم كه جميع نصارى پادشاهى ايدى
تختگاهى شام ايدى اسمى هرقل ايدى حضرتدن عظيم الروم عنوانيله اكا نامه ارسال اولندى ويرموك غزاسنده
بوعجز عنوان بني الاصفر اوزره درتدارك كثيره لازمدر ديو بيورديلر پس على التقدير بني الاصفر مطلقا روم طائفه سى
اولوركه مسقو وانكليز وفرانسه وسائرى داخلدر طائفه واحده يه مخصص يوقدر انتهى (مرج الصفر) سكر
وزننده شامده بر موضعدر (الصفاريت) عفاريت وزننده فقراء وگدايانه اطلاق اولنور ✽ شارحك بيانه كوره
مفردى صفريت در وتاء زائده در وخلو معناسندندر (المصفر) محدث وزننده تصغيردن اسم فاعلدر صيصلق
چالبجى ديمكدر ومنه يقال هو مصفر استه اى ضراط (صفوريه) يانك تخفيفيله عموريه وزننده اردن سنجاغنده
بربلده آديدر (الصفورية) صادك ضمى ويانك تشديديله برجنس نبات آديدر (صفوراء) صادك فتحيله على قول
صفوره ياخود صفور ياء شعيب عليه السلام حضرتلرينك كريمه لرى اسميدركه حليلۀ حضرت موسى عليه السلامدر
(الاصافر) برنيچه جباله اطلاق اولنور (الصفراوات) بين الحرمين مر الظهران نام محل قربنده بر موضع آديدر
شارحك بيانه كوره بر موضع وبرنيچه قريه دن عبارتدركه وادى الصفراء وجديده آنلرك داخلندندر (الصقر
صادك فتحى وقافك سكونيله هر صيد وشكار ايدن قوشه دينور شاهين وطغان جنسندن جمعى اصقر وصقور
وصقوره كلور وصقار كلور صادك كسريله وصقاره كلور هايله وصقر كلور صادك ضميله ✽ شارحك بيانى اوزره صقر
ضرب معناسندن مأخوذدر وجه مذكور اوزره كرك شاهين وكرك طغان انواعندن مطلقا شكارى قوشه دينور
لكن استعمالده چرغ فارسى مقابلنده غالب اولدى كه تركيده چاقر تعبير ايدكلريدر يقال يتصيد بالصقور وهى
كل طير يصيد من البزاة والشواهين ويقال صقر صاقر اى حديد البصر وصقر يمامه ده بربيوك سياه قيا اسميدر
واكثى سوده دينور يقال جاء بصقر يز والوجه اى باللبن الحامض ودواب قسمنك تكلتو كلان يرلرينك اكسه لرنده
تويدن بردائره دينوركه صاغلو صوللو ايكى دائره اولور خيال بيننده نشان عد اولنور ايكيسنه صقران ديرلر وصقر
پكمزه دينور تقول اكلت صقرا اى دبسا وتازه خرمانك وقورى اوزمك شيره لرينه دينور تقول نزلت عليه فجاءني
بالصقر اى عسل الرطب اوالزبيب بومعناده فتحتينله ده جائزدر وصقر مصدر اولور صقره كبى كنشك اسيسى
شدتله وجودى چالمق معناسنه يقال صقرته الشمس صقرا وصقرة من الباب الاول اذا آذته بحرها وصقر
چوق طور مقدن ناشى متغير اولمش صويه دينور يقال ماء صقر اى آجن وديوثلغه دينوركه اسمدر يقال فى طبعه
صقر اى قيادة على الحرم ومستحق اولمبان كمسنه يه لعن ونفرين ايلمكه دينوركه اسمدر جمعلرى صقور كلور
وصقار كلور صغار وزننده ✽ قال الشارح ومنه الحديث ✽ لايقبل الله من الصقور يوم القيمة صرفا ولاعدلا ✽ وهم
الديوث القواد على حرمه وكذا فى الحديث ✽ كل صقار ملعون ✽ وهو اللعان لمن لايستحق وروى بالسين بوكه
كوره صقر مصدر اولمش اولور وصقر اورمق معناسنه در يقال صقره بالعصا صقرا اذا ضربه وصاقور ايله
طاش قرمق معناسنه در يقال صقر الحجر اذا كسره بالصاقور وسود بك اكشيمك معناسنه در يقال صقر اللبن
اذا اشتدت حموضته وآتش ياقمق معناسنه در يقال صقر النار اذا اوقدها وبرآدمى يلرنسنه يى يره چالمق معناسنه در
يقال صقر به الارض اذا ضرب به وصقر اسماء دن جبالندر (التصقر) تفعل وزننده چاقر جنسيله آو ايلمك
معناسنه در يقال تصقر الرجل اذا صاد بالصقر وآتش يانوب علولنمك معناسنه در يقال تصقرت النار اذا اتقدت
ويرده لو بالتوبا كلنمك معناسنه در يقال تصقر بموضع كذا اى تلبث فيه (الصقر) فتحتينله بيوك مبشه آغاجلرينك
بره دوكيلان يپراقلرينه دينور وصقر سقر لغتلرنده لغتدركه جهنم اسمانسندندر (الصاقورة) بلشك كاسه سندن
دماغ اوزره مشرف اولان يرينك ايچ طرفنه دينور وصاقوره اوچنجى فلكك اسميدر (الصاقور) طاشجيلرك طاش

قرەقارى ينوك كلنكمدينوركه واريوز تعبيراولنور واكاصو قردخى دينور جوهر وزننده وصاقورلسانه اطلاق
اولنور ضرب معناسندن مأخوذلردر (الصقعان) كتان وزننده هركسه لعن ونفرين ايدراولان بدزبان كسه يه
دينوريقال رجل صقعار اى لعان وفيهالحديث كماذكر وقوغجى يه اطلاق اولنور تمام معناسنه وكافره اطلاق
اولنور طعن اسلام ايلديكيچون وبكمزجى يه دينور دباس معناسنه (الصقور) تنور وزننده ديوث وقورمساغه
دينور (الاصقر) افعل تفضيلدرشيرهمعناسنه اولان صقردندر يقال هذاالتمراصقرمن هذا اى اكثرصقرا ٭شارح ديركه
فعلى اولميه رق وارد اولمشدر (الصقر) كتف وزننده شيره لوخرمايه وصف اولنور يقال رطب صقر مقراى ذوصقر
مقركلمه سى اتباعدندر (الصاقرة) داهية نازله يه اطلاق اولنور يقال ازعجته صاقرة اى داهية نازلة (الاصقرار) افعلال
وزننده و(الاصمقرار) اضمحلال وزننده سود زياده سيله اكشيمك معناسنه در يقال اصقر اللبن واصمقر اذا اشتدت
حموضته (التصقير) تفعيل وزننده بودخى آتش ياقمق معناسنه در يقال صقر النار اذا اوقدها (الاصتقار) و(الاصطقار)
افتعال وزننده بونلرده آتش ياقمق معناسنه در يقال اصتقرت النار واصطقرت اذا اتقدت (الاصقار) همزه نك كسريله
كنشك حرارتى آتش كبى يك اسى اولمق معناسنه در يقال اصقرت الشمس اذا اتقدت (الصقر) و(البقر) زفر
وزنلرنده و(الصقارى) و(البقارى) سمانى وزنلرنده بين الناس معروف اولميان كذب فاحشك واراجيف واباطيلك
اسملريدر ضرب معناسندن مأخوذ درنته كه بقر ماده سنده ذكر اولندى ومنه يقال جاء بالصقر والبقر وبالصقارى
والبقارى اى بالكذب الصريح (صقارى) سمانى وزننده برموضع آديدر (الصوقرير) زمهرير وزننده زمزمه
ونغمات ايله اوتن قوشك آوازه سنى حكايه در (الصوقرة) دحرجه وزننده قوش قسمى ترجيع وزمزمه ايله اوتمك معناسنه در
يقال صوقر الطائر اذا رجع صوته (الصقرة) فتحاتله شول صويه دينور كه يك چوق طورمش اولوب وايچنه كلب وتلكى
مقوله سى جانورلر يول ايلمكله متغير ومتعفن اولمش اوله (الصقرة) فرحه وزننده بغايت تيز فهم وچالاك نظر
وشديدة البصر اولان خاتونه وصف اولنور يقال امرأة صقرة اى ذكية شديدة البصر (صقير) زبير وزننده اساميدندر
(الصقعر) قنفذ وزننده ماء بارده دينور واجى وغليظ صويه دينور وبر محلده يك چوق طورمقله متغير اولمش صويه دينور
(الصقعرة) دحرجه وزننده برآدمك قولاغنه حيقرمق معناسنه در يقال صقعر فى اذنه اذا صاح فيه (الاصقعرار)
اقشعرار وزننده چكركه قسمنه كنش تأثير ايلمكله اولدقلرى يردن برطرفه كتمك معناسنه در يقال اصقعر الجراد
اذا اصابته الشمس فذهب (الصنقعر) جردحل وزننده كش ديدكلرى يوغرد قورسنه دينور وصمغ كلجه سنه
دينور (الصلور) سنور وزننده يلان بالغنه دينور جرى كبى فارسيده مار ماهى ديرلر (الصمر) صادك فتحى وميمك
سكونيله و(الصمور) قعود وزننده برآدمه نسنه ويرميوب بخل ودريغ ايلمك معناسنه در يقال صمر فلان صمرا
وصمورا من الباب الاول اذا بخل ومنع ويوكسك آقنديدن صودوز يره اندكدنصكره آهسته جه جريان ايدرك سكونت
اوزره اولمق معناسنه در يقال صمر الماء اذا جرى من حدور فى مستوى فسكن وهو جار وصمر لاشه رايحه سى
كبى متن رايحه يه دينور وتازه مسك رايحه سنه دينور وسود يك اكشيمك معناسنه در يقال صمر اللبن صمرا من الباب الثانى
اذا صار صامورة كما سيذكر (الاصمار) همزه نك كسريله بودخى نسنه ويرميوب بخل ودريغ ايلمك معناسنه در يقال
اصمر الرجل اذا بخل ومنع وسود يك اكشيمك معناسنه در يقال اصمر اللبن اذا صار صامورة وناس وقت غروبه داخل
اولمق معناسنه در يقال اصمر القوم اذا دخلوا فى الصمير (التصمير) تفعيل وزننده اصمار ايله معناى اول وثالثده
مراددر يقال صمر الرجل وصمر القوم بمعنى اصمر (الصمر) صادك كسريله يوكسك آقنديدن نازل وجارى اولان
صويك قرارگاهى اولان دوزيره دينور (الصمر) صادك ضميله صبر وزننده ومراد فيدر برشيئك اوجنه وجانبنه دينور
جمعى اصمار كلور ومنه تقول ادهقت الكأس الى اصمارها واصبارها كمامر (الصمير) امير وزننده اتى كيكنه
يابشمش زبون ونحيف وهندى كبى وجودى قوبقورى آدمه دينور كه وجودندن دائما تر قوقوسى كلور يقال رجل صمير
اى اليابس اللحم على العظام يفوح منه رايحة العرق (الصمارى) حبارى وزننده و(الصمارى) حبالى وزننده
و(الصمارى) عشارى وزننده دبره دينور است معناسنه (صيمر) حيدر وزننده وبعضا ميمى مضموم اولور
خوزستان ايله بلاد جبل ميانده بر بلده آديدر وبصره ده بر نهر اسميدر كه اوزرنده نيجه قريه لر واردر آنلرك برنده
فقهاء شافعيه دن عبدالواحد بن حسين بن محمد منسوبدر (الصيمرة) هيمنه وزننده ايرانده دينور قربنده بر بلده آديدر
اعلامدن ابراهيم بن احمد بن الحسين اورادندر وبصره قضاسنده بر ناحيه آديدر كه نهر معقل آغزنده واقعدر قاضى
ابو عبدالله حسن بن على بن محمد الحنفى وعلمادن برجماعت اورايه منسوبلردر بونلرك زماننده نصكره اوراده عالم
تلم برکسه ظهور ايلمكله انحاى الوهيت ايدوب نيجه بيجرانى دخى صوبيتنده بويان اولديلر مرداولدقدنصكره ولينه

بدلى برسكش ايلمشيلرقلمعلرى تواريخده مسطوردر (الصغوبر) جوهر وزننده شجرى بالهوع اسميدر كه ترجمه شرائطى
ديدكلرى نبلتدر (الصامرة) تمر وزننده اصلا حلاوتى اولميان تلامسز سوده دينور تقول سقانا صمرة اى لبنا لاحلاوة فيه
الصامورة) بغايت اكشى سوده دينور تقول شربنا صامورة اى لبنا حامضا جدا (الصمر) قعفعيله سودك اكشى اولمق
معناسنه در يقال صمر اللبن صمرا من الباب الرابع اذا صار صامورة (التصمر) تفعل وزننده دائما كلشنه قرشو طوروب
اوتورر اولان آدمه دينور تشمس معناسنه وجلس للشمس ايدر اولانى كشى يه دينور تحبس معناسنه (الصمير) زبير وزننده
كنش غروب ايدمجك وقته دينور (الصمعرى) جعفرى وزننده شدت ولشديد اولان شيئه دينور بو ماده بى جوهرى
صمر ذيلنده ذكر ايلمكله وهم الحشدر * شارح ديركه بعض ائمه جوهرى كبى ميمك زيادتنه ذاهب اولديلر وصمعرى
مفرديله وناكسه دينور يقال رجل صمعرى اى لئيم وشول كمسه يه دينور كه اكا بر وجهله سحر وافسون كارايلمز اولديقالى
رجل صمعرى اذا كان لا يعمل فيه سحر ورقية وقرمزيسى خالص اولان قرمزى شيئه دينور يقال شى صمعرى
اى خالص الحمرة وخبيث وموذى يلانه دينور (الصمعر) جعفر وزننده شديد شيئه دينور وبر رجل آديدر وجراح بن
اوفى ويزيد بن حذاق نلم كسملرك فرسلرى اسميدر وبر ناقه آديدر وطبراغى قالين يره دينور وبر موضع اسميدر (الصمعور)
زنبور وزننده قصير القامة اولوب بهادر آدمه دينور يقال رجل صمعور اى قصير شجاع (الصمعرة) صادك فتحى وميمك
سكونيله حيوان قسمنك توبلو اوله رق باشنك درينه دينور فروة الرأس معناسنه وغليظ اولان نسنه يه دينور تأنيثى
موصوف اعتباريله در (الصمقرة) دحرجه وزننده و(الاصمقرار) اسبطرار وزننده سود بغايت اكشيمك معناسنه در
يقال صمقر اللبن واصمقر اذا اشتدت حموضته واصمقرار كنش آتش كبى پك اسى اولمق معناسنه در يقال اصمقرت
الشمس اذا اتقدت (المصمقر) مقشعر وزننده پك اسى كونه وصف اولور يقال يوم مصمقر اى حار (الصنار) كتاب وزننده
دلب اسميدر كه چنار آغاجنه دينور وبو چنار فارسيدن معربدر بونده نونك تخفيفى اكثردر وصنار ايلك اكيره جك ايكك
اوجنه دينور (الصنارة) كتابه وزننده قولاغه دينور اذن معناسنه وبدخوى آدمه دينور بونده سحاب وزننده جائزدر
ودريدنا اولان قلقانك الطونه جق قولپنه دينور جمعى صنانير كلور وبدادب كستاخ آدمه دينور هر نقدر نبيه يعنى قدر
وشان صاحبى ايسه ده يقال هو صنارة اى سيئ الادب وان كان نبيها (الصنور) عجول وزننده بخيل اولوب بدخوى
اولان كمسه يه دينور يقال هو صنور اى بخيل سيئ الخلق (الصنبور) زنبور وزننده شول خرما آغاجنه دينور كه
اشاغيسى اينجلوب وبداق ديبلرى برك وشاخدن مجرد وميوه سى قليل اوله بو اراده قلت عددن كنايه در وبالكرجه
وبشقه جه اولان خرما آغاجنه دينور وبيوك خرما آغاجنك ديبندن سوروب چيقان فليزلره وفدانلره دينور وخرما
اغاجنك كوكنه دينور وشول كمسه يه دينور كه قوم وقبيله سى واهل واولادى اوليوب يالكزجه ضعيف الحال وذليل
وحقير اوله * قال الشارح ومنه الحديث ان كفار قريش كانوا يقولون فى النبى عليه الصلوة والسلام محمد صنبور
فاذا مات انقطع ذكره فانزل الله تعالى * ان شانئك هو الابتر * وصنبور فرومايه ولئيم وناكسه اطلاق اولنور ومجراى ماء
اولان كنك واولوق معوله سنك آغزينه دينور كه صو آندن ايچرويه داخل اولور فم القناة معناسنه وبدق وابريق
ومطهره معوله سى اوليسه اولان امزكه دينور كه آندن صو ايچيلور تمور دن وتنكه دن و سائر دن اولور كذلك
چشمه لرده اولان موصلقه اطلاق اولنور يقال شرب من الصنبور وهو قصبة فى الاداوة يشرب منها حديدا اورصاصا
اوغيره وحوضك لولوغنه على قول حوض يا يقندغه طشره آقه جق دليكنه اطلاق اولنور وكوجك يوجغه
دينور وآفتودلهيه اطلاق اولنور وريح بارديه وريح حاره يه دينكله اضداددن اولور (الصنبرة) دحرجه وزننده
خرما آغاجى صنبور اولمق معناسنه در يقال صنبرت النخلة اذا صارت صنبورا وصنبره اسم اولور شول كوبره وفشتى
معوله سى ذيله وقاذورات دينور كه يرده غلظتلنوب يقالمش اوله (الصنوبر) سفرجل وزننده شجرارز على قول ثمرينك
اسميدر كه چام اغاجى اوله جقدر انواع عديده سى وايهرلرزاتدن برنوع در ثمرينه فستق وكوكنار ايچى تعبير ايدرلر
(الصنبر) صادك كسرى ونون مشدده نك كسرى وفتحيله بارد كونه ووقته وهوايه كذلك حار اولانه دينكله ضد
اولور صنبور مزبوردن مأخوذ در يقال غداة صنبر وصنبر اى باردة وحارة وصنبر حسوم تعبير اولنان ايام عجوزك
ايكنجى كوننه دينور صنابر جمعيدر ومنه صنابر الشتاء اى شدة برده وشاعرك اشبو * نطعنهم الشهم و السيف
ونسق * الحجص فى الصنبر والصبر اد * بيتنده نونك ويانك تشديدى وباءك كسره سى ضرورت شعر ايچوندر (الصنبر)
جعفر وزننده اينجه وضعيف اولان شيئه دينور (صنبر) تمريح وزننده بر طاغك آديدر وبو صنبر لفظندن مصحف دكلدر
(الصنغر) ظلمى بعجمه اليه جبرحل وزننده و(الصنغور) خنصر وزننده و(الصناخر) علابط وزننده و(الصمخر)
علابط وزننده بغايت ايرى جسملو اركك دوه يه دينور كه ادبسلامكى عظيم الوجود طويل القامة آدمه دينور

وصفر خنصر وزننده عصفور بعنی خرما قوروغی یعنی دیبورلر و صفر بجرده جلی وزننده اجتحی و یون آمده دیبورلر (الصنبر
جزنره جلی و زننده خوی آدمه دیبورلر یقال هو صنبر ای الشی الخلق (الصنافر) خلایة علابط وزننده معبر شیلتی
یعنی معروف و خالصه دیبورلر (الصنافرة) حلبله یعنی نامعلوم اولان ولده دیبورلر یقال والمستنافرة ای لایعرف امابنه
یو معنالیدرکه عربلوا الحقداقه بصنافرة دیرلر الحقه جنقطع الارض بالخلافق معناسنه یعنی حق تعالی آنی اقصای
طرینه منتهای ارضه الحاق ایلسون که معدوم وکتنام ایلسون دیکدن کنایه در (الصورة) صادك ضمیله شکل
معناسنه در که فارسیده پیکر دیبورلر ترکیده قیلق تعبیر اولنور جمعی صور در صرد وزننده و صور در عنب وزننده
و صور در صابلك ضمیله که بو جمع جنسی در یقال شیء حسن الصورة ای الشكل ﷺ مؤلفك بصائرده بیانه کوره
صورت اصلنده اشیانك مابه الانتقاش اولوب و سائرلردن مابه الامتیازی اولان نسنه دن عبارتدر و بو ایکی کونه در بری
محسوس در که خاصه و عامه بلکه مطلقا انسان و اکثر حیوان آنی ادراك ایلر انسانك و حمار و فرسك بالمعاینه
صورتلری کبی و بریسی معقول در که آنی خاصه ادراك ایدوب عامه ادراك ایلمز انسانه مختص اولدیغی عقل و روئت
مطلب وهر شیئك مخصوص اولدیغی معانی کبی واشبو ایکی نوعه اشبو ﷺ خلقنا کم ثم صورنا کم ﷺ الایه کریمه سنده اشارت ربانی
واقعدر واشبو ﷺ ان الله خلق آدم علی صورته ﷺ حدیثنده صورتدن مراد انسانه مختص اولدیغی هیئت و قیافتدر که
بصر و بصیرتله مدرکه در و حق تعالی آنکله انسانی مخلوقات کثیره اوزره تفضیل ایلمشدر و بوراده حق تعالی یه
اضافتی علی سبیل الملك اولوب حاشا علی وجه البعضیة والتشبیه دکلدر نته که بیت الله وناقة الله دخی علی سبیل
التشریفدر انتهی وصوره نوع و صفت معنالرینه استعمال اولنور ﷺ قال الشارح ومنه الحدیث المذکور
ان الله خلق آدم علی صورته ای صفته ومنه یقال صورة الفعل کذا ای هیئته وصورة الامر کذا ای صفته (الصیر
کیس وزننده صورتی یك خوب اولان شیئه دیبورلر یقال شیء صیر ای احسن الصورة (التصویر) تفعیل وزننده
بر نسنه یه صورت ویرمك و صورتلو قلمق و بر شیئك صورتنی رسم ونقش ایلمك معناسنه در (التصور) تفعل وزننده آندن
مطاوعدر صورتلنمك معناسنه در یقال صوره صورة حسنة فتصور ای تشکل تصدیق مقابلی اولان تصور مرتبه
ثانیه ده بوندن مأخوذ در و بره دوشمك معناسنه درکه هد - وامثاله معنالرندن مأخوذ در یقال ضربه فتصور ای سقط
(الصورة) صادك فتحی و واوك سکونیله کیجیك علتنه شبیه بر عارضه درکه انسانك باشنه عارض اولمغله دائما باشی
بتلمك کبی قاشنوب قارشدر لغه اشتها ایدر تقول اجد فی رأسی صورة وهو شبه حکة فیه حتی یشتهی ان یفلی بعض
اتمامنده تأثیر بخاردن باشده عارض اولان قوکاق ایله ده مفسر در (الصور) دور وزننده سلمك معناسنه در
یقال صار الرجل یصور صورا اذا صوت و بر نسنه یی بر طرفه طوغری اکمك علی قول اکوبدوشورمك معناسنه در
یقال صار الشیء اذا اماله او هده ﷺ قال فی الاساس صار عنقه الی و تقول صرت الغصن لاجتنی الثمر و بر شیئه امالهٔ وجه
ایلمك معناسنه درکه یوز طوتمق تعبیر اولنور یقال صار وجهه الیه یصوره و یصیره اذا اقبل به و بر نسنه یی فصل وقطع
ایلمك معناسنه در یقال صار الشیء اذا قطعه وفصله ویقال صار الحاکم الحکم اذا قطعه وفصله وصور اسم اولور
خرده وصغیر خرما آغاجلرینه علی قول بر یرده درطوب مجتمع اولنلرینه دیبور جمعی صیران کلور نیران وزننده
و بونك مفردی یوقدر و نهرك قیسنه دیبور یقال قعد فی صور النهر ای شطه و خرما آغاجنك کوکنه دیبور و صور
ماوردی قربنده بر قلعه آدیدر و یونك صفحه سنه اطلاق اولنور میل معناسندن بمعنی مفعولدر یقال ضرب صوره
ای لیتیبعی صفحة عنقه (بنو صور) عربدن بر بطن در (الصوار) کتان وزننده سس معناسنه مبالغه در پك چوق
اوتن قوشه وصف اولور یقال عصفور صوار ای صوات ﷺ لکن شارح بونی چاغرانه وارانه ایکدی قوش ایله
بیان ایلمشدر حتی اساسده دخی عصفور صوار ای تجیب اذا دعی عبارتیله مرسومدر (الاصارة) همزه نك کسریله
بو دخی بر نسنه یی بر طرفه اکمك علی قول اکوبدوشورمك معناسنه در (الانصیار) انفعال وزننده آندن مطاوعدر
یقال اصار الشیء فانصار ای اماله او هده ﷺ فمال او انهد - (التصور) تفعل وزننده بر طرفه اکلمك معناسنه در یقال
صور الشیء صورا من الباب الرابع لمثالمال (الاصور) صوردن وصفدر بر طرفه مائل اولان شیئه دیبور یقال شیء
اصور ای مائل (الصور) صادك ضمیله بودك کبی چالنه قلری بو ینوزه دیبور نته که قلندر طائفه سی قوللانورلر
صوت مطلقدن مأخوذ در یقال نفخ فی الصور و هو قرن ینفخ فیه وصور ساحل بحر شامده بر بلده آدیدر
وعبد القنبل صوری بالکه بو ریاوزننده در یهودا جبلاندن بر کسه در که بعد الاسلام مرتد اولدی (الصوار) کتاب وزننده
والصوار) غراب وزننده صغیر بو ریسه دیبور قطیع البقر معناسنه و ایضاحیه دیبورور ... ایجمسك تعبیر اولنان
... (الصیار) ... (الصوار) ...

سوریسنه دیتور وصوآربن عبدشمس بر ریجلدر (الصارة) طاغك یوقری یسنه دینور یقال صعد وقعد صارة الجبل ای اعلاه وصارة المسك فارة المسك اوله جقدر کمسکی آکدن صیررلر وصاره بر موضع آدیدر (المصوّن) معظم وزننده بحیربن اوس بن تام کنسدك قلبی اسمیدر (الصواران) تثنیه بنیه سیله آغزك ایکی جانبنده اولان چکه کیکلرینه دیتورکه قولاق دیبنه قدر وارمشدر (صوره) صادك ضمیله یلم اصدرندن بر موضع آدیدر (صاری) قصر ایله بر شعب جبل آدیدر و بوغیرمنصرفدر صرفی دخی جائزدر (صوری) سکری وزننده بلاد مزینه ده بر صوآدیدر ومدینه قربنده بر صو اسمیدر (صوران) سحبان وزننده یمنده بر قریه آدیدر وعقیق مدینه قربنده بر موضع آدیدر (صوّران) صادك وواو مشدده دمك فتحیله حمص قضاسنده بر سنجاق آدیدر (صوّر) سکر وزننده خابور کنارنده بر قریه آدیدر (ذوصویر) زبیر وزننده عقیق مدینه ده بر موضع آدیدر (الصهر) صادك کسریله خصملغه دینور قرابت معناسنه در یقال بینهما صهر ای قرابة وخئونت جهتیله اولان حرمته دینورکه زوجه نك اناسی و قز قرنداشی و یکنی کبی اقرباء اولان اقرباسیله زوج بیننده اولان حرمت قرابتدن عبارتدر یقال بینهما صهر ای حرمة ختونة وختن معناسنه درکه قاین اتا وقاین اتا و بالدز اوله جقدر جمعی اصهار وصهراء کلور کرماء وزننده ومنه الاصهار اختان ٭ شارحك بیاننه کوره صهر ماده سنده مقالات عدیده واردر امام لیث قولی اوزره ختن صهردرکه بر قوم ایچره متزوّج اولان کشیدن عبارتدر پس ابوان اول آدمك ختن وصهر یدر و بعضلره کوره اختان اهل بیت الرجل واصهار اهل بیت المرأه دن عبارتدر وعند بعض العرب مجموعی اصهاردر واصمعی یه کوره احماء من قبل الزوج واختان من قبل المرأه واصهار بونلری جامعدر وامام فرّایه کوره نسب نکاحی حلال اولمیان وصهر نکاحی حلال اولان اقرباء در بنات عم وخال کبی وقال الزجاج حرّم الله تعالى من النسب سبعا فی قوله تعالى ٭ حرّمت علیکم امهاتکم الى وبنات الاخت ومن الصهر سبعا فی قوله العزیز وامهاتکم اللاتی ارضعنکم الى وان تجمعوا بین الاختین ولا تنکحوا ما نکح آباؤکم وازهری بوقولی تصحیح وتصویب ایلدی ومصباحك بیاننه کوره امام خلیلدن منقولدرکه صهر اهل بیت المرأه دن عبارتدر و بعض عرب احماء واختانك مجموعنی صهر عدّ ایدرلر وازهری دیدیکه صهر قرابت نسایه مشتملدر کرك ذوی الارحام و کرك ذوات المحارم اولسون ابوین واخوه واولاد اخوه واعمام واخوال وخالات کبی بونلر اصهار الزوجدر کذلك قرابت زوجه مشتملدر ذوی قرابة المحارم اولنلردن و بونلر اصهار المرأه در وابن السکیت دیدیکه زوج طرفندن اب واخ وعم کبی قریبلر احماءدر ومرأه طرفندن اولنلر اختاندر وصنفینی اصهار جمع ایدر ٭ مؤلف دخی بو وجه اوزره عمومه ذاهب اولمشدر انتهی وصهر قبر ومزاره دینور و بر آدمك قزینك زوجنه دینورکه داماد اوله جقدر یقال هو صهره ای زوج بنته وقز قرنداشنك زوجنه دینورکه انشته افندی اوله جقدر یقال هو صهره ای زوج اخته ٭ قال الشارح قال علی کرم الله وجهه

٭ سبقتکم علی الاسلام طرّا ٭ ٭ غلاما ما بلغت اوان حلم ٭
٭ محمد النبی اخی وصهری ٭ ٭ وحمزة سید الشهداء عمی ٭
٭ وجعفر الذی یصبح ویمسی ٭ ٭ یطیر مع الملائکة ابن آمی ٭
٭ وبنت محمد سکنی وعرسی ٭ ٭ مشوب لحمها بدمی ولحمی ٭
٭ وسبطا احمد ولدای منها ٭ ٭ فمن ذا یدّعی سهما کسهمی ٭

بو راده صهر قاین آتا دیمکدر (المصاهرة) مفاعله وزننده و (الاصهار) همزه نك کسریله بر قوم وقبیله دن قز آلمغله داماد اولمق معناسنه در یقال صاهر القوم وصاهر فیهم واصهر بهم واصهر الیهم اذا صار فیهم صهرا واصهار بر عسکر آخر عسکره یقلشوب چاتمق معناسنه مستعملدر یقال اصهر الجیش للجیش اذا دنا بعضهم من بعض (الصهر) قهر وزننده بر آدمه کنش یك تأثیر ایدوب یاقمق معناسنه در یقال صهرته الشمس صهرا من الباب الثالث اذا صهرته و بر آدم باشنی صهاره ایله یغلمق معناسنه در یقال صهر فلان رأسه اذا دهنه بالصهارة و بر نسنه یی آتشده اریتمك معناسنه در یقال صهر الشیء اذا اذابه وصهر اسی نسنه یه اطلاق اولنور یقال شیء صهر ای حارّ و چرویش وقویرق یاغنی اریدوب قاقرداق ایلك معناسنه در یقال صهر الشحم اذا اذابه (الانصهار) انفعال وزننده اریتمك معناسنه مطاوعدر یقال صهر الشیء فانصهر ای اذابه فذاب (الصهیر) امیر وزننده اریدیلوب صیزدرلمش یاغه وسائر نسنه یه دینور (الاصطهار) افتعال وزننده یودخی ایچ یاغنی اریدوب صیزدرمق معناسنه در یقال اصطهر الشحم اذا اذابه وآیلیك یمك معناسنه در یقال اصطهر الرجل اذا اکل الصهارة وقیاکلر ینك صرتی کنش بضاعتدن ایشلدلمق معناسنه در یقال اصطهر الحرباء اذا تلألأ ظهره من حرّ الشمس (الصهور) صادك ضمیله صهور کلمه سنك جمعیدرکه صهیر وزننده بر ای قاورپ بلغی اریدوب صیزدران آدمه دینورکه قاورجی و یاغجی اوله جقدر یقال

رجل صهور ای شاوی اللحم ومذيب الشحم (الصهارة) صادك ضميله كناسه وزننده ذوب اولنمش نسنه يه دينور وذوب اولنمش چرو بش وقو يرق پاره لرينه دينور كه قاقرداق تعبير اولنور وايليكه دينور كه كيك ايچره اولور (الاصهيرار) احميرار وزننده بودخی قباكلرينك آرقه سی شمسك شعشعه سندن پرلدامق معناسنه دريقال اصهار الحرباء اذا تلألأ ظهره من حر الشمس (الصهريج) صادك كسريله صهريج اسميدركه صوايركله جك مصنعه در صهريج تعبير اولنور (الصيهور) طيفور وزننده متبرشكلنده برنسنه دركه عربلر چامور دن يا يوب اوزرينه باقر مقوله سی اواسبابی وضع ايدرلر (الصاهور) ساهور وزننده ومراد فيدركه غلاف قمر دينورنه كه ماده سنده ذكر اولندی (الصير) صادك فتحی وياك سكونيله و(المصير) ميمك فتحيله و(الصيرورة) شيخوخه وزننده رجوع وتحوّلی متضمن اولمرق اولمق يعنی برنسنه صكرمدن بر درلو دخی اولمق معناسنه دريقال صار الامر الی كذا صيرا ومصيرا وصيرورة اذا رجع اليه ✿ شارح ديركه اشبو صار ماده سی ايكی كونه مستعملدر بری بلوغ فی الحال در صار زيد رجلا كبی كه بونده كان بابی كبيدر وبريسی بلوغ فی المضافدر صار زيد الی عمرو كبی كه بونده رجوع وتحوّلی متضمندر يعنی صكره دن اولمقدر مصباحك بياننه كوره برحالتدن برحالته انتقالی متضمندر مثلا صار زيد غنيا كبی كه ابتداء فقيرايكن غنی اولدی ديمكدر وصار الامر الی كذا كبی كه عاقبت ايش اكا واروب اويله اولدی ديمكدر انتهی وصير وصيروره ناسك مورداری اولان صو يه وارمق معناسنه دريقال صار الناس الصير اذا حضروه وصير كسمك معناسنه دريقال صار الشیء صيرا اذا قطعه واوبجيلر وچايرجيلر يرلرينه دونوب كلمك معناسنه دريقال صار المنتجعون اذا رجعوا الی محاضرهم (التصيير) تفعيل وزننده و(الاصارة) اجاره وزننده برنسنه يی برصورته وارديروب اوحالده اولدرمق معناسنه در جاهلی تعليمله عالم وفقيری اغنا ايله غنی قلمق كبی يقال صيره اليه واصاره اليه (المصير) ميمك فتحيله مصدر ميمی دركه ذكر اولندی واسم مكان اولور عرفده صولرك آقوب وارديغی موضعه دينور (الصير) صادك كسريله شول صويه دينوركه دائما ناس اكا واروب حاضر اولورلر وبرايشك عاقبت وسرانجامنه دينور بونده صادك فتحيله ده لغتدر وبرايشك براوجنه وبرناحيه سنه اطلاق اولنور تقول انا علی صير من امر كذا ای علی ناحية منه وقپو يار يغنه دينور يقال نظر من صير الباب ای من شقه وبالق صلاموره سنه دينور تقول اكلت صيرا ای صحناة وعند البعض صلاموره يه شبيه برنسنه اسميدر وصلاموره بايله جق طوزلنمش خرده بالقره دينور ويهود طائفه سنك خاخاملرينه دينور اسقف اليهود معناسنه وصيرطی بلادنده جبل اجأ عندنده برطاغك آديدركه سيراف ايله عمان بيننده در ونجد الكاسنده برموضع آديدر (الصيور) و(الصيورة) صادك فتحی وياك تشديديله بودخی برايشك عاقبت وسرانجامنه دينور وبو فيعول وزننده در يقال رجع صيوره وصيورته الی كذا ای مآله وعاقبته وصيور عقل وهوشه اطلاق اولنور كه رأی ورشد ايله برامرك عاقبتنی ادراك واول امری سرانجامنه ابلاغ ايدر يقال ماله صيور ای عقل ويقال ماله بذم ولاصيور وهو ما يصير اليه من رأی وشول قوريمش چايره اطلاق اولنور كه يغمور ياغوب تازه لندكدنصكره ينه دواب ومواشی برزمان دخی رعی ايدرلر (الصائرة) بودخی ذكر اولنان چايره اطلاق اولنور يقال المواشی ترعی الصيور والصائرة وهو الكلاء اليابس يؤكل بعد خضرته زمانا (الصيرة) صادك كسريله قيون وكچی وصغر آغيلنه اطلاق اولنور جمعی صير كلوركه جنسی در وصير كلور عنب وزننده وصيره يمنده عدن ابين ترابنده برطاغك آديدر وجوف نام محلده بنو فهم جماعتندن برخانمان آديدر (يوم صيره) ايام عربدن بريوم معروفدر (الصيارة) كتابه وزننده بودخی صغر وقيون وكچی آغيلنه دينور (ام صبور) سفود وزننده شول مشتبه وملتبس وپيچيده خصوص وماده يه اطلاق اولنور كه رأی وتدبيره منفذ ومدخلی اوليه (صيره) تمره وزننده يمنده برموضع آديدر (الصير) كبس وزننده جماعته اطلاق اولنور وقبر ومزاره اطلاق اولنور (الصبار) دبار وزننده زبل آوازينه دينور تقول سمعت الصبار ای صوت الصنج (التصير) تفعل وزننده بركسه خلق ياخلق جهتيله پدرينه بكزه مك معناسنه دركه پدرينه چكمك تعبير اولنور يقال تصير اباه اذا نزع اليه فی الشبه تمّ بحمد الله تعالى

م

قد تم طبع الجلد الاول من الاوقيانوس البسيط فی ترجمة القاموس المحيط بالعون الربانی ويتلوه الجلد الثانی بالتسهيل الصمدانی ان شاء الله تعالى والحمد لله اولا وآخرا والصلوة علی نبيه ما دار الافلاك دائرا
فی اواخر شعبان المعظم لسنة ثمان وستين ومائتين والف

